پښتو لغت

درياب

مؤلفين
قلندر مومند
فريد صحرائی

اين-ډبليو-ايف-پی ټيکسټ بک بورډ پېښور

پښتو لغت

درياب

مؤلفين

قلندر مومند

فريد صحرائی

اين-ډبليو-ايف-پي ټيکسټ بک بورډ پېښور

چاپ کوونکے	حاجی خواج محمد
چاپخانه	اُمید پرنټرز، دربار مارکیټ، لاهور
کمپوزرز	محمد امجد امین جهانګیر
پروف ریډر	مظهر علی
تعداد	4100
د چاپ کال	1994ء /1415ھ
اېډیشن	اول
قیمت	450 روپۍ

انتساب

دَ حافظ الملک حافظ رحمت خان بړېڅ

دَ ځوئ

نواب الله یار خان بړېڅ پهٔ نوم

چې پهٔ وړومبی ځل ئې کال ۱۸۰۸ء کښې

دَ " عجائب اللغات " پهٔ نامه دَ پښتو ، عربی ، فارسی او هندی لغت لیکلے وهٔ

تشريحات

١ دَ کوم سېلاب دَ لاندې چې کرښه وی هغه به زورلے لُستے شی- لکه " شړلے " (شه-ړۀ-لے)-

٢ دَ " م " نه مطلب مونږ دے او چې کومو ټکيو سره دَ ژبو دَ ذکر نه مخکښې دا حرف راشی نو زمونږ مقصد ترې دا وی چې دَ لغت مُتعلقه لفظ اصل کښې لۀ هغه ژبې اخستے شوے دے لکه سرمايه (م- فارسی)-

٣ دَ " ش " نه مطلب شريک دے او کومو لفظونو سره چې دَ ژبو دَ ذکر نه اول دا حرف راشی نو زمونږ مقصد ترې دا وی چې دغه لفظونه دَ پښتو او دغو ژبو ترمينځه شريک وی لکه آکا (ش- فارسی)-

۴ ڼ (نوڼ) هغه ځايُ کښې استعمال شوے دے چې پخوا به " نړ " ليکلے شو لکه " وروڼه "-

۵ " ی " يايُ معروف هغه توريو کښې استعماليږی چې اواز يُ راکښلے او لنړ وی لکه " خير، تير، فقير " وغيره- دَ هغه اسمونو اخر ته راځی چې جمع مذکر وی لکه " سړی، تندی " وغيره- دَ فعل حال دَ صيغه واحد غائب پۀ اخر کښې راځی لکه " ځی، کوی "- دَ نسبَت دَ پاره راځی لکه " دوست " نه " دوستی "-

۶ دَ پښتو مخصوصه " ې " هغه توريو کښې ليکلے شوې ده چې مخکښې حرف ترې مکسور يا نيم مکسور وی لکه " سړې اُبۀ ، تورې سترګې " وغيره-

٧ دَ " ۍ " حرف هغه لفظونو کښې ليکلے شوے دے چې اسمونه وی، مؤنث وی او واحد او جمع يُ يو شان وی لکه " ځپلۍ، چپلۍ، کرسۍ " وغيره-

٨ دَ " ے " استعمال پۀ هغه توريو کښې کيږی چې مذکر وی او واحد وی او مخکښې حرف يُ مفتوح وی لکه " سړے، تندے " وغيره-

٩ دَ " ی " دَ مختلفو قسمونو ترتيب پۀ دې ډول دے " ی، ې، ۍ، ے "-

پېش لفظ

عام مقبولیت لرونکے یو معیاری مستند لُغت دَ یوې ژوندۍ ژبې دَ پاره دومره جوت دے چې زیات تفصیل ته حاجت نهٔ لري- دَ رسم الخط، املا، هجې، تلفظ او دَ گرامر ضروري او بنیادي اصول تر یو مستند معیار رسول دَ یوې ژبې ارتقائي ودې دَ پاره بنیادي حېثیت لري او دا محض دَ یو مُستند لُغت پهٔ ذریعه کېدے شي-

دَ لُغت نویسۍ کار چې څومره اهم دے دومره دَ خپلو مضمراتو لهٔ کبله ډېر گران هم دے ځکه چې هېڅ یو لُغت هُم پهٔ سرسري تحقیق خپله اړانه نهٔ لري بلکې دومره ژور تحقیق غواړي چې پهٔ کارکونکي ورځ او شپه یوه کړي او هُم دغه وجه ده چې دې گران کار ته پهٔ ډېره گرانه چا لیکونکي، محقق غاړه اېښې ده-

پُښتو ژبه ډېره خوره وره ژبه ده- مختلفې لهجې لري- نو دَ داسې ژبې توري راغُنډول او هغې ته لُغوي ترتیب ورکول ځان له یو ډېر گران کار دے-

مونږ دا منو چې زمونږ نه مخکښې دَ پُښتو قدرمنو تر خپله وسه دَ لُغتونو دَ جوړولو کوششونه کړي دي او تر ډېره حده کامیاب دي چې پهٔ دغې کښې دَ مستشرقینو کار هُم دَ ستائنې وړ دے خو دغه لُغتونه دَ حکومتي ضرورتونو لهٔ خوا لاندې جوړ شوي دي کوم چې اوس کمیاب هُم دي او کهٔ څهٔ پهٔ لاس راځي نو دغه لُغتونه هُم دَ پُښتو دَ توریو تشریح پهٔ پُښتو کښې نهٔ لري-

دَ دغه مستشرقینو دَ لُغتونو نه علاوه چې کوم لُغتونه لیکلي شوي وو هغه یا خو نیمگړي دي او یا یې معنې پهٔ پُښتو کښې نشته-

چونکې دَ پُښتو ځنیو مئینانو دَ سکولونو، کالجونو دَ استاذانو او دَ ادب دَ طالبعلمانو دَ مشکلاتو لرې کولو دَ پاره دَ یو ډېر لوئ ژور تحقیق ضرورت محسوس کړو چې دَ هغې پهٔ نتیجه کښې دَ یو جلد یو داسې لُغت جوړ کړے شي چې دَ پُښتو دَ توریو تشریح پهٔ پُښتو کښې لري او هُم دغه وجه وه چې پهٔ کال ۱۹۸۲ء کښې دَ محکمه تعلیم لهٔ خوا دَ " پُښتو ډکشنري

پراجېکټ " دَ ستر محقق، عالم او پوهاند پروفېسر قلندر مومند دَ سرپرستۍ لاندې شروع شو چې دَ مختلفو چاپي او قلمي نسخو نه پکښې استفاده وشوه او دَ پښتو دَ هر ممکنه موندونکي کتاب نه توری راغونډ کړے شو- دغه کار تر کال ۱۹۹۱ء پورې سر ته ورسېدهٔ او لُغت دَ نور کار او چاپ کولو دَ پاره سرحد ټېکسټ بُک بورډ پېښور ته دَ انتهائی کمې عملې سره وسپارلے شو- دلته دَ درې کاله ډېر تېز کار نه پس اوس مونږ دَ دې جوګه یُو چې دَ پښتو دا لُغت خپلو مئینانو او قدردانانو ته وړاندې کړو-

پهٔ دې لُغت کښې چې دَ کومو مفیدو او منفردو اضافو طرف ته خاص توجه ورکړے شوې ده هغه دا دی :

۱- دَ پښتو دَ توریو پهٔ پښتو کښې تشریح-

۲- دَ تلفظ دَ پاره دَ ساده طریقې څرګندونه-

۳- دَ ونو، بُوټو نباتاتی نومونه او دَ څناورو ، مارغانو حېواناتی نومونه، چې تر کومه حده موندے شو ، شاملونه-

۴- دَ ماخذ ذریعې چې چرته یُ ضرورت وهٔ، چې ورته پهٔ لُغت کښې اشاره پهٔ " م " (مونږ) او " ش " (شریک) شوې ده-

مونږ لهٔ خپله طرفه دا پوره کوشش کړے دے چې الفاظ او معنې دې صحیح وی، خو کهٔ چرې دې کښې څهٔ غلطي وموندلے شي نو دا به زمونږ دَ محنت دَ کمی نه بلکې دَ علم دَ کمی نتیجه وی چې یُ مونږ معافی غواړو- داسې غلطۍ کهٔ دَ کوم لُستونکی تر نظره راشي نو خواست کوؤ چې پهٔ ډېره مینه یُ مونږ ته پهٔ ګُته کړی چې پهٔ راتلونکی اېډیشن کښې یُ اصلاح وُکړے شي- زمونږ دا هُم خواست دے چې دَ مطالعې پهٔ دوران کښې کهٔ لُستونکے محسوس کړی چې یو توری پاتې شوے دے نو پکار دی چې پهٔ مونږ دَ احسان او دَ پښتو سره دَ مینې پهٔ غرض یُ مونږ ته راولیږی- مونږ به یُ دَ هغویٔ دَ شکریې سره پهٔ بل اېډیشن کښې شامل کړو- پهٔ دې اېډیشن کښې به تاسو ته دَ کمپیوټر دَ " سافټ ویئر " دَ مسئلې او دَ کار ختمولو کښې دَ تندی پهٔ وجه دَ لفظونو او معنو لیک یو شان ښکاری- پهٔ دوېم اېډیشن کښې به دَ چاپ دَ نور ښهٔ کولو کوشش کولے شي او دا کمی به لهٔ مخه ووځی-

په اخر کښې مونږ د خپلو محسنانو، لیفټیننټ جنرل فضل حق (مرحوم)، بریګیډیر امیر ګلستان جنجوعه د صوبه سرحد د سابق ګورنرانو او د موجوده ګورنر، ښاغلی میجر جنرل (ریټائرډ) خورشید علی خان، ډېر ممنون یُو چې هغوی دې کار کښې زمونږ مرسته کړې ده- د ګران امتیاز احمد صاحبزاده د هغه زیار هم مننه کوو چې د ایډیشنل چیف سیکرټری (پلاننګ اینډ ډویلپمنټ ډیپارټمنټ) په حېثیت د دې لُغت منصوبه ئ ذهن ته راوستله او بیا ئ ورلره عملی شکل ورکړو او تر اخره ئ د دې سرپرستی وکړه- په دې لړ کښې مونږ ښاغلے محمد اعظم خان هُم د ډېرې شکریې وړ ګڼو چې د سیکرټری تعلیم نه تر چیف سیکرټری عهدې پورې ئ زمونږ سره هر قسم مرسته کړې ده او وخت په وخت ئ زمونږه ګرانی اسانې کړی دی- دغسې د ښاغلی اعجاز رحیم مننه کوو چې هغوی هُم د سیکرټری تعلیم د عهدې نه واخله تر چیف سیکرټری عهدې پورې مونږ د خپلې سرپرستئ د سېوری لاندې ساتلی یُو- لُغت نویسی د یوې ژوندۍ ژبې یو داسې مسلسل او ارتقائی کار وی، چې د کوم لۀ کبله د لُغت نوی ایډیشنونه وخت په وخت ډېر ضروری شی- د ښاغلی اصف شاه، سیکرټری تعلیم صوبه سرحد، لۀ خوا د دې منلی حقیقت د احساس او د هغوی د کوششونو چې د دې کار د پاره د موجوده پښتو ډکشنرۍ سېل له دې مستقل حېثیت ورکړے شی، د زړۀ لۀ تله مننه کوو-

مونږ د پروفیسر مېکنزی، ګوټنګن یونیورسټی، جرمنی (GOTTINGEN UNIVERSITY, GERMANY) د پښتو یو ستر عالم، چې د دې لُغت د پاره ئ د پښتو کمپیوټری " فانټس " او د " سافټ وېئر " بنیادی خدوخال مرتب کړی دی، بې کچه شکرګزار یُو- د عمر فاروق صاحبزاده د مینې او مسلسلې دلچسپۍ ډېره شکریه ادا کوو چې د هغوی د ډېرې حوصله افزایۍ په وجه مونږ دا کار سر ته ورسوۀ-

مونږ دَ ښاغلیو ممتاز اکبر، سابق چیئرمېن، پروفېسر بختیار خان، سابق ممبر ، او محمد یعقوب جان، سیکرټری، ټېکسټ بُک بورډ ، دَ زړهٔ لهٔ اخلاصه شکریه ادا کوو چې مونږ سره یُ وخت پهٔ وخت تعاون کړے دے۔ دَ عبدالرحیم مجذوب، قیوم مروت، اکرام الله گران او سېد محمود ظفر دَ مرستې هُم ممنون یُو۔

ښاغلی سیّد جعفر حیات، چیئرمېن، او پروفېسر محمد امین، ممبر ، سرحد ټېکسټ بُک بورډ ، دَ ډېرې شکرېې وړ ځکه گڼو چې دَ هغوی دَ لُغت دَ تکمیل سره دَ ډېرې دلچسپۍ او دَ بې کچه توجه لهٔ کبله دَ دې لُغت وُړد کار را لنډ شو۔

زمونږ لهٔ خوا به دا یوه لویه کوتاهی وی کهٔ مونږ دا " پېش لفظ " سر ته ورسوو او دَ محمد امجد امین او جهانگیر ذکر وُ نهٔ کړو چې دَ کمپیوټر دَ " سافټ وېئر " دَ مړنتوب او دَ خپل دَ نهٔ ستړی کېدونکی او خنده رویه محنت لهٔ کبله پهٔ کمپیوټر کښې دَ توریو اندراج دَ مقرره وخت دننه وکړو او دَ دې لُغت چاپ یُ ممکن کړو۔ دَ مظهر علی هُم ډېره مننه کوو چې دَ پروف ریډنگ زړهٔ ستړے کار یُ پهٔ ډېر مهارت او روڼ تندی سر ته ورسوهٔ۔

فرید صحرائی
پُښتو ډکشنری سېل
یکم ربیع الاول ۱۴۱۵ھ
۱۰ اگست ۱۹۹۴ء

منـنـه

لهٔ مودو راسې چې دَ پوهې او څېړنې پهٔ مېدان کښې دَ کوم شی کمے محسوسولے شو هغه دَ پښتو ژبې یک لسانی (UNILINGUAL) لُغت وهٔ- دَ لوئ خدائ احسان دے چې دغه کمے تر ممکنه حده پوره شو او دَ پښتو ژبې دَ کارکونکیو ، طالب علمانو یو زوړ ارمان ورژېدو- زهٔ هیله لرم چې دا لُغت بهٔ لهٔ خپله رویه یو تاریخی او یادګاری پېشکش وی او دَ پښتو ژبې دَ پرمختګ پهٔ سلسله کښې به ډېر مفید ثابت شی- زهٔ دا دَ سرحد ټېکسټ بُک بورډ دَ عملې او پښتو ډکشنری سېل دَ اهلِ کارو دَ پاره ډېر لوئ اعزاز ګڼم چې دَ هغوی پهٔ تعاون سره دا ډېر لوئ او اَهم کار پهٔ ډېر کم وخت کښې ترسره ورسېدهٔ او هغه دفتری کشالې وخت پهٔ وخت اوارې کړے شوې کومې چې هر نوی کار ته پېښېدے شی- زهٔ پهٔ دې لړ کښې دَ مرسته کونکیو ټولو هغه وګړیو شکریه ادا کوم چا چې دَ دې ادارې سره لړ څهٔ هُم تعاون او دَ خپل علمی تړون اظهار کړے دے چې لهٔ مغې کبله مونږ دَ دې جوګه شو چې دا ځلانده لُغت دَ طباعت پهٔ کالی پسوللے کړو- دَ ټولو نه اګاهُو زما پهٔ نزد دَ دې صوبې اعلیٰ انتظامی واکداران ښاغلی امیر ګلستان جنجوعه سابق ګورنر سرحد او مېجر جنرل خورشید علی خان موجوده ګورنر دَ ډېرې ستائنې وړ دی چې دَ هغوی دَ درستې رهنمائی او کوټلو مشورو پهٔ هیله دَ دې لُغت دَ طباعت مرحلې اسانې شوې- کهٔ دَ دوی سرپرستی او دَ قدر وړه لارښودنه نهٔ وے نو یقیناً دَ دې بورډ دَ پاره به دَ یو داسې ګران کار سر ته رسول ناممکن شوی وو-

زهٔ دَ صوبه سرحد دَ وزیرِ اعلیٰ ښاغلی افتاب احمد خان شېرپاؤ هم دَ زړهٔ لهٔ تله مننه کوم او هیله لرم چې دوی به پښتو سره خپله مینه جاری وُساتی او دَ ډکشنری دَ اننده اېډیشنونو دَ پاره به مناسب بندوبست وکړی-

زهٔ دَ سیکرټرېټ دَ ځینو واکدارانو شکریه هُم کوم چې هغوی مونږ پهٔ خپل تعاون ونمانځلو او مونږ سره یٔ پهٔ دې لړ کښې دَ زړهٔ لهٔ کومی هر قسمه لاس امداد وکړو-

دَ دې نه علاوه زما دَ شکریې مستحق زما رفیق کار او دَ بورډ ممبر پروفېسر محمد امین هُم دے چا چې دَ دې لُغت پهٔ سر ته رسولو کښې دَ

بې کچه تندئ نه کار واخستو او هُم دَ دهٔ پهٔ نگرانئ کښې دَ طباعت ټولې مرحلې اسانئ سره تکمیل ته ورسېدې-

پهٔ اخر کښې زهٔ دَ لُغت دَ روح روان پروفېسر قلندر مومند او ښاغلی فرید صحرائی دَ ډېرې خوارئ او دلچسپئ ډېره مننه کوم چې دَ هغوی دَ محنت او پُښتو ژبې سره دَ بې کچه مینې لهٔ کبله یو نوموړے تاریخی کار پهٔ ډېره تندئ سره سر ته ورسېدو-

زما دعا ده چې الله تعالی دې دَ دې نیک کار بدله دغه واړو کسانو ته ورکړی چا چې پهٔ دې کار کړے دے او یا یُ دَ دې سره پهٔ ترلی کشالو اوارولو کښې لاس امداد کړے دے- (امین)-

پروفېسر سیّد جعفر حیات
چیئرمېن سرحد ټېکسټ بک بورډ پېښور

ا:(ا-لف)حرف- دَ پښتو ژبې دَ حروف تهجي وړومبے حرف چې دَ ابجد لهٔ حسابه یٔ قیمت یو دے-

آ:(آ)حرف- پهٔ راکښلی آواز وئیلے شي- دَ درد پهٔ زیاتی- حیرانتیا، افسوس، نوی یا دَ اروړمی پهٔ وخت لهٔ خلې وتونکے آواز- (۲)کله کله لړ ډېر دَ چغې پهٔ شان آواز- (۳)دَ خنو سندرغاړو دَ سُر سمولو دَ پاره آواز- (۴)دَ کونترې یا چرګې دَ رابللو کلمه- (۵)دَ وړو ماشومانو دَ خبرو زده کولو پهٔ وخت دَ وړومبی مرحلې آواز-

آب:(آب)اسم- جمع- مذکر- (۱)اُبهٔ- خوله- اوښې- عرق- (۲)شراب- (۳)عزت- حیا- قدر- (۴)خلق(م- فارسي)-

اَبا:(اَ-با)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلار- پلار ته دَ خطاب توری- اباجان- جمع اَباګان-، مؤنث اَبې- (۲)نیکهٔ (۳)مشر- سپین ږیرے (ش- هندي- فارسي)-

اَبابیل:(اَ-با-بیل)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم مارغهٔ چې پهٔ حقله یٔ دا خبره مشهوره ده چې باران غواړي- توتکرکے- توتاګرکے- خرڅوکے- سیتکې- سیتی- (م- عربي)-

اباخېل:(اَ-با-خېل)اسم- جمع- مذکر- دَ پلار لهٔ طرفه خپلوان-

آباد:(آ-باد)صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ وران ضد- ودان (۲)وسېدونکے- (۳)صاحبِ مال و اولاد- (۴)هغه کال چې بارانونه پکښې ډېر وی او فصل ښهٔ وشي (ش- فارسي)-

اَباد:(اَ-باد)صفت- واحد- مذکر وګورئ آباد (ش- فارسي)-

اَبادول:(اَ-با-ده-ول)مصدر متعدي- (۱)وسول- مېشته کول- (۲)جوړول-

اَبادون:(اَ-با-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ اَبادول-

ابادونکے:(اَ-با-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابادونکي- مؤنث ابادونکې- وګورئ اَبادول-

ابادونګ:(اَ-با-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اَبادول-

ابادونه:(اَ-با-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اَبادول-

اباده ابادي:(اَ-با-ده-اَ-با-دي)صفت- وداني- سوکالي- خوشحالي- (دَ اَباده او اَبادي مرکب)- (ش- فارسي)-

ابادي:(اَ-با-دي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلے- بانډه (۲)دَ سړو شمېر- (۳)ښېرازي- سوکالي (۴)کېه کوڼه- جمع آبادي/اَبادیانې- (ش- فارسي)-

ابادېدل:(اَ-با-دې-دل)مصدر لازم (۱)وسېدل- مېشته کېدل- استوګه اختیارول (۲)جوړېدل- ودانېدل- (۳)ښېرازه کېدل-

ابادېدن:(اَ-با-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ابادېدل-

ابادېدونکے(اَ-با-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابادېدونکي- مؤنث ابادېدونکې- وګورئ ابادېدل-

ابادېدنګ:(اَ-با-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابادېدل-

ابادېدنه:(اَ-با-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابادېدل-

ابادېدهٔ:(اَ-با-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابادېدل-

اباسک:(اَ-با-سک)اسم- واحد/ جمع- مذکر- یو قسم بوټے چې مینځ یٔ دَ اَلو پهٔ شان وی-

اباسین:(اَ-با-سین)اسم-واحد- مذکر- وګورئ اباسیند-

اباسیند:(اَ-با-سیند)اسم- واحد- مذکر- دَ سیندونو پلار- دَ پښتنو دَ علاقې یو لوئ سیند چې دَ پښتنو دَ زوړ تاریخ سره ډېر ژور تعلق لری- اباسین-

اَباسي:(اَ-با-سي)اسم- واحد/جمع- مؤنث (۱)اسوېلے- (۲)باسی- خُله بکی- (م- هندي- اباسی)-

اباګني:(اَ-با-ګه-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پلارګنی- دَ جینئ دَ پلار کور- (ش- فارسي)-

ابال:(اَ-بال)اسم- وګورئ وُبال-

ابالغالي:(اَ-بال-غا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر وبالي- ابالي- ګرم- جمع ابالغالیان-

اَبالي:(اَ-با-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- وُبالي- ګرم- ابالغالي-

اباڼهٔ:(اَ-با-ڼهٔ)اسم- پربوان-

اباواجداد:(آ-باو-اَج-داد)اسم- جمع- مذکر- پلارونه- دَ پېړی مشران- واحد اَب اَو جَد- (م- عربي)-

اباني:(اَ-با-ني)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- پلار نیکهٔ سره متعلق- (ش- فارسي)-

ابپاشي:(اَب-پا-شي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پټی، فصل یا باغ اُبه کونه- پټو ته دَ اُبو ورکولو کار- اُبهٔ خور (ش- فارسي)-

ابتدا :(اب-ت-دا)اسم (عربي کښې فعل)- واحد- مؤنث- اول سر- شروع- بنیاد- آغاز- (م- عربي)-

ابتدائی:(اب-ت-دا-اي)اسم صفت (۱)ابتدا سره تعلق لرونکے/ لرونکې- (۲)اولنے-

ابتر :(اَب-تر)اسم صفت- واحد- مذکر (۱)اُوتر- پرېشان- ګډوډ- (۲)میرات- بې خویه- (۳)غریب- خوار- (۴)ناقص- خراب- بې خونده- بې کاره- (کول/کېدل ترکیبي مصدرونه)- (م- عربي)-

ابتری:(اَب-ته-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اُوتری- پرېشاني- (۲)غریبي- خواري- (۳)خرابي- بې خوندي- بېکاري-

ابتل:(اُب-تل)اسم- واحد- مؤنث- ږوب ماکو- ابږوب- جمع ابتلان-

ابتلا :(اب-ت-لا)اسم- واحد- مؤنث- ازمېښت- جمع ابتلاګانې- (م- عربي)-

ابته:(اَ-به-ته)اسم صفت- عبث- حبطه- فضول- بې خایه- بې فائدې- ګنده- خراب- لړلے- پلیت- بې کاره- (م- عربي حبطه)- (کول/کېدل مصدرونه)-

ابج:(اَ-بج)اسم صفت- چې بچ کېدل ترې ممکن نهٔ وی- چې خان ساتل ترې ناممکن وی- مؤنث ابجه- (م- هندي ابچ)-

ابجد :(اَب-جَد)اسم واحد/جمع- مذکر- دَ عربي دَ حروف تهجي ښکاره کونکی اَتهٔ لفظونه- چې پهٔ ابجد- هوز- حطي- کلمن- سعفص- قرشت- ثخذ- ضظغ مشتمل دی او هر توری یٔ خانله عددی قیمت لری- (م- عربي

"ی" (ښی-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لیې)، "ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

عبرانی- پهٔ عبرانی کښې ثخذ او ضظغ نهٔ وی)-
ابجه:(اَ-بهٔ-جه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ابج مؤنث- وګورئ ابج (م- ھندی)-
اَبچی:(اَب-چی) اسم- واحد- مذکر- (۱)اَبهٔ ورکونکے- فصل ته اُبه ورکونکے- (۲)جمع ابچیان- مؤنث ابچی- جمع مؤنث ابچیانی/اَبچیانې- وسله دار- پهٔ وسله پور (م- ورزمبی معنی کښې پښتو دویمه کښې ھندی)-
ابحاث:(اَب-حاث)اسم- جمع- مذکر- دَ بحث جمع- (۱)کنستنه- (۲)جاج اخستنه- سنجونه- (۳)مباحثه- سوال ځواب- واحد بحث (م- عربی)
آب حیات:(آ-ب-حه-یات)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ ژوند اُبهٔ- ھغه فرضي اُبهٔ چې دَ ھغې پهٔ څښلو عمری ژوند حاصلیږی (م- فارسی)
آب خانه:(آب-خا-نه)اسم-واحد-مؤنث- (۱)غسلخانه (۲)دَ ژرندې لاندې ځایَ- چرته چې څرخ اِېښوے شوے وی- (م- فارسی آب- اُبهٔ- خانه- کور)-
اَبد:(اَ-بَد)اسم- واحد- مذکر- (۱)تل تر تله- نهٔ ختمېدونکے وخت- ھمېشه دَ راتلونکی وخت ھمېشګی- (۲)روزګار-
ابدآ:(اَ-به-دَن)متعلق فعل- ھمېشه- ترابده-ابدا-
ابدا:(اَ-به-دا)متعلق فعل- وګورئ ابدآ-
آبدار:(اَب-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مخور- (۲)ښاغلے- (۳)دَ عزت خاوند (۴)ځلېدونکے- (۵)جوھر لرونکے- (۶)اُبرن- (۷)لوند- (۸)تاند- (۹)غوړ- مؤنث آبداره-
آبدارول:(آب-دَا-ره-وَل)مصدر متعدی- اَبدار جوړول- وګورئ آبدار-
آبدارون:(آب-دا-ره-وَن)حاصل مصدر دَ آبدارول- وګورئ آبدار-
ابدارونکے:(آب-دَا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- آبدار جوړونکے- وګورئ آبدار-
ابدارونګ:(آب-دَا-ره-وَنګ)حاصل مصدر دَ ابدارول- وګورئ اَبدار-
ابدارونه:(آب-دا-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر دَ ابدارول- وګورئ اَبدار-
ابداره:(آب-دَا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وینځلې غوښه- (۲)دَ ابدار مؤنث- جمع ابدارې-
آبداری:(آب-دا-ری)صفت- دَ مخوریز کېدو حالت (ش- فارسی آب- اُبه دار- لرونکے)-
ابدارېدل:(اَب-دا-رې-دَل)مصدر لازم- آبدار جوړېدل- وګورئ آبدار-
ابدارېدن:(اَب-دَا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ آبدار-
ابدارېدنګ:(اَب-دَا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ آبدار-
ابدارېدنه:(اَب-دا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ آبدار-
ابدارېدونکے:(اَب-دا-رې-دُون-کے)-اسم مفعول- واحد- مذکر- ابدار جوړېدونکے- وګورئ آبدار-
ابدارېدهٔ:(اَب-دَا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ آبدار-
ابدال:(اَب-دال)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)بُزرګ یا نېک سړے- (۲)دَ بزرګانو یو خاص ټولے-

آبدان:(آب-دان)اسم- واحد- مذکر- اودان- دَ اُبو ساتلو دَ پاره یو ږول فلزی لوښے- (افغانستان)- جمع ابدانونه- (م- فارسی- آب- اُبه- دان- ظرف)-
ابدان:(اَب-دان)اسم- جمع- مذکر- دَ بدن جمع- جسمُونه- واحد بدن- (م- عربی)-
ابږنړی:(اب-ږن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګلی ږنړی- دَ ملکانو یو قسم لوبه-
ابدور:(اَب-دور)اسم صفت- بې ځایه- بې واکه-
ابدی:(اَ-به-دي)صفت- ابد سره متعلق- (م- عربی اَبد)-
ابدیت:(اَ-بَه-دی-یَت)اسم- وګورئ اَبد- (م- عربی اَبد)-
ابږوب:(اَب-ږُوب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اُبتل-
اَبر:(اَ-بر)اسم- واحد- مذکر- وریځ- اُورهٔ- (م- فارسی)-
ابرا:(اب-را)اسم- مؤنث- تېرېدنه- بخښنه- ھفوه-
ابرا:(اب-را)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ابره-
ابرات:(اب-رات)اسم- واحد- مذکر- (۱)برخه- حصه- (۲)لیک- تحریر- تمسک- (۳)اقرارنامه- ضمانت- (۴)برات- دَ سرکار لهٔ لوری دَ پیسو وصولی- سند- (۵)ماجب- ھغه سرکاری سالانه انعام چې قبائېلو لهٔ پاره مقرر وی-
ابرار:(اَب-رار)اسم صفت- (۱)پاک- پاکیزه- (۲)فرض شناس-(۳- اسم)انصاف کونه- (۴)کتنه- (۵)دَ رښتیاؤ مطابق قسم خوړنه- (۶)صحرا کښې سفر کونه- (۷)غالب کېدنه- (م- عربی)-
ابرش:(اَب-رَش)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ سُور رنګ اَس چې سپین والے ھم پکښې وی- چینے اَس- (ش- فارسی)-
ابرص:(اَب-رَص)اسم صفت- برګے- برصی- ھغه سړے چې برص پرې لګېدلے وی- (م- عربی)-
ابرک:(اَب-رَک)اسم- واحد- مذکر- دَ شګې ګل- سپلګه- رنوکے- رنکے- سپینه پوړیزه تیږه- پنی- (م- عربی ابرق)-
ابرو:(اَب-رُو)اسم- (۱)وروځې- (۲)عزت- حیا- شرم- (اخستل/ساتل- مصدرونه ترکیبی)- (م- فارسی)-
آبرو:(آب-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)ورخ- (۲)بغول- (۳)دَ اُبو دَ تېرېدلو موری- (مُرکبّ)-
ابرونی:(اَب-رُو-نی)اسم- واحد- مؤنث-اَبرو- شرم- حیا-
ابره:(اب-ره)اسم- واحد- مؤنث-(۱)دَ زمکې حاصلات- (۲)دَ ھر څیز محصول- (۳)ھغه زمکه چې کال پهٔ کال وار پهٔ وار کرلے شي- (۴)ګټه، سود، فائده- جمع اِبرې-
ابره:(اَب-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اَستر ضد- (۲)دَ غبرګې کپړې پورتنے مخ- (۳)غلاف- (۴)دَ کپړې یو قسم- جمع اَبرې (ش- فارسی)-
ابره:(اب-ره)اسم- واحد- مؤ:ث- یقین- اعتماد- اعتبار-

أبـره:(أب-ره)اسـم- واحـد- مؤنـث- دَ غر څاړے- تنخرے- توغدرے- (ش- فارسی)-

ابـره:(أب-ره)اسـم- واحِد- مؤنـث- (۱)ستن- (۲)هغه وړوکې کرښه چې په تنقيط کښې دَ جمله معترضه دَ ښئيلو دَ پاره راځي- جمع ابرې-

ابره وره:(اب-ره-وهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې ډېره غله ورکوی- زرخېزه زمکه- لېښتې- زرتکې-

ابری:(أب-ری)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ ديوالونو دَ ګلکارانو دَ لاسه شوې هغه غېر منظّمه ګلکاری چې ډېر رنګونه پکښې شامل وی- (۲)دَ کتابونو وغېره پهٔ جلدُونو کښې استعمالېدونکے نرے کاغذ-

ابری توره:(أب-ری-تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ تورې يو قسم- جمع ابری ثُورې-

ابـرېښم:(أب-رې-ښم)اسم- واحد- مذکر- دَ ورېښمو دَ چينجی غلاف- کچه ورېښم- دَ ورېښمو مزے- وګورئ ورېښم-

اُبړن:(أب-ړن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ ابژن-

أبړی:(أب-ړی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)اُبو کښې شنه سلېښناکه جالی- (۲)ډېر نرم او خوړين څيز-

آبِ زمزم:(آ-بِ-زم-زم)اسم- مؤنث- دَ زمزمو اُبهٔ- پهٔ مکه معظمه کښې يوه خاصه چينه چې دَ حضرت اسماعيل علېه السلام پهٔ خاطر څرګنده شوې وه-

ابزن:(أب-زن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ ابژن-

ابزه:(أب-زه)اسم- واحد- مؤنث- صراحي- کوزه (متروک) جمع أبزې-

ابزے:(أب-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بزه- هغه چينجے چې کپړه خوری-

ابژن:(أب-ژن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- اُبلن- چړوبن- چړچوبن- زېم ژن- زولن-

أبس:(أ-بَس)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)فضول- (۲)بېکاره- دَ عبث مفڤن-

ابـس پـنـړی:(ا-بَـس-پَن-ړی)اسـم- واحـد/جمع- مؤنث- دُ ملکانو يوه لوبه- اپس پنړی- پنړا ګلی-

اَبشار:(اَب-شار)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایٔ چې هلته لهٔ غرهٔ يا بل وُچت ځایٔ نه اُبهٔ ښکته را غُرځيږی- کړونګه- زاوو- جړوبے- پارچاوے- جمع اَبشارونه-

ابغول:(اب-غه-ول)مصدر متعدی- دَ چا بې شرمی کول او ور ته ستغې خبرې کول- سپکاوے کول-

ابغون:(اب-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ابغول-

ابغونکے:(اب-غه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابغونکی- مؤنث ابغونکې- وګورئ ابغول-

ابغونګ:(اب-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابغول-

ابغونه:(اب-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابغول-

ابغوهٔ:(اب-غه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابغول-

ابغېدل:(اب-غې-دل)مصدر لازم- دَ چا بې شرمی کېدل- سپکاوے کېدل-

ابغېدن:(اب-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ابغېدل-

ابغېدنګ:(اب-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابغېدل-

ابغېدنه:(اب-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابغېدل-

ابغېدونکے:(اب-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابغېدونکی- مؤنث ابغېدونکې- وګورئ ابغېدل-

ابغېدهٔ:(اب-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابغېدل-

ابک:(أ-بک)اسم- واحد- مذکر- دَ أبا نه اسم تصغير- دَ مينې تورے-

ابکه:(أ-بهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ پلار ښځه- مور-

آبکير:(آب-کير)اسم- واحد- مذکر- (۱)تالاؤ- هغه ځایٔ چې اُبهٔ پکښې ولاړې وی- (۲)دَ جولاګانو يوه آله چې پهٔ هغې پهٔ غوړېدلې تنسته اُبهٔ چڼکاوُوی-

أبل:(أ-بل)اسم صفت- مذکر- لوڅ- بربنډ- عموماً پښې سره استعمالېږی لکه پښې ابل-

ابل:(ا-بل)اسم صفت- واحد- مذکر- بې وسه- بې طاقته- خوار- کمزورے-

أبلا:(أب-لا)اسم صفت- واحد- مؤنث- نازک اندامه ښځه- (م- ابلا هندی)-

ابلاغ:(اب-لاغ)اسم- پيغام وغېره رسَونه- (م- عربی- بلغ)-

ابـلـق:(أب-لَق)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تور او سپين- (۲)چُغُر- (۳)مُنافق- مؤنث ابلقه- (م- عربی)-

أبـلن:(أب-لن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- اُبهٔ لرُونکے- اُبژن- نمدار- مؤنث ابلنه- خوړين-

ابلنول:(أب-لهٔ-نه-ول)مصدر متعدی- خوړينول- نمداره کول- ابژنول-

ابلنون:(أب-لهٔ-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ اُبلنول-

ابلنونکے:(أب-لهٔ-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابلنونکی- مؤنث ابلونکې- وګورئ اُبلنول-

ابلنونګ:(أب-لهٔ-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابلنول-

ابلنونه:(أب-لهٔ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابلنول-

ابلنېدل:(أب-لهٔ-نې-دل)مصدر لازم- خوړينېدل- نمداره کېدل- ابژنېدل-

ابلنېدن:(أب-لهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اُبلنېدل-

ابلنېدنګ:(أب-لهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اُبلنېدل-

ابلنېدنه:(أب-لهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اُبلنېدل-

ابلنېدونکے:(أب-لهٔ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابلنېدونکی- مؤنث ابلنېدونکې- وګورئ اُبلن-

ابلنېدهٔ:(أب-لهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اُبلنېدل-

ابلوغ:(أب-لوغ)اسم صفت- واحد- مذکر- ځلموټے- بلوغت ته نژدې- مؤنث ابلوغه-

ابلوغېدل:(أب-لو-غې-دل)مصدر لازم- ځلمے کېدل- بالغ کېدل- بالغېدل-

ابلوغېدن:(أب-لو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ابلوغېدل-

ابلوغېدنګ:(أب-لو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابلوغېدل-

ابلوځېدنه:(اَب-لو-ځې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابلوځېدل-

ابلوځېدونکے:(اَب-لو-ځې-دوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابلوځېدونکی- مؤنث ابلوځېدونکې- وګورئ ابلوځېدل-

ابلوځېدۀ:(اَب-لو-ځې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ابلوځېدل-

ابلیس:(اِب-لیس)اسم- واحد- مذکر- (۱)شېطان- هغه جن چې حضرت آدم علیه السلام ته ئې د سجدې کولو نه انکار کړے وۀ- (۲ صفت)- شرارتی- وران کارے- (م- عربی)-

ابلی:(اَب-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)دارتې خلې کوشے- (۲)کانیزه زمکه- اوی-

ابنائے:(اَب-نا-ئے)اسم- واحد- مؤنث- جغرافیائی اصطلاح کښې د اُبو هغه ځائ چې دوه وچې سره جدا کوی- (م- فارسی)-

ابنوس:(اب-نوس)اسم- واحد جمع- مذکر- د تور رنګ یو عمارتی لرګے او د هغۀ ونه- (م- فارسی- اب- اُبۀ- نوش- ځښل)-

ابو:(اَ-بو)اسم- جمع- مؤنث- د اُبۀ مغیّره شکل-

ابواب:(اَب-واب)اسم- جمع- مذکر- د باب جمع- (۱)دروازې- (۲)د کتاب یا مضمون برخې(م- عربی- باب- دروازه)-

ابوالبشر:(اَب-بل-به-شر)اسم- واحد- مذکر- د انسان پلار- د حضرت آدم علیه السلام کنیت- (م- عربی)-

ابوالقاسم:(اَب-بل-قا-سم)اسم- واحد- مذکر- د قاسم پلار- د رسول کریم صلی الله علیه و سلم کنیت- چې د مشر خوئ پاک نوم ئې قاسم وۀ- (م- عربی)-

ابوبکر:(ا-بو-بکر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د رسول کریم صلی الله علیه و سلم وړومبے خلیفه- (۲)یار غار او وړومبے مسلمان- (م- عربی- ابو-بکر)-

آب و تـاب:(آ-بو-تاب)اسم متعلق فعل- پړک پړوک- شان و شوکت- (م- فارسی- آب- پړک- تاب- خلا)-

ابوټلے:(اَ-بو-ټه-لے)اسم صفت- پوره- ټول- بشپړ- د خوراکی څیزونو د پاره استعمالېدونکې کلمه- (افغانستان)-

ابوس:(اَ-بوس)اسم- واحد- مذکر- د توپچی یو قسم وسله- (افغانستان)-

ابو:(ا-بو)اسم- وګورئ اُبۀ-

ابوتتی:(اَ-بو-ته-تي)اسم- واحد جمع- مؤنث- مهی خورک- یوه مرغی چې غوښه ئې ډېره خوندناکه وی-

ابوتراب:(اَ-بو-ت-راب)اسم- واحد- مذکر- د خاورې پلار- د حضرت علی رضی الله تعالٰی عنه کنیت- (م- عربی)-

ابوجهل:(ا-بو-جهل)اسم- واحد- مذکر- د ابوجهل مُغفّن شکل- د عمرو بن هشام کنیت- (۲ صفت)- ضدی او نا منونکے سړے-

ابوحنیفه:(ا-بو-حه-ني-فه)اسم- واحد- مذکر- د حنفی فقهې امام چې امام اعظم ئې لقب دے- (م- عربی)-

آب و دانه:(آب-و-دا-نه)اسم مرکب- اُبۀ خواړۀ- روزی- رزق- (م- فارسی)-

اُبوراوړے:(اُ-بو-را-وۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- مفت پۀ لاس راغلے- ساه لرونکے شے- بې قیمته شے-

اُبوسه:(اُ-بو-سه)اسم صفت- واحد- مؤنث- زیمناکه زمکه- نوژنه زمکه- ښوره زمکه- جبه- جمع اُبوسې-

اُبول:(اُ-به-ول)مصدر متعدی- خړوبول- اُبۀ ورکول-

ابون:(اُ-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ اُبول-

ابونکے:(اُ-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابونکی- مؤنث ابونکې- وګورئ اُبول-

ابونګ:(اُ-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اُبول-

ابونه:(اُ-به-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اُبول-

ابوړے:(اُ-بو-وۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه کس یا څیز چې اُبوخان سره وړے وی- (۲ اسم)- ابوښے-

ابوهریره:(آ-بو-هو-ري-ره)اسم- واحد- مذکر- د رسول کریم صلی الله علیه و سلم د مشهور صحابی کنیت-

اب و هوا:(ا-بو-هه-وا)اسم مرکب- جمع- مؤنث- موسم- د یو ملک طبعی حالت- (م- فارسی- آب- اُبۀ- هوا- باد)-

ابوښے:(اُب-وي-ښے)اسم- واحد- مذکر- میراب- پانسالی- اُبووړے- د اُبو څوکیدار چې د ناکو خیال ساتی چې د یوې ناکې اُبۀ پۀ بل ورخ کښې لاړې نۀ شی-

ابه:(اُ-به)اسم- واحد- مؤنث- ډیکه- ډرکه- جمع ابې-

ابه ذره(اُ-به-ذ-ره)اسم صفت- وړوکې وړوکې ټوټې- ذره ذره- بسمې بسمې- ریچ مریچ-

اُبه ډبه:(اُ-به-ډ-به)اسم- واحد- مؤنث- سالنډے- د سایو مرض-

اُبۀ:(اُ-بۀ)اسم- جمع- مؤنث- (۱)د هائیډروجن او آکسیجن کیمیائی مُرکب چې دوه حصې پکښې هائیډروجن او یوه حصه آکسیجن وی- (۲)بې رنګه، بې مزې او بې بویه سیال چې د څښلو، وینځلو او د داسې مقصدونو د پاره استعمالیږی- (۲)هر نرے سیال څیز- ابو- اُبو- (ش- فارسی آب)-

ابهام:(اِب-هام)اسم- (۱)بیان یا تحریر کښې عدم وضاحت- (۲)پۀ شاعری کښې د یو صنعت نوم- (م- عربی ابهام)-

ابۀ تـلـه:(اُ-بۀ-تۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اُبو تلـه- (۲)د زمکې د اواروالی د پېژندلو آله- جمع ابه تلې-

ابۀ چیلم:(اُ-بۀ-چې-لم)اسم مرکب- کپ شپ- ناستے پاستے- دمه- مېلمستیا- خاطر تواضع-

ابۀ خور:(اُ-بۀ-خور)اسم- واحد- مذکر- د کر د زمکې اُبۀ کونه- پنه کونه-

ابۀ خوره:(اُ-بۀ-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- توساندہ- توسنده- هغه زمکه چې ډېرې اُبۀ خوری- کومه زمکه چې ډېرې اُبۀ څښی یا راکاږی- ښوره-

ابۀ دانه:(اُ-بۀ-دا-نه)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ساتلو شوو مرغیو خوراک څښاک-

ابهٔ کول:(أ-بهٔ-که-وِل)مصدر ترکیبی- أبه ورکول-

ابهٔ برمېدل:(أ-بهٔ-بر-مې-دَل)مصدر ترکیبی- جریان کېدل-

ابهٔ وارے:(أ-بهٔ-وا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې ابهٔ لری-

ابهٔ ور:(أ-بهٔ-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خړوب- (۲)پنه- (۳)أبهٔ شوے- (۴)بریالے- (۵)مراد ته رسېدلے- (۶)هدف ته رسېدلے- (۷)مطلب ته رسېدلے-

ابی:(أ-بی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ آوئ- (۲)شین رنګ (دیو معنو کښې اسم صفت)-

ابیات:(اب-یات)اسم- جمع- مذکر- دَ بېت جمع- کورونه- خونې- (۲)شعرونه- سندرې بدلې- اشعار- (م- عربی)-

ابیاری:(آب-یا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ابهٔ خورکونه- فصلونو ته أبهٔ ورکونه- (م- فارسی)-

ابیانه:(أب-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ أبو ټېکس-

ابېدل:(أ-بې-دَل)مصدر لازم- أبهٔ کېدل- خړوبېدل- أبهٔ ورکېدل-

أبېدن:(أ-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ أبېدل-

أبېدنګ:(أ-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ أبېدل-

ابېدنه:(أ-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ أبېدل-

ابېدونکے:(أ-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع أبېدونکی- مؤنث أبېدونکې- وګورئ أبېدل-

ابېدهٔ:(أ-بې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ أبېدل-

ابیر:(أ-بیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم خوشبویه دارو- (۲)خوشبوئی- (م- عربی- عبیر)-

ابیور:(اب-یور)اسم صفت- واحد- مذکر- تېز تلونکے څاروے- مؤنث ابیوره- جمع ابیورې-

ابیه:(أ-بی-یه)اسم صفت- دَ اَس داسې تګ چې هغه پکښې یو خوا دواړه پښې دَ بل خوا دواړو پښو سره وار په وار وچتوی-

ابی:(أ-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مور- مور ته دَ خطاب کلمه- (۲)مشرې ښځې ته دَ درناوې تورے-

ابی توب:(ا-بی-توب)اسم- مورواله-

ابی غاړے:(أ-بی-غا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ مور لهٔ غاړې- (۲)دَ مور سره مینه کونکے- بې بې غاړے- دَ حقارت کلمه-

ابے:(أ-بے)صفت- واحد- مذکر- أبهٔ را وړونکے-

اپ:(اپ)اسم- وګورئ هپ-

اپ:(اَپ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ عفو مُفقَن- معاف- مؤنث اپه- (م- عربی- عفوه)-

اپاړی:(اپا-ړي)اسم- بد غړووی- چټی وینا- عبث وینا- بې فائدې خبرې- (ترهات)-

اپاړے:(أ-پا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګډی خر- نادان- ناپوهه-

اپ دپ:(اپ-دپ)اسم- واحد- مذکر- کوشش- منډه تړه-

اپرا:(اپ-را)اسم صفت- (۱)غټ- (۲)مضبوط- (۳)پیړ- (۴)پربړ- (۵- اسم)دَ یو دېو نوم- اپراد-

اپراد:(اَپ-راد)اسم- واحد- مذکر- دَ یو افسانوی دېو نوم چې ځنې لغتونو دَ "اپرا" په نوم اخستے دے-

اپرېشن:(اَپ-رې-شَن)اسم- واحد- مذکر- دَ جراحی عمل- (م- انګریزی اپرېشن)-

اپرېل:(اَپ-رېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ عیسوی کال څلورمه میاشت- (۲)دَ تاش په ځنو لوبو کښې دَ څلورو یا درېو واړو رنګونو دَ یو شان پاڼو مجموعه-

اپره:(اپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شنې اپړه- دَ شنې پڼړی-

اپره:(اپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اپړه دوپړه- جمع اپړې-

اَپړه دُپړه:(اَپ-ړه-دُپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اپړه دُوپړه-

اپړه دوپړه:(اَپ-ړه-دوپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فضول خبرې- (۲)لافې- (۳)اپړه دُپړه- جمع اپړې دوپړې-

اپریت چپریت:(اَپ-ریت-چپ-ریت)اسم صفت- چیت شوے- چپ-

اپس پڼړی:(أ-پس-پَن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کلی پُنډه- أبس پڼړی- دَ ماشومانو یوه لوبه-

اپلات:(اَپ-لات)اسم صفت- واحد- مذکر- اپلاتند- اپلت- اپلیت- کنځل مار- پوچ ځُلے- مؤنث اپلاته/اپلاتنه- جمع اپلاتی-

اپلاتند:(اَپ-لاَ-تند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اپلات-

اپلاته:(اَپ-لا-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- کنځل ماره- پوچ ځُلې- جمع اپلاتې-

اپلاتې:(اَپ-لا-تې)اسم- جمع- مؤنث- پُوچه وینا- سپکه خُله خوزَونه- اپلتې-

اپلت:(اَپ-لت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اپلات-

اپلتې:(اَپ-له-تې)اسم- جمع- مؤنث- بدردَ- کنځل- پوچه وینا- سپکه خله خوزونه- اپلتې غپلتې- اپلاتې-

اپلتې غپلتې:(اَپ-له-تې-غپ-له-تې)اسم- جمع- مؤنث- پوچه وینا- ګډې وډې خبرې- سپکې خبرې- بې فائدې خبرې- اپلتې- اپلاتې-

اپلل:(أ-په-لَل)مصدر- وګورئ اپول-

اپلو:(أ-په-لو)اسم اشاره- دَ هغه پلویو شکل- هغه خوا- اخوا- هغې طرف ته- اپله-

اپله:(أ-په-له)اسم اشاره- دَ هغه پله یو شکل- هغې پلوته- هغې طرف ته- هغې مخې ته- هغې خوا ته- هغه اړخ ته- اپلو-

اپلیت:(اَپ-لیت)اسم- وګورئ اپلات-

اپن:(أ-پن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نا تجربه کار- (۲)آواره ګرد-

اپوټ سپوټ:(أ-پوټ-سه-پوټ)اسم صفت- واحد- مذکر- اړولے- پړمخ- مؤنث- اپوټه سپوټه- (ش- پنجابی- پُټها)-

ئ" (ځی-رل)، ي" (هې-ره-ول)، ی" (پیا-لې)، ې" (تن-دېر) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اپوته:(أ-پو-ته)اسم صفت- اړولے- په بل مخ- پرمخ- (۲)چپه- کلب- سرګردان- خوار- زېلے- (ش- پنجابی- پٹھا)-

اپول:(أ-په-ول)مصدر متعدی- اپلل- مپول- غپول- مپ کول- روغ تېرول-

اپون:(أ-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ اپول-

اپونګ:(أ-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اپول-

اپونه:(أ-په-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اپول-

اپونکے:(أ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اپونکی- مؤنث اپونکې- وګورئ اپول-

اپه:(أ-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مپه-

اپه ترپه:(أ-په-تره-په)اسم- واحد- مؤنث- کوشش منډه ترړه- اپه دپه- مپه دپه- جمع اپی ترپې-

اپه دپه:(أ-په-ده-په)اسم- واحد- مؤنث- دوړه دپکه- چل ول- وګورئ اپه ترپه-

اپه دپه:(أ-په-ده-په)اسم صفت- (۱)اتعه دتعه- (۲)ورک- بنخ- پټ-

اپی:(أ-پی)اسم- واحد- مؤنث- کیدړه چې وار ئې راوړے وی- (۲)بروه- جمع اپیانې-

اپیل:(أ-پیل)اسم- واحد- مذکر- ډ وړوکی حاکم ډ فېصلې ډ منسوخولو ډ پاره لوئ حاکم ته درخواست- (م- انګریزی)-

اپیم:(أ-پیم)اسم- جمع- مذکر- یو نشه راوستونکے څیز چې ډ خشخاشو لۀ بوټو حاصلیږی- افیم-

اپیم چی:(أ-پیم-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اپیمی- جمع اپیم چیان-

اپیم خور:(أ-پیم-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- اپیمی- اپیم خوړونکے- اپیم چی- عملی- مؤنث اپیم خوره- جمع اپیم خوارۀ-

اپیمی:(أ-پی-می)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اپیم خور-

اپېدل:(أ-پې-دل)مصدر لازم- (۱)ډ بروې آواز کول- (۲)غپېدل- شور زوږ کول-

اپېدن:(أ-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اپېدل-

اپېدنګ:(أ-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اپېدل-

اپېدنه:(أ-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اپېدل-

اپېدونکے:(أ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اپېدونکی- مؤنث اپېدونکې- وګورئ اپېدل-

اپېدۀ:(أ-پې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ اپېدل-

اپېلل:(أ-پې-لل)مصدر- لواړ تېرول- بنونے تېرول- نغړل-

اپېللے:(أ-پې-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اپېللی- مؤنث اپېللې- وګورئ اپېلل-

اپېلن:(أ-پې-لن)حاصل مصدر- وګورئ اپېلل-

اپېلنګ:(أ-پې-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ اپېلل-

اپېلنه:(أ-پې-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اپېلل-

اپېلونکے:(أ-پې-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اپېلونکی- مؤنث اپېلونکې- وګورئ اپېلل-

ات:(ات)مخفّف- ډ ماشومانو په ژبه کښې ډ "ای ستا" مخفّف-

ات:(ات)سابقه- مُرکّبو لفظونو کښې ډ اتۀ معنیٰ ورکونکې سابقه-

ات:(ات)لاحقه- (۱)چې ډ اسم آخر ته وُ لګی نو جمع جوړه شی لکه خواهش نه خواهشات، احتیاج نه احتیاجات، اخبار نه اخبارات- (۲)عربی کښې ډ جمع مؤنث یوه علامه-

أتاک:(أ-تاک)اسم- واحد- مذکر- کمره- خائې- جمع أتاکونه- (فارسی- اطاق)-

اتام:(أ-تام)اسم- واحد- مذکر- خوراک- طعام- (۲)دوړه- اوړۀ- (ش- عربی- طعام- پښتو- اتوم (اوړۀ) هندی- أتا)-

اتانیز:(أ-تا-نیز)اسم- واحد- مذکر- ډ نیمې روپی سکّه- ۵۰ پیسې-

اتبار:(ات-بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډ اعتبار مغفّن- وګورئ اعتبار- (۲)ډ خالی او ګل تر مینځه ورځ- اتوار- (م- وړومبی معنیٰ کښې ډ عربی "اعتبار" او دویمه معنیٰ کښې ډ هندی ایت وار- (ایت- نمر- وار- ورځ-)

اتباری:(ات-با-ري)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ اعتباری-

ات پریز:(أت-په-ریز)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څیز چې اتۀ پرې لری- ډ اتو اړخونو لرونکے- ات کتیز- ات څنډ-

اتځنډ:(أت-څنډ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ أت پریز-

اتحاد:(ات-ت-حاد)اسم-(۱)یو کېدنه- اتفاق- (۲)هغه موافقت او یو والے چې ډ مدافعت او حفاظت په غرض شوے وی-

اتحادی:(ات-ت-حا-دی)اسم صفت- (۱)اتحاد کونکے- (۲)هغه ملکونه چې دوېم عالمی جنګ کښې جرمنی، اټلی او جاپان ته یو شوی وو-

اتر:(أ-تر)اسم- واحد- مذکر- اندام- توکے- ډ جسم هره یوه برخه- جمع اترونه-

اتر:(أ-تر)تابع مهمل- ډ خبر تابع مهمل- خبردار- اطلاع یافته-

اترک بترک:(أت-رک-بت-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- غریب- بې وسیلې- میرات- اوترک- خوار- بې وسه- لغړ- څنډلے- مؤنث اترکه بترکه- جمع مؤنث اترکې بترکې-

اترنګ:(أت-رنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډ یو بوټی نوم چې ډ جامو په رنګولو او دارُو کښې پکاریږی- (۲)نکریزې- (شاعرانه)- نباتاتی نوم ایس کلپیس- ایکی ناټا(ASCLEPIAS-ECHINATA)-

اتروشے:(أت-رو-شے)اسم- واحد- مذکر- انتوشے- انتروشے- نږے- ډ پوزې سره مخصوص یو غیر ارادی حرکت چې هوا ډ پوزې نه را اوځی او یو آواز پېدا کوی-

اتره:(أت-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه لوئ ښانک چې هغې کښې ډ ګانی ګرم شربت اچوی او ځکی پکښې ترې جوړوی- جمع اترې-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

اتره:(اَت-ره)اسم- واحد- مؤنث- وُنه- قد- تنه- جمع اترې-

اتره:(اِت-رِه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وجود برنی نیمه حصه- (۲)تاوړی-

اتره:(اِت-رِه)اسم- واحد- مؤنث- تره- پوستکے- پټ- پوټ- پوست- شولنګ- څمرکه- پوټکے- چمړه-

اترې:(ا-تهٔ-رې)تابع مهمل- (۱)دَ خبرې تابع مهمل لکه خبرې اترې- (۲)بې معنې خبرې-

اتش:(آ-تَش)اسم- واحد/جمع- مذکر- اور- هور- (م- فارسی)-

اتش بازی:(آ-تَش-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ بارودو دَ لوبو دَ ځيزونو جوړولو او مغو سره دَ لوبو فن- (م- فارسی- اتش- اور- بازی- لوبه)-

اتش بیان:(اَ-تَش-به-یان)اسم صفت- مذکر- لهٔ جوشه ډک بیان کونکے- جذباتی تقریر کونکے- (م- فارسی)-

اتش پرست:(اَ-تَش-په-رَست)اسم- دَ اُور عبادت کونکے- (م- فارسی- اتش- اُور- پرست- عبادت کونکے)-

اتش خانه:(اَ-تَش-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث-اتش کده- دَ اتش پرستو دَ عبادت ځایُ-

اتش دان:(اَ-تَش-دان)اسم- واحد- مذکر- نغرے- دَ اُور بلولو ځایُ- (م-فارسی- اتش- اور- دان- ځایُ)-

اتش نشان:(اَ-تَش-نه-شان)اسم صفت- واحد- مذکر- اور وروونکے- اور شیندیے غر-

اتشک:(اَ-تهٔ-شَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)اُور بَلَک- اور اورکے- (۲)دَ باؤ مرض-

اتش کده:(اَ-تَش-که-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اتش خانه- جمع اتش کدې-

اتشکی:(اَ-تهٔ-شه-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اتشک سره تعلق لرونکے- (۲)پهٔ اتشک ناروغه- جمع اتشکیان- (م- فارسی)-

اتشګیر:(اَ-تَش-ګیر)صفت- مذکر- اور اخستونکے مغه مواد چې ژر اور اخلی- (۲)چمټا- (م- فارسی)-

اتشی:(اَ-تهٔ-شي)اسم- واحد- مذکر- (۱)شکوڼ- خارپشت- یو ځناور چې پهٔ بَدن باندې يُ لوئ لوئ ازغی وی- (۲)اور سره تعلق لرونکے- (م- فارسی)-

اتشی ښیښه:(اَ-تهٔ-شی-ښی-ښه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- مُحدّبه ښیښه چې دَ نمر رڼا پهٔ ذریعه اور لګوی- جمع اتشی ښیښې (م- فارسی)-

اتشین:(اَ-تهٔ-شین)اسم- واحد- مذکر- (۱)اور سره تعلق لرونکے- دَ اور معنیٰ لرونکی ټول توری دَ فارسی دَ اتش لهٔ مُونده دی- (۲)دوزخ- (م- فارسی)-

اتشی:(اَ-ته-شي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پهٔ ماشومانو راختونکې نری سرې دانې-

اتصال:(ات-ت-صال)اسم- (۱)جختېدنه- سره لګېدنه- یو ځایُ کېدنه- وصلېدنه- سره نښتنه- (۲)اړیکه پیدا کونه- رابطه موندنه-

اتصو:(اَت-صَو)اسم عدد- واحد- مذکر- اتهٔ سوه- ددې معنې زوړ قرائت-

اتفاق:(ات-ت-فاق)اسم- واحد- مذکر- دَ نفاق ضد- یو والے- لاس یوی- اتحاد-

اتفاقاً:(ات-ت-فا-قَن)متعلق فعل- تصارفاً- ناڅاپه-

اتفاقی:(ات-ت-فا-قی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ناڅاپی- (۲)بې ارادې-

اتکړی:(اَت-که-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه زنځیر چې دَ مجرمانو لاسونو ته اچولے شي- متکړی- (م-مندی- متھ- لاس- کړی- کړی)-

اتکش:(اَت-کش)اسم- واحد- مذکر- دَ اور تازه کولو سیخ- چمټا- جمع- اتکشونه- (م- فارسی- اتش- اور- کش- راکښل)-

اتکو:(اَ-تهٔ-کو)اسم- واحد- مؤنث-اتکی- اډکو- اډکړه- اډکه- مور یا بلې مشرې ښځې ته دَ مینې درناوی او ناز دَ څرګندونې توری-

اتکی:(اَ-تهٔ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اتکو-

اتګیز:(اَت-ګ-تیز)اسم صفت- مذکر- وګورئ اتګنه/اَت پریز-

ات ګونے:(اَت-ګو-نے)اسم صفت- مغه ځیز چې اتهٔ اړخه لری-

اتل:(اَ-تَل)اسم صفت- غیرت مند- زړهٔ ور پهلوان (افغانستان)-

اتلس:(اَت-لَس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ښویدونکې او ځلېدونکې کپړه چې ترې جامې او بړستنې جوړیږی- اطلس-

اتلس:(اَ-تِل-لَس)اسم عدد- مذکر- اتهٔ او لس ۱۸-

اتلسم:(اَت-لهٔ-سَم)اسم عدد- مذکر- دَ اتلس دَ مندسې (۱۸)صفتی شکل-

اتلسمه:(ات-له-سه-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ دَ اتلس دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

اتم:(اَ-تَم)اسم عدد- مذکر- دَ اتهٔ (۸)دَ مندسې صفتی شکل-

اتمبار:(اَ-تَم-بار)اسم- جمع- مذکر- مجوم- بیړ باړ- اژدمام- ټېل ماټېل- کنه ګونه-

اتمه:(اَ-تهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۸)دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

اتنه:(اَ-تهٔ-نه)تابع مُهمل- دَ پښتنه تابع مُهمل-

اتنیم:(اَت-نیم)اسم عدد- مذکر- اتهٔ او نیم- دَ نهو نه نیم کم او دَ اتو نه نیم زیات-

اتنیمه:(اَت-نی-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ اتنیم دَ مندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتنیمې-

اتڼ:(اَ-تَڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پښتو قومی ګډا- (۲)شور- جمع اتڼونه-

اتڼ وال:(اَ-تَڼ-وال)اسم- مذکر- اتڼ کښې برخه اخستونکی-

اتڼی:(اَ-تهٔ-ڼی)اسم صفت- دَ اتڼ ماهر-

اتو:(اَ-تو)اسم- واحد- مذکر- استری- دَ اُسپنې یوه آله چې دَ جامو ګنجې پرې لرې کولے شي- (کول مصدر)-

اتوار:(ات-وار)اسم- واحد- مذکر- دَ اتبار ورځ- دَ خالی او ګل (پیر) تر مینځه ورځ- (م-مندی- ایت- نمر- وار- ورځ)-

اتوب:(اَ-توب)اسم- جمع- مذکر-لهٔ اوړو جوړ شوے یو رقیق خوړ مُرکّب- لېټی- بې مزې خوراک- ساده خوراک- (۲)اُړوب- ړوز- (۳)دَ چاړ او مېده اوړو وړې وېشتلې- مرېوړے- (م- اتوم- اوړهٔ)-

اتوړے:(اَ-تو-ړے)اسم- واحد- مذکر- پټی- جمع- اتوړی-

اتوم:(ا-توم)اسم- واحد- مذکر- اوړهٔ-

اتونے:(اَ-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وانېوغ- پتونے- (۲ صفت)- وروستنے- وروستے- وروستو پاتې- آخری- (۳)البتی- وړوکے کوېدونکے-

اتویشتم:(اَت-ویش-تم)اسم- مذکر- دَ اَتهٔ ویشت (۲۸)دَ هندسې صفتی شکل- جمع اتویشتمې-

اتویشتمه:(اَت-ویش-تهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث دَ (۲۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتویشمې-

اته:(اَ-ته)اسم- کولاچ- کولاڅ- واز-

اته:(اَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- احاطه- دَ دېوال یا واړ پهٔ ذریعه بیل کړے شوے ځایُ- (م- عربی- احاطه)-

اته:(اَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس دَ مړوند پهٔ دوو هډوکو کښې دَ یو نوم- (۲)اڅه- دَ لاس دَ ګتونه تر ځنګلې فاصله- (۲)دَ لاس پهٔ ذریعه دَ کېږې مېچ- (کول/کېدل- مصدرونه)-

اته حضور:(اَ-ته-حُ-ضور)مُتعلق فعل- دانسته- لهٔ قصده- پهٔ اراده-

اته ور:(ا-ته-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- اوږد لاسے-

اتهٔ:(اَ-تهٔ)اسم عدد- مذکر- لهٔ اُوو (۷)نه یو زیات- لهٔ نهو نه یو کم-

اتهٔ اتیا:(اَ-تهٔ-اَت-یا)اسم عدد- مذکر- اتهٔ او اتیا- لهٔ نوی دوه کم (۸۸)-

اتهٔ اتیایم:(اَ-تهٔ-اَت-یا-یم)اسم عدد- مذکر- دَ (۸۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل- جمع اتهٔ اتیایمی-

اتهٔ اتیایمه:(اَ-تهٔ-اَت-یا-یهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۸۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اته اتیایمې-

اتهٔ اویا:(اَ-تهٔ-اَو-یا)اسم عدد- اتهٔ او اویا- لهٔ اتیاؤ دوه (۲) کم-

اتهٔ اویایم:(اَ-تهٔ-اَو-یا-یم)اسم عدد- مذکر- دَ (۸۷) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ اویایمه:(اَ-تهٔ-اَو-یا-یهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۷۸) هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ اویایمې-

اتهٔ پنځوس:(اَ-تهٔ-پَن-خوس)اسم عدد- دوه کم شپېتهٔ- یو او اووه پنځوس-

اتهٔ پنځوسم:(اَ-تهٔ-پَن-خو-سم)اسم عدد- مذکر- دَ (۵۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ پنځوسمه:(اَ-تهٔ-پَن-خو-سهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۵۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ پنځوسمې-

اتهٔ څلوېښت:(اَ-تهٔ-څَل-وېښت)اسم عدد- اتهٔ او څلوېښت- دوه کم پنځوس-

اتهٔ څلوېښتم:(اَ-تهٔ-څَل-وېښ-تم)اسم عدد- مذکر- دَ (۴۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ څلوېښتمه:(اَ-تهٔ-څَل-وېښ-تهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۴۸) دَ هندسې صفتی شکل- جمع اتهٔ څلوېښتمې-

اتهٔ دېرش:(اَ-تهٔ-دېرش)اسم عدد- اتهٔ او دېرش- دوه کم څلوېښت-

اتهٔ دېرشم:(اَ-تهٔ-دېر-شم)اسم عدد- مذکر- دَ (۳۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ دېرشمه:(اَ-تهٔ-دېر-شهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۳۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ دېرشمې-

اتهٔ شپېتهٔ:(اَ-تهٔ-شپې-تهٔ)اسم عدد- اتهٔ او شپېتهٔ- دوه کم اویا-

اتهٔ شپېتم:(اَ-تهٔ-شپې-تم)اسم عدد- مذکر- دَ (۶۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ شپېتمه:(اَ-تهٔ-شپې-تهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۶۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ شپېتمې-

اتهٔ نوی:(اَ-تهٔ-نهٔ-وی)اسم عدد- مذکر- اتهٔ او نوی- لهٔ سلو دوه کم (۹۸)-

اتهٔ نویایم:(اَ-تهٔ-نو-یا-یم)اسم عدد- مذکر- دَ (۹۸) دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

اتهٔ نویایمه:(اَ-تهٔ-نو-یا-یهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۹۸) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ نویایمې-

اتهٔ ویشت:(اَ-تهٔ-ویشت)اسم عدد- مذکر- اتهٔ او شل- دوه کم دېرش-

اتهٔ ویشتم:(اَ-تهٔ-ویش-تم)اسم عدد- مذکر- دَ (۲۸) دَ هندسې مُذکر صفتی شکل-

اتهٔ ویشتمه:(اَ-تهٔ-ویش-تهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۲۸) دَ هندسې مُؤنث صفتی شکل- جمع اتهٔ وېشتمې-

اتی:(اَ-تی)اسم- واحد- مذکر- یو مشهور ځنګلی غټ ځناور چې رنګ یُ تور وی- (م- هاتی- هندی)-

اتی:(اَ-تی)اسم- واحد- مذکر- دَ ډب غېږ (پهٔ غنډسکه دَ یو بل ویشتلو) پهٔ لوبه کښې دَ غنډسکې لړ لړه کول چې کېږ لوبغاړے منډه کړی- اتیوان-

اتیا:(اَت-یا)اسم عدد- مذکر- اویا او لس-نوی نه لس کم- څلور شلې-

اتیات:(اَت-یات)اسم- احتیاط- هتیات- (قدیم)-

اتیاتی:(اَت-یا-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- احتیاطی- احتیاط کونکے- محتاط- هتیاتی- جمع اتیاتیان-

اتیاونه:(اَت-یا-وهٔ-نه)صفت- لهٔ ازله- لهٔ شروع- لهٔ مخې-

اتیایم:(اَت-یا-یم)صفت- مذکر- دَ اتیا (۸۰) دَ هندسې صفتی شکل-

اتیایمه:(اَت-یا-یهٔ-مه)اسم عدد- مؤنث- دَ (۸۰) دَ هندسې مؤنث صفتی شکل- جمع اتیایمې-

اتیانے:(اَت-یا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- زورور- معتبر- جمع اتیانی-

اتیوان:(اَ-تی-وان)اسم- واحد- مذکر- دَ هلکانو پهٔ ځنو لوبو عموماً ډب غېږ کښې مخالف لره دَ تېښتې دَ موقعې ورکولو رعایت- عارضی صلح- اتی-

اتیه:(اَ-تیه)اسم- ګانده- راتلونکې-

اټ:(اَټ)اسم- واحد- مذکر- اټی- وړوکے دوکان- دَ کلیو دوکان- جمع اټونه- (م- ھاټ- ھټ- ھټی- ھندی)-

اټاری:(اَ-ټا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټاری- دَ قلعه برج- مورچې لرونکے برج- (۲)دَ حفاظت ځائ- حفاظت گاه-

اټاری:(اَ-ټا-ری)اسم-واحد/جمع- مؤنث- دَ یو تبغ نوم-

اټال:(اَ-ټال)اسم صفت- مذکر- ماتل- خنډېدلے- ایسار- نښتے- مؤنث اټاله-

اټالتیا:(اَ-ټال-تیا)اسم- مؤنث- ماتلی- ایسارتیا-

اټالول:(اَ-ټا-لهٔ-وَل)مصدر متعدی- ایسارول- ماتلول- خوړند ساتل- لهٔ کاره ویستل-

اټالون:(اَ-ټا-لهٔ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اټالول-

اټالونکے:(اَ-ټا-لهٔ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اټالونکی- مؤنث اټالونکې- وګورئ اټالول-

اټالونګ:(اَ-ټا-لهٔ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اټالول-

اټالونه:(اَ-ټا-لهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اټالول-

اټالوے:(اَ-ټا-لهٔ-وے)اسم مفعول واحد- مذکر- وګورئ اټالول-

اټاله:(اَ-ټا-له)اسم- (۱)یرغل- حمله- (۲)پرېشانی- (۳)پهٔ څټله دَ مال خرڅونه-

اټاله:(اَ-ټا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دلی- ټوپ- (۲)دَ کور سامان- (۳)دَ بې کاره څیزونو انبار- جمع اټالې-

اټالېدل:(اَ-ټا-لې-دَل)مصدر لازم- ایسارېدل- پاتې کېدل- ماتل کېدل-

اټالېدن:(اَ-ټا-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اټالېدل-

اټالېدنګ:(اَ-ټا-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اټالېدل-

اټالېدنه:(ا-ټا-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اټالېدل-

اټالېدونکے:(اَ-ټا-لې-دون-کے)اسم فاعل /صفت- واحد- مذکر- جمع اټالېدونکی- مؤنث اټالېدونکې- وګورئ اټالېدل-

اټالېدهٔ:(ا-ټا-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اټالېدل-

اټاږ:(اَ-ټاږ)اسم صفت- مذکر- ایسار- تم- ودرېدلے- پهٔ ځائ- ماتل (معطّل)- مؤنث اټاوه-

اټامی:(اَ-ټا-مي)اسم- واحد- مؤنث- خانګو- ګواره-

اټ سټ:(اَټ-سَټ)اسم- مذکر- وګورئ اَټه سټه- (۱)خپلو کښې پهٔ څهٔ خبره اتفاق- (۲)رعایت- (۳)صلاح (کول/کېدل- مصدرونه)-

اټ سټ:(اَټ-سَټ)اسم- ټول ټال- کل واړه- جواری کښې مر څهٔ پهٔ داؤ کونه- دَ وټه سټه ضد-

اټسکے:(اَ-ټَس-کے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ټوسکه ټوسکه ژړا- جمع اټسکی-

اټسکے:(اَ-ټَس-کے)اسم- واحد- مذکر- انتروشے- نږے- ان ټشے- جمع اټسکی-

اټکل:(اَټ-کَل)اسم- واحد- مذکر- ګومان خیال- تخمینه- چل وَل- اندازه- جمع اټکلونه-

اټکلباز:(اَټ-کل-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- اټکل کوونکے- اټکلی-

اټکلول:(اَټ-که-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)اندازه لګول- ګومان کول- خیال کول- تخمینه لګول- (۲)فکر کول-

اټکلون:(اَټ-که-له-وَن)حاصل مصدر - وګورئ اټکلول-

اټکلونکے:(اَټ-که-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اټکلونکی- مؤنث اټکلونکې- وګورئ اټکلول-

اټکلونګ:(اَټ-که-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اټکلول-

اټکلونه:(اَټ-که-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اټکلول-

اټکلی:(اَټ-که-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع اټکلیان- وګورئ اټکلباز-

اټکلېدل:(اَټ-که-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)اندازه لګېدل- تخمینه کېدل- ګومان کېدل- (۲)فکر کېدل- کټل کېدل-

اټکلېدن:(اَټ-که-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اټکلېدل-

اټکلېدونکے:(اَټ-که-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اټکلېدونکی- مؤنث اټکلېدونکې- وګورئ اټکلېدل-

اټکلېدنګ:(اَټ-که-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اټکلېدل-

اټکلېدنه:(اَټ-که-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اټکلېدل-

اټکلېدهٔ:(اَټ-که-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اټکلېدل-

اټک مټک:(اَ-ټک-مه-ټک)اسم- واحد- مذکر- ګل صد برګ- ستبر- صدبر- یو زیړ رنګے ګل- نباتاتی نوم- ټیګټس ایریکټا(TEGTUS ERECTA)-

اټکی:(اَټ-کي)صفت/فاعل- وټکی- لوګے راکښونکے- چیلم څښونکے-

اټکی:(اَټ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لهٔ خُلې یو آواز سره دَ هوا خارجېدنه- (۲) یو مرض- (راتلل/لګېدل مصدرونه)-

اټکی:(اَ-ټه-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ما ورروستی او دَ مکر وړومبی اتهٔ ورځې- (۲)دَ منی باد-

اټکے:(اَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لوګی دَ تللو لار- چمنی- انګیټی- لوګی خانه- موری- مګ-

اټوخے:(اَ-ټو-خے)اسم- واحد- مذکر- بازار (افغانستان)-

اټوری:(ا-ټو-ری)اسم- واحد- مؤنث- خوږ یا ختلی ھډوکی ته دَ علاج دَ پاره استعمالېدونکې دَ سپنسو اټه-

اټ وسټ:(اَټ-وَ-سَټ)صفت- (۱)مکمل تباه- (۲)سټ کورے- (۳)وران- سټ وټ-

اټه:(اَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- اټېرن شوی تارونه- جمع اټې-

اټه:(اَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) بوالهوسی- (۲)یو قسم جواری چې پهٔ سپښتو او ھډوکو کیږی-

اټه:(ا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- مېده- نرم او مېده اوړهٔ (م- ھندی- اټا)

اټه سټه:(اَ-ټه-سه-ټه)اسم- واحد- مؤنث- اټ سټ (۱)بندوبست- (۲)تنظیم- (۳)برابرېدهٔ- (۴)سرمایه- نوکه شوکه- دَ کور ماته ګوډه- (۵)خامخا-

ئ" (ځی-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لي)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

بې وجې-

اټه کټه:(أ-ټه-که-ټه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- غټ پټ- جمع اټې کټې- (ش- هټا کټا- هندی)-

اټې:(أ-ټې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)په اټېرن د تار جوړې شوې کونجې چې (8) شکل یې اختیار کړے وی (۲)د تارونو یا سپنسو کونجې-

اټی اټی:(أ-ټی-أ-ټی)اسم- وګورئ د اټی دویمه معنی-

اټېران:(أ-ټې-ران)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوټک- څوبنه- هغه آله چې د سپنسو اټې پرې جوړوی- (۲)یوه مخصوصه لوبه-

اټېرل:(أ-ټې-رل)مصدر- بدهضمه کېدل- اغېړل- اغېړول-

اټېرلے:(أ-ټې-رڼ-لے)اسم مفعول- جمع اټېرلی- مؤنث اټېرلې- وګورئ اټېرل-

اټېرن:(أ-ټې-رن)اسم صفت- واحد- مذکر- اغېړه- هغه څوک چې خېټه یې خرابه شوې وی-

اټېرن:(أ-ټې-رن)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې د سپنسو اټې پرې جوړوی- وګورئ اټېران-

اټېرنه:(أ-ټې-رڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اټېرل-

اټېکه:(أ-ټې-که)اسم- واحد- مؤنث- د پښې بنګرى یا د ګیټی په ځاې کولو د پاره استعمالېدونکې اټه- جمع اټېکې-

اټې نټې:(أ-ټې-نه-ټې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)عشوه و غمزه- ناز و ادا- قینج مکېز- (۲)کُنج- (۳)اوښې پوښې-

اټی وال:(أ-ټی-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- د اټی خاوند- دکاندار- دوکاندار-

اټی:(أ-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وړوکے دُکان- (۲)د تار کونجی- ترنجی- کونځی- (م- هټی- هندی)-

اثاثه:(أ-ثا-ثه)اسم- واحد- مؤنث- د کور سامان- کالی- اسباب- جمع اثاثې-

اثار:(أ-ثار)اسم- جمع- مذکر- د اثر جمع-

اثار قدیمه:(آ-ثا-رې-قه-دی-مه)اسم- جمع- د پخوانی زمانې نښې نښانې- زاړه عمارتونه- (فارسی)-

اثبات:(أث-بات)اسم- زباتونه- ثابتونه- دلیل راوړنه- سپیناوے- سر ته رسونه- (م- عربی)-

اثباتول:(أث-با-ته-وُل)مصدر متعدی- زباتول- سپینول- ثابتول- یو څیز په چا منل-

اثباتون:(أث-با-ته-وُن)حاصل مصدر- وګورئ اثباتول-

اثباتونګ:(أث-با-ته-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ اثباتول-

اثباتونکے:(اث-با-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اثباتونکی- مؤنث اثباتونکې- وګورئ اثباتول-

اثباتونه:(أث-با-ته-وڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اثباتول-

اثباتېدل:(أث-با-تې-دل)مصدر لازم- ثابتېدل- سپینېدل- زباتېدل-

اثباتېدن:(أث-با-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اثباتېدل-

اثباتېدنګ:(أث-با-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اثباتېدل-

اثباتېدنه:(أث-با-تې-دڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اثباتېدل-

اثباتېدونکے:(أث-با-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اثباتېدونکی- مؤنث اثباتېدونکې- وګورئ اثباتېدل-

اثباتېده:(أث-با-تې-دڼ)حاصل مصدر- وګورئ اثباتېدل-

اثر:(أ-ثر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه- نښانه- تاثیر- نتیجه- (۲)رساله- کښه- کتاب (افغانستان)- جمع آثار- اثرونه- اثرات- (کول/کېدل- مصدرونه)-

اثرناک:(أ-ثر-ناک)صفت/فاعل- واحد- مذکر- اثر کونکے- اثر څرګندونکے- تاثیر کونکے-

اثری:(أ-ثه-ري)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)فائده من- (۲)باتریا- چې مغزو کښې یې خلل وی- ماغزه خرابے- پاګل- بې توکه خبرې کونکے- (۳)اثر لرونکے- (۴) ښکلے- تاثیرناک-

اثنا:(اث-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وخت- ترخ- ترڅ- ټاپې- (۲)وقفه- مېنځ- (۳)سیاله-

اثناعشری:(اث-نا-عه-شه-ری)اسم- واحد- مذکر- شیعه- د دولسو امامانو منونکی- جمع اثناعشریان- (م- عربی- اثناْ عشر- دولس)-

اجابت:(ا-جا-بت)اسم- (۱)قبلول- قبولیت- (۲)لوې بول-

اجاره:(ا-جا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د جائیداد فصل وغېره د یو خاص میعاد د پاره د څه رقم په عوض کښې د اخستلو /ورکولو ټېکه- (۲)سود (وزیرستان)- (۳)انحصار (افغانستان)- د یو کار یا کسب د کولو مکمل اختیارات چې بل څوک یې د کولو اجازت نه لری-

اجاره دار:(ا-جا-ره-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- اجاره اخستونکے- ټېکه دار- باړه وال-

اجاره داری:(ا-جا-ره-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- د اجارې لرلو حالت-

اجاړ:(أ-جاړ)اسم صفت- واحد- مذکر- ویجاړ- برباد- غېر آباد- وران شوے-

اجاړول:(أ-جا-ړه-وُل)مصدر متعدی- ورانول- ویجاړول- شاړول- بربادول- تباه کول-

اجاړون:(أ-جا-ړه-وُن)حاصل مصدر- وګورئ أجاړول-

اجاړونکے:(أ-جا-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع أجاړونکی- مؤنث اجاړونکې- وګورئ أجاړول-

اجاړونګ:(أ-جا-ړه-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ أجاړول-

اجاړونه:(أ-جا-ړه-وڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ أجاړول-

اجاړېدل:(أ-جا-ړې-دل)مصدر لازم- ویجاړېدل- ورانېدل- بربادېدل- شاړېدل-

اجاړېدن:(أ-جا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ أجاړېدل-

اجاړېدنګ:(اُ-جا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اُجاړېدل-

اجاړېدنه:(اُ-جا-ړې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اُجاړېدل-

اجاړېدونکے:(اُ-جا-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اجاړېدونکی- مؤنث اُجاړېدونکې- وګورئ اُجاړېدل-

اجاړېدهٔ:(اُ-جا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اُجاړېدل-

اجازت:(اِ-جا-زت)اسم- منظوری- دَ حاکم یا مشر لهٔ خوا دَ یو کار پهٔ کولو دَ رضا مندئ اظهار- اذن- اجازه- (م- عربی)-

اجازه:(اِ-جا-زه)اسم- واحد- مؤنث- منظوری- دَ تعویذ یا دَم عهده(اوده) (ورکول/اخستل/کېدل- مصدرونه)-

اجان:(اُ-جان)اسم صفت- واحد- مذکر- ناجانړ- هغه څوک چې دَ څهٔ څیز واقعې وغېره پهٔ حقله څان بې خبره ښکاره کوی- (م- هندی- انجان)-

اجانبې:(اَ-جا-نبې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اجیانی- حاجیانی- اجنه- اجی- هغه ښځه چې حج ئې کړے وی- دَ اُجی مؤنث-

اجائی:(ا-جا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- دَ حمل پهٔ دوران کښې ترشو څیزونو ته دَ میلان کېفیت-

اجباری:(اِج-با-ری)اسم- پهٔ زور- بې خوښې- جبری- (عربی)-

اجتماع: (اِج-تِ-ماع)اسم- واحد- مؤنث- غُنډه- جلسه- ګڼه- یو ځائې کېدنه- (م- عربی)-

اجتماعی:(اِج-تِ-ما-عی)صفت- اجتماع سره متعلق- پهٔ ګډه- پهٔ غُنډه-

اجتناب:(اِج-تِ-ناب)اسم- څان ساتنه- لرې کېدنه- پرهېز- ډډه- (م- عربی)-

اجتهاد:(اِج-تِ-هاد)اسم- کوشش کونه- لټون کونه- سعی کونه- دَ قرآن کریم، سنت، حدیث او اجماع پهٔ رڼا کښې دَ دینی مسئلو دَحل کولو کوشش کونه- (عربی- جهد)-

اجداد:(اَج-داد)اسم- جمع- مذکر- دَ جد جمع- نیکونه- نیکهٔ او دَ نیکهٔ نه پورته پېړی-

اجر:(اَجر) اسم- واحد- مذکر- (۱)عوض- بدل- بارِه- (۲)ثواب-

اجرا:(اِج-را)اسم- (۱)سر ته رسونه- تمامونه- چلونه- پهٔ ځائې کونه- (۲)دَ عدالتی ډګری جاری کېدنه (قانون)-

اجرام:(اَج-رام)اسم- جمع- مذکر- دَ جرم جمع-

اجرت:(اُج-رت)اسم- مزدوری- قیمت- (م- عربی)-

اجرتی:(اُج-رهٔ-تی)اسم- واحد- مذکر- (۱)مزدور- (۲ صفت)- هغه سړے چې پهٔ پیسو قتل کوی-

اجری:(اَج-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لړې-

اجړ:(اَ-جړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې شادوګانې کړوی- (۲)دَ مشرقی پښتونخوا پهٔ غرونو کښې وسېدونکے یو قوم چې مال پنګر ساتی- جمع اجران- مؤنث اجړه-

اجرا:(اَج-را)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ مېجرا-

اجړه:(اَج-ړه)اسم صفت- (۱)کچه- (۲)کنجوت- (۳)بې مخه- بې څټه- (۴)څښے- (۵)چټی- (۶)بوړے-

اجری:(اَج-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- ګډبه- هغه څوک چې رمه پیائی- څرونکے- ګډبون- شپون- اړبه-

اجزا:(اَج-زا)اسم- جمع- مذکر- توکی- حصې- ټکړې- واحد جزو (عربی)-

اجسام:(اَج-سام)اسم- جمع- مذکر- جسمونه- بدنونه- (واحد جسم- عربی)-

اجغے:(اج-غے)اسم- واحد- مذکر- دَ شکونې دَ خاندان یو ځناور- شیشکے- شیزکے-

اجګر:(اَج-ګر)اسم- واحد- مذکر- لوئې مار- اژدها- (م- اژدر)-

اجل:(اَ-جل)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بل زمکه کرونکے- بخره خور-

اجل:(اَ-جَل)اسم- واحد- مذکر- دَ مرګ نېټه- مرګ- جمع اجلونه- (م- عربی- اجل- نېټه)-

اجلاپ:(اَج-لاپ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- پاک- سوتره- سپېڅلے- صفا-

اجلاس:(اِج-لاس)اسم- واحد- مذکر- کښېنونه- کښېناستنه- (۲)دَ حاکم دَ مقدماتو فېصله کولو ځائې او وخت- (۳)دربار- ډېره جلسه- جمع اجلاسونه (م- عربی)-

اجلخے:(اَ-جل-خے)اسم- واحد- مذکر- لوبېدنه- تندرکے- رونګه- (۲)ځېنې غوړے- دَ غورو پوسکې شاته ځائې- جمع اجلخی-

اجل ګیاه:(اَ-جل-ګه-یاه)اسم- جمع- مؤنث- ګندېر پاڼې- ګندېر بوټی- یو زهرژن دارُو-

اجماع:(اِج-ماع)اسم- مؤنث- (۱)جمع کېدنه- ټولېدنه- (۲)اتفاق- پهٔ یو خاص وخت کښې دَ اُمت دَ عالمانو پهٔ یوه مسئله را غنډېدنه چې دَ اسلامی قانون څلورم ماخذ دے- (م- عربی)-

اجمال:(اِج-مال)اسم- واحد- مذکر- دَ تفصیل ضد- خلاصه- اختصار- لنډوالے- (عربی)-

اجمالاً:(اِج-ما-لَن)متعلق فعل- پهٔ اجمال سره- پهٔ اختصار سره- پهٔ لنډو-

اجمالی:(اِج-ما-لی)صفت- دَ اجمال سره متعلق- لنډ- مختصر-

اجمیر:(اَج-میر)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ګل نُوم-

اجناس:(اَج-ناس)اسم- جمع- مذکر- اشیا- څیزونه- دَ یوهٔ شان ډېر څیزونه- (م- عربی)-

اجنه:(اَ-جهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اجانبې-

اجوت:(اَج-وت)اسم صفت- واحد- مذکر- جخت- یو بل سره پېوست- مضبوط- برابر- یوځائې- مؤنث اجوته-

اجوت والے:(اَج-وت-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- جختوالے- مضبوطوالے- برابروالے-

اجوتول:(اَج-وهٔ-ته-وَل)مصدر متعدی- جختول- یو بل سره پېوست کول- مضبوطول- نژدې کول- یو ځائې کول- برابرول- محکمول-

اجوتونهٔ(اَج-وهٔ-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ اجوتول-

اجوتونکے:(اَج-وهٔ-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اجوتونکی-

ئ' (څې-رل)، ې'(مې-ره-ول)، ئ'(پیا-لې)، ے'(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مؤنث اجوتونکې- وګورئ اجوتول-

اجوتونګ:(اَج-وۀ-ته-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتول-

اجوتونه:(اَج-وۀ-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتول-

اجوتېدل:(اَج-وۀ-تې-دَل)مصدرِ لازم- جُختېدل- پېوستېدل- يوځايْ کېدل- برابرېدل-

اجوتېدن:(اَج-وۀ-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتېدل-

اجوتېدنګ:(اج-وۀ-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتېدل-

اجوتېدنه:(اَج-وۀ-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتېدل-

اجوتېدونکے:(اَج-وۀ-تې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اجوتېدونکی- مؤنث اجوتېدونکې- وګورئ اجوتېدل-

اجوتېدۀ:(اَج-وۀ-تې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ اجوتېدل-

اجورن:(اَ-جُو-رَن)صفت- مذکر- بيمار غاړے- ستړے ستومانه-

اجوره:(ا-جُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- مزدُوری- باړه- دَ کار مزدوری- دياړی- (م- عربی)-

اجه:(اَ-جه)اسم- واحد- مؤنث- ژوره- جوکه- يو چينجے چې سخا اُبو کښې پائی- خنو مرضونو کښې دَ انسانی وينې څښلو لۀ پاره پکارېږی-

اجی:(اَ-جی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- حاجی- هغه سړے چې حج يْ کړے وی- جمع اجيان-

اجير:(اَ-جير)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)جريب کش- چې زمکه پۀ زنځير مېچ کوی- (۲)کرايه دار- مزدور- باړی- باړه چی- پۀ دياړی کارکونکے- (عربی)-

اجيرن:(اَ-جی-رَن)اسمِ صفت- مذکر- شل- ضعيف- کمزورے- جورن- (ش- هندی- اجيرن)-

اځب:(اځ-به)اسم- واحد- مؤنث- تېښته- فرار- جمع اځبې-

اځبے:(اځ-بے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تښتېدلے-

اڅی:(اَ-څی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کپړه- ټوکړه- (۲)اڅی- چجه- بانړه- جالکی-

اچاپت:(اُ-چا-پَت)اسم- دُکاندار نه پۀ قرض دَ سودا راوړلو حساب- (م-هندی- اچاپت- هم پۀ دغه معنی کښې)-

اچار:(اَ-چار)اسم- واحد- مذکر- (۱)پۀ سرکه دَ شړشمو تېلو، شملو وغېره کښې محفوظه کړې شوې سبزی- ترکاری يا مېوه- (۲- صفت)لوړه ژوره- کږکاږيره-

اچاری:(اَ-چا-ری)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې اَچار خرڅوی-

اچاوۀ:(اَ-چا-وۀ)فعل- (۱)اچول مصدر نه ماضی استمراری- وګورئ اچول- (۲)انداز-

اچر:(اَ-چر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ارچه- دَ يوې وُنې نامه چې دَ کوټو تيرونه ترې جوړيږی- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ارچه-

اچرلے:(اَ-چَر-لے)اسم- واحد- مذکر- اُچولے- تندے- تنړه-

اچرنګه:(اَچ-رَنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- کوړکوړی- کورکوری- کوکوشتو- نابغه- ببوغه- بابوغی- کوکړی- کوکوشتکه- يوه عامه حلاله مرغۍ چې رنګ يْ خړبخن، شين بخن وی-

اچغنه:(اچ-غه-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګړې ګاڼی- چغنه-

اچکل:(اَچ-کَل)اسم- واحد- مذکر- بې لمه ګېورے-

اچکی:(اَچ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وُ ګوری وُچکی-

اچ موچ:(اچ-موچ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)اَپس پَټېی- ګلی پټېی- دَ ملکانو يوه لوبه (دَ اوچ او موچ مرکب)- (۲)اوې جاوې- (۳)اړی اړی-

اچو:(اَ-چو)اسم- واحد- مذکر- رس بری- دَ الوچې پۀ څېر يوه ترشه مېوه او دَ هغې بوټے-

اچو:(اَ-چو)صفت- وګورئ اَخ (وړومبی معنیٰ)-

اچوانی:(اَچ-وا-نی)اسم- جمع- مؤنث- (۱)کاړه- (۲)دَ بال بچ مورله وركېدونې نرمه لېټی (م-هندی)-

اچوپ:(اَ-چوپ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- اَرت-

اچول:(اَ-چه-وَل)مصدر متعدی- اچېيل- (۱)ګوزارول- (۲)اېښول- (۳)بهر ته راوکښل- (۴)کښېنول- (۵)دننه کول- (۶)ماده باندې دَ نَر خېژول- (۷)قے کول- (۸)زيان کول (دَ ماشوم)-

اچون:(اَ-چه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اچول-

اچونکے:(اَ-چه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اچونکی- مؤنث اچونکې- وګورئ اچول-

اچونګ:(اَ-چه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اچول-

اچونه:(اَ-چه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اچول-

اچونے:(اَ-چه-وۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه ماشوم چې دَ نېټې نه وړاندې پېداشي- جمع اچونی- مؤنث اچونه- جمع/مؤنث اچونې-

اچه:(اَ-چه)اسم- واحد- مؤنث- ډيګور- برانګې- دوه شاخه لرګے- دوګور دوه غاښی- دوه غاښے- دوه شاخے- ړوماڼګی-

اچه:(اَ-چه)اسمِ صوت- دَبزې يا وزې دَ شړلو آواز کچې- کرو- کرې-

اچه:(اَ-چه)صفت- صفا- سوتره- پاکيزه (کول/کېدل مصدرونه)- (م- هندی- اچها)-

اچی کول:(اَ-چی-که-وَل)ترکيبی مصدر- سپے پۀ چا پسې کول- سپے توکول- اَچيش کول- کشکالول-

اچېدل:(اَ-چې-دَل)مصدر لازم- غُرځېدل- ګوزارېدل-

اچېدلے:(اَ-چې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع اچېدلی- مؤنث اچېدلې- وګورئ اچېدل-

اچېدن:(اَ-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اچېدل-

اچېدنګ:(اَ-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اچېدل-

اچېدونکے:(اَ-چې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اچېدونکی- مؤنث اُچېدونکې- وګورئ اچېدل-

زبر"(غ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نُو-کا-ره)، زېر"(کِ-تاب)، جزم"(شکوڼ)، "ه"(ژ-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

اچېدهٔ:(اَ-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اچېدل-

اچېش:(اَ-چېش)اسمِ صوت- سپی ته دَ حملې او غوا مېښې یا غوایانو ته دَ اُبو څښلو ترغیب- (کول/کېدل مصدرونه)-

اچېیل:(اَ-چې-یل)مصدر/فعل لازم- وګورئ اَچول-

اچۍ:(اَ-چۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غواګانو یو قسم چې پهٔ قد وړه او دَ پیو مړنۍ وی یعنی پئ ډېر کوی-

اچے:(اَ-چے)اسم- واحد- مذکر- مؤنث اچۍ- وګورئ اچۍ-

اڅکېزه:(اَڅ-کې-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تمبو- خېمه- کېږدی- دَ کوچیانو او نورو کډوالانو تمبو- جمع اڅکېزې- (۲)هغه لرګی چې خېمه یا کېږدۍ پرې باندې ودرېږی-

اڅنېل:(اَڅ-نېل)مصدر- (۱)انډول- (۲)غوره کول- (۳)بُوډېل- (۴)وزن یا سُر برابرول-

اڅنېلے:(اَڅ-نېهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اڅنېلی- مؤنث اڅنېلې- وګورئ اڅنېل-

اڅنېنه:(اَڅ-نېهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اڅنېل-

اڅنېونکے:(اَڅ-نېون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڅنېونکی- مؤنث اڅنېونکې- وګورئ اڅنېل-

اڅنېهٔ:(اَڅ-نېهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اڅنېل-

اڅه:(اَ-څه)اسم- واحد- مذکر/مؤنث-(۱) دَ ګډو بزو دَ مخکښېو پښو لاندینے هډوکے (دَ ورون ضد)- (۲)ولے- (۳)مڅه-

اڅه:(ا-څه)اسم صوت- بزه شړنه- دَ بزې دَ شړلو آواز-

اڅۍ:(ا-څۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اڅۍ-

احادیث:(اَ-حا-دیث)اسم- جمع- مذکر- خبرې- هغه خبرې چې لهٔ رسولِ کریم صلی الله علیه و سلم نه دَ راویانو پهٔ ذریعه مونږ ته را رسېدلی دی- واحد حدیث-

احاطه:(ا-حا-طه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) راګېرونه- (۲)دَ جېل بېله بېله حصه (۳)پهٔ څلورو دېوالونو کښې را ګېر ځایْ- انګڼ- غولے- (۴)بانډه- مامته- (۵)دښمن محاصره کونه- (۶)چاپېرونه-

احباب:(اَح-باب)اسم- جمع- مذکر- ملګری- دوستان- عزیزان- اشنایان- خواږهٔ یاران- زړهٔ ته نږدې دوستان- واحد حبیب- (م- عربی)-

احبار:(اح-بار)اسم- جمع -مذکر-(۱)دَ خبر جمع- دَ یهودیانو عالمان- (۲)دَ زړې عهد نامې یو کتاب- (عربی)-

احتجاج:(اِح-تِ-جاج)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سختئ سرَه دَ څهٔ کار یا خبرې نه انکار کونه او دَ هغې خلاف آواز پورته کونه- خفګان ښکاره کونه- (کول/کېدل مصدرونه)- (عربی)-

احتجاجی:(اِح-تِ-جا-جی)صفت- دَ احتجاج سره تعلق لرونکے- وګورئ احتجاج-

احتراز:(اِح-تِ-راز)اسم- واحد- مذکر- ځنګ کونه- ځان ساتنه- ډډه کونه- ځان ژغورنه-

احترام:(اِح-تِ-رام)اسم- واحد- مذکر- تعظیم- مدار کونه- عزّت کونه- (م- عربی)-

احتراماً:(اِح-تِ-را-من)متعلق فعل- دَ احترام پهٔ طور- (م- عربی)-

احتساب:(اِح-تِ-ساب)اسم- مذکر- جاج اخستنه- حساب اخستنه- (م- عربی)-

احتلام:(اِح-تِ-لام)اسم- مذکر- پهٔ خوب کښې اودس اوړېدنه- جامې پلیتېدنه- غُسل فرض کېدنه- (م- عربی)-

احتمال:(اِح-تِ-مال)اسم- مذکر- ګمان- شک شُبه- اُمید- امکان- (عربی)-

احتیاج:(اِح-تِ-یاج)اسم- مذکر- حاجت- ضرورت- غرض- اړه- اړتیا- اتباله- موتازی-

احتیاجی:(اِح-تِ-یا-جی)اسم- حاجت- اړتیا- موتیازی- ضرورت- (م- عربی)-

احتیاط:(اِح-تِ-یاط)اسم- (۱)اتیات- متیات- خیال- فکر- پام- خبردارے- (۲) حفاظت- ځان ساتنه- (۳)دُور اندېشي- وړدپالے- ځان ژغورنه- ډډې ته کېدنه- (۴)ځنګ ته کېدنه (کول/کېدل مصدرونه)- (عربی)-

احتیاطی:(اِح-تِ-یا-طی)اسم صفت- دَ احتیاط سره متعلق- احتیاط سره منسوب-

احد:(اَ-حَد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) یو- بې شریکه- (۲)دَ خدایْ پاک نوم- (م- عربی)-

احد:(اُ-حُد)اسم- واحد- مذکر- مدینې سره نږدې هغه غر چرته چې دَ مسلمانانو او قُریشو دوېم جنګ شوے وهٔ-

احرام:(اِح-رام)اسم- پهٔ ځان حرامونه- دَ حج پهٔ ورځو کښې یو څو جائز کارونه پهٔ ځان بندونه- لهٔ مقرور ځایونو نیت تړنه- (م- عربی)-

احساس:(اِح-ساس)اسم- (۱) پهٔ پینځو حواسو کښې لهٔ یو یا زیاتو نه کار اخستلو پهٔ ذریعه څهٔ معلومونه- (۲)دَ څهٔ خبرې اثر کېدنه- (م- عربی)-

احساساتی:(اِح-سا-سا-تی)اسم صفت- (۱)دَ احساساتو لرونکے- (۲)ویښ- (۳) بېدار- (۴)نامعقول-

احساسول:(اِح-سا-سه-وَل)مصدر متعدی- پهٔ پنځو حواسو کښې لهٔ یو یا زیاتو نه کار اخستلو پهٔ ذریعه څهٔ معلومول- (۲)دَ څهٔ خبرې اثر کول-

احساسون:(اِح-سا-سه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ احساسول-

احساسونکے:(اِح-سا-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع احساسونکی- مؤنث احساسونکې- وګورئ احساسول-

احساسونګ:(اِح-سا-سه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ احساس-

احساسونه:(اِح-سا-سه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ احساس-

احساسېدل:(اِح-سا-سې-دَل)مصدر لازم- (۱)پهٔ پنځو حواسو کښې لهٔ یو یا زیاتو نه کار اخستلو پهٔ ذریعه څهٔ معلومېدل- (۲)دَ څهٔ خبرې اثر کېدل-

احساسېدن:(اِح-سا-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ احساسول-

احساسېدنګ:(اِح-سا-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ احساسول-

ئ (ځې-رل)، ې(مې-ره-ول)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

احساسېدونکے:(اح-سا-سې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع احساسېدونکی- مؤنث احساسېدونکې- وګورئ احساسېدل-
احساسېدهٔ:(اح-سا-سې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ احساسول-
احسان:(اح-سان)اسم- مذکر- (۱)ښېګړه- ښېګڼه- نېکی- (۲)شکر- جمع احسانونه- (کول/کېدل- مصدرونه)-
احسان فراموشی:(اح-سان-فَ-را-مو-شي) اسم مرکب- مؤنث- احسان هېرونه- وګورئ احسان-
احسان من:(اح-سان-من)صفت/فاعل- احسان منونکے- وګورئ احسان-
احسان مندی:(اح-سان-مَن-دی)اسم- ښېګړه- مننه- ښهٔ مننه- وګورئ احسان-
احقر:(اح-قر)اسمِ صفت- دَ حقیر اسمِ تفضیل- (۱)ډېر زیات سپک- (۲)دَ انکسار نه دَ ځان لهٔ پاره استعمالېدونکے توری-
احکام:(اح-کام)اسم- جمع- مذکر- قانون- دستور- آئین- روش- رواج- (م- عربی)-
احمد:(اح-مَد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر حمد کونکے- (۲)دَ رسول کریم صلی الله علیه و سلم نوم مبارک-
احمر:(اَح-مَر)اسم- سور- سور رنګ- جمع احامر- (م- عربی)-
احمری:(اَح-مه-ری)اسمِ صفت- سور رنګ ته منسوب- (م- عربی)-
احمق:(اح-مَق)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ناپوهه- بېرا- چاړے- بې وقوف- نادان- جمع احمقان-
احمقانه:(اَح-مه-قا-نه)صفت/متعلق فعل- (۱)دَ حماقت نه ډک- (۲)دَ احمق سره منسوب-
احمق توب:(اَح-مَق-توب)اسم- بې عقلی- سادګی- بې وقوفی- نادانی-
احمق والے:(اَح-مَق-وا-لے)اسم- وګورئ احمق توب-
احمقی:(اَح-مه-قي)اسم- وګورئ احمق توب-
احوال:(اَح-وال)اسم- واحد- مذکر- حال- حالت- دَ حال جمع- خو پښتو کښې واحد استعمالېږی- (م- عربی)-
احول:(اَح-وَل)اسم صفت- واحد- مذکر- کاڼے- کاږینګ- چغر- (م- عربی)-
احیا:(اح-یا)اسم- ژوندے کونه- (م- عربی)-
اخ:(اَخ)حرف- (۱)دَ افسوس و ارمان کلمه چې دَ څهٔ اندوهناکې پېښې پهٔ وخت بې اختیاره پهٔ خلهٔ راځی- (۲)کله کله دَ نفرت پهٔ ډول او کله کله دَ خوشحالی او تعجب پهٔ موقع هم ویلے شی- اخاه-
اخ:(اَخ)صفت- (۱)دَ صدمې پهٔ نتیجه کښې بې خوده- مار چیچلے-(۲ اسم)- افسون- منتر- یوه خاصه ټوټه چې ماشومان يُ دَ مرګڼِن مارغهٔ وغیره دَ ژوندی کولو لهٔ پاره کوی-
اخ اخ:(اَخ-اَخ)کلمه دَ ډېر غم یا خوشحالی پهٔ وخت لهٔ خلې وتونکې کلمه-
اخاړ:(اَ-خاړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اخېړ-
اخاړه:(اَ-خا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پوچه- ګروبے- لېو- پلستر- جمع اخاړې- وګورئ اخېړ-

اخاښل:(اَ-خا-ښَل)مصدر- نیول- ګرفتارول-
اخاښی:(اَ-خا-ښي)اسم- واحد- مؤنث- ګرفتاری- نیونه-
اخبار:(اَخ-بار)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)خبرنامه- (۲)دَ اسلامی شرعې پهٔ اصطلاح کښې دَ حضور صلی الله علیه و سلم دَ احادیثو نه مراد دے- (۲)هغه پرچې چې پهٔ هغو کښې دَ مختلفو ځایونو خبرونه لیکلے شی- ورځپاڼه- جمع اخبارونه/اخبارات- واحد خبر-
اخبار والا:(اَخ-بار-وا-لا)صفت- اخبار سره متعلق- اخبار کښې کار کونکے-
اخباری:(اَخ-با-ری)صفت- اخبار سره متعلق-
اخپور:(اَخ-پور)اسم صفت- خور- خپور- وسیع-
اختتام:(اِخ-ت-تام)اسم- خاتمه- پایُ- انجام- آخر-
اختر:(اَخ-تَر)اسم- واحد- مذکر- دَ شوال پهٔ ورومبی او دَ ذی الحج پهٔ لسمه ورځ دَ مسلمانانو دَ خوشحالی جشن چې ورومبے ورکوے او دویم لوی اختر نومېږی- (۲)ستورے- (م- فارسی)-
اختراع:(اِخ-ت-راع)اسم- لهٔ خانه نوے شے پېدا کونه- ایجاد کونه- دروغ جوړونه-
اختری:(اَخ-ته-ری)اسم- دَ قربانی څاروے-
اختصار:(اِخ-ت-صار)اسم- خلاصه کونه- لنډونه-
اختصاص:(اِخ-ت-صاص)اسم- (۱)ربط- وقف- ارتباط- اړه- (۲)صفت- خصوصیت- (۳)بلدتیا- لاس لرنه- (۴)ځنې علمونو کښې خصوصی مهارت- (افغانستان)-
اختلاط:(اِخ-ت-لاط)اسم- (۱)ګډوډ کونه- یو ځایُ کونه- ګډونه- (۲)ګپ شپ- خبرې اترې-
اختلاف:(اِخ-ت-لاف)اسم- (۱)مخالف کېدنه- (۲)بېلوالے- توپیر- دَ اتفاق ضد-
اختلال:(اِخ-ت-لال)اسم- بې نظمی- خرابوالے- ګډوډی- خلل پېدا کېدنه- (م- عربی)-
اخ تو:(اَخ-تُو)اسم صوت- (۱)دَ خراشکی یا دَ بلغم دَ مری نهٔ دَ را بېلولو او توکلو آواز- غاړه تازه کونه- (۲)دَ توکلو آواز- چې دَ نفرت دَ ښکاره کولو دَ پاره استعمالېږی-
اخته:(اَخ-ته)صفت- (۱)لګیا- مصروف- اړم- مکلف- نښتے- مبتلا- (۲)هغه نر څاروے چې تکولے شوے وی- خصی (کول/کېدل مصدرونه)- (دویمه معنی کښې م- فارسی)-
اختیار:(اِخ-ت-یار)اسم- واحد- مذکر- (۱)وَس- طاقت- قابو- خوښه- واک- (۲)دَ اختیارول صفت- وګورئ اختیارول- (م- عربی)-
اختیاردار:(اِخ-ت-یار-دار)صفت- مذکر- وګورئ اختیار من-
اختیارمن:(اِخ-ت-یار-مَن)صفت- مذکر- اختیار لرونکے- دَ اختیار خاوند- اختیار مند-
اختیارمند:(اِخ-ت-یار-مَند)صفت- مذکر- وګورئ اختیار من-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (کِ-تاب)، "جزم" (شکون)، "ه" (زَ-ړه)، "ۀ" (پو-ښې-دهٔ)

اختیارول:(اخ-ت-یا-ره-ول)مصدر متعدی- خوښول- منتخب کول- خپلول- په خپله قبضه کښې راوستل-

اختیارون:(اخ-ت-یا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ اختیارول-

اختیارونکے:(اخ-ت-یا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اختیارونکی- مؤنث اختیارونکې- وګورئ اختیارول-

اختیارونګ:(اخ-ت-یا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اختیارول-

اختیارونه:(اخ-ت-یا-ره-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اختیارول-

اختیاری:(اخ-ت-یا-ری)صفت- د خوښې- د مرضی- د وس-

اختیارېدل:(اخ-ت-یا-رې-دل)مصدر لازم- خوښېدل- منتخب کېدل- خپلېدل-

اختیارېدن:(اخ-ت-یا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اختیارېدل-

اختیارېدنګ:(اخ-ت-یا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اختیارېدل-

اختیارېدنه:(اخ-ت-یا-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ اختیارېدل-

اختیارېدونکے:(اخ-ت-یا-رې-دون-کے) اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اختیارېدونکی- مؤنث اختیارېدونکې- وګورئ اختیارېدل-

اختیارېده:(اخ-ت-یا-رې-ده)حاصل مصدر- وګورئ اختیارېدل-

اخ ټخ:(اخ-ټخ)اسم- جمع- (۱)وګورئ اخ ټوخ- (۲)طنزاً غاړه تازه کونه- (۳)د غندنې جوګه حرکت- (۴)توان- وس- اړېږ-

اخ ټوخ:(اخ-ټوخ)اسم- واحد- مذکر- ټوخنه- ټوخے کونه- د بېداری له ثبوت د پاره ټوخنه-

اخځ:(أ-خځ)اسم- وګورئ اخذ- (افغانستان) (م- عربی اخذ)-

اخذ:(أ-خذ)اسم- اخستنه- نتیجه ایستنه- نیونه- (عربی)-

اخذول:(اخ-ذه-ول)مصدر متعدی- اخستل- نتیجه ایستل- نیول-

اخذون:(اخ-ذه-ون)حاصل مصدر- وګورئ اخذول-

اخذونکے:(اخ-ذه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اخذونکی- مؤنث اخذونکې- وګورئ اخذول-

اخذونګ:(اخ-ذه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اخذول-

اخذونه:(اخ-ذه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخذول-

اخر:(أ-خر)اسم صفت- (۱)په نتیجه کښې پاتې- وروستو- (۲)حد- ژی- (۳)قیامت- آخری وخت- (م- عربی)-

اخراج:(اخ-راج)اسم- ایستنه- ویستنه- (۲)د ښار نه شړنه- لرې کونه- (۳) غورځونه- (۴)خرڅ- جمع اخراجات- (م- عربی)-

اخراجول:(اخ-را-جه-ول)مصدر متعدی- خارجول- یستل- ویستل- ایستل-

اخراجون:(اخ-را-جه-ون) حاصل مصدر- وګورئ اخراجول-

اخراجونکے:(اخ-را-جه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اخراجونکی- مؤنث اخراجونکې- وګورئ اخراجول-

اخراجونګ:(اخ-را-جه-ونګ) حاصل مصدر- وګورئ اخراجول-

اخراجونه:(اخ-را-جه-وه-نه) حاصل مصدر- وګورئ اخراجول-

اخراجېدل:(اخ-را-جې-دل)مصدر لازم- خارجېدل- بهر ته تلل-

اخراجېدن:(اخ-را-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اخراجېدل-

اخراجېدنګ:(اخ-را-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخراجېدل-

اخراجېدنه:(اخ-را-جې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخراجېدل-

اخراجېدونکے:(اخ-را-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اخراجېدونکی- مؤنث اخراجېدونکې- وګورئ اخراجېدل-

اخراجېده:(اخ-را-جې-ده)حاصل مصدر- وګورئ اخراجېدل-

آخرت:(آ-خ-رت)اسم- واحد- مذکر- قیامت- هغه دنیا- هغه عالم چې پس له مرګه به پکښې د ښو بدو جزا او سزا ورکولے شي- (م- عربی)-

اخرشے:(اخ-ره-شے)اسم- واحد- مذکر- خراشکے یا بلغم-

اخرئ:(اخ-را)د اخر مؤنث- وروستنی- (م- عربی)-

اخری:(آ-خ-ری)صفت- آخر سره تعلق لرونکے- وګورئ آخر-

اخرین:(آ-خ-رین)اسم صفت- وروستے- وروستینے- آخرینے-

اخرینے:(آ-خ-ری-نے)اسم صفت- جمع اخرینی- وګورئ آخرین-

اخرېدل:(آ-خ-رې-دل)مصدر ترکیبی- وروستے کېدل- ختمېدل-

اخستل:(أ-خس-تل)مصدر- پورته کول- په لاس کښې وچتول- (۲)په قیمت پېرل- قبضه کښې راوستل- (۳)غوره کول- حاصلول- (۴)چوڼ کول- (۵)خرېړل- (۶)په ټېنچې لرې کول-

اخستلے:(أ-خس-ته-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اخستلی- مؤنث اخستلې- وګورئ اخستل-

اخستن:(أ-خس-تن)حاصل مصدر- وګورئ اخستل-

اخستنګ:(أ-خس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخستل-

اخستنه:(أ-خس-ته-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخستل-

اخستونکے:(أ-خس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اخستونکی- مؤنث اخستونکې- وګورئ اخستل-

اخسته:(أ-خس-ته)حاصل مصدر- وګورئ اخستل-

اخستے:(أ-خس-تے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اخستی- مؤنث اخستې- وګورئ اخستل-

اخ سخ:(أخ-سخ)کلمه انبساط/اسم- (۱)زړه یخېدنه- (۲)په دښمن د مصیبت په وخت زړه خوشحالېدنه- (۳)د حیرت او افسوس په وخت کښې هم پکارولے شي- (کول مصدر)-

اخښل:(أخ-ښل)مصدر- (۱)اغږل- (۲)خوشتول- (۳) لوندول- (۴)ډېر وهل- (۵)وخښل- (وزیر)-

اخښلے:(أخ-ښه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اخښلی- مؤنث اخښلې- وګورئ اخښل-

اخښلے پخلے:(أخ-ښلے-پخ-لے)اسم- (۱) اوړه اخښنه او روټۍ پخونه- د باورچی خانې یا جارګی یا منډوکی کار- (۲) معامده- خبره پخونه- (کول/کېدل مصدرونه-)

اخښن:(أخ-ښن)حاصل مصدر- وګورئ اخښل-

ی"(خې-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لې)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اخښنګ:(اَخ-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخښل-

اخښنه:(اَخ-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخښل-

اخښنه بخښنه:(اَخ-ښهٔ-نه-بخ-ښهٔ-نه) اسم مرکب- واحد- مؤنث- دَ جدايي پهٔ وخت يو بل ته وړکړې راکړې بخښنه-

اخښے:(اَخ-ښے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوښے- دَ ښځې ورور- (۲)دَ خور خاوند- جمع اخښي/اخښيان-

اخطار:(اَخ-طار)اسم- (۱)ډرونه- ويرونه- ورپادونه- پهٔ غوږ وهنه- (۲) خبر- تهديد- (م- عربي)-

اخکل:(اَخ-کَل)مصدر- وګورئ اخښل-

اخلاص:(اِخ-لاص)اسم- (۱)دَ زړهٔ صفائي- بې غرضه دوستي- (۲)دَ قرآن پاک يو سورت مبارک (قُل هُوَ اللّٰهُ اَحَد)- (م- عربي)-

اخلاص من:(اِخ-لاص-مَن)اسمِ صفت/فاعل- مذکر- اخلاص لرونکے- وګورئ اخلاص- (م- عربي)-

اخلاص مند:(اِخ-لاص-مَند)اسم صفت/فاعل- مذکر- وګورئ اخلاص- (م- عربي)-

اخلاصي:(اِخ-لا-صي)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ زړهٔ روغ- سپين زړے- اخلاص من- سپېڅلے- په زړه صفا- (م- عربي)-

اخلاق:(اَخ-لاق)اسم- (۱)دَ خُلق جمع- ښهٔ خويونه او عادتونه- (۲)سړيتوب- انسانيت-

اخلاقاً:(اَخ-لا-قَن)متعلق فعل- دَ اخلاق لهٔ مخه-

اخلاقي:(اَخ-لا-قي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ اخلاقو سره متعلق- وګورئ اخلاق-

اخلص مخلص:(اَخ-لص-مُخ-لص)صفت- ټول پهٔ ټول- نهٔ زيات نهٔ کم- ټول ټال- مکمّل-

اخله:(اَخ-له/اَ-خهٔ-له)دَ اخستل مصدر نه امرِ استمراري-

اخله:(اَخ-له)حرف تعجّب- دَ تعجّب کلمه- کله کله اخلے او وخلے هم وئيلے شي- واوا-

اخند:(اَ-خند)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سوبرې کښې زرغنيدونکے يو نازک شين بوټے- نباتاتي نوم لائي سي ميکيانو موبريه (LICIMACYANO MAWARIA)-

اخنک:(اَخ-نک)اسم- جمع- مذکر- دَ ملخوزو پهٔ شان يو ساګ- دَ شپيشتو ساګ- پيشترے ساګ- پشتره- شپيشتکه- ششتره- پيچلره- نباتاتي نوم ميډي کاګوډينټي کوليټا(MADICAGODENTI COLATA)-

اخوا:(اَ-خوا)اسم اشاره- دَ هغه خوا مخفّف- پهٔ هغه لور- هغه پلو-

اخوا دېخوا:(اَ-خوا-دې-خوا)متعلق فعل- اپله دې پله- هغه خوا دغه خوا- هغه دغه- اغه دغه-

اخوانے:(اَ-خوا-نے)صفت- اخوا سره متعلق- جمع اخواني-

اخوت:(اُ-خو-وت)اسم- وروروَلي- (عربي)-

اخ و ټوخ:(اَ-خو-ټوخ) اسم صوت- مذکر- (۱)غاړه تازه کونه- ټوخے کونه- ټوخېدنه- (۲)دَ خپلې موجودګۍ اظهار کونه- وګورئ اَخ ټخ-

اخ و ېب:(اَ-خو-ېب)اسم- مذکر- قهر- غصه- دبکه- جګړه- وهنه ټکونه-

اخور:(اَ-خور)اسم- واحد- مذکر- دَ څاروو دَ ګياه خوراک دَ پاره جوړ کړے شوے ځاے- جمع اخورونه- (ش- فارسي اخور)-

اخون:(اَ-خون)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جماعت اُستاذ- معلم- (۲)مولا- (۳)بادي شاعر- وګورئ اخوند-

اخوند:(اَ-خُوند)اسم صفت- واحد- مذکر- اخون- (۱)ښهٔ سړے- (۲)اُستاذ- (۳)هغه کَس چې پلار نيکهٔ ئې عالمان وی- اخونزاده هم ورته وئيلے شي- (۴)دَم ګر- دَم اچونکے- هغه سړے چې پهٔ دَم دَ مرض علاج کوی- (۵)بادي شاعر-

اخون زاده:(اَ-خون-زا-ده)اسم- دَ استاذ ځوئ- جمع اخون زادګان-

اخه:(اَ-خه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ دېوال کښې وړوکے تاخ چې ډېوه پکښې ايښوے شي- جمع اخې-

اخه ټخه:(اَ-خه-ټُ-خه)اسم صوت- (۱)اخ و ټوخ- (۲)ګپ شپ- خبرې اترې-

اخې:(اَ-خې)اسم صفت- واحد- مذکر- تکړه- پياوړے- نر- توروزن- (۲)نيکو کار- (۳- اسم)ورور-

اخېر:(اَ-خېر)اسم صفت- وروستے- انتهائي- (۲)ټول- (۳)نژدې- (۴)آخر ته- آخېرنے- آخر سره متعلق- (م- عربي)-

اخېړ:(اَ-خېړ)اسم- واحد- مذکر- لېو- خاړه- لېېړ- وګورئ اخاړه-

اخېړګر:(اَ-خېړ-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- لېو کونکے- اخېړمار-

اخېړل:(اَ-خې-ړَل)مصدرِ متعدی- خاړه کېدل- خاړه کول- لېو ورکول-

اخېړلے:(اَ-خې-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اخېړلي- مؤنث اخېړلې- وګورئ اخېړل-

اخېړمار:(اَ-خېړ-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع اخېړماران- مؤنث اخېړماره- جمع مؤنث اخېړمارې- وګورئ اخېړګر-

اخېړن:(اَ-خې-ړَن)حاصل مصدر- وګورئ اخېړل-

اخېړنګ:(اَ-خې-ړَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخېړل-

اخېړنه:(اَ-خې-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخېړل-

اخېړول:(اَ-خې-ړه-وَل)مصدر/فعل متعدی- خاړه کول- لېوول-

اخېړون:(اَ-خې-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اخېړول-

اخېړونکے:(اَ-خې-ړون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع اخېړونکي- مؤنث اخېړونکې- وګورئ اخېړل-

اخېړونکے:(اَ-خې-ړه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اخېړونکي- مؤنث اخېړونکې- وګورئ اخېړول-

اخېړونګ:(اَ-خې-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخېړول-

اخېړونه:(اَ-خې-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخېړول-

اخېړهٔ:(اَ-خې-ړهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اخېړل-

اخېستل:(اَ-خېس-تَل)مصدر- وګورئ اخستل-

اخیستل ورکول:(اَ-خېس-تَل-وَر-کَه-وَل)مصدر- (۱)ورکړه را کړه کول- لېن دېن کول- (۲)یو بل سره لاس کول- امداد کول-

اخے کول:(اَ-خے-کَه-وَل)مصدر ترکیبی- اُوښ کښېنول- اوښ ځوکول-

ادا:(اَ-دا)اسم- واحد- مؤنث- ناز و ادا- قېنج- مکېز- جمع اداګانې- (م-فارسی)-

اداب:(اَ-داب)اسم- جمع- مذکر- دَ ادب جمع-

ادات:(اَ-دات)اسم- واحد/جمع- (۱)کالی- اوزار- (۲)حروف- (م- عربی)-

ادارت:(اِ-دا-رت)اسم- واحد- مذکر- د اخبار یا رسالې ایډیټری-

ادارتی:(اِ-دا-ره-تی)اسم- واحد- مذکر- دَ ادارت سره متعلق-

اداره:(اِ-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دفتر- (۲)کار کونکے ټولے- (۳)دفتری کار چلونه- (۴)څانګه- شعبه- (افغانستان) جمع ادارې-

اداری:(اِ-دا-ری)اسم- واحد- مذکر- دَ ادارې سره تعلق لرُونکے- وګورئ اداره-

اداریه:(اِ-دا-ری-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اخبار یا رسالې سر مقاله چې دَ ایډیټر لهٔ خوا ګښلے شی-

اداړه:(اِ-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کاریز دَ کوی دَ خُلې اُرت والے- داړه-

اداکار:(اَ-دا-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ډرامې، تمثیل کارکونکے- ایکټر- جمع اداکاران- مؤنث اداکاره- جمع مؤنث اداکارانې- (۲- صفت)مکرژن-

اداکاری:(اَ-دا-کا-ری)اسم- فلم یا ډرامه کښې دَ کار کولو فن-

ادامول:(اَ-دا-مه-وَل)مصدر متعدی- سېکنول- پوره کول- ګېډه مړول- پهٔ خپل کور پوره کول-

ادامون:(اَ-دا-مه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ادامول-

ادامونکے:(اَ-دا-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ادامونکی- مؤنث ادامونکې- وګورئ ادامول-

ادامونګ:(اَ-دا-مه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ادامول-

ادامونه:(اَ-دا-مه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ادامول-

ادامېدل:(اَ-دا-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)سېکنېدل- پوره کېدل- پهٔ ګېډه مړېدل- پهٔ خپل کور پوره کېدل- (۲)پهٔ کچه ګېندو یا ټکونو نېغېدل- وُدرېدل-

ادامېدن:(اَ-دا-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ادامېدل-

ادامېدنګ:(اَ-دا-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ادامېدل-

ادامېدنه:(اَ-دا-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ادامېدل-

ادامېدونکے:(اَ-دا-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ادامېدونکی- مؤنث ادامېدونکې- وګورئ ادامېدل-

ادامېدهٔ:(اَ-دا-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ادامېدل-

ادانت:(اَ-دا-نت)اسم- لوبو کښې داسې طرفدار جوړېدنه یا جانبداری کونه چې څهٔ فائده یا ګټه کښې برخه ورته ورکولے شی-

ادب:(اَ-دَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)حیاٴ- پرده- (۲)تربیت- پالنه- جمع ادبُونه-

ادب:(اَ-دَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)تهذیب- (۲)سلیقه- (۳)زده کړه- (۴)نظم و نثر- (۵)احترام- (۶)دَ مشرانو د درجې خیال ساتنه- (۷)دَ زنانوُ د کښېناستو ځایُ (وزیر)- دَ یو معنو کښې یُ جمع اَدبینه- نورو ځایونو کښې جمع ادبونه-

ادبناک:(اَ-دَب-ناک)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- ادب کونکے- دَ بل عزت یا خیال ساتونکے- لحاظ داره- تمیز داره- مؤنث ادبناکه- جمع مؤنث ادبناکې-

ادبی:(اَ-دَ-بی)اسم صفت- واحد- مذکر- نظم و نثر سره تعلق لرونکے-

ادبیات:(اَ-دَ-بی-یات)اسم- جمع- مذکر-(۱)دَ اَدب علم- (۲)لیکلی شوی کتابونه- (۳)دَ ادبی جمع-

ادر:(اَ-دَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خُودداری- کناره کشی- (۲)کرکه- نفرت- لهٔ خلقو پرهېز-

ادراک:(اِد-راک)اسم- مذکر- پوهه- قابلیت- فهم- پوهېدنه- درک کونه- حسونه-

ادرک:(اَد-رَک)اسم- واحد- مذکر- کچه سُنډ- یوه جرړه چې ځنې پخکړېو او دارو کښې پکاریږی- نباتاتی نوم امونم زنزیبار-

ادرم:(اَد-رم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اړی مار اَس- (۲- اسم)اثر- تاثیر- (۳)خل- دَ اَس دَ زین لمځے-

ادره:(اُد-ره)اسم- واحد- مؤنث- خټ باد- دَ خایو یو مرض- جمع اُدرې-

ادس:(اَ-دَس)اسم- مذکر- کامبله- خزوه- پهٔ غرهٔ کښې پېدا کېدونکے یو بوټے چې دَ خېټې دَ چینجو دَ بیمارئ دَ پاره پکاریږی- نباتاتی نوم امونم زنزیباد-

ادغام:(اِد-غام)اسم- دَ یو جنس دوه توری پهٔ خپلو کښې یو ځایُ کونه- (۲)پهٔ علم بیان کښې دَ یو صنعت نوم- (۳)تېرونه- نغړنه- نغړدنه-

ادک:(اَ-دَک)اسم- واحد- مذکر- دَ کاڼی یا ټیکری پیټو- موسی- مغه ګرد ټیکرے چې چیندرو پرې کولے شی- اړک-

ادکو:(اَ-دهٔ-کو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ادکه-

ادکه:(اَ-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ادکی- ادکو- (۱)دَ ادې تصغیر- (۲)مور ته دَ خطاب تورے- جمع اَدکې-

ادکی:(اَ-دهٔ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ادکه- جمع اَدکی-

ادل بدل:(اَ-دَل-بَه-دَل)اسم- مذکر- ادله بدله- (۱)بې نظمه- بې قاعدی- ګډوډ- (۲)دَ څیزونو خپلو کښې یو تر بله تبادله- ورکړه راکړه- دَ یو څیز پهٔ عوض بل څیز اخستنه- (۳)دَ نرانو تر مینځه جنسی تبادله-

ادله بدله:(اَد-له-بَد-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ادل بدل-

ادلی بدلی:(اَد-لی-بَد-لی)اسم- دَ نرانو تر مینځه جنستی تبادله-

ادم:(آ-دَم)اسم- واحد- مذکر- دَ آدم خویُ- بنیادم-

ادم خور:(آ-دَم-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- سړی خور- وحشی-

ئ (ځی-رل)، ې(مې-ره-وَل)، ۍ(پیا-لۍ)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جمع آدم خوارۀ- (مرکّب- م- عربی)-

ادم ذات:(اَ-دَم-ذات)اسم- واحد- مذکر- دَ ادم لۀ ذاته- بنیادم- انسان- ادم زاد-

ادم زاد:(اَ-دَم-زاد)اسم- وګورئ ادم ذات- (مرکّب- م- عربی)-

ادم صورت:(اَ-دَم-صُو-رَت)اسم صفت- مذکر- اَدم شکله- دَ بنیادم پۀ شکل-

ادمے:(اَ-ده-مے)اسمِ تصغیر- دَ ادم اسمِ تصغیر- بنیادم-

ادمے:(اَ-دَ-مے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ وړې سوخی لرونکے سړے- (۲)بادامے-

ادمیت:(اَد-می-یَت)اسم صفت- انسانیت- سړیتوب

ادنٰی:(اَد-نا)اسمِ صفت- سپک- ټیټ- دَ اعلٰی ضد- لږ- کم- بې ارزښته- دَ کمې درجې- لاندینے- پاسو-

ادنا:(اَد-نا)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)بې مثاله- (۲)چې مقابله ئې نۀ شی کېدے-

ادنٰے:(اَد-نا)صفت- لاندینے- دَ اعلٰی ضد- دَ کمې درجې کمینه- پاسو- وګورئ ادنٰی-

ادوار:(اَد-وار)اسم- جمع- مذکر- دورونه- دَ دور جمع- (م- عربی)-

ادوبدو:(اَ-دَو-به-دُو)اسمِ صفت- واحد- مذکر/مؤنث- ټنډ- پړسېدلے- پړپړ- بوګه بوګه غټ- اَړوبړو- دَ زمرڅن چینجې وغېره دَ چیچلو پۀ نتیجه کښې پړسېدلے- اوپره پړسېدلے- اده باده-

ادوتر:(اَ-دُو-تر)اسم- (۱)یوه کپړه- (۲)نازیاته او قیمتی څیز- (اسم صفت)-

اَدوړے:(اَ-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا یا مېښې پخه رنګ شوې څرمن- بوزینه- پخه څرمن- جمع ادوړی-

ادوس:(اَ-دوس)اسم صفت- واحد- مذکر- کم دلیله- کم نظره-

ادوم:(اَ-دُوم)اسم- واحد- مذکر- ورون- دَ زنګون نه تر نغمانې (غمانې) پورې دَ پښې حصه- پتون- رون-

ادون:(اَ-دُون)اسم صفت- سپک- کمینه- سپوټک- جمع ادونان- (م- فارسی دون)-

ادوے:(اَد-وے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بېل- جُدا- مؤنث ادوې- جمع ادوی-

ادویه:(اَد-وی-یه)اسم- جمع- مؤنث- داروګان- واحد دارو- (عربی)-

اده باده:(اَ-ده-با-ده)اسم صفت- وګورئ اَدوبدو-

اده باده:(اَ-ده-با-ده)اسم- لاده باده- زور او طاقت- قوّت- (مرکّب)-

ادیب:(اُ-دیب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)اُستاذ- (۲)دَ ادب خالق- جمع ادیبان- مؤنث ادیبه- جمع مؤنث ادیبانې- (م- عربی)-

ادیبانه:(اَ-دی-با-نه)متعلق فعل- دَ ادیب سره متعلق- ادبی-

ادیره:(اَ-دی-ره)اسم- واحد- مؤنث- هدیره- مقبره- قبرستان- مړیستون- جمع ادیرې- (م- عربی- خطیره)-

ادینه:(ا-دی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زیارت ورځ- (۲)دَ جمعې ورځ- (م- فارسی)-

ادي:(اَ-دي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پلار یا دَ مور مور- نیا- (۲)بوډۍ ښځې ته دَ خطاب تورے- (۳)مور ته دَ غر کولو کلمه-

ادي ابا:(اَ-دي-اَ-با)اسم مرکّب- مور پلار- اَدي بابا- (۲)نیا نیکۀ-

ادېکار:(اَ-دې-ګار)اسم صفت- واحد- مذکر- کسب ګر-

ادېکاری:(اَ-دې-ګا-ری)اسم- مؤنث- کسب- پېشه-

ادېله:(اَ-دې-له)اسم- واحد- مؤنث- ادېله وال- (۱)نیمه پېسه- دَ تېرې زمانې یوه معمولی سکه- (۲)دَ تېرې زمانې نیمه روپۍ- اتانیز(مروت)- (م- هندی- دهیلا)-

ادېله وال:(اَ-دې-له-وال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ادېله-

ادېلی:(اَ-دې-لی)اسم- د شېخ ملّی دَ وېش مطابق دَ زمکې دَ تقسیم یوه برخه چې دَ نیمې روپۍ یا نیمې پچې برابر قیمت لری-

ادېوے:(اَ-دې-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)یوز زرے- چې څوک ئې نۀ وی- یواځې- (۲)پردے- جمع ادېوی- مؤنث ادېوی-

ادی:(اَ-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اډی باډی- کلی سره نژدې وړوکے پټے- (۲)دَ زمکو تقسیم- (۳)ریښکی-

اډ:(اَډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هډ- غټ هډوکے- (۲)دَ پلار لۀ خوا خپلولی- (۳)اصل- نسل- پښه- جمع اډونه-

اډاله:(اَ-ډا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ کاریز هغه کومے چې خُلۀ ئې ورانه او ارته وی- سپرغه- ټکه-

اډانه:(اَ-ډا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چت یا دېوال ته دَ اړم لګولو دَ پاره استعمالېدونکې ستن- (۲)تکیه- (۳)اعتماد- (۴)وسې، اړکی، ګودرې، برړونه، ویشې، بنجنې وغېره چې کوټه پرې پټیږی- (افغانستان)-

اډاونه:(اَ-ډاو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زدانی رغاونه- (۲)چوکاټ- (۲)قالب-

اډرقے:(اَډ-ره-قے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خوړلو ښځلو نه پس لۀ کُومی نه دَ خلې پۀ طرف دَ آواز سره باد وتنه- اوړمے- اَړوے- اړرمے- جمع اډرقی-

اډګډ:(اَډ-ګډ)اسم- جمع- مذکر- هر اډوکے لرُونکے اندام-

اډل:(اَ-ډل)اسم- پۀ غوایانو ختې اخښنه- پۀ ختو غوایان ګرځونه-

اډماتے:(اَډ-ما-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ هډماتے-

اُډمار:(اَډ-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- کبرژن- غره ناک- خان خوښوونکے- مغرور- متکبره-

اُډنی:(اَډ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مخ پټونے- وړوکے څادر- چکلے- وړپټکے- نقاب- څکالے- سپوټکے- سپوټے- (م- هندی- اوړمنی)-

اډو:(اَ-ډو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ هډو-

اډوبډو:(اَ-ډو-به-ډو)اسم صفت- وګورئ اَدوبدو-

اډوتر:(اَ-ډو-تر)اسم- واحد- مذکر- اَړه تیره- بندوست- انتظام-

اډورے:(اَ-ډو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- تیټے- پسته قد- جمع/مؤنث اډوری- جمع اډوری-

اړوړے:(اَ-ړو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اُدوړے- جمع اړوړې-

اړوکے:(اَ-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هړ/ هړوکے-

اړه:(اَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ټانګو او موټرو لارو وغيره دَ درولو خائے- (۲)دَ ترکاڼ دَ رينديٍ (رندي) لاندې دَ کار تخته- (۳)دَ دمې خائے- (۴)دَ بدکارئ خائے- (۵)ډېره- اړخ- جمع اړې-

اړی:(اَ-ړی)اسم- جمع- مذکر- بغوټې- هغه غنډارې چې په مرئ کښې پېدا کيږی-

اړيکے:(اَ-ړی-کے)اسم- واحد- مذکر- کڼ سېورے لرونکې يوه وَنه- وګورئ اړے-

اړيکے:(اَ-ړی-کے)اسم- واحد- مذکر- سپين خوشبُويه ګل لرونکې يوه وَنه-

اړی ګړی:(اَ-ړی-ګو-ړی)اسم- پهٔ يوه پښه ګېدونکې يوه لوبه- کوکاسخے- ارګړے-

اړيګر:(اَ-ړی-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه درېمګړے چې دَ دوو تنو پهٔ مېنځ کښې دَ فېصلې پهٔ غرض ناست وی- خو سکتېه او صفا خبره يو ته هم نهٔ شی کولے او دَ هر يو پهٔ خبره اُو کوی- دوه زړے- دوه ژبے- مؤنث اړيګره- جمع اړيګری-

اړين:(ا-ړين)اسم- مذکر- يو دارُو چې پهٔ زخمونو لګولے شی- ايډين- (ايوډين- انګريزی)-

اړېرل:(اَ-ړې-رل)مصدر- تاخير کول- ډيل راوستل- ډيل کول-

اړېرلې:(اَ-ړې-رهٔ-لې)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې حمل ئې پهٔ خېټه کښې دَ وخت نه زيات شی-

اړېرلے:(اَ-ړې-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ اړېرل-

اړېرن:(اَ-ړې-رن)حاصل مصدر- وګورئ اړېرل-

اړېرنګ:(اَ-ړې-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ اړېرل-

اړېرنه:(اَ-ړې-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اړېرل-

اړېرونکے:(اَ-ړې-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړېرونکی- مؤنث اړېرونکې- وګورئ اړېرل-

اړېل:(اَ-ړېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کاريز يا حوض پهٔ دېوال کښې لګېدلی کاڼی- (۲- صفت)دَ کومې غاړه چې دَ پرېوتو پهٔ وجه اُرته شوی وی-

اړېلے:(اَ-ړې-لے)اسم- وګورئ اَړېل-

اړی:(اَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ زمکې يوه حصه- (۲)هغه زمکه چې کرونده ګر ئې دَ بچو پهٔ نامه خلاصه کړی- (۳)دَ کلی پهٔ خوا کښې پټے- باړی-

اړے:(اَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې اُوهٔ پوستکی لری- (۲)هغه لرګے چې دَ مېچنې دَ پل ګرځولو دَ پاره لګولے شی- تيرک- (۳)دَ ښار ګېر چاپېره قلعه- جمع اړی-

اړے کوړے:(اَ-ړے-کو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- بېړن- شل- کجے-

اذان:(اَ-ذان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ نمانځهٔ دَ جمعې دَ پاره دَ را بللو آواز- بانګ- (۲)دَ چرګ آواز- پانګ- جمع اذانونه- (م- عربی)-

اذکار:(از-کار)اسم- جمع- مذکر- (۱)وېناګانې- قصې- بيانونه- (۲)وعظ- (۳)وظيفې- واحد ذکر- (م- عربی)-

اذن:(ا-ذن)اسم- واحد- مذکر- اجازت- رضا- خوښه- منّنه- اُوده- دَ دَم درُود اجازه-

اذوقه:(اَ-ذو-قه)اسم- واحد- مؤنث- خواړه- توښه- (م- عربی)-

اذيت:(اَ-ذی-يت)اسم- واحد- مذکر- ربړ- خور- کړاؤ- (م- عربی)-

ار:(ار)حرف- (۱)دَ حېرانئ کلمه- دَ تعجّب غږ- دَ طنز کلمه- (۲)دَ خرهٔ دَ جنګولو دَ تحريص کلمه- دَ خرهٔ دَ بيلولو او شړلو دَ پاره هم پهٔ ځينو ځايُونو کښې استعماليږی-

اراب:(ا-راب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ايراب-

ارابه:(ا-را-به)اسم- واحد- مؤنث- پټی ته دَ اُبهٔ خور د پاره کنستے لښتے- ورخ-

اَرابه:(اَ-را-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ ټوپکو يو ځائے بارړ- پهٔ ټوپکو سره ګډې پړې- يو ځائے ښرونه- (۲)اربه- پايه- درګړ- موږې- ټپر- دَ موټره بګی يا دَ ګاډی پايه- ګاډی-

اراټ:(ا-راټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَرټ-

اراخ:(اَ-راخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وَله- لښتے- (۲)الګېده- شله- جمع اراخُونه-

ارادت:(ا-را-دت)اسم- (۱)مُريدی کونه- (۲)اراده- (۳)اخلاص- ګروهه-

ارادتاً:(ا-را-د-تن)متعلق فعل- پهٔ قصد- قصداً- پهٔ نيت-

اراده:(ا-را-ده)اسم- واحد- مؤنث- نيت- دَ انتخاب اختيار او فېصلې کولو قوّت او صلاحيّت او دَ دې استعمال-

ارادی:(ا-را-دی)متعلق فعل- (۱)پهٔ اراده- (۲)قصدنی- شعوری- قصدی- عمداً- قصداً-

اراړه:(اَ-را-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- ټرټرې ژبه- ټرټرې- هغه ژبه چې پهٔ خبرو کښې نښلی-

اراسته:(ا-راس-ته)اسم صفت- ښکلے شوے- پسوللے- (فارسی آراستن نه اسم مفعول)-

اراک:(اَ-راک)اسم- واحد- مذکر- دَ مسواک وَنه- بانيکړ- پلېونه- پلمن-

اراک:(اَ-راک)صفت- مذکر- هوښيار- پوه- مؤنث اراکه- جمع اراکې/ اراکيان-

اراکين:(اَ-را-کين)اسم- جمع- غړی- دَ رُکن جمع- (عربی)-

ارام:(اَ-رام)اسم- مذکر- دَ حرکت نه سکون ته منتقلی- قرار- قلارے- دَ منډې مقابله کښې ورو تګ- دَ ورو تګ مقابله کښې وُدرېدنه- دَ وُدرېدلو مقابله کښې کښېناستنه- د کښېناستلو مقابله کښې څملاستنه او دَ څملاستلو مقابله کښې مړکېدنه- (ش- فارسی- آرام)-

ارام:(اَ-رام)اسم- مذکر- وګورئ حرام-

ارام تيا:(اَ-رام-تيا)اسم- واحد- مؤنث- ارام- فارغ البالی- راحت- سکون- آرام-

"ئ" (څې-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پيا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ارامچک:(اَ-رام-چَک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مټونګے- حرامی- (۲)وران ماشوم- شریر ماشوم- شوخ ماشوم-

ارام څوکی:(اَ-رام-څو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ارام ده- ارام کرسی- هغه کرسی چې بنیادم پرې په قلار کښېناستے شي- ارام چوکۍ-

ارام طلب:(اَ-رام-طَ-لَب)اسم صفت- واحد- مذکر- ارام غښتونکے- ځان اسان- جمع ارام طلبی-

ارام طلبی:(اَ-رام-طَ-لَه-بی)اسم- ځان آسانی- سُستی- (م- فارسی)-

ارام کرسی:(اَ-رام-کر-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه کرسی چې د کښېناستلو سره پرې آرام حاصلیږی- ارام څوکی-

ارام ګاه:(اَ-رام-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- د آرام ځاے- (م- فارسی)-

ارامول:(اَ-را-مه-وَل)مصدر متعدی- (۱)دمه ورکول- هوساکول- سیله ورکول- (۲)قرارول- چپ کول- غلے کول-

ارامونے:(اَ-را-مو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ حرامونے/حرامی-

ارامه ارامی:(اَ-را-مه-اَ-را-مي)اسم- مؤنث- پوره قراری- پوره سکون-

ارامی:(اَ-را-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حرامی- (۲)آرام سره متعلق-

ارامېدل:(اَ-را-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)هوساکېدل- (۲)بې غمه کېدل- (۳)چُپ کېدل-

ارائش:(اَ-را-اش)اسم- ښکلے کونه- ښائسته کونه- پول سینګار- (کول/کېدل مصدرونه)-

ارب:(اَ-رب)اسم- واحد- مذکر- اړه-حاجت- ضرورت- (م- عربی)-

ارب:(اَ-رَب)اسم عدد- سل کروړه-

ارباب:(اَر-باب)اسم- جمع (پښتو کښې واحد)- (۱)پالونکی- د رب جمع- (۲)د خیلو مومندو داوُدزیو او کاسیو د خانانو خطاب- (م- عربی رب)-

اربشکے:(اَر-بش-کے)اسم- واحد- مذکر- یو بې پاڼو صحرانی بوټے چې د دارُو په پول پکارولے شی او اېفیدرین ترې هم جوړیږی-

اربش لو:(اَر-بش-لو)اسم- واحد- مذکر- هغه موسم چې د اُربشو لو پکښې کیږی- وساک-

اربشه:(اَر-بَه-شه)اسم- واحد- مؤنث- د اوړی د فصل مشهوره غله او د هغې بوټے- نباتاتی نوم هورډیم ولګېر- (۲)عُمر- روزی- جمع اربشې- د یو معنو کښې "سپروربشه" هم استعمالیږی-

اربشینه:(اَر-بَه-شی-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د اربشو څخه جوړه- (۲)د اُربشو په رنګ- وګورئ وربشینه-

اربکتیا:(ار-بک-تیا)اسم- واحد- مؤنث- مضبوطونه- مضبوطی- کلکوالے- پوخوالے-

اربکے:(اَر-به-کے)اسم- واحد- مذکر- پولیس- پولیس والا- هغه سرکاری ملازم چې د امن و امان قائمولو او د خلقو د حفاظت ذمه وار وی- (افغانستان)-

اربوده:(اَر-بو-ده)اسم صفت- موړ- د اوږی ضد-

اربوز:(اَر-بوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ځناور پوزه- خله- (۲)د بنیادم څېره- جمع اربوزونه- وګورئ وربوز-

اربه:(اَر-به)اسم- واحد- مؤنث- پله- پټه- جمع اربې-

اربه:(اَر-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارابه-

اربېګ:(اَر-بېګ)واحد/جمع- مذکر- نژرې- خواته- ترځنګه- اړخ ته- جُخت- څنګ ته-

ارپکے:(اَر-په-کے)اسم- واحد- مذکر- د چت پاسنی حصه یا مخ- جمع ارپکی-

ارپکی:(اَر-په-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د څادر یا ټغر په څنډو کشیده کاری-

ارپیلته:(اَر-پي-له-ته)اسم- واحد- مؤنث- جمع ارپیلتې- لته- پرلتی-

ارت:(اَرت)صفت- واحد/جمع- مذکر- فراخ- پراخ- لۀ بنده ازاد- پلن- مؤنث ارته- جمع مؤنث ارتې-

ارتاو:(اَر-تاو)صفت- د ارتاوېدل نه صفت- اړتاؤ شوے-

ارتاوز:(اَر-تا-وز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اړتاؤک-

ارتاوول:(اَر-تا-وه-وَل)مصدر متعدی- غُرخول- کوزارول- ویشتل- پرتاوول-

ارتاوون:(اَر-تا-وه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوول-

ارتاوونکے:(اَر-تا-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارتاوونکی- مؤنث ارتاوونکې- وګورئ ارتاوول-

ارتاوونګ:(اَر-تا-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوول- (۲- اسم)- د غشی او نښې تر مینځه فاصله- (۲)یو قسم غشے-

ارتاوونه:(اَر-تا-وه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوول-

ارتاوېدل:(اَر-تا-وې-دَل)مصدر لازم- غُرزېدل- کوزارول- پرېوتل-

ارتاوېدن:(اَر-تا-وې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوېدل-

ارتاوېدنګ:(اَر-تا-وې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوېدل-

ارتاوېدنه:(اَر-تا-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوېدل-

ارتاوېدونکے:(اَر-تا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارتاوېدونکی- مؤنث ارتاوېدونکې- وګورئ ارتاوېدل-

ارتاوېده:(اَر-تا-وې-ده)حاصل مصدر- وګورئ ارتاوېدل-

ارتاویز:(اَر-تا-ویز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ارتاوک- مؤنث واحد ارتاویزه- جمع ارتاویزی-

ارتاویزه:(اَر-تا-وی-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فضول خبره- بېهوده خبره- (۲)بې نښې ګولی- (۳)بې توکه حمله- خطا حمله- د ړندو حمله- اټکلی حمله- جمع ارتاوېزې-

ارتاوی:(اَر-تا-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یوه سُور رنګې مېوه- وڅکې- وسکې-

ارت بیرت:(اَرت-بیرت)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)فراخ- پلن او وږد- دېر اُرت- (۲)په اُرت د زور اچولو لۀ پاره بېرت د لاحقې په توګه

استعمالیږی- مؤنث اُرته بېرته- جمع مؤنث اُرتې بېرتې-

ارت خېلے:(اُرَتْ-خې-لے)اسم- واحد- مؤنث- هغه چُوری چې دَ خاندان دَ افرادو نه علاوه نورو خلقو ته هم ورکولے شی- دَ تنګ خېلے ضد-

ارتداد:(ار-ت-داد)اسم- مذکر- لهٔ اسلامه اوړېدنه- دَ اسلام راوړو نه پس بیا کافر کېدنه- مُرتد کېدنه-

ارتعاش:(ار-ت-عاش)اسم- مذکر- رپېدنه- لهٔ غصې یا کمزورئ نه دَ لاس او پښو اضطراری رعشه- (م- عربی)-

ارتفاع:(ار-ت-فاع)اسم- مذکر- بلندی- وُچت والے- (م- عربی)-

ارتقا:(ار-ت-قا)اسم- پورته ختنه- درجه پهٔ درجه ترقی کونه او زیاتېدنه- (۲)وده-

ارتقائی:(ار-ت-قا-ئی)متعلق فعل/صفت- دَ ارتقاٗ سره متعلق-

ارتکاب:(ار-ت-کاب)اسم- مذکر- پهٔ یوه اراده عمل کونه- دَ ګناه یا جُرم یا دَ غلطئ کونه- (م- عربی)-

ارت ګاه:(اَرَتْ-ګاه)اسم- واحد- مذکر- ارت ځایُ- لوئ مېدان- ډاګ-

ارتګی:(اَرَتْ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- ارت والے- فراخی- ارتوالے-

ارتل:(اَر-تَل)مصدر- (۱)ستول- ایله کول- پرانستل- (۲)تېز اچول- هوا پرېښودل-

ارتوالے:(اَرَتْ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- فراخ والے- پراخ والے- لوئ والے- ارتګی-

ارتول:(اَر-ته-وَل)مصدر متعدی- دَ اَرت صفت نه مصدر- پراخول- وسعت ورکول- لرې غورځول- فراخول- پراخول-

ارتون:(اَر-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ارتول-

ارتونکے:(اَر-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارتونکی- مؤنث ارتونکې- وګورئ ارتول-

ارتونګ:(اَر-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارتول-

ارتونه:(اَر-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارتول-

ارتیا:(اَر-تیا)اسم- وګورئ ارت والے-

ارتیاکه:(اَر-تیا-که)اسم- واحد- مؤنث- بې پړبه خبره- نا معقوله خبره- جمع ارتیاکې-

ارتینه:(اَر-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث- ښځه- عورته- (م- عورتینه- لهٔ عربی عورت څنې)-

ارتېدل:(اَر-تې-دَل)مصدر لازم- پراخېدل- وسعت اخستل- لرې غورزېدل- لرې کوزارېدل- فراخېدل- پراخېدل-

ارتېدن:(اَر-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ارتېدل-

ارتېدنګ:(اَر-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارتېدل-

ارتېدنه:(اَر-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارتېدل-

ارتېدونکے:(اَر-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارتېدونکی- مؤنث ارتېدونکې- وګورئ ارتېدل-

ارتېدهٔ:(اَر-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ارتېدل-

ارټ:(اَ-رَټ)اسم- واحد- مذکر- کومې نه دَ اُبو راوکښلو دَ پاره یوه څرخې چې لوټکی پکښې لګېدلی وی او عام طور سره دَ سنډا یا غوایهٔ پهٔ ذریعه چلولے شی-(م- هندی- رهټ)-

ارټ کوټے:(اَ-رَټ-کو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے اَرټ- جمع ارټ کوټی-

ارټی:(اَر-ټی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ یوه خبره ولاړ- سرتمبه- ځېل کوونکے-(۲)ضدی- (۳)تیزن- (۴)مفعول بګی-

ارجل:(اَر-جَل)اسم صفت- مذکر- ناخالص- چې بل څیز پکښې ګډ وی- جمع ارجلی- مؤنث ارجله- (۲)هغه اس چې یوه پښه ئې سپینه وی او نورې پښې ئې بل رنګ وی-

اُرجل:(اُر-جل)اسم- واحد- مذکر- دَ نرئ پانې یو قسم-

ارجل برجل:(اَر-جَل-بَر-جَل)اسم صفت- مذکر- (۱)ارګجه- اروړه- (۲)بې قومه- بې نسبه- اَمجل بنجل- (۲)وګورئ ارجل دویمه معنٰی-

ارجلی:(اَر-جه-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بلوڅ دَ خاندان یوه وَنه چې لرګے ئې لږ سپین رنګ راوړی-

ارجن:(اَر-جَن)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې نباتاتی نوم ئې ټرمینلیا ارجنه (TERMINALIA ARGUNA)-

ارخی:(اَر-خی)اسم- واحد/جمع- مونث- یو قسم شین بوټے چې پهٔ غنمو کښې پیدا کیږی او کچه خوړلے شی-

ارچه:(اَر-چه)اسم- واحد- مؤنث- اچر- دَ یوئ ونې نامه چې دَ کوټو تیرونه ترې جوړیږی- نباتاتی نوم ابیز پنډرو رائل (ABIES PINDROW ROYLE)-

ارخاړے:(اَر-خا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ریخے- پهٔ سپرلی کښې دَ ګېډ بیزو دَ کېډې یو مرض- منګ- (۲)یو قسم ساګ- ورخاړے-

ارخالګ:(ار-خا-لګ)اسم- واحد- مذکر- اندرکه- مالوچ لرونکے یا بې مالُوچو واسکټ- (م- ارقالیق ترکی)-

ارخربېل:(اَر-خَر-بې-ل)مصدر- وګورئ خربېل-

ارخشے:(اَر-خه-شے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلغم- خراشکے- ګروبے- (۲)سالنړے-

ارخښ:(اَر-خښ)مذکر- سابندی- هغه آواز چې دَ زړا پهٔ وخت کښې پهٔ مری کښې بند شی- نښتے اواز-

ارداېه:(اَر-دا-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارداوه- جمع اردابې-

ارداوه:(اَر-دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اړداوه- اروبے- بېوړے- دَ غوا مېښو لهٔ پاره دَ اوړو او اُبو نه جوړ خوراک- (۲)هغه مائع چې نرمه او رقیقه وی- جمع ارداوې- (ش- هندی ارداوه-م- فارسی ارد- اوړهٔ- او اُبهٔ)-

اردل:(اَر-دَل)اسم- مذکر- چپړاس- خدمت-

اردلی:(اَر-ده-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ افسر خدمت کونکے- چپړاسی

ئ (ځې-رَل)، ې (ممې-ره-وَل)، ی (پیا-لې)، ے (تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

یا سپاهی- (م- انګریزی اړدلی)-

اردلي توب:(اَر-دَه-لي-توب)اسم- مذکر- دَ اردلي نوکری او پېشه-

اردم خبر:(اَر-دَم-خبر)اسم- وګورئ مردم خبر-

اُردو:(اُر-دُو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پاکستان سرکاری ژبه- (۲)فوځ- (افغانستان)- (م-ترکي اردو- فوځ)-

اړو:(اَ-ړو)اسم صفت- کلک- تورغوړے- نامنونکے-

اړواؤ:(اَر-ړاؤ)اسم- واحد- مذکر- (دَ ماشومانو تورے) لولو کېدنه- للو کېدنه- وَدَهٔ کېدنه-

اړه:(اَ-رَهٔ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- تته- چاړی ژبه-

اړه:(اَر-ړه)اسم صفت- جمع- مؤنث- پهٔ جمع- غنډ- ټول- پهٔ اېره- پهٔ مېر- پهٔ یو ځایٔ-

اړے:(اَر-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ اړواؤ- (۲)لمورګې- اړے-

ارز:(ارزْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)عزت- احترام- درناوے- درونددوالے- درنښت- (۲)بها- ارزښت- یرزه- قیمت- بیه- (ش- فارسی)-

ارزان:(اَر-زان)صفت- مذکر- کم قیمته- (م- فارسی)-

ارزان بیه:(اَر-زان-به-یه)صفت- دَ کم قیمت- کم قیمته- دَ لږو پیسو-

ارزانتوب:(اَر-زان-توب)اسم- ارزاني- ارزانوالے- ارزانتیا-

ارزانتیا:(اَر-زان-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ ارزاني-

ارزان پرېوتل:(اَر-زان-پرې-وه-تل) ترکیبی مصدر- ارزان ثابتېدل- پهٔ قیمت راغورزېدل- (ش- فارسی ارزان)-

ارزان والے:(اَر-زان-وا-لے)اسم- وګورئ ارزان-

ارزانول:(اَر-زا-نه-وَل)مصدر متعدی- کم قیمته کول-

ارزانون:(اَر-زا-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ارزانول-

ارزانونکے:(اَر-زا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارزانونکي- مؤنث ارزانونکې- وګورئ ارزانول-

ارزانونګ:(اَر-زا-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارزانول-

ارزانونه:(اَر-زا-نه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارزانول-

ارزانه:(اَر-زا-نه)صفت- دَ ارزان مؤنث- وګورئ ارزان-

ارزانه ارزاني:(اَر-زا-نه-اَر-زا-ني)اسم- واحد- مؤنث- ډېره ارزاني-

ارزاني:(اَر-زا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ قیمتونو کمے- دَ بیو ټیټېدنه یا راکوزېدنه-

ارزانېدل:(اَر-زا-نې-دَل)مصدر لازم- کم قیمته کېدل- قیمت را غورځېدل-

ارزانېدن:(اَر-زا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ارزانېدل-

ارزانېدنګ:(اَر-زا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارزانېدل-

ارزانېدنه:(اَر-زا-نې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارزانېدل-

ارزانېدونکے:(اَر-زا-نې-دُون-کے)اسم- فاعل- واحد- مذکر- جمع ارزانېدونکي- مؤنث ارزانېدونکې- وګورئ ارزانېدل-

ارزانېدهٔ:(اَر-زا-نې-دَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ارزانېدل-

ارزښت:(اَر-زښت)لهٔ ارزېدل ځني اسم- (۱)قیمت- قدر- جوګه والے- (۲)دَ قابلیت مطابق عزت او احترام-

ارزقه:(اَر-زه-قه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارکانه-

ارزو:(اَر-زُو)اسم- واحد- مؤنث- خواهش- دَ زړهٔ ارمان- تمنا-

ارزول:(اَر-زه-وَل)مصدر متعدی- دَ څهٔ جوګه کول- لائق جوړول- برابرول- مناسبت ورکول- دَ کار جوګه کول-

ارزومن:(اَر-زُو-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- اَرزو مند- ارزو لرونکے-

ارزومند:(اَر-زُو-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اَرزومن-

ارزومندی:(اَر-زُو-مَن-دی)اسم- دَ ارزو مند کېدو حالت-

ارزون:(اَر-زه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ارزول-

ارزونکے:(اَر-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارزونکي- مؤنث ارزونکې- وګورئ ارزول-

ارزونګ:(اَر-زه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارزول-

ارزونه:(اَر-زه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارزول-

ارزه:(اَر-زه)اسم- واحد- مؤنث- غرنځی- دَ صنوبر وُنه- نباتاتی نوم هائی نس را کس برجیانی- جمع ارزې-

ارزی:(اَر-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ عرضي- (م- عرضي فارسی)-

ارزي:(اَر-زي)دَ ارزېدل مصدر فعل حال-

ارزېدل:(اَر-زې-دَل)مصدر لازم- (۱)لائق کېدل- خرڅېدل- (۲)قیمت موندل-

ارزېدن:(اَر-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ارزېدل-

ارزېدنګ:(اَر-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارزېدل-

ارزېدنه:(اَر-زې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارزېدل-

ارزېدونکے:(اَر-زې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارزېدونکي- مؤنث ارزېدونکې- وګورئ ارزېدل-

ارزېدهٔ:(اَر-زې-دَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ارزېدل-

اروړل:(اَر-ړل)مصدر- اروړمے کول- اړوقے کول-

اروړمے:(اَر-ړه-مے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ اروړقے/اروړے- (۲)دَ خوب یا ستومانۍ لهٔ لاسه لهٔ خلې بې واکه اسوېلے وتنه- (۳)افسوس ارمان کونه- اسوېلے کونه- جمع اروړمي-

اروړهٔ:(اَر-ړهٔ)اسم- جمع مذکر- وګورئ وارړهٔ-

اروړی بد:(اَر-ړی-بَد)اسم- بد هضمي- دَ زیات خوراک لهٔ کبله سخا اروړمي کونه-

اروړے:(اَر-ړے)اسم- واحد- مذکر- ارژوونے- انژائے- ارمیژے- اروړمے- وګورئ اروړمے/اړوقے-

ارسال:(اَر-سال)اسم- استول- لېږل- (دَ کول کېدل مصدرونو سره) (م- عربي- رسل نه دَ افعال باب)-

ارسی:(اَر-سی)اسم- واحد- مؤنث- شش- دَ نازیانو دَ کتې مخه ګټې چې آئینه لری- اسی- غمے-

ارسین:(اَر-سین)اسم- واحد- مذکر- زیږ ګل لرونکے یو بُوټے چې دَ پسرلی پهٔ آخر کښې شین کیږی-

ارشاد:(اِر-شاد)اسم- مذکر- حُکم- هدایت- لار ښئینه- (عربی کښې مصدر)-

ارشک:(اِر-شک)اسم- واحد- مذکر- رخه- بُغض- حسد- جمع ارشکونه-

ارغاړیز:(اَر-غا-ړیز)صفت- مذکر- (۱)منافق- دوه زړے- (۲)چالاک- مکّار- مرغاړیز-

ارغاړے:(اَر-غا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوړ- خوبږ- مخ پهٔ ښکته- جمع ارغاړی-

ارغال:(اِر-غال)اسم- واحد- مذکر- الغار- حمله- اپه- (م- ترکی یرغال)-

ارغټ:(اُر-غټ)اسم صفت- مذکر-غټ- سکټ- ارلګ- (کول/کېدل) قلم کونه- سټکورے کونه-

ارغجه:(اَر-غه-جه)اسم صفت- ارګجه- ګړوړ- (م- ترکی ارګجه)-

ارغخنے(اَر-غخ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرځهٔ- صحرانے کډ- لکه شویه- (۲)دَ پنډی مهوکے-

ارغچ:(اَر-غچ)اسم- واحد- مذکر- یو خېلی لرونکے بُوټے چې مخ پهٔ بره خیژی- عشق پېچان- عشق پېچه- سپېڅه- سپېرچه- پربوټې- پېروتې- نباتاتی نوم میډ راهېلکس- یو قسم ته یُ اپومرا کواموس لټ/ کواموس لټ ولګېرس هم وائی-

ارغچله:(اَر-غچ-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه رسی چې ډېر تاؤ یُ خوړلے وی- تېرسرے- دَ ختازرو دَ ترلو رسی- کلېچ پړے- جمع ارغچلې-

ارغځنی:(ار-غه-ځه-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غرځنی ګډه-

ارغځنے:(ار-غځ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غرځهٔ دَ پښې سپښته- ببړی- بجل-

ارغز:(ار-غز)اسم- واحد- مذکر- غز- اکوړ- جمع ارغزان-

ارغستلی:(اَر-غس-تهٔ-لی)اسم- واحد- مؤنث- بې ډبه- بې طوره- نامُناسبه خبره- اپلته-

ارغسه:(اَر-غهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- توره چېلی-

ارغش:(اَر-غش)صفت- مذکر- غنم رنګ- دَ غنم پهٔ شان رنګ لرُونکے-

ارغشے:(اَر-غه-شے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ارخشے- اخرشے- بلغم- خراشکے- (۲)دَ مری یا غاړې صفا کولو کار-

ارغمال:(اَر-غه-مال)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری یرغمال-

ارغمک:(اَر-غُ-مک)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه جاندار چې جسمانی ترقی نهٔ کوی- منځلے- چې وده نهٔ کوی- ټېمرکے- مېټرسېټر-

ارغنج:(اَر-غنج)اسم- واحد- مذکر- الوبالو- ارغنجا- ارغنجال- ارغنجک- ارغنجی- ارغنجے- دَ الوچې یو قسم- نباتاتی نوم پرونس ډومیټیکا یا دَ دې نور قسمونه- جمع ارغنجان-

ارغنجا:(اَر-غن-جا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارغنج-

ارغنجال:(اَر-غن-جال)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)وګورئ ارغنج- (۲)کېلاس-

ارغنجایه:(اَر-غن-جا-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ الوبخارې لهٔ خاندان یوه تروه مېوه- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ارغنج-

ارغنجک:(اَر-غن-جک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارغنج-

ارغنجو:(اَر-غن-جو)اسم- ځنګلی الوچه- دَ الوچې یو قسم- نباتاتی نوم پرونس ارمینیکا ایل (PRUNUS ARMENIACA "L.")-

ارغنجی:(اَر-غن-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ارغنج-

ارغنجے:(اَر-غن-جے)اسم- وګورئ ارغنج-

ارغنخه:(اَر-غن-خه)اسم- واحد- مؤنث- یوه وُنه، چې دَ بلوط خاندان ته نژدې وی- دَ کورکس ایلیکس یو قسم- جمع ارغنخې-

ارغند:(اَر-غند)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګټو دَ بندونو مهوکی- (۲)ټیک- دَ غزانو ټیک- جمع ارغندُونه-

ارغنډې:(اَر-غن-ډې)اسم- جمع- مؤنث- دَ یوې لوبې نامه-

ارغوان:(اَر-غه-وان)اسم- مذکر- دَ سُور رنګ یو ګُل چې خوږ وی- ارغمان-

ارغوانی:اَر-غه-وا-نی)اسم صفت- دَ ارغوان پهٔ شان رنګ- سور رنګ- سور- لال-

ارغوبرغو:(اَر-غو-بر-غو)اسم صفت- بُغ- تریو تندے- بټ کوټے- غټه تندے- سپېرهٔ مخ- برووړه تندے- ګُنجې تندے- پړسېدلې ټنډه-

ارغوچ:(اَر-غوچ)اسم- واحد- مذکر- ټاټکه- یو قسم واښهٔ دے چې ښېخ یُ خوړے شی-

ارغوچکه:(اَر-غو-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- کالکوچکه- دَ مستی ټوپ- جمع ارغوچکې-

ارغوچېدل:(اَر-غو-چې-دَل)مصدر- دَ یو ځایُ نه ټوپ وهل- ټوپلېدل- وُچتېدل- الوتل-

ارغوچېدن:(اَر-غو-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ارغوچېدل-

ارغوچېدنګ:(اَر-غو-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ارغوچېدل-

ارغوچېدونکے:(اَر-غو-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارغوچېدونکی- مؤنث ارغوچېدونکې- وګورئ ارغوچېدل-

ارغوچېدهٔ:(اَر-غو-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ارغوچېدل-

ارغوچی:(اَر-غو-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غرهٔ پهٔ لمن کښې هغه زمکه چې اُبهٔ پرې بهیږی-

ارغوځکے:(اَرغ-وَځ-کے)اسم- واحد- مذکر- یوه ګیاه- یو قسم واښهٔ-

ارغوش:(اَر-غوش)اسم صفت- مذکر- غنم رنګے- تور غنم رنګے- الغوش-

ارغوشتکه:(اَر-غوش-ته-که)اسم- واحد- مؤنث- ټوپ- دانګه- درینچکه- درنچکه- غړدانګه- ارغوچکه- کالکوچکه- جمع ارغوشتکې-

ارغوشول:(اَر-غو-شه-وَل)مصدر متعدی- سور کول- غنم رنګے کول-

ارغوشون:(اَر-غو-شه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ارغوشول-

ارغوشونکے:(اَر-غو-شه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارغوشونکی- مؤنث ارغوشونکې- وګورئ ارغوشول-

ی" (ځی-رل)، ې"(هې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ارغوشونګ:(اَر-غو-شه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشول-
ارغوشونه:(اَر-غو-شه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشول-
ارغوشېدل:(اَر-غو-شې-دَل)مصدر لازم- سُور کېدل- غنم رنګے کېدل-
ارغوشېدن:(اَر-غو-شې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشېدل-
ارغوشېدنګ:(اَر-غو-شې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشېدل-
ارغوشېدنه:(اَر-غو-شې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشېدل-
ارغوشېدونکے:(اَر-غو-شې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارغوشېدونکی- مؤنث ارغوشېدونکې- وګورئ ارغوشېدل-
ارغوشېده:(اَر-غو-شې-دَه)حاصل مصدر- وګورئ ارغوشېدل-
ارغولے:(اَر-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- الله هو- الله زاری یا بارانو- یوه لوبه چې ماشومان پکښې کور پهٔ کور دَ باران وربدو دَ پاره خېر غواړی او دا وائی چې ارغولی یرغولی الله باران و کړې یا تور تورمخے دانې غواړی لهٔ خدایهٔ باران غواړی- پهٔ سر څپېره غواړی- امینکو- امینکے- ارګوړے-
ارغومے:(اَر-غو-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ورغومے-
ارغونجکه:(اَر-غون-جه-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې پهٔ سپرلی کښې دَ غنمو او اُوربشو پهٔ پټو کښې کیږی- جمع ارغونجکې-
ارغونځه:(اَر-غون-ځه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ زړهٔ کښې دَ غم غُصې غُته- خوامش- ارمان- جمع ارغونځې-
ارغونچکی:(اَر-غون-چه-کی)اسم- واحد- مؤنث- یوه مشهوره لوبه- چلم چټړی-
ارغونچے:(اَر-غون-چے)اسم- مذکر- درې کړېز تار- درې برغېز پړے- درې لړېز پړے-
ارغوند:(اَر-غوند)اسم- واحد- مذکر- دَ بېدیو پهٔ لوبه کښې هغه غټه سپېته چې نورې سپېتې پرې ویشتلے شی-
ارغونکے:(اَر-غون-کے)اسم- واحد- مذکر- غرنیز پیاز- هغه پیاز چې پهٔ غرهٔ کښې کیږی- خزی- خېنزه- نباتاتی نوم (URGINEA INDICA)-
ارغونے:(اَر-غو-نے)اسم- وګورئ نرغون-
ارغوے:(اَر-غهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- ورغومے- دَ لاس تلے- جمع ارغوی-
ارغه:(اَر-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کورنو کوترو یو قسم چې پېرې الوځی- (۲)مردکی- (۳)سپېته- غټه سپېته (بېږی)-
ارغه:(اَر-غه)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ کاڼهٔ وېلنو، سپېرکو، دَ مرغو دَ غلو او ځنې نورو توکو نه جوړ هغه دارو چې ماشومانو ته یې دَ خوراک دَ پاره دَ یو کال تر عمره ورکوی-
ارغېچل:(اَر-غې-چَل)مصدر- مزی کول- تاؤ کول-
ارغېچلے:(اَر-غې-چهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ارغېچلی- مؤنث ارغېچلې- وګورئ ارغېچل-
ارغېچن:(اَر-غې-چَن)حاصل مصدر- وګورئ ارغېچل-
ارغېچنګ:(اَر-غې-چَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارغېچل-

ارغېچنه:(اَر-غې-چهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارغېچل-
ارغېچونکے:(اَر-غې-چُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارغېچونکی- مؤنث ارغېچونکې- وګورئ ارغېچل-
ارغی:(اَر-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کُنه- مقعد-
ارقام:(اَر-قام)اسم- جمع- مذکر- رقمُونه- واحد رقم-
ارکاره:(اَر-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کړځو- کړځی- کټېری- دَ ترکې لګولو لوښے- هغه کړیچے چې وړه دسته لری- (۲)دَ اُسپنې یا زیږو جوړه هغه تاپه چې پکښې د مېښکو یا تعویذونو د کنړو دَ چکو نمونې وی- دَ زرګر یوه آله- (۳)دَ ملکانو یو قسم لوبه-
ارکان:(اَر-کان)اسم- جمع- غړی- دَ رکن جمع-
ارکانی:(اَر-کا-نی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خټکے چې غټ پوستکے لری-
ارکنډپرکنډ:(اَر-کَنډ-پَر-کَنډ)صفت- (۱)ټوکړې ټوکړې- (۲)تباه و برباد- کنډ کپر- (۳)خوار و زار-
ارکین:(اَر-کین)اسم- (۱)وررور- (۲)وررور ته دَ خطاب توری-
ارګ:(ارګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قلعه- کوټ- (۲)کابل کښې دَ افغانستان دَ باچا دَ محل نامه- (م- ترکی ارګ)-
ارګانه:(اَر-ګا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ارزقه- خوراک- خرڅ- نفقه- خورومه- شومه-
ارګ برګ:(ارګ-برګ)اسم- اړی ګړی- ارګوړے- ارګړے-
ارګجه:(اَر-ګه-جه)اسم صفت- (۱)ګډوډ- مخلوط- (۲)دَ یو مرکّب عطر نوم- (ش- ترکی، هندی رګجه)-
ارګجی:(اَر-ګه-جی)اسم- واحد- مذکر- مر رګه- ګډوډ- جمع ارګجیان-
ارګړے:(اَر-ګَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارګوړے/ اړی ګړی-
ارګره:(اَر-ګه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اس لره پهٔ یوه دائره کښې دَ ګېره کولو دَ پاره چکرونه ورکونه- (۲)دَ اس زغلولو مېدان- (ورکول/ ورکېدل- مصدرونه)- جمع ارګړې-
ارګنه:(اَر-ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- پنجره لرونکے وَر- جمع ارګنې-
ارګوړے:(اَر-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې لوبې نُوم چې پکښې یوه پېنه پهٔ لاس ونیسی او پهٔ بله پېنه پهٔ ټوپونو ځی- اړی ګړی- ارګ برګ-
ارګورے:(اَر-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارغولے-
ارګېره:(اَر-ګې-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو غرنیز بوټے چې سرې سرې دانې نیسی- جمع ارګېرې-
ارلجه:(اَر-له-جه)اسم صفت- واحد- مؤنث- بې فائدې او نا معقوله خبره- اوتې بوتې- فضول خبره- ناشولته- بې وقره- نا غوړنده- نوخرنده-
ارلچې برلچې:(اَر-له-چې-بَر-له-چې)متعلق فعل- (۱)انګتې بنګتې- ارلېچې برلېچې- لاس لګونه- امبړ چمبړ- خپرې کېدنه- منګلې کېدنه- (۲- صفت)ارجل برجل-
ارلګ:(اَر-لَګ)اسم صفت- (۱)ږچ- غټ- چورلټ- بیخی لهٔ مونډه- لهٔ بېخه-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ږو-ږې-دۀ)

سکټ- (۲- متعلق فعل)- پورې راپورې-

ارلګ ارلګ:(اَر-لګ-اَر-لګ)صفت- بیل بیل- (شاید الګ الګ)-

ارلي:(اَر-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لاربندي- خربندي- (۲)د لارې د بندولو د پاره یو وړو لرګے ایښونه-

بندولو د پاره یو وړو لرګے ایښونه-

ارم:(ا-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)د هغه باغ نوم چې شداد جوړ کړے وو- (۲)جنت-

ارمان:(اَر-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خواهش د نۀ پوره کېدو پۀ نتیجه کښې د محرومۍ احساس- (۲)شدید خواهش- ارماند- جمع ارمانونه-

ارماند:(اَر-ماند)اسم- وګورئ ارمان-

ارمانژن:(اَر-مان-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- ارمان لرونکے- ارماني-

ارمانول:(اَر-ما-نه-ول)مصدر- څۀ پسې ارمان ښکاره کول-

ارمانون:(اَر-ما-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ارمانول-

ارمانونکے:(اَر-ما-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارمانونکي- مؤنث ارمانونکې- وګورئ ارمانول-

ارمانونګ:(اَر-ما-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ارمانول-

ارمانونه:(اَر-ما-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارمانول-

ارماني:(اَر-ما-ني)اسم صفت- وګورئ ارمانژن-

ارمانېدل:(اَر-ما-نې-دل)مصدر لازم- څۀ پسې ارمان ښکاره کېدل-

ارمانېدن:(اَر-ما-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ارمانېدل-

ارمانېدنګ:(اَر-ما-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ارمانېدل-

ارمانېدنه:(اَر-ما-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ارمانېدل-

ارمانېدونکے:(اَر-ما-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ارمانېدونکي- مؤنث ارمانېدونکې- وګورئ ارمانېدل-

ارمانېدۀ:(اَر-ما-نې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ارمانېدل-

ارم توتیا:(ا-رم-تو-تیا)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو بې ازغیو بوټے چې د لېچنو سترګو د پاره ترې دارو جوړیږي- د دې بوټي جرړې رانجو کښې هم استعمالیږي- (۲)یو قسم زنګ آکسائیډ-

ارمتے:(اَر-مه-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګړندے- برندے- بیړندے- چټک- چاغ- چت- چابک- تند- تادي کونکے- جلتي کونکے- تلوار کونکے-

ارمته:(اَر-مه-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- غریبه او بې وسه ښځه- کنده-

ارمچک:(اَر-م-چک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَرامچک-

ارمړ:(اَر-مړ)اسم- واحد- مذکر- وزیرستان کښې د هغې قبیلې نوم چې د بایزید انصاری ورسره تعلق وۀ-

ارمړي:(اَر-مړ-ي)صفت- (۱)اَرمړ سرۀ متعلق- (۲)اسم- د اُرمړو ژبه-

ارمز:(اَر-مز)اسم- واحد- مذکر- د جنترۍ د میاشتو اوله ورځ- وګورئ هرمز- (م- ژند)-

ارمغان:(اَر-م-غان)اسم- (۱)سوغات- تحفه- هدیه- (۲)ډالۍ ټیپالي- (۲)خونبې-

ارمغاني:(اَر-م-غا-ني)اسم صفت- د ډالۍ پۀ طور د پیشکش پۀ توګه- پیشکشي- سوغاتي-

ارمکے:(اَر-م-کے)اسم- واحد- مذکر- د شپنو خاصه لښته- ټنډۍ یا چوکه- ډانګه- کونټې-

ارمل:(اَر-مل)اسم- واحد- مذکر- د اینځر غندې یوه ونه چې عام طور سره پۀ غرونو کښې پیدا کیږي- نباتاتي نوم فیکس کلوم کریټا (FICUS CLOMCRITA)-

ارمل خرمل:(اَر-مل-خر-مل)اسم صفت- جنګ ته تیار- غصه- تهربدلے-

ارمن:(اَر-من)اسم- واحد- مذکر- امبور-

ارمند:(اَر-مند)اسم- واحد- مذکر- جمع ارمندینه- وګورئ ارمان-

ارمنے:(اَر-مه-نے)اسم- واحد- مذکر- کنده بوټے- چې پۀ یولو پټو کیږي څاروي ې نۀ خوري- پۀ پنیو ې د خوانکو علاج کیږي- زهرکے- ژړکولے-

ارموسته:(اَر-موس-ته)اسم- جمع- مؤنث- کنډ-

ارمولے:(اَر-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو یوه بیماري- وګورئ اورمولے-

ارمولے ماتول:(اَر-مو-لے-ما-ته-ول)ترکیبي مصدر- پۀ یوه خاصه طریقه د اورمولي علاج کول-

ارمونې:(ا-ره-مو-نې)اسم- واحد- مذکر- ډبلې- هغه بېضوی لرګے چې د ژرندې د پلۀ د ښویولو او اړولو د پاره کار ترې اخستے شي-

ارمونے:(ا-ره-مو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خیرالبیان کښې راغلے توری- اوس متروک دے- وګورئ حرامونے-

ارمونیا:(اَر-مو-ني-یا)اسم- واحد- مؤنث- (افغانستان)هارمونیم- د ګډتو باجه-

ارمېژے:(اَر-مې-ژے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اروړمے- جمع ارمېژي-

ارمېړ:(اَر-مېړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ورمېږ- جمع ارمېږونه-

ارنډ:(اَ-رنډ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارهنډه-

ارنډه:(ا-رن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- جمع ارنډې- وګورئ ارهنډه-

ارنې:(ا-ره-نې)اسم- مؤنث- (۱)بېر پۀ تشویش تلاش- مرنې- ګنې- لېوال توب- تلوسه- (۲)د "ارنے" مؤنث-

ارنے:(ا-ره-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- حرصي- حرصناک- لالچي- جمع ارني- جمع/مؤنث ارنې-

اروا:(اَر-وا)اسم- واحد- مؤنث- روح- ساه- (م- ارواح- عربي)-

اروا ځک:(اَر-وا-ځک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اروا وړے-

ارواح:(اَر-واح)اسم- جمع- مؤنث- (پښتو کښې واحد)- د روح جمع- (۱)ساه- خان- (۲)نیت- خواهش- روح- (م- عربي)-

اروا خوار:(اَر-وا-خوار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اروا وړے- جمع اروا خواري- مؤنث اروا خواره-

"ی" (خې-رل)، "ې" (مې-ره-ول)، "ی" (پیا-لې)، "ے" (تن-دیر) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اروا ړی:(اَر-زا-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- توري توري داني لرونکے یو بوټے چي دَ غنمو پهٔ فصل کښې کيږي-

اروابناد:(اَر-زا-بناد)اسم- واحد- مذکر- مرحُوم- مړشوے- (افغانستان)-

اروا غټ:(اَر-وا-غټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غاوره- بې مروته- غټ نظرے- لوئ نظرے- لوئ چارے- (۲)ارواوږے- وږسترکے- نهٔ مړېدونکے- جمع اروا غټي- مؤنث اروا غټې-

اروالے:(اَر-وا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اصیل- شریف- (۲- اسم)- شرافت- اصیل توب-

ارواوږے:(اَر-وا-وۀ-ږے)اسم صفت- وګورئ ارواوږے-

ارواوږے:(اَر-وا-وۀ-ږے)اسم صفت- واحد- مذکر- وږسترکے- حریص- شوم- لالچي- ارزاخک- ارواخوار- جمع ارواوږي- مؤنث ارواوږې-

اروته:(اَر-وه-ته)اسم- واحد- مؤنث- ښځه- عورته- جمع اروتې-

اروړ:(اَ-روړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بُغض- رخه- کینه- حسد- (۲)خفګان- جمع اروړونه-

اروړژبے:(اَ-روړ-ژۀ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چي ژبه ئې نښلي- چاړا- ترټرے- جمع اروړ ژبي- مؤنث اروړ ژبې-

اروړه:(اَ-رو-ړه)صفت- مؤنث- کږمږ- کږوږ- پهٔ مختلفو توکو مشتمل- ارګجه-

اروړه توب:(اَ-رو-ړه-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ اروړه کېدو حالت-

اروړی:(اَ-رو-ړی)صفت- دَ اروړ سره متعلق-

اروړے:(اَ-رو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بد مزاجه- جنګیالے- تېز طبیعته- تریو تندے لرونکے- (۲)ضدی- پهٔ یوه خبره ټینګ ولاړ- جمع اروړي- مؤنث اروړی-

اروړی:(اَ-رو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ غوا مېښې کچه څرمن- (۲-اسم صفت)- دَ "اروړے" مؤنث-

اروژے:(اَ-رو-ژے)اسم صفت- واحد- مذکر- اَرواوږے- وږ سترګې-

اروسي:(اَ-رو-سي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اوسې، هوسې-

اروسی:(اَ-رو-سی)اسم- واحد- مؤنث- هغه خوراکه (ډوډی) چي دَ مړی کور والو ته دَ خپلو خپلوانو لهٔ خوا تر دریمې شپې پورې ورکولے شي- ترخه- دَ غم ډوډی-

ارومرو:(اَ-رو-مه-رو)متعلق فعل- خرو مرو- خواه مخواه- ضرور-

ارون بېرون:(اَ-رون-بې-رون)اسم صفت- وګورئ ارون درون-

ارون درون:(اَ-رون-د-رون)اسم صفت- دننه بهر- ورچنے او ننه- ارون بېرون-

اروندے:(اَر-ون-دے)اسم فاعل- واحد- مذکر- اورېدونکے- مخاطب- جمع اروندی-

ارونے:(اَر-وه-نے)اسم- واحد- مذکر- خوږ- دَ اُبو وله- (دَ بر سوات لهجه)-

ارول:(اَ-ره-ول)مصدر- بېلل-

اروول:(اَر-وه-ول)مصدر- دَ اَورول بل قرأت- وګورئ اورول-

اروولے:(اَر-وه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اروولي- مؤنث اروولې- وګورئ اروول-

اروون:(اَر-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ اروول-

اروونکے:(اَر-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اروونکي- مؤنث اروونکې- وګورئ اروول-

اروونګ:(اَر-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اروول-

اروونه:(اَر-وه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اروول-

اروونے:(اَر-وه-وۀ-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اروونی- مؤنث اروونې- وګورئ اروول-

اروی:(اَر-وی)فعل حال- لهٔ "اروېدل" فعل حال واحد/جمع غائب-

اروېدل:(اَر-وې-دل)مصدر- دَ اورېدل بل قرأت-

اروېدن:(اَر-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اروېدل-

اروېدنګ:(اَر-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اروېدل-

اروېدنه:(اَر-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اروېدل-

اروېدونکے:(اَر-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اروېدونکي- مؤنث اروېدونکې- وګورئ اروېدل-

اروېدۀ:(اَر-وې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ اروېدل-

اروے:(اَر-وے)اسم- واحد- مذکر- بنګالو- ورو آواز- کشار-

اره:(اَ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)پائېداره- (۲- اسم)بنیاد- بېخ- اصل-

اره:(اَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترکاڼانو دَ لرګی پرېکولو غاښې لرونکی آله- څېری- څره-

اره دوباره:(اَ-ره-دو-با-ره)اسم صفت- څیرې ویرې- اره شوې-

اره کش:(اَ-ره-کش)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوه کسی اره- (۲- صفت)هغه سړے چي پهٔ اره لرګی څیری- جمع اره کشان- مؤنث اره کشه-

اره کولی:(اَ-ره-کو-لی)اسم- واحد- جمع- یو قسم تراقلی (کره کولی) پوستکے-

اره کی:(اَ-ره-کی)اسم تصغیر- وړه اره-

ارمټ:(اَر-مټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَرټ-

ارمږ:(اَر-مږ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَرټ-

ارمږ:(اَر-مږ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)یو قسم بوټے چي دَ غنمو جوارونه کښې چاپېره پهٔ غاړه کرلے شي او اکثر دَ خشاک پهٔ توګه استعمالولے شي- جینجر- جینجڼ- یو قسم دال- نباتاتی نوم سائے تی سس کیجن-

ارمنډه:(اَر-من-ډه)اسم- واحد- مؤنث- یو بوټے چي لهٔ تخم ئې کاسترېل وځي- رنډه- ارنډه- ارنډ- نباتاتی نوم رسی نس کیمونس RICINUS COMMUNIS)- جمع ارمنډې-

آری:(آ-ری)اسم- واحد- مؤنث- شش- ششت- هغه اُنینه لرونکې کټې چي پهٔ کټه کُته اچولے شي- (اُرسی- م- شندی)-

اری:(اَ-ری)اسم- واحد- مذکر- دوه کښُونه لرونکے اوبن-

ارياب كرياب:(اَر-ياب-کَر-ياب)اسم صفت- واحد- مذكر- حېران دريان- حق حېران- پرېشان-

ارياش:(اَر-ياش)اسم- واحد- مذكر- پېروي ملانى- دَ پيو پهٔ سر رش-

اريان:(اَر-يان)اسم صفت- (۱)بې وسه- خوار- غريب- محتاج- موتازه- بې وزله- (۲)هك پك- حېران متعجّب-

اريانتيا:(اَر-يان-تيا)اسم- وګورئ حېرانتيا-

اريان دريان:(اَر-يان-دَر-يان)اسم صفت- وګورئ اريان-

اريانول:(اَر-يا-نه-وَل)مصدر متعدي- وګورئ حېرانول-

اريانولے:(اَر-يا-نه-وَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع اريانولي- مؤنث اريانولې- وګورئ حېرانولے-

اريانون:(اَر-يا-نه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

اريانونكے:(اَر-يا-نه-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع اريانونكي- مؤنث اريانونكې- وګورئ حېرانول-

اريانونګ:(اَر-يا-نه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

اريانونه:(اَر-يا-نه-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

اريانه:(اَر-يا-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه ښځه چې خاوند ترې خفه وي- (۲)هكه بكه- (۳)دَ اريان مؤنث-

اريانى:(اَر-يا-نى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ حېرانى-

اريانېدل:(اَر-يا-نې-دَل)مصدرِ لازم- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدلے:(اَر-يا-نې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع اريانېدلي- مؤنث اريانېدلې- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدن:(اَر-يا-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدنګ:(اَر-يا-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدنه:(اَر-يا-نې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدونكے:(اَر-يا-نې-دَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع اريانېدونكي- مؤنث اريانېدونكې- وګورئ حېرانېدل-

اريانېدهٔ:(اَر-يا-نې-دَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

اريانړ:(اَر-يانړ)اسم صفت- واحد- مذكر- هغه اواره خر چې خرو پسې ګرځي-

ارى بيرى:(اَ-رى-بى-رى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اصل معنى اخوا ديخوا- (۲)دَ ماشومانو يوه لوبه- كوكړے- شلغاتې- شغلاتې- ټوپنې-

اريپ:(اَ-ريپ)اسم- واحد- مذكر- (۱)دوست- ملګرے- رفيق- (۲)حريف- دَ جوارۍ ملګرے- جمع اريپان- مؤنث اريپه- (م- حريف)-

اريچه:(اَ-رى-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ريچه- جمع اريچې-

اريږ:(اَ-ريږ)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ اَرټ دَ بياستو تر مينځه لرګے- (۲) يو قسم متّائي-

اريړه:(اَ-رى-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هليله- يوه مېوه چې پهٔ دارو كښې پكارېږي- نباتاتي نوم ترمي نيلياچيبولا(TERMINALIA CHEBULA)- (۲)دَ پرتوغانو سر ته يو خاص قسم غټه- جمع اريړې-

اريرى:(اَ-رى-رى)اسم- جمع- مؤنث- هغه واړهٔ واړهٔ لرګى چې دَ اَرټ پهٔ بياسته كښې انډول وى او لوټكى پرې پورې تړلے شي-

اريشت:(اَ-ريشت)اسم- واحد- مذكر- (۱)اختلاف- مخالفت- اصرار- (۲)زور- (۳)تاكيد- ټينګار-

اريک شريک:(اَ-ريک-شه-ريک)اسم- مل- شراكت دار- شريک-

اريكېن:(اَ-رى-كېن)اسم- واحد- مذكر- لال ټېن- لاټېن- (م- انګريزي هرى كېن)-

ارينائے:(اَ-رى-نا-ئے)اسم- واحد- مذكر- پُل- پايه-

اريومے:(اَر-يو-مے)اسم- جمع- مؤنث- رومبى- ربمې- دَ بُنيادم لهٔ نامه لاندې ويښتهٔ- فرض- (م- هندى- رواں)-

اريئے:(اَر-نيے)اسم- واحد- مذكر- (۱)اررے- لكى زر ګډ- (۲)وچه ترشه سبزى چې رواش ورته وائى-

ارى:(اَ-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لور- كاترى- غابن لرونكے لور-

ارى:(اَ-رى)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ايرى-

ارى بارى:(اَ-رى-با-رى)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ايرى بارى-

ارے:(اَ-رے)اسم- واحد- مذكر- لكى لرونكے پسهٔ- جمع ارى-

اړ:(اَړ)اسم- واحد- مذكر- (۱)ايسارتيا- بندېز- پابندى- (۲)پنائى- (۳)شرط-

اړ:(اَړ)اسم صفت- واحد- مذكر- محتاج- پامته دار- موتازه- ګېر-

اړ:(اَړ)اسم- اهاړ- دَ بكرمى كال ډېرمه مياشت-

اړ:(اَړ)اسم- واحد/جمع- مذكر- دَ ځنګلى لرګو كاروبار- اير- مير-

اړ:(اَړ)اسم- واحد- مذكر- ېږل كونكے- منع كونكے-

اړ:(اَړ)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)بَد- شوخ- وارخطا- (۲)ايسار- (۳)ښكر اړمونه (اسم)-

اړ:(اَړ)اسم- واحد- مذكر- (۱)بُغض- كينه- حسد- ضد- (۲)پېچش- نس خوږے- (۳)دُښمنى- (۴)معمه- قيصى اچونه- (۵)اپوتائے-

اړا:(اَ-ړا)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)شوخ چشم- (۲)ابېرژن- (۳)وارخطا- سودائى-

اړام:(اَ-ړام)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)سپين ستركے- بې باكه- شوخ ستركے- (۲)شيطان-

اړامكے:(اَ-ړام-كے)اسم تصغير- واحد- مذكر- جمع اړامكي- (۱)كُنده- مچك- (۲)دَ اړم اسم تصغير-

اړامنه:(اَ-ړام-نه)اسم- مؤنث ګستاخى-

اړاند:(اَ-ړاند)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)مشغول- اخته- بلَد- نښتے- ګېر- لګيا- هراند- (۲)پهٔ جنګ شوے-

اړاړ:(اَ-ړاړ)اسم- واحد- مذكر- (۱)پهٔ اَبو كښې كېدونكے دَ نمريز ويلنى پهٔ شان يو سور رنګے بوټے- پلپلک- جوراب- (۲)زياتے- ډېروالے-

اړاو دوړ:(اَ-ړو-دوړ)اسم- (۱)تېزى- تندى- (۲)جنګ جګړه- بلوه-

ي (ځي-رَل)، ې (مې-ره-وَل)، ئ (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

اړانی:(اَ-ړا-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مُحتاجی- (۲)قحط-

اړاېستل:(اَړ-اېس-تَل)مصدر- (۱)مجبورول- اړکول- ایسارول- بندول- راګېرول- (۲)پهٔ کوړکۍ، دام، لومه وغېره کښې دَ مارغانو نیول-

اړاېستلے:(اَړ-اېس-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع اړاېستلی- مؤنث اړاېستلې- وګورئ اړاېستل-

اړاېستن:(اَړ-اېس-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اړاېستل-

اړاېستنګ:(اَړ-اېس-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړاېستل-

اړاېستونکے:(اَړ-اېس-تُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اړاېستونکی- مؤنث اړاېستونکې- وګورئ اړاېستل-

اړاېسنهٔ:(اَړ-اېس-تهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ اړاېستل-

اړباسل:(اَړ-با-سَل)مصدرِ متعدی- مجبوره کول- مجبورول- موتازه ول- کارته تېنکول- پهٔ زور لګیا کول- څهٔ خبرې ته نیول-

اړباسلے:(اَړ-با-سهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع اړباسلی- مؤنث اړباسلې- وګورئ اړباسل-

اړباسن:(اَړ-با-سَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اړباسل-

اړباسنګ:(اَړ-با-سَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړباسل-

اړباسونکے:(اَړ-با-سُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اړباسونکی- مؤنث اړباسونکې- وګورئ اړباسل-

اړبنګ:(اَړ-بنګ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)بې پروا- (۲)اړتاوُک- (۳)کم عقل- کاواک- بړبنګ- بکواسی- بې وقوف- بې حیا- (۴)ښکلے- ښائسته-

اړبه:(اَړ-به)اسم- واحد- مذکر- شپون- مؤنث اړبنه-

اړبې اړبې:(اَړ-بې-اَړ-بې)صفت- خواره- بې وازدې- چیچړې- دَ غوښې سره ونښلے شی-

اړپ:(اَ-ړپ)امر- چپ- دَ چپ کولو لهٔ پاره حکم-

اړپی:(اَړ-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سنګار بکس- (۲)دَ کالو دَ ایښو صندوقچے- (۳)یوه دروازه لرونکے کور چې پېر محفوظ وی-

اړت:(اَ-ړت)اسم- واحد- مذکر- چړنجه- تکه- خړنجه- اخلال-

اړت:(اَ-ړت)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ منډۍ کښې دَ مال دَ مزدورۍ اړت یا دړ- دستور- دَ منډۍ کاروبار- (هندری- اړهت)-

اړتاؤ:(اَړ-تاؤ)اسمِ مفعول/صفت- مذکر- ارتاؤ- پرېوتے- غرخېدلے- نسکور- پړمخ- پړتاؤ-

اړتاوُک:(اَړ-تا-وُک)اسمِ صفت- اړتاویز- بې فکره- کاواک- ارتاوز- مؤنث اړتاؤکه- جمع اړتاوکی-

اړتاوکه:(اَړ-تا-وهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- سرسری- مسې- قیاسی- جمع اړتاوکې-

اړتاوکې:(اَړ-تا-وهٔ-کې)جمع- مؤنث- واحد اړتاوکه- بابړې- دَ دروغو دوزې- اړتاویزې- فضول خبرې- بې واکه خبرې-

اړتاوول:(اَړ-تا-وه-وَل)مصدر متعدی- غرخول- ګوزارول-

اړتاوون:(اَړ-تا-وه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوول-

اړتاوونکے:(اَړ-تا-وه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اړتوونکی- مؤنث اړتاوونکې- وګورئ اړتاوول-

اړتاوونګ:(اَړ-تا-وه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوول-

اړتاوونه:(اَړ-تا-وه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوول-

اړتاوے:(اَړ-تا-وے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- مجبور- بې وسه-

اړتاویز:(اَړ-تا-ویز)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ اړتاوُک-

اړتاویزې:(اَړ-تا-وی-زې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ اړتاوکې-

اړتاوېدل:(اَړ-تا-وې-دَل)مصدرِ لازم- پرېوتل- غُرزېدل- ګوزارېدل-

اړتاوېدن:(اَړ-تا-وې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوېدل-

اړتاوېدنګ:(اَړ-تا-وې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوېدل-

اړتاوېدنه:(اَړ-تا-وې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوېدل-

اړتاوېدونکے:(اَړ-تا-وې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ اړتاوېدل-

اړتاوېدهٔ:(اَړ-تا-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړتاوېدل-

اړت خوړت:(اَ-ړت-خ-ړت)اسمِ صفت- وګورئ اړتو پړتو-

اړت دړت:(اَړت-دَړت)اسم- واحد- مذکر- پهٔ منډۍ کښې دَ اړتی او دَړوانی خرڅه-

اړت غوړت:(اَ-ړت-غ-ړت)اسمِ صفت- وګورئ اړتو پړتو-

اړتوب:(اَړ-توب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- اړتیا- موتازی- اړی- اړیا کېدنه- مُوتازه کېدنه- ضرورت-

اړتو پړتو:(اَړ-تُو-پُړ-تُو)صفت- مذکر- اړت خوړت- ټکی برکی- هغه دغه- بې مطلبه- بې معنې- انې بانې- تپال متپول- یو غر بل غر- بد نظمی- اړیته خړیته- اړت غوړت-

اړتوکے:(اَړ-تو-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې شرمه- بې لحاظه- سپین سترکے- بې حیا- اړام-

اړتی:(اَړ-تی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ اَړت کار کونکے- پهٔ اُجرت، کمېشن، فیس وغېره دَ خلقو او سوداګرانو مالونه خرڅونکے- دلال- اېجنټ- دړوانی- سوداګر-

اړتیا:(اَړ-تیا)اسم- مؤنث- (۱)اړانی- محتاجی- (۲)قحطی- وګورئ اړتوب-

اړتېب:(اَړ-تېب)اسم- واحد- مذکر- اتوب- لېټی- شیره- نرمه حلوا- اتېب- لېوی-

اړخ:(اَ-ړخ/اَړخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوا- طرف- پلو- ډډه- څنګ- (۲)دَ تخرګ او پوړۍ تر مېنځه ځای- (۳)احتیاط- دَ ځان لرې ساتنه-

اړخ پهٔ اړخ:(اَ-ړخ-پهٔ-اَ-ړخ)مُرکّب- (۱)غاړه پهٔ غاړه- (۲)څنګه پهٔ څنګه- څنګ پهٔ څنګ-

اړخدار:(اَ-ړخ-دار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- غاړه لرونکے- اړخېز-

اړخک:(اړ-خک)اسم- (۱)ښکار دَ کُړکی لوری ته شړنه- (۲)اړونه-

اړخن:(اړ-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- اړخیز- طرفونه لرونکے- اړخدار-

اړخیز:(اَړ-خیز)اسم صفت- واحد- مذکر- طرفونه لرونکے- اړخن- اړخدار-

اړخیزه:(اړ-خی-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)اړخ لرونکې- اړخنه- (۲-اسم)- لهٔ یو خوا- کږه خبره- طرف ژنه خبره- لهٔ یوه طرفه- جمع اړخیزې-

اړخیزه تماچه:(اَړ-خي-زه-تـه-ما-چه)اسم- واحد- مؤنث- هغه تماچه چې کاږینی يُ دَ ږکولو دَ پاره یو اَړخ ته وځی-

اړخی:(اَړ-خی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ غرهٔ لمن پهٔ ترغ زمکه- دَ غرهٔ پټے- بوږیٔ- بکلے- لوړیږ- (۲)برنی ښتی-

اړداوه:(اړ-دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وکوریٔ ارداوه- (م- فارسی ارد- اوړهٔ-اوه ابهٔ)-

اړدنے:(اَړ-دهٔ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خرڅ کونکے- صارف-

اړدو:(اَړ-دو)حرف- پهٔ دوو کښې- دواړه-

اړښه:(اَړ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- جمع اړښې- (۱)پَټه- پله- (۲)سپینه-

اړک:(اَ-ړک)اسم صفت- واحد- مذکر- نـاړامه- ضدی- مؤنث اړکه- جمع اړکې-

اړکینه:(اَړ-کی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرکی ناوه- جمع اړکینې-

اړکیدل:(اَړ-کې-دل)مصدر/فعل لازم- (۱)مُحتاجه کېدل- مشغولېدل-(۲)ایسارېدل-

اړکېدن:(اَړ-کې-دن)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړکېدل-

اړکېدنګ:(اړ-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړکېدل-

اړکېدنه:(اَړ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړکېدل-

اړکېدونکے:(اَړ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړکېدونکی- مؤنث اړکېدونکې- وکوریٔ اړکېدل-

اړکېدهٔ:(اَړ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړکېدل-

اړکی:(اَړ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کوړکی- لټ- ښکر- دام- (۲)لینګته- (۳)بندش-

اړکی:(اړ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه لرګے چې پهٔ چت کښې بل لرګے ایسار کړی-

اړکی:(اړ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کوڅې یا لارې هغه غاړه چې بلې کوڅې پله تاؤ شی-

اړکے:(اَړ-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع اړکی- (۱)ژغونړے- (۲)دَ اندرپانې پاتکے- دَ پوړی پایه- (۳)دَ رباب غوړے- (۴)دَ کوټې دَ تیر ستن- (۵)اَړم- دَ یو څیز دَ ټینګولو دَ پاره بله اَسره- (۷)غرګه- کړی- لاړے- لهړے- برګه-

اړکے:(اَ-ړه-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لرګی هغه تخته چې دَ اوبدلو پهٔ وخت کښې دَ تنستې پهٔ مینځ کښې ښکته پورته ځی او دَ هغې پهٔ وجه تنسته کښې تار ځایُ نیسی- (۲)دَ لرګی هغه تخته یا تختې چې پهٔ

اړوتونکے:(اړ-وه-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړوتونکی- مؤنث اړوتونکې- وکوریٔ اړوتل-

اړوتهٔ:(اړ-وه-تهٔ)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړوتل-

اَړو دوړ:(اَ-ړو-دُوړ)اسم- واحد- مذکر- هله ګله- بدلون- انقلاب-

اړوښتے:(اَ-ړوښ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- بچت- جمع واری- پنګه او زبرمه- پاسره- پانګه-

اړوک:(اَ-ړوک)اسم- واحد- مذکر- بُغض- کینه- دښمنی- ضد- جمع اړوکونه- غچ- میرڅی-

اړول:(اَ-ړه-ول)مصدرِ متعدی- (۱)لاندې نه باندې یا بره نه لاندې کول- (۲)پهٔ بل مخ کول- (۳)تـاوه ول- (۴)نېغول- (۵)لهٔ یوې لارې نهٔ پهٔ بله کرځول- (۶)دَ څهٔ مایَع څیز غُرځول- (۷)کږه چوکول- (۸)یوې کول- (۹)لهٔ خپله ځایه بې ځایه کول- (۱۰)دَ ښې یا لاس اړوکے پهٔ زور بې ځایه کول-

اړول راړول:(اَ-ړه-ول-را-ړه-ول)مصدر- (۱)اپوټه سپوټه کول- (۲)لاندې باندې کول- (۳)ګډوډکول- (۴)بې ترتیبه کول- (۵)پړمخ کول- (۶)اصرار سره ښتنه کول-

اړولے:(اَ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اړولی- مؤنث اړولې- وکوریٔ اړول-

اړون:(اَ-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړول-

اړون:(اَ-ړون)اسم- مذکر- (۱)احتیاج- ضرورت- موتـازه کېدنه- (۲)لېټی- متیانی- شیرینی-

اړون تړون:(اَ-ړُون-تـه-ړون)اسمِ مرکب- واحد/جمع- مذکر- (۱)تعلق- رشته- خپلولی- (۲)وعده- لوظ- قول-

اړونج:(اړ-ونج)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستن- ستنې- مټه- تمبه- خنډ- (۲)اساس- بُنیاد- بنسټ- بېخ- وېخ- (۳)پایه- مقام- جمع اړونجونه-

اړونج:(اړ-ونج)اسم- واحد- مذکر- پېچېدګی-

اړوند:(اَړ-وند)اسم صفت- واحد- مذکر- وکوریٔ اړاند- جمع اړوندې- مؤنث اړونده- جمع مؤنث اړوندې-

اړونس:(اَړ-ونس)اسم- واحد- مذکر- ناوې سره پهٔ داج کښې راغلې ګډه-

اړونکے:(اَ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړونکی- مؤنث اړونکې- وکوریٔ اړول-

اړونګ:(اَ-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړول-

اړونګ:(اړ-ونګ)اسم- شالنګ- یو څیز پهٔ بل معمولی شان تم کونه- ورته کونه- نژدې کونه-

اړونه:(اَ-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وکوریٔ اړول-

اړووشت:(اَ-ړو-وشت)اسم- جمع- مؤنث- اړوشت- اړیشت- تاؤ کړې خبرې- نېغې نېغې خبرې- اړوپېچ خبرې-

اړوونکے:(اَ-ړه-وون-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مختلفو لوبو دَ پاره

"ئ" (څی-ړل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وکوریٔ تشریحات صفحه ۱

اړنګ بړنګ:(اَ-ړَنګ-به-ړَنګ)اسم صفت- پریشان- حیران- بې بنده- بې وسه- وسواسي- سوداني- متردد- (۲)خر- خینګ- (۳)تش تور-

اړنګتي:(اَ-ړَنګ-ګه-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پهلوانۍ پهٔ اصطلاح کښې یو داؤ چې پکښې دَ حریف دَ پښو تر مېینځه پښه ایښوے او حریف را ګوزارولے شي- ننګتي- اړنګي- ړنګتي- (م- هندي- اړنګا)-

اړنګ دوړنګ:(اَ-ړَنګ-دو-ړَنګ)اسم صفت- مذکر- (۱)بې تولې- (۲)کوږووږ-

اړنګ لاندے:(اَ-ړَنګ-لان-دے)اسم صفت- شکمن- شکي- مشتبه- اړنګمن-

اړنګ من:(اَ-ړَنګ-مَن)اسم صفت- شکي- شکمن- اړنګ لاندے-

اړنګو بړنګو:(اَ-ړَنګ-ګو-به-ړَنګ-ګو)اسم صفت- شالي والي- کوږووږ- شاړي واړي- پهٔ تالو- شاولي واولي-

اړنګي:(اَ-ړَنګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اړنګتي-

اړو:(اَ-ړو)اسم- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- مغه ښاروے چې پهٔ ځنګل کښې واش لوئ شوے وي-

اړوالے:(اړ-وا-لے)اسم- وګورئ اړتیا-

اړوب:(اَ-ړوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)لېټې- اړوبے- اتوب- (۲)نرمه- نرۍ خټه- چیکړ- اخټې- خړوب- ګړوبے- (۳)بې خونده پخکړے-

اړوب خړوب:(اَ-ړوب-خه-ړوب)اسم صفت- لوند خویشت- لیت پیت- بېر لوند- پهٔ خټو اَبو لړلے- بڼهٔ پڼه شوے- خوشت پوشت-

اړوبے:(اَ-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارداوه-

اړوپړ:(اَ-ړو-پړ)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)لکه دَ پړی یو بل سره نښتے- (۲)نښتے- (۳)پړ مخ- اپوته-

اړوپچے:(اَ-ړو-پې-چے)اسم- (۱)ګړ وړ کنډنه- (۲)دَ جنګ جګړې خبرې- کړې وړې خبرې-

اړوپېچ:(اَ-ړو-پېچ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)اړوپړ- تاؤ راتاؤ- اړاوپېچ لړونکے- کوږووږ- کوږواکوږ- (۲)ګران- (۳)غُټې غُټې- کاږهٔ واږهٔ-

اړوت:(اَ-ړوت)اسم صفت- واحد- مذکر- تریخ- بَد خویه- غصه ناک-

اړوتړ:(اَ-ړو-تړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تړون- موافقه- وعده- عهد- (۲)چل- تېر ورکونه-

اړوت خړوت:(اَ-ړوت-خه-ړوت)اسم صفت/مرکب- وګورئ اړیته خړیته-

اړوت غروت:(اَ-ړَوت-غَ-ړَوت)صفت مُرکب- حیلې بازې- اپې بانې- چَل ول- مغه دغه- اړیته خړیته-

اړوتل:(اړ-وه-تَل)مصدر- موتازه کېدل- محتاجه کېدل- پامته داره کېدل- ګېرېدل- ایساربدل- مجبورېدل- حیرانېدل- اړکېدل- بندېدل-

اړوتلے:(اړ-و-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اړوتلي- مؤنث اړوتلې- وګورئ اړوتل-

اړوتن:(اړ-وه-تَن)حاصل مصدر- وګورئ اړوتل-

اړوتنګ:(اړ-وه-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اړوتل-

اړوتنه:(اړ-وه-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اړوتل-

ماتو هډوکو پورې تړلے شي- (۲)مغه لرګے چې دوه برغه رسی تر مېنځه ئې دَ بار تړلو دَ پاره اچوي-

اړکے اړکے:(اَړ-کے-اَړ-کے)صفت- مات شوے- ټوټې شوے- وران ویجاړ-

اړکے:(اَړ-کے)اسم- واحد- مذکر- بیزګورے- ورے- ورغومے- جمع اړکي-

اړم:(اَ-ړَم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)الګیا- مصروف- پهٔ څهٔ کار کښې اخته- پهٔ جنګ- (۲)سرکش- سرزورے- (۳)نښتے- انډول-

اړم:(اَ-ړَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټ لرګے یا اُسپنه چې دَ دروازې شاته دَ مظبوطۍ دَ پاره ایښوے شي- (۲)درد- پېچ-

اړمکے:(اَ-ړه-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ژرندې دَ پلهٔ لرګے- دَ ګاټې اړم- (۲)دَ کوبه لرګے- (۳)ړندا- جمع اړمکي-

اړمول:(اَ-ړه-مه-وَل)مصدر متعدی- (۱)الګیا کول- مصروفول- پهٔ څهٔ کار کښې اخته کول- (۲)پهٔ جنګ کول- نښلول- (۳)دَ څهٔ څیز غیر معمولی چوکه کول- (۴)پېچ کول- (۵)انډول کول- (۶)سرزوری کول-

اړمون:(اَ-ړه-مه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اړمول-

اړمونکے:(اَ-ړه-مه-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړمونکي- مؤنث اړمونکې- وګورئ اړمول-

اړمونګ:(اَ-ړه-مه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اړمول-

اړمونه:(اَ-ړه-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اړمول-

اړمېدل:(اَ-ړه-مې-دل)مصدر لازم- (۱)الګیا کېدل- مصروفېدل- پهٔ څهٔ کار کښې اخته کېدل- (۲)جنګېدل- (۳)دَ څهٔ څیز غیر معمولی چوکه کېدل- (۴)انډول کېدل- (۵)پېچ کېدل- (۶)سرزوری کېدل-

اړمېدن:(اَ-ړه-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اړمېدل-

اړمېدنګ:(اَ-ړه-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اړمېدل-

اړمېدنه:(اَ-ړه-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اړمېدل-

اړمېدونکے:(اَ-ړه-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړمېدونکي- مؤنث اړمېدونکې- وګورئ اړمېدل-

اړمېدهٔ:(اَ-ړه-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اړمېدل-

اړمے:(اَ-ړه-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې دَ بندولو لرګے- اَړم- جمع اړمي-

اړناوی:(اړ-نا-وی)اسم- واحد- مذکر- دولت- بډائي- شتهٔ مني-

اړندے بړندے:(اَ-ړَن-دے-به-ړَن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- اړندے کړندے- (۱)تندرست- صحت مند- (۲)چلت- چابک- چټک- بیړندے- (۳)پهٔ تړوه- پهٔ تراټ- پهٔ پوبه- پهٔ روال-

اړندے کړندے:(اَ-ړَن-دے-ګه-ړَن-دے)اسم صفت- مذکر- وګورئ اړندے بړندے-

اړنګ:(اَ-ړَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وریځ- جمع اَړنګونه- (۲)انار- اولنګ- اوننګ- اننګورے- انارګورے-

اړنګ:(اَ-ړَنګ)اسم- واحد- مذکر- وسواس- تردد- شک-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-بې-دهٔ)

یو نوم چې لاندې لیکلی لوبې پکښې اممې دی (۲)دَ پېړیو شپیشتو لوبه، (۳)دَ زمرې لوبه، (۴)درې گټې، (۵)ړنده خره، (۶)بلوله، (۷)بړاسکے- (۸)لهٔ اړول مصدر نه اسمِ فاعل-

اړوونی:(اَړ-وو-نی)اسم صفت- واحد- مؤنث- بازیگره کونتره- اړونې کونتره- ټپټی کوتره- لټ پټی-

اړه:(اَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خواست- غُښتنه- (۲)ضرورت- حاجت- منّت- سوال- (۳)ضد- خودسری- (۴)مُراد- (۵)اړی- د "اړه" دویمه لهجه- (۶)نښتے- (۷)گډه- (۸)مېړه-

اړه:(اَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بندېز- بندښت- بند- (۲)تعلق- رابطه- (۳)ایساریدنه-

اړه:(اَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټوکرې- شکرې- کسرائی- کاره- تتی- پېمانه- (۲)دَ استانه دارو یا استکارانو د فصل پهٔ سر عوضانه- ترون- ماوود- (۳)سو- پهٔ برخه زمکه ورکونه-

اړه تړه:(اَ-ړه-تَه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تیارے- سمبالونه- سمونه- بندوبست- وهنه- ترنه-

اړه کوړه:(اَ-ړه-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- الَه گوله- غلبله- شورزوږ- بد انتظامي- اړے گړے-

اړه مار:(اَ-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چاری کار-چړے کار- پهٔ برخه زمکه کرونکے- (۲)اړه اخستونکے- ستانه دار-

اړه ماری:(اَ-ړه-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- چاری کاری- چړے کار- پهٔ برخه زمکه کرنه-

اړو ومانده:(اَ-ړه-وَ-مان-ده)اسم صفت- مؤنث- حاجت- ضرورت- اړتیا- موتازي- تنکسیا-

اړی:(اَ-ړي)اسم- جمع- مؤنث- ټوسے- دَ ملکانو یوه لوبه چې پهٔ ړرو ړرو ژغنړیو يې کوی-

اړی:(اَ-ړي)اسم- وګورئ اړه-

اړی:(اَ-ړي)اسم- واحد- مؤنث- موتازي- ضرورت- صرفه- خوامش- حاجت- غښتنه- غواړنه-

اړی:(اَ-ړي)اسم- مؤنث- ضد- خبل- دَ تک پهٔ وخت دَ ځاروی اروپېڅ-

اړیا:(اَړ-یا)اسم صفت- (۱)حاجت من- موتازه- مجبور- (۲)بند- (۳)جنگ نښته- لاس لگونه- (۴)گډ-

اړیا:(اَړ-یا)اسم صفت- واحد- مذکر- نښتے- امېر چمبړ- اړم-

اړیا:(اَړ-یا)اسم صفت- واحد- مؤنث- مغه مېښه چې گرمه شوي وی- چې واري راوړے وی-

اړیت خوریت:(اَ-ړي-تَ-خو-ړي-تَ)اسم- وګورئ اړت خورت-

اړیته خریته:(اَ-ړي-ته-خه-ړي-ته)اسم مُرکّب- ورانے- څڅ خبره ورانونه- خنړ اچونه- اړوت خروت- خریته- افراتفري- گډوډی- بد نظمي-

اړیخے:(اَ-ري-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ آرام کولو ځاي-

اړیر:(اَ-ړیر)صفت- نژدې-

اړیز:(اَ-ړیز)اسم- مذکر- تکیه-

اړیژن:(اَ-ري-ژن)صفت- وګورئ اړیمار-

اړیسه:(اَ-ري-سه)اسم صفت- وروست- خوړین-

اړیشت:(اَ-ړیشت)اسم صفت- وګورئ اَرووشت-

اړی گډه:(اَ-ړي-گَ-ډه)اسم- تعلق- لېن دېن-

اړیم:(اَ-ړیم)اسم صفت- پهٔ لامبلو کښې دَ لوبو پهٔ ړول پهٔ یو بل اُبهٔ اچونه- اُبهٔ چپې کونه- اُبهٔ نُستنه- دَ اُبو جنگ کونه- ایلے- آب بازی-

اړیمار:(اَ-ري-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بارکښي کوړلرگے- اړی کونکے- (۲)اړی کونکے اَس- مؤنث اړیماره- جمع مؤنث اړیمارې-

اړیماره:(اَ-ري-ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- اړی کونکې اَسپه- جمع اړیمارې-

اړیماری:(اَ-ري-ما-ري)اسم- (۱)دَ اَس یا اسپې دَ اړی کولو حالت- (۲)دَ لانجې مار سړي دَ لانجې جوړولو عادت-

اړین:(اَ-ړین)صفت- واحد- مذکر- تابع- ضروری-

اړینکو بړینکو:(اَ-ړین-کو-بَ-ړین-کو)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ اړنکو بړنکو-

اړینه:(اَ-ري-نه)اسم- اړیسته- اُړتیا- اُړون-

اړیه:(اَ-یه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ دوو پُولو پهٔ مېنځ کښې وُړه زمکه- اړے- لیکی- نری- جمع اړیُې- (۲)گرفتاری (اسم)-

اړیه:(اَ-یه)اسم- واحد- مذکر- اختلاف- نښته- برخلافی- جمع اَړیُې-

اړییا:(اَ-ري-یا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ضد کوونکے- اختلاف لرونکے- (۲)فرق کوونکے-

اړې بکړې:(اَ-ړې-بَک-ړې)اسم- جمع- مؤنث- دَ ماشومانو لوبه چې دَ سپوږمې پهٔ رڼا کښې کیږي یو پکښې بکیاړشی او نورې گډې گډې ځان ژغوری او شرمځ يې دَ را نیولو کوشش کوی-

اړېجی:(اَ-ړې-جي)اسم- جمع- مؤنث- شېطاني- ورانے- وران کاری-

اړېدل:(اَ-ړې-دل)مصدر- (۱)لهٔ یوې خبرې اوښتل- منع کېدل- (۲)تونېدل- (۳)دَ اُبو مخ گرځېدل- (۴)توپ وهل-

اړېدل:(اَ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)محتاجېدل- اړکېدل- کړیابېدل- بې وسه کېدل- (۲)بندېدل- ښندېدل- (۳)مجبورېدل-

اړېدلے:(اَ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اړېدلی- مؤنث اړېدلې- وګورئ اړېدل-

اړېدن:(اَ-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اړېدل-

اړېدنگ:(اَ-ړې-دَنگ)حاصل مصدر- وګورئ اړېدل-

اړېدنه:(اَ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اړېدل-

اړېدونکے:(اَ-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړېدونکی- مؤنث اړېدونکې- وګورئ اړېدل-

اړېدهٔ:(اَ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اړېدل-

ئ" (ځې-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لې)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اړېړی:(اَ-ړي-ړی)مؤنث- وګورئ اړېړی-
اړېستل:(اَ-ړېس-تَل)مصدر- موتازه کېدل- ناچاره کېدل-
اړېستن:(اَ-ړېس-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اړېستل-
اړېستنګ:(اَ-ړېس-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړېستل-
اړېستنه:(اَ-ړېس-تَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اړېستل-
اړېستونکے:(اَ-ړېس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اړېستونکی- مؤنث اړېستونکې- وګورئ اړېستل-
اړېستهٔ:(اَ-ړېس-تهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اړېستل-
اړېکے:(اَ-ړي-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تړون- رشته- ملګرتیا- (۲)دَ دروازې اَړم- (۳)بندېز- (۴)قبض کېدنه- (۵)هغه لرګے چې دَ اَرټ پهٔ چکر کښې لوټکے یا دروازې ایساروی- جمع اړېکی-
اړی:(اَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیاړمه- پچاړی- پچواړی- ړوبک- (۲)دَ پټو پوله- (۲)دَ سسپار مُوټے-
اړی:(اَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مېښه-
اړی:(اَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مقابله-
اړے:(ا-ړے)اسم- جمع- مذکر- اوړهٔ-
اړے:(ا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوړے- جمع اړی-
اړے:(اَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- جمع اَړی- اَړم- هغه لرګے چې څهٔ څیز ته دَ پښتی پهٔ غرض ودرولے شي-
اړے ګړے:(اَ-ړے-ګَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)انقلاب- غوبمنېږ- (۲)شور و غوغا- غوبل- (۳)بدامنی- ورانے- بلوه- شوروشر- (۴)ګربړ- هله ګله- باچاګړدی-
ازاد:(اَ-زاد)اسم صفت- واحد- مذکر- ازادې- (۱)پخپله ټوکېدلے بوټے- خودرو- (۲)دَ غلام ضد- اصیل- دَ خپل واک خاوند- خُشے- ایله- (۳)خلاص- (۴)صفا- (۵)ارت- بې تکلفه- مؤنث ازاده-
ازادانه:(اَ-زا-دا-نه)متعلق فعل- بې بندېزه- بې قېده- بې تکلفه-
ازادخیال:(اَ-زاد-خیَال)اسم صفت- (۱)دَ ارت زړهٔ خاوند- (۲)هغه څوک چې مذهبی او رسمی معاملو کښې تنګ نظر نهٔ وی- جمع ازادخیالی- مؤنث ازادخیاله- جمع/مؤنث ازادخیالې-
ازادخیالی:(اَ-زاد-خیا-لي)اسم- بې باکی-
ازادطبع:(اَ-زاد-طه-بَع)اسم صفت- ازادخیال- لهٔ پابندیو آزاد-
ازادطبیعت:(اَ-زاد-طَ-بی-عَت)اسم صفت- خوش اروا- دَ ښې طبعې خاوند-
ازادګی:(اَ-زا-ده-ګي)اسم- آزادی- خلاصے- بې قېدی-
ازادې:(اَ-زا-دې)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ آزاد-
ازادول:(اَ-زا-دَ-وَل)مصدر/فعل متعدی- پرېښول- خلاصول- لهٔ قېده خُشے کول- رخصتول-
ازادون:(اَ-زا-دَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادول-
ازادونکے:(اَ-زا-دَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ازادونکی- مؤنث ازادونکې- وګورئ ازادول-
ازادونګ:(اَ-زا-دَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادول-
ازادونه:(اَ-زا-دَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادول-
ازاده:(ا-زا-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ ازاد مؤنث- (۲)دَ خپل مخ- دَ خپلې خوښې- دَ خپلې رضا- (۳)پرېښودے شوې ښځه- طلاقه شوې ښځه- (۴)بداخلاقه ښځه- بې تکلفه ښځه-
ازادی:(اَ-زا-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خلاصے- (۲)رهائی- (۳)دَ قېدوبند، مرګینتوب یا دَ بل دَ واک نه وتنه- (۴)بې تکلفی- (ش- فارسی)-
ازادېدل:(اَ-زا-دې-دَل)مصدر لازم- خلاصېدل- دَ بند نه وتل- بې غمه کېدل-
ازادېدن:(اَ-زا-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادېدل-
ازادېدنګ:(اَ-زا-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادېدل-
ازادېدنه:(اَ-زا-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادېدل-
ازادېدونکے:(اَ-زا-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ازادېدونکی- مؤنث ازادېدونکې- وګورئ ازادېدل-
ازادېدهٔ:(اَ-زا-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازادېدل-
ازار:(اَ-زار)اسم- واحد- مذکر- (۱)رنځ- کړاؤ- ربړ- تکلیف- ضرر- (۲)مرورتوب- خفګان- (۳)وبال- ښېره-
ازاربند:(اَ-زار-بَند)اسم- (۱)کړېدلے- (۲)پرتوغاښ-
ازاردبه:(اَ-زار-ده-به)اسم- وګورئ ازاربه-
ازاربه:(اَ-زار-بِه-به)اسم- دَ ماشومانو یوه بیماری- ازاردبه-
آزارغونړے:(آ-زار-غون-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- چې خلق آزاروی- بدزوانے- آزار ګټلے-
ازارګټلے:(اَ-زار-ګَ-ټهٔ-لے)اسم فاعل- واحد- مذکر- موذی- ضرر رسان- جمع ازارګټلی-
ازارول:(اَ-زا-رَ-وَل)فعل متعدی- تکلیف ورکول- عذابول- کړول-
ازارون:(اَ-زا-رَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ازارول-
ازارونکے:(اَ-زا-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ازارونکی- مؤنث ازارونکې- وګورئ ازارول-
ازارونګ:(اَ-زا-رَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازارول-
ازارونه:(اَ-زا-رَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ازارول-
ازاروهلے:(ا-زار-وَ-ههٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- پهٔ ښېرو ککړ- ښېرو وهلے- جمع اَزاروهلی- مؤنث اَزاروهلې-
ازاری:(اَ-زا-ري)اسم صفت- پهٔ ښېرو ککړ- موذی- ناروغه- جمع ازاریان-
ازارېدل:(اَ-زا-رې-دَل)مصدر- دردېدل- کړېدل- عذابېدل- تکلیف رسېدل-
ازارېدلے:(اَ-زا-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ازارېدلی- مؤنث ازارېدلې- وګورئ ازارېدل-
ازارېدنه:(اَ-زا-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ازارېدل-
ازارېدونکے:(اَ-زا-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ازارېدل-

ازارېدهٔ:(ا-زا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازارېدل-

ازاله:(أ-زا-له)اسم- واحد- مؤنث- زائلونه- لرې کونه- ورانونه-

ازانګه:(ا-زانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)انګې- انګازه- راتمبېدلے اواز- رونګ غنګ- (۲)بزېدنه- زېېدنه- جمع ازانګې- دَ انګځه ضد-

ازباد:(از-باد)اسم- اباډول- زباډېل- نوے کار کونه- کلے يا ښار اباډونه-

ازباډول:(اَز-با-ډَ-وَل)مصدر- اباډول- زباډول- نوے کار کول- کلے يا ښار اباډول-

ازباډېدن:(از-با-ډې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اَزباډول-

ازباډېدنګ:(از-با-ډې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اَزباډول-

ازباډېدنه:(از-با-ډې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اَزباډول-

ازباډېدونکے:(از-با-ډې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ازباډېدونکی- مؤنث ازباډېدونکې- وګورئ اَزباډول-

ازباډېدهٔ:(از-با-ډې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اَزباډول-

ازبر:(از-بَر)حرف عطف- لهٔ پاره- لهٔ مخه- دَ پاره-

ازخ:(اَ-زخ)اسم- واحد- مذکر- زَخه- وړې وړې دانې چې دَ ګرمی دَ وجې نه پهٔ مخ راښکاره شی- خال- (م- فارسی)-

ازخوړے:(از-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم ازغے- (۲- صفت)موذی يا آزاری- جمع ازخوړی-

ازدحام:(از-دِ-حام)اسم- واحد- مذکر- ګڼه ګوڼه- هجوم- دَ خلقو راټنډېدنه- ګڼه ګوڼه-

ازدواج:(از-دِ-واج)اسم- وادهٔ کونه- جوړه کېدنه- (م- عربی)-

ازدواجی:(از-دِ-وا-جی)اسم صفت- ازدواج سره متعلق-

ازرده:(اَ-زر-ده)اسم صفت- غمژن- ملول- غمګين- غمزده- دلګير- زهير- مرور- ناراض-

آزرم:(آ-زَ-رم)اسم- واحد- مؤنث- شرم- حيا- (۲)لونی- عزت- بزرګی- (۳)مينه- مهربانی- (۴)غم- اندوه- (۵)کړاؤ- لحاظ- خاطر- (۶)قهر- غضب- غصه- (۷)ګناه- (۸)ساتنه- (م- فارسی)-

ازغکے:(اَز-غه-کے)اسم- واحد- مذکر- يو ازغن بوټے چې ډېر تريخ وی او خنې داروګانو کښې پکاريږی- اغزکے- عربی کښې ورته شکاغی وائی- نباتاتی نوم اېسپونيکس ګرېسيلس (ASPUNIGUS GRACILIS) -

ازغن:(اَز-غن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ازغی لرونکے- (۲)ازغن بوټے- مؤنث ازغنه-

ازغوټے:(اَز-غو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے ازغے- جمع ازغوټی-

ازغے:(اَز-غے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بوټی يا ونې نه پهٔ تنه، پانه يا څانګه راختلې دَ ستنې پهٔ شان تېرهٔ حصه- اغزے- (۲)دَ کب لشه- (۳)دَ خنې خناورو لکه لمی سره راوتلې ستن- (۴)دَ شکانهٔ بنې-

ازګی:(از-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هېڅې- هېڅی- پېزې- پېزی- هجی- (م- عربی- هجه)-

ازل:(اَ-زَل)اسم- واحد- مذکر- د أبد ضد- دَ ماضی همېشګی چې ابتدائی حد يې نهٔ وی-

ازلی:(اَ-زهٔ-لي)اسم صفت- (۱)دَ خدایْ پاک يو صفتی نوم- قديمی- (۲)ازل- (۲)دَ ازل سره متعلق-

ازمار:(اَز-مار)صفت- مذکر- چَل وَل- انې بانې- مکر- حيله- فرېب- دوکه بازی-

ازمايښ:(اَز-ما-يښ)اسم- ازمېښت- تجربه- امتحان- (م- ازمائش فارسی)-

ازمايښت:(اَز-ما-يښت)اسم- وګورئ ازمايښ-

ازمايښی:(اَز-ما-يِ-ښی)اسم- دَ تجربې پهٔ ډول- دَ امتحان پهٔ طور- ازمائښ سره متعلق-

ازمايل:(اَز-ما-يل)مصدر- ازمېيل- ازمويل- تجربه کول-

ازمايلے:(اَز-ما-يهٔ-لے)صفت/مفعول- تجربه شوے- معلوم شوے- جمع ازمايلی-

ازماين:(از-ما-ين)حاصلِ مصدر- وګورئ ازمايل-

ازماينګ:(از-ما-ينګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازمايل-

ازمايونکے:(اَز-ما-يون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- ازمېښت کونکے- تجربه کونکے- جمع ازمايونکی-

ازمايونے:(از-ما-يو-نے)اسم فاعل- وګورئ ازمايل-

ازماينه:(اَز-ما-يهٔ-نه)حاصلِ مصدر- ازمايښت- ازمايش- تجربه- وګورئ ازمايل-

ازمودل:(اَز-مو-دَل)مصدرِ متعدی- دَ معنې دَ پاره وګورئ ازمايل-

ازموده:(اَز-مو-ده)اسم صفت- ازمايلے- تجربه کړے شوے-

ازموده کار:(اَز-مو-ده-کار)اسم صفت- تجربه کار- پوهه- بلَد- خبر- پوه-

ازموېښت:(اَز-مو-يښت)حاصلِ مصدر- امتحان-

ازمويل:(اَز-مو-يل)مصدر- وګورئ ازمايل-

ازمويلے:(اَز-مو-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)ازمېښت شوے- کتلے شوے- (۲)کره کوټه معلومونه-

ازموين:(اَز-مو-ين)حاصلِ مصدر- وګورئ ازمويل-

ازموينګ:(اَز-مو-ينګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ازمويل-

ازموينه:(اَز-مو-يهٔ-نه)اسم- (۱)آزماينه- آزمايش- تجربه- (۲)حاصلِ مصدر دَ ازمويل-

ازمويونکے:(اَز-مو-يون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- تجربه کونکے- جمع ازمويونکی- مؤنث ازمويونکې- وګورئ ازمويل-

ازمېښت:(اَز-مېښت)اسم- وګورئ ازمايښ-

ازمېښتی:(اَز-مېښ-تی)اسم مفعول/صفت- (۱)ازمايلے شوے- (۲)چالاک- چلباز- مکار- (۳)مجرب- (۴)مشروط-

ازمېيل:(اَز-مې-يل)مصدر- ازمويل- تجربه کول-

ازمېيلے:(اَز-مې-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- تجربه شوے- جمع

ئ" (ځی-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ازمپيلی- مؤنث ازمپيلې- وګورئ ازمپيل-

ازوغ:(ا-زوغ)اسم- د ژمی د پاره د خوراک سامان چې سنجه شوے وی- د ازوغ يا ازوغے کوټه- ګودام- د خوراک د سامان کمره- (م- ازوقه- عربی)-

ازوه بوټے:(اُز-وه-بُو-ټے)اسم- واحد- مذکر- غرنيز شين بوټے چې پۀ يونانی دارو کښې پکارولے شی- مُصبَّر- مسبَّر- نباتاتی نوم د ايکوی ليرس يو قسم- (انګريزی ايلو-ايکل-وډ)- جمع ازوه بوټی-

ازی متـه:(اَ-زی-مِ-تـه)اسم صفت- واحد- مؤنث- شرمنده- نادم- وګورئ زيمته- (م- عربی- مزيمت)-

ازبيل:(اَ-زِې-يِل)مصدر- وګورئ اړبيل-

ازبيلے:(اَ-زِې-يۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ازبيلی- مؤنث ازبيلې- وګورئ اړبيل-

ازبين:(اَ-زِې-ين)حاصل مصدر- وګورئ ازبيل-

ازبينګ:(اَ-زِې-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ ازبيل-

ازبينه:(اَ-زِې-يۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ازبيل-

ازبيونکے:(اَ-زِې-يُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ازبيونکی- مؤنث ازبيونکې- وګورئ ازبيل-

اژدر:(اَژ-دَر)اسم- واحد- مذکر- مار- اژدها- ښامار- (ش- فارسی)-

اژدره:(اژ-دَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مارنګه- (۲)پېغله جل- د ديدن لائقه جينۍ- (۲)مسته- ښکلې- پېغله-

اژدرها:(اژ-دَر-ها)اسم صفت- وګورئ اژدها-

اژدها:(اژ-دَ-ها)اسم صفت- ښامار- لوئ مار- کټے مار- اژدر- اژدرها-

اژغنژن:(اُژ-غَن-ژَن)اسم صفت- لۀ ورۍ جوړ شوے- لۀ وژغونې جوړ- وژغن ژن-

اژغنور:(اُژ-غُ-نَ-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث اژغنوره- جمع اژغنوری- وګورئ اژغنژن-

اژمکی:(اُژ-مَ-کِي)اسم- واحد- مؤنث- سپوږمۍ- وږمکۍ- مياشت- وړه مکه- وګورئ وږمکه-

اړبکه:(اړ-بَ-که)اسم- واحد- مؤنث- تور وزرونه لرونکې يوه مرغۍ- شفته- ماهی خورک- بادخورک-

اړرمے:(اړ-ره-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اړومے/ اړرقے-

اړغونګ:(اُړ-غو-نګ)اسم- مذکر- يو بدبودار بوټے چې سپين ګل کوی-

اړکی:(اُړه-کِی)اسم تصغير- واحد- مؤنث- د اوړی اسم تصغير- وړه اوړی-

اړل:(اَ-ړل)اسم صفت- ميله من- لېوال- مشتاق- تلوسه اړونکے-

اړبيل:(اَ-ړِې-يِل)مصدر- (۱)غښتل- تاوول- تاو ورکول- (۲)لمسول- ګومارول- (۳)جګول-

آس:(آس)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئ خبر-

اس:(اَس)اسم- واحد- مذکر- (۱)کلک سومونه، ايال او وږده لکی لرونکے مشهور ځناور چې پخوانی زمانه کښې به د جنګ پۀ کار راتللو- اوس د سورلی، ټانګو او ګاډيو د پاره استعماليږی- (۲)د شطرنج يو مهره- مؤنث اسپه- (ش- فارسی اسپ- پهلوی اسب- ژند اسپه- سنسکرت اشو)-

اسا:(اَ-سا)اسم- (۱)غزوونې- خميازه- (۲)شان- ځېر- (وړومبی معنٰی پښتو کښې مستعمله نۀ ده)- (فارسی)-

اساتذه:(اَ-سا-تِ-ذه)اسم- جمع- مذکر- سبق ښيونکی- واحد استاذ- تعليم ورکونکی- (م- عربی استاذ- فارسی استاد)-

اسارت:(اَ-سا-رَت)اسم- (۱)قېد و بند- (۲)مرئی توب- بندی توب- غلامی- (عربی)-

اساس:(اَ-ساس)اسم- واحد- مذکر- اړه- بُنياد- رده- بُنسټ- جمع اساسونه-

اساس ګذار:(اَ-ساس-ګُ-ذار)اسم فاعل- پۀ بنيادی طور- رده کښېښودونکے- بنياد کښېښودونکے-

اساساً:(اَ-سا-سَن)متعلق فعل- د اساس سره متعلق-

اسامه:(اَ-سا-مه)اسم صفت- لوئی- شان و شوکت-

اساسی:(اَ-سا-سِي)صفت- بنيادی- بنيادی قانون- آئين- (افغانستان)-

اساطير:(اَ-سا-طِير)اسم- جمع- مذکر- قيصې- زړې افسانې- (م- عربی اساطير)-

اساليب:(اَ-سا-لِيب)اسم- جمع- مذکر- طريقې- طرزونه- طورطريقې- واحد اسلوب- (م- اسلوب عربی)-

اسامی:(اَ-سا-مِی)(۱)د اسم جمع الجمع- نام- نومونه- (۲)خلق- (۳)دهقان- کاشتکار- (۴)سړے- (۵)اخستونکے- ګاک- خريدار- (۶)عهده- نوکری- (۷- صفت)مالدار- امير- وګورئ سامی- (م- عربی)-

اسان:(ا-سان)اسم صفت- مذکر- د ګران ضد- د ګران، مشکل او سخت ضد- سوکه-

اسانتوب:(ا-سان-توب)اسم- وګورئ اسانتيا-

اسانتيا:(ا-سان-تيا)اسم- اسانی- اسانتوب- اسان والے- سهولت- وګورئ اسانتيا-

اسانوالے:(ا-سان-وا-لے)اسم- وګورئ اسانتيا-

اسانول:(ا-سا-نَ-وَل)مصدر متعدی- د ګرانول ضد- سوکه کول- اسانتيا پېدا کول- قيمت کمول- ارزانول- سوان کول- (ش- فارسی آسان)-

اسانون:(اَ-سا-نَ-وِن)حاصل مصدر- وګورئ اسانول-

اسانونکے:(اَ-سا-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسانونکی- مؤنث اسانونکې- وګورئ اسانول-

اسانونګ:(اَ-سا-نَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اسانول-

اسانونه:(اَ-سا-نَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسانول-

اسانه:(اَ-سا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اسان-

اسانه اسانی:(اَ-سا-نه-اَ-سا-نِي)اسم- وګورئ اسان- اسانتيا- ډېره اسانی-

اسانی:(اَ-سا-نِي)اسم- وګورئ اسانتيا-

اسانېدل:(اَ-سا-نې-دَل)مصدر لازم- سوکه کېدل- اسان کېدل- (ش- فارسی)-

"زېر"(خ-يۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

اسانېدن:(ا-سا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اسانېدل-
اسانېدنګ:(ا-سا-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسانېدل-
اسانېدنه:(ا-سا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسانېدل-
اسانېدونکے:(ا-سا-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسانېدونکی- مؤنث اسانېدونکې- وګورئ اسانېدل-
اسانېدهٔ:(ا-سا-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اسانېدل-
اسایش:(آسا-یش)اسم- واحد- مذکر- آرام- سُکالی- جمع اسایشونه- (م- فارسی)-
اسباب:(اَس-باب)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ سبب جمع- (۲)وجوهات- (۳)دَ ضرورت سامان- (۴)کالی- خاص طور سره دَ کټ بسترې سره متعلق- (۵)عضو تناسل (عامیانه)-
اسباق:(اَس-باق)اسم- جمع- مذکر- دَ سبق جمع- دَ کتاب هغه حصې چې مره ورځ يې لَستونکے پهٔ لستلو وړاندې خی- (م- عربی سبق- مخکښې تلل)-
اسبانهٔ:(اَس-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ اسونو ساتونکی- (۲)دَ اسپبه مغیّره حالت- واحد اسبون/اسبه-
اسبند:(اَس-بند)اسم- واحد- مذکر- دَ یو بوټی نوم- اسپند- سپند- سپېلنے- وګورئ توردانه سپېلنے- نباتاتی نوم پېګانم هرملا (PAGAUM -HARMALA)
اسبون:(اَس-بون)اسم- واحد- مذکر- دَ اسونو څرونکے- دَ اَسونو پالونکے- دَ اَسونو ګله بان- جمع اسبانهٔ- مؤنث اسبنه- جمع/مؤنث اسبنې-
اسبونول:(اَس-بو-نَ-ول)مصدر متعدی- دَ چانه دَ اسونو څرونکے جوړول- څوک دَ اسونو پهٔ څرولو مقررول-
اسبونولے:(اَس-بو-نَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسبونولی- مؤنث اسبونولې- وګورئ اسبونول-
اسبونون:(اَس-بو-نَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ اسبونول-
اسبونونکے:(اَس-بو-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسبونونکی- مؤنث اسبونونکې- وګورئ اسبونول-
اسبونونګ:(اَس-بو-نَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اسبونول-
اسبونونه:(اَس-بو-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسبونول-
اسبونېدل:(اَس-بو-نې-دل)مصدر لازم- دَ اسونو ګله بان کېدل-
اسبونېدلے:(اَس-بو-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسبونېدلی- مؤنث اسبونېدلې- وګورئ اسبونېدل-
اسبونېدن:(اَس-بو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اسبونېدل-
اسبونېدنګ:(اَس-بو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسبونېدل-
اسبونېدنه:(اَس-بو-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسبونېدل-
اسبونېدونکے:(اَس-بو-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسبونېدونکی- مؤنث اسبونېدونکې- وګورئ اسبونېدل-

اسبونېدهٔ:(اس-بو-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اسبونېدل-
اسبه:(اَس-به)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ اَس دَ ساتلو او خصمانې نوکر- سائیس- دَ اَسونو ساتونکے- جمع اسبانهٔ-
اسپاب:(اَس-پاب)اسم- جمع- مذکر- وګورئ اسباب-
اسپتال:(اَس-پَ-تال)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائ چې پکښې دَ رنځورانو علاج کیږی جمع اسپتالونه- (م- انګریزی هاسپی ټل)-
اسپرین:(اَس-پَ-رین)اسم صفت- (۱)لهٔ اَسپنې جوړ- (۲)کول- سخت- غټېړے- ړکوسی سنګینی-
اسپغول:(اس-پَ-غول)اسم- جمع- وګورئ سپېغول-
اسپک:(اَس-پک)اسم- واحد- مذکر- لویه خېمه- تمبو-
اسپکه:(اَس-پهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ خړ رنګ یو سپین ګل لرونکے بوټے چې حکیمان يې دَ مرضونو دَ پاره تجویز کوی- جمع اسپکې-
اسپکے:(اَس-پَ-کے)اسم- واحد- مذکر- اَس کوړے- دَ اس اسم تصغیر-
آسپل:(اَس-پل)مصدر- جمع کول- سنجه کول- ټنډوروَل- ذخېره کول- راغنډول-
اسپلاغ:(اَس-پَ-لاغ)اسم- دَ پالک ساګ-
اسپله:(اس-پهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ خړ رنګ لرونکے یو بوټے چې سپین ګل لری او دوایانو کښې پکارولے شی-
اسپنتوړے:(اَس-پَن-تو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه اوزار چې اَسپنه پرې توړلې شی- (۲)سُوان-
اسپنخړے:(اَس-پن-خهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ اَسپنې بوره یا خیرے- سپنخړے- دَ اَسپنې کشته- دَ اَسپنې زنګ- اسپنخیرے- (م- دَ اَسپنه او خیرے مُرکّب)-
اسپنخور:(اَس-پن-خور)اسم- واحد- مذکر- سُوان- دَ لوارانو کالے چې اوزار پرې تېرهٔ کوی- (دَ اَسپنې او خور مُرکّب)-
اسپنخیرے:(اَس-پن-خی-رے)اسم- مذکر- زنګ- دَ اسپنې دَ پاسه چې سوربخن شان خیرے وخیژی- اسپنخړے-
اسپند:(اَس-پند)اسم- واحد/جمع- مذکر- توره دانه- اسپند- سپند- سپېلنے- دَ یو بوټی دانې چې دَ نظر ماتولو دَ پاره پهٔ اُور اچولے شی- نباتاتی نوم پیګانم هرملا (PEGUNUM HARMALA)-
اس پنډوس:(اَس-پَن-ډوس)اسم- واحد- مذکر- دَ پولو لوبه- (فارسی- چوګان)-
اسپنډوکے:(اَس-پن-ډو-کے)اسم- واحد- مذکر- قنجوغه- کنجوغه- خورجی- خورجین- دَ اَس دَ سوارهٔ کڅوړه-
اسپن ذات:(اَس-پَن-ذات)اسم صفت- مضبوط- کلک- کوټلے- سخت-
اسپنکښ:(اَس-پَن-کښ)اسم- واحد- مذکر- اهن رُبا- یو قسم تور کانړے چې دَ خېل کشش نه نور څیزونه خان ته راکاږی (افغانستان)-
اسپنمزے:(اَس-پَن-مهٔ-زے)اسم- واحد- مذکر- جمع اَسپن مزی- لهٔ اَسپنې

ئ" (ښی-رل)٠ ي"(مې-ره-ول)٠ ئ"(پیا-لی)٠ یے"(تن-دیر) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جوړ شوے تار- (افغانستان)-

اسپنه:(أس-پهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ دهاتونو کښې لهٔ ټولو زیات استعمالېدونکے سخت دهات چې کیمیائی فارمولا ئې ایف - ای (FE) او اټمی شمېر ئې ۲۶ دے-

اسپنیز:(أس-پهٔ-نیز)اسم صفت- دَ أسپنې سره متعلق- دَ أسپنې نه جوړ-

اسپوېلے:(أس-پو-یهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ ښهٔ عادتونو ښهٔ لباس ښُتن- دروند خوږ سړے- (۲)سپین روبے-

اسپه:(أس-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو مرض چې دَ پوزې نه پکښې وینه ځی- (۲)یو مرض چې دانه پکښې پهٔ بدن راخیژی- (۲)حیض- (ش- حصب عربی)-

اسپه:(أس-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرمنې هغه بیماری چې سوزے کوی-

اسپه:(أس-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ أس مؤنث- وګورئ اس-

اسپیل:(أس-پې-یِل)مصدر- وګورئ اسپل-

است:(أست)اسم- واحد- مذکر- کناټے- کنه- ارغې- (ش- انګریزی اس)-

است:(أست)اسم- واحد- مذکر- شتهٔ- هستی- وجود- خلق- (کول/کېدل مصدرونه)- (م- فارسی هست)-

استاخکرنه:(أس-تاخ-ګ-رهٔ-نه)اسم- خبر وړنه را وړنه- پیغام رسانی-

استاخوالے:(أس-تاخ-وا-لے)اسم- وګورئ استاخکرنه-

استاخے:(أس-تا-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- پیغام وړونکے را وړونکے- پیغام رسان- قاصد- نماینده- جمع استاخی-

استاد:(أس-تاد)اسم صفت- واحد- مذکر- ښیُونکے- هغه سړے چې بل چاته څهٔ علم یا کسب ښئیی- ماهر- جمع استادان- مؤنث استاده- جمع/مؤنث استادانې- (م- فارسی)-

استادانه:(أس-تا-دا-نه)متعلق فعل- دَ استاد سره متعلق- (م- فارسی استاد)-

استاده:(أس-تا-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ استاد مؤنث- جمع/مؤنث استادانې-

استادی:(أس-تا-دي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ استاد- دَ استاد پېشه-

استاذ:(أس-تاذ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ سبق، کار کسب ښیونکے- (۲)چلاک- جمع استاذان-

استاذ توب:(أس-تاذ-توب)اسم- وګورئ أستاذ- استاذی- دَ استاذ پېشه- استادی- استاذتیا- استاذوالے-

استاذتیا:(أس-تاذ-تیا)اسم- وګورئ أستاذتوب-

استاذوالے:(أس-تاذ-وا-لے)اسم- وګورئ أستاذتوب-

استاذه:(أس-تا-ذه)اسم صفت- واحد- مؤنث- سبق ښیونکې ښځه- دَ استاذ مؤنث-

استاذی:(أس-تا-ذي)اسم- وګورئ أستاذتوب-

استان:(أس-تان)اسم- واحد- مذکر- (۱)کور- مکان- درشل- دروازه- ستانه- جمع استانونه- (۲)خاندان-

استانه:(أس-تا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ استان سره متعلق- دَ وُسېدو ځائې- (۲)کور- جونګړه- (۲)دَ پیر دَ کښېناستو ځائې- (۴)پیر- فقیر-

استانه دار:(أس-تا-نه-دار)اسم صفت- استانه لرونکے- دَ استانې خاوند- دَ ملیانو، میاګانو، پیرانو دَ کورنی غړے-

استاونه:(أس-تا-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُسېدنه- ډېره کېدنه- استوګنه کونه- څهٔ څیز لهٔ یو ځائې نه بل ځائې ته لېږنه-

استبداد:(اس-تب-داد)اسم- ظلم- جبر- غاصبانه عمل- مطلق العنانی- (م- عربی)-

استبدادی:(اس-تب-دا-دی)صفت- دَ استبداد سره متعلق-

استثمار:(اس-تث-مار)اسم- (۱)اېونه- میوه ټولونه- انتخاب- (۲)دَ بل لهٔ محنته فائده اخستنه- استعمار- (م- عربی)-

استثمارچی:(اس-تث-مار-چی)اسم فاعل/صفت- (۱)اېونکے- مېوه ټولونکے- انتخابونکے- (۲)استعماری- دَ بل لهٔ محنته فایده اغستونکے-

استثمارګر:(اس-تث-مار-ګر)اسم فاعل/صفت- وګورئ استثمارچی-

استثمارول:(اس-تث-ما-ره-ول)مصدر متعدی- (۱)اېول- مېوه ټولول- انتخابول- (۲)دَ بل لهٔ محنته فائده اخستل-

استثمارېدل:(اس-تث-ما-رې-دل)مصدر لازم- (۱)انتخابول- اېېدل- (۲)دَ بل لهٔ محنته فائده اخستل کېدل-

استثنی:(اس-تث-نا)مصدر- دَ یو عامې قاعدې یا دَ قانون دَ نفاذ نه څوک بری کول- بیلول/خارجول- (عربی)-

استحصال:(اس-تح-صال)اسم- طلب دَ حصول- اخستنه- حاصلونه- دَ اخستلو خواهش- پهٔ زور اخستنه- تروړنه- (م- عربی)-

استحضار:(اس-تح-ضار)اسم- حاضری غښتنه- بلنه-

استحقاق:(اس-تح-قاق)اسم- طلب دَ حق- حق غښتنه- (م- عربی)-

استحقاقی:(اس-تح-قا-قی)اسم صفت- دَ استحقاق سره متعلق-

استحکام:(اس-تح-کام)اسم- مضبوطیا- پوخ والے- ټینګار- جمع استحکامات- (م- عربی)-

استخاره:(اس-ت-خا-ره)اسم- (۱)طلب دَ خیر کونه- (۲)فال اچونه- (۲)پهٔ شرعی اصطلاح کښې دَ یو کار دَ کېدو او نهٔ کېدو پهٔ باب کښې پهٔ یوه خاصه طریقه غیبی اشاره غښتنه- (م- عربی)-

استخراج:(اس-تخ-راج)اسم- (۱)راوتنه- (۲)را ایستنه- (۲)خارجونه-(۴)بیلېدنه- (۵)تفریق کونه- (م- عربی)-

استخلاص:(اس-تخ-لاص)اسم- (۱)دَ خلاصولو کوشش کونه- (۲)خلاصېدنه- (۲)نجات موندنه- (عربی)-

استخوان:(أس-تهٔ-خان)اسم- واحد- مذکر- هډوکے- هډ- (م- فارسی)-

استخوان فروشی:(أس-تهٔ-خان-فه-رو-شي)اسم- دَ مړ پلار، نیکهٔ پهٔ عزت برکت شهرت غښتنه- (فارسی)-

استدراک:(اس-تد-راک)اسم- موندنه- پوهېدنه- (م- عربی)-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زیر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

استدعا:(اس-تد-عا)اسم- پښتنه کونه- (م-عربي)-
استدلال:(اس-تد-لال)اسم- دلیل- ثبوت- دلیل راوړنه- دلیل غښتنه-
استر:(اس-تر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کپړې د مخ ضد- د غبرګې کپړې لاندې طرف- (۲)خرمن- خور- جمع استرونه-
استراحت:(اس-ت-را-حت)اسم- سکون- آرام- (م- عربي)-
اُسټربل:(اُس-ټر-بل)اسم- واحد- مذکر- دبر- شا- کُنه- سومبی- غزه-
استري:(اس-تري)اسم- واحد- مؤنث- د اُسپنې یوه آله چې ګرمه کړے شي نو په جامو يې ګرخوی او د کپړو ګونجې پرې اواروی- اتو- (م- هندی)-
استرے:(اُس-ترے)اسم صفت- وروستے- آخری- جمع اُستری- مؤنث استری-
استسقاء:(اس-تس-قا)اسم- (۱)ابه غښتنه- (۲)باران غښتنه- (۳)د یو مرض نوم چې د هغې مریض په ابو څښلو نه مړیږی- (۴)توسخوري- (۵)د باران د غښتلو مونځ-
استصواب:(اس-تص-واب)اسم- رائ پښتنه- مشوره غُښتنه-
استطاعت:(اس-ت-طا-عت)اسم- (۱)وس- (۲)شته منی- بډانی- دولت- حېثیت-
استعاره:(اس-ت-عا-ره)اسم- په سوال غښتنه- په سوال اخېستنه- یو لفظ د خپل اصلی مفهوم په ځائ په بله معنٰی کښې داسې استعمالوند چې د اصلی او مرادی معنو تر مینځه د تشبیه وغېره تعلق وی-
استعانت:(اس-ت-عا-نت)اسم- مدد او کمک غُښتنه- مرسته غُښتنه-
استعجاب:(اس-تع-جاب)اسم- حېرانېدنه- (م- عربي)-
استعداد:(اس-تع-داد)اسم- (۱)قابلیت- صلاحیت- (۲)قدرت- توان- وس- مالی توان (افغانستان)- (م- عربی)-
استعفٰی:(اس-تع-فا)اسم- طلب د معافئ کونه- په یو منصب د کار نه کولو اراده ظاهرونه- (م- عربی)-
استعمار:(اس-تع-مار)اسم- (۱)ودانی غښتنه- (۲)پردے ملک په خپل لاس کښې راوستنه- (۳)د بل ملک په وسائلو قبضه کونه- (م- عربی)-
استعمار پرست:(اس-تع-مار-پ-رست)اسم صفت- استعمار غښتونکے- د استعمار شوقی- استعمارجو- استعماری- استعمارچی- استعمارګر-
استعمار جو:(اس-تع-مار-جو)اسم صفت- وګورئ استعمارپرست-
استعمار چی:(اس-تع-مار-چی)اسم صفت- وګورئ استعمارپرست-
استعمار ګر:(اس-تع-مار-ګر)اسم صفت- وګورئ استعمارپرست-
استعماری:(اس-تع-ما-ری)اسم صفت- وګورئ استعمارپرست-
استعمال:(اس-تع-مال)اسم- (۱)په کار راوستنه- چلونه- (۲)احتیاط- نرمی- (م- عربی)-
استعمالی:(اس-تع-ما-لی)اسم صفت- د استعمال وړومبی معنې سره متعلق-
استعمالول:(اس-تع-ما-ل-ول)مصدر- په کار کښې راوستل- چلول-
استعمالون:(اس-تع-ما-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ استعمالول-
استعمالونکے:(اس-تع-ما-ل-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع استعمالونکی- مؤنث استعمالونکې- وګورئ استعمالول-
استعمالونګ:(اس-تع-ما-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ استعمالول-
استعمالونه:(اس-تع-ما-ل-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ استعمالول-
استعمالېدل:(اس-تع-ما-لې-دل)مصدر لازم- چلېدل- په کار کښې راتلل-
استعمالېدن:(اس-تع-ما-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ استعمالېدل-
استعمالېدنګ:(اس-تع-ما-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ استعمالېدل-
استعمالېدونکے:(اس-تع-ما-لې-دون-کے) اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع استعمالېدونکی- مؤنث استعمالېدونکې- وګورئ استعمالېدل-
استعمالېدنه:(اس-تع-ما-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ استعمالېدل-
استعمالېده:(اس-تع-ما-لې-ده)حاصل مصدر- وګورئ استعمالېدل-
استغاثه:(اس-ت-غا-ثه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مدد غښتنه- غاؤ غاؤ کونه- فریاد کونه- (۲)دعوٰی کونه- د چا برخلاف په فوځداری عدالت کښې دعوٰی کونه- (م- عربی)-
استغفار:(اس-تغ-فار)اسم- بخښنه غښتنه- توبه کونه- (م- عربی)-
استغفرالله:(اَس-تغ-ف-رل-لا)کلمه- (۱)زه د الله نه بخښنه غواړم- (۲)د توبې، انکار او نفرت په موقع وئیلے شی- (م- عربی)-
استغراق:(اس-تغ-راق)اسم- په څه خیال کښې ډوبېدنه- توجه یو ځیز ته کونه- محویت-
استغنا:(اس-تغ-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې پروائی- بې نیازی- بې فکری- (۲)دولت مندی-
استفاده:(اس-ت-فا-ده)اسم- (۱)فائده حاصلونه- ګټه غښتنه- (۲)فائده- نفع- یو شے په خپل کار او فائده کښې راوستنه-
استفتا:(اس-تف-تا)اسم- فتوٰی غښتنه- مسئله غښتنه- (م- عربی)-
استفسار:(اس-تف-سار)اسم- پښتنه- تپوس کونه- معلومونه-
استفهام:(اس-تف-هام)اسم- (۱)ځان پوهونه- (۲)سوال پښتنه- (۳)سوالیه علامت-
استقامت:(اس-ت-قا-مت)اسم- (۱)ودرېدنه- ودرونه- (۲)ټینګوالے- (۳)قیام-په هوش- طاقت-
استقبال:(اس-تق-بال)اسم- (۱)د چا مخې ته وتنه- (۲)راتلونکې زمانه- (۳)هرکلے- (م- عربی)-
استقرا:(اس-تق-را)اسم- څېړنه- لټون- تلاش-
استقرار:(اس-تق-رار)اسم- ټیکاؤ- ثبات- ودرېدنه-
استقراریه:(اس-تق-را-ری-یه)اسم- هغه دعوٰی چې عدالت نه پکښې د مدعا په حقله د فتوې درخواست شوے وی (قانون)-
استقلال:(اس-تق-لال)اسم- خپلواکی- د ملک د بل حکومت نه ازادېدنه-
استکار:(اُس-ت-کار)اسم صفت- کاریګر- ماهر- دست کار- کسب ګر- جمع استکاران- مؤنث اُستکاره- جمع مؤنث استکارې-
استکاری:(اُس-ت-کا-ری)اسم- مؤنث- کاریګری- مهارت-

ي (څې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (ترن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

استل:(اس-تَل)مصدر/فعل متعدی- ایستل- ویستل- وُباسل-

استل:(اس-تَل)مصدر/متعدی- یستل- خارجول-

استل:(اُس-تَل)مصدر- مېشته کېدل- وَسېدل-

استمداد:(اس-تم-داد)اسم- مدد غوښتنه- کومک غوښتنه- مرسته غوښتنه-

استمرار:(اس-تم-رار)اسم- همېشه توب-

استناوه:(اُس-ت-نا-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مشرئ یا بزرګئ مالی حق-

استنباط:(اِس-تم-باط)اسم- اخذ کونه- را ایستل- حاصلونه- خوښونه- (م- عربی)-

استنجا:(اس-تن-جا)اسم- دَ ضروری حاجاتو نه پس اودس کونه- دَ نمانځهٔ دَ پاره پهٔ شرعی طریقه تیارے-

استوا:(اس-ت-وا)اسم- برابرونه- سموالے- سمون- (م- عربی)-

استوار:(اُس-تَ-وار)اسمِ صفت- (۱)ټینګ- (۲)کلک- (۳)مضبوط- (۴)محکم- (م- فارسی)-

استواری:(اُس-ت-وا-ری)صفت- استوار سره متعلق-

استوازے:(اس-تُ-وا-زے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ اُستازے- (عامیانه)-

استوغان:(اس-تو-غان)اسم- (۱)صبر- طاقت- (۲)مرئ- حلق-

استوګن:(اس-تو-ګن)اسم- واحد- مذکر- نولسمې صدی کښې پهٔ زرومبی خل استعمال شوے تورے- وګورئ استوکے-

استوګنه:(اُس-توګ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ استوګن او استوکے- دَ استوکے غلط قرأت-

استوګه:(اُس-تو-ګه)اسم- دیره نیونه وسېدنه- بودوباش اختیارونه- ډېره کېدنه-

استوکے:(اس-تو-کے)اسمِ فاعل- استوګه کونکے- وسېدونکے- جمع استوکی-

استول:(اس-تَ-ول)مصدر متعدی- (۱)هستول- ابادول- مېشته کول- زرغونول- (۲)مرسته او پُشت پناهی کول- ابادول-

استولے:(اُس-تَ-زهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع استولی- مؤنث استولې- وګورئ استول-

استون:(اُس-تَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ استول-

استونکے:(اُس-تَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع استونکی- مؤنث استونکې- وګورئ استول-

استونه:(اُس-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ استول-

استونے:(اُس-تَ-زهٔ-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع استونی- مؤنث استونې- وګورئ استول-

استوے:(اُس-تَ-زے)صفت- (۱)یو ستوے- چې غبرګ نهٔ وی- (۲)یواځې- بې څوکه- چې وررور عزیز نهٔ لری- خان لهٔ- (۳)یو- چې پهٔ شان ئې بل نهٔ وی- (۴)دَ یوهٔ تاژ-

استهزا:(اس-ته-زا)اسم- پیشاړې- ټوقې- ملنډې- (کول/کېدل مصدرونه)-

(م- عربی)-

استین:(اُس-تین)اسم- واحد- مذکر- لستونړے- نستونړے- جمع آستینونه-

استینه:(اَس-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث-اکی- مکی- ما- جمع آستینې- (م- فارسی)-

استېدل:(اس-تې-دَل)مصدر- مېشته کېدل- أبادېدل- ودرېدل- زرغونېدل- وَسېدل-

استېدلے:(اُس-تې-دهٔ-لے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع استېدلی- مؤنث استېدلې- وګورئ استېدل-

استېدن:(اُس-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ استېدل-

استېدنګ:(اُس-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ استېدل-

استېدنه:(اُس-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ استېدل-

استېدونکے:(اُس-تې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع استېدونکی- مؤنث استېدونکې- وګورئ استېدل-

استېده:(اُس-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ استېدل-

استېزه:(اُس-تې-زه)اسم- دَ جنګېدونکو فریقو تر مېنځه دَ صُلحې خبرې-

اسد:(اَ-سَد)اسم- واحد- مذکر- (۱)مزرے- زمرے- (۲)دَ آسمان پهٔ دولسو برجونو کښې یو برج چې شکل ئې دَ مزری پهٔ شان وی- (۳)دَ شمسی کال میاشت چې دَ عیسوی کال دَ ۲۴ جولائی نه ۲۲ اګست سره مطابقت خوری- (م- عربی)-

اسرار:(اُس-رار)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)راز ساتنه- (۲)راز پټونه- (۳)دَ زرومبی الف پهٔ فتح) رازُونه-

اس راس:(اُس-راس)اسمِ صفت- لربر- اخوا دېخوا- علته دلته- دلته- اورته- الے دورے- دولے دولے- دلے دورے-

اسراف:(اس-راف)اسم- بدخرڅی- عبث لګښت- زیاتے- (م- عربی)-

اسرافیل:(اُس-را-فیل)اسم- هغه فرښته چې دَ قیامت پهٔ ورځ بهٔ شپیلی غږوی-

اسرائیل:(اُس-را-ایل)اسم- دَ حضرت یعقوب علیه السلام لقب- (م- عبرانی- اسر- پالوان/بنده او ایل- خدائ)-

اسره:(اُس-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طمع- توقع- (۲)بر- (۳)مېرنه- درېغ- جمع اسرې- (م- هندی آسرا)-

اسره باز:(اُس-ره-باز)اسمِ صفت- مذکر- اسره من- (۱)توقع کونکے- اسره کونکے- طمع کونکے- (۲)برلرونکے- (۳)صرفه کونکے-

اسره من:(اُس-ره-مَن)اسمِ صفت- مذکر- وګورئ اسره باز-

اسرد:(آ-سرد)اسم- واحد- مذکر- کړاؤ- تکلیف-

اسفنج:(اُس-فنج)اسم- واحد- مذکر- اسپنج- یو سمندری مخلوق- (م- انګریزی- سپنج)

اِسقاط:(اُس-قاط)اسم- واحد- مذکر- (۱)سخاوت- هغه صدقه چې دَ مړی دَ جنازې نه پس ورکېدے شی- (۲)اچونه- دَ حمل زیان- (م- عربی)-

اسک:(ا-سک)اسم- واحد- مذکر- پچه- ټرغه- یسک- خسنے- ایسک- خسک-

(اچول مصدر)-

اسک:(اَسکَ)اسم صفت- مسک- وُچت- پورته-

اسکېرل:(اَس-کې-رَل)مصدر- پۀ شکارۀ کښې غله دَ بره نه را پریستل او صفا کول- ځپ وهل-

اسکېرل:(اَس-کې-رَل)مصدر مُتعدی- ژپل- بې دمه کول- کمزورے کول- ځپل- خوارول-

اسکېرلے:(اَس-کې-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسکېرلي- مؤنث اسکېرلې- وګورئ اسکېرلے-

اسکېرن:(اَس-کې-رَن)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرنګ:(اَس-کې-رَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرنه:(اَس-کې-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرونکے:(اَس-کې-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسکېرونکي- مؤنث اسکېرونکې- وګورئ اسکېرل-

اسکېزنه:(اَس-کې-زۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ دروازې دَ اړم وړد لرګے-

اسکېلوړے:(اَس-کېل-وړے)اسم- واحد- مذکر- اسویلے-

اسکند:(اَس-کَند)اسم- واحد- مذکر- یوه جرړه چې لږه ترخه او یوه کته اوړده نرۍ او سپین بخنه وی او پۀ دارُو کښې پکارولے شی- نباتاتی نوم ئے سیلس فلیکسوزا-

اسکوړے:(اَس-کُو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- (۱)دَ اَس وړوکے بچے- بیاڼ- (۲)دَ ماشومانو دَ لوبو لۀ لرګی یا بل کوم څیز جوړ شوے وړوکے اَس- اسکوړے-

اسکېرل:(اَس-کې-رَل)مصدر متعدی- غوږ نیوے کول- غوږ څارنې کول- دَ چا خبرو ته پټ غوږ نیول-

اسکېرلے:(اَس-کې-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسکېرلي- مؤنث اسکېرلې- وګورئ اسکېرل-

اسکېرن:(اَس-کې-رَن)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرنګ:(اَس-کې-رَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرنه:(اَس-کې-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسکېرل-

اسکېرونکے:(اَس-کې-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسکېرونکي- مؤنث اسکېرونکې- وګورئ اسکېرل-

اسل:(اَسل)اسم صفت- (۱)برابر- سم- (۲)دَ بدل ضد-

اسلاف:(اَس-لاف)صفت- لرغونی- پخوانی- وړومبنی- دَ پېړی مشران-

اسلام:(اِس-لَام)اسم- مذکر- (۱)مغه دین چې رسول الله صلی الله علیه و سلم او نورو نبیانو دَ خدایَ لۀ طرفه راوړے دے- دَ خدایَ پاک غوره کړے دین- محمّدی دین- (۲)غاړه ایښودنه- (م- عربی)-

اسلامی:(اِس-لا-می)اسم صفت- دَ دین اسلام سره متعلق-

اسلحه:(اَس-لَ-حه)اسم- واحد- مؤنث- وسله- دَ جنګ سامان- ټوپک- تماچه وغیره-

اسلحه بند:(اَس-لَ-حه-بَند)اسم صفت- مسلح- پۀ وسله پوړ-

اسلوب:(اَس-لُوب)اسم- جمع- مذکر- انځور- طرز- طریقه- جمع اسالیب- (م- عربی)-

اسلول:(اَس-لَ-وَل)مصدر متعدی- برابرول- جزا ورکول- سمول-

اسلولے:(اَس-لَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسلولي- مؤنث اسلولې- وګورئ اسلول-

اسلون:(اَس-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اسلول-

اسلونګ:(اَس-لَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسلول-

اسلونه:(اَس-لَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسلول-

اسلونکے:(اَس-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسلونکي- مؤنث اسلونکې- وګورئ اسلول-

اسلی:(اَس-لی)اسم- واحد- مذکر- دَ یو دارُو نوم-

اسلېټ:(اَس-لېټ)اسم- ضد-

اسلېدل:(اَس-لې-دَل)مصدر لازم- سمېدل- برابرېدل- صحیح لارې ته سمېدل-

اسلېدلے:(اَس-لې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اسلېدلي- مؤنث اسلېدلې- وګورئ اسلېدل-

اسلېدن:(اَس-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اسلېدل-

اسلېدنګ:(اَس-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اسلېدل-

اسلېدنه:(اَس-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اسلېدل-

اسلېدونکے:(اَس-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اسلېدونکي- مؤنث اسلېدونکې- وګورئ اسلېدل-

اسم:(اِسم/اِ-سَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نوم- (۲)دَ کس- ځایَ یا څیز نوم (ګرامر)- (۳)سحر- جادو- جمع اسمُونه/اسماء- (م- عربی)-

اسم اعظم:(اِس-مې-اَع-ظَم)اسم- دَ الله تعالی پۀ نومونو کښې دَ ټولو نه لوئ نوم-

اسمٰعیل:(اِس-ما-عیل)اسم- (اصل معنٰی خدایَ پاک واورېدۀ)- دَ حضرت ابراهیم علیه السلام مشر ځوئ چې دَ خدایَ پاک پۀ حکم قربانی دَ پاره پېش کړے وه- دَ رسول کریم صلی الله علیه وسلم جد امجد- (م- عبرانی)-

اسمان:(اَس-مان)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکې دَ پاسه ښکارېدونکې دَ شین رنګ چتری- (۲)بخت، شاعرانه اصطلاح- جمع آسمانونه-

اسمان ایوا:(اَس-مان-ای-وا)اسم- وګورئ اسمان کټ-

اسمان چوک:(اَس-مان-چوک)اسم- آسمان ته نېغ تللے- عمودی-

اسمان څاڅکے:(اَس-مان-څاڅ-کے)اسم- ګوجے- ګوجه- اسمان کرینکن- لعاب دار چینجے- مارغچے- اسمان څار-

اسمان څار:(اَس-مان-څار)اسم- مذکر- وګورئ اسمان څاڅکے-

اسمان څک:(اَس-مان-څک)اسم- وُچت- وچته تلا-

اسمان څکاکے:(اَس-مان-څ-کا-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ آسمان څکالے-

اسمان ځکالکے:(اَس-مانَ-ځ-کالَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ آسمان ځکالے-

اسمان ځکالے:(اَس-مانَ-ځ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- ښاپیرک- اسمان کوچے- ځکاکے- آسمان ځلکے- آسمان ځکالکے- نمابنام ځکالکے- خوچې-

اسمان دره:(اَس-مانَ-دَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- سپینه لار- اسمان لاره-

اسمان کټ:(اَس-مانَ-کټ)اسم- مذکر- دَ اوو ستوریو جومکټ- وګورئ کټ-

اسمان کوچے:(اَس-مان-کو-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اسمان ځکالے-

اسمان ګرینګن:(اَس-مانَ-ګرینګ-ګن)اسم- وګورئ اسمان ځاکګے-

اسمان لار:(اَس-مانَ-لار)اسم- واحد- مؤنث- سپینه لار- د ستورو لار-

اسمأ:(اَس-ماْ)اسم- جمع- مذکر- دَ اسم جمع- وګورئ اسم-

اسمانی:(اَس-ما-نی)اسم صفت- دَ آسمان سره متعلق-

اسمانی رنګ:(اَس-ما-نی-رَنګ)اسم صفت- دَ آسمان پهٔ شان رنګ- شین رنګ- پیکه شان شین رنګ-

اسمانی کتاب:(اَس-ما-نی-کِ-تاب)اسم- مذکر- هغه کتابونه چې دَ خدایٔ لهٔ طرفه پهٔ پیغمبرانو نازل شوی وو-

اسنا:(اَس-نا)اسم- واحد- مؤنث- فائده- ښېګړه- نفع- بهتری-

اسناد:(اَس-نادَ)اسم- جمع- مذکر- تصدیقونه- دلیلونه- دَ سند جمع- وګورئ سند-

اسنل:(اَس-نل)اسم- اغېړ- بد هضمی-

اسنے:(اُ-سَ-نے)اسم صفت- مذکر- دَدې وخت- دَدې دوران- مروّج- اوسنے-

اسنېل:(اَس-نِل)مصدر متعدی- دَ برستنو، تولایانو کنډل/پېرل-

اسو:(اَ-سُو)اسم- واحد- مذکر- بکرمی کال شپږمه میاشت- اسوج- ستمبر/اکتوبر-

اسود:(اَس-وَد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ رنګ تور- توررنګے- (۲)حبشی- زنګی- (م- عربی)-

اسودګی:(اَ-سُو-دَ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالی- بې فکری- بې غمی- (فارسی)-

اسوده:(اَ-سُو-ده)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)خورنده- موړپټ- موسا- (۲)ارام- بې غمه-

اسوده حال:(اَ-سو-ده-حال)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اَسوده-

اُسون:(اُ-سونَ)اسم- جمع- مذکر- جمیا- جمامه- جنواوه- تارامبرا- ترخهٔ شرشم(وزیر)- نباتاتی نوم لے پیدیم سیتبی وم-

اسووه:(ا-سو-وه)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- بې خُویه- ناسووه-

اسونی:(ا-سُو-نی)اسم- مؤنث- (۱)تسلی- اطمینان- (۲)ګریزائے- اریمے-

اسونے:(ا-سو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپنې څټکے- مېخکوب-

اسوېلانه:(اَس-وِې-لانهَ)اسم صفت- واحد- مذکر- سولند- سولاند- ارزاوږے- ارې وژے- وږ سترګے- جمع اسویلاندی-

اسوېلانه توب:(اَس-وِې-لا-نه-توب)اسم- حرص- لالچ- ارزاوږتوب- وږسترګوالے- لوږ توب-

اسوېلڼ:(اَس-وِېل-ڼَ)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې دَ بل ښهٔ حالت ته یٔ کینه راځی او سارهٔ سارهٔ اسویلی کوی- وږے سترګے- ارزا خوارے- بد نیته- مؤنث اسوېلڼه- جمع/مؤنث اسوېلڼې-

اسوېلګے:(اَس-وِېل-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اسوېلے- جمع اسوېلګی-

اسوېلل:(اَس-وِې-لل)مصدر متعدی- فریاد کول- آه و افسوس کول- اوسېلل-

اسوېلے:(اَس-وِې-لے)اسم- واحد- مذکر- آه- دَ زړهٔ دَ رنځ و حسرت دَ اظهار آواز- برنی ژامنه بره او لاندنی ژامنه ښکته کونه او داسې خلهٔ پرانستنه او تری هوا را ایستنه-

اسهال:(اَس-هال)اسم- جمع- نس ناسته- نس نهی- دستونه- دستونه لګېدنه- (م- عربی)-

اسی:(اَ-سی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سپېرهٔ- بد برخے- منحوس- بد نصیب- (۲)بخیل- کنجوس-

اسی:(اَ-سی)اسم صفت- واحد- مذکر- خصی-

اسیا:(اَ-سیا)اسم- واحد- مؤنث- ژرنده- جمع اسیاوې/اسیاګانې- (م- فارسی)-

اسی توب:(اَ-سی-توبَ)اسم- (۱)سپېرهٔ توب- بدبرخی- بدنصیبی- (۲)خصی توب-

اسیر:(اَ-سیر)اسم صفت- واحد- مذکر- قېدی- بندی- پابند- (م- عربی)-

اسیری:(اَ-سی-ری)اسم- مؤنث- ګرفتاری- قېد و بند-

اسېب:(اَ-سېبَ)اسم- واحد- مذکر- دَ وریتولو دَ پاره لهٔ سړی، اینې او وازدې نه پکه کولمه-

آسېب:(اَ-سېبَ)اسم- واحد- مذکر- دَ پېریانو دېوانو اثر- دَ بدو روحونو اثر- پاسُورے-

اسېت:(اَ-سېتَ)اسم- واحد- مذکر- شامت- نحوست- سپېرهٔ توب-

اسې داسې:(اَ-سې-دا-سې)صفت- (۱)هغسې دغسې- (۲)هېڅ بې هېڅه- بېکاره- بې مطلبه-

اسېمه:(اَ-سې-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه اسپه چې وارې راوړے وی- جمع اسېمې-

اسی:(اَ-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دُوند- (۲)یخ بسته- پرخه-

اسے:(اَ-سے)اسم- واحد- مذکر- چګ شوے- کرنګ شوې پرخه- برنجک- چنی- سپینه پرخه- ځله-

اش:(آش)اسم- واحد- مذکر- ښوروا- یخنی- کیر- لېټی- دَ وربشو یا دالو ابهٔ- نګولے-

اش:(اَش)حرف- (۱)دَ تعجب او تحسین کلمه- (۲- اسم)- طمع- آرزو- ګومان- (م- دوېمه معنٰی کښې دَ هندی آشا- اُمید)-

اش:(اَش)اسم صوت- دَ خرهٔ دَ وَدرولو مخصوص اواز-

اش:(اَش)کلمه- دَ انکار کلمه- بیخی داسې نهٔ ده-

اش اش:(اَش-اَش)کلمه- دَ خرهٔ ودرونه-
اشا:(اَ-شا)اسم- واحد- مؤنث- دَ ویرې یو فرضي څیز- اُسیب- جمع اَشاکانې- (م- عربی- اشیا- دَ شی جمع)-
اشا:(اَ-شا)اسم صوت- دَ خرهٔ دَ شړلو اواز-
اشار:(اَ-شار)اسم صفت- واحد- مذکر- تریخ- اشاړ-
اشارت:(ا-شا-رَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)زونګه- ښاره- (۲)دَ سر، سترګو، لاس یا ګُتې یا دَ بل کوم اندام پهٔ ذریعه دَ خپل مقصد څرګندونه- (۳)کنایه- (۴)دَ ایش تپا (میرکاټی) دَ لوبې یوه مرحله- جمع اشارتونه-
اشارتوب:(اَ-شار-توب)اسم- تریخوالے- شاړتوب- شاړوالے-
اشاروالے:(اَ-شار-وا-لے)اسم- وګورئ اشارتوب-
اشاره:(ا-شا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ اشارت وړومبی، دوېمه او درېمه معنی- (۲)المسون- (۳)پهٔ نمانځهٔ کښې دَ تشهد ونېلو پهٔ وخت ګُته وُچتونه-
اشاریت:(ا-شا-ری-یت)اصطلاح- دَ فن او ادب یوه اصطلاح- ایما- رمز- سمبلزم-
اشاریه:(ا-شا-ری-یه)اسم- واحد- مؤنث- انډکس- دَ کتابونو هغه ضمیمه چې پکښې دَ کتابونو لیکونکیو، ځایونو وغېره فهرست ور کړے شوے وی- جمع اشاریې- (م- عربی)-
اشاړ:(اَ-شاړ)اسم صفت- وګورئ اشار-
اشاړی:(اَ-شا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- جمع هم استعمالیږی- (۱)زردالو- (۲)وُچه خرمانی- دَ پرونس پومیسټکا یو قسم- ځنې ځایونو کښې "بادام" هم- اشاړی بلی-
اشاعت:(ا-شا-عَت)اسم- (۱)شائع کونه- (۲)اولس کښې ځهٔ خبره خورونه- (۳)کتاب یا رساله چاپ کونه- (۴)ایډیشن- جمع اشاعتونه- (م- عربی)-
اشاکله توبه:(اَ-شا-کَ-له-تو-به)اسم- (۱)دَ حاشا و کلا- توبه مُخفّف او مغفّن- خدایٔ دې نهٔ کوی- بانده- توبه-
اشباه:(اش-باه)اسم- جمع- مذکر- شبه- شک- (م- عربی)-
اشپز:(اَش-پَز)اسم- واحد- مذکر- اش پخونکے- باورچی- بټیارے- (م- فارسی)-
اشپزخانه:(اَش-پَز-خا-نه)اسم- مؤنث- باورچی خانه- هغه ځایٔ چې پکښې اخلے پخلے کیږی- جارګے- (م- فارسی)-
اشپزی:(اَش-پَ-زی)اسم- دَ اشپز پېشه- خواړهٔ پخونه- نګولے پخونه-
اشپیر:(اَش-پیر)اسم- واحد- مذکر- شور- زوږ- (۲)غوبمنب- (۲)پهٔ غېر مهذب طریقې سره را جمع کېدنه- (۴)انډوخر- جمع اشپیران- اشپیرُونه-
اشتباه:(اِش-تِ-باه)اسم- واحد- مذکر- اړنګ- وټ- ګُومان- شک شبه- (م- عربی)-
اشتباهی:(اِش-تِ-با-هی)اسم صفت- شکی- غېر یقینی- (م- عربی)-
اشتر:(اش-تر)اسم- واحد- مذکر- دَ اَس دَ تانګ تسمه- جمع اشترونه-
(م- فارسی)-
اشتراک:(اِش-تِ-راک)اسم- (۱)ګډون کونه- شرکت کونه- (۲)ګډون- شرکت- (۲)دَ اخبار یا مجلې خریدار کېدنه- (افغانستان)-
اشتراکی:(اِش-تِ-را-کی)اسم- دَ اشتراکیت سره منسوب-
اشتراکیت:(اِش-تِ-را-کی-یت)اسم- هغه سیاسی او معاشی نظام چې مقصد یې دَ کارل مارکس اینګلز او لېنن دَ فلسفو دَ لاندې یوه غېر طبقاتی معاشره او دَ کمیونسټ پارټۍ اقتدار راوستل دی-
اشتعال:(اِش-تِ-عال)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلونه- دَ اور لمبه زیاتونه- (۲)پهٔ جوش او غُصه کښې راوستنه- اودهٔ جذبات را پارونه- (م- عربی)-
اشتغ:(اَش-تَغ)اسم- واحد- مذکر- اشتک- دَ یوې میوې نوم- خُرمانۍ- شلیکے-
اشتغال:(اِش-تِ-غال)اسم- بوختېدنه- لګیاکېدنه- مشغولېدنه- (م- عربی)-
اشتقاق:(اِش-تِ-قاق)اسم- دَ یوې کلمې نه بله راوکښنه- (م- عربی)-
اشتک:(اَش-تَک)اسم- واحد- مذکر- وُچ زرد الو- شلیکے- کښته- وګورئ اشتغ-
اشتمال:(اِش-تِ-مال)اسم- (۱)شاملونه- ګډونه- (۲)دَ زمکو دَ وړو وړو ټوټو یو ځایٔ کونه- دَ محکمه مال اصطلاح-
اشتمالی:(اِش-تِ-ما-لی)اسم صفت- اشتمال سره منسوب- کمیونسټ-
اشتمالیت:(اِش-تِ-ما-لی-یت)اسم- اشتراکیت- کمیونزم- (م- عربی)-
اشتوکه:(اَش-تو-که)اسم- واحد- مؤنث- روغه جوړه- صُلح- اشتی- (۲)دوستی(ش- فارسی- اشتی)-
اشتها:(اِش-تِ-ها)اسم- واحد- مؤنث- خواهش- رغبت- لوږه- (م- عربی)-
اشتهار:(اِش-تِ-هار)اسم- واحد- مذکر- (۱)څرګندونه- اوڅارونه- شهرت- (۲)څرګندېدنه- (۲)څرګندونه- اعلان- هغه لیکلے یا چاپ شوے کاغذ چې دَ هغې پهٔ ذریعه دَ څهٔ څیز مشهورتیا وکړے شی- جمع اشتهارونه- (م- عربی)-
اشتهاری:(اِش-تِ-ها-ری)اسم صفت- اشتهار سره منسوب-
اشتی:(آش-تی)اسم- واحد- مؤنث- صلح- دوستی- صلح جونی- (م- فارسی)-
اشتیاق:(اِش-تِ-یاق)اسم- (۱)شوق- خله- غُښتنه- آرزو- خواهش- طلب- (۲)شوق- (م- عربی)-
اشخار:(اَش-خار)اسم- جمع- مذکر- شخار- تورکاړ- هغه څیز چې دَ زومی نومې بوټی نه حاصلیږی او دَ جامو پهٔ وینځلو کښې پکارولے شی- سجی- اشقار- شقار- وګورئ شخار-
اشخاص:(اَش-خاص)اسم- جمع- مذکر- دَ شخص جمع- شخص دَ تن، فرد، کس (دَ مذکر او مؤنث دواړو دَ پاره پکاریږی)- واحد شخص-
اشخورکه:(اَش-خو-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو یو خاص قسم واسکټ- جمع اشخورکې-
اشر:(اَ-شَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلندره- بګړه- بسکره- ټینګه- پکاړه-

ی" (ښی-زِل)، ې"(مې-ره-وِل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جمع اشرونه- (۲)د یو کار د پاره جمع کېدنه- (۳)په شریکه کار کونه- (۴)په جمع د امداد په بول مفت یو کار کونه-

اشرار:(اش-رار)اسم- جمع- مذکر- د شریر جمع- شرارتیان-

اشراف:(اش-راف)اسم- جمع- مذکر- نېکان- واحد اشرف- (جمع اشرافان)-

اشرافیت:(اش-را-فی-یت)اسم صفت- د اشراف کېدو حالت-

اشرافیه:(اش-را-فی-یه)اسم- اشراف نامه- د شریفانو طبقه-

اشرباندے:(اَ-شر-بان-دے)اسم صفت- مذکر- په اشر کښې شریک فرد-

اشربانړے:(اَ-شر-بان-ړے)اسم صفت- مذکر- وګورئ اشرباندے-

اشربانړے:(اَ-شر-با-ړے)اسم صفت- وګورئ اشرګر-

اشرپۍ:(اش-ره-پۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اشرفی-

اشرف:(اش-رف)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر شریف-

اشرفی:(اش-ر-فی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اشرپۍ- د سروزرو یوه سکه چې تقریباً شپږ ماشې به وه- (م- عربی)-

اشرګر:(اَ-شر-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- د اشر ملګرے- اشربانړے- اشرګرندے- اشرګندے- جمع اشرکری-

اشرګرندے:(اَ-شر-ګرن-دے)اسم صفت- وګورئ اشرګر- جمع اشرګرندی-

اشرګندے:(اَ-شر-ګن-دے)اسم صفت- وګورئ اشرګر- جمع اشرګندی-

اشرنشر:(اَ-شر-ن-شر)اسم- واحد- مذکر- (۱)قیامت- د محشر ورځ- حشرنشر- (۲)غوبمنډ- شور و غوغا- زوږ- الغاژ تلغاژ-

اشری:(اَ-ش-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کورنے مست او شهوتی خناور- سانډ- (۲)بد عمله- کنجر- شهوتی- (۳)وګورئ اشرګر- (۴)بد اخلاق-

اشعار:(اش-عار)اسم- جمع- مذکر- د شعر جمع- منظوم کلام- (م- عربی)-

اشغالول:(اش-غا-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)نیول- (۲)لاندې کول- (۳)تصرف کول- (م- عربی اشغال)-

اشغالولے:(اش-غا-ل-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اشغالولی- مؤنث اشغالولې- وګورئ اشغالول-

اشغالون:(اش-غا-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ اشغالول-

اشغالونګ:(اش-غا-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اشغالول-

اشغالونه:(اش-غا-ل-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اشغالول-

اشغالونکے:(اش-غا-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اشغالونکی- مؤنث اشغالونکې- وګورئ اشغالول-

اشغالېدل:(اش-غا-لې-دل)مصدر لازم- (۱)نیولے کېدل- (۲)لاندې کېدل- تصرف کېدل (افغانستان)-

اشغالېدلے:(اش-غا-لې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اشغالېدلی- مؤنث اشغالېدلې- وګورئ اشغالېدل-

اشغالېدن:(اش-غا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اشغالېدل-

اشغالېدنګ:(اش-غا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اشغالېدل-

اشغالېدنه:(اش-غا-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ اشغالېدل-

اشغالېدونکے:(اش-غا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اشغالېدونکی- مؤنث اشغالېدونکې- وګورئ اشغالېدل-

اشک:(آ-شک)اسم- واحد- جمع- هغه اوښکې اوره چې د وریږو د دېګ خوله پرې بندوی-

اشکال:(اش-کال)اسم- جمع- مذکر- صورت- واحد شکل- (م- عربی)-

اشکال:(اش-کال)اسم- مشکلونه- ګرانونه- (م- عربی)-

اشکوڼے:(اش-کو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرشوکاری- هرشوکاڼی-سرشکوونے- (۲)د ماشومانو یوه لوبه چې یو هلک یو کاڼے لرې ارتاؤ کړی- بیا ټول هلکان ورپسې ورمنډه کړی- هر څوک چې هغه کاڼے را واخلی نو هلکان د هغه غوړونه تاووی- او وېښته یې شوکوی او دا کوشش کوی چې هغه نه کاڼے واخلی- هر یو هلک چې کاڼے بیرته ارتاوونکی ته وورسوی- نو د هغه شی- خرړونه کېږی خرړولې کېږی- تور کاڼے-

اشکے:(اش-کے)د تحسین کلمه- شاباشے-

اشلوک:(اش-لوک)اسم- جمع- مذکر- (۱)منظوم کلام- (۲)د هندوانو د کتاب "وېد" ایت (م- سنسکرت)- (۳)بدله- شعر-

اشنا:(اش-نا)اسم- واحد- مذکر- د بېګانه ضد- پېژندګلو- پېژندوئ- دوست- یار- خبردار- هغه نر یا ښځه چې بل نر یا ښځې سره جنسی محبت کوی- جمع اشنایان-

اشنا پرست:(اش-نا-پ-رست)اسم صفت- وفادار- قدردان- د ملګرو قدر کونکے-

اشناکول:(اش-نا-ک-ول)مصدر متعدی- دوست کول- ملګرے کول- پېژندګلو کول-

اشناکېدل:(اش-نا-کې-دل)مصدر لازم- دوست کېدل- ملګرے کېدل- پېژندګلو کېدل-

اشنان:(اش-نان)اسم- جمع- مذکر- زومی- غاسول- بروخه- یو واښه چې وسوزی نو ایره یې د جامو په وینځلو کښې پکارولے شی- نباتاتی نوم هانی سوپس افسی نیلس (یو قسم)- (م- فارسی)-

اشنائی:(اش-نا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- پېژندګلی- پېژندګلوی- یارانه دوستانه- جمع اشنایانې-

اشنایا:(اش-نا-یا)اسم- واحد- مذکر- پیژندګلی- اشناکېدنه- دوستی کونه-

اشنل:(اش-نل)مصدر- وګورئ اوشنل-

اشو:(اَ-شو)اسم- په کېږه، صافی، لته یا بل څه څیز د کور د خونې یا انګڼ پا کونه- (م- فارسی)- (۲)د کتاب حاشیې- (جمع)- (م- حاشیه عربی)- (۲)مقدّس- پاک- سپېځلے- (صفت)-

اشوا:(اش-وا)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- شرمنده- رسوا-

اشواتوب:(اش-وا-توب)اسم- شرمندګی- رسوائی- اشواتیا-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوړ)، "ه"(ز-ره)، "ۀ"(یو-بې-دهٔ)

اشواتیا:(اَش-وا-تیا)اسم- وګوریٔ اشواتوب-

اشواره:(اَش-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- بې حیا- بې شرمه ښځه- جمع اشوارې-

اشواینه:(اَش-وا-یهٔ-نه)اسم صفت- وګوریٔ اشوا (م- غالباً دَ عربی افشا)-

اشوب:(اَ-شوب)اسم- واحد- مذکر- انګل- پېلات- شور و غوغا- الغاژ تلغاژ- فتنه او فساد- انقلاب- (م- فارسی)-

اشوراند:(اَ-شو-راند)اسم صفت- واحد- مذکر- وران- وران کارے- جمع اشوراندی- مؤنث اشورانده- جمع مؤنث اشوراندې-

اشورک:(اَش-ورک)اسم- واحد- مذکر- ځغه دوائی چې دَ اوری، حلق او غاښونو دَ علاج دَ پاره پکارولے شی- (۲)دوړه-

اشورک:(اَ-شو-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شه رګ- غټ رګ- (۲)حرکت- خوزېدنه-

اشول:(اَ-شول)اسم- واحد- مذکر- چغې- نارې- ژړا- فریاد- شور و غوغا- جمع اشولونه-

اشول:(اَ-شول)اسم- نس خوږے- پېچش- شوله-

اشویرانګ:(اَش-وی-رانګ)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ اښویران-

اشوېشانے:(اَش-وې-شا-نے)اسم- واحد- مذکر- شک- ګومان- تشویش- جمع اشویشانی-

اشوېشن:(اَش-وې-شن)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- تشویش کونکے- شک کونکے- ګومان کونکے-

اشوېشے:(اَش-وې-شے)اسم- جمع- مؤنث- اکامی- نښې- پوهېدنه-

اشه:(اَ-شه)اسم صوت- واحد- مؤنث- دَ خرهٔ شړلو آواز- اچه- جمع اشې-

اشیا:(اَش-یا)اسم- جمع- مذکر- (۱)څیزونه- شایونه- شیونه- (۲- صفت)بې ښې توښې- بې کاره- فضول- (۲)بلا- بو- اَشا-

آشیانه:(آش-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځاله- منځاله- منځولے- جاله- (۲)کور- دَ استوګې ځاې-

اشے ماشے:(اِ-شے-ما-شے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نامه-

اښ:(اَښ)اسم- واحد- مذکر- فکر- تأمل- سوچ-

اښ:(اُښ)حرف ندا- دَ خرهٔ او اوښ دَ شړلو یا منع کولو دَ پاره یو آواز-

اښکی:(اَښ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوریٔ اوښکه-

اښوه:(اښ-وه)اسم- تلوسه- دَ زړهٔ غوارنه- تمنّا- آرزو-

اښویران:(اَښ-وی-ران)اسم- (۱)اشویرانګ- وېښا- خبرې- ګفتګو- قیصې قطارې- (۲)لګړبګړ- کوږ-

اښے:(اَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- دمه- آرام- پړه لګونه- څهٔ ساعت تېرونه- سوکه توب- ساهیله-

اصحاب:(اَص-حاب)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ صاحب جمع الجمع- ملګری- ملونه- یاران- (۲)دَ حضور صلی الله علیه وسلم پهٔ مبارکه زمانه کښې مُسلمانان شوی او دَ ایمان پهٔ حالت کښې وفات شوی کسان- مؤنث صحابیه- جمع صحابیانې-

اصحابِ صفه:(اَص-حا-بې-صُف-فا)اسم- جمع- دَ اصحابو هغه ټولے چې مر وخت به پهٔ مسجد نبوی کښې پهٔ عبادت کښې مشغول وهٔ-

اصحاب فیل:(اَص-حا-بې-فیل)اسم- جمع- دَ هاتیانو خاوندان- دَ ابرهه لښکر-

اصحاب کهف:(اَص-حا-ب-کَ-هف)اسم- دَ غار خاوندان- دَ خپلې زمانې هغه مسلمانان چې پهٔ قرآن شریف کښې یٔ پهٔ سورة کهف کښې قیصه بیان شوې ده-

اصرار:(اِص-رار)اسم- (۱)ضد- تکرار- ټینګار- (۲)تاکید- (م- عربی)-

اصراف:(اِص-راف)اسم- خرڅ کونه- صرف کونه- (م- عربی)-

اصطباغ:(اِص-ط-باغ)اسم- دَ مسیحیت یو مذهبی رسم چې پهٔ ماشوم دَ نامې اېښولو یا دَ چا دَ مسیحیت دَ اختیارولو پهٔ وخت ادا کولے شی- ماشوم او مسیحیت قبلونکے پهٔ اُبو رنګولے شی- بپتسمه- (م- عربی)-

اصطبل:(اِص-طَ-بل)اسم- واحد- مذکر- طوېله- طبېله- دَ اَسونو دَ ساتنې ځاې-

اصطلاح:(اِص-ط-لاح)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې علمی یا فنی ډلې لهٔ خوا یو لفظ دَ خپل اصل مفهوم نه بغېر پهٔ نورو معنو کښې استعمالونه- جمع اصطلاحات- (م- عربی)-

اصطلاحی:(اِص-ط-لا-حی)اسمِ صفت- دَ اصطلاح سره تعلق لرونکے- وګوریٔ اصطلاح-

اصل:(اَ-صل)اسم- واحد- مذکر- (۱)نوغے- جرړه- جړه- بېخ- بُنیاد- (۲)نسب- منبع- (۲)سُوچه-

اصل:(اَ-صل)اسم- واحد- مذکر- زرکانے- دَ سرو زرو دَ اصلیت معلومونکے کانے-

اصلاً:(اَص-لَن)متعلق فعل- پهٔ اصل کښې- (۲)مرکز- (۲)هېڅ کله-

اصلاح:(اِص-لاح)اسم- صحیح کونه- صُلح راوستنه- سمونه- نقص لرې کونه- (م- عربی)-

اصلاحی:(اِص-لا-حی)اسم صفت- اصلاح سره متعلق- وګوریٔ اصلاح-

اصلی:(اَص-لی)اسم صفت- خالص- سوچه- دَ نقلی ضد-

اصلی:(اَص-لی)اسم صفت- واحد- مؤنث- یو تُخم چې دَ ځناور ریخی دَ پاره استعمالیږی-

اصلیت:(اَص-لی-یت)اسم- حقیقت- خالص توب- (م- عربی)-

اصناف:(اَص-ناف)اسم- جمع- مذکر- قسمونه- واحد صنف- (م- عربی)-

اصنام:(اَص-نام)اسم- جمع- مذکر- دَ کانی بُوتان- (۲) معشوقې (شاعرانه)- دَ صنم جمع- (م- عربی)-

اصوات:(اَص-وات)اسم- جمع- مذکر- آوازونه- واحد صوت-

اصول:(اُ-صول)اسم- جمع- مذکر- دَ اصل جمع- قاعدې- قانون- آئین- لار- اساسات- بنادونه- طریقې- جمع اُصولونه-

ی" (څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګوریٔ تشریحات صفحه ۱

اصولاً:(أ-صو-لَن)متعلق فعل- دَ أصولو په ډول-

اصولنامه:(أ-صولَ-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منشور- لائحه- اساسنامه- تعليمات نامه- (۲)دَ دولتي تشكيل مربوط مقررات- (افغانستان)-

اصولي:(أ-صو-لي)صفت- دَ اصول سره متعلق- په أصولو ټينګ ولاړ- دَ أصولو دَ علم ماهر-

اصيل:(أ-صيل)اسم صفت- مذكر- (۱)دَ مرئي ضد- (۲)دَ سركش ضد- اموخته شوے- دَ ښه نسب سره متعلق- سوچه- درونډ- شريف-

اصيل توب:(أ-صيل-توب)اسم- درونډوالے- ښه سړيتوب- ښه والے- سوچه والے- اصيل والے- اموخته والے-

اصيل والے:(أ-صيل-وا-لے)اسم- وګورئ اصيل توب-

اضافت:(ا-ضا-فت)اسم- زياتونهل- تپنه- پورې كونه- نسبت كونه- يو څيز بل سره نښلونه- (عربي)-

اضافه:(ا-ضا-فه)اسم- زياتے- زياتي- ترقي- (م- عربي)-

اضافي:(ا-ضا-في)صفت نسبتي- هغه صفت چې اصلي نه وي- (۲)مددګار- مددكونكے- (۳)زياتي- فالتو- (م- عربي)-

اضافيت:(ا-ضا-في-يت)اسم- (۱)زياتوالے- زياتے- (۲)دَ آئن سټائن مشهوره نظريه چې دَ هغې مطابق په كائناتو كښې حركت اضافي او نسبتي نوعيت لري- (م- عربي)-

اضحے:(اَض-حا)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ لوئ اختر قرباني- (۲)قرباني- (م- عربي)-

اضداد:(أض-داد)اسم- جمع- مذكر- متضاد څيزونه- واحد ضد-

اضطراب:(اض-ط-راب)اسم- (۱)تراره- ترهورتيا- پرېشاني- (۲)برقي اضطرابات- برقي چپه- شاټ- جمع اضطرابات- (م- عربي)-

اضطرابي حالت:(اض-ط-را-بي-حا-لت)اسم مركب- دَ بې آرامي حالت- هنګامي حالت- (م- عربي)-

اضطرار:(اض-ط-رار)اسم- بې قراري- اوتري- بې اختياري- (م- عربي)-

اضطراري:(اض-ط-را-ري)اسم- دَ اضطرار په ډول- اوتري- (م- عربي)-

اضل:(أ-ضل)اسم تفضيل- ډېر ګمراه- ډېر ښوئېدلے- (م- عربي)-

اضلاع:(أض-لاع)اسم- جمع- مذكر- پښتي- طرفونه- دَ ضلع جمع- څنو ملكونو كښې دَ يو جغرافيائي وحدت نوم- (م- عربي)-

اضمحلال:(اض-مح-لال)اسم- سستي- پژمردګي- كاهلي- كمزوري- (م- عربي)-

اطاعت:(ا-طا-عت)اسم- مننه- غاړه اېښودنه- فرمانبرداري- (م- عربي)-

اطراف:(أط-راف)اسم- جمع- مذكر- (۱)اړخونه- طرفونه- لرې خايونه- واحد طرف- (۲)خوا و شا- (۳)په باره كښې- (م- طرف عربي/فارسي)-

اطرافي:(أط-را-في)اسم- (۱)دَ ښار نه دَ باندې وسېدونكے- (۲)دَ كلي وسېدونكے-

اطفال:(أط-فال)اسم- جمع- مذكر- (۱)واړه- ماشومان- بچي- (۲)نا پوهه- واحد طفل- (م- عربي)-

اطلاع:(اط-لاع)اسم- خبر- نوټس- اعلان- خبرداري- جمع اطلاعات- [م- عربي اطّلاع (افتعال باب)]-

اطلاعاً:(اط-لا-عَن)متعلق فعل- دَ اطلاع په ډول-

اطلاعات:(اط-لا-عات)اسم- جمع- وګورئ اطلاع-

اطلاعنامه:(اط-لاغ-نا-مه)اسم- خبر نامه- حكم نامه-

اطلاق:(اط-لاق)اسم- عامه معنى- دَ يوې معنې په يو لفظ يا كار برابرېدنه- دَ يو قانون په يو عمل برابرېدنه- (م- عربي)-

اطلس:(أط-لس)اسم- واحد- مذكر- (۱)يو قسم توره ځليدونكې ريښمي كپړه- (۲)ساده بې نقشه- (۳)دَ يو سمندر نامه-

اطلسي:(أط-له-سي)اسم صفت- دَ اطلس سره متعلق- (م- عربي)-

اطمينان:(اط-مي-نان)اسم- تسلي- دلاسه- صبر- ډاډ- (م- عربي)-

اطوار:(أط-وار)اسم- جمع- مذكر- (۱)روشونه- طور- طريقې- دَ طور جمع- (۲)عادتونه-

اطهار:(أط-هار)اسم- جمع- مذكر- دَ طاهر جمع- پاك سړي- (م- عربي)-

اطهر:(أط-هر)اسم تفضيل/صفت- ډېر پاك- زيات پاكيزه- (م- عربي)-

اظلم:(أظ-لم)اسم صفت- (۱)ډېر ظالم- (۲)تكليف كونكے- (م- عربي)-

اظهار:(اظ-هار)اسم- (۱)څرګندونه- ښكاره كونه- (۲)بيان وركونه- (۲)شهادت وركونه- زباني بيان- (م- عربي)-

اظهار نامه:(اظ-هار-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- اعلان- اشتهار- جمع اظهار نامې-

اظهارول:(اظ-ها-ر-ول)مصدر متعدي- ظاهرول- پرانستل- څرګندول- ښكاره كول- (م- عربي)-

اظهارولے:(اظ-ها-ر-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع اظهارولي- مؤنث اظهارولې- وګورئ اظهارول-

اظهارون:(اظ-ها-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ اظهارول-

اظهارونګ:(اظ-ها-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اظهارول-

اظهارونه:(اظ-ها-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اظهارول-

اظهارونكے:(اظ-ها-ر-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع اظهارونكي- مؤنث اظهارونكې- وګورئ اظهارول-

اظهارېدل:(اظ-ها-رې-دل)مصدر لازم- ظاهرېدل- څرګندېدل- ښكاره كېدل- (م- عربي)-

اظهارېدلے:(اظ-ها-رې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع اظهارېدلي- مؤنث اظهارېدلې- وګورئ اظهارېدل-

اظهارېدن:(اظ-ها-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اظهارېدل-

اظهارېدنګ:(اظ-ها-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اظهارېدل-

اظهارېدنه:(اظ-ها-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ اظهارېدل-

اظهارېدونكے:(اظ-ها-رې-دون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع

اظهارېدونکی- مؤنث اظهارېدونکې- وګورئ اظهارېدل-

اظهارېدهٔ:(اظ-ها-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اظهارېدل-

اظهر:(اَظ-هَر)اسم صفت تفضیل- ډېر ظاهر- ښهٔ ښکاره- (م- عربی)-

اظهر من الشمس:(اَظ-هه-رو-مِن-نَش-شَمس) اسم صفت- دَ نمر نه زیات ښکاره- (م- عربی)-

اعاده:(اِ-عا-ده)اسم- (۱)دوباره کونه- سر دوباره کونه- ګرځونه- بیرته کونه- رایادونه- (۲)غور کونه- (۳)دَ پور پرېکړه- (افغانستان)- (م- عربی)-

اعادی:(اِ-عا-دی)اسم صفت- جمع- مذکر- دښمنان- دَ عدو جمع- (م- عربی)-

اعانت:(اِ-عا-نَت)اسم- واحد- مذکر- حمایت- مدد- امداد- مرسته- کومک لاس ورکونه- (م- عربی)-

اعتبار:(اِع-تِ-بار)اسم- (۱)اتبار- ویسا- یقین- (۲)قیام- ثبات- (۳)لحاظ- (۴)زغومند-

اعتباری:(اِع-تِ-با-ری)صفت- دَ اعتبار سره منسوب- باوری- یقینی- اتباری- (م- عربی)-

اعتدال:(اِع-تِ-دال)اسم- میانه روی- نهٔ کمی نهٔ بیشی- برابری- (م- عربی)-

اعتذار:(اِع-تِ-ذار)اسم- واحد- مذکر- بخښنه- غښتنه- عُذر غښتنه-

اعتراض:(اِع-تِ-راض)اسم- کته نیونه- شک کونه- نُکته چینی کونه- عیب راوکښنه- جمع اعتراضات- (م- عربی)-

اعتراف:(اِع-تِ-راف)اسم- مننه- ذمه واری مننه-اقرار کونه- تسلیمونه- اقبال کونه-

اعتقاد:(اِع-تِ-قاد)اسم- عقیده ساتنه- یقین لرنه- اعتبار کونه- باور کونه- (م- عربی)-

اعتکاف:(اِع-تِ-کاف)اسم- دَ روژې دَ میاشتې پهٔ اٰخری لسو ورځو کښې دَ عبادت دَ پاره دَ خلقو نه بیل (عام طور سره جماعت کښې) کښېناستنه- جمع اعتکافونه- (م- عربی)-

اعتماد:(اِع-تِ-ماد)اسم- ویسا- ډاډ- یقین- اعتبار- (م- عربی)-

اعتمادی:(اِع-تِ-ما-دی)اسم صفت- دَ اعتماد قابل- جمع اعتمادیان- (م- عربی)-

اعتنا:(اِع-تِ-نا)اسم- (۱)پام کونه- توجه کونه- (۲)پام- (م- عربی)-

اعجاز:(اِع-جاز)اسم- عاجز کونه- معجزه- کرامت- کرشمه- (م- عربی)-

اعجم:(اَع-جَم)اسم صفت- ګړکېچړ- هغه چې ژبه يې ډېره نښلي- (م- عربی)-

اعجمی:(اَع-جه-مي)اسم صفت- (۱)چاړا- (۲)دَ اعجم سره منسوب- (۳)غیر عرب- (م- عربی)-

اعجوبه:(اَع-جو-به)اسم- واحد- مؤنث- تماشا- عجیبه څیز- نا اشنا څیز- (م- عربی)-

اعداد:(اَع-داد)اسم- جمع- مذکر- شمېر- شمار- هندسې- عددونه- واحد عدد-

اعدام:(اِع-دام)اسم- دَ مرګ سزا ورکونه- (افغانستان)- (م- عربی)-

اعدامول:(اِع-دا-م-وَل)مصدر متعدی- دَ مرګ سزا ورکول (افغانستان)-

اعدامولے:(اِع-دا-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعدامولی- مؤنث اعدامولې- وګورئ اعدامول-

اعدامون:(اِع-دا-م-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اعدامول-

اعدامونګ:(اِع-دا-م-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعدامول-

اعدامونکے:(اِع-دا-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعدامونکی- مؤنث اعدامونکې- وګورئ اعدامول-

اعدامونه:(اِع-دا-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اعدامول-

اعدامېدل(اِع-دا-مې-دَل)مصدر لازم- دَ مرګ سزا ورکېدل- (افغانستان)-

اعدامېدلے:(اِع-دا-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعدامېدلی- مؤنث اعدامېدلې- وګورئ اعدامېدل-

اعدامېدن:(اِع-دا-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اعدامېدل-

اعدامېدنګ:(اِع-دا-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعدامېدل-

اعدامېدونکے:(اِع-دا-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعدامېدونکی- مؤنث اعدامېدونکې- وګورئ اعدامېدل-

اعدامېدهٔ:(اِع-دا-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اعدامېدل-

اعراب:(اَع-راب)اسم- جمع- مذکر- دَ اعرابی جمع- دَ عربو کلی وال- بانډیګیان- (عربی)-

اعراب:(اِع-راب)اسم- واحد- مذکر- هغه نالې چې دَ زیمناکو زمکو دَ زیم لرې کولو پهٔ غرض کنستلې شوې وی- اراب- اېراب- جمع اعرابونه- (م- عربی)-

اعراب:(اِع-راب)اسم- جمع- مذکر- دَ حرفونو حرکات- زور، زېر، پېش وغیره- (م- عربی)-

اعرابی:(اَع-را-بی)اسم- واحد- مذکر- دَ عربو دَ بانډو وسېدونکے- بانډیګی- بدو- (عربی)-

اعراض:(اِع-راض)اسم- واحد- مذکر- (۱)مخ اړونه- مخ ګرځونه- څهٔ ته شا کونه- (۲)انکار- بې رخی-

اعراف:(اَع-راف)اسم- مذکر- (۱)دَ جنّت او دوزخ تر مینځه یو مقام- (۲)دَ قرآن پاک دَ یو سُورت نوم- (۳)وُچت ځاې- (۴)دَ چرګ چارخولګ- دَ چرګ کرکره- دَ چرګ تاج- (م- عربی)-

اعزاز:(اِع-زاز)اسم- جمع- مذکر- عزت- مرتبه- رتبه- درجه- جمع الجمع اعزازات- (م- عربی)-

اعشاری:(اَع-شا-ری)صفت- (۱)لسو سره متعلق دَ هندسو یوه طریقه چې دَ صحیح عدد نه پس یو نقطه یا دَ "،" نښه واچولے شی او لهٔ دې نه پس ته هره هندسه دَ راتلونکی هندسې نه یو پهٔ لس زیاته وی- (۲)دَ سکې، تول او ناپ هغه نظام چې پکښې مختلف یونټونو نه دَ خپل ځان نه کم یونټونه

ئ (ځې-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

یو پهٔ لس زیات وی- (م- عربی)-

اعشاریه:(اِع-شا-ری-یه)اسم- هغه نقطه یا دَ "ء" نښه چې دَ صحیح هندسې نه پس دَ کسر ښکاره کولو دَ پاره لګی- (م- عربی)-

اعصاب:(اَع-صابّ)اسم- جمع- مذکر- دَ عصب جمع- پلې- (م- عربی)-

اعصابی:(اَع-صا-بی)اسمِ صفت- دَ رېشو یا دَ پلو سره تعلق لرونکے (م- عربی)-

اعضا:(اَع-ضا)اسم- جمع- مذکر- اندامونه- دَ عضو جمع- غړی- (م- عربی)-

اعطا:(اَع-طا)اسم- بخښنه- ښاندهٔ- (م- عربی)-

اعظم:(اَع-ظَم)اسمِ صفت/تفضیل- (۱)ډېر لوئ- ډېر ستر- (۲)دَ خدائ پاک یو نُوم-

اعظمی:(اَع-ظَ-می)اسمِ صفت- (۱)پهٔ زیاته اندازه- زښت ډېر- خورازیات- (۲)آخرنی اندازه- وروستنے ټکے- پورتنی څوکه (افغانستان)-

اعلام:(اِع-لامّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبر- اګاهی- (۲)دَ علم جمع- جنډې- نُومونه-

اعلامول:(اِع-لا-مَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)خبرول- اګاه کول- (۲)مشهورول- معلومول- څرګندول- (م- عربی)-

اعلامولے:(اِع-لا-مَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعلامولی- مؤنث اعلامولې- وګورئ اعلامول-

اعلامون:(اِع-لا-مَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اعلامول-

اعلامونګ:(اِع-لا-مَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعلامول-

اعلامونکے:(اِع-لا-مَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعلامونکی- مؤنث اعلامونکې- وګورئ اعلامول-

اعلامیه:(اِع-لا-می-یه)اسم- مؤنث- دَ څهٔ واقعې پهٔ باب کښې اطلاع خورېدنه- (م- عربی)-

اعلامیه:(اِع-لا-می-یه)اسم- واحد- مؤنث- هغه فیصله چې دَ دوو پلو یا دوو حکومتونو دَ ګډ نظر پهٔ پایٔ کښې خورېږی- دَ حکومت یا کومې ډلې یا ادارې لهٔ خوا دَ عامې خبرتیا پهٔ غرض نشر شوے اعلان-

اعلامېدل:(اِع-لا-مې-دَل)مصدر لازم- څرګندېدل- خبرېدل- خپرېدل- نشرکېدل- مشهورېدل- خورېدل-

اعلامېدلے:(اِع-لا-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعلامېدلی- مؤنث اعلامېدلې- وګورئ اعلامېدل-

اعلامېدن:(اِع-لا-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اعلامېدل-

اعلامېدنګ:(اِع-لا-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعلامېدل-

اعلامېدونکے:(اِع-لا-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعلامېدونکی- مؤنث اعلامېدونکې- وګورئ اعلامېدل-

اعلامېدهٔ:(اِع-لا-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اعلامېدل-

اعلان:(اِع-لانّ)اسم- څرګندونه- ظاهرونه- پهٔ جار خبر ورکونه- جار وهنه- (م- عربی)-

اعلانول:(اِع-لا-نَ-وَل)مصدر متعدی- ظاهرول- پهٔ جارخبر ورکول- څرګندول- پهٔ ډاګه وئیل-

اعلانولے:(اِع-لا-نَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعلانولی- مؤنث اعلانولې- وګورئ اعلانول-

اعلانون:(اِع-لا-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اعلانول-

اعلانونکے:(اِع-لا-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعلانونکی- مؤنث اعلانونکې- وګورئ اعلانول-

اعلانونګ:(اِع-لا-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعلانول-

اعلانوهٔ:(اِع-لا-نَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اعلانول-

اعلیٰ:(اَع-لا)اسم تفضیل/صفت- مذکر- ډېر وُچت- ډېر لوړ- زیات ښهٔ- ډېر ښهٔ- ډېر لوئ- (م- عربی)-

اعلانېدل:(اِع-لا-نې-دَل)مصدر لازم- ظاهرېدل- پهٔ جار خبر ورکېدل- څرګندېدل- ښکاره کېدل-

اعلانېدلے:(اِع-لا-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اعلانېدلی- مؤنث اعلانېدلې- وګورئ اعلانېدل-

اعلانېدن:(اِع-لا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اعلانېدل-

اعلانېدنګ:(اِع-لا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اعلانېدل-

اعلانېدونکے:(اِع-لا-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اعلانېدونکی- مؤنث اعلانېدونکې- وګورئ اعلانېدل-

اعلانېدهٔ:(اِع-لا-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اعلانېدل-

اعمال:(اَع-مالّ)اسم- جمع- مذکر- (۱)کړهٔ- چارې- کارُونه- دَ عمل جمع- (۲)دَ انجیل دَ یو کتاب نُوم-

اعمالنامه:(اَع-مال-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ عملونو کتاب- (۲)هغه کتاب چې پکښې فرښتې دَ انسان عملُونه لیکی- (م- عربی)-

اعمیٰ:(اَع-ما)صفت- ړوند- نابینا- (م- عربی)-

اعنی:(اَع-نی)فعل- واحد- متکلم- زهٔ یٔ دا معنیٰ کوم (دَ عالمانو اصطلاح) (م- عربی)-

اعوان:(اَع-وانّ)اسم- جمع- مذکر- مرسته کونکی- (م- عربی)-

اعوذ:(اَ-عُوذ)فعل- واحد- متکلم- زهٔ پناه غواړم- (م- عربی)-

اعوذ باالله:(اَ-عُو-ذُ-بل-لا)زهٔ دَ خدائ پناه غواړم- (م- عربی)-

اعیان:(اَع-یانّ)اسمِ صفت- جمع- مذکر- مشران- غټان- بُزرګان-

آغا:(آ-غا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بادار- څښتن- مالک- خاوند- (۲)ښاغلے- محترم- مُعزز- (۳)پلار ته دَ خطاب آواز- ابا جان- ابک- ابکو- ابکے- وادک- بابک- (م- ترکی- آغا)-

اغار:(اَ-غار)اسم- واحد- مذکر- چیپیا- چیپی- پانه- جمع اغارُونه-

اغاره:(اَ-غا-ره)اسم- واحد- مؤنث- رینه- دَ خپلو ګنډلو یو اوزار-

اغاز:(آ-غاز)اسم- واحد- مذکر- شروع- ابتدأ- (م- عربی)-

اغال:(آ-غال)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائ چې پهٔ صحرا کښې پکښې دَ شپې

کړې بزې راپنډې وی- کاش- پنډغالے-

اغ چوغ:(اَغ-چوغ)اسم- چوقه وهنه- جک جک-

اغ دغ:(اَغ-دَغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مکر- فرېب- دوکه- اغدوغ- اغدوغ-
(۲)چلوټې- (۳)ټکی برکی-

اغ دوغ:(اغ-دوغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَغ دغ-

آغر:(آ-غر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوږ- مانده- دَ سېلابی اُبو دَ تېرېدو
ځایْ (م- فارسی)- (۲- صفت)قابو- تیار-

اغر:(اَ-غر)فعل- دَ لیندې پهٔ ژی غشے دَ ویشتلو دَ پاره راکښنه-

اغراض:(اَغ-راض)اسم- جمع- مذکر- اړتیاګانې- حاجتونه- غرضونه-
مقصدونه- ارادې- نیتونه- (م- عربی)-

اغراق:(اغ-راق)اسم- (۱)ډوبونه- (۲)مبالغه کونه- ډوزې ویشتنه- (م- عربی)-

اغرکول:(اَ-غر-کَ-وَل)مصدر ترکیبی- غشے پهٔ ژی سوروَل-

اغروغ:(اَغ-روغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَغ دغ-

اغرین:(اُ-غ-رین)اسم- واحد- مذکر- دَ لیندې پهٔ ژی ختلے غشے- (م-
فارسی)-

اغز:(اَ-غز)اسم- واحد- مذکر- غز- اغوز- اکوړ- نباتاتی نوم جګ لانزرے
ګیا (JUG LANSREGIA)-

اغزکے:(اَغ-زَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ازغکے-

اغزنول:(اَغ-زهٔ-نه-وَل)مصدر متعدی- ازغن کول- ازغی لګول-

اغزنولے:(اَغ-زهٔ-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغزنولے-
مؤنث اغزنولې- وګورئ اغزنول-

اغزنون:(اَغ-زهٔ-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اغزنول-

اغزنونکے:(اَغ-زهٔ-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغزنونکی-
مؤنث اغزنونکې- وګورئ اغزنول-

اغزنونګ:(اَغ-زهٔ-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغزنول-

اغزنېدل:(اَغ-زهٔ-نې-دَل)مصدر لازم- ازغن کېدل- ازغی لګېدل-

اغزنېدلے:(اَغ-زهٔ-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغزنېدلی-
مؤنث اغزنېدلې- وګورئ اغزنېدل-

اغزنېدن:(اَغ-زهٔ-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اغزنېدل-

اغزنېدنګ:(اَغ-زهٔ-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغزنېدل-

اغزنېدنه:(اَغ-زهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغزنېدل-

اغزنېدونکے:(اَغ-زهٔ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغزنېدونکی-
مؤنث اغزنېدونکې- وګورئ اغزنېدل-

اغزنېدهٔ:(اَغ-زهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اغزنېدل-

اغزی:(اَغ-زی)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ازغے-

اغزی اغزی:(اَغ-زی-اَغ-زی)صفت- لهٔ اغزیو ډک- خاردار-

اغزیانه:(اَغ-زیا-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- زیکه بیکه- ازغنه- اغزنه- دَ
ازغو ډکه- ازغن ځایْ-

اغزین:(اَغ-زین)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ازغی یا اغزی لرُونکے- (۲)ښه
دار-

اغزے:(اَغ-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ازغے- جمع اغزی-

اغړل:(اَ-غَ-ړَل)مصدر- وګورئ اخښل- (عامیانه)-

اغړلے:(اَ-غَ-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغړلی- مؤنث اغړلې-
وګورئ اغړل-

اغړن:(اَ-غَ-ړَن)حاصل مصدر- وګورئ اغړل-

اغړنګ:(اَ-غَ-ړَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغړل-

اغړنه:(اَ-غَ-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغړل-

اغړونکے:(اَ-غَ-ړُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغړونکی- مؤنث
اغړونکې- وګورئ اغړل-

اغستل:(اَ-غس-تَل)مصدر- جسم یا بل کوم څیز پهٔ جامو یا پهٔ بل څیز پټول-

اغستل:(اَ-غس-تَل)مصدر- وګورئ اخېستل- (عامیانه)-

اغستلے:(اَ-غس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغستلی- مؤنث
اغستلې- وګورئ اغُستل-

اغستلے:(اَ-غس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغستلی- مؤنث
اغستلې- وګورئ اخېستل-

اغستن:(اَ-غُس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ اغُستل-

اغستن:(اَ-غس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ اخېستل-

اغستنګ:(اَ-غُس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغُستل-

اغستنګ:(اَ-غس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اخېستل-

اغستنه:(اَ-غُس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغُستل-

اغستنه:(اَ-غس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اخېستل-

اغستونکے:(اَ-غُس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغستونکی- مؤنث
اغستونکې- وګورئ اغُستل-

اغستونکے:(اَ-غس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغستونکی- مؤنث
اغستونکې- وګورئ اخېستل-

اغستهٔ:(اَ-غُس-تهٔ) حاصل مصدر- وګورئ اغُستل-

اغستهٔ:(اَ-غس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اخېستل-

اغشته:(اَ-غش-ته)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- الوده- لړلے تپلے- ککړ-
(م- فارسی)-

اغښل:(اَغ-ښَل)مصدر- وګورئ اخښل-

اغښلے:(اَغ-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغښلی- مؤنث اغښلې-
وګورئ اغښل-

اغښن:(اَغ-ښَن)حاصل مصدر- وګورئ اغښل-

اغښنګ:(اَغ-ښَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغښل-

اغښنه:(اَغ-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغښل-

اغښونکے:(اَغ-ښُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغښونکی-

"ی" (ښی-رَل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

مؤنث اغښونکې- وګورئ اغښل-

اغل:(ا-غل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پنړغالے- شپول- چار- کاره- دَ ګډو بزو د ودرولو ځاۓ- (۲)غوجل-

اغلاط:(اَغ-لاط)اسم- جمع- مذکر- تېروتنې- خطاوتنې- غلطی- (م- عربی)-

اغلام:(اَغ-لام)اسم- لواطت کونه- ملکانو سره بد فعلي کونه- بچه بازی- (م- عربی)-

اغلامی:(اغ-لا-مي)اسم صفت- ملکانے- بچه باز- جمع اغلامیان- (م- عربی)-

اغلب:(اَغ-لَب)اسم تفضیل/صفت- (۱)ډېر برلاسے- غالب تر- قوی- (۲)ګومان- دَ یقین سره نژدې- (م- عربی)-

اغلز:(اَغ-لَز)اسم صفت- واحد- مذکر- مکار-

اغلط:(اَغ-لَط)اسم تفضیل/صفت- ډېر غلط- ډېر خطا- (م- عربی)-

اغلف:(اَغ-لَف)اسم صفت- دوه زړے- منافق- (م- عربی)-

اغله:(آ-غهٔ-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- ښکلې- ښېمخې- ښائسته (ښځه)- جمع آغلې-

اغلے:(آ-غهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ آغله- جمع آغلی-

اغما:(اغ-ما)اسم- بې سُره کونه- بې هوشه کونه- (م- عربی)-

اغماز:(اَغ-ماز)اسم- واحد- مذکر- غندنه- غمازی کونه-

اغماض:(اَغ-ماض)اسم- سترګې پټونه- بې پروائی کونه- (م- عربی)-

اغند:(ا-غند)اسم- هغه بُنیاد چې دَ وروستاړو په زیاتولو سره دَ اَغستل دَ حال او اَمر ګرامری شکلونه جوړه وی- لکه اغندی- واغنده-

اغنیا:(اَغ-نی-یا)اسم صفت- جمع- مذکر- دولت مند- مالداره- بډایان- (م- عربی)-

اغوا:(اغ-وا)اسم- (۱)پټونه- دَ لارې یستنه- لمسونه- وُچتونه- (۲)تښتونه- (م- عربی)-

اغوت:(اَ-غوت)صفت- جمع- مذکر- غنم یا بله غله چې دَ ډېر پروت والی لهٔ کبله نمژنه شی او روټی ئې بې خونده او دُوبژنه وی- چرېشنه غله- زړه غله-

اغود:(آ-غود)اسم صفت- هغه لوندهٔ غنم چې دَ تېغو رایستلو نه پس وُچ کړے شی- دَ سوُن حلوا دَ جوړولو دَ پاره دغه طریقه پکارولے شی-

اغودول:(آ-غو-دَ-ول)مصدر متعدی- غنم لوندول- لهٔ تېغو یستلو نه پس بیا وُچول-

اغودولے:(آ-غو-دَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغودولی- مؤنث اغودولې- وګورئ اغودول-

اغودون:(آ-غو-دَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ اغودول-

اغودونکے:(آ-غو-دَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغودونکی- مؤنث اغودونکې- وګورئ اغودول-

اغودونګ:(آ-غو-دَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اغودول-

اغودونه:(آ-غو-دَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغودول-

اغودېدل:(آ-غو-دې-دل)مصدر لازم- غنم لوندېدل- لهٔ تېغو یستلو نه پس بیا وُچېدل-

اغودېدلے:(آ-غو-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغودېدلی- مؤنث اغودېدلې- وګورئ اغودېدل-

اغودېدن:(آ-غو-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اغودېدل-

اغودېدنګ:(آ-غو-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغودېدل-

اغودېدنه:(آ-غو-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغودېدل-

اغودېدونکے:(آ-غو-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغودېدونکی- مؤنث اغودېدونکې- وګورئ اغودېدل-

اغودېدهٔ:(آ-غو-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اغودېدل-

اغور:(ا-غور)اسم- واحد- مذکر- لهٔ لرګی جوړه دَ ناستې پېړی یا چوکی چې عام طور سره دَ پخلی په ځاۓ کښې پکارولے شی-

اغور:(آ-غور)اسم- مذکر- اراده- تکل- دَ سفر تکل- (م- فارسی)-

اغور:(اَ-غور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لرګی لنګرۍ- دَ لرګی اونګ یا بغری- (۲)تتی- دَ لرګی کاسه-

اغوړ:(آ-غوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دښمنی- اینګ- غُچ- موږ- (۲)بدله- انتقام-

اغوړل:(اَ-غو-ړل)مصدر- غړل- غښتل- تاوول (مزے)- (عامیانه)-

اغوړلے:(اَ-غو-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغوړلی- مؤنث اغوړلې- وګورئ اغوړل-

اغوړن:(اَ-غو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ اغوړل-

اغوړنګ:(اَ-غو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغوړل-

اغوړنه:(اَ-غو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغوړل-

اغوړونکے:(اَ-غو-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغوړونکی- مؤنث اغوړونکې- وګورئ اغوړل-

آغوز:(آ-غوز)اسم- کنه- کانډیانے- دَ وروُمبیو درېو ورځو پی-

اغوزین:(اَ-غو-زین)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اغزین- (۲- اسم)یو خاص قسم غشے-

اغوستل:(اَ-غوس-تل)مصدر- وګورئ اغستل-

اغوستلے:(اَ-غوس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغوستلی- مؤنث اغوستلې- وګورئ اغستل-

اغوستن:(اَ-غوس-تن)اسم- (۱)دَ اغستلو جامې یا بل کوم څیز- (۲- حاصل مصدر)وګورئ اغستل-

اغوستنګ:(اَ-غوس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغستل-

اغوستنه:(اَ-غوس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغستل-

اغوستهٔ:(اَ-غوس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اغستل-

اغوش:(آ-غوش)اسم- واحد- مذکر- غېږ- تخرګ- (م- فارسی)-

اغه:(اَ-غه)ضمیر غائب- واحد- دَ هغه عامیانه شکل-

اغه دغه:(ا-غه-ده-غه)صفت/متعلق فعل- وګورئ هغه دغه-

اغی:(آ-غي)اسم- (۱)رڼا- (۲)خوشحالی- (۳)خوښي-

اغیار:(أغ-یار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ غیر جمع چې پښتو کښې واحد استعمالیږی- پردی- ناواقف- (۲)رقیب- دښمن- (عربی)-

اغیاری:(اغ-یا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځان غیر یا پردے ګڼنه- (۲)دښمنی- تربګنی- مُخالفت- (فارسی)-

اغیړ:(أ-غیړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بد هضمی- دٔ خیټې خرابی- (۲)ضد- خنړ- کرکه- خواتوري- بغض- کینه- دښمني- اغوړ-

اغیړل:(أ-غي-ړل)مصدر متعدی- (۱)اتیړل- بد هضمه کول- (۲)کرکه کول- خوا تورے کول- وېزاره کول-

اغیړلے:(أ-غي-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغیړلی- مؤنث اغیړلې- وګورئ اغیړل-

اغیړن:(أ-غي-ړن)حاصل مصدر- وګورئ اغیړل

اغیړنګ:(أ-غي-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغیړل

اغیړنه:(أ-غي-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغیړل

اغیړونکے:(أ-غي-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغیړونکی- مؤنث اغیړونکې- وګورئ اغیړل

اغیړېدل:(أ-غي-ړي-دل)مصدر لازم- (۱)بدهضمه کېدل- (۲)وېزاره کېدل- خوا تورے کېدل- کرکه کېدل-

اغیړېدلے:(أ-غي-ړي-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغیړېدلی- مؤنث اغیړېدلې- وګورئ اغیړېدل-

اغیړېدن:(أ-غي-ړي-دن)حاصل مصدر- وګورئ اغیړېدل-

اغیړېدنګ:(أ-غي-ړي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغیړېدل-

اغیړېدنه:(أ-غي-ړي-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغیړېدل-

اغیړېدونکے:(أ-غي-ړي-دون-کے)اسم- فاعل- واحد- مذکر- جمع اغیړېدونکی- مؤنث اغیړېدونکې- مؤنث اغیړېدونکې- وګورئ اغیړېدل-

اغیړېدۀ:(أ-غي-ړي-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ اغیړېدل-

اغېزژن:(أ-غېز-ژن)اسم صفت- وګورئ اغېزه ناک-

اغېزه:(أ-غي-زه)اسم- واحد- مؤنث- اثر- تاثیر- جمع اغېزې-

اغېزه کونکے:(أ-غي-زه-ک-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- اثر کونکے- تاثیر کونکے-

اغېزه ناک:(أ-غي-زه-ناک)اسم صفت- جمع- اغېزه ناکی- اثر کونکے- تاثیر لرونکے- اغېزژن-

اغېژل:(أ-غي-ژل)مصدر- بوژول- را جمع کول-

اغېژلے:(ا-غي-ژۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اغېژلی- مؤنث اغېژلې- وګورئ اغېژل-

اغېژن:(أ-غي-ژن)حاصل مصدر- وګورئ اغېژل-

اغېژنګ:(أ-غي-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ اغېژل-

اغېژنه:(أ-غي-ژۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اغېژل-

اغېژونکے:(أ-غي-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اغېژونکی- مؤنث اغېژونکې- وګورئ اغېژل-

اغېژۀ:(ا-غي-ژۀ)حاصل مصدر- وګورئ اغېژل-

اف:(أف)حرف- (۱)دٔ افسوس او حسرت کلمه- (۲)دٔ ماشومانو ژبه کښې ګرم-

اف اف:(أف-أف)دٔ زیات افسوس او حسرت کلمه-

افات:(آ-فات)اسم- جمع- مذکر- دٔ آفت جمع- مصیبتونه- بلاګانې- تکلیفونه- مشکلات- (عربی)-

افاده:(ا-فا-ده)اسم- فائده رسونه- فیض رسونه- بیانونه- ادا کونه- ښکاره کونه- څرګندونه- (عربی)-

افادیت:(ا-فا-دی-یت)مصدر- فائده رسونه- مُفید کېدنه- (م- عربی)-

افاغنه:(أ-فا-غ-نه)اسم- جمع- مذکر- دٔ افغان جمع- پښتانۀ- (م- عربی)-

افاق:(أ-فاق)اسم- جمع- مذکر- دٔ أفق جمع- وګورئ افق- (م- عربی)-

افاقه:(أ-فا-قه)اسم- لۀ بې هوشی، رنځ یا دٔ طبیعت لۀ خرابی نه ښۀ کېدنه- مرض کښې کمے راتلنه- (م- عربی)-

افاقی:(أ-فا-قي)اسم صفت- دٔ افاق سره متعلق- عالمي- وسیع- (م- عربی)-

افت:(آ-فت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلا- مصیبت- دٔ خدایٔ قهر مثلاً قحط، بیماری، بې انصافی- (۲)تکړه- لائق (صفت)- (م- عربی)- په دویمه معنی کښې مفقن-

افتاب:(آف-تاب)اسم- واحد- مذکر- نمر- لمر- مېر- نور- نمېر- دٔ نمر سترګه-

افتابی:(آف-تا-بی)اسم صفت- افتاب سره متعلق- (ش- فارسی)-

افتتاح:(اف-ت-تاح)اسم- پرانستنه- شروع کونه- لاس پورې کونه-

افتتاحی:(اف-ت-تا-حی)صفت- افتتاح سره متعلق- دٔ ایډیټر دٔ اخبار دٔ پاره لیکلے شوے مضمون-

افتتاحیه:(اف-ت-تا-حی-یه)اسم- هغه مضمون چې ایډیټر دٔ اخبار دٔ پاره لیکلے وی-

افتخار:(اف-ت-خار)اسم- نازېدنه- وياړنه- فخر کونه- (م- عربی)-

افتخاری:(اف-ت-خا-ری)متعلق فعل/صفت- (۱)اعزازی- (۲)بې بدلې- مفت- بې پیسې- (۳)غیر رسمی (غیریتوب)- افغانستان-

افترا:(اف-ت-را)اسم- تور لګونه- تور پورې کونه- تهمت لګونه- دروغ جوړونه- (م- عربی)-

افتراق:(اف-ت-راق)اسم- بیلونه- بیلتون راوستنه- جدائی راوستنه- (م- عربی)-

افچه:(اف-چه)اسم- واحد- مؤنث- هغه فرضی شکل چې په پټی کښې دٔ مارغانو دٔ ویرولو دٔ پاره جوړ کړے شوے وی- برلک-

افراد:(أف-راد)اسم- جمع- مذکر- (۱)دٔ فرد جمع- وګړی- خلق- (۲)دٔ خنو

ي" (ښی-رل)، ې" (هې-ره-ول)، ی" (پیا-لی)، ے" (تن-دے) تفصیل دٔ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پهٔ خیال کښې دَ "افرا" دېو تلفّظ-

افراط:(اف-راطْ)اسم- تېرې- دَ حده وتنه- ډېر والے- زیات والے- دَ تفریط ضد- (م- عربی)-

افراطی:(اَف-را-طی)اسم صفت- افراط کونکے- دَ حد نه وتونکے- تېرے کونکے- زیاتی کونکے-

افرنګ:(اف-رنګ)اسم- واحد- مذکر- پېرنګے- فېرنګے- یُورپی-

افرین:(اف-فه-رین)کلمه تحسین- شاباش- واوا- کله کله طنزاً هم وئیلے شی- (م- فارسی)-

افزایش:(اف-زا-یش)اسم- ډېر والے- زیات والے- کثرت- (م- فارسی)-

افزون:(اف-زُون)صفت- زیات- ډېر- (م- فارسی)-

افسانوی:(اَف-سا-نَ-وی)اسم صفت- غېر حقیقی- دَ افسانې سره متعلق- (م- فارسی)-

افسانه:(اَف-سا-نه)اسم- واحد- مؤنث- قیصی- دَ حقیقت ضد- ادبی اصطلاح کښې وړه قیصی-

افسانه ګو:(اَف-سا-نه-ګو)اسمِ فاعل/صفت- افسانه ویونکے-

افسانه ګوئی:(اَف-سا-نه-ګو-ئی)اسم- مؤنث- افسانه وئېنه-

افسانه نګار:(اَف-سا-نه-نَ-ګار)اسمِ فاعل/صفت- افسانه لیکونکے-

افسر:(اَف-سَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مشر- سردار- (۲)تاج- (۲)خول- ټوپل- قرقره- (م- فارسی)-

افسر توب:(اَف-سر-توبْ)اسم- مشر توب-

افسرتیا:(اَف-سَر-تیا)اسم- مشرتیا- (م- عربی افسر- انګریزی آفیسر)-

افسردګی:(اَف-سُر-دَ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- پرېشانی- زبُون حالی- دلګیری- غمژن توب- غمګینی- نولړتیا- (م- فارسی)-

افسرده:(اَف-سُر-ده)اسم صفت- (۱)سوړ- مړاوے- (۲)کرنګ- کنګل- یخ بسته- (۳)غمژن- (م- فارسی)-

افسوز:(اَف-سوزْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خنکان- (۲)دَ خنګان ظاهرولو کلمه- (افسوس فارسی- تأسف عربی)-

افسوس:(اَف-سوس)اسم- دَ غم، ارمان، حسرت کلمه- (ش- فارسی)-

افسون:(اَف-سُونْ)اسم- (۱)دم- سحر- جادو- منتر- (۲)مکر- حیله-

افسونګر:(اَف-سُون-ګر)اسم صفت- (۱)جادوګر- دم ګر- (۲)حیله باز- جمع افسون ګران- مؤنث افسون ګره-

افشان:(اَف-شانْ)اسم- دَ مُقېش یا ګوټے وړې وړې زرې چې ښځې يُ دَ ښانست د پاره پهٔ تندی لګوی او پهٔ وېښتو يُ دوړوی-

افضل:(اف-ضَل)اسمِ تفضیل/صفت- ډېر غوره- بهتر- ډېر فضیلت لرُونکے- (م- عربی)-

افطار:(اف-طارْ)اسم- روژه ماتونه- دَ روژې ضد-

افطاری:(اَف-طا-ری)اسم- (۱)روژه ماتونه- (۲)دَ روژې ماتولو څیزونه- (م- عربی)-

افعال:(اَف-عالْ)اسم- جمع- مذکر- کارُونه- دَ فعل جمع- (م- عربی)-

افغان:(اَف-غانْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پښتون- جمع افغانان- (۲)دَ افغانستان وُسېدونکے-

افغانی:(اَف-غا-نی)اسم صفت- (۱)دَ افغان سره نسبت لرونکے- (۲- اسم)پښتو ژبه- (۳)دَ افغانستان دَ سکې نوم-

افغانیت:(اَف-غا-نی-یَت)اسم- پښتونولی-

افق:(اُ-فُق)اسم- واحد- مذکر- کناره- غاړه- هغه ځائ چې آسمان او زمکه یو بل سره لګېدلی ښکاری- (م- عربی)-

افقی:(اُ-فُ-قی)اسم صفت- دَ افق سره متعلق- دَ عمُودی ضد-

افک:(ا-فک)اسم- واحد- مذکر- تور- تهمت- (عربی)-

افکار:(اَف-کارْ)اسم- جمع- مذکر- دَ فکر جمع- جاجونه- فکرونه- غور او فکر- (۲)خیالات- (م- عربی)-

اُف کول:(اُف-کَ-وَل)مصدر- افسوس کول-

افګار:(اَف-ګار)صفت- ژوبل- زخمی- مجروح- (م- فارسی)-

افګانه:(اَف-ګا-نه)اسم- هغه بې مودې بچے چې دَ ماده انسان یا حېوان دَ ګېډې نه غُرځیږی- اچوونے- (م- غالباً دَ فارسی افګنده)-

افلاس:(اَف-لاسْ)اسم- مُفلسی- غریبی- خواری- (م- عربی)-

افلاطون:(اَف-لا-طونْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یونان مشهور حکیم (۴۲۹-۳۴۷ ق م)- لغوی معنٰی ارته سینه لرونکے- (یونانی)-

افلاک:(اَف-لاکْ)اسم- جمع- مذکر- دَ فلک جمع- اسمانونه- ګرځندولے- څرخ- (م- عربی)-

افلت:(اَف-لت)اسم- وُکوری اپلت-

افلتی:(اَف-لَه-تی)اسم- وُکوری اپلتې-

افواج:(اَف-واجْ)اسم- جمع- مذکر- دَ فوج جمع- فوځونه- لښکرې- لښکرُونه-

افواه:(اَف-واهْ)اسم- جمع- دَ فوه جمع- (۱)بې بنیاده خبرې- (۲)انګروزه- انګازه- (۳)واهی- بازاری خبرې- ګپ- جمع افواګانې-

افوه:(اَف-فو)کلمه تعجب- دَ حسرت، تعجب، دَ درد غم او پرېشانی پهٔ وخت لهٔ خلې وتونکې کلمه-

افهام:(اَف-هام)اسم- پوهونه- (م- عربی)-

افیم:(اَ-فیم)اسم- واحد/جمع- مذکر- تریاق- اپیم- افیون- دَ خشخاشو دَ ډوډې دَ پئیو نه حاصلېدونکی نشه اوَر مواد-

افیمی:(اَ-فی-می)اسم صفت- واحد- مذکر- افیم خور- پهٔ افیمو عادت سړے-

اقا:(آ-قا)اسم- واحد- مذکر- اغا- مالک- جمع اقایان/اقاګان- (ش- فارسی)-

اقارب:(اَ-قا-رب)اسم- جمع- مذکر- خپلوان نسکیران- رشته داران- (م- عربی)-

اقامت:(اِ-قا-مت)اسم- واحد- مذکر- استوګه- ټیکاؤ- قیام- مسکن- (۲)دَ اختر او جنازې دَ نمانځهٔ نه بغېر تکبیرونه- (م- عربی)-

اقامه:(ا-قا-مه)اسم- واحد- مؤنث- اقامت- تکبیر- (م- عربی)-

اقاو:(ا-قاو)اسم- واحد- مذکر- پهٔ زمکه دَ سېلاب یا باران ډېرې اُبهٔ- (م- ترکی، فارسی)-

اقبال:(اق-بال)اسم- (۱)خوش نصیبی- ښهٔ بخره- ښهٔ برخه- (۲)اعتراف-

اقبال مند:(اق-بال-مند)اسم- اقبال لرُونکے-

اقبال مندی:(اق-بال-من-دی)اسم- اقبال لرنه-

اقبالی:(اِق-با-لي)اسم صفت- اقبال سره متعلق- دَ جُرم یا گناه اعتراف کونکے-

اقتباس:(اق-ت-باس)اسم- (۱)انتخاب- (۲)رڼا اخیستنه- (۳)لهٔ چا دَ نظم یا نثر عبارت نقل کونه- (م- عربی)-

اقتدار:(اِق-ت-دار)اسم- وس- واک- لاس- قدرت- اختیار- طاقت- (۲)حکومت- (م- عربی)-

اقتدا:(اِق-ت-دا)اسم- وروستو تلنه- مطابعت کونه- مقتدی کېدنه- (م- عربی)-

اقتصاد:(اِق-ت-صاد)اسم- واحد- مذکر- سپما- وتِه- میانه روی- (م- عربی)-

اقتصادی:(اِق-ت-صا-دی)اسم صفت- دَ اقتصاد سره متعلق-

اقتصادیات:(اِق-ت-صا-دی-یات)اسم- جمع- هغه علم چې پهٔ هغې کښې دَ ملک دَ مادی پېداوار او دَ هغې دَ مناسب خرڅ پهٔ باب کښې تعلیم ورکولے شی- علم معاشیات-

اقدار:(اَق-دار)اسم- جمع-مذکر- دَ قدر جمع- (۱)اندازې- معیارونه- (۲)قیمتونه- (م- عربی)-

اقدام:(اِق-دام)اسم- وړاندې تلنه- پښه ایښودنه- (۲)پېل- (۳)ارتکاب- (۴)دلېری- (۵)اراده- قصد- (۶)شروع- جمع اقدامونه- (م- عربی)-

اقدس:(اَق-دَس)اسم تفضیل/صفت- ډېر پاک- نهایت پاک- (م- عربی)-

اقرار:(اِق-رار)اسم- (۱)ونېنه- مننه- پهٔ ژبه ونېنه- (۲)وعده- شرط- (م- عربی)-

اقرار نامه:(اِق-رار-نا-مه)اسم- هغه کاغذ چې پرې معاهده لیکلے شوې وی- (قانون)-

اقرارول:(اِق-را-ر-وَل)مصدر متعدی- پهٔ چا اقبال کول- څوک قایلول-

اقرارولے:(اِق-را-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اقرارولی- مؤنث اقرارولې- وګورئ اقرارول-

اقرارون:(اِق-را-ر-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اقرارول-

اقرارونګ:(اِق-را-ر-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اقرارول-

اقرارونه:(اِق-را-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اقرارول-

اقراروهٔ:(اِق-را-ر-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اقرارول-

اقرارونکے:(اِق-را-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اقرارونکی- مؤنث اقرارونکې- وګورئ اقرارول-

اقراری:(اِق-را-ری)اسم صفت- اقبالی- اقرار کونکے-

اقرارېدل:(اِق-را-رې-دَل)مصدر لازم- قائلېدل- اعتراف کول- منل-

اقرارېدلے:(اِق-را-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اقرارېدلی- مؤنث اقرارېدلې- وګورئ اقرارېدل-

اقرارېدن:(اِق-را-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اقرارېدل-

اقرارېدنګ:(اِق-را-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اقرارېدل-

اقرارېدنه:(اِق-را-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اقرارېدل-

اقرارېدونکے:(اِق-را-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اقرارېدونکی- مؤنث اقرارېدونکې- وګورئ اقرارېدل-

اقرارېدهٔ:(اِق-را-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اقرارېدل-

اقرب:(اَق-رَب)اسم- جمع- مذکر- (۱)خپل- خپل مېن- (۲- صفت)خوار- عاجز- (م- عربی)-

اقربا:(اَق-ره-با)اسم- جمع- مذکر- خپلوان- رشته دار- (م- عربی)-

اقساط:(اَق-ساط)اسم- جمع- مذکر- دَ قسط جمع- ټکړې- حصّې- کشتونه-

اقسام:(اَق-سام)اسم- جمع- مذکر- دَ قسم جمع- قسمُونه-

اقصیٰ:(اَق-صا)اسم تفضیل/صفت- ډېر لرې- (م- عربی)-

اقل:(اَ-قَل)اسم تفضیل/صفت- لږ- ډېر لږ- (م- عربی)-

اقلاً:(اَ-قَل-لَن)متعلق فعل- دَ اقل سره منسوب- پهٔ لږ ډول- (م- عربی)-

اقلیت:(اَق-لی-یَت)اسم- کمے- لږ والے- (م- عربی)-

اقلیدس:(اُق-لی-دَس)اسم- دَ جیومېټری علم- دَ ریاضی هغه هندسه چې دَ خپل موجد پهٔ نوم مشهوره ده- (م- اقلی- یونانی- کُنجی- دس- ور- هندسه)-

اقلیم:(اَق-لیم)اسم- جمع- مذکر- ملک- ولایت- دَ زمکې پینځو حصّو کښې هر یو ته اقلیم وائی- جمع الجمع اقالیم- (م- عربی)-

اقنوم:(اَق-نوم)اسم- دَ هر څیز اصل- بُنیاد-

اقوال:(اَق-وال)اسم- جمع- مذکر- دَ قول جمع- خبرې- مقولې- نصیحتونه- (م- عربی)-

اقوام:(اَق-وام)اسم- جمع- مذکر- دَ قوم جمع- قامونه- فرقې- ګروهونه-

اک:(آک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نازرین- آفت- مصیبت- (۲)عیب- نُقص- (م- فارسی)- دَ سپلمی وُنه- (هندی)-

اکا:(آ-کا)اسم- واحد- مذکر- (۱)تره‌ٔ یا مشر ورور ته دَ عزت او احترام کلمه-

اکابر:(اَ-کا-بر)اسم- جمع- مذکر- غټان- مشران- دَ اکبر جمع- (م- عربی)-

اکابکا:(اَ-کا-ب-کا)اسم- واحد- مذکر-باباټا چیندخ- کابلے چیندخ- پړوبا- ډېډو-

اکار:(آ-کار)اسم- کړهٔ وړهٔ- اوند غوند-شکل و صورت- وګورئ آکر-

اکار:(اَ-کار)اسم- واحد- مذکر- دهقان- بزګر- کسان-

اکاړ:(اَ-کاړ)اسم صفت- (۱)ظالم- دښمن- بې رحمه- (۲)وُچ- خشکی- تریخ سړے- (۳)وګورئ اکار-

اکاړه:(اَ-کا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د پهلوانانو دَ کُشتی دَ پاره ځایٔ- دَ کبډی مېدان- دَ سپو جنګولو ځایٔ- د پرخونو ځایٔ- (م- هندی)-

اکاړی:(اَ-کا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دهقانی- بزګری- زمیداری-

اکاړی:(اَ-کا-ړی)اسم- (۱)ظلم- بې رحمی- دښمنی- (۲)وُچ توب- خوشکه- تریخ والے-

اکاړی توب:(اَ-کا-ړی-توب)اسم- سختی- اړی- اړی ماری-

اکاله:(ا-کا-له)اسم- دَ زمکې یو خل قلبه کونه- (م- اک- یو- هل- قلبه- غالباً)-

اکب:(اَ-کُب)اسم صفت- مذکر- (۱)قدرت- زور- طاقت- (۲)لوئی- بزرګی- عظمت-

اکبار:(اک-بار)اسم- واحد- مذکر- یو تروې دانې لرُونکے بوټے او دَ هغې دانې چې خوړلے کیږی-

اکبر:(اک-بر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر لوئې- (۲)دَ مغل بادشاه جلال الدین لقب- (م- عربی)-

اکبری:(اک-به-ری)اسم- اکبر سره متعلق-

اکبری سُونت:(اک-به-ری-سُو-نت)اسم- وُکوری پېغمبری سُونت-

اکبری:(اک-بَ-ری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)خلوبی- مشهور خواږهٔ- (۲)دَ اکبر بادشاه اشرفی- مُهر-

اک بک:(اک-بک)اسم صفت- حېران- اک پک- (م- هندی مکابکّا)-

اک پک:(اک-پک)اسم صفت- اک دک- هک دک- حېران و پریشان- (م- وُکوری اک بک)-

اکتساب:(اک-ت-سابّ)اسم- زده کونه- کسب کونه- ګټنه- لاس ته راوړنه- خواری کونه- (م- عربی)-

اکتسابی:(اک-ت-سا-بي)صفت- ګټلے شوے- زده کړے شوے-

اکتفا:(اک-ت-فا)اسم- کافی کېدنه- بَس- بسنه- بس والے- کافی- (م- عربی)-

اکتوبر:(اک-تُو-بر)اسم- واحد- مذکر- دَ انګریزی کال لسمه میاشت چې همېشه دَ یودېرشو ورځو وی- (م- انګریزی)-

اکثر:(اک-ثر)اسمِ تفضیل/صفت- زښت ډېر-

اکثریت:(اک-ثَ-ری-یت)اسم- دَ اکثر سره متعلق- دَ شمېر پهٔ لحاظ زیاتوالے- ګڼ والے- (م- عربی)-

اکر:(اَ-کَر)اسم- (۱)شکل شباهت (اکر بکر یو ځایٔ راځی)- (۲)سرګرځی- سرګرځېدنه-

اکرابه:(اک-را-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- سپېرهٔ- کمینه، فضول او بې فائدې ښځه- ټینکه- نامبارکه پواړه- سپېرغتی-

اکرام:(اک-رامّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)انعام- (۲)عزت ورکونه- (۳)مېلمستیا ورکونه- (۴)احترام- (م- عربی)-

اکراه:(اک-راهّ)اسم- (۱)نفرت- کرکه- ناخوښی- (۲)جبر- زور- (م- عربی)-

اکرب:(اک-رَب)اسم صفت- بې وسه- عاجز- کریاب- بې کس- مجبور- مؤنث اکربه- (م- عربی اکرب- ډېر کرب کښې)-

اکربتیا:(اک-رَب-تّیا)اسم- واحد- مؤنث- بې وسی- عاجزی- لاچاری- مسکینی-

اکربکر:(اَ-کَر-بَ-کَر)اسم- شکل شباهت- کړهٔ وړهٔ- دَ مخ کاسه- خدوخال- وُکوری اکر-

اکربه:(اک-رَ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اکرابه- (۲)دَ اکرب مؤنث- (۳)دَ خاوند دَ پاره سپېره ښځه- (ش- عقرب- لړم- عربی)-

اکرکره:(اَ-کَر-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ تور رنګ او تېز بویٔ لرونکے دَ یو بوټی بېخ چې مزاج یٔ ګرم او خُشک وی او پهٔ یونانی دارُو کښې پکارېږی- اوځکرے- (م- عاقرقرحا)- نباتاتی نُوم دَ اناسائیکلس پیریترم یو قسم-

اکرم:(اک-رَم)اسمِ تفضیل/صفت- ډېر سخی- (م- عربی)-

اکرمه ګټه:(اک-ره-مه-ګ-ته)اسم- وزیره ګټه- دَ مینځنی ګټې او کچنې ګټې تر مینځه ګټه-

اکر ورانېدل:(اَ-کَر-ورا-نې-دَل)مصدر- غصه راتلل-

اکره:(آ-کَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- سپینه بزه- جمع اکرې-

اکره:(اک-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)شنډه- (۲)وُچه- (ښځه، بزه، غوا)-

اکره:(اک-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځایٔ چې دَ اُور لمبې ترې خیژی-

اکره:(اک-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- ډېر ګرم-

اکره:(اک-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اثار قدیمه- (۲)مقام-

اکرې:(اک-رې)اسم- دَ ښار کنډرې- کنډوالې- کنډولې- خرکنې- خرابه- ویرانی-

اکړ:(ا-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نا اُمیده- مایُوس- (۲)شنډ- بې حاصل- بې اولاده- یوازې- مؤنث اکړه- جمع/مؤنث اکړې-

اکړې بکړې:(اک-ړې-بک-ړې)اسم- جمع- مؤنث- دَ ماشومانو یو قسم دانې- لاکړه کاکړه-

اکړې پاکړې:(اک-ړې-پاک-ړې)اسم- دَ جوارو ګنجے وړے- ګنجے بنجے-

اکسیجن:(اک-سی-جن)اسم- واحد- مذکر- بې رنګه، بې خونده او بې بویه هغه ګېس چې دَ ژوند دَ پاره ضروری دے او یو خاصیت یٔ دا هم دے چې دَ اُور بلولو کښې مدد کوی- (م- انګریزی)-

اکسیر:(اک-سیرّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کیمیا- هغه دارو چې دَ یو مرض حکیمی علاج وی- (م- عربی)- (۲)عرق-

اکسیلېټر:(اک-سی-لے-ټر)اسم- واحد- مذکر- دَ موټرونو بسونو وغېره یو پُرزه چې هغې سره پهٔ پښه دَ زور ورکولو پهٔ نتیجه کښې رفتار تیزېږی- (م- انګریزی)-

اکش بکش:(اُ-کُش-بُ-کش)اسم- (۱)دَ جنګ دَ پاره دَ خلقو نه دَ ځان خلاصولو کوشش- (۲)دَ څو کسو تر مینځه سُوک څپېړه-

"زېر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

اککر :(اَ-کَ-کَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اکرکره-

اکل:(ا-کل)اسم فاعل- واحد- مذکر- (۱)خوړونکے- (۲)دَ دانې يو قسم چې دَ بدن غوښې او هډوکی ته پريوځی-

اکلکره:(اَ-کل-کَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اکرکره-

اکله:(اَ-کَ-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- بخيله ښځه- سپېره او شومه ښځه- پواړه- اکربه-

اکمال:(اک-مال)اسم تفضيل/صفت- پوره کونه- بشپړونه-

اکمل:(اک-مل)اسم تفضيل/صفت- ډېر بشپړ- ښۀ پوره- ډېر کامل- (م- عربی)-

اکناف:(اک-ناف)اسم- جمع- مذکر- دَ کنف جمع- څنډې- غاړې- طرفونه- (م- عربی)-

اکوبکو:(اک-کو-بک-کو)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ يوې مرغی نُوم- (۲)دَ يو لوبې نُوم- (۳)اوتې بوتې- (۴)بکواس-

اکوړ:(اَ-کوړ)اسم- واحد- مذکر- غوز- اغز- کروټ- ميټک- چرمغز-

اکوړی:(اَ-کو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- سره بوزينه- سره رنګ شوی يوه باريکه څرمن-

اکوک:(اَ-کوک)اسم- جمع- مذکر- دَ ونې غوره مېوه- دَ چاڼ مېوه-

اکونا:(ا-کو-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کندو- (۲)پاک- بې ملاوټه- (پۀ دېو معنو کښې صفت- م- هندی)-

اکوڼے:(اَ-کو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ ځاروی بچے- دَ ځناور بچے- سکوړے- سخے- سخوټے-

اکه پکه:(اَ-که-پَ-که)اسم صفت- وګورئ اک پک-

اکين:(اَ-کين)اسم- وګورئ يکين-

اکيڼے:(اَ-کی-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مشک هغه تسمه چې دَ اُبو راوړو پۀ وخت يې سَرته اچوی- (۲)دَ جولاګانو ليندی چې تنسته کښې يې پکاروی-

اکی:(ا-کی)اسم- واحد- مؤنث- مشرې خور ته دَ خطاب کلمه-

اکے:(ا-کے)اسم- واحد- مذکر-پۀ چيندرو کښې وړومبے کور-

اګ:(اګ)اسم- واحد- مذکر- پوګ-

اګا:(اَ-ګا)اسم- واحد- مذکر- دَ اَغا دَ کلمې يو شکل چې ماشومان يې پلار ته وائی-

اګابګا:(اَ-ګا-بَ-ګا)اسم- واحد- مذکر- دَ ملکانو دَ يوې لوبې نوم- اکوبکو-

اګاړ:(اَ-ګاړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اګار-

اګاړی:(اَ-ګا-ړی)اسم- واحد- مذکر- هغه بياسته چې اُس يا بل کوم ځناور پرې لۀ وړومبی پښې نه تړلے شی- دَ پچواړی ضد-

اګاؤ:(اَ-ګا-وو)متعلق فعل- وړاندې- مخکښې- وړومبے- اګامو- (ش- هندی)-

اګاونے:(اَ-ګا-ؤو-نے)صفت- دَ اګاؤ سره متعلق-

اګاه:(اَ-ګاه)اسم صفت- خبر- واقف- پوه- خبردار- (م- فارسی)-

اګامو:(اَ-ګا-مُو)متعلق فعل- وګورئ اګاؤ-

اګائی:(اَ-ګا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- اګاهی- واقفيت- خبرداری- هوښياری- و ګوری اګاهی- (ش- فارسی)-

اګاهی:(اَ-ګا-هی)اسم- خبرداری- واقفتيا- پوهه- دَ يوې واقعې پۀ حقله لۀ مخکښې نه پۀ مافوق الفطرت طريقه خبرېدنه-

اګاهی ورکول:(اَ-ګا-هی-ور-کَ-ول)مصدر متعدی- خبرول- (م- اګاه فارسی)-

اګاهی ورکېدل:(ا-ګا-هی-ور-کې-دَل)مصدر لازم- خبرېدل- پوهېدل- واقفېدل-

اګبوټ:(اګ-بوټ)اسم- واحد- مذکر- انګبوټ- انګوټ- دَ اُبو وړوکے جهاز- (م- انګريزی)-

اګدر:(اګ-دَر)اسم- واحد- مذکر- اژدر- اجګر- اژدها- ډېر زمرژن مار- (ش- فارسی اژدر)-

اګدور:(اګ-دور)اسم صفت- بې پروا- (م- هندی)-

اګر:(اَ-ګر)اسم- واحد- مذکر- دَ انسانی بدن دَ شا هغه حصّه چې بهر ته را وتې وی- کُناټے-

اګر:(اَ-ګر)حرف شرط- کۀ- کۀ چرې- (ش- فارسی)-

اګر:(اَ-ګر)اسم- (۱)يو بُوټے او دَ هغې لرګے چې پۀ سوزېدو خوشبوئی ورکوی- نباتاتی نوم ايمانرس ايکالوچا- (۲- صفت)قيمتی او ناياب څيز- انجروت-

اګر:(ا-ګر)اسم- واحد- مذکر- خشاوزه- خساوزه- سخاوژه- خساموړه- يو دارُو چې دَ نس دَ درد دَ پاره خوړلے شی- نباتاتی نوم- اکورس کيلامس او ېږے ټس-

اګر:(اَ-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مرئے- غلام- بنده- (۲)رذيل- کمينه- مؤنث اګره- جمع/مؤنث اګرانې-

اګرانی:(اګ-را-نی)اسم- دَ قرض سودا دَ ورکولو نه پس دَ هغې دَ قيمت راغنډولو کار- (م- اګاهی هندی)-

اګربتی:(اَ-ګر-به-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو خوشبودار ېکے چې دَ خوشبو دَ پاره سوزلے شی- اګر-

اګربګر:(اَ-ګر-بَ-ګر)اسم- شور شغب-

اګرتيا:(اَ-ګر-تيا)اسم- (۱)شنډتوب- شنډتيا- (۲)دَ ښځې يا ونې دَ نۀ بارداره کېدو حالت-

اګرچه:(اَ-ګر-چۀ)حرف- مرځوکه- سره ددې چې- اګرکۀ-

اګره:(اګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ وريژو، مستو يا شُملو بې مزې پخګړے- (م- هندی)-

اګره:(اګ-ره)اسم- وګورئ ګره-

اګره-يګره:(اګ-ره)(يګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اګره-

اګری نګری:(اګ-ری-نګ-ری)صفت- اړے ګړے- غوبل- هغه حالات چې دَ قانون احترام پکښې نه وی- (م- انی نګری پنجابی- ړوند وطن)-

اګړم بګړم:(اګ-ړم-بګ-ړم)اسم صفت- (۱)بېکاره، خشې عبث خبرې- (۲)ګډ وډ- (۳)عبث- بې کاره څيزونه- (م- هندی)-

ی: (ځی-ژل)، ې:(مې-ره-ؤل)، ئ:(پيا-لی)، ے:(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

اکست:(اَ-کَستّ)اسم- واحد- مذکر- د عیسوي کال اتمه میاشت-

اکل:(ا-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاورګاړے- هغه خاۍ چې کلالان ترې نه خاوره اوړي- (۲)ابراب- (۲)خندق-

اکن:(اَ-کن)اسم- واحد- مذکر- یوه وړوکې خوږخنه مرغۍ چې خوش آوازه وي- خیروا- سپیرکونټکه- سپیرکونږه- جل- خراړه- سپیرګنده- خراکه- (۲)برړا- جوغنده- کزلاخ- جمع اکنونه-

اکن:(ا-کن)اسم صفت- واحد- مذکر- بې عقله- کم عقله- نادان- لواړ- احمق-

اکن بوټ:(اَ-کن-بوټ)اسم- واحد- مذکر- انکوټ- د اُبو جهاز- وګورئ اکبوټ-

اکو:(اَ-کو)اسم- واحد- مؤنث- پپو- ببو- ترور- ماسي- د پلار یا د مور خور-

اکواړي:(اَګ-وا-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د اُس یا بل کوم ځاروي یا خناور د مخکښې پښې ترلو د پاره مزے یا پړے- اګاړي- (هندي)-

اکوړي:(ا-کو-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- اګاړي- وګورئ اکواړي-

اکه:(ا-که)اسم صفت- خبردار- واقف- وګورئ اګاه-(م- فارسي)-

اکه:(ا-که)اسم- واړ- خل- جمع اکې-

اکیربکیر:(اَ-کیر-ب-کیر)اسم صفت- (۱)اوتر حیران دریان- حیز حیران- مایوسه- بې درکه- (۲)ډېر زیات مجوم-

اکیچ:(اَ-کیچ)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه نوکر چې د ورځې چا سره کار کوي او د شپې خپل کور ته ځي-

اکیر:(اَ-کیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوړ- (۲)سرو ټکې-

اکیړے:(اَ-کې-ړے)اسم- واحد- مذکر- د شملو د مشک د خلې د ترلو مزے یا پړے-

اکیل:(اَ-کې-یل)مصدر- په چا پوري ملنډې کول- ټوقې کول- (۲)د بوري خلهٔ ترل-

اکیلے:(اَ-کې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اکیلي- مؤنث اکیلې- وګورئ اکیل-

اکین:(اَ-کې-ین)حاصل مصدر- وګورئ اکیل

اکینګ:(اَ-کې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ اکیل

اکینه:(ا-کې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اکیل

اکیونکے:(اَ-کې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اکیونکي- مؤنث اکیونکې- وګورئ اکیل

اکیه:(اَ-کې-یهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اکیل

اکۍ:(اَ-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- ها- اویه- هویه- هکۍ- انکۍ- (م- د ها اسم تصغیر)-

ال:(آ-ل)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)زوۍ لور- اولاد- ټبر- خاندان- (م- عربي)-

ال:(آل)اسم- (۱)زوزاد- زهوزاد- (۲)د پیریانو ابهٔ- (۳)سور رنګ- (م- ترکي)-

ال:(آل)اسم- پیړے- باګو- بکلولې- روے- (م- عربي)-

الا:(اَ-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ جمع سره د الله نوم اخستنه (الا الا کول)- (۲)د خوشحالۍ پهٔ موقع یوه نعره (الا وکښل)- (۳)تېزه منډه- زغاښت- پهٔ یو سا تلنه- (۴)حمله (الا کول)-

الا الا:(اَ-لا-اَ-لا)اسم صفت- مذکر- (۱)تالاترغه- چور ماچور- (۲)ناري سورې- چغې- د خوشحالۍ او د جوش ناري- د پوليي یا د اشر پهٔ وخت کښې د جوش زیاتولو ناري- (۲)کته نیونه- پره- (۴)د سپکاوي چغې-

الا بلا:(اَ-لا-بَ-لا)اسم- (۱)بېکاره او بې ښې ځیزونه- کډګاډېره ځیزونه- (۲)درد- کړاګ- مصیبت- (۲)ماري داړې- وراني ویجاړي- روا ناروا-

الات:(آ-لاتّ)اسم- جمع- مذکر- د الت جمع- هغو کالو او سامان ته وئیلے شي چې د ځنو کارونو پهٔ کولو کښې استعمالیږي- مشینونه- (م- عربي)-

الاج:(اَ-لاج)اسم صفت- واحد- مذکر- د مالوچو وهونکے- ډانډټې- نداف- حلاج- (م- حلاّج عربي)-

الاجي:(ا-لا-جي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه اله چې پوندانه پرې لهٔ مالوچو نه بېلولے شي- (۲)د کنو د کاڼي د اسپنې مشیني حصه چې پهٔ یو فریم دربو لوټېرو او د مینځ پهٔ تیر مشتمله وي- (۲)د اینځر یوه کونګه-

الاجیکګ:(الا-جي-کګ)اسم- واحد- مذکر- د یو ښکلي مارغهٔ نوم- کنجره-

الاچه:(اَ-لا-چه)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کرښې کرښې پټې پټې ریښمینه کپړه- (هندي)-

الاچي:(اَ-لا-چي)اسم- جمع- مذکر-وګورئ لاچي-

الاداد:(ا-لا-دادّ)اسم- واحد- مذکر- یوه لوبه چې ملکان پکښې یو بل نه پټېږي، زغلي او ډبونه سره ورکوي- الي شرنګ ډبلي- الي ډبلي- ټپ ټپانے- ټپ ټپانے-

الاړو:(اَ-لا-ړو)اسم- واحد- مذکر- د ترکاڼانو یو قسم برمه چې لهٔ الاړونے ځنې لوه وړه وي-

الاړوبه:(ا-لا-ړو-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هله ګوله- اړے ګړے- هنګامه- درز دروز- الغاؤ تلغاؤ- (۲)پره ورخ- غاو غړو-

الاړونے:(ا-لا-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- د ترکاڼانو لویه برمه-

الاډېر:(اَ-لا-ډېر)اسم صفت- ډېر زیات- مچ میري- بې حده زیات-

ال ارغهٔ:(ال-ار-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- یو د وړو پښو خړ رنګے مارغهٔ-

الارم:(ا-لا-رم)اسم- واحد- مذکر- ټلۍ- د ټائم پیس ټلۍ- (م- انګریزي- الارم)-

الاستي:(ا-لاس-تي)اسم صفت- (۱)غائب- پټ- (۲)ناګهانه- ناڅاپي- سمدستي-

الاشه:(ا-لا-شه)اسم- واحد- مؤنث- جامه- خامه- برغښے- کرغښے- کنجلے- جمع الاشې-

زبر "(غ-یهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

الاغ:(اَ-لاغ)اسم صفت- (۱)کرکے- مردار مهږے- خر- (۲)خرے- قاصد- (۳)اولو- باردار- (۴)خره- (م- ترکی)-

الاک ډلاک:(ا-لاک-ډ-لاک)صفت- حیران دریان- هک بک- مایوسه- هک دک-

الاکلنګ:(ا-لا-ک-لنګ)اسم- واحد- مذکر- شاد بنډک- غنجالے رنګ- ډ ملکانو یوه لوبه-

الال:(اَ-لال)اسم صفت- و ګوری حلال-

الالول:(اَ-لا-ل-ول)مصدر متعدی- وګورئ حلالول-

الالونے:(اَ-لا-ل-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حلالونے-

الالېدل:(اَ-لا-لې-دل)مصدر لازم- وګورئ حلالېدل-

الام:(آ-لام)اسم- جمع- مذکر- (۱)ډ الم جمع- تکلیفونه- غمونه- پرېشانی- مصیبتونه- (۲)عام طور سره ډ کلام نه مخکښې ډ "الام کلام" په شکل استعمالیږی-

الام کلام:(اَ-لام-ک-لام)اسم- مذکر- خبرې اترې- ګپ شپ- پېغام- خواب (مرکّب)-

الاورتې:(اَ-لا-ور-تې)اسم- جمع- مؤنث- بې فائدې وېنا- اکوبکو- چیتیاټ (افغانستان)-

الاوې وهل:(اَ-لا-وې-و-هل)اصطلاح- په یو مخ منډې وهل- په مخه خغلېدل-

الهٔ:(ا-لاه)اسم- واحد- مذکر- ډ قوت خاوند- معبود-

الهو:(اَ-لا-هو)کلمه- ماشوم ته ډ اودهٔ کولو ډ پاره سندره- (الله هو ونیل/کول مصدرونه)-

الهی:(ا-لا-هی)(۱)الله ته ډ ندا کلمه- اے زما خدایه- (۲)الهٔ سره منسوب-

الهیات:(ا-لا-هی-یات)اسم- ډ خدایٔ پاک په باره کښې علم او فلسفه-

البت:(اَل-بت)حرف- وګورئ البته-

البته:(اَل-ب-ته)حرف- (۱)ضرور- بې شکه- (۲)مګر- لېکن- ډېر ښهٔ- (۳)او- (عربی)-

البشاکه:(اَل-ب-شا-که)اسم- واحد- مؤنث- نمونه- نښه- معمولی- اثر- جمع البشاکی-

البلے:(اَل-ب-لے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- زاری کوونکے- عاجزی کوونکے- خاکسار- الون بلون کوونکے- جمع البلی-

البند:(اَل-بند)اسم- واحد- مذکر- ډ اړی ډ موسم ورشو- جمع البندونه-

البنګ:(اَل-بنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- ګونګے- خاموش- چُپ چاپ- جمع البنګیان- واحد/مؤنث البنګه- جمع/مؤنث البنګې-

البیس:(ال-بیس)اسم- واحد- مذکر- چڼ- تکے- خبره- ژغ- غږ- ګفت- وش- کش- جمع البیسونه-

الپته:(اَل-پ-ته)اسم صفت- تلولی- وارخطا- پرېشان- متلون- اوتزکوتر- تنګ تربت-

الپی الا:(اَل-پی-ا-لا)اسم صفت- ډېر خوار- خوار پړک- نېستمن- بې وسه- ډ پولی تګ ته ناست- بې شتو- (م- الف- الله)-

الت:(اَ-لت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وزار- وسله- کالے- (۲)ډ نر ډ نرتوب بهرنے اندام- ذکر- جمع الات- دوېمه معنی کښې التونه- (عربی)-

التباس:(ال-ت-باس)اسم- ډ یو شان والی لهٔ کبله په شک کښې پرېوتنه- (م- عربی)-

التجا:(ال-ت-جا)اسم- منت- زاری- خواست-

التزام:(ال-ت-زام)اسم- (۱)په غاړه اخستنه- (۲)په ځان لازمونه- (۳)ډ څهٔ کار ډ کولو یا نهٔ کولو وعده- (م- عربی)-

التفات:(ال-ت-فات)اسم- پام- توجه- مهربانی- رغبت- (م- عربی)-

التماس:(ال-ت-ماس)اسم- غښتنه- خواست- (م- عربی)-

التوا:(ال-ت-وا)اسم- نغښتنه- ځنډونه- بلې موقعې ته پرېښونه- ملتوی کونه- (عربی)-

التہ:(اَل-تہ)اسم صفت- (۱)اپوټه- پړمخې- په بل مخ- اړولے- برخلاف- په ترغ- په څټ- کېن- کینه- کس- ډ ښی ضد- ډ نېغ ضد-

التی:(اَل-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قے- کوزکتنه په- ستنه کونه- لهٔ مخه کونه- ګرډان- غرخونه- بکی- باکی- چال باسل- ګرخون- چال- باقی- جمع التیانې-

الچوغ:(اَ-ل-چوغ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وُله- خروله- ډ سېلکس ډ نباتاتی کروپ هر یو بوټے- (۲)تاوبدنه- ټیټبدنه- شاید ډ ولې ډ خاصیت په وجه- (م- ترکی- الچوق- الچخت)- الچوق- نباتاتی نوم سېلېکس ټټرا سپرما (SALIX TETRA SPERMA)-

الچه:(اَ-لهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ الاچه- جمع الچی-

الخپک:(ال-خ-پک)اسم صفت- خُپک- زرغ- نری او لږه واوره چې ډ زمکې په مخ پرته وی-

الخی:(ال-خی)اسم صفت- سست- ناراسته- لټ- ناړامه- بېځنځه-

الحاد:(ال-حاد)اسم- کږېدنه- دهریه کېدنه- ملحد کېدنه- لهٔ دینه اوړېدنه- (م- عربی)-

الحاق:(ال-حاق)اسم- جختېیدنه- شاملېدنه- شریکېدنه- (م- عربی)-

الحاقول:(ال-حا-قه-ول)مصدر متعدی- پېوست کول- شاملول- شریکول- جختول- (م- عربی)-

الحاقولے:(ال-حا-قه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع الحاقولی- مؤنث الحاقولې- وګورئ الحاقول-

الحاقون:(ال-حا-قه-ون)حاصل مصدر- وګورئ الحاقول-

الحاقونګ:(ال-حا-قه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ الحاقول-

الحاقونه:(ال-حا-قه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الحاقول-

الحاقونکے:(ال-حا-قه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الحاقونکی- مؤنث الحاقونکې- وګورئ الحاقول-

الحاقوهٔ:(ال-حا-قه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ الحاقول-

الحاقی:(ال-حا-قی)اسم صفت- ډ الحاق سره متعلق- لهٔ ځانه جوړه شوې-

لهٔ خانه پیوست شوې-

الحاقیه:(ال-حا-قي-یه)اسم- پیوستون-

الحمد:(اَل-حَم-دُ)اسم- سُورهٔ فاتحه- دَ قرآن شریف وړومبے سُورة- (م- الحمدُ لله- ټولې ستائنې دَ الله دَ پاره)-

الخ:(اَ-لخ)مُخفّف- دَ الی اخره مخفّف- یعنې دَدې تر آخر پورې- دا توریے دَ یوې جملې دَ یو څو لفظونو نه پس لیکلے شی او مطلب ئې دا وی چې دغه جُمله دې تر آخره ولُستے شي-

الدُنګ:(ال-دُنګ)صفت- بې غېرته- بې ننې- بې توښې-

ال دوال:(اَل-دو-آل)متعلق فعل- دواله- دوه اَله- زمکه پهٔ دوېم ځل اړونه-

ال رسول:(آ-لِ-ره-سول)اسم- دَ رسول کریم صلی الله علیه وسلم اولاد- سېدان- (م- عربی، فارسی)-

الزام:(اِل-زام)اسم- واحد- مذکر- (۱)تهمت لګونه- تور لګونه- (۲)ملامتیا- پړه-

الست:(اَ-لَست)اسم- دُ میثاق دَ ورځې وعده "اَلستُ بِرَبّکُم" ایا زهٔ ستاسو رب نهٔ یم-

الستی:(اَ-لَس-تي)اسم صفت- (۱)غائبانه- قدرتی- (۲)ناڅاپی- بې طمعې- ناګهانه-

السلام علیکم:(اس-سه-لا-مو-ع-لي-کُم)جُمله- پهٔ تا سو دې سلامتیا وی- دَ عربی ژبې دَ سلام کلمه-

السی:(اَل-سي)اسم- واحد- مؤنث- یو بوټے او دَ هغې تخم چې دارُو کښې پکاریږی- نباتاتی نوم لینم یوسی ټے ټسی مم- (م- سنسکرت، هندی)-

الش:(اَ-لش)اسم- واحد- مذکر- بدل- عوض-

الشع:(اَل-شَع)اسم صفت- هغه سړے چې پهٔ واضحه ډول الفاظ نهٔ شی ادا کولے-

الشول:(اَ-ل-ښ-وَل)مصدر متعدی- وګورئ الیښول-

الښېدل:(اَ-ل-ښې-دَل)مصدر لازم- وګورئ الیښېدل-

الښېدلے:(اَ-ل-ښې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع الښېدلی- مؤنث الښېدلې- وګورئ الیښېدل-

الښېدن:(اَ-ل-ښې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ الیښېدل-

الښېدنګ:(اَ-ل-ښې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ الیښېدل-

الښېدنه:(اَ-ل-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الیښېدل-

الښېدونکے:(اَ-ل-ښې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الښېدونکی- مؤنث الښېدونکې- وګورئ الښېدل-

الښېدهٔ:(اَ-ل-ښې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ الیښېدل-

الطاف:(اَل-طاف)اسم- جمع- مذکر- دَ لُطف جمع- مهربانی- (م- عربی)-

الغاء:(ال-غاء)اسم- دَ بلغا او تلغاؤ سرهٔ په ترکیبی ډول شور ما شور- شور- زوږ او کرېږ-

الغار:(اَل-غار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ یلغار-

الغاسه:(اَل-غا-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ روټی یو ټوک- (۲)وار خطا- ویرېدلې- خفه- زهېره- (دې معنو کښې صفت)-

الغاؤ تلغاؤ:(اَل-غاؤ-تَل-غاؤ)اسم صفت- اړے ګړے- شور و شر- بغاوت- چغې چغارې-

الغتان:(اَل-غ-تان)اسم صفت- واحد- مذکر- ناړامه- اړک- ضدی-

الغرض:(اَل-غَ-رَض)اسم- غرض داچې- (م- عربی)-

الغو:(اَل-غو)اسم صفت- بې اطمینانی- شور و شر-

الغو تلغو:(اَل-غو-تَل-غو)اسم صفت- وګورئ الغاؤ تلغاؤ-

الغوزا:(اَل-غو-زا)اسم- واحد- مؤنث- یوه غبرګه شپېلۍ چې دَ سندھ دَ اولسی موسیقی آله ده-

الغوش:(اَل-غوش)اسم صفت- مذکر- وګورئ ارغوش-

الغه:(اَل-غه)اسم- واحد- مؤنث- خلقه- جمع الغې- (عامیانه)-

الغه کول:(اَل-غه-کَ-وَل)مصدر- څوک پهٔ چل ول کېرول- غرض پرې کول- په تکۍ کېرول-

الغیاث:(اَل-غه-یاث)حرف ندا- دَ امداد دَ پاره دَ راغښتلو آواز- اصلی معنٰی امداد-

الف:(اَ-لف)اسم- دَ ابجدو وړومبے توریے- (م- عربی)-

الفاذ:(اَل-فاذ)اسم- هغه چنچې یا پانې چې دَ دروازو کړکیو او روشندانونو وغېره دَ جوړونو دَ مضبوطولو دَ پاره دَ دېوال او لرګی تر مینځه ټک وهلے شي- (م- انګریزی- فولډفاسټ- فولډ ونیسه- فاسټ کلک)-

الفاظ:(اَل-فاظ)اسم- جمع- مذکر- دَ لفظ جمع- ټکی- توری- خبرې اترې- ګنتګو- (م- عربی)-

الف با:(اَ-لف-با)اسم- پټی- حروف تهجّی-

الف بې:(اَ-لف-بې)اسم- (۱)حروف تهجّی- (۲)دَ هر فن ابتدا-

الفت:(اُل-فَت)اسم- واحد- مذکر- مینه- دوستی- مُحبت- (م- عربی)-

الفته:(اَ-لف-ته)اسم صفت- دَ الفتن مصدر نه اسم مفعول- لېونے- (لهٔ مینې-) حېران- پرېشان- بېکاره- بدچلنه- آواره- بدمعاش- (م- فارسی)-

الف نامه:(اَ-لف-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- سی حرفی- دَ پټی پهٔ حرفونو لیکلے شعر یا شعرونه چې وړومبے حرف ئې دَ پټی دَ دغه حرف سره سم وی- (م- فارسی)-

القا:(اِل-قا)اسم- غورځونه- اچونه- الهام- غیبی اشاره- پهٔ زړه کښې دُ خدایٔ لهٔ خوا دَ یوې خبرې غرځونه- (عربی)-

القاب:(اَل-قاب)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ لقب جمع- (۲)دَ خط عنوان یا سر خط- (م- عربی)-

القارې:(اَل-قا-رې)اسم صفت- جمع- مؤنث- (۱)ژبی- (۲)بې انتها خواهش- (۳)چغې-

القصه:(اَل-قِ-صه)متعلق فعل- قصه کوتاه- غرض دا چې- (م- عربی)-

الک:(اَ-لک)اسم- واحد- مذکر- پرزبزے- پېروزے- وړوکے غلبېل- چنوزنے-

الک:(أ-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملک- جمع الکان-

الکاري:(اَل-کا-ري)اسم صفت- جمع- مؤنث- ناري سوري- چغې- شور زوږ- کوکاري- القاري-

الکه:(اَل-که)اسم- واحد- مؤنث- حواله- قبضه- ولکه-

الکه:(أ-لَه-که)اسم- واحد- مؤنث-د الک مؤنث- (۱)وړوکې- پېغله- (۲)سپکه-

الکيش:(اَل-کيش)اسم صوت- سپي چا پسې کونه- سپي پاره کونه- سپي اچيش کونه- سپي کښکاونه-

الکي:(اَل-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ژلۍ- د ماشومانو يوه بيماري- (ش- شايد حلق سره نسبت لرونکې- عربي)- (۲)وګورئ القاري-

الکي:(اَل-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جينۍ- جونه- جينکۍ-

الک:(أ-لک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم نرم کاڼې چې لوښي ترې سازولے شي- شوکاڼې-

الکډ:(اَل-کډ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لکډ-

الکوړے:(اَل-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- اړی ګوړی- د ملکانو د يوې لوبې نوم- (ج) الکوړی-

الکونه:(اَل-کو-نه)اسم- واحد- مؤنث- سکښته- نخچه- د لباس نمونه چې وړومبے لۀ کاغذ نه تيارولے شي- خاکه- ونکه-

الکه:(اَل-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- شنډه- چې بچی نۀ راوړی- جمع الکې-

الله:(اَل-لاه)اسم- د خدائ پاک نوم- (عربی)-

الله اکبر:(اَل-لا-هُ-اک-بر)کلمه تکبير- (۱)الله ډېر لوئ دے- (۲)د تکبير کلمه چې پۀ نمونځ کښې وئيلے شي- (۳)د حيرانۍ او تعجب کلمه- (۴)د جنګ پۀ ميدان کښې له ډېره جوشه اېستونکې کلمه-

الله هو:(اَل-له-هو)جمله- صفه خدائ دے- (م- عربی)-

الله جلله:(أ-لَل-له-ج-لَل-له)اسم- واحد- مؤنث- کوشش- بېړه- تلوار- تادی- هله ځله- اله ځله-

الله يار:(اَل-لاه-يار)اصطلاح- خدائ دې ملګرے- پۀ مخه دې ښه- د خدائ پۀ امان- دا کلمه پۀ دې معنو د بلوچستان پۀ سيمه وئيلے شي-

اللی:(أ-ل-لی)اسم- واحد- مؤنث- ريږديدنه- سخته تېږونه- فريادونه کونه-

اللے تللے:(اَ-ل-لے-تَ-ل-لے)صفت/متعلق فعل- سروهلے بروهلے- سرګردان-

الم:(اَلف-لام-ميم)حروف مقطعات- د قرآن شريف وړومبی سيپاره- (عربی)-

الم:(أ-لَم)اسم- واحد/جمع- مذکر- علم- عورے- د يو بوټی تخم چې د دارو د پاره استعماليږی-

الم:(أ-لَم)اسم- مذکر- غم- نول- رنځ-

الماری:(اَل-ما-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د کتابونو، کپړو يا لوښو د اېښولو لوئ صندوق چې درازونه يا خانې لری- (ش- پرتګېزی، فرانسيسی، لاطينی، هندی)-

الماس:(اَل-ماس)اسم اله- واحد- مذکر- د نوکونو د پرېکولو آله- نوک پرېک- نوک تراش- نوتراش-

الماسی:(اَل-ما-سی)اسم صفت- د لعل پۀ رنګ- د الماس سره تعلق لرونکے-

الماله:(اَل-ما-له)اسم- د کروندې د پاره زمکه جوړونه- د قلبې کولو نه پس ماله کونه-

المدد:(اَل-مَ-دَد)اصطلاح- د مدد غوښتلو د پاره ناره- (م- عربی)-

المر:(اَل-مَر)اسم- واحد- مذکر- نمر-لمر- مېرۀ سترګه- د زمکې او ځنې نورو سيارو د کشش مرکز او د رڼا او حرارت ذريعه-

الم سلم:(أ-لَم-سه-لَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)ثابت- (۲)روغ رمټ- جمع المونه سلمونه-

الم سور:(أ-لَم-سور)اسم صفت- (۱)بې صبری- بېړه- تلوار- (۲)شور زوږ- (۳)ورانے- (۴)د ملکانو د يوې لوبې نامه-

الم سورے:(أ-لَم-سو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حرص ناک- لالچ کونکے- لالچی- حرصی- زوسترګے- تيريا- اروا وړے- (۲)وران کارے- شيطان- شرير- شرارتی- جمع الم سوری-

الم غلم:(أ-لَم-غه-لَم)صفت- واحد/جمع- مذکر- منافق- دوه زړے- دوه ژبے- چلباز- چل ولی- الم غلمے- (۲)شخړه- (اسم)

الم غلمے:(أ-لَم-غه-له-مے)اسم صفت- وګورئ الم غليزه-

الم غليزه:(أ-لَم-غ-لي-زه)اسم صفت- دوکه باز- رياکار-

الم نشرح:(أ-لَم-نَش-رَح)اصطلاح- واضح- ښکاره- د قرآن سورة نشرح وړومبی الفاظ "آيا مونږ پرا نۀ نسته"-

المورے:(اَل-مو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارمولے-

المه:(اَل-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زمکه- زېږه المه- فراخه زمکه- للمه- (۲)د "مېلمه" د افريدو تلفظ-

الميه:(اَل-مي-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دردناکه واقعه- غمژنونکې واقعه- (۲)داسې نظم، نثر يا ډرامه چې انجام ئې دردناک وی- (۲)المناک- (م- عربی)-

النج:(أ-لنج)اسم- واحد- مذکر- د ځنګلې الوچې ونه- نباتاتی نوم د پرونس ډومېسټيکا اېل (PRUNUS DOMESTICA L)- (م- فارسی)-

النګ:(أ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مورچه- (۲)شنيلے- چمن- (۳)دېوال- جمع النګونه- (م- فارسی)-

النګ:(أ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- خوا- اړخ- طرف- (م- هندی)-

النګو:(ا-لن-ګو)اسم- واحد- مذکر- بنګړے-

النګه:(أ-لن-ګه)اسم- واحد- مؤنث- لمبه- شعله- د اور شعله- (م- فارسی- النګه)-

النګه:(أ-لن-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دېوال- النګ- لوئ وچت- ګړنګ- (۲)مورچه- سنګر- څوکی- (م- فارسی)-

الو:(أ-لو)اسم- واحد- مذکر- مشهوره ترکاری- الو- پټاټه- جمع الوګان- نباتاتی نوم سولے نم ټيوسروسم-

الوا:(اَل-وا)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)حلوه- (۲)زروښه- زيری- (۳)اوښه-

ٽ" (ټی-رل)، "ي"(هې-ره-وَل)، "ڀ"(تن-ډېږ)، "ی"(پيا-لي)، تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

الوابوتې:(اَل-وا-بُو-تې)اسم- واحد- مذکر- دَ شکو دَ علاقې یو قسم نرې وابښۀ چې نرم ازغی لری- یو صحرانے بوټے- جمع الوابوتې- (دَ الوا او بوټي مُرکّب)-

الواد:(اَل-وادَ)اسم- واحد/جمع- مذکر- اولاد- بال بچ- خامن لُونړه- بچی- زويُ لور- نسل- زوزاد- پونګ- پښت- پېداوښ-

الوار:(اَل-وارَ)اسم- لرګی- چارتراش-

الواک:(اَل-واکَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نظر- دید- (۲)الوار- شواڼ- الواق- هلاک-

الوان:(اَل-وانَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لون جمع- سور رنګ- (۲)دَ سور رنګ یوه کپړه-

الواني:(اَل-وا-ني)اسم صفت- سور رنګ لرُونکے-

الوبالو:(اَ-لو-با-لو)اسم- واحد/جمع- مذکر- یوه مېوه او دَ هغې وُنه- دَ پرونس دَ خاندان یوه ونه- وګورئ ارغنچ-

الوبخاره:(اَ-لو-بُ-خا-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه تروه مېوه چې دَ خوړلو نه علاوه پخکړې، وریژو کښې هم استعمالیږي- نباتاتی نوم پرونس ډومیستیکا ایل ("PRUNUS DOMESTICA "L)- جمع الوبخارې- (ش- فارسی)-

الوبل:(اَ-لُو-بَل)اسم صفت- خلقېدونکے-

الوپیچ:(اَ-لُو-پیچ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کچالو-

الوت:(اَل-وَت)حاصلِ مصدر- وګورئ الوتل-

الوتل:(اَل-وَ-تَل)مصدرِ لازم- ورزېدل- پۀ هوا کښې دَ وزرونو پۀ زور ګرځېدل-

الوتلے:(اَل-وَ-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع الوتلی- مؤنث الوتلې- وګورئ الوتل-

الوتن:(اَل-وَ-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ الوتل-

الوتنګ:(اَل-وَ-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ الوتل-

الوتنه:(اَل-وَ-تۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ الوتل-

الوتونکے:(اَل-وَ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الوتونکی- مؤنث الوتونکې- وګورئ الوتل-

الوتې:(اَ-لو-تې)اسم- جمع- مؤنث- دَ سختې بیماری پۀ وجه لۀ خلې وتونکې بې معنې خبرې-

الوچه:(اَ-لو-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ منډتې او الوبخارې پۀ شان یوه مېوه او دَ هغې ونه- نباتاتی نوم پرونس ډومستیکا ایل ("PRUNUS DOMESTICA "L)-

الوڅه:(اَ-لو-څه)اسم صفت- پټ- پۀ ډډه- پۀ څنګ- یو طرفته-

الود:(اَ-لودَ)اسم صفت- کاږر- سرکش- ضدی-

الود:(اَ-لودَ)لاحقه- دَ ځنې اسمونو پۀ آخر کښې پۀ راتللو دَ هغو سره دَ لړلو معنی مثلاً ګناه الود- پۀ ګناه لړلے- (م- فارسی)-

الوداع:(اَل-وَ-داعَ)اسم- رخصت- پۀ مخه ښه- الوداعی سلام-

الوداعی:(اَل-وَ-دا-عی)اسم صفت- دَ الوداع سره متعلق- (م- عربی)-

الودکر:(اَ-لود-کر)اسم- مذکر- دَ الوچې یو قسم- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ الوچه-

الوده:(اَ-لو-ده)اسم صفت- مذکر/مؤنث- لړلے- تپلے- ګنده- پلیت- ککړ- داغ لرونکے- لګېدلے- داغی- ابته- ګناه ګار- (کول/کېدل مصدرونه)- (م- فارسی)-

الوزول:(اَ-لُو-زَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)پۀ هوا کښې ګرځول- پورته کول- (۲)پۀ څۀ آتشی وسله وژل- (۲)لۀ خلې وکښل- لکه سا- خبره وغېره-

الوزولے:(اَ-لُو-زَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع الوزولی- مؤنث الوزولې- وګورئ الوزول-

الوزون:(اَ-لُو-زَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ الوزول-

الوزونکے:(اَ-لُو-زَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الوزونکی- مؤنث الوزونکې- وګورئ الوزول-

الوزونګ:(اَ-لُو-زَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ الوزول-

الوزونه:(اَ-لُو-زَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ الوزول-

الوزونے:(اَ-لُو-زَ-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الوزوني- مؤنث الوزونې- وګورئ الوزول-

الوک:(اَ-لوکَ)اسم صفت- واحد- مذکر- کچه مېوه-

الوکردکو:(اَ-لو-ګر-دَ-کو)اسم- واحد- مذکر- غټه الوچه- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ الوچه-

الوکړکېراو:(اَ-لو-کړ-کې-راو)اسم- واحد- مذکر- دَ الوچې یو قسم-

الوکے:(اَ-لو-کے)اسم- مذکر- کچالو- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ کچالو-

الول:(اَل-وَل)متعلق فعل- (۱)ناڅاپه- (۲)پۀ زور سره-

الومل:(اَ-لو-مَل)اسم صفت- (۱)ډېر پوخ- خوږین- (۲)پوست- نرم-

الون بلون:(اَ-لون-بَ-لون)اسم صفت- (۱)زیاته تلوسه- بې حده خواهش- لېواله کېدنه- (۲)لړځې- ډېره سختی- (کول/کېدل- مصدرونه-)

الوول:(اَ-لو-وَل)اسم صفت- وَل وَل- تاؤ را تاؤ- کالکوتی- کرکوتی- کارکوتی- کللکوتی- کوړکتی- غټې غټې- اړنګ دوړنګ- کړی کړی- ادل بدل- ول پۀ ول- الووېل-

الووېل:(اَ-لُو-وېل)اسم صفت- وګورئ الوول-

الویل:(اَ-لو-یَل)مصدر البیل- (۱)الوی کول- (۲)ډېره کول- (۳)وریتول لکه دَ جوارو، دَ غنمو، دَ وړو- (۴)توږول-

الویلے:(اَ-لو-یۀ-لے)اسم صفت/مفعول- واحد- مذکر- جمع الویلی- مؤنث الویلې- وګورئ الویل-

الوین:(اَ-لو-ین)حاصلِ مصدر- وګورئ الویل-

الوینګ:(اَ-لو-ینګ)حاصلِ مصدر- وګورئ الویل-

الوینه:(اَ-لو-یۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ الویل-

الویونکے:(اَ-لو-یُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الویونکی- مؤنث الویونکې- وګورئ الویل-

الوی کول:(اَ-لوی-کَ-وَل)مصدر- وګورئ الویل-

الویونے:(اَ-لو-یُو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع الویونی- مؤنث الویونې- وګورئ الویل-

الوېزان:(اَل-وې-زان)اسم صفت- سرګردان- اړندکړند- وار خطا- مګ پګ- پرېشانه- ترهور-

الویښ:(اَل-ویښ)اسم- واحد- مذکر- د باد نری وږمه- نری جلکه-

الوے:(اَ-لۀ-وے)اسم صفت- وریت- پوخ- کباب-

الوے:(اَ-لَ-وے)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خړه مرغۍ، چې لکۍ یې وږده وی او آواز یې تېز وی-

الوے تلوے:(اَ-لۀ-وے-تہ-لۀ-وے)اسم- په بېړه- پۀ تادی- بې صبره-

اله:(آ-له)اسم- واحد- مؤنث- وسله- اوزار- برګ- جمع الې-

اله:(آ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هله- یرغل- حلمه- (۲)وګورئ الا-

اله:(آ-له)امر- هله- شابه- ژر شه- وکړه- بېړه کړه- تلوار وکړه-

الۀ:(ا-لاہ)اسم- واحد- مذکر- معبود- خدایٔ-

اله:(اُ-له)کلمه- د حېرت کلمه-

اله باش:(اَ-له-باش)اسم- (۱)تادی- تلوار- جلدی- (۲)شاباشے- (۳)کوشش- تلاش- زیار- (۴)خبرداری- انتباه-

اله بله:(اَ-له-بَ-له)صفت- واحد- مؤنث- فریاد- زاری- خواست- منت- التجا- جمع الې بلې-

اله بوله:(ا-له-بو-له)اسم مرکب- واحد- مذکر/مؤنث- ساده بوده- شوده- بوله- هغه سړے یا ښځه چې ساده وی- (د اله او بوله مُرکّب)- الۀ بولۀ-

اله پته:(اَ-له-پہ-تہ)صفت- تلوار کونکے- بېړه ناک-

اله پکه:(ا-له-پہ-کہ)اسم- واحد- مؤنث- کاشکنوله- د یوې مرغۍ نامه-

اله تانے:(ا-له-تا-نے)اسم- واحد- مؤنث- چنګو- د یوې مرغۍ نامه چې حلاله او د کونترې هومره وی- د سیندونو پۀ غاړو او جبو کښې ګرځی-

اله څیک:(اَ-له-څیک)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایٔ چې واورۀ یې ویلې شوې وی-

اله خله:(اَ-له-خَ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هله خله-

اله چلیک:(اَ-له-چل-یک)اسم- واحد- مذکر- اله څیک- نیم نیمګوری ویلې واورۀ چې څنې ځایٔ سپین او څنې خالی وی-

اله داد:(اَ-له-داد)اسم- واحد- مذکر- پټ پټانے- درب دربے- د هلکانو یوه لوبه- پټ پټونے-

اله کوله:(اَ-له-کو-له)اسم- واحد- مؤنث- شور شر- جنګ جګړه- اړه ګوره- کړېږ- بد انتظامی- اړے ګړے- جمع الې کولې-

اله مانه:(اَ-له-ما-نه)اسم- واحد/جمع- خامخا- ارومرو- پۀ هر صورت- (د اله او مانه مرکّب)-

الها:(اَل-ها)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ الهه-

الهاکی:(اَل-ها-کی)اسم- واحد- مؤنث- بددعا- ښېرې-

الهام:(اِل-هام)اسم- واحد- مذکر- د خدایٔ پاک لۀ خوا د انسان لۀ هدایت د پاره نازل شوے کلام- د خدایٔ خبرې- جمع الهامات/الهامونه- (م- عربی)-

الهامی:(اِل-ها-می)صفت- د الهام سره متعلق-

اله بولۀ:(ا-لۀ-بو-لۀ)اسم صفت- لېون سړے- لېون سارے- لېون غرے- لېون غر- لېون باګے- لیون شوت- لېونے- ساده بوده- لېون شوکے- لېون تارے-

الهنګ:(اَل-هنګ)اسم- واحد- مذکر- بې قراری- ژړا فریاد- ژړا انګولا- وېرتېږو- د زخمی هنګار- جمع الهنګونه-

الهه:(اِل-هه)اسم- واحد- مؤنث- خواهش آرزو- تلوسه- جمع الهې-

الیٔ:(اَ-لیٔ)حرف- د ندا توری چې د حېرانتیا پۀ وخت کښې ونېلے شی- (م- اخلئی یا هلئ- پښتو)-

الی:(اَ-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د زمکې سر ته هغه ټکړه چې د یوې نه پاتې شی- سربانډه- (۲)د ماشومانو یوه لوبه-

الیاس:(اِل-یاس)اسم- واحد- مذکر- د یو پېغمبر نامه چې پۀ وُچه باندې د مسافرو رهنمائی کوی- (م- عبرانی، عربی)-

الی الی:(اَ-لی-اَ-لی)اسم- جمع- مذکر- د ماشومانو د غنډسکې یوه لوبه، چې کوتاڼو ته یې ورغړوی- شېطان کوتی- مېرغلے- مرغلے- الی ولی-

الیان:(اِل-یان)اسم- جمع- مؤنث- واکې (افغانستان)-

الی بلی:(اَ-لی-بَ-لی)اسم- فریاد- د انصاف غوښتنه- زاری-

الی تار:(ا-لی-تار)اسم- واحد- مذکر- خوړلوړے- بېګال-

الیت پلیت:(اَ-لیت-پَ-لیت)اسم صفت- مذکر- مات ګډ- زیروزبر- ګډوډ- الیټ پلیټ-

الیټ پلیټ:(اَ-لیټ-پَ-لیټ)اسم صفت- وګورئ الیت پلیت-

الی ترپ:(اَ-لی-ترپ)اسم- د زړو یوه لوبه چې پکښې دوه لوبغاړی یو بل ته مخامخ پښې وغزوی او نور لوبغاړی ترې ټوپونه وهی-

الی جبلی:(اَ-لی-جہ-بہ-لی)اسم- پیشکوړے- د ګډا یو قسم- د زنانۀ یوه لوبه چې د یو بل لاس ونیسی- او پۀ ګډا کښې تېزې چورلی-

الی دودا:(اَ-لی-دو-دا)صفت- بې کاره سړے- خندنے-

الی دودو:(اَ-لی-دو-دو)اسم صفت- هغه سړے چې هر وخت په جلتی کښې وی-

الی دودو:(اَ-لی-دو-دو)اسم- واحد- مذکر- د یو مارغۀ نوم- بتخک- سائنسی نوم سیګنس ایس پی پی (CYGNUS SPP)-

الی شرنګ:(اَ-لی-شَرَنګ)اسم صوت- د ماشومانو پۀ لوبو کښې یوه وېنا-

الی شرنګ ړبلی:(اَ-لی-شَرَنګ-ړَ-بَ-لی)اسم- د ماشومانو د یوې لوبې نامه-

الیښادے:(ا-لی-ښا-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې پۀ ودونو کښې سندرې ونېل یې پېشه وی-

الیګډے:(اَ-لی-ګَ-ډے)اسم- واحد- مذکر- ملا چرګک- ګوډی چرګ- ګوری چرګ- ملا چرچک- د یوې مرغۍ نوم-

الیمشن:(اَ-لی-مۀ-شن)صفت- پۀ ځوانی کښې مړ- ځوانی مرګ-

الی ولی:(اَ-لی-وَ-لی)اسم- وګورئ الی الی-

ی" (ښی-رل)، ې"(مې-رہ-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

الې خلې:(أ-لې-خَ-لې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ هلې خلې-
الې دورې:(أ-لې-دو-رې)متعلق فعل/صفت- اخوادېخوا- هلته دلته- يو خوا بل خوا-
الېش:(أ-لېش)اسم- واحد- مذكر- بدل- عوض-
الېش و بدل:(أ-لېش-وَ-به-دل)اسم- ادله بدله- عوض معاوضه-
الېشول:(أ-لې-ش-وَل)مصدر- بدلول-
الېشولے:(أ-لې-ش-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع الېشولی- مؤنث الېشولې- وګورئ الېشول-
الېشون:(أ-لې-ش-وَن)حاصل مصدر- وګورئ الېشول-
الېشونكے:(أ-لې-ش-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع الېشونكی- مؤنث الېشونكې- وګورئ الېشول-
الېشونګ:(أ-لې-ش-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ الېشول-
الېشونه:(أ-لې-ش-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الېشول-
الېشېدل:(أ-لې-شې-دل)مصدر لازم- بدلېدل- تبدیلېدل-
الېشېدلے:(أ-لې-شې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع الېشېدلی- مؤنث الېشېدلې- وګورئ الېشېدل-
الېشېدن:(أ-لې-شې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ الېشېدل-
الېشېدنګ:(أ-لې-شې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ الېشېدل-
الېشېدنه:(أ-لې-شې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الېشېدل-
الېشېدونكے:(أ-لې-شې-دَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع الېشېدونكی- مؤنث الېشېدونكې- وګورئ الېشېدل-
الېشېدۀ:(أ-لې-شې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ الېشېدل-
الېک سلېک:(أ-لېک-سه-لېک)اسم- وګورئ علېک سلېک-
الېکشن:(ا-لېک-شن)اسم- واحد- مذكر- انتخاب- خوښونه- د سیاسی نمائندګۍ د پاره مشر چوڼ كونه- (م- انګريزی)
الېلل:(أ-لې-لل)مصدر- كنځل-
الېلل:(أ-لې-لل)مصدر متعدی- په اُور سوزول-
الېللے:(أ-لې-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع الېللی- مؤنث الېللې- وګورئ الېلل-
الېلنه:(أ-لې-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الېلل-
الېیل:(أ-لې-یل)مصدر- (۱)بلېدل- روښانه کېدل- (۲)وریتېدل-
الېیلے:(أ-لې-یۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع الېیلی- مؤنث الېیلې- وګورئ الېیل-
الېین:(أ-لې-ین)حاصل مصدر- وګورئ الېیل-
الېینګ:(أ-لې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ الېیل-
الېینه:(أ-لې-یۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ الېیل-
الېیونكے:(أ-لې-یون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع الېیونكی- مؤنث الېیونكې- وګورئ الېیل-

الی:(ا-لی)اسم- مؤنث- چرمینه- سرباڼړی-
الے خلے:(أ-لے-خۀ-لے)اسم- واحد- مذكر- ښځه خاوند دوه په دوه-
ام:(آم/أم)اسم- واحد- مذكر- د کرمو او شکلنو سیمو یوه مشهوره خوږه میوه او د هغې وُنه- نباتاتی نوم مېنګی فېرا انډیکا (MANGI FERA INDECA)- جمع امونه- (ش- هندی)-
ام:(أم)اسم- د ماشومونو په ژبه کښې خوراک-
اما:(ا-ما)ضمیر- وګورئ زما-
امّا:(أم-ما)حرف- خو- مګر- لیکن-
امابعد:(أم-ما-بعد)حرف- خو له دې نه پس- پس د هغې- بیا-
اماتور:(ا-ما-تور)اسم صفت- وګورئ اناړی-
اماج:(أ-ماج)اسم- واحد- مذكر- ټکی- ګل زیری- نښه- (م- فارسی)-
امادګی:(آ-ما-دَ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- خوښه- رضا- غاړه کیښودنه- رضامندی- (م- فارسی)-
اماده:(أ-ما-ده)اسم صفت- چمتو- جوړ- تیار- رضا- راضی- رضامند- راضی مند-
امارت:(أ-ما-رَت)اسم- امیری- مشری- (م- عربی)-
امارګه:(أ-مار-ګه)اسم- مذكر- اُومبارکے- د ماشومانو سخا دانې-
امّاره:(أم-ما-ره)اسم صفت- حکم کونکے- (د نفس امّاره په شکل کښې استعمالیږی)- (م- عربی)-
اماکما:(ا-ما-کَ-ما)اصطلاح- لرې نژدې- دالې دورې- ایسته بیسته- اخوا دېخوا- یو ځائې بل ځائې- د لرې لرې- (م- غالباً د امازی او کمازی مخفف)-
اماله:(أ-ما-له)اسم- نرمېدنه- مائلېدنه- د ګرامر هغه قاعده چې د هغې لاندې زور د زبر په شان لستے شی لکه د رکاب په ځائې رکېب- (م- عربی)-
اماله:(ا-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- باتړ- ترسه- د قبض ماتولو باتړ-
امام:(ا-مام)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)پېشوا- رهنما- (۲)نمونځ وركونكے- (۲- اسم)د تسبو غټه دانه- (م- عربی)-
امام:(أ-مام)اسم- وګورئ حمام- (م- حمام)-
امام باړه:(ا-مام-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د اثنا عشری مسلمانانو د مجلس اوربدو ځائې- جمع امام باړې-
امامت:(ا-ما-مت)اسم- (۱)مشری- سرداری- د امام عهده- مذهبی لوئ والے- (۲)د لارې ښودنه- رهنمائی- قیادت-
امامتی:(ا-ما-م-تی)اسم- واحد- مؤنث- د امامت کار- د نمونځ وركولو کار-
امامیه:(ا-ما-می-یه)صفت- د امامانو سره متعلق- د شیعه مسلمانانو ټولے-
امان:(أ-مان)اسم- واحد- مذكر- (۱)پناه- حفاظت- (۲)آرام و آسائش-
امان:(أ-مان)اسم- واحد- مذكر- یو قسم بوټے چې د پټیو او شوملو

زبر "(غ-بۀ-ره)، زوركے"(شل)، پېش"(نو-كا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شكون)، ه"(ز-ړه)، ۀ"(یو-سې-دۀ)

د لوښی د رنګولو د پاره استعمالیږی-

امانت:(أ-ما-نَت)اسم- واحد- مذکر- په اعتبار ورکړے څیز- چا سره په حفاظت کښې د ایښودلو د پاره ورکړے څیز-

امانت دار :(اَ-ما-نَت-دار)صفت- مذکر- امانتی- امانت ګر- امین- د امانت څیز په حفاظت سره ساتونکے- (م- عربی)-

امانت داری:(أ-ما-نت-دا-ری)اسم- امانت لرنه- د امانت خیال ساتنه- (م- عربی)-

امانت سلامت:(أ-ما-نَت-س-لا-مَت)صفت- روغ جوړ- صحیح سالم- په تول پوره-

امانت ګر :(اَ-ما-نَت-ګر)اسم صفت- وګورئ امانت دار- (م- عربی)-

امانته:(اَ-ما-نَ-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- ټوله- ټوله په ټوله-

امانتی:(اَ-ما-نه-تی)اسم صفت- مذکر-امانت ګر- امین- معتمد- دیانتدار- امانت دار- جمع امانتیان-

امانټه:(ا-ما-نَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واوره او باران ګډوړ- (۲)د واورې غټې دانې- د واورې غټ پوسی- امنټه-

امانژن:(اَ-مان-ژن)اسم- امان- یو قسم بوټے-

امانی:(أ-ما-نی)اسم صفت- (۱)پوره- ټول- سالم- (۲)پټ- خوندی- اعتباری- (۳- اسم)دیاړی- مزدوری- کچه مزدوری- (۴)یو کار په ټیکه ورکونه- د اجارې ضد-

امانی سلامی:(أ-ما-نی-س-لا-می)اسم صفت- (۱)سلامت- (۲)محفوظ- ثابت- (۳)روغ جوړ-

امانی:(أ-ما-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د امیر امان الله خان د دور افغانۍ-

امانے:(أ-ما-نے)اسم- واحد- مذکر- د لوندې خټې ټکره چې د کلکولو نه پس پکښې ماشومان سورے وکړی او د چورلندی لوبه پرې کوی-

امبا:(أم-با)اسم صوت- د غوا اواز- د غوا بغا- د غوا ږرته-

امبار :(أم-بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډیرے- ډیر- (۲)ذخیره- (۳)د غلې ګودام- (۴- صفت)بې قدره څیز- جمع امبارونه-

امبارخانه:(أم-بار-خا-نه)اسم- د غلې د ذخیره کولو ځائ- ګودام- انبار خانه-

امبارک:(أم-با-رَک)صفت- برکتی- برکت لرونکے- مُبارک-

امبارکښ:(أم-بار-کَښ)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- د کشتی ماڼکے- د کشتی څپیره یا چپه وهونکے-

امبارکی:(أم-با-ره-کی)اسم- مؤنث- مبارکی- مرغشکے- د چا په خوشحالی مغه ته خوشحالی ظاهرونه-

امبارکې:(أم-با-رَه-کې)اسم- جمع- مؤنث- د سترې شپیرې تبې دانې-

امبارکے:(أم-با-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د برکت دُعا- (۲)د سترګې ګل- (۳)پوله-

امباړی:(أم-با-ړی)اسم- جمع- مؤنث- ذخیرې-

امباری:(أم-با-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د یوې غرنیزې ونې نامه-

امباله:(أم-با-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چبوتره- (۲)مُناره- (۳)کجاوه- امبالی- امبانی- جمع امبالې-

امبالی:(أم-با-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کجاوه- (۲)مغه پولی چې په اوښ یا هاتی باندې وړلے شی-

امبالی:(أم-با-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)اوړنه- (۲)سر په سر ایښودنه-

امبانکه:(أم-با-نَه-که)اسم- واحد- مؤنث- غټه شان دانه چې سر کښې راخیژی- مورینه دانه-

امبانی:(أم-با-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د اوښ کجاوه- د ناوې امبالی- امباله-

امبر :(أم-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)کهربا- (۲)یو خوشبودار څیز- (م- عربی- عنبر)-

امبرانے:(أم-بَ-را-نے)اسم- مؤنث- د ماشومانو یوه لوبه- امرانه- انګی مل دي څوک-

امبر لوبه:(أم-بَر-لو-به)اسم- مؤنث- د پنډوس د لوبې یو قسم-

امبره:(أمبَ-ره)اسم صفت- مومره-

امبر چمبر:(أم-بَر-چَم-بَر)اسم صفت- یو بل کښې ننوتے- مُشت و ګریوان- پرزونه- یو بل سره ښخ- غوښې- خرښې- خرتیځې-

امبور:(أم-بور)اسم- واحد- مذکر- د ترکانې، لوهار او نورو کسب ګرو مغه کالے چې د څۀ ښخ څیز مثلاً مېخ وغیره وېستلو د پاره پکاریږی- جمع امبورونه- (ش- فارسی)-

امبولک سپدالک:(أم-بو-لَک-سې-دا-لَک)اسم- مذکر- د زنانوو یو قسم ګڼا-

امبیل:(أم-بیل)اسم- واحد- مذکر- امبل- هار- منه- منے- جمع امبیلونه- (م- عربی حمائل)-

امپړه ککے:(أمپَ-ره-کَ-کے)اسم- واحد- مذکر- ګلی پڼډی- ابس پڼډی- پڼډا ګلی- د هلکانو یوه لوبه-

امپه:(أم-پَه)اسم- واحد- مؤنث- د کانی نه جوړ شوے د خوان بوت-

امت:(أم-مَت)اسم- واحد/جمع- مذکر- د یو رسول منونکے جماعت- ټولے- جمع اُمتونه-

امتحان:(ام-ت-حان)اسم- واحد- مذکر- ازمائنه- ازموئنه- ازمائیل- ازمېښت- (م- عربی)-

امتحانی:(ام-ت-حا-نی)متعلق فعل- د امتحان سره متعلق- وګورئ امتحان- (م- عربی)-

امتداد :(ام-ت-داد)اسم- (۱)غزېدنه- وړدېدنه- وړدوالے- (۲)د جیومېټری په اصطلاح وړدوالے، پلن والے او ژوروالے-

امته:(ام-ته)اسم- واحد- مؤنث- هیله- طمع- آرزو- توقع- (افغانستان)-

امته دار :(اَم-ته-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ امته دار-

ی (ښی-رَل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

امتی:(اُم-مه-تی)اسم- دَ اُمت سره متعلق- (ش- عربی)-

امتیاز:(ام-ت-یاز)اسم- واحد- مذکر- بېلتون- فرق- پرخ- تمیز- جُدائی- (م- عربی)-

امتیازی:(ام-ت-یا-زی)متعلق فعل- دَ امتیاز سره متعلق- وګورئ امتیاز-

امجد:(اَم-جد)اسم تفضیل/صفت- واحد- مذکر- ډېر مُعزز- زیات عزت من- ډېر قدرور- (م- عربی)-

امجل بنجل:(اَم-جَل-بن-جَل)اسم صفت- وګورئ ارجل برجل-

امجه:(اَ-م-جه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بېکاره- نامرد- چنونا- نربښځے- (۲)مذبذب-

امچوره:(اَم-چو-ره)اسم- دَ کچه اَم وچې کړې ترازې چې دَ اوړهٔ کېدو نه پس پهٔ مصالحه کښې استعمالیږی-

امخته:(اَ-مخ-ته)اسم صفت- عادت شوے- عادتی- اموخته- روږدے-

آمد:(آ-مد)اسم- واحد- مذکر- (۱)کته- آمدن- آمدنی- (۲)دَ شاعری یوه اصطلاح- زړهٔ کښې پېدا شوې خبره-

امداد:(اِم-داد)اسم- واحد- مذکر- مرسته- کومک- مدد- (م- عربی)-

امدن:(اَ-مه-دَن)اسم- واحد- مذکر- امدنی- ګټه- فائده- حاصل- (م- فارسی)-

امدنی:(اَ-مه-دَ-نی)اسم- آمدن-

امد و رفت:(اَ-مد-وَ-رفت)اسم- واحد- مذکر- تلنه را تلنه- تعلق- راشه درشه- تلهٔ راتلهٔ- تګ راتګ- (م- فارسی)-

آمر:(آ-مر)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- حاکم- حکم ورکونکے- ډکتېټر- حکم کوونکے- (م- فارسی)-

امر:(اَ-مر)اسم- واحد- مذکر- (۱)حکم- کار- (۲)الهٔ خدایه شوې وه- جمع اوامر- (م- عربی)-

امرا:(اُ-مه-را)اسم صفت- جمع- مذکر- (۱)دَ امیر جمع- غټان- لویان- دولت مند- (۲)دَ سلطنت ارکان- (م- عربی)-

امراض:(اَم-راض)اسم- جمع- مذکر- دَ مرض جمع- مرضونه- بیماری- ناروغتیا- (م- عربی)-

امرد:(اَم-رَد)اسم صفت- هغه هلک چې لا دَ ږیرې خط يُ پهٔ مخ نهٔ وی راغلے- پاک مخ هلک- نوعمر- ښکلے هلک- جنیے- پټه- نوخېز- سپینه خلهٔ هلک- پږ مخے هلک- کچه خلهٔ هلک- (م- فارسی)-

امرزنه:(اَ-مر-زه-نه)اسم- معافی- معاف کونه-

امرسه:(اَم-ره-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وریژو دَ اوړو نه جوړ خوږ ککوړے- چې غوړو کښې پخ شوے وی- جمع امرسې- (م- هندی)- (ش- امرتی/ش- اندرسا)-

امرکان:(اَ-مر-کان)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ اُمرا- (متروک)-

امرل:(اَ-م-رل)مصدر متعدی- جنس پهٔ جنس بدلول- دَ یو قسم څاروی دَ بل قسم نه بڼیلول-

امرلے:(اَ-م-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع امرلی- مؤنث امرلې- وګورئ اُمرل-

امرنه:(اَم-ره-نه)اسم- انتخاب- خوښونه- چوڼ کونه-

امروت:(اَم-رُوت)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې مشهورې ونې او دَ هغې دَ مېوې نامه- امرود- جمع امروتان- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ امرود-

امرود:(اَم-رُود)اسم- واحد- مذکر- وګورئ امروت- نباتاتی نوم سیډیم ګوجاوا ایل (PSIDIUM GUJAVA L)-

امروزه:(اَم-رو-زه)صفت/متعلق فعل- همروزه روان- جاری- روزمره- دَ یوې ورځې پهٔ دوران کښې-

امروزی:(اَم-رو-زی)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم آسمانی رنګ ململ چې سپین ټکی پکښې وی-

امرونکے:(اَم-رُن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع امرونکی- مؤنث امرونکې- وګورئ امرل-

امره:(اَم-ره)اسم صفت- اسم- متعلق فعل- وګورئ امبره-

امریت:(آ-م-ری-یَت)ټول واکی- ټول واکتوب- دَ اَمر حکومت- امرانه نظام- یو حکومتی شعبه- (ډائریکټریټ) (افغانستان)-

امریکه:(اَم-ری-که)اسم- واحد- مؤنث- نوې دنیا چې کولمبس پهٔ ۱۴۹۸ کښې معلومه کړې وه-

امړق:(اَم-ړق)اسم- واحد- مذکر- ټوپونه- مستی- (م- همکنا- هندی)-

امړی:(اَم-ړی)اسم- واحد- مؤنث- مور- (م- هندی)- (مروت)-

امړے:(اَم-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړومبے- مخکښې- لومبړے- مؤنث اَمړی- جمع امړی-

امړے:(اَم-ړے)اسم صفت- کچه- یو ستوے- پېمړے- یاستوے- اوم-

امزروټے:(اَم-زه-رو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- دَ امزری اسم تصغیر-

امزرے:(اَم-زَ-رے)اسم- واحد- مذکر- همزرے- ازمرے- مزرے- منزرے- زمرے- جمع امزری-

امسا:(اَم-سا)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس لرګے- کونتې- لکړه-

امساک:(اِم-ساک)اسم- (۱)التوا- ایسارونه- (۲)دَ انزال ایسارونه- (۲)دَ مال ایسارونه او نهٔ خرڅ کونه- (۴)دَ باران نه کېدهٔ- (م- عربی)-

امست:(اَ-مست)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پېرلوکار- (۲)سپین څیز-

امستل:(اَ-مَس-تَل)مصدر متعدی- بیلول- جُدا کول- دَ یو بل نه پکښې فرق کول- کوښی ګوښی کول- بیلتون راوستل- تمیز کول- (افغانستان)-

امستل:(اَ-مس-تل)مصدر- پېرل- پهٔ مزی کښې څهٔ پېرل-

امستلے:(اَ-مُس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اَمستلی- مؤنث اَمستلې- وګورئ اَمستل-

امستن:(اَ-مُس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

امستن:(اَ-مس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

امستنګ:(اَ-مُس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

زبر "(خ-بهٔ-ره)" ، زورکے "(شل)" ، زېر "(ک-تاب)" ، پېښ "(نو-کا-ره)" ، جزم "(شکون)" ، "ه" (ز-ړه) ، "هٔ" (ږو-بې-دهٔ)

امستنګ:(اَ-مس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

امستنه:(اَ-مُس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اَمُستل-

امستنه:(اَ-مس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

امستونکے:(اَ-مُس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اَمُستونکی- مؤنث اَمُستونکې- وګورئ اَمُستل-

امستونکے:(اَ-مس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اَمستونکی- مؤنث اَمستونکې- وګورئ اَمستل-

امُستهٔ:(اَ-مُس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اَمُستل-

امستهٔ:(اَ-مس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اَمستل-

امستے:(اَ-مس-تے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع امستی- مؤنث امستې- وګورئ اَمستل-

امضا:(ام-ضاْ)اسم- واحد- مذکر- دستخط- (دَ افغانستان تورے)-

امغاړے:(اَم-غا-ړے)اسم- واحد- مذکر- ممغاړے- ملګرے- رفيق- جمع امغاړی- وګورئ ممغاړے-

امغانه:(اَم-غا-نه)اسم- واحد- مؤنث- جمع امغانې- وګورئ مُغانه-

امغړن:(اَم-غَ-ړن)اسم صفت- مذکر- وګورئ امغلن-

امغلن:(اُم-غَ-لَن)اسم صفت- مذکر- (۱)اُم- کچه- خمسوزه- نيم پُخته- خرموزه- (۲)لهٔ وخته مخکښې پيدا شوے ماشوم- امغړن-

امکان:(اِم-کانّ)اسم- کېدنه- دَ واقع کېدو يا ممکن کېدو صلاحيت- دَ وجوب ضد- جمع امکانات- (عربی)-

امکانی:(اِم-کا-نی)اسم صفت- دَ امکان سره متعلق- تر وسه پورې-

امکوړے:(اَم-کو-ړے)اسم- مذکر- دَ ځيرونکی ځناور بچے-

امکه:(اَ-مهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ترور- پوپو- دَ پلار خور- جمع امکې- (۲)پسته زمکه- (صفت)-

امکی:(اَ-مهٔ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پلار خور- ترور-

امکوړے:(اَم-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ځېرونکو ځناورو بچے- جمع امکوړی-

امل:(اَ-مَل)اسم- (۱)وجه- (۲)وخت-

امل:(اَ-مَل)اسم- واحد- مذکر- آرزو- اُميد- جمع آمال- (م- عربی)-

امل:(اَ-مَل)اسم- واحد- مذکر- عمل- دَ نشه لرونکو څيزونو عادت- جمع املُونه- وګورئ عمل-

املا:(ام-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ چا دَ وينا دَ ليک دُود مطابق ليکنه- (۲)دَ امتحان پهٔ ړول دَ بل ونيلے عبارت ليکنه- (۳)دَ ليک طرز- جمع املاګانې-

املاک:(اَم-لاکّ)اسم- جمع- مذکر- دَ ملک جمع- جائيداد- مال- اسباب- جاګير-

املائی:(اِم-لا-ئی)اسم صفت- دَ املا سره منسُوب-

املتاس:(اَ-مَل-تاس)اسم- جمع- مذکر- يوه وُنه چې دَ کېلې هومره زړده وی او حکيمان يې دَ جولابو دَ پاره تجويز کوی- لانډېس- کړدنلے- جرک لانډېش- خلاص پلے- نباتاتی نوم کېشيافستېولا- اېل (CASSIA FISTULA L)-

املوټ:(اَم-لوټّ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لوبه-

املوک:(اَم-لُوکّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ يوې وُنې او دَ هغې دَ مېوې نامه- نباتاتی نوم ډايوسپائی روس لوټس- اېل (DIOSPYROS LOTUS L)-

امله:(اَم-له)اسم- واحد- مؤنث- يو کبج خوند لرُونکی مېوه چې مربّه ترې جوړيږی- وګورئ اوله- نباتاتی نوم امبليکا آفی سينلس ګالرټن (EMBLICA OFFICINALIS GAERTN)-

املی:(اِم-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يوه وُنه او دَ هغې مېوه چې ترشه وی- دَ طبيبانو پهٔ اصطلاح کښې تمرهندی- نباتاتی نوم فېلنتس امبليکا (PHYLLANTHUS EMBLICA)-

املی:(ا-مَ-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عملی- (م- عربی عملی)-

املېيل:(اَم-لې-يل)مصدر- پټول-

املېيلے:(اَم-لې-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع املېيلی- مؤنث املېيلې- وګورئ املېيل-

املېين:(اَم-لې-ين)حاصل مصدر- وګورئ املېيل-

املېينګ:(اَم-لې-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ املېيل-

املېينه:(اَم-لې-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ املېيل-

املېيونکے:(اَم-لې-يُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع املېيونکی- مؤنث املېيونکې- وګورئ املېيل-

امم:(اُ-مَم)اسم- جمع-مذکر- دَ اُمت جمع- وګورئ اُمّت- (م- عربی)-

امن:(اَ-مَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)صلح- حفاظت- (۲)اطمينان- آرام- امان- پناه- دَ جنګ ضد- (م- عربی)-

امنا:(اَ-م-نا)اسم- واحد- مؤنث- اتفاق- پهٔ يوه فېصله متفّق کېدنه- (م- عربی امنّا- مونږ ايمان راوړو)-

امن امان:(اَ-مَن-اَ-مان)اسم- سکون- دَ جنګ ضد- دَ خطرې ضد- پناه-

امن بامن:(اَ-مَن-با-مَن)اسم- دَ سختې يخنۍ درې ورځې

امنته:(اَ-من-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ امانته-

امنول:(اَم-نه-وَل)مصدر- وګورئ اېمنول-

امنه:(اَ-م-نه)اسم- ناڅاپه- بې طمع- ناګهانه-

امنيت:(اَم-نی-يَت)اسم- واحد- مذکر- امنه- صُلح- آرامی- قراری- دَ پوليس محکمه (افغانستان)-

اموات:(اَم-واتّ)اسم- جمع- مرګونه- واحد موت- (م- عربی)-

امواج:(اَم-واجّ)اسم- جمع- مذکر- چپې- څپې- واحد موج-

اموال:(اَم-والّ)اسم- جمع- مذکر- مالُونه- واحد مال-

اموخت:(اَ-موختّ)اسم- (۱)عادت نيونه- خونی نيونه- بلدتيا- (۲)مينه- اُنس-

اموخته:(اَ-موخ-ته)اسم صفت- واحد جمع مذکر/مؤنث- عادت شوے- عادی- دَ وحشی ضد- زده کړے- امخته- روږدے- (فارسی- اموختن)-

ی (خی-رل)، ي (مې-ره-ول)، ئ (پيا-لې)، ـے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

امودود:(اَ-مُو-دُودْ)اسم- واحد- مذکر- عامه خاموشي- چپه چپیا- دم کېدنه-

امور:(اَ-مُورْ)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ امر جمع- کارُونه- ډېر کارونه- (۲)احکام-

امه:(اَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- طمع- توقع- دا لفظ دَ طمعې سره یو ځایې ونېلے شي-

امه رمه:(اَ-مه-رَ-مه)اسم- مُرکّب- الزام لګونه- جمع امې رمې- (دَ "امه" او "رمه" مُرکّب)-

امه و رمه:(اَ-مه-وَر-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځیو یا شپېشتو، سپشتو دَ لوبو قسم-

امی:(اُم-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نالُستے- (۲)دَ رسول الله صلی الله علیه وسلم یو صفتی نوم- جمع امیان- (م- عربی)-

امیانی:(اَم-یا-نی)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ همیانی- (ش- فارسی، هندی)-

امید:(اُ-مید)اسم- واحد- مذکر- طمع- توقع- آرزو- آسره- هیله- جمع اُمیدونه-

امیدوار:(اُ-میدْ-وارْ)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع اُمیدواران- مؤنث اُمیدواره- (۱)اُمید لرونکے- پهٔ یقین سره طمع لرونکے- خاص یقین لرونکے- (۲)امتحان کښې شامل طالب علم- امېندوار- (فارسی)-

امیدواره:(اُ-میدْ-وا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه ښځه یا ماده څناور چې پهٔ ګېډه یې بچے وی- امېندواره- (۲)دَ اُمید وار مؤنث-

امیدواری:(اُ-میدْ-وا-ری)(۱)هیله- (۲)اُمید- (۳)آسره- (۴)اُمېند- اُمېن- (۵)توقع-

امیده:(اَ-مي-ده)اسم صفت- پهٔ نوم شریک- عزیز چې دَ دوو کسانو دَ نامې شریک نُومونه یو شانې وی- همنام-

امیر:(اَ-میرْ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حاکم- حکم کوونکے- (۲)والی- (۳) دولتمند- (۴)دَ لښکر سالار- (۵)دَ قافلې مشر-

امیرانه:(اَ-مي-را-نه)متعلق فعل/صفت- دَ امیر پهٔ ډول-

امیربازی:(اَ-میر-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یو لوبه-

امیری:(اَ-مي-ری)اسم صفت- دَ امیر سره منسُوب-

امیری:(اَ-مي-ری)اسم- واحد/جمع- (۱)دَ سپینو انګورو یو قسم- (۲)دَ څټکو یو قسم-

امین:(اَ-مینْ)اسم صفت- امانت ګر- (م- عربی)-

امین:(آ-مینْ)دَ ماشوم دَ پېدا کېدو پهٔ وخت، او دَ قرآن شریف دَ ختم پهٔ موقع یو خاص تقریب-

امین:(اَ-مینْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هم داسې دې وُ شي- (۲)منـنـه- (۳)قبلونه- (۴)پریکړه- (۵)فېصله- (م- عربی)-

امین دان:(اَ-مین-دانْ)اسم صفت- واحد- مذکر- صابر- شکرګزار-

امینکو:(اَ-مین-کو)اسم- وګورئ ارغولے-

امینکی:(اَ-مین-کی)اسم- وګورئ ارغولے-

امېز:(اَ-مېز)لاحقه- دَ ګډون معنی ورکونکې لاحقه، مثلاً شکر آمېز، چې شکره پکښې ګډه وی-

امېزش:(آ-مې-زش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګډون- (۲)خمسورتیا- جمع آمېزشونه- (ش- فارسی)-

امېزي:(آ-مې-زي)اسم صفت- جمع- مذکر- ماشوم چې دَ مور پهٔ غېږ کښې توپونه وهی- اونې پونې- خېرکې-

امېغ:(اَ-مېغ)اسم صفت- خیرن- خېچن- چې صفا نهٔ وی-

امېل:(اَ-مېل)اسم- واحد- مذکر- هار- دَ غاړې کالے- جمع امېلونه- وګورئ امبېل- (م- حمائل- عربی)-

امېند:(اَ-مېند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ امید- جمع امېندونه-

امېندوار:(اَ-مېند-وارْ)اسم فاعل/صفت- مذکر- جمع امېندواران- واحد/مؤنث اُمېندواره- جمع/مؤنث اُمېندوارې- وګورئ امیدوار-

امېندواره:(اَ-مېندْ-وا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ اُمیدواره-

امې:(اَ-مې)اسم- واحد- مذکر- دَ څناورو یو بیماری- (جمع امی)-

ان:(اَن)اسم صفت- لغړ- بربنډ-

ان:(ان)اسم- واحد- مذکر- جمع نهٔ استعمالیږی- لحظه- معمولی وقفه- دَ وخت ډېر وړوکے مقدار- (م- شاید- ان- عربی)-

ان:(اَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)عن- بالکل- بېدو- بېدونے- (۲)وس- کوشش- قوت- طاقت-

ان:(اَن)لاحقه- دَ جمع مذکر پهٔ لاحقو کښې یو لاحقه لکه خان نه خانان-

انا:(اَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اصل معنٰی "زهٔ" (دَ عربی واحد متکلم)- (۲)خودی- خودداری (مقابله وکړئ انانیت سره)- (م- عربی)-

انا:(اَ-نا)اسم صفت- بربنډه- (بنګښ، تیراه، کرم ایجنسی)-

انا:(اَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- نیا- دَ مور یا پلار مور- (۲)مرې مشرې ښځې ته دَ احترام کلمه- جمع اناګانې-

انابت:(اَ-نا-بَت)اسم- توجه کېدنه (خدایٔ پاک ته)- توبه کونه- بار بار رجوع کونه- (م- عربی)-

اناپ:(اَ-ناپ)اسم- واحد- مذکر- مرخنې- مرخانې- عناب- نباتاتی نوم زِزِی فس سټیوا (ZIZYPHUS SATIVA)-

اناتیتی:(اَ-نا-تی-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ماشومانو یوه لوبه- (۲)ړوند چرګ- (۳)ړنده خره-

اناجیل:(اَ-نا-جیل)اسم- جمع- مذکر- دَ انجیل جمع- څلور انجیلونه- دَ یوحنا، متی، مرقس او لوقا کتابونه-

انار:(اَ-نارْ)اسم- واحد- مذکر- یوه دانې داره مېوه چې پوټکے یې خړ او خوند یې ترش یا خوږ وی- زولنګ- نرګوسے- انارګونے- اننګوړے- نباتاتی نوم پونیکا ګرېنټم ایل (PUNICA GRANATUM "L.")-

انارېوټے:(اَ-نار-بو-ټے)اسم- دَ انار بوټے- منګتیاره- وګورئ انار-

انار دانه:(اَ-نار-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- مساله چې دَ اننګورو لهٔ دانو جوړیږی- نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ انار-

انار رنګے:(اَ-نار-رَنګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع انار رنګی- دَ انار پهٔ شان رَنګ لرونکے- سور- ښکلے- ښائسته- انارین- سور سپین- دَ نرسوی رنګ-

انارګوړے:(اَ-نار-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- اننګوړے- وړوکے تریو خنګلی انار چې آناردانه ترې جوړیږی- وګورئ انار- اُړنګ- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ انار-

انارګوسه:(اَ-نار-ګو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ انار وَنه- (۲)دَ انار دانې- جمع انارګوسې-

اناری:(اَ-نا-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ انار پهٔ شان- انار رنګے- رنګیز- ښکلے-

انارین:(اَ-نا-رین)اسم صفت- وګورئ انار رنګے-

اناړی:(اَ-نا-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- ناپوهه- ناشولته- بې تجربې- اړبنګ- بې کاره- بې تولې- اماتور- جمع اناړیان- (م- هندی)-

اناً فاناً:(اَ-نَن-فا-نَن)فعل- ناڅاپه- دَ سترګو رَپ کښې- سمدستی- یک دم- (م- عربی)-

اناګی:(اَ-نا-ګی)اسم تصغیر- (۱)دَ انا تصغیر- (۲)دَ ماشومانو یوه لوبه- (۳)یو خر شان چینجے-

انالوړے:(اَ-نا-لو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو قسم بوټی نوم- (افغانستان)-

انام:(اَ-نام)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړې تکړې- روړی- (۲)خلق- خلقه- عوام- اولس- (م- عربی)-

انام:(اِ-نام)اسم- واحد- مذکر- خُشے- بې کاره- بې روزګاره- تیارلګ- تیار خور- بې کاره ناست-

انانګه:(اَ-نانګ-ګه)اسم- اننګے- رُخسار- باغن- بارخو- کوکی- ګوګی- بغون-

انانګه:(اَ-نانګ-ګه)اسم- مؤنث/مذکر- واحد/جمع- یو غرنیز بوټے چې مېوه يُ دَ الو بالو پهٔ شان وی-

انانیت:(اَ-نا-نی-یَت)اسم- (۱)خان منته- (۲)خود پسندی- (۳)غرور- (مقابله و کړئ ان سره)- (م- عربی)-

اناوالے:(اَ-نا-وا-لے)اسم- اناتوب-

اناوټ:(اَ-نا-وټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاوان- تروټه- تقصان- خساره- زیان- (۲)سود- نفع- منافع- ګټه-

اناورله انا:(اَ-نا-ور-له-اَ-نا)اسم- مؤنث- (۱)غُره نیا- وره نیا- دَ نیا مور- (۲)دَ نیکهٔ مور- دَ کړوسو نیا-

اناني:(ا-نا-ني)اسم صفت- کم عقله- بې وقوفه- اناړی- نادانه-

اَنب:(امب)واحد- جمع انبونه- وګورئ ام-

انبار:(اَم-بار)اسم- واحد- مذکر- امبار- ډېر- ذخیره- ډېرے- جمع انبارونه-

انبار خانه:(اَم-بار-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- امبارخانه- هغه ځائ چې غله پکښې ذخیره کیږی- دَ غلې ګودام-

انبارول:(اَم-با-رَ-ول)مصدر متعدی- (۱)امبارول- ذخیره کول- ډېرے کول- دلی کول- دَ یو بل دَ پاسه کېښول- (۲)پهٔ چا ذمه داری ورتپل- پهٔ چا پنډېدل-

انبارون:(اَم-با-رَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ انبارول-

انبارونکے:(اَم-با-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انبارونکی- مؤنث انبارونکې- وګورئ انبارول-

انبارونګ:(اَم-با-رَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انبارول-

انبارونه:(اَم-با-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انبارول-

انباری:(اَم-با-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- خوړ-

انبارېدل:(اَم-با-رې-دَل)مصدر لازم- امبارېدل- ذخیره کېدل- دلی کېدل- دَ یو بل دَ پاسه ایښولے کېدل-

انبارېدن:(اَم-با-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ انبارېدل-

انبارېدنګ:(اَم-با-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ انبارېدل-

انبارېدنه:(اَم-با-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انبارېدل-

انبارېدونکے:(اَم-با-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انبارېدونکی- مؤنث انبارېدونکې- وګورئ انبارېدل-

انبارېدهٔ:(ام-با-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ انبارېدل-

انباری:(اَم-با-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- امباری- انبالی- دهاتی کجاوه- (م- عماری- عربی)-

انبالی:(ام-با-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- کجاوه-

انبانچه:(اَم-بان-چه)اسم- واحد- مؤنث- امباچه- جېب- بغل جېب- ګوړانه- ګوړې- خولی- دَ تخرګ جېب-

انبساط:(اِم-بې-ساط)اسم- غوړېدنه- وېړېدنه- خوشحالی-

انبل تنبل:(ام-بل-تَم-بل)اسم صفت- پړسېدلے- ړړ بړ- امبل تمبل-

انبور:(ام-بور)اسم- مذکر- لوئ مېدان-

انبور:(اَم-بور)اسم- واحد- مذکر- جمع انبورونه- وګورئ امبور-

انبول:(اَم-بول)اسم- مذکر- وېر- ژړا- فریاد- ماتم-

انبووه:(اَم-بو-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کلیو پهٔ سطح یو خاص قسم لوبه چې دَ غښې پهٔ ذریعه پکښې جوړه شوې نښه ویشتے شی-

انبوه:(اَم-بوه)اسم- جمع- هجوم- ګڼه ګوڼه- ګڼه ګوره- (م- فارسی)-

انبیاً:(اَم-بی-یا)اسم- جمع- مذکر- دَ نبی جمع- پیغمبران- رسولان- (م- عربی)-

انبېل:(اَم-بېل)اسم- واحد- مذکر- امبل- امبېل- مار- دَ ګلونو یا سرو سپینو نه جوړ دَ غاړې هار- وګورئ امبېل- جمع امبېلونه-

ان پهٔ ان:(اَن-پهٔ-اَن)متعلق فعل- دم پهٔ دم- ساعت پهٔ ساعت- لحظه پهٔ لحظه- وخت پهٔ وخت- ګړی پهٔ ګړی-

ئ"(څی-رَل)، ې"(هې-ره-وَل)، ی"(پیا-لي)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

انپلق:(ان-پ-لق)اسم- وګورئ بنتک-

انتباه:(ان-ت-باه)اسم- خبردارونه- اطلاع ورکونه- (م- عربي)-

انتحار:(ان-ت-حار)اسم- په خپله د ځان وژنه- خودکشي-

انتخاب:(ان-ت-خاب)اسم- خوښونه- اختيارونه- غوره کونه- اېڅونه- هغه سياسي عمل چې د هغې په نتيجه کښې نمائنده حکومت قائميږي- (م- عربي)-

انتخابات:(ان-ت-خا-بات)اسم- جمع- مذکر- د انتخاب جمع- رائې ورکونه- (م- عربي)-

انتخابول:(ان-ت-خا-ب-ول)مصدر متعدي- خوښول- اختيارول- غوره کول- اېڅول-

انتخابون:(ان-ت-خا-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ انتخابول-

انتخابونګ:(ان-ت-خا-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انتخابول-

انتخابونکے:(ان-ت-خا-ب-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انتخابونکي- مؤنث انتخابونکې- وګورئ انتخابول-

انتخابونه:(ان-ت-خا-ب-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ انتخابول-

انتخابي:(ان-ت-خا-بي)اسم صفت- د انتخاب سره متعلق-

انتخابېدل:(ان-ت-خا-بې-دل)مصدر لازم- خوښېدل- اختيارېدل- غوره کېدل- اېڅل- (م- عربي)-

انتخابېدن:(ان-ت-خا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ انتخابېدل-

انتخابېدنګ:(ان-ت-خا-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ انتخابېدل-

انتخابېدنه:(ان-ت-خا-بې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ انتخابېدل-

انتخابېدونکے:(ان-ت-خا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انتخابېدونکي- مؤنث انتخابېدونکې- وګورئ انتخابېدل-

انتخابېده:(ان-ت-خا-بې-ده)حاصل مصدر- وګورئ انتخابېدل-

انتر:(ان-تر)اسم- واحد- مذکر- منتر- جادو- دم چُف- کوډې- پترې-

انتر:(ان-تر)حرف- بېخي نژدې- يو ځاې يا وخته پورې-

انترا:(ان-ت-را)اسم- واحد- مؤنث- د سندرې کړې- بند- په ساز کښې د موسيقي طرز- (م- هندي)-

انتروشے:(ان-ترو-شے)اسم- واحد- مذکر- انتوشے- انتشے- نړے- نژے- پرنجے- ترنجے- پرچل- پرنچکے- جمع انتره شي-

انتري:(ان-ته-ري)اسم- واحد- مذکر- عنتري- يو قسم ګل دے چې د پېروتي د ګل په شان وي-

انتساب:(ان-ت-ساب)اسم- (۱)نسبت لرنه- (۲)تعلق- نسبت-

انتساخ:(ان-ت-ساخ)اسم- واحد- مذکر- منسوخونه- رد کونه- (م- عربي)-

انتشار:(ان-ت-شار)اسم- (۱)تيتيدنه- خوربدنه- (۲)پريشاني- تردد- ويره- (۳)د شهوت په نتيجه کښې لګېدنه- (م- عربي)-

انتظار:(ان-ت-ظار)اسم- واحد- مذکر- نغراند- کتون- کتنه- اسره- په اميد وسېدنه- لار کتنه-

انتظار خانه:(ان-ت-ظار-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د انتظار ځاې-

انتظار ګاه:(ان-ت-ظار-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انتظار خانه-

انتظام:(ان-ت-ظام)اسم- پېودل- پيل- تنظيم کونه- بندوبست- ترتيب- (م- عربي)-

انتظامي:(ان-ت-ظا-مي)اسم صفت- د انتظام سره متعلق-

انتظاميه:(ان-ت-ظا-مي-يه)اسم صفت- د قاعدې او ضابطې مطابق کار چلونکي- بندوبست کوونکي- د انتظام کولو واکمن- وګورئ انتظام- (م- عربي)-

انتقاد:(ان-ت-قاد)اسم- (۱)کره کونه- (۲)ګټ نيوے- اړنګ نيوونه- اعتراض- تنقيد-

انتقادي:(ان-ت-قا-دي)صفت- انتقاد سره تعلق لرونکے- د تنقيد سره متعلق-

انتقال:(ان-ت-قال)اسم- (۱)مر کېدنه- (۲)د جائيداد منتقل کېدنه- (۳)نقل و حرکت- (۱)ليږدونه- (۲)کوچونه- (۳)وړنه- لښنه- (م- عربي)-

انتقال نامه:(ان-ت-قال-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه سرکاري کاغذ چې د جايداد د انتقال تفصيل پکښې ليکلے وي-

انتقالول:(ان-ت-قا-ل-ول)مصدر متعدي- د يو ځاې نه بل ځاې ته کول- بدلول- جائېداد منتقل کول- لېږدول- کوچول- وړل-

انتقالون:(ان-ت-قا-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ انتقالول-

انتقالونکے:(ان-ت-قا-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انتقالونکي- مؤنث انتقالونکې- وګورئ انتقالول-

انتقالونګ:(ان-ت-قا-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انتقالول-

انتقالونه:(ان-ت-قا-ل-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ انتقالول-

انتقالي:(ان-ت-قا-لي)اسم صفت- د انتقال جوګه- (م- عربي)-

انتقالېدل:(ان-ت-قا-لې-دل)مصدرلازم- بدلېدل- مر کېدل- لېږدېدل- (۲)د يو ځاې نه بل ځاې ته کېدل- (۳)جائېداد د بل چا په نوم ختل-

انتقالېدن:(ان-ت-قا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ انتقالېدل-

انتقالېدنګ:(ان-ت-قا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ انتقالېدل-

انتقالېدنه:(ان-ت-قا-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ انتقالېدل-

انتقالېدونکے:(ان-ت-قا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انتقالېدونکي- مؤنث- انتقالېدونکې- وګورئ انتقالېدل-

انتقالېده:(ان-ت-قا-لې-ده)حاصل مصدر- وګورئ انتقالېدل-

انتقام:(ان-ت-قام)اسم- بدل- بدله- پور- وار- غچ- کسات- اغوږ- غچه- (م- عربي)-

انتقامي:(ان-ت-قا-مي)اسم صفت- د انتقام سره متعلق- (م- عربي)-

انتها:(ان-ت-ها)اسم- واحد- مؤنث- اخېر- انجام- حد- خاتمه- (م- عربي)-

انتها پسند:(ان-ت-ها-پ-سند)اسم صفت- هره نظريه کښې د انتهائي اقدام کولو قائل-

انتها پسندي:(ان-ت-ها-پ-سن-دي)اسم صفت- د انتها پسند عمل او نظريه-

"زبر"(خ-بـه-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "ه"(پو-بې-ده)

انتهائي:(ان-ت-ها-ئي)اسم صفت- نهايت- آخري-

اُنټر:(اُن-ټر)اسم- واحد- مذکر- چابک- کروړه- (م- هنټر انګريزي)-

انټرنېشنل:(ان-ټر-نېش-نل)صفت- بين الاقوامي- عالمګير- (م- انګريزي)-

انټوسے:(اَن-ټو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انتروشے-

انټوشے:(اَن-ټو-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انتروشے-

انټه:(اَن-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انګوټه-

انټيشے:(اَن-ټي-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انتروشے-

انج:(اَنج)اسم- واحد- مذکر- هينګ- انجه- هنج- انجه هنجه- اينجه- دَ فېرولا دَ ځنې قسمونو دَ جرړو نه تيارېدونکې بدبويه دارو-

انج:(اَنج)اسم- واحد- مذکر- (۱)هېخه- پهٔ ټکو کونه- هجه- (۲)دَ يو توري تقطيع کونه- (ش- هجه عربي)-

انجاغړے:(اَن-جا-غهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع انجاغړي- مؤنث انجاغړې- تر ځلې ځلې ړک- ترغړې ړک-

انجام:(اَن-جام)اسم- واحد- مذکر- دنبال- آخر- انتها- (م- فارسي)-

انجامول:(اَن-جا-م-وَل)مصدر متعدي- آخر ته رسول- انتها ته رسول- (م- فارسي)-

انجامون:(اَن-جا-م-وَن)حاصل مصدر- وګورئ انجامول-

انجامونکے:(اَن-جا-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انجامونکي- مؤنث انجامونکې- وګورئ انجامول-

انجامونګ:(اَن-جا-م-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انجامول-

انجامونه:(اَن-جا-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انجامول-

انجامېدل:(اَن-جا-مې-دل)مصدر لازم- اخر ته رسېدل- انتها ته رسېدل- (م- فارسي)-

انجامېدن:(اَن-جا-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ انجامېدل-

انجامېدنګ:(اَن-جا-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ انجامېدل-

انجامېدنه:(اَن-جا-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انجامېدل-

انجامېدونکے:(اَن-جا-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انجامېدونکي- مؤنث انجامېدونکې- وګورئ انجامېدل-

انجامېدهٔ:(اَن-جا-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ انجامېدل-

انجاڼ:(اَن-جاڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- نهٔ پوهېدونکے- جاهل-(م- هندي)-

انجانه:(اَن-جا-نه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- نجانه- بې خبره- ناپوهه- نابلده- ناآشنا- (م- هندي)-

انجاموري:(اَن-جا-مو-ري)اسم- يو قسم ساګ چې پاڼه نهٔ لري- دَ نرو رسو پهٔ شان پهٔ زمکه خوروي- (دَ پېښين کلمه)-

انجروت:(اَن-ځ-روت)اسم صفت- ناويات- بېش بها- قيمتي-

انجړ:(ان-جړ)صفت- مذکر- بې سره ماشوره- انجل بنجل- اندل بندل- ورانه ماشوره- جاخه- جانجوخله-

انجړ بنجړ:(اَن-جړ-بن-جړ)صفت- (۱)حيران- پرېشان- (۲)ګډوډ- تتربتر-

انجکه:(ان-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- سره ساه- سوړ اسوېلے- انجه- (افغانستان)-

انجل بنجل:(اَن-جَل-بن-جَل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شکست- الوول- الوويل- ګډوډ- تاؤ را تاؤ- (۲)اړوپړ- کېر- نښتے- (۳)ارجل برجل- (۴)ارلچې- برلچې- (م- هندي انجل)-

انجلي:(اَنج-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جيني- جينکې- نجني- نجلې-

انجنيئر:(ان-ج-ني-يَر)اسم- پهٔ تعميراتي کارونو پوهېدونکے- (م- انګريزي)-

انجم:(اَن-جَم)اسم- جمع- مذکر- ستوري-

انجماد:(اَن-ج-ماد)اسم- ګنګل کېدنه- منجمد کېدنه- چک کېدنه- (م- عربي)-

انجمن:(اَن-ج-مَن)اسم- واحد- مذکر- ټولنه- ټولے- مجلس- (م- فارسي)-

انجن:(ان-جن)اسم- واحد- مذکر- پهٔ هوا يا بجلي چلېدونکے مشين- خاص طور سره دَ سړک جوړولو يا دَ رېل ګاډي چلولو مشين- (م- انګريزي)-

انجن:(ان-جن)اسم- جمع- مذکر- رانجهٔ- (م- هندي)-

انجنه:(ان-جهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سور رنګ ووړوکے کاڼے چې دَ بل کاڼي سره پهٔ سولولو رنګ پرېږدي او ملکان يې پهٔ لاسونو لګوي- بګوه- سورمل-

انجوخ:(ان-جوخ)اسم صفت- واحد- مذکر- ټيټ-

انجوخول:(ان-جو-خ-ول)مصدر متعدي- ټيټول-

انجوخون:(ان-جو-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ انجوخول-

انجوخونکے:(ان-جو-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انجوخونکي- مؤنث انجوخونکې- وګورئ انجوخول-

انجوخونګ:(ان-جو-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انجوخول-

انجوخونه:(ان-جو-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انجوخول-

انجوخېدل:(ان-جو-خې-دل)مصدر لازم- ټيټېدل-

انجوخېدن:(ان-جو-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ انجوخېدل-

انجوخېدنګ:(ان-جو-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ انجوخېدل-

انجوخېدنه:(ان-جو-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انجوخېدل-

انجوخېدونکے:(ان-جو-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انجوخېدونکي- مؤنث انجوخېدونکې- وګورئ انجوخېدل-

انجوخېدهٔ:(ان-جو-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ انجوخېدل-

انجور:(ان-جور)اسم صفت- رنګارنګ-

انجوري:(ان-جو-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم واښهٔ يا ګياه-

انجوړے:(ان-جو-ړے)اسم- زوري- اوري- ښورکے- وره کے- پسرلي کښې پيدا کېدونکے دَ شړشمو پهٔ شان ساګ-

انجه:(ان-جه)اسم- واحد- مؤنث- انج- هنجه- ينجه- نباتاتي نوم فېرولا فيوټيډا (FERULA FOETIDA)-

انجه:(ان-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انجکه-

انجيل:(اَن-جيل)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه آسماني کتاب چې پهٔ

حضرت عیسی علیه السلام نازل شوے دے- (۲)زیرے- خوشخبري-

انجي بانجي:(ان-جي-بان-جي)اسم- پهٔ محله کښې دٔ پخکري تبادله-

انځر:(ان-ځر)اسم- واحد- مذکر- یوه توربخنه خوږه میوه- جمع انځران- نباتاتي نوم فائیکس پامېټا (FICUS PALMATA)- (ش- فارسی انجیر)-

انځرغنه:(ان-ځر-غهٔ-نه)اسم- واحد- مذکر- زقوم- جمع انځرغني- نباتاتي نوم اوپنټیا اموډي (OPUNTIA EMODI)-

انځرې:(ان-ځ-رې)اسم- جمع- دٔ مرۍ دٔ غدود دٔ باړسوب مرض- (م- غالباً عربی حنجره- مرۍ- طبي اصطلاح- خنازیر)-

انځکی:(ان-ځهٔ-کی)اسم- زبېرگی- بلاڼه- زګېروی- بناڼه- بناړه-

انځکے:(ان-ځهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع- انځکی- زبېرګے- زوبرګے- زګوبرې- خیږکی- خرندی "ستم" (دیر)- دٔ ناروغه کس فریاد او زبېرګی یا زوبرګی-

انځور:(ان-ځور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملهم پټی- (۲)نقش- نښه- علامت- تصویر-

انځورګر:(ان-ځور-ګر)اسم صفت- مذکر- نقاش- صورت ګر-

انځورول:(ان-ځو-ر-ول)مصدر متعدی- نقش کول- پهٔ کاڼي یا تخته کښې کنستل-

انځورون:(ان-ځو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ انځورول-

انځورونکے:(ان-ځو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انځورونکي- مؤنث انځورونکې- وګورئ انځورول-

انځورونګ:(ان-ځو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ انځورول-

انځورونه:(ان-ځو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انځورول-

انځورے:(ان-ځو-رے)اسم مفعول/صفت- منقش-

انځی:(ان-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نځی- دٔ وړی نرے تار یا مزے- انڅی-

انچ:(انچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ فټ دولسمه حصه- انچی- (۲)دٔ انچونو ناپ کولو پټه-

انچارج:(ان-چارج)اسم- واحد- مذکر- دٔ کار نګران- ذمه دار-

انچي ټېپ:(ان-چي-ټېپ)اسم- وګورئ انچي-

انچي:(ان-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ کچ مېچ دٔ پاره دٔ کاریګرو، لومارانو، ترکاڼانو یوه آله- انچي ټېپ- پیته- انچ-

انچي:(ان-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ اربشو دٔ دوه دانو مومره وړدوالے-

انڅی:(ان-څی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ وړی نرے پړے- سوتلی- نسی- سنی- انځی-

انحراف:(ان-ح-راف)اسم- لهٔ یو قول، عمل خنې بېرته ګرځېدنه- انکار کونه- منکرېدنه- (م- عربی)-

انحرافي:(ان-ح-را-في)متعلق فعل- دٔ انحراف سره متعلق- وګورئ انحراف-

انحصار:(ان-ح-صار)اسم- (۱)دٔ یوې خبرې پهٔ بله موقوف کېدنه- (۲)دٔ یو کار پهٔ بل څیز دارومدار ساتنه- (۳)راګېرېدنه- (۴)پهٔ تجارت حکومتی اجاره داری (افغانستان)- (م- عربی)-

انحطاط:(ان-ح-طاط)اسم- راغرځیدنه- پرېوتنه- زوال- (م- عربی)-

انخېر:(ان-خېر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انځر-

اند:(اند)حرف- (۱)خوا- طرف- (عام طور دٔ خپل سره یو ځائې راځی)- (م- عربی عند)- (۲)دٔ عمر یو اندازه چې دٔ خنو خلقو پهٔ خیال کښې دٔ پینځهٔ سوه زمانو او دٔ پینځلس زرو کالو برابر ګڼلے شی- (دېو معنو کښې دٔ فارسی تورے دے)-

اند:(اند)اسم- واحد- مذکر- مولټ- خوږه وله- یو دارو چې دٔ مرۍ پهٔ خوږ او ټوخلې کښې استعمالولے شی- نباتاتي نوم ګلاټی سانی رزاګلیبرا-

اندا:(ان-دا)اسم- واحد- مؤنث- اخېر- لېو- پونچه- اخاړه-

اندار:(ان-دار)صفت/حرف جار- واحد- مذکر- (۱)دننه- پکښې- ننوتے- (۲)غائب- پټ- (م- اندر- هندی)-

اندار:(ان-دار)اسم- واحد- مذکر- ګېې شپې-

اندار:(ان-دار)اسم صفت- نایاب- ناویاته-

انداره:(ان-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- تیارهٔ- جمع انداری- (م- هندی اندهیاره)-

انداز:(ان-داز)اسم- واحد- مذکر- (۱)حد- مقدار- اټکل- تکل- قصد- اراده- خیال- ګومان- سمے- نمونه- (۲)طرز- طریقه- شان- ادا- نازونخره- (۳)دٔ غرخولو پهٔ معنی کښې لاحقه لکه تیر انداز- غشے غرخونکے- (م- فارسی)-

اندازه:(ان-دا-زه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ناکافی علم پهٔ بنا کړې یا شوې فیصله- قیاس- پیمانه- کچ- ناپ- تول (کول/کېدل- مصدرونه)-

انداغ:(ان-داغ)اسم- واحد- مذکر- ببتے- بار- پنډ- بوج- پیټ- پېټ-

اندام:(ان-دام)اسم- واحد- مذکر- دٔ بدن یوه حصه- بند- جمع اندامونه-

اندراج:(ان-د-راج)اسم- ګډېدنه- شاملېدنه- درج کېدنه- (م- عربی)-

اندرپایه:(ان-دره-پا-یه)اسم- واحد- مؤنث- پاړخنګ- پورچنګ- زینه- پوړی- پارچنګ-

اندرپي:(ان-دره-پي)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث کم ذاته-

اندرت:(اند-رت)اسم- تړلے- کنډلے-

اندرتل:(اند-ره-تل)مصدر متعدی- کنډل- تړل- بندول-

اندرتلے:(اند-ره-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اندرتلي- مؤنث اندرتلې- وګورئ اندرتل-

اندرتن:(اند-ر-تن)حاصل مصدر- وګورئ اندرتل-

اندرتنګ:(اند-ر-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ اندرتل-

اندرتنه:(اند-ر-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اندرتل-

اندرتونکے:(اند-ر-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اندرتونکي- مؤنث اندرتونکې- وګورئ اندرتل-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(یو-بې-دهٔ)

اندرتې:(اَنْد-رَ-تې)اسم صفت- واحد- مؤنث- پټې- کنډلې- ترلې-

اندرغپ:(اَن-دَر-غَپ)اسم صفت- (۱)بې هوشه- (۲)پټ- (۳)تغردے- (۴)هغه سړے چې کوټې ته ننوځی او ځان پسې ور بند کړی- مکّار او پړونګے سړے-

اندکاغے:(اَن-دَر-کا-غے)اسم- واحد- مذکر- کوکړے- اری بری- شلاغاتے- شلغاتے- (هواری یا اواری) دَ ماشومانو یوه لوبه چې په زمکه یا دېوال کرښې را کاږی بیایې ورانوی- چې په آخر کښې دَ چا کرښې زیاتې پاتې شی هغه بر او نور لرشي-

اندرکه:(اَنْد-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- اندرکی- یو داسې نیم تنې چې مینځ کښې یې مالوچ اچولی شوی وی- جمع اندرکې-

اندرکې:(اَنْد-رَ-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اَندرکه-

اندرول:(اَنْد-ره-وَل)مصدر متعدی- کنډل- کینده کول- کیندۀ کول-

اندرولے:(اَنْد-رَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اندرولی- مؤنث اندرولې- وګورئ اندرول-

اندرون:(اَن-دَ-رُون)اسم- (۱)دننه- په مینځ کښې- (۲)زړۀ- باطن- (فارسی)-

اندرون:(اَنْد-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اندرول-

اندرونګ:(اَنْد-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اندرول-

اندرونکے:(اَنْد-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اندرونکی- مؤنث اندرونکې- وګورئ اندرول-

اندرونه:(اَنْد-رَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اندرول-

اندرونی:(اَن-دَ-رو-نی)اسم صفت- دننه- باطنی- حقیقی-

اندره:(اَنْد-ره)اسم- واحد- مؤنث- ژرنده-

اندره:(اَن-دَره)اسم- واحد- مؤنث- جمع اندرې- ځرش- بندره- دَ چاړو چاقوانو دَ تېرۀ کولو ځرخ- باټ- دَ تېرۀ کولو تیره-

اندرېل:(اَنْد-رې-یَل)مصدر- کنګالول- وینځل- په لوښی اَبۀ تېرول- پریمینځل-

اندرېلے:(اَنْد-رې-یۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اندرېلی- مؤنث اندرېلې- وګورئ اَندرېل-

اندرېین:(اَنْد-رې-ین)حاصل مصدر- وګورئ اندرېل-

اندرېنګ:(اَنْد-رې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ اندرېل-

اندرېونکے:(اَنْد-رې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اندرېونکی- مؤنث اندرېونکې- وګورئ اندرېل-

اندرېنه:(اَنْد-رې-یۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اندرېل-

اندړ:(اَن-دَړ)اسم- واحد- مذکر- دَ وښو یو قسم چې ځناور یې خوری- (افغانستان)-

اندغر:(اَنْد-غر)اسم صفت- دَ اندړ خناور دَ مستئ حالت- دَ ځناور دَ شهوت راپورته کېدو حالت- ټنډر-

اندغړن:(اَنْد-غۀ-ړن)اسم- مذکر- نر طلب ځناور- (۲)ګډ یا بل هر یو ځاروے چې پوره خصی شوے نۀ وی او شهوت یې را ولاړېږی-

اندکے:(اَند-کے)اسم- واحد- مذکر- غېر پښتون- هندکے- ایندکے- هغه سړے چې هندکو وائی- جمع اندکی/اندکیان- جمع مؤنث اندکۍ-

اندل بندل:(اَن-دَل-بَن-دَل)اسم صفت- مذکر- وګورئ انجړ-

اندواره:(اَنْد-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- اندازه- قیاس- جمع اندوارې- (افغانستان)-

اندوانه:(اَنْد-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هندوانه- وګورئ ایندوانه-

اندوخته:(اَن-دوخ-ته)اسم مفعول/صفت- سمبال شوے- ځورے- بچت- ګټه- سنبال- سکه- جمعه واری- پنګه- (م- فارسی)-

اندوکندو:(اَن-دو-کَن-دو)اسم صفت- اړوبړو- ادوبدو- ړوبړ- ټنډمنډ- پرسیدلے-

اندولی:(اَنْد-و-لی)اسم- واحد- مؤنث- هغه مستی او خرتیزې چې یو نر حیوان په ماده باندې دَ ختلو په وخت کوی- (افغانستان)-

اندوه:(اَن-دوه)اسم- غم- تشویش- (م- فارسی)-

اندوهګین:(اَن-دوه-ګین)اسم صفت- غمګین-

اندوهناک:(اَن-دوه-ناک)اسم صفت- غم ناک- (م- فارسی)-

اندۀ:(اَن-دۀ)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه نر ځاروے چې خصی شوے وی- دَ کېښے ضد-

اندیا:(اَن-دیا)اسم اشاره- دلته- دلې- دېخوا- دې پلو- (وزیر)-

اندیاسے:(اَن-دیا-سے)اسم- آننده دَ پاره- راتلونکی لره- بیالره- مخکښې دَ پاره- بازیګر- بادیګر- باردیګر- باقی عمر-

اندېر:(اَن-دېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)رنځ- کړاؤ- (۲)سپېرۀ ورځ- تیارۀ- بدبختی- ظلم- (۲)قحطی- (م- هندی)-

اندېری:(اَن-دې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګټه ګوټه-

اندېښمن:(اَن-دېښ-مَن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- غمژن- فکرمن- نولژن- غم ځپلے- ویرېدونکے- مؤنث اندېښمنه- جمع مؤنث اندېښمنې-

اندېښمنه:(اَن-دېښ-مۀ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)غمژنه- (۲)ویژرنه- (۲)نولژنه- (۴)غم ځپلې- (۵)غم لړلې- (۲)فکری او حیرتی ښځه-

اندېښنه:(اَن-دېښ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ویره- خطره- غم- پرېشانی- جمع اندېښنې-

انډ:(اَنډ)اسم- واحد- مذکر- جمع انډان یا انډون- (۱)هنډ- بلورے- ګولی- ګینی- مړوکے- تیقے- تیکے- (۲)ځنګ- اَړخ- ډډه-

انډ:(اَنډ)اسم- واحد- مذکر- فکر- اندېښنه-

انډا:(اَن-ډا)اسم- واحد- مؤنث- هغه اګی چې ځوکه او چق یې دواړه مات وی او په ډډه جنګولے شی-

انډاره:(اَن-ډا-ره)اسم- دَ پخلی پروګرام-

انډت:(اَن-ډَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیز- دَ کېدې هوا چې دَ لویو بولو په لار دَ آواز سره بهر ته راځی- (۲- صفت)بړبنګ- په خلۀ بې واکه-

ئ" (ځی-رل)، ې"(هې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۲)ړوزمار- لافو-

انړخور:(اَنړ-خور)اسم- واحد- مذکر- ایره خول- خوړلن- کرمه ایره-

انړر:(اَن-ړر)اسم صفت- (۱)مست څاروے- ناخصی څاروے- (۲)ماده طلب حیوان- سانډ- (۲)مغه انسان چې ډېر شهوتی وی- جمع انړران-

انړر:(اَن-ړر)اسم- جمع- مذکر- یو قسم واښهٔ چې څاروی ئې خوری-

انړر:(اَن-ړر)اسم- واحد- مؤنث- یوه زیږبخنه خوږ اوازه مرغی-

انړرکټ:(اَن-ړر-کټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- دٔ وِلو دٔ مینځ غوښه- (م- فرانسیسی انتغ کوت)-

انړرکے:(اَنړ-رَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوری اُرومے-

انړره:(اَن-ړه-ره)اسم- واحد- مونث- دٔ پسهٔ پهٔ خېټه کښې لویه کولمه-

انړره:(اَن-ړهٔ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- مسته اُسپه-

انړز:(اَن-ړز)اسم- واحد- مذکر- انړزان- تېز- تیز- ړرت- غرت- باد- تېغ- (۲- صفت)بړبنګ- بې واکه- ړوزمار- لاف مار- چې خلهٔ ئې پهٔ واک کښې نهٔ وی او بې خایه ړرتیړی- جمع انړزان-

انړک:(اَن-ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)کناټے- (۲)اړخ- پهٔ انړک یا پهٔ انړی پهٔ کناټی کښېناستنه- پهٔ داسې طرز کښې کښېناستنه چې دٔ فخر او لوئی اظهار ترې کیږی- پهٔ غرور کښې کښېناستنه-

انړکان:(اَن-ړهٔ-کانَ)اسم- مذکر- دٔ ژمې دٔ دوو څېلو تر مینځ موسم- (افغانستان)-

انړک سنړک:(اَن-ړک-سُن-ړک)اسم- واحد- مذکر- انړک منړک- مغه سیلی او بادونه چې دٔ ژمی پهٔ آخر کښې چلیږی- سونړک مونړک- خلیلې مومندې-

انړک منړک:(اَن-ړک-مون-ړک)اسم- واحد- مذکر- وګوری انړک سنړک-

انړل:(ان-ړل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ لاری موټر وغیره دٔ روانولو دستکے- (۲)دٔ سائېکل دٔ چلولو او توله ساتلو پُرزه- (م- انګریزی- مېنډل)-

انړو:(اَن-ړو)اسم- واحد- مذکر- دٔ ګنبې کچه غوزه- جمع انړوګان-

انړوخر:(اَن-ړو-خَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ پښتونو پهٔ خینو قبیلو کښې یوه مخصوصه لوبه- لړپیر- (۲)فساد- ورانے- بد تمیزی-

انړوغونے:(اَن-ړو-غوٰے)اسم- واحد- مذکر- دٔ ماشومانو یوه لوبه چې دٔ اُبو پهٔ مېنځ کښې کولے شی- ایلے-

انړول:(اَن-ړول)اسم- واحد- مذکر- دٔ دمات نه جوړه لنګری- جمع انړولونه-

انړول:(اَن-ړول)صفت- نښتے- پهٔ پړی شلم تړلے شوے-

انړول پنړول:(ان-ړول-پن-ړول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)آوېزان- (۲)خوا پهٔ خوا- (۳)یو تر بله نښتے-(۴)برابر پهٔ برابر- (۵)یو بل سره تړلی- مقابله- تول- سمون- برابری- انړول پهٔ انړول-

انړولول:(اَنړ-وَ-ل-وَل)مصدر متعدی- نښلول- پهٔ پړی شلم تړل-

انړولون:(اَنړ-وَ-ل-وَن)حاصل مصدر- وګوری انړولول-

انړولونکے:(اَنړ-وَ-ل-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انړولونکی- مؤنث انړولونکې- وګوری انړولول-

انړولونګ:(اَنړ-وَ-ل-وَنګ)حاصل مصدر- وګوری انړولول-

انړولونه:(اَنړ-وَ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری انړولول-

انړولېدل:(اَنړ-و-لې-دَل)مصدر لازم- نښلېدل- پهٔ پړی شلم تړلے کېدل-

انړولېدن:(اَنړ-و-لې-دَن)حاصل مصدر- وګوری انړولېدل-

انړولېدنګ:(اَنړ-وَ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګوری انړولېدل-

انړولېدنه:(اَنړ-و-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری انړولېدل-

انړولېدونکے:(اَنړ-وَ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انړولېدونکی- مؤنث انړولېدونکې- وګوری انړولېدل-

انړولېدهٔ:(اَنړ-و-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګوری انړولېدل-

انړولی:(اَن-ړو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړولی- کجاوه- پالکی-

انړوبل:(اَنړ-وبِل)اسم صفت- برابر- مساوی- متوازن- ساری- سیال-

انړه:(اَن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- مغه اکئ چې دٔ جنګولو پهٔ نتیجه کښې ئې سر او چک دواړه مات شوی وی-

انړه:(ان-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لوبه- لاس سره اچونه- (ساتېرے)- شیطانی (شوخی)-

انړیاری:(اَنړ-یا-ری)اسم- جمع- مؤنث- دٔ لینګی غوښه- پسته- (افغانستان)-

انړی پانړی:(اَن-ړی-پان-ړی)صفت- (۱)اړخ پهٔ اړخ- انړ پهٔ انړ- یو غاړه بله غاړه- (۲)سُت پست تک- ناراسته تلنه- یخ- متړه-

انړیز:(اَن-ړیز)صفت- دٔ انړی سره متعلق- وګوری انړے-

انړیوال:(اَن-ړی-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)انړی کښې شریک- (۲)ملګرے- (۳)حصه دار- (۴)رقیب- (۵)دٔ یوې بې نکاح ښځې سره وُسېدونکے- جمع انړیوالان- مؤنث انړیواله- جمع مؤنث انړیوالانې-

انړیواله:(اَن-ړی-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- دٔ انړیوال مؤنث- وګوری انړیوال-

انړیوالی:(اَن-ړی-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- دٔ انړیوال کار- وګوری انړیوال-

انړېری:(ان-ړې-ری)اسم صفت- کڼه ګوڼه- هجوم- ډېر خلق- جمع انبوه- (افغانستان)-

انړېرے:(ان-ړې-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوزے- پوزکے- بوری- تورے- (۲)دٔ یو رسم نوم چې دٔ مړی پهٔ درېمه زنانه پهٔ پوزو کښېنی او ماتم کوی-

انړېل:(اَن-ړې-یل)مصدر- پکار راوستل-

انړېیلے:(اَن-ړې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع انړېیلی- مؤنث انړېیلې- وګوری انړېیل-

انړېین:(اَن-ړې-ین)حاصل مصدر- وګوری انړېیل-

انړېینګ:(اَن-ړې-ینګ)حاصل مصدر- وګوری انړېیل-

انړېینه:(اَن-ړې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری انړېیل-

انړېیونکے:(اَن-ړې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انړېیونکی- مؤنث انړېیونکې- وګوری انړېیل-

انړی:(اَن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ښوروا- زومنه- زیمنه- (۲)کټوی-

(۳)نکولے- ترکاری- (م- هندی- مانړی)-

انړی:(ان-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غړی- پانی پېچ- هغه پټی چې پنړی پرې تړلے شی-

انړی کټوی:(اَن-ړی-کټ-وی)اسم- وګورئ انړی کونړی-

انړی کونړی:(اَن-ړی-کون-ړی)اسم- اخلے پخلے- انړی کټوی-

انړے:(ان-ړے)اسم- واحد- مذکر- انګټی- خر مستی- اپنټې- یو بل سره لهٔ مستی لاس اچونه-

انړے:(ان-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوندے- دَ اوښ یا دَ خرهٔ دَ بار یوه خوا- ورے- نیم بار- دَ بار یوه حصه- (۲)ړوه- اړخ- څنګ-

انړے انړے:(اَن-ړے-اَن-ړے)اسم صفت- ټوټې ټوټې- اندام اندام- بند پهٔ بند- پرہر سترے-

انذور:(ان-ذور)اسم- واحد- مذکر- (۱)کالی پټری- ګاڼه- زیورات- (۲)نښان- نښه- (۳)نقش- خاپ- چاپ- وګورئ انځور- غلطه املا-

انر:(اَ-نر)اسم- واحد- مذکر- آینده- انړ غوے-

انرکه:(اَن-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- ورکوټے محل- قلاګی- مانې-

انزال:(ان-زالّ)اسم- واحد- مذکر- منی خارجېدنه- (م- عربی)-

انزروت:(اَن-زَ-رُوت)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چیر چې پهٔ دارو کښې پکارېږی- انجروت- انځروت-

انزکے:(ان-زَ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- شوخ او چلاک ملګ- وران ملګ- ورانکارے ماشوم- جمع انزکی-

انس:(انسُ)اسم- واحد- مذکر- بنیادم- انسان- آدم ذات- (م- عربی)-

اَنساب:(اَن-سابّ)اسم- واحد- مذکر- دَ نسب جمع- پېړی- توکمونه- نسلونه- خاندان- شجرې- (م- عربی)-

انسان:(ان-سانّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بنیادم- سړے- (۲)خپلو کښې مینه کونکے- جمع انسانان- (م- عربی)-

انسان دوست:(ان-سانّ-دوستّ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)څوک چې دَ انسان سره مینه لری- (۲)انسان پال- (۳)دَ انسانانو سره دَ دوستی ساتونکے-

انسان دوستی:(ان-سانّ-دوس-تی)اسم- انسان سره مینه- دَ انسان دوست فعل- (ش- فارسی)-

انسانه:(ان-سا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ انسان مؤنث- وګورئ انسان-

انسانی:(اِن-سا-نی)اسم صفت- دَ انسان سره تعلق لرونکے- بشری-

انسانیت:(ان-سا-نی-یَت)اسم- (۱)سړیتوب- (۲)اخلاق- تمیز- (م- عربی)-

انسپ:(ان-سپّ)اسم- واحد- مذکر- یو شنړ بوټے چې لوګے او پاڼې یې دَ زیږی مرض دَ پاره استعمالیږی- نباتاتی نوم بوکرماویه ډی فیوسه -(BOERHAEVIA DIFFUSA)

انسداد:(ان-س-دادّ)اسم- بندونه- بندېز- منع کونه- ختمونه- (عربی)-

انشاء:(ان-شاءّ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لهٔ خانه را ایستنه- لهٔ خانه پېدا کونه- دَ زړهٔ نه څهٔ خبره پېدا کونه- (۲)عبارت- تحریر- (۳)هغه کتابونه چې پهٔ هغې کښې دَ خط و کتابت قاعدې او خطونه وغېره لیکلے شوی وی- (م- عربی)-

انشاء الله:(ان-شاء-الله)کلمه شرطیه- کهٔ خدایٔ ته منظوره وی- کهٔ خدایٔ کړی وی- کهٔ دَ الله رضا وی- کهٔ دَ خدایٔ لهٔ ړپې خبر وی- (م- عربی)-

انصار:(اَن-صارّ)اسم صفت- مددګاران- دَ هجرت نه پس مدینه منوره کښې دَ رسول کریم صلی الله علیه وسلم مدد کونکی اصحابیان- (م- عربی)-

انصاری:(اَن-صا-ری)اسم صفت- دَ انصارو سره متعلق- وګورئ انصار-

انصاف:(ان-صافّ)اسم- واحد- مذکر- نیمونه- عدل- دَ حق فېصله-

انصاف دار:(ان-صافّ-دارّ)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- انصاف کونکے- طنزاً بې انصافه- مؤنث انصاف داره-

انصاف طلب:(ان-صافّ-طَ-لَب)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- انصاف غښتونکے- حق غښتونکے- مؤنث انصاف طلبه- جمع مؤنث انصاف طلبې-

انصو:(ان-صَو)اسم- واحد- مذکر- نهٔ سوه- (متروک)-

انعام:(ان-عامّ)اسم- جمع- مذکر- څناور- چارپایٔ- تیار خور- مُفت خور- ړوړی غړپ- تیارلګ- دَ نعم جمع- (م- عربی)-

انعام:(ان-عامّ)اسم- واحد- مذکر- نعمت- ډالی- تحفه- بخشش- سوغات- بدله- صله- ړووه- دَ ښهٔ کار کولو عوض- (م- عربی)-

انعدام:(ان-ع-دامّ)اسم- نیست کېدنه- ورانېدنه- فنا کېدنه- بربادېدنه- (م- عربی)-

انعکاس:(ان-ع-کاسّ)-اسم- واحد- مذکر- (۱)پړمخ کېدنه- پهٔ بل مخ اوړېدنه- الټه کېدنه- اپوته کېدنه- (۲)عکس- سورے- (م- عربی)-

انغرے:(ان-غه-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغرے-

انغسه:(ان-غه-سه)اسم- واحد- مؤنث- جمع انغسې- وړوکې خوږه روټې- کُلچه- څوکی- انګریشی- خوږه روټې- خوږ ککورے-

انفرادی:(ان-فِ-را-دی)اسم صفت- یواځې- ځان له- فرداً فرداً-

انفرادیت:(اِن-فِ-را-دی-یت)اسم صفت- دَ انفرادی سره متعلق- وګورئ انفرادی-

انفصال:(ان-فِ-صالّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جدائی- بیلتون- بیلېدنه- (۲)شلېدنه- (م- عربی)-

انفعال:(ان-فِ-عالّ)اسم- (۱)شرمېدنه- شرمنده کېدنه- (۲)ندامُت- ملامتیا- (م- عربی)-

ان فن:(اَن-فَن)متعلق فعل- وګورئ اناً فاناً-

انقلاب:(اِن-قِ-لابّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوښتل- دَ حالت بدلېدل- (۲)دَ زمانې ګردش- (۳)پهٔ ملک کښې دَ حکومت اړونه- (م- عربی)-

انقلابی:(اِن-قِ-لا-بی)اسم- واحد- مذکر- دَ انقلاب سره نسبت لرونکے- وګورئ انقلاب-

انګ:(انګ)اسم صفت- واحد- مذکر- پېچمې- ټوقې- ملنډې- نخوال- وشتی-

خندا- پچموزې- پیشاړې-

انکار:(ان-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اقرار ضد- يوه خبره نه منته- (۲)مخالفت- يو څيز نهٔ تسليمونه- چپ- خاموشه- (م- عربي)-

انکارۍ:(ان-کا-رى)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- انکار کونکے- نهٔ منونکے- جمع انکاريان-

انکسار:(ان-ک-سار)اسم- (۱)ماتيدنه- (۲)خاکساری- عاجزی- کسر نفسی- کمه نيونه- (م- عربي)-

انکشاف:(ان-ک-شاف)اسم- بربنډيدنه- لوڅيدنه- ظاهريدنه- معلوميدنه-

انکو:(آ-ن-کو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انا-

انکه:(آ-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انا-

انکے:(ان-کے)اسم- واحد- مذکر- رينګار- رينګه رينګه کونه- د دروغو ژړا- د وچې ژړا- هغه ژړا چې ناوې يې د وادهٔ پهٔ وخت او ماشومان يې د څهٔ څيز حاصلولو د پاره کوی- جمع انکی-

انکے:(ان-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اندکے-

انګ:(انګ)اسم- واحد- مذکر- د ضديت او مقابلې حس- انعکاس- انګازه- مخالفت- ورانے-

انګ:(اَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوښکوره- چوښکه- (۲)کوره- هغه نښه چې سوداګر يې د خپل مال پهٔ پيټو باندې لګوی- (۳)څښکه- څوښکه- (۴)څوسکوره- سونت-

انګا:(انګ-ګا)اسم- مؤنث- د نوی پيدا شوی ماشوم د ژړا آواز-

انګا بنګا:(انګ-ګا-بنګ-ګا)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)لرې لرې- پېر لرې- (۲)فضول خبرې- (۳)اخوا دېخوا- (۴)د يو ځایٔ بل ځایٔ- (۵)ګډوډ-

انګا پهٔ بنګا:(انګ-ګا-پهٔ-بنګ-ګا)صفت/متعلق فعل- لرې پراته- اغه غر دغه غر- يو پهٔ مشرق بل پهٔ مغرب- پهٔ شغرب او پهٔ مغرب- (دير)-

انګار:(انګ-کار)اسم- واحد- مذکر- جمع انګارونه- (۱)سکروټکه سروټکه- (۲- صفت)تک سور شوے-

انګارل:(انګ-ګا-رل)مصدر متعدی- انګېرل- ګڼل- اندازه لګول- شمارل (افغانستان)-

انګارلے:(انګ-ګا-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع انګارلی- مؤنث انګارلې- وګورئ انګارل-

انګارن:(انګ-ګا-رن)حاصل مصدر- وګورئ انګارل-

انګارنګ:(انګ-ګا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ انګارل-

انګارنه:(انګ-ګا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انګارل-

انګارونکے:(انګ-ګا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انګارونکی- مؤنث انګارونکې- وګورئ انګارل-

انګاره:(انګ-ګا-ره)اسم- مؤنث- واحد- جمع انګارې- د غنم دروزه- خرڼې- وړې- وټې-

انګاری:(انګ-ګا-رى)اسم- مؤنث- د اوښانو د خېټې د درد بيماری- دردون-

انګاری:(انګ-ګا-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ارتو لستونړو قميص- د پښتنو يو مخصوص قميص يا خت چې پهٔ سويلي سيمو کښې اغستلے شي-

انګارے:(انګ-ګا-رے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- مؤنث انګارۍ- د غنمو د دروزې نه وړې ټولونکے- د وړې يا وټې نه وړې ټولونکے- جمع انګاری- مؤنث انګارۍ-

انګازه:(انګ-ګا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه آواز چې نهٔ راتمبيږی- (۲)د پيريانو آواز- (۳)اثر- علامه- (۴)افواه- شهرت- آوازه- جمع انګازې-

انګانے بنګانے:(انګ-ګا-نے-بنګ-ګا-نے)اسم- مذکر- انګت بنګت- انګګ چنګګ- انګګ بنګګ- د ماشومانو پهٔ يوه قيصې کښې د بچو نومونه-

انګبين:(انګ-ګ-بين)اسم- واحد- مذکر- شات- شهد- ګبينه- ګبين- ګوبين- زړنے-

انګت بنګت:(انګ-ګت-بنګ-ګت)اسم- مذکر- وګورئ انګانے بنګانے-

انګته:(انګ-ګهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- نښته- ورانے- چپړ- ګوتلګې- ټونګه وروړنه- ټونګه اچونه- نوکاره- شرارت- شيطانی- ورانکاری- روله- پهٔ جنګ- جمع انګتې-

انګته:(انګ-ګهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انګوڅه- جمع انګتې-

انګتې بنګتې:(انګ-ګهٔ-تې-بنګ-ګهٔ-تې)اسم صفت- امبړ چمبړ- نښته- ټومبخ کېدنه- پرزونه-

انګټ بنګټ:(انګ-ګټ-بنګ-ګټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انګګ بنګګ-

انګچه:(انګ-ګهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انګوڅه-

انګڅه:(انګ-ګهٔ-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اراده- موړ- پاړه- (۲)دم- افسون- منتر- جمع انګڅې-

انګر:(انګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- اينګر- پش- لوشار- جمع انګران- مؤنث انګره- جمع مؤنث انګرې-

انګرکے:(انګ-ر-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم پوشاک-

انګرکے:(انګ-ر-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه اُور چې يې د لوښو پهٔ وخت بلوی- جمع انګرکی-

انګر منګر:(انګ-ګر-منګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- انې بانې- ټال مټول-

انګروزه:(انګ-رو-زه)اسم- واحد- هغه آواز چې بيرته را تمبيږی- د انګازې ضد- انګی-

انګرېز:(انګ-رېز)اسم- واحد- مذکر- پېرنګے- فېرنګے- ګوره- د انګلستان وسېدونکے- جمع انګرېزان-

انګرېزی:(انګ-رې-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژبه- (۲)د انګرېزې مغيره حالت-

انګرېزے:(انګ-رې-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- واحد- (۱)د انګرېزانو سره تعلق لرونکے- (۲)اصلي- ولايتي- ښهٔ او مضبوط جوړ شوے څيز-

انګرېژاۍ کنګرېژاۍ:(انګ-رې-ژاۍ-کنګ-رې-ژاۍ)اسم- واحد- مؤنث- د جنګ پهٔ موقع چغه کونه- نعره کونه-

انکرېشی:(انګ-رې-شی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ انفسه-

انکری:(انګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پهٔ سینه دَ اغستو یوه نفیسه جامه چې لکه دَ واسکټ اغستے شی- ګلدار واسکټ- اندرکه-

انکړ:(انګ-کړ)اسم- واحد- مذکر- غولے- صحن- انګڼ- جمع انکړونه- (م- هندی- آنګن)-

انکړاتی:(انګ-ړا-تی)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه-

انکړانی:(انګ-ړا-نی)اسم صفت- (۱)مضبوط- (۲)ښکلے- (۳)مشهور لوبزن- لوبغارے-

انکړبنکړ:(انګ-کړ-بنګ-کړ)اسم- مذکر- انکی بنکی- اکوبکو- انکړبینکړ-

انکړبینکړ:(انګ-کړ-بینګ-کړ)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه (دَ انکړ او بینکړ مرکب)- وګورئ انکړبنکړ-

انکړه پیچه:(انګ-ړه-پی-چه)اسم صفت- وګورئ اس داس-

انکړه دنکړه:(انګ-ړه-دنګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لم لېټ- انه بانه- لیت و لعل- وخت له تېله ورکونه- حیله بهانه- جمع انکړې دنکړې-

انکړی:(انګ-ګ-ړی)اسم- مؤنث- (۱)ناکه- (۲)دَ اُبو تقسیمولو بند (افغانستان)-

انکړی:(انګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ انکړ تصغیر- وړوکے غولے- (۲)وړه سرائ- (۲)حجره- ډېره-

انکړی:(انګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم وُنه چې سرې سرې دانې کوی-

انکړے:(انګ-ګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- جمع انکړی- وړوکے انار- انار ګوړے- انار کوټے- اننګوړے- انګوړے- اننګ-

انکک بنکک:(انکک-بنک-کک)اسم- وګورئ انکانے بنکانے-

انکل:(انګ-کل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کړغېړن- کرکمن- هغه سړے یا څیز چې دَ سړی پهٔ طبیعت کښې ورته نفرت او کرکه پېدا کیږی- (۲- اسم)غوړاشه- غوړیاشه- دَ بټن سورے- (۳)شور و غوغا- (۴)کشاله- (۵)مشکله معامله- (۲)جنجال- ژړا انګولا- چغې سُورې-

انکلستان:(انګ-لس-تان)اسم- واحد- مذکر- ولایت- برطانیه- دَ فرنګیانو ملک- انګلېنډ-

انکڼ:(انګ-ګڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انکړ- جمع انکڼونه- (م- هندی- آنګن)-

انکوپېرے:(انک-کو-پې-رے)اسم صفت- مذکر- انکے- یو خیالی پېرے- انکروزه- پهٔ غرهٔ یا کمبت کښې دَ آواز را تربیدنه- دَ غرهٔ آواز- دَ کمر یا خټ آواز- دَ کوشی آواز-

انکوټ:(انګ-کوټ)اسم- واحد- مذکر- د اُبو جهاز- سمندری جهاز- انکبوټ- اکبوټ- جمع انکوټان- انکوټونه-

انکوچه:(انګ-کو-چه)اسم- صفت- واحد- مؤنث- نښتې- بنده- کېره-

انکوڅه:(انګ-کو-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نټه- (۲)اخنجک- (۳)خنجکے- (۴)انکته- (۵)ترترې- (۲)اکته کلمه- (۷)انکچه- دَ سپو غټه اچونه-

انکور:(انګ-ګور)اسم- واحد- مذکر- زیلې لرونکے مشهور بوټے چې خوږه مېوه کوی- د دَغه بوټې مېوې ته انکور ونېلے شی کور- مېلوه- نباتاتی نوم ویټس ایس پی پی (VITISSPP)-

انکور:(انګ-کور)اسم- واحد- مذکر- (۱)فریاد- واوېلا- (۲)دَ خبرې بیا تکرار-

انکور:(انګ-کور)اسم- دَ زخم خلهٔ ورتلنه- (م- هندی)-

انکورېدل:(انګ-کو-رې-دل)مصدر- د زخم خلهٔ ورتلل-

انکورېدن:(انګ-کو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ انکورېدل-

انکورېدنګ:(انګ-کو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ انکورېدل-

انکورېدنه:(انګ-کو-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ انکورېدل-

انکورېدونکے:(انګ-کو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انکورېدونکی- مؤنث انکورېدونکې- وګورئ انکورېدل-

انکورېدهٔ:(انګ-کو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ انکورېدل-

انکورتوره:(انګ-کور-تو-ره)اسم- واحد- مذکر- جمع انکوری توری- یو خودرو بوټے چې وړې وړې دانې لری او ساګ یُ هم خوړے شی- کچماچو- کرماچو- مکو (عنب الثعلب)-

انکوری:(انګ-کو-ری)اسم صفت- د انکور پهٔ شان- انکوررنګے- دَ انکورو سره تعلق لرونکے رنګ- دَ انکورو دَ کچه دانې غندې رنګ- پیکه زرغن رنګ-

انکوړی بنکوړی:(انګ-کو-ړی-بنګ-کو-ړی)اسم- کوکاسخے- چورلانډس- دَ ماشومانو یوه لوبه چې پهٔ ګرده دائره کښې دَ یو بل لاسونه نیولی تاویږی او "انکوړی بنکوړی" وائی-

انکوړے:(انګ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انارکوړے-

انکوزه:(انګ-کو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انکازه- انکروزه- (۲)انجه- منجه- جمع انکوزې-

انکول:(انګ-کول)اسم- واحد- مذکر- د نفرت څهٔ څیز یا سړے- (۲)غښتنه- ړوند- سوسکارنه- سونګ- څېړنه- تلاش-

انکه:(انک-که)اسم- واحد- مؤنث- دائی- هغه ښځه چې دَ ناوې سره دَ ډولی پهٔ وخت راغلې وی- اینکه- دابه- جمع انکې-

انکه:(انګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آوازه- شهرت- (۲)دَ انار وُنه- جمع انکې-

انکهار:(انګ-ګ-هار)اسم- واحد- مذکر- (۱)زګېروے- زبیرګی- (۲)پهٔ سلګو سلګو ژړنه-

انکیا:(انګ-ګیا)اسم- مؤنث- (۱)بنیان- بنېن- زېر پېرانی- (۲)دَ ښځو سینه بند- تے تړونے-

انکیتې:(انګ-کی-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ تانبې یا دَ تیم نه جوړ دَ سکرو بلولو د پاره یو خاص لوښے- (۲)دَ اُور بلولو ځائ- (م- هندی)-

انکېرل:(انک-کې-رل)مصدر- (۱)کښل- کومارل- فرض کول- (۲)تصور کول- خیال کول- (۳)فکر کول-

انکېرلے:(انک-کې-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع انکېرلی- مؤنث انکېرلې- وګورئ انکېرل-

انکېرن:(انک-کې-رن)حاصل مصدر- وګورئ انکېرل-

انکېرنګ:(انګ-کې-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ انکېرل-

انکېرنه:(انګ-کې-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انکېرل-

انکېرونکے:(انګ-کې-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع انکېرونکی- مؤنث انکېرونکې- وګورئ انکېرل-

انکېره:(انګ-کې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرکه- نفرت- (۲)ویره-

انګېز:(انګ-ګېز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وچتوونکے- لمسوونکے- ترغیب ورکونکے- (۲)فارسی کښې د انګیختن (لمسول) نه د امر صیغه- (۳)دلمسونکی معنی پیدا کونکې لاحقه، لکه حېرت انګېز، حېرت کونکے-

انګېل:(ان-ګېل)اسم- واحد- مذکر- د اینګر یا لوهار مزد یا مزدوری اُستکارماږود- د لوهار مالېن- فصلانه "کلبن"-

انګی:(انګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه آواز چې د ګمبت یا بل داسې څیز نه واپس راګرځی- ګرنګار- (۲)د ملګانو د یوې لوبې نامه- انګی مل-

انګی:(انګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ډېر نرې غلبېل یا پروېزے- مېده چاڼ- مهین غلبېل- (۲)اګی- ها- اویه- هیه- انډا- د چرګو تخم-

انګی مل:(انګ-ګی-مل)اسم- وګورئ د انګی دوېمه معنی-

انګے:(انګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- اننګے- رُخسار- بغون (افغانستان)-

انګے:(انګ-ګے)اسم صوت- واحد- مذکر- آواز- خاص طور سره د خرۀ یا ګیدړ آواز- جمع انګی-

اننـاس:(اَ-نَن-ناس)اسم- واحد- مذکر- یوه مشهوره مېوه چې د ختکی نه وړه اوړده او خوږه وی او د پاسه پرې ازغی وی-

اننـد:(اَ-نند)اسم- واحد- مذکر- خوشحالی- خوشی- آرام- عېش- مزه- جمع آنندونه- (م- هندی)-

اننـدر:(اَ-نن-در)اسم- واحد- مذکر- یوه غرځنی ونه چې لرګے ئې په آبادی کښې پکارولے شي- نباتاتی نوم پینس اس سلسا (PINUS EXCELSA)-

اننـدی:(اَ-نن-دی)اسم صفت- د انند سره متعلق- (م- هندی)-

اننـګ:(اَ-ننګ)اسم- واحد- مذکر-نینګاړے- کرت- د غټې ګټې او د شهادت د ګټې تر مینځ فاصله- ډېره لږه فاصله-

اننـګ:(اَ-ننګ)اسم- واحد- مذکر- بغون- رُخسار (افغانستان)-

اننـګ:(اَ-ننګ)اسم- واحد- مذکر- انار- ولنګ- وانګړ- یوه مېوه چې سرې سرې دانې لری- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ انار-

اننګاړ:(اَ-ننګ-کا-ړی)اسم- د ماشومانو یوه لوبه چې د ارهر یا د نچو په نیم شویو وړو ډکو کیری- ډکے ئې ننګاړے بللے شي-

اننکوړے:(اَ-ننګ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د اننګی تصغیر- ننګے-

اننکوړے:(اَ-ننګ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انار کوړے- اُړنګ- نباتاتی نوم د پاره وګورئ انار-

انو:(اَ-نو)اسم- مذکر- کاړۀ- کاړۀ بېلنے- خواړۀ ویلنے- بادیان- نباتاتی نوم پمپے نیلا (PUMPENILA)-

انوار:(اَن-وار)اسم- جمع- مذکر- د نور جمع- رڼاګانې- پلوشې-

انواع:(اَن-واع)اسم- جمع- مذکر- د نوع جمع- ډولونه- قسمونه- قسم قسم- رنګا رنګ- (م- عربی)-

انوبله:(اَ-نوب-له)اسم صفت- واحد- مذکر- شاتورے اس- هغه اس چې زین پرې نۀ وی-

انوټ:(ان-وټ)اسم- واحد- مذکر- د کټې ګټې ګوتے- (م- هندی)-

انودنے:(اَ-نودۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- جمع انودینې- وندنے- د وښو نه جوړ هغه پړے چې د وښو یا د لرګو ګېډے پرې تړلے شي-

انه:(اَ-نه)حرف- د نسبت لاحقه لکه د مرد نه مردانه، زن نه زنانه (افغانستان)-

انه:(اَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه تنی چې د ښانست د پاره په قمیص پورې تکوملے شي- (۲)طاقت- (۳)د زین ماتی- جمع انې-

انه:(اَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د پاکستان او هندوستان یوه پخوانی سکه چې د هغه وخت د څلورو پېسو برابره وه او یوه روپی کښې به شپاړس انې وې- د روپی شپاړسمه حصه-

انه بانه:(اَ-نه-با-نه)اسم- واحد- مؤنث- بهانه- عذر- جمع انې بانې-

انه کوړے:(اَ-نه-کو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- انار کوړے- انار کوتے- وړوکے انار- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ انار-

انهار:(اَن-هار)اسم- جمع- مذکر- د نهر جمع- نهرونه- (م- عربی)-

انهدام:(ان-ه-دام)اسم- د یو عمارت بربادېدنه- راغرځېدنه- مسمارېدنه- (م- عربی)-

انهماک:(ان-ه-ماک)اسم- مشغولېدنه- مصروفیت- (م- عربی)-

انۀ اتیا:(اَ-نۀ-اَت-یا)اسم عدد- جمع- مذکر- نهۀ او اویا- لۀ نوی یو کم (۸۹)-

انۀ اتیایم:(اَ-نۀ-اَت-یا-یم)اسم عدد- جمع- مذکر- د ۸۹ د هندسې مذکر صفتی شکل-

انۀ اتیایمه:(اَ-نۀ-اَت-یا-یۀ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- د ۸۹ د هندسې مؤنث صفتی شکل-

انۀ اویا:(اَ-نۀ-او-یا)اسم عدد- جمع- مذکر- نهۀ او اویا- لۀ اتیاؤ یو کم-

انۀ اویایم:(اَ-نۀ-او-یا-یم)اسم عدد- جمع- مذکر- د ۷۹ د هندسې مذکر صفتی شکل-

انۀ اویایمه:(اَ-نۀ-او-یا-یۀ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- د ۷۹ د هندسې مؤنث صفتی شکل-

زبر"(غ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ره)، "ۀ"(پو-هې-دۀ)

انهٔ پنخوس:(اَ-نهٔ-پن-خوس)اسم عدد- جمع- مذکر- نهٔ او پنخوس- لهٔ شپېتو یو کم-

انهٔ پنخوسم:(اَ-نهٔ-پن-خو-سَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۵۹ دٔ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ پنخوسمه:(اَ-نهٔ-پن-خو-سهٔ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۵۹ دٔ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انهٔ څلوېښت:(اَ-نهٔ-څل-وېښت)اسم عدد- جمع- مذکر- نهٔ او څلوېښت- لهٔ پنخوسو یو کم (۴۹)-

انهٔ څلوېښتم:(اَ-نهٔ-څل-وېښ-تَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۴۹ دٔ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ څلوېښتمه:(اَ-نهٔ-څل-وېښ-تهٔ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۴۹ دٔ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انهٔ دېرش:(اَ-نهٔ-دېرش)اسم عدد- جمع- مذکر- نهٔ او دېرش- لهٔ څلوېښتو یو کم (۳۹)-

انهٔ دېرشم:(اَ-نهٔ-دېر-شَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۳۹ دٔ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ دېرشمه:(اَ-نهٔ-دېر-شهٔ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۳۹ دٔ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انهٔ شپېتهٔ:(اَ-نهٔ-شپې-تهٔ)اسم عدد- جمع- مذکر- نهٔ شپېتهٔ- لهٔ اویاؤ یو کم (۶۹)-

انهٔ شپېتم:(اَ-نهٔ-شپې-تَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۶۹ دٔ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ شپېتمه:(اَ-نهٔ-شپې-تهٔ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۶۹ دٔ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انهٔ نوی:(اَ-نهٔ-نهٔ-ری)اسم عدد- جمع- مذکر- نهه او نوی- لهٔ سلو یو کم (۹۹)-

انهٔ نویایم:(اَ-نهٔ-نو-یا-یَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۹۹ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ نویایمه:(اَ-نهٔ-نو-یا-یه-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۹۹ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انهٔ ویشت:(اَ-نهٔ-ویشت)اسم عدد- جمع- مذکر- نهه او شل- لهٔ دېرشو یو کم (۲۹)-

انهٔ ویشتم:(اَ-نهٔ-ویش-تَم)اسم عدد- جمع- مذکر- دٔ ۲۹ دٔ هندسې مذکر صفتی شکل-

انهٔ ویشتمه:(اَ-نهٔ-ویش-تهٔ-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- دٔ ۲۹ دٔ هندسې مؤنث صفتی شکل-

انه هنه:(ا-نه-هه-نه)حرف- دٔ انکار کلمه- نه-

انهٔ هنهٔ:(انهٔ-هنهٔ)حرف نفی- نه-

انیا:(اَ-نیا)اسم- واحد- مؤنث- نیا- دٔ مور یا دٔ پلار مور- جمع انیاګانې-

انیامده:(ان-یام-ده)اسم- واحد- مذکر- نیامده- ناڅاپه-

انیز:(ا-نیز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ روپی شپاړسمه حصه- (۲)دٔ دوو، څلورو او اتهٔ انو سره دٔ لاحقې پهٔ توګه استعمالیږی- لکه څلور آنیز-

انیس:(اَ-نیس)صفت- ملګرے- دوست- (م- عربی)-

انې:(اَ-نې)حرف ندا- دٔ وینې مخفف- ګوره- دٔ مخاطب دٔ خبردارولو کلمه-

انې بانې:(اَ-نې-با-نې)اسم- ټال مټول- اخوا دېخوا کونه- حیلې بهانې-

انبر:(اَ-نبر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مصیبت- غم- ظلم- انخبر- (۲)زبردستی- (۲)تاؤ- (۴)آفت- (م- هندی- اندهېر)-

انی:(ا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)نیا- انا- دٔ مور مور- غوره نیا- (۲)هرې مشرې ښځې ته دٔ خطاب تورے- (۲)هغه وړه جینۍ چې دٔ عمر پهٔ لحاظ ډېره چالاکه او هُښیاره وی- پخنۍ- مشروټۍ- زیتکۍ-

انے:(اَ-نے)حرف- دٔ نسبتی لاحقې پهٔ طور استعمالېدونکے حرف لکه پیریانے- صحرانے-

انٟ:(انٟ)اسم- واحد- مذکر- دٔ خرهٔ آواز-

انغنج:(اَن-غنج)اسم- واحد- مذکر- الی- میرغلے- پشومېږی- دٔ ماشومانو یوه لوبه چې پکښې پهٔ زمکه کښې دٔ لوبغاړو دٔ شمېر سره برابر سُوری وکنستے شی او یو لوبغاړے پهٔ بل سُور شی، لاندینے لوبغاړے دغو سوریو (الیو) ته پنډوس ولی، کهٔ پنډوس دٔ مینځ سُوری کښې پریوځی نو لاندینے لوبغاړے ور منډه کوی او لوبغاړو کښې یو پهٔ دغه پنډوس وُلی- الی ولی- الی الی-

انکل:(اَن-کَل)اسم- واحد- مذکر- ګومان- شک- جمع انکلونه-

انکی:(اَ-ن-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ بټېر یا مرز یو قسم- وړوکې بټېره یا مړزه چې جنګ نهٔ کوی- سائنسی نوم کټرنکس (COTURNIX)-

انکی بنکی:(اَن-کی-بن-کی)اسم- مؤنث- وګورئ انکې پنکې-

انکې پنکې:(اَن-کې-پن-کې)اسم- مؤنث- دٔ زړو یوه مشهوره لوبه- اکوبکو-

انکتی:(اَن-کهٔ-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)نښتنه- لاس اچونه- یو بل پزرې نښلېدنه- (۲)مستی کونه- غېږ پهٔ غېږ کېدنه- اړنګتی اچونه-

انل:(اَ-نل)مصدر- اوړول- اوړهٔ کول- مېده کول- نکول-

انلے:(اَ-نهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع انلی- مؤنث انلې- وګورئ انل-

انن:(اَ-نن)حاصل مصدر- وګورئ انل-

اننګ:(اَ-ننګ)حاصل مصدر- وګورئ انل-

اننه:(اَ-نهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ انل-

انول:(اَ-ن-ول)مصدر متعدی- غنډول- یو ځایَ کول- ټولول- چونې کول- خوښول-

انول:(ا-ن-ول)مصدر متعدی- کمزورے کول- بته کول (افغانستان)-

انولے:(اَ-ن-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع انولی- مونث انولې-

وګورئ اڼول-

اڼولے:(ا-ڼ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اڼولي- مؤنث اڼولې- وګورئ اڼول-

اڼون:(ا-ڼ-ون)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼون:(ا-ڼ-ون)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼونکے:(اَ-ڼ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڼونکي- مؤنث اڼونکې- وګورئ اڼول-

اڼونکے:(ا-ڼ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڼونکي- مؤنث اڼونکې- وګورئ اڼول-

اڼونګ:(اَ-ڼ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼونګ:(ا-ڼ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼونه:(اَ-ڼ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼونه:(ا-ڼ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اڼول-

اڼېخې:(اَ-ڼې-خې)اسم صوت- د خرۀ آواز-

اڼېدل:(اَ-ڼې-دل)مصدر لازم- چوڼ کېدل- تولېدل- غُنډېدل- يو ځاې کېدل-

اڼېدل:(ا-ڼې-دل)مصدر لازم- (۱)کمزورے کېدل- بته کېدل- (۲)هنېدل- جرېدل- برړېدل- ششنېدل- د خرۀ يا د اَس د مستۍ آواز کول- (ش- هندي هنهنانا)-

اڼېدلے:(اَ-ڼې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اڼېدلي- مؤنث اڼېدلې- وګورئ اڼېدل-

اڼېدلے:(ا-ڼې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اڼېدلي- مؤنث اڼېدلې- وګورئ اڼېدل-

اڼېدن:(اَ-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدن:(ا-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدنګ:(اَ-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدنګ:(ا-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدنه:(اَ-ڼې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدنه:(ا-ڼې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدونکے:(اَ-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڼېدونکي- مؤنث اڼېدونکې- وګورئ اڼېدل-

اڼېدونکے:(ا-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڼېدونکي- مؤنث اڼېدونکې- وګورئ اڼېدل-

اڼېدۀ:(ا-ڼې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېدۀ:(ا-ڼې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ اڼېدل-

اڼېړې:(اَ-ڼې-ړې)اسم- (۱)هنا- هنارے- د خرۀ يا د اس هنېدنه- (۲)کنکوسه- آوازه- چور چوره-

اڼېل:(اَ-ڼې-يل)مصدر- (۱)مېده کول- مېچن کول- (۲)دلول (افغانستان)-

اڼېين:(اَ-ڼې-ين)حاصل مصدر- وګورئ اڼېل-

اڼېينګ:(اَ-ڼې-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ اڼېل-

اڼېينه:(اَ-ڼې-يۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اڼېل-

اڼېيونکے:(اَ-ڼې-يون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اڼېيونکي- مؤنث اڼېيونکې- وګورئ اڼېل-

اؤ:(ا-ؤ)حرف اشاره- هغه آواز چې غوايان پرې شړلے شي- غوايانو د کار کولو پۀ غرض د اماده کولو کلمه-

او:(او)حرف- (۱)د عطف حرف- (۲)بيا- (۳)د اتفاق ښکندولو کلمه- (۴)د خواب کلمه- (۵)د "نۀ" يا "نه" ضد- (۶)د ندا حرف- (۷)چاته د اواز کولو حرف-

اوا:(اَ-وا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هوا- عاميانه-

اواخر:(اَ-وا-خر)اسم- جمع- مذکر- د آخر جمع- حد- انجام- انتها- (م- عربي)-

اوار:(اَ-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اکامانه سطح لرونکے چې يوه حصه ئې پۀ بله حصه لوړه نۀ وي- (۲)برابر سطح لرونکے- (۳)چې پۀ ګټو نرم او يو شان لګي- (۴)پۀ تګ کښې يو شان تېز- (۵)کم عقل- (۶)کُنه ورکونکے- مفعول- مؤنث اواره- جمع مؤنث اوارې- هوار- هموار- (۷- مذکر)شوکه- چُور- لوټ-

اوارول:(اَ-وا-ر-ؤل)مصدر متعدي- (۱)يو شان کول- غوړول- برابرول- ويړول- (۲)پرېکړه کول- (۳)لوټل- ورانول- ړنګول- خرابول-

اوارول:(اَ-وا-ر-ؤل)مصدر متعدي- د غلطۍ يا ګناه معاف کول-

اوارون:(اَ-وا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ اوارول-

اوارونکے:(اَ-وا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوارونکي- مؤنث اوارونکې- وګورئ اوارول-

اوارونګ:(اَ-وا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اوارول-

اوارونه:(اَ-وا-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوارول-

اواره:(اَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روغه جوړه- صُلح صفائي- (۲- صفت)د اوار مؤنث-

اواره:(اَ-وا-ره)صفت- (۱)بد معاش- (۲)بې مطلبه اخوا دېخوا ګرځېدونکے او وخت ضائع کونکے- (۳)بې سره بې سامانه- (ش- فارسي)-

اواره اوارې:(اَ-وا-ره-اَ-وا-رې)صفت- مرکب- پوره اوارېدنه- بېخي اواره- سم سمکے-

اواره کړونے:(اَ-وا-ره-کړو-نے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- معاف کونکے- معافي ورکونکے-

اواره ګرد:(اَ-وا-ره-ګرد)اسم صفت- اواره ګرځېدونکے- (م- فارسي)-

اواره ګردي:(اَ-وا-ره-ګر-دي)اسم- مؤنث- د اواره ګرد کار- (م- فارسي)-

اوارېدل:(اَ-وا-رې-دل)مصدر لازم- (۱)هموار کېدل- يکسان کېدل- برابرېدل- (۲)هېرېدل- د دوو سرو پۀ مېنځ کښې صلح صفائي راتلل- (۳)د غلطۍ يا ګناه معاف کېدل-

اوارېدن:(اَ-وا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اوارېدل-

اوارېدنګ:(اَ-وا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوارېدل-

اوارېدنه:(اَ-وا-رې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوارېدل-

اوارېدونکے:(اَ-وا-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوارېدونکي- مؤنث اوارېدونکې- وګورئ اوارېدل-

اوارېده:(اَ-وا-رې-دَه)حاصل مصدر- وګورئ اوارېدل-

اوارے:(اَ-وا-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ورانئ فېصله- دَ دوو تنو يا برخلافه ډلو مېنځ کښې صُلح صفائی- (۲)هوارے- برابرے- يو شان والے- (راوستل کول مصدرونه)-

اواز:(اَ-واز)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ هوا، اُبو يا بل څهٔ کښې داسې ارتعاش چې صرف غوږونه ئې معلومولے شي- (۲)پهٔ ځناورو کښې دَ ژبې پهٔ ذريعه دَ خپلو جذباتو يا خيالاتو دَ ښکاره کولو قوت چې پهٔ غوږونو اورېدے شي- غږ- نعره- (۳)دَ سندرو وئيلو صلاحيت- جمع آوازونه-

اوازه:(اَ-وا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شهرت- ناموری- غلغله- مشهورتيا- (۲)افواه- جمع آوازې- (م- فارسی)-

اواګير:(اَ-وا-ګير)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ هوا ګير-

اُواګي:(اَ-وا-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ښځې پهٔ شان يو غرنے بوټے-

اواوا:(اَو-اَ-وا)اسم- واحد- مؤنث- عيش- دَ زړهٔ آزادي- ايش نوري- (م- عربي- هو- هوا)-

اواورکے:(او-او-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو بوټے چې حکيمان ئې دَ آتشک دَ بيمارئ دَ پاره پکاروي- (۲)تندانه- اور اورکے-

اوائی:(اَ-وا-ئی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ هوائی-

اوب:(اُوب)اسم- دَ يو څيز يا کار سره عارضي مينه- عارضي شوق- ناپائېداره او بې بُنياده مينه-

اوباز:(اوب-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- لامبوزن- اُبو سره لوبې کونکے- مؤنث اوبازه- (فارسی)-

اوبازي:(اوب-با-زي)اسم- مؤنث- لامبو-

اوباش:(او-باش)اسم صفت- اواره- بد چلنه- بد معاش- شوده- بد چلن- آوارهٔ ګرد- جمع اوباشان- مؤنث اوباشه- جمع مؤنث اوباشې- (م- فارسی)-

اوباشي:(او-با-شي)اسم- مؤنث- خوشي ګرځېدنه- اواره توب- بد چلندي- بد معاشي-

اوبال:(او-بال)اسم- واحد- مذکر- ګناه- آزار- دَ آخرت عذاب- وبال- (م- فارسی)-

اوبال ګر:(او-بال-ګر)اسم صفت- ګناهګار- اوبالي- (م- عربي)-

اوبالي:(او-با-لي)اسم صفت- وګورئ اوبال ګر-

اوبدل:(اوب-دَل)مصدر- اُودل- کپړه جوړول- دَ کډې کار کول- اودل-

اوبدلے:(اوب-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوبدلي- مؤنث اوبدلې- وګورئ اوبدل-

اوبدن:(اوب-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اُوبدل-

اوبدنګ:(اوب-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اُوبدل-

اوبدنه:(اوب-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اُوبدل-

اوبدونکے:(اوب-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوبدونکي- مؤنث اُوبدونکې- وګورئ اُوبدل-

اوبده:(اوب-دَه)حاصل مصدر- وګورئ اُوبدل-

اوبرن:(اوب-رَن)صفت- وګورئ اُبرن-

اوبري:(اوب-ري)صفت- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اُبري-

اوبښته:(او-بښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ملنځه- بلنځه- ديار- دَ ارچې يو قسم- يوه غرنيزه ونه- نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ ارچه، ارچړ- (۲)يوه تل شنه ونه چې دَ زيارت (بلوچستان) پهٔ علاقه کښې خاص طور سره کيږي- جونی پر- نباتاتي نوم جونی پرس (JUNI PRUS)-

اوبغارے:(اوب-غا-رے)اسم- واحد- مذکر- يو لوئې نقش چې پهٔ سرو او تورو تارونو دَ چُغې پهٔ ځنډو ګنډلے شي- په چُغو برګ تار-

اوبله:(اوب-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ سفر سامان- دَ سفر توښه- جمع اوبلې-

اوبلي:(اوب-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بانړار- ګرواز- هغه کوهے چې خُله ئې ماته ګډه وي- کنډر کوهے- (۲)يو قسم بيماري-

اوبنه:(او-بهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه نرۍ پرده يا جالي چې پکښې بچے دَ مور پهٔ نس کښې پرورت وي- جمع ازبنې-

اوبمنی:(اوب-مَه-نِي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوبنه-

اوبړ:(اُو-بړ)صفت- واحد- مذکر- (۱)زيرونکے- (۲)غصه شوے- (۳)حېران و پرېشان-

اوبورکے:(اوب-وه-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع اوبورکي- دَ ځرمنې يوه خاصه توبه چې مشکی ئې دَ مشک لاندې پهٔ خپل مټ اَچوي چې پهٔ اُبو لوند نهٔ شي-

اوبه:(او-به)اسم- واحد- مؤنث- تپه- خاندان- کورنۍ- علاقه- (م- ترکی)-

اوبهٔ وړکے:(او-بهٔ-وړ-کے)اسم- واحد- مذکر- اوبهٔ رکی- څپوټے- هغه کپړه چې پکښې لوښے نغښتے شي- جمع اوبه وړکي-

اوبېر:(او-بېر)اسم- وارهٔ زارهٔ- بال بچ- بچه پونګ- اهل و عيال- دَ کور خلق- لوئې وارهٔ-

اوپچي:(اوپ-چي)اسم- واحد- مذکر- مسلح سپائی- (م- هندی)-

اوپره:(اُوپ-ره)اسم صفت- (۱)ناجانه- پردے- بېګانه- ناواقفه- (۲)بوګه- (۳)پرسېدلے- (۴)بې جانبداره-

اوپره پالے:(اوپ-ره-پا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- پردی خلق پالونکے- هغه کس چې نا پېژندګلو خلق پالي او ساتي-

اوپړي پوپړي:(اوپ-ړي-پوپ-ړي)اسم- جمع- مؤنث- (۱)دَ بېلو بېلو شيانو پهٔ باره کښې خبرې- (۲)کډې وډې خبرې- بې ارتباطه خبرې-

"ئ" (څې-رل)، "ې" (مې-ره-وُل)، "ی" (پيا-لې)، "ے" (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

اوت:(اَوتْ)اسمِ صفت- (۱)لږ شان زېږ- نیم تر- (۲- اسم)- خواهش- آرزو- تمنا- (۳)زمانه- دوره- وخت- مؤنث اوته-

اوتاد:(او-تادْ)اسم- جمع- مذکر- (۱)مېخونه- (۲)دَ اولیاؤ یو خاص ټولے- (۳)موږي- (عربي)-

اوتاک:(او-تاکْ)اسم- واحد- مذکر- کوټه- حُجره- دَ وَسپېدو ځاےُ- جمع اوتاکونه- (م- اطاق)-

اوتانے:(او-تا-نےْ)اسم- واحد- مذکر- تالاؤ- جوړ- ډنډ- دَ کلي دَ مېنځ تالاؤ- جبور- جمع اوتاني-

اوتر:(او-ترْ)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- مست- باتریا- وارخطا- پاګل- بد حواسه- مؤنث اوتره-

اوتر توب:(او-تر-توبْ)اسم- وارخطاني- لېونتوب- بدحالي- بدحواسي- اوتري-

اوترتیا:(او-تر-تیا)اسم- اوتر توب-

اوترک:(او-ته-رکْ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ اترک بترک-

اوتروالے:(اَو-تر-وا-لے)اسم- وګورئ اوتر توب-

اوترول:(اَو-ته-ره-ول)مصدرِ متعدي- مستول- وارخطا کول- بدحواسه کول-

اوترون:(اَو-ته-ره-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترول-

اوترونکے:(اَو-ته-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوترونکي- مؤنث اوترونکې- وګورئ اوترول-

اوترونګ:(اَو-ته-ره-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترول-

اوترونه:(اَو-ته-ره-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترول-

اوتروۀ:(او-ته-ره-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترول-

اوتره:(او-ته-ره)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- وګورئ اوتر- دَ اوتر مؤنث-

اوتري:(او-ته-ري)اسم- وګورئ اوترتوب-

اوترېدل:(او-ته-رې-دل)مصدرِ لازم- وارخطا کېدل- بدحواسه کېدل- مستېدل-

اوترېدن:(او-ته-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترېدل-

اوترېدنګ:(او-ته-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترېدل-

اوترېدنه:(او-ته-رې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترېدل-

اوترېدونکے:(او-ته-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوترېدونکي- مؤنث اوترېدونکې- وګورئ اوترېدل-

اوترېدۀ:(او-ته-رې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوترېدل-

اوتکے:(اوتْ-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وتکے- تاخ- چاؤد- چوند- طاقچه- وړوکے طاق- وړه شان سوره یا نرے سورے- اوتکے-

اوتکے:(اوتْ-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه سورے چې لوګے پرې وځي- په دېوال یا چت کښې موري- مګ- اوتکے- جمع اوتکي-

اوته:(او-ته)اسم- واحد- مؤنث- وتره زمکه- هغه نمژنه زمکه چې دَ تومني (تخم) کولو دَ پاره تیاره شي- دَ کر قابله زمکه- ږېمناکه زمکه- پووه-

اوتې بوتې:(او-تې-بو-تې)اسم- جمع- مؤنث- واحد نۀ لري- بې مطلبه خبرې- دَ سرسام په حالت کښې کېدونکې خبرې- اوترې- اکوبکو- چټیات- واهیات-

اوټ:(اوټْ)اسم- واحد- مذکر- ووړ بالي- بُوک- سر بنکته پښې پورته- بُوک چک- چک بُوک-

اوټاک:(او-ټاکْ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې پروا- لاابالي- غافل- ازاد-

اوټه:(او-ټه)اسم- واحد- مؤنث- بې معنې خبره- بې بنیاده خبره- چټي خبره- دروغ- (م- هندی- اوټ پټانګ)- جمع اوټې-

اوټے:(او-ټے)اسم- واحد- مذکر- باري اوښ- دَ سورلي اوښ- تېز رفتاره اوښ- جمع اوټي- (ش- اونټ- هندی)-

اوجاړ:(اُو-جاړْ)اسمِ صفت- ویجاړ- دَ آباد ضد- ویران- برباد- لوټې لوټې- کنډکپر- مؤنث اوجاړه- جمع اوجاړي-

اوجاړوالے:(اُو-جاړ-وا-لے)اسم- ویجاړوالے- شاړوالے- ړنګ والے-

اوجاړول:(اُو-جا-ړه-ول)مصدرِ متعدي- ورانول- دَ استوګې نه ایستل- بربادول- غېر آبادول- شاړول- ړنګول-

اوجاړون:(اُو-جا-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړول-

اوجاړونکے:(او-جا-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوجاړونکي- مؤنث اوجاړونکې- وګورئ اوجاړول-

اوجاړونګ:(اُو-جا-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړول-

اوجاړونه:(اُو-جا-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړول-

اوجاړوۀ:(اُو-جا-ړه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړول-

اوجاړه اوجاړي:(او-جا-ړه-او-جا-ړي)(مُرکب)- صفت- مؤنث- ورانه وراني- ورانه ویجاړي- برباده بربادي- ډېره شاړتیا- ویجاړه ویجاړئ- ړنګه پنګه- لوګه لوګاني-

اوجاړي:(اُو-جا-ړي)اسم- واحد- مؤنث- بربادي- غېر آبادي- ویراني-

اوجاړېدل:(اُو-جا-ړې-دل)مصدرِ لازم- ړنګېدل- شاړېدل- ورانېدل- بربادېدل- شنډېدل- غېر آبادېدل-

اوجاړېدن:(او-جا-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړېدل-

اوجاړېدنګ:(او-جا-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړېدل-

اوجاړېدنه:(او-جا-ړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړېدل-

اوجاړېدونکے:(او-جا-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوجاړېدونکي- مؤنث اوجاړېدونکې- وګورئ اوجاړېدل-

اوجاړېدۀ:(او-جا-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوجاړېدل-

اوجري:(اوج-ري)اسم- جمع- مؤنث- لړي- لړي کُلمې- لړي سوکزي- لړي سوپړي- اوجړي- دَ ګاروؤ دَ معدې یوه حصه-

اوجړي:(اوج-ړي)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ اوجري- (ش- اوجهړی- هندی)-

اوجغنجن:(اُوج-غن-جن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ اوجغنو ځبه جوړ شوے څیز- (۲)اوجغوني لرونکے-

اوجغونه:(اُوج-غو-نه)اسم- واحد- مؤنث- جمع اوجغونې- اُوژغونه- اُوژغونے-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ره)، ۀ "(ډو-بې-دۀ)

وُچغنے (دیر)- دَ بزې وېښتهٔ- دَ چېلی وېښتهٔ- (م- بز- وزه- غونے- وېښته)-

اوچه:(اُو-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوره- وُژه- (۲)کب- کوب- دَ ځټ کوټے- ځټ سیرے- جمع اوچې-

اوچي:(اُو-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اُوړی- ووړی- اوژی-

اوځغي:(اوځ-غي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- توره غاړه- دَ ټخي، زُکام یو قسم-

اوچار:(او-چار)اسم صفت- واحد- مذکر- کبرژن- مغرور-

اوچاړ:(اُو-چاړ)اسم- واحد- مذکر- استر- ابره- هر هغه کنډلے ټوکے چې بالښت، توشک یا دغسې څهٔ نور څیز دَ پاسه دَ حفاظت لهٔ پاره خېژولے شي-

اوچته مرکونړی:(او-چه-ته-مَر-کون-ړی)اسم- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې دَ غابښونو دَ درد لرې کولو دَ پاره فائده من وي-

اوچکل:(اُوچ-کل)اسم- واحد- مذکر-دَ وُچکل غلطه املا- وګورئ وُچکل-

اُوچونے:(اُو-چُو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پسونو او وزو یو قسم ناروغتیا- (۲)شپږ میاشتنے وَرے-

اوچه:(او-چه)اسم- واحد- مؤنث- اچه- دوه ښاخې- بړانکی- دوانګی- بوکر- جمع اوچې-

اوچې پوچې:(اُو-چې-پو-چې)اسم- مؤنث- اوتې بوتې- اپړې دوپړې- خَشې نبرې-

اوچېچه:(او-چې-چه)متعلق فعل- (۱)خامخا- خصوصی طور سره- اړومرو- ضرور- ضرور ناضرور-

اوچېچې:(او-چې-چي)حرف ندا- دَ مور پهٔ لاسو کښې دَ ماشومانو دَ دنګولو را دنګولو کلمه- (۲-اسم- مؤنث)بکواس- بې مطلبه خبرې-

اوځار:(اُو-ځار)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ ګته- ځرګند- مشهور- مؤنث اوځاره- جمع اوځارې-

اوځارتوب:(او-ځار-توب)اسم- مذکر- دَ اوځار کېدو حالت- ځرګندوالے- ښکاره توب- مشهورتیا-

اوځارتیا:(او-ځار-تیا)اسم- وګورئ اوځارتوب-

اوځارول:(او-ځا-ره-وَل)مصدر متعدی- ځرګندول- ښکاره کول- جوتول-

اوځارون:(او-ځا-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اوځارول-

اوځارونګ:(او-ځا-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوځارول-

اوځارونه:(او-ځا-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوځارول-

اوځارونکے:(او-ځا-ره-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوځارونکي- مؤنث اوځارونکې- وګورئ اوځارول-

اوځاروهٔ:(او-ځا-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوځارول-

اوځارېدل:(او-ځا-رې-دَل)مصدر لازم- ځرګندېدل- ښکاره کېدل- جوتېدل-

اوځارېدن:(او-ځا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اوځارېدل-

اوځارېدنګ:(او-ځا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوځارېدل-

اوځارېدنه:(او-ځا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوځارېدل-

اوځارېدونکے:(اُو-ځا-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوځارېدونکي- مؤنث اوځارېدونکې- وګورئ اوځارېدل-

اوځارېدهٔ:(او-ځا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوځارېدل-

اوځکرے:(اوځ-کهٔ-رے)اسم- مذکر- اکرکره- یو غرنیز بوټے دے چې دَ غابښونو دَ درد دَ پاره دَ دوا کار کوی- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ اوځکک-

اوځکک:(اُوځ-کک)اسم- واحد- مذکر- کرچې- اترقرحا- شاه تره- یو مشهور بوټے چې دَ وینې دَ پاکی دَ پاره ئې طبیبان ورکوی- نباتاتی نوم فویرا افسی نېلس-

اوځنړ:(او-ځنړ)اسم صفت- واحد- مذکر- اووهٔ اړخیز- هغه څیز چې اُوه اړخونه لری (افغانستان)-

اوخ:(اُوخ)کلمه- بوْ- باخو- باخوړے- یوه کلمه چې دَ ماشومانو دَ ویرولو دَ پاره وئیلے شي-

اوخ:(اوخ)حرف تاسف- اُف- دَ ارمان او حسرت کلمه- ارمان- افسوس- (عامیانه)-

اوخښے:(اوخ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اخښے-

اوخولے:(او-خَو-لے)اسم- واحد- مذکر- غرړے- دَ تبخی غوړه رژیې- لوړکے- پراته- جمع اوخولی-

اوخے:(او-خے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بې ضرره وړه حشره-

اوخې:(اُو-خې)کلمه- باګره- بوْ- بلا- دَ ماشومانو ویرولو یوه کلمه- اوخ-

اود:(اود)اسم- واحد- مذکر- تالاژ- ړنړ- جوړړ- جوغړ- جمع اودونه-

اوداسهٔ:(او-دا-سهٔ)اسم- دَ اودس مغیره حالت- دَ نمانځهٔ دَ پاره پهٔ اُبو پاکی حاصلونه- وګورئ اودس- (م- اَبدس- فارسی)-

اودان:(او-دان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ آبدان-

اودر:(اُو-دَر)اسم- واحد- مذکر- دَ پلار ورور- تره- کاکا-

اودس:(او-دَس)اسم- واحد- مذکر- دَ نمانځهٔ دَ پاره پهٔ مخصوصه طریقه ځان پاکونه- وضو- چاراندام- چاره دام- جمع اُودسونه-

اودس خانه:(او-دَس-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- غُسل خانه-

اودس مات:(او-دَس-مات)اسم- واحد- مذکر- (۱)اودس ماتے- ډکې مُتیازې- لویُ بول- صحرا ته تلنه- حاجت رفع کونه- (۲)داسې سړے چې اودس ئې نهٔ وی- (متروک)-

اودس ماتے:(او-دَس-ما-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ اودس مات معنی (۱)- (۲)دَ اُودس دَ حالت نه دَ بې اودسی حالت ته راتلنه- (مُرکّب)-

اودل:(او-دَل)مصدر- (۱)دَ تنستې او بودې نه کپره تیارول- (۲)دَ ښځو دَ سر وېښتهٔ کمځی کول- (۲)اوبدل-

اودلے:(او-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اودلی- مؤنث اودلې- وګورئ اودل-

اودن:(او-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اودل-

اودنګ:(اُو-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اودل-

اودنه:(اُو-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اودل-

اودونکے:(اُو-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اودونکی- مؤنث اودونکې- وګورئ اودل-

اودوم:(او-دُوم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ټوټکې علاج- هغه علاج چې پۀ اِېلس کښې دَ ټوټکې ټوټې پۀ دوا مشهور وی- (۲)دم دُرمه- اوده- دَ مرض دَ روغتیا دَ پاره تعویذ وغېره-

اوده:(اُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- موده- دم- افسون- جمع اودې-

اوده دار:(اُو-ده-دار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دم ګر- افسون ګر- دَ اودې خاوند- اوده ګر-

اوده ګر:(اُو-ده-ګر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ اوده دار- مؤنث اوده ګره- جمع اوده ګری-

اودۀ:(اُو-دۀ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)خوبولے- بېدۀ- ودۀ- (۲)ساده- بې پروا- مؤنث اُوده-

اودی:(اُو-دي)اسم- واحد- مذکر- (۱)سُرخی ته مائل تور رنګ- (۲- اسمِ صفت)اُودی رنګ لرُونکے-

اودینه:(او-دی-نه)اسم- واحد- مؤنث- ادینه- دَ زیارت ورځ- دَ جمعې ورځ- (ش- ادینه- فارسی)-

اوېر:(او-ېر)صفت- مذکر- پناه- پټ-

اوېرنیول:(او-ېر-نی-وَل)مصدر- (۱)پټو خبرو ته غوږ نیول- پۀ پټه دَ چا خبرې اورېدل- غوږوونی نیول- (۲)اسکېرل-

اوېږے:(او-ېه-ږے)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوپک چې اُوۀ ېزې کوی- ۷ ایم ایم بور ټوپک-

اوېل:(او-ېل)مصدر- ترتیب ورکول- سمول- سنبالول- درستول-

اوېلے:(او-ېۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع اوېلی- مؤنث اوېلې- وګورئ اوېل-

اوېن:(او-ېن)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېل-

اوېنګ:(او-ېنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېل-

اوېنه:(او-ېۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېل-

اوېونکے:(او-ېُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوېونکی- مؤنث اوېونکې- وګورئ اوېل-

اوېنی:(اوېَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پړُونے- لوپټه- دَ زنانو څادر- (م- هندی)-

اوېه ېوېه:(او-ېه-ېو-ېه)صفت- کږ چاپېر- اخوا دېخوا- خوا‌ژشا- نژدې نژدې-

اور:(اَ-ور)لاحقه- دَ فارسي دَ آوردن (راوړل) نه دَ امر صیغه چې دَ ځنو اسمونو آخر ته راځی او دَ لرُونکی معنې ورکوی- لکه زورآور-

اور:(اور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لرغونی علم مطابق یو بنیادی عنصر چې دَ سوزېدو پۀ نتیجه کښې ئې رڼا او ګرمی پېدا کیږی- هور- (ش- عربی- آر)-

اور اُبۀ:(اور- اُ-بۀ)مرکّب- جمع- مذکر- خپلو کښې مخالف- (م- اور او اُبۀ)-

اوراتل:(اُو-را-تَل)مصدرِ لازم- ورزېدل- وراتل- پۀ هوا کښې تلل- الوتل (وزیرستان)-

اوراخاې:(او-را-خاې)اسمِ اشاره- هغه خاې-

اوراد:(او-راد)اسم- جمع- مذکر- وردُونه- وظیفې- (م- عربی)-

اوراق:(او-راق)اسم- جمع- مذکر- دَ ورق جمع- پاڼې- ورقونه- (م- عربی)-

اوراق:(او-راق)اسمِ صفت- غریب شوے- تاوانی شوے-

اور اورکے:(اور-او-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه چینجے چې دَ شپې پۀ الوتو کښې رڼا کوی- باچاګړه- اوربلک- اوربلکه- اوربلکورے-

اوربڅرکے:(اورَ-به-څَر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اور سپرکے- اور بڅرے- (۲- اسم صفت)اورکے- مرچکے- اپت پوښی- تُندخویه- اُورژبے- جمع اوربڅرکی-

اوربخله:(اورَ-بخ-له)اسم- واحد- مؤنث- پېنځه- اوربلے- وربخوله- پرچوک- جمع اوربخلې-

اوربخوله:(اورَ-بخ-وۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوربخله-

اوربستاړے:(اورَ-بس-تا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ چېلی وروستو ترونے-

اوربسه:(اور-بۀ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوربشه- (عامیانه)-

اوربشکه:(اورَ-بش-که)اسم- واحد- مؤنث- اوربشی- دَ اوربشو پۀ شان یو وابۀ- جمع اوربشکې-

اوربشه:(اورَ-بۀ-شه)اسم- واحد- مؤنث-یوه مشهوره غله او دَ هغې بوټے چې پۀ اُوړی کښې کیږی دانه ئې دَ خوراک (خاص طور سره دَ ځناور دَ خوراک) او شرابو جوړولو لۀ پاره استعمالیږی- نباتاتی نوم هوروډیم ولګېر-

اوربشین:(اورَ-به-شین)اسمِ صفت- مذکر- دَ اُوربشو نه جوړ- مؤنث اوربشینه-

اوربشینه:(اورَ-به-شي-نه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- روټه- دَ اُوربشو ډوډۍ- جمع اوربشینې-

اوربشی:(اورَ-بۀ-شي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه وابۀ چې دَ اوربشو پۀ شان وی-

اوربل:(اورَ-بَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)خونه- کور- (۲)کوروسر-

اوربل:(اورَ-بَل)اسم- واحد- مذکر- دَ پېغلو ځونو دَ تندی وېښتۀ- پېکے پلکے- پولکے- جمع اوربلُونه-

اوربلک:(اورَ-به-لک)اسم- واحد- مذکر- یو چېنجے چې دَ شپې الوځی او رڼا کوی- اُوراُورکے- جمع اوربلکی-

اوربلکورے:(اورَ-بَل-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوراورکے/اوربلک-

اوربلکه:(اورَ-به-لَ-که)اسم- واحد- مؤنث- اوراورکے- وګورئ اوربلک-

اوربله:(اورَ-بَه-له)اسم- واحد- مؤنث- جمع اُوربلې- اوربخوله- پېنځه- پېځه-

اوربوز:(اورَ-بُوز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وربوز-

اوربوشینه:(اور-بو-شي-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ اوربشینه- (عامیانه)-

اوربونی:(اور-بو-نی)اسم- واحد- مذکر- باړې- دَ کلي سره نژدې دَ کرلو زمکه-

اوربه:(اورَ-به)اسم- واحد- مذکر- دَ اور خاوند- جمع اوربانهٔ- مؤنث اوربنه-

اورپښت:(اور-پښت)اسم- واحد- مذکر- پتن- پتنګ- پروانه- اورپښتے-

اورپښتے:(اورَ-پښ-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اورپښت- جمع اورپښتي-

اورتور:(اور-تُور)اسم صفت- بنانسته- بهادر-

اورته:(اور-ته)اسم- واحد- مؤنث- ځنې- سنې- دَ بوجې جوال او داسې نورو دَ خُلو ګنډلو مزے- وربشلې وړی-

اورته:(او-ره-ته)اسم- واحد- مؤنث- عورته- نکاح شوې ښځه- جمع اورتې- (م- عورت- عربی)-

اورته:(اورَ-ته) متعلق فعل- ملته- وولته- اولته- هورته- مغلته- اخوا- درې ته-

اورټک:(اورَ-ټک)اسم- واحد- مذکر- چقماق- بکره- باکره- دَ اور لګولے کانړے- جمع اورټکي-

اورجغلی:(اورَ-جغ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ لیوهٔ اور- یو قسم واښهٔ چې له غوټې ې پهٔ زور سره سورکړو پورته کیږی-

اورجل:(اورَ-جَل)اسم صفت- واحد- مذکر- سوزېدلے- مؤنث اورجله- جمع اورجلي-

اورچنې:(اورَ-چِهٔ-نې)اصفت- وګورئ ورچنې-

اورخک:(اور-خَک)اسم- واحد- مذکر- تروکے- اورخک- یو قسم تریو واښهٔ چې اوچ خورلے شي- تریوکے-

اورخک:(اور-خَک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اورخک-

اورخاړے:(اورَ-خا-ړے)اسم- واحد- مذکر- ارخاړے- دَ کډو وزو یو مرض- وګورئ منګ-

اورړے:(اور-ړے)اسم صوت- دولی- کورنچا (دیر)- دَ ګیدړ ارړړے- ازنکا- نکولا- دَ ګیدړ آواز-

اورژبے:(اور-ژهٔ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- تېز زبانه- فصیح و بلیغ- جمع اورژبي-

اورشو:(اورَ-شو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ورشو-

اورشے:(اور-شے)اسم- واحد- مذکر- یو بدبویه بُوټے چې پلنې پاڼې از زیړ ګُل لري- سخا-

اورښت:(او-رښت)اسم- واحد- مذکر- جمع اورښتونه (۱)باران- باران وربدرنه- (۲)وازره وربدنه- (۳)چنی پربوتنه-

اورغالے:(اورَ-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)انغرے- دَ اور بلولو عارضی ځائ- انګیټی- زرغالے- (۲)طاق-

اورغو:(اورَ-غو)اسم- واحد- مذکر- زرغو- وراغه- وروغه- مېره- بیدیا- داګه- صحرا- دَشت- بیابان- جمع اورغوی- (م- راغ- فارسی)-

اورغوے:(اورَ-غهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- غرومے- ورغومے- ورغوے-

اورغی:(اورَ-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ارغی-

اورغی:(اورَ-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه لوګے چې دَ کوټې پهٔ چت یا دېوالونو پورې نښتے وی-

اورکی:(او-ره-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم شنهٔ سابهٔ چې کچه خورلے کیږی-

اورکے:(او-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- اوراورکے- اوربلک- جمع اورکي-

اورکے:(او-ره-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- تُند خویه- تېز مزاجه- اور ژبے- سخت طبیعته- تریخ-

اورګاړے:(اورَ-ګا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ رېل ګاړے- جمع اورګاړي-

اورګړے:(اورَ-ګه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- خانه خراب- جمع اورګړي-

اورګنې:(اورَ-ګه-نې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زړو چېړرو، رنجو یا زړوکو نه جوړ شوے تمبو یا کېږدی- دَ چېړرو پلان دسمان- (۲)دَ سپکوالی کلمه- جمع اورګنې-

اورلړلے:(اورَ-له-ړهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ اورلړلے- شېطان- شریر- جمع اورلړلي- مؤنث اورلړلې-

اورلړونکے:(اورَ-له-ړون-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اورلړونے-

اورلړونے:(اورَ-له-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تنارهٔ دَ اُور لړلو لرګے چې تور شوے وی- (۲)کانړونے- جمع اورلړوني-

اورلښتے:(اورَ-لښ-تے)اسم- واحد- مذکر- ورلښتے- غرنیز بادام- جمع اورلښتي-

اورلګاندے:(اورَ-له-ګان-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع اورلګاندي- اورلګونکے (افغانستان)-

اورلګت:(اورَ-له-ګت)اسم- اورلګت- ماچس- باکس دَ اورتیلے- ګوګړ- تیلے- (افغانستان)-

اورلګیت:(اورَ-له-ګیت)اسم- وګورئ اورلګت (افغانستان)-

اورلے:(اورَ-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ چې پلنې پاڼې لری او پهٔ شګلینه او سخته زمکه کښې پیدا کیږی-

اورمر:(اورَ-مر)اسم- واحد- مذکر- نوسے- چمته-

اورمرک:(اورَ-مه-رک)اسم- واحد- مذکر- سمندر- دَ اور چینجے-

اورمل:(اورَ-مل)اسم- واحد- مذکر- دَ انځر ونه او مېوه- نباتاتی نوم فکس کاریکا-

اورمکے:(اورَ-مهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوراورکے- اورکے- (۲)پروانه- پتنګ-

اورمولے:(اورَ-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ وړو ماشومانو دَ یو مرض نامه چې پکښې پهٔ وړو دستُونه لګی- (۲)دَ ماشومانو دَ نس بهېدو ناروغتیا-

ئ (ښي-رل)، ئ (مې-ره-وَل)، ئ (پيا-لې)، ے (تن-دې) تفصیل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

اورمېږ:(اور-مېږ)اسم- واحد- مذکر- خټ- کړدن- ورمېږ- جمع اورمېږونه-

اورمېږک:(اور-مې-ږک)اسم- واحد- مذکر- سمندر- دَ اور چینجے- (افغانستان)-

اورنګ:(اَو-رَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بادشاهی تخت- (۲)دَ یو ګل نوم- نباتاتی نوم فیکس پامېټا (FICUS PALMATA)- (م- فارسی)-

اورنوسے:(اور-نو-سے)اسم- واحد- مذکر- اورمېږ- چمټه- هغه نوسے چې سکروټې پرې راخستے شی- نوسے- جمع اورنوسی-

اورنیوک:(اور-نی-وک)اسم- واحد- مذکر- اتشګیر- اورمېږ- چمټه- (افغانستان)-

اورنے:(اور-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه کپړه چې ماشوم پکښې نغاړی- جمع اورنی-

اوروړکے:(او-رو-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوراوړکے-

اوروغ:(اَو-روغ)اسم- واحد- مذکر- ړول- خوند- ښائست- حُسن-

اورول:(او-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)وررول- نښتل- شندل- خوارهٔ وارهٔ ویشتل- (۲)دَ غوږ پهٔ ذریعه دَ اواز محسوسول او معلومول-

اورون:(اَو-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اورول-

اورونکے:(اَو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اورونکی- مؤنث اورونکې- وګورئ اورول-

اورونګ:(اَو-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اورول-

اورونه:(اَو-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اورول-

اوره:(او-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پړله-

اوره رنګ:(او-ره-رَنګ)اسم- واحد- مذکر- شیشی رنګ- لمسی رنګ- ګلی خار- سرهٔ شان دارو چې دَ خورو سترګو دَ پاره پکاریږی-

اوره لنګ:(او-ره-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم غرنیز واښهٔ چې بېخ ئې سور وی او دَ څرمنې مشکونو رنګولو دَ پاره پکار راځی- (۲)یو قسم دارو چې دَ پښې دَ پړسوب دَ علاج دَ پاره پکارولے شی-

اورهٔ:(اَو-رهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوریځ- دَ باران نه ورانديِ آسمان خړېدنه- (۲)پهٔ سترګه باندې خړه پرده-

اورهٔ لړه:(او-رهٔ-له-ړه)اسم- مؤنث- نرۍ وریځ- نرے دُوند- نرۍ لړه- (م- اورهٔ او لړه)-

اوریا:(اور-یا)اسم- واحد- مؤنث- باران- ورښت- اورے-

اورېته:(اَو-رې-ته)متعلق فعل- دلته- دولته- دېلې- دلې دولې- هغه خوا دېخوا-

اورې:(او-رې)اسم اشاره- (۱)ملته- هغه خوا- الته- هغه پلو- (۲)اخرت- هغه جهان- هغه دنیا-

اورې پورې:(او-رې-پو-رې)متعلق فعل- پورې غاړه- هغه خایه پورې-

اورېدل:(اُو-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)اوروېدل- دَ غوږ پهٔ ذریعه دَ آواز محسوسېدل او معلومېدل- دَ سامعې دَ حس استعمال کېدل- (۲)منل کېدل- قبلول- دَ حاکم یا منصف عدالتی فرض پوره کول- (۳)خبر مونډل- (۴)شیندل کېدل- نښتل کېدل-

اورېدلے:(اَو-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اورېدلی- مؤنث اورېدلې- وګورئ اورېدل-

اورېدن:(اَو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اورېدل-

اورېدنګ:(اَو-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اورېدل-

اورېدنه:(اَو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اورېدل-

اورېدونکے:(اَو-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اورېدونکی- مؤنث اورېدونکې- وګورئ اورېدل-

اورېدهٔ:(اَو-رې-دهٔ)اسم- جمع- مذکر- اوریا- اورښت- وربدنه- وربدهٔ-

اورېدهٔ:(اَو-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اورېدل-

اوربکے:(او-رې-کے)اسم- مذکر- پهٔ وړینو څیزونو، کمبلو وغیره کېدونکے یو خاص نقش یا ګل-

اورۍ:(اَو-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ غاښونو لهٔ ژامنو کېر چاپېره غوښه- (۲)دَ نوکونو کېر چاپېره غوښه- (۳)دَ اوریٔ مؤنث- دَ کېږ بچۍ- (۴)دَ سوي بچۍ- (۵)دَ ترنجبی دَ سمولو دَ پاره دَ لرګی آله-

اورے:(او-رے)اسم- مذکر- باران- ورښت- اوریا- اور-

اورے:(او-رے)اسم- واحد- مذکر- ورے- ورغومے- اورغومے- جمع اوری-

اورے:(او-رے)اسم- واحد- مذکر- اموړے- دَ شرشم پهٔ شان یوه نرۍ دانه چې عربی کښې ورته خردل وائی او دَ اچار پهٔ جوړولو کښې پکاریږی-

اوړ:(اُوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ جولاګانو دَ تنستې یو کالے- جمع اوړونه-

اوړبه:(اوړ-به)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې اوړهٔ خرڅوی- جمع اوړبانهٔ- مؤنث اوړبنه- جمع مؤنث اوړبنې-

اوړت:(او-ړت)اسم- واحد- مذکر- وړت- کرکه- نفرت-

اوړدو:(اوړ-دو)اسم- واحد- مذکر- دَ پناه ځائې- کېمپ- (م- ترکی- اُردو)-

اوړکے:(اوړ-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- ویړکے- وړکے- دَ وړوکے اسم تصغیر- دَ لویٔ ضد- پهٔ قد، حجم یا مرتبه کښې کم- جمع اوړکی- مؤنث اوړکې-

اوړل:(اَو-ړل)مصدر متعدی- (۱)دَ چرګ او داسې نورو مرغانو یوه یوه دانه اخستل- بیلول- اېول- چوڼ کول- یوه یوه دانه ټولول- غنډول- (۲)ګالل- منل- زغمل-

اوړلے:(اَو-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوړلی- مؤنث اوړلې- وګورئ اوړل-

اوړمبے:(او-ړم-بے)صفت- واحد- مذکر- وړومبے- لومړے- وړمبے- اول- مخکښې- دَ یو دَ هندسې صفتی شکل-

اوړن:(اَو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ اوړل-

اوړندوکے:(اَو-ړن-دو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې ټیکاوه- متلون مزاجه- هر دم خیاله- جمع اوړندوکی-

اوړنګ:(او-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوړل-

اوړنه:(او-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوړل-

اوړنی:(اوړ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث پړونے- اوړنے-

اوړنے:(اوړ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه کپړه چې ماشوم پکښې تړلے شي- اُړنے- جمع اوړني-

اوړنے:(اوړ-نے)اسم- واحد- مذکر- ټيکرے- پړونے- چونی- څکلی- دَ ښځو سرولو وړوکے څادر- وړونے-

اوړوبے:(او-ړو-بے)صفت- واحد- مذکر- ګډوبے اتوب- خروے- شلالے- ړوز- ارداوه- ارتاوه- اړداوه- خناورو ته دَ ورکولو دَ پاره دَ اُبو او اوړو ممزوج- جمع اوړوبی-

اوړول:(او-ړه-وَل)مصدر متعدی- اوړهٔ کول- مېده کول-

اوړون:(اُو-ړُون)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترتيب- (۲)تنظيم- (۳)ګردان-

اوړون:(او-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اوړول-

اوړونکے:(او-ړه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوړونکي- مؤنث اوړونکې- وګورئ اوړول-

اوړونګ:(او-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوړول-

اوړونه:(او-ړه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوړول-

اوړه:(اُو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اړم- اوړم- هغه لرګے چې پهٔ کلو کښې دَ ور بندولو دَ پاره لګولے شي- (۲)اوزار-

اوړهٔ:(او-ړهٔ)اسم- جمع- مذکر- دُوړه- دیره- وړهٔ-

اوړې پاوړې:(او-ړې-پاوْ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)بې مطلبه خبرې يا کارونه- اوبې چوټې- کږې خبرې يا کاږهٔ کارونه- ګډې وډې خبرې يا ګډوډ کارونه- (۲)انې بانې-

اُوړېدل:(او-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)اوښتل- تېرېدل- مخکښې تېرېدل- دَ څهٔ څيز دَ پاسه جسم تېرول- (۲)پهٔ تکليف کښې مُبتلا کېدل- (۳)پيښېدل- (۴)دَ بدن دَ اندام خصوصاً دَ لاس، پښې بې ځايه کېدل- (۵)دين پرېښودل- بدلېدل-

اوړېدل:(او-ړې-دَل)مصدر لازم- اُوړه کېدل- مېده کېدل- وُړه کېدل- انېدل- اوړهٔ جوړېدل-

اوړېدل راوړېدل:(او-ړې-دَل-راوْ-ړې-دَل)مصدر- (۱)وجود لهٔ يو خوا او بل خوا حرکت ورکول- (۲)اخوا دېخوا ګرځېدل- ملې دورې کېدل- اواره ګرځېدل- سرېله ګرځېدل- (۳)وخت تېرول- کار پهٔ شوق نهٔ کول-

اوړېدلے:(او-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوړېدلی- مؤنث اوړېدلې- وګورئ اوړېدل-

اوړېدلے:(او-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اُوړېدلی- مؤنث اُوړېدلې- وګورئ اوړېدل-

اُوړېدن:(او-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اُوړېدل-

اوړېدن:(او-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اوړېدل-

اُوړېدنګ:(او-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اُوړېدل-

اوړېدنګ:(او-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوړېدل-

اُوړېدنه:(او-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اُوړېدل-

اوړېدنه:(او-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوړېدل-

اُوړېدونکے:(او-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اُوړېدونکي- مؤنث اُوړېدونکې- وګورئ اُوړېدل-

اوړېدونکے:(او-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوړېدونکي- مؤنث اوړېدونکې- وګورئ اوړېدل-

اُوړېدهٔ:(او-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اُوړېدل-

اوړېدهٔ:(او-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوړېدل-

اوړې راوړې:(او-ړې-راوْ-ړې)اسم (مرکب)- وګورئ اوړې پوړې-

اوړے:(او-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ سختې ګرمۍ موسم- جمع اوړي-

اوزار:(او-زار)اسم- جمع- مذکر- دَ استکار دَ کار کالی- دَ کار آلې-

اوزان:(اَو-زان)اسم- جمع- مذکر- دَ وزن جمع-

اُوزر:(اُو-زر)اسم- واحد- مذکر- عُذر- زوَر- لاس نيوهٔ- دَ مړي فاتحه- چاسره پهٔ غم کښې دَ ممردی او غمرازی څرګندونه- جمع اُوزرُونه- (م- عذر)-

اوزرول:(اُوز-ره-وَل)مصدر متعدی- عُذرول- عذر کول- لاس نيوه کول- مړي ته فاتحه کول- چاسره په غم کښې دَ ممردی او غمرازی څرګندول-

اوزرولے:(اُوز-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوزرولي- مؤنث اوزرولې- وګورئ اوزرول-

اوزرون:(اُوز-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اوزرول-

اوزرونکے:(اُوز-ره-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوزرونکي- مؤنث اوزرونکې- وګورئ اوزرول-

اوزرونګ:(اُوز-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوزرول-

اوزرونه:(اُوز-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوزرول-

اوزروهٔ:(اُوز-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوزرول-

اوزرېدل:(اُوز-رې-دَل)مصدر لازم- وګورئ عُذرېدل-

اوزرېدلے:(اُوز-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوزرېدلي- مؤنث اوزرېدلې- وګورئ اوزرېدل-

اوزرېدن:(اُوز-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اوزرېدل-

اوزرېدنګ:(اُوز-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوزرېدل-

اوزرېدنه:(اُوز-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوزرېدل-

اوزرېدونکے:(اُوز-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوزرېدونکي- مؤنث اوزرېدونکې- وګورئ اوزرېدل-

اوزرېدهٔ:(اُوز-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوزرېدل-

اوزغنړن:(اوز-غن-ړَن)صفت- مذکر- اوزغنړه- دَ بزو دَ وېښتو نه جوړ څيز- مؤنث اوزغنړنه-

اوزغنه:(اُوز-غه-نه)اسم- جمع- وژغونه- دَ برو وبشته- جمع اوزغنې-

اوزکے:(اُو-زه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګو پیټے- دَ لرګو ګېډے- دَ لرګو بار- وزاکانے- جمع اوزکی-

اوزګار:(اُوز-ګار)صفت- مذکر- فارغ- چې کار نهٔ لری- خالی-

اوزګارتوب:(اُوز-ګار-توب)اسم- مذکر- فارغتوب- بېکاری- فراغت-

اوزګارتیا:(اُوز-ګار-تیا)اسم- وګورئ اوزګارتوب-

اوزګاروالے:(اُوز-ګار-وا-لے)اسم- وګورئ اوزګارتوب-

اوزګارول:(اُوز-ګا-ره-ول)مصدر متعدی- فارغول- خالی کول- بېکاره کول- لهٔ کاره وېستل-

اوزګارون:(اُوز-ګا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارول-

اوزګارونکے:(اُوز-ګا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوزګارونکی- مؤنث اوزګارونکې- وګورئ اوزګارول-

اوزګارونګ:(اُوز-ګا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارول-

اوزګارونه:(اُوز-ګا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارول-

اوزګارېدل:(اُوز-ګا-رې-دل)مصدر لازم- فارغېدل- خالی کېدل- فرصت موندل- بې کاره کېدل- وزګارېدل-

اوزګارېدن:(اُوز-ګا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارېدل-

اوزګارېدنګ:(اُوز-ګا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارېدل-

اوزګارېدنه:(اُوز-ګا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارېدل-

اوزګارېدونکے:(اُوز-ګا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوزګارېدونکی- مؤنث اوزګارېدونکې- وګورئ اوزګارېدل-

اوزګارېدهٔ:(اُوز-ګا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوزګارېدل-

اوزګرے:(اوز-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- جمع اوزګری- څېرلے- دَ بزې نر- دَ چېلۍ نر- وز- څېرلکوټے- اسم تصغیر- څېرلکے- چیلے- چیرے-

اوزمېیل:(اوز-مې-یل)مصدر- ازمائېل- ازمېښت کول- امتحان اخستل- دَ امتحانی دُور نه تېرول-

اوزه:(او-زه)اسم- واحد- مؤنث- بزه- بیزه- چېلۍ- وُزه- جمع اوزې- (ش- بز- فارسی)-

اوزه:(او-زه)اسم- واحد- مؤنث- انبالی- پالکی- دَ ماتی دَ شا کجاوه- جمع اوزې-

اوزې کوزې:(اُو-زې-کُو-زې)اسم- جمع- مؤنث- لرې- پهٔ فاصله- (دا لفظ صرف دَ "راتلل" سره استعمالیږی- "تللو" سره نه) مثال لهٔ اوزو کوزو خلق راغلی وو"- (ش- عربی- حواز- لرې)-

اوزے:(او-زے)اسم- مذکر- وزر- څانګ- لېچه- دَ پسهٔ یوه پښه-

اوزې لکے:(او-زې-له-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم پئ لرونکی بوټے چې زېړې وړې پاڼې لری- شودهٔ پئ-

اوزۓ:(او-زه-ۓ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بزې سره تعلق لرونکے- وزنین (افغانستان)-

اوژری:(اُوژ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ څناور لرے- (م- هندی- اوجهری)-

اوژغونه:(اوژ-غو-نه)اسم- وګورئ اوزغنه-

اوژن:(او-ژن)اسم- مذکر- دَ اُبو ژے چې دَ اش ورکولو پهٔ حال کښې وی-

اوژی:(اُو-ژی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اوړی- دَ غاړې یو پسول-

اوړبی:(اوړ-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یوه ښکلې برګه مرغۍ-

اوړد:(او-ړد)اسم صفت- واحد- مذکر- لوی- جمع اوږدهٔ- دَ وُږد غلطه املا-

اوږده مېریانه:(اوږ-ده-مېر-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- جمع اُوږدې مېریانې- (۱)وُږد مرچکے- نباتاتی نوم دَ ایلیم پورم یو قسم- (۲)یوالو (وې وملو)- دَ ماشومانو یوه لوبه ده چې دَ کومې ړلې ماشومان پړ شی- دَ ړلې ړړې مغه پرې سورلی کوی- خره بلوله-

اوړکی:(او-ړه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اوره- دشتی اوره- دَ پیازو پهٔ شان یو غنم ځیز چې پلے لری- پهٔ بیدیا کښې کیږی- اوړکے "ګندنا"- (افغانستان)-

اوړمکه:(اوړ-مهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- سپوږمی- ږومکی-

اوړمکی:(اوړ-مه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)اوره مکه- سپوږمی- سپوږی- ږومکه- (۲- صفت)مؤنث- ښکلې ښځه-

اوړمی:(اوړ-می)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سپوږمی- سپوږمے- اوړمکه- اوړمکی-

اوره:(اُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هوره- نباتاتی نوم ایلیم سیتې مم (ELIAM CHIMUM)- جمع اورې-

اوره:(او-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ځټې او مټې تر مینځه دَ وُلی حصه- جمع اورې-

اوره مکه:(او-ره-مهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوړمکی-

اوره ور:(او-ره-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ وړدو اوړدو خاوند- مؤنث اوره وره- جمع مؤنث اوره ورې جمع اوره وری-

اوړهٔ:(او-ړهٔ)اسم- جمع- مذکر- وارړهٔ- دَ غوا مېښې اولنی ټینګ پئ-

اوری:(او-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیمانه- مغه لوښے چې غله پرې پیمانه کولے شی- وری- دَ اوو (۷) سېرو پیمانه- کونډی (دیر)- کاسه- اوکی-

اوری:(اُو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غاړې یو پسول-

اوری:(او-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه بوټے چې دَ پیازو پهٔ شان وی- دَ اوړې کورنۍ څخه ځنګلی اوره- اوړکی- ګندنا- (ګیاه قېصر- فارسی)-

اوړے:(او-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ انډی شلمه برخه-

اوړے:(او-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو صحرائی دَ پسرلی ګل-

اوس:(اوس)اسم ظرف- فی الحال- پهٔ دې وخت- پهٔ دې ټکی- لهٔ دې نه پس- لهٔ مغه پس- نتیجةً- پهٔ دې ساعت- دَ هېر نژدې تېرشوی کار دَ پاره-

اوسا:(او-سا)صفت- وګورئ موسا-

اوسار :(او-سار)اسم- واحد- مذکر- ترسېرے- تېرسرے- کورے- هغه تسمې چې د اس وغېره سر ته ور اچولے شي- د افسار مغفّن شکل- جمع اُوسارونه- (م- فارسی)-

اوسارول:(او-سا-ره-ؤل)مصدر متعدی- اس وغېره ته تېر سرے ورا چول- توسيرے کول- د خپل اثر لاندې راوستل- تابع کول- ابلول-

اوسارون:(او-سا-ره-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ اوسارول-

اوسارونکے:(او-سا-ره-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوسارونکی- مؤنث اوسارونکې- وګورئ اوسارول-

اوسارونګ:(او-سا-ره-ؤنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوسارول-

اوسارونه:(او-سا-ره-ؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوسارول-

اوسترے:(اوس-ترے)صفت- مذکر- وروستے- ويستاړے- اخری- مؤنث اوستری-

اوسريخ:(اوس-ريخ)صفت- مذکر- وروستے- روستاړے- وروستنے- روسترے- روستيال (دير)-

اوسری خور:(اوس-ری-خور)اسم- واحد- مؤنث- د مياشتې نوم- وروستی خور- جمادی الثانی-

اوسرے:(اُس-رے)صفت- د اوسترے مخفف- جمع اوسری-

اوسط:(او-سط)اسم صفت- واحد- مذکر- مينځومانه- په مينځ کښې- درميانه- (م- عربی)-

اوسکارل:(اُ۲وس-کا-رل)مصدر متعدی- سپی ته د حملې کولو ترغيب ورکول- سپے په حمله آماده کول- مسکارل- وګورئ وشکارل-

اوسکارلے:(اوس-کا-ره-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- د حملې له پاره تيار شوے سپے- جمع اوسکارلی- مؤنث اوسکارلې- وګورئ اوسکارل-

اوسکارن:(اوس-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ اوسکارل-

اوسکارنګ:(اوس-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوسکارل-

اوسکارنه:(اوس-کا-ره-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوسکارل-

اوسکارونکے:(اوس-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوسکارونکی- مؤنث اوسکارونکې- وګورئ اوسکارل-

اوسن:(او-سن)متعلق فعل- اوسنے (افغانستان)-

اوسنے:(او-سه-نے)متعلق فعل- د اوس وخت- موجوده- دستی-

اوسول:(او-سه-ول)مصدر متعدی- (۱)وسول- آبادول- مېشته کول- (۲)پنډول-

اوسولے:(او-سه-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوسولی- مؤنث اوسولې- وګورئ اوسول-

اوسون:(او-سه-ون)حاصل مصدر- وګورئ اوسول-

اوسون:(او-سون)اسم- واحد- مذکر- د نظر کونه- بد نظر-

اوسون:(او-سون)اسم- واحد- مذکر- حوصله- مزاج- د برداشت او زغم قوّت-

اوسون خطا:(او-سون-خه-طا)اسم صفت- بې حوصلې- وارخطا- پرېشانه-

اوسونګ:(او-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اوسول-

اوسونه:(او-سه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوسول-

اوسونکے:(او-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوسونکی- مؤنث اوسونکې- وګورئ اوسول-

اوسپچی:(او-سپ-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د اوسی بنګړے- د اوسی مېشتے- د اوسی بېدی- کيټی- (۲)د اوسی آواز-

اوسېدل:(او-سې-دل)مصدر لازم- ژوند تېرول- ډېره کېدل- استېدل- استوګے کېدل- مېشته کېدل- وسېدل-

اوسېدلے:(او-سې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوسېدلی- مؤنث اوسېدلې- وګورئ اوسېدل-

اوسېدن:(او-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ اوسېدل-

اوسېدنګ:(او-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوسېدل-

اوسېدنه:(او-سې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوسېدل-

اوسېدونکے:(او-سې-دون-کے)اسم فاعل- جمع اوسېدونکی- مؤنث اوسېدونکې- وګورئ اوسېدل-

اوسېده:(او-سې-ده)حاصل مصدر- وګورئ اوسېدل-

اوسېلل:(او-سې-لل)مصدر متعدی- اسويلی کول- سيلوی کول- افسوس کول-

اوسېللے:(او-سې-له-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوسېللی- مؤنث اوسېللې- وګورئ اوسېلل-

اوسېلن:(او-سې-لن)حاصل مصدر- وګورئ اوسېلل-

اوسېلنګ:(او-سې-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوسېلل-

اوسېلنه:(او-سې-له-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوسېلل-

اوسېلونکے:(او-سې-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوسېلونکی- مؤنث اوسېلونکې- وګورئ اوسېلل-

اوسېله:(او-سې-له)حاصل مصدر- وګورئ اوسېلل-

اوسېلے:(او-سې-لے)اسم- واحد- مذکر- اسوېلے- آه- جمع اوسېلی-

اوسی:(او-سی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ هوسی- سائنسی نوم ګېزل (GAZELLE)-

اوش:(اُوش)حرف تاسف- (۱)د افسوس کلمه چې د څه ناګوارې حادثې په وخت وئيلے شي- اف- افسوس- (۲- اسم صوت)سپی ته د حملې کولو ترغيب-

اوش:(اوش)اسم صوت- د خر وغېره د ودرولو کلمه- اش- اوښ- هش-

اوشاره:(او-شا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوښاره-

اوشر :(اُو-شر)اسم صفت- واحد- مذکر- دربان- د دروازې څوکيدار- (ش- حشری- هندی)-

اوش کش کش:(اوش-کش-کش)صيغه امر- توکارنه- کشکارنه- سپے سوکونه- سپے چا پسې کونه يا تو کونه- سپے اچيش کونه- سپے کيش کيش کونه-

اوشنل:(اوش-نل)مصدر- وګورئ اوشنل-

اوشنل:(اوش-نل)مصدر- ورېشل- وشېخل- پشم ورې تونپې تونپې کول-

شخل- شندل- تارتارکول-

اوشنلے:(اوش-نهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوشنلی- مؤنث اوشنلې- وګورئ اوشنل-

اوشنن:(اوش-نن)حاصل مصدر- وګورئ اوشنل-

اوشننګ:(اوش-ننګ)حاصل مصدر- وګورئ اوشنل-

اوشننه:(اوش-نهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوشنل-

اوشنونکے:(اوش-نون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوشنونکی- مؤنث اوشنونکې- وګورئ اوشنل-

اوشه:(او-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باغی پودینه- (۲)یو قسم بوټے چې خناورې خوری- نباتاتی نوم مینتهایستیوا- جمع اوشی-

اوشین:(او-شین)اسم- نظم- نسق-

اوشپرونګ:(او-شپ-ره-ونګ)اسم- واحد- مذکر- کوړ- کینې- کاژبل- شبرونډ- یو ماتوونکے خناور-

اوشے:(او-شے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې څاروی یې خوری-

اوښ:(اُوښ)اسم- واحد- مذکر- دَ ایشیا او دَ افریقې یو لوړ قامتے خناور چې پهٔ شا یو یا دوه کُبونه لری او دَ سورلۍ او باربردارۍ لهٔ پاره پکاریږی- غوښه یې هم خوړلے شی- جمع اُوښان- مؤنث اُوښه-

اوښاره:(او-ښا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوښکی- یو قسم مُلخ چې دَ نورو مُلخانو پهٔ مقابله کښې لوئې قد لری- اوشاره- (۲)دَ مار یو قسم- وګورئ دَ اوښکې دویمه معنٰی- جمع اوښارې-

اوښبانهٔ:(اُوښ-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- ساروان- دَ اوښبون جمع-

اوښبنه:(اوښ-به-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوښبون مؤنث- وګورئ اوښبون-

اوښبون:(اُوښ-بُون)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې اُوښان پیائی یا اوښان ساتی- ساروان- اوښبه- جمع اوښبانهٔ- مؤنث اوښبنه- جمع مؤنث اوښبنې-

اوښبه:(اوښ-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوښبون-

اوښتل:(اَ-وښ-تل)مصدر- دَ معنو دَ پاره وګورئ اوړېدل-

اوښتلے:(اَ-وښ-تهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ اوښتل-

اوښتن:(اَ-وښ-تن)حاصل مصدر- وګورئ اوښتل-

اوښتنګ:(اَ-وښ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوښتل-

اوښتنه:(اَ-وښ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوښتل-

اوښتونکے:(اَ-وښ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوښتونکی- مؤنث اوښتونکې- وګورئ اوښتل-

اوښتے:(اَ-وښ-تے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوښتی- مؤنث اوښتې- وګورئ اوښتل-

اوښ غلانخه:(اُوښ-غ-لان-خه)اسم- واحد- مؤنث- شین ګلے- یو شین ګل لرونکے بوټے چې دَ غنمو پهٔ پټی کښې پیدا کیږی-

اوښکنے:(اُوښ-که-نے)اسم- واحد- مذکر- کله خار- یو قسم بوټے-

اوښکه:(اُوښ-که)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوښه- جمع اوښکې-

اوښکې:(اوښ-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ اوښاره- (۲)دَ اُبو چینجے- ریژه- بشکه- یو قسم ځمځ ... ی دَ مار پهٔ شان ښکاری-

اوښکے:(اوښ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو ... رے او وړوکے مار چې دَ پلوڅو پهٔ څانګو پورې نښتے و... چې اُوښ څانګې ته خُله واچوی نو دے یې چیچی- جمع اوښکی-

اوښلن:(اُوښ-لن)صفت- واحد- مذکر- اوښیو سره متعلق- لهٔ اوښیو پکے- مؤنث اوښلنه- جمع اوښلنی-

اوښ مرغے:(اُوښ-مر-غے)اسم- واحد- مذکر- اوښ ملغے- یو بوټے چې دَ قندهار پهٔ ریګستان کښې پیدا کیږی او دَ لرګی نه یې کوبله یا سکارهٔ جوړیږی- جمع اوښ مرغی-

اوښ ملغے:(اُوښ-مل-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوښ مرغے- جمع اوښ ملغی-

اوښه:(اُو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- اوښکه- لهٔ سترګو خارجېدونکې مانع څاڅکے چې دَ ژړا یا خوشحالۍ پهٔ وخت را اوځی- جمع اوښې- (۲)دَ اُوښ مؤنث- جمع اوښې-

اوښېمه:(او-ښې-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه اُوښه چې وارې راوړے وی- جمع اوښېمې-

اوښی:(او-ښی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اوښکې/اوښاره-

اوښے:(اُو-ښے)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز بوټے چې دَ اُوښ دَ زخم پهٔ کار راځی- جمع اوښی-

اوښے:(اُو-ښے)اسم- واحد- مذکر- و ګورئ اخښے- جمع اوښی-

اوصاف:(اَو-صاف)اسم- جمع- مذکر- دَ وصف جمع- وصفونه- صفتونه- ستائینې- (عربی)-

اوغز:(او-غز)اسم- واحد- مذکر- اکوړ- غز- کروټ- اغز- جمع اوغزونه- نباتاتی نوم جګ لانس ریجیه (JUGLANS REGIA)-

اوغم:(او-غم)اسم- واحد- مذکر- کبر- لوئی- بډائی- فخر- ویاړ-

اوغه:(او-غه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بنیادم دَ ګېډی یا خېټې لوئې چینجے- جمع اوغې-

اوقات:(او-قات)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ وقت جمع- وختونه- ساعتونه- ګړی- (۲)مالی یا معاشرتی حیثیّت- (م- عربی)-

اوقاف:(او-قاف)اسم- جمع- مذکر- دَ خیراتی مقصد دَ پاره خاص شوی ځیزونه یا جائیدادونه او دَ هغوئ دَ انتظام محکمه- واحد وقف- (م- عربی)-

اوقه:(او-قه)اسم- باقی/باکی- اُلتی- کوزکاتهٔ- مروقے- ګرځون- قے- اکې-

اوقیه:(او-قی-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غلې اندازه کولو یوه پیمانه-

اوک:(اوک)اسم صفت- وګورئ اوکا-

اوک:(اوک)صفت- واحد- مذکر- (۱)نیغ- (۲)دوک- (۳)سم- (۴)سیخ-

اوکا:(او-کا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واک- (۲)اجازه- جمع اوکې-

زبر"(ځ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

اوکا:(اُو-کا)اسم صفت- (۱)ډېر موړ- (۲)دَ ستومانۍ یا ډېر خوراک لهٔ کبله
بې خانه- بې خوله- بې سوله-
اوکاښه:(او-کا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- ګونده- تړنګې- کښنده- کورے-
کمبو- ګوینده- جمع اوکاښې-
اوک پوک:(اوکَ-پوکَ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر غټ- (۲)بې پوله
پړسېدلے- دَ هوا نه ډک- (هوک- پوک)-
اوکر:(او-کر)اسم- جمع- مذکر- (۱)اکر- (۲)دَ مخ اَثار- دَ څهرې علامې-
اوکر:(اُو-کر)اسم- جمع- مذکر- لګر- کر- کنکړ- کنګړ- کامپور- دَ څاروی
دَ خوراک نه پاتې وابښهٔ- پار- چوړ- ټانکر- ټانګر-
اوکرائی:(اوکَ-را-ئي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اخور- هغه ځائې چې مال ته
پکښې دَ خوړلو دَ پاره وابښهٔ بُوس یا داسې نور څیزونه اچولے شي-
پمبے- تمبی- تومبی-
اوکړه:(او-کړهٔ)اسم- واحد- مؤنث- دَ رشتې قبلونه-
اوکشه:(او-که-شه)متعلق فعل/صفت- تل- همیشه-هروخت- هرمالې- هر ساعت-
اوکښه:(او-که-ښه)اسم- واحد- مؤنث-هغو وړوکے لوښے چې پکښې دَ پیالی
دَ کنکالولو نه پس هغه چائې اچولے شي چې پیالۍ پرې کنګال شوې وي-
جمع اوکښې- (م- فارسی- آب کش)-
اوکلی:(اوکَ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه غُټ پوغل چې پهٔ هغې اُربشې
یا شولې ټکوی- بغری- (ش- هندی- اوکهلی)-
اوکم:(او-کم)اسم- واحد- مذکر- حاکم- (عامیانه)-
اوکوب:(او-کوبَ)اسم صفت- لونی- سترتوب- وَس- واک- طاقت-
اوکه:(اُو-که)صفت/متعلق فعل- (۱)دَ سوکا ضد- (۲)تکلیف کښې- (۳)ګران-
پهٔ سخته- پهٔ زحمت- پهٔ خواری- (ش- هندی- اوکها)-
اُوکے:(او-کے)مخفف- (۱)هو- ټیک ده- وو- ښه- آ- دَ "نهٔ" ضد-
(م- انګریزی)-
اوکی:(او-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چیلم- حقه- (ش- هندی- فارسی)-
اوکے:(او-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښاروانی- پایوازی- پښې خلاصے-
پښې ارته- دَ کوژدنې نه پس یو رسم- (۲)کوژده- کوژدن- نیوکه- جمع
اوکی-
او کار:(او-کارَ)اسم صفت- واحد- مذکر-(۱)خفه- ناراض- پرېشان- غم
لړلے- (۲)اخته- مصروف- لګیا- پهٔ کار بوخت- (۳)زخمی- اګار- مؤنث
اوکاره- (م- فارسی)-
اوکارول:(او-کا-ره-وَل)مصدر متعدی- دَ چا طبیعت خټه کول- خوَ تنګ
تربت کول- پرېشانه کول- تربتول-
اوکارولے:(او-کا-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوکارولی- مؤنث
اوکارولې- وګورئ اوکارول-
اوکارون:(او-کا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ اوکارول-
اوکارونکے:(او-کا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوکارونکی-
مؤنث اوکارونکې- وګورئ اوکارول-
اوکارونګ:(او-کا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اوکارول-
اوکارونه:(او-کا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوکارول-
اوکاره:(او-کا-ره)اسم صفت- تنګ- تربت- پرېشانه- اوکار- (م- فارسی-
انګار)-
اوکارېدل:(او-کا-رې-دَل)مصدر لازم- دَ چا طبیعت خټه کېدل- خوَ تنګ
تربت کېدل- پرېشانه کېدل- تربتېدل- زهیرېدل-
اوکارېدلے:(او-کا-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوکارېدلی-
مؤنث اوکارېدلې- وګورئ اوکارېدل-
اوکارېدن:(او-کا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ اوکارېدل-
اوکارېدنګ:(او-کا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوکارېدل-
اوکارېدنه:(او-کا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوکارېدل-
اوکارېدونکے:(او-کا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
اوکارېدونکی- مؤنث اوکارېدونکې- وګورئ اوکارېدل-
اوکارېدهٔ:(او-کا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ اوکارېدل-
اوګرانی:(اوګَ-را-ني)اسم- واحد- مؤنث- قسط- دَ مقرر رقم وصولی- دَ هغه
تجارتی قرض وصولی چې پهٔ قسطُونو کښې وي- (ش- هندی)-
اوګرل:(اوګَ-رَل)مصدر- پهٔ زړهٔ کښې چا ته خبره کلکه نیول-
اوګرلے:(اوګَ-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوګرلی- مؤنث اوګرلې-
وګورئ اوګرل-
اوګرن:(اوګَ-رَن)حاصل مصدر- وګورئ اوګرل-
اوګرنګ:(اوګَ-رَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوګرل-
اوګرونکے:(اوګَ-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوګرونکی- مؤنث
اوګرونکې- وګورئ اوګرل-
اوګره:(اوګَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وریژې یا بتې پهٔ اُبو کښې یشونه- دَ
وریژو یا بتو اتوب- دَ پښتنو دَ څنو قبیلو یو مخصوص خوراک چې دَ
وریژو نه ئې پخوی- (۲)معمولی او بې مزې خوراک- (م- هندی)-
اوګره ټینکے:(اوګَ-ره-ټینګ-کے)اسم- واحد- مذکر- ګل بخور- عاقرقرحا-
اکرکره- یو بوټے دے چې دَ قوت باه دَ پاره پکاریږی، چې ورته ګلنجور
هم وائی- جمع اوګره ټینکی-
اوګړول:(اوګَ-ړه-وَل)مصدر- خاربښتول- مښل-
اوګړولے:(اوګَ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوګړولی- مؤنث
اوګړولې- وګورئ اوګړول-
اوګړون:(اوګَ-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ اوګړول-
اوګړونکے:(اوګَ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوګړونکی- مؤنث
اوګړونکې- وګورئ اوګړول-
اوګړونګ:(اوګَ-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوګړول-
اوګړونه:(اوګَ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوګړول-

اوکړې بـوکړې:(اوکَ-ړې-بـوکَ-ړې)اسـم- جـمع- مؤنـث- (۱)اوتـې بـوتـې-
(۲)شور ماشور- غالمغال- (۳)جنجال-
اوکی:(او-کَی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یوه خارداره وَنه- ازغنه ونه- کنجه
غرے- (۲)یو قسم وابنهٔ چې لکه د اُوړې پهٔ شان پلے کوی- (۳)وَکورئ
اوړی- صاع- دَ غلې دانې دَ پېمانه کولو یوه آله-
اوکی بوټے:(اوَ-کی-بَو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو مشهور ځنګلی بوټے-
جمع اوکی بوټی-
اول:(اَ-وَل)اسم- واحد- مذکر- دَ خالی ورځ-
اول:(اَ-وَل)اسم صفت- واحد- مذکر- وړومبے- وړومبنے- (۲- اسم)آغاز-
شروع- ابتداً- (عربی)-
اول:(اُول)اسم- واحد- مذکر- (۱)اړم- هغه لرګے چې دَ دروازې تمبو ته دَ
اُړم پهٔ شکل لګولے شی- (۲)قېد-(۳)قسم- جمع اولونه-
اول اخر:(اَ-وَل-اَ-خر)صفت- مرکب- وړاندې وروستو- پهٔ سر کښې او شاته-
وروستو مخکښې- شروع او اخر-
اولاد:(او-لادَ)اسم- پښتو کښې واحد- مذکر- زوزاد- زاوُذات- بـال بـچ-
الواد- نسل- پښت- پونګ-
اولال:(او-لالَ)اسم- واحد- مذکر- وَګورئ اوکر-
اول اول:(اَ-وَل- اَ-وَل)صفت- مرکب- دَ وړومبے نه- وړومبے وړومبے- دَ
وړومبیه-
اولجه:(اول-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مالِ غنیمت- (۲)لُوټ- تالان- (۲-
صفت)اسان- جمع اولجې- (ترکی)-
اولس:(اُو-لَس)اسم- جمع- مذکر- ټام- دَ ټام خلق- ټامی خلق- عوام- جمع
اُولسونه- (ترکی)-
اولس:(اَ-وَل-لَس)اسم عدد- "۱۷" دَ شپاړسو او اتلسو پهٔ مېنځ کښې هندسه-
اوولس-
اول سبق:(ا-وَل- سه-بق)اسم- واحد- مذکر- دَ خالی ورځ- اکین- یقین-
اولسګلوی:(اُو-لَس-ګَل-وی)اسم- اولسواله- اولسوالی- (افغانستان)-
اولسم:(اَ-وَل-له-سَم)صفت- مذکر- دَ اُولس "۱۷" دَ عدد صفتی شکل- اوولسم-
اولسمه:(اَ-وَل-له-سهٔ-مه)اسم عدد- دَ اوَلس دَ هندسې مؤنث صفتی شکل-
اوولسمه-
اولسوال:(اُو-لَس-وَالَ)اسم- واحد- مذکر- حاکم- اوکم- دَ یو ولایت یا دَ
یوسیمې دَ پاره دَ حکومت لهٔ خوا ټاکلے مامور چې ملکی. آمنیتی او
اداری چارې پر مخ بیائی- جمع اولسوالان- (افغانستان)-
اولسواله:(اُو-لَس-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ اولسی ژوند دود دستور-
قومیت-
اولسی:(اُو-لهٔ-سی)اسم صفت- دَ وَلس سره متعلق- ټامی- عوامی- معاشرتی-
اولسی جرګه:(اُو-لهٔ-سی-جر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- هغه جرګه چې نمائندګان
ئې دَ اَولس له خوا ټاکلے کیږی- دَ پارلیمنټ لاندینے ایوان-
(افغانستان)-
اولکه:(اولَ-که)اسم- واحد- مؤنث- زمکه- وطن- جمع اولکې-
اولک:(او-لَکَ)اسم- واحد- مذکر- مزد- برخه- حصّه- ځټے- شریکی-
دهقانی- دَ زمیدارو له خوا بزګرانو او مزدورانو ته دَ فصل څخه ورکړې
شوې برخه- وَګورئ اړه- جمع الکونه-
اولکے:(اولَ-کے)اسم- واحد- مذکر- ګندکه- وسه خر- یوه مشهوره لوبه چې
پهٔ دړبو ببېږیو (سپښتو) یا اوُکو کولے شی-
اول مخ:(اَ-وَل-مخ)اسم صفت- واحد- مذکر- زلموټے- بوړږے- بوړنے-
بوکړے- ځوانی ته رسېدونکے-
اولمه:(اولَ-مه)اسم- واحد- مذکر- جمع اولمانهٔ- وَګورئ مېلمه (عامیانه)-
مؤنث اولمنه-
اولنګ:(او-لَنګَ)اسم- واحد- مذکر- اُړنک- انارګوړے- دَ نباتاتی نوم دَ پاره
وَګورئ انار-
اولنے:(اَ-وه-له-نے)صفت- واحد- مذکر- وړومبنے- مخکښے- جمع اولنی-
مؤنث اولنی-
اولو:(اُو-لو)اسم- واحد- مذکر- کبوړے- دَ ګړې شیره-
اولول:(او-لُولَ)اسم- مذکر- خراب تاثیر-
اولوبولو:(او-لُو-بو-لُو)اسم صفت- ټولو بُولو- ساده- کم عقل- (ش- اورې
بورې- هندی)-
اولوقولو:(اُو-لُو-قو-لُو)اسم صفت- وَګورئ الوبولو-
اولوے:(او-لهٔ-وے)صفت- واحد- مذکر- الوے- ږېر سوځېدلے- الوېیلے-
سوے لوے- سوے پټوے- لوَلیه- لوے سوے- کباب شوے- وریت شوے-
جمع الوی- مؤنث الوې-
اوله:(ا-وه-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ اول مؤنث- وړومبنی- اولنی-
مخکښینی- لومړی- وړومبی- (۲)اوله- (۳)جرهٔ- جرړه-
اوله:(اُو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وړو وړغومو او ګېډورو رمه چې دَ
میاندو نه ئې بیل کړی وی- (۲)دَ څهٔ وخت دَلهٔ پاره صُلح- عارضی صُلح-
جمع اولې-
اوله:(او-له)اسم- واحد- مؤنث- اَمله- یوه تروه مېوه چې مُربّه ترې جوړیږی
او تېل ئې پهٔ سر مښلے شی- حکیمان ئې دَ بادو او دَ کېډې درد دَ پاره
تجویز کوی- جمع اولې- نباتاتی نوم ئې لن تهس ایمب لیکا-
(ش- هندی- اَمله)-
اوله سار:(او-له-سارَ)اسم- واحد- مذکر- ابله سار- دَ کوکړو یو قسم-
(هندی)-
اولیا:(او-لی-یاَ)اسم صفت- جمع- مذکر- بزرګان- زبرګان- وَلیان- نېک او
پاک خلق- دَ خدائې دوستان- (واحد- وَلی- م- عربی)-
اولین:(او-وه-لین)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)وړومبے- لومړے-
(۲)مخکښینے- (۳)قدیم- (۴)اتیون-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نُو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

اولینے:(او-وہ-لی-نے)صفت- واحد- مذکر- جمع اولینی- اولنے- وړومبے- وړومبنے- مختاړے- اومړے- تېر-

اولی:(أو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)شور- زوږ- وار خطائی- کنه غزا- چغې ناري- شور فریاد- (۲)اوربته کړی- وریته-

أولے:(أو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- بد خویه- بَد معامله- مغه څوک چې دَ بد خوی لهٔ کبله دَ چا سره گوزاره نهٔ کوی- بد اخلاقه- بد مزاجه- جمع أولی- جمع/مؤنث اولی-

اوم:(أوم)اسم صفت- مذکر- (۱)کچه- ناپخته- خام- (۲)نا تجربه کاره- ناپوه- مؤنث اومه-

اومارکه:(او-مار-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو سخا دانې- اومبارکے- جمع اومبارکې-

اومال:(أو-مال)اسم- واحد- مذکر- دَ أبو- دَ بند څوکیدار- یراب- ایراب- جمع اومالان-

اوماله:(او-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ أبو څوکیداری- پهٔ أبو پسې تلنه- جمع اومالې-

اومان:(او-مان)اسم- واحد- مذکر- یو بُوټے چې دَ کونبنو کولو کښې استعمالیږی- دَ شملو غرکه پرې هم رنګولے شی- اومه-

اومبارکی:(أوم-با-ره-کی)اسم- واحد- مؤنث- مُبارکی- مُبارکباد- مرغ شکے-

اومبارکے:(اوم-بار-کے)اسم- وګورئ اومارکه-

اومتیا:(اوم-تیا)اسم- مؤنث- (۱)خام توب- کچه والے- خام والے- (۲)کم عقل والے- (۳)نا تجربه کاری-

اومړے:(اوم-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- اولنے- وړومبے- لرغنے- لرغونے- جمع اومړی-

اومړے:(أوم-ړے)اسم صفت- کچه- جمع اومړی- دَ اوم تصغیر-

اومژکی:(اوم-ژه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اوږمکی-

اومسوزلے:(اوم-سو-زه-لے)اسم- واحد- مذکر- خامسوزه- اوم سوے- جمع اومسوزلی- (مُرکب)-

اومسوے:(اوم-سهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر-وګورئ اومسوزلے- (مُرکب)-

اومک:(او-مک)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث اومکه- جمع اومکی- أوم- کچه- ناپخته-

اوم والے:(اوم-وا-لے)اسم- مذکر- (۱)خام والے- کچه والے- ناپخته والے- (۲)ناتجربه کاری- ناپوهوالے-

اومکه:(أو-مهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- کچه زمکه- جمع اومکې-

اومه:(أو-مه)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ اومان- (۲)دَ أوم مؤنث-

اومه خله:(او-مه-خله)اسم صفت- مذکر- مغه ملک چې ږیره بریت یې لا نهٔ وی راغلی- ژیے-

اومېښتے:(او-مېښ-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ أوو میاشتو ملک-

اون:(اون)اسم صفت- واحد- مذکر- بربنډ- پراخ-

اون:(أ-ون)اسم صفت- مذکر- خوړند- مُعلّق- اوېزاند- مؤنث اونه- جمع مؤنث اونې-

اونت:(او-نت)اسم- مذکر-کتکے- دَ غوا، کچو وغیره خناورو معده- لری کولمې- لرے- لری سوپری- (م- هندی- أنت)-

اونرله:(اون-رهٔ-له)اسم- مؤنث- دَ سپی ژړا- ونرله-

اونګ:(أ-ونګ)اسم صفت- مذکر- أون- خوړند- جمع اونګی- مؤنث اونګه-

اونګ:(أ-ونګ)اسم- واحد- مذکر- بغری- لنګری- بټل- جمع اونګونه-

اونګا:(اون-ګا)اسم- وګورئ بلانه-

اونګ غنګ:(اونګ-غنګ)اسم صفت- وګورئ أزانګه-

اونګه:(أ-ون-ګه)اسم- واحد- مؤنث- چټو- بغری- برغی- دَ دارو جوړولو یا دَ مسالې ټکولو دَ پاره دَ لرګی، أسپنې یا لهٔ کاڼی جوړ شوے لوښے- جمع اونګې- (م- هندی- هاون)-

اونګی:(اون-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اوږمی- سپوږمی- ملال-

اونګی:(اون-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- منکی- منګګ- دَ بغری غار چې پکښې اور محفوظ ساتلے شی-

اونګے:(اون-ګے)اسم- واحد- مذکر- اینګټ- پینګټ- بنګه- دَ ناوې مغه ژړا چې دَ پلار دَ کوره یې دَ تلو پهٔ وخت کوی- جمع اونګی-

اون لغړ:(أون-له-غړ)اسم صفت- مذکر- لڅ لغړ- بیخی بربنډ- مؤنث اونه لغړه- جمع/مؤنث اونې لغړې- (م- أون- بربنډ- لغړ- بربنډ)-

اوننګ:(او-ننګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ أړنګ دویمه معنی- انار-

اونول:(او-نه-ول)مصدر متعدی- بربنډول- لهٔ چا جامې ایستل-

اونولے:(او-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اونولی- مؤنث اونولې- وګورئ اونول-

اونون:(او-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ اونول-

اونونکے:(او-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اونونکی- مؤنث اونونکې- وګورئ اونول-

اونونګ:(او-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ اونول-

اونونه:(او-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اونول-

اونے:(أو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- کړتن- ویت قطار- زیاتې خبرې کونکے- جمع اونی- مؤنث اونې-

اوڼخ:(أو-ڼخ)اسم- مذکر- پهٔ اول ځل دَ نمسی مخ کتونکے-

اوښل:(او-ښل)مصدر- اښول- چوڼ کول- جمع کول- یو ځایٔ کول-

اوښلے:(او-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوښلی- مؤنث اوښلې- وګورئ اوښل-

اوښن:(او-ښن)حاصل مصدر- وګورئ اوښل-

اوښنګ:(او-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ اوښل-

اوښنه:(او-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوښل-

اوښونکے:(او-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوښونکی- مؤنث

ئ (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اونونکې- وګورئ اوېل-

اوښې پوښې:(او-ښې-پو-ښې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اورې پورې-

اوښې:(او-ښې)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ننکو یا دانو یو قسم- د کم تعداد ننکې- لاکړه پاکړه- لاکړه کاکړه-

اوښے:(او-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اورښے-

اووټ:(اُ-ووټ)اسم- واحد- مذکر- هغه پټے چې فصل ئې تازه ریبلے شوے وی-

اوورکوټ:(او-ور-کوټ)اسم- واحد- مذکر- لوئې کوټ- د کوټ د پاسه د اغستلو کوټ- (م- انګریزی)-

اووره:(اُ-وو-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- فائده- نفع- ګټه- سود- جمع اوورې-

اوور:(او-ور)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ورې موسم- د سختې ګرمۍ ورځې- اوړ- وړے-

اوول:(او-ول)اسم صفت- مذکر- بې وقوف-

اوولس:(او-ول-لس)اسم عدد- اووه "۷" او لس "۱۰"- شلو نه درې کم "۱۷"-

اوولسم:(او-ول-له-سم)اسم عدد- جمع- مذکر- د اوولس د هندسې صفتی شکل-

اوولسمه:(او-ول-له-سه-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- د اوولس د هندسې صفتی شکل-

اووم:(او-وم)اسم عدد- مذکر- د اووه د هندسې مذکر صفتی شکل-

اوومه:(او-وه-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اووه د هندسې مؤنث صفتی شکل- (۲)د وادهٔ اوومه ورځ- (۳)د مرګ اوومه ورځ-

اوون:(او-ون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوړ-

اووه:(او-وه)اسم- جمع- مذکر- شپږ جمع یو- اته منفی یو "۷"-

اووه پینځه:(او-وه-پین-ځه)اسم- واحد- مذکر- چل ول- دوکه- فریب- چالاکی-

اووه پړے:(او-وه-پړه-پړے)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوپک چې اووه پړې کوی- وګورئ اوپړے-

اوه غله:(اُ-وه-غله)اسم- جمع- مذکر- پېرونه- پروین- ثریا- د اسمان کټ- پېرونې-

اووے:(او-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چارغولګ- چارخولګ- چارخوېل- پرې- د چرګ د سر ځنډے- (۲)د تندی وېښته- یال- ایال- د اس یا د زمرې د څټ وېښته-

اوه:(اُ-وه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ننباکه چې د ځناور په پښه کښې راخیژی- ننوکه- ننکی- پولی- بربوکی- نونکی- خرخوټی (وزیر)- پېوه- جمع اوې-

اوه:(اوه)حرف- (۱)د ارمان او افسوس غږ- (۲)د تعجب او حیرانتیا کلمه- اوهو-

اوهام:(او-هام)اسم- جمع- مذکر- وهمونه- (م- عربی)-

اوېر:(او-ېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د زمکې ولې چینې یا د تیرو هغه درز چې ابهٔ ترې راوتلی وی خو بهېدلی نهٔ وی- (۲)زېم- نٔو- نم- زه- خورمټ-

اوښے:(او-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- جل وهلے- چې تنده ئې نهٔ ماتیږی-

اوی:(اُ-وی)اسم- واحد- مذکر- (۱)سورلینډے- کیډړ- شغال- چغال- سور لنډے- (م- فارسی)-

اوی:(اُ-زی)اسم- قول- ژبه- تړون- وعده- عهد-

اوی:(اُ-وی)اسم- (۱)ابی- (۲)ناوه- (۲)تندوبه زمکه-

اوی:(اُ-زی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بکواسی- (۲)بک بکے- هوائی خبرې کونکے-

اویا:(او-یا)اسم عدد- شپېته او لس- اتیاؤ نه لس کم "۷۰"-

اویانه:(او-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ابیانه- جمع اویانې-

اویایم:(او-یا-یم)اسم عدد- د اویا د هندسې مذکر صفتی شکل-

اویایمه:(او-یا-یه-مه)اسم عدد- جمع- مؤنث- د اویا "۷۰" د هندسې صفتی شکل-

اوېر:(اُ-وېر)اسم- مذکر- ګرمی- تاؤ- تودوخه- (م- اهاړ- هندی)-

اوېل:(او-یل)مصدر- اودل- اوبدل- دزبل- اوېل-

اوېلے:(او-یه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع اوېلی- مؤنث اوېلې- وګورئ اوېل-

اوین:(او-ین)حاصل مصدر- وګورئ اوېل-

اوین:(او-ین)اسم- جمع- مذکر- د غوړونو ژالی- لښتی- پیډی-

اوینګ:(او-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ اوېل-

اوینه:(او-یه-نه)حاصل مصدر- وګورئ اوېل-

اوېونکے:(او-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع اوېونکی- مؤنث اوېونکې- وګورئ اوېل-

اویه:(او-یه)اسم- واحد- مؤنث- هویه- د ها اسم تصغیر- هاګې- اګې- د چرګو تخم-

اوېجه:(اُ-زې-جه)اسم- واحد- مؤنث- زمکه- وطن- سرزمین- جمع اوېجې-

اوېزان:(اُ-وې-زان)اسم صفت- واحد- مذکر- اوېزاند- نښتے- ځوړند- اتال- (م- اُوېزان- فارسی)-

اوېزاند:(اُ-وې-زاند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ اُوېزان- (م- اُوېزان- فارسی)-

اوېزاندول:(اُ-وې-زان-ده-ول)مصدر- متعدی- ځوړندول- نښلول- اوېزانول- اتالول- زنګول- ملتوی کول-

اوېزاندولے:(اُ-وې-زان-ده-زه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ اوېزاندول-

اوېزاندون:(اُ-وې-زان-ده-زن)حاصل مصدر- وګورئ اوېزاندول-

اوېزاندونکے:(اُ-وې-زان-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع

اوېزاندونکی- مؤنث اوېزاندونکے- وګورئ اوېزاندول-

اوېزاندونګ:(اَ-وې-زان-ده-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندول-

اوېزاندونه:(اَ-وې-زان-ده-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندول-

اوېزاندېدل:(اَ-وې-زان-دې-دل)مصدر لازم- زنګېدل- اوېزان کېدل- خوړندېدل- اتالېدل- ملتوی کېدل-

اوېزاندېدلے:(اَ-وې-زان-دې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع اوېزاندېدلی- مؤنث اوېزاندېدلی- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېزاندېدن:(اَ-وې-زان-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېزاندېدنګ:(اَ-وې-زان-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېزاندېدنه:(اَ-وې-زان-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېزاندېدونکے:(اَ-وې-زان-دې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع اوېزاندېدونکی- مؤنث اوېزاندېدونکې- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېزاندېدهٔ:(اَ-وې-زان-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ اوېزاندېدل-

اوېږه:(اَ-وې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- پاکه- سپېځلې- (ش- فارسی)-

اوېنه:(اَ-وې-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- وېنهٔ- یو قسم سپین مېږی چې پهٔ کتابونو، کاغذونو او لرګیو کښې کیری او دا څیزونه خوری- وګورئ وېنهٔ-

اوی:(اَ-وی)اسم- واحد/جمع- مذکر- پڑه- بټې- هغه ځایٔ چې پکښې کلال لوښی پښوی- داش-

اوے:(اَ-وے)اسم- مذکر- یو قسم قندهاری انګور چې ډېر نرم وی او وڅکی ترې جوړولے شی-

اه:(آه)حرف- دَ افسوس او حسرت کلمه- جمع آهونه- (کول مصدر)- (ش- فارسی)-

اَها:(اَ-ها)حرف- دَ تعجب او خوشحالی کلمه- واه واه- دَ خوشحالی پهٔ وخت وئیلے شی-

اَهار:(اَ-هار)اسم- واحد- مذکر- بَت- سلېښ ناکه ماده چې کپړې ته زرکولے شی-

اهاړ:(اَ-هاړ)اسم- واحد- مذکر- هاړ- اړ- دَ هندی کال دریمه میاشت- دَ ګرمی موده-

اهاک:(اَ-هاک)اسم- جمع- مذکر- چونه- واحد اهک- (م- فارسی)-

اهاها:(اَ-ها-ها)دَ خوشحالی کلمه- دَ خوشحالی پهٔ موقع وئیلے شی- اَها- هاها-

اهتمام:(اه-ت-مام)اسم- انتظام- بندوبست- بندبنا- (م- عربی)-

اهداد:(اه-داد)اسم- واحد- مذکر- سزا- تعزیر- هېداد- (م- عربی)-

اهرمن:(اه-ر-من)اسم- واحد- مذکر- دَ زردُشتي عقیدې مطابق دَ بدی خدایٔ- دېو- شېطان- (م- ژند)-

اهړ:(اَ-هړ)اسم- واحد- مذکر- جمع اهړونه- وګورئ اهاړ-

اهړتنده:(اَ-هړ-تَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ اهاړ تنده- ډېره تنده- دَ سختې ګرمی تنده-

اهک:(اَ-هک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اهاک- (م- فارسی)-

اهل:(اَ-هل)اسم- واحد- مذکر- (۱)مالک- صبب- خاوند- ټبر- خاندان- (۲)صفت- لائق- قابل- هنرمند- شریف- (م- عربی)-

اهل بیت:(اه-لې-بېت)اسم- جمع- (۱)دَ کور خلق- (۲)دَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم اولاد- (م- عربی)-

اهل حدیث:(اه-ل-حه-دیث)اسم- جمع- مذکر- دَ مسلمانانو یوه فرقه چې دَ فقیهې دَ امامانو تقلید نهٔ منی- (ش- فارسی- عربی)-

اهل سنت والجماعت:(اه-ل-س-نت-وَل-جَ-ما-عت)اسم- جمع- مذکر- دَ مسلمانانو یوه فرقه چې دَ رسول الله صلی الله علیه و سلم سنت او دَ هغهٔ دَ اصحابو دَ پلې پیروی کوی- (م- عربی)-

اهل قرآن:(اه-ل-قر-آن)اسم- جمع- مذکر- دَ مسلمانانو یوه فرقه چې احادیث نهٔ منی او صرف قرآن منی-

اهل کار:(اه-ل-کار)اسمِ فاعل/صفت- واحد/جمع- مذکر- کارنده- منشی- مېرزا- مرزا- دَ یوې ادارې غړے- جمع اهل کاران-

اهل کتاب:(اه-ل-ک-تاب)اسم- جمع- مذکر- دَ کتاب خلق- یهودیان- عیسایان-

اهلی:(اه-لي)اسم صفت- (۱)کورنی- (۲)اهل شوی- روزل شوی- تربیه شوی- (۳)دَ وحشی ضد- (۴)هغه حیوانات او مرغان چې دَ انسانانو لهٔ خوا دَ روزنې او اموخته کېدو قابلیت لری- (افغانستان)-

اهلیت:(اه-لی-یت)اسم- قابلیت- لیاقت- تمیز-

اهلیه:(اه-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- ښځه- ټبر- ارتینه- ماندینه- قبیله- کول- کورواله- نکاح شوې ښځه- جمع اهلیې-

اهم:(اَ-هم)اسم صفت- مذکر- (۱)ګران- مشکل- (۲)ضروری- (م- عربی)-

اهمیت:(اه-می-یت)اسم- دَ اهم سره متعلق- وګورئ اهم- (م- عربی)-

اهن:(اَ-هن)اسم- واحد- مذکر- اُسپنه- (م- فارسی)-

اهنګ:(اَ-هنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قصد- اراده- تکل- (۲)غاړه- اواز- غږ- (اسمِ صوت)- (۳)نغمه- سُر- وزن- (۴)طرز- طریقه- دود- جمع اهنګونه- وګورئ انګ- (ش- فارسی)-

آهنګ:(آ-هنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګنبد او محراب کوږوالے- (۲)ژی- څنډه- (۳)څېره- لیکه- قطار- (ش- فارسی)-

اهنګر:(ا-هن-ګر)اسم- واحد- مذکر- لوهار- ککر- پښ- (م- فارسی)-

اهنګری:(اَ-هن-ګه-ری)اسم- مؤنث- لوهار توب- لوهاری- (م- فارسی)-

اهو:(اَ-هو)اسم- واحد- مذکر- (۱)هوسی- اوسی- سرڅه- لکه شویه- لکوشوې- نرکشه- غرځنی- نخچیره- (۲)دَ محبوب سترګې- (ش- فارسی)-

اهو چشم:(اَ-هو-چشم)اسم صفت- واحد- مذکر- تور سترګے- غټې تورې سترګې- ښکلې سترګې- معشوق- (ش- فارسی- مُرکّب)-

اهوږے:(اَ-هو-ږے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اکم- یوه نری دانه چې پهٔ اچار کښې اچولے شی- اوږے- ورے-

اموږ:(أ-موږ)اسم- واحد- مذکر-(۱)زمانه- (۲)پیړی- (۳)صدی-

امومن:(أ-مو-مَن)اسم- واحد- مذکر- اه و فریاد کونکے- فریادی-

أموهو:(أ-مو-مو)کلمه- دَ زیات غم درد او خوشحالی په موقع لهٔ خلې وتونکې کلمه-

امینه:(أ-مي-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ آئینه- (متروک)-

اِیْ دهام:(اِی-ده-هام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اژدهام-

ائمه:(أ-ءِ-مه)اسم- جمع- مذکر- دَ امام جمع- امامان-

آئین:(آ-ئـین)اسم- واحد- مذکر- (۱)دستور- قاعده- قانون اساسی (افغانستان)- (۲)دود دستور- (۲)رسم رواج- (۴)آئینه- اینه- شیشه- ووینه- ایندار- دین- عقیده- مسلک- (ش- فارسی)-

ائین ساز:(أ-ئین-ساز)اسم فاعل- ائین جوړونکے- (ش- فارسی)-

ائینه:(آ-ئی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مخ کتلو شیشه- اینه- وزنیه- اینداره- منداره- (ش- فارسی)-

اِئ هی:(اِئ-هي)کلمه- دَ تعجب او افسوس کلمه-

ائـې:(ائـې)اسم- وګورئ اونې-

ائـې:(آئـې)حرف ندا- (۱)دَ رابللو اواز- (۲)مثبت جواب- او- هئې-

ائـې:(أ-ئـې)اسم صفت- واحد- جمع ائی- (۱)شړلے شوے- (۲)برخاست شوے-

اِئ دما:(اِئ-ده-ما)اسم- مؤنث- اژدها- غټ مار-

اِی:(اِی)اسم اشاره- دغه- ائې- هئ- دلته-

ایـا:(أ-یـا)حرف استفهام- اې- دَ سوال کلمه- لکه ایا هغه راغلـے دے- (ش- فارسی)-

ایات:(أ-یات)جمع- دَ آیت جمع- نښې- علامات- معجزې- دَ قران کریم او نورو آسمانی کتابونو جُملې- (ش- عربی)-

ایاغ:(أ-یاغ)اسم- واحد- مذکر- جام- کنډول- ګلاس- پیاله- دَ شرابو جام- کوندی- (م- ترکی- ایاق)-

ایالت:(أ-یا-لت)اسم- واحد- مذکر- صوبه- ضلع- دَ ملک دَ سیاسی تقسیم یوه برخه- (افغانستان)- (م- عربی)-

ایام:(أ-یام)اسم- جمع- مذکر- ورځې- حالتونه- موسمونه- زختونه- (م- عربی)-

ایت:(أ-یت)اسم- واحد- مذکر- نښه- علامه- دَ قران شریف پوره جُمله- جمع آیتونه- (م- عربی)-

أیتَ الکرسی:(أ-یه-تل-کر-سی)اسم- دَ سورة البقره "۲۵۵" ایت- چې دَ ویرې او مُصیبت رفع پرې کولے شی- (م- عربی)-

ایته:(ای-ته)اسم- جمع- مؤنث- جوشی انګور- دَ انګور یو قسم- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ انګور-

ایټ:(ایټ)اسم- واحد جمع- مذکر- دَ تاش دَ یو رنګ نوم چې پرې په سور رنګ خښتې شکل جوړ شوے وی- (م- شاید اینټ- هندی)-

ایثار:(ای-ثار)اسم- په خپل ضرورت دَ بل ضرورت ته ترجیح ورکونه- قُربانی- (م- عربی)-

ایجاب:(ای-جاب)اسم- واحد- مذکر- قبلونه- مننه- منظورونه- (م- عربی)-

ایجاب و قبول:(ای-جاب-وه-قه-بول)اصطلاح- دَ نکاح په وخت دَ ملک او جینئ رضا اخستنه- (م- عربی)-

ایجاد:(ای-جاد)اسم- واحد- مذکر- نوے څیز پیدا کونه- جمع ایجادونه ایجادات- (م-عربی)-

ایجادول:(ای-جا-ده-ول)مصدر متعدی- اختراع کول- نوے شے جوړول- پیدا کول- نوے څیز مینځ ته راوړل- (م- عربی)-

ایجادون:(ای-جا-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ ایجادول-

ایجادونکے:(ای-جا-ده-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایجادونکی- مؤنث ایجادونکې- وګورئ ایجادول-

ایجادونګ:(ای-جا-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ایجادول-

ایجادونه:(ای-جا-ده-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ایجادول-

ایجادېدل:(ای-جا-دې-دل)مصدر لازم- مینځ ته راتلل- اختراع کېدل- په نوی ډول مینځ ته راتلل-

ایجادېدن:(ای-جا-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ایجادېدل-

ایجادېدنګ:(ای-جا-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ایجادېدل-

ایجادېدنه:(ای-جا-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ایجادېدل-

ایجادېدونکے:(ای-جا-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایجادېدونکی- مؤنث ایجادېدونکې- وګورئ ایجادول-- وګورئ ایجادول-

ایجاز:(ای-جاز)اسم- اختصار- مختصر کونه- لنډونه-

ایجری بیجری:(ایج-ری-بیج-ری)اسم صوت- وګورئ ادزبدو-

ایجړا:(ایج-ړا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نامرد- نرښځے- هیجړا- (۲)کمزورے- سست- زیږېدونکے- (م- هندی)-

ایجړابلول:(ایج-ړا-به-لول)اسم صفت- مذکر- هغه ایجړا چې ګډا، نڅه او ټوقې ټقالې کوی- ټقالی ایجړا- نقلی ایجړا- مسخرا-

ایجړاکے:(ایج-ړا-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښځکے- نرښځوکے- نرښځے- ښځولے- دَ ایجړا اسم تصغیر- ووکے ایجړا- جمع ایجړاکی-

ایراد:(ای-راد)اسم- (۱)بیانونه- څهٔ ښئینه- څرګندونه- (۲)اعتراض- غلطی په ګته کونه- انتقاد- (۳)یو څهٔ راوړنه-

ایرمن:(ایر-من)اسم- واحد- مذکر- چمټه- نوسے- شکروه- اورلړونے-

ایرن:(ای-رن)اسم صفت- واحد- مذکر- خړ- ایره رنګے- دَ ایرو په شان رنګ لرونکے- خړوچن- ایرې چن-

ایروېز:(ای-رو-یز)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث ایرویږه- ېرن- ېرپه- یرېدونکے- ایرن- سپونکے- پاسو- کېډلے- بې همته- پست- رذیل-

ایرویز:(ای-رو-یز)اسم- واحد- مذکر- دَ اور بلولو لرګے-

ایره:(ای-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بُنیاد- (۲)أره-

ایره:(ای-ره)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ سوځېدلی څیز نه پاتې شوے ګرد-

ایری بېری:(ای-ری-بې-ری)متعلق فعل- (۱)اخوا دېخوا- (۲- اسم)شلغانی- ټوپنې- هواری (دیر)- د ماشومانو یوه لوبه-

ایرې:(ای-رې)اسم اشاره- هورته- اُورته- هغه پلو- هغه غاړه- بل طرف- پورې غاړه-

ایری:(ای-ری)اسم- جمع- مؤنث- د ښځو جنګ- دَ زنانو یادې زباتې- دَ ښځو جګړه- اری باری- اری شماری-

ایری باری:(ای-ری-با-ری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)ناکاره خَله خوزونه- بدرد وئېنه- دَ خبرو جنګ- یو تر بله دَ خُلې جنګ کونه- (۲)دَ ښځو جنګ جګړه-

ایری پېړی:(ای-ری-پې-ړی)اسم- جمع- مؤنث- وګوری ایری باری-

ایری شماری:(ای-ری-شما-ری)اسم- جمع- مؤنث- وګوری اری باری/ایری باری-

ایرے رنګ:(ای-رے-رنګ)اسم صفت- مذکر- دَ ایرې پهٔ شان رنګ-

ایرے رنګے:(ای-رے-رنګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ایرې غندې رنګ لرونکے څیز- جمع ایری رنګی- مؤنث ایرې رنګې-

ایړ:(ایړ)متعلق فعل- خل- وار- پاړه- هیړ-

ایړا:(ای-ړا)اسم صفت- مذکر- اوتر- وارخطا-

ایړاب:(ای-ړاب)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تریخ بوټے-

ایړاژ:(ای-ړاژ)اسم- مذکر-یو قسم وابنهٔ چې دَ ولو پهٔ غاړه کیږی-

ایړه:(ای-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ویړه- شپول- باړه- جمع ایړې-

ایز:(ایز)لاحقه چې دَ څنو اسمونو اخر کښې راځی لکه انیز، لوېدیز-

ایژه:(ای-ژه)اسم- واحد- مؤنث- اوړے- وړے- پېړے- اوګے- جمع ایژې-

ایژے:(ای-ژے)اسم- مذکر- (۱)ډیوټ- دَ ډیوې دَ کېښودو لرګے- (۲)شونټې-

ایزدن:(ایز-دن)اسم- ګوښ- غوښ- ږدن- (افغانستان)-

ایس:(ایس)اسم- (۱)ښُکلا- ښائست- ښکلوالے- (۲)ځان ښاینه-

ایسار:(ای-سار)اسم صفت- (۱)ورزستوپاتې- اټال- تم- معطل- (۲)بندی- کېر- نیولے- (۳)مصروف- (م- عربی- حصار)-

ایسارایسار:(ای-سار-ای-سار)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ قصد پاتې پاتې- پهٔ اراده اټال اټال- (کول/کېدل مصدرونه)-

ایسارتیا:(ای-سار-تیا)اسم- معطلی- ماتلی- بندی توب- اټالتیا- تم ژالے-

ایسارژالے:(ای-سار-ژا-لے)اسم- وګوری ایسارتیا-

ایساروَل:(ای-سا-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)پاتې کول- ماتول- (۲)کېرول- بندی کول- (۳)لاخوبه کول-

ایسارون:(ای-سا-ره-وَن)حاصل مصدر- و ګوئ ایسارول-

ایسارونکے:(ای-سا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایسارونکی- مؤنث ایسارونکې- و ګوئ ایسارول-

ایسارونګ:(ای-سا-ره-ونګ)حاصل مصدر- و ګوئ ایسارول-

ایسارونه:(ای-سا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- و ګوئ ایسارول-

ایسارېدل:(ای-سا-رې-دل)مصدر لازم- (۱)پاتې کېدل- اټالېدل- ماتلېدل- (۲)کېرېدل- بندېدل- (۳)لاخوابه کېدل-

ایسارېدن:(ای-سا-رې-دن)حاصل مصدر- وګوری ایسارېدل-

ایسارېدنګ:(ای-سا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری ایسارېدل-

ایسارېدنه:(ای-سا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ایسارېدل-

ایسارېدونکے:(ای-سا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایسارېدونکی- مؤنث ایسارېدونکې-- وګوری ایسارېدل-

ایسارېدهٔ:(ای-سا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګوری ایسارېدل-

ایسته:(ایس-ته)متعلق فعل- ایسته بیسته- بهر- لرې- اخوا-

ایسول:(ای-سه-وَل)مصدر متعدی- څرګندول- ښکاره کول-

ایسولے:(ای-سه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ایسولی- مؤنث ایسولې- وګوری ایسول-

ایسون:(ای-سه-وَن)حاصل مصدر- وګوری ایسول-

ایسونګ:(ای-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګوری ایسول-

ایسونه:(ای-سه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ایسول-

ایسوونکے:(ای-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایسونکی- مؤنث ایسونکې- وګوری ایسول-

ایسوهٔ:(ای-سه-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری ایسول-

ایسېدل:(ای-سې-دل)مصدر لازم- ښائسته کېدل- ښکلے کېدل- ښکاره کېدل- څرګندېدل-

ایسېدلے:(ای-سې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ایسېدلی- مؤنث ایسېدلې- وګوری ایسېدل-

ایسېدن:(ای-سې-دن)حاصل مصدر- وګوری ایسېدل-

ایسېدنګ:(ای-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری ایسېدل-

ایسېدنه:(ای-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ایسېدل-

ایسېدونکے:(ای-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایسېدونکی- مؤنث ایسېدونکې- وګوری ایسېدل-

ایسېدهٔ:(ای-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری ایسېدل-

ایسی بیسی:(ای-سی-بی-سی)متعلق فعل- اخوا دېخوا- یو خوا بل خوا- چل ول- انې بانې-

ایسې:(ای-سې)دَ متعلق فعل اصطلاح- یو خوا ته- یو طرف ته- یو پلو ته- یو څنګ ته- دَ خلیلو او اپرېدو اصطلاح دَ مومندو او باجوړ دَ خلقو یو تکیه کلام-

ایش ایش:(ایش-ایش)اسم صوت- (۱)وش وش- ښ وښ- وخ وخ- (۲)دَ سختې یخنې پهٔ زخت دَ خُلې نه وتونکے آواز- (۳)دَ ږوکی ماشوم دَ کېولو پهٔ وخته لهٔ خُلې وتونکے آواز-

ایشتپا:(ایش-ته-پا)اسم- واحد- مؤنث- میرګاټې- دَ ماشومانو جینکو یوه

لوبه-

ایشته بیشته:(ایش-ته-بیش-ته)متعلق فعل- وګورئ ایسته بیسته-

ایشته رایشته:(ایش-ته-را-یش-ته)متعلق فعل- (عامیانه) اخوادېخوا-

ایشې:(ای-شې)اسم- مؤنث- چې چې- د ماشومانو په ژبه کښې غوښې ته وائي-

ایصال:(ای-صال)اسم- رسونه- یو ځائ کونه- وصولونه- (م- عربي)-

ایضاح:(ای-ضاح)اسم- واضح کونه- څرګندونه- تشریح- بیان-

ایطا:(ای-طا)اسم- واحد- مؤنث- د شعر په مصرعو کښې د قافیې تکرار چې ښه نشي ګڼلے-

ایطائے جلي:(ای-طا-ئے-ج-لي)اسم- د قافیې د تکرار نه څرګندونه- لکه تېزاب او آب-

ایطائے خفي:(ای-طا-ئے-خ-في)اسم- د قافیې غیر واضح تکرار- لکه په دانا او ګویا کښې چې دے-

ایغر:(ای-غر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)انهر- هنېر- (۲)اسم- هغه څاروے چې د نسل کښې د پاره ساتلے شي- سانډ-

ایفا:(ای-فا)اسم- پوره کونه- عهد- د وعدې پوره کونه- (م- عربي)-

ایل:(اَ-یل)اسم- واحد- مذکر- قبیله- ټبر- خاندان- ټام- قبیل- (عیال- عربي)-

ایل:(ایل)صفت- (۱)تابع- تر حکم لاندې- تابعدار- فرمانبردار- مطیع- (۲)ساتلے- روږدے-

ایلاق:(ای-لاق)اسم- واحد- مذکر- د قشلاق مخالف- د کوچیانو د ژمي د موسم تېرولو ځائ-(م- ترکي)-

ایلان:(ای-لان)اسم- مذکر-ګنبډ- قباړ- یو قسم قبا یا خلکه چې لستوني ئې نه وي-

ایلان:(ای-لان)اسم- واحد- مذکر- مار- منګور- (ترکي)-

ایلاني:(ای-لا-ني)اسم- واحد- مؤنث- تابع کېدنه- مطابعت- تابعداري- (م- ایل- فارسي)-

ایلول:(ای-له-ول)مصدر- رعیت کول- ایل کول- اموخته کول- په قبضه کښې راوستل- د حکم لاندې راوستل- روږدے کول-

ایلولے:(ای-له-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ایلولي- مؤنث ایلولې- وګورئ ایلول-

ایلون:(ای-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ ایلول-

ایلونګ:(ای-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ایلول-

ایلونه:(ای-له-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ایلول-

ایلونکے:(ای-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایلونکي- مؤنث ایلونکې- وګورئ ایلول-

ایلوه:(ای-له-وه)حاصل مصدر- وګورئ ایلول-

ایله:(ای-له)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)ایله- خشکے- له بنده خلاص- د خپل مخ سر (افغانستان)- (۲- اسم)وار- سوبه- (کول مصدر)-

ایله:(ای-له)اسم صفت- مؤنث- بس- دومره- لږ- دغه- هومره- محض-

ایله ایله:(ای-له-ای-له)متعلق فعل/صفت- (۱)لږلږ- (۲)په مزه مزه- په قلار قلار-

ایله بیله:(ای-له-بی-له)متعلق فعل/صفت- مثې- فقط- په خوری زاری- بس دومره قدري-

ایله جاري:(ای-له-جا-ري)اسم- مذکر- (۱)قومي لښکر- عسکر- ملېشا- (۲)ګډه وډه- غنډه چې د یو صنف خلق پکښې نه وي- نا منظمه غنډه- ښځې نر- ګډوډ- (افغانستان)-

ایله حواله:(ای-له-ح-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- داسې تدبیرونه او کوششونه چې د کامیابېدو امکان ئې ډېر کم وي-

ایله کاري:(ای-له-کا-ري)متعلق فعل- تقریباً- نږدې وه چې-

ایلېدل:(ای-لې-دل)مصدر لازم- اموخته کېدل- په قبضه کښې راتلل- د حکم لاندې راتلل- حکم منل- تابع کېدل- بلدېدل-

ایلېدلے:(ای-لې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ایلېدلي- مؤنث ایلېدلې- وګورئ ایلېدل-

ایلېدن:(ای-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ایلېدل-

ایلېدنګ:(ای-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ایلېدل-

ایلېدنه:(ای-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ایلېدل-

ایلېدونکے:(ای-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ایلېدونکي- مؤنث ایلېدونکې- وګورئ ایلېدل-

ایلېده:(ای-لې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ ایلېدل-

ایلي:(ای-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هیلي- مرغابۍ- د اُبو یو مارغه- سائنسي نوم انسرانډیکس-

ایلے:(ای-لے)اسم- واحد- مذکر- یوه لوبه چې هلکان ئې په سیند کښې د لمبلو په وخت کوي-

ایلې:(ای-لې)اسم اشاره- دېخوا- دې طرف ته-

ایلې دورې:(ای-لې-دو-رې)متعلق فعل/صفت- اخوا دېخوا- پورې راپورې- دالے دورے-

ایما:(ای-ما)صیغه متکلم- زما- دما- ایمو- دي مو- (وزیر، بنوڅي)-

ایما:(ای-ما)اسم- (۱)غمزه- کنایه- (۲)فرمان- حکم- (۳)د چا په اشاره-

ایمال:(ای-مال)اسم- واحد- مذکر- د واورې راښوېدونکے غر-

ایمان:(ای-مان)اسم- (۱)یقین- منښه- (۲)عقیده- اعتقاد- مذهب- (م- عربي)-

ایماندار:(ای-مان-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- ایمان لرونکے- (م- عربي)-

ایمانداري:(ای-مان-دا-ري)اسم- مؤنث ایمان لرلونه-

ایماني:(ای-ما-ني)اسم صفت- (۱)د ایمان سره مربوط- (۲)حقه- رښتیا- سمه-

ای ماشے:(ای-ما-شے)اسم صفت- مذکر- ماشوم پۀ خولۍ پۀ داسې ترتیب نیونه چې سر ې پۀ زنګون وی او بیا مغه خوزول راخوزول او ورسره ورسره پۀ خله څۀ وښنه-

ایمن:(ای-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- اصیل ښناور-

ایمه دار :(ای-مه-دار)اسم- واحد- مذکر- انعامدار- اجاره دار- جاګیر دار- چا ته چې د انعام پۀ ډول زمکه ورکړے شوی وی- جمع ایمه داران-

این بین:(این-بین)متعلق فعل- مرکب- دغه شان بیخی دغسې- بعینه- سکټ داسې- موبهو- عین مین- داسې یو شان چې هیڅ فرق پکښې نۀ وی- بېدو-

اینټه:(این-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- کړه- پۀ ژی- کوږ-

اینجڼ :(این-جڼ)اسم- واحد- مذکر- انجڼ- انجن- مشینری- جمع انجڼونه- (م- انګریزی)-

اینجښان:(این-جښان)اسم- مذکر- د تک سُور رنګ کاڼے چې واړۀ ې وُسلوی، پۀ لاسونو ې پورې کړی نو لکه د نکریزو رنګ راوړی-

اینجه:(این-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د بوټی یا زړې غوا غوښه- کېجه غوښه- (۲)وګورئ منجه- جمع اینجې-

اینخر :(این-خر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ انخر-

اینځے:(این-ځے)اسم- واحد- مذکر- د وړی نه جوړ شال- پشمین شال- وړین شال-

اینچک پینچک:(این-چک-پین-چک)اسم- واحد- مذکر- ټبنج و مکېز- اوښی پوښی- اټې نټې- ناز نخرې- جمع اینچکونه پینچکونه-

ایندرور :(ایند-رور)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ندرور- جمع ایندرورېانې-

ایندره:(ایند-ره)اسم- واحد- مؤنث- باټ- برجی- برجو- د تبرۀ اوزار د تبرولو کاڼے-

ایندره ګر :(ایند-ره-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- ایندره چلونکے- پۀ ایندره کار کونکے-

ایندوانه:(ایند-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هندوانه- شین پوټ او عام طور سره سور مېنځ لرونکې یوه غټه خوږه مېوه او د مغې ځېلې- نباتاتی نوم سټرېلس ولګېرس- جمع ایندوانې- (ش- هندی، فارسی)- (م- غالباً ایند او هند- ابۀ- ژند)-

ایندۀ:(این-دۀ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ځوان پسۀ- یندۀ- میندۀ- (۲)مغه غوا، سنډا، اس وغېره چې د نسل د پاره سنوتری خانو کښی ساتلے شی- سانډ-

ایندۀ:(این-ده)اسم- واحد- مؤنث- کوټ- م- فارسی)-

ایندۀ:(این-ده)اسم- واحد- مؤنث- تېله- دیکه- پۀ ځنګ وهنه-

ایندۀ:(این-ده)اسم- واحد- مؤنث- جمامه- مندو- جمیا- یو بوټے چې تېل ترې وېستلے شی- جمع ایندې- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ جمامه-

ایندۀ:(این-ده)متعلق فعل- پۀ یو غرپ- پۀ یو وار- پۀ یو شرپ- پۀ یوه ساه-

اینده توب:(این-ده-توب)اسم- مذکر- د حېوان مغه حالت چې خوټې ې ټکولے شوی نۀ وی-

اینده والے:(این-ده-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ اینده توب-

اینکے:(این-کے)اسم- مذکر- (۱)رینګه رینګه- رینګارے- د ناوې ژړا چې د سر چوټۍ کولو یا ودولو پۀ وخت کوی- انکے- (۲)هندکے-

اینګ:(اینګ)اسم- واحد- مذکر- د کار مینه- تلوسه- شوق- (افغانستان)-

اینګا:(اینګ-ګا)اسم- د نوی پېدا شوی ماشوم ژړا- اینګے-

اینګاټ:(اینګ-ګاټ)اسم صفت- ازنګی- رینګے- رینګا- سینګاره-

اینګټ:(اینګ-ګټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اینګاټ-

اینګر :(اینګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ امنګر- (فارسی- اَمنګر)-

اینګړې دینګړې:(اینګ-ړې-دینګ-ړې)اسم- انې بانې- اینې ځینې- انګړې دنګړې- چل ول- چل چودرے-

اینګه:(اینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ناوې سره پۀ ډولۍ کښې تلونکې ښځه- جمع اینګې-

اینګه:(اینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کدالی- چاړی چې ورته پړے اچوی- کراه-

اینګے:(این-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مینګے-

اینه:(ای-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ آئینه-

اینه:(ای-نه)اسم- واحد- مؤنث- ځیګر- ینه-

اینه ساز :(ای-نه-ساز)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- اینه جوړونکے-

اینه سوے:(ای-نه-سۀ-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- غم زپلے- سوې خوا- جمع اینه سوی-

ایواځې:(ای-وا-ځې)صفت- یوازې- یواځې- نویاجې- یوګوښې- بیل- تن تنها- بېلګوته- یوه دوے-

ایوان:(ای-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاهی دربار- (۲)لویه کوټه- لویه مانۍ- (۳)د شورئ کوټه-

ایوبوی:(اَ-یو-بو-ی)مذکر- پۀ څۀ څیز بس کېنه- پۀ څۀ څیز بسنه- بس بسیار کېنه-

ایوه:(ای-وه)اسم- واحد- مؤنث- یوه- قلبه- جمع ایوې-

ایه:(اَ-یه)اسم- واحد- مؤنث- اکی- مکی- هویه-

ایهام:(ای-هام)اسم- د علم عروض یو صفت چې شاعر پۀ خپل کلام کښې داسې ټکی استعمالوی چې دوه معنې ترې خېژی-

ایهها:(ای-هه-ها)کلمه- د خوشحالی یوه کلمه- اهاها-

ایین:(اَ-یین)اسم صفت- مذکر- ژوره- تل- بېخ- (افغانستان)-

اېبره:(اېب-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فصل- (۲)د زمکې د محفوظ ساتلو او ښۀ کولو د پاره چا ته د څۀ وخته پورې یو څو اول فصلونه ورکونه- بوکړے- کښت-

اېبیه:(اې-ب-یه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د اس نرم رفتار- تګ- (۲)د اس یو قسم قدم چې نرم او ښائسته لګی- (۳)تېز رفتار-

ي" (ځی-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ابجنټ:(ابې-جنټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نائب- اړتی- وکیل- نمائنده- استازے- جمع ابجنټان- مؤنث ابجنټه-

ابجنده:(اي-جن-ده)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو وچ وړے- جمع ابجندې-

ابجنډا:(اي-جن-ډا)اسم- واحد- مؤنث- د يوې جلسې يا يو تقريب ليکلے شوے پرزګرام- (م- انګريزی)-

ابجنسی:(اي-جن-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دلالانو ځاۍ- (۲)د پاکستان د قبائيلی علاقو جغرافيائی يونټ- (۲)خبرونه ورکونکې اداره- (م- انګريزی)-

ابخکی:(ابخ-کی)(۱)د حرفونو حرکات (زور، زبر، پيښ)- (۲)په ټکو وئېنه- ابخې- ابخی- ابجد-

ابخه:(اي-خه)اسم- واحد- مؤنث- جزيره- د اُبو مينځ کښې وُچه-

ابخی:(اي-خی)هجا- هجه- ابخکی- (زور، زبر، پيښ) ابخکی-

ابچ پېچ:(ابچ-پېچ)اسم- واحد- مذکر- چل وَل- دوکه- فرېب- جمع ابچونه پېچونه- (مُرکّب)-

ابخ:(ابخ)کلمهٔ نفرت- (۱)کېخ- (۲)د خوراک لهٔ څيزه د کرکې او د نفرت کلمه- ابق- (م- عربی- کخ)-

ابخول:(اي-خه-ول)مصدر متعدی- د اوښ کښېنول- بېټول- چوکول- ښې کول-

ابخولے:(اي-خه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابخولی- مؤنث ابخولې- وګورئ ابخول-

ابخون:(اي-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ابخول-

ابخونکے:(اي-خه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابخونکی- مؤنث ابخونکې- وګورئ ابخول-

ابخونګ:(اي-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابخول-

ابخونه:(اي-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابخول-

ابخېدل:(اي-خې-دل)مصدر لازم- د اوښ کښېناستل- اوښ چوکېدل-

ابخېدلے:(اي-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابخېدلی- مؤنث ابخېدلې- وګورئ ابخېدل-

ابخېدن:(اي-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ابخېدل-

ابخېدنګ:(اي-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابخېدل-

ابخېدنه:(اي-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابخېدل-

ابخېدونکے:(اي-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابخېدونکی- مؤنث ابخېدونکې- وګورئ ابخېدل-

ابخېدهٔ:(اي-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه-وګورئ ابخېدل-

ابداد:(اي-داد)اسم- مداد- اَمداد- مېداد- سزا ورکونه-

ابدک:(اي-دک)اسم- مذکر- خېدک- وران پئ- تخې تخې پئ- خراب او موزه شوی پئ چې اَبهٔ او پنير سره بيل بيل شوی وی-

ابدو:(اي-دو)اسم- مذکر- آبی رنګ-

ابډبانس:(ابډ-بانس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابډوانس (عاميانه)-

ابډپېړ:(ابډ-پېړ)اسم- اصل نسل- حسب نسب- تمام قبيل- خېلخانه- تومنه- نوغے-

ابډوانس:(ابډ-وانس) اسم- واحد- مذکر- (۱)پيشکی- پيشکی- هغه رقم چې د څهٔ سودا نه وړومبے ورکړے شي- (۲)ابډانس- د هندوستان او پاکستان عسکری اصطلاح- فوجی پېش قدمی- د فوځ حمله کونه- (م- انګريزی)-

ابډيټر:(اي-ډی-ټر)اسم- واحد- مذکر- راغنډونکے- ترتيب ورکونکے- د اخبار يا رسالې مدير- جمع ابډيټران- (م- انګريزی)-

ابر:(ابر)اسم- مذکر- (۱)کټه- بود- آمدنی- حاصل- نفع- آمدن- (۲)د ماشومانو يوه لوبه-

ابراب:(اي-راب)اسم- واحد- مذکر- هغه لښتے چې د زيم لرې کولو د پاره پهٔ زيمناکو زمکو کښې جوړ شوے وی- نهر- وله- خوړ- والهٔ- لښتے- جمع ابرابونه-

ابرابه:(اي-را-به)اسم تصغير- د زيم وچولو د پاره وړوکے نهر- وَله يا لښتے-

ابراړ:(اي-راړ)اسم صفت- مذکر- واش- بې تربيته لوئ شوے-

ابراږ:(اي-راږ)اسم- د اُبو اخر- اخری اُبهٔ- اخری سر- زچوبے-

ابرب:(اي-رب)اسم صفت- واحد- مذکر- کوړ- خوړند- پهٔ څنګ- پهٔ ترڅ-

ابرتی:(ابر-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ سوال غُښتے- د لږ وخت د پاره ورکړے شوے څيز- (م- عاريتی- عربی)-

ابردی:(ابر-دی)اسم- واحد- مذکر- کېمپ- (م- تُرکی/اُردو- فوځ)-

ابرړے:(ابر-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اررے-

ابرغالے:(ابر-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- د ايرو لوښے- جمع ابرغالی-

ابرغه:(ابر-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارغه-

ابرګی:(ابر-ګی)اسم- د خوراک څهٔ توښه- ايرکی شومکی-

ابرلی:(ابر-لی)اسم- مؤنث- بړار- د نر اوښ هغه آواز چې پهٔ اُوښه د کښېناستو يا ختو پهٔ وخت کښې وباسی-

ابرم:(اي-رم)اسم- واحد- مذکر- مرجان- يو قيمتی کاڼے- جمع ايرمُونه-

ابرمان:(ابر-مان)اسم- واحد- مذکر- مېلمه- مهمان- جمع ابرمانان/ابرمانهٔ-

ابړ:(ابړ)اسم- (۱)قطار- (۲)د کشتيو يا سمندری فوځ يوه ډله چې د يو تن تابع وی- (۳)ځل- وار-

ابړ:(ابړ)اسم- د خنګلی لرګو کار-

ابړی:(اي-ړی)اسم- واحد- مذکر- د ابړ سره متعلق- د ابړ کار کونکے-

ابستل:(ابس-تل)مصدر- وبستل- وباسل- ايستل- وکښل-

ابستلے:(ابس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابستلی- مؤنث ابستلې- وګورئ ابستل-

ابستن:(ابس-تن)حاصل مصدر- وګورئ ابستل-

ابستنګ:(ابس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابستل-

ابستونکے:(ابس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابستونکی- مؤنث

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

ابستونکې- وګورئ ابستل-

ابستنه:(ابس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابستل-

ابسر :(اې-سر)اسم- واحد- مذکر- آه- فریاد- افسوس-

ابسک:(اې-سک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اسک-

ابسم:(اې-سم)اسم- واحد- مذکر- جادو- سحر- کوډې- دم تعویذ- (عامیانه)- جمع ابسمونه- (م- اسم- عربی)-

ابسم کر :(اې-سم-کر)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- سحرکر- جادوګر- کوډې کونکے- جمع ابسم کران- مؤنث ابسم کره-

ابسند :(اې-سند)صفت- مذکر- ظاهر- ښرګند- ښکاره- جوت- برښېره- مؤنث واحد ابسنده- جمع مؤنث ابسندې-

ابش:(ابش)اسم- واحد- مذکر- خوټ- یشل- جوش- خوښ-

ابش:(ابش)کلمه ندا- د خرهٔ د زدرزلو آواز-

ابشله:(اې-شهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وبشله- جمع ابشلې-

ابشله:(اې-شه-له)اسم- واحد- مؤنث- د ښخو ګډا- نڅا- شاړوله- اتڼ-

ابشمه:(ابش-مه)اسم- واحد- مؤنث- زرمه- نرے باد- الوبښ- نرے شمال- جمع ابشمې-

ابشمه:(ابش-مه)اسم- واحد-مؤنث- هغه ګټه او غروسکه وریخ چې زر تیریږی- جمع ابشمې-

ابشند :(اې-شند)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- خوټکېدونکے- جوشېدونکے- یشند-

ابشنده:(اې-شن-ده)اسم- مذکر- ابشنده تبه- ګرمه او سخته تبه-

ابشندهٔ:(اش-ن-دهٔ)اسم- مذکر- د اس کدېدهٔ- ششنیدهٔ-

ابشو :(اې-شو)کلمه- د حسرت ارمان او تعجب کلمه-

ابشول:(اې-شه-ول)مصدر متعدی- یشول- خوټول- خوټکول- خوښول-

ابشولے:(اې-شه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابشولی- مؤنث ابشولې- وګورئ ابشول-

ابشون:(اې-شه-ون)حاصل مصدر-وګورئ ابشول-

ابشونکے:(اې-شه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابشونکی- مؤنث ابشونکې- وګورئ ابشول-

ابشونګ:(اې-شه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابشول-

ابشونه:(اې-شه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابشول-

ابشوهٔ:(اې-شه-وهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ابشول-

ابشه:(اې-شه)اسم- واحد- مؤنث- درګه- د شړو ځنګل- ځرے-

ابشے:(اې-شے)اسم صفت- واحد- مذکر- برګے- دوه رنګے-

ابښ:(ابښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هبښ-

ابښ پېښ:(ابښ-پېښ)اسم صفت- واحد- مذکر- وارخطا- فکرمن- دلګیر- تعجب اخستے- هک پک-

ابښل:(اې-ښل)مصدر متعدی- وګورئ ابښول-

ابښندے:(اې-ښن-دے)اسم- واحد- مذکر- انځر- د زیړرنګ لرونکې یوه مرغی-

ابښول:(اې-ښول)مصدر- (۱)کښېښول- اړدول (عامیانه)- (۲)لهٔ یوهٔ ځایه بل ځاې ته منتقل کول- (۳)مقررول- (۴)ساتل- محفوظول- (۵)ځاې ته رسول- ځاې ورکول-

ابښولے:(اې-ښوهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابښولی- مؤنث ابښولې- وګورئ ابښول-

ابښون:(اې-ښون)حاصل مصدر- وګورئ ابښول-

ابښونکے:(اې-ښوون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابښونکی- مؤنث ابښونکې- وګورئ ابښول-

ابښونګ:(اې-ښونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابښول-

ابښونه:(اې-ښوهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابښول-

ابښونے:(اې-ښوو-نے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابښونی- مؤنث ابښونې- وګورئ ابښول-

ابښوهٔ:(اې-ښوهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابښول-

ابغ:(ابغ)اسم صفت- (۱)د نبغ مترادف- د نبغ نه "مخکښې" راتلونکے بې معنې تکے- (۲)شوخ- بې شرمه-

ابغ ببغ:(ابغ-ببغ)اسم صفت- مذکر- ابغ نبغ- شوخ- کلک پلک- سر زوره- سر تېزه- ګستاخ- کلک سترګے-

ابغر :(اې-غر)اسم- (۱)ساند- ابندهٔ- هبندهٔ- وبندهٔ- (۲)زوروړ- سرټمبه سړے- (۳)بجر-

ابغرل:(ابغ-رل)مصدر- اخستل- بوزول- حاصلول-

ابغرن:(ابغ-رن)حاصل مصدر- وګورئ ابغرل-

ابغرنکے:(ابغ-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابغرونکی- مؤنث ابغرونکې- وګورئ ابغرل-

ابغرنګ:(ابغ-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابغرل-

ابغرنه:(ابغ-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابغرل-

ابغ سترګے:(ابغ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- سپین سترګے- چغر- نبغ سترګے- کلک سترګے- نبغکے- بې حیا- بې شرم- جمع ابغ سترګی-

ابغ نبغ:(ابغ-نبغ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د پاک زړهٔ خاوند- صفا خبره کونکے- (۲)شوخ- سرزورے- سخت- (۳)کلک- ولاړ-

ابق:(ابق)کلمه نفرت- وګورئ ابخ-

ابکاله:(اې-کا-له)اسم- مؤنث- د سادین پټی یو خل اړونه- اکاله-

ابک تنها:(ابک- تن-ها)صفت- یکی- ببله- کوښی- ابک لویاجے- یکی یو- بېخی یواځې- (م- یک تنها- فارسی)-

ابکټ:(ابکټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)عمل- (۲)د ډرامې یوه برخه- (۳)د اسمبلی پاس کړے یو قانون- (م- انګریزی)-

ابکټر:(ابک-ټر)اسم صفت- واحد- مذکر- د ډرامې کار کونکے- جمع ابکټران-

ابکټرېس:(ابک-ټرېس)اسم صفت- واحد- مؤنث- ډرامه کښې کارکونکې- جمع ابکټرېسانې-

ابکړ:(اي-کړ)اسم- واحد- مذکر- د زمکې د کچ یوه پېمانه چې ۴۸۴۰ (څلور زره اته سوه څلوېښت) مربع ګز وي-

ابکزی:(ابک-زي)اسم عدد- ۷۵ پوله- ۷۵ سرې پېسې-

ابکسرے:(ابکس-رے)اسم- واحد/جمع- مذکر- هغه پلوشه چې د هغې په ذریعه د انسان د وجود د اندرونی حصو تصویرونه اخستے شي- (م- انګریزی)-

ابک لویاجے:(ابک-لو-یا-جے)اسم صفت- وګورئ ابک تنها-

ابکونه:(اي-کو-نه)اسم- واحد- مؤنث- کندو- کُولے- خمبه- خمبرې- لهٔ خاورونه جوړ شوے کندو چې په ځنې علاقو کښې خلق غله دانه پکښې ځندی کوی- جمع ابکونې-

ابکه:(اي-که)اسم- واحد- مؤنث- سره پېسه- شانزده پولے- سره نانکی-

ابکی:(اي-کي)اسم- واحد- مؤنث- جمع ابکې- پېسه- دمړی- ټپه پېسه- سوری پېسه- بټکې- د مسو یا د زیړو پېسه-

ابکی چاپ:(اي-کی-چاپ)اسم- مذکر- ابکی چاک- ګلی ډنډا- ابس ډنډی- اڼے جاڼے- اپړی کاکیش-

ابکی چاک:(اي-کی-چاک)اسم- مذکر- وګورئ ابکی چاپ-

ابک یو:(ابک-یو)صفت- وګورئ ابک تنها- اک یو-

ابک یواځی:(ابک-یه-وا-ځی)صفت- وګورئ ابک تنها- بېلګلوته- یودوے- ځان له- یواځې- تن تنها- (م- ابک یو- یواځې تنها)-

ابکا:(اي-کا)اسم- بېکا- زېکا- نمابنام- (عامیانه)- (افغانستان)-

ابکانه:(اي-کا-نه)صفت- په اتفاق- په ټوله- په مېړ- په شریکه-

ابکره:(ابک-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وکره- (عامیانه)-

ابل:(ابل)اسم- د چاې لاچی- د چاې مېل- یو قسم خوشبویه دانې دی چې زیاتره چایو ته اچولے کیږی- وګورئ الاچی- جمع ابلونه-

ابل ابل ایم:(ابل-ابل-ایم)اسم- د قانون د ماسټری ډګری-

ابل ابل بی:(ابل-ابل-بي)اسم- د قانون د بکلوریا ډګری-

ابل ابل ډی:(ابل-ابل-ډی)اسم- د قانون د ډاکټری ډګری چې عام طور سره اعزازی وي-

ابل بند:(ابل-بند)اسم- واحد- مذکر- سره سیمه- یخ ځاې چې د ګرمۍ موسم پکښې خلق تېروی-

ابلت:(اي-لت)اسم- علت- ورانے- شرارت-

ابلته اولته:(ابل-ته-اول-ته)متعلق فعل- الے دورے- ایسته وریسته-

ایلتی:(اي-له-تي)صفت- ورانکار- شرارتي- یو بل جنګونکے-

ابلچی:(ابل-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- استاځے- بکارے- قاصد- جمع ابلچیان-

ابلغار:(ابل-غار)اسم- واحد- مذکر- یلغار- چپاؤ- جمع ابلغارونه- (ترکی)-

ابلغر:(ابل-غر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابلغار- (عامیانه)-

ابلغوز:(ابل-غوز)اسم صفت- واحد- مذکر- یواځې- تنها- هغه ښځه یا سړے چې اولاد او جوړه نهٔ لری-

ابلغېل:(ابل-غېل)اسم صفت- واحد- مذکر- ګډوډ- مخلوط- تابع او باغی-

ابلم:(اي-لم)اسم- مذکر- (۱)د بنېر پهٔ سیمه کښې د یو غر نوم- (۲)پهٔ سوریه کښې د یو غر نوم-

ابلم ذبلم:(اي-لم-ذي-لم)اسم- جمع- مذکر- د ماشومانو پهٔ قیصی کښې د کیدړ د دوو بچو نومونه چې هغه یوې جینۍ نه پېدا شوی وو-

ابلنه:(اي-لهٔ-نه)اسم- مذکر- وبلنے- ابلنے- دشتی پودینه- ځنګلی پودینه- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ وبلنے-

ابمال:(اي-مال)اسم- واحد- مذکر- د واورې ځپ یا غر چې راپرېوځی- ددې اثر لرې لرې پورې محسوسیږی-

ابم اے:(ابم-اے)اسم- د ارټس د ماسټری ډګری-

ابمن:(اي-من)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوشحال- خوش قسمته- آزاد- مطمئن- خاموش- پهٔ امن و امان- پهٔ قلار- صابره- (۲)امن پسند- صلح جو- (عامیانه)-

ابمن:(اي-من)اسم- واحد- مذکر- (۱)دلاسه- ارام- قرار- (۲)ښے طرف-

ابمن:(اے-من)اسم- د څهٔ کار یا عادت نه اړونه- منع کونه-

ابمنتوب:(اي-من-توب)اسم- واحد- مذکر- ساتنه- ارامی- ارامتیا- دلاسه والے-

ابمنوالے:(اي-من-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابمنتوب-

ابمنول:(اي-مه-نه-ول)مصدر متعدی- ماشوم دلاسه کول- د زړا نه قلارول- تسلی ورکول- غلے کول- چپ کول-

ابمنون:(اي-مهٔ-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ابمنول-

ابمنونکے:(اي-مهٔ-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابمنونکی- مؤنث ابمنونکې- وګورئ ابمنول-

ابمنونګ:(اي-مهٔ-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ابمنول-

ابمنونه:(اي-مهٔ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابمنول-

ابمنوهٔ:(اي-مهٔ-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابمنول-

ابمنېدل:(اي-مهٔ-نې-دل)مصدر لازم- دلاسه کېدل- د زړا نه پټه خله کېدل- قلارېدل- پهٔ آرام کېدل- چپ کېدل-

ابمنېدلے:(اي-مهٔ-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ابمنېدلی- مؤنث ابمنېدلې- وګورئ ابمنېدل-

ابمنېدن:(اي-مهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ابمنېدل-

ابمنېدنګ:(اي-مهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ابمنېدل-

ابمنېدنه:(اي-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ابمنېدل-

ابمنېدونکے:(اي-مهٔ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ابمنېدونکی- مؤنث ابمنېدونکې- وګورئ ابمنېدل-

ابمنېدهٔ:(اي-مهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ابمنېدل-

ابمه:(اي-مه)اسم- جمع- دَ بادشاه یا سردار لهٔ طرفه دَ انعام پهٔ ډول پهٔ کمه کرایه اجاره ورکړے شوې زمکه- اجاره- بوګرے- جاګیر- دوتر- سیری-

ابنترې پېنترې:(ابِن-ترې-پېن-ترې)اسم- ابنټې پېنټې- چل وَل- ټکی برګی- انې بانې- چلوټې-

ابندره:(ابند-ره)اسم- واحد- مؤنث- ژرنده- جمع ابندرې-

ابنډزن:(ابنډ-زن)اسم فاعل- واحد- مذکر- ابنډه کونکے- لوبغاړے- لوبزن-

ابنډه:(ابن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې لوبې نامه- کونی کونلی انډوخرتتی- جمع ابنډې-

ابنډه خر:(ابن-ډه-خر)اسم- (۱)شور شغب- غوبمنډ- (۲)وګورئ ابنډه-

ابنډی منډوله:(ابن-ډی-من-ډو-له)اسم صفت- مذکر- واحد- بې غمه- بې فکره- بې پروا- هغه څوک چې خان دَ هیڅ نه نهٔ خبروی- سنډی منډولا-

ابن:(ابن)اسم صوت- ان-اناړے- هنار- دَ خرهٔ آواز-

ابنی څبنی:(اي-نبی-څي-نبی)اسم- انې بانې- ابنګړې دبنګړې- چل وَل-

ابواد:(اي-واد)اسم- واحد- مذکر- لرې- فاصله- هواد- هېواد-

ابوان:(اي-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)حېوان- خناور- (۲)ماشوم- (م- عربی حېوان)-

ابوک:(اي-وک)اسم- مذکر- کزک- دَ زخم خرابے-

اے:(اے)حرف ندا- لکه اے ملکه- اے جینۍ وغېره-

اے:(اے)حرف استفهام- لکه اے تاسو ته پته ده-

اے:(ا-ے)اسم اشاره- هغے- دلته- ایسې- لکه "کتاب اے دے" وګورئ اۍ-

ي" (څې-رې)، ي"(مې-ره-ول)، ې"(پیا-لې)، ې"(تن-دې) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ب:(بې، با)حرف- دَ پښتو دَ پټې دوېم حرف چې دَ ابجد لهٔ لحاظ ئې قيمت پهٔ دوه حساب دے- (م- عربي با- عبراني بېت- يوناني بيټا)-

با:(با)دَ معيت حرف- ربط، دَ معيت پهٔ معنو کښې مغو توريو کښې پکاريږي چې لهٔ فارسي نه پښتو کښې اخستې شوي دي- (۱)دَ "بابا" مُخفف- (۲)دَ "بيا" مُخفّف (دَ ماشومانو ژبه)- (۳- اسم صوت)دَ کډې، بزې يا دَ غوا اواز- پهٔ دېو معنو کښې "باں" هم دے- (۴)دَ خنو خلقو تکيه کلام-

باب:(باب)اسم- واحد- مذکر- (۱)دروازه- (۲)رواج- دستور- (۳)قسم- نوع- سلسله- ضمن- (۴)ور- باب- موزون- لائق- قابل- (۵)معامله- مقدمه- (۶)بابت- باره- (۷)غرض- مقصد- (۸)دربار- درگاه- (۹)دَ کتاب يوه برخه- (۱۰)کڅۍ- (۱۱)تقدير- قسمت- طالع- نصيب- ازل- (۱۲)زياتوالے- (۱۳)حقله- متعلق- جمع بابونه-

بابا:(با-با)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلار- (۲)نيکهٔ- (۳)مشر سړی ته دَ خطاب لفظ- (۴)مرشد- بزرگ- دَ مينې لهٔ کبله ورو ماشومانو ته دَ خطاب لفظ- (۵)لهٔ غصې، طنز يا حيرانيا پهٔ کېفيّت کښې دَ خطاب لفظ- (دَ انګرېزۍ دَ توری "بے بی" نه وران شوے)- جمع باباګان-

باباجي:(با-با-جي)اسم- مذکر- (۱)غور نيکهٔ- نيکهٔ- (۲)پير يا مشر ته دَ احترام کلمه-

باباخېل:(با-با-خېل)اسم صفت- واحد- مذکر- اباخېل- پلرګنۍ- پلار ګنۍ- دَ پلار لهٔ خوا خپلوان- اباګنۍ-

بابامړے:(با-با-مهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې پلار ئې مړ وي- (۲)عام طور سره دَ ښېرو پهٔ دود پکاريږي-

بابانی:(با-با-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلانکاری- لونی- تکبّر- (۲)عنوان- جمع بابايي-

بابت:(با-بت)اسم- (۱)باره- معامله- سلسله- سبب- (۲- صفت- متعلق)غرض- بدله- اُجرت- مزدوري- (۳)لهٔ حقارته دَ يو څيز نوم اخستل لکه "کوم بابت دې راکړے وهٔ"-

بابت خامخا:(با-به-ت-خا-م-خا)هېڅ بې مېڅه- بغير دَ څهٔ وجې- (م- بابت- خواه مخواه- فارسي)-

بابره:(با-بهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- تريخ خوند لرونکے يو بوټے- جمع بابرې-

بابړزک:(با-بړ-زک)اسم- دَ ګاخرو پهٔ شان ببخ لرونکے بوټے چې ماشومان ئې خوري-

بابړن:(باب-ړن)اسم- واحد- مذکر- سيخ کباب-

بابړنګ:(باب-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بابړنګ-

بابړه:(با-بهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث-دوړه- ږوږه- غټه خبره- لافه- جمع بابړې- (مصدر- ويشتل)-

بابړے:(باب-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ږوزن- لافې- لافې کونکے- غټې خبرې کونکے- لاپو- لافو-

بابزن:(باب-زن)اسم- واحد- مذکر- سيخ کباب-

بابغه:(با-بهٔ-غه)اسم- واحد- مؤنث- ببوغه- ګوګوشتکه- کرکوړه- کورکوړې- يو حلال خړ رنګے مارغهٔ چې فارسي کښې ورته فاخته وائي- ګوګړې-

بابک:(با-بک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مينې پهٔ ړول دَ "بابا" دَ کلمې تصغيري شکل- (۲)ماشوم ته دَ مينې ټکے- بابکو-

بابکو:(با-بهٔ-کو)اسم- واحد- مذکر- ووړکی ماشوم ته دَ مينې ټکے-

بابو:(با-بو)اسم- واحد- مذکر- (۱)لُستے سړے- افسر (عاميانه)- پلار يا يو مشر ته دَ مينې او احترام لفظ- (۲)منشي- کلرک- دَ دفتر اهلکار- جمع بابوګان-

بابوجان:(با-بو-جان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټپیارے- دَ يو ورکوټي مرغهٔ نامه- ټپټپلے- ټپتپاره- باران غښتونکې مرغې- جمع بابوجانان-

بابوري:(با-بو-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ مندتو خُرمانو يو قسم-

بابوشرکے:(با-بو-شر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بابوشک- بابوشکے- دَ جوارو دَ ټانټې اخري حصه چې خنو علاقو کښې ورته ببمبل هم وائي- جمع بابوشرکي-

بابوکوټے:(با-بو-کو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دَ بابو دَ پاره دَ کرکې او سپکاوي توری-

بابوکے:(با-بو-کے)اسم صفت/اسم تصغير- واحد- مذکر- (۱)ښکلے او ښائسته ماشوم- (۲)دَ بابو منشي اسم تصغير- ورکوټے بابو-

بابول:(با-به-ول)مصدر متعدي- شروع کول- رواج ورکول-

بابولاله:(با-بو-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښتنو پهٔ ځنې قبيلو کښې دَ وادهٔ يوه سندره چې دَ ناوې دَ ناوې کولو او سرجوړولو پهٔ وخت پهٔ خاص وزن سره زنیلے کيږي او دَ ناوې خپلوان ئې پهٔ آوريدو سره ژاړي-

بابون:(با-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ بابول-

بابونګ:(با-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بابول-

بابونه:(با-بو-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ يو بوټي نامه چې دَ هغهٔ دَ ګلونو نه تېل وباسي او دَ ملوکو پهٔ درد کښې پکاريږي- ځنګلي عشق بچه- جمع بابونې- (م- فارسي- بابونه)-

بابونه:(با-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بابول-

بابونکے:(با-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بابونکي- مؤنث بابونکې- وګورئ بابول-

بابي:(با-بي)اسم- واحد- مؤنث- ورندار ته دَ خطاب کلمه-

بابيالے:(باب-يا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خان- (۲)رئيس- (۳)مشر- (۴)دَ لښکر خاوند- (۵)سکه ور سړے- (۶)دبدبه لرونکے-

بابيزان:(با-بي-زان)اسم- واحد- مذکر- خصمانه کونکے- ضامن-

بابيزوالے:(با-بيز-وا-لے)اسم- فضوليت- بې فائده کېدهٔ- بې ارزښت والي- ناڅيزوالے-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة(ز-ړه)، ةٔ(پو-ہې-دهٔ)

بابېدل:(با-بې-دَل)مصدر لازم- رواج موندل- شروع کېدل-

بابېدلے:(با-بې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بابېدلی- مؤنث بابېدلې- وګورئ بابېدل-

بابېدن:(با-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ بابېدل-

بابېدنګ:(با-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ بابېدل-

بابېدنه:(با-بې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بابېدل-

بابېدونکے:(با-بې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بابېدونکی- مؤنث بابېدونکې- وګورئ بابېدل-

بابېدۀ:(با-بې-دۀ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بابېدل-

بابېری:(با-بې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

بابېړنګ:(با-بې-ړَنګ)اسم- واحد- مذکر- د خېټې د چینجو د علاج د پاره استعمالېدونکے بوټے- د یو دارو نوم چې د شمشاد د وَنې تخم وی- واوېړنګ- (م- هندی)-

بابېړے:(با-بې-ړے)اسم- واحد- مذکر- باوېړے- (۱)د صحت نه پس د مرض سر دوباره کېدنه- (۲)د فیصله شوی قیمت نه پس زیات قیمت غُښتنه-

بابېز:(با-بېز)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ناڅیز- عبث- بې فائدې- غېرمفید- بې اهمیته- معمولی- فضول- مؤنث بابېزه-

بابېزوکے:(با-بې-زُو-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- جمع بابېزوکی- بېکاره- بې ښې- بې فائدې-

بابېزول:(با-بې-زَ-وَل)مصدر- عبث کول- پۀ کار نۀ راوستل-

بابېزونه:(با-بې-زَ-وۀ-نۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ بابېزول-

بابېزونکے:(با-بې-زَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بابېزونکی- مؤنث بابېزونکې- وګورئ بابېزول-

بابېزې:(با-بې-زې)اسم- جمع- مؤنث- بې کاره او فضول خبرې- عبث خبرې- بې فائده خبرې-

بابېژنه:(با-بې-ژۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- سړه لرې- سرلړلې- واریزه تبه- ملېریا- جمع بابېژنې-

بابی:(با-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ورور ښځه- ورندار-

باپره:(باپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پترکے- چنچے- تیلے- د لرګی وړوکې ټوټه- توتنکے-

باتر:(با-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې د دېوال جوړولو پۀ وخت د هرې ردې نه پس د مضبوطیا د پاره پۀ برجونو او قلاګانو کښې لګولے شی- جمع باتران-

باتریا:(با-تر-یا)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)مازوب- لېونے- (۲)کم عقل- (۳)پاګل- (۴)لېونتارے-

باتس:(با-تس)اسم- واحد- مذکر- تریخ- یوه مېوه چې د لېموانو د کورنۍ نه وی- (ش- فارسی)-

باتل سېر:(با-تل-سېر)اسم- واحد- مذکر- د ښځو د غاړې یو پسول- جمع باتل سېرونه-

باتو:(با-تو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- د تندالې ساګ-

باتور:(با-تُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)عقاب- د یو ښکاری مارغۀ نامه چې ښځه خاوند پۀ شریکه ښکار کوی- (۲- صفت)مړنے- زړۀ ور- توروزن- بهادر- توریالے- رسا- ویشتونکے- نشانه باز- جمع باتوران- مؤنث باتوره- جمع مؤنث باتورې/باتورانې-

باتور:(با-تُور)اسم- واحد- د سترګې تور- پتلی- ککی- د سترګې کسے-

باتوره:(با-تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دا توره (۱)یو بوټے چې تریخ او زهرژن شان وی- دالتوره- خاتوری- (نباتاتی نوم- کونیم مېکو لېټم)- (۲)هغه زهر چې لۀ دې بوټی جوړېږی-

باتوری:(با-تو-ری)اسم- مؤنث- باتورتیا- مړانه- نرتوب- مېړنتوب- تورزنی-

باتی:(با-تی)اسمِ صفت- (۱)بتی- هغه زمکه چې پۀ دې غرض پکښی کرونۀ شی چې بل فصل له پېداوار ښۀ وکړی- (۲)هغه فصل چې پوخ خو وی خو د لو یا رېبلو جوګه نۀ وی- (۳)پۀ پاړه-

باتی:(با-تی)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوپک چې باتی پکښې د بارودو د اور لګولو د پاره اچولے شی-

باتیدار:(با-تی-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څیز چې باتی پکښې پکاربږی- اکثر باتی دار ټوپک یا د توپې سره استعمالیږی- مؤنث باتیداره-

باتینګان:(با-تینګ-ګان)اسم- واحد- مذکر- سور باټینګڼ- سور باټینګړ- بانجان- سرۀ بانجان- ټماټر- کشمیرے- یوه سور رنګې تروش خوند لرونکې سبزی (نباتاتی نوم لائی کوپرسېکم اېسکونټم/سوننیم/سولنیم کوپر سېکم)- (۲)تور باټینګڼ- تور باټینګړ- (سرندے یا غټ)باټینګڼ- نباتاتی نوم (سولینم مېلونجنا)- (م- وانټنګڼ- سنسکرت)-

باتېری:(با-تې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باتېرے-

باتېرے:(با-تې-رے)اسم- واحد- مذکر- د مرز نه وړوکے یو مارغۀ- ټټو بټېرے- جمع باتېری-

باتی:(با-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پلته- پلیته- د پرمر هغه ټینګه زوه چې د باتی پۀ شان د پرمر د خلې نه راوځی- باتی- (۲)د مالوچو نه جوړه نری پوښی چې ډېوه کښې استعمالیږی- (۳)ماشومانو ته د قبض ماتولو د پاره پۀ ارغی کښې دننه ابښونکې صابونی پټی- (۴)د اور لګولو پلیته چې پۀ څنو وسلو کښې پکاریږی-

باټ:(باټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چاقو وغېره د تېرولو کاڼے- برجی- برجو- څرخ- (۲)المسون- (۳)د ټوپکو یا توپو پۀ یو مخه فېر یا ړزې- پۀ څېر کولی چلېدنه- (د بارِ وران شکل)- (۴)د نینو کولو بټی-

(۵)نري لاره-

باټ:(باټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بناديو کښې سندرې ويونکے- (۲)شاعر- (۳)خوشامدکر- (۴)مسخره- جمع باټان- (م- انګريزي بارډ- هندي بانډ)-

باټا:(با-ټا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اللو- باټو- په غټو غټو کتونکے او په هيڅ نه پوهېدونکے- (۲)باټاچيندخ-

باټا:(با-ټا)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې سترګو کښې ئې ګل وي-

باټاره:(با-ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټه غټه ولې- (۲)د اينخر غټه پخه شوي دانه-

باټر:(با-ټر)اسم صفت- واحد- مذکر- باټې ويشتونکے- پوزې مار- لاپو- دوړن- لافزن- باټو- باټک- غورتن- جمع باټران- مؤنث باټره- جمع مؤنث باټرې/باټراني-

باټک:(با-ټک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ باټر-

باټلے:(باټ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بالټے- هغه لوښے چې اوبه يا شوره پکښې ړکوي- (۲)ټاټکے- (۲)باټے- جمع باټلي- (م- هندي- بالټي)-

باټو:(با-ټو)اسم- واحد- مذکر- بژبژی- لټو- برلندے- برندے-

باټو:(با-ټو)اسم صفت- وګورئ باټا-

باټو:(با-ټو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ باټر-

باټول:(با-ټ-ول)مصدر متعدي- (۱)تېره څيز تېرول- (۲)تېزول- (۲)المسول- بارول- څرخول-

باټون:(با-ټ-ون)حاصل مصدر- وګورئ باټول-

باټون:(با-ټون)اسم- واحد- مذکر- لکړه- عصا- امسا- د لاس لرګے-

باټونکے:(با-ټ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باټونکي- مؤنث باټونکې- وګورئ باټول-

باټونګ:(با-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ باټول-

باټونه:(با-ټ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ باټول-

باټه:(با-ټه)اسم- واحد- مؤنث- جمع باټې- وګورئ باټې-

باټينګړ:(با-ټينګ-ګړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باټينګړ-

باټينګڼ:(با-ټينګ-ګڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باټينګړ-

باټې:(با-ټې)اسم- جمع- مؤنث- واحد باټه- دوړې- غټې خبرې- بابړې- لافې- (کول مصدر)-

باټېدل:(با-ټې-دل)مصدر لازم- (۱)تېره کېدل- تېز کېدل- (۲)المسېدل- پاربدل-

باټېدلے:(با-ټې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع باټېدلي- مؤنث باټېدلې- وګورئ باټېدل-

باټېدن:(با-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ باټېدل-

باټېدنګ:(با-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ باټېدل-

باټېدنه:(با-ټې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ باټېدل-

باټېدونکے:(با-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باټېدونکي- مؤنث باټېدونکې- وګورئ باټېدل-

باټېده:(با-ټې-ده)حاصل مصدر از د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ باټېدل-

باټېر:(با-ټېر)اسم- واحد- مذکر- بټېر- مېرز-

باټېقولا:(با-ټې-قو-لا)اسم صفت- واحد- مذکر- باټر- باټک- باټو- لافو-

باټے:(با-ټے)اسم- واحد- مذکر- يو لوښے چې پکښې مهي وغيره پخولے شي- کړے- لونډے- توے- کړاهي- بالټے- کړمے-

باج:(باج)اسم- واحد- مذکر- (۱)عبث- فضول- بېکاره- (۲)خراج- قلنګ- ماليه- د زمکې محصول- (۳)د زردشتيانو يو مذهبي رسم- (۴)بېلات- (۵)اسراف-

باجول:(با-جه-ول)مصدر متعدي- (۱)عبث خرڅ کول- (۲)خارول-

باجون:(با-جه-ون)حاصل مصدر- وګورئ باجول-

باجونکے:(با-جه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باجونکي- مؤنث باجونکې- وګورئ باجول-

باجونګ:(با-جه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ باجول-

باجونه:(با-جه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ باجول-

باجېدل:(با-جې-دل)مصدر لازم- (۱)بې ځايه خرڅ کېدل- عبث خرڅ کېدل- (۲)خاربدل-

باجېدلے:(با-جې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع باجېدلي- مؤنث باجېدلې- وګورئ باجېدل-

باجېدن:(با-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ باجېدل-

باجېدنګ:(با-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ باجېدل-

باجېدنه:(با-جې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ باجېدل-

باجېدونکے:(با-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باجېدونکي- مؤنث باجېدونکې- وګورئ باجېدل-

باجېده:(با-جې-ده)حاصل مصدر- وګورئ باجېدل-

باجاوه:(با-جا-وه)اسم- واحد- مؤنث- باديوه- کوړی- بيداوه- کنکاړ- بادبر- جمع باجاوې-

باج خواه:(باج-خواه)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- د خراج، محصول ټېکس طلب کونکے- باج ګير-

باجدار:(باج-دار)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- هغه سړے چې باج وصولوي- ټېکس جمع کونکے- جمع باجداران- مؤنث باجداره- جمع مؤنث باجدارانې-

باجره:(باج-ره)اسم- واحد/جمع- مؤنث-(۱)د غلې يو قسم- (۲)واړه واړه ځاځکي- جمع باجرې-

باجري:(باج-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث نرى نرى کانى- سنګېړ- کانيز-

باجړ:(با-جړ)اسم- واحد- مذکر- باچړ- (۱)په شپېو شپېو باران- (۲)تالان-

زبر (خ-بـه-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تـاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، ۀ (ډو-بې-ده)

لوټ مار- (۲)ګړېږ- افراتفری- چور- اګړی نګړی- جمع باجړونه-

باجګزار:(باج-ګ-زار)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې ټېکس یا خراج ورکوی- جمع باجګزاران- مؤنث باجګزاره- جمع مؤنث باجګزارې-

باجګیر:(باج-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- باجدار- هغه اهلکار چې مالیه یا ټېکس وصولي- جمع باجګیران- مؤنث باجګیره- جمع مؤنث باجګیرانې-

باجود:(با-جُود)متعلق فعل- د موجودګۍ سره- هستۍ سره- سره د دې-

باجونکه:(با-جو-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- تورانی- توریانی- توره انا- تورانړی- تورانکه- بړبېته- توره تتی- یوه توررنګې مرغۍ چې وړده او اخر کښې په دوؤ حصو منقسمه لکۍ لری- جمع باجونکې-

باجه:(با-جه)اسم- واحد- مؤنث- غړېدونکے څیز- د ساز یوه آله- ارمونیه- هارمونیم- د ګتو باجه- جمع باجې-

باجه:(با-جه)اسم- واحد- مذکر- د ښینې خاوند- سانړو- جمع باجه ګان- (هندی)-

باجی:(با-جی)اسم صفت- واحد- مذکر- باج ورکونکے- مطیع- فرمانبردار- جمع باجیان-

باجی:(با-جی)اسم- واحد- مذکر- (۱)بانېلات کونکے- چې همېشه تاوان کوی- جمع باجیان- (م- فارسی- باختن)-

باڃ:(باڃ)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ باج-

باچا:(با-چا)اسم- واحد- مذکر- (۱)بادشاه- (۲)ځنو ستانه دارو خلقو ته د احترام نوم- جمع باچایان- (کول/کېدل مصدرونه ترکیبی)- (م- پادشاه- فارسی)-

باچاخره:(با-چا-خَره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه خړ رنګې حَشره- باچا ګډه- (۲)یوه لوبه چې خره بلوله هم ورته وائی-

باچاصورت:(با-چا-صُو-رَت)اسم صفت- واحد- مذکر- بې پروا-

باچاګډه:(با-چا-ګډ-ډه)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ باچاخره- جمع باچا ګډې-

باچاګړدی:(با-چا-ګړ-دی)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)افراتفری- (۲)اګړی نګړی- (۳)اړے ګړے-

باچاګی:(با-چا-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د باچاګی مؤنث- ملکه-

باچاګے:(با-چا-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے باچا- د باچا اسم تصغیر- (۲)یو سپین وړوکے خوندور کب- جمع باچاګی- مؤنث باچاګۍ-

باچالړی:(با-چا-لَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ماشومانو یوه لوبه-

باچائی:(با-چا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د باچا کېدو حالت- باچی- باچهی- بادشاهی- باجشائی- (۲)خوشحالی- (۳)بې پروائی-

باچائی لار:(با-چا-ئی-لار)اسم- واحد- مؤنث- لویه لار- جرنېلی سړک- شاهراه-

باچائی لټ:(با-چا-ئی-لټ)اسم- واحد- مذکر- لوئ ناراسته- تیارخور- هغه څوک چې کار نهٔ کوی-

باچړ:(با-چړ)اسم- واحد- مذکر- جمع باچړان- وګوریٔ باجړ-

باچکه:(با-چهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- د بزې یو قسم چې پهٔ افغانستان کښې موندے شی-

باچول:(با-چه-وَل)مصدر متعدی- وګوریٔ باجول-

باچون:(با-چه-وَن)حاصل مصدر- وګویٔ باجون-

باچونکے:(با-چه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باچونکی- مؤنث باچونکې- وګویٔ باجونکے-

باچونګ:(با-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګویٔ باجونګ-

باچونه:(با-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګویٔ باچول-

باچهی:(با-چ-هی)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ باچائی-

باحس:(با-حس)اسم- واحد- مذکر- حساس- د احساس خاوند- (م- با- فارسی، حس- عربی)-

باخبر:(با-خَ-بَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)واقف- معلومات لرونکے- (۲)خبردار- (۳)هښیار- هوښیار- (۴)اګاه-

باختر:(باخ-تَر)اسم- واحد- مذکر- مشرق- نمرخاتهٔ- ختیځ- (م- فارسی)-

باختری:(باخ-تَ-ری)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- د باختر سره منسوب- جمع باختریان-

باخسه:(باخ-سه)اسم- واحد- مؤنث- ټونګ- نشتر- د ننکو څیرلو آله- جمع باخسې-

باخښهٔ:(باخ-ښهٔ)ماضی مطلق مجهول- د معنې د پاره وګوریٔ بخښل- (ش- فارسی- بخشش)-

باخل:(با-خل)اسم صفت- واحد- مذکر- سپېرهٔ- اسکېرلے- بدبخت- منحوس- کنجوس- (ش- فارسی)-

باخملی:(باخ-م-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوریٔ قرآن پاڼه-

باخو:(با-خو)اسم- جمع- مذکر- (۱)بارخو- اننګی- (۲)بلا- ببو- باګو- باګره- باګولی- باګوه-

باخه:(با-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شمشتې- مېچنی- (۲)بانبه- یو ښکاری مارغهٔ- جمع باخې-

باد:(باد)اسم- واحد- مذکر- درد- دړد- د پښو درد- د یو مرض نوم-

باد:(باد)اسم- واحد- مذکر- (۱)هوا- اوا- وو- ورش- اېشمه- جمع بادونه- (۲)غصه- لوښی- (۳)مبالغه- (۴)بې خایه کوشش- (۵)پوسکی- ټیز- ریخ-

بادار:(با-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- څښتن- خاوند- مالک- آقا- سردار- جمع باداران- مؤنث باداره- جمع مؤنث بادارانې/ بادارې-

باداری:(با-دا-ری)اسم- د بادار کېدو حالت-

بادام:(با-دام)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)د یخو ملکونو وچ پوستکی لرونکې مېوه چې مینځ کښې یٔ چکی وی- (۲)ورلښتے- (۳)لښتے- (۴)غړوښتے- (۵)بادون- (نباتاتی نوم امېګرېلس کمیونس یا پرونس ارمېنیاکا (PRUNUS ARMENIACA)- (۶)پهٔ شاعری کښې د محبوب سترګې-

بادامچه:(با-دام-چه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے بادام-

بادامه:(با-دا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېزه، تُنده، يخه سيلۍ- برفاني طوفان- (۲)کبر- غرور- ۳)يو قسم رېښمي کپړه- جمع بادامې-

بادامي:(با-دا-مي)اسم صفت- زېړبخن شان- دَ بادام پهٔ شان رنګ لرونکے- دَ بادام پهٔ ډول-

بادامے:(با-دا-مے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه خواجه سرا چې آلهٔ تناسل ئې وړوکے وی-

باداني:(با-دا-ني)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوړ- (۲)باوه- باړې- دَ څناورو خوراک-

باداوه:(با-دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بادهوا-

بادباټي:(باد-با-ټي)اسم- واحد- مذکر- ږوزې- دوړې- غوبې- لاټې- لوئ خبرې-

بادبادکول:(باد-باد-که-ول)مصدر- سره سنې کول- زيات زور او فشار اچول- پهٔ چا اسمان راښکته کول- دَ باد لهٔ بېخې سپکول- قيامت راکوزول-

بادبان:(باد-بان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بېړۍ ببوزے- بادوان- هغه کپړه چې پهٔ جهاز يا کشتۍ دَ رفتار تېزولو يا دَ هغې دَ رخ بدلولو پهٔ غرض لګېدلې وی- جمع بادبانونه- (۲)دَ پېوې يا بجلۍ دَ رباب دَ پاسه دَ کپړې يا بل کوم څيز پناڼۍ-

بادبر:(باد-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ باجاوه- (۲- صفت)باټو- لاف زن-

بادبرک:(باد-ب-رک)اسم- واحد- مذکر- کانډيال- بوربوکي- دَ يو بوټي نامه- سپين رنګے بوټے دے چې دَ ماشومانو غاړې ته دَ ټوټکي پهٔ ډول اچولے کيږي- (م- فارسي)-

بادبکے:(باد-به-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع بادبکي- وګورئ بادبېزے-

بادبېزے:(باد-بې-زے)اسم- واحد- مذکر- بوزے- ببوزے- پکے- بادپکے- بزبزکے- پرپرکے- غورندے- بادبکے-

بادپش:(باد-پش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادغېز-

بادپکے:(باد-پ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادبېزے-

بادپېرنګ:(باد-بې-رنګ)اسم- واحد- مذکر- باد فرنګ- وګورئ اتشک-

بادپېزی:(باد-پې-زی)اسم- جمع- مؤنث عبث او خوشې خبرې- بېهودګي- لغويت- ټوقې- نخرې-

بادپېما:(باد-پې-ما)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه آله چې پهٔ هغې دَ هوا دباؤ يا وزن معلومېږي- (۲- صفت)تېز رفتاره آس- (۳)هغه سړے چې بېهوده وينا کوي- (م- فارسي)-

باد جړی:(باد-ج-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سيلۍ راوړې واوره-

بادخايه:(باد-خا-يه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اسونو دَ خايو غټېدلو يو مرض- غټ باد-

بادخور:(باد-خور)اسم- واحد- مذکر- لېونے- بادساره-

بادخور:(باد-خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ يو مارغهٔ نوم- (۲)بادخورک- چې ګونګټې خوری- (۳- صفت)کام وهلے سړے- تود سوړ- هغه څوک چې تود سوړ شوے وی-

بادخورک:(باد-خوه-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پولۍ يو قسم- (۲)دَ يو مارغهٔ نوم- وګورئ بادخور-

بادخوری:(باد-خو-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اسونو يوه بيماري چې پهٔ شغې کښې اَس خوراک پرېږدی او مانده شی- (۲)هوا خوری-

بادخونه:(باد-خو-نه)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړنکورے- دَ اوړی موسم- (۲)خونه- (۳)ګرمائي مکان-

بادر:(با-دَر)اسم- واحد- مذکر- بهادر- زړهٔ ور- جمع بادران-(م- فارسي)-

بادرانه:(با-دهٔ-را-نه)متعلق فعل- دَ زړهٔ ورتيا سره- دَ دلبرۍ سره-

بادرب:(باد-رب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادجړی-

بادرنګ:(باد-رنګ)اسم- واحد جمع- مذکر- يوه خېلی لرونکې سبزی چې دَ سلاد پهٔ ډول استعمالېږی او پهٔ کټوی کښې هم پخولے شی- نباتاتي نوم کوکمسن سټيي وس-

بادرؤ:(باد-رؤ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کشمالو- يو خوشبويه بوټے- نيازبو- (۲)يو قسم بادرنګ- (۳)بکرمی کال کښې دَ پشکال نه پس مياشت- (۴)بريالهٔ- کرکي- بادغوری- کولک- بادموری-

بادری:(با-دهٔ-ری)اسم- واحد- مؤنث-زړورتيا- بهادری- توريالتوب- توره- زړهٔ ورتوب- مېړنتوب-

باری:(با-دَ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ قوځی خدمت پهٔ عوض کښې ورکړے شوې تحفه- (۲)دَ ښځو دَ يو پسول نامه-

بادرنګ:(باد-رنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تربوړے-

بادسار:(باد-سار)اسم صفت- وګورئ بادساره-

بادساره:(باد-سا-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- لېونے- بادوهلے- ګډې وډې ويونکے- بادسار- بادسر-

بادسر:(باد-سر)اسم صفت- واحد- مذکر- بادسار- لېونے- بادترپا- بادوهلے-

بادسمور:(با-د-سه-مور)اسم- واحد/جمع- مذکر- يخ باد- ډېره يخه سيلۍ-

بادشاه:(باد-شاه)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ يو قوم تر ټولو لوئ حاکم- سلطان- دَ تاج او تخت خاوند- (۲)دَ تاش پهٔ پاڼو کښې دَ يوې پتې نوم چې دَ باچا تصوير پرې چاپ وی- (۳)دَ شطرنج يوه اهمه مهره- (م- بادشاه)-

بادشازادګی:(باد-شا-زاد-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بادشاه لور- بادشازادګی-

بادشاهانه:(باد-شا-ها-نه)اسم صفت/متعلق فعل- دَ بادشاهانو پهٔ شان-

بادشاهت:(باد-شا-هت)اسم- واحد- مذکر- دَ بادشاه کېدو عمل يا کېفيت- باچائي- راج-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "هٔ"(ز-ړه)، "ٔهٔ"(پو-هې-دهٔ)

بادشاهي:(باد-شا-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بادشاهت-

بادشمال:(با-د-ش-مال)اسم- واحد- مذکر- اېشمه- نرے باد- (ش- فارسي)-

بادصبا:(با-د-ص-با)اسم- واحد- مذکر- د سحر باد- نرئ يخه هوا-

بادغېز:(باد-غېز)اسم- واحد- مذکر- بادبېښ- بادرو- د هوا سورے- بادکش- بارکش- دريخه- بادموری-

بادفرنګ:(با-د-ف-رنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادپېرنګ-

بادفروش:(باد-فه-روش)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غوره مال- چاپلوس- خوشامدګر- خوشامدی- (۲)باټو- دوړن- لاف زن-

بادکش:(باد-کش)اسم- واحد- مذکر- لنګری پکے- د چت پکے-

بادکش:(باد-کش)اسم- واحد- مذکر- بادکښ- روشندان- د هوا د تلو راتلو موری- (م- فارسي)-

بادکښ:(باد-کښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادکش-

بادګوله:(باد-ګو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ګېډې سخت درد- (۲)قولنج-

بادله:(باد-له)اسم- واحد- مؤنث- د کپړې يو قسم چې د سرو او سپينو زرو تارونه پکښې استعمال شوی وی- جمع بادلې-

بادلے:(باد-لے)اسم- واحد- مذکر- بالټے- ستيل- ستل- باټلے-

بادماغه:(با-د-ما-غه)اسم صفت- واحد- مذکر- د دماغ خاوند-

باد مخالف:(با-د-م-خا-لف)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سيلی چې د مخامخ نه را روانه وی او په حرکت کښې خلل اچوی- (۲)هغه سيلی چې په دريابونو کښې جهازونو ته نقصان رسوی-

بادمنګ:(باد-منګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د هوا په شېر- باد شېر- (۲)تېز رفتار- ګړندے- چابک-

بادموری:(باد-مو-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ بادغېزه-

بادنجان:(با-دن-جان)اسم- واحد جمع- مذکر- بادنګان- باټينګان- بانجړ- باټنګړ- باټينګڼ- (م- فارسي)-

بادوام:(با-ده-وام)اسم صفت- واحد- مذکر- همېشه باتې کېدونکے- پائېدار- دوام لرونکے- (م- فارسي با- عربي دوام- همېشه)-

بادوان:(باد-وان)اسم- واحد- مذکر- جمع بادوانونه- وګورئ بادبان-

بادوباران:(با-دو-با-ران)اسم مرکب- سيلی باران- شړق باران- طوفانی باران- د بارانۀ داسې ورښت چې چم جکړ او سيلی ورسره ملګرې وی- په شړق شېبې باران ورېدنه چې ګړاګړ او تېزه سيلی ورسره مل وی-

بادور:(با-دور)اسم صفت (عاميانه)- د باتور وران شکل- زړۀ ور- بهادر- جمع بادوران- مؤنث بادوره- جمع مؤنث بادورانې-

بادوړے:(باد-و-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- سپک- ذليل- د بدو اخلاقو مالک- جمع بادوړی- جمع مؤنث بادوړې- (مرکب ټکی باد او وړل نه)-

بادوکے:(با-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- نرے نرے باد- وږمه-

بادول:(با-د-ول)مصدر متعدی- (۱)باد ورکول- هوا ورکول- (۲)غله الوځول- (۳)بې ځايه خرڅ کول- (۴)بربادول- (۵)دروغ وئيل-

بادولے:(با-د-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بادولی- مؤنث بادولې- وګورئ بادول-

بادومه:(با-دو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باديمه- بادامه- تېزه هوا- (۲)ګوړی- باداوه- باجاوه- بادبر-

بادون:(با-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ بادول-

بادون:(با-دون)اسم- واحد- مذکر- اتړوان- اوله- عارضی صلح- وختی صلح-

بادونکے:(با-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بادونکی- مؤنث بادونکې- وګورئ بادول-

بادونګ:(با-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بادول-

بادوهلے:(باد-و-هۀ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع باد وهلی- (۱)لېونے- بادسر- بې مغزه- اوتر- بادسار- (۲)سرګردانه- (۳)ګوزنی- (۴)د بادو رنځور- (۵)يخنی وهلے-

بادهوا:(باد-هه-وا)اسم- واحد- مؤنث- باېيوه- ګوړی- باديوه- بيداوه- کنکاوک- کنکوک- باداوه- باجاوه- بادبر- باديګن-

باده:(با-ده)اسم- واحد- مؤنث- شراب- مے- (م- فارسي)-

بادی:(با-دی)اسم صفت- (۱)د باد سره منسوب- (۲)هغه اوبۀ چې د سورلی د پاره پکاريږی- (۳)فی البديه ويونکے شاعر- (۴)هغه څيزونه چې ګېډه کښې باد پېدا کوی- (۵)مغرور- کبرژن- غرور کونکے-

باديان:(باد-يان)اسم- جمع- مذکر- خوارۀ وېلنے- کاږۀ وېلنے-

باديانے:(باد-يا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع باديانی- (۱)بې وطنه- د بل وطن- (۲)مسافر-

بادی توب:(با-دی-توب)اسم- د بادی کېدو حالت-

بادی ټوپک:(با-دی-ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- هغه چرې دار ټوپک چې تشه چره د هوا په زور تېزی سره بهر وباسی- پوپک- (افغانستان)-

بادبېښ:(با-دبېښ)اسم- واحد- مذکر- باد موری- کولک- بادرو-

باديګر:(با-دی-ګر)متعلق فعل- بازيګر- د بار ديګر مخفف- مخې د پاره- بيا لۀ پاره- بل ځل- (م- بار دګر- فارسي)-

باديګن:(با-دی-ګن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادهوا-

باديمن:(با-دی-من)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پړسېدلے- د هوا نه ډک- (۲)مغرور- مؤنث باديمنه-

بادين:(با-دين)اسم- واحد- مذکر- يوه وړوکې سرپوښه ټوکری چې زنانه پکښې ستن، تار او د څرخې سامان ږدی-

بادېزنګ:(با-دې-زنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادپېرنګ-

باړاسکه:(با-ړاس-که)اسم- واحد- مؤنث- لويه چپه- موج- جمع باړاسکې-

باړاسکې:(با-ړاس-کې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)باړسکی- بازيګرې- پۀ شا بازيګرې اړونه- (۲)پټ پټونے- يو ډول لوبه- (۳)وګورئ باړاسکه

باړر:(با-ړر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرحدی پوليس- (۲)ژی- لمن- (۳)د دوو ملکونو تر مېنځه شريکه پوله-

ئ (ښی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ۍ (پيا-لې)، ئي (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

باړسکې:(با-ړس-کې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ باړاسکې-
باړګول:(باړ-ګول)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو خاص قسم غښتلے شوے پړے چې پکښې ګلونه جوړ شوی وی- (۲)والے- جمع باړګولونه-
باړنګ:(با-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بادرنګ- (۲- صفت)کم عقل- بودلے- احمق- بې وقوف- ناپوهه- بې وجې- بې ښې توښې- مؤنث باړنګه- جمع مؤنث باړنګې-
باړو:(با-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې همته- سست- بې مغزه- بې ښې توښې- (۲)ړوزې ویشتونکے- دروغژن-
باړول:(با-ړول)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاې جوش- کېتلے- (۲)د اُبو لوښے- خاورینه کوزه- باړولے- جمع باړولونه-
باړوله:(با-ړو-له)اسم تصغیر- وګورئ باړول-
باړولے:(با-ړو-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع باړولی- وګورئ باړول-
باړه:(با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لویه خبره- (۲)لافه- جمع باړې-
باړی:(با-ړی)اسم- تپور- سینه بند- هغه کپړه چې زنانه یې سینې ته اچوی-
باړی ګاړ:(با-ړی-ګاړ)اسم- حفاظتی دسته- محافظ سپایان- (م- انګریزی- باډی ګارډ)-
باړیوه:(با-ړی-وه)اسم- واحد- مؤنث- کنکوک- ګوړی- بادهوا- بیداده- بادبر- باداوه- باجاوه-
باړې:(با-ړې)اسم- جمع- مؤنث- لوې خبرې- ړوزې- بې ځایه خبرې- غلط تعریفونه-
بار:(بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ورے- بوج- د بار کښ په شا ترلے پېټے- (۲)د مېوه دارې ونې پېداوار- (۲)وار- پاره- (۴)خوله- (۵)حمل- جمع بارونه- (اخستل (اُ-خس-تل) مضوعی مصدر- (۱)مېوه نیول- (۲)حامله کېدل- (۲)بلاربېدل-
باران:(با-ران)اسم- واحد- مذکر- ورېنکے- وریا- وور- باروم- جمع بارانونه-
باران بو:(با-ران-بو)اسم- واحد- مؤنث- د باران غښتو د پاره د ملکانو چړ (تور مخے دانې غواړی)- بارانو-
باران کوټ:(با-ران-کوټ)اسم- بارانی- برساتی- هغه کوټ چې د باران په وخت کښې د باران نه د بچ کېدو د پاره اچولے شی- پشکالی- جمع باران کوټونه-
باران ګے:(با-ران-ګے)اسم- واحد- مذکر- د باران اسم تصغیر- معمولی باران- جمع باران ګی-
بارانو:(با-را-نو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باران بو-
بارانی:(با-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- ورندے- هغه کال چې بارانو پکښې ډېر وریږی-
بارانی:(با-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې کر یې په بارانه کیږی- للمه- للمې زمکه- د آبی ضد-
بارانۍ:(با-را-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)معنې د پاره وګورئ بارانی ۲- (۲)برساتې- باران کوټ-
بارانی:(با-را-نی)اسم صفت- بهرنے- غېر- پردے-
بار اېټ لا:(بار-اېټ-لا)اسم- د برطانوی قانون مطابق برطانوی عدالتونو کښې د پېش کېدو د پاره لائېسنس لرونکے وکیل- بېرسټر- (انګریزی)-
بار بار:(بار-بار)متعلق فعل- بیا بیا- په یو، دوېم او درېم ځل وغېره- په تکرار-
باربردار:(بار-بر-دار)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- بارو ړونکے- بوج وچتونکے- بار کښ مزدور یا حېوان- مؤنث باربرداره- (فارسی)-
باربرداری:(بار-بر-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)له یوه ځایه بل ځاې ته سامان وړنه راوړنه- حمل و نقل- بارکیر- (۲)صبر- تحمل- زغم- برداشت- صبوری- (۳)د بار یا پېټی وړلو کار-
باربند:(بار-بند)اسم- واحد- مذکر- طبېله- طوېله- د اسونو د ساتلو ځاې- (م- فارسی)-
باربونه:(بار-بو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حاشیه- څهیری- څیری- (۲)مال اسباب-
باربیلیز:(بار-بی-لیز)اسم- واحد- مذکر- بې خاونده څاروے- هغه څاروے چې ګوارې یا کنډک ته پخپله راغلے وی-
باربیلیزه:(بار-بی-لی-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ښځه چې څوک یې د تپوس پښتنې نۀ وی- بې سرپرسته ښځه- (۲)میراته ښځه- (۲)شنډه ښځه- وچه ښځه-
بار په بار:(بار-په-بار)متعلق فعل- وګورئ بهر په بهر-
بارتنګ:(بار-تنګ)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو بوټے چې تخم یې د ګېډې په خنو مرضونو کښې پکارېږی- لسان الحمل-
بارج:(با-رج)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګیدړ کور- کچماچو- انګور توره- (۲)د یو دارو نوم- د معنې د پاره وګورئ انګور توره-
بارجامه:(بار-جا-مه)اسم- واحد- مؤنث- غندے- کونې- برغه بوری- جمع بارجامې-
بارچولۍ:(بار-چو-لۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بارکښ- د بار وروستے لرګے-
بارچوے:(بار-چۀ-وے)اسم- واحد- مذکر- د ژرندې د څرخ کرخولو د پاره په اُبو کښې ښخ مضبوط لرګے-
بارڅاک:(بار-څاک)اسم صفت- واحد- مذکر- چلاک-
بارخو:(بار-خو)اسم- واحد- مذکر- بارخو- اننګے- رخسار- غمبورے- باخو-
باردار:(بار-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بادار-
باردار:(بار-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)یژدے- (۲)بار وړونکے ځناور-
بارداره:(بار-دا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)حمل لرونکې- حامله-

زبر (خ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ره)، ۀ (ډو-بې-دۀ)

بلاربه- امېندواره- (۲)مېوه لرونکې وَنه-

بارداری:(بار-دا-ری)اسم- (۱)دَ وړلو راوړلو سامان- (۲)دَ سامان روړلو راوړلو وسیله-

بارروم:(بار-رُوم)اسم- واحد- مذکر- دَ عدالت سره نژدې دَ وکیلانو دَ ناستې کمره- (م- انګریزی)-

بارک:(با-رَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ډېرو خلقو دَ پاره په یو ځایَ دَ وَسېدو عمارت- دَ قېدیانو دَ ساتلو ځایَ- (۲)دَ فوج یا دَ پولیس دَ سپاهیانو دَ وَسېدو ځایَ- (۳)هسپتال کښې دَ رنځورانو دَ ساتلو ځایَ- (م- بېرک- انګریزی)-

بارک الله:(با-ره-کَل-لا)دُعائیه کلمه- خدایَ پاک دې یَ مبارک کړی- (م- عربی)-

بارکش:(بار-کش)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جوالی- بار وړونکے- پېټمار- پنډی- پانډی- پېټوارے- محنت کش- مزدور- زیارکښ- (۲)صابره- حوصله لرونکے- دَ لوئې سینې خاوند- دَ سړې سینې خاوند- جمع بارکشان- مؤنث بارکښه- جمع مؤنث بارکښې- (۲- اسم)رسی- بیاسته- پړے-

بارکش:(بار-کش)اسم صفت- واحد- مذکر- غش لاسے- رساليندے- کمان کش- تیرانداز-

بارکښی:(بار-کَ-ښی)اسم- سامان وړنه راوړنه- بار چلونه- بار وړنه- بار لېږدونه-

بارکماسټری:(با-رَک-ماس-ټَ-ری)اسم- دَ تعمیراتو محکمه- فوائدعامه- (افغانستان)- ایم-ای-ایس یا دَ پی-ډبلیو-ډی محکمه- (م- انګریزی)-

بارکه:(بار-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ خارښ دَ پاره په داونی کښې پکاربدونکے بوټے-

بارکی:(با-رَ-کی)اسم- واحد- مؤنث- أمبارکی- مبارکی-

بارګاه:(بار-ګاه)اسم- واحد- مذکر- دربار- محل- ستانه- پاک ځایَ- شاهی خیمه- سپېڅلے ځایَ- دَ ملاقات ځایَ- جمع بارګاهونه- (م- فارسی)-

بارګیر:(بار-ګیر)اسم صفت- (۱)بار وړونکے څناور- (۲- اسم)هغه بیاستې چې بار پرې تړلے شی- (۲)هغه سور چې أس یَ خپل نهَ وی- مؤنث بارګیره- جمع مؤنث بارګیرې- (م- فارسی)-

بارکے:(بار-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے بار- پنډوکے- بارګوټے- جمع بارکی-

بارنامه:(بار-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- چیټی- هغه فهرست چې دَ تجارتی مالونو یادونه او څرنګوالے پکښې لیکلے شوے وی- (افغانستان)

بارنیول:(بار-نی-وَل)مصدر متعدی- (۱)په وَنه کښې مېوه لګېدل- مېوه نیول- (۲)ګېډه کېدل- حمل کېدل-

باروت:(با-رُوت)اسم- جمع- مذکر- دَ ګوګړو، ښورې او سکرو یو اور اخستونکے مرکب چې په توپو، ټوپکو، غربینونو، کارتوسو او بمونو وغیره کښې استعمالیږی- (فارسی- هندی)-

باروتخانه:(با-رُوت-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ باروتو ګودام- هغه ځایَ چې باروت پکښې ساتلے شی- جمع باروتخانې-

بارود:(با-رُود)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ باروت-

بارور:(با-رَ-وَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مېوه دار- دَ مېوې نه ډک- (۲)کامیاب- مؤنث بارورہ- جمع مؤنث بارورې- (م- فارسی)-

باروره:(با-رَ-وَه-ره)صفت- واحد- مؤنث- (۱)حامله- امېدواره- (۲)مېوه داره- جمع بارورې-

باروړونکے:(بار-وَړون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه انسان یا حیوان چې بار وړی- دَ بار وړلو وسیله- (۲)صابر- زغمونکے- صبر کونکے-

بارول:(با-رَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)انبارول- ټنډورل- (۲)بار اچول- (۳)لېږدول- (۴)په چا قرض یا احسان اړول-

بارولے:(با-رَ-وَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بارولی- مؤنث بارولې- وګورئ بارول-

بارون:(با-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ بارول-

بارونکے:(با-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بارونکی- مؤنث بارونکې- وګورئ بارول-

بارونګ:(با-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بارول-

بارونه:(با-رَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ بارول-

باره:(با-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اړ- سلسله- تعلق- (۲)دَ تیرو دېوال- (۳)لوئ بند- (۴)دلې شوې تیږې- خندک- خندق- قلعه- دَ تیرو غټه پوله- دَ کټو چوره پنائی- پُشتی- (۵)دود- طرز- قاعده- (۶)څونګے- ګله- (۷)په برخه- (۸)خل- وار- پلا- کرت- جمع بارې-

باره پټر:(با-ره-پَ-ټَر)اسم- هغه ازغن تار چې دَ چاونړی نه ګېر چاپېره دَ دولسو ستونو په ذریعه لګېدلے وی- ازغن تار کښې راګېر حد- وګورئ بالاپټر-

باره سنګی:(با-رَ-سنګ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګاوزه- یو ځنګلی څناور چې ښکرو نه یَ کټ په کټ وی-

باری:(با-ری)اسم صفت- پېدا کونکے- خالق- دَ خدایَ پاک صفتی نوم-

باری:(با-ری)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)بوده- هغه څناور چې بار یا پېټی وړلو سره عادت وی- (۲)نابلد- اوپره- (۳)دَ بهری وران شکل- (۴)مېوه داره وَنه- دَ شنهې ضد-

باری:(با-ری)اسم- واحد- مذکر- رانغه- اړم- دَ أسپنې جبل- (افغانستان)-

باریاب:(بار-یاب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې دربار کښې یَ دَ ملاقات موقع مونډلې وی- دَ واکمن حضور ته ورغلے- (۲)کامیاب- بامراد- مؤنث باریابه- جمع مؤنث باریابې- (م- فارسی)-

باریابېدل:(بار-یا-بې-دَل)مصدر لازم- (۱)بادشاه سره دَ ملاقات موقع

مونډل- (۲)کامیابېدل-

باریابېدلے:(بار-یا-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع باریابېدلي- مؤنث باریابېدلې- وګورئ باریابېدل-

باریابېدن:(بار-یا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ باریابېدل-

باریابېدنګ:(بار-یا-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ باریابېدل-

باریابېدنه:(بار-یا-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ باریابېدل-

باریابېدونکے:(بار-یا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باریابېدونکي- مؤنث باریابېدونکې- وګورئ باریابېدل-

باریابېدهٔ:(بار-یا-بې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ باریابېدل-

باریک:(با-ریک)اسم صفت- (۱)نرے- مهین- نازک- (۲)ګران- مشکل- (۳)ډېر نرے یا ووړوکے- مؤنث باریکه- جمع مؤنث باریکې- (م- فارسي)-

باریکات:(با-ری-کات)اسم- جمع- مذکر- (۱)ووړې ووړې خبرې- (۲)نازکې خبرې-

باریک بین:(با-ریک-بین)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې واړهٔ واړهٔ څیزونه لیدے شي- زیرک- هوښیار او پوهه سړے- پهٔ ذره خبره پوهېدونکے- (م- فارسي)-

باریک بیني:(با-ریک-بی-نی)اسم- واحد- مؤنث- دٔ باریک بین کېدو حالت- وګورئ باریک بین-

باریک توب:(با-ریک-توب)اسم- باریک تیا- دٔ باریک کېدو حالت-

باریک تیا:(با-ریک-تیا)اسم- وګورئ باریک توب-

باریک والے:(با-ریک-وا-لے)اسم- وګورئ باریک توب-

باریک رنځ:(با-ریک-رنځ)اسم- واحد- مذکر- نرے رنځ- سل دق- ټی بی- باریک مرض-

باریک مرض:(با-ریک-م-رض)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باریک رنځ-

باریکي:(با-ری-کی)اسم صفت- (۱)دٔ باریک کېدو حالت- دٔ یوې خبرې پټ مفهوم- پټ مطلب- پټه معنیٰ- (۲)نازکي- نزاکت- نرے توب-

باریوال:(با-ری-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- بار ووړونکے خناور- باری خناور-

باري:(با-ري)حرف ربط- بیا- آخر- یو ځل- ولې- مګر- خو- ګویا-

باري خدا:(با-ري-خ-دا)قسمیه- دعائیه کلمه- دٔ خدائ لهٔ پاره- (م- بهر خدا- فارسي)-

بارېدل:(با-رې-دل)مصدر لازم- (۱)بارکېدل- (۲)یو ځائ کېدل- کډه تلل- کوچېدل- (۳)روانېدل- (۴)حمل کېدل-

بارېدلے:(با-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بارېدلي- مؤنث بارېدلې- وګورئ بارېدل-

بارېدن:(با-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ بارېدل-

بارېدنګ:(با-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بارېدل-

بارېدنه:(با-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بارېدل-

بارېدونکے:(با-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بارېدونکي- مؤنث بارېدونکې- وګورئ بارېدل-

بارېدهٔ:(با-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضي استمراري دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ بارېدل-

باری:(با-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ بانېې دٔ خاندان یو ښکاري مارغهٔ- (ش- هندي)-

باری:(با-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کړکۍ- دریچه-

باری:(با-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ پیاز پوټکے- دٔ پیاز پرده- دٔ پیاز جلۍ، پټ، پوټ-

باړ:(باړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ ټوپو یا ټوپکو پهٔ یو مخ چلونه- باټ- ډېډې- شلېک- (۲)واړ- شپول- کېړ- وېړه- حد- چاردېوالي- دٔ پټي نه تاؤ شوې غنې- (۳)طغیاني- سېلاب- چله- (۴)جوش- (۵)دٔ غنو دېوال- آړ- (۲)مخامخ- بانه- تارکه- (م- هندي)-

باړبوزک:(باړ-بو-زک)اسم- واحد- مذکر- یوه خود رو سبزي چې ماشومان یې اومه خوري- بوړبوزک-

باړخو:(باړ-خو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بارخو-

باړک:(با-ړک)اسم- واحد- مذکر- دٔ نسواري رنګ یو بوټے چې عموماً دٔ غرکو، ګوړو او مشکونو پهٔ رنګولو کښې پکاریږي او سکارهٔ ترې هم جوړیږي-

باړل:(با-ړل)مصدر- نفع یا نقصان رسول (متروک)-

باړلے:(با-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع باړلي- مؤنث باړلې- وګورئ باړل-

باړن:(با-ړن)حاصل مصدر- وګورئ باړل-

باړنګ:(با-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ باړل-

باړنه:(با-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ باړل-

باړونکے:(با-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باړونکي- مؤنث باړونکې- وګورئ باړل-

باړواک:(باړ-واک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې پروا- بې فکره- اودهٔ- بودهٔ- ناخبر- غافل- ناراسته- (۲)بړوا- بوړا- مؤنث باړواکه- جمع مؤنث باړواکې-

باړه:(با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خوراک چې دٔ پیرو څاروؤ مخکښې یې دٔ لوشلو پهٔ وخت کښې کیږدي چې ورانے نهٔ کوي- زنده- باړې- (۲)بېړې- رشوت- (۳)بداخلاقي دٔ یو کار اجرت او کرایه- (۴)چاردیواري- احاطه- (۵)دٔ ښو بزو یو قسم- (م- هندي)-

باړه:(با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ښهٔ او اعلیٰ قسمه نرۍ وریژې- (افغانستان)-

باړی:(با-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- نوکر- مزدور- خدمتګار- کارګر- اجیر-

باړيمار :(با-ړی-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څاروے چې په باړه/باړی ودريږی- (۲)باړه اخستونکے- بړې خوړونکے- رشوتی- (۳)بد اخلاقه- مؤنث باړيماره- جمع مؤنث باړيمارې-

باړيماره:(با-ړی-ما-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)بدکاره ښځه- (۲)هغه غوا ميښه چې په باړی ودريږی او عام طور سره بوره وی- جمع باړيمارې-

باړيماری:(با-ړی-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- د باړيمار جوړيدو حالت-

باړينچغ:(با-ړين-چغ)اسم- واحد- مذکر- بړمن چغ- بانيچغ- بنډے چغ- د ماشومانو د خنکولو د پاره د لرګی نه په دائره کښې جوړ ټال- بانيچق- غنجلی- پانيچغ-

باړی:(با-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پټے- د کلی په خوا کښې د کر د زمکې يوه ټوټه- (۲)باغيچه- چمن-

باړے:(با-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ونډه- باړه- (۲)رشوت-

باز :(باز)اسم- واحد- مذکر- (۱)مشهور ښکاری مارغه چې نر ته ئې جُره وئيلے شي- جمع بازونه/بازان- (۲)لمځے- (۳)تپوس- (ش- فارسی)-

باز :(باز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)واز- وازه- وز- پرانستے- خلاص- (۲)دوباره- بيا بيا- بيا- (۳)پرهيز- (۴)لوبغاړے- (م- فارسی)-

بازار :(با-زار)اسم- واحد- مذکر- (۱)په دکانونو مشتمل هغه ځائې چې خريد و فروخت پکښې کيږی- (۲)مارکيټ- منډی- (۳)نرخ- (۴)اعتبار- (۵)اقبنج- مکېز- جمع بازارونه- (ش- فارسی- هندی)-

بازارکے:(با-زار-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے بازار- لږ دکانونه- يو څو دکانونه- جمع بازارګی-

بازاری:(با-زا-ری)اسم صفت- (۱)بازار سره تعلق لرونکے- (۲)هغه څوک چې هر وخت بازار کښې ناست وی- (۳)خراب سړے يا خرابه ښځه- لوفر- عام خلق- جمع بازاريان- مؤنث بازاری-

بازبره:(باز-بَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- د يوې سبزی نوم چې بولانی تری پخيږی-

بازپرس:(باز-پُرس)اسم- واحد- مذکر- جواب طلبی- پښتنه- تپوس- بيان اخستنه- (م- فارسی)-

بازخواست:(باز-خواست)اسم- واحد- مذکر- پښتنه- تپوس- (افغانستان)- (م- فارسی)-

بازدار :(باز-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دهقان- بزګر- (۲)هغه څوک چې بازونه ساتی- جمع بازداران- مؤنث بازداره- جمع مؤنث بازدارانې-

بازرسی:(باز-ر-سی)اسم- مؤنث- څيړنه- تحقيق- (م- فارسی)-

بازکوټے:(باز-کو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے باز-

بازګير :(باز-ګير)اسم- واحد- مذکر- بازنيونکے-

بازل:(با-زل)مصدر متعدی- (۱)بانيلل- په جواری بانيلل- بازی بيلل- (۲)فضول يا بې ځايه خرڅ کول- لګول- (م- باختن- فارسی)-

بازلے:(با-زه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بازلی- مؤنث بازلې- وګورئ بازل-

بازنامه:(باز-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- له دعوې نه بيرته تلنه- دعوئ په تحريری توګه پرېښودنه- جمع بازنامې-

بازنده:(با-زن-ده)اسم فاعل- بانيلونکے-

بازنزګی:(با-زن-ز-ګی)اسم- مؤنث- دوکا- ټګی- چل- ټګماری- مکاری-

بازنه:(با-زه-نه)حاصل مصدر- وګورئ بازل-

بازو :(با-زو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کټ څلورو خواؤ ته لګيدوليو لرګيو کښې هر يو- اړخ- طرف- (۲)سکه ورور- (۳)د ښی او ګس اړخے فوځ- دوست- (۴)د مرثيه خوان جوړيدار- (۵)مټ- د څنګلې نه تر اوږې پورې لاس- جمع بازوګان- (م- فارسی)-

بازوانی:(باز-وا-نی)اسم- واحد- مؤنث- بازونه ساتنه- مشکاری- مير ښکاری- د باز، باښې وغيره د پالنې پيشه-

بازوبند :(با-زو-بند)اسم- واحد- مذکر- مټکے- د ښځو يو کالے- يو تعويذ چې په مټ تړلے شي-

بازوکه:(با-زو-که)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې توپه- جمع بازوکې-

بازوکے:(با-زو-کے)اسم تصغير- لنډے بازو- د کټ وړوکے اړخيز لرګے-

بازونکے:(با-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بازونکی- مؤنث بازونکې- وګورئ بازل-

بازی:(با-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوبه- تماشه- (۲)دوکه- چل ول- (۳)د شرط تړلو روپۍ- (۴)لوبکی- وار- داؤ- (۵)د راضی تابع مهمل- جمع بازيانې/بازی-

بازياب:(باز-ياب)اسم مفعول- دوباره موندلے- مؤنث بازيابه- (م- بازيافتن- فارسی)-

بازيچه:(با-زی-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تماشه- لوبه- (۲)د لوبو ځائې- (۳)د بل د لاس آله-

بازيره:(با-زی-ره)اسم- واحد- مؤنث- نيمه شپه- شومه دم-

بازيګر :(با-زی-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لوبغاړے- مداری- سولی- جادو ګر- (۲)بې اصوله- (۳)چالاک- دوکه باز- ټګ- مؤنث بازيګره- جمع مؤنث بازيګرانې/بازيګرې-

بازيګر :(با-زی-ګر)متعلق فعل- په دويم ځل- دوباره- وګورئ باديګر- (م- بار ديګر- فارسی)-

بازيګره:(با-زی-ګه-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث جمع بازيګرې- (۱)بازی- (۲)سر لاندې او پښې باندې کونه- (۳)بوړی بازی- (۴)د بازيګر مؤنث-

بازيګوش:(با-زی-ګوش)اسم- واحد- مذکر- لوبغاړے- هغه څوک چې کارنه کوی او هر وخت لوبې کوی- (م- فارسی)-

باس:(باس)اسم- واحد- مذکر- بحث (عاميانه)- وګورئ بحث- (م- عربی)-

باس:(باس)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرچوبی- ټټی- پاخانه- د کور سره تعلق لرونکے د اودس ماتی ځائې- بيت الخلا- (۲)بولې- جمع باسونه-

ئ (ښی-رل)، ئ (هې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

باسار:(با-سار)اسم صفت- وګورئ بادساره- (عامیانه)-

باسته:(باس-ته)متعلق فعل- وروغندې- غلے شان-

باسل:(با-سل)مصدر متعدی- (۱)خارجول- ایستل یستل- وکښل- شړل- (۲)توجه کول- (۳)لرلے کېدل- (۴)بې دخله کول-

باسلے:(با-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع باسلی- مؤنث باسلې- وګورئ باسل-

باسمتی:(باس-م-تی)اسم- جمع- مؤنث- یو ښهٔ قسمه وریژې- (ش- هندی)-

باسمه:(با-سهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- تیله دار ټوکے چې پردې ترې جوړیږی-

باسن:(با-سن)حاصل مصدر- وګورئ باسل-

باسنګ:(با-سنګ)حاصل مصدر- وګورئ باسل-

باسنه:(با-سهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ باسل-

باسورجن:(با-سور-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- لېونے اوښ- مست اوښ- بادسر- اړی مار اوښ-

باسونکے:(با-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع باسونکی- مؤنث باسونکې- وګورئ باسل-

باسی:(با-سی)اسم صفت- سخا- زوړ- بوئی ناک- چې بوئی کوی- شومانده- مړاوے- بېګانے- دَ شپې یا دَ بل وخت پاتې شوے دَ خوراک ځیز- باسیا- (هندی- باس- بوئی)-

باسیا:(باس-یا)اسم صفت- وګورئ باسی-

باسه:(با-سه)اسم- واحد- مؤنث- یو غرنیز بوټے- باپکړ- تره- جمع باسې-

باسی:(با-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اباسی-

باشامه:(با-شا-مه)اسم- واحد- مؤنث- څادر- پړونے- هغه څادر چې ښځې یٔ دَ پردې دَ پاره استعمالوی- جمع باشامې-

باشرفه:(با-شر-فه/با-ش-رُ-فه)صفت- شرف لرونکے/لرونکې/لرونکی-

باشل:(با-شل)مصدر- دوزول- ښندل- شیندل- باچل- پاشل-

باشنده:(با-شن-ده)اسم- واحد- مذکر- وسېدونکے- استوګے- جمع باشندګان-

باشو:(با-شو)اسم- واحد- مذکر- چرمښکی- بی بی ګودی- چمچوری- پاتو پېنګه- پانتو پېڅه-

باشویک:(با-شو-ویک)اسم- واحد- مذکر- دَ روس دَ کمیونسټ پارټی سره تعلق لرونکے- (م- روسی- باشویک- اکثریت)-

باشیر:(با-شیر)اسم صفت- واحد- مذکر- شمکور- شبکور-

باښ:(باښ)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې پهٔ تندی باندې یٔ سپینه ټکی او څلور واړه پښې یٔ سپینې وی، چې ډېر ښهٔ ګڼلے شی او پهٔ نېک پال نیوے شی-

باښه:(با-ښه)اسم- واحد- مؤنث- یو ښکاری مارغهٔ- جمع باښې-

باښه:(با-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه- جمع باښې-

باښه ګی:(با-ښه-ګی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

باښی:(با-ښی)اسم- واحد- مؤنث- یوه مرغۍ-

باښین:(با-ښین)اسم- واحد- مذکر- یو قسم الوتونکے مارغهٔ- (افغانستان)-

باطل:(با-طل)اسم صفت- واحد- مذکر- بې فائدې- غلط- دروغ- بابیز- بې موده- عبث- فضول- دَ حق ضد- (م- عربی)-

باطن:(با-طن)اسم- واحد- مذکر- (۱)اندرون- لرمون- ګوګل- (۲)پټ- پناه- دَ ظاهر او ښکند ضد- (۳)وجدان- زړهٔ- ضمیر- (ش- فارسی)-

باطن مړاوے:(با-طن-مړا-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)طبع خړه شوے- مړ زړے- پهٔ ښکاره تازه او پهٔ مینځ کښې مړاوے- (۲)بې ضمیره- (۳)ناراض-

باطنی:(با-ط-نی)اسم صفت- (۱)دَ زړهٔ سره تعلق لرونکے- دننه- اندرونی- پټ- پهٔ زړهٔ کښې دننه- (۲)دَ باطنیه فرقې رکن- (فارسی)-

باطنیه:(با-طن-یه)اسم- یوه مذهبی فرقه چې دَ ایران سیاسی تاریخ کښې ډېر اهمیت لری-

باعث:(با-عث)اسم- واحد- مذکر- (۱)سبب- وجه- لهٔ لاسه- لهٔ کبله- لهٔ توګه- (۲)بنیاد- خپله- مونږ کونږ- پاسونه- موجب- حقیقت- اصل-

باعثیا:(با-عث-تیا)اسم- (۱)مینه- شوق- دلچسپی- توجه- ټینګېدنه- اسرار کونه- تاکید- پهٔ یو کار یا پهٔ یو خبره ډېر کلکېدنه-

باعظمته:(با-عظ-م-ته)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- لوئی لرونکے/لرونکې/لرونکی- شان لرونکے/لرونکې/لرونکی- دروند- عزتمند- باوقاره- لوئ-

باعمله:(با-ع-م-له)اسم- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- منونکے- عمل کونکے/کونکې/کونکی-

باغ:(باغ)اسم- واحد- مذکر- دَ مېوو او ګلونو بوټی لرونکې دَ زمکې یوه حصه چې عام طور ترې دېوال یا واړ تاؤ وی- (ش- فارسی)-

باغات:(با-غات)اسم- جمع- مذکر- دَ باغ جمع-

باغ بارې:(باغ-با-ړی)اسم- (۱)خوشحاله- اباد- (۲)ګلونه او مېوې پېدا کونکے شے-

باغبان:(باغ-بان)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- کرونکے- باغ لرونکے- هغه سړے چې باغ کرل او لګول یٔ پېشه وی- مالیار- باغوان-

باغبانی:(باغ-با-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ باغونو دَ کرلو کار- دَ باغبان پېشه-

باغچه:(باغ-چه)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- وړوکے باغ- باغیچه-

باغدار:(باغ-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- باغ لرونکے- باغوان- مالیار- (م- فارسی)-

باغداری:(باغ-دا-ری)اسم- دَ باغ دَ ساتنې کار- دَ باغ دَ حفاظت کار-

باغکه:(با-غهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باغې- بغکه- دَ یو مرغۍ نوم چې وزرې یٔ ډېرې ښکلې وی- (۲)میرټیک- دَ ځوانو پهٔ لوبه کښې هغه فرد چې

پرې نور اکوړ ويشتلے شي- جمع باغکې-

باغلی:(باغ-لي)اسم- واحد/جمع- مذکر- باګړی- کرخې- باغولی-

باغواله:(باغ-وا-له)اسم صفت- دَ باغ خاوند- باغ لرونکے- باغبان-

باغوان:(باغ-وان)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع باغوانان- وګورئ باغبان-

باغوانی:(باغ-وا-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ باغباني-

باغوټ:(با-غوټ)اسم- واحد- مذکر- پړغمبورے- اوړے- دَ مرۍ يوه بيماري- بغتي- يو قسم ضرري پارسوب چې دَ غوږ لاندې راخېژي-

باغولي:(با-غو-لي)اسم- جمع- مذکر- وګورئ باغلي-

باغي:(با-غي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نافرمانه- ياغي- حکم نهٔ منونکے- سرکش- بغاوت کونکے- (۲)دَ باغ سره تعلق لرونکے- دَ باغ زمکه- (۳)پهٔ باغ کښې پيدا شوے- (۴)دَ باغ پيداوار- هغه ساګ چې کرلے کيږي-

باغيانه:(باغ-يا-نه)صفت- دَ بغاوت سره متعلق- دَ باغي پهٔ شان-

باغي توب:(با-غي-توب)اسم- وګورئ باغي-

باغيچه:(با-غی-چه)دَ باغ نه اسم تصغير- مؤنث- وړوکے باغ- وړوکے چمن- ګلشن- ګلزار- جمع باغيچې- (م- باغ- فارسی)-

باغيرته:(با-غي-رَ-ته)اسم صفت- غيرتي- غيرت لرونکے/لرونکې/لرونکي-

باغي:(با-غي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باغکه-

باقاعده:(با-قا-ع-ده)صفت- (۱)پهٔ تسلسل- (۲)پهٔ ترتيب- (۳)منظم- (۴)دَ قاعدې، دستور او روش مطابق- (۵)پوخ- تنظيم-

باقر:(با-قر)اسم صفت- واحد- مذکر- دانا- هوښيار- عالم-

باقرخاني:(با-قر-خا-ني)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ ميدې، غوړو او پيو نه جوړ شوے دَ پاپړ پهٔ شان کيکوړے- (م- ترکی)-

باقي:(با-قي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ الله تعالى يو صفاتي نوم- (۲)بقايا- پاتې- بچ شوے څيز- (۳)همېشه- تل- (۴- اسم)پهٔ رياضي کښې دَ تقسيم دَ سوال آخرې بې تقسيمه پاتې شوې هندسه-

باقيات:(با-قي-يات)اسم- جمع- مؤنث- پاتې شوي- پاتې شوې څيزونه-

باقيدار:(با-قي-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- مقروض- قرضدار- جمع باقيداران- مؤنث باقيداره- جمع مؤنث باقي دارې/باقي دارانې-

باقيمانده:(با-قي-مان-ده)اسم صفت- پاتې شونې- پاتې شوے- (م- فارسی)-

باقي:(با-قي)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ باکې-

باک:(باک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وېره- پروا- خوف- ډار-دربغ- فکر- تکلّف- (۲)تاوان- (۳)نقصان- (۴)پهٔ يو کار کښې احتياط پکاروونه-

باکرشاه:(با-کر-شاه)اسم صفت- واحد- مذکر- اخې- تېز- چالاک- باتېتولا- لوې باکرے- يو طنزيه تورے (عاميانه)-

باکره:(با-کَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پېغله- هغه جينۍ چې نرې نهٔ وي- بکره- جمع باکرې- (م- عربی)-

باکرے:(با-کهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ باکرشاه-

باکس:(باکس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تيلو ډبے- ماچس- (۲)بکس- صندوق- (م- انګريزي)-

باکسن:(باک-سن)اسم- واحد- مذکر- سوک- دَ باکسنګ لوبه- (م- انګريزي- باکسنګ)-

باکسنګ:(باک-سنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ سوکونو مقابله- يوه لوبه- (م- انګريزي)-

باکفايت:(با-کَ-فا-يت)اسم صفت- واحد- مذکر- کافي- پوره- (م- عربی)-

باکمال:(با-کَ-مال)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- کمال لرونکے/لرونکې/لرونکي-

باکوکړ:(با-کو-کړ)اسم- واحد- مذکر- يوه توره حلاله مرغۍ چې دَ کونترې نه غټه وي-

باکه سارے:(با-که-سا-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ وړوکي ښکر لرونکے يو قسم کډ (افغانستان)- جمع باکه ساري-

باکي:(با-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- الټې- قے- کوز کتنه- جارباسنه- دَ څهٔ څيز نهٔ مضمېدنه- جمع باکيانې-

باګرام:(باګ-رام)اسم- واحد- مذکر- دَ پېښور زوړ نوم-

باګرامي:(باګ-را-مي)اسم- واحد- مذکر- دَ باګرام وسېدونکے- ښارے- مؤنث باګرامې-

باګرلي:(با-ګر-لي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باګره-

باګره:(باګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو فرضي ويرونکے څيز- باګولی- باؤ- باځو- بګولی- باګرلي- روې-

باګړي:(باګ-ړي)اسم- جمع- مذکر- يو بوټے او دَ هغې تخم چې پلی لري او دَ عامو قسمونو نباتاتي نومونه ئې وسيا فېپا او فېسی لس ولګېرېس دي-

باکلولے:(باګ-لو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښخونک- ايجړاګے- ميجړاګے-

باګو:(با-ګو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باګره-

باګولي:(با-ګو-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باګره-

باګوه:(با-ګهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ باځو-

باګه:(با-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بګه- پرتوغاښ- پرتوګاښ- (۲)لافې لافه- لويه خبره- پوزه- دَ بېځايه خبره- (کول/کېدل مصدرونه)-

باګه:(با-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پله- واګه- پهٔ واګه کښې تلنه- تېز او ژر ژر تګ- جمع باګې

باګه منزرے:(با-ګه-من-ز-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه- جمع باګې منزري-

بال:(بال)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګډېسکه- پنډوس- جمع بالونه- (م- انګريزي)- (۲)دَ مرغانو وزر- (م- فارسی)-

بالا:(با-لا)اسم صفت- وچت- لوې- پورته- بره-

بالا بالا:(با-لا-با-لا)متعلق فعل/صفت- پاس پاس- لوئ افسر ته د وړوکی افسر بې اجازته رسېدنه- (م- فارسي- بالا)-

بالابود:(با-لا-بود)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرې د پاسه- (۲)فالتو- (۳)نورهم- (۴)سر بېره- سر باری- (۵)ماسېوا- زیاتی-

بالاپتر:(با-لا-پ-تر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باره پتر-

بالاپوښ:(با-لا-پوښ)اسم- واحد- مذکر- غټ کوټ- هغه کوټ چې د کرتې د پاسه اغستلے شي-

بالاحصار:(با-لا-ح-صار)اسم- وچته قلعه- وګورئ باليسار-

بالاخانه:(با-لا-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کور د پاسه وچته کوټه- (۲)د کچنیو کوټه- (۳)د وکیلانو دفتر- بورجل- بره خونه- جمع بالاخانې-

بالآخر:(بل-آ-خر)متعلق فعل- آخر کار- آخر کښې- آخر ته- وروستو- (م- عربی)-

بالادست:(با-لا-دست)اسم صفت- (۱)غالب- زبردست- پورته- لوئ- (۲)افسر- بااختیاره- (۳)مشر- (۴)ښه- عمده- (م- فارسي- بل- وچت- دست- لاس)-

بالادستي:(با-لا-دس-تي)اسم- واحد- مؤنث- د بالادست کېدو حالت- غلبه- (م- فارسي)-

بالاراده:(بل-ا-را-ده)متعلق فعل- (۱)په ارادې سره- نیت او مقصد سره- په قصد- (۲)قصداً عمداً- (م- عربی)-

بالانشین:(با-لا-ن-شین)اسم صفت- (اصل معنی) بره کښېناستونکے/کښېناستونکې/کښېناستونکی- (۲)صاحب- لوئ- مالدار- معزز- عزت داره- صاحب حېثیت- (م- فارسي)-

بالاني:(با-لا-ني)اسم صفت- (۱)برنے- پورتنے- پاسنے- (۲)پېرونے- ملانی- (۳)رشوت- د تنخواه نه علاوه آمدني- (م- فارسي)-

بال بال:(بال-بال)اسم صفت- خوشحاله- په طبعه-

بال بچ:(بال-بچ)اسم- جمع- مذکر- اولاد- زوزاد- پښت- (ش- هندی)-

بال بچه دار:(بال-ب-چه-دار)اسم- واحد- مذکر- د خامنو لوڼو پلار- ټبرلرونکے- وادۀ کړے- کډه لرونکے- مؤنث بال بچه داره- جمع مؤنث بال بچه دارې-

بال بچه داره:(بال-ب-چه-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د بال بچه دار مؤنث- وګورئ بال بچه دار-

بال بچه داری:(بال-به-چه-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- بال بچ لرنه-

بال بکے:(بال-ب-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه-

بالبوزک:(بال-بو-زک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غرنیز بوټے- تیره-

بالټي:(بال-ټي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باټلے-

بالټے:(بال-ټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باټلے- جمع بالټي-

بالخصوص:(بل-خ-صوص)متعلق فعل- خصوصاً- خاص طور سره- د خصوصیت سره- په خاص ډول- (م- عربی)-

بالښت:(با-لښت)اسم- واحد- مذکر- سروېروړے- ډډے- تکیه- ګډوزے- جمع بالښتونه-

بالښتک:(با-لښ-تک)اسم- واحد- مذکر- د بالښت اسم تصغیر- بالښکے- بالښکوټے- د معنې د پاره وګورئ بالښت-

بالعموم:(بل-عو-موم)متعلق فعل- عموماً- عام طور سره- (عربی)-

بالغ:(با-لغ)اسم- واحد- مذکر- بلوغ ته رسېدلے- مؤنث بالغه- (م- عربی)-

بالغ توب:(با-لغ-توب)اسم- د بالغ کېدو حالت- بالغ والے-

بالغ تیا:(با-لغ-تیا)اسم- وګورئ بالغ توب-

بالغ نظره:(با-لغ-ن-ظ-ره)اسم صفت- هوښیار- پوه- د پوخ نظر لرونکے/لرونکې/لرونکی- (م- عربی)-

بالغه:(با-ل-غه)اسم- واحد- مؤنث- د بالغ مؤنث- جمع بالغې-

بالغېدل:(با-ل-غې-دل)مصدر لازم- بالغ کېدل- ځوانېدل- رسېدل- بلوغت ته رسېدل-

بالغېدن:(با-ل-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ بالغېدل-

بالغېدنګ:(با-ل-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بالغېدل-

بالغېدنه:(با-ل-غې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بالغېدل-

بالغېدونکے:(با-ل-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بالغېدونکی- مؤنث بالغېدونکې- وګورئ بالغېدل-

بالغېدۀ:(با-ل-غې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ بالغېدل-

بالفرض:(بل-فرض)متعلق فعل- کۀ فرض کړے شي- فرضاً- (م- عربی)-

بالفعل:(بل-فعل)متعلق فعل- فعلاً- دغه وخت- في الحال- موجوده حالت کښې- د خیال او د امکان د منزل نه وتلو پس د وجود په منزل کښې- (م- عربی)-

بالقوه:(بل-ق-وه)متعلق فعل- قوتاً- د صلاحیت لۀ رویه- د قوت لۀ رویه- وجود کښې د راتلو نه مخکښې امکان- په منزل کښې- (م- عربی)-

بالکل:(بل-کل)متعلق فعل- کلیتاً- په کلي ډول- پوره- ټول- قطعي- لۀ هره اړخه- واړه- جمله- مکمل- بېخي- غټ چوټ- چورلټ-

بالکه:(بال-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جمع بالکې- هغه نلکی یا نچه چې د لوګی وتو او چیلم څښلو د پاره جوړه وی- (۲)وګورئ بالکے-

بالکه چی:(بال-که-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- خدمتګار- بالکے- نوکر- وګورئ بالکے-

بالکے:(بال-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بالکه چی- بالکه(۱)مرید- شاګرد- (۲)کم عمره- بچے- (۲)خادم- نوکر- وړوکے نوکر- هغه خدمتګار چې د اور لګولو، چلم کرخولو د پاره وی یا فقیرانو سره ګرځي- (۴)چېلے- جمع بالکی- (م- بالک- هندی)-

بالله:(بل-لا)د قسم کلمه- په خدائ پاک قسمیه کلمه- (قسم محذوف)-

بالمشافه:(بل-م-شا-فه)متعلق فعل- مخامخ- روبرو- (م- عربی)-

"زېر"(ځ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

بالمثل:(بل-مثل)متعلق فعل- غندې- پهٔ يو رنګې- پهٔ شان- پهٔ څېر-
بالمقابل:(بل-م-قا-بل)متعلق فعل- پهٔ مقابل کښې-
بالن:(با-لن)اسم- واحد- مذکر- خشاک- دٔ سوزولو لرګی- خس-
بالنګ:(با-لنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بادرنګ- ږنګورے- (۲)کټه- دٔ نارنج يو قسم چې لهٔ پوستکي يې مُربه جوړولے شی- غټ نارنج- جمع بالنګان- (م- فارسی)-
بالڼ:(با-لڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ بالن- (م- هندی)- (۲)يو قسم ګُرمه- (افغانستان)-
بالو:(با-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)بد بختی- کم نصيبی- (۲)تکليف- (۳)بالو باد- دٔ جوړونو او پلو درد- (۴)مامېله- (۵)زهر- (۶)بندېز- يو ځيرونکے ځناور- ير- يرے- مېلو- خرس-
بالو:(با-لو)اسم- واحد- مذکر- د يوې مشهورې متايي نوم-
بالو:(با-لو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ږېر- (۲)دٔ هر څهٔ نېک او بد صفت- دٔ زور اچولو پهٔ غرض پکارېږی- (۴)خطرناک- (۵)خراب-
بالو:(با-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)خپل ورور- سکه ورور- (۲)زخه- (۳)هغه چينجے چې جامې خوری- بژه- (۴)خرابی-
بالواسطه:(بل-وا-س-طه)متعلق فعل- دٔ واسطې سره- چې براه راست نهٔ وی- دٔ بل چا پهٔ ذريعه- (م- عربی)-
بالولی دانه:(با-لو-لی-دا-نه)اسم- واحد- مذکر- (۱)بهلول دانا- ږېر هوښيار- (۲)نياز بين (مغفن دٔ بهلول دانا)-
باله:(با-له)اسم- واحد- مؤنث- برکی- يو قسم غوندے- کلچ- (ش- فارسی)-
بالهٔ:(با-لهٔ)بلل څخه ماضی مطلق-
بالی:(با-لی)اسم صفت- زوړ-
باليسار:(با-لی-سار)اسم- واحد- مذکر- دٔ پېښور او کابل لوينې قلعه ګانې چې دٔ درانيو تر وخته دٔ باچانو محلونه پکښې وو- بالاحصار- وُچت ځاې-
بالين:(با-لين)اسم- واحد- مذکر- بالښت- تکيه- سروېردے- (م- فارسی)-
بالی:(با-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ غوږونو يو پسول- لښتی- اکربزې- بېدی- ږنډی- (م- هندی- بالی)-
بام:(بام)اسم- واحد- مذکر- بلی-دٔ چت برنی حصه- (ش- فارسی)-
بامبر:(بام-بر)اسم- واحد- مذکر- ږمبر- غُمس- يوه زهرژنه حشره- جمع بامبران-
بامبره:(بام-بهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- مچی- موچی- غټه موچی- ږمبره- جمع بامبرانې-
بامبړ:(بام-بړ)اسم صفت- واحد- مذکر- بامبڼ- پنډت- دٔ هندوانو مذهبی مشر- جمع بامبړان-
بامبړه:(بام-بهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ أور لمبه- دٔ اور غرانجه- جمع بامبړې-
بامبڼ:(بام-بڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- بامن- دٔ هندوانو دٔ اعلی ترين نسل فرد- دٔ هندو مذهب عالم او پېشوا- پنډت- جمع بامبڼان- مؤنث بامبڼه- جمع مؤنث بامبڼې-
بامبڼه:(بام-بهٔ-ڼه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دٔ بامبڼ مؤنث- دٔ معنې دٔ پاره وګورئ بامبڼ-
بامبو:(بام-بو)اسم- واحد- مذکر- (۱)بمبو- بانس- (۲)دٔ مچيو اواز- (۳)دٔ اور لمبه- (م- انګريزی)-
بامبوزه:(بام-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بانېنچغ- (۲)دربلی- جمع بامبوزې-
بامبوشی:(بام-بو-شی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بمبوشی-
بامبول:(بام-بول)اسم- واحد- مذکر- دوکه- فرېب- ټګی- چل- جمع بامبولونه-
بامبيلکے:(بام-بی-ل-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه/بامبېرک-
بامبين:(بام-بين)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بامبېږ-
بامبېرک:(بام-بې-رک)اسم- واحد- مذکر- پرپرکے- ږبے- تاروګے- بانګ- بمبېرے- ږوبک- پتنګ- بامبېلکے-
بامبېری:(بام-بې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بمبېری-
بامبېږ:(بام-بېږ)اسم- واحد- مذکر- (۱)درنه لانجه- (۲)ګڼه ګوڼه- شور زوږ- غوغا- شورماشور- (۲)بې ترتيبه سامان-
بامبېړه:(بام-بې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ أور شعله- جمع بامبېړې- وګورئ بامبړه-
بامره:(بام-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دٔ کوټې چنه- (۲)دٔ ټوپی ژی- جمع بامرې-
بامس:(با-مس)صفت- واحد- مذکر- لهٔ دنيا مړه خوا- دٔ بهرنو ملکونو لهٔ سفره ستړے خو دٔ واپسی قوت نهٔ لرونکے- کبر- (م- فارسی)-
بامنه:(با-مهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- لوګے- لوخړه- ږېر زيات او ګڼ لوګے-
بامه:(با-مه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ پګڼ او چېتر دٔ مياشتو هغه څلوېښت ورځې چې پيشوګانې پکښې وار راوړی-
باميچو:(با-می-چو)اسم- واحد- مؤنث- بميچو- پميچو-
بامے:(با-مے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ګل چې دٔ پخکړی د پاره هم استعمالېږی نباتاتی نوم- ابېل ماسکس اېسکولېنټيا-
بان:(بان)اسم صوت- دٔ غوا اواز-
بان:(بان)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ بانړ- (۲)يوه لاحقه چې دٔ ملکيت او تعلق معنې ورکوی- (م- فارسی)-
بانات:(با-نات)اسم- واحد/جمع- مذکر- يوه وړينه کپړه- وګورئ بنات (عاميانه)- (م- هندی)-
بانټه:(بان-ټه)اسم- واحد- مؤنث-ټيک- وګورئ بغکه- جمع بانټې-
بانجان:(بان-جان)اسم- جمع- مذکر- باټينګڼ- يوه سبزی- (ش- انګريزی- سرنجل)-

ئ (ښځی-ول)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

بانجڼ:(بانْ-جڼ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)باتینګڼ- (۲)وړوکے کلے- د څو کورونو ابادي- د کلي سره تړلې د څو کورو ابادي- (۳)خوړند- نښتے- (۴)بې ترتیبه ایښوے شوے سامان-

بانجو:(بانْ-جو)اسم- واحد- مذکر- د سپي بچے چې لاۍ سترګې نه وی پرانستې- کُوترے- جمع بانجوان/بانجوګان-

باندره:(بانْ-دره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دوؤ یا زیاتو کسانو تر مینځه د یو کار کولو معاهده- بانده- (۲)سازش- جمع باندرې-

باندړو:(بانْدْ-ړو)اسم- واحد- مذکر- بانړو- ګلدار قمیص- یوه ګلداره جامه چې په کورونو کښې په یوې خاصې طریقې سره رنګ کولے شي- جمع بانړوګان-

بانده:(بانْ-ده)اسم- واحد- مؤنث- جمع نه لری- وګورئ باندره-

باندینی وژه:(بانْ-دی-نی-و-ژه)اسم- واحد- مؤنث- قینعال- د لاس غټ رګ چې د خنو رنځونو په صورت کښې ترې وینه وکښلے شي-

باندینے:(بانْ-دی-نے)اسم- په قُلبه کښې د ښی طرف غوائے-

باندینے:(بانْ-دی-نے)اسم صفت- پورتنے- بَرَنے- پاسنے- د بل وطن- جمع باندیني- مؤنث باندیني-

باندې:(بانْ-دې)حرف جار- د پاسه- پَر- پهٔ- د ګوزار یا کار د پاره تیار- ذریعه- پهٔ ذمه- پورې (قرض)-

بانړ:(بانړ)اسم- واحد- مذکر- تمسّک- دستاویز- انعامی یا ضمانتی معاهده-

بانړار:(بانْ-ړار)اسم صفت- واحد- مذکر- وران کوے- اوبلی- (۲-اسم)مجلس- ټولے- جرګه- بنډار- جمع بانړارونه-

بانړو:(بانړ-رو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باندړو-

بانړه:(بانْ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وانړه-

بانړه:(بانْ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د یو کلي نه بهر هم د مغې کلی د خلقو ملکیت کښې د زمکې د کروندګرو آباد کورونه- وړوکے کلے- جمع بانړې-

بانړه:(بانْ-ړه)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)بې وجې اتِال- خوړند- (۲- اسم- واحد- مؤنث)د ګډو بزو شپول- (۳)د څهٔ وخت د پاره عارضی استوګه- میله- جمع بانړې-

بانړه چی:(بانْ-ړه-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د بانړې وُسیدونکے- بانړه وال- (۲)پهٔ دود دستوره نهٔ پوهیدونکے- بې خبره سړے- بانړیځے- بانړځے- مؤنث بانْړه چی-

بانړه وال:(بانْ-ړه-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع بانړه والان- مؤنث بانړه واله- وګورئ بانړه چی-

بانړیځی:(بانْ-ړې-ځی)اسم صفت- واحد- مذکر- د بانړې وسیدونکے- بانړه چی-

بانک:(بانکْ)اسم- واحد- مذکر- مغه آله چې ګنی پرې د ګنډېرو د پاره سپینوی-

بانک:(بانکْ)اسم- واحد- مذکر- بنک- بنکر (افغانستان)- وګورئ بینک-

بانکه:(بانْ-که)اسم- واحد- مؤنث- د سپینو زرو جوړ د پښو یو پسول- جمع بانکې- (ش- منډی)-

بانګ:(بانګ)اسم- واحد- مذکر- اواز- غږ- ناره- کوکاره- چغه- نمانځهٔ د پاره بلنه-

بانګزن:(بانګ-زَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بانګی-

بانګ مال:(بانګ-مال)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وخته سحر- (۲)د سحر د نمانځهٔ د اذان وخت-

بانګو چرګ:(بان-ګو-چرګ)اسم- واحد- مذکر- ملا چرګګ- مُلا چرګګ- ګډی چرګ- جمع بانګو چرګان-

بانګوړے:(بان-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- نوے په بانګ راغلے چرګ- بانګیړے- جمع بانګوړی-

بانګوړے:(بان-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- پلاس- امبور- جمع بانګوړی-

بانګه:(بانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- چغزی- یو قسم تور رنګې تاروکی چې په نماښام پهٔ ونو ګرځی او اوازونه وُباسی-

بانګی:(بانګ-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اذان کونکے- مُلا- بانګزن- (۲-اسم)چرګ- (۳)تخلې- لوزه تخلې- شنه تخلې- پُخلې-

بانګیتے:(بانګ-ګی-تے)اسم- واحد- مذکر- بانګوتے- بانګیړے- مغه چرګ چې نوے نوے بانګ زده کوی-

بانګیړے:(بانګ-ګی-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بانګیتے-

بانګیدل:(بانګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)په یوه مخه چغې وهل- مسلسل ژړا کول- بنګیدل- متواتر چغې وهل- (۲)د مچیو بنډیدل (عامیانه)-

بانګیدن:(بانګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ بانګیدل-

بانګیدنګ:(بانګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بانګیدل-

بانګیدنه:(بانګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بانګیدل-

بانګیدونکې:(بانګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بانګیدونکی- مؤنث بانګیدونکې- وګورئ بانګیدل-

بانګیدهٔ:(بانګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بانګیدل-

بانګی:(بانګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د بانس د دوؤ پرڼو یا د لرګی د بازوګانو تر مینځه د بوریو یا بوڼ نه جوړه مغه آله چې مزدوران پکښې سامان چلوی- (۲)د چابړی فروشانو مغه چابړے چې پهٔ اوږه ئې ګرځوی او یو چابړی کښې کانی او بل کښې د خرځولو څیزونه وی- (۲)ستړیچر- ډانګری- ټاټکی-

بانو:(با-نو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)میرمن- بی بی- درمن- (م- فارسی)- (۲)ماکو- مانګ- بی لښې مچې- (۳)د خوبانو یو قسم-

بانوباد:(با-نو-باد)اسم- واحد/جمع- مذکر- د جوړونو درد- (وجع المفاصل)-

بانوګانې:(با-نو-ګا-نې)اسم- واحد- کور ودانونه-

بانه:(با-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وجه- (۲)دَ دروغو عذر- (۳)پلمه (متروک)-

بانه کر:(با-نه-کَر)اسم صفت- واحد- مذکر- حیله سازونکے- مکرژن- پهٔ کار کښې لېت و لعل کونکے- جمع بانې کران- بانېکر- بانه کرے-

بانه کرے:(با-نه-کَهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بانېکر-

بانی:(با-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- بنیاد اېښونکے- شروع کونکے- تیره اېښونکے- جوړونکے- جمع بانیان- (م- عربی)-

بانین:(با-نین)اسم- مذکر- دَ باز دَ کورنۍ یو مارغهٔ- شاهین-

بانې باز:(با-نې-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بانېکر-

بانېدل:(با-نې-دَل)مصدر لازم- دَ زخم اَبهٔ کول- خلهٔ کول- اَبهٔ پټول- پهٔ څهٔ زخم کښې زوې او نوُ کېدل-

بانېدلے:(با-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بانېدلی- مؤنث بانېدلې- وګورئ بانېدل-

بانېدن:(با-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ بانېدل-

بانېدنګ:(با-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بانېدل-

بانېدنه:(با-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بانېدل-

بانېدونکے:(با-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بانېدونکی- مؤنث بانېدونکې- وګورئ بانېدل-

بانېدهٔ:(با-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ بانېدل-

بانېکر:(با-نې-کَر)اسم صفت- واحد- مذکر- بانه جوړونکے- حیله حواله کونکے- دروغژن- بانه کر- بانېکرکے- خووب کَر- (وزیر)-

بانېکرکے:(با-نې-کَر-کے)اسم تصغیر- وګورئ بانېکر-

باڼ:(باڼ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)بڼوڼ- (۲)دَ منجو یا مزری غښتے نرے پرے- بان- (۳)دَ خرمانی پاڼې-

باڼ جڼ:(باڼ-جڼ)اسم- واحد- مذکر- بانجیان- تور باټینګڼ-

بانس:(با-نس)اسم- واحد- مذکر- سخت او مضبوط لرګے لرونکی یوه وُنه چې اکثر پهٔ خېمو جوړولو کښې پکارولے شي-

بانک:(با-نک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بانو-

باڼ کتاڼ:(باڼ-کهٔ-تاڼ)اسم- جمع- مذکر- لوښی لرګی-

بانکه:(با-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بانکه- جمع بانکې-

باڼکه:(باڼ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم شین رنګے چینجے چې اکثر دَ ببرو پهٔ پاڼو وی-

بانو:(با-نو)اسم- واحد- مذکر- بانهٔ (افغانستان)-جمع بانوګان-

بانوکه:(با-نو-که)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- مست او پهٔ نشه کښې مدهوشه-

بانه:(با-نه)اسم- واحد- مؤنث- تارګه- شپول-

بانهٔ:(با-نهٔ)اسم- واحد/جمع- مذکر- برڼهٔ- دَ سترګو دَ ښېزمو پهٔ غاړه پهٔ یوهٔ قطار ولاړ یو یا ډېر وېښتهٔ-

بانېچغ:(با-نې-چغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ باړی چغ-

بانیے:(با-نیے)اسم- واحد- مذکر- هغه اله چې دَ خرمنې نه پرې رسی غړلے یا جوړلے شي-

باو:(باو)اسم- واحد- مذکر- اتشک- یو متعدی جنسی مرض-

باوبلا:(باو-بَ-لا)اسم- واحد- مؤنث- دهشتناک او ویروونکے څیز- بلا- باګره-

باوجود:(با-وُ-جود)حرف جار- (۱)سره دَ دې- (۲)بیا هم- (۳)پهٔ دې هم- (۴)لا دَ پاسه- (۵)دَ دې پاسه- (م- فارسی/عربی)-

باور:(با-وَر)اسم- واحد- مذکر- یقین- اعتماد- تسلی- ویسا- اعتبار- (م- فارسی)-

باورچنه:(با-وَر-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- اخلے پخلے کونکې ښځه- دَ باورچی تانیث- جمع باورچنې-

باورچی:(با-وَر-چی)اسم- واحد- مذکر- (۱)پخونکے- اخلے پخلے کونکے- اشپز- روټی پخونکے- خانساماه- (۲)قاصد- (۲صفت)باوری- معتمد- جمع باورچیان-

باورچی خانه:(با-ور-چی-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اخلی پخلی ځائ-

باوردی:(با-وَر-دی)اسم- واحد- مذکر- پهٔ وردی کښې- پهٔ وربښی کښې- دَ سرکاری فرائضو دَ ادا کولو دَ پاره تیار- (م- فارسی/هندی)-

باوری:(با-وَ-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- اعتباری- قابل اعتماد- پهٔ لېن دېن کښې ښهٔ- امین- معتمد- زړور- دلاور- جمع باوریان-

باوړی:(باوَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوهے چې پوړی ورته کوزې شوې وی- باولی- (هندی)-

باوړے:(باو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وَچت اوار ځائ- لوړه سطح- (افغانستان)-

باوسیر:(با-وَ-سیر)اسم- جمع- مذکر- وګورئ بواسیر-

باولل:(با-وَ-لل)مصدر- ښکاری مارغانو یا ښکاری سپو ته دَ ښکار نیولو چل ښول- ښکاری مارغان دَ ښکار پهٔ نیولو عادت کول- باولے ورکول- (م- فارسی)-

باوللے:(با-وَ-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- پهٔ ښکار عادت شوے- اموښته کړے شوے- مؤنث باوللې- جمع باوللی-

باولنه:(با-وَ-لهٔ-نه)حاصل مصدر- پهٔ ښکار عادت کونه او تربیت ورکونه- په ښکار بلدونه- اموخته کونه-

باولونکے:(با-وَ-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- هغه څوک چې باز، باښه او سپی پهٔ ښکار کولو اموخته کوی-

باوله:(باوَ-له)اسم صفت- اوتر- ساده بې مکره- احمق- کم عقله- ناپوهٔ- هغه سړے چې هېڅ غم نهٔ کوی- اوتر بوتر- ساده باده- شوده بوده- بوله- (م- هندی- بهولا)-

باولی ورکول:(باو-لی-ور-کول)مصنوعی مصدر- (۱)خواړهٔ ورکول- (۲)نارے ورکول-

باولی:(باو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ باز دَ بچی پهٔ ښکار دَ عادتولو دَ پاره پرکټ کړے مارغهٔ- (م- فارسی)-

باولی:(باو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باوړی-

باولے:(باو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- لاپو- دَ مراني ږوږي ويشتونکے- جمع باولی- مؤنث باولی-

باوی:(با-وی)اسم- واحد- مؤنث-دَ زنانو دَ کار ټوکری- عام طور سره هغه ټوکرئی چې پکښې دَ وريښلو دَ پاره مالوچ ايښوے شی- (م- فارسی- باوين)-

باويسر:(با-وی-سر)اسم- جمع- مذکر- وګورئ بواسير- (م- عربی)-

باويسير:(با-وی-سير)اسم- جمع- مذکر- وګورئ بواسير-

باوېړے:(با-وې-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښهٔ کېدونکی رنځ بېرته راتلنه- دَ مرض را ګرځېدنه-

باه:(باه)اسم- واحد/جمع- مذکر- شهوت- جماع- غو- مردانه طاقت- (م- عربی)-

باهر:(با-هر)حرف جار/صفت- بهر- بار- ښکاره- اوڅار- څرګند- خارج- جُدا- (م-عربی)-

باهرخېلی:(با-هر-خې-لی)اسم صفت- واحد- مؤنث- بې پردې ښځه- بې ستره ښځه- ګشتې- هر دری- مذکر- باهرخېلے-

باهم:(با-هم)متعلق فعل- پهٔ خپلو کښې- يو تر بله-

باهمی:(با-هه-می)صفت- يو تر بله سره متعلق-

باهو:(با-هو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زنانو يو پسول چې دَ مړوند نه دَ لېچې تر منځه وُرد وی- کنګڼ- باوو- کړه- (۲)مټ- کوټک- لويه ړنړه-

بائی:(با-ئی)اسم- واحد- مذکر- (۱)سېټ- دَ سيکانو مذهبی مشر- (۲)طنزاً دَ ناپوهه دَ پاره- (۳)ورور- (۴)همخولی ته دَ مخاطبې پهٔ توګه پکارولے شی- (م- هندی- بهائی)-

بائی بند:(با-ئی-بند)اسم- واحد- مذکر- دَ يو قوم، مذهب، وطن، کلی سره تعلق لرلو کښې يو بل سره شريک- جمع بائی بندان-

بائی بندی:(با-ئی-بن-دی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بائی بندانو باهمی تعلق-

بايچه:(بايْ-چه)اسم- جمع- مؤنث- دَ برص دَ مرض دوائی- جمع بايچې-

بايد:(با-يد)متعلق فعل- مضارع دَ بائستن مصدر نه- (۱)پکارده- لازمه ده- ضرورى ده- خامخا- ضرور- بائيده وی- مناسب وی- (۲)مناسب- پکار- پهٔ ځایْ- اخلاقاً- مصلحتاً- مذهباً- رسماً- (م- فارسی)-

بايده:(بائ-ده)متعلق فعل- وګورئ بايد-

بايسکوپ:(با-يس-کوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه عمارت چې پکښې متحرک تصويرونه ښئيلے شی- سنيما- (۲)متحرک تصويرونه- (م- انګريزی)-

بائيسېکل:(با-ئی-سې-کل)اسم- واحد- مذکر- دَ دوؤ پايو يوه سورلی چې پائې ې يو بل پسې وی او دَ پېډلونو پهٔ ذريعه چلولے شی- (م- انګريزی)-

بائسکوپ:(با-ئی-سکوپ)اسم- سنيما- دَ فلم دَ ښودلو ځایْ- (م- انګريزی)-

بايکاټ:(با-ئی-کاټ)اسم- واحد- مذکر- دَ تعلق پرېښوهٔ- ښهٔ بده پرېښوهٔ- دَ غم ښادی نه خارجېدهٔ- انکاری کېدهٔ- قطع تعلق- (م- انګريزی)-

بائيکر:(بائ-کر)اسم- واحد- مذکر- بانيکړ- بيکړ- بېکڼ- پلې وُنه- بزه- پلمن- پلين- پليته- پلوان- پلېمن- پلېمه- يوه تريخ خوند لرونکی ونه چې دَ جرړو او ښاخونو ځنې ې مسواکونه جوړيږی- سپين ګل کوی چې ورته پولی وائی- نباتاتی نوم ابډهاټوډاويسيکا-

بائيکړ:(بائ-کړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بائيکر-

بای لوې:(بائ-لهٔ-وې)فعل- بائلل- مصدر- (۱)بائېللی- (۲)تاوان کړی-

بائيوالی:(با-ئی-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- تجارت کښې شريک والی- پهٔ کاروبار کښې ملګرتيا-

بایْ:(بایْ)اسم مفعول- بائېللے-

بائېسر:(بایْ-سر)اسم- جمع- مذکر- وګورئ بواسير-

بابسير:(بایْ-سير)اسم- جمع- مذکر- وګورئ بواسير-

بائېلات:(بائ-لات)اسم- (۱)بائېلنه- بېلنه- تاوان- زيان- ماتې خوړنه- (۲)پړکېدنه- خړکېدنه- ملامت کېدنه-

بائېلل:(بائ-لل)مصدر متعدی- ناکامیابېدل- ناکامیابه کېدل- ماتې خوړل- تاوانول- زيانول- دَ ګټل ضد-

بائېللے:(بائ-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بائېللی- مؤنث بائېللې- وګورئ بائېلل-

بائېلن:(بائی-لن)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلنګ:(بائی-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلنه:(بائی-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلودل:(بایْ-لو-دل)مصدر- عاميانه تورے- وګورئ بائېلل-

بائېلودلے:(بایْ-لو-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بائېلودلی- مؤنث بائېلودلې- وګورئ بائېلل-

بائېلودن:(بائی-لو-دن)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلودنګ:(بائی-لو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلودنه:(بائی-لو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بائېلل-

بائېلودونکے:(بائی-لو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بائېلودونکی- مؤنث بائېلودونکې-- وګورئ بائېلل-

بائېلودهٔ:(بائی-لو-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ بائېلل-

بائے:(با-ئے)اسم- بائېلنه- بائېلات- بائېلودنه-

بب:(بب)صفت- دَ ببر مخفف (غالباً) کڼ وېښتهٔ لرونکے- کڼ وېښتهٔ-

مؤنث ببه-

ببر :(بَ-بَر)اسم- واحد- مذکر- د زمری یو قسم چې په ځټ ې کڼ وېښتهٔ وی- جمع ببران-

ببر :(بَ-بَر)صفت- (۱)هغه سړے چې د سر وېښتهٔ ې وُږدهٔ او کڼ وی- (۲)قهر ژن- (۳)کڼ- ګور- (۴)د ږيرو وړو وېښتو او پاڼو لرونکے- (۵)ناهموار- (۶)اتک مټک- (دېو معنو کښې اسم)-

ببرږيرے:(به-بَر-ږی-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- دُ لوئيې او بې ترتيبه ږيرې لرونکے- جمع ببرږيرې-

ببرستنے:(به-بَر-سَتهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- د انګريزی ټوپکو يو قسم- جمع ببرستنی-

ببرسرے:(به-بَر-سَ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- دُ سر د خوږو وړو وېښتو لرونکے- سرببرے- پرېشانه حال- ګډوډ- مؤنث ببرسرې- جمع ببرسرې-

ببرسړے:(به-بَر-سُ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- شاه زلمے- تکړه سړے- زيوسړے-

ببرغوږے:(بَ-بَر-غوه-ږے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې په غوږونو ې لوئې وېښتهٔ وی- (۲- اسم)غوږمن ټوپک- يوولس بزے ټوپک- تری ناټ تری- (۳)کېلبر- جمع ببرغوږی-

ببرک:(بَب-رَک)اسم- واحد- مذکر- يو پشم داره مشهوره کپړه-

ببرو :(بب-رَو)اسم صفت- واحد- مذکر- بدرنګ سړے- دُ تريو تندی خاوند- دُ خوږندو شونډو او ببرو وروځو خاوند- دُتورې ټنډې څښتن- جمع ببروګان-

ببروزه:(بَب-رو-زه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم واښهٔ- جمع ببروزې-

ببرول:(به-بهٔ-رَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)پارول- خورول- غصه وروستل- راپارول- (۲)وېښتهٔ ګډوډ کول- وېښتهٔ نېغ ودرول- وېښتهٔ خورول-

ببرولے:(به-بهٔ-رَ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ببرولی- مؤنث ببرولې- وګورئ ببرول-

ببرون:(به-بهٔ-رَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرول-

ببرونکے:(به-بهٔ-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ببرونکی- مؤنث ببرونکې- وګورئ ببرول-

ببرونګ:(به-بهٔ-رَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرول-

ببرونه:(به-بهٔ-رَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرول-

ببره:(ب-بهٔ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- دُ ببر مؤنث- سرکشه-

ببرېدل:(به-بهٔ-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)د وېښتو خورېدل- وېښتهٔ خوارهٔ وارهٔ کېدل- (۲)غصه کېدل- د وېښتو نېغ ودرېدل- سوخت اخستل-

ببرېدلے:(به-بهٔ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ببرېدلی- مؤنث ببرېدلې- وګورئ ببرېدل-

ببرېدن:(به-بهٔ-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرېدل-

ببرېدنګ:(به-بهٔ-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرېدل-

ببرېدنه:(به-بهٔ-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ببرېدل-

ببرېدونکے:(به-بهٔ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ببرېدونکی- مؤنث ببرېدونکې- وګورئ ببرېدل-

ببرېدهٔ:(به-بهٔ-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دُ ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ببرېدل-

ببرے:(به-بهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- د ښکاری سپو يو قسم چې ډېر کڼ وېښتهٔ ې وی- جمع ببری-

ببرے:(بَب-رے)اسم- واحد- مذکر- کشمالو- بوبرے- رېحان- کشمالے- نيازبو- جمع ببری-

بب ږيرے:(بَب-ږی-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې ږيره ې ګڼه وی- ببرږيرے- جمع بب ږيری-

ببغکے:(بَب-غهٔ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوار- مانده- کمزورے- په بد حال- ببغے- جمع ببغکی-

ببغه:(بَ-بهٔ-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ببوغه- جمع ببغې-

ببغے:(به-بهٔ-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غريب- خوار- مفلس- بې وسه- ناداره- بد مرغه- (۲- اسم)کوکوشتو-

ببو :(بَه-بو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بلا- شېخی- باخو- دُ ماشومانو د يرولو د پاره دا کلمه استعماليږی- (۲- صفت)ښځونک- (۳)دُ مور يا پلار خور يا مشرې ښځې ته دُ خطاب تورے-

ببوتتے:(به-بو-تهٔ-تے)اسم- واحد- مذکر- مُلا چرګک- مُلاچرچک- ببوکے- ببښکے- ګډی چرګ- ببو تنکے-

ببوتنکے:(به-بو-تن-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ببوتتے-

ببوزے:(به-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دُ لاس پکے- باد پکے- پرپرکے- (۲)مامی خورک- يوه مرغی چې د سيند په غاړه کبان نيسی- (۳)باببزے- قرآن پاڼه- تاروکے کوکی- جمع ببوزی-

ببوزے:(بَ-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- دُ کبينهٔ زړے- وګورئ پيانځه کښې دوېمه معنٰی-

ببوغه:(بَ-بو-غه)اسم- واحد- مؤنث- کور کوړه- کورکوړی- کونتره- کوکوشتکه- ککوښه- پړاپه- ببغه- بابغه- کرکړه- خره کوتره- جمع ببوغې-

ببوکے:(بَ-بو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ببوتتے-

بببزنه:(به-ببز-نه)اسم- واحد- مؤنث- سره توده تبه- شېبره تبه- لړزه تبه- وګورئ ببېژنه-

ببېژن:(بَ-بې-ژَن)اسم صفت- يخنی نيولے- دُ ملېريا د مريض لړزېدنه-

ببېژنه:(بَ-بې-ژهٔ-نه)حاصلِ مصدر- رپېدنه- لهٔ غصې، تبې يا وېرې لهٔ زجې رپېدنه-

ببېشه:(ب-بې-شه)اسم- د ږېرو خبرو عادت-

ببېښے:(بَ-بې-ښے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دُ بواسيرو مرض- (۲)دُ ملکانو

سره دَ بد فعلۍ عادت- (۲)هغه سړے چې دَ بواسیر پهٔ مرض ناجوړه وی-
(۴)موښنی- جمع ببېښی-

ببې:(بَ-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مشرۍ خور، ترور یا بلې مشرې ښځې ته دَ احترام تورے- بوډۍ ښځې ته دَ احترام کلمه-

ببۍ:(بَ-بۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کوکی- بوسه- (۲)یو خوشبودار بوټے او دَ هغې تُخم- (۳) ښارونی-

ببے:(به-بے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغهٔ چې چینجی خوری-

بپار:(به-پار)اسم- واحد- مذکر- (۱)تجارت- (۲)سوداګری- (۳)پېرل پلورل- (۴)وپار- لاګ- (م- هندی- بیوپار)-

بپاری:(به-پا-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- بیوپاری- وپاری- لاګی- تاجر- سوداګر- جمع بپاریان-

بت:(بَت)اسم- واحد- مذکر- طاقت- قوت- کټ- پربکړه-

بت:(بَت)اسم- واحد- مذکر- وګوری بطه-

بت:(بَت)اسم- واحد- مذکر- کاړی- دَ اوړو او خوږ شربت ګړوبے-

بت:(بت)اسم- واحد- مذکر- (۱)لښتے- خوړ- (۲)دَ کاڼو دېوال-

بت:(بُت)اسم- واحد- مذکر- دَ یشپدلو وریژو اُبهٔ یا سرسرے- دَ نشاستې نه جوړ هغه اړوبے چې سوتی کپړوته ئې پهٔ دې غرض ورکوی چې تهه ئې ماته نهٔ شی-

بت:(بت)اسم- واحد- مذکر- کتے-

بُت:(بُت)اسم- واحد- مذکر- (۱)لهٔ لرګی، کاڼی، اُسپنې یا بل داسې څیز نه جوړ دَ انسان یا حیوان شکل- (۲)تصویر- (۳)چپ چاپ- (۴)محبوب (شاعری)- پهٔ دریمه معنی کښې صفت- جمع بتان- (م- فارسی)-

بتار:(به-تار)اسم- واحد- مذکر- دَ جولاګانو دُ کار یو دَ ړومنځې پهٔ شان آله چې تارونه پرې بیلولے شی-

بتاره:(به-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ پهلوانی جنګی وسله- ګُرز- جمع بتارې-

بتاسه:(به-تا-سه)اسم- واحد- مؤنث- پتاسه- (م- ثبات- هندی)- جمع بتاسې-

بتاوار:(به-تا-وار)اسم- واحد- مذکر- راتلونکی وخت کښې- ګانده-

بت پرست:(بُت-پَه-رَست)اسم صفت- واجد- مذکر- دَ بُتانو پرستار- دَ بُتانو عبادت کونکے- مُشرک- بُوت پرست (عامیانه)-

بت پرستی:(بُت-پَه-رس-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بُت عبادت کونه- (۲)عشق (شاعری)-

بت تراش:(بُت-ته-راش)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بُتانو جوړونکے- بُت ساز- مصوّر-

بت خانه:(بُت-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځایُ چې بُتان پکښې ایښوے شوی وی- جمع بت خانې-

بتخک:(بَت-خَک)اسم- واحد- مذکر- بټېر- غزے- یو قسم خړ رنګے مارغهٔ چې پهٔ غنمو کښې پیدا کیږی او خنې خلق پرې دَ مرز ګومان کوی- جمع بتخکان- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-

بتر:(بَ-تَر)اسم صفت- واحد- مذکر- بدتر- خراب تراب- ډېر خراب- بېکاره- بې خونده- ډېر بد-

بتری:(بَ-تَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- خرابی- بدتری- ابتری-

بت ساز:(بُت-ساز)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع بُت سازان- وګورئ بُت تراش-

بت سازی:(بُت-سا-زی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بُتانو جوړولو کار-

بت شکن:(بُت-ش-کن)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- دَ بُتانو ماتونکے- مؤنث بُت شکنه- (م- فارسی)-

بتک:(به-تک)اسم- واحد- مذکر- دَ بط اسم تصغیر-

بتک:(بَ-تَک)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سفر کښې دَ خان سره دَ اُبو وړلو یو مخصوص لوښے- یو قسم صراحی- پهٔ یو خاص طریقه جوړ کړے شوے دَ اُبو لوښے- جمع بتکونه/بتکی-

بتکده:(بُت-کَ-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بُتانو دَ ایښودو ځایُ- (۲)بُت خانه-

بتکوړے:(به-ته-کُو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ بتې وړوکے بچے- جمع بتکوړی-

بتکه:(به-ته-که)اسم- واحد- مؤنث- ځنګلی بطه- جمع بتکې-

بتکه:(به-ته-که)اسم- واحد- مؤنث- بتکے- دَ اُبو لوښے- جمع بتکې-

بتکۍ:(بَت-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پهٔ غوږونو کښې دَ اچولو یو پسول- (۲)دَ سرو زرو پونړ- (۳)کوړکی- ډېری- دَ زرکو او نورو مرغیو نیولو دَ پاره دَ لرګی تختې پهٔ یو ژُور ځایُ ږدی او دانې پرې اچوی او چې مرغۍ راشی نو دا تختې سره خلاصې شی، مرغۍ ښکته ولوېږی، تختې بېرته سره ونښلی- ډېری-

بتکے:(به-ته-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے بتک- دَ بتک اسم تصغیر-

بُتکے:(بُت-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے دېوال چې دَ پناهۍ دَ پاره ودلے شوے وی- (۲)وړوکے دېوال چې دَ ارهټ دَ کانجڼ سر پرې پروت وی- جمع بُتکی-

بتله:(به-ته-له)اسم- واحد- مؤنث- پتکه- هغه چرګه چې پهٔ وړومبی ځل پهٔ اګیو اچولو راغلې وی- جمع بتلې-

بتلۍ:(بَه-تهٔ-لۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مرغانو نیولو یو خاص جال چې دَ ونو دَ نرو څانګو جوړ وی- لټ- یو قسم پړکه- بتکۍ- دَ زرکو دَ نیولو یو خاص دام-

بتوله:(بَ-تو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ ښکاری مارغهٔ باندې پهٔ توله ګوزار- (۲)دَ عادت کولو طریقه-

بتوه:(بت-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سارے- (۲)پټی کښې پوخ شوے پالک- (۳)قطف- نباتاتی نوم سپی نے سیا او لے رے سیا (یو قسم)-

(م- هندی- بهتوا)-

بته:(بَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم د ریښمو د ګنډلو کار- (۲)یو خاص قسم سکوړے- (۳)د کشیده کارۍ یو قسم-

بته:(به-ته)اسم صفت- بې غوښو- خوار- کمزورے- ړنګر- ضعیف- د چاق ضد-

بته:(به-ته)اسم- واحد- مؤنث- مشهور مارغۀ چې لویه غړانګه لرې او کورونو کښې ساتلے شي- د اناټانیډے د نسل هر مارغۀ چې د پنجو د ګتو تر منځه یې پرده وي او وړده مښوکه یې وي- سائنسي نوم (ANTER-INDICUS)

بتۍ:(بَ-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د جولاګانو د تنستې بټ- هغه نرم اوړۀ چې جولاګان يې تنستې ته ورکوي- (۲)هغه زمکه چې د قوت اخستلو د پاره دانسته لۀ کرلو پاتې کړے شوې وي- (۳)ناوادۀ کړے خلمے-

بتي:(بَ-تي)اسم صفت- پړ- ملامت-

بتۍ:(بَ-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- ژاولکۍ- سونک- حلوا- ملاټینګ- هغه ګړه چې پۀ غوړو کښې یشېدلې وي او د سرېدو نه پس خوړے شي- د پتیسې یو قسم- اتوب- لبټې-

بتۍ:(بَ-تۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ باتۍ-

بټ:(بَټ)اسم- واحد- مذکر- د ټوپک کُندۀ- کنداغ- جمع بټونه-

بټ:(بَټ)اسم صوت- سندا ته د کښېنولو اواز- جمع بټونه-

بټ:(بَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نینو وریتولو خاص د اُسپنې لوښے- (۲)د ښځتو پخولو بټۍ- (۳)تبۍ- تبغنه- تبخے- (۴)د یو خاص طرز جوړ نغرے چې ډېرۍ پرې پخولے شي- جمع بټونه-

بټا:(به-ټا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پۀ یوه سترګه ړوند- (۲)چې یوه سترګه کښې یې ګل وي-

بټارو:(بَ-ټا-رو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټاکۍ (ګوتمه)-

بټ ځوری:(بټ-ځو-رۍ)اسم- واحد/جمع- مذکر- نرۍ نرۍ دانې یا غټې-

بټ سترګے:(بټ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- بټک- بټا- ټېغ سترګے- هغه سړے چې سترګې یې بوټې راوتلې وي- چغر- زېږ سترګے- ټغ سترګے- جمع بټ سترګي- مؤنث بټ سترګې-

بټ سوره:(بټ-سو-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- شالۀ اوړۀ- غټ اوړۀ- زیږه اوړۀ- لواړ اوړۀ-

بټ سورے:(بټ-سو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه ذره- پوټے- لړ- خځوخے- خځوځکے- (۲)د درمن خس و خاشاک- د اوړو بوس- (۳)دروزه- د درمن د پاکولونه وروستو ناټکېدلی وړی- ګونډے- پتخی- جمع بټ سوری-

بټک:(بَ-ټک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بټ سترګے-

بټکنجر:(بټ-کن-جر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لوئ کنجر- (۲)اصلی کنجر- جمع بټ کنجران- (م- هندی)-

بټکۍ:(بټ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د بټ اسم تصغیر- (۲)د خاورې کټوی چې ښځې پکښې پۀ کورونه کښې نینې زریټوی-

بټل:(بَ-ټل)اسم- واحد- مذکر- لویه خاورینه پیاله- لوئ جام- لنګری- هغه خاورین جام چې بنګ پکښې څټلے شي- لوئ کنډولے- خاورینه کاسه- د نسوارو یا بنګو مېده کولو لوښے-

بټله:(بَ-ټۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بټله-

بټلے:(بَ-ټۀ-لے)اسم- واحد- مذکر- د خاورو کنډولے- جمع بټلی-

بټن:(به-ټن)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تنۍ- غنډه- د قمیص تنۍ- غینډه (د وزیرستان لُغت)- (۲)د بجلۍ د بلولو یا د بل کوم برقی څیز د چالو کولو تنۍ-

بټنګ:(به-ټنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټانګو- د ناشپاتۍ د خاندان یوه مېوه- نباتاتی نوم پائرس پېشیا (PYRUS PASSIA)- (۲)بټن (عامیانه)-

بټنه:(به-ټۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بټن-

بټن:(بَ-ټن)اسم- واحد- مؤنث- تنۍ- تکمه- (م- انګریزی- بټن)-

بټنه:(بَ-ټۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بټن (عامیانه)-

بټوسکے:(به-ټوس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پټوسکے-

بټول:(به-ټه-ول)مصدر متعدی- (۱)څرمن وکښل- د بزې د څرمنې د وېښتو پۀ غرض د څرمنې څۀ حصه پرېکول- (۲)سندا کښېنول-

بټولے:(به-ټه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بټولی- مؤنث بټولې- وګورئ بټول-

بټون:(بَ-ټ-ون)حاصل مصدر- وګورئ بټول-

بټونکے:(بَ-ټ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بټونکی- مؤنث بټونکې- وګورئ بټول-

بټونګ:(بَ-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بټول-

بټونه:(بَ-ټ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بټول-

بټوه:(بټ-وه)اسم- واحد- مؤنث- بخځکۍ- وړوکې ګتۍ- د پېسو ساتلو کځوړه- د پېسو اېښودلو وړوکې بخځکۍ- جېبی بکس- جمع بټوې-

بټه:(بَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- بې مصالحې وریژې-

بټه:(بَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لویه ګټه- غټه ګټه- کټه ګټه-

بټه:(بَ-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- بقه- ټیغه- ټغه- زېږه- بوټه-

بټی:(بَ-ټی)اسم- جمع- مذکر- هغه اربشې چې صفا شوې او ټکېدلې وي- صفا سترا- پاکې- ټکېدلې اربشې-

بټیار:(بټ-یار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بټیارے- جمع بټیاران-

بټیاری:(بټ-یا-رۍ)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- د بټیاری مؤنث وګورئ بټیارے-

بټیارے:(بټ-یا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- د بټ کونکے- نینې کونکے- روټۍ پخونکے- هغه خاص کسب کر چې پۀ غم ښادۍ یا د بل څۀ خاص غنډې پۀ موقع باندې پۀ دیارۍ اخلے پخلے کوی- جمع بټیاران-

مؤنث بټیاری-

بټي بيابان:(بَ-ټي-بَ-يا-بانْ)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)بټي بېبان- بې اُبو او بې ګیا مېره چې دَ تندې نه پکښې مرغې ړندېږی- وَچ ډاګ- وَچه مېره- (۲)چولی بیابان-

بټي بېبان:(بَ-ټي-بې-بانْ)اسم صفت- وګوره بټي بيابان- (عامیانه)-

بټېر:(بَ-ټېرْ)اسم- واحد- مذكر- دَ شمالي يخې خطې يو مارغهٔ چې دَ ژمی پهٔ سر کښې دَ پښتنو علاقو ته رارسي- سائنسي نوم کاټرنکس (COTURNIX)-

بټېرباز:(بَ-ټېرْ-بازْ)اسم صفت- واحد- مذكر- مرزې ساتونکے او جنګونکے- جمع بټېربازان-

بټېرے:(بَ-ټې-رےْ)اسم- واحد- مذكر- مرز- جمع بټېری- وګوره بټېر-

بټې:(بَ-ټِي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- منډاؤ-

بټې:(بَ-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کرم خایُ- دَ خښتو پخولو یا شرابو ایستلو خاص خایُ- کوره- داش- (۲)دَ بټیا مؤنث- (۳)دَ جوارو دَ وړو یا دَ داسې نورو څیزونو دَ وریتولو خایُ- جمع بټیانې-

بچ:(بِچ)اسم- واحد- مذكر- هغه اواز چې دَ پیو لوشلو وخت کښې پیدا کیږی- (۲)کواښ- کورکور- زورنه-

بچ:(بَچ)اسم- واحد- مذكر- لویه ړنډه- کوتک- هغه لویُ لویُ لرګی چې دَ اوښ دَ بار پهٔ تړلو کښې پکاریږی- جمع بچونه-

بچ:(بَچ)اسم- واحد- مذكر- تخم- بوزغلے- زړے- جمع بچان-

بچ:(بَچ)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ خُلې دننه حصه- دَ ننه خُله- (۲)اُبهٔ چنبونه- (۳)ملې خلې- (۴)منډه- (۵)تکلیف- کړاؤ- (۶)دَ لرګی هغه خایُ چې وېنو خوړلے وی-

بچ:(بچ)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)تش- فضول- (۲)چنګلی-

بجاجے:(بَ-جا-جےْ)اسم- واحد- مذكر- مصنوعی-

بجاز:(بَ-جازْ)اسم- واحد- مذكر- وګوره بزاز-

بجازی:(بَ-جا-زیْ)اسم- واحد- مذكر- وګوره بزازی-

ببال:(بَ-بالْ)اسم- واحد- مذكر- سکارهٔ-

بجان:(بَ-جانْ)اسم- دَ خربوزې یا ایندوانې زړی-

بجاوول:(بَ-جا-وُ-وَلْ)مصدر متعدی- غږول- بجې (وخت) تېرول- (م- هندی- بجنا)-

بجاوېدل:(بَ-جا-وې-دَلْ)مصدر لازم- غږېدل- بجې (وخت) تېرېدل- (م- هندی- بجنا)-

بجټ:(بَ-جټْ)اسم- واحد- مذكر- میزانیه- دَ امدن او دَ خرڅ کلیز حساب- دَ کال مالی تخمینه- (م- انګریزی)-

بجد:(به-جدْ)صفت- پهٔ ضد- مُصر- اصرار کونکے- ضد کونکے- دَ بضد مُهمل- (ش- هندی)-

بجرګے:(به-جرْ-ګےْ)اسم- واحد- مذكر- یو قسم شین بوټے-

بجری:(بَج-رِیْ)اسم- واحد- مذكر- باجری- دَ کاڼو وړې زړې ټوټې- (ش- هندی)-

بجریل:(بَج-ره-يلْ)مصدر- پرې پرې کول- ټکړې ټکړې کول- ترازې کول-

بجریلے:(بَج-ره-يهٔ-لےْ)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګوره بجریل-

بجرین:(بَج-ره-ينْ)حاصل مصدر- وګوره بجریل-

بجریونکے:(بَج-ره-يونْ-کےْ)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګوره بجریل-

بجرینګ:(بَج-ره-ينګْ)حاصل مصدر- وګوره بجریل-

بجرینه:(بَج-ره-يهٔ-نهْ)حاصل مصدر- وګوره بجریل-

بجړ:(بَ-جړْ)اسم- واحد- مذكر- کټه خېلخانه- کَټ خاندان- کټه کورنۍ-

بجړا:(بَج-ړاْ)اسم صفت- واحد- مذكر- تیارخور- کامل- ناراسته- لټ- بېکاره-

بجړانګې:(بَج-ړانګْ-ګېْ)اسم- جمع- مؤنث- چیرړانګې- چړانګې- زړې او شلېدلې جامی- بیړانګې-

بجړه:(بَج-ړهْ)اسم- واحد- مؤنث- وربخلهٔ- اوربېلی- دَ پرتوګ پېنځه- جمع بجړې-

بجز:(به-جُزْ)حرف جار- بغېر- سوا- بې-

بجس:(بَ-جسْ)اسم- واحد- مذكر- سپېږمه- سنیږی- (م- فارسی)-

بجل:(بَ-جُلْ)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ کټو جوړونه- دَ جوړونو هډوکی- کیټی- ښنګرے- پړکے- بجلکه- دَ پښې کیټی- (۲)ببړی- سپېښته- (م- ترکی)-

بجل باز:(بَ-جُل-بازْ)اسم صفت- واحد- مذكر- پهٔ بجل لوبه کونکے- پهٔ بېډیو لوبه کونکے-

بجلکه:(بَ-جه-له-کهْ)اسم- واحد- مؤنث- وګوره بجل- جمع بجلکې-

بجلی:(بَج-لِیْ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو مقناطیسی قوت چې دَ الېکټران او پروټان دَ حرکت پهٔ نتیجه کښې پیدا کیږی- (۲)هغه قوت چې هېر مشینونه پرې چلیږی- (۲)برق- برېښنا- (افغانستان)-

بجن:(بَ-جنْ)اسم صفت- واحد- مذكر- سپړن- هغه څوک چې سپړې پکښې شوې وی-

بجنتوب:(بَ-جن-توبْ) اسم- سپړنتوب- سپړن والے-

بجه:(بهٔ-جهْ)اسم- واحد- مؤنث- وَچه زمکه- خشکه زمکه- جمع بجې-

بجه:(بَ-جهْ)اسم- واحد- مؤنث- دَ موسیقۍ یوه درې ګټېزه آله- باجه- ترینګړ- وګوره باجه-

بجه:(بهٔ-جهْ)اسم- واحد- مؤنث- ګونبے- یو قسم چینجے چې پهٔ غنمو کښې پیدا کیږی- جمع بجې-

بجه:(بهٔ-جهْ)اسم- واحد- مؤنث- سپږه- جمع بجې- (دَ ماشومانو لهجه)-

بجه:(بَ-جهْ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وخت دَ ځرګندولو دَ پاره دَ ګړیال دَ غږېدو شمېر چې اوس دَ وخت عامه پیمانه ده او دَ هرې یوې یا نیمې ګنټې سره هغه هومره بجې ونېلے شی- مثلاً دوه بجې، دوه نیمې بجې- جمع بجې-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکوڼ)، ہ "(ز-ړه)، ۀ "(ډو-بې-دهٔ)

بُجه:(بُ-جه)اسم- واحد- مؤنث- بوجه شوړه- ماشوړه- کشکوړے- هغه واښهٔ یا ټوټه یا بل څیز چې سوری پرې بندولے شي- جمع بُجې-

بُجه وجه:(بهٔ-جه-وهٔ-جه)متعلق فعل- لټ پهٔ لټ-

بجېدل:(به-جې-دل)مصدر لازم- خاموشه کېدل- چپ کېدل-

بجېدن:(به-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ بجېدل-

بجېدنګ:(به-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بجېدل-

بجېدنه:(به-جې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بجېدل-

بجېدونکے:(به-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بجېدونکي- مؤنث بجېدونکې- وګورئ بجېدل-

بجی:(به-جی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث بې حيا- بې شرمه- پليته ښځه- (غالباً دَ بجی نومې کومې ښځې لهٔ رعايته)-

بجی:(به-جی)اسم- واحد- مؤنث- تے- (دَ ماشومانو ژبه)-

بجی څټه:(به-جی-څ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوښ دَ بار سرباری پنډوکے-

بجے:(به-جے)اسم- زړے- زېړے- بيج- تخم- بج-

بځرک:(بځ-رک)اسم- واحد- مذکر- کشتی- (م- هندی- بجر)-

بخن:(به-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- حريص- مؤنث بخنه- جمع مؤنث بخنې-

بخنے پلار:(به-خه-نے-پلار)اسم- واحد- مذکر- پلندر- مېړنے پلار-

بخې بخې:(بهٔ-خې-به-خې)اسم صفت- نرم نرم-

بخې وخې:(بهٔ-خې-وهٔ-خې)اسم صفت- حيران- پرېشان-

بچ:(بچ)اسم- جمع- مذکر- (۱)اولاد- بال بچ- زوزاد- (۲)دَ بوټو تېغونه- (م- هندی)-

بچ:(بچ)اسم- جمع- مذکر- دَ يوې ترخې دوائی نوم-

بچ:(بچ)صفت- (۱)محفوظ- له خطرې ساتلے- (۲)روغ لهٔ بيمارۍ وغېره- (م- هندی)-

بچ:(بچ)فعل امر- خان وساته- محفوظ شه يا کړه- (م- هندی)-

بچاؤ:(بَ-چاؤ)اسم- (۱)ساتنه- بچ ساتنه- اسره- حفاظت- (۲)پناه- سلامتی- (۳)دَ حفاظت ځائې- دَ خطرې نه ساتلے شوے-

بچاوړ:(به-چا-وړ)اسم- واحد- مذکر- لويه دری- لوئې فرش-

بچاوړه:(به-چا-وړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کټ څادر- (۲)بستره- (۳)فرش- (۴)دری-

بچاوول:(به-چا-و-ول)مصدر متعدی- پناه ورکول- ساتل- محفوظ ساتل- ژغورل-

بچاوونکے:(به-چا-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بچاوونکي- مؤنث بچاوونکې- وګورئ بچاوول-

بچاوونه:(به-چا-و-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بچاوول-

بچاوېدل:(به-چا-وې-دل)مصدر لازم-ژغورل- ساتل- بچ کېدل- ژغورلے کېدل- ساتلے کېدل-

بچاوېدنه:(به-چا-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بچاوېدل-

بچاوېدونکے:(به-چا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بچاوېدونکی- مؤنث بچاوېدونکې- وګورئ بچاوېدل-

بچاوېدهٔ:(به-چا-وې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ بچاوېدل-

بچ بچ:(بچ-بچ)فعل امر- بچ شه- لار پرېږده- خان سمبال کړه- وګورئ پهٔ دېو معنو کښې بچ- (م- هندی)-

بچ بچاؤ:(بچ-به-چاؤ)اسم معرفه- (۱)خان ساتنه- حفاظت- (۲)ثالثی- يو بل لهٔ جګړې محفوظ ساتنه- صلح- (م- هندی)-

بچت:(به-چت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بچ شوے مال- (۲)کفايت شعاری-

بچر:(به-چر)اسم- واحد- مذکر- نوے څوان- دَ دړلسو يا دیارلسو کالو دَ عمر ځلمے- بچرکے-

بچرکے:(بَ-چر-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ بچر تصغير- ځلموټے- وګورئ بچر-

بچړے:(بَ-چهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- کُوټے- وړوکے- کوچانے- کوټکے-

بچړے:(به-چه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مېښې دَ لکی دَ وېښتو څنډے- بچکړے- دَ متروکې دَ سرڅنډے-

بچړی مړے:(بچ-ړی-مهٔ-ړے)اسم صفت- خوئې مړے- هغه څوک چې خوئې ئې مړوی- بچه مړے-

بچړے:(بچ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بچونے- بچے- اولاد- خوئې- بچوړے- (۲)دَ حيوان بچے-

بچک:(بَ-چک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کجوری دَ څانګې نوی تېغی- (۲)دَ تماکو دَ ګل سره نژدې دَ تماکو ورې پاڼې- بچکے- بچے- بوڅکے- بچ کچ- بچکک-

بچک:(بَ-چک)اسم- واحد- مذکر- ميرا- ميراؤ- مېراب- دَ ابهٔ خور دَ ابو دَ حفاظت او پهٔ مختلفو کليو باندې دَ وېشلو نګران- جمع بچکان-

بچ کچ:(بچ-کچ)اسم- جمع- مذکر- (۱)بال بچ- اولاد- زوزاد- (۲)واړهٔ بچی او کچه ماشومان-

بچ کچ:(بچ-کچ)اسم- جمع- مذکر- (۱)پاتې- پاتې شوی- (۲)پاتې شونی- (۳)دَ ځپلمی هغه پټ چې مچوغنو کښې اچولے شي-

بچکرکے:(به-چه-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه وړه آله چې يو مشين کښې دَ امداد دَ پاره پکارېږی- (۲)شپېته- (۳)دَ لرګی کاڼی يا دَ اُسپنې وړه ټکره- (۴)دَ لټ يا کوړکی دَ باندې کولو نرے سيخ- (۵)دَ جامو بعضو حصو کښې دَ کپړې ورې ورې ټوکړې- (۶)بچکی- جمع بچکرکی-

بچکړے:(بَ-چ-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ متروکې دَ سرڅنډے- (۲)دَ غوا مېښې دَ لکی څنډے- (۳)هغه وړه ټکره چې دَ لرګی، اسپنې يا دَ کپړې دَ مرمت دَ پاره پهٔ دغو څيزونو کښې اچولے شي-

بچکک:(بچ-کک)اسم- واحد- مذکر- دَ تماکو، کنو يا دَ نورو بوټو تېغی-

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لې)، ېړ (تن-دې) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

وګورئ بچک-

بچکے:(بَ-چَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بچکک-

بچکے:(بَ-چَ-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع بچکي- بچوکے- بچولے- د پیوی خُنډے-

بچکي:(بَ-چه-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بچکرکے-

بچګانه:(بَچ-ګا-نه)صفت- د ماشومانو سره تعلق لرونکے-

بچکی:(بَچ-کي)اسم- واحد- مذکر- کمېشن- منافع- چونګے- د خرڅون په وخت چې د اصل قیمت نه خرڅونکي یا د هغهٔ ایجنټ نه څهٔ زیاتی ګرې پېسی په لاس ورشي-

بچندر:(بَ-چن-در)اسم- واحد- مذکر- پرکټے- هغه ماشوم چې کُندېه یا پربښوے شوې ښځه ئې د خان سره د نوی مېړهٔ کور ته راولي- جمع بچندران- (م- فارسی)-

بچندره:(بَ-چن-دهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پرکټې- د بچندر مؤنث-جمع بچندرانې- (م- فارسی)-

بچنګ:(بَ-چَنګ)اسمِ تصغیر- مذکر- (۱)بچنګے- بچونګے- بچو- بچوکے- (۲)دَ مینې لهٔ کبله وړوکی ماشوم ته وئېلے کېدونکے لفظ- (۲)دَ طنز نه چاته وئېلے کېدونکے لفظ-

بچنګے:(بَ-چنګ-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ بچنګ-

بچو:(بَ-چو)اسم- (۱)خوږ- لور یا کشر ته دَ مینې کلمه- (۲)پردو ته طنزاً دخطاب کلمه-

بچوړی:(بَ-چو-ړی)اسم- جمع- مؤنث- لوئ وږدې جُرابې- (افغانستان)-

بچوړے:(بَ-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ انسان یا دَ حېوان بچے- (۲)دَ ډېرې مینې لهٔ کبله ماشوم ته وئېلے کیږی- میسوړے- مرغوړے- ماشوم زوئ- وړوکے ملک- (۲)طنزاً وئېلے کېدونکے لفظ-

بچوکے:(بَ-چو-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ بچنګ-

بچوکے:(بَ-چو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ بچکے- (۲)دَ پنې دَ سر څوکه- (۲)دَ سر دَ وېښتو دَ ترلو کپړه- (۴)پېوے- (۵)دَ چابک دَ سر خُنډے-

بچول:(بَ-چَ-وَل)مصدرِ متعدی- بچ کول- خلاصول- ساتل- پهٔ ځنګ کول- ژغورل- بچت کول-

بچونکے:(بَ-چَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بچونکی- مؤنث بچونکې- وګورئ بچول-

بچونګړے:(بَ-چونګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ انسان یا دَ حېوان وړوکے بچے-

بچونه:(بَ-چَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بچول-

بچونه:(ب-چو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بچاونه-

بچوے:(بَچ-وے)اسم- واحد- مذکر- تنکی څانګه-

بچوے:(بَ-چَ-وے)اسم- واحد- مذکر- جمع بچوی- (۱)دَ تازیانې سر- پېوے-

بچوکے-

بچونے:(بَ-چو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ لنکوټې اوبزانده لمنه-

بچه:(بَ-چه)اسمِ صوت- (۱)اچه- چوچکے- کچې- دَ وزې شړلو آواز- (۲)بچ شه-

بچه باز:(بَ-چه-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- اغلام باز- ملکانو سره بدفعلی کونکے- لواطت کونکے- ملکان ساتونکے- بچی خور-

بچه بازی:(بَ-چه-با-زی)اسم- مؤنث- اغلام- دَ بچه باز کار او پېشه-

بچه پونګ:(بَ-چه-پونګ)اسم- جمع- نسل- واړهٔ زاړهٔ- کورنی- ټبر- بچی مچی-

بچه خور:(بَ-چه-خور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ بچه باز-

بچه خوش:(بَ-چه-خوش)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- هغه څوک چې ښائسته ملکان ئې خوښ وی-

بچه ګته:(بَ-چه-ګ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وزیره ګته- لاکو لکړه- کنخه ګته- دَ کچې او مېنځې ګټې تر مېنځه ګته- دَ کټې ګټې نه پس دربمه ګته-

بچه ګرو:(بَ-چه-ګرو)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)کرواړه- (۲)دَ رېبلی شوی فصل پهٔ پټی کښې پاتې ډنډری- (۲)هغه موسم چې پکښې زړه غله ختمه شی او نوې لا رارسېدلې نهٔ وی-

بچه مرې:(بَ-چه-مهٔ-رې)صفت- مؤنث هغه ښځه چې ماشوم ئې مړ شوے وی-

بچه مړے:(بَ-چه-مهٔ-ړے)صفت- مذکر- هغه سړے چې ماشوم ئې مړ شوے وی-

بچی مار:(بَ-چی-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)انتهائی خوامشمند- (۲)وړسترکے- مؤنث بچی ماره-

بچی ماره:(بَ-چی-ما-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ بچی مار مؤنث- (۲)هغه ښځه چې خپل زامن ئې بدی شی- (۳)هغه ښځه چې حرامی څوئ ئې راوړے او وژلے وی- بدکاره ښځه- جمع بچی مارې-

بچې بچې:(بهٔ-چې-بهٔ-چې)اسمِ صوت- دَ چېلو او ګډو دَ را بللو خاص غږ- (۲)ډرې ډرې-

بچېدل:(بَ-چې-دل)مصدرِ لازم- ساتل کېدل- بچ کېدل- خلاصېدل- ژغورېدل- محفوظ پاتې کېدل-

بچېدنه:(بَ-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بچېدل-

بچېدونکے:(بَ-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بچېدونکی- مؤنث بچېدونکې- وګورئ بچېدل-

بچېدهٔ:(ب-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ بچېدل-

بچېری:(بَ-چې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بیانه- دَ اسپې بچی-بچېرے-

بچېرے:(بَ-چې-رے)اسم- واحد- مذکر- بیانې- دَ اسپې بچے- بچېری-

بچېرے:(بَ-چې-رے)دَ ندا کلمه- خوږ ته دَ مینې دَ خطاب کلمه- جمع بچېری- مؤنث بچېری-

بچي:(ب-چي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ "بچے" (وړومبی، دوېمه او شپږمه معنٰی کښې) مؤنث- (۲)لور ته دَ خطاب کلمه-

بچے:(بَ-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کم عمر انسان يا حېوان- (۲)چوچک- (۳)دَ بوټو قلمونه- (۴)دَ سرکي وغېره دَ خرابېدو نه پس مغې کښې جوړ شوے گُپ- (۵)دَ دېوال بهر ته راوتلې حصه چې گذاربدو ته نژدې وی- (۶)بې تجربې سړے- (۷)دَ دروغو تسلی- (۸)دَ مرز يو قسم چې غاړه يې سپينه وی- (۹)خوی ته دَ خطاب کلمه-

بڅخکی:(بَخ-خه-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړه کڅوړه، چې ښځې پکښې دَ گنډلو سامان ږدی- بخچکی- بخچی- (م- ترکی)-

بڅخکی:(بُخ-خه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وُکوړئ بڅخکی- (م- ترکی)-

بڅخه:(بُخ-خه)اسم- واحد- مؤنث- کڅوړه- بخچه- لويه کڅوړه چې جامې وغېره پکښې ايښوے شی- بخچه- بقچه- (م- ترکی)-

بڅرکے:(بَ-څَر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بڅرے- سپړکے- وړوکے انګار- (۲)پوټسکے- ذره- لږ څيز- جمع بڅرکی-

بڅرے:(بَ-څَهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وُکوړئ بڅرکے- جمع بڅری-

بڅکی:(بَخ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ گنډلو دَ ستنو دَ ايښوو لهٔ پاره وړه بوجنکی-

بڅه:(به-څه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرهٔ دَ يوې ګيا نوم- ببڅه-

بڅے:(به-څے)اسم- واحد- مذکر- بچے- ماشوم- دَ حېوان وړوکے- بچے-

بحال:(بَ-حالَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ حال- (۲)پهٔ خپل ځائې او مقام- (۳)پهٔ نوکرۍ واپس راغلے- دَ معطل کېدو نه پس پهٔ نوکرۍ دوباره لګولے شوے- (۴)زوړ حال ته بېرته راغلے- (م- فارسی)-

بحالی:(بَ-حا-لي)اسم- دَ بحال کېدو حالت- پهٔ خپل حال راتلهٔ- دوباره مقرر کېدهٔ- (م- فارسی)-

بحث:(بحثَ/باس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ دوؤ تنو تر مينځه زبانی يا تحريری دليل بازی- (۲)جګړه-- زبانی جګړه- (م- عربی)-

بحر:(بحرَ/به-حَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سمندر- درياب- (۲)دَ شعر دَ وزن مخصوصه پېمانه- (۳)دَ صفت پهٔ طور لوئې عالم فاضل- لوئې پوه- (۴)سخې- جمع بحرونه-

بحران:(بَح-رانَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)فېصله کُن وخت، ورځ يا لمحه- (۲)دَ مرض هغه کېفيت چې مريض دَ مرګ او ژوند تر مينځه نښتے وی- (۳)کشمکش- (م- عربی)-

بحرانی:(بَح-را-ني)اسم صفت- بحران ته منسوب- ګهوړی-

بحر بې پايان:(بَح-رې-بې-پا-يانَ)اصطلاح- (۱)هغه سمندر چې تَل يې نهٔ وی معلوم- ډېر لوئې او ژور سمندر- (۲- صفت)لوئې عالم- (۳)ډېر سخی- (م- فارسی)-

بحر ظلمات:(بَح-رې-ظُل-ماتَ)اسم- کالی درياب- قاری درياب- قالی درياب- هغه سمندر چې لار پکښې نهٔ ښکاری- (م- عربی)-

بحر و بر:(بَح-رو-بَر)اصطلاح- سمندر او زچه- لونده او وچه- ټوله دنيا-

بحری:(بَح-ري)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ښکار کونکی مارغهٔ نوم- باری-

بحری:(بَح-ري)اسم صفت- دَ بحر سره منسوب- سمندری- دريابی- (م- عربی)-

بحريه:(بَح-ري-يه)اسم- واحد- مؤنث- سمندری فوځ-

بحل:(ب-حِل)اسم- معاف کونه- پِل کونه- بخښنه- (م- فارسی/عربی)-

بحمدالله:(ب-حَم-دل-لاه)اصطلاح- دَ خدائې پاک پهٔ حمد- دَ شکر يئې دَ اظهار کلمه- (م- عربی)-

بحور:(بُ-حُورَ)اسم- جمع- مذکر- دَ بحر جمع- (۱)سمندرونه- (۲)دَ شعر دَ وزن خصوصی پېمانې- (م- عربی)-

بحيره:(بُ-حي-ره)اسم تصغير- وړوکے سمندر- (م- عربی)-

بخاتې:(بُ-خا-تې)اسم- جمع- مذکر- وُکوړئ پلوڅکی-

بخار:(بُ-خارَ)اسم- جمع- مذکر- دَ ګرمۍ لهٔ وجې راختلې دانې-

بخار:(بُ-خارَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګرمی- لوګے- بړاس- تپ- هواړ- (۲)غصه- تاؤ- (۳)تبه- (م- فارسی)-

بخاره:(بُ-خا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم خوږه خربوزه- (۲)دخلے- لوټ کوړے-

بخاری:(بُ-خا-ري)اسم- واحد- مذکر- دَ امام بُخاری رحمة الله عليه جمع کړے دَ حديثو کتاب چې دَ شپږو صحيحو کتابونو نه يو او وړومبے دے-

بخاری:(بُ-خا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- انګيټی- چندلی- چړی- تودلی-

بخبه:(بَخ-بِه)اسم- واحد- مؤنث- جمع بخبې- وُکوړئ بخی- (م- فارسی)-

بخت:(بَخت)اسم- واحد- مذکر- نصيب- قسمت- حصه- برخه- پاړه- مرغه- طالع- اقبال- جمع بختونه- (م- فارسی)-

بخت:(بُخت)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)مصروف- لګيا- مشغول- (۲)کېر- ښخ شوے- مؤنث بُخته- جمع مؤنث بختې-

بخت پوړی:(بَخت-پو-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قسمت پوړی- هغه لفافه چې پکښې دَ ماشومانو دَ پاره څهٔ څيز بند شوے وی-

بختر:(بَخ-تَر)اسم- واحد- مذکر- زغره- بکتر- بکتر- (ش- فارسی- بکتر- بکتر)-

بختوالے:(بُخت-وا-لے)اسم- مشغولتيا-

بختور:(بَخ-ت-وَر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- دَ ښهٔ بخت خاوند- دَ ښهٔ نصيب خُښتن- نېک نصيبه- بختيار- نېک مرغه- نېک بخته- خوش قسمته- مؤنث بختوره- جمع مؤنث بختورې-

بختول:(بُخ-ته-وَل)مصدر متعدی- مصروف کول- مشغولول- پهٔ څهٔ کار اخته کول- (۲)ښخول- کېروُل-

بختونکے:(بُخ-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بختونکی- مؤنث

"ی" (ځی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وُکوری تشريحات صفحه ۱

بختونکې- وګورئ بختول-

بختونه:(بخ-ته-وڼ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بختول-

بُخته:(بُوخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خټه چې قدم پکښې نښلی- (۲)مشکل-

بختي:(بخ-تي)اسمِ صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ بختور-

بختي:(بخ-تي)اسم- واحد- مذکر- هغه اوښ چې صرف د سورلی د پاره مخصوص وی او باری نهٔ وی-

بختیار:(بخت-یار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې بخت ئې ملګرے وی- بختور- قسمتی- بختی- د پښتنو یوه قبیله- جمع بختیاران-

بختیاری:(بخت-یا-ری)اسم- واحد- مؤنث- د بختیار سره متعلق-

بختین:(بخ-تین)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- بختي- بختور-

بختېدل:(بخ-تې-دل)مصدرِ لازم- (۱)مصروف کېدل- مشغوله کېدل- پهٔ څهٔ کار اخته کېدل- (۲)نښلېدل- کېږېدل-

بختېدن:(بخ-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ بختېدل-

بختېدنګ:(بخ-تې-دنګ)حاصلِ مصدر-. وګورئ بختېدل-

بختېدنه:(بخ-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بختېدل-

بختېدونکے:(بخ-تې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بختېدونکي- مؤنث بختېدونکې- وګورئ بختېدل-

بختېدونے:(بخ-تې-دو-نے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع بختېدوني- مؤنث بختېدونې- وګورئ بختېدل-

بخچکی:(بخ-چه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بخڅکی-

بخچکی:(بخ-چه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بخڅکی-

بخچه:(بخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بخڅه- جمع بخچې-

بخڅکی:(بخ-څه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ بخڅکی-

بخڅه:(بخ-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بخڅکی-

بخره:(بخ-ره)اسم- واحد- مؤنث- جمع بخرې- (۱)حصه- (۲)وراثت- (۳)د جنس پهٔ شکل کښې معاوضه یا کرایه- (۴)نصیبه- قسمت- (۵)برخه- (۶)ولایت- بزرګی- (۷)د زمکې یوه حصه چې رقبه ئې مختلفو علاقو کښې بیله بیله زی-

بخره من:(بخ-ره-من)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)خوشحاله- (۲)بخره موندونکے- (۳)خوش نصیب- مؤنث بخره منه-

بخشش:(بخ-شش)اسم- مذکر- انعام- ورکړه- بخښنه- معاف کونه- بخشش- بخښښ-

بخشی:(بخ-شی)اسم- واحد- مذکر- د مغلو پهٔ سرکاری نظام کښې د تنخواه وغېره حساب کونکے افسر- اکاونټنټ جنرل- خزانچی-

بخشیش:(بخ-شیش)اسم- واحد- مذکر- هبه- چا ته د انعام پهٔ ډول پیسې، د استعمال څیز یا زمکه ورکونه- عطیه- بخښښ- بخشش-

بخښښ:(بخ-ښښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بخشش/بخشیش-

بخښل:(بخ-ښل)مصدرِ متعدی- (۱)معاف کول- (۲)پل کول- (۳)یو څیز چا ته ورکول-

بخښلے:(بخ-ښهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع بخښلی- مؤنث بخښلې- وګورئ بخښل-

بخښندویه:(بخ-ښن-دو-یه)اسمِ فاعل/صفت- واحد- مذکر/مؤنث- جمع بخښندوني- معافی ورکونکے- بخښونکے- سخی- بخښنده-

بخښنده:(بخ-ښن-ده)اسمِ فاعل/صفت- واحد- مذکر/مؤنث- انعام ورکونکے- بخښونکے- بخښندویه- (م- فارسی)-

بخښنه:(بخ-ښهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بخښل-

بخښونکے:(بخ-ښون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بخښونکی- مؤنث بخښونکې- وګورئ بخښل-

بخښونے:(بخ-ښو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع بخښونی- مؤنث بخښونې- وګورئ بخښل-

بخښه:(بخ-ښهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ بخښل-

بُخل:(بُ-خل)اسم- واحد- مذکر- کنجوسی- شومتیا- سختی- شوموالی- ممسکی- کروټی- بخیلی- سوکتوالے-

بخله:(بخ-له)اسم- واحد- مؤنث- ورخاړے- د یو ساګ نوم- نباتاتی نوم پورټولیکا اولریسیا (PORTOLICA OLRISSIA)-

بخمل:(بخ-مل)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه مشهوره رېښمینه کپړه- مخمل- (۲)نرم- نازک- پوست (دېو معنو کښې صفت)- (ش- عربی/فارسی مخمل)-

بخملی:(بخ-م-لی)اسم- واحد- مذکر- د سپرلی د موسم یو الوتونکے سور رنګے چینجے- سره ناوې-

بخملی:(بخ-م-لی)اسمِ صفت- د بخمل خاصیت لرونکے-

بخملی:(بخ-م-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

بخملی:(بخ-م-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیشوګی- پشی-

بخملے:(بخ-م-لے)اسم- واحد- مذکر- یو مارغهٔ چې د شپې الوزی-

بخن:(به-خن)لاحقه- د خنو رنګونو پهٔ آخر کښې د راتللو پهٔ صورت کښې معنٰی کښې کمے پېدا کونکې لاحقه-

بخن بخن:(ب-خن-ب-خن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بخنه بخنه- رنګا رنګ- قسما قسم- مختلف رنګ- مؤنث بخنه بخنه- جمع مؤنث بخنې بخنې-

بخور:(بخ-زر)اسم- جمع- مذکر- هغه مارغان چې پهٔ خوراک لګیا وی-

بخوړے:(ب-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خیالی بؤ- بؤ- بَلا- (۲)د بوسو سخے- ړېږے- جمع بخوړی- (افغانستان)-

بخول:(بخ-ول)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوګل- (۲)فریاد- زوېرګے- آه-

بخوله:(بخ-وهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بده واقعه- ناڅاپی حادثه- ستم- غمژنه واقعه- (۲)سالنډے- جمع بخولې- (افغانستان)-

بخیل(ب-خیل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)خېلی- ضدی- ژړاندو- اړک- سخت- (۲)ممسک- کنجوس- شوم- د سخی ضد- (۳)هغه ماشوم چې خېل

نیسی او هر وخت يې په زړا خُله ورانه وی- مؤنث بخیله- جمع مؤنث بخیلې- جمع بخیلان-

بخیلی:(به-خي-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شومتیا- کنجوسی- پیسه چوکی- (۲)ناړامی- ناړامتیا- ضد- خپل- سختی-

بخی:(به-خي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کینده- په لاس یا په مشین کړے نیغ گنډ- (ش- فارسی- بخیه)-

بد:(بَد)اسم- واحد- مذکر- خنزیر- سرکوزے- بد ځناور-

بد:(بَد)اسم صفت- (۱)خراب- ناکاره- د ښهٔ ضد- خُشے- (۲)فسادی- جگړالو- شریر- د سخت، ښهٔ، چالاک او تکړه په معنو کښې استعمالیږی- جمع بدان- مؤنث بده- جمع مؤنث بدې/بدانې- د اسمونو سره د سابقې په صورت کښې د جوړ شوی صفت آخرنے توری "ه" لرونکے وی-

بداختر:(بَد-اَخ-تَر)اسم صفت- واحد- مذکر- بدمرغه- بدنصیبه- بدبخته- سپیرهٔ- بدفاله- بدشگونه- (م- فارسی)- بداخښے:(بَد-اَخ-ښے)اسم- واحد- مذکر- د خور خاوند- (متروک)- بداخلاق:(بَد-اَخ-لاق)اسم صفت- واحد- مذکر- بدخویه- بدکرداره- بداخلاق لرونکے- غیر مهذب- جمع بداخلاقی- مؤنث بداخلاقه- جمع مؤنث بداخلاقې- بداخلاقی:(بَد-اَخ-لا-قی)اسم- د بداخلاق کیدو حالت- (م- فارسی)- بدارِوا:(بَد-اَر-وا) اسم صفت- واحد- مذکر- اصل "بدارواح" دے- وړ سترگے- حریص- اروا ویړے- چې مړیږی نه- بخن- بدارواتوب:(بَد-ار-وا-توب)اسم- د بداروا کیدو حالت- بدارواني:(بَد-ار-وا-ني)اسم- واحد- مؤنث- د بداروا کیدو حالت- بدارواتوب- بداصل:(بَد-اَ-صل)اسم صفت- واحد- مذکر- کم ذاته- کمینه- رذیل- جمع بداصلان- مؤنث بداصله- جمع مؤنث بداصلې- بداطوار:(بَد-اَط-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- بداخلاق- بدچلنه- بې واکه- بدمعاش- چې طور اطوار يې خراب وی- (م- فارسی)- بداعتقاد:(بَد-اع-تِ-قاد)اسم صفت- واحد- مذکر- بې عقیدې- هغه څوک چې عقیده يې خرابه وی- مؤنث بداعتقاده- جمع مؤنث بداعتقادې- (م- فارسی)- بدانتظامه:(بَد-ان-تِ-ظا-مه)اسم صفت- هغه څوک چې د یوې معاملې ښهٔ بندوبست نهٔ شی کولے- بې بندوبسته- خراب بندوبست کونکے- بدانتظامی:(بَد-ان-تِ-ظا-مي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خراب انتظام- گډوډ بندوبست- (۲)ړے کړے- جمع بدانتظامی- بداندیښ:(بَد-اَن-دیښ)اسم صفت- واحد- مذکر- بدنیته- بدزړے- تورنیتے- خراب- بد- باطن- (م- فارسی)- بداندیښی:(بَد-اَن-دي-ښي)اسم- واحد- مؤنث- بدنیتی- تورنیتی- بدباطنی- جمع بداندیښی- بداواز:(بَد-آ-واز) اسم صفت- واحد- مذکر- مکروه اوازه- بداواز لرونکے- بداوازے:(بَد-آ-وا-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- د معنې د پاره وگوری بداواز- بداوخښے:(بَد-او-ښے)اسم- واحد- مذکر- د خور خاوند- (متروک)- بداوی:(بَ-دا-وي)اسم صفت- دشمنی- تربگنی- بدباطن:(بد-با-طن) اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې اندرون يې خراب وی- مؤنث بدباطنه- جمع مؤنث بدباطنې- بدبخت:(بَد-بخت)اسم صفت- واحد- مذکر- سپیرهٔ- بدقسمته- کم نصیبه- بدنصیبه- جمع بدبختان- مؤنث بدبخته- بدبختی:(بَد-بخ-تي)اسم- واحد- مؤنث- بدنصیبی- بدقسمتی- سپیرهٔ توب- د بدبخت کیدو حالت- جمع بدبختی- بدبد:(بَد-بَد) اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- خراب خراب- بدکار بدکار- قابل رحم- زران وران- خطا خطا- مؤنث بده بده-جمع مؤنث بدې بدې- بدبو: (بَد-بُو)اسم- واحد- مذکر- سخا بوئی- خراب بوئی- سپیرن- بدبوړے: (بَد-بو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- بوټ وربوزے- خفه- د تریو تندی خاوند- بدبین:(بَد-بین)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د خوشبین ضد- هغه څوک چې هر شے ورته په نظر بد ښکاری- (۲)مخالف- دشمن- بدبوهے:(بَد-بو-هے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع بدبوهی- مؤنث بدبوهه- وگوری بدبویه- بدبوئی:(بَد-بو-ئي)اسم- واحد- مؤنث- د خراب بوئی حالت- هغه کیفیت چې د سخا څیز په نتیجه کښې پیدا شوے وی- بدبوئیں:(بَد-بو-ئیں)اسم- واحد- مذکر- وگوری بدبوئی- بدبویه:(بَد-بو-یه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- خراب بوئ لرونکے- سخا- گنده بوئی لرونکے- بدپرهیز:(بَد-پر-هیز)اسم صفت- واحد- مذکر- بې احتیاطه- پرهیز نهٔ کونکے- پال نهٔ ساتونکے- بدپرهیزی: (بَد-پر-هي-زي)اسم- واحد- مؤنث- بې احتیاطی- بې پالی- بې پرهیزی- پرهیز نهٔ کونه- د حد نه تجاوز کونه- فضول خرچی- بدپوره:(بَد-پو-ره) اسم صفت- واحد- مذکر- د قرض معامله کښې کوته سړے- بې اعتماده- بې معامله- جمع بدپوری- بدپورے:(بَد-پو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- په قرض یا نورو معاملو کښې کوته- بد معامله- مؤنث بدپوره- جمع بدپوری- وگوری بدپوره- بدپوزے:(بَد-پو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- بده پوزه لرونکے- خراب پوزے- جمع بدپوزی- بدتر:(بَد-تَر) اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر خراب- نهایت خراب- د بد "تفضیل بعض"- جمع بدتران- مؤنث بدتره- بدتری:(بَد-تَ-ري)اسم- مؤنث- د بدتر کیدو حالت- وگوری بتری- بدترین:(بَد-تَ-رین)اسم صفت- واحد- مذکر- بې کچه خراب- ډېر زیات خراب- د بد "تفضیل کُل"- جمع بدترین- بدتمیز:(بَد-تَ-میز)اسم صفت- واحد- مذکر- تمیز نهٔ لرونکے- وران- بې حیا- شریر- بې لحاظه- کاواک- بې ډبه- رذیل- مؤنث بدتمیزه- جمع مؤنث بدتمیزې- بدتمیزه:(بَد-تَ-مي-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د بدتمیز تانیث او جمع- وگوری بدتمیز- بدتمیزی:(بَد-تَ-مي-زي) اسم- واحد- مؤنث- د بدتمیز کیدو حالت- بې تمیزه کار- بې حیائی- بداخلاقی- بدتهذیب:(بَد-ته-ذیب)صفت- هغه څوک چې تهذیب نهٔ لری- گوار- بدتهذیبی:(بَد-ته-ذي-بي)اسم- واحد- مؤنث- د بد تهذیبه کیدو حالت- بدتیا:(بَد-تیا)اسم- واحد- مؤنث- بدوالے- بدتوب- بدکیدهٔ- بدجوله:(بَد-جو-له)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- بدرنگه- بدشکله- وران شکلے- بدقواره- بې نمکه- بدچاروکے:(بَد-چا-رو-کے)اسم صفت- واحد-

مذکر- بدکاره- بدچلنه- بدفعله- بدچلن:(بَد-چه-لَن)اسم صفت- واحد- مذکر- بدکرداره- بدکاره- بدچلند- مؤنث بدچلنه- جمع مؤنث بدچلنې- بدچلند:(بَد-چه-لَند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدچلن- بدچلنی: (بَد-چه-له-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدچلنه کېدو حالت- بدخونی- بداخلاقی- بدحال:(بَد-حال)اسم صفت- واحد- مذکر- بدروزګاره- خراب حالت لرونکے- سپېرۀ- بدحاله:(بَد-حا-له)اسم صفت- مؤنث- وګورئ بدحال- بدحالی:(بَد-حا-لی)اسم- مؤنث- دَ بدحاله کېدو حالت- بدخرڅ:(بَد-خرڅ)اسم صفت- مذکر- فضول خرچه- عیاش- غېر مقتصد- هغه څوک چې بې ځایه لګښت کوی یا دَ لږ لګښت په ځایُ ډېر لګښت کوی- مؤنث بدخرڅه- بدخرڅی:(بَد-خر-څی)اسم- واحد- مؤنث- بې ځایه خرڅ- دَ امدن نه زیات خرڅ- فضول خرچی- بدخرڅے:(بَد-خر-څے) اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدخرڅ- بدخصلت:(بَد-خص-لت) اسم صفت- مذکر- خراب خصلت لرونکے- بدخویه- مؤنث بدخصلته- جمع مؤنث بدخصلتې- (ش- فارسی)- بدخصلتی:(بَد-خص-ل-تی)اسم- واحد- مؤنث- بدعادتی- بدخونی- بداخلاقی- بدکرداری- بدخط:(بَد-خط) اسم صفت- (۱)دَ خوش خط ضد- خراب خط لیکونکے- (۲)بدرنګ- جمع مؤنث بدخطې- (ش- فارسی)- بدخطی:(بَد-خه-طی)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوشخطی ضد- خراب خط- بدخلق:(بَد-خلق)اسم صفت- واحد- مذکر- بدخویه- بدمزاجه- بدخونی لرونکے- پوچ خُلے- (م- فارسی)- بدخلقی: (بَد-خُل-قی)اسم- مؤنث- بدخونی- بدمزاجی- دَ بدخُلق کېدو حالت- بدخلے:(بَد-خُ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بده خُله لرونکے- کنځل مار- وران خُلے- بدزبان- پوچ خُلے- (۲)چیچونکے سپے- وران سپے- داړونکے- بدخو:(بَد-خو)اسم صفت- مذکر- بدخونی لرونکے- بدخویه- دَ خرابو عادتونو خاوند- بدخوا:(بَد-خوا)اسم صفت- بدغښتونکے- دَ خېرخوا ضد- دښمن- جمع بدخواهان- (م- فارسی)- بدخوابی:(بَد-خوا-بی)اسم- واحد- مؤنث- بې ارامی- بدخوبی- (افغانستان)- بدخواهی:(بَد-خوا-هی)اسم- واحد- مؤنث- بدغښتنه- دَ بدخواه کېدو حالت- دښمنی- (م- فارسی)- بدخولے:(بَد-خو-لے) اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدخلے- بدخونده:(بَد-خون-ده) اسم صفت- مذکر- خراب خوند لرونکے- بدذائقه- بده مزه لرونکے- بې خونده- بې مزې- بدخوندی:(بَد-خون-دی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدخونده کېدو حالت- وګورئ بدخونده- بدخوو:(بَد-خوو)اسم- واحد- مذکر- بدخواهی- دښمنی- بدخویه:(بَد-خو-یه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدخو- بدخونی:(بَد-خو-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بدخُلقی- بدخېره:(بَد-خې-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- فېض نۀ رسونکے- فائده نۀ ورکونکے- بدخېری:(بَد-خې-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدخېره جوړېدو حالت- بددعا:(بَد-دُ-عا)اسم- واحد-مؤنث- ښېره- ازار- دَ خدایُ نه دَ چا دَ نقصان سوال- (ش- فارسی)- بددل:(بَد-دل)

اسم صفت- واحد- مذکر- مایوس- حوصله ماتے- مات زړے- جمع بددلی- بددلی:(بَد-د-لی)اسم- مؤنث- دَ بددل کېدو حالت- زړۀ ماتېدنه- حوصله ماتېدنه- (م- فارسی)- بددماغ:(بَد-د-ماغ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بدو مغزو خاوند- تریخ- کبرژن- مغرور- بدخویه- تېز طبیعته- بددماغه- مؤنث بددماغه- جمع مؤنث بددماغې- (م- فارسی)- بددماغی:(بَد-د-ما-غی)اسم- واحد- مؤنث- غرور- کبر- لوئی- دَ بددماغه کېدو حالت- (م- فارسی)- بددیانت:(بَد-دی-یا-نت) اسم صفت- دیانت نۀ لرونکے- ټګ- درغل- (م- فارسی)- بددیانتی: (بَد-دی-یا-ن-تی)اسم- واحد- مؤنث- ټګی- درغلی- دَ دیانت نۀ لرلو حالت- دَ بددیانت کېدو حالت- بدډوله:(بَد-ډو-له)اسم صفت- واحد- مذکر- بدرنګه- بدشکله- بدذات:(بَد-ذات)اسم صفت- واحد- مذکر- کم ذات- خراب ذات لرونکے- کم اصل- رذیل- کچر- کمینه- (م- فارسی)- بدذاتی:(بَد-ذا-تی)اسم- واحد- مؤنث- کم اصل توب- کمینه توب- دَ بدذات کېدو حالت- بدذائقه:(بَد-ذا-ئ-قه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ بدخونده- بدذهن:(بَد-ذ-هن)اسم صفت- واحد- مذکر- کم دماغه- ناپوهه- کم عقل- بدذهنی:(بَد-ذه-نی)اسم- مؤنث- کم دماغی- ناپوهی- کم عقلی- دَ بدذهنه کېدو حالت- بدراه:(بَد-راه) اسم صفت- واحد- مذکر- بدرهه- بې لارې- لۀ لارې اوړېدلے- ګمراه- پۀ بده لار تلونکے- (م- فارسی)- بدرنګ:(بَد-رنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خوش رنګ ضد- بدشکل لرونکے- جمع بدرنګی- مؤنث بدرنګه- جمع مؤنث بدرنګې- بدرنګی:(بَد-رنګ-ګی)اسم- مؤنث- (۱)بې خوندی- بدمزګی- (۲)بد حالی- (۳)بې عزتی- سپکوالے- خرابتیا- خرابی- (۴)دَ تاش یوه لوبه- طرب کښې هغه حالت چې چاسره دَ رنګ پاڼې نۀ وی- بدرو:(بَد-رو)اسم صفت- مذکر- بدمخے- خراب شکل لرونکے- وران شکل لرونکے- بدزبان:(بَد-ز-بان)اسم صفت- مذکر- سخاخلے- کنځل مار- ستغ ژبے- بدکلامه- بدژبے- پوچ خُلے- دَ ترخې ژبې خاوند- (م- فارسی)- بدزبانی:(بَد-ز-با-نی)اسم- واحد- مؤنث- بده خُلۀ- کنځل- خرابه ژبه- دَ بدزبان کېدو حالت- بدزړے:(بَد-زۀ-ړے) اسم صفت- پۀ زړۀ خیرن- بدنیته- دَ بدزړۀ لرونکے- کینه ګر- جمع بدزړی- مؤنث بدزړې- بدژبے:(بَد-ژۀ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- بدزبان- دَ ترخې ژبې خاوند- جګړمار- پوچ خُلے- بې واکه- ستغ ژبے- بدسترګے:(بَد-ستر-ګے)اسم صفت- مذکر- (۱)بې حیا- سپین سترګے- بې شرمه- وران سترګے- (۲)هغه څوک چې نظر ئې لګی- بدسرشت: (بَد-سه-رشت)اسم صفت- مذکر- بدفطرت- بداصل- بدطینت- (م- فارسی)- بدسرے:(بَد-سه-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خراب سر لرونکے- (۲)کبرژن- مغرور- (۳)لېونے- بې وقوف- کم عقل- احمق- پۀ خبره نۀ پوهېدونکے- بدسارے- (۴)بې غېرته- سرکوزے- بدسګال: (بَد-سه-ګال)اسم صفت- مذکر- بدخواه- دښمن- بدغښتونکے- بدسلوک:

"زبر"(خ-بڼه-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "ۀ"(ږو-بې-دۀ)

(بَد-س-لوک)اسم صفت- واحد- مذکر- بدسلوکه- بدخویه- بدژبے-
پوچ خُلے- بدچلند- بدګذران- بدګوزاره- بدسلوکی:(بَد-س-لو-کي)اسم-
مؤنث- (۱)خراب او نامناسب سلوک- خرابه رویه- ناوړه رویه- ناکاره عمل-
بدسولے:(بَد-سو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- حریص- وږسترګے-
حرصي- حرصناک- بدسیرت:(بَد-سي-رَت)اسم صفت- خراب سیرت
لرونکے- بداخلاق- بدکردار- د خرابو خویونو خاوند- بدشاګوم:
(بَد-شا-ګوم)اسم صفت- بدشګوم- بدبخت- (افغانستان)- بدشکل:
(بَد-شَه-کل)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدصورت- (م- فارسی)-
بدشکلی:(بَد-شَک-لي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدشکل کېدو حالت- بدرنګی-
سخارنګی- بدشګوم:(بَد-شه-ګوم)صفت- وګورئ بدشګون- (افغانستان)-
بدشګون:(بَد-شَه-ګون)اسم صفت- مذکر- سپېره- منحوس- خراب شګون
لرونکے- بدشګونی:(بَد-شَه-ګو-ني)اسم- واحد- مؤنث- د بدشګون کېدو
حالت- سپېرهٔ توب- بدقسمتی- (م- فارسی)- بدصورت:(بَد-صو-رَت)
اسم صفت- بدشکل- بدرنګ- دَ ښائسته ضد- بدصورتي:(بَد-صو-رہ-تي)
اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بدشکلي- بدطینت:(بَد-طي-نَت)اسم صفت-
مذکر- بدذاته- بداصله- فطرت کښې ورانے لرونکے- خمیر کښې شرارت
لرونکے- بدطینتي:(بَد-طي-ن-تي)اسم- واحد- مؤنث- بدذاتي-
بدخوئي- بدظن:(بَد-ظَن)اسم صفت- واحد- مذکر- شکي- بدګوني
کونکے- (م- فارسی)- بدظني:(بَد-ظَه-ني)اسم- واحد- مؤنث- شک-
بدګوماني- دَ بدظن کېدو حالت- بدعمل:(بَد-ع-مَل)اسم صفت- واحد-
مذکر- خراب کارونه کونکے- بدکردار- لوچه- هغه سړے چې عمل ئې ښهٔ نهٔ
وی- مؤنث بدعمله- جمع مؤنث بدعملې- بدعملي:(بَد-ع-م-لي)اسم-
واحد- مؤنث- بدکرداری- بدفعلي- دَ بدعمله کېدو حالت- بدعهد:
(بَد-عه-هَد)اسم صفت- واحد- مذکر- وعده نهٔ پوره کونکے- بې لوظه-
بې وعدې- مؤنث بدعهده- جمع مؤنث بدعهدې- بدعهدی:(بَد-عه-هه-
دی)اسم- مؤنث بې لوظي- دَ بې عهده کېدو حالت- بدغږ:(بَد-غږ)
اسم صفت- مذکر- بد او خراب اواز لرونکے- بد ږغ لرونکے- مؤنث
بدغږه- بدغږی:(بَد-غه-ږی)اسم- مؤنث- دَ بدغږه کېدو حالت-
بدغونے:(بَد-غو-نے)اسم صفت- مذکر- وګورئ بدشکل- بدفال:(بَد-فال)
اسم صفت- مذکر- سپېره- منحوس- مؤنث بدفاله- بدفالي:(بَد-فا-لي)
اسم- مؤنث- وګورئ بدشګوني- بدفعل:(بَد-فعل)اسم صفت- مذکر- خراب
کارونه کونکے- بداخلاق- حرام کار- اغلام یا زنا کونکے- بدفعلي:
(بَد-فع-لي)اسم- مؤنث- حرام کاری- بدعملي- بدکاري- بداخلاقي- اغلام
یا زنا- بدفعل کونه- بدفلک:(بَد-فَ-لَک)اسم صفت- مذکر- سپېرهٔ-
خراب قسمت لرونکے- بدبخت- بدقسمت- مؤنث بدفلکه- بدقسمت:
(بَد-قس-مَت)اسم صفت- مذکر- وګورئ بدفلک- بدقسمتي:(بَد-قس-م-
تي)اسم- مؤنث- بدبختي- بدنصیبي- دَ بدقسمت کېدو حالت- بدقماش:
(بَد-قه-ماش)اسم صفت- بدمعاش- بدعمله- بدکار:(بَد-کار)اسم صفت-
واحد- مذکر- دَ بدکار کونکے- زناکار- بدکردار- بدچلن- بدفعله-
بدعمله- جمع بدکاران- مؤنث بدکاره- جمع مؤنث بدکارې- بدکاری:
(بَد-کا-ري)اسم- مؤنث- بدفعلي- زناکاری- بدچلني- دَ بدکاره کېدو
حالت- بدکردار:(بَد-کر-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- بد عمل- بدچلن-
بداخلاق- دَ نېکۍ دښمن- بدخویه- بې سړیتوبه- دَ بدې رویې څښتن-
(م- فارسی)- بدکرداری:(بَد-کر-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- بدعملي-
بدکاري- بداخلاقي- زنا- بدکوری:(بَد-کو-ری)اسم- واحد- مؤنث-
بدکاري- وران کاری- بدفعلي- بدګزران:(بَد-ګز-ران)اسم صفت- واحد-
مذکر- (۱)بې ګزارې- بدسلوکه- بدخویه- بدګزرانه- هغه څوک چې ګزران
ورسره ګران وی- (۲)هغه څوک چې اقتصادی طور ښهٔ نهٔ وی او یا شوم وی-
مؤنث بدګزرانه- جمع مؤنث بدګزرانې- بدګزراني:(بَد-ګز-را-نی)اسم-
دَ بدګزران کېدو حالت- بده ګوزاره- بدسلوکي- ښهٔ سلوک نهٔ کونه-
بدمعاملګی- اکاړی- بدګمان:(بَد-ګَ-مان)اسم صفت- واحد- مذکر-
وګورئ بدګومان- بدګماني:(بَد-ګَ-ما-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ
بدګوماني- بدګو:(بَد-ګو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بدخُلے-
بدګوشنے:(بَد-ګو-شه-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بدې ګوشنې خاوند-
سپېرهٔ مخے- بدمخے- دَ بدې ګونې خاوند- مؤنث بدګوشنه- جمع
بدګوشنې- بدګومان:(بَد-ګو-مان)اسم صفت- شکمن- شکي- خراب ګومان
لرونکے- مؤنث بدګومانه- بدګوماني:(بَد-ګو-ما-ني)اسم- مؤنث-
دَ بدګومان کېدو حالت- شکمني- بدظني- خراب ګومان لرنه- بدګوڼیا:
(بَد-ګوڼ-یا)اسم صفت- (۱)بې سمونه- غېر افقي- (۲)هغه څیز چې سمون
ئې برابر نهٔ وی- (۲)دېوال، کټ، کرسۍ یا چوکاټ چې پهٔ ګوڼیا برابر نهٔ
وی- چې دَ نوی "۹۰" درجو زاویه نهٔ جوړوی- کیغوچ- بدګوڼے:(بَد-ګو-ڼے)
اسم صفت- واحد- مذکر- بدغونے- وران شکلے- دَ تریو او ګونجې تندی
لرونکے- بدشکله- جمع بدګوڼی- بدګوهر:(بَد-ګو-هَر)اسم صفت- واحد-
مذکر- بدذاته- بداصله- بدګوني:(بَد-ګو-ني)اسم- واحد- مؤنث-
بدزباني- بده ویینا- پوچ ګوني- بدګونے:(بَد-ګو-نے)اسم صفت- واحد-
مذکر- بدزبانه- بدویونکے- بدلاری:(بَد-لا-ري)اسم- مؤنث- بې لاري-
بې لحاظي- بدلحاظي- ټګی- لار غلطونه- بدلارے:(بَد-لا-رے)اسم صفت-
ګمراه- لارغلطے- بې لارې- پهٔ غلطه لار روان- جمع بدلاری- بدلامي:
(بَد-لا-مي)اسم- وګورئ بدنامي- (بل قرأت)- دلام:(بَد-لام)اسم صفت-
وګورئ بدنام- (بل قرأت)- بدلحاظ:(بَد-لې-حاظ)اسم صفت- واحد-
مذکر- لحاظ نهٔ کونکے- کلک سترګے- بې مخه- بې حیا- بې شرم-
بدلحاظي:(بَد-لې-حا-ظي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بد لحاظه کېدو حالت-
کلک سترګوالے- بدلمن:(بَد-لَ-من)اسم صفت- مذکر- دَ پاک لمن ضد-
بدناموسه- بدعمله- بدکار- بداخلاق- بدچلن- مؤنث بدلمنه- جمع
بدلمنې- جمع مؤنث بدلمنې- بدمخي:(بَد-مَه-خي)اسم- واحد- مؤنث-
بدلحاظي- سترګې سپینونه- بې لحاظي- بې شرمي- شوخي- بې مروتي-

ئ (ښځینه-رل)، ې (مې-ره-وِل)، ی (پیا-لی)، ـې (تن-دې) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

بدمخې:(بَد-مَهٔ-خې)اسم صفت- مذکر- (۱)بدشکل- بدرنګ- بدصورت- (۲)بې شرم- بې حيا- بې لحاظ- (۳)ناپوهه- کم عقل- بدمذهب: (بَد-مَذ-هَب)اسم صفت- مذکر- خراب مذهب لرونکې- کافر- منکر- هغه څوک چې خرابه مذهبي عقيده لري- دَ اسلام دَ دائرې نهٔ بهر- بدمرغه: (بَد-مَر-غه)اسم صفت- دَ نېک مرغه ضد- بدقسمته- بدنصيبه- اسکېرنه- بدمرغي:(بَد-مر-غي)اسم- مؤنث- دَ بدمرغه کېدو حالت- سپېرهٔ والې- بدشګوني- بدمزاج:(بَد-مِ-زاج)اسم صفت- مذکر- خراب مزاج لرونکې- غصه ناک- کبرژن- مغرور- بدخويه- خراب دماغ لرونکې- بدمزاجي: (بَد-مِ-زا-جي)اسم- مؤنث- دَ بد مزاج کېدو حالت- غصه ناک کېدنه- کبر- بدمزګي:(بَد-مه-زه-ګي)اسم- مؤنث دَ بدمزه کېدو حالت- بې خوندي- ناراضګي- خفګان- بې مزې توب- بدمزه:(بَد-مه-زه)اسم صفت- (۱)خرابه مزهٔ لرونکې- بې خونده- بې مزې- خوند نهٔ لرونکې- خراب خوند لرونکې- بې ذائقه- (۲)خفه- ناراضه- بدمست:(بَد-مَست)اسم صفت- (۱)بې خايه مست- بې موجبه مست- ډېر نشه- پهٔ نشه کښې ګنګس- (۲)شهوت ناک- بدمستي:(بَد-مس-تي)اسم- مؤنث- دَ بدمست کېدو حالت- (م- فارسي)- بدمعاش:(بَد-ماش)صفت- سرکش- بدکرداره- بداخلاقه- قانون ماتوونکې- وران کارې- زورور- وران ژوند تېرونکې- بدمعاشتوب:(بَد-ماش-توب)اسم- مذکر- دَ بدمعاش کېدو حالت- بدمعاشي:(بَد-ما-شي)اسم- مؤنث- دَ بدمعاش کېدو حالت- بداخلاقي- بدکرداري- بدکاري- سرکشي- قانون ماتونه- بدمعاملګي:(بَد-ما-مِ-له-ګي)اسم- مؤنث- دَ بد معامله کېدو حالت- دَ ټګي کاروبار- کاروبار کښې کوټه توب- بدمعامله:(بَد-ما-مِ-له)اسم صفت- ټګ- ټګژن- ټګي ژن- لېن دېن، تجارت او کاروبار وغېره کښې کوټه- بدمغز:(بَد-مه-غز)اسم صفت- بدزماغ- بدمزاج- ډېر غصه ناک- پهٔ نهٔ څهٔ خبره جنګ ته تيار- بدنام: (بَد-نام)اسم صفت- مذکر- پهٔ خراب نوم ياد- رسوا- شرمېدلې- تور- بدلام- (م- فارسي)- بدناموس:(بَد-نا-موس)اسم صفت- بدنام- بې غېرت- بې ننګ- بدناموسي:(بَد-نا-مو-سي)اسم- مؤنث دَ بد ناموس کېدو حالت- بدنامي:(بَد-نا-مي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدنام کېدو حالت- رسوائي- خراب شهرت- بدنسل:(بَد-نه-سَل)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بداصل- بدنصيب:(بَد-نَ-صيب)اسم صفت- واحد- مذکر- بدنصيب لرونکې- بده برخه لرونکې- کوټه بختې- بدقسمته- بدمرغه- سپېرهٔ- شامتي- (م- فارسي)- بدنصيبي:(بَد-نَ-صي-بي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بد نصيب کېدو حالت- بدمرغي- بدقسمتي- سپېرهٔ توب- بدنظمي:(بد-نظ-مي)اسم- مؤنث- خراب انتظام- ابتري- ګډوډي- (م- فارسي)- بدنما:(بد-ن-ما)اسم صفت- واحد- مذکر- بدښکارېدونکې- بد شکله- بدرنګې- ښهٔ نهٔ لګېدونکې- بدنمائي: (بَد-نَ-ما-ئي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدنما کېدو حالت- بدصورتي- بدشکلي- بدنمک:(بَد-نَ-مک)اسم صفت- (۱)نمک نهٔ لرونکې- دَ نمکين ضد- چې ښانسته نهٔ وي- (۲)احسان هېرونکې- نمک حرام- نمک مُردار- بدنمکي:(بَد-نَ-مَهٔ-کي)اسم- مؤنث- (۱)دَ بدنمک کېدو حالت، بدشکلي، بدنمائي- (۲)احسان فراموشي- نمک مُرداري- نمک حرامي- بدنوه: (بَد-نه-وه)اسم صفت- بې حيا- سترګو کښې نَم نهٔ لرونکې- بې لحاظه- (م- بد- فارسي- نوه- نم- فارسي)- بدنيت:(بَد-نيت)اسم صفت- واحد- مذکر- خراب نيت لرونکې- خرابه اراده لرونکې- تور زړې- جمع مؤنث بدنيتې- (ش- فارسي)- بدنيتي:(بَد-نيه-تي)اسم- واحد- مؤنث- دَ بدنيته کېدو حالت- تور زړتيا- حسد- بدخواهي- (ش- فارسي)- بدنيتې:(بَد-نيه-تې)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ بدنيت يو شکل- وګورئ بدنيت- بدوړمه:(بَد-وړ-مه)صفت- مذکر- بدبويه- سخا بويه- خسا- سخا- بدوضع:(بَد-وه-ضع)اسم صفت- خراب حالت لرونکې- پهٔ بَد حال- (م- فارسي/عربي)- بدوضعي:(بَد-وَض-عي)اسم- واحد- مؤنث- بدوضع توب- دَ بدوضع کېدو حالت- بدشکلي- بدوضعې:(بَد-وض-عې) اسم صفت- واحد- مذکر- دَ "بدوضع" يو شکل- پهٔ بدحال- بدوقرې: (بَد-وه-قهٔ-رې)اسم صفت- واحد- مذکر- بې مخه- بې سرېتوبه- دَ خبرو اثر نهٔ لرونکې سړې- (م- بد- فارسي- وقرې- غالباً عربي- وقار سره تعلق لري)- بدوکرې:(بَد-وه-کهٔ-رې)اسم صفت- واحد- مذکر- بدشکله- بدنما- بدصورته- (م- بد- فارسي- اوکر- پښتو)- بدووائې:(بَ-دو-زا-ئې)اسم صفت- واحد- مذکر- آزار غوندې- ازار رسونکې- خلق ازارونکې- چې خلق آزاراوي- آزار کټلې- بدهضم:(بَد-اَ-زَم)اسم صفت- مذکر- دَ خرابې هاضمې لرونکې- اغېړلې- بدهضمي:(بَد-از-مي)اسم- واحد- مؤنث- دَ هاضمې خرابي- اغېړ-

بدر:(به-دَر)اسم- واحد- مذکر- سفېده- دَ سپين چنار ونه- جمع بدرونه- (افغانستان)-

بدر:(به-دَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوره سپوږمۍ- دَ څوارلسمې سپوږمۍ- (۲)مدينې منورې سره نژدې يو ځاې- (م- عربي)-

بدر:(به-دَر)اسم- واحد- مذکر- اعتراض- نقص- دَ دې لفظ سره دَ "وتل" او "وکښل" مصدر استعماليږي- جمع بدرونه-

بدرا:(بَد-را)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېسو تېلۍ- هميانۍ-

بدرد:(بَد-رَد)اسم- واحد/جمع- مذکر- بکنځل- سپکه وېنا- سپکه خُله- سپک ارزان- زيږې- سپورې ستغې- (م- بد- فارسي- رد- عربي)-

بدرقه:(بَد-رَ-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ بدرګه- (۲)دَ طبابت يوه اصطلاح چې معنٰی ئې دَ يو دارو دَ بل سره يو ځاې خوراک ده-

بدرکاڼې:(به-در-کا-ڼې)اسم- واحد- مذکر- بکيانه- شنډې- جمع بدرکاڼي- نباتاتي نوم مېلياازېدرک MELIA AZEDARACHE-

بدرګ:(بَد-رَګ)اسم صفت- مذکر- کم ذات- ذليل- کمينه- دَ ښکته عاتونو خاوند- مؤنث بدرګه- جمع بدرګي- جمع مؤنث بدرګې-

بدرګه:(بَد-رَ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سپاهيانو ټولې- (۲)ملاتړ-

زبر "(غ-بهٔ-ره)"، "زورکې"(شل)"، "پېش"(نو-کا-ره)"، "زېر"(ک-تاب)"، "جزم"(شکون)"، "ه"(ز-ره)"، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)"

ملکرتیا- پۀ مرسته کښې تګ- بدرقه- د بدرګې بهیرۍ- (۳)لارښونه- (۴)حفاظتی جهاز- (۵)د مړی شومه- مړی پسې د ورمبی ورځې خیرات- سخات-

بدرگے:(بَد-رَ-گے)اسم صفت- مذکر- د بدرګ یو شکل- بداصل- دوه رګه- کمینه- کم اصل- رذیل- زران کارے-

بدرنګ:(بَد-رَنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بادرنګ-

بدره:(بَد-ره)اسم- واحد- مؤنث- څپیاکه- تپانړې- ټیپې- تپی- چابکه- دربله- جمع بدرې-

بدری:(بُد-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تیندک- پغره- ټکره- (۲)زیان- نقصان- تکلیف- ضرر- غلطی- (۳)خطر- بلا- کومه-

بدری بټیر:(بُد-ری-بَه-ټیر)اسم- واحد- مذکر- د سرو سترګو او سرې مښوکې وړوکے مرز- جمع بُدری بټیری- مؤنث بدری بټیره- جمع مؤنث بدری بټیرې- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-

بدریره:(بد-ری-رِه)اسم- واحد- مؤنث- بیاسته- سیلی- یوه رسی چې جغ او یوې پرې خپلو کښې تړلے شی-

بدړ:(بَ-دړ)اسم- واحد- مذکر- سپیدار- (افغانستان)-

بدړبنګ:(بَ-دړ-بَنګ)اسم- واحد- مذکر- د بنګو هغه قسم چې نشه ې ډیره سخته وی- سائنسی نوم کینابس سټیی وا (CANNABIX SATIVA)-

بدستور:(بَ-دَس-تُور)صفت- د دستور مطابق- زوړ پۀ زوړ- زړه پۀ زړه- پۀ خپل ځائې-

بدعت:(بد-عَت)اسم- مذکر- نوے کار- پۀ دین کښې هغه نوے کار چې سُنت نه ثابت نۀ وی-

بدعتی:(بد-عه-تی)اسم صفت- مذکر- دینی کارونو کښې نوے رسم شروع کونکے- د خراب رسم و رواج جاری کونکے- جمع بدعتیان-

بدغنخ:(بَد-غَنخ)اسم- واحد- مذکر- د یوې ځنګلی وُنې دانه-

بدګ:(بَ-دَګ)اسم صفت- واحد- مذکر- بې غیرته- ایجراکے- بشخونک- خونسه-

بدګره:(بَد-ګَ-رِه)اسم- واحد- مؤنث- دشمنی- بدی- برخلافی- (افغانستان)-

بدل:(بَ-دَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)انتقام- پور- عوض- تاوان- غچ- (۲- صفت) مختلف- بیل- د اصل ضد- جعلی- (۳)لۀ خپله ځایه لرې شوے- (د ملازمت اصطلاح)-

بدل بدل:(بَ-دَل-بَ-دَل)صفت- مختلف- بیل بیل شان- نور نور- پۀ فرق-

بدلغامه:(بَد-له-غا-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- کچنی- بدکاره- لولی-

بدلغامی:(بَد-له-غا-می)اسم- مؤنث- کچنیتوب- بدکاری-

بدلنامه:(بَد-له-نا-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ بدلمنه- بل قرائت- (افغانستان)-

بدلنامی:(بَد-له-نا-می)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ بدلمنی- (افغانستان)-

بدلول:(بَد-له-وَل)مصدر متعدی- د بدل متعدی مصدر- د یو څیز پۀ ځائې بل څیز ورکړل یا اخستل- د یو څیز پۀ ځائې بل څیز غوره کول یا ایښول یا استعمال کښې راوستل- لۀ یو حال نه بل حال ته تېرول-

بدلون:(بَد-لُون)اسم- بدلونه د وضاحت د پاره وګورئ بدلول-

بدلون:(بَد-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ بدلول- بدلونکے:(بَد-له-وون-کے) اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدلونکی- مؤنث بدلونکې- وګورئ بدلول-

بدلونګ:(بَد-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بدلول- بدلونه:(بَد-له-وۀ-نه) حاصل مصدر- وګورئ بدلول- بدله:(بَد-له)اسم- واحد- مؤنث- انتقام- پور- عوض- غچ- جمع بدلې-

بدله:(بَ-ده-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پښتو د اولسی شاعرۍ هغه مخصوص صنف چې د مثنوی رنګ کښې لیکلے شی او عام طور سره پکښې قصه بیانیږی- د سندرو ویونکو پۀ اصطلاح غزل مسلسل کښې لیکلې قصه- (۲)د بدل (اسم صفت) مؤنث-

بدلی:(بَ-ده-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- پۀ ښۀ اواز بدله ویونکے- جمع بدلیان-

بدلی:(بَد-لی)اسم- مؤنث- تبادله- د یو ملازم لۀ یوۀ ځایه لرې کول او بل ځائې لګول-

بدلېدل:(بَد-لې-دَل)مصدر لازم- د بدلول لازمی حالت- د یو څیز پۀ ځائې بل څیز ورکېدل- غوره کېدل- ایښوے کېدل- استعمال کښې راتلل- لۀ یوۀ حاله بل حال ته تېرېدل-

بدلېدن:(بَد-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ بدلېدل-

بدلېدنګ:(بَد-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بدلېدل-

بدلېدنه:(بَد-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بدلېدل-

بدلېدونکے:(بَد-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدلېدونکی- مؤنث بدلېدونکې- وګورئ بدلېدل-

بدلېدۀ:(بَد-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بدلېدل-

بدلیوۀ:(بَد-لی-وۀ)اسم- واحد- مذکر- خنزیر- بدخویه- بدمزاج- ظالم-

بدموره:(بَد-مو-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)ازاری- (۲)بدرنګه- بې پوله- بدشکله- بې خونده-

بدمه:(بَ-دَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تور دوند- سخته سیلی چې دوړۀ هم پکښې وی- بېدامه- (۲)تادی- (۳)الغاژ تلغاژ-

بدن:(بَ-دَن)اسم- واحد- مذکر- صورت- وجود- تن- خټه- جسم- ځان- جمع بدنونه-

بدنامول:(بَد-نا-مَ-وَل)مصدر متعدی- رسواکول- شرمول- بدلامول- تور پرې لګول- خراب شهرت ورکول- تومتی کول-

بدناموله:(بَد-نا-مَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بدنامولی- مؤنث بدنامولې- وګورئ بدنامول-

بدنامون:(بَد-نا-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ بدنامول-

بدنامونکے:(بَد-نا-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدنامونکي- مؤنث بدنامونکې- وګورئ بدنامول-

بدنامونګ:(بَد-نا-م-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بدنامول-

بدنامونه:(بَد-نا-م-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بدنامول-

بدنامېدل:(بَد-نا-مې-دَل)مصدر لازم- رسوا کېدل- بدلامېدل- شرمېدل- پۀ بدنوم يادېدل- پۀ خلقو کښې بد شهرت موندل-

بدنامېدلے:(بَد-نا-مې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بدنامېدلي- مؤنث بانامېدلې- وګورئ بانامېدل-

بدنامېدن:(بَد-نا-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ بدنامېدل-

بدنامېدنګ:(بَد-نا-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بدنامېدل-

بدنامېدنه:(بَد-نا-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بدنامېدل-

بدنامېدونکے:(بَد-نا-مې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدنامېدونکي- مؤنث بدنامېدونکې- وګورئ بدنامېدل-

بدنامېدۀ:(بَد-نا-مې-دۀ)حاصل مصدر از دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ بدنامېدل-

بدنه:(بَ-دۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ قلا يا ښار يوه برخه- (۲)دَ قلا برج- (۳)دَ توت تنه-

بدني:(بَ-ده-ني)اسم- دَ بدن سره متعلق- خاني- جسماني-

بدني:(بد-نِي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ خاورو کوزه- کوزيي- (م- هندي)-

بدني ګل:(به-ده-نِي-ګُل)اسم- يو قسم کشيده کاري-

بدڼ:(به-دڼ)اسم- واحد- مذکر- جرمانه- ناغه- باندره- بانده- بندڼ-

بدو:(به-دو)اسم صفت- واحد- مذکر- بدکونکے- فسادي- شرير- وران کارے- جمع بدوګان-

بدو:(بَ-دُو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خانه بدوش- دَ عربو صحرا نشين- بانډيځي- (۲)بېوقوف- جاهل- جمع بدوان- (م- عربي)-

بدوالے:(بد-وا-لے)اسم- خرابتيا- بدتوب-

بدودي:(بَ-دو-دي)اسم- تاوان- نقص- بدي- (افغانستان)-

بدورګ:(بد-ورګ)اسم صفت- واحد- مذکر- فسادي- شرير- شېطان- بدمعاش-

بدورګېدل:(بَد-وَر-ګې-دل)مصدر لازم- شېطانېدل- فسادي جورېدل- وران کارے کېدل- (افغانستان)-

بدورګېدلے:(بَد-وَر-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بدورګېدلي- مؤنث بدورګېدلې- وګورئ بدورګېدل-

بدورګېدن:(بَد-وَر-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ بدورګېدل-

بدورګېدنګ:(بَد-وَر-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بدورګېدل-

بدورګېدونکے:(بَد-وَر-ګې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدورګېدونکي- مؤنث بدورګېدونکې- وګورئ بدورګېدل-

بدورګېدۀ:(بَد-وَر-ګې-دۀ)حاصل مصدر از دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ بدورګېدل-

بدورينه:(بَد-وَ-ري-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ قحط پۀ ورځو کښې دَ خنو بوټو پخېدونکې روټۍ- جمع بدورينې-

بدورے:(به-دو-رے)اسم- واحد- مذکر- پښتورګے- ګرده- (افغانستان)-

بدوړ:(بَد-وَړ)اسم صفت- مذکر- تاوان رسونکے- زيان رسونکے-

بدوړتوب:(بَد-وَړ-توب)اسم- دَ بدوړکېدو حالت- شرارت- مضرتوب-

بدوړه:(بَد-وَړ-ده)اسم صفت- پاربدلے- پۀ غصه- قهربدلے-

بدوړوالے:(بَد-وَړ-وا-لے)اسم- وګورئ بدوړتوب-

بدوړول:(بَد-وۀ-ړ-ول)مصدر متعدي- خرابول- بدشکله کول- کرکه کول- بدګبل- شکل ورانول- بدرنګه کول- (افغانستان)-

بدوړېدل:(بَد-وۀ-ړې-دل)مصدر لازم- بدشکله کېدل- خطرناک کېدل- شېطان کېدل- بدرنګه کېدل- فسادي کېدل- مضر کېدل- (افغانستان)-

بدوک:(به-دوک)اسم صفت- مذکر- فسادي- وران کارے- شرى- بدو-

بدوکي:(به-دو-کي)اسم- مؤنث- دَ بدوک کېدو حالت-

بدوکے:(به-دو-کے)اسم صفت- وګورئ بدوک-

بدول:(بَ-دَ-ول)مصدر متعدي- خرابول- ورانول- خفه کول- ناراضه کول- فسادي کول- ماشوم پۀ سر خيژول-

بدولے:(بَ-دَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بدولي- مؤنث بدولې- وګورئ بدول-

بدون:(بَ-دَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ بدول-

بدونکے:(بَ-دَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بدونکي- مؤنث بدونکې- وګورئ بدول-

بدونګ:(بَ-دَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بدول-

بدونه:(بَ-دَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بدول-

بدوۀ:(بَ-دَ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ بدول-

بدوے:(بَد-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- پرسېدلے- (دَ پرشر لۀ پاره استعماليږي)-

بدوے:(بَد-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- امدادي- کومکے- زياتي- اضافي-

بدوے:(به-دۀ-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- کوچے- صحرائي- سارانے- (افغانستان)-

بده:(بَ-ده)اسم- مؤنث- (۱)وله- خروله- نباتاتي نوم سېلکس اکموفلا-

بده:(بَ-ده)اسم- مؤنث- دَ يوې اتش ګيرې مادې نوم-

بده:(بَ-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ بد مؤنث- خرابه- (۲- اسم)بدقسمتي- بدنصيبي-

بده بده:(به-ده-به-ده)اسم صفت- مؤنث- ډېره خرابه-

بده ورځ:(بَ-ده-ورځ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آفت- دَ تکليف او مصيبت ورځ- (۲)غريبي- تنکسيا- بدې ورځې (جمع)-

بدي:(به-دي)اسم- مروتو کښې مشر زرور ته دَ خطاب کلمه-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(کـ-تاب)، جزم "(شکون)، "ۀ "(ز-ړه)، "ۀ "(بو-ېې-دۀ)"

بدی:(بَ-دی)اسم- مؤنث- مؤنث ورانے- بد- گناه- وران کاری- دښمنی- جمع بدیانې/بدی-

بدی:(ب-دی)صفت- ناخوښ- کړلے- ناپسندیده- ناولے- ناوړے-

بدیا:(به-دی-یا)اسم- ضرر- تاوان-

بدیدار:(بَ-دی-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دښمن دار- پتنه دار- په زړهٔ کښې بد یا ورانه ساتونکے-

بدیداری:(به-دی-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دښمنی- فتنه- پتنه- مخالفت-

بدیع:(به-دیع)صفت مشبه- (۱)عجیبه- ناویاته- انداز- (۲)دَ یو علم نوم چې پکښې د کلام معنوی او لفظی خوبی بیان شوی وی-

بدیهه:(به-دی-هه)صفت مشبه- (۱)بادی شعر- (۲)بې لهٔ فکره صحیح خبره کونه-

بدیهی:(به-دی-هي)صفت- ښکاره- هغه خبره چې دَ ثابتولو لهٔ پاره ئې د وېنا ضرورت نهٔ وی-

بدیهیات:(به-دی-هی-یات)اسم صفت- دَ بدیهی جمع- هغه خبرې او خبرونه چې هر څوک ئې بې دلیله او بې ثبوته مني-

بدی:(به-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)اُبو وړے خاۍ یا هغه لښتے چې اُبو وړے وی- (۲)دَ نهر غاره-

بدے:(به-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- مضر- وران کارے- شیطان-

بډ:(بډ)صفت- واضح- څرګند- پهٔ ډاګه- صفا صفا- دا کلمه اکثر دَ "رډ" سره یو ځاۍ ویلے شی- لکه "هغه رډ بډ وائي"-

بډا:(بَ-ډا)اسم صفت- مذکر- شتهٔ من- سرمایه دار- موړ- دولت من- جمع بډان- (م- هندی)-

بډائی:(بَ-ډا-ئي)اسم- مؤنث- (۱)لوئی- غرور- کبر- فخر- مغرور کېدنه- دولت مندي- بداینه- شتهٔ مني- (کول مصدر)-

بډایول:(ب-ډا-یه-وَل)مصدر متعدی- دولت من کول- ښهٔ کول- شتهٔ من کول- عزتمند کول-

بډایتوب:(ب-ډا-یه-توب)اسم- شتهٔ من توب- شتهٔ مني- بډائی- دولتمندی-

بډاینه:(ب-ډا-یه-نه)حاصل مصدر- وګورئ بډایتوب-

بډائے:(به-ډا-ئے)اسم صفت- واحد- مذکر- موړ- بډا- شتهٔ من- دولت من- (م- هندی)-

بډبول:(بډ-بول)اسم صفت- مذکر- رښتونے- سپین زړے- سپینې سپینې ویونکے- حقیقت پسند- مؤنث بډبوله- جمع بډبولې-

بډبولتوب:(بډ-بول-توب)اسم- سپینه وېنا- صفا خبرې- بډبولتیا- پهٔ ډاګه وېنا-

بډبولتیا:(بډ-بول-تیا)اسم- وګورئ بډبولتوب-

بډبولولی:(بډ-بول-و-لي)اسم- وګورئ بډبولتوب-

بډک:(به-ډک)اسم- واحد- مذکر- دَ لوخې ګل چې بالښتونو کښې هم اچولے شی- بډکال- بډګال- بډغال- ډبه کال- سائنسی نوم سک چېرم سېلیر -(SOCCHARUM CILIARE)-

بډکی:(به-ډهٔ-ګی)اسم- بې ځایه ګرځېدنه- اواره ګردی- خشی ګرځېدنه- بې ځایه ناسته ولاړه- ایله ګرځېدنه-

بډل:(به-ډل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سُست- لټ- بېکاره- څورب- تیار- (۲)دَ ګیدړ وادهٔ- دَ نمر سره دَ باران کېدنه-

بډو:(به-ډو)اسم صفت- رشوت خور- رشوت اخستونکے- بډې خور- بډې مار-

بډوړے:(به-ډو-ړے)اسم- واحد- مذکر- پښتورکے- بډوکے- بډوګے- ګرده- جمع بډوړی-

بډوکے:(ب-ډو-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع بډوکی- وګورئ بډوړے-

بډوګو:(به-ډو-ګو)اسم- واحد- مؤنث- بوډۍ- زړه- سپین سرې- هغه زړه ښځه چې ملا ئې کږه وی-

بډوکے:(به-ډو-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع بډوکی- وګورئ بډوړے-

بډوګے:(به-ډو-ګے)اسم- واحد- مذکر- دَ بډوګو مذکر- زوړ- سپین ږیرے- زوړ سړے- دَ ډېر عمر سړے- جمع بډوګی-

بډولی:(به-ډو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ خاورو کوزه- کوزړی- کوزنۍ- خاورینه کوزه- جمع بډولې-

بډه:(ب-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بکه- د پرتوګ پاسنی برخه- (۲)پټ- پهٔ پرتاګهٔ کښې دَ پرتوغاښ اچولو ځاۍ- نښه نښانه- (۳)دَ میاشتې آخری درې شپې چې سپوږمۍ پکښې نهٔ وی- (۴)غیر حاضری- ناغه- (۵)برابر انډول- دوه څیزونه چې پهٔ تول کښې برابر وی- (۲)دَ ځنو کلمو سره راځی لکه "ډډه بډه"-

بډه اوښ:(به-ډه-اوښ)اسم- واحد- مذکر- کوړے کومره- یو غرنیز بوټے چې دَ ځاروو او انسانانو د پاره دارو کښې استعمالولے شی- سائنسی نوم اګرګراسټس سینو سورائیډز -(ERAGROSTIS CYNOSUROIDES)-

بډه بول:(به-ډه-بول)اسم صفت- وګورئ بډبول-

بډه بېره:(به-ډه-بې-ره)اسم- واحد- مؤنث- سُوابېره- غټه بېره- دَ غټې بېرې یو قسم-

بډه غال:(به-ډه-غال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بډک- سائنسی نوم دَ پاره وګورئ بډک-

بډه کار:(به-ډه-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر زیات خوړونکے- مؤنث بډه کاره-

بډه کال:(به-ډه-کال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بډک-

بډه ور:(به-ډه-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بډه لرونکے- (۲)بانډېځے- ساده-

بډی:(ب-ډی)اسم صفت- واحد- مذکر- بډې اخستونکے- بډې مار- رشوتی- رشوت خور-

بډیانی:(بډ-یا-ني)اسم- مؤنث- زړیانی- لوئی- کبر-تکبر- فخر- لافې-

"ئ" (څی-رل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه۱۰

بړې:(به-ړې)اسم- جمع- مؤنث- رشوت- ناجائزه پیسې-

بړې خور:(به-ړې-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- رشوت خور- بړې مار- بړې اخستونکے- جمع بړې خوارهٔ- مؤنث بړې خوره- جمع مؤنث بړې خورې-

بړې مار:(به-ړې-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بړې خور- جمع بړې ماران-

بړی:(ب-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ لامبو یو قسم- کړو-

بړی لامبو:(به-ړی-لام-بو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بړی-

بړے:(ب-ړې)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې یو لاس ئې پرېکړے شوے وی- سوټے- شونټے- چونټے- (۲)انړول- جوړه- سیال- دَ مقابلې زړ-

بذله:(بذ-له)اسم- واحد- مؤنث- لطیفه- ټوقه- مذاق- وشته- دَ خوش طبعۍ خبره- (م- عربی)-

بذله سنج:(بذ-له-سنج)اسم صفت- خوش طبع- خوشحال اروا- خنده رویه- ګپ شپی- (فارسی)-

بذله ګو:(بذ-له-ګو)اسم صفت- مذکر- وګورئ بذله سنج- (م- فارسی)-

بذله ګونی:(بذ-له-ګو-نی)اسم- مؤنث- هغه خبرې چې دَ ګپ شپ وی او مزاح لری-

بر:(بر)حرف ندا- (۱)دَ مارغهٔ، بمبې، جنړې یا دَ کاغذ او داسې نورو څیزونو اواز- (۲)چې دَ وهلو سره یو ځائې راشی نو معنٰی ئې تښتېدل، پهٔ دوٚ تلل وی-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)غالج- کوزن- کوزړ- (۲)مېوه- حاصل-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- یرقان- زیړے- (افغانستان)-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- غېږ- (م- فارسی)-

بر:(بر)لاحقه- یوه لاحقه چې "وړونکے" معنٰی لری لکه دلبر، زړهٔ وړونکے- (م- فارسی)-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- پسور- سور- عرض- پلنوالے-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- دا تورے دَ لفظ "برکت" سره یو ځائې راځی- لکه بربرکت-

بر:(بر)اسم- واحد- مذکر- دَ نښتر پاڼې-

بر:(بر)کلمه- جر- دَ تضحیک کلمه-

برابر:(به-را-بر)اسم صفت- مذکر- مساوی- یو شان- پوره- سر پهٔ سر- موافق- پهٔ طبع نژدې- څنګ- پهٔ څنګ- نېغ- مؤنث برابره- جمع مؤنث برابرې-

برابرتوب:(به-را-بر-توب)اسم- مذکر- دَ برابر کېدو حالت- سمون- سموالے- برابرتیا- سمښت- برابرښت- برابروالے-

برابرتیا:(به-را-بر-تیا)اسم- وګورئ برابرتوب-

برابرښت:(به-را-به-رښت)اسم- وګورئ برابرتوب-

برابروالے:(به-را-بر-وا-لے)اسم- وګورئ برابرتوب-

برابرول:(به-را-به-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)یو شان کول- پوره کول- موافق کول- تیارول- سمول- (۲)نېغول- سیخول- (۳)یو میچ کول- اوارول- (۴)چمتو کول- (۵)وهل- سزا ورکول- غول- وطی کول-

برابرولے:(به-را-به-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برابرولی- مؤنث برابرولې- وګورئ برابرول-

برابرون:(به-را-به-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ برابرول-

برابرونکے:(به-را-به-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برابرونکی- مؤنث برابرونکې- وګورئ برابرول-

برابرونګ:(به-را-به-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ برابرول-

برابرونه:(به-را-به-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برابرول-

برابروهٔ:(به-را-به-ر-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ برابرول-

برابری:(به-را-به-ری)اسم- مساوات- جوړښت- اتفاق- برابرښت- سمون- سموالے- یو شان والے-

برابرېدل:(ب-را-به-رې-دل)مصدر لازم- دَ برابر نه لازمی مصدر- (۱)سمېدل- تیارېدل- موافق کېدل- جوړېدل- پوره کېدل- (۲)سیخېدل- نېغېدل- (۳)اوارېدل- (۴)مساوی کېدل- (۵)وطی کېدل- غولے کېدل-

برابرېدلے:(ب-را-به-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برابرېدلی- مؤنث برابرېدلې- وګورئ برابرېدل-

برابرېدن:(به-را-به-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ برابرېدل-

برابرېدنګ:(به-را-به-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ برابرېدل-

برابرېدنه:(به-را-به-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برابرېدل-

برابرېدونکے:(به-را-به-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برابرېدونکی- مؤنث برابرېدونکې- وګورئ برابرېدل-

برابرېدهٔ:(به-را-به-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ برابرېدل-

برابرے:(به-را-به-رے)اسم- وګورئ برابرتوب-

برابلوالے:(براب-له-وا-لے)اسم- وګورئ بلاربوالے-

برابلول:(براب-له-ول)مصدر متعدی- برالبول- بلاربول- حامله کول-

برابلولے:(براب-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برابلولی- مؤنث برابلولې- وګورئ برابلول-

برابلون:(براب-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ برابلول-

برابلونکے:(براب-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برابلونکی- مؤنث برابلونکې- وګورئ برابلول-

برابلونګ:(براب-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ برابلول-

برابلونه:(براب-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برابلول-

برابلوهٔ:(براب-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ برابلول-

برابله:(براب-له)اسم صفت- واحد- مؤنث بلاربه- حامله امېندواره- جمع برابلې-

"زبر" (غ-بهٔ-ره)، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (ک-تاب)، "جزم" (شکوڼ)، "ه" (ز-ړه)، "هٔ" (ړو-بې-دهٔ)

برابلېدل:(بَراب-لې-دَل)مصدر لازم- بلاربېدل- حامله کېدل- تېرېدل-
برابلېدلے:(بَراب-لې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برابلېدلی- مؤنث برابلېدلې- وګورئ برابلېدل-
برابلېدن:(بَراب-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ برابلېدل-
برابلېدنګ:(بَراب-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برابلېدل-
برابلېدنه:(بَراب-لې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برابلېدل-
برابلېدونکے:(بَراب-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برابلېدونکی- مؤنث برابلېدونکې- وګورئ برابلېدل-
برابلېدهٔ:(بَراب-لې-دَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ برابلېدل-
برات:(بَه-رات)اسم- واحد- مذکر- (۱)د شوقدر میاشت- رسول میاشت- (۲)حصه- برخه- ونډه- (۳)چېک- هغه کاغذ چې د خزانې نه وربانديې پېسې اخستلے شي- هُنډي- (۴)د قرآن کریم یو سورت-
براخه:(بَرا-خه)اسم- واحد- مؤنث- غواخه- د اوښانو او غټو ښکرورو ځاروو کُونی- یو قسم خزنده چې د اوښانو، غوایانو او نورو ځاروو په پوټکی پورې نښتې وي- جمع براخې-
برادری:(بَ-را-دَ-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وروروَلی- (۲)قام وَلی- عزیز وَلی- (۳)اشنائي- دوستي- یارانه- جمع برادرۍ-
بُراده:(بُ-را-ده)اسم- واحد- مؤنث- د لرګي یا اُسپنې چوره یا بوره- (م- فارسی)-
برار:(بَ-رار)اسم- (۱)وده- نشو نما- (۲- اسم صوت)پرپر- ترتر- پرار-
براعظم:(بَر-رِ-اَع-ظَم)اسم- واحد- مذکر- د جغرافیه په اصطلاح کښې د خُشکۍ لویه حصه چې پکښې څو ملکونه وي- اصل معنی لویه وچه- (م- بر- فارسی- اعظم- عربی)-
براق:(بُ-راق)اسم- (۱)هغه سپین اس چې رسولِ کریم صلی الله علیه و آله وسلم پرې معراج ته تشریف وړے وهٔ- (۲)اصل معنی سپین پرقېدونکے څیز- (۳)د لوئ اختر د قربانۍ ځناور- (م- عربی)-
برالا:(بَ-را-لا)متعلق فعل/صفت- په جار- په ښکاره- په څرګنده- په ډاګه-
برالبول:(بَرال-بَه-وَل)مصدر متعدی- حامله کول- بلاربول- برابلول-
برالبولے:(بَرال-بَه-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برالبولی- مؤنث برالبولې- وګورئ برالبول-
برالبون:(بَرال-بَه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ برالبول-
برالبونګ:(بَرال-بَه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برالبول-
برالبونه:(بَرال-بَه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برالبول-
برالبونکے:(بَرال-بَه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برالبونکی- مؤنث برالبونکې- وګورئ برالبول-
برالبه:(بَرال-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- امېندواره- حمل لرونکې- بلاربه- جمع مؤنث برالبې-
برالبېدل:(بَرال-بې-دَل)مصدر لازم- بلاربېدل- امېندوارېدل- برابلېدل-
برالبېدلے:(بَرال-بې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برالبېدلی- مؤنث برالبېدلې- وګورئ برالبېدل-
برالبېدن:(بَرال-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ برالبېدل-
برالبېدنګ:(بَرال-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برالبېدل-
برالبېدنه:(بَرال-بې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برالبېدل-
برالبېدونکے:(بَرال-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برالبېدونکی- مؤنث برالبېدونکې- وګورئ برالبېدل-
برالبېدهٔ:(بَرال-بې-دَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ برالبېدل-
براله:(بَ-را-له)اسم- واحد- مؤنث- د غلې خُم- کندو- ایکونه- کولے- د خاورو کندو-
برامته:(بَ-رام-ته)اسم- مؤنث- برمته- د قرضې یا تاوان په بدل په یرغمال کښې اخستے څیز یا کس-
برامد:(بَر-آ-مد)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه تجارتی څیزونه چې له یوهٔ ملکه بهر لېږلے شي- (۲)هغه زمکه چې د سیند د غرځېدلو په وجه راوزي- (۳)د یو څیز څرګندېدنه یا راوتنه- (۴)د خوشامد تابع مهمل- (۵)تنقید (خوشحال بابا)-
برامده:(بَه-رام-ده)اسم- واحد- مؤنث- برنډه- برانډه- منډاؤ- دالان-
برانچ:(بَرانچ)اسم- واحد- مذکر- ښاخ- څانګه- د یو تنظیم وړه حصه- جمع برانچونه- (م- انګرېزی)-
براندي:(بَران-دي)اسم- جمع- مؤنث- باندرې- واندرې- د وړهٔ رګونه-
برانډه:(بَ-ران-ډه)اسم- مؤنث- براړه- کریغه- رمباړه- کریکه- کړیکه- په چغو چغو ازازونه یا ژړا- د خر ازاز- جمع برانډې-
برانډه:(بَ-ران-ډه)اسم- واحد- مؤنث- برنډه- دالان- برآمده- جمع برانډې-
برانډی:(بَه-ران-ډي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د شرابو یو قسم- (۲)لوئ کوټ- (م- انګریزی)-
برازېه:(بَراو-ېه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توقه ټقاله- (۲)غټې غټې خبرې کونه- د ځان ستائینه- د ځان صفت کونه- لاپې شاپې- جمع براوړې-
براینې:(بَه-را-یهٔ-نې)اسم- مؤنث- وګورئ برایه-- د تېرې شپې- بېګانے- ورېګانے-
براینے:(بَه-را-ني-نے)اسم صفت- مذکر- د تېرې شپې- بېګانے-
برایه:(بَ-را-یه)اسم- تېره شپه- بېګانی شپه- بېګا- براینې- برانی-
برانی:(بَ-را-ني)اسم- وګورئ برایه-
برباد:(بَر-باد)اسم صفت- د اباد ضد- تباه- بربات- ضائع- عبث- خراب- مؤنث برباده- جمع مؤنث بربادې- (م- فارسی)-
بربادتوب:(بَر-باد-توب)اسم- د بربادکېدو حالت- خرابوالے- بربادتیا- ویجاړتوب-
بربادتیا:(بَر-باد-تیا)اسم- وګورئ بربادتوب-
بربادوالے:(بَر-باد-وا-لے)اسم- وګورئ بربادتوب-

ئ (څی-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

بربادول:(بر-با-ده-وَل)مصدر متعدی- ضائع کول- تباه کول- ختمول- عبث کول- ویجاړول- خرابول-

بربادولے:(بر-با-د-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بربادولي- مؤنث بربادولې- وګورئ بربادول-

بربادونکے:(بر-با-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بربادونکي- مؤنث بربادونکې- وګورئ بربادول-

بربادونګ:(بر-با-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بربادول-

بربادونه:(بر-با-د-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بربادول-

بربادوهٔ:(بر-با-د-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ بربادول-

بربادی:(بر-با-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تباهی- خرابی- زیان- تاوان- نقصان- (۲- صفت)فضول خرڅه- تاوانی-

بربادي:(بر-با-دي)اسم- جمع- مؤنث- (۱)پوچه وېنا او کارونه- عبث خبرې او کارونه- فضول خبرې او کارونه خشې خبرې او کارونه- (۲)عام طور سره نشې تماشې-

بربادېدل:(بر-با-دي-دل)مصدر لازم- تباه کېدل- عبث کېدل- ویجاړېدل- زیانېدل-

بربادېدن:(بر-با-دي-دن)حاصل مصدر- وګورئ بربادېدل-

بربادېدنګ:(بر-با-دي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بربادېدل-

بربادېدنه:(بر-با-دي-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بربادېدل-

بربادېدونکے:(بر-با-دي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بربادېدونکي- مؤنث بربادېدونکې- وګورئ بربادېدل-

بربادېدهٔ:(بر-با-دي-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بربادېدل-

بربت:(بر-بت)اسم- کبر- لوئي- غرور- فخر- ویاړ- تکبر-

بربتے:(بر-به-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- مغرور- تکبر کبرژن- کلانکار- مؤنث بربتې- جمع مؤنث بربتې-

بربتي:(بر-به-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سره ناوې- د ګونګټې یو قسم- سره بخملی- سور رنګے بخملی چینجے چې د انار د ګل په شان رنګ لری-

بربر:(بر-بر)اسم صوت- واحد- مذکر- د اُور د لمبې اواز-

بربر:(بر-بر)اسم- (۱)غالب- چړ- چړچړ- (۲)د ماشومانو یوه لوبه-

بُربُرک:(بر-بو-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه وُچ واښهٔ چې ژر اُور اخلی او لهٔ سوزېدو نه پس ي سکارهٔ نهٔ پاتې کیږی- (۲)تارتار- دانه دانه- پرېشانه- خور وور-

بربریت:(بر-به-ری-یت)اسم- وحشت- ظلم- زور زیاتے- (م- عربی)-

بربری:(بر-به-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د بزو یو قسم چې ېېر پئ کوي- پیوره- (۲)د غوا ګانو یو قسم چې ېېر پئ کوی- (۲)پیوره-

بربرے:(بر-بهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)عَلَم نشان- بیرغ- جنډه- (۲)تېزه تنده هوا- جمع بربری-

بربرے:(بر-به-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو مرض چې پکښې وینه نهٔ ودرېږی- (۲)د املی پانه یا داسې قسم نورې پانې-

بربرے:(بر-بُ-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه خشاک، خس یا د ونو وُچې پانې چې ژر اُور اخلی-

بربړو:(بر-بُ-ړو)اسم صفت- مذکر- بېراوش- مست او برړېدونکے اوښ چې لوې وېښتهٔ ي وی- بربړے-

بربړوک:(بر-به-ړوک)اسم- واحد- مذکر- خړوبے- ابشار- شرشره- ابشار- شړشره-

بربزه:(بر-بهٔ-زه)اسم- واحد- مؤنث- د څرخ پره- جمع بربزې-

بربس:(بر-بس)اسم- واحد- مذکر- (۱)بربست- دود- دستور- رواج- (۲)شتهٔ- دولت- طاقت- شان- اقبال- (۲)بربس- د کور سامان- (۴)د اس غاړکی چې د جنګ د پاره د بوتلو پهٔ موقع ورته اچولے شی (افغانستان)-

بربست:(بر-بست)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بربس- جمع بربستونه-

بربط:(بر-بط)اسم- واحد- مذکر- د بطې د سینې پهٔ شان درې ګټېزه د موسیقی یوه آله چې عربی کښې ورته عود وائی- (م- فارسی)-

بربک:(بر-بک)اسم- واحد- مذکر- دالتوره- داتوره- اتوره- ړانګتوره- یو زهر ژن بوټے- نباتاتی نوم کونیم مېکیو لېتم (CONIUM MACUTATUM) ړېټورا مېټل (DATURA METEL)-

بربنډ:(بر-بنډ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- لوڅ- لغړ- برمنډ- لنډغر- لنډلغر- لهٔ ضروری سامانه محروم- بې حیا- بې شرمه- مؤنث بربنډه- جمع مؤنث بربنډې-

بربنډتوب:(بر-بنډ-توب)اسم- بربنډېدو حالت- لوڅتوب- لغړتوب- لغړوالے- بربنډوالے-

بربنډتیا:(بر-بنډ-تیا)اسم- د بربنډېدو حالت- وګورئ بربنډتوب-

بربنډلغړ:(بر-بنډ-له-غړ)اسم صفت- واحد- مذکر- لوڅ- مؤنث بربنډه لغړه- جمع مؤنث بربنډې لغړې-

بربنډوالے:(بر-بنډ-وا-لے)اسم- وګورئ بربنډتوب-

بربنډول:(بر-بن-ډ-ول)مصدر متعدی- (۱)برمنډول- لغړول- لوڅول- لهٔ چانه جامې ایستل- (۲)شرمول- (۲)پټ راز څرګندول-

بربنډولے:(بر-بن-ډ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بربنډولی- مؤنث بربنډولې- وګورئ بربنډول-

بربنډون:(بر-بن-ډ-ون)حاصل مصدر- وګورئ بربنډول-

بربنډونکے:(بر-بن-ډ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بربنډونکي- مؤنث بربنډونکې- وګورئ بربنډول-

بربنډونګ:(بر-بن-ډ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بربنډول-

بربنډونه:(بر-بن-ډ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بربنډول-

بربنډوهٔ:(بر-بن-ډ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ بربنډول-

برښنډېدل:(بَر-بَن-ډې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)برمنډېدل- لوڅېدل- لغړېدل- (۲)بې عزته کېدل- (۳)خوارېدل-

برښنډېدلے:(بَر-بَن-ډې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- جمع برښنډېدلی- مؤنث برښنډېدلې- وګورئ برښنډېدل-

برښنډېدن:(بَر-بَن-ډې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برښنډېدل-

برښنډېدنګ:(بَر-بَن-ډې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برښنډېدل-

برښنډېدنه:(بَر-بَن-ډې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برښنډېدل-

برښنډېدونکے:(بَر-بَن-ډې-دَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برښنډېدونکی- مؤنث برښنډېدونکې- وګورئ برښنډېدل-

برښنډېدهٔ:(بَر-بَن-ډې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ برښنډېدل-

بربو:(بَر-بُو)اسم- واحد- مذکر- دَ خړ رنګ یو قسم بوټے- بادبرګ- جمع بربوګان-

بربوټانے:(بَر-بُو-ټا-نے)اسم- واحد- مؤنث- خادمې- یوه وړه شان څمڅره چې شګو کښې وی-

بربوټه:(بَر-بُو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وړې پاڼې لرونکے یو غټ بوټے-

بربوټے:(بَر-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- زول- زوال- زوېل- یو قسم مشهور واښهٔ چې تراخهٔ هم وی او دَ دوائی پهٔ طور استعمالیږی-

بربوړکی:(بَر-بو-ړه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بړبوکی- بوړبوړکی- بړبکې- بربوزه- بربکې-

بربوزګ:(بَر-بُو-زګ)اسم- واحد- مذکر- پیازکے- غرنیز پیاز- نباتاتی نوم ارجنیا انډیکا (URGINEA INDICA)-

برپی:(بَر-پی)اسم صفت- دَ بهادری او زړهٔ ورتیا لهٔ کبله مست-

برت:(بَرت)اسم صوت- دَ تېز اواز- دَ هوا دَ خارجېدو اواز-

برتن:(بَره-تَن)اسمِ صفت- دَ برت نه اسم صفت- ویرېدونکے- ترن- ترتن- ړرن- برتو- ترو- کرتو- فضول خبرې کونکے- مؤنث برتنه-

برتنه:(بَره-تَهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ برتن مؤنث- وګورئ برتن-

برتو:(بَره-تُو)اسم صفت- وګورئ برتن-

برته:(بَر-ته)حرف- یوخوا- اخوا- لرې-

برته:(بَر-ته)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ اُوړ کښې دَ وریتو شوو توریو باټینګړو پخکړے چې عام طور سره پکښې ماستهٔ اچولے شی- برته-

برتی:(بَر-تی)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ فوځ، پولیس یا بل کوم ملازمت پهٔ رجسټر کښې نوم لیکنه- (کول/کېدل- مصدرونه)- (م- هندی بهرتی)-

برتی:(بَر-تی)اسمِ صفت- هغه څیز چې دَ ځایُ ډکولو دَ پاره استعمال شوے وی- ناپکاره- بې کاره- ټانکه (کول/کېدل مصدرونه)- (م- هندی)-

برټ:(بَرټ)اسم- واحد- مذکر- ټانکه- پېوند- جوکه- (افغانستان)-

برټ:(بَرټ)اسم- واحد- مذکر- دَ سیکې او تامبې یو مرکب چې مسین او نور لوښی پرې پېوندولے شی- دَ ټټېری دَ ټانکه کولو دارو-

برتش:(بَرِي-ټش)اسم- واحد- مذکر- دَ برطانیې وسېدونکے- برطانوی- انګرېز- پېرنګے-

برج:(بَرج)اسم- واحد- مذکر- دَ تاش یوه لوبه- (م- انګریزی)-

برج:(بَرج)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټاری- اټاری- قلا- مورچه- ټاپو- برجل- ټپور (۲)دَ کوټې دَ پاسه هغه چار دېوالی چې دَ جنګ دوران کښې دَ مورچې کار کوی- جمع برجونه- (ش- فارسی)-

برج:(ب-رج)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې ونې دَ نازک پوټ نامه چې اکثر به دَ لیکلو دَ پاره استعمالیدهٔ-

برج:(بَرج)اسم- واحد- مذکر- دَ تقویم دَ علم لهٔ رویه دَ اسمان هغه دولسمه حصه چې نمر پکښې یو میاشت وی-

برج:(بَرج)اسم صفت- دلابرج مخفّف- دوس- بې غېرته-

برجاړ:(بَر-جاړ)اسم صفت- واحد- مذکر- ډک- برجک- معمور- برجق- سیخلے- سرمورے-

برجاړتوب:(بَر-جاړ-توب)اسم- مذکر- ډکوالے- برجکوالے- سیخ والے-

برجاوول:(بَر-جا-وَ-وَل)مصدرِ متعدی- پور معمور کول- ډکول- پورکول- سیخول-

برجاوولے:(بَر-جا-وَ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برجاوولی- مؤنث برجاوولې- وګورئ برجاوول-

برجاوون:(بَر-جا-وَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوول-

برجاوونکے:(بَر-جا-وَ-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برجاوونکی- مؤنث برجاوونکې- وګورئ برجاوول-

برجاوونګ:(بَر-جا-وَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوول-

برجاوونه:(بَر-جا-وَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوول-

برجاووهٔ:(بَر-جا-وَ-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوول-

برجاوېدل:(بَر-جا-وې-دَل)مصدرِ لازم- پور معمور کېدل- ډکېدل- پور کېدل- سیخېدل-

برجاوېدلے:(بَر-جا-وې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برجاوېدلی- مؤنث برجاوېدلې- وګورئ برجاوېدل-

برجاوېدن:(بَر-جا-وې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوېدل-

برجاوېدنګ:(بَر-جا-وې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوېدل-

برجاوېدنه:(بَر-جا-وې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برجاوېدل-

برجاوېدونکے:(بَر-جا-وې-دَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برجاوېدونکی- مؤنث برجاوېدونکې- وګورئ برجاوېدل-

برجاوېدهٔ:(بَر-جا-وې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ برجاوېدل-

برجتو:(بَر-جه-تُو)اسمِ صفت- واحد- مذکر- فسادی سړے- وران کارے- علتی- شدتی- دوه کسه جنګونکے-

برجد:(بَر-جَد)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بجد-

برجس:(بَر-جس)اسم- واحد- مذکر- یو تنګ او چُست پتلون چې دَ سورلۍ پهٔ وخت اچولے شي- بربچز- (م- انګریزي)-

برجستګي:(بَر-جس-ته-ګي)اسم- مؤنث- چُستي- بې ساختګي- في البدیهه کېدنه- دَ موقعې پهٔ مناسبت کېدنه- (م- فارسي)-

برجسته:(بَر-جَس-ته)صفت- چُست- سم- بې ساخته- في البدیه- (م- فارسي)-

برجغ:(بَر-جَغ)اسم صفت- مذکر- برجق- انجاغړي- اېکامانه ړک- ړک پک- کښېمنډلے- تر ځوکو ځوکو ړک- تر خلې خلې ړک-

برجغول:(بَر-جهٔ-غه-وَل)مصدر متعدي- اېکامانه ړکول- کښېمنډل- تر ځوکو ځوکو ړکول-

برجغولے:(بَر-جهٔ-غه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برجغولي- مؤنث برجغولې- وګورئ برجغول-

برجغون:(بَر-جهٔ-غه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ برجغول-

برجغونکے:(بَر-جهٔ-غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برجغونکي- مؤنث برجغونکې- وګورئ برجغول-

برجغونه:(بَر-جهٔ-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برجغول-

برجغه:(بَر-جهٔ-غه)اسم صفت- واحد- مؤنث وګورئ برچک-

برجغېدل:(بَر-جهٔ-غې-دَل)مصدر لازم- برجقېدل- اېکامانه ړکېدل- تر ځوکو ځوکو ړکېدل-

برجغېدلے:(بَر-جهٔ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برجغېدلي- مؤنث برجغېدلې- وګورئ برجغېدل-

برجغېدن:(بَر-جهٔ-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ برجغېدل-

برجغېدنګ:(بَر-جهٔ-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برجغېدل-

برجغېدنه:(بَر-جهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برجغېدل-

برجغېدونکے:(بَر-جهٔ-غې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برجغېدونکي- مؤنث برجغېدونکې- وګورئ برجغېدل-

برجغېدهٔ:(بَر-جهٔ-غې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ برجغېدل-

برجق:(بَر-جَق)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ برجاؤ/برچک-

برجک:(بَر-جَک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ برجاؤ/برچک-

برجکه:(بَر-جهٔ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ برجک مؤنث- وګورئ برچک-

بَرجل:(بَر-جَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَرشل- (۲)کور- (۲)چوکاټ- جمع برجلونه- (غالباً) دَ بورمل سره تعلق لرونکے)-

برجو:(بَر-جو)اسم- واحد- مؤنث- پسان- برجي- دَ چاقوانو چړو تېرولو کاڼے- برجو کاڼے- بېلو- باټ- نوزے- (۲)بارخو- اننګے- (۳)دَ مثانې کاڼے-

برجي:(بر-جي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ برجو-

برجۍ:(بَر-جۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- حدبندي- برید- مخه دَ ختو یا کاڼو بوټکے چې دَ حدبندۍ دَ پاره استعمالیږي-

برخ:(بَرْخ)اسم- واحد- مذکر- برخه- ځاړو- دَ نس پرده- څوړ- دَ ګېډې پرده- پلین-

برخوړے:(بَر-خو-ړے)اسم- دَ کور دَ چت مخه ججه چې دَ پرنالې یا ترې کار ترې اخستے شي-

برچک:(بَر-چک)اسم صفت- مذکر- برجک- برجق- ړبر ړک- سیخ پهٔ سیخ-

برچکے:(بَر-چه-کے)اسم- واحد- مذکر- بچکرکے- دَ کوړکي پړکي- لټې یا دَ کبانو دَ کُنډې سکنجه کړکے- مخه وړوکے ړکے چې دَ لټې پهٔ سر کښې دَ سُوری سره نښلولے شي-

برچکے:(بَر-چهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- پېوے- دَ تارونو مخه بند چې جینکۍ پرې وېښتهٔ سمبالوي- جمع برچکي-

برچه:(بَر-چه)اسم- واحد- مؤنث- نېزه- بله- بلم- دَ اُسپنې یوه وُړده وسله چې تېره څوکه لري- جمع برچې- (م- هندي)-

برچي:(بَر-چي)اسم- وګورئ برجي-

برڅوړي:(بَر-څو-ړي)اسم- جمع- مذکر- دَ اړي بور- بوره- دَ لرګي مخه بوره چې دَ لرګي څېرلو وخت کښې راوځي-

برڅېرن:(بَر-څې-رَن)اسم صفت- (۱)وُېره- برخېره- دَ سر دَ پاسه- سرسري- (۲)خطا- غلط شوے- معمولي- (۳)کاواکه- (۴)دَ "رسا" ضد-

برڅېرول:(بَر-څې-رَ-وَل)مصدر متعدي- څرګندول- جوتول- ښکاره کول-

برڅېرولے:(بَر-څې-رَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برڅېرولي- مؤنث برڅېرولې- وګورئ برڅېرول-

برڅېرون:(بَر-څې-ر-وَن)حاصل مصدر- وګورئ برڅېرول-

برڅېرونکے:(بَر-څې-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برڅېرونکي- مؤنث برڅېرونکې- وګورئ برڅېرول-

برڅېرونګ:(بَر-څې-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برڅېرول-

برڅېرونه:(بَر-څې-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ برڅېرول-

برڅېروهٔ:(بَر-څې-رَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ برڅېرول-

برڅېره:(بَر-څې-ره)اسم صفت- څرګند- ښکاره- جوت-

برحال:(بَر-حال)اسم صفت- پهٔ خپل حال- پهٔ خپل ځای- موجود- پهٔ کار ولاړ- (م- فارسي)-

برحالول:(بَر-حا-له-وَل)مصدر متعدي- پهٔ خپل ځای کول- بحال کول- بې ځایه شوے کس پهٔ ځای کول- واپس کول- پهٔ خپل ځای پاتې کول-

برحالولے:(بَر-حا-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برحالولي- مؤنث برحالولې- وګورئ برحالول-

برحالون:(بَر-حا-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ برحالول-

برحالونکے:(بَر-حا-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برحالونکي- مؤنث برحالونکې- وګورئ برحالول-

برحالونګ:(بَر-حا-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ برحالول-

برحالونه:(بَر-حا-له-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برحالول-

برحالوۀ:(بَر-حا-له-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ برحالول-

برحالېدل:(بَر-حا-لې-دَل)مصدرِ لازم- پۀ ځايْ کېدل- بحال کېدل- بې ځايه شوے کَس پۀ خپل ځايْ کېدل- واپس کېدل- پۀ خپل ځايْ پاتې کېدل- پۀ هوش کښې راتلل-

برحالېدلے:(بَر-حا-لې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع برحالېدلي- مؤنث برحالېدلې- وګورئ برحالېدن-

برحالېدن:(بَر-حا-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برحالېدل-

برحالېدنګ:(بَر-حا-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برحالېدل-

برحالېدنه:(بَر-حا-لې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برحالېدل-

برحالېدونکے:(بَر-حا-لې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برحالېدونکي- مؤنث برحالېدونکې- وګورئ برحالېدل-

برحالېدۀ:(بَر-حا-لې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ برحالېدل-

برحق:(بَر-حَق)صفت- پۀ حقه- حق بجانب-

برخاست:(بَر-خاست)اسم- (۱)ختمېدنه- بندېدنه- (۲)دَ کار نه لرې کونه- (۳)پاسېدنه- وچتېدنه-

برخاستول:(بَر-خاس-ته-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ختمول- بندول- دَ کار يا ملازمت نه لرې کول- (۲)پاڅول- وچتول- (م- فارسی)-

برخاستولے:(بَر-خاس-ته-وۀ-لے) اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع برخاستولي- مؤنث برخاستولې- وګورئ برخاستول-

برخاستون:(بَر-خاس-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستول-

برخاستونکے:(بَر-خاس-ته-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برخاستونکي- مؤنث برخاستونکې- وګورئ برخاستول-

برخاستونګ:(بَر-خاس-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستول-

برخاستونه:(بَر-خاس-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستول-

برخاستوۀ:(بَر-خاس-ته-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستول-

برخاستېدل:(بَر-خاس-تې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ختمېدل- بندېدل- دَ کار يا ملازمت نه لرې کېدل- (۲)پاڅېدل- وچتېدل-

برخاستېدلے:(بَر-خاس-تې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع برخاستېدلي- مؤنث برخاستېدلې- وګورئ برخاستېدل-

برخاستېدن:(بَر-خاس-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستېدل-

برخاستېدنګ:(بَر-خاس-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستېدل-

برخاستېدنه:(بَر-خاس-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برخاستېدل-

برخاستېدونکے:(بَر-خاس-تې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برخاستېدونکي- مؤنث برخاستېدونکې- وګورئ برخاستېدل-

برخاستېدۀ:(بَر-خاس-تې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ برخاستېدل-

برخلاف:(بَر-خ-لاف)صفت- مذکر- (۱)پۀ خلاف- پۀ ضد- وران- پۀ مخالفت کښې- (۲)دښمن-

برخلافت:(بَر-خ-لا-فت)اسم- دَ برخلاف کېدو حالت- دُښمنی- مخالفت- برخلافی- زړۀ بدی-

برخلافول:(بَر-خې-لا-فه-وَل)مصدرِ متعدی- دښمنول- برخلافه کول- مخالفول- سره ورانول-

برخلافولے:(بَر-خ-لا-فه-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع برخلافولي- مؤنث برخلافولې- وګورئ برخلافول-

برخلافون:(بَر-خ-لا-فه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافول-

برخلافونکے:(بَر-خ-لا-فه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برخلافونکي- مؤنث برخلافونکې- وګورئ برخلافول-

برخلافونګ:(بَر-خ-لا-فه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافول-

برخلافونه:(بَر-خ-لا-فه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافول-

برخلافوۀ:(بَر-خ-لا-فه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافول-

برخلافی:(بَر-خ-لا-فی)اسم- واحد- مؤنث- دَ برخلاف کېدو حالت- برخلافت- دُښمنی-

برخلافېدل:(بَر-خ-لا-فې-دَل)مصدرِ لازم- دښمن جوړېدل- سره ورانېدل-

برخلافېدلے:(بَر-خ-لا-فې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع برخلافېدلي- مؤنث برخلافېدلې- وګورئ برخلافېدل-

برخلافېدن:(بَر-خ-لا-فې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافېدل-

برخلافېدنګ:(بَر-خ-لا-فې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافېدل-

برخلافېدنه:(بَر-خ-لا-فې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برخلافېدل-

برخلافېدونکے:(بَر-خ-لا-فې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع برخلافېدونکي- مؤنث برخلافېدونکې- وګورئ برخلافېدل-

برخلافېدۀ:(بَر-خ-لا-فې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ برخلافېدل-

برخو:(بَر-خو)اسم- وګورئ بارخو- جمع برخوګانې-

برخوبرخو:(بَر-خو-بَر-خو)اسم صفت- بخرې بخرې- برخې- برخې- حصې حصې-

برخوردار:(بَر-خُر-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)زوئ- بچے- (۲)هر ماشوم ته دَ مينې دَ ښو توره- (۳- صفت)نېک مرغه- خوش بخته- طالع مند- (۴)تابعدار- فرمان بردار- اصل معنٰی "مېوه خوړونکے"- (م- فارسی)-

برخورداری:(بَر-خُر-دا-ری)اسم- دَ برخوردار کېدو حالت- فرمانبرداری- تابعداری-

برخه:(بَر-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حصه- بخره- دَ زمکې يوه ټوټه چې عام طور سره شپږ جريبه وي- (۲)قسمت- (۳)بزرګی-

برخه خور:(بَر-خه-خور)اسم- واحد- مذکر- مزارع- کرسان- پۀ حصه زمکه لرونکے- حصه خوړونکے- شريکوال- شراکتی-

ئ (ځی-رَل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

برخه من:(بَر-خه-مَن)اسم صفت- بهره مند- برخه لرونکے-
برخه وړ:(بَر-خه-وَړ)اسم صفت- شراکتي- ګډ-
برخېز:(بر-خه-ابَز)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ حصه کښې شریک- حصه دار-
بردار:(بَر-دار)دَ لاحقې کلمه چې دَ وچتونکی معنی لری لکه باربردار (بار وچتونکے)- فرمان بردار (فرمان وچتونکے)-
برداشت:(بَر-داشت)اسم- (۱)زغم- ضبط- تحمل- (۲)وچتونه- (خاص طور سره دَ فصل)- (۳)اجاپت- (م- فارسی)-
بردبار:(بُرد-بار)اسم صفت- صابر- زغم کونکے- برداشت کونکے- (م- فارسی)-
بردباری:(بُرد-با-ری)اسم- واحد- مؤنث- زغم- صبر- تحمّل- برداشت-
بردم:(بَر-دَم)اسم صفت- ړک- پړسېدلے- تر غړی غړی ړک- تر سره سره ړک-
بردمول:(بَر-ده-مه-وَل)مصدرِ متعدی- ړکول- پړسول-
بردمولے:(بَر-ده-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بردمولی- مؤنث بردمولې- وګورئ بردمول-
بردمون:(بَر-ده-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمول-
بردمونکے:(بَر-ده-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بردمونکی- مؤنث بردمونکې- وګورئ بردمول-
بردمونګ:(بَر-ده-مه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمول-
بردمونه:(بَر-ده-مه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمول-
بردمېدل:(بَر-ده-مې-دَل)مصدرِ لازم- پړسېدل- ړکېدل-
بردمېدلے:(بَر-ده-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بردمېدلی- مؤنث بردمېدلې- وګورئ بردمېدل-
بردمېدن:(بَر-ده-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمېدل-
بردمېدنګ:(بَر-ده-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمېدل-
بردمېدنه:(بَر-ده-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ بردمېدل-
بردمېدونکے:(بَر-ده-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بردمېدونکی- مؤنث بردمېدونکې- وګورئ بردمېدل-
بردمېدهٔ:(بَر-ده-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ بردمېدل-
برده:(بَر-ده)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- مرئے- وینځه- غلام- کنیز- زرخرید نوکر- (نر او ښځه دواړه)- (م- فارسی)-
برده فروش:(بَر-ده-فه-روش)اسم صفت- دَ مریو خرڅونکے- دَ انسانانو دَ خرڅولو کار کونکے- جمع برده فروشان- (م- فارسی)-
برده فروشی:(بَر-ده-فه-رو-شی)اسم- واحد- مؤنث- دَ مریُونو سوداګری- دَ انسانانو خرڅونه- (م- فارسی)-
بردے:(بَر-دے)اسم صفت- مذکر- سلېښناک- سربېښناک- نښلېدونکے- مؤنث بردی-

برړا:(بَر-ړا)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغه- جوغنده- کرلاخ-
برړانګه:(بَر-ړانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- برړه- لویه چغه- پهٔ زوره ژړا- رمباړه-
برړول:(بَر-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)پهٔ بې معنو خبرو کولو مجبورول- (۲)اوښ دَ مستۍ دَ اواز پهٔ راوکښلو مجبورول- (۳)دَ کېږې یا بزې پهٔ نر تېرول-
برړولے:(بَر-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برړولی- مؤنث برړولې- وګورئ برړول-
برړون:(بَر-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برړول-
برړونکے:(بَر-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برړونکی- مؤنث برړونکې- وګورئ برړول-
برړونګ:(بَر-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برړول-
برړونه:(بَر-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برړول-
برړه:(به-ره-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بړه- اغزی او پاڼې نه لرونکې یو کلکه غرنیزه ونه چې ایره ئې دَ نسوارو پهٔ جوړولو کښې پکارېږی او لهٔ پیو ئې ژاوله جوړېږی- نباتاتی نوم فیکس بېنګا لېنسس (FICUS BENGALENSIS)-
برړه:(بَر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برړانګه- ورړه- رمباړه- فریاد- ژړا- لویه چغه- (۲)دَ مست اوښ اواز-
برړه:(ب-رهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شطرنج مهره- جمع برړې-
برړه:(بَر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وښو یا پتری وړوکې کېډی- جمع برړې-
برړېدل:(بَر-ړې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)برېبرېدل- بربرېدل- پهٔ زوره زوره بې معنې خبرې کول- (۲)دَ اوښ دَ مستۍ پهٔ حالت کښې چغې وهل-
برړېدلے:(بَر-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع برړېدلی- مؤنث برړېدلې- وګورئ برړېدل-
برړېدن:(بَر-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ برړېدل-
برړېدنګ:(بَر-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ برړېدل-
برړېدنه:(بَر-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ برړېدل-
برړېدونکے:(بَر-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع برړېدونکی- مؤنث برړېدونکې- وګورئ برړېدل-
برړېدهٔ:(بَر-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ برړېدل-
برز:(برز)اسم- واحد- مذکر- مورچه-
برزاله:(بَر-زا-له)اسم- واحد- مؤنث- خېرمه- برزوله- دَ سترګې غلاف چې لاندې او باندې پری بانړهٔ وی او دَ مغې دَ حرکت پهٔ وجه سترګی بندولے او غړولے شی-
برزخ:(بَر-زَخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)برید- پوله- حَد- (۲)اصطلاحاً دَ جنت او دوزخ تر مینځه مقام- دَ مرګ او حشر تر مېنځه موده- (م- عربی)-
برزنګ:(بَر-زَنګ)اسم- واحد- مذکر- مېړتون- مغه اُبهٔ لرونکے ښانګ چې پهٔ

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(کِ-تاب)، جزم "(شکونې)، ه "(زَ-ړه)، هٔ "(ړو-بې-دهٔ)

جمع بېتې-

بېتي:(بې-تي)اسم صفت- بېت- جاسوس- ځارو- خبررسان- مخبر- پچوچي-

بېتي:(بې-تي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بياتي-

بېټ:(بېټ)اسم- واحد- مذکر- د کرکټ ځوباړے- (م- انګريزي)-

بېټ:(بېټ)اسم- واحد- مذکر- ملاتړ- کومک- مرسته- امداد- مدد- لاس کونه- ننګه- لنګه-پُشتي-

بېټ:(بېټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وچ- بې اُبو- بټ- وچ بيابان- مېره- (۲)د بېټيو يو قسم لوبه- د اړوکو يوه لوبه- د سپېشتو يوه لوبه-

بېټ:(بېټ)اسم صفت- بټ- چو- ناست (څناور) په ګونډو- خې- ګونډه شوے- (م- هندی بېټهنا- کښيناستل)-

بې ټانګه:(بې-ټانګ-ګه)اسم صفت- څشے- پوچ- چټي- عبث- فضول- (افغانستان)- (م- ټانګ- وخت)-

بېټرى:(بېټ-ري)اسم- واحد- مؤنث- ټارچ- چورباتي- لاس کښې د ګرځولو د سيلونو په ذريعه رڼا ورکونکې آله- (م- انګريزي)-

بېټک:(بې-ټک)اسم- واحد- مذکر- د کور سره جُخت د مېلمنو د پاره جوړه کوټه يا کمره- حجره- ډېره- (م- هندی)-

بېټکے:(بې-ټک-کے)اسم- واحد- مذکر- د بېټک اسم تصغير- وګورئ بېټک-

بېټول:(بې-ټ-ول)مصدر متعدی- بېټ نه مصدر- په ګونډو کول- چو کول- مجازاً شکست ورکول-

بېټون:(بې-ټ-ون)حاصل مصدر- وګورئ بېټول-

بېټونکے:(بې-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېټونکى- مؤنث بېټونکې- وګورئ بېټول-

بېټونګ:(بې-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بېټول-

بېټونه:(بې-ټ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېټول-

بېټه:(بې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کل- کنجاړه- خنجاړه- د تېلو د ګاڼي نه راوتے پوګ-

بېټه:(بې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غرهٔ لمن- غنډى- (۲)شپول- پندغالے- خاوال- د رمې د پندولو ځاے- د ګډو د رمې د ارام او ودرولو ځاے-

بېټه:(بې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دبه- ډبه- لهٔ څرمنې جوړ د تېلو د ساتلو لوښے-

بېټېدل:(بې-ټې-دل)مصدر لازم- چو کېدل- خې کېدل- په ګونډو کېدل- د څناور کښيناستل-

بېټېدنه:(بې-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېټېدل-

بېټېدونکے:(بې-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېټېدونکى- مؤنث بېټېدونکې- وګورئ بېټېدل-

بېټېده:(بې-ټې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ بېټېدل-

بېتی:(بې-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د سرو زرو امېل کښې پېيلې مرې-

بېجور:(بې-جور)اسم- واحد- مذکر- د لمنځې يو قسم ونه چې د عمارتونو په جوړولو کښې پکار راځي-

بېجي:(بې-جي)اسم صوت- بېجي- د بی بی جی نه مخفف- د خطاب تورے-

بېخانتوب:(بې-خان-توب)اسم- (۱)لهٔ خان نه ناخبري-بېخاني- (۲)کمزوري- (۳)بېهوشي-

بېخانوکے:(بې-خا-نو-کے)اسم صفت- ډنګر- کمزورے- مانده- (افغانستان)-

بېخانه:(بې-خا-نه)اسم صفت- (۱)لهٔ خانه بې خبره- مدهوش- (۲)کمزورے- مانده- (افغانستان)-

بېخاني:(بې-خا-ني)اسم- وګورئ بېخانتوب-

بېخايتوب:(بې-خاې-توب)اسم- بې ځائي- بې کوري-

بېخايه:(بې-خا-يه)اسم صفت- (۱)چې په ځاې نهٔ وي- (۲)د لاس پېښو د مړوکو وتنه- (۳)ناموزون- فضول- عبث- څشے- (۴)بې کوره- بې مېنې- بې مسکنه- (۵)بې ګودره- (دوېمه معنٰی کښې اسم)-

بېخاني:(بې-خا-ني)اسم- وګورئ بېخايتوب-

بېخل:(بې-خل)اسم- واحد- مذکر- ټکر- بېخله- شنډى- د کاڼو او لوټو نه جوړه دونکاچه يا پُشتي چې د سيلاب اُبهٔ پرې تمبولے شي- د کاڼو دېوال- سوپلے- جمع بېخلې بېخلونه-

بېخل:(بې-خل)اسم- واحد- مذکر- ګرونج- ګرونجے- د منګو يا مشکونو د پاره جوړ ځاې-

بېخله:(بې-خهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- ټکر- وګورئ بېخل ۱-

بېخنخه:(بې-خن-خه)اسم صفت- ناراسته- سست- لټ- الځى- ناړامه- (افغانستان)-

بېخه:(بې-خه)اسم- واحد- مؤنث- د لحد تبى مغه وړده او پلنه تيره چې په لحد ايښولے شي- جمع بېخې- (افغانستان)-

بېچانه:(بې-چا-نه)اسم- واحد- مؤنث- په کټ يا فرش د غوړولو څادر- جمع بېچانې- (م- هندی)-

بېچاوڼ:(بې-چا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- په کټ د غوړولو لوئ څادر چې عام طور سره سپين وی- (م- هندی)-

بېچاوڼه:(بې-چاؤ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بستره- (۲)د کټ څادر- پالنګ پوش- جمع بېچاوڼې-

بېچلر:(بېچ-لر)اسم- واحد- مذکر- اصل معنٰی بالغ- اصطلاحاً بکلوريا- د يونيورسټى ورومبى ډګرى چې د څوارلسم جماعت نه پس ته ورکولے شي- (م- انګريزي)-

بېچون:(بې-چون)اسم صفت- (۱)د خداې پاک يو صفتي نوم- (۲)چې مثال نهٔ لري-

بېچونه:(بې-چو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بېچاوڼه-

بېچي:(بې-چي)اسم صوت- (۱)د بې بې جی مغفن- (۲)د قرآن شريف

ى (څى-رل)، ې (مې-ره-ول)، ئ (پيا-لې)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ښېونکې استاذه- (۳)مشرې ښځې ته د خطاب توری- بیجی- (دوېمه معنی کښې اسم)-

بېڅه:(بې-څه)اسم- واحد- مؤنث- یو غرنے واښهٔ چې کړېږ بزې ئې خوری- جمع بېڅې-

بېخرته:(بې-خَر-ته) اسم صفت- ډېر زیات- پهٔ وزن، مقدار یا شمېر کښې ډېر زیات-

بېخرتی:(بې-خَر-تي)اسم- مؤنث- د بې خرته کېدو حالت-

بېخرتی:(بې-خَر-تي)اسم- بې ځایه- بې موقعې کار- بې وخته کار- (افغانستان)-

بېخور:(بې-خُ-وَر)اسم صفت- (۱)بېخ لرونکے- بنیادی- (۲)کوناټور- هغه څوک چې د بدن لاندې حصه ئې غټه وی-

بېخول:(بې-خول)اسم صفت- مذکر- بدشکل- بدرنګ- کمزورے- اپایج-

بېخوله:(بې-خو-له)اسم صفت- مذکر/مؤنث- بدشکله- بدرنګه- بدقواره- بې څېرې-

بېخی:(بې-خي)اسم صفت- لهٔ بېخه- بالکل- قطعي- لهٔ مونډه- (م- د فارسي بېخ نه مشتق)-

بېد:(بېدّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وله- خروله- یو قسم وُنه چې څانګې ئې ډېرې لچکدارې وی- (۲)د بسنت وُنه- نباتاتی نوم کېلې مس روټنګ- (۳)د بېد نه جوړه د ګرخولو لښته- (۴)د بېد پوټکے چې کرسی وغېره پرې بڼولے شی- (م- فارسی)-

بېداد:(بې-دادْ)اسم صفت- (۱)ویښ- د اودهٔ ضد- د غافل ضد- (۲)چالاک- هوښیار- تکړه- (۲)باخبر- مؤنث بېداده- جمع مؤنث بېدادې- (م- فارسی)-

بېداروَل:(بې-دا-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)ویښول- لهٔ خوبه پاڅول- (۲)هوښیاروَل- پوهول- خبردارے ورکول-

بېدارون:(بې-دا-رَ-وُن)حاصل مصدر- وګورئ بېداروَل-

بېدارونکے:(بې-دا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېدارونکی- مؤنث بېدارونکې- وګورئ بېداروَل-

بېدارونګ:(بې-دا-رَ-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ بېداروَل-

بېدارونه:(بې-دا-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېداروَل-

بېدارونے:(بې-دا-ر-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېدارونی- مؤنث بېدارونې- وګورئ بېداروَل-

بېداره بېداری:(بې-دا-ره-بې-دا-ري)اسم- ښهٔ ویښتوب- د ښهٔ بېدار کېدو حالت-

بېداری:(بې-دا-ري)اسم- مؤنث- (۱)ویښتوب- ویښه- بېداروالے- (۲)چالاکی- تکړه والے-

بېدارېدل:(بې-دا-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)ویښېدل- لهٔ خوبه پاڅېدل- (۲)پوهېدل- خبردارېدل-

بېدارېدن:(بې-دا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ بېدارېدل-

بېدارېدنګ:(بې-دا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ بېدارېدل-

بېدارېدنه:(بې-دا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېدارېدل-

بېدارېدونکے:(بې-دا-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېدارېدونکی- مؤنث بېدارېدونکې- وګورئ بېدارېدل-

بېدارېدهٔ:(بې-دا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بېدارېدل-

بې دماغه:(بې-د-ما-غه)اسم صفت- بددماغه- تریخ- خشنګ- خشکی-

بېدو:(بې-دُو)اسم صفت- بېدونے- کټ مټ- موبهو-

بېدونے:(بې-دُو-نے)اسم صفت- وګورئ بېدو-

بېده:(بې-ده)اسم- واحد- مؤنث- وچ واښهٔ- لموره- د وښوکېډی- وچ شوتل یا رشقه-

بېدیا:(بېدْ-یا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وُچه مېره- بیابان- دشت- صحرا- (۲)بېرون- بهر- د باندې- ورچنې- ورشنې- جمع بېدیاګانې-

بېدیاکوتره:(بېدْ-یا-کو-تَ-ره) اسم- واحد- مؤنث- ځنګلی کوتره- د غرهٔ کوتره- ډاګی کمتره- (افغانستان)-

بېدیانی کوتره:(بېدْ-یا-نې-کو-تَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بېدیاکوتره-

بېدیانے:(بېدْ-یا-نے)اسم صفت- (۱)پهٔ صحرا بیابان کښې وُسېدونکے- سارانے- صحرائی- صحرانے- (۲)بهرنے- د باندینے- (۳)پردے- لهٔ بل ځایه راغلے- بېګانه- مؤنث بېدیانې- (افغانستان)-

بېدی بېدیا:(بې-دی-بېدْ-یا)اسم صفت- خشکه مېره- غېر اباده- ویجاړه- لوګ بیابان- چولی بیابان-

بېډ:(بېډْ)اسم- واحد- مذکر- بستره- (م- انګریزی)-

بېډبه:(بې-ډ-به)اسم صفت- بدتمیز- کم عقل- نادان- بې طریقې-

بېډروم:(بېډْ-رُوم/بېډ-روم)اسم- واحد- مذکر- د اودهٔ کېدو کمره-

بېډمنټن:(بېډْ-من-ټن)اسم- واحد- مذکر- د ټېنس پهٔ شان یوه لوبه چې پهٔ تپه او چړیا کیږی- (م- انګریزی)-

بېړن:(بې-ړن)اسم صفت- کجے- کږې پښې لرونکے- اړے کړے- چوړے- شل پاپو- کچل- کچے-

بېړون:(بې-ړون)اسم- واحد- مذکر- د ازغکی بوټے-

بېړون:(بې-ړون)اسم صفت- بدرنګه- بدشکله- ناتراشلے- بې ډوله-

بېړوے:(بې-ړهٔ-وے)اسم صفت- مذکر- بې پروا- بې فکره- بې باکه- مؤنث بې ړوې- (افغانستان)-

بېړی:(بې-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د زنکانهٔ سترګه- سپشته- سپښته- بجله-

بېرامه:(بې-را-مه)اسم صفت- ظالم- زیاتی کونکے- (م- راتلونکے ټکے)-

بېرامی:(بې-را-مي)اسم- مؤنث- ظلم- زیاتے- (م- شاید لهٔ "بې رحمی" ځنې

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

مشتق)-

بېران:(بې-ران)اسم صفت- (۱)غیر اباد- ویران- کنډر- وران- برباد- خراب- ویجاړ- (۲)بې هوشه- بې حسه- ضعیف- (افغانستان)-

بېرانول:(بې-را-ن-ول)مصدر متعدی- (۱)ورانول- بربادول- خرابول- ګډول- (۲)بې هوشه کول- بې حسه کول- بې خوده کول- ضعیفول-

بېرانون:(بې-را-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ بېرانول-

بېرانونکے:(بې-را-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېرانونکی- مؤنث بېرانونکې- وګورئ بېرانول-

بېرانونګ:(بې-را-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بېرانول-

بېرانونه:(بې-را-ن-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېرانول-

بېرانه:(بې-را-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د بېران مؤنث- خرابه- ویجاړه- ویرانه- کنډواله-

بېراني:(بې-را-نې)اسم- (۱)بېهوشي- بې خودي- بې حسي- (۲)خرابي- وراني- ویجاړي- ګډوډي- (۳)بد یوري- بدمعامله ګی-

بېرانېدل:(بې-را-نې-دل)مصدر لازم- (۱)نړېدل- ورانېدل- ګډېدل- ویجاړېدل- ړنګېدل- (۲)بې هوشه کېدل- بې خوده کېدل- بې حسه کېدل- (افغانستان)-

بېرانېدلے:(بې-را-نې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بېرانېدلي- مؤنث بېرانېدلې- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېدن:(بې-را-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېدنګ:(بې-را-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېدنه:(بې-را-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېدونکے:(بې-را-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېرانېدونکی- مؤنث بېرانېدونکې- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېدونے:(بې-را-نې-دو-نے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بېرانېدوني- مؤنث بېرانېدونې- وګورئ بېرانېدل-

بېرانېده:(بې-را-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ بېرانېدل-

بېرته:(بېر-ته)اسم صفت- بیرته- خلاص- برخېره- پرانستے- (کول کېدل مصدرونه)-

بېرړا:(بېر-ړا/بېر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سپېر کنډه- سپېر کنډکه- جل خراړه- خړاکه- خړرنګ لرونکي مرغی-

بېرړه:(بېر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وړه غز- وړه اکوړ-

بېرسټر:(بې-رس-ټر)اسم- برطانیه کښې د قانون له انونو (INNS) نه فارغ شوے عدالتی وکیل- (م- انګریزی)-

بېرسټرتوب:(بې-رس-ټر-توب)اسم- د بېرسټر کېدو حالت او پېشه- وکالت- بېرسټري-

بېرسټري:(بې-رس-ټه-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بېرسټرتوب-

بېرغ:(بې-رغ)اسم- واحد- مذکر- پرچم- جنډه- توغ- نشان- جمع بېرغونه-

بېرګال:(بېر-ګال)اسم- واحد- مذکر- د غوا یا غوئي د څرمنې مشک- ژےخیک- (افغانستان)-

بېرندوکے:(بې-رن-دو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بزدل- پارن- ویرېدونکے-

بېرنجےتوت:(بې-رن-جے-توت)اسم- واحد- مذکر- یو قسم توت- (افغانستان)-

بېرنګ:(بې-رنګ)اسم صفت- هغه د ډاک خط چې مطلوبه ټکټ پرې نه وی لګېدلے او په جرمانه کښې ې یو په دوه پېسې وصولولے شی- (م- انګریزی)-

بېرنګ:(بې-رنګ)اسم- واحد- مذکر- د موټرو، لارو، پکو او داسې نورو مشینونو کښې استعمالېدونکې ګراری چې په چرو ګرځی- (م- انګریزی)-

بېرنه:(بې-ره-نه)حاصل مصدر- پارېدنه- ویرېدنه-

بېرڼ:(بې-رڼ)اسم- واحد- مذکر- غرنیزه رشقه- (افغانستان)-

بېرو:(بې-رو)اسم صفت- (۱)بې شرمه- بې حیا- شوخ- بدلحاظه- (۲)د چا سفارش نه منونکے- بې مخه- (۲)بې رویه- بې ریا- مخلص-

بېروزه:(بې-رو-زه)اسم- واحد- مؤنث- ګنده بېروزه- د نښتر ژاوله- ژوغله- یو قسم سلېښناکه ماده چې د نښتر له ونې پیدا کیږی او د تارپین تېل تری ویستلے شی-

بېرول:(بې-ر-ول)مصدر متعدی- ویرول- پارول-

بېرولے:(بې-ر-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع بېرولي- مؤنث بېرولې- وګورئ بېرول-

بېرومیټر:(بې-رو-مې-ټر)اسم- بادنما- د باد ارخ او دباؤ معلومونکې یوه آله- (م- انګریزی)-

بېرون:(بې-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ بېرول-

بېرون:(بې-رون)اسم صفت- (۱)بهر- ورچنې- ورشنې- (۲)څرګند- ښکاره- بربنډ- برخېره- (۳)وبستلے- (م- فارسی)- (افغانستان)-

بېرونکے:(بې-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع بېرونکی- مؤنث بېرونکې- وګورئ بېرول-

بېرونګ:(بې-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ بېرول-

بېرونه:(بې-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ بېرول-

بېروني:(بې-رو-نی)اسم صفت- بهرني- څرګند- ښکاره- (م- فارسی)-

بېرونے:(بې-ره-وو-نے)اسم صفت- جمع بېروني- مؤنث بېرونې- وګورئ بېرول-

بېرونه:(بې-رو-نه)اسم صفت- بې قاعدې- بې ترتیبه- غیر منظم- (افغانستان)-

بېروني:(بې-رو-نی)اسم- بې قاعدګی- بې ترتیبي- بې نظمی- (افغانستان)-

بېروه:(بې-روه)اسم- کبل-

پاړسیوان:(پاړ-سی-وان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پارسی وان-

پاړکے:(پاړ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)قطع- شعر- بیت- ټوټه (افغانستان)- (۲)فال- بخت- طالع- جمع پاړکی-

پاړو:(پا-ړو)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې د میزری ځپلی پرې جوړولے شي- جمع پاړوګان-

پاړو:(پا-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- پاړوګر- د مارانو ووده لرونکے- (۲)دم- ووده- پاړ- (اسم)- (۳)منافق- (۴)بدچلن- چلباز- جمع پاړوګان-

پاړوتوب:(پا-ړو-توب)اسم- پاړوګری- پاړوګرتوب- د پاړو کسب-

پاړوګر:(پا-ړو-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- پاړیګر- پوړیګر- مارګیر- (۲)جادوګر- د معنی د پاره وګورئ پاړو-

پاړوګری:(پا-ړو-ګۀ-ری)اسم- (۱)د مارانو د نیولو کار- مارګیری- ووده او دم سره مار نیونه- مار نیونه- (۲)منتر- دم- جادوګری-

پاړول:(پا-ړ-ول)مصدر- غلول- جادو کول-

پاړولے:(پا-ړ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاړولي- مؤنث پاړولې- وګورئ پاړول-

پاړون:(پا-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پاړول-

پاړونکے:(پا-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاړونکي- مؤنث پاړونکې- وګورئ پاړول-

پاړونګ:(پا-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پاړول-

پاړونه:(پا-ړ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاړول-

پاړه:(پا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دړو کیلو پۀ منځ کښې د اړولو نه پاتې شوې د پټی حصه- (۲)پۀ کار کښې نیمګړتیا- (۳)د جامو زینځلو تخته- (۴)لویه غلطی- د بدناموسی کار- (۵)هغه کوږ لرګے چې بغرۍ ته پرې شولې راړولے شی- (۶)ووده- دم درود- (۷)د لرګی یوم- راشپېل- راشبېل- (۸)فال- بخت- (۹)د نانبایانو سیخ- (۱۰)الفبا-

پاړه:(پا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاړ- جمع پاړې-

پاړه:(پا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د مدرسې د ماشومانو د یادولو د پاره د ځنو عددونو د ضرب قاعده- (م- هندی پهاړا)-

پاړه:(پا-ړه)اسم- واحد- مونث- پېره- وار- ځل- پاړه- جمع پاړې-

پاړېدل:(پا-ړې-دل)مصدر- غلېدل- دوګه کېدل-

پاړېدن:(پا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پاړېدل-

پاړېدنګ:(پا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پاړېدل-

پاړېدنه:(پا-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاړېدل-

پاړېدونکے:(پا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاړېدونکی- مؤنث پاړېدونکې- وګورئ پاړېدل-

پاړېدۀ:(پا-ړې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پاړېدل-

پاړی:(پا-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د موسی یو قسم- غرڅه- (م- هندی)-

پاړی:(پا-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پاړ- پړی- د کاڼو، تیږو او خښتو وغېره پۀ ترتیب سره د یو بل د پاسه ایښوے شوے ډېرے-

پاړی:(پا-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د هندوانې، خټکی ترازه- چنډه- تیندړه-

پازاب:(پا-زاب)اسم- (۱)پۀ عذاب- پۀ تکلیف- (۲)تکلیف ورکونکے- (م- پۀ-عذاب)-

پازابول:(پا-زا-ب-ول)مصدر- تکلیف ورکول- عذاب ورکول-

پازابون:(پا-زا-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ پازابول-

پازابونکے:(پا-زا-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پازابونکی- مؤنث پازابونکې- وګورئ پازابول-

پازابونه:(پا-زا-ب-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پازابول-

پازابېدل:(پا-زا-بې-دل)مصدر لازم- پۀ عذاب کېدل- پۀ تکلیف کښې کېدل-

پازابېدن:(پا-زا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پازابېدل-

پازابېدنه:(پا-زا-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پازابېدل-

پازابېدونکے:(پا-زا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پازابېدونکی- مؤنث پازابېدونکې- وګورئ پازابېدل-

پازند:(پا-زند)اسم- د زردشتی مذهب د کتاب "ژند" تفسیر او شرح- پاژند-

پازوال:(پاز-وال)اسم صفت- تاثیر لرونکے- اثر لرونکے- پازه وال- (افغانستان)-

پازه:(پا-زه)اسم- تاثیر- اغېزه- اثر- (۲)چالاکی- تُندی- تېزی- (۳)جرأت- مړانه- زړورتیا- (۴)تته رڼا- (۵)الحاظ- (۶)شرم- حیا- (۷)نصیحت (کول مصدر)-

پازه وال:(پا-زه-وال)اسم صفت- (۱)خدمتګار- فعال- (۲)معتمد- (۳)منشی- محرر- لیکونکے- پاژوال-

پازیکه:(پا-زی-که)اسم صفت- پاکیزه- صفا- خالص- سوترا- (پاکیزه عامیانه)-

پازیکه:(پا-زی-که)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- پاک- پاکیزه- پاک و صاف- سپېځلے- سپین سپېځلے- پۀ کردار او خوئی خصلت پاک- (پاکیزه عامیانه)-

پازېب:(پا-زېب)اسم- واحد- مؤنث- پېنزېب- پایزېب- د پښو د سپینو زرو یو پسول-

پاژند:(پا-ژند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پازند-

پاژوال:(پاژ-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)خادم- خدمتګار- نوکر- (۲)خوشامدګر-

پاژوالی:(پاژ-وا-لی)اسم- د پاژوال کېدو حالت- وګورئ پاژوال-

پاژوالیتوب:(پاژ-وا-لی-توب)اسم- پاژوالی کونه- وګورئ پاژوالی-

پاژوله:(پا-ژو-له)اسم- واحد- مؤنث- لۀ وړغنی جوړې جرابې- د وړغنی

ماسېږ-

پاړ:(پاړ)اسم- واحد- مذکر- ړېون- پړسوب- پاړسوب- هغه بيماري چې سر پکښې خارښتيږي او پړسوب کوي- سرپاړې-

پاړول:(پا-ړ-ول)مصدر متعدي- ړېول- پړسول-

پاړون:(پا-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پاړول-

پاړونکے:(پا-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاړونکي- مؤنث پاړونکې- وګورئ پاړول-

پاړونه:(پا-ړ-ؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاړول-

پاړوے:(پاړ-وے)اسم- واحد- مذکر- غرنے پياز- پيازکے- پيازګ- نباتاتي نوم د پاړه وګورئ پيازکے-

پاړه:(پا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دم- د دم يا منتر اثر- د کوډو، دم او زودي تاثير- (۲)لۀ ځلې هوا وکښنه-

پاړېدل:(پا-ړې-دل)مصدر لازم- پړسېدل- ړېدل- خارښتېدل او پړسېدل-

پاړېدلے:(پا-ړې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاړېدلي- مؤنث پاړېدلې- وګورئ پاړېدل-

پاړېدن:(پا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پاړېدل-

پاړېدنه:(پا-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاړېدل-

پاړېدونکے:(پا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاړېدونکي- مؤنث پاړېدونکې- وګورئ پاړېدل-

پاړېدۀ:(پا-ړې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ پاړېدل-

پاس:(پاس)اسم صفت- پورته- وچت- بره- د پاسه- جګ- مسک- زيات-

پاس:(پاس)اسم- واحد- مذکر- د چونې او تېلو نه جوړ د خارږيو د پاره د خارښت ملهم-

پاس:(پاس)اسم- واحد- مذکر- لحاظ- خاطر- پاسداري- (م- فارسي)-

پاس:(پاس)اسم- واحد- مذکر- اجازت نامه- راه داري- (جمع پاسونه)- (۲)کامياب- (جمع نۀ لري)- (۳)پۀ خنو لوبو لکه فټ بال، هاکي، والي بال وغيره کښې لۀ يو لوبغاړي لۀ خوا بل ته غونډسکه حواله کونه- (م- انګريزي)-

پاسبان:(پاس-بان)اسم- واحد- مذکر- پاسوان- څوکيدار- پيره دار- دربان- ساتونکے- حفاظت کونکے- جمع پاسبانان- (م- فارسي)-

پاسباني:(پاس-با-ني)اسم- واحد- مؤنث- پاسواني- څوکيداري- ساتنه- حفاظت کونه- (م- فارسي)-

پاسپوټ:(پاس-پوټ)اسم- واحد- مذکر- لۀ ملکه د بهر تللو د اجازت نامې کتابچه- پاسپورټ- جمع پاسپوټونه- (م- انګريزي)-

پاسپورټ:(پاس-پورټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پاسپوټ- (م- انګريزي)-

پاست:(پاست)اسم- واحد- مذکر- منت- احسان- مننه- تشکر- شکريه- (م- فارسي)-

پاسته:(پاس-ته)تابع مهمل- د ناسته تابع مهمل- د ناسته سره يو ځائ د ګپ شپ، دوستۍ معنیٰ ورکوي-

پاستۀ:(پاس-تۀ)اسم صفت- د پوست جمع-

پاستے:(پاس-تے)اسم- واحد- مؤنث- څپاتي- چپاتي- (افغانستان)- څپېټے- مکے- لوکرے- ډېره نرمه او ډېره پلنه ډوډۍ- جمع پاستي- (ش- هندي- چپاتي)-

پاسداري:(پاس-دا-ري)اسم- لحاظ ساتنه- پاس ساتنه-

پاسدل:(پاس-دل)مصدر- ژوند کول- وخت تېرول-

پاسدلے:(پاس-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاسدلي- مؤنث پاسدلې- وګورئ پاسدل-

پاسدن:(پاس-دن)حاصل مصدر- وګورئ پاسدل-

پاسدنګ:(پاس-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پاسدل-

پاسدنه:(پاس-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاسدل-

پاسدونکے:(پاس-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاسدونکي- مؤنث پاسدونکې- وګورئ پاسدل-

پاس دپاسه:(پاس-د-پا-سه)فعل (مرکب)- بهر پۀ بهر- لرې لرې- بيل بيل- پټ پۀ پټه- غلے غلے-

پاسره:(پاس-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډونګه- سيومه- ذخيره- بچت- پانګه- پنګه- سکه- (۲)بوکرے- بوکرے- بکرے- (۳)د پيو هغه جمع چې ښځه ئې د خازند نه پټه کوي- (۴)وجه- سبب- باعث-

پاسره کر:(پاس-ر-کر)اسم فاعل صفت- د پاسره سره متعلق- پاسره کونکے- وګورئ پاسره- جمع پاسره کري- مؤنث پاسره کره-

پاسره کري:(پاس-ر-کۀ-ري)اسم- د پاسره کر جوړېدو حالت- وګورئ پاسره کر-

پاسره وال:(پاس-ر-وال)اسم فاعل صفت- وګورئ پاسره کر- جمع پاسره والان-

پاسل:(پا-سل)مصدر- پاسلل- ښېګړه کول- احسان کول- احسان مند کول- (۲)نارونغه څاروی مالش کول- خيال ساتل- (۳)سپارل- حواله کول-

پاسلل:(پاس-لل)مصدر- وګورئ پاسل-

پاسللے:(پاس-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاسللي- مؤنث پاسللې- وګورئ پاسلل-

پاسلنه:(پاس-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاسلل-

پاسلودل:(پاس-لو-دل)مصدر- (۱)سپارل- حواله کول- پاسل- پاسلول- (۲)ښېګړه کول- احسان ارزل- (۳)منل- تسليمول-

پاسلودنه:(پاس-لو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاسلودل-

پاسلول:(پاس-ل-ول)مصدر- وګورئ پاسلودل-

پاسلونے:(پاس-ل-وو-نے)اسم فاعل- وګورئ پاسلودل-

پاسلونے:(پاس-لو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- سپارلے- حواله کړے- هغه

ئ (څې-رل)، ي (مې-ره-ول)، ے (پيا-لے)، ې (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ځوک چې په چا د ځهٔ شي سپارښتنه وکړي-

پاسلوینه:(پاس-لو-یڼه-نه)حاصل مصدر- پاسلونه- وګورئ پاسلودل-

پاسلېیل:(پاس-لې-یِل)مصدر- زباړول- وریادول- شرمنده کول- د نیکی یا ښېګړي بار بار یادول-

پاسلېیلے:(پاس-لې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاسلېیلي- مؤنث پاسلېیلې- وګورئ پاسلېیل-

پاسلېینه:(پاس-لې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاسلېیل-

پاسلېیونکے:(پاس-لې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاسلېیونکي- مؤنث پاسلېیونکې- وګورئ پاسلېیل-

پاسلے:(پا-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاسلي- مؤنث پاسلې- وګورئ پاسل-

پاسنه:(پا-سهٔ-نه)اسم- (۱)لحاظ- رعایت- مراعت- (۲)احسان مندی-

پاسنی:(پا-سه-نی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- د پاسنی مؤنث- وګورئ پاسنے-

پاسنی:(پا-سهٔ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ماشومانو یو قسم بیماري-

پاسنی:(پا-سه-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ابره-

پاسنے:(پا-سَ-نے)اسم صفت- (۱)برنے- د بره- لوړ- (۲)د وچتې علاقې وسېدونکے- د غرنیزې علاقې وسېدونکے- جمع پاسني- مؤنث پاسنۍ-

پاسو:(پا-سُو)اسم صفت- (۱)خاکسار- غلے- عاجز- کمینه- (۲)پست- ټیټ- لوڅک- لوچه- رذیل- ادنی- جمع پاسوګان-

پاسوال:(پاس-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ساتونکے- څوکیدار- محافظ- حفاظت کونکے- (۲)بادشاه-

پاسوان:(پاس-وان)اسم فاعل/صفت- وګورئ پاسبان-

پاسوانی:(پاس-وا-نی)اسم- مؤنث- وګورئ پاسباني-

پاسه:(پا-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اصلي او سوچه سرهٔ زر چې لهٔ هېڅ قسمه ګډون پکښې نهٔ وي شوے- (۲)کره- روغ- اعتباري- رښتونے- (اسم صفت)- (م- هندي)-

پاسه:(پا-سه)صفت- پاس- پورته- وچت-

پاسی بان:(پا-سی-بان)اسم فاعل/صفت- پاسبان- نګهبان- پاسوان- څوکیدار- حفاظت کونکے-

پاسی:(پا-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پهانسي- پانسي-

پاش:(پاش)اسم صفت- د فاش عامیانه قرائت- څرګند- ښکاره- خور- رسوا-

پاش:(پاش)اسم صفت- واحد- مذکر- فحش- اپلتې- بربنډه او لغړه وینا- سپورې ستغې- (م- عربي)-

پاشان:(پا-شان)اسم صفت- (۱)ګډوډ- بې نظمه- خور وور- چیتر بیتر- (۲)بې پروا- لېونچک-

پاشتک:(پاش-تک)اسم- واحد- مذکر- واسه- پاشتوک- بڅی- چڼ- چاڼ- مغه وړوکی خشاکی لرګی چې د کوټې د پټولو پهٔ وخت پهٔ کوټه اچولے شي-

جمع پاشتکونه- پاشتکي-

پاشتکه:(پاش-تَ-که)اسم- واحد- جمع پاشتکي- وګورئ پاشتکے-

پاشتکے:(پاش-تَ-کے)اسم- واحد- مذکر- د اندرپانې دستکے- پاټکے- جمع پاشتکي- (پوړی)- (۲)وګورئ پشتکے-

پاشتکي:(پاش-ته-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پیشتکے- (پوړی)-

پاشتوک:(پاش-توک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پاشتک-

پاشل:(پا-شَل)مصدر- (۱)نوستل- شیندل- دوړول- شنل- دانه دانه کول- نُستل- خورول- غُرخول- تار پهٔ تار کول- (۲)خفه کول-

پاشلے:(پا-شهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاشلي- مؤنث پاشلې- وګورئ پاشل-

پاشنه:(پاش-نه)اسم- مغه وړوکے لرګے چې د تنبې پهٔ چوړ کښې ګرځي- (م- فارسي)-

پاشنه:(پا-شهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاشل-

پاشنه ګرد:(پاش-نَ-ګرد)اسم- مغه سورے چې پاشنه پکښې ګرځي-

پاشونکے:(پا-شون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاشونکي- مؤنث پاشونکې- وګورئ پاشل-

پاشویه:(پا-شو-یه)اسم- (۱)پښې وینځنه- (۲)پهٔ تبه کښې د یو علاج نوم چې پهٔ مغې کښې بیمار د ګیټو نه تر پښو پورې پهٔ ګرمو اُبو وینځي او بیا ئې پهٔ کپړې سره تړي-

پاغنده:(پا-غن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ننداف وهلے شوے مالوچ- غیبه چې عام طور سره ئې شکل غنډ وي- (۲)هر یو نرم او سپین څیز- جمع پاغندي-

پاک:(پاک)اسم صفت- (۱)د پلیت ضد- صفا- سوتره- خالص- (۲)بې عیبه- بې ګناه- نیک- خوش اخلاقه- نمانځي- (۳)مکمل- بشپړ- (هندي، فارسي)-

پاکباز:(پاک-باز)اسم صفت- نیک- پرهېزګار- متقي- پاکدامن- (م- فارسي)-

پاکبازی:(پاک-با-زی)اسم- مؤنث- د پاکباز کېدو حالت- وګورئ پاکباز- (م- فارسي)-

پاکټ:(پا-کټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لفافه- (۲)تېله- خلته- ګتی- کڅوړی- قُتی (افغانستان)- (۳)جیب- (۴)د پاکټ بک مخفف- (م- انګریزي)-

پاکټ بک:(پا-کټ-بُک)اسم- واحد- مذکر- مغه وړوکے بیاض چې د یاداشتونو لیکلو د پاره پهٔ جیب کښې ساتلے شي- جمع پاکټ بکونه- (م- انګریزي)-

پاکدامن:(پاک-دا-من)اسم صفت- پرهېزګار- نیک- پاک لمنے- مؤنث پاکدامنه- (م- فارسي)-

پاکدامنه:(پاک-دا-مهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د پاکدامن مؤنث- وګورئ پاکدامن-

پاکدامني:(پاک-دا-مهٔ-نی)اسم- مؤنث- پرهېزګاري- عصمت- پاک لمني-

زبر"(خ-یهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

پاک لمنتوب- (م- فارسي)-

پاکړه:(پاک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پلن- د اوبو کټه- جمع پاکړې-

پاک زړے:(پاک-زړه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- د نېک او صفا زړۀ لرونکے- نېک نيته- جمع پاک زړي-

پاک ساک:(پاک-ساک)صفت- (۱)کم عقل- نادان- ساده- (۲)معصوم- بې ګناه- (۳)صفا سوتره- وينځلے-

پاک طينتي:(پاک-طي-نت-تي)اسم- پاکطينتوب- د ښۀ سرشت لرنه- پاک فطرتي-

پاک لمن:(پاک-ل-من)اسم صفت- واحد- مذکر- حيادار- پاک ذاتے- نېک او پاک- محفوظ- باعصمته- مؤنث پاک لمنه- جمع مؤنث پاک لمنې-

پاک لمنه:(پاک-ل-مۀ-نه)اسم صفت- د پاک لمن مؤنث- وګورئ پاک لمن-

پاک لمني:(پاک-ل-مۀ-ني)اسم- وګورئ پاکدامني-

پاک لمنے:(پاک-ل-مۀ-نے)اسم صفت- محفوظ- نېک- حيادار- باعصمته-

پاک نفسي:(پاک-نف-سي)اسم- تقوىٰ- پرهېزګاري-

پاک نفسے:(پاک-نف-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- پرهېزګاره- تقوىٰ دار- نېک-

پاک نويس:(پاک-ن-ويس)اسم صفت- صفا ليکونکے- مسوده خوشخطه ليکونکے-

پاک نويسي:(پاک-ن-وي-سي)اسم- د پاک نويس فن او پېشه-

پاک نيته:(پاک-نيه-ته)اسم صفت- د ښۀ نيت خاوند- د ښې ارادې خاوند-

پاک نيتي:(پاک-نيه-تي)اسم- مؤنث- د پاک نيته کېدو حالت-

پاک والے:(پاک-وا-لے)اسم- (۱)پاکي- سوتره والے- صفائي- (۲)څڼتوب- (افغانستان)- (۳)بې ګناهي- (۴)د حساب تصفيه- (۵)د جنجال ختمېدنه- (۶)بزرګي- زبرګي- (۷)فرض غُسل کونه-

پاکول:(پا-ک-ول)مصدر متعدي- (۱)صفا کول- سوتره کول- خيرې لرې کول- وينځل- پليتي لرې کول- (۲)خبره سپينول- (۳)حساب کتاب بېباقول- (۴)اُچه کول-

پاکون:(پا-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ پاکول-

پاکونکے:(پا-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاکونکي- مؤنث پاکونکې- وګورئ پاکول-

پاکونګ:(پا-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پاکول-

پاکونه:(پا-ک-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاکول-

پاکه:(پا-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- د پاک مؤنث- وګورئ پاک-

پاکه:(پا-که)اسم- واحد- مؤنث- د لوئ بر لرونکې خمتا- پلنه خمتا-

پاکه پاکي:(پا-که-پا-کي)اسم- واحد- مؤنث- د ټپوس پاده-

پاکي:(پا-کي)اسم- واحد- مؤنث- د نانيکانو چاړۀ- جمع پاکۍ/پاکيانې- (ش- پنجابي)-

پاکي:(پا-کي)اسم- واحد- مؤنث- د "پاکول" مصدر نه اسم- (۱)صفائي- پاکوالے- پاکيزګي- پاکيزتيا- پاکيزولي- پاکيزي- جمع پاکۍ- (۲)د فرضو ويښتۀ اخستنه-

پاکيزتيا:(پا-کيز-تيا)اسم- وګورئ پاکي-

پاکيزګي:(پا-کي-ز-ګي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاکي-

پاکيزولي:(پا-کيز-و-لي)اسم- وګورئ پاکي-

پاکيزي:(پا-کي-زي)اسم- وګورئ پاکي-

پاکېدل:(پا-کې-دل)مصدر لازم- (۱)صفا کېدل- سوتره کېدل- وينځلے کېدل- (۲)اچه کېدل- څپ کېدل- (۳)د حساب کتاب بېباقېدل- (۴)ګناهونه توېدل- (۵)ښۀ سړے جوړېدل- (۶)پليتي لرې کېدل-

پاکېدن:(پا-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پاکېدل-

پاکېدنګ:(پا-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پاکېدل-

پاکېدنه:(پا-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاکېدل-

پاکېدونکے:(پا-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاکېدونکي- مؤنث پاکېدونکې- وګورئ پاکېدل-

پاکېدۀ:(پا-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پاکېدل-

پاګل:(پا-ګل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لېونے- سوداني- اتري- باتريا- (۲)ناپوهه- کم عقل- نادان- (ګول کېدل مصدرونه)- (م- هندي)-

پاګلتوب:(پا-ګل-توب)اسم- پاګلتيا- د پاګل کېدو حالت- لېونتوب-

پاګلتيا:(پا-ګل-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاګلتوب-

پاګل خانه:(پا-ګل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د لېونيو د علاج او ساتلو ځائ- جمع پاګل خانې-

پاګلول:(پا-ګۀ-ل-ول)مصدر متعدي- (۱)سوداني کول- لېونے کول- پاګل کول- (۲)تنګول- زيات کړول-

پاګلون:(پا-ګۀ-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ پاګلول-

پاګلونکے:(پا-ګۀ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پاګلونکي- مؤنث پاګلونکې- وګورئ پاګلول-

پاګلونه:(پا-ګۀ-ل-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاګلول-

پاګلېدل:(پا-ګۀ-لې-دل)مصدر لازم- (۱)لېونے کېدل- (۲)تنګېدل- کړېدل-

پاګلېدن:(پا-ګۀ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پاګلېدل-

پاګلېدنه:(پا-ګۀ-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پاګلېدل-

پاګلېدونکے:(پا-ګۀ-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع پاګلېدونکي- مؤنث پاګلېدونکې- وګورئ پاګلېدل-

پاګن:(پا-ګن)اسم- واحد- مذکر- پګن- د فصلي کال يولسمه مياشت چې عام طور سره د فروري، مارچ سره مطابق وي-

پال:(پال)اسم- واحد- مذکر- (۱)فال- تقدير- قسمت- (۲)پرهېز- د طبي مشورې مطابق لۀ څنو څيزونو نه ځان ژغورنه- (۳)د يوې پاله- سسپوره- سسپار- کره کې- (۴)د سيند وروکے خور- د اَبو چر- د سيند وره شيله- (۵)پالونکے- (افغانستان)-

پالاکه:(پا-لا-که)اسم- واحد- مؤنث- د مار پېه- شغه پلنه کرښه چې د مار

"ئ" (څې-رل)، "ې" (هې-ره-ول)، "ي" (پيا-لې)، "ے" (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

تللو نه وروستو پاتې کیږي- د مار څرېښدې-

پالان:(پا-لان)اسم- واحد- مذکر- پالان- کته- (م- فارسي)-

پالان:(پا-لان)اسم- واحد- مذکر- ساروان- ساربان- جمع پالانان-

پالانی:(پا-لا-نی)اسم- واحد- مذکر- ټټو- یابو-

پالانۍ:(پا-لانۍ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پاپلې- (۱)د موټو، میو، لوبیا او مشنګو هغه برخه چې دانې پکښې پټې وي- (۲)کیلي- چابي- کُنجي- نوسې-

پال پې:(پال-پې)اسم- وګورئ پاپلې-

پالتو:(پال-تو)اسم صفت- زيات- فالتو- ډېر- اضافي-

پالټي:(پال-ټي)اسم- واحد- مؤنث- د پارټي عامیانه قرأت- وګورئ پارټي-

پالټي باز:(پال-ټي-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- د پارټي باز عامیانه قرأت- وګورئ پارټي باز-

پالټي بازي:(پال-ټي-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- د پارټي بازي عامیانه قرأت- وګورئ پارټي بازي-

پالسباز:(پا-لس-باز)اسم فاعل/صفت- وګورئ پالسي باز-

پالسي:(پا-ل-سي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پالیسي- حکمت عملي- چل- سلوک- تدبیر- د فرد حکومت له طرفه یو مناسب سلوک یا لاره غوره کونه- د خپل مراد د سر ته رسولو د پاره د یو سیاسي تدبیر وړاندې بوتلنه- (۲)چل- فریب- (م- انګریزي)-

پالسي باز:(پا-ل-سي-باز)اسم فاعل- (۱)پالیسي کونکے- د فرد حکومت له طرفه یو مناسب سلوک یا لاره غوره کونکے- د خپل مطلب پوره کولو د پاره د یو سیاسي تدبیر وړاندې بوتلونکے- (۲)چل یا فریب کونکے-

پالش:(پا-لش)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پېزار، فرنیچر او ورونو وغیره د پرتولو او ښائسته کولو رنګ- (۲)ځلا- پرق- روښنائي- رونوالے- (۳)چاپلوسي- خوشامده- چاپېرزسي- (م- انګریزي)-

پالشي:(پا-لۀ-شي)اسم فاعل/صفت- (۱)پالش ورکونکے- (۲)چاپلوس- خوشامندګر- چالاک-

پالک:(پا-لک)اسم- واحد- مذکر- متبنّی- په زوئ نیولے شوے ملک- لوئ کړے شوے ملک- بالک- بالکے- (م- هندي)-

پالک:(پا-لک)اسم- واحد- مذکر- چرګ سابۀ- وړوې او پلنې پاڼې لرونکے ساګ- نباتاتي نوم سپیي نیسا اوئریسیا-

پالکانه:(پال-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- روښندان- کړکۍ- دریڅه- دریچه- دیرڅه- روزان-

پال کتونکے:(پال-ک-تون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- فال کتونکے- فالي- پالي- فال ایستونکے- ترومتي- پالګر- جمع پال کتونکي-

پالکوړے:(پال-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)لۀ میزري جوړه هغه تبله چې زمیدار پکښې رمبے او لور وغیره ږدي- (۲)هغه کوټه چې د زمیداري اسباب پکښې پروت وي-

پالکوړے:(پال-کو-ړے)اسم- د زمکې د خیرلو یوه آله- سسپار-

پالکي:(پال-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو خاص قسم ډولي- چوپان- (۲)یو قسم چینجے- (۲)منا- مناګي- (م- هندي)-

پالګر:(پال-ګر)اسم فاعل/صفت- پالي- پال کتونکے- نجومي- فال بین- جمع پالګران-

پالګري:(پال-ګۀ-ري)اسم- واحد- مؤنث- د پال کر کېدو حالت- وګورئ پالګر-

پالل:(پا-لل)مصدر- (۱)ساتل- پرورش کول- لوېول- تربیه کول- پالنه کول- (۲)دوستي کول- حق ادا کول- (۳)په عاجزي او خاکساري سره د چا خدمت کول-

پاللے:(پا-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پاللي- مؤنث پاللې- وګورئ پالل-

پالندوئے:(پا-لن-دو-ئے)اسم فاعل- وګورئ پالل- (افغانستان)-

پالنګ:(پا-لنګ)اسم- واحد- مذکر- چپرکټ- کټ-

پالنګ پوش:(پا-لنګ-پوش)اسم- واحد- مذکر- په کټ د غوړولو څادر- جمع پالنګ پوشونه-

پالنګوټے:(پا-لنګ-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے او نازک پالنګ- وړوکے چپرکټ-

پالنه:(پا-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پالل-

پالوال:(پال-وال)اسم صفت- (۱)پرهېز کونکے- فالي- پالي- (۲)وفادار- (افغانستان)-

پالوان:(پا-ل-وان)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پهلوان- کبهمار- د کُشتي ماهر- (۲)طاقتور- مضبوط- (۳)غټ- (۴)بهادر- تکړه- (۵- اسم)هغه آله چې موټر، لارۍ وغیره پرې زېچتوي- (م- فارسي پهلوان)-

پالوچ:(پا-لوچ)اسم صفت- اواره ګرد- پښې آبله پښې- لوڅې پښې لرونکے-

پالوڅ:(پا-لوڅ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پالوچ-

پالوده:(پا-لو-ده)اسم- واحد- مؤنث- فالوده- د پخې او چک کړې شوې ناشستې مېنچې چې د زاورې شربت سره په یو ځائې خوړے شي- (م- فارسي)-

پالوز:(پا-لوز)اسم- واحد- مذکر- هغه دري، ټاټ یا قالین چې د ناستې د پاره استعمالیږي- جمع پالوزونه-

پالوشپه:(پا-لو-شپه)اسم- واحد- مؤنث- شب قدر- شوقدر- د برات شپه- پنځلسې- د بلنړو شپه- ښه شپه- جمع پالوشپې-

پالونکے:(پا-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پالونکي- مؤنث پالونکې- وګورئ پالل-

پالونے:(پا-لو-نے)اسم فاعل- جمع پالوني- وګورئ پالل-

پاله:(پا-له)اسم- واحد- مؤنث- پال- سسپار- سسپال- کره کی سپاره- په یوې کښې د زمکې د خیرلو د اسپنې آله- جمع پالې-

پاله پدري:(پا-له-پد-ري) متعلق فعل- اړومرو- خامخا- ضرور- حتمي- (افغانستان)-

پالهنګ:(پال-هنګ)اسم- واحد- مذکر- کولنډ- هغه لرګے چې د غوا مېښې د بچي په غاړه کښې د دې د پاره اچولے شي چې د مور پئ ونه روي- خرکې-

پالي:(پا-لي)اسم- واحد- مذکر- د يوې د کيلونو تر منځه د اړولو نه پاتې شوے ځاې- باړه- پاړه-

پالي:(پا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- پال کتونکے- پال کر-

پالي:(پا-لي)اسم فاعل- پرهېزکونکے- په خوراک کښې خيال ساتونکے-

پالي پالي:(پا-لي-پا-لي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاې پاې-

پاليسي:(پا-لي-سي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پالسي- (م- انګريزي)-

پالېز:(پا-لېز)اسم- واحد- مذکر- د هندوانو، خټکو، خربوزو يا بادرنګو باغ- (م- فارسي)-

پالېزکاري:(پا-لېز-کا-ري)اسم- واحد- مؤنث- د هندوانو، خټکو يا خربوزو کرونده-

پالېزوان:(پا-لېز-وان)اسم فاعل/صفت- (۱)کښے- د پالېز محافظ- باغوان- (۲)د پالېز لرونکے-

پالېزواني:(پا-لېز-وا-ني)اسم- د پالېز ساتنه- د پالېز څارنه- جمع پالېزوانۍ-

پالبزه:(پا-لې-زه)اسم- واحد- مؤنث- وران ويجاړ ځاې-

پام:(پام)اسم- واحد- مذکر- فهم- خيال- فکر- هوش- احتياط- (م- عربي)-

پام:(پام)اسم- واحد- مذکر- اتڼ- د اتڼ سره يو ځاې سندرې وئيله-

پام:(پام)اسم- واحد- مذکر- د وړدو پاڼو لرونکې د کوپرې يا کجورې په شان يوه ونه- (م- انګريزي)-

پامال:(پا-مال)اسم صفت- پائمال- د پښو د لاندې مبتلے شوے- چخنے-

پامالول:(پا-ما-ل-ول)مصدر متعدي- پائمالول- بربادول- مبتل- چخني کول- د پښو لاندې مبتل-

پامالونکے:(پا-ما-ل-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پامالونکي- مؤنث پامالونکې- وګورئ پامالول-

پامالونه:(پا-ما-ل-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پامالول-

پامالي:(پا-ما-لي)اسم- واحد- مؤنث- پائمالي- د پامال کېدو حالت- وګورئ پامال-

پامالېدل:(پا-ما-لې-دل)مصدر لازم- پائمالېدل- د پښو لاندې مبتلے کېدل- چخني کېدل-

پامالېدنه:(پا-ما-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پامالېدل-

پامالېدونکے:(پا-ما-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پامالېدونکي- مؤنث پامالېدونکې- وګورئ پامالېدل-

پامان:(پا-مان)اسم- د "په امان" مخفف او غلط قرأت-

پامبېل:(پام-بېل)اسم- واحد- مذکر- د خاورو ډکه بېلچه- بېل- يوم-

پام پوخ:(پام-پوخ)اسم صفت- کامل- خرامبو- سست پست- آلسي-

پام پوخه:(پام-پو-خه)اسم- واحد- مؤنث- سوراړه- خشکي- قحطي- سره- کال- د اُبو نيشتوالے-

پام پوښه:(پام-پو-ښه)اسم- واحد- مذکر- د پاپوښ عاميانه قرأت- بېزار-

پامته دار:(پام-ته-دار)اسم- واحد- مذکر- حاجت من- محتاج-

پامته داري:(پام-ته-دا-ري)اسم- د پامته دار کېدو حالت- وګورئ پامته دار-

پامرد:(پا-مرد)اسم صفت- (۱)همتي- تکړه- زړور- (۲)مستقل مزاج- (م- فارسي)-

پامسټ:(پا-مسټ)اسم- واحد- مذکر- د پامسټرۍ عالم- (م- انګريزي)-

پامسټري:(پا-مس-ټري)اسم- واحد- مؤنث- د لاس د تلي د کرښو نه د چا د ژوند او مستقبل د پتې لګولو علم-

پاملرنه:(پام-ل-ره-نه)اسم- (۱)فکر- خيال- (۲)تدبير- توجه- احتياط- څارنه- ساتنه- اتيات- جمع پاملرنې- (افغانستان)-

پان:(پان)اسم- واحد- مذکر- (۱)پاند- پلنې پاڼې لرونکې يوه ونه او د هغې پاڼې چې کته او چونه پرې لګوي او تماکو، چاليا او سپين لاچې پکښې زنغاړي- (۲)پاند- د تاش له څلورو رنګونو څخه هغه سور رنګ چې په پاڼو ئې د زړه يا د پان د پاڼې تصوير وي- تپان- (۳)پاند- پيکه کنے چې د څاروو د خوراک د پاره استعماليږي- نباتاتي نوم د بانپربېتل پانه- (م- هندي)-

پانجشنبه:(پانج-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- پنجشنبه- پانشنبه- له جمعې نه مخکښې او د چارشنبې (شورو) نه پس ورځ-

پاند:(پاند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پان-

پاندان:(پان-دان)اسم- واحد- مذکر- هغه لوښے چې پکښې د پانونو پاڼې د تازه پاتې کېدو د پاره ايښوے شي- د پان د پاڼو نه علاوه پکښې چونه او سپاري وغېره هم ايښولے شي-

پاندره:(پاند-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ځنګلي واښه-

پاندره:(پاند-ره)اسم- واحد- مؤنث- پاندرۍ- قفل- تاله- جمع پاندرې-

پاندره:(پاند-ره)اسم- واحد- مؤنث- پاندرۍ- د تيلې او رېښمو شريک تارونه چې د ناوې اوربل کښې اچولے شي- جمع پاندرې-

پاندري:(پاند-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پاندره-

پانډه:(پان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ردي او خځلې ټوکرۍ- (۲)پنډ- پنډه- پېټے- جمع پانډې-

پانډي:(پان-ډي)اسم- واحد- مذکر- پنډي- پېټوارے- پېټي يا پنډونه چلونکے- جمع پانډيان-

پانزېب:(پان-زېب)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ پازېب-

پانسالي:(پان-سا-لي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابوښے- (م- هندي)-

پانسمان:(پان-سمان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملهم- پټۍ- (۲)د زخم تړنه-

دَ زخم پربولل او دَ ملهمو ایښودنه- (۲)دَ پټی لګولو سامان- (افغانستان)-

پانسه:(پان-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ جوارۍ دانه- دَ ټُرعې اچولو پچه- (م- هندی)-

پانسی:(پان-سی)اسم- واحد- مؤنث- تېزندی- زندی- سولۍ- پهٔ خوړنده وژنه- غرغره- دار (کول/کېدل مصدرونه)- (م- هندی پهانسی)-

پانسیون:(پان-سی-یُون)مذکر- (۱)مېلمستون- پهٔ یو ځایٔ کښې چا ته استوګه او خوراک ورکونه چی کرایه یٔ میاشت پهٔ میاشت اخلی- (۲)دېره کېدنه- دَ طالبانو دَ وسېدو ځایٔ- (افغانستان)-

پانشنبه:(پان-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ پانجشنبه-

پانصدی:(پان-ص-دی)اسم صفت- دَ پنځوسو مغلی فوځ منصبدار چې دَ مغلو پهٔ نظام کښې به افسری لهٔ دې حده شروع کېده- (متروک)-

پانکے:(پان-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرام- مقصد- نصب العین- (۲)هغه ډېه چې لهٔ کومې ځنې موخه ویشتے شی-

پانګ:(پانګ)اسم- واحد- مذکر- پاڼ- کمر-

پانګه:(پانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پنګه دوېم قرأت- پنګه- جمع کړے مال- سکه- سر- دولت- جمع پانګې-

پانو:(پا-نو)اسم- واحد- مؤنث- سره بخملی- بی بی پاتو- یو سوررنګے چینجے-

پانوس:(پا-نُوس)اسم- واحد- مذکر- دَ فانوس عامیانه قرأت- وګوریٔ فانوس- جمع پانوسونه-

پانه:(پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فانه- چیڼی- چُڼی- دَ لرګی یا اَسپنې هغه ټکړه چې دَ لرګی څیرلو پهٔ وخت پرې دَ لرګی درز ارتولے شی- (۲)هغه سکنجه چې ملزم پرې دَ جرم پهٔ اقرار آماده کولے شی- (۳)شپېته- هغه لرګے چې دَ دروازو پهٔ چوکاټونو، دَ کټونو پهٔ چوړونه کښې دَ مضبوطیا دَ پاره ورکولے شی-

پانه:(پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بولټ- بلوټ- لیندی- لټ- دَ لیندی وال ټوپک لیندی، چې پهٔ راکښلو یٔ دَ ټوپک شپېلی کښې دَ کارتوس ایښولو ځایٔ پېدا شی- (۲)دَ اَسپنې یو اوزار چې دَ موټرو لارو دَ ځنو حصو دَ سختولو دَ پاره پکارولے شی-

پانیات:(پا-نی-یات)اسم- واحد- مذکر- نصیحت- عبرت- پند- جمع پانیاتونه-

پانیاتی:(پا-نی-یا-تی)اسم صفت- (۱)دَ پند او عبرت زړ شے- هغه څهٔ چې دَ پند باعث شی- هغه څوک چې دَ یو څهٔ نه عبرت واخلی- (۲)هغه سړے چې حال یٔ دَ نورو دَ پاره دَ عبرت سبب شی-

پاڼ:(پاڼ)اسم- نیم سېرے- دَ نیم سېر وزن-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ پانګ-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- منا- مناکی-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ اَسپنې اُبهٔ- آب-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پټی پوله- (۲- صفت)بختور- (افغانستان)-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- سرېښ- سلېښ- ګوند-

پاڼ:(پاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه پترے چې دَ غم یا بیماری پهٔ حالت کښې یٔ شونډې نیسی- (۲)پوټکے- پوټ- پټ- (۳)دَ لرګی نری تخته چې دَ ستار، تنبل او غلبېل پهٔ جوړولو کښې استعمالیږی- (جمع پاڼونه)-

پاڼریژ:(پاڼ-ریژ)اسم- خزان- دَ پاڼو دَ غُرځېدو وخت- برګ رېزی- دَ منی پهٔ موسم کښې چې پاڼې او پخې زیړې شی نو له ونو رالویږی- (شائد دَ "برګ ریز" جدیده پښتو)-

پاڼسی:(پاڼ-سی)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ پانسی- (عامیانه)-

پاڼکی:(پا-ڼ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پاڼې اسم تصغیر- وړه پاڼه-

پاڼکی:(پاڼ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پاټکے- پاڼکے- دَ اندرپاڼې دستکے-

پاڼو:(پا-ڼو)اسم- واحد- مذکر- څړه پاڼه- کاوو- کاهو- دَ ساګ یو قسم چې شنې لوئې پاڼې لری اوم خوړے کیږی او حکیمان یٔ پهٔ دارو کښې استعمالوی- نباتاتی نوم لک ټیوکا سالیوا-

پاڼه:(پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ونې، پهٔ بوټی یا ګل زرغُنه شوې پخه چې دَ هغې پهٔ ذریعه دغه نباتات خوراک حاصلوی- (۲)دَ جارجر (جاجر) پهٔ ځلهٔ دَ پاسه نرے پترے- پوڼے- (۳)دَ تاش پته- (۴)دَ کتاب مخ- (۵)پاڼ- دَ پټی پوله- (افغانستان)-

پاڼه:(پا-ڼه)اسم صفت- بختوره-

پاڼیډال:(پا-ڼی-ډال)اسم- واحد- مذکر- اُبهٔ وړے- دَ غرهٔ هغه وچته برخه چې دَ باران اُبهٔ پرې دوه خایه کیږی- (م- هندی)-

پاڼیز:(پا-ڼیز)اسم صفت- پاڼې سره متعلق- پاڼې لرونکی- دَ پخو ډک- هغه بوټی یا ونې چې ډېرې پاڼې لری-

پاڼی:(پا-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پېکو- بغری-

پاڼی:(پا-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پهٔ زمکه راکښلې هغه دائره چې ماشومان پکښې غزان یا مردکی ږدی او دَ ټیک پهٔ ذریعه چی کوم غُز یا مردکے وُباسی نو هغه وګټی-

پاڼے:(پا-ڼے)اسم- (۱)بخت- طالع- (۲)یو قسم بوټے چې ګل یٔ نهٔ سپړدلے کیږی-

پاړ:(پاړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)څلورمه حصه- (۲)څلور چیټاکی- (۳)څلور انې- (۴)پنځلس منټه- (۵)شپږ جیربه زمکه-

پاوتل:(پاړ-تل)اسم- واحد- مذکر- خړه- رسوب- کنوبے- دَ غوړ یا ابلن څیز پهٔ بېخ کښې ناسته برخه-

پاړرق:(پا-و-رق)اسم- واحد- مذکر- پارکاب- پارکیب- رکاب- رکیب- هغه تورے چې دَ قلمی کتابونو دَ ښی اړخ دَ مخ پهٔ آخر کښې پهٔ دې غرض لیکلے کېدے شی چې دَ کس اړخ دَ وړومبی توری پته ترې ولګی-

دا انتظام اوس په هر مخ د هندسي ليكلو په وجه متروک دے-
پاورقه:(پا-و-ر-قه)اسم- واحد- مؤنث- حاشيه- شرحه- د صفحې آخريني برخه- فټ نوټ- (م- فارسی)-
پاورقی:(پا-و-ر-قی)اسم- (۱)د صفحې لاندې ليكلے شوې حاشيه- فټ نوټ- (۲)ركاب-
پاورهاوس:(پا-ور-هاوس)اسم- واحد- مذكر- بجلی گر- د بجلۍ د جوړېدو او وېشلو ځاێ- (م- انگريزی)-
پاوكے:(پا-و-كے)اسم تصغير- (۱)د پاؤ اسم تصغير- (۲)د خېرات يا نذر د پاره د سړی په سر پاؤ غله راټولونه- (جمع پاوكی)-
پاوليتوب:(پاو-لی-توب)اسم- (۱)جولاتوب- (۲)كم عقل توب- ساده توب- كم عقلی-
پاولے:(پاؤ-لے)اسم صفت- ناپوهه- كم عقل- ساده- اولو قولو-
پاولے:(پاو-لے)اسم- واحد- مذكر- جولا- په كهی كپړه جوړونكے- جمع پاؤليان-
پاولے:(پاو-لے)اسم- واحد- مذكر- پولے- د ځلورانيز په شان يوه زړه سكه چې پخوا به په غاړو كښې د پسالۀ په ډول اچولے شوه او يا په قميصونو د پاسه گنډلے شوه-
پاوندگلي:(پا-وند-گ-لي)اسم- مؤنث- د ځاروو د څرولو پېشه-
پاونده:(پا-ون-ده)اسم- واحد- مذكر- كوچر- غوبه- څاروی پيازنكے- پونده- كوچے- كډه په سر- خانه بدوش-
پاونډ:(پاونډ)اسم- واحد- مذكر- (۱)پونډ- پون- د جرمنی او ځنې نورو ملكونو سكه چې قيمت ئې بدلېږی رابدلېږی- په برطانيه كښې دې سكه كښې شل شلنگه وی- (۲)د وزن يوه پېمانه چې شپاړس اونسونه لری-
پاويزه:(پا-زي-زه)اسم- واحد- مؤنث- د پاؤ پيو پېمانې لوښے- جمع پاويزې-
پاوے:(پا-وے)اسم- واحد- مذكر- د پاؤ د وزن كاڼے-
پامه:(پا-مه)اسم- واحد- مؤنث- پټه- د زخم پټۍ چې ملهم پرې لگېدلے وی-
پائپ:(پائپ)اسم- وگورئ پايپ-
پانی:(پا-نی)اسم- واحد- مذكر- جلب- پېزوان-
پانی:(پا-نی)اسم- واحد- مؤنث- تېزندی- پانسی- (م- پنجابی)-
پائی:(پا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- يوه پخوانۍ سكه- د زړې پېسې درېمه، د انې دولسمه او د روپۍ ۱/۱۹۲ حصه- (م- هندی)-
پاياب:(پا-ياب)اسم- واحد- مذكر- سيند، ولې او تالاؤ وغېره كښې دومره اُبۀ چې پښه تل سره لگی- پاياؤ- پاياوه- چړ- گودړ- جمع پايابونه- (م- فارسی)-
پايان:(پا-يان)اسم- واحد- مذكر- (۱)انجام- انتها- (۲)شكته برخه- (م- فارسی)-

پاياؤ:(پا-ياو)اسم- واحد- مذكر- وگورئ پاياب-
پاياؤ:(پا-ياو)اسم صفت- پيازړے- مېړنے- تېزرو- زوراور
پاياوه:(پا-يا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ پاياب-
پاياوی:(پا-يا-وی)اسم صفت- (۱)پاندار- ډېر عمر- (۲)لږ زور-
پايپ:(پا-يپ/پائپ)اسم- واحد- مذكر- (۱)پېپ- د اُسپنې نل- ربړی نل- پلاسټكی نل- (۲)نېيل- بورغو- (۳)هغه آله چې يو خاص قسم تماكو پكښې څښلے شی-
پايپ لائين:(پا-يپ-لا-ين)اسم- د ربړ، سيمټو يا اُسپنې نه جوړ شوے نل چې اُبۀ يا تېل پكښې لۀ يوۀ ځايه تر بله ځايه رسولے شی-
پاينے:(پا-يه-نے)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)پائناوے- پائينے- (۲)وروستے- آخرنے- آخری- لۀ ټولو نه وروستو- د ټولو په آخر كښې-
پايو:(پا-يو)اسم- واحد- مذكر- بچكرے- بچكركے- هغه وړوكے لرگے چې د كبانو نيولو د پاره د كنډې د تار سره تړلے وی-
پايول:(پا-يه-ول)مصدر متعدی- (۱)لويول- ژوندے ساتل- ژوند وركول- (۲)د اُبو پاياؤ معلومول- (۳)وسول- ډېره كول- (۴)ختمول- سر ته رسول-
پايولے:(پا-يه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع پايولی- مؤنث پايولې- وگورئ پايول-
پايون:(پا-يون)اسم فاعل- واحد- مذكر- پايونكے- مربی- پرورش كونكے- پالونكے-
پايونكے:(پا-يون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پايونكی- مؤنث پايونكې- وگورئ پايول-
پايونگ:(پا-يه-ونگ)حاصل مصدر- وگورئ پايول-
پايونه:(پا-يه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وگورئ پايول-
پايه:(پا-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)درجه- مرتبه- عزت- قدر- (م- فارسی)- (۲)د دړې په ذريعه حركت وركونكې د غنډ شكل هغه آله چې عام طور سره گاډيو وغېره كښې استعماليږی-
پايه تخت:(پا-يه-تخت)اسم- وگورئ پاێ تخت-
پائين:(پا-ئين)اسم- واحد- مذكر- وگورئ پاېناب-
پاێ:(پا-ێ)اسم- (۱)پښې- (۲)انجام- آخر-
پاێ بست:(پا-ێ-بست)اسم- پابسته- په پښو تړلے- گرفتار- پابند- (م- فارسی)-
پاێ بند:(پا-ێ-بند)صفت- وگورئ پابند-
پاێ بوسی:(پا-ێ-بو-سی)اسم- وگورئ پابوسی-
پاێ پاێ:(پا-ێ-پا-ێ)اسم (مركب)- پاې پو- پالی پالی- پاپابو- پاپی پاپی- پاپلے- د ماشومام په زړزمبی خل په ويره ويره پل اخستنه- په ورو ورو پاپو پل وهنه-
پاێ پو:(پا-نې-پو)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ پانې پانې-
پاێ پېچ:(پا-ێ-پېچ)اسم- واحد- مذكر- غړے- پيتاوه- پاێ تاوه-

ئ" (خې-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پيا-لی)، ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وگورئ تشريحات صفحه ۱

مغه وړينه پټۍ چې د پښو نه تاوولے شي-

پائې تخت:(پا-ئې-تَخت)اسم- واحد- مذکر- پايه تخت- دارالحکومت- د باچا د ګدۍ ځائې-

پائې تاوه:(پا-ئې-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- نړی- پائې پيچ- پيتاوه- مغه وړينه پټۍ چې د پښو نه تاوولے شي-

پائې تاوه:(پا-ئې-تا-وه)اسم- غلېل- ليندہ- پټي- کرکمنه- غرکمانه-

پائېتکه:(پا-ئې-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- پاشتکه- د اندرپائې دستکے- پائېتکي-

پائېځور:(پا-ئې-ځ-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئې لوئې پينځې لرونکے- کلي وال- غېرمهذب- مؤنث پائېځوره- جمع پائېځوری-

پائېځوړ:(پا-ئې-ځوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پائې- آخر- انتها- انجام- (۲)د يوې پلې وروستے سرے- (۳)د يو څيز پاتې حصه- پېتوړ-

پائېڅه:(پا-ئې-څه)اسم- واحد- مؤنث- پښڅه- پوڅه- جمع پائېڅې-

پائېڅه دوړ:(پا-ئې-څه-دوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- پينڅه شړپ- د لويو لويو پينڅو لرونکے پوڅه وار- (۲)کم عقل- ناپوهه- نادان- جمع پائېڅه دوړي-

پائېڅه شړپ:(پا-ئې-څه-شړپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پائېڅه دوړ- جمع پائېڅه شړپي-

پائېدار:(پا-ئې-دار)اسم صفت- مضبوط- کلک- ټينګ- محکم- پوخ- (م- فارسی)-

پائېداري:(پا-ئې-دا-ري)اسم- مؤنث- د پائېدار کېدو حالت-

پائېدان:(پا-ئې-دان)اسم- واحد- مذکر- پېدان- د پښې اېښوو ځائې- موټر، ټانګې يا بلې کومې سورلۍ ته د ورختلو د پاره د پښې اېښوو ځائې-

پائېدل:(پا-ئې-دل)مصدر لازم- ژوندے پاتې کېدل- ژوند کول- لهٔ مرګه بچ کېدل-

پائېدلے:(پا-ئې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پائېدلي- مؤنث پائېدلې- وګورئ پائېدل-

پائېدن:(پا-ئې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پائېدل-

پائېدنګ:(پا-ئې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پائېدل-

پائېدنه:(پا-ئې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پائېدل-

پائېدو:(پا-ئې-دو)اسم فاعل- (۱)پېغام رسونکے- خبر رسونکے- ايلچي- (۲)پيادہ- د حمام نوکر- مغه نوکر چې د منډې رامنډې او وړلو راوړلو کار کوي-

پائېدونکے:(پا-ئې-دون-کے)اسم فاعل- جمع پائېدونکي- مؤنث پائېدونکې- وګورئ پائېدل-

پائېدهٔ:(پا-ئې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ پائېدل-

پائېزار:(پا-ئې-زار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېزار-

پائېزېب:(پا-ئې-زېب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پازېب-

پائېزېر:(پا-ئې-زېر)اسم- واحد- مذکر- پېزار- پائېزار- پڼه- څپلې- بوټ وغيره-

پائېښت:(پا-ئې-ښت)حاصل مصدر- لهٔ پائېدل څخه حاصل مصدر- (۱)بقا- دوام- (۲)ژوندے پاتې کېدنه- تر زياتې مودې پورې ژوند کونه-

پائېکو:(پا-ئې-کو)اسم- واحد- مؤنث- پيکو- د مېنچو د جوړولو يو مشين- د شولو صفا کولو آله- دنګ- جمع پائېکوګانې-

پائېکوټ:(پا-ئې-کوټ)اسم- واحد- مذکر- کوټانکړ- دنګوالا- د شولو ټکونکے- مغه څوک چې د پائېکو په ذريعه شولې ټکوي- جمع پائېکوټان-

پائې کيله:(پا-ئې-کي-له)اسم- واحد- مؤنث- د کرکروندې د يو پټي اخرې کيله يا برخه-

پائېګاز:(پا-ئې-ګاز)اسم- واحد- مذکر- د نيمې قلبې زمکه- شپړ جيربه- جمع پائېګازونه-

پائېګاه:(پا-ئې-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جنګي اډه- (۲)د غرهٔ لمن-

پائېګاه:(پا-ئې-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- د اسونو تړلو ځائې- (م- فارسی)-

پائېل:(پا-ئېل)اسم- واحد- مذکر- سکړک- سوکړک- سوړسک- پياڅه- جوارے- د جوارو روټې- ګولے- ککوری-

پائېل:(پا-ئېل)اسم- (۱)پيزېب- پازېب- پائله- د ښځو د پښو يو پسول- (م- هندی)- (۲)د پښو لهٔ طرفه پېدا شوے ماشوم- (۳)هواره زمکه- مغه پرته زمکه چې د کرلو جوګه وي-

پائېلات:(پا-ئې-لات)اسم- واحد- مذکر- فتنه- شر- فساد- پېلات- جمع پائېلاتونه-

پائېلاتی:(پا-ئې-لا-تی)اسم فاعل صفت- فسادی- شرير- ورانکارے- جګړالو- شری- فتنه ګر- فتنه اچونکے- پېلاتی-

پائېلامه:(پا-ئې-لا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نښه- علامه- (۲)بانه- بهانه- (۳)سبَه- بنسټ- تاداو- بېخ- اساس- وېخ-

پائېلټ:(پا-ئې-لټ)اسم- واحد- مذکر- هواباز- د جهاز چلونکے- پائېلوټ- جمع پائېلټان- مؤنث پائېلټه- جمع مؤنث پائېلټې- (م- انګريزی)-

پائېلوټ:(پا-ئې-لوټ)اسم- واحد- مذکر- د پائېلټ د افغانستان تلفظ-

پائېلوړ:(پا-ئې-لوړ)اسم- واحد- مذکر- لټون- تلاش- لټونه-

پائېلوړ:(پا-ئې-لوړ)اسم صفت- دينګ- دنګ-

پائېله:(پا-ئې-له)اسم- واحد- مؤنث- پېله- د پښو يو پسول- جمع پائېلې-

پائېمال:(پا-ئې-مال)اسم صفت- وګورئ پامال-

پائېمالول:(پا-ئې-ما-ل-ول)مصدر متعدی- پامالول- تباه کول- خرابول- بربادول- د پښو لاندې مېل-

پائېمالی:(پا-ئې-ما-لی)اسم- وګورئ پامالی-

پائېمالېدل:(پا-ئې-ما-لې-دل)مصدر لازم- لتاړېدل- د پښو لاندې مېلے کېدل- بربادېدل-

پانېناب:(پا-يُ-ناب)اسم- واحد- مذکر- پانياؤ- پائين- وروستو دَ سرى ورخ ضد- هغه پټے چې دَ ولې پهٔ آخر کښې وى او دَ أبو وار يُ ورستو راځي-
(۲)دَ ابو ننګوړ- (۳)دَ سيند دَ أبو دَ بهېدلو پهٔ لحاظ وروستو راتلونکے ځايُ يا کلے-

پانېناوے:(پا-يُ-نا-وے)دَ پانېناب سره متعلق- وګورئ پانېناب-

پانېنخه:(پا-نېن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- پېنځه- پېځه- جمع پانېنځې-

پانېنخ:(پا-يُ-نخ)اسم- دَ انګورو هغه خېلى چې دَ انګورو خوشه ورسره خوړنده وى-

پانېنده:(پا-نېن-ده)اسم فاعل/صفت- پانبدار- پانېدونکے- مضبوط- قائم- محکم- پاتې کېدونکے-

پانېنزېب:(پا-نېن-زېب)اسم- واحد- مذکر- پېنزېب- وګورئ پازېب- جمع پانېنزېبونه-

پانېنغ:(پا-يُ-نغ)اسم- واحد- مذکر- پېنغ- نس خوږے- دَ ګېډې درد-

پانېنک:(پا-يُ-نک)اسم- واحد- مذکر- دَ تورې، چړې يا نورو داسې وسلو پهٔ تېکى يا کانټې، دَ ګلکارۍ کار- جمع پانېنکونه-

پانېنو:(پا-يُ-نو)اسم- وګورئ پانېناب- (۲)کوت- کوتے- ننوتې زمکه- کونجينه زمکه-

پانېنه:(پا-يُ-نه)حاصلِ مصدر- بقا- دوام- پانېدنه- باقى پاتې کېدنه-

پانېنے:(پا-يُ-نے)اسم- دَ پانېن سره متعلق- وګورئ پانېناب-

پب:(پب)اسم- دَ بلوچستان او سند تر مينځه دَ غرونو سلسله-

پبلسټى:(پب-ل-س-ټى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نشر و اشاعت- (۲)پروپېګنډه- (م- انګريزى)-

پبلشر:(پب-ل-شر)اسم- واحد- مذکر- دَ چاپ شوو څيزونو دَ خورولو کار کونکے- خورونکے- ناشر- جمع پبلشران- (م- انګريزى)-

پبلشنګ:(پب-لي-شنګ)اسم- شائع کونه- چاپ کونه- خورونه- (م- انګريزى)-

پبلک:(پب-لک)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)عالم- اولس- عوام- عام خلق- قام- (۲- صفت)سرکارى- حکومتى- عوامى-

پبله پورې:(پب-لَ-پو-رې)متعلق فعل- يو بل پورې نښتے- پهٔ يو بل پورې جُخت- پېوست-

پبليکېشن:(پب-لى-کے-شن)اسم- اشاعت- چاپ- خورونه- چاپ شوے څيز- (م- انګريزى)-

پپ:(پپ)اسم- واحد- مذکر- بمبو- هغه مخروطى شکل لرونکې دَ ناوې پهٔ شان اله چې دکاندار پرې پهٔ لفافو کښې سودا اچوى- جمع پپونه-

پپ پپ:(پپ-پپ)اسم صوت- تى تى تى- دَ چرګانو چرګوړو دَ رابللو آواز-

پپخه:(پ-پهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پپاخه- قراقلى ټوپى- (۲)هغه ګرمه پګړۍ چې غوږونه او څټ پکښې پټېدے شى- ټوپۍ- خولۍ-

پپړ:(پ-پړ)اسم صفت- (۱)پلن- څپاړ- څپړ- تپړ- هغه شے چې بې ډوله وړد وى- (۲)تپيک- تبک-

پپړغوږ:(پ-پړ-غوږ)اسم صفت- پلن غوږے- څپړغوږ- غوږو- تپړغوږ- څپاړغوږے- پلن پلن غوږونه لرونکے- جمع پپړغوږى-

پپړغوږ:(پ-پړ-غوږ)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم غرنېز واښهٔ- (افغانستان)-

پپو:(پ-پو)اسم- واحد- مؤنث- ترور- دَ پلار خور- جمع پپوګانې- (ش- هندى)-

پپوس:(پ-پوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پرپوس يو قرأت- سږے- شړے-

پپوس:(په-پوس)اسم صفت- ويرندوکے- بزدله- بې همته- جمع پپوسان- مؤنث پپوسه- جمع مؤنث پپوسې-

پپه:(پ-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پپى- پپى- چپى- کوکى- دَ ماشوم ښکلونه- مچکه- مچو- مچه- (۲)روټې- نمرۍ- جمع پپې-

پپى:(پ-پى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ پپه- (۲)دَ سپى دَ رابللو آواز- (اسم صوت)-

پپيته:(پ-پي-ته)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم خوږه مېوه چې دَ خټکى پهٔ شان وى- دَ ونې خټکے- جمع پپيتې- (م- هندى)-

پپى:(پ-پى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ پپه- (۲)دَ پاپى دويم قرأت- پښه- (دَ ماشومانو لهجه)-

پت:(پت)اسم- واحد- مذکر- پم- دَ خارښت يو رنځ-

پت:(پت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناموس- عزت- عظمت- وقار- آبرو- (۲)وفا- دَ دوستۍ پالنه- (۳)دود- دستور- (ش- هندى)-

پت:(پت)اسم- جمع- مذکر- دَ ګډو بزو دَ وړدو وېښتو لاندې هغه نرم او پاستهٔ وېښتهٔ چې پټوګان ترې جوړيږى-

پتارى:(پ-تا-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مړو ته دَ غسل ورکولو دَ پاره استعمالېدونکې تخته-

پتارى:(پ-تا-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نرى پوله- نرے برید-

پتاړ:(پ-تاړ)اسم- واحد- مذکر- پېتار- هغه لويه ټوکرى چې منځ يُ آزاد وى او وړه خُله لرى- پټور- پټورى- کاره-

پتاړه:(پ-تا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پيشاړه- ملنډه- چړلنډه- مسخره- ټوقه- وشته- جمع پتاړى-

پتاس:(پ-تاس)اسم- واحد- مذکر- دَ پټاس دويم قرأت- وګورئ پټاس-

پتاسه:(پ-تا-سه)اسم- واحد- مؤنث- پټاسه- پتاسه- دشلمه- تشلمه- خوږه او کرپېدونکې دَ بوربوکى پهٔ شان يوه متهانى چې پهٔ مختلفو رنګونو کښې جوړيږى- (م- هندى)-

پتانهٔ:(پ-تا-نهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ پتون مغيره حالت- وګورئ پتون-

پتاڼ:(پتاڼ)اسم- واحد- مؤنث- کودر- پتڼ- پتړ- جمع پتاڼونه- (ش- هندى- تامل)-

پتاؤ:(پ-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- دَ پيتاؤ دويم قرأت- وګورئ پيتاؤ-

پتاوه:(پ-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پاتابه- جُرابه- غړے- پنډوغړے-

"ى" (څى-رل)، "ي"(مې-ره-ول)، "ى"(پيا-لى)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دَ پنډونو ترلو دَ پاره لهٔ وژغنو جوړه کړې پټی- (۲)پیتاوه- هغه نرۍ ځرمن چې دَ پېزار دَ تلي پهٔ سر دَ پښو دَ تلي لاندې لګولے شي- جمع پتاوې-

پتاوے:(پ-تا-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ "پیتاوے" دوېم قرأت- وګورئ پیتاوے-

پت پت:(پت-پت)اسمِ صوت- پرت پرت- ترپ پرت- ترتاپرتا- ترتارپرتار- دَ تېز اوازونه-

پت چو:(پت-چو)اسم- واحد- مذکر- دَ کتابونو دَ ساتلو بکسه- کڅوړه- دَ کتابونو کېډۍ- جمع پت چوګان- (افغانستان)-

پتخړی:(پت-خړی)اسم- دَ پیو خرابېدنه-

پتخول:(پت-خ-ول)مصدرِ متعدی- بخپیل- خوله راوستل- (خاص طور سره پهٔ مریض)-

پتخولے:(پت-خ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پتخولي- مؤنث پتخولې- وګورئ پتخول-

پتخون:(پت-خ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پتخول-

پتخونکے:(پت-خ-ون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پتخونکي- مؤنث پتخونکې- وګورئ پتخول-

پتخونګ:(پت-خ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پتخول-

پتخونه:(پت-خ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پتخول-

پتخه:(پت-خه)اسم- واحد- مؤنث- بته- بتکه- بتخه- بطخه- سائنسی نوم دَ اېناټاډېږے (ANATIDAE) دَ خاندان یو مارغهٔ-

پتخه:(پت-خه)اسم- واحد- مؤنث- تماچه- تومانچه- توپېنچه- تېونچه- توپنچه- جمع پتخې-

پتخے:(پ-تهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پتخے- دَ سپوږي یا خشکۍ پهٔ وجه پهٔ بدن پیدا شوے پوټخے- (۲)وړه ذره- (۳)شړومبو (شوملو) کښې دَ مستو نهٔ حل شوې ذرې- جمع پتخي-

پتراک:(پت-راک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قتراک-

پتراک:(پت-راک)اسم- واحد- مذکر- دَ لمنې اړولے طرف- جمع پتراکونه-

پترک:(پت-رک)اسم- واحد- مذکر- هغه ګډ چې غوږونه يې نهٔ ډېر لوئ وی او نهٔ ډېر واړهٔ- مؤنث پترکه- جمع مؤنث پترکې-

پترکانے:(پ-تر-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- بجری- باجری- نرے زوړکے کانے- (م- هندی پتهر- کانے)-

پترکله:(پ-تر-ک-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زړې زمانې یو ټوپک- (۲)یونلیز چربدار ټوپک چې لیندی لری- جمع پترکلې- (ش- هندی)-

پترکے:(پت-ر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زخم خیږ- پترے- (۲)دَ اسپنې وړوکے پترے- (۳)توتنکے- توتنے-توتنے- جمع پترکي-

پترلاک:(پ-تر-لاک)اسم- واحد- مذکر- دَ لاکو یو قسم-

پتروټے:(پت-رو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے کنډولے- خاورینه رکیبۍ- جمع پتروټي-

پتروجی:(پت-رو-جی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پترونجی-

پتروکے:(پت-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- یو سور ګل لرونکے شین بوټے چې اوم خوړلے شي-

پترونجی:(پت-رون-جی)اسم- واحد- مؤنث- پتروجی- پتوجری- دَ لرۍ نرے قسم چې وړې وړې خانې لری- ککټے-

پتره:(پت-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه دَ بېړوږ کرکېنو یا جاړو بوټو وچې کړے شوې پاڼې چې پهٔ ژمی کښې ګډو، بزو او اوښانو ته دَ بوسو سره شریکې دَ ګیا پهٔ توګه ورکولے شي-

پتری:(پت-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پترے- دَ ګنو او نورو داسې بوټو وچې پاڼې چې دَ سوزولو او دَ ځاروو دَ خوراک پهٔ کار راځی-

پترے:(پت-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خټو یا اسپنې تاپرې یا تامړې- دَ ډال یا کنګل میخ- (۲)پتری- (۳)غوځونه- (۴)پانه- (۵)بلبلې-

پترے:(پت-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پوزې یو پسول- مېخکے- (۲)دَ سرو سپینو وړې وړې پاڼې چې مختلفو پسولونو کښې استعمالیږی- (۳)هغه دَ اسپنې یا ټیم وړه ټکره چې مات څیزونه پرې پیوند کیږی-

پترے:(پت-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ کب یو قسم- جمع پتری-

پترے:(پت-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ کب پهٔ ځرمن واړهٔ واړهٔ غنډ غنډ پتخې- جمع پتری-

پتړ:(پ-تړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پتاړ-

پتک:(پ-تک)اسم- واحد- مذکر- پتک- دَ چوګان پهٔ لوبه کښې استعمالېدونکې ګڼډسکه-

پتک:(پ-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)بتک- بتکے- پتکے- دبکے- دَ اُبو هغه مخصوص لوښے چې دَ سفر پهٔ دوران کښې پکښې اُبهٔ ګرځولے شي- (۲)هغه کاغذ چې تار ترې تاوولے شي- (۲- صفت)کوسه- هغه څوک چې پهٔ مخ وېښتهٔ نهٔ لری-

پتک:(پ-تک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چختمه-

پتکه:(پ-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه بطه-

پتکه:(پ-ت-که)اسمِ صفت- پتکے- نرے- مانده- کمزورے سړے-

پتکه:(پ-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- پاتکے- پوړی- پټه- پاېتک-

پتکے:(پت-کے)اسمِ صفت- وړوکے- ورکوټے- نرے نروچکے-

پتکے:(پت-کے)اسم- واحد- مذکر- چټے- یوه وړه مرغۍ-

پتکے:(پ-ت-کے)اسمِ تصغیر- دَ پتک اسمِ تصغیر- وګورئ پتک-

پتکے:(پ-ت-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ځاروو دَ بدن لنډ وېښتهٔ چې پشم يې ووړد نهٔ وی-

پتلون:(پت-لون)اسم- واحد- مذکر- دَ مغربی ملکونو دَ وسېدونکو پرتوګ- پېنټ-

پتله:(پت-له)اسم- واحد- مؤنث- بلورے- مړدکے- مړدکے- تشله- دَ شیشې

نه جوړ مغه غنډ غنډ بلوری چې ماشومان پرې لوبې کوی-

پټلېز:(پټ-لېز)اسم- واحد- مذکر- پټلېس- ټانکه- پېوند- زړو او شلېدلو جامو ته پېوند ورکونه-

پټلېزول:(پټ-لې-ز-ول)مصدر متعدی- (۱)ټانکه لګول- پېوند لګول- پېوندول- پټلېسول- (۲)لېمول- ټانکه کول- کوشېرول-

پټلېزون:(پټ-لې-ز-ون)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزول-

پټلېزونکے:(پټ-لې-ز-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پټلېزونکی- مؤنث پټلېزونکې- وګورئ پټلېزول-

پټلېزونګ:(پټ-لې-ز-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزول-

پټلېزونه:(پټ-لې-ز-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزول-

پټلېزېدل:(پټ-لې-زې-دل)مصدر لازم- (۱)پېوند لګېدل- ټانکه لګېدل- پېوندېدل- پټلېسېدل- (۲)ټانکه کېدل- لېمېدل- کوشېرېدل-

پټلېزېدن:(پټ-لې-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېزېدنګ:(پټ-لې-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېزېدنه:(پټ-لې-زې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېزېدونکے:(پټ-لې-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پټلېزېدونکی- مؤنث پټلېزېدونکې- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېزېدۀ:(پټ-لې-زې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېس:(پټ-لېس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پټلېز-

پټلېسول:(پټ-لې-س-ول)مصدر متعدی- وګورئ پټلېزول-

پټلېسون:(پټ-لې-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسول-

پټلېسونکے:(پټ-لې-س-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پټلېسونکی- مؤنث پټلېسونکې- وګورئ پټلېسول-

پټلېسونګ:(پټ-لې-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسول-

پټلېسونه:(پټ-لې-س-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسول-

پت لیک:(پت-لیک)اسم- واحد- مذکر- اعزازی سند- اعزازی رقم- (افغانستان)- جمع پت لیکونه-

پټلېسېدل:(پټ-لې-سې-دل)مصدر لازم- وګورئ پټلېزېدل-

پټلېسېدن:(پټ-لې-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسېدل-

پټلېسېدنګ:(پټ-لې-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسېدل-

پټلېسېدنه:(پټ-لې-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پټلېسېدل-

پټلېسېدونکے:(پټ-لې-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پټلېسېدونکی- مؤنث پټلېسېدونکې- وګورئ پټلېسېدل-

پټلېسېدۀ:(پټ-لې-سې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پټلېسېدل-

پتمن:(پت-من)اسم صفت- پتی- د پت خاوند- عزت من- ابرومند- (پت- ش هندی، من فارسی)-

پتنسے:(پت-ن-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پتنوس- (افغانستان)-

پتنګ:(پ-تنګ)اسم صفت- سخی- ارت زړۀ لرونکے- فیاض- فېض رسان- جمع پتنګان-

پتنګ:(پ-تنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اورپښتے- پتڼ- الوتونکے یو وړوکے چینجے- (۲- صفت)عاشق- مئین-

پتنګ:(پ-تنګ)اسم- واحد- مذکر- بادیوه- باډیوه- بیداوه- ګودی پران- ګوډی- کانکوک-

پتنوس:(پت-نوس)اسم- واحد- مذکر- ټرے- د چایو، شربت یا بل داسې کار د سامان د وړلو د پاره استعمالېدونکې مجمه- فتنوس- فطنوس- جمع پتنوسونه- (م- روسی)-

پتنه:(پت-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فتنه- کینه- دشمنی- بغض- جګړه- شېطانی- عداوت- مخالفت- (۲)فساد- غوبل- شور- (اچول/جوړول مصدرونه)- جمع پتنې-

پتنه دار:(پت-نه-دار)اسم فاعل/صفت- دشمن دار- دشمنی لرونکے-

پتنه داري:(پت-نه-دا-ري)اسم- دشمن داری- دشمنی-

پتنه ګر:(پت-نه-ګر)اسم فاعل/صفت- فتنه ګر- فسادی- لمسونکے- پتنه خورونکے-

پټکینی:(پټ-کی-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټکنی-

پټنی:(پټ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د وښو غنډی- هغه غنډی چې زیات وابښۀ پکښې زرغن شوی وی-

پتڼ:(پ-تڼ)اسم- واحد- مذکر- پتنګ- اور پښتے-

پتڼ:(پ-تڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پټاڼ-

پتوا:(پت-وا)اسم- واحد- مؤنث- د "فتویٰ" عامیانه قرأت- د معنې د پاره وګورئ فتویٰ- جمع پتوې-

پتور:(پ-تور)اسم- واحد- مذکر- سینه بند- تانګ- تانګی- د اس، کچر یا خر د سینې د تړلو د پاره د کپړې یا څرمنې ریښه-

پتوری:(پ-تو-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوکری- پېټارګے- سبزے-

پتون:(پ-تون)اسم- واحد- مذکر- ادوم- ورون- د پښې هغه حصه چې د زنګانۀ نه سترګې تر مغانو پورې وی-

پتونے:(پ-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- د مختلفو رنګونو لرونکے یو خوشبودار ګل چې وړې زړې پاڼې لری- پتونی ګل-

پتونے ګل:(پ-تو-نے-ګل)اسم- وګورئ پتونے-

پتونے:(پ-تو-نے)اسم صفت- اخری سړے- وروستنے- پاندوغ- جمع پتونی-

پته:(پ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)درک- ځاې- ادرس- (۲)صدف- ځلے- نښکه- (۳)ډیمی ډیمی (افغانستان)- (۴)معلوم-

پته:(پ-ته)اسم- واحد- مؤنث- پاڼه- پر- ورقه- د تاش پاڼه- جمع پتې-

پته:(پ-ته)اسم- واحد- مؤنث- لهه- لی- لبهه- خړه- مټه خړه- مټینه خاوره- هغه خټه چې د سېلاب نه وروستو پاتې شی-

پته بازی:(پَ-ته-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پتې بازی-

پتهٔ:(پَ-تهٔ)اسم- واحد- مذکر- د ارټ مغه تخته چې د جلۍ د مېنځ د پاسه لګېدلې وی-

پتی:(پَ-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شراکت- کاروبار کښې برخه- (۲)د ځنو ځیزونو پاڼې مثلاً د چایو پاڼې-

پتی:(پَ-تی)اسم صفت- پت لرونکے- اتباری- په لېن دېن کښې کره-

پتی:(پَ-تی)اسم- واحد- مذکر- خاوند- مالک- (هندی)-

پتی:(پَ-تی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پتونے-

پُتی:(پُ-تی)اسم- واحد- مذکر- خیرے- میل-

پتیالے:(پَت-یا-لے)اسم صفت- مذکر- (۱)د پت خاوند- ننګیالے- غیرتی- (۲)د عزت خاوند- غیرتمن- (۲)مغه څوک چې دوستی او اشنائی ښه پالي- جمع پتیالی'پتیالیان-

پتیر:(پَ-تیر)اسم صفت- مغه ماشوم چې د خپل عمر نه زیاتې پخې خبرې کوی- عام طور سره پوخ پتیر یو ځایُ راځی-

پتیره:(پَ-تی-ره)اسم صفت- مؤنث- (۱)د خمبیره ضد- مغه اخښلې اوړهٔ چې د تخمیر عمل پکښې نهٔ وی واقع شوے- (۲)مغه چې هېر وخت پرې نهٔ وی تېر شوے- (۲)ناپائېداره- کچه- (ش- عربی، عبرانی فطیر)-

پتیلکي:(پَ-تیل-کي)اسم- مؤنث- د پتیلې اسم تصغیر- وړوکې پتیله-

پتیلکے:(پَ-تیل-کے)اسم تصغیر- وړوکې پتیله- پتیلکی-

پتیله:(پَ-تی-له)اسم- واحد- مؤنث- د ارتې خُلې دېګچے- (م- هندی)-

پتې:(په-تې)اسم- جمع- مؤنث- د چایو پاڼې- پتی-

پتې باز:(پَ-تې-باز)اسم صفت- (۱)چالاک- غټ ټګ- (۲)جوارګر- تاش کونکے-

پتې بازی:(پَ-تې-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- پته بازی- ټګی برګی- چل ول- ټګی ټوری-

پتېره:(پَ-تې-ره)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې کچه خښتې جوړوی- (م- هندی)-

پتېیل:(پَ-تې-یل)مصدر- اراده کول- نیت کول- تصمیم کول- (افغانستان)-

پتېیلے:(پَ-تې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پتېیلی- مؤنث پتېیلې- وګورئ پتېیل-

پتېینه:(پَ-تې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پتېیل-

پتېیونکے:(پَ-تې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پتېیونکی- مؤنث پتېیونکې- وګورئ پتېیل-

پتے:(پَ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- تپے- ټګی مخے- داغی- قوتی مخے- جمع پتی-

پتے:(پَ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چتے- (۲- صفت)پتکے- وړوکے قد و قامت لرونکے-

پټ:(پَټ)اسم- واحد- مذکر- د کپړې تان- د رخت تان- جمع پټونه-

پټ:(پټ)اسم صفت- (۱)لپونتوب- (۲- صفت)سرسام-

پټ:(پټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوټ- پوټکے- پوستکے- د ونې وچ پوستکے- د زخم پترے- (۲)پاټکے- پټکه- (۲)پوړ- طبقه- (۴)د اوښ د سینې دواړه اړخونه- (۵)د سپلمی د بوټی مغه حصه چې مچقنو وغېره کښې استعمالیږی-

پټ:(پټ)اسم- واحد- مذکر- د تلې چابړے- جمع پټونه-

پټ:(پټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پیټ- بوج- غم- (۲)لعنت-

پټ:(پټ)اسم- د کونترې د غاړې پټی-

پټ:(پټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تبه- اپلتې- چټیات- پرتې (افغانستان)- (۲)د ځرمنو د رنګونو مغه رنګ چې د نباتاتو لهٔ پوټکی او ریښو څخه جوړیږی-

پټ:(پټ)اسم صفت- پهٔ دېوالونو کښې ګېر مغه ځایُ چې چت پرې اچولے شوے وی-

پټ:(پټ)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)پناه- نهٔ ښکارېدونکے- پهٔ نظر نهٔ راتلونکے- د ښکاره ضد- (۲)پوښلے- د لوڅ ضد- مؤنث پټه- جمع مؤنث پټې-

پټ:(پټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټے- (۲)د مړی خاندان ته ورکېدونکې لوپټه یا رقم-

پټاپټ:(پَ-ټا-پټ)متعلق فعل- فټافټ- ژر- سمدستی-

پټاټه:(پَ-ټا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- پراټه (د ماشومانو پهٔ ژبه)- جمع پټاټې-

پټاټه:(پَ-ټا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- الو- یو قسم ترکاری- نباتاتی نوم سولے نم ټیوسروسم- (ش- انګریزی)-

پټاخ:(پَ-ټاخ)اسم- واحد- مذکر- پټاره- پهٔ لینده کښې د کاڼی ایښوو لهٔ ځرمنې جوړه پټی- جمع پټاخونه-

پټاخ:(پَ-ټاخ)اسم- فخر- لافه-

پټاخدار:(پَ-ټاخ-دار)اسم- واحد- مذکر- د پخوانی زمانې د دارو او پټاخو ټوپک- پټاقدار- پټاخېدار-

پټاخه:(پَ-ټا-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اتش بازی یو څیز- (۲)د کارتوس پېسه- پټاقه- (۲- صفت)شوخه مسته ښځه یا جینی- چالاکه ښځه یا جینی-

پټاخېدار:(پَ-ټا-خې-دار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پټاخدار-

پټار:(پَ-ټار)اسم- واحد- مذکر- پېټار- ټوکری- مغه لویه ټوکری چې منځ یُ ارت او خُله یُ تنګه وی- جمع پټارونه-

پټار:(پَ-ټار)اسم صفت- (۱)پټېدار- پټوری- پټې پټې- پنډاره- برګ بروګ (ځناور)- (۲)برګ بروګ (مار)-

پټار:(پَ-ټار)اسم- واحد- مذکر- نوار- لهٔ سوتره جوړه مغه پلنه پټه چې پالنګونه پرې بوڼلے شی-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(پو-هې-دهٔ)

پټاره:(پَ-ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پټار- نوار- پټی- ترانکه- (۲)دَ څرمنې یا وَنې لهٔ پوټکی جدا شوې تسمه- (۳)کرښه- خط- لیک- (۴)دَ کوکوشتکې دَ مرې پټه- [پټ (۴) هم وګوره]- (۵)دَ پټی پهٔ رنګ جوړ پرتوغاښ- جمع پټارې-

پټاره:(پَ-ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوره پټاخ-

پټاری:(پ-ټا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تونګی- تونۍ- تونګ-

پټاری:(پَ-ټا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکے پټار- پچی- پټوری- خورجین- دَ غاړې کوړے- خلتګی-

پټاس:(پَ-ټاس)اسم- واحد- مذکر- دَ پوټاش یو مرکب- باروت- بارود- دَ کارتوس دارو- یو قسم اور اخستونکې ماده چې دَ ټوپک پهٔ دارو کښې دَ اور لګولو دَ پاره استعمالیږی- (م- انګریزی)-

پټاس:(پَ-ټاس)اسم- واحد- مذکر- پوټاس- پوټاش- پوټاشیم پرمنګنیټ- سرهٔ دارو چې پهٔ زخمونو لګولے شی او یا پرې زخمونه وینځلے شی- (م- انګریزی)-

پټاسه:(پَ-ټا-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ "پتاسه" دوېم قرأت- وګوره پتاسه- جمع پتاسې-

پټاسه:(پَ-ټا-سه)اسم- واحد- مؤنث- اګ- دَ کنو پوګ- څڅبوکے- خوکل-

پټاسیم:(پَ-ټا-سی-یم)اسم- واحد- مذکر- وګوره پوټاسیم-

پټاقدار:(پَ-ټاق-دار)اسم- واحد- مذکر- وګوره پټاخدار-

پټاقه:(پَ-ټا-قه)اسم- واحد- مؤنث- دَ "پټاخه" دوېم قرأت- وګوره پټاخه- جمع پټاقې-

پټاقی:(پَ-ټا-قی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوره پټاخه-

پټاکیدانه:(پَ-ټا-کی-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- بټوه- جیبی بکس- بڅڅکی-

پټاکې:(پَ-ټا-کې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)پټاخ- باټې- لاپې- غړې- (۲)ټوقې- وشتې- پچموزې- ملنډې-

پټاکی:(پَ-ټا-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پټاقی- وګوره پټاخه-

پټ پټانے:(پټ-پهٔ-ټا-نے)اسم- واحد- مذکر- الاداد- پټ پټونے- دَ ماشومانو یوه لوبه-

پټ پټونے:(پټ-پهٔ-ټو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګوره پټ پټانے- جمع پټ پټونی-

پټ پنا:(پټ-پَ-نا)صفت- پټ او یو خوا ته- پوشیده- راز- سازش-

پټ پنهم:(پټ-پن-هم)اسم صفت- خفیه- پټ- پوشیده- دَ نظر نه پهٔ پړه- (پنهم دَ فارسی پنهان)-

پټتیا:(پټ-تیا)اسم- پټوالے- غیبېدنه- لهٔ نظره پنا کېدنه-

پټخ:(پَ-ټخ)صفت- (۱)خیر- کلک- پټوخ- (۲)مړاوے- دَ زوال لهٔ عمله تېرېدونکے- (۳)زوړ- باسی-

پټخوالے:(پَ-ټخ-وا-لے)اسم- کلکوالے- سختوالے- خیروالے- (۲)مړاوېتوب-

پټخول:(پَ-ټَ-خَ-وَل)مصدر متعدی- خیرول- سختول- کلکول- باسی کول- سخا کول- (۲)مړاوے کول-

پټخولے:(پَ-ټَ-خَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پټخولی- مؤنث پټخولې- وګوره پټخول-

پټخونه:(پَ-ټَ-خَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره پټخول-

پټخه:(پَ-ټهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- پنګه- سرمایه- هغه سرمایه چې پټه ساتلې شوې وی- موښی- انی موښی- زېره بوږه-

پټخه:(پَ-ټهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- بخملی- خرګی- پشکالی ګونګټه-

پټخېدل:(پَ-ټَ-خې-دَل)مصدر لازم- (۱)کلکېدل- سختېدل- (۲)باسی کېدل- سخا کېدل- (۳)مړاوے کېدل-

پټخېدن:(پَ-ټَ-خې-دَن)حاصل مصدر- وګوره پټخېدل-

پټخېدنګ:(پَ-ټَ-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګوره پټخېدل-

پټخېدنه:(پَ-ټَ-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره پټخېدل-

پټخېدونکے:(پَ-ټَ-خې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پټخېدونکی- مؤنث پټخېدونکې- وګوره پټخېدل-

پټخېدهٔ:(پَ-ټَ-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوره پټخېدل-

پټخے:(پَ-ټهٔ-خے)اسم- (۱)پتخے- دَ سپوږی یا خشکی ذره- پرچونے- (۲)زړوکے- (۳)الر شان- پوټسکے- بکسکے-

پټ رنګ:(پټ-رنګ)اسم- واحد- مذکر- اترنګ- دَ یو بوټی نامه چې دَ جامو پهٔ رنګولو او ځنې دارو کښې پکاریږی- نباتاتی نوم ایس کلپیس ایکی ناټا-

پټرول:(پټ-رول)اسم- (۱)لهٔ زمکې نه راوتونکې یو خاص قسم تېل چې دَ صفا کولو نه پس دَ مختلفو انجنونو دَ چلولو دَ پاره پکاریږی- (۲)ګشت- (م- انګریزی)-

پټرولی:(پټ-رو-لی)اسم- دَ پټرولو سره متعلق- پهٔ پټرولو چلېدونکے- (م- انګریزی)-

پټری:(پټ-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ مېرزی دَ بوټی تخم او دانې- پټوه- (افغانستان)-

پټری:(پټ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پاټری- پټلی- پټړی- وګوره پاټلی-

پټړ:(پَ-ټړ)اسم صفت- پټ- پټه- بانګ ونیلو ته تیار چرګوټے-

پټ سورے:(پټ-سو-رے)اسم- واحد- مذکر- کنډے- ګذاره- ګذارے- دردمنده- پاټې شوے- کنډی مال- جمع پټ سوری-

پټ سوړے:(پټ-سو-ړے)اسم- وګوره پټ سورے-

پټ غشوے:(پټ-غش-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه چې پهٔ ناسته کولے شی-

پټک:(پ-ټک)اسم- واحد- مذکر- پتک- غنډسکه- غنډسکے- پنډوس-

پټک:(پ-ټک)اسم- جمع- مذکر- دَ کیکر دَ بورې او نرسوی هغه مرکب چې

ی" (خی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګوره تشریحات صفحه ۱

ځرمن پرې صفا کولے شي-

پټک:(پَ-ټَک)اسم- واحد- مذکر- دَ مچوغنې ځله- پنجرکے- پټه- جمع پټکونه-

پټک:(پ-ټک)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک دَ پاره دَ خوږو کولیو یو قسم- ټافی-

پټ کاکے:(پټ-کا-کے)اسم- واحد- مذکر- کرکې- مونړی- دَ ماشومانو یوه لوبه چې پکښې یو لرکے دَ نورو لرکو په ذریعه دَ یوې دائرې نه بهر وباسي-

پټکرے:(پ-ټک-ړے)اسم- واحد- مذکر- خنځ- خاوری- پټکنے- دَ سپینې مالګې په شان یو مرکب چې دارو کښې استعمالیږي- کېمیائی نوم سلفېټ او ایلومینیا-

پټکنډ:(پټ-کنډ)اسم- واحد- مذکر- شکربتې- رونګ- واره- دَ بټو یو قسم-

پټکنے:(پَ-ټک-نے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټکرے- خَوری-

پټکونے:(پټ-کو-نے)اسم- کمین ګاه- بځونے- پټکینې-

پټکه:(پټ-که)اسم- واحد- مؤنث- دړکه- کاوړه- دوړه دباؤ- پټله- جمع پټکې-

پټکه:(پَټ-که)اسم- واحد- مؤنث- پټاخ- هغه ځرمن چې نائی پرې پاکی تېروی- جمع پټکې-

پټکه:(پَ-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- کچه پنیر- یو قسم کرُوت- پیرخاړی-

پټکه:(پَټ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تیار- کمربسته- (۲)دَ لټ یو قسم- دَ مرغو نیولو لومه یا دام- (۳)کمربند- ملابند- دَ ملا تړلو پټی- جمع پټکې-

پټکے:(پَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- زنانوال ځادر- دَ اغستلو ځادر-

پټکے:(پټ-کے)اسم- واحد- مذکر- لونګی- پګړی- دستار- جمع پټکی-

پټکنی وال:(پټ-ګ-نی-وال)اسم- دَ پټکنی سره متعلق- وګورئ پټکنی-

پټکنی:(پټ-ګ-نی)اسم- پټکینی- پټ ځایُ- ښکار ته پټ ځایْ کښې کښېناستل- مورچه- مورچل- تانه- بورجل- ځوکی- سنګر- بځونے-

پټکوټے:(پټ-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے پټکے-

پټ لعنت:(پټ-لَع-نَت)اسم- تُف لعنت-

پټله:(پټ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټکه ۱-

پټله:(پټ-لَه)اسم- واحد- مؤنث- پېړی- کټکے- ځوکی- دَ لرکی ځخه جوړ کړے دَ ناستی کټکے-

پټلین:(پټ-لین)اسم- واحد- مذکر- پلیټن-

پټلی:(پَټ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ پاټلی (۲)- دَ نهر یا وَلې په غاړه جوړه شوې کچه لاره-

پټم:(پَ-ټَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اُبو یا وَلې بند- (۲)اُبه ډب کونه- (ش- تامل- هندی)-

پټمخے:(پټ-مهْ-خے)اسم- واحد- مذکر- کنډی مال- دَ غنمو هغه دانې چې دَ غوبل نه پس په وړی کښې پاتې شوی وی- کنډولے-

پټن:(پَ-ټن)اسم- واحد- مذکر- پټنګ- ګودر- بندر- پټڼ-

پټن:(پ-ټَن)اسم- واحد- مذکر- غم- ماتم- ژړا- زیر-

پټنګ:(پَ-ټَنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ افغانستان قرأت دَ پټن دَ پاره- وګورئ پټن-

پټنکی:(پَ-ټنګ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټکنی-

پټڼ:(پَ-ټڼ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پلټن- دَ پیاده فوځ یوه برخه- (۲)کڼ شمېر- (م- انګریزی)-

پټڼ:(پَ-ټڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پټاڼ-

پټڼ:(پ-ټڼ)اسم- واحد- مذکر- فریاد- ګیله- شکوه- جمع پټونه-

پټڼ:(پَ-ټڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ پټن عامیانه قرأت- وګورئ پټن-

پټو:(پَ-ټو)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېړ وړین ځادر- یو وړین رخت چې لهْ کشمیری ټوک وی خو سور يُ کم وی- (۲)هغه وړینه پټېداره کپړه چې پخوا به ترې زنانهٔ جامې جوړولې- (م- هندی)-

پټوار:(پټ-وار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زمکو دَ کچ مېچ علم- (۲)دَ پټواری پېشه- (۲)جریب کښ- جریب ګرندے- مرزا- پټواری- جمع پټواران-

پټوار خانه:(پټ-وار-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پټواری دفتر- جمع پټوارخانې-

پټواری:(پټ-وا-ری)اسم- واحد- مذکر- دَ حکومت لهْ طرفه دَ زمکو حساب کتاب ساتونکے- جریب کښ- جریب ګرندے- جمع پټواریان- (م- هندی)-

پټوالے:(پټ-وا-لے)اسم- پټتیا- (۱)ناڅرګند- پوشیده- دَ څرګندوالی ضد- پټېدنه- (۲)دَ لوڅ والی ضد- سَتَر- پرده-

پټوخ:(پَ-ټوخ)اسم- واحد- مذکر- مؤنث پټوخه- جمع مؤنث پټوخې- وګورئ پټخ-

پټوخے:(پَ-ټو-خے)اسم- واحد- مذکر- پټخے- پتخے- پترے- دَ کب په بدن وړې وړې غنډې غنډې نښې-

پټوسکے:(پَ-ټوس-کے)اسم صفت- دَ پوټسکی یو قرأت- پوټسکے- پیځانے- بوچړکے- بټوسکے- بکسکے- لږ شان- جمع پټوسکی-

پټوسکے:(پَ-ټوس-کے)اسم- واحد- مذکر- خټوسکے- ذره- پتخے- پټخے- دَ روټی پوټی- څڅوسکے- خڅوسکے- خڅوزے-

پټوسکے:(پَ-ټوس-کے)اسم- واحد- مذکر- یخدان- دَ ځرمنې صندوق- (افغانستان)- جمع پټوسکی-

پټوکے:(پَ-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- پوټکے- پوستکے- پټ- پوټ- دَ زنې پوست- پټوخے- جمع پټوکی-

پټول:(پهْ-ټ-ول)مصدر متعدی- دَ بدن دَ ځنو حصو هغه عمل چې زخم یا دانه کښې نو پیدا کیږی لکه اُبهْ پټول-

پټول:(پَ-ټول)اسم- واحد- مذکر- یوه حلاله مرغی- (افغانستان)-

پټول:(پهْ-ټَ-ول)مصدر متعدی- کوټه، دالان یا بل کوم عمارت باندې لرګی

اچول-

پټول:(پهٔ-ټ-ول)مصدرِ متعدی- چا ته جامه وراغستل-

پټول:(پهٔ-ټ-ول)مصدرِ متعدی- دَ بل چا مال پهٔ دوکه دَ هغه دَ ملکيته وکښل-

پټول:(پهٔ-ټ-ول)مصدرِ متعدی- پوښل- دَ څيز دَ پاسه داسې پرده اچول چې هغه ترې نهٔ ښکاری- دَ ښرګندول ضد-

پـټـومـهـيـرګ:(پ-ټـو-م-هـی-رګ)اسـم- (۱)ښېره- (۲)نـفـرت- (۳)مـلامـت- (۴)لعنت- (۵)دَ خار ضد- (متروک) (م- هندی پهټکار- مورکهه)-

پـټـون:(پ-ټـون)اسم- واحـد- مـذکـر- (۱)تـلاش- دَ ښکـار پـهٔ تـلاش کښې پـهٔ خـاص ځـائې کښېنـاستل- مورچل- سنګر- څوکی- (۲)څـو- داؤ- (۳)لاره نيوئه- دَ چا دَ وژلو، سپکولو او وهلو دَ پاره ځان پټونه يا لار نيونه- پټکنی- پټکنی- پټکينی-

پټون:(پهٔ-ټ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پټول-

پټونګ:(پهٔ-ټ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پټول-

پټونه:(پهٔ-ټ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پټول-

پټونے:(پـه-ټـو-نـے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څـادر- پټو- ورين څادر- شال- (۲)پړونے- جمع پټونی-

پټونے:(پ-ټو-نے)اسم- واحد- مذکر- پټون- هغه پټ ځائې چې ښکاری ترې پهٔ ښکار پرز کوی- جمع پټونی-

پټونے:(پ-ټ-وو-نے/پ-ټو-نے)اسم- واحد- مذکر- پټ پټانے- پټ پټونے- دَ ماشومانو يوه لوبه- جمع پټونی-

پټوه:(پ-ټهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سبزی دانه او تخم- جمع پټوی-

پټوه:(پټ-وه)اسم- واحد- مونث- بټوه- غاړکی- غاړکی- (افغانستان)-

پټوه ګر:(پټ-وه-ګر)اسم- واحد- مذکر- پټواری- علاقه بند- هغه سرکاری نوکر چې دَ زمکو پټو حدبندی او بندوبست کوی- جمع پټوه ګران-

پټوه ګر:(پټ-وه-ګر)اسم- واحد- مذکر- غاړکی جوړونکے- طوق جوړونکے- رېښم ګر- پټولی- جمع پټوه ګران- (افغانستان)-

پټه:(پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ چړې، تورې او ټوپک دَ کڅوړې تسمه- (۲)پټاخ- دَ نايانو دَ چړې تېرولو څرمن- (۳)دَ سپی دَ غاړی پټی- دَ وړوکيو ځاروو دَ غاړې غاړکی- (۴)دَ ونې پوټ- (۵)تخته- (۶)دَ اندرپائې پاټکے- (۷)بوريا- پټېداره کپړه- (۸)دَ سوداګرې دَ مال وړو راوړو سند- (۹)شکايت- (۱۰)دَ اُسپنې پټی چې دَ ور بندولو دَ پاره پهٔ سورو کښې ورکولے شی- (۱۱)دَ موټر يا لاری کمانی- (۱۲)دَ جواری يوه لوبه- (۱۳)پله- (۱۴)کرښه- خاص طور سره غټه پلنه کرښه- (۱۵)دَ مار دَ تګ پهٔ خاورو پاتې شوې نښه- (۱۶)دَ ملهم پټی- (ش- هندی)-

پټه:(پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټړ-

پټه:(پهٔ-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پټ مؤنث- وګورئ پټ-

پټه تيکه:(پهٔ-ټه-تی-که)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ پټه دانه ۱- جمع پټې تيکې-

پـټـه دار:(پ-ټـه-دار)اسـم صـفـت- واحـد- مـذکـر- (۱)اقـرارنـامـه سـاتـونـکے- (۲)ټـهـوک دار- (۳)ټـولـی مـشـر- دَ ډلې يـا ټـولـی مـشـر- (۴)کـرايـه دار- (م- هندی)-

پـټـه دار:(پ-ټ-دار)اسـم صـفـت- مـر کـرښې لـرونـکے څـيـز- مؤنث پټه داره- جمع مؤنث پټه دارې-

پټه دانه:(پهٔ-ټه-دا-نه)اسم- دَ اينې ټوکړه چې پهٔ وازده پټه او وريته شوې وی- پټه تيکه-

پټه دانه:(پهٔ-ټه-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خوراکی دانه- دَ غوښې سرطان-

پټه ګته:(پهٔ-ټه-ګ-ته)اسم- واحد- مؤنث- منځه ګته- دَ ماشومانو يوه لوبه چې پکښې منځه ګته معلومولے شی-

پټه کيټی:(پهٔ-ټه-کی-ټی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو يوه لوبه چې دَ کيټی دَ ويشتو پټ غل پکښې معلومولے شی-

پـټـی پـالا:(پ-ټـی-پـا-لا)اسـم صـفـت- (۱)پـټ پـټـا- پـټـخ- (۲)سـرګـردانـه او حېرانه- سر وهلے بر وهلے-

پټيخ:(پ-ټيخ)اسم صفت- (۱)کلک- سخت- ځيږ- (۲)رسم- برجو- برجی- دَ چړو چاقوانو دَ تېرولو کټه- (افغانستان)-

پټيک:(پ-ټيک)اسم- واحد- مذکر- فټيک- هغه غېر فوځی کار چې دَ فوځ يا پولس پهٔ سپايانو کولے شی- (م- انګريزی)-

پټينه:(پ-ټی-نه)اسم- پټ لرونکے- جمع پټينې-

پـټـينی:(پ-ټی-نی)اسـم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سره دَ بسترې کټ- دَ بـالښت، تولانی، برستن، دَ کټ څادر او دری وغېره سره- (۲)کټ بشتره- (۳)کټ پوزے-

پټې پيځې:(پهٔ-ټې-پی-ځې)اسم- ټکی- غلا غلتی-

پټېدار:(پ-ټې-دار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- لکيردار- رنګه- رنګينه- پټې پټې- پټې او کرښې لرونکے-

پټېدل:(پهٔ-ټې-دل)مصدرِ لازم- دَ څيز دَ پاسه داسې پرده اچولے کېدل چې هغه ترې نهٔ ښکاری- دَ ښرګندېدل ضد-

پټېدل:(پهٔ-ټې-دل)مصدرِ لازم- دَ بدن دَ ځنو حصو هغه عمل چې زخم يا دانه کښې نو پېدا کيږی-

پټېدل:(پهٔ-ټې-دل)مصدرِ لازم- دَ بل چا مال پهٔ دوکه دَ هغهٔ دَ ملکيته وکښلے کېدل-

پټېدل:(پهٔ-ټې-دل)مصدر- کوټه، دالان يا بل کوم عمارت باندې لرګی اچولے کېدل-

پټېدل:(پهٔ-ټې-دل)مصدرِ لازم- چا ته جامه ور اغستلے کېدل-

پټېدن:(پهٔ-ټې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پټېدل-

پټېدنګ:(پهٔ-ټې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پټېدل-

پټېدنه:(پهٔ-ټې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پټېدل-

پټېدهٔ:(پهٔ-ټې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه-

ټ (ټې-رل)، ټې(ټې-ره-ول)، ټی(پيا-لی)، ټے(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

وګورئ پټېدل-

پټېره:(پ-ټې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاه تیر- بش- بېنش- چالی- کړی- چاربوزه- تیر- وېشه- (۲)تمبې- دړه- بوټے- وګے-

پټېلن:(پ-ټې-لن)اسم- واحد- مذکر- د جولاګانو هغه لرګے چې اودلې شوې کپړه ترې تاوولے شي- پټلېن- پلېټن-

پټېمو:(پ-ټې-مو/پټ-ټې-مو)کلمهٔ حېرت- تولعنت- تف لعنت-

پټۍ:(پ-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د پرهر د پاسه تړلې د کپړې ټوټه- (۲)پاڼې- پوټه- (۳)د الف بې پټې- (۴)د ماشومانو سرتړونے- ګکلے- ګکلکے- (۵)تخته- (۶)د ملا تړلو پټه- د کپړې وړه ریبښه- (۷)نوار- پټار- (۸)د مرزو نیولو جال- (۹)د پښې تړلو تسمه-

پټے:(پ-ټے)اسم- واحد- مذکر- پېټے- بوج- وزن- پنډ-

پټے:(پ-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کر کروندې قابل د زمکې ټکړه- (۲)زرعی جائېداد- جمع پټی-

پچ:(پچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د حجامت چاړهٔ یا مشین- (۲)ټک- زخم- پرهر-

پچ:(پچ)اسم- واحد- مذکر- پچنه- هغه ښکر چې جراحان یٔ د وینې ایستلو د پاره استعمالوی- جمع پچونه-

پجاؤ:(پ-جاؤ)اسم صفت- پېجاؤ- اچه- صفا- سُتره- سوتره- پاکیزه-

پجرک:(پچ-رک)اسم صفت- بڑه بڑه- د غلېبل غندی سورے-

پجرۍ:(پ-ج-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د کانی وړه ټکړه- (م- هندی باجری)-

پجنه:(پ-ج-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پچ ۲-

پجنه:(پ-جهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پچ ۱-

پجول:(پ-ج-ول)مصدر- لغړول- لواړ تېرول-

پجون:(پ-جه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پجول-

پجونکے:(پ-ج-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پجونکی- مؤنث پجونکې- وګورئ پجول-

پجونګ:(پ-ج-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ پجول-

پجونه:(پ-ج-زهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پجول-

پجوه:(پ-جهٔ-زه)اسم صفت- پاکه- صفا- سوتره-

پجه:(پ-جه)اسم- واحد- مؤنث- په سیند کښې د جمع شوو کرکو ځایٔ- جمع پجې-

پجه:(پ-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پچه-

پخ:(پخ)اسم- واحد- مؤنث- ټک- زخم- پرهر- شګاف-

پخوهل:(پخ-و-هل)مصدر- ځیرل- زخم کول-

پخوهلے:(پخ-و-هٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پخوهلی- مؤنث پخوهلې- وګورئ پخوهل-

پخوهن:(پخ-و-هن)حاصل مصدر- وګورئ پخوهل-

پخوهنګ:(پخ-و-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ پخوهل-

پخوهنه:(پخ-و-هٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پخوهل-

پخوهونکے:(پخ-و-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پخوهونکی- مؤنث پخوهونکې- وګورئ پخوهل-

پچ:(پچ)اسم- واحد- مذکر- کنک- کناټ- چک- ها- د ها د جنګولو په اصطلاح کښې د سر ضد- هغه ها چې وړد اړخ یٔ مات وی-

پچ:(پچ)اسم- واحد- مذکر- په ښیښه، کانې یا اُسپنه نقش شوے ښکلے او نفیس ګل- (ش- هندی پچی کاری)-

پچ:(پچ)اسم صفت- پُوچ- ضائع- برباد- توی- عبث-

پچاړ:(پ-چاړ)اسم صفت- فحش ګو- کنځل مار- کچرې خبرې کونکے-

پچاړ:(پ-چاړ)اسم- واحد- مذکر- د مېزرو ټوکرې- پچې-

پچاړه:(پ-چا-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د پچاړ مؤنث- (۲- اسم)کچره خبره- کنځل-

پچاړی:(پ-چا-ړی)اسم- جمع- مؤنث- (۱)وروستو- شا ته- هغه رسی یا پړے چې د اُس وروستو پښو ته اچولے شی- پیچواړی- پچواړی- پچاوړی- پیچواړی-

پچاوړی:(پ-چاؤ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پچاړی-

پچپچونکے:(پچ-پ-چون-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوبه- ګته-

پچ ځلے:(پچ-ځلے)اسم صفت- پچاړ- کنځل مار- پوچ ځلے- سپکې او پوچې خبرې کونکے-

پچر:(پ-چر)اسم- واحد- مذکر- پښتی- مات دېوال ته بنیاد سره لګولے شوے امدادی دېوال-

پچړاک:(پچ-ړاک)اسم- واحد- مذکر- کنړه- کېنړه- بړه- سوروزنه- بکه- سرزرنه- بجړه- غل لښی- د پرتاګهٔ هغه ځایٔ چې پرتوغابښ پکښې اچولے شي-

پچکلمه:(پچ-کل-مه)اسم- واحد- مؤنث- پچکولمه- د کدو وغېره وازګینه کولمه- جمع پچکلمې-

پچکولمه:(پچ-کول-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پچکلمه- جمع پچکولمې-

پچموزه:(پچ-مو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پیچموزه- ملنډه- پیشاړه- پچمه- ټوقه ټقاله- مسخره- خندا- پچمی- جمع پچموزې-

پچمه:(پچ-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پچموزه- جمع پچمې-

پچمی:(پچ-می)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پچموزې- ملنډې- پیشاړې- ټوقې ټقالې- پچمه-

پچن:(پ-چن)اسم- واحد- مذکر- د سیند په لاره کښې د کاڼو جوړ شوے بند-

پچن:(پ-چن)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپک وجود لرونکے- په بدن کمزورے- (۲)خچن- بدرنګ- سخا- بدشکل- (۳)په پچو لړلے- زیاتې پچې کونکے- مؤنث پچنه- جمع مؤنث پچنې-

پچنکے:(پَ-چنک-کے)اسمِ تصغیر- بچنکے- بچونے- پیچونے- وړوکے- پوټسکے- دَ خناور ډېر وړوکے بچے-

پچنه:(پَ-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پچ- دَ حجامت چاړهٔ یا مشین- (۲)دَ حجامت لهٔ وجې پهٔ مخ زخم جوړېدنه- (۳)چړې سره زخمی کېدنه- جمع پچنې-

پچنے:(پَ-چهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سرے چې دَ علاج پهٔ غرض دَ هغهٔ دَ تندی وینه وکښلې شوې وی- (۲)پهٔ نشتر یا چاړهٔ څیرلے زخم-

پچواړ:(پچ-واړ)اسم- (۱)دَ خبرې وروستے سر او دنبال- (۲)دَ بارانهٔ دَ باد او سیلی پهٔ زور دننه راتلونکی څاڅکې- پاچړ-

پچواړی:(پچ-وا-ړی)اسم- جمع- مؤنث- وګوریٔ پچاړی-

پچوچ:(پَ-چوچ)اسم- واحد- مذکر- غمازی- جاسوسي- جمع پچوچونه-

پچوچی:(پَ-چو-چی)اسمِ صفت- غماز- جاسوس- راز معلومونکے- جمع پچوچیان-

پچورے:(په-چو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټیکرے- (۲)لوپټه- (۳)څادر- جمع پچوری-

پچوړه:(پَ-چو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ پچاړی-

پچول:(پَ-چول)اسم- واحد- مذکر- بنګړے- کیټی-

پچونے:(پَ-چو-نے)اسمِ صفت- پیچونے- ډېر وړوکے- جمع پچونی-

پچوے:(پَ-چهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پپوے- (۲)دَ غوا پهٔ لکی باندې دَ وېښتو جومپکه- دَ غوا دَ لکی څنډے- (۳)کروړه- چابک- جمع پچوی-

پچه:(پَ-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ونې څانګې چې دَ اړانه شوی چت دَ پاسه اچولے شی-

پچه:(پَ-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یوه لوبه- کولشتره-

پچه:(پهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کړو، چپلو، اوښانو، سویو او اوسیو وغېره فُضله چې یو خاص شکل لری- (۲)دَ بنیادم کلک او وچ بول- (۳)دَ ماشوم سوخې- چونې- نونې- پچی-

پچه:(پهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- اسک- دَ وېښ دَ پاره قرعه- جمع پچې-

پچه:(پهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بکیانې دَ ونې وړه غُنډه دانه- شنډی-

پچی:(په-چی)اسم- واحد- مؤنث- چپی- کوکی- خوله- بوسه-

پچیز:(پَ-چیز)اسم- واحد- مذکر- پچسی- دَ بېډیو یوه لوبه- چارخط- قطار- منزرے- زمرے-

پچی کاری:(پچی-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ قبض دَ ماتولو دَ پاره یو ډول پېړه شان ستن چې دَ لویو بولو ځایٔ کښې منډلے شی- پېچکاری-

پچی:(پَ-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوکری- دَ مېزری نه جوړه دَ ارتې خلې شکری- سکری-

پچی:(پَ-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بوچې- دَ بادرنګو، خټکو او ایندوانو وغېره کچری-

پچی:(پَ-چی)اسمِ صفت- ښکلې- ګلابی- ښائېسته- (افغانستان)-

پخ:(پخ)اسمِ صفت- (۱)دَ تېرهٔ ضد- هغه څیز چې تېرهٔ نهٔ وی- (۲)مړه- سست- بې کاره-

پخانیے:(پَ-ځا-نیے)اسمِ صفت- پیځانیے- ذره- خځوځکے- خځوزے- بکسکے- پوټسکے- پیځنیے- پټوسکے- ډېر لږ- ډېر وړوکے- پټخے- جمع پځانی-

پختوب:(پخ-توب)اسم- دَ "پخ" کېدو حالت- پخ والے- پختیا- پخېدنه-

پختیا:(پخ-تیا)اسم- وګوریٔ پختوب-

پخخه:(پخ-خه)اسم- پسخه- پخسه-

پخکه:(پخ-که)اسم- واحد- مؤنث- چرمه- پلو- پیځکه- پیلځکے- دَ قمیص یا څادر آخری حصه- جمع پځکې-

پخکی:(پَ-ځ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ پوځکی-

پخنیے:(پَ-ځهٔ-نیے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګوریٔ پځانیے-

پخوالے:(پخ-وا-لے)اسم- وګوریٔ پختوب-

پخول:(پهٔ-ځ-ول)مصدرِ متعدی- دَ "تېرول" ضد- دَ غوځولو نه ایستل- دَ چاقو، چړې دَ زیات کار لهٔ کبله خله اړول- لهٔ پرېکولو ایستل-

پخون:(پهٔ-ځ-ون)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخول-

پخونکے:(پهٔ-ځ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخونکی- مؤنث پخونکې- وګوریٔ پخول-

پخونګ:(پهٔ-ځ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخول-

پخونه:(پهٔ-ځ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخول-

پخونے:(پَ-ځو-نے)اسم- وګوریٔ پټکئی-

پخونے:(پَ-ځ-و-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پهٔ ځؤ کښې- څارو- ځرے-

پخونے:(پهٔ-ځ-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخونی- مؤنث پخونې- وګوریٔ پخول-

پخه:(پَ-ځه)اسم- واحد- مؤنث- پیځه- پیځکه- پخکه- دَ څادر، لوپټې یا قمیص اخری کناره- لمن- پخې- چرمه- پخی-

پخېدل:(پهٔ-ځې-دل)مصدرِ لازم- (۱)دَ تېرهٔ اوزار تېزوالے کمېدل- (۲)ټپېدل- سستېدل-

پخېدن:(پهٔ-ځې-دن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخېدل-

پخېدنګ:(پهٔ-ځې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخېدل-

پخېدنه:(پهٔ-ځې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ پخېدل-

پخېدونکے:(پهٔ-ځې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخېدونکی- مؤنث پخېدونکې- وګوریٔ پخېدل-

پخېدونے:(پهٔ-ځې-دو-نے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پخېدونی- مؤنث پخېدونې- وګوریٔ پخېدل-

پخی:(پَ-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوریٔ پخه-

پخ:(پخ)اسمِ صفت- پوخ- ځنو مرکبو فعلونو کښې دَ پوخ پهٔ ځایٔ استعمالېدونکے مخفف لکه پخکړے، پخ شوے-

پخ:(پخ)اسمِ صوت- دَ ماشومانو دَ ویرولو اواز- دَ پیشو دَ حملې پهٔ وخت یا

لهٔ ويرې اواز- دَ خندا پهٔ وخت لهٔ پوزې وتونکے اواز-

پخ:(پخ)اسم- واحد- مذکر- لومه- زندی- تېزندی- کمند- پانسی- دام-

پخ:(پخ)صفت/اسم- (۱)پک- کنجے- (۲)پخنتوب- پمن والے- کنجے توب-

پخ:(پخ)اسم- واحد- مذکر- دَ اوښانو يوه بيماري- پُم-

پخاړی:(پَ-خا-ړی)اسم- جمع- مؤنث- پخاړې- مښاوې- دَ کړو دَ لم لاندې پهٔ وړی پوری نښتې اوېزاندې پڅې-

پخ پخ:(پخ پخ)اسم صوت- دَ غلې غلې خندا اواز-

پخ پخ:(پخ-پخ)اسم- کېه (دَ ماشومونو پهٔ ژبه)- (افغانستان)-

پخ پوخ:(پخ-پوخ)اسم صوت- تخ تپوخ- پخ پخ- اُخ تپوخ-

پختکه:(پَخ-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- کوتره- کونتره- کوکو کوتره- کوګوشتکه- کورکوړه- فاخته- ببوغه- بابغه- جمع پختکې-

پختګی:(پخ-تَ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ "پُخته" کېدو حالت- کلکوالے- پخوالے- مضبوط والے- (۲)هوښياری- تجربه کاری-

پختن:(پخ-تَن)اسم- واحد- مذکر- پخلے- پوخوالے- زړېدنه- پخېدنه-

پخته:(پُخ-ته)اسم صفت- (۱)پوخ- (۲)کلک- مضبوط-

پخته کار:(پُخ-ته-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- تجربه کار- هوښيار- سيانهٔ- جهان ديده- ګرځېدلے- جمع پخته کاران- مؤنث پخته کاره- جمع مؤنث پخته کارې-

پختين:(پخ-تين)اسم- پخلے- دَ اخلی پخلی چل- دَ پخولو طريقه-

پخچکی:(پخ-چَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پڅخکی-

پخری:(پخ-ری)اسم- بې اُجرته کار- بې مزده کار- بېګار-

پخری:(پخ-ری)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم سپين قندهاری انګور-

پخرے:(پخ-رے)اسم- واحد- مذکر- کودرے- کوړنے- ټوکړه- دَ لوښی ماته ټوټه-

پخړن:(پخ-ړن)اسم صفت- خچن- چخن- چخړن- چخړک- چيخن- څړيخے- چوخړن- چوخن- خچنې سترګې لرونکے-

پخړې:(پخ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- چيخې- چخې- چړيخې- چوخړی-

پخساک:(پخ-ساک)اسم- واحد- مذکر- پسخاک- کړاک- کړاؤ- زړهٔ چاودون- خوارق- خوراک-

پخساکی:(پخ-سا-کی)اسم صفت- دَ پخساک سره متعلق- وګورئ پخساک-

پخسله:(پخ-سله)اسم- واحد- مؤنث- پخه خښته- جمع پخسلې-

پخسول:(پَخ-سَ-وَل)مصدر- پسخول- زميره ول- خوروَل- زړهٔ کښې شوق پېدا کول- لالچ ورکول- رغبت ورکول-

پخسولے:(پخ-سَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پخسولی- مؤنث پخسولې- وګورئ پخسول-

پخسون:(پخ-سَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسول-

پخسونکے:(پخ-سَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخسونکی- مؤنث پخسونکې- وګورئ پخسول-

پخسونګ:(پخ-سَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسول-

پخسونه:(پخ-سَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسول-

پخسونے:(پخ-سَ-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخسونی- مؤنث پخسونې- وګورئ پخسول-

پخسه:(پخ-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بخڅه- پسخه- خمبيره شوې خټه- دَ خمبيره شوې خټې چمان- (۲)پخې شوې خټه وريژې- جمع پخسې/پخساوې-

پخسيه:(پخ-سيا)اسم صفت- (۱)سيال- (۲)بهېدونکے- (۲)اُبړن- اُبلن- خوړين څيز-

پخسېدل:(پخ-سې-دَل)مصدرِ لازم- پسخېدل- زيرېدل- لالچ ورکېدل- زړهٔ کښې شوق پېدا کېدل-

پخسېدلے:(پخ-سې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پخسېدلی- مؤنث پخسېدلې- وګورئ پخسېدل-

پخسېدن:(پخ-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسېدل-

پخسېدنګ:(پخ-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسېدل-

پخسېدنه:(پخ-سې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پخسېدل-

پخسېدونکے:(پخ-سې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخسېدونکی- مؤنث پخسېدونکې- وګورئ پخسېدل-

پخسېدهٔ:(پخ-سې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پخسېدل-

پخسے:(پخ-سے)اسم- واحد- مذکر- الګوړے- اړی ګړی- ارګړے- جمع پخسی-

پخشاک:(پخ-شاک)اسم- وګورئ پخساک-

پخښو:(پَ-ښو)اسم مفعول- دَ "پخښلی شوی" متروک شکل-

پخک:(پَ-خک)اسم- واحد- مذکر- کې- پسهٔ-(دَ ماشومانو پهٔ ژبه)-

پخکړے:(پَخ-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- نکولے- بوړ- لمدَ بل- لاوڼ- سالڼ- سالن- پوروڼے- ترکاری- پخه کړے شوې ترکاری- جمع پخکړی-

پخکنے:(پخ-کُ-نے)اسم صفت- پخناړے- مشروټے- مشروټک- هغه ماشوم چې پخې پخې خبرې کوی- جمع پخکنی-

پخکی:(پخ-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو دَ ويرولو اواز-

پخل:(پَ-خل)مصدر- دَ درمند ګېړی وېشنل-

پخل:(پَ-خل)مصدر- پهٔ وتره زمکه کښې دَ شولو دَ پټی جوړولو دَ پاره وتره پټی کښې غوايان ګرځول-

پخلا:(پخ-لا)اسم صفت- دَ مرور ضد- رضا- دلاسه- خوښ- خوشحاله-

پخلاتوب:(پَخ-لا-توب)اسم- وګورئ پخلا والے-

پخلا والے:(پُخ-لا-وا-لے)اسم- جوړه- صلح- دَ "مرورتيا" ضد- راضی نامه- دلاسه کونه- پخلاتوب- رضا کېدنه- سره جوړېدنه-

پخلاوے:(پُخ-لا-وے)اسم- واحد- مذکر- اشپز- باورچی- پخونکے- پخاوے-

لنکری- بتیارے- (افغانستان)- جمع پخلاوی-

پخلکے:(پُخ-لَ-کےِ)اسمِ تصغیر- پخناتےِ- مشروټ ماشوم- پخنےِ- جمع پخلکی-

پخلن:(پخ-لَن)اسم- پختن- پختین- نکولے- پخکړے- پخلنګ-

پخلنه:(پخ-لَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پخل-

پخله:(پَ-خَهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- پخلې- توره تپوخلې- شنه تپوخلې- بانکی تپوخلې- دَ ماشومانو دَ تپوخی بیماری-

پخله:(پَخ-له)اسم- مؤنث- هغه پخې یا پاڼې چې دَ غنمو دلو نه وروستو دَ غنمو په وږ کښې پاتې وی- دَ دروزې پم- (افغانستان)-

پخلی:(پخ-لی)اسم- جمع- چخړې- چخې- دَ سترګو چخې- چوخړې-

پخلیت:(پَخ-لیتَ)اسم- دَ عمر پخوالے-

پخلے:(پَخ-لےِ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پخول" مصدر نه اسم- (۱)اخلے پخلے- انړی کونړی- (۲)تاکید- پښتی- کلکوالے- جمع پخلی-

پخن:(پهٔ-خن)اسم صفت- (۱)ګنجے- پهٔ سر کښې پخې لرونکے- (۲)پشم دار- (۲)بڼې یا پخې لرونکے- (افغانستان)-

پخن:(پَ-خن)صفت- تړوس- کلک څیزونه لکه اُسپنه، کاڼی وغیره- (افغانستان)-

پخن:(په-خَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پخل ۱-

پخن:(په-خَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پخل ۲-

پخناتےِ:(پخ-نا-تےِ)اسمِ صفت- پخنےِ- پوخناتےِ- مشروټ- مشروټہاک- پخنوکے- پخکنے-

پخندے:(پُ-خن-دےِ)اسم- واحد- مذکر- دَ پښو یو پسول- جمع پخندی-

پخنګ:(په-خَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخل ۱-

پخنګ:(په-خَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخل ۲-

پخنوکے:(پخ-نو-کےِ)اسمِ صفت- وګورئ پخناتےِ-

پخنه:(پَ-خهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو تریخ بوټے چې دَ ختکو، ایندوانو دَ بوټو پهٔ وېخ کښې پهٔ دې غرض ښخولے شی چې بوټی دَ چینجو نه بچ شی- بوریه- غوربږه-

پخنی:(پخ-نیِ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چنی-

پخنےِ:(پخ-نےِ)اسمِ صفت- وګورئ پخناتےِ- جمع پخنی-

پخنې:(پخ-نې)اسمِ صفت- واحد/جمع- مؤنث- دَ "پخنےِ" مؤنث-

پخوا:(پَخ-وا)صفت/متعلقِ فعل- (۱)تېره شوې زمانه- (۲)هغه واقعه چې دَ حال لهٔ زمانې مخکښې شوې وی- (۲)اګاهو- اول- وړومبے (دَ زمانې پهٔ لحاظ)- (۴)دَ اوس ضد-

پخوالے:(پَخ-وا-لےِ)اسم- (۱)دَ اوم والی ضد- پخلے- (۲)تاکید- کلکوالے- مضبوطیا-

پخوانے:(پَخ-زا-نےِ)صفت- دَ اوسنی ضد- لرغونے- نرغونے- خنړنے- وړومبے- مخکښینے- جمع پخوانی-

پخوانۍ:(پَخ-زا-نۍ)صفت- دَ "پخوانے" مؤنث-

پخوړ:(پَ-خوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ شربت، شیرې او داسې نورو څیزونو پاتې شوې اُبهٔ- پس آب-

پخوړ:(پَ-خوړ) اسم- خبېښنه- نښېخنه- پخوړ- دَ کپړو یا بل کوم داسې څیز نه اُبهٔ ایستنه- (افغانستان)-

پخوړل:(په-خو-ړَل)مصدرِ متعدی- وګورئ پخوړول-

پخوړلے:(پَ-خو-ړهٔ-لےِ)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پخوړلی- مؤنث پخوړلې- وګورئ پخوړل-

پخوړن:(پَ-خو-ړَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پخوړل-

پخوړنګ:(پَ-خو-ړَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخوړل-

پخوړنه:(پَ-خو-ړهٔ-نه))حاصلِ مصدر- وګورئ پخوړل-

پخوړول:(پَ-خو-ړ-وَل)مصدرِ متعدی- پخوړل- دَ څهٔ څیز نه دَ تاوولو پهٔ ذریعه اُبهٔ ایستل- نښېخل- نښتېخل- (افغانستان)-

پخوړونکے:(پَ-خو-ړ-وون-کےِ)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پخوړونکی- مؤنث پخوړونکې- وګورئ پخوړول-

پخول:(پَ-خ-وَل)مصدر- (۱) دَ "پوخ" نه متعدی مصدر- وګورئ پوخ- (۲)دَ خبرې کلکول او ټینګول- ژبه کول- وعده کول- پهٔ څهٔ کار کښې ماهر کول-

پخوله:(پَ-خو-له)اسم- واحد- مؤنث- پخله- توره غاړه- شنه ټخلې- پخولې- بانکی تپوخلې- پخولې- پُخلې- دَ تپوخی یو قسم- جمع پخولې-

پخولیا:(پَ-خول-یا)اسم- واحد- مذکر- پُخلا- راضی-

پخولې:(پَ-خو-لې)اسم- مؤنث- وګورئ پخوله-

پخون:(پَ-خ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پخول-

پخوندے:(پُ-خَن-دےِ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څاروو دَ پښو تړلو کړی- (۲)دَ تنی کاج-

پخوندے:(پَ-خَن-دےِ)اسم- واحد- مذکر- پخندے- یو قسم پسول- جمع پخوندی-

پخونکے:(پَ-خ-وون-کےِ)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پخونکی- مؤنث پخونکې- وګورئ پخول-

پخونګ:(پَ-خ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پخول-

پخونکړ:(پَ-خونګ-کړ)اسم- واحد- مذکر- تړونه- تړوتکه- کوړې- جمع پخونکړی-

پخونه:(پَ-خ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پخول-

پخونے:(پَ-خ-وو-نےِ)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پخونی- مؤنث پخونې- وګورئ پخول-

پخه:(پَ-خه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ "پوخ" مؤنث- پهٔ اور حرارت یا وخت تیاره شوې- سرې لوې- پخه شوې- (۲)کلکه- (دَ خبرې دَ پاره)- (۲)عمر خوړلې- بوډۍ- زړه- (۴)پخناتې- جمع پخې-

پخه:(پهٔ-خه)اسم- واحد- مونث- (۱)دَ ګنجی دَ سر دَ دانو پتخی- (۲)وفا- بفا- (۳)خشکی- دَ وېښتو یوه بیماری چې دَ مغې پهٔ وجه پهٔ سر کښې

سپین سپین بوس راپیدا شي- جمع پخي-

پخه:(پ-خه)اسم- واحد- مؤنث- پانه- کولی- بنه- جمع پخې-

پخه ورته:(په-خه-وره-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- سوې لوې- سختو او تاړاکونو وهلې- چې د چا رنګ او جوشه د سختیو او خواریو له کبله تکه توره، مخ بې وخته ګونجې ګونجې، کوت کوت او څرمن پخه شوې وی-

پخیل:(پ-خی-یل)مصدر- خوله راوستل- په مریض باندې خوله راوستل- ناروغه خولې کول- پرخیل- پرخیال- پرخبیل-

پخېدل:(پ-خې-دل)مصدر لازم- د بدن د خنو حصو د بیمارۍ په وجه سور رنګ اختیارول-

پخېدل:(پ-خې-دل)حاصل مصدر/لازم- (۱)د اوم څیز په اور یا په بل حرارت یا د وخت په نتیجه کښې تکمیل ته رسېدل- د خوړلو د څیز د خوراک د پاره تیارېدل- (۲)په عمر کښې زوړوالی ته رسېدل- (۳)د مېوې یا فصل شوکولو یا لو ته جوړېدل- (۴)د دانې یا ننکۍ نه نو (زوه) راتلل- (۵)په زړه کښې کرکه یا نفرت پیدا کېدل- ډېر زیات تنګېدل- (۶)د بدن د خنو اندامونو یو بل سره د لګېدو یا بل کوم رنځ له کبله سرۀ کېدل-

پخېدل:(پ-خې-دل)مصدر لازم- په پخ پخ خندل- خټکېدل- کټېدل-

پخېدن:(پ-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدن:(پ-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدنګ:(پ-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدنګ:(پ-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدنه:(پ-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدنه:(پ-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پخېدل-

پخېدونکے:(پ-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پخېدونکی- مؤنث پخېدونکې- وګورئ پخېدل-

پخېدونکے:(پ-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پخېدونکی- مؤنث پخېدونکې- وګورئ پخېدل-

پخېدونے:(پ-خې-دو-نے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پخېدونی- مؤنث پخېدونې- وګورئ پخېدل-

پخېدونے:(پ-خې-دو-نے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پخېدونی- مؤنث پخېدونې- وګورئ پخېدل-

پخېدۀ:(پ-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پخېدل-

پخېدۀ:(پ-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پخېدل-

پخېل:(پ-خېل)اسم- واحد- مذکر- خوله- بخارات- براس-

پخے:(پۀ-خے)اسم صفت- ګنجے- پخې لرونکے- پمن- پک- خارښتی- جمع پخی/پخیان-

پخے:(پ-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نوے نوے په خبره راغلے ماشوم-

(۲)کې (د ماشومانو ژبه)-

پدائے:(پ-دا-ئے)اسم صفت- کنډاس-

پدر:(پ-در)اسم- واحد- مذکر- ابا- پلار (عام طور سره یې میاندې خپلو خامنو ته د خپل خاوند په باره کښې طنزاً وائی)- (م- فارسی)-

پدرانه:(پ-د-را-نه)صفت/متعلق فعل- "پدر" سره متعلق- د پلار په شان-

پدره:(پد-ره)صفت- هوار- څلورګټېز- چورس- مهین- یو څلور ګټېز هوار او مهین شے-

پدری:(پ-د-ری)اسم- پدر سره نسبت لرونکے- د پلار له خوا-

پدل:(پ-دل)اسم- واحد- مذکر- د "فضل" مفغن- انعام- قدر- عنایت- عطا- رحم- فضیلت- (م- فضل عربی)-

پدل:(پ-دل)اسم- واحد- مذکر- اثر- اغېزه-

پدم:(پ-دم)اسم- واحد- مذکر- یو زر کروړه-

پدم:(پ-دم)اسم- واحد- مذکر- کنجک دار مار-

پدمنی:(پد-م-نی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د ښځو په څلورو قسمونو کښې یو قسم چې خوشحال بابا یې ترجمه "ګل اندامه" کړې ده- (سنسکرت کښې پدم د نیلوفر ګل ته هم وائی- (۲)ښائسته ښځه چې د عامو خلقو د عقیدې مطابق په چوارپایانو کښې پیدا کیږی-

پدول:(پ-دول)اسم صفت- رقیب- غماز- لمسونکے- چغلی کونکے-

پدولی:(پ-دو-لی)اسم- واحد- مؤنث- د "پدول" کار او رویه- چغلی- شیطانی- غمازی- جمع پدولیانې-

پدی:(پ-دی)اسم- واحد- مذکر- چتے- (مروت)-

پدی:(پ-دی)اسم- واحد- مؤنث- د "پدائے" مؤنث- کنډاسه-

پدید:(پ-دید)صفت- ښکاره- ظاهر- نمایان- (م- فارسی)-

پدیده:(پ-دی-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېښه- حادثه- حالت- واقعه- (۲)هغه څیز چې طول، عرض او حجم لری- (افغانستان)- جمع پدیدې-

پډاون:(پ-ډا-ون)اسم صفت- تېزن- تیزن- تېزاون- (م- هندی)-

پډو:(پ-ډو)اسم- واحد- مذکر- غرنېزه ګنجې- پېنګ- کجیره- مودمه- پکه باښه- یو مردارخور مارغه- جمع پډوګان-

پډه:(پ-ډه)اسم- واحد- مؤنث- د ولې یو ځنګلی قسم چې بېکاره ګټلے شی- وله- سره وله- زیړه وله- جمع پډې-

پډے:(پ-ډے)اسم صفت- کجے- چوړے- پېډے- کجل- کچل- کږې پښې لرونکے- جمع پډی-

پر:(پر)اسم- واحد- مذکر- ښکه- وزر- بڼه- کونځر- پخه- کوځر- (م- فارسی)-

پر:(پر)اسم صوت- (۱)د الوتو په وخت کښې د مرغو د وزرو اواز- (۲)حرکت-

پر:(پر)اسم- واحد- مذکر- بهګال- د لوخې ګل- د ډیلو بمبل-

پر:(پر)ضمیر منفصل- دپاسه- باندې- د پاسه-

پړ:(پړ)اسم/متعلقِ فعل- لحظه- لږ وخت- فوراً-

پړ:(پړ)حرف- دَ ملامتیا کلمه- جر- دَ تضحیک توری-

پړ:(پړ)اسم- واحد- مذکر- دَ خالی ضد- ډک- پوره- برجق- (م- فارسی)-

پرابسته:(پَ-را-بس-ته)اسم- صف بندی- جنگ-

پراتهٔ:(پړا-تهٔ)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ "پروت" جمع- غزېدلی- څملاستلی- اودهٔ- (۲)ایښوے شوی- (۲)سست- بېکاره- لټان-

پراته:(پړا-تهٔ)اسم صفت- عبث- فضول- چټی-

پراټل:(پړا-ټل)مصدرِ متعدی- (۱)زخمی کول- (۲)رټل-

پراټلے:(پړا-ټهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پراټلی- مؤنث پراټلې- وګورئ پراټل-

پراټن:(پړا-ټن)حاصلِ مصدر- وګورئ پراټل-

پراټنګ:(پړا-ټنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پراټل-

پراټنه:(پړا-ټهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پراټل-

پراټونکے:(پړا-ټون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پراټونکی- مؤنث پراټونکې- وګورئ پراټل-

پراټه:(پَ-را-ټه)اسم- واحد- مؤنث- هغه روغنی روټۍ چې عام طور سره پهٔ تبخی یا کړیچی کښې پهٔ غوړو کښې پخولے شی- دَ تنور پراټه کښې غوړی پهٔ اوړو کښې او دَ تبخی یا کړیځی پراټه کښې پهٔ تبخی یا کړیچی کښې اچولے شی-

پراټيس:(پَ-را-ټيس)اسم- وګورئ پرېکټس- (م- انګریزی)-

پراجېکټ:(پړا-جېکټ)اسم- واحد- مذکر- منصوبه- دَ یو خاص وخت دَ پاره جوړه شوې منصوبه- پروژه (افغانستان)- (م- انګریزی)-

پراجګی:(په-راج-ګی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پراچکۍ-

پراچک:(پَ-را-چک)اسم- واحد- مذکر- پارچه- پرچه- ټوکړه-

پراچکۍ:(پَ-راچ-کهٔ-ۍ)اسم- واحد- مؤنث- دَ "پراچه" مؤنث- وګورئ پراچه- پراجګی-

پراچکے:(پَ-راچ-کے)اسمِ تصغیر- (۱)وړوکے سوداګر- وړوکے تاجر- (۲)دَ پراچه تصغیر- پراچکوټے- جمع پراچکی-

پراچه:(پَ-را-چه)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوداګر- پریچه- پرانچه- (۲)کرایه کش- چې پهٔ کرایه مالونه پهٔ خرو یا خچرو وړی- (۲)هغه هندو چې مسلمان شوے وی او بیا هم دوکان کوی-

پراچه:(پَ-را-چه)اسم صفت- پرانچه- بې لحاظه- بې مخه- چالاک- جمع پراچګان- مؤنث پراچکۍ-

پراخ:(پَ-راخ)اسم صفت- (۱)فراخ- پېراخ- ارت- پلن- وسیع- (۲)ډېر زیات- لوټې لوټې سپېړمې لرونکے- (م- فارسی)-

پراختوب:(پَ-راخ-توب)اسم- (۱)وسعت- پراختیا- پراخوالے- پلن والے- ارتوالے- (۲)ډېروالے- زیاتوالے- (۳)خوشحالی-

پراختیا:(پَ-راخ-تیا)اسم- وګورئ پراختوب-

پراخوالے:(پَ-راخ-وا-لے)اسم- وګورئ پراختوب-

پراخول:(پَ-را-خَ-ول)مصدرِ متعدی- (۱)ارتول- وسعت ورکول- پلنول- وسیع کول- (۲)ډېرول- زیاتول-

پراخون:(پَ-را-خَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخول-

پراخونکے:(پَ-را-خَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پراخونکی- مؤنث پراخونکې- وګورئ پراخول-

پراخونګ:(پَ-را-خَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخول-

پراخونه:(پَ-را-خَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخول-

پراخی:(پَ-را-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ "پراخ" کېدو حالت- فراخی- زیات والے- ارزانی- کشادګی-

پراخېدل:(پَ-را-خې-دل)مصدرِ لازم- (۱)ارتېدل- ارت کېدل- پلنېدل- پلن والے پېدا کېدل- وسیع کېدل- وسعت موندل- (۲)زیاتېدل- ډېرېدل-

پراخېدن:(پَ-را-خې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدنګ:(پَ-را-خې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدنه:(پَ-را-خې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدهٔ:(پَ-را-خې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پراخېدل-

پراد:(پَ-راد)اسم- واحد- مذکر- دَ غنمو جوارو دَ لو پهٔ موقع پهٔ پټی کښې دَ رېبلو غنمو او جوارو قطار- پراز- جمع پرادونه-

پراړه:(پَ-را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تسمه- دَ هر څیز وړده ټوکړه-

پراړه:(پَ-را-ړه)اسم صفت- خشې- فضول- عبث- جمع پراړې-

پرار:(پَ-رار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ "پرهر" یو قرأت- (۲)فرار شوے- تښتېدلے- (افغانستان)- (م- عربی)-

پرار:(پهٔ-رار)اسمِ صوت- دَ چورلندی، ډمبرې یا مچی دَ وزرو اواز-

پرارپاڼه:(پَ-رار-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پرهر پاڼه- ګزک پاڼه- دَ بارتنګ پاڼه- (افغانستان)- جمع پرارپاڼې-

پرارتوب:(پَ-رار-توب)اسم- پرارتیا- تښتېدنه- لهٔ ملکه وتنه-

پرارتیا:(پَ-رار-تیا)اسم- وګورئ پرارتوب-

پرارژلے:(پَ-رار-ژهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- زخمی- مجروح- پرهارژلے- جمع پرارژلی-

پرارول:(پَ-را-رَ-ول)مصدرِ متعدی- تښتول- لهٔ وطنه ایستل- شړل-

پرارونه:(پَ-را-رَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرارول-

پراری:(پَ-را-ری)اسم صفت- تښتېدلے- فرار شوے- دَ جرم لهٔ ویرې پټ شوے- مفرور- محرور-

پراری:(پَ-را-ری)اسم- پرهری- پرهر لرونکے- زخمی-

پرارېدل:(پَ-را-رې-دل)مصدرِ لازم- خغلېدل- فرارېدل- تښتېدل-

پرارېدنه:(پَ-را-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرارېدل-

پرارېدهٔ:(پَ-را-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب

صیغه- وګورئ پراړېدل-

پراړول:(پَ-را-ړَ-وُل)مصدر- زباتول- زبادول-

پراړولے:(پَ-را-ړَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پراړولی- مؤنث پراړولې- وګورئ پراړول-

پراړون:(پَ-را-ړَ-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ پُراړول-

پراړونکے:(پَ-را-ړَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پراړونکی- مؤنث پراړونکې- وګورئ پُراړول-

پراړونګ:(پَ-را-ړَ-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پُراړول-

پراړونه:(پَ-را-ړَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پُراړول-

پراز:(پَ-راز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پراړ- جمع پرازونه-

پراشوټ:(پَ-را-شوټ)اسم- هوائی چترئ- پیراشوټ- دَ فوځیانو دَ استعمال یوه چترئ چې مغوی پرې دَ جهاز نه لاندې زمکې ته راکوزیږی- جمع پراشوټونه- (م- انګریزی)- (افغانستان)-

پراګراف:(پَ-را-ګراف)اسم- واحد- مذکر- بند- پیراګراف- دَ لیک دَ یوې سُرخی بیلتون- جمع پراګرافونه- (م- انګریزی)- (افغانستان)-

پراګندګی:(پَ-را-ګند-ګی)اسم- پریشانی- انتشار- تشویش- (م- فارسی)-

پراګنده:(پَ-را-ګن-ده)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- منتشر- پریشان- (م- فارسی)-

پرالما:(پَرال-ما)اسم- واحد- مؤنث- لعن طعن- چیړچاړ- جمع پرالمې-

پرانت:(پَرا-نت)فعل- پرانست- (پرانستل نه ماضی مطلق)-

پرانتل:(پَرا-ن-تَل)مصدر- پرانستل- بیرته کول- ایله کول- خرګندول- برخېره کول- خلاصول-

پرانتلے:(پَرا-ن-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرانتلی- مؤنث پرانتلې- وګورئ پرانتل-

پرانتنه:(پَرا-ن-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرانتل-

پرانتے:(پَرا-ن-تے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرانتی- مؤنث پرانتې- وګورئ پرانتل-

پرانچه:(پَ-ران-چه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پراچه-

پرانست:(پَرا-نست)اسم- وګورئ پرانت-

پرانستل:(پَرا-نس-تَل)مصدر- پرانتل- خلاصول- سپړدل- خرګندول- پرانیځل- پرانیستل-

پرانستلے:(پَرا-نس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرانستلی- مؤنث پرانستلې- وګورئ پرانستل-

پرانستنه:(پَرا-نس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرانستل-

پرانستونکے:(پَرا-نس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرانستونکی- مؤنث پرانستونکې- وګورئ پرانستل-

پرانیتل:(پَرا-نی-تَل)مصدر- وګورئ پرانتل-

پرانیتلے:(پَرا-نی-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرانیتلی- مؤنث پرانیتلې- وګورئ پرانیتل-

پرانیتنه:(پَرا-نی-تهٔ-نه) حاصل مصدر- وګورئ پرانیتل-

پرانیتونکے:(پَرا-نی-تون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرانیتونکی- مؤنث پرانیتونکې- وګورئ پرانیتل-

پرانیتے:(پَرا-نی-تے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع پرانیتی- مؤنث پرانیتې- وګورئ پرانیتل-

پرانیځل:(پَرا-نی-ځَل)مصدر- دَ پرانستل عامیانه قرأت-

پرانیستل:(پَرا-نیس-تَل)مصدر- وګورئ پرانستل-

پرانیستونکے:(پَرا-نیس-تون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرانیستونکی- مؤنث پرانیستونکې- وګورئ پرانستل-

پرانیستنه:(پَرا-نیس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرانستل-

پرانیسته:(پَرا-نیس-ته)اسم- دَ "پرانیستل" مصدر نه اسم- وګورئ پرانستل-

پرانیستهٔ:(پَرا-نیس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پرانیستل-

پرانیستے:(پَرا-نیس-تے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع پرانیستی- مؤنث پرانیستې- وګورئ پرانستل-

پراو:(پَراو)اسم- واحد- مذکر- دَ شوروا وغیره نه پاتې شوې اُبهٔ- کنوبے- کونوبے-

پراوړے:(پُرا-وُ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ پوره وړی "قرضداری" وزیری لهجه-

پراوبز:(پَ-را-وبز)اسم- واحد- مذکر- (۱)چربل- دَ منهاؤ دېوال- دَ سربندې دَ مخامخ تخته- (۲)چاوړ- جدائی- (۳)دَ لوپټې، څادر وغیره مغه پیڅه یا څنډه چې ورته فیته یا بله کومه ګلداره کپړه لګېدلې وی- (کوټه)-

پرایمری:(پرایم-ری)صفت- (۱)ابتدائی- اولنے- (۲)دَ تعلیم او مدرسې دَ صفت پهٔ طور استعمالیږی-

پربله:(پَر-بهٔ-له)حرف جار- پهٔ یو بل- (متروک)-

پرپانو:(پَر-پا-نو)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرماټن- مره غنې- نباتاتی نوم کوکومیس ګوکومین تهس- (۲)زقوم- نباتاتی نوم یوفوربیاانټی کورم-

پرپته:(پَر-پَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- درک- پته- نښه- ځاې- پل لټون- تفتیش- سراغ- منږ-

پرپر:(پَر-پَر)اسم صوت- (۱)پرار- ترتر- پرپر- درور- (۲)ټرټر- تزتز- یو قسم اواز او غږ-

پرپرانې:(پَر-پهٔ-را-نې)اسم صفت- پرپریے- پرپر کونکے-

پرپرک:(پَر-پَ-رَک)اسم صوت- دَ وزرو وهلو آواز- دَ مرغانو دَ وزرو شورولو اواز-

پرپرکے:(پَر-پَ-رَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پریے- یو قسم وزر لرونکے چینجے چې اکثر پهٔ ګنو کښې پیدا کیږی او فصل ته نقصان رسوی- (۲)دَ ماشومانو دَ پاره دَ اُسپنې نه جوړ چکر وهونکے پربدار دَ لوبو څیز- (۳)دَ کاغذ نه جوړ دَ ماشومانو دَ لوبو یو څیز چې پکښې ټکے اچولے او بیا دَ هوا پهٔ زور چکر ورکولے شی- (۴)دَ هوائی جهاز موټر وغیره مغه پرزه چې

دَ خپل چکر پهٔ ذريعه مشين پهٔ حرکت کښې راولي-

پرپرے:(پر-پ-رے)اسم صوت- دَ مرغو دَ وزرو اواز-

پرپرے:(پر-پ-رے)اسم- واحد- مذکر- توکه- توقه- شتي- دَ جوارو دَ ووړې مغه شکل چې دانې ترې رژېدلي وي- جمع پرپرې-

پرپوڅ:(پر-پوڅ)اسم- واحد- مذکر- خپل ژړا فرياد، کړاؤ او سخته بيانونه-

پرپېچ:(پُر-پېچ)اسم صفت- لهٔ پېچونو ډک- تاو را تاؤ- پېچدار- ول ول- کوږ ووږ- کلکوتي- (م- فارسي)-

پرپپړه:(پر-پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خربړے- پوڅکے- دينګرے- مرخېړے- دوړنے- دبرنګ- خوميه- ګوبلکه- ګوجے- ستورے-

پرپے:(پُر-پے)متعلق فعل- پهٔ وس کښې- پهٔ قبضه کښې- (افغانستان)-

پرت:(پ-رت)اسم صفت- (۱)بې حيا- فضول- سست- (۲)شنډ-

پرت:(پرت)اسم صوت- (۱)چرت- دَ توکانو توکلو آواز- (۲)ترت- دَ تيز اواز- (۳)دَ ملامت کولو آواز-

پرت:(پ-رت)اسم صفت- بنديوان- بند- تړلے شوے-

پرتاب:(پر-تاب)اسم- (۱)مغه غشے چې تر لرې ځی- (۲)پرتاب- پرتاو- غورزېدنه- لاندې پرېوتنه- ارتاوېدنه- (م- فارسي)-

پرتاب:(پر-تاب)اسم- دَ غشي لهٔ ليندې نه دَ پرېوتو تر ځايه فاصله- (م- فارسي)-

پرتاکهٔ:(پر-تا-کهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پرتوګ" مغيّره شکل-

پرتال:(پر-تال)اسم- واحد- مذکر- دَ پرتال دوېم قرات- لټون- لټونه- غور- (م- مندي)-

پرتاؤ:(پر-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- ارتاو- ارتاؤ- لرې غُرزونه- پهٔ تادی ويشتنه- برتاؤ- جمع پرتاوونه-

پرت پرت:(پرت-پرت)اسم صوت- پرت پروت- پرتار- دَ تيزونو اواز- (مصدر- کول)-

پرت پروت:(پرت-پروت)اسم صوت- وګورئ پرت پرت-

پرتکه:(پر-تَ-که)اسم- پرتکه- ترپکه- پرمېدنه- مغه اواز چې مارغهٔ يُ لهٔ وزرو دَ نيولو يا دَ حلالېدلو پهٔ نتيجه کښې پيدا کوي- جمع پرتکې-

پرتل:(پر-تل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېش خانه- مغه سامان چې کوچيان يُ دَ کوچ نه مخکښې ليږی- (۲)دَ ماشومانو دَ بلورو، غزانو لوبه- (۳)دَ غزانو دَ لوبې يوه اصطلاح چې دَ تيک دَ ايسارولو دَ پاره دَ خوښې دَ استعمال اظهار ترې کيږي- (۴)دَ نښتر او ننذر تر منځه يوه وُنه- (۵)دَ ساروان اوښ دَ پاسه تړلې ترنګړ-

پرتل:(پر-تل)مصدر- غُرځېدل- لوېدل- پرځېدل- پرځل- ځملاستل-

پرتل:(پر-تَل)اسم- پرلت- (۱)دَ ناستې مغه طريقه چې دواړه پښې پکښې وغځولې شي- (مصدر- پرتل غزول)- (۲)انډی- (مصدر-وهل) پرلت وهل-

پرتله:(پر-تَ-له)اسم- واحد- مؤنث- پټه- مغه تسمه چې توره پکښې ځوړنده وي- جمع پرتلې- (م- مندي)-

پرتله:(پر-تهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مقابله- مقاليسه- موازنه- (افغانستان)- (کول/کېدل مصدرونه)-

پرتليز:(پر-تليز)اسم صفت- واحد/جمع- نسبی- قاميز- مقاليسوی- لهٔ کورنئ ځخه- لهٔ خپله- لهٔ قبيلې- (افغانستان)-

پرتم:(پر-تَم)اسم- واحد- مذکر- دبدبه- شان و شوکت- روب- جلال- رُعب- مېبت- ويره- (افغانستان)-

پرتمين:(پر-تَ-مين)اسم صفت- رعب ناک- روبناک- دَ شان او دبدبې خاوند- مېبت ناک- دَ شان و شوکت ځښتن- باوقار- بارعبه- درونډ خوږ- (افغانستان)-

پرتو:(پر-تو)اسم- واحد- مؤنث- رڼا- شعاع- (م- فارسي)-

پرتو:(پر-تو)حاصل مصدر- پرېواتهٔ- ارتاؤ- پرتاؤ-

پرتوغاښ:(پر-تو-غاښ)اسم- پرتوګاښ- لال- ناړه- زراحت- بګه- ازاربند- ګنډه- دَ پرتوګ دَ تړلو مغه جالي دار مزے چې بډه کښې اچولے شي- جمع پرتوغاښونه-

پرتوګ:(پر-توګ)اسم- واحد- مذکر- پرتوګ- پائجامه- مغه لباس چې دَ نامهٔ نه لاندې تر ښنګرو او ښپيو پورې اغستلے کيږي-

پرتوګاښ:(پر-تو-ګاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرتوغاښ-

پرتوګے:(پر-تو-ګے)اسم تصغير- دَ پرتوګ اسم تصغير- وګورئ پرتوګ-

پرتول:(پر-تَ-ول)مصدر- (۱)دَ غوږ سورے بندول- (۲)ضائع کول- بربادول-

پرتول:(پر-تَ-ول)مصدر- ترتول- پتول- غوول- بدکاری کول- عام طور سره دَ کنځلو دَ پاره استعماليږي- ۲-

پرتولے:(پر-تَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرتولي- مؤنث پرتولې- وګورئ پرتول ۱-

پرتولے:(پر-تَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرتولي- مؤنث پرتولې- وګورئ پرتول ۲-

پرتون:(پر-تَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پرتول ۱-

پرتون:(پر-تَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پرتول ۲-

پرتونکے:(پر-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتونکي- مؤنث پرتونکې- وګورئ پرتول ۱-

پرتونکے:(پر-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتونکي- مؤنث پرتونکې- وګورئ پرتول ۲-

پرتونه:(پر-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتول ۱-

پرتونه:(پر-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتول ۲-

پرتونے:(پر-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غاړې يو پسول- جمع پرتونې-

پرته:(پ-رَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- عبث- فضول- ترته- فضول خبره- اپلته- چټيات-

پرته:(پر-ته)حرف- بغير- سوا- بې لهٔ دې-

پرته:(پر-ته)اسم- واحد- مؤنث- تاې- تهه- (م- مندي- پرت)-

ئ (ځی-رل)، ئ (مي-ره-ول)، ې (پيا-لې)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

پرته:(پَر-ته)صفت- بهر- وړاندې- مخکښې- عام طور سره د ستړګو د صفت په طور راځي-

پرته پرته:(پَر-ته-پَر-ته)صفت (مرکب)- نېغ نېغ- تېغ تېغ- وګورئ پرته-

پرتهار:(پر-تَ-هار)اسم صوت- تړته هار- تړتړ- د تېز اواز-

پرتېدل:(پَر-تې-دَل)مصدر- د غوړ سوري بندېدل- ضائع کېدل-

پرتېدل:(پَـر-تـې-دَل)مصدر- (۱)مسخره کېدل- د مخ جُثه ورانېدل- (۲)تېرېدل- تېزونه اچول- (۳)دروغ ونېل- (۴)د مرغۍ د الوتو کوشش کول-

پرتېدلے:(پَر-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرتېدلی- مؤنث پرتېدلې- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدلے:(پَرَ-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرتېدلی- مؤنث پرتېدلې- وګورئ پرتېدل ۲-

پرتېدن:(پَر-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدن:(پَرَ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۲-

پرتېدنګ:(پَر-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدنګ:(پَرَ-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۲-

پرتېدنه:(پَر-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدنه:(پَرَ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۲-

پرتېدونکے:(پَر-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتېدونکی- مؤنث پرتېدونکې- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدونکے:(پَرَ-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتېدونکی- مؤنث پرتېدونکې- وګورئ پرتېدل ۲-

پرتېدهٔ:(پَر-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پرتېدل ۱-

پرتېدهٔ:(پَرَ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل ۲-

پرجغ:(پَر-جَغ)اسم- برجک- ړک پک- ړک ړوک- سر تر سره- تر غړۍ غړۍ- انجغړی- نوک د څوکه- هېر ړک چې بیخی پکښې نور څهٔ نهٔ ځائېږي-

پرخر:(پر-خَر)اسم صفت- وګورئ پرېخر-

پرخول:(پَـر-خـه-وَل)مصدر- (۱)پهٔ زمکه راخلاصول- غرزول- نسکورول- پرتاوول- (۲)شکست ورکول-

پرخولے:(پَر-خُ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرخولی- مؤنث پرخولې- وګورئ پرخول-

پرخون:(پَر-خُ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخونکے:(پَر-خُ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرخونکی- مؤنث پرخونکې- وګورئ پرخول-

پرخونګ:(پَر-خُ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخونه:(پَر-خُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخونې:(پَر-خو-نې)اسم جمع- کشتی-

پـرخېـدل:(پَـر-خـې-دَل)مصدر لازم- پـهٔ زمکـه راخـلاصېـدل- نـسکـورېـدل- پرتاوېدل-

پرخېدن:(پَر-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پرخېدل-

پرخېدنګ:(پَر-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرخېدل-

پرخېدنه:(پَر-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرخېدل-

پرخېدونکے:(پَر-خې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرخېدونکی- مؤنث پرخېدونکې- وګورئ پرخېدل-

پرخېدونے:(پَر-خې-دُو-نے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرخېدونی- مؤنث پرخېدونې- وګورئ پرخېدل-

پرخېدهٔ:(پَر-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پرخېدل-

پرچ:(پَرَچ/پِرَچ)اسم- واحد- مذکر- رکېبی- نالبکے- نالبیکے- د چایو د پیالۍ سره وړوکے شان لوښے چې پیالۍ پکښې پرته وی- جمع پَرچونه/پِرچونه-

پرچ:(پَرَچ)اسم صوت- (۱)انتروشے- انتوشے- پرنجے- نړے- پرچیمے- (۲)د موسی د منډې پهٔ وخت اواز- (مصدر- وهل)-

پرچال:(پَر-چال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوټ- د قلا دېوال- بلۍ- د قلا د دېوال د تیرو چجه- (۲)د دېوال پهٔ سر د موړو قطار- جمع پرچالونه-

پرچاؤ:(پَر-چاؤ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پارچاؤ-

پرچتی:(پر-چَ-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پرچتے-

پرچتے:(پر-چَ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دېوال چجه- د دېوال بلۍ- څنډلی- سردو- پرچټی- (۲)لبو- اخېړ (افغانستان)- جمع پرچتی-

پرچټی:(پَر-چَ-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پرچتی- سرماتے- منډېری- چجه-

پرچغه:(پر-چهٔ-غه)اسم- واحد- مؤنث- ترازه- تېیزه-

پرچک:(پر-چَک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پراوېز- جمع پرچکونه-

پرچکی:(پر-چَ-کی)اسم تصغیر- وړوکې ټوکره-

پرچل:(پر-چَل)اسم- سخا مېوه- پاتې شوې سخا مېوه-

پرچل:(پَرهٔ-چَل)مصدر- نړی کول- انتروشی کول- پرنجی کول- پرچ وهل-

پرچم:(پر-چَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)بېرغ- جنډه- جنډاله- توغ- خپوړے- بُربُره- (۲)زلف- کاکل- (۳)د غوا د لکۍ څنډے- جمع پرچمونه- (م- فارسی)-

پرچنګ:(پَرهٔ-چَنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرچنه- (۲)حاصل مصدر- وګورئ پرچل-

پرچنه:(پَرهٔ-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پرچ- انتوشے- انتروشے- پرنجے- نړے- پرچنګ- (۲)حاصل مصدر- وګورئ پرچل-

پرچنی:(پر-چهٔ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پهٔ کچه دېوالونو د وښو چت-

پرچوخے:(پر-چو-خے)اسم- واحد- مذکر- پوټکے- پتخے- پټخے- خېړ-

خنډ- پترې- پترکې- دَ زخم پټ-

پرچول:(پَرهٔ-چ-وَل)مصدر متعدی- (۱)نری وروستل- پرچې وروستل- پرنجې وروستل- انتوشی وروستل- پهٔ پرچنګ راوستل- (۲)وګورئ پرتول-

پرچولے:(پَرهٔ-چ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرچولی- مؤنث پرچولې- وګورئ پرچول-

پرچون:(پَرهٔ-چ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچون:(پَر-چُون)اسم- واحد- مذکر- پرچوڼ- دَ "تول" ضد- خورده- پهٔ يو ځايُ دَ خرڅولو پهٔ مقابله کښې پهٔ لږه لږه دَ خرڅولو کار او پيشه- (م- هندی)-

پرچونکے:(پَرهٔ-چ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرچونکی- مؤنث پرچونکې- وګورئ پرچول-

پرچونګ:(پَرهٔ-چ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچونه:(پَرهٔ-چ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچونے:(پَر-چو-نے)اسم- پرچون (دَ تول يا يو ځايُ ضد)- لږ لږ- برخه برخه- ونډه ونډه- وګورئ پرچون-

پرچوڼ:(پَر-چوڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرچون-

پرچه:(پَر-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاغذ ټوټه- (۲)اخبار- رساله- (۳)پُرزه- ټکړه- پارچه- (۴)خط- چيټۍ- رُقعه- تحرير- (۵)دَ امتحان سوالنامه- (۶)دَ مقدمې پهٔ حقله دَ پوليس اندراج- (۷)ليکلے کاغذ- جمع پرچې-

پرچېدل:(پَرهٔ-چې-دَل)مصدر متعدی- (۱)پرنجے کول- نری کول- ترنجېدل- پرنجې کول- پرشی کول- انتوشی کول- پرچېمې کول- (۲)وګورئ پرتېدل-

پرچېدن:(پَرهٔ-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل-

پرچېدنګ:(پَرهٔ-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل-

پرچېدنه:(پَرهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل-

پرچېدونکے:(پَرهٔ-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرچېدونکی- مؤنث پرچېدونکې- وګورئ پرچېدل-

پرچېدهٔ:(پَرهٔ-چې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پرچېدل-

پرچېمے:(پر-چې-مے)اسم- واحد- مذکر- انتروشے- وګورئ پرچ- جمع پرچېمې-

پرچے:(پَرهٔ-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرچ-

پرڅاره:(پر-څا-ره)اسم- واحد- مؤنث- پړينګ- دَ خېتې دننه طرف ته يوه نرۍ جلۍ- جمع پرڅارې-

پرڅل:(پَر-څَل)مصدر- دَ خېرات دَ پاره منت منل-

پرڅلے:(پَر-څهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرڅلی- مؤنث پرڅلې- وګورئ پرڅل-

پرڅن:(پَر-څَن)حاصل مصدر- وګورئ پرڅل-

پرڅنګ:(پر-څَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرڅل-

پرڅنه:(پر-څهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرڅل-

پرڅونکے:(پَر-څون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرڅونکی- مؤنث پرڅونکې- وګورئ پرڅل-

پرخ:(پَ-رَخ)اسم- واحد- مذکر- دَ "فرق" عاميانه قرأت- وګورئ فرق-

پرخ:(پَرخ)اسم صوت- دَ خُلې پهٔ ذريعه دَ اُبو ويشتلو اواز-

پرخاړه:(پر-خا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پخه- بڼه- پر- جمع پرخاړې-

پرخاش:(پَر-خاش)اسم- واحد- مذکر- (۱)دښمنی- (۲)جنګ- (۳)مخالفت- (۴)مقابله- (۵)جګړه- (۶)ورانے- (۷)کينه- (۸)فساد- (م- فارسی)-

پرخانه:(پر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غشی مغه ځايُ چرته چې دَ غشی وزرې لګېدلې وی- جمع پرخانې-

پرخاږ:(پَر-خاږ)اسم- واحد- مذکر- پونه- ترشّح-

پرخټ:(پر-خټ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ نکولی کښې ماته شوې روټۍ-

پرخټ:(پر-خټ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ کړس کړس خندا- کټ کټ خندا- پهٔ زوره خندا- (افغانستان)-

پرخم:(پَر-خم)اسم- واحد- مذکر- (۱)جومپک- ګڅه- دَ لکی وېښے- دَ څارو دَ لکۍ څوڼړے- (۲)مچ شړ- چوری- مچ شړونے- (افغانستان)-

پرخم:(پر-خَم)اسم- واحد- مذکر- پرچم- توغ- جنډه- بېرغ- (افغانستان)- جمع پرخمونه-

پرخول:(پَر-خ-وَل)مصدر متعدی-پوکل- پوړل- شيندل- پونه کول- دَ اُبو پاشل-

پرخون:(پَر-خ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخونکے:(پَر-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرخونکی- مؤنث پرخونکې- وګورئ پرخول-

پرخونګ:(پَر-خ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخونه:(پَر-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرخول-

پرخه:(پَر-خه)اسم- مؤنث- (۱)شبنم- دَ شپې چې کوم څاڅکی دَ اسمان نه راپريوځی- (۲)بورمک- نرے باران-

پرخېدل:(پَر-خې-دَل)مصدر- دَ پرخې هسې ورېدل-

پرخېدلے:(پَر-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرخېدلی- مؤنث پرخېدلې- وګورئ پرخېدل-

پرخېدنه:(پَر-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرخېدل-

پرخېدهٔ:(پَر-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پرخېدل-

پرخېل:(پر-خېل)اسم- وګورئ پرخيال-

پرخيال:(پَر-خيال)اسم- پرخېل- پُخېل- خولې کونه- پهٔ رنځور خولې راوستنه-

پرخيز:(پر-خيز)اسم صفت- فرق کونکے- بې انصافه- مؤنث پرخيزه- جمع مؤنث پرخيزې-

پرخے:(پر-خے)اسم صفت- دَ ضرورت نه زیات-
پرخے:(پر-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ خرهٔ دَ کتې موړه-
پرداخت:(پر-داخت)اسم- غور فکر- توجه- پروا- (م- فارسی)-
پردار:(پر-دار)اسم صفت- (۱)وزر لرونکے- (۲)دَ الوتو جوګه- (۳)ازادی خوښونکے- (م- فارسی)-
پرداز:(پر-داز)لاحقه (اصل پرداختن نه فعلِ امر)- دَ ځنو اسمونو نه پس دَ سمبالونکی، انتظام کونکی یا ښکلی کونکی معنیٰ پیدا کوی مثلاً کارپرداز وغیره-
پرداکهٔ:(پر-دا-کهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پرتاکهٔ" دویم قرأت- وګورئ پرتوګ-
پردل:(پر-دل)اسم- واحد- مذکر- پلېټ- فلېټ- تالے- رکېبی- کنډول- (م- فارسی)-
پردوګ:(پر-دوګ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پرتوګ" یو قرأت- وګورئ پرتوګ-
پرده:(پر-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پړده- ستر- حجاب- حیا- (۲)پټ راز- پناهی- (۳)دَ غوږ جلی- دَ سترګو جلی- (۴)دَ دوو حصو بېلونکے نازک حائل- (۵)دَ فقیرانو په اصطلاح کښې پیر وفات کېدنه- (۶)دَ کړکیو او دروازیو دَ پټولو کپړه- (۷)پردهٔ بکارت- دَ کوټې دَ پاسه تاؤ دېوال- (م- فارسی)-
پرده:(پر-ده)اسم صفت- پورده- پړده- پوړده- پړ- مجبور- پابند-
پرده:(پر-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ موسیقی سُر یا آواز- نغمه- دَ باجې (ارمونیم) یا نور داسې دَ موسیقی آلاتو دَ غړولو دَ پاره دَ ګتو ځایُ- جمع پردې-
پرده پوش:(پر-ده-پوش)اسم صفت- وګورئ پرده پوښ- (م- فارسی)-
پرده پوشی:(پر-ده-پو-شی)اسم- پرده ساتنه- پرده اچونه- راز نهٔ ښکاره کونه- پرده داری- (م- فارسی)-
پرده پوښ:(پر-ده-پوښ)اسم صفت- پرده پوش- پرده ساتونکے- پرده اچونکے- پرده داری کونکے- (م- فارسی)-
پردهٔ دار:(پر-ده-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- پرده کونکے- حیاناک- راز ساتونکے- پرده کونکے- جمع پرده داران- مؤنث پرده داره- جمع مؤنث پرده دارې-
پرده داری:(پر-ده-دا-ری)اسم- پرده ساتنه- راز نهٔ ښکاره کونه-
پردېس:(پر-دېس)اسم- واحد- مذکر- بېګانه ملک- پردے وطن- (م- هندی)-
پردېسنه:(پر-دې-سهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پردېسی مؤنث- دَ بل وطن ښځه- جمع پردېسنې-
پردېسی:(پر-دې-سی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ غېر ملک- دَ پردی ملک- دَ بېګانه وطن- مؤنث پردېسی/پردېسنه- (م- هندی)-
پرړ:(پ-رړ)اسم صفت- غټ کټ- مضبوط- کټه- سخت- پېړ- پرپړ- پلن- مؤنث پرړه-
پرړه:(پر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړزه ړوزه- ټوکه- وشته- ړوزه- باټه- دروغ ربنتیا- لاف و ګزاف- لاپه شاپه- غرې ترې- (۲)هغه کوتره چې وزرونه ترې قېنچی شوی وی او دَ نورو کوترو دَ را کوزولو دَ پاره استعمالیږی- جمع پرړې-
پرړی:(پر-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وبا- بابو- هېضه- دَ قی دست بیماری-
پرړېدل:(پر-ړې-دل)مصدرِ لازم- (۱)پړکېدل- تړکېدل- تړپېدل- پړقېدل- ناقلاره کېدل- دَ ازادېدو یا دَ ځان دَ خلاصولو کوشش کول- دَ مرغی پهٔ جال کښې وزرې یا ځانګونه وهل- (۲)ړېږې پهٔ ړېږې اوړېدل-
پرړېدلے:(پر-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرړېدلی- مؤنث پرړېدلې- وګورئ پرړېدل-
پرړېدن:(پر-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرړېدل-
پرړېدنګ:(پر-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرړېدل-
پرړېدنه:(پر-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرړېدل-
پرړېدونکے:(پر-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرړېدونکی- مؤنث پرړېدونکې- وګورئ پرړېدل-
پرړېدهٔ:(پر-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پرړېدل-
پرزو:(پر-زو)اسم- دَ زړهٔ خوښه- پرزوینه- سود- چا سره دَ ښهٔ سلوک کولو دَ پاره خواهش-
پرزوینه:(پر-زو-یهٔ-نه)اسم- وګورئ پرزو-
پرزه:(پر-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټوټه- ټکړه- حصه- (۲)دَ فېشن سامان- (۳)رقعه- دَ کاغذ ټوکړه- جمع پرزې-
پرس:(پرس)اسم- واحد- مذکر- بټوه- دَ زنانهٔ دَ سامان وغېره ایښوو بټوه- (م- انګریزی)-
پرس:(پرس)اسم- واحد- مذکر- پښتنه- تپوس- تحقیق- پرسان- (م- فارسی)-
پرسان:(پر-سان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرس- (م- فارسی)-
پرست:(پ-رست)لاحقه- دَ پرستش (عبادت، محبت) پهٔ معنو کښې دَ بل اسم سره لاحقه لکه خدا پرست، وطن پرست وغېره-
پرستار:(پ-رس-تار)اسم صفت- (۱)عبادت کونکے- پرستش کونکے- (۲)عاشق- مئین- (۳)مرئیے- جمع پرستاران- مؤنث پرستاره- جمع مؤنث پرستارې-
پرستاره:(پ-رس-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ پرستار مؤنث- وینځه-
پرستاری:(پ-رس-تا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عبادت- خدمت- (۲)دَ ناروغ پالنه- دَ ناروغو خذمت او پالنه- دَ نرس وظیفه- (۳)غمخوری- (افغانستان)-
پرستان:(پ-رس-تان)اسم- واحد- مذکر- دَ ښاپېرو وطن- یو خیالی او افسانوی ملک-
پرستش:(پ-رس-تش)اسم- عبادت- اطاعت- بندګی- تعظیم- (م- فارسی)-

پرستی:(پَ-رس-تی)لاحقه- دَ "پرست" دَ لاحقې يو بل شکل چې د خپل خان نه مخکښې لفظ سره دَ عبادت او محبت کولو دَ کار مفهوم ورکوی لکه، خدا پرستی، وطن پرستی وغيره-

پرسد :(پُر-سُد)اسمِ صفت- پوهه- هوښيار- عقلمند- (افغانستان)- (دَ بې سُد ضد چې استعمال کښې نهٔ راځی-)-

پرسدتوب:(پُر-سُد-توب)اسم- پرسدوالے- هوښياری- هوښيارتوب- عقلمندی-

پرسش:(پُر-سش)اسم- واحد- مذکر- پښتنه- تپوس- (م- فارسی)-

پرسند :(پَر-سند)اسم صفت- دَ پسند عاميانه قرأت- پسند- خوښه- (م- فارسی)-

پرسنده:(پر-سن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وُچه کړې غوښه- دَ لاندی وُچه غوښه-

پرسنه:(پَرسَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- خاسنهٔ- خشنهٔ- خاشنهٔ- خراشنهٔ- (افغانستان)- جمع پرسنې-

پرسی:(پُر-سی)لاحقه- دَ "پرس" دَ کار او دَ مشغولا دَ معنې لرونکې لاحقه لکه بيمار پرسی وغيره-

پرسېره:(پر-سې-ره)حرف- برخېره- (۱)علاوه- (۲)زياتی- (۳)پورته-

پرش:(پَرش)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ فرش عاميانه قرأت- دَ سيمټو لېو شوې زمکه- (۲)دَ کوټې دَ مخ اسباب- ټغر- غالې- سترنجی- پوزے وغيره- (افغانستان)-

پرش:(پړش)اسم صوت- (۱)دَ غصې يا منډې پهٔ وجه دَ ښناورو پهٔ پوزه ساه راکښنه- پرشهار- پرشار- (۲)انتروشے- پرنجے- انځوشے- نړے- (۳)دَ مار پرشېدنه- (۴)ناڅاپه قهرېدنه-

پرش:(پړش)اسم- واحد- مذکر- وټه- پانګه- پُشته- شنډی- بند- پکه- دَ سيلاب دَ اُبو دَ ودرولو يا دَ مخې دَ رُخ اړولو دَ پاره لهٔ کاڼو جوړ مضبوط دېوال-

پرشا:(پرهٔ-شا)اسم صوت- پرشار- دَ پرش پرش اواز-

پرشاد:(پَر-شاد)اسم- واحد- مذکر- خېرات- دَ نذر نياز، تبرک، شکرانې يا لنګر خوړه (ورکول مصدر)- (م- هندی)-

پرش پرش:(پړش-پړش)اسم صوت- دَ ښناور يا مار دَ خلې اواز- خرش پرش-

پرش پروش:(پړش-پړوش)اسم صوت- (۱)پرشار- پرش پرش کونه- (۲)خرش خرش- دَ قهر او غصې پهٔ حالت کښې- (۳)ټره پره-

پرشکال:(پَر-ش-کال)اسم- وګورئ پشکال-

پرشمے:(پَر-ش-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېش نمے- جمع پرشمې-

پرشول:(پرهٔ-ش-وَل)مصدر- پرشار ايستل- پرشارے ايستل-

پرشه:(پر-شه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پربښه-

پرشهار :(پرهٔ-ش-هار)اسم صوت- (۱)پرشهارے- پرشېدنه- پرش پرش کونه- دَ ښناور يا دَ مار دَ خلې اوازونه- (۲)پهٔ زوره زوره ساه اخستنه-

پرشی:(پر-شی)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مشهور ګل- جمع پرشيان-

پرشېدل:(پرهٔ-شې-دَل)مصدر لازم- پرنجېدل- پرچېدل- انتروشے کول- پرش پرش کول-

پرشېدن:(پرهٔ-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرشېدل-

پرشېدنګ:(پر-شې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرشېدل-

پرشېدنه:(پرهٔ-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرشېدل-

پرشېدونکے:(پرهٔ-شې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرشېدونکی- مؤنث پرشېدونکې- وګورئ پرشېدل-

پرشېدهٔ:(پرهٔ-شې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پرشېدل-

پرشے:(پَر-شے)اسم- واحد- مذکر- دُرشل- څيرزېږے- تادرے- دَ دروازې دَ چوکاټ لاندينے لرګے-

پرښته:(پَ-ربن-ته)اسم- فربښته- (م- فارسی)-

پرښويه:(پَر-ښو-يه)اسم صفت- واحد- مؤنث- ښويه-

پرښه:(پَر-ښه)اسم- واحد- مؤنث- غټ کاڼے- تره- غټه تيږه- سنګه خونېدونکے غر-

پرغټ:(پر-غټ)اسم- واحد- مذکر- نرغوټ- برغوټ- پيش پرانګ- پيش- کټه پيش-

پرغړک:(پر-غَ-ړک)اسم- واحد- مذکر- ښه- داسه- ننګښے- کوښه- دَ بار دَ کلکولو او محکمولو دَ پاره دَ پړی پهٔ سر کښې تړلے شوے لرګے-

پرغز :(پَر-غَز)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ لوبو هغه غشے چې وزر لری او ماشومان ئې دَ لوبو پهٔ غرض پهٔ دېوال وَلی- جګجکنے- جګجګانے-

پرغز :(پَر-غَز)اسم- واحد- مذکر- (۱)وارخطائی- بې هوشی- غټه- دَ مېرګی غټه- (۲)غصه- قهر- کاوړ- جمع پرغزونه-

پرغزتوب:(پَر-غَز-توب)اسم- دَ پرغزی کېدو حالت- پرغزتيا- وګورئ پرغز ۲-

پرغزتيا:(پَر-غَز-تيا)اسم- وګورئ پرغزتوب-

پرغزه:(پر-غَ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پرغز-

پرغزی:(پَر-غَ-زی)اسم صفت- (۱)پرغز اخستے- (۲)دَ غصې حالت کښې- غصه ناک- قهرېدلے- کاوړ نيولے- (۳)ګډوړ- بې ترتيبه-

پرغشه:(پر-غَ-شه)اسم- واحد- مؤنث- بګه- بوه- لال- ګنده- جمع پرغشې-

پرغو:(پَر-غو)اسم- سری- پلغو- پولغو- پرويغی- دَ قُلبې دَ پاره غاړه شوی غويان-

پرک:(پَ-رک)اسم- واحد- مذکر- ټُلائی- خپل-

پرک:(پَ-رک)اسم- واحد- مذکر- هغه ګنجې کړے شوې کپړه چې دَ قميص لمن، لستونيو، دَ بالښت ابريو او داسې دَ نورو کپړو غاړو ته دَ ښائست دَ پاره لګی- فرل-

پرکار:(پَر-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلکار- پرکال- دَ يو پښې لرونکې دَ اُسپنې، لرګی يا پلاسټک هغه آله چې دائرې پرې راکښلے شی- هم دَ دې

غرض دَ پاره دَ ترکاڼانو یوه آله- څرخ- چکر- (۲)قطب نما- قبله نما-

پرکار:(پُر-کارْ)صفت- پرکاره- (۱)دَ "ساده" ضد- (۲)غټ- تکړه- (م- فارسی)-

پرکاره:(پُر-کا-ره)اسمِ صفت- وګورئ پُرکار-

پرکاری:(پُر-کا-ری)اسم- دَ "پُرکار" کېدو حالت- (م- فارسی)-

پرکال:(پر-کالْ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرکار ۱-

پرکال:(پُر-کالْ)اسمِ صفت- لهٔ خوبه جوته خوړونکے- خوب ته نژدې- پرېشانی وړے-

پرکالتوب:(پر-کالْ-توبْ)اسم- وګورئ پرکالتیا-

پرکالتیا:(پر-کالْ-تیا)اسم- دَ پرکال کېدو حالت- لهٔ خوبه دَ جوتو وهلو حالت-

پرکالول:(پر-کا-لَ-وَل)مصدر- دَ "پرکال" نه مصدر- دَ خوب پهٔ جوتو مبتلا کول-

پرکالون:(پُر-کا-لَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالول-

پرکالونګ:(پُر-کا-لَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالول-

پرکالونه:(پُر-کا-لَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالول-

پرکاله:(پر-کا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حصه- ټکړه- (۲)سکروټه- جمع پرکالې- (م- فارسی)-

پرکاله:(پر-کا-له)اسمِ صفت- دَ بَرنی "پرکال" مؤنث- لهٔ خوبه جوتې خوړونکې زنانه-

پرکالي:(پر-کا-لي)اسم- واحد- مؤنث- پرکالتیا- پرکالتوب-

پرکالېدل:(پر-کا-لې-دَل)مصدرِ لازم- دَ "پرکال" لازمی مصدر- دَ خوب پهٔ جوتو مبتلا کېدل-

پرکالېدن:(پر-کا-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالېدل-

پرکالېدنګ:(پُر-کا-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالېدل-

پرکالېدنه:(پر-کا-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرکالېدل-

پرکالېدونکے:(پر-کا-لې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرکالېدونکی- مؤنث پرکالېدونکې- وګورئ پرکالېدل-

پرکټ:(پر-کټْ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرکټے-

پرکټ:(پُر-کَټْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مات وزرے- هغه مارغهٔ چې وزرې ئې پربکړے شوې وی- (۲)مُتازه- بې کاره- بې وسه- حاجت مند (صفت)- جمع پرکټی- مؤنث پرکټه- جمع مؤنث پرکټې- (کول/کېدل مصدرونه)- (ش- هندی)-

پرکټے:(پر-کَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- هغه څوځ چې کُنډه ښځه ئې دَ دويم وادهٔ نه پس دَ خاوند کور ته خان سره بوځی او ساتی- پرکټ- پرکټے- مترے (مروت)- جمع پرکټی- مؤنث پرکټې-

پرکټې:(پر-کَ-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ "پرکټے" مؤنث- وګورئ پرکټے-

پرکش:(پر-کَش)اسمِ صفت- برکښه- هغه لینده چې دَ غشی ویشتلو دَ پاره ډېر پهٔ زور پوره راکښلے شی-

پرکن:(پر-کَن)اسم- واحد- مذکر- پوله- برید- دَ حد برجی-

پرکے:(پَر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه- جمع پرکی-

پرکے:(پر-کے)اسم صوت- دَ مارغانو آواز-

پرګ:(پَ-رګْ)اسم- واحد- مذکر- دَ بوزغلی پهٔ ځائ لهٔ تخمه حاصل شوی پیاز یا نور داسې بوټی- جمع پرګان-

پرګ:(پرګْ)اسم- واحد- مذکر- بُوس- هوا سره الوتونکے دَ څنو غلو پوستکے-

پرګ:(پرګْ)اسم- واحد- مذکر- رَمه- کنډک-

پرګانه:(پر-ګا-نه)اسم صفت- خوروور- تس نس- شیندلے- (افغانستان)-

پرګانی:(پَر-ګا-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ شولو هغه قسم چې دَ بوزغلی پهٔ ځائ لهٔ تُخمه زرغنیږی-

پرګټے:(پَر-ګَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرکټے- جمع پرګټی- مؤنث پرګټې-

پرګله:(پر-ګَ-له)اسم- ډېر خلق- هجوم-

پرګنه:(پر-ګَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جاګیر- دَ ضلعې یوهٔ حصه- (تحصیل)- (۲)خاندان- کورمه- (افغانستان)- (ش- فارسی، هندی)-

پرګو:(پُر-ګو)اسمِ صفت- (۱)ډېر ډېر شعرونه ویونکے شاعر- دریابی شاعر- هوائی شاعر- (۲)زیاتې خبرې کونکے- پرګویه- (م- فارسی)-

پرګول:(پر-ګولْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پېغلتوب او عصمت پرده- دَ بکارت پرده- (۲)پېغله- بکره- نجلی- جینی-

پرګوئی:(پُر-ګو-ئی)اسم- مؤنث- دَ پُرګو کېدو حالت- وګورئ پُرګو-

پرګویه:(پُر-ګو-یه)اسم صفت- وګورئ پرګو-

پرګه:(پر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- خاندان- نسل- خېل- خپل خپلوان- کورمه- قبیله- جمع پرګې-

پرګے:(پَر-ګے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښېری دَ ونې پلے- پېرګے- جمع پرګی-

پرګے:(پَر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- چرګے- برګے- (اس یا مېښه)-

پرل:(پَرل)مصدر- (۱)پېرل- (۲)بوږل-

پرلت:(پَر-لَت)اسم- واحد- مذکر- دَ ناستی هغه طریقه چې یوه پښه دَ بلې پښې دَ پاسه داسې واچولے شی چې دَ یوې پښې پنجه دَ بلی پښې پهٔ زنګانهٔ راشی- (غزول/وهل مصدر)-

پرن:(پَرن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرل-

پرنګ:(پرنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرل-

پرنه:(پرهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرل-

پرونکے:(پرون-کے)اسم فاعل- جمع پرونکی- مؤنث پرونکې- وګورئ پرل-

پرله باندې:(پر-له-بانْ-دې)جار/صفت/متعلق فعل- یو دَ پاسه بل- یو بل دَ پاسه- یو پهٔ بل- سر پهٔ سر- لاندې باندې-

پرله پسې:(پَر-لَ-پَ-سې)جار/صفت/متعلق فعل- یو بل پسې- یو پسې بل- پهٔ یو مخ- مسلسل- متواتر- لګاتار-

پرله پورې:(پَر-لَ-پو-رې)جار/صفت/متعلق فعل- جُخت- پیوست- نژدې نژدې- ورپورې-

پُرله وهلے:(پُر-له-وَ-هلے)اسم صفت- مضبوط- قوی- غټ- غښتلے- چاق- څرب- (افغانستان)-

پرلے:(پَرهٔ-لے)اسم مفعول- جمع پرلی- مؤنث پرلې- وګورئ پرل-

پرم:(پَ-رم)اسم- واحد- مذکر- پینځهٔ پاڼې لرونکے یو سدابهارګل چې عام طور سره سپین یا ګلابی وی- حکیمان ئې سپین ګل دَ ذیابیطس دَ پاره استعمالوی-

پرم:(پَ-رَم)اسم- واحد- مذکر- اتشک- بادفرنګ-

پرماتے:(پَر-ما-تے)اسم صفت- وزرماتے- دَ ادنیٰ قسم- جمع پرماتی-

پرمال:(پر-مال)اسم- واحد/جمع- مذکر- ګنډی مال- دَ غوبل شوو غنمو نه پاتې مات ګډ وړی چې دوباره غوبل کولے شی- سرمال- سرخ کوے- (افغانستان)-

پرمان:(پر-مان)اسم- واحد- مذکر- دَ "فرمان" عامیانه قرأت- حکم- فرمان- امر- جمع پرمانونه-

پرمانو:(پَر-ما-نو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرپانو- (م- هندی)-

پرمټ:(پَر-مټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اجازت نامه- جمع پرمټونه- (۲)دَ بجلۍ دَ رو بندولو دَ پاره دَ متعلقه افسرانو اجازت- (م- انګریزی)-

پرمخ:(پر-مخ)اسم صفت- (۱)پهٔ مخ- پهٔ یوه مخه- سراسر- پهٔ مخ باندې- دَ شاټ ضد- (۲)وړاندې- مخکښې- (۳)بیخی- سراسر- له یو سر- ټول- (افغانستان)-

پرمختګ:(پَر-مخ-تګ/پرهٔ-مخ-تګ)اسم- پرمخ تیا- وړاندې تګ- ترقی- پیش رفت- (افغانستان)-

پرمخ توب:(پَر-مَخ-توب)اسم- وګورئ پرمختګ- (افغانستان)-

پرمختیا:(پَر-مَخ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پرمختګ- (افغانستان)-

پرمخیون:(پَر-مَخ-یون)اسم- پهٔ یو مخ رفتار- مسلسل رفتار- (افغانستان)-

پرمهره:(پَر-مَه-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خیرے چې باز یا نور ښکاری مارغان ئې دَ سحر پهٔ وخت لهٔ خلې نه غرځوی- میل- (۲)دَ مارغانو بنې چې ښکاری مارغان ئې سحر کښې دَ یوې دانې پهٔ شکل کښې راوباسی-

پرمی:(پر-می)اسم- واحد- مذکر- دَ اتشک بیمار-

پرمیو:(پر-می-یو)اسم- (۱)دَ متیازو یو تکلیف- سوزاک- (۲)جیریان- جریان- (۲)څوځی- (م- فارسی)-

پرمیخ:(پَر-میخ)اسم صفت- واحد- مذکر- کنګس- پرکاله-

پرمېخې:(پَر-مې-خې)اسم- واحد- مؤنث- کنګس توب- پرکالی- دَ خوب دَ جوښې خوړلو حالت-

پرمېږه:(پَر-مې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- پوځکی- مرخیړے- خرمېږې- ګوجے ګوجے- ورخېږے- ستورے- پرمېږه- جمع پرمېږې- (افغانستان)-

پرمېښې:(پر-مې-ښې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چاقه، څربه او تیاره غوا-

پرن:(پهٔ-رن)اسم صفت- تېزمار- تېزن-

پرنا:(پر-نا)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ دارو دَ یو خل خوراک مقدار- (۲)خل- وار-

پرنا:(پَر-نا)اسم- مؤنث- (۱)خمار- نشه- پرکالی- (۲- صفت)حیران-

پرناله:(پر-نا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ کور لهٔ چته دَ اُبو دَ بهېدلو لاره- څخې- جمع پرنالې-

پرنا وړل:(پَر-نا-وَړل)مصدر- حیرانېدل-

پرناوه:(پَر-نا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پرناله- جمع پرناوې-

پرنج:(پَرنج)اسم- واحد- مذکر- انتروشے- انځوشے- نړے- پرش- پرنځ- پرنچ-

پرنج:(پَ-رنج)اسم- واحد- مذکر- دوګانه- جالی- دَ انګورو قلم- دَ انګورو هغه لښته چې سر ئې پهٔ زمکه کښې ښخ کړے شی او دَ لګېدو نه پس جُدا کړے شی- جمع پرنجونه-

پرنجل:(پَرن-جل)مصدر- نړے کول- انتروشے کول- پرنجېدل-

پرنجول:(پَرن-ج-ول)مصدر- پرنځول- پرچول- نړے وروستل-

پرنجولے:(پَرن-ج-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرنجولی- مؤنث پرنجولې- وګورئ پرنجول-

پرنجون:(پَرن-ج-ون)حاصل مصدر- وګورئ پرنجول-

پرنجونکے:(پَرن-ج-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرنجونکی- مؤنث پرنجونکې- وګورئ پرنجول-

پرنجونګ:(پَرن-ج-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پرنجول-

پرنجونه:(پَرن-ج-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرنجول-

پرنجېدل:(پَرن-جې-دل)مصدر لازم- پرنجل- نړے راتلل- انځوشے اېستل-

پرنجېدن:(پَرن-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرنجېدل-

پرنجېدنګ:(پَرن-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرنجېدل-

پرنجېدنه:(پَرن-جې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرنجېدل-

پرنجېدونکے:(پَرن-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرنجېدونکی- مؤنث پرنجېدونکې- وګورئ پرنجېدل-

پرنجېدهٔ:(پَرن-جې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پرنجېدل-

پرنجے:(پَرن-جے)اسم- واحد- مذکر- انتروشے- انځوشے- نړے- پرنج- پرش- پرنځ- جمع پرنجی-

پرنځ:(پَرنځ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرنج-

پرنځر:(پَ-رن-ځر)اسم صفت- وګورئ پرېځر-

پرنځر:(پَ-رن-ځر)متعلق فعل- پهٔ څنګ- لاس پهٔ سر-

پرنځل:(پَرن-ځل)مصدر- وګورئ پرنجل-

پرنخول:(پِرن-خُ-وَل)مصدر- وګورئ پرنجول-

پرنخېدل:(پِرن-خې-دَل)مصدر لازم- وګورئ پرنجېدل-

پرنخې:(پِرن-خې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرنجې-

پرنج:(پَرنج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرنج-

پرند:(پَرند)اسم- واحد- مذکر- پریم- پېروان- لړمون- ګېرنې- جمع پرندونه-

پرند:(پ-رَند)اسم- واحد- مذکر- پړونې- څادر- ربښمینه کپړه- جمع پرندونه-

پرنډ:(پَرنډ)اسم صفت- (۱)پړم- پړن- (۲)اکنګل- منجمد-

پرنډتوب:(پَرنډ-توب)اسم- پرنډتیا- پرنډوالے- پوره کېدنه- تخه کېدنه-

پرنډتیا:(پَرنډ-تیا)اسم- وګورئ پرنډتوب-

پرنډوالے:(پَرنډ-وا-لے)اسم- وګورئ پرنډتوب-

پرنډول:(پِرن-ډ-وَل)مصدر- موره کول- تخه کول- منجمد کول-

پرنډون:(پِرن-ډ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرنډول-

پرنډ ونډ:(پَرنډ-وَنډ)اسم- دَ زنانه اولاد تر منځه جائداد تقسیمونه (مقابله وکړئ پګ ونډ سره)-

پرنډونکے:(پِرن-ډ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرنډونکي- مؤنث پرنډونکې- وګورئ پرنډول-

پرنډونګ:(پِرن-ډ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرنډول-

پرنډونه:(پِرن-ډ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرنډول-

پرنډیا:(پَرنډ-یا)اسم- وګورئ پرنډتوب-

پرنډېدل:(پِرن-ډې-دَل)مصدر لازم- (۱)موره کېدل- (۲)کلکېدل- منجمد کېدل-

پرنډېدن:(پِرن-ډې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پرنډېدل-

پرنډېدنګ:(پِرن-ډې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرنډېدل-

پرنډېدنه:(پِرن-ډې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرنډېدل-

پرنډېدونکے:(پِرن-ډې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرنډېدونکي- مؤنث پرنډېدونکې- وګورئ پرنډېدل-

پرنډېدهٔ:(پَرن-ډې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پرنډېدل-

پرنړ:(پَ-رَنړ)اسم صفت- وګورئ پرنډ-

پرنې:(پر-نې)اسم- واحد- مؤنث- فېرنې- پېرنې- دَ چینو، پیو او یو خاص قسم سفوف نه جوړ اتوب- (افغانستان)-

پرنے:(پر-نے)اسم- واحد- مذکر- پورنے- یو خشاکي بوټے چې لهٔ زمکې نیم ګز قدري وچت وي-

پرو:(پَ-رو)اسم- واحد- مذکر- برو- بروو- ګرم باد- سخت او تند باد-

پرو:(پَ-رو)اسم صفت- فضول- خشکے- خشے- اواره- بېهوده- چټې- (افغانستان)-

پروا:(پَر-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فکر- لحاظ- خاطر- خیال- اند- (۲)ویره- باک (کول- لرل) مصدرونه- جمع پرواګانې- (م- فارسی)-

پروادار:(پَر-وا-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- پروا کونکے- پروا لرونکے- وګورئ پروا- (م- فارسی)-

پرواداري:(پَر-وا-دا-ري)اسم- دَ پروا دار کېدو حالت-

پرواز:(پَر-واز)اسم- واحد- مذکر- الوت- ورتنه- جمع پروازونه- (م- فارسی)-

پروان:(پَر-وان)اسم- واحد- مذکر- پېروان- پرند- ګرېنې-

پروانګي:(پَر-وان-ګي)اسم- واحد- مؤنث- اجازت- سند- سپارښت- هدایت- جمع پروانګۍ-

پروانه:(پَر-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- لیکلے اجازت- لیکلے حکم- شاهي فرمان-

پروانه:(پر-وا-نه)اسم- واحد- مذکر- (۱)اورپښت- اورپښتے- پتړ- پتنګ- (۲)مین-

پروپاګنډه:(پَرو-پا-ګن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پروپېګنډه- دَ تعریف یا غندنې پهٔ باره کښې زیات تبلیغ- دَ شهرت ورکولو عمل- (۲)دَ دروغو زباني یا تحریري مهم- (افغانستان)- (م- انګریزی)-

پروپاګنډچي:(پَرو-پا-ګنډ-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- دروغژن- پروپېګنډه کونکے- پروپېګنډې- جمع پروپاګنډچیان-

پروپاګنډي:(پَرو-پا-ګن-ډي)اسم صفت- وګورئ پروپاګنډچي- جمع پروپاګنډیان- (افغانستان)-

پروپېګنډه:(پَرو-پې-ګن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پروپاګنډه- جمع پروپېګنډې- (م- انګریزی)-

پروپي:(پَ-رو-پي)اسم- واحد- مؤنث- دَ دولسو لپو پیمانه-

پروت:(پَ-روت)اسم صفت- (۱)لهٔ پرېوتل ځنې صفت- (۲)ایښوے شوے- (۳)پرېوتے- (۴)بې احتیاطه ګوزار کړلے شوے- (۵)پهٔ اراده یا بې ارادې پهٔ یوهٔ ځایٔ کښې محفوظ شوے- (۶)منتظر-

پروتوالے:(پَ-روت-وا-لے)اسم- (۱)دَ "پروت" کېدو حالت- (۲)پسور-

پروته:(پر-وَه-ته)اسم- واحد- مؤنث- پېروتې- پېرختونې- پېروته- پلچک- زېلانګه- پرېوتکې- جنګ بوټے- بجه- پسجه- سپرچه- یو بوټے چې ځنې قسمونه يې پهٔ تارونو یا نورو داسې څیزونو بره خیژي- نباتاتي نوم هېډرا هېلېکس (HEDERA HELLIX)-

پروړ:(پر-وَړ)اسم صفت- غټ کټ- څرب- طاقتور- مضبوط- قوي- (افغانستان)- جمع پروړونه- مؤنث پروړه- جمع مؤنث پروړې-

پروړ:(پَر-وَړ)اسم/صفت/متعلق فعل- دَ اس هغه رفتار چې اس پکښې وړومبی دوه او وروستي دوه پښې پهٔ وار وار یو ځایٔ وچتوي-

پروړ:(پروړ)اسم- واحد- مذکر- پرور- بوس-

پروړ توب:(پَر-وَړ-توب)اسم- زوروړتوب- پهٔ زور طاقت کښې کېدنه- چاغتوب- چاغوالے- (افغانستان)-

پروړ والے:(پر-وړ-وا-لے)اسم- وګورئ پروړ توب-

پروښے:(پ-رو-ښے)اسم- واحد- مذکر- د اوږو غلبېل- چڼونے- پروښے- چاڼ- چاڼونے- پرویجه- جمع پروښي-

پروخول:(پرو-خ-ول)مصدر- تاؤ ورکول- پېچ ورکول-

پروخولے:(پرو-خ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پروخولي- مؤنث پروخولې- وګورئ پروخول-

پروخون:(پرو-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پروخول-

پروخونکے:(پرو-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پروخونکي- مؤنث پروخونکې- وګورئ پروخول-

پروخونګ:(پرو-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پروخول-

پروخونه:(پرو-خ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پروخول-

پرودل:(پ-رو-دل)مصدر- ورکړے شوے څيز بيرته پۀ زور اخستل- تروړل-

پرودل:(پ-رو-دل)مصدر- پۀ بيعه اخستل- وګورئ پېرودل-

پرودلے:(پ-رو-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرودلي- مؤنث پرودلې- وګورئ پرودل-

پرودلے:(پ-رو-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرودلي- مؤنث پرودلې- وګورئ پرودل-

پرودن:(پ-رو-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودن:(پ-رو-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودنګ:(پ-رو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودنګ:(پ-رو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودنه:(پ-رو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودنه:(پ-رو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرودل-

پرودونکے:(پ-رو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرودونکي- مؤنث پرودونکې- وګورئ پرودل-

پرودونکے:(پ-رو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرودونکي- مؤنث پرودونکې- وګورئ پرودل-

پرور:(پر-ور)لاحقه- د "پالونکے" پۀ معنیٰ اکثرو ترکيبونو کښې راځي لکه "بنده پرور"، "ادب پرور" وغيره- (م- فارسی)-

پرور:(پ-رور)اسم- واحد- مذکر- پرهر- پرار- زخم-

پرورتلل:(پر-ور-تلل)مصدر ترکيبي- برید کول- مخکښې کول- وړاندې کول- څوک تنګول- پلنول- عرض کول- (افغانستان)-

پروردګار:(پر-ور-د-ګار)اسم صفت- پالونکے- خدائ پاک- (م- فارسی)-

پرورده:(پر-ور-ده)اسم مفعول- پاللے- پاللے شوے- (م- فارسی)-

پرورش:(پر-و-رش)اسم- واحد- مذکر- (۱)پالنه- روزنه- سمبالښت- خصمانه- (۲)تربيت ورکونه- د ژوند د لارو چارو لار ښودنه- (م- فارسی)-

پرورل:(پر-و-رل)مصدر- پالل- پرورش ورکول-

پرورلے:(پر-و-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرورلي- مؤنث پرورلې- وګورئ پرورل-

پرورن:(پر-و-رن)حاصل مصدر- وګورئ پرورل-

پرورنګ:(پر-و-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرورل-

پرورنه:(پر-و-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرورل-

پرورونکے:(پر-و-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرورونکي- مؤنث پرورونکې- وګورئ پرورل-

پروړ:(پروړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پروړه-

پروړل:(پرو-ړل)مصدر متعدی- تروړل- پۀ موټيو را جدا کول- شوکول-

پروړن:(پرو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ پروړل-

پروړنګ:(پرو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ پروړل-

پروړنه:(پرو-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پروړل-

پروړونکے:(پرو-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پروړونکي- مؤنث پروړونکې- وګورئ پروړل-

پروړه:(پرو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پلاله- د غوبل شويو شولو بوس- دروښنه- پروړ- پروټ- جمع پروړې-

پروزی:(پ-رو-زی)اسم صفت- (۱)د شين رنګ يو قسم- د فيروزی رنګ- (۲)فيروزی رنګ لرونکے-

پروژه:(پرو-ژه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پروګرام- نقشه- پروجکټ- پروجيکټ- (۲)نيت- قصد- (افغانستان)-

پروس:(پروس)د "پروسر" مخفف-

پروستڼ:(پ-روس-تڼ)اسم صفت- پروسړن- د تېر کال- د پروسر کال- پروسړنے- پروسکلن- پروسکلنے- پروسکنے- پرهوسړنے-

پروسر:(پ-روسر)اسم صفت- د "پروسر کال" مخفف-

پروسر کال:(پ-روسر-کال)اسم صفت- تېر کال- هغه کال چې د سږ کال نه مخکښې او لۀ "مخې کال" نه وروستو وی-

پروسړن:(پ-روس-ړن)اسم صفت- وګورئ پروستڼ-

پروسړنے:(پ-روس-ړ-نے)اسم صفت- د تېر کال- جمع پروسړني- مؤنث پروسړنې-

پروسکال:(پ-روس-کال)اسم صفت- وګورئ پروسر کال-

پروسکلن:(پ-روس-ک-لن)اسم صفت- وګورئ پروستڼ-

پروسکلنے:(پ-روس-ک-ل-نے)اسم صفت- وګورئ پروستڼ- جمع پروسکلني- مؤنث پروسکلنې-

پروسکنے:(پ-روس-ک-نے)اسم صفت- وګورئ پروستڼ-

پروسه:(پرو-سه)اسم- واحد- مؤنث- مرحله- پروس- عمل- (افغانستان)- (م- انګريزی)-

پروفېسر:(پرو-فې-سر)اسم- واحد- مذکر- د کالج استاد- پوهاند- (افغانستان)- (م- انګريزی)-

پروګرام:(پ-روګ-رام)اسم- واحد- مذکر- (۱)لائحه- دَ څهٔ کار کولو طريقه- ترتيب- بندوبست- تقريب- پلوګرام- پروګرام- (عاميانه)- (۲)تعليمي او درسي نصاب- (افغانستان)- (م- انګريزي)-

پرول:(پ-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)زغلول- منډه ورکول- (۲)پارول- (۳)تيښتول- (۴)خوځول- (۵)حرکت ورکول- (۲)پهٔ تاؤ لري غرځول-

پرولل:(پَرو-لَل)مصدر- خرڅول- پلورل-

پروللے:(پَرو-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پروللی- مؤنث پروللې- وګورئ پرولل-

پرولنه:(پَرو-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرولل-

پرولول:(پَرو-ل-وَل)مصدر متعدی- پرولل- خرڅول-

پرولون:(پَرو-ل-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرولول-

پرولونکے:(پَرو-لَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرولونکی- مؤنث پرولونکې- وګورئ پرولل-

پرولونکے:(پرو-ل-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ پرولول-

پرولونګ:(پَرو-ل-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرولول-

پرولونه:(پَرو-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرولول-

پرولے:(پ-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرولی- مؤنث پرولې- وګورئ پرول-

پرون:(پ-رُون)صفت/متعلق فعل- تېره ورځ- دَ شپې دَ پاره دَ صفت پهٔ طور راځي- لکه پرون شپه-

پرونکے:(پ-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرونکی- مؤنث پرونکې- وګورئ پرول-

پرونه:(پ-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرول-

پرونے:(پ-رو-نے)اسم صفت- پرون سره متعلق- جمع پروني- مؤنث پرونۍ-

پرونړ:(پ-رونړ)اسم- واحد- مذکر- دَ اوښ دَ کټې لاندې کدېلا- جمع پرونړه-

پرووَل:(پَرو-وَل)مصدر- خرڅول- لړ لړ خرڅول- پهٔ پرچون خرڅول-

پرووَن:(پَرو-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پرووَل-

پرוونکے:(پَرو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرוونکی- مؤنث پرוונکې- وګورئ پرووَل-

پرוونګ:(پَرو-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرووَل-

پرוونه:(پَرو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرووَل-

پروی:(پروی)اسم- واحد- مذکر- پاړو- پاړوګر- مداری-

پرويشين:(پر-وی-شين)اسم- واحد- مذکر- امېل- امېل-

پروين:(پَر-وين)مذکر- پيرونه- پيرونې- دَ اُوو ستورو جومبک چې لهٔ مغو سره نژدې دَ تلې ستوری هم وی- اُووهٔ خوېندې- (م- فارسی)-

پره:(پ-ره)اسم صفت- تښتولے- شکست ورکړے- فرار کړے- (کول مصدر)-

پره:(پ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ترازه- ټنګری- تړوټه- تړوکره- (۲)غانښے- دَ غرهٔ څوکه- څرخ- (۳)پلو- طرف- مخه- (۴)پله- (۵)طرفداری- ننګه- جنګ جګړه- دَ خفګان ښکاره کونه- نوغی ورسونه- (۲)دَ يوم څنډه- (۷)تلاش- (۸)ګروه- پله (دَ ښکار)-

پره بندی:(پ-ره-بَن-دی)اسم (مرکب)- (۱)صف بندی- قطار او څپ جوړونه- (۲)پله بندی- پله بازی- ګروپ بندی-

پره جنبه:(پ-ره-جم-به)اسم- طرفداری- پله بازی- حمايت-

پره دار:(پ-ره-دار)اسم صفت- پره کونکے- مل- ملګرے- طرفدار- حمايتي- جمع پره داران-

پره داری:(پ-ره-دا-ری)اسم- دَ پره دار کېدو حالت- وګورئ پره دار-

پره مے:(پ-ره-مے)اسم- واحد- مذکر- جبل- دَ اُسپنې کلک او مضبوط سيخ چې دَ خښتو، کاڼو دَ وکبنلو او دَ سختې زمکې دَ کنستلو دَ پاره پکاريږی-

پرمار:(پَر-مار)اسم- واحد- مذکر- زخم- پرهر- پرار- پياوړ- جمع پرمارونه-

پرمار:(پ-ر-مار)اسم صوت- دَ الوتو پهٔ وخت دَ مرغانو دَ وزرونو اواز- پرپر-

پرمارپاڼه:(پَر-مار-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پرارپاڼه- دَ بارتنګ پاڼه- کزګ پاڼه- جمع پرمارپاڼې- (افغانستان)-

پرهېزګاری:(پَر-هېز-ګا-ری)اسم- نېکی- تقویٰ- عبادت- پرېزګاری- لهٔ بدو او ناکاره کارونو نه ډډه او پرهېز-

پرهېزی:(پَر-هې-زی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پرهېز سره متعلق- (۲)پرهېز کونکے-

پری پېکر:(پ-ری-پې-کر)اسم صفت- پری رو- پريوار- پری وش- دَ ښاپېری پهٔ شان شکل لرونکے- (م- فارسی)-

پری څېره:(پ-ری-څې-ره)اسم صفت- دَ پری پهٔ شان څېره لرونکې- دَ ښاپېری پهٔ شان څېره لرونکې- ښائسته-

پری ذات:(پ-ری-ذات)اسم صفت- وګورئ پری زاد- (م- فارسی)-

پری زاد:(پ-ری-زاد)اسم صفت- پری ذات- دَ پری نه پېدا- دَ پری اولاد- (م- فارسی)-

پری زادګی:(پ-ری-زاد-ګی)اسم صفت- (۱)دَ پری لور- (۲)ډېره ښائسته جينۍ- (م- فارسی)-

پری وار:(پ-ری-وار)اسم صفت- وګورئ پری پېکر- (م- فارسی)-

پری وش:(پ-ری-وش)اسم صفت- وګورئ پری پېکر- (م- فارسی)-

پرياب:(پر-ياب)اسم- واحد- مذکر- فرېب- دهوکه- دوکه- (م- فرېب)-

پريادل:(پر-يا-دَل)مصدر- وهل- ټکول-

پريادلے:(پر-يا-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پريادلی- مؤنث پريادلې- وګورئ پريادل-

پريادن:(پر-يا-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پريادل-

پريادنګ:(پر-يا-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پريادل-

پريادنه:(پر-يا-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پريادل-

پرېادونکے:(پر-یا-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېادونکي- مؤنث پرېادونکې- وګورئ پرېادل-

پرېال:(پر-یال)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم خېمه- یو قسم کېږدۍ- (۲)هغه احاطه شوے ځاې چې کوچیان پکښې وسېږي- (۳)پرده- پېلیار- پاریال- هغه پرده چې یوه کوټه په دوو برخو وېشي- (افغانستان)-

پرېستل:(پرېس-تل)مصدر- وګورئ پرې اېستل-

پرېم:(پرېم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرېند-

پرېن:(پرېن)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نس پرده- د خېټې پرده- پرېنګ- پرېند- (۲)د ماشومانو یو قسم لوبه-

پرېنځل:(پرېن-ځل)مصدر- وینځل- ولل- پرېمځل- پاکول- مینځل- پرېولل- (عامیانه)-

پرېنځن:(پرېن-ځن)حاصل مصدر- وګورئ پرېنځل-

پرېنځنګ:(پرېن-ځنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرېنځل-

پرېنځنه:(پرېن-ځه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرېنځل-

پرېنځونکے:(پرېن-ځون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېنځونکي- مؤنث پرېنځونکې- وګورئ پرېنځل-

پرېند:(پرېند)اسم- واحد- مذکر- پرېم- پرېنګه- ګېړنۍ- پرنو- پرېن- د ګېډې پرده- د ګېډې پرېم-

پرېنو:(پرېنو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرېند-

پرېنور:(پرې-ن-ور)اسم صفت- پرېن لرونکے- ګېډور-

پرېڼ:(پرېڼ)اسم- واحد- مذکر- بند- پېوند- جوړښت- ترتیب- بندوبست- تنظیم- سررشته- (افغانستان)-

پرېنے:(پرې-نے)اسم- واحد- مذکر- پرېن سره متعلق- وګورئ پرېڼ-

پرېو:(پر-یو)اسم- واحد- مذکر- مرید- پېرو- پرېوے- طابع- جمع پرېوان- (م- فارسي پېرو)-

پرېوے:(پر-یه-وے)اسم- وګورئ پرېو-

پرې:(پرې)حرف- (۱)پر د پاسه- باندې- ورباندې- (۲)ذریعه- واسطه-

پرې:(پ-رې)اسم صفت- د "پرېکېدل" مصدر نه اسم صفت- پرېکړے شوے- قطع- غڅ-

پرې:(پ-رې)حرف- یوه سابقه چې د څنو مصدرونو لکه "پرېوتل"، "پرېښول"، "پرېوینځل" وغیره کښې استعمالیږي-

پرې اېستل:(پرې-اېس-تل)مصدر- پرېستل- پرېباسل- غرځول- ځملول- پرځول- راغرځول-

پرې اېستے:(پرې-اېس-تے)اسم صفت- د "پرې اېستل" مصدر نه اسم صفت- وګورئ پرې اېستل-

پرې اېښکه:(پرې-اېښ-که)اسم- واحد- مؤنث- طلاقه شوې ښځه- پرې اېښې ښځه- پرېښکه- پرېښوې-

پرې اېښے:(پرې-اې-ښے)اسم صفت- پرېښوے شوے-

پرېباسل:(پرې-با-سل)مصدر- د "پرېوتل" متعدي شکل- پرځول- ارتاوول- نسکورول- ترېل- ښکته ګوزارول- لاندې اچول-

پرېباسلې:(پرې-با-سه-لې)اسم مفعول- مؤنث- جمع پرېباسلې- وګورئ پرېباسل-

پرېباسلے:(پرې-با-سه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېباسلي- مؤنث پرېباسلې- وګورئ پرېباسل-

پرېباسنه:(پرې-با-سه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرېباسل-

پرېباسونکے:(پرې-با-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېباسونکي- مؤنث پرېباسونکې- وګورئ پرېباسل-

پرېبدل:(پرېب-دل)مصدر- وهل- ټکول- ډبول- پرېبل- پرېادل-

پرېبدلے:(پرېب-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېبدلي- مؤنث پرېبدلې- وګورئ پرېبدل-

پرېبدن:(پرېب-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرېبدل-

پرېبدنګ:(پرېب-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرېبدل-

پرېبدنه:(پرېب-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرېبدل-

پرېبدونکے:(پرېب-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېبدونکي- مؤنث پرېبدونکې- وګورئ پرېبدل-

پرېبده:(پرېب-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پرېبدل-

پرېبل:(پرې-بل)مصدر- وګورئ پرېبدل-

پرېبلے:(پرې-به-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېبلي- مؤنث پرېبلې- وګورئ پرېبل-

پرېبن:(پرې-بن)حاصل مصدر- وګورئ پرېبل-

پرېبنګ:(پرې-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرېبل-

پرېبنه:(پرې-به-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرېبل-

پرېبونکے:(پرې-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېبونکي- مؤنث پرېبونکې- وګورئ پرېبل-

پرېټ:(پ-رېټ)اسم- واحد- مذکر- د "پرېټ" عامیانه قرأت- فوځي ورزش- جسماني تربیت- فوځي مظاهره- (۲)پلېټ- ارته جامه کښې د برابرولو د پاره سکښتې ګنجې- (۳)د سر وېښته په یو خاص انداز جوړونه- (م- انګریزي)-

پرېچ:(پرېچ)اسم- واحد- مذکر- پرچ- د چایو د پیالې لاندې وړوکې رکېبۍ- نالبکۍ- بشقاب- پشقاب- د پیالې غاب- جمع پرېچونه- (افغانستان)-

پرېخر:(پ-رې-خر)اسم صفت- پرنخر- پرخر- یوې خوا ته- یوې پړې ته- په څنګ- لاس په سر- وېزار-

پرېدار:(پرې-دار)اسم صفت- پېره دار- څوکیدار- څارونکے- پېردار- پېره دار- ساتونکے- جمع پرېداران- (افغانستان)-

پرېدار :(پَ-رې-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذكر- پُرې لرونكے- مؤنث پرېداره- جمع مؤنث پرېدارې-

پرېدارى:(پَرې-دا-رى)اسم- څوكيدارى- پېره دارى- څارنه- ساتنه- (افغانستان)-

پرېدل:(پَرې-دَل)مصدر- دَ "پربېړدل" عاميانه قرأت-

پرېدل:(پَ-رې-دَل)مصدر- دَ الوتونكو مرغو دَ وزرو اواز پورته كېدل-

پرېدل:(پَ-رې-دَل)مصدر- (۱)زغلېدل- پهٔ منډه كېدل- (۲)دَ څهٔ څيز پهٔ غلا تښتول كېدل-

پرېدلے:(پَ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع پرېدلى- مؤنث پرېدلې- وګورئ پرېدل-

پرېدن:(پَ-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېدل-

پرېدنګ:(پَ-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېدل-

پرېدنه:(پَ-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېدل-

پرېدونكے:(پَ-رې-دُون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پرېدونكى- مؤنث پرېدونكې- وګورئ پرېدل-

پرېدهٔ:(پَ-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پرېدل-

پربډ :(پَ-ربډ)اسم- واحد- مذكر- پربټ- فوځى ورزش- دَ فوځ جسمانى تربيت- فوځى مظاهره- جمع پرېډونه-

پربړ :(پَربړ)اسم صفت- پېړ- غټ- پنډ- څرب- چاغ- شلنډ- مزے-

پربړتوب:(پَ-ربړ-توب)اسم- پربړتيا- پربړوالے- غټوالے- پېړوالے-

پربړتيا :(پَ-ربړ-تيا)اسم- وګورئ پربړتوب-

پربړواله:(پَ-ربړ-وا-له)اسم- پنډواله- جُسامت- حجم- څربتيا- څربښت-

پربړوالے :(پَ-ربړ-وا-لے)اسم- وګورئ پربړتوب-

پربړول:(پَ-رې-ړ-وَل)مصدرِ متعدى- غټول- پېړول- پنډول- ضخامت زياتول- سختول- مزے كول-

پربړون:(پَ-رې-ړ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړول-

پربړونكے:(پَ-رې-ړ-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پربړونكى- مؤنث پربړونكې- وګورئ پربړول-

پربړونګ:(پَ-رې-ړ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړول-

پربړونه:(پَ-رې-ړ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړول-

پربړه:(پَ-رې-ړه)اسم صفت- پېړه- پنډه- غټه- جمع پربړې-

پربړه:(پَ-رې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پرمېړه-

پربړېدل:(پَرې-ړې-دَل)مصدرِ لازم- پېړېدل- غټېدل- پنډېدل- زياتېدل- غښتلے كېدل- مضبوطېدل-

پربړېدن:(پَرې-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړېدل-

پربړېدنګ:(پَرې-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړېدل-

پربړېدنه:(پَرې-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربړېدل-

پربړېدونكے:(پَرې-ړې-دُون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پربړېدونكى- مؤنث پربړېدونكې- وګورئ پربړېدل-

پربړېدهٔ:(پَرې-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پربړېدل-

پربړى:(پَ-رې-ړى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تمبوله- كندو ړوله دَ غنمو يا نورې غلې دَ ساتلو دَ پاره دَ پوزى نه جوړ پنډېرے-

پربز :(پَ-ربز)اسم- واحد- مذكر- دَ دېوال سرماتے- چچه-

پربز :(پَ-ربز)اسم- واحد- مذكر- دَ پرمېز يو قرأت- وګورئ پرمېز-

پربز :(پَ-ربز)اسم- واحد- مذكر- پنكے- منجله- دَ زخم پټى-

پربزانه:(پَ-رې-زا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پرمېزانه يو قرأت- وګورئ پرمېزانه- جمع پربزانې-

پربزدانه:(پَ-ربز-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- صبردانه- پرمېزدانه-

پربړودل(پَربړو-دَل)مصدر- پربښول- پربښودل- خُشے كول- ايله كول- أزادول-

پربړه:(پَرې-ړه)اسم صفت- (۱)قحط وهلے- (۲- اسم)دَ غلې كمبوټ- قحطى- وچكالى- (افغانستان)-

پربستګ:(پَربَس-تګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربستل-

پربستل:(پَربَس-تَل)مصدر- (۱)پرې يستل- پريستل- څملول- پرېباسل- راغُرزول- لاندې كول- (۲)اودهٔ كول-

پربستلے:(پَربَس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع پربستلى- مؤنث پربستلې- وګورئ پربستل-

پربستنه:(پَربَس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربستل-

پربستونكے:(پَربَس-تُون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پربستونكى- مؤنث پربستونكې- وګورئ پربستل-

پربستى:(پَربَس-تى)اسم- واحد- مؤنث- قے- څرخون- الټى- كوزكتنه-

پربسه:(پَرى-سه)اسم صفت- (۱)وېربدلے- ترمېدلے- ډاربدلے- ويربدلے- (۲)بېكاره او وزګاره ښځه-

پربش:(پَربش)اسم صفت- پرېشانى- (م- فارسى)-

پرېشان:(پَرې-شان)اسم صفت- (۱)خفه- غمګين- دلګير- ابتر- اوتر- سرګردان- بې چرته- (۲)غريب- خوار- كرياب- بې وزله- (۳)وېړ- تار پهٔ تار- ګډوډ- تيت پرک- خوروور- (۴)ګنګس- دَ خوب جوټو وهلے- پركاله- (م- فارسى)-

پرېشانول:(پَرې-شا-نَ-وَل)مصدرِ متعدى- خفه كول- زهيرول- دلګيرول- غمګينول- اوترول- مشوشول- ګډوډول- غمژن كول- فكرمند كول- (۲)ګنګسول- پركالول- (م- فارسى)-

پرېشانونكے:(پَرې-شا-نَ-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع پرېشانونكى- مؤنث پرېشانونكې- وګورئ پرېشانول-

پرېشانونه:(پَرې-شا-نَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېشانول-

پرېشانه:(پَرې-شا-نه)اسم صفت- وګورئ پرېشان-

پرېشاني:(پړي-شا-نې)اسمِ صفت- (۱)فکرمندي- سرگرداني- زهيري- زيږي- (۲)غريبي- ناچاري- محتاجي- مصيبت- (۳)کنکستيا- پرکالي-

پرېشانېدل:(پړي-شا-نې-دل)مصدر لازم- (۱)خفه کېدل- دلگير کېدل- زهيرېدل- (۲)خوړېدل- (۳)پرکالېدل-

پرېشانېدن:(پړي-شا-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېشانېدل-

پرېشانېدنګ:(پړي-شا-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېشانېدل-

پرېشانېدنه:(پړي-شا-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېشانېدل-

پرېشانېدونکے:(پړي-شا-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېشانېدونکي- مؤنث پرېشانېدونکې- وګورئ پرېشانېدل-

پرېشانېدهٔ:(پړي-شا-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پرېشانېدل-

پرېښتن:(پړېښ-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښتل-

پرېښته:(پ-رېښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- فرشته- پرښته-

پرېښکه:(پړي-ښ-که)اسم- واحد- مؤنث- طلاقه شوې ښځه- پرېښې ښځه- جمع پرېښکې-

پرېښل:(پړي-ښل)مصدر- پرېښول- (عاميانه)-

پرېښودل:(پړي-ښو-دل)مصدر- (۱)پرېښول- پرېږدل- (۲)خلاصول- خشے کول- ازادول- لاس ترې نه اخيستل- (۳)وروستو پاتې کول- شا ته پرېښول- (۴)طلاقول-

پرېښودلے:(پړي-ښو-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېښودلي- مؤنث پرېښودلې- وګورئ پرېښودل-

پرېښودن:(پړي-ښو-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښودل-

پرېښودنګ:(پړي-ښو-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښودل-

پرېښودنه:(پړي-ښو-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښودل-

پرېښودونکے:(پړي-ښو-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېښودونکي- مؤنث پرېښودونکې- وګورئ پرېښودل-

پرېښودونے:(پړي-ښو-دو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېښودوني- مؤنث پرېښودونې- وګورئ پرېښودل-

پرېښودهٔ:(پړي-ښو-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښودل-

پرېښول:(پړي-ښول)مصدر- وګورئ پرېښودل-

پرېښولے:(پړي-ښوهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېښولي- مؤنث پرېښولې- وګورئ پرېښول-

پرېښون:(پړي-ښون)اسم- دَ پرېښول مصدر نه اسم- (۱)خلاصون- خلاصے- نجات- (۲)جوړه- پاتې شوے-

پرېښون:(پړي-ښون)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښول-

پرېښونکے:(پړي-ښون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېښونکي- مؤنث پرېښونکې- وګورئ پرېښول-

پرېښونه:(پړي-ښوهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښول-

پرېښونے:(پړي-ښو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېښوني- مؤنث پرېښونې- وګورئ پرېښول-

پرېښوول:(پړي-ښو-ول)دَ پرېږدل، پرېښول، پرېښودل اصل قرأت- وګورئ پرېښول-

پرېښوولے:(پړي-ښو-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېښوولي- مؤنث پرېښوولې- وګورئ پرېښول-

پرېښوون:(پړي-ښو-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښوول-

پرېښوونکے:(پړي-ښو-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېښوونکي- مؤنث پرېښوونکې- وګورئ پرېښوول-

پرېښوونګ:(پړي-ښو-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښوول-

پرېښوونه:(پړي-ښو-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښوول-

پرېښوونے:(پړي-ښو-وو-نے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېښووني- مؤنث پرېښوونې- وګورئ پرېښوول-

پرېښووهٔ:(پړي-ښو-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېښوول-

پرېښوے:(پړېښ-وے)اسمِ صفت- وګورئ پرېښول-

پرېښے:(پړي-ښے)اسمِ صفت- مؤنث پرېښې- وګورئ پرېښول-

پرېکړل:(پړېک-ړل)مصدر- پرېکول- غوڅول- شوکول- کټ کول-

پرېکړون:(پړېک-ړون)اسم- دَ پرېکړل مصدر نه اسم- پرېکون- فېصله- پرېکړه- غوڅ- پرېکه- زباني اقرار- لنډون- (۲)دَ وادهٔ دَ مراسمو پرېکولو او دَ ورځې ټاکنه- جمع پرېکړونونه- (کول/کېدل مصدرونه)-

پرېکړه:(پړېک-ړه)اسم- وګورئ پرېکړون-

پرېکړين:(پړېک-ړين)اسم- واحد- مذکر- (۱)فاصله- (۲)پرېکړه- غوټ پرېکړې- ختمه-

پرېکړے:(پړي-کهٔ-ړے)اسمِ مفعول- (۱)دَ پرېکول مصدر نه اسمِ مفعول- شلولے- غوڅ شوے- (۲)فېصله شوے- ورکړے- (۳)بېل شوے- (۴)غوټ پرېکړے- واضح-

پرېکل:(پړي-کل)مصدر- پرېکول- غوڅول- کټکول- (دَ باجوړ مخصوصه لهجه)-

پرېکلے:(پړي-کهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پرېکلي- مؤنث پرېکلې- وګورئ پرېکل-

پرېکول:(پړي-ک-ول)مصدر- (۱)ځيرې کول- شلول- غوڅول- (۲)ادا کول (دَ قرض)- (۳)فېصله کول- ختمول- (۴)کنستل- کيندل-

پرېکون:(پړي-کون)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبره خلاصونه- فېصله کونه- لنډون- پرېکړون- دَ ملک او جينئ دَ کورني لهٔ خوا دَ وادهٔ ورکولو او کېدلو فېصله- (۲)بېلتون- جدائي- بېلوالے- (۳)فېصله- پرېکړه- پرېکه- (۴)غوڅونه- (۵)مخالفت- اختلاف-

پرېکون:(پړي-ک-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پرېکول-

پرېکونکے:(پړي-ک-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پرېکونکي- مؤنث پرېکونکې- وګورئ پرېکول-

پربکونګ:(پرې-کُ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکول-
پربکونه:(پرې-کُ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکول-
پربکونے:(پرې-کُ-و-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هوښیار- حلیم-
پربکوڼ:(پرې-کوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سربند- سرتړونے- (۲)بچوکے- (۳)انګړ- انګڼ- دَ کور او حوېلۍ غولے- (افغانستان)-
پربکوونے:(پرې-کُ-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربکوونی- مؤنث پربکوونې- وګورئ پربکول-
پربکه:(پرې-که)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکړون-
پربکېدل:(پرې-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)غُڅېدل- قطع کېدل- (۲)شلېدل- څیرلے کېدل- (۳)فېصله کېدل- ختمېدل- (۴)کنستل- کېندل-
پربکېدن:(پرې-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکېدل-
پربکېدنګ:(پرې-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکېدل-
پربکېدنه:(پرې-کې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربکېدل-
پربکېدونکے:(پرې-کې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربکېدونکی- مؤنث پربکېدونکې- وګورئ پربکېدل-
پربکېدونے:(پرې-کې-دُو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربکېدونی- مؤنث پربکېدونې- وګورئ پربکېدل-
پربم:(پربَم)اسم- واحد- مذکر- پرینګ- پرین- پرون- دَ ګېډې پرده- دَ نس پرده- برنخ- جمع پربمونه-
پربم:(پربَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)فربم- حلقه- چوکاټ- دُ چشمو فربم چې دَ مسالې او اُسپنې یا څهٔ بل څیز نه جوړ شوے وی- (۲)رغاونه- جمع پربمونه-
پربمان:(پرې-مان)اسمِ صفت- (۱)پربوان- بس بسیار- ډېر زیات- (۲)اباد- ښېرازه- (۳)دَ مور پهٔ ګېډه کښې لهٔ بچی چار چاپېره پرده- (م- فارسی)-
پربمانه:(پرې-ما-نه)اسمِ صفت- دَ پربمان مؤنث- (م- فارسی)-
پربمانی:(پرې-ما-نی)اسمِ صفت- (۱)سوکالی- ابادی- ښېرازی- (۲)ډېر والے- زیات والے- پربوانی- جمع پربمانی- (م- فارسی)-
پربمشت:(پرې-مُشت)اسم- وګورئ پربمشتل-
پربمشتل:(پرې-مُش-تَل)مصدر- دېره کېدل- پربملل- پړاؤ کول- مېشته کېدل- وُسېدل- تېکاوېدل-
پربمشتلے:(پرې-مُش-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پربمشتلی- مؤنث پربمشتلې- وګورئ پربمشتل-
پربمشتنه:(پرې-مُش-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربمشتل-
پربمل:(پرې-مَل)مصدر- قبضه کول- لاندې کول- لاس ته راوستل- (افغانستان)-
پربمل:(پرې-مَل)مصدر- پربمیشتل- مېشته کېدل- وُسېدل- ساکن کېدل-
پربملل:(پربم-لَل)مصدر- پربمېلل- پریمېشتل- وُسېدل- ورپربوتل- استوګه کول- پړاؤ کول- دېره کېدل- ډېره کېدل-

پربملے:(پرې-مهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پربملی- مؤنث پربملې- وګورئ پربمل-
پربمن:(پرې-مَن)اسمِ صفت- پهٔ مزه- پهٔ خوند- پهٔ اطمینان- پهٔ خوشی- پهٔ خوښه- پهٔ یخ زړهٔ-
پربمنه:(پرې-مهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربمل-
پربمنے:(پرې-مهٔ-نے)اسم- پروین- پیرونی- دَ تفصیلی معنې دَ پاره وګورئ پروین-
پربمیشتل:(پرې-میش-تَل)مصدر- وګورئ پربمشتل-
پربمینځل:(پرې-مین-ځَل)مصدر- وینځل- ولل- پاکول- مینځل- پرینځل- پهٔ اُبو اُچه کول-
پربمینځلے:(پرې-مین-ځهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پربمینځلی- مؤنث پربمینځلې- وګورئ پربمینځل-
پربمینځن:(پرې-مین-ځَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پربمینځل-
پربمینځونکے:(پرې-مین-ځُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربمینځونکی- مؤنث پربمینځونکې- وګورئ پربمینځل-
پربمېلل:(پرې-مې-لَل)مصدر- پربملل- پربمیشتل- ورپربوتل- وُسېدل- استوګه کول-
پربواتهٔ:(پرې-وا-تهٔ)حاصلِ مصدر- دَ "پربوتل" مصدر نه حاصلِ مصدر- وګورئ پربوتل- (۲ اسم)مغرب-
پربوان:(پرې-وان)اسمِ صفت- پربمان- زیات- ډېر- فراوان-
پربوان:(پرې-وان)اسم- واحد- مذکر- پېروان- هغه کځوړه چې دَ مور پهٔ ګېډه کښې پکښې بچے نغښتے وی او وضع حمل نه پس هغه بهر راشی- جمع پربوانونه-
پربوانول:(پرې-وا-نَ-وَل)مصدر- ډېرول- زیاتول-
پربوانی:(پرې-وا-نی)اسم- پربمانی- فراوانی- ډېروالے- کثرت- (۲)ابادی-
پربوتکه:(پرې-وَت-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پروته- جمع پربوتکې-
پربوتل:(پرې-وَ-تَل)مصدر- (۱)غُرزېدل- سملاستل- (۲)غُزېدل- پرتاوېدل- راګوزارېدل- ارتاوېدل- لوېدل- نسکورېدل- (۳)پېنا کېدل- ډوبېدل- (۴)مېشته کېدل- ډېره کېدل- (۵)ناڅاپه حمله کول- یرغل کول- (۶)پانې توېېدل- رژېدل- (۷)ړنګېدل- نړېدل- (۸)پهٔ سوداګرۍ کښې تاوان، نقصان کېدل- (۹)ناکامېدل- پاتې کېدل- (۱۰)بیمارېدل- رنځورېدل- ناروغه کېدل-
پربوتلے:(پرې-وَ-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پربوتلی- مؤنث پربوتلې- وګورئ پربوتل-
پربوتن:(پرې-وَ-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پربوتل-
پربوتنګ:(پرې-وَ-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پربوتل-
پربوتنه:(پرې-وَ-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پربوتل-
پربوتونکے:(پرې-وَ-تُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربوتونکی-

مؤنث پربوتونکې- وګورئ پربوتل-

پربوته:(پرې-وۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پروته- جمع پربوتې-

پربوتۀ:(پرې-و-تۀ)حاصل مصدر - وګورئ پربوتل-

پربوتې:(پرې-و-تې)اسم- جمع- مؤنث- پربوان- پېروان-

پربوتے:(پرې-وۀ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ "پربوتل" مصدر نه اسمِ صفت- وګورئ پربوتل-

پربودل:(پرې-وۀ-دل)مصدر- وهل- ابېدل- ټکول-

پربودل:(پرې-وو-دل)مصدر- دَ "پربښول" عاميانه قرأت- دَ معنې دَ پاره وګورئ پربښول-

پربولل:(پرې-وۀ-لل)مصدر - وګورئ پربمينځل-

پربوللے:(پرې-وۀ-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پربوللي- مؤنث پربوللې- وګورئ پربولل-

پربولن:(پرې-وۀ-لن)حاصل مصدر - وګورئ پربولل-

پربولنګ:(پرې-وۀ-لنګ)حاصل مصدر - وګورئ پربولل-

پربولونکے:(پرې-وۀ-لون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پربولونکي- مؤنث پربولونکې- وګورئ پربولل-

پربولے:(پرې-وۀ-لے)اسم صفت- (۱)وينځلے- (۲)برباد-

پربونه:(پرې-وۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پروين- پيرونې- پيرووني-

پربوونې:(پرې-وو-نې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ پروين-

پربوينځل:(پرې-وين-ځل)مصدر- پربمينځل- ولل- وينځل- پاکول- پرينځل- پۀ ابو اُچه کول-

پربوينځلے:(پرې-وين-ځۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پربوينځلي- مؤنث پربوينځلې- وګورئ پربوينځل-

پربوينځن:(پرې-وين-ځن)حاصل مصدر - وګورئ پربوينځل-

پربوينځنګ:(پرې-وين-ځنګ)حاصل مصدر - وګورئ پربوينځل-

پربوينځنه:(پرې-وين-ځۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ پربوينځل-

پربوينځونکے:(پرې-وين-ځون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پربوينځونکي- مؤنث پربوينځونکې- وګورئ پربوينځل-

پربياستۀ:(پرې-ياس-تۀ)اسم- (۱)شملونه- اودۀ کونه- (۲)پرېباسنه- راکوزونه- (۳)ؤړدونه- غزونه- (۴)زوال-

پربيستل:(پرې-يس-تل)مصدر- (۱)پرېباسل- غزول- اودۀ کول- (۲)رابشکته کول- راغرځول- رااچول- پۀ زمکه شملول- (۳)دوړول- وړول-

پربيستلے:(پرې-يس-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پربيستلي- مؤنث پربيستلې- وګورئ پربيستل-

پربيستن:(پرې-يس-تن)حاصل مصدر - وګورئ پربيستل-

پربيستنګ:(پرې-يس-تنګ)حاصل مصدر - وګورئ پربيستل-

پربيستنه:(پرې-يس-تۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ پربيستل-

پربيستۀ:(پرې-يس-تۀ)حاصل مصدر - وګورئ پربيستل-

پربيښتل:(پرې-يښ-تل)مصدر - وګورئ پربيستل-

پربيښے:(پرې-يۀ-ښے)اسم مفعول- پربښولے- پربښودلے-

پربيوستل:(پرې-يوس-تل)مصدر- اړتاوول- ورګوزارول- غرځول-

پری:(پ-ری)اسم- واحد- مؤنث- ښاپېرۍ- ښاپسته جينۍ- ښکلې ښځه- (م- فارسي)-

پرئ:(پ-رئ)اسم- واحد- مؤنث- چتۍ- ټاپرۍ- درے- تاخچه- دَ لرګی نه جوړه يوه داسې خانه يا يو داسې محفوظ ځائ چې پۀ کوټه کښې دَ سامان کېښودو دَ پاره جوړ کړے شي-

پرے:(پۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- پۀ غنو کښې پېدا کېدونکے چينجے- پرپرکے-

پړ:(پړ)اسم- واحد- مذکر- دَ خوړ يا سيند دَ پاسه دَ پوربوتلو راپوربوتلو لاره- (افغانستان)- جمع پړونه-

پړ:(پړ)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارۍ ځائ- ټيکرے- (دَ جوارۍ دَ پاره)- جمع پړونه-

پړ:(پړ)اسم- حرج- کوړوالے- (اچول- راتلل مصدرونه)-

پړ:(پړ)اسم- واحد- مذکر- کاڼيزه زمکه- جمع پړونه-

پړ:(پړ)اسم صفت- (۱)ملامته- ګرم- (۲)مغلوب- دوړمند- (۳)بند- (افغانستان)- جمع پړۀ-

پړ:(پړ)اسم- واحد- مذکر- پټ- تهه-

پړاپه:(پړا-په)اسم- واحد- مؤنث- کورکوړه- کورکوړۍ- ببغه- ببوغه- کُرکړۍ- کرکوړۍ- کوړکوته- کټيميره- جمع پړاپې-

پړاته:(پ-ړا-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ "پړاتې" يو قرأت- وګورئ پړاته- جمع پړاتې- (افغانستان)-

پراخ:(پراخ)اسم صفت- فراخ- ارت- پلن- وسيع- پراخ- ارت بيرت- مؤنث پراخه- جمع مؤنث پراخې-

پراخ پزے:(پ-راخ-پۀ-زے)اسم صفت- مذکر- پلن پوزے- دَ پلنې پوزې خاوند- جمع پراخ پزی-

پراختوب:(پراخ-توب)اسم- (۱)پراختوب- پراخ والے- پراختيا- ارتوالے- فراختوب- پلنوالے- (۲)ډېروالے- زياتوالے-

پراختيا:(پراخ-تيا)اسم- وګورئ پراختوب- (افغانستان)-

پراخوالے:(پراخ-وا-لے)اسم- وګورئ پراختوب- (افغانستان)-

پراخول:(پرا-خ-ول)مصدر متعدی- (۱)فراخول- پراخول- ارتول- پلنول- وسعت ورکول- (۲)ډېرول- زياتول-

پراخولے:(پرا-خ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پراخولي- مؤنث پراخولې- وګورئ پراخول-

پراخون:(پرا-خ-ون)حاصل مصدر - وګورئ پراخول-

پراخونکے:(پرا-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پراخونکي- مؤنث پراخونکې- وګورئ پراخول-

پراخونګ:(پِرا-خُ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پراخول-

پراخونه:(پِرا-خُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پراخول-

پراخه:(پِرا-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوله پټے- جمع پراخې- (۲- صفت)دٔ پراخ مؤنث-

پراخي:(پِرا-خي)اسم- دٔ پراخ کېدو حالت- وګورئ پراخ-

پراخېدل:(پِرا-خې-دل)مصدر لازم- (۱)پراخېدل- فراخېدل- پلنېدل- (۲)ډېرېدل- زياتېدل-

پراخېدن:(پِرا-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدنګ:(پِرا-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدنه:(پِرا-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پراخېدل-

پراخېدونکے:(پِرا-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پراخېدونکي- مؤنث پراخېدونکې- وګورئ پراخېدل-

پراخېدهٔ:(پِرا-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پراخېدل-

پرار:(پهٔ-رار)اسم صوت- پرمار- دٔ نښتې مرغۍ دٔ هلوخلو اواز- د وېرې پهٔ حالت کښې دٔ کبرې شوې مرغۍ دٔ وزرو اواز-

پراس:(پِراس)اسم صوت- (۱)کړس- ټک- پړک- (۲)پهٔ سخت ځاې دٔ څهٔ ځيز دٔ پرېوتو اواز- (۳- اسم)ځپېړه-

پړاق:(پ-راق)اسم صوت- دٔ چابک اواز- دٔ پړق اواز-

پراق:(پ-راق)اسم صفت- پراخ- ارت- پلن- پراخه-

پراق:(پِراق)اسم- واحد- مذکر- پرق- پتاخ- هغه ځرمن چې دٔ حجامت چاړهٔ پرې تېرولے شي-

پراکي:(پِرا-کي)اسم- ارت بيرت-

پراکے:(پِرا-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- قهرژن- بدخويه- غصه ناک- جنجالي- خشکي- تند مزاجه-

پړان پيش:(پ-ران-پيش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پران پيش-

پران پيش:(پران-پيش)اسم- واحد- مذکر- غټ ځنګلي پيش- کوترک- کټه پيش- کرپيش- پړان پيش- پښاپيش- پيشوپرانګ-

پرانګ:(پرانګ)اسم- واحد- مذکر- ټکي ټکي ځرمن لرونکے يو ځيرونکے ځنګلي ځناور- جمع پرانګان- مؤنث پرانګه- جمع مؤنث پرانګې--

پرانګ پيش:(پرانګ-پيش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پران پيش-

پرانګه:(پرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ پرانګ مؤنث- وګورئ پرانګ-

پرانګه:(پرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- چيرړه- چيرانګه- چيرړانګه- دٔ زړې کپړې چيرړه- پرانګه- ځيرانګه- جمع پرانګې-

پرانګه:(پرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- کيله- کرښه- ليکه- جمع پرانګې-

پرانه:(پِرا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پره- ملامتيا-

پرانه ورانه:(پِرا-نه-و-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- حق ناحق- ګرمه ناګرمه- پره وره-

پرانه ورانه:(پِرا-نه-و-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- جواري- قمار- شرط-

(افغانستان)-

پړاو:(پ-ړاو)اسم- واحد- مذکر- منزل- مقام- تېکانه- قيام ګاه- جمع پړاوونه- (اچول/کول مصدرونه)-

پرپر:(پر-پر)اسم صوت- (۱)پرپر- دٔ مرغو دٔ الوتو اواز- (۲)ترتر-

پړپړے:(پړ-پ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دست- پړپړه- پرت پرت- پرت- پرتهار- ترتار- جمع پړپړي-

پرپټه:(پر-پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ زوره ژړېدنه او ځان غرځونه- (وهل/کول مصدرونه)- جمع پرپټې-

پرپنج:(پر-پنج)اسم- واحد- مذکر- پرپنجه- نهٔ ختمېدونکې جګړه- نهٔ حل کېدونکې تنازعه- جمع پرپنجونه-

پرپنجه:(پر-پن-جه)اسم- واحد- مؤنث- جمع پرپنجې- وګورئ پرپنج-

پرپوس:(پر-پوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)پپوس- سړے- شش- (۲)بې کاره (سړے)- پرسېدلے (سړے)- (۲)بزدل- ويرېدوکے (سړے)- (۲ او ۳ معنو کښې صفت)-

پرت:(پرت)اسم صوت- لهٔ يو ځيز دٔ بل څهٔ ځيز نه دٔ ناڅاپه راوتلو اواز-

پرت:(پرت)اسم صفت- بهر راوتلے- مؤنث پرته-

پرت:(پرت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برستن- شړک- کنجړ- ټلتک- کنځړ- نالي- نيالي- کنجړ-

پرتاپرت:(پرهٔ-تا-پرت)اسم صوت- (۱)دٔ پرپړي اواز- (۲)دٔ دستونو اواز- (۳)دٔ څهٔ ځيز دٔ بل ځيز نه دٔ وتلو راوتلو اواز-

پرتال:(پر-تال)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دوېم خل دٔ صحيح يا غلط معلومولو طريقه- چېکنګ- چېکن- (م- هندي پرتال)-

پړتاو:(پړ-تاو)اسم- کذار- ارتاو- اړتاو-

پړتاو:(پړ-تاو)اسم- فاصله- واټن- (م- غالباً فارسي پرتاب)-

پړتاوول:(پړ-تا-و-ول)مصدر متعدي- پرځول- راګوزارول- راغرځول- ارتاوول- اړتاوول-

پړتاوون:(پړ-تا-و-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوول-

پړتاوونکے:(پړ-تا-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړتاوونکي- مؤنث پړتاوونکې- وګورئ پړتاوول-

پړتاوونګ:(پړ-تا-و-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوول-

پړتاوونه:(پړ-تا-و-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوول-

پړتاوېدل:(پړ-تا-وې-دل)مصدر لازم- کوزارېدل- غرځېدل- پرځېدل-

پړتاوېدن:(پړ-تا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوېدل-

پړتاوېدنګ:(پړ-تا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوېدل-

پړتاوېدنه:(پړ-تا-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوېدل-

پړتاوېدونکے:(پړ-تا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړتاوېدونکي- مؤنث پړتاوېدونکې- وګورئ پړتاوېدل-

پړتاوېدهٔ:(پړ-تا-وې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پړتاوېدل-

پرت پرت:(پرت-پرت)اسم صوت- پرت پروت- پرتېدنه- بې واره او بې جوړه خبرې- پرتاره- جلتې جلتې خبرې کونه- (۲)د دستونو په يو مخ اوازونه-

پرت پروت:(پرت-پروت)اسم صوت- وګورئ پرت پرت-

پرتکه:(پر-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- لتې ټکونه- ترتکه- د حلالولو په وخت د ځناورو يا مرغانو وغېره لتې ټکونه-

پرتل:(پر-تل)اسم- واحد- مذکر- د نښتر يو قسم- نباتاتي نوم ابيېز پنډرو -(APIES PINDROW)

پرتوب:(پر-توب)اسم- پروالے- پرتيا- ملامتيا- ګرمتيا-

پرتوغاښ:(پر-تو-غاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرتوغاښ-

پرتوګ:(پر-توګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرتوګ-

پرتول:(پرۀ-ت-ول)مصدر- (۱)شرتول- (۲)غوول- (۳)بېځايه کول- (۴)پرت پرت کول-

پرتون:(پرۀ-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ پرتول-

پرتونکے:(پرۀ-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتونکي- مؤنث پرتونکې- وګورئ پرتول-

پرتونګ:(پرۀ-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پرتول-

پرتونه:(پرۀ-ت-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتول-

پرته:(پر-ته)اسم- واحد- مؤنث- پرکه- لينډکۍ- لومه- دام- کيکرۍ- لټ- د مرغو نيولو اله- جمع پرتې-

پرتهار:(پرۀ-ت-هار)اسم صوت- وګورئ پرپرے-

پرتيا:(پر-تيا)اسم- وګورئ پرتوب-

پرتېدل:(پرۀ-تې-دل)مصدر لازم- (۱)پرتار کول- پټ پټې خبرې کول- (۲)شرتېدل- (۳)بې ځايه کېدل- (۴)غولے کېدل-

پرتېدن:(پرۀ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل-

پرتېدنګ:(پرۀ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل-

پرتېدنه:(پرۀ-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل-

پرتېدونکے:(پرۀ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرتېدونکي- مؤنث پرتېدونکې- وګورئ پرتېدل-

پرتېدۀ:(پرۀ-تې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پرتېدل-

پرټنه:(پر-ټۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلټنه- (عاميانه)-

پرچ:(پرچ)اسم صوت- لۀ خلې څۀ مايع څيز په زور سره د ګوزارولو اواز- (وهل/کول مصدرونه)-

پرچ:(پرچ)اسم- واحد- مذکر- چوند- چوند- چوډ- شګاف- درز- جمع پرچونه-

پرچتې:(پر-چ-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رپ- چنې- دپکۍ- په کوټه کښې د لوښو ايښولو د پاره په ديوال کښې لګولے شوې تخته يا د خټو نه جوړ شوې رپکۍ چې لوښي پرې ايښوے شي-

پرچول:(پرۀ-چ-ول)مصدر- د "پرچ" نه متعدي مصدر- چوند پيدا کول-

پرچولے:(پرۀ-چ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرچولي- مؤنث پرچولې- وګورئ پرچول-

پرچون:(پرۀ-چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچونکے:(پرۀ-چ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرچونکي- مؤنث پرچونکې- وګورئ پرچول-

پرچونګ:(پرۀ-چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچونه:(پرۀ-چ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرچول-

پرچهار:(پرۀ-چ-هار)اسم صوت- برچار- په برق برق او برچ برچ خندا- په زوره زوره خندا-

پرچېدل:(پرۀ-چې-دل)مصدر لازم- د "پرچ" نه لازم مصدر- چوند پيدا کېدل-

پرچېدل:(پرۀ-چې-دل)مصدر لازم- پرنجېدل- پرنجي کول- انتروشے کول- انبوشے کول-

پرچېدلے:(پرۀ-چې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرچېدلي- مؤنث پرچېدلې- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدلے:(پرۀ-چې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پرچېدلي- مؤنث پرچېدلې- وګورئ پرچېدل ۲-

پرچېدن:(پرۀ-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدن:(پرۀ-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۲-

پرچېدنګ:(پرۀ-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدنګ:(پرۀ-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۲-

پرچېدنه:(پرۀ-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدنه:(پرۀ-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پرچېدل ۲-

پرچېدونکے:(پرۀ-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرچېدونکي- مؤنث پرچېدونکې- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدونکے:(پرۀ-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پرچېدونکي- مؤنث پرچېدونکې- وګورئ پرچېدل ۲-

پرچېدۀ:(پرۀ-چې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ پرچېدل ۱-

پرچېدۀ:(پرۀ-چې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ پرچېدل ۲-

پرخ:(پرخ)اسم صوت- پرق- پرک- ټس- ټق- ټک- د ځپېړې اواز (کول/ورکول مصدرونه)-

پردوګ:(پر-دوګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پرتوګ-

پرده:(پر-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پرده- جمع پردې-

پرده:(پر-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- پر- ملامته- ګرم-

پرده پوښ:(پر-ده-پوښ)اسم صفت- پرده ساتونکے- پرده پوښ- عېب پټونکے- مؤنث پرده پوښه- جمع مؤنث پرده پوښې-

پرده پوښي:(پر-ده-پو-ښي)اسم- واحد- مؤنث- پرده پوشي- پرده پوشي-

پړده ساتنه-

پړده دار:(پړ-ده-دار)اسم صفت- وګورئ پړده دار-

پړده داری:(پړ-ده-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پړده داری-

پړس:(پړس)اسم صوت- پړخ- دَ ځپېړې اواز-

پړس:(پړس)اسم- واحد- مذکر- ځپېړه- ګوزار- پړن- جمع پړسونه-

پړس:(پړس)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارو دَ دانو هغه قسم چې لوندې وی او سمې ورتېدے نهٔ شی-

پړس بن:(پړس-بن)اسم صفت- وګورئ پړس بنے-

پړسبنے:(پړس-ب-نے)اسم صفت- پړسېدلے- پړ شوے- پړسنړ- لهٔ باده ډک- جمع پړسبنی- مؤنث پړسبنی-

پړس پړوس:(پړس-پړوس)اسم صوت- دَ اتوب، لېټې، سرسر، پېټې يا وريژو دَ پخېدو او خوټکېدو اواز-

پړسپن:(پړس-پن)اسم صفت- خوړين- پوست- نرم- خوشت-

پړسپنول:(پړس-پ-ن-ول)مصدر متعدی- (۱)بوټول- پستول- خوړينول- نرمول- خوشتول- باری کول- لېټی کول- اچار اچول- يو څيز داسې پستول چې پړومبه شی لکه بړبړقی شی- (۲)ناراسته کول-

پړسپنولے:(پړس-پهٔ-ن-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړسپنولی- مؤنث پړسپنولې- وګورئ پړسپنول-

پړسپنون:(پړس-پهٔ-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړسپنول-

پړسپنونکے:(پړس-پهٔ-ن-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړسپنونکی- مؤنث پړسپنونکې- وګورئ پړسپنول-

پړسپنونګ:(پړس-پهٔ-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړسپنول-

پړسپنونه:(پړس-پهٔ-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړسپنول-

پړسمن:(پړس-من)اسم صفت- (۱)پړ- پړسېدلے- خوړين- پړوو- نرم- پوست- (۲)بې وجې- نابوده- (۲)الټ- ناراست- سوړ-

پړسنده:(پړ-سن-ده)اسم صفت- (۱)پړ- پړسېدلے- بوسه- پوسه- (۲)لهٔ غصې او قهره پړ- پهٔ غصه- پړسولے- (۲)تپس- پسن- تپوس- ورروست-

پړسو:(پړ-سو)اسم صفت- ادوبدو- ادوکدو- پړپړ- اوک پوک- پړسېدلے- دَ "غټ" دَ پاره دَ تحقير لفظ-

پړسوب:(پړ-سوب)اسم- وګورئ پاړسوب-

پړسوبن:(پړ-سو-بن)اسم صفت- کک شوے- پړسېدلے- پړ شوے- مؤنث پړسوبنه- جمع مؤنث پړسوبنې-

پړسول ۱:(پړ-س-ول)مصدر متعدی- (۱)پړول- لهٔ باده ډکول- (۲)غصه کول- قهرول- (۲)بلاربول- حامله کول- (۴)بنهٔ وهل تکول-

پړسول ۲:(پړه-س-ول)مصدر متعدی- پړقول- پړق ورکول- ځپېړه ورکول-

پړسولے:(پړ-س-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړسولی- مؤنث پړسولې- وګورئ پړسول ۱-

پړسولے:(پړه-س-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړسولی- مؤنث پړسولې- وګورئ پړسول ۲-

پړسومبه:(پړ-سوم-به)اسم صفت- پړسمن- پړ- بوکه- چې ډېر غټ وی خو دَ کار نهٔ وی- بې کاره- بې غېرته-

پړسون:(پړ-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۱-

پړسون:(پړه-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۲-

پړسونکے:(پړ-س-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړسونکی- مؤنث پړسونکې- وګورئ پړسول ۱-

پړسونکے:(پړه-س-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړسونکی- مؤنث پړسونکې- وګورئ پړسول ۲-

پړسونګ:(پړ-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۱-

پړسونګ:(پړه-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۲-

پړسونه:(پړ-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۱-

پړسونه:(پړه-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړسول ۲-

پړسېدل ۱:(پړ-سې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ ګوزار يا زخم پهٔ نتيجه کښې دَ بدن دَ يو ځاۍ وچتېدل- پړېدل- تنډېدل- (۲)قهرېدل- غصه کېدل- (۲)حامله کېدل- (۴)دَ حېواناتو دَ کېډې يو مرض جوړېدل-

پړسېدل ۲:(پړه-سې-دل)مصدر لازم- (۱)وهلے کېدل- پړقېدل- پهٔ ځپېړه وهلے کېدل- (۲)چودل- (دَ نينو)-

پړسېدلے:(پړ-سې-دهٔ-لے) اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړسېدلی- مؤنث پړسېدلې- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدلے:(پړه-سې-دهٔ-لے) اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړسېدلی- مؤنث پړسېدلې- وګورئ پړسېدل ۲-

پړسېدن:(پړ-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدن:(پړه-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۲-

پړسېدنګ:(پړ-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدنګ:(پړه-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۲-

پړسېدنه:(پړ-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدنه:(پړه-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړسېدل ۲-

پړسېدونکے:(پړ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړسېدونکی- مؤنث پړسېدونکې- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدونکے:(پړه-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړسېدونکی- مؤنث پړسېدونکې- وګورئ پړسېدل ۲-

پړسېدهٔ:(پړ-سې-دهٔ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پړسېدل ۱-

پړسېدهٔ:(پړه-سې-دهٔ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پړسېدل ۲-

پړشمبے:(پړ-شم-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې مودې- نامينو- مړه پړومبه- هغه ماشوم چې دَ ژوندی پاتې کېدو ئې څهٔ اعتبار او اميد نهٔ

وی- مؤنث پړشمبه-

پړشمے:(پړ-ش-مے)اسم- واحد- مذکر- پېش نمے- پړشمي- پېش منے- چربانګے-

پړغشه:(پړ-غه-شه)اسم- واحد- مؤنث- د پرتوغاښ ګنډه- جمع پړغشې-

پړق:(پړق)اسم صوت- (۱)د خنو څیزونو د چودلو اواز-

پړق:(پړق)اسم- واحد- مذکر- څپېړه- پړخ- پړک- چپوته- جمع پړقونه-

پړق:(پړق)اسم- واحد- مذکر- (۱)بربښ- خلق- د رڼا ځریکه- (۲)لږ وخت-

پړقا:(پړه-قا)اسم- مؤنث- (۱)پړق پړوق- خلا- خلق- د رڼا ځریکه- بربښنا- (۲)د پړقونو اواز-

پړق پړوق:(پړق-پړوق)اسم- وګورئ پړقا-

پړقول ۱:(پړه-ق-ول)مصدر متعدی- (۱)خلقول- پړکول- بربښول- (۲)په لاسونو اواز ایستل- (۳)نیني ورتول- (۴)وزرې وهل- (۵)په پړق وهل-

پړقول:(پړ-ق-ول)مصدر متعدی- ناڅاپه مړکول-

پړقولے:(پړه-ق-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړقولی- مؤنث پړقولې- وګورئ پړقول ۱-

پړقولے:(پړ-ق-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړقولی- مؤنث پړقولې- وګورئ پړقول ۲-

پړقون:(پړه-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړقون:(پړ-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۲-

پړقونکے:(پړه-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړقونکی- مؤنث پړقونکې- وګورئ پړقول ۱-

پړقونکے:(پړ-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړقونکی- مؤنث پړقونکې- وګورئ پړقول ۲-

پړقونګ:(پړه-ق-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړقونګ:(پړ-ق-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۲-

پړقونه:(پړه-ق-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړقونه:(پړ-ق-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۲-

پړقېدل ۱:(پړه-قې-دل)مصدر لازم- بربښېدل- خلقېدل- پړکېدل-

پړقېدل ۲:(پړ-قې-دل)مصدر لازم- ناڅاپه مړکېدل-

پړقېدل ۳:(پړ-قې-دل)مصدر لازم- پړکېدل- پړړېدل- د نښتې مرغی بې واره بې واره ټوپونه وهل-

پړقېدلے:(پړه-قې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړقېدلی- مؤنث پړقېدلې- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېدلے:(پړ-قې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړقېدلی- مؤنث پړقېدلې- وګورئ پړقېدل ۲-

پړقېدن:(پړه-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېدن:(پړ-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۲-

پړقېدنګ:(پړه-قې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېدنګ:(پړ-قې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۲-

پړقېدنه:(پړه-قې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېدنه:(پړ-قې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۲-

پړقېدونکے:(پړه-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړقېدونکی- مؤنث پړقېدونکې- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېدونکے:(پړ-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړقېدونکی- مؤنث پړقېدونکې- وګورئ پړقېدل ۲-

پړقېده:(پړه-قې-ده)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۱-

پړقېده:(پړ-قې-ده)حاصل مصدر- وګورئ پړقېدل ۲-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- تهه- خل- وار- کرت- پېره- جمع پړکونه-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- پړکه- لپ- لومه- دام-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- پټاخ- د نایانو د چړې تېرولو څرمن-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خلقو ټولے چې لس شل تنه پکښې وی- (۲)د ګډو وړه رمه- (۳)وېره- اضطراب- رېږدېدنه- (۴)همځولتیا-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د تلې چاپېرے- (۲)حمایت- طرف- پره جنبه-

پړک:(پړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مرغلرو لړ- د پېيلو مرغلرو لړ- (۲)د لمنځي لرګے- جمع پړکونه- (افغانستان)-

پړکا:(پړه-کا)اسم- مؤنث- پړقا- (۱)رڼا- خلا- خلق- د رڼا ځریکه- بربښنا- خلک- (۲)ټقا- ټکا- د څپېړو اواز- د تارو غږ-

پړک مشر:(پړک-مه-شر)اسم صفت- کمان دان- قوماندان- د شلو نه تر دېرشو پورې د فوځیانو افسر- (افغانستان)-

پړکول ۱:(پړه-ک-ول)مصدر متعدی- وګورئ پړقول ۱-

پړکول ۲:(پړ-ک-ول)مصدر متعدی- ناڅاپه مړکول- وګورئ پړقول ۲-

پړکولے:(پړه-ک-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړکولی- مؤنث پړکولې- وګورئ پړقولے ۱-

پړکولے:(پړ-ک-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړکولی- مؤنث پړکولې- وګورئ پړقولے ۲-

پړکون:(پړه-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړکون:(پړ-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړکول ۲-

پړکونکے:(پړه-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړکونکی- مؤنث پړکونکې- وګورئ پړقول ۱-

پړکونکے:(پړ-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- جمع پړکونکی- مؤنث پړکونکې- وګورئ پړکول ۲-

پړکونګ:(پړه-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړکونګ:(پړ-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړکول ۲-

پړکونه:(پړه-ک-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړقول ۱-

پړکونه:(پړ-ک-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړکول ۲-

پړکه:(پړ-که)اسم- واحد- مؤنث- پنډې- جمع پړکې-

پړکه:(پړ-که)اسم- واحد- مؤنث- لومه- دام- کورکې- پړکې- جمع پړکې-

پړکهار:(پړه-ک-هار)اسم صوت- د پړک اوازونه- ټسهار- تکهار- ترسهار-

پړکېدل ۱:(پړه-کې-دل)مصدر لازم- خلبدل- پړقېدل- خلفېدل- بربښېدل- خلقېدل-

پړکېدل ۲:(پړ-کې-دل)مصدر لازم- ناڅاپه مړکېدل- پړقېدل-

پړکېدل ۳:(پړ-کې-دل)مصدر لازم- رېبدل- رېږدېدل- لړزېدل- ترپېدل- پړپدل- پړکونه خوړل- پسخېدل-

پړکېدلے:(پړه-کې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړکېدلي- مؤنث پړکېدلې- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدلے:(پړ-کې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړکېدلي- مؤنث پړکېدلې- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدلے:(پړ-کې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړکېدلي- مؤنث پړکېدلې- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکېدن:(پړه-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدن:(پړ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدن:(پړ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکېدنګ:(پړه-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدنګ:(پړ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدنګ:(پړ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکېدنه:(پړه-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدنه:(پړ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدنه:(پړ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکېدونکے:(پړه-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړکېدونکي- مؤنث پړکېدونکې- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدونکے:(پړ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړکېدونکي- مؤنث پړکېدونکې- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدونکے:(پړ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړکېدونکي- مؤنث پړکېدونکې- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکېدۀ:(پړه-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۱-

پړکېدۀ:(پړ-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۲-

پړکېدۀ:(پړ-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پړکېدل ۳-

پړکې:(پړ-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پړکه ۲-

پړکے:(پړ-کے)اسم- واحد- مذکر- اشتار- شخار- اشخار- يو بوټے- جمع پړکي-

پړکےتړ:(پړ-کے-تړ)اسم- واحد- مذکر- چاړې- لينګکتي- لتي- انډې- ړنګتي- لينګته- لنګتي- (افغانستان)- پائ تاوې- پنډې تړ- غړې-

پړم:(پړم)اسم صفت- پړين- پړن- خوړين پړين- ډېر خوړين-

پړمبې:(پړم-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د اُبو د سر پوکڼې- پومبکۍ- بړبوکۍ- پومبکۍ- بوړبوکۍ- حُباب- (۲)تناکه- پمبړې- پولۍ- کولبې-

پړمخ:(پړ-مخ)اسم صفت- نسکور- سر د لاندې- اپوټه- پړمخې-

پړمخې:(پړ-مۀ-خې)اسم صفت- وګورئ پړمخ-

پړمخے:(پړ-مه-خے)اسم- واحد- مذکر- برغولے- د کټوې سرپوښ- د کټوې خورين سر- جمع پړمخي-

پړمېخوا:(پړ-مې-خوا)اسم صفت- واحد- مذکر- پړمخې- پړمخ- اپوټه- نسکور-

پړن:(پ-ړن)اسم- واحد- مذکر- پړن- جاکے- موره- يخ- کرنګ-

پړند:(پړند)اسم صفت- لېوال- تيار-

پړند:(پړند)اسم صفت- سست- کاهل-

پړنګ:(پړنګ)اسم صفت- (۱)ټک- برګ- منانق- دوپريق- (۲- اسم)خوراړه- جذام- خراړه- د برص بيماري-

پړنګ:(پړنګ)متعلق فعل- بړينګ- بړنګ- پړينګ- د ژړا د پاره متعلق فعل- (افغانستان)-

پړنګ:(پړنګ)اسم- واحد- مذکر- پړانګ- جمع پړنګان-

پړنګا:(پړنګ-ګا)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژړا- پړنګ- بړنګ- (۲)ړنګا- چنګا- منګا- پنګا- جمع پړنګاړې-

پړنګن:(پړنګ-ګن)اسم صفت- ژړن- زړن- بړنګن- پړنګن- چنګن-

پړنګول:(پړنګ-ګ-ول)مصدر متعدي- ژړول- بړنګول-

پړنګولے:(پړنګ-ګ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړنګولي- مؤنث پړنګولې- وګورئ پړنګول-

پړنګون:(پړنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړنګول-

پړنګونکے:(پړنګ-ګ-ون-کے)اسم فاعل- وګورئ پړنګول-

پړنګونګ:(پړنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړنګول-

پړنګونه:(پړنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړنګول-

پړنګېدل:(پړنګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)ژړېدل- بړنګېدل-

پړنګېدلے:(پړنګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړنګېدلي- مؤنث پړنګېدلې- وګورئ پړنګېدل-

پړنګېدن:(پړنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړنګېدل-

پړنګېدنګ:(پړنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړنګېدل-

پړنګېدنه:(پړنګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړنګېدل-

پړنګېدونکے:(پړنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړنګېدونکي- مؤنث پړنګېدونکې- وګورئ پړنګېدل-

پړنګېدۀ:(پړنګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پړنګېدل-

پړنګے:(پړنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- د پړنګ مريض- جمع پړنګي-

پړنه:(پړۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- تور- تهمت- الزام- ملامتيا- پړه- جمع پړنې-

پړنه وړنه:(پړهٔ-نه-وړهٔ-نه)اسم صفت- پړه وړه- حق ناحق- ملامت و سلامت- ګرمه ناګرمه- پړانه وړانه- حق ناحقه- ګرمه ګرمي- جمع پړنې وړنې-

پړنی:(پ-ړ-ني)اسم- دَ خشاک دَ پاره استعمالېدونکے خنګلی بوټے-

پړو:(پ-ړو)اسم- واحد- مذکر- تسکوره- څڅکوره- کهی- دَ خاورو دَ کنستلو او دَ ختو جوړولو یوه آله- (م- منډی)-

پړوال:(پړ-وال)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګو هغه وېښتهٔ چې دَ بڼو دَ لاندې پهٔ خېزمه راوځي-

پړوالے:(پړ-وا-لے)اسم- ملامتیا- ګرمتوب- دَ "پړ" اسم-

پړوپی:(پ-ړو-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مېچ یوه پیمانه چې دَ اوړی شپاړسمه حصه وی-

پړوپے:(پ-ړو-پے)اسم- واحد- مذکر- پاؤ- چارک- څلورمه حصه- کوړولے- جمع پړوپی- (افغانستان)-

پړوده:(پړو-ده)اسم- واحد- مؤنث- اچوانی- لوئ دارو- لېټی- کاړی- کاړه- هغه خوراکه چې دَ ماشوم دَ زېږېدو نه پس مور ته ورکولے شي-

پړوړ:(پړ-وړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پړه وړه-

پړوستي:(پړوس-تي)اسم- جمع- مؤنث- (۱)غوړګي- پلي- (۲)پولي- دَ جوارو پولی- (افغانستان)-

پړوکې پړوکې:(پړو-کی-پړو-کی)اسم صفت- ټوټې ټوټې- ټوکړه ټوکړه- ذرې ذرې- جمع پړوکی پړوکی-

پړوکے:(پړو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټوټه- ټوکړه- (۲)تسمه- (۲)دَ رسی ټوټه- وړه بیاسته- دَ پړی ټوټه- جمع پړوکی-

پړوکے:(پړو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مصرعه- دَ شعر حصه- ټوټه- (۲)ناره- نعره- غږ- (افغانستان)- جمع پړوکی-

پړوکے:(پ-ړو-کے)اسم تصغیر- وړوکے کنډک- وړه رمه- دَ "پړک" تصغیر- جمع پړوکی-

پړول:(پ-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)دمول- جادو کول- (۲)پوکے ورکول-

پړول:(پهٔ-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)ګرمول- ملامت کول- (۲)مغلوبول-

پړولے:(پ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړولی- مؤنث پړولې- وګورئ پړول-

پړولے:(پهٔ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړولی- مؤنث پړولې- وګورئ پړول-

پړومبه:(پړوم-به)اسم- واحد- مؤنث- خواره غوښه- چیچړه غوښه- ړنګره غوښه- جمع پړومبې-

پړومبې:(پړوم-بې)اسم- جمع- مؤنث- دَ پنیر یا مستو دَ پاسه اُبهٔ-

پړون:(پ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړون:(پهٔ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړوند:(پړ-وند)اسم صفت- کلک- ټینګ- قوی- غښتلے- مضبوط-

پړونکے:(پ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړونکی- مؤنث پړونکې- وګورئ پړول-

پړونکے:(پهٔ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړونکی- مؤنث پړونکې- وګورئ پړول-

پړونګ:(پ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونګ:(پهٔ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونه:(پ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونه:(پهٔ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونے:(پ-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- پوړنے- دَ زنانه څادر- پټکے- داوڼ- دانو- چکاله- ټیکرے-

پړوه:(پړ-وه)اسم- واحد- مؤنث- پوړه- کوی- دَ پلنې خلې وړه کوی- کهی- وګورئ پړو- جمع پړوې-

پړوهنه:(پړ-و-هڼهٔ-نه)اسم- جریب کشی- پهٔ پړی زمکه مېچ کونه- (م- شاید لهٔ "پړې وهنه" خنې جوړ شوے)-

پړوهونکے:(پړ-و-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- پړوهونے- جریب کش- دَ پړی پهٔ ذریعه دَ زمکې مېچ کونکے- (افغانستان)-

پړوهونے:(پړ-و-هو-نے)اسم فاعل- جمع پړوهوني- وګورئ پړوهونکے-

پړه:(پړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ "وړه" ضد- ملامتیا- ګرمتیا-

پړه:(پ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- استر- جمع پړې- (افغانستان)-

پړه تکه:(پړه-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- تړتکه- پوڼاکه- پڼاکه- لتې وهنه- شتلکه- لتکه- لغته- لوڅې پوڅې- وګورئ پړتکه-

پړه وړه:(پړه-وړه)اسم- حق ناحق- ګرمه ناګرمه-

پړهٔ:(پړهٔ)اسم صفت- جمع- مذکر- دَ "پړ" جمع- (۱)ملامت- ګرم- (۲)شکست خوړلی- مات شوی-

پړی:(پ-ړی)اسم صفت- (۱)دَ پړ خاوند- جوارګر- شرطی- پړ چلونکے- (۲)هغه سړے چې هر کار کښې خنډ اچوی-

پړی والا:(پهٔ-ړی-وا-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)پنډی- مزدور- هغه مزدور چې پهٔ شا پېټے وړی- (۲)رسی یا پړی خرڅونکے- جمع پړی والان-

پړیت:(پړیت)اسم صفت- (۱)چیت- پیت- (۲)لهٔ ویرې نه پټ شوے- غلے شوے- مؤنث پړیته- جمع مؤنث پړیتې-

پړیت:(پړیت)اسم صوت- دَ الوتو پهٔ وخت دَ مرغ اواز-

پړیت:(په-ړیت)لاحقه- شلېدلے- چودے (عام طور سره پهٔ کنځلو کښې دَ زنانه دَ شرمګاه سره دَ لاحقې پهٔ شکل راځي)-

پړیخ:(پړیخ)اسم صفت- (۱)پلن- چیت- پړیت- (۲)چینګ- جینګ- مؤنث پړیخه- جمع مؤنث پړیخې-

پړیخ پړزے:(پړیخ-پهٔ-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- پړیخ پوزے- پلنه او چیته پوزه لرونکے- چیت پوزے- پیت پوزے- پړیخ پېزے- جمع پړیخ پړزی-

"ی" (څی-ړل)، "ې" (هې-ره-ول)، "ی" (پیا-لی)، "ے" (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پړيخ پېزے:(پړيخ-پې-زے)اسم صفت- وګورئ پړيخ پزے-

پړيس:(پړيس)اسم صفت- بې بوله- پلن- پړيخ-

پړيس والے:(پړيس-وا-لے)اسم- بدشکلی- بې بولې-

پړيک:(پړيک)اسم- واحد- مذکر- پړيکه- رڼا- خلق- بربښ- څريکه- جمع پړيکونه-

پړيم:(پړيم)اسم صفت- پريم- يخ- کلک- موره- پړنډ-

پړين:(پړين)اسم صفت- خوړين- زيات پوخ- خوړين پړين- خوړت پړت-

پړيند:(پړيند)اسم- واحد- مذکر- پريم- پړيند- پړيم- دَ نوم کلمه-

پړينګ:(پړينګ)اسم صوت- چينګ- پړنګ- دَ ژړا اواز-

پړينګ:(پړينګ)اسم- واحد- مذکر- پړبوان- هغه سپينه ماده چې دَ بچي دَ پېدا کېدو پهٔ وخت دَ ماده څاروی نه راوځي- (۲)دَ کُلمو دَ پاسه دَ غوښې يوه کلکه پرده-

پړينګاوی:(پړين-ګا-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چُغَت- چُغَته- کوکټے- دَ مرز نه لوړه غټه مرغۍ-

پړينګهار:(پړينګ-ګ-هار)اسم- چينګا- چينګهار- دَ ماشومانو دَ ژړا اواز-

پړينګے:(پړين-ګے)اسم- چيچړه- پړيق- ديپره- هغه غوښه چې څربه او سره نهٔ وی او ريپره شان وی-

پړېدل:(پ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)دمېدل- سحر کېدل- دَ جادو لاندې راتلل- (۲)بېږدل- بې خايه او کهوړ غړېدل-

پړېدل:(پهٔ-ړې-دل)مصدر لازم- ملامتېدل- کرمېدل- مغلوبېدل- ماتې خوړل-

پړېدلے:(پ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړېدلی- مؤنث پړېدلې- وګورئ پړېدل-

پړېدلے:(پهٔ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړېدلی- مؤنث پړېدلې- وګورئ پړېدل-

پړېدن:(پ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدن:(پهٔ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنګ:(پ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنګ:(پهٔ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنه:(پ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنه:(پهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدونکے:(پ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړېدونکی- مؤنث پړېدونکې- وګورئ پړېدل-

پړېدونکے:(پهٔ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړېدونکی- مؤنث پړېدونکې- وګورئ پړېدل-

پړېدهٔ:(پ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پړېدل-

پړېدهٔ:(پهٔ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پړېدل-

پړی:(پ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ګټو، خښتو، کاڼو يا خاورې پهٔ ترتيب سره جوړه شوې دلۍ يا انبار چې مختلف ځايونو کښې مختلف ورډوالے، پلنوالے او بلندی لری- (۲)دَ غلې دَ بورو انبار- (۲)پوړی- (عاميانه)-

پُړی:(پ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پوټۍ- (۲)خلته- کځوړی- کځوړه- ګوتی- (۲)دَ کاغذ نه جوړه شوې لفافه چې پکښې سودا وغېره ورکېدے شی-

پړی پړی:(پ-ړی-پ-ړی)اسم- قطار قطار- سر پهٔ سر- پهٔ منظم طريقې سره-

پړے:(پهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ مېزرۍ، سپښو، وښو، لوښې، پلاسټک، منجو، سڼو يا داسې نورو ځيزونو نه غښتلے شوے مزے- بدريږه- رسی- بياسته- جمع پړی-

پز:(پز)اسم صوت- پړ- پر- تز- ټپز- ګوز-

پز پړېکړے:(پز-پړې-کهٔ-ړے)اسم صفت- (۱)پوز پړېکړے- (۲)بې حيا- بې شرم- (۲)شرمېدلے- بې عزته شوے- جمع پز پړېکړی- مؤنث پز پړېکړې-

پزغمے:(پز-غه-مے)اسم- واحد- مذکر- چارګل- مېخکے- مېخکه- خلے- ټپکه- دَ پوزې يو پسول- جمع پزغمی-

پزنول:(پز-ن-ول)مصدر متعدی- چيت پيت کول- چخنی کول-

پزنولے:(پز-ن-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پزنولی- مؤنث پزنولې- وګورئ پزنول-

پزنون:(پز-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ پزنول-

پزنونګ:(پز-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پزنول-

پزنونه:(پز-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پزنول-

پزول ۱:(پ-زه-ول)مصدر متعدی- ويرول- بيرول- ډارول-

پزول ۲:(پ-زه-ول)مصدر- (۱)پز وهل- پهٔ نشتر وينه اېستل- څېرل- (۲)غول- بدکاری کول- (عاميانه)-

پزولے:(پ-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پزولی- مؤنث پزولې- وګورئ پزول ۱-

پزولے:(پ-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پزولی- مؤنث پزولې- وګورئ پزول ۲-

پزون:(پ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۱-

پزون:(پ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۲-

پزونګ:(پ-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۱-

پزونګ:(پ-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۲-

پزونه:(پ-زه-وهٔ-ن)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۱-

پزونه:(پ-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پزول ۲-

پزونے:(پ-زه-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پزونی- مؤنث پزونې- وګورئ پزول ۱-

پزونے:(پَ-زه-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پزونی- مؤنث پزونې- وګورئ پزول ۲-

پزونے:(پَ-زُو-نے)اسم- واحد- مذکر- پزوهونے- دَ زخم څیرلو آله- نشتر- الماس-

پزومل:(پز-وَ-مَل)مصدر- پزول- پژومل- شلول- څیرې کول- دَ دانې یا بل کوم نوژن زخم پۀ نشتر څیرل-

پزوملے:(پز-وَ-مۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پزوملی- مؤنث پزوملې- وګورئ پزومل-

پزومنه:(پز-و-مۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پزومل-

پزومونکے:(پز-وَ-مُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پزومونکی- مؤنث پزومونکې- وګورئ پزومل-

پزه:(پۀ-زه)اسم- واحد- مؤنث- پوزه- سونړه-

پزی:(پَ-زی)اسمِ صفت- دَ پُوزی سره متعلق- دَ پُوزی نه جوړ شوے-

پزېدل ۱:(پَ-زې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)خُوښېدل- خټکېدل- پښېدل- خوښ خوړل- (۲)ژوبل کېدل-

پزېدل ۲:(پۀ-زې-دَل)مصدرِ لازم- تړېدل- تېزونه اچول- پزېز کول- (افغانستان)-

پزېدلے:(پَ-زې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پزېدلی- مؤنث پزېدلې- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدلے:(پۀ-زې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پزېدلی- مؤنث پزېدلې- وګورئ پزېدل ۲-

پزېدن:(پَ-زې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدن:(پَ-زې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۲-

پزېدنګ:(پَ-زې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدنګ:(پَ-زې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۲-

پزېدنه:(پَ-زې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدنه:(پَ-زې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پزېدل ۲-

پزېدونکے:(پَ-زې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پزېدونکی- مؤنث پزېدونکې- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدونکے:(پَ-زې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پزېدونکی- مؤنث پزېدونکې- وګورئ پزېدل ۲-

پزېدۀ:(پَ-زې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پزېدل ۱-

پزېدۀ:(پَ-زې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پزېدل ۲-

پزے:(پَ-زے)اسم- بوڼیں- بوئ- وړم-

پژاوه:(پَ-ژا-وه)اسم- واحد- مؤنث- پژه- خون- دَ کلال دَ کچه خاورینو ... و دَ پخولو بټۍ- جمع پژاوې-

پژرکے:(پَ-ژر-کے)اسمِ صفت- (۱)قهرژن- غضب ناک- لۀ غصې ډک- حملې ته تیار- (۲)خفه- (۳)ژر خفه کېدونکے- جمع پژرکی-

پژمرده:(پژ-مُر-ده)اسمِ صفت- واحد- مذکر- مړژواندے- خفه- مړسپن- جینجړ- مړغېژن- مړغوژن- (م- فارسی)-

پژواک:(پژ-واک)اسم- واحد- مذکر- دَ یو کل نوم- جمع پژواکُونه-

پژوال:(پژ-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)خادم- نوکر- (۲)خوشامندګر- جمع پژوالان-

پژوالی:(پژ-وا-لی)اسم- دَ پژوال جوړېدو حالت- وګورئ پژوال-

پژه:(پَ-ژه)اسم- واحد- مؤنث- پژاوه- خون- دَ کُلال بټۍ- جمع پژې-

پـژے:(پـۀ-ژے)اسم- واحـد- مـذکـر- جُـثـه- انـدام- قـواره- جـمع پـژی- (افغانستان)-

پېږدل:(پېږ-دَل)مصدر- پېړل- تراشل- توږل- تراشول- تروشل- (عامیانه)-

پېړل:(پَ-ړَل)مصدر- تراشل- پېږدل- توږل- تراشول- تروشول-

پېړلے:(پَ-ړۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پېړلی- مؤنث پېړلې- وګورئ پېړل-

پېړنه:(پَ-ړۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پېړل-

پېړونکے:(پَ-ړُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پېړونکی- مؤنث پېړونکې- وګورئ پېړل-

پېړوے:(پېړ-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ تنستې سر او پښو ته لګېدلے لرګے- جمع پېړوی- (افغانستان)-

پېړے:(پۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سکه- وجود- څېره- بشره- مُشاده- (۲)لېچه- لېڅه- دَ لاس دَ ګُتو نه تر څنګلې پورې حصه- جمع پېړی-

پس:(پَس)اسمِ صوت- (۱)معمولی او کمزورے اواز- نرے اواز- (۲)دَ هوا دَ خارجېدو اواز- (۳)پُسکی- پوسکی- پسکه-

پس:(پَس)حرف- (۱)بیا- نو- وروستو- (م- فارسی)-

پس انداز:(پَس-اَن-داز)اسم- باقی- بچت- وروستو پاتې-

پسات:(پَ-سات)اسم- واحد- مذکر- فساد- شر- جمع پساتونه- (کول/جوړول مصدرونه)- (م- عربی فساد)-

پساتنه:(پَ-سا-تۀ-نه)اسمِ صفت- دَ "پساتی" مؤنث- فسادی ښځه- جمع پساتنې-

پساتی:(پَ-سا-تی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- فسادی- بد سړے- وران سړے- فساد جوړونکے- جګړمار- جمع پساتیان- (م- فسادی- فارسی)-

پساره:(پَ-سا-ره)اسم- دَ "پسور" مغیّره حالت-

پساری:(پَ-سا-ری)اسم- واحد- مذکر- پنساری- دَ دوائی دَ پاره دَ جاړو بوټو خرڅونکے- پرچون فروش- جمع پساریان- (م- هندی)-

پسالۀ:(پَسا-لۀ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پسولۀ" مغیّره حالت- کالے- کاڼه-

ی" (څی-رل)، ې"(مې-ره-وِل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پسالۀ:(پسا-لۀ)دَ "پسلولل" نه ماضی- (خوشحال بابا)-

پسان:(پ-سان)اسم- واحد- مذکر- بلور- دَ بلور کاڼے- نوزے- دَ څرخ کاڼے- جمع پسانونه- (افغانستان)-

پساؤ:(پ-ساؤ)اسم- (۱)پاتې شوی ښوروا- کنوبے- (۲)کنکخرے- کنکخرے- گندخرے- (۳)هغه زمکه چې آخر کښې پرته وی او لۀ ټولو وروستو اُبۀ کیږی- (۴)هغه اُبۀ چې جامې پکښې وینځلے شی او بیا پکښې نورې جامې خوشتې شی-

پسانی:(پ-سا-نی)اسم- (۱)دَ اوړولو یا مېده کولو کار- (۲)دَ اوړولو مزدوری- جمع پسانی- (م- هندی)-

پسپا:(پس-پا)صفت- پۀ ماتې- (م- فارسی)-

پسپائی:(پس-پا-ئی)اسم- دَ پسپا کېدو حالت- شکست- پۀ جنگ کښې وروستو کېدنه- (م- فارسی)-

پسِ پرده:(پ-سِ-پر-ده)صفت- د پردې شا ته- پنا- پټ- چپ پۀ چپه- پۀ چپه خُلۀ- (م- فارسی)-

پس پس:(پس-پس)اسم- واحد- مذکر- پُس پُس- دَ چا سره پۀ غوږ کښې پټې پټې خبرې-

پس پسے:(پس-پۀ-سے)متعلق فعل- پسې پسې- وروستو وروستو- زرپسې-

پس پسے:(پس-پۀ-سے)اسم- واحد- مذکر- پس پس- غوږلوڅی- دَ شونډو پۀ سر پټې پټې خبرې- پۀ غوږ کښې پټې خبرې- پسېدنه- جمع پس پسی-

پست:(پست)اسمِ صفت- (۱)ښکته- ټیټ- لاندې- (۲)ذلیل- کمینه- پربوتے- (م- فارسی)-

پستان:(پس-تان)اسم- جمع- مؤنث- دَ ښځې سینه- دَ تی سر- (م- فارسی)-

پستاندار:(پس-تان-دار)اسمِ صفت- تی لرونکې- پئ ورکونکې- (م- فارسی)-

پستکی:(پس-ت-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پستوکی- پوڅکی- (۲)نرم و نازک- (۳)دَ مینې پۀ ډول بچی ته ورنیلے کیږی- (افغانستان)-

پستنه:(پس-ت-نه)متعلق فعل- (۱)واپس- واپسی- (۲)بیرته گرځېدنه- شا ته- (۳)باقی- تے- الټی- کانګې- (افغانستان)-

پستو:(پس-تو)اسم- واحد- مؤنث- پۀ کمره کښې جوړه هغه بله کمره چې بکسونه پکښې اېښوے شی- صندوق خانه-

پستو:(پس-تُو)اسم- واحد- مذکر- پسخانه- پس خونه- دَ بادشاه هغه سامان چې دَ دوی دَ روانېدو نه پس وړلے کیږی- جمع پستوګان-

پستوالے:(پست-وا-لے)اسم- (۱)پوستوالے- نرموالے- (۲)لاندې والے- ټیټوالے- جمع پستوالی-

پستور:(پس-ت-ور)اسم- واحد- مذکر- پونه- نرم باران- نری څاڅکی- ښورمک- نرمه شبکره- پشم- پسته وور- پوست وور- (م- بسته- نرم (مؤنث)- وور- باران)-

پستورکې:(پست-ور-کې)اسم- واحد- مؤنث- دَ پستورکی مؤنث- وګورئ پستورکے-

پستورکے:(پست-ور-کے)اسم- واحد- مذکر- نرمه او پسته وړی لرونکے کږ- مؤنث پستورکې-

پستوړۀ:(پس-تو-ړۀ)اسم- جمع- مذکر- پاستۀ اوړۀ- ترمېده- مندیه اوړۀ- مېده اوړۀ- (دَ پاستۀ اوړۀ مخفّف)-

پستوکے:(پس-تو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ پستکی- جمع پستوکی- (۲)دَ پوست اسم تصغیر- ډېر نرم-

پستول ۱:(پس-تول)اسم- واحد- مذکر- تماچه- هغه تماچه چې ګاټے یا څرخ نۀ لری- (م- انګریزی)-

پستول ۲:(پس-ت-ول)مصدرِ متعدی- (۱)نرمول- (۲)مېده کول- (۳)ړبول- ښۀ وهل- ټکول-

پستون:(پس-ت-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پستول ۲-

پستونکے:(پس-ت-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پستونکی- مؤنث پستونکې- وګورئ پستول ۲-

پستونګ:(پس-ت-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پستول ۲-

پستونه:(پس-ت-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پستول ۲-

پستونے:(پس-ت-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پستونی- مؤنث پستونې- وګورئ پستول ۲-

پستوونے:(پس-ت-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- نرم لرګی لرونکې وُنه چې دَ لیندو جوړولو دَ پاره پکارولے شي-

پسته:(پس-ته)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ پوست مؤنث- نرمه- ملائمه-

پسته:(پس-ته)متعلق فعل- وروستو- بیا- بل وار- بل ځل-

پسته:(پس-ته)اسم- دَ پنډی غوښه-

پسته:(پس-ته)حرف- دَ اس دَ وروستو کولو دَ پاره استعمالېدونکے تورے- بچ شه- (افغانستان)-

پسته:(پس-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ مغربی اېشیا پۀ ملکونو کښې کېدونکې دَ بادام پۀ شان یوه وړه وُنه او دَ هغې مېوه- نباتاتی نوم پټا شیا وېرا- (م- فارسی- س- اطالوی، لاطینی او یونانی)-

پسته وور:(پس-ته-وور)اسم- وګورئ پستور-

پستی:(پس-تی)اسم- مؤنث- (۱)ذلت- لاندې والے- ښکته والے- (۲)ذلیل توب- جمع پستې- (م- فارسی)-

پستې:(پس-تې)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ ژبې آخر کښې حلق نه خوړنده غوښه- کنګی- حلقی- الکی- کنکی- ژبی- وړه ژبه-

پستېدل:(پس-تې-دل)مصدرِ لازم- (۱)نرمېدل- مېده کېدل- (۲)وهلے کېدل- ړبېدل- (۳)خبرې ته راضی کېدل- خبرې ته غاړه اېښول- (۴)غصه سړېدل-

پستېدن:(پس-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پستېدل-

پستېدنګ:(پس-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پستېدل-

پستېدونکے:(پس-تې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پستېدونکی-

مؤنث پستېدونکې- وګورئ پستېدل-
پستېدهٔ:(پس-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پستېدل-
پستې:(پ-س-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بازیګره- بازیګړه کوتره-
پسخاک:(پس-خاک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پخساک-
پسخاکی:(پس-خا-کی)اسم- د پسخاک سره متعلق-
پسخانه:(پس-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پستو- جمع پسخانې-
پسخاوه:(پس-خا-وه)اسم صفت- خټبېل- کړلے- د یشبدلی او خوښېدلی څیز نه ابستې اُبهٔ- پساوه-
پسخند:(پس-خند)اسم- واحد- مذکر- پیشاړه- ملنډه- پېچموزه- ټوقه- (م- فارسی)-
پسخندے:(پس-خن-دے)اسم فاعل- واحد- مذکر- پیشاړې کونکے- ټوقې کونکے- رښخند- ټوقمار- جمع پسخندیان- مؤنث پسخنده- جمع مؤنث پسخندیانې-
پس خورده:(پس-خور-ده)اسم- (۱)پاتې شوے خوراک- پاتې شونے- جوټه- (۲)کنکر- کنکړ- (م- فارسی)-
پسخول:(پس-خول)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اربې د خلې بوره- (۲)پوګ-
پسخول:(پس-خ-ول)مصدر- وګورئ پخسول-
پسخون:(پس-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پخسول-
پسخونګ:(پس-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پخسول-
پسخونه:(پس-خو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پستو-
پسخونه:(پس-خه-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پسخول-
پسخه:(پس-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پخسه-
پسخېدل:(پس-خې-دل)مصدر لازم- وګورئ پخسېدل-
پسخېدن:(پس-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسخېدل-
پسخېدنګ:(پس-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسخېدل-
پسخېدنه:(پس-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسخېدل-
پسخېدونکے:(پس-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسخېدونکی- مؤنث پسخېدونکې- وګورئ پسخېدل-
پسخېدهٔ:(پس-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پسخېدل-
پسر:(پ-سر)اسم- واحد- مذکر- ځوئ- زوئ- (م- فارسی)-
پسر:(پ-سر)اسم- وروستو کېدنه- وعده خلاف کېدنه- (کېدل مصدر)-
پسرلنے:(پسر-ل-نے)اسم صفت- د پسرلی یا سپرلی سره تعلق لرونکے- (افغانستان)-
پسرلے:(پ-سر-لے)اسم- واحد- مذکر- سپرلے- بهار- بُهار- د ګلونو موسم- ځوړمنے- د ژمی او د اوړی تر منځه د کال هغه ځلورمه حصه چې پکښې ونې بوټی وغېره زرغنېږی- جمع پسرلی-

پسرو:(پس-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېرو- پسې تلونکے- وروستو تلونکے- خادم- نوکر- مرید- تابع- پېروکار- (م- فارسی)- (۲)غېبت- (افغانستان)- جمع پسروان-
پسرور:(پس-ر-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- پلن- چې عرض ئې زیات وی- سورور- پسور ور- (افغانستان)-
پسرول:(پ-س-ر-ول)مصدر متعدی- د سر د پاسه د لباس پهٔ ډول ایښول-
پسروونے(پ-س-ره-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- پړونے- څادر- غلاف- کتمې- شال- سدری- لوپټه- هغه ستر څادر چې زنانه ئې پسروی- جمع پسروونی-
پسروی:(پس-ر-وی)اسم- مؤنث- تابعداری- تقلید- د پېروکار جوړېدو حالت- (م- فارسی)-
پس شاه:(پ-سې-شا)متعلق فعل- وګورئ پسې شا-
پسکاوڼ:(پس-کا-وڼ)اسم صفت- (۱)پوسکاوڼ- پُسکن- هغه څوک چې زیاتې پُسکی اچوی- پُسکڼ- (۲)وړپل- بُزدل- مؤنث پسکاوڼه- جمع مؤنث پسکاوڼې-
پسکاوڼه:(پس-کا-وهٔ-ڼه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د "پسکاوڼ" مؤنث- وګورئ پسکاوڼ-
پسکن:(پس-کن)اسم صفت- وګورئ پسکاوڼ-
پسکڼ:(پس-کڼ)اسم صفت- وګورئ پُسکاوڼ- مؤنث پُسکڼه- جمع مؤنث پُسکڼې-
پسکورے:(پس-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- پیسکورے- وړوکے پسهٔ- جمع پسکوری-
پسکه:(پس-که)اسم- واحد- مؤنث- جزګی- پوسکی- پسکی- ټس- پس- جمع پسکې-
پسکه:(پس-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړسته بېدی- وړسته- (۲)هر ښځینه وروست څیز- (افغانستان)-
پسکې:(پس-کې)اسم- جمع- مؤنث- غوږلوګی- پټې پټې خبرې- پس پس-
پسکی:(پس-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوسکی- پسکه- هغه هوا چې د کېډې نه د مقعد پهٔ لار بغېر لهٔ اوازه خارجیږی-
پسل:(پ-سل)اسم- واحد- مذکر- فصل- (۱)پېداوار- جمع پسلونه- (۲)راوړل- زغمل- وړل-
پسماندګی:(پس-مان-ده-ګی)اسم- د پسمانده کېدو حالت- وګورئ پسمانده- (م- فارسی)-
پسمانده:(پس-مان-ده)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- وارث- میراث خور- میرات خور- د مړی اولاد- جمع پسماندګان- (م- فارسی)-
پسمانده:(پس-مان-ده)اسم صفت- (۱)وروستو پاتې- د ترقی نه شا ته پاتې- (۲)بچت- باقی پاتې شوے- (م- فارسی)-
پس مرګی:(پس-مر-ګی)متعلق فعل/صفت- (۱)د پلار لهٔ مرګه پس پېدا

"ی" (ښی-رل)، "ي"(هي-ره-ول)، "ى"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

شوے- (۲)لۀ مرګه پس-

پس منظر :(پس-من-ظر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ منظر شا ته موجود خو پۀ نظر نۀ راتلونکے- (۲)دَ یوې واقعې اصل محرک او علت چې ښکارۀ نۀ ښکاري- (م- فارسي)-

پسند :(پسند)اسم صفت- خوښ- غوره- (م- فارسي)-

پسندل:(پسن-دل)مصدر- غوره کول- خوښول- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندلے :(پسن-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پسندلي- مؤنث پسندلې- وګورئ پسندل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندنه:(پسن-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسندل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندول:(پسن-دَ-وَل)مصدر- پسندل- غوره کول- خوښول- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندونکے :(پسن-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسندونکي- مؤنث پسندونکې- وګورئ پسندول- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندونه:(پسن-ده-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسندول- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندونے:(پسن-ده-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسندوني- مؤنث پسندونې- وګورئ پسندول- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسنده:(پ-سن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوښې وړه پارچه چې لړه لړه وټکولے شي او بیا غوړو کښې سره شي- جمع پسندې-

پسنده:(پسن-ده)اسم صفت- خوښه- غوره- قبوله-

پسندی:(پسن-دی)اسم صفت- خوښه- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندیده:(پ-سن-دی-ده)اسم صفت- خوښ- عزیز- مرغوب- محبوب- (م- فارسي)-

پسندېدل:(پسن-دې-دل)مصدر لازم- خوښېدل- پسند کېدل- منتخبېدل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندېدن:(پسن-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسندېدل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندېدنه:(پسن-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسندېدل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندېدونکے:(پسن-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسندېدونکي- مؤنث پسندېدونکې- وګورئ پسندېدل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندېدۀ:(پسن-دې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پسندېدل- (دَ فارسي پښتو مرکب)-

پسندے:(پسن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپښتو لوبه- دَ بېړيو لوبه-

پسنېدل:(پس-نې-دل)مصدر لازم- پس پس کول- ورو ورو خبرې کول- پټ غږېدل- غوړی غوړی کېدل- (افغانستان)-

پسنېدن:(پس-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسنېدل-

پسنېدنګ:(پس-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسنېدل-

پسنېدنه:(پس-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسنېدل-

پسنېدونکے:(پس-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسنېدونکي- مؤنث پسنېدونکې- وګورئ پسنېدل-

پسنېدۀ:(پس-نې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پسنېدل-

پسو :(پ-سو)حرف- پۀ څو- پڅو- (متروک)-

پسوا:(پس-وا)متعلق فعل- پښې شا- پشلا- پسې شا- شا ته- (افغانستان)-

پس و پېش:(پ-سو-پېش)اسم- (۱)انه بانه- بهانه- ډیل- (۲)وړاندې وروستو-

پسوتل:(پسو-تل)مصدر- رسېدل-

پسوتلے:(پسو-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پسوتلي- مؤنث پسوتلې- وګورئ پسوتل-

پسوتن:(پسو-تن)حاصل مصدر- وګورئ پسوتل-

پسوتنګ:(پسو-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسوتل-

پسوتنه:(پسو-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسوتل-

پسوتونکے:(پسو-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسوتونکي- مؤنث پسوتونکې- وګورئ پسوتل-

پسور :(پسور)اسم- واحد- مذکر- (۱)بر- سور- عرض- پلنوالے- (۲)پاټ- رخت- موده-

پسوروَر :(پسو-ر-وَر)صفت- پلن- سوروَر- پسرور-

پسوروړے :(پسو-ر-وۀ-ړے)صفت- خوروور- تس نس- جمع پسوروړي-

پسوکے :(پسو-کے)اسم تصغیر- وړوکے پسۀ- جمع پسوکي-

پسول:(پسول)اسم- واحد- مذکر- کانړه- کالے- جمع پسولونه/پسالۀ-

پسول:(پ-سه-وَل)مصدر متعدي- څکول- لۀ چیلمه زیات لوګے ایستل- پۀ سیګرټ، چیلم او پائپ باندې دَ څروسکو جوړول- (افغانستان)-

پسولل:(پسو-لل)مصدر متعدي- سینګارول- ښائسته کول- پړولی کول- کالی ور اچول- (افغانستان)-

پسوللے :(پسو-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پسوللي- مؤنث پسوللې- وګورئ پسولل-

پسولنه:(پسو-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسوال-

پسولول:(پسو-لَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)پسولل- کالی وراغستل- (۲)پړولی کول- ښائسته کول-

پسولونکے :(پسو-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسولونکي- مؤنث پسولونکې- وګورئ پسولول-

پسولونه:(پسو-لَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسولول-

پسولېدل:(پسو-لې-دل)مصدر لازم- سینګارېدل- ښائسته کېدل- ښکلے کېدل- (افغانستان)-

پسولېدلے :(پسو-لې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پسولېدلي-

مؤنث پسولېدلې- وګورئ پسولېدل-

پسولېدونکے:(پسو-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسولېدونکي- مؤنث پسولېدونکې- وګورئ پسولېدل-

پسولېدن:(پسو-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسولېدل-

پسولېدنګ:(پسو-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسولېدل-

پسولېدنه:(پسو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسولېدل-

پسولېدهٔ:(پسو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پسولېدل-

پسه:(پ-سه)اسم- واحد- مذکر- هغه ګډ چې جرګې ته ورکولے شي- جمع پسونه-

پسه:(پ-سه)اسم- واحد- مؤنث- درمند کښې جمع کړے شوې کېږی- جمع پسې-

پسه:(پَ-سه)متعلق فعل- پس ته- بيا- پس دَ دې نه- وروستو-

پُسه:(پُ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پسکه يا پُوسکې-

پُسه:(پُ-سه)اسم صفت- ساده- بې عقل- ناپوهه- عاجز- شوده-

پُسه:(پُ-سه)اسم- واحد- مذکر- يو خوندناک خوراک چې دَ مېده کړيو شوو اوړو او خوږو نه تيارولے شي- جمع پسې-

پسهٔ:(پسهٔ)اسم- واحد- مذکر- ګډ- ګېرلے- چېلے- چېرلے-

پسهار:(پس-هار)اسم صوت- پس پسے- پسهارے- پس پس کونه- پهٔ غوږ کښې پُس پُس کونه-

پسهارے:(پُس-ها-رے)اسم صوت- وګورئ پسهار-

پسی:(پَ-سی)اسم صفت- کبرژن- مغرور-

پسين:(پَ-سين)اسم صفت- آخرنے- وروستنے- آخری- (م- فارسی)-

پسينه:(پ-سی-نه)اسم صفت- وروستنے- دمُنينه ضد- دَ خپل وخت نه پس کرلے فصل-

پسيه:(پَ-س-يه)اسم- واحد- مؤنث- پسری- دَ شپون هغه انعام چې دَ وری يا ورغومی پېدا کېدو پهٔ موقع هغهٔ لره دَ مال خاوند ورکوی- (افغانستان)-

پسې:(پَ-سې)حرف جار- ورپسې- وروستو- شا ته-

پسې پسې:(پَ-سې-پَ-سې)اسم- ورپسې- وروستال- اخير- وروستو-

پسې شا:(پَ-سې-شا)متعلق فعل- غيب کښې- غېر موجودګی کښې- (اصل معنیٰ دَ شا (ملا) نه وروستو)-

پسېدل:(پَ-سې-دل)مصدر لازم- پس پس کول- پټې پټې خبرې کول-

پسېدن:(پَ-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسېدل-

پسېدنګ:(پَ-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسېدل-

پسېدنه:(پَ-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسېدل-

پسېدونکے:(پَ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسېدونکی- مؤنث پسېدونکې- وګورئ پسېدل-

پسېدهٔ:(پَ-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پسېدل-

پسېره:(پ-سې-ره)متعلق فعل- (۱)سر بېره پهٔ دې- علاوه لهٔ دې نه- (۲)دَ پاسه- باندې- پر- (افغانستان)-

پسېرېدل:(پَ-سې-رې-دل)مصدر لازم- سربېره کېدل-

پسېرېدن:(پَ-سې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پسېرېدل-

پسېرېدنګ:(پَ-سې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پسېرېدل-

پسېرېدنه:(پَ-سې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پسېرېدل-

پسېرېدونکے:(پَ-سې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پسېرېدونکی- مؤنث پسېرېدونکې- وګورئ پسېرېدل-

پسېرېدهٔ:(پَ-سې-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پسېرېدل-

پسی:(پَ-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پاسی- پانسی- زندی- پهٔ خوږنده مرګ- (۲)دار- سولی- غرغره-

پسے:(پهٔ-سے)اسم- واحد- مذکر- موسی-

پسے:(پَ-سے)اسم- واحد- مذکر- ککړے- پسه- هغه زبرے چې دَ کور دَ خاوند لهٔ خوا شپون ته دَ وری دَ پېدا کېدو پهٔ وخت کښې ورکولے شي- (۲)دَ جينۍ دَ پېدا کېدو پهٔ مناسبت شيريني- جمع پسی-

پُسے:(پُ-سے)اسم- واحد- مذکر- چېلے، چېلی، کډه، سويه او داسې نور څناور-

پش:(پش)اسم- واحد- مذکر- پيش- پشے- پشک- جمع پشان- مؤنث پشه- جمع مؤنث پشې-

پش:(پش)اسم صوت- دَ مار اواز- دَ باد اواز- پشهار- پرش- دَ بولو اواز- پش پشے- پش پش-

پشار:(پَ-شار)اسم- واحد- مذکر- پېروے- ملانی- قيماق- اریاش- رش- قيماغ- جمع پشارونه-

پشاړه:(پَ-شا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وشته- ملنډه- پېچموزه- مسخره- جمع پشاړې (کول/جوړول مصدرونه)-

پش پش:(پش-پش)اسم صوت- وړوکی ماشوم ته دَ موتيازو کولو پهٔ وخت استعمالېدونکے اواز-

پش پش:(پش-پش)اسم صوت- پيش پيش- دَ پيشوګانو دَ رابللو اواز- پشې-

پشت:(پشت)اسم صوت- دَ پيشو دَ شړلو اواز- پشی شه- پشې- پيشې- پشته-

پشت:(پشت)اسم- دَ نيم پخته اُربشو پهٔ مېچن اوړهٔ شوی اوړهٔ-

پشت:(پُشت)اسم- واحد- مذکر- خاندان- نسل- خېل- پېړی-

پشت:(پُشت)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګې پهٔ کېږ کښې دَ اګی ځایَ- (۲)دَ چرګې پهٔ يو مخ اچولې اګی-

پشتاره:(پُش-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بار- (۲)ډېر مقدار- بوج- ډېرے- انبار- دلی- جمع پشتارې- (م- فارسی)-

پشتاره:(پُش-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګلونو ټوکری-

پشت پنا:(پُشتَ-پَ-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ساتونکے- محافظ- ساتندویه- (۲- اسم)دَ لویو خلقو باورچیخانه- (م- فارسی)-

پشت پناهی:(پُشتَ-پَ-نا-هی)اسم- ساتنه- حمایت- مدد- (م- فارسی)-

پشتپی:(پِش-تَ-پی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پشتی پا-

پشتک:(پِش-تک)اسم صفت- واحد- مذکر- پیشاکے- پیشتے- لنډے- دَ وړوکی قد لرونکے-

پشتک:(پِش-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اسونو یوه بیماری- (۲)دَ ماشومانو یوه لوبه-

پشتواره:(پشتَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګلونو ټوکری- پُشتاره-

پشته:(پُش-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکر- بند- ړانګه- دَ سېلابی اُبو دَ مخ نیوی دَ پاره دَ خټو کاڼو جوړه ډېری- (۲)هغه کپړه یا څرمه چې جلد ساز یَې دَ کتاب شا ته لګوی- متوا- وقایه- (۳)ړېره- دَ غرهٔ یا غنډی ړېره-

پشته:(پِش-ته)اسم صوت- دَ پیشو دَ شړلو اواز-

پشته پایه:(پِش-ته-پا-یه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پشتی پا-

پشتي:(پُش-تي)اسم- واحد- مؤنث- ټېک- پیشتي- پوشتي- زوړ دېوال ته دَ مضبوطیا پهٔ غرض وهلے شوے وړوکے دېوال یا ډېره-

پشتي:(پِش-تي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرسته- (۲)یو وړوکے ښکاری سپے-

پشتی پا:(پِش-تی-پا)اسم- دَ پښې هغه حصه چې کُټې ګُتې او ورپسې ګُتې ته مخامخ او لړه غنډې بهر ته راوتې وی- پیشتی پا- پشته پایه- پشتپی-

پشتے:(پِش-تے)اسم- واحد- مذکر- پاپی کک- چینی کک- پسته- یو وړوکے سپین سپے-

پشخل:(پِش-خل)اسم- واحد- مذکر- کنکخرے- کنکخړے- نیزوړے- ګند خرے- دَ سېلاب اُبو راوړے خس و خاشاک-

پشخور:(پَ-شَ-خور)اسم- واحد- مذکر- کلک لرګے لرونکے یوه وُنه چې دَ یوې کُندې ترې جوړیږی-

پشخورکه:(پِش-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یوه غرنیزه وُنه چې مېوه یَې وړه شان وی- جمع پش خورکې-

پشرل:(پِش-رل)اسم- واحد- مذکر- دَ کېږې دوه کلَنے بچے-

پشرلے:(پِش-رهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ چېلۍ وړوکے بچے- بره چېلوکے- جمع پشرلی- مؤنث پشرلی-

پش غوره:(پِش-غوه-ړه)اسم- سپین غوړونه لرونکې چېلۍ-

پشقاب:(پِش-قاب)اسم- واحد- مذکر- پشکاپ- پرچ- غاب- رکېبۍ- مشقاب- نالبکے- لولبېکے-

پشک:(پَ-شک)اسم- واحد- مذکر- سپوږے- پیشک- دَ څرمنې یوه متعدی بیماری-

پشک:(پَ-شک)اسم- واحد- مذکر- ټپوس- ټپس- مُردار خور ټپوس- ګدو- کرکس- کرکس- جمع پشکان-

پشکاپ:(پِش-کاپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پشقاب-

پشکال:(پَ-شَ-کال)اسم- واحد- مذکر- دَ فصلی کال څلورمه میاشت- ساوڼ- بشکال- دَ اوړی دَ بارانونو موسم-

پشکالی:(پَ-شَ-کا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- برساتی- بارانی- دَ باران کوټ-

پشکالے:(پَ-شَ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه مېوه یا فصل چې پشکال کښې رارسی یا کرلے شی- (۲)پهٔ پشکال کښې رېبلی شوی وُچ واښهٔ- (۲)هغه سوررنګے چینجے چې پهٔ پشکال کښې پېدا کیږی او کبان پرې نیولے کیږی-

پشکنړے:(پِش-کن-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ پیشو بچے- پشونګړے- جمع پشکنړی-

پشکه:(پِش-که)اسم- واحد- مؤنث- داره- دَ ابو یا دَ وینې داره- پلپشکه- جمع پشکې-

پشکي:(پِش-کي)اسم- واحد/جمع- مونث- دَ پشکی مؤنث- وګورئ پشکے-

پشکے:(پِش-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم زهرژن مار- جمع پشکی-

پشکے:(پِش-کے)اسم- (۱)نرم دست- (۲)لوئ بول چې لکه دَ اُبو نری وی- جمع پشکی-

پشلا:(پَ-شَ-لا)متعلق فعل- (۱)پشی شا- پهٔ شا- پهٔ غېر موجودګۍ کښې- پسی شا- (۲)پهٔ څټ کښې- (افغانستان)-

پشلره:(پِش-لهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اخنک-

پشلے:(پَ-شهٔ-لے)اسم- دَ تودو مايعاتو دَ کاشوغې پهٔ ذريعه سړونه-

پشم:(پَ-شم)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړی- (۲)پرخه- نرے باران- ښورمک- شوغ- پشمک- (۳)ډېر نازک او نرم وېښتهٔ- (۴)دَ شرمګاه وېښتهٔ- (۵)بې حقیقته سړے- (م- فارسی)-

پشمکه:(پِش-م-که)اسم- واحد- مؤنث- زمی- یو قسم بوټے چې دَ جامو وینځلو دَ پاره پکارولے شی-

پشمنے:(پِش-م-نے)اسم- واحد- مذکر- پړشمے- پېش نمے- چربانګے- جمع پشمنی-

پشمي:(پِش-مي)اسم صفت- وړين- دَ وړی نه جوړ- اونی-

پشمين:(پِش-مين)اسم صفت- پشم لرونکے- نرم- دَ وړی نه جوړ-

پشمينه:(پِش-می-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)پشمی- وړينه- پشم لرونکې- (۲)یوه وړينه جامه-

پشمينه:(پِش-می-نه)اسم- واحد- مؤنث- رېښمينه- پشمی لوپټه چې دَ پاسه پرې نرے نرے پشم یا غونے یا بُر وی-

پشمے:(پِش-مے)اسم- واحد- مذکر- جونګے- دَ اوښ دوه کلَنے بچے- جمع پشمی-

پشندے:(پَ-شن-دے)اسم- واحد- مذکر- بغندے- چورلندے- دَ ماشومانو دَ لوبو یو پرپرکے- جمع پشندی-

پشنګ:(پَ-شنګ)اسم- واحد- مذکر- هغه قچر، اس یا خر چې دَ کاروان پهٔ

سر کښې روان وی- (افغانستان)-

پشنکورے:(پ-شنک-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- د پیشو بچے- پیشنکورے- پیشونګړے-

پشو:(پ-شو)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پیشو- جمع پشوګانې-

پشوا:(پش-وا)حرف جار- پسې شا- پشی شا-

پشواز:(پش-واز)اسم- واحد- مذکر- (۱)خلکی- د لښتی د کډا جامه چې ګلداره وی- (۲)یو قسم قمیص- جمع پشوازونه-

پشوپړانګ:(پ-شو-پړانګ)اسم- واحد- مذکر- پشوپړان- پیشوپړانګ- ځنګلی پیش-

پشوپړی:(پ-شو-پړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- په پنډوس (غنډسکه) کېدونکې د ماشومانو یوه لوبه- (افغانستان)-

پشوخټ:(پ-شو-خټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پیشوخټ- یو خودرو وړوکے بوټے او د ھغه ګل چې زمیندار ئې غوایانو ته غاړه کښې اچوی- (۲)د لوبو یو شے چې لاندینی حصه ئې درنه وی او چې کله ئې په زمکه کیږدی نو نېغ ودریږی- (۲- صفت)- چُست او چالاک ټیمرے سړے-

پشوکی:(پ-شو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د پشوکی مؤنث- وګوری پشوکے ۱- (۲)وګوری پشوکے ۲-

پشوکے:(پ-شو-کے)اسم- واحد- مذکر- نر پیش- پیشوکے- پشنګر- پشکوټے- پشنکورے- د پیش بچے-

پشوکے:(پ-شو-کے)اسم- واحد- مذکر- پیشوکے- په غنمو، شوتلو او ببرز وغیره کښې پیدا کېدونکې حشره- جغبور-

پشول:(پهٔ-ش-ول)مصدر متعدی- پرشول- د مار غصه کول-

پشولمے:(پ-شول-مے)اسم- واحد- مذکر- جینجړ-

پشومپړی:(پ-شوم-پړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړغړغے- انخنج- یوه لوبه چې واړهٔ په پنډوس یو بل ولی-

پشونګړے:(پ-شونګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پیشو بچے- (۲)وړوکے ځیز-

پشه:(پهٔ-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیشو- پشی- جمع پشې- (۲- اسم صوت)پشې- پشتکې- پیشتې- پشتې-

پشه:(پ-شه)اسم- واحد- مؤنث- زمے- توکم- تپه- ډله- قام- ټولے- فرقه- جمع پشې-

پشه:(پ-شه)اسم- واحد- مؤنث- پشک-

پشه بند:(پ-شه-بند)اسم- واحد- مذکر- مچردانی- منګس خانه- پشه خانه- هغه جالی چې د کټ یا چپرکټ د پاسه د کوټې په شکل جوړیږی چې د ماشو د ننوتلو مخه ونیسی- (افغانستان)-

پشه خانه:(پ-شه-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پشه بند-

پشه خورکه:(پهٔ-شه-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- ماشی یا مچان خوړونکې یوه مرغۍ-

پشهار:(پ-شه-هار)اسم صوت- د مار یا باد د پش پش اواز- پښهار-

پشی شا:(پهٔ-شی-شا)متعلق فعل- پیشی شا- وګوری پسې شا-

پشیز:(پ-شیز)اسم- واحد- مذکر- وګوری پشیزه-

پشیزه:(پ-شی-زه)اسم- واحد- مؤنث- یوه کم قیمته پخوانی سکه- جمع پشیزې-

پشې:(پهٔ-شی)اسم صوت- د پیشو د شړلو اواز- پیشې- پیشته- پیشتې- پیشتې-

پشې:(پهٔ-شې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- متیازې- (د ماشومانو تورے)-

پشې کنه:(پ-شې-کُ-نه)صفت/متعلق فعل- پیشه کنه- مخ په شا- اپوټه-

پشېدل:(پهٔ-شې-دل)مصدر لازم- پرشېدل- د مار اواز وبستل- د مار روانېدل-

پشېدن:(پهٔ-شې-دن)حاصل مصدر- وګوری پشېدل-

پشېدنګ:(پهٔ-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری پشېدل-

پشېدنه:(پهٔ-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری پشېدل-

پشېدونکے:(پهٔ-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پشېدونکی- مؤنث پشېدونکې- وګوری پشېدل-

پشېدهٔ:(پهٔ-شې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوری پشېدل-

پشېرلے:(پهٔ-شېر-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوری پشرلے-

پشېره:(پ-شې-ره)اسم- واحد- مؤنث- یوه ډېره کم قیمته پخوانی سکه- پشیزه- (م- فارسی)-

پښی:(پ-ښی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پښه- پیښی- سپیښو- پښکی- یو قسم چینجے چې خارښت لګوی-

پښی:(پ-ښی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه غنم، چڼې چې په اور کښې نینې کیږی- تراړه- ډاړه- الوی- (افغانستان)-

پښے:(پ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وړوکی او غټ شان غوړونه لرونکے کړ-

پښے:(پ-ښے)اسم- واحد- مذکر- د کاڼو په ذریعه د دوو ماشومانو تر مېنځه کېدونکې لوبه- جمع پښی-

پښے:(پ-ښے)اسم- واحد- مذکر- پښت- پښت- پښ- پېړی- قبیله- خاندان- جمع پښی-

پښ:(پښ)اسم- واحد- مذکر- لوهار- اینګر- پش- جمع پښان-

پښ:(پښ)اسم صوت- پش- د مار یا د هوا د چلېدو اواز-

پښانګه:(پ-ښانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- د مشک پښه- د غړکې پښې-

پښاوندے:(پښا-ون-دے)اسم- واحد- مذکر- پښوندے، پښندے- د ځناور د پښې تړلو پړے یا رسی- جمع پښاوندی-

پښاوے:(پ-ښا-وے)اسم- خبره پښونه- مضبوطیا-

پښبني:(پښ-ب-نی)اسم- واحد- مؤنث- د ځرمنې نه جوړه بنی چې لوهار، اینګر ئې په خپل دکان کښې د اور تېزولو د پاره استعمالوی- (افغانستان)-

ئ (ځی-رل)، ې (ھې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

پښ پښے:(پښ-پۀ-ښے)اسم صفت- هغه سړے چې اواز يې ناست وی- جمع پښ پښی- مؤنث پښ پښې- جمع مؤنث پښ پښې-

پښت:(پښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)ستو- ستوان- نيني شوی جوار يا غنم چې اوړۀ کړے شي او بيا ورسره ګړه ګډه کړے شي- (۲)اوړۀ کړے توت- (افغانستان)-

پښت:(پُښت)اسم- واحد- مذکر- خاندان- نسل- پېړی- پشت- خېل- ټبر- اصل- پشه- نسل- ريشه-

پښتانۀ:(پښ-تا-نۀ)اسم- جمع- مذکر- د پښتون جمع- د "د"، "لۀ" او "پۀ" نه وروستو د پښتون مغيره حالت لکه د پښتانۀ-

پښت پۀ پښت:(پښت-پۀ-پښت)اسم (مرکب)- پُش پۀ پُش- پېړی پۀ پېړی- پُشت پۀ پُشت-

پښتل:(پښ-تَل)مصدر- تپوس کول- سوال کول-

پښتلے:(پښ-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پُښتلی- مؤنث پُښتلې- وګوره پښتل-

پښتنواله:(پښ-تَن-وا-له)اسم- مؤنث- (۱)پښتونواله- پښتونوالی- د پښتنو دود دستور- (۲)غېرت- (۳)وفاداری- (۴)د پښتنو ضابطه اخلاق-

پښتنوالے:(پښ-تَن-وا-لے)اسم صفت- پښتونولي- وګوره پښتنواله-

پښتنه:(پښ-تَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د پښتون مؤنث- پښتنه ښځه-

پښتنه:(پښ-تۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- تپوس- اجازت- جمع پښتنې-

پښتنی:(پښ-تَ-نی)اسم صفت- د "پښتون" د شان سره سم- د "پښتون" متعلق- (نوے لفظ)-

پښتو:(پښ-تو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پښتو ژبه- (۲)ننګ- غېرت- (۳)د پښتو دود دستور- (۴)پښتنواله-

پښتوب:(پښ-توب)اسم- د لوماری کار- پښګيرت- پښګيری-

پښتورکے:(پښ-تَ-وَر-کے)اسم- واحد- مذکر- ګرده- بډوکے- هغه اندام چې تشې متيازې ترې پوکنی ته ځی-

پښتورکے:(پښ-ته-ور-کے)اسم- واحد- مذکر- د بادام پۀ شان ميوه نيونکې يوه غړنيزه ونه- جمع پښتورکي-

پښتو ژبے:(پښ-تو-ژۀ-بے)اسم- واحد- مذکر- پښتو ويونکے- هغه څوک چې پښتو وائی-

پښتون:(پښ-تون)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پښتانۀ لۀ نسله- د "پښتون" قام يو غړے- (۲)پښتون قوم- (۳)غېرتی- د ښو اخلاقو خاوند- د ننګ او پت خاوند- (۴)جمع پښتانۀ-

پښتونخا:(پښ-تون-خا)اسم- واحد- مؤنث- پښتونخوا- د پښتنو سيمه- د پښتنو د وسېدو ځاے-

پښتونخوا:(پښ-تون-خوا)اسم- واحد- مؤنث- وګوره پښتونخا-

پښتونګلوی:(پښ-تون-ګل-وی)اسم- پښتونولي- پښتونواله- پښتنواله- د پښتنو دود دستور-

پښتونواله:(پښ-تون-وا-له)اسم- وګوره پښتنواله-

پښتونولي:(پښ-تون-و-لي)اسم صفت- وګوره پښتونګلوی-

پښته:(پښ-ته)اسم- مؤنث- (۱)ډېره وچه زمکه- (۲)د انګورو د تاکو پښتې- د پالېزه پښتې- هغه زمکه چې د انګورو پۀ باغ او يا د پالېزه د وجود پۀ منځ کښې واقع وی- جمع پښتې-

پښتې:(پښ-تې)اسم- جمع- مذکر- چونډه- چونډکه- د ښځو هغه وېښتۀ چې د څړی پۀ شان وی-

پښتې:(پښ-تې)اسم- دريافت- امتحان- باز پرسی-

پښتېدل:(پښ-تې-دَل)لازمی/متعدی مصدر- پښتنه کول- تحقيق کول- سوال کول- پښتل- د څۀ امر پۀ باره کښې لۀ چا تحقيق کول-

پښتېدلے:(پښ-تې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پښتېدلی- مؤنث پښتېدلې- وګوره پښتېدل-

پښتېدنه:(پښ-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګوره پښتېدل-

پښتېدۀ:(پښ-تې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګوره پښتېدل-

پښتې:(پښ-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)اړخ- (۲)پړه-

پښتې:(پښ-تې)اسم- جمع- مؤنث- هغه هډوکی چې د سينې پنجره يې جوړه کړې ده-

پښتې:(پښ-تې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)پښته- وقايه- کايه- کانټې- (۲)د ځنګ بالښت- تکيه- (افغانستان)-

پښکے:(پښ-کے)اسم صوت- د مار، بنی، هوا او يا د داسې نورو ځيزونو اواز-

پښګيرت:(پښ-ګی-رَت)اسم- وګوره پښتوب-

پښګيری:(پښ-ګی-ری)اسم- وګوره پښتوب-

پُښلے:(پښۀ-لی)اسم- جمع- مؤنث- د څرمنې موزه- ماسی- هغه جرابې چې د څرمنې پوښ وراچولے شوے وی- (افغانستان)-

پښلے:(پ-ښ-لے)اسم- واحد- مذکر- پښولے- پېنزيب- جمع پښلې-

پښم:(پښم)اسم- پامال شوے- د پښو لاندې چخښی کړے شوے- چختاړ شوے- رسويلے شوے- سوريلے شوے- (افغانستان)-

پښمار:(پښ-مار)اسم- واحد- مذکر- دمګر- بنی وهونکے- د لومار بنی ته باد ورکونکے-

پښنځ:(پښنځ)اسم- پامال- رسويلے- چخښی کړے- (افغانستان)-

پښنختوب:(پښنخ-توب)اسم- پائمالی- پښنختيا- پښنخوالے- چخښی توب- (افغانستان)-

پښنختيا:(پښنخ-تيا)اسم- وګوره پښنختوب-

پښنخل:(پښن-خَل)مصدر- رسويل- پائمالول- پامالول- د پښو لاندې چخښی کول- (افغانستان)-

پښنخلے:(پښن-خۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پښنخلی- مؤنث

پښنځلې- وګورئ پښنځل-

پښنځن:(پښن-ځن)حاصلِ مصدر- وګورئ پښنځل-

پښنځنه:(پښن-ځهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښنځل-

پښنځوالے:(پښنځ-وا-لے)اسم- وګورئ پښنختوب-

پښنځونکے:(پښن-ځ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښنځونکي- مؤنث پښنځونکې- وګورئ پښنځول-

پښنځېدل:(پښن-ځې-دل)مصدرِ لازم- دَ زمکې سره اوارېدل- رسوېل- چخښې کېدل-

پښنځېدلے:(پښن-ځې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پښنځېدلي- مؤنث پښنځېدلې- وګورئ پښنځېدل-

پښنځېدن:(پښن-ځې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پښنځېدل-

پښنځېدنه:(پښن-ځې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښنځېدل-

پښنځېدونکے:(پښن-ځې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښنځېدونکي- مؤنث پښنځېدونکې- وګورئ پښنځېدل-

پښنځېدهٔ:(پښن-ځې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پښنځېدل-

پښند:(پښند)اسمِ صفت- (۱)پامال شوے- رسويلے شوے- چخښې کړے شوے- (۲)دَ وړې يا مالوچو پنړت شوې ګنجې- پاغنده-

پښندل:(پښن-دل)مصدرِ لازم- (۱)پامالول- پائمالول- وهل- (۲)وړې پهٔ لښته اشنل- اوشنل-

پښندلے:(پښن-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پښندلي- مؤنث پښندلې- وګورئ پښندل-

پښندن:(پښن-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پښندل-

پښندنګ:(پښن-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښندل-

پښندنه:(پښن-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ پښندل- (۲)سخت وهل- رسوېل-

پښندول:(پښن-دَ-وَل)مصدرِ متعدی- پامالول-

پښندون:(پښن-دَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پښندول-

پښندونکے:(پښن-دَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښندونکي- مؤنث پښندونکې- وګورئ پښندول-

پښندونګ:(پښن-دَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښندول-

پښندونه:(پښن-دَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښندول-

پښندے:(پَ-ښن-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پښوندے- دَ پښو يو کالے- خولنه- (۲)ړوبک- هغه پړے چې دَ څناورو پښې پرې تړلے شي-

پښنګه:(پَ-ښن-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوه ښابښې- دوه غابښې- ړيګور- هغه د لرګی دوه غابښې ستن چې دَ ونې دَ ښاخونو دَ پورته کولو دَ پاره ودرولے کېږي- (افغانستان)-

پښوکي:(پَ-ښو-کي)اسم- جمع- مؤنث- دَ پيټاؤو پهٔ رنګ يو قسم جرابې چې پنجې نهٔ لري- غړی-

پښول:(پُ-ښه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)دَ مار، غوا يا داسې بل څهٔ څناور نه دَ پښ پښ اواز اېستل- پرشول- (۲)دَ لوهار دَ بټې نه باد اېستل-

پښولے:(پَ-ښه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پښولي- مؤنث پښولې- وګورئ پښول-

پښون:(پَ-ښه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پښول-

پښوندے:(پښ-ون-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پښندے- جمع پښوندي-

پښونکے:(پَ-ښه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښونکي- مؤنث پښونکې- وګورئ پښول-

پښونګ:(پَ-ښه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښول-

پښونه:(پَ-ښه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښول-

پښويه:(پهٔ-ښو-يه)متعلق فعل- (۱)دَ "پهٔ" او "ښويه" مرکب- دَ "پهٔ اېخې" ضد- (۲)دَ قرآن کريم روانه لُستنه- (۳)ګرامر- صر و نحو- (افغانستان)-

پښه:(پښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښپه- دَ بدن هغه حصه چې ګرځېدل پرې کېږي- (۲)دَ هر څيز دَ تکيې يا اړې لګولو حصه لکه دَ مېز پښه- (۳)دَ قبيلې يا خاندان يوه څانګه يا حصه- جمع پښې-

پښه:(پهٔ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- اهنګره- اينګړه- دَ پښ مؤنث- جمع پښې-

پښه ارتون:(پښه-اَر-تون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پښه اَرته-

پښه ارته:(پښه-اَر-ته)اسم- واحد- مؤنث- پښې ارته- پښه ارتون- پښه ارتي- دَ پښتنو هغه دستور چې پکښې دَ چنغلې دَ کور لهٔ خوا دَ چنغول کور ته تحفه ځي-

پښه ارتي:(پښه-ار-تي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پښه ارته-

پښه بند:(پښه-بند)اسم- واحد- مذکر- دَ ښځو يو کالے چې غمی لري او پهٔ پښو کولے شي- عاميانه قرأت دَ پاره وګورئ خپه بند-

پښه سورے:(پښه-سو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ پښتنو هغه دستور چې دَ وادهٔ دَ خلمی پهٔ دروازه کښې دَ ناوې دَ ننوتو نه اګاهو چرګ حلالولے شي- جمع پښه سوری- (افغانستان)-

پښه نيولے:(پښه-نی-وهٔ-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ماتل- ايسار- ساوے- پهٔ تلو تلو کښې رفتار کمونکے- (مرکب لفظ) (کېدل مصدر)-

پښه وندے:(پښه-ون-دے)اسم- واحد- مذکر- پښوندے- پلوابښه- هغه پړے چې څاروی پرې لهٔ پښو تړلے شي- جمع پښه وندی-

پښه يبل:(پښه-يه-بل)اسمِ صفت- پښې يبلې- پښې لوڅے- يبلې پښې- بې پېزاره- پښې ابله- پهٔ پښو پېزار نهٔ لرونکے-

پښهار:(پَ-ښ-هار)اسم صوت- (۱)دَ مار يا باد دَ پښ پښ اواز- (۲)دَ خفه مرې نه وتے اواز-

پښهارے:(پهٔ-ښهٔ-ها-رے)اسم صوت- وګورئ پښهار-

پښين:(پِ-ښين)اسم- واحد- مذکر- وختی نماسپښين-

پښې ابله:(پښې-اَب-له)اسمِ صفت- وګورئ پښه يبل-

پښې لوغ:(پښې-لوغ)اسمِ صفت- وګورئ پښې يبل-

پښېدل:(پَ-ښې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)دَ مار پښ پښ کول- (۲)مخې ته راتلل- دَ څۀ کار پېښېدل-

پښېدلے:(پَ-ښې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پښېدلی- مؤنث پښېدلې- وګورئ پښېدل-

پښېدن:(پَ-ښې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېدل-

پښېدنګ:(پَ-ښې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېدل-

پښېدنه:(پَ-ښې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېدل-

پښېدونکے:(پَ-ښې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښېدونکی- مؤنث پښېدونکې- وګورئ پښېدل-

پښېدۀ:(پَ-ښې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېدل-

پښېمان:(پَښې-مانَ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)پۀ شوی کار افسوس کونکے- (۲)پۀ یو نۀ شوی کار دَ کولو ارمان لرونکے- پښېمانه- شرمنده- ملامته- افسوس او پښېمانی کونکے- لېپخور-

پښېمان توب:(پَښې-مانَ-توبَ)اسم- پښېمانتیا- ندامت- لېپخورتوب- لېپخوری-

پښېمانتیا:(پَښې-مانَ-تَیا)اسم- وګورئ پښېمان توب-

پښېمانول:(پَښې-ما-نَ-وَل)مصدر- لۀ "پښېمان" مصدرِ متعدی- (۱)نادم کول- لېپخورول- (۲)دَ کړی لوظ نه اړول-

پښېمانونکے:(پَښې-ما-نَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښېمانونکی- مؤنث پښېمانونکې- وګورئ پښېمانول-

پښېمانونه:(پَښې-ما-نَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېمانول-

پښېمانه:(پَښې-ما-نه)اسمِ صفت- وګورئ پښېمان-

پښېمانی:(پَښې-ما-نی)اسم- وګورئ پښېمانتوب-

پښېمانېدل:(پَښې-ما-نې-دَل)مصدر- دَ "پښېمان" مصدرِ لازم- (۱)نادم کېدل- لېپخورېدل- (۲)دَ خپلې وعدې نه اوړېدل-

پښېمانېدن:(پَښې-ما-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېمانېدل-

پښېمانېدنګ:(پَښې-ما-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېمانېدل-

پښېمانېدنه:(پَښې-ما-نې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پښېمانېدل-

پښېمانېدونکے:(پَښې-ما-نې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پښېمانېدونکی- مؤنث پښېمانېدونکې- وګورئ پښېمانېدل-

پښېمانېدۀ:(پَښې-ما-نې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پښېمانېدل-

پُښی:(پُ-ښی)اسم- واحد- مؤنث- څوکری- تریو خوند لرونکے یو قسم ساګ چې فارسی کښې ورته رواش وائی-

پښے:(پَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ توپک دَ نالی دَ صفا کولو مزے- پترو- پلترو- مروړه- مرړی- کته کش- جمع پښی-

پعذابول:(پا-ذا-بَ-وَل)مصدرِ متعدی- کړول- خوړول- تکلیف ورکول-

پعذابون:(پا-ذا-بَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابول-

پعذابونکے:(پا-ذا-بَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پعذابونکی- مؤنث پعذابونکې- وګورئ پعذابول-

پعذابونګ:(پا-ذا-بَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابول-

پعذابونه:(پا-ذا-بَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابول-

پعذابېدل:(پا-ذا-بې-دَل)مصدرِ لازم- کړېدل- خوربدل- تکلیف رسېدل-

پعذابېدن:(پا-ذا-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابېدل-

پعذابېدنګ:(پا-ذا-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابېدل-

پعذابېدنه:(پا-ذا-بې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پعذابېدل-

پعذابېدونکے:(پا-ذا-بې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پعذابېدونکی- مؤنث پعذابېدونکې- وګورئ پعذابېدل-

پعذابېدۀ:(پا-ذا-بې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پعذابېدل-

پغنه:(پَغ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پۀ کُدالی، چوټک یا یوم باندې دَ زمکې دَ نرمولو کار- (افغانستان)-

پف:(پُف)اسمِ صوت- دَ پوکی اواز- دَ دم کولو دَ پاره دَ پوکی اواز-

پف:(پُف)کلمه- ورک شه- دَ افسوس کلمه- کله کله دَ څۀ څیز دَ زیاتوالی پۀ وخت هم وئیلے شي- خصوصاً دَ ګرمۍ دَ زیاتوالی پۀ وخت کښې-

پقیر:(پَ-قیرَ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پکیر- فقیر- سوال ګرے- خېر غُښتونکے- سائل- (۲)غریب- خوار- محتاج- (۲)امسے- دَ بل پۀ کالۀ کښې دَ خدمت پۀ عوض وسېدونکے-

پقیرتوب:(پَ-قیرَ-توبَ)اسم- دَ پقیر کېدو حالت-

پقیرنامه:(پَ-قیرَ-نا-مه)اسم- (۱)دَ بل چا پۀ مینه کښې دَ خدمت پۀ عوض دَ وُسېدونکیو کورونه- (۲)دَ داسې وُسېدونکیو دَ پېژندګلو دَ پاره وضع شوے یو ټکے-

پقیری:(پَ-قی-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پقیرتوب-

پک:(پَک)اسم- واحد- مذکر- قسمت- اتفاق- تقدیر-

پک:(پک)اسمِ صفت- (۱)پمن- پخن- پون- (۲)ګنجے- څموڅے- مؤنث پکه- جمع مؤنث پکې-

پک:(پَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کشتی چپو- سنګاوڼ- (۲)پوک- (۳)موقع- هغه اوړۀ شوے څیز چې لۀ تلی پۀ خلۀ کښې اچولے شي- جمع پکونه-

پک:(پَک)اسم- واحد- مذکر- بوک- دَ بېړۍ یا سېښتې یو طرف چې مخالف طرف ته يُ چوک وائی- (۲)وار- پېر- نوبت- (افغانستان)- مؤنث پکه- جمع مؤنث پکې-

پک:(پک)اسمِ صفت- وګورئ پکړ ۱-

پکار:(پَ-کارَ)اسمِ صفت- (۱)پۀ ښه راتلونکے- (۲)پۀ ضرورت راتلونکے- (۳)پسندیده- غوره- باندۀ- (۴)فائده من- ګټه ور-

پکار:(پَ-کارَ)اسم- واحد- مذکر- پوکے ورکونه- پوکنه-

پکارول:(پَ-کا-رَ-وَل)مصدرِ متعدی- پۀ کار راوړل- پۀ کار راوستل-

زبر"(خَ-بۀ-ره)، "زورکے"(شَل)، "پېش"(نُو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ۀ"(زَ-ړۀ)، "ۀ"(ېو-بې-دۀ)

استعمالول- خرڅ کول-

پکاروُلے:(پَ-کا-رَ-وُ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پکارولي- مؤنث پکارولې- وګورئ پکارول-

پکارون:(پَ-کا-رَ-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارول-

پکارونکے:(پَ-کا-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پکارونکي- مؤنث پکارونکې- وګورئ پکارول-

پکارونګ:(پَ-کا-رَ-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارول-

پکارونه:(پَ-کا-رَ-وُ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارول-

پکارېدل:(پَ-کا-رې-دَل)مصدرِ لازم- پکار کېدل- پکار راتلل-

پکارېدن:(پَ-کا-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارېدل-

پکارېدنګ:(پَ-کا-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارېدل-

پکارېدنه:(پَ-کا-رې-دُ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارېدل-

پکارېدونکے:(پَ-کا-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پکارېدونکي- مؤنث پکارېدونکې- وګورئ پکارېدل-

پکارېدهٔ:(پَ-کا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکارېدل-

پکټ:(پِ-کَټ)اسم- واحد- مذکر- پیکټ- سنګر- دَ فوځ، بارېر یا ملېشې څوکۍ- محفوظه مورچه- جمع پکټونه- (م- انګریزي)-

پکټنګ:(پک-ټنګ)اسم- واحد- مذکر- احتجاجي اجتماع یا انفرادي احتجاجي عمل- (یوه سیاسي اصطلاح)- (م- انګریزي)-

پکچر:(پِک-چَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)تصویر- (۲)سنیم- بانسکوپ- ننداره- فلم- (م- انګریزي)-

پکر:(پُکَر)اسم- مذکر- فقر- غریبي- سوال- چړ- درویزه- ګدائي- خواري- مفلسي-

پکر:(پِ-کَر)اسم- واحد- مذکر- پیکر- فکر- سوچ- پام- غور- ري- چُرت- جاج- چورت- خیال- توجه-

پکر:(پهٔ-کَر)اسم- واحد- مذکر- مقابله- ډغره- ټکره- (افغانستان)-

پکرول:(پهٔ-کَ-رهٔ-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)ګرول- نوکارې لګول- ګروشېل- (۲)قهرول- پارول- کټول- راغزول-

پکرولے:(پهٔ-کَ-رهٔ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پکرولي- مؤنث پکرولې- وګورئ پکرول-

پکرون:(پهٔ-کَ-رهٔ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرول-

پکرونکے:(پهٔ-کَ-رهٔ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پکرونکي- مؤنث پکرونکې- وګورئ پکرول-

پکرونګ:(پهٔ-کَ-رهٔ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرول-

پکرونه:(پهٔ-کَ-رهٔ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرول-

پکرېدل:(پهٔ-کَ-رې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ګرېدل- ګروشېدل- (۲)پارېدل- قهرېدل-

پکرېدلے:(پهٔ-کَ-رې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پکرېدلي- مؤنث پکرېدلې- وګورئ پکرېدل-

پکرېدن:(پهٔ-کَ-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرېدل-

پکرېدنګ:(پهٔ-کَ-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرېدل-

پکرېدنه:(پهٔ-کَ-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکرېدل-

پکرېدونکے:(پهٔ-کَ-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پکرېدونکي- مؤنث پکرېدونکې- وګورئ پکرېدل-

پکرېدهٔ:(پهٔ-کَ-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پکرېدل-

پکړ:(پَ-کړ)اسمِ صفت- خوار- غریب- مسکین- پهٔ جېب کښې پېسه نهٔ لرونکے-

پکړ:(پَ-کړ)اسم- واحد- مذکر- دَ لمنځې لرګے- دَ ارچې لرګے- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ ارچه- جمع پکړان- (افغانستان)-

پکښې:(پهٔ-کښې)حرفِ جار- دننه- پهٔ مېنځ کښې- کښې- (۲- صفت)کُنې- کُنه ورکونکے-

پکل:(پَ-کَل)اسم- واحد- مذکر- چغ- پوزے- کېږ- پرده- انډېرے- (افغانستان)-

پکل:(پَ-کَل)مصدر- کپه اچول- تلے اچول- لپه اچول- پینل- ورغوے اچول- تلے وهل- دا ټول مصدرونه دَ مېده څیزونو دَ پاره استعمالېږي لکه ستوان پکل- دارو پکل وغېره)-

پکلے:(پَ-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پکلي- مؤنث پکلې- وګورئ پکل-

پکنک:(پِک-نک)اسم- واحد- مذکر- بانډاره- بنډاره- سوبت- دَ سېل سپاټې دَ پاره دَ یارانو دوستانو بهر ته تلنه او هلته اخلے پخلے کونه- PICNIC- مېله- (م- انګریزي)-

پکنه:(پَ-کهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکل-

پکو:(پَ-کو)اسمِ صفت- زهیر- سرګردان- پرېشان- خفه- سرګردن- پهٔ بد حال- مضطرب-

پکوړ:(پُ-کوړ)اسم- واحد- مذکر- پکول- دَ یو خاص قسم ګرمه وړینه ټوپي- لهٔ پټې نه جوړه ټوپي- جمع پکوړونه-

پکوړه:(پ-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پیکوړه- دَ وېسنو، پیازو او مرچکې وغېره نه جوړ یو ترسکون غنډ شان یا بل شکل لرونکے څیز چې پهٔ تېلو یا غوړو کښې تلولے شي- جمع پکوړې-

پکول:(پَ-کول)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پکوړ(۱)- جمع پکولونه-

پکونکے:(پَ-کون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پکونکي- مؤنث پکونکې- وګورئ پکل-

پکوڼې:(پ-کو-ڼې)اسم- مؤنث- دَ طلاقېدو نه پس ته دوباره وادهٔ شوې ښځه- (افغانستان)-

پکووالے:(پَ-کو-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- پرېشاني- بدحالي- سرګرداني-

تنګېدنه- پهٔ عذابېدنه- اوترتوب- وګورئ پکو-

پکه:(پَ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګپه- کپه- پوښۍ- پوړۍ- تلے- رش- پکی- پکے- مېده کړے څیز- هغه مېده کړی دارو چې دَ ګېډې دَ درد دَ پاره پکارولے شي-

پکه:(پهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- پوک- پک- کامبوړے- دَ جوارو مېده پروړه- پخه- پهه- (افغانستان)-

پکه:(پَ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ "پک" مؤنث- پمنه- پونه- ګنجې- جمع پکې-

پکه باښه:(پَ-که-با-ښه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم باښه- کوکه باښه- (افغانستان)-

پکه پاپکې:(پَ-که-پا-پهٔ-کې)اسم- واحد- مؤنث- یو مشهور وابنهٔ چې ببخ ئې دَ کچالو پهٔ شان وی او خوړ وی- (افغانستان)-

پکه تیره:(پَ-که-تی-ره)اسم- واحد- مؤنث- پله تیره- دوړېدونکې تیره- رژېدونکې تیره- جمع پکې تیرې- (افغانستان)-

پکیر:(پَ-کیرَ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پقیر- (عامیانه)- جمع پکیران- (م- فقیر فارسی)-

پکیرتوب:(پَ-کیرَ-توبَ)اسم- وګورئ پقیرتوب- (عامیانه)-

پکیری:(پَ-کی-ری)اسم- وګورئ پقیری- (عامیانه)-

پکېدل:(پَ-کې-دَل)مصدرِ لازم- پوک کېدل- پک کېدل- ګنجے کېدل- روټن کېدل-

پکېدن:(پَ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پکېدل-

پکېدنګ:(پَ-کې-دَنګَ)حاصلِ مصدر- وګورئ پکېدل-

پکېدنه:(پَ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پکېدل-

پکېدونکے:(پَ-کې-دُونَ-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پکېدونکی- مؤنث پکېدونکې- وګورئ پکېدل-

پکېدهٔ:(پَ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پکېدل-

پکی:(پَ-کی)اسم- واحد- مؤنث- اړی- دَ یو جریب پهٔ اندازه دَ کر جوګه زمکه چې پهٔ منځ کښې ئې پُولې یا بریدونه نهٔ وی-

پکې:(پَ-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پکه (پکل)-

پکے:(پَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پکه (پکل)-

پکے:(پَ-کے)اسم تصغیر- دَ پک اسم تصغیر- پوګ- پوک- پوګه- ګنجے- پمن-

پکے:(پَ-کے)اسم- واحد- مذکر- باد پکے- ببوزے- بوزے- جمع پکی- (م- هندی)-

پګ:(پګ)اسم- واحد- مذکر- غټه پګړی- لوئ پټکے- جمع پګونه-

پګ:(پګ)اسم- واحد- مذکر- پګه- منجیله- دَ منګی یا پنړ وړلو دَ پاره منجیلکی- جمع پګې-

پګاړه:(پَ-ګا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- اشر- بسکره- پګړه- دَ تفصیلی معنې دَ پاره وګورئ اشر-

پګاه:(پَ-ګاهٔ)اسم- سحر- سبا- سحر وختی- سحر سبا- (م- فارسی)-

پګړه:(پَ-ګَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پګاړه-

پګړی:(پګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)غټ پټکے- دستار- پګ- پګه- لنګوټه- (۲)غیرت- همت- (۳)عزت-

پګن:(پَ-ګن)اسم- واحد- مذکر- دَ هندی کال یوولسمه میاشت- دَ فروری، مارچ میاشت- (م- هندی پهاګن)-

پګ ونړ:(پګ-ونړ)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکی هر هغه وېش چې دَ نارینو پهٔ بنیاد کیږی- جمع پګ ونړونه-

پګه:(پَ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پګړی-

پل:(پَل)اسم صفت- بخښلے شوے- معاف-

پل:(پَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)قدم- ګام- (۲)دَ پښې نښه- منړه- (۳)دَ ژرندې یا مېچنې غنم برنے کانړے- پوړ- (۴)دَ کلال څرخ- جمع پلونه-

پل:(پَل)اسم- واحد- مذکر- لحظه- دَ سترګو رپ- یوه ګړی- کم وخت- لږه شېبه- (م- هندی)-

پل:(پَل)اسم صفت- جدا شوے- مستثنیٰ شوے- بېل شوے- مؤنث پله-

پل:(پَل)مهمل- دَ "خل" تابع مهمل-

پل:(پَل)اسم- واحد- مذکر- پال- فال- قسمت- (عامیانه)- جمع پلونه-

پل:(پَل)اسم- واحد- مذکر- څټوکے-

پل:(پَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پول- پهٔ سیند یا نهر وغیره دَ پاسه جوړه شوې لار-

پلا:(پَ-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وار- ځل- وخت- موده- نوبت- دفعه- (۲)دوره- تګ- وخت- ګشت- سفر- (افغانستان)-

پلا:(پَ-لا)اسم صوت- غوایانو ته دَ یوې کولو پهٔ وخت دَ پولې نه دَ بچ کېدو یا تېز کار کولو اواز-

پلاټ:(پلاټَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سازش- (۲)پهٔ لنډه قصه کښې دَ واقعاتو زنځیر او دَ هغو خپلو کښې دَ تړلو اصول-(۲)دَ زمکې یوه مخصوصه جوړه کړے شوې ټوکره- جمع پلاټونه- (م- انګریزی)-

پلاټون:(پَ-لا-ټُونَ)اسم- واحد- مذکر- پلټون- دَ څلوېښتو پنځوسو کسانو فوځی دسته- (م- انګریزی)-

پلاټینم:(پلا-ټی-نم)اسم- واحد- مذکر- یو قیمتی دات چې اټمی شمېر ئې ۷۸ او علامت ئې Pt دے- (م- هسپانوی)-

پلاچه:(پَ-لا-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاروی دَ څټ غوښه- جمع پلاچې-

پلار:(پلارَ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابا- جمع پلاران- (عام طور سره تحقیراً)- جمع پلرونه-

پلارتوب:(پلارَ-توبَ)اسم- پلارکېدنه- پلارولی- پلارګلوی- پلاروالے-

پلارخېل:(پلارَ-خېلَ)اسم- پلارګنی- دَ پلار لهٔ لوری خپلوان- پلرګنی- (افغانستان)-

پلارګلوی:(پلار-ګل-وی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلارتوب-
پلارګنی:(پلار-ګ-نی)اسم- مؤنث- پلارخېل- پلرنی- دَ پلار لهٔ خوا خپلوان- دَ ناوې دَ پلار کول- پلرګنی- دَ پلار خېلخانه-
پلارمړے:(پلار-مهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- یتیم- بې پلاره- مؤنث پلارمړې-
پلاروالی:(پلار-وا-لی)اسم- وګورئ پلارتوب-
پلاروالے:(پلار-وا-لے)اسم- وګورئ پلارتوب-
پلارولی:(پلار-وَ-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلارتوب-
پلارینه:(پلا-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلارګنی-
پلاز:(پلاز)اسم- (۱)تخت- دَ بادشاهانو دَ ناستې خاص ځاۓ- (۲)دَ ناوې او زلمې دَ پاره دَ وادهٔ پهٔ ورځ خاص جوړ شوے ځاۓ-
پلاس:(پ-لاس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلاس پلے-
پلاس:(پ-لاس)اسم- واحد- مذکر- بوجۍ- ټاټ- غټ او شډل ټوکے- (م- فارسي)-
پلاس:(پ-لاس)اسم- واحد- مذکر- یو خاص قسم امبور-
پلاس پلے:(پ-لاس-پ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ کبړی دَ چینجو دَ علاج دَ پاره پکاربېدونکے یو بوټے چې غنم شان تخم لری- (افغانستان)-
پلاسپر:(پ-لاس-پر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چالاک- ځان هوښیار ګڼونکے- (۲)پهٔ سوچونو کښې ډوب- (عامیانه)-
پلاستر:(پ-لاس-تر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلستر- (م- انګریزی)-
پلاسټک:(پ-لاس-ټک)اسم- واحد- مذکر- مختلف شکلونه قبلونکے یو شے چې اوس اکثر مصنوعي وی او دَ کور لوښی لرګی او نور سامان ترې جوړیږی- (م- انګریزی، یونانی)-
پلاسټکی:(پ-لاس-ټهٔ-کی)اسم- دَ پلاسټک نه جوړ-
پلاسیخ:(پ-لا-سیخ)اسم صفت- نېغ- روغ-
پلاش:(پ-لاش)اسم- واحد- مذکر- فلاش- فلش- دَ تاش یوه لوبه چې جواری پرې کولے شی- (م- انګریزی)-
پلاشټک:(پ-لاش-ټک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلاسټک-
پلاشی:(پ-لا-شی)اسم صفت- واحد- مذکر- پلاش کونکے- جمع پلاشیان-
پلال:(پ-لال)اسم- واحد- مذکر- (۱)غښتنه- طلب- تلاش- تجسس- (۲)ساتنه- حفاظت-
پلاله:(پ-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پروړه- دروزه- سواره- وابښهٔ- (۲)منډلی- درمندسرائی- پوال- پرال- (افغانستان)-
پلاله:(پ-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- خوزاره- پلال ګېر پټے- مغه پټے چې غنم او اُربشې وربانديې کرلے شوی وی او بیا وربېلے شی- (افغانستان)-
پلالی:(پ-لا-لی)اسم صفت- جګړالو- جګړمار-
پلالېن:(پ-لا-لېن)اسم- واحد- مذکر- فلالېن- یو قسم نرمه وړینه کپړه- پولې لېن- (عامیانه)- (م- انګریزی فلېنل)-

پلالے:(پ-لا-لے)اسم صفت- (۱)غښتونکے- (۲)محافظ-
پلان:(پلان)اسم- واحد- مذکر- (۱)نقشه- خاکه- منصوبه- (۲)تجویز- جمع پلانونه- (م- انګریزی)-
پلان دسمان:(پلان-دس-مان)اسم- فلان دسمان- پلاند اسماند- پلانی دسمانی- پټ اندام- بدفعلی- (غالباً دَ دې توری اصل "فلان دسمان" دے- او "دسمان" دلته دَ "فلان" تابع مهمل دے- (م- عربی فلان)-
پلاند اسماند:(پلان-دس-ماند)اسم- وګورئ پلان دسمان- (عامیانه)-
پلانده:(پلان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کبډی- کُشتی- پهلوانی- پرخوونې- (۲)جنګ- جنګړه- مجادله- مجاهده-
پلانکے:(پلان-کے)اسم ضمیر- (۱)پلانے- فلانے- دَ یو غېر معیّن څیز یا کس دَ پاره استعمالېدونکے ضمیر- مغه- دغه- دے- دَ انکسار پهٔ طور دَ متکلم لهٔ خوا دَ ځان دَ پاره هم استعمالیږی- (۲)پټ اندام-
پلاننګ:(پلان-ننګ/پلا-ننګ)اسم- مذکر- دَ کار کولو تجویز- منصوبه بندی- وګورئ پلان- (م- انګریزی)-
پلانے:(پلا-نے)اسم ضمیر- وګورئ پلانکے- جمع پلانی- مؤنث پلانۍ-
پلاڼ:(پ-لاڼ)اسم- واحد- مذکر- کته- وګورئ پالاڼ- جمع پلاڼونه-
پلاڼ:(پلاڼ)اسم صفت- مغه اُبهٔ چې دَ لرې ځاۓ نه پهٔ منګو یا مشکونو کښې راوړے شی-
پلاڼه:(پ-لا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- لوئ مشک چې دَ لرې نه پکښې اُبهٔ راوړلے شی- رابیا- دَ اُبو مشک- ژے- (افغانستان)-
پلاڼه:(پ-لا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پلان- کته- ځل-
پلاڼه:(پ-لا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- بوساړه- دَ وښو دلۍ- درمند- دَ بوسو خرَه-
پلاؤ:(پ-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- پولاؤ- ګرمه مساله کښې پخې شوې نرۍ وریژې چې غوښه، چرګ، بل مارغهٔ، مټر، دال یا داسې نور څیزونه هم پکښې ګډولے شی- او لهٔ دم کولو نه پس خوړے شی-
پل پټ:(پل-پټ)اسم صفت- وګورئ پلپوټ ۲-
پل پټے:(پل-پهٔ-ټے)اسم- پل غلطونکے- پل ګرځونکے- مغه سړے چې غلهٔ ورته معلوم وی او پټ یُ کړی- (افغانستان)-
پلپل:(پل-پل)اسم- واحد- مذکر- تور مرچ- فلفل- تور ترخه- (م- عربی)-
پلپل پاڼې:(پل-پل-پا-ڼې)اسم- جمع- مؤنث- دَ سپېدار دَ وُنې پاڼې-
پلپل پاڼے:(پل-پل-پا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ چنار یو قسم- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ سپېدار- (افغانستان)-
پل پلے:(پل-پهٔ-لے)اسم صفت- تور رنګ لرونکے- پنجابے- چواړے- بدرنګه- تورمخے-
پلپوټ:(پل-پوټ)اسم- واحد- مذکر- تلاش- لټون- غښتنه- (افغانستان)-
پلپوټ:(پل-پوټ)اسم- (۱)پرده اچونه- پټونه- لهٔ نظره ګوښه کونه- عېب پټونه- (۲)اړونه- ګرځونه- (۳)اغستنه- (۴)ګډوډونه- (افغانستان)-

ۍ" (ځی-ژل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پلپوټ:(پل-پوټ)اسم صفت- پټ- مخفي- پل پټ- (افغانستان)-

پلپولک:(پُل-پو-لک)اسم- واحد- مذکر- پولپولک- يو خودرو بوټے چې دَ پاڼې پېڅ يې لاس پولې کوي-

پلپيټ:(پل-پيټ)اسم- وګورئ پلپوڼ ۳-

پلپېټ ژن:(پَل-پېټ-ژَن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- ناقلاره- ناقراره- پلټمن- اشوراند- بې ارامه- پلټنه- پلټن-

پلت:(پَ-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه ټوټه زمکه- لږه زمکه- (۲)نقشه- مسوده- طرحه- (۳)نظريه- خيال- فرضيه- (افغانستان)-

پلت:(پَ-لَت)اسم- واحد- مذکر- پرلتې- پلتې- پرلت-

پلت باز:(پَ-لت-بازْ)اسم صفت- چالاک- فريبي-

پلترو:(پل-ترُو)اسم- واحد- مذکر- پترو- هغه مزے چې دَ ټوپک شپېلۍ پرې صفا کولے شي- جمع پلتروګان- (م- انګريزي پُل تهرو)-

پلترۍ:(پُ-لت-رِي)اسم- واحد- مؤنث- دَ زنانو دَ غوږونو پسول- والۍ- لښتي- مُندرۍ- پړيړې-

پلترۍ:(پَ-لَت-رِي)اسم- واحد/جمع- مؤنث پرلت- پلتې- پلتنې- پرلتې-

پلتند:(پَ-لَ-تند)اسم صفت- بې تابه- ناقراره- ناارامه- (افغانستان)-

پلته:(پل-ته)اسم- واحد- مؤنث- پپلته- پلپته- دَ پيوې وټ چې دَ مالوچو نه جوړ وي- (م- فليته)-

پلته:(پَل-ته)اسم- واحد- مؤنث- پۀ کاغذ يا پلاسټک کښې دَ څيزونو را جمع کړے شوے شمېر لکه دَ ستنو پلته، دَ تيلو پلته، دَ ګولو پلته وغېره-

پلتې:(پَ-لَ-تې)اسم- واحد- مؤنث- پرلت-

پلتې:(پَ-لَ-تې)اسم- واحد/جمع- مونث- پرلتې- پرلت- لغتې- پرتل-

پلټس:(پل-ټس)اسم- واحد- مذکر- دَ نرمو دارو لکه لېټې وغېره هغه پټۍ چې لۀ کپړې جوړه وي او پۀ زخمونو يا دانو لګولے شي- (م- انګريزي)-

پلټل:(پلَه-ټَل)مصدر متعدي- څېړنه کول- اړول راړول- لټول- تحقيق کول- تلاش کول- کتل- مطالعه کول-

پلټلے:(پله-ټۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پلټلي- مؤنث پلټلې- وګورئ پلټل-

پلټمن:(پَ-لَټ-مَن)اسم صفت- مذکر- ناقلاره- دَ بيمارۍ پۀ وجه بې ارامه- بې قراره- ناقراره- (افغانستان)-

پلټن:(پَل-ټَن)اسم- واحد- مؤنث- پلټنه- فوځ- عسکر- فوج- دَ فوځ يوه حصه- دَ فوځ هغه ټولے چې شمېر يې دَ اووۀ سوؤ او زرو تر منځه وي-

پلټن:(پله-ټن)حاصل مصدر- وګورئ پلټل-

پلټن:(پل-ټن)اسم صفت- وګورئ پلپېټ ژن-

پلټنډ:(پَل-ټَنډ)اسم صفت- پلټنډے- پلټمن- پلټن- پلپېټ ژن- ناقلاره- بې ارامه- دَ بيمارۍ پۀ وجه بې ارامه-

پلټنه:(پله-ټۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پلټل-

پلټنه:(پَل-ټۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پرټنه- دَ فوځيانو جته- پلاټون- دَ سپايانو يوه خاصه جته- پلټن- جمع پلټنې- (م- انګريزي)-

پلټنی:(پَل-ټۀ-نی)اسم- مذکر- سپاهي- عسکر-

پلټنه:(پَل-ټۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلټنه- جمع پلټنې-

پلټول:(پله-ټ-وَل)مصدر متعدي- وګورئ پلټل-

پلټون:(پله-ټه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پلټل-

پلټون:(پله-ټُون)اسم- پلټنه- تلاش- تحقيق-

پلټون:(پل-ټُون)اسم- واحد- مذکر- پلاټون- پلټن- پلټنه- (م- انګريزي)-

پلټونکے:(پلَه-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پلټونکي- مؤنث پلټونکې- وګورئ پلټول-

پلچک:(پل-چک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېروته-

پُلچک:(پُل-چَک)اسم تصغير- پولکے- پول چک- پۀ وله يا لښتي باندې جوړ وړوکے پول- جمع پلچکونه-

پلځ:(پۀ-لځ)اسم صفت- ببر وېښتۀ- ګڼ وېښتۀ- پړېر وېښتۀ- لوې وېښتۀ- ګور وېښتۀ- پلځ-

پلځکے:(پ-لځ-کے)اسم- واحد- مذکر- پېځکے- پځکے- پيلځکے-

پلځۀ:(په-لۀ-ځۀ)اسم- صفت- پلځ- ګڼ وېښتۀ- جمع پلځې-

پلځې:(پۀ-لۀ-ځې)اسم صفت- دَ بزې يا داسې بل کوم ځناور وړۀ وېښتۀ- لوې لوې او بې نظمه وېښتۀ-

پلځور:(پله-ځې-ور)اسم صفت- ببر وېښتۀ لرونکے مال- (افغانستان)-

پلرګنۍ:(پلَر-ګ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پلارګنۍ-

پلرنے:(پله-ر-نے)اسم صفت- دَ پلار پسې ترلے- دَ پلار-

پلرولي:(پلَر-و-لي)اسم- پلارولي- وګورئ پلارتوب-

پلستر:(پَ-لس-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلاستر- پلاسټر- دَ سيمټو يا چونې لېو- (۲)پۀ مات ځاځ تړلې شوې يوه خاص قسم پټۍ چې چونه پکښې شامله وي- جمع پلسترونه-

پلسترې:(پَ-لس-تۀ-رې)اسم صفت- دَ عمارتونو دَ پلستر کار کونکے- پلستر سره منسوب- جمع پلستريان-

پلسترۍ:(پلَس-تَ-رې)اسم- واحد- مؤنث- جُرابه- جُرابه- جورابه-

پلستي:(پَ-لس-تي)اسم- جمع- مذکر- خلمي- خوانان- ملکان-

پلستے:(پَ-لس-تے)اسم- واحد- مذکر- خلمے- دَ پلستي واحد-

پلسيخ:(پل-سيخ)اسم صفت- نېغ- سيخ- عمودي- قائم-

پلشت:(پَ-لَشت)اسم صفت- ګنده- سخا- ناصفا- مؤنث پلشته-

پلشته:(پَ-لش-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پلشت مؤنث- بدچلنه ښځه- ګشتۍ- بدعمله ښځه- پليته- رنډۍ- بدکاره- بدفعله- کچنۍ- کنچنۍ-

پل صراط:(پَ-ل-صَ-راط)اسم- واحد- مذکر- لۀ تورې تېرۀ او لۀ وېښتۀ نرے هغه پُل چې دَ قيامت پۀ ورځ به پرې نېکان تيرېږي-

پلغاښه:(پل-غا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- هغه غُټه يا ګنډه چې ژر خلاصېږي- سسته غُټه- جمع پلغاښې-

زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ۀ"(ز-ره)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

پلغت:(پَل-غَت)اسم صفت- ناڅاپي- فوري- يکدم- ناڅاپه- ناګهانه-

پلغټ:(پَل-غَټ)اسم- صفت- (۱)تېز قدم اخستونکے- چابک- چاق- ګړندے- په منډه (۲- اسم)تېز تلنه- چاخ تګ- وندی توب- (۳)سر پهٔ څنګه- سر پهٔ ککری اوښتنه- (افغانستان)-

پلغټي:(پل-غَ-ټي)اسم- واحد- مؤنث- ګړندے والے- تېزي- وندیتوب- چالاکي- (افغانستان)-

پل غلت:(پَل-غَ-لَت)اسم صفت- ټګ- منافق- بدچلنده- دوه مخے- ګمراه- هغه څوک چې غلط قدم وړی- بې لاري- بدګوزاره- (افغانستان)-

پلک:(پَلَکْ)اسم- واحد- مذکر- دَ لوهارانو دَ استعمال دَ پاره دَ اُسپنې غټ څټک- جمع پلکونه-

پلک:(پ-لَک)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګې برنۍ پرده- (م- فارسی)-

پلک:(پَلَکْ)تابع مهمل- دَ کلک سره استعمالیږی لکه کلک پلک- مستقله معنیٰ نهٔ لري-

پلکار:(پُل-کار)اسم- واحد- مذکر- پرکار- قطب نما- قبله نما- پلکار- دَ زمکې یا کاغذ دَ مېچ کولو او کرښې جوړولو آله-

پلکش:(پَل-کَش)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بېلچه- جمع پلکشونه-

پلکه:(پَل-که)اسم- واحد- مذکر- پلک- غټ څټک-

پلکه:(پَل-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښوینده څیز پهٔ زمکه دَ تېرېدو پاتې نښه- لکه دَ مار دَ تګ یا ښوئېدو نښه- جمع پلکې-

پلکه:(پل-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړوکے مېخ- پنکے- (۲)بنیاد- وېخ- بېخ- ولې- سټه- ریښه- بنسټ- (۳)دَ مویخ یا کشمش پېزوان- دَ وګکې پهٔ وېخ کښې خاشه- (افغانستان)-

پلکی:(پل-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ سپار دَ ټېنګولو اُسپنه-

پلکے:(پل-کے)اسم- واحد- مذکر- ورسره- مل- ملګرے- هغه شے چې دَ بل شی سره ولګولے یا یو ځای کړے شي-

پلکے:(پل-کے)اسم- واحد- مذکر- لاسکے- لاستے- دسته- جمع پلکي-

پلګ:(پَلَګْ)اسم- واحد- مذکر- دَ بجلۍ دَ استعمال یوه پُرزه چې پکښې "شُو" دننه کیږی- (م- انګریزی)-

پلګواښه:(پَل-ګوا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- غوړاشه- پلواښه- غوړېښه- کاج- دَ خلکې دَ غوټې حلقه چې دَ مزی نه جوړه وی-

پلګواښهٔ:(پَل-ګوا-ښهٔ)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ پلګواښه-

پلګی:(پل-ګی)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- وړه دره-

پلم:(پَ-لَم)اسم- واحد- مذکر- کواړه- هغه غُنډه کړی چې دَ ګل زیری نه تاؤ وی-

پلم:(پَ-لَم)اسم- واحد- مذکر- دَ الوچې پهٔ شان یوه مېوه- جمع پلمونه-

پلمن:(پل-مَن)اسم- واحد- مذکر- پلوسه- یوه وُنه چې دَ څانګو او جرو نه ئ مسواک جوړیږی- پلین- پلېنه- پلوان- پلېمن- پلېمه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګوریٔ پلوسه-

پلمه:(پل-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عُذر- بانه- دوکه- مکر- حیله- فرېب- ټګی- جمع پلمې- (۲)دروغ- تهمت-

پلمه ګیر:(پَل-مه-ګیر)اسم صفت- بانه ساز- بهانه جوړونکے-

پلمېټ:(پل-مېټ)اسم- واحد- مذکر- پېپرمنټ- خوږه خُله پخونکې یو قسم ګولی- (م- انګریزی)-

پلن:(پَلَن)اسم صفت- (۱)پسورور- ارت بیرت- چې پسورېٔ لوئ وی- بر لرونکے- (۲)غټ پټ- څُرب- (۳)اوار- هموار- مسطح-

پلن پانے:(پَلَن-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چینجے- جمع پلن پاني- (افغانستان)-

پلن پانے:(پَلَن-پا-نے)اسم- کوېی- کرم- چې پاڼې ئ پلنې وی- (ګلداره کرم)- (افغانستان)-

پلن پزے:(پَلَن-پهٔ-زے)اسم صفت- دَ پلنې پوزې لرونکے- مؤنث پلن پزې-

پلن تنے:(پَلَن-تَ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ تناسلی الت سر- دَ ذکر سر- جمع پلن تنی-

پلنتوب:(پَلَن-توب)اسم- پسورورتوب- پلنوالے- پلنتیا-

پلنتیا:(پَلَن-تَیا)اسم- وګوریٔ پلنتوب-

پلندر:(پَلَن-دَر)اسم- واحد- مذکر- پېندر- پرندر- بخنے پلار- جمع پلندران-

پلنده:(پَ-لن-ده)اسم- واحد- مونث- دَ کاغذونو ګاټلی- جمع پلندې-

پلندی:(پَ-لَن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دلدل- بوخته- جبه- (۲)مکر- فرېب- ټګی- چل- دوکه-

پلنډه:(پَلَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پنډ- پنډه- پېټے- ګېډے- وځکے- وځه- بوج- (۲)دَ اسباب غټه- جمع پلنډې-

پلنډی:(پَلَن-ډی)اسم صفت- پنډ وړونکے- پانډی- پېټے وړونکے- پنډی- پهٔ مزدوری پېټے وُچتونکے-

پلن سرے:(پَلَن-سَ-رے)اسم صفت- ساده- بې عقله- ناپوېه- کم عقل- جمع پلن سری-

پلن سرے:(پَلَن-سَ-رے)اسم- واحد- مذکر- پوړه- راشپېل- پارو- پنسری- خوی- بیم-

پلنګ:(پَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- پړانګ- یو څیرونکے څناور- (م- فارسی)- سائنسی نوم ڤینتېرا پړپس- (PANTHERA PARDUS)-

پلنګ:(پَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- پالنګ- دَ نوارو کټ- لوئ کټ- چپرکټ-

پلنګ پوښ:(پَ-لَنګ-پوښ)اسم- واحد- مذکر- سوزنی- دَ کټ څادر چې ګلدار وی-

پلنګ کوټے:(پَ-لَنګ-کو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے پالنګ-

پلنوالے:(پَلَن-وا-لے)اسم- وګوریٔ پلنتوب-

پلنول:(پَلهٔ-نَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)ارتول- خوروَل- ویروَل- اوارول- (۲)پهٔ زمکه راغړځول او وهل ټکول- دربله کول-

پلنون:(پَلهٔ-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګوریٔ پلنول-

ی" (څی-رل)، ئ"(هې-ره-وَل)، ے"(تن-دے)، ی"(پېیا-لی)، تفصیل دَ پاره وګوریٔ تشریحات صفحه ۱

پلنونکے:(پَلۀ-نَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلنونکي- مؤنث پلنونکې- وګورئ پلنول-

پلنونګ:(پَلۀ-نَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلنول-

پلنونه:(پَلۀ-نَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلنول-

پلني:(پل-ني)اسم- مذکر- کالګير- هغه پلنه او هواره تخته چې موچيان يې دَ څپلو جوړولو پۀ وخت دَ زنګون لاندې نيسي- (افغانستان)-

پلنېدل:(پَلۀ-نې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ويرېدل- اوارېدل- ارتېدل- پۀ زمکه غزېدل- وهلے کېدل- (۲)مضبوطېدل- ځرېبدل- تيارېدل- (۳)مټه کېدل- شله کېدل- خرے کېدل-

پلنېدن:(پَلۀ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلنېدل-

پلنېدنګ:(پَلۀ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلنېدل-

پلنېدنه:(پَلۀ-نې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلنېدل-

پلنېدونکے:(پَلۀ-نې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلنېدونکي- مؤنث پلنېدونکې- وګورئ پلنېدل-

پلنېدۀ:(پَلۀ-نې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پلنېدل-

پلو:(پَ-لَو)اسم- واحد- مذکر- (۱)پيڅکه- پيڅکے- پيڅه- (۲)طرف- لورے- څنګ- اړخ- پېره- (۳)طرفداری- ننګه- لنګه- (۴)دَ "پلاو" يو قرأت-

پلو:(پَ-لو)اسم- واحد- مذکر- پلے- زړے- زنے-

پلو:(پَ-لَو)اسم- واحد- مذکر- دَ يو بوټي نوم- وګورئ پيلو-

پلواري:(پَل-وا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلواړې-

پلواري:(پل-وا-ري)اسم- دَ ګلونو باغچه- باغيچه- (م- مندی)-

پلواړې:(پَل-وا-ړې)اسم- واحد- مؤنث- پلواري- ګلِ نسرين- دَ سپين ګلاب ګل-

پل واښه:(پَل-وا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- بټن- تنی- ګټمه- غروندے-

پل واښۀ:(پل-وا-ښۀ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پلوښۀ- پلکواښۀ- غراشه- کړی- غنهياسه- چپراس- سسته غټه- لۀ مزی جوړ دَ ښځې سورے- (۲)بنياد- خېل- خاندان- (۳)زنځير- خولنه- پېکړه- لۀ مېزری جوړه هغه پېکړه چې څناورو ته پښو کښې اچولے شي- جمع پلواښې-

پلوالے:(پل-وا-لے)اسم- معافي- بخښنه- عفو- بخشش-

پلوان:(پَل-وان)اسم- وګورئ پلمن-

پلوځکی:(پَلوځ-کی)اسم- جمع- مؤنث- دَ کډو يا څپلو هغه وچې پچې چې دَ پښو وېښتو يا لم پورې يې ځانګې- پېخاړې- مېخاړې- مښاوې- بخاڼې-

پلوڅه:(پَ-لو-څه)اسم- واحد- مؤنث- يوه ازغی لرونکې ونه- ژرګه- بلنځه- نباتاتي نوم اکيشيا موډسټه (ACACIA MODESTA)-

پلود:(پَلود)اسم- دَ "پلودل" مصدر اسم- وګورئ پلودل-

پلودل:(پَلو-دَل)مصدرِ متعدی- ناپ کول- اندازه اخستل- مېچ کول-

پلودلے:(پَلو-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پلودلي- مؤنث پلودلې- وګورئ پلودل-

پلودن:(پَلو-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلودل-

پلودنګ:(پَلو-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلودل-

پلودنه:(پَلو-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلودل-

پلودونکے:(پَلو-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلودونکي- مؤنث پلودونکې- وګورئ پلودل-

پلور:(پَلور)اسم- واحد- مذکر- (۱)بيه- قيمت- ارزښت- سر- بها- (۲)خرڅلاؤ- (۳)ادل بدل- (۴)ورکړه راکړه-

پلورل:(پَلو-رَل)مصدرِ متعدی- خرڅول-

پلورلے:(پَلو-رۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پلورلي- مؤنث پلورلې- وګورئ پلورل-

پلورن:(پَلو-رَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلورل-

پلورنګ:(پَلو-رَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلورل-

پلورنه:(پَلو-رۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلورل-

پلورونکے:(پَلو-رُون-کے))اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلورونکي- مؤنث پلورونکې- وګورئ پلورل-

پلورينه:(پَلو-ري-نه)حاصلِ مصدر- پلورنه- خرڅونه-

پلورے:(پَلو-رے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سوداګر- تاجر- تجار-

پلوړه:(پَلو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَرشل- دورشل-

پلوسه:(پَ-لو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلوڅه- جمع پلوسې-

پلوشه:(پَل-وَ-شه)اسم- واحد- مؤنث- هغه نرې کرښه چې دَ رڼا لۀ رفتاره پېدا کيږي او پکښې نرې نرې ذرې پۀ ګډېدو ښکاري- ځړيکه- ځيره- تجلّي- وړانګه- شُعله- جمع پلوشې-

پلوښۀ:(پَل-وَ-ښۀ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلواښۀ-

پلوغاړې:(په-لو-غا-ړې)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- وښنده- پېغلتوب ته نژدې جينۍ-

پلوغټه:(پَ-لو-غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رشته- تعلق- خپلولي- (۲)دَ وادۀ، سنت يا دَ خوئ دَ پېداوښت پۀ خوشحالۍ راغليو خپلوانو ته دَ واپس تللو پۀ وخت ورکېدونکې ډالۍ- (۳)هغه ډالۍ چې څنغول يې خپلې چنغلې ته پۀ اول ملاقات ورکوي- (۴)هغه نغدې روپۍ چې دَ خپلوانو لۀ خوا وادۀ کېدونکی جينۍ ته دَ وادۀ پۀ ورځ پۀ پلو پورې ورغوټه کولے شي- (افغانستان)-

پلول ۱:(په-له-وَل)مصدرِ متعدی- (دَ مشک يا غړکی وغيره) مښل- غړکه شاربل- (افغانستان)-

پلول ۲:(پَ-لَ-وَل)مصدرِ متعدی- زمکه پۀ ګامونو کول- قدم کول- کچ کول-

پلول ۳:(پۀ-لۀ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)معاف کول- بخښل- (۲)ټکول- خَصی کول- ټاپل-

پلولے:(پَ-له-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پلولي- مؤنث پلولې- وګورئ پلول-

وګورئ پلول ۲-

پلولے:(پهٔ-لهٔ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پلولی- مؤنث پلولې- وګورئ پلول ۳-

پلون:(پَ-له-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۲-

پلون:(پهٔ-لهٔ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۳-

پلوَن:(پَ-لوَ-وَن)اسم- واحد- مذکر- پېره خوږه مېوه لرونکې یوه غرنیزه ونه-

پلونډ:(پَل-وَنډ)اسم صفت- (۱)ځُرب- مضبوط- غټ پټ- چاغ- پهلوان- تیار- (۲)کم عقل- ساده- احمق- بې وقوف-

پلونډتوب:(پَل-وَنډ-توب)اسم- (۱)پلونډتیا- غټ والے- مضبوطیا- (۲)کم عقلتوب-

پلونډتیا:(پَل-وَنډ-تیا)اسم- وګورئ پلونډتوب-

پلونکے:(پَ-له-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلونکی- مؤنث پلونکې- وګورئ پلول ۲-

پلونکے:(پهٔ-لهٔ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلونکی- مؤنث پلونکې- وګورئ پلول ۳-

پلونګ:(پَ-له-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۲-

پلونګ:(پهٔ-لهٔ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۳-

پلونول:(پَلو-نَ-وَل)مصدرِ متعدی- وګورئ پلنول-

پلونه:(پَ-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۲-

پلونه:(پهٔ-لهٔ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلول ۳-

پلوون:(پَ-لَ-وون)اسم صفت- واحد- مذکر- پالوان- پهلوان- تَوتناک- جمع پولوونان-

پلوونی:(پَ-لَ-وو-نی)اسم- پالوانی- پهلوانی- کُشتی- زورتیا-

پلوی:(پَ-لَ-وی)اسم- (۱)پلو کونه- طرفداری- (۲- صفت)طرفدار- (۲)یو قسم توت- (افغانستان)-

پلویخ:(پَ-لَ-ویخ)اسم صفت- (۱)ګوانډی- همسایه- (۲)ملګرے- مرستیال- طرفدار- (افغانستان)-

پلوی:(پَ-لَ-وی)اسم- واحد- مؤنث- خچې ګته- چیچنه ګته- کچه ګته- (افغانستان)-

پلوی:(پَ-لَ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه جینۍ چې نوې پېغله شوې وی او ستر کوی- مستوره نجلۍ- مخ پټې پېغله-

پلوے:(پَ-لَ-وے)اسم- (۱)ګوانډی- همسایه- (۲- صفت)مرستیال- پلویخ- (افغانستان)-

پلوے:(پَ-لَ-وے)اسم- واحد- مذکر- چرمباز- پهٔ غوبل کښې بهر طرف ته غوئے- جمع پلوی-

پله:(پَ-له)اسم صوت- غوایهٔ ته له پولې نه دَ بچ کېدو دَ پاره اواز-

پله:(پَ-له)صفت- بند- چپ-

پله:(پَ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاپېرے- چاپېرے- دَ تلې یو طرف- (۲)دَ دروازې یا ور یوه تمبه- جمع پلې-

پله:(پَ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طرف- خوا- (۲)موقع- وار- خل-

پله:(پَ-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)پل- قدم- ګام- (۲)دَ ژرندې پل- حاشیه- کناره- جمع پلې-

پله:(پِله)اسم- واحد- مؤنث- وربه- وژه- دَ انسان او حیوان دَ بدن اعصاب- جمع پلې-

پله:(پِله)صفت- سخت- کلک-

پله ایلی:(پَ-له-ای-لی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم هیلی- مُرغابی- (افغانستان)-

پله پورې:(پَ-له-پو-رې)اسم صفت/متعلق فعل- پرله پسې- پله پسې- پهٔ یو مخ- یو بل پسې- مسلسل- متواتر-

پله تیره:(پَ-له-تی-رِه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پکه تیره-

پله سیخ:(پِله-سیخ)اسم صفت- واحد- مذکر- ابغ نبغ- دنګ- لوړ- لوړقامته-

پلی:(پَ-لی)اسم- واحد- مذکر- دَ کب یو قسم-

پلیا:(پَل-یا)اسم- واحد- مؤنث- پیدل- پلے- پیاده- پهٔ خپلو پښو-

پلیاړ:(پَل-یاړ)اسم- واحد- مذکر- واړ- باړ- شپول- دَ پټو نه ګېر چاپېر دَ حفاظت دَ پاره دَ غنو یا څانګو جوړ دیوال- جمع پلیاړونه-

پلیت:(پَ-لیت)اسم صفت- پلید- ګنده- خراب- مُردار- سخا- ناولے- بېلماخه- دَ پاک ضد- (م- فارسی)-

پلیتول:(پَ-لی-تَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ګنده کول- سخا کول- مُردارول- ناپاکول- (۲)بېلماخه کول- ناولے کول- (۳)بدفعله کول- بدعمله کول- (۴)بدمعاشه کول- بداخلاقه کول- ورانول-

پلیتون:(پَ-لی-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پلیتول-

پلیتونکے:(پَ-لی-تَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پلیتونکی- مؤنث پلیتونکې- وګورئ پلیتول-

پلیتونګ:(پَ-لی-تَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پلیتول-

پلیتونه:(پَ-لی-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پلیتول-

پلیتونے:(پَ-لی-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې مالوچ او وړی پرې تاوېږی یا پرې تاوولے شی-

پلیته:(پَ-لی-ته)اسم- واحد- مؤنث- کشوړه- لفافه- هغه دَ کپړې کشوړی چې دَ مړی دَ لامبولو پهٔ وخت کښې ئې غسل ورکونکے لاس ته اچوی-

پلیته:(پَ-لی-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پلیت مؤنث- خرابه او بدکاره ښځه-

پلیته:(پَ-لی-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فلیته- دَ ډیوې یا لالټین باتی- پلته- پولته- وټ- (۲)توکه- شوټه- دَ جوارو شوټه- دَ جوارو هغه وږے چې دانې ئې لا پوره نهٔ وی نیولې- دَ جوارو وږے چې اول پټ نیسی-

پلیتی:(پَ-لی-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرداری- ناپاکی- ګندګی- چټلی- ناولتیا- (۲)بدعملی- بداخلاقی- بدمعاشی- ورانکاری-

پلیتي دار :(پلي-تی-دار)اسم- پلیته لرونکے- دَ پخواني زمانې دَ یو ټوپک نوم-

پلیتېدل:(پ-لی-تې-دل)مصدر لازم- (۱)ناپاکېدل- مُردارېدل- ناولے کېدل- گنده کېدل- (۲)بېلماځه کېدل- (۳)بدعمله کېدل-

پلیتېدن:(پ-لی-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پلیتېدل-

پلیتېدنګ:(پ-لی-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پلیتېدل-

پلیتېدنه:(پ-لی-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پلیتېدل-

پلیتېدونکے:(پ-لی-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پلیتېدونکی- مؤنث پلیتېدونکې- وګورئ پلیتېدل-

پلیتېدهٔ:(پ-لی-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پلیتېدل-

پلیتن:(پ-لی-تن)اسم- واحد- مذکر- پلېتن- دَ جولا هغه لرګے چې تنسته پرې تاووی- پټیلن-

پلیخ:(پ-لیخ)اسم- واحد- مذکر- دَ وژغنو جوړ شوے لمڅے-

پلید :(پ-لید)اسم صفت- وګورئ پلیت- (م- فارسی)-

پلیدی:(پ-لی-دی)اسم- وګورئ پلیتی-

پلیش:(پ-لیش)اسم- واحد- مذکر- پلېس- دَ یوې ونې پوستکے چې شپانهٔ دَ چقماق پهٔ ذریعه پرې اور بلوی- (افغانستان)-

پلینه:(پ-لی-نه)اسم- واحد- مؤنث- بانېکړ- دَ مسواک وُنه- پلیون- پلیونه-

پلیني:(پ-لی-ني)اسم- واحد- مؤنث- پینه- پېوند- ټوټه- ټانکه-

پلیون:(پ-لی-ون)اسم- واحد- مذکر- دَ مسواک وُنه- پلینه-

پلیونه:(پلی-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلینه-

پلېپل:(پلې-پل)اسم- پاپلے- پال پے- پائی پالی- دَ ماشوم پهٔ اول خل قدم اخستنه-

پلېتکه:(پ-لې-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باتی- پلته- پلیته- (۲)شغله- لمبه- (افغانستان)-

پلېټ:(پ-لېټ)اسم- واحد- مذکر- تالے- رکابی- رکېبی- (۲)دَ جامو یو قسم کپړه- (م- انګریزی)-

پلېټ فارم:(پ-لېټ-فا-رم)اسم- (۱)دَ ګاډی دَ ودرېدو ځایُ- (۲)دَ ودرېدو یو داسې ځایُ چې لهٔ نورې زمکې نه وچت وی- وُړه دونکاچه-

پلېټن:(پ-لې-ټن)اسم- وګورئ پلیتن-

پلېخی :(پ-لې-خی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یوه لوړه وُنه چې اوښان یُ پانړې خوری-

(۲)پلېخی- (م- فلېل)-

پلېس:(پ-لېس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلیش-

پلېشه:(پ-لې-شه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اور شغله- پلوشه-

پلېکو:(پ-لې-کو)اسم- واحد- مذکر- پېکو- پانېکو- دنګ- دَ شولو یا اُربشو دَ ټکولو پېکو چې پهٔ اُبو هم ګرځی-

پُلېل:(پ-لېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پولېل- خوشبویه تېل- عطر-

پلېمن:(پلی-من)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلمن-

پلېمه:(پلې-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پلمن-

پلی:(پ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ لوبیا، مټر، مُیو او داسې نورو څیزونو دَ ګټې پهٔ ناپ هغه اوږده شان حصه چې دانې پکښې وی- پلے- (۲)دَ انګورو هغه څانګې چې دَ انګورو دَ شوکولو نه پس سره تړلے شی- (۳)سسپار- دَ سسپارې پال- کرکی- پال- (افغانستان)- (۴)دَ ارټ دَ چکر لرګے- ګراری- څرخ- (۵)کرنړی- (۲)دَ څهٔ لوښی نه پهٔ مقدار کښې دَ پیو یا دَ تېلو راچولو آله- (۷)پلاس- یو قسم وُنه-

پلے:(پ-لے)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کنجی- چابی- (۲)نوسے- (۳)سسپار-

پلے:(پ-لے)اسم- واحد- مذکر- پلی- (۱)دَ یو کلک بهرنی پوستکی پهٔ منځ کښې دننه دَ خوراک یا تخم دانه- (۲)دَ ځنو سبزو یا مېوو کچه بهرنے پوستکے لکه مټر، لوبیا وغېره-

پلے:(پهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- پیاده- پهٔ خپلو پښو- دَ سوارهٔ مقابل- جمع پلی- مؤنث پلې-

پلے سر :(پ-لے-سر)صفت- یواځې وسېدونکے-

پم:(پم)اسم- پاینګ- مېده شے- وړو شے-

پم:(پم)اسم- واحد- مذکر- یو متعدی جلدی مرض- خارښت- پمبی-

پمانی :(پ-ما-نی)اسم- جمع- مذکر- پمنکی- پمنی- پمنی- پونی- یو غرنیز تریخ خوند لرونکے بوټے چې پانړې نهٔ لری، ښهر یُ خیړ خیړ وی او دَ ترکاری پهٔ طور پخولے شی-

پمبچو :(پم-ب-چو)اسم- واحد- مؤنث- پمبی چو- دَ پومبې دَ بوټی وچ لرګے- (م- فارسی پنبه چوب)-

پمبه:(پم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خڅوڅکے- چُخاړے- (۲)خورے خورے- ټوټه- ذره- جمع پمبې- (افغانستان)-

پمبه چو :(پم-به-چو)اسم- واحد- مؤنث- کالکه- دَ خُشکې پُمبې زړے- (افغانستان)-

پمبی مشر :(پم-بی-مهٔ-شر)اسم- مذکر- (۱)دَ اصطبل داروغه- میراخور- (۲)داروغه- (افغانستان)-

پمبې چو :(پم-ب-چو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پمبه چو-

پمبے:(پم-بے)اسم- واحد- مذکر- پم- دَ شولو یا دَ جوارو دَ دانو خورے یا پوستکے- آخور- تومبی- تان- کرانړی- پاخور- (افغانستان)-

پمپ:(پمپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اُبو دَ راکښلو یا وېستلو مشین- دَ باد ورکولو آله- پچکاری- دَ هوا پمپ- (۲)بمبه- (۳)ټیوب وېل- مشینی کوهے- (م- انګریزی)-

پمپول :(پم-پ-ول)مصدر متعدی- (۱)دَ پمپ پهٔ ذریعه هوا ورکول- (۲)دَ پمپ پهٔ ذریعه اُبهٔ ویستل- (۲)اُبهٔ ننویستل- (م- پمپ انګریزی)-

پمپی :(پم-پی)اسم- واحد- مذکر- (۱)هوا ورکونکے- باد ورکونکے-

(۲)دَ ګرکابې يو قسم- پمپ (انګريزي)- (م- انګريزي)-

پمدانه:(پَم-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوندانه-

پمفلټ:(پَم-فَلَټ)اسم- واحد- مذکر- کتابچه- وړوکې شان رساله- کتابګوټے- جمع پمفلټونه- (م- انګريزي)-

پمن:(پَ-مَن)اسم صفت- (۱)پم وهلے- خارښتي- (۲)نېستمن- غريب- خوار- (۳)بدبخت- (۴)ناجوړه- پونجن- پرنګ نيولے- مؤنث پمنه- جمع مؤنث پمنې-

پمنتوب:(پَ-مَن-توب)اسم- (۱)پمنوالے- خارښت- پمنتيا- (۲)نفرت- (۳)بدکرداري-

پمنتيا:(پَ-مَن-تيا)اسم- وګورئ پمنتوب-

پمنده:(پَ-مَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- سمنده- سخره غټه- جمع پمندې-

پمنکي:(پَ-مَن-کي)اسم- جمع- مذکر- پمنې- پماني- يوه ترخه سبزي- جمع پمنکي-

پمنکے:(پَ-مَن-کے)اسم صفت- پمن- خارښتي- دَ پم پهٔ ناروغئ اخته- جمع پمنکي-

پمنوالے:(پَ-مَن-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پمنتوب-

پمنول:(پَ-مهٔ-نَ-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)دَ پم پهٔ ناروغئ اخته کول- (۲)غريبول- خوارول- نېستمن کول-

پمنون:(پَ-مهٔ-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پمنول-

پمنونکے:(پَ-مهٔ-نَ-ونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پمنونکي- مؤنث پمنونکې- وګورئ پمنول-

پمنونه:(پَ-مهٔ-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پمنول-

پمنېدل:(پَ-مهٔ-نې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)خارښت لګېدل- پم لګېدل- پمن کېدل- (۲)خوارېدل-

پمنېدن:(پَ-مهٔ-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ پمنېدل-

پمنېدنګ:(پَ-مهٔ-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پمنېدل-

پمنېدنه:(پَ-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پمنېدل-

پمنېدهٔ:(پَ-مهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پمنېدل-

پمنے:(پَ-مهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- پمنکے- يوه ترخه سبزي-

پمنه:(پَ-مهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پمن مؤنث- پمنه- دَ پم مرض وهلې ښځه-

پمنه:(پَ-مهٔ-نه)اسم- پمنکے- پمنے- پمنې- وګورئ پماني-

پمي چو:(پَ-مي-چو)اسم- واحد- مذکر- پنبي چو- دَ پومبې وچ بوټے- دَ پومبې وچه غوزه چې پومبه پکښې کيږي-

پميدانه:(پَ-مي-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پوندانه- دَ پومبې تخم-

پن:(پَن)اسم- واحد- مذکر- سفر- مزل- پند-

پن:(پَن)اسم- واحد- مذکر- پم- خارښت- پمنتوب- (افغانستان)-

پن:(پِن)اسم- واحد- مذکر- ټوپۍ داره ستن (مېخ) چې کاغذونه پرې يو ځاې کولے شي- (م- انګريزي)-

پنا:(پَ-نا)اسم صفت- مؤنث- (۱)فنا- غايب- غېب- لهٔ نظره پټ- پهٔ پرده- چې څرګند نهٔ وي- (م- عربي)- (۲- اسم)امن- حفاظت- مرسته- سوبده- (۳)پرده- پنائي- (م- فارسي)-

پناګير:(پَ-نا-ګير)اسم- واحد- مذکر- پناه اخستونکے- مهاجر- پناه غښتونکے-

پنامخ:(پَ-نا-مَخ)اسم صفت- پسې شا- پشې شا- مخ پنا- چې موجود نهٔ وي-

پناه:(پَ-ناه)اسم صفت- غېب- غائب- پټ- پهٔ پرده کښې- پنا-

پناه ځاې:(پَ-ناه-ځاې)اسم- اسرا- ډاډ- پناګاه- سرسورے- دَ سر پټولو يا خان ژغورلو ځاې-

پنامي:(پَ-نا-مي)اسم- بيتر- پرده- چک- لنډے دېوال چې دَ کور ستر پرده پرې راشي- پنا- پنائي-

پنائي:(پَ-نا-ئي)اسم- وګورئ پنامي-

پنبدانه:(پُمبَ-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پُندانه-

پنبي چو:(پم-بي-چو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پمبي چو-

پنج:(پَنځ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوکه- ټګي- (۲)پينځهٔ- (م- فارسي)-

پنج:(پَنځ)اسم- جګړه- پرپنج- تنازعه- جمع پنجونه-

پنجابي:(پن-جا-بي)اسم- دَ پنجاب دَ وسېدونکيو ژبه-

پنجابے:(پن-جا-بے)اسم- واحد- مذکر- دَ پنجاب وسېدونکے- مؤنث پنجابۍ- جمع پنجابيان- جمع مؤنث پنجابيانې-

پنجا پونج:(پن-جا-پونج)اسم- (۱)ډېر ماشومان- (۲)دَ ډېر ماشومانو شور-

پنجالي:(پن-جا-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دريڅه- (۲)پنجالۍ-

پنجالي:(پن-جا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ژغ- جغ- (۲)دَ جغ لاندينۍ حصه-

پنجالي:(پن-جا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پنجالي- دريڅه- جنګله- منه پنجره شان چې پهٔ مکانونو کښې دَ هوا او پنائي دَ پاره لګولے شي- جفري-

پنج بنا:(پَنځ-بِ-نا)اسم- واحد- مؤنث- دَ اسلام پينځهٔ رکنه- کلمه طيبه- نمونځ- روژه- حج- زکوٰة- پينځهٔ بناګانې-

پنج پاؤ:(پَنځ-پاؤ)اسم- پينځهٔ پاره- دَ غلې يوه پېمانه- پنج پاريز- (مرکب- فارسي، پښتو)-

پنج پاريز:(پَنځ-پا-ريز)اسم- وګورئ پنج پاؤ- (مرکب- فارسي، هندي، پښتو)-

پنج تن:(پَنځ-تَن)اسم- پنج تن پاک- رسول کريم صلی الله عليه و آله وسلم، حضرت علي، حضرت فاطمه، حضرت امام حسن او حضرت امام حسين عليهم السلام-

پنج تن پاک:(پنج-تن-پاک)اسم- وګورئ پنج تن-
پنجټکيز:(پنج-ټ-کيز)اسم- واحد- مذکر- پينځۀ ډزے ټوپک- پينځټکيز-
پنجخ:(پن-جخ)اسم صفت- (۱)ډېر زيات- ګڼه ګوڼه- (۲)انګتې بنګتې-
پنجر:(پن-جر)اسم- واحد- مذکر- پڑه- دَ کولالی لوښو هغه ګڼه شمېره چې
لا پۀ کچه حالت کښې دَ پخېدو دَ پاره پۀ اور پراتۀ وی-
پنج روزه:(پنج-رو-زه)صفت- دَ پنځو ورځو- (۲)مختصر ژوند- لنډ ژوند-
(شاعری)- (م- فارسی)-
پنجره:(پنج-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مرغانو يا ځناورو دَ ساتلو دَ پاره
بنديخانه- لۀ اُسپنې يا بل داسې مضبوط څيز جوړ محفوظ ځائې-
(۲)تاله- ژرنده-
پنج سوره:(پنج-سو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ قرآنِ کريم هغه پينځۀ سورتونه
چې دَ يو وړوکی کتاب پۀ شکل کښې راغُنډ کړے شوی وی- دغه پينځۀ
سورتونه عام طور سره کهف، يٰسين، مُلک، مزمل او رحمٰن دی او لۀ دېو نه
علاوه نورې دُعاګانی هم پکښې وی-
پنجشنبه:(پنج-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- پانشمبه- دَ زيارت ورځ- دَ
چارشنبې او جُمعې تر منځه ورځ- دَ هفتې شپږمه ورځ- جمع پنجشنبې-
پنج غاښے:(پنج-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پنج غښے- هغه ځناور چې
عمر ئې پينځۀ کاله وی- (۲)دَ لرګی نه جوړ هغه زراعتی اله چې پينځۀ
غاښونه لری او پۀ پټی کښې پرې پُولې جوړولے شی-
پنج غښے:(پنج-غ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنج غاښے-
پنجک:(پن-جک)اسم- (۱)پينځمه حصه- دَ غلې دَ پېداوار پينځمه حصه چې دَ
خراج پۀ طور به ورکېدے شوه- (۲)پنجوتره- دَ راغُنډې شوې ماليې هغه
پينځمه حصه چې مَلک ئې اخلی-
پنج کرکے:(پنج-کر-کے)اسم- بچکرکے- بچکرے- بچه کرکے- جمع پنج
کرکی-
پنجکے:(پن-ج-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې موټے- دستګير- موټنے-
پنجکے:(پن-ج-کے)اسم- واحد- مذکر- غمازک- دَ مچی مار دَ کُنډې سره
لګېدلے هغه لرګے يا کاک چې مچی مار ته پرې دَ کب دَ چک پته لګی-
جمع پنجکی-
پنجګانه:(پنج-ګا-نه)اسم صفت- پينځ ګون- پينځۀ واړه- ګان او ګانه فارسی
کښی دَ شمېر نه پس دَ شمېر دَ تعين دَ پاره راځی لکه دو ګانه، سه ګانه
وغېره- (م- فارسی)-
پنج ګنج:(پنج-ګنج)اسم- واحد- مذکر- فارسی- دَ نظامی ګنجوی دَ فارسی
نظم هغه کتاب چې پۀ درسِ نظامی کښې لولولے شی- اصل معنیٰ پينځۀ
خزانې- (م- فارسی)-
پنجڼ:(پن-جڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ نداپ (نداف) پېشې سره تعلق لرونکے
اوزار-
پنجوتره:(پن-جوت-ره)اسم- واحد- مؤنث- پنجک- هغه پينځۀ فيصده کمېشن
چې نمبردارانو ته دَ وصول شوې ماليې نه ورکېدے شی- جمع پنجوترې-
پنجوخته:(پنج-وخ-ته)اسم صفت/متعلق فعل- پينځۀ وخته-
پنجه:(پن-جه)اسم- واحد- مونث- (۱)مَنګل- دَ پينځو ګُتو پۀ مناسبت سره
هر هغه څيز چې پينځۀ غاښی لری- دَ پيشو او سپی وغېره دَ پښو تېرۀ
نوکونه- (۲)کانټا- دَ مغربی طريقې دَ خوراک کولو آله-
پنجه:(پن-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه وړه ډانګ چې سر کښې ئې دَ
اُسپنې درې غاښی لګېدلې وی او پۀ تنور کښې پرې لرګی ړدی- (۲)دَ
پينځو ګولی دارو کالتوسونو دَ ايښو ځائې-
پنجه بابا:(پن-جه-با-با)اسم- واحد- مذکر- کونی کبر- پنجه پاڑ-
کړانکيش- کنجيپوړ- (افغانستان)-
پنجه خوړی:(پن-جه-خو-ړی)اسم صفت- ډېر زيات- بې شمېره- ګڼ-
پنجه کرکے:(پن-جه-کر-کے)اسم- وګورئ پنج کرکے- جمع پنجه کرکی-
پنجه ګی:(پن-جه-ګی)اسم- واحد- مؤنث- پنجه- دَ ګولی دار ټوپک دَ پينځو
کارتوسو دَ ايښودلو آله-
پنجهزاری:(پنج-هه-زا-ری)اسم صفت- دَ مغلو دَ دربار يو لوئې منصب چې
پينځۀ زره ذات يا سوارۀ باندی به مشتمل وۀ-
پنجيری:(پن-جی-ری)اسم- واحد- مؤنث- لۀ پينځو توکيو سوجی، چينی،
مېده شوی سُنډ، چوارو او غوړو نه جوړه شيرينی چې عام طور سره لنګې
ښځې ته ځلوېښتی کښې ورکوی-
پنجې:(پن-جې)تابع مهمل- دَ ټنجې تابع مهمل-
پنځ:(پنځ)اسم- پېداوښت- جوړښت- خُلقت- ايجاد- (افغانستان)-
پنځ غاښے:(پنځ-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنج غاښے-
پنځ غښے:(پنځ-غ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنج غښے- جمع پنځ
غښی-
پنځوتره:(پن-خوت-ره)اسم- وګورئ پنجوتره-
پنځوس:(پن-خوس)اسم عدد- لۀ يو پنځوس نه يو کم او نهۀ ځلوېښت نه يو
زيات- لس او ځلوېښت-
پنځوسم:(پن-خو-سم)اسم صفت- دَ پنځوس دَ هندسې مذکر صفتی شکل-
پنځوسمه:(پن-خو-سۀ-مه)اسم صفت- دَ پنځوس دَ هندسې مؤنث صفتی شکل-
پنځوسيز:(پن-خو-سيز)اسم صفت- (۱)دَ پنځوسو- دَ پنځوسو سره نسبت
لرونکے- (۲)دَ پنځوسو روپيو نوټ- پنځوسے-
پنځوسے:(پن-خو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پينځوسيز-
پنځول:(پن-خه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ګنجول- غُنځول- دَ چينجيو هغه حرکت
چې دَ ډېرو چينجيو تر مېنځه ئې کوی- (۲)پېدا کول- تخليق کول- (۳)دَ
غلې ترټه يا کندو ډکول- (۴)کاميابول- (۵)ډېرول- (۶)ارتول- ازادول-
خلاصول-
پنځولے:(پن-خه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پنځولی- مؤنث
پنځولې- وګورئ پنځول-

زېر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ۂ"(زَ-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

پنخون:(پن-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پنخول-

پنخون:(پن-خون)اسم- (۱)طبیعت- طبع- فطرت- (۲)پیدایښت- (افغانستان)-

پنخونګ:(پن-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پنخول-

پنخونه:(پن-خه-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنخول-

پنخونے:(پن-خه-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنخوني- مؤنث پنخونې- وګورئ پنخول-

پنخه:(پن-خه)اسم- واحد- مؤنث- خټه- طبیعت- فطرت-

پنخهٔ:(پن-خهٔ/پن-خا)حاصل مصدر- وګورئ پنخول-

پنخېدل ۱:(پن-خې-دل)مصدر لازم- (۱)ګنجېدل- غُنځېدل- د چینجیو مغه حرکت چې د ډېره چینجیو تر منځه ئې کوي- (۲)پېدا کېدل- تخلیق کېدل- (۳)د غلې ترټه یا کندو ډکېدل- (۴)کامیابېدل- (۵)ارتبېدل- (۶)پربېدل-

پنخېدل ۲:(پن-خې-دل)مصدر لازم- بنېدل- د مچانو بڼ بڼ کول-

پنخېدلے:(پن-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پنخېدلی- مؤنث پنخېدلې- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدلے:(پن-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پنخېدلی- مؤنث پنخېدلې- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخېدن:(پن-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدن:(پن-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخېدنګ:(پن-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدنګ:(پن-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخېدنه:(پن-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدنه:(پن-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخېدونکے:(پن-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنخېدونکی- مؤنث پنخېدونکې- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدونکے:(پن-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنخېدونکی- مؤنث پنخېدونکې- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخېدهٔ:(پن-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پنخېدل ۱-

پنخېدهٔ:(پن-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پنخېدل ۲-

پنخئ:(پن-خئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شلومباړې- مغه کڅوړه چې کُرت پکښې جوړیږي- (افغانستان)-

پنچ:(پنچ)اسم- واحد- مذکر- د سوری یا سوړې ایستلو آله- مغه سُمبه (سومبه) چې کاغذونه پرې د فایل کولو د پاره سوری کولے شي- (م- انګریزی)-

پنچاتی:(پن-چا-تي)اسم- د پنچایت سره متعلق- (عامیانه)- وګورئ پنچایتی-

پنچایت:(پن-چا-یت)اسم- واحد- مذکر- د مشرانو جرګه- د ثالثانو ټولے- جمع پنچایتونه- (م- هندی)-

پنچایتی:(پن-چا-یه-تي)اسم- (۱)د پنچایت ممبر- د پنچایت سره متعلق- (۲)مغه قباله چې رجسټری کول ئې ضروری نهٔ وی-

پنچر:(پن-چر)اسم- (۱)د یو تېرهٔ څیز پهٔ ذریعه جوړ شوے سُورے- پنکچر- (۲)د کار نه پاتې- پهٔ بد حال- غریب- خوار- (م- انګریزی)-

پنچرول:(پن-چهٔ-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)د یو تېرهٔ څیز پهٔ ذریعه سُورے کول- (۲)خوارول- پاتې راوستل-

پنچرون:(پن-چهٔ-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ پنچرول-

پنچرونکے:(پن-چهٔ-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنچرونکی- مؤنث پنچرونکې- وګورئ پنچرول-

پنچرونه:(پن-چهٔ-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنچرول-

پنچرېدل:(پن-چهٔ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)پنچر کېدل- د تېرې څوکې لرونکی څیز پهٔ ذریعه سورے کېدل- (۲)خوارېدل- نېستمن کېدل-

پنچرېدن:(پن-چهٔ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پنچرېدل-

پنچرېدنه:(پن-چهٔ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنچرېدل-

پنچرېدونکے:(پن-چهٔ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنچرېدونکی- مؤنث پنچرېدونکې- وګورئ پنچرېدل-

پنچرېدهٔ:(پن-چهٔ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پنچرېدل-

پنچم:(پن-چم)اسم- د هندی موسیقۍ پهٔ سُرونو کښې اووم (او وروستو پینځم) راګ چې د هغوئ د عقیدې مطابق هوا ئې لهٔ پینځو اندامونو، نوم، سینې، مرۍ، زړهٔ او تندی نه راوباسی- (م- هندی)-

پنچمی:(پن-چه-مي)اسم- واحد- مؤنث- د هندی نیمې میاشتې پینځمه ورځ- (م- سنسکرت)-

پنڅه:(پن-څه)صفت- پوړ پوړ- ټت ټت- یو بل د پاسه- (افغانستان)-

پنڅه:(پن-څه)اسم- واحد- مؤنث- داې- وړوکے دېوال چې ګز قدر وُچت او پلن وی- (افغانستان)-

پند:(پند)اسم- واحد- مذکر- وعظ- نصیحت- ښه خبره- (م- فارسی)-

پند:(پند)اسم- واحد- مذکر- سفر- مزل- پن- جمع پندونه-

پند:(پند)اسم- واحد- مذکر- کسب- (عامیانه)- جمع پندونه-

پند:(پند)اسم صفت- (۱)پهٔ شان- غندې- (۲)مکر- فریب- ټګی- چَل- دوکه- (افغانستان)-

پند:(پند)اسم- واحد- مذکر- دشمنی- بدی- عداوت- (افغانستان)-

پندار:(پن-دار)اسم- (۱)ګومان- خیال- (۲)تکبر- غرور- (م- فارسی)-

پندانه:(پن-دا-نه)اسم- خُشی کرخېدنه-

پنداوره:(پن-دا-و-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه بچے چې د مور د خېټې نه کچه راوځی-

ئ"(څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پندتیا:(پندّ-تّیا)اسم- هوښیارتیا- هنرمندی-

پندرور:(پندْ-رَ-وَر)اسم صفت- شونړور- غټې او پړسېدلې شونډې لرونکے- مؤنث پندروره- جمع مؤنث پندرورې-

پندروش:(پندّ-ره-وَش)اسم- یو قسم واښهٔ چې کډې بزې ئې پهٔ شوق خوری-

پندګونے:(پندّ-ګو-نے)اسمِ فاعل- مذکر- نصیحت کونکے- نېغه لار ښیونکے- (م- فارسی)-

پندنامه:(پندّ-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نصیحت نامه- (۲)دَ پنج ګنج د یوې حصې نوم چې حکیم فریدالدین جوړه کړې ده-

پندوسے:(پَن-دو-سے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ پنړوس- جمع پندوسی-

پندوک:(پَن-دوکّ)اسم- مذکر- غنچه- کلی- غُټی- پُنډک- پنړوک-

پنده:(پن-ده)اسم- واحد- مؤنث- لویه کولمه- ړوبی- غټه کولمه- سوپره- هغه لویه او سره کولمه چې دَ بولو پهٔ ځایُ بهر ته راوځی- (افغانستان)-

پندېلک:(پن-دې-لک)اسم- جمع- مذکر- یو قسم سبزی چې شکل او ذایقه ئې دَ شین پیاز پهٔ شان وی-

پندی:(پَن-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پنډی- بشکه- دَ ساګ یو قسم- (۲)یو قسم واښهٔ- (۳)شلګے- دَ شلګی دَ سر سُمبه (سومبه)- (۴)یو قسم بیماری- (۵)دَ نېزې سر یا نوک- بلم-

پنډ:(پَنډ)اسم- واحد- مذکر- دریاب یا نهر ته تړلے لویُ بند- (افغانستان)-

پنډ:(پَنډ)اسم- واحد- مذکر- جمع- راغُنډ- ټول- غُنډ- ګرد- یو ځایُ-

پَنډ:(پَنډّ)اسم- واحد- مذکر- بار- بوج- غُټه- وځه- وځکے- هغه درونډ وزن چې انسان یا خناور ئې پهٔ شا یا سر وړی- جمع پنډونه-

پنډ:(پَنډّ)اسم- واحد- مذکر- اورټک- پټاکی- چقماق- پنډبکر- سپینه بکره-

پنډ:(پَنډ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)مضبوط- غټ- پلن- (۲)ټینګ- لواړ- ځیږ- غټ مټ-

پنډ:(پَنډ)اسم- واحد- مذکر- پند- مزل- جمع پنډونه-

پنډ:(پُنډّ)اسم- واحد- مذکر- کټمل- کرزمان- هغه اُسپنه چې قصابان پرې چاړهٔ دَ غوړوالی نه پاکوی-

پُنډ:(پُنډّ)اسم- واحد- مذکر- نرے سورے- ورکوټے چاود- کوسکے- درز- کوساټے- کوسکے- جمع پنډونه-

پنډ:(پِنډ)اسم- واحد- مذکر- کجوره- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ کجوره-

پنډار:(پن-ډارّ)اسم- واحد- مذکر- ګڼه ګوڼه- ډېر خلق- بانډار- اژدهام- دَ ځو تنو مجلس- جمع پنډارونه-

پنډاره:(پن-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو ځایُ کونه- ټولونه- هغه پېسې چې سازنده ئې دَ تماشې یعنی دَ ساز غږولو پهٔ وخت لهٔ خلقو غُنډوی- (افغانستان)-

پنډال:(پن-ډالّ)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایُ چې ځهٔ غُنډه یا جلسه پکښې کیږی- دونکاچه- (م- هندی)-

پنډاړ:(پَن-ډاړّ)اسمِ صفت- یوځایُ شوے- ګرد- راغُنډ- پنډ-

پنډاور:(پن-ډا-وَر)اسمِ صفت- پهٔ پرو پټ، پهٔ بڼو پټ، هغه چرګوړے چې مردارې پښې او بڼې ئې غُرخولې وی-

پنډاوڼ چرګ:(پَن-ډا-وَڼ-چَرګ)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ پنډاوُو-

پنډاوو:(پن-ډا-وو)اسم- واحد- مذکر- پنډاوڼ- غټ درونډ چرګ-

پنډ بکر:(پنډْ-به-کر)اسم- واحد- مذکر- پونډ بکری- اورټک- بکوره- بکره- سپینه ګټه- چقماق- ډېره- وُګورئ پنډ ۴-

پنډپانی:(پنډ-پا-نی)اسم- واحد- ول- تاؤ- ګنجی- ګېرچېر-

پنډ پنډ:(پنډ-پنډ)اسمِ صفت- دلې دلې- ډېر زیات- ډېری ډېری-

پنډت:(پن-ډَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بامبڼ- بامبړ- برهمن- دَ هندوانو مذهبی عالم- (۲)عالم- فاضل- دانا- (افغانستان)- جمع پنډتان- (م- سنسکرت)-

پنډت:(پن-ډَت)اسمِ صفت- (۱)غټ- پړسېدلے- ډړو- (۲)بې کاره- سُست- تیارخور-

پنډتوب:(پنډْ-توبّ)اسم- (۱)پنډوالے- څرب والے- مضبوطی- غټ والے- تنومند- کلکتوب- پنډتیا- (۲)پرېړوالے- ضخامت- (۳)ټینګ والے-

پنډتون:(پنډْ-تونّ)اسم- واحد- مذکر- شپول- پنډغالے- دَ ځاروو دَ یو ځایُ کولو او ایسارولو ځایُ- (افغانستان)-

پنډته:(پَن-ډهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ پنډت مؤنث- بامبڼه- بامبړه- جمع پنډتې-

پنډته:(پَن-ډهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- مسخره- ټوقه- وشته- ملنډه- پیشاړه- پچموزه- پیچموزه- جمع پنډتې-

پنډتیا:(پنډّ-تّیا)اسم- وُګورئ پنډتوب-

پنډغالے:(پنډّ-غا-لے)اسم- مذکر- حجره- ډېره- مهمان خانه- دَ مېلمنو ځایُ- جمع پنډغالی-

پنډغالے:(پنډّ-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځایُ چې ځاروی پکښې یو ځایُ کولے شی- (۲)شپول- جمع پنډغالی-

پنډغالے:(پنډّ-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه خُرمن چې پښې دَ چودو نه دَ بچ کولو پهٔ غرض ئې پهٔ څپلو کښې پوندې ته ورکوی- جمع پنډغالی-

پنډک:(پَن-ډک)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ پندوک-

پنډکی:(پُنډ-کی)اسم- واحد- مؤنث- ټیکرې- تګرې- تبنې-

پنډکی:(پُن-ډَ-کی)اسم- واحد- مؤنث- هغه پټی چې ملهم ورباندې لګېدلے وی او پهٔ زخم لګولے شی- پټکے- (افغانستان)-

پنډکے:(پنډّ-کے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ پنډوکے-

پنډګر:(پنډ-ګر)اسمِ فاعل- دَ اتشبازی سامان جوړونکے- مؤنث پنډګره- جمع مؤنث پنډګرې- (افغانستان)-

پنډل:(پَن-ډَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)برید- بند- پوله- مورګه- موره- لټ- (۲)مورچه- څوکی- سنګر- پیکټ- بیکټ- (۳)سرپراته- توده- کوټه-

پنډو:(پن-ډو)اسم- واحد- مؤنث- ګڼه ګوڼه- غُنډه- مجمع- ټولنه-

پنړواله:(پنړ-وا-له)اسم- حجم- جسامت- جثه- دروندوالے-
پنړوالے:(پنړ-وا-لے)اسم- پنړتوب- مضبوطي- تندرستي- جمع پنړوالي-
پنړور:(پن-ړ-ور)اسم صفت- دَ غټو پنړيو لرونکے- غټ پنړے- پنړی ور-
(۲)څرب- غټ-
پنړوره:(پن-ړو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کندو- ترټه- دَ غلې ځائې- ايکونه-
پنړوس:(پن-ړوس)اسم- واحد- مذکر- غُنډسکه- غنړوس- توپ- ټپوسے-
ګېند- ګېن- ټوپکے- جمع پنړوسونه-
پنړوس:(پن-ړوس)اسم صفت- (۱)څرب- غټ- (۲)ناراست- سست- ناړامه-
پنړوسکه:(پن-ړوس-که)اسم- واحد- مؤنث- پنړوس- ټپوسے- غنړوس-
غُنډسکے- توپ-
پنړوسکے:(پن-ړوس-کے)اسم تصغير- غنډوسکے- وړوکے غنړوس- پنړوسکه-
ټوپکے- پينړوس- توپکے-
پنړوسکے:(پن-ړوس-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پنړوکے- کنډه- (۲)دَ
ټوکرو نه جوړه هغه غنډسکه چې پهٔ تېلو کښې ابښوے شوې وی او دَ
شوقدر پهٔ شپه ئې ماشومان بلوی او دَ لوبو پهٔ غرض ئې پهٔ بره ولی
راولی- جمع پنړوسکی-
پنړوک:(پن-ړوک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پندوک-
پنړوک مار:(پن-ړوک-مار)اسم فاعل- (۱)پېټوارے- پانړی- مزدور-
(۲)غلچکے- غلګن- جوالي- غلاګرکے- جمع پنړوک ماران-
مؤنث پنړوک ماره- جمع مؤنث پنړوک مارې-
پنړوک ماره:(پن-ړوک-ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ښځه چې دَ ښځو دَ
استعمال څيزونه دَ خرڅون دَ پاره ګرځوی- (۲)هغه ښځه چې دَ چا پهٔ کور
کښې کار کوی او پهٔ مر څهٔ چې ئې وس برکيږی هغه پټوی-
پنړوکوټے:(پن-ړو-کو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- پنړوکے- وړوکے پنړ-
پنړوکے:(پن-ړو-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے پنړ- وړه غټه-
وزکے- پنړوکوټے- کوچنے پنړ- وړه کټلی- وړه کنډه- جمع پنړوکی-
پنړول:(پن-ړه-ول)مصدر متعدی- ټولول يا غُنډول- پهٔ يو ځائې راجمع کول-
ځائې پهٔ ځائې کول- پنړ کول-
پنړول:(پن-ړه-ول)مصدر متعدی- څربول- چاغول- غټول- (۲)ضخيمول-
حجم زياتول- (۳)مضبوطول- (۴)ټينګول-
پنړولګر:(پن-ړول-ګر)اسم فاعل- دَ مالوچو يا پومبې مزدور- پهٔ پټی کښې
پومبه ټولونکے يا ټولونکی- جمع پنړولګری- مؤنث پنړولګره- جمع
مؤنث پنړولګرې-
پنړولګره:(پن-ړول-ګهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ پنړولګر مؤنث- جمع
پنړولګرې-
پنړولی:(پن-ړو-لی)اسم- واحد- مؤنث- خولی- جولی- ګوبلی- جلی-
ګوبخ- څادر- دَ مېوې يا سبزی وغيره دَ راټولولو دَ پاره دَ څادر نه ترلې
ګځوړه-

پنړولے:(پن-ړو-لے)اسم- واحد- مذکر- د مېوې يا پومبې پهٔ اُجرت راټوله
حصه-
پنړولے:(پن-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پنړولی- مؤنث
پنړولې- وګورئ پنړول-
پنړولے:(پن-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پنړولی- مؤنث
پنړولې- وګورئ پنړول-
پنړون:(پن-ړون)اسم- مذکر- راټولونه-
پنړون:(پن-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړون:(پن-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړونکے:(پن-ړه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنړونکی- مؤنث
پنړونکې- وګورئ پنړول-
پنړونکے:(پن-ړه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنړونکی- مؤنث
پنړونکې- وګورئ پنړول-
پنړونګ:(پن-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړونګ:(پن-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړونه:(پن-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړونه:(پن-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنړول-
پنړه:(پن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خاوره پهٔ بالټی کښې يو ځائې ته وړنه- دَ
خاورو وړلو يو بالټے- چم وړونه-
پنړه:(پن-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پړسېدلې- تکليف خپلې-
پنړه:(پن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کاټلی- کنډه- لويه غټه- پنړ- پلنړ-
پنړکے- څهٔ غټه شوے څيز چې پهٔ شا يا سر وړلے کيږی- (۲)صدقه-
خيرات- (۳)زياته ګرمه اسپنه-
پنړه:(پن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پېنړه- هغه بله چې پهٔ يوه کاسه يا ښانک
باندې سره دَ خوراک دَ پاره راټوله شوې وی- جمع پنړې-
پنړی:(پن-ړی)اسم- واحد- مذکر- مزدور- قلی- پانړی- جوالی- مالی-
پلنړی- هغه سړے چې پهٔ پېسو پېټے پهٔ شا وړی-
پنړېدل:(پن-ړې-دل)مصدر لازم- راغنډېدل- راجمع کېدل- راټولېدل-
پنړېدل:(پن-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)څربېدل- پړسېدل- چاغېدل- پړېدل-
ضخيمېدل- (۲)ارامېدل- (۳)دَ مال يو ځائې جمع کېدل-
پنړېدن:(پن-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدن:(پن-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدنګ:(پن-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدنګ:(پن-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدنه:(پن-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدنه:(پن-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پنړېدل-
پنړېدونکے:(پن-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنړېدونکی-
مؤنث پنړېدونکې- وګورئ پنړېدل-

پنړېدونکے:(پَن-ړې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پنړېدونکی- مؤنث پنړېدونکې- وګورئ پُنړېدل-

پنړېدهٔ:(پَن-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ پُنړېدل-

پنړېدهٔ:(پَن-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ پُنړېدل-

پنړېرک:(پَن-ړې-رک)اسم- واحد- مذکر- پنړېرک- کارګه ټکے- یو قسم صحرائی ساګ چې پلنې پاڼې لری- نان کلاغ- خبزالغراب-

پنړېرے:(پَن-ړې-رے)اسم- واحد- مذکر- لۀ مېړزو نه جوړه ترټه- پرېړے- جمع پنړېری-

پنړېرے:(پَن-ړې-رے)اسم- واحد- مذکر- پوزکے- پوزے- انړېرے- جمع پنړېری-

پنړېرے:(پَن-ړې-رے)اسم صفت- غټ-

پنړېور:(پَن-ړې-ور)اسم صفت- پنړیاور- ځَرب- غټ پنړے-

پنړۍ:(پَن-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پړکۍ- دَ زنګون او ښینګرې پهٔ مېنځ کښې دَ پښې حصه- کونړۍ-

پنړۍ:(پَن-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو شین او سپین ګل لرونکے بوټے چې دَ ساګ پهٔ طور پخولے شی- (۲)دَ لرګی صندوق-

پنړۍ:(پَن-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ نېزې، بلې یا سونګې څوکه-

پنړۍ تېر:(پَن-ړۍ-تېر)اسم- دَ ښښو ترلو پټۍ چې فوځیان (عسکر) یې استعمالوی- پاېېچ- (افغانستان)-

پنزیب:(پَن-زیب)اسم- پازیب- دَ ښښو یو پسول چې عام طور سره لۀ سپینو زرو جوړیږی- منګله- (م- فارسی)-

پنس:(پِنس)اسم- واحد- مذکر- دَ برطانیې سکه چې انګرېزی کښې دَ (d) پهٔ شکل لیکلے شی- (م- انګریزی)-

پنساری:(پَن-سا-ری)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پساری- (م- هندی)-

پنساری توب:(پَن-سا-ری-توب)اسم- پساری توب- دَ پنساری کېدو حالت-

پنساری:(پَن-سا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- راشېېل- دَ غلې او بوسو بیلولو پینځۀ غابښے-

پنسرے:(پَن-س-رے)اسم- واحد- مذکر- پارو- خوے- دَ لرګی یوَم- راشپېل- پلن سرے- هغه آله چې ژمی کښې واوره پرې پاکیږی او پهٔ اوړی دَ درمندنو غنم وربانده ټولوی- (افغانستان)-

پنسړے:(پَن-س-ړے)اسم- واحد- مذکر- تار- سپېسی- (افغانستان)-

پنسل:(پِن-سل)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګی او سکې نه جوړ دَ لیکلو قلم- پنسن- پېنسل- جمع پنسلونه- (م- انګریزی)-

پنسلین:(پِن-س-لین)اسم- مذکر- یو جراثیم وژونکے مرکب- یو اینټی بایوټک دارو- (انګریزی)-

پنسن ۱:(پِن-سَن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنسل-

پنسن ۲:(پِن-سَن)اسم- واحد- مذکر- پنشن- هغه میاشتنے رقم چې دَ نوکرۍ دَ مقرره وخت پوره کولو نه پس یې حکومت سرکاری ملازم ته ورکوی- جمع پنسنونه- (عامیانه)- (م- انګریزی)-

پنسن خور:(پِن-سَن-خور)اسم صفت- (۱)وظیفه خور- پنسنی- (۲)بې کاره- تیارخور-

پنسنی:(پِن-سهٔ-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- پنسن شوے- پنسن خور- جمع پنسنیان-

پنسن یاب:(پِن-سَن-یاب)اسم صفت- پنسن خور- پنسنی-

پنشن:(پِن-شَن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنسن ۲- (م- انګریزی)-

پنشن خور:(پِن-شَن-خور)اسم صفت- وګورئ پنسن خور-

پنشنر:(پِن-شهٔ-نر)اسم صفت- واحد- مذکر- پنشن خور- پنشن شوے-

پنشنی:(پِن-شهٔ-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پنسنی-

پنشن یاب:(پِن-شَن-یاب)اسم صفت- وګورئ پنسن یاب- مؤنث پنشن یابه- جمع مؤنث پنشن یابې-

پنکی:(پَ-نه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث هغه دَ خوراک څیز چې څوک یې بل چا ته وړی-

پنکے:(پَن-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پونکے-

پنګ:(پَنګ)اسم صوت- (۱)نرے اواز- ښنګ- ټنګ- چنګ- دا ټکے اکثر لۀ چنګ سره یو ځاې استعمالیږی لکه چرته چنګ پنګ یې وا نۀ وربدو- (۲)دَ ماشو مچانو وغېره دَ وزرو اواز-

پنګ:(پَنګ)اسم- واحد- مذکر- رنګ- (افغانستان)-

پنګ:(پُنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پونګ- ړېر بچی- ړېر اولاد (اصل کښې دَ ژړا اواز ته وائی چې دَ ماشومانو دَ پاره دَ علامت پهٔ طور استعمال شوے دے)- دَ تېز اواز- تېز-

پنګلی:(پُنګ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سُرنا- تُرتُری- توری- (۲)پونګی- پونګلی- دَ ماشومانو دَ دروزی یا شوتل دَ ړنېر نه جوړه شپېلی- پونکے-

پنګن:(پَنګ-ګن)اسم صفت- (۱)بې عزته- دَ پونړې نه ایستلے- (۲)ټغن- ټرن- ټېزن- (۳)ژړندوک- ژړند-

پنګول:(پَنګ-ګه-ول)مصدر متعدی- (۱)سُرنا وغېره غږول- بنګول- سورنۍ وهل- (۲)دَ شپېلی دَ قسم آلې (څیزونو) نه یو خاص اواز ایستل-

پنګول:(پَنګ-ګه-ول)مصدر متعدی- (۱)ژړول- (۲)الوځول-

پنګون:(پَنګ-ګه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پنګول-

پنګونکے:(پَنګ-ګه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پنګونکی- مؤنث پنګونکې- وګورئ پنګول-

پنګونګ:(پَنګ-ګه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پنګول-

پنګونه:(پَنګ-ګه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پنګول-

پنګه:(پَنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- سرمایه- ذخیره- پانګه-

پنګه:(پَنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ اوارو زمکو او خنګلو کښې تللے ژور نهر- (افغانستان)-

زبر (خَ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، زېر (کِ-تاب)، پېښ (نو-کا-ره)، جزم (شکوں)، ۀ (زَ-ړه)، ۀ (ړو-بې-دهٔ)

پنکه:(پَنگ-کَه)اسم- واحد- مذکر- غُنځک- پنکی- دَ سخت او تور پوستکی لرونکې یو قسم میوه چې چکی لری- (افغانستان)-

پنکه وال:(پَنگ-کَه-والْ)اسمِ صفت- پَنکه لرونکے- سرمایه دار- مؤنث پنکه واله- جمع مؤنث پنکه والې-

پنکه ور:(پَنگ-کَه-وَر)اسم صفت- (۱)شتهٔ من- دولت من- دَ موېږ خاوند- دَ موږې خاوند- (۲)خزانچي-

پنکېدل:(پَنگ-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ژړېدل- (۲)الوتل-

پنکېدن:(پَنگ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ پنکېدل-

پنکېدنګ:(پَنگ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ پنکېدل-

پنکېدنه:(پَنگ-کې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ پنکېدل-

پنکېدونکے:(پَنگ-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پنکېدونکي- مؤنث پنکېدونکې- وُګورئ پنکېدل-

پنکېدهٔ:(پَنگ-کې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ پنکېدل-

پنکي:(پَن-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پونګی- (۲)نچه- دَ سُرنا شپېلی- (۳)پُنکه- یو قسم میوه- (۴)دَ دروازې چوڼ- لخک- (۵)دَ بنجارګی توب سامان- دَ بنجاری سامان- (۶)هواره شپله- مانده- مغه خوږ چې کاڼی نهٔ لری- (۷)امسا- بېنت- لکړه- (افغانستان)-

پنکے:(پَن-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرېز- منجله- منجیله- (۲)دَ زخم پټی- (افغانستان)-

پنه:(پَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کاغذ یوه تخته- دَ کاغذ لویه سپینه ټوټه- (افغانستان)-

پنهام:(پن-هامْ)اسم صفت- پنهم- پټ- پنهانی- (م- فارسی)-

پنهان:(پن-هانْ)اسم صفت- پټ- چې ښکاره نهٔ وی- (م- فارسی)-

پنهانی:(پن-ها-نی)اسمِ صفت- پټ- پنهم- پنهان- نهانی- (م- فارسی)-

پنهم:(پن-هم)اسمِ صفت- پنهان- پټ- (م- فارسی)-

پنیر:(پَ-نیرْ)اسم- واحد- مذکر- لهٔ ورانو شودو نه نچوړی شوی او چک کړی پتخی- پوڅه- خیدک- (م- فارسی)-

پنیرک:(په-نی-رَک)اسم- واحد- مذکر- پنهېرک- یو قسم خودرو ساګ چې پهٔ صحرا یا مقبرو کښې کیږی- وُګورئ پنهېرک-

پنیرمایه:(پَ-نیرْ-ما-یه)مغه وچ پڼ چې دَ څناور دَ بچی نه دَ حلالولو نه پس حاصلولے شی او دَ دوا لهٔ پاره استعمالیږی- (فارسی)-

پنیز:(پَ-نیزْ)اسم- واحد- مذکر- قندیل- فانوس- دَ څراغ یو قسم- (افغانستان)-

پنیک:(پَ-نیکْ)اسم- واحد- مذکر- وحشت- رعب- روب- ډار- وېره- وهم- ترس- (افغانستان)-

پنې:(پَ-نې)اسم- جمع- مؤنث- دَ زنانهٔ دَ طله دار پیزار اړخونه یا ورشکی-

پنېرمایه:(پَ-نېرْ-ما-یه)اسم- مؤنث- سیلے- خمزورے- مغه څهٔ چې پهٔ شودو کښې یې وهی او دَ مغهٔ پهٔ واسطه پنیر جوړیږی- (افغانستان)-

پنېری:(پَ-نې-ری)اسم- بوزغلے- (ش- هندی)-

پنېرے:(پَ-نې-رے)اسم صفت- مذکر- مغه چاقو چې دَ کلونو پرېکولو او جوړولو دَ پاره ترې کار اخستے شی- (افغانستان)-

پنی:(پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کناری- لیث- زری فیتان- مغه زری سپینه پټی چې پهٔ لوپټه باندې دَ ستارو پهٔ ډول لګولے شی-

پنی:(پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې جارو ترې جوړولے شی-

پنی:(پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شپېلی- نلکه چې چرس پرې څښلے شی- نچه-

پنی:(پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قلعی- ابرق-

پڼ:(پڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- ډک- یو ظرف چې تر غاړو ډک وی- (افغانستان)-

پڼاپش:(پَ-ڼا-پَش)اسم- واحد- مذکر- پڼاپیش- پیشوپرانګ- پړانګ پیش- غټ ځنګلی پیش-

پڼاکې:(پَ-ڼا-کې)اسم- جمع- مؤنث- دَ څناورو ټوپونه- ترپکې- غرڅې پرڅې-

پڼاز:(پَ-ڼاز)اسم- مقابله- مسابقه-

پڼسے:(پڼ-سے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ مالوچو راوکښلے کچه تار او دَ مغې اټه- سپڼسے-

پڼکېدل:(پڼ-کې-دَل)مصدرِ لازم- برېښېدل- پړکېدل- پرقېدل- چړکېدل-

پڼکېدلے:(پڼ-کې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پڼکېدلی- مؤنث پڼکېدلې- وُګورئ پڼکېدل-

پڼکېدن:(پڼ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ پڼکېدل-

پڼکېدنګ:(پڼ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ پڼکېدل-

پڼکېدنه:(پڼ-کې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ پڼکېدل-

پڼکېدونکے:(پڼ-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پڼکېدونکي- مؤنث پڼکېدونکې- وُګورئ پڼکېدل-

پڼکېدهٔ:(پڼ-کې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ پڼکېدل-

پڼل:(پَ-ڼَل)اسم- واحد- مذکر- مغز- زړے- زڼے- بمبته- مندکه- خسته- بچے- میندکه- (افغانستان)-

پڼول ۱:(پَ-ڼهٔ-وَل)مصدرِ متعدی- اُبهٔ کول- خړوبول- اُبول- پڼه کول-

پڼول ۲:(پَ-ڼه-وَل)مصدرِ متعدی- پاکول- رژول- پوڼول- زړے سپینول- زړے ماتول- چکی اېستل- مندکه ماتول- (افغانستان)-

پڼولے:(پَ-ڼهٔ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پڼولی- مؤنث پڼولې- وُګورئ پڼول ۱-

پڼولے:(پَ-ڼه-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پڼولی- مؤنث پڼولې-

وګورئ پېڅول ۲-

پېڅون:(پ-څه-ون)حاصل مصدر - وګورئ پېڅول ۱-

پېڅون:(پ-څه-ون)حاصل مصدر - وګورئ پېڅول ۲-

پېڅونکے:(پ-څه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېڅونکی- مؤنث پېڅونکې- وګورئ پېڅول ۱-

پېڅونکے:(پ-څه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېڅونکی- مؤنث پېڅونکې- وګورئ پېڅول ۲-

پېڅونه:(پ-څه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېڅول ۱-

پېڅونه:(پ-څه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېڅول ۲-

پېڅوه:(پڅ-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پڅه-

پڅه:(پ-څه)اسم صفت- راټول- راجمع- غونډ- پنډ- راچاپېره- (عامیانه)- (افغانستان)-

پڅه:(پ-څه)اسم- واحد- مؤنث- ترمکا- ټرمکا- ترمکیا- اُبهٔ شیندنه- چړکاؤ- شته-

پڅه:(پ-څه)اسم- واحد- مؤنث- د پېزار یو قسم- کپی- کوښه- مکاوله- مچڼه- رکی- موچڼه- جمع پڅې-

پڅه:(پ-څه)صفت- اُبهٔ شوے- خړوب-

پڅه:(پ-څه)اسم- واحد- مؤنث- د چینو شربت-

پڅه ولې:(پ-څه-و-لې)اسم- واحد- مؤنث- هغه مغز لرونکې مېوه چې صرف مغز ئې خوړلے شي-

پڅه ونه:(پ-څه-وه-نه)اسم- قدرت- طاقت- زور- توان- سېک- (افغانستان)-

پڅی:(پ-څی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چکچکه- پهٔ قمیص یا ټوپۍ د ښائسته ښکارېدو د پاره ګنډلې شوې غونډه شان ستاره-

پو:(پو)حرف استعجاب- د حېرانۍ پهٔ موقع لهٔ خلې وتونکے اواز-

پو:(پو)اسم- واحد- مؤنث- د فصلی کال د یخنۍ میاشت چې د "مکر" نه وروستو او د "ما" نه مخکښې وی- (م- هندی پوه)-

پو:(پو)اسم- واحد- مذکر- (د ماشومانو لهجه) اور-

پو:(پو)اسم صوت- چُف- پُف- دم- پوکے- پوکل-

پوار:(پ-وار)اسم- واحد/جمع- مذکر- پونه- نرے باران- ښورمک- نری څاڅکی- (م- هندی پهوار)-

پواره:(پ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نواره- داره- پیچه- (۲)هغه لوښے چې اُبهٔ پرې چڼکاوولے شي- اوپاش- (۳)پهٔ تالاؤنو کښې لګېدلې هغه آله چې اُبهٔ وچتې غرځوی- (م- عربی)-

پواړ:(پ-واړ)اسم صفت- (۱)ګنده- سخا- مېلا- خیرن- ناولے- چیخن- (۲)بې هنره- (۳)بې سلیقې- (۴)شېل- ساده- مؤنث پواړه- جمع مؤنث پواړې- (م- هندی پهوهړ)-

پواړه:(پ-وا-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د پواړ مؤنث- وګورئ پواړ-

پو او چو:(پو-او-چو)اسم- مذکر- دم چُف- (افغانستان)-

پوائنټ:(پوائنټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېنټ- نکته- د مطلب خبره- (۲)نقطه- د ګټې نمبر- (عام طور سره پهٔ لوبو کښې)- جمع پوائنټونه- (م- انګریزی)-

پوبه:(پو-به)اسم- واحد- مذکر- دهقان- کښے- بزګر- کریځ- کروندګر- زمیدار-

پوپ:(پوپ)اسم- واحد- مذکر- د عیسایانو د رومن کېتولک فرقې مشر- پاپا- د حضرت عیسیٰ علیه السلام هغه عیسائی خلیفه چې اوس پهٔ ویټکن کښې وسی-

پوپ تنے:(پوپ-ت-نے)اسم- واحد- مذکر- مُلاچرګک- مُلاچرجک- مُلاګرړے- پوپوکک- کوکوپش- ګړی چرګ-

پوپک:(پو-پک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل-

پوپک:(پو-پک)اسم- واحد- مذکر- بادی ټوپک- د مرغیو ویشتلو چرېدار ټوپک- ایئرګن-

پوپکه:(پو-پ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پولی- (۲)تناکه- جمع پوپکې-

پوپل:(پو-پل)اسم- واحد- مذکر- (۱)د رامبېل چامبېل د کورنۍ یو ګل- (۲)وړوکے کب- کبوړے-

پوپنا:(پو-پ-نا)اسم صفت- د "فوفنا" عامیانه تلفظ- تباه و برباد- نېست و نابود- ورک-

پوپو:(پو-پو)اسم صوت- (۱)پوکے- اسوېلے- (۲)د اور د پاره د ماشومانو تلفظ-

پوپو:(پو-پو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پلار خور- ترور- اکو- مشرې ښځې ته د عزت پهٔ طور ترورے- (۲)د ماشومانو ژبه کښې "ټوپۍ" ته وئېلے کېدونکے لفظ-

پوپی:(پو-پی)اسم- واحد/جمع- مذکر- پمنکی- پمنی-

پوپیش:(پو-پیش)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ماشومانو جینکو یوه لوبه چې پهٔ دوه تنه کیری؛ لاسونه ئې یو بل له کلک ورکړی وی او چورلی- (۲)خبرې له ګرنګ ورکونه- پوپیشړې-

پوپیشړې:(پو-پیش-ړې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوپیش-

پوپے:(پو-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښاپېرک- نماښام ګټلکے- ټینټارے- اسمان ګټالے- ښاپېرکړکے- (۲)یو قسم مشهور وابنهٔ- ټاټکه- (۳)د بانګړ یا بزې سپین رنګ لرونکے ګل چې رس ئې خوږ وی او چوپلے شي-

پوت:(پوت)اسم- واحد- مذکر- یوه مېوه او د هغې ونه- جمع پوتونه-

پوت:(پوت)اسم- واحد- مذکر- بچے- خوئ- زمنګے- زمنکے- (م- هندی)-

پوت:(پوت)اسم- واحد- مذکر- کوټے- لمټے- نیټے- د لمټې یا نمدی د کاغذ پهٔ شان نرے پوټکے-

پوتا:(پو-تا)اسم- واحد- مذکر- غېر معمولی اوږد او غټ غېږ- د خر غېږ- جمع پوتاګان- (م- شائد قوطه- عربی)-

پوتاس:(پو-تاس)اسم- پټاس- پتاس- پوتاش- پوټاش- (افغانستان)-

زېر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(پو-بې-دهٔ)

پوتاش:(پو-تاش)اسم- واحد- مذکر- پټاس-

پوتړه:(پوت-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو دَ وړو او لويو بولو صفا کولو چيړه- مونجه-

پوتکی:(پو-تَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غاړی- بندی- غوړه- دَ ښځو دَ غاړې يو پسول-

پوتکے:(پوتَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شايد دَ پوت اسم تصغير- (۲)دَ سپک قد و قامت سړے- پتکے- جمع پوتکی-

پوتکے:(پوتَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے څاڅکے- دَ مائع څيز يوه وړه قطره- جمع پوتکی-

پوتل:(پو-تل)اسم- واحد- مذکر- توپاله- پوسه- کيچه- تفاله- پرخوړه- دَ څهٔ مېوې يا بل خوراکی څيز دَ خوړلو نه پس پهٔ خلهٔ کښې پاتې کېدونکے پوک-

پوتلی:(پوتَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نانځکه- نېنځکه- مُونه- کوډی- کوډچکه- لانخکه- کوډاګی- ميرغوړره- کوډی چې دَ تار پهٔ ذريعه کډيږی- (م- هندی- پتلی)-

پوته:(پو-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوا دَ څرمنې مېنځنی حصه-

پوته:(پو-ته)اسم- واحد- مؤنث- ږوزه- لاپه- باګه- بابړه- لويه وبنا-

پوتی:(پو-تی)اسم- واحد- مؤنث- مغه پړونے چې ښځې ئې پلو پهٔ اوږو اړوی-

پوتی:(پو-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ حساب کتاب دَ ياداشت کاپی يا کتاب- دَ ياداشت کتابچه چې عام طور سره بې جلده وی- (م- هندی پوتهی)-

پوتے:(پو-تے)اسم- وچت ځایُ- پشته- بلندی- دَ کاڼو ډېری-

پوتے:(پو-تے)اسم- واحد- مذکر- مخ- صورت- شکل- (عام طور سره خرابو معنو کښې استعماليږی)- (م- هندی)-

پوټ:(پوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوستکے- پټ- پوټکے- پټخے- (۲)پوست- څرمن- ژون- ژغون- وژن-

پوټ:(پوټ)اسم- دَ تاش لوبه-

پوټ:(پوټ)اسم- واحد- مذکر- دَ خناور دَ چچې غټ مړ او لهٔ مغهٔ سره لګېدلې غوښه-

پوټ:(پوټ)اسم- واحد- مذکر- جګړه- ستيزه- (م- هندی)-

پوټ:(پوټ)اسم- مذکر- (۱)مصيبت- غم- تکليف- زحمت- (۲)غنډه- ټولنه- مجلس-

پوټا:(پو-ټا)اسم- واحد- مذکر- الانچی- لاچی-

پوټاس:(پو-ټاس)اسم- واحد- مذکر- پوټاش- يوه اور اخستونکې ماده- بارود-

پوټخ:(پو-ټخ)اسم- واحد- مذکر- پوټخے- پوټکے- پوټ- پوستکے- پټ- خوړګ- کوډے-

پوټخے:(پو-ټ-خے)اسم- واحد- مذکر- پوټخ- پوټکے- پوستکے- پټ- پوټ- (۲)کوډے- (۳)څرمن- جمع پوټخی-

پوټسکے:(پو-ټس-کے)اسم تصغير- دَ "پوټی" اسم تصغير- وړوکے- لړ-

پوټ سوړے:(پوټ-سو-ړے)اسم- بوټ سوړے- پوټ- پوستکے- دَ غنمو، وريژو يا اُربشو پوستکے- جمع پوټ سوری-

پوټک:(پو-ټک)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سخته زمکه کښې راټوکېدونکے مغه وابنهٔ چې غنډ شان بوټے ئې وی- (افغانستان)-

پوټکل:(پوټ-کل)اسم- دَ جواری وړوکے داؤ-

پوټکے:(پو-ټهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- پوټخے- پوستکے- پټ- پوټ- پوستين- څرمن- ژون- کوډے- جمع پوټکی-

پوټکے:(پو-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورو وچت ځایُ يا ډېره- دَ خاورو وړه غنډی- پوټے- دَ شګو ډېرے- دَ خاورو وړوکې ټوپی-

پوټلی:(پوټ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وړه کنډه- وړه کڅوړه- وړوکے پنډ- (۲)مغه وړوکې دَ کپړې جوړه غټه چې دَ ځلوبښتی ماشومانو ته پکښې خوارهٔ ورکوی- (م- هندی)-

پوټونے:(پو-ټو-نے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ څو کښې دَ ناستی ځایُ- مورچه- ځارن ځایُ- پټونے- پهٔ مورچه کښې کښېناستنه- پټکينے- جمع پوټونی-

پوټی پوټی:(پو-ټی-پو-ټی)اسم صفت- ټوټې ټوټې- عام طور سره دَ ورانو پيو دَ پاره استعماليږی-

پوټين:(پو-ټين)اسم- مذکر- وړدهٔ بوټان- (افغانستان)-

پوټين:(پو-ټين)اسم- جمع- مذکر- (۱)يو قسم نری حلوه- حريره- (۲)مغه نری لېټی، چې دَ شيشو او لرګيو پهٔ پيوندونو کښې پکاريږی-

پوټينے:(پو-ټې-نے)اسم صفت- وړوکے- پوټے- جمع پوټينی-

پوټے:(پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوټسکے- پيڅانے- تيکه- ړکره- دَ غوښې پوټے- (۲- صفت)لږ شان- لږ کوټی- ذره شان- جمع پوټی-

پوټے:(پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوټکے- دَ شګو ډېرے- وچت ځایُ- (۲)دَ پومبې دومره مقدار چې پهٔ منګل کښې راځی-

پوټے:(پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے صندوق- صندوقکے- صندوقچه- دړسوندخ- سيندکچه (افغانستان)- جمع پوټی-

پوټے پوټے:(پو-ټے-پو-ټے)اسم صفت- رېزه رېزه- بسمې بسمې- ټوک ټوک- تانې وانې- پوټی پوټی-

پوجا:(پو-جا)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پوجاپاټ-

پوجاپاټ:(پو-جا-پاټ)اسم- (۱)پرستش او (دَ مذهبی کتاب) لُستنه- (اصل معنی) عبادت- (۲)خوشامد- (م- هندی)-

پوجی:(پو-جی)اسم- ګوډ- دَ پټی ګوډ- للون- خشاوه- (۲)دَ ونې ښاخ تراشی-

پوخ:(پوخ)اسم- واحد- مذکر- فوځ- لښکر- عسکر- جمع پوخونه- (م- عربی

"ی" (ځی-رل)، "ي" (مې-ره-ول)، "ی" (پيا-لي)، "ے" (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګوری تشريحات صفحه ۱

فوځ)-

پوځی:(پو-ځی)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ فوځ سره تعلق لرونکے- فوجی- عسکری- (۲)خړرنګ-

پوچ:(پوچ)اسم صفت- مذکر- (۱)سپک خلے- بَد خُلے- بې ادبه- بې عزته- سپک- (۲)بې فائدې- فضول- عبث- چټی- (۳)لهٔ چکې تش- بې مطلبه- (۴)کوتې لوبه- ګټه- دَ یوې لوبې نامه چې پهٔ موټی کښې پټ څیز پکښې معلومولے شی- (۵)غل کارتوس-

پوچ:(پوچ)اسم صفت- وروست لرګے چې مېنځ ئې خوړلے شوے وی- ټوس-

پوچ پروا:(پوچ-پر-واه)حرف تاکید- لهٔ "پروا" نه مخښکې تاکیداً استعمالېدونکے تورے- پوچ ګو-

پوچ خُلتوب:(پوچ-خُل-توب)اسم- پوچ خُلتیا- بد زبانی- فضول غږېدنه- پوچ ګوئی- بې واکی- پوچ خلی-

پوچ خُلتیا:(پوچ-خُل-تیا)اسم- وګورئ پوچ خلتوب-

پوچ خُلی:(پوچ-خُلی)اسم- وګورئ پوچ خلتوب-

پوچ خلے:(پوچ-خُلے)اسم صفت- پوچ ګو- پوچ ګویه- کنځل مار- عبث او فضول غږېدونکے- بې واکه- مؤنث پوچ خُلې-

پوچغلے:(پوچ-غ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګهو یوه بیماری- (افغانستان)-

پوچک:(پو-چک)اسم- واحد- مذکر- دمړی- کنجکه- لږ څیز- ټکړه-

پوچک:(پو-چک)اسم- واحد- مذکر- دَ سوال روټی- دَ روټی ټوکړه- کنړک- څپه- څپک- جمع پوچکونه-

پوچک:(پو-چک)اسم صفت- مذکر- (۱)کم عقل- بې عقل- بې مغزه- (۲)خالی کارتوس- دَ کارتوس خالی کوکه-

پوچک:(پو-چک)اسم- واحد- مذکر- ستامبول- ستمبول- پرپنهو- ربېړ- کارکونړے- دَ خټکو پهٔ شان یوه مېوه- وړوکے خټکے چې دَ خوشبوئی دپاره لاس کښې نیولے شی-

پوچ کولمه:(پوچ-کول-مه)اسم- واحد- مؤنث- پېچ کولمه- دَ پچو کولمه- دَ څارو یوه غټه کولمه چې پچې ترې راوباسی- (افغانستان)-

پوچکه:(پو-چ-که)اسم- واحد- مؤنث- پوچی- مړه غونې- وړه مندوانه- وړه هندوانه- هغه هندوانه چې دَ سپرغې نه راوتې وی او دَ منې قدرې غټه وی- جمع پوچکې-

پوچ ګو:(پوچ-ګو)اسم صفت- پوچ ګونے- پوچ ګویه- پوچ خُلے- سپکې او عبثې خبرې ویونکے- کنځل مار- (م- فارسی)-

پوچ ګوئی:(پوچ-ګو-ئی)اسم- کنځل- سپکه وېنا- عبث خبرې-

پوچ ګویه:(پوچ-ګو-یه)اسم- وګورئ پوچ ګو-

پوچ ګوئے:(پوچ-ګو-ئے)اسم صفت- وګورئ پوچ ګو-

پوچ ورد:(پو-چو-رد)اسم- مذکر- بدرد- ردبد- کنځلې- زیږې- بدزبانی- (افغانستان)-

پوچول:(پو-چ-ول)مصدر متعدی- (۱)سر خوړل- مغز خالی کول- (۲)بې نتیجې او بې حاصله کول- (۳)دړ کول- (۴)کارتوس خالی کول- پرزول- ټګل- (افغانستان)-

پوچون:(پو-چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوچول-

پوچونکے:(پو-چ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوچونکی- مؤنث پوچونکې- وګورئ پوچول-

پوچونه:(پو-چ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوچول-

پوچه:(پو-چه)اسم- واحد- مؤنث- پوڅه- تخه- متر- دَ شوملو رش تلے-

پوچه:(پو-چه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ېږر نری لېو دَ زمکې یا دېوال وغېره لېو- پونچه-

پوچه:(پو-چه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ پوچ مؤنث- (۱)خالی- تشه- عبث- بې فائدې- (۲- اسم)سپوره- ستغه- پوچې خبرې- ورانې خبرې- جمع پوچې-

پوچه زېره:(پو-چه-زې-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- ېږره پلیته- ېږره مکاره- کنجره- کاسیره-

پوچې بوړې:(پو-چې-بو-ړې)اسم- مؤنث- فضولې خبرې- عبث خبرې- خُشې خبرې- چټی خبرې-

پوچېدل:(پو-چې-دل)مصدر- دَ "پوچ" نه مصدر لازم- غل کېدل- دَ کالتوس نهٔ خلاصېدل-

پوچېدن:(پو-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوچېدل-

پوچېدنه:(پو-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوچېدل-

پوچېدونکے:(پو-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوچېدونکی- مؤنث پوچېدونکې- وګورئ پوچېدل-

پوچېده:(پو-چې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پوچېدل-

پوچی:(پو-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کچړ- تومړی- کچړی- دَ خټکو یا ایندوانو پهٔ تالا شوی باغ کښې پهٔ بوټو پورې نښتې وړهٔ خټکی یا ایندوانې- (۲)دَ ګل کلی- (۳)وړه مېوه-

پوڅتی:(پو-څه-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پوڅکې-

پوڅکه:(پو-څ-که)اسم- واحد- مؤنث- کچه دانه- اومه دانه- پئ دانه- هغه دانه چې پخه شوې نهٔ وی- جمع پوڅکې-

پوڅکی:(پو-څه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کمتره- کوتره-

پوڅکی:(پو-څه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)نرمې- پستکی- پڅکی- پوڅی- دَ غوږ لاندینی نرمه حصه- (۲)بوڅکی- پوڅقی- ستورے- پرپېزنے- پېنګړی-

پوڅه:(پو-څه)اسم- واحد- مؤنث- پوګ- توپاله- تفاله- خخبوکے- کُل-

پوڅه:(پو-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خام پنیر- پرنړ- پوچه- (۲)دَ شاتو دَ مچو ګبین-

پوڅه:(پو-څه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اېړوکی دننه مغز یا چکی چې اکثر دَ خوړلو دَ پاره ایستلے کیږی- چنجی- چخجی- چغزی- چکی-

پوڅیاکه:(پوڅ-یا-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوڅۍ-

پوڅې پوڅې:(پو-څې-پو-څې)اسم صفت- نرمی نرمې (دَ پنیر پهٔ شان)- اوپره اوپره-

پوڅۍ:(پو-څۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بوڅکۍ- دَ غوړ لاندې نرمه حصه-

پوڅۍ:(پو-څۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ وړیو هغه ګنجۍ چې پهٔ لاس کښې وربشلو دَ پاره جوړه شوې وی- لڅۍ- لیڅۍ- (افغانستان)-

پوخ:(پوخ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ اوم، کچه ضد- (۲)پوه- تجربه کار- هوښیار- زیرک- (۳)تر کماله رسېدلے- (۴)دَ خوراک قابل وخت ته رسېدلے فصل یا مېوه- (۵)کلک- ټینګ- مضبوط- (۶)غوره- غوریز- چوړ- (۷)مشروټ- پوخنیے- پخنیے- پوخنه- (۸)دَ بدن دَ څنو حصو دَ سرو کېدو دَ بیمارۍ مریض لکه پخه خُله، پخې سترګې، پوخ غوږ لرونکے-

پوخ:(پُوخ)اسم صوت- (۱)دَ ویرولو اواز- (۲)دَ حېرت دَ پاره اواز-

پوخ پتیر:(پوخ-په-تیر)اسم صفت- چالاک- هوښیار- زیرک-

پوختوب:(پوخ-توب)اسم- دَ "پوخ" کېدو حالت- پوخ والے- پوختیا- کلکوالے- ټینګ والے- مضبوط والے-

پوختون:(پوخ-تون)اسم- پُښتی- لوظ یا قول پخونه- تاکید- اصرار-

پوختیا:(پوخ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ پوختوب-

پوخړه:(پوخ-ړه)اسم صفت- وریت پریت- کسکر- سوے- لوغړن- دا ټکے دَ "سوخړه" سره یو ځاے استعمالیږی لکه سوخړه پوخړه- (افغانستان)-

پوخلې:(پو-خهٔ-لې)اسم- واحد- مؤنث- پُخلې- توره غاړه- توره ټخلې- بانګی ټخے- شنه ټخله- پاخلې-

پوخنا:(پوخ-نا)اسم صفت- پوخ ملک- پخنے- پوخنانے- زیرک- لهٔ خپله عمره زیات هوښیار ملک- پخناتے- پوخنه- پوخ پتیر-

پوخنانے:(پوخ-نا-نے)اسم صفت- پخناتے- وګورئ پوخنا-

پوخندې:(پو-خن-دې)اسم- پخوندې- پیلې- پاتلې- (دَ پښې)-

پوخنه:(پوخ-نه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پوخنا-

پوخنے:(پوخ-نے)اسم صفت- وګورئ پوخنا-

پوخوالے:(پوخ-وا-لے)اسم- وګورئ پوختوب-

پوخول:(پو-خ-ول)مصدر متعدی- وګورئ پخول-

پوخه:(پو-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ څرمنې هغه وړې ټوټې چې دَ نورې څرمنې دَ رندې کولو او څیرلو نه وروستو پاتې شی-

پوخېدل:(پو-خې-دل)مصدر لازم- پوخ کېدل- وګورئ پخېدل-

پود:(پود)اسم- واحد- مذکر- بوده- دَ جولاګانو دَ کپړو جوړولو دَ فن پهٔ اصطلاح هغه تارونه چې پهٔ پسارهٔ استعمالیږی- دَ تنستې ضد- (م- فارسی)-

پودړ:(پو-دړ)اسم صفت- دَ کس بچے- دَ کُسی زوے (یو کنځل)- مؤنث پودړه- جمع مؤنث پودړې-

پودړه:(پو-دهٔ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د پودړ مؤنث- وګورئ پودړ-

پودنا:(پود-نا)اسم- واحد- مذکر- مرز- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-

پودناباز:(پود-نا-باز)اسم- بټېرباز-

پودول:(پو-ده-ول)مصدر متعدی- سوزول- لمبه کول-

پودولے:(پو-ده-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پودولی- مؤنث پودولې- وګورئ پودول-

پودون:(پو-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ پودول-

پودونکے:(پو-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پودونکی- مؤنث پودونکې- وګورئ پودول-

پودونګ:(پو-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پودول-

پودونه:(پو-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پودول-

پوده:(پو-ده)اسم صفت- (۱)خراب- سخا- خوړین- خوسا- (۲)بوده- جمع پودې-

پودینه:(پو-دی-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو تېز خوشبودار بوټے چې دَ چټنۍ جوړولو دَ پاره استعمالیږی- نانا- وېلنے- ابلنے- یلنے- نباتاتی نوم مینتها سټیوا-

پوډر:(پو-ډر)اسم- واحد- مذکر- (۱)باریک مېده کړے څیز- سفوف- (۲)پهٔ مخ دَ لګولو یو مخصوص سفوف- (۳)هیروئن- یوه خطرناکه نشه-

پور:(پور)اسم- واحد- مذکر- (۱)قرض- (۲)قصاص- بدل- (۳)نقصان- تاوان- زیان-

پور:(پُور)اسم- واحد- مذکر- بچے- زوے- (م- فارسی)-

پور:(پُور)اسم- واحد- مذکر- وار- بوره- رده- برګ- ځل- قط- پړک- ته-

پور:(پُور)اسم- واحد- مذکر- دَ ګنو رس چې ګړه ترې پخولے شی- جمع پورونه-

پور:(پُور)اسم صفت- ډک- (م- فارسی پُرا)-

پوراک:(پو-راک)اسم- واحد- مذکر- حاجت- ضرورت- سخته مُتازی-

پورانیه:(پو-را-ن-یه)اسم- واحد- مؤنث- تسلی- اطمینان- (افغانستان)- جمع پورانیې-

پورانی:(پو-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوراینه- پوره کونه- کاملونه- بشپړونه- (۲)ادا کونه- پور ورکونه- (افغانستان)-

پوراینه:(پو-را-یهٔ-نه)اسم- (۱)سر ته رسونه- پورانی- بشپړونه- پاے ته رسونه- (۲)ادا کونه- اداینه- (افغانستان)-

پورتنے:(پور-تَ-نے)اسم صفت- (۱)پورته سره نسبت لرونکے- (۲)دَ "لاندینے" ضد- دَ بره- پورته- پاس- پاسنے- (۲)دَ غرهٔ یا پښتونخوا وسېدونکے- (۳)دَ لوړې علاقې سره نسبت لرونکے- جمع پورتنی-

پورته:(پور-ته)اسم صفت- (۱)بره- پاس- وچت- لوړ- جګ- (۲)پهٔ هوا کښې- پهٔ فضا کښې- (۳)پهٔ مرتبه کښې وچت- پهٔ درجه کښې لوړ- (۴)(عامیانه)دَ پورته شه مخفّف (دیو معنو کښې امر)-

پورته پورته:(پور-ته-پور-ته)اسم صفت- (۱)بره بره- وچت وچت-

"ۍ" (ځی-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۲)بهر ته-

پورته کول:(پور-ته-ك-ول)مصدر متعدی- (۱)خېژول- وچتول- (۲)ترقی ورکول- (۳)غنډول- (۴)اخستل- (۵)الکول- (۶)بغاوت ته پاسول-

پورته کونکے:(پور-ته-ك-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورته کونکی- مؤنث پورته کونکې- وګورئ پورته کول-

پورته کونه:(پور-ته-ك-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورته کول-

پورته کېدل:(پور-ته-کې-دل)مصدر لازم- (۱)ختل- وچتېدل- (۲)ترقی کول- بره تلل- (۳)غنډېدل- (۴)الکېدل- (۵)بغاوت ته پاسېدل-

پورته کېدن:(پور-ته-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پورته کېدل-

پورته کېدنګ:(پور-ته-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پورته کېدل-

پورته کېدنه:(پور-ته-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورته کېدل-

پورته کېدونکے:(پور-ته-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورته کېدونکی- مؤنث پورته کېدونکې- وګورئ پورته کېدل-

پورته کېدهٔ:(پور-ته-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ پورته کېدل-

پورچ:(پو-رچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډېوډی- دٔ دروازې نه مخکښې پهٔ چت پټ شوے ځاے- (۲)دٔ یونانی فلسفې دٔ یو مکتب نوم-

پورځنګ:(پور-ځنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پارځنګ- پوړی- اندرپایه- (۲)وګورئ څرے-

پوردار :(پور-دار)اسم صفت- مقروض- پور لرونکے- قرض دار-

پوردی ګار :(پور-دی-ګار)اسم صفت- خداے پاک- پالونکے- دٔ پروردګار عامیانه تلفظ- (م- فارسی)-

پور راپورې:(پور-را-پو-رې)حرف جار- لورې ورې- پورې راپورې- یو خوا بل خوا-

پورژن:(پور-ژن)اسم- واحد- مذکر- رټلے شوے- شړلے شوے- پورژنے-

پورژنے:(پور-ژ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پردېسی- مسافر- بې وطنه- (۲)رټلے شوے- شړلے شوے- فراری- دٔ وطن نه تښتېدلے- مفرور- پورژن- جمع پورژنی-

پورغو :(پور-غو)اسم- سری- پرغو- پلغو- پولغو- پړویفے- غاړه شوی غوایان- جوړه غوایان-

پورلرونکے:(پور-له-رون-کے)اسم صفت- وګورئ پوردار- جمع پورلرونکی-

پوروړے:(پو-ر-وهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوردار- مقروض- پورلرونکے- قرضدار- (۲)قرض ورکونکے- پور ورکونکے-

پورول:(پو-ره-ول)مصدر متعدی- (۱)قرض اخستل- پور کول- قرضول- (۲)غنډول- جمع کول- (۳)زباډول- زباتول-

پورون:(پو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ پورول-

پورونکے:(پو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورونکی- مؤنث پورونکې- وګورئ پورول-

پورونګ:(پو-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پورول-

پورونه:(پو-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورول-

پوروونے:(پو-ره-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- کتع- پوروونکے- بوړ- لمدبل- پخکړے- لاوڼ- جمع پوروونی-

پوره:(پو-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کامل- تمام- ثابت- کرد- سالم- مکمل- (۲)اجل- مقرره- قضا- (۳)ختم- (۴)موړ او پټ- (۵)دولتمند- (۶)ډېر چالاک- ډېر فریبی-

پوره پوره:(پو-ره-پو-ره)صفت- پوره پهٔ پوره- ټول- مکمل- بې لهٔ څهٔ نیمګړتیا-

پورې:(پو-رې)اسم صفت/متعلق فعل- (۱)نژدې- (۲)خوا ته- (۳)دٔ سیند، نهر وغېره بله غاړه- (۴)دٔ مغهٔ پهٔ شان- (۵)بند- در- کمره وغېره- (۷)قرض شوې- (۸)الګېدلے-

پورېباسل:(پو-رې-با-سل)مصدر- وګورئ پورېستل-

پورې راپورې:(پو-رې-را-پو-رې)اسم صفت/متعلق فعل- دواړه خوا- دواړه طرفه- دٔ سیند یا نهر وغېره دواړه غاړې-

پورېستل:(پو-رېس-تل)مصدر- دٔ سیند نهر وغېره بلې غاړې ته رسول- بلې غاړې ته اړول- پورېباسل- پورې وېستل-

پورې کول:(پو-رې-ك-ول)مصدر متعدی- (۱)پورېباسل- پورېستل- لګول- کېښودل- ږدل- (۲)بندول- (۳)شروع کول- (۴)بلول- (۵)تپل- (۶)مښل- (۷)دٔ نکولې یا بل کوم داسې څیز سره روټی خوړل-

پورې کون:(پو-رې-ك-ون)حاصل مصدر- وګورئ پورې کول-

پورې کونکے:(پو-رې-ك-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورې کونکی- مؤنث پورې کونکې- وګورئ پورې کول-

پورې کونګ:(پو-رې-ك-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پورې کول-

پورې کونه:(پو-رې-ك-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورې کول-

پورې کونے:(پو-رې-ك-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورې کونی- مؤنث پورې کونې- وګورئ پورې کول-

پورې کېدل:(پو-رې-کې-دل)مصدر لازم- (۱)بلې غاړې ته پورې وتل- (۲)الګېدل (دٔ اور) ورته کېدل- (۳)دٔ دروازې وغېره) بندېدل- (۴)تپلے کېدل-

پورې کېدن:(پو-رې-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پورې کېدل-

پورې کېدنګ:(پو-رې-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پورې کېدل-

پورې کېدنه:(پو-رې-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورې کېدل-

پورې کېدونکے:(پو-رې-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورې کېدونکی- مؤنث پورې کېدونکې- وګورئ پورې کېدل-

پورې واتهٔ:(پو-رې-وا-تهٔ)حاصل مصدر- (۱)پورې وتنه- دٔ سیند، نهر وغېره بلې غاړې ته تېرېدنه- (۲)کامیابېدنه- مطلب پوره کېدنه-

پورې وتل:(پو-رې-و-تل)مصدر- (۱)عبور کېدل- دٔ سیند یا نهر وغېره

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ك-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ره)، هٔ (پو-بې-دهٔ)

بلې غاړې ته رسېدل- (۲)پۀ مشکله کامیابۍ ته رسېدل-

پورې وتلے:(پو-رې-و-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پورې وتلي- مؤنث پورې وتلې- وګورئ پورې وتل-

پورې وتن:(پو-رې-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ پورې وتل-

پورې وتنګ:(پو-رې-و-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ پورې وتل-

پورې وتنه:(پو-رې-و-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورې وتل-

پورې وتونکے:(پو-رې-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورې وتونکي- مؤنث پورې وتونکې- وګورئ پورې وتل-

پورې ووړې:(پو-رې-وو-رې)اسم صفت- (۱)وګورئ پورې راپورې- (۲)حېران- اریان- (۳)کوز پاس- بشکته پورته-

پورې وهل:(پو-رې-وهل)مصدر- (۱)تېله ورکول- دیکه ورکول- تنبول- (۲)نسکورول- غرځول- (۳)منېل- (۴)مرسته کول- (۵)غوول- (۶)پۀ زور وهل- (دَ ډولکی دَ پاره)-

پورې وهلے:(پو-رې-و-هۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پورې وهلي- مؤنث پورې وهلې- وګورئ پورې وهل-

پورې وهن:(پو-رې-وه-هن)حاصل مصدر- وګورئ پورې وهل-

پورې وهنګ:(پو-رې-وه-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ پورې وهل-

پورې وهنه:(پو-رې-وه-هۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پورې وهل-

پورې وهونکے:(پو-رې-و-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پورې وهونکي- مؤنث پورې وهونکې- وګورئ پورې وهل-

پورے:(پو-رے)اسم- واحد- مذکر- نوارے- جمع پورې-

پوړ:(پوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بنیاد- بېخ- وېخ- رده- اساس- بنسټ- (۲)دَ کنی پوک- (۳)لوې او پلن پوزے- (۴)کچه- نیم پخته- (۵)خلموټے- ژبے- خوانې ته نژدې- (اسم صفت)-

پوړ:(پوړ)تابع مهمل- دا کلمه دَ زوړ او سوړ سره دَ تاکید پۀ ډول راځی چې دَ (ډېر زیات) معنیٰ ورکوی مګر خانله معنیٰ نۀ لری- لکه سوړپوړ، زوړپوړ وغېره-

پوړ:(پوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قرض- (۲- صفت)ډک- موړ-

پوړ:(پوړ)اسم- واحد- مذکر- پروړه- بوس- پېږ- سپین وابۀ- جمع پوړونه-

پوړ:(پوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مېچنې پل- (۲)پټ- ته-

پوړ:(پوړ)اسم- مذکر- (۱)منزل- قطار- مرتبه- صف- طبقه- (۲- صفت)- بشکېل- (افغانستان)-

پوړ:(پوړ)اسم- واحد- مذکر- هغه رسی چې دَ خناورو پښې پرې تړلے شی- جمع پوړونه-

پوړ:(پ-ړړ)اسم صفت- وګورئ پواړ- (م- هندی)-

پوړ:(پوړ)اسم صفت- کچه- چې لا پوخ شوے نۀ وی-

پوړا:(پو-ړا)اسم صفت- ډاډه- ارام- تېنګ- مطمئن- (افغانستان)-

پوړاینه:(پو-ړا-یۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- اطمینان- ډاډ- تسلی- ایمنی- (افغانستان)-

پوړ پر پوړ:(پوړ-پر-پوړ)اسم صفت- وګورئ پوړ پۀ پوړ-

پوړ پۀ پوړ:(پوړ-پۀ-پوړ)اسم صفت- پوړ پر پوړ- پټ پۀ پټ- طبقه پۀ طبقه- منزل پۀ منزل- ته پۀ ته- لاندې پاس- (افغانستان)-

پوړده:(پوړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پورده- پرده- پړده- (۲- صفت)ذمه وار- پېر- (۳)مطمئن-

پوړنده:(پو-ړن-ده)اسم- (۱)ابوسېر- (۲)کرمه یا توده ایره- (۳)وچه نرمه خاوره- (۴)نرمه- مېده- (افغانستان)-

پوړنده توب:(پو-ړن-ده-توب)اسم- دَ پوړنده کېدو حالت- پوړنده تیا- پوړنده والے-

پوړنده تیا:(پو-ړن-ده-تیا)اسم- وګورئ پوړنده توب-

پوړنده والے:(پو-ړن-ده-وا-لے)اسم- وګورئ پوړنده توب-

پوړنے:(پو-ړۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- پړونے- ټکرے- پټکے- دَ زنانۀ څادر- جمع پوړني-

پوړو:(پو-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پاړو- جادوګر- دم ګرے- کوډی- (۲)چالاک- ټګ- مکار- برګ-

پوړه:(پو-ړه)اسم صفت- (۱)مطمئن- پوړده- (۲)تسلی-

پوړه:(پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوړا-

پوړه:(پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بېلچه- کری- خوے- پاکوونے- راشپېل- بیم- دَ تان یا اصطبل صفا کولو پوړی یا بېلچه- (م- هندی پهاوړه)-

پوړیز:(پو-ړیز)اسم صفت- (۱)پوړ ته منسوب- دَ پوړ- پوړییز- (۲)پاټکی لرونکے-

پوړی:(پو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پړوی- اندرپایه- پارځنګ- پارچنګ- پاړځنګ- پوړځنګ- زینه- (۲)دَ اندرپایۍ پاټکے- پټه- (۳)کوټې ته جوړ شوی پاټکی لاره-

پوړی:(پو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه بېلچه چې پړے پکښې وی او دوه کسان ورباندې کار کوی- پنګه- مانجه- ینجه- کراه- چاری-

پوړی:(پو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوړۍ- پړی- هغه دارو یا څۀ بل څیز چې پۀ کاغذ کښې نغښتی وی- (م- هندی پړیا)-

پوړی:(پو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پۀ غوړو کښې سره کړې دَ مېدې نرمه وېشلې- (م- هندی پوړی)-

پوز بند:(پوز-بند)اسم- واحد- مذکر- کوړے- دَ لوخې یا مېړزی نه جوړ دَ څاروُو دَ خلو دَ بندولو دَ پاره استعمالېدونکے جالګے-

پوز پربکړے:(پوز-پرې-کۀ-ړے)اسم صفت- (۱)بونجے- خنجے- بونجا- (۲)شرمونے- بدنام- شرمېدلے- جمع پوزپربکړی-

پوزکی:(پو-زه-کی)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- وړه پوزه- دَ پوزې اسم تصغیر- وګورئ پوزه-

پوزکے:(پو-زه-کے)اسم- واحد- مذکر- انډېرے- دَ پوزی اسم تصغیر-

جمع پوزکی-

پوزمار :(پوز-مار)اسم- پوزی وال- پوزی جوړونکے-

پوزمال:(پوز-مال)اسم- واحد- مذکر- د پوزې پاکولو رومال- دستمال- دسمال-

پوزمیر :(پوز-میر)اسم صفت- غټه پوزه لرونکے- غټ پوزے- پوزه ور-

پوزو :(پو-زو)اسم صفت- د غټې پوزې لرونکے- غټ پوزے-

پوزور :(پو-زه-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- غټه پوزه لرونکے- پوزه میر- پوز میر- غټ پوزے-

پوزه:(پو-زه)اسم- واحد- مؤنث- د سترګو په منځ کښې د مخ هغه اندام چې سا پرې اخستے شي-

پوزه:(پو-زه)اسم- واحد- مؤنث- شونډ- ورسک- د غرۀ، نغرې یا غونډۍ راوتې څوکه- جمع پوزې-

پوزه تو :(پو-زه-تو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د پوزې خاوند- د عزت خاوند- (۲)بدنامه- پوزور-

پوزیشن:(پو-زی-شن)اسم- واحد- مذکر- (۱)موقعه- ځاې- حالت- مقام- مورچه- (۲)حېثیت- حالت- (۳)ړول- طرز- خیال- انداز- نکته- (۴)مرتبه- عهده- مقام- شغل- (م- انګریزی)-

پوزے :(پ-و-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهار- نته- مار- هغه رسۍ چې د اوښ پوزې ته اچولے شي- (۲)هغه رسۍ یا پړے چې د اوښ لۀ سره راتاؤ شوی وي-

پوزے:(پو-زے)اسم- واحد- مذکر- انډېرے-

پوړ :(پوړ)اسم- (۱)د لوهار د پوکي اواز- (۲)د پښ د بنۍ اواز- (۲)پۀ خلۀ د اُبو شیندلو کار- (۴)بخار-

پوړل:(پو-ړل)مصدر متعدی- پوکنول- پوژویل- پوړول- نُستل- نوستل- ترمکه کول- ترمیا کول- پۀ خلۀ اُبۀ یا بل مائع څیز شیندل-

پوړلے :(پو-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوړلی- مؤنث پوړلې- وګورئ پوړل-

پوړن:(پو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ پوړل-

پوړنګ:(پو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوړل-

پوړنه:(پو-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوړل-

پوړول:(پو-ړ-ؤل)مصدر متعدی- وګورئ پوړل-

پوړولے :(پو-ړ-وۀ-لے)اسم مفعول- پوړلے- وګورئ پوړول-

پوړونکے :(پو-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوړونکی- مونث پوړونکې- وګورئ پوړل-

پوړونګ:(پو-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوړول-

پوړونه:(پو-ړۀ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوړول-

پوړ وهل:(پوړ-و-هل)مصدر- پوکنول- پوړل- پۀ خُلۀ اُبۀ یا بل مائع څیز شیندل-

پوړ وهلے :(پوړ-و-هۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوړ وهلی- مؤنث پوړ وهلې- وګورئ پوړ وهل-

پوړ وهن:(پوړ-و-هن)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهل-

پوړ وهنګ:(پوړ-و-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهل-

پوړ وهنه:(پوړ-و-هۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهل-

پوړ وهونکے :(پوړ-و-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوړ وهونکی- مؤنث پوړ وهونکې- وګورئ پوړ وهل-

پوړے :(پو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د پیاز پۀ شان بېخ لرونکے واښۀ- جمع پوړی-

پوس:(پوس)اسم صفت- نرم- نازک- جمع پاستۀ- مؤنث پوسه- جمع مؤنث پوسې- (عامیانه)-

پوس:(پوس)اسم- واحد- مذکر- څرب څاروے- چاغ حېوان- مزے حېوان- مؤنث پوسه- جمع مؤنث پوسې- (افغانستان)-

پوسپوسک:(پوس-پو-سک)اسم- واحد- مذکر- د توتانو پۀ ونه کښې کېدونکې یو بدبویه او خړرنګے چینجے- (افغانستان)- جمع پوسپوسکی-

پوسپوسے :(پوس-پو-سے)اسم صوت- وګورئ پوسکے-

پوست:(پوست)اسم صفت- د کلک ضد- مېده- نرم- نازک- ملائم- جمع پاستۀ- مؤنث پسته-

پوست:(پوست)اسم- واحد- مذکر- (۱)څرمن- پوستکے- پوټکے- وژن- ژون- (۲)د قراقلي پوستکے- (۲)د خشخاشو غوټې- پوپه- (م- فارسی)-

پوست پوست:(پوست-پوست)اسم صفت (مرکب)- نرم و نازک- هوار او مهین- ملائم-

پوستک:(پوس-تک)اسم- واحد- مذکر- د څرمنې ټوټه- (افغانستان)-

پوستکي :(پوس-ت-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پټ- څرمن-

پوستوالے :(پوست-وا-لے)اسم- د "پوست" کېدو حالت- نرمي- نرم والے- ملائمتوب- مېده توب-

پوستول:(پوس-ت-ول)مصدر متعدی- (۱)څرمن ویستل- (۲)مېده کول- پستول- (۲)پۀ بې انصافۍ یا زور زیاتۍ سره لۀ چا مال دولت شوکول- (۴)بېر زیات وهل- (افغانستان)-

پوستون:(پوس-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوستول-

پوستونکے :(پوس-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوستونکی- مؤنث پوستونکې- وګورئ پوستول-

پوستونګ:(پوس-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوستول-

پوستونه:(پوس-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوستول-

پوسته:(پوس-ته)اسم- واحد- مؤنث- ډاکخانه- (افغانستان)-

پوسته:(پوس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د خشخاشو غوټې- د افیمو پوپه- پوست- (۲)د پوپې عرق-

پوستي:(پوس-تي)اسم صفت- (۱)پوست خوړونکے- نشئي- (۲)ناراسته- لټ-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

سُست- بې کاره- (۳)شریف- امن پسند- جمع پوستیان-

پوستین:(پوس-تین)اسم- واحد- مذکر- دَ ګډورو لهٔ څرمنې جوړ واسکټ- نیم تنے-

پوستینچه:(پوس-تین-چه)اسم تصغیر- دَ پوستین اسم تصغیر- وړوکے کوټ- لنډ کوټ- جمع پوستینچې-

پوستینه:(پوس-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوستین-

پوستېدل:(پوس-تې-دل)مصدر لازم- (۱)پوست کېدل- کوتل کېدل- نرمېدل- پستېدل- (۲)ډېر زیات وهلے کېدل-

پوستېدن:(پوس-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوستېدل-

پوستېدنګ:(پوس-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوستېدل-

پوستېدنه:(پوس-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوستېدل-

پوستېدونکے:(پوس-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوستېدونکی- مؤنث پوستېدونکې- وګورئ پوستېدل-

پوستېدهٔ:(پوس-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پوستېدل-

پوسټ:(پوسټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډاک- (۲)ځاې- څوکۍ- (۳)ترقی- عهده- جمع پوسټونه- (م- انګریزی)-

پوسټ آفس:(پوسټ-آ-فس)اسم- واحد- مذکر- ډاکخانه- دَ ډاک دفتر- جمع پوسټ آفسونه- (م- انګریزی)-

پوسټر:(پوس-ټر)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دېوالونو دَ لګولو اشتهار-

پوسټ کارډ:(پوسټ-کارډ)اسم- واحد- مذکر- خط- پهٔ ډاک دَ لېږلو هغه خط چې لفافه کښې بند نهٔ وی- وګورئ کارډ-

پوسټ مارټم:(پوسټ-مار-ټم)اسم- مړده خانه کښې دَ مړی طِبی معائنه- پوس ماټم- (م- لاطینی)-

پوسټ مېن:(پوسټ-مېن)اسم- پوسمېن- ډاکی- چټی رسان- (م- انګریزی)-

پوسکاوړ:(پوس-کا-وړ)اسم صفت- (۱)پوسکی اچونکے- پوسکی مار- پوسکی ډمډم- پسکن- پسکن- ټسن- (۲)بې کاره- سست پست- ناراسته- بې همته- (۳)ویرېدونکے- بزدل-

پوسکن:(پوس-کن)اسم صفت- وګورئ پوسکاوړ-

پوسکی ډمډم:(پوس-کی-ډم-ډم)اسم صفت- وګورئ پوسکاوړ-

پوسکی مار:(پوس-کی-مار)اسم صفت- وګورئ پوسکاوړ- جمع پوسکی ماران- مؤنث پوسکی ماره- جمع مؤنث پوسکی مارې-

پوسکۍ:(پوس-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)باد- پسکه- ټس- لهٔ کېډې خارجېدونکې بې اوازه هوا- (۲)دَ تحقیر کلمه-

پوسکۍ:(پو-سه-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نرمه- دَ غوږ لاندینۍ برخه-

پوسکے:(پوس-کے)اسم صوت- پس پسے- پس پس- پهٔ غوږ کښې خبره- پوسپوسے- پټې پټې خبرې- غلې غلې خبرې-

پوسل:(پو-سل)مصدر- غوړول- پرورش کول- لویول- (م- هندی)-

پوسل توب:(پو-سل-توب)اسم- مذکر- دَ پوسل کېدو حالت-

پوسلل:(پوس-لل)مصدر- (۱)پسولل- پړلے کول- ښکلے کول- ښائېسته کول- (۲)چټ پټول- (افغانستان)-

پوسللے:(پوس-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوسللی- مؤنث پوسللې- وګورئ پوسلل-

پوسلنه:(پوس-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوسلل-

پوسلوالے:(پو-سل-وا-لے)اسم- پړول- ښکلا- ښائست- (افغانستان)-

پوسلونکے:(پوس-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوسلونکی- مؤنث پوسلونکې- وګورئ پوسل-

پوسلے:(پو-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوسلی- مؤنث پوسلې- وګورئ پوسل-

پوسماټم:(پوس-ما-ټم)اسم- وګورئ پوسټ مارټم-

پوسن:(پو-سن)اسم صفت- (۱)پوسکن- پوسکاوړ- پسن- پوسے- (۲)ناپوهه- کم عقل- احمق- (۳)دروغژن- پوزې مار- (۴)ویرېدونکے- ډرن-

پوسنه:(پو-سهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوسل-

پوسونکے:(پو-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوسونکی- مؤنث پوسونکې- وګورئ پوسل-

پوسه:(پو-سه)اسم- واحد- مؤنث- پوګ- پوڅه- کیڅه- ځخبوکے- تفاله- دَ پوڅه غلطه املا-

پوسه:(پو-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوا مېښې سوټه- ځپیاکه- (ش- پنجابی)-

پوسه:(پو-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شنې ونې مېوه چې لهٔ مېده کولو نه پس خوړلے شی- جمع پوسې-

پوسه:(پو-سه)اسم- واحد- مؤنث- پهه- پایه- پامه- پټی- جمع پوسې-

پوسهٔ:(پو-سهٔ)اسم- واحد- مذکر- ګډ- بز- پسهٔ-

پوسی:(پو-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوسکی-

پوسے:(پو-سے)اسم صفت- وګورئ پوسن- جمع پوسی-

پوش ۱:(پوش)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوښ- غلاف- خلته- غلېب- (۲)جامه- (۳)دَ ناوې مخصوصه جوړه-

پوش ۲:(پوش)اسم صوت- (۱)لرې شه- بهرته شه- هغه خوا شه- بچ شه- خان وژغوره- (۲- اسم)پوشا پوش- پوش پوش- اوازونه- (م- فارسی)-

پوشا پوش:(پو-شا-پوش)اسم- وګورئ پوش ۲-

پوشاک:(پو-شاک)اسم- واحد- مذکر- لباس- جامه- کالے- نمرے- نورے- پوښاک- جمع پوشاکونه- (م- فارسی)-

پوش پوش:(پوش-پوش)اسم- مذکر- (۱)وګورئ پوشاپوش- (۲)دونګ دونګ- خیرې خیرې- دانګ وانګ-

پوشش:(پو-شش)حاصل مصدر- فارسی کښې حاصل مصدر، پښتو کښې اسم- جامه- لباس- اغستے- ځیز- (م- فارسی)-

پوشیده:(پو-شی-ده)اسم صفت د "پوشیدن" مصدر نه- غېب- پرده کښې- پټ- چې ښکاره نهٔ وی- (م- فارسی)-

پوښ:(پوښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پوش ۱- جمع پوښونه-

پوښ:(پوښ)اسم- واحد- مذکر- جهېز- کلنک- ختی-

پوښاک:(پو-ښاک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پوشاک-

پوښتل:(پوښ-تل)مصدر- وګورئ پښتل-

پوښتلے:(پوښ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوښتلی- مؤنث پوښتلې- وګورئ پښتلے-

پوښتنه:(پوښ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پښتنه-

پوښتول:(پوښ-تول)اسم- واحد- مذکر- لوئ تیر- بش- شاتیر- وښه-

پوښتونکے:(پوښ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوښتونکی- مؤنث پوښتونکې- وګورئ پښتونکے-

پوښته:(پوښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- پښتنه- تپوس-

پوښتېدل:(پوښ-تې-دل)مصدر لازم- وګورئ پښتېدل-

پوښتېدن:(پوښ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پښتېدن-

پوښتېدنګ:(پوښ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پښتېدنګ-

پوښتېدنه:(پوښ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پښتېدنه-

پوښتېدونکے:(پوښ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوښتېدونکی- مؤنث پوښتېدونکې- وګورئ پښتېدونکے-

پوښتېدهٔ:(پوښ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ پښتېدهٔ-

پوښتی:(پوښ-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پښتی- (۲)کونځی- (۲)پشت- نسل- خېل-

پوښښ:(پو-ښښ)اسم- واحد- مذکر- پوشش- پوشښ- کوټه پټونه- پهٔ کوټه چې او خاوره اچونه-

پوښل:(پو-ښل)مصدر متعدی- لاس نیوه کول- فاتحه کول- پاتحه کول- غم خورګی کول- عذر کول- ډاډګیرنه کول-

پوښل:(پو-ښل)مصدر متعدی- پوشل- پټول- پټ ساتل- د لوښی سر پټول-

پوښلے:(پو-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوښلی- مؤنث پوښلې- وګورئ پوښل-

پوښن:(پو-ښن)حاصل مصدر- وګورئ پوښل-

پوښنګ:(پو-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوښل-

پوښنه:(پو-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوښل-

پوښونکے:(پو-ښون-کے))اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوښونکی- مؤنث پوښونکې- وګورئ پوښل-

پوښه:(پو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- ستره- هغه لرګے چې پهٔ ازار مېدان کښې نمونځ کونکی ئې خپلې مخې ته ښخوی- جمع پوښې-

پوغله:(پوغ-له)اسم- واحد- مؤنث- بول- ډاسه- پېغولی- د نوی پېدا شوی بچی نرم بول-

پوقانه:(پو-قا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوکانه-

پوقه:(پو-قه)اسم- واحد- مؤنث- ډوزه- لافه شافه- پوته- لویه وېنا- خان ښښېنه-

پوک:(پوک)اسم- (۱)بوس- پوک- پوکه- کیچه- تفاله- (۲)پو- پف- پوکے- (۲)پو- هغه څهٔ چې مېنځ ئې خالی وی- (۴)چټی- عبث- خشے- بې مغزه- سپک- احمق- (اسم صفت)-

پوکاره:(پو-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- پو- پوکے- پف- اور یا څهٔ تود څیز ته پوکے ورکونه-

پوکانه:(پو-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوبی- پوکنی- کوپنی- پوقانه- بوغی- کوکنهانی- خوپنی- پوکناړی- پونګړکه- (۲)د باد ډبوزه- بربوکی- (۲)د باران سره جوړېدونکے د ابو پهٔ سر کټورے- بوړبوړکی- حباب- (۴)مثانه-

پوکانی:(پو-کا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پوکانه-

پوکل:(پو-کل)مصدر متعدی- هوا ورکول- باد ورکول- پوکاره ورکول- پهٔ خلهٔ غږول- (د شپېلی یا سرنا د پاره)-

پوکنول:(پوک-ن-ول)مصدر متعدی- وګورئ پوړ وهل-

پوکنولے:(پوک-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوکنولی- مؤنث پوکنولې- وګورئ پوړ وهلے-

پوکنون:(پوک-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهن-

پوکنونکے:(پوک-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوکنونکی- مؤنث پوکنونکې- وګورئ پوړ وهونکے-

پوکنونګ:(پوک-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهنګ-

پوکنونه:(پوک-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوړ وهنه-

پوکنه:(پو-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوکل-

پوکناړی:(پوک-نا-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پوکانه-

پوکنهانی:(پوک-نها-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بوړبوکی- حباب- بربوقی- بوړبوړکی- (۲)د بولو کڅوړه- مثانه- (۲)وګورئ پوکانه-

پوکنی:(پو-ک-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پوکانه-

پوکول:(پو-ک-ول)مصدر متعدی- وګورئ پوکل-

پوکون:(پو-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوکول-

پوکونکے:(پو-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوکونکی- مؤنث پوکونکې- وګورئ پوکول-

پوک وهل:(پوک-و-هل)مصدر متعدی- پوکے ورکول- پړسول- هوا ورکول- غږول-

پوکېدل:(پو-کې-دل)مصدر لازم- (۱)لهٔ هوا ډکېدل- پوکے ورکېدل- (۲)د ماشومانو پهٔ ژبه کښې سوزېدل-

پوکېدن:(پو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوکېدل-

پوکېدنګ:(پو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوکېدل-

پوکېدنه:(پو-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوکېدل-

پوکېدونکے:(پو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوکېدونکي- مؤنث پوکېدونکې- وګورئ پوکېدل-

پوکېدۀ:(پو-کې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پوکېدل-

پوکی:(پو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بنی- پوګر-

پوکے:(پو-کے)اسم- واحد- مذکر- پف- پوکاره- د خلې غنده هوا- جمع پوکی-

پوکے:(پو-کے)اسم تصغیر- د پوګ یا پک اسم تصغیر-

پوګ:(پوګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پک- اګ- پوتل- د رس لرونکیو څیزونو هغه حصه چې د ژوولو یا استعمالولو نه پس پاتې شي- (۲)پو- پوڅه- خالي- تش- بې کاره (صفت)-

پوګر:(پو-ګر)اسم- واحد- مذکر- هغه نلی چې زرګران ې د اور بلولو د پاره استعمالوی- بنی-

پوګړې:(پوګ-ړې)اسم صفت- باسی-

پوګه:(پو-ګه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ پوک-

پول:(پول)اسم- واحد- مذکر- د سیند، نهر، نالې یا کندې د پاسه د تېرېدلو د پاره جوړه شوې لاره- جمع پولونه-

پول:(پول)اسم- واحد- مذکر- روپۍ- سکه- دولت- (افغانستان)-

پولاد:(پو-لاد)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوره- فولاد- د أسپنې سخت شکل- (۲)سخت او مضبوط وجود- (۳)کلک- مضبوط- (م- فارسی)-

پولادی:(پو-لا-دی)اسم صفت- (۱)د پولاد نه جوړ- سخت- مضبوط- ټینګ- غښتلے- (۲)عیاش- (۳)د یو قسم رنګ نوم- (اسم) (افغانستان)-

پولالین:(پو-لا-لین)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلالین-

پولاؤ:(پو-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پلاو-

پول پوښ:(پول-پوښ)اسم- د کاریز یا نهر د پاسه چت-

پول پولک:(پول-پو-لک)اسم- واحد- مذکر- د أبو په غاړه زرغنېدونکے یو تریخ بوټے چې سرۀ سرۀ تېرۀ ازغی لری- (۲)نېغ- نېغکے- (۲)شاتره- نباتاتی نوم فیوریا آفسی نپلیس-

پولټیکل:(پول-ټی-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)د قبائلو د ایجنسی د انتظام لوئ افسر- پولټیکل ایجنټ- (۲)پوهه- چالاک- هوشیار- (د پولیټیکل مفقن)-

پولټیکلی:(پول-ټی-کۀ-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پولټیکل علاقه- ایجنسی- (۲)چالاکی- فریب-

پولس:(پو-لس)اسم- واحد- (۱)پولیس- د امن و امان قائم ساتلو محکمه- (۲)د پولیس سپاهی- جمع پولسان- (د سپاهی په معنیٰ کښې)-

پولک:(پو-لک)اسم- واحد- مذکر- هغه مېخ چې په کنده کښې د پالې د ټینګولو د پاره ورکولے کېږی-

پولکی:(پول-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پالکی- د هاتی کجاوه-

پولکی:(پول-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- په تبې یا تبخې پخه شوې د غنمو نرۍ روټۍ- چپاتی- څپاستی- پاستی- (م- هندی- پهلکا)-

پولکے:(پول-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ پولکی- (۲)د أسپنې هغه سیخ (رمبے) چې خله ې پلنه وی او تنور نه پرې روټۍ رابېلولے شي-

پولنګ:(پو-لنګ)اسم- واحد- مذکر- د ووټونو اچونه- (م- انګرېزی)-

پولنګ افسر:(پو-لنګ-اف-سر)اسم- واحد- مذکر- د ووټونو د انتظام کولو ذمه دار عهده دار- (م- انګرېزی)-

پولنګ سټېشن:(پو-لنګ-سټې-شن)اسم- واحد- مذکر- د ووټونو اچولو ځائ-

پولو:(پو-لو)اسم- واحد- مذکر- چوګان- د یوې لوبې نوم چې په اسونو سوارۀ لوبغاړی ې په یو خاص قسم لرګیو او غنډسکی کوی-

پولول:(پو-ل-ول)مصدر متعدی- بخښل- بخښش کول- ورکول- په بخښانۀ ورکول-

پولولے:(پو-له-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پولولی- مؤنث پولولې- وګورئ پولول-

پولون:(پو-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ پولول-

پولونکے:(پو-له-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پولونکی- مؤنث پولونکې- وګورئ پولول-

پولونګ:(پو-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پولول-

پولونه:(پو-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پولول-

پوله:(پو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پولی- (م- هندی پهلا)-

پوله:(پو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حد بندی- برید- بند- څېره- ټک- سرحد- (۲)د پټی موره-

پوله:(پو-له)اسم صفت- نرم- پوست-

پوله:(پو-له)اسم- واحد- مؤنث- د سترګې پرده- جاله- د سترګې ګل- د سترګې اوره- (م- هندی)-

پوله پنبې:(پو-له-پنبې)اسم صفت- پنبې ابله- پنبې یله- هغه څوک چې پېزار ې په پښو کښې نۀ وی-

پولیس:(پو-لیس)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ پولس-

پولې پولې:(پو-لې-پو-لې)اسم صفت- ټک ټک- برید برید- هغه زمکه چې ځائ په ځائ پولې پکښې جوړې شوې وی-

پولیپ:(پو-لیپ)اسم- واحد- مذکر- ستغ- پرسېدلے ځائ- (افغانستان)-

پولی:(پو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وچ وابښۀ- (۲)بوساره- (۳)کبډی- د رېشقې کوده- (۴)د زناناؤ د رمنځې سره وتلی وېښتۀ- (وروستی معنیٰ کښې م- هندی)-

پولی:(پو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د شولو یا جوارو دانه چې په بټ کښې وریته شي- (۲)تناکه-

پولی پولی:(پو-لی-پو-لی)اسم (مرکب)- تناکې تناکې- په وریتېدلو

پړسېدنه او پړک پړک چاودنه-

پولے:(پو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړه وَدونکے- جولا- پاولے- (۲)پاولی- دَ ښځو دَ سینګار هغه پسول چې پهٔ کالیو باندې ټک وهلے شي-

پولے:(پو-لے)اسم- واحد- مذکر- څلورانیز- دَ روپۍ څلورمه حصه- پاؤ-

پولے څپولے:(پو-لے-څ-پو-لے)اسم- مذکر- ناسته ټوپۍ- دَ ماشومانو یوه لوبه چې پهٔ دائره کښې کښېني او وار پهٔ وار دَ یو بل شا ته څادر یا ټوپۍ ږدی-

پومبه:(پوم-به)اسم- واحد- مؤنث- کربوسکه- کربسکه- یو بوټے او دَ هغې ګل چې ترې کپړه جوړیږی- نباتاتی نوم (دَ) ګاسپ یم (دَ خاندان یو بوټے)-

پومه:(پو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرض- (۲)پم- دَ ښاربنت مرض-

پون:(پون)اسم- واحد- مذکر- پان-

پون:(پون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پونډ- جمع پونونه-

پون:(پون)اسم- واحد- مذکر- پومه- ښاربنت- خارش- پم-

پونبړی:(پوم-بړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سپک څیز- وړوکے څیز- (۲)دَ پومبې پهٔ شان هغه سپک څیز چې دَ بوټو وبخ پورې نښتے وی- (افغانستان)-

پونچه:(پون-چه)اسم- واحد- مؤنث- پونڅه- اخېړ- خاړه-

پونچی:(پون-چي)اسم- واحد/جمع- مونث- بوچی- دَ لوخې، منجو وغېره جارو چې چونه پرې ورکولے شي- کُوچی- پوچی-

پونچی:(پون-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ سپینو زرو غټې چې زنانه ئې پهٔ مزی کښې وپیئې او بیا ئې دَ کالی پهٔ ږول لاس کښې اچوی-

پوندانه:(پون-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پومبې تخم- پومبه دانه- چګت- وګورئ پومبه-

پوندړے:(پوند-ړے)اسم- واحد- مذکر- څنړے- څنو څیزونو سره لګولے شوے دَ تارونو یا وړی وغېره څنګبدونکے ګل- جمع پوندړی- (م- هندی پهندنا)-

پوندغلے:(پوند-دَ-غ-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوټه څرمن چې پهٔ څپلو کښې دَ پوندې خوا ته اچولے کیږی- دَ څپلې یا پېزار پونده- پسکے-

پوندګلی:(پ-وند-ګ-لي)اسم- مؤنث- (۱)پونده توب- خانه بدوشی- (۲)دَ کوچیانو ژوند- مال څرونه- غوبه توب- ګوجر توب-

پونده:(پ-زن-ده)اسم- واحد- مذکر- پاونده- ګوجر- کوچے- دَ افغانستان دَ سیمې هغه پښتانهٔ چې پهٔ ژمی کښې به دَ قافلو پهٔ شکل کښې لاندې مېدانی علاقې ته راکوزېدل او اوړی کښې به ئې پاس غرنیزې علاقې ته کډې کولې-

پونده:(پون-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پښې وروستی حصه چې غوښه ئې سخته وی- (۲)هغه حصه چې دَ پښې دَ پوندې لاندې وی- (۲)دَ ټورې موټے-

پونډ:(پونډ)اسم- واحد- مذکر- پوڼ- یو قسم اتش ګیره ماده چې دَ مالوچو او دَ خنې ونو پاڼو او پوستکو نه به جوړولے شوه- خپه- پنړ- درګیر- خو- خفو- خپه- درګیران- یږے-

پونډ:(پونډ)اسم- واحد- مذکر- پون- دَ برطانیې دَ شلو شلنګونو لرونکې یوه طلائی سکه او نوټ- جمع پونډونه-

پونډکه:(پون-ډهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ساګ- سابهٔ- سبزی- پهٔ اور پخه شوې بشکه-

پونډه:(پون-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پنډبکر- بکوره- (۲)خو- خفو- درګیر- درګیران-

پونډی:(پون-ډی)اسم- واحد- مؤنث- دَ پنډی پسته غوښه-

پونسو:(پون-سو)اسم- پینځهٔ سوه-

پونصو:(پون-صو)اسم- پونسو- پینځهٔ سوه-

پونکے:(پون-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ماشومانو دَ لوبو شپېلے- (۲)دَ کاغذ نه جوړه یا دَ درزۍ نچه- پونکے- جمع پونکی-

پونګ:(پونګ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)اولاد- پښ- پښت- پېداوښ- (۲)دَ مُلخانو بچ- (۲- اسم صوت)دَ بس، ټرک وغېره دَ هارن اواز-

پونګ:(پونګ)اسم صوت- (۱)ټنګ- پنګ- دَ ټیز اواز- (۲)دَ ژړا اواز- پړپنګ-

پونګړکه:(پونګ-ړ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوکانړه-

پونګه:(پونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرمایه- پنګه- پانګه- موړی- (۲)اولاد- نسل- (افغانستان)-

پونګی:(پونګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تولی- درمه- دَ سُرنا هغه توتنی چې ژبه پرې کېښولے شی- (۲)شپېلی- (۳)غرهٔ کښې هوار ځایُ- دَ غرهٔ پهٔ سر هوار ځائے- (۴)دَ تجارت سامان- دَ سوداګری مال-

پونګے:(پونګ-ګے)اسم صوت- ټیز- دَ ماشومانو باد- ټر- پونګ-

پونګے:(پونګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- نچه- نېچه- کړکے- درمه- هغه دروزه یا راغنړ کړے کاغذ چې چرسیان دَ چرسو لوګے پرې څښی-

پونول:(پو-نه-وَل)مصدر متعدی- لېلامول- دَ خپل اصل قیمت نه پهٔ ارزانه بیعه خرڅول- نیلامول

پونولے:(پو-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پونولی- مؤنث پونولې- وګورئ پونول-

پونون:(پو-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ پونون-

پونونکے:(پو-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پونونکی- مؤنث پونونکې- وګورئ پونون-

پونونګ:(پو-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ پونون-

پونونه:(پو-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پونون-

پونه:(پو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نرے باران- ښورمک- پشمک- شبنم- (۲)اُبهٔ خور- (افغانستان)-

پونی:(پو-ني)اسم- واحد- مؤنث- پوږ وهنه- پوژ وهنه-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-بې-دهٔ)

پوني:(پو-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ چنې-

پونے:(پو-نے)اسم- واحد- مذکر- پمنکے- پمنے- پمانے- يو تريخ خوند لرونکې غرنيزه سبزي- وګورئ پماني- جمع پوني-

پوڼ:(پوڼ)اسم- واحد- مذکر- پونړ- پنړ- د پخواني زمانې يو قسم د اور لګولو پنړ بکر-

پوڼ:(پوڼ)اسم صفت- (۱)کوګ- پړ- چې مېنځ ئې خالي وي- (۲)پاڼ- پانړ- (۳)د سيند يا خوړ يوې خوا ته د خاورو لمن يا څنډه-

پوڼاقه:(پو-ڼا-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوڼاکه- تڼاکه- پولې- (۲)د سوزېدو نه پس را ختلې پولې-

پوڼاکه:(پو-ڼا-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوڼاقه-

پوڼکه:(پو-ڼ-که)اسم- واحد- مؤنث- حُباب- خوپيه- بربوکې- پړبکے-

پوڼکے:(پوڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- شپېلے- شپېلک- شورشوري- د ربل ګاډي چغه- کريکه- سېټي-

پوڼکے:(پوڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- پونکے- پونکې- ټرنا- سُرنا- ښکر- جمع پوڼکي-

پوڼل:(پو-ڼل)مصدر- مستي کول- د مستي نه لټې وهل- پوڼېدل- په موړې پښې ټکول-

پوڼلے:(پو-ڼه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوڼلي- مؤنث پوڼلې- وګورئ پوڼل-

پوڼنه:(پو-ڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوڼل-

پوڼول:(پو-ڼ-ول)مصدر متعدي- (۱)د څه څيز منځ خالي کول- کوګول- پړول- (۲)څوک تنګول- په ډېرو خبرو څوک تنګول-

پوڼولے:(پو-ڼ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوڼولي- مؤنث پوڼولې- وګورئ پوڼول-

پوڼون:(پو-ڼ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوڼول-

پوڼونکے:(پو-ڼ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوڼونکي- مؤنث پوڼونکې- وګورئ پوڼول-

پوڼونکے:(پو-ڼون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوڼونکي- مؤنث پوڼونکې- وګورئ پوڼل-

پوڼونګ:(پو-ڼ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوڼول-

پوڼونه:(پو-ڼ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوڼول-

پوڼه:(پو-ڼه)اسم صفت- د اس مخصوص قدم- د اس تګ-

پوڼيا:(پوڼ-يا)اسم- بد رد- سپکاوے- (کول مصدر)-

پوڼېدل:(پو-ڼې-دل)مصدر لازم- (۱)پړېدل- خالي کېدل- (۲)د اس په موړې پښې ټکول- خرمستي کول- (۳)په ډېرو خبرو اورېدلو تنګېدل-

پوڼېدلے:(پو-ڼې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوڼېدلي- مؤنث پوڼېدلې- وګورئ پوڼېدل-

پوڼېدن:(پو-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوڼېدل-

پوڼېدنګ:(پو-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوڼېدل-

پوڼېدنه:(پو-ڼې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوڼېدل-

پوڼېدونکے:(پو-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوڼېدونکي- مؤنث پوڼېدونکې- وګورئ پوڼېدل-

پوڼېده:(پو-ڼې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ پوڼېدل-

پوڼۍ:(پو-ڼۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پوړی-

پوښۍ:(پو-ښۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوخۍ- لېڅۍ- لخۍ- د وړيو هغه ګنجې چې د ورېشلو د پاره په لاس باندې راتاؤ شوی وي-

پوښۍ:(پو-ښۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پاکټ- کڅوړی- خلته- لفافه-

پوښے:(پو-ښے)اسم- مذکر- وګورئ پم-

پوو:(پوو)کلمه- د حېرت کلمه- اَخَ-

پوو:(پ-وو)اسم- پوونه- څرونه- پيائنه-

پووار:(پو-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پوار- (م- هندی)-

پووره:(پو-وه-ره)اسم صفت- پوهره- پُواړه- هغه ښځه چې سوتره کار نهٔ کوي-

پوول:(پو-ول)مصدر- څرول- پيايل-

پوولے:(پو-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوولي- مؤنث پوولې- وګورئ پوول-

پوون:(پو-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوول-

پوونده:(پو-ون-ده)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پاونده-

پوونکے:(پو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوونکي- مؤنث پوونکې- وګورئ پوول-

پوونګ:(پو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوول-

پوونه:(پو-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوول-

پوونے:(پو-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پووني- مؤنث پوونې- وګورئ پوول-

پوه:(پوه)اسم صفت- پوه- پوئ- هوښيار- د پوهې خاوند-

پوه:(پوه)اسم صفت- پوهه لرونکے- عالم- خبردار- جمع پوهان-

پوه:(پوه/پو)اسم- واحد- مؤنث- د فصلي کال نهمه مياشت چې په ژمی کښې د مګر نه پس او د ما نه مخکښې راځي (د دسمبر ۱۵ نه د جنوری ۱۲ پورې)- (م- هندی)-

پوه:(پ-وه)اسم صفت- زېمناکه زمکه- اوته- وتره زمکه- نمناکه زمکه-

پوها:(پو-ها)کلمهٔ تعجب- پوهو- د حېرانتيا په وخت ويونکې کلمه-

پوهاړ:(پو-هاړ)اسم صفت- پواړ-

پوهاړه:(پو-ها-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د پوهاړ مؤنث- پواړه ښځه- وګورئ پووړه-

پوهان:(پو-هان)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)د پوه جمع- (۲)لوئ أستاد- پروفېسر- پوهاند- (افغانستان)-

پوهاند:(پو-هاند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پوهان (پروفېسر)-

پوهاند والے:(پو-هاند-وا-لے)اسم- دَ "پوهاند" کېدو حالت او رتبه- (افغانستان)-

پوهړ:(پو-هړ)اسم صفت- پوارړ-

پوهړه:(پو-هٔ-ړه)اسم صفت- پوارړه- پوورړه-

پوهړتوب:(پو-هړ-توب)اسم- دَ پوهړ کېدو حالت- وګورئ پوهړ-

پوهلنډے:(پوه-لن-ډے)اسم صفت- واحد- مذکر- کم عقل- لنډاکے- جمع پوهلنډی- مؤنث پوهلنډی- (افغانستان)-

پوهمن:(پوه-من)اسم صفت- واحد- مذکر- هوښيار- پوه- دانا- (افغانستان)-

پوهنتون:(پو-هن-تون)اسم- واحد- مذکر- يونيورسټي- جامعه- (افغانستان)-

پوهنځئ:(پو-هن-ځئ)اسم- واحد- مذکر- دَ يونيورسټي فېلکټي- شعبه- فاکولته- (افغانستان)-

پوهند:(پو-هند)اسم صفت- هوښيار- پوه- (افغانستان)-

پوهندوئے:(پو-هن-دو-ئے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ پوهنمل نه وچته علمی رُتبه- (افغانستان)-

پوهنده:(پو-هن-ده)اسم صفت- مؤنث- دَ پوهند مؤنث- وګورئ پوهند- (افغانستان)-

پوهنمل:(پو-هن-مل)اسم- واحد- مذکر- دَ پوهنيار نه وچته درجه- دَ کابل دَ پوهنتون دربمه درجه- (افغانستان)-

پوهنه:(پو-هٔ-نه)اسم- علم- پوهه- پويه- هوښيارتيا- هوښيارتوب- (افغانستان)-

پوهنيار:(پو-هن-يار)اسم- واحد- مذکر- دَ پوهنمل نه ښکته علمی رتبه- (افغانستان)-

پوهو:(پو-هو)کلمهٔ تعجب- وګورئ پوها-

پوهوتلے:(پوه-و-تهٔ-لے)اسم- مفهوم- مطلب- (افغانستان)-

پوهول:(پو-هه-ول)مصدر متعدی- علم ورکول- مطلب ته رسول- لار ښوول-

پوهولے:(پو-هه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوهولی- مؤنث پوهولې- وګورئ پوهول-

پوهون:(پو-هه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پوهول-

پوهونکے:(پو-هه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوهونکی- مؤنث پوهونکې- وګورئ پوهول-

پوهونګ:(پو-هه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوهول-

پوهونه:(پو-هه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوهول-

پوهوهو:(پو-هو-هو)کلمه- دَ ډېرې حېرانتيا کلمه- پوهو- پها- پېښې-

پوهه:(پو-هه)اسم- واحد- مؤنث- علم- هوښيارتيا- جمع پوهې-

پوهه ناک:(پو-هه-ناک)اسم صفت- مذکر- هوښيار- پوهېدونکے- پويه لرونکے-

پوهېدل:(پو-هې-دل)مصدر لازم- علم موندل- خبر موندل- مطلب ته رسېدل-

پوهېدلے:(پو-هې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پوهېدلی- مؤنث پوهېدلې- وګورئ پوهېدل-

پوهېدن:(پو-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوهېدل-

پوهېدنګ:(پو-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوهېدل-

پوهېدنه:(پو-هې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوهېدل-

پوهېدونکے:(پو-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پوهېدونکی- مؤنث پوهېدونکې- وګورئ پوهېدل-

پوهېدهٔ:(پو-هې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پوهېدل-

پوهيالے:(پوه-يا-لے)اسم صفت- عقلمند- هوښيار- جمع پوهيالی- مؤنث پوهيالې-

پوئ:(پوئ)اسم صفت- دَ پوه عاميانه غلط قرأت-

پويول:(پو-يه-ول)مصدر متعدی- دَ پوهول عاميانه غلط قرأت-

پويولے:(پو-يه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پويولی- مؤنث پويولې- وګورئ پوهولے- عاميانه او غلط قرأت-

پويون:(پو-يه-ون)حاصل مصدر- عاميانه غلط قرأت- وګورئ پوهون-

پويونکے:(پو-يه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پويونکی- مؤنث پويونکې- وګورئ پوهونکے- عاميانه غلط قرأت-

پويونګ:(پو-يه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پوهونګ- عاميانه غلط قرأت-

پويونه:(پو-يه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوهونه- عاميانه غلط قرأت-

پويه:(پو-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منډه- (۲)دَ اَس يو مخصوص چال-

پويه:(پو-يه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پوهه-

پويه پويه:(پو-يه-پو-يه)اسم (مرکب)- پهٔ تپوس تپوس- پهٔ ډېر خيال او فکر-

پوييدل:(پو-نې-دل)مصدر لازم- پوهېدل- عاميانه او غلط قرأت-

پويېدلے:(پو-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پويېدلی- مؤنث پويېدلې- وګورئ پوهېدلے- عاميانه او غلط قرأت-

پويېدن:(پو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پوهېدن- عاميانه او غلط قرأت-

پويېدنګ:(پو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پوهېدنګ- عاميانه او غلط قرأت-

پويېدونکے:(پو-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پويېدونکی- مؤنث پويېدونکې- وګورئ پوهېدونکے- عاميانه او غلط قرأت-

پويېدهٔ:(پو-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ پوهېدهٔ- عاميانه او غلط قرأت-

پهٔ:(پاه)کلمه- پوه پوه- (دَ اظهار نفرت کلمه)-

پهٔ:(پهٔ)حرف جار- (۱)دَ پاسه- باندې- دَ پاره- (۲)حرف قسم- (۳)دَ حالت دَ بيانولو کلمه لکه پهٔ خندا، پهٔ ژړا، پهٔ تللو، پهٔ شروع، پهٔ آخر وغېره- (۴)دَ متعلق فعل عام علامت-

پهٔ اخے:(پهٔ-ا-خے)اسم صفت- کنجے- سوړر- لنړه- چترے-

پهٔ تکی:(پهٔ-تهٔ-کی)متعلق فعل- (۱)پهٔ ړز- فوراً- سمدستي- یو دم- بې تاخیره- بې تامله- دُ سترګو پهٔ رپ کښې- (۲)بیخی- بالکل- پهٔ هغه درنګ-

پهٔ ړز:(پهٔ-ړز)فعل (مرکب)- بې درېغه- بې ویرې- بې خوفه- چې پهٔ کولو کښې ئې هیڅ سرفه ونهٔ کړے شي-

پهار:(پ-هار)اسم- واحد- مذکر- پار- پهر- دُ ورځې یا شپې څلورمه حصه- پهارونه- دُ شوارزز اتمه حصه- درې ګېنټې- جمع پهارونه-

پهاری:(پ-ها-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم موسی-

پهاړه:(پ-ها-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاړه (دُ ضرب ګردانونه)- (م- هندی-)

پهر:(پ-هر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پهار-

پهرو دار:(په-رو-دار)اسم صفت- وګورئ پهره دار- (متروک)-

پهرو داری:(په-رو-دا-ري)اسم- وګورئ پهره داری- (متروک)-

پهره:(په-ره)اسم- وګورئ پهار-

پهره:(په-ره)اسم- واحد- مؤنث- پېره- څوکی- څوکیداری- ساتنه- حفاظت- جمع پهرې-

پهره دار:(په-ره-دار)اسم صفت- پېره ورکونکے- محافظ- څوکیدار- پېره دار- څارونکے-

پهره داری:(په-ره-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- دُ پهرې ورکولو حالت- څوکیداری- پېره داری- نګرانی-

پهړ:(په-هړ)اسم صفت- سرزورے اَس- پهٔ کېزه کښې نهٔ ګرځېدونکے اَس- خَشَنګ اَس-

پهړه:(په-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهوړه- پهوړی- دُ جوګیانو لنړه امسا- (۲)دُ ملنګانو دُ غاړې امېل-

پهلواری:(پل-وا-ري)اسم- واحد- مؤنث- پلواری- پلواړی- یو سپین ګل-

پهلوان:(په-ل-وان)اسم صفت- پالوان- طاقتور- تکړه- مضبوط- زورور- جمع پهلوانان- مؤنث پهلوانه- جمع مؤنث پهلوانې-

پهلوانی:(په-ل-وا-ني)اسم- دُ پهلوان جوړېدو حالت- وګورئ پالوانی-

پهم:(پ-هم)اسم- واحد- مذکر- پام- پانګ- خیال- فکر-

پهن تر:(پ-هن-تر)اسم صفت- زیات پلن- زیات ارت- (م- فارسی)-

پهن سرین:(پ-هن-س-رین)اسم صفت- پلن کناتی لرونکے- (م- فارسی)-

پهوړه:(پ-هو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دُ جوګیانو امسا- پهړه- پهوړی- جمع پهوړې-

پهوړه:(پ-هو-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پواړه- خیرنه- خچنه- ناولې-

پهوړی:(په-هو-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پهوړه ۲-

پهول:(پهٔ-ه-ول)مصدر متعدی- دُ پوهول عامیانه قرأت-

پهونکے:(پهٔ-هه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پهونکي- مؤنث پهونکې- وګورئ پوهونکے-

پهونه:(پهٔ-هه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پوهونه-

پهه:(پ-هه)اسم- واحد- مؤنث- په- پامه- ترمه- پټی-

پی:(پي)اسم- جمع- مذکر- (۱)اُبهٔ- (۲)شودهٔ-

پیا:(پ-یا)اسم- واحد- مؤنث- پایه- پیه- (م- هندی- پهیه)-

پیاپے:(پ-یا-پے)متعلق فعل- مسلسل- پهٔ یو مخ- پرله پسې- مکرر- (م- فارسی)-

پیاتی:(پیا-تي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېتی-

پیاڅه:(پیا-څه)اسم- واحد- مؤنث- دُ باجرې یا دُ جوارو روټی-

پیاخړه:(پیاخ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پیاخله- پیالخه- یو قسم کشیده-

پیاخله:(پیاخ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیاخړه-

پیاخله:(پیاخ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګلوبند- (۲)خوله راوستنه- (۳)دُ قمیص دُ غاړې مغزے- هغه ټوټه چې دُ قمیص، غاړې او دُ لستوڼو دُ کپړنو پهٔ منځ کښې اېښودل شوې وی-

پیاد:(پیاد)اسم- یاد- حفظ-

پیاده:(پیا-ده)اسم صفت- (۱)پهٔ خپلو پښو- (۲)دُ څنو محکمو چپړاسی- دُ محکمهٔ مال چپړاسی-

پیارژندی:(پیار-ژن-دي)اسم- واحد- مؤنث- دُ شپې اُبهٔ خور- دُ شپې دُ پټیو خرزبونه-

پیارغنده:(پیار-غن-ده)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ تمبو چارچاپېره دُ باران دُ اُبو دُ بندېز دُ پاره جوړه شوې پوله- جمع پیارغندی-

پیاړمه:(پیاړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چیړه- څېره- ریتاړه- لتوړه- رنجه- خرڅوړے- (۲)چڼیا-

پیاړمه:(پیاړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کښه- لنګه- دُ کټ لنګه- (۲)دم چی-

پیاړمه خور:(پیاړ-مه-خور)اسم صفت- (۱)هغه څاروے چې پیاړمه خوری- (۲)دُ بل ګټه خوړونکے- (۳)حامی څېری کونکے-

پیاز:(پیاز)اسم- واحد/جمع- مذکر- دُ عام استعمال یوه بوئ داره سبزی چې دُ پخېدو نه پس دُ "پیازی" رنګ غټو کښې بدله شي- نباتاتی نوم ایلیم سیپا- (ش- هندی)-

پیازکے:(پیا-زه-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دُ پیاز پهٔ رنګ یو واښهٔ- (۲)اوړکی- نباتاتی نوم ارجینیا انډیکا (URGINEA INDICA)-

پیازه:(پیا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپیازه- زیان- سره کېدنه- هغه ښځه یا ماده څناور چې دُ وخت نه مخکښې بچے وغرځوی- (۲- صفت)ضائع- عبث- (۳)دُ یو داسې څیز ښکاره کېدنه چې دانسته پټ ساتلے شوے وی-

پیازی:(پیا-زی)صفت- دُ پوخ پیاز پهٔ شان نرے سوربخن رنګ او دغه رنګ لرونکے څیز-

پیاسه:(پیا-سه)اسم- واحد- مؤنث- دُ تورو مچو هغه کبین چې شهد پکښې نه وی- وړے- خالی کګ-

ي (څي-رل)، ی (مې-ره-ول)، ئ (پیا-لي)، ئے (تن-دي) تفصیل دُ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پیاسه:(پیا-سه)اسم- واحد- مؤنث- پیاشۀ- خوړ- لګړ- دَ سېلاب لاره- جمع پیاسې-

پیاشۀ:(پیا-شۀ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیاسه-

پیاغله:(پیاغَ-له)اسم- واحد- مؤنث- پیاخله- خوله راوستنه- ناروغ خولې کونه- (افغانستان)-

پیاکی:(پیا-کی)اسم- سپینې- وانۀ- دَ پوندو نه بره او دَ پنړۍ نه ښکته دَ پښو شا ته نرمه او پسته غوښه- پړکو-

پیاکي:(پیا-کي)متعلق فعل- وروستو- شا ته- پسې- (افغانستان)-

پیالخه:(پیال-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ تبې لاندینے اړخ- (۲)هغه ځایَ چې تبې پکښې ښخولے شي-

پیاله:(پیا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ څښلو وړوکے لوښے- (۲)دَ شرابو څښلو پېمانه- جمع پیالې- (ش- فارسی، هندی)-

پیالی:(پیا-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیاله- دَ څښلو لوښے- (ش- هندی، فارسی)-

پیام:(پ-یام)اسم- واحد- مذکر- سوال ځواب- ځواب- پېغام- خبر- جمع پیامونه- (م- فارسی)-

پیانده:(پ-یان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سلسله- وړد مزے- کړۍ- (۲)وړده قصه- جمع پیاندې-

پیانګه:(پیانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ دېوال دَ ګړۍ اوبزانده پُرزه چې هر سېکنډ یو خوا او بل خوا حرکت کوي- پنډولم- هغه پُرزه چې اوبزانده وي او اُخوا دېخوا خوځي راخوځي- پېنډولم- جمع پیانګې-

پیانو:(پیا-نو)اسم- واحد- مؤنث- یوه لویه انګریزی باجه چې پۀ دواړه لاسه غږیږي- (م- انګریزي)-

پیاورکے:(پیا-ور-کے)اسم- واحد- مذکر- څپلمی- نباتاتی نوم کلوټروپس جای ګینتی-

پیاوړ:(پیا-وړ)اسم- واحد- مذکر- پرهر- زخم- پرار- جمع پیاوړونه-

پیاوړتوب:(پیا-وړ-توب)اسم- تکړه توب- قوت- طاقت- زور- پیاوړتیا-

پیاوړتیا:(پیا-وړ-تیا)اسم- وګورئ پیاوړتوب-

پیاوړه:(پیا-وۀ-ړه)اسم صفت- پیوړه- پئ ورکونکې- پیوره

پیاوړے:(پیا-وۀ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- زوروَر- تکړه- قوي- طاقتور- بهادر- بادر- جمع پیاوړي-

پیاوږه:(پیاوږ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پیاړمه- لنګه- کښه- کوزسر-

پیاوه:(پیا-وه)اسم- یو چینجے چې کپړې خوري- جمع پیاوې-

پیاوے:(پیا-وے)اسم- واحد- مذکر- نبزه وړے- ګنګخړ- ګندخړ- پنځوني- خخله- ګینګخړ- کانۍ- هغه واښۀ یا نور سپک څیزونه چې دَ سېلاب دَ ابو پۀ سر روان وي- جمع پیاوي-

پیایل:(پیا-یل)مصدر- څرول- پوول-

پیاین:(پیا-ین)حاصل مصدر- وګورئ پیایل-

پیاینه:(پیا-یۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پیایل-

پیایونکے:(پیا-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیایونکي- مؤنث پیایونکې- وګورئ پیایل-

پیپ:(پیپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیک-

پیپ:(پیپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پوزې یو پسول چې دَ لونګ پۀ شان شکل لري- جمع پیپونه- (۲)دَ ګاړی اواز- (دَ ماشومانو لهجه)- (۳)نو- (م- هندی)-

پیپاړی:(پی-پا-ړی)اسم- واحد- مذکر- شپېلک- شورشوری- پونګے- سېټي- چغه- کریکه-

پیپړ:(پی-پړ)اسم صفت- بوړا بوق- بوړا- چې مخ ئې ګُنجې وي- مؤنث پیپړه-

پیپړتوب:(پی-پړ-توب)اسم- دَ پیپړ کېدو حالت-

پیپړک:(پیپ-ړک)اسم- پیپړې- خواره غوښه-

پیپړه:(پیپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- برانګه- پرجن- چیچړه- چیړه- جمع پیپړې-

پیپړه:(پی-پۀ-ړه)اسم صفت- دَ پیپړ مؤنث-

پیپل:(پی-پل)اسم- واحد- مذکر- پلنې او غټې پاڼې لرونکې یوه ونه چې هندوان ئې ډېر احترام کوي- نباتاتی نوم فیکس ری لی ګیوسا-

پیپل پاڼه:(پی-پل-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- یوه کپړه چې دَ پیپل دَ پاڼې پۀ شان ګل پرې چاپ شوے وي-

پیپلی:(پیپ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پیپل دَ ونې غُنډې غُنډې مېوې-

پیپلے:(پیپ-لے)اسم- واحد- مذکر- پۀ دارو کښې استعمالېدونکے یو قسم وړد مرچ- دَ دارو یو قسم- (م- عربی فلفل)-

پیپه:(پی-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډرم- (۲)دَ تېلو دَ پاره پکارېدونکے دَ لرګی، ټیم یا پلاسټک نه جوړ لوښے-

پیت:(پیت)اسم صفت- چپړ- چیت- ټیټ- پلن- اوار- دَ جګ ضد- مؤنث پیته-

پیتا:(پی-تا)اسم صفت- شکست خوړلے- غمزده-

پیتاؤ:(پی-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پیتاوے- دَ نمر ګرمی- (۲)هغه ځایُ چې پۀ ژمی کښې خلق پکښې نمر ته ناست وي-

پیتاوه:(پی-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- غړے- هغه پټۍ چې دَ پښو نه تاوولے شي-

پیتاوے:(پی-تا-وے)اسم- وګورئ پیتاؤ-

پیت پړق:(پیت-په-ړق)اسم صوت- پیت پړک- دَ نارو دَ مړز اواز- (مصدر کول)-

پیت پړک:(پیت-په-ړک)اسم صوت- وګورئ پیت پړق-

پیت پزے:(پیت-پۀ-زے)اسم صفت- پیت پوزے- بوچ- بونجے- بوچے- چیت پوزے-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "زبر"(کـ-تاب)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ره)، "ۀ"(پو-هی-دۀ)

پیت پوزے:(پیت-پو-زے)اسم صفت- وګورئ پیت پزے-

پیتل:(پی-تل)اسم- واحد/جمع- مذکر- زیړ- د تانبې او جستو نه جوړ یو زیړرنګے دات- (م- هندی)-

پیتلے:(پی-تہ-لے)اسم صفت- د زیړو چانګ- تیمی چانګ- چائے جوش پوله چانګ-

پیت نسے:(پیت-ن-سے)اسم- واحد- مذکر- پتنوس- مجمه- (افغانستان)- (م- روسی)-

پیتو:(پی-تو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)موځې- مځوځې- د ایشتپا موځې- میرکاټې- میرکاټ- (۲)اټه- لچې- د تار ګنجې-

پیتول:(پی-تہ-ول)مصدر متعدی- چیتول- چخپیتول- پلنول- چپریخول- چپړول-

پیتون:(پی-تہ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پیتول-

پیتونکے:(پی-تہ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیتونکی- مؤنث پیتونکې- وګورئ پیتول-

پیتونګ:(پی-تہ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پیتول-

پیتونه:(پی-تہ-وہ-نہ)حاصل مصدر- وګورئ پیتول-

پیته:(پی-تہ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فیته- د پیمائش پټې- (۲)ټیپ- پټې- (۳)د ټائپ پټې- (۴)د سر د ویښتو د تړلو پټې- (۵)د ښځو د لوپټو او د قمیص لمنې ته د اچولو ګلداره پټې-

پیتې:(پی-تې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیتې-

پیتې:(پی-تې)اسم- (۱)د غاښونو خیرې- (۲)د شوملو غړکه- د شوملو د غړکې منګ-

پیتېدل:(پی-تې-دل)مصدر لازم- چیتېدل- چپریخېدل- پلنېدل- په زور پلنېدل-

پیتېدن:(پی-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پیتېدل-

پیتېدنګ:(پی-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پیتېدل-

پیتېدنه:(پی-تې-دہ-نہ)حاصل مصدر- وګورئ پیتېدل-

پیتېدونکے:(پی-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیتېدونکی- مؤنث پیتېدونکې- وګورئ پیتېدل-

پیتېده:(پی-تې-دہ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پیتېدل-

پیتے:(پی-تے)اسم صفت- (۱)چیت- لنډے- مندرے- (۲)چیت پوزے- پیت پوزے-

پیتے:(پی-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پتاخیدار- باتی دار- کوړے- د پخوانی زمانې یو ټوپک چې باتو ته به یې اور ورته کېده نو ډز به یې کولو- (۲)خرتمی چرګ- جمع پیتیان-

پیټ:(پیټ)اسم- واحد- مذکر- لعنت- افسوس- وګورئ پپټ ۲- (م- هندی)-

پیټ:(پیټ)اسم- یو قسم مخصوص طبعی سکاره چې د کاربن اندازه یې ۵۰ فیصد نه ۶۰ فیصد پورې وه-

پیټ:(پیټ)اسم- واحد- مذکر- بوج- په ملا پروت بار-

پیټو:(پی-ټو)اسم صفت- لعنتی- ملعون- یوه ښېره- (م- هندی)-

پیټو مهیرک:(پی-ټو-مه-هی-رک)صفت- ملعون او سپېره- لعنتی او خوار شوے- یوه ښېره- (م- غالباً د هندی له پهټکار او مورکه څنې)-

پیټی بند:(پی-ټی-بند)اسم- واحد/جمع- مذکر- ملګرے- د فوځ یا پولس انډی وال-

پیټی بندی:(پی-ټی-بن-دی)اسم- ملګرتیا- وګورئ پیټی بند-

پیچکے:(پی-چہ-کے)اسم تصغیر- پیکے- د تندی ویښته-

پیچکے:(پیچ-کے)اسم- واحد- مذکر- پچے- پچونے-

پیچلک:(پیچ-لک)اسم صفت- لکه منے- پونډاکے- د لکی څلے- دنباله- هغه څوک چې د چا شا ته د مرید یا نوکر په شان روان وی- (م- هندی)-

پیچواړی:(پیچ-وا-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه رسی چې اس پری په وروستو پښو تړلے شی- (۲)پیچوانړی- په کوړی کښې د تولې برابرولو د پاره اچولی تارونه- (م- هندی)-

پیچوانړی:(پیچ-وا-نړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پیچواړی-

پیچول:(پی-چول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوزور- غټ پوزے- لوئ پوزے-

پیچول:(پی-چول)اسم- واحد- مذکر- یوه پیمانه چې یو پیچول یو کور جوړیږی-

پیچونے:(پی-چو-نے)اسم تصغیر- ډېر وړوکے-

پیچه:(پی-چہ)اسم- واحد- مؤنث- هغه پولې چې جینکی یې د سر د ویښتو د سنګار په وخت سر کښې جوړوی-

پیځانې:(پی-ځا-نې)اسم صفت- (۱)پوټے- بکسکے- لږ شان- (۲)د غوښې زره تیکه- قطره- جمع پیځانې-

پیځکورے:(پیځ-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- پځوکے- ورغومے- مرغومے- د بزې وړوکے بچے-

پیځکه:(پیځ-که)اسم- واحد- مؤنث- پیځه- پلو- پیځکی- د لوپټې یا څادر ګټ- جمع پیځکې-

پیځکی:(پیځ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پیځکه-

پیځه:(پی-ځه)اسم- واحد- مؤنث- پلو- لمن- پیځکے- پیځکه-

پیځه:(پی-ځه)اسم- واحد- مؤنث- چپلے- څپرلے- جمع پیځې-

پیځیالے:(پیځ-یا-لے)اسم صفت- صبرناک- زغم لرونکے-

پیخاړه:(پی-خا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د کډو بزو په پښو پورې نښتې پچه- جمع پیخاړې-

پیخړې:(پی-خه-ړې)اسم- جمع- مؤنث- چړیخې- چوخړې- چخې- چیخړې- د سترګو د کنجونو چیخړې-

پیچی:(پی-چی)اسم صفت- په زور تنګ کړے شوے- (عام طور سره د څلې

دَ پاره راځي)-

پیړ:(پیړ)اسم صفت- پیړے- کجے- کچے- اړے- کوږے- پیړن- د کږو پښو لرونکے-

پیړن:(پی-ړن)اسم صفت- وګورئ پیړ-

پیړے:(پی-ړے)اسم صفت- وګورئ پیړ-

پیر:(پیر)اسم صفت- (۱)مرشد- بزرګ- لار ښونکے- (۲)زوړ- سپین ږیرے- بوډا- مشر- جمع پیران- (۳)دَ ګل ورځ- جمع پیرونه-

پیرانِ پیر:(پی-را-ن-پیر)اسم- دَ شیخ عبدالقادر جیلاني رحمة الله علیه لقب- لوئ خوان-

پیرانه:(پی-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پیر کورنۍ- دَ پیر کور- پیر خانه- جمع پیرانې-

پیربانی:(پیر-با-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ یوې روحاني طریقې ملګرے- دَ یو پیر سره پۀ مریدۍ کښې شریک دَ یو پیر منونکی- دَ یوې عقیدې او یو مسلک روښه- جمع پیربایان-

پیر خانه:(پیر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پیرانه- دَ پیر و مرشد کور-

پیرشاتی:(پیر-شا-تي)اسم- دَ خوب دَ راتګ نښې یا نیم ویښ او نیم اودۀ-

پیرکۍ:(پی-ره-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- پۀ تنور کښې پخېدونکے دَ سموسې پۀ شان یو څیز-

پیرکے:(پی-ره-کے)اسم تصغیر- وړوکے پیر- (طنزاً)-

پیرکے:(پیر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بلنخې دَ ونې پلے- (۲)وړوکے پیر- جمع پیرکی-

پیرمن:(پیر-من)اسم- پروین- ثریا- پۀ اسمان کښې اووۀ ستورې-

پیری:(پی-ری)اسم- (۱)بوډا توب- زوړ والے- زړولی- (۲)دَ پیر کار-

پیري مُریدي:(پی-ري-م-ري-دي)اسم- دَ پیري مریدي کار یا تعلق-

پیس:(پیس)اسم- واحد- مذکر- دَ تاش وېشنه- جمع پیسونه-

پیس:(پیس)اسم- تکبر- مغرور تیا- کبر-

پیس:(پیس)اسم- برص- دَ برګې مرض- بروص- مؤنث پیسه- (ش- فارسی)-

پیسکوټ:(پیس-کوټ)اسم- واحد- مذکر- دَ تاش یوه لوبه- ترب- توروب-

پیسکوړک:(پیس-کو-ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)باد وهلے وړے- شفه وړے چې پۀ څۀ وجه وچ شی او پۀ دانه کښې ئې مغز نۀ وی- (۲)دَ مغز نه خالي غز-

پیسل:(پی-سل)مصدر متعدی- دَ تاش دَ پاڼو وېشل- (ش- پنجابی، هندی)-

پیسلے:(پی-سۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پیسلی- وګورئ پیسل-

پیسلے:(پیس-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ اَنۀ خور پۀ وخت پاتې شوے وچ خاې- جمع پیسلی-

پیسمن:(پیس-من)اسم صفت- مغرور- متکبر- مؤنث پیسمنه- جمع مؤنث پیسمنې-

پیسنه:(پی-سۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پیسل-

پیسونکے:(پی-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیسونکی- مؤنث پیسونکې- وګورئ پیسل-

پیسونے:(پی-سو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیسونی- مؤنث پیسونې- وګورئ پیسل-

پیسه:(پی-سه)اسم- واحد- مؤنث- پېرشاني- شینځۀ- دَ وېښتو لار-

پیسے:(پی-سے)اسم صفت- دَ پیس بیمار- دَ برګی مریض-

پیش:(پیش)اسم- واحد- مذکر- دَ وړو جینکو شرمګاه-

پیش:(پیش)اسم- واحد- مذکر- بلیکے- پیشے- نرغوت- پش- پشے- دَ پیشو نر- جمع پیشان-

پیشاړه:(پی-شا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توقه- ملنډه- مسخره- پچموزه- (۲)حمله- جمع- پیشاړې-

پیشاک:(پی-شاک)اسم- واحد جمع- مذکر- پیشک- دَ سپوږې مرض-

پیش پړانګ:(پیش-پړانګ)اسم- واحد- مذکر- جمع پیش پړانګان- مؤنث پیش پړانګه- جمع مؤنث پیش پړانګې- وګورئ پړاپیش-

پیش پړی:(پیش-په-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- قرقره لرونکې دَ بلبل پۀ شان یوه مرغۍ-

پیش پو:(پیش-پو)اسم- واحد- (۱)پیش قرے- الی جبلی- شاړوله- اتڼ- پیشپوبازی- (۲)پۀ اتڼ کښې دَ پیش اواز- دَ ښځو یو قسم اتڼ-

پیشپو بازی:(پیش-پو-با-زی)اسم- دَ پیشو لوبه- الی جبلی- پیش قرے-

پیش پیش:(پیش-پیش)اسم صوت- (۱)دَ پیشو دَ را بللو اواز- (۲)ماشومانو ته دَ موتیازو کولو پۀ وخت وئیلے کېدونکے ترکیب-

پیشپېلے:(پیش-پې-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شپېلے- شپېلق- (۲)غږ- دَ کونکی اواز- دَ کارخانو یا کاډو دَ انجن چغه- سېټۍ- جمع پیشپېلی-

پیشت:(پیشت)اسم صوت- پشې- پیشه- پیشتې- دَ پیشو دَ شړلو اواز- (افغانستان)-

پیشتاکۍ:(پیش-تا-کۍ)اسم صفت- مؤنث- (۱)پیشتکی- منډری- قد و قامت کښې وړه- (۲)یوه خاص قسم چرګه چې پۀ قد وړه وی-

پیشترے:(پیش-تۀ-رے)اسم- واحد جمع- مذکر- پېشترے- وګورئ اخنګ-

پیشتکی:(پیش-ت-کۍ)اسم صفت- واحد- مؤنث- پیشتینکه- ټیټکی- غنډۍ- چیټکې- غنډکۍ- منډرۍ- شفه ښځه چې ډېره غنډکۍ وی- مذکر پیشتکے-

پیشتکے:(پیش-ته-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوړۍ- اندرپایه- درپیه- (افغانستان)- پاشتکے- پاشتکۍ- (۲ صفت)وګورئ پیشتکۍ-

پیشتونګ:(پیش-تو-نګ)اسم عدد- وګورئ پیشتے ۱-

پیشته:(پیش-ته)اسم- وګورئ پیشت- (افغانستان)-

پیشته مغز:(پیش-ته-م-غز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پسته-

پیشتے ۱:(پیش-تے)اسم عدد- پیشتونګ- ډېر لوی عدد- سل اربه-

پیشتے ۲:(پیش-تے)اسم صفت- غنډکے- منډرے- مړرے- ټیټکے- پیشتکے- جمع پیشتي- مؤنث پیشتۍ-

پیشخوړ:(پیش-خوړ)اسم- پیشوخُړ- کنډ- کانډ- ګوړی-
پیشک:(پی-شک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیشاک-
پیشکارل:(پیش-کا-رل)مصدر- (۱)سپے یا پیشو رابلل- (۲)ماشوم ته د موتیازو کولو په وخت کښې پیش پیش وئیل-
پیشکارلے:(پیش-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پیشکارلي- مؤنث پیشکارلې- وګورئ پیشکارل-
پیشکارنه:(پیش-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پیشکارل-
پیشکارونکے:(پیش-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پیشکارونکي- مؤنث پیشکارونکې- وګورئ پیشکارل-
پیشکنړے:(پیش-کن-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پیشونګړے- پیشنکوړے- د پیشو وړوکے بچے- (۲)لۀ کوره ځیزونه پټونکے ماشوم- (۳)هر وخت موړ پسې روان ماشوم-
پیشکه ۱:(پی-شۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړه پیشو- (۲)پیشوګۍ- پیشۍ- پیشکۍ- د ونو پاڼې خوړونکے یو قسم چینجے- جمع پیشکې-
پیشکه ۲:(پیش-که)اسم- واحد- مؤنث- لوئې ګوړے-
پیشکۍ:(پیش-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیشکه ۱-
پیشکے:(پیش-کے)اسم- واحد- مذکر- د پیشکۍ مذکر-
پیشلره:(پیش-لۀ-ره)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اخنډ-
پیش ملو:(پیش-م-لو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیش پرانګ-
پیشنګ:(پی-شنګ)اسم- واحد- مذکر- د قافلې په سر کښې روان ټټو یا خر- (افغانستان)-
پیشنکوړے:(پی-شنګ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیشکنړے-
پیشو:(پی-شو)اسم- واحد- مؤنث- بلیکۍ- بلیکی- د پیش ماده- جمع پیشوګانې-
پیشو پرانګ:(پی-شو-پرانګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیش پرانګ-
پیشوپړی:(پی-شوپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د رسه کشی لوبه- (افغانستان)-
پیشوخُړ:(پی-شو-خُړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیش خُړ-
پیشوشو:(پی-شو-شو)اسم- واحد- مؤنث- ماشومې جینۍ ته د مینې توری- پیشوګۍ-
پیشوکۍ:(پی-شو-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیشۍ- وړه نتکۍ یا وړه نته-
پیشوګۍ:(پی-شو-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو قسم چینجے چې خارښت لګوي- پیشوکۍ- پیشۍ- (۲)نتکۍ- (۳)وړه پیشو- (۴)د وړې جینۍ د پاره د مینې توری-
پیشوګۍ:(پی-شو-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بلیکۍ- وړه پیشو-
پیشوګے:(پی-شو-ګے)اسم تصغیر- مذکر- وړوکے پیش- جمع پیشوګي-
پیشولګه:(پی-شول-ګه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښۀ- جمع پیشولګې-
پیشولمے:(پی-شول-مے)اسم- واحد- مذکر- سور جینجڼ- جنجړ- جینجړ-
(افغانستان)-
پیشولنده:(پی-شو-لن-ده)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم واښۀ- (افغانستان)-
پیشو مالګه:(پی-شو-مال-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لنهړے- لنهړے مارے- د ماشومانو یوه لوبه چې د سا ورزش پکښې کیږي- (۲)د پیشترۍ ساګ شومره یوه مالګینه ګیاه چې اومه خوړے شي-
پیشومپړی:(پی-شومپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- مېرغولے چې د غنډسکې او په زمکه کښې د جوړو شوو خانو په ذریعه کیږي-
پیشونګری:(پی-شونګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د پیشو بچې- وړه پیشو-
پیشونګړی:(پی-شونګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بازی ګره- بازی ګره- بوړا غانړے- انډوخر- لټه پیر- خربازی- کلابازی- یو قسم لوبه-
پیشونګړے:(پی-شونګ-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- پیشونګوړے- وړوکے پیش- مؤنث پیشونګړی-
پیشونګوړے:(پی-شونګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیشونګړے- جمع پیشونګړي-
پیشه:(پی-شه)اسم- واحد- مؤنث- څریکه- په مغزو اور بلېدنه- مازغۀ خټکېدنه- جمع پیشې-
پیشه پیشه:(پی-شه-پی-شه)اسم صفت- جګ جیګ- نیغ نیغ-
پیشیمه:(پی-شي-مه)اسم- پشیمه- د پیشو کرمېدنه- د پیشو وار راوړنه- (کېدل مصدر)-
پیشۍ:(پی-شۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سخت زهر لرونکے یو قسم وړوکے مار- لوبشتۍ- ګوس منګور- لنډۍ- لټکه- ګوسنه-
پیشۍ:(پی-شۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بلیکۍ- پیشو- (۲)پیشکۍ- پیشوکۍ- پیشوګۍ- د بوټو یو قسم چینجے-
پیشۍ:(پی-شۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ماشومانو آله تناسل-
پیشۍ:(پی-شۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د پوزې نته- پیشوکۍ- (۲)د خرمنې میانۍ- (افغانستان)-
پیشۍ چنګوټۍ:(پی-شۍ-چن-ګو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- پیشونګړے- پیشنکوړے- د پیشو بچے-
پیک:(پیک)اسم- واحد- مذکر- (۱)مغه لرګے چې د اوبۀ کته پرې تړلے شي- (۲)د تېلو کرنی- قیف-
پیک:(پیک)اسم- واحد- مذکر- (۱)څپاسه- (۲)مچ شړونے- مچ شړ- مچ بنګ- چوری- جمع پیکان/پیکونه-
پیکرکے:(پی-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- پیکړ- ټیکړے- کودرے- ټیکرکے- پیکرکے- جمع پیکرکي-
پیکرکے:(پی-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیکرکے- جمع پیکرکي-
پیکړے:(پی-کۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پیکرکے- جمع پیکړي-

ی (څي-رل)، ی(مې-ره-ول)، ی(پیا-لي)، یٔ(تن-دیر) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پیکوړه:(پی-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پکوړه-

پیکه:(پی-که)اسم صفت- (۱)بلمنګه- (۲)کم خواږهٔ لرونکے- (۳)هغه رنګ چې شوخ نهٔ وی- (۴)کچه- شرمنده-

پیکه توب:(پی-که-توب)اسم- (۱)پیکه والے- کچه والے شرمندګی- (۲)دَ رنګ تتوالے- (۳)بې خوندی-

پیکه والے:(پی-که-وا-لے)اسم- وګوری پیکه توب-

پیکی:(پی-کی)اسم- واحد- مؤنث- څونګه- څنډے- چونګښه- چونښه- څوکښې- جغه- چچه-

پیَل:(پ-یَل)مصدر- پېلل-

پیل:(پیل)اسم- واحد- مذکر- فیل- هاتی- اتی- جمع پیلان- (م- فارسی)-

پیل پا:(پیل-پا)اسم- مؤنث- (۱)دَ پښې پړسېدنه- (۲)دَ کوټې لویه غټه ستنه-

پیلغوزه:(پیل-غو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پلنه روټۍ- (دَ هاتی دَ غوږ په مناسب)- جمع پیلغوزې- (افغانستان)-

پیل پیکه:(پیل-پی-که)اسم- واحد- مؤنث- اوښکې- بی بی اوښه- شنه اوښه- یو قسم ښن رنګ لرونکے چینجے- جمع پیل پیکې-

پیلځکے:(پی-لځ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوری پیلټکے-

پیلټکے:(پی-لټ-کے)اسم- واحد- مذکر- سرباری- پیلځکے-

پیلټکے:(پی-لټ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوری پیټکے-

پیل خانه:(پیل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ هاتیانو دَ ساتلو ځاې- (م- فارسی)-

پیلستے:(پی-لس-تے)اسم صفت- ژبے- زبے- خلموټے- نوے ځوان- ځوانی ته رسېدلے- جمع پیلستی-

پیل مرغ:(پیل-مرغ)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګ دَ کورنۍ یو خړتم لرونکے مارغهٔ- خړتمی چرګ- پیتے-

پیلوان:(پیل-وان)اسم صفت- ماوت- هاتی ساتونکے- جمع پیلوانان- (افغانستان)-

پیَله:(پ-یهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- پېله- دَ پښو یو پسول- پائل- (م- هندی)-

پیَلے:(پ-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)جمع پیَلی- مؤنث پیَلې- وګوری پیَل- (۲)پېللے توپک-

پیَن:(پ-ین)حاصل مصدر- وګوری پیَل-

پین پړت:(پین-پړت)اسم صوت- (۱)پیت پرق- ټکېرک- نارو ته دَ اچولی مرز اواز- دَ بلارې دَ مرز اواز- (۲)دَ افلاس او نشتی نارې- (مصدر کول)-

پینجن:(پین-جن)اسم- واحد- مذکر- نداف- ننداف- پانډسی- (ش- هندی، پنجابی)-

پینځ پاوے:(پینځ-پا-وے)اسم- (۱)پینځهٔ پاوه- یو داسې لوښے چې پینځهٔ پاوه یعنی یو سیر او یو پاو پکښې ځائیږی- (۲)هغه کانړے چې پینځهٔ پاوه وزن لری او تله کښې استعمالیږی-

پینځ پریزه:(پینځ-پ-ری-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث/مذکر- پینځهٔ پرۍ لرونکے/لرونکې- پینځهٔ مورګې یا ژی لرونکے/لرونکې-

پینځ پېسیز:(پینځ-پې-سیز)اسم- دَ پینځو پېسو پاکستانی سکه- پینځ پېسې وال-

پینځ پېسې وال:(پینځ-پې-سې-وال)اسم- وګوری پینځ پېسیز-

پینځ ټکیز:(پینځ-ټه-کیز)اسم- پینځ ډزے ټوپک-

پینځ څنډے:(پینځ-څن-ډے)اسم صفت- پینځ لړیز- پینځهٔ څنډې، مورګې یا پړې لرونکے-

پینځ سویز:(پینځ-سه-ویز)اسم صفت- پینځهٔ سوه (۵۰۰) سره تعلق لرونکے- دَ پینځو سوو (۵۰۰)- دَ پینځو سوو نوټ-

پینځ سېرے:(پینځ-سې-رے)اسم- دَ پینځو سېرو دَ تول کانړے-

پینځ ښاخے:(پینځ-ښا-خے)اسم- واحد- مذکر- شمع دان-

پینځ غاښے:(پینځ-غا-ښے)اسم صفت- وګوری پینځ غښے-

پینځ غښے:(پینځ-غه-ښے)اسم صفت- (۱)پینځهٔ غښے- (۲)هغه څناور چې عمر ې پینځهٔ کاله وی- پینځ کلیز- جمع پینځ غښی- جمع مؤنث پینځ غښې-

پینځ کابلیزه:(پینځ-کاب-لی-زه)اسم- دَ افغانستان دَ پینځو افغانیو سکه یا نوټ- جمع پینځ کابلیزې-

پینځ کریزه:(پینځ-ک-ری-زه)اسم (مرکب)- دَ پینځو کرو هغه څیز چې پینځهٔ کری یا حلقې لری- پینځ کریز-

پینځ کلن:(پینځ-ک-لن)اسم صفت- دَ پینځو کالو- مؤنث پینځ کلنه- جمع مؤنث پینځ کلنې- (افغانستان)-

پینځ کلنی:(پینځ-ک-ل-نی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- دَ پینځ کلنی مؤنث- وګوری پینځ کلنے-

پینځ کلنے:(پینځ-ک-ل-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ پینځو کالو- جمع پینځ کلنی- مؤنث پینځ کلنی-

پینځ کلیز:(پینځ-ک-لیز)اسم صفت- دَ پینځو کالو-

پینځ کلیزه:(پینځ-ک-لی-زه)اسم صفت- مؤنث- (۱)دَ پینځو کالو- (۲)دَ پینځو کالو دَ پاره- جمع پینځ کلیزې-

پینځ کټیز:(پینځ-ک-ټیز)اسم صفت- پینځهٔ ګټونه لرونکے- پینځهٔ زاویې لرونکے-

پینځ کټے:(پینځ-ک-ټے)اسم صفت- مخمس- پینځهٔ ګټونه لرونکے- جمع پینځ کټی- مؤنث پینځ کټې/کټی-

پینځګون:(پینځ-ګون)اسم صفت- (۱)یو په پینځهٔ- (۲)دَ پینځو نوټ- (اسم)-

پینځ لړیز:(پینځ-له-ړیز)اسم صفت- پینځهٔ لړی لرونکے-

پینځلس:(پین-ځل-لس)اسم عدد- لهٔ څوارلسو یو زیات- لهٔ شپاړسو یو کم-

پینځلسم:(پین-ځل-له-سم/پینځ-ل-سم)اسم صفت- دَ پینځلس دَ هندسې مذکر صفتی شکل-

پینځلسمه:(پین-ځل-له-سهٔ-مه)اسم صفت- دَ پینځلس دَ هندسې مؤنث صفتی

زبر"(غ-یهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(یو-بې-دهٔ)

شکل-

پېنځلسې:(پېنځ-لە-سې)اسم- دَ شوقدر شپه- دَ برات شپه- (افغانستان)-

پېنځم:(پېن-ځم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځمه:(پېن-ځهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ:(پېن-ځهٔ)اسم عدد- لهٔ شپږو یو کم- لهٔ ځلورو یو زیات-

پېنځهٔ اتیا:(پېن-ځهٔ-اَت-یا)اسم عدد- لهٔ شپږ اتیا یو کم- لهٔ ځلور اتیا یو زیات-

پېنځهٔ اتیایم:(پېن-ځهٔ-اَت-یا-یَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ اتیا دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ اتیایمه:(پېن-ځهٔ-اَت-یا-یهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ اتیا دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ اویا:(پېن-ځهٔ-او-یا)اسم عدد- لهٔ شپږ اویا یو کم- لهٔ ځلور اویا یو زیات-

پېنځهٔ اویایم:(پېن-ځهٔ-او-یا-یَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ اویا دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ اویایمه:(پېن-ځهٔ-او-یا-یهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ اویا دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ پنځوس:(پېن-ځهٔ-پَن-ځوس)اسم عدد- لهٔ شپږو پېنځوسو یو کم- لهٔ ځلورو پنځوسو یو زیات-

پېنځهٔ پنځوستم:(پېن-ځهٔ-پَن-ځوس-تَم)اسم صفت- وګورئ پېنځهٔ پنځوسم-

پېنځهٔ پنځوستمه:(پېن-ځهٔ-پَن-ځوس-تهٔ-مه)اسم صفت- وګورئ پېنځهٔ پنځوسمه-

پېنځهٔ پنځوسم:(پېن-ځهٔ-پَن-ځو-سم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ پنځوس دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ پنځوسمه:(پېن-ځهٔ-پن-ځو-سهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ پنځوس دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ ځلوېښت:(پېن-ځهٔ-ځل-وېښت)اسم عدد- لهٔ شپږ ځلوېښتو یو کم- لهٔ ځلور ځلوېښتو یو زیات-

پېنځهٔ ځلوېښتم:(پېن-ځهٔ-ځل-وېښ-تَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ ځلوېښت دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ ځلوېښتمه:(پېن-ځهٔ-ځل-وېښ-تهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ ځلوېښت دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ دېرش:(پېن-ځهٔ-دېرش)اسم عدد- لهٔ شپږ دېرشو یو کم- لهٔ ځلور دېرشو یو زیات-

پېنځهٔ دېرشم:(پېن-ځهٔ-دېر-شم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ دېرش دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ دېرشمه:(پېن-ځهٔ-دېر-شهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ دېرش دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ ډېبز:(پېن-ځهٔ-ډ-بېز)اسم صفت- (۱)چې پېنځهٔ ډېې ورسره تړلې وی- (۲)دَ کنځلو پهٔ ډول هم وئیلې شی- دوه ژبې- درغل- پېنځ ډېبز-

پېنځهٔ ړزې:(پېن-ځهٔ-ړ-زې)اسم صفت- واحد- مذکر- پېنړزې- پېنځړزې- کوڼ غوږې- پنځ ټکیز- غوږور ټوپک- هغه ټوپک چې پهٔ ججوره کښې یې پېنځهٔ کارتوسونه ځایږی-

پېنځهٔ شپېتم:(پېن-ځهٔ-شپې-تَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ شپېتهٔ دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ شپېتمه:(پېن-ځهٔ-شپې-تهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ شپېتهٔ دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ شپېتهٔ:(پېن-ځهٔ-شپې-تهٔ)اسم عدد- لهٔ شپږ شپېتو یو کم- لهٔ ځلورو شپېتو یو زیات-

پېنځهٔ غاښې:(پېن-ځهٔ-غا-ښې)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اُوو کالو اوښ- (۲)پنجغښې- دَ پېنځو غاښو لرونکې هغه آکه چې دَ یوې نه پس پری زمکه مواروله شی-

پېنځهٔ غښې:(پېن-ځهٔ-غ-ښې)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه حیوان چې پېنځو کالو ته رسېدلې وی-

پېنځهٔ ګټیزې:(پېن-ځهٔ-ګ-ټې-زې)اسم صفت- وګورئ پېنځ ګټیز-

پېنځهٔ نوی:(پېن-ځهٔ-نهٔ-وی)اسم عدد- لهٔ شپږ نوی (۹۶) یو کم- لهٔ ځلور نوی (۹۴) یو زیات-

پېنځهٔ نوی یم:(پېن-ځهٔ-نهٔ-وی-یَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ نوی (۹۵) دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ نوی یمه:(پېن-ځهٔ-نهٔ-وی-یهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ نوی (۹۵) دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځهٔ وخته:(پېن-ځهٔ-وخ-تَه)اسم صفت- (۱)همېشه- ټوله ورځ- ټول شواروز- دَ شپې او ورځ تقسیم شوی وختونه- سحر، نماسپښین، نمازیګر، نماښام، نماسختن-

پېنځهٔ وختیز:(پېن-ځهٔ-وخ-تیز)اسم صفت- (۱)پېنځیز- دَ پېنځو وختو سره تعلق لرونکې- (۲)پېنځهٔ وخته نمونځ کونکې- مؤنث پېنځهٔ وختیزه- جمع مؤنث پېنځهٔ وختیزې-

پېنځهٔ ویشت:(پېن-ځهٔ-ویشت)اسم عدد- لهٔ شپږ ویشتو (۲۲) یو کم- لهٔ ځلېریشتو (۲۴) یو زیات-

پېنځهٔ ویشتم:(پېن-ځهٔ-ویش-تَم)اسم صفت- دَ پېنځهٔ ویشت (۲۵) دَ مندسې مذکر صفتی شکل-

پېنځهٔ ویشتمه:(پېن-ځهٔ-ویش-تهٔ-مه)اسم صفت- دَ پېنځهٔ ویشت (۲۵) دَ مندسې مؤنث صفتی شکل-

پېنځیز:(پېن-ځیز)اسم صفت- مذکر- پېنځګون-

پېندی:(پېن-دی)اسم- واحد- مؤنث- کُشتی- پرزونې- پرځونې-

پېنډ:(پېنډ)اسم- واحد- مذکر- کجوره- دَ کجورې مېوه- جمع پېنډی-

پېنهل:(پېن-ہل)مصدر- پیمدل- پیمانه کول-

پېنس:(پی-نس)اسم- واحد- مذکر- ډولی- پالکی- جپان- امبالی- مغه د لرګی او بوڼ نه جوړه ډولی چې د ناریانو د بوتللو راوستلو د پاره پکاریږی- (م- هندی)-

پېنک:(پی-نک)اسم- د اپیمو د نشې تبال، تار- د اپیمو د سختې نشې کېفیت-

پېنکه دانه:(پېن-که-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پیسکوړک- بادوهلے ورے- مغه زړے چې په څه وچ شی او په دانه کښې مغز وی- جمع پېنکی-

پېنکے:(پی-ن-کے)اسم- واحد- مذکر- پېنه- د لرګی ښانګ-

پېنګ:(پ-ېنګ)حاصل مصدر- وګوری پېل-

پېنګن:(پېنګ-ګن)اسم صفت- د لنډې او کمې حوصلې خاوند- مؤنث پېنګنه- جمع مؤنث پېنګنې-

پېنل:(پی-نل)مصدر- پکل- تلے اچول- پکه اچول- د پکې تلے اچول-

پېنلے:(پی-نه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېنلی- مؤنث پېنلې- وګوری پېنل-

پېننه:(پی-نه-نه)حاصل مصدر- وګوری پېنل-

پېنونکے:(پی-نون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېنونکی- مؤنث پېنونکې- وګوری پېنل-

پېنه:(پی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د لرګی ښانګ- (۲)کاسه-

پېنه:(پی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیوند- جامو ته ټوټه اچونه- (۲)د دیوال ډانګه یا پشتی-

پېنه:(پی-نه)اسم- واحد- مؤنث- تبی- تبخے- د لرګی تبی-

پېنه:(پ-یه-نه)حاصل مصدر- وګوری پېل-

پېنبغ:(پی-نبغ)اسم- واحد- مذکر- مغه درد چې د انسان د ولو په مینځ کښې پیدا کیږی-

پېنی:(پی-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه بوټے چې جارو ترې جوړولے شی-

پېونکے:(پ-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېونکی- مؤنث پېونکې- وګوری پېل-

پېونه:(پ-یه-ده-نه)حاصل مصدر- خرڅونه- مال ساتنه- پیاینه-

پېه:(پ-یه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری پایه- (عامیانه)-

پېه:(پ-یه)اسم- واحد- مؤنث- پهه- مغه مالوچ یا ټکړه چې په خوږو سترګو ترلے شی- (عامیانه)-

پېېدل:(پ-یې-دل)مصدر لازم- پوهېدل- په خبره رسېدل- (عامیانه)-

پېېدل:(پ-یې-دل)مصدر لازم- (۱)ونه پرېکېدل- (۲)د اُبو ژوروالے معلومېدل-

پېېدلے:(پ-یې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېېدلی- مؤنث پېېدلې- وګوری پېېدل-

پېېدن:(پ-یې-دن)حاصل مصدر- وګوری پېېدل-

پېېدنګ:(پ-یې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری پېېدل-

پېېدونکے:(پ-یې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېېدونکی- مؤنث پېېدونکې- وګوری پېېدل-

پې:(پې)(۱)د پښتو د تهجی په حروفو کښې د "پ" د حرف تلفظ- (۲)پرې- پرې باندې- (عامیانه)-

پې پې:(پې-پې)اسم- واحد- مؤنث- (د ماشومانو په ژبه) قمیص- خت- خلکی- د پېپنی نه مشتق- (غالباً)-

پېپنی:(پېپ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کرته- قمیص- خت- خلکی- د ارتو لستونو قمیص-

پېتر:(پې-تر)اسم- واحد- مذکر- د پېتی تحقیری شکل- ډېره نرمه خټه-

پېتی:(پې-تی)اسم- واحد- مؤنث- پاتی- پیاتی- پات-

پېتی:(پې-تی)اسم- واحد- مؤنث- د اسپنی مغه نرۍ پلنه ټوټه چې سامان پکښې ترلے کیږی-

پېټ:(پېټ)اسم- وګوری پرومبه-

پېټ:(پېټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېټ- لعنت- پېغور- (۲)مرکز- بالکل- (۲)پېټی- پشتاره- بوج-

پېټار:(پې-تار)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم سر لرونکې د بانس وغیره ټوکری- (۲)لویه خله لرونکې یوه ټوکری چې عام طور سره د مارانو د پاره پکاریږی- (۳)لویه کېږه-

پېټار خلے:(پې-تار-خ-لے)اسم صفت- ستر خلے- لویه خله لرونکے-

پېټاوے:(پې-تا-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- کېږور- ډېر خور-

پېټک:(پې-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ناوې مخ کتنه یا څرګندونه- (۲)د غور اوتندی تر مینځه اچولے کېدونکے کالے- (۲)د ماشوم د پیدائش په موقع زرکېدونکې تحفه-

پېټکے:(پې-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- پوټکے- پوستکے- پوټخے- پوټ- پټ- ګوړے- څرمن- جمع پېټکی-

پېټل:(پې-ټل)مصدر- لعنت ملامت کول- بې عزته کول- پېغور زرکول-

پېټلے:(پې-ته-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېټلی- مؤنث پېټلې- وګوری پېټل-

پېټن:(پې-ټن)حاصل مصدر- وګوری پېټل-

پېټن:(پې-ټن)اسم- واحد- مذکر- کرکه- شکایت- نفرت-

پېټنه:(پې-ته-نه)حاصل مصدر- وګوری پېټل-

پېټو:(پې-ټو)اسم صفت- زیات خور- ډېر خوراک کونکے- کېږور- (م- هندی)-

پېټو:(پې-تو)اسم- واحد- مذکر- پېټی- (افغانستان)-

پېټوار:(پېټ-وار)اسم- واحد- مذکر- وګوری پېټار-

پېټوارے:(پېټ-وا-رے)اسم صفت- پانړی- پنړی- پنړوکمار- قلی-

مزدورکار- د پنېړونو د وچتولو کار کونکے-

پېټه:(پې-ټه)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو غټ او غنډ کدو چې حلوا ترې جوړیږی- (۲)د خناورو لری کولمې وغیره- (۲)موړ- (اسم صفت)- (افغانستان)- (م- هندی)-

پېټه کدو:(پې-ټه-ک-دو)اسم صفت- واحد- مذکر- پېټه غنډ کدو- د شودو کدو- پېټه-

پېټه مار:(پې-ټه-مار)اسم- واحد- مذکر- د پېټې خرڅونکے قصاب-

پېټ مېټ:(پېټ-مېټ)اسم- واحد جمع- مذکر- لعنت ملامت- پېغور-

پېټېمو:(پېټ-ټے-مو)کلمهٔ نفرت- لعنت- ملامت- پېټ ټے مو- (م- هندی)-

پېټی:(پې-ټی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)کمر بند- هغه کمر بند چې سپایان پرې ملا تړی- (۲)د فوځ او پولس د ملازمینو د وردی هغه ټوکے چې دوی پرې ملا تړی او په ولو ې کرځوی- (۲)د لرګی یا ګټې نه جوړه صندوقچه- (۴)د کارتوسو ګردنی-

پېټے:(پې-ټے)اسم- واحد- مذکر- پنډ- بوج- بار- جمع پېټی-

پېجاؤ:(پې-جاؤ)اسم- پاک- صفا- اچه- پچاؤ- پاکیزه- مؤنث پېجاوه- جمع مؤنث پېجاوې-

پېجاوول:(پې-جا-وه-ول)مصدر متعدی- اچه کول- پاکول- صفا کول- پاکیزه کول-

پېجاوون:(پې-جا-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوول-

پېجاوونکے:(پې-جا-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېجاوونکی- مؤنث پېجاوونکې- وګورئ پېجاوول-

پېجاوونګ:(پې-جا-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوول-

پېجاوونه:(پې-جا-وه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوول-

پېجاوېدل:(پې-جا-وې-دل)مصدر لازم- اچه کېدل- صفا کېدل- سوتره کېدل- پاکیزه کېدل- پاکېدل-

پېجاوېدن:(پې-جا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوېدل-

پېجاوېدنګ:(پې-جا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوېدل-

پېجاوېدنه:(پې-جا-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېجاوېدل-

پېجاوېدونکے:(پې-جا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېجاوېدونکی- مؤنث پېجاوېدونکې- وګورئ پېجاوېدل-

پېجاوېدۀ:(پې-جا-وې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېجاوېدل-

پېچ مخے:(پېچ-مۀ-خے)اسم صفت- پړ مخے- بدمخے- بښانسته- خلالے-

پېجو:(پې-جو)اسم- واحد- مذکر- پېجاؤ- پاک- پاکیزه- ستره- سپېځلے- سوتره- مقدس-

پېچ:(پېچ)اسم- (۱)زل- تاؤ- (۲)د ګېډې درد- مروړ- پېچش- نس خوږے- (ش- فارسی، هندی)-

پېچ:(پېچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه رخدار مېخ چې په سر کښې ې د تاوولو ځائې جوړ وی- (۲)د مشین پرزه- (۲)چابی- کنجی- نوسے- پلے- (۴)د مېنچو جوړولو پېکو- جمع پېچونه-

پېچ:(پېچ)اسم- سرکشی- تاوېدنه- (م- فارسی پېچیدن)-

پېچاپېچ:(پې-چا-پېچ)اسم صفت- (۱)تاؤ راتاؤ- (۲)کلکوتی- کورکوتی- کوړکوتی- ول په ول- (م- فارسی)-

پېچان:(پې-چان)اسم صفت- تاؤ راتاؤ- کلکوتی- ول په ول- پېچاپېچ- (م- فارسی)-

پېچان پېچان:(پې-چان-پې-چان)اسم صفت- کاږۀ واږۀ- تاو را تاؤ- (م- فارسی)-

پېچ پلے:(پېچ-پ-لے)اسم- واحد- مذکر- په غنمو کښې راټوکېدونکے پلی دار واښۀ- مشنګے-

پېچتاؤ:(پېچ-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- پېشتو- پېچتو- پېچتاب- پېچکش- پېچکښ- د مېخ د ټینګولو او تاوولو آله- (افغانستان)-

پېچس:(پې-چس)اسم- واحد- مذکر- پېچش- د ګېډې مروړ- په لوئ اودس ماتی کښې د رمې تللو مرض-

پېچش:(پې-چش)اسم- وګورئ پېچس-

پېچک:(پې-چک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېروتې- هغه بوټے چې په نورو ونو بوټو خېژی- (۲)د ښځو د سر تړلو رومال-

پېچکس:(پېچ-کس)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې پېچونه پرې تاوولے شی- (م- هندی)-

پېچکش:(پېچ-کش)اسم- واحد- مذکر- د پېچونو د تاوولو او ټینګولو آله- پېچکس- جمع پېچکشونه- (م- فارسی)-

پېچکښ:(پېچ-کښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېچکس- جمع پېچکښونه-

پېچ کولمه:(پېچ-کول-مه)اسم- واحد- مؤنث- پچ کولمه- لویه کولمه- د خناورو هغه کولمه چې فضله مواد پرې راوځی-

پېچ کر:(پېچ-کر)اسم- څوک چې پېړې تاوهی- د نان بایانو سره د پېړی تاوولو نوکر-

پېچل:(پې-چل)مصدر متعدی- تاوول- غښتل- پېچ ورکول-

پېچلره:(پېچ-ل-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اخنک-

پېچلے:(پې-چۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېچلی- مؤنث پېچلې- وګورئ پېچل-

پېچ مری:(پېچ-مه-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- کنجکه- هغه وړه شنه مری چې د نظرماتی د پاره د ماشومانو په پښو پورې تړلے شی-

پېچ موزه:(پېچ-مو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پچموزه- ټوقه- ملنډه- وشته- پیشاړه- جمع پېچموزې-

پېچمه:(پېچ-مه)اسم- واحد- مؤنث- ټوقه- وشته- پیشاړه- پچموزه-

پېچمے:(پې-چ-مے)اسم- واحد- مذکر- زونګه- کړنج- جامع- هغه ټکی چې پکښې لوئ مطلب په لنډو ټکو کښې بیان شوے وی-

پېچواړی:(پېچ-وا-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ اسپې دَ وروستيو پښو دَ ترلو رسی- (۲)وروستو خوا ته-

پېچومه:(پې-چو-مه)اسم- واحد- مونث- پېچومے- دَ غرهٔ پېچداره لاره-

پېچومے:(پې-چو-مے)اسم- واحد- مذکر- پېچومه- (۱)ستغ- (۲)چړانی- (۳)گران- مشکل- جمع پېچومی-

پېچونکے:(پې-چه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- تاوونکے- تاو ورکونکے- پېچونے-

پېچول:(پې-چ-وَل)مصدر- پېچل- تاوول-

پېچه:(پې-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ زنانوُ دَ غوږ دَ لاندې کمځی کړی وېښتهٔ- جمع پېچې-

پېچی:(پې-چی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو يوه لوبه-

پېچی:(پې-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اړنکته- (۲)پېچدار- (۳)تاو را تاؤ- (۴)تنګ- (۵)دَ مېخونو يو قسم-

پېچيدګی:(پې-چی-ده-ګی)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېچيده کېدو حالت- مشکل- ګرانوالے- خنړ-

پېچيده:(پې-چی-ده)اسم صفت- ګران- مشکل- (م- فارسی)-

پېچېدل:(پې-چې-دَل)مصدرِ لازم- تاوېدل- غبتلے کېدل-

پېخ:(پېخ)اسم- واحد- مذکر- زغم- برداشت- صبر- (متروک)-

پېخل:(پې-خَل)مصدر- زغمل- برداشت کول- صبر کول- حوصله کول- (متروک)-

پېخل:(پې-ځَل)مصدر- سيخل- برمه کول- سورے کول-

پېځلتوب:(پې-ځَل-توب)اسم- پاک لمنی- سپېځلتوب- پاک دامنی- دَ زناکاری نه ځان ژغورنه-

پېځلے:(پې-ځهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېځلی- مؤنث پېځلې- وُګورئ پېځل-

پېځنه:(پې-ځهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ پېځل-

پېځول:(پې-ځول)اسم- واحد- مذکر- دَ کېږدۍ يا تمبو پرده- قنات- دَ کېږدۍ وَر- (افغانستان)-

پېځونکے:(پې-ځون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېځونکی- مؤنث پېځونکې- وُګورئ پېځل-

پېځه:(پې-ځه)اسم صفت- واحد- مذکر- بې ښې توښې سړے-

پېخه:(پې-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زغم- صبر- برداشت- (۲)تقدير- قسمت- برخه- (متروک)-

پېخ:(پېخ)اسم صفت- واحد- مذکر- پوخ- پوخنها- پخنے- پخنے- دَ عمر او تجربې نه زياته هوښياری ښوونکے-

پېخاړه:(پې-خا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پشاړه- دَ ګډو بزو وُچې پچې چې دَ لم نه تر پښو پورې پهٔ وېښتو پورې نښتې وی- جمع پېخاړې-

پېخال:(پې-خال)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ مرغانو فضله- (م- فارسی)-

پېخر:(پې-خَر)اسم صفت- بې خرته- ډېر زيات- پرېمان- پرېوان- کافی-

پېخل:(پې-خَل)مصدر- بيمار خولې کول- خولې راوستل-

پېخلے:(پې-خهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېخلی- مؤنث پېخلې- وُګورئ پېخل-

پېخنه:(پې-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ پېخل-

پېخونکے:(پې-خُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېخونکی- مؤنث پېخونکې- وُګورئ پېخل-

پېدا:(پے-دا)صفت- (۱)ښکاره- ځرګند- جوت- (۲)زېږېدلے- (۳)بيامونده (دَ ورک ځيز)- (۴)بيا موندلے شوے (ورک ځيز)- (م- فارسی)-

پېدا ګير:(پے-دا-ګير)اسم- (۱)مال پېدا کونه- (۲)ټګ- (۳)پهٔ فرېب مال پېدا کونکے- (دوېمه او درېمه معنی کښې صفت)-

پېداوار:(پے-دا-وار)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ پټی يا باغ حاصلات وغېره- (۲)امدن- حاصل- ګټه- (۳)نتيجه-

پېداواری:(پے-دا-وا-ری)اسم- واحد/جمع- مذکر- پېداوار ورکونکے-

پېداوښ:(پے-دا-وښ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)پېداوښت- پېدائش- مخلوق- (۲)بود- امدن- ګټه- (عاميانه)-

پېداوښت:(پے-دا-وښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- مخلوق- مخلوقات- زېږېدلی ځيزونه-

پېداوېدل:(پے-دا-وې-دَل)مصدرِ لازم- موندل- موندلے کېدل- دَ حاصلاتو پهٔ حېثيت لاس ته راتلل-

پېدائش:(پے-دا-ئِش)اسم- پېدا کېدنه- زېږېدنه- (م- فارسی)-

پېدائشی:(پے-دا-ئِ-شی)اسمِ صفت- پېدائش سره متعلق- قدرتی- طبعی- فطرتی- (م- فارسی)-

پېدائښ:(پے-دا-ئِښ)اسم- وُګورئ پېدائش-

پېدائښت:(پے-دا-ئِښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- وُګورئ پېدائش-

پېدل:(پے-دل)اسم- (۱)پلے- پياده- پهٔ خپلو پښو- (۲)دَ شطرنج پهٔ لوبه کښې کمزورې مهره- (۳)پياده لښکر-

پېډ:(پېډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خطونو ليکلو مخصوصه کاپی- (۲)دَ ځنو ځيزونو دَ پکولو دَ پاره دَ کپړې، مالوچ يا داسې بل ځيز برتی- (۳)دَ مهر لګولو دَ سيامی ډبے- (م- انګريزی)-

پېډل:(پے-ډل)اسم- واحد- مذکر- دَ سائيکل دَ پښې اېښو ځائ چې پهٔ پښه دَ حرکت ورکولو پهٔ نتيجه کښې سائيکل حرکت کوی- (م- انګريزی)-

پېر:(پېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوړلک- دور- چکر- ګردش- (۲)انداز- جمع پېرونه-

پېرانے:(پې-را-نے)اسم صفت- پېريانے- پېريانو نيولے- (عاميانه)- جمع پېرانی-

پېرانه:(پې-را-نه)اسم- پليانه- هغه ډبه چې قُلبه پرې ګانې چورلوی-

پېرختونے:(پېر-خه-تو-نے)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پېروته- پروته- پېچک-

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (ډو-بې-دهٔ)

پېرخته- (افغانستان)-

پېرخته:(پېر-خه-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېرختونے-

پېړ:(پېړ)اسم صفت- پېړ- غټ- مضبوط- (عاميانه)-

پېړتوب:(پېړ-توب)اسم- پېړتوب- مضبوطوالے- غټوالے- پېړوالے-
پېړوالے-

پېړوالے:(پېړ-وا-لے)اسم- وګورئ پېړتوب-

پېرزو:(پېر-زو)اسم صفت- (۱)سود- پرزو- پېرزوينه- (۲)نېکه خوښه- نېک
خواهش- مينه-

پېرزوينه:(پېر-زو-يۀ-نه)اسم- پېرزو کېدنه- سود- تسلي- مينه- دَ زړۀ نېک
خواهش-

پېرشوني:(پېر-شو-ني)اسم- واحد- مؤنث- شينخه- دَ سر دَ وېښتو لار-

پېرکے:(پې-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- بوراني- دَ قروتو وغېره نه
جوړېدونکے دَ خوراک يو څيز-

پېرګر:(پېر-ګر)اسم- واحد- مذکر- پېښمار- پېرکار- تقليد کونکے- پېښې
کونکے-

پېرل:(پې-رل)مصدر- بوتل- اُبدل- اوبل- بتل- وودل- پۀ بوڼ کټ جوړول-

پېرل:(پې-رل)مصدر- پېرودل- پۀ بيعه اخستل- رانيول-

پېرلے:(پې-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېرلي- مؤنث پېرلې-
وګورئ پېرل-

پېرمخے:(پېر-مۀ-خے)اسم صفت- پېَ مخے- ښائسته- ښکلے- ړولے- (عام
طور سره دَ نارينه دَ پاره استعمالېږي)- جمع پېرمخي- (عاميانه)-

پېرنګ:(پې-رنګ)اسم- واحد- مذکر- فرنګ- فېرنګ- پېرنګے- انګرېز- دَ
برطانيې وسېدونکے- مؤنث پېرنګۍ- (م- فرانسيسي)-

پېرنګنه:(پې-رنګ-ګۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېرنګی مؤنث- وګورئ
پېرنګے-

پېرنګواله:(پې-رنګ-وا-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پېرنګی دَ حکومت
زمانه- (۲)دَ انګرېزانو خوئ-

پېرنګی:(پې-رنګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پېرنګی مؤنث- وګورئ
پېرنګے-

پېرنګے:(پې-رنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېرنګ- جمع پېرنګيان-
جمع مؤنث پېرنګېې-

پېرنه:(پې-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېرل-

پېرو:(پې-رو)اسم- واحد- مذکر- پيرو- فيل مرغ- پيتے- خرتمي چرګ-

پېرو:(پې-رو)اسم- واحد- مذکر- پېروکار- پېروي کونکے- مريد- تقليد
کونکے- پس رو- جمع پېروان- (م- فارسي)-

پېروان:(پېر-وان)اسم- واحد- مذکر- پربوان- انول- اُبنره-

پېرونون:(پېر-و-تون)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښۀ-

پېروته:(پېر-رۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېرختونے-

پېروتي:(پېر-وَ-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پېرختونے-

پېروخې:(پې-رو-خې)اسم- واحد- مذکر- غلبېل- چاڼ- دَ تېيم يا دَ سلورو
وغېره مغه لوښے چې اوړۀ يا نور داسې څيزونه پرې چاڼولے شي-

پېرود:(پې-رود)اسم- بيعه- خريد- (افغانستان)-

پېرودل:(پې-رو-دل)مصدر- اخستل- خريد کول- بيه کول- پۀ قيمت رانيول-

پېرودن:(پې-رو-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېرودل-

پېرودنګ:(پې-رو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېرودل-

پېرودنه:(پې-رو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېرودل-

پېرودونکے:(پې-رو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېرودونکي-
مؤنث پېرودونکې- وګورئ پېرودل-

پېرودے:(پې-رو-دے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېرودي- مؤنث
پېرودې- وګورئ پېرودل-

پېرورژلے:(پې-رور-ژ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- پرارژلے- پرهرژلے-
پراري- زخمي- ټپي- جمع پېرورژلي-

پېروړه:(پېر-وَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- درشل- درسال-

پېروړه:(پې-رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېروزه- (افغانستان)-

پېروزه:(پې-رو-زه)اسم- واحد- مؤنث- فېروزه- يو شين رنګے قيمتي کانے-

پېروزي:(پې-رو-زي)اسم- برے- کاميابي- فتح- ظفر- (م- فارسي)-

پېروزے:(پې-رو-زے)اسم- صافي- ساپه- جاړن- دَ لوښو يا نور سامان دَ
صفا کولو کپړه-

پېرولي:(پې-رَ-وَ-لي)اسم مفعول- جمع- مذکر- پېرودلي- پېرلي- خرڅ کړي-

پېرون:(پې-رون)اسم- واحد/جمع- مذکر- پېرونه- پېرونے- پرېمونے-
پرېونې- ثريا- پروين- دَ اُوو ستوريو جومپک-

پېرونکے:(پې-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېرونکي- مؤنث
پېرونکې- وګورئ پېرل-

پېرونه:(پې-رو-نه)اسم- وګورئ پېرون-

پېرونې:(پې-رو-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پېرون-

پېرونه:(پې-رو-نه)اسم- واحد- مؤنث- پليانه- وګورئ پېرانه-

پېروي:(پې-رَ-وي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اطاعت- تقليد- پس روي-
پېروکاري-

پېروے:(پې-رۀ-وے)اسم- واحد- مذکر- ارياش- رش- قيماق- قيماغ- پروے-
ملائي- بالائي-

پېره:(پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهره- څوکي- ساتنه- ګردش- چکر-
ګرځېدنه- (۲)وار- ځل- پايه- نمبر- (۳)دَ سوداګري دَ مال يو خوا ته يو
ځل زړنه- (مصدرونه کول، لګول، لګېدل)- (م- هندي پهره)-

پېره دار:(پې-ره-دار)اسم صفت- پېره ورکونکے- څوکيدار- پهره دار- پهرو
دار- (ش- فارسي)-

پېره داري:(پې-ره-دا-ري)اسم- دَ پېرې ورکولو حالت يا پېښه- وګورئ

پېره دار-

پېريان:(پېر-يان)اسم- جمع- مذکر- د "پېرے" جمع-

پېريان اَبۀ:(پېر-يان-اَ-بۀ)اسم- سراب- د ګرمۍ پۀ موسم کښې د سختۍ ګرمۍ لۀ کبله بۀ شکه کښې پۀ نظر راتلونکې اَبۀ- (افغانستان)-

پېريان ړولی:(پېر-يان-ړو-لی)اسم- پېريان وړولے- شېدې پۍ- شوده پۍ- يو قسم بوټے چې پاڼې ئې پۍ لري-

پېريان کټ:(پېر-يان-کټ)اسم- يو قسم څلور ګټيز کاڼے چې پۀ ځنو غرونو کښې موندلے شي- (افغانستان)-

پېريان ګل:(پېر-يان-ګل)اسم- يو قسم غرنيز بوټے- (افغانستان)-

پېريان وړولے:(پېر-يان-وړو-لے)اسم- وګورئ پېريان ړولی-

پېريانے:(پېر-يا-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جندی- جني- پېريانو نيولے- هغه څوک چې پېريان پرې ناست وي- (۲)اوتر-

پېربدل:(پې-رې-دل)مصدر لازم- پۀ قيمت اخستے کېدل- بيه کېدل- خرڅېدل- (افغانستان)-

پېربدلے:(پې-رې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېربدلی- مؤنث پېربدلې- وګورئ پېربدل-

پېربدن:(پې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېربدل-

پېربدنۀ:(پې-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېربدل-

پېربدونکے:(پې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېربدونکی- مؤنث پېربدونکې- وګورئ پېربدل-

پېربدۀ:(پې-رې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ پېربدل-

پېرے:(پې-رے)اسم- واحد- مذکر- پرے- جن- پۀ نظر نۀ راتلونکے مخلوق- جمع پېريان-

پېړ:(پېړ)اسم صفت- مضبوط- غټ- پنډ-

پېړ:(پېړ)اسم- (۱)د لرګی لنګری- (۲)د غنمو سپين بوس- (۳)پۀ ګاڼۍ کښې د ګنی ورکولو کار-

پېړپنجه:(پېړ-پن-جه)اسم- واحد- مؤنث- پړپنج- جګړه- تکرار- جمع پېړپنجې-

پېړته:(پې-ړۀ-ته)اسم- (۱)انمرخاتۀ- د کوړته ضد- (۲)پورته- پاس-

پېړزه:(پېړ-زه)اسم- جمع- مؤنث- د خاررو ډېرۍ- غُنډۍ- ډېرۍ- د غرۀ سر- څوکښۍ- هغه غرګی چې د غرۀ لۀ سره را بېله شوې وي- جمع پېړزې-

پېړغو:(پېړ-غو)اسم- واحد جمع- مذکر- پرغو- پورغو- شريکه تلبه-

پېړغوړ:(پېړ-غوړ)اسم صفت- پېړغوړے- غټ غوږونه لرونکے-

پېړغوړے:(پېړ-غو-ړے)اسم صفت- غټ غوږونه لرونکے- جمع پېړغوړي-

پېړمار:(پېړ-مار)اسم صفت- پېړ کونکے- پۀ ګاڼۍ کښې د ګنی ورکولو کار کونکے- جمع پېړماران-

پېړمن:(پېړ-من)اسم صفت- سست- لټ- ناراسته- (افغانستان)-

پېړمير:(پېړ-مير)اسم صفت- غټ پټ- غټ کټ-

پېړو:(پې-ړو)اسم- واحد جمع- مذکر- د شپانۀ يا اجير مزدوري- (افغانستان)-

پېړوالے:(پېړ-وا-لے)اسم- څربښت- چاق والے- غټوالے- سختوالے- مضبوطي-

پېړوده:(پې-ړو-ده)اسم صفت- ځير- سخت-

پېړول:(پې-ړه-ول)مصدر- غټول- سختول- مضبوطول-

پېړه:(پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زغاله- ځوغاله- ځغاله- د اخښلی شوو اوړو يو خاص مقدار چې روټۍ ترې پخولے شي- (۲)پېړه کچالو- (۳)پړسېدلے- (صفت)- (۴)شپېړه- يو قسم مټانی- جمع پېړې-

پېړی:(پې-ړی)اسم- واحد- مذکر- پېړمار- پېړ کونکے-

پېړېدل:(پې-ړې-دل)مصدر- غټېدل- مضبوطېدل- پېړېدل-

پېړېدنه:(پې-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېړېدل-

پېړېدونکے:(پې-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېړېدونکی- مؤنث پېړېدونکې- وګورئ پېړېدل-

پېړۍ:(پې-ړۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د ناستې کټولی يا کټکے- (۲)پۀ نوارو يا پۀ بوټو بوټلې شوې د ناستې چوکۍ-

پېړۍ:(پې-ړۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- صدی-

پېز:(پېز)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)بېز- د "بستن" نه مشتق- لاحقه چې د چېزولو پۀ معنو کښې راځي- (۲)ګنډون- رفو- پېوند- پنځړک-

پېزار:(پې-زار)اسم- واحد- مذکر- څپلی- پڼې- کوښې- بوټان- پۀ پښو کښې د اچولو څيز- جمع پېزارونه-

پېزر:(پې-زر)اسم- واحد جمع- مذکر- لوېشت قدرې وچتېدونکے يو خړرنګے بوټے- (افغانستان)-

پېزر:(پے-زر)اسم- واحد جمع- مذکر- يو قسم کاڼے چې مرڼکی ترې جوړيږي- (افغانستان)-

پېزکے:(پې-زه-کے)اسم- واحد- مذکر- پيازکے- يو خودرو بوټے- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ پيازکے-

پېزل:(پې-زل)مصدر- (۱)چېول- (۲)پېوندول- مرمت کول- رفو کول- پنځړک کول- (۳)پوزے يا انډېرے ازبدل-

پېزل:(پې-زل)مصدر- (۱)پربکول- شلول- دوه ټکړې کول- (۲)صفا کول- چېول-

پېزلے:(پې-زۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېزلی- مؤنث پېزلې- وګورئ پېزل-

پېزن:(پې-زن)حاصل مصدر- وګورئ پېزل-

پېزنګ:(پې-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېزل-

پېزنه:(پې-زۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېزل-

پېزو:(پې-زو)اسم- واحد- مؤنث- څوکه- څوکښۍ- د غرۀ څوکه-

پېزو:(پې-زو)اسم صفت- پوزه ور- پوزمیر-

پېزوان:(پېز-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پوزې یو پسول- (۲)د خناورو په پوزه کښې اچولے کېدونکے پړے- (۳)د پوزې خلے- پزېر- (۴)پېزواندے- (۵)د پنجې دار پېزار هغه تسمه چې د دوؤ ګتو منځ کښې راځي- (۶)د بوکې هغه حصه چې پړی پورې تړلے شي- (۷)د چاننګ یا کوزې د کشکول یا سُنت زنځیر- (۸)هغه غابنور لرګے چې د سخی په خلهٔ ې دې د پاره تړلے وی چې مور ونهٔ روی- پېزواند-

پېزواند:(پېز-واند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېزوان-

پېزواندے:(پېز-وان-دے)اسم صفت- (۱)پېزواني- پېزواني شوے خارزے- (۲)د پنجې دار پېزار هغه تسمه چې د دوؤ ګتو په مېنځ کښې راځي-

پېزوانګ:(پېز-وانګ)اسم- واحد/جمع- مذکر- د پېزار هغه تسمه چې د دوؤ ګتو په مېنځ کښې راځي- (افغانستان)-

پېزواني:(پېز-وا-ني)اسم صفت- (۱)هغه خناور چې پېزوان پکښې واچولے شي- (۲)مطیع- (کول مصدر)-

پېزوانۍ:(پېز-وا-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه جینۍ چې پېزوان ې اچولے وی- (۲)محبوبا-

پېزوانے:(پېز-وا-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې د هغهٔ په ذریعه د یوې رزن د جغ سره تړلے شي-

پېزوند:(پېز-وند)اسم- واحد- مذکر- پېزوان-

پېزونکے:(پې-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېزونکي- مؤنث پېزونکې- وګورئ پېزل-

پېزه:(پې-زه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مسلسل بول- بولک- هغه بیماری چې تشې متیازې پکښې بې لهٔ ارادې څڅیږی- (افغانستان)-

پېزه:(پې-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوزه- د غرهٔ څوکه- (۲)تاج- (افغانستان)-

پېزی:(پې-زی)اسم صفت- جینجړ- مړاوے- مړجینګ- شیته-

پېزی:(پې-زی)اسم- واحد- مؤنث- هجه- هځه- جمع پېزیو-

پېزیتوب:(پې-زی-توب)اسم- د پېزی کېدو حالت- مړاویتوب-

پېزېدل:(پې-زې-دل)مصدر لازم- مړاوے کېدل- شیته کېدل- پېزی کېدل- (افغانستان)-

پېزېدن:(پې-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېزېدل-

پېزېدنګ:(پې-زې-دنګ)حاصل مصدر- زګورئ پېزېدل-

پېزېدنه:(پې-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېزېدل-

پېزېدونکے:(پې-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېزېدونکي- مؤنث پېزېدونکې- وګورئ پېزېدل-

پېزېدهٔ:(پې-زې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېزېدل-

پېزی:(پې-زی)اسم- جمع- مؤنث- هجه- هځه- په تکو- په جوړ- په زور زبر- (کول مصدر)- جمع پېزیو-

پېږ:(پېږ)اسم- پوړنه- چړکاؤ کونه- (خاص طور سره د عطرو)-

پېژاند:(پې-ژاند)اسم صفت- (۱)پېژند- واقف- اشنا- بلد- (افغانستان)- (۲)مشهور- پېژندلے-

پېژاندګلو:(پې-ژاند-ګه-لو)اسم- مؤنث- پېژندګلو- پېژندګلون- اشنائي- اشنایا- خبرېدنه-

پېژاندهٔ:(پې-ژان-دهٔ)اسم- (۱)واقفیت- بلدتیا- آشنائي- پېژندګلي- (۲)ماضی مطلق لهٔ "پېژندل"-

پېژندګلو:(پې-ژند-ګه-لو)اسم- پېژندګلي-

پېژندګلوی:(پې-ژند-ګل-وی)اسم- مؤنث- پېژندنه- پېژندګلي- پېژندون- واقفیت- بلدتیا- تعارف-

پېژندګلي:(پې-ژن-ګه-لي)اسم- زګورئ پېژندګلوی-

پېژندل:(پې-ژن-دل)مصدر لازم- علم لرل- خبر لرل- شناخت لرل- واقفیت لرل-

پېژندله:(پې-ژن-دهٔ-له)اسم- پېژندنه- پېژندګلوی- پېژندګلو- آشنائي- بلدتیا- خبرېدنه-

پېژندلے:(پې-ژن-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېژندلي- مؤنث پېژندلې- زګورئ پېژندل-

پېژندن:(پې-ژن-دن)حاصل مصدر- زګورئ پېژندل-

پېژندنګ:(پې-ژن-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېژندل-

پېژندنه:(پې-ژن-دهٔ-نه)حاصل مصدر- زګورئ پېژندل-

پېژندو:(پې-ژن-دو)فعل- لهٔ "پېژندل" نه ماضی مطلق- (عامیانه)-

پېژندو:(پې-ژن-دو)اسم صفت- نامتو- مشهور-

پېژندوکے:(پې-ژن-دو-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- پېژندلے شوے-

پېژندون:(پې-ژن-دون)اسم- زګورئ پېژندګلوی-

پېژندونکے:(پې-ژن-دون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- جمع پېژندونکي- مؤنث پېژندونکې- زګورئ پېژندل-

پېژندونے:(پې-ژن-دو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع پېژندوني- مؤنث پېژندونې- وګورئ پېژندل-

پېژندونے:(پې-ژن-دو-نے)اسم صفت- اشنا- واقف- شناسا- مؤنث پېژندویه- جمع مؤنث پېژندوې-

پېژوی:(پېژ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چچه- بلی- څنډلی-

پېړل:(پې-ړل)مصدر- (۱)پرېکول- څیرل- ټوټې کول- (۲)توږل- تراشل-

پېړلے:(پې-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېړلي- مؤنث پېړلې- زګورئ پېړل-

پېړن:(پې-ړن)حاصل مصدر- زګورئ پېړل-

پېړنه:(پې-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- زګورئ پېړل-

پېړونکے:(پې-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېړونکي- مؤنث

"ی" (څې-رل)، "ې" (مې-ره-ول)، "ۍ" (پیا-لۍ)، "ئ" (تن-دئ) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پېرونکې- وګورئ پېرل-
پېرونے:(پې-رُو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېروني- مؤنث پېرونې- وګورئ پېرل-
پېسټری:(پېسټ-ری)اسم- واحد- مؤنث- لۀ مېدې، چینو وغېره نه جوړه یو قسم دَ بېکری مټهائی- جمع پېسټری- (م- انګریزی)-
پېسړ(پې-سړ)اسم- واحد/جمع- مذکر- بدرنګ- بدمخے- بدشکله- سخامخے-
پېسمے:(پې-سه-مے/پېس-مے)اسم- واحد- مذکر- پرشمے- پېش نمے- پرشمے- جمع پېسمي-
پېسه:(پے-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه زړه پاکستانی او هندوستانی سکه چې دَ روپی څلور شپېتمه حصه وه- (۲)دَ پاکستان او هندوستان سکه چې دَ روپی سلمه حصه وی-
پېسه چود:(پے-سه-چود)اسم صفت- وګورئ پېسه چوکے- (عامیانه)-
پېسه دار:(پے-سه-دار)اسم صفت- پېسه لرونکے- مالدار- دولتمند- جمع پېسه داران- مؤنث پېسه داره- جمع مؤنث پېسه دارې-
پېسه دوست:(پے-سه-دوست)اسم صفت- (۱)پېسې سره مینه لرونکے- (۲)بخیل-
پېسه دوستي:(پے-سه-دوس-تي)اسم- دَ پېسه دوست جوړېدو حالت-
پېسه چوکے:(پے-سه-چو-کے)اسم صفت- شوم- بخیل- کنجوس- پۀ پېسه مئین- هغه څوک چې پۀ چوکه چوکه پېسه لګوی-
پېش:(پېش)اسم- واحد- مذکر- پېښ- ضمه- هغه اعراب چې دَ " " پۀ علامت څرګندیږی او دَ نیم واو اواز ورکوی-
پېش:(پېش)متعلق فعل/صفت- ېېښ- وړاندې- دوڅار- مخامخ-
پېشاب:(پې-شاب)اسم- واحد/جمع- مذکر- تشې موتیازې- (م- فارسی)-
پېش امام:(پېش-ا-مام)اسم- واحد- مذکر- دَ نمانځۀ امام- دَ نمانځۀ امامت کونکے- (م- فارسی)-
پېش امد:(پېش-آ-مد)اسم- سلوک- رویه- راشه درشه- رفتار- وضع- چال چلند- (م- فارسی)-
پېشانه:(پې-شا-نه)اسم- (۱)ښانسته کور- ښکلے کور- (۲)ګودام- پستو- پسخانه-
پېشانه خونه:(پې-شا-نه-خو-نه)اسم- واحد- مؤنث- اندرونی کمره- جمع پېشانې خونې-
پېش باده:(پېش-با-ده)اسم- پیناکه- پینه غله- پوچې دانې- دَ رشې لکی- هغه خال خال دانه لرونکی دَ غنمو یا اُربشو بوس چې مالکان يې ناظرانو یا کسب ګرو ته ورکوی-
پېش بند:(پېش-بند)اسم- واحد- مذکر- هغه نوار یا تسمه چې دَ اس دَ تانګ او دَ ولونې پۀ مېنځ کښې اچولے شی- (م- فارسی)-
پېش بندی:(پېش-بن-دی)اسم- واحد- مؤنث- دوراندېشی- بندوبست- ترتیب- سرشته- احتیاطی تدبیر- انتظام- (م- فارسی)-
پېش بین:(پېش-بین)اسم صفت- دوراندیش- دورفکره- متوجه- عاقبت اندېش- (م- فارسی)-
پېش بینی:(پېش-بی-نی)اسم- پام- فکر- دوراندېشی- احتیاط-
پېشترے:(پېش-تۀ-رے)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ اخنګ-
پېشتول:(پېش-ته-ول)مصدر- پۀ تېزه منډه مجبورول-
پېشتون:(پېش-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېشتول-
پېشتونګ:(پېش-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېشتول-
پېشتونه:(پېش-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېشتول-
پېشتونکے:(پېش-ته-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېشتونکی- مؤنث پېشتونکې- وګورئ پېشتول-
پېشته:(پېش-ته)اسم- واحد- مؤنث- تېزه منډ- جمع پېشتې-
پېشتېدل:(پېش-تې-دل)مصدر لازم- پۀ تېزه منډه کېدل-
پېشتېدن:(پېش-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېشتېدل-
پېشتېدنګ:(پېش-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېشتېدل-
پېشتېدونکے:(پېش-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېشتېدونکی- مؤنث پېشتېدونکې- وګورئ پېشتېدل-
پېشتېدنه:(پېش-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېشتېدل-
پېشتېدۀ:(پېش-تې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ پېشتېدل-
پېش خانه:(پېش-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېروری- دَ کوچیانو هغه مالونه چې دَ کوچ نه مخکښې استولے شی- (۲)دَ مکان وړومبی کمره-
پېش خبری:(پېش-خب-ری)اسم- واحد- مؤنث- مخکښې خبرېدنه- پېشګوئی-
پېش خوره:(پېش-خو-ره)اسم صفت- پۀ قرض پور ژوند تېرونکے-
پېش خوره:(پېش-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه یوه اندازه غله چې دَ راتلونکی فصل نه مخکښې دَ کمې غلې پۀ ځایَ پۀ بیعه واخستے شی او تر نوی فصل پورې خوړلے کیږی- جمع پېش خورې-
پېش خوړ:(پېش-خوړ)اسم صفت- پۀ قرض ګوزاره کونکے- مؤنث پېش خوړه- جمع مؤنث پېش خوړې-
پېش خېمه:(پېش-خې-مه)اسم- (۱)هغه خېمه چې دَ اُمراؤ دَ رسېدو نه مخکښې ودرولے شی- (۲)دَ فوځ هغه سامان چې دَ کوچ نه مخکښې لېږلے شی- (۳)دَ هر کار لۀ واقع کېدو نه مخکښې ښکاره کېدونکې علامه- (م- فارسی)-
پېش دار:(پېش-دار)اسم- مرږې- دَ فوځ هغه دسته چې مخکښې حرکت کوی- (م- فارسی)-
پېش دست:(پېش-دست)اسم صفت- (۱)چُست- تېز- چالاک- (۲)مددګار- کومک کونکے- (۳)پۀ منډه کښې چابک- (۴)دَ واقعاتو لۀ صادرېدو نه مخکښې حمله کونه- (م- فارسی)-
پېش دستی:(پېش-دس-تی)اسم- (۱)چالاکی- تېزی- چُستی- چابکی- (۲)مرسته- کومک- (۳)بریالیتوب- (۴)پۀ منډه کښې وړاندې کېدنه-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(ک-تاب)، "پېش"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ہې-دۀ)

(۵)مخکښې حمله کونه- (م- فارسي)-

پېش رس:(پېش-رس)اسم- هغه مېوه چې دَ پخېدو نه پس پهٔ اول خل بازار ته راشي-

پېش رفت:(پېش-رفت)اسم- وړاندې تلنه- ترقي- وده- (م- فارسي)-

پېش رو:(پېش-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مخکښې تلونکے- راهنما- رهبر- (۲- اسم)دبکه- پټکه- پهٔ خبرو کښې دَ خپل حد نه تېزي کونه- پهٔ خبرو کښې دَ سختي پهٔ وجه دَ جنګ حالات پېدا کونه- (افغانستان)- (م- فارسي)-

پېش روی:(پېش-ر-وی)اسم- مخکښې والے- وړاندې تګ- وړاندې والے- لهٔ نورو مخکښې کېدنه- سبقت- (م- فارسي)-

پېش قبضه:(پېش-قب-ضه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېش قوزه- (م- فارسي)-

پېش قدم:(پېش-قه-دم)اسم صفت- وړاندې تلونکے- وړاندې مخ ته- (م- فارسي)-

پېش قدمي:(پېش-قد-مي)اسم- پهٔ جنګ کښې مخکښې تلنه- دَ دښمن دَ پسپا کولو پهٔ ذريعه دَ جنګ مېدان کښې وړاندې تګ- جمع پېش قدمي/پېش قدمياني- (م- فارسي)-

پېش قراول:(پېش-قه-را-ول)اسم- پېش دار- دَ فوځيانو مخکښې حرکت کونکې ډله- مقدمه جېش- (م- فارسي، ترکي)-

پېش قوزه:(پېش-قو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پېشکوزه- پېش قبضه- کجکوله- چاړهٔ- خنجر- ستوه- پېچکوزه- (م- فارسي)-

پېش کار:(پېش-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناظر- خدمتګار- (۲)پهٔ عدالتونو کښې مسلسل پېش کونکے- (م- فارسي)-

پېشکش:(پېش-کش)اسم- واحد- مذکر- ډالۍ- سوغات- تحفه- نذرانه- پېشکشي- جمع پېشکشونه- (م- فارسي)-

پېشکشي:(پېش-که-شي)اسم- وګورئ پېشکش-

پېشکي:(پېش-کي)صفت/متعلق فعل- (۱)پېشګي- ساني- بيانه- سياني- دَ وخت نه وړاندې- (۲)لهٔ وړاندې ورکړے شوے أجرت يا مزدوري-

پېشکے:(پېش-کے)اسم- واحد- مذکر- رنګروټ- جمع پېشکيان-

پېشګوني:(پېش-ګو-ني)اسم- پېش خبري- مخکښې وېنا- دَ حادثې يا واقعې دَ پېښېدو نه مخکښې دَ هغې پهٔ باره کښې اظهار کونه- جمع پېشګوي/پېشګوياني-

پېشګي:(پېش-ګي)صفت- وګورئ پېشکي-

پېشل:(پې-شل)مصدر- يخول- سړول- دَ کاشوغې يا بل داسې کوم څيز پهٔ ذريعه ګرم څيز يخول-

پېشلره:(پېش-لهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اخنګ-

پېشلمے:(پېش-ل-مے)اسم- واحد- مذکر- پېش منے- پېشنمے- پرشمے- پېشمے- دَ سبا دَ اذان نه مخکښې وخت- جمع پېشلمي-

پېشلے:(پې-شهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېشلي- مؤنث پېشلې- وګورئ پېشل-

پېش منډي:(پېش-من-ډي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوټې وشتې- ملنډې- پېچموزې-

پېش منے:(پېش-مه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېشلمے-

پېشن:(پې-شن)حاصل مصدر- وګورئ پېشل-

پېشن:(پې-شن)اسم- دَ "فېشن" مفغن- (م- انګريزي فېشن)-

پېش نامه:(پېش-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- اېجنډا- دَ څهٔ غونډې دَ بحث کولو دَ پاره وړاندې جوړ کړے شوے فهرست- (افغانستان)- جمع پېش نامې- (م- فارسي)-

پېش نمے:(پېش-نه-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېشلمے-

پېشنه:(پې-شهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېشل-

پېش نهاد:(پېش-ن-هاد)اسم- واحد- مذکر- درخواست-

پېشني:(پې-ش-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- فېشني- دَ وخت او رواج سره سم ډزل ډال کونکے-

پېشوا:(پېش-وا)اسم- واحد- مذکر- راهنما- لارښونکے- جمع پېشوايان/پېشواګان-

پېشواز:(پېش-واز)اسم- واحد- مذکر- جابې- جامن- خلکۍ- تيلک- هغه ککره چې کوېدونکي يې دَ کډا پهٔ وخت اچوي- (۲)يو قسم زنانوال قميص- (م- فارسي)-

پېشوائي:(پېش-وا-ئي)اسم- رهنمائي- لار ښونه- رهبري-

پېشوبازي:(پې-شو-با-زي)اسم- (۱)خوشامندي- چاپلوسي- (۲)دَ دوؤ کسانو تر مېنځه جنګ-

پېش وپس:(پېش-و-پس)اسم- واحد/جمع- مذکر- پس و پېش- ټال مټول- وړاندې وروستو- بهانه- عذر-

پېشورز:(پېش-ورز)اسم- واحد- مذکر- جابې- جامن- خلکۍ- پېشواز- دَ کډا قميص- (افغانستان)-

پېشول:(پې-شه-ول)مصدر- (۱)وړاندې کول- پېش کول- مخکښې کول- (۲)پهٔ عدالت کښې حاضرول-

پېشولے:(پې-شه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېشولي- مؤنث پېشولې- وګورئ پېشول-

پېشون:(پې-شه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېشول-

پېشونکے:(پې-شه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېشونکي- مؤنث پېشونکې- وګورئ پېشول-

پېشونګ:(پې-شه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېشول-

پېشونه:(پې-شه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېشول-

پېشوي:(پېش-وي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ لرګي غټه څمڅۍ-

پېشه:(پې-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ باران نري شېبه- (۲)غونے-

(۳)پونه- (۴)خورمه- جولی- جمع پېشې-

پېشه:(پې-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کسب- چار- هنر- روزګار- (۲)عادت- خونی- (استعاره)- جمع پېشې- (م- فارسی)-

پېشه ور:(پې-شه-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- کسب ګر-

پېشه ورانه:(پې-شه-ور-را-نه)اسم- د پېشه ور سره متعلق- وګورئ پېشه ور-

پېشى:(پې-شي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حاضری- وړاندې کېدنه- (۲)په عدالت یا دربار وغېره کښې د پېش کېدو حالت او نېټه-

پېشین ګوني:(پې-شین-ګو-ني)اسم- واحد جمع- مؤنث- د څه واقعې په حقله د اول نه خبردارے ورکونه- خبر ورکونه- پېش ګوني- پېش خبری- (م- فارسی)-

پېشېدل:(پې-شې-دل)مصدر لازم- (۱)پېش کېدل- حاضرېدل- وړاندې کېدل- (۲)په عدالت، دربار یا بل کوم لوئ مقام کښې وړاندې کېدل-

پېشېدن:(پې-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېشېدل-

پېشېدنګ:(پې-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېشېدل-

پېشېدنه:(پې-شې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېشېدل-

پېشېدونکے:(پې-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېشېدونکی- مؤنث پېشېدونکې- وګورئ پېشېدل-

پېشېدۀ:(پې-شې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېشېدل-

پېشى:(پې-شي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د پوزې نته- وره نتکی- (۲)د خرمنې امیانې-

پېښ:(پېښ)اسم- واحد- مذکر- د پښتو د نورو زېو یو اعراب- پېش-

پېښ:(پېښ)اسم صفت- حاضر- مخکښې- وړاندې شوے- پېش-

پېښاو:(پې-ښاو)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)وشته- ملنډه- ټوقه- (۲)پېښه-

پېښاوو:(پې-ښا-وو)اسم صفت- پېښوګر- ټوقی- ټوقمار- پېښې کونکے-

پېښکښ:(پېښ-کښ)اسم- واحد- مذکر- جمع پېښکښونه- وګورئ پېشکش-

پېښکښى:(پېښ-ک-ښي)اسم- واحد- مؤنث- پېشکشی- مجره- سائی-

پېښکی:(پېښ-کی)اسم صفت متعلق فعل- د وخت نه مخکښې- پېشکی-

پېښو:(پې-ښو)اسم صفت- وګورئ پېښاوو-

پېښوګر:(پې-ښو-ګر)اسم صفت- وګورئ پېښاوو-

پېښول:(پې-ښه-ول)مصدر- واقع کول- حاضرول- راوستل- رامېنځ ته کول-

پېښولے:(پې-ښه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېښولی- مؤنث پېښولې- وګورئ پېښول-

پېښون:(پې-ښه-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېښول-

پېښونکے:(پې-ښه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېښونکی- مؤنث پېښونکې- وګورئ پېښول-

پېښونګ:(پې-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېښول-

پېښونه:(پې-ښه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېښول-

پېښه:(پې-ښه)اسم- واحد- مؤنث- ملنډه- نقل- ټوقه- جمع پېښې-

پېښه:(پې-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واقعه- حادثه- (۲)تېرېدنه- چا ته ورتلنه-

پېښه مار:(پې-ښه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پېښې کونکے- نقلی- مقلد- (۲)نقل کونکے- ټوقمار- ټوقی- پېښئ-

پېښه ماری:(پې-ښه-ما-ري)اسم- مؤنث- د پېښه مار کېدو حالت-

پېښئ:(پې-ښئ)اسم صفت- وګورئ پېښه مار-

پېښېدل:(پې-ښې-دل)مصدر لازم- حاضرېدل- واقع کېدل- مخې ته راتلل- مخې ته کېدل- څۀ واقعه پېدا کېدل- ناڅاپه په یو ځائ یا په چا تېرېدل-

پېښېدن:(پې-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېښېدل-

پېښېدنګ:(پې-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېښېدل-

پېښېدنه:(پې-ښې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېښېدل-

پېښېدونکے:(پې-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېښېدونکی- مؤنث پېښېدونکې- وګورئ پېښېدل-

پېښېدۀ:(پې-ښې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېښېدل-

پېغام:(پې-غام)اسم- واحد- مذکر- پیام- خبر- جمع پېغامونه- (م- فارسی)-

پېغامبر:(پې-غام-بر)اسم- واحد- مذکر- پېغمبر- پېغام رسونکے- قاصد- نبی- رسول- جمع پېغامبران-

پېغرنه:(پېغ-رۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پېغور- ملامت کونه او شرمونه-

پېغلتانه:(پې-غل-تا-نۀ)اسم- پېغلتوب-

پېغلتوب:(پې-غل-توب)اسم- مذکر- د پېغله کېدو حالت- پېغلتون-

پېغلتون:(پې-غل-تون)اسم- مذکر- وګورئ پېغلتوب-

پېغلټه:(پېغ-لۀ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېغلوکې- جمع پېغلټې-

پېغلچوکې:(پې-غل-چو-کې)اسم تصغیر- وګورئ پېغلوکې-

پېغلوکې:(پېغ-لو-کې)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- پېغلټه- پېغلچوکې- د پېغلې اسم تصغیر- تازه پېغله-

پېغله(پېغ-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- ناوادۀ شوې بالغه جینی- جمع پېغلې-

پېغمبر:(پې-غم-بر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېغامبر- جمع پېغمبران-

پېغمبر بوټے:(پې-غم-بر-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز بوټے- جمع پېغمبر بوټی-

پېغمبرتوب:(پې-غم-بر-توب)اسم- پېغمبری- رسالت- پېغمبروالے-

پېغمبر ګل:(پې-غم-بر-ګل)اسم- واحد- مذکر- پېغمبری ګل- د زیړ رنګ ګل چې تور تور ټکی لری-

پېغمبر والے:(پې-غم-بر-وا-لے)اسم- وګورئ پېغمبرتوب-

پېغمبری:(پې-غم-به-ري)اسم- رسالت- پېغمبرتوب- د پېغمبر کېدو حالت-

پېغمبری سنت:(پې-غم-به-ری-س-نت)اسم- د ماشوم پېدائشی سنت-

پېغمبري ګل:(پې-غم-بې-ري-ګل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېغمبر ګل-

پېغور:(پې-غور)اسم- واحد- مذکر- طعنه- تانه- ملامته- بدې ردې- جمع پېغورونه-

پېغور ژن:(پې-غور-ژن)اسم صفت- مذکر- (۱)د غندنې جوګه- (۲)پېغور کونکے- مؤنث پېغور ژنه- جمع مؤنث پېغور ژنې-

پېغورول:(پې-غو-ره-ول)مصدر متعدي- پېغور ورکول- طعنه ورکول- چا ته خپل بدۀ د پېغور په توګه وریادول- ملامتول-

پېغورولے:(پې-غو-ره-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېغورولي- مؤنث پېغورولې- وګورئ پېغورول-

پېغورون:(پې-غو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېغورول-

پېغورونکے:(پې-غو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- جمع پېغورونکي- مؤنث پېغورونکې- وګورئ پېغورول-

پېغورونه:(پې-غو-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېغورول-

پېغورېدل:(پې-غو-رې-دل)مصدر لازم- پېغور ورکولے کېدل-

پېغولے:(پې-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پوغله-

پېک:(پېک)اسم- واحد- مذکر- د نغدیت نه علاوه نور مال- جمع پېکونه-

پېک:(پېک)اسم- واحد- مذکر- کنجي- چابي- نوسے-

پېک:(پېک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلے- پیاده- (افغانستان)- (۲)قاصد- اُستاخے- (م- فارسي)-

پېکار:(پې-کار)اسم- جنګ- جګړه- (م- فارسي)-

پېکان:(پې-کان)اسم- واحد- مذکر- توبرے-

پېکټ:(پې-کټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بنډل- پاکټ- لفافه- (۲)تبله- ګوتې- کڅوړې- خلته- قتې- کڅوړه- (۲)ګنډه- هغه بسته چې پکښې څۀ څیز تړلے شوے او محفوظ کړے شوے وي- جمع پېکټونه-

پېکر:(پې-کر)اسم- شکل- جسم- (م- فارسي)-

پېکښ:(پې-کښ)اسم- واحد- مذکر- پېشکش- مخاړے- وړاندې کونه- ښونه- دعوت- بلنه- زرکړه- د یو څیز چا ته وړاندې وړاندې کونه-

پېکل:(پې-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)تناؤ- هغه پړے یا رسۍ چې وینځلې شوې جامې پرې غوړولے شي- (۲)یوه خارداره آله چې غوبل پرې کولے شي- (۲)د لوخې نه جوړ کړے هغه څیز چې په چوکه (بوزغلي) غوړولے شي- جمع پېکلونه-

پېکنکل:(پې-کن-کل)اسم- واحد جمع- مذکر- ونډې کونه- ونډ ونډ کونه- (افغانستان)-

پېکو:(پې-کو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پاېکو- د شولو مشین- (۲)د مېنچو مشین-

پېکول:(پې-ک-ول)مصدر متعدي- (۱)ونې پرېکول- (۲)د ابو ژوروالے معلومول- د ابو تل معلومول-

پېکولے:(پې-که-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېکولي- مؤنث پېکولې- وګورئ پېکول-

پېکون:(پې-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېکول-

پېکونکے:(پې-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېکونکي- مؤنث پېکونکې- وګورئ پېکول-

پېکونګ:(پې-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېکول-

پېکونه:(پې-ک-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېکول-

پېکوے:(پې-کۀ-وے)اسم- واحد- مذکر- پېوے- چونګه- برڅولے- برچکے- پېوکے- پېیکے- لۀ تارونو نه جوړه هغه پېته چې زنانه پرې د کمڅې وېښتۀ تړي-

پېکے:(پې-کے)اسم- واحد- مذکر- پیچکے- څټوکے- د تندي وېښتۀ چې د ږول د پاره ساتلي شوي وي-

پېګ:(پېګ)اسم- واحد- مذکر- د شرابو څښلو وړوکے ګلاس- (م- انګریزي)-

پېګنې:(پې-ګ-نې)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ګېز وړې-

پېل:(پېل)اسم- واحد جمع- مذکر- پهل- اغاز- ابتدا- شروع- لاس لګونه- (ش- هندي)-

پېلا:(پې-لا)اسم- واحد- مذکر- وړومبے- اول- د انګریزي میاشتې وړومبے تاریخ- (عامیانه)- (م- هندي)-

پېلا تاریخ:(پې-لا-تا-ریخ)اسم- واحد- مذکر- د انګریزي میاشتې وړومبے تاریخ-

پېلار:(پې-لار)اسم- واحد- مذکر- پېلیار- اړ- پړده- جمع پېلارونه-

پېلامه:(پې-لا-مه)اسم- واحد- مؤنث- نښه- نښانې- علامه- جمع پېلامې-

پېلبو:(پېل-بو)اسم- واحد- مؤنث- برېښنا- ځړ- برېښ- خلق- خلا- جمع پېلبووې پېلبې-

پېلستے:(پې-لس-تے)اسم- واحد- مذکر- زلموټے- نوے بالغ شوے- جمع پېلستي- مؤنث پېلستې-

پېلغو:(پېل-غو)اسم- پروېغې- ارلچ- بدل- څاروي یا نور څۀ چا ته په بدل ورکونه چې بیا يې بدل غښتلے شي-

پېلغه:(پېل-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېغله- (عامیانه)-

پېلل:(پې-لل)مصدر متعدي- پېيل- پېرل-

پېلنه:(پې-لۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېلل

پېلنه:(پې-لۀ-نه)اسم- بېلتون- جدائي- بېلنه-

پېلوا:(پېل-وا)اسم- وګورئ پېلبو-

پېل وتره:(پېل-وت-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه والي چې په غوږ کښې بره اچولے شي-

پېلوخے:(پې-لو-خے)اسم- واحد- مذکر- هغه ماده چې اور پرې بلولے شي- جمع پېلوخي-

پېلودي:(پې-لو-دي)اسم صفت- مذکر- (۱)پولادي- فولادي- (۲)مضبوط- پوخ- کلک-

پېلوړ:(پې-لوړ)اسم- مذکر- (۱)زيار- کوشش- (۲)غمخوري- همدردي- (افغانستان)-

پېلوړه:(پې-لو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د کېږدۍ د غوړيو د تړلو پړے- جمع پېلوړې-

پېلوښه:(پېل-ړ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- پېلونه- هغه پړے يا رسۍ چې د خرۀ پښې پرې تړلے شي- جمع پېلوښې-

پېلوکے:(پے-لو-کے)اسم تصغير- څټوکے- څڼېړے- زلفې- څڼې- د ويښتو څڼېړے- (۲- صفت) چې شا ته ئې پۀ څټ لوئ لوئ ويښتۀ پرېښي وي-

پېلول:(پې-له-ول)مصدر- شروع کول- پېل کول- لاس پورې کول-

پېلونکے:(پې-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ پېلل-

پېلونګ:(پې-له-ونګ)حاصل مصدر- (۱)وګورئ پېلول- (۲- اسم)پېلونه- تونيه-

پېلونه:(پې-له-وۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېلوښه-

پېلونه:(پې-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېلول-

پېله:(پے-له)اسم- واحد- مؤنث- پائله- پانزېب- جمع پېلې-

پېليار:(پېل-يار)اسم- وګورئ پېلار-

پېلئ:(پې-لئ)اسم- واحد- مذکر- چې تنسته ودي- جولا-

پېمال:(پے-مال)اسم- واحد/جمع- مذکر- پېشه- کسب- هنر- (افغانستان)-

پېمال:(پے-مال)اسم صفت- مذکر- وګورئ پائمال-

پېمال وال:(پے-مال-وال)اسم فاعل- مذکر- هنرمند- کسب ګر- پېشه ور- (افغانستان)-

پېمان:(پے-مان)اسم- واحد- مذکر- وعده- عهد- قول- اقرار- لوظ- جمع پېمانونه- (م- فارسي)-

پېمانه:(پې-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کنډې- د غلې دانې د پېمانه کولو لوښے- (۲)کټے- پېمانه کونه- کټے کونه- (۳)مسطر- د ناپ تول آله- (۴- صفت)- ډک- برجغ- خلې تر خلې- جمع پېمانې-

پېمانه:(پې-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- لويه ټوکرې- جمع پېمانې-

پېمانش:(پے-ما-نش)اسم- واحد- مذکر- کچ- ناپ- جمع پېمانشونه- (م- فارسي)-

پېمانشي:(پے-ما-ئ-شي)اسم صفت- (۱)د پېمانش جوګه- (۲)کچ کونکے- ناپ کونکے-

پېمانل:(پې-ما-نل)مصدر- ناپ کول- پېمل- پېميل- پېمدل-

پېمختوب:(پے-مخ-توب)اسم- مذکر- ښائست- ښکلا- ښکلے والے-

پېمخے:(پے-مۀ-خے)اسم صفت- سپين- ښائسته- ښکلے- حسين- وګورئ پېرمخے-

پېمدل:(پېم-دل)مصدر- پېمل- پېمېل- پېودل- پېمانه کول-

پېمدلے:(پېم-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېمدلي- مؤنث پېمدلې- وګورئ پېمدل-

پېمدنه:(پېم-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېمدل-

پېمرلي:(پېم-رۀ-لي)اسم- جمع- مذکر- پېرلي- پېيلي- پۀ مزي کښې پۀ قطار او ترتيب پېيلي شوي-

پېمل:(پے-مل)مصدر- وګورئ پېمدل-

پېملے:(پے-مۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېملي- مؤنث پېملې- وګورئ پېمل-

پېمنه:(پے-مۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېمل-

پېمونکے:(پے-مون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېمونکي- مونث پېمونکې- وګورئ پېمل-

پېنځه:(پېن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وربخله- د پرتاګۀ هغه حصه چې پښې ترې بهر ښکاري- جمع پېنځې-

پېنځه شړپ:(پېن-ځه-شړپ)اسم صفت- مذکر- (۱)هغه کس چې پېنځې وروسې راکښے شي- (۲)ناراست- سُست- لټ- جمع پېنځه شړپي-

پېنځه ور:(پېن-ځه-ور)اسم- مذکر- ارتې پېنځې لرونکے-

پېندل:(پېن-دل)مصدر- پېمدل- پېمل- پېودل- پېميل- پېمانه کول-

پېندنه:(پېن-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېندل-

پېندونکے:(پېن-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېندونکي- مؤنث پېندونکې- وګورئ پېندل-

پېنده:(پېن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګنډه- جمع- (۲)سوبت- تريل- وړه مړی- (۳)پۀ يوۀ تالي راغنډ ناست کسان- جمع پېنډې-

پېنډی:(پېن-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه کاڼے يا تيږه چې د کوټې ستن پرې ولاړه وي-

پېنغ:(پے-نغ)اسم- واحد- مذکر- قولنج- مروړ- د ګېډې سخت درد-

پېنک:(پے-نک)اسم- واحد- مذکر- د انګورو د غنچې جومپک- پېنګ-

پېنګ:(پے-نګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېنک-

پېنګو:(پېنګ-کو)اسم- (۱)زانګو- ځانګو- زانګويه- زنګوچ- پېنګه- (۲)ټال- (افغانستان)-

پېنګه:(پېنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د غرونو مېنځ کښې اواره زمکه- جمع پېنګې-

پېنګه:(پېنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ځانګو- زانګو- زنګوچ- جمع پېنګې-

پېنګی:(پېن-ګي)اسم تصغير- واحد/جمع- مؤنث پېنګارۍ- وړه پنګه- معمولي جمع-

پېنوبے:(پې-نو-بے)اسم- واحد/جمع- مذکر- مذي- موسوبے- (متروک)-

پېنه:(پې-نه)اسم- ملګرتيا-

پېنه:(پې-نه)اسم صفت- غټ- مضبوط- چاغ- چاق- مزے- (۲- اسم)پېره- وار- نوبت- ځل-

پېواز:(پې-واز)اسم- واحد- مذکر- (۱)پايواز- (۲)پښې ارته- د زوم سخر کره پۀ وړومبي ځل مېلمه کېدنه يا هغه زوم چې پۀ وړومبي ځل سخر کره تلے وي- (۲)د ناروغه، نظربند يا بندي د پښتنې د پاره

هسپتال يا بندی خانې ته تلونکے- (۴)هغه څوک چې په خنو ورځو د خپل ملازمتی فرائضو نه خلاص وی- (افغانستان)-

پېوازی:(پې-وا-زی)اسم- د پېواز کېدو حالت- وګورئ پېواز-

پېوچ:(پې-وچ)اسم- واحد- مذکر- رنځړه- ننځړه- کاچ- سرپ- د يوې ونې نوم- جمع پېوچونه-

پېوخته:(پے-وخ-ته)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث/مذکر- مصروف- لګيا-

پېودل:(پېو-دل)مصدر- (۱)پېرل- پېيل- (۲)په ترتيب کول-

پېودلے:(پېو-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېودلی- مؤنث پېودلې- وګورئ پېودل-

پېودن:(پېو-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېودل-

پېودنګ:(پېو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېودل-

پېودنه:(پېو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېودل-

پېودون:(پېو-دون)حاصل مصدر- وګورئ پېودل-

پېودونکے:(پېو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېدونکی- مؤنث پېدونکې- وګورئ پېودل-

پېودونے:(پېو-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېدونی- مؤنث پېدونې- وګورئ پېودل-

پېور:(پے-ور)اسم صفت- ډېر پئ ورکونکې-

پېوروے:(پېو-رهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- پېروے- ملائی-

پېوره:(پے-وهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پئ ورکونکې- ډېر پئ ورکونکی- پېور-

پېورے:(پې-وهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- پېروے- پېوروے- ملائی- (عاميانه)-

پېوست:(پے-وست)اسم- واحد- مذکر- جُخت- متصل- خوا ته- پورې- سره- يو ځایُ- لګېدلے- (م- فارسی)-

پېوستګی:(پے-وس-ته-ګی)اسم- اتصال- تړون- (م- فارسی)-

پېوستول:(پے-وس-ته-ول)مصدر لازم- يو ځایُ کول- لګول-

پېوستون:(پے-وس-تون)اسم- يو ځایُ کېدنه- جُختېدنه- نژدې کېدنه-

پېوستون:(پې-وس-تون)اسم- د غرهٔ په مېنځ کښې چاودون-

پېوسته:(پے-وس-ته)اسم صفت- جُخت- نژدې- متصل-

پېول:(پې-ول)مصدر- (۱)څرول- پوول- (۲)پېرل- پېيل-

پېوند:(پے-وند)اسم- واحد- مذکر- (۱)جوړ- بند- ټوټه- ټانکه- پېوستون- دوه جوړونه يا ټوکی پخپل مېنځ کښې يو ځایُ کونه- (۲)تعلق- جمع پېوندونه-

پېوند:(پے-وند)اسم- واحد- مذکر- درمه- د يوې سورے لرونکے لرګے چې د ژغ سره تړلے شی- جمع پېوندونه-

پېوندګلی:(پې-وند-ګه-لی)اسم- پېوند کېدنه- يوځایُ کېدنه-

پېوندل:(پے-ون-دل)مصدر- تلل- پېمدل- پېمل- پېمېيل-

پېوندلے:(پې-ون-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېوندلی- مؤنث- پېوندلې- وګورئ پېوندل-

پېوندن:(پې-ون-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېوندل-

پېوندنګ:(پې-ون-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېوندل-

پېوندنه:(پې-ون-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېوندل-

پېوندونکے:(پې-ون-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېوندونکی- مؤنث پېوندونکې- وګورئ پېوندل-

پېوندی:(پے-ون-دی)اسم صفت- (۱)پېوند شوے- ټانکه شوے- (۲)مات هډوکی سره پېوندونه- (۲)بيا ورته شوے- جوړ لګولے شوے- بيا سره وروستے شوے- (۴)هغه ونه چې پکښې قلم لګولے شوے وی-

پېوے:(پې-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېکوے-

پېهج:(پې-هج)اسم- واحد- مذکر- د "ساج" غندې يوه ونه چې په هندی کښې ورته "کورون" وائی-

پېهم:(پے-هم)صفت/متعلق فعل- متواتر- مسلسل- (م- فارسی)-

پېيکے:(پې-يه-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېکوے-

پېيل:(پې-يل)مصدر- پېلل- پېرل- پېودل- پېول-

پېيلے:(پې-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پېيلی- مؤنث پېيلې- وګورئ پېيل-

پېين:(پې-ين)حاصل مصدر- وګورئ پېيل-

پېينګ:(پې-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ پېيل-

پېينه:(پې-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېيل-

پېيول:(پې-يه-ول)مصدر متعدی- پوهول- پويول- (عاميانه)-

پېيولے:(پې-يه-وهٔ-لے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېيولی- مؤنث پېيولې- وګورئ پېيل-

پېيوے:(پې-يهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پېکوے-

پے:(پے)اسم- (۱)تصرف- زمه- قبضه- (۲)د زمکې يو خاص مقدار- (۲)پرېکړه- قطع- (۴)لرې ژورې اُبهٔ چې پښې پکښې په زمکه لګی- (۵)پاياؤ-

پے پے:(پے-پے)صفت- ېلې ېلې-

"ئ" (ځی-زل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ت:(تې)حرف- تا- دَ پښتو، فارسي، عربي او اردو څلورم حرف چې دَ ابجد پهٔ حساب څلور سوه شمېر لري-

تا:(تا)اسم- دَ مخ پټولو او بیا ښکاره کولو حرکت- (دَ ماشومانو ژبه)-

تا:(تا)اسم ضمیر- واحد حاضر- جمع تاسو-

تاب:(تاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګرمي- تاؤ- (۲)طاقت- وس- توان- (۳)غصه- قهر- کاوړ- (۴)پرق پروق- ځلا- ځلق- (۵)پېچ و خم- ول- (۶)برداشت (لرل- راوړل مصدرونه)- (م- فارسي)-

تابان:(تا-بان)اسم صفت- رڼ- ځلانده- ځلنده- ځلان- (م- فارسي)-

تاباني:(تا-با-ني)اسم- دَ تابانه کېدو حالت- روښانتیا- رڼ والے-

تابخانه:(تاب-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مخصوص ځاې چې اور پکښې بلیږي- تاؤخانه- جمع تابخانې-

تابدار:(تاب-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)تاؤ لرونکے- کوږ وږ- تاؤ راتاؤ- تَو شوے- تاؤ شوے- (۲)روښان- ځلاند- تابان- رڼ- (م- فارسي)-

تابداري:(تاب-دا-ري)اسم- دَ تابدار کېدو حالت-

تابدان:(تاب-دان)اسم- واحد- مذکر- روزن- منګ- روشندان- مګ- دروځه- بدروځه- دریځه- دَ کوټې پهٔ چت کښې دَ رڼا یا هوا دَ پاره شوے سورے-

تابژن:(تاب-ژن)اسم صفت- مذکر- تود- توژن- تېژن- ګرم- تاوژن-

تابع:(تا-بع)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ابل- مطیع- فرمانبردار- ماتحت- نوکر- (م- عربي)-

تابعدار:(تا-بع-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- منونکے- فرمانبردار- مطیع- (غلط العام)- جمع تابعداران- (ش- اردو، هندي)-

تابعداري:(تا-بع-دا-ري)اسم- مؤنث- (۱)فرمانبرداري- حکم مننه- اطاعت- (۲)وفاداري-

تابع ګلوي:(تا-بع-ګل-وي)اسم- تابعداري-

تابعي:(تا-ب-عي)اسم- مذکر- هغه مسلمان چې دَ رسول کریم صلی الله علیه و آله وسلم صحابي ې لیدلے وي او تر مرګه مسلمان پاتې شوے وي- جمع تابعین-

تابعیت:(تا-ب-عي-یت)اسم- تابعداري- فرمانبرداري- تابع والے- (م- عربي)-

تابلو:(تاب-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)انځوره- تصویر- عکس- (۲)نمائش- ښودنه- (۳)جدول- شکل- (افغانستان)- (م- انګریزي، فرانسیسي)-

تابناک:(تاب-ناک)اسم صفت- روښانه- رڼ- (م- فارسي)-

تابناکي:(تاب-نا-کي)اسم- دَ تابناک کېدو حالت- وګورئ تابناک- (م- فارسي)-

تابندګي:(تا-بن-ده-ګي)اسم- ځلېدنه- ځلېدنه- چڼ کېدنه- روښنائي- (م- فارسي)-

تابنده:(تا-بن-ده)اسم صفت- روښانه- ځلېدونکے- رڼ- ځلېدونکے- چڼ کېدونکے- (م- فارسي)-

تابوت:(تا-بوت)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګي هغه صندوق چې مړي پکښې دَ دفن کولو دَ پاره ایښولے شي- (م- عربي)-

تابوت ګر:(تا-بوت-ګر)اسم صفت- تابوت جوړونکے- جمع تابوت ګران- (عربي، فارسي مرکب)-

تابه:(تا-به)اسم- واحد- مؤنث- تبې- تبڼه- تبخې- توبے- جمع تابې-

تابهٔ:(تا-بهٔ)فعل- لهٔ تبل- څخه ماضي مطلق- وګورئ تبل-

تابیا:(تا-بیا)اسم- مؤنث- (۱)تابیه- انتظام- بندوبست- بندوبس- (۲)تیاري- ځان جوړونه- (م- عربي تبعیه)-

تابین:(تا-بین)اسم- مذکر- مرئے- ابل- (م- عربي)-

تابین:(تا-بین)اسم- (۱)قام- قبیله- خېل- (۲)ترتیب- بندوبست- ناز و نخره-

تابیه:(تا-بیه)اسم- وګورئ تابیا-

تاپ:(تاپ)اسم- مذکر- (۱)تاؤ- تپ- تاب- ګرمي- (۲)تبه-

تاپ:(تاپ)اسم صوت- مذکر- (۱)درب- ترپ- دَ ړولکي اواز- (۲)دَ پښو اواز- (م- هندي)-

تاپخ:(تا-پخ)اسم صوت- تا تا کونه- وګورئ تا- (دَ ماشوم لهجه)-

تاپره:(تاپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- تپیے- دَ کرکټ دَ لوبې تپیے- بلا- جمع تاپرې-

تاپوړه:(تا-پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- څوبارے- دَ جامو وینځلو لرګے- تپیے- جمع تاپوړې-

تاپېره:(تا-پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- څپېره- چپراخه- چاپېره- جمع تاپېرې-

تاپې:(تا-پې)اسم- واحد جمع- مؤنث- څپیاکه- پهٔ دېوال تپلے شوے غشوے-

تاپے:(تا-پے)اسم- (۱)تپېدنه- (۲- صفت فاعل)- تپېدونکے- جمع تاپې- مؤنث تاپې-

تاپے:(تا-پے)اسم- واحد- مذکر- وچ زردالو- زچه خرماني- مندته- تانپے-

تات:(تات)اسم صفت- مذکر- ترټرے- تورتورے- هغه څوک چې ژبه ې نښلي-

تات:(تات)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټاټ- (افغانستان)-

تاتار:(تا-تار)اسم- واحد- مذکر- شمشوبے- شین شوے- دَ وېلنې او پودینې پهٔ رنګ یو بوټے- (افغانستان)-

تاترین:(تا-ته-رین)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېره ژوره کنده- پېره ښکته- (۲)تحت الثری- (۳)دوزخ-

تاتمل:(تات-مل)اسم- (۱)تلوسه- زیاته مینه- شوق- لېوالتیا- (۲)چرت- تصور- خیال- (۳)ارزو- (افغانستان)-

تاتمول:(تات-مول)اسم- وګورئ تاتمل-

تاتنګ:(تا-تنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ زین تانګ- جمع تاتنګونه-

تاتوک:(تا-توک)اسم- واحد- مذکر- سوغات- تحفه- توښه- تارتوک-

(افغانستان)-

تاتي:(تا-تي)اسم- واحد- مؤنث- ترور- ابی- چاچی- دَ مشرانو ښځو دَ پاره استعمالېدونکے دَ احترام تورے- جمع تاتیانې-

تاتې:(تا-تې)اسم- واحد- مؤنث- تاتیې- تتی- ټوټی- دَ وړوکی ښانګ پهٔ شان دَ لرګی لوښے چې ښوروا پکښې راخستے شي-

تاتے:(تا-تے)اسم صفت- ایجړا- مجړا- نامرد-

تاتے:(تا-تے)اسم- واحد- مذکر- کاکے- وړوکے ماشوم- (دَ ماشومانو لهجه)-

تاثر:(تا-ثر)اسم- واحد- مذکر- اثر منڼه- اثر قبلونه- اغېزه منڼه- جمع تاثرات- (م- عربی)-

تاثیر:(تا-ثیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)اثر- پدل- اغېزه- (۲)علامه- نښه- خاصیّت- جمع تاثیرونه/تاثیرات-

تاج:(تاج)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بادشاه یا ملکې دَ سَر مخصوصه ټوپی- (۲)چارغولګ- چارخولګ- چرخولګ- چارخول- قرقره- جمع تاجونه-

تاج پوشی:(تاج-پو-شي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تاج پهٔ سر کونه- (۲)بادشاه جوړېدنه- (۲)دَ بادشاه دَ جوړېدو رسم-

تاجدار:(تاج-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- تاج لرونکے- بادشاه- جمع تاجداران- مؤنث تاجداره- جمع مؤنث تاجدارې-

تاجداری:(تاج-دا-ري)اسم- دَ تاج دار کېدو حالت-

تاجر:(تا-جر)اسم- واحد- مذکر- سوداګر- بېپاری- وپاری- جمع تاجران- مؤنث تاجره- جمع مؤنث تاجرې- (م- عربی)-

تاج ګوټے:(تاج-ګو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے تاج- جمع تاج ګوټی-

تاجګیر:(تاج-ګیر)اسم صفت- مذکر- اور اخستونکے- آتش ګیر- (افغانستان)-

تاجګیری:(تاج-ګی-ري)اسم- واحد- مؤنث- تاخګیری- ستړی مشی- علېک سلېک- روغ جوړ- الېک سلېک- جمع تاجګیری-

تاج و تخت:(تا-جو-تخت)اسم مرکب- مذکر- بادشاهي- (م- فارسی)-

تاجور:(تاج-ور)اسم- واحد- مذکر- بادشاه- صاحبِ تاج- دَ تاج مالک- جمع تاجوران- (م- فارسی)-

تاجیل:(تا-جیل)اسم- (۱)مهلت- نېټه- (۲)دَ تعجیل عامیانه قرات- (م- عربی)-

تاخګیری:(تاخ-ګی-ري)اسم- وګوری تاجګیری-

تاخ:(تاخ)اسم- واحد- مذکر- طاق- تاخچه- توکے- پهٔ دېوال کښې دننه دَ ډیوې یا نور سامان دَ اېښو ځاے- جمع تاخونه-

تاخت:(تاخت)اسم- واحد- مذکر- (۱)منډه- (۲)حمله- خفاسته- برید- غته- یرغل- جمع تاختونه- (م- فارسی)-

تاخت تاراج:(تاخت-تا-راج)اسم مرکب- تاخت و تاراج- یرغل- تالان- چور- لوټ تالان-

تاخچه:(تاخ-چه)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- دَ تاج اسم تصغیر- وګوری تاخ- جمع تاخچې-

تاخ ګوټے:(تاخ-ګو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګوری تاخوړے- جمع تاخ ګوټی-

تاخ ګوړے:(تاخ-ګو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګوری تاخوړے- جمع تاخ ګوړی-

تاخنګے:(تا-خنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- اخه- پهٔ دېوال کښې وړوکے تاخ چې ډیوه پکښې اېښوے شي- جمع تاخنګی-

تاخورے ماخورے:(تا-خو-رے-ما-خو-رے)اسم صفت- ښځونک- دَ ښځو په شان خبرې کونکے- جمع تاخوری ماخوری-

تاخوړے:(تا-خو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- تاخچه- تاخ ګوټے- وړوکے تاخ- تاخ ګوړے- جمع تاخوړی-

تاخوم:(تا-خوم)اسم- واحد/جمع- مذکر- غریبه- یوه غرنیزه ونه چې دَ خشاک پهٔ طور پکارولے شي او اوږې تر ډېره زخته نهٔ مری-

تاخون:(تا-خون)اسم- واحد- مذکر- (۱)طاعون- (۲)دَ زړهٔ نول- دَ زړهٔ رنځ- (۳)ماتم- غم- وارخطائی-

تاخیر:(تا-خیر)اسم- ځنډ- ډیل- سستی- ماتلی- (م- عربی)-

تاداو:(تا-داو)اسم- واحد- مذکر- (۱)بنیاد- بېخ- وېخ- بنسټ- تادو- اساس- تدو- تادانی- ایره- رده- (۲)لار تړاکنه- (افغانستان)-

تادانی:(تا-دانی)اسم- واحد- مذکر- وګوی تاداو-

تادی:(تا-دی)اسم- مؤنث- جلدی- جلتی- تېزی- بیړه- تُندی- تلوار-

تادیب:(تا-دیب)اسم- واحد- مذکر- ادب ښونه- تنبیه- زورنه- سزا- (م- عربی)-

تادیبی:(تا-دی-بي)صفت- دَ تادیب سره نسبت لرونکے-

تار:(تار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سپنسو یا بل کوم ځیز نه جوړ مزے یا نری رسی چې دَ مختلفو کارونو مثلاً ټیلی فون، بجلی، شپول او دَ موسیقی دَ الاتو وغیره دَ پاره پکارېږی- (۲)ټیلی ګراف- ټیلی ګرام- (۳)دَ نشې دَ ختلو حالت- (۴)ناجائزه تعلق- جمع تارونه-

تاراج:(تا-راج)اسم- واحد/جمع- مذکر- تباهی- حمله- لوټ- شوک- تالان- غارتګری- ویجاړونه- (م- فارسی)-

تاراجی:(تا-را-جي)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تاراج کېدو یا کولو حالت- (۲)تاراج کونکے- لوټ کونکے- شوکونکے- جمع راتاجیان-

تاراق:(تا-راق)اسم- کپری- دَ سر مېنځ- تراک- تښانک- تناک- جمع تاراقونه- (م- فارسی)-

تاراک:(تا-راک)اسم- واحد- مذکر- وګوری تاراق- (م- فارسی)-

تار پهٔ تار:(تار-پهٔ-تار)اسم صفت- خوارهٔ وارهٔ- تېتر بېتر- تس نس- دانه وانه- تیت- ګډوډ-

تار پهٔ تارول:(تار-پهٔ-تا-ره-ول)مصدر متعدی- تس نس کول- نُستل- خورل-

ے: (ځے-رے)، ې:(مې-ره-ول)، ی:(پیا-لي)، ۍ:(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

بيلول- تار تار کول-

تار پۀ تارېدل:(تارَ-پۀ-تا-رې-دَل)مصدرِ لازم- تس نس کېدل- دانه دانه کېدل- خورېدل-

تارپين:(تارَ-پينَ)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم تېل چې پۀ رنګونو کښې ګډولے شي- دَ ترپنتائن دَ ونې نه وتونکی تېل- (م- انګريزي)-

تارپيږو:(تارَ-پي-ږو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تارپيږو- تارپېټو-

تار تار:(تارَ-تارَ)اسم صفت- بژه بژه- شلېدلے- څيرې ويرې- بيل بيل- خوروور-

تارتورک:(تارَ-تو-رک)اسم- تحفه- سوغات- ډالي-

تارتيکړے:(تارَ-تی-کۀ-ړے)اسم (مرکب)- جامه جوړه- ختې پټې- کډه کېدلې- مال- لَدکوپړې- لوښی لرګی- جوړې جامې يا دَ کور لوښی او اسباب-

تارخۀ:(تارَ-خۀ)اسم صفت- جمع- تراخۀ- دَ خواږۀ ضد-

تارک:(تا-رک)اسم- (۱)دَ سر مېنځنی حصه- کپری- تاراق- تاړاق- تنهاک- (۲)دَ غرونو څوکه- (۳)دَ اُسپنې خول- (۴)يو قسم ټوپی- (م- فارسی)-

تارک:(تا-رک)اسم صفت- ترک کونکے- پرېښونکے- لاس اخستونکے- جمع تارکين- (م- فارسی)-

تارکښ:(تارَ-کَښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه دَ لرګی اله چې بوږ نه پرې تاؤ وکښلے شي- کښ- (۲)بچه کرے-

تارکين:(تار-کَښ)اسم- مذکر- جولاګے- غنه- غنےے- تاز- عنکبوت- (افغانستان)-

تارکول:(تارَ-کول)اسم- واحد/جمع- مذکر- هغه تور تېل چې دَ سرکونو دَ پخولو پۀ وخت دَ باجری دَ پاسه اچولے شي- (م- انګريزي کول تار)

تارکی:(تارَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکے جولاګے-

تارګر:(تارَ-ګر)اسم- واحد- مذکر- دَ ټيليګراف دفتر- هغه دفتر چې تارونه ترې وهلے شي- (ش- هندی تارګهر)-

تارکه:(تارَ-که)اسم- واحد- مؤنث- شپول- باڼه- وېږه- باړ- کېږ-

تارل:(تا-رَل)مصدر- سنګارول-

تارلے:(تا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تارلی- مؤنث تارلې- وګورئ تارل-

تارن:(تا-رَن)حاصل مصدر- وګورئ تارل-

تارنګ:(تا-رَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تارل-

تارنه:(تا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تارل-

تارو:(تا-رو)اسم- واحد- مذکر- تېهو- تورو- تور تنځرے- تاروګے- ، تنځری دَ کورنۍ يوه خوږ اواز لرونکے مرغۀ-

تارورنګے:(تا-رو-رنګ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ تارو پۀ شان رنګ لرونکے- مؤنث تارورنګې-

تاروزے:(تا-رو-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه-

تاروغاړی:(تا-رو-غا-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

تارو غاړے:(تا-رو-غا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وريېزه- مرز- بټېر- جمع تارو غاړی- دَ سائنسی نوم دَ پاره وګورئ مرز-

تاروکی:(تا-رو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

تاروکے:(تا-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه- جمع تاروکی-

تاروکے:(تا-رو-کے)اسمِ تصغير- واحد- مذکر- وګورئ قرآن پاڼه- جمع تاروکی-

تارول:(تا-رۀ-وَل)مصدر- (۱)ترړل- خوړول- غوړول- اچول- نُستل- ارت ارت کېښول- (۲)پۀ ستنه يا بل کوم داسې څيز کښې تار اچول-

تارومے:(تا-رو-مے)اسم- يو قسم خربوزه-

تارون:(تا-رۀ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تارول-

تارونار:(تا-رو-نارَ)اسم صفت- مذکر- مانده- کمزورے- ضعيف- بې خونده- مؤنث تاروناره- جمع تاروناری- (افغانستان)-

تارونکے:(تا-رۀ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تارونکی- مؤنث تارونکې- وګورئ تارول-

تارونکے:(تا-رُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تارونکی- مؤنث تارونکې- وګورئ تارل-

تارونګ:(تا-رۀ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تارول-

تارونه:(تا-رۀ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تارول-

تاروۀ:(تار-وۀ)اسم صفت- جمع- مذکر- دَ "تريو" جمع- تُروۀ- (۲)ماستۀ- مستې-

تاره ميره:(تا-رۀ-مي-رۀ)اسم- دَ شرشمو يو قسم چې لکه دَ اوری تېز وی او تېل ترې وکښلے شي- جمامه- ترميره- (م- هندی)-

تاری:(تا-ری)اسم صفت- تارين- سپين سين- نخی- لۀ تارونو جوړه شوې کپړه-

ترياک:(تار-ياک)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)اپيم- افيم- (۲)ترياق- دارو- (م- فارسی)-

تاريخ:(تا-ريخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاريک- نېټه- (۲)دَ عدالت دَ پېشی ورځ- (۳)دَ يو قوم پۀ سياسی واقعاتو مشتمل داستان او دَ هغې علم-

تاريخچه:(تا-ريخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- مختصر تاريخ- لنډ تاريخ- جمع تاريخچې- (م- فارسی)-

تاريخ دان:(تا-ريخ-دانَ)اسم- پۀ تاريخ پوهېدونکے- مورخ- جمع تاريخ دانان-

تاريخوار:(تا-ريخ-وار)متعلق فعل- دَ ورځو او تاريخونو پۀ حساب-

تاريخی:(تا-ری-خی)اسم صفت- (۱)تاريخ سره متعلق- (۲)اهم- مشهور-

تاريز:(تا-ريز)اسم صفت- مذکر- سپينسين- تاری- دَ تارونو نه جوړ-

تاريک:(تا-ريک)اسم- واحد- مذکر- تاريخ- نېټه- (عاميانه)-

تاريک:(تا-ريک)اسمِ صفت- مذکر- تيارۀ- توره- تورتم- دوند- تيره غنې-

تره غونې-

تاریکه:(تا-ري-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- توره تیارهٔ- تاریکي-

تاریکه:(تا-ري-که)اسم- تروږمي- تره غونې- ترمږے-

تاریکي:(تا-ري-کي)اسم- تیارهٔ- تاریکه-

تارین:(تا-رین)اسم صفت- تاري- تاریز- دَ سپینسي نه جوړ-

تاري:(تا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لامبو- لمبل- لمبا- لامبیه- (افغانستان)-

تاري:(تا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کنځلو دَ مشین یوه پُرزه چې تار پکښې اچوی-

تاړ:(تاړ)اسم- واحد- مذکر- دَ کجورې پهٔ شان یو ستوې او وچته ونه چې تاړي ترې حاصلیږی- جمع تاړونه- (م- هندی)-

تاړ:(تاړ)اسم صفت- مذکر- (۱)شوک مار- داړه مار- داړ وهونکے- (۲- اسم)حمله- شبخون- تاړاک- چپاؤ- (۳)کرګه- تیږه- غټ ګټ- لوئ کمر- (۴)شوکه- لار وهنه-

تاړ:(تاړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مالِ غنیمت- (۲)دَ شوکې او ډاکې مال-

تاړ:(تاړ)صفت- مذکر- (۱)اباد- (۲)التاړ- (۳)برابر-

تاړاق:(تا-ړاق)صفت- (۱)ټکنه غرمه- سره غرمه- (۲)وګورئ تاراق-

تاړاک:(تا-ړاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شبخون- لوټ مار- چپاؤ- یرغل- (۲)کړاک- کړاؤ- رنځ- غم- مصیبت- (۳)چُور- تالان- تاراج- لوټ- جمع تاړاکونه-

تاړاک:(تا-ړاک)اسم صوت- تړاک- دَ څهٔ سخت څیز دَ ماتیدو اواز-

تاړاک:(تا-ړاک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تاراق-

تاړاکول:(تا-ړا-ک-ول)مصدر- تالانول- لوټ کول-

تاړاکون:(تا-ړا-ک-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ تاړاکول-

تاړاکونکے:(تا-ړا-ک-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تاړاکونکي- مؤنث تاړاکونکې- وګورئ تاړاکول-

تاړاکونګ:(تا-ړا-ک-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تاړاکول-

تاړاکونه:(تا-ړا-ک-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تاړاکول-

تاړتوک:(تاړ-توک)اسم- واحد/جمع- مذکر- تارتوک- تحفه- سوغات- ډالۍ-

تاړو:(تا-ړو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوبه- (افغانستان)-

تاړه:(تا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تاړ- یو قسم ونه- وګورئ تاړ-

تاړه:(تا-ړه)اسم صوت- واحد- مؤنث- چکې- ټکې- تاړي- چکچکې- دَ دواړو لاسو پړک-

تاړه:(تا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تبی- کاڼه- تبزه- هغه کاڼے چې ډیر سخت نهٔ وی او اکثر پهٔ ابادیو کښې استعمالولے شي-

تاړهٔ:(تا-ړهٔ)اسم صفت- (۱)لوټ شوے- تالا شوے- تباه شوے- (۲)پریشانه- خفه- زهیر- (۳)سپیرهٔ- بدمرغه- بدقسمته- خوار غریب-

تاړهٔ:(تا-ړهٔ)حاصلِ مصدر- وتاړهٔ- دَ تړل مصدر نه دَ ماضی استمراری صیغه-

تاړي:(تا-ړي)اسم صوت- دَ لاسونو پړکونه- وګورئ تاړه-

تاړي:(تا-ړي)اسم- دَ تاړ دَ ونې رس چې دَ شرابو پهٔ شان نشه پیدا کوی- (م- هندی)-

تاړي:(تا-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پیوند- اړم- (۲)(اسمِ صوت)- چکې- ټکې- چکچکې- لاسونه پړکونه-

تاړي:(تا-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ دروازو دَ تختیو یا دَ پلونو پشتې-

تاز:(تاز)اسم- واحد- مذکر- تارکښ- جولا- غڼه- غڼے- جمع تازان-

تاز:(تاز)اسم- واحد- مذکر- ججلداغ- پټه تاز- چینګی تاز- غزګرګے- ډم- بزبرکے- چرچرانکے- یو قسم مُلخ چې پهٔ غوړو کښې سور کړے شی او خوړے شي- جمع تازان- (افغانستان)-

تازر:(تا-زر)اسم- واحد- مذکر- څادر- لوپټه- دوپټه- چیپټه- زنانه څادر- پړونے- مېزر- چکاله- ټیکرے- پټکے- جمع تازرونه-

تازګي:(تا-زه-ګي)اسم- شین والے- طراوت- تازه والے- ځربښت- ځرب والے- (م- فارسی)-

تازه:(تا-زه)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)شین- غوړیدلے- ښېرازه- تنکے- دَ مړاوی ضد- (۲)دَ زوړ ضد- نوے- (۳)صحت مند- (م- فارسی)-

تازه توب:(تا-زه-توب)اسم- تازه والے- تازګی- شین والے- ځربښت- ځربوالے-

تازه تیار:(تا-زه-ته-یار)اسم صفت- مذکر- ځُرب- صحیح سالم- صحت مند-

تازه پهٔ تازه:(تا-زه-پهٔ-تا-زه)صفت- نوے نوے- بیخي تازه- عجیبه- نالیدلے- دَ "باسی" ضد-

تازه دم:(تا-زه-دم)صفت/متعلق فعل- تازه دمه- هوسا- هغه څوک چې ستړے نهٔ وی او تازه پهٔ کار شروع کوی- دَ ستومانه ضد-

تازه والے:(تا-زه-وا-لے)اسم- تازګی- تازه توب- شین والے- ځربښت- ځربوالے-

تازي:(تا-زي)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ عربستان وسیدونکے- (۲)دَ عربستان ژبه- (۳)عربستان سره تعلق لرونکے (عام طور سره دَ یو مخصوص نسل او دَ یو مخصوص نسل ښکاری سپی ته وئیلے شي)- (م- فارسی)-

تازي ګے:(تا-زي-ګے)اسم تصغیر- دَ تازی تصغیر- وړوکے ښکاری سپے-

تازیانه:(تا-ز-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)متروکه- چابک- بېنت- (۲)تنبیه- دبکه- هدایت- خبردارے- جمع تازیانې- (م- فارسی)-

تازیله:(تا-زي-له)اسم- واحد- مؤنث- تادی- تلوار- جلتی- تندی-

تاږه:(تا-ږه)اسم صفت- وګورئ تازه- (افغانستان)-

تاس:(تاس)اسم- واحد- مذکر-(۱)دَ پیتلو لوښے- طاس- لوئ تالے- ستر کنډول- لوئ ښانک- جمع تاسونه- (م- فارسی)-

تاس:(تاس)اسم صفت- واحد- مذکر- ګنجے- پک- کُل سرے- هغه سر چې

وبښتهٔ ېُ رژېدلی وی- جمع تاسونه/تاسیان-

تاسف:(تـاُ-سف)اسم- (۱)افسوس- ارمان- پښېماني- (۲)زړهٔ سواندی- خواشیني- حسرت- (م- عربی)-

تاسلے:(تاسْ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاس- (۲)کاسه- پتیله- تاشله- دُ ارتې خُلې لرونکے دېګچے- (ش- هندی)-

تاسو:(تا-سو)جمع- ضمیر مخاطب- تاسے- تاسی- دُ "تا" جمع- وګورئ تا-

تاسی:(تا-سی)ضمیر مخاطب- وګورئ تاسو-

تاسیس:(تا-سیس)اسم- واحد- مذکر- (۱)اساس- بنسټ- بنیاد- (۲)موسسه- (۳)پرانسته- (۴)ایجادونه-

تاسیسول:(تا-سی-سه-ؤل)مصدر متعدی- (۱)تشکیلول- بنیاد ایښول- پرانستل- (۲)ابادول- (افغانستان)-

تاسیسېدل:(تا-سی-سې-دل)مصدر لازم- (۱)جوړېدل- تشکیلېدل- ایجادېدل- (۲)ابادېدل- (افغانستان)-

تاسے:(تا-سے)جمع- ضمیر مخاطب- وګورئ تاسو-

تاش:(تاشْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټې- قطعې- (۲)دُ پټو لوبه- (۳)یو قسم زری کپړه- زربخت- (۴)شریک- دوست- مالک- جمع تاشونه-

تاش باز:(تاشْ-بازْ)اسم- واحد- مذکر- دُ تاش لوبه کونکے- جمع تاش بازان-

تاش بازی:(تاشْ-با-زی)اسم- مونث- دُ تاش لوبه کونه-

تاش پهٔ تاش:(تاشْ-پهٔ-تاشْ)اسم صفت- دانه دانه- دانه وانه- تار پهٔ تار- خوارهٔ وارهٔ- ګډوډ- تیت پرک- تاشی پهٔ تاشی-

تاشله:(تا-شهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- جمع تاشلې- وګورئ تاسلے-

تاشه:(تا-شه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے پتنوس- ټرے- جمع تاشې-

تاشی پهٔ تاشی:(تا-شی-پهٔ-تا-شی)اسم صفت- وګورئ تاش پهٔ تاش-

تاشینر:(تا-شی-نر)اسم- واحد- مذکر- کینټی- کینټری-

تابنه:(تا-بنه)اسم- واحد- مؤنث- مزے- غښتلے تار- تاؤ کړے تار- کلېچ مزے- مرغلین تار- ټینګ تار- جمع تابنې- (افغانستان)-

تاغار:(تا-غارْ)اسم- واحد- مذکر- تغار- تغاره- خورین ښانک چې دُ جامو وینځلو دُ پاره پکارولے شی- کنډول-

تاغارک:(تا-غا-رک)اسم- واحد/جمع- مذکر- جل- تشنګ- هغه ناروغی چې تنده پکښې ډېره زیاته وی او ژبه وچه وچه کیږی-

تاغاری:(تا-غا-ری)اسم صفت- (۱)ډېر خور- ګېډ غارے- ګېډو- نسور- ګېډور- (۲)جل وهلے- دُ تندې پهٔ ناروغی اخته-

تاغارے:(تا-غا-رے)اسم تصغیر- دُ تاغار اسم تصغیر- وګورئ تاغار-

تاغ سترکے:(تاغْ-ستر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې سترګې ېُ بوټې راوتې وی- جمع تاغ سترګی-

تاغګه:(تاغْ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- کلک لرګے لرونکې هغه ونه چې پهٔ ژمی کښې پاڼې رژوی او پاڼې ېُ دُ نظرماتی پهٔ غرض پهٔ غاړه کښې دُ اچولو دُ پاره استعمالیږی- جمع تاغګې-

تاغو:(تا-غوْ)اسم- واحد- مذکر- دُ زیړ رنګ دانې لرونکې یوه ونه او دُ هغې مېوه چې طبیبان ېُ دُ لوڼې تبې دُ پاره تجویز کوی- جمع تاغان-

تاغه:(تا-غه)اسم- واحد- مؤنث- دُ یوې ونې نامه چې دُ ګورګورې هومره دانې نیسی- جمع تاغې/تاغونه-

تاغه:(تا-غه)اسم- واحد- مؤنث- دُ تاخوم ونه- یوه ونه چې لرګے ېُ دُ نظر دُ اثر زائل کولو پهٔ غرض دُ ماشومانو پهٔ غاړه کښې اچوی- تاغګه-

تاغه:(تا-غه)اسم- واحد- مؤنث- دُ غز دُ خاندان یوه ونه چې فارسی کښې ورته تاخ او عربی کښې غضاة وائی-

تاغیر:(تا-غیرْ)صفت- بدل- مبدل- متغیر- (هغه څوک چې دُ رنځ یا خفګان پهٔ وجه ېُ رنګ بدل شوے وی)-

تاغیرېدل:(تا-غی-رې-دل)مصدر لازم- تغیر خوړل- رنګ اړول- خوند بدلول- بدلېدل-

تافته:(تاف-ته)اسم- واحد- مؤنث- تاوته- یو قسم وریښم- جمع تافتې- (م- فارسی)-

تاق:(تاقْ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تاخ- (۲)تاک- ټاک- دُ جُفت ضد- بې جوړې- یو ستوے- (۲)باکماله- بې ساری- لاثانی- جمع تاقونه- (م- عربی- طاق)-

تاقچه:(تاقْ-چه)اسم تصغیر- تاخچه- تاخکوټے- تاخکوړے- وړوکے تاخ- جمع تاقچې-

تاقول:(تا-قه-ول)مصدر متعدی- پهٔ هنر کښې کمال ته رسول- بې مثاله کول-

تاقونکے:(تا-قه-ؤن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاقونکی- مؤنث تاقونکې- وګورئ تاقول-

تاقونه:(تا-قه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاقول-

تاقېدل:(تا-قې-دل)مصدر لازم- کمال ته رسېدل- بې مثاله کېدل-

تاقېدن:(تا-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تاقېدل-

تاقېدنګ:(تا-قې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تاقېدل-

تاقېدنه:(تا-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاقېدل-

تاقېدونکے:(تا-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد مذکر- جمع تاقېدونکی- مؤنث تاقېدونکې- وګورئ تاقېدل-

تاقېدهٔ:(تا-قې-دهٔ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صیغه- وګورئ تاقېدل-

تاقی:(تا-قی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تاکے- کړکی- دریچه- دریڅه- دروڅه- دریمڅه- (۲)دُ جوارګرو دُ پټېدو ځایُ- (۳)دُ چړې چاکو ټېکے- (۴)دُ سوې غار-

تاقے:(تا-قے)اسم- واحد- مذکر- طوق- زنځیر- حلقه- جمع تاقی-

تاک:(تاکْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دُ غرهٔ کمر- (۲)چونګ- لپه- (۳)تاق (طاق)- دُ جفت ضد- جمع تاکونه-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

تاک:(تاکْ)اسم- واحد- مذکر- دْ انګور بوټے- دْ انګور خېلی- دْ کوْر بوټے- جمع تاکونه-

تاکاؤ:(تا-کاؤ)اسم- واحد- مذکر- ته خانه- زېر خانه- زېر زمینی- تاکاوی- پهْ زمکه دننه ځایْ- (افغانستان)-

تاکستان:(تا-کس-تانْ)اسم- واحد- مذکر- دْ انګورو باغ- (م- فارسی)-

تاکک:(تا-کک)اسم- واحد/جمع- مذکر- نازک- تنکے- نوے رسېدلے تاک- (افغانستان)-

تاک لهْ تاکه:(تاکْ-لهْ-تا-که)اسم صفت- در پهْ در- سر وهلے بر وهلے- سرګردان- لالهانده-

تاکید:(تا-کیدْ)اسم- اصرار- تقاضه- کوشش- ټینګار- ټینګېدنه- پخلے- (م- عربی)-

تاکیداً:(تا-کی-دنْ)متعلق فعل- پهْ کلکه- پهْ بیا بیا وېنا- پهْ زور سره- ټینګتیا-

تاکیدی:(تا-کی-دی)اسم صفت- تاکید سره متعلق-

تاکی:(تا-کیِ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دْ کجورې اړوکے- (۲)دْ غرهْ یا کومې دْ ختو کوزېدو پاڼکی- (۳)ژوره- کنده- کوپی-

تاکی:(تا-کیِ)اسم- یوستوے- چونګ- لپه- (افغانستان)-

تاکی:(تا-کیِ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تاقی- کړکی- دریچه- (افغانستان)-

تاکے:(تا-کے)اسم- (۱)دْ سوې غار- (۲)دْ پټېدو ځایْ (عامیانه)- (۳)تبکے-

تاګټ:(تا-ګټ)اسم- واحد- مذکر- دْ هغه قېنچی دْ لرګی لاسکے چې دْ ګړو بزو وړی پرې سکڼلے شی-

تاګټ:(تا-ګټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دْ ایشتپا هغه لوبه چې دْ لاس پهْ شا پرتې پیتوکانې پکښې دْ لاس تلی ته را واړولے شی- (۲)کاټی- میټر- غاټی- میرکټ- دْ ماشومانو جینکو دْ میرکاټو لوبه- (افغانستان)-

تاګی:(تا-ګیِ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دْ کېږدی یوه تا (تهه) چې لهْ ډېرو تاګونو (تهو) ځنې یوه کېږدی جوړیږی- (افغانستان)-

تال:(تالْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوئ ښانګ- (۲)دْ غوا اواز (اسم صوت)- (۳)دْ مصنوعی مالګې تالاؤ- (تال- هندی)- (۴)دْ موسیقی وزن- (۵)چال- رفتار- (۶)دْ وادهْ پهْ موقع دْ هلک لهْ خوا ناوې ته دْ پېسو ورکولو رسم- (م- هندی تهال)-

تالا:(تا-لا)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- تباه- لوټ شوے- تالهْ (کول/کېدل مصدرونه)-

تالا:(تا-له)اسم- واحد- مؤنث- ژرنده- کُلپ- قفل- وګورئ تاله- (م- هندی)-

تالاب:(تا-لابْ)اسم- واحد- مذکر- تالاؤ- حوض- دْ اُبو ډنډ- جمع تالابونه- (ش- فارسی تالاب- هندی تال)-

تالا ترغهْ:(تا-له-تر-غهْ)اسم صفت- لوټ شوے- تالا والا- تس نس-

تالاش:(تا-لاشْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تلاش- لټون- لټونه- غښتنه- پوښ- تکل- کتنه- (۲)ببېره- چالاکی- (م- فارسی)-

تالاشی:(تا-لا-شیِ)اسم- دْ قانون ماتحت یا دْ قانون پهْ خلاف دْ چا جسم، کور یا مال اسباب لټونه- لټونه- تالاش- تلاشی- کتنه- جمع تالاشیِ- (اخستل/ورکول- مصدرونه)-

تالاکړ:(تا-لا-کړ)اسم- تالان- لوټ مار- ناتار-

تالاکړے:(تا-لا-ګ-ړے)اسم مفعول- واحد- مذکر- تالا شوے- لوټ شوے- (عام طور سره پهْ ښېرو کښې استعمالیږی)-

تالاګر:(تا-لا-ګر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- تالانے- لوټ مار کونکے- شوکمار- تالا کونکے-

تالان:(تا-لانْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)شوکه- لوټ- چُور- (۲)ګړبړتیا- جمع تالانونه-

تالاند:(تا-لاندْ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تالان-

تالانی:(تا-لا-نیِ)اسم صفت- (۱)تالاګر- لوټ مار- (۲)بربادی- مسرف- خرڅی- هغه څوک چې خپلې پېسې لهْ اندازې نه زیاتې لګوی- فضول خرڅ- مؤنث تالانی- جمع تالانیان- جمع مؤنث تالانیانې-

تالاؤ:(تا-لاؤْ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تالاب- جمع تالاوونه-

تالا والا:(تا-لا-وا-لا)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- (۱)لوټ شوے- چُور شوے- تاراج شوے- تالا شوے- تباه شوے- تالا ترغهْ- (۲)خُور وور- ګډوډ-

تالبر:(تالْ-بر)اسم- واحد- مذکر- لوئ تال- پېشقاب- قاب- غاب-

تالجک:(تالْ-جک)اسم- ژبی زچتونه- تالو وچتونه-

تالکه:(تالْ-که)اسم- واحد- مؤنث- تورغی- تکالکه- یو مارغهْ-

تالګر:(تالْ-ګر)اسم فاعل- واحد- مذکر- (۱)تال جوړونکے- موسیقار- (۲)تالی جوړونکے- جمع تالګران-

تالکے:(تالْ-کے)اسم تصغیر- وړوکے تال- وړوکے تالے- وګورئ تال- جمع تالکی-

تالنده:(تا-لن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دْ اسمان تنها- تنا- غړا- غرنده- تندر- رعد- جمع تالندې-

تالو:(تا-لو)اسم- واحد- مذکر- الق- حلق- کوے- دْ پوزې دننه سوریو نه تر دْ پاسنی جامې غاښونو پورې دْ خُلې دننه برخه- جمع تالوګان- (خوږېدل، پورته کول، لوېدل، غرځېدل، وهل- مصدرونه)- (ش- هندی)-

تالوټے:(تا-لو-ټے)اسم تصغیر- تالکے- تالے کوټے- وړوکے تالے- جمع تالوټی-

تالوده:(تا-لو-ده)اسم- واحد- مؤنث- پیاده- پلے- پهْ خپلو پښو- (افغانستان)-

تالوده:(تا-لو-ده)اسم- واحد- مؤنث- پیاوه- مُشکنه- ترخې اُبهْ- ساړه تاوده- هائ هوئ- چټک شوروا- ښوروالی- (افغانستان)-

تاله:(تا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طالع- بخت- نصیب- برخه- قسمت- (۲)پهْ پسرلی کښې راټوکېدونکے یو قسم نازک واښهْ- (۳)دْ دوو غنډیو

ئ" (ښی-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لیِ)، ے"(تن-دیِ) تفصیل دْ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تر مېنځه خوړ- جمع تالې-

تاله:(تا-له)اسم- واحد- مؤنث- تالا- ژرنده- قفل- کُلپ- جمع تالې-

تالـه:(تا-لَه)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- تـالا- لوټ شوی- تباه شوی-

تاله ترغه:(تا-له-تر-غه)اسم صفت- وګوری تالا ترغۀ-

تالي ځټ:(تا-لي-ځَټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تالي ځټونکی- (۲)پۀ پردي تالي اموخته- کاسه پاک- پړوي غپ- (۳)غوړه مال- چاپلوس- بوټ پاک- خوشامندګر- خوشامنګر- تالي ويشتلی- جمع تالي ځټي-

تالي ځټي:(تا-لي-ځه-ټي)اسم- دَ تالي ځټ کېدو حالت-

تاليف:(تا-ليف)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)يو ځایٔ کونه- کتاب ليکنه- تصنيف- (۲)انېونه- پۀ لفافه کښې راوستنه- (۳)دوستی کونه- (۴)ترکيب- دَ دوؤ ځيزونو ټولونه او سره يو ځایٔ کونه-

تاليفول:(تا-لی-فه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ليکل- خپرول- (۲)پۀ لفافه کښې راوستل- (۳)الفت سره ورکول-

تاليفېدل:(تا-لی-فې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ليکل- خپرېدل- (۲)پۀ لفافه کښې يو ځایٔ سره راوستل- (۳)ترکيبېدل- (افغانستان)-

تالی:(تا-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکی تـال- رکېبی- (م- هندی تهالی)-

تالِـے:(تا-لِـے)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تـاله- طالع- برخه- قسمت- بخت- (۲)پلېټ- رکابی- (م- عربی)-

تالے من:(تا-لے-مَن)اسم صفت- بختور- بختيار- نېکمرغه- طالعمن- دَ بخت خاوند- (م- عربی)-

تام:(تام)اسم- پوره خپلواکی- خپلواکتوب- (افغانستان)-

تام:(تام)اسم صفت- تمام- ټول- پوره- بشپړ- مکمل- (عربی)-

تام:(تام)اسم- واحد- مذکر- اتام- طعام- (عاميانه)-

تـا مـا:(تا-ما)اسم- (۱)"تا" او "ما"- خپل پردی- يو بل- هر چا- (۲)بې اتفاقی- ذاتی غرض پالنه-

تـامبوزے:(تام-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- تـامبوزی- بوځه- تمبوزی- تربوزک- کُچپېز- مول- دربوزی- جمع تامبوزی-

تـامبول:(تام-بول)اسم- واحد- مذکر- دَ جولا جاله- دَ جولاګی جاله- دَ تارکښ جاله- دَ غنی جاله-

تامبول:(تام-بول)اسم- ودرېدنه- ټم کېدنه- (خوړل- مصدر)-

تـامبووالی:(تام-بو-وا-لی)اسم- جمع- مؤنث- سينګارونکې- مشاطې- ارابُشکرې- هغه ښځې چې دَ ناوې سره دَ اوربل، سينګارولو او جوړولو پۀ وخت کښې وی- (افغانستان)-

تـامبه:(تام-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تمبو- خيمه- کېږدی- غژدی- موم جامې- (۲)يو سوررنګه دات- جمع تامبې-

تـامبېر:(تام-بېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نری، نېغه، وچته او ښويه تيره چې ختل پرې ګران وی- (۲)دَ يو ګټ نه جدا شوې نری او پلنه تخته- جمع تامبېرونه-

تـامبېری:(تام-بې-ری)اسم- واحد- مذکر- سينګاوڼ- بېک- پونګړی- دَ کشتی ورروستی برخه- (۲)دَ وړوکې کړکی يا تمبې يو پټ يا پله- تمبری-

تـامړه:(تام-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ټيم يا تـامبې وړوکې ټوکړه- جمع تامړې-

تامکش:(تام-کش)اسم- واحد- مذکر- هغه پلنه غټه ځمځی چې دېګمار پرې دَ دېګ نه وريژې راخلی- جمع تامکشونه-

تأمل:(تأ-مُل)اسم- واحد- مذکر- غور کونه- فکر کونه- سنجونه- سنجش- غور- سوچ- وقفه- دمه- صبر- برداشت- تذبذب-

تـامه:(تا-مه)اسم- واحد- مؤنث- طعمه- هغه غوښه چې باز لۀ يُ ورکوی- جمع تامې-

تامی:(تا-می)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ طامع مفعن- پۀ طمع- حريص- حرصناک- بخيل- طمعدار-

تامی:(تا-می)اسم- واحد- مذکر- تمبو- خيمه-

تامين:(تاء-مين)اسم- (۱)برابرونه- (۲)پۀ امن وسېدنه- (۳)اطمينان ورکونه- ساتنه- (افغانستان)- (م- عربی)-

تـامينول:(تا-می-نَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)برابرول- مهيا کول- تيارول- (۲)پۀ امن کښې راوستل- ساتل- اطمينان ورکول- کښېښول- محفوظ کول- (افغانستان)- (م- عربی)-

تامينېدل:(تا-می-نې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)برابرېدل- مهيا کېدل- تيارېدل- (۲)پۀ امن کښې راوستل- ساتل- (۳)تضمينېدل- ذمه وهل کېدل- ګرنټی کېدل-

تان:(تان)اسم- (۱)تشکيل- رغونه- جوړښت- (۲)خویٔ- رويه- (افغانستان)-

تـان:(تـان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خامتا ځادر چې دولس ګزه وی- (۲)دَ کپړې يو مقدار چې دَ شلو (۲۰) نه تر پنځوسو (۵۰) ګزو پورې وی- جمع تانونه-

تان:(تان)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ موسيقی سُر- (م- هندی)-

تان:(تان)اسم- واحد- مذکر- دَ ځاروو تړلو ځایٔ-

تانبه:(تام-به)اسم- واحد- مؤنث- وګوری تامبه- جمع تانبې-

تـانپوره:(تان-پو-ره)اسم- واحد- مؤنث- طانپوره- دَ کلاسيکی موسيقی يوه آله چې پۀ شکل کښې دَ ستار پۀ شان وی خو دَ تارونو پردې او شمېر يُ دَ ستار نه پۀ بل رنګ وی- (م- شائد لۀ "طنبوره" وران شوی)-

تـاند:(تاند)اسم صفت- (۱)تـانـد- تازه- تنکی- (۲)ښېرازه- شين- تروتازه- سمسور- ابڼن- (۳)پِيَوْر ځاروے-

تـاند:(تاند)اسم صفت- مذکر- راکښلے شوے- سخت- دَ موسيقی پۀ سيمی الاتو کښې کلک راکښلے شوے تارونه-

تاندتیا:(تاند-تیا)اسم- تازه والے- سمسورتیا- شین والے- ښېرازي- تازګي-
تاندلبان:(تاند-له-بان)اسم- تاندلبانه- (۱)خوانیمرګ- نیمګړے نیمه خوا- نامراده- هغه ځوک چې په ځوانی کښې مړ شي- (۲)هغه ځوک چې شونډې ئې تروتازه وي- (افغانستان)-
تاندلبانه:(تاند-له-با-نه)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ تاندلبان-
تاندوبه:(تان-دو-به)اسم- واحد- مؤنث- تانډوبه- نهري زمکه- آوي زمکه- آبي زمکه- هغه زمکه چې اوبه لري او د ضرورت په وخت کښې اوبه کېدے شي- د للمې ضد- جمع تاندوبې-
تاندوره:(تان-دو-ره)اسم- واحد- مؤنث- چلواني- سارمے- سارمکې- چیلو- رنخله- یو قسم صحرانے ساګ- جمع تاندورې-
تاندول:(تان-د-ول)مصدر متعدي- (۱)سمسورول- ښېرازه کول- تازه کول- حامله کول- بلاربول- (۲)د وړی د تار وربښلو په وخت کښې د یو ګز په اندازه یا د دې نه زیات غزول او تاوول- (۳)راکښل- ټینګول-
تاندوله:(تان-دو-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ساګ- تندولے- سورګلے- جمع تاندولې-
تاندوله:(تان-دو-له)اسم- واحد- مؤنث- چټنې- چکنې- چقانے- چقنې- جمع تاندولې-
تاندون:(تان-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ تاندول-
تاندونکے:(تان-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاندونکي- مؤنث تاندونکې- وګورئ تاندول-
تاندونګ:(تان-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تاندول-
تاندونه:(تان-ده-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاندول-
تانده:(تان-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- تانډه- (۱)ښېرازه- تازه- سمسوره- (۲)رواني اوبه- (۳)اُمېدواره ښځه- (۲)تازه لنګه شوې غوا مېښه- جمع تاندې-
تانده:(تان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د وړی یو ګز قدرې غښتلے تار-(۲)د اوبه خور د پاره تړلے شوے بند- (افغانستان)-
تانده بانده:(تان-ده-بان-ده)اسم- کړېدنه- ټپرېدنه- ترپېدنه- تپېدنه- (افغانستان)-
تاندېدل:(تان-دي-دل)مصدر لازم- (۱)ښېرازه کېدل- سمسورېدل- تازه کېدل- (۲)اُمېدواره کېدل-
تاندېدن:(تان-دي-دن)حاصل مصدر- وګورئ تاندېدل-
تاندېدنه:(تان-دي-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاندېدل-
تاندېدونکے:(تان-دي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاندېدونکي- مؤنث تاندېدونکې- وګورئ تاندېدل-
تاندېده:(تان-دي-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ تاندېدل-
تاندي:(تان-دي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تازه لنګه شوې غوا مېښه او نور پیؤر څاروی- د زاړې ضد- تندي-
تانډ:(تانډ)اسم صفت- وګورئ تاند (ښېرازه)- (افغانستان)-
تانډوبه:(تان-ډو-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تاندوبه- (افغانستان)-
تانډه:(تان-ډه)اسم صفت- وګورئ تانده- (افغانستان)-
تانسته:(تا-نس-ته)اسم- واحد- مؤنث- تنسته- تانه- تانې- د کپړې هغه تارونه چې په وردوالی غزېدلي وي-
تانګ:(تانګ)اسم- واحد- مذکر- خمیازه- ستوماني- جمع تانګونه-
تانګ:(تانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه پټې چې د څناورو د ملا نه تاؤ شوې وي او زین یا کته وغېره پرې مضبوط شوې وي- پېش بند- جمع تانګونه- (۲)د انګورو، منډوانو یا بادرنګو خپلې-
تانګو:(تان-ګو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټانګو- جمع تانګوان- (افغانستان)-
تانګه:(تانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ټانګه- ټمټم- بګی- د دوؤ پایو یو ډېر مشهور سپک ګاډے چې اس یا اسپه ئې راکاږي- جمع تانګې-
تانګې:(تان-ګې)اسم- واحد- مؤنث- وچته زمکه- غنډۍ-
تانګې:(تان-ګې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تانګ- (۲)ونډنے- د وښو پړے-
تانیث:(تا-نیث)اسم- مؤنث کېدنه- د تذکیر ضد- ښځینه جنس- ښځینه- (افغانستان)- (م- عربي)-
تانه:(تا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پولیس لویه څوکي- د اولس د نظم و نسق انتظامي اداره- (۲)تنسته- تنه- (د بودې ضد)- (م- هندي تهانه، تانا)-
تانه بانه:(تا-نه-با-نه)اسم- تنسته بوده- جمع تانې بانې-
تانه دار:(تا-نه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د تانې مشر- د تانې افسر- تانېدار- (۲)مشروټ- جمع تانه داران-
تانېدار:(تا-نې-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع تانېداران- وګورئ تانه دار-
تانې:(تا-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کمبله- کمبلي- بغرکے- وړوکے ټغر- (۲)د سودا ټپې- په خرڅېدو او اخستو کښې جوړېدنه-
تانې:(تا-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تانه- تنه- تنسته- د جولا تنسته- تانسته- (م- هندي- تانا)-
تاؤ:(تاؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)توروالے- تودوخې- ګرمي- تپ- حرارت- تودوخه- سوزش- (۲)تېز والے- چټکتیا- ګرندیتوب- (۳)زور- شدت- (۴)غصه- قهر- (۵)وَل- پېچ- (۶)د ګېډې درد- (۷)کوږوالے- (۸)بربښ- سوخت- (۹)غښتنه- بوږنه- (کول مصدر)-
تاوا:(تا-وا)اسم- واحد- مذکر- یوه بیماري-
تاوان:(تا-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)زیان- نقصان- ضرر- تروټه- (۲)جرمانه- پور- (۳)قصور- جرم- (۴)د نقصان تلافي- جمع تاوانونه-
تاوانژن:(تا-وان-ژن)اسم صفت- (۱)تاواني- نقصاني- زیان من- (۲)عیبي-

د عیب نه ډک-

تاوانول:(تا-وا-نه-ول)مصدر متعدی- (۱)زیانول- نقصانول- نقصان کول- خرڅ کول- (۲)د تاوان رسول- بدل اخستل-

تاوانونکے:(تا-وا-نه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاوانونکي- مؤنث تاوانونکې- وګورئ تاوانول-

تاوانونګ:(تا-وا-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تاوانول-

تاوانونه:(تا-وا-نه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاوانول-

تاواني:(تا-وا-ني)اسم صفت- (۱)نقصاني- زيان من- (۲)عيب ناک- (۳)تاوان کونکے- (۴)سخي- خرڅي- فضول خرڅ-

تاوانېدل:(تا-وا-نې-دل)مصدر لازم- تاواني کېدل- پنه کېدل- تاوان رسېدل-

تاوانېدن:(تا-وا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تاوانېدل-

تاوانېدنګ:(تا-وا-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تاوانېدل-

تاوانېدنه:(تا-وا-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاوانېدل-

تاوانېدونکے:(تا-وا-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاوانېدونکي- مؤنث تاوانېدونکې- وګورئ تاوانېدل-

تاوانېده:(تا-وا-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تاوانېدل-

تاؤ تاؤ:(تاؤ-تاؤ)اسم صفت- (۱)الوول- ګنجلک- جانجوخله- کړلېچن- کوږ وږ- (۲)غصه غصه-

تاؤ تپ:(تاؤ-تپ)اسم- (۱)حرارت- ګرمي- (۲)اثر- خراب اثر- خرابه نتيجه-

تاؤ تريخوالے:(تاؤ-تريخ-وا-لے)اسم مرکب- غصه- تريخ خوئ-

تاوته:(تاو-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تافته- جمع تاوتې-

تاؤتي:(تاؤ-تي)اسم صفت- واحد جمع- مؤنث- وګورئ تاوی-

تاؤ چړاؤ:(تاؤ-چه-ړاؤ)اسم- سر پټښې کونه- سر سومباټ کونه (دير)- (۲)وګورئ تاؤتپ-

تاؤخانه:(تاؤ-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کوټه چې د غولي لاندې ې اور بليږي او ټوله کوټه وربانديې توده زي- تاؤخونه- توخانه- جمع تاؤخانې-

تاؤخونه:(تاؤ-خو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تاؤخانه- جمع تاؤخونې-

تاؤده:(تاؤ-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د تود مؤنث- (۲)شکنه- پياده- ښوروانګي- (افغانستان)-

تاؤدهٔ:(تاؤ-دهٔ)اسم صفت- د "تود" جمع-

تاؤدهٔ سا ړهٔ:(تاؤ-دهٔ-سا-ړهٔ)اسم- (۱)تاؤده سړه- سړې تودې- ښې بدې- خوږې ترخې- غمونه او ښادی- (۲)تور تاوړهٔ- ساړهٔ تاودهٔ- ړنده چرګه- تاودې- شکنه- يو قسم نکولے-

تاودې:(تاؤ-دې)اسم صفت- ساړهٔ تاؤدهٔ- راحت زحمت- غمونه خوشحالي-

تاؤ راتاؤ:(تاؤ-را-تاؤ)صفت- (۱)کوږ وږ- کوږ راکوږ- (۲)نغښتے- منجيله شوے-

تاؤرنګون:(تاؤ-رنګ-ګون)اسم- مذکر- د بوټی ټال- سره زرغنه- شنه زرغنه- شنه کاسه- شنه سره- پېنګنه-

تاوړے:(تاؤ-ړے)اسم- واحد- مذکر- ټاټکے- تمبرے- سټکے- د اسپنې هغه غنډ ښانک چې خټې او وړې زړې تيرې يا خاورې پکښې وړے شي- جمع تاوړي-

تاوز:(تا-وز)اسم- واحد- مذکر- طاؤس- تاؤس- ښانسته ښې لرونکے يو خنګلي مارغهٔ- جمع تاوزان- (افغانستان)- (م- فارسي طاؤس)-

تاوژن:(تاؤ-ژن)اسم صفت-(۱)خلېدونکے- برېښېدونکے- پړقېدونکے- چڼ کېدونکے- تابژن- (۲)تاؤ ورکونکے-

تاوژن:(تاؤ-ژن)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)تاوژن- تاؤ او ګرمي ورکونکے- (۲)تاؤ او ګرمي وهلے- مؤنث تاوژنه-

تاؤس:(تا-وس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تاوز- (م- فارسي طاؤس)-

تاؤکښ:(تاؤ-کښ)اسم- واحد- مذکر- هغه لينده چې غشي پرې ويشتلے شي- کمان-

تاوکښ:(تاؤ-کښ)اسم صفت- (۱)تبه لرې کونکے- تبه پرېکونکے- (۲)توکښ- کړلېچ- تاؤ راتاؤ سړے يا تاو راتاؤ لاره- (۳)غصه- لهٔ غصې تاؤ شوے-

تاوکښل:(تاؤ-کښل)مصدر- (۱)تبه لرې کول- (۲)ژر راتلل- (۳)زړهٔ سړول- زړهٔ يخول- خوا يخول- تاؤ ايستل- (افغانستان)-

تاؤګير:(تاؤ-ګير)اسم صفت- مېداني- لهٔ لرې نه تاؤ سره تېز راتلونکے-

تاؤناک:(تاؤ-ناک)اسم صفت- مذکر- تابناک- تاؤ لرونکے- ګرم- (۲)غصه ناک-

تاوند:(تا-وند)اسم- ګرخون- ګرخند- (افغانستان)-

تاووس:(تا-ووس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تاوز- (م- فارسي طاوس)-

تاوول:(تا-و-ول)مصدر متعدی- (۱)تاوهل- چورلول- غبتل- (۲)غصه کول- (۲)ګرمول- تودول-

تاوون:(تا-وون)اسم- واحد جمع- مذکر- طاعون- يوه مهلکه بيماري چې د خوراکي دانې پهٔ ذريعه پهٔ خټ، پټون يا ترخ کښې څرګندېږي-

تاوون:(تا-و-ون)حاصل مصدر- وګورئ تاوول-

تاوونکے:(تا-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاوونکي- مؤنث تاوونکې- وګورئ تاوول-

تاوونګ:(تا-و-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تاوول-

تاوونه:(تا-و-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاوول-

تاوونے:(تا-وو-نے)اسم صفت- د طاعون پهٔ مرض ګرفتار- طاعوني- طاعون زړلے-

تاوه:(تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توه- (۲)کړکه- (۳)د ابهٔ خوړ لښتے- جمع تاوې-

تا ونيلي ما ونيلي:(تا-وي-لي-ما-وي-لي)اسم- وګورئ تاوے ماوے-

تاويتړی:(تا-ويت-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- تويتړی- لوئ مار- يو قسم

د زرو امېل چې د زرو ککوړے پکښې لګېدلے وی- دَ زرو تعویذ-

تاویتک:(تا-وی-تک)اسم صفت- مرادر خور- خیرن خیچن- سخا بونیک- (افغانستان)-

تاویتک:(تا-وی-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)مری- تعویذ- امېل- (۲)دانه- طلسم- دَ مارانو جادو- جمع تاویتکونه-

تاویتک:(تا-وی-تک)اسم صفت- واحد- مذکر- مشروټ- ډېرې خبرې کونکے- جمع تاویتکان-

تاویخی:(تا-وی-خی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ باتور پهٔ شان رنګ لرونکے خو حلال مارغهٔ-

تاویز:(تا-ویز)اسم- واحد- مذکر- (۱)تعویذ- هغه دعاګانې چې یو کاغذ کښې لیکلے کیږی او بیا پهٔ غاړه کیږی یا پهٔ مټ پورې تړلے شی- (۲)پنا ورکونه- جمع تاویزونه-

تاوېدل:(تا-وې-دل)مصدر لازم- (۱)چورلېدل- چکر خوړل- تاؤ خوړل- غبتلے کېدل- څرخېدل-

تاوېدن:(تا-وی-دن)حاصل مصدر- وګورئ تاوېدل-

تاوېدنګ:(تا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تاوېدل-

تاوېدنه:(تا-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تاوېدل-

تاوېدونکے:(تا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاوېدونکی- مؤنث تاوېدونکې- وګورئ تاوېدل-

تاوېدونے:(تا-وې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تاوېدونکی- مؤنث تاوېدونکې- وګورئ تاوېدل-

تاوېل:(تا-وېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)تعبیر- شرح- تفسیر- معنی کونه- دَ خوب تعبیر- (۲)شرعی بهانه- جمع تاوېلونه-

تاوی:(تا-وی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- خاربښتی- تاوتی- هغه ښځه چې پهٔ یو خاوند یې ګوزاره نهٔ کیږی-

تاوے:(تا-وے)اسم- واحد- مذکر- کښ- تاؤکښ- هغه آله چې پړی ته پرې تاؤ ورکولے شی- جمع تاوی-

تاوے:(تا-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- تابع- مطیع- فرمانبردار- حکم منونکے- جوړ- تیار- (افغانستان)- (م- عربی)-

تا وے ما وے:(تا-وے-ما-وے)اسم- زبانی جګړه- بې فائدې بحث- تا وئیلی ما وئیلی-

تاه خانه:(تاه-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- تاخانه- سردخانه- ترخانه- دَ زمکې دَ لاندې دَ اوړی دَ تېرولو دَ پاره جوړ شوے ځایْ- جمع تاه خانې-

تاهم:(تا-هم)حرف عطف- بیا هم- خو- خو بیا هم- پهٔ دې هم- سره دَ دې- (م- فارسی)-

تائید:(تا-ئید)اسم- حمایت- تقویت- مدد- طرفداری- ملګرتیا- رعایت-

تائیدول:(تا-ئی-د-ول)مصدر متعدی- تصدیق کول- حمایت کول- (افغانستان)-

تائیدی:(تا-ئی-دی)صفت- تائید سره متعلق- دَ تائید -

تائیدېدل:(تا-ئی-دې-دل)مصدر لازم- ملاتړ کېدل- حمایت کېدل- تصدیق کېدل- تائیدول- (افغانستان)-

تایل:(تا-یل)مصدر- سمبالول- تیارول- دَ مړی، ناوې یا مسافر دَ پاره سامان مهیا کول-

تایلے:(تا-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تایلی- مؤنث تایلې- وګورئ تایل-

تاین:(تا-ین)حاصل مصدر- وګورئ تایل-

تاینه:(تا-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تایل-

تایو:(تا-یو)اسم صفت- واحد- مذکر- تیار- سمبال- سامبال- جوړ- (افغانستان)-

تایونکے:(تا-یون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ تایل-

تایه:(تا-یه)اسم- واحد- مؤنث- زری- حوروِمه- تباخ-

تایب:(تا-یب)اسم فاعل- واحد/جمع- مؤنث/مذکر- توبه کونکے- توبه کارېدونکے- توبه ایستونکے-

تاېپے:(تا-ې-پے)اسم- وګورئ تاپے-

تب:(تب)اسم- واحد- مذکر- تپ- ګرمی-

تب:(تب)اسم- واحد- مذکر- (۱)تریاک- تاریاک- زهرمهره- تریاق- هغه دوائی چې دَ زهرو اثر پرې لرې کیږی- (۲)تکور- (۲)وګورئ تپ- جمع تبونه-

تبا:(ت-با)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- برباد- ورک- نیست و نابود- چټ- خراب- (م- فارسی- تباه)-

تباخ:(ته-باخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)طباخ- ښانک- تال- تبخ- سنګ- تلبر- تالبر- (۲)تبخے- تبغنه- تبی- تایه- (م- عربی)-

تبادله:(ته-با-د-له)اسم- واحد- مؤنث- بدلی- بدلېدنه- عوض ورکونه- بدلون- ادل بدل- جمع تبادلې-

تبارز:(ته-با-رز)اسم- واحد- مذکر- ښکارېدنه- څرګندېدنه- مشهورېدنه- دَ خپل نوم پهٔ وجه شهرت موندنه- (افغانستان)-

تبارکی:(تبا-ره-کی)اسم- واحد- مؤنث- مبارکی- چا ته مبارک وئیله-

تباشیر:(ته-با-شیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم دارو چې ماشومانو ته دَ بیماری پهٔ حالت کښې ورکولے شی- طباشیر- (۲)چاک- هغه سپینه ماده چې دَ لیکلو دَ پاره استعمالولے شی- (۲)یو قسم سلېښ چې دَ بانس مونډانو پورې نښتی وی- (۴)دَ صبح کاذب رڼا- (افغانستان)-

تباق:(ت-باق)اسم- واحد- مذکر- تباخ- لویه رکبی- تالے- ښانکے-

تبالی:(ت-با-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ډالی- مجره- تحفه- سوغات-

تباه:(ت-باه)اسم صفت- برباد- تبا- (م- فارسی)-

تباه کاری:(ت-باه-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ بربادی نتیجه- دَ تباهی نتیجه- دَ ویرانی نتیجه- تباهی-

تباهي:(تَ-با-هي)اسم- واحد- مؤنث- بربادي- ويراني- تباهکاري- (م- فارسي)-

تباين:(ته-با-ين)اسم- بېلوالے- جُدائي- امتياز- دَ دوو څيزونو په مينځ کښې تفاوت او بېلتون- فرق- تفاوت- (افغانستان)- (م- عربي)-

تب ټکور:(تب-ټه-کور)اسم- علاج- طبّي علاج-

تبږن:(تب-ږن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- تبې نيولے- مؤنث تبږنه-

تبخ:(تَ-بخ)اسم- واحد- مذکر- تبق- تبک- تبکے- کوراغ- دَ خارو يوه بيماري چې په خُله او پښو يې راځي-

تبخي:(ته-به-خي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کړاغه- کارغنه- قاغه- زاغچکه- کړاغې- وروغ- وراغنه- دَ کارغهٔ ماده- تبخه-

تبخے:(ته-به-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېغنه- توبي- تبي- تابه- تباغ- (۲)اېلن مېږوکے چې عام طور سره دَ لاسو او پښو په آخر کښې وي- جمع تبخي-

تبدل:(ته-بَد-دُل)اسم- بدلول- تبديلي- دَ يو څيز تلل دَ بل راتلل-

تبديل:(تَب-ديل)اسم نکره/صفت- واحد/جمع- مذکر- بدل- بدل شوے- مؤنث تبديله- جمع مؤنث تبديلې- (م- عربي)-

تبديلول:(تَب-دي-له-وَل)مصدرِ متعدي- بدلول- دَ سرکاري ملازم دَ يو ځايَ نه بل ځايَ ته لېږل-

تبديلونه:(تب-دي-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تبديلول-

تبديلي:(تب-دي-لي)اسم- واحد- مؤنث- بدلي- دَ سرکاري ملازم دَ يو ځايَ نه بل ځايَ ته لېږنه- جمع تبديلي-

تبديلېدل:(تَب-دي-لې-دَل)مصدرِ لازم- بدلېدل- دَ سرکاري ملازم دَ يو ځايَ نه بل ځايَ ته تلل-

تبديلېدنه:(تَب-دي-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تبديلېدل-

تبديلېدونکے:(تَب-دي-لې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تبديلېدونکي- مؤنث تبديلېدونکې- وګورئ تبديلېدل-

تبديلېدهٔ:(تب-دي-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تبديلېدل-

تبر:(تهٔ-بَر)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګي لاسکے لرونکے دَ اُسپنې هغه اله چې دَ ځان دَ حفاظت او دَ لرګو دَ ماتولو دَ پاره پکارولے شي- تبرزين- جمع تبرونه-

تبر:(تهٔ-بَر)اسم- دَ ښځو په قميص کښې دَ پړې يا دَ تخرګ جېب- تبرغالے- تبرکنے- کوترغالے- (افغانستان)-

تبرّا:(ته-بر-را)اسم- دَ چا نه ځان بيلونه- ځان بري کونه- مخالفت- نفرت- عام طور سره دَ يوې مذهبي ډلې لهٔ خوا دَ صحابه کرام برخلاف ژبان درازي- (م- عربي)-

تبراباز:(ته-بر-را-باز)اسم- تبرا کونکے-

تبرابازي:(ته-بر-را-با-زي)اسم- دَ تبراباز کېدو حالت-

تبرزين:(تهٔ-بَر-زين)اسم- تبر- يو قسم تبر- هغه تبر چې په جنګ کښې د وسلې په طور پکارېدهٔ-

تبرغاړے:(تهٔ-بَر-غا-ړے)اسم- واحد- مذکر- تبرغالے- دَ ترخ جېب- کوترغالے-

تبرغالے:(تهٔ-بَر-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تبرغاړے-

تبرغان:(تهٔ-بَر-غان)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم شنهٔ ګلونه لرونکے بوټے چې دَ ښوروا دېګ کښې اچولے شي- (افغانستان)-

تبرک:(ته-بَر-رک)اسم- خورده- خوږده- دَ برکت څيز برکتي- دَ بزرګانو يا دَ ښو خلقو دَ يادګيرنې څيز-

تبرک:(تهٔ-بهٔ-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ټوپک رخونه- دَ ټوپک رخی- (۲)دَ ارټ ولاړه ستن- (۳)قلا- حصار- (افغانستان)-

تبرکنے:(تهٔ-بَر-کهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تبرغالے- کوترغالے-

تبرکونے:(تهٔ-بَر-کو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تبرکنے-

تبرګوټے:(تهٔ-بَر-ګو-ټے)اسمِ تصغير- واحد- مذکر- وګورئ تبرګے- جمع تبرګوټي-

تبرګے:(تهٔ-بَر-ګے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے تبر- تبرګوټے- جمع تبرګي-

تبريک:(تب-ريک)اسم- (۱)تبارکي- مبارکي- ښادمني- (۲)چا ته دَ برکت دعا کونه- (م- عربي)-

تبريکي:(تب-ري-کي)صفت- تبريک سره متعلق-

تبرے:(تُب-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ غشي څوکه- ازغے- توبرے- جمع تُبري-

تبره:(ته-بهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ کاڼي پلنه تبي- دَ کاڼي پلنه تخته- پلنه تيره- تره- لويه تره- تپړه- درغنه- جمع تبرې-

تبز:(ته-بَز)اسم- واحد- مذکر- (۱)نرم کاڼے- شوکاڼے- سپلګه- سلېټ- (۲)پلنه او اواره تيره- تره-

تبزل:(تب-زل)اسم- اسباب- کالي- سامان-

تبزه:(ته-بهٔ-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاڼي تخته- (۲)دَ کاڼي نه جوړ شوے تبخے- تبز-

تبږن:(تب-ږن)صفت- مذکر- تبې نيولے- مؤنث تبږنه-

تبږن:(تب-ږن)صفت- مذکر- لږ شان ګرم- نيم ګرم- مؤنث تبږنه-

تبسّم:(ته-بَس-سُم)اسم- مسکا- مسېدنه- مسېدهٔ- (م- عربي)-

تبصره:(تب-ص-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو موضوع روښانه کونه- (۲)يادونه- نوټ- (۳)بينا کونه- جمع تبصرې-

تبصره نګار:(تَب-ص-ره-ن-ګار)اسم صفت- تبصره ليکونکے- جمع تبصره نګاران-

تبصره نويس:(تَب-ص-ره-نه-ويس)اسم صفت- تبصره ليکونکے-

تبع تابعين:(تب-عه-تا-ب-عين)اسم- هغه مسلمان چې څوک تابعي يې ليدلے

وی-

تبعه:(تب-عه)اسم- تابعدار- دَ چا سیاسي حېثیت منئه- دَ چا پیروي کونه-

تبعیّت:(تب-عي-یت)اسم- (۱)متابعت- تقلید- پیروي- پهٔ چا پسې تلنه- (۲)شهریت-

تبعید:(تب-عید)اسم- شړل- دَ ملک نه وېستل- جلا وطن کول- دَ خپلې سیمې نه شړل- لرې کول-

تبعیض:(تب-عیض)اسم- (۱)فرق- یو شان نهٔ ګڼل- څینو ته پهٔ څینو فوقیت ورکول- یو دَ بل نه پهٔ فرق ګڼل- (۲)مساوات نهٔ قائمول-

تبق:(ته-بق)اسم- واحد- مذکر- تبک- تبخ- دَ څاروو یوه بیماري چې پهٔ خلهٔ او پښو يې راځي-

تبک:(ته-بک)اسم- وګورئ تبق-

تبکي:(ته-به-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه- غالیچک-

تبکے:(ته-به-کے)اسم- واحد- مذکر- تبق- تبک- تبخ- وګورئ تبق- جمع تبکي-

تبکے:(ته-به-کے)اسم- واحد- مذکر- تبق- تبک- تبخ- وګورئ تبق- جمع تبکي-

تبکے:(ته-به-کے)اسم- واحد- مذکر- تبکے- کاسه- وړوکے کنډول- (افغانستان)-

تبګي:(تب-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لویه تبه- توده تبه- تره ټکې- هغه تبه چې مریض پکښې ګډې وډې واني او خود سول يې پهٔ ځای نهٔ وي-

تبل:(ته-بل)مصدر- (۱)ټکورول- تپ ورکول- خوږمن ځایُ لهٔ ګرم ټکور ورکول- (۲)داغل- داغول- داغ ورکول-

تبل:(تَ-بَل)اسم- مذکر- (۱)وهم- ویره- ډار- ترهه- شک- (۲)شرمندګي- شرمېدنه- کچه کېدنه-

تبل خور:(تَ-بل-خور)اسم صفت- ویرې اخستے- وهم کونکے-

تبلور:(تب-لور)اسم- دَ بلور پهٔ شان کېدنه- هغه عمل چې انګرېزي کښې ورته کرېټلانزېشن واني- قلمونه جوړېدنه لکه قلمي شوره- (افغانستان- نوې پښتو)-

تبلول:(تب-له-ول)مصدر متعدی- (۱)ډارول- ویرول- یېرول- یرول- (۲)شرمول- کچه کول-

تبلولے:(تَب-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تبلولي- مؤنث تبلولې- وګورئ تبلول-

تبلونه:(تب-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبلول-

تبلونکے:(تب-له-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبلونکي- مؤنث تبلونکې- وګورئ تبلول-

تبله:(تب-له)اسم- واحد- مؤنث- طبله- تبلۍ- دوکړې- دوپړې- دوکړه- دَ موسیقۍ دَ آلو نه یوه آله چې پهٔ جوړه شکل کښې پهٔ دواړو لاسونو وهلے کیږي- جمع تبلې-

تبله:(ت-بهٔ-له)حرف جار- تر بله- یو تر بله- یو تبله-

تبلیغ:(تب-لیغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خلقو ته دَ شرعي حکم بیانونه- (۲)پېغام رسونه- خبر رسونه- (۳)وعظ- نصیحت- خلق دَ خدایُ رسول صلی الله علیه و آله وسلم دَ لارې خبرونه- (۴)پروپېګنډه- (م- عربي مصدر)-

تبلیغات:(تب-لی-غات)اسم- جمع- (۱)دَ تبلیغ جمع- (۲)نشریات- خورونې- (افغانستان)-

تبلیغول:(تب-لي-غه-ول)مصدر متعدی- (۱)دَ خبر یا پېغام رسول- خلقو ته مطلب یا پیغام بیانول- (۲)وعظ، نصیحت یا خلقو ته شرعی احکام رسول- (۳)پروپېګنډه کول- (افغانستان)-

تبلیغي:(تب-لي-غي)اسم صفت- (۱)دَ تبلیغ سره تعلق لرونکے- وګورئ تبلیغ- (۲)یو مخصوص مذهبي جماعت سره تعلق لرونکے- جمع تبلیغیان-

تبلېدل:(تب-لې-دل)مصدر لازم- (۱)شرمېدل- کچه کېدل- (۲)ویرېدل- سترګې سوزېدل-

تبلېدن:(تب-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تبلېدل-

تبلېدنګ:(تب-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تبلېدل-

تبلېدنه:(تب-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبلېدل-

تبلېدهٔ:(تب-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تبلېدل-

تبلي:(تب-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- باتۍ- تلپکه- هغه باتۍ چې دَ کولې دَ جوړولو پهٔ سلسله کښې پکارېږي-

تبلۍ:(تب-لۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ تبله-

تبلے:(ته-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تبلي- مؤنث تبلې- وګورئ تبل ۱-

تبن:(تَ-بن)حاصل مصدر- وګورئ تبل-

تبنکے:(تَ-بن-کے)اسم- واحد- مذکر- تینکے- (۱)دَ دماغ پرده- (۲)دَ پوزې تیندورے- جمع تبنکي-

تبنګ:(تَ-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ تبل-

تبنګ:(ته-بنګ)اسم- واحد- مذکر- مجمه- تباخ- هغه پلن او لویُ لوښے چې مېوه یا نور داسې دَ خوراک څیزونه پکښې خرڅولے شي- جمع تبنګونه-

تبنګ:(تهٔ-بنګ)اسم- واحد- مذکر- تبر- تبرګے-

تبنه:(تَ-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبل-

تبور:(ته-بور)اسم- واحد- مذکر- تپور- سینه بند- باړې- جمع تبورونه-

تبونکے:(تهٔ-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبونکي- مؤنث تبونکې- وګورئ تبل-

تبونے:(تَ-بو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبوني- مؤنث تبونې- وګورئ تبل-

تبه:(تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- یوه بیماري چې دَ بدن درجه حرارت پکښې

دَ ۹۸ ډګری ګارن هیټ نه زیات شی او ټول بدن کښې درد محسوسیږی او بدن ګرم شی- جمع تبې-

تبه:(تَ-به)اسم- واحد- مؤنث- طبع- طبیعت-

تبه خړے:(تَ-به-خۀ-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې طبیعته- پرېشانه- بې جوړه- جمع تبه خړی-

تبیالی:(تب-یا-لی)اسم- اخوا دېخوا- تا ونیلی ما ونیلی- عبث او فضول- بکواس-

تبیل:(ت-بیل)اسم- دَ ګرمې مالګې پټی-

تبې:(تۀ-بې)اسم- واحد- مؤنث- دَ لچړی یو قسم-

تبې زون:(تۀ-بې-زون)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټکور- (۲)خولې کونه-

تبې کانړے:(تۀ-بې-کا-نړے)اسم- واحد- مذکر- دَ داغ، بګار یا تړکې کانړے- یو خاص کانړے چې ښخې ئې پۀ اور کښې سور کړی، پۀ څمڅی کښې لږ غوړی دَ اچولو نه پس هم دغه کانړے پکښې کېږدی او پخکړی ته ئې ښکته کړی-

تبېله:(تَ-بې-له)اسم- واحد/جمع- مؤنث- طبېله- اصطبل- دَ اسونو دَ تړلو ځائې-

تبېل:(تَ-بې-یل)مصدر- لولپه کېدل- وریتېدل-

تبېیلے:(تَ-بې-یۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تبېیلی- مؤنث تبېیلی- وګورئ تبېیل-

تبېین:(تَ-بې-ین)حاصلِ مصدر- وګورئ تبېیل-

تبېینه:(تَ-بې-یۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تبېیل-

تبېیونکے:(تَ-بې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبېیونکی- مؤنث تبېیونکې- وګورئ تبېیل-

تبی:(ته-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کاڼی تخته- کانړے- تیږه- تږه- تېغنه-

تبی:(ته-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تېغنه- تبخے- هغه آله چې پۀ انغری پرې ډوډۍ پخولے شی-

تبی توده:(ته-بی-تۆ-ده)کلمه- دَ وړو پۀ لوبه کښې چې کوم یو کس دَ هغې لوبې دَ حدودو خلاف ورزی وکړی نو دا کلمه ورته وئیلے کیږی-

تبی غار:(ته-بی-غار)اسم- دَ ماشومانو یوه لوبه چې ډنډه دَ دېوال پۀ یو غار کښې ولګوی او بیا ئې پۀ پښه راغرخوی-

تبے:(تۀ-بے)اسم- ترکاری ته دَ غوړو سرۀ کونه- تړکا- داغ- بګار-

تپ:(تپ)صفت- تباه و برباد- څټ-

تپ:(تپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اله کوله- ګڼه ګوڼه- هجوم- (۲)تباهی- (۳)داغ- خال- چاپ- (۴)پلټنه- (افغانستان)-

تپ:(تپ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)ګرمی- تاؤ- داښ- بړاس- تبه- (۲)لېو- هوارے-

تپ:(تپ)اسم- تورتیپ- تک تور-

تپا:(ته-پا)اسم- واحد- مؤنث- ناقراری- بې قراری- بې ارامی- نول- جمع تپاوې- (افغانستان)-

تپا:(ته-پا)اسمِ صوت- دَ ټپولو اواز- دَ تپ تپ اواز-

تپاس:(تَ-پاس)اسم- (۱)لټون- تلاش- (۲)زیار- کوشش-

تپاک:(ته-پاک)اسم- (۱)شوق- ګرمی- جوش- (۲)دَ مینې او محبت زیاتوالے-

تپال:(تَ-پال)اسم- واحد- مذکر- دَ لوندو خټو یو چم چې پۀ دېوال تهلے شوے وی-

تپانچه:(ته-پان-چه)اسم- واحد- مؤنث- تماچه- تمانچه- تپنچه- تموچه- جمع تپانچې-

تپاند:(ته-پاند)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ناقراره- ناقلاره- بې ارامه- (۲)پرېشانه- مؤنث تپانده- جمع تپاندی-

تپانده:(ته-پان-دۀ)اسم- واحد- مؤنث- ګیرماله- هغه آله چې دَ خټې لېو پرې کولے شی- جمع تپاندې-

تپاڼکے:(تَ-پاڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ کرکټ څوباړے- تپنړے- بېټ- (افغانستان)-

تپانړے:(تَ-پا-نړے)اسم- واحد- مذکر- څپیاکه- غشوے- جمع تپانړی-

تپانړے:(تَ-پانړے)اسم- واحد- مذکر- تپنړے- څوباړے- هغه لرګے چې جامې پرې وینځلے شی- وړوکے مولے- څابوړے- سوټے- ډبلی- جمع تپانړی-

تپاوس:(تَ-پا-وس)اسم- واحد- مذکر- تپوس- تفحص- پښتنه-

تپانی:(ت-پا-نی)اسم- واحد- مؤنث- ټپائی- وړوکے مېز- درې یا څلور پښې لرونکے وړوکے مېز- (م- انګریزی)-

تپ تپ:(تپ-تپ)اسم صوت- هغه اواز چې سپی ته پۀ ښکار پسې دَ کولو پۀ وخت دَ خلې نه وېستے شی-

تپ تپانړے:(تپ-تَ-پا-نړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې پۀ دېوال پرې چونه مضبوطولے شی- (۲)پۀ غنډسکه کېدونکې یوه لوبه- (۳)دَ جینکو یوه لوبه- جمع تپ تپانړی-

تپ تپنی:(تپ-تپ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پوپک- هغه وړه شپېلی چې دَ خټو مردکی پکښې ډکوی او مرغی پرې ولی- (۲)هغه نچه چې زرګر پرې اور تېزوی-

تپ تور:(تپ-تور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پۀ ټپو ړوند- پۀ سترګو ړوند- بېخی ړوند- (۲)تک تور-

تپتور:(تپ-تور)اسم صفت- واحد- مذکر- بې کاره سړے- کُند ذهنه سړے-

تپچه:(تپ-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مرزانو نیولو دَ پاره استعمالېدونکې یوه دستی آله چې غږولے شی او پۀ اواز ئې مرزان راځی- کرکرے- کرکری-

تپرکونے:(تَ-پر-کو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تبرکونے-

تپرکے:(تپ-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- خېږ- دَ زخم پوټکے- دَ زخم پتړے- جمع تپرکی-

تپړا:(تَ-پَ-ړا)اسم- واحد- مؤنث- تپنیا- دَ لرګی نه جوړ شوے هغه تپنړے

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ۀ"(ز-ړه)، ۀ"(ډو-بې-دۀ)

چې کولالان پرې خاورین لوښي جوړوي-

تپران:(تپ-ران)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- بونجي- چیت پوزي- هغه څوک چې پوزه یې لنډه او چیته وي-

تپړه:(ت-پهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- تپنه- څپېړه- تټوره- جمع تپړې-

تپرېدل:(تپ-رې-دل)مصدر لازم- ترټېدل- ترکېدل- ترپېدل-

تپرېدن:(تپ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدنګ:(تپ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدنه:(تپ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدونکے:(تپ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپرېدونکي- مؤنث تپرېدونکې- وګورئ تپرېدل-

تپرېدهٔ:(تپ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ تپرېدل-

تپڑن:(تپ-ڑن)اسم صفت- مذکر- تبژن- په تبه بیمار- تبې نیولے-

تپسته:(ت-پس-ته)کلمه- وروستو- بیا- پسته- آخر- (اصل- ترې پسته)-

تپک:(ت-پک)اسم صوت- (۱)د ږولکي آواز- (۲- اسم)هغه تخته چې خټ مار پرې د دېوال پخڅه تپوي-

تپکۍ:(تپ-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- کلکۍ- د ټوپۍ برنۍ څوکه-

تپل:(ت-پل)مصدر متعدي- (۱)لګول- پورې کول- بندول- لبو او تپ ورکول- (۲)په غاړه کول- (۳)پېوند اچول-

تپل:(ته-پل)اسم صفت- تپلے- پس مخے- برګ مخے- تکي مخے- هغه څوک چې مخ یې د غټو دانو په وجه تکي تکي شوے وي-

تپل مخے:(ت-پل-مه-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زیږ بیږ- چې هوار نه وي- (۲)تپي تپي مخے- برګ مخے- جمع تپل مخي-

تپلے:(ت-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تپلي- مؤنث تپلې- وګورئ تپل-

تپلے:(ت-پهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- تپل- تپل مخے- برګ مخے- جمع تپلي-

تپند:(ت-پند)اسم صفت- ارزا ووړے- لالچي- حرصناک-

تپند:(ت-پند)اسم صفت- واحد- مذکر- تپ وهونکے- تپندک- بوی وهونکے-

تپندے:(ته-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- کرنډي- هغه آله چې کلکار پرې مساله راوچتوي او په دېوال یې تپي- وګورئ تپانده- جمع تپندي-

تپنکے:(ت-پن-کے)اسم- واحد- مذکر- سپنکے- سپړکے- پسنکے- بخرے- سپرغۍ- سپرمغۍ- جمع تپنکي-

تپنه:(ته-پهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تپل-

تپن:(ته-پن)اسم- واحد- مذکر- تپر- لوبه اواره کټه-

تپنه:(ت-پهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تپړه- (۲)تپنۍ- (۳)تپانکے- جمع تپنې-

تپنے:(ت-پ-نے)اسم- واحد- مذکر- تپانے- څابوړے- د حامو د زېنخلو لرګے- څوباړے-

تپور:(ته-پور)اسم- واحد جمع- مذکر- بابۍ- تبور- هغه کپړه چې زنانه پکښې خپلې دواړه سینې بندوي- (افغانستان)-

تپور:(ت-پور)اسم- واحد- مذکر- یو قسم پسول-

تپور:(ت-پور)اسم- واحد- مذکر- د یو توکي نوم چې ښځې پکښې کالي ږدي او په سینه یې خورندوي-

تپور:(ت-پور)اسم- واحد- مذکر- چپراس-

تپورے(ت-پو-رے)اسم- واحد- مذکر- د ښځو د قمیص ګرېوان چې د زربښمو کشیده کارۍ پرې شوې وي- جمع تپوري-

تپوس:(ت-پوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)تفحص- پښتنه- د سوال جواب غښتنه- (۲)بیمارپرسي- (۳)حال احوال معلومونه- جمع تپوسونه- (کول- مصدر)-

تپوسل:(ت-پو-سل)مصدر- تپوس کول- پښتنه کول-

تپوسلے:(ت-پو-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تپوسلي- مؤنث تپوسلې- وګورئ تپوسل-

تپوسه:(ت-پو-سه)اسم- واحد- مؤنث- د تپوس کولو څهٔ معامله- (افغانستان)-

تپوسے:(ت-پو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پندوس-

تپول:(ت-پ-ول)مصدر متعدي- ناقلاره کول- خوزول- بې قراره کول-

تپول:(ت-پ-ول)مصدر متعدي- (۱)ببخي تباه کول- نېست و نابود کول- (۲)بنکاري سپے غار ته په ښکار پسې ورننوېستل-

تپول:(ت-پ-ول)مصدر متعدي- (۱)تپول- ماشوم د اوده کولو د پاره ورو ورو په لاس تپول- (۲)ورو ورو لاس یا پښې وهل- ورو ورو تلل- (۳)التول-

تپون:(ت-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تپول ¹-

تپون:(ت-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تپول ²-

تپون:(ت-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تپول ³-

تپونکے:(ت-پون-کے)اسم فاعل- په دېوال خټه ویشتونکے- په خټه دېوال جوړونکے- جمع تپونکي- مؤنث تپونکې- وګورئ تپل-

تپونکے:(ت-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپونکي- مؤنث تپونکې- وګورئ تپول ¹-

تپونکے:(ت-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپونکي- مؤنث تپونکې- وګورئ تپول ²-

تپونکے:(ت-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپونکي- مؤنث تپونکې- وګورئ تپول ³-

تپونګ:(ت-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تپول ¹-

تپونګ:(ت-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تپول ²-

تپونګ:(ت-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تپول ³-

تپونه:(ت-پ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تپول ¹-

تپونه:(تَ-پَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تپول ۲-

تپونه:(تَ-پَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تپول ۳-

تپونے:(تَ-پُو-نے)اسم- واحد- مذکر- پیوند- ټکی- ټاکی- هغه ټوکړه چې شلېدلیو جامو ته واچولے شي-

تپه:(تَهْ-پَه)اسم- واحد- مؤنث- بګار- تبے-

تپه:(تَهْ-پَه)دَ تیارې دَ کلمې سره یو ځاې استعمالیږی لکه تپه تیارهْ- توره تیارهْ- تکه توره تیارهْ-

تپه:(تَ-پَه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډله- ټولے- قبیله- خېل- طایفه- (۲)دَ ملک یوه حصه- علاقه- سیمه- (۳)دَ کوترو تپه- جمع تپې-

تپه:(تَ-پَه)اسم- واحد- مؤنث- غنډۍ- شاګۍ- خټ- ډبه- ډېه- پشته- (افغانستان)-

تپه توره:(تَهْ-پَه-تو-ره)اسم- مؤنث- ټګی- برګی- چل ول- منافقت-

تپه تیارهْ:(تَهْ-پَه-تَیا-رهْ)اسمِ صفت- بېخی تیارهْ- تورتم- تورتیپ- زیاته تیارهْ-

تپی تپی:(تَ-پی-تَ-پی)اسمِ صفت- ټوتی ټوتی- تپل مخے- چې پهْ مخ يې دَ بې مودو ننکو داغونه، ټاکی پاتې شي-

تپې تیرې:(تَهْ-پې-تَیه-رې)اسم صفت- تپې تورې- ټګی برګی-

تپېدل:(تَ-پې-دَل)مصدر لازم- (۱)بېخی تباه کېدل- دَ سیلمې تباه کېدل- (۲)دَ ښکاری سپی پهْ ښکار پسی غار ته ننوتل-

تپېدل:(تَ-پې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)تپول- ورو ورو لاس پښې وهل- (۲)دَ زړهْ درزېدل- (۳)دَ کمزورۍ یا ړوندوالی پهْ وخت کښې لاس پښې ړچېدل- رېږدېدل-

تپېدل:(تَهْ-پې-دَل)مصدرِ لازم- بې ارامه کېدل- ناقلاره کېدل- بې قراره کېدل-

تپېدن:(تَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۱-

تپېدن:(تَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۲-

تپېدن:(تَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۳-

تپېدنګ:(تَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۱-

تپېدنګ:(تَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۲-

تپېدنګ:(تَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۳-

تپېدنه:(تَ-پې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۱-

تپېدنه:(تَ-پې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۲-

تپېدنه:(تَ-پې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تپېدل ۳-

تپېدونکے:(تَ-پې-دونْ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپېدونکی- مؤنث تپېدونکې- وګورئ تپېدل ۱-

تپېدونکے:(تَ-پې-دونْ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپېدونکی- مؤنث تپېدونکې- وګورئ تپېدل ۲-

تپېدونکے:(تَ-پې-دونْ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپېدونکی- مؤنث تپېدونکې- وګورئ تپېدل ۳-

تپېدهْ:(تَ-پې-دهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تپېدل ۱-

تپېدهْ:(تَ-پې-دهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تپېدل ۲-

تپېدهْ:(تَ-پې-دهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تپېدل ۳-

تپېره:(تَ-پې-ره)اسم- واحد- مذکر- کچه خښتې جوړونکے- تپېړے-

تپېړے:(تَ-پې-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تپېره- جمع تپېړی/تپېړیان- مؤنث تپېړۍ-

تپېړه:(تَ-پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تاپېړه- ځپېړه- چپېړه-

تپې:(تهْ-پې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ځپیاکه-

تپے:(تهْ-پے)اسم صفت- داغ- خال- خاپ- ټکے- خول-

تت:(تت)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- کم روښانه- کم رون- کم روښانه- کمه رڼا لرونکے- مؤنث تته-

تت:(تَت)اسم صفت- (۱)ځخت- پیوست- پله پورې- (۲)ټینګ- (۳)ګور- ګڼ سېورے-

تت:(تت)اسم صفت- (۱)هغه څیز چې روښانه نهْ وی- (۲)خړ- (۳)ترتړے- (۴)خفه- غمژن- (۵)بې طبعې- (۶)مراوے- (۷)خجل- ړوند-

تتاب:(تَ-تاب)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکې دَ ناپ- کولو رسی-

تتبع:(تَ-تَب-بُع)اسم- تحقیق- څېړنه- پلټنه- وروستو تلنه- تقلید- پیروی- نقل-

تتبیر:(تت-بیر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تدبیر- (عامیانه)- جمعتتبیرونه-

تت پت:(تَت-پَت)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)بې اصله- بې حقیقته- خاورې خخلې- (۲)چې روښان او ځلان نهْ وی- چې ایله ایله ښکاری- مؤنث تته پته-

تت رنګه:(تت-رنګ-ګه)اسم صفت- وګورئ پیکه-

تترے:(تت-رے)اسم- واحد- مذکر- یو ړول سپین کانے- جمع تترې-

تترے:(تت-رے)اسم- واحد- مذکر- سماق- سماک- یو بوټے چې تروې تورې دانې نیسی- جمع تترې-

تتړ:(تَ-تړ)اسم صفت- ککړ- لړلے- ناولے-

تتړے:(تَ-تَ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ترتړے- ترتړ کونکے- ترتړے- هغه ځوک چې ژبه يې نښلی- جمع تتړې-

تتک:(تت-تک)اسم- واحد- مذکر- برستن- برستنه- تلتک- شیرک- کنځې-

تتله:(تَت-له)اسم صفت- ترتړے- ترتړے- ترتله-

تتلے:(تت-لے)اسم صفت- غمژن- وارخطا- پرېشانه- خفه-

تتمه:(تت-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بقایا- بچې شوې- (۲)ضمیمه- دَ کتاب هغه وروستی برخه چې زرسره زیاته شوې وی- جمع تتمې-

زبر "(غ-بهْ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکوڼ)، ه "(ز-ړه)، هْ "(ډو-بې-دهْ)

تتوالے:(تَت-ۋا-لے)اسم- مذكر- لږه رڼتيا- كمه رڼا- لږه رڼا- كم نوري-

تتوالے:(تَت-ۋا-لے)اسم- (۱)غټ والے- پېړوالے- (۲)پرېشاني-

تتوړه:(تَ-تو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چاپړاخه- څپېړه- تپړه- تماچه- جمع تتوړې-

تتول:(تهٔ-تَ-وَل)مصدر متعدی- رڼا كمول- دَ لالټېن يا ډيوې باتۍ ښكته كول-

تتول:(ت-تَ-ول)مصدر- (۱)راټولول- يو ځايْ كول- (۲)ټينگول- (۲)كوروَل- كېول- پېوست كول-

تتون:(تهٔ-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۱-

تتون:(ته-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۲-

تتونكے:(تهٔ-تَ-وون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع تتونكي- مؤنث تتونكې- وګورئ تتول ۱-

تتونكے:(ته-تَ-وون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع تتونكي- مؤنث تتونكې- وګورئ تتول ۲-

تتونګ:(تهٔ-تَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۱-

تتونګ:(ته-تَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۲-

تتونه:(تهٔ-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۱-

تتونه:(ته-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تتول ۲-

تتوه:(تَ-تهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- كوكوشتكه- خړه كونتره- خړه كمتره- كركوړی- كوركوړه- جمع تتوی-

تته:(تَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- لږه- دوند- خوپ-

تته:(تهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- كمه رڼا- پيكه رڼا- خړه- خيرنه- هغه ډيوه يا باتۍ چې رڼا يې كمه شوی وی-

تته:(ت-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو يوه لوبه چې دَ پلالې پهٔ زړو ځپلو باندې كيږی-

تته:(تَ-ته)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- چاړی- تړتړی-

تتی:(ته-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېنډه- (۲)كت كبړی- كوتلی- كُونی- دَ هلكانو يوه لوبه-

تتيق:(تَ-تيق)اسم- تفشيش- تحقيق-

تتې:(تهٔ-تې)اسم- (۱)كڼه- جمع- مجموعه- (۲)هغه ستركې چې دَ ليدلو طاقت يې كم وی-

تتېدل:(تهٔ-تې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)رڼا كمېدل- باتۍ ښكته كېدل- (۲)ترټرېے كېدل- (۲)خفه كېدل-(۴)دَ مخ رنګ خر كېدل-

تتېدل:(تَ-تې-دَل)مصدر لازم- (۱)يو ځايْ كېدل- راټولېدل- (۲)ځانېدل- (۲)ټينګېدل-

تتېدن:(تهٔ-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۱-

تتېدن:(ته-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۲-

تتېدنګ:(تهٔ-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۱-

تتېدنګ:(ته-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۲-

تتېدنه:(تهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۱-

تتېدنه:(تهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تتېدل ۲-

تتېدونكے:(تهٔ-تې-دُون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع تتېدونكي- مؤنث تتېدونكې- وګورئ تتېدل ۱-

تتېدونكے:(ته-تې-دُون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع تتېدونكي- مؤنث تتېدونكې- وګورئ تتېدل ۲-

تتېدهٔ:(تهٔ-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر از دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تتېدل ۱-

تتېدهٔ:(ته-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر از دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تتېدل ۲-

تتی:(تَ-تی)اسم- واحد جمع- مؤنث- سپوږمی- (دَ ماشومانو ژبه)-

تتی:(تَ-تی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)دَ اوښ سينه- (۲)دَ لركی لويه كاسه- (۲)پهٔ غرهٔ كښې دَ اُبو كنده- (۴)هغه بالائی اُبهٔ چې پهٔ غرونو كښې دَ غټو تيږو ابستلی شوی ځايونو كښې ولاړې وی- (۵)ټټر- سينه- (افغانستان)-

تتے:(تَ-تے)اسم- واحد- مذكر- ټېنچې- بانكيا- ړولی-

تجار:(تج-جارْ)اسم- جمع- مذكر- سوداګر- تاجر- واحد تاجر- پښتو كښې تجارْ واحد هم استعماليږی- (م- عربی)-

تجار:(تَ-جارْ)اسم- واحد- مذكر- وګورئ تجار ۱-

تجار:(ت-جارْ)اسم- بندوبست- انتظام- جمع تجارونه-

تجارت:(تِ-جا-رت)اسم- واحد- مذكر- رنج و پار- سوداګری- تاجری- لېن دېن- بيوپار- جمع تجارتونه-

تجارت پېشه:(تِ-جا-رت-پې-شه)اسمِ صفت- دَ تجارت كار كونكے- سوداګر- تاجر- (دَ عربی فارسی مركب)-

تجارتی:(تِ-جا-رَ-تی)اسمِ صفت- تجارت سره متعلق- تجارت پېشه- سوداګر- تجارت كونكے- تجار-

تجانس:(تَ-جانَس)اسم- يو شان والے- مساوات-

تجاوز:(تَ-جا-وز)اسم- دَ حد نه وتنه- دَ حد نه اوړېدنه- زياتے- تېرے- جمع تجاوزات- (م- عربی)-

تجاهل:(تَ-جا-هُل)اسم- ځان ناجانه كونه- ځان ناپوهه كونه- قصداً ستركې پټونه- (م- عربی)-

تجاهل عارفانه:(تَ-جا-هُل-عا-ر-فا-نه)اسم- دَ معلوم څيز نه ځان ناخبره ظاهرونه-

تجديد:(تج-ديدْ)اسم- واحد- مذكر- جديد كونه- لهٔ سره كار شروع كونه- نوے كونه- زوړ شے پهٔ نوی طرز پېش كونه- (م- عربی)-

تجديدي:(تج-دی-دی)اسمِ صفت- دَ تجديد سره تعلق لرونكے-

تجرباتي:(تج-رُ-با-تی)اسمِ صفت- دَ تجربې سره متعلق-

تجربه:(تج-ر-به/تج-رْ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ازمائښت- ازمېښت- ازمائنه- (۲)یوه مسله پهٔ عمل ثابتونه- (۳)عملی زده کړه-

تجربه کار:(تج-رْ-به-کار)اسم صفت- عملی زده کړه لرونکے- هوښیار- پوهه- جمع تجربه کاران- مؤنث تجربه کاره- جمع مؤنث تجربه کارانې/تجربه کارې-

تجربه کاری:(تج-رْ-به-کا-ری)اسم- دَ تجربه کار جوړېدو حالت-

تجرّد:(تَ-جر-رُد)اسم- دَ جره کېدو حالت- دَ مجرد کېدو حالت- بې وادهٔ-

تجرید:(تج-رید)اسم- (۱)یوازې کول- بیلول- لوځول- بربنډول- (۲)روح دَ مادی فکرونو نه پاک ساتل- (۳)توره لهٔ تیکی نه ایستل- (۴)دَ ونې خصی کول- (۵)دَ مجرد کېدو حالت- وګورئ مجرّد- (م- عربی)-

تجزیه:(تج-زی-یه)اسم- دَ یو مرکب توکي بیلونه- دَ یو موضوع پهٔ بیلو بیلو برخو بحث کونه- جزو جزو کونه-

تجسّس:(تَ-جس-سُس)اسم- لټون- تلاش- تحقیق- جاسوسی کونه- جستجو- پلټنه- ټټونه-

تجسم:(تَ-جس-سم)اسم- څرګندېدنه- پنډېدنه- غنډېدنه- دَ یو غیر مادی څیز وجود نیونه-

تجکۍ:(تج-کي)اسم- جمع- مذکر- دوېړن اوړهٔ-

تجلا:(تَ-جل-لا/تَ-ج-لا)اسم- واحد- مؤنث- رڼا- نور- تجلی- ځلا- جلوه- جمع تجلې- (م- عربی)-

تجمل:(تَ-جم-مُل)اسم صفت- ښکلا- جمال- حُسن- ښائست- شان شوکت- زیب زینت- (م- عربی)-

تجنیس:(تج-نیس)اسم- (۱)دَ یو جنس سره یو ځایْ کونه- هم جنس کونه- (۲)دَ علم بدیع پهٔ اصطلاح کښې هغه صفت چې هم شکله کلمې پهٔ بیلو بیلو معنو سره استعمالولے شي-

تجوری:(ته-جو-ری)اسم- سیف- ګله- هغه صندوق چې شتهٔ من خلق پکښې خپلې پیسې سمبالوی- (م- هندی تجوری، انګریزی ټرېژری)-

تجوید:(تج-وید)اسم- نیکی کونه- ښهٔ کار کونه- هغه علم چې دَ قرآن مجید پهٔ تلاوت کښې دَ مخرج نه دَ حرفونو دَ ادائیګی طرز ښائی-

تجویز:(تج-ویز)اسم- واحد- مذکر- (۱)رائې- تدبیر- انتظام- بندوبست- (۲)لهٔ یو نه زیاتو تدبیرونو کښې یو ته ترجیح ورکونه- جمع تجویزونه-

تجهیز:(تج-هیز)اسم- (۱)تیارونه- برابرونه- سمبالونه- (۲)مړي دَ ښخولو دَ پاره تیارونه- (م- عربی)-

تجهیز و تکفین:(تج-هیز-وُ-تک-فین)اسم- دَ مړی دَ ښخولو بندوبست- دَ ګور کفن انتظام- ښخونه- (م- عربی)-

تجیر:(تَ-جیر)اسم- لویه خېمه- پرده- پړده- پنانی- تمبو- کېږدی- ترپال- (م- عربی)-

تچ:(تچ)اسم صوت- دَ غرخېدو اواز-

تچ:(تچ)اسم صفت- مذکر- خالی- تش-

تچ:(تچ)اسم- واحد- مذکر- تېکے- دَ توري یا چړې دَ ایښوو تېکے- جمع تچونه-

تچه:(تهٔ-چه)اسم صوت- دَ کړې یا چېلی دَ شړلو اواز- کچې- چکرې- اچې- چې چې- جمع تچې-

تحائف:(تَ-حا-ئف)اسم- جمع- دَ تحفې جمع- وګورئ تحفه-

تحت:(تحت)اسم- (۱)لاندې حصه- (۲)اختیار- قبضه- (۳)کوزه- لاندې- ښکته- (م- عربی)-

تحت الثری:(تح-تث-ث-را)اسم صفت- ډېر لاندې- ډېر ښکته- تاترین- (م- عربی)-

تحت اللفظ:(تح-تل-لفظ)اسم صفت- (۱)حرف پهٔ حرف- پهٔ ټکو ټکو- (۲)بې ترنمه غزل وئیله- (اصل معنی دَ لفظ دَ لاندې)- (م- عربی)-

تحتانی:(تح-تا-ني)اسم- تحت سره متعلق- لاندینے-

تحدید:(تح-دید)اسم- (۱)محدودول- (۲)حد جاری کول- سزاوار کول-

تحریر:(تح-ریر)اسم- واحد- مذکر- لیک- خط- لیکنه- جمع تحریرونه- (م- عربی)-

تحریری:(تح-ری-ری)اسم صفت- لیکلے شوے- لیکلے- دَ تحریر سره متعلق- (م- عربی)-

تحریص:(تح-ریص)اسم- حرص ورکونه- زړښونه- ترغیب- دزکه- اغوا- (د- عربی)-

تحریف:(تح-ریف)اسم- واحد- مذکر- کرخونه- اړونه- بل شان کونه- بدلونه- دَ یو توری پهٔ ځای بل توری ایښونه- جمع تحریفونه-

تحریک:(تح-ریک)اسم- واحد- مذکر- (۱)حرکت ورکونه- خوځونه- هڅه- کوشش- (۲)لمسون- څهٔ څیزه شروع کونه- پله جوړونه- (م- عربی)-

تحریکاتی:(تح-ری-کا-تي)اسم صفت- تحریکی- دَ تحریک سره متعلق- (د- عربی)-

تحریکی:(تح-ری-کي)اسم- دَ تحریک سره متعلق- (م- عربی)-

تحریم:(تح-ریم)اسم- (۱)حرامونه- مردار ګڼنه- (۲)عزت کونه- دَ نیت تړلو پهٔ وخت لاسونه وچتونه او الله اکبر وئیله-

تحریمه:(تح-ری-مه)اسم صفت- وګورئ تحریم- (م- عربی)-

تحسین:(تح-سین)اسم- شاباسے- ستائنه- صفت کونه- ښهٔ ګڼنه- صفت- (د- عربی)-

تحصیل:(تح-صیل)اسم- واحد- مذکر- (۱)حاصلونه- لاس ته راوستنه- ټولونه- جمع کونه- (۲)کچهری- (۳)دَ ضلعې وړه انتظامی حصه- جمع تحصیلونه-

تحصیل تمام:(تح-صیل-تَ-مام)اسم صفت- سندیافته عالم- هغه عالم چې ټول علمونه ې خلاص کړی وی-

تحصیلدار:(تح-صیل-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وصولونکے- (۲)دَ تحصیل ذمه وار حاکم- دَ سرکار لهٔ طرفه دَ تحصیل پهٔ سطح دَ زمکو

زبر"(ج-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(یو-بې-دهٔ)

حساب کتاب کونکے افسر- جمع تحصیلداران-

تحصیلداری:(تح-صیل-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ تحصیلدار کېدو حالت- دَ تحصیلدار عهده-

تحصیلول:(تح-صی-له-ول)مصدر متعدی- حاصلول- سبق لُستل- تحصیل کول-

تحصیلونه:(تح-صی-له-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تحصیلول-

تحفظ:(تَ-حَف-فُظ)اسم- (۱)ساتنه- ژغورنه- حفاظت- بچاؤ- (۲)یادونه- زده کونه- حفظ کونه- (م- عربی)-

تحفه:(تح-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سوغات- بخشش- پېشکی- ډوپه-

تحیر:(تَ-حی-یُر)اسم- حېرانتیا- حېرت- حېرانی- (م- عربی)-

تحیه:(تَ-حی-یه)اسم- وګورئ تحیة-

تخپوش:(تخ-پوش)اسم- واحد- مذکر- (۱)تخت پوش- دَ تخت څادر- (۲)تخته پوش- دَ نمانځهٔ یا ناستی دَ پاره لهٔ لرګی جوړ ټیټ مېز- جمع تخپوشونه- (م- فارسی)-

تخت:(تَخت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بادشاه دَ ناستی ځایْ- (۲)لهٔ لرګی جوړ دَ ناستی مسند-

تخت پوش:(تخت-پوش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تخپوش- جمع تخت

تخرګ:(تَـخرګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترخ- بغل- (۲)خوا- څنګ- جمع تخرګونه-

تخرګے:(تَخر-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د تخرګ اسم تصغیر- (۲)څلور ګټیزه ټوټه چې د قمیص په ترخ کښې لګی- جمع تخرګی-

تخریب:(تَخ-ریبْ)اسم- ورانے- زیان رسونه- خرابونه-

تخریب کار:(تَخ-ریبْ-کارْ)اسم صفت- تَخریب کونکے- ورانے کونکے- وران کارے- جمع تخریب کاران-

تخریب کاری:(تَخ-ریبْ-کا-ری)اسم- د تخریب کونکی عمل-

تخریبی:(تَخ-ری-بی)اسم صفت- د تخریب سره متعلق- تخریب کونکے- جمع تخریبیان-

تخصّص:(تَ-خص-صُص)اسم- تخصیص- مهارت- استاذی- په پیشه کښې خصوصیت حاصلونه- مخصوصونه- (م- عربی)-

تخصیص:(تخ-صیصْ)اسم- ټاکنه- تعین کونه- خصوصیت- مخصوصونه-

تخصیصی:(تخ-صی-صی)اسم صفت- د تخصیص سره متعلق- وګورئ تخصیص- (م- عربی)-

تخفیف:(تخ-فیفْ)اسم- کمونه- لږونه- راښکته کونه- سپکونه- د نوکرانو کمونه- (م- عربی)-

تخلص:(تَ-خَل-لُص)اسم- (۱)هغه وړوکے نوم چې شاعران ئې عام طور سره د خپل اصلی نوم په ځاے په شاعری کښې استعمالوی- (۲)کسر- (۳)تربېدنه- ترهېدنه-

تخلف:(ته-خَل-لُف)اسم- (۱)ماتونه- د پښو لاندې کونه- مخالفت کونه- بې لوظی کونه- سرغړونه- (م- عربی)-

تخلیق:(تَخ-لیقْ)اسم- پېدا کونه- زېږونه- (م- عربی)-

تخلیق کار:(تَخ-لیقْ-کارْ)اسم صفت- تخلیق کونکے- (م- عربی)-

تخلیقی:(تَخ-لی-قی)اسم صفت- د تخلیق سره متعلق- پېدائشی- (م- عربی)-

تخلیه:(تَخ-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تشونه- خالی کونه- (۲)یواځې والے- خلوت- (م- عربی)-

تخم:(تَ-خُم)اسم- واحد- مذکر- تُمنه- زړے- دانه- (۲)اصل- نسل- نژاد- خټه- (۳)ما- اګی- هاګی- اُویه- هویه- جمع تخمونه-

تخم:(تَ-خَم)اسم- واحد- مذکر- د خَلې څک- د دېګ یا کټوی څک- جمع تخمونه-

تخمار:(تخ-مارْ)اسم- (۱)خاربښت- تخنېدنه- (۲- صفت)شرمنده ګړوړ- پرېشان- (افغانستان)-

تخماره:(تخ-ما-ره)اسم- کهه- خاربن- خاربښت- (افغانستان)-

تخ مخ:(تَخ-مَخ)صفت- (۱)خت مت- (۲)شرمنده- (۳)تیت پرک- پراګنده-

تخمدان:(تَ-خَم-دانْ)اسم- مذکر- (۱)رحم- بچه دانی- خېږنده- (۲)د ګل تخم لرونکې برخه- (افغانستان)-

تخم ریحان:(تخ-م-رې-حانْ)اسم- د ریحان تخم- د کشمالو تخم- نباتاتی نوم د اوسی مم پلوسم تخم-

تخم ریز:(تَ-خَم-ریزْ)اسم- (۱)د کروندې هغه زمکه چې د تخم په مقدار سره اندازه کېږی- (۲)د کروندې د زمکې اندازه-

تخم ګوړے:(تَ-خَم-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه ګوړے چې دهقان پکښې تخم کرخوی- جمع تخم ګوړی-

تخم ملنګه:(تَخ-م-مه-لنګ-ګه)اسم- یو توررنګے تخم چې په شربت کښې واچولے شی نو وېړسیږی-

تخمه:(تَخ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پټاخدار ټوپک د پټاخې د ایښو ځاے- (۲)اصل- نسل- (۳)اغېړ- بدهضمی- جمع تخمې-

تخمی:(تَخ-مي)اسم صفت- له تخم راټوکېدونکے- له تخم راپېدا کېدونکے-

تخمیر:(تَخ-میرْ)اسم- خمیرونه- د شرابو رسېدنه- (م- عربی)-

تخمین:(تَخ-مینْ)اسم- اټکل- ګومان- قیاس- جاج- اندازه- (م- عربی)-

تخمیناً:(تَخ-می-نَن)متعلق فعل- په اندازه- په تخمینه- تقریباً- (م- عربی)-

تخمینول:(تَخ-می-نَ-وَل)مصدر متعدی- اندازه لګول- جاجل- تخمینه کول- سرسری اندازه کول- (افغانستان)- (م- عربی)-

تخمینونه:(تَخ-می-نَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تخمینول-

تخمینه:(تَخ-می-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اندازه- قیاس- (۲)جاج- (۳)بجټ- میزانیه-

تخمینېدل:(تَخ-می-نې-دل)مصدر لازم- تخمینه کېدل- اندازه کېدل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تخمینېدنه:(تَخ-می-نې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تخمینېدل-

تخمینېده:(تَخ-می-نې-دَه)حاصل مصدر- وګورئ تخمینېدل-

تخنکی:(تَ-خَن-کی)اسم- زړه ټوپی- (افغانستان)-

تخنول:(تخ-نَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)تخنول- (۲)تحریکول- ختنول- شوق ورزستل- (۳)تخرګ، د پښو تلی یا نورو داسې اندامونو له په دې مقصد ګتې زروړل چې سړے وخندی- (۴)خندول-

تخنولے:(تَخ-نَ-وَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تخنولی- مؤنث تخنولې- وګورئ تخنول-

تخنون:(تَخ-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تخنول-

تخنونکے:(تَخ-نَ-ونْ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تخنونکی- مؤنث تخنونکې- وګورئ تخنول-

تخنونے:(تَخ-نَ-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تخنونی- مؤنث تخنونې- وګورئ تخنول-

تخنونګ:(تَخ-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تخنول-

تخنونه:(تَخ-نَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تخنول-

تخنی تخنی:(تَخ-نی-تَخ-نی)اسم صفت- وګورئ تخنې تخنې-

تخنې تخنې:(تَخ-نی-تَخ-نی)اسم صفت- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې- تخنې تخنې-

تخنېدل:(تَخ-نې-دَل)مصدرِ لازم- دَ تخنول لازمي حالت- دَ خندا حالت پېدا کېدل- ختنېدل- تخېدل- ختېدل- تېخوربدل- (۲)مينه راتلل- مائله کېدل- زړهٔ کېدل-

تخنېدلے:(تَخ-نې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع تخنېدلی- مؤنث تخنېدلې- وګورئ تخنېدل-

تخنېدن:(تَخ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تخنېدل-

تخنېدنګ:(تَخ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تخنېدل-

تخنېدنه:(تَخ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تخنېدل-

تخنېدونکے:(تَخ-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تخنېدونکی- مؤنث تخنېدونکې- وګورئ تخنېدل-

تخنېدهٔ:(تَخ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تخنېدل-

تخنېکی:(تَخ-نې-کی)اسم- مؤنث- زړه تبوپې- زړه خولې- تخنکی-

تخنے:(تَخ-نے)اسم- (۱)يره او ترهه- (۲)ختونه- تخنونه- تېخور- (افغانستان)-

تخنېک:(تَخ-نېک)اسم- خواهش- رغبت- ډېره مينه-

تخنېکے:(تَخ-نې-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- شوقين- رغبت لرونکے- جمع تخنېکی-

تخور:(تَ-خور)اسم- تخار- پهٔ خرمنه باندې سوے يا سوزے محسوسونه-

تخول:(تهٔ-خَ-زَل)مصدرِ متعدی- وګورئ تخنول-

تخولے:(تهٔ-خَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع تخولی- مؤنث تخولې- وګورئ تخول-

تخون:(تهٔ-خَ-زن)حاصلِ مصدر- وګورئ تخول-

تخونکے:(تهٔ-خَ-زون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تخونکی- مؤنث تخونکې- وګورئ تخول-

تخونګ:(تهٔ-خَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تخول-

تخونه:(تهٔ-خَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تخول-

تخونے:(تهٔ-خو-نے)اسم- واحد- مذکر- خوراکي ځناور- هغه ځاروے چې ډېر خوراک خوری- جمع تخونی- مؤنث تخونې/تخونی-

تخونے:(تهٔ-خَ-زو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تخونی- مؤنث تخونې- وګورئ تخول-

تخويف:(تخ-ويف)اسم- ويرونه- ډرکه کونه- (م- عربی)-

تخه:(تهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وران شوی پې- وران وارږهٔ- مټر- (۲)دَ مار پټ- دَ زخم پوستکے- پتخې- جمع تخې-

تخه:(تهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- تخنونه- تخنا- (افغانستان)-

تخيّل:(تَ-خَی-يُل)اسم- تصور- خيال- قياس- خيالي تصوير- (م- عربی)-

تخيّلی:(تَ-خَی-يو-لی)متعلق فعل/صفت- خيالی- تصوری- دَ تخيل سره متعلق-

تخييل:(تخ-ييل)اسم- تخيل- تصور- خيال- ګومان- (م- عربی)-

تخېدل:(تهٔ-خې-دَل)مصدرِ لازم- وګورئ تخنېدل-

تخېدلے:(تهٔ-خې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع تخېدلی- مؤنث تخېدلې- وګورئ تخېدل-

تخېدن:(تهٔ-خې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تخېدل-

تخېدنګ:(تهٔ-خې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تخېدل-

تخېدنه:(تهٔ-خې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تخېدل-

تخېدونکے:(تهٔ-خې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تخېدونکی- مؤنث تخېدونکې- وګورئ تخېدل-

تخېدهٔ:(تهٔ-خې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تخېدل-

تخے:(تهٔ-خے)اسم- تخنونه- ختنونه- تېخور-

تدابير:(تَ-دا-بير)اسم- جمع- دَ تدبير جمع-

تداخل:(تَ-دا-خَل)اسم- يو پهٔ بله داخلېدنه- يو پهٔ بله ننوتنه- اتهرنه- اغېرنه-

تدارک:(تَ-دا-رُک)اسم- واحد- مذکر- (۱)انسداد- منع کونه- (۲)تيارونه- اماده کونه- تابيا- تابيه- (۳)تدبير- بندوبست- دَ کومې اشتباه يا غلطۍ راګرځونه- پته لګونه- درک کونه- مندنه- موندنه- درک لګونه- (م- عربی)-

تداعي:(تَ-دا-عي)اسم- (۱)يو بل سره راغښتنه- (۲)دعوىٰ سره کونه- (۳)دَ يو معنې پهٔ ذريعه پهٔ بله ځان پوهونه- (م- عربی)-

تدافع:(تَ-دا-فع)اسم- مخ نيوے کونه- دفاع- مخ ګرځونه- مخه نيونه-

تدافعي:(تَ-دا-فُ-عي)متعلق فعل- دفاعی- دَ دفاع- دَ مخ نيوی-

تداوي:(تَ-دا-وي)اسم- (۱)دارو- علاج- (۲)دوائی کونه- علاج کونه- (م- عربی)-

تدبر:(تَ-دَب-بُر)اسم- تدبير کونه- فکر کونه- دوراندېشی- هوښيارتيا- (م- عربی)-

تدبير:(تَد-بير)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوچ- خيال- فکر- غور- (۲)انتظام- بندوبست- جمع تدبيرونه- (م- عربی)-

تدخين:(تَد-خين)اسم- لوګے کونه- چيلم ځښونه- لوګے ايستنه-

تدريج:(تَد-ريج)اسم- پهٔ مزه مزه- درجه پهٔ درجه- ورو ورو- پوړی پهٔ پوړی- (م- عربی)-

تدريجاً:(تَد-ری-جَن)متعلق فعل- پهٔ تدريج- پهٔ مزه مزه- پهٔ ورو ورو- (م- عربی)-

تدريجي:(تَد-ری-جي)صفت- ورو ورو-

تدريس:(تَد-ريس)اسم- درس ورکونه- لولونه- سبق- تعليم-

تدريسي:(تَد-ری-سي)اسم- دَ تدريس سره متعلق-

تدفين:(تَد-فين)اسم- دفن کونه- ښخونه- (م- عربی)-

ئ (ځی-رل)، ې (مې-ره-وُل)، ی (پيا-لی)، ۍ (تن-دی) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

تدقیق:(تد-قیق)اسم- غور کونه- غور- خورنه- څېړنه- غور ز فکر- (م- عربي)-

تدویر:(تد-ویر)اسم- (۱)په کار اخته کونه- مېنځ ته راوړنه- (۲)په حرکت کښې راوستنه- (م- عربي)-

تدوین:(تد-وین)اسم- (۱)راټولونه- تالیفونه- مرتب کونه- (۲)دیوان جوړونه- د اشعارو یا نورو موضوع ګانو راټولونه-

تذبذب:(ت-ذب-ذب)اسم- شک- شبه- حېراني- تردد کېدنه- دوچاله توب- (م- عربي)-

تذخیر:(تذ-خیر)اسم- راغونډونه- ذخیره کونه- (م- عربي)-

تذکار:(تذ-کار)اسم- ذکر یادونه- ذکر کونه- ذهن ته راوستنه- بیان- یاد- (م- عربي)-

تذکر:(ت-ذک-کر)اسم- ذکر کونه- یادونه- پند اخستنه- (م- عربي)-

تذکره:(تذ-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ذکر- بیان- یاداشت- یادونه- تبصره- د لویو شخصیتونو په احوالو مشتمل کتاب- (م- عربي)-

تذکیر:(تذ-کیر)اسم- (۱)یاد ته راوستنه- (۲)پند ورکونه- (۲)نارینه- (۴)مذکر کېدنه- د تانیث ضد- (م- عربي)-

تذلیل:(تذ-لیل)اسم- ذلیلونه- بې عزته کونه- سپکونه- ټیټونه- ذلت- رسوا کونه- خبل- ذلیل کونه- (م- عربي)-

تذهیب:(تذ-هیب)اسم- طلاکاري- زرنه- د سرو زرو اُبه ورکونه-

تر:(تر)حرف- د ربط حرف چې د فاصلې انتها ښکاره کوی- پورې-

تر:(تر)اسم صفت- مذکر- (۱)لوند- (۲)تازه- غوړ- (م- فارسي)-

تر:(تر)اسم- واحد- مذکر- شهتیر- لږ غټ پنډ لرګے- بش-

ترا:(تہ-را)اسم- (۱)ترهه- زیره- ډار- بیره- (۲)کرکه- نفرت- (۲- صفت- نه بدلېدونکے)تابع- (افغانستان)-

تراب:(ت-راب)اسم- خاوره- خټه- (م- عربي)-

ترابخه:(ترا-ب-خه)اسم- واحد- مؤنث- ترپکه- ټوپ- جمع ترابخې-

ترابخې:(ترا-ب-خې)اسم- تربخکې- ټوپونه- ترپکې- د ترابخه جمع- (افغانستان)-

تراپ:(تراپ)اسم- ترپ- خېز- ټوپ- وچتېدنه راخلاصېدنه- (افغانستان)-

تراټ:(تراټ)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې په سر پورې ئې بوقه او رسۍ تړلے کیږی-

تراټ:(تراټ)اسم- واحد- مذکر- تېز زغل- تېزه منډه- زغاښت- ترټه- (۲)ټاټ- (۲)د غلې اچولو انډېرے- خمبه- (۴)د یو بوټی نوم چې په ګل ئې جامې وینځلے شی او په بوټی ئې ګرمنو ته آش ورکوی-

تراټل:(ترا-ټل)مصدر متعدی- شړل- ترټل- رټل- خوروِل- کاوړ کول-

تراټلے:(ترا-ټه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تراټلی- مؤنث تراټلې- وګوری تراټل-

تراټن:(ترا-ټن)حاصل مصدر- وګوری تراټل-

تراټنګ:(ترا-ټنګ)حاصل مصدر- وګوری تراټل-

تراټنه:(ترا-ټه-نه)حاصل مصدر- وګوری تراټل-

تراټونکے:(ترا-ټون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراټونکی- مؤنث تراټونکې- وګوری تراټل-

تراټونے:(ترا-ټو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراټونی- مؤنث تراټونې- وګوری تراټل-

تراټه:(ترا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- د وریښمو په ګلکاری کښې یو قسم نقش- (۲)د څادر یا برستنې دورې- (۲)تسمه- (۴)پیوند- جمع تراټې-

تراټه:(ترا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غلې د ساتلو د پاره د پوزی نه جوړ شوے ځاۍ- (۲)پرېړی- ترټه- (۲)د کندو نه لوۍ ځاۍ چې ډېره غله پکښې راځی- جمع تراټې-

ترابه:(ترا-به)اسم- قط- کرتی- ګنجې- شکنونه-

تراتی:(ترا-تی)اسم صفت- (۱)چغزی- کاغذی- (۲)هغه څه چې په اسانۍ سره په خله ماتېدے شي، لکه کاغذی بادام- چغزی چې-

تراجم:(ترا-جم)اسم- جمع- مذکر- د ترجمه جمع- ترجمې- ژباړنې- (افغانستان)- (م- عربي)-

تراخ:(ت-راخ)اسم- واحد- مذکر- تراټ- تلوار- تعجیل- زغل- منډه- جمع تراخونه-

تراخ:(تراخ)اسم صوت- ترق- ترک- ټاک- کړ- ترانج- د لوړ ځاۍ نه د څه کلک څیز د غرځېدو اواز-

تراخه:(ترا-خه)اسم صفت- وګوری تارخه- د تریخ جمع-

ترادِه:(ترا-ډه)اسم- واحد- مؤنث- چیرره- ریښه- لویه رنجه- ریښکی- (۲)تسمه- جمع ترادې-

ترار:(تہ-رار)اسم صوت- (۱)د باران د څاڅکو اواز- د اورښت اواز- (۲)د توتانو د ګڼېدلو اواز-

ترار:(ترار)اسم صفت- واحد- مذکر- ترمور- ناقراره- په وېره- وارخطا- ناقلاره- هغه څوک چې په زړه کښې ئې د څه یېښی ویره وی- واحد مؤنث ترانه- جمع مؤنث ترارې-

تراره:(ترا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ویره- ډار- (۲)ناقراری- ناقلاری- جمع ترارې-

تراری:(ت-را-ری)اسم- تری- شکره- چینی- خړ چینی-

تراړ:(تراړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دومه- بټی- ډاډه- (۲)د اوبش درې کلن بچے-

تراړه:(ترا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټ کاڼے- (۲)د غرهٔ لمن- (۲)ازغنه جاړه- جمع تراړې-

تراړه:(ترا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کاړ- سنګلاخه زمکه- کاڼیزه زمکه- (۲)ترادِه- جمع تراړې-

تراړه:(ترا-ړه)اسم- (۱)تراړ- ډاډه- الوے- لوړے- (۲)چنې، ګونګړی یا هغه

غنم چې نوی رسېدلی وی او پلی ئې په اور باندې نیم پخته کړے شی او د
سپ وهلو نه پس خوړے شی- جمع تراړي-

ترازو:(ت-را-زو)اسم- واحد- مذکر- تله- کنډه- ترکړی- د وزن کولو آله-
(م- فارسی)-

ترازه:(ت-را-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټنکره- دړه- قاش- ټلی- تېلم- (۲)د
منډوانې یا څټکی ټنګری- جمع ترازې-

ترازه:(ترا-زه)اسم- واحد- مؤنث- د اُبو لوئې بند- د اُبو د زخیرې لویه
کاسه- جمع ترازې- (افغانستان)-

تراس:(تراس)اسم- واحد- مذکر- (۱)بام- (۲)د کورونو هغه قطار چې مخ په
لوړه پروت وی- (افغانستان)-

تراش:(ت-راش/تراش)اسم- واحد- مذکر- (۱)توږنه- تراشنه- (۲)طرز-
طریقه- (۳)ایجاد- (۴)جوړښت- (۵)سینګار- (م- فارسی)-

تراشل:(ترا-شل)مصدر متعدی- (۱)توږل- (۲)ژوبلول- (۳)زخمی کول- خوږګ
وړل-

تراشلے:(ترا-شۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تراشلی- مؤنث
تراشلې- وګوری تراشل-

تراشن:(ترا-شن)حاصل مصدر- وګوری تراشل-

تراشنګ:(ترا-شنګ)حاصل مصدر- وګوری تراشل-

تراشنه:(ترا-شۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری تراشل-

تراشونکے:(ترا-شون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراشونکی- مؤنث
تراشونکې- وګوری تراشل-

تراشونے:(ترا-شو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراشونی- مؤنث
تراشونې- وګوری تراشل-

تراشه:(ت-را-شه)اسم- واحد- مؤنث- ترازه- ټکړه- پړه- جمع تراشې-

تراشېدل:(ترا-شې-دل)مصدر لازم- تراشلے کېدل- پرېکړے کېدل-

تراشېدلے:(ترا-شې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تراشېدولی-
مؤنث تراشېدولې- وګوری تراشېدل-

تراشېدن:(ترا-شې-دن)حاصل مصدر- وګوری تراشېدل-

تراشېدنګ:(ترا-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تراشېدل-

تراشېدنه:(ترا-شې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری تراشېدل-

تراشېدونکے:(ترا-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراشېدونکی-
مؤنث تراشېدونکې- وګوری تراشېدل-

تراشېدۀ:(ترا-شې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب
صیغه- وګوری تراشېدل-

تراشی:(ترا-شی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پسخه تراش- هغه آله چې ښځ
مار پرې د پسخې دیوال تراشی-

تراغ:(ت-راغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حلقه- منجیله- (۲- صفت)تاو راتاو
شوے- ګنجې ګنجې- راغښږ شوے- ګنجلک- مؤنث تراغه- جمع تراغی-

تراغل:(ترا-غل)مصدر متعدی- راغښږول- منجیله کول- ته کول- تاو راتاو
کول-

تراغلے:(ترا-غۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تراغلی- مؤنث تراغلې-
وګوری تراغل-

تراغن:(ترا-غن)حاصل مصدر- وګوری تراغل-

تراغنګ:(ترا-غنګ)حاصل مصدر- وګوری تراغل-

تراغنه:(ترا-غۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری تراغل-

تراغونکے:(ترا-غون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تراغونکی- مؤنث
تراغونکې- وګوری تراغل-

تراق:(تراق)اسم صوت- د څۀ کلک څیز د غرځېدو اواز-

تراق پراق:(تراق-پراق)اسم صوت- وګوری تراق پراق-

تراقول:(ترا-ق-ول)مصدر متعدی- چول- شلول- جدا کول-

تراقېدل:(ترا-قې-دل)مصدر لازم- چودل- شلېدل-

تراک:(ت-راک)اسم- واحد- مذکر- (۱)درز- چاؤد- چاک- (۲)د ټوپک د مېنځ
رخې- (۲- اسم صوت)د یو کلک څیز د راغرځېدو اواز- تړاق- تراق- جمع
تراکونه-

تراکم:(ترا-کم)اسم- سره راټولېدنه- راغنډېدنه- یو ځائې کېدنه- پنډېدنه-
انبارېدنه- (م- عربی)-

تراکیب:(ت-را-کیب)اسم- جمع- د ترکیب جمع- (۱)رایو ځائې کونه-
(۲)تدبیرونه- (۳)په جملو کښې د استعمال بندشونه- (م- عربی)-

ترامبیه:(ترام-بی-یه)اسم- واحد- مؤنث- پوړی- زینه- بټه- پاټکے-
اندرپایه- درمپایه- پارځنګ- پاړځنګ-

ترامه:(ترا-مه)اسم- واحد- مؤنث- د اُسپنې څادر- جمع ترامې-

ترانتے:(ترا-نۀ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- فراخ- پراخ- پړاخ- وسیع-
پلن- ارت بیرت- پرانستے- ویږ- جمع ترانتی-

ترانجه:(تران-جه)اسم- واحد- مؤنث- ترپکه- ټوپ- خېزکه- درنجه-
درینچکه- جمع ترانجې-

ترانجېدل:(تران-جې-دل)مصدر لازم- درنجېدل- درمبېدل- ترپکې وهل-
درینچکې وهل-

ترانجېدن:(تران-جې-دن)حاصل مصدر- وګوری ترانجېدل-

ترانجېدنګ:(تران-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری ترانجېدل-

ترانجېدنه:(تران-جې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری ترانجېدل-

ترانجېدونکے:(تران-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
ترانجېدونکی- مؤنث ترانجېدونکې- وګوری ترانجېدل-

ترانجېدۀ:(تران-جې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب
صیغه- وګوری ترانجېدل-

ترانخه:(ترانخ-خه)اسم- واحد- مؤنث- یوه سلېښناکه مانع- سلېښناکی-
سلېښ- سرېښ- جمع ترانخې-

ئ (څې-رل)، ي(مې-ره-ول)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

ترانخه:(تَرانَخ-خه)اسم- واحد- مؤنث- تندر- دَ نمر او سپوږمۍ تندر- خسوف- کسوف-

ترانکله:(تَران-کَۀ-له)اسم- (۱)زوړ شلېدلے کټ- (۲)کورے- ترنګۍ-

ترانه:(تَ-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- سندره- نغمه- جمع ترانې- (م- فارسی)-

تران:(تَرانْ)اسم- ابتدا- پېل- شروع- پۀ کار لاس پورې کونه-

ترانه:(تَرا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غصه- قهر- (۲)کینه- خېل- جهل- (۲)شر- فساد- فتنه- جمع ترانې- (افغانستان)-

تراؤ:(تَراؤ)اسم- واحد/جمع- مذکر- ویره- ترهه- ډار-

تراؤ:(تَ-راؤ)اسم صفت- ثلث- دریمه حصه-

تراؤ:(تَ-راؤ)اسم- واحد/جمع- مذکر- یوه پېمانه- دَ اوړی دریمه حصه-

تراوش:(تَ-را-وَش)اسم- قطره قطره اُبۀ راتلنه- څڅېدنه- (م- فارسی)-

تراوښکے:(تَرا-وښ-کے)صفت- ترشې لرونکے-

تراونړے:(ترا-وَن-ړے)اسم- (۱)تروړمے- تروږمی- ترمړے- (۲)دَ نماښام لړه- (۲)هغه شپې چې سپوږمۍ پکښې نۀ وی-

تراوه:(تَرا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوریا- بوره- کلچ- بورۍ- خولۍ- جولۍ- (۲)وګورئ تراوې (تراویح)-

تراوۀ:(تَرا-وۀ)اسم صفت- وګورئ تاروۀ-

تراویح:(تَ-را-ویح)اسم- جمع- مؤنث- تراوې- هغه نمونځ چې سُنیان ئې دَ روژې پۀ میاشت کښې دَ نماسخُتن لۀ نمانځۀ سره ادا کوی- (م- عربی)-

تراوې:(تَ-را-وې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ تراویح-

تراوے:(تَرا-وے)اسم صفت- څاڅکے- ټکے- لږ- لږ مقدار-

تراه:(تَ-راه)اسم- (۱)ویره- یېره- ډار- ترهه- (۲)تر سترګو کېدنه- (افغانستان)-

ترایه:(تَ-را-یه)اسم- تره- ترهه- تور- ترا- تومړه- لۀ ویرې تېښته-

ترایی:(تَ-را-یی)اسم- واحد- مؤنث- دَ پومبې پۀ شان پۀ سر کښې ګل لرونکے بوټے-

ترب:(تَ-رَب)اسم- (۱)دَ تاش دَ لوبې یو قسم- (۲)ټګی- چل- مکر- فریب-

ترب:(تُرب)اسم- واحد- مذکر- مولۍ- ملۍ- چم-

ترب:(تَ-رَب)اسم صوت- دَ څۀ څیز دَ غرځېدو یا ماتېدو اواز- درز- درب-

تربارے:(تَر-با-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې دَ کوټې پۀ کټ کښې دَ جامو خوړندولو دَ پاره ودرولے شوے وی- جمعترباری-

تربت:(تَر-بت)صفت- مذکر- تربته- خفه- پرېشانه- تنګ- زهیر-

تربت:(تُر-بَت)اسم- واحد- مذکر- خاوره- قبر- کبر- مزار- ګور- جمع تربتونه- (م- فارسی)-

تربتول:(تَر-بَ-تَ-وَل)مصدر متعدی- تنګول- خفه کول- پرېشانه کول- زهیرول-

تربتون:(تَر-بَ-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تربتول-

تربتونکے:(تَر-بَ-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تربتونکی- مؤنث تربتونکې- وګورئ تربتول-

تربتونه:(تَر-بَ-تَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تربتول-

تربته:(تَر-بَ-ته)صفت- وګورئ تربت ۱-

تربتېدل:(تَر-بَ-تې-دل)مصدر لازم- تنګېدل- خفه کېدل- پرېشانه کېدل- زهیرېدل- دلګیرېدل-

تربتېدن:(تَر-بَ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تربتېدل-

تربتېدنه:(تَر-بَ-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تربتېدل-

تربتېدونکے:(تَر-بَ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تربتېدونکی- مؤنث تربتېدونکې- وګورئ تربتېدل-

تربتېدونے:(تَر-بَ-تې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تربتېدونی- مؤنث تربتېدونې- وګورئ تربتېدل-

تربتېدۀ:(تَر-بَ-تې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تربتېدل-

تربخته:(تَر-بَخ-ته)صفت- سخا- بدبُویه- تربوخته-

تربر:(تر-بر)اسم صفت- لوند خوشت- شوړ پوړ- (کول/کېدل- مصدرونه)-

تربرونه:(تَرب-رو-نه)اسم- جمع- مذکر- تربوران- دَ ترۀ ځامن-

تر بسه:(تر-بَ-سه)متعلق فعل- تر وسه- ډېر- تر بسه بسه-

تر بسه بسه:(تَر-بَ-سه-بَ-سه)متعلق فعل- ډېر زیات-

تربکنی:(تَرب-کَۀ-نی)اسم- (۱)تربورولی- تربوروالے- توبورګلوی- تربورتیا- تربګنیت- (۲)دښمنی-

تربګنیت:(تَرب-ګی-نی-یت)اسم- تربګنی-

تربل:(تر-بَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ږوړی چې پۀ ښوروا کښې مېده شوی وی او دَ پاسه پرې سرۀ کړی غوړی اچولے شوی وی- (۲)هغه ښانګ یا کاسه چې دَ خوراک دَ پاره پکښې وریژې یا ښوروا پۀ زیاته اندازه کښې اچولے کېدلے شی- (۲)دَ سپوږمۍ حلقه- (۴)تالے- ځګال-

تربل:(تر-بَل)مصدر- غُرخول- ویشتل-

تربلے:(تر-بۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تربلی- مؤنث تربلې- وګورئ تربل-

تربن:(تر-بن)حاصل مصدر- وګورئ تربل-

تربنګ:(تر-بَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تربل-

تربنه:(تر-بۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تربل-

تربوچه:(تَر-بو-چه)اسم- واحد- مؤنث- ترپچه- یو قسم ساګ چې اُوم خوړلے شی-

تربوخته:(تر-بوخ-ته)اسم صفت- وګورئ تربخته-

تربوختی:(تر-بوخ-تی)اسم- ګندګی- سخاوالے- بدبوئی- (افغانستان)-

تربوختېدل:(تَر-بوخ-تې-دل)مصدر لازم- بدبویه کېدل- بدبویه جوړېدل-

تربوختېدلے:(تَر-بوخ-تې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تربوختېدلی- مؤنث تربوختېدلې- وګورئ تربوختېدل-

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شَل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ړه)، ۀ"(ږو-بې-دۀ)

تربوختېدن:(تر-بوخ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تربوختېدل-

تربوختېدنګ:(تر-بوخ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تربوخېدل-

تربوختېدنه:(تر-بوخ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تربوخېدل-

تربوختېدونکے:(تر-بوخ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تربوختېدونکي- مؤنث تربوختېدونکې- وګورئ تربوختېدل-

تربوختېدهٔ:(تر-بوخ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ تربوختېدل-

تربور:(تر-بور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ترهٔ خوئې- دَ کاکا خوئې- دَ اکا خوئې- (۲)دښمن- جمع تربوران-

تربورتوب:(تر-بور-توب)اسم- تربوروالے- تربورتیا- تربورګلوی- دَ ترهٔ دَ خوئې رشته- (۲)کینه- حسد- دشمنی- رقابت-

تربورتیا:(تر-بور-تیا)اسم- وګورئ تربورتوب-

تربورګلوی:(تر-بور-ګل-وی)اسم- وګورئ تربورتوب-

تربوروالی:(تر-بور-وا-لی)اسم- (۱)دَ ترونو دَ خامنو رشته- تربورولی- (۲)دشمنی- تربګنی- حسد- کینه-

تربوروالے:(تر-بور-وا-لے)اسم- وګورئ تربورتوب-

تربورولی:(تر-بور-و-لی)اسم- وګورئ تربوروالی-

تربوزک:(تر-بو-زک)اسم- دَ خلې کورے- دَ مېزرې جوړ مغه کورے چې دَ خناورو خله پرې تړی- جمع تربوزکونه-

تربوزک:(تر-بو-زک)اسم- واحد- مذکر- (۱)مول- تامبزک- تمبزک- زربزی- تامبوزے- اوربوزی- (۲)مغه څادر یا دَ پټکی شمله چې خله او پوزهٔ پرې پټولے شي- (مصدر وهل)- جمع تربوزکونه-

تربوزه:(تر-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- تامبوزی- دَ زړوکی مغه پیڅکے چې دَ وربښمو نه جوړ شوے وی- (افغانستان)- جمع تربوزې-

تربوغالے:(تر-بو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښځو دَ قمیص مغه جېب چې غاړې ته نژدې وی- جمع تربوغالی-

تربونکے:(تر-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تربونکی- مؤنث تربونکې- وګورئ تربل-

تربه:(تر-به)اسم- واحد- مؤنث- مولی- وګورئ ترب-

تربیت:(تر-بی-یت)اسم- واحد- مذکر- پالنه- پرورش- روزنه- جمع تربیتونه- (م- عربی)-

تربیتی:(تر-بی-یه-تی)صفت- دَ تربیت سره متعلق-

تربیوی:(تر-بیه-وی)صفت- وګورئ تربیتی- (افغانستان)-

تربیه:(تر-بی-یه)اسم- واحد- مؤنث- تربیت- پالنه- دَ ادب او دَ اخلاقو دَ ښودنې چاره- (افغانستان)-

ترپ:(ترپ)اسم- (۱)ټوپ- ترپکه- توپه- (۲)زغل- منډه- زغاسته- (۳)ترق- ترک- (۴)پهٔ زمکه دَ یو څیز دَ لوېدو او غرځېدو اواز- (اسم صوت)-

ترپ:(ترپ)اسم- یو قسم واښهٔ چې دَ غرهٔ پهٔ وېخ کښې راټوکیږی- یو قسم خکې پاڼې او دَ شبو غندې ګل لرونکے ساګ چې سپین یا بنفشی رنګ لری- (افغانستان)-

ترپ:(ترپ)اسم- واحد- مذکر- مولی- ترب- تربه-

ترپ:(ت-رپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ترب- دَ تاش لوبه- (عامیانه)-

ترپا:(تر-پا)اسم- واحد- مؤنث- ترپ تروپ- ټوپونه- خرچکې- کالکوچکې- ترپکې- منډې ترړې- دَ پښو اواز-

ترپار:(تره-پار)اسم صوت- وګورئ ترپهار-

ترپال:(تر-پال)اسم- واحد- مذکر- کلک، پېړ او غټ دَ جیم یا موم جامې څادر چې دَ باران یا نمر نه دَ بچ کېدو دَ پاره پکارولے شي- تراپړ- تراپوړ- جمع ترپالونه-

ترپاڼ:(تر-پاڼ)اسم- واحد- مذکر- بارتنګ- پرمارپاڼه- لسان الحمل- نباتاتی نوم دَ پلان ټاکو دَ خاندان یو بوټے- (افغانستان)-

ترپ تروپ:(ترپ-تروپ)اسم صوت- دَ اسونو دَ قدم یا دَ څپلو پهٔ زمکه دَ لګېدو اواز-

ترپچه:(ترپ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چجه-

ترپچه:(ترپ-چه)اسم- واحد- مؤنث- تربوچه-

ترپړ:(ترو-پړ)اسم- واحد- مذکر- ترپر- دَ ترور خوئې- تروزے-

ترپړ:(تره-پړ)صفت- بېکاره، خیرنه، خچنه او زړه جامه-

ترپړ:(تر-پړ)صفت- مذکر- درپړ- خیرن خچن- ناراسته- بې کاره سړے- مؤنث ترپړه- جمع مؤنث ترپړې-

ترپړه:(ترپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ بدن باندې دَ خیرو داغونه- پهٔ بدن دَ خیرو ښې-

ترپړے:(ترپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- زړه شلېدلې دری- جمع ترپړی-

ترپکه:(تره-پ-که)اسم- واحد- مؤنث- ارغنجکه- ټوپ- غړدانګه- غورزنګ- ترټکه- ترانجکه- جمع ترپکې-

ترپکه:(تره-په-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې ترتیبه ټوپ- (۲)تېزه منډه- (۳)پښې پهٔ زور سره پهٔ زمکه وهنه-

ترپل ۱:(ترهٔ-پل)مصدر- (۱)دربول- پهٔ اوېره خاوره ټوپونه وهل او کلکول- (۲)بې ډبه او بې ترتیبه منډې وهل- زغلېدل-

ترپل ۲:(تره-پل)مصدر- (۱)بې ترتیبه خاوره هوارول- ټوپکی ټوپکی خاوره اچول- خولی خولی خاوره اړول- (۲)څیزونه دَ یو بل دَ پاسه بې ترتیبه ایښودل- (افغانستان)-

ترپل ۳:(تره-پل)اسم- دَ ماشومانو دَ غوزانو یوه لوبه- (افغانستان)-

ترپلل:(ترپ-لل)مصدر- تېښته کول- پهٔ ټوپونو زغلېدل- قرارېدل- ټوپ کول- پهٔ ترپکو منډه وهل-

ترپللے:(ترپ-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترپللی- مؤنث ترپللې- وګورئ ترپلل-

ترپلن:(ترپ-لن)حاصل مصدر- وګورئ ترپلل-

ترپلنګ:(ترپ-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپلل-

"ئ" (څی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ترپلنه:(ترپ-لهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ترپلل-

ترپلودل:(ترپ-لو-دل)مصدر- تېز تېز زغلېدل- تېزه منډه وهل- وارخطا وارخطا منډې وهل- جنګ جګړې ته تيارېدل-

ترپلودن:(ترپ-لو-دن)حاصل مصدر - وګورئ ترپلودل-

ترپلودنګ:(ترپ-لو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپلودل-

ترپلودنه:(ترپ-لو-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ترپلودل-

ترپلودونکے:(ترپ-لو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپلودونکی- مؤنث ترپلودونکې- وګورئ ترپلودل-

ترپلوکي:(ترپ-لو-کي)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بيماري- (افغانستان)-

ترپلوکے:(ترپ-لو-کے)اسم- تورلمے- دله خفک- ترپکولے- يو قسم خزنکے خناور چې د ګيدړ نه زړوکے وی او د څرمنې نه ئې پوستين جوړولے شي- جمع ترپلوکی- (افغانستان)-

ترپلونکے:(ترپ-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپلونکی- مؤنث ترپلونکې- وګورئ ترپلل-

ترپلونے:(ترپ-لو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپلونی- مؤنث ترپلونې- وګورئ ترپلل-

ترپله:(ترپ-له)اسم- واحد- مؤنث- ترپکه- ټېزکه- ټوپ- ټېز- کوپ- جمع ترپلې-

ترپله:(تر-پهٔ-له)اسم- د هريرې بريرې او املی ګډ ترکيب چې د نس خوږی د پاره د دارو په توګه پکارولے شي- (م- هندی تری پهله، عربی اطريفن)

ترپلے:(ترهٔ-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترپلی- مؤنث ترپلې- وګورئ ترپل ۱-

ترپلے:(تره-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترپلی- مؤنث ترپلې- وګورئ ترپل ۲-

ترپن:(ترهٔ-پن)حاصل مصدر- وګورئ ترپل ۱-

ترپن:(تره-پن)حاصل مصدر- وګورئ ترپل ۲-

ترپندک:(تره-پن-دک)اسم صفت- بې پوله تګ کونکے او ترپکې وهونکے خناور-

ترپندے:(تره-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- ټوپلندے- په لړز اُبو کښې د تېرېدو راتېرېدو د پاره اېښوے شوی کاڼي يا تيږې- جمع ترپندی-

ترپندے:(تره-پن-دے)اسم صفت- ترپلونکے- زغلېدونکے- جمع ترپندی-

ترپنګ:(ترهٔ-پنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپل ۱-

ترپنګ:(تره-پنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپل ۲-

ترپنه:(ترهٔ-پهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ترپل ۱-

ترپنه:(تره-پهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ترپل ۲-

ترپول:(تره-پهٔ-ول)مصدر- څغلول- منډې ورکول- تښتول- په ټوپونو کول- په ټوپونو راوستل-

ترپول:(ترهٔ-پ-ول)مصدر- دربول- بې ترتيبه وهل ټکول-

ترپولے:(تره-پ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترپولی- مؤنث ترپولې- وګورئ ترپول ۱-

ترپولے:(تره-پ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترپولی- مؤنث ترپولې- وګورئ ترپول ۲-

ترپون:(تره-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۱-

ترپون:(ترهٔ-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۲-

ترپونکے:(ترهٔ-پون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپونکی- مؤنث ترپونکې- وګورئ ترپل ۱-

ترپونکے:(تره-پون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپونکی- مؤنث ترپونکې- وګورئ ترپل ۲-

ترپونکے:(تره-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپونکی- مؤنث ترپونکې- وګورئ ترپول ۱-

ترپونکے:(ترهٔ-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپونکی- مؤنث ترپونکې- وګورئ ترپول ۲-

ترپونګ:(تره-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۱-

ترپونګ:(ترهٔ-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۲-

ترپونه:(تره-پ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۱-

ترپونه:(ترهٔ-پ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترپول ۲-

ترپه:(تره-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غړدانګه- دز- منډه- ترپکه- (۲)ګډا- نڅا- جمع ترپې-

ترپه:(تره-په)اسم- ترپکه- منډه- څغاست-

ترپهار:(تره-په-هار)اسم صوت- ترپار- ترپا- د بنيادم د پښو اواز- د يو څيز د وهلو اواز-

ترپيچه:(تر-پی-چه)اسم- واحد- مؤنث- چچه-

ترپېدل:(تره-پې-دل)مصدر لازم- ټوپونه وهل- په ټوپونو کېدل- منډه وهل-

ترپېدن:(تره-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترپېدل-

ترپېدنګ:(تره-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترپېدل-

ترپېدنه:(تره-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ترپېدل-

ترپېدونکے:(تره-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترپېدونکی- مؤنث ترپېدونکې- وګورئ ترپېدل-

ترپېدهٔ:(تره-پې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ترپېدل-

ترپے:(تره-پے)اسم- هغه اُس چې پښه په زوره په زمکه راخلاصوی-

ترت:(ترت)اسم- واحد- مذکر- ترت- متروکه- تمچينه- د څرمنې چابک- (افغانستان)-

ترت:(ترت)اسم صفت- نيغ- سپين- پاک- (افغانستان)-

ترتاب:(تر-تاب)اسم- واحد- مذکر- ترټاپ- ارمان- افسوس- حسرت- غم- خفګان- چغې سورې- نارې سورې- اضطراب- پښېماني- اسوېلی-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(پو-ہې-دهٔ)

ترتر :(تر-تر)اسم صوت- (۱)ازښکې توښېدنه- (۲)دَ اوښکو د توښېدو اواز- دَ څاڅکو دَ توښېد اواز- ترار-

ترترسپے:(تر-تر-سپے)اسم- واحد- مذکر- تازي سپے- جمع ترترسپي-

ترتره:(تر-تهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چنچنه- تورغاړی- کبه مرغۍ- سپېره مرغۍ- جوخورکه- چرچره- کوټواله- کېټووله- ترترکه- جمع ترترې-

ترتړی:(تر-تَ-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پنګلی-

ترترے:(تر-ته-رے)اسم- واحد- مذکر- بې غنو جاړه چې وړه توره دانه لري-

ترتړلی:(تر-تړ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم مرغۍ- سپېر کونډکه- ملاککه-

ترتېړی:(تر-تَ-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- توره ترړی- يو قسم مرغۍ- وګورئ ترتړلی-

ترتېړے:(تر-تَ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- نيم ژبے- ترېتړے- تترے- هغه څوک چې ژبه يې نښلی- چاړا-

ترتـناو:(تر-تَ-ناوْ)اسم- واحد- مذکر- ابراب- هغه ژور لښتے چې دَ زمکې دَ زيم ختمولو دَ پاره کنستے شي-

ترتور :(تر-تور)اسم صوت- ترار- ترمار- ترتر-

ترتيب:(تر-تيبْ)اسم- واحد- مذکر- تـنظيم- سمبالے- برابرے- دَ څيزونو پهٔ خپل ځای ايښونه- اوډنه- (م- عربی)-

ترتيبات:(تر-تی-باتْ)اسم- جمع- (۱)دَ ترتيب جمع- (۲)بندوبست- انتظام- (مصدر نيول، کول)- (افغانستان)-

ترتيبول:(تر-تی-ب-وَل)مصدر متعدی- تـنظيمول- منظومول- ترتيب کښې کول- اوډل-

ترتيبونکے:(تر-تی-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترتيبونکی- مؤنث ترتيبونکې- وګورئ ترتيبول-

ترتيبونه:(تر-تی-ب-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترتيبول-

ترتيزک:(تر-تی-زک)اسم- بېضوی شکل پاڼې لرونکے يو قسم ساګ چې اوم خوړلے کيږی- نباتاتی نوم لېپيډيم سټيوم (LEPIDIUM SATIVUM)-

ترتيل:(تر-تيل)اسم- پهٔ خوش اوازۍ سره صفا صفا لُستـنه- (م- عربی)-

ترتی:(تر-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)زړه پرده- زوړ څادر- دَ کېږدی سوری او زړه پرده- (۲)دَ بابښې پهٔ شان يوه مرغۍ-

ترټ:(ترَټ)اسم- واحد- مذکر- ترت- متروکه- دَ څرمنې چابک-

ترټاپ:(تر-ټاپْ)اسم- ترتاب- افسوس- ارمان- غم-

ترټل:(تره-ټل)مصدر- (۱)رټل- شړل- ټکل- سپکول- کړې کول- دَ خان نه شلول- (۲)شړقول-

ترټلے:(تره-ټهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترټلی- مؤنث ترټلې- وګورئ ترټل-

ترټن:(تره-ټن)حاصل مصدر- وګورئ ترټل-

ترټنګ:(تره-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترټل-

ترټنه:(تره-ټهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترټل-

ترټونکے:(تره-ټون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترټونکی- مؤنث ترټونکې- وګورئ ترټل-

ترټه:(ترهٔ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- تراټ- خغاست- تېزه منډه-

ترټه:(تره-ټه)اسم- واحد- مؤنث- متروکه- کرزړه- چابک-

ترټه:(تره-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېږے- دَ غلې دَ اچولو پنډېږے- (۲)دَ يو بوټي نوم-

ترجمان:(تر-ج-مانْ)اسم- (۱)مترجم- هغه څوک چې دَ يوې ژبې مطلب يا معنیٰ پهٔ بله ژبه کښې بيانوی- هغه څوک چې دَ دوو کسانو تر منځه، چې دَ يو بل پهٔ ژبه نهٔ پوهيږی، دَ خبر رسان فرائض سر ته رسوی- (۲)ژباړونکے- ژباړن- (افغانستان)-

ترجمانی:(تر-ج-ما-نی)اسم- دَ ترجمان کار- ترجمه کونه- دَ يوې ژبې نه بلې ژبې ته اړونه- (۲)نمائندګی- جمع ترجمانی-

ترجمه:(تر-ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ يوې ژبې نه بلې ژبې ته اړونه- ژباړه- ژباړنه- جمع ترجمې-

ترجه:(تر-جه)اسم- واحد- مؤنث- دَ څناورو دَ خوراک يو قسم بوټے- جمع ترجې-

ترجيع:(تر-جيعْ)اسم- راګرځونه- پهٔ ستونی کښې دَ اواز ګرځونه- بيرته اخستـنه-

ترجيع بند:(تر-جيع-بنْدْ)اسم- داسې نظم چې دَ غزل دَ شعرونو پهٔ شان پينځهٔ، اووهٔ يا نههٔ بېتهٔ ونيلی شوی وی او وروستو بيا شپږم، اتم يا لسم بېت پهٔ بله قافيه راوړلے شی-

ترچ:(ت-رچ)اسم- واحد- مذکر- نرے- انتروشے- پرنجے- جمع ترچی-

ترچل:(ترهٔ-چل)مصدر- ترچ وهل- نرے کول- پرنجے کول- پرنجېدل- نژے اچول-

ترچن:(ترهٔ-چن)حاصل مصدر- وګورئ ترچل-

ترچنده:(ترهٔ-چن-ده)اسم صفت- پهٔ ترځ- پهٔ څنګ- څنګزن-

ترچنګ:(ترهٔ-چنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترچل-

ترچنه:(ترهٔ-چهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترچل-

ترچونکے:(ترهٔ-چون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترچونکی- مؤنث ترچونکې- وګورئ ترچل-

ترچه:(ترهٔ-چه)اسم- انتروشے- نرے- ترچهار-

ترچهار :(ترهٔ-چه-هار)اسم صوت- وګورئ ترچه-

ترچېدل:(ترهٔ-چې-دل)مصدر لازم- پرچېدل- ترنجېدل- نرے کول- نژے اچول-

ترچېدلے:(ترهٔ-چې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترچېدلی- مؤنث ترچېدلې- وګورئ ترچېدل-

ترچېدن:(ترهٔ-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترچېدل-

ترچېدنګ:(ترهٔ-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترچېدل-

ترچېدنه:(تَرهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترچېدل-

ترچېدونکے:(تَرهٔ-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترچېدونکي- مؤنث ترچېدونکې- وګورئ ترچېدل-

ترچېدهٔ:(تَرهٔ-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترچېدل-

ترچے:(تَرهٔ-چے)اسم- واحد- مذکر- پرچے- نړے- انتروشے-

ترغ:(تَرْغ)اسم- منځ- موقع- ترخ- اثنا- ضمن-

ترږ:(تَرْږ)اسم- (۱)پهٔ ځنګ- ځنګ ځن- پهٔ یو طرف کونه- (۲)سخته خبره- (۳)ځنګ- ړېره- (۴)بې ارامی- (م- هندی)-

ترڅایل:(تر-څا-یِل)مصدر- وګورئ ترڅکول-

ترڅایلے:(تر-څا-یهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترڅایلي- مؤنث ترڅایلې- وګورئ ترڅایل-

ترڅاین:(تر-څا-یِن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅایل-

ترڅاینګ:(تر-څا-یِنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅایل-

ترڅاینه:(تر-څا-یهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅایل-

ترڅایونکے:(تر-څا-یون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅایونکي- مؤنث ترڅایونکې- وګورئ ترڅایل-

ترڅکن:(تَرڅ-کن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ترسند- ځنګزن- پهٔ ړېره-

ترڅکول:(تَرڅ-کَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ناقلاره کول- بې ارامه کول- (۲)تلول- پهٔ غوږه یا تېلو کښې سرهٔ کول-

ترڅکون:(تَرڅ-کَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکول-

ترڅکونکے:(تَرڅ-کَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅکونکي- مؤنث ترڅکونکې- وګورئ ترڅکول-

ترڅکونګ:(تَرڅ-کَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکول-

ترڅکونه:(تَرڅ-کَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکول-

ترڅکونے:(تَرڅ-کَ-وو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅکوني- مؤنث ترڅکونې- وګورئ ترڅکول-

ترڅکېدل ۱:(تَرڅ-کې-دَل)مصدرِ لازم- تلېدل- پهٔ غوړو یا تېلو کښې سرهٔ کېدل-

ترڅکېدل ۲:(تَرڅ-کې-دَل)مصدرِ لازم- ناقلاره کېدل- بې ارامه کېدل- لېواله کېدل- ارمان کول- پسخېدل- کړېدل- آرزو لرل-

ترڅکېدلے:(تَرڅ-کې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترڅکېدلي- مؤنث ترڅکېدلې- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدلے:(تَرڅ-کې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترڅکېدلي- مؤنث ترڅکېدلې- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅکېدن:(تَرڅ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدن:(تَرڅ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅکېدنګ:(تَرڅ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدنګ:(تَرڅ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅکېدنه:(تَرڅ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدنه:(تَرڅ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅکېدونکے:(تَرڅ-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅکېدونکي- مؤنث ترڅکېدونکې- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدونکے:(تَرڅ-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅکېدونکي- مؤنث ترڅکېدونکې- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅکېدهٔ:(تَرڅ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترڅکېدل ۱-

ترڅکېدهٔ:(تَرڅ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترڅکېدل ۲-

ترڅند:(تَرهٔ-څَند)اسمِ صفت- پهٔ ځنګ- پهٔ یو اړخ- پهٔ ړېره- کوږ- ځنګزن-

ترڅندتوب:(تَرهٔ-څَند-توب)اسم- ترڅند والے- پهٔ یو اړخ- ځنګزنتوب- پهٔ ړېره والے- پهٔ ځنګ والے-

ترڅند والے:(تَرهٔ-څَند-وا-لے)اسم- وګورئ ترڅندتوب-

ترڅندول:(تَرهٔ-څَن-دَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)پهٔ ځنګ کول- پهٔ ړېره کول- پهٔ اړخ کول- (۲)خلاصول- نجات ورکول- ځنګزن کول-

ترڅندونکے:(تَرهٔ-څَن-دَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅندونکي- مؤنث ترڅندونکې- وګورئ ترڅندول-

ترڅندونه:(تَرهٔ-څَن-دَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅندول-

ترڅندېدل:(تَرهٔ-څَن-دې-دل)مصدرِ لازم- (۱)پهٔ ځنګ کېدل- پهٔ ړېره کېدل- پهٔ اړخ کېدل- (۲)خلاصېدل- ژغورېدل-

ترڅندېدنه:(تَرهٔ-څَن-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترڅندېدل-

ترڅندېدونکے:(تَرهٔ-څَن-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترڅندېدونکي- مؤنث ترڅندېدونکې- وګورئ ترڅندېدل-

ترڅندېدهٔ:(تَرهٔ-څَن-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

ترحم:(تَ-رَح-حُم)اسم- زړهٔ سوے- رحم او زړهٔ سوزېدنه- رحم لرنه- زړهٔ سواندی- (م- عربی)-

ترحیم:(تر-حیم)اسم- (۱)مهربانی کونه- (۲)معافی غښتنه- (۳)مړی ته دعا کونه او درود وئېنه- (م- عربی)-

ترخ:(تَ-رَخ)اسم- واحد- مذکر- سَرچینه- ورخ- منبع- دَ اُبو سر- جمع ترخونه- (افغانستان)-

ترخ:(تَ-رخ)اسمِ صفت- تریخ-

ترخ:(تَ-رَخ)اسم- تخرګ-

ترخان:(تر-خان)اسم- (۱)هغه سړے چې ټېکس او مالیه ورته معاف وی- (۲)دَ لرګی چینجے-

ترخځ:(تر-خځ)اسم- واحد- مؤنث- هغه ټوټه چې دَ قمیص پهٔ تخرګ کښې

زبر (ځ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (کِ-تاب)، جزم (شکون)، ه (زِ-رِه)، هٔ (ږو-بې-دهٔ)

اچولے کیږی- ترخځ لړونکے خت- ترخځه- (افغانستان)-
ترخسول:(ترَخ-س-وَل)مصدرِ متعدی- څیرې کول- بڅه کول- بوزه کول- نوې ټکړه پهٔ زور راکښلو سره څیرې کول- (افغانستان)-
ترخسولے:(ترَخ-سَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترخسولی- مؤنث ترخسولې- وګورئ ترخسول-
ترخسون:(ترَخ-سَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسول-
ترخسونکے:(ترَخ-س-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترخسونکی- مؤنث ترخسونکې- وګورئ ترخسول-
ترخسونګ:(ترَخ-س-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسول-
ترخسونه:(ترَخ-س-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسول-
ترخسېدل:(ترَخ-سې-دل)مصدرِ لازم- څیرې کېدل- بوزه کېدل- بڅه کېدل- نوې ټکړه پهٔ زوره راکښلو سره څیرې کېدل- (افغانستان)-
ترخسېدلے:(ترَخ-سې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترخسېدلی- مؤنث ترخسېدلې- وګورئ ترخسېدل-
ترخسېدن:(ترَخ-سې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسېدل-
ترخسېدنګ:(ترَخ-سې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسېدل-
ترخسېدنه:(ترَخ-سې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخسېدل-
ترخسېدونکے:(ترَخ-سې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترخسېدونکی- مؤنث ترخسېدونکې- وګورئ ترخسېدل-
ترخسېدهٔ:(ترَخ-سې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترخسېدل-
ترخکی:(ترَخ-کی)اسم- ترخکی- ترخز- دَ قمیص دَ لستوڼو او تنې تر مېنځه دَ تخرګ برخه- ترخځه-
ترخګی:(ترَخ-ګی)اسم- وګورئ ترخکی-
ترخوبه:(تر-خو-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ترخو اُبو ډنډ- تلاؤ- دَ مالګینو اُبو تلاؤ- هغه ځاې چې اُبهٔ ې ترخې یا تروې وی- جمع ترخوبې-
ترخوبے:(تر-خو-بے)اسم- مالګینې اُبهٔ-
ترخوبے:(تَر-خو-بے)اسم- واحد- مذکر- ترخه- دَ یو تریخ بوټی نوم چې نیټونین ترې وزخی- نباتاتی نوم ارټی میشیا (ARTEMISIA)-
ترخه:(تر-خه)اسم- واحد- مؤنث- چاؤد- درز- سُورے- جمع ترخې-
ترخه:(تَر-خه)اسم- ترخوبے- وګورئ ترخوبے-
ترخه:(تَر-خه)اسم- زیم او ښوره زمکه-
ترخه:(تر-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ دېګ مساله- سور مرچکے- تور مرچ- (۲)ننګ- قهر- (افغانستان)-
ترخه:(تَر-خه)اسم صفت- مؤنث- دَ تریخ مؤنث-
ترخه توری:(تر-خه-تو-ری)اسم- واحد- مؤنث- کربله- دَ توری پهٔ شان یو قسم سبزی چې خوند ې تریخ وی- نباتاتی نوم موموړیکا کازنشیا-
ترخه غټه:(تَر-خه-غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کک- پیاز- (افغانستان)-

ترخه کاکوړه:(تَر-خه-کا-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کاکوړه- ترخه ککوړه- مږه غنې- مره غنې- منغونې- نباتاتی نوم کوکومس کولوسن تهس- جمع ترخې کاکوړې-
ترخه ککوړه:(تَر-خه-کَ-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترخه کاکوړه-
ترخه هندوانه:(تَر-خه-هند-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- مږه غنې- ترخه کاکوړه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ترخه کاکوړه-
ترخهٔ:(تَر-خهٔ)اسمِ صفت- دَ تریخ جمع- دَ خوږهٔ ضد-
ترخی:(تر-خی)اسم- واحد- مؤنث- سخته یخنی- وربښ- سخت ژمے-
ترخی:(تر-خی)اسم- چارګلے- ټوپې ګل- مرورګے- بابونه- یو قسم بوټے-
ترخی میاشت:(تر-خی-میاشت)اسم- دَ یخنی میاشت- فروری-
ترخیص:(تر-خیص)اسم- رخصت ورکونه- ایجازه ورکونه- ایله ورکونه- هغه سند چې دَ عسکری خدمت پهٔ پاې کښې عسکرو ته ورکولے شی- (افغانستان)- (م- عربی)-
ترخې اُبهٔ:(تره-خې-اُ-بهٔ)اسم- واحد- مذکر- سمندر- بحر- تریخ دریاب- دریائے شور-
ترخې ترخې:(تر-خې-تر-خې)صفت- چاؤد چاؤد- پرق پرق- درز درز- ترمې ترمې-
ترخې ستغې:(تَر-خې-ستهٔ-غې)اسمِ صفت/مرکب- (۱)سپورې ستغې- (۲)خرابې یا بدې ورځې-
ترخېدل:(تره-خې-دل)مصدرِ لازم- تریخېدل- تریخ کېدل- خوند بدلېدل-
ترخېدن:(تره-خې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخېدل-
ترخېدنګ:(تره-خې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخېدل-
ترخېدنه:(تره-خې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترخېدل-
ترخېدونکے:(تره-خې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترخېدونکی- مؤنث ترخېدونکې- وګورئ ترخېدل-
ترخېدهٔ:(تره-خې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترخېدل-
ترخی:(تر-خی)اسم- واحد- مذکر- ګلِ داؤدی- دَ ششتی ګل- نباتاتی نوم کرائن سن تهی مم-
ترخے:(تَر-خے)اسم- واحد- مذکر- تریخے- زاره-
تردد:(تَ-رد-دُد)اسم- (۱)تزلزل- نازړهٔ والے- دوجالی- تذبذب- (۲)تنګ راتنګ- ګنهٔ ګونه- (۳)محنت- کوشش- زیار- (۴)دَ دستونو ناروغی- (افغانستان)- (م- عربی)-
تردود:(تره-دود)اسم صفت- واحد- مذکر- پرېشانه- سرګردانه-
تردید:(تَر-دید)اسم- واحد- مذکر- رد کونه- منسوخ کونه- دَ یوې خبرې دَ صداقت خلاف څهٔ راې څرګندونه- (م- عربی)-
تردیدېدل:(تر-دی-دې-دل)مصدرِ لازم- (۱)رد کېدل- نامنظورېدل- (م- عربی)-

ترديف:(تر-ديف)اسم- واحد- مذكر- (۱)رديفونه- پهٔ رديف كښې راوړنه- پېيل- روښونه- اوډنه- لغات د الف.ب... پهٔ ترتيب سره لېست كونه او برابرونه- (۲)مترادف الفاظ برابرونه- (م- عربي)-

تړه:(تر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د كبل ښېلې- كبله- بروه- مرغه- يو قسم واښهٔ- ښېلې- (۲)زغل- منده- تړه- دؤ- تراټ- (۳)تكليف- ستونزه- ربړ- (۴)د باران نرى شيبه- نرے باران- جمع تړې- (افغانستان)-

تړه چركے:(تر-ړه-چر-كے)اسم صفت- چيت- منډرے- پيشتے- لوښتينګ- تيټكے- غنډكے-

تړى:(تر-ړي)اسم- جمع- مذكر- نرى وريخ- د هاړ پهٔ سخته ګرمى كښې نرى وريخ- (افغانستان)-

تړېدل:(تر-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)لوغړېدل- اوړېدل راوړېدل- (۲)كړېدل- پهٔ عذاب كېدل-

تړېدلے:(تر-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع تړېدلى- مؤنث تړېدلې- وګورئ تړېدل-

تړېدن:(تر-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدنګ:(تر-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدنه:(تر-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدونكے:(تر-ړې-دون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع تړېدونكى- مؤنث تړېدونكې- وګورئ تړېدل-

تړېدهٔ:(تر-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضى استمرارى د واحد غائب صيغه- وګورئ تړېدل-

تړى:(تر-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د تور رنګ يوه مرغۍ-

تړى:(تر-ړي)اسم- واحد- مؤنث- تورى- تورورى- سرنا- سرنا-

ترزنے:(تر-زهٔ-نے)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)ترنده- ترهېدلے- تېورند- ناروړدے ځاروے- (۲)نابلد انسان- (۳)وارخطا- بې ثباته- (۴)بې پروا- وبېزار- جمع ترزنى-

ترړمي:(ت-رړو-مي)اسم صفت- (۱)ترمرى- د نمانبام لړه چې لا تيارهٔ پوره نهٔ وى خوره شوې- (۲)هغه شپې چې سپوږمى پكښې نهٔ وى-

ترس:(ترس)اسم- واحد- مذكر- (۱)ويره- يېره- ډار- رحم- ترس- (۲)مهربانى- زړهٔ سوے- زړهٔ خوږے- خوا خوږى- (م- فارسى)-

ترس:(ته-رس)اسم- واحد- مذكر- ترس- (عاميانه)-

ترسا:(تر-سا)اسم- (۱)مسيحى- عيسائى- نصرانى- (۲)اتش پرست- (م- فارسى)-

ترسان:(تر-سان)اسم- وېرېدونكے- وېره كونكے- (م- فارسى)-

ترساول:(تر-سا-ول)مصدر- ويرول- ډارول-

ترساون:(تر-سا-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترساول-

ترساونكے:(تر-سا-ون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ترساونكى- مؤنث ترساونكې- وګورئ ترساول-

ترساونه:(تر-سا-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترساول-

تر سرول:(تر-س-ر-ول)مصدر- (۱)سر ته رسول- پوره كول- (۲)پهٔ خان باندې لګول- (۳)پهٔ صحيح طريقه خرڅ كول- (افغانستان)-

تر سره:(تر-سه-ره)متعلق فعل- (۱)تر اخيره- اجرا- پوره- تر پايه- انجام- (۲)تر سره پورې- تر سره كېدنه-

ترسكن:(ترس-كن)اسم صفت- واحد- مذكر- ترسنه- سركېر- ګړينګ- كوږ-

ترسكن:(ترس-كن)اسم صفت- تروسكون- ترش- مزه ناک- خوندناک- ترسكون-

ترسكنول:(ترس-ک-نه-ول)مصدر متعدى- ترسكونول- مزه ناک كول- خوندناک كول- تروسكنول-

ترسكنونكے:(ترس-ک-نه-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ترسكنونكى- مؤنث ترسكنونكې- وګورئ ترسكنول-

ترسكنونه:(ترس-ک-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسكنول-

ترسكون:(ترس-كون)اسم صفت- وګورئ ترسكن-

ترسكونول:(ترس-كو-ن-ول)مصدر متعدى- وګورئ ترسكنول-

ترسكونونكے:(ترس-كو-ن-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ترسكونونكى- مؤنث ترسكونونكې- وګورئ ترسكنونكے-

ترسكونونه:(ترس-كو-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسكنونه-

ترسكونېدل:(ترس-كو-نې-دل)مصدر لازم- خوندور كېدل- مزه ناک كېدل- د يو څيز خوند زياتېدل-

ترسكونېدن:(ترس-كو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترسكونېدل-

ترسكونېدنه:(ترس-كو-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسكونېدل-

ترسكونېدونكے:(ترس-كو-نې-دون-كے)اسم فاعل- وګورئ ترسكونېدل-

ترسكونېدهٔ:(ترس-كو-نې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضى استمرارى د واحد غائب صيغه- وګورئ ترسكونېدل-

ترسناک:(ترس-ناک)اسم صفت- رحم كونكے-

ترسنده:(تر-سن-ده)اسم صفت- ويرېدونكے- ترس كونكے- زړهٔ سونكے-

ترسول:(تر-س-ول)مصدر متعدى- (۱)وېرول- ډارول- يېرول- ډورول- (۲)پسخول- (۳)تپول- توسول- (افغانستان)-

ترسون:(تر-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترسول-

ترسونكے:(تر-س-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ترسونكى- مؤنث ترسونكې- وګورئ ترسول-

ترسونه:(تر-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسول-

ترسى:(تر-سي)اسم صفت- واحد- مذكر- ترسناک- ترس كونكے-

ترسېدل:(تر-سې-دل)مصدر لازم- (۱)ډارېدل- ويرېدل- يېرېدل- (۲)تپېدل- توسېدل- څهٔ څيز ته زړهٔ كېدل- (۳)رحمېدل- زړهٔ سول- رحم راتلل-

ترسېدن:(تر-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترسېدل-

ترسېدنه:(تر-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسېدل-

ترسېدونکے:(تر-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترسېدونکي- مؤنث ترسېدونکې- وګورئ ترسېدل-

ترسېدهٔ:(تر-سې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- . وګورئ ترسېدل-

ترسيل:(تر-سيل)اسم- لېږنه- (م- عربي)-

ترسيم:(تر-سيم)اسم- (۱)ېيزائن کونه- نقش کونه- رسم کونه- (۲)رسمونه- نښه ايښونه- (م- عربي)-

ترسيمول:(تر-سي-مه-ول)مصدر متعدي- (۱)ېيزائن جوړول- په يو څيز باندې کرښه يا خط ايستل- (۲)رسم ايستل- رواج جوړول- نقش کول- (۳)نقشه ايستل- (۴)نښه يا نښان ايښودل-

ترسيمونه:(تر-سي-مه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترسيمول-

ترش:(ترش)اسم صفت- (۱)ترېو- تروش- ټاک- ټوک- (۲)بوټ- بروس- (م- فارسي)-

ترشخ:(ت-رش-شخ)اسم- واحد- (۱)پوند- لږ باران- نرئ شبنه- خرعه- (۲)زيم- (۲)ښخا- ښخوبے- ښخېدنه- (م- عربي)-

ترش رو:(ترش-رو)صفت- ترېو مخے- غصه ناک- (م- فارسي)-

ترش روني:(ترش-رو-ني)اسم- واحد- مؤنث- د ترش رو کېدو حالت-

ترشي:(تر-شي)اسم- (۱)د ترش کېدو حالت- (۲)اچار- ترازهٔ څيزونه- سرکه- (۲)ترېو والے-

ترشې:(تر-شې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)ترازې- (۲)وچه غوښه-

ترښ:(ترښ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ترش- تروش- (۲)ترېو شان- ترېوکے- (۲)ترسکون-

ترښخ:(تر-ښخ)اسم- واحد- مؤنث- تښخ- د ترکاڼانو يو اوزار چې لرګے پرې توږلے از ماتولے شي- جمع ترښخې-

ترښخي:(تر-ښهٔ-خي)اسم- واحد جمع- مؤنث- هغه ګلکاري چې په لښتونو از کړېوان کولے شي-

ترښکه:(ترښ-که)اسم- واحد- مؤنث- نرئ لار- د پيادو لار- جمع ترښکې-

ترصد:(ته-رص-صد)اسم- څارنه- ليدنه- کتنه- څار- څاؤ- انتظار- څهٔ څيز ته کتنه از د نظر لاندې لرنه-

ترصدګاه:(ته-رص-صد-ګاه)اسم- (۱)د څارنې، ليدنې او پلټنې ځاې- (۲)رصدخانه- رصدګاه-

ترصيع:(تر-صيع)اسم- د نظم يا نثر کلمات په وزن او قافيه مرتب کونه- مرصع کونه- (م- عربي)-

ترغا:(تر-غا)اسم- ترغه- تالان- لوټ- چور- چپاول-

ترغاړوت:(تر-غا-ړ-وت)ماضي مطلق- وګورئ ترغاړوتل-

ترغاړوتل:(تر-غا-ړ-و-تل)مصدر- غاړوتل- غاړه ورکول- غاړه غټې کېدل- روغ جوړ کول-

ترغاړوتنه:(تر-غا-ړ-و-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترغاړوتل-

ترغاړوتونکے:(تر-غا-ړ-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترغاړوتونکي- مؤنث ترغاړوتونکې- وګورئ ترغاړوتل-

ترغاړه:(تر-غا-ړه)اسم صفت- (۱)ذمه- اناړې- په غاړه- هغه کار چې چا ته سپارلے شوے وي- (۲)غاړه په غاړه- غاړه په غاړه کېدهٔ-

ترغاړه وتهٔ:(تر-غا-ړ-و-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ترغاړوتل-

ترغاړے:(تر-غا-ړے)اسم صفت- تورغاړے- توره غاړه لرونکے- عام طور سره د مرز، ګړ يا چېلۍ سره راځي- جمع ترغاړي-

ترغاګ:(تر-غاګ)اسم- (۱)تلغاګ- سخته سيلۍ او باران- خول- (۲)شاړه زمکه- مېره- (۲)تالنده او بربښنا- (افغانستان)-

ترغچي:(تر-غهٔ-چي)اسم- واحد- مؤنث- د جينکو يو قسم لوبه-

ترغلونے:(تر-غلو-نے)اسم- واحد- مذکر- د تي درد- هغه بيماري چې د څاروو يا زناناؤ په تيو کښې پېدا کيږي-

ترغوړے:(تر-غوه-ړے)اسم- واحد- مذکر- تور غوږونه لرونکے يو صحرائي پيش- پيشو پړانګ- جمع ترغوړي-

ترغوړے:(تر-غوه-ړے)اسم صفت- (۱)تور غوړے- هغه پسه چې غوږونه ئې تور وي- (۲- صفت)خبره نهٔ منونکے بنيادم- جمع ترغوړي-

ترغونې:(ت-ره-غو-نې)اسم- واحد- مؤنث- د نماښام خړه- ترمړے- ترړمې- په کوم ځاې کښې چې لړه شان تيارهٔ خوره شي- د نماښام لړه-

ترغونے:(تر-غو-نے)اسم- واحد- مذکر- لرغونے- نرغونے- پخوانے- زوړ- قديمي- تاريخي- (افغانستان)-

ترغه:(تر-غه)اسم صفت- (۱)کډوډ- (۲)تالا- لوټ- نښتلے-

ترغهٔ:(تر-غهٔ)تابع مهمل- د "تالا" تابع مهمل-

ترغي ترغي:(تر-غي-تر-غي)اسم صفت- تالا ترغه- کډوډ- لت په لت- لت پت- نښتلے- شينده وينده- سره پاشلے- تس نس- تار په تار-

ترغيب:(تر-غيب)اسم- واحد- مذکر- (۱)رغبت ورکونه- (۲)المسونه- پارونه- مينونه- جمع ترغيبونه-

ترغيع:(تر-غيع)اسم- پرزموشن- لوړونه- زچتونه- پورته کېدنه- (افغانستان)- (م- عربي)-

ترق:(ترق)اسم صوت- ټق چودنه- پرق چودنه- په منځ چودنه- دوه ړوله کېدنه-

ترقول ۱:(تره-ق-ول)مصدر متعدي- شلول- جدا کول- ټق چودل- پرق چودل- په منځ چودل- دوه ړوله کېدل-

ترقول ۲:(تره-ق-ول)مصدر متعدي- زميرول- په عذابول-

ترقون:(تره-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترقول ۱-

ترقون:(تره-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترقول ۲-

ترقونکے:(تره-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترقونکي- مؤنث ترقونکې- وګورئ ترقول ۱-

ترقونکے:(تره-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترقونکي- مؤنث

ترقونکې- وګورئ ترقول ۲-

ترقونه:(تره-ق-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترقول ۱-

ترقونه:(تره-ق-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترقول ۲-

ترقی:(ت-ر-قی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وده- لوئېدنه- ختنه- رفعت- (۲)پرمختګ- وړاندې تګ- پراختیا- لوړوالے- انکشاف- لوړې درجې ته رسېدنه- جمع ترقی- (افغانستان)- (م- عربی)-

ترقی پسند:(ت-ر-قی-پ-سند)اسم- اسم صفت- (۱)ترقی خوښونکے- (۲)په معاشره کښې اصلاح خوښونکے-

ترقی پسندی:(ت-ر-قي-پ-سن-دی)اسم- مؤنث- د ترقی پسند عقیده- په معاشره کښې د اصلاح اصولو حمایت-

ترقي یافته:(ت-ر-قي-یاف-ته)اسم- مترقي- په وړاندې تللے-

ترقېدل ۱:(تره-قې-دل)مصدر لازم- شلېدل- جدا کېدل- دوه ټوله کېدل-

ترقېدل ۲:(تره-قې-دل)مصدر لازم- زمیرېدل- په عذابېدل-

ترقېدلے:(تره-قې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترقېدلي- مؤنث ترقېدلې- وګورئ ترقېدل ۱-

ترقېدلے:(تره-قې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترقېدلي- مؤنث ترقېدلې- وګورئ ترقېدل ۲-

ترقېدن:(تره-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترقېدل ۱-

ترقېدن:(تره-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترقېدل ۲-

ترقېدنه:(تره-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترقېدل ۱-

ترقېدنه:(تره-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترقېدل ۲-

ترقېدونکے:(تره-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترقېدونکي- مؤنث ترقېدونکې- وګورئ ترقېدل ۱-

ترقېدونکے:(تره-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترقېدونکي- مؤنث ترقېدونکې- وګورئ ترقېدل ۲-

ترقېدهٔ:(تره-قې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ترقېدل ۱-

ترقېدهٔ:(تره-قې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ترقېدل ۲-

ترک:(ترک)اسم- واحد- مذکر- د مرغیو د نیولو یو قسم پړکه یا لومه-

ترک:(ترک)اسم- (۱)ترق- تړق- برق- چاود- درز- (۲)تړک- د چاودلو اواز- (۳)دبوتي تېغ یا تېغے راوتنه- (۴)د نینو کولو اواز- (۵)د شړۍ، کمبلې په پلونو (غاړو) نقش کونه- (افغانستان)-

ترک:(ترک)اسم- پرېښودنه- قضا کونه- ترک کونه- (م- عربی)-

ترک:(ترک)اسم- واحد- مؤنث- ستره تله- د تول هغه ستره تله چې دکانداران پکښې کڼ شمېر څیزونه په یو وخت تللے شي- جمع ترکونه- (م- هندی)-

ترک:(ترک)اسم صفت- (۱)ښکلے- محبوب- ګران- اشنا- (۲)عسکر- سپائی- (افغانستان)-

ترکا:(ت-ر-کا)اسم صوت- (۱)تړکا- ترقا- د چاودلو پرله پسې اواز- (۲)د نینو کولو اواز- (۳)تړکو- ټکا- ټکو- د اس د پښو اواز-

ترکاری:(تر-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- سبزی- تلکاری-

ترکاڼ:(تر-کاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښ- د لرګی کار کونکے- اُستکار- دروزګر- ترکڼ- (۲)د یوې مرغۍ نوم- ترکاڼک- ټکټکے- ټکټکاڼے- ترکاڼے-

ترکاڼک:(تر-کا-ڼک)اسم- واحد- مذکر- ترکاڼ- ټکټکے- ټکټکاڼے- ترکاڼے- د یوې مرغۍ نوم چې په مښوکه لرګی ټکوی-

ترکاڼی:(تر-کا-ڼی)اسم- د ترکاڼ کسب- د ترکاڼ پېشه-

ترکاڼے:(تر-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ترکاڼک-

ترکړ:(تر-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شوخ- (۲)پساتی- فسادی- ورانکارے- چالاک- ضدی- اړی مار-

ترکړی:(ترک-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترک-

ترکش:(تر-کش)اسم- واحد- مذکر- د غشیو ایښو شخول- ترکښ-

ترکش بندی:(تر-کش-بن-دی)اسم- فوځی خدمت- عسکریت- سپاهی توب- (افغانستان)-

ترکښ:(تر-کښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ترکش-

ترکله:(تر-ک-له)اسم- واحد- مؤنث- پترکله- پخوانے چربدار ټوپک- جمع ترکلې-

ترکڼ:(تر-کڼ)اسم- واحد- مذکر- ترکاڼ- ښ- ښ- (افغانستان)-

ترکڼکے:(تر-کڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- د مچقنې هغه بچولے چې اواز ترې پېدا کیږی- تنه کرکے- (افغانستان)-

ترکوبره:(تر-کوب-ره)متعلق فعل صفت- (۱)تل- همېشه- (۲)زیات- کافی- ډېره زیاته اندازه- (افغانستان)-

ترکودے:(تر-کو-دے)اسم- شینکے- زرغنېدونکے- راشین کېدونکے او ټوکېدونکے-

ترکودے:(تره-کو-دے)اسم- چینی- تری- بوره- (افغانستان)-

ترکول ۱:(تر-ک-ول)مصدر متعدی- (۱)غوښې یا نورو خوړو ته د چا اشتها پارول- د چا خله اُبهٔ اُبهٔ کول- (۲)غوښه په غوړیو کښې وریتول یا سره کول- (۳)خوړول- (۴)شړقول- په لښتو باندې وهل- په چابک وهل-

ترکول ۲:(تر-ک-ول)مصدر متعدی- پرېښول- پرېښودل- لاس اخستل- (م- ترک- عربی)-

ترکول ۳:(ترهٔ-ک-ول)مصدر متعدی- لږ شان زخمی کول-

ترکولے:(تر-ک-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترکولی- مؤنث ترکولې- وګورئ ترکول ۱-

ترکولے:(ترهٔ-ک-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترکولی- مؤنث ترکولې- وګورئ ترکول ۲-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

ترکون:(تر-کَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۱-

ترکون:(تر-کَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۲-

ترکون:(تره-کَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۳-

ترکونکے:(تر-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکونکی- مؤنث ترکونکې- وګورئ ترکول ۱-

ترکونکے:(تر-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکونکی- مؤنث ترکونکې- وګورئ ترکول ۲-

ترکونکے:(تره-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکونکی- مؤنث ترکونکې- وګورئ ترکول ۳-

ترکونګ:(تر-کَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۱-

ترکونګ:(تر-کَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۲-

ترکونګ:(تره-کَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۳-

ترکونه:(تر-کَ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۱-

ترکونه:(تر-کَ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۲-

ترکونه:(تره-کَ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترکول ۳-

ترکونے:(تر-کو-نے)اسم- واحد- مذکر- د غنمو د فصل یوه بیماری- غوړکے- تورکے- مریضی نبات- (افغانستان)-

ترکه:(تر-که)اسم- واحد- مؤنث- نانځکه- لښکه- ناوکی- نینځکه- کوړې- لوخکه- لانخکه- جمع ترکې-

ترکه:(تر-که)اسم- واحد- مؤنث- د ونې نازکه څانګه یا تنکی لښته- لونه- جمع ترکې-

ترکه:(تر-که)اسم- واحد- مؤنث- د میراثی مال وېش- په میراثی مال کښې د هر یو برخه لرونکی برخه معلومونه- ماترک- متروکات-

ترکهار:(تره-که-هار)اسم صوت- د اس یا د نورو څاروو د پښو اواز- ټپهار- د لښتې یا د چابک د شړق اواز- ترکهارے-

ترکهارے:(تره-که-ها-رے)اسم صوت- وګورئ ترکهار-

ترکیب:(تر-کیب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ساخت- جوړونه- (۲)طریقه- (۳)چل- فرېب- جمع ترکیبونه-

ترکیب بند:(تر-کیب-بند)اسم- د شاعرئ په اصطلاح کښې ہر بندونه لرونکے هغه نظم چې د بندونو تر مېنځه یو داسې "مطلع" لری چې نورو بندونو سره ئې قافیه لرل ضروری نه وی-

ترکیبی:(تر-کی-بی)اسم صفت- د ترکیب سره متعلق-

ترکېدل ۱:(تر-کې-دل)مصدر لازم- تېپېدل- (۱)توسېدل- سوسېدل- د خوراک څیز ته زړه کېدل- اشتها پیدا کېدل- (۲)خوږېدل- کوږېدل-

ترکېدل ۲:(تر-کې-دل)مصدر لازم- (۱)شړقېدل- ترقېدل- په چابک یا لښته وهلے کېدل- (۲)زرغنېدل- راټوکېدل-

ترکېدلے:(تر-کې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترکېدلی- مؤنث ترکېدلې- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېدلے:(تر-کې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترکېدلی- مؤنث ترکېدلې- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکېدن:(تر-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېدن:(تر-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکېدنګ:(تر-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېدنګ:(تر-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکېدنه:(تر-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېدنه:(تر-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکېدونکے:(تر-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکېدونکی- مؤنث ترکېدونکې- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېدونکے:(تر-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکېدونکی- مؤنث ترکېدونکې- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکېده:(تر-کې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ترکېدل ۱-

ترکېده:(تر-کې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ترکېدل ۲-

ترکی:(تر-کی)اسم- (۱)سیاتاق- تورې دانې چې غنمو سره ګډې وی- (۲)یو قسم شینکے چې دانې ئې خوړلے شی-

ترکی:(تر-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ترکی نسل یو قسم ګډه-

ترکے:(تره-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خراب او تراوه خواړه- هغه خوراک چې خوند ئې اړولے وی- (۲)تورانکے- تورمرغے- (افغانستان)-

ترکے:(تر-کے)اسم- واحد- مذکر- توتکرے- توتکرکے- سایره- ابابیل-

ترګ:(ترګ)اسم- واحد- مذکر- موتے- د څناورو یو مرض چې مثانه یا پوکنې ئې خرابه شی-

ترګ:(ترګ)اسم- واحد- مذکر- هغه پړے چې د څاروی په پوزه کښې اچولے کیږی او د ښکرونو سره تړلے شی- جمع ترګونه- (افغانستان)-

ترګ:(ترګ)اسم- واحد- مذکر- زنار- هغه تار چې هندوان ئې په ترغړ په غاړه کښې اچوی- جمع ترګونه-

ترلپ:(تر-لپ)اسم- تاخت- منډه- تړره- دړره- تراپ-

ترلغونے:(تر-له-غو-نے)اسم- د بزو یا نورو څاروو یو قسم بیماری چې د خلې نه ئې لاړې بهیږی-

ترلکه:(تر-ل-که)اسم- واحد- مؤنث- شپېلی- جمع ترلکې-

ترله:(تر-له)اسم- واحد- مؤنث- د تره لور-

ترله:(تر-له)متعلق فعل- یو د بل سره- یو د بله- یو له بله سره- یو د بل نه-

ترله انا:(تر-له-اَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- قره نیا- د نیا مور-

ترله وتل:(تر-له-وَ-تل)مصدر- (۱)خفه کېدل- غصه کېدل- په قهر کېدل- پرسېدل- (۲)په مېلمه زیات تاوان کول- تاوان کول- (۳)پرغزېدل-

سرګردانه کېدل- اوتربدل- ګنګس کېدل-

ترله وتلے:(تر-له-وَ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترله وتلي- مؤنث ترله وتلې- وګورئ ترله وتل-

ترله وتن:(تر-له-وَ-تن)حاصل مصدر- وګورئ ترله وتل-

ترله وتنه:(تر-له-وَ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترله وتل-

ترم:(ترم)اسم صفت- ترم- معمولي ګرم-

ترم:(ترم)اسم- واحد- مذکر- برغو- بګل- ښکر- تروم- تورم- ترنګ- بيګل-

ترم:(تَ-رم)اسم- واحد- مذکر- ناخصي اس- سانډ- هغه اس چې د اسپو تېرولو د پاره ساتلے شوے وي-

ترماميټر:(تر-ما-مي-ټر)اسم- واحد- مذکر- دَ درجه حرارت د معلومولو يوه آله- (م- انګريزي)-

ترماني:(تر-ما-ني)اسم- موشکک- هغه انار يا انګور چې پهٔ اخر وخت کښې پخيږي- (۲)منګنے- هغه فصل چې پهٔ مني کښې کرلے شي يا پخيږي- (افغانستان)-

ترمباز:(ترم-باز)اسم- واحد- مذکر- چرمباز- دَ غوبل هغه غوئے چې پهٔ قطار کښې دَ ټولو نه دننه تړلے وي- دَ ناوې غوئے- دَ نوي غوئے-

ترم ترم:(ترم-ترم)اسم صفت- ترمې ترمې- ذرې ذرې-

ترمتي:(تَ-رم-تي)اسم- واحد- مؤنث- ترمتاني- يوه ښکاري مرغۍ-

ترمچي:(ترم-چي)اسم- واحد- مذکر- ترم وهونکے- تروم غږونکے-

ترمکا:(ترم-کا)اسم- واحد- مؤنث- ترمکيا- پڼه- پونه کېدنه- پوړنه- چڼکاؤ- چړکاوے- ترمکاؤ- ترمکه-

ترمکاؤ:(ترم-کاؤ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترمکا-

ترمکه:(ترم-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترمکا-

ترمکه:(تر-م-که)اسم- واحد- مؤنث- شپېلۍ- جمع ترمکې-

ترمکه:(تر-م-که)اسم- واحد- مؤنث- کونه زيږېدنه- رنګ اوړېدنه-

ترمکيا:(ترم-کيا)اسم- واحد- مؤنث- پوړنه- پونه کونه- ټرمکيا-

ترمله:(ترم-له)اسم- واحد- مؤنث- سرسر- سرسرے- دَ وريږو هغه اُبهٔ چې وريږې پکښې يشولے شوې وي-

ترمنه:(تر-مهٔ-نه/ترم-نه)اسم- واحد- مؤنث- نوږنه زمکه- زېمناکه زمکه- هغه زمکه چې زيم لري- جبه- بوخته- يله- جمع ترمنې-

ترمنه:(تر-مهٔ-نه/ترم-نه)اسم- واحد- مؤنث- وتره- روته- کروندې ته تياره زمکه- وَتر-

ترموره:(تر-مو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترميره-

ترمول:(تر-م-ول)مصدر متعدي- پاڼې پاڼې کول- ترمې ترمې کول-

ترمون:(تر-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترمول-

ترمونکے:(تر-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترمونکي- مؤنث ترمونکې- وګورئ ترمول-

ترمونه:(تر-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترمول-

ترمه:(تر-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پسته خاوره- بوړه خاوره- پړندې خاوره- (۲)نوږنه زمکه- وتره زمکه- (۳)چودلې زمکه- چاود- چاوده-

ترمه:(ت-ر-مه)اسم- واحد- مؤنث- حاشيه- کرښې- جمع ترمې-

ترمي:(تر-مي)اسم- دَ شپون د رمې شړلو اواز- (افغانستان)-

ترمي ترمي:(تر-مي-تر-مي)اسم صفت- ترم ترم- ترمې ترمې- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې- ريز مريز- خوروور-

ترميته:(تر-مي-ته)اسم- واحد- مذکر- دَ لګر او بيره پهٔ څېر يو ښکاري مارغهٔ- (افغانستان)-

ترميره:(تر-مي-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترموره- بلاغتې- غنډې غنډې پاڼې لرونکے يو قسم ساګ چې پاڼې ئې پهٔ زخم د تړلو د پاره هم پکارولے شي-

ترميم:(تر-ميم)اسم- واحد- مذکر- اصلاح کونه- بيا سمونه- بيا جوړونه- بيا تيارونه- دَ کار د پاره بيا اماده کونه- (م- عربي)-

ترميمېدل:(تر-مي-مې-دل)مصدر لازم- اصلاح کېدل- بيا سمېدل- بيا جوړېدل- بيا روغېدل- بيا تيارېدل- (افغانستان)-

ترمې ترمې:(تر-مې-تر-مې)اسم صفت- وګورئ ترمي ترمي-

ترمېدل:(تر-مې-دل)مصدر لازم- پاڼې پاڼې کېدل- ترمې ترمې کېدل-

ترمېدلے:(تر-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترمېدلي- مؤنث ترمېدلې- وګورئ ترمېدل-

ترمېدن:(تر-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترمېدل-

ترمېدنګ:(تر-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترمېدل-

ترمېدنه:(تر-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترمېدل-

ترمېدونکے:(تر-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترمېدونکي- مؤنث ترمېدونکې- وګورئ ترمېدل-

ترمېدهٔ:(تر-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ترمېدل-

ترمي:(تر-مي)اسم- واحد جمع- مؤنث- يوه ښکاري مرغۍ-

ترنا:(تر-نا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترناؤ-

ترناؤ:(تر-ناؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترنا- ترې- ناوه- هغه لويه ناوه چې د لښتي يا ولې نه پرې بلې غاړې ته اُبهٔ اړولے شي- (۲)وَله- ويالهٔ- بيالهٔ- ببله- دَ ابو لښتے-

ترنج:(ترنج)اسم- خوز- يو ازغن بوټے چې تُرنجبين ترې حاصليږي- اوښان ئې پهٔ مينه خوري- نباتاتي نوم هېري سارم الهاکي-

ترنج:(تَ-رنج)اسم- واحد- مذکر- يوه ونه او د هغې مېوه چې بوټے ئې لهٔ نارنجه وړوکے او مېوه ئې لهٔ نارنجه غټه او خوږه وي- چکوتره- جمع ترنجان- (م- فارسي)-

ترنج:(تر-نج)اسم صفت- کونجه- ګونځه- وَچ- ناهموار-

ترنجبين:(تُ-رن-ج-بين)اسم- ترنګبين- د خاص قسمه ازغو يوه خوږه شيره- پهٔ طب کښې دَ ټخې او د سينې د درد د پاره استعمالولے شي-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

ترنجکه:(ترن-ج-که)اسم- واحد- مؤنث- ترانجه- درپکه- درینجکه- درنجکه- جمع ترنجکې-

ترنجوکی:(ترن-جو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړه کلاوه- اټه- وړه ترنجه- ترنجی- د وربښمو یا سپنسو اټه-

ترنجه:(ترن-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترنجوکي-

ترنجه:(ترن-جه)اسم- واحد- مؤنث- ترنجی- د کاڼي وړه تېره تخته چې شپانهٔ پرې د ضرورت په وخت ګډې بزې وغېره حلالوی- جمع ترنجې-

ترنجی:(ترن-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ترنجوکی-

ترنجی:(ترن-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترنجه- د کاڼي مغه تېره تخته چې شپانهٔ ې د حلالې د پاره استعمالوی-

ترنخ:(ترنخ)اسم صفت- نرے- خوار- ټپ- ړنګر- مانده- د چاق ضد-

ترنختوب:(ترنخ-توب)اسم- نرے توب- ړنګرتوب- کمزورتیا- ترنختیا- ترنخوالے- کمزوری- ړنګروالے- مانده توب-

ترنختیا:(ترنخ-تیا)اسم- وګورئ ترنختوب-

ترنخکے:(ترن-خ-کے)اسم تصغیر- خوارکے- کمزورګوټے- د ترنخ اسم تصغیر- جمع ترنخکی-

ترنخلے:(ترن-خهٔ-لے)اسم صفت- (۱)بخیل- شوم- ترنګلے- ترینګلے- (۲)سخت- کلک-

ترنخوالے:(ترنخ-وا-لے)اسم- وګورئ ترنختوب-

ترنخوکي:(ترن-خو-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ترنجوکی-

ترنخول:(ترن-خ-ول)مصدر متعدی- خوارول- کمزورے کول- مانده کول- ضعیفول- ټپ ټیپ کول- ړنګرول-

ترنخون:(ترن-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترنخول-

ترنخونکے:(ترن-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترنخونکی- مؤنث ترنخونکې- وګورئ ترنخول-

ترنخونګ:(ترن-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترنخول-

ترنخونه:(ترن-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنخول-

ترنخه:(ترن-خه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د ترنخ مؤنث- وګورئ ترنخ-

ترنخېدل:(ترن-خې-دل)مصدر لازم- خوارېدل- مانده کېدل- کمزورے کېدل- ړنګرېدل-

ترنخېدن:(ترن-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترنخېدل-

ترنخېدنګ:(ترن-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترنخېدل-

ترنخېدنه:(ترن-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنخېدل-

ترنخېدونکے:(ترن-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترنخېدونکی- مؤنث ترنخېدونکې- وګورئ ترنخېدل-

ترنخېدهٔ:(ترن-خې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ترنخېدل-

ترنخی:(ترن-خی)اسم- د اُبو داره- د اُبو پشکه- شتې- (افغانستان)-

ترنخے:(ترن-خے)اسم صفت- زېچ کلک- نرے- کمزور-

ترنغ:(ترنغ)اسم صفت- ټوغ- کړوپ-

ترند:(ت-رند)اسم صفت- ترمند- ترمېدونکے- ترېدونکے-

ترندار:(ترن-دار)اسم- واحد- مؤنث- تندیاره- ترنداره- تنداره- ترینداره- د تره ښځه-

ترنداره:(ترن-دا-ره)اسم- واحد- مونث- وګورئ ترندار-

ترندتوب:(ترند-توب)اسم- ترندتیا- تورېدنه- تېورېدنه- ترمېدنه- ترېدنه- ترندوالے- بارېدنه- تور خوړنه- د ترمېدو عادت-

ترندتیا:(ت-رند-تیا)اسم- وګورئ ترندتوب-

ترندوالے:(ت-رند-وا-لے)اسم- وګورئ ترندتوب-

ترنده:(ت-رن-ده)اسم صفت- ترند- ترمند- ترمېدونکے-

ترنده:(ترن-ده)اسم- بړ- تندره- د سپوږمۍ تندر-

ترندې:(ترن-دې)اسم- جمع- مؤنث- ملې خلې- منډې ترنډې- جدوجهد- تګ و دو- منډې تړړې-

ترندے:(ت-رن-دے)اسم صفت- ترند- ترنده- ترمند- ترمېدونکے- ترېدونکے- جمع ترندی-

ترنړ:(ترنړ)اسم- ځرب اس- چاق اس- غټ پټ اس-

ترنړ:(ترنړ)اسم صفت- غټ-

ترنړه:(ت-رن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ټولے- ګروه- غنډه- پله- ترنړی-

ترنړه:(ترن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ټوپ- منډه-

ترنړی:(ترن-ړی)اسم- (۱)زیات خلق- (۲)د مېلمنو ګڼه ګوڼه- (۳)په زوره چغې، شور، زوږ، نارې سورې، غل غوبل- (۴)ترنړه- پله- ټولے-

ترنګ:(تر-نګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قهر- غصه- تاؤ- خشکی- (۲)زیاته اشتها- زیاته تلوسه-

ترنکوځه:(ترنګ-کو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- ترنکوځه- مچغنه- مچوغنه- مچلغزه- مچنغزه- بشنغزه- چنغزه- ببلچنه- جمع ترنکوځې-

ترنکی:(تر-نه-کی)اسم صفت- قهرژن- خشکی- غصه ناک- تاوی- تاؤژن-

ترنګ:(ترنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ساز اواز- د ساز غړونه- د ګړیال اواز- د رباب اواز- (۲)یو ګړی- یو ساعت- (۳)وخت- ساعت- (۴)د غنمو نه پلی بیلونه (۵)د لوبو د پاره هوار شوے مېدان- (۲)د چینی لوښی د ماتېدو اواز-

ترنګ:(ت-رنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ترم-

ترنګا:(ترنګ-ګا)اسم صوت- ترنګار- د ساز اواز- شرنګا- شړنګا-

ترنګار:(ترنګ-ګار)اسم صوت- وګورئ ترنګا-

ترنګ ترونګ:(ترنګ-ترونګ)اسم صوت- ټنګ ټکور- ساز- د ساز د غږېدلو په وخت کښې د ساز اواز-

ترنګړ:(ترنګ-ګړ)اسم- واحد- مذکر- لوئ کورے- ګرلځه- ګرلاځهٔ- وړوکے کمبو- د مزریو نه جوړ شوے کمبو- ترنګړ- جمع ترنګړونه-

ترنکړے:(تَرَنګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترنګړ- (۲)کمربند- پټې-
ملابند- جمع ترنکړی-

ترنګل:(تَرَنګ-ګل)مصدر متعدی- تړل- باړول- پهٔ ترنګړ کښې اچول-

ترنګلتوب:(تَرَنګ-ګل-توب)اسم- بړوسوالے- کاړساوے- ګورملتوب- ترش
روئی- ترنګلتیا- ترنګلوالے- (افغانستان)-

ترنګلتیا:(تَرَنګ-ګل-تیا)اسم- وګورئ ترنګلتوب- (افغانستان)-

ترنګلوالے:(تَرَنګ-ګل-وا-لے)اسم- وګورئ ترنګلتوب- (افغانستان)-

ترنګله:(تَرن-ګهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ونه چې لهٔ لښتو ئې ټوکرۍ
جوړولے شی- (افغانستان)-

ترنګلی:(ترنګ-ګه-لی/ترنګ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تنګڼې-
تینګړی- دَ لاسونو پهٔ دژو ګټو څوک وهنه- (۲)دَ لاسونو دَ دژو ګټو نه پهٔ
زوره اواز وکښنه-

ترنګلے:(تَرَنګ-ګهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترنګلی- مؤنث
ترنګلې- وګورئ ترنګل-

ترنګن:(تَرَنګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ ترنګل-

ترنګنه:(تَرَنګ-ګهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنګل-

ترنګڼ:(تَرَنګ-ګڼ)اسم- واحد- مذکر- ترنګړ- ترنګڼې- جوزال- جوال-
وګورئ ترنګړ-

ترنګڼې:(ترنګ-ګ-ڼې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترنګڼ- ترنګړ- جووال- لویه
بوجۍ چې ډېرې دانې پکښې ځائیږی-

ترنکو:(ترنګ-ګو)اسم- ځرنده- سارنګ- سرنده- غچکه- غړکه- سارنده- ساز-

ترنکوځه:(تَرن-کو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- ماکو- سلائی ګکه- مارمچی- ټک
نهٔ زرکونکې ډنبره یا موچی- جمع ترنکوځې-

ترنکوځه:(تَرن-کو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- مچڼنه- وګورئ ترنکوځه- جمع
ترنکوځې-

ترنګول:(تَرَنګ-ګه-ول)مصدر متعدی- (۱)هر تار لرونکې دَ موسیقی آله وهل،
غږول- ساز ټنګول- تار لرونکی ساز نه اواز ایستل- (۲)راکښل-

ترنګون:(تَرَنګ-ګه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګونکے:(تَرَنګ-ګه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترنګونکی-
مؤنث ترنګونکې- وګورئ ترنګول-

ترنګونکے:(تَرَنګ-ګون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترنګونکی- مؤنث
ترنګونکې- وګورئ ترنګل-

ترنګونګ:(تَرَنګ-ګه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګونه:(تَرَنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګه:(تَرَنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- هواره تخته- جمع ترنګې-

ترنګهار:(تَرَنګ-ګار)اسم صوت- دَ رباب ټنګونه- دَ ترنګ او ټنګ اواز-
ترنګے-

ترنګېدل:(تَرَنګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)ټنګېدل- ترنګېدل- تار لرونکی ساز
نه اواز ایستل- (۲)دَ غنمو دَ ډنډری وچېدل او کړېدل چې دَ پخېدو نښه
ګڼلے شی-

ترنګېدن:(تَرَنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ترنګېدل-

ترنګېدنګ:(تَرَنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترنګېدل-

ترنګېدنه:(تَرَنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنګېدل-

ترنګېدونکے:(تَرَنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
ترنګېدونکی- مؤنث ترنګېدونکې- وګورئ ترنګېدل-

ترنګېدهٔ:(تَرَنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب
صیغه- وګورئ ترنګېدل-

ترنګے:(تَرَنګ-ګے)اسم صوت- وګورئ ترنګهار-

ترنګے:(تَرَنګ-ګے)اسم- (۱)دَ غنمو دروزه- (۲)هغه ډنډر چې دَ غنمو دَ
پخېدو نه پس پرې دَ غنمو وږے راکوږ شی- (افغانستان)-

ترنم:(تَ-رن-نُم)اسم- (۱)پهٔ خوږ اواز وینه- (۲)ګنېدنه- پوزه کښې خبرې
کونه- (م- عربی)-

ترنوی:(تر-نه-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترناؤ- محرابی ناله-

ترنه انا:(تر-نه-اَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- قره نیا- دَ نیا مور- ترله أنا-

تر نیکهٔ:(تَر-نی-کهٔ)اسم- واحد- مذکر- قر نیکهٔ- ټر نیکهٔ- دَ غرنیکهٔ پلار- دَ
نیکهٔ نیکهٔ- ټر نیکهٔ-

ترنے:(تَر-نے)اسم- واحد- مذکر- محصول- ټېکس- ترڼے-

ترڼا:(تَر-ڼا)اسم- واحد- مؤنث- سُرنا- پوڼکې- سُرنے- جمع ترڼې-

ترڼے:(تر-ڼے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ترنے-

ترو:(ترو)حرف- نو- (متروک)-

ترو:(ترو)اسم صوت- دَ خر شړلو اواز-

تروالے:(تر-وا-لے)اسم- تریووالے- تُرشی- تُرشوالے-

تروان:(تَر-وان)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم واښهٔ چې اوښان ئې خوری-

تروان:(تَر-وان)اسم- سورکے- دَ شلتالو پهٔ شان مېوه لرونکے یو بوټے-

تروبے:(ترو-بے)اسم- واحد- مذکر- تروې اُبهٔ- سرکه- لهٔ تروو انګورو څخه
زېستلې اُبهٔ-

تروبے:(تَ-رو-بے)اسم- واحد- مذکر- کراړه- قرت- کرت- بسکوړه-

تروپ:(تَروپ)اسم- (۱)مولی- تېرب- ترب- (۲)اکاڼ- دَ مولی بوزغلے-
نباتاتی نوم رے فانس سے ټی وس-

تروپر:(ترو-پر/تَرو-پر)اسم- واحد- مذکر- دَ ترور خوئ-

تروپره:(ترو-پهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ تروپر مؤنث- دَ ترور لور- جمع
تروپرې-

تروپے:(ترو-پے)اسم- واحد- مذکر- تریو خوند لرونکے یو قسم ساګ-
تریچے- جمع تروپی-

تروتازګی:(تَ-رو-تا-زه-ګی)اسم- (۱)تازه والے- شین والے- (۲)خوشالی-
خوشحالی-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ٥"(ز-ړه)، ٶ"(پو-بې-دهٔ)

تروتازه:(تَ-رو-تا-زه)اسمِ صفت- (۱)ډېر تازه- ډېر شين- (۲)ډېر خوشحال- ډېر خوښ-

تروږ:(تَروږ)اسم- (۱)تاوان- نقصان- زيان- (۲)چټي- بې ځايه- عبث- (۳)ډار- وېره- څنګ-

تروړل:(تَرو-ړَل)مصدرِ متعدی- تاواني کول- نقصاني کول-

تروړلے:(تَرو-ړَه-لے)اسمِ مفعول-واحد- مذکر- جمع تروړلي- مؤنث تروړلې- وګورئ تروړل-

تروږمن:(تَروږ-مَن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تاواني- نقصاني- زيانمن- (افغانستان)-

تروړن:(تَرو-ړَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تروړل-

تروړنګ:(تَرو-ړَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تروړل-

تروړنه:(تَرو-ړَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تروړل-

تروړونکے:(تَرو-ړُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تروړونکي- مؤنث تروړونکې- وګورئ تروړل-

تروړه:(تَرو-ږه)اسمِ صفت- (۱)چټي- تاوان شوے- (۲)ذليل- (کول- کېدل مصدرونه)-

تروخ تروخ:(تَروخ-تَروخ)متعلق فعل/صفت- (۱)بيل بيل- جُدا جُدا- خوارهٔ وارهٔ- پرېشانه- (۲)دَ زړو شلېدنه- تروخې تروخې-

تروخې تروخې:(تَرو-خې-تَرو-خې)متعلق فعل/صفت- وګورئ تروخ تروخ-

ترودی:(تَرو-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تروړی- ګيدړه- سپلم- لومبړه- سپرلمه- دَ سائنسي نوم دَ پاره وګورئ تروړی-

ترور:(تَرور)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پلار يا دَ مور خور- (۲)مشرې ښځې ته دَ احترام دَ پاره ونيلے کېدونکے تورے- جمع تروريانې-

ترور:(تَ-رور)اسم- واحد- مذکر- ډار- وېره- خوف- وحشت-

ترور:(تَ-رُور)اسمِ صفت- وارخطا- ويرېدلے-

ترورتوب:(تَ-رور-توب)اسم- تروروالے- وارخطائي- وارخطاتوب- ترورتيا- وېره اخستهٔ-

تروروزی:(تَرور-زی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترور لور-

تروروزے:(تَرور-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ ترور ځوئ- جمع تروروزی- مؤنث تروروزې-

ترورکه:(تَرو-رَهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترور اسمِ تصغير- دَ ترور يا بلې مشرې ښځې دَ پاره دَ مينې تورے- جمع ترورکې-

ترورمېړے:(تَرور-مې-ړے)اسم- دَ ترور خاوند- دَ ماسي خاوند- دَ پوپو خاوند-

تروروِل:(تَ-رو-ره-وَل)مصدرِ متعدی- ترهول- وارخطا کول- وحشت اچول- ګډوډې راوستل- وېره اچول- (افغانستان)-

تروروِل:(تَرو-ره-وَل)مصدرِ متعدی- ترور کَيل- ترور شمېرل- (افغانستان)-

ترورولی:(تَرور-وَ-لی)اسم- دَ ترور کېدو حالت- ترور سره دَ زرارهٔ يا خورنی رشته-

تروروونکے:(تَ-رو-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تروروونکي- مؤنث تروروونکې- وګورئ تروروِل ۱-

تروروونه:(تَ-رو-ر-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تروروِل-

تروربېدل:(تَ-رو-رې-دَل)مصدرِ لازم- وار خطا کېدل- ويرېدل- ډارېدل- ترهېدل- (افغانستان)-

تروربېدل:(تَرو-رې-دَل)مصدرِ لازم- تښتولے کېدل- وژلے کېدل- وېره اچول- (افغانستان)-

تروربېدنه:(تَ-رو-رې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تروربېدل-

تروربېدونکے:(تَ-رو-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تروربېدونکي- مؤنث تروربېدونکې- وګورئ تروربېدل-

تروری:(تَرو-ری)اسم- واحد- مؤنث- ترور ته دَ مينې تورے-

تروړی:(تَرو-ړی)اسم-واحد/جمع- مؤنث- چوری- لومبړه- تروړی-

توړل:(تَرو-ړَل)مصدرِ متعدی- تښتول- تروښل- توړل- لاس تاوُل- شوکول-

تروړلے:(تَرو-ړَهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع تروړلي- مؤنث تروړلې- وګورئ تروړل-

تروړن:(تَرو-ړَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تروړل-

تروړنه:(تَرو-ړَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تروړل-

تروړونکے:(تَرو-ړُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تروړونکي- مؤنث تروړونکې- وګورئ تروړل-

تروړه:(تَرو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- توړه- (۱)وړه بوجی- (۲)هغه بوری چې پوره ډکه نهٔ وی- جمع تروړې- (م- منډی)-

تروړه:(تَرو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جم جکړ- جکړ- هغه تيارهٔ چې دَ سيلی او باران سره وی

تروړه:(تَرو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تقريباً نيم ګز وُږدوالے لرونکے دَ تيلې يا زرو تار- (افغانستان)-

تروړی:(تَرو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لومبړه- تروړی- ګيدړه- سائنسي نوم ولپس ولپس (VULPES-VULPES)-

تروړے:(تَرو-ړے)اسم- واحد- مذکر- چورندک- چتے- چترکے- چتکے- يوه ډېره وړه مرغۍ-

تروژل:(تَرو-ژَل)مصدرِ متعدی- تروښل- توړل- تروړل- تښتول-

تروژلے:(تَرو-ژَهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع تروژلي- مؤنث تروژلې- وګورئ تروژل-

تروژن:(تَرو-ژَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تروژل-

تروژنګ:(تَرو-ژَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ تروژل-

تروژنه:(تَرو-ژَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تروژل-

تروژونکے:(تَرو-ژُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تروژونکي- مؤنث تروژونکې- وګورئ تروژل-

"ئ" (ځی-ـزل)، "ې" (هې-ره-وَل)، "ی" (پيا-لی)، "ے" (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱.

ترووږمی:(ت-روو-مي)اسم صفت- ترمړے- ترمړی- دُ نماښام تیارهٔ- هغه شپه چې سپوږمی پکښې نهٔ وی-

تروش:(تروش)اسم صفت- وګوری ترُش-

تروشی:(ترو-شي)اسم- (۱)تریووالے- (۲)اچار- سرکه-

تروشے:(ترو-شے)اسم- واحد- مذکر- انتروشے- اینګے- انتړوشے- پرنجے- .تروشی-

تروښل:(ترو-ښل)مصدر متعدی- تروژل- تښتول- تروړل-

تروښن:(ترو-ښن)حاصل مصدر- وګوری تروښل-

تروښنه:(ترو-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تروښل-

تروښول:(ترو-ښ-ول)مصدر متعدی- (۱)پهٔ غلا باندې یو شے تښتول- (۲)ساتل-

تروښولے:(ترو-ښ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تروښلی- مؤنث تروښولې- وګوری تروښول-

تروښون:(ترو-ښ-ون)حاصل مصدر- وګوری تروښول-

تروښونکے:(ترو-ښ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تروښونکی- مؤنث تروښونکې- وګوری تروښول-

تروښونکے:(ترو-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تروښونکی- مؤنث تروښونکې- وګوری تروښل-

تروښونګ:(ترو-ښ-ونګ)حاصل مصدر- وګوری تروښول-

تروښونه:(ترو-ښ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تروښول-

تروښېدل:(ترو-ښې-دل)مصدر لازم- (۱)پهٔ غلا باندې یو شے تښتولے کېدل- (۲)ساتلے کېدل-

تروښېدن:(ترو-ښې-دن)حاصل مصدر- وګوری تروښېدل-

تروښېدنګ:(ترو-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تروښېدل-

تروښېدنه:(ترو-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تروښېدل-

تروښېدونکے:(ترو-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تروښېدونکی- مؤنث تروښېدونکې- وګوری تروښېدل-

تروښېدهٔ:(ترو-ښې-دهٔ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صیغه- وګوری تروښېدل-

تروکېدل:(ترو-کې-دل)مصدر لازم- راټوکېدل- شنهٔ کېدل- رازرغنېدل-

تروکېدن:(ترو-کې-دن)حاصل مصدر- وګوری تروکېدل-

تروکېدنګ:(ترو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تروکېدل-

تروکېدنه:(ترو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تروکېدل-

تروکېدونکے:(ترو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تروکېدونکی- مؤنث تروکېدونکې- وګوری تروکېدل-

تروکېدهٔ:(ترو-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صیغه- وګوری تروکېدل-

تروکے:(ترو-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خېلی خېلی بوټے چې پهٔ زمکه خور وی-

تروکے:(تر-و-کے)اسم- واحد- مذکر- تریوکے- یو تریو خوند لرونکے ساګ چې اوم او پوخ خوړلے شی- جمع تروکی-

تروکے:(ترو-کے)اسم- واحد- مذکر- خلے- جمع تروکی-

تروکے:(ت-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- ږم ږم- یو قسم کیا چې پهٔ ځارووو دستونه لګوی- نباتاتی نوم اپومیا ټرپی تهم-

ترول:(ت-ر-ول)مصدر متعدی- ډارول- ېیرول- زېرول- ترمول-

ترولے:(ت-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترولی- مؤنث ترولې- وګوری ترول-

تروم:(تروم)اسم- واحد- مذکر- ترُم- ناخصی حېوان-

ترومې:(ترو-مي)اسم- ګوټ- غرپ-

ترون:(ت-ر-ون)حاصل مصدر- وګوری ترول-

ترونده:(تر-ون-ده)اسم- واحد- مؤنث- خورندے- نوې رارسېدلې مېوه-

ترونکے:(ت-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترونکی- مؤنث ترونکې- وګوری ترول-

ترونګ:(ت-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګوری ترول-

ترونه:(ت-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ترول-

تروول:(تر-و-ول)مصدر متعدی- تریوول-

تروه:(تر-وه)اسم- تروبے- سرکه- (افغانستان)-

تروه:(تر-وه)اسم- واحد- مؤنث- کېړ- چچکے- لهٔ منجو، جینجړو یا لُوخې جوړ هغه چچکے چې اکثر پهٔ کوټه اچولے شی- جمع تروې-

تروه:(تر-وه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دُ تریو مؤنث- (۲)تومنه- خمبیره- (۳)پنیر- جمع تروې-

ترومول:(ترو-ه-ول)مصدر متعدی- زېرول- ډارول-

ترومولے:(ترو-ه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترومولی- مؤنث ترومولې- وګوری ترومول-

ترومون:(ترو-ه-ون)حاصل مصدر- وګوری ترومول-

ترومونکے:(ترو-ه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترومونکی- مؤنث ترومونکې- وګوری ترومول-

ترومونګ:(ترو-ه-ونګ)حاصل مصدر- وګوری ترومول-

ترومونه:(ترو-ه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ترومول-

ترویج:(تر-ویج)اسم- رواجونه- دودونه- (م- عربی)-

ترویجول:(تر-وی-ج-ول)مصدر متعدی- رواجول- بابول- دودول- پراخول- (افغانستان)-

ترویر:(تر-ویر)اسم- (۱)ټګی- فرېب- دوکه- چل- غولونه- خطا ایستنه- (۲)غم و فکر- اندېښنه- وسواس- (افغانستان)- (م- شاید عربی تزویر)-

ترږې:(تر-وي)اسم- جمع- مؤنث- شوملې- شړومبې- شلومبې- شنبېې- جاږ-

ترږے:(تر-ږے)اسم- واحد- مذکر- یو دست آوز بوټے چې پهٔ دارو کښې

پکاریږي- نباتاتي نوم کان ول ولس او اپیومیا تړبې تهم-

ترویت:(تر-ویتَ)اسم- واحد- مذکر- دَ نجوم علم- فال معلومونه- دَ فال معلومولو علم- (۲)فال کړي- پال کړي-

ترویتي:(تر-وې-تي)اسم- واحد- مذکر- نجومي- توریتي- پال کړے- دَ ستوریو پهٔ علم پوهېدونکے-

ترویتې:(تر-وې-تے)اسم- واحد- مذکر- وُګوری ترویتي-

تروېخه:(تر-وې-خه)اسم- واحد- مؤنث- رخه- سخه- سونده- اوور- حسد- رقابت- جمع تروېخې-

تروېدل:(تر-وې-دَل)مصدر لازم- تریوېدل- تروشېدل- تپوکېدل- تاکېدل- مالګین کېدل-

تروېدن:(تر-وې-دن)حاصل مصدر- وُګوری تروېدل-

تروېدنګ:(تر-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تروېدل-

تروېدنه:(تر-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګوری تروېدل-

تروېدونکے:(تر-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تروېدونکي- مؤنث تروېدونکې- وُګوری تروېدل-

تروېدهٔ:(تر-وې-دهٔ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُګوری تروېدل-

تروے:(تر-وے)اسم- واحد- مذکر- وُګوری تروګے- جمع تروي-

تروے:(تر-وے)اسم- واحد- مذکر- منج- (افغانستان)-

تره:(ت-ره)صفت- مؤنث- دَ تر مؤنث- لونده- لمده-

تره:(ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترازه- پره- تپوته- جمع ترې-

تره:(ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- کړنکوړے- دَ بادرنګ دَ کورنۍ یوه سبزي چې وُړده وي- نباتاتي نوم ککمس ایکیوټېنګولس- جمع ترې-

تره:(تره)اسم- واحد- مؤنث- بدن- وجود- جوثه- څېره- رنګ- جُثه-

تره:(ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- ناوه- تری- پرناله-

تره:(ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترهه- خوف- ویره- جمع ترې-

تره:(ت-ره)حرف تشبیهٔ- غُندې- پهٔ شان- پهٔ رنګ- (م- عربی)-

تره پړ:(تره-پړ)اسم- واحد- مذکر- دَ شلېدلو جامو تپوته- چیرړه- زړوکے- زړونکے- ګودړ- خرڅوړے- خنجاړے-

تره تیزک:(ت-ره-تی-زک)اسم- وُګوری ترتیزک-

تره خولے:(ت-ر-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- تورخولے- تورخُلے- مغه کړ یا چېلے چې خُله ئې توره وي-

تره خون:(ت-ره-خُون)اسم- تیارهٔ- دَ نمابنام خره- وُګوری تره غوني-

تره غون:(ت-ره-غُون)اسم- وُګوری تره غوني-

تره غوني:(ت-ره-غو-ني)اسم- دَ نمابنام تیارهٔ- تروږمي- تېره غوني- تره خون- تره غون-

تره مر:(ت-ره-مر)اسم- ترار- وېرېدنه-

ترهٔ:(ترهٔ)اسم- واحد- مذکر- کاکا- دَ پلار ورور- چاچا- هر مشر سړی ته دَ احترام توري-

ترها:(تر-ها)اسم- واحد- مؤنث- تره- ترهه- وېره- پار-

ترهات:(ت-ر-هات)اسم- جمع- دَ ترهت جمع- بې بنیاده خبرې- بې موده کارونه- بې فائدې څیزونه-

ترهاری:(تر-ها-ری)اسم صفت- ترهېدونکے- وېرېدونکے- تراری-

ترهاؤ:(تر-هاؤ)اسم- واحد- مذکر- تراؤ- دَ اوړی دربمه برخه- دَ غلې یوه پیمانه-

ترهره:(تر-هه-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترهه- تره- پار- وېره- یېره- جمع ترهرې-

ترهړ:(تر-هړ)اسم- واحد- مذکر- ویره- ترهه- تره- ترامه-

ترهړه:(تر-ههٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث دَ ترهړ ځاې- دَ ویرې ځاې-

ترهند:(تر-هند)اسم- ترند- ترهندونے- وېرندوکے-

ترهندتوب:(تر-هند-توب)اسم- ترهندتیا- ترهندوالے- ترهېدنه-

ترهندتیا:(تر-هند-تیا)اسم- وُګوری ترهندتوب-

ترهندوالے:(تر-هند-وا-لے)اسم- وُګوری ترهندتوب-

ترهوال:(تر-هه-وال)اسم صفت- وېرونکے- رعب ناک- سهم ناک- (افغانستان)-

ترهور:(تر-هور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ترند- پېر زيات ناترار- وېرېدلے- وارخطا- مګ پګ- حیران- (۲)ړوند- بې سترګو-

ترهورتیا:(تر-هور-تیا)اسم- ازارګي- پرېشاني- اضطراب- وارخطائي-

ترهورول:(تر-هو-ر-ول)مصدر متعدی- وُګوری ترورول-

ترهورون:(تر-هو-ر-ون)حاصل مصدر- وګوری ترهورول-

ترهورونکے:(تر-هو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترهورونکي- مؤنث ترهورونکې- وُګوری ترهورول-

ترهورونه:(تر-هو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګوری ترهورول-

ترهوری:(تر-هو-ری)اسم- وارخطائي- ویره- تره- پار-

ترهول:(تر-هٔ-ول)مصدر متعدی- (۱)وېرول- پارول- (۲)دَ پرهر اُبهٔ پېتول-

ترهولے:(تر-هٔ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترهولي- مؤنث ترهولې- وُګوری ترهول-

ترهون:(تر-هٔ-ون)حاصل مصدر- وُګوری ترهول-

ترهونګ:(تر-هٔ-ونګ)حاصل مصدر- وګوری ترهول-

ترهونه:(تر-هٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګوری ترهول-

ترهه:(تره-هه)اسم- واحد- مؤنث- تره- پار- زیره- بیره- یېره- ترس- خوف- اندېښنه-

ترهېدا:(تر-هې-دا)اسم- پارېدا- وېرېدا- ترېدا- وېرېدنه- پارېدنه- ترهېدهٔ-

ترهېدل:(تر-هې-دل)مصدر لازم- ترېدل- وېرېدل- پارېدل- وارخطا کېدل-

ترهېدلے:(تر-هې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترهېدلي- مؤنث ترهېدلې- وُګوری ترهېدل-

ترهېدن:(تر-هې-دن)حاصل مصدر- وُګوری ترهېدل-

ئ (ځي-رل)، ي (مي-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وُګوری تشریحات صفحه ۱

ترهېدنګ:(تر-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترهېدل-

ترهېدنه:(تر-هې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترهېدل-

ترهېدونکے:(تر-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترهېدونکي- مؤنث ترهېدونکې- وګورئ ترهېدل-

ترهېدهٔ:(تر-هې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ترهېدل-

ترې:(تَ-رې)اسم- چیني- شکره- بوره- د پخواني زمانې يوه ډېره مېده سپينه بوره-

ترې:(تَ-رې)اسم- د خشکۍ ضد- نمداره زمکه- نم- شبنم- تازګي-

ترې:(ترې)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو د دانې هغه مخ چې درې سرهٔ ټکي پرې نقش وي او د ګټې کور ګڼلے شي-

ترې ترې:(تَ-رې-تَ-رې)اسم صوت- د ربړو خرڅولو اواز-

ترې مار:(تَ-رې-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ټرنګچي- بګلچي-

تریا تریا:(تر-یا-تر-یا)اسم صوت- سپي له حوصله ورکونه- سپے باده کونه-

تریاق:(تر-یاق)اسم- (۱)د زهرو اثر ختمونکے يو قسم دارو- زهرمهره- (۲)اپیم- ترياک- (م- فارسي)-

ترياک:(تر-ياک)اسم- اپيم-

ترياکي:(تر-يا-کي)اسم صفت- جنډوباز- اپيمي-

تريب:(تريب)صفت- ترش- تريو- (افغانستان)-

تريبه:(ترې-به)اسم- واحد- مؤنث- مولۍ- نباتاتي نوم ريفنس سټيوس -(RAPHANUS SATIVUS)

تريټ:(تريټ)اسم- کل- کنجاړه- کنجوره- کونجاړه- ترید- ګوتاره-

تريتے:(تَ-رې-تے)اسم- د تور مرچ پهٔ شان يوه غوټيزه وَنه او د هغې دانې چې د دارو پهٔ توګه هم استعماليږي او خلق ترې نګولے هم جوړوي- (افغانستان)-

تريج:(تَ-ريج)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېز (خول)- (۲)طاقتور- شول- (م- عربي)-

تريخه:(تَ-رې-خه)اسم- واحد- مؤنث- سينګلے- شمکے- يو قسم واښهٔ- جمع تريخې-

تريچے:(ترې-چے)اسم- تروپے- يو قسم تريو ساګ- جمع تريچي-

تريخ:(تريخ)اسم صفت- (۱)د خوږ ضد- د مرچکي پهٔ شان خوند لرونکے- (۲)غصه ناک- سخت مزاجه- خشکي- (۳)ګران- سخت- مشکل- بې خونده- خراب- (۴)غېرتي- ممتي- مرني-

تريخ بخن:(تريخ-ب-خن)اسم صفت- تريخ غُندې- تريخ شان- تريخ ته نژدې- چې خوند ې تريخ شان وي-

تريخ بوټے:(تريخ-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ساګ-

ترتخ توب:(تريخ-توب)اسم- تريختيا- تريخ والے- تريخ خوندې-

تريخ توری:(تريخ-تو-رې)اسم- واحد- مؤنث- ترخه توري- کربله- د تريخ خوند لرونکې يوه ترکاري- (افغانستان)- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ ترخه توري-

تريختيا:(تريخ-تيا)اسم- وګورئ تريخ توب-

تريخ خانے:(تريخ-خا-نے)اسم صفت- تريخ خوئ لرونکے- خشکي- غصه ناک- قهرژن- جمع تريخ خاني-

تريخ ژبے:(تريخ-ژهٔ-بے)اسم صفت- بد خويه- بد خُلے-

تريخ ژن:(تريخ-ژن)اسم صفت- (۱)تريخ بخن- لږ شان تريخ خوند لرونکے- (۲)غصه ناک- قهرژن- خشکي- مؤنث تريخ ژنه- جمع مؤنث تريخ ژنې-

تريخ درياب:(تريخ-در-ياب)اسم- کالي درياب- کاړي درياب- قاړي درياب- سمندر-

تريخ لوړے:(تريخ-لو-ړے)اسم صفت- لږ شان تريخ خوند لرونکے-

تريخ لوکے:(تريخ-لو-کے)اسم- وګورئ خروسکه-

تريخوالے:(تريخ-وا-لے)اسم- وګورئ تريخ توب-

تريخ وروځے:(تريخ-ورو-ځے)اسم صفت- ترش ريو- تريو مخ- بد دماغه- چې تندے ې تريخ نيولے وي-

تريخول:(ترې-خه-ول)مصدر متعدي- ترخول- تريخ کول- پهٔ يو څيز يا يوه خبره کښې تريخ والے پيدا کول-

تريخون:(ترې-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ تريخول-

تريخونکے:(ترې-خه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تريخونکي- مؤنث تريخونکې- وګورئ تريخول-

تريخونګ:(ترې-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تريخول-

تريخونه:(ترې-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تريخول-

تريخېدل:(ترې-خې-دل)مصدر لازم- (۱)ترخېدل- تريخ کېدل- خوند خرابېدل- (۲)غصه کېدل- خشکي کېدل- قهرژن کېدل-

تريخېدن:(ترې-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تريخېدل-

تريخېدنګ:(ترې-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تريخېدل-

تريخېدنه:(ترې-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تريخېدل-

تريخېدونکے:(ترې-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تريخېدونکي- مؤنث تريخېدونکې- وګورئ تريخېدل-

تريخېدهٔ:(ترې-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تريخېدل-

تريخے:(ترې-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)زهره- زاره- د انسان او حيوان پهٔ ګېډه کښې دننه يو اندام- (۲)ننګ- غيرت- جمع تريخي-

تريز:(تريز)اسم- واحد- مذکر- کاسني- شمکے- يو قسم واښهٔ- نباتاتي نوم وربينا او فی سين-

تريره:(ترې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روغاني- روغني کُلچه- خوږ ککوړے- پهٔ تنارهٔ پخه هغه غوړه ډوډۍ چې پهٔ اوړه کښې ې غوړي اخښلي وي- (۲)پاسته- څپټے- کاک- ټيکي- ټکي-

ترېل:(تَ-رَ-يِل/تره-يِل)مصدر- ګوزارول- اچول-

ترېلے:(تَره-يۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترېلي- مؤنث ترېلې-
وګورئ ترېل-

ترېن:(تره-يِن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېل-

ترېناک:(تَ-رې-ناک)اسم صفت- (۱)ترهند- تورند- تيورند- ترند- وحشي-
(۲)زور باز- ساتلے باز- ښکاری باز- اموخته باز-

ترېناکه:(ته-رې-نا-که)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم مرغۍ-

ترېنداره:(تَرېن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د تره ښځه- تنداره- چاچي-

ترېنګ:(تَره-يِنګ)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ ترېل- (۲- اسم)غصه- تاؤ-

ترېنګړ:(تَرېنګ-ګړ)اسم- بجه- مانجه- باجه- د موسيقۍ درې ګټيزه اله-

ترېنګړی:(تَرېنګ-ګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترېنګړی- ترېنګلۍ-
چوټکۍ- پشکوړے-

ترېنګل:(تَرېنګ-ګل)مصدر- چوټل- (۱)ترېوول- بوټېدل- (۲)راکښلے کېدل-
غصه کېدل-

ترېنګلۍ:(تَرېنګ-ګ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ترېنګړی-

ترېنګلے:(تَرېنګ-کۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترېنګلي- مؤنث
ترېنګلې- وګورئ ترېنګل-

ترېنګلے:(تَرېنګ-کۀ-لے)اسم صفت- (۱)ترېو- ترېو تندے- بد خويه- ترېو
مخے- د ترېو تندي خاوند- بد مزاجه- بد خويه- خروس- (۲)بخيل-

ترېنګن:(تَرېنګ-ګن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېنګل-

ترېنګنګ:(تَرېنګ-ګنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېنګل-

ترېنګنه:(تَرېنګ-کۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېنګل-

ترېنګونکے:(تَرېنګ-ګون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترېنګونکي-
مؤنث ترېنګونکې- وګورئ ترېنګل-

ترېنګۍ:(تَرتېنګ-کۍ)اسم- نرے اواز- د نرۍ اواز ړمامه-

ترېنګۍ:(تَرېنګ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تېره کانړے چې مرغۍ پرې
حلالېدے شي-

ترېنګے:(ترېنګ-کے)اسم- واحد- مذکر- کته پيش- کړوپش- پنه پيش- پيش
پړانګ- ځنګلي پيشو-

ترېنه:(تَره-يۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېل-

ترېو:(تَرېو)اسم صفت- (۱)تروش- تَرش- تپاک- (۲)غصه ناک- تهرېدلے-

ترېوبخن:(تَرېو-بَ-خن)اسم صفت- ترېو غندې- ترېو شانې- ترش شان
خوند لرونکے-

ترېوترېوکے:(تَرېو-ترې-ؤ-کے)اسم- تروؤکے- تروکے- ترېو خوند لرونکے
يو قسم ساګ-

ترېوتوب:(تَرېو-توب)اسم- تُرشي- ترېوتيا- ترېووالے-

ترېوتيا:(تَرېو-تيا)اسم- وګورئ ترېوتوب-

ترېوخوړے:(تَرېو-خوَ-ړے)اسم- مانی خَش- شکنجبين- يو قسم ترېو غندې
شربت چې د اُبو، سرکې او نيمبو نه جوړېږي- (افغانستان)-

ترېوخوندے:(تَرېو-خون-دے)اسم صفت- تروش خوندے- ترېوبخن- تپاک
خوندے-

ترېوړے:(تَرېو-ړے)اسم- واحد- مذکر- نکوړے- ننکوړے- بادرنګ- بادړنګ-
جمع ترېوړي- نباتاتي نوم کوکومس تې وس-

ترېوژن:(تَرېو-ژن)اسم صفت- ترېو- ترش- لږ شان ترېو خوند لرونکے-

ترېوغالے:(تَرېو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- د ښځو د قميص د سينې جېب-

ترېوکے:(ترې-ؤ-کے)اسم- واحد- مذکر- يو ترېو خوند لرونکے ساګ-
ترېوترېوکے-

ترېو مخے:(تَرېو-مۀ-خے)اسم صفت- وګورئ ترېو تندے-

ترېوناک:(تَرېو-ناک)اسم صفت- تروش خونده- ترېو خونده- تپاک خونده-
تېوک خوندے-

ترېونکے:(تَره-يون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترېونکي- مؤنث
ترېونکې- وګورئ ترېل-

ترېونکولے:(تَرېو-نکو-لے)اسم- (۱)چټني- اچار- (۲)هغه خوارۀ چې ترېو
خوند لري- (افغانستان)-

ترېووالے:(تَرېو-وا-لے)اسم- وګورئ ترېوتوب-

ترېووزمه:(تَرېو-وز-مه)اسم- ترېو شانې- لږ شان ترېو- ترېو خوندے-
ترېوناک- ترو بدو ته نژدې- (افغانستان)-

ترېوول:(تَرېو-و-ول)مصدر متعدی- ترېو کول- تروش کول- مالګين کول-
تروشول-

ترېوون:(تَرېو-ؤ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوول-

ترېوونکے:(تَرېو-ؤ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترېوونکي-
مؤنث ترېوونکې- وګورئ ترېوول-

ترېوونګ:(تَرېو-ؤ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوول-

ترېوونه:(تَرېو-ؤ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوول-

ترېوی:(ترې-وی)اسم- واحد- مؤنث- يوه غرڅنې ونه او د هغې تروې دانې-

ترېوېدل:(تَرې-وې-دل)مصدر لازم- (۱)ترووېدل- تَرشېدل- مالګين کېدل-
(۲)خفه کېدل- قهرېدل-

ترېوېدن:(تَرې-وې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوېدل-

ترېوېدنګ:(تَرې-وې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوېدل-

ترېوېدنه:(تَرې-وې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوېدل-

ترېوېدونکے:(تَرې-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ترېوېدونکي-
مؤنث ترېوېدونکې- وګورئ ترېوېدل-

ترېوېده:(تَرې-وې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترېوېدل-

ترېه:(تَر-يه)اسم صوت- ړرے- د کڅو چېلو د شړلو اواز- ړريه-

ترېنې:(ترې-نې)اسم- واحد- مؤنث- ترۍ- پرناله- ناوه-

ترې:(ترې)حرف- ترې نه- ځنې- لۀ هغۀ- څخه-

تربټه:(ترې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- تروټه- بوجۍ- دَ غلې بوجۍ-

تربېدل:(تَ-رې-دَل)مصدر لازم- ترمېدل- ويرېدل- ډارېدل-

تربېدل:(تُ-رې-دَل)مصدر لازم- تُولېدل- ورو ورو تلل- (ش- پنجابي)-

ترېدلے:(تَ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ترېدلي- مؤنث ترېدلې- وګورئ ترېدل-

ترېدلے:(تُ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تُرېدلي- مؤنث تُرېدلې- وګورئ تُرېدل-

ترېدن:(تَ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ترېدل-

ترېدن:(تُ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تُرېدل-

ترېدنګ:(تَ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تَرېدل-

ترېدنګ:(تُ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تُرېدل-

ترېدنه:(تَ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترېدل-

ترېدنه:(تُ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تُرېدل-

ترېدونکے:(تَ-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تَرېدونکي- مؤنث تَرېدونکې- وګورئ تَرېدل-

ترېدونکے:(تُ-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تُرېدونکي- مؤنث تُرېدونکې- وګورئ تُرېدل-

ترېدهٔ:(تَ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تَرېدل-

ترېدهٔ:(تُ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تُرېدل-

ترېړ:(تَ-رېړ)اسم- واحد- مذکر- تورے- زوړ او بې کاره سامان-

ترېړه:(تَ-رې-ړه)اسم- واحد- مونث- لړه- خُوپ- بُخار- دُوند-

ترېړے:(تَ-رې-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو تالاؤ-

ترېل:(ترېل)اسم- واحد- مذکر- لويُ ډنډ- وګورئ ترېړے-

ترېل:(ترېل)اسم- واحد- مذکر- پتنوس- دَ چايو دَ لوښو دَ وړلو راوړلو مجمه- ټرے- (م- انګريزي- ټرے)-

ترېلے:(تَ-رې-لے)اسم- واحد- مذکر- ترېل- حوض- ډنډ- ګود- اوډ- وسته- خړيج- جمع ترېلي-

ترئ:(تَ-رئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اُخور- دَ مېچنې مغه ځائ چې اوړهٔ پکښې ټوليږي- (افغانستان)-

ترئ:(تَ-رئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تره- ناوه- پرناله- (۲)پېچومے-

ترئ:(ترئ)اسم متعلق فعل- (۱)خُفيه- (۲)پهٔ پټه- پهٔ غلا- خُفيه-

ترئ:(تَ-رئ)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوؤ غرونو پهٔ منځ کښې يا لمن کښې تېره شوې لاره- (افغانستان)-

ترئ والے:(ترئ-وا-لے)اسم- رمز- پټ-

ترے:(تهٔ-رے)اسم- اثر- نښه- نښانه-

ترے:(تهٔ-رے)اسم صوت- کچې- ارې- دَ بزې دَ شړلو اواز-

ترے تم:(تَ-رے-تم)صفت- ناڅاپه غائب- ناڅاپه ورک- ناساپه لهٔ سترګو پنا-

تړ:(تړ)اسم- (۱)شرط- (۲)غُټه- غنډه- ګنډه- (۳)دَ اُبو بند- (۴)لويه ګټه- تيږه- (۵)تجويز- قرارداد- (۶)اتفاق- تړون-

تړازه:(تَ-ړا-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترازه-

تړاق:(تړاق)اسم صوت- تړاک- تړق- تړک- دَ څيز دَ ماتېدو اواز- دَ لرګي دَ ماتېدو يا ماتولو اواز-

تړاق پړاق:(تړاق-پړاق)اسم صوت- دَ ګوذار اواز-

تړاقول:(تړا-قَ-وَل)مصدر متعدي- پهٔ سخت څيز وهل- تړقول- پړق ورکول-

تړاقون:(تړا-قَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تړاقول-

تړاقونګ:(تړا-قَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تړاقول-

تړاقونه:(تړا-قَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تړاقول-

تړاقونکے:(تړا-قَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تړاقونکي- مؤنث تړاقونکې- وګورئ تړاقول-

تړاقي:(تَ-ړا-قي)اسم- وګورئ تړاقي-

تړاقېدل:(تړا-قې-دَل)مصدر لازم- پهٔ زوره وهلے کېدل- پړقېدل-

تړاقېدن:(تړا-قې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تړاقېدل-

تړاقېدنګ:(تړا-قې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تړاقېدل-

تړاقېدنه:(تړا-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تړاقېدل-

تړاقېدونکے:(تړا-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تړاقېدونکي- مؤنث تړاقېدونکې- وګورئ تړاقېدل-

تړاقېدهٔ:(تړا-قې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تړاقېدل-

تړاقئ:(تَ-ړا-قئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تړاکے- تړاکئ- تڼاکئ- چوټے- لنګوټے- تړکے- وړوکے لنګ- تړاقي-

تړاک:(تَ-ړاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)صف- قطار- (۲)خوا- ډډه- اړخ- جمع تړاکونه-

تړاک:(تړاک)اسم صوت- تړک- تړاق- تړق- دَ څهٔ څيز دَ ماتېدو اواز- دَ يو څيز دَ غُرځېدو او لګېدو اواز- دَ څهٔ څيز دَ چودلو اواز-

تړاکي:(تَ-ړا-کي)اسم- واحد- مؤنث- دَ چرچڼې مومره يوه ښائسته مرغۍ-

تړاکئ:(تَ-ړا-کئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ تړاقئ-

تړاکے:(تَ-ړا-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تړاقي-

تړانکه:(تړانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پولۍ- تڼاکه- (۲)بړبوکۍ- بوړبوړقۍ- جمع تړانکې-

تړانکه:(تړانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- چيرړه- ريشه- دَ کپړې لويه ليتاړه- ريتاړه- (۲)دَ زمکې وړده ټوکړه- ريښکۍ- جمع تړانکې-

تړانکې برانکې:(تړانګ-کې-برانګ-کې)اسم صفت- ټکړې ټکړې- ذرې ذرې- ټوټې ټوټې- تړانکې تړانکې- ليتاړې ليتاړې- ريښکۍ ريښکۍ- پړانکې پړانکې-

ټرانګې ټرانګې:(ټرانګ-ګې-ټرانګ-ګې)اسم صفت- وګورئ ترانګې ترانګې-

ټراؤ:(تهٔ-راؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرو- دٔ جریب پېمانه کولو پړے- تناؤ- طناب- (۲)رابطه- تعلق- رشته- نسبت- جمع ټراؤګان-

ټراوه:(ټ-را-وه)اسم- واحد- مؤنث- ټرون- رابطه- جمع ټراوې- (افغانستان)-

ټربوخه:(ټر-بو-خه)اسم- دوپ- خوپ- ترخه او بدبويه هوا- هغه هوا چې دٔ کېي کونې لهٔ کبله دوپ ژنه او بدبويه شي- تربوخته- تربخته-

ټرپ:(ته-رپ)اسم- مذکر- (۱)ناقراری- بې ارامي- (۲)تندی- تېزی- جلتی- تلوار- چابکی- (۳)بې صبری- (افغانستان)-

ټرپ:(ټرپ)اسم صوت- (۱)پهٔ زمکه دٔ پلن څيز دٔ راغورځېدو اواز- (۲- اسم)څپېړه- شرق-

ټرپا:(ټره-پا)اسم- (۱)وهنه- پهٔ څپېړو وهنه- (۲)وګورئ ټرپهار- (اسم صوت)-

ټرپار:(ټر-پار)اسم- (۱)وهنه- پهٔ څپېړو وهنه- (۲)وګورئ ټرپهار- (اسم صوت)-

ټرپول:(ټره-پ-ول)مصدر متعدی- (۱)ټپول- ټوپلول- (۲)ناقلاره کول- (۳)تپول- ښورول- (۴)وهل-

ټرپولے:(ټره-پ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ټرپولی- مؤنث ټرپولې- وګورئ ټرپول-

ټرپون:(ټره-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټرپول-

ټرپونکے:(ټره-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ټرپونکی- مؤنث ټرپونکې- وګورئ ټرپول-

ټرپونګ:(ټره-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټرپول-

ټرپونه:(ټره-پ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرپول-

ټرپهار:(ټره-پ-هار)اسم- (۱)پهٔ څپېړو وهنه- ټرپار- دٔ اوبو دٔ خڅلېدو اواز- (۲)پهٔ اُبو کښې دٔ غورځېدو يا لاس پښو وهلو اواز- دٔ ټرپ ټروپ اواز ابستنه- (اسم صوت)-

ټرپېدل:(ټره-پې-دل)مصدر لازم- (۱)ټپېدل- (۲)بې ارامه کېدل- ناقلاره کېدل- (۳)پهٔ اُبو کښې دٔ ټرپ ټروپ اواز ايستلے کېدل- (۴)وهلے کېدل-

ټرپېدلے:(ټره-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ټرپېدلی- مؤنث ټرپېدلې- وګورئ ټرپېدل-

ټرپېدن:(ټره-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټرپېدل-

ټرپېدنګ:(ټره-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټرپېدل-

ټرپېدنه:(ټره-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرپېدل-

ټرپېدونکے:(ټره-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ټرپېدونکی- مؤنث ټرپېدونکې- وګورئ ټرپېدل-

ټرپېدهٔ:(ټره-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صيغه- وګورئ ټرپېدل-

ټرټرو:(ټر-ټ-رو)اسم- مذکر- دٔ مرۍ غټه- ګړګړو- کوړکوټو-

ټرټری:(ټر-تهٔ-ړی/ټر-ټ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ ټرټرې مؤنث- وګورئ ټرټرے-

ټرټرے:(ټر-تهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوړے- تتړے- چاړے- ترژبے- هغه څوک چې ژبه ئې نښلي- جمع ټرټری- مؤنث ټرټرې-

ټرتقه:(ټر-ت-قه)اسم- واحد- مؤنث- ټرتکه- دٔ ناقرارۍ او درد لهٔ کبله ټوپ- دٔ حلال کړی څاروی ټوپ- پړتکه- جمع ټرتقې-

ټرتک:(ټر-تک)اسم- (۱)ناقراری- بې ارامي- (افغانستان)- (۲)دٔ ناقرارۍ او درد لهٔ کبله ټوپ- دٔ حلال کړی مارغهٔ يا څاروی ټوپ- پړتکه- ټرتقه-

ټرتکه:(ټر-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټرتقه-

ټرژبے:(ټر-ژهٔ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټرټرے- ټرټرے- جمع ټرژبی-

ټرس:(ټرس)اسم صوت- دٔ لرګی يا نورو څيزونو دٔ ماتېدو، غورځېدو يا پهٔ څپېړه دٔ چا دٔ وهلو اواز-

ټرسا:(ټره-سا)اسم صوت- (۱)دٔ لرګی يا نورو څيزونو دٔ ماتېدو پرله پسې اواز- (۲)ټرکا- ټرقا- دٔ څپېړو وهلو پرله پسې اواز-

ټرسمار:(ټ-رس-مار)اسم- (۱)ټريسمار- پرله پسې اوازونه- دٔ ټوپک دٔ ګوليو اوازونه- (۲)ګرمي- سخته ګرمي-

ټرق:(ټرق)اسم صوت- (۱)ټرک- پهٔ بټ کښې دٔ نينو دٔ وريتېدو اواز- (۲)دٔ لرګی دٔ چاودلو اواز- (۳)دٔ دوؤ څيزونو پهٔ خپل مينځ کښې دٔ جنګېدو اواز- (۴)پړق-

ټرقار:(ټره-قار)اسم صوت- وګورئ ټرقهار-

ټرق پړق:(ټرق-پړق)اسم- (۱)سمدستی چاودنه- (۲)سمدستی مرګ- (۳)انا ً فانا ً- (متعلق فعل)-

ټرق ټروق:(ټرق-ټروق)اسم- (۱)شور- وهنه ټکونه- (۲)دٔ څهٔ څيز دٔ ماتېدو اواز- (اسم صوت)-

ټرقول:(ټره-ق-ول)مصدر متعدی- پړقول- پهٔ بټ کښې نينې وريتول- پهٔ سکروټو وريتول-

ټرقولے:(ټره-ق-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ټرقولی- مؤنث ټرقولې- وګورئ ټرقول-

ټرقون:(ټره-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټرقول-

ټرقونکے:(ټره-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ټرقونکی- مؤنث ټرقونکې- وګورئ ټرقول-

ټرقونګ:(ټره-ق-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټرقول-

ټرقونه:(ټره-ق-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرقول-

ټرقهار:(ټره-ق-هار)اسم صوت- (۱)ټرقار- دٔ ګوزار اواز- (۲)دٔ ړزو اواز- ټريسمار-

ټرقېدل:(ټره-قې-دل)مصدر لازم- پهٔ بټ کښې دٔ نينو وريتېدل- پهٔ سکروټو وريتېدل- (۲)ټپېدل- ټقېدل-

ترقېدلے:(ترٖه-قې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترقېدلي- مؤنث ترقېدلې- وګورئ ترقېدل-

ترقېدن:(ترٖه-قې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدل-

ترقېدنګ:(ترٖه-قې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدل-

ترقېدنه:(ترٖه-قې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدل-

ترقېدونکے:(ترٖه-قې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترقېدونکي- مؤنث ترقېدونکې- وګورئ ترقېدل-

ترقېدهٔ:(ترٖه-قې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترقېدل-

ترک:(ترک)اسمِ صوت- وګورئ ترق-

ترړ:(تَ-ړک)اسم- واحد- مذکر- دَ منرکانو دَ نیولو لپٔ- کورکی- پنجره-

ترکا:(ترٖه-کا)اسمِ صوت- (۱)ټکا- ترسا- ترکار- ترکهار- (۲)دَ دوؤ ځیزونو پخپلو کښې دَ جنګېدو پرله پسې اواز- (۳)دَ لاس دَ پړقولو اواز- (۴)دَ ټوپک دَ ګولیو پرله پسې اواز- (۵)دَ پړق اواز-

ترکار:(ترٖه-کار)اسمِ صوت- وګورئ ترکا-

ترکانې:(ترٖ-کا-نې)اسم- واحد- مذکر- توري توري داني لرونکے یو قسم بوټے او دَ هغهٔ داني- جمع ترکانې- (افغانستان)-

ترک تروک:(ترٖک-ترٖوک)اسم- وګورئ ترق تروق-

ترکن:(ترهٔ-کن)اسمِ صفت- مذکر- ډرپوک- بزدل- ډرتن- ډرن- ډرن- ویرېدونکے-

ترکول:(ترٖه-ک-ول)مصدرِ متعدی- وګورئ ترقول-

ترکون:(ترٖه-ک-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقون-

ترکونکے:(ترٖه-ک-ون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکونکي- مؤنث ترکونکې- وګورئ ترقون-

ترکونګ:(ترٖه-ک-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقون-

ترکونه:(ترٖه-ک-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقون-

ترکه:(ترٖه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکه- ډبره- تندر- (۲)دَ مردکیو ټیکانو لوبه- جمع ترکې-

ترکه:(تَ-ړ-که)اسم- واحد- مؤنث- دباؤ- درکه- ګواښ- پورته پورته کېدنه- (افغانستان)-

ترکه:(ترٖ-که)اسم- واحد- مؤنث- داغ- دَ سرو کړو غوړیو بکار- ترکه- (افغانستان)-

ترکهار:(ترٖه-ک-هار)اسمِ صوت- وګورئ ترکا-

ترکېدل:(ترٖه-کې-دل)مصدرِ لازم- وګورئ ترقېدل-

ترکېدن:(ترٖه-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدن-

ترکېدنګ:(ترٖه-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدنګ-

ترکېدنه:(ترٖه-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترقېدنه-

ترکېدونکے:(ترٖه-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکېدونکي- مؤنث ترکېدونکې- وګورئ ترقېدونکے-

ترکېدونے:(ترٖه-کې-دو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترکېدوني- مؤنث ترکېدونې- وګورئ ترکېدل-

ترکېدهٔ:(ترٖه-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترقېدن-

ترکے:(تَ-ړ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تراقی-

ترکے:(تَ-ړ-کے)اسم- واحد- مذکر- بچکے- دَ مچقنې دَ سر هغه نرے تار چې دَ کانې دَ ویشتو پهٔ وخت پرېښوے کیږی او اواز تري وځي- (افغانستان)-

ترل:(تَ-ړل)مصدر- (۱)دَ دوؤ یا زیاتو ځیزونو تر مینځه تعلق پیدا کول- (۲)غټه ورکول- (۳)بندول- (۴)پابندول- پابند کول- (۵)جوړول- (۲)دَ تار، مزی یا پړی پهٔ ذریعه سره نښلول-

ترلیک:(ترٖ-لیک)اسم- قرارداد- لوظ نامه- دَ فیصلې لیک- معاهده-

ترلے:(تَ-ړهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ترلي- مؤنث ترلې- وګورئ ترل-

ترم:(تهٔ-ړم)اسمِ صفت- مذکر- لږ شان ګرم- نیم ګرم- تومن- (افغانستان)- مؤنث ترمه- جمع مؤنث ترمې-

ترماتې:(ترٖ-ما-تې)صفت- دَ "ترماتے" مؤنث- وګورئ ترماتے-

ترماتے:(ترٖ-ما-تے)اسمِ صفت- مذکر- لږ شان ګرم- مؤنث ترماتې-

ترمبه:(ترٖم-به)اسم- واحد- مؤنث- هغه روټۍ چې پهٔ مستو او شوملو کښې دَ خوراک دَ پاره مبده شوې وی- (افغانستان)-

ترمتوب:(تهٔ-ړم-توب)اسم- ترمتیا- ترموالے- لږ شان ګرم والے- کم تود والے-

ترمتیا:(تهٔ-ړم-تیا)اسم- وګورئ ترمتوب-

ترموالے:(تهٔ-ړم-وا-لے)اسم- وګورئ ترمتوب-

ترمول:(ترٖ-م-ول)مصدرِ متعدی- لږ تودول- تودول- ایله تاؤ وررسول-

ترمون:(ترٖ-م-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ترمول-

ترمونکے:(ترٖ-م-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترمونکي- مؤنث ترمونکې- وګورئ ترمول-

ترمونه:(ترٖ-م-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترمول-

ترمېدل:(ترٖ-مې-دل)مصدرِ لازم- لږ ګرمېدل- لږ تودېدل- ایله تاؤ ور رسېدل-

ترمېدن:(ترٖ-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ترمېدل-

ترمېدنه:(ترٖ-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ترمېدل-

ترمېدونکے:(ترٖ-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ترمېدونکي- مؤنث ترمېدونکې- وګورئ ترمېدل-

ترمېدهٔ:(ترٖ-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ترمېدل-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

ترمې:(تر-مې)اسم- واحد- مذكر- لره كرمې-

ترن:(ت-ړن)حاصل مصدر- وګورئ ترل-

ترنګ(ت-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ ترل-

ترنګ:(ترنګ)اسم صوت- ترنګا- ټنګار- ټنګ- د ساز اواز-

ترنګ:(تر-نګ)اسم- واحد- مذكر- هغه غټ خوړند كانړے چې ختل پرې پېر ګران وي- جمع ترنګونه-

ترنګا:(ترنګ-ګا)اسم صوت- ټنګا- ټنګ- وګورئ ترنګ-

ترنګار:(ت-ړنګ-كار)اسم- واحد/جمع- مذكر- سواګه- ځكار- چې زرګران پرې زر ويلې كوي-

ترنګړ:(ترنګ-ګړ)ام- ترنګې- خولى كټ- د بوجې يا ټاټ نه جوړ هغه ځادر چې ځاروو له پكښې ګياه راوړے شي-

ترنګول:(ترنګ-ګ-ول)مصدر متعدي- ټنګول- غږول- (عام طور سره د تاروتو لرونكيو د موسيقي آلو سره راځي)-

ترنګون:(ترنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګونكے:(ترنګ-ګ-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر-جمع ترنګونكي- مؤنث ترنګونكې- وګورئ ترنګول-

ترنګونګ:(ترنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګونه:(ترنګ-ګ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترنګول-

ترنګهار:(ترنګ-ګ-هار)اسم صوت- ترنګا- ټنګار- د ساز پرله پسې د ټنګ ټنګ اواز-

ترنه:(ت-ړه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ترل-

تړو:(ت-ړو)اسم صفت- مذكر- (۱)ترو- كېږې وږې او اوتې بوټې ويونكے- هغه څوک چې فضول لګيا وي- جمع تړوګان- (۲)اپلتې- اوتې بوتې- (اسم)-

تړوبے:(ت-ړو-بے)اسم- واحد- مذكر- بمبه- د أبو نلكه- جمع تړوبي- (افغانستان)-

تړوپ:(تړوپ)اسم صوت- شړوپ- كړوپ- ګړوپ- ترپ- په أبو كښې د څه څيز د غړځېدو اواز-

تړوكے:(ت-ړو-كے)اسم- واحد- مذكر- چارګ- د سپر ځلورمه حصه- جمع تړوكي-

تړومبې:(تړوم-بې)اسم- جمع- مؤنث- ترمې شوې شملې-

تړون:(ت-ړون)اسم- (۱)تړنه- غټه زركونه- (۲)قاعده- رسم- دود- دستور- (۳)قرارداد- (۴)رابطه- تعلق- بانده- (۵)بندېز- تړه- ناغه- (۶)اتحاد كونه- اتفاق كونه-

تړون سمون:(ت-ړون-س-مون)اسم- تړنه سمونه- برابرونه- سمبالونه- په ترتيب كونه- جوړ جاړ برابرونه-

تړونكے:(ت-ړون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع تړونكي- مؤنث تړونكې- وګورئ ترل-

تړونے:(ت-ړو-نے)اسم فاعل- (۱)جمع تړوني- مؤنث تړونې- وګورئ ترل- (۲)اسم- د ترلو آله- هغه شے چې د هغې په ذريعه څه ترل كېږي-

تره:(ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لار- لاره- (۲)سخته زمكه- (۳)اراده- مقصد- (۴)وعده- لوظ- (۵)د تېرې څوكې غنډې- (۶)لويه غټه كلكه تيره- (۷)دود- دستور- رواج- جمع ترې-

تړه:(ت-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دليل- حجت-

تړه:(ت-ړه)اسم- واحد- مؤنث- په چا پسې په غنډه راوتنه- د چا په ګډه ملګرتيا يا مخالفت كونه- قومي غړ- جمع تړې-

تړمار:(ت-ړ-مار)اسم- د تړتړې سرى پرله پسې خبرې-

تړياتوب:(تړ-يا-توب)اسم- طمع- لالچ- حرص- اسره- اميد- وعده-

تړيسكار:(ت-ړيس-كار)صفت- سټ وټ- اټ و پېټ- لګوترک-

تړيسكار:(ت-ړيس-كار)متعلق فعل- ژر ژر- په يو مخ- يو د پاسه بل-

تړيسكار:(ت-ړيس-كار)اسم- تړره- وچه منده- داو- دګړ-

تړيسكه:(ت-ړيس-كه)اسم- واحد- مؤنث- عذاب- اذيت- سختيه- كړاو- ناكرده- تكليف- مشكل- جمع تړيسكې-

تړيسمار:(ت-ړيس-مار)اسم- وګورئ تړسمار-

تړيكه:(تړي-كه)اسم- واحد- مؤنث- څريكه- بربېښ- درد- دړد- تكليف- (افغانستان)-

تړېدل:(تۀ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)تړ تړ كول- فضول خبرې كول- (۲)په تړتړى ژبه خبرې كول-

تړېدلے:(تۀ-ړې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع تړېدلي- مؤنث تړېدلې- وګورئ تړېدل-

تړېدن:(تۀ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدنګ:(تۀ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدنه:(تۀ-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تړېدل-

تړېدونكے:(تۀ-ړې-دون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع تړېدونكي- مؤنث تړېدونكې- وګورئ تړېدل-

تړېدونے:(تۀ-ړې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع تړېدوني- مؤنث تړېدونې- وګورئ تړېدل-

تز:(تز)اسم- واحد- مذكر- تيز- باد- د كبيږې هوا- تيز-

تزاون:(ت-زا-ون)صفت- مذكر- تزن- تيزاون- تيزن- مؤنث تزاونه- جمع مؤنث تزاونې-

تزريق:(تز-ريق)اسم- (۱)پيچكارى- ستن لګونه- انجكشن لګونه- د بدن په څه حصه كښې يا رګ كښې د سرنج په ذريعه دارو داخلونه- (افغانستان)- (م- عربي)-

تزكيه:(تز-كي-يه)اسم- واحد- مؤنث- پاكوالے- پاكونه- (م- عربي)-

تزلزل:(ت-زل-زل)اسم- (۱)رپا- رپېدنه- ربړدېدنه- لړزېدنه- (۲)نازړۀ توب- (م- عربي)-

ي (ښې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لې)، ۍ (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

تزن:(تـه-زن)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)تیزاوړ- تړن- تزن- تېزن- (۲)نامرد- بې غېرته- مؤنث تزنه- جمع مؤنث تزنې-

تزندي:(ت-زن-دي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تېزندی- هغه پړے چې د مرۍ خپه کولو د پاره د چا مرۍ ته اچولے شي- (۲)پانسي- د مرۍ خفه کونه-

تزنول:(تـز-ن-ول)مصدر متعدي- رېړول- کړول- تنګول- اذیت ورکول- پاذابول-

تزنولے:(تـز-ن-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تزنولي- مؤنث تزنولې- وګورئ تزنول-

تزنون:(تز-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ تزنول-

تزنونکے:(تز-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تزنونکي- مؤنث تزنونکې- وګورئ تزنول-

تزنونګ:(تز-ن-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ تزنول-

تزنونه:(تز-ن-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تزنول-

تزنېدل:(تز-نې-دل)مصدر لازم- کړېدل- رېړېدل- پاذابېدل- تنګېدل- اذیت ورکېدل- په عذابېدل-

تزنېدن:(تز-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تزنېدل-

تزنېدنګ:(تز-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تزنېدل-

تزنېدنه:(تز-نې-دہ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تزنېدل-

تزنېدونکے:(تز-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تزنېدونکي- مؤنث تزنېدونکې- وګورئ تزنېدل-

تزنېدونے:(تز-نې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تزنېدوني- مؤنث تزنېدونې- وګورئ تزنېدل-

تزنېدۀ:(تز-نې-دۀ)حاصل مصدر از د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ تزنېدل-

تزویج:(تز-ویج)اسم- نکاح- واده- زاده کونه-

تزویر:(تز-ویر)اسم- مکر- فرېب- چل- چل ول- دوکه- تزویر- (م- عربي)-

تزوے:(ت-ز-وے)اسم- واحد/جمع- مذکر- شنې پاڼې لرونکے يو قسم زاښه- (افغانستان)-

تزيید:(تز-يید)اسم- مذکر- زيات والے- ډېروالے-

تزيين:(تز-يين)اسم- (۱)ښکلے کونه- سينګارونه- ډولی کونه- (۲)ښائست- ښکلا- (م- عربي)-

تزييني:(تز-يي-ني)صفت- د تزيين سره متعلق-

تزے:(ت-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)توزے- هغه غُنډه څرمن يا کپړه چې د خېمې د بانس د سورې د مضبوطيا د پاره کېنولے شي- (۲)د جوارو بمبل- (افغانستان)-

تړل:(ت-ړل)اسم- تيارے- آمادګي- چمتووالے- (افغانستان)-

تړل:(ت-ړل)مصدر- تورل- تراشل-

ترم:(تۀ-رم)اسم- واحد- مذکر- بدبوئ- وړم- سخا بوئ- جمع ترمونه- (افغانستان)-

ترم ژن:(تۀ-رم-ژن)صفت- مذکر- وړم ژن- وړم لرونکے-

ترے:(تۀ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- تندي اخستے- د اُبو څښلو خواهش لرونکے- جمع ترې-

ترے والے:(تۀ-رے-وا-لے)اسم- تنده- د اُبو خواهش او ضرورت لرنه-

تس:(تس)صفت- مذکر- تش- خالي- ډېر- د ډک ضد-

تس:(تس)اسم صوت- د اوبو د پورته کولو، شړلو او ډډرولو اواز-

تسامح:(ت-سا-مُح)اسم- د اظهار غېر مُحتاط او ناقص انداز- ابهام- (م- عربي)-

تساند:(ت-سا-نُد)اسم- همکاري- يو بل سره مدد کونه- باهمي مرسته- باهمي تعاون-

تساوي:(ت-سا-وي)اسم- برابروالے- يو شان کېدنه- برابرېدنه-

تساهل:(ت-سا-هُل)اسم- سُستي- غفلت- (م- عربي)-

تسبک:(تس-بک)صفت- (۱)کلک- محکم- (۲)تيغ- سم- (افغانستان)-

تسبه:(تس-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تسپه- (۲)تسبيح- د لرګي، شيشې، مسالې وغېره نه جوړه هغه دانه چې مزي کښې نورو داسې دانو سره پېيلې شوې وي- جمع تسبې-

تسبيح:(تس-بيح)اسم- (۱)تسبې- د تسبو امېل- (۲)د خدائې پاکي بيانونه- ورد- وظيفه-

تسپه:(تس-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تسبه-

تسخير:(تس-خير)اسم- په قابو کښې راوستنه- تابع کونه- ګېرونه- (م- عربي)-

تسخين:(تس-خين)اسم- تودونه- ګرمونه- (م- عربي)-

تسريع:(تس-ريع)اسم- بېړه کونه- ملګه کونه- چټکوالے- ګړندوالے- تلوار کونه- سرعت نه کار اخستنه- جلدي کونه- (م- عربي)-

تسطيح:(تس-طيح)اسم- پلنونه- هوارونه- مُسطح کونه- (م- عربي)-

تسکره:(تس-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تذکره- ذکر- بيان- ياداشت- قومي شناختي کارډ- (افغانستان)- (۲)سټرېچر- مسپتال کښې د بيمارانو د وړلو د پاره استعمالېدونکې بانګې- (افغانستان)- (م- عربي)-

تسکوره:(تس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- سسکوره- د لرګي او د اُسپنې وړد مخ لرونکې هغه آله چې د زمکې کنستلو د پاره پکاريږي- کُداله- کوداله- کُدالې- کودالې- جمع تسکورې-

تسکين:(تس-کين)اسم- تسلي- سود- اطمينان- قرار- ارام- (م- عربي)-

تسل:(ت-سل)اسم- تسلي- داډ- اطمينان- (م- عربي)-

تسلسل:(ت-سل-سُل)اسم- سلسله- يو بل پسې کېدنه- پرله پسې کېدنه- (م- عربي)-

تسلط:(ت-سل-لُط)اسم- (۱)مسلط کېدنه- په قابو کښې راوستنه- (۲)برياله

کېدنه- پهٔ چا برے موندنه-

تسله:(تَ-سَ-لَه)اسم- واحد- مؤنث- تسل- تسلي- ډاډ- اطمينان- جمع زړهٔ- جمع تسلې- (م- عربی)-

تسلی:(تَ-سَل-لي)اسم- (۱)سود- ډاډ- ډاډگيرنه- اطمينان- تسله- (م- عربی)-

تسليم:(تَس-لِيم)اسم- (۱)مننه- قبلونه- غاړه اېښودنه- تابع کېدنه- سلامی کېدنه- (۲)سپارنه- حواله کونه- (م- عربی)-

تسليمول:(تَس-لي-مَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)منل- قبلول- غاړه اېښودل- سلامی کول- (۲)سپارل- حواله کول-

تسليمون:(تَس-لي-مَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تسليمول-

تسليمونکے:(تَس-لي-مَ-وُوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تسليمونکی- مؤنث تسليمونکې- وګورئ تسليمول-

تسليمونه:(تَس-لي-مَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تسليمول-

تسليمی:(تَس-لي-مي)اسم- (۱)قبلونه- تابع کېدنه- (۲)ورسپارنه- ورحواله کونه-

تسليمېدل:(تَس-لي-مې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)قبلېدل- منلے کېدل- (۲)اېل کېدل- تابع کېدل- سلامی کېدل- حواله کېدل-

تسليمېدن:(تَس-لي-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تسليمېدل-

تسليمېدنه:(تَس-لي-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تسليمېدل-

تسليمېدونکے:(تَس-لي-مې-دوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تسليمېدونکی- مؤنث تسليمېدونکې- وګورئ تسليمېدل-

تسليمېدهٔ:(تَس-لي-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تسليمېدل-

تسمه:(تَس-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ څرمنې وړه نرۍ ريښه- دَ څرمنې پټۍ- کمر بند- ملاتړونے- پټه- دَ څرمنې پټه- جمع تسمې-

تسمه غوږ:(تَس-مه-غوږ)اسم- هغه موم چې موچيان پرې تسمې غوړوی- ژوله- (افغانستان)-

تسميا:(تَس-مي-يا)اسم- نسميا کېدنه- تسمې تسمې کېدنه- تړو چاودنه- ذره ذره کېدنه- پرق چاودنه-

تسميه:(تَس-مي-يه)اسم- نوم اېښودنه- بسم الله وئيله- (م- عربی)-

تس نس:(تَس-نَس)اسمِ صفت- (۱)تسونس- تيت پرک- ورک پرک- کډوډ- خوارهٔ وارهٔ- (۲)ژر خلاص شوے- تمام شوے-

تسو:(تَ-سُو)اسم- (۱)يو نيم انچ- (۲)دَ زمکې نهٔ تقسيمېدونکې ډېره وړه برخه- (م- هندی تسو)-

تسول:(تهٔ-س-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)تشول- خالی کول- (۲)غرځول- (۳)ړزول- ړز کول-

تسون:(تهٔ-س-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تسول-

تسونس:(تهٔ-سو-نَس)صفت- (۱)تس نس- خوارهٔ وارهٔ-

تسونکے:(تهٔ-سَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تسونکی- مؤنث تسونکې- وګورئ تسول-

تسونه:(تهٔ-سَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تسول-

تسويد:(تَس-وِيد)اسم- مسوده کونه- سمونه- ټيک کونه- (م- عربی)-

تسيا:(تَس-يا)صفت- (۱)بې هوشه- بې خوده- بې حسه- خالی والے- تشوالے- (افغانستان)-

تسېدل:(تهٔ-سې-دل)مصدرِ لازم- خالی کېدل- تشېدل- دَ ډکېدلو ضد-

تسېدن:(تهٔ-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ تسېدل-

تسېدنه:(تهٔ-سې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ تسېدل-

تسېدونکے:(تهٔ-سې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع تسېدونکی- مؤنث تسېدونکې- وګورئ تسېدل-

تش:(تَش)صفت/متعلق فعل- (۱)تس- خالی- ړد- کوګ- بې مغزه- (۲)فقط- ايله- يواځې- دومره- محض- صرف- (۳)فرض رکعتونو کښې دَ دوؤ زړومبيو رکعتونو نه پس ته رکعت يا رکعتونه- (۴)دَ منی انزال نه پس دَ آلت حالت-

تش:(تَش)اسم- واحد- مذکر- دَ جامو وينځلو دَ پاره لوئې ښانک- (افغانستان)-

تشاکل:(تَ-شا-کُل)اسم- يو شان کېدنه- (م- عربی)-

تش بازو:(تَش-با-زُو)اسم- دَ لامبو يو قسم- (افغانستان)-

تش بازی:(تَش-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- بې لهٔ شنازه پهٔ سيند پورې وتنه- جمع تش بازې- (افغانستان)-

تش بانړے:(تَش-با-نړے)اسم- واحد- مذکر- بې پنډه- بې سامانه- بې وسلې- دَ مزل پهٔ وخت سامان وغېره نهٔ لرونکے- جمع تش بانړی-

تشبيب:(تَش-بِيب)اسم- دَ قصيدې تمهيد چې شاعران پکښې عام طور سره دَ عشقيه تاثر مضامين پېش کوی- (م- عربی)-

تشبيه:(تَش-بِيه/تَش-بِيح)اسم- مشابه کونه- دَ دوؤ څيزونو يو بل سره مشابهت- (م- عربی)-

تش پانړے:(تَش-پا-نړے)اسم- واحد- مذکر- تش بانړے- تش لاسے- دَ جنګ پهٔ وخت کښې بې وسلې سړے- جمع تش پانړی- مؤنث تش پانړې-

تش پهٔ توره:(تَش-پهٔ-تو-ره)متعلق فعل- نرناحقه- برناحقه- وچ پهٔ وچه-

تشت:(تَشت)اسم- ښانک- لګن- هغه ژور لوښے چې ډېرې اُبهٔ پکښې جمع کيږی او جامی پکښې وينځلے شی-

تشوالے:(تَش-وا-لے)اسم- تشتوب- خالی والے- تشتيا-

تشتوب:(تَش-توب)اسم- وګورئ تشوالے-

تش تور:(تَش-تور)صفت- (۱)بالکل خالی- بېخی تش- خالی لاس- (۲)ناکام- پاتې- تش- محروم- بې برخې-

تشتوړے:(تَش-تو-ړے)اسم- واحد- مذکر- څخکوړے- کشکوړے- څخکوړے- مښوکه- دَ کوزې، لوټې يا چائنک مښوکه، خُله يا څخکوړے- سُنت- سخنک-

ـټی" (ښي-رل) ـ ـی"(مې-ره-وَل)، ـی"(پيا-لې)، ـيے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

تشتیا:(تش-تیا)اسم- وګورئ تشوالے-

تشتینه:(تش-تي-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګېډ وَرته غوښه- (۲)دَ ګېډ دَ ژامني غوښه-

تش خانه:(تش-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آتش خانه- دَ اُور کوټه- (۲)انګیټي- چرۍ- بُخارۍ- جمع تش خانې-

تشخص:(تَ-شخ-خص)اسم- امتیاز- شخصیت- انفرادیت- (م- عربی)-

تشخیص:(تش-خیص)اسم- (۱)دَ ناروغۍ وجه معلومونه- (۲)ټاکل- تعینول- (۳)اندازه لګونه- بیلونه- فرق کونه- (م- عربی)-

تشخیصول:(تش-خی-ص-ول)مصدر متعدی- (۱)ټاکل- مقررول- تعین کول- (۲)دَ ناروغۍ معلومول- دَ ناروغتیا پېژندل- اندازه لګول- بیلول-

تشخیصي:(تش-خی-صي)اسم- دَ تشخیص سره متعلق- (م- عربی)-

تشخیصېدل:(تش-خی-صې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ بیمارۍ وجه معلومېدل- (۲)ټاکلے کېدل- مقررېدل- ټاکلېدل- (۲)بېلېدل- پېژندلے کېدل- (م- عربی)-

تشدد:(تَ-شد-دُد)اسم- سختي- زیاتے- جبر- سخته رویه-

تشدید:(تش-دید)اسم- (۱)زور اچونه- انتشار پېدا کونه- (۲)دَ شد علامت (ّ) ورکونه-

تشریح:(تش-ریح)اسم- شرح کونه- بیانونه- وضاحت-

تشریحی:(تش-ری-حی)اسم- دَ تشریح سره متعلق-

تشریع:(تش-ریع)اسم- شریعت ورکونه- قانون ورکونه- لاره ښونه- پهٔ سمه لاره اچونه- (م- عربی)-

تشریعی:(تش-ری-عی)اسم- دَ تشریع سره متعلق-

تشریف:(تش-ریف)اسم- عزت ورکونه- شرف ورکونه- بزرګي ورکونه- لوئ والے- دروندوالے- (م- عربی)-

تشریفات:(تش-ری-فات)اسم- جمع- (۱)دَ تشریف جمع- (۲)تکلُف- ظاهر داری کونه- رسمي او ظاهري هرکلے یا خبرې- (۲)استقبالي اداره یا فعل- (افغانستان)-

تشریفاتي:(تش-ری-فا-تي)اسم- دَ تشریفات سره متعلق-

تشفی:(تَ-شف-فی)اسم- تسلی- سکون- دلجمعی- (م- عربی)-

تشکارل:(تش-کا-رل)مصدر متعدی- تشکارول- جنګ دَ پاره سپے پارول- ویشکه کول- توش کول- سپے ایش کول- کشکارل-

تشکارلے:(تش-کا-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تشکارلی- مؤنث تشکارلې- وګورئ تشکارل-

تشکارن:(تش-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکارنګ:(تش-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکارنه:(تش-کا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکارول:(تش-کا-ر-ول)مصدر متعدی- وګورئ تشکارل-

تشکارون:(تش-کا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکارونکے:(تش-کا-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشکارونکی- مؤنث تشکارونکې- وګورئ تشکارل-

تشکارونکے:(تش-کا-ر-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشکارونکی- مؤنث تشکارونکې- وګورئ تشکارول-

تشکارونګ:(تش-کا-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکارونه:(تش-کا-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشکارل-

تشکر:(تَ-شَ-کُر/تَ-شَک-کُر)اسم- واحد- مذکر- شکریه- شُکر- مننه- مهرباني- (افغانستان)- (م- فارسی)-

تشکک:(تَ-شک-کُک)اسم- شک کونه- (م- عربی)-

تشکل:(تَ-شک-کُل)اسم- واحد- مذکر- (۱)بڼه پېدا کونه- مېنځ ته راتلنه- تشکیل کونه- (۲)بڼکلے کېدنه- جمع تشکلونه-

تشکیک:(تش-کیک)اسم- پهٔ شک کښې اچونه- شک- اندېښنه- شُبه- (م- عربی)-

تشکیل:(تش-کیل)اسم- جوړښت- تاسیس- جوړنه- (م- عربی)-

تشکیلول:(تش-کی-لُ-ول)مصدر متعدی- شکل ورکول- جوړول- تاسیسول- مېنځ ته راوړل- (م- عربی)-

تشکیلون:(تش-کی-لُ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تشکیلول-

تشکیلونکے:(تش-کی-لُ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشکیلونکی- مؤنث تشکیلونکې- وګورئ تشکیلول-

تشکیلونه:(تش-کی-لُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشکیلول-

تشکیلېدل:(تش-کی-لې-دل)مصدر لازم- جوړېدل- اخری شکل ورکېدل- تاسیسېدل- (م- عربی)-

تشکیلېدن:(تش-کی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تشکیلېدل-

تشکیلېدنه:(تش-کی-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشکیلېدل-

تشکیلېدونکے:(تش-کی-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشکیلېدونکی- مؤنث تشکیلېدونکې- وګورئ تشکیلېدل-

تشکیلېدهٔ:(تش-کی-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تشکیلېدل-

تش لاس:(تش-لاس)اسم صفت- (۱)تش لاسے- مفلس- خوار- غریب- بې پېسې- (۲)غیر مسلح- بې وسلې-

تش لاسے:(تش-لا-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کنګال- خوار- نېستمن- بې شتو- بې پېسو- (۲)بې وسلې- جمع تش لاسی- مؤنث تش لاسې-

تشلمه:(تش-لَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- کچلمه- دشلمه- یوه شیریني چې چایو سره خوړلے شي-

تش مغزے:(تش-مَغ-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې عقله- ناپوهه- بې فکره- جمع تش مغزی-

تشناب:(تش-ناب)اسم- غسل خانه- چارچوبی- چړچوبی- چمچوبی-

تشنج:(تَ-شَن-نُج)اسم- دَ وجود اعصاب بې حسه کېدنه- دَ لاسو پښو کږېدنه- ټټنس- (م- عربی)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

تشنګ:(تَش-نګ)اسم- واحد- مذکر- تنده- تاؤ- جَل- (م- فارسی)-

تشنګ:(تَ-شَنګ)اسم- تشنګ- تشنګي- تنده- تږے والے- توشګ- جَل-

تشنګي:(تَش-نَ-ګي)اسم- وګورئ تشنګ- (م- فارسی)-

تشنه:(تَش-نه)صفت- تږے- (م- فارسی)-

تشوالے:(تَش-وا-لے)اسم- مذکر- تشتوب- خالي والے-

تشوکے:(تَهٔ-شو-کے)اسم- واحد- مذکر- خالي- تش- کوک- (افغانستان)-

تشول:(تَهٔ-ش-وَل)مصدر متعدی- خالي کول- ړېول- ګوګول- خلاصول- (انزال)-

تشون:(تَهٔ-ش-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تشول-

تشونکے:(تَهٔ-ش-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشونکي- مؤنث تشونکې- وګورئ تشول-

تشونګ:(تَهٔ-ش-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تشول-

تشونه:(تَهٔ-ش-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشول-

تشوونے:(تَهٔ-ش-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشووني- مؤنث تشوونې- وګورئ تشول-

تشویش:(تَش-ویش)اسم- پریشانی- فکر- سوچ- سودا- اندېښنه- (م- فارسی)-

تشویق:(تَش-ویق)اسم- لمسونه- هڅونه- ترغیبونه- شوق پېدا کونه- (م- عربی)-

تشویقول:(تَش-وی-قَ-وَل)مصدر متعدی- هڅول- لمسول- پهٔ شوق راوستل- ترغیبول- مائله کول- اماده کول- (افغانستان)-

تَشه:(تَهٔ-شه)صفت- (۱)دَ تش مؤنث- خالي- ړنه- (۲)دَ زمکې دَ پاسه دَ هوا کُرّه- فضا-

تشهد:(تَ-ش-هُد/تَ-شه-هُد)اسم- کلمهٔ شهادت لُستنه یا وئیله- دوېم او څلورم رکعت کښې پهٔ ناستې کلمهٔ شهادت وئیله- (م- عربی)-

تشهیر:(تَش-هیر)اسم- (۱)شهرت ورکونه- مشهورونه- (۲)شرمونه- مسخره کونه- رسوا کونه- پهٔ غلط کار دَ خلقو پهٔ مېنځ کښې رسوا کونه- مخ تورونه او پهٔ خرهٔ سورونه- (م- عربی)-

تشېدل:(تَهٔ-شې-دل)مصدر لازم- (۱)خالي کېدل- ړېدل- ګوګېدل- (۲)انزال کېدل- (۲)دَ ګېډې خالي کېدل-

تشېدن:(تَهٔ-شې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تشېدل-

تشېدنګ:(تَهٔ-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تشېدل-

تشېدنه:(تَهٔ-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تشېدل-

تشېدونکے:(تَهٔ-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشېدونکي- مؤنث تشېدونکې- وګورئ تشېدل-

تشېدونے:(تَهٔ-شې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تشېدوني- مؤنث تشېدونې- وګورئ تشېدل-

تَشے:(تَهٔ-شے)اسم- واحد- مذکر- دَ انسان او حېوان دَ پښتو نه لاندې او دَ ږوږې دَ پاسه خالي ځاے-

تښ:(تښ)اسم- دَ تښل مصدر نه اسم- تښتېدل-

تښتاوُنه:(تښ-تا-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- متیزه-

تښتکے:(تښ-تَ-کے)اسم- واحد- مذکر- کوزغاړے- ږنهوکے- کودے- مات کنډولے- دَ سپو یا چرګیو چرګانو دَ اُبو څښلو لوښے- (افغانستان)-

تښتن:(تښ-تن)اسم- دَ څښتن یو قرائت- بادار- مالک- آقا- خاوند-

تښتند:(تښ-تَند)اسم صفت- (۱)تېښتې ته تیار- تښتېدونکے- (۲)پهٔ قهر او غضب تېرېدونکے-

تښتول:(تښ-تَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)تښول- پهٔ منډه کول- خغلول- (۲)پهٔ زور بوتلل- اغوا کول- (۳)لرې کول- پړول- شکست ورکول-

تښتولے:(تښ-تَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تښتولي- مؤنث تښتولې- وګورئ تښتول-

تښتون:(تښ-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تښتول-

تښتونکے:(تښ-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تښتونکې- مؤنث تښتونکې- وګورئ تښتول-

تښتونګ:(تښ-تَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تښتول-

تښتونه:(تښ-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تښتول-

تښته:(تښ-ته)امر- کلمهٔ تحقیر- (۱)لهٔ "تښتېدل" څخه دَ امر صیغه- کلمه تحقیر-

تښتېدل:(تښ-تې-دَل)مصدر لازم- (۱)پهٔ منډه کېدل- خغلېدل- (۲)دَ ښځې حېل کور پرېښول او چا پسې تلل- (۲)پړېدل- دَ څهٔ خبرې نه پهٔ څنګ کېدل-

تښتېدلے:(تښ-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تښتېدلي- مؤنث تښتېدلې- وګورئ تښتېدل-

تښتېدن:(تښ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تښتېدل-

تښتېدنګ:(تښ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تښتېدل-

تښتېدنه:(تښ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تښتېدل-

تښتېدونکے:(تښ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تښتېدونکي- مؤنث تښتېدونکې- وګورئ تښتېدل-

تښتېدونے:(تښ-تې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تښتېدوني- مؤنث تښتېدونې- وګورئ تښتېدل-

تښتېدهٔ:(تښ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ تښتېدل-

تښځ:(تَ-ښځ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترښځ-

تښل ۱:(تښل)مصدر- دَ "څښل" یو قرائت-

تښل ۲:(تَهٔ-ښل)مصدر- تښتېدل-

تښلے:(تښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تښلي- مؤنث تښلې- وګورئ تښل ۱-

تښلے:(تَهٔ-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تښلي- مؤنث تښلې-

ئ" (ځي-رل)، ي" (مې-ره-وَل)، ی" (پیا-لې)، ے" (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

وکورئ تبنل ۲-

تبنن:(تبنن)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۱-

تبنن:(تۀ-بنن)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۲-

تبننګ:(تبننګ)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۱-

تبننګ:(تۀ-بننګ)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۲-

تبننه:(تبنۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۱-

تبننه:(تۀ-بنۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبنل ۲-

تبنول:(تۀ-بن-وَل)مصدر متعدی- د تښتول یو قرأت- وګورئ تښتول-

تبنولے:(تۀ-بن-ر-ـے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تبنولی- مؤنث تبنولې- وګورئ تښتولے-

تبنون:(تۀ-بن-ون)حاصل مصدر- وګورئ تښتون-

تبنونکے:(تبنون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبنونکی- مؤنث تبنونکې- وګورئ تبنل ۱-

تبنونکے:(تۀ-بنون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبنونکی- مؤنث تبنونکې- وګورئ تبنل ۲-

تبنونکے:(تۀ-بن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تبنونکی- مؤنث تبنونکې- وګورئ تښتونکے-

تبنونګ:(تۀ-بن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تښتونګ-

تبنونه:(تۀ-بن-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تښتونه-

تصادم:(تَ-صا-دُم)اسم- ډغره- ټکره- پۀ خپلو کښې جنګېدنه- کرچ- د دوو کسو جنګېدنه- (م- عربی)-

تصانیف:(تَ-صا-نیف)د تصنیف جمع- وګورئ تصنیف-

تصاویر:(تَ-صا-ویر)اسم- جمع- د تصویر جمع- وګورئ تصویر-

تصحیح:(تص-حیح)اسم- صحیح کونه- سمونه- اصلاح کونه- غلطی لرې کونه-

تصحیف:(تص-حیف)اسم- پۀ لیک لست کښې غلطی کونه- د څنو ټوریو پۀ ځای غلط ټوری لیکنه لکه د "ص" پۀ ځای "س" او د "س" پۀ ځای "ث" وغیره- (م- عربی)-

تصدق:(تَ-صد-دُق)اسم- صدقه- قربانی- خیرات- (م- عربی)-

تصدیع:(تص-دیع)اسم- تکلیف- درد سر- (م- عربی)-

تصدیق:(تص-دیق)اسم- (۱)د تکذیب ضد- رښتیا ګڼنه- تائیدونه- صداقت- تائید- (۲)شهادت- شاهدی- (م- عربی)-

تصدیقول:(تص-دی-ق-وَل)مصدر متعدی- (۱)رښتیا بلل- تائیدول- رښتیا ګڼل- (۲)منل- قبلول- (۳)شهادت کول-

تصرف:(تَ-صر-رُف)اسم- (۱)قبضه- اختیار- (۲)تبدیلی راوستنه- ګټې وړنه- (۳)خرڅ- صرف- (م- عربی)-

تصرفول:(تَ-صر-رُ-ف-وَل)مصدر متعدی- (۱)قبضه کول- کېرول- (۲)تبدیلی راوستل- ګټې وړل- (۳)خرڅ کول- صرف کول- (م- عربی)-

تصریح:(تص-ریح)اسم- شرح- تشریح- تفصیل- صفا صفا څرګندونه- ښکاره کونه- (م- عربی)-

تصریف:(تص-ریف)اسم- (۱)مصرفونه- خرڅ کونه- (۲)تبدیلی راوستنه- (۳)اړونه- ګرځونه- (۴)د صرف علم-

تصریفی:(تص-ری-فی)اسم- د تصریف سره متعلق- وګورئ تصریف-

تصغیر:(تص-غیر)اسم- وړوکوالے- کوتاهی- هغه اسم چې وړوکوالے ظاهروی-

تصفیه:(تص-فی-یه)اسم- (۱)صفائی- صفا کونه- چاڼونه- (۲)فېصله- (۳)بېباقی- (۴)ثالثی- (۵)د معاملاتو حل کونه- (م- عربی)-

تصنع:(تَ-صَن-نُع)اسم- (۱)جعل- تکلف- ظاهری نمائش- ځان ښونه- (۲)دوکه- فرېب- جعلسازی- (م- عربی)-

تصنعی:(تَ-صَن-نُ-عی)اسم- د تصنع سره متعلق- وګورئ تصنع-

تصنیف:(تص-نیف)اسم- طبع زاد کتاب لیکنه- ټولګې ټولګی کونه- جمع تصانیف تصنیفونه- (م- عربی)-

تصور:(تَ-صَو-وُر)اسم- (۱)خیال- (۲)سوچ- اندېښنه- (۳)ګومان- (م- عربی)-

تصوری:(تَ-صَو-وُ-ری)اسم- د تصور سره متعلق- وګورئ تصور-

تصوف:(تَ-صَو-وُف)اسم- لۀ نفسانی خواهشونو پاکېدنه- الٰهی اخلاق اختیارونه- (۲)هغه علم چې د هغې پۀ ذریعه د زړۀ تزکیه کیږی او د انسان او خدای تر منځه تعلق پېدا کیږی- (م- عربی)-

تصویب:(تص-ویب)اسم- سم او صحیح ګڼنه- د یو کار سموالی او ناسموالی حکم ورکونه- (م- عربی)-

تصویر:(تص-ویر)اسم- انځور- نقش- بُوت- صورت- عکس- څېره- خاکه- شکل- جمع تصویرونه/تصاویر- (م- عربی)-

تصویرول:(تص-وی-ر-وَل)مصدر متعدی- انځورول- مجسمول- شکل ورکول- کښل- (افغانستان)-

تضاد:(تَ-ضاد)اسم- (۱)خلاف- ورانوالے- ضد- (۲)د نظم او نثر هغه صنعت چې مخالف لفظونه پکښې یو ځای راشی- (م- عربی)-

تضحیک:(تض-حیک)اسم- پۀ چا پورې خندا کونه- توهین- ذلت- رسوائی- (م- عربی)-

تضرع:(تَ-ضر-رُع)اسم- زاری- زاری- عاجزی او عُذر کونه- (م- عربی)-

تضعیف:(تض-عیف)اسم- (۱)دوه چنده کونه- دوه- دونه کونه- (م)کمزورے کونه- یوې خبرې خاص طور سره حدیث ته د ضعف نسبت کونه- (م- عربی)-

تضلیل:(تض-لیل)اسم- ګمراهونه- پۀ چا د ګمراهۍ حکم کونه- (م- عربی)-

تضمین:(تض-مین)اسم- (۱)ضمانت کونه- ذمه وړنه- ذمه واری- (۲)د چا پۀ شعرونو باندې داسې بندونه جوړونه چې د هر بند وروستې او لۀ وروستې نه مخکښې مصرع دواړه د اصل شاعر او نورې مصرې د بندونو د جوړونکی شاعر وی- (م- عربی)-

تضمینول:(تض-می-ن-وَل)مصدر متعدی- (۱)ضمانت کول- ذمه وړل- پۀ ذمه

اخستل- (۲)دَ شعر تضمین لیکل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تضمینېدل:(تَض-می-نې-دَل)مصدر لازم- تضمین کېدل- ذمه وهل کېدل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تطابق:(تَ-طا-بُق)اسم- مطابقت- برابرېدنه- متفق کېدنه- دَ نثر نظم یو صنعت چې دَ شعر لفظونه پکښې داسې راشي چې یو بل سره مناسبت لري- (م- عربی)-

تطاول:(تَ-طا-وُل)اسم- ظلم- زیاتے- جور- (م- عربی)-

تطبیق:(تَط-بیق)اسم- مطابقت- موافقت- دوه یا زیات څیزونه سره برابرېدنه- (۲)عملي جامه وراغستنه- اجرا کونه-

تطبیقول:(تَط-بی-قَ-وَل)مصدر متعدی- سره برابرول- سره سمول- دَ دوو څیزونو سره برابرول- (افغانستان)-

تطبیقي:(تَط-بی-قي)صفت- دَ تطبیق سره متعلق-

تطبیقېدل:(تَط-بی-قې-دل)مصدر لازم- (۱)سره برابرېدل- سره سمېدل- (۲)عملي کېدل- اجرا کېدل- (افغانستان)-

تطهیر:(تَط-هیر)اسم- پاکونه- وینځنه- چینونه-

تعارض:(تَ-عا-رُض)اسم- تېرے کونه- زیاتے کونه- سره لګېدنه- سره نښتنه- برید کونه- (م- عربی)-

تعارف:(تَ-عا-رُف)اسم- واقفیت- پېژندګلو- اشنا کېدنه- یو بل سره پېژندنه- معرفي- (م- عربی)-

تعاقب:(تَ-عا-قُب)اسم- چا پسې اېډ کونه- شکست خوړلے لښکر یا فرد پهٔ منډه رااړونه- (م- عربی)-

تعالی:(تَه-عا-لی)اسم- دَ الله دَ نامې نه پس راتلونکې کلمه چې معنی ئې بلند، عالي مرتبه، لهٔ ټولو صفتونو زجت ده-

تعالی الله:(تَ-عا-لل-لا)کلمهٔ تعجب- دَ تعجب کلمه چې دَ تعریف یا حېرانتیا پهٔ موقع وئېلے شي- (م- عربی)-

تعامل:(تَ-عا-مُل)اسم- (۱)رسم و رواج- دود دستور- رواج- (۲)یو پهٔ بل اثر کونه-

تعاون:(تَ-عا-وُن)اسم- مرسته- ملګرتیا- مدد- کومک- (م- عربی)-

تعاوني:(تَ-عا-وُه-نی)اسم- دَ تعاون سره متعلق-

تعب:(تَ-عَب)اسم- تکلیف- رنج- مصیبت- (م- عربی)-

تعبیر:(تَع-بیر)اسم- (۱)عبارت کښې راوستنه- تفسیر- تاویل- (۲)دَ خوب معنی بیننه- (م- عربی)-

تعبیرول:(تَع-بی-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)بیانول- مطلب او مقصد بیانول- (۲)دَ خوب معنی کول- (افغانستان)- (۳)خبره پهٔ بل اړول ګڼل- دَ خبرې بله معنی کول-

تعبیرېدل:(تَع-بی-ري-دل)مصدر لازم- (۱)بیانېدل- مطلب او مقصد پهٔ څرګندو ټکو بیانېدل- (۲)دَ خوب معنی کېدل- (۳)خبره پهٔ بل اړول ګڼل- (۴)تفسیر کېدل- تاویل کېدل- (افغانستان)-

تعبیه:(تَع-بی-یه)اسم- تابیا- چاره- سمبالونه- برابرونه-

تعجب:(تَ-عَ-جُب/تَ-عَج-جُب)اسم- حېرانتیا- حېراني- حېرانګي- (م- عربی)-

تعجیل:(تَع-جیل)اسم- تلوار- بیړه- تادي- جلتي- جلدي- (م- عربی)-

تعداد:(تَع-داد)اسم- شمېر- شمار- ګنتري-

تعدی:(تَع-دی/تَ-عَد-دی)اسم- زور ظلم- جبر- جور- زیاتے- دَ حد نه تجاوز کونه- (م- عربی)-

تعدیل:(تَع-دیل)اسم- (۱)صحیح کونه- درستونه- (۲)څهٔ څیز دَ بل برابرونه- (م- عربی)-

تعدیلول:(تَع-دی-لَ-وَل)مصدر متعدی- سمول- اړول- اصلاح کول- جوړول- بدلول- (افغانستان)-

تعدیه:(تَع-دی-یه)اسم- دَ لازم فعل نه متعدی کونه- (م- عربی)-

تعذیب:(تَع-ذیب)اسم- خورونه- ربړونه- عذاب ورکونه- پاذابونه- کړونه- پهٔ عذابونه- (م- عربی)-

تعذیبول:(تَع-ذی-بَ-وَل)مصدر متعدی- ربړول- تنګول- خورول- کړول- پاذابول- تکلیفول- پهٔ عذابول- (افغانستان)-

تعذیبېدل:(تَع-ذی-بې-دل)مصدر لازم- ربړېدل- کړېدل- تنګېدل- خورېدل- پاذابېدل- پهٔ عذابېدل- (افغانستان)-

تعرض:(تَ-عَر-رُض)اسم- برید- غښه- حمله- یرغل- تېرے- تجاوز- ورختنه- (افغانستان)-

تعرضي:(تَ-عَ-رُ-ضي/تَ-عَر-رُ-ضي)اسم- دَ تعرض سره متعلق-

تعرف:(تَ-عَر-رُف)اسم- پېژندګلو- تعارف- معرفي- بلدتیا- بلدېدنه- (م- عربی)-

تعریب:(تَع-ریب)اسم- (۱)دَ غیر عربی ژبې توری عربی کونه- (۲)عربی کښې ترجمه کونه- (م- عربی)-

تعریف:(تَع-ریف)اسم- (۱)صفت- مدح- ستائنه- خوبي- (۲)شناخت- پېژندګلي- دَ یو څیز جامعه او مانعه معنی-

تعریفنامه:(تَع-ریف-نا-مه)اسم- هغه کتاب چې دَ سامان او وسلې دَ استعمال او دَ شغې نه دَ فائدې اخستو بیان پکښې لیکلے شوے وي- (افغانستان)- (م- عربی)-

تعریفول:(تَع-ري-فَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)پېژندګلي کول- صفت او ستائنه کول- (۲)تشریح کول- حقیقت بیانول- (افغانستان)- (م- عربی)-

تعزیت:(تَع-زی-یَت)اسم- غمخواري- خواخوږي- دَ مړي دَ پسماندګانو سره دَ همدردۍ اظهار-

تعزیر:(تَع-زیر)اسم- (۱)رټنه- غندنه- ملامتونه- تاوان- ګوشمالي- هغه سزا چې پهٔ قرآن شریف کښې ئې ذکر نهٔ وي او دَ قاضي پهٔ خوښه ورکولے کیږي- (۲)دبکه- دړکه- ام- عربی)-

تعزیرات:(تَع-زی-رات)اسم- (۱)دَ تعزیر جمع- (۲)دَ فوځ داری دَ قانون

کتاب- (م- عربی)-

تعزیرول:(تَع-زی-ر-وَل)مصدر متعدی- غندل- رټل- ملامتول- (افغانستان)-

تعزیری:(تَع-زی-ری)اسم- د تعزیر سره متعلق-

تعزیه:(تَع-زی-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غم رازی- تعذیت- (۲)دَ امام حسېن علیه السلام دَ قبر نقل چې دَ شیعه مذهب پېروکاران يُ دَ کاغذ او بانېس نه جوړوی او دَ یادګیرنې پهٔ توکه يُ محرّم کښې دَ جلوس پهٔ صورت ګرځوی-

تعزیه دار:(تَع-زی-یه-دار)اسم صفت- (۱)غمژن- (۲)تعزیه ابستونکے- (م- عربی)-

تعزیه داری:(تَع-زی-یه-دا-ری)اسم- د "تعزیه دار" کېدو حالت-

تعصب:(ته-عص-صب)اسم- (۱)مرسته- طرفداری- ننګه- څوړه- پهٔ څهٔ ټینګېدنه- (۲)کرکه- کینه- بغض-

تعطل:(تَ-عط-طل)اسم- اټالېدنه- ماتل کېدنه- وزګارېدنه- بېکاری- معطل کېدنه- (م- عربی)-

تعطیل:(تَع-طیل)اسم- (۱)رخصت- چټی- چوټی- (۲)وزګارتیا- بېکاری- (م- عربی)-

تعطیلول:(تَع-طی-ل-وَل)مصدر متعدی- (۱)بېکاره پاتې کېدل- (۲)رخصتول- (۲)کار ودرول- معطلول- اټالول- خنډول- (افغانستان)-

تعظیم:(تَع-ظیم)اسم- لوئ والے- ستروالے- ادب- عزت- دارمدار- خاطر- (۲)درنښت- احترام- (م- عربی)-

تعفن:(تَ-عَ-فن/تَ-عف-فن)اسم- (۱)تروم- ورم- سخا بوئی- (۲)بدبویه کېدنه- سخا- خوسکه- (م- عربی)-

تعقل:(تَ-عَ-قل/تَ-عق-قل)اسم- (۱)هوښیارتیا پېدا کونه- عقل لرنه- (۲)غور کونه- (۳)عقلیت پسندی (م- عربی)-

تعقیب:(تَع-قیب)اسم- (۱)چا پسې تلنه- څارنه- (۲)دَ نمانځهٔ نه پس دَ وظیفې دَ پاره ناسته- (۳)هغه دعاګانې چې دَ نمانځهٔ نه پس ونیلے شی- (۴)خنډونه- (م- عربی)-

تعقیبول:(تَع-قی-به-وَل)مصدر متعدی- (۱)تعقیب کول- څارل- څار کول- (۲)پېروی کول- پسې تلل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تعقیبېدل:(تَع-قی-بې-دل)مصدر لازم- تعقیب کېدل- څارلے کېدل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تعقید:(تَع-قید)اسم- (۱)غوټه ورکونه- (۲)پهٔ شعرونو کښې توری داسې پهٔ ثقالت مخکښې وروستو کونه چې د یو ځایُ تورے بل ځایُ ته ورسی او مطلب يُ واضح نهٔ وی- د مضمون او مفهوم داسې ادا کونه چې وضاحت يُ وهٔ نهٔ شی-

تعلق:(تَ-عل-لق/تَع-لق)اسم- (۱)تړون- تړاؤ- پېوستون- اړتړه- اړه- تعلقه- سریکار- واسطه- (۲)خپلولی- رشته- (۳)مناسبت- (۴)مینه- مېلان- رغبت- جمع تعلقات- (م- عربی)-

تعلقدار:(تَع-لق-دار/تَ-عل-لق-دار)صفت- مذکر- (۱)تعلق لرونکے- تعلق ساتونکے- وګورئ تعلق- (۲)زمیندار- لوئ زمیندار- دَ هندوستان زمیندار- (م- عربی)-

تعلقداری:(تَع-لق-دا-ری/تَ-عل-لق-دا-ری)اسم- (۱)دَ تعلقدار کېدو حالت- (۲)دَ تعلقدار جائېداد- هغه زمکه چې دَ یو تعلقدار پهٔ قبضه کښې وی-

تعلقه:(تَ-عل-ل-قه)اسم- (۱)ضلع- علاقه- (۲)قبضه- (۳)ملکیت- جائېداد- جاګیر- تعلقداری- (م- عربی)-

تعلقه:(تَ-عل-ل-قه)اسم- وګورئ تعلق-

تعلم:(تَ-عل-لم)اسم- زده کونه- دَ علم لټنه- (م- عربی)-

تعلی:(تَ-عل-لی/تَع-لی)اسم- (۱)لوئی- لاپې- بوزې- بډائی- (۲)دَ شاعری پهٔ اصطلاح کښې هغه وینا چې شاعر پکښې فخریه خپل لویُ والے وائی- (م- عربی)-

تعلیق:(تَع-لیق)اسم- نښلونه- یو متن سره دَ یو عالم سړی تشریحی نوټ- جمع تعلیقات- (م- عربی)-

تعلیم:(تَع-لیم)اسم- واحد- مذکر- زدکړه- علم حاصلونه- لیکنه لوستنه- جمع تعلیمونه- (م- عربی)-

تعلیم یافته:(تَع-لیم-یاف-ته)اسم- تعلیم موندونکے- (م- فارسی)-

تعلیمی:(تَع-لی-می)اسم- د تعلیم سره متعلق- وګورئ تعلیم-

تعمیر:(تَع-میر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ودانونه- ابادونه- (۲)ودانی- ابادی- کور- مېنه- جمع تعمیرونه/تعمیرات-

تعمیرات:(تَع-می-رات)اسم- عمارتونه- (م- عربی)-

تعمیراتی:(تَع-می-را-تی)اسم- دَ تعمیرات سره متعلق- وګورئ تعمیر-

تعمیری:(تَع-می-ری)اسم- دَ تعمیر سره متعلق- وګورئ تعمیر-

تعمیل:(تَع-میل)اسم- (۱)عمل کونه- کړهٔ کونه- حکم منّنه- (۲)فرمانبرداری- (م- عربی)-

تعمیم:(تَع-میم)اسم- (۱)رواجونه- (۲)مشهورونه- خورونه- عامونه- بابونه-

تعوذ:(تَ-عو-وذ)اسم- اعوذ بالله وئېنه- لهٔ شېطانه دَ خدایُ تعالٰی پناه غښتنه- (م- عربی)-

تعویذ:(تَع-ویذ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تاویذ- جمع تعویذونه- (م- عربی)-

تعویق:(تَع-ویق)اسم- شا ته غرځونه- اټالونه- (م- عربی)-

تعهد:(تَ-عَ-هد/تَ-عه-هد)اسم- (۱)ژبه- لوظ- وعده- قول- پهٔ غاړه اخستنه- پهٔ ذمه اخستنه- سینه ټپونه- (م- عربی)-

تعیش:(تَ-عی-یش)اسم- ښهٔ ژوندون- خوشحالی او عیش کښې ژوند تېرونه-

تعین:(تَ-عَ-ین/تَ-عی-ین)اسم- (۱)ټاکنه- مقررونه- ټاکلے کېدنه- غور کېدنه- منتخب کېدنه- مخصوص کېدنه- (۲)دَ تصوف پهٔ اصطلاح کښې پهٔ موجوداتو کښې فرق کونه- (م- عربی)-

تعین:(تَ-عین)اسم- تین- مقررونه- تینات- (م- عربی)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(یو-بې-دهٔ)

تعینات:(تَ-عَیْ-یَ-نات)اسم- تقرری- ټاکنې- انتخابېدونې- غوره کېدنې- (م- عربی)-

تعیناتی:(تَ-عَیْ-یَ-نا-تی)اسم- تقرری- تقرر- دَ سرکاری ملازم په یو ځایْ مقررونه- تینات-

تعینول:(تَ-عَیْ-یَ-نَ-وَل)مصدر متعدی- مقررول- ټاکل- غوره کول- منتخب کول- (افغانستان)-

تغ:(تغ)اسم- واحد- مذکر- دَ اسپنې ټوپی- دَ اسپنې خول-

تغ:(تغ)اسم صوت- (۱)شخ- څخ- په هوا کښې دَ ټوپک دَ مردکو یا ګولیو دَ تېرېدو اواز- (۲)دَ غوښې دَ وریتولو اواز-

تغ:(تَغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نشان- علَم- بیرغ- جنده- توغ- (۲)دَ زیارت یا دَ مری دَ قبر جنده- جمع تغونه یا تغان- (م- فارسی)-

تغاده:(تَ-غا-ده)اسم- (۱)چا ته غصه کونه- قهر کونه- دپکه درکه کونه- (۲)ضد کونه- په خبره اړه کېدنه- جمع تغادې-

تغار:(تَ-غار)اسم- واحد- مذکر- لویْ ښانک- دَ خاورو لویْ لوښے- تغارے- جمع تغارونه-

تغارک:(تَ-غا-رَک)اسم صفت- تاغارک- دَ تندې بیمار- تنده غرے- دَ جل مریض-

تغاری:(تَ-غا-ری)صفت- وګورئ تغارے-

تغاری:(تَ-غا-ری)اسم- خاورین لوښے- تالے- مجمه-

تغارے:(تَ-غا-رے)اسم صفت- (۱)کېډو- کېډور- (۲)تاغارے- تغارک- تناری-

تغافل:(تَ-غا-فُل)اسم- غفلت- بې خبری- بې پروائی- (م- عربی)-

تغدرے:(تَغ-دَ-رے)اسم- څارے- یو مارغهٔ چې باز ئې په مینه خوری-

تغذیه:(تغ-ذی-یه)اسم- خوراک ورکونه-

تغرول:(تَغ-رِ-وَل)مصدر متعدی- تخنول-

تغړول:(تَغ-ړِ-وَل)مصدر متعدی- توغړول- په خاورو کښې راکښل- لغړول-

تغرولے:(تَغ-رِ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تغرولی- مؤنث تغرولې- وګورئ تغرول-

تغړولے:(تَغ-ړِ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تغړولی- مؤنث تغړولې- وګورئ تغړول-

تغرون:(تَغ-رِ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تغرول-

تغړون:(تَغ-ړِ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تغړول-

تغرونکے:(تَغ-رِ-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تغرونکی- مؤنث تغرونکې- وګورئ تغرول-

تغړونکے:(تَغ-ړِ-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تغړونکی- مؤنث تغړونکې- وګورئ تغړول-

تغرونګ:(تَغ-رِ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تغرول-

تغړونګ:(تَغ-ړِ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تغړول-

تغرونه:(تَغ-رِ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تغرول-

تغړونه:(تَغ-ړِ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تغړول-

تغزل:(تَ-غَز-زُل)اسم- (۱)غزل وئیله- عشقیه مضامین دَ اثر او تاثیر سره نظم کونه- (۲)غزلیت- دَ غزل خصوصیات- (م- عربی)-

تغلب:(تَ-غَل-لُب)اسم- غبن- خیانت- بې ځایه تصرف- (م- عربی)-

تغلیط:(تَغ-لیط)اسم- غلطونه- یو څیز باندې دَ غلط حکم لګونه-

تغلیظ:(تَغ-لیظ)اسم- دَ مائع څیزونو ټینګونه- (م- عربی)-

تغمه:(تَغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- دغمه- دَ چابک یا لښتې دَ ګوزار نښه- جمع تغمې-

تغمه:(تَغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تمغه بل قرات- تمغه- عزت- نمبرې- اعزاز- جمع تغمې-

تغند:(تَ-غَند)اسم- په بیړه او په تادی تېرېدونکے- (افغانستان)-

تغندی:(تَ-غَن-دی)اسم- واحد جمع- مؤنث- کاسه- کونډی- یو قسم لوښے-

تغندے:(تَ-غَن-دے)اسم- راکټ- (افغانستان)-

تغنول:(تَغ-نَ-وَل)مصدر متعدی- وریتول- تغول- سرهٔ کول- په غوړو کښې یو څیز سرهٔ کول یا کباب په اور کښې ورتول-

تغنولے:(تَغ-نَ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تغنولی- مؤنث تغنولې- وګورئ تغنول-

تغنون:(تَغ-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تغنول-

تغنونکے:(تَغ-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تغنونکی- مؤنث تغنونکې- وګورئ تغنول-

تغنونګ:(تَغ-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تغنول-

تغنونه:(تَغ-نَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تغنول-

تغو:(تَ-غو)اسم- واحد- مذکر- دَ اینځر ونه او میوه- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ اینځر- جمع تغوان توغان-

تغول:(تَ-غَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)په خرابو غوړیو کښې خراب سرهٔ کول- (۲)غرڅول- لږ تریل- توغول- ارتاوول- اړتاوول-

تغولے:(تَ-غَ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تغولی- مؤنث تغولې- وګورئ تغول-

تغون:(تَ-غَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تغول-

تغوندے:(تَ-غَون-دے)اسم- واحد- مذکر- توغندے- راکټ- (افغانستان)- جمع تغوندی-

تغونکے:(تَ-غَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تغونکی- مؤنث تغونکې- وګورئ تغول-

تغونګ:(تَ-غَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تغول-

تغونه:(تَ-غَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تغول-

تغوو:(تَ-غَ-وو)اسم- واحد- مذکر- توغ- نشان- بیرغ- جنده- علَم- جمع تغوونه-

تغیر:(تَ-غَیر)اسم- تبدیل- تغیر- بدلون- (م- عربی)-

تغیر:(تَ-غیرّ)اسم- واحد- مذکر- تاغیر- بدلون- اوښتنه- بدلېدنه- (عام طور سره د مخ د رنګ د پاره استعمالیږی)- (م- عربی)-

تغیر:(ت-غَی-یُر)اسم- اوښتنه- بدلېدنه- (م- عربی)-

تغیرول:(تَ-غَی-یَ-ر-وَل)مصدر متعدی- بدلول- اړول- دَ یو حال نه بل حال ته راوستل- (افغانستان)-

تغیرېدل:(تَ-غَی-یَ-رې-دَل)مصدر لازم- بدلېدل- اوړېدل- اوښتل- د یو حالت نه بل حالت ته اوړېدل-

تغېدل:(تُ-غې-دل)مصدر لازم- الوخول- الوتل- پرواز کول-

تغېدلے:(تُ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تغېدلی- مؤنث تغېدلې- وګورئ تغېدل-

تغېدن:(تُ-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تغېدل-

تغېدنګ:(تُ-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تغېدل-

تغېدنه:(تُ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تغېدل-

تغېدونکے:(تُ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تغېدونکی- مؤنث تغېدونکې- وګورئ تغېدل-

تغېدهٔ:(تُ-غې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تغېدل-

تف:(تُف)کلمهٔ نفرت- (۱)تو- تو لعنت- دَ لعنت او ملامت د اظهار کلمه- (۲)توکاڼې- (م- فارسی)-

تفاخر:(تَ-فا-خُر)اسم- فخر کونه- بډائي- ویاړ- (م- عربی)-

تفاریق:(تَ-فا-ریق)اسم- (۱)دَ تفریق جمع- تفرقې- بېلتونونه- جدایی- (۲)وقفې- (۲)قسطونه- (م- عربی)-

تفاسیر:(تَ-فا-سیرَ)اسم- (۱)دَ تفسیر جمع- تشریحات- وضاحتونه- (۲)اصطلاحاً دَ قرآن شریف شرحې- (م- عربی)-

تفاصیل:(تَ-فا-صیلَ)اسم- د تفصیل جمع- (۱)بیلونه- ټکړې ټکړې کونه- (۲)پوره بیانونه- تشریح بیانونه- (۲)فهرستونه- (۴)کیفیات- (م- عربی)-

تفاوت:(تَ-فا-وَت)اسم- (۱)فرق- توپیر- وت- فاصله- لرې والے- (۲)جدائی- امتیاز- (م- عربی)-

تفاهم:(تَ-فا-هُم)اسم- درک کونه- دَ یو بل پهٔ مقصد پوهېدنه-

تفتیش:(تَف-تیش)اسم- (۱)تفشیش- پلټنه- لټونه- شننه- کتنه- څېړنه- تلاش- (۲)تپوس- پښتنه- (۲)سُراغ- (م- عربی)-

تفچاق:(تَف-چاق)اسم- دَ ښهٔ نسل آس-

تفحص:(تَ-فَح-حُص)اسم- تپوس- پښتنه- شننه- لټون- (م- عربی)-

تفرّج:(تَ-فر-رُج)اسم- (۱)سېل- (۲)خوشحالی- راحت-

تفرع:(تَ-فر-رُع)اسم- خرانګه وتنه- ښاخ وتنه- مچرکے وهنه- (م- عربی)-

تفرقه:(تَف-ر-قه)اسم- بېلون- جُدائی- بې اتفاقی- درز- دَ دوؤ څیزونو پهٔ مېنځ کښې بیلوالے- (م- عربی)-

تفریح:(تَف-ریح)اسم- (۱)سېل- ساتېری- (۲)خوشحالی (۲)دَمه- (۴)رخصت- جمع تفریحونه/تفریحات-

تفریحاً:(تَف-ری-حَن)اسم- پهٔ ټوقو ټوقو کښې- دَ خندا پهٔ ړول- (م- عربی)-

تفریحی:(تَف-ری-حی)اسم- د تفریح سره متعلق- وګورئ تفریح-

تفریس:(تَف-ریس)اسم- دَ یوې ژبې توری فارسی کونه- (م- عربی)-

تفریط:(تَف-ریط)اسم- (۱)کمے- لږوالے- لږتیا- (۲)ګارونه- بې پروائی- غفلت- (۲)دَ مال ضائع کونه- (م- عربی)-

تفریق:(تَف-ریق)اسم- (۱)بیلونه- بېلتون- فرق- (۲)وت- تفاوت- (۲)اختلاف-

تفریقول:(تَف-ری-قَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)بیلول- جدا کول- (۲)لږول- کمول- نفی کول- لرې کول-

تفریقون:(تَف-ری-قَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تفریقول-

تفریقونکے:(تَف-ری-قَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تفریقونکی- مؤنث تفریقونکې- وګورئ تفریقول-

تفریقونګ:(تَف-ری-قَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تفریقول-

تفریقونه:(تَف-ری-قَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تفریقول-

تفسیر:(تَف-سیرَ)اسم- واحد- مذکر- جمع تفاسیر/تفسیرونه- وګورئ تفاسیر-

تفسیرول:(تَف-سی-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)تشریح کول- بیانول- څېړل- څرګندول- جوتول- ښکاره کول- واضح کول- د کلام معنٰی بیانول- (۲)دَ قرآن کریم دَ آیتونو شرح کول-

تفسیرېدل:(تَف-سی-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)تشریح کېدل- بیانېدل- څېړل کېدل- څرګندېدل- جوتېدل- ښکاره کېدل- واضح کېدل- دَ کلام معنٰی بیانېدل- (۲)دَ قرآن کریم شرح کېدل-

تفشیش:(تَف-شیش)اسم- وګورزئ تفتیش-

تفصیل:(تَف-صیلَ)اسم- واحد- مذکر- جمع تفاصیل- وګورئ تفاصیل- (م- عربی)-

تفصیلی:(تَف-صی-لی)اسم- د تفصیل سره متعلق- مُفصّل-

تفضیل:(تَف-ضیلَ)اسم- لوړ ګڼنه- یو څیز دَ بل نه ښهٔ ګڼنه- فضیلت ورکونه- لوړ والے- (م- عربی)-

تفقه:(ت-فَق-قه)اسم- (۱)پهٔ علم فقه پوهېدنه- (۲)عقلمند کېدنه- (م- عربی)-

تفکر:(تَ-فَ-کُر/تَ-فَک-کُر)اسم- فکر کونه- سوچ کونه- فکر- سوچ- اندېښنه- خیال- د فکرونو تر مېنځ دَ رابطو بنیاد- دَ کلمو پهٔ وسیله دَ ذهنی عمل اظهار- (م- عربی)-

تفنکچه:(ت-فَنګ-چه)اسم تصغیر- تومانچه- تمانچه- تماچه- دَ تفنګ اسم تصغیر-

تفنن:(تَ-فَ-نُن/تَ-فَن-نُن)اسم- (۱)یو کار یا هُنر پهٔ بیلو بیلو طریقو سَر ته رسونه- (۲)سېل- تفریح- عیاشی- مشغله-

تفنن طبع:(تَ-فَن-نُن-طَب-عَ)اسم- خوشحالی- خندا- د مشغلې پهٔ طور- (م- عربی)-

تفوق:(تَه-فَ-وُق/تَ-فو-وُق)اسم- (۱)برتری او لوړوالے غښتنه- لوړېدنه-

زبر (خَ-بهٔ-ره)، زورکے (شَل)، پېښ (نُو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ه (ژ-ړه)، هٔ (پوهېدهٔ)

(۲)فوقیت موندنه- زیاتوالے- (م- عربی)-

تفویض:(تَف-وِیض)اسم- سپارنه- کار یا څهٔ څیز د چا تر غاړې کونه- (م- عربی)-

تفهم:(تَ-فَه-هُم)اسم- پوهېدنه- (م- عربی)-

تفهیم:(تَف-هِیم)اسم- پوهونه- فهمونه- (م- عربی)-

تقابل:(تَ-قا-بُل)اسم- مقابله- مخامخ کېدنه- ودرېدنه- برابر کېدنه- (م- عربی)-

تقاریر:(تَ-قا-رِیر)اسم- د تقریر جمع- (۱)بیانونه- وېناګانې- ذکرونه- (۲)بحثونه- مباحثې- (م- عربی)-

تقاضا:(تَ-قا-ضا)اسم- طلب- غښتنه- حاجت- ضرورت- خواهش- جمع تقاضې- (م- عربی)-

تقاعُد:(تَ-قا-عُد)اسم- لهٔ کاره اېستنه- لرې کېدنه- ناسته- (م- عربی)-

تقاوی:(تَ-قا-وِی)اسم- د حکومت لهٔ اړخه حقدارو خلقو ته د امداد پهٔ طور ورکړې شوې قرضې- امدادی رقم- (م- عربی)-

تقبیح:(تَق-بِیح)اسم- غندنه- بَد وئېنه- قبحه بیانونه-

تقبیحول:(تَق-بی-ح-وَل)مصدر متعدی- غندل- بد وئېل- (افغانستان)-

تقدس:(تَ-قَ-دُس/تَ-قَد-دُس)اسم- (۱)پاکېدنه- لهٔ عیبه پاکېدنه- (۲)پاکوالے- سپېڅلوالے- (۳)پاکی- پرهېزګاری-

تقدم:(تَ-قَ-دُم/تَ-قَد-دُم)اسم- وړاندې والے- مخکښې توب-

تقدیر:(تَق-دِیر)اسم- (۱)اندازه- مېچ کونه- (۲)نېټه- (۳)د خدایٔ تعالی حکم- (۴)برخه- نصیب- قسمت-

تقدیرنامه:(تَق-دیر-نا-مه)اسم- ستائن لیک- (افغانستان)-

تقدیرول:(تَق-دی-ر-وَل)مصدر متعدی- قدرول- ستائل- قدر کول- درونډ ګڼل- د عزت پهٔ سترګه چا ته کتل- تقدیر ورکول-

تقدیری:(تَق-دی-ری)اسم- (۱)قسمتی- د تقدیر سره متعلق- (۲)ناڅاپی- ناګهانه- بې پروګرامه-

تقدیس:(تَق-دِیس)اسم- پاکوالے- سپېڅلتیا- پاکی- پاکیزګی- مقدس والے- (م- عربی)-

تقدیم:(تَق-دِیم)اسم- (۱)پېل- وړاندې کونه- (۲)فوقیت-

تقدیمول:(تَق-دی-م-وَل)مصدر متعدی- وړاندې کول- مخکښې کول-

تقر:(تَ-قُر)اسم- د قره قل د پوستکي یو خاص ډول- (افغانستان)-

تقرب:(تَه-قَ-رُب/تَ-قَر-رُب)اسم- (۱)نژدېکت- نژدې والے- (۲)خپلولی- (م- عربی)-

تقرر:(تَ-قَ-رُر/تَ-قَر-رُر)اسم- مقررېدنه- ټاکلے کېدنه- ټاکنه- مقررونه- لګونه- مقررتیا- (م- عربی)-

تقرری:(تَ-قَ-رُ-ری/تَ-قَر-رُ-ری)اسم- د تقرر کېدو حالت- وګورئ تقرر-

تقریب:(تَق-رِیب)اسم- (۱)نژدېکت- نژدې والے- (۲)سبب- وجه- ذریعه- موقع- (۳)د څهٔ رسم یا وادهٔ ښادی پهٔ موقع غونډه- (م- عربی)-

تقریر:(تَق-رِیر)اسم- واحد- مذکر- جمع تقاریر- وګورئ تقاریر-

تقریری:(تَق-ری-ری)اسم- زبانی- پهٔ خلهٔ- د تحریری خلاف-

تقریظ:(تَق-رِیظ)اسم- (۱)ستائنه- مدح کونه- (۲)څرګندونه- نظریه- رایٔ- تبصره- د چا پهٔ لیک، مضمون یا پهٔ کتاب خپل نظر او رایٔ ښکاره کونه- (م- عربی)-

تقسیم:(تَق-سِیم)اسم- (۱)وېش- وېشنه- ونډ- برخه- (۲)صف بندی- (م- عربی)-

تقسیمول:(تَق-سی-م-وَل)مصدر متعدی- (۱)وېشل- برخې برخې کول- ونډې ونډې کول- (۲)پهٔ ریاضی کښې یو عدد پهٔ بل عدد باندې وېشل-

تقسیمون:(تَق-سی-م-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تقسیمول-

تقسیمونکے:(تَق-سی-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تقسیمونکی- مؤنث تقسیمونکې- وګورئ تقسیمول-

تقسیمونه:(تَق-سی-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تقسیمول-

تقسیمېدل:(تَق-سی-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)تقسیم کېدل- وېشلے کېدل- برخې برخې کېدل- (۲)د حساب پهٔ قاعده کښې یو عدد پهٔ بل تقسیم کېدل-

تقسیمېدن:(تَق-سی-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تقسیمېدل-

تقسیمېدنه:(تَق-سی-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تقسیمېدل-

تقسیمېدونکے:(تَق-سی-مې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تقسیمېدونکی- مؤنث تقسیمېدونکې- وګورئ تقسیمېدل-

تقسیمېدهٔ:(تَق-سی-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ تقسیمېدل-

تقصیر:(تَق-صِیر)اسم- واحد- مذکر- قصور- خطا- ګناه- کمے- جمع تقصیرونه- (م- عربی)-

تقصیروار:(تَق-صیر-وار)صفت- مذکر- قصوروار- ګناه ګار- خطا کونکے- (م- عربی)-

تقطیع:(تَق-طِیع)اسم- ټکړې ټکړې کونه- د علم عروض پهٔ اصطلاح کښې د شعر اجزا پهٔ داسې طریقه پهٔ وزن برابرونه چې د متحرک پهٔ مقابله کښې متحرک او د ساکن پهٔ مقابله کښې ساکن حرف راشی- (م- عربی)-

تقلید:(تَق-لِید)اسم- پېښې- نقل- پېروی- بې سوچه پهٔ چا پسې تلنه-

تقلیدی:(تَق-لی-دی)اسم- د تقلید سره متعلق- وګورئ تقلید-

تقلیل:(تَق-لِیل)اسم- لږونه- راښکته کونه- راکوزونه- (م- عربی)-

تقنین:(تَق-نِین)اسم- قانون لیکنه- قانون وضع کونه- قانون ټکنه- لار جوړونه- لار ایستنه-

تقنینی:(تَق-نی-نی)اسم- (۱)قانونی- د قانون- قانون سره تړلے- پهٔ قانون برابر- هغه کار چې پهٔ قانون سم وی او قانونی وجه لری-

تقوا:(تَق-وا)اسم- تقوی- پرهیزګاری- لهٔ خدایه وېرېدنه او لهٔ ګناهونو ځان ژغورنه- (م- عربی)-

تقوادار :(تَق-وا-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- پرهیزګار- پرهیزګاره- لهٔ خدایه ویرېدونکے- دَ شریعت او خدایٔ لهٔ خوا دَ منع شوو کارونو څخه ډډه او پرهېز کونکے-

تقوی:(تَق-وا)اسم- وګوره تقوا- (م- عربی)-

تقویت:(تَق-وی-یت)اسم- قوت ورکونه- قوی کونه- طاقت- قوت- زور- مدد- مرسته- ملاتړ- تسلی- ډاډ-

تقویم:(تَق-ویم)اسم- (۱)جنتري- کلیزه- (۲)بیه کونه- بیه ایښونه- قیمت معلومونه- (۳)سمونه- کوږوالے ایستنه- (۴)دَ کال وېشنه پهٔ میاشتو، هفتو او ورځو-

تقویه:(تَق-وی-یه)اسم- (۱)قوی کونه- قوت ورکونه- زده ورکونه- (۲)محکمونه- ټینګونه- کلکونه- استوارونه-

تقه:(تَ-قه)اسم- واحد- مذکر- غنډ سر لرونکے یو غشے-

تقی:(تَ-قی)صفت- پرهېزګار- تقوی دار-

تک:(تک)اسم- منډه ترړه- جدوجهد-

تک:(تک)اسم- مولخ- ملخ- مچخ- جمع تکونه-

تک:(تک)اسم- تمام- بالکل- بېخی- ټول- سکټ- دا تورے اکثر دَ څو رنګونو سره استعمالیږی-

تک:(تک)اسم- تبکه- تبکے- غلاف- نیام- (افغانستان)-

تک:(تُک)اسم- (۱)اندازه- جاج- اټکل- (۲)قافیه- فضول خبره- (۳)څوکه- دَ توري یا خنجر څوکه-

تکاپوے:(تَ-کا-پهٔ-وے)اسم- منډې ترړې- منډې رامنډې-

تکاثر:(تَ-کا-ثُر)اسم- (۱)ډېروالے- زیاتېدنه- ډېرېدنه- زیاتوالے- (۲)دَ مال دولت پهٔ زیاتی فخر کونه- (م- عربی)-

تکاثف:(تَ-کا-ثُف)اسم- ټینګېدنه- خټه کېدنه- غلیظېدنه-

تکاړه:(تَ-کا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تکړه- اوار او مهین کاڼے- ښوے کاڼے-

تکامل:(تَ-کا-مُل)اسم- کاملېدنه- (م- عربی)-

تکاملی:(تَ-کا-مُ-لی)اسم- دَ تکامل سره متعلق- وګورئ تکامل-

تکبر:(تَ-کَ-بُر/تَ-کَب-بُر)اسم- کبر- غرور- لوئی- خان ښونه- خان لوړ ګڼنه-

تک بند:(تک-بند)صفت- مذکر- دوړه مار- بې وزنه او بې قافیې شعرونه ویونکے-

تک بندی:(تک-بَن-دی)اسم- دوړه ماری- ور غر برابرونه- چټی غږېدنه- بې وزنه بې قافیې او بې دریغه شعرونه وئیلنه-

تکبیر:(تک-بیر)اسم- الله اکبر وئیلنه- خدایٔ پاک پهٔ لویی سره یادونه-

تک توکینے:(تک-تو-کی-نے)اسم- واحد- مذکر- توردلے- رنجومکے- شینغوړے- سلېمانی مارغهٔ- یو قسم مارغهٔ- جمع تک توکینی-

تکټکانے:(تک-ټ-کا-نے)اسم- ګنده زن- ترکاڼ- یوه مرغی چې زړنې ټکوی-

تکټکے:(تک-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ماشومانو یوه لوبه- (افغانستان)- (۲)هغه اله چې دَ ژرندې ناوې نه دانې راتویوی- ټکټکنے-

تکذیب:(تک-ذیب)اسم- دروغ ګڼنه- پهٔ بل باندې دَ دروغو تړنه- دَ دروغو الزام لګونه- (م- عربی)-

تکذیبول:(تک-ذی-بَ-وُل)مصدر متعدی- دروغ ګڼل- دروغژنول- دروغ بلل- دروغ کول- (افغانستان)-

تکذیبېدل:(تک-ذی-بې-دل)مصدر لازم- دروغژندېدل- دروغ ګڼل کېدل- دروغېدل-

تکرار:(تک-رار)اسم- واحد- مذکر- (۱)بیا بیا وینا- (۲)بحث- (۳)جګړه- (۴)دَ علم بدیع پهٔ اصطلاح کښې قافیه، مضمون یا مصرعه بیا بیا راوستنه-

تکرارول:(تک-را-رَ-وُل)مصدر متعدی- (۱)بیا بیا وئیل- دوباره وئیل- یو کار یا یوه خبره یو ځل یا څو څو ځله کول- (۲)خبرې اړول-

تکراری:(تک-را-ری)اسم صفت- (۱)تکرار کونکے- (۲)جنګیالے- جګړمار- (۳)تکرار سره متعلق-

تکرخور:(تَ-کر-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټکرې خوړونکے- (۲)در پهٔ در ګرځېدونکے-

تکریم:(تک-ریم)اسم- (۱)نمانځنه- درنونه- عزت ورکونه- ادب کونه- (۲)خاطر تواضع- (م- عربی)-

تکری:(تک-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ټوکری بل قرات-

تکړښت:(تک-ړښت)اسم- تکړه والے- تکړه توب-

تکړه:(تک-ړه)اسم- تکاړه- اوار کاڼے- ښویه کاڼے- مهین کاڼے- (افغانستان)-

تکړه:(تک-ړه)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- مضبوط- پهلوان- تورزن- چُست- څَرب- (۲)بهادر- نر- (۳)قابل- ذهین- لائق-

تکړه توب:(تک-ړه-توب)اسم- (۱)تکړه توب- تکړه والے- تکړه والے- څربښت- څربوالے- تندرستی- (۲)بهادری- نرتوب- (۳)قابلیت- لیاقت-

تکړه تیار:(تک-ړه-تَ-یار)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)روغ رمټ- چُست چابک- (۲)حاضر- تابعدار-

تکړه والے:(تک-ړه-وا-لے)اسم- وګورئ تکړه توب-

تکړی:(تَ-کَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تکړے- ټوټه- پېوند- تېکړی- ټوک- دَ جامو پېوند- تکړی-

تکفیر:(تک-فیر)اسم- (۱)پټونه- (۲)کفاره ورکونه- (۳)کافرونه- کافر ګڼنه- کفر ته منسوبونه- (م- عربی)-

تکفین:(تک-فین)اسم- مړی ته کفن ورکونه- پهٔ کفن کونه- مړی ته کفن وراغستنه- (م- عربی)-

تکل:(تَ-کَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)اراده- کوشش- تلاش- لټون- (۲)دَ سفر نیت- دَ سفر اراده- (۳)یو ادبی صنف- جمع تکلونه-

تک لاسے:(تک-لا-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- چُست چالاک- جمع تک لاسی- مؤنث تک لاسی- (افغانستان)-

تکلم:(تَ-کَل-لُم)اسم- (۱)ګړېدنه- ګنېدنه- خبرې کونه- (۲)وینا-

خبرې اترې- غږېدنه-

تکلیف:(تک-لیف)اسم- کړاؤ- زیار- خواری- ربړ- جنجال- (۲)مصیبت- غم- (۳)رنځ- بیماری- ناجوړتیا- ناروغتیا- (م- عربی)-

تکم:(تُ-کم)اسم- واحد- مذکر- تخم- نسل- نژاد-

تکمه:(تک-مه)اسم- واحد- مؤنث- تغمه- تنۍ- غُتۍ- بټن- جمع تکمې-

تکمیل:(تک-میل)اسم- پوره کونه- سر ته رسونه- ختمونه- مکملونه- پای ته رسونه- کمال ته رسونه- (م- عربی)-

تکمیلول:(تک-می-ل-ؤل)مصدر متعدی- سر ته رسول- مکملول- ختمول- پای ته رسول-

تکمیلېدل:(تک-می-لې-دل)مصدر لازم- پوره کېدل- سر ته رسېدل- مکملېدل- ختمېدل- پای ته رسېدل- (افغانستان)-

تکمیلېدنه:(تک-می-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تکمیلېدل-

تکمیلېدۀ:(تک-می-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ تکمیلېدل-

تکنیک:(تک-نیک)اسم- هُنر- فن- (افغانستان)- (م- انګریزی)-

تکنه توب:(تک-نه-توب)اسم- د "تکړه توب" بل قرأت-

تکنه والے:(تک-نه-وا-لے)اسم- د "تکړه والے" بل قرأت-

تک و پو:(تک-و-پو)اسم- تحقیقات- جدوجهد- (کول مصدر)-

تکون:(ت-کون)اسم- واحد- مذکر- مثلث- درې ګټیز- درې پریزه- جمع تکونونه- (م- هندی)-

تکوین:(تک-وین)اسم- پېدا کونه- پنځونه- د وجود ورکونه- (م- عربی)-

تکه:(ت-که)اسم- واحد- مؤنث- تیکه- بوټۍ- د غوښې ټوټه- د غوښې ټوکړه- بې هډوکی غوښه- جمع تکې-

تکه:(تک-که)اسم- واحد- مؤنث- تیږه- غټ کانړے- تږ- ګټ- جمع تکې-

تکه:(تۀ-که)صفت- (۱)هغه څېزلے چې خصې شوے نۀ وی- (۲)ګُلی ړنده- شوتې ړندی- ابس ړندی- د ماشومانو یوه لوبه- (اسم)-

تکه:(ت-که)اسم- تېکه- تېکے- غلاف- پوښ- نیام- د تورې یا چړې د اېښوو د ځرمنې کڅوړه-

تکه تیارکه:(تَ-که-تَیا-رۀ-که)اسم- تېزی- جلتی- بیړه- تادی- تُندی- چالاکی- چابکی-

تکیا:(تک-یا)اسم- واحد- مؤنث- تکیه- اسره- ډاډ-

تکیوان:(تَ-کی-وان)اسم- وچه- اچه- هغه لرګے چې د مېوې د ونې لاندې ودرولے شی- ارم-

تکیه:(تک-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فقیرخانه- (۲)د ملنګانو، چرسیانو او بنګیانو د ناستې ځای- (۳)باور- یقین- ډاډ- اعتماد- اسره- تکیا- (۴)بالښت- پښتی- مُتکه- اډه- ډډه- جمع تکیه ګانې-

تکیه کلام:(تک-یه-ک-لام)اسم- هغه توری چې په خبرو کښې بار بار وئیلے شی-

تکېدل:(تَ-کې-دل)مصدر لازم- ټوکېدل- شینکے لۀ زمکې را زرغونېدل- (افغانستان)-

تکېدلے:(تَ-کې-دۀ-لے)صفت- وګورئ تکېدل-

تکېدن:(تَ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تکېدل-

تکېدنګ:(ت-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تکېدل-

تکېدنه:(تَ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تکېدل-

تکېدونکے:(تَ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تکېدونکی- مؤنث تکېدونکې- وګورئ تکېدل-

تکېدۀ:(تَ-کې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ تکېدل-

تکې:(تَ-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)غوږ نیونه- د چا خبره په زور او تکلیف اورېدنه- غګ کونه- (۲)جوړه- جُفت-

تک:(تک)اسم- رفتار- چلن- چلند- تلۀ- تلنه- حرکت- یون-

تکا:(ت-کا)اسم- توان- طاقت- حوصله- همت- (افغانستان)-

تکاپو:(تَ-کا-پو)اسم- جدوجهد- (م- فارسی)-

تک را تک:(تک-را-تک)اسم- امد و رفت- تلۀ راتلۀ- تلے راغلے- غم ښادی- تعلق- رشته-

تکړے:(ت-کۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- تیکړے- د زړې جامې ټوټه- جمع تکړی-

تکړے:(ت-کۀ-ړے)اسم- وګورئ تکړی- جمع تکړی-

تکلے:(تک-لے)اسم- واحد- مذکر- شینکے نۀ لرونکے ډاګ- مېره- بیابان- ډاګ- خټ- للمه- (افغانستان)-

تک و پو:(تک-و-پو)اسم- (۱)تکاپو- تک و دو- کوشش- جُستجو- (۲)تګ راتګ- خوئ خصلت- چال چلن- (م- فارسی)-

تکو پېره:(تَ-کو-پې-ره)اسم- تلنه راتلنه- جمع تکو پېرې-

تک و تاز:(تَ-کو-تاز)اسم- تګ- تلنه- (م- فارسی)-

تک و دو:(ت-کو-دؤ)اسم- منډه ترړه- هڅه- چل چلا- تګ و پو- کوشش-

تکیر:(ت-کیر)اسم- د اُبو د تقسیم بند- د اُبو د وېشلو بند- (افغانستان)-

تکۍ:(تَ-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)تبۍ- د کاڼی ازاره تخته- هغه پلنه تیږه چې ډوډۍ پرې پخولے شی- (۲)تبخے- (۳)تخته- توخه-

تکے تکے:(تۀ-کے-تۀ-کے)اسم صوت- تبغ تبغ- په مېښه د ختلو د پاره د سنډا د پارولو اواز-

تل:(تل)اسم- (۱)ژوروالے- (۲)تلے- (۳)تله- بېخ- (۴)د اُبو، تېلو یا بلې کومې مائع رشتلے- (۵)شکلوړې مېره- (۶)د زمکې لویه پلنه ټوکړه- (۷)ږخ- خوا- (۸)تلے- د کور انګڼ- کوربه-

تل:(تل)متعلق فعل- مدام- همېش- همېشه-

تل:(تل)اسم صفت- توی- ضائع- عبث-

تل:(تل)اسم- لوی تالے- تال-

"ی" (څی-رل)، "ي"(مې-ره-ؤل)، "ی"(ښیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تل:(تل)اسم- شین فصل- سبزي-

تلاتوب:(تَ-لا-توب)اسم- (۱)ناقلاري- بې ارامي- (۲)هیجان- جوش-

تلازه:(تَ-لا-زه)اسم- واحد- مؤنث- ترازه- تلی- تیلم- قاش- چنده- تربشه- ترټي- د هندواڼې يا خربوزې ترازه- دره- جمع تلازې-

تلاړه:(تَ-لا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چیرړه- چیرړي- لیتاره- ریښه- ریښکي- ریښانګه- د کپړې لویه او نرۍ ریښه- جمع تلاړې-

تلاش:(تَ-لاش)اسم- (۱)غښتنه- لټونه- هڅه- خواهش- طلب- (۲)بیړه- تلوار- تادي- تندي- (افغانستان)- (م- فارسي)-

تلاشي:(تَ-لا-شي)اسم- لټون- پلټون- پلټنه- تالاشي-

تلاښ:(تَ-لاښ)اسم- د "تلاش" بل قرأت-

تلاښي:(تَ-لا-ښي)اسم- د "تلاشي" بل قرأت-

تلاطم:(تَ-لا-طُم)اسم- څپه- غرځه- باداسکه- موج- جوش- جنګ جدل- (م- عربي)-

تلافي:(تَ-لا-في)اسم- بدله- صله- عوض- (م- عربي)-

تلاله:(تَ-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دزکه-

تلانګه:(تَ-لانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د اواز راتمبېدنه- انګې- ازانګه- جمع تلانګې-

تلاؤ:(تَ-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- تالاؤ- تالاب- د اوبو ډنډ- جمع تلاوونه- (م- فارسي)-

تلاوت:(تَ-لا-وت)اسم- لوستنه- ونینه- د قرآن مجيد لوستنه-

تلاوه:(تَ-لا-وه)اسم- (۱)ظلم- زیاتې- جور- جفا- زور زیاتے- (۲)تنبیه- بېدارونه- ویښونه- (۳)ګرمي- سخته ګرمي- جمع تلاوې-

تلاوے:(تَ-لا-وے)اسم- هغه لوښے چې پکښې د ګنې رَس جمع کیږي او بیا د هغې نه نور لوښو ته اچولے شي- جمع تلاوي-

تلاني:(تَ-لا-ني)اسم- واحد- مؤنث- ترلاني- توشک- تورشک- جمع تلاياني

تلب:(تَ-لب)اسم- تنخواه- مشاهره- (م- عربي طلب)-

تلبر:(تَل-بَر)اسم- (۱)لوئ ښانک- لکن- لوئ تال- (۲)پۀ ښانک کښې پرتې وریژې چې پۀ منځ کښې يې کوغالے زي-

تلبر:(تَل-بَر)اسم- واحد- مذکر- تربور- د تره زوئ-

تلبري:(تَل-بَ-ري)صفت- (۱)کپړو- ښبټو- ډېر خوراک کونکے- (۲)لنګري- باورچي-

تلبیس:(تَل-بیس)اسم- (۱)پټونه- د جامې اغستنه- (۲)چل- دزکه- ټګي- فریب- (۳)مشابهت-

تلپاچه:(تَل-پا-چه)اسم- واحد- مؤنث- تلپچه- ججه- چچه- بلې- جمع تلپاچې-

تلپچه:(تَل-پَ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تلپاچه- جمع تلپچې-

تلپکه:(تَل-پَ-که)اسم- واحد- مؤنث- د کُلاه (کولې) د جوړولو د پاره استعمالېدونکې باتې-

تل تتله:(تَل-تَ-تۀ-له)متعلق فعل- وګورئ تل ترتله-

تل ترتله:(تَل-تر-تۀ-له)متعلق فعل- همېشه- شاهٔدام- ارمېشه- تل تتله-

تلتک:(تَل-تَک)اسم- واحد- مذکر- تولتک- بلستن- بړستن- نالی- نیالی- شیرک- کنځړ- (۲)کند- کوړے- جمع تلتکونه-

تلخ:(تَلخ)صفت- تریخ- اشاړ- د شیرین ضد- (م- فارسي)-

تلخان:(تَل-خان)اسم- جمع- مذکر- مُرمرې- د غنمو د دانو پۀ ګړه کښې جوړ شوی غُنډان-

تلخه:(تَل-خه)اسم صوت- د مچیو د شړلو اواز-

تلخه:(تَل-خه)صفت- د "تلخ" مؤنث- وګورئ تلخ-

تلخي:(تَل-خي)اسم- تریخوالے- تېزي-

تلخیص:(تَل-خیص)اسم- خلاصه کونه- لنډونه- خلاصه- لنډیز- (م- عربي)-

تلذذ:(تَ-لَذ-ذُذ)اسم- لذت اخستنه- خوند اخستنه- مزه اخستنه- (م- عربي)-

تلطف:(تَ-لَط-طُف)اسم- مهرباني- نرمي- لورنه- لورونه- (م- عربي)-

تلغاک:(تَل-غاک)اسم- (۱)الغوٓ- شور- زوږ- (۲)باد او باران- طوفان- هغه باران چې ورسره سخته سیلۍ وي-

تلغمه:(تَل-غَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- جفا- جور- تېرے- خور- خیځرنه- تېرغمے- جمع تلغمې-

تلغمي:(تَل-غه-مي)اسم- تېرے- ظلم و ستم- تېرغمي- جور- جفا-

تلف:(تَ-لَف)صفت- (۱)برباد- لۀ منځه تلے- ضائع- (۲)ورک- مړ- هلاک- (م- عربي)-

تلفظ:(تَ-لَف-فُظ)اسم- (۱)خبري کونه- بیان کونه- (۲)لفظ ادا کونه- د وینا طرز- د یو توري پۀ درسته طریقه د ادا کولو طرز- (م- عربي)-

تلفول:(تَ-لَ-فَ-ول)مصدر متعدي- تلف کول- (۱)ضائع کول- بربادول- لۀ منځه وړل- لګول- خرڅ کول- (۲)ورکول- هلاکول- وژل- نشت کول- (افغانستان)-

تلفېدل:(تَ-لَ-فې-دل)مصدر لازم- تلف کېدل- (۱)بربادېدل- ضائع کېدل- لۀ منځه تل- (۲)مړۀ کېدل- نیشت کېدل- ورکېدل- هلاکېدل-

تلفېدنه:(تَ-لَ-فې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلفېدل-

تلفېدۀ:(تَ-لَ-فې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تلفېدل-

تلقین:(تَل-قین)اسم- وعظ کونه- نصیحت کونه- پند کونه- (م- عربي)-

تلکاري:(تَل-کا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترکاري-

تل کوکي:(تَل-کو-کي)اسم- واحد- مؤنث- همېشه ګل- هغه ګل چې همېشه وي-

تلکه:(تَل-که)اسم- واحد- مؤنث- تلک- اړکي- د مرغانو نیولو پړکه- لټ- پړته- ګزکه- بټکي- کرکومه- کورکي- د مارغانو او نورو ځناورو د نیولو د پاره د لرګي يا اسپنې دام-

تلګی:(تۀ-لَ-ګي)اسم تصغیر- واحد جمع- مذکر- زړوکې تله- تله ګوټې-

تلکی:(تل-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لمڅے- نمد-

تلل ۱:(تَ-لَل)مصدر متعدی- جوکل- تول کول- وزن کول- په تله یا پیمانه جوکل-

تلل ۲:(تْلل)مصدر- (۱)لهٔ یوهٔ ځایه بل ځائ ته حرکت کول- (۲)مرکیدل- مړېدل-

تللے:(تَ-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تللی- مؤنث تللې- وګورئ تلل ۱-

تللے:(تْلهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تللی- مؤنث تللې- وګورئ تلل ۲-

تلمتی:(تل-م-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترمتې- یو ښکاری تور مارغهٔ-

تلمذ:(تَ-لَم-مذ)اسم- شاګردی- (م- عربی)-

تلمیح:(تل-میح)اسم- پهٔ شعر کښې یوې تاریخی واقعې ته اشاره کونه- جمع تلمیحات- (م- عربی)-

تلمیذ:(تل-میذ)اسم- زده کرونے- زده کونکے- شاګرد- جمع تلامذه-

تلن:(تَ-لن)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۱-

تلن:(تْلن)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۲-

تلنتار:(تْلن-تار)اسم- شور- فریاد- غږ- تانتار-

تلنګ:(تَ-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۱-

تلنګ:(تْلنګ)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۲-

تلنګے:(تَ-لنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- دَ پیزار تلے- جمع تلنګی-

تلنه:(تَ-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۱-

تلنه:(تْلهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلل ۲-

تلو:(تَ-لو)اسم- واحد- مذکر- تالاب- دَ تالاؤ بل قرات-

تلوار:(تل-وار)اسم- بیړه- تندی- جلتی- شتاب-

تلوارګرندے:(تل-وار-ګرن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- بیړندے- تلوار ګندے- تلواری- بیړه کونکے- جمع تلوارګرندی-

تلوارګندے:(تل-وار-ګن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- تلوارګرندے-

تلواری:(تل-وا-ری)اسم صفت- وګورئ تلوارګرندے-

تلواله:(تل-وا-له)اسم- ممېشګی- دَ ممېشه دَ پاره- (افغانستان)-

تلوالے:(تل-وا-لے)اسم- ممېشګی- (افغانستان)-

تلوترک:(تَ-لو-تَ-رک)اسم- بې تابی- بې ارمی- تلوسه- (افغانستان)-

تلور:(تَ-لور)اسم- واحد- مذکر- تلهور- ځاړے-

تلوسه:(تل-و-سه)اسم- واحد- مؤنث- مځه- لیوالتیا- دَ بې قراری شوق- ډېر زیات شوق- تلوترک- خواهش- ارزو- جمع تلوسې-

تلول ۱:(تَ-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)تویول- خالی کول- چپه کول- (۲)غرخول- ګوذارول-

تلول ۲:(تَ-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)پهٔ غورو یا تېلو کښې سرهٔ کول- (۲)غصه ورزستل-

تلول ۳:(تل-ول)اسم- (۱)تېزوالے- جلدی- (۲)وارخطائی- تروروالی-.تلوله-

تلوله:(تل-و-له)اسم- مؤنث- وارخطائی- پریشانی-

تلولے:(تَ-ل-وهٔ-لے)اسم صفت/مفعول- واحد- مذکر- چرتکے- تلون مزاج- وارخطا- تردد-

تلولے:(تَ-ل-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تلولی- مؤنث تلولې- وګورئ تلول ۱-

تلولے:(تَ-ل-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تلولی- مؤنث تلولې- وګورئ تلول ۲-

تلون:(تَ-لون)اسم- وزن- تول-

تلون:(تْلون)اسم- تګ- تلهٔ- رفتار- تلنه-

تلونکے:(تْلون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلونکی- مؤنث تلونکې- وګورئ تلل-

تلونکے:(تَ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلونکی- مؤنث تلونکې- وګورئ تلول ۱-

تلونکے:(تَ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلونکی- مؤنث تلونکې- وګورئ تلول ۲-

تلونګ:(تَ-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تلول ۱-

تلونګ:(تَ-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تلول ۲-

تلونه:(تَ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلول ۱-

تلونه:(تَ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلول ۲-

تلونے:(تَ-لو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلونی- مؤنث تلونې- وګورئ تلل ۱-

تلونے:(تْلو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلونی- مؤنث تلونې- وګورئ تلل ۲-

تلویح:(تل-ویح)اسم- رونبونه- روښانه کونه- ځلونه- (م- عربی)-

تلویم:(تل-ویم)اسم- ملامتونه- ګرمونه- ملامت کونه-(م- عربی)-

تله ۱:(تهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ترازو- دَ تللو آله- ترکړې- (۲)اسمانی برجونو کښې دَ یو برج نوم- دَ شمسی کال اوومه میاشت (۲۳ ستمبر نه ۲۲ اکتوبر پورې) چې ایرانئې مترادف ئې مهر دے-

تله ۲:(تَ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تلے- دَ پښې لاندینی حصه چې زمکې سره لګی- (۲)دَ پیزار لاندینی حصه چې زمکې سره لګی-

تله ۳:(تَ-له)اسم- دونکاچه- چونتره- چبوتره-

تله ۴:(تَ-له)امر- تول کوه- زتله- دَ تلل نه امر-

تله ۵:(تهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ دربو ستورو چومبک- تلې-

تلهٔ:(تْلهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تلل ۲

تلهٔ:(تَ-لهٔ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تله ۳-

تلهٔ راتلهٔ:(تلهٔ-را-تلهٔ)اسم- تګ راتګ- تعلقات-

تلیا:(تل-یا)صفت- تلولے- (کول- مصدر)-

تلیز:(تۀ-لیز)صفت- ازلی- دٔ همېشه دٔ پاره- (افغانستان)-

تلین:(تلین)اسم- تلینه- د مړی کال- دٔ مړی دٔ کال خېرات-

تلینه:(تلی-نه)اسم- وګورئ تلین-

تلې:(تۀ-لې)اسم- د درېو ستوریو چومبک- تله-

تلې پټ:(تۀ-لې-پټ)اسم- واحد- مذکر- دٔ تلې چاپېړے- دٔ تلې یو اړخ- (افغانستان)-

تلېدل ۱:(تَ-لې-دل)مصدر لازم- سرۀ کېدل- پۀ غوړو یا تېلو کښې سرۀ کېدل-

تلېدل ۲:(تَ-لې-دل)مصدر لازم- تونېدل- چپه کېدل-

تلېدلے:(تَ-لې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تلېدلی- مؤنث تلېدلې- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدن:(تَ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدن:(تَ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۲-

تلېدنګ:(تَ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدنګ:(تَ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۲-

تلېدنه:(تَ-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدنه:(تَ-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تلېدل ۲-

تلېدونکے:(تَ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلېدونکی- مؤنث تلېدونکې- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدونکے:(تَ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تلېدونکی- مؤنث تلېدونکې- وګورئ تلېدل ۲-

تلېدۀ:(تَ-لې-دۀ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ تلېدل ۱-

تلېدۀ:(تَ-لې-دۀ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ تلېدل ۲-

تلېسک:(تَ-لې-سک)اسم- دٔ انګورو زوړے، خوشه، غنشه، غنچه- (افغانستان)-

تلې ګپ:(تَ-لې-ګپ)اسم- دٔ خاصو ستورو دٔ مجموعې نومونه چې دٔ وخت اندازه ترې لګی او نجومیان ترې دٔ حالاتو اندازه لګوی-

تلېمن:(تَ-لې-من)اسم- بزغلے- بوزغلے- تلېمنګ- زوې غلے- زوغلے- کاڼ-

تلېمنګ:(تَ-لې-منګ)اسم- وګورئ تلېمن-

تلېوار:(تۀ-لې-وار)اسم- تادی- بېړه- دٔ تلوار بل قرات- وګورئ تلوار-

تلېوارکرندے:(تَ-لې-وار-ګرن-دے)صفت- دٔ تلوارکرندے بل قرات- وګورئ تلوارکرندے-

تلېوارکندے:(تَ-لې-وار-ګن-دے)اسم صفت- دٔ تلوارکندے بل قرات- وګورئ تلوارکندے-

تلی:(تَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ بوټو دٔ پاره جوړه شوه دروچه-

تلی:(ت-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ غنمو یا أربشو ډنډری-

تلے:(تَ-لے)اسم- واحد- مذکر- تل- انګړ- غولے- مېدان- ډاګ- دٔ کور انګڼ- کورنه-

تلے:(تَ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ پښې لاندینی برخه- (۲)دٔ پېزار لاندینی حصه- (۳)دٔ زمکې ښوکړه- (۴)دٔ لاس دٔ پنجې دننه حصه- زرغوے- (۵)کپه- چونډی- پۀ ورغوی کښې دٔ دارو مقدار- (۶)تل- بېخ-

تلے:(تۀ-لے)صفت/ماضی قریب- (۱)دٔ تللے بل قرات- لاړ- ولاړ- (۲)ضائع شوے-

تلے:(تَ-لے)اسم- دٔ کټ لنګه- (افغانستان)-

تلے:(تَ-لے)اسم- واحد- مذکر- د غوبل ځاې-

تلے تندے:(تَ-لے-تن-دے)اسم (مرکب)- پښه او سر- نوکه- جمع تلی تندی-

تلے راغلے:(تۀ-لے-را-غۀ-لے)اسم- (۱)راشه درشه- تګ راتګ- (۲)تعلق-

تم:(تم)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)اتهال- ایسار- ولاړ- تکیه وهلے- مؤنث تمه- جمع مؤنث تمې-

تم:(تَم)صفت- ختم- بس- تمام- (م- عربی)-

تم:(تَم)اسم- واحد- مذکر- تبر- تبرګے- جمع تمونه-

تماچه:(تَ-ما-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توپانچه- تومانچه- تپنچه- تموچه- یوه وړه وسله- (۲)دٔ تیر او ستن تر منځه لرګے-

تمازت:(تَ-ما-زت)اسم- ګرمی- (م- عربی)-

تماس:(تَ-ماس)اسم- (۱)سره لګېدنه- بلوونه- ځرښنده- سره مښنه- (۲)رابطه- ارتباط- اړیکه- تعلق- رشته- (م- عربی)-

تماسک:(تَ-ما-سک)اسم- خان ژغورنه- خان ساتنه- خان ګوښه کونه- (م- عربی)-

تماشا:(تَ-ما-شا)اسم- واحد- مؤنث- تماشه- (۱)ننداره- سېل- نظاره- (۲)دٔ خندا او ټوقو ځیز- عجیبه ځیز-

تماشاچی:(تَ-ما-شا-چی)اسم صفت- تماشګیر- نندارچی- تماشه کونکے- کتونکے-

تماشائی:(تَ-ما-شا-ئی)اسم صفت- تماشګیر- نندارچی- تماشه کونکے-

تماش بین:(تَ-ماش-بین)اسم صفت- واحد/جمع- تماشګیر- نندارچی- ننداره کونکے- تماشه کتونکے- (م- فارسی)-

تماشګیر:(تَ-ماش-ګیر)اسم صفت- واحد/جمع- تماش بین-

تماشه:(تَ-ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تماشا- جمع تماشې-

تماغه:(تۀ-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توماغه- دٔ ځرمنې یو قسم ټوپی چې غوږونه پکښې پټ وی- (۲)دٔ ښکاری مارغانو دٔ سر ټوپی-

تماکو:(تَ-ما-کو)اسم- دٔ چیلم، سګرټ او نسوارو دٔ جوړولو دٔ پاره پکاربدونکے یو بوټے- نباتاتی نوم نکوټی یانا ټے بېکم NICOTIANA TABACUM-

تمام:(تَ-مام)صفت- (۱)پوره- مکمل- بشپړ- (۲)غنډ- ټول- ګرد- (۳)ختم-

خلاص- کامل- سر ته رسېدلے- تمامي- (م- عربي)-

تمام توب:(ت-مام-توب)اسم- وګورئ تمامښت-

تمامښت:(ت-ما-مښت)اسم- خلاصے- ختمېدنه- پوره کېدنه- تمام والے- تمام توب- تمامتيا- تمامي- تمامت-

تمامول:(ت-ما-م-ول)مصدر متعدي- (۱)خلاصول- بشپړول- پوره کول- سر ته رسول- ختمول- بس کول- (۲)بېخي خلاصول او خرڅ کول-

تمامون:(ت-ما-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ تمامول-

تمامونکے:(ت-ما-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمامونکي- مؤنث تمامونکې- وګورئ تمامول-

تمامونګ:(ت-ما-م-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تمامول-

تمامونه:(ت-ما-م-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمامول-

تماموونے:(ت-ما-م-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تماموونی- مؤنث تماموونې- وګورئ تمامول-

تمامي:(ت-ما-مي)صفت- ټول- درست- پوره- مکمل- ټول ټال- واره- غټ- روغ- سالم- پوره په پوره- کلهم-

تمامېدل:(ت-ما-مې-دل)مصدر لازم- (۱)خلاصېدل- بشپړېدل- پوره کېدل- پاې ته رسېدل- سر ته رسېدل- ختمېدل- (۲)بېخي خرڅ کېدل-

تمامېدن:(ت-ما-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تمامېدل-

تمامېدنګ:(ت-ما-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تمامېدل-

تمامېدنه:(ت-ما-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمامېدل-

تمامېدونکے:(ت-ما-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمامېدونکي- مؤنث تمامېدونکې- وګورئ تمامېدل-

تمامېدۀ:(ت-ما-مې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تمامېدل-

تمايل:(ته-ما-يل)اسم- علاقه ښکاره کونه- يو شي يا يو لوري ته مايل کېدل-

تمائي:(ت-ما-ئي)اسم- طمع لرونکے- سولند- (افغانستان)-

تمب:(تمب)اسم- د تمبو لګولو ځاې- (افغانستان)-

تمباکو:(تم-با-کو)اسم- وګورئ تماکو-

تمبان:(تم-بان)اسم- واحد- مذکر- پړتوګ- پرتوګ- پردوګ- (م- پنجابي- تنبي)-

تمبرے:(تم-ب-رے)اسم- د نانبايانو د پېړو جوړولو تخته- (افغانستان)- جمع تمبري-

تمبړۍ:(تم-ب-ړۍ)اسم تصغير- واحد جمع- مؤنث- تمبۍ- تمبکۍ- وړه تمبه-

تمبکه:(تم-ب-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د شاتو د مچيو کندو- د شاتو د مچيو سته- د شاتو د مچيو کور- ټومبکه- (۲)پولۍ- لړمه- تڼاکه- جمع تمبکې-

تمبکۍ:(تم-ب-کۍ)اسم تصغير- واحد جمع- مذکر- وګورئ تمبړۍ-

تمبل:(تم-بل)اسم- واحد- مذکر- دف- طبل- داريال- داريا-

تمبلباز:(تم-بل-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- تمبل وهونکے- تمبلي- جمع تمبلبازان- مؤنث تمبلبازه- جمع مؤنث تمبلبازې-

تمبل ګوټے:(تم-بل-ګو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے تمبل-

تمبلي:(تم-ب-لي)صفت- واحد- مذکر- وګورئ تمبلباز-

تمبڼخے:(تم-بڼ-خے)اسم- واحد- مؤنث- تامپڼکے- د ګټې يا د لرګي نرۍ پلنه ټوکړه-

تمبۍ:(تم-ب-ۍ)اسم تصغير- واحد جمع- مؤنث- وګورئ تمبړۍ-

تمبو:(تم-بو)اسم- واحد- مذکر- (۱)خېمه- کېږدۍ- (۲)د مرغېو نيولو لومه- جمع تمبوګان/تمبوان-

تمبوخه:(تم-بو-خه)اسم- تربوخه- بدبويه وږمه- (افغانستان)-

تمبور:(تم-بور)اسم- د موسيقۍ يوه اله-

تمبورچي:(تم-بور-چي)صفت- تمبور غږونکے-

تمبوړے:(تم-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)صندوقچه- (۲)د ټيم وړوکې نلکه- جمع تمبوړي-

تمبوزک:(تم-بو-زک)اسم- (۱)سونټه- کټيزے- خولواښته- کچيز- کټ پوز- (۲)تربوزک- مول- مور- اربوزی- بمبوزی- بوزی- (۳)يو قسم ټوپک- غورين ټوپک- (افغانستان)-

تمبوزی:(تم-بو-زی)اسم- د پوزې ټيو- د پوزې مېنځنے کرپندے هډوکے-

تمبوزے:(تم-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تمبوزک-

تمبوزے:(تم-بو-زے)اسم- وګورئ تربوزک- (افغانستان)-

تمبوس:(تم-بوس)صفت- مذکر- لټ- بېکاره-

تمبوکۍ:(تم-بو-کۍ)اسم تصغير- واحد جمع- مؤنث- تمبکۍ- وړه تمبه- تمبړۍ- تمبۍ-

تمبوکے:(تم-بو-کے)اسم تصغير- وړه خېمه- وړه کېږدۍ-

تمبول:(تم-ب-ول)مصدر متعدي- د تصادم په نتيجه کښې بيرته ستنول- واپس ګرځول-

تمبولک:(تم-بو-لک)اسم- (۱)خانه بدوش- جنګټيان- هغه خلق چې په تمبوانو کښې وسي- چنګټيان- (۲)بمبولک- هر هغه شے چې غير ضروري طور باندې نيغ ودرولے شي-

تمبولے:(تم-ب-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تمبولي- مؤنث تمبولې- وګورئ تمبول-

تمبون:(تم-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ تمبول-

تمبونکے:(تم-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمبونکي- مؤنث تمبونکې- وګورئ تمبول-

تمبونګ:(تم-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تمبول-

تمبونه:(تم-ب-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمبول-

تمبه:(تم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دروازې يو ور- (۲)د لرګي ستن/متې-

(۲)تومبه- ټولے- (۴- صفت)له خبري نهٔ اوښتونکے- سرزورے- پله- جمع تمبې-

تمبیزه:(تم-بی-زه)اسم- واحد- مؤنث- تمبیزے- تمبوزی- دَ پوزې دَ مېنځ کرپندے مهوکے- دَ پوزی ټېو- جمع تمبیزی-

تمبیزے:(تم-بی-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تمبیزه- جمع تمبیزی-

تمبېدل:(تم-بې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ تصادم پهٔ نتیجه کښې ستنېدل- ځنګېدل- واپس کېدل- پهٔ شا تلل-

تمبېدلے:(تم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تمبېدلی- مؤنث تمبېدلې- وګورئ تمبېدل-

تمبېدن:(تم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تمبېدل-

تمبېدنګ:(تم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تمبېدل-

تمبېدنه:(تم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمبېدل-

تمبېدونکے:(تم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمبېدونکی- مؤنث تمبېدونکې- وګورئ تمبېدل-

تمبېدهٔ:(تم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تمبېدل-

تمبېږے:(تم-بې-ږے)اسم- بشره- څېره-

تمتراق:(تم-تراق)صفت- طمطراق- شان شوکت- کروفر- (م- فارسی)-

تمتراخ:(تم-ت-راخ)اسم صفت- تمتراق- طمطراق- لوئی- شان و شوکت-

تمتراق:(تم-تراق)اسم صفت- وګورئ تمتراق-

تمتع:(ت-مت-تع)اسم- ګټه- نفع- نفع اخستنه- (م- عربی)-

تم تئ:(تم-تئ)اسم صفت- واحد- مذکر- سخی- (دَ حاتم طائی عامیانه تلفظ)-

تم تیلا:(تم-تی-لا)اسم- واحد- مذکر- تم تیل- تم تیل-

تمثال:(تم-ثال)اسم- (۱)صورت- تصویر- عکس- (۲)څېره- مجسمه- (۲)مثل- متل راوړنه- (م- عربی)-

تمثیل:(تم-ثیل)اسم- (۱)مثال- تشبیه- نظیر- مشابهت- دَ مثال پهٔ طور قصه بیانونه- (۲)ډرامه- (جدید)- (م- عربی)-

تمثیلول:(تم-ثی-ل-ول)مصدر متعدی- ښوول- نمائش ورکول- مثال راوړل-

تمثیلېدل:(تم-ثی-لې-دل)مصدر لازم- ښولے کېدل- مثال راوړلے کېدل- (افغانستان)-

تمجید:(تم-جید)اسم- بزرګی بیانونه- درنونه- نمانځنه- قدر کونه- لوئ ګڼنه- (م- عربی)-

تمخرے:(تم-خهٔ-رے)اسم- تنخرے- تنزرے-

تمچو:(ت-م-چو)اسم- واحد- مذکر- ووړ- تمبچو- تمبه- کاچو- هغه غټ لرګے چې دَ دروازې پهٔ شا دَ بندولو دَ پاره اچولے شی-

تمدن:(ت-مد-دن)اسم- (۱)دَ یو ځائ دَ وسېدلو طریقه- پهٔ ښار کښې وسېدنه- دَ معاشرت طریقه- (۲)یو علم چې پکښې دَ معاشرت اداب او طریقې ښودلے شی- (م- عربی)-

تمدید:(تم-دید)اسم- وړدونه- غزونه- وخت ورکونه- (م- عربی)-

تمدیدول:(تم-دی-د-ول)مصدر متعدی- وړدول- غزول- وخت ورکول-

تمر:(ت-مر)اسم- (۱)پخې کجورې- (م- عربی)- (۲)دَ سترګو یوه بیماری- (افغانستان)-

تمرد:(ت-مر-رد)اسم- نهٔ مننه- نهٔ قبلونه- سرکشی کونه- (م- عربی)-

تمرهندی:(ت-م-ر-هن-دی)اسم- مؤنث- املی- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ املی-

تمرین:(تم-رین)اسم- مشق- تکرار- تکرارونه- بیا بیا ونېنه- (م- عربی)-

تمساح:(تم-ساح)اسم- نهنګ- لوئ کب- ناکه- ننکی- کپیر-

تمسخر:(ت-مس-خر)اسم- مسخره کونه- ملنډې کونه- ملنډې- پیشاړه- پېچموزی- خندا- ټوقې- (م- عربی)-

تمسک:(ت-مس-سک)اسم- (۱)پنجه لګونه- ګرفت- دَ سند پهٔ طور مننه- (۲)هغه لوظ نامه چې پوروړے ئې دَ سند پهٔ توګه لیکی چې پکښې دَ روپیو دَ واپس کولو طریقه او میعاد لیک وی- (م- عربی)-

تمغه:(تم-غه)اسم- واحد- مؤنث- تغمه- پهٔ مقابله یا جنګ کښې دَ ښهٔ کار کردګی پهٔ مظاهره یادګاری نښه چې دَ انعام پهٔ طور ورکولے شی- جمع تمغې-

تمکه:(تم-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ پیو پهٔ شان سپینه ماده لرونکے یو زمرژن خنګلی بوټے- جمع تمکې-

تمکین:(تم-کین)اسم- (۱)درونوالے- درناوے- مرتبه- (۲)غاړه ایښونه- (۲)قوت ورکونه- (م- عربی)-

تملق:(ت-م-لق)اسم- خوشامنده- چاپلوسی- (م- عربی)-

تملیک:(تم-لیک)اسم- دَ ملکیت حق ورکونه- تملیک نامه- څوک دَ څهٔ څیز مالک یا خاوند کونه- (م- عربی)-

تملیک خط:(تم-لیک-خط)اسم- دَ ملکیت خط- هغه لیک چې پهٔ بنیاد ئې څوک دَ مال، جائېداد یا څهٔ څیز مالک کېدے شی- (افغانستان)-

تملیک نامه:(تم-لیک-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- تملیک- تملیک خط- هغه تحریر چې څوک دَ څهٔ جائېداد مالک جوړوی- جمع تملیک نامې-

تمن:(تهٔ-من)اسم- تمنهٔ- شخار- اشخار- اشقار- نرے- دَ اشخار دَ بوټی لهٔ پاڼو جوړه هغه چکی چې پهٔ ځنې علاقو کښې دَ صابون پهٔ ځائ پکارولے شی-

تمن:(ت-من)اسم- (۱)تومن- ټولے- جماعت- پله- عزیزولی- قبیله- (۲)رساله- پلټن- دَ سلو (۱۰۰) سورو یوه دسته-

تمنا:(ت-من-نا)اسم- واحد- مؤنث- امید- غښتنه- خواهش- ارزو- شوق- (م- عربی)-

تمندار:(ت-من-دار)اسم صفت- مذکر- لوئ خان- تمن لرونکے- رسالدار- دَ فوځی دستې افسر- دَ ټولی، جماعت یا خاندان مشر-

تمنهٔ:(تهٔ-مهٔ-نهٔ)اسم صفت- وګورئ تمن (۱)-

تمني:(تَ-مهٔ-ني)اسم- (۱)دٔ تمن سره متعلق- (۲)ټولی- قبیلې- شاملات-

تمنې:(تهٔ-مهٔ-نې)صفت- جمع- مؤنث- تمنې- تولمبې- ترمې- تودوکې-

تمنې:(تهٔ-منې)صفت- وګورئ تمنې-

تمنې:(تهٔ-مهٔ-نې)صفت- جمع- مؤنث- ترمې- لړې ګرمې- تمنی-

تموز:(تَ-موز)اسم- (۱)سخته ګرمی- د اماړ میاشت- (۲)دٔ رومی کېلنډر مطابق دٔ جولائی میاشت- (م- فارسی)-

تموس:(تَ-موس)اسم- (۱)خاربنت- بخار- (۲)زیاته ګرمی- تموز-

تموښ:(تَ-موښ)اسم- ګرمی- ورم-

تمول:(تَ-م-ول)مصدر متعدی- تَم کول- اتالول- خنډول- ایسارول- ودرول-

تمول:(تَ-مو-ول)اسم- شتمن توب- شتمنی- دولتمندی- مالداری- (م- عربی)-

تمون:(تَ-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ تمول ۱-

تمونکے:(تَ-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمونکی- مؤنث تمونکې- وګورئ تمول ۱-

تمونګ:(تَ-م-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تمول ۱-

تمونه:(تَ-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمول ۱-

تمویل:(تَم-ویل)اسم- (۱)چاته مال ورکونه- (۲)مالیه- (م- عربی)-

تمه:(تَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- طمع- لالچ- توقع- هیله- امید- اسره- (م- عربی طمع)-

تمهید:(تَم-هید)اسم- (۱)زیرونه- خپرونه- غوړونه- (۲)سریزه- شروع- پېل- عنوان- دیباچه- مقدمه- (م- عربی)-

تمهیدی:(تَم-هی-دی)صفت- د تمهید سره متعلق- وګورئ تمهید-

تمیز:(تَ-میز)اسم- (۱)بیلونه- جدا کونه- (۲)پېژندګلو- (۳)فرق- (۴)پوهه- عقل- شعور- (۵)ادب- (۶)طریقه- قاعده- (۷)چاچ-

تمیزدار:(تَ-میز-دار)اسم صفت- تمیز لرونکے- پوهه- هوښیار- لائق- مؤنث تمیزداره- جمع مؤنث تمیزدارې-

تمیزداری:(تَ-میز-دا-ری)اسم- دٔ تمیز لرلو حالت-

تمېدل:(تَ-مې-دل)مصدر لازم- تَم کېدل- اتالېدل- ودرېدل- ایسارېدل-

تمېدن:(تَ-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تمېدل-

تمېدنګ:(تَ-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تمېدل-

تمېدنه:(تَ-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تمېدل-

تمېدونکے:(تَ-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تمېدونکی- مؤنث تمېدونکې- وګورئ تمېدل-

تمېدهٔ:(تَ-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ تمېدل-

تن:(تَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدن- وجود- ځان- صورت- جسم- جوثه- جُثه- کالبې- کالبې- (۲)کس- بنده- نفر- سر- سړے- (۳)چنده- (مصدر- اچول)-

تنا:(تَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- تنا- دٔ وریخو غرا- تالنده- تنو- تندر- (م- عربی)-

تنا:(تَ-نا)اسم- تنها- یواځې- ګوښے- (دٔ تنها عامیانه تلفظ)- (م- فارسی تنها)-

تناب:(تَ-ناب)اسم- واحد- مذکر- طناب- تناؤ- بېکل- رسی- هغه دٔ اسپنې تار چې کپړې پرې نمر ته اچولے شی- (م- عربی)-

تنابوره:(تَ-نا-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ شکه یا خټه کښې جوړ کړے شوے سورے چې د پوکی پهٔ ذریعه پکښې اواز کیږی- (افغانستان)-

تنارهٔ:(تَ-نا-رهٔ)اسم- مذکر- تنور-

تنازع:(تَ-نا-زع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بحث- شور- کړس- تنازعه- (۲)جنګ جګړه- فساد- خبرې اړونه- جمع تنازعې- (م- عربی)-

تنازعه:(تَ-نا-ز-عه)اسم- وګورئ تنازع-

تن اسان:(تَن-اَ-سان)صفت- تن اسانه- تن اسانے- ناراسته- کاهل- سست- لټ- ارام طلبه-

تن اسانه:(تَن-اَ-سا-نه)صفت- وګورئ تن اسان-

تن اسانی:(تَن-اَ-سا-ني)اسم- ناراستی- کاهلی- سستی- لټ توب-

تن اسانے:(تَن-اَ-سا-نے)صفت- وګورئ تن اسان-

تناسب:(تَ-نا-سب)اسم- دٔ دوؤ یا زیاتو اسمونو تر مېنځه نسبت- (م- عربی)-

تناسبی:(تَ-نا-سُ-بی)صفت- دٔ تناسب سره متعلق-

تناسخ:(تَ-نا-سُخ)اسم- شکل بدلېدنه- دٔ هندوانو دٔ عقیدې مطابق لهٔ مرګه پس پهٔ بل شکل کښې دوباره راپیدا کېدنه- (م- عربی)-

تناسخی:(تَ-نا-سُ-خي)صفت- دٔ تناسخ سره متعلق-

تناسل:(تَ-نا-سُل)اسم- نسل زیاتونه- پېدا کونه- اولاد پېدا کونه- (م- عربی)-

تناسلی:(تَ-نا-سُ-لي)صفت- دٔ تناسل سره متعلق-

تناظر:(تَ-نا-ظُر)اسم- یو بل ته کتنه- یو بل سره مخامخ کېدنه- تقابلی نظر-

تنافر:(تَ-نا-فُر)اسم- (۱)تنفر- کرکه- نفرت- (۲)دٔ شاعری پهٔ اصطلاح کښې دٔ یو حرف داسې پهٔ تکرار راتګ چې دٔ کلام خوند خراب کړی- (م- عربی)-

تناقص:(تَ-نا-قُص)اسم- نقص- زرو ورو کمېدنه- زیانونه- نقصانونه- (م- عربی)-

تناقض:(تَ-نا-قُض)اسم- تضاد- اختلاف- مخالفت- سره مخالف کېدنه- (م- عربی)-

تناؤ:(تَ-ناؤ)اسم- واحد- مذکر- تناب- رسی- وړد پړے- بدریشه- کېږ- (۲)دٔ زمکې تلے- (۳)دٔ کشتی د راکښلو دٔ اسپنې تار-

ئ (ځی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تناوب:(ت-نا-وب)اسم- وار ایښودنه- په وار-

تناوکین:(ت-ناو-کین)اسم- جولاګے- جولا- عنکبوت- غڼه- غڼے-

تناول:(ت-نا-ول)اسم- خوړنه- خوراک څښاک کونه-

تناوې:(ت-نا-وې)اسم- واحد- مذکر- د خیمې یا کېږدۍ رسۍ- تناؤ- ماندره- مرانده-

تنبل:(تم-بل)اسم- تمبل-

تنبل:(تم-بل)صفت- سست- لټ- کاهل- بیکاره-

تنبل کوټے:(تم-بل-کو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- تمبلکے- وړوکے تمبل- جمع تمبلکوټي-

تنبل مار:(تم-بل-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- تمبل مار- تمبلچي- چمبه مار- تمبل یا چمبه غړونکے-

تنبلي:(تم-به-لي)اسم- سستي- ناراستي- لټ توب-

تنبو:(تم-بو)اسم- وګورئ تمبو-

تنبور:(تم-بور)اسم- وګورئ تمبور-

تنبورچي:(تم-بور-چي)صفت- وګورئ تمبورچي

تنبورک:(تم-بو-رک)اسم- تمبل- طبل-

تنبوزے:(تم-بو-زے)اسم- تمبوزے-

تنبول:(تن-بول)اسم- پان- پاڼ-

تنبه:(تن-به)اسم- ګروه- ټولے- د دښمن مقابلې ته په خاص انداز کښې مخامخ کېدنه- د جنګ خاص انداز-

تنبه:(تم-به)اسم- واحد- مؤنث- تمبه- وړ- دروازه- د دروازې یوه برخه- جمع تمبې-

تنبیه:(تم-بیه)اسم- (۱)ملامته- ملامتیا- رټنه- (۲)خبردارے- ویښونه- پوهونه- نصیحت-

تن پرور:(تن-پر-ور)اسم- په خپل خان مین- خپل تن ساتونکے-

تنترے:(تن-ت-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- ترترے- هغه څوک چې ژبه ئې نښلي-

تنتنا:(تن-ت-نا)اسم- شان شوکت- رعب- دبدبه- آوازه-

تن تنها:(تن-تن-ها)اسم- یواځې- کوښے-

تنتنی:(تن-ت-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د کوترې په شان یو آبي مارغه چې وړدې پښې لري-

تنتوبه:(تن-تو-به)اسم- واحد- مؤنث- تندوبه زمکه- ازی-

تنخرے:(تن-خه-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تمخرے- جمع تنخری سائنسي نوم فرانکولینس پانډی سیریانس (FRANCOLINUS-PONDICERIANUS) -

تنخچي:(تن-خه-چي)اسم- د بوټي نری نری نازکې پاڼې او تاروته-

تنخواه:(تن-خا)اسم- واحد- مؤنث- د میاشتې عوضانه چې سرکاری ملازم یا نوکر ته ورکولے شي-

تنخواه دار:(تن-خا-دار)اسم- ملازم- نوکر- تنخواه اخستونکے-

تند:(تند)اسم- واحد- مذکر- (۱)تنده- (۲)سوکړه- (۳)تېز ارمان- هڅه- هیله-

تند:(تند)صفت- تاند- تازه- شین- سمسور- تنکے- نازک-

تند:(تند)اسم صفت- مذکر- (۱)توند- ګړندے- چابک- چټک- تېز- چُست- (۲)غصه ناک-

تندار:(تن-دار)اسم- واحد- مؤنث- تنداره- چاچی- تینداره- تندیار- د تره ښځه-

تنداره:(تن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تندار- جمع تندارې-

تندخوی:(تند-خوی)اسم صفت- مذکر- خشکي- تېز خوئ لرونکے-

تندخویه:(تند-خو-یه)اسم صفت- مذکر- وګورئ تندخوئ-

تندر:(تن-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)تنا- تنها- تالنده- اسماني بجلي- (۲)د نمر یا سپوږمۍ رڼا کمېدنه-

تندرست:(تن-درست)صفت- صحت مند- روغ جوړ- تکړه- روغ رمټ-

تندرست والے:(تن-درست-وا-لے)اسم- صحتمندي- روغ والے- جوړوالے- تکړه والے-

تندرستي:(تن-درس-تي)اسم- صحت- روغوالے- سلامتیا- روغتیا- جوړوالے-

تندرکے:(تند-ر-کے)اسم- واحد- مذکر- نیم سېرے- د نیم سر درد- جمع تندرکي-

تندرکے:(تن-در-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د غوږ او تندې تر مېنځه ځاې- د غوږ مرکنډی- (۲)لوېرنده- (۳)ټیک- رونګه- (۴)اجلخے- ستر پېژونکے-

تندره:(تن-دره)اسم- د نمر یا سپوږمۍ تندر نیونه- اسماني بلا- آفت-

تندره:(تن-ده-ره)اسم- واحد- مؤنث- ابشار- خړوبے-

تندرے:(تن-ده-رے)اسم- د ونې نوے پوټکے چې کال په کال د زوړ پوټکي ځاې نیسي- (افغانستان)-

تند زبان:(تند-ز-بان)اسم صفت- ژر ژر خبرې کونکے- مؤنث تند ژبانه- جمع مؤنث تند زباني-

تندغرے:(تن-ده-غه-رے)صفت- تندې وهلے- تږے- جمع تندغری-

تندک:(تن-دک)اسم- واحد- مذکر- تینډک- بډری- ټکره- جمع تندکونه-

تندک:(تن-دک)صفت- تند خویه- تېز مزاج- خشکي-

تندل:(تن-دل)مصدر- تنډل- جوړول- رغول- روغول- ترمیمول- مرمت کول- (افغانستان)-

تندلے:(تن-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تندلي- مؤنث تندلې- وګورئ تندل-

تند مزاج:(تند-م-زاج)اسم صفت- مذکر- تند خویه- تېز- قهرژن- غصیله- تریخ-

تندن:(تن-دن)حاصل مصدر- وګورئ تندل-

تندنګ:(تن-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تندل-

تندنه:(تَن-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تندل-

تندوالے:(تَند-وا-لے)اسم- (۱)تېزي- چابکي- (۲)غصه- قهر- سوخت والے-

تندوبه:(تَن-دو-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ اَبو داره- فواره- جمع تندوبې-

تنډوبې:(تَن-دو-بې)اسم صفت- واحد جمع- مؤنث- هېرې اَبهٔ لرونکې- بِنهٔ اَبهٔ شوې- اَروب خروب-

تندور:(تَن-دور)اسم- واحد- مذکر- تنور-

تندور:(تَن-دور)اسم- واحد- مؤنث- تنديار- دَ ترهٔ بِنځه-

تندوره:(تَن-دو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښادر- داره- شندوره- (۲)صندوقچه- ابشار- غرومبے- بغرې- وهلندے- خارخوړې- کرخنے-

تندوړے:(تَن-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- تندوړے- دَ پوزې مېوکے- جمع تندوړي-

تندوړے:(تَن-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ونې هغه ځانګه چې نوې تېغې ئې وهلې وي-

تندوړے:(تَن-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ پوزې دَ سپېرمو تر مېنځه غوښه- تيندوړے-

تندول:(تَن-د-ول)مصدر متعدي- (۱)تندول- تېزول- جلتول- چټک کول- چستول- (۲)پهٔ غصه کول-

تندوله:(تَن-دو-له)اسم- واحد- مؤنث- تندولے- دنجکه- تاندوله- سورګلے- وړې وړې پاڼې او سور ګل لرونکے يو بوټے-

تندولے:(تَن-دو-لے)اسم- وګورئ تندوله-

تندون:(تَن-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ تندول-

تندونکے:(تَن-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تندونکي- مؤنث تندونکې- وګورئ تندول-

تندونکے:(تَن-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تندونکي- مؤنث تندونکې- وګورئ تندول-

تندونه:(تَن-د-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تندول-

تندونے:(تَن-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- چندونے- دَ غوږ پوڅکي- دَ غوږ نرمي- دَ غوږ پوستکي- جمع تندوني-

تندوے:(تَن-دهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- تنديوے- دَ سينې کرپندے مېوکے- سرپښتے- دَ پښتۍ سر-

تنده:(تَن-ده)اسم- (۱)تږے والے- دَ اَبو خواهش- (۲)خشکي- سوکړه-

تنده:(تَن-ده)اسم- لاتے- خوز- يو قسم ازغن بوټے چې اوښان ئې خوري-

تندي:(تَن-دي)اسم- مؤنث- توندي- تلوار- تادي- جلدي- بيړه- تېزوالے- جلتي- (م- فارسي)-

تنديار:(تَند-يار)اسم- واحد- مؤنث- تندار- تيندار- چاچي- دَ ترهٔ بِنځه-

تنديوے:(تَن-دي-وے)اسم- وګورئ تندوړے-

تندېدل:(تَن-دي-دل)مصدر لازم- تېزېدل- چابکېدل- چټکېدل- جلتېدل-

تندېدن:(تَن-دي-دن)حاصل مصدر- وګورئ تندېدل-

تندېدنګ:(تَن-دي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تندېدل-

تندېدونکے:(تَن-دي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تندېدونکي- مؤنث تندېدونکې- وګورئ تندېدل-

تندېدهٔ:(تَن-دي-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تندېدل-

تندي:(تَن-دي)اسم صفت- واحد جمع- مؤنث نوې لنګه غوا، مېښه، چېلۍ وغيره- دَ زاړې ضد-

تندے:(تَن-دے)اسم- واحد- مذکر- غنډ- غنډمنډ- ګړد-

تندے:(تَن-دے)اسم- واحد- مذکر- وچولے- تنده- وچوېلے- جمع تندي-

تندے:(تَن-دے)اسم- دَ هر حيوان تازه زېږېدلے بچے- جمع تندي-

تنړس:(تَن-ړس)اسم- خرړکے- کاپرخولي- دَ خرهٔ بکه-

تنړل:(تَن-ړل)مصدر متعدي- تندل- رغول- جوړول- پيوندول-

تنړلے:(تَن-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تنړلي- مؤنث تنړلې- وګورئ تنړل-

تنړن:(تَن-ړن)حاصل مصدر- وګورئ تنړل-

تنړنګ:(تَن-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ تنړل-

تنړنه:(تَن-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنړل-

تنړو:(تَن-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- ګېډور- ډېر خوراک کونکے- خوراکي- زيات خور-

تنړوس:(تَن-ړوس)اسم- دَ سپرلي پهٔ موسم کښې راززرغونېدونکي يو قسم واښهٔ-

تنړويک:(تَنړ-ويک)اسم- اتنګ- ګوزے- کرېوزے-

تنزل:(تَ-نز-زُل)اسم- ټيټ والے- ښکته والے- غرځېدنه- زوال- کمے- کوزېدنه- (م- عربي)-

تنزيل:(تَن-زيل)کمېدنه- ټيټېدنه- ښکته کېدنه- رالوېدنه- (م- عربي)-

تنزيلول:(تَن-زي-ل-ول)مصدر متعدي- ټيټول- کمول- غرځول- ښکته کول- کمول-

تنزيلېدل:(تَن-زي-لي-دل)مصدر لازم- کمېدل- ټيټېدل- رالوېدل- ښکته کېدل-

تنسته:(تَ-نَس-ته)اسم- (۱)هغه تارونه چې دَ کپړې پهٔ وړدوالي کښې استعمال شوي وي- (۲)دَ جولاګي جاله-

تنسته بوده:(تَ-نَس-ته-بو-ده)اسم صفت- سرځنه- جوړونه- رغونه-

تنسوکه:(تَن-سو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم نرۍ قيمتي کپړه- (۲)شان- شوکت- عظمت- لوئي-

تنسيخ:(تَن-سيخ)اسم- منسوخونه- باطلونه- رد کونه- (م- عربي)-

تنشا:(تَن-شا)اسم- فخر- لوئي والے- دبدبه- شان شوکت- شهرت- جلال- (افغانستان)-

تنشن:(تَن-شن)اسم- دروندوالے- زور- لنګر- فشار- (افغانستان)-

تنصيف:(تَن-صيف)اسم- نيمونه- برابرې دوه ټکړې کونه- پهٔ دوؤ حصو کښې

ټ (ټي-رل)، ډ (ډي-ره-ول)، ړ (ړيا-لي)، ڼ (ټن-دي) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

تقسیمونه-

تنظیم:(تن-ظیم)اسم- (۱)پهٔ نظم کښې راوستنه- سمون- برابرتیا- برابرونه- بندوبست- انتظام- پهٔ ترتیب ایښونه- (۲)ډله- غنډه- پارټی-

تنظیمول:(تن-ظی-م-ؤل)مصدر متعدی- برابرول- روښول- سمول- پهٔ ترتیب ایښودل-

تنظیمونکے:(تن-ظی-م-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تنظیمونکی- مؤنث تنظیمونکې- وګورئ تنظیمول-

تنظیمونه:(تن-ظی-م-ؤهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنظیمول-

تنفس:(ت-نف-فس)اسم- (۱)سا راکښنه- سا اخستنه- سلېدنه- (۲)سالنړے-

تنقید:(تن-قید)اسم- واحد- مذکر- لټون- جاچ- دَ څهٔ کلام ښهٔ والے یا بدوالے پهٔ ګنه کونه- تنقیدونه- (م- عربی)-

تنقیدی:(تن-قی-دی)اسم- دَ تنقید سره تعلق لرونکے- (م- عربی)-

تنقیص:(تن-قیص)اسم- (۱)کمونه- لږونه- (۲)ناقصونه- (م- عربی)-

تنقیط:(تن-قیط)دَ لیک نښې لکه ډېش (-)، کامه (،)، فل سټاپ (۰)، انورټډ کامه (" ") وغېره-

تنک مزاج:(ت-نک-م-زاج)اسم صفت- واحد- مذکر- خشکی- غصه ناک-

تنکوالے:(ت-نک-وا-لے)اسم- خشکی والے- دَ غصې حالت- قهرژنی-

تنکی توب:(تن-کی-توب)اسم- تنکی والے- تازه والے- تنکیتیا-

تنکیتیا:(تن-کی-تیا)اسم- وګورئ تنکی والے-

تنکے:(تن-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کچه- نرم- نازک- تازه- (۲)نوے ټوکېدلے- (۳)نوے پېدا شوے- جمع تنکی-

تنګ:(تنګ)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)کم بر او سور لرونکے- دَ ارت ضد- (۲)تربت- پرېشانه- تکلیف کښې- غریب- خوار- اړ- محتاج- (۳)تنکے- دَ غرونو پهٔ منځ کښې لار- (۴)تانګ- مؤنث تنګه- جمع مؤنث تنګې- (م- فارسی)-

تنګ:(تنګ)اسم- کوزه- وړوکے منګے-

تنګاچه:(تنګ-ګا-چه)اسم- واحد- مؤنث- دونګاچه- تنګاچه- تنګاڅه- سوپه- ډبه- صوفه- چوتره- جمع تنګاچې-

تنګ ترش:(تنګ-ترش)اسم صفت- مذکر- (۱)ډېر زیات تنګ- (۲)نښتے- دَ ارت بیرت ضد- مؤنث تنګه ترشه-

تنګ توب:(تنګ-توب)اسم- تنګتیا- تنګسیا- تنګوالے-

تنګ تیا:(تنګ-تیا)اسم- وګورئ تنګ توب-

تنګڅه:(تنګ-څه)اسم- واحد- مؤنث- غریبی- تنګسه- نېستی-

تنګ خلے:(تنګ-خ-لے)اسم- واحد- مذکر- خاورین منګے یا چاټی چې خله یې تنګه وی- دَ تنګی خلی څیز-

تنګ خېلے:(تنګ-خي-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ ارت خېلے ضد- تنګه خله لرونکے- (۲- اسم)دَ اخری چارشنبې یا صفرې پهٔ ورځ دَ چوری یو رسم-

تنګ دارو:(تنګ-دا-رو)اسم- هغه دارو چې زنانه یې دَ خپلو متیازو دَ ځائې دَ تنګولو دَ پاره استعمالوی-

تنګدست:(تنګ-دست)اسم صفت- واحد- مذکر- تنګ لاسے- عاجز- خوار- غریب- جمع تنګدستی/تنګدستیان- مؤنث تنګدسته- جمع مؤنث تنګدستې-

تنګدستی:(تنګ-دس-تي)اسم- مؤنث- تنګسه- تنګسیا- عاجزی- خواری- دَ تنګدست جوړېدو حالت-

تنګدل:(تنګ-دل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تنګ زړے- لنډپارے- بې حوصلې- (۲)زهیر- خفه- جمع تنګدلان- مؤنث تنګدله- جمع مؤنث تنګدلې-

تنګړی:(تنګ-ګ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- دره- تنګے- تنګې- تنګ- دَ دوؤ غرونو تر مېنځه لار-

تنګ زړے:(تنګ-زهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ تنګدل- جمع تنګ زړی-

تنګسی:(تنګ-سي)اسم- خواری- عاجزی- تنګدستی- تنګسه- تنګسیا-

تنګسیا:(تنګ-سیا)اسم- وګورئ تنګسه-

تنګسیانه:(تنګ-سیا-نه)اسم- تنګسی- غریبی-

تنګ کوچ:(تنګ-کوچ)اسم- دَ ملکانو دَ شطرنج غندې یوه لوبه- زمرے- پچیس- خطکی-

تنګ لاسے:(تنګ-لا-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوار- غریب- مفلس- نېستمن- بې شتو- عاجز- تنګدست- جمع تنګ لاسی- مؤنث تنګ لاسې-

تنګنا:(تنګ-نا)اسم- مؤنث- دره- ناوه- وت- جمع تنګناوې-

تنګ نظری:(تنګ-نظ-ری تنګ-ن-ظ-ری)اسم- مؤنث- بدنیتی- حسد- بخیلی- سوکت والے- سوکتی- خسیستوب-

تنګوالے:(تنګ-وا-لے)اسم- تنګی- تنګدستی- غریبی- خواری- عاجزی- کم والے- لنډوالے-

تنګورے:(تنګ-ګو-ړے)اسم- مذکر- تنګنا- تنګے- تنګ- تنګ ځائې-

تنګول:(تنګ-ګ-ول)مصدر متعدی- تکلیف ورکول- پاذابول- خورول- پهٔ عذابول- پرېشانه کول-

تنګون:(تنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تنګول-

تنګونکے:(تنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تنګونکی- مؤنث تنګونکې- وګورئ تنګول-

تنګونګ:(تنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تنګول-

تنګونه:(تنګ-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنګول-

تنګه:(تنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- میله- ډرمه- دَ بوټی ډنډر- سټه- تنا-

تنګه:(تنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دره- دَ دوؤ غرونو تر مېنځه ځائې- جمع تنګې-

تنګه:(تنګ-ګه)اسم صوت- هغه آواز چې اوښ ته دَ چو کولو او بارولو پهٔ

وخت کولے شي-

تنکه:(تنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د پخواني زماني يوه سکه-

تنکه:(تنګ-ګه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د تنګ مؤنث- وګورئ تنګ- جمع تنګي-

تنګي:(تنګ-ګي)اسم- تنګسيا- نېستي- فقر- غريبي- خواري- مصيبت- سپکوالے- لاچاري-

تنګېدل:(تنګ-ګې-دل)مصدر لازم- خوربدل- خفه کېدل- نېستمن کېدل- تربټېدل- پرېشانه کېدل- خوارېدل-

تنګېدن:(تنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تنګېدل-

تنګېدنګ:(تنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تنګېدل-

تنګېدنه:(تنګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنګېدل-

تنګېدونکے:(تنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تنګېدونکي- مؤنث تنګېدونکې- وګورئ تنګېدل-

تنګېدۀ:(تنګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تنګېدل-

تنګي:(تنګ-ګي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د غرونو په مينځ کښې لار- (۲)هغه جوال چې کرت پکښې وي-

تنګي:(تنګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تنګي- تنګسيا- بده ورځ- لاس کوسی-

تنګي:(تنګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تنګه کوټه- ګټ پېر-

تنميه:(تن-مي-يه)اسم- وده- نشونما- (افغانستان)-

تنور:(ت-نور)اسم- واحد- مذکر- ترون- تندور- په کور کښې يا د نانباني د روټو پخولو ځاے- جمع تنورونه- (م- عربي)-

تنورپاک:(ت-نور-پاک)اسم- مذکر- (۱)هغه کپړه چې تنور يا تبخے پرې پاکولے شي- (۲)هغه آله چې د تنور ايرې پرې راوبستے شي-

تنورچي:(ت-نور-چي)اسم- واحد- مذکر- نانبائي- روټۍ پخونکے-

تنوري:(ت-نو-ري)اسم صفت- په تنور پخه شوې روټۍ-

تنوع:(ت-نو-وُع)اسم- قسم قسم- رنګ رنګ- (م- عربي)-

تنول:(ت-ن-ول)مصدر متعدي- (۱)غرول- ګرزول- (۲)په مزي کښې پېړل- (۳)قدرمن کول-

تنولے:(ت-ن-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تنولي- مؤنث تنولې- وګورئ تنول-

تنومند:(ت-نو-مند)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- قوي- زورور- زوراور- غټ کټ- (م- فارسي)-

تنون:(ت-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ تنول-

تنونکے:(ت-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تنونکي- مؤنث تنونکې- وګورئ تنول-

تنونګ:(ت-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تنول-

تنونه:(ت-ن-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنول-

تنوير:(تن-وير)اسم- (۱)رڼا- رڼائي- (۲)رڼا کونه- روښانه کونه- (م- عربي)-

تنويرول:(تن-وي-ر-ول)مصدر متعدي- (۱)روښانه کول- رڼول- (۲)څرګندول- ښکاره کول-

تنويري:(تن-وي-ري)اسم- د تنوير سره متعلق-

تنوين:(تن-وين)اسم- په يو لفظ باندې د دوه زبرونو، د دوه زېرونو يا د دوه پېښونو په لګولو سره د نون اواز پېدا کونه- د دوه زبرونو، د دوه زېرونو يا د دوه پېښونو علامت- (م- عربي)-

تنه:(ت-نه)اسم- واحد- مؤنث- قد- قامت- وجود- تن- بدن- سټه- د ونې هغه برخه چې له وبخه تر څانګې رسيږي-

تنه بوده:(ت-نه-بو-ده)اسم (مرکب)- (۱)رغاونه- جوړښت- جُثه- جوثه- شکل- (۲)رنګ روغن- جمع تنې-

تنها:(تن-ها)صفت- يواځې- خاله- ګوښے- بيل- (م- فارسي)-

تنهائي:(تن-ها-ئي)اسم- (۱)جدائي- بېلتون- (۲)ګوشه نشيني-

تني:(ت-ني)صفت- ځاني- ذاتي- شخصي-

تني نا:(ت-ني-نا)اسم- ځان سره زرو ورو ګونېدنه- د ځان سره سندره وېنه- (افغانستان)-

تني:(تۀ-ني)حرف جار- ترې نه- ترې- څخه- ځني-

تنېدل:(ت-نې-دل)مصدر لازم- (۱)غرېدل- ګرزېدل- د اسمان ګرزېدل- (۲)په مزي کښې پېړلے کېدل- (۳)قدرمن کېدل-

تنېدلے:(ت-نې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تنېدلي- مؤنث تنېدلې- وګورئ تنېدل-

تنېدن:(ت-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تنېدل-

تنېدنګ:(ت-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تنېدل-

تنېدنه:(ت-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تنېدل-

تنېدونکے:(ت-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تنېدونکي- مؤنث تنېدونکې- وګورئ تنېدل-

تنېدۀ:(ت-نې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ تنېدل-

تني:(ت-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه ژبه چې په خبرو کښې بنده بنده کيږي-

تن:(تن)اسم- شعر- سندره- غزل- (افغانستان)-

تڼ:(تڼ)اسم صوت- (۱)غرمبا- غرېدنه- کڼ- کنا- (۲)کړنګېدنه- کړنګ- ترنګ- بوړېدنه-

تڼاکه:(ت-ڼا-که)اسم- واحد- مؤنث- پولۍ- پرومبې- جمع تڼاکې-

تڼ تڼ:(تڼ-تڼ)اسم صوت- ټنګ ټونګ-

تنتنا:(تن-ت-نا)اسم- (۱)شور- زور- غالمغال- (۲)شهرت- افواه-

ئ (ځي-رل)، ي (مې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ې (تن-دېر) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

(۲)انګازه-

تڼ توڼ:(تِڼ-تُوڼ)اسمِ صوت- مڼ موڼ- تڼ تڼ-

تـنهسکار:(تَ-نِس-کار)اسم- واحد/جمع- مذکر- تـنږکار-

تـنږکار:(تَ-نِ-کار)اسم- واحد/جمع- مذکر- تـنهسکار- دَ خاوري پهٔ شان يو کاڼے چې حکيمان يې دَ دارو دَ پاره تجويز کوي-

تـنکار:(تَ-نِ-کار)اسم- (۱)تنکهار- (۲)سخته يخني-

تـنکار:(تَ-نِ-کار)اسم- يوه ماده چې خوند او بوئ دواړه نهٔ لري- مسکران يې دَ لوښو پاکولو- سپينولو او جوړولو دَ پاره پکاروي- سائنسي نوم نوشادر امونيم کلورائيډ-

تـنکئ:(تِن-کئ)اسم- نرئ نرئ پاڼي-

تـنول:(تَ-نِ-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)وهل ټکول- پهٔ لتو وهل- (۲)نيمخاله کول- لهٔ لاده باده ايستل- (۳)غړول- پهٔ تـنها راوستل- (۴)دَ زمرى غرمبول-

تـنون:(تَ-نِ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تـنول-

تـنونکے:(تَ-نِ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تـنونکي- مؤنث تـنونکې- وګورئ تـنول-

تـنونګ:(تَ-نِ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تـنول-

تـنونه:(تَ-نِ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تـنول-

تـنهار:(تَ-نِ-هار)اسم صوت- دَ نرى اواز شور-

تـنهار:(تَ-نِ-هار)اسم صوت- تـنا- تـنا- (۱)دَ اسمان دَ ګړز ګروز اواز- (۲)دَ زمرى يا پړانګ اواز-

تـنهارے:(تَ-نِ-ها-رے)اسم صوت- تـنيدنه- تن تن کونه-

تـنيار:(تن-يار)اسم- مذکر- مغه سړے چې لهٔ وريښمو تـنى جوړوي-

تـنې تـنې:(تَ-نې-تَ-نې)اسم صفت- ترازې ترازې- کارې وارې-

تـنيدل:(تَ-نې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ زمرى غرمبيدل- دانګل- ترپيدل- (۲)پهٔ بڼ کښې دَ نينو ټقارے کول-

تـنيدلے:(تَ-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تـنيدلي- مؤنث تـنيدلې- وګورئ تـنيدل-

تـنيدن:(تَ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تـنيدل-

تـنيدنګ:(تَ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تـنيدل-

تـنيدنه:(تَ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تـنيدل-

تـنيدونکے:(تَ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تـنيدونکي- مؤنث تـنيدونکې- وګورئ تـنيدل-

تـنيدهٔ:(تَ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تـنيدل-

تـنې ونې:(تَ-نې-وَ-نې)اسم صفت- ضائع- تـنې ونې-

تـنى:(تَ-نى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بڼن- تکمه- تسمه- ګروې-

تـنى:(تَ-نى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ اَس يا خر سينه بند-

تو:(تو)اسم صوت- دَ توکلو اواز-

تو:(تو)کلمه- دَ لعنت او نفرت کلمه- تُف-

تو:(تو)اسم- (۱)توت- (۲)تودوالے- تودوخې- تاؤ- (۳)غصه-

تو:(تو)اسم صوت- دَ سپى دَ رابللو اواز-

توا:(تو-وا)اسم صوت- توشکارنه- ښکارنه- سپى ښکار پسې پاروله-

تواب:(تَ-واب/تو-واب)صفت- توبه منظوروونکے- الله تعالى- (م- عربى)-

تواتر:(تَ-وا-تر)اسم- برابر- پله پسې- پرله پسې- يو مخيز- (م- عربى)-

تواتو:(تهٔ-وا-تو)اسم- دَ غير شرعي او ناروا پيسو دَ پيدا کولو لاره- (افغانستان)-

تواچى:(تَ-وا-چى)اسم- تباشى- دَ کلى دَ ملک مرسته کونکے- دَ کلى دَ مشر مرستيال- (افغانستان)-

توار:(تَ-وار)اسم- واحد- مذکر- يوه مشهوره کپړه-

توارث:(تَ-وا-رث)اسم- وراثت- پهٔ ميراث اخستنه- (م- عربى)-

توارد:(تَ-وا-رد)اسم- پهٔ يو وخت او يو ځاي راتلنه- دَ دوؤ مختلفو شاعرانو دَ شعرونو پهٔ معنو کښې يو شان والے- (م- عربى)-

تواره:(تَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم کپړدي- جونګړه- جمع توارې-

تواريخ:(تَ-وا-ريخ)اسم- جمع- دَ تاريخ جمع- دَ تيرو وختونو دَ حالاتو کتاب-

توار:(تَ-وار)اسم- مذکر- يو قسم کپړه-

تواره:(تَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- سائبان چې دَ دوکانونو مخکښې دَ سيورى دَ پاره لګولے شى- (م- پنجابى)-

توازن:(تَ-وا-زن)اسم- برابرى- يو شان والے- برابروالے- پهٔ يو وزن کيدنه-

تواضع:(تَ-وا-ضع)اسم- خاکسارى- عاجزى- کمينى- خاطر- مدار- نياز- نذر- دعوت- ميلمستيا- دَ تکبر ضد- (م- عربى)-

توافق:(تَ-وا-فق)اسم- برابريدنه- خوښي-

توالد:(تَ-وا-لد)اسم- دَ اولاد پيدا کونه-

توام:(تَ-وام)اسم- غبرګ- جوړه- غبرګوني- دوه ماشومان چې پهٔ يو وار دَ مور نه پيدا شى- (۲)يو ځاي- پرله پسې- پيوست- (م- عربى)-

توامان:(تَ-وا-مان)دَ نستعليق خط- پيچيده او نفيتے خط- (افغانستان)-

توان:(توان)اسم- وس- طاقت- زغم-

توانا:(تَ-وا-نا)اسم صفت- مضبوط- طاقتور- زورور- زبردست- (م- فارسى)-

توانائى:(تَ-وا-نا-ئى)اسم- طاقت- زور- وس- قوت- قدرت- (م- فارسى)-

توانګر:(تَ-وانګ-ګر/توان-ګر)اسم صفت- مذکر- شتهٔ من- دولتمند- زورور- دَ نيستمن ضد- مالدار- بختور- (م- فارسى)-

توانګرى:(توان-ګهٔ-رى)اسم- دَ توانګر جوړيدو حالت-

توانول:(توا-نِ-وَل)مصدر متعدي- توان ورکول- امداد ورکول- پاڼ ورکول- کومک ورکول-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زوورکے"(شل)، پيش"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ژ-ره)، ۀ"(يو-بې-دهٔ)

توانون:(تْوا-نَ-وْن)حاصل مصدر- وګورئ توانول-

توانونکے:(تْوا-نَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توانونکی- مؤنث توانونکې- وګورئ توانول-

توانونګ:(تْوا-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ توانول-

توانونه:(تْوا-نَ-وَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توانول-

توانېدل:(تْوا-نې-دل)مصدر لازم- (۱)طاقت، زور حاصلول- (۲)زور، طاقت دوباره حاصلول- (۳)خوانېدل- زغم لرل-

توانېدلے:(تْوا-نې-دَ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توانېدلی- مؤنث توانېدلې- وګورئ توانېدل-

توانېدن:(تْوا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ توانېدل-

توانېدنګ:(تْوا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ توانېدل-

توانېدنه:(تْوا-نې-دَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توانېدل-

توانېدونکے:(تْوا-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توانېدونکی- مؤنث توانېدونکې- وګورئ توانېدل-

توانېدهٔ:(تْوا-نې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ توانېدل-

توب:(تَوب)لاحقه- د اسم یا صفت په اخر کښې د کېفیّت یا حالت د څرګندولو د پاره استعمالیږی- لکه سړیتوب-

توباتوب:(تو-با-تَوب)اسم- توبه توبه- په توبو توبو-

توب پڼېه:(تَوب-پِن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- توپ پڼېه- میراړبه- د ملکانو یوه لوبه-

توبره:(تَوب-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کڅوړه- هغه لنړه بوجۍ چې اس یا خر ته پکښې ونړه اچولے شی- (۲)هغه غله چې اس ته سحر نماښام ورکولے شی-

توبره:(تَوب-ره)اسم- د اسونو او خرو یو قسم بیماری-

توبری:(تُوب-ری)اسم- بخی- یو قسم ګنډ- یو قسم کشیده- (افغانستان)-

توبرے:(تُوب-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د غشی څوکه- د کجورې ازغے- (۲)وړوکے تبرګے چې په لاس کښې ګرځولے شی- جمع توبری-

توبه:(تو-به)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ ګناه اوړېدنه- پښېمانی- استغفار- پهٔ کړو پښېمانه کېدنه- پهٔ بد عمل افسوس- د بیا نهٔ کولو وعده- جمع توبې- (م- عربی)-

توبه توبه:(تو-به-تو-به)اسم- بېزاری- پښېمانی- استغفار-

توبه ړت:(تو-به-ړت)اسم صفت- هر وخت توبه ابستونکے او ماتونکے-

توبه ګار:(تو-به-ګار)اسم صفت- توبه ابستونکے- پښېمانه-

توبیخ:(تو-بیخ)اسم- څوک رټنه- ملامتونه- چا ته سپورې ستغې وئېله-

توبین:(تو-بین)اسم- څکه- خوند- ذائقه- مزه- (افغانستان)-

توبین:(تو-بین)اسم- شنوبې- پړومبې- د شوملو هغه تُرشې اُبهٔ چې کُرت ترې جوړیږی-

توپ:(تَوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)توپه- غټې غټې کولۍ ویشتونکې یوه جنګی وسله- (۲)پنړوس- (۳)د کپړې تان-

توپان:(تو-پان)اسم- واحد- مذکر- (۱)طوفان- باد باران- ړلی سیلی- زول سیلی- (۲)نااشناکار- (۳)لویه حادثه- لوئې غم- جمع توپانونه-

توپان جال:(تو-پان-جال)اسم- واحد- مذکر- د کبانو د نیولو لوئې جال-

توپانچه:(تو-پان-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تمانچه-

توپانی:(تو-پا-نی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د خوند او ظرافت خبرې- د ټوقو خبرې- بې معنې خبرې- وشتې- بې مطلبه خبرې- (افغانستان)-

توپ بازی:(تَوپ-با-زی)اسم- هره هغه لوبه چې پهٔ غنډسکی کولے شی- (افغانستان)-

توپچی:(تَوپ-چی)اسم- واحد- مذکر- توپه چلونکے- جمع توپچیان-

توپخانه:(تَوپ-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توپ- (۲)کښې توپې- د توپو مجموعه- (۳)د توپو رساله-

توپړ:(تو-پړ)اسم- (۱)زیان- تاوان- نقصان- صدمه- واقعه- ضرر- مصیبت- (۲)پېښه- حادثه-

توپړک:(تَوپ-ړک)اسم- پوستین- وړجم- (افغانستان)-

توپ سازی:(تَوپ-سا-زی)اسم- د توپو جوړولو کار-

توپک:(تو-پک)اسم- واحد- مذکر- ټوپک- ټُفنګ-

توپلندے:(تَوپ-لن-دے)اسم- توپنه- د زړو تراشلې شوې وړې وړې ټوټې- ذرې- توتنی- ټوپانے- ټوپلندے- جمع توپلندی-

توپن:(تو-پن)اسم صفت- مذکر- زملے- اسکېرلے- بدبخته- بدقسمته- فلک زده-

توپنچه:(تو-پن-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تماچه-

توپنګچه:(تو-پنګ-چه)اسم- واحد- مؤنث- تفنګچه- تماچه-

توپنه:(تو-پهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توپلندے- جمع توپنې-

توپه:(تو-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توپ-

توپیر:(تو-پیر)اسم- امتیاز- فرق- تفاوت- بیلوالے- (افغانستان)-

توت:(توت)اسم- څهٔ څیز پهٔ غوړیو کښې سرهٔ کونه- (افغانستان)-

توت:(تُوت)اسم- واحد- مذکر- تُو- یوه وُنه او د هغې مېوه- نباتاتی نوم بروسونیتیا پېپریفرا (BROUSSONETIA PAPYRIFERA)- جمع توتان-

توتا:(تو-تا)اسم- واحد- مذکر- طوطی- توتی- یو مارغهٔ چې د لږې خوارۍ نه پس خبرې زده کولے شی-

توتا:(تو-تا)اسم- زاچ- خاوری- پټکنی- پټکړی- زمچ- (افغانستان)-

توتاکرکے:(تو-تا-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابابیل-

توتاګرکے:(تو-تا-ګر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ابابیل-

توت خورکه:(تُوت-خو-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- داغ سرې مرغی- کنه مرغی- یوه وړه خوږ اوازه مرغی چې اکثر د توتانو پهٔ موسم کښې وی- جمع توت خورکې-

توت خوره:(تُوت-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سوررنګې مرغۍ- جمع توت خورې-

توتړې:(تو-تهٔ-ړې)اسم- واحد- مذکر- توړتړې- تړتړې- چې ژبه یې نښلي- کنګوړې-

توتښه:(تو-تهٔ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- نرم از پوست کانې- (افغانستان)-

توتکارې:(تو-ت-کا-رې)اسم- واحد- مذکر- توتکرې- یو قسم توره مرغۍ- ابابیل- توتکرکې-

توتکرکې:(تو-ت-کر-کې)اسم- واحد- مذکر- تُوتکې- توتکې- یوه تېزه الوتونکې مرغۍ- (افغانستان)-

توتکی ګل:(تو-ت-کی-ګل)اسم- بنوشه- چټکې- چنپاکې- یو قسم وابنهٔ چې ګل ئې پهٔ دارو کښې پکارولې شي- بنفشه-

توتکۍ:(تو-ت-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- توتکې- وګورئ توتکرکې-

توتکی سبک:(تو-ت-کی-س-بک)اسم- نرۍ پاڼې لرونکې یو قسم بوټې- (افغانستان)-

توتکې:(تو-ت-کې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توتکارې-

توتکې:(تُوت-کې)اسم تصغیر- دٔ توت اسم تصغیر- وړوکې توت-

توتکې:(تو-ت-کې)اسم- واحد- مذکر- دٔ وزرو چینجې چې پهٔ ګلونو پریږي- جمع تُوتکي-

توتلې:(توت-لې)اسم- واحد- مذکر- ساپې- مغه کېږه چې دٔ کرم دېک یا دېګچې نیولو دٔ پاره پکارولې شي- جمع توتلي-

توتن:(تو-تن)اسم- اوماچ- دٔ چاڼ شویو اوړو شیره چې مرچ پکښې واچوی او دٔ زکام دٔ پاره دٔ دارو پهٔ توګه پکارولې شي-

توتن:(تو-تن)اسم- ټکې- نښه- (افغانستان)-

توتنکې:(تو-تن-کې)اسم- واحد- مذکر- (۱)توتنې- خښنې- توتنکه- توتنکې- توتنې- خرڅنې- (۲)اخګوزې- خګونې- جمع توتنکي-

توتنګړه:(تو-تنګ-ړه)اسم- دٔ یوې لوبې نوم-

توتنې:(تو-تهٔ-نې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توتنکې- جمع توتني-

توتنې:(تو-تهٔ-نې)اسم- (۱)مغه خیرې چې دٔ لاس مرلو سره مېنځې مېنځې بښکته وغرخیرې- (۲)پهٔ لاس ابښولې شوې نکریزې-

توتنکه:(تو-تن-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توتنکې-

توتنکې:(تو-تن-کې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توتنکې- جمع توتنکي-

توتنې:(تو-تهٔ-نې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توتنکې-

توتو:(تو-تو)اسم صوت- دٔ سپي دٔ راغبشتلو اواز-

توتُو:(تُو-تُو)اسم صوت- تی تی- آ آ- کت کت- دٔ چرګانو دٔ رابللو اواز- (۲)چرګ- (دٔ ماشومانو لهجه)-

توتوپېنې:(تو-تو-پېنې)اسم- ملاچرګک- ګډې چرګ- یو قسم مرغۍ- (افغانستان)-

توته:(تُو-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوترې- دٔ سپي بچې- کوکرې- (۲)دٔ شپېلۍ ژبې- (۳)مغه آله چې جولاګان پرې دٔ تنستې تار تاوُوي- جمع توتې-

توته:(تو-ته)اسم- واحد- مؤنث- مچوغنه- مچوغونده- جمع توتې-

توتی:(تو-تی)اسم- واحد- مذکر- توتا- طوطی- یو قسم شین مارغهٔ چې پهٔ خواری سره خبرې هم زده کولې شي-

توتی موتی:(تو-تی-مو-تی)اسم- دٔ ماشومانو دٔ پاره لهٔ واورې جوړ رنګدار غنډسکې-

توتیا:(توت-یا)اسم- طوطیا- دٔ رنجو کانې-

توتیه:(تو-تی-یه)اسم- واحد- مؤنث- اغاز- تمهید- توتې- جمع توتیې-

توتې:(تو-تې)اسم- تمهید- توتیه- پهٔ کتاب لیکلې شوې مقدمه-

توتې:(تو-تې)اسم صفت- مؤنث- سُولېدلې- سپېښتې- سولېدلې بېږې- چتره بېږې- (افغانستان)-

توتیالی:(توت-یا-لی)اسم- واحد- مؤنث- دٔ شرابو پیالې- توټانګې-

توثیق:(تو-ثیق)اسم- (۱)پوخوالې- پوختیا- مضبوطوالې- استحکام- (۲)پهٔ خلهٔ یا پهٔ لیک کښې دٔ څهٔ خبرې تصدیق-

توجه:(ت-وج-جُه)اسم- مخه- پام- غور- رغبت- خیال- لحاظ- مهربانی- (م- عربی)-

توجی:(تو-جی)اسم صفت- واحد- مذکر- تازې- یو قسم سپې- جمع توجیان-

توجی:(تو-جی)اسم- لومبړه- دٔ ساننسی نوم دٔ پاره وګورئ لومبړه-

توجیه:(تو-جیه)اسم- واحد- مؤنث- وجه بیانونه- وجه ښئینه- (۲)حُلیه- (م- عربی)-

توحید:(تو-حید)اسم- یو الله منته- پهٔ وحدانیت یقین لرنه- (م- عربی)-

توخ:(توخ)اسم- تُو- تپ- تاؤ-

توخانه:(تو-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- تاؤخانه- مغه کوټه چې غرش لاندې ئې اور بلیږی او تُوله کوټه پرې توده وي-

توخته:(توخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آرام- (۲)زغم- (۳)طاقت- توان-

توخرې:(توخ-رې)اسم- واحد- مذکر- تُوخه- دٔ شملو پخه- دٔ شملو پهٔ سر راختلې پوستکې- شلوم-

توخس:(تو-خس)اسم- تاوان- زیان- نقصان- (۲)دٔ ماشوم بې وخته پېدا کېدهٔ- اسقاط-

توخنې:(تو-خهٔ-نې)اسم- واحد- مذکر- مغه کېږه چې کرم تنور پرې صفا کولې شي- جمع توخني-

توخونې:(تو-خُو-نې)اسم- واحد- مذکر- نیازبین- نازوړې- نیازولې- جمع توخوني-

توخه:(تو-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توخرې-

توخیر:(تُو-خیر)اسم- خاربښت- کهه- ګربدنه- تخبدنه- تخنبدنه- (افغانستان)-

توخیر:(تو-خیر)اسم- واحد- مذکر- توخیرونه- سوزې پېدا کونه- دردونه-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکې"(شل)، پېش"(تو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ز-ره)، ةٔ"(بو-بې-دهٔ)

توخيرول:(تو-خي-ر-ول)مصدر متعدی- خاربنتول-
توخيرون:(تو-خي-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ توخيرول-
توخيرونکے:(تو-خي-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توخيرونکی- مؤنث توخيرونکې- وګورئ توخيرول-
توخيرونګ:(تو-خي-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ توخيرول-
توخيرونه:(تو-خي-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ توخيرول-
توخيرېدل:(تو-خي-رې-دل)مصدر لازم- خاربنتېدل-
توخيرېدن:(تو-خي-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توخيرېدل-
توخيرېدنګ:(تو-خي-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توخيرېدل-
توخيرېدنه:(تو-خي-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ توخيرېدل-
توخيرېدونکے:(تو-خي-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توخيرېدونکی- مؤنث توخيرېدونکې- وګورئ توخيرېدل-
توخيرېده:(تو-خي-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ توخيرېدل-
توخے:(تو-خے)اسم- خاورين- د خاورې کنډول-
تود:(تود)اسم صفت- واحد- مذکر- ګرم- د سوړ ضد- مؤنث توده- جمع مؤنث تودې- جمع تاوده-
تودباد:(تود-باد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)توده سيلی- (۲)بد ساعت- بد وخت- ناکاره يا سخته ګړی-
تودبن کوغالے:(تود-بن-کو-غا-لے)اسم- تنور- (افغانستان)-
تود سوړ:(تود-سوړ)صفت- (۱)غصه- (۲)عاشق- مئين-
تود سوړ:(تود-سوړ)اسم- د تاوده بدن سړېدنه- يوه بيماری-
تودښت:(تو-دښت)اسم- ګرمی- تودوالے- تودوښه- تاؤ- حرارت-
تودکاڼے:(تود-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو يوه لوبه- توده تيږه- توده کنجکه-
تودمن:(تود-من)اسم- يو بوټے او د هغې ګل چې اول يې د ګل رنګ سپين وی او آخر کښې تور شي- (افغانستان)-
تودني:(تو-ده-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترکاڼه- بُخاری- (افغانستان)-
تودوالے:(تود-وا-لے)اسم- د تودېدلو حالت- تودوښه- تاؤ- تؤ- توخ-
تودوبن:(تو-دو-بن)اسم- سقاوه- حمام- تودوبے- هغه ځاۓ چې د لامبلو د پاره پکښې تودې اوبه وی- (افغانستان)-
تودوبے:(تو-دو-بے)اسم- حمام- د لامبلو ځاۓ- لمبوځے-
تود وربن:(تود-و-ربن)اسم- تود باد- توده وږمه- ګرم باد- توده اېشمه- (افغانستان)-
تودوښه:(تو-دو-ښه)اسم- ګرمی- تودوالے- (افغانستان)-
تودوکی:(تو-دو-کي)اسم- لږه شان ګرمی- تودوښې-
تودوکے:(تو-دو-کے)صفت- ترم- لږ شان تود- لږ غُندې ګرم-
تودول:(تو-د-ول)مصدر متعدی- (۱)ګرمول- حرارت وررسول- (۲)المسول- غصه کول- پارول-
تودون:(تو-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ تودول-
تودونکے:(تو-د-ون-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع تودونکی- مؤنث تودونکې- وګورئ تودول-
تودونګ:(تو-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تودول-
تودونه:(تو-د-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تودول-
توده:(تو-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- د تود مؤنث- ګرمه- د يخې ضد- سړه- تورتوده- شکنه-
توده تبه:(تو-ده-ته-به)اسم- توره تبه-
توده تيږه:(تو-ده-تي-ږه)اسم- (۱)تود کاڼے- غټ تود کاڼے- توده ګټه- ګرمه تيږه- (۲)د ماشومانو يو قسم لوبه-
توده سړه:(تو-ده-س-ړه)اسم- (۱)زکام- ربزش- ساړه وهنه- د يخنۍ وهنه- بارونے- والګے- (۲)سخته- تکليف-
توده کنجکه:(تو-ده-کن-جه-که)اسم- جنګی کنجکه- خرړزنه- د ماشومانو يوه لوبه-
تودی:(تو-دی)اسم- واحد- مؤنث- غنډې- شکې- وړوکے غرګے-
تودېدل:(تو-دې-دل)مصدر لازم- (۱)ګرمېدل- (۲)المسېدل- (۳)مئينېدل- (۴)تاؤ وررسېدل- (۵)غصه کېدل-
تودېدن:(تو-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تودېدل-
تودېدنګ:(تو-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تودېدل-
تودېدنه:(تو-دې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ تودېدل-
تودېدونکے:(تو-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تودېدونکی- مؤنث تودېدونکې- وګورئ تودېدل-
تودېده:(تو-دې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ تودېدل-
تودی:(تو-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- انبار- زيات- ډېر-
توړ:(توړ)اسم- نقصان- زيان- خساره- تاوان- تروټ- (ش- هندی)-
توړه:(تو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ټډه- تيندک- (ش- هندی)-
تور:(تور)صفت- (۱)د سپين ضد- د تيرې رنګ- د تيرې رنګ لرونکے- (۲)ګناهګار- مجرم- (۳)بربنډ- لکه تور سر-
تور:(تور)اسم- واحد- مذکر- (۱)تهمت- تومت- الزام- ترا- (۲)ګناه- تصور- (۳)ترهه- د زړه وسواس- جمع تورونه-
تور:(تور)اسم- واحد- مذکر- شکه- جالی- جال- جمع تورونه-
تورات:(تو-رات)اسم- واحد- مذکر- د زړې عهدنامې د شريعت کتاب- د موسیٰ عليه السلام کتاب- د اهل کتابو مقدس کتاب-
توران:(تو-ران)اسم- (۱)تور قندهاری انګور- تور ګور- (افغانستان)-
توراني:(تو-را-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- توريانکه- توريانی- تورانکه- توره انا- ړانډلکی- باجونکه- تورانی- يو قسم توره مرغی چې زړه

لکې لرې-

توراني:(تو-را-ني)اسم- واحد- مذکر- لېوني- پاګل- جمع توراني-

توراني:((تو-را-ني)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چغلی مار- چغلی خور- چغلګر- (افغانستان)-

تورانۍ:(تو-را-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ توراني-

توراېته:(تو-راې-ته)اسم- يو قسم انګور چې دَ توروالی سره سره لږ غندې سرهٔ بخن هم وی-

توربانکه:(تور-با-نهٔ-که)اسم- کونډل-

توربخن:(تور-ب-خن)صفت- مذکر- توربخون- لږ شان تور- تورولی ته نژدې- سکڼ- سکاڼ-

توربخۍ:(تور-ب-خۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم کلکه بخی چې دَ مشين يا دَ ستنې پهٔ ذريعه پهٔ کپړه وهلے شی-

توربربښ:(تور-بربښ)اسم- (۱)دَ تورې پړق- خلق- بربښنا- (۲)توربېښ- دبکه دړکه- توربېښ- دباؤ- غصه- دباب-

توربمبر:(تور-بم-بر)اسم- واحد- مذکر- بورا- جمع توربمبران-

توربور:(تور-بور)اسم- توره بوره- بهانه-

توربېښ:(تور-بېښ)اسم- وګورئ توربربښ-

تورپاڼه:(تور-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- بنفشه- يو قسم ګل او دَ هغې وُنه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ بنفشه- جمع تورپاڼې-

تورپېکی:(تور-پې-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ تور پېکی مېرمن- ښکلې پېغله-

تورت:(تو-رت)اسمِ صفت- رښتونے- دَ يوې خبرې سړے- سپينه خبره کونکے- دَ قول پوخ-

تورتاريک:(تور-تا-ريک)اسم- تک تور- ښخی تيارهٔ- تورتيپ- (افغانستان)-

تورتاودهٔ:(تور-تاؤ-دهٔ)اسم- شکنه- پياوه- سارهٔ تاؤدهٔ- ترمې اُبهٔ- ښوروا‌کی- يو مشهور خوراک-

تورتپ:(تور-تپ)صفت- مذکر- توره تيارهٔ- تورتيپ- دَ سيلی او طوفان پهٔ وجه جوړه تيارهٔ-

تورتپے:(تور-تهٔ-پے)اسم صفت- واحد- مذکر- تورتپلے سړے- چيچک وهلے-

تورتپے:(تور-ت-پے)اسم- واحد- مذکر- خال- دَ تندی، زنې يا اننګی خال- جمع تورتپی-

تورتر:(تور-تر)اسم صفت- مذکر- بدبر بدنام-

تورتک:(تور-تک)اسم صفت- مذکر- (۱)تک تور- ښخی تور- (۲)بدنام-

تورتلب:(تور-ت-لب)اسمِ صفت- ښخی سوے- سوزېدلے- سکارهٔ شوے- سوے لوے- مؤنث تورتلبه- جمع مؤنث تورتلبې-

تورتم:(تور-تم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)توره تيارهٔ- تکه توره تيارهٔ- (۲)ګړبړ- اړے ګړے- جمع تورتمونه-

تورتمی:(تور-ت-می)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- دَ تورتم سره نسبت لرونکې- (دَ زلفو صفت)-

تورتوت:(تور-توت)اسم- واحد- مذکر- تور رنګ لرونکې دَ توت مېوه- نباتاتی نوم مورس انډيکا (MORUS INDICA)-

تورتوره:(تور-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- تورې- سورنے- سورنا- سرينده- شپېلۍ- جمع تورتورې-

تورتيپ:(تور-تيپ)اسم- واحد- مذکر- تورتم- تورتپ- توره تيارهٔ- ګڼه کوڼه- داسې تيارهٔ چې ګته پکښې نهٔ شی ليدے-

تورتېيلے:(تور-تې-يهٔ-لے)صفت- واحد- مذکر- تک تور- تورلوغړن- تک تور- دَ تور ګونګټ پهٔ شان- تور سوے څيز- (افغانستان)-

تورجاش:(تور-جاش)اسم- دَ نرګس پهٔ شان پاڼې لرونکے يو بوټے چې پهٔ خوراک يُ دَ خناورو خلې سرې شی-

تورخنډے:(تور-خن-ډے)اسم- ښبخه- ښبخے- ترغټ- يو غرنيز ساګ- (افغانستان)-

تورځېرى:(تور-ځې-رى)اسم- دَ لرګی توره-

تورختے:(تور-خ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اندکے- تورکُنے- (۲)خوانی ته رسېدونکے- بزړے- زلموټے- توررنګے-

تورخړيس:(تور-خړيس)اسمِ صفت- مذکر- تک تور- تورغورلانه- تبی مخے- شاخېل-

تورخبله:(تور-خې-له)اسم- مېنخه- وينخه-

توردرياب:(تور-در-ياب)اسم- لوئ سمندر- تور بحر- (افغانستان)-

تورډلے:(تور-دهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم توره مرغۍ چې دَ ښهو ځوکې يُ سپينې وی- تک توکينے- رنجومکے- شينغوړے- سلېمانی مارغهٔ-

توررى:(تور-ړى)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- ترړى- سپينه لکی لرونکې يوه توره مرغۍ-

تورزاغ:(تور-زاغ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)تور کارغهٔ- (۲)رقيب- غماز- (شاعری)-

تورزړے:(تور-زهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- بدنيته- حاسد-

تورزن:(تور-زن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- توريالے- مړنے- زړهٔ ور-

تورزن توب:(تور-زن-توب)اسم- زړهٔ ورتوب- تورزن والے- تورزن تيا- مړانه- بهادری-

تورزن تيا:(تور-زن-تيا)اسم- وګورئ تورزن توب-

تورزن والے:(تور-زن-وا-لے)اسم- وګورئ تورزن توب-

تورژبے:(تور-ژهٔ-بے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې ښېرې يُ لګی- جمع تورژبی- مؤنث تورژبې-

تورړمے:(تو-ړ-مے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترورمی- خړنی- نماښامے- (۲)تکه توره تيارهٔ- تورتيپ- تورتم-

تورسپين:(تور-سپين)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خړ- برګ- پټې دار- (۲)پټ راز- (۳)دروغ رښتيا- (۴)اصل حقيقت-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ه (ز-ړه)، هٔ (پو-بې-دهٔ)

تورسترګے:(تور-ستر-ګے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چې سترګې ئې تورې وي-

تورسترګے:(تور-ستر-ګے)اسم- هغه ناڅاپي بیماري چې په بنیادم پکښې سترګې توریږي او ګرځیږي-

تورسرکه:(تور-س-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- کارغهٔ- شیشې- توره کبوره- نظرماتې- هغه کبوره چې په لرګی کښې خوږنده وي او د فصل نه پرې مرغې ویرولے شي- تورسرې-

تورسرې:(تور-س-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ښځه- زنانه- (۲)سرتوره- بې کپسه-

تورسکاڼ:(تور-سکاڼ)اسمِ صفت- مذکر- غنم رنګے- توربخن- تورسکڼ- نمکې تور-

تورسورن:(تور-سو-رن)اسم- مذکر- هغه اس چې توربخن سور رنګ لري- د نسواري رنګ اس-

تورسوے:(تور-سهٔ-وے)صفت- لمبو وهلے- پرېشان- خفه- دلګیر- سوے سکور- بالکل سوے-

تورشان:(تور-شان)صفت- لږ غنمی تور- توربخن-

تورښورے:(تور-ښو-رے)اسم- ښورکے- ښوري- یو قسم بوټے- (افغانستان)-

تورغاړے:(تور-غا-ړے)صفت- توره غاړه لرونکے (عموماً مرز د پاره راځي)- جمع تورغاړي-

تورغړے:(تور-غهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځنګلې نه پورته برخه- مټ- (۲)د مومندو یو خاصه مېلمستیا چې د ځاروی د تورغړې ښوروا پکښې په مېلمه خوړولے شي-

تورغنډاڼ:(تور-غن-ډاڼ)اسم- یو قسم انګور چې رنګ ئې تور او دانې ئې غټې وي-

تورغوجیر:(تور-غو-جیر)اسم- سور او الواني ګل کونکے یو قسم واښهٔ- (افغانستان)-

تورغوږ:(تور-غوږ)اسم- په ږیوه کښې استعمالېدونکی تېل-

تورغوړے:(تور-غو-ړے)صفت- نامنونکے-

تورغوږے:(تور-غو-ږے)اسم- واحد- مذکر- پیش پرانګ- لهٔ سپي وړوکے او لهٔ پیشو غټ یو ځناور- صحرائے پیش-

تورغے:(تور-غے)اسم- واحد- مذکر- ټکالکه- تالکه- یو قسم مرغې-

تورک:(تو-رک)اسم- واحد- مذکر- د ټوپک سپرنګ- (افغانستان)- جمع تورکونه-

تورکارے:(تور-کا-رے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تورنګړے- توررنګے- تور رنګ لرونکے- جمع تورکاري-

تورکهل:(تور-کهٔ-هل/تور-ک-هل)اسم- مذکر- تور زندان- تور کوټے-

تورکراړهٔ:(تور-که-را-ړهٔ)اسم- مذکر- تور ګونګټ- غوځاړے- (افغانستان)-

تورکښ:(تور-کښ)اسم- ترکش- شخول-

تورکښ بندي:(تور-کښ-بن-دي)اسم- ترکش بندي- سپاني توب- عسکري توب-

تورکنے:(تور-کهٔ-نے)اسم- د لوګي خیرے- ټول شوے لوګے- تورکونے- تورلوے- تورکے-

تورکور:(تور-کور)اسم مرکب- کېدړ کور- هغه انګور چې په غرنیزو سیمو کښې کیږي-

تورکورے:(تور-کوه-رے)اسم- یو قسم غرنیز ازغن بوټے چې دارو کښې پکارولے شي- د خوږ اندام د ټکور د پاره استعمالیږي-

تورکونے:(تور-کو-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- توررنګے- بدمخے- اندکے-

تورکونے:(تور-کو-نے)اسم- تورلوے- تورکنے-

تورکه:(تو-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- شمتوره- زرزرکه- ښاښه- یو قسم مرغې- جمع تورکې-

تورکي:(تو-ر-کي)اسم- سورخي- د بوټو یو مرض چې بوټے رژوي-

تورکي:(تور-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د یو قسم کب نوم-

تورکے:(تور-کے)اسم- وګورئ تورکنے- (افغانستان)-

تورکے:(تور-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د غنمو او اوربشو د یو مرض نوم چې د مغې په سبب ئې وږی تور شي- (۲)د لوګي یا د اور د تاؤ په وجه جوړ شوي تور جالونه یا مېده دوړه-

تورکے:(تور-کے)اسم- (۱)حرف- تورے- (۲)تور شان- (۳)د کپړې نه جوړه توره شان مرغې چې د شمتورو د نیولو د پاره په ونه کښې ترلے کیږي-

تورګاړ:(تور-ګاړ)اسم- (۱)اشخار- اشغار- (۲)هغه کاڼیزه علاقه چې تور کاڼي لري-

تورګړدے:(تور-ګړ-دے)اسم- واحد- مذکر- د وربښمو یو قسم کشیده کاري- جمع تورګړدي-

تورلال:(تور-لال)اسم- د تور رنګ یو قسم انګور-

تورلاوڼ:(تور-لا-وڼ)اسم- د تور رنګ یو قسم پخکړے چې یوسفزیو کښې پخولے او خوړلے شي-

تورلشي:(تور-ل-شي)اسم- وګورئ تورلشے-

تورلشے:(تور-ل-شے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غنم چې د وږی لشه ئې توره وي- تورلشي-

تورلمې:(تور-لهٔ-مې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ تورلمے-

تورلمے:(تور-لهٔ-مے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګورګښ- غسه- ګورکټې- تورلمې- هغه ځناور چې نوے مړے لهٔ قبره راوباسي- (۲)خفګ- دله خفګ- خپسه- جمع تورلمې- (افغانستان)-

تورلمے زبړن:(تور-لهٔ-مے-زب-ړن)اسم- هغه اس چې پتونونه ئې تور وي-

تورلوے:(تور-لهٔ-وے)اسم- وګورئ تورکنے-

تورلینګے:(تور-لینګ-ګے)صفت- (۱)تورې پښې لرونکے- (۲)د اباسیند نه پورې غاړه وسېدونکی تور خلق- (۳)هندو- (۴)کافر- جمع تورلینګي-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ي (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تورم:(تُو-رم/تُ-رم)اسم- تُرم- تورمی- سُرنا- جمع تورمونه-

تورمار:(تُور-مار)اسم صفت- مذکر- توروزن- بهادر-

تورمار:(تور-مار)اسم صفت- مذکر- خطرناک دشمن-

تورم چی:(تو-رم-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- تورم غږونکے- جمع تورم چیان-

تورمخکه:(تور-مخ-که)اسم- اللّهو- شین غُښتنه- تورمخے دانې غوړی- دَ باران دَ پاره دَ ماشومانو الله پاک ته زاری، چې یو ماشوم له یې مخ تور کړے وی او کور په کور گرځی- تورمخے-

تورمخے:(تور-مۀ-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ تور مخ خاوند- (۲)گناهگار- شرمنده- (۳)غماز- سخا- شرمنده- شېطان- ورانکارے- (۴)وګورئ تورمخکه-

تورن:(تو-رن)اسم صفت- مذکر- (۱)دَ ټولی مشر- (۲)توروزن- تکړه-

تورن:(تو-رن)اسم صفت- مذکر- هغه څوک چې تور پرې لګېدلے وی-

تورنج:(تو-رنج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تُرنج- جمع تورنجان-

تورنګ:(تو-رنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکر نه جوړ بیګل چې دَ مرې قامی جګړې نه وړاندې لکه دَ جنګ دَ نغارې غږولے شی- جمع تورنګونه-

تورنګړے:(تو-رنګ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- توربخن- توررنګے- جمع تورنګړی-

تورواله:(تور-وا-لے)اسم- مذکر- تورړنګ- دَ رنګ تورېدنه- بدنامی- تومت- تور-

تورونجه:(تور-وان-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توروانخه-

توروانخه:(تور-وان-خه)اسم- واحد- مؤنث- توروانخی- تورې دانې لرونکے یو بوټے چې په دارو او مسالو کښې پکارېږی- توروانجه- نباتاتی نوم کوری اینډرم سټی وم (CORIANDRUM SATIVUM)-

توروانخی:(تور-وان-خی)اسم- وګورئ توروانخه-

تورو سپین:(تو-رو-سپین)اسم- (۱)اصل حقیقت- (۲)دروغ رښتیا-

تورول:(تو-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)تور رنګ ورکول- تور کول- (۲)تهمتی کول- ملزم کول- قابل مذمت ګرځول-

تورولے:(تو-ر-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تورولی- مؤنث تورولې- وګورئ تورول-

تورون:(تو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ تورول-

تورونکے:(تو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تورونکی- مؤنث تورونکې- وګورئ تورول-

تورونګ:(تو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تورول-

تورونه:(تو-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تورول-

توروېښتۀ:(تور-وېښ-تۀ)اسم- دَ پټ اندم وېښته- رومې-

توره:(تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اُسپنی او فولادو نه جوړه دَ پخوانی زمانې یوه جنګی وسله چې څوکه او اړخونه یې تېرۀ وی او شکل یې عام طور سره دَ میاشتې په شان وی- (۲)زړۀ ورتیا- مړانه- غېرت- جمع تُورې-

توره:(تو-ره)اسم- (۱)دَ قامی لښکر غنډه- (۲)دښمنی- (۳)دَ ګوانډیانو یا شمسایۀ نه دَ وادۀ په موقع دَ خان یا ملک دَ مغوی نه څۀ پېسې اخستنه او په بدل کښې ناوې ته څادر یا جامی جوړونه- (۴)تهمت- بدنامی- (۵)قانون- رواج- (۶)ښکاره- څرګند- (۷)دَ پښتنو یو رسم چې دَ ناوې دَ رخصتی په وخت یو مقرره روپۍ اخلی چې په کسب ګرو یا کار کونکیو یې تقسیموی- (۸)دَ تانبې پېسه- (۹)ناکرلې زمکه- جمع تورې-

توره:(تو-ره)صفت- (۲)دَ تور مؤنث- وګورئ تور- (۲- اسم)دَ تاش یوه لوبه- (۳)توره وریځ-

توره:(تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- په یونانی طب کښې دَ سودائی مادې نوم- جمع تورې-

توره انا:(تو-ره-أ-نا)اسم- واحد- مؤنث- کړیځی- تورانکه- تورانی- تورانۍ- ړانګ لکی- بړبیته- توره انی-

توره انې:(تو-ره-أ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ توره انا-

توره اینه:(تو-ره-ای-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تورے- (۲)دَ توری دَ یوې نارغی نامه-

توره بډه:(تو-ره-ب-ډه)اسم- توره تیارۀ- تورتیپ- تړمی- توره وریځ-

توره بلا:(تو-ره-ب-لا)اسم- واحد- مؤنث- لوئ آفت- لوئ مصیبت- تکلیف- بده بلا-

توره بلبله:(تو-ره-بل-ب-له)اسم- واحد- مؤنث- تورانی- یوه توررنګې مرغۍ-

توره بمبره:(تو-ره-بم-ب-ره)اسم- مؤنث- بورا-

توره بوره:(تو-ره-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- بهانه- ټکی- چل ول-

توره بی بی:(تو-ره-بی-بی)اسم- واحد- مؤنث- یو تور مارغۀ چې دَ شپې خواږۀ اوازونه کوی-

توره پانه:(تو-ره-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- بنفشه- دَ ارغوانی رنګ ګل لرونکے یو بوټے- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ بنفشه- جمع تورې پانې-

توره پانے:(تو-ره-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې دَ شولو بوزغلی له دَ اړم ورکولو دَ پاره ښخولے شی-

توره تبه:(تو-ره-تۀ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لویه تبه- تپ محرقه- ټائیفائډ- تبکی- (۲)قانی فس- (افغانستان)-

توره تبی:(تو-ره-ته-بی)اسم- (۱)توره تږه- تور تبخے- توره کنډه- توره تبغنه- (۲)ړنډه-

توره تتی:(تو-ره-ت-تی)اسم- واحد- مؤنث- بلبله- بلبل- یو خوږ اوازه مرغی- جمع تورې تتی-

توره ترخه:(تو-ره-تر-خه)اسم- تور مرچ- (افغانستان)- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ مرچ-

توره تړی:(تو-ره-تړ-ړی)اسم- مؤنث- وړه لکی لرونکې یوه توره مرغی-

زبر (خ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ژ-ړه)، ۀ (یو-بې-دۀ)

توره تړه:(تو-ره-ت-ړه)اسم- وګورئ توره تبی-

توره تیارهٔ:(تو-ره-تیا-رهٔ)اسم- (۱)تورتیپ- تورتم- تپه تیارهٔ- (۲)اړے ګړے-

توره تیپه:(تو-ره-تی-په)اسم- تورتم- تپه تیارهٔ-

توره تېښته:(تو-ره-تېښ-ته)اسم- ډېر زیات نفرت- کرکه-

توره ټخلې:(تو-ره-ټ-خهٔ-لې)اسم- ټخلې- شنه ټخلې-

توره څله:(تو-ره-څ-له)اسم- د ژمی څله- سخته یخنی- هغه څلوېښت ورځې چې پکښې ډېره یخني وي-

توره څوکه:(تو-ره-څو-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ غر پاسنے سر- د غرهٔ تور سر- جمع تورې څوکې-

توره دار:(تو-ره-دار)اسم صفت- مذکر- تهمتي- هغه څوک چې تور پرې لګېدلے وي- بدنام-

توره دانه:(تو-ره-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوراکی ننکی- (۲)جودر- جمع تورې دانې-

توره دربله:(تو-ره-درب-له)اسم- واحد- مؤنث- توره بډه- تورتپه- توره دربه- توره تیارهٔ- تورتم- جمع تورې دربلې- (افغانستان)-

توره دربه:(تو-ره-دره-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توره دربله- جمع تورې دربې-

توره دړه:(تو-ره-دَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- توره تختی- توره تخته- جمع تورې دړې-

توره سپینه:(تو-ره-سپی-نه)اسم صفت- د تور سپین مؤنث- اصل حقیقت- تیارهٔ او رڼا- شپه او ورځ- جمع تورې سپینې-

توره شمه:(تو-ره-شه-مه)اسم- واحد- مؤنث- توره خیمه- توره کېږدۍ- تاګی- جمع تورې شمې- (افغانستان)-

توره غاړه:(تو-ره-غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توره ټخلې- جمع تورې غاړې-

توره غنه:(تو-ره-غهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوکی- غنډل- غنے- جمع تورې غنې-

توره کجله:(تو-ره-کَ-ج-له)اسم- واحد- مؤنث- توره او خړه چرچڼه- چڼچڼه- جمع تورې کجلې- (افغانستان)-

توره کڼده:(تو-ره-کن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تبی- جمع تورې کڼدې-

توره لښته:(تو-ره-لښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- د الوبخارې په شان یوه ونه او د هغې مېوه- جمع تورې لښتې-

توره مالګه:(تو-ره-مال-ګه)اسم- تور رنګ لرونکې یوه مالګه-

توره مرغه:(تو-ره-مر-غه)اسم- وزه- غوزه- یو قسم واښهٔ- جمع تورې مرغې- (افغانستان)-

توره وڅکه:(تو-ره-وَ-څ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تورې وڅکې- تور مویز- سرهٔ مویز- (۲)دَ ملګانو یوه لوبه چې د دانړې پهٔ شکل کېږی- جمع تورې وڅکې-

توره وڅکی:(تو-ره-وَ-څ-کی)اسم- واحد- مؤنث- توره اربړه- دَ نباتاتی نوم د پاره وګورئ اربړه- جمع تورې وڅکې-

تورې:(تو-رې)اسم- جمع- مذکر- دَ سترګو ککی-

تورې:(تو-رې)اسم- جمع- مذکر- کډه- د کور سامان-

تورې:(تو-رې)اسم- جمع- مذکر- ساکی- سیاهی- تورکی- هغه تور رنګ چې خط پرې لیکلے شی- (متروک)-

تورې وران:(تو-رې-وَران)اسم صفت- خپله ټوله زمکه خرڅونکے چې نوم یې د مال لهٔ کاغذاتو وران شی-

توریالے:(تور-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- بهادر- بادرن مړنے- تورزن- د توری مېړنے- جمع توریالی-

توریالیتوب:(تور-یا-لی-توب)اسم- مذکر- بهادری- تکړه توب- تورزن والے-

توریانکه:(تور-یا-ن-که)اسم- واحد- مؤنث- باجونکه- بوجونګ- تورانی- توره انا- تورانۍ- توریانی- توریانۍ- یو قسم توررنګې مرغۍ- جمع توریانکې-

توریانی:(تور-یا-نی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ توریانکه-

توریانۍ:(تور-یا-نۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ توریانکه-

توريد:(تو-رید)اسم- راوړنه- واردونه-

توریدول:(تو-رې-دَ-ول)مصدر متعدی- راوړل- واردول-

توریزے:(تو-رې-زے)اسم- واحد- مذکر- ووړکې لکی لرونکې یوه مرغۍ- جمع توریزی-

توری:(تو-رې)اسم صوت- چغې- کوکې- چیغې- چغې- د سپي د شړلو اواز-

تورې ابهٔ:(تو-رې-اَ-بهٔ)اسم مرکب- (۱)یوه بیماری چې د سترګو نه پکښې ابهٔ بهېږی- (۲)دَ انډیمان نکوبار جزیرې، چې پخوا به یې قېدیان ملته لېږل- (۳)روانې ابه- لهٔ چینو نه راوتلې هغه ابهٔ چې زمکې پرې خړوبېږی-

تورې ایکی:(تو-رې-ای-کی)اسم- جمع- مؤنث- ماتې پیسې- تورې پیسې-

تورې تربې:(تو-رې-تره-بې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ تورې تپې-

تورې تیارې:(تو-رې-تیا-رې)اسم- مؤنث- (۱)دَ توره تیارهٔ جمع- (۲)تورتم- تورتیپ- تورې تیرې- (۲)بدنصیبی- تکلیفونه-

تورې سترګې:(تو-رې-ستر-ګې)اسم صفت- جمع- مؤنث- (۱)هغه سترګې چې ککی یې تور وی- (۲)ښکلې سترګې-

تورې خاورې:(تو-رې-خاؤ-رې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)قبر- ګور- (۲)سپېرې خاورې-

تورې نورې:(تو-رې-نو-رې)اسم مرکب- ظلم- ناښادی- ناشونې- تکلیف-

توربت:(تو-ربت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تورات-

توربت:(تو-ربت)اسم- واحد- مذکر- د ترویت بل قرات- وګورئ ترویت-

توربېتون:(تو-رې-تون)اسم- واحد- مذکر- تروېتون- دَ ستورو علم-

(افغانستان)-

توربتی:(تو-رې-تی)اسم- مذکر- تروېتی- فال بین- فال کتونکے- د علم نجوم ماهر-

توربدل:(تو-رې-دل)مصدر لازم- ویربدل- ډاربدل- تربدل- ترهبدل- وحشی کېدل-

توربدل:(تو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)رنګ توربدل- تور رنګ ورکولے کېدل- (۲)بدنامېدل- شرمنده کېدل- تور پورې کېدل- (۳)کرکه پیدا کېدل-

توربدن:(تو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توربدل-

توربدنګ:(تو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توربدل-

توربدنه:(تو-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توربدل-

توربدونکے:(تو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توربدونکي- مؤنث توربدونکې- وګورئ توربدل-

توربدۀ:(تو-رې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ توربدل-

توربکي:(تو-رې-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پرپرکے- بمبرکے- پتنګ-

توری:(تو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د اوړي د موسم یوه سبزي- نباتاتي نوم کوکیومس اے کیوټینګولس (CUCUMIS ACUTANGULUS: ROXB)-

توری:(تُو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سُرنا- سرنا- تورنګ- تورنا-

تورے:(تو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)معدې سره نژدې یو نرم او وینه صفا کوونکے اندام- (۲)د دغه اندام د بارسوب بیماري-

تورے:(تو-رے)اسم- واحد- مذکر- حرف- ټکے- جمع توری-

تورے:(تو-رے)اسم- واحد- مذکر- پوزے- انهېرے-

تورے:(تُو-رے)اسم صوت- کورې- چخې- د سپی د شړلو اواز-

تورے:(تُو-رے)اسم- (۱)د شیخ ملی د دفتر د وېش آخری اکائی- (۲)د روپی څلریشتمه برخه-

توړ:(تُوړ)اسم- تر اخره- اخره پورې- (افغانستان)-

توړ:(توړ)اسم- واحد- مذکر- زقم- کورغندل- اینځرغنه- (م- مندی)-

توړتوړو:(تُوړ-تُو-ړو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د انسان او حیوان د مرې کرپندے هډوکے- (۲)د سُرنا په شکل بیګل- جمع توړتوروګان-

توړتوړے:(توړ-تُو-ړے)اسم صفت- توړے- کنګوړے- ترټرے-

توړشک:(توړ-شک)اسم- واحد- مذکر- پېغور-

توړه:(تو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تبله- خلته- کېسه- کڅوړی- تېلی- (م- هندی)-

توړه:(تو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سینګله- د پښو یو پسول- جمع توړې-

توړه:(تو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- باتی- پناتی- جمع توړې-

توړیزے:(تو-ړی-زے)اسم- واحد- مذکر- تروږزے- د مور لۀ طرفه د ترور خوئې- جمع توړیزی-

توړېدار ټوپک:(تو-ړې-دار-ټو-پک)اسم- باتیدار ټوپک- پټاخېدار ټوپک-

توړی:(تو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترور- د مور خور-

توړے:(تو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- کرکیچو- هغه سړے چې ژبه ئې نښلی- لل- ګونګ- ترژبے- جمع توړی-

توزار:(تو-زار)اسم- واحد- مذکر- د تیرا د ښځو پړونے- برقع- څادر- جمع توزارونه-

توړن:(تو-ژن)اسم صفت- مذکر- (۱)تیزن- ټیزن- ټیزمار- (۲)ویرېدونکے- ډارن- (۳)خوار- سپک- سپوتک- کمړدے- (۴)بې ننګه- بې پته- بې عار-

توزے:(تو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کپړه چې د تمبو په سرګنډلې شوې وی- (۲)کوتی کبر- یوه حشره چې وړدې وړدې پښې لری-

توژنه:(تو-ژه-نه)اسم- واحد- مؤنث- کبل- چمن- شینکے- یو قسم واښۀ- (افغانستان)-

توړل:(تو-ړل)مصدر متعدی- (۱)تراشل- رنده کول- تروښل- (۲)مړل- مښل- لګول-

توړلے:(تو-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توړلی- مؤنث توړلې- وګورئ توړل-

توړلے:(تُو-ړۀ-لے)اسم- واحد- مذکر- توتنکے- ټوټنکے- بوره- پترکے- جمع توړلی-

توړمه:(توړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- تراش- رنده- هغه آله چې لرګے پرې هوارولے شی-

توړن:(تو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ توړل-

توړند:(تو-ړند)اسم- واحد- مذکر- رنده- هغه آله چې لرګے پرې هوارولے شی- تراش- توړنے- خراد- توړی- توړندے- جمع توړندی/توړندونه- (افغانستان)-

توړندے:(تو-ړن-دے)اسم- واحد- وګورئ توړند- جمع توړندی- (افغانستان)-

توړنګ:(تو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ توړل-

توړنه:(تو-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توړل-

توړنے:(تو-ړۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توړند- (افغانستان)-

توړون:(تو-ړون)اسم- تراش- توړنه- سولونه-

توړونکے:(تو-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توړونکی- مؤنث توړونکې- وګورئ توړل-

توړونے:(تو-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- پخخه تراش- د خټې د توړنې رمبے- جمع توړونی-

توړی:(تو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رنده- توړندے-

توس:(تُوس)اسم- (۱)چوس- څوس- پته لګونه- د سپی بوئ وهنه- (۲)یو قسم نرمه، نازکه او ښکلې شړی- (افغانستان)-

توس:(تُوس)اسم- (۱)زیاته تنده- (۲)ګرمی- تاؤ- توش- (افغانستان)-

توسط:(تَ-وَس-سُط)اسم- واسطه- ذریعه- وسیله-

زبر (غ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-ړه)، ۀ (یو-ښې-دۀ)

توسعه:(تو-س-عه)اسم- توسيع- ارتوالے- فراختيا- (م- عربی)-

توسل:(تَ-وَس-سُل)اسم- دَ څۀ څيز پۀ وسيله سره چا ته يا څۀ ته نژدې کېدنه- اړيکه پېدا کونه- (م- عربی)-

توسن:(تو-سن)اسم- واحد- مذکر- سرکش اس- (م- فارسی)-

توسن:(تو-سَن)اسم- وجه- سَوَب- سبب- (افغانستان)-

توسن:(تُو-سَن)اسم صفت- مذکر- (۱)بوئ مار سپے- چوسناک سپے- چوسکن- (۲)وړسترکے سړے- توسند- توسندک-

توسنتوب:(تو-سن-توب)اسم- توسندتوب- تودېدنه- دَ گرمۍ لۀ کبله زمکه، زړوکے يا مړی ژر ژر وچېدنه-

توسند:(تُو-سند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ توسن ۲- مؤنث توسنده- جمع مؤنث توسندې-

توسند:(تُو-سند)اسم- (۱)وچه مېره- خشکه بېديا- مؤنث توسنده- جمع مؤنث توسندې- (۲- صفت)غصه ناک- (۲)تندې اخستے- تندې او گرمی نه سوے الوے- تاوسنده-

توسندتوب:(تُو-سند-توب)اسم- وګورئ توسنتوب-

توسندک:(تو-سن-دک)اسم صفت- وګورئ توسن ۲-

توسنده:(تو-سن-ده)اسمِ صفت- تاؤ اخستے- گرمی اخستے- غصه ناک- وګورئ توسند ۲-

توسنوالے:(تو-سن-وا-لے)اسم- تودوخه- زياته گرمی-

توسنی:(تُو-سۀ-نی)اسم- مستی- سرکشي-

توسول:(تو-سَ-وَل)مصدر- پړسول-

توسول:(تُو-سَ-وَل)مصدر- (۱)مينه، خواهش او تلوسه پارول- (۲)پسخول- (۳)غصه کول- (۴)کړول-

توسولے:(تُو-سَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توسولی- مؤنث توسولې- وګورئ توسول-

توسون:(تو-سَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ توسول-

توسونکے:(تُو-سَ-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع توسونکی- مؤنث توسونکې- وګورئ توسول-

توسونګ:(تُو-سَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ توسول-

توسونه:(تو-سَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ توسول-

توسه:(تو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وسيله- سوب- علت- ذريعه- سبب-

توسيع:(تو-سيع)اسم- (۱)ارتوالے- فراخی- پراخی- ارتونه- (۲)زياتوالے- (م- عربی)-

توسېدل:(تُو-سې-دَل)مصدر لازم- (۱)ترسېدل- څۀ څيز ته لېواله کېدل- چوسکېدل- کښې اخستل- لرزېدل- (رعشه تلاشی)- (۲)پېږ پۀ غلانځه کښې پاتې کېدل او دَ مغې پۀ وجه دَ غلانځې پړسېدل او کلکېدل- (افغانستان)-

توسېدل:(تُو-سې-دَل)مصدرِ لازم- تپېدل- چوسېدل- څوسېدل- خورېدل- کړېدل- دَ څۀ څيز پۀ پېدا کېدو پسې نا ارامه کېدل-

توسېدلے:(تُو-سې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توسېدلی- مؤنث توسېدلې- وګورئ توسېدل-

توسېدلے:(تُو-سې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توسېدلی- مؤنث توسېدلې- وګورئ تُوسېدل-

توسېدن:(تُو-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدن:(تو-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدنګ:(تُو-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدنګ:(تو-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدنه:(تُو-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدنه:(تو-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تُوسېدل-

توسېدونکے:(تُو-سې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توسېدونکی- مؤنث توسېدونکې- وګورئ تُوسېدل-

توسېدونکے:(تو-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توسېدونکی- مؤنث توسېدونکې- وګورئ توسېدل-

توسېدۀ:(تُو-سې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تُوسېدل-

توسېدۀ:(تو-سې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تُوسېدل-

توش:(تُوش)اسم- گرمی- تاؤ- تَوس-

توشدان:(توش-دان)اسم- واحد- مذکر- غاړکی- کمربند- گردنی- کمرپټه- دَ څرمنې مغه پټۍ چې کارتوس پکښې اېښوے شي- جمع توشدانونه-

توشک:(تو-شک)اسم- واحد- مذکر- تورشک- تولاتی- جمع توشکونه-

توشل:(تو-شل)اسم- (۱)رغے- درګ- درګے- مغه سطح چې ېېره ژوره نۀ وي- (۲)تيټ-

توشول:(تو-ش-وَل)مصدر متعدی- توسول- کشکارل- پارول- ښکارل- شکارل- سپے پۀ څۀ پسې کول-

توشولے:(تو-ش-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توشولی- مؤنث توشولې- وګورئ توشول-

توشون:(تو-ش-وَن)حاصل مصدر - وګورئ توشول-

توشونکے:(تو-ش-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توشونکی- مؤنث توشونکې- وګورئ توشول-

توشونګ:(تو-ش-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ توشول-

توشونه:(تو-ش-وۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ توشول-

توښ ۱:(توښ)صفت- متوجه- خبر- پام لرونکے- فکر کونکے- څک- (افغانستان)-

توښ ۲:(توښ)اسم- واحد- مذکر- دَ کټوۍ يا دَ دېګ براس- تاؤ- بخار- جوش- تپ- تَوبَم- تويَت-

ئ" (ځی-رل)، ئ" (هي-ره-وِل)، ئ" (هيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

توښت:(توښت)اسم- وګورئ توښ ۲-

توښدان:(توښ-دان)اسم- واحد- مذکر- توشدان- کمربند- کمرپټه- ګړدنې- مغه تېلی یا دَ څرمن جوړه پټی چې کارتوس پکښې ایښوے شی- جمع توښدانونه-

توښم:(تو-ښم)اسم- تاؤ- بړاس- وګورئ توښ ۲- (افغانستان)-

توښند:(تو-ښند)صفت- ګرم- تود-

توښه:(تو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ لارې خرڅ- سفرخرچه- څوړے- (۲)دَ خوراک سامان-

توښه خانه:(تو-ښه-خا-نه)اسم- کودام- ګدام- دَ کور مغه کوټه چې مات ګډ ځیزونه او خنې نور سامان پکښې ایښوے شی-

توښې:(تو-ښې)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ لوګی وتلو بخاری- چمنۍ-

توصیف:(تو-صیف)اسم- تعریف- ستائینه- صفت کونه- (م- عربی)-

توصیه:(تو-صی-یه)اسم- وصیت- لارښونه- نصیحت- (م- عربی)-

توضیح:(تو-ضیح)اسم- واضح کونه- ښکاره کونه- شرح کونه-

توطیه:(تو-طی-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تمهید- توتیه- (۲)چل- ټګی- دسیسه- (۳)تیارونه- اماده کونه- (۴)اوارونه- نرمونه او اسانونه- (م- عربی)-

توغ:(توغ)اسم صفت- مذکر- شابوکے- کروپ- ملاټیټے- ټیټے-

توغ:(توغ)اسم- واحد- مذکر- تغ- جنډه- نشان- عَلَم- بیرغ- جمع توغونه- (م- ترکی)-

توغ:(توغ)اسم- (۱)مغه مېلمستیا چې دربېمګړے ئې دَ دوؤ کسانو دَ پخلا کولو دَ پاره کوی- (۲)توېغ- کومک- مرسته-

توغچی:(توغ-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- نشانچی- علم بردار- جنډه یا بیرغ پهٔ لاس کښې وچت ورونکے- بیرغچی-

توغړول:(توغ-ړ-ول)مصدر متعدی- تغړول- پهٔ خاورو کښې لغړول- پهٔ څهٔ ځیز کښې کوناړول او آلوده کول-

توغړون:(توغ-ړ-ون)حاصل مصدر- تغړون- وګورئ توغړول-

توغړونکے:(توغ-ړ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توغړونکی- مؤنث توغړونکې- وګورئ توغړول-

توغړونګ:(توغ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- تغړونګ- وګورئ توغړول-

توغړونه:(توغ-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- تغړونه- وګورئ توغړول-

توغړېدل:(توغ-ړې-دل)مصدر لازم- دَ تغړول لازمی مصدر- تغړېدل- پهٔ خاورو کښې لغړېدل-

توغړېدلے:(توغ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توغړېدلی- مؤنث توغړېدلې- وګورئ توغړېدل-

توغړېدن:(توغ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توغړېدل-

توغړېدنګ:(توغ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توغړېدل-

توغړېدنه:(توغ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- تغړېدنه- وګورئ توغړېدل-

توغړېدونکے:(توغ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توغړېدونکی- مؤنث توغړېدونکې- وګورئ توغړېدل-

توغړېدهٔ:(توغ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ توغړېدل-

توغل:(تو-غل)اسم- (۱)باد او باران- جړی- ږول- واورینې سیلی- (۲)توغم- مغه لمسے چې دَ آس دَ زین لاندې اچولے شی- (افغانستان)-

توغم:(تو-غم)اسم- واحد- مذکر- دَ زین لاندې لمځے- زین پوښ- عرقګیر- ارغګیر-

توغمه:(توغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دغمه- تغمه- (۲)درد- غصه- غضب-

توغمه ناک:(توغ-مه-ناک)اسم صفت- مذکر- غصه ناک- قهرژن-

توغندے:(تو-غن-دے)اسم- تغندے- راکټ- (افغانستان)-

توغندے:(تو-غن-دے)اسم- واحد- مذکر- مغه ځیز چې دَ مخصوصې لیکې یا حد نه بهر وتلے وی یا وځی-

توغول:(تو-غ-ول)مصدر متعدی- (۱)ګوزارول- رابغول- راغرخول- (۲)پهٔ پټه ږول-

توغولے:(تو-غ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توغولی- مؤنث توغولې- وګورئ توغول-

توغون:(تو-غ-ون)حاصل مصدر- وګورئ توغول-

توغونکے:(تو-غ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توغونکی- مؤنث توغونکې- وګورئ توغول-

توغونګ:(تو-غ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ توغول-

توغونه:(تو-غ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توغول-

توغه:(تو-غه)اسم- واحد- مؤنث- تاغه- تاغو- تاخ- تاغګه- تاخوم- یو قسم ونه چې کلک لرګے او خوږلوړې دانې لری-

توغه:(تو-غه)اسم- واحد- مؤنث- عوض- بدله- کفاره- جمع توغې- (افغانستان)-

توغهٔ:(تو-غهٔ)اسم- واحد- مؤنث- تغو- توره یا زېړه مېوه لرونکې یوه ونه او دَ مغې مېوه- یو قسم اینځر- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ اینځر-

توغېدل:(تو-غې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ غلا پهٔ نیت څهٔ ځیز ږدې ته کول- (۲)پهٔ غلا تلل-

توغېدلے:(تو-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توغېدلی- مؤنث توغېدلې- وګورئ توغېدل-

توغېدن:(تو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توغېدل-

توغېدنګ:(تو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توغېدل-

توغېدنه:(تو-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توغېدل-

توغېدونکے:(تو-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توغېدونکی- مؤنث توغېدونکې- وګورئ توغېدل-

توغېدهٔ:(تو-غې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

وګورئ توغېدل-

توفیر :(تو-فیر)اسم- ګټه- منافع- د اجارې نه حاصله شوې ګټه- اضافه کونه- بچت- کثرت- (م- عربی)-

توفیق:(تو-فیق)اسم- وس- طاقت- همت- (م- عربی)-

توقړه:(تو-ق-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توکه-

توقع:(تَ-وَق-قُع)اسم- (۱)امېد- (۲)غښتنه- (۳)انتظار- (۴)باور- (م- عربی)-

توقف:(تَ-وَق-قُف)اسم- (۱)اټالېدنه- ایسارېدنه- (۲)صبر- وقفه- (م- عربی)-

توقل:(تو-قل)اسم- د توکل مغن- توکل- اعتبار-

توقه:(تو-قه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ توکه-

توقیر :(تو-قیر)اسم- عزت- احترام- تعظیم- (م- عربی)-

توقیع:(تو-قیع)اسم- (۱)څهٔ څیز باندې نښه اېښونه- (۲)شاهی فرمان- (م- عربی)-

توقیف:(تو-قیف)اسم- (۱)واپس کونه- اټالونه- پستنه کونه- (۲)بندی کونه- کښېنونه- حبطونه- (م- عربی)-

توقیف خانه:(تو-قیف-خا-نه)اسم- بندی خانه- (افغانستان)-

توقیفول:(تو-قی-ف-ول)مصدر متعدی- بندی کول- قېدول- بندیوان کول- کښېنول- (افغانستان)- (م- عربی)-

توقیفولے:(تو-قی-ف-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توقیفولی- مؤنث توقیفولې- وګورئ توقیفول-

توقیفون:(تو-قی-ف-ون)حاصل مصدر- وګورئ توقیفول-

توقیفونکے:(تو-قی-ف-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توقیفونکی- مؤنث توقیفونکې- وګورئ توقیفول-

توقیفونګ:(تو-قی-ف-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ توقیفول-

توقیفونه:(تو-قی-ف-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توقیفول-

توقیفېدل:(تو-قی-فې-دل)مصدر لازم- بندی کېدل- کښېناستل- (م- عربی)-

توقیفېدلے:(تو-قی-فې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توقیفېدلی- مؤنث توقیفېدلې- وګورئ توقیفېدل-

توقیفېدن:(تو-قی-فې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توقیفېدل-

توقیفېدنګ:(تو-قی-فې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توقیفېدل-

توقیفېدنه:(تو-قی-فې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توقیفېدل-

توقیفېدونکے:(تو-قی-فې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توقیفېدونکی- مؤنث توقیفېدونکې- وګورئ توقیفېدل-

توقیفېدۀ:(تو-قی-فې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ توقیفېدل-

توک ۱:(توک)اسم- نوعے- نسل- جرره- وینه- خاندان-

توک ۲:(توک)اسم- واحد- مذکر- (۱)قسم- توګ- پړول- (۲)رنګ- (۳)څیز- (۴)د پرچون ضد-

توک ۳:(توک)اسم- (۱)توکې- توکاڼې- غوړګې- (۲- اسم صوت)د توکلو اواز-

توکارل:(تو-کا-رل)مصدر متعدی- سپے رابلل- سپی ته توتو کول- .

توکارلے:(تو-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توکارلی- مؤنث توکارلې- وګورئ توکارل-

توکارن:(تو-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ توکارل-

توکارنګ:(تو-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ توکارل-

توکارنه:(تو-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توکارل-

توکارونکے:(تو-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توکارونکی- مؤنث توکارونکې- وګورئ توکارل-

توکاڼې:(تو-کا-ڼې)اسم- جمع- مؤنث- د خلې لاړې- په خلهٔ کښې راجمع کېدونکے خګ- توکاڼے-

توکاڼی:(تو-کا-ڼی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د لاړو توکلو لوښے- توکدانی- (۲)د ماشومانو یوه لوبه- (افغانستان)-

توکاڼے:(تو-کا-ڼے)اسم- (۱)خراشکے- خراچکے- بلغم- (۲)لاړې-

توکرکے:(تو-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- تکرکے- توکرے- کودرے- ټیکرے- کندوڼے- د خاورین لوښی ټوټه- جمع توکرکی-

توکره:(توک-ره)اسم- واحد- مؤنث- کودړ- د کاغذ یا جامې ټوټه- ټکړه-

توکرے:(تو-کۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توکرکے-

توکړې:(تو-کۀ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- توکاڼې- لاړې-

توکل ۱:(تو-کل)اسم- (۱)باور- یقین- په خدایٔ تکیه- (۲)اراده- نیت- (م- عربی)-

توکل ۲:(تو-کل)اسم- هغه کمزورے او ویرېدونکے سپے چې د نورو سپیو نه خان ته لرې ولاړ وی-

توکل ۳:(تو-کل)مصدر متعدی- د خلې نه لاړې. ابهٔ، روټۍ یا څهٔ بد خونده څیز غرخول-

توکله:(تو-کَ-له)اسم- واحد- مؤنث- توکلی- بغېر لهٔ توبری غشے- توکه-

توکله:(تو-کَ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)توکه- توقه- شتی- (۲)د کپوړې کل- د کبین د کګ وړے- د ړومبکی هغه برخه چې کبین پکښې ړک وی- جمع توکلې-

توکله:(تو-کَ-له)اسم- کتخه- ټخلی- کوچخول- هغه ټوپۍ چې غوږونه پکښې پټ وی-

توکلی:(تو-کَ-لی)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- توکل کونکے- پاړه- کار ته وړاندې کېدونکے- جمع توکلیان-

توکلے:(تو-کۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توکلی- مؤنث توکلې- وګورئ توکل-

توکم:(تو-کم)اسم- تخم- نوغے- نژاد- نسل- ټبر- پش- لړ کړ-

توکن:(تو-کن)حاصل مصدر- وګورئ توکل ۲-

توکنه:(تو-کۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توکل ۳-

ݣ" (ښی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، "ېٔ"(تن-دېٔ) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

توکنی:(تـو-کـ-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- بېهوده- خشے- فضول- بې معنې- چټی- عبث- جمع توکنیان-

توکنې:(تو-کـ-نې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ توکانې-

توکول:(تو-کـ-ول)مصدر متعدی- لۀ ځلې ځۀ څیز غرخول-

توکوم:(تو-کوم)اسم- توکم- قام- فرقه- نژاد- نسل-

توکونکے:(تو-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توکونکی- مؤنث توکونکې- وګورئ توکل ۲-

توکونې:(تو-که-وو-نې)اسم- کلچه- ټیکله- ځکی- ټیکلی- هغه روټۍ چې د روټۍ پخولو نه پس د پاتې اوړو نه پخولے شي-

توکه:(تو-که)اسم- واحد- مؤنث- توقه- شتی- د جوارو رژېدلے دړے- جمع توکې-

توکه:(تو-که)اسم- واحد- مؤنث- توکلی خبره- پۀ توکل خبره کونه-

توکه:(تو-که)اسم- توکه- توکے- توک- بزل- قسم-

توکه:(تو-که)اسم- واحد- مؤنث- کټه- نفع- فائده-

توکی توکی:(تو-کی-تو-کی)صفت- (۱)رنګ پۀ رنګ- قسم قسم- (۲)چنې شوی- منتخب- (۳)برخې برخې- حصې حصې-

توکېدل:(تو-کې-دل)مصدر لازم- د لاړو پۀ شان لۀ خلې غرخېدل-

توکېدن:(تو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ توکېدل-

توکېدنګ:(تو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ توکېدل-

توکېدنه:(تو-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توکېدل-

توکېدونکے:(تو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ توکېدل-

توکېدۀ:(تو-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ توکېدل-

توکۍ:(تو-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- کړکۍ- تاکی-

توکے:(تـو-کـے)اسم- واحـد- مـذکـر- (۱)جـزو- عـنـصـر- (۲)قسم- بول- (۳)برخه- حصه- ونډه- جمع توکی-

توګ:(توګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توک ۲-

توکاټ:(تو-کاټ)اسم- واحد- مذکر- شمشېرک-

توګه:(تو-ګه)اسم- واحد- مذکر- (۱)توکه- توکے- قسم- ذریعه- (۲)خبره- څیز- قاعده- اصول- طرز-

توګے:(تو-ګے)اسم- واحد- مذکر- کوچانے- خرګے- کوټے- کوروکے- کوچے- کوټرکی- د خرې بچے- جمع توګی-

تول:(ت-ول)مصدر- وړل- یوړل-

تـول:(تـول)اسم- واحد- مذکر- (۱)وزن- (۲)تلـنه- (۳)درونـدوالـے- جمع تولونه-

تول:(تول)صفت- سیال- سارے- مخے-

تول:(تول)اسم- وګورئ طول-

تول:(تول)اسم- (۱)فصل- کرونده- کرنه- (۲)رغړېدنه- د مرغیو پۀ شان پۀ پښو تلنه- (۳)د کر زمکه-

تولا:(ت-ول-لا)اسم- مینه- محبت- امېد-

تولان:(تو-لان)اسم- تول- تولاند- د مرغیو پۀ شاه پۀ پښو پۀ مزه مزه تلنه- تولندے- خرام-

تولاند:(تو-لاند)اسم- وګورئ تولان-

تولانی:(تو-لا-نی)اسم- واحد- مؤنث- توشک- تورشک- جمع تولایانې-

تولپک:(تول-پک)اسم- جمامه- وسو- جمیا- تره تیزک- د براسیکا د نوع د سناپس د خاندان یو بوټے او د هغې دانې-

تولتک:(تول-تک)اسم- واحد- مذکر- برستن- برستنه- شیرک- ورستې- نالی- نیالی- کنجې- تلتک- کنځې- جمع تولتکونه-

تول تول:(تول-تول)صفت- ټکرې ټکرې- ټوټې ټوټې- څیرې څیرې-

تولد:(ت-ول-لد)اسم- واحد- مذکر- زېږېدنه- پېدا کېدنه- جمع تولدونه- (م- عربی)-

تولعنت:(تو-لع-نت)کلمۀ نفرت- تولانت- تونالت- د سپکاوی کلمه-

تولک:(تو-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)تریوکے- تاروکے- ترووکے- یو قسم تریو خوند لرونکے ساګ- (۲)هغه مارغۀ چې کریز ئې کړے وی- جمع تولکونه- (پۀ دویمه معنی کښې غالباً د ترکی ټکے دے)-

تولکه:(تو-ل-که)اسم- واحد- مؤنث- د زیړو شپېلۍ- توله- د دروزې پونکے یا پونکے- جمع تولکې-

تولګر:(تول-ګر)اسم- واحد- مذکر- تولی- تول کونکے- وزن کونکے- تولګرندے- هغه څوک چې تول کوی- جمع تولګران-

تولګرندے:(تول-ګرن-دے)اسم- وګورئ تولګر- جمع تولګرندی-

تولند:(تو-لند)اسم صفت- خوږند- پۀ خوږ- رغړېدو ته تیار-

تولندے:(تو-لن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تولان-

تولول:(تو-ل-ول)مصدر متعدی- تلل- تول کول- وزن کول-

تولول:(تو-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)ځرخ ورکول- (۲)رغړول- تاوول- تاوول- تیلول- ګرړی کول- کولول- وډرل- ګړېدل-

تولون:(تو-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۱-

تولون:(تو-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۲-

تولونکے:(تو-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تولونکی- مؤنث تولونکې- وګورئ تولول ۱-

تولونکے:(تو-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تولونکی- مؤنث تولونکې- وګورئ تولول ۲-

تولونګ:(تو-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۱-

تولونګ:(تو-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۲-

تولونه:(تو-ل-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۱-

تولونه:(تو-ل-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تولول ۲-

توله:(تو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تولکه- جمع تولې-

تولـه:(تـو-لـه)اسم- واحـد- مـؤنـث- (۱)کوتـرے- (۲)د دولسو ماشو وزن-

(۲)یو قسم ښکاری سپے- (۴)شپېلی- (۵)موازنه- (۶)انډولتوب- (په دوېمه معنٰی کښې هندی سره شریک)-

توله:(تو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دړه- توازن- برابرے- (۲)د کاڼی هغه لرګے چې په هغه د تول ګاڼی توله برابرېږی-

تولی:(تو-لی)اسم- واحد- مذکر- تول کونکے- جمع تولیان-

تولیا:(تو-لی-یا)اسم- واحد- مؤنث- تولیه- (م- ترکی)-

تولیت:(تو-لی-یت)اسم- د جائیداد متولی جوړونه- د نابالغ د جائیداد ولی جوړونه- حاکم جوړونه-

تولید:(تو-لید)اسم- (۱)زېږونه- (۲)پېدا کونه- (م- عربی)-

تولیدول:(تو-لی-د-ول)مصدر متعدی- پېدا کول- منځ ته راوړل- (م- عربی)- (خاص طور سره د مصنوعاتو پېدا کول)-

تولیدونکے:(تو-لی-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تولیدونکی- مؤنث تولیدونکې- وګورئ تولیدول- (افغانستان)-

تولیدی:(تو-لی-دی)صفت/متعلق فعل- د تولید سره متعلق-

تولیدېدل:(تو-لی-دې-دل)مصدر لازم- پېدا کېدل- (افغانستان)- (م- عربی)-

تولیه:(تو-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- تولیا- هغه بُورداره کپړه چې د مخ لاس او بدن د وچولو د پاره پکاروَلے شی- جمع تولیې- (م- ترکی)-

تولېدل:(تو-لې-دل)مصدر لازم- (۱)څرخېدل- (۲)غړېدل- نغړېدل- کولېدل- کړېدل- (۳)تولان کول- (۴)وړدېدل-

تولېدل:(تو-لې-دل)مصدر لازم- وزن کېدل- تول کېدل- تللے کېدل-

تولېدن:(تو-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تولېدل ۱-

تولېدن:(تو-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تولېدل ۲-

تولېدنه:(تو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تولېدل ۱-

تولېدنه:(تو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تولېدل ۲-

تولی:(تو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کندو- د ورېښمو یا زرو تللو وړه تله- (۲)د شولو د بوټی بېخ-

تولی:(تو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پیاله- پیالی- (افغانستان)-

تولی:(تو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لوګی خانه- دودکښ- د توخانې هغه نل چې لوګے پرې تیرېږی- (۲)پوچ کالتوس- (۳)یو قسم واښهٔ-

تولے:(تو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرکی- دروهه- درمه- دروے- درګے- نے- (۲)خوانی- قد و قامت- (۳)د توپک شپېلی- جمع تولی- (افغانستان)-

توم:(توم)اسم- واحد- مذکر- تونګ- د تنګې خلې د أبو لوښے-

تومار:(تو-مار)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاربښت- (۲)تخور- تخمار- (۳)وږدې او عالمانه جملې لیکنه- جمع تومارونه-

تومارچه:(تو-مار-چه)اسم- واحد- مؤنث- تماچه- تومانچه- تمانچه-

توماری:(تو-ما-ری)متعلق فعل- د تومار سره متعلق- وګورئ تومار-

توماشه:(تو-ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- تماشه- ننداره- (افغانستان)-

توماغه:(تو-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- خولی- تماغه- د ښکاری مارغانو د سترګو د بندولو د پاره جوړه شوې ټوپی- (م- ترکی)-

تومان:(تو-مان)اسم- تومن- شل- د شلو روپیو سکه-

تومان:(تو-مان)اسم- واحد- مذکر- ټولے- ګروه- ګند- عزیزولی- اولس- جمع تومانونه-

تومانچه:(تو-مان-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تماچه-

توماندار:(تو-مان-دار)اسم- (۱)دولت مند سړے- (۲)د بلوچو د قبیلې د مشر لقب-

تومبار:(توم-بار)اسم- لمسونه- پاروونه-

تومبسکه:(توم-بس-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوړه زمکه- (۲)ختچ- للمه- جمع تومبسکې-

تومبل:(توم-بل)مصدر متعدی- (۱)ټومبل- (۲)مالوچ په ډانډت یا ږغ وهل- تومبیا کول- ډېنډپ کول- ډېندت کول-

تومبن:(توم-بن)حاصل مصدر- وګورئ تومبل-

تومبنه:(توم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تومبل-

تومبوزکے:(توم-بوز-کے)اسم- خله واښے- کټ پوزے- کټ پوز- جمع تومبوزکی-

تومبونکے:(توم-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ تومبل-

تومبونکے:(توم-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تومبونکی- مؤنث تومبونکې- وګورئ تومبل-

تومبیا:(توم-بیا)اسم صفت- په ډانډت وهلے شوے- په ډېنډپ صفا شوی مالوچ-

تومبی:(توم-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ازکرانی- اخور- پاخور- اوخېړ-

تومبے:(توم-بے)اسم- واحد- مذکر- تمبو- جمع تومبی-

تومت:(تو-مت)اسم- واحد- مذکر- تهمت- تور- بدګومانی- بدنامونه- (م- عربی)-

تومړی:(توم-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کچری- پوچی- د خربوزو یا خټکو په باغ کښې پاتې شوی کچری-

توملنه:(توم-لهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- زیلان- زیلانځ- رحم- زېږنده-

تومله:(توم-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تومنه- تېمنه- مایه- خمیر- د مستو جوړولو مانع- (۲)د منی قطره- (۳)بنیاد- جرړه- اصل-

تومن:(تو-من)اسم- (۱)تمن- تومې- تومان- ترم- (۲)د اشخار بوټے- (۳)ټولے- (۴)د کروندی تخم- (۵)ګرم شوده- (۶)د شلو روپیو برابر سکه- (۷)عزیزولی-

تومنه:(توم-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تومله-

تومې:(تو-مې)اسم صفت- تومن- ترم خیز-

تومنے:(توم-نے)اسم صفت- نیم ګرم- لږ شان ګرم- تومې- جمع تومنی-

تومه:(تو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د څهٔ خیز تبل یا مانع- (۲)تومنه-

(۲)غوړه- هغه خوراک چې باز ته ورکولے شي- جمع تومې-

تومېدل:(تو-مې-دل)مصدر لازم- (۱)کرېدل- خاربښتېدل- (۲)مایه کېدل- خمبیره کېدل-

تومېدن:(تو-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تومېدل-

تومېدنګ:(تو-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تومېدل-

تومېدنه:(تو-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تومېدل-

تومېدونکے:(تو-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تومېدونکی- مؤنث تومېدونکې- وګورئ تومېدل-

تون:(تون)اسم- جونګړه- کوډله- کوډی- ساله- سالګی-

تون:(تون)لاحقه- دَ ځایَ دَ څرګندولو لاحقه- (افغانستان)-

تون:(تون)اسم- واحد- مذکر- تون- دَ سریخ دَ خاندان یوه ونه-

تونالت:(تو-نا-لت)کلمهٔ نفرت- تولعنت- لعنت ملامت-

تونبړی:(تونَب-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تونبے- هغه کدو چې پاړوګان ترې بیم جوړوی- (م- هندی)-

تونډخویه:(تونَد-خو-یه)اسم صفت- مذکر/مؤنث- تېز خویَ لرونکے- غصه ناک- تندخویه-

تونډوالے:(تونَد-وا-لے)اسم- تېزی- چُستی-

تونده:(تون-ده)اسم- واحد- مؤنث- لونده مړی- غوړه مړی-

تونده:(تون-ده)صفت- (۱)دَ وچې ضد- لونده- زیم- (۲)اسم- دشمنی- (افغانستان)-

توندی تېزی:(تون-دی-تې-زی)اسم- تېزی- بیړه- چابک دستی-

تونړه:(تون-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- اسوده حال- پهٔ کور پوره- چې مال حال یُ برابر وی- چې څهٔ حاجت نهٔ لری-

تونس:(تونَس)اسم- واحد- مذکر- دباؤ- دړکه- جمع تونسونه-

تونک:(تو-نک)اسم صفت- مذکر- غصه ناک- قهرژن- خشکی-

تونګ:(تونګ)اسم صفت- کړوړ- شیندلے- خورروړ- تس نس-

تونګ:(تونګ)اسم- وګورئ توم-

تونګ:(تونګ)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورژ کوزه- صراحی-

تونګ:(تَ-ونګ)اسم- (۱)پېټار- دَ زنانؤ دَ کالیو ساتلو ټوکری- (۲)دَ پوړی ابښوو تخته- جمع تونګونه-

تونګ:(تونګ)اسم- واحد- مؤنث- پېغله جینی- جمع تونګې-

تونګ:(تونګ)اسم- واحد- مذکر- خزانه- مخزن- ذخیره ګاه- دَ غلې ګودام- (افغانستان)-

تونګاچه:(تونَګ-کا-چه)اسم- واحد- مؤنث- وستل- دونکاچه- دَ ناستی دپاره جوړ کړے شوے ځایَ- جمع تونګاچې-

تونګر:(تَ-ونَګ-ګر)اسم- توانګر- شتهٔ مند- توان لرونکے- غنی- دولتمند- مالدار- موړ- مؤنث تونګره- جمع مؤنث تونګرې- (م- فارسی)-

تونګړه:(تونَګ-ګهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بود- اخستنه- دَ چا نه څهٔ بودونه- جمع تونګړې-

تونګه:(تونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- تونګ- خوانه جینې- رسېدلې پېغله- جمع تونګې-

تونګی:(تونَګ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پټاری- خورجین- تونګے- (۲)کجاوه-

تونګے:(تونګ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ مېزری ټوکری- لهٔ مېزری یا کیو جوړه صندوقچه یا بسته- جمع تونګی-

تونګے:(تونګ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خېلانګې- جیلغ- (۲)وندنے- دَ مېزری یو بل پسې تړلې پانړې چې دَ څتری تړلو دَ پاره پکارولے شي- جمع تونګې-

تون لعنت:(تون-لع-نت)کلمهٔ نفرت- تونالت- تولعنت- لعنت ملامت-

تونه:(توهٔ-نه)اسم- تومنه- توملہ- (افغانستان)-

تونه سیبون:(توهٔ-نه-سی-بون)اسم- دَ کروندې تخم- وګورئ تومنه-

توڼه:(تو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- ټوڼه- جمع توڼې-

توڼه:(تو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- رغوڼه- څېره- مخ- بڼه- قد- قیافه- قواره- مشاده- (افغانستان)-

توبه:(تو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنډسکی لوبه- دَ پنډوسکی لوبه- جمع توڼې-

توڼی:(تو-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ الماری پهٔ شان دَ لرګی هغه صندوق چې وچتې پښې لری او عموماً دَ برستنو ایښوو دَ پاره پکارولے شي-

توول:(تو-ول)مصدر متعدی- توېول- تلول- بیول- توې کول-

تووُلے:(تو-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع توولی- مؤنث توولې- وګورئ توول-

توون:(تو-ون)حاصل مصدر- وګورئ توول-

توونکے:(تو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع توونکی- مؤنث توونکې- وګورئ توول-

توونګ:(تو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ توول-

تووُنه:(تو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ توول-

توه:(تَ-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمکې برید یا کچه پوله- جمع توې- (افغانستان)-

توه:(تَ-وه)اسم- واحد- مؤنث- خاورین تبخے- تبی- دَ ټیکری تبخے- جمع توې-

توه:(تَ-وه)اسم- کووتی- ګاړه- دَ پیو پهٔ لوښی دَ پېروی لاندې پاتې شوې برخه- (افغانستان)-

توه:(تَ-وه)اسم- (۱)دَ شاتوت ونه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ شاتوت- (۲)خوند- ذائقه- مزه-

توه کی:(تَ-وه-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- تود کانړے- توده کنجکه-

توده تیره- دْ ماشومانو یوه لوبه-
تومړ:(تو-مړ)اسم- دْ زرګوټي یا دْ زقم بوټے- نباتاتي نوم یوفوربیا نېری فولیا (EUPHORBIA NERIFOLIA ROXB)- (م- هندی)-
توکی:(ته-وه-کی)اسم- واحد- مؤنث- کرمه تیره-
توهم:(تَ-وه-هُم)اسم- وهم- اندېښنه- وسواس- ګومان- شک- (م- عربی)-
توهین:(تَو-هین)اسم- بې عزتي- سپکاوے- (م- عربی)-
تونی:(تو-نی)اسم- واحد- مؤنث- دْ قمیص دْ تنو پټی-
تویالکه:(تو-یال-که)اسم- واحد- مؤنث- دېګ- دېګچے- جمع تویالکې- (افغانستان)-
تویغ:(تَ-ویغ)اسم- واحد- مذکر- پېټے- ذمه واری-
تویغ:(تَ-ویغ)اسم- واحد- مذکر- دْ قبائلو دْ تقسیم نوم چې دْ سرمایو او څوکی دْ تقسیم دْ پاره استعمالیږی-
توېند:(تو-یند)اسم صفت- رژېدونکے- تویېدونکے-
تویول:(تو-یه-وَل)مصدر متعدی- (۱)اړول- عبث کول- مائع څیز پهْ زور غرځول- (۲)رژول- دوړول-
تویولے:(تو-یه-وهْ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تویولی- مؤنث تویولې- وګورئ تویول-
تویون:(تو-یه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تویول-
تویونکے:(تو-یه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تویونکی- مؤنث تویونکې- وګورئ تویول-
تویونګ:(تو-یه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تویول-
تویونه:(تو-یه-وهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تویول-
تویېدل:(تو-یې-دَل)مصدر لازم- (۱)اوړېدل- ضائع کېدل- دْ مائع څیز پهْ زوره ګوزارېدل- (۲)رژېدل- دوړېدل-
تویېدن:(تو-یې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تویېدل-
تویېدنګ:(تو-یې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تویېدل-
تویېدنه:(تو-یې-دهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تویېدل-
تویېدونکے:(تو-یې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تویېدونکی- مؤنث تویېدونکې- وګورئ تویېدل-
تویېدهْ:(تو-یې-دهْ)حاصل مصدر- وګورئ تویېدل-
تویْ:(توی)صفت- (۱)تل شوے- ضائع- (۲)فضول- عبث-
تویْ:(توی)اسم- زادهْ- ورا- دْ ناوې دْ وړلو رسم- (افغانستان)-
تویېدل:(توی-دَل)مصدر لازم- وګورئ تویېدل-
توی:(تَ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تبی- کرېچی- وړوکے کړے-
تویے:(تویے)اسم- دْ کدو رمه- کنډک- (افغانستان)-
تویے:(تویے)اسم- واحد- مذکر- سېلاب- خوړ- نیز- لګړ-
ته:(ته)حرف- (۱)دْ ظرف، صلې، جار، تعلق، ربط او نورو مختلفو معنو دْ پاره استعمالېدونکے حرف- (۲)پورې ورپورې- (۳)پهْ ذمه-

ته ترین:(ته-تَ-رین)اسم- تاترین- ډېر ښکته- تحت الثّریٰ-
تهْ:(تهْ)اسم ضمیر- دْ مفرد مخاطب ضمیر-
تهاجم:(تَ-ها-جُم)اسم- یو پهْ بل حمله کونه- برید کونه- (م- عربی)-
تهتک:(تَ-تک)اسم- خښتک-
تهجد:(تَ-هَج-جُد)اسم- دْ نیمې شپې نه پس ته عبادت کونه- دْ شپې نمونځ- (م- عربی)-
تهجدګزار:(تَ-هج-جُد-ګُ-زار)اسم- تهجد کونکے- مؤنث تهجدګزاره- جمع مؤنث تهجدګزارې-
تهجی:(تَ-هَج-جی)اسم- هجې کونه- دْ حرفونو مفرد وئېنه- ابڅې- پېڅې- (م- عربی)-
تهداب:(ته-داب)اسم- بنیاد- (افغانستان)-
تهدید:(ته-دید)اسم- ډارونه- ویرونه- (م- عربی)-
تهدیدول:(ته-دی-دَ-ول)مصدر متعدی- ویرول- ډارول- (افغانستان)-
تهدیدولے:(ته-دی-دَ-وهْ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تهدیدولی- مؤنث تهدیدولې- وګورئ تهدیدول-
تهدیدون:(ته-دی-دَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ تهدیدول-
تهدیدونکے:(ته-دی-دَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تهدیدونکی- مؤنث تهدیدونکې- وګورئ تهدیدول-
تهدیدونګ:(ته-دی-دَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تهدیدول-
تهدیدونه:(ته-دی-دَ-وهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تهدیدول-
تهذیب:(ته-ذیب)اسم- تمدن- ښهْ اخلاق- سریتوب- شائستګی- انسانیت- دْ یوې معاشرې دْ ژوند تېرولو مروّجې لارې چارې- مادی ترقی- (م- عربی)-
تهذیبی:(ته-ذی-بی)اسم- دْ تهذیب سره متعلق-
تهلکه:(ته-لَ-که)اسم- هلاکت- بربادی- (م- عربی)-
تهلیل:(ته-لیل)اسم- دْ "لا الــه الا اللهْ" ورد- کلمهْ طیبه بار بار وئېل- (م- عربی)-
تهمت:(ته-مَت)اسم- تومت- تور- بدنامی- الزام- جمع تهمتونه-
تهمتی:(ته-م-تی)اسم- دْ تهمت سره متعلق-
تهن:(تَ-هن)اسم صفت- ژور- ښکته- غوچ-
تهنه:(تَ-هَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غار- زمکه کښې دننه ووړد ځاې- (۲)ژور ځاې- ژوروالے-
تهور:(تَ-هو-ور)اسم- بهادری- شجاعت- زړهْ ورتیا- (عام طور سره دْ حېوان خصلت)- (م- عربی)-
تهه:(تَ-هه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تامه- تا- برخه- پرده- پړک- رده- طبقه- ټت- (۲)پوړی- (۳)ته- دْ کپړې سور- بر- جمع تهې-
تهی:(تَ-هی/تِ-هی/تُ-هی)صفت- تش- خالی- چې ډک نهْ وی- (م- فارسی)-
تهی خو:(تَ-هی-خو)اسم صفت- بدخویه-

ي" (ښې-رل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دْ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تهي دست:(تَ-مي-دست/تَ-مي-دستَ/تَ-مي-دستَ)اسم صفت- مذکر- بې وسه- نادار- غريب- تش لاسے-

تهي دماغ:(تَ-هي-د-ماغ/تِ-هي-د-ماغ/تَ-هي-د-ماغ)اسم صفت- مذکر- کم عقل- بېوقوف- ناپوه-

تهيه:(تَ-هي-يه)اسم- برابرونه- تيارونه- (م- عربي)-

تهېدل:(تَ-هې-دل)مصدر لازم- رپېدل- رپونېدل- دکېدل- (افغانستان)-

تهېدن:(تَ-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تهېدل-

تهېدنګ:(تَ-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تهېدل-

تهېدنه:(تَ-هې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تهېدل-

تهېدونکے:(تَ-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تهېدونکي- مؤنث تهېدونکې- وګورئ تهېدل-

تهېدهٔ:(تَ-هې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تهېدل-

تيا:(تَيا)لاحقه- دَ پښتو ژبې يوه لاحقه چې عام طور سره لهٔ صفته اسم جوړوي- لکه دَ زړهٔ زر نه زړهٔ ورتيا-

تيار:(تَ-يار)اسم صفت- (۱)اماده- مستعد- (۲)مکمل- روغ- جوړ- چاق- چاغ- (۳)غټ پټ- تازه- ځرب- تکړه- (۴)خواني ته رسېدلے- پوخ- بالغ- مؤنث تياره- جمع مؤنث تيارې- (م- عربي، فارسي)-

تيارخور:(تَ-يار-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تياره خوړونکے- (۲)بېکاره-

تيارلک:(تَ-يار-لک)اسم صفت- واحد- مذکر- تيارلکو- تيارلکے- تيارخور- تياره خوړونکے-

تيارلکو:(تَ-يار-ل-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ تيارلک-

تيارلکے:(تَ-يار-ل-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ تيارلک-

تيارول:(تَ-يا-ر-ول)مصدر متعدي- (۱)اماده کول- دَ څهٔ کار دَ پاره راضي کول- (۲)درستول- سمول- جوړول- پخول- (۳)غټول- ځربول- (۴)سمبالول-

تيارون:(تَ-يا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ تيارول-

تيارونکے:(تَ-يا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تيارونکي- مؤنث تيارونکې- وګورئ تيارول-

تيارونګ:(تَ-يا-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تيارول-

تيارونه:(تَ-يا-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تيارول-

تياره:(تَ-يا-ره)اسم صفت- (۱)دَ تيار مؤنث- وګورئ تيار- (۲)دَ خپل ضرورت دَ پاره پخ شوي روټي يا ښکرېے چې دَ مېلمه دَ پاره استعمال کړے شي-

تياره:(تَيا-ره)متعلق فعل- تر اوسه- تر اوسه واره-

تيارهٔ:(تَيا-رهٔ)اسم- دَ رڼا ضد- تورتيپ- تورتم- تاريکي- جمع تيارې-

تيارهٔ:(تَيا-رهٔ)اسم صفت- تور- تاريک-

تياري:(تَ-يا-ري)اسم- واحد- مؤنث- تيارېدنه- بندوبست- اماده کېدنه- جمع تياري/تيارياني-

تيارېدل:(تَ-يا-رې-دل)مصدر لازم- (۱)اماده کېدل- دَ څهٔ کار دَ پاره راضي کېدل- (۲)پخېدل- جوړېدل- (۳)غټېدل- ځربېدل- (۴)سمبالېدل-

تيارېدن:(تَ-يا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ تيارېدل-

تيارېدنګ:(تَ-يا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ تيارېدل-

تيارېدنه:(تَ-يا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تيارېدل-

تيارېدونکے:(تَ-يا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تيارېدونکي- مؤنث تيارېدونکې- وګورئ تيارېدل-

تيارېدهٔ:(تَ-يا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ تيارېدل-

تيالکه:(تَيال-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ خاورو کټوي- کټوه- جمع تيالکې-

تيپ:(تيپ)اسم- واحد- مذکر- ټولے- دَ فوځ قطار- جمع تيپونه- (افغانستان)-

تيپ خون:(تيپ-خون)اسم- جمع- مذکر- توپ خين- بېتهريانې- مسالې- کاتي- سيلونه- ټارچ-

تيت:(تيت)اسم صفت- دانه وانه- ګډوډ- پرېشانه- خور وور- نستلے- کري پيرى- تيت پرک-

تيت پرت:(تيت-پ-رت)اسم صفت- اخوا دېخوا- تيت و پرک-

تيت پرک:(تيت-پ-رک)اسم صفت- وګورئ تيت-

تيت پړک:(تيت-پ-ړک)اسم صوت- دَ مرز اواز- پيت پړق-

تيتر:(تي-تر)اسم- واحد- مذکر- دَ تنخري پهٔ شان دَ خړ يا دَ تور برګ رنګ يو مارغهٔ- جمع تيتران سائنسي نوم فرېنکولينس (FRANCOLINUS)-

تيترې:(تيت-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)خومبه- خرېړۓ ګوګے- پوڅے- دوړنګ- خرېکے- (افغانستان)- (۲)دَ خرېړو اچار- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ خرېړے-

تي تړ:(تي-تړ)اسم- واحد- مذکر- هغه کپړه چې سينه پرې تړلے شي- سينه بند- (افغانستان)-

تيت و پرک:(تيت-و-پ-رک)اسم صفت- وګورئ تيت پرک-

تيتول:(تي-ت-ول)مصدر متعدي- نستل- پرېشانه کول- خور وور کول- ګډوډ کول-

تيتون:(تي-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ تيتول-

تيتونګ:(تي-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تيتول-

تيتونه:(تي-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تيتول-

تيتونکے:(تي-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تيتونکي- مؤنث تيتونکې- وګورئ تيتول-

تي تي:(تي-تي)اسم صوت- دَ چرګو دَ رابللو اواز- آ آ- کت کت-

تيتي:(تي-تي)اسم- مارغهٔ- (دَ ماشومانو لهجه)-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ره)، هٔ (ږو-بې-دهٔ)

تیتېدل:(تی-تې-دل)مصدر لازم- کډوډ کېدل- خور وور کېدل- پرېشانه کېدل- کیری پیری کېدل-

تیتېدن:(تی-تې-دن)حاصل مصدر- وګوری تیتېدل-

تیتېدنګ:(تی-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تیتېدل-

تیتېدنه:(تی-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تیتېدل-

تیتېدونکے:(تی-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تیتېدونکی- مؤنث تیتېدونکې- وګوری تیتېدل-

تیتېدهٔ:(تی-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری تیتېدل-

تیټ کنے:(تیټ-کُ-نے)اسم- واحد- مذکر- کباز- ممس- ټپوس- جمع تیټ کُنی-

تیجو:(تی-جو)متعلق فعل- دَ پښو پهٔ نوکو کېدهٔ- پهٔ یوه سا چا ته پهٔ لوړ اواز پرله پسې وېنا کونه-

تیخور:(تی-خور)اسم- (۱)خارښت- (۲)تے رودونکے ماشوم- تیخورے-

تیخورول:(تی-خو-ر-ول)مصدر متعدی- تخنول- خارښتول-

تیخورولے:(تی-خو-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تیخورولی- مؤنث تیخورولې- وګوری تیخورول-

تیخورون:(تی-خو-ر-ون)حاصل مصدر- وګوری تیخورول-

تیخورونکے:(تی-خو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تیخورونکی- مؤنث تیخورونکې- وګوری تیخورول-

تیخورونګ:(تی-خو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګوری تیخورول-

تیخورونه:(تی-خو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تیخورول-

تیخوری:(تی-خو-ری)اسم صفت- خارښتی-

تیخوری:(تی-خو-ري)اسم- تی روی- دَ ماشوم دَ تی پېٔ خوړنه- دَ ماشوم دَ پیو ښلو موده او حالت-

تیخورېدل:(تی-خو-رې-دل)مصدر لازم- خارښتېدل- تخنېدل-

تیخورېدن:(تی-خو-رې-دن)حاصل مصدر- وګوری تیخورېدل-

تیخورېدنګ:(تی-خو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری تیخورېدل-

تیخورېدنه:(تی-خو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری تیخورېدل-

تیخورېدونکے:(تی-خو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تیخورېدونکی- مؤنث تیخورېدونکې- وګوری تیخورېدل-

تیخورېدهٔ:(تی-خو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری تیخورېدل-

تیخورے:(تی-خو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- تے رودونکے ماشوم- تیخور- جمع تیخوری-

تیخے:(تی-خے)اسم- سپرخے- سپېرخے- سومبه- جمع تیخی-

تیر:(تیر)اسم- واحد- مذکر- غشے- (شاعری)- جمع تیرونه-

تیر:(تیر)اسم- (۱)شهتیر- ګاډر- وښه- ښش- (۲)لاړے- لهړے- دستک- بروږ- (۳)دَ یوې پهٔ کُنده کېښې دَ کلکوالی دَ پاره لګېدلے لرګے- جمع تیرونه-

تیرانداز:(تیر-اَن-داز)اسم صفت- دَ غشی ویشتونکے- جمع تیراندازان-

تیراندازی:(تیر-اَن-دا-زی)اسم- دَ تیرانداز کېدو حالت یا کار-

تیربلي:(تیر-به-لي)اسم- وزر- نینګاوړ- هغه لرګے چې دَ کور دَ چت نه دَ دېوال پهٔ سر بلې باندې راوتلے وی- (افغانستان)-

تیرپرا:(تیر-پَ-را)اسم- واحد- مؤنث- تورپرا- تروپره-

تیرپرتاب:(تیر-پر-تاب)اسم- هغه فاصله چې تر کومې یو غشے تللے شي- (م- فارسی)-

تیرپرک:(تیر-پَ-رک)اسم صفت- مذکر- ګړندے- برندے- بیړندے- جلدی کونکے- تند- تادی کونکے-

تیررس:(تیر-رس)اسم- واحد/جمع- مذکر- مرنے- چې غشے يې خطا نهٔ ځی-

تیرک:(تی-رک)اسم- (۱)څانګه- (۲)دَ دړد څړیکه-

تیرک:(تی-رک)اسم- واحد- مذکر- دَ اوسپنې هغه مېخ چې دَ ژرندې دَ پَل پهٔ منځ کښې وی-

تیرکش:(تیر-کش)اسم- واحد- مذکر- ترکش- تیرکښ- جمع تیرکشونه-

تیرکښ:(تیر-کښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سُورے چې هوا پکښې لګی- (۲)دَ مورچې سُورے- (۳)دَ غشیو کېښودو ځایْ-

تیرګر:(تیر-ګر)اسم- واحد- مذکر- غشی جوړونکے- جمع تیرګران-

تی روی:(تی-رهٔ-وی)اسم- وګوری تیخوری-

تیره:(تی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوخ- کامل- (۲)هغه دَ مرغی بچے چې بڼې يې پوره کړې وی- (۳)دَ کونتره یو قسم-

تیره غنے:(تیه-ره-غَ-نے)اسم- تورتم- توره تیارهٔ- تیره غنې-

تیری:(تی-ري)اسم- چاره- ترتیب- انتظام- بندوبست- کړن لاره-

تیرې:(تیه-رې)اسم- تیارې- دَ تیارهٔ جمع-

تیری:(تی-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ تتی (یېنېږې) لوبه کښې دَ منډې پهٔ وخت یو بل طرف ته پېرونه خوړنه-

تیز:(تیز)اسم- واحد- مذکر- ټیز- باد- ټرت- ټغ-

تیزارتے:(تیز-اَر-تے)اسم صفت- مذکر- (۱)تیزن- ټیزاوړ- (۲)ډارن- ویرېدونکے-

تیزاوړ:(تی-زا-وړ)اسم صفت- مذکر- (۱)ټیزاوړ- تیزن- ټیزن- (۲)بزدل-

تیزبیز:(تیز-بیز)اسم- دَ سپښتو یا ببېډیو یوه لوبه-

تیزتیزکو:(تیز-تی-زه-کو)اسم- مؤنث- تیزدکو- تیزتیزکی- ټیزټیزکی- یو قسم ګونګټه چې ماشومان يې رانیسی او پهٔ خپل لاس پرې ټیزونه اچوی-

تیزتیزکی:(تیز-تی-زه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوری تیزتیزکو-

تیزن:(تی-زن)اسم صفت- مذکر- (۱)تیزن- ټیزاوړ- (۲)ویرېدونکے-

تیک:(تیک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نېغ- وچت- (۲)څرګند- بلنګ- جوت- ښکاره- (افغانستان)-

تیکړک:(تیک-ړک)اسم- واحد- مؤنث- توري پښې لرونکې یو قسم زانه- ساٸنسي نوم انتروپاٸډس کرګو (ANTHROPOIDUS KIRGO)- (افغانستان)-

تیکه:(تی-که)اسم- واحد- مؤنث- ټوټه- پیځانے- پوټے- ډ غوښې وړه ټکره-

تیکاه:(تی-ګاه)اسم- (۱)تیکه- سالنډے- ساه بندی- (۲)زغم- (افغانستان)-

تیکړے:(تی-کۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ریښه- رینجه- رنجه- (۲)برخه- حصه- ټوټه- جمع تیکړی-

تیکوغے:(تی-کو-غے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم روټی-

تیکه:(تی-که)اسم- واحد- مؤنث- وګوره تیکاه-

تیلک:(تی-لک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لباس چې پخوا به زنانۀ اغستۀ- (م- هندی)-

تیلنکے:(تی-لنک-کے)اسم- واحد- مذکر- تیلے- جمع تیلنکي-

تیلنکے:(تی-لنک-کے)اسم تصغیر- تلنګی- کنډه- وړوکې تله-

تیلنکے:(تی-لنګ-کے)اسم تصغیر- خسنے- تیلے- نرے تیلے- ډ لرګی یا واښۀ وچ او نرے شان تیلے-

تیله:(تی-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زرتار- ګلابتون- (۲)ډ زرتارو لړ- ډ زرتارو کوړی- ډ زرتارو کاړی-

تیلي:(تی-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ډ هندواني ترازه- (۲)ډ ربړ نری تسمه- (۳)ډ کوګړ کانړے-

تیلے:(تی-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه نرے چخچے چې پۀ یو سر ئې کوګړ لګېدلی وی او ډ اور بلولو ډ پاره پکارولے شی- اورلګیت- (افغانستان)-

تیلے:(تی-لے)اسم- ډ کاریز ډنډ- (افغانستان)-

تیمار:(تی-مار)اسم- ډ بیمار خدمت- (م- فارسی)-

تیماردار:(تی-مار-دار) اسم صفت- مذکر- (۱)ډ بیمار خدمت کونکے- (۲)ډ بیمار تپوس کونکے- جمع مؤنث تیمارداري- مؤنث تیمارداره-

تیمارداری:(تی-مار-دا-ری)اسم- (۱)ډ بیمار خدمت- (۲)پښتنه- تپوس-

تیمبوزک:(تیم-بو-زک)اسم- واحد- مذکر- (۱)تربوزک- بوزی- مول- کچبېز- کچپېز- (۲)کورے- کتبوز- پوزپند-

تیمبوزے:(تیم-بو-زے)اسم- تربوزک- ورسک تړنه- مول-

تیمچه:(تیم-چه)اسم- واحد- مؤنث- مشکے- هغه کڅوړه چې ډ قالین ډ ټکړې نه جوړه وی او پۀ کلیو کښې ډ ناوې سامان سره ورکولے شی- (افغانستان)-

تیمم:(تَ-یَم-مُم)اسم- واحد- مذکر- تېبون- هغه عمل چې ډ نارزغی یا ډ اُبو ډ نۀ پېدا کېدو پۀ وخت کښې ډ اودسۀ پۀ عوض کیږی-

تیموس:(تی-موس)اسم- ډ تیموس غده- ډ سینې نه پورته یوه غده-

تیناړه:(تی-نا-ړه)اسم- واحد- مذکر- اوربلک- اوراورکے-

تینبوزک:(تین-بو-زک)اسم- تمبوزک- تربوزک-

تینبوزے:(تین-بو-زے)اسم- تیمبوزے- تربوزک-

تینتیغے:(تین-تی-غے)اسم- واحد- مذکر- شینټوپی- چکی- یوه برګه شان مرغی- تینتیغی-

تین تینه:(تین-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مرغی- ډ تینتغی یو قسم- (افغانستان)-

تین تېرک:(تین-تې-رک)اسم- بمبېرک- ستن- بامبېرک-

تینداره:(تین-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترنداره- تندیاره- ککانی- ډ ترۀ ښځه- جمع تینداري-

تیندک:(تین-دک)اسم- (۱)ډغره- ټکره- تمبېدنه- (۲)دوکه- (۳)بدری- جمع تیندکونه-

تیندکه:(تین-دَ-که)اسم- واحد- مؤنث- ډ اُبو داره- فواره- ډ اُبو پشکه- جمع تیندکې- (افغانستان)-

تیندلک:(تیند-لک)اسم صفت- مذکر- ګوډے- هغه څوک چې پۀ تیندکونو ځی- جمع تیندلکی/تیندلکیان- مؤنث تیندلکه- جمع مؤنث تیندلکې- (افغانستان)-

تیندلکه:(تیند-لَ-که)اسم- واحد- مؤنث- ډ تیندلک مؤنث- وګوره تیندلک-

تیندو:(تین-دو)اسم- واحد- مؤنث- هغه ونه چې ډ پاڼو نه ئې پان جوړولے شی-

تیندوبے:(تین-دو-بے)اسم- واحد- مذکر- فواره- جمع تیندوبی- (افغانستان)-

تیندورے:(تین-دو-رے)اسم- واحد- مذکر- تیندونے- تیندوړے- ډ پوزې پېزوانګ- ډ پوزې کرپندونکے- جمع تیندوری-

تیندوړے:(تین-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګوره تیندورے-

تیندونے:(تین-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګوره تیندورے-

تیندوے:(تین-دۀ-وے)اسم- واحد- مذکر- کرپندوکے مړوکے- کرپندوکے- کړپندوکے- غضروف- جمع تیندوی-

تیندیاره:(تیند-یا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوره تینداره- جمع تیندیارې-

تینکے:(تینک-کے)اسم- واحد- مذکر- ډ دېګ کفګیر- کوګیر- ډ دېګ څمڅی- جمع تینکی-

تینګړسه:(تینګ-ړۀ-سه)اسم- واحد- مؤنث- تینګړی- ډ ام مړوکے-

تینګړی:(تینګ-ګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ترینګړی- تینګلی- چټکی- کوترک- تینګنی- (۲)کټه پیش-

تینګړے:(تینګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- انګڼ- غولے- انګړ- سرائ- جمع تینګړی-

تینګلی:(تینګ-ګ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوره تینګړی-

تینګنی:(تینګ-ګ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوره تینګړی-

تینګه:(تینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- میرګاټی- واړۀ واړۀ کاڼی چې ماشومان پرې لوبې کوی-

تینکی:(تینک-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پۀ یوه سا اُبۀ څښنه-

تینکار:(تین-کار)اسم صوت- ډ کولو اواز- ډ نینو ډ زریتولو پۀ وخت کښې

پیدا کېدونکے اواز- تبکار-

تیور:(تی-وَر)اسم- (۱)تی لرونکې- (۲)غټ تی لرونکې- (افغانستان)-

تیول:(تی-وَل)اسم- اقطاع- جاګیر- سېری-

تیه:(ت-یه)اسم صفت- دَ ښېږیو یا نورو لوبو دَ پاره دوباره کېدونکے غږ-

تیياشے:(تی-یا-شے)اسم- واحد- مذکر- سسپار-

تیی:(ته-یی)اسم- واحد- مؤنث- دائی-

تېبون:(تې-بون)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ تیمم- (۲)عزم کونه- قصد کونه- (افغانستان)-

تېپچه:(تېپ-چه)اسم- واحد- مؤنث- تپچه- دَ مرزو نیولو دَ پاره استعمالېدونکې هغه آله چې پکښې دَ لرګی دَ پاسه رېږ یا خرمن داسې لګېدلې وی چې پهٔ هغې دَ ګټو زملو پهٔ نتیجه کښې دَ مرز پهٔ شان اواز راوځی-

تبخ:(تبخ)اسم- سورلی- سوربدنه-

تېخل:(تې-خَل)مصدر متعدی- سوربدل- دَ سورلی پهٔ شا کښېناستل- دَ اصیل ځاروی په شا یا ټانګه، موټر لاری کښې کښېناستل-

تېخلے:(تې-خهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تېخلی- مؤنث تېخلې- وګورئ تېخل-

تېخن:(تې-خَن)حاصل مصدر- وګورئ تېخل-

تېخنګ:(تې-خَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېخل-

تېخنه:(تې-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېخل-

تېخونکے:(تې-خُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېخونکی- مؤنث تېخونکې- وګورئ تېخل-

تېڅل:(تې-څَل)مصدر متعدی- برمه کول- پهٔ برمه سُورے کول-

تېڅلے:(تې-څهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تېڅلی- مؤنث تېڅلې- وګورئ تېڅل-

تېڅن:(تې-څَن)حاصل مصدر- وګورئ تېڅل-

تېڅنګ:(تې-څَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېڅل-

تېڅنه:(تې-څهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېڅل-

تېڅونکے:(تې-څون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېڅونکی- مؤنث تېڅونکې- وګورئ تېڅل-

تېڅی:(تې-څی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- برمه- دَ سُوری کولو آله-

تېر:(تېر)اسم- واحد- مذکر- دوکه- فرېب- چل- غلطی- جمع تېرونه-

تېر:(تېر)اسم صفت- وړاندې- مخکښې- پخوانے- تېر شوے- (۲)مړ- (۳)بغیر لهٔ شخوند وهلو لهٔ حلقه شکته شوے-

تېران:(تې-ران)اسم- روا- جائز-

تېرابستل:(تېر-ابس-تل)مصدر متعدی- غلول- دوکه کول- ټګل-

تېرابستلے:(تېر-ابس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تېرابستلی- مؤنث تېرابستلې- وګورئ تېرابستل-

تېرابستن:(تېر-ابس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ تېرابستل-

تېرابستنګ:(تېر-ابس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېرابستل-

تېرابستنه:(تېر-ابس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېرابستل-

تېرابستونکے:(تېر-ابس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېرابستونکی- مؤنث تېرابستونکې- وګورئ تېرابستل-

تېرابستهٔ:(تېر-ابس-تهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تېرابستل-

تېربوړے:(تېر-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- چارمغز- مټک- جوز- غُز- اغز- غزان- (افغانستان)-

تېربوزے:(تېر-بُو-زے)اسم- دَ کنډلو یو خاص قسم- یو قسم کنډون- (افغانستان)-

تېربه:(تېر-به/تې-رهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- مولی- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ مولی-

تېرببر:(تېر-ببر)صفت- (۱)وړاندې وروستو- تېروبېر- (۲)ټګی توری- چل ول-

تېرخړے:(تېر-خُ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مخ داغونه- (۲)دَ غوا مېښې دَ جیلب یوه حصه چې پهٔ مخ پرته وی- جمع تېرخړی-

تېرسو:(تېر-سو)اسم عدد- دري سوه- (متروک)-

تېرسونے:(تېر-سو-نے)اسم- جوټه- پس خورده- پاتې شوے خوراک- جمع تېرسونی-

تېرغمال:(تېر-غُ-مال)اسم- تېرغمل- تېرغمے- ظلم- زیاتے- (افغانستان)-

تېرغمل:(تېر-غُ-مَل)اسم- وګورئ تېرغمال-

تېرغمے:(تېر-غُ-مے)اسم- وګورئ تېرغمال-

تېرکی:(تېر-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ځنګل- ځنګله- (افغانستان)-

تېرکه:(تېر-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پنایی یا برید دېوال- تجیر- (۲)دَ روستاړی تړلو تسمه- جمع تېرکې- (افغانستان)-

تېرلک:(تېر-لک)اسم- واحد- مذکر- تېرکے- برچکے- بچوکے- پهٔ لټ کښې هغه وړوکے چخچے چې پکښې دَ روټی ټوکره ابښوے شی- جمع تېرلکونه-

تېرمتے:(تېر-مَ-تے)اسم- واحد- مذکر- زوړ اس- عمر خوړلے اُس- ټټو- یابو- جمع تېرمتی- (افغانستان)-

تېرنه:(تې-رهٔ-نه)اسم- (۱)بخښنه- معافی- عفو- (۲)ظلم- زیاتے- (افغانستان)-

تېرز:(تې-رُو)اسم صفت- ظالم- ظلم کونکے- غاصب- (پټه خزانه- افغانستان)-

تېرواتهٔ:(تېر-وا-تهٔ)اسم- تېروتنه- دوکه کېدنه- خطا کېدنه-

تېروبېر:(تې-رو-بېر)صفت- وګورئ تېرببر-

تېروتل:(تېر-و-تَل)مصدر- دوکه خوړل- خطا کېدل-

تېروتلے:(تېر-و-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تېروتلی- مؤنث

تېروتلې- وګورئ تېروتل-

تېروتن:(تېر-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ تېرتول-

تېروتنګ:(تېر-و-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېرتول-

تېروتنه:(تېر-و-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېرتول-

تېروتونکے:(تېر-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېروتونکی- مؤنث تېروتونکې- وګورئ تېرتول-

تېروتے:(تېر-وهٔ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- خطا شوے- تېروتلے- دوکه شوے- غلط شوے- جمع تېروتی- مؤنث تېروتې-

تېرورے:(تېر-و-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه سامان یا بار چې دَ کوچ کولو نه وړاندې بل پړاؤ ته لېږلے شي- جمع تېرورې-

تېرول:(تې-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)زغمل- پېڅل- برداشت کول- (۲)خوړل- (۳)دَ نر حېوان پهٔ ماده ختل- (۴)وخت اړول- (۵)تېرهٔ کول- (۲)بغېر لهٔ شحونده لهٔ حلقه بشکته کول-

تېرون:(تې-ر-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تېرول-

تېرون:(تې-رون)اسم- (۱)ګوذار- وار- (۲)ظلم- زیاتے-

تېرونګ:(تې-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تېرول-

تېرونه:(تې-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېرول-

تېرونے:(تې-رو-نے)اسم- واحد- مذکر- ملګرے- اشنا- زړهٔ ته نژدې- محبوب- جمع تېرونی- مؤنث تېرونې-

تېره بله:(تې-ره-بَ-له)اسم- واحد- مؤنث- دوکه- چلبازي- غېر یقینی صورت حال-

تېرهٔ توب:(تې-رهٔ-توب)اسم- (۱)تېرهٔ والے- تېزي- چُستي- چالاکي- (۲)هوښیاري- پوهه- (۲)تکړه توب- باتوري-

تېرهٔ والے:(تې-رهٔ-وا-لے)اسم- وګورئ تېرهٔ توب-

تېرېدل:(تې-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)تلل- خوارېدل- (۲)قربانېدل- خارېدل- (۳)دَ ماده حېوان دَ وار پهٔ وخت تاؤ سرېدل- (۴)زغملے کېدل- (۵)اوړېدل- (۲)بغېر لهٔ شخونده لهٔ حلقه بشکته کېدل-

تېرېدن:(تې-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تېرېدل-

تېرېدنګ:(تې-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېرېدل-

تېرېدنه:(تې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېرېدل-

تېرېدونکے:(تې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېرېدونکی- مؤنث تېرېدونکې- وګورئ تېرېدل-

تېرېدونے:(تې-رې-دُو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېرېدونی- مؤنث تېرېدونې- وګورئ تېرېدل-

تېرېدهٔ:(تې-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ تېرېدل-

تېرېستل:(تې-رېس-تل)مصدر متعدی- وګورئ تېرابستل-

تېری:(تې-ری)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ یېنهې دَ لوبې پهٔ دوران کښې پهٔ منده کښې یو خوا بل خوا تاؤېدنه-

تېز:(تېز)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)تُند- چُست- چابک- چاخ- چالاک- (۲)هوښیار- پوه- (۳)تېرهٔ- (م- فارسی)-

تېزاب:(تې-زاب)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو ترش خوند لرونکے کیمیائی مرکب- یو قسم تېز عرق چې سرے پرې سوځی او دَ شین رنګي لټمسی کاغذ رنګ سور کوی-

تېزتېز:(تېز-تېز)اسم صفت- مذکر- (۱)شغاشغ- (۲)تېرهٔ تېرهٔ- (۳)جلت جلت- چست چست-

تېزرفتار:(تېز-رَف-تار)اسم صفت- تېز رفتار لرونکے- تکړه- چټک- چابک- چاخ- ګړندے-ژر ژر تلونکے- (م- فارسی)-

تېزغانه:(تېز-غا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اس دَ جلت تللو یا خغلولو دَ پاره جوړ چابک- یوه کروړه- (م- فارسی- تازیانه)-

تېزمزاج:(تېز-م-زاج)اسم صفت- سخت طبیعته- غصه ناک- قهرژن-

تېزندی:(تې-زن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تېزندی- زندی- تېېندی- هغه پړے چې دَ چا دَ پانسی کولو دَ پاره چا ته ور پهٔ غاړه کولے شي- پانسی-

تېزوالے:(تېز-وا-لے)اسم- (۱)تېزي- تُندي- تېزي اختیارونه- (۲)غُصه کونه- (۳)تېرهٔ والے-

تېزول:(تې-ز-وَل)مصدر متعدی- (۱)جلتول- ژر ژر روانول- پهٔ منډه کول- تندول- پهٔ تروه (دروه) کول- (۲)تېرهٔ پلکی لرونکې دَ اُسپنې یا بل څهٔ څیز نه جوړه وسله یا آله پهٔ برجو وغېره تېرهٔ کول-

تېزون:(تې-ز-وَن)حاصل مصدر- وګورئ تېزول-

تېزونکے:(تې-ز-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېزونکی- مؤنث تېزونکې- وګورئ تېزول-

تېزونګ:(تې-ز-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تېزول-

تېزونه:(تې-ز-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېزول-

تېزه:(تې-زه)اسم صفت- تېزکی- هغه سبق چې پهٔ ټکو نه بلکې پهٔ خویه ښهٔ ونیلے کېږی- پهٔ رواني سره سبق وېنه- (افغانستان)-

تېزی:(تې-زی)اسم- (۱)جلدی- جلتی- (۲)غُصه- (۳)تېرهٔ والے-

تېزېدل:(تې-زې-دَل)مصدر لازم- (۱)جلتېدل- ژر ژر روانېدل- پهٔ منډه کېدل- (۲)دَ اُسپنې یا بل دهات نه دَ جوړې وسلې یا آلې دَ پلکی پهٔ برجو وغېره تېرېدل-

تېزېدن:(تې-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تېزېدل-

تېزېدنګ:(تې-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېزېدل-

تېزېدنه:(تې-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېزېدل-

تېزېدونکے:(تې-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېزېدونکی- مؤنث تېزېدونکې- وګورئ تېزېدل-

تېزېدهٔ:(تې-زې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

وګورئ تېزېدل-

تېسه:(تې-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)په خرغ کښې تنګی- (۲)ګټه- (۳)زیاتوالے- (۴)تکی- (افغانستان)-

تېش:(تېش)اسم- واحد- مذکر- سسپار- د یوې په کُنده کښې لګېدلې هغه تېره اُسپنه چې زمکه پرې څیرلے شي-

تېش خولی:(تېش-خو-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه ټوپۍ چې په سر وُچته ولاړه وی- وُچته خولی- (افغانستان)-

تېشن:(تې-شن)صفت- تېسن- لوئ لوئ وېښته لرونکے-

تېشه:(تې-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ګلکاری هغه آله چې خښتې او کاڼی پرې ماتولے شي- (۲)د ترکاڼی هغه آله چې لرګی پرې توږلے شي- ترېشخ-

تېښت:(تېښت)اسم- تېښته- خغل- منډه- تاخت-

تېښته:(تېښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تېښت- جمع تېښتې-

تېغ ۱:(تېغ)اسم- واحد- مذکر- تېره څوکه یا څُله لرونکې وسله- (توره، چاړه، خنجر چاړهٔ وغېره)-

تېغ ۲:(تېغ)اسم- واحد- مذکر- تېغے- نوغے- تېغه- تېغنه- تازه ټوکېدلے بوټے- جمع تېغونه-

تېغ بندي:(تېغ-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- د تېغ یا ګولی اثر ختمولو د پاره لیکلے شوے تعویذ-

تېغ تېغ:(تېغ-تېغ)اسم صوت- تېک تېک- تکے تکے- په ځنو ماده حېواناتو د نر د ختلو د پاره د پارولو اواز-

تېغ رانی:(تېغ-را-نی)اسم- جنګ جګړه- توره چلونه- (م- فارسی)-

تېغړی:(تېغ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه ټوټه چې شلېدلی سېنډل یا څپلی ته اچولے شي-

تېغنه:(تې-غڼ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېبخے- تبی- (۲)ککوړے- تیکوړے- د رېکاټی باجې رېکارډ- جمع تېغنې-

تېغون:(تې-غون)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپین باز- (۲- صفت)روڼ- چڼکېدونکے- ځلېدونکے-

تېغوهل:(تېغ-و-هل)مصدر متعدی- تېرول- مال کول-

تېغوهن:(تېغ-و-هن)حاصل مصدر- وګورئ تېغوهل-

تېغوهنګ:(تېغ-و-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ تېغوهل-

تېغوهنه:(تېغ-و-هڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېغوهل-

تېغوهونکے:(تېغ-و-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېغوهونکی- مؤنث تېغوهونکې- وګورئ تېغوهل-

تېغه:(تې-غه)اسم- مؤنث- هغه خښته چې ګلکار يُ په بیم کښې په اړخ لګوی-

تېغه:(تې-غه)اسم- واحد- مؤنث- نوغے- وګورئ تېغ ۲-

تېک:(تېک)صفت- (۱)نېغ- وُچت- (۲)څرګند- بلنګ- ښکاره- جوت- (۲)د څاروو د خودلذتی عمل-

تېکول:(تې-ګه-ول)مصدر- په کوړو کښېنول لکه شاګرد چې څنګه استاد ته کښېني-

تېکون:(تې-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ تېکول-

تېکونکے:(تې-که-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تېکونکی- مؤنث تېکونکې- وګورئ تېکول-

تېکونګ:(تې-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ تېکول-

تېکونه:(تې-که-وڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تېکول-

تېکه:(تې-که)اسم صفت- (۱)څنګزن- راخوړند- (۲)تېک- په غرور کښې-

تېکه:(تې-که)اسم- واحد- مؤنث- تېکے- د توری یا چړې نیام- جمع تېکې-

تېکیر:(تې-کیر)اسم- (۱)په سر کښې سپړی او ریچې لټونه- (۲)د بُغض او کینې له کبله چا ته په بدو سترګو کتنه- (۳)تحقیق- څېړنه- لټون- (افغانستان)-

تېکے:(تې-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تېکه ۲- جمع تېکی-

تېل:(تېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوړ- هغه روغن چې د شړشمو یا نورو داسې څیزونو نه حاصلیږی- جمع تېلونه- (ش- هندی)-

تېلپکه:(تېل-په-که)اسم- واحد- مؤنث- د پښتنو یوه خاص قسم ټوپۍ- جمع تېلپکې-

تېلتک:(تېل-تک)اسم- واحد- مذکر- تولتک- تولتکه- برستن- نالی- نیالی- جمع تیلتکونه-

تېلو:(تې-لو)اسم- تی تر- تی ترونے- هغه کڅوړه چې د لنګو څاروو غلانځو ته اچولے شي- خېلانځ-

تېله:(تې-له)اسم- واحد- مؤنث- کڅوړه- بوجۍ- کوڼی- تېلی- (م- هندی)-

تېلی:(تې-لی)اسم- واحد- مذکر- د شړشمو او کُنځلو وغېره نه تېل وېستونکے- د کاڼی چلونکے-

تېلیتوب:(تې-لی-توب)اسم- د تېلو کار- د تېلی پېشه-

تېنکے:(تېن-کے)اسم- تیندږے- د پوزې پېزوانګ-

تېنګ:(تېنګ)اسم- تابوت- شخړه- د لرګی صندوق چې مړے پکښې ښخولے شي-

تېوزه:(تېو-زه)اسم- واحد- مؤنث- سمڅ- سپون غاړے- چپوره- ګاره- (افغانستان)-

تبیل:(تې-یل)مصدر- په تېلو یا غوړیو کښې سرهٔ کول-

تبیلے:(تې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تبیلی- مؤنث تبیلې- وګورئ تبیل-

تبین:(تې-ین)حاصل مصدر- وګورئ تبیل-

تبینکے:(تې-ین-کے)اسم- واحد- مذکر- د پوزې هړوکے-

تبینګ:(تې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ تبیل-

تبینه:(تې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ تبیل-

تبینی:(تې-یهٔ-نی)اسم- لړ-مانړ- لرمانړ- پړپوس- اینه- زړهٔ او پښتورګے

وغېره-

تپینے:(تپ-یۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- چنبې یا داسې بل څیز چې پۀ یو خل وریتې کړے شي- یو پور- یوه ګانړې- جمع تپیني- (افغانستان)-

تپیونکے:(تپ-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپیونکي- مؤنث تپیونکې- وګورئ تپیل-

تپیي:(تپ-یي)اسم- واحد- مؤنث- داني- (افغانستان)-

تے:(تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ښځو او ماده څناورو د بدن هغه غړے چې پئ پکښې وي- سینه- (۲)د سړي پۀ سینه دزه هغه نښې چې پئ نۀ لري- جمع تي/تیونه-

ټ:(ټې)حرف- واحد- مؤنث- دَ پښتو او هندي دَ الف بې دَ پټې پينځم حرف چې دَ ابجد لۀ حسابه يې شمېر څلور سوه دے او چې "ط" وليکلے شي نو نهۀ (۹) حسابيږي- جمع ټېکانې-

ټاب:(ټابَ)اسم- واحد- مذکر- افسوس- ارمان- ټاپ- خفګان- (کول/کېدل مصدرونه)-

ټابۍ:(ټا-بۍ)اسم- مؤنث- هغه اوښه چې دوه کاله پس بچے راوړي-

ټاپ:(ټاپَ)اسم- واحد- مذکر- چجکے- څاله- څپر- چت- دَ تانګې دَ پاسه دَ ترپال چت- (م- انګريزي)-

ټاپ:(ټاپَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټاپه- مهر- نښه- نښانه- (۲)وګورئ ټاب- ترټاب- اسويلي- حسرت- ارمان- افسوس-

ټاپ ټيپ:(ټاپَ-ټيپَ)اسم صفت- مذکر- (۱)ټپ ټيپ- مانده- کمزورے- بوډا- زوړ- (۲)دار و مدار- (۳)ټيپ ټاپ- سينګار- ډول-

ټاپ دار:(ټاپَ-دارَ)اسم صفت- مذکر- ټاپېدار- ټاپه شوے- ټاپې ټاپې- چاپي- چاپه شوے-

ټاپرۍ:(ټاپَ-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دونکاچه- ډبه- مچان- ډبګۍ- دَ لرګو يوه وُچته دونکاچه يا لوړه ډبه شان چې خلق پرې لوښي لرګي يا منګي منګوټې ږدي-

ټاپرۍ:(ټاپَ-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څپر- دَ وښو نه جوړه جونګړه- چوپړۍ- کېږدۍ- منډوګے- هغه چوپړۍ چې فصل ترې ساتلے شي- منا- مناګۍ-

ټاپل:(ټا-پَل)مصدر متعدي- (۱)ټاپه لګول- مهر لګول- نښه لګول- ټپل- (۲)څاروي خصي کول- ټپي کول- ټکول-

ټاپلے:(ټا-پۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)پۀ نښه شوے- ټاپه شوے- (۲)خصي شوے- ټپي شوے- ټکېدلے- جمع ټاپلي- مؤنث ټاپلې-

ټاپن:(ټا-پَن)اسم فاعل/صفت- (۱)مهر لګونکے- ټاپه لګونکے- چاپه لګونکے-

ټاپنځاې:(ټا-پَن-ځاې)اسم- واحد- مذکر- دَ چاپ ځاې- دَ ټاپ ځاې- چاپخانه- پرېس- جمع ټاپنځې- (افغانستان)-

ټاپو:(ټا-پُو)اسم- واحد- مذکر- (۱)وُچکۍ- وړه جزيره- دَ اُبو پۀ مينځ کښې وُچه- دَ خوړ يا سيند پۀ مينځ کښې هغه وُچه غُنډۍ چې اُبۀ ورختے نۀ شي- (۲)برج- ماڼۍ- جمع ټاپوګان/ټاپوان-

ټاپوړه:(ټا-پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جامو وينځلو تخته- شازه- (۲)خرخره- کراره- (۳)ټابوله- ګړيکه- انټوک- ډانګورې- ډانګوره- ټاپوړي- (۴)هغه لرګے چې دَ څناورو سوټې پرې راغنډوي- پوړه-

ټاپوړۍ:(ټا-پو-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ډانګورې- ټوکان- دَ ترخ امسا- هغه امسا چې پۀ پښو معذوره خلق پرې ګرځي-

ټاپول:(ټا-په-وَل)مصدر- ټاپل- ټاپه لګول- مهر لګول- چاپه کول- ټپل-

ټاپولک:(ټا-پُو-لَک)اسم- واحد- مذکر- بال- پنډوس- غُنډسکه-

ټاپولے:(ټا-پُو-لے)اسم- واحد- مذکر- ډانګورې- ټاپوړۍ- انټوک- ډانګوره-

ټاپون:(ټا-په-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ټاپول-

ټاپونکے:(ټا-پَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ټاپونکي- مؤنث ټاپونکې- وګورئ ټاپول-

ټاپونګ:(ټا-پَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټاپول-

ټاپونه:(ټا-پَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټاپول-

ټاپوزمه:(ټا-پُو-وَز-مه)اسم- (۱)جزيره نما- دَ ټاپو پۀ شان- دَ ټاپو غُنډۍ- دَ ټاپو پۀ رنګ- (۲)هغه وُچۀ زمکه چې درې طرف ته يې اُبۀ وي- (افغانستان)-

ټاپه:(ټا-پَه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاپ شوې حکمنامه- (۲)مهر- خاپ- چاپ- نښه- ټاپ- (۳)داغ- تور- تهمت- رټه- لکه- (۴)دَ چاپ مشين- (۵)پۀ کپړه يا کاغذ دَ نښې لګولو مشين-

ټاپه رس:(ټا-په-رَس)اسم- واحد- مذکر- نمرپرست- نورپرست- کاپرګل- هغه ګل چې دَ تخم نه يې غوړي ايستلے کيږي- نمېر- دَ نمبر ګل- ګلِ نمېر-

ټاپې:(ټا-پې)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوستي- ملګرتيا- اشنائي- يارانه- (۲)موده- وخت- (۳)پټه صلاح مشوره- دَ پردې خبره- (۴)دَ ناروغتيا هغه سخت وخت چې يا مريض روغ شي يا ومري- (۵)سائي- پېشګي- بيانه- ټپي-

ټاپې:(ټا-پې)اسم- واحد- مذکر- (۱)مزل- فاصله- (۲)دَ قرض نېټه- قسطونه- (۳)باد و باران- جم جکړ- زول او باران-

ټاپې ټاپې:(ټا-پې- ټا-پې)اسم صفت- خاپ خاپ- ټکي ټکي- داغ داغ- خاپې خاپې- نښې نښې- برګ-

ټاپېدار:(ټا-پې-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چاپه شوے- پټېدار- (۲)وګورئ ټاپ دار-

ټاپېدل:(ټا-پې-دَل)مصدر لازم- چاپ کېدل- مهر کېدل- نښانه کېدل-

ټاپېدن:(ټا-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټاپېدل-

ټاپېدنګ:(ټا-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټاپېدل-

ټاپېدنه:(ټا-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټاپېدل-

ټاپېدونکے:(ټا-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- چاپ کېدونکے- ټاپه کېدونکے- نښانه کېدونکے- جمع ټاپېدونکي- مؤنث ټاپېدونکې- وګورئ ټاپېدل-

ټاپېدۀ:(ټا-پې-دۀ)حاصل مصدر از دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټاپېدل-

ټاپۍ:(ټا-پۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ غنمو دَ درمند خاصه نښه- (افغانستان)- (۲)پۀ ټوپۍ دَ وربښمو يا دَ تيلې ګل-

ټاپے:(ټا-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مقام- مقرر ځاې- (۲)صفت/فاعل- ټاپه لګونکے- مهر لګونکے-

ټات:(ټاتَ)اسم- واحد- مذکر- غرور- زيار- اوغم- وګورئ ټاټ-

"ۍ" (څې-رَل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ټاټ:(ټاټ)اسم- واحد- مذکر- فخر- وياړ- غرور- لوئي- کبر- ټاټ-

ټاټ:(ټاټ)اسم صفت- واحد- مذکر- کوړ- راتاؤ-

ټاټ:(ټاټ)اسم- واحد- مذکر- جمع ټاټونه- وګورئ تراټ-

ټاټ:(ټاټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اهنګونو راغونډېدو مرکز- (۲)راګونه-
سرى نمائېش- (۳)له منجو يا سونړو نه جوړه پوزى يا صف- د سونړو نه
جوړه کپړه- موم جامه- ترپال- تپړ- خښے- ټغر- ګلم- پلاسى-

ټاټاره:(ټا-ټا-ره)اسم- مؤنث- وګورئ ټامبارى-

ټاټ باټ:(ټاټ-باټ)صفت- شان شوکت- نخرې- ټاټ پاټ- (م- هندى)-

ټاټ پاټ:(ټاټ-پاټ)صفت- وګورئ ټاټ باټ-

ټاټر:(ټا-ټر)اسم- واحد- مذکر- ټټر- خيګر- سينه-

ټاټسى:(ټا-ټه-سى)اسم- واحد- مؤنث- ټوقه- وشته- پرپرى- شتى-
(افغانستان)-

ټاټکه:(ټا-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرخېړے- ټاټوکه- يو بوټے چې
ژاوله ترې حاصلولے شى- (۲)وګورئ ارغوچ- (۳)د اکوړ په شان د خوراک
يو قسم مېوه-

ټاټکے:(ټاټ-کے)اسم- واحد- مذکر- تغارے- چابړے- وړوکے ټب- مفه
څادرى يا د اُسپنې غنډ او رغے شان لوښے چې مزدوران پکښې شګې او
سيمنټ مسترى ته خېژوى او جوړوى- جمع ټاټکى-

ټاټوالے:(ټاټ-وا-لے)اسم- (۱)د ټاټ سره متعلق- (۲)کوړوالے- په يو طرف
ځنګزن توب- ځنګزن والے-

ټاټوب:(ټا-ټوب)اسم- (۱)خاموشى- زغم- (۲)ګذران- ګوزراه- (مصدرونه
کول/نيول)-

ټاټوبه:(ټا-ټو-به)اسم- واحد- مؤنث- د استوګې ځاے- د وسېدلو ځاے-
جمع ټاټوبې-

ټاټوبے:(ټا-ټو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټاټوبه- جمع ټاټوبى-

ټاټوبے:(ټا-ټو-بے)اسم صفت- وسېدونکے-

ټاټوسے:(ټا-ټو-سے)اسم- واحد- مذکر- ټاټوسى- د منى د بوټو د تخم
لوښے يا د کرلو کوغالے- جمع ټاټوسى-

ټاټوکه:(ټا-ټو-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټاټکه-

ټاټوکے:(ټا-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خرېړے- ټاټکے- (۲)يو قسم
وابنه چې د سپرلى په موسم کښى کيږى-

ټاټوکے:(ټا-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- د اکوړ په شان د خوراک يوه مېوه
چې مهوکے ې ډېر سخت وى-

ټاټوکے:(ټا-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- ټوکے- جمع ټاټوکى-

ټاټول:(ټا-ټ-ؤل)مصدر متعدى- (۱)په سر خېژول- ناز ورکول- (۲)ټاټ
ورکول- کړول-

ټاټون:(ټا-ټ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټاټول-

ټاټونکے:(ټا-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- (۱)ټاټ ورکونکے- په سر
خېژونکے- نياز ورکونکے- (۲)کړونکے- جمع ټاټونکى- مؤنث ټاټونکې-
وګورئ ټاټول-

ټاټونګ:(ټا-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټاټول-

ټاټونه:(ټا-ټ-ؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټاټول-

ټاټه:(ټا-ټه)اسم صفت- رسا- نېغ- سم- برابر- سيخ-

ټاټى:(ټا-ټى)اسم صفت- واحد- مذکر- فېشنى- مغروره- د ټاټ خاوند-

ټاټېدل:(ټا-ټې-دل)مصدر لازم- کړېدل- په يوه طرف راټيټېدل-

ټاټېدن:(ټا-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټاټېدل-

ټاټېدنګ:(ټا-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټاټېدل-

ټاټېدنه:(ټا-ټې-دؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټاټېدل-

ټاټېدونکے:(ټا-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ټاټېدونکى-
مؤنث ټاټېدونکې- وګورئ ټاټېدل-

ټاټى:(ټا-ټى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټالى- جُوټه- (۲)خانګو- (د
ماشومانو ژبه)- (۳)پانسى- (کول/کېدل مصدرونه)-

ټاخ:(ټاخ)اسم- تاخت- زغل- منډه- زغاښت-

ټاخ:(ټاخ)اسم صوت- ټخ- د پټاخې يا د کارتوس د خلاصېدو آواز- د ړز
آواز-

ټارپيډو:(ټار-پى-ډو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تارپيډو- (م- انګريزى)-

ټاره:(ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- کېږه- نس- جمع ټارې-

ټارى:(ټا-رى)اسم صفت- واحد- مذکر- فضول خبرې کونکے- ټرېدونکے-
ټرټر کونکے-

ټارى:(ټا-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)برج- اټارى- بالاخانه- سنګر-
(۲)د نښتر ښاخ- د ځېړى ښاخ-

ټاس:(ټاس)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم کالے- يو قسم پسول- (۲)لويه
پکړى- پګ- (۳)د انګورو يو قسم- (۴)ايسک- شرط- پچه- قرعه-

ټاس:(ټاس)اسم صوت- د لوښى د ماتېدو آواز- ټس-

ټاسه:(ټا-سه)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ټوکے-

ټاغ:(ټاغ)اسم صفت- وګورئ ټاغ سترګے-

ټاغرے:(ټاغ-رے)اسم صفت- لنډے- کونډے- ګرډے-

ټاغ سترګے:(ټاغ-ستر-ګے)اسم صفت- چې سترګې ې بوټې راوتې وى-
ټاغے-

ټاغې:(ټا-غې)اسم صفت- برندې- بوټې- ټغې- (عام طور سره د سترګو د
صفت په طور استعماليږى)-

ټاغے:(ټا-غے)اسم صفت- وګورئ ټاغ سترګے-

ټاق:(ټاق)اسم صوت- ټق- د يو کاڼى د بل سره د جنګېدو آواز- د ټوپک
ړز- د کلک ځيز د ماتېدو آواز-

ټاقر:(ټا-قر)اسم- واحد- مذکر- عمرخوړلے- زوړ- ضعيف- بوډا- ټاکر-
مؤنث ټاقره- جمع مؤنث ټاقرې- جمع ټاقران-

زېر (ځ-بڼ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، ؤ (ډو-بې-دؤ)

ټاقې:(ټا-قې)اسم- غصه- بد مننه-

ټاقې:(ټا-قې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځپېړه-

ټاک:(ټاک)اسم- (۱)سرحد- حد- پوله- (۲)چونه- تېغ وهنه-

ټاک:(ټاک)اسم- واحد- مذکر- یوه ونه او د هغې مېوه-

ټاک:(ټاک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تریو- ترش- (۲)ټاکلے کړ-

ټاک ټال:(ټاک-ټال)اسم صفت- (۱)ټکنے- ترهور- (۲)اندېښمن- وسواسی-

ټاک ټوک:(ټاک-ټوک)اسم- د کور سامان- ټکه ټوکه- ټک ټوک- لوښی لرګی- اسباب-

ټاکر:(ټا-کر)اسم صفت- وګورئ ټاټر- مؤنث ټاکره-

ټاکر:(ټا-کر)اسم- واحد- مذکر- چیندرو- د ماشومانو یوه لوبه چې په اړی کوړی کولے شي- چندړی- چغی- چندری- چتي- جنت دوزخ-

ټاکل:(ټا-کل)مصدر متعدی- (۱)مقررول- په نښه کول- (۲)مریض ته ټکور ورکول-

ټاکلے:(ټا-کۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- مقرر شوے- غوره شوے- چوڼ شوے- په نښه شوے- جمع ټاکلی- مؤنث ټاکلې-

ټاکنده غرمه:(ټا-کن-ده-غر-مه)اسم- ټکنده غرمه- ټکنه غرمه- سره غرمه-

ټاکنه:(ټا-کۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټاکل-

ټاکو:(ټا-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خناورو یوه بیماری- (۲- صفت) داړې مار- شوکمار- ړاکو-

ټاکو:(ټا-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټاټر-

ټاکور:(ټا-کور)اسم- ټکور- په خوړلن د زخم یا دردېدلی ځای ګرمونه-

ټاکونکے:(ټا-کون-کے)اسم فاعل- (۱)نښه لګونکے- مقرر کونکے- مقررونکے- په ګته کونکے- (۲)ټکور کونکے- ټکورونکے-

ټاکه:(ټا-که)متعلق فعل- ټکه- سمدستی-

ټاکی:(ټا-کی)اسم- د لاسونو پړقونه- چکچکې- تاړې- (مصدرونه وهل/کړل)-

ټاکی:(ټا-کی)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو یو مرض چې په مخ ې دانې راوخیژی- (۲)داغونه- چاپونه-

ټاکی:(ټا-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)جوړ- پېوند- (۲)د کارتوس اخر ته لګېدلې د کتې ټکره- (۳)هغه کپړه چې صفائی پرې کولے شي- صافی-

ټاکی:(ټا-کی)اسم- واحد- مؤنث- د سترګو سورے-

ټاکی:(ټا-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)پټق- (۲)هغه دانه چې د وینې نه ړکه وی- (۳)ډېر موړ انسان یا حیوان- ادو بدو- (۴)د اُبو بانکی- (۵)پیوند- پینه- د چرم پیوند-

ټاکے:(ټا-کے)اسم- واحد- مذکر- ټیکه لګونکے- خال وهونکے- جمع ټاکی- (افغانستان)-

ټاکے:(ټا-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څاڅکے- ټکے- قطره- (۲)ټوټه- پیوند- جوړ- (۳)داغ-

ټال:(ټال)اسم- واحد- مذکر- د چونګی محصول- ټېکس- (م- انګریزی)-

ټال:(ټال)اسم- واحد- مذکر- (۱)پینګه- هغه پړے چې بره اچولے شوے وی او څانګل پرې کیږی- (وهل/خوړل مصدرونه)- (۲)تاخیر- ځنډ- (کول مصدر)- (۳)د جولا تار- (۴)د پارسنګ ټیکځونه- (۵)د لرګو دوکان- (کول/اچول مصدرونه)-

ټال باش:(ټال-باش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړال باش-

ټال مټال:(ټال-مه-ټال)اسم مرکب- وګورئ ټال مټول- (کول مصدر)-

ټال مټالول:(ټال-مه-ټا-له-ول)مصدر متعدی- (۱)ایسارول- ځنډول- (۲)انې بانې کول- حیلې حوالې کول-

ټال مټالونکے:(ټال-مه-ټا-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټال مټالول-

ټال مټالونه:(ټال-مه-ټا-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټال مټالول-

ټال مټالېدل:(ټال-مه-ټا-لې-دل)مصدر لازم- څوک په طمع کېدل- څوک په امید کېدل-

ټال مټالیدنه:(ټال-مه-ټا-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټال مټالېدل-

ټال مټالېدونکے:(ټال-مه-ټا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټال مټال-

ټال مټالېدۀ:(ټال-مه-ټا-لې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ټال مټال-

ټال مټول:(ټال-م-ټول)اسم (مرکب)- ډیل- ځنډ- بانه- انه بانه- حیله حواله- هغه غر دا غر- یو غر بل غر-

ټالو:(ټا-لو)اسم- په لوړ شي په راخوړنده رسی یا څانګو کښې کښېناستنه او ټالونه خوړنه-

ټالول:(ټا-له-ول)مصدر متعدی- (۱)ټالول- خبره وړدول- بهانه کول- جول ورکول- ایسارول- (۲)ځنګول-

ټالولے:(ټا-له-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټالول-

ټالون:(ټا-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټالول-

ټالونکے:(ټا-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټالول-

ټالونګ:(ټا-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټالول-

ټالونه:(ټا-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټالول-

ټاله:(ټا-له)متعلق فعل- په یو ځای- همغاړه-

ټاله:(ټا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو ځای خرڅونه- د غلې په یو ځای امبار کونه- (۲)ګواره-

ټالېدل:(ټا-لې-دل)مصدر لازم- (۱)ځنګېدل- جوتې خوړل- (۲)ایسارېدل- اټالېدل- خبره وړدېدل-

ټالېدلے:(ټا-لې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)ځنګېدلے- جوتې خوړلے- (۲)ایسار شوے- اټال شوے- وړد شوے-

ټالېدن:(ټا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټالېدل-

ټالېدنګ:(ټا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټالېدل-

ټالېدنه:(ټا-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټالېدل-

ئ (ښی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دېر) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ټالبدونکے:(ټا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټالبدل-

ټالبدهٔ:(ټا-لې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ټالبدل-

ټالي:(ټا-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- ډالی- مجره-

ټالي:(ټا-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- شوه- نباتاتي نوم ډلبرګياسيسو -(DALBERGIASISSO)

ټالي:(ټا-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- جونه- چکر- پير- پهٔ ټال د ځنګولو پهٔ وخت يو ټېله-

ټامباري:(ټام-با-ري)اسم- جمع- مؤنث- ژړا انګولا- پهٔ چغو چغو ژړا- ټاپاره- ټانټاره- ټانټال-

ټامباسي:(ټام-با-سي)اسم- جمع- غټې غټې دانې-

ټامبورے:(ټام-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- د ټيم ډبے-

ټامبوسے:(ټام-بو-سے)اسم- واحد- مذکر- د واورې پوڅے- د واورې ګټ- ټوسان- جمع ټامبوسي-

ټامټه:(ټام-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ټانټه- ټانډه- ټانګر- ټانګاري- د جوارو يا باجرې هغه برخه چې وړے ترې مات شوے وي- جمع ټامټې-

ټان:(ټان)اسم صوت- هغه آواز چې د مرئ نيولو نه پس پهٔ زور سره وځي-

ټانپاره:(ټان-پا-ره)اسم- مؤنث- وګورئ ټامباري- جمع ټانپارې-

ټانټال:(ټان-ټال)اسم- وګورئ ټامباري-

ټانټس:(ټان-ټس)اسم صفت- واحد- مذکر- کم عقل- بې عقله- بودلے- ناپوهه- شوده- ساده- لنډ فکرے- مؤنث ټانټسه- جمع ټانټسي-

ټانټو:(ټان-ټو)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې خپل قرض ترې وغښتے شي يا چې هر څوک ترې خپل قرض (پور) وغواړي-

ټانټوبے:(ټان-ټو-بے)اسم- واحد- مذکر- ګڼه ګوڼه- غوربير- ښدار- زيات خلق- ګڼه- غالمغال- غورپش- غوريګ- (مصدر کول)- (افغانستان)-

ټانټور:(ټان-ټور)اسم- واحد- مذکر- ټانبزر- څپاکې چې نغرى کښې يو د بل د پاسه د اور بلولو د پاره کېښودے شي-

ټانټه:(ټان-ټه)اسم صفت- واحد- مذکر مؤنث- کمزورے- وچ- نرے-

ټانټه:(ټان-ټه)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو بوټے چې وړے نهٔ لري- ټامټه- ټانډه- جمع ټانټې-

ټانچي:(ټان-چي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ډېرو اُبو جمع کولو د پاره د اُسپنې، ټين يا د سيمټو جوړ ځاے- ټانکي- ټېنکي- ټنکي-

ټاند:(ټاند)اسم صفت- خميز- کربدونکے-

ټانده:(ټان-ده)اسم- واحد- مؤنث- آغله- تانده- (افغانستان)-

ټاندور:(ټان-دور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټانټور-

ټانډه:(ټان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټانټه (۲)- جمع ټانډې-

ټانډېر:(ټان-ډېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)وير- ماتم- ژړا انګولا- (۲)غم رازی-

ټانک:(ټانک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شوبله- ټېنکي- (۲)د تېلو د ذخيرې ځاے- (۳)ټېنګ- (افغانستان)-

ټانک:(ټا-نک)اسم- واحد- مذکر- مقوي- د طاقت دارو- (م- انګريزي)-

ټانکه:(ټان-که/ټانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټک- ګنډ- بخيه- (۲)پيوند- (مصدرونه- لګول/خلاصېدل/شلېدل)-

ټانګ:(ټانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوازه- (۲)وچت غږ- (۳)وخت- موقع- (۴)د بزې يا ګډې د لنګېدو وخت- (۵)يوه غرنيزه مېوه- (۶)موسمي باران- (۷)پهٔ سمندر کښې د جهازونو (بېړو) د پاره جوړ شوے ځلے- (۸)ټاپو- د اُبو پهٔ منځ کښې وچوبه- وچکې- جزيره- (مصدرونه ختل/وراچول/ خطا کول)- (۹)د چرګو د کېښولو د پاره جوړ کړے ځاے- جمع ټانګونه- (۱۰)لويه ځانګه- ښاخ- وګورئ تانګ- (افغانستان)-

ټانګاري:(ټان-ګا-ري)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ټامټه-

ټانګاوان:(ټانګ-ګه-وان)اسم صفت- واحد- مذکر- ټانګې وال- تانګې وال- کوچوان- (افغانستان)-

ټانګتوره:(ټانګ-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- داتوره- دالتوره- ډالتوره- يو زهرژن بوټے- نباتاتي نوم دتورا سټرا موريئم (DATURA STRAMORIUM)-

ټانګر:(ټان-ګر)اسم- جمع- مذکر- پارچوړ- هغه ټانټې چې د څارو د خوراک نه پاتې شوې وي- (۲)کنګر- لکړ- کنګړ- لکړې-

ټانګو:(ټان-ګو)اسم- واحد- مذکر- ناک- د ټېنګ پهٔ رنګ يوه مېوه- يو قسم ونه چې لرګے ئې سخت وي- ډانګې- ټانګې- تنګې- نباتاتي نوم پايئ رس کميونس- جمع ټانګوان-

ټانګه:(ټان-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټانګي-

ټانګه:(ټانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- تانګه- بګې- پهٔ اس يا اسپه راکښلے کېدونے د سورلۍ هغه ګاډے چې دوه پائې لري-

ټانګې وال:(ټانګ-ګې-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- تانګې وال- د ټانګې چلونکے- کوچوان- جمع ټانګې والان-

ټانګي:(ټان-ګي)اسم- واحد جمع- مؤنث- بانګې- د يو بانس يا لرګي دواړو سرونو ته اچولے شوی ټيمان يا نور لوښي چې اُبهٔ پکښې راوړے شي-

ټانګي:(ټان-ګي)اسم- واحد جمع- مؤنث- تنګي- د ناشپاتې پهٔ شان يوه توره غرنيزه مېوه او د هغې ونه- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ ټانګو-

ټانګے:(ټان-ګے)اسم- واحد- مذکر- زوچته مواره زمکه- جمع ټانګي-

ټانه:(ټا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د ټونه تابع مهمل- کوډه- جادو- تعويذ- منتر- ټوټکا-

ټانه ټونه:(ټا-نه-ټو-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټونه ټانه- ټونه- ټوټکه- کوډه- جادو- دم تعويذ- جمع ټانې ټونې-

ټاون:(ټاون/ټا-ون)اسم- واحد- مذکر- قصبه- د کلي نه لوئ او د ښارئې نه وړوکے ځاے- (م- انګريزي)-

ټاون کمېټي:(ټاوَن-کَ-مې-ټي)اسم- واحد- مؤنث- په پاکستان کښې د قصبې انتظامیه چې د اولس چوڼ کړي کونسلران يې چلوي- وړه ښاروالي- (م- انګریزي)-

ټاون هال:(ټاوَن-هال)اسم- واحد- مذکر- د کمېټي هغه هال چې پکښې غونډې او اجلاسونه کيږي- د ښاروالۍ هال- د ښاروالۍ تالار- (افغانستان)-

ټاه:(ټاه)اسم- واحد- مذکر- تلفظ- تکلم- خبرې کونه- (افغانستان)-

ټاه:(ټاه)اسم صوت- ډا- ډز- (د ماشومانو په ژبه)-

ټاني:(ټا-ني)اسم- واحد- مؤنث- نکټاني- هغه پټي چې انګریزي لباس سره په غاړه کښې اچولے شي- جمع ټايانې- (م- انګریزي)-

ټائيپ:(ټا-اپ/ټائپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټاپه- چاپه- نښه- (۲) ټائيپ رائيټر- د ټائپ رائيټر په ذريعه شوے ليک- (۳)قسم- شکل صورت- نمونه- (۴)توکم- کهول- درغوړ- (افغانستان)- (م- انګریزي)-

ټائپ رائټر:(ټا-اپ-راې-ټر)اسم- واحد- مذکر- هغه مشين چې ټائپ پرې کولے شي- د ليک مشين- جمع ټائپ رائټرونه-

ټائپسټ:(ټا-ئپ-پسټ)اسم فاعل- ټائپ کونکے سړے- جمع ټائپسټان- (م- انګریزي)-

ټائټل:(ټاې-ټل)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرخط- سرورق- د کتاب وړومبې پاڼه- (۲)د حکومت له خوا ورکړے شوے خطاب- (م- انګریزي)-

ټائر:(ټا-ار)اسم- واحد- مذکر- ټېر- د ربړ نه جوړه د پانې هغه حصه چې دننه پکښې ټيوب وي- جمع ټائرونه- (م- انګریزي)-

ټائم:(ټا-يم/ټا-ام/ټايم)اسم- واحد- مذکر- وخت- ټېم- جمع ټائمونه- (م- انګریزي)-

ټائم پيس:(ټا-يم-پيس)اسم- واحد- مذکر- هغه غټه ګړۍ چې په مېز يا تاخ کښې ايښودے شي- جمع ټائم پيسونه- (م- انګریزي)-

ټائم ټېبل:(ټا-يم-ټې-بل)اسم- واحد- مذکر- د وخت د تقسيم نقشه- (م- انګریزي)-

ټب:(ټب)اسم- واحد- مذکر- د ښانک په شان لوئې لوښے چې ډېرې اُبه پکښې جمع کولے شي او د جامو وينځلو د پاره هم استعماليږي- لوئې تغارے چې د لامبلو د پاره استعمالولے شي- طشت- لګن- ښانک- تش- د اُبو غټ لوښے- (م- انګریزي)-

ټبر:(ټه-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاندان- قبيله- خېلخانه- کورنی- (۲)ښخه- کورودانې- ارتينه- بېګم- (م- فارسي تبار)-

ټبردار:(ټه-بر-دار)صفت- مذکر- ټبر لرونکے-

ټبرداري:(ټه-بر-دا-ري)اسم- واحد- مذکر- د ټبردار کېدو حالت- خپلولي- عزيزولي- کورمه- خاندان- بچه پونګ- کورنی- ټام قبيله- خپل خپلوان- زياتې مټې-

ټبرګني:(ټه-بر-ګه-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ټبرداري-

ټبکے:(ټب-کے)اسم- واحد- مذکر- غار- ټوتے- ډوغله- مايه- کنده- غول- ټبلي- جمع ټبکي-

ټبلي:(ټب-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ټبکے-

ټبوټبوک:(ټ-بو-ټ-بوک)اسم- واحد- مذکر- غرنے بلبل- (افغانستان)-

ټپ:(ټپ)صفت- مذکر- (۱)مانده- کمزورے- خوار- ډنګر- نرے نروچکے- (۲)په سترګو ړوند- (۳)بند- (۴)بيخي- بالکل- (۵)کوني- مؤنث ټپه-

ټپ:(ټپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرهر- زخم- داغ- (۲)ډېران- ټب- (۳)د کيرړې ونه- (۴)د حکومت د کال ګټه- ماليه، ټېکس وغېره- سرکاري آمدن- سرکاري مال- (۵)بدل- قصاص-

ټپ:(ټپ)اسم صوت- د کتاب د بندېدو آواز- د لاسونو د جنګېدو آواز- د وهلو آواز- د بره نه د څه څيز د راپرېوتو آواز- د ټپولو آواز-

ټپا:(ټ-پا)اسم صوت- ټپارے- ټپ ټوپ- کش و کړپ- د روټۍ د پخولو آواز- د قدمونو ټپهار- د چت نه د اُبو څڅېدو آواز- د لاسونو ټپولو يا پرټولو آواز-

ټپار:(ټه-پار)اسم صوت- مسلسل آواز- د ټپ ټپ آواز- وګورئ ټپا-

ټپاس:(ټ-پاس)د ټيپ او ټيس تابع مهمل-

ټپال:(ټ-پال)اسم- واحد- مذکر- (۱)پياده ګرځېدنه- زغل- منډه- چاق تلنه- (۲)بې مقصده ګرځېدنه- (۳)پېغام رسونه- خبر رسونه- (۴)د خرو يا کچرو د مزدورۍ د پاره د زغلولو کار- (مصدر وهل)- جمع ټپالونه-

ټپالوک:(ټ-پا-لوک)اسم صفت- مذکر- وګورئ ټپالي-

ټپالي:(ټه-پا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- ټپالوک- (۱)ټپال کونکے- پېده تلونکے- (۲)خره چلونکے- خرکار- (۳)استاځے- (۴)کوشش کونکے- جمع ټپاليان-

ټپ پټ:(ټپ-پټ)اسم صفت- واحد/جمع- ټټ پټ- فضول- بې معنې- چټي- جزني- مزخرف- (افغانستان)-

ټپ ټپ:(ټپ-ټپ)اسم- واحد- مذکر- غصه- قهر- (افغانستان)-

ټپ ټپ:(ټپ-ټپ)اسم صوت- ټپا- د ډوډۍ پخولو آواز- د څه څيز د وهلو آواز- د مسلسل ټپولو آواز- د باران د ورېدو آواز- د څڅوبې اواز- وګورئ ټپا-

ټپ ټپانے:(ټپ-ټ-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټپ ټپانے-

ټپ ټپانے:(ټپ-ټ-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- ټپ ټپانے- ټپ ټپانے- ټپ ټپانے- د ماشومانو يو قسم لوبه- الاداد- جمع ټپ ټپانې-

ټپټپنے:(ټپ-ټ-په-نے)اسم- واحد- مذکر- ټکټکے- ډکډکے- موټرسائيکل-

ټپ ټوپ:(ټپ-ټوپ)اسم صفت- ټپ ټيپ- خوارخسته- بدحاله-

ټپ ټوپ:(ټپ-ټوپ)اسم صوت- ټپار- ټپارے- د باران د غټو څاڅکو ټپار-

ټپټور:(ټپ-ټور)اسم صفت- واحد- مذکر- کم نظر لرونکے- کم نظرے- مؤنث ټپټوره- (افغانستان)-

ټپټي کوتره:(ټ-په-ټي-کو-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بازيګره کوتره- لټ پټي کونتره- هغه کونتره چې بازي اړوي- (۲)د کونترو يو قسم چې

ټ (څې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

رنګ ي سپين وي-

تپرا:(تَه-په-را)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ويرېدلے- ډرېدلے- ترهېدلے- (۲)احتياطي- خيال ساتونکے- (۳)کرکژن- نفرت کونکے- (۴)کمزورے- سست- (۵)زېزار- در په در- (افغانستان)-

تپرول:(تَه-په-ر-زَل)مصدر متعدی- بل څوک په تپرېدلو مجبورزل- په مزه مزه په تلو مجبورول- په ورو ورو کرخول-

تپرون:(تَه-په-ر-زَن)حاصل مصدر- وګورئ تپرول-

تپرونکے:(تَه-په-ر-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپرونکي- مؤنث تپرونکې- وګورئ تپرول-

تپرونګ:(تَه-په-ر-زَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تپرول-

تپرونه:(تَه-په-ر-زَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تپرول-

تپرېدل:(تَه-په-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)د ړوند په شان په ويره ويره قدم اخستل- په پام پام تلل- په ورو ورو تلل- (۲)مينه کول- زړه لګول- (په چا به ورسره خامخا راضي)-

تپرېدن:(تَه-په-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدنګ:(تَه-په-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدنه:(تَه-په-رې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ تپرېدل-

تپرېدونکے:(تَه-په-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع تپرېدونکي- مؤنث تپرېدونکې- وګورئ تپرېدل-

تپرېدهٔ:(تَه-په-رې-دَه)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ تپرېدل-

تپری:(تَپ-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- نری نيالی- نری برستن-

تپړ:(تَ-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړه- ټاټ- موم جامه- ترپال- (۲)هغه پړے چې د شولو کښې پرې تړی- (۳)د بوسو د کوری ترلو رسی-

تپړا:(تَپ-ړا)اسم- د کلال هغه آله چې د لوښی پرې هواروی- جمع تپړاکان-

تپړسو:(تَ-پړ-سو)اسم- واحد جمع- مذکر- يو قسم وابنهٔ چې د غنمو فصل کښې راټوکيږی-

تپس:(تَ-پَس)اسم- واحد- مذکر- تپزس- يو مردارخور مارغهٔ- لم خټ- جمع تپسان-

تپس:(تَ-پَس)اسم صفت- مذکر- سست- بې کاره- ناراست- بې خونده-

تپسارے:(تَپ-سا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تپسورے- عاجز- متازه- ناتوانه- بې وسه- ذليل- خوار- سپک- (۲)سپېرهٔ- اسکيرلے- جمع تپساری- (افغانستان)-

تپسورے:(تَپ-سو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ تپسارے-

تپک:(تَ-پک)اسم- واحد- مذکر- سکون- قرار- راحت- جمع تپکونه-

تپک:(تَ-پک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ تپرا- (۲)درز- زمکې له راخلاصونه- (۳)پټون وهنه-

تپک:(تَه-پک)اسم- واحد- مذکر- څکالے- د څناورو د څرمنې نه جوړ شوے بنېن يا بلاوز- جمع تپکان- (افغانستان)-

تپک:(تَ-پک)اسم- واحد- مذکر- لوټمار- لوټمال- ډيلی- جمع تپکونه-

تپکی:(تَپ-کی)اسم- واحد- مؤنث- د تاش په يوه لوبه طرب کښې پانه په زور ويشتنه چې ملګری ته دا تاثر ورکړے شی چې دے دې بيا هم دغه رنګ چال کړی- جمع تپکی تپکيانې-

تپکے:(تَپ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بال- پنډوس- (۲)د پنډوس يو قسم لوبه- (۲- صفت)ډېر کمزورے- سخت بيمار-

تپکے:(تَ-پ-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- تپکی- پوټکے- وړوکے توتنے- جمع تپکی-

تپکے:(تَپ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ورکوټے زخم- وړوکے پرهر- (۲)غار- سوړه- (۳)خندق- کنده- جمع تپکی-

تپل:(تَ-پَل)مصدر- وګورئ تاپل-

تپلن:(تَپ-لَن)اسم صفت- واحد- مذکر- تپلے- داغی- برګ مخے- تپن- قوتی مخے- کتی مخے- جمع تپلنی-

تپلے:(تَ-په-لے)اسم صفت- وګورئ تاپلے يا تپلن-

تپلے:(تَه-په-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تپلی- مؤنث تپلې- وګورئ تپل-

تپن:(تَ-پَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ تپلن- (۲)حاصل مصدر- وګورئ تپل-

تپنا:(تَپ-نا)اسم- وګورئ تپرا-

تپنه:(تَ-په-نه)اسم صفت- بې کاره- وزګار- خشے- ليه-

تپنے:(تَ-په-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تپانے-

تپن:(تَ-پن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تپړ-

تپنا:(تَپ-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- تپها- تپړا-

تپو:(تَ-پو)اسم- واحد- مذکر- تاپو- برج- اټاری- ټاری- شينګړی- جمع تپوکان-

تپوتپ:(تَ-پو-تَپ)اسم صوت- وګورئ تپار- (افغانستان)-

تپوږ:(تَ-پوږ)اسم- واحد- مذکر- د پېره ساتونکيو د ناستې ځاې- جمع تپوری-

تپوسی:(تَ-پو-سی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د پومبی غوټی- غوزه-

تپوسی:(تَ-پو-سی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)يو قسم کونتره- (۲)د چرکوړيو يو مرض-

تپوک:(تَ-پوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوستين- وګورئ تپک- (۲)تماچه- (۳)څاپېره- چپلاخه- څپېړه- جمع تپوکان-

تپول:(تَ-په-زَل)مصدر متعدی- (۱)شاباسے ورکول- (۲)لمسول-

تپول:(تَ-پ-وَل)مصدر متعدی- بندول- تپ کول- (د چوند يا سوری)-

تپول:(تَ-پ-وَل)مصدر- تپ ورکول- کوزار ورکول- وهل- ډب ورکول-

تپولے:(تَ-پ-وَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع تپولی- مؤنث تپولې-

وګورئ ټپول-

ټپون:(ټَ-پَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپون:(ټَ-پَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپون:(ټَ-پَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونکے:(ټَ-پَ-وَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټپول-

ټپونکے:(ټَ-پَ-وَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټپول-

ټپونکے:(ټَ-پَ-وَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټپول-

ټپونګ:(ټَ-پَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونګ:(ټَ-پَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونګ:(ټَ-پَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونه:(ټَ-پَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونه:(ټَ-پَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونه:(ټَ-پَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپول-

ټپونے:(ټه-پو-نے)اسم- واحد- مذکر- ټاپه- مُهر- چاپه- هغه ټپونے چې دَ لرګی نه جوړ وی، توری پکښې کنستی شوی وی او دَ هغې په ذریعه په درمندونو کښې په رشو او دَ غلو په ذخیرو وغیره نښې لګولے شی- جمع ټپونی-

ټپه:(ټَ-په)اسمِ- واحد- مؤنث- (۱)الندۍ- دَ پښتو دَ اولسی شاعری یو صنف چې وړومبۍ مصرعه يې نهه سېلابه او دوېمه مصرعه يې دیارلس سېلابه وی- (۲)دریچه- کړکۍ- (۳)چاپ- مهر- نښه- (افغانستان)- (۴)کرامت- (افغانستان)- (۵)رقعه- یاداشت- (افغانستان)- (۶)پټۍ- دَ تاش پاڼې- (افغانستان)- (۷)بیانه- (افغانستان)- جمع ټپې- (مصدر کؤل/وئیل)-

ټپه ټغره:(ټَ-پَ-ټَ-غَ-ره)اسمِ صفت- مرکب- غریبی- ډېره نېستی- بې وسی- خواری-

ټپه مار:(ټَ-په-مار)اسمِ صفت/فاعل- واحد- مذکر- ټپې کونکے- مجلسی- میلسی-

ټپهار:(ټَپ-هار)اسمِ صوت- وګورئ ټپار-

ټپی:(ټَ-پی)اسم- واحد- مذکر- زخمی- ژوبل- جمع ټپیان- (مصدر کؤل/کېدل)-

ټپی مخے:(ټه-پی-مه-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټپلن-

ټپیسی:(ټَ-پی-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ نڅې سر-

ټپین:(ټَ-پین)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ټکی ټکی- ټپلے- ټپل مخے- داغدار- ننکو وهلے- وګورئ ټپلن-

ټپۍ:(ټَ-پۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تاپی- څپیاکه- غوشویه- (۲)ټپه- بیانه- سائی- پیشګی-

ټپے:(ټَ-پے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ورکوټے او نرے مار چې په مېږو کښې دَ غوشیانو دَ لاندې پروت وی-

ټپے:(ټَ-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جوړونو درد- دَ پښو باد نیونه- (۲)په قمیص دَ کشیدې کار- (۳)قدرتی خال-

ټټ:(ټَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټرټ- ترټ- بکواس- فضول خبره- (۲)ټیز- باد- (۳)کش- چوڼ- جمع ټټونه- (افغانستان)-

ټټا:(ټهٔ-تا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ټرټو- ټټو- کړتو-

ټټا:(ټهٔ-تا)اسم- وګورئ ټټېدل-

ټټار:(ټَ-تار)اسم- (۱)چټی او بې معنې خبرې- فضول خبرې- ټرار- (۲)پرله پسې ټیزونه-

ټټ پټ:(ټَټ-پَټ)اسم- واحد- مذکر- ټال مټول- انې بانې-

ټټ پټ:(ټَټ-پَټ)اسمِ صفت- حقیر- سپک-

ټټ ټټ:(ټَټ-ټَټ)اسمِ صوت- ټټه- ټرټه- ټرټر- ټرار- ټرتار- وګورئ ټټ-

ټټ ټوټ:(ټَټ-ټوټ)اسم- ټټه- ټټار- ټرتار- عبث او بې ځایه ټرټه-

ټټن:(ټهٔ-ټن)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ ټټو- مؤنث ټټنه-

ټټنکه:(ټَ-تن-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم چرچڼه- جمع ټټنکې- (افغانستان)-

ټټو:(ټهٔ-ټو)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بکواسی- اپلتی- کړتو- ېوزن- دړن-

ټټول:(ټهٔ-ته-وَل)مصدرِ متعدی- دَ چا نه عبث خبرې ایستل- څوک په اپلتو یا ګډو وډو سر کؤل- فضول غږؤل-

ټټون:(ټهٔ-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټټول-

ټټونکے:(ټهٔ-ته-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټټول-

ټټونګ:(ټهٔ-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټټول-

ټټونه:(ټهٔ-ته-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټټول-

ټټهار:(ټَټ-هار)اسمِ صوت- ټټار- ټرار- ټرهار-

ټټې پټې:(ټه-ټې-پهٔ-ټې)اسم- جمع- مؤنث- فضول خبرې- بکواس- ټټ پټ-

ټټېدل:(ټهٔ-ټې-دَل)مصدرِ لازم- ټرټېدل- ټرېدل- فضول غړېدل- ټټ ټټ کؤل- بکواس کؤل-

ټټېدنګ:(ټهٔ-ټې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټټېدل-

ټټېدنه:(ټهٔ-ټې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټټېدل-

ټټېدونکے:(ټهٔ-ټې-دَون-کے)اسم- فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټټېدل-

ټټېدهٔ:(ټهٔ-ټې-دَهٔ)حاصلِ مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ټټېدل-

ټټے:(ټَ-ټے)اسمِ صفت- وګورئ ټټو-

ټځ:(ټَځ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کبر- لوئی- غرور- (۲)غورې طمعې- لاپې شاپې- (افغانستان)- (۳)مس- تانبه-

ټځ:(ټَځ)صفت- (۱)ټیټ- کوږ- (۲)بې وسه- غریب- بې یار و مددګار-

ټټار:(ټَ-ټار)اسمِ صوت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ټټار- (۲- اسمِ صفت)وګورئ ټټاری-

ټټاری:(ټَ-ټا-ری)اسمِ- واحد- مذکر- بازاری- هغه څوک چې دَ پښتونولۍ نه خبر نهٔ وی-

ی" (ځی-رل)، ي"(مې-ره-وَل)، ئ"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ټټاري:(ټَ-ټا-رِي)اسم- جمع- مؤنث- شور- فرياد- زوږ- (افغانستان)-

ټټارے:(ټ-ټا-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے-

ټټارے:(ټَ-ټا-رے)اسم- واحد- مذکر- مس کر- لوښي جوړونکے-

ټټال:(ټَ-ټال)اسم- واحد- مذکر- ټيټال- خوشامده-

ټټازنګ:(ټَ-ټا-زنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- لاپو- لاپې کونکے-

ټټاوڼ:(ټَ-ټا-وَڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- دوړې مار- بکواسی- مؤنث ټټاونه-

ټټ پرت:(ټَټ-پرَت)اسم- وګورئ ټت پت-

ټټ ټټ:(ټَټ-ټَټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټت ټت-

ټټخارے:(ټَټ-خا-رے)اسم- (۱)دَ خر د شرلو يا چاخولو دَ پاره پهٔ خلهٔ آواز- (۲)دَ ګتو د بندونو نه ټکونه وکښنه-

ټټخه:(ټَ-ټه-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټټر- جمع ټټخې-

ټټر:(ټَ-ټَر)اسم- واحد- مذکر- سينه- ټټخه- جمع ټټرونه- (ايښودل/سړول/وهل/يخول وغيره مصدرونه)-

ټټرى:(ټَټ-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- صدرى- نيم تنى- جاکټ- واسکټ- (افغانستان)-

ټټرے:(ټَټ-رے)اسم- واحد- مذکر- سينه بند-

ټټرے:(ټَ-ټه-رے)اسم صفت- لاف زن- لاپو- لاپک- (افغانستان)-

ټټک:(ټَ-ټک)اسم- واحد- مذکر- ټکټکے- د بيلچې يا يوم د خلې د پاسه پهٔ لاسکى کښې د پښې د ايښودلو او زور ورکولو هوار لرګے-

ټټکه:(ټَ-ټهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- د ټټو مؤنث-

ټټکے:(ټه-ټه-کے)اسم- واحد- مذکر- ورکے ټټو- دَ اسپې بچے-

ټټڼ:(ټَ-ټڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټټو-

ټټنګ:(ټَ-ټنګ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)نایاب- (۲)خالى لاس- تش لاس- نيستى- مصيبت-

ټټنګ:(ټَ-ټنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)صحره- بيابان- (۲)وېره- (۳)تادى-

ټټنګا:(ټَ-ټن-ګا)اسم- واحد- مؤنث- ټيغکه- يو قسم مرغى- (افغانستان)-

ټټنګه:(ټَ-ټنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- تکليف- مصيبت- بلا- نايابه-

ټټو:(ټَ-ټو)اسم- واحد- مذکر- وړوکے اس- يابو- ټيټ شان اس- جمع ټټوان/ټټوګان-

ټټوبه:(ټَ-ټو-به)اسم- واحد- مؤنث- خندا- ټوقه- پچموزه- ملنده-

ټټوسى:(ټَ-ټو-سى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ يو بوټى تخم-

ټټوسے:(ټَ-ټو-سے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چنې کونګرې- (۲)غنډوسکے-

ټټوغے:(ټه-ټو-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے/ټټارے-

ټټوکے:(ټَ-ټو-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے ټټو- وړوکے اس- مانده او کمزورے اس-

ټټوه:(ټَ-ټهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- د ټټو مؤنث- جمع ټټوې-

ټټيرے:(ټَ-ټي-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټټارے/ټيټارے-

ټټيغه:(ټَ-ټي-غه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تور، سپين او شين رنګ يو مارغهٔ چې د مرز نه غټ وى او د ټي ټيان ټي ټيان آواز کوى-

ټټيوټ:(ټَ-ټي-وټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټټارے-

ټټى:(ټَ-ټى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ لويو بولو کولو ځاىْ- لېټرين- (۲)دَ قافلې د پاتې کېدو ځاى- سراى- (۳)بولې- بکې متيازې- غل- (۴)هغه پرده چې د لرګو، کهيو او غنو ازغو نه جوړولے شي-

ټټے:(ټَ-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- بکواسي- فضول خبرې کونکے- پوچ ګو-

ټچ:(ټچ)اسم- واحد- مذکر- لمس- لاس لګونه- ګتې وروړنه- (مصدرونه کول/کېدل)- (م- انګريزى)-

ټچ:(ټچ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حقير- کم- معمولى- بې قيمته- پربوتے- سپک- (۲- اسم)قوت- زور- طاقت- جمع ټچونه- (افغانستان)-

ټچ:(ټچ)اسم صوت- دَ پوکښې د چاودلو آواز- دَ پټاخې دَ پوچ کېدو آواز-

ټچ بټڼ:(ټچ-بَ-ټڼ)اسم- واحد- مؤنث- ټک بټڼ- يو قسم بټنې چې پهٔ قميص لګولے شي او پهٔ زور سره يو بل سره نښلولے شي- جمع ټچ بټڼې-

ټچ سسټم:(ټچ-سس-ټم)اسم- واحد- مذکر- دَ ټائپ کولو هغه چل چې ټائپسټ کې بورډ ته ګورى او ټائپ کوى-

ټخ:(ټخ)اسم صوت- دَ ټخې کولو آواز- هغه آواز چې ټخے ترې جوړيږى- لهٔ سينې نه د سا دَ تکليف سره راوتونکے آواز-

ټخا:(ټَ-خا)اسم- مسلسل ټخے-

ټخ ټخ:(ټخ-ټخ)اسم صوت- پرله پسې ټخے- ډېر ټخېدنه-

ټخ توخ:(ټخ-توخ)اسم صوت- (۱)دَ ټخې مسلسل آواز- اخ توخ- (۲)ږز ږوز- ټس ټوس-

ټخر:(ټَ-خر)اسم- واحد- مذکر- جامې- توکے- جمع ټخرونه-

ټخل:(ټَ-خل)مصدر- د سينې نه د سا دَ تکليف پهٔ نتيجه کښې آواز وکښل-

ټخله:(ټَ-خهٔ-له)اسم- ټخے-

ټخله:(ټَ-خهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- توخلې- هغه ټوپى چې غوړونه هم پکښې پټ وى- خولى- دَ غوړونو خولى- ټخلى- جمع ټخلې-

ټخلى:(ټَ-خهٔ-لى)اسم- واحد- مؤنث- توکله- کنځه- کوچغول-

ټخلې:(ټَ-خهٔ-لې)اسم- مؤنث- وګورئ ټخے-

ټخلى:(ټَ-خَ-لى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ټخله ۲-

ټخ مخ:(ټخ-مخ)اسم صفت- مذکر- ټس نس- خور ورر- پرېشان- ګډوډ-

ټخنکے:(ټَ-خن-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- مائل- شوقى- راغب-

ټخول:(ټَ-خَ-ول)مصدر متعدى- (۱)پهٔ زور لهٔ چا نه ټخې وېستل- (۲)لهٔ چا نه راز معلومول- لهٔ چا نه پهٔ چل ېپسې بودول-

ټخونکے:(ټَ-خه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټخول-

ټخونه:(ټَ-خَ-وڼه-نه)حاصل مصدر- (۱)وګورئ ټخول- (۲)دَ ګتو نه ټکونه ايستل-

ټخهار :(ټَخ-هار)اسم صوت- د ټخې مسلسل اواز-

ټخېدل:(ټَ-خې-دل)مصدر لازم- ټخې کول-

ټخېدلے:(ټَ-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټخېدل-

ټخېدن:(ټَ-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټخېدل-

ټخېدنګ:(ټَ-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټخېدل-

ټخېدنه:(ټَ-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټخېدل-

ټخېدونکے:(ټَ-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټخېدل-

ټخېدهٔ:(ټَ-خې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ټخېدل-

ټخے:(ټَ-خے)اسم- واحد- مذکر- ټخ- کنګ- هغه آواز چې سينې نه د خراشکي رابيلولو پهٔ وخت وځي- د مرئ خارښت-

ټر:(ټَر)اسم صوت- (۱)د کولمو د بادو د زور آواز- (۲)د تېز آواز- د چيندخو آواز- ټرا- (۳)چا پورې د خندا کولو پهٔ وخت ادا کېدونکے آواز-

ټر:(ټَر)اسم- واحد- مذکر- عبث خبرې- بکواس-

ټرا:(ټَهٔ-را)اسم صوت- وګورئ ټر-

ټرا:(ټَ-را)اسم- واحد- مؤنث- ديسي شراب- جمع ټرې- (څښل وهل مصدرونه)-

ټراټه:(ټَرا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- چيرانګه- چيره- جمع ټراټې-

ټرافي:(ټَرا-في)اسم- واحد- مؤنث- انعام- د لوبو پهٔ مقابلو کښې وړکېدونکے لوئ انعام- (اصل کښې هغه انعام چې د پخوانيو جنګونو د مال غنيمت پهٔ طور به ئې نمائش کېدو)- جمع ټرافيانې- (ش- انګريزي، فرانسيسي، يوناني)-

ټراک:(ټَراک)اسم- واحد- مذکر- يوه وړه مرغۍ- چتے- چترکے-

ټرالي:(ټَرا-لي)اسم- واحد- مؤنث- وړکوټے ګاډے- هغه ګاډے چې ټرېکټر پسې تړلے شي او راکښے شي- (م- انګريزي)-

ټرام:(ټَرام)اسم- واحد- مذکر- ټربس- پهٔ بجلي چلېدونکے ګاډے چې پهٔ پاټلۍ چليږي- (م- انګريزي)-

ټرامبون:(ټرام-بون)اسم- مذکر- د موسيقۍ يوه آله-

ټراموے:(ټرام-وے)اسم- واحد- مذکر- د اُسپنې د پاټلو سړک چې ټرام پرې چليږي- (م- انګريزي)-

ټران:(ټَران)اسم صوت- (۱)ټران ټران- ټرار- د موټرو او نورو ګاډو غرغور- (۲)ټرن- تيزن-

ټرانسسټر:(ټَران-سس-ټر)اسم- واحد- مذکر- ټرانزسټر- هغه رېډيو چې پهٔ بېټرۍ چليږي- د مسالې رېډيو- (م- انګريزي)-

ټرانسپورټ:(ټَرانس-پورټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سامان د يو ځائې نه بل ځائې ته استونه- (۲)لارۍ، ګاډې، موټرې چې سورلۍ او سامان يو ځوا بل خوا اوړي راوړي- (م- انګريزي)-

ټرانسپورټر:(ټَرانس-پور-ټر)اسم- واحد- مذکر- د ټرانسپورټ مالک- د ګاډو څښتن- هغه سړے چې د لاريو بسونو ملکيت کښې ساتل ئې پېشه وي- (م- انګريزي)-

ټرانسفارمر:(ټَرانس-فار-مر)اسم- واحد- مذکر- د بجلۍ هغه مشين چې د بجلۍ طاقت متوازن ساتي- (م- انګريزي)-

ټرانسفر:(ټَرانس-فر)اسم- واحد- مذکر- بدلي- تبادله- تبديلي- (م- انګريزي)-

ټرانس ميټر:(ټَرانس-مي-ټر)اسم- واحد- مذکر- هغه مشين چې بې د بجلۍ او د هوا د چپو نه آواز د يو ځائې نه بل ځائې ته رسوي- (م- انګريزي)-

ټراوو:(ټَهٔ-را-وو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټېزن- ټرن- (۲)فضول- بکواسي- ټرو- پوچ خلے-

ټرائي:(ټَرا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوشش- (۲)د ټرائېورانو نه د ډرائېونګ امتحان اخستنه- (م- انګريزي)-

ټرائيسکل:(ټَرا-ئي-سي-کل)اسم- واحد- مذکر- د درېو پايو سائيکل- (م- انګريزي)-

ټربائين:(ټر-با-ين)اسم- واحد- مذکر- هغه څرخ چې د اُبو پهٔ ذريعه چورلي او بجلي پيدا کوي- (م- انګريزي)-

ټربائين سسټم:(ټر-با-ين-سس-ټم)اسم- واحد- مذکر- د ټربائين پهٔ ذريعه د بجلۍ پيدا کولو طريقه- (م- انګريزي)-

ټرپر:(ټر-پر)اسم- واحد- مذکر- عبث خبرې- پوچې خبرې- ټرټر- وګورئ ټټ پټ-

ټرټ:(ټرټ)اسم صوت- ټر- د تېز آواز-

ټرټارا:(ټرهٔ-ټا-را)اسم- واحد- مؤنث- بې غمي- خوشحالي- مزې- چرت- جمع ټرټارې-

ټرټ پرټ:(ټرټ-پرټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټټ پرټ-

ټرټهار:(ټرټ-هار)اسم صوت- پهٔ يو مخ د تېزونو آواز- ټرهار- ټرار-

ټرټهار:(ټرټ-هار)اسم- جمع- مذکر- فضول خبرې- پوچې خبرې- عبث غږېدنه-

ټرټر:(ټر-ټر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټر-

ټرټل:(ټر-ټل)مصدر متعدي- رټل- داړل- چخول- رټل کوټل-

ټرړے:(ټر-ړے)اسم- واحد- مذکر- يو مارغهٔ چې د شپې ځان له پښې ونې سره ځوړند کړي او حق حق آواز کوي-

ټرخاول:(ټر-خا-ول)مصدر متعدي- ځان خلاصول- انې بانې کول- ځنډول-

ټرخاولے:(ټر-خا-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټرخاول-

ټرخاون:(ټر-خا-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټرخاول-

ټرخاونکے:(ټر-خا-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټرخاول-

ټرخاونه:(ټر-خا-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرخاول-

ټرسټ:(ټرسټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اعتبار- باور- (۲)د ټرسټ ايکټ د لاندې د خلقو د خير سېګړې د پاره جوړه وقف اداره-

ئ (خې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ټرسټي:(ټرس-ټي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ټرسټ وقف غړے-

ټرکڼ:(ټر-کڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث ټرکڼه- بړپه- بې زړۀ- وېرندونکے- بېرندوکے- بې غېرته- ایرندوک- ټرن- هغه څوک چې لۀ هر څۀ ویرېږی-

ټرماټر:(ټر-ما-ټر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټماټر-

ټرمکا:(ټرم-کا)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترمکا- ترمکیا- دَ أبو چنکاؤ کونه- (۲)پېه کونه- أبۀ کونه-

ټرن:(ټۀ-رن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټرو- ټیزن- (۲)وېرېدونکے- ډرن- مؤنث ټرنه-

ټرنک:(ټرنک)اسم- واحد- مذکر- دَ اسپنې صندوق- بکس-

ټرنی:(ټر-نی)اسم- واحد- مذکر- چونکے- محصول- ګات-

ټرو:(ټۀ-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټر ټر کونکے- کړتو- قړتو- (۲)ټرن- ډرن- ټیزن- بکواسی-

ټرول:(ټه-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)فضول غړول- پۀ پوچو خبرو لګیا کؤل-ټټول- (۲)موټر یا بل ګاډے ټرول- یا ترې دَ ټرټر آواز ایستل-

ټرول:(ټۀ-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)چا سره بد فعلی کؤل- غول- (۲)پۀ دستونو کؤل-

ټرولے:(ټه-ر-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټرول ۱-

ټرولے:(ټۀ-ر-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټرول (۲)-

ټرون:(ټه-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټرول ۱-

ټرون:(ټۀ-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټرول ۲-

ټرونکے:(ټه-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټرول ۱-

ټرونکے:(ټۀ-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټرول ۲-

ټرونه:(ټه-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرول ۱-

ټرونه:(ټۀ-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرول ۲-

ټره:(ټ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چرت- قره- قوزه- جمع ټرې-

ټره:(ټ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دیسي شراب- ټرا- جمع ټرې-

ټره ټره:(ټۀ-ره-ټۀ-ره)اسم- مؤنث- ټرتار- ټرټېدنه- اخوا دېخوا وېنا- ټرته ټرته- عبث وېنا- فضول خبرې- ټرټر- (مصدر کؤل)-

ټرمار:(ټۀ-ره-مار)اسم صوت- وګورئ ټرتهار-

ټرېټر:(ټرے-ټر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټرېکټر-

ټرېټي:(ټری-ټی)اسم- واحد- مذکر- معاهده- لوظنامه- (م- انګریزی)-

ټرېدل:(ټۀ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)فضول خبرې کؤل- ټرټر کؤل- (۲)دَ چیندخو آواز کول- (۳)پۀ دستونو کېدل- نس بهېدل-

ټرېدل:(ټ-رې-دل)مصدر لازم- پۀ مزه مزه تلل-

ټرېدلے:(ټۀ-رې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- لۀ "ټرېدل" اسم مفعول- پۀ دستونو تلے-

ټرېدلے:(ټ-رې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدن:(ټۀ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدن:(ټ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدنګ:(ټۀ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدنګ:(ټ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدنه:(ټۀ-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدنه:(ټ-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدونکے:(ټۀ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدونکے:(ټ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټرېدل-

ټرېدۀ:(ټۀ-رې-دۀ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ټرېدل-

ټرېدۀ:(ټ-رې-دۀ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ټرېدل-

ټرېډ:(ټرېډ)اسم- واحد- مذکر- تجارت- سوداګری- (م- انګریزی)-

ټرېډمارک:(ټرېډ-مارک)اسم- واحد- مذکر- دَ تجارت یا دَ صنعت دَ پاره څۀ خاص نښه مقررونه- تجارتی نښه- (م- انګریزی)-

ټرېسر:(ټرے-سر)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې نقشې جوړوی- ټریسنګ کؤنکے-

ټرېفک:(ټرے-فک)اسم- واحد- مذکر- پۀ سړک دَ سورلو او ګاډو چلند- ترافیک- (افغانستان)- (م- انګریزی)-

ټرېکټر:(ټرېک-ټر)اسم- واحد- مذکر- ټرېټر- هغه مشینی ګاډے چې زمکې پرې اړوَلے شی او دَ کروندې سره متعلق کار پرې کؤلے شی- (م- انګریزی)-

ټرېم:(ټرېم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټرام- (م- انګریزی)-

ټرېم وے:(ټرېم-وے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټرام وے- (م- انګریزی)-

ټرېن:(ټرېن)اسم- واحد- مذکر- رېل ګاډے- دَ اُور ګاډے- (م- انګریزی)-

ټرېنډ:(ټرېنډ)اسم صفت- واحد- مذکر- تجربه کار- تربیت یافته- ماهر- (م- انګریزی)-

ټرېننګ:(ټرے-ننګ)اسم- واحد- مذکر- تربیت- دَ څۀ فن یا کار باقاعده زده کړه- (مصدرونه کؤل حاصلول)-

ټرے:(ټۀ-رے)صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټراوو-

ټرے:(ټرے)اسم- واحد- مذکر- مجمه- پتنوس- (م- انګریزی)-

ټرے:(ټ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ چتی مومره مرغۍ چې پۀ یو ځاے نۀ ټینګیږی او هر وخت دانګی رادانګی-

ټز:(ټز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټیز-

ټزن:(ټ-زن)اسم صفت- واحد- مذکر- ټیزن- ټیزمار- بې غېرته- وېرندوکے-

ټزول:(ټۀ-ز-ول)مصدر متعدی- پرول- پۀ ټیزونو راوستل-

ټزولے:(ټۀ-ز-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټزول-

ټزون:(ټۀ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټزول-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "ۀ"(یو-بې-دۀ)

ټزونګ:(ټه-ز-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټزول-
ټزونه:(ټه-ز-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټزول-
ټزوونکے:(ټه-ز-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټزول-
ټس:(ټس)اسم صوت- د څه کلک څیز د ماتېدو آواز- د څپېړې آواز-
ټس:(ټس)اسم- واحد- مذکر- (۱)وجه- سبب- سوب- (۲)پوسکی- (۳)زور
څیز- وروست څیز- (۴)بدل- بز- (۵)اسم صوت- د پوسکی آواز-
ټس:(ټس)اسم- واحد- مذکر- په مزه مزه ژړا- جمع ټسی- (م- هندی)-
ټسا:(ټ-سا)اسم- ټسار- ټڅا- د ټس ټس پرله پسې آواز-
ټس پس:(ټس-پس)اسم صفت- (۱)عبث- فضول- (۲)ناپائېدار- کچه-
ټسټ:(ټسټ)اسم- واحد- مذکر- امتحان- ازمېښت- تجربه- جمع ټسټونه-
(م- انګریزی)-
ټس ټس:(ټس-ټس)اسم- واحد- مذکر- (۱)پس پس- پسار- ګنګوسے- ورو
ورو خبرې- (۲)پټه ژړا-
ټس ټس:(ټس-ټس)اسم صوت- (۱)د څه څیز د ماتېدو آواز- ړزې ړوزې-
(۲)د جنګ نښته-
ټسر:(ټ-سر)اسم- واحد- مذکر- مصنوعی ریښم- معمولی وریښم- له
مصنوعی ریښمو جوړه کپړه-
ټسری:(ټ-سه-ری)اسم- د ټسر نه جوړ-
ټسک:(ټسک)اسم- واحد- مذکر- ړارن- وېرېدونکے- بېکاره- بې زړه- بې
خونده- د بل لاسو ته ناست-
ټسکوره:(ټس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تسکوره-
ټسکورے:(ټس-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- څڅېدلې ړوړی- هغه ړوړی چې
په تنور کښې ښېدلې وی-
ټسکول:(ټس-ک-ول)مصدر متعدی- ژړول-
ټسکون:(ټس-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټسکول-
ټسکونکے:(ټس-ک-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټسکول-
ټسکونګ:(ټس-ک-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټسکول-
ټسکونه:(ټس-ک-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټسکول-
ټسکه:(ټس-که)اسم- واحد- مؤنث- ټس- ټسکے- اوښه-
ټسکه ټسکه:(ټس-که-ټس-که)اسم- د "ژړا" د پاره تحقیری کلمه-
ټسکی:(ټس-کی)اسم- مؤنث- (۱)بې خوندی- سستی- لټوالے- لټتوب-
(۲)پخوالے- پختوب-
ټسکېدل:(ټس-کې-دل)مصدر لازم- ورو ورو ژړل- په سلګو سلګو ژړل- ټسکے
کول-
ټسکېدلے:(ټس-کې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټسکېدل-
ټسکېدن:(ټس-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټسکېدل-
ټسکېدنګ:(ټس-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټسکېدل-
ټسکېدنه:(ټس-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټسکېدل-

ټسکېدونکے:(ټس-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټسکېدل-
ټسکېده:(ټس-کې-ده)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه-
وګورئ ټسکېدل-
ټسکے:(ټس-کے)اسم- واحد- مذکر- له ژړا نه ډکې خبرې- له غریو ډک
آواز- په ژړا کښې سلګی وهنه-
ټسکے:(ټس-کے)اسم صوت- د جنګ په وخت د دوز پیشوګانو آواز-
ټسلک:(ټس-لک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پسکو- پسکن- پسکاوې-
(۲)وګورئ ټسک-
ټسمس:(ټس-مس)اسم صفت- واحد- مذکر- لټ- سست- بېکاره- ناراسته-
ټسن:(ټه-سن)اسم- واحد- مذکر- ازم تار- کچه تار-
ټسن:(ټه-سن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې بې خایه نخرې
کوی- (۲)وګورئ ټسلک-
ټسو:(ټه-سو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټسلک-
ټسو:(ټ-سو)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر لږ- معمولی- کم- لږ شانې-
لکوټې- لږ کوټې- یو بکس-
ټسول:(ټ-س-ول)مصدر متعدی- ټکول- غربول- ډبول- ړزول-
ټسولے:(ټ-س-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټسول-
ټسومار:(ټ-سو-مار)متعلق فعل- په شریکه یو کس وهنه- په ګډه یو کس
راګېرونه او وهنه- جمع ټسومارونه-
ټسون:(ټ-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټسول-
ټسونکے:(ټ-س-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټسول-
ټسونګ:(ټ-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټسول-
ټسونه:(ټ-س-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټسول-
ټسبار:(ټه-سه-مار)اسم صوت- وګورئ ټسا-
ټسبر:(ټه-سه-مر)اسم صوت- وګورئ ټسا-
ټسی:(ټه-سی)اسم صفت- لافو- دروغ کو- ړوزې مار-
ټسیا:(ټس-یا)اسم صوت- وګورئ ټسا-
ټسې:(ټه-سې)اسم- جمع- مؤنث- لافې- ړوزې- دروغ کوئ-
ټسېدل:(ټ-سې-دل)مصدر لازم- ټکېدل- وهل کېدل- غربېدل- ډبېدل-
ټسېدلے:(ټ-سې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټسېدل-
ټسېدن:(ټ-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټسېدل-
ټسېدنګ:(ټ-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټسېدل-
ټسېدنه:(ټ-سې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټسېدل-
ټسېدونکے:(ټ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټسېدل-
ټسېده:(ټ-سې-ده)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه-
وګورئ ټسېدل-
ټغ:(ټغ)اسم صفت- نېغ سترګے- ټغې سترګې لرونکے- ټاغے-
ټغ:(ټغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)شین ټغ- (۲)بانه- (۳)شنه قبا- (۴)د سترګو

پاسنی پرده- (۵)تیز-

ټغ:(ټغ)اسم صوت- (۱)د نیولو په وخت د چرګ آواز- (۲)د خنو بیماریو په نتیجه کښې د مرګ په وخت د چرګ آواز-

ټغ:(ټغ)اسم صفت- واحد- مذکر- راکوږ- ټیغ- کونټی- ټونډ مونډ- کنجلک-

ټغ:(ټغ)اسم- د مالوچو ټکور- تاوده مالوچ-

ټغا:(ټه-غا)اسم صوت- د ټغ ټغ آواز- پرله پسې ټغ ټغ-

ټغارے:(ټه-غا-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بوکه- بوقه- بالټے- (۲)تغارے- ټاټکے-

ټغټغے:(ټغ-ټه-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټیز-

ټغ ټغے:(ټغ-ټه-غے)اسم- واحد- مذکر- ټغ ټغه- کاغه- قاغه- د کارغهٔ په شان یو حلال مارغهٔ- د سائنسی نوم د پاره وګورئ کاغه-

ټغر:(ټ-غر)اسم- واحد- مذکر- (۱)کمبل- یو قسم فرش- موم جامه- (۲)یو قسم ولـه- (۲)د بار وړونکو څاروو په شا اچولے کېدونکے خل چې خرڅورے هم ورته وائی- جمع ټغرونه-

ټغره:(ټ-غه-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټپه ټغره-

ټغ سترګے:(ټغ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټاغے-

ټغکے:(ټ-غ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټغے- د چرګانو چرګوړیو بیماری چې ژر ژر یې وژنی- (۲)وبائی مرګ- (۲)نزله- زکام- ټخله- (افغانستان)-

ټغکے:(ټ-غ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- مست- نشائی- کلانکار- (افغانستان)-

ټغل:(ټه-غل)مصدر متعدی- ټېرویستل- دزکه کول- ټکل- ټېرابستل-

ټغلے:(ټه-غه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټغل-

ټغمغ:(ټغ-مغ)اسم- واحد- مذکر- سخت زکام چې سینه او پوزه یې نیولې وی-

ټغمه:(ټغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برچ- کاوړه- (۲)ظلم- مصیبت- غضب- (۳)بېره بده خبره- بې مناسبه خبره- لعنت-

ټغن:(ټ-غن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)یربېدونکے- ویربېدونکے- ټیزن- پارن- (۲)ټخېدونکے- (۲)شور زوږ کونکے-

ټغن:(ټه-غن)حاصل مصدر- وګورئ ټغل-

ټغنګ:(ټه-غنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټغل-

ټغنه:(ټه-غه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټغل-

ټغو:(ټه-غو)اسم- جمع- مذکر- د ټغ جمع- (عام طور سره د سترګو د پاره راځی)-

ټغول:(ټه-غ-ول)مصدر متعدی- (۱)خفه کول- زهیرول- ضرر رسول- (۲)څوک په عبث خبرو مجبورول- (۲)چرګانو نه د ټغ ټغ اواز ایستل-

ټغولے:(ټه-غ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټغول-

ټغون:(ټه-غ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټغول-

ټغونکے:(ټه-غون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټغل-

ټغونکے:(ټه-غ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټغول-

ټغونګ:(ټه-غ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټغول-

ټغونه:(ټه-غ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټغول-

ټغهار:(ټغ-هار)اسم صوت- د چرګانو پرله پسې د ټغ ټغ اواز-

ټغې سترګې:(ټه-غې-ستر-ګې)اسم صفت- جمع- مؤنث- ټغ سترګې- ټېغې سترګې- ټغې سترګې- بوټې سترګې- رډې سترګې- راوتې سترګې- بې حیا سترګې-

ټغېدل:(ټه-غې-دل)مصدر لازم- (۱)فضول غږېدل- عبث خبرې کول- (۲)د چرګانو ټغ ټغ آواز کول- (۲)په عذابېدل- خوربدل- کړېدل- (افغانستان)-

ټغېدلے:(ټه-غې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټغېدل-

ټغېدن:(ټه-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټغېدل-

ټغېدنګ:(ټه-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټغېدل-

ټغېدنه:(ټه-غې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټغېدل-

ټغېدونکے:(ټه-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټغېدل-

ټغېده:(ټه-غې-ده)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ټغېدل-

ټغے:(ټ-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټغکے-

ټفن:(ټ-فن)اسم- واحد- مذکر- د غرمې روټۍ- بربخر- د بربخر روټۍ- (م- انګریزی ټفنګ)-

ټفن باسکټ:(ټ-فن-باس-کټ)اسم- واحد- مؤنث- د خوراک ټوکری- (م- انګریزی)-

ټفن کېرئیر:(ټ-فن-کے-ری-یر)اسم- واحد- مذکر- د خوراک وړلو لوښے یا ډبے- (م- انګریزی)-

ټق:(ټق)اسم صوت- (۱)د څه کلک څیز د پرېوتو از ماتېدو آواز- د ټوپک ډز- (۲)د ګټو د بندونو نه وتے آواز- ټک- (۲)د دروازې د وهلو آواز- (۴)د وخت سره د طوالت معنی ورکونکے متعلق فعل لکه ټق نماښام، ټق سحر-

ټقا:(ټ-قا)اسم صوت- پرله پسې د ټق ټق آواز- ټقهار- ټقا- ټقارے- ټکا-

ټقار:(ټ-قار)اسم صوت- وګورئ ټقا-

ټقارے:(ټ-قا-رے)اسم صوت- وګورئ ټقا-

ټقاله:(ټ-قا-له)اسم- واحد- مؤنث- نقل- پېښه- ملنډه- ټوکه- ټکاله- وشته- د خندا خبره- دې سره ټوقه د سابقې په توګه استعمالیږی- جمع ټقالې-

ټقالی:(ټ-قا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټوقې کونکے- وشتې کونکے- ټوقمار- ټوقی- ټکالی- (۲)تېزفکره- (افغانستان)-

ټقر:(ټ-قر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټکر-

ټقره:(ټ-ق-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکره-

ټقول:(ټ-ق-ول)مصدر متعدی- وګورئ ټکول-

ټقولے:(ټ-ق-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټقول-

ټقون:(ټَ-قَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ټقول-
ټقونکے:(ټَ-قَ-وَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټقول-
ټقونګ:(ټَ-قَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټقول-
ټقونه:(ټَ-قَ-وَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټقول-
ټقه:(ټَ-قه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکه-
ټقهار:(ټَق-هار)اسمِ صوت- وګورئ ټقا-
ټک:(ټَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټاکو- د خاروو یو مرض- (۲)ګنډ- (۳)وار- (۴)برید- پوله- (۵)ابائی میراث- (۶)د خربوزو، ختکو وغیره د کرلو ځایْ- (۷)هغه لرګے چې زمیدار پرې وخت معلوموی- (۸)اعتراض- تنقید- (۹)ګذار- ګوذار- (۱۰)پهٔ حلق کښې راختونکې خطرناکه دانه- (۱۱)ضد- کینه- ټکه- بغض- عداوت- کرکه- (۱۲)وګورئ اړ- (جمع ټکونه)-
ټک:(ټِک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)الړ- ذره- (۲)عین- ټیک-
ټک:(ټک)اسمِ صوت- وګورئ ټق-
ټکا:(ټَ-کا)اسمِ صوت- وګورئ ټقا-
ټکارکے:(ټَ-کار-کے)اسم- واحد- مذکر- وچه مېره- دښته- للمه- سخته هواره زمکه چې وابهٔ پکښې زرغنه نهٔ کوی-
ټکارے:(ټَ-کا-رے)اسم- واحد- مذکر- یوه ځنګلی ونه چې لرګے یې پهٔ سوزېدو کښې ډېر ټکارے کوی- ټقارے-
ټکال خور:(ټَ-کال-خور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ډېره ټیکاله خوړونکے- خوراکی- ږوږی غرپ- تیارخور-
ټکالکه:(ټَ-کال-که)اسم- تالکه- تورغی- یوه وړه مرغی-
ټکال مار:(ټَ-کال-مار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- روټی مار- مېلمه دوست- ږوږی مار-
ټکال ماری:(ټَ-کال-ما-ري)اسم- مېلمه دوستی-
ټکاله:(ټَ-کا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټقاله-
ټکالی:(ټَ-کا-لی)اسمِ صفت- وګورئ ټقالی-
ټکان:(ټَ-کان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیندک خوړنه- ټوکر وهنه- د اس یا د بل ځیز تیندک- (۲)جړق خوړنه- ځنګېدنه- د زلزلې پهٔ وجه د زمکې جړق خوړنه-
ټکان ګر:(ټَ-کان-ګر)اسم- واحد- مذکر- د جوارو د ټکولو لرګے-
ټکانه:(ټَ-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د وسېدو ځایْ- ټېکانه- ټکانه- (۲)اندازه- حد- جمع ټکانې- (افغانستان)-
ټکانه:(ټَ-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکانه- جمع ټکانې-
ټک پرک:(ټک-پ-رک)اسمِ صوت- د مرز آواز- پیت پرق-
ټک پهٔ ټک:(ټک-پهٔ-ټک)متعلق فعل/صفت- سمدستی- ژر- پهٔ هغه ساعت- فوراً- لګو ترک-
ټک ټک:(ټک-ټک)اسمِ صوت- د دوو ځیزونو د یو بل سره د جنګېدو آواز- د ګړی د سېکنډونو د ستن آواز- ټقا-

ټکټکاتے:(ټک-ټَ-کا-تے)اسم- واحد- مذکر- یو خاص قسم کونګټ- جمع ټکټکاتی-
ټکټکانکه:(ټک-ټَ-کان-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ماشومانو یوه لوبه- ټکټکانے- (۲)یو قسم چینجے- جمع ټکټکانکې-
ټکټکانه:(ټک-ټَ-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکټکے- ټکټکه- ټکټکی- ټکټکے- د ژرندې ناوې سره لګېدلے هغه لرګے چې یو سر یې د ژرندې پل سره لګی او پهٔ دې حرکت داني لهٔ وټې نه ناوې ته راځی- (۲)یو قسم مرغی چې ونه ټکوی او چینجی ترې راوباسی- ترکاڼ-
ټکټکانے:(ټک-ټَ-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو یوه لوبه- (۲)ټکټکانه- یو قسم مرغی- (۳)د مارغانو د ویرولو او شړلو د پاره ونه کښې ترلے شوے لرګے-
ټکټکه:(ټک-ټهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- نری بخی- یو قسم ډېره باریکه بخی-
ټکټکه:(ټک-ټهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکټکانه-
ټکټکی:(ټک-ټهٔ-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)وګورئ ټکټکانه- (۲)یو قسم مرغی-
ټکټکے:(ټک-ټهٔ-کے)متعلق فعل- ناآرامی- ناقلاری-
ټکټکے:(ټک-ټَ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کب چې لوئ بریتونه لری او د وجود برنی حصه یې توره وی-
ټکټکے:(ټک-ټَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټپټپے- موټرسائیکل- ټکټکے- ډب ډبے- (۲)هغه د لرګی جوړ فریم چې د ښېنتونو او کروړو د سزا د پاره پرې مجرم ترلے شی- (۳)وګورئ ټټک-
ټک ټوک:(ټک-ټوک)اسمِ صوت- (۱)پهٔ یو مخ د ډزو آواز- د وړو وسلو ډزو آواز- (۲)د دوو ځیزونو د یو بل سره د جنګېدو مسلسل آواز-
ټک ټوک:(ټک-ټوک)اسمِ مرکب- (۱)ټکه ټوکه- وړوکے وړوکے سامان- وړه سودا- (۲)ټکړې ټکړې- (۳)ماتې پیسې- رېزګاری- (۴)د خاروی حلالوُنه او وېشنه- سمبالونه- (۵)پرې پرې-
ټکر:(ټَ-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)تصادم- ډغره- بدری- تیندک- ټکره- دیکه- ټېله- (۲)دوکه- (۳)نقصان- (مصدرونه خوړل/ورکول)-
ټکر:(ټَ-کر)اسم- واحد- مذکر- د خرکاری ځاې او پېشه-
ټکر:(ټَ-کر)اسم- واحد- مذکر- ټوک- ټوکړه- (افغانستان)-
ټکر:(ټَ-کر)اسم- واحد- مذکر- ټاکر- ماکو- کالو- ماښو- مارمچی- هغه موچی چې د ګرمی د موسم د تېرېدو نه پس یې لښه پکه شی-
ټکره:(ټَ-که-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټقره- (۲)تیندک- (۳)ډغره- ټوکره- جمع ټکرې-
ټکری:(ټَ-ک-ري)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ټکرې خوړونکے- ټکرمار- بدقسمته- چې سر تندے یې نهٔ لری- (۲)د خرکارانو سره کار کوُنکے-
ټکسال:(ټک-سال)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایْ چې روپی پکښې جوړیږی- جمع ټکسالونه- (م- هندی)-

ټَ (ځی-رل)، ټِ (مې-ره-ول)، ټی (پیا-لی)، ټے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ټکسالي:(ټک-سا-لي)اسم- واحد- مذکر- سُوچه- کره- د ټکسال سره تعلق لرونکے-

ټکسر:(ټک-سر)اسم- واحد- مذکر- کرس- ټکر- ړغره-

ټکسره:(ټک-س-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه مرغۍ چې په سر ئې داغ وي- شين سرے-

ټکسرۍ:(ټ-ک-س-ري)اسم- مؤنث- د کچو بزو او نورو څاروو محصول- (افغانستان)-

ټکسرے:(ټک-س-رے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې شرمه- سپين سترگے- بې حيا-

ټکک:(ټ-کک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بېخي ړک- تر خُلې خُلې ړک- ډېر ړک- سر تر سره ړک- (افغانستان)-

ټککه:(ټ-ک-که)اسم- واحد- مؤنث- ټکټکے- هغه لرگے چې د يوم د خلې د پاسه په پښه د زور ورکولو د پاره لگولے شوے وي-

ټک لاس:(ټک-لاس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ټک لاسکے- وران کارے- ټک لاستے- ټک لاسے- (۲)چالاک- چست- تکړه- (۳)نشانه باز- (۴)زړهٔ ور- (۵)هغه سړے چې هر وخت ئې لاس د هلو د پاره په حرکت کښې وي-

ټک لاستے:(ټک-لاس-تے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- جمع ټک لاستي- وگورئ ټک لاس-

ټک لاسکے:(ټک-لاس-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وگورئ ټک لاس-

ټک لاسے:(ټک-لا-سے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وگورئ ټک لاس-

ټکله:(ټ-ک-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه تخم چې په زمکه کښې پاتې شي او ضائع شي-

ټکله:(ټ-ک-له)اسم- واحد- مؤنث- ککوړے- ټکلے-

ټک لهٔ ټکه:(ټک-لهٔ-ټ-که)متعلق فعل/صفت- سمدستي- ناڅاپي- ټک په ټک- (افغانستان)-

ټکن:(ټ-کن)اسم صفت- واحد- مذکر- برگ بروگ- ټکي ټکي-

ټکنده:(ټ-کن-ده)اسم- واحد- مؤنث- ټکنۍ- ټکنه- د گرمۍ نه سره شوې- يشېدلې- په خوانۍ کښې- په پېغلتوب کښې-

ټکه ټوکه:(ټ-که-ټو-که)اسم- واحد- مؤنث- واړهٔ واړهٔ کارونه- سود سودا- اخوا دېخوا کارونه- لټر پټر-

ټکمخے:(ټک-مه-خے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ټکي مخے- هغه څوک چې په مخ ئې داغونه وي-

ټکلے:(ټ-ک-لے)اسم- واحد- مذکر- ککوړے- د باجې ريکارډ- د گراموفون ککوړے-

ټکنه:(ټ-که-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټاپه- مهر-

ټکنيک:(ټک-نيک)اسم- واحد- مذکر- هُنر- چل- طريقه- سليقه- ساخت- جوړښت- فن- (م- انگريزي)-

ټکنۍ:(ټ-ک-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وگورئ ټکنه-

ټکنے:(ټ-که-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- مست- خوان- ځنے-

ټکنے:(ټ-ک-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترېدونکے- پښه نېولے- مات زړے- رنړ- گاگيرے- (۲)متردد- دوه زړے- (۲)مظلوم-

ټکنه:(ټ-ک-نه)اسم- واحد- مذکر- سره- ټکنده- ټکنۍ-

ټکنے:(ټ-ک-نے)اسم صفت- (۱)بېړندے- گړندے- تېز- (۲)ترهېدونکے- خناور- (۳)لټ- سست- ناراست- جمع ټکني-

ټکوپترے:(ټ-کو-پت-رے)اسم صفت- فوري طور سره صحت موندونکے- د موثر علاج نتيجه کښې فوراً صحت ياب-

ټکوپو:(ټ-کو-پو)اسم صفت- ناڅاپه مړ- ناگهانه مړ- سمدستي مړ- ټک د ټکه مړ-

ټک و ټوک:(ټ-کو-ټوک)اسم صوت- ټکار- ټسار- ژر ژر او پرله پسې ړزې-

ټکوچ:(ټ-کوچ)اسم- واحد- مذکر- کنډنه- کنډ- د بټن په ځائې ټک ورکونه-

ټک وځپ:(ټ-کو-ځپ)اسم صفت- فی الفور- بې ډيله-

ټکور:(ټ-کور)اسم- واحد- مذکر- بدرۍ- تيندک- ټکره- کنگس- (افغانستان)-

ټکور:(ټ-کور)اسم- واحد- مذکر- وجود له په تود ټيکرۍ، کاڼي يا بل څهٔ تپ ورکونه- تبنه- تپ- د وجود يو اندام ته گرمي رسونه- دردېدونکي ځائې له تپ ورکونه-

ټکورکے:(ټ-کور-کے)اسم تصغير- ووړکے پوزے- پوزکے- د ميزري جوړ ووړکے انبېرے- ټکورے- ټکورے-

ټکورول:(ټ-کو-ر-ول)مصدر متعدي- (۱)تبل- ټبل- تودول- گرمول- (۲)وهل- (۲)زيان ورسول- تاوان ورسول-

ټکورون:(ټ-کو-ر-ون)حاصل مصدر- وگورئ ټکورول-

ټکورونکے:(ټ-کو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر-- وگورئ ټکورول-

ټکورونگ:(ټ-کو-ر-ونگ)حاصل مصدر- وگورئ ټکورول-

ټکورونه:(ټ-کو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ ټکورول-

ټکوره:(ټ-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زخم يا پرهر ټکورونه- ټکور- (۲)گوزار-

ټکوري:(ټ-کو-ري)اسم- جمع- مذکر- کټوري- د ابو څښلو لوښي- (افغانستان)-

ټکورېدل:(ټ-کو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)تبل کېدل- ټکور کېدل- (۲)تاواني کېدل- ضرربدل- (۳)وهلے کېدل- (د سزا په طور)-

ټکورېدن:(ټ-کو-رې-دن)حاصل مصدر- وگورئ ټکورېدل-

ټکورېدنگ:(ټ-کو-رې-دنگ)حاصل مصدر- وگورئ ټکورېدل-

ټکورېدنه:(ټ-کو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ ټکورېدل-

ټکورېدونکے:(ټ-کو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وگورئ ټکورېدل-

ټکورېدهٔ:(ټ-کو-رې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وگورئ ټکورېدل-

ټکورے:(ټَ-کو-رے/ټُ-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټکورکے-

ټکوسترې:(ټَ-کو-سټ-رې)اسم- سمدستي ختمؤنه- کوتره کؤنه- د يو بل د پاسه راغرخونه- ټکوسترے- (مصدرونه کؤل/کېدل)-

ټکوسترے:(ټَ-کو-سټ-رے)اسم- وګورئ ټکوسترې-

ټکول:(ټَ-کَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)وهل- دربول- پېؤل- (۲)کوټل- (۳)قېمه کول- ورژل- (۴)خصي کول- (۵)چيچل-(۶)د غلې نه دانې بېلؤل-

ټکولے:(ټَ-کَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټکؤل-

ټکون:(ټَ-کَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټکول-

ټکونکے:(ټَ-کون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- (۱)د ژرندې د پلونو تيرهٔ کونکے- (۲)د ژرندې تيز چورلونکے-

ټکونکے:(ټَ-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټکؤل-

ټکونګ:(ټَ-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټکول-

ټکونهٔ:(ټَ-ک-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټکول-

ټکونے:(ټَ-کَ-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پړول لاستے- هغه لرګے چې پړول پرې وهلے شي- (۲)د ټکولو کار- د فصل نه د دانو ايستلو کار-

ټکونے:(ټَ-کَ-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- د وهلو پېؤلو دښمنی-

ټکوڼ:(ټَ-کوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو يوه لوبه- کوڼے- (۲)نوې رازرغنېدنه- سر وهنه- (افغانستان)-

ټک وهل:(ټَک-وَ-هَل)مصدر متعدی- (۱)بخې لګول- منهل- ننه ايستل- (۲)ختمول- خلاصول- کېښودل-

ټک وهلے:(ټَک-وَ-هَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټک وهل-

ټک وهن:(ټَک-وَ-هَن)حاصل مصدر- وګورئ ټک وهل-

ټک وهنګ:(ټَک-وَ-هَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټک وهل-

ټک وهنه:(ټَک-وَ-هَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټک وهل-

ټک وهونکے:(ټَک-وَ-هُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر-- وګورئ ټک وهل-

ټکه:(ټَ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کنده- پړغلګے- (۲)اندېښنه- وهم- ويره- (۳)سمدستي- له سره- (۴)بغض- کينه- کرکه- نفرت- دښمني- (۵)د ټيکانو لوبه- (۶)لاس پړکونه-

ټکه:(ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- د انې نيمه- دوه پېسيز- دوه پېسې وال-

ټکه:(ټَ-که)اسم- تنبا- د اسمان د ګړځېدو آواز- صاعقه-

ټکه:(ټَ-که)اسم- (۱)غرنېزه بزه- غرځنې بزه- غرخه- (۲)سر کشه بزه- هغه بزه چې د رمې په سر کښې روانه وي-

ټکه ټوکه:(ټَ-که-ټو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوښی- سامان- (۲)تياری- (۳)کش کړپ- حرکت- (۴)ټک ټوک-

ټکه چال:(ټَ-که-چال)اسم- واحد- مذکر- په ورو ورو تګ- پښې راکښنه-

ټکه سرے:(ټَ-کَ-سَ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سپاهي چې په تنخواه نوکر وي- د باقاعده فوځ يا پوليس غړے- (۲)بې خونده- بې قيمته- ټنګه سرے- حقير-

ټکهار:(ټَ-کَ-هار)اسم صوت- (۱)پرته پسې د ټک ټک آواز- (۲)د ورو وسلو بزې-

ټکهار:(ټَ-که-هار)اسم صفت- واحد- مذکر- ټکنے- اندېښمن- شکمن- ناقلاره-

ټکې:(ټهٔ-کي)متعلق فعل/صفت- په ځاې- سمدستي- فوراً- دا وخت- دا دم- دا ساعت- (له يا په سره راځي)-

ټکې په ټکې:(ټهٔ-کي-پهٔ-ټهٔ-کي)صفت/متعلق فعل- ببدو- لفظ په لفظ- هو بهو- حرف په حرف-

ټکې ټکې:(ټهٔ-کي-ټهٔ-کي)صفت- خال خال- داغ داغ- برګ بروګ- برګ ترګ- ټکيالے-

ټکيالے:(ټک-يا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټکې ټکې- داغ داغ- برګ- ټپلے-

ټکيوان:(ټَ-کي-وان)اسم- واحد- مذکر- اچه- دوښاخه- د مېوې د ونې د ښاخ هغه حصه چې تنې سره لګېدلې وي-

ټکېدل:(ټَ-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)مېده کېدل- وهلے کېدل- قېمه کېدل- (۲)خصي کېدل- (۳)زرهٔ توربدل- کتاربدل-

ټکېدلے:(ټَ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټکېدل-

ټکېدن:(ټَ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټکېدل-

ټکېدنګ:(ټَ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټکېدل-

ټکېدنه:(ټَ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټکېدل-

ټکېدونکے:(ټَ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټکېدل-

ټکېدهٔ:(ټَ-کې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ټکېدل-

ټکې:(ټَ-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ککورے- ټيکې- (۲)لنډې- ټپه- (۳)په برق برق خندا- په ډکه خلهٔ خندا- (۴)مچرغنبه کښې د کاڼي کېښودو ځاې- کاسه- (۵)که- لړمه-

ټکې:(ټَ-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- چرمښکې- کردې- بورک-

ټکې:(ټَ-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)کشيده- بخې- (۲)نښانه- ګل زيرې- (۳)د پېزار تلے-

ټکے:(ټهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)حرف- تورے- (۲)لفظ- (۳)مصرعه- (۴)خال- داغ- ځاځکے- (۵)مقرر ځاې- (۶)نقطه- (۷)ثبوت- (۸)ذره- (۹)عبرت- جمع ټکي-

ټکے:(ټَ-کے)اسم صفت- هغه خارږے چې په تندي ي سپين داغ وي-

ټک:(ټک)اسم صفت- واحد- مذکر- ټکي مار- ټکي ژن- غل- چليګر- دوکه باز- چلولی- چالاک- چنباز- دری ببيز- ټيټالے- جمع ټکان-

ټک برک:(ټک-بَرک)اسم صفت- واحد- مذکر- ټکي ژن- ټکمار- په زړهٔ کښې غل-

ټکرے:(ټک-رے)اسم- واحد- مذکر- ټيکرے- پرزے- چيل-

ټک ژن:(ټک-ژن)صفت- وګورئ ټک برک-

ټکل:(ټ-کل)مصدر متعدی- دوکه ورکول- ټکی کول- فرېب ورکول- چا سره ټکی کول-

ټکلے:(ټ-کۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټکل-

ټکمار:(ټک-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټک- مؤنث ټکماره-

ټکماری:(ټک-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- ټکی- مکر- چل- دهوکه- فرېب

ټکن:(ټ-کن)اسم صفت- (۱)وګورئ ټک- (۲)حاصل مصدر دٔ ټکل-

ټکنه:(ټ-کۀ-نه)حاصل مصدر- (۱)وګورئ ټکل- (۲- اسم صفت)دٔ ټک مؤنث-

ټکوش:(ټ-کوش)اسم صوت- هغه آواز چې دٔ بادشاه یا دٔ بل کوم لوئ سړی دٔ راتللو پۀ وخت به دٔ هغۀ نوکرانو دٔ دې دٔ پاره کولو چې خلق لرې شی او لار پرېږدی-

ټکونکے:(ټ-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټکل-

ټکی:(ټ-کی)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ټک کار او پېشه- چل وټه- فرېب- دوکه- غولونه- چم- چمبازی- غلا- جمع ټکیانې-

ټکی ټوری:(ټ-کی-ټو-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکی- اړت خوړت-

ټکی ژن:(ټ-کی-ژن)صفت- وګورئ ټک برک-

ټکیل:(ټ-کی-یل)مصدر متعدی- وګورئ ټکل-

ټکینه:(ټ-کی-یۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټکنه-

ټکیونکے:(ټ-کی-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټکونکے-

ټل:(ټل)اسم- تل- رېګستان-

ټل:(ټل)اسم- واحد- مذکر- (۱)مل- ملګرے- شریک- (۲)ګڼ فصل- کښې ونې- (۳)محلت- چم- محله- (۴)قبیله- (۵)باړی- پټے- دٔ کلیوالې زمکې څلورمه برخه- (۶)دٔ ګلو غنچه- (۷)نژدې والے- نزدیکت- (۸)حد- پوله- (۹)ماتې- شکست-

ټلتوب:(ټل-توب)اسم- واحد- مذکر- ملګرتیا- مرسته-

ټلکے:(ټل-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے ټل- وړوکے پټے- غوږے-

ټلوالی:(ټل-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- ملګرتیا- مرسته- ټله- پره- ډله- ملاتړی-

ټلوالے:(ټل-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټلتوب-

ټله:(ټ-له)اسم- واحد- مؤنث- ملګرتیا- پره- ډله- ملاتړ-

ټلی:(ټ-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ټالی- ټالی- وړوکے جرس- کینکرے- غره- دٔ ټنګ ټنګ آواز کونکې آله- هغه آله چې دٔ خبرداری دٔ پاره یا څوک رابللو دٔ پاره پکارولے شی- کنټی-

ټم:(ټم)اسم صوت- (۱)ټاڼ- دٔ سپې غپا- دٔ سپی غونګار- دٔ سپی آواز- (۲)دٔ داړونکو ځناورو غړ- (۳)دٔ دوو شونډو پۀ یو ځایٔ کولو یو مخصوص آواز- (۴)ګټه ګونډه- (اسم)-

ټماټر:(ټه-ما-ټر)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)ټرماټر- کشمیرے- سور باټینګړ- رومی- سرۀ بانجان- رومی بانجان- نباتاتی نوم سولانم لائیکو پرسیکم (SOLANUM LYCOPERSICUM)- (۲)سوررنګے سړے- سوررنګے-

ټماغه:(ټ-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تماغه- هغه دٔ څرمنې ټوپی چې باز یا بل ښکاری مارغۀ ته پۀ سرولے شی- (۲)دٔ افسری ټوپی- (افغانستان)-

ټمباره:(ټم-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- پۀ چغو چغو ژړا- بغارې- جمع ټمبارې-

ټمبارې:(ټم-با-رې)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ټمباره-

ټمبر:(ټم-بر)اسم- واحد- مذکر- دٔ آبادی لرګی- ګټه- تنه- (م- انګریزی)-

ټمبکه:(ټم-بۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دٔ بیوې تاخ- بیوټ- (۲)ګبین- ککے-

ټمبل:(ټم-بل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لټ- ناراسته- بېکاره- (۲)غټ او څرب- پړسېدلے- ناړامه-

ټمبورین:(ټم-بو-رین)اسم- واحد- مذکر- داریال- هغه داریال چې ورسره کنګرزګان لګېدلی وی- (م- انګریزی)-

ټمبوس:(ټم-بوس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غټ- څرب- پړسېدلے- (۲)ناړامه- ناراسته- لټ- (۳)ګیډو-

ټمبه:(ټم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پړسېدلے- تومبیا- دٔ بدهضمی لۀ وجې پړسېدلے ګېډه- بند- چې قبض یٔ هم وی او اشتها یٔ نۀ وی- (۲)تمبه- دٔ دروازې پټ- (۳)ډله- (۴)اړام- اړم- وړومبی معنٰی کښې صفت-

ټمبیل:(ټم-بیل)اسم صفت- واحد- مذکر- ټمبه- ډېرېږ- ډېر پړسېدلے-

ټمپرېچر:(ټم-پرے-چر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګرمی- حرارت- (۲)تبه- تودوالے- (م- انګریزی)-

ټمټم:(ټم-ټم)اسم- واحد- مذکر- ټانګه- بګی- دٔ دوو پایو ګاډے چې چت پرې نۀ وی او پۀ اس یا اسپه راکښے شی-

ټمټمی:(ټم-ټ-می)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ورډو ښو یوه مرغۍ چې پۀ اُبو کښې وسی- دٔ ایلی دٔ خاندان یوه مرغۍ-

ټمټیرے:(ټم-ټې-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټیټے- چیت- دٔ وړوکی قد څښتن- مندرے-

ټمټېل:(ټم-ټېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم مرغۍ- ګاړے- مؤنث ټمټېله- (۲)ګټه ګونډه-

ټمټېله:(ټم-ټې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټمټېل-

ټمټے:(ټم-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټیټ- ټیټکے- ټمټیرے- ټونډ- ټونډ مونډ- (۲)اسم- دٔ لنډ لاسکی یوم-

ټمرے:(ټم-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- چیت سړے- ټمرکے- چندرکے- مندرے- مؤنث ټمرې-

ټمول:(ټ-م-ول)مصدر متعدی- (۱)غپول- (۲)څوک پۀ عبثو خبرو لګیا کول-

ټمولے:(ټ-م-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټمول-

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ۀ"(ز-ړه)، ۀ"(پو-ښې-دۀ)

ټمون:(ټ-م-وِن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمول-

ټمونکے:(ټ-م-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټمول-

ټمونګ:(ټ-م-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمول-

ټمونه:(ټ-م-وه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمول-

ټمېدل:(ټ-مې-دل)مصدر لازم- (۱)غپېدل- (۲)فضول غږېدل- عبث خبرې کؤل-

ټمېدلے:(ټ-مې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټمېدل-

ټمېدن:(ټ-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمېدل-

ټمېدنګ:(ټ-مې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمېدل-

ټمېدنه:(ټ-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټمېدل-

ټمېدونکے:(ټ-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټمېدل-

ټمېدهٔ:(ټ-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ټمېدل-

ټـن:(ټن)اسم- واحد- مذکر- د وزن پېمانه چې اتویشت کچه منه یا زر کلو ګرامه وی (م- انګریزی)-

ټـناکه:(ټ-نا-که)اسم- واحد- مؤنث- د روپی دربمه برخه- (متروک)-

ټـنـباره:(ټن-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټمباره-

ټـنـټه:(ټن-ټه)اسم- واحد- مؤنث- فتنه- شر- فساد- (م- هندی)-

ټـنـټه:(ټن-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټانټه-

ټـنجه پنجه:(ټن-جه-پن-جه)اسم- واحد- مؤنث- ناز نخره- ادا- غمزه- کېنج مکېز- اوڼے پوڼے- جمع ټـنجې پنجې-

ټـنچن:(ټن-چن)فعلِ امر- اټـنـشن- پام- تیار شئ- بېدار شئ (د پاکستانی فوځ د قواعدو یوه اصطلاح)-

ټـندوره:(ټن-دو-ره)اسم- ژور- کوټے یا نور داسې ابهٔ لرونکی ځایونه چې تل ئې لرې وی-

ټـنډ:(ټـنډ)اسمِ صفت- ټـنډے- یو لاس نهٔ لرونکے-

ټـنډ:(ټـنډ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه غوایهٔ چې خصی شوے نهٔ وی- (۲)ځرب- چاغ- شلنډ- (۳)پړسېدلے- ډډ- (۴)مرور- (۵)سخت زړے- بې رحمه- (۶)بدمعاش- (۷- اسم)یو قسم انګور- (۸)کلک- قوی- (۹)قارجن- قهرژن- غصه ناک- (۱۰)خشکی- اواره-

ټـنډا:(ټن-ډا)اسم- واحد- مؤنث- اجتماع- جمع- جرګه-

ټـنډار:(ټن-ډار)صفت- تباه شوې-

ټـنډان:(ټن-ډان)اسم- جمع- مذکر- قندهار کښې یو قسم انګور- (افغانستان)-

ټـنډانه:(ټن-ډا-نه)اسم- واحد- مؤنث- اوراورکے- اوربلک-

ټـنډتوب:(ټـنډ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټـنډوالے- ډډوالے- غټوالے- (۲)بدماشی- ټـنډتیا- نفس پرستی- (افغانستان)-

ټـنډتوت:(ټـنډ-توت)اسم- واحد- مذکر- یو قسم توت چې پهٔ قندهار کښې پېدا کېږی- (افغانستان)-

ټـنډتیا:(ټـنډ-تیا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډتوب-

ټـنډر:(ټن-ډر)اسم- واحد- مذکر- د ټېکې د نرخ پېشکش- (م- انګریزی)-

ټـنډر:(ټن-ډر)اسم- واحد- مذکر- کنډر- وران ویجاړ- شاړ- غېر آباد- لوک- (افغانستان)-

ټـنډسی:(ټـنډ-سی)اسمِ صفت- چاغ- چاق- پنډ- غټ پټ- تکړه تیار-

ټـنډغرکے:(ټـنډ-غر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې کېږه ئې د پړسوب لهٔ کبله بهر ته راوتې وی- (۲)وګورئ ټـنډ-

ټـنډغېمه:(ټـنډ-غې-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه خره چې وار ئې راوړے وی-

ټـنډکی:(ټـنډ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وړه لښته- لښتکی- چوکه- (افغانستان)-

ټـنډکے:(ټن-ډهٔ-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- غټ منډ- ګرډے- د وړوکی قد خاوند چې کېږه ئې پړسېدلې وی-

ټـنډل:(ټن-ډل)مصدر متعدی- کلکول- سختول- مضبوطول- قوی کول-

ټـنډلے:(ټن-ډهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډل-

ټـنډن:(ټن-ډن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډل-

ټـنډنه:(ټن-ډهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډل-

ټـنډو:(ټن-ډو)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)غټه کېږه لرونکے- پړسېدلے- (۲)کېږو- کېږور-

ټـنډوالے:(ټـنډ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پړسمن تیا- ځربښت- (۲)نېغ توب- کلانکاری-

ټـنډوزر:(ټن-ډوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ یو خاص قسم د چلغوزو پهٔ تودو شګو کښې وریتونه- (۲)انبار- امبار- دلۍ- (۳)شور زوږ- ویږ- غوغا- (۴)قتل عام- (۵)کټه کونه-

ټـنډوزرول:(ټن-ډو-ره-وُل)مصدر متعدی- (۱)پهٔ بټ کښې وریتول- نینې کول- (۲)دلی کول- کوټه کول- امبارول-

ټـنډوزرولے:(ټن-ډو-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډوزرول-

ټـنډوزرون:(ټن-ډو-ره-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډوزرول-

ټـنډوزرونکے:(ټن-ډو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډوزرول-

ټـنډوزرونه:(ټن-ډو-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډوزرول-

ټـنډوزربدل:(ټن-ډو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)ورتېدل- نینې کېدل- د چنهو یا چلغوزو نینې کېدل- (۲)امبارېدل- دلی کېدل- کوټه کېدل-

ټـنډوزربدلے:(ټن-ډو-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډوزربدل-

ټـنډوزربدن:(ټن-ډو-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډوزربدل-

ټـنډوزربدنګ:(ټن-ډو-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډوزربدل-

ټـنډوزربدنه:(ټن-ډو-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټـنډوزربدل-

ټـنډوزربدونکے:(ټن-ډو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټـنډوزربدل-

ټـنډوربدۀ:(ټن-ډو-رې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ټنډوربدل-

ټـنډول:(ټن-ډه-ول)مصدر متعدی- (۱)پړسول- پکول- پړول- (۲)زنا کول- پۀ ناجائزه طریقه بلاربول-

ټنډولے:(ټن-ډ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټنډول-

ټنډون:(ټن-ډ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټنډول-

ټنډونکے:(ټن-ډون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټنډل-

ټنډونکے:(ټن-ډ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټنډول-

ټنډونګ:(ټن-ډ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټنډول-

ټنډونه:(ټن-ډ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټنډول-

ټنډویک:(ټـنډ-ویک)اسم- واحد- مذکر- کاړبوزے- کاړبوزے- د کټې ګټې او د مسواکې ګټې تر مېنځه فاصله- (افغانستان)-

ټنډه:(ټن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- وچولے- تندے-

ټنډه:(ټن-ډه)اسم صفت- واحد- مؤنث- یخه- (م- هندی)-

ټنډه:(ټن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سبزی- نباتاتی نوم د کوکر بیټا لېجینېریا (CUCURBITA LANGENARIA) د خاندان یوه سبزی-

ټـنډه:(ټن-ډه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د ټنډ مؤنث- (۲)بلاربه- ډډه- پړسېدلې- بلاربه ښځه- زناکاره ښځه-

ټـنډه خره:(ټن-ډه-خره)اسم- واحد- مؤنث- ړنده خره- د ماشومانو یو قسم لوبه-

ټـنډه غـالبـوزه:(ټن-ډه-غال-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- سره مچی- سره بمبره- ډمبره-

ټـنډېدل:(ټن-ډې-دل)مصدر لازم- (۱)بلاربېدل- حامله کېدل- پکېدل- پړېدل- پړسېدل- امیدواره کېدل- (۲)مرورېدل- وګورئ ټنډ ۲-

ټنډېدن:(ټن-ډې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټنډېدل-

ټنډېدنګ:(ټن-ډې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټنډېدل-

ټنډېدنه:(ټن-ډې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټنډېدل-

ټنډېدونکے:(ټن-ډې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټنډېدل-

ټنډېدۀ:(ټن-ډې-دۀ)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ټنډېدل-

ټـنډېل:(ټن-ډېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرنګ- غار- تونل- (۲)د قلیانو مشر یا افسر- (م- انګریزی)-

ټـنډی:(ټن-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لښته- چوکه- کونټې- ارمګے- چیکه-

ټنډے:(ټن-ډے)اسم صفت- ټنډ- چې یو لاس ئې پرېکړے شوے وی-

ټـنګ:(ټنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دروګه- دبدبه- رعب- آوازه- (۲)پړق- ځپېړه-

ټـنګ:(ټنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- کلک- سخت-

ټـنګ:(ټنګ)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)د ترنګ اواز- د څۀ څیز د ټنګولو آواز- د ساز آواز- (۲)د بدن نه د مقعد پۀ لار د بادو د خارجېدو آواز-

ټـنګا:(ټنګ-ګا)اسم صوت- ټنګار- د څیزونو د جنګېدو پرله پسې آواز-

ټنګار:(ټنګ-ګار)اسم صوت- وګورئ ټنګا-

ټنګاره:(ټنګ-ګا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نوکاره- سکونډاره- چونګاره- جمع ټنګارې-

ټـنګ ټکور:(ټـنګ-ټ-کور)اسم- واحد- مذکر- د موسیقی محفل- سرود- مجلس- ساز آواز-

ټـنګـټـنګے:(ټنګ-ټنګ-کے)اسم تصغیر- چنچڼے- د ماشومانو د لوبو یو ټـنګ ټنګ کونکې آله- د سائېکل ټلی-

ټـنګ ټونګ:(ټنګ-ټونګ)اسم صوت- (۱)د سازونو آواز- موسیقی- (۲)د ځنو لوښو د یو بل سره د جنګېدلو آواز-

ټـنګره:(ټنګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ترازه- پره- ډکره- قتله- دړه- ټـنګی- ټـنګری- جمع ټنګرې-

ټنګری:(ټنګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ټنګره-

ټنګسال:(ټنګ-سال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټکسال-

ټنګسال:(ټنګ-سال)اسم- واحد- مذکر- انتهائی نایاب-

ټـنګول:(ټنګ-ګ-ول)مصدر متعدی- (۱)د ساز آواز ایستل- د ټـنګ ټـنګ آواز ایستل- ترنګول- (۲)د ځنو لوښو یو بل سره جنګول- (۳)لۀ چا نه راز معلومول- لۀ چا نه خبرې ایستل- (۴)آزمائیل- (۵)وهل-

ټنګولے:(ټنګ-ګ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټنګول-

ټنګون:(ټنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټنګول-

ټنګونکے:(ټنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټنګول-

ټنګونګ:(ټنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټنګول-

ټنګونه:(ټنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټنګول-

ټنګه:(ټنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- روپۍ- پېسه- جمع ټنګې- (م- فارسی)-

ټـنګه:(ټنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د یوې زړې سکې نوم- (۲)ټکه- د دوو پېسو غټه سکه-

ټـنګه ټـته:(ټنګ-ګه-ټۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ټـنګ ټکور د پاره کلمه تحقیر- ټـنګ ټوت- (۲)سرونه سوررونه- د ټـنګ ټکور نه وړاندې د موسیقۍ آلې ټیک کۀنه- (۳)وړوکی کارونه- معمولی سودا-

ټـنګه رته:(ټنګ-ګه-رۀ-ته)متعلق فعل- ړنګه رته- ډیل- ځنډ- تاخیر- نکړه نکړه کونه- ایسارتیا- توقف- عذر- دلیل- انه بانه- پرېشانی-

ټنګه سرے:(ټنګ-ګه-س-رے)اسم صفت- وګورئ ټکه سرے-

ټنګهار:(ټنګ-هار)اسم صوت- وګورئ ټـنګا-

ټـنګېدل:(ټنګ-ګې-دل)مصدر لازم- ترنګېدل- (۱)د ساز د الاتو نه اواز وتل- (۲)د لوښیو خپلو کښې یو تر بله جنګېدل- (۳)ګړیال غږېدل-

ټنګېدلے:(ټنګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټنګېدل-

زبر (خ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ره)، ۀ (ږو-بې-دۀ)

ټنګېدن:(ټـنـګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګوره ټنګېدل-

ټنګېدنګ:(ټنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګوره ټنګېدل-

ټنګېدنه:(ټـنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره ټنګېدل-

ټنګېدونکے:(ټنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوره ټنګېدل-

ټـنګېدهٔ:(ټـنـګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګوره ټنګېدل-

ټنګې:(ټنګ-ګې)اسم- مؤنث- وګوره ټنګره-

ټنګې:(ټن-ګې)اسم- واحد- مؤنث- وګوره ټانچې-

ټنګے:(ټنګ-ګے)اسم صوت- ټنګ- ټنګار- ټنګا-

ټـنن:(ټ-نن)اسم صفت- (۱)ډرن- ټرن- ويرېدونکے- يرېدونکے- (۲)دروغژن-

ټنوېدل:(ټن-وې-دل)مصدر لازم- کونوېدل- ټمبدل- غېږدل-

ټنوېدلے:(ټن-وې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوره ټنوېدل-

ټنوېدن:(ټن-وې-دن)حاصل مصدر- وګوره ټنوېدل-

ټنوېدنګ:(ټن-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګوره ټنوېدل-

ټنوېدنه:(ټن-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره ټنوېدل-

ټنوېدونکے:(ټن-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوره ټنوېدل-

ټنوېدهٔ:(ټن-وې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګوره ټنوېدل-

ټـنه کار:(ټ-نه-کار)اسم- واحد- مذکر- يو کيميائي توکے- تنکار- نوشادر- امونيم کلورائيډ-

ټوا:(ټ-وا)اسم- کل شوے سر- کټ سر- پهٔ پاکۍ کل شوے سر-

ټوبخے:(ټو-بهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شکو ډېرے- دَ شکو ټوبکے- (۲)غار- سوړه- سورے- (۳)ټتے- کټے- کنده- کندرې- ړوغل- ټوبکے- سوړه-

ټوبکے:(ټو-بهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوره ټوبخے-

ټوبه:(ټو-به)اسم- واحد- مؤنث- جبه- زوړه زمکه- تالاؤ- وسته- ډنډه زمکه- (م- هندي)-

ټوبے:(ټو-بے)اسم- واحد- مذکر- دَ شکو مغه غنډۍ چې سر ئې شين وي- (افغانستان)-

ټوپ:(ټوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اړتاؤ- ورت- جست- دانګ- دانګه- خېز- (۲)ډېرے- انبار-دلې- (۳)لويه ټوپۍ- (۴)دَ ربيلي شوي فصل دلې-

ټوپ:(ټوپ)اسم- واحد- مذکر- ټاپے نېټه- مقرر وخت- ټاکلے وخت- (افغانستان)-

ټوپ:(ټوپ)اسم- واحد- مذکر- ټيوب- دَ ربړ مغه پسته غنډې کولمه چې پهٔ ټائر کښې دننه اچولے او لهٔ بادو نه ډکولے شي- (م- انګريزي)-

ټوپازن:(ټو-پا-زن)اسم- واحد- مذکر- سپېرکنډه- کوپله- يوه مرغۍ چې لهٔ چرچڼي لويه وي او پهٔ سرې ئې ځنډے وي-

ټوپال:(ټو-پال)اسم- واحد- مذکر- چوپال- جاله- منخوله- خاله-

ټوپ ټپانے:(ټوپ-ټ-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ منډې يا ټوپونو مقابله-

ټوپخن:(ټوپ-خن)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورو ډېرے يا غنډۍ- وګوره ټوبخے-

ټوپژن:(ټوپ-ژن)اسم صفت- ټوپ کونکے- ټوپ وهونکے- ټوپ زن- ټوپي- ټوپ مار-

ټوپک:(ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- تفنګ- ټوپک- يو آتشينه وسله چې کارتوس پکښې اېښودے شي او ډزې پرې کولے شي- رائفل- جمع ټوپکي/ټوپکونه- (م- فارسي)-

ټوپک ليچ:(ټو-پک-ليچ)اسم- واحد- مذکر- مغه لرګے چې دَ ټوپک دَ شپېلۍ لاندې لګېدلے وي- (افغانستان)-

ټوپکي:(ټو-پ-کي)اسم- جمع- مذکر- دَ ټوپک جمع- (۲)غورړدانګي- واړهٔ واړهٔ ټوپونه-

ټوپکۍ:(ټوپ-کۍ)اسم- مؤنث- دَ کاريز پټه برخه- (افغانستان)-

ټوپکے:(ټوپ-کے)اسم تصغير- وړوکے ټوپ-

ټوپل ۱:(ټو-پل)اسم- واحد- مذکر- (۱)شمله- څوکه- کرکره- (۲)دَ تاج طره (جوغه)- (۳)څوکه- سر- (۴)ټوپۍ-

ټوپل ۲:(ټو-پل)مصدر متعدي- (۱)خاورې غنډۍ کول- خاورې ډېرے کول- (۲)دنګل- ټوپ وهل- (افغانستان)-

ټوپلس:(ټوپ-لس)اسم- واحد- مذکر- دَ چيندرو دَ لوبې پېنځم کور-

ټوپ لندے:(ټوپ-لن-دے)اسم- واحد- مذکر- مغه ځائے چې ټوپ ترې وهلے شي-

ټوپلول:(ټوپ-ل-ول)مصدر متعدي- دنګول- ټوپ ورکول- څهٔ څيز پهٔ بره لړه کول-

ټوپلولے:(ټوپ-ل-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوره ټوپلول-

ټوپلون:(ټوپ-ل-ون)حاصل مصدر- وګوره ټوپلول-

ټوپلونکے:(ټوپ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوره ټوپلول-

ټوپلونګ:(ټوپ-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګوره ټوپلول-

ټوپلونه:(ټوپ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره ټوپلول-

ټوپلے:(ټو-پ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورو ډېرے-

ټوپلے:(ټو-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوره ټوپل-

ټوپ مار:(ټوپ-مار)اسم صفت- ټوپ وهونکے- ټوپ زن- ورټونکے-

ټوپن:(ټو-پن)اسم- واحد- مذکر- دنيا- نړۍ- جهان- (افغانستان)-

ټوپن:(ټو-پن)حاصل مصدر- وګوره ټوپل- (مصدر)-

ټوپنانے:(ټوپ-نا-نے)اسم صفت- مسافر- پردېسي- جلاوطن-

ټوپنګ:(ټو-پنګ)حاصل مصدر- وګوره ټوپل-

ټوپنګرخے:(ټو-پن-ګر-خے)اسم صفت- سپلانے- سپل کونکے- سياح- (افغانستان)-

ټوپنه:(ټو-پهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوره ټوپل-

ټوپنے:(ټو-پۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه- (افغانستان)-
ټوپنے:(ټو-پۀ-نے)اسم صفت- سېلانے- سېل کونکے- سياح-
ټوپونکے:(ټو-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوپل-
ټوپه:(ټو-په)اسم- واحد- مؤنث- دوه درۍ- دَ اتو سېرو پېمانه-
ټوپه:(ټو-په)اسم- واحد- مؤنث- معجزه- عجيب- عجيبه- حېرانونکے- کرامت-
ټوپي:(ټو-پي)اسم صفت- (۱)هوښيار- چالاک- شاطر- (۲)اردلي-
ټوپي:(ټو-پي)اسم صفت- ټوپ وهونکے- تېز- چالاک- ټوپ زن-
ټوپي ټخ:(ټو-پي-ټخ)اسم صفت- کلانکار- نخرې باز-
ټوپي ټق:(ټو-پي-ټق)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې ټوپۍ جوړوي- (۲)هېنګر- دېوال ګير-
ټوپۍ:(ټو-پۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)خولۍ- خوله- (۲)دَ غرۀ غنډۍ- (۳)دَ چېلم سر چې ځښونکے ځيز پکښې اچولے شي- (۴)يو قسم لوبه- (۵)ډېرے- امبار- کوټه- (۶)پټاکي- پټاقۍ- (۷)ډېران-
ټوپۍ ګل:(ټو-پۍ-ګل)اسم- واحد- مذکر- يو قسم دارو- دَ بابونې ګل- ګل بابونه- مروري- مروري-
ټوټار:(ټو-ټار)اسم- واحد- مذکر- ټوکيا- ټوکه- قېمه کش-
ټوټانګه:(ټو-ټانګ-که)اسم- ټوټياله- پياله- ټوټانګے-
ټوټانګے:(ټو-ټانګ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټوټانګه-
ټوټکه:(ټوټ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټوټه- کوډه- (۲)دَ مچوغنې خله- پټق- پټاق- کاسې- (۳)هغه علاج چې دَ تجربې په بنا کولے شي- (۴)هغه ډالۍ چې ناوې کره وړلے شي- (۵)دستور- رسم- (دَ پاره دَ مرض)- (۶)ترترۍ- شرشرۍ- چرچرۍ- جرجرۍ- دَ آتش بازۍ يو قسم-
ټوټکه چي:(ټوټ-که-چي)اسم صفت- وګورئ ټوټکه مار-
ټوټکه مار:(ټوټ-که-مار)اسم صفت- ټوټکې کونکے- ټوټه مار- ټوټکه چي-
ټوټکۍ:(ټوټ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ کونډۍ سترګه- دَ زنګانۀ سترګه- (۲)دَ کناټي مړوکے- (۳)دَ لرګي کاسه- (۴)ټوټۍ-
ټوټکے:(ټوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- ټوټے- دَ کناټي مړوکے- ساغړے- جمع ټوټکي-
ټوټکے:(ټو-ټ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بوړے- چيت پيت- چڼ زڼ-
ټوټل:(ټو-ټل)اسم- واحد- مذکر- جمع- ميزان- غنډ- ټول- (م- انګريزي)-
ټوټنکے:(ټو-ټن-کے)اسم- واحد- مذکر- توتنکے- تورلے- پترکے- بوره-
ټوټه:(ټو-ټه)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترازه- برخه- حصه- ټکړه- تيکه- ټوک- ځپر-پمبه- ځکالے- (۲)ټوکے- رخت- کپړه- (۳)پينه- (۴)پياله- ګلاس- جام- (۵)پېوند- (۶)سرنا-
ټوټه ټوټه:(ټو-ټه-ټو-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- ټوکړه ټوکړه- ټس نس- ترمې ترمې- ذره ذره- رنجې رنجې- پرزکې پرزکې- جمع ټوټې ټوټې-
ټوټۍ:(ټو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صفت- ستائينه- (۲)غندنه- بد وئينه- (افغانستان)-
ټوټي پل:(ټو-ټي-پل)اسم- واحد- مذکر- دَ پرۍ نه جوړ ټال- خانګو-
ټوټياله:(ټوټ-يا-له)اسم- واحد- مؤنث- ټوټانګه- پياله-
ټوټيالۍ:(ټوټ-يا-لۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کنډول- جام- پېمانه- دَ شرابو ځښلو لوښے- وړه پيالۍ چې قهوه پکښې ځښلے شي-
ټوټېل:(ټو-ټېل)اسم- واحد- مذکر- ټيټارے- ټيغکه- يوه مرغۍ-
ټوټۍ:(ټو-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټوټکۍ- دَ لرګي کاسه- (۲)دَ اُبو دَ نلکې هغه ځاے چې اُبۀ پرې آزادولے او بندولے شي- دَ نلکې سر- ځښکورے- (۳)ټوکړه- (۴)دَ رسۍ وړه ټوکړه- دَ پرۍ وړه برخه-
ټوټے:(ټو-ټے)صفت- پوټے- پيځانے- چوړ- ريزه- پوټسکے- خځوځکے-
ټوټے:(ټو-ټے)اسم- واحد- مذکر- صندوق- سوندک- (افغانستان)-
ټوټے ټوټے:(ټو-ټے-ټو-ټے)صفت- ريز مريز- ذرې ذرې- ټوکړې ټوکړې- ډرکړې ډرکړې-
ټوډي:(ټو-ډي)اسم صفت- خوشامندګر- چاپلوس- چمچه- په سياسي اصطلاح کښې هغه ځوک چې دَ حکومت خوشامندې کوي- (م- انګريزي)-
ټور:(ټو-ور)اسم- واحد- مذکر- دوره- ګشت- (م- انګريزي)-
ټورنمنټ:(ټور-نَ-منټ)اسم- واحد- مذکر- دَ لوبو غونډه- دَ لوبو مقابله- (م- انګريزي)-
ټوري:(ټو-ري)اسم- واحد- مذکر- دَ برطانيې دَ قدامت پسند سياسي جماعت پخوانے نوم- (م- انګريزي)-
ټوري:(ټو-ري)تابع مهمل- دَ ټکي تابع مهمل-
ټورېسټ:(ټو-ر-رېسټ)اسم- واحد- مذکر- سياح- دَ نړۍ سېل کونکے- (م- انګريزي)-
ټوري:(ټو-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اټارۍ- بالاخانه- برج-
ټورے:(ټو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارو زرګے وړے-
ټورے:(ټو-رے)اسم- واحد- مذکر- چلمچي- دَ لاس وينځلو لوښے- لاس وينځونے- لاس وينځونکے-
ټوړي:(ټو-ړي)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاړا- ترترے- (۲)دَ يوې راګنۍ نوم-
ټوړي توب:(ټو-ړي-توب)اسم- واحد- مذکر- لګنت- چاړاتوب- (افغانستان)-
ټوس:(ټوس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وروست- ټسن- (۲)دَ ټس تابع مهمل-
ټوسان:(ټو-سان)اسم- جمع- مذکر- هغه وازره چې دَ ولۍ په شان غونډه از ګردې وي- (افغانستان)-
ټوسټ:(ټوسټ)اسم- واحد- مذکر- دَ ډبل روټۍ ټوکړه چې سره کړے شوې وي- توس- (م- انګريزي)-
ټوسه:(ټو-سه)اسم- واحد- مؤنث- اُړے- دَ لرګي يوه ټوټه چې ماشومان پرې لوبې کوي او په يوه مخصوصه لوبه کښې پکار راځي-
ټوسے:(ټو-سے)اسم- واحد- مذکر- ټيک- ټيقے- دَ مردکو په لوبه کښې هغه

غټ مردکے چې نور پرې ویشتلے شي- ارغوند-

ټوقا:(ټو-قا)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ټوپ وهونکے چینجے چې غصل خوري-

ټوقړ:(ټو-قړ)اسم صفت- واحد- مذکر- بوډا سړے- وګورئ ټاټر-

ټوقمار:(ټوق-مار)اسم صفت- ټوقي- هغه څوک چې د ټوقو خبرې کوي- ټوقي کونکے- خوش طبع- ملنډې کونکے- مسخره باز-

ټوقه:(ټو-قه)اسم- واحد- مؤنث- مسخره- ملنډه- بوزې- پنډته-

ټوقه ټقاله:(ټو-قه-ټ-قا-له)اسم- مؤنث- ملنډه- چرلنډه- ټوقه وشته- ګپ شپ- جمع ټوقې ټقالې-

ټوقي:(ټو-قي)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټوقمار-

ټوک ۱:(ټوک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه ټوکے چې تنګ تنګ ووبدلے شوے وي- (۲)تریو- (۳)ستغ- (۴)اعتراض- ټوکنه- (۵)مهین- هوار- (۶)خیر-

ټوک ۲:(ټوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)حصه- ټوټه- برخه- (۲)د پوړې ټوکړه- څپر-

ټوکا ۱:(ټو-کا)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم چینجے چې غصل وهي- ټوقا- (۲)غټه چاړه چې غوښه یا ګیاه پرې کوتره کولے شي- ټوکیا- مهکپ- ساتول- کټمیره- (افغانستان)-

ټوکا ۲:(ټو-کا)اسم- واحد- مذکر- زرغنېدنه- ټوکېدنه- د فصل سر وهنه- فصل ټوکېدنه-

ټوکار:(ټو-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرکه- نفرت- (۲)چاړه- خنجر- ټوکا-

ټوکان:(ټو-کان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټاپوړې-

ټوک ټوک:(ټوک-ټوک)اسم صفت- مذکر مؤنث- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې-

ټوک خور:(ټوک-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- سوالګرے- خیرمار-

ټوکر ۱:(ټو-کر)اسم- واحد- مذکر- قېد- پنجره- ټوکړ-

ټوکر ۲:(ټو-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوتر- ټپتر- عمرخورلے- بوډا- زوړ-

ټوکر ۳:(ټو-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټوکره- ټوټه- کپړه- ټکره- (۲)نوع- جنس- نوعے-

ټوکر ټوکر:(ټو-کر-ټو-کر)اسم صفت- مذکر/مؤنث- ذرې ذرې- ټوټې ټوټې- ټکړې ټکړې-

ټوکرکے:(ټو-کر-کے)اسم تصغیر- مذکر- د بورۍ ټکره- ټوکرے- وړه بورۍ- ټکورے- جمع ټوکرکي-

ټوکروټې:(ټوک-رو-ټې)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- شکروټې- وړه شکرۍ- ټوکربکوټې- ټوکریکۍ-

ټوکره:(ټوک-ره)اسم- واحد- مؤنث- غټه ټوکرۍ- لویه شکرۍ-

ټوکره:(ټوک-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټکره-

ټوکربکۍ:(ټوک-رب-کۍ)اسم تصغیر- وګورئ ټوکروټې-

ټوکرېبل:(ټوک-رې-بل)مصدر متعدي- ټوټې ټوټې کول- ټوک ټوک کول- (افغانستان)-

ټوکرېبلے:(ټوک-رې-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوکرېبل-

ټوکرېبن:(ټوک-رې-بن)حاصل مصدر- وګورئ ټوکرېبل-

ټوکرېبنګ:(ټوک-رې-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټوکرېبل-

ټوکرېبنه:(ټوک-رې-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوکرېبل-

ټوکرېبونکے:(ټوک-رې-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوکرېبل-

ټوکرۍ:(ټوک-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شکرۍ- څکے- کاره- ټوکور- ټوکره-

ټوکرے:(ټوک-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړه- رخت- (افغانستان)- (۲)ټیکرے- څادر- پړونے- پټکے-

ټوکړ:(ټو-کړ)اسم- واحد- مذکر- ټوکر- قېد- پنجره-

ټوکړه:(ټوک-ړه)اسم- واحد- مذکر- ټوټه- کپړه- ټکره-

ټوک زوت:(ټوک-زوت)صفت- طاق جفت- بې جوړه او پهٔ جوړه- یوه لوبه-

ټوکل:(ټو-کل)مصدر متعدي- کرپول- کرول- پهٔ خلهٔ کښې چوپل- کرچول- پهٔ غاښونو پرېکول- پوټل-

ټوکل:(ټو-کل)مصدر متعدي- (۱)غندل- اعتراض کول- رټل- کوټل- (۲)د چا خبره ناڅا کول- پهٔ خبرو کښې راډنګل- (۳)څېرل- غڅول- پرېکول-

ټوکلے:(ټو-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوکل-

ټوکلے:(ټوک-لے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ لاس ووډلے څېز- پهٔ لاسو کنډلے څېز-

ټوکلے:(ټو-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوکل-

ټوکمار:(ټوک-مار)اسم صفت- وګورئ ټوقمار-

ټوکمار:(ټوک-مار)اسم صفت- هغه څوک چې پهٔ کوڅو یا بازار کښې ټوکې خرڅوي-

ټوکن:(ټو-کن)حاصل مصدر- وګورئ ټوکل-

ټوکن:(ټو-کن)حاصل مصدر- وګورئ ټوکل-

ټوکند:(ټو-کند)اسم صفت- واحد- مذکر- روانېدونکے- تلونکے- پهٔ تلو کښې-

ټوکنه:(ټو-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوکل-

ټوکنه:(ټو-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوکل-

ټوکور:(ټو-کور)اسم- واحد- مذکر- ټوکر- لویه ټوکرۍ- کاره-

ټوکورکے:(ټو-کور-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټوکروټې-

ټوکول:(ټو-کهٔ-ول)مصدر متعدي- زرغنول- شنهٔ کول- راخېژول-

ټوکولے:(ټو-ک-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوکول-

ټوکون:(ټو-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ ټوکول-

ټوکونکے:(ټو-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوکول-

ټوکونکے:(ټو-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوکل-

ټوکونکے:(ټو-کُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوکل-
ټوکونګ:(ټو-کُ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټوکول-
ټوکونه:(ټو-کُ-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوکول-
ټوکونے:(ټو-کو-نے)اسم تصغير- مذکر- هغه روټۍ چې د ټيکالي پخولو نه پس د خميرې نه پخولے شي- ککوړے- زړه پړوې- وړه ټيکلۍ-
ټوکه:(ټو-که)اسم- واحد- مؤنث- ټوقه- مسخره- پيشاړه-
ټوکه:(ټُو-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه غوا چې د لوشلو په وخت کښې پښې تښتوي- ټيکه غوا- ټکنۍ غوا- غله غوا-
ټوکه:(ټُو-که)حاصل مصدر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکه:(ټُو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کاريز کوهے- (۲)يو قسم چرچڼه-
ټوکه:(ټو-که)اسم- واحد- مؤنث- ټوکيا- ټوکا- قيمه کش-
ټوکه:(ټُو-که)اسم- واحد- مؤنث- سورے- پز- څير- چير-
ټوکي:(ټو-کي)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوکي خرڅونکے- د ټوکو سوداګر- بخاز- بحاز- بجازی-
ټوکي:(ټو-کي)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوقمار- ټوقي-
ټوکيا:(ټو-کيا)اسم صفت- واحد- مذکر- هکپ- ټوکا- ټوکيه- ټوکه- ساتول- کټميره-
ټوکې بوکې:(ټو-کې-بو-کې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ټوکې موکې-
ټوکې ټپاکې:(ټو-کې-ټ-پا-کې)اسم- جمع- مؤنث- ټوقې ټقالې- ټوقې وشتې-
ټوکې ټکالې:(ټو-کې-ټ-کا-لې)اسم- جمع- مؤنث- ټوقې ټقالې- خندا خوشحالي-
ټوکې موکې:(ټو-کې-مو-کې)اسم- جمع- مؤنث- ټوقې ټقالې- ټوکې بوکې- ګپ شپ- مسخرې- ټوکې وشتې-
ټوکې وشتې:(ټو-کې-وَش-تې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ټوکې موکې-
ټوکېدل:(ټُو-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)زرغنېدل- د فصل سر وهل- تېغ راوتل- (۲)د زړېدو له کبله د کپړې دوړېدل-
ټوکېدلے:(ټُو-کې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکېدن:(ټُو-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکېدنګ:(ټُو-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکېدنه:(ټُو-کې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکېدونکے:(ټُو-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوکېدل-
ټوکېده:(ټُو-کې-دَه)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ټوکېدل-
ټوکے:(ټو-کے)اسم- واحد- مؤنث- ټوکا- چاړه- هکپ- ټوکيا-
ټوکے:(ټُو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړه- رخت- ټوټه- ټوکر- (۲)يو تور رنګے بوټے چې پلنې پاڼې لري او واړه ګلونه کوي-
ټوکے ټوکے:(ټو-کے-ټو-کے)اسم- (۱)ټوک ټوک- څېر څېر- هېې هېې- توکے توکے- (۲)څاڅکے څاڅکے- قطره قطره- غټې غټې- (۳)ادوم ادوم- څانګ څانګ- ونړۍ ونړۍ-
ټول:(ټُول)اسم- واحد- مذکر- څادر- تول- سورسانے- يو قسم ټوکر- کپړه-
ټول:(ټول)اسم صفت/متعلق فعل- (۱)درست- چربور- تمام- کُل- کلهم- تمامي- واړه- پوره- (۲)ټولے- پله- غُنډه- مجلس- محفل- (۳)راغنډ- يوځاې- خربټ-
ټول:(ټُول)اسم- واحد- مذکر- سټول- وړوکے مېز- (م- انګريزي)-
ټولتون:(ټول-تون)اسم- واحد- مذکر- د غونډېدو ځاې- (افغانستان)-
ټول ټال:(ټول-ټال)صفت- (۱)د هر څۀ سره- تماماً- همه واړه- مکمل- خلاص- پوره- تمامي- (۲)د ټول هغه حالت چې ويونکے پکښې د خپل نيشتي معنٰی ورکول غواړي لکه "ماسره ټول ټال لس روپۍ دي"-
ټولګر:(ټول-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- سوالګر- ټوک غښتونکے- جمع ټولګري-
ټولګي وال:(ټول-ګي-وال)اسم صفت- جمع- مذکر- هم جماعت- د يوه ټولګي سره تعلق لرونکي- (افغانستان)-
ټولګے:(ټول-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے ټولے- جماعت- پله- (۲)صنف- د سکول جماعت- کلاس- جمع ټولګي-
ټولمشر:(ټول-مَه-شر)اسم صفت- واحد- مذکر- سرغندے- لوئ مشر- سربراه- (افغانستان)-
ټولمشري:(ټول-مَه-شَه-ري)اسم- واحد- مذکر- امارت- لويه مشري- (افغانستان)-
ټولنواله:(ټو-لَن-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- سوسياليزم- جامعه ګرائي- اشتراکيت- (افغانستان)-
ټولنه:(ټو-لَه-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غُنډه- مجلس- اجتماع- مجمع- جرګه- مرکه- معاشره- (۲)انجمن- (افغانستان)- (۳)چنده- جمع- خزانه- پېسې غنډونه-
ټولواک:(ټول-واک)اسم- واحد- مذکر- بادشاه- حکومت کونکے- مختيار- کل اختياره- ټولواکے- (افغانستان)-
ټولواکي:(ټول-وا-کي)اسم- واحد- مذکر- سلطنت- بادشاهي- کل اختياري- (افغانستان)-
ټولواکے:(ټول-وا-کے)اسم- واحد- مذکر- کل اختيار بادشاه- پکټېټر- آمر- ټولواکے- د کل اختيار مالک- (افغانستان)-
ټولواکي:(ټول-وا-کي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټولواکي-
ټولواکے:(ټول-وا-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټولواکے-
ټولول:(ټو-لَه-وَل)مصدر متعدي- يو ځاې کول- راغنډول- جمع کول- ګرډول- بوژول-
ټولون:(ټو-ل-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ټولول-
ټولونکے:(ټو-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټولول-

ټولونګ:(ټو-لَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټولول-
ټولونه:(ټو-لَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټولول-
ټوله:(ټو-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ ټول مؤنث- تمامه- غونډه- ممه- واړه- کرده-
ټوله:(ټو-له)اسم- واحد- مؤنث- ګدائي- درويزه- غُښتنه- غُښته- سوال کونه-
ټولی ټولی:(ټو-لی-ټو-لی)اسم (مرکب)- ډلې ډلې- جوړې جوړې- پيڼډې پيڼډې- ټپې ټپې-
ټولېدل:(ټو-لې-دَل)مصدر لازم- ګرډېدل- غونډېدل- يو ځایٔ کېدل- جمع کېدل-
ټولېدلے:(ټو-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټولېدل-
ټولېدن:(ټو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټولېدل-
ټولېدنه:(ټو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټولېدل-
ټولېدونکے:(ټو-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټولېدل-
ټولېدهٔ:(ټو-لې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټولېدل-
ټولی:(ټو-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ ټولے-
ټولے:(ټو-لے)اسم- واحد- مذکر- جماعت- ډله- غونډه- ټولي-
ټولے ټالے:(ټو-لے-ټا-لے)اسم (مرکب)- ډله- پره جنبه- ګروپ-
ټوم:(ټُوم)اسم- واحد- مذکر- (۱)لمسون- وچتونه- پارونه- تحريک- (۲)مشوره- مصلحت- اماده کوُنه-
ټومب:(ټومَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټومبنه- (۲)تحريک- لمسون- (۳)ستن وهنه- پهٔ ستن سره دَ ازغی ويستنه- (۴)سودا- فکر- (۵)تلوسه- دَ پيو لوشلو پهٔ وخت پهٔ سر يا سوُک غلانځې ته زور ورکونه-
ټومبښ:(ټوم-بښ)اسم- واحد- مذکر- دَ سرو يا ډمبرو مچو سېل-
ټومبکه:(ټوم-بهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ شونټې دَ تېلو (رانزړو) دَ پاره کنستلے شوے جوغړے- وګورئ ټمبکه-
ټومبل:(ټوم-بَل)مصدر متعدی- (۱)ننه وېستل- چوکه کول- ښخول- کېښودل- (۲)سکونډل- ټونګل- راپارول-
ټومبلے:(ټوم-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټومبل-
ټومبن:(ټوم-بَن)حاصل مصدر- وګورئ ټومبل-
ټومبنه:(ټوم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټومبل-
ټومبولی:(ټوم-بو-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پهٔ اُبو کښې ختکېدلې چنې- ګونګړی- چړلې-
ټومبونکے:(ټوم-بُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټومبل-
ټومبه:(ټوم-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- ټمبه- پړسېدلې يا ډډه خېټه-
ټومبينے:(ټوم-بی-نے)اسم- واحد- مذکر- خلال- دَ غاښ ډکے-
ټومبېدل:(ټوم-بې-دَل)مصدر لازم- (۱)ښخېدل- چوکه کېدل- چخېدل- (۲)پام راګرځېدل- ټونګېدل- سکونډېدل- تحريک کېدل- (۳)پړمېدل- ډډېدل-
ټومبېدلے:(ټوم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټومبېدل-
ټومبېدن:(ټوم-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټومبېدل-
ټومبېدنه:(ټوم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټومبېدل-
ټومبېدونکے:(ټوم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټومبېدل-
ټومبېدهٔ:(ټوم-بې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټومبېدل-
ټومبی:(ټوم-بی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ بړبوکی-
ټومری:(ټوم-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تومری- (افغانستان)-
ټومه:(ټو-مه)اسم- واحد- مؤنث- کورنی- خاندان- ټونګ- نسل-
ټونټيل:(ټون-ټيل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ابرق- (۲)ړينګ- يو قسم مارغهٔ چې پښې او پنډې ئې نرۍ نروچکې وی او ښهٔ لوړ دنګ وی-
ټونټيل:(ټون-ټيل)اسم صفت- واحد- مذکر- کوړ- کوږ ووږ- جُغړی- کوږ راکوږ- کوږ کيږ-
ټونډ:(ټُونډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جوارو کبډے- (۲)ټانټې- دَ جوارو ټانټې- (۳)منجونيا- راغنډ- راکوږ- ټونډمونډ-
ټونډمونډ:(ټُونډ-مُونډ)اسم صفت- وګورئ ټونډ-
ټونډينه:(ټون-ډی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ جوارو وړے-
ټونډېدل:(ټون-ډې-دَل)مصدر لازم- (۱)مرورېدل- خفه کېدل- (۲)مړاوے کېدل- راخوړندېدل- نسکورېدل- کږېدل-
ټونډېدلے:(ټون-ډې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټونډېدل-
ټونډېدن:(ټون-ډې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټونډېدل-
ټونډېدنګ:(ټون-ډې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټونډېدل-
ټونډېدنه:(ټون-ډې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټونډېدل-
ټونډېدونکے:(ټون-ډې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټونډېدل-
ټونډېدهٔ:(ټون-ډې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټونډېدل-
ټونګ:(ټُونګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټونګاره- څکونډاره- چونډی- (۲)سودا- فکر- تلوسه- (۳)مصلحت- مشوره-
ټونګ:(ټونګ)اسم- واحد- مذکر- نسل- خاندان- کورنی-
ټونګ:(ټونګ)اسم- واحد- مذکر- نشتر- دَ رګ وهلو آله- دَ پرهر ځيرولو آله-
ټونګاره:(ټُونګ-ګا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نوکاره- څکونډاره- چونډی- چونګاره- (۲)زيږې- ښکنځل- کنځل-
ټونګره:(ټُونګ-ګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ټونګه- مښوکه-
ټونګرل:(ټُونګ-رَل)مصدر متعدی- (۱)بېدارول- ويښول- پام راړول- متوجه کول- پهٔ ګته سوخولو ورو غندې اشارت کول- (۲)ټونګه اچول-
ټونګرلے:(ټونګ-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټونګرل-
ټونګرن:(ټونګ-رَن)حاصل مصدر- وګورئ ټونګرل-
ټونګرنه:(ټونګ-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټونګرل-

ئ (څی-رل)، ی (هې-ره-وَل)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ټونګرونکے:(ټونګ-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټونګرل-
ټونګرېيل:(ټونګ-رې-يل)مصدر متعدی- (۱)نوکاره لګول- ټونګاره لګول-
چونډۍ لګول- ځکونډل- (۲)پهٔ پټه تاوان رسوّل- (۳)پهٔ ټونګه وهل-
(۴)غصه کېدل- پاروّل- (۵)ښکنځل کوّل- زيږې کوّل- کنځل کول-
ټونګرېيلے:(ټونګ-رې-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټونګرېيل-
ټونګرېين:(ټونګ-رې-ين)حاصل مصدر- وګورئ ټونګرېيل-
ټونګرېينه:(ټونګ-رې-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټونګرېيل-
ټونګرېيونکے:(ټونګ-رې-يون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټونګرېيل-
ټونګل:(ټُونګ-ګل)مصدر متعدی- (۱)ټونګه ورکوّل- (۲)څوک پهٔ اشاره څهٔ ته
متوجه کوّل-
ټونګلے:(ټُونګ-ګهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټونګل-
ټونګن:(ټُونګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ ټونګل-
ټونګنه:(ټُونګ-ګهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټونګل-
ټونګوره:(ټُونګ-ګو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اينګه- انګه- هغه ښځه چې دَ
ناوې سره دَ ناوې لهٔ کوره د ناوې سخرانې کره ځی-
ټونګونکے:(ټُونګ-ګون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټونګل-
ټونګه:(ټُونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګُټې بند- (۲)دَ پښې تلے-
(۳)مښوکه- (۴)ټونګاره- (۵)چېږ- بلوسه-
ټونګه ټټ:(ټونګ-ګه-ټټ)اسم صفت- تحقيری کلمه- ټونګه بګېل- هغه چرګ
يا مرز چې ټونګه نيمه جنګ کوی او تښتی-
ټونه:(ټو-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټوټکه- منتر- جادو- کوډه- تعويذ- جمع
ټونې- (م- هندی)-
ټونه مار:(ټو-نه-مار)اسم صفت- ټونې کوَنکے- (م- هندی)-
ټوېدل:(ټ-وې-دل)مصدر لازم- څڅېدل- ټڅېدل- څاڅې څاڅې کول- ټنوېدل-
کنوېدل-
ټوېدلے:(ټ-وې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټوېدل-
ټوېدن:(ټ-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټوېدل-
ټوېدنه:(ټ-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټوېدل-
ټوېدونکے:(ټ-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټوېدل-
ټوېدهٔ:(ټ-وې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه-
وګورئ ټوېدل-
ټی اے:(ټی-اے)اسم- واحد- مؤنث- دَ ټربولنګ الاونس مخفف- سفر خرچه-
(م- انګريزی)-
ټی بی:(ټی-بی)اسم- واحد- مذکر- ټيوبرکلوزز- نرے رنځ- (م- انګريزی)-
ټی پارټی:(ټی-پار-ټی)اسم- واحد- مؤنث- دَ چايو دعوت- دَ چايو بلنه-
ټی ټی:(ټی-ټی)اسم- واحد- مذکر- دَ ريلوے پهٔ محکمه کښې هغه سړے چې
ټيکټونه ګوری- (م- انګريزی)-
ټيان:(ټی-يان)اسم صفت- ړوان- بې کاره او بې خونده سړے-

ټيپ:(ټيپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سيمټو لېټی سره دَ خښتو دَ دېوال دَ
چوندونو دَ بندولو کار- (۲)پهٔ جنس کښې دَ تيار فصل پېشګی قيمت-
ټيپاک:(ټی-پاک)اسم- واحد- مذکر- ټوپک- تفنګ- دَ ټوپک عاميانه لهجه-
ټيپ ټاپ:(ټيپ-ټاپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښانست- ښکلا- ړول- سينګار-
ټيپ ټپاس- ټيس ټپاس- (۲)خان ښائل-
ټيپ ټپاس:(ټيپ-ټ-پاس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيپ ټاپ-
ټيپکی:(ټيپ-کی)اسم- مؤنث- بڼ- چې چرته کښې ونې وی-
ټيپه:(ټی-په)اسم صفت- هغه ښځه چې بې قيمته يا بې بدله چا ته سپارلے
شوی وی-
ټيپی:(ټی-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ججوره- ججيره- دَ مارغانو
معده- (۲)يو قسم کشيده-
ټيپی:(ټی-پی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځپياکه-
ټيپی:(ټی-پی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټوپی-
ټيټ:(ټيټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کوز- ښکته- (۲)کوږ- (۳)چيت
پيت- (۴)مندرے- (۵)ملامته- پړ-
ټيټارے:(ټی-ټا-رے)اسم- واحد- مذکر- ټيغکے- ټيغے- يوه مرغۍ چې
ړنډونو کښې کښيني او باران غواړی-
ټيټاکه:(ټی-ټا-که)اسم- واحد- مؤنث- ازغکے- اغزکے- يو ازغن بوټے-
نباتاتی نوم اسپېريګس ګرېسيلس (ASPARIGUS GRACILIS)-
ټيټاکی:(ټی-ټا-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زمکه- دوتر- جائيداد-
ټيټاکے:(ټی-ټا-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټاکی-
ټيټال:(ټی-ټال)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاپلوسی- غوړه مالی- بوټ پاکی-
خوشامندی- (۲)پستی- (۳)مکر- فرېب- ټګی- چل- منافقت- (مصدرونه
کوّل/خوړل)- جمع ټيټالونه-
ټيټالے:(ټی-ټا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشامندګر- چاپلوس-
چلولی- ټګ- چلباز- غوړه مال- دوکه باز- فرېب کار-
ټيټ پاس:(ټيټ-پاس)متعلق فعل- (۱)لام لباس- خوشمانده- (۲)داررومدار-
(۳)ښکته پورته- تعلق-
ټيټ پيټ:(ټيټ-پيټ)اسم صفت- واحد- مذکر- ړېر ټيټ سړے- ړېر مندرے-
غنډے-
ټيټتوب:(ټيټ-توب)اسم- واحد- مذکر- ټيټوالے- کوزوالے-
ټيټ ټټارے:(ټيټ-ټی-ټا-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے-
ټيټخ:(ټی-ټخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے-
ټيټ سترګے:(ټيټ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- شرمېدلے- شرمنده-
کوزسترګے- ملامته-
ټيټ سرے:(ټيټ-س-رے)اسم- واحد- مذکر- بد ځناور- خنزير- خربشونے-
سرکوزے-
ټيټسه:(ټی-ټهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو توقه- د جوارو توکه- شتی-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، ه(ز-ړه)، هٔ(پو-ښې-دهٔ)

ټيټغه:(ټی-ټهٔ-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټيټارے-

ټيټغے:(ټی-ټهٔ-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے-

ټيټک:(ټی-ټک)اسم- واحد- مذکر- تنکی منډوانه چې خلق ئ دَ سبزئ پهٔ طور پخوي-

ټيټکه:(ټی-ټ-که)اسم- واحد- مؤنث- لړمه- تمبکه- يو قسم بيماري چې دَ وينې لهٔ خرابئ نه پيدا کيږي-

ټيټکۍ:(ټی-ټ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټوپکۍ- ټوپونه- دَ حلالولو نه پس ټوپونه- ترپکۍ- غرځېدنه- څېزکۍ- (۲)ځلۍ ځلۍ- کوشش- زيار- زحمت-

ټيټکی:(ټی-ټ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ټيټکی مؤنث- (۲)دَ زنګانهٔ سترګه- کونډۍ- سترګې- (وړومبی معنٰی کښې صفت)-

ټيټکے:(ټی-ټ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټيټ قدے- منډرے- چيټکے- غنډے- خنډے- ټمپرکے- ټمبرکے- ټمبرے- اوړوے- لوبشتکے- پستکے- پټکے- چيت- ټيټ پيټ- پټے- کونډکے- لنډے- پيشتکے-

ټيټن:(ټی-ټن)اسم- واحد- مذکر- دَ ځرمښکی يو قسم-

ټيټوالے:(ټيټ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټتوب-

ټيټول:(ټی-ټه-ؤل)مصدر متعدی- (۱)ښکته کول- کوزول- لاندې کول- (۲)کړول- راټڅې کول- (۳)کمزورے کول- سپکول-

ټيټون:(ټی-ټ-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ ټيټول-

ټيټونکے:(ټی-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټيټول-

ټيټونګ:(ټی-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټيټول-

ټيټونه:(ټی-ټ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټيټول-

ټيټه:(ټی-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ټيټ مؤنث- (۲)بدبختي- بدقسمتي- (۳)کمزوري خبره- (وړومبی معنٰی کښې صفت)-

ټيټه پيټه:(ټی-ټه-پی-ټه)اسم- واحد- مؤنث- يارانه دوستانه- ناسته پاسته- ډېر زيات خوشحالېدهٔ- (چا سره ټيټه پيټه جوړونه- منښدهٔ- عاشق کېدهٔ- راشه درشه- کډون)-

ټيټے:(ټی-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک مغه لوښے چې دَ لرګی جوړ وي-

ټيټېدل:(ټی-ټې-دل)مصدر لازم- (۱)کوزېدل- ښکته کېدل- (۲)سپکېدل- کمزورے کېدل- (۳)پړ کېدل- شرمېدل-

ټيټېدن:(ټی-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ټيټېدل-

ټيټېدنګ:(ټی-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټيټېدل-

ټيټېدنه:(ټی-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټيټېدل-

ټيټېدونکے:(ټی-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټيټېدل-

ټيټېدهٔ:(ټی-ټې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټيټېدل-

ټيټۍ:(ټی-ټۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)کنډولے- دَ خاورو کاسه- (۲)ټوپۍ-

ټيټي:(ټی-ټي)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- قبي- کبي- دَ ټيټے مؤنث-

ټيټے:(ټی-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- کب لړونکے- کبے- شاټيټے- قبے- ګوبا- مؤنث ټيټي-

ټيچر:(ټی-چر)اسم- واحد- مذکر- اُستاذ- معلم- مدرس- (م- انګريزي)-

ټيچرۍ:(ټی-چهٔ-رۍ)اسم- مؤنث- اُستاذې- معلمې- مدرسې- (م- انګريزي)-

ټيخے:(ټی-خے)اسم- واحد- مذکر- ټوخے-

ټيز:(ټيز)اسم- واحد- مذکر- دَ کښې نه دَ بادو دَ خارجېدو آواز- تيز- ټغ- ټنګ- پړوړيا- ګوز-

ټيزاوڼ:(ټی-زا-وڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټيزن- تيزن- ټړن- ټيزمار- ټيزو- ټړو- ګوزاوڼ- (۲)وېرېدونکے- ډړن- ويرندوکے-

ټيزټيزکۍ:(ټيز-ټی-زه-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يوه حشره چې دَ نيوو سره په تلی کښې ټيزونه اچوي-

ټيزمار:(ټيز-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټيزاوڼ-

ټيزن:(ټی-زن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ تيزاوڼ-

ټيس پيس:(ټيس-پيس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سست- بېکاره- پست- (۲)آرام طلبه-

ټيس ټپاس:(ټيس-ټ-پاس)متعلق فعل- وګورئ ټيپ ټپاس-

ټيستے:(ټيس-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- چيت- چيتکے- ټيټ قدے- منډرے-

ټيسکی:(ټيس-کی)اسم- سست غشے ويشتنه-

ټيغ:(ټيغ)اسم- واحد- مذکر- ټيق- شينولے- مړدکے- ارغند- ارغه- تيک- مغه غز چې ماشومان پرې لوبې کوي-

ټيغتيغے:(ټيغ-ټی-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيټارے-

ټيغ سترګے:(ټيغ-سټر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټاغ سترګے-

ټيغق:(ټی-غق)اسم- واحد- مذکر- دَ يو مارغهٔ نوم-

ټيغکه:(ټی-غ-که)اسم- واحد- مؤنث- ټيغه- يو قسم مرغی- جمع ټيغکۍ-

ټيغکے:(ټی-غ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تغکے-

ټيغه:(ټی-غه)اسم- واحد- مؤنث- يوه ېې ويرې مرغی چې ټيغۍ ټيغۍ سترګې غړوي او غوښه ئ مرداره وي-

ټيغے:(ټی-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټغکے-

ټيق:(ټيق)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه خره وړه مرغی چې ډېره څربه وي او دَ پټی يا فصل نه بغېر بل ځائ نهٔ کښېني- (۲)دَ لوبو غنډ کانړے-

ټيقان:(ټی-قان)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ ماشومانو يوه لوبه چې پهٔ ټيکانو کيږي- (۲)دَ ټيق جمع-

ټيقے:(ټی-قے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټيق- ټيک- دَ ماشومانو دَ لوبو يو خاص قسم غز-

ټيک:(ټيک)اسم- واحد- مذکر- ټيکه- يو کالے چې زنانه ئ مخامخ پهٔ تندی اچوي-

ټيک:(ټيک)صفت- واحد- مذکر- (۱)صحيح- سم- برابر- روغ- پوره- درست- (م- هندی)- (۲)سپينتے- بېړے- غټه سپينتۍ-

ټيک:(ټيک)اسم- واحد- مذکر- مقابله- برابرے- سمون-

ټيک:(ټيک)اسم- واحد- مذکر- تنکۍ- تنه- جمع ټيکونه-

ټيکالخور:(ټی-کال-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- تالي څټ- ړوړی خلاص- کېړور- کېړغارے- کېړو- خېټو-

ټيکالمار:(ټی-کال-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ړوړی مار- (۲)مهمان نواز- ړوړی ورکونکے-

ټيکاله:(ټی-کا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکله- ړوړی- مړی- روټی- ټيکله- ټکاله- (۲)ملاچرګک- کږی چرګ- مُد مُد- کوکوپش-

ټيکانه:(ټی-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټکانه- دَ وُسېدو ځاې- دمه ځاې- ټيکاونه- ټيکو- ټيکاڼه- پړاؤ- منزل- (م- هندی)-

ټيکاڼه:(ټی-کا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ټيکانه-

ټيکاؤ:(ټی-کاؤ)صفت- (۱)دمه- ايسار- قرار- (۲)دَ غصې يا تاؤ سړېدنه- (مصدرونه کوُل/کېدل)-

ټيکاونه:(ټی-کاؤ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ټيکانه-

ټيکاوڼه:(ټی-کاؤ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ټيکاڼه-

ټيکاوول:(ټی-کا-وه-وُل)مصدر متعدی- (۱)ډېره کول- مېشته کول- وُسول- ټېکول- (۲)پهٔ آرام کول- قراروُل- دمه کول- پهٔ ځاې ودروُل- (افغانستان)-

ټيکاوون:(ټی-کا-وه-وُن)حاصل مصدر- وګوری ټيکاوول-

ټيکاوونکے:(ټی-کا-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری ټيکاوول-

ټيکاوونه:(ټی-کا-وه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ټيکاوول-

ټيکاوېدل:(ټی-کا-وې-دل)مصدر لازم- (۱)استوګے کېدل- وُسېدل- مېشتېدل- ټيکېدل- (۲)ارامېدل- قرارېدل- دمه کېدل- ټيکاؤ کېدل-

ټيکاوېدلے:(ټی-کا-وې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوری ټيکاوېدل-

ټيکاوېدن:(ټی-کا-وې-دن)حاصل مصدر- وګوری ټيکاوېدل-

ټيکاوېدنګ:(ټی-کا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری ټيکاوېدل-

ټيکاوېدنه:(ټی-کا-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ټيکاوېدل-

ټيکاوېدونکے:(ټی-کا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری ټيکاوېدل-

ټيکاوېدهٔ:(ټی-کا-وې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګوری ټيکاوېدل-

ټيک پهٔ ټيک:(ټيک-پهٔ-ټيک)صفت- صحيح- پوره- درست- برابر- پوره پهٔ پوره- ټکی پهٔ ټکی- روغ- سلامت- سالم- هم هغه شان- کامل-

ټيکټ:(ټی-کټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ يو مقرر قيمت وړوکے لېبل چې دَ ډاک پهٔ لفافو استعماليږی- (۲)هغه اجازت نامه چې پهٔ قيمت خرڅولے شی- (۳)دَ انتخابی اميدواری هغه اجازت چې لهٔ سياسی اړخه يو اميدوار ته ورکولے شی- (۴)هغه عدالتی کاغذ چې دَ مقدمې پهٔ کاغذونو لګولے شی او مقرر قيمت پرې ورکولے شی- (۵)ټېکس- (م- انګريزی)-

ټيک ټاک:(ټيک-ټاک)اسم صفت- روغ- جوړ- سلامت- صحيح- سم دم- پهٔ قاعده- پهٔ ترتيب-

ټيکټاکه:(ټيک-ټا-که)اسم- واحد- مؤنث- خرسک- پشمداره غاليچه- پت داره غاليچه- (افغانستان)-

ټيک ټاکے:(ټيک-ټا-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه چې پکښې ټيک بره ولی او لاندې ئې پهٔ ټيک رااېساروی-

ټيک ټيک:(ټيک-ټيک)صفت- رښتيا رښتيا- ښکاره- څرګند- پهٔ جهر- علانيه- ټکی پهٔ ټکی- صفا صفا-

ټيک خلے:(ټيک-خ-لے)اسم- واحد- مذکر- اسمان خلې توپه- طياره شکن توپه- هغه توپه چې جنګی جهازونه پرې پهٔ فضا کښې ويشتے شی- (افغانستان)-

ټيکرکے:(ټی-کر-کے)اسم-واحد- مذکر- کودرے- کودنے- کودے- ټيکرے- دَ مات خاورين لوښی وړه ټوکړه- جمع ټيکرکی-

ټيکری:(ټيک-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غټری- وړوکے غر-

ټيکرے:(ټيک-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پړونے- څادر- پټو- پټکے- تازر- (۲)دَ جواری څادر- بساط- جمع ټيکری-

ټيکرے:(ټی-کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګوری ټيکرکے-

ټيکس:(ټی-کس)اسم- واحد- ټيکټ- (م- انګريزی ټکټ)-

ټيکسی:(ټيک-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ کرايه چلېدونکے دَ سورلی ګاډے- عموماً دَ کراې دَ موټر دَ پاره ويلے شی- (۲- صفت)عصمت فروشه ښځه-

ټيکل:(ټی-کل)مصدر- سورے سورے کوُل- چڼ وڼ کوُل- سوړې سوړې کول-

ټيکله:(ټی-کَ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ټيکاله-

ټيکلے:(ټی-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوری ټيکل-

ټيکلے:(ټی-کهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ککوړے- (۲)دَ باجې (ګراموفون) ريکارډ-

ټيکن:(ټی-کن)حاصل مصدر- وګوری ټيکل-

ټيکنه:(ټی-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ټيکل-

ټيکو:(ټی-کو)اسم- واحد- مذکر- وګوری ټيکاؤ-

ټيکوری:(ټی-کو-ری)اسم تصغير- واحد/جمع- مؤنث- وړه ټوکری-

ټيوکل:(ټی-که-وُل)مصدر متعدی- وګوری ټيکاوول-

ټيکول:(ټی-کَ-وُل)مصدر متعدی- ټيک کوُل- درستول- سموُل-

ټيکون:(ټی-کَ-وُن)حاصل مصدر- وګوری ټيکوُل-

ټيکونکے:(ټی-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری ټيکوُل-

ټيکه:(ټی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټيکی- ککشه- هغه خال چې هندوان ئې دَ خپل رسم او رواج لهٔ کبله پهٔ تندې باندې ږدی- (۲)څېره- دَ تندې يو قسم ګاڼه- ټيک- کهور- (۳)ستن- پيچکاری- جمع ټيکې-

ټیکیالے:(ټیک-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- خالداره- ټکی ټکی- مؤنث ټیکیالی-

ټیکېدل:(ټی-کې-دل)مصدر لازم- ټیک کېدل- سمېدل- درستېدل-

ټیکېدن:(ټی-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ټیکېدل-

ټیکېدنګ:(ټی-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ټیکېدل-

ټیکېدونکے:(ټی-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټیکېدل-

ټیکېدنه:(ټی-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټیکېدل-

ټیکېدۀ:(ټی-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ټیکېدل-

ټیکی:(ټی-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټوکری- شکری- (۲)وګورئ ټیکه- (۳)یو قسم مارغۀ چې په سر ئې نښه وی- (۴)خال- نښه- (۵)غنډارے- (۶)یو پړول خواږۀ- (۷)دَ بدلې سروکے- (افغانستان)-

ټیکی:(ټی-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټوکره- ټوټه- (۲)چکی- دَ ټکېدلی ځیز غنده چکی- (۳)پنډوس- غنډوسکے- غنډسکه-

ټیکی:(ټی-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دوره- چیستان- اړ-

ټیکی:(ټی-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- روټی- پړوړی- ککوړے-

ټیکے:(ټی-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چترکے-

ټیکه:(ټی-کۀ)اسم صفت- واحد- مؤنث- ځاروے- خوار ځاروے- مانده غځکے-

ټیګے:(ټی-ګے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خټکے- (افغانستان)-

ټیلیا:(ټیل-یا/ټی-لیا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تیلیا- دَ فصل یو قسم مرض چې غوړکے هم ورته وائی- (۲)لویه چاړۀ- (۳)مېتر- سائېس- دَ اسونو خدمتګار-

ټیم:(ټیم)اسم- واحد- مذکر- ټین- پیپه- جمع ټیمان-

ټیم:(ټیم)اسم- واحد- مذکر- ټولے- ډله- (م- انګریزی)-

ټیمک:(ټی-مک)اسم تصغیر- واحد- مذکر- (۱)ټیکے- (۲)دَ کېږدې یا تمبو لویه ستن- (۳)هغه لوئ لرګے چې دَ اوبۀ دَ کټي نه بهر راوتے وی- پسه-

ټیمګر:(ټیم-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ټیم کاریګر- دَ ټین کار کونکے- جمع ټیم ګران-

ټیمګنے:(ټیم-ګۀ-نے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- ټیمک- ټیمګے- ټیم کوټے- وړوکے ټیم-

ټیمګے:(ټیم-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ ټیمګنے-

ټین:(ټین)اسم- واحد- مذکر- ټیم- سپنځے- قلعے- جمع ټینونه-

ټینچر:(ټین-چر)اسم- واحد- مذکر- یوه سره بخنه مایع چې دَ نشې دَ پاره ځنبلې شی او دَ زخمونو وینځلو دَ پاره پکار راوستے شی- (م- انګریزی)-

ټینخے:(ټین-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- پولی- خان ښایونکے-

ټینډکه:(ټین-ړه-که)اسم- واحد- مؤنث- تینډک- ټکره-

ټینګ:(ټینګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوخ- محکم- مضبوط- سخت- (۲)دَ نرم ضد- دَ اُبۀ ضد- (۳)کنجوس- بخیل- شوم- (۴)سُر شوے-

ټینګار:(ټینګ-ګار)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاکید- اصرار- (۲)ټینګوالے- مضبوطی- پائیداری- ټینګتار- ټینګتیا- ټینګ توب-

ټینګاو:(ټینګ-ګاو)اسم- واحد- مذکر- (۱)تړون- ضبط و ربط- (۲)استحکام- مضبوطیا- (افغانستان)-

ټینګتار:(ټینګ-تار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټینګار-

ټینګتوب:(ټینګ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټینګار-

ټینګتیا:(ټینګ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ټینګار-

ټینګ ټینګے:(ټینګ-ټین-ګے)اسم تصغیر- (۱)ټنګ ټنګے- چنچنے- (۲)ګړیال-

ټینګره:(ټینګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټینګتیا- (۲)سفارش- جمع ټینګرې-

ټینګرے:(ټینګ-رے)اسم- واحد- مذکر- شاټینګه- چټی-

ټینګړ:(ټین-ګړ)اسم- واحد- مؤنث-وګورئ ترنګړ-

ټینګړسه:(ټینګ-ړۀ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ترینګلی-

ټینګړی:(ټینګ-ګ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- ترینګلی- کړپش- کټه پش- کټه بوز-

ټینګښت:(ټینګ-ګښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټینګوالے-

ټینګل:(ټینګ-ګل)مصدر متعدی- په نوی پیزار دَ مضبوطیا دَ پاره میخونه وهل- ټینګتی-

ټینګلے:(ټینګ-ګۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټینګل-

ټینګن:(ټینګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ ټینګل-

ټینګنګی:(ټینګ-ګنګ-ګی)اسم- ټینګېدنه- پاتې کېدنه- ایسارېدنه-

ټینګنه:(ټینګ-ګۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټینګل-

ټینګوالے:(ټینګ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)محکم توب- محکم والے- مضبوطوالے- (۲)بخیلی- کنجوسی- شومتوب- (۳)تاکید- سپارښتنه- (۴)سختی-

ټینګوره:(ټینګ-ګو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټینګره- سفارش- (۲)ټینګتیا-

ټینګول:(ټینګ-ګۀ-وَل)مصدر متعدی- (۱)کلکول- مضبوطول- محکم کول- ټینګ کول- (۲)چاپی کول- کښېمنړل- (۳)مضبوط نیول-

ټینګون:(ټینګ-ګ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ټینګول-

ټینګون:(ټینګ-ګون)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاکید- سپارښتنه- (۲)مضبوطی- پوخوالے- ټینګوالے-

ټینګونکے:(ټینګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټینګول-

ټینګونګ:(ټینګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ټینګول-

ټینګونه:(ټینګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ټینګول-

ټینګوونے:(ټینګ-ګ-وُو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مضبوطوونے- هغه ځیز چې بل ځیز مضبوطوی- (۲)ساتندوئے-

ټینګه:(ټینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بېکار- په زور کار اخستنه- (۲)ارا جمع کوئنه- (۳)ځلورانیز- ټنګه- دَ پخوانی روپی ځلورمه برخه- (۴)قبائلی مزدور-

ټینګه:(ټینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپارښتنه- پوخوالے- ټینګون-

محکم والے- مضبوطيا- (۲)دَ ټينګ مؤنث-

ټينګي ټامګي:(ټين-ګي-ټام-ګي)اسم (مرکب)- کومک- مالي مرسته-

ټينګېدل:(ټينګ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)مقابله کول- کلکېدل- مضبوطېدل- ودرېدل- ينه لګول- (۲)ختم کېدل- پېر سلبېښناک کېدل-

ټينګېدن:(ټينګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټينګېدل-

ټينګېدنګ:(ټينګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ټينګېدل-

ټينګېدنه:(ټينګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټينګېدل-

ټينګېدونکے:(ټينګ-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټينګېدل-

ټينګېدهٔ:(ټينګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر- دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ټينګېدل-

ټينګے:(ټينګ-کے)اسم- واحد- مذکر- نرے- انتروشے- جمع ټينګي-

ټينګے:(ټينګ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ميرې- دَ يوې ونې نوم- (۲)بونګه- فديه-

ټينګے:(ټينګ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټينګل-

ټين ټين:(ټين-ټين)اسم صوت- دَ ژړا اواز-

ټيوب:(ټيوب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټپ- ټوپ- (م- انګريزي)-

ټيوبا:(ټيو-با)اسم- واحد- مؤنث- لويه باجه- (افغانستان)-

ټيوټر:(ټيو-ټر)اسم- واحد- مذکر- اتاليق- اُستاذ- جمع ټيوټران- (م- انګريزي)-

ټيوټېرکه:(ټيو-ټې-رَ-که)اسم- واحد- مؤنث- ټيوټيوک- يوه مرغۍ چې دَ اَبو پهٔ غاړه ګرځي-

ټيوټيوک:(ټيو-ټي-وک)اسم- وګورئ ټيوټېرکه-

ټيونال:(ټيو-نال)اسم- واحد- مذکر- دَ نشې يو قسم ګولۍ يا کيپسول-

ټيونالي:(ټيو-نا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ټيونالو نشه کونکے-

ټې:(ټې)دَ "ا، ب" دَ پټۍ دَ پينځم حرف "ټ" تلفظ- وګورئ "ټ"-

ټېبل:(ټې-بل)اسم- واحد- مذکر- ميز- (م- انګريزي)-

ټېبل کلاټ:(ټې-بل-کلاټ)اسم- واحد- مذکر- ميزپوش- (م- انګريزي)-

ټېپ:(ټېپ)اسم- واحد- مذکر- ټوپ- نېټه- مقرر وخت- ټاکلے ځائ-

ټېپ:(ټېپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټائپ- نوع- قسم- ډول- نمونه- (۲)دَ کاغذ يا پلاسټک نه جوړه يوه فيته چې سلېښناکه وي- سلوشن ټېپ- (۳)ټوټې- نلکه- (۴)ټېپ ريکارډر- دَ ټېپ ريکارډر فيته- (۵)ټائپ رائټر-

ټېپ:(ټېپ)اسم- واحد- مذکر- ټوپ- دَ وښو ډېرے-

ټېپر:(ټې-پَر)اسم- واحد/جمع- مذکر- شلغم- يو قسم سبزي چې پهٔ ځمکې کښې کرلے شي- نباتاتي نوم دَ پراسيکاراپا جړوه (PRASSICARAPA)-

ټېپرقے:(ټېپ-رَ-قے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټېپرکے-

ټېپرکے:(ټېپ-رَ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټپمرکے- ټيټکے- مندرے- ټېپرے- ټېپرقے- ټيټ شان سرے- جمع ټېپرکي-

ټېپرګے:(ټې-پر-ګے)اسم تصغير- وړوکے ټېپر-

ټېپ ريکارډ:(ټېپ-رې-کارډ)اسم- واحد- مذکر- دَ ريډيو پهٔ شان جوړه آله چې پهٔ يوه فيته اواز ثبت کوي- (م- انګريزي)-

ټېپرے:(ټېپ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټېپرکے-

ټېپک:(ټې-پک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټوپک-

ټېپه:(ټې-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ وښو ډېرے- ټوپ-

ټېټکه:(ټېټ-که)اسم- واحد- مؤنث- کلک ترلے- سخت تړلے- مصدر کول- (م- انګريزي)-

ټېر:(ټېر)اسم- واحد- مذکر- ټائر- (م- انګريزي)-

ټېرائي:(ټې-را-ئي)اسم- واحد- مؤنث- وېزاري-

ټېري:(ټې-ري)اسم- واحد- مذکر- اغېږ-

ټېغ:(ټېغ)اسم- اروړمے- غرچے- اروړمے- اړرکے- (افغانستان)-

ټېغ ټمبه:(ټېغ-ټم-به)اسم- (۱)قبض- (۲)بدهضمي- (۳)صفت- پرېشان- خفه- زهير-

ټېک:(ټېک)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوبرنده- (۲)دَ تندي او غوږ تر مينځه ځائ- جمع ټېکونه-

ټېک:(ټېک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډډه- تکيه- (۲)آرام- دمه- سياله- (۳)دَ پناه ځائ- (افغانستان)-

ټېکس:(ټېکس)اسم- واحد- مذکر- دَ حکومت يا نورو اختيار لرونکيو ادارو لهٔ خوا پهٔ خلقو لګولے شوے رقم- محصول- (م- انګريزي)-

ټېکسټ:(ټېکسټ)اسم- واحد- مذکر- نصاب- متن- (م- انګريزي)-

ټېکسټ بک:(ټېکسټ-بک)اسم- واحد- مذکر- درسي کتاب- نصابي کتاب- (م- انګريزي)-

ټېکسټ بک بورډ:(ټېکسټ-بک-بورډ)اسم- واحد- مذکر- هغه پاکستاني اداره چې دَ نصابي کتابونو دَ چاپولو، خورولو او منظورولو کار کوي- (م- انګريزي)-

ټېکه:(ټې-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه دوکانونه چې پکښې دَ حکومت پهٔ اجازت افيم خرڅيږي-

ټېکه:(ټې-که)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ذمه اخستنه- ذمه داري- اجاره- جمع ټېکې-

ټېکه دار:(ټې-کَ-دار)اسم- واحد- مذکر- دَ ټېکې څښتن- اجاره دار- جمع ټېکه داران- مؤنث ټېکه داره- (م- انګريزي)-

ټپکېدل:(ټې-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ډېره کېدل- وسېدل- مېشته کېدل- (۲)دمه کېدل- سوکه کېدل- ارامېدل- (افغانستان)-

ټپکېدلے:(ټې-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ټپکېدل-

ټپکېدن:(ټې-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپکېدل-

ټپکېدنه:(ټې-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ټپکېدل-

ټپکېدونکے:(ټې-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ټپکېدل-

ټپکېدهٔ:(ټې-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر- دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه-

وګورئ ټپکېدل-

ټپکی:(ټې-کئ)اسم- واحد- مؤنث- بلی- مندرۉ-

ټپل:(ټېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګټه کونه- (۲)دیکه- ټپله- ډغره-

ټپل پهٔ ټپل:(ټېل-پهٔ-ټېل)اسم صفت- دیکلے شوے- ټپله شوے-

ټپل ټال:(ټېل-ټال)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټپل جد- ټال مټول- انې بانې-
(۲)دٔ ماشومانو شور زوږ- (۲)ساتېرے- تفریح- سېل- (افغانستان)-

ټپل جد:(ټېل-جد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټپل ټال-

ټپلر:(ټې-لر)اسم- واحد- مذکر- درزی- خیاط- (م- انګریزی)-

ټپل ماټپل:(ټېل-ما-ټېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دیکې- ټپلې- (۲)هجوم-

ټپلمار:(ټېل-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ټپلې وهونکے- دیکې وهونکے-

ټپله:(ټې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جوټه- دیکه- ډغره- (۲)دٔ اُبو دٔ مخې
راړولو دٔ پاره دٔ کابو بند یا دٔ لرګو، لښتو کېږی- (۲)دٔ ربل پهٔ پټړی
تلونکے هغه وړوکے شان مشین چې دٔ کرسی پهٔ شان جوړ زی دزه درې
کسان پکښې کښېناستے شی او مزدوران ئې پهٔ ټپله بیائی-

ټپله مار:(ټې-له-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)طفیلی- بېکاره- مفت
خور- لوېرند- (۲)هغه څوک چې غټې تجارتی معاملې کوی-

ټپلی پتی:(ټې-لی-پهٔ-تی)اسم- واحد- مؤنث- هغه نفسیاتی قوت چې دٔ هغې
پهٔ ذریعه یو سړے لرې ناست بل سړے متاثره کوی- (م- انګریزی،
یونانی)-

ټپلی سکوپ:(ټې-لی-سکوپ)اسم- واحد- مذکر- دوربین- هغه آله چې دٔ
مخصوصو ښیښو پهٔ مرسته یرې کتل او څېړنې کولے شی-

(م- انګریزی/یونانی)-

ټپلیفون:(ټې-لې-فون)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې لهٔ لرې لرې دٔ بجلی
پهٔ ذریعه اواز اورېدے او اورولے شی- (م- انګریزی)-

ټپلیګراف:(ټې-لې-ګراف)اسم- واحد- مذکر- دٔ تار لېږلو آله- (م- انګریزی،
یونانی)-

ټپلیګرام:(ټې-لې-ګرام)اسم- واحد- مذکر- تار- هغه پیغام یا خبر چې دٔ
ټپلیګراف مشین پهٔ ذریعه ورکولے شی- (م- انګریزی، یونانی)-

ټېم:(ټېم)اسم- واحد- مذکر- وخت- ساعت- (م- انګریزی)-

ټېمرکے:(ټېم-ر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټیټکے- چیټکے- لنډ قدے-
ټېمرے-

ټېمرے:(ټېم-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ټېمرکے-

ټېسن:(ټې-سن)اسم- واحد- مذکر- سټېشن- دربدځے- (افغانستان)-

ټېنس:(ټې-نس)اسم- واحد- مذکر- یوه لوبه چې پهٔ دوه او څلور کسه کولے
شی لوبغاړی رېکټ (دٔ جالګی) سره دٔ ربړ غنډسکه وهی او دٔ مېدان مېنځ
کښې لګېدلی جال نه ئې یو بل ته اړوی- (م- انګریزی)-

ټېنک:(ټېنک)اسم- واحد- مذکر- یو جنګی توپه لرونکے ګاډے چې لهٔ اُسپنې
جوړ وی او پایې ئې پهٔ زنځیر چلېږی- (۲)تالاؤ- تالاب- (م- انګریزی)-

ټېنکی:(ټېن-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټانچې- ټانکی- ټېنک-

ټې ټې:(ټې-ټې)اسم صفت- واحد- مذکر- ترټرے- چاړا- هغه څوک چې ژبه
ئې نښلی-

ئ" (څې-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دٔ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ث:(ثې)حرف دَ عربي څلورم او دَ پښتو دَ پټې شپږم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب يُ شمېر پينځهٔ سوه دے پښتو کښې پهٔ دې حرف ليکلي کېدونکي اکثر توري دَ عربي وی- جمع ثې ګانې-

ثابت:(ثا-بت)صفت- واحد- مذکر- لوړ- مکمل- پوره- ټول- محفوظ- روغ- سالم-

ثابت قدم:(ثا-بت-قَ-دم)اسم صفت- واحد- مذکر- مستقل مزاج- پهٔ لوظ او قول ټينګ- (م- عربي او فارسي مرکب)-

ثابت قدمي:(ثا-بت-قَ-ده-مي)اسم- واحد- مونث- مستقل مزاجي- استقلال- (عربي فارسي مرکب)-

ثابتول:(ثا-بهٔ-تَ-وَل)مصدر متعدی- رغول- مکمل کول- پوره کول- سر ته رسول-

ثابتول:(ثا-ب-ته-وَل)مصدر متعدی- ظاهرول- څرګندول- ثبوت ورکول-

ثابتون:(ثا-بهٔ-تَ-وَن)حاصل مصدر - وګورئ ثابتول-

ثابتون:(ثا-ب-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ثابتول-

ثابتونکے:(ثا-بهٔ-تَ-وونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثابتونکي- مؤنث ثابتونکې- وګورئ ثابتول-

ثابتونکے:(ثا-ب-تَ-وونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثابتونکي- مؤنث ثابتونکې- وګورئ ثابتول-

ثابتونه:(ثا-بهٔ-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ثابتول-

ثابتونه:(ثا-ب-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ثابتول-

ثابته:(ثا-بهٔ-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- لوړه- روغه- پوره- ټوله- سالمه- مکمله- محفوظ- دَ ثابت مؤنث-

ثابته:(ثا-ب-ته)اسم صفت- واحد- مونث- ثبوت ته رسېدلې- صحيح- درسته- دَ ثابت مؤنث-

ثابتېدل:(ثا-بهٔ-تې-دَل)مصدر لازم- سر ته رسېدل- پوره کېدل- مکمل کېدل-

ثابتېدل:(ثا-ب-تې-دَل)مصدر لازم- ثبوت ورکېدل- ظاهرېدل- څرګندېدل-

ثابتېدن:(ثا-بهٔ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدن:(ثا-ب-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدنګ:(ثا-بهٔ-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدنګ:(ثا-ب-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدنه:(ثا-بهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدنه:(ثا-ب-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدونکے:(ثا-بهٔ-تې-دُونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثابتېدونکي- مؤنث ثابتېدونکې- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدونکے:(ثا-ب-تې-دُونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثابتېدونکي مؤنث ثابتېدونکې وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدهٔ:(ثا-بهٔ-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دواحد غائب صيغه- وګورئ ثابتېدل-

ثابتېدهٔ:(ثا-ب-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری د واحد غائب صيغه وګورئ ثابتېدل-

ثاد:(ثاد)اسم- واحد- مذکر- نو- زيم- (م- عربي)-

ثاقب:(ثا-قب)اسم صفت- واحد- مذکر- ځلېدونکے- روښانه- روڼ- وروڼ- ځلنده- بربښېدونکے- چڼ کېدونکے- (م- عربي)-

ثالث:(ثا-لث)اسم صفت- واحد- مذکر- ګواښ ګرندے- دريم ګړے- مينځګړے- جرګېباز- جرګچي- منصف- مشر- فېصله کونکے- جرګتو- (م- عربي)-

ثالث نامه:(ثا-لث-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ منصفانو ليکلې شوې فېصله-

ثالثي:(ثا-لِ-ثي)اسم- واحد- مؤنث- روغه- جوړه- منصفي- دَدوو کسو يا ډلو تر مينځه دَ روغې جوړې خبره کؤنه- (م- عربي)-

ثانوي:(ثا-نه-وي)اسم- واحد- مذکر- دوېم- دَ دوېمې درجې- (م- عربي)-

ثاني:(ثا-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دويم- (۲)برابر- پهٔ شان- نظير- مثال- سيال- سارے- ډول- پهٔ څېر- (م- عربي)-

ثانيه:(ثا-ني-يه)اسم- واحد- مؤنث- سېکنډ- لحظه- لږ وخت- شېبه- (م- عربي)-

ثانيه ګر:(ثا-ني-يه-ګر)اسم- جمع- مذکر- دَ ګړی دَ وخت معلومولو ستنې- (افغانستان)-

ثبات:(ثه-بات)اسم- واحد- مذکر- قرار- ټينګوالے- پوخوالے- پائېداری- قيام-

ثبت:(ثبت)اسم- واحد- مذکر- ليکنه- داخلونه- تحرير- مهر- نقش - رېکارډ-

ثبتول:(ثب-تَ-وَل)مصدر متعدی- ليکل- داخلول- درج کول- لړول- رېکارډ کول- ټېپ کول-

ثبتون:(ثب-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ثبتول-

ثبتونکے:(ثب-تَ-وونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثبتونکي- مؤنث ثبتونکې- وګورئ ثبتول-

ثبتونه:(ثب-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ثبتول-

ثبتېدل:(ثب-تې-دَل)مصدر لازم- ليکل- بندېدل- دستخط کېدل- ټېپ کېدل-

ثبتېدن:(ثب-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ثبتېدل-

ثبتېدنګ:(ثب-تې-دَنګ)حاصل مصدر - وګورئ ثبتېدل-

ثبتېدنه:(ثب-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ ثبتېدل-

ثبتېدونکے:(ثب-تې-دُونَ-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ثبتېدونکي- مؤنث ثبتېدونکې- وګورئ ثبتېدل-

ثبتېدهٔ:(ثب-تې-دهٔ)حاصل مصدراو دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ثبتېدل-

ثبوت:(ثُ-بُوت)اسم- واحد- مذکر- سپينونه- رښتياکونه- پهٔ دليل ثابتونه- رښتونوالے- رښتوني- رښتيني- شهادت- دَ خبرې تصديق-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ۀ"(زَ-ړه)، ۀ"(ږو-بې-دهٔ)

ثبوتول:(ثَ-بُو-تَ-وَل)مصدر متعدی-(۱)دَ غلا دَ مال راوېستل- دَ بېلګې راوېستل- (۲)وګورئ ثابتول-

ثبوتون:(ثَ-بُو-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ثبوتول-

ثبوتونکے:(ثَ-بُو-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ثبوتونکی- مؤنث ثبتونکې- وګورئ ثبوتول-

ثبوتونګ:(ثَ-بُو-تَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ثبوتول-

ثبوتونه:(ثَ-بُو-تَ-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ثبوتول-

ثرا:(ثَ-را)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زمکې لاندينۍ برخه- تاترين- (۲)زمکه- خاوره-

ثروت:(ثَر-وَت)اسم- واحد- مؤنث- شتمنی- مال- دولت- توانګری- موړ والے- شان و شوکت- شتۀ منی-

ثروتمند:(ثَر-وَتَ-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- دولتمند- شتمن- موړ- مالدار- توانګر-

ثروتمندی:(ثَر-وَت-مَن-دی)اسم- واحد- مؤنث- مړېښت- دولتمندی- شتمنی-

ثريا:(ثَ-رَیَ-یا)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوو ستورو جومېچ- پېرون- پربېمنې- پروونې- پروين- اووۀ خوېندې- پېرونه-

ثريد:(ثَرِيد)اسم- واحد- مذکر- صحبت- پېنډه- دَ غوښې ښوروا کښې چوری کړې روټۍ- (م- عربی)-

ثقافت:(ثَ-قا-فَت)اسم- واحد- مذکر- کلچر- کلتور- تهذيب او تمدن- (م- عربی)-

ثقافتی:(ثَ-قا-فه-تي)صفت- دَ ثقافت سره متعلق-

ثقالت:(ثَ-قا-لَت)اسم- واحد- مؤنث- دروندوالے- وزن- پېټے- ګرانوالے- (م- عربی)-

ثقل:(ثِ-قَل)اسم- واحد- مذکر- بوج- بار- پېټے- وزن- دروندوالے- (م- عربی)-

ثقلين:(ثَ-قَ-لين)اسم- مذکر- دوه درانۀ څيزونه يعنی (۱)دنيا او آخرت- (۲)انسان او پېرے- (م- عربی)-

ثقه:(ثِ-قه)اسم صفت- واحد- مذکر- معتبر- اتباری- درونډ- کره- سپين روبے- (م- عربی)-

ثقه ناک:(ثِ-قه-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- درونډ- معتبر سړے- ثقه ور-

ثقه ور:(ثِ-قه-ور)اسم صفت- وګورئ ثقه ناک-

ثقيل:(ثَ-قيل)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر(۱)کلک- درونډ- سنګ- ګران- وزنی- (۲) هغه څيز چې پۀ مضمېدو کښې ګران وی (۳) هغه ټکے چې فصيح نۀ وی- (م- عربی)-

ثلاثی:(ثُ-لا-ثی)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ درې حرفونو کلمه- (۲)دَ دريو شعرونو کلام- (م- عربی)-

ثلث:(ثُ-لُث)اسم- واحد- مذکر- دَ جېل پۀ اصطلاح کښې دَ نمبردارانو هغه ټولے يا دَ دې ټولی فرد چې دَ لوئ دروازې او دَ جېل دَ احاطې دننه پېغام وړی راوړی- (م- عربی)-

ثلث:(ثُ-لث)اسم- واحد- مذکر- (۱)دريمه برخه- دريمه حصه-(۲)دَ خط يو قسم-

ثمر:(ثَ-مَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مېوه- (۲)ګټه- (۳)بدله- فائده- (م- عربی)-

ثمره:(ثَ-مَه-رَه)اسم- واحد- مؤنث- حاصل نتيجه-

ثمن:(ثَ-مَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)بيه- قيمت- اجرت- بيعه- (۲)اتمه برخه- اتمه حصه-

ثمين:(ثَ-مين)اسم صفت- واحد- مذکر- قيمتی- ګران قيمته-

ثنا:(ثَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- ستائينه- تعريف - حمد- صفت- (م- عربی)-

ثناخوان:(ثَ-نا-خوان)اسم صفت- واحد- مذکر- ثنا صفت بيانونکے- تعريف کونکے- مدح خوان- ثناګر- (م- عربی/فارسی)-

ثناخوانی:(ثَ-نا-خوا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ثنا کونه- صفت کؤنه- (م- ثنا عربی- خوانی فارسی)-

ثناګر:(ثَ-نا-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ثناخوان- (م- ثنا- عربی- ګر- فارسی)-

ثنويت:(ثَن-وی-يت)اسم- واحد- مذکر- دوه والے- دَ وحدت ضد- (م- عربی)-

ثواب:(ثَ-واب)اسم- واحد- مذکر- (۱)اجر- دَ نېک کار بدله- عوض- فائده- (۲)نېکی- جمع ثوابونه- (م- عربی)-

ثوابت:(ثَ-وا-بت)اسم- جمع- مذکر- (۱) دَ ثابت جمع- (۲)پۀ ځائې ولاړ ستوری (م- عربی)-

ثوابی:(ثَ-وا-بی)صفت- (۱) دَ فائدې کار- دَ خېر ښېګړې کار- دَ ثواب کار- دَ نېکۍ کار- دَ ثواب جوګه- اجر لرونکے- (۲)ختنې هغه ښۀ کارونه چې فرض يا سنت نۀ وی او محض دَ ثواب ګټلو لۀ خاطره کيږی-

ثوب:(ثَوب)اسم- واحد- مذکر- جامه- کالے- (م- عربی)-

ثور:(ثَور)اسم- واحد- مذکر- (۱) غڅکے- غوايه- دَ اسمان دَ دوېم برج نوم چې شکل ئې دَ غوئی پۀ شان دے (۲) دَ شمسی کال يوه مياشت- (۲۱ اپرېل نه ۲۱ مئی)- (م- عربی)-

ثېمر:(ثې-مر)اسم- واحد- مذکر- يو غټ مارغۀ-

ئ (څي-رل)۔ ې(هې-ره-وَل)۔ ی(پيا-لی)۔ ے(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ج:(جیم)حرف- واحد- مذکر- دَ پښتو او اردو دَ پټې اووم دَ عربي پنځم او دَ فارسي شپږم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب يُ قيمت درې دے-

جابر:(جا-بر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ظالم- جبر کونکے- تاوان رسونکے- (۲)تکړه- زورور- (۳)دَ ماتو هډونو پهٔ ځايُ کولو پهٔ هنر پوه- (افغانستان)- جمع جابران- (م- عربي)- (۴)وګورئ جبر ۲-

جابر:(جا-بر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- مېټ- دَ مزدورانو نه کار اخستونکے- (م- انګريزي)-

جابه:(جا-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جعبه- دَ مېز، الماري او داسې نورو څيزونو خانه- (۲)کوپی- ډبه- دَ څرمنې جوړه هغه کوپی چې تېل او غوړي پکښې اچولے شي- (م- عربي)-

جابی:(جا-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګډېدونکو اوږد قميص- خلکې- پېشواز- تيلک- (۲)دَ پښې ګونګروګان- دَ پښو ګينګړي- (افغانستان)-

جاپانے:(جا-پا-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (دَ جاپان سره متعلق يا منسوب- (۲)عام طور سره دَ دوئ مصنوعاتي څيزونه-

جاپړی:(جا-پ-ړي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګډو دَ څرمنو نه جوړه شوې صندلي برستن- (۲)پوستين-

جات:(جات)لاحقه- هغه لاحقه چې دَ جمع تورو پهٔ اخر کښې راځي لکه مېوه جات-

جاتکے:(جات-کے)اسم- واحد- مذکر- هلک- وړوکے- ماشوم- ژبے- زنکے- بالکے-

جاټ:(جاټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ زمکو کاروباري- (۲)بې تعليمه- جټ- ناپوهه- (۳)تور- توررنګے- دَ پنجاب وُسېدونکے- (م- هندي)-

جاټوره:(جا-ټو-ره)صفت- واحد- مؤنث- ډېره غټه-

جاچ:(جاچ)اسم- واحد- مذکر- اندازه- قياس- جائزه- (ش- هندي جاچ)-

جاجر:(جا-جر)اسم- واحد- مذکر- چارجر- دَ تماچې ټوپک او نورو اتشي وسلو دَ کالتوسو اېښودو ځايُ- ميګزين- مېخزين- (م- انګريزي)-

جاچل:(جا-چل)مصدر- (۱)جاچ اخستل- اندازه لګول- جائزه اخستل- (۲)فکر انديښنه کول- (افغانستان)-

جاچلے:(جا-چهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جاچل-

جاچن:(جا-چن)حاصلِ مصدر- وګورئ جاچل-

جاچنه:(جا-چهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ جاچل-

جاچوکے:(جا-چو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- نرے پېرے- ټپ ټيپ- خوار او کمزورے- نرے پرے-

جاچونکے:(جا-چون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جاچل-

جاچېدل:(جا-چې-دل)مصدرِ لازم- اندازه کېدل- معلومېدل- تخمينم کېدل-

جاچېدن:(جا-چې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ جاچېدل-

جاچېدنګ:(جا-چې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ جاچېدل-

جاچېدنه:(جا-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ جاچېدل-

جاچېدونکے:(جا-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جاچېدل-

جاچېدهٔ:(جا-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر- دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ جاچېدل-

جاچ:(جاچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جاچ- (م- هندي)-

جاخ:(جاخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جاخه-

جاخه:(جا-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ونو بوټو څانګې چې پهٔ يو بل کښې ننوتې وی -جاله- دام- (۲)ګنجې- امبړچمبړ- انجل بنجل- ارجل برجل-(۲)الانجه- ربړه- جګړه- کړاؤ-(جمع-جاخې)-

جادو:(جا-دو)اسم- واحد- مذکر- منتر- کوډې- ټونه- سحر- (م- فارسي)-

جادوبيان:(جا-دو-ب-يان)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې خبرو کښې يُ تاثير وی- پهٔ تقرير کښې تاثير لرونکے- (م- فارسي)-

جادوبيانی:(جا-دو-ب-يا-ني)اسم- دَ جادو بيان کېدو حالت-

جادوګر:(جا-دو-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- منتر کونکے- ټګ- چالباز- دوکه باز- جادو کونکے- کوډګر- (جمع جادوګران)-

جادوګری:(جا-دو-ګهٔ-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوډګری- دَ جادو کار- دَ جادو پېشه- جنتر منتر- (۲)ټګی ټوري- دوکه-

جاده:(جا-ده)اسم- واحد- مؤنث- لار- لاره- ليار- (م- عربي)-

جاړنګ:(جا-ړنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- کمزورے- ټپ- مانده- ړنګر-

جاړی:(جا-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)کمزورې او بېکاره اوښه- (۲)بوړی- زړه ښځه-

جاذب:(جا-ذب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جذب کونکے- راکښونکے- (۲)خشکه- هغه کاغذ چې سياهي پرې وچولے شي- (م- عربي)-

جاذبوالے:(جا-ذب-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښانېست- ښکلا- راکښون- (۲)جاذبيت- پېمختوب- (م- عربي)-

جاذبه:(جا-ذ-به)اسم- واحد- مؤنث- راکښنه- راکښون- هغه قوت چې اجسام خان ته راکاږی- (افغانستان)-

جاذبيت:(جا-ذی-بی-يت)اسم- واحد-مذکر- وګورئ جاذبوالے-

جار:(جار)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پندغالے- شپول- ګاړه- (۲)دَ زنانو بېت الخلا-(۳)ړنړوره- (۴- صفت)ښکاره- جهر-(۵)دَ شپېلی پرده- (۶)هغه ځايُ چې ځاروی پکښې ودريږی- (۷)دېوال- (۸)پُشتې- دَ تيرو غټه پوله-

جاراېستل:(جار-اېس-تل)مصدرِ متعدی- (۱)پستنه کول- منع کول- بيرته غرخول- قے کول- باقی کول- (۲)دَ لارې نه واپس کول- ستنول- (۲)بندول- جارباسل-

جاراېستلے:(جار-اېس-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جاراېستل-

جاراېستنګ:(جار-اېس-تنګ)حاصلِ مصدر وګورئ جاراېستل-

جاراېستنه:(جار-اېس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر وګورئ جاراېستل-

جاراېستونکے:(جار-اېس-تون-کے)اسم فاعل- وګورئ جاراېستل-

جاراېستهٔ:(جار-اېس-تهٔ)حاصلِ مصدر- دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب

صيغه- وګورئ جاربېسټل-

جاربار:(جار-بار)متعلق فعل- په جهر- په ډاګه- په ښکاره-(م- عربی)-

جارباسل:(جار-با-سل)مصدر متعدی- (۱)قې کول- (۲)واپس کول- منع کول-(۳)بندول- (۴)ترل- په سرکوټل- راګرځول-

جارباسلے:(جار-با-سه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جارباسل-

جارباسنه:(جار-با-سه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جارباسل-

جارباسونکے:(جار-با-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارباسل-

جارچی:(جار-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پنډورچی- نغارچی- نغاره وهونکے- (۲)سُوری پمامه- (۳)هغه سړے چې راز نه شي ساتلے-

جارح:(جا-رح)اسم صفت- واحد- مذکر- غځونکے- پرېکونکے- زخمی کونکے- حمله کونکے- بې جوازه جنګ شروع کونکے- (م- عربی)-

جارحانه:(جا-ر-حا-نه)صفت/متعلق فعل-(۱)د جارح په شان- (۲)د جارح په رنګ- (۳)جارح سره متعلق-

جارحه:(جا-ر-حه)اسم- واحد- مونث- (۱)د انسان هر اندام خصوصاً لاس- (۲)چاقو- چاړه-(م- عربی)-

جارحيت:(جا-ر-حی-يت)اسم- بې جوازه حمله- بې جوازه جنګ- بې جوازه ګواښ-

جارغالے:(جار-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه نغرے چې د کوټې په کټ کښې وی- (۲)کوراړے- درکوټے پټے- کوړے- کورکے- (افغانستان)-

جارغلے:(جار-غ-لے)اسم- واحد- مذکر- نغرے- انغرے-

جارکړونے:(جار-کړو-نے)اسم- واحد- مذکر- د رشې اخستلو په وخت په اخر کښې ماشومانو ته لږ لږ غنم ورکونه-

جارکړونے:(جار-کړو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جار کونکے- اوبدونکے- (۲)هغه سړے چې جرګه په اګيو کښېنوی او په يوه اګی توره نښه وکړی او د هغې اګی بچے هم د هغه وی-

جارکوب:(جار-کوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)بزباز- (۲)بسياسه- (۳)جلوتری- (۴)جاوتری- د جانغل د جوز پوستکے- نباتاتی نوم مې رس تيافرے ګرېنس (MERES TIAFRAE GRINCE)-

جارکېده:(جار-کې-ده)حاصل مصدر- خاربېده- قربانېده- صدقه کېده-جاربېده- وګورئ جاربېده-

جارګنی:(جار-ګ-نی)اسم- واحد- مؤنث- د خشاک د اېښودلو ځای- د غوشيانو يا څپياکو اېښودلو ځای-

جارګنے:(جار-ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځای چې څاروی پکښې ودروی او د نورو چارو د پاره هم استعماليږی-

جارګنے:(جار-ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- شپول- د لرګيو يا غنو نه جوړ شپول چې څاروی عموماً ګډې بزې پکښې ودرولے شی-

جارګے:(جار-ګے)اسم- واحد- مذکر- د اوړ بلولو ځای- چوليانې- باورچی خانه-

جارو:(جا-رو)اسم- واحد- مونث- جاړو- رېبځ- جاروب- بوهاری- باری- کانټه- جمع جاروګانې- (ش- هندی)-

جارواته:(جار-وا-ته)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ جاروتل-

جاروب:(جا-روب)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جارو- (م- فارسی)-

جاروتل:(جار-و-تل)مصدر- منع کېدل- پښېمانه کېدل- بېرته ګرځېدل- د خبرې نه اوړېدل-

جاروتلے:(جار-و-ته-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جاروتل-

جاروتن:(جار-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ جاروتل-

جاروتنه:(جار-و-ته-نه)حاصل مصدر- وګورئ جاروتل-

جاروتونکے:(جار-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جاروتل-

جاروتونے:(جار-و-تو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جاروتل-

جاروړے:(جار-وه-ړے)اسم صفت- واحد- خشکے- چې څوک خپل خپلوان نه لری- بې اسرې- بې تامه-

جاروکښ:(جا-رو-کښ)اسم صفت- واحد- مذکر- جارو وهونکے- صفائی کونکے- خاکروب- (۲)خوشامدګر- (۳)خدمتګار- نوکر-

جاروکول:(جا-رو-که-ول)مصدر متعدی- کانټه کول- د جارو په واسطه ځای پاکول-

جاروګی:(جا-رو-ګی)اسم تصغير- واحد/جمع- مؤنث- وړه جارو-

جارول:(جا-ر-ول)مصدر متعدی- جاروکول- پاکول- صفا کول-

جارول:(جا-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)تنسته غورول- (۲)شاغوت راکښل- (۳)سپک کتل- يو قسم کنځل- (۴)وګورئ خارول-

جارومړے:(جا-رو-مه-ړے)اسم صفت- ورک شوے- غرق شوے- کوروړانے (د شپږو په ړول وئيلے شی)-

جارون:(جا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ جارول-

جارون:(جا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ جارول-

جارونکے:(جا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارول-

جارونکے:(جا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارول-

جارونه:(جا-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جارول-

جارونے:(جا-ر-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارول-

جارونے:(جا-ر-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارول-

جارونے:(جا-رو-نے)اسم- واحد- مذکر- لوپټه- پړونے- څادر-

جاری:(جا-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شروع- روان- همېشه بهېدونکے- (۲)قربانی- حلاله- (۳)چل- چالو- چلېدونکے- دوېمه معنٰی کښې اسم- (م- عربی)-

جاری باری:(جا-ری-با-ری)صفت- جاری ساری- ټول عمری- دوامی- همېشه- چې هر وخت جاری او روان وی- (م- جاری عربی- باری تابع مهمل)-

جاريی:(جا-ره-يی)اسم صفت- واحد- مذکر- عام- ښکاره- مشهور- (عام طور سره دَ لارې دَ صفت په طور راځي)-

جاريستل:(جا-ريس-تل)مصدر- وګورئ جاريستل-

جارېدل:(جا-رې-دل)مصدر- (۱)تنسته غوړولے کېدل- (۲)وګورئ خارېدل-

جارېدن:(جا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جارېدل-

جارېدنګ:(جا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جارېدل-

جارېدنه:(جا-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ جارېدل-

جارېدونکے:(جا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جارېدل-

جارېده:(جا-رې-ده)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ جارېدل-

جاړ:(جاړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جلاب- (۲)جاړې بوټی(۳)پېداوار- دَ باغ حاصلات- (۴)دونډ- جړ-

جاړبوټے:(جاړ-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- سنا- يو بوټے چې دَ جلابو په جوړولو کښې پکار راځي- سېربندکے - نباتاتی نوم کېسيا ايکيوټې فوليا -(CASIA EQUATE PHOLYA)

جاړپاڼې:(جاړ-پا-ڼې)اسم- سنا- سلامکی- سارمکی- يو دست راوستونکے بوټے- نباتاتی نوم کېسيا ايکيوټې فوليا-

جاړجاځې:(جاړ-جا-ځې)صفت- په يو بل کښې ننوتے- په يو بل کښې ننوتے- جاځه-

جاړجګړ:(جاړ-ج-ګړ)اسم- جم جګړ- سيلی باران-

جاړن:(جا-ړن)اسم- واحد- مذکر- دَ کپړې ټوټه چې پرې څېزونه څنډلے شی- (م- هندی)-

جاړندې:(جا-ړن-دې)اسم- دَ ژمی موسم کښې دَ بارانونو ورځې شپې-

جاړو:(جا-ړو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جارو- جمع جاړوګانې-

جاړوله:(جاړ-وَ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ جلابو په جوړلو کښې پکارېدونکے يو مشهور بوټے- (افغانستان)-

جاړه(جا-ړه)اسم- واحد- مونث- (۱)يو ازغن بوټے- جغاغه-(۲)دَ ازغنو بوټو ګڼ شمېر-

جاز:(جاز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جهاز- جمع جازونه- (م- عربی)-

جاسوس:(جا-سوس)اسم- واحد- مذکر- څرے- څارُو- مقبر- مخبر- پټ خبر ورکونکے- پټ حال لټونکے- جمع جاسوسان- (م- عربی)-

جاسوسی:(جا-سو-سی)اسم- مؤنث- دَ جاسوس سره متعلق- مخبری- مقبری- پټ حال معلومونه- دَ جاسوس پېشه- (مصدرونه کول/کېدل)-

جاغور:(جا-غور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ججوره- (۲)يو مرض چې په مرې کښې غنډ جوړ شی-(م- فارسی)-

جاغورے:(جا-غو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- مشروټ ملک- پخنے ملک-

جاغه:(جا-غه)اسم- واحد- مؤنث- دَ قميص غاړه- ګرېوان-

جاکټ:(جا-کټ)اسم- واحد- مذکر- واسکټ- نيم تنے- جېکټ- جانکټ- (م- انګرېزی)-

جاکړ:(جا-کړ)اسم-واحد- مذکر- جکړ- طوفان او باران- جم جکړ- ځول- (م- هندی)-

جاکے:(جا-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- يخ شوے- موره شوے- مايه شوے- پړن- پړن- کنګل شوے- چکه شوے-

جاګنے:(جاګ-نے)اسم- واحد- مذکر- په غوبل کښې دننه غونے- دَ ګوارې مغه پنګر چې دَ ټولو نه وړاندې ځی-

جاګير:(جا-ګير)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوتر- سپرې- زمکه- دفتر- جائېداد(۲)مغه زرعی جائېداد چې دَ بادشاهانو يا دَ حکومت له خوا دَ وفاداری په انعام کښې ورکولے شی- جمع جاګيرونه- (ش- فارسی)-

جاګيردار:(جا-ګير-دار)اسم صفت واحد- مذکر- دَ جاګير خاوند- دَ زمکو خاوند- زميندار- مغه سړے چې دَ بادشاه يا حکومت له طرفه ورکړے شوې زمکه خوری - (ش- فارسی)-

جال:(جال)اسم- واحد- مذکر- (۱)دام- لومه- (۲)دستور- (۳)مکر- فرېب- (۴)دَ ګېړ بيزو غلانځو ته اچونکې بوجګی چې دَ بچيو دَ رودلو نه پرې ساتلے شی-(وړومبی معنی ش- فارسی)-

جال بنجال:(جال-بن-جال)اسم صفت- الوول- غټې غټې- جاخه شوے - جانجوخله - ګنجلک-

جال جولکی:(جال-جول-کی)اسم- جمع- مذکر- مغه تارونه او جالونه چې جولاګی اودلی وی-

جالر:(جا-لر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځنډے- تار- جومر- جمکی- يو پسول- (۲)حاشيه- کناره- (۳)مغه کپړه چې جال لری او عام طور سره دَ زنانو قميصونو او دَ کټ څادرونو وغېره سره دَ زينت دَ پاره لګولے شی-

جالکی:(جا-لَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پنجره- وړوکے جال-

جالکے:(جا-لَ-کے)اسم- روبند- (۱)برقع(بورقه) کښې دَ سترګو دَ پاره جوړ شوے جال- (۲) وړوکے جال- (۳)دَ جولاګی اودلے جال-

جالوان:(جا-لَ-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جالې مالک - (۲)دَ جالې چلونکے- (۳)مغه سړے چې لويو لويو کارونو ته لاس اچوی- (صفت)-

جالوغ:(جا-لوغ)اسم- واحد- مذکر- مغه لمڅے چې دَ اَس دَ زين دَ لاندې اچولے شی-

جالول:(جا-لَ-ول)مصدر متعدی- مشهورول- رواج ورکول-

جالولے:(جا-لَ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- زګورئ جالول-

جالون:(جا-لَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جالول-

جالونکے:(جا-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جالول-

جاله:(جا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مشکونو يا شنازونه جوړه کشتی- په سيند دَ پورې وتو دَ پاره دَ لرګو جوړه کشتی چې لاندې ترې شنازونه تړلی وی- (۲)په غوبل کښې په غوايانو پسې لګېدلې دَپښو جاځه- (۳)دَ رېړ دَ لرګيو دَ وړلو دَ پاره له لرګيو نه جوړه سورلی- (جمع جالې)-

جاله:(جا-له)اسم- واحد- مونث- (۱)د مارغانو د ناستی او بچو راوړو ځایْ- خاله- منخوله- منجاله- منخاله-(۲)نېستي- خواری- غریبی- (۳)د سترګو پړده یا جاخه-

جاله پروب:(جا-له-پروب)اسم صفت- جنجالی سړے- وران کارے- هغه سړے چې په څهٔ پروا نهٔ لری - بې پروا- بې غمه-

جالی:(جا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جالوان-

جالېدل:(جا-لې-دل)مصدر لازم- مشهورېدل- رواج موندل-

جالېدن:(جا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جالېدل-

جالېدنګ:(جا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جالېدل-

جالېدنه:(جا-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جالېدل-

جالېدونکے:(جا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جالېدل-

جالېدهٔ:(جا-لې-دهٔ)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ جالېدل-

جالی:(جا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه نری کپړه چې ږرونو یا کړکیو ته لګی-(۲)د وسپنې له تارونو جوړ جاله- چاڼ ځادر- (۲)د ولاړو اُبو شنې جاخې- (۴)جېنجره کپړه- (م- هندی)-

جام:(جام)اسم- واحد- مذکر- د مېوې او شیرې نه جوړه مربه- (م- انګریزی)-

جام:(جام)اسم- واحد- مذکر- کنډول- کټورے- پیاله- پېمانه- کاسه- ګلاس- د څښلو لوښے- جسے- جرمنے- (م- فارسی)-

جامباز:(جام-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- ناړامه- د خپلې رضا خاوند-

جامباز:(جام-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه اوښ چې سورلی پرې نهٔ شی کولے- مست اوښ- ناباری اوښ- سرکش اوښ-

جامبره:(جام-به-ره)اسم- واحد- مؤنث- ببره- د ببرې ونه-

جامبړه:(جام-بهٔ-ړه)اسم- واحد- مونث- جاخه- جاړه- هغه جاړه چې ځانګې ې یو بل کښې ننوتې زی-

جام جم:(جا-م-جم)اسم- واحد- مذکر- د یو مشهور باچا د جام نوم چې د قېصې مطابق به پکښې د ټولې دنیا عکس ښکارېدهٔ- د جمشېد بادشاه جام-

جامد:(جا-مد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کلک - سخت- ټینګ- (۲)هغه کلمه چې اشتقاق ترې نهٔ کیږی- (م- عربی)-

جامدار:(جام-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- د توشه خانې محافظ او نګران- د جامو د کوټې تحویلدار-

جامدانی:(جام-دا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث یو قسم ململ چې بوټی وی پرې او زنانه ترې لوپټې جوړوی- جمه دانی- (م- هندی)-

جامع:(جا-مع)اسم- واحد- مذکر- (۱)مکمل- پوره- (۲)یو ځایْ کونکے-(۲)جامه- لویْ جمات- (۴)مجموعه- (۵)د خدایْ تعالیٰ یو صفاتی نوم-

جامع الحروف:(جا-م-عل-ح-روف)اسم- د شاعری په صنعت کښې یو شعر چې پکښې د پټې ټول حروف راوړلے شی-

جامع جمات:(جا-مع-جو-مات)اسم- واحد- مذکر- لویْ جمات- هغه جمات چې د اختر او د جمې مونځ پکښې کیږی- د جمې جمات-

جامعه:(جا-م-عه)اسم- واحد- مونث- (۱)یونیورسټی- (۲)ټولنه- (۲)دارلعلوم- (۴)جامه- هغه جمات چې د جمې نمونځونه پکښې کیږی-

جامعیت:(جا-م-عی-یت)اسم- جامع والے- پوره والے-

جامکے:(جام-کے)اسم- واحد- مذکر- لنډ پتلون- جانګے-

جامګوړے:(جام-ګو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ جامکے-

جامکے:(جام-کے)اسم تصیغر- واحد- مذکر- ورکوټے جام- جامګوټے- کټورے-

جامن:(جا-من)اسم- واحد- مذکر- یوه ونه او د هغې مېوه چې اودی رنګ لری - نباتاتی نوم سی زی جم جامبولے نم یا یوجینیا جامبولېنا -SYZYGIUM JAMBOLANUM, 2. EUGENIA JAMBOLANA)

جامن:(جا-من)اسم- واحد- مذکر- د کپېدونکو تنګ قمیص-

جامنو:(جام-نو)اسم- جامن- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ جامن ۱-

جامه:(جا-مه)اسم- واحد- مؤنث- پوشاک- لباس- کالی- کپړه- لته- جوړه-

جامه جوړه:(جا-مه-جو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د ناوې د جهېز سامان-

جامه دار:(جا-مه-دار)اسم صفت - درزی- جامې جوړونکے-

جامه زېب:(جا-مه-زېب)اسم صفت- ښائسته لباس اغستونکے- هغه څوک چې هره جامه پرې ښائسته ښکاری- (م- فارسی)-

جامې:(جا-مې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)نمری-(۲)د زنانو د میاشتې خاصه موده- د زنانو په خاصه موده کښې حېض جاری کېدنه-

جان:(جان)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر خوږ- ډېر نژدې- دمینې کلمه- زړهٔ ته نژدې- (۲- اسم)ځان-

جانا:(جا-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- د جان د پاره د ندا کلمه-

جانان:(جا-نان)اسم- واحد- مذکر- (۱)محبوب- معشوق- دلبر- جان- جانا-(۲)عجیبه-

جانانه:(جا-نا-نه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)یارباش- خوږ یا د ښهٔ خوئ څښتن یا مینه ناک- (۲)عجیبه- (۲)معشوقه- (۴)ښائسته-

جانب:(جا-نب)اسم- واحد- مذکر- (۱)طرف- سمت- خوا- اړخ- ړوه- (۲)ډله- فریق- (۲)سبب- وجه- جمع جانبېن-

جانباز:(جان-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- ځان ځارونکے- بهادر- توریالے- مجاهد- سربښندونکے- (م- فارسی)-

جانبازی:(جان-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سر داو کونه- (۲)همت او کوشش کونه- (۲)بهادری کونه- (م- فارسی)-

جانبدار:(جا-نب-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- طرفدار- ملګرے- مدګار- مرستیال-

ځ" (څې-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جانبداری:(جا-نب-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- ملګرتیا- طرفداری- مرسته- (م- فارسی)-

جانبېن:(جا-ن-بېن)اسم- مذکر- تشبیه- دَ جانب تشبیه- دواړه خواه- دوه جانبه- دواړه اړخه- دوه طرفه-

جان جان:(جان-جان)کلمه- (۱)دَ زارۍ کلمه- چا ته دَ منت په وخت کښې ادا کېدونکې کلمه- (۲)دَ زياتې مينې لۀ وجې معشوق يا ماشومانو ته وئيلے شي -(۳)دَ خوشخالی او انبساط کلمه-

جانجن:(جان-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ونه چې مېوه ئې رنګی وی-

جانجن:(جان-جن)اسم- واحد- مذکر- جينجړ- دَ يو بوټي نامه چې عام طور سره دَ پټو نه ګېرچاپېره کرلے شي او دَ سوخولو دَ پاره پکارولے شي-

جانجو:(جان-جو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ناراسته- ناړامه- جانجي- (۲)لېونے- ديوانه- مجذوب- مذوب- لټ- دې لفظ سره اکثر پانجو وئيلے شي- لکه جانجو پانجو- دَ بېکاره په معنو کښې استعماليږي-

جانجو بانجو:(جان-جو-بان-جو)صفت- واحد- مذکر- سُست پست- بېکاره- بې خونده- بې بنې-

جانجو پانجو:(جان-جو-پان-جو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جانجو بانجو-

جانجوخله:(جان-جوخ-له)اسم صفت- تاؤ راتاؤ- ګنجلک- الوزل- الوېل- هغه خبره چې هډو موازېدے نۀ شي-

جانجي:(جان-جي)اسم صفت- (۱)پرکالي- سستي- (۲)جانجو-

جانجي:(جان-جي)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنجي- جنج يا وړا ته بللے شوے- دَ هلک لۀ لوری وادۀ ته بللے شوے- (۲)وګورئ جانجو- (۳)صفت- چغزی - نرم- نازک- کاغذی- ژر ماتېدونکے-

جانجيتوب:(جان-جي-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سستي- ناراستي- (۲)په وړا کښې شاملېدنه- وراباڼے کېدنه-

جانجېدل:(جان-جې-دل)مصدر لازم- سستېدل- بېکاره کېدل- ناراسته کېدل- لټ کېدل-

جانجېدن:(جان-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جانجېدل-

جانجېدنګ:(جان-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جانجېدل-

جانجېدنه:(جان-جې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جانجېدل-

جانجېدۀ:(جان-جې-دۀ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ جانجېدل-

جانجے:(جان-جے)اسم صفت- وګورئ جانجو-

جان خانے:(جان-خا-نے)اسم- واحد- مذکر- ترنګښ- سوده- کورے- کمبو- دَ بوسو وړلو کورے- شليته-

جاندار:(جان-دار)اسم- واحد- مذکر- تکړه- مضبوط- تندرست- صحت مند-

جاندم:(جان-دم)اسم- واحد- مذکر- دوزخ- جهنم- جمع جاندمونه- جاوجی

(م- عربی)-

جان ديده:(جان-دی-ده)اسم صفت- جان کشته- ګرځېدلے سړے-

جانستانی:(جان-س-تا-نی)اسم- ساه په زور اخستنه- روح وړنه- وژنه- (م- فارسی)-

جانشين:(جا-ن-شين)اسم صفت- قائم مقام- دَ چا په ځائې ناست- (م- فارسی)-

جان فشان:(جان-ف-شان)اسم صفت- ځان شيندونکے- جانفشانی کونکے-

جان فشاني:(جان-ف-شا-ني)اسم- مؤنث- همت- بهادری- کوشش- (اصل معنیٰ ځان شيندنه)(م- فارسی)-

جانقه:(جان-قه)اسم- واحد- مؤنث- کوسه- په ډيکه يا په لټو وهنه- ګوزار ورکونه-

جانکټ:(جان-کټ)اسم- واحد- مذکر- جاکټ- جېکټ- دَ لستوڼو واسکټ-

جانکټ:(جان-کټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جاکټ- (م- انګريزی)-

جان کټے:(جان-کټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جېلخانې هغه ملازم چې په قېديانو کار کوی- (۲)صفت- جان نثار- (۳)دَ غرغرې دَ تختې راکښونکے-

جان ګداز:(جان-ګ-داز)اسم صفت- مذکر- پسخاکی - ځان ويلې کونکے-

جانګړی:(جانګ-ړی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- جولنګی- هغه کټ چې پيارمې ئې سستې وی او ددې په وجه جولی وی-

جانګی:(جانګ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ يوې هغه عمودی لرګے چې موټې او کنده سره يو ځائې کوی-

جانګے:(جانګ-کے)اسم- واحد- مذکر- نېکر- کچه- کاچه- وړوکے پوشاک چې دَ لوبو يا لامبلو په وخت اچولے شي-

جانماز:(جا-ن-ماز)اسم- واحد- مذکر- دَ مصلې په رنګ دَ کپړې جوړ څادر چې نمونځ پرې کولے شي- جایٔ نماز- (م- فارسی)-

جان من:(جا-ن-من)اسم مرکب- زما ځانه- معشوقې يا محبوب ته وئيلے شي- (شاعری)(م- فارسی)-

جانثار:(جا-ن-ثار)اسم صفت- مذکر- جانباز- سرتېرے- ځان ځاروونکے- ځان قربانونکے- سر شيندونکے- مېړنے- زړور-

جان نثاری:(جا-ن-ثا-ری)اسم- واحد- مؤنث- جانبازی- ځان ځارونه- ځان قربانونه-

جانی:(جا-نی)اسم صفت- (۱)جان (ځان) سره منسوب- (۲)خوږ- عزيز- ګران- ډېر نژدې (ملګرے)(م- فارسی)-

جاڼ:(جاڼ)اسم- واحد- مذکر- شوملې- شينښې- تروې-

جاوتری:(جاو-تری)اسم- وګورئ جارکوب-

جاوجی:(جاو-جی)اسم- مذکر- (۱)جېلب- جلب- دَ وړوکی اس ساز او واګې- واګې-

جاوجی:(جاو-جی)اسم- پره جنبه- ملګرتيا-

جاوجی:(جاو-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جامو لمن- دَ قميص لمن-

د څادر غاړه-

جاوجې:(جاو-جې)اسم- واحد- مذکر- فهرست- فهرست- لسټ- فرد-

جاودان:(جا-وي-دان)اسم صفت- ترتله- ترعمره- ابدي- لازوال- جاوېداني-(م- فارسي)-

جاوداني:(جا-وي-دا-ني)اسم- مؤنث- همېشګي- دوام- تل تر تله- پاتې کېدنه- (م- فارسي)-

جاودر:(جاو-در)اسم- واحد- مذکر- جودر- جمدر- يو قسم واښه چې په غنمو کښې کيږي- نباتاتي نوم اې وېناقې تړوا-

جاور:(جا-ور)اسم-واحد- مذکر- يو قسم بوټې- (افغانستان)-

جاوسا:(جاو-سا)اسم- واحد- مذکر- کرونج- بېخل- د لرګيو جوړه يوه رغاونه چې د اُبو منګی پرې ايښودې شي-

جاوکې:(جاو-کې)اسم- واحد- مذکر- د غز يو قسم چې د خشاک په طور استعماليږي- (م- هندي- جهاز)- نباتاتي نوم ټربرکس ګيليا(TURBRICS GAELECA)-

جاوله:(جاو-له)اسم- واحد- مؤنث- ژاوله- خاوله- زاوله- ژوغله- ژوله-

جاوو:(جا-وو)اسم- واحد- مذکر- يو قسم تريو خوند لرونکې بوټې- (افغانستان)-

جاوېد:(جا-وېد)اسم صفت- واحد- مذکر- جاودان- همېشه- دائم- (م- فارسي)-

جاه:(جاه)اسم- مرتبه- عزت- درجه- جلال- شان-(م- فارسي)-

جاه طلب:(جاه-ط-لب)اسم صفت- د ځان د پاره عزت غښتونکې- لوئي غښتونکې- (م- فارسي)-

جاه طلبي:(جاه-طل-بي)اسم- مؤنث- عزت غښتنه- غرت طلبي- ځانته بېځايه د لويي غښتنه کونه- (م- فارسي)-

جاه جلال:(جا-هو-ج-لال)اسم- رُعب او دبدبه- شان او شوکت- دبدبه- (م- فارسي)-

جاهل:(جا-هل)اسم صفت- واحد- مذکر- جهل لرونکې- بې علمه- ناپوهه- جمع جاهلان-

جاهليت:(جا-هي-لي-يت)اسم- (۱)د جاهل کېدو حالت- د جهل کار- بې علمي- ناپوهي- ناداني- (۲)د حضور عليه السلام د مبعوث کېدلو نه مخکښې دور- (م- عربي)-

جاهو:(جا-هو)اسم- يو قسم آتش بازي-

جاۍ:(جاۍ)اسم- واحد- مذکر- ځاې- مقام- جمع جايونه- (م- فارسي)-

جاۍ بند:(جاې-بند)اسم صفت- واحد- مذکر- په يو ځاې ولاړ- قيد شوې-

جاۍ ضرورت:(جا-يُ-ض-رو-رت)اسم- مذکر- د حاجت ځاې- بيت الخلا- (م- فارسي)-

جانداد:(جاې-داد)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوتر- ملکيت- مال حال- دفتر- زمکه- (۲)کښت- فصل-

جائز:(جا-ئز)اسم-واحد- مذکر- جواز لرونکې- روا- مناسب- ټيک- صحيح- درست- حلال- د شرعې او قانون مطابق- اصلي- مستند- د منظورۍ قابل- (م- عربي)-

جائزه ورونکې:(جا-ئ-زه-ور-ون-کې)اسم صفت- انعام اخستونکې- هغه څوک چې د ښهٔ کار په مقابل کښې درناوې تر لاسه کړي-

جائزه:(جا-ئ-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اندازه لګونه- قياس اخستنه- جاچ- پړتال- کتنه- حاضري- شمار- ګنتي- لټون- (۲)انعام- (افغانستان)-

جايګير:(جاې-ګير)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جاګير-

جايګيردار:(جاې-ګير-دار)اسم صفت- وګورئ جاګيردار-

جايګيرداري:(جاې-ګير-دا-ري)اسم- مؤنث- وګورئ جاګيرداري-

جايفل:(جاې-فل)اسم- واحد- مذکر- يوه ونه او د هغې ميوه چې په دارو کښې پکارولې شي- نباتاتي نوم- مي رستيکا مېس شټا (MYRISTICA MASCHATA)-

جب:(جب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جېب- جمع جبونه-

جب:(جب)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوند خشت- لوند- د جوب سره د سابقې په ډول راځي- لکه جب جوب- (۲)جبه- زيمناک ځاې- هغه زمکه چې اُبهٔ پکښې ولاړې وي-

جباته:(ج-با-ته)اسم- واحد- مؤنث- جيپټه- څادر- پټو- ټيکرې- لوپټه- جمع جباتې-

جباخانه:(ج-با-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- بارودخانه- جمع جباخانې-

جبار:(ج-بار)اسم صفت- مذکر- زورآور- (۲)د خداې تعالی يو صفتي نوم-

جباړه:(ج-با-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- اومته- واوره او باران چې په يو ځاې وريږي- جړباجړ- جبازه-

جبازه:(ج-با-زه)اسم- واحد- مؤنث- شرق- د واورې طوفان- د باران او د واورې په يو ځاې وربدنه- جړباجړ- جباړه- (افغانستان)-

جبال:(ج-بال)اسم- جمع- مذکر- غرونه- د جبل جمع- (م- عربي)-

جبان:(ج-بان)اسم صفت- واحد- مذکر- ويرندوکې- بارن- (م- عربي)-

جبتال:(جب-تال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جېتال-

جبجبو:(جب-ج-بو)اسم- واحد- مذکر- يو بوټې چې په جبو کښې کيږي-

جب جوب:(جب-جوب)اسم صفت- واحد- مذکر- لوند خُشت- خشت پوشت-

جبر:(جهٔ-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ظلم- سختي- زور- زياتې- بې رحمي- (۲)په حساب کښې د کسر اختصار- (افغانستان)- (۳)صفت- زورور عام طور سره د خوانۍ د صفت په طور استعماليږي-

جبراً:(جب-رن)متعلق فعل- په زور- په ظلم- په زياتي-

جبران:(جب-ران)اسم- تلافي کونه- د هغه څا سره مرسته کونه چې تاوان وررسېدلې وي- (افغانستان)-

جبرانول:(جب-را-ن-ول)مصدر متعدي- (۱)خساره ورکول- (۲)مرسته کول- (افغانستان)-

ی (ځي-رل)، ې (ضي-ره-ول)، ۍ (پيا-لي)، ئ (تن-دي) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

جبرانون:(جب-را-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ جبرانول-

جبرانونکے:(جب-را-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جبرانول-

جبرانونه:(جب-را-ن-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جبرانول-

جبرزنا:(ج-بر-زِ-نا)اسم- خبرزنا- پۀ زور زنا- زنا بالجبر-

جبرلوټ:(ج-بر-لوټ)اسم صفت- واحد- مذکر- ماتېدونکے ټوپک- ماتونے ټوپک- ملاماتے ټوپک- (افغانستان)-

جبروت:(جب-رۇت)اسم- لوئي والے- عظمت- جلال- دَ الله تعالی یو مخصوص صفت سره منسوب مقام- کبریائي-

جبري:(جب-ري)صفت/متلق فعل- (۱)دَ جبر سره منسوب- (۲)پۀ جبر- پۀ زور-

جبریه:(جب-ري-یه)صفت/متعلق فعل- (۱)جبر سره منسوب- (۲)هغه نظریه چې دَ هغې مطابق انسان پۀ خپلو کارونو کښې مختار نۀ دے-

جبري:(جَب-رې)اسم- (۱)ګلټېس- هغه تسمې چې پټلون یا جرابې پورې ټینګولے شي- (۲)هغه جرابې چې تر زنګونونو پورې وي- (افغانستان)-

جبل:(ج-بل)اسم- واحد- مذکر- دَ اَسپنې هغه تېره ډنډه چې زمکه پرې کنستے شي-

جبلت:(جِ-بل-لت)اسم- فطرت- پېدائشي خاصیت- (م- عربي)-

جبلي:(ج-ب-لي)اسم صفت- فطري- پېدائشي- (م- عربي)-

جبلی:(ج-ب-لی)اسم صفت- (۱)وړوکے قد لرونکے- (۲)کوني- کُنه ورکونکے- بې دربغه کُنه ورکونکے- (۳)غټ غېږ لرونکے-

جبندے:(ج-بن-دے)اسم صفت- (۱)بهر- دَ "دننه" ضد-

جبوړے:(ج-بو-ړے)اسم صفت- (۱)ناراسته- (۲)بې شرمه- بې غیرته- (۳)سست- پست- کوزسترګے-

جبون:(ج-بُون)اسم صفت- (۱)ویرندوکے- بزدل- (۲)تربوزک- مول- اوربوزي-

جبه:(جه-به)اسم صفت- (۱)هغه زمکه چې اُبۀ پکښې ولاړې وي- جب- ډنډه- بوخته- چقړه- (۲)اسم- واحد- مؤنث- هغه لوښے چې دَ ګانړي تېل پکښې جمع کیږي-

جبه:(ج-به)اسم- واحد- مؤنث- خرقه- شوکه- شوقه- شقه- خرته- خلقه- چپنه- یو پوشاک چې دَ جامو دپاسه اچولے شي- جمع جُبې-

جبه خانه:(ج-به-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- جبهه خانه- جباخانه- سلاخانه-

جبه خور:(ج-به-خور)اسم- واحد- مذکر- تانه او لونده خُشته زمکه- تاندوبه-

جبه زار:(ج-ب-زار)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه زمکه چې اُبۀ پکښې خپله راوځي-

جبه ړیرے:(ج-ب-ړي-رے)اسم صفت- بب ړیرے- ببه ړیرے- دَ لوئې درنې ړیرې ښُشتن- جمع جبه ړیرې-

جبهه:(جب-هه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډله- دسته- جمات- محاذ- (۲)دَ جنګ دَ مېدان مخکښې برخه- سرحد- بانډر- (۳)تندے- (۴)دَ سپوږمۍ دَ یو منزل نوم- (افغانستان)- (م- عربي)-

جبین:(ج-بین)اسم- واحد- مذکر- تندے- وچولے- ټنډه- (م- فارسي)-

جبی:(ج-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو ازغن بوټے چې سرۀ ګلونه کوي- (۲)وګورئ جبی

جپ:(جپ)اسم- واحد- مذکر- ټپ- خاموش- بند- ترلے- چُپ چاپ- مؤنث جپه-

جپا:(ج-پا)اسم- واحد- مؤنث- دَ جفا مفغن- ظلم- زیاتے- زور-

جپالے:(ج-پا-لے)اسم- واحد- مذکر- وبا- مرګو- نرګه-

جپامرګو:(ج-پا-مر-ګو)اسم- واحد- مذکر- جپالے- مرګو- وبا- عامه وبا-(شاید چې دَ جفا او مرګو ترکیب وي)-

جپان:(ج-پان)اسم- واحد- مذکر- چوپان- لویه پولې- هغه پولې چې بازوګان ترې دَ لاندې وي-

جپتال:(جپ-تال)اسم- واحد- مذکر- دَ یو تال نوم- (م- هندي)-

جپړ:(ج-پړ)اسم- واحد- مذکر- جم جکړ- بادو باران- هغه باران چې سیلي ورسره وي او زیاتره دَ پشکال پۀ وخت کښې راځي-

جپړ:(ج-پړ)اسم- واحد- مذکر- عبث او بېکاره خیزونه- بې ښې سامان-

جپه:(ج-په)اسم- واحد- مؤنث- چپه- څپه-

جپه:(ج-په)اسم- چپه- هغه لرګے چې مانګان پرې کشتۍ چلوي- بېل-

جټ:(جټ)اسم صفت- واحد- مذکر- جټ- ان پړ- جاهل- ناپوه- بې علمه-

جټ:(جټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړول- شکل- قیافه- بڼه- منظره- (۲)جوړه- جفت- جوټ- دَ طاق ضد-

جټ:(جټ)اسم صفت- واحد- مذکر- ساروان- اوښانو والا- اوښبه- اوښبون- (افغانستان)-

جټ:(جټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- وزغونے- وچغنے-

جټان:(ج-ټان)اسم- واحد- مذکر- معمار- وستاکار- لوهار- ترکاڼ-

جټ بولي:(جټ-بو-لي)اسم- بې حیائي- بې شرمي- سپک کارونه- سپکه خله-

جټنه:(ج-ټ-نه)صفت- دننه- دَ بهر ضد- دَ جبندے ضد-

جټه:(ج-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ټولے- غنډه- ډله- جتي- (م- هندي)-

جټني:(جۀ-ټه-ني)اسم صفت- خسک چرګ یا چرګه- هغه چرګ یا چرګه چې نۀ ټلنګي وي او نۀ انګریزي- ګوړمکي-

جټي سټي:(ج-ټي- سَ-ټي)صفت- (۱)سټي سټي- (۲)لونډ- (۳)بې پروا- (۴)بد خرڅه- فضول خرڅه- نا وادۀ کړے سړے-

جټ:(جټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جاټ- (۲)پنجابے- (۳)ناړامه- ناپوهه- جاهل-

جټ:(جټ)اسم- واحد- مذکر- داره- فواره- پواره- (انګریزي)-

جټاټر:(ج-ټا-ټر)اسم- واحد- مذکر- هغه علاقه چې جَټ تام پکښې استوګه کوي-

جټانه:(ج-ټا-نه)صفت/متعلق فعل- وګورئ جټکانه-

جټ پټ:(جټ-پټ)متعلق فعل- چټ پټ- پټا پټ- ژر تر ژره- سمدستی- په ان پن کښې- په چوپټ کښې- فوراً- فټاپټ-

جټ پول:(جټ-پول)اسم- واحد- مذکر- د ښځو مکر او فریب-

جټتوب:(جټ-توب)اسم- جټوالے- ناپوهی- بې علمی-

جټکانه:(جټ-کا-نه)صفت/متعلق فعل- (۱)د جټ سره منسوب- (۲)د جټانو په طریقه-

جټکه:(جټ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوزېدنه- لړزېدنه- جلکه- جیټکه- ذیکه- جوټه- (۲)د حلال ضد- حلال څاروی یا مارغان د خوراک د پاره د حلالولو په ځاۍ مردارونه-

جټکانه:(جټ-کا-نه)صفت/متعلق فعل- (۱)وګورئ جټکانه- (۲)ناڅاپی- ناګهانه-

جټه:(جِ-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)غټه او څربه ښځه- (۲)ناړامه- ناپوهه- د جټ مؤنث-

جثه:(جُ-ثه)اسم- واحد- مؤنث- جوثه- شکل- صورت- څېره- بدن- (م- عربی)-

جج:(جَج)اسم صفت- واحد- مذکر- منصف- (م- انګریزی)-

جج:(جَج)اسم- واحد- مذکر- (۱)د زنې کُتے- د زنې کوغالے- (۲)د زنې لاندې غوښه- غرے- ججوره-

ججکے:(جج-کے)اسم تصغیر- وګورئ ججه-

ججلداغ:(جَ-جل-داغ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ملخ چې حلال وی-

ججوره:(جَ-جو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ججیره- د مارغانو معده- پوټه- جاغوره- (۲)پړسېدلے ورمېږ- مری- چمغړق- (۲)د ټوپک هغه برخه چې کارتوس پکښې ځانیږی- د ټوپک میګزین- چارجر-

ججوے:(جج-وے)اسم- واحد- مذکر- د لاله ګل- ریدی ګل- شندی ګل-

ججه:(جُ-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قلنګ- (۲)باج- (۲)جزیه-

ججے:(جَ-جے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغه- قره قل- جیجے-

ججیم:(جَ-حیم)اسم- واحد- مذکر- دوزخ- جهنم- جاندم- (م- عربی)-

جخ:(جَخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د أبو مچ- (۲)خګ- (۲)بړبوکی- پړومبی- حباب- بوړبوکی- (۴)فضول ګونی- بکواس- عبث خبرې-

جخت:(جَخت)صفت/متعلق فعل- (۱)نژدې- پېوست- (۲)سلامت- روغ- سالم- (۲)تقریباً-

جختواله:(جَخت-وا-له)اسم- برابری- نژدې واله- سمواله- (افغانستان)-

جختوالے:(جخت-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- نژدې والے- نزدېکت- پېوستوالے-

جختول:(جَخ-ته-ول)مصدر متعدی- نژدې کول- پېوست کول- یوځاۍ کول-

جختون:(جَخ-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ جختول-

جختونکے:(جَخ-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جختول-

جختونګ:(جَخ-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جختول-

جختونه:(جَخ-ته-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جختول-

جخته:(جَخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- د جخت مؤنث-

جختېدل:(جَخ-تې-دل)مصدر لازم- پېوست کېدل- نژدې کېدل- جخت کېدل- یوځاۍ کېدل-

جختېدن:(جَخ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جختېدل-

جختېدونکے:(جَخ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جختېدل-

جختېدنګ:(جَخ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جختېدل-

جختېدنه:(جَخ-تې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ جختېدل-

جختېده:(جَخ-تې-ده)حاصل مصدر- وګورئ جختېدل-

جخنی:(جَخ-نی)اسم- واحد/جمع- چخې- د سترګو کند-

جد:(جَد)اسم- واحد- مذکر- نیکه- د مور یا د پلار پلار- مورث اعلیٰ- (م- عربی)-

جداً:(جِ-دن)متعلق فعل- په ټینګه سره- په جدی توګه- په کلکه سره- (افغانستان)-

جدا:(جُ-دا)اسم صفت- بیل- ځانله- ګوښی- یواځې- یو طرف ته-(م- فارسی)-

جدا جدا:(جُ-دا-جُ-دا)اسم صفت- بیل بیل- ګوښی ګوښی- ځان ځان له- یواځې یواځې-

جدار:(جِ-دار)اسم- واحد- مذکر- دېوال- (عربی)-

جداګانه:(جُ-دا-ګا-نه)صفت/متعلق فعل- ګوښې- ځانته- بیل- یو طرف ته- په جدا ډول-

جدال:(جِ-دال)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنګ و جدل- جنګ- دښمنی- جګړه- (۲)جال (عامیانه)(م- عربی)

جدائی:(جُ-دا-ئي)اسم- بیلتون- جدا والے- هجران- فراق-

جدت:(جِد-دت)اسم- واحد- مذکر- نوے والے- جدیدیت- (م- عربی)-

جدر:(جَ-در)اسم صفت- واحد- مذکر- د ځلورو کالو اوښ-

جدر:(جَ-در)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تباه- برباد- هلاک- (۲)سټه- بنیاد- جرړه- رده- بنسټ- اساس-

جدل:(جَ-دل)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنګ جګړه- مخالفت- دشمنی- (۲)شور- کرس- بحث- (افغانستان)-

جدلیات:(جَد-لی-یات)اسم- جمع- د جدلیت جمع خو واحد ئې نه استعمالیږی- د منطق هغه قسم چې د استدلال قاعدې او طریقې ښئ-

جدلیاتی:(جَد-لی-یا-تي)اسم صفت- جدلیات سره متعلق-

جدلیاتی مادیت:(جَد-ل-یا-تي-ما-دی-یت) اسم- واحد- مذکر- د کارل مارکس د تاریخ په باره کښې نظریه چې د هغې مطابق تاریخ د دوو متضادو قوتونو تر منځه جګړه او د هغې په نتیجه کښې د یو درېم قوت مینځ ته راتلل دی- موجوده حالات د یو داسې طبقاتی کشمکش نتیجه ده چې د سرمایه دارو او زیارکښو ترمنځه دے او چې پکښې د سرمایه دارو

ئ" (ځی-رل)، ئ"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مقصد دولت کښل او د زيارکښو مقصد د استحصال مخ نيوے کول دي-

جدوار :(جد-وار)اسم- واحد/جمع- مذکر- ژونداور- ماه پروين- يو دارو- نبيسي- د يو بوټي جره- ترياق- يو دارو چې د زهرو اثر وژني- (م- عربي)-

جدوجهد :(ج-دو-ج-هد)اسم- واحد- مذکر- هڅه- کوشش- محنت- مشقت- خواري- (م- عربي)-

جدور :(ج-دور)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو د ژبې پورته کولو دارو- (افغانستان)-

جدول :(جد-ول)اسم- واحد- مذکر- (۱)فهرست- لسټ- (۲)حاشيه- د کتاب د پاڼې نه کښېر چاپېر راکښلې کرښې- (۳)شېډول- (م- فرانسيسي، يوناني، عربي)-

جدول کشي :(جد-ول-ک-شي)اسم- فهرست جوړونه- حاشيه راکښنه- شېډول جوړونه- (م- فارسي، عربي)-

جدي :(ج-دي)صفت- جد سره متعلق- د نيکهٔ لهٔ خوا- موروثي- عربي کښې پهٔ دې شد دے- (م- عربي)-

جدي :(ج-دي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لسم آسماني برج چې د ښکروري بزې پهٔ شکل څرګندولے شي- (۲)د هجري شمسي کال لسمه مياشت چې د انګريزي مياشتې د ۲۲ دسمبر نه د ۲۰ جنوري پورې وي- (۳)هغه جغرافيائي کرښه چې د استوائي کرښې نه سوېل خوا ته پهٔ ۲۷ نه ۲۳ درجې تيريږي- عربي کښې پهٔ "ی" شد دے- (م- عربي)

جدي :(ج-دي)متعلق فعل/صفت- واحد- مذکر- (۱)فعال- تکړه- (۲)حقيقتي- د حقيقت لهٔ مخې- (۳)پهٔ جديت- (م- عربي)-

جديت :(ج-دي-يت)اسم- (۱)کوشش- تکړه والے- (۲)تېزوالے- تېزي- (م- عربي)-

جديد :(ج-ديد)صفت- نوے- د موجوده وخت- تازه-

جديدي :(ج-دي-دي)صفت- جديد سره منسوب-

جديديت :(ج-دي-دي-يت)اسم- واحد- مذکر- نوے والے- نوے توب- د جديد کېدو حالت-

جذاب :(ج-ذاب)صفت- راکښونکے پهٔ زړهٔ پورې - جذب کونکے- پهٔ ځان کښې ځايونکے-(م- عربي)-

جذام :(ج-ذام)اسم- واحد- مذکر- پم- پمن توب- يو جلدي مرض- (م- عربي)-

جذامي :(ج-ذا-مي)اسم صفت- د جذام سره منسوب- د جذام مريض-

جذب :(ج-ذب)اسم- واحد- مذکر- (۱)راکښنه- اثر- کشش- (۲)جوش- پهٔ ځان کښې ځايونه- (۲)د بېخودي کېفيت چې پهٔ بزرګانو خلقو راځي- (م- عربي)-

جذبات :(جذ-بات)اسم- جمع- د جذبه جمع- (م- عربي)-

جذباتي :(جذ-با-تي)اسم صفت- واحد- مذکر- جذبې سره متعلق- جوشي- جذبه کښې راتلونکے- هغه څوک چې زر پهٔ څهٔ خبره پهٔ جوش کښې راځي-

جذبول :(جذ-ب-ول)مصدر متعدي- جذب کول- راکش کول- ځان ته راکښل- د ځان سره مل کول-

جذبون :(جذ-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ جذبول-

جذبونکے :(جذ-ب-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جذبول-

جذبونه :(جذ-ب-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جذبول-

جذبه :(جذ-به)اسم- واحد- مؤنث- د ذهن هيجان- جوش - د نفسياتو پهٔ اصطلاح کښې د ذهن لهٔ هغو درېو خاصيتونو څخه يو چې د حقيقت ادراک پرې کېدے شي نور دوه خاصيتونه يې پهٔ ترتيب احساس او علم دي-

جذبېدل :(جذ-بې-دل)مصدر لازم- راکښل کېدل- جذب کېدل- راڅکېدل- يوې خوا ته کېدل-

جذبېدلے :(جذ-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جذبېدل-

جذبېدن :(جذ-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جذبېدل-

جذبېدنګ :(جذ-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جذبېدل-

جذبېدنه :(جذ-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جذبېدل-

جذبېدونکے :(جذ-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جذبېدل-

جذبېدهٔ :(جذ-بې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ جذبېدل-

جذر :(ج-ذر)اسم- واحد- مذکر- (۱)جرړه- اصل- ريشه- (۲)د رياضي پهٔ اصطلاح کښې د مربع ضد- يو مربع شوے عدد چې بېرته خپل اصل ته راګرځولے شي لکه ۲۵ نه پينځهٔ- يا- کلمه ۹ نه ۲ -

جر :(جر)اسم صفت- (۱)مغلوب- پاتې- پر- (۲)ماتې- شکست- (۳)الا- تحقيري کلمه- (۴)لهٔ خرهٔ نه د آواز ايستلو د پاره مخصوصه کلمه- (مصدر- کول/کېدل)-

جر :(جر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لښتے چې د زمکو چاپېره د زياتي اُبو د پاره کنستے شوے وي- ابراب- زاکښ- زابر- (۲)د منډې پهٔ مقابله کښې تاکلې ځاې ته رسېدنه او لاس لګونه-

جرابه :(ج-را-به)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ وړي، نائيلون يا نور قسمهٔ تارونو جوړه د پښو د اغستو کڅوړه- جمع جرابې-

جرات :(جر-ات)اسم- واحد- مذکر- بهادري- زړهٔ ورتيا- شجاعت- مېړنتوب- جسارت-

جراپه :(ج-را-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جرابه-

جراثيم :(ج-را-ثيم)اسم- جمع- مذکر- نرۍ واړهٔ چينجي چې بې لهٔ خوردبينه پهٔ نظر نهٔ راځي- (واحد يې جرثومه ده)(م- عربي)-

جراح :(جر-راح)اسم صفت- واحد- مذکر- سرجن- د زخمونو علاج کونکے- ټيرونکے- (م- عربي)-

جراحت :(ج-را- حت)اسم- واحد- مذکر- (۱)جراحي- د پرهر زخم د ټيرلو کار- د جراح پېشه- سرجري- د زخمونو د علاج کار- (۲)ټپ- زخم- پرهر- پرار- پرمار- (م- عربي)-

"زبر" (خ-بهٔ-ره)، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (ک-تاب)، "جزم" (شکوڼ)، "ه" (ز-ړه)، "هٔ" (پو-ہي-دهٔ)

جراحي:(جر-را-حي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جراحت ورومبی معنیٰ-

جراد:(ج-راد)اسم- واحد- مذکر- مَلَخ- (م- عربی)-

جرار:(ج-رار)اسم صفت- مذکر- (۱)راکښونکے- اصل معنیٰ په وسله او نورو الاتو مسلح او د بې شمېره فوځ، لښکر وغېره د پاره- (۲)چالاک- خبر لوځ- (۳)زړه ور- تکړه- (۴)ګرندے- (م- عربی)-

جراز:(ج-راز)اسم- واحد- مذکر- (۱)نشتر- (۲)خنجر- (۳)شل-

جراسک:(ج-را-سک)اسم- واحد- مذکر- کیړړے- خرړے- کرړے- یو قسم چینجے-

جرائم:(ج-را-ئم)اسم- جمع- مذکر- د جرم جمع- جرمونه-

جرب:(جرب)اسم- واحد- مذکر- (۱)پم- پوم- درب- خارښت- د څرمنې یوه بیماری چې د وینې د خرابۍ له کبله پېدا کیږي- (۲)کورمنګ- خنګلی چرګ- (م- عربی)-

جرپے:(جر-پے)اسم صفت- واحد- مذکر- کړتن- کړتو- غرتن- غرتو- بکواسی- پوچ ګو-

جرثقیل:(جر-ثه-قیل)اسم- واحد- مذکر- کرېن- مشینی پهلوان- (عربی)-

جرجر:(جر-جر)اسم صوت- (۱)جر- د خره د شوق د راپارولو د پاره مخصوصه کلمه- (۲)الا- بو- چا پورې د خندا کولو په وخت عموماً ونیلے شي-

جرجوړ:(جر-جوړ)اسم- واحد- مذکر- جړوبے- جوړجوړے- وړوکے ابشار-

جرجوړې:(جر-جو-ړې)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ جرجوړ-

جرجیر:(جر-جیر)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ چې اوم خوړلے کیږي- تره تېزک- نباتاتی نوم د پاره وګورئ ترتیزک-

جرح:(ج-رح)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بحث- نکته چینی- شهادت باطلونه- (۲)پرهر- زخم- ټپ- (م- عربی)-

جرده:(جر-ده)اسم- واحد- مذکر- هغه اس چې پلار ئې له عربی نسله او مور ئې له بله نسله وي-(م- عربی)-

جرړه:(جر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بېخ- ریشه- بنیاد-

جرړې:(جر-ړې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم چرچڼه-

جرس:(ج-رس)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګنټې- ږغږغه- غټ ګینګرے- غره- (۲)یو قسم مارغه چې د سیندونو په غاړو کښې وسي- (م- فارسی)-

جرسوټ:(جر-سوټ)اسم صفت- واحد- مذکر- جرموټ- مشروټ- مشروټے- واکو- نېغوکے- ټټو-

جرسوټے:(جر-سو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جرسوټ-

جرعه:(جر-عه)اسم- واحد- مؤنث- ګوټ- غړپ- (م- عربی)-

جرعه نوش:(جر-عه-نوش)اسم صفت- واحد- مذکر- ګوټ کونکے- ګوټ څښونکے- شراب په ګوټ ګوټ څښونکے- (د جرعه عربی او نوش فارسی مرکب)-

جرغاتکه:(جر-غا-ت-که)اسم- واحد- مؤنث- د یوې مرغۍ نوم-

جرقه:(جر-قه)اسم- واحد- مونث- (۱)لمبه- سپرغۍ- بڅرے- (۲)جرق- جړک- (م- فارسی)-

جرک:(جرک)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو یو قسم دارو-

جرکانے:(جر-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- چونکے- جونکے- د سودا نه سېوائی مفت څیز- سرباری- جمع جرکانی-

جرکېدل:(جر-کې-دل)مصدر لازم- (۱)مغلوبېدل- پړ کېدل- شکست خوړل- (۲)ګېوړ کېدل- انجړېدل- بناخه کېدل-

جرکېدن:(جر-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جرکېدل-

جرکېدنګ:(جر-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جرکېدل-

جرکېدنه:(جر-کې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جرکېدل-

جرکېدونکے:(جر-کې-دون-کے) اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جرکېدل-

جرکېده:(جر-کې-ده)حاصل مصدر- وګورئ جرکېدل-

جرګ:(جرګ)اسم- مقدار- اندازه- جمع جرګونه- (افغانستان)-

جرګانه:(جر-ګا-نه)متعلق فعل- د جرګې په ډول- د جرګې په طور-

جرګاوو:(جر-ګا-وو)اسم صفت- واحد- مذکر- جرګتو- د جرګې غړے- جرګیټو-

جرګتو:(جر-ګه-تو)اسم صفت- مذکر- د جرګې قابل- جرګاوو- د جرګې غړے- جرګټو-

جرګټو:(جر-ګه-ټو)اسم صفت- مذکر- وګورئ جرګتو-

جرګه:(جر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غونډه- مرکه- ټولے- د مشورې مجلس- د څه خبرې د حل کولو په غرض راغونډ شوی خلق- (۲)مصلحت- مشوره- صلاح- جمع جرګې (م- فارسی)-

جرګه ګوټې:(جر-ګه-ګو-ټې)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- وګورئ جرګه ګۍ-

جرګه ګۍ:(جر-ګه- ګۍ)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- جرګه ګوټې- وړه جرګه-

جرګه مار:(جر-ګه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جرګاوو-

جرګه وال:(جر-ګه-وال)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ جرګاوو-

جرلک:(جر-لک)اسم- جرلک- خرلک- یو خړرنګے سخت اغزے چې په تندمار کښې زیات پیدا کیږي-

جرلګ:(جر-لګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جرلک-

جرلنډ:(جر-لنډ)صفت- سرکش- سرکښ-

جرلنډے:(جر-لن-ډے)اسم- فساد- غوبمه- غوبل- پسات- (۲)فساد کونکے- (اسم فاعل)-

جرم:(ج-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)د قانون د لاندې قابل سزا حرکت- جنایت- (۲)غلطي- خطا- ګناه- جمع جرمونه جرائم-(م- عربی)-

جرمانه:(جر-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- تاوان- ناغه- مالی سزا- جمع جرمانې-

جرم بوټې:(ج-رم-بو-ټې)اسم- ګوټې- ګړوټې- ګړټې-

جرم کار:(ج-رم-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- مجرم- خطاکار- ګناهګار-

ځ (څی-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ئ (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جرمن:(جر-من)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تکړه- (۲)طنزاً- مشروټ- دَ انګرېزی دَ توری جرمن نه مفغن-

جرمنی:(جر-م-نی)اسم صفت- واحد جمع- مؤنث- (۱)دَ جرمنی سره منسوب- (۲)دَ جرمنی ژبه- (۳)یو خاص قسم تماچه-

جرمنے:(جر-م-نے)اسم- واحد- مذکر- یو دات چې لوښی ترې جوړیږی- المونیم-

جرموړه:(جر-مو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لړمه- متیاکه- غنډارے- پهٔ بدن دَ څهٔ زمرژن څیز دَ ګرځېدو پهٔ وجه پېدا کېدونکې متیاکه چې خارښت کوی- جمع جرموړې-

جرنده:(جرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- چندره- تاله- کُلپ- قفل-

جرنګ:(جرنګ)اسم صوت- وګورئ شرنګ-

جرنګانے:(جرنګ-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- ټنګ ټنګے- ژغژغے- جرس- چرچنے- کینکړے-

جرنګاوو:(جرنګ-کا-وو)اسم- واحد- مذکر- شرنګاوو- شړنګاوو- جړنګاوو-

جرنګنے:(جرنګ-که-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جرنګانے-

جرنګول:(جرنګ-ګ-ول)مصدر متعدی- شرنګول- شړنګول-

جرنګون:(جرنګ-ګ-ون)حاصل-مصدر وګورئ جرنګول-

جرنګونګ:(جرنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جرنګول-

جرنګونه:(جرنګ-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جرنګول-

جرنګونکے:(جرنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع جرنګونکی- مؤنث جرنګونکې وګورئ جرنګول-

جرنګېدل:(جرنګ-کې-دل)مصدر لازم- شرنګېدل- شړنګېدل- جړنګېدل- (افغانستان)-

جرنګېدن:(جرنګ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جرنګېدل-

جرنګېدنګ:(جرنګ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جرنګېدل-

جرنګېدنه:(جرنګ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جرنګېدل-

جرنګېدونکے:(جرنګ-کې-دون-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جرنګېدل-

جرنېل:(جر-نېل)اسم- واحد- مذکر- دَ فوځ لوئ افسر- (م- انګریزی)-

جرنېل:(جر-نېل)اسم صفت- (۱)مشروټ- مغرور- (۲)لرے- دَ خنازر دَ معدې یوه حصه-

جرنېلی:(جر-نے-لی)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جرنېل سره منسوب- دَ سړک او هسپتال دَ صفت پهٔ طور- (۲)الوني او عام-

جرنېلی:(جر-نے-لی)اسم- واحد- مؤنث- مشروټي- مغرورتیا-

جرنېلتوب:(جر-نېل-توب)اسم- وګورئ جرنېلی ۲-

جرنېلتیا:(جر-نېل-تیا)اسم- وګورئ جرنېلتوب-

جروپ:(ج-روپ)اسم- واحد- مذکر- مسی- یو قسم دَ سر کالے-

جروتل:(جر-و-تل)مصدر متعدی- جاروتل- ګرخېدل- ستنېدل- منع کېدل- مخ ګرځول- څرخول-

جروتن:(جر-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ جروتل-

جروتنګ:(جر-و-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ جروتل-

جروتنه:(جر-و-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جروتل-

جروتونکے:(جر-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جروتل-

جروح:(ج-روح)اسم- جمع- مذکر- زخمونه- اپرېشنونه- پرهرونه- داغونه- (م- عربی)-

جرویی:(ج-ر-وی-نی)اسم- واحد- مؤنث- نقاب- مخ پرونے- روبند-

جره:(ج-ره)اسم- جری- جیشے- سپے بوټے- کوترے بوټے- یو ازغن بوټے چې دَ سړی جامو او کړو بزو پورې نښلی-

جره:(ج-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)الوند- نا وادهٔ کړے- مجرد- (۲)اځره- یواځې- ګوښی- تنها-

جره:(ج-ره)اسم- واحد- مذکر- یو ښکاری مارغهٔ چې دَ باز نر وی-

جره توب:(ج-ره-توب)اسم- مذکر- (۱)الوندتوب- (۲)تنهاوالے- یواځې توب-

جره والے:(ج-ره-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ جره توب-

جری:(ج-ری)اسم- مذکر- یو قسم بوټے- وګورئ جره-

جری:(ج-ری)اسم صفت-(۱)اوښتونکے- تغیر خوړونکے- بدلېدونکے- (افغانستان)-

جری:(ج-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترکاڼ هغه اوزار چې دَ لرګی مینځ څیری-

جری:(ج-ری)اسم صفت- زړه ور- جرات لرونکے- بهادر- (م- فارسی)-

جریان:(جر-یان)اسم- واحد- مذکر- (۱) یوه بیماری چې پکښې بې لهٔ خوښې انزال کیږی-(۲)روانی- جاری پاتې کېدنه- بهېدنه-

جریب:(ج-ریب)اسم- واحد- مذکر-(۱) دَ زمکې دَ پېمائش پېمانه- څلور کناله- اتیا مرلې- (۲)هغه زنځیر چې زمکه پرې ناپ کولے شی- (۳)دَ زمکې دَ پېمائش یوه اله-(م- فارسی)-

جریبا:(ج-ری-بن)متعلق فعل- دَ جریب (جیرب)پهٔ حساب-

جریب کش:(ج-ریب-کش)اسم صفت- دَ زمکې دَ ناپ کولو پهٔ وخت زنځیر راکښونکے- ناپ کونکے-

جریبن:(ج-ری-بن)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې پاڼې ئې ډېره ښهٔ خوشبو لری- نباتاتی نوم جیے رین یم (GERANIUM)- کوزه پښتونخوا کښې ورته ست جریبن وائی-

جریبول:(ج-ری-ب-ول)مصدر متعدی- جریب کول- زمکه جریب کول- زمکه پهٔ جریباتو کښې وېشل یا تقسیمول-

جریبون:(ج-ری-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ جریبول-

جریبونکے:(ج-ری-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جریبول-

جریبونګ:(ج-ری-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جریبول-

جریبونه:(ج-ری-ب-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جریبول-

جریده:(ج-ری-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښاخ- څانګه- (۲)بې پاڼو څانګه-

(۳)یادګار- (۴)مجرد- (۵)ګزېټېډ افسر- (۶)هغه مجله چې خبرونه هم لري-

جریز:(ج-ریز)اسم- واحد- مذکر- شیره- اتوب- ګړوبے- اړوب- اریز-

جریمه:(ج-ري-مه)اسم- واحد- مؤنث- جرمانه- ناغه- مالي سزا- بانده- تاوان- (افغانستان)-

جړی:(ج-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لښتي لښتي- چوړی- شیلي شیلي- رختونه- رخونه-

جړ:(جړ)صفت- تاؤ راتاؤ- کږوږ- انجړ بنجړ-

جړ:(جړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جرړه- ریښه- بنسټ- بېخ- اساس- بنیاد- ستن- جړه- (۲)زهر- (م- هندی)-

جړ:(جړ)اسم صوت- شړ- چړ- د اُبو یا بل مایع څیز د توئېدو آواز-

جړاکي:(ج-ړا-کي)صفت- (۱)سټغ سرے- (۲)بې وقوف-

جړامبو:(جړام-بو)اسم صفت- سست پست- لټ- بې کاره-

جړانګو:(جړانګ-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)فلوس- پلوس- یو بوټے چې د جلابو په طور استعمالیږي- (۲)وله- خروله- بېد مجنون- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ وله-

جړاو:(ج-ړاؤ)صفت- سنګار- سنبال- په غمیو ډک شوے- (ش- هندی)-

جړاوول:(ج-ړا-و-ول)مصدر متعدي- سنیګارول- په غمیو ښانسته کول-

جړاوون:(ج-ړا-و-ون)حاصل مصدر- وګورئ جړاوول-

جړاوونکے:(ج-ړا-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جړاوول-

جړاوونګ:(ج-ړا-و-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جړاوول-

جړاوونه:(ج-ړا-و-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جړاوول-

جړاوۀ:(ج-ړا-وۀ)اسم- واحد- مذکر- یو ډول کالے چې په غمیو ښکلے کړے شو ے وي-

جړاوېدل:(ج-ړا-وې-دل)مصدر لازم- جړاو کېدل- سینګار کېدل- ډولي کېدل- غمی کېدل-

جړاوېدن:(ج-ړا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جړاوېدل-

جړاوېدنګ:(ج-ړا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جړاوېدل-

جړاوېدنه:(ج-ړا-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جړاوېدل-

جړاوېدنکے:(ج-ړا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جړاوېدل-

جړاوېدۀ:(ج-ړا-وې-دۀ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ جړاوېدل-

جړبړ:(جړ-بړ)اسم- واحد- مذکر- جاړ- جلاب- جولاب-

جړپړ:(جړ-پړ)صفت- په یو بل کښې ننښتے- په یو بل کښې ننوتے- کږوږ- بې ترتیبه- جړپړ-

جړپن:(جړه-پن)اسم صفت- واحد- مذکر- بکواسي- ټټن- ډټن- کاږاک- فضول غږېدونکے-

جړپول:(جړه-پ-ول)مصدر متعدي- فضول غږول- ډټول-

جړپون:(جړه-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جړپول-

جړپونکے:(جړه-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جړپول-

جړپونګ:(جړه-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جړپول-

جړپونه:(جړه-پ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جړپول-

جړپېدل:(جړه-پې-دل)مصدر لازم- فضول غږېدل- ډټېدل- ټټېدل-

جړپېدن:(جړه-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جړپېدل-

جړپېدنګ:(جړه-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جړپېدل-

جړپېدنه:(جړه-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جړپېدل-

جړپېدونکے:(جړه-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جړپېدل-

جړپېدۀ:(جړه-پې-دۀ)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ جړپېدل-

جړجړ:(جړ-جړ)اسم صفت- واحد- مذکر- پوچ- خالي- بې ځایه- فضول- بیهوده-

جړجړ:(جړ-جړ)اسم صوت- شړ شړ- د اُبو د راتوئېدو آواز-

جړجړی:(جړ-ج-ړي)اسم صوت- وګورئ جړجړ

جړجړے:(جړ-ج-ړے)اسم- واحد- مذکر- جړوب- خړوبے- ابشار- چرته چې اُبو په تېزئ سره ښکته رابهیږي-

جړجوړ:(جړ-جوړ)اسم صوت- وګورئ جړجوړ-

جړس:(جړس)اسم صوت- درز- درب- ترق- د دوو یا زیاتو سختو څېزونو د راپرېوتو یا یو تر بله د جنګېدو اواز- تراغ-

جړق:(جړق)اسم- واحد- مذکر- جړک- درز- درب- تکان- دیکه- (افغانستان)-

جړکانے:(جړ-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- جړکاڼے- سرباري- اضافي- چونګے- جونګے-

جړک جړوک:(جړک-جړوک)اسم- لړزېدنه- جړق جړوق- غچاري- چق چړوق- دیکه-

جړمري:(جړ-م-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جړمهره- جړي- جړمري- مارجړي- زهرمهره-

جړمري:(جړ-م-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ جړمري-

جړمن:(جړ-من)صفت- مذکر- زهر لرونکے- زهرژن-

جړموړه:(جړ-مو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جړموړه- لړمه- مټاکه- تمبکه-

جړند:(ج-ړند)اسم- واحد- مذکر- جونګ- وګورئ جیلغ- جمع جړندونه-

جړنګ:(ج-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- جړند- ښېلي- جوړنګ- جېرنګ- تانګ- جیلغ- د هندوانې یا ختکی د بوټې ښېلي چې په زمکه خوره تلې وي- جمع جړنګونه-

جړنګانی:(جړنګ-کا-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جڼ جڼے- د ماشومانو چڼ چڼے-

جړنګاوو:(جړنګ-کا-وو)اسم- واحد- مذکر- ګینګړے- ژغږغے- جړنګاک- شرنګاړ- (افغانستان)-

جړنګهار:(جړنګ-کا-هار)اسم صوت- شړنګهار- شرنګا- د کنګروګانو

ی" (ښی-زل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لي)، "ے"(تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

آوازونه- (افغانستان)-

جړنګے:(جړنګ-کے)اسم صوت- وګورئ جړنګهار-

جړوب:(جړوب)اسم صوت- شړپ- شړوپ- غړوپ- پهٔ اوبُو کښې دَ څهٔ څيز دَ غرزېدو آواز-

جړوبے:(ج-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- آبشار- څړوبے- زاوه- ګړونګه- جړجړی-

جړوپړ:(ج-ړو-پړ)صفت- پهٔ يو بل کښې نښتے- جاخه- وګورئ جړپړ-

جړه:(جړ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جرړه- وله- ريښه- بنياد- اصل-

جړه:(ج-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګلاب ګل- ګلاپ- ګلاب- (افغانستان)-

جړی:(ج-ړی)اسم صوت- (۱)دَ سپی غپا- (۲)پرله پسې اوازونه- (افغانستان)-

جړی باجړی:(ج-ړی-باج-ړی)اسم- جمع- (۱)چقړې- چيکړې- خټې- چکړ- دَ ژمی مسلسل باران- (۲)اسم صفت- غټې مټې-

جړېدل:(ج-ړې-دل)مصدر لازم- جوړېدل- جېړېدل- پهٔ ګېډه کښې دَ ګړګړ اواز پيدا کېدل- قراقر کول- کړړاکول- پهٔ ګېډه کښې ګړمار پيدا کېدل-

جړېدن:(ج-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جړېدل-

جړېدنګ:(ج-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جړېدل-

جړېدنه:(ج-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جړېدل-

جړېدونکے:(ج-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جړېدل-

جړېدهٔ:(ج-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ جړېدل-

جړی:(ج-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ژمی پرله پسې باران- پهٔ يو مخ باران- (۲)مارجړی- زهرموره- (۳)قے- کانګه- يوه بيماری- (۴)يو غرينز بوټے چې دَ کانګې ناروغتيا ترې پيدا کيږی-

جز:(جز)اسم صوت- (۱)دَ حلالې پهٔ وخت دَ وينې دَ دارې آواز- (۲)دَ سرو کړو غوړو يا دَ داغلو آواز-

جزا:(ج-زا)اسم- واحد- مؤنث- بدله- عوض- صله- (م- عربی)-

جزائر:(ج-زا-ئر)اسم- جمع- دَ جزيره جمع- ټاپوګان-

جزائی:(ج-زا-ئی)صفت- دَ جزا سره منسوب- دَ جزا- دَ جزا وړ-

جزائېل:(ج-زا-ئېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)جزيل- دَ پخوانی زمانې يو ډول ټوپک- (۲)صفت- تېز حرکت لرونکے څيز-

جزائېلچي:(ج-زا-ئېل-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- جزيلچی- دَ جزائېل چلونکے-

جزبز:(جز-بز)اسم- (۱)دَ ماشومانو يوه لوبه- (۲)قهر- غصه- سوخت-

جزبزائي:(جز-بهٔ-زائي)اسم صوت- جز- دَ وينې دَ دارې آواز- دَ بګار يا دَ داغ پهٔ وخت دَ تېلو يا غوړو آواز-

جزبندی:(جز-بن-دی)اسم- جزوبندی- څهٔ څيز پهٔ صفحه صفحه کتڼه- پهٔ يو ځائې کونه-

جزر:(ج-زر)اسم- واحد- مذکر- دَ سمندر دَ اُبو ښکته کېدهٔ- دَ مد ضد- (م- عربی)-

جزع:(ج-زع)اسم- بې صبری- بې قلاری- ناقلاری- (م- عربی)-

جزع پزع:(ج-زع-پ-زع)اسم- دَ جزع فزع عامېانه قرأت- نارې سورې- چغې چفارې- ژړا انګولا- (م- عربی)-

جزغاله:(جز-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- ګکړی- کسکر- بوګړی- کروپے- خخغولے- جيجق- جغجغی- جزغولے- جمع جزغالې- (افغانستان)-

جزکے:(جز-کے)اسم صوت- وګورئ جز-

جزګی:(جز-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوسکی- پسکه- باد-

جزګی مار:(جز-ګی-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- پوسکن- ټسن- پسکاوڼ- پسن-

جزګے:(جز-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جشکے- شزګے- څزګے- څزګے- خخکے- چشکے- کيشکے- ششوکے- زرکے- شوشع- ژزګے- شيشغے- دَ شکوڼ دَ خاندان يو وړوکے ښناور چې تېرهٔ تېرهٔ غشی لری ماران خوری او کورونو کښې اموخته کيږی-

جزم:(ج-زم)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوروندے- غورندے- وقف- دَ ټکی دَ ساکن کولو علامت- (۲)مضبوطه اراده- کلکه اراده- (۳)يقين- (م- عربی)-

جزو:(ج-زو)اسم- واحد- مذکر- برخه- بخره- حصه- ټکړه- جمع جزونه-

جزوبندی:(ج-زو-بن-دی)اسم- دَ کتاب جزونه بېلونه او ګنډنه- وګورئ جزبندی-

جزودان:(ج-زو-دان)اسم- واحد- مذکر- بستـه- دَ کـتـابـونـو دَ ايښولو کڅوره-

جزول:(ج-ز-ول)مصدر متعدی- (۱)کباب يا غوښه پهٔ غوړو کښې تلول- (۲)خوروّل- آزارول-

جزواً:(جز-ون)متعلق فعل- پهٔ ټکړه ټکړه- پهٔ برخه برخه- پهٔ نيمګړی ډول- (م- عربی)-

جزون:(ج-ز-ون)حاصل مصدر- وګورئ جزول

جزونګ:(ج-ز-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جزول-

جزونه:(ج-ز-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جزول-

جزونکے:(ج-ز-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جزول-

جزوی:(جز-وی)صفت/متعلق فعل- (۱)دَ جزو سره منسوب- نيمګړے- (۲)پهٔ نيمګړی ډول-

جزمار:(جز-مار)اسم صوت- وګورئ جز-

جزيره:(ج-زی-ره)اسم- واحد- مؤنث- ټاپو- هغه وُچه چې ګېر چاپېره يې اُبهٔ وی- جمع جزيرې او جزائير-(م- عربی)-

جزيره نما:(ج-زی-ره-نُ-ما)اسم- واحد- مذکر- ټاپووزمه- دَ ټاپو يا جزيرې پهٔ شان- هغه وُچه زمکه چې دريوو خواؤ ته يې اُبه وی-

جزئېل:(جز-ئېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جزائېل-

جزئېلچي:(جز-ئېل-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جزائېلچي-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "هٔ"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دهٔ)

جزیه:(جز-یه)اسم- واحد- مؤنث- د اسلامي شریعت د لاندې هغه مقرره قلنګ چې ذمیان یې اسلامي حکومت ته د سر او ناموس د سلامتیا ساتلو د پاره ورکوي-

جزیي:(جز-یي)صفت/متعلق فعل- (۱)جزو ته منسوب- (۲)لږ- (۳)بیل- جلا- جُدا- (افغانستان)-

جزېدل:(ج-زې-دل)مصدر لازم- (۱)سرهٔ کېدل- ورتېدل- تلېدل- (۲)خورېدل- کوږېدل- ازارېدل-

جزېدن:(ج-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جزېدل-

جزېدنګ:(ج-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جزېدل-

جزېدنه:(ج-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جزېدل-

جزېدهٔ:(ج-زې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ جزېدل-

جڑ:(جڑ)اسم- واحد- مذکر- چش پش- پڑ- جړ جوړ- د حلالي پهٔ وخت د حلالېدونکي څاروي د وینې د وتو آواز-

جړ:(جړ)اسم صوت- وګورئ جز-

جړکے:(جړ-کے)اسم صوت- وګورئ جز-

جړکے:(ج-ړهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- جزکے- جشرکے- جشکے- شڑکے- کیشکے- ششوکے- ژڑکے- زخکے-

جبړمه:(جبړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- زبړمه- زېږمه- د سترګې هغه حصه چې باڼهٔ پرې راشنهٔ کیږي- جمع جبړمې-

جړهار:(جړ-هار)اسم صوت- وګورئ جز-

جس:(جَس)اسم- واحد- مذکر- جست- یو شین بخن سپین دهات چې اېټمي نمبر یې دېرش او فارمولا یې Zn وي- (م- هندي)-

جس:(جَس)اسم- واحد- مذکر- مضبوطي- پخوالے- همت-

جسارت:(ج-سا-رت)اسم- (۱)بهادري- زړهٔ ورتیا- دلیري- (۲)بې شرمي- بې حیائي- رېتوب- کلک سترګي توب- (م- عربي)-

جسامت:(ج-سا-مت)اسم- واحد- مذکر- د جسیم کېدو حالت- حجم- غټوالے- پنډوالے- (م- عربي)-

جست:(جست)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ جَس (یو دهات)- (۲)ټوپ (فارسي جستن مصدر)-

جستجو:(جس-ت-جو)اسم- واحد- مذکر- تالاش- لټون- طلب- لټونه- پلټنه- (م- فارسي)-

جستجوئ:(جس-ت-جو-ئ)اسم- وګورئ جستجو-

جستوخیز:(جس-تو-خیز)اسم- ټوپونه- ترپکې- (م- فارسي)-

جسته:(جس-ته)اسم- واحد- مؤنث- جوتۍ- د پخواني زمانې یو ډول پېزار- (ش- هندي)-

جستي:(جس-تي)اسم صفت- د جست سره منسوب- لهٔ جستو جوړ شوے-

جسد:(ج-سد)اسم- واحد- مذکر- (۱)تن- بدن- وجود- جسم- جوُثه- جُثه- پړے- پڑے- (۲)لاش- مړے- کالبوت- (م- عربي)-

جسر:(جسر)اسم صفت- واحد- مذکر- بربرو اوښ- مست اوښ- چنګ اوښ-

جسر:(ج-سر)اسم- واحد- مذکر- پل- پهٔ ابو د پورې وتو لار- (م- عربي)-

جسم:(ج-سم)اسم- واحد- مذکر- (۱)تن- بدن- وجود- څټه- پړے- کرګه- خان- (۲)د جیومیټرۍ پهٔ اصطلاح کښې هغه څیز چې درې اعتداده (طول، عرض، بلندي)لري- (م- عربي)-

جسماني:(جس-ما-ني)صفت- جسمي- بدني- د جسم سره منسوب-

جسمي:(جس-مي)صفت- وګورئ جسماني-

جسور:(جس-ور)صفت- (۱)زړهٔ ور- د جسارت خاوند- (۲)سپین سترګے- بې شرمه- بې حیاء- رېسترګے- کلک سترګے-

جسه:(ج-سه)اسم- واحد- مؤنث- جوسه- جوثه- جُثه- جمع جسې-

جسیم:(ج-سیم)صفت- جسم لرونکے- جسامت لرونکے- غټ- پېړ-

جسے:(ج-سے)اسم- واحد- مذکر- مسین کنډول- (۲- صفت)د جستو جوړ-

جشکے:(جش-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جړکے-

جشن:(ج-شن)اسم- واحد- مذکر- د ښادۍ موقعه د عیش مجلس- پهٔ خاصو موقعو منعقد کېدونکے د خوشحالۍ مجلس- د ښادۍ محفل-

جشے:(ج-شے)اسم- واحد- مذکر- یو ازغن بوټے چې پهٔ کهو بزو او کېږو پورې نښلي- سپے بوټے- کوترے بوټے- جیشے-

جښچے:(جښ-چے)اسم- واحد- مذکر- د دیر د علاقې یو عام بوټے چې د پښتونخوا پهٔ نورو علاقو کښې هم موندے شي-

جعبه:(جع-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ترکش- (۲)جابه- روک- (۲)صُندق- صندوق-

جعفري:(جع-فَ-ري)اسم- یو زیړرنګے ګل- ګل اشرفي- نباتاتي نوم لینم ټراني جینم (LINUM TRIGYNUM)-

جعفري:(جع-فَ-ري)صفت- (۱)امام جعفر سره منسوب- شیعه- (۲)زیړ-

جعل:(ج-عل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټګي- فرېب- دوکه- چل ول- (۲)جوړښت- بناوټ- (۳)دیسي والے- ساخته کاري- (۴)د غوشایانو یا غشایانو ګونګټ- (م- عربي)-

جعل ساز:(ج-عل-ساز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوکه باز- دهوکه باز- چل ولي- ټګ برګ- فرېبي- (م- عربي/فارسي)-

جعل سازي:(ج-عل-سا-زي)اسم- مؤنث- د جعل ساز کار او پېشه- ټګي- دوکه- فرېب- چل ول- ټګي برګي-

جعلي:(جع-لي)صفت- نقلي- دیسي- چې اصلي نهٔ وي-

جغ:(جغ)اسم- واحد- مذکر-خغ- ژغ- چوغ- د لرګي جوړه هغه اله چې د تلبې پهٔ وخت د غویانو پهٔ غاړه کښې اچولے شي- (ش- فارسي)-

جغ:(جغ)اسم صوت- وګورئ جز-

جغا:(ج-غا)اسم صوت- وګورئ جزهار-

جغات:(ج-غات)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوښش- هڅه- (۲)تاوان- (۳)زحمت-

تکلیف- ربړ- (افغانستان)-

جفاغه:(جَ-غا-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوخودرو بوټے- (۲)جغه- قرقره- دَ چرګ خنړے- چارخوبل- چارخلک- چارخولک- دَ چرګ چرخول-

جفانغه:(جَ-غان-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو بوټے چې دَ ابو په غاړه کیږی دَ هندوستان خلق ترې اچار اچوی او په پښتونخوا کښې ئې خلق په دارو کښې پکاروی- (۲)قرقره- دَ چرګ چارخولک-

جغاول:(جَ-غا-وَل)اسم- واحد- مذکر- امېل- هار- دَ مرغلرو یامشکنو نه ړک مزے چې دَ باز په غاړه کښې اچولے شی-

جغاولے:(جَ-غاو-لے)اسم صفت- هغه مارغه چې جغاول ئې په غاړه وی-

جغ بوز:(جغ-بوز)اسم- واحد- مذکر- پیشوګی- پیشکی- دَ غنمو چنیجے- سپږی-

جغجغانے:(جغ-جَ-غا-نے)اسم- واحد- مذکر- ژرژری- غرندوز- دَ لرګی هغه کرکرانے چې ماشومان ئې دَ سر نه تاووی او آواز ترې پورته کیږی-

جغجي:(جغ-جي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چکی- چغزی- کیچي- مغز- خنو میوو دَ بهرنی خول په مینځ کښې بنده دَ خوړلو قابله حصه-

جغدیتوب:(جغ-دی-توب)اسم- (۱)وریتوالے- کبابېدنه- (۲)څرب والے- غټ والے- دَ خوانی دَ راتلو حالت-

جُغدے:(جُغ-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وریت- سور کړے- (۲)غټ- څرب- نوے خوان- جمع جُغدی-

جغرافی:(جغ-را-فی)صفت- جغرافیې ته منسوب- (۲)اسم- مؤنث- جغرافیه-

جغرافیا:(جُغ-را-ف-یا)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ جغرافیه-

جغرافیانی:(جُغ-را-ف-یا-نی)صفت- دَ جغرافیې سره منسوب- دَ جغرافیې سره تړلے-

جغرافیه:(جُغ-را-ف-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جیاګرافی معرب- (۲)جغرافیا- دَ زمکې علم- دَ زمکې صفت یا احوال بیانونه- (م- یونانی)-

جغرافیه دان:(جُغ-را-فی-یه-دان)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ جغرافیې عالم-

جغرے:(جغ-رے)اسم- نکولا- کوله- وَنګا-

جُغړ:(جَ-غړ)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائې چې ژور وی او اُبه پکښې ودریږی-

جغړ:(جَ-غړ)اسم صفت- مذکر- شلېدلے کټ- جونګړ- جولنګی کټ- (۲)دَ اُبو وړه کنده- ډنډوکے-

جغړکے:(جَ-غړ-کے)اسم تصغیر- وګوریٔ جُغړ-

جغړی:(جغ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پښو دَ ګټو سخا بوټې- دَ سخاوالی لهٔ کبله دَ پښو دَ ګټو دَ لاندې خایونو چاؤدنه-

جغل:(جَ-غل)اسم- جمع- مذکر- جغله- باجری- نری کانړی-

جُغلندے:(جغ-لن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ جغلنډے-

جُغلنډے:(جغ-لن-ډے)اسم- واحد- مذکر- جغونډے- ژغونډے- ژغنډے- دَ ژغ لرګے-

جغله:(جَ-غَ-له)اسم- واحد- مؤنث- جغل- ژغل- نری کانړی- باجری- ریچ-

جغن پړے:(جهٔ-غن-پهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- سربانډے- سربانے- هغه پړے چې جغ پرې یوې سره تړلے کیږی-

جغندر:(جَ-غَن-در)اسم- واحد/جمع- مذکر- جوغندر- چقندر- لبلبو- دَ ټیپر دَ خاندان فصل چې چینی ترې جوړولے شی اویو قسم ئې دَ سلاد په شان هم خوړلے شی- نباتاتی نوم بیټا ول ګېرس(BETA VULGARIS)-

جُغنړ:(جهٔ-غنړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژغنړ- دَ مُتهې مُنړ- جوغنړ- (۲)برغنړ- (۳)مېخ- مووړے- (۴)دَ وَنې هغه برخه چې په تېره ځیز وهلے شوې او یوه برخه ئې ژوره شوې وی-

جغنډے:(جَ-غَن-ډے)اسم- واحد- مذکر- جغلنډے- هغه لرګے چې په جغ کښې زرکولے شی او دَ هغې په وجه دَ غونی څټ په جغ کښې بند وی-

جغنی:(جغ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زژغونے- ژغونے-

جغنی:(جغ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لګ لګ- جغونډے- یو مارغهٔ-

جغول:(جَ-غُ-وَل)مصدر متعدی- (۱)سوخوُل- په زوره ننوېستل- په زوره ورمنډل- (۲)په جغ کوُل-

جغون:(جَ-غُ-ون)حاصل مصدر- وګوریٔ جغول-

جغونکے:(جَ-غُ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ جغول-

جغونګ:(جَ-غُ-ونګ)حاصل مصدر- وګوریٔ جغول-

جغونه:(جَ-غُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریٔ جغول-

جغه:(جَ-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ یو بوټی نوم- (۲)قرقره- تاج- (۲)شمله- طره-

جغه:(جَ-غه)اسم- واحد- مؤنث- چغه- چوغه- لوئې کوټ-

جغېدل:(جَ-غې-دل)مصدر لازم- په زور ننوېستل- په زور ورمنډلے کېدل- سوخېدل-

جغېدلے:(جَ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوریٔ جغېدل-

جغېدن:(جَ-غې-دن)حاصل مصدر- وګوریٔ جغېدل-

جغېدنګ:(جَ-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګوریٔ جغېدل-

جغېدنه:(جَ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریٔ جغېدل-

جغېدونکے:(جَ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ جغېدل-

جغېدهٔ:(جَ-غې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریٔ جغېدل-

جغی:(جَ-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زامبېل- ړولی- خولی-

جغے:(جَ-غے)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګی جوړ چوکاټ-

جفا:(جَ-فا)اسم- واحد- مؤنث- دَ وفا ضد- ظلم- زیاتے- سختی- جمع جفاکانې- (م- عربی)-

جفاجویه:(جَ-فا-جو-یه)اسم صفت- دَ جفا موقعه لټونکے- وګوریٔ جفاکار- (م- عربی/فارسی)-

جفاخویه:(جَ-فا-خو-یه)اسم صفت- دَ جفا خوئې لرونکے- (م- عربی/فارسی)-

جفاکار:(جَ-فا-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- ظالم- ستمګر- بې رحمه-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکونې)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

سخت زړے- جفا کونکے- (م- عربی٬فارسی)-

جفاکاری:(ج-فا-کا-ری)اسم- د جفاکار کېدو حالت- سختي- ظلم- بې وفائي- بدخوئي- سخت زړۀ توب- (م- عربی٬فارسی)-

جفاکش:(ج-فا-کش)اسم صفت- مذکر- خواری کښ- محنت کش- محنتي- (م- عربی٬فارسی)-

جفاکشي:(ج-فا-ک-شي)اسم- د جفاکش کېدو حالت- زیار- محنت- خواری کښې-

جفت:(جفت)اسم- واحد- مذکر- جوړه- غبرګ- بړغ- غبرګ- د طاق ضد- (فارسی)-

جفتک:(جف-تک)اسم- واحد- مذکر- په ورستيو دوو پښو ټوکر- جفتګ (م- فارسی)-

جفتکه:(جُف-ت-که)متعلق فعل- په جوتو- په جُختو پښو- په دواړو پښو- لکه په جُختو ټوپ وهل يا په جوتو تړل-

جفتي:(جُف-تي)اسم- جماع- د نر او ښځې سره يو ځاې کېدۀ- (م- فارسی)-

جفر:(ج-فر)اسم- واحد- مذکر- علم جفر- د يو داسې علم نوم چې پکښې د قسمت د حال د معلومولو دعوی کيږي- (م- عربی)-

جق:(جق)اسم- واحد- مذکر- جګ- بکواس- فضول خبره- (م- فارسی)-

جق:(جق)اسم صوت- د سوک په زوره د ګوذار آواز-

جق جق:(جق-جق)اسم- واحد- مذکر- چټي او عبث خبرې- (م- فارسی)-

جقر:(ج-قر)اسم- واحد- مذکر- بې شماره يا ډېرې پيسې لګېدنه يا د يو څيز بې خرته استعمال-

جقه:(ج-قه)اسم- واحد- مؤنث- کټه کونه- کڼ ګوړ- د خلقو ګڼه- جګه-

جقه جوقه:(ج-قه-جو-قه)اسم- وګورئ جقه-

جګ:(جګ)اسم- واحد- مذکر-(۱) جګ- جېګ- (۲)بکواس- فضول خبره- عبث خبره- په دېر معنو کښې يا د جق مفغن دے او يا د هندی لۀ جېګ سره ريښه لري-

جګ:(جګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اېو د مور(يو قسم چينجے)يو قسم چې زوړې وږدې پښې لري- (۲)ځګ- (۳)د شوملو شاربلو چاټي-

جګ:(جګ)اسم صفت- جګ- لوړ- دنګ- ډينګ- مسګ- وچت- جيګ-

جګ جوړ:(جګ-جوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- جګ جوړ- روغ رمټ- بيخي روغ- رګ روغ-

جکړ:(ج-کړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جاکړ- بادوباران- ځول- طوفان- (۲)تباهي- بربادي- خرابي- (ش- هندی)-

جکړ:(ج-کړ)اسم صفت- مذکر- ناراسته- لټ- بې کاره-

جکړو:(ج-ک-ړو)اسم صفت- شاتو- کم عقله ښځه- (افغانستان)-

جکول:(ج-ک-ول)مصدر متعدی- (۱)په عبث خبرو وخت ضائع کول- (۲)راکښل- زور لګول- د مېنې په وجه په زور ايسارول- (افغانستان)-

جکون:(ج-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ جکول-

جکونکے:(ج-ک-وون-کے)اسم فاعل واحد- مذکر- وګورئ جکول-

جکونګ:(ج-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جکول-

جکونه:(ج-ک-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جکول-

جکه:(جۀ-که)صفت- نيغه- مخامخ- دلبره-

جکه جکه:(ج-که-ج-که)اسم- ډېرې يا زوړې خبرې- لوئ بحث- بې معنې او عبث خبرې-

جکېدل:(ج-کې-دل)مصدر لازم- زور لګېدل- راکښل کېدل- د خان خلاصولو د پاره زور لګېدل-

جکېدن:(ج-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جکېدل-

جکېدنګ:(ج-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جکېدل-

جکېدنه:(ج-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جکېدل-

جکېدونکے:(ج-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جکېدل-

جکېدۀ:(ج-کې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ جکېدل-

جکی:(ج-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- لومه- دام- پرکه- جال- لومکه-

جګ:(جګ)اسم صفت- (۱)لوړ- دنګ- ډينګ- چګ- جګه- (۲)ولاړ- لکه نيغ-

جګ:(جګ)اسم- واحد- مذکر- د اوبو لوښے جيګ- (م- انګريزی)-

جګاړ:(ج-ګاړ)اسم- واحد- مذکر- لويه جګړه- جمع جګاړونه- (افغانستان)-

جګتوب:(جګ-توب)اسم- لوړوالے- دنګ والے- وچتوالے- جګتيا- جګوالے-

جګتورن:(جګ-تو-رن)اسم- د افغانستان يوه فوځي عهده- (افغانستان)-

جګتيا:(جګ-تيا)اسم- وګورئ جګتوب-

جګ جګ:(جګ-جګ)اسم صوت- چګ چګ- ټيغ ټيغ- هغه مخصوص اواز چې د غوا مېښو د مال کولو په وخت سنډا يا غوئی ته کړلے شي-

جګ جکالے:(جګ-ج-کا-لے)اسم- (۱)وګورئ جګ جکانے- (۲)ټوټه- وشته- ديکه-

جګ جکان:(جګ-ج-کان)اسم- د پښو په څوکو يا پنجو ودرېدنه- په نوکونو ودرېدنه-

جګ جکانے:(جګ-ج-کا-نے)اسم- جګ جکنے- شکشکه- د اوسپنې جوړ غشے چې د چرګانو ښې پکښې لګېدلې وی او ښه پرې ويشتے شي-

جګ جکنے:(جګ-ج-کۀ-نے)اسم- وګورئ جګ جکانے-

جګجګو:(جګ-ج-ګو)کلمه- خوشامندي-

جګ جګی:(جګ-ج-ګی)اسم- جمع مذکر- د ځناور ښکرونه- (افغانستان)-

جګ جګيا:(جګ-جګ-يا)کلمه- جګی جګی- خوشامندې- جيګی جيګی-

جګ جګی:(جګ-ج-ګی)کلمه- (۱)جګی- خار خار- ګجی ګجی- جګی جګی- (۲)جېګجېګی-

جګ جوړ:(جګ-جوړ)اسم صفت- صحتمند- روغ رمټ- جګ جوړ- تندرست-

جګ خلې:(جګ-خ-لې)اسم- واحد- مؤنث- اسمان خلې- هغه توپه چې جنګی جهازونه پرې ويشتلے شي- (افغانستان)-

جکر :(ج-کر)اسم- واحد- مذکر- خیکر- اینه-

جکرتوکے:(ج-کر-تو-کے)اسم- د خیکر ټوټه- د جکر ټکړه-

جکرخون:(ج-کر-خون)اسم- خیکرخون- خواری- محنت-

جکرخونی:(ج-کر-خو-نی)اسم مؤنث- خیکر خونی- تکلیف- خواری-

جکری:(ج-کَ-ری)صفت- دَ خیکر- دَ خیکر متعلق-

جکړ :(ج-کړ)اسم صفت- دَ باز یو قسم- (افغانستان)-

جکړ :(جَ-کړ)اسم- واحد- مذکر- ځپر- کوډله- کېږدی- خارخانه- (افغانستان)-

جکړابو :(جک-ړا-بو)اسم صفت- واحد- مذکر- لوړ- دَ دنګې وُنې سړے- ډېر دنګ-

جکړاوو :(جک-ړا-وو)اسم صفت- جکړمار- جکړن- فسادی- وران کارے- جنګی- جکړیال- جکړیالے-

جکړمار :(جَ-کړ-مار)اسم صفت- مذکر- جکړ مار- جکړالو- پساتی- فسادی- ټنټه باز- جکړاوو-

جکړن:(جک-ړن)اسم صفت- مذکر- فوځی کمانړر- جکړاوو- عسکر- فوځی- (افغانستان)

جکړول:(جک-ړ-ول)مصدر متعدی- وګوریْ جنګول-

جکړون:(جک-ړَ-ون)حاصل مصدر- وګوریْ جکړوُل-

جکړونکے:(جک-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریْ جکړوُل-

جکړونګ:(جک-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګوریْ جکړوُل-

جکړونه:(جک-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریْ جکړوُل-

جکړه:(جک-ړه/ج-کهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جنګ- شور- تنازعه- نښه- جمع جکړې-

جکړه ایز :(جک-ړ-ایز)صفت- مذکر- دَ جکړې- جکړې سره منسوب- (افغانستان)-

جکړه ستیزه:(جک-ړه-س-تی-زه)اسم- مؤنث- جنګ- جکړه- دَ جکړه او ستیزه مرکب- (افغانستان)-

جکړه کی :(جک-ړه-کی)اسم تصغیر-وړه جکړه-

جکړه مار :(جک-ړَ-مار)اسم صفت- مذکر- جکړ مار- جنګیالے- شرپسند- جکړاوو-

جکړیال:(جک-ړیال)اسم صفت- وګوریْ جکړاوو-

جکړیالے:(جک-ړیا-لے)اسم صفت- وګوریْ جکړاوو-

جکړیځ:(جَ-کَ-ریز)اسم صفت- جنګی- جنګیرکَ- (افغانستان)-

جکړېدل:(جک-ړې-دل)مصدر لازم- وګوریْ جنګېدل-

جکړېدن:(جک-ړې-دن)حاصل مصدر- وګوریْ جکړېدل-

جکړېدنګ:(جک-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګوریْ جکړېدل-

جکړېدنه:(جک-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریْ جکړېدل-

جکړېدونکے:(جک-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریْ جکړېدل-

جکړېدهٔ:(جک-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریْ جکړېدل-

جکټهورے:(جک-ک-ټهو-رے)اسم- مذکر- دَ اُبو څښلو یو خاص لوښے- ګلاس- (ش- هندی)-

جکل:(ج-کل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نېغ- مونږے- (۲)اختہ- لګیا- تمبه- مته- (افغانستان)-

جکلاوُو :(جک-لا-وُو)اسم صفت- (۱)دنګ- لوړ- ډینګ- دنګ- جګ- (۲)بې وقوف- بې عقله-

جکنات:(ج-کَ-نات)اسم- واحد- مذکر- دَ کنځلو یو کلمه (افغانستان)-

جکناتی :(جک-نا-تی)اسم- واحد جمع- مؤنث- یوه کپړه- مالکین- کوره ململ-

جکواله:(جک-وا-له)اسم- مؤنث- (۱)لوړوالے- جګ والے- چکوالے- دنګوالا- (۲)قد- وُنه-

جکوالے:(جک-وا-لے)اسم صفت- مذکر- وګوریْ جکواله-

جکول:(جهٔ-کَ-ول)مصدر متعدی- (۱)پاځول- ویښول- وچتول- چکول- (۲)نېغ ودرول-

جکوله:(جک-وهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- جکولے- چینار- ارار- هرهر- عرعر- نباتاتی نوم پلے ټے نس اورنټے لس (PLATALUS ORIENTALIS)-

جکولے:(جک-وهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوریْ جکوله-

جکون:(جهٔ-کَ-ون)حاصل مصدر- وګوریْ جکول-

جکونکے:(جهٔ-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریْ جکول-

جکونګ:(جهٔ-کَ-ونګ)حاصل مصدر- وګوریْ جکول-

جکونه:(جهٔ-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریْ جکول-

جکه:(جهٔ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- چکه- وچته- نېغه- دنګه- لوړه-

جکه:(جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- خُشکه- صفه وچې وریځې چې نهٔ پکښې غوښه وی او نهٔ بل کوم څیز-

جکه:(ج-که)اسم- واحد- مؤنث- نکاح شوې ښځه- وادهٔ شوې - مېړوښه- مړوښه-

جکی جکی:(جهٔ-کی-جهٔ-کی)دَ زاری کلمه- دَ خواست کلمه- جیکی جیکی-

جکېدل:(جهٔ-کې-دل)مصدر لازم- زچتېدل- لوړېدل- پاڅېدل- چکېدل- نېغ ودرېدل-

جکېدلے:(جهٔ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوریْ جکېدل-

جکېدن:(جهٔ-کې-دن)حاصل مصدر- وګوریْ جکېدل-

جکېدنګ:(جهٔ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګوریْ جکېدل-

جکېدنه:(جهٔ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریْ جکېدل-

جکېدونکے:(جهٔ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریْ جکېدل-

جکېدهٔ:(جهٔ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه وګوریْ جکېدل-

جکۍ:(ج-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زاری- منت- خواست-

جکے:(جۀ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- جګ غندې- د جګ اسم تصغیر-

جل:(جل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ویره- (۲)باړ- واړ- خندق- شپول- (۲)یوه وړه مرغی- (۴)جینی- جلئی- جینوټې- نجلی- جلکۍ-

جل:(جَل)اسم صفت- سوځېدلے- جلبل- (م- هندی)-

جل:(جل)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو او نباتاتو یوه ناروغتیا- وچوړ- تنده- (مصدر- وهل)-

جل:(جل)اسم- واحد- مؤمث- جینی- نجلی- جلی- (ش- انګریزی- جلټ)-

جُل:(جُل)اسم- واحد- مذکر- (۱)څکېدل- خورېدل- (۲)د کور د مال اسباب د پاره د جهاز د کلمې سره یو ځای استعمالېدونکې کلمه لکه د کور جُل او جهاز- (افغانستان)-

جلا:(ج-لا)صفت- بیل- جدا- ګوښې- یواځې- څانله-

جلا:(ج-لا)اسم- واحد- مؤنث- خلا- ځلک- چنګ- چړک-

جلاب:(ج-لاب)اسم- واحد- مذکر- جار- جولاب- مسهل- جلوپ- د دستونو راوستو دارو- جمع جلابونه- (م- عربی)-

جلّاب:(جَل-لاب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جلب کونکے- (۲)مال او جنس پۀ ارزانه بېعه اخستونکے او پۀ ګرانه خرڅونکے- (افغانستان- م- عربی)-

جلات:(ج-لات)اسم- واحد- مذکر- جلاد- درې لګونکے- سر پرېکونکے- ظالم- بې رحمه- (م- عربی)-

جلاتوب:(ج-لا-توب)اسم- یواځې والے- تنهائي- جدا والے- بیلتون- جدائي-

جلاتی:(ج-لا-تی)اسم- مؤنث- د جلات کار- د جلات پېشه-

جلاټین:(ج-لا-ټین)اسم- واحد- مذکر- ژلاټین- سریښم- یوه سلېښناکه ماده- جلاټینګ- (افغانستان)-

جلاټینګ:(ج-لا-ټینګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جلاټین-

جلاجل:(ج-لا-جل)اسم- (۱)ګونګرو چې پۀ څرمنه یا څۀ بل څۀ پټی کښې تړلے شوے وی او د څاروو غاړو ته اچولے شی- (۲)سنګلا- پانزېب- (م- عربی- فارسی)-

جلاجلا:(جه-لا-جه-لا)صفت/متعلق فعل- بیل بیل- جدا جدا- څانله څانله-

جلاد:(جل-لاد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جلات- (م- عربی)-

جلادی:(ج-لا-دی)اسم- مؤنث- د جلاد پېشه- جلاتی-

جلار:(ج-لار)اسم- واحد- مذکر- د سیند پۀ غاړه کنستلے شوے هغه کوهے چې د سیند اُبۀ د ارټ یا پمپ پۀ ذریعه ترې د اُبه خور د پاره استعمالیږی- جمع جلارونه-

جلال:(ج-لال)اسم- واحد- مذکر- (۱)لونی- زبرګی- بزرګی- شان- دبدبه- (۲)د خدای صفت- (عربی)-

جلالت مآب:(ج-لا-لت-م-آب)صفت- سفیر- د ملک رهنما یا د صدر مملکت د پاره د عزت خطاب-

جلاله:(ج-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- د جاری اُبو چینه-

جلالی:(ج-لا-لی)صفت- (۱)جلال لرونکے- (۲)تاوژن- قهرژن-

جلاوطن:(ج-لا-و-طن)اسم صفت- لۀ وطنه نه ایستلے شوے- خارج شوے- شړلے-

جلاوطنی:(ج-لا-و-طه-نی)اسم- مؤنث- لۀ وطنه ویستنه- لۀ ملک نه شړنه- د وطن نه لرې توب-

جلانی:(ج-لا-نی)اسم- مؤنث- ځلا- چنګ- چمک-

جلایش:(ج-لا-یش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جلا/ځلا-

جلب:(ج-لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه پړے چې د څاروو غاړې ته اچولے شی- (۲)چا سره د رخصتولو پۀ وخت څو قدمه تلنه- (۲)وچوبے- (م- عربی)-

جلب:(جلب/ج-لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)کشونه- ګکونه- جذبونه- متوجه کونه- (۲)عسکری خدمت ته حاضرونه- (۲)جاذبه- کشش (م- عربی- افغانستان)-

جلباب:(جل-باب)اسم صفت- مذکر- کمزورے- ناتوان- ضعیف- مؤنث جلبابه-

جلباب:(جل-باب)اسم- واحد- مذکر- (۱)څادر- پړونے- (م- عربی)-

جلبل:(جل-بل)اسم صفت- واحد- مذکر- ستی- لغړن- لوغړن- سوے- (۲)روښانه- ځلېدونکے- پړقېدونکے-

جلبلی:(جل-ب-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- مجذوب- د نتائجو پرواه نۀ کونکے- مشتعل- ډېر زیات بې پروا-

جلبلے:(جل-ب-لے)اسم صفت- پړقېدونکے- ځلېدونکے- روښانه- پن کېدونکے-

جلبنګ:(جل-بنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم خوشبویه واښۀ- سورپلے- (۲)یو بوټے چې د لرګی ی سرنا جوړیږی- نباتاتی نوم ارټیکا انټرپټا -(URTICA INTERRUPTA)

جلبنګه:(جل-بنګ-ګه)اسم صفت- مسنه- پېغله- غټه پټه پېغله- جمع جلبنګې-

جلبول:(جل-ب-ول)مصدر متعدی- راکښل- حاضرول- راغښتل- توجه راګرځول- (افغانستان)-

جلبون:(جل-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ جلبول-

جلبونکے:(جل-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جلبول-

جلبونګ:(جل-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جلبول-

جلبی:(جل-بی)صفت- (۱)جلب شوے- غښتے شوے- (۲)حاضر شوے- شاتر- جلودار- جمع جلبیان-

جلبېدل:(جل-بې-دل)مصدر لازم- (۱)متوجه کېدل-(۲)حاضرېدل-

جلبېدن:(جل-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جلبېدل-

جلبېدنګ:(جل-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جلبېدل-

جلبېدنه:(جل-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جلبېدل-

جلبېدونکے:(جل-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جلبېدل-

ئ" (ځی-رل)، ی"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ې"(تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جلبېدهٔ(جل-بې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضى استمرارى دُ واحد غائب صيغه- وګورئ جلبېدل-

جلبى:(جل-بى)اسم- واحد- مؤنث- ځلوبى- ځليبى- جليبى-

جلت:(جلت)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)جلد- تېز- چالاک- چست- چاق- تُند- ګړندے(۲)څرګند- جوت- ښكاره-

جلتول:(جل-ت-ول)مصدر متعدى- تېزول- چستول- تندول- ګړندے كول- متے كول-

جلتون:(جل-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ جلتول-

جلتونكے:(جل-ت-ون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ جلتول-

جلتونګ:(جل-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جلتول-

جلتونه:(جل-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جلتول-

جلته:(ج-ل-ته)اسم- واحد- مؤنث- كارى- ټوكرى- كېنچى- سرپوښه ټوكرى چې دونو دُ وړو څانګو نه جوړه شوې وى-

جلته:(جل-ته)اصم-واحد- مؤنث- پنډېرے- پرپړے- لهٔ مزرى ښغه كندو چې دُ غلې كېښولو د پاره جوړولے شى-

جلتى:(جل-تى)اسم صفت- تېزى- تندى- بېړه- چستى-

جلتېدل:(جل-تې-دل)مصدر لازم- تېزېدل- تندېدل- چاقېدل- چاخېدل- بيړندے كېدل- ګړندے كېدل- چابكېدل- متے كېدل- وندے كېدل-

جلتېدن:(جل-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جلتېدل-

جلتېدنګ:(جل-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جلتېدل-

جلتېدنه:(جل-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جلتېدل-

جلتېدونكے:(جل-تې-دون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ جلتېدل-

جلتېدهٔ:(جل-تې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضى استمرارى دُ واحد غائب صيغه- وګورئ جلتېدل-

جِلد:(جلد)اسم- واحد- مذكر- (۱)څرمن- پوستكے- (۲)كانټه- قايه- كتاب ته اچولے شوې كته- (۳)يو كتاب (۴)دُ كتاب يوه حصه چې بيله ليكلې يا چاپ شوې وى-

جلد:(جلد)اسم صفت- وګورئ جلت-

جلدباز:(جلد-باز)اسم صفت- غېر ضرورى جلتى كونكے- غېر ضرورى تادى كونكے- غېر ضرورى بيړه كونكے-

جلدبازى:(جلد-با-زى)اسم- بې ضرورته جلتى كونه- بې ځايه تېزى اؤ بيړه كونه-

جلدبندى:(جلد-بن-دى)اسم- جلدسازى- د كتابونو دُ جلدونو جوړولو او لګولو كار-

جلدساز:(جلد-ساز)اسم صفت- واحد- مذكر- جلد اچونكے- جلدبند- جلدګر-

جلدګر:(جلد-ګر)اسم صفت- واحد- مذكر- جلدساز- كتاب ته جلد اچونكے-

جلدى:(جل-دى)اسم- وګورئ جلتى-

جلدى:(جل-دى)صفت- (۱)دُ څرمنې (۲)دُ كانټې سره متعلق- دُ پوستكى سره متعلق- دُ قانې سره متعلق-

جلسه:(:(جل-سه)اسم- واحد- مؤنث- ناسته- غونډه- (جمع جلسې) محفل- مجمع- اجتماع- اجلاس- نشست- نمانځهٔ كښې دُ دوو سجدو تر مينځه كښېناستهٔ-

جلغ:(ج-لغ)اسم- واحد- مذكر- (۱)جيلغ- ځېلى- ځېلانګه- ماندره (۲)غنچكه- دُ غزانو(اكوړو)غنچك چې څلور پينځه دانې په يو ځاى راټوړندې وى-

جلغوزه:(جل-غو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جنغوزه- چلغوزه- زيرغوزے-

جلغه:(جل-غه)اسم- واحد- مؤنث- دُ پوستين پوستكے يا څرمن- (افغانستان)-

جلغه:(جل-غه)اسم صفت- واحد- مذكر- خراب ملګرے- بې اعتباره ملګرے- نازېبا او ناكاره مل-

جلک:(ج-لک)اسم- واحد- مذكر- (۱)دُ تارونو يا وړى ماشوړه(۲)ماشوړه- (۳)يو قسم تار چې دُ وړى وريښلو پهٔ وخت پكارېږى-

جلكوټې:(جل-كو-ټې)اسم تصغير- وګورئ جلكى- وړه جينى-

جلكه:(جل-كه)اسم- واحد- مؤنث- جټكه- جړق- جوټه- صدمه- كړاک- ټكان- (افغانستان)-

جلكى:(جل-كى)اسم تصغير- جينوټې- جلكوټې- وړه جينى- نجلى- جلى-

جلګه:(جل-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چمن- شينكے- شنه زمكه- (۲)ميره- شديره- اديره-

جلګى:(جل-ګى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جلكى-

جلنانى:(جل-نا-نى)اسم- واحد جمع- مؤنث- دُ ډوډۍ پخلو ځاى- باورچى خانه- اشپزخانه- د پخلى كوټكى- لنګرخانه-

جلندر:(ج-لن-ډر)اسم- واحد- مذكر- جالۍ- جالر- دُ برقې سترګې-

جلندرى:(ج-لند-رى)اسم- واحد جمع- مونث- مومجامه- مونجامه- مُنجامه- كېږدى-

جلندرے:(ج-لند-رے)اسم- واحد- مذكر- دُ ژرندې پل-

جلنى:(ج-له-نى)اسم- ارت بيرت لباس چې ګېنډې پكښې نهٔ وى-

جلنے:(ج-ل-نے)اسم صفت- واحد- مذكر- سوے لوے- سوزېدلے- جمع جلنى-

جلنۍ:(ج-لنۍ)اسم- واحد- مذكر- دُ كوټې دُ تير مومره وړد لركے چې پهٔ ارټ كښې دُ لټ دُ پاسه پروت وى-

جلو:(ج-لو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واګې- قېزې- ملونه- لمونے- جلب- مخه- مخ- (۲)سورلى- (م- تركى)-

جلوبل:(ج-لو-بل)اسم- خلقېدنه- ځلېدنه- څركېدنه- پرقېدنه-

جل وبل:(جل-و-بل)اسم صفت- وګورئ جلبل-

جلوت:(جل-وت)اسم- واحد- مذكر- د خلوت ضد- جمع- ډېر خلق- هجوم- ګڼ شمېر- (م- عربى)-

جلوترى:(ج-لو-ترى)اسم- وګورئ جاړترى-

زبر"(غ-بـهٔ-ره)، زوركے"(شل)، پېش"(نو-كا-ره)، زېر"(ك-تاب)، جزم"(شكون)، "هٔ"(ز-ره)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

جلودار:(ج-لو-دار)اسم صفت- (۱)خدمتګار- نوکر- ملازم- (۲)مل- ملګرے- ملاتړ- نفر- (م- فارسی)-

جلوس:(ج-لوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)کښېناسته- (۲)تخت نشینی- (۳)په کڼ شمېر کښې د خلقو د څه خبرې په حق یا مخالفت کښې راوتنه او مظاهره کونه- (۴)شان وشوکت- (م- عربی)-

جلوګیری:(ج-لو-ګی-ری)اسم- (۱)قابو کونه- مخه نیونه- (۲)جلب کونه- (م- فارسی)-

جلوه:(جل-وه)اسم- واحد- مؤنث- تجلی- بربښنا- رڼا- نظاره- ښکاره کېدنه-

جلودار:(جل-وه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جلودار- (م- فارسی)-

جلوه ګاه:(جل-وه-ګاه)اسم- (۱)هغه ځائ چې جلوه ترې پورته کیږی- (۲)د محبوب د دیدن ځائ- (شاعری)-

جلوه ګر:(جل-وه-ګر)اسم صفت- جلوه ورکونکے- (م- فارسی)-

جله:(ج-له)صفت- د جل مؤنث سوې- سوځېدلې-

جلی:(ج-لی)صفت- د خفی ضد- (۱)روښانه- څرګند- معلوم- رڼ- ظاهره- (۲)صېقل شوے- (۲) په غټو ټکو لیکلے- (م- عربی)-

جلیا:(جل-یا)صفت- وریت- سوے- جلبل- لغړن-

جلیس:(ج-لیس)اسم صفت- واحد- مذکر- اصل معنی ناست- ملګرے- دوست- اشنا- (م- عربی)-

جلیل:(ج-لیل)صفت- یو قسم خاص لیک-

جلیل:(ج-لیل)اسم صفت- واحد- مذکر- د خدائ پاک په صفتونو کښې یو صفت- عزتمند- لوی- د لویی خاوند- بزرګ- اعلیٰ-

جلی بلی:(ج-لی-ب-لی)اسم- منت زاری- شور وفریاد- واوېلا-

جلېبی:(ج-لې-بی)اسم- جمع- مؤنث- یوه شیرنی چې له وریژو جوړیږی- جلوبی- یو ډول خواږه چې په غوړو کښې پخیږی او تاو را تاو شکل لری-

جلی:(ج-لی)اسم- واحد- مؤنث- نجلی- جلکۍ- جینۍ- جنۍ- جینوټې-

جلی:(ج-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فریاد- غوغا- شور زوږ- کریکه(۲)د سپی اونګېدنه- (۲)په یو مخ آواز- (مصدر- زغل)-

جلی باز:(ج-لی-باز)اسم صفت- جلی مار- کاسیر- زنکه باز- زناکار-

جلی مار:(ج-لی-مار)اسم صفت- (۱)شور کونکے- آواز ایستونکے- کریکه وېستونکے- (۲)کاسیر-

جم:(جم)اسم- واحد- مذکر- (۱)جم جکړ- بادو باران- هغه باران چې سیلی پکښې وی- (۲)قبیله- خاندان- چم- (۲)ټول- راغنډ- یوځائ-

جمات:(ج-مات)اسم- واحد- مذکر- نمځدګ- جومات- جماعت- مسجد- جمیات- د خدائ کور- د مسلمانو د عبادت ځائ-

جماتی:(جو-ما-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې په جمات کښې عبادت کوی- د جمعې سره ښونځ کونکے- د جمات خادم- چنے- (۲)جماعتی- هم جماعت- د سبق ملګرے- سبقی-

جمادی:(ج-ما-دی)اسم- واحد- مؤنث- د اسلامی قمری میاشتو پینځمه او شپږمه میاشت چې جمادی الاول او جمادی الثانی ورته وئیلے شی- (م- عربی)-

جمادی آلاخر:(ج-ما-دی-یل-آ-خر)اسم- وګورئ جمادی الثانی-

جمادی الاول:(ج-ما-دی-یل-ا-ول)اسم- دریمه خور- د هجری کال پینځمه میاشت-

جمادی الثانی:(ج-ما-دی-اث-ثا-نی)اسم- وروستی خور- د هجری کال شپږمه میاشت-

جماع:(ج-ماع)اسم- واحد- مؤنث- کوروالے- د انسانی نر او ښځې په جنسی لحاظ یو ځائ کېدنه-

جماعت:(ج-ما-عت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټولے- غنډه- ټولنه- (۲)مسجد- جمات- نمځدګ- (۳)صنف- درجه- کلاس-

جمال:(ج-مال)اسم- واحد- مذکر- ښائیست- حُسن- ښکلے توب- (م- عربی)-

جمال دار:(ج-مال-دار)اسم صفت- جمال لرونکے- ښکلے- (م- فارسی)-

جمال کوټه:(جه-مال-کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- یو دست آور تخم- جمال کوټه- نباتاتی نوم کروټن ټګم (CROTON-TIGLIUM)-

جمالکوټه:(ج-مال-کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جمال کوټه-

جمالی:(ج-ما-لی)صفت- (۱)جمال سره منسوب- (۲)د ښائیست- د ښکلا- د جمال- (۲)یو قسم خټکے چې مینځ ئې سور وی-

جمامه:(ج-ما-مه)اسم- واحد- مؤنث- جمیا- د شرشمو په شان یو بوټے چې تېل ترې وېستے شی- تارمیرا- تولپک- نباتاتی نوم لے پیډیم سېټے وم (LEPIDIUM SATIVUM)- وګورئ تولپک-

جمباز:(جم-باز)اسم صفت- وګورئ جامباز-

جمبر:(جم-بر)اسم- واحد- مذکر- زاړه زړوکی او نور څیزونه- زړې جامې- خوندرې- ورستې جامې-

جمبق:(جم-بق)اسم صفت- (۱)زومبق- جومپق- جولپک- خنډے- (۲)ګڼ- کور-

جمبوجیټ:(جم-بو-جیټ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوئ جټ جهاز-

جمبوښ:(جم-بوښ)اسم- کډه کونه- اله ګوله- لویه پله-

جمبه:(جم-به)اسم- واحد- مؤنث- ټولے- مرسته- پره جمبه- طرفداری- (م- عربی جنبه)-

جمبه پره:(جم-به-پ-ره)اسم- پره جمبه- پله- ټولګے- مرسته- طرفداری-

جمبېل:(جم-بېل)اسم- واحد- مذکر- خمبیل- د فقیرانو د څرمنې خولی- ټوکری- (م- فارسی)-

جمپ:(جمپ)اسم- واحد- مذکر- ټوپ- ورت- جست- تیندک- (م- انګریزی)-

جمپر:(جم-پر)اسم- واحد- مذکر- جامپر- جانپر- هغه قمیص چې لنډ لستونې لری- د هندی زنانو هغه جېکټ چې د ساړی سره ئې اغندی-

جمجاله:(جم-جا-له)اسم صفت- ناوزګاره- اخته-

جم جکړ:(جم-ج-کړ)اسم- واحد- مذکر- جم جپړ- زول او باران- سیلی او باران- طوفان-

ئ(ځي-رل)، ي(مي-ره-ول)، ۍ(پیا-لۍ)، ئې(تن-دې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جمجکے:(جم-ج-کے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو یوه لوبه-

جم جګړه:(جَم-ج-ګ-ړه)اسم- جم جکړ- تیز او یخ باد او باران- جړی-

جُمجُمه:(جُم-ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- کپړی- ککری- دَ سر کاسه- (م- عربی)-

جمجمی:(جَم-ج-می)اسم- واحد- مؤنث- د زنانوو دَ تندی یو کالے-

جمدانی:(ج-م-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- نری سپینه کپړه- د زنانوو دَ لوپټو کپړه-

جمدر:(جم-دړ)اسم- واحد- مذکر- جندر- یو قسم خنجر چې دواړه مخه یې تیره وی- پیشقوزه- (م- سنسکرت)-

جمدر:(جَم-دَر)اسم- واحد- مذکر- جودر- جاؤدر- یو قسم واښهٔ چې غنمو کښې پیدا کیږی، دَ غنمو پهٔ رنګ بوټے او دانې لری- نباتاتی نوم ایونیا سټیوا (AVENA SATIVA)-

جمدرکوټے:(جم-در-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے خنجر- وړوکے جمدر-

جمع:(ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو ځائ- غُنډ- ټول- کُل- پنډ- (۲)ټولے- غونډه- (۳)دَ حساب یوه قاعده- میزان- (۴)پنګه- سرمایه- زخیره- نغدی- (۵)مطمئن- پهٔ تسلی (دَ خاطر دَ صفت پهٔ شکل)(م- عربی)-

جمع آوری:(ج-مه-آو-ری)اسم- بچت- ټولونه- یوځائ کونه- غُنډونه-

جمع بندی:(ج-مه-بن-دی)اسم- دَ مال دَ محکمې هغه کاغذ چې پکښې دَ پټو خسره وار تفصیل وی- جمع جمع بندی-

جمعدار:(ج-م-دار)اسم صفت- (۱)جماعه دار- دَ مغلو او دَ هغوئ دَ زمانې نهٔ پس یوه فوځی عهده- دَ جماعت مشر- (۲)دَ فوځ جونیئر کمیشنډ افسر چې اوس ورته نائب صوبیدار وائی- (متروک) (۲)مشروټ- نیغکے- نیغړکے- (۴)خاکروب- چواړے- بنګی- (م- فارسی)-

جمعرات:(ج-م-رات)اسم- واحد- مذکر- دَ هفتې شپږمه ورځ- زیارت- پنجشمبه- دَ جمعې نه مخکښې راتلونکې ورځ-

جمع واری:(ج-مه-وا-ری)اسم- وګوری جمع آوری-

جمعه:(ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ادینه- جومه- دَ هفتې اوومه ورځ- دَ زیارت او خالی تر مینځه ورځ- (۲)دَ مړی جومه- دَ مرګ نه پس راتلونکے زیارت- دَ جمعې پهٔ شپه مړی پسې خیرات کونه-

جُمعی:(جُم-عی)صفت- دَ جمع- دَ جمع پهٔ شان- (م- عربی)-

جمعیت:(جَم-عی-یت)اسم- واحد- مذکر- (۱)غنډه- ټولنه- ګڼه- جمع-اتفاق- (۲)تسلی- ډاډ- دلجمعی- (۳)نفوس- سرشماری- (۴)شتمنی- بډائی- (افغانستان)-

جمګی:(ج-م-ګی)اسم تصغیر- دَ جمعې- دَ جمعې پهٔ شپه خیرات- هغه پیسې چې جمعه پهٔ جمعه طالب علم ته ورکولے شی-

جُمَل:(ج-مَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوښ (۲)دَ ابجدو دَ حساب علم- (م- عربی)-

جملګی:(جُم-له-ګی)صفت- جمله- ټول- همه- (م- فارسی)-

جمله:(جُم-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱) جمع ټول- واړه- کلهم- تمام- (۲)فقره- دَ څو ټکو مجموعه- جمع جُملې- (م- عربی)-

جمله بندی:(جم-له-بن-دی)اسم- جمله جوړونه- سازونه-

جملی:(ج-م-لی)صفت- غبرګونے- بغرګونے- (افغانستان)-

جملی:(جم-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکے کټوړے-

جمن:(ج-من)اسم- واحد- مذکر- وګوری جامن-

جمنازیم:(جِم-ناز-یم)اسم- دَ بدنی ورزشونو ځائ- سپورټس کمپلیکس- هغه مکان چې پکښې دَ جمناسټک انتظام وی- (م- انګریزی- لا طینی)-

جمناسټک:(جِم-ناس-ټک)اسم- بدنی ورزش- دَ جسمانی اعضاؤ مشق- (م- انګریزی-لاطینی)-

جمنے:(ج-مهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- جمن- جامن- نباتاتی نوم دَ پاره وګوری جامن-

جم وجوش:(جَم-و-جوش)صفت- (۱)ګڼه ګوڼه- (۲)پړبوانی- (۳)خوشالی- ساعت تیری- (م- فارسی)-

جُمود:(ج-مود)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ ځائ ودریدنه- بې حرکت کیدنه- ساکن کیدنه- (۲)سائنس کښې دَ حرکت هغه اصول چې دَ هغې مطابق یو ساکن څیز بې لهٔ قوته متحرک او یو متحرک څیز بې لهٔ قوته ساکن کیدے نهٔ شی-

جمه:(ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- حجره- چوک- جوق- ټکانه- ناستیزه- اډه- (م- عربی جمع)-

جمه:(ج-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری جمع-

جمه:(جو-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری جُمعه-

جمهور:(جَم-هُور)اسم- واحد- مذکر- عام خلق- اولس- جمعیت- عوام- (م- عربی)-

جمهوری:(جَم-هُو-ری)صفت/متعلق فعل- دَ عوامو- دَ اولس- دَ اکثریت- عوامی- اولسی- دَ عامو خلقو-

جمهوریت:(جَم-هُو-ری-یت)اسم- واحد- مذکر- اولسی حکومت- دَ خلقو حکومت- ډیماکراسی- ری پبلک- عوامی حکومت- هغه حکومت چې خلق خپل نمائندګان پهٔ خپلې مرضی خوښ کړی- او بیا هغوی دَ یو مقرر وخت دَ پاره حکومت کوی- دَ خلقو دَ پاره دَ خلقو چڼ کړے حکومت چې دَ خلقو زی-

جمهوریه:(جَم-هو-ری-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بادشاهت او امریت ضد- هغه ملک چې پکښې جمهوری نظام وی-

جمیا:(جَم-یا)اسم- واحد- مؤنث- جمامه- یو بوټے چې تېل ترې وېستے شی- ایندہ- تولیک نباتاتی نوم وګوری جمامه-

جمیات:(جَم-یات)اسم- واحد- مذکر- وګوری جمات-

جمیع:(ج-میع)صفت- کُل- پهٔ جمع-پهٔ میر- (م- عربی)-

جمیل:(ج-میل)اسم صفت- واحد- مذکر- ښے مخے- ښکلے- ښائسته- (م-عربی)-

جن:(جن)اسم- واحد- مذکر- پیرے - هغه مخلوق چې لیدے نهٔ شي- جمع جنات (م- عربی)-

جن:(جن)اسم- واحد- مؤنث- جینۍ- جلۍ- نجلۍ-

جناب:(ج-ناب)کلمه- دَ احترم او عزت کلمه- حضور- صاحب- حضرت- ښاغلے (م- عربی)-

جناب:(ج-ناب)اسم- درګاه- در- دروازه-

جنابت:(ج-نا-بت)اسم- واحد- مذکر- پلیتي- ناپاکي- اُودس اوړېدنه- (م-عربی)-

جناب عالی:(ج-نا-ب-عا-لي)کلمه- دَ لوئ مرتبې او دَ لوئ درجې خاوند ته دَ عزت کلمه-

جنات:(جن-نات)اسم جمع- مذکر- وګورئ جن-

جناح:(ج-ناح)اسم- واحد- مذکر- زیال- ګناه- جرم- (م- عربی)-

جناح:(ج-ناح)اسم- واحد- مذکر- (۱)وزر- ځانګ- پر- (۲)اړخ- پلو-برخه- (۳)مټ- (م- عربی)-

جناحین:(ج-نا-حین)اسم تثنیه- دَ جناح تثنیه- دواړه وزرې-

جنازه:(ج-نا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مسلمان مړی ماتمی جلوس- (۲)هغه نمونځ چې دَ مسلمان مړی دَ ښخولو نه مخکښې کوزارلے شي- جمع جنازې (م- عربی)-

جنان:(ج-نان)اسم- جمع- دَ جنت جمع- هغه باغونه چې ونې لري-

جن اوانس:(جن-او-انس)اسم- پیریان او انسانان- (م- عربی)-

جنائي:(ج-نا-ئي)اسم صفت- مجرم- (م- عربی)-

جنایت:(ج-نا-یت)اسم- واحد- مؤنث- جرم- (م- عربی)-

جنایت کار:(ج-نا-یت-کار)اسم صفت- جرم کونکے- مُجرم-

جنب:(ج-نب)اسم صفت- (۱)ناپاک- پهٔ هغه چا چې غسل واجب شوے وی او لمبلی ئې نهٔ وی- (۲)اجنبی- (۳)میلمه- (م- عربی)-

جنباز:(جن-باز)اسم- واحد- مذکر- دَ اوښ یا دَ څاروی پهٔ تریکو تګ- (۲)دَ سیند چپه-

جنبان:(جم-بان)اسم- جنبش کونکے- لړزېدونکے- خوځېدونکے- (م- عربی)-

جنبش:(جم-بش)اسم- واحد- مذکر- حرکت- خوځېدنه- (م- عربی)-

جنبک:(جم-بک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ یو بل کښې ننوتے- (۲)ګڼ- ګور- (۳)خونړے- وګورئ جومبک- (افغانستان)-

جنبه:(جم-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جمبه-

جنبی:(ج-نَ-بی)اسم صفت- ناپاک- غسلی- جنب- هغه څوک چې پرې غسل واجب شوے وی او لامبېدلے ئې نهٔ وی- (۲)اجنبی- (۳)میلمه- (م- عربی)-

جنپړ:(جن-پړ)اسم- واحد- مذکر- منجوړا- جولنګی کټ-

جنپا:(جم-پا)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو سړ نوم- (م- هندی)-

جنت:(ج-نت)اسم- واحد- مذکر- دَ اسلامی عقیدې مطابق هغه انعامی باغ چې دَ دنیا دَ ښو کارونو پهٔ عوض کښې به نېکانو ته دَ خدایٔ پاک پهٔ فضل ورکېدے شي- بهشت- باغ- (م- عربی)-

جنت الفردوس:(جن-نَ-تل-فر-دوس)اسم- دَ یو جنت نوم-

جنتر:(جن-تر)اسم- واحد- مذکر- ټوټکه- دم- جادو- (یواځې نه بلکې دَ منتر دَ لاحقې سره تعلق لری)-

جنتر منتر:(جن-تر-مَن-تر)اسم- واحد- مذکر- انتر منتر- کوډې جادو- سحر-

جنتری:(جنت-ری)اسم- واحد- مؤنث- جنترې- تقویم- کیلنډر-

جَنتی:(ج-نَ-تی)اسم- واحد- مذکر- جنت سره متعلق- دَ جنت وسېدونکے-

جنتی مرغی:(ج-نَ-تي-مر-غي)اسم- واحد- مؤنث- سپېرلکه- سپېرکنډه- خره مرغۍ- چمانده-

جنج:(جنج)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ دَ زلمی هغه جلوس چې دَ ناوې کور ته ځی او ټولی ترې راوړی-

جنجاړے:(جن-جا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- مړځپن- مړاوے- خنجړ- جینګړ-

جنجال:(جن-جال)اسم- واحد- مذکر- (۱)فساد- لانجه- (۲)بې آرامی- ناقلاری- پرېشانی-

جنجالی:(جن-جا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- لانجه مار- جګړمار- جنجال جوړونکے- فسادی-

جنجالے:(جن-جا-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې پاڼې ئې شنې او ګل ئې زیړ وی- (افغانستان)-

جنجر:(جن-جر)اسم- واحد- مذکر- جنجړ- جینجړ- جنجړک- ارهر- یو بوټے چې دَ سوخولو او پهٔ پولو دَ کرلو پهٔ کار راځی-

جنجره:(جن-جهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پرېوتې- پېروتې- پېرختونې- نباتاتی نوم- هیډرا هېلکس (HEADERA HELIX)-

جنجړ:(جن-جړ)اسم- واحد- مذکر- شنډ- سُنډ- سونډ- پوخ شوے وچ ادرک- نباتاتی نوم- اے مونم زن زے بار (AMONUM ZINZIBAR)-

جنجړ:(جن-جړ)اسم- جمع- (۱)مړاوے- پژمرده- شیته- جینګړ- تت- (۲)جینجر- جنجړک- (افغانستان)-

جنجړک:(جن-جړک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جنجر-

جنجړک:(جن-جړک)اسم- هغه خوره چې دَ زوم کورنی ئې دَ ناوې کورنی ته دَ وادهٔ دَ مېلمنو ښخو دَ پاره لیږی-

جنجړی:(جن-ج-ړی)اسم- مؤنث- (۱)ذمه- ذمه واری- (۲)جنجره- پرېوتې- پېروتې- یو ګل لرونکے بوټے دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جنجره-

جنجل:(جن-جل)اسم- واحد- مؤنث- یوه ونه چې پهٔ غرونو کښې کېږی-

جنجن:(جن-جن)اسم- واحد- مذکر- (۱)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جنجړ-

جنجڼ:(جن-جڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تش کارتوس- کوکه- تولې-

ئ" (ځې-رل)، ښ" (هې-ره-ول)، ئ" (پیا-لي)، "ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

تشه کوکه- (۲)دَ الوان ټوټه- (۳)دَ زخم پاړسوب(۴)دَ کونترو د خوراک یوړول دانې-

جنجنې:(جن-ج-نې)اسم- واحد- مذکر- چن چنې- شنشنې-

جنجوړک:(جن-جو-ړک)اسم صفت- هغه څوک چې شکمنی خبري کوي- هغه څوک چې خبره ړوي-

جنجوړیا:(جن-جوړ-یا)اسم صفت- چیړ- کوت کوت- ګنځی ګنځی-

جنجی:(جن-جی)اسم- واحد- مذکر- د کبانو نیولو جال-

جنجی:(جن-جی)اسم صفت- واحد- وګورئ جانجي یا ورابانې-

جنجیره:(جن-جی-ره)اسم- واحد- مذکر- تال- واړهٔ واړهٔ کټوری چې پهٔ ساز کښې د دوپړو سره غږولے شي- مجبر هم ورته وائي- جمع جنجیری-

جنجے:(جن-جے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جانجي-

جنحه:(جن-حه)اسم- واحد- مؤنث- ګناه- جرم- (م- عربی)-

جنخړ:(جن-خړ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ چې لهٔ ونې تاویږي- (افغانستان)-

جند:(جَند)اسم-واحد- مذکر- - جنس- فطرت- اصل- بنسټ- اساس- نوع- (افغانستان- م- عربی)-

جند:(جِند)اسم صفت- ژوند- زندګی- د محبت کلمه- (محبوب ته) (ش- هندی- پنجابی)-

جندر:(جن-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)جمدړ- خنجر- (۲)یو قسم واښهٔ چې پهٔ غنمو کښې پیدا کیږی- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ جمدر- (۳)بنیاد- اصل- بیخ- بنسټ-

جندر:(جن-در)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جمدر-

جندر:(جن-در)اسم- واحد- مذکر- بیخ- بنیاد- (افغانستان)-

جندر:(جُن-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نیزې څوکه- (۲)غشے- (۳)پنجره-

جندرا:(جَند-را)اسم- واحد- مؤنث- مانځ- پنج غاښې- اینجه- منډاو- غاښور- لوګړ- جندره-

جندره:(جَند-ره)اسم- واحد- مؤنث- قلف- کلپ- جرنده- جمع جندري (ش- هندی)-

جندره:(جن-دره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جندرا-

جندري:(جَند-ري)اسم- واحد- مؤنث- هغه آله چې زرګران پرې د زرو تارونه راکاږي-

جندړي:(جند-ړي)اسم- مؤنث- ژوند- ژوندون- زندګی- د محبت کلمه (محبوب) (ش- هندی- پنجابی)-

جندکه:(جن-د-که)اسم- واحد- مؤنث- پیسه- فلوس-

جندی:(جن-دی)اسم- واحد- مؤنث- بیرغ- جنډه- (افغانستان)-

جنډ:(جنډ)اسم صفت- واحد- مذکر- محکم- ټینګ- کلک- پوخ-

جنډا:(جن-ډا)اسم صفت- واحد- مذکر- وږ سترګے- لالچی- اروازړے- حریص-

جنډه:(جن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بیرغ- توغ- (۲)زړه جامه- خونډړی- خونجاړی-

جنډی:(جن-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)مزه- خوشالي- راحت- (۲)دَ رېل ګاډی وړوکے سټېشن-

جنډے:(جن-ډے)اسم- واحد- مذکر- خونډے- وټے- پوپک- ګل- (افغانستان)-

جنرال:(جن-رال)اسم صفت- واحد- مذکر- جرنیل- جنرل- سر لښکر- (م- انګریزی- افغانستان)-

جنرالي:(جن-را-لي)اسم- جنرلی- جرنیلي- (افغانستان)-

جنریک:(جے-نې-رک)صفت- (۱)عام- عمومي- کُلی- (۲)نوعی- جنسی- دَ نوعی- دَ جنس- (انګریزی)-

جنریټر:(ج-نے-رے-ټر)اسم- واحد- مذکر- (دَ بجلی)دَ پیدا کولو آله- (م- انګریزی)-

جمنے:(ج-مهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- جمن- جامن- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جامن-

جنس:(ج-نس)اسم- واجد- مذکر- (۱)شان- شکل- (۲)غله قرض اخستنه- دَ غلې پور- (م- عربی)-

جنساً:(جن-سن)متعلق فعل- بجنسه- پهٔ خپله- عیناً- کټ مټ- موبهو- بېدو- بېدونے-

جنس:(جنس)اسم- واحد- مذکر- (۱)قسم- اصل- ذات- نوع- نوغے- خېل- (۲)شے- څیز- مال- اسباب- (۳)شکل- شان- (۴)پهٔ انسان او حیوان کښې د نارینه او زنانه وېش- (م- عربی)-

جنسی:(جن-سی)صفت- د مال- د جنس- نارینه او زنانه کردارسره متعلق-

جنیست:(جن-سی-یت)اسم- واحد- (۱)ماهیت- نوعیت- یوشان والے- دَ نارینه یا زنانه جنس-

جنغوزی:(جن-غو-زی)اسم- جمع- مذکر- جلغوزی- خنغوزی- چهغوزی- زنغوزی- نباتاتی نوم پینس ګرار ډیانا (PINUS GERARDIANA)-

جنکشن:(جنک-شن)اسم- واحد- مذکر- د رېل ګاډی هغه سټېشن چې دَ مختلفو طرفونو نه رېل پټړی ورته تلی راغلي وي- (م- انګریزی)-

جنکی:(جن-کی)اسم- جمع- مؤنث- جینکی- نجلی- جلی- جلکی-

جنګ:(جنګ)اسم- واحد- مذکر- جنګړېز- جګړه- نښته-

جنګ:(جنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جونګ-

جنګ آزموده:(جنګ-آز-مو-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ جنګ ماهر- (م- فارسی)-

جنګ آمېز:(جنګ-آ-مېز)اسم صفت- جنګ لرونکے- لهٔ جنګه جوړ-

جنګ انګیز:(جنګ-اَن-ګیز)اسم صفت- پهٔ جنګ پارونکے- جنګ پارونکے-

جنګ باز:(جنګ-باز)اسم صفت- جنګړ- پهٔ جنګ اچونکے-

جنګ بوټے:(جنګ-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- د پېروتې پهٔ رنګ یو بوټے چې ونو او دېوالونو ته خیژی- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ پربوته-

جنګ جدل:(جنګ-ج-دل)اسم- جنګ جګړه- شر- فساد- شخړه- نښته-

جنګ جګړه:(جنګ-جګ-ړه)اسم-(۱) جګړه ټنټه- ورانے- فساد- (۲)نښته- جنګ جدل-

جنګجو:(جنګ-جو)اسم صفت- واحد- مذکر- جګړ مار- جنګ کونکے- جنګی-

جنګ جوئی:(جنګ-جو-ئي)اسم- (۱)د جنګ جو کېدو حالت- د جنګ او جګړې مړنتوب- (۲)زړۀ ور توب- دلاوری- بهادری-

جنګ ځائې:(جنګ-ځائې)اسم- ميدان جنګ- محاذ- (افغانستان)-

جنګړه:(جنګ-ګړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- جګړ ماره- جنګی- جنګړکه-

جنګړه:(جنګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ښاخ- ګلور غاښې- غاښی-

جنګريز:(جنګ-ريز)اسم صفت- واحد- مذکر- د جنګ ډګر- د جنګ ميدان-

جنګړ:(جن-ګړ)اسم- واحد- مذکر- جنګې- د ګېو ونو شپول-

جنګړه:(جنګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د بوټو ځنګل- ځنګل- جاړ- زمبر-

جنګړه:(جن-ګړه)اسم- واحد- مؤنث- جونګړه- جنګی- جونګړ- جنګړ- کوډلا- کوډی- چوپړی- جنګړی- جمع جنګړې-

جنګله:(جنګ-له)اسم- واحد- مؤنث- د اسپنې باړ- جنګله- (م- هندی)-

جنګنے:(جن-ګ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه ګډورے چې په ژمی کښې پېدا شوے وی- ژمکئے- (افغانستان)-

جنګوری:(جن-ګو-ري)اسم- واحد جمع- مؤنث- شخړه- جنګړه- نښته-

جنګول:(جنګ-ګ-ول)مصدر متعدی- په جنګ اخته کول- نښلول- جګړول- دوه څيزونه سره په بغره زروستل-

جنګون:(جنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جنګول-

جنګونکے:(جنګ-ګ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جنګول-

جنګونګ:(جنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جنګول-

جنګونه:(جنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جنګول-

جنګه:(جن-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د يوی موټی-(۲)ډېره ګټه- ډېر سود-

جنګی:(جنګ-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- جنګيالے- توررزن- د جنګ سره تعلق لرونکے- جنګجو-

جنګيالتوب:(جنګ-يال-توب)اسم- (۱)د جنګيالی صفت- (۲)بې مخی- ورانکاری- جګړماری- توررزنتوب- توريالیتوب-

جنګيالے:(جنګ-يا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- توررزن- د جنګ ماهر-

جنګی بېړه:(جنګ-ګی-بې-ړه)اسم- بحری فوځ- سمندری فوځ- دريابی فوځ-

جنګی جهاز:(جنګ-ګی-ج-هاز)اسم- د جګړې جهاز- په جنګ کښې استعالېدونکے جهاز-

جنګېرے:(جنګ-ګې-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- په جنګ اچونکے- جنګباز-

جنګېدل:(جنګ-ګې-دل)مصدر لازم- نښتل- په جنګ اخته کېدل- دوه يا ګڼ څيزونه يو بل سره لګېدل-

جنګېدن:(جنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جنګېدل-

جنګېدنګ:(جنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جنګېدل-

جنګېدنه:(جنګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جنګېدل-

جنګېدونکے:(جنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جنګېدل-

جنګېدۀ:(جنګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر- د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ جنګېدل-

جنګی:(جنګ-ګي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ورزکے ځنګل- ګڼے ونې- هغه ځائې چې ګڼې ونې پکښې يو بل سره جختې ولاړې وی- (۲)وړينی جرابې- موزې-

جنګے:(جن-ګے)اسم- واحد- مذکر- جانګے- نېکر- (م- هندی)-

جنم:(ج-نم)اسم- واحد- مذکر- (۱)څېره- جوشه- بڼه- (۲)نسل- خټه- ذات- (۳)پېدائش- زېږېدنه- (سنسکرت)-

جن زالے:(جن-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- پېغلتوب- جينې توب-

جن و انس:(جن-و-انس)اسم- پېرے او انسان- (م- عربی)-

جنوب:(ج-نوب)اسم- واحد- مذکر- سوېل- سهېل- د نمر پرېواته ته د مخ کونکی ګس لاس ته طرف-

جنوب:(ج-نوب)اسم صفت- ناولے- پليت- ناپاکه-

جنوبی:(ج-نو-بي)اسم صفت- واحد- مذکر- سويلې- د جنوب سره منسوب-

جنوتارے:(ج-نو-تا-رے)اسم صفت- ښخونګ- جينوتارے- هغه ملګ چې د جينکو غندې خويونه لری-

جنوتې:(ج-نو-تې)اسم تصغير- واحد- مؤنث- زړه جينی- پېغلوټې-

جنوری:(جن-و-ري)اسم- واحد- مؤنث- د عيسوی کال زړومبی مياشت چې د دسمبر نه پس او د فروری نه مخکښې وی-

جنون:(ج-نون)اسم- (۱)لېونتوب- (۲)قار- غصه- قهر- سوخت- (م- عربی)-

جنونی:(ج-نو-ني)اسم صفت- د جنون سره منسوب-

جنين:(ج-نين)اسم- واحد- مذکر- په کېډه کښې دننه ماشوم- د ماشوم په رحم کښې ابتدائی حالت- (م- عربی)-

جنی:(ج-نی)اسم- واحد- مؤنث- جينی- جلکی-

جڼ:(جڼ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جلی- جينی- جلکی- جلګی- جلی- جمع جونه-

جناس:(ج-ناس)اسم صفت- وګورئ جريس-

جبجڼ:(جڼ-جڼ)اسم- جمع- مذکر- يو قسم کارتوس-

جنجنک:(جڼ-ج-نک)اسم صفت- اوحد- مذکر- ډېره کونکے- ځان ساتونکے-

جڼه جڼه:(ج-نه-ج-نه)اسم- واحد- مؤنث- چل- مکر- ټګی- انې بانې-

جنيا:(جڼ-يا)اسم صفت- چنيا- چونيا- سوسنی- بنفشی-

جڼے:(جڼ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- زلمے- ځلمے- ژڼے- زڼے- ملګ- وړوکے- زيرکے-

جو:(جو)اسم- واحد- د زمکې او آسمان تر مينځه خلا- ونه- هوا- تشه-

جو:(جو)کلمه ربط- شايد- ګنی- کوندې- جزړ- بس- د تکيه کلام په توګه ويلے شی-

جو:(جو)ضمير- مونږ- مونږه- موږ-
جوا:(ج-وا)اسم- واحد- مؤنث- جواري- پر- شرط- (م- هندی)-
جواب:(ج-واب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځواب- (۲)بدل- عوض- (۳)انکار- (۴)مثال- ثاني- (۵)پيغام-
جواب ده:(ج-واب-ده)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- (۱)جواب ورکونکے- (۲)مسؤل- ذمه وار-
جواب دهي:(ج-واب-د-هي)اسم- (۱)جواب ورکونه- (۲)مسؤليت- ذمه واري-
جوابگير:(ج-واب-گير)اسم صفت- وګوريْ جوابي-
جواب نامه:(ج-واب-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- ليکلے جواب- ځواب ليک-
جوابي:(ج-وا-بي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ جواب- هغه چې انکار ورته شوے وي-
جوات:(ج-وات)صفت- واحد- مذکر- جوت- ښکاره- ځرګند- ظاهر- معلوم-
جواد:(جو-واد)اسم صفت- واحد- مذکر- سخي- دَ خدايْ پاکْ پهٔ نوم ورکړه کونکے- ورکونکے- (م- عربي)-
جوار:(ج-وار)اسم- واحد- مذکر- نزديکت- ګاونډ- قُرب- ګاونډتوب- (م- عربي)-
جُوار:(جُ-وار)اسم- واحد/جمع- مذکر- جېوار- يوه غله- جوږر- جيوږر نباتاتي نوم هولکس سورګهم (HOLCUS SORGHAM)-
جوارسبزي:(جو-وار-سب-زي)اسم- يو قسم ساګ چې پهٔ جُوارو کښې کيږي او خلق يْ پخوي-
جوارش:(ج-وا-رش)اسم- واحد- مذکر- پهٔ قوام کښې پخه شوې يوه مرکبه دوائي چې ډېر ښهٔ خوند لري او عام طور سره دَ ګېډې دَ مرضونو دَ پاره استعماليږي-
جُوارګر:(ج-وار-ګر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- هغه څوک چې جواري کوي-
جُوارګره:(ج-وار-ګر)اسم- هغه زمکه چې جوار پکښې کرلے کيږي-
جواري:(ج-وا-ري)اسم- جيواري- قماربازي- شرط- پر-
جواري:(ج-وا-ري)اسم- جوارينه- سکرټ- دَ جوارو دَ وږو پخه شوې روټي-
جواري:(ج-وا-ري)اسم- واحد- مؤنث- جيواري- قمار-
جوارينه:(ج-وا-ري-نه)اسم- واحد- مؤنث- سکرټ- جواري- ډوډۍ- جوارے-
جواري:(جَ-وا-ري)اسم صفت- واحد- مذکر- پوچ ووے- پوچه ټانټه-
جوارے:(ج-وا-رے)اسم- واحد- (۱)دَ جوارو روټي- سکرټ- (۲)دَ جوارو ووے-
جُواز:(ج-واز)اسم- واحد- مذکر- (۱)روا کيدنه- جائز کېدنه- (۲)اجازت- رخصت- اجازت نامه-
جواز:(ج-واز)اسم- واحد- مذکر- دَ کنو يا تېلو کاهي- جمع جوازونه- (افغانستان)
جوازليک:(ج-واز-ليک)اسم- واحد- مذکر- جواز نامه (افغانستان)-
جواسي حواسي:(ج-وا-سي-ح-وا-سي)اسم- دَ ښځو يا ماشومانو لوبه-
(۲)ګډا-
جوال:(ج-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)لويه بوْري غندے (۲)ډېر تعداد- ډېر مقدار- جمع جوالونه- (م- عربي)-
جوالي:(ج-وا-لي)اسم صفت- دَ جوال وړونکے- پنډي- لېږ- پېټي- قلي- پړي والا-
جواليتوب:(ج-وا-لي-توب)اسم صفت- دَ جوالي کار او پېشه- پنډيتوب- قلي توب- پلنډي ګري-
جوانوه:(جوا-نَ-وه)اسم- واحد- مؤنث- جمامه- جميا- يو بوټے چې دَ شړشمو پهٔ شان دانې لري او تېل تري هم ويستلے شي- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګوريْ جمامه-
جوانه:(جوا-نه)اسم صفت- واحد- ځوان غوئے يا سخے- هغه سخے چې دَ درېو کالو وي- سخوندر-
جواني:(ج-وا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپېرکي بوټے او تخم- (م- هندي)- نباتاتي نوم ليګسټيکم اجوان (LIGUSTICUM AJOWAN)-
جواهر:(ج-وا-هر)اسم- جمع- مذکر- ګوهرونه- قيمتي کاڼي- دَ جوهر جمع- (م- عربي)-
جواهرخانه:(ج-وا-هر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځايْ چې قيمتي کاڼي او جواهرات پکښې ساتلے کيږي- (عربي- فارسي)-
جوب:(جوب)اسم- واحد- مذکر- جېب- جب- (دَ حېب يوه لهجه)- جمع جوبونه-
جوباټه:(ج-با-ټه)اسم- واحد- مؤنث- جبيټه- څادر- لوپټه-
جوبړ:(ج-بړ)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا يا غوائي دَ غاړې لاندې پسته غوښه- ججوره-
جوبړے:(جوب-ړے)اسم صفت- اوبرې-
جوبن:(جو-بن)اسم- واحد- مذکر- دَ جينۍ ځواني- دَ ځوانۍ نوے راتګ- دَ جينۍ دَ سينې کېدنه- دَ حېض راتلنه- (م- هندي)-
جوبه:(جو-به)اسم- واحد- مؤنث- بازار- منډي-
جوبه:(جو-به)اسم- واحد- مؤنث- وګوريْ دکان-
جوبه خانه:(جو-به-خا-نه)اسم- ميخزين- کوټ- صلاح خانه- دَ وسلې ايښودو ځايْ
جوپ:(جوپ)اسم صفت- واحد- مذکر- جپ- خاموش- غلے- چُپ-
جوپړ:(جو-پړ)اسم- واحد- مذکر- اوبرې- شلاوه- جالي- ستلاوه-
جوپړي:(جوپ-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جُنګړه- جنګټه- جونګړه- جونپړي- څپر- جونګړه-
جوپه:(جو-په)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کاروان- قافله- (۲)ټولے- (۳)خل- وار- نوبت- (۴)برخه- حصه- بخره-
جوپه انګر:(جو-په-اَن-ګر)اسم- واحد- مذکر- پړاؤ- دَ دمې ځايْ-
جوپه جوپه:(جو-په-جو-په)صفت- مؤنث- (۱)ډلې ډلې- ټولې ټولې-

(۲)وار په وار-

جوپه مشر:(جو-په-مهٔ-شر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ قافلې یا ډلې مشر- (افغانستان)-

جوپه وال:(جو-په-وال)اسم- جمع- مذکر- پهٔ قافله کښې شامل خلق- کاروانیان- (افغانستان)-

جوپے:(جو-پے)اسم- دَ خلقو هغه ډله چې پهٔ خرو دَ غرهٔ نه دَ لرګو کیډی راوړی-

جوت:(جوت)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)جفت- جوړه- جوړی- (۲)تیار- زوت- (۳)عادت شوے- (۴)برابر-

جوت:(ج-وت)صفت- ښکاره- ښرګند- ظاهر- معلوم-

جوت تاک:(جوت-تاک)اسم- وګورئ جوت ټاک-

جوت ټاک:(جوت-ټاک)اسم(مرکب)- جوت تاک- جوت کهٔ طاق- یو ډول جواری چې پهٔ موټی کښې غزان یا نور څهٔ ځیزونه ونیسی مخاطب نه پښتنه کیری چې جوت کهٔ طاق-

جوتری:(جه-وت-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جاوتری-

جوتش:(جو-تش)اسم- واحد- مذکر- نجوم- دَ ستورو علم- جنتر منتر- (هندی)-

جوتشی:(جو-تهٔ-شی)اسم صفت- واحد- مذکر- نجومی- جوتش کونکے- (هندی)-

جوت طاق:(جوت-طاق)اسم- وګورئ جوت ټاک-

جوتک:(جو-تک)صفت- څنګ پهٔ څنګ- جخت- پیوست- اړخ پهٔ اړخ- ډډه پهٔ ډډه- (افغانستان)-

جوتکې:(جو-ت-کې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)جوتې- لتې- لغتې- ټوپونه- (۲)هغه ستوری چې یو بل سره جخت وی- (افغانستان)-

جوتول:(ج-و-ت-ول)مصدر متعدی- ښکاره کول- ښرګندول- ظاهرول- معلومول-

جوتول:(جو-ت-ول)مصدر متعدی- (۱)جختول- تیارول- جفتول- زوتول- (۲)ایلول- جوتی کول- عادی کول- روږدی کول- بلدول-(خاص طور سره دَ اس غوئی او نورو حیواناتو- (۳)پهٔ ټوپونو راوستل- پهٔ لتو راوستل-

جوتون:(ج-و-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوتون:(جو-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوتونکے:(ج-و-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوتول-

جوتونکے:(جو-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوتول-

جوتونګ:(ج-و-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوتونګ:(جو-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوتونهٔ:(ج-و-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوتونه:(جو-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوتول-

جوته:(جو-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- جفته- دَ طاق ضد- دَ جوت مؤنث-

جوتی:(جو-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- جوت شوے- عادت- اموخته- روږدے- ایل شوے- بلد- عادی- پهٔ یوې قلبه یا بار عادت څاروے- دَ ناریک ضد- ګوې دَ ناګوئ ضد- زوړ او کیج غوائے-

جوتې:(جو-تې)اسم صفت- جمع- مؤنث- جفتې- جوړه- غبرګې-

جوتېدل:(جو-تې-دل)مصدر لازم- جوت کیدل- تیارېدل- عادت کېدل- روږدېدل- اموخته کېدل-

جوتېدل:(ج-و-تې-دل)مصدر لازم- ښکاره کېدل- ښرګندېدل- ثابتېدل- معلومېدل- ظاهرېدل- واضح کېدل-

جوتېدن:(جو-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدن:(ج-و-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدنګ:(جو-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدنهٔ:(جو-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدنهٔ:(ج-و-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدونکے:(جو-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدونکے:(ج-و-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوتېدل-

جوتېدهٔ:(جو-تې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوتېدل-

جوتېدهٔ:(ج-و-تې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوتېدل-

جوتی:(جو-تي)اسم- واحد- مؤنث- پنې- کپړې- موچړې- یو قسم پېزار- (هندی)-

جوټ:(جوټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خیټ- کټے- خوان- سنړا- دَ مېښې خوان بچے- مؤنث جوټه- (۲)چرکوټے- چرکوړے- (افغانستان)-

جوټ:(جوټ)اسم فاعل- واحد- مذکر- (۱)خفه- تنګ- زهیر- غمژن- تربت- (۲)دروغ- عبث- فضول- چټې- (۳)ملګرے- ساری- سیال- (۴)دَ لوبې پهٔ وخت دوکه ورکونکے ملګرے- دَ دوکې ورکولو ملګرے-

جوټول:(جو-ټ-ول)مصدر متعدی- (۱)خفه کول- زهیرول- تربتول- (۲)یسارول- وروستو کول- (۳)بېکاره کول- عبث کول- چټې کول-

جوټون:(جو-ټ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جوټول-

جوټونکے:(جو-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوټول-

جوټونګ:(جو-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جوټول-

جوټونهٔ:(جو-ټ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوټول-

جوټه:(جو-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)پاتې خوراک- پس خورده- ګنده شوے- ځکلے- (۲)ناپاک- پلیت- مردار- (۳)دَ سوچه ضد-

جوټه:(جو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ټېله- حرکت- ټالې- چپه- دَ خوب یا نشې پهٔ وجه ځنګېدنه-

جوټه:(جو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ جوټ مؤنث- خوانی ته رارسېدونکې کټې-

ئ (ښې-رل)، ی (مې-ره-ول)، ی (پیا-لې)، ېږ (تن-دېږ) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جوته:(جو-ته)صفت- واحد- مؤنث- تندرسته او مضبوطه- (طنزاً)-

جوج ماجوج:(جوج-ما-جوج)اسم- واحد جمع- مذکر- خوځي ماخوځي یا جوج او ما جوج- یو قوم چې په قرآن کریم کښې يې د فسادیانو په حېثیت ذکر راغلے دے-

جوجن غاړے:(جو-جن-غا-ړے)اسم صفت- هغه چېلۍ چې مرۍ سره يې دوه د غوږو وړه ستغان اوېزان وي-

جوجوره:(جو-جو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ججوره-

جوجورې:(جو-جو-رې)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ ججوره-

جوجي:(جو-جي)اسم صفت- واحد- مؤنث- د اس د خلې دانه-

جوخوره:(جو-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- زیرکه- یوه وړه زیږ رنګې مرغۍ-

جود:(جود)اسم- واحد- مذکر- سخاوت- بخشش- زرکړه- (م- عربي)-

جود:(جُود)اسم- واحد- مذکر- هغه بوټے چې جاروګانې ترې جوړولے شي- (افغانستان)-

جودان:(جو-دان)اسم- واحد- مذکر- (۱)اشتها- (۲)ستونے- مرۍ- ژبه-

جودانه:(جو-دا-نه)صفت- لږ- معمولي- د اربشې د دانې مومره-

جودر:(جو-در)اسم- واحد- مذکر- جاودر- جمدر- یو قسم واښه چې د غنمو د بوټې په رنګ وي- په غنمو کښې زرغنیږي- نباتاتي نوم د پاره وګورئ جمدر-

جودي:(جو-دي)اسم- واحد- مؤنث- ادرم- نمد- شودی- هغه لمڅے چې د اس د زین لاندې اچولے شي-

جور:(جور)اسم- واحد- مذکر- زور- زیاتے- ظلم- (م- عربي)-

جور:(جور)اسم- واحد- مذکر- دوه خړرنګې مارغان چې یو د مرغابۍ ایلي مومره عټ او بل د کمول مره وي- (افغانستان)-

جور:(جور)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وریژو دم- (۲)هغه وریژې چې د پخولو زروستو وړدې شي- د وریژو دغه د زونبدو صفت ته جور ونیلے شي-

جورا بورا:(جو-را-بو-را)اسم- اخوا دېخوا- هغه خوا دې خوا-

جوران:(جو-ران)اسم- واحد- مذکر- ګل نوروزي- هغه ګل چې د سپرلي په سر کښې د نورو ګلونو نه مخکښې شین کیږي- (افغانستان)-

جورس:(جو-رس)اسم- واحد- مذکر- جورسه- یو قسم منې دی چې د نورو منو نه مخکښې پخیږي- (افغانستان)-

جورکه:(جو-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- چوړکۍ- یو قسم مرغۍ-

جورمل:(جور-مل)اسم صفت- مذکر- خوار ځاروے- جورمله- تپ او کمزورے ځاروے-

جورمله:(جور-مه-له)اسم صفت- د جورمل مؤنث-

جورمے:(جور-مے)صفت- ړلې ړلې- کنه کونه یاګڼ شمېر-

جورنیز:(جور-نیز)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغه- (افغانستان)-

جورو جفا:(جو-رو-ج-فا)اسم- مؤنث- زور زیاتے- ظلم- (م- عربي)-

جوربدل:(جو-رې-دل)مصدر لازم- په وینه کښې زهر ګډېدل- (افغانستان)-

جوربدن:(جو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوربدل-

جوربدنګ:(جو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوربدل-

جوربدنه:(جو-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوربدل-

جوربدونکے:(جو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوربدل-

جوربدۀ:(جو-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ جوربدل-

جورۍ:(جو-رۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)یو قسم مرغۍ- جورنیز- (۲)اخاررینه کتهوی- کوزړی- (۳)خنده- غاړه- ژی-

جوړ:(جوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)روغ-سلامت- صحتمند- تیار- ساز- (۲)شاید- کندې- ګنې- (۳)برابر- سم- موافق-

جوړ:(جوړ)اسم- واحد- مذکر- پېوند- بند- اندام- د هډوکو پېوند- جمع جوړونه-

جوړ:(جو-وړ)اسم- واحد- مذکر- جیوړ- تالاؤ- تالاب- ډنډ- ډنډوکے- حوض- د باراني ابو د جمع کولو د پاره د رمکې کوغالے- جمع جوړونه-

جوړا:(جو-ړا)اسم- واحد- مؤنث- چاړۀ- تېغ- (افغانستان)-

جوړاب:(جو-ړاب)اسم- واحد- مذکر- ښانست- ښانست والے- کړۀ وړۀ- پے مختوب-

جوړابېدل:(جو-ړا-بې-دل)مصدر لازم- ښائسته کېدل- ښکلے کېدل-

جوړابېدن:(جو-ړا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوړابېدل-

جوړابېدنګ:(جو-ړا-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوړابېدل-

جوړابېدنه:(جو-ړا-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوړابېدل-

جوړابېدونکے:(جو-ړا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوړابېدل-

جوړابېدۀ:(جو-ړا-بې-دۀ)حاصل مصدر- د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ جوړابېدل-

جوړانکه:(جو-ړان-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چیړانکه- جیړانکه- لیتاړه- (۲)ژنکوله-

جوړب:(جو-ړب)اسم- واحد- مذکر- ترکیب- جوړښت- شکل- رغونه- جمع جوړبونه-

جوړ په جوړ:(جوړ-په-جوړ)صفت- (۱)یو شان- هم خیال- مساوي- برابر- (۲)بند په بند-

جوړتازه:(جوړ-تا-زه)اسم- واحد- مؤنث- لاس ورکونه- ستړی مشی کونه- کړه بړه- بړه کړه- بر کړندے-

جوړتوب:(جوړ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دوو کسانو په مینځ کښې روغه- جوړه- صلح- (۲)تندرستي- روغ والے-

جوړتیا:(جوړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جوړتوب-

جوړجاړ:(جوړ-جاړ)اسم صفت- ټیک ټاک- روغ جوړ- سلامت- روغ رمټ- سم دم- جګ جوړ-

جوړجاړ:(جوړ-جاړ)اسم- (۱)بندوبست- انتظام- (۲)روغ داړ- (۳)سازش-

جوړجاړه:(جوړ-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- روغه- صلحه- سوله- جوړه جاړه- (افغانستان)-

جوړجاړے:(جوړ-جا-ړے)اسم- وګورئ جوړ جاړ-

جوړجوړی:(جوړ-جو-ړی)اسم- مؤنث- شرشره- دَ اُبو شرشره- وړوکے ابشار-

جوړخی:(جوړ-خی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم بوټے- (۲)هغه هوار کانړے چې دوائی وربانديِ میده کوی- درغن-ستازه-

جوړسمبال:(جوړ-سم-بال)اسم- (مرکب)- (۱)جوړ سینګار- پوڼ پال- خان جوړول- سمبالول- (۲- صفت)سینګار شوے-

جوړښت:(جو-ړښت)اسم- واحد- مذکر-(۱)سازوالے- جوړتیا- روغ والے- تندرستی- (۲)سمون- برابرے- موافقت- (۳)رغونه- (۴)فیصله- روغه- جوړه- صلح- (۵)تعمیری کارونه-

جوړکانړے:(جوړ-کا-نړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیږه- دَ روغې جوړې دَ پاره قامی ناغه- حد- نرخ- (۲)یادګار-

جوړکړ:(جوړ-کړ)اسم- واحد- مذکر- ترکیب-ساخت- (افغانستان)-

جوړموټ:(جوړ-موټ)اسم صفت- روغ رمټ- جګ جوړ-

جوړنګ:(جو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- ښلانګه- ښیلی- جیلغ- ښلانګ- ماندره- چړنګ-

جوړنه:(جو-ړهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- صلح- روغه- جوړښت-

جوړوالے:(جوړ-وا-لے)اسم- جوړښت- سمښت- جوړ جاړے- تندرستی- روغوالے-

جوړوب:(جو-ړوب)اسم صوت- غړوپ- شړوپ- جړب- جړوب- پهٔ اُبو کښې دَ څهٔ څیز دَ ړوبېدو یا غرڅېدو آواز-

جوړوبے:(جو-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- ځړوبے- آبشار- جړوبے-

جوړول:(جو-ړ-ول)مصدر متعدی- (۱)سازول- روغول- رغول- پخلاکول- سکښل- سکښتل- ورستول-

جوړون:(جو-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جوړول-

جوړونکے:(جو-ړ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوړول-

جوړونګ:(جو-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جوړول-

جوړونه:(جو-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوړول-

جوړنګن:(جو-ړنګ-ګن)اسم- خړخوړنے- زړې او شلېدلې جامې-

جوړونه:(جو-ړو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ جوړ جمع- پېوندونه-

جوړه:(جو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جفت- دَ قلبې دوه غوایان- (۱)جامه- پوشاک- دَ ناوې خاص لباس- قمیص پرتوګ- سوټ- (۲)دَ ناوې دَ جوړې دَ ښئیلو رسم- (۴)هغه دوه سیخونه چې نانبایان پرې دَ تنور نه روټی راوباسی-

جوړه:(جو-ړه)اسم- واحد- مؤنث-(۱) روغه- صلح- راضی نامه- پخلا کونه- (۲)دَ جوړ مؤنث-

جوړه جاړه:(جو-ړه-جا-ړه)اسم(مرکب)- روغه- صلح- روغه جوړه- پخلا توب- پخلا کېدنه- روغېدنه- ترېګنی او دښمنی ختمونه-

جوړی:(جو-ړی)اسم- واحد-مذکر- (۱)هغه غټ پټ ښکاری مارغهٔ چې دَ ښېن پهٔ شان تکړه وی- (۲)باتور- (۳)اشاید- ګنی- ګندې- جوړ-

جوړیا:(جوړ-یا)اسم- واحد- مذکر- تیاری-

جوړیان:(جوړ-یان)اسم- جوړی- باتور- مېړګن-

جوړیدار:(جو-ړې-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- جوړېوال- مرستیال- ملګرے- کومکی- مل-

جوړېدل:(جو-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)تیارېدل- برابرېدل- رغېدل- سمېدل- سازېدل- آبادېدل- ښانسته کېدل- (۲)پخلا کېدل- روغه کېدل- (۳)مینېدل- عاشق کېدل- (۴)سنګارېدل- (۵)ترتیبېدل- تنظیمېدل- (۶)زلاړېدل- (۷)راضی کېدل-

جوړېدن:(جو-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوړېدل-

جوړېدنګ:(جو-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوړېدل-

جوړېدنه:(جو-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوړېدل-

جوړېدونکے:(جو-ړې-دون-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جوړېدل-

جوړېدهٔ:(جو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوړېدل-

جوړېوال:(جو-ړې-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ قلبې خاوند- (۲)زمیدار- دهقان- (۲)جوړېدار- ملګرے- مل- مرستیال- (افغانستان)-

جوړی:(جو-ړی)اسم صفت- واحد- مؤنث- جوړه- غبرګ- برغ- قلبه-

جوړی:(جو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ماشوم سوخې یا چوسی (۲)دَ ناسُنته ماشوم دَ سوخې پسته غوښه-(۲)جړوبے- زاڼه- آبشار-

جوز:(جوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)غز- اکوړ- مټک- چارمغز- مټاک-

جوزا:(جو-زا)اسم- واحد- مؤنث- دَ ثور او سرطان ترمینځ میاشت- دَ غبرګولی میاشت- دَ هجری شمسی کال درېمه میاشت چې ۲۱ ورځې لری- دَ ۲۲ مئی نه ۲۲ جون پورې وی- ځاږ جېټ-

جوزبویه:(جوز-بو-یه)اسم- واحد- مؤنث- جاپهل- کاری زړے- یو قسم دارُو- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جارکوب-

جوزګری:(جوز-ګه-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوښ دَ تېرسری جوغه- دَ اوښ مصنوعی تاج- هغه جغه چې دَ اوښ پهٔ تېرسری باندې وی- (افغانستان)-

جوزکیره:(جوز-کی-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ تسپو څنډے- دَ تسپو پوپک-

جوزه:(جو-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جاپهل- جوز- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جارکوب- (۲)غوز- اکوړ- مټاک- نباتاتی نوم جګ لینز ریجیا اېل -(JUGLANS REGIA L.)

جوزی مردکه:(جو-زی-مر-ده-که)اسم- واحد- مؤنث- ټیټو- غنم وړوکے کانړے- هغه دَ کانی ټیک چې غزان پرې زیښتلے کیږی-

جوس:(ج-وس)اسم- واحد- مذکر- (۱)انګړ- انګڼ- غولے- کوڅه- (۲)کلی ته

ی" (ښی-رل)، ی"(می-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ېے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

نژدې زمکه- (۲)درشل-

جوسر:(جُو-سَر)اسم صفت- مذکر- (۱)جخت- پېوست- متصل- (۲)لهٔ سره تېرونه-

جوسرول:(جو-سه-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)پېوستول- جُختول- متصلول- (۲)لهٔ سره تېرؤل-

جوسرون:(جو-سه-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ جوسرول-

جوسرونکے:(جو-سه-ره-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوسرؤل-

جوسرونګ:(جو-سه-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوسرؤل-

جوسرونه:(جو-سه-ره-وهٔ- نه)حاصل مصدر- وګورئ جوسرؤل-

جوسرېدل:(جو-سه-رې-دل)مصدر لازم- (۱) ځېرمه کېدل- پېوستېدل- جُختېدل- (۲)لهٔ سره تېرېدل-

جوسرېدن:(جو-سه-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ جوسرېدل-

جوسرېدنګ:(جو-سه-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوسرېدل-

جوسرېدنه:(جو-سه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوسرېدل-

جوسرېدونکے:(جو-سه-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوسرېدل-

جوسرېدهٔ:(جو-سه-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوسرېدل-

جوسق:(جُو-سَق)اسم- واحد- مذکر- مانی- قصر- ایوان- محل- کوشک- (م- عربی)-

جوسن:(جُو-سَن)اسم- واحد- مذکر- مینځ- ړړ- خلا- (افغانستان)-

جوسه:(جُو-سه)اسم- واحد- مؤنث- جُثه- ځېره- بڼه- جُسه- کرهٔ وړهٔ- جسم- بدن- وجود- جمع جوسې- (م- عربی)-

جوسه:(جُو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کور- (۲)مغه الماری چې پهٔ دېوال کښې جوړه شوې وی- (افغانستان)-

جوش:(جوش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ختکېدنه- ایشېدنه- خټېدنه- خوټ- (۲)ولوله- جذبه- (۳)ګرمی- تیزی- زور- (۴)شهوت- مستی- (۵)سوخت- قهر- غصه- (۶)لېونتوب- جنون-(ش- فارسی) جوش- ژند- یوخش- سنسکرت- یود)-

جوشانده:(جُو-شان-ده)اسم- واحد- مؤنث- سنا- فلوس- یو قسم دارو چې دَ زکام دَ پاره استعمالیږی- جمع جوشاندې (م- فارسی)- نباتاتی نوم کېشیالېنکو لېټه (CASSIA LANCCOLATA)-

جوش خروش:(جو-شو-خه-روش)اسم- مذکر- جذبه- ولوله- مستی- غصه- تودښت- (م- فارسی)-

جوشش:(جو-شَش)اسم- مذکر- جوش- دَ معنو دَ پاره وګورئ جوش-

جوشن:(جو-شَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنګی لباس- زغره- (۲)بازوبند- دَ سرو سپینو یو کالے چې پهٔ مټ تړلے شی- (م- عربی)-

جوشناک:(جوش-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- جذباتی- دَ جوشه ډک- (م- فارسی)-

جوشول:(جو-شو-وَل)مصدر متعدی- خوښول- ختکول- جوش ورکول- یشول- ایشول-

جوشون:(جو-شه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ حاصل مصدر- جوشول-

جوشونکے:(جو-شه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوشول-

جوشونه:(جو-شه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوشول-

جوشی:(جو-شی)اسم صفت- واحد- مذکر- جذباتی- جوش کښې راتلونکے- جوش کښې راوستونکے-

جوشی:(جو-شی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وریژې-

جوشېدل:(جو-شې-دَل)مصدر لازم- (۱)خوښېدل- خوټکېدل- شنکېدل- جوش او تاؤ خوړل- یشېدل- ایشېدل-

جوشېدن:(جو-شې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ جوشېدل-

جوشېدنګ:(جو-شې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوشېدل-

جوشېدنه:(جو-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوشېدل-

جوشېدونکے:(جو-شې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوشېدل-

جوشېدهٔ:(جو-شې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوشېدل-

جوغ:(جوغ)اسم- واحد- مذکر- جغ- ژغ- زغ- خغ- (افغانستان)-

جوغاش:(جو-غاش)اسم- واحد- مذکر- دوزخ- دوغاښ- دوغس- جهنم-

جوغاړکے:(جو-غاړ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوغالے- جزغالے- کوت غالے-(۲)دَ قاب تل- دَ غاب مینځ- دَ کاسې تل- (افغانستان)-

جوغدی:(جوغ-دی)اسم صفت- واحد- مذکر- عادی- عادتی- روږدے- بلد-

جوغدے:(جوغ-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- جغدے- جلبل- سوے- وریت- لولپه- لولپان- خلبدنه-

جوغرے:(جو-غهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- ووړوکے سورے- نرے سورے- ورکوټے سورے-

جوغړ:(جو-غړ)اسم- واحد- مذکر- جغړ- شلېدلے کټ- ترنګړ- ترنګڼ-

جوغړے:(جو-غهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- جغړ- کنده- ژوره زمکه- ړوغل- ډغل- جمع جوغړی-

جوغندر:(جو-غن-در)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چقندر- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جغندر-

جوغنده:(جو-غن-ده)اسم-واحد- مؤنث- برړا- کرلاخ- یو ډول خوړ آواز کوونکې مرغی- (افغانستان)-

جوغنډے:(جو-غن-ډے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جغنډے-

جوغه:(جو-غه)اسم- واحد- مؤنث- جغه- جیغه- تاج- کرکره- قرقره- چوغه- جمع جوغې-

جوغېدل:(جو-غې-دل)مصدر لازم- (۱)بوختېدل- اخته کېدل- مشغولېدل- لګیا کېدل(۲)شله کېدل- مټه کېدل- تمبه کېدل- خړې پښې کېدل-

جوغېدلے:(جو-غې-دهٔ-لے)اسم صفت مفعول-واحد- مذکر-(۱) بوخت- بوخت شوے- لګیا شوے- (۲)اخته- مصروف- مشغول-

جوغېدن:(جو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوغېدل-

جوغېدنګ:(جو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوغېدل-

جوغېدنه:(جو-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوغېدل-

جوغېدونکے:(جو-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوغېدل-

جوغېدهٔ:(جو-غې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ جوغېدل-

جوک:(جوک)اسم- واحد- مذکر- (۱) ګاټې یا بټې ته دَ اُور بلولو ځائ- (۲)وزن- تول- (۳)اندازه- (۴)یو قسم مرغی- (۵)خرے- زخه- دَ ټوپک زخه-

جوک:(جوک)اسم- واحد- مذکر- د اوښانو د چوکولو ځائ- د اوښانو د ښې کولو ځائ- (ش- شاید چې دَ هندی جهوکیا- جوکا)-

جوکار:(جو-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)بندوبست- (۲)یو دارُو-

جوکر:(جو-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټوقمار- ټوقی- (۲)دَ تاش پهٔ پاڼو کښې دَ جیک پاڼه- غلام- یولس- (۱۱)-

جوکل:(جو-کل)مصدر متعدی- پیمل- وزن کول- تلل- تول کول- اندازه کول- (ش- هندی)-

جوکلے:(جو-کهٔ-لے)اسم مفعول صفت- وګورئ جوکل-

جوکمار:(جوک-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې پهٔ ګاټی کښې اُور بلوی- (ش- وګورئ جوک)-

جوکن:(جو-کن)حاصل مصدر- وګورئ جوکل-

جوکنه:(جو-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوکل-

جوکوب:(جو-کوب)اسم- یو څیز داسې ټکوڼه چې میده نهٔ شی- غټ غټ ټکوڼه- دل کوڼه- (م- فارسی)-

جوکونکے:(جو-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوکل-

جوکه:(جو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زور- قوت- طاقت- خواک- (۲)بوکه- کونډې- پرکه-

جوکه:(جو-که)اسم- واحد- مؤنث- ژوره- زوله- یو ډول چینجے چې پهٔ اُبو کښې پیدا کیږی- (م- هندی جونګ)-

جوکی:(جو-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جوکمار- (۲)دَ ځاروی هغه اینه چې خرابه شوې وی-

جوکېدل:(جو-کې-دل)مصدر لازم- (۱)تلل کېدل- وزن کېدل- تول کېدل- (۲) وګورئ جوکل-

جوکېدن:(جو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جوکېدل-

جوکېدنګ:(جو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جوکېدل-

جوکېدنه:(جو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ جوکېدل-

جوکېدونکے:(جو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جوکېدل-

جوکېدهٔ:(جو-کې-دهٔ)حاصل مصدر او ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ جوکېدل-

جوګ:(جوګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم ازغن بوټے- خوز- زوز- (۲)جادو- کوډې- (۳)دَ نیمې شپې یو هندی راګ- (۴)دَ جوګی پیشه کار کسب-

جوګړ:(جو-ګړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جونګړه-

جوګڼه:(جو-ګهٔ-ڼه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ جوګ او سحر و جادو ماهره-(۱)دَ جوګی ښځه- (۲)دَ جوګی مؤنث-

جوګه:(جو-ګه)اسم صفت- واحد- مؤنث- لائق- مناسب- موزون- وړ- (ش- هندی)-

جوګی:(جو-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جادوګر- جوګ کونکے- کوډګر- جوتشی- دَ یوګا ماهر-

جوګی:(جو-ګی)اسم- واحد- مذکر- شین- تور یا سور کونتر چې سر ئې سپین وی- مؤنث جوګنه- جمع جوګیان-

جوګیا:(جوګ-یا)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر راګونو کښې یو المیه راګ- (م- هندی)-

جوګیر:(جُو-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بدمضمه- (۲)سرکوته- بې پرواه- بې حسه- (افغانستان)-

جول:(جول)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټال- کوروالے- (۲)لویه جولی- ترنګې- چرنې- خورند- لویه بخڅکې- بڅخه-

جولا:(جو-لا)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوبدونکے- پهٔ کډی رخت جوړونکے- پاڼلے- بافنده- (۲)تارکښ- غنے- غڼه- جولاګے- جولاګګ- عنکبوت-

جولاجال:(جو-لا-جال)اسم- واحد- مذکر- دَ جولاګی جالا- (افغانستان)-

جولاکاړے:(جو-لا-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- سائیکل- دوچرخه- (مصنوعی لفظ)-

جولاګرې:(جو-لا-ګهٔ-رې)اسم- واحد- مؤنث- جولاتوب- دَ جولا کسب-

جولاګګ:(جو-لا-ګګ)اسم- واحد- مذکر- جولاګے- عنکبوت- غڼے- غڼه-

جولاګی:(جو-لا-ګی)اسم- واحد جمع- مؤنث- جولخه- دَ جولا مؤنث-

جولاګے:(جو-لا-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- دَ جولا اسم تصغیر- غڼه- عنکبوت-

جولان:(جو-لان)اسم- واحد- مذکر- دَ اس خغل- دَ اس منډه- (۲)خولنه- (م- فارسی)-

جولانګاه:(جو-لان-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ځائ چې دَ چرته نه اسونه خغلولے شی- (۲)مرکز- (۳)دَ جنګ میدان- (م- فارسی)-

جولائی:(جو-لا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- دَ عیسوی کال اوومه میاشت چې دَ اګست او جون تر مینځه وی او ۳۱ ورځې لری- دَ فصلی کال دَ اړ دَ وروستی نیمې نه دَ پشکال تر وړومبی نیمې پورې میاشت- (م- لاطینی- انګریزی)-

ـ"ی" (څې-رل)، "ې"(مې-ره-وِل)، "ئ"(پیا-لې)، "ۍ"(تن-دېږ) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جولخه:(جو-لهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- جولاګی- دٔ جولا مؤنث-
جولداره:(جول-دا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- کږه وږه- کنځې کنځې- چې جولونه پکښې وی-
جولغ:(جو-لغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جینغ- خیلی- تاګ- (۲)نسج-
جوله:(جو-له)اسم- واحد- مؤنث- څېره- شکل- بڼه-
جوله:(جو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړوکے بېګ- هغه بېګ چې کالتوس پکښې ساتلے شی- جولی- فوځی تېلی- (۲)زېړے- یرقان- جل- (۳)سپېرکی- (۴)فالج- ګوزن- (۵) جمامه- تارامیرا- نباتاتی نوم د پاره ؤګورئ جمامه- (۶)ګرم باد- باد سام- (۷)وبا- (پهٔ وړومبی معنیٰ کښې هندی سره مشترکه)-
جولی:(جو-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)خولی- لمن- (۲)یوه فوځی کڅوړه- جوله- (ش- هندی)-
جولی:(جو-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- لهٔ مخمل څخه جوړ پړونے چې د عام پړونی نه لوئ وی او غاړې ی جراؤ شوی وی-
جوم:(جوم)اسم- واحد- مذکر- بېل- چم- کرچ- هغه ځته چې پهٔ یو خل بېلچې یا یوم کښې راواخستلے شی- جمع جومونه-
جومات:(جو-مات)اسم- واحد- مذکر- جماعت- جُمات- جمیات- جمع جوماتونه- (م- عربی)-
جومبړ:(جوم-بړ)اسم صفت- واحد- (۱)رتې جامې اغستونکے- (۲)د مری د لاندې څرمن لړونکے غوایهٔ- جمع جومبری جومبړیان-
جومپړی:(جوم-پړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ؤګورئ جونګړه- (م- هندی)-
جومپک:(جوم-پک)اسم- واحد- مذکر- غومبک- غومپکه- غنچه- غنچکه- غنچک- مؤنث- جومپکه- جمع جومپکونه-
جومرا:(جوم-را)اسم- واحد- مذکر- د یو هندی تال نوم- (م- هندی)-
جومکه:(جوم-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جومپک- زومبق- (۲)زړے- (۳)ککوچے- کنکورے (۴)سنبله- د آسمان شپږم برج-
جومکه:(جوم-که)اسم- واحد- مؤنث- د زنانو د غوږونو یو کالے- جومکی- جمکه- (م- هندی)-
جومیا:(جوم- یا)اسم- واحد- مؤنث- جمامه- جمیا- اینده- مندو- نباتاتی نوم د پاره ؤګورئ جمامه-
جون:(جون)اسم- واحد- مذکر- د عیسوی میلادی کال شپږمه میاشت- د مئی او د جولائی تر مینځ میاشت چې ۳۰ ورځې لری او د فصلی کال د جېټ د زروستی نیمې نه شروع کیږی او د ہاړ پهٔ وړومبی نیمه کښې ختمیږی- (م- لاطنی- انګریزی)-
جونپوری:(جون-پو-ری)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- (م- هندی)-
جوندر:(جون-در)اسم- واحد جمع- مذکر- جاوڼر- جمدر- یو ګیاه چې غنمو کښې کیږی بوټے ی د غنمو د بوټی پهٔ شان وی- نباتاتی نوم د پاره ؤګورئ جمدر-

جونګړی:(جونګ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ؤګورئ جونګړه- جومپړی-
جونکه:(جون-که)اسم- واحد- مؤنث- ؤګورئ جومکه ۲- جمع جونکې-
جونکی:(جون-کي)اسم- جمع- مؤنث- جینی- جینکی- جنکی-
جونکے:(جون-کے)اسم- واحد- مذکر- ؤګورئ جرکاہے-
جونګ:(جونګ)اسم- واحد- مذکر- د اوښ بچے- جونګے- جمع جونګی-
جونګ:(جونګ)اسم- واحد- مذکر- د یاداشت کتابچه- بیاض- جُنګ- (م- فارسی)-
جونګ:(جونګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګډېره- ګډګډېره-
جونګړ:(جونګ-ګړ)اسم صفت- واحد- مذکر- جونګړا- لټ- ناراسته- کاهل- بېکاره- جمع جونګړان-
جونګړا:(جونګ-ړا)اسم صفت- واحد- مذکر- ؤګورئ جونګړ جمع جونګړاګان-
جونګړه:(جونګ-ګهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کوډله- کېږدی- چوپال- جومپړی- جونګړی- جمع جونګړی-
جونګړی:(جونګ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ؤګورئ جونګړه-
جونګیه:(جونګ-ګهٔ-یه)اسم- واحد- مؤنث- ؤګورئ جونګړه-
جونګونا:(جونګ-ګو-نا)اسم صفت- مذکر- بې تهذیبه- بې ہبه سړے- بد خویه-
جونګه:(جونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جونګی- د اوښ دوه کلن بچی- د جونګ مؤنث- (۲)چونګے- جونګے- جرکاہے-
جونګے:(جونګ-کے)اسم- واحد- مذکر- ؤګورئ جونګ-
جونه:(جو-نه)اسم- جمع- مؤنث- جینکی- د جینی جمع- پېغلې جینکی-
جونا:(جو-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- سیال- همځولے- انہول- (م- هندی)-
جونه:(جو-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)ځلاند- روښان- (۲)سپېرکی- نباتاتی نوم د پاره ؤګورئ جوانی- (فارسی- جوانی)-
جونیا:(جون-یا)صفت- جنیا- سوسنی- بنفشی-
جوړ:(جو-ړ)اسم- واحد- مذکر- جړ- حوض- ډنډ- تالاؤ- جوهړ- جیوړ-
جوړ:(جو-وړ)اسم- واحد- مذکر- د اوښانو د ساتلو ځائ چې څپر پرې نهٔ وی-
جوزه:(جو-زه)اسم- واحد- مؤنث- ریچه- لښتے- جوبه- دوپچه- دچه- جمع- جوزی-
جوهر:(جو-هر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملغلره- د کوهر معرب- (۲)قابلیت- لیاقت- صفت- کمال- (۳)شیره- اصل- رس- عرق- خوند- (۴)ذات-
جوهردار:(جو-هر-دار)اسم صفت- (۱)جوهر لرونکے- اصیل- جوړ لرونکے (۲)تجربه کار- فنکار- (۳)ځلېدونکے- پرقیدونکے-
جوهری:(جو-هه-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د ملغلرو سوداګر- (۲)مهم- غوره- اصل- (۳)پهٔ جوهرو جړاؤ-
جوهره:(جو-هه-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- ګنډه- تاؤ- کوریته- ناهمواره-
جوی:(ج-وی)صفت- خلائی- د فضا- د جو- (م- عربی)-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ہ (ز-ړه)، ۂ (پو-ہې-دهٔ)

جویا:(جو-یا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- متلاشي- تلاش کونکے- (م- فارسي)-

جویر:(ج-ویر)اسم- واحد- مذکر- جیوړ- ښنې- جومړ- تالاؤ-

جوین:(جو-ین)اسم- واحد- مؤنث- جوینه- د اوربشو روټۍ- وربشینه- روټه- (م- فارسي)-

جوني شیر:(جو-ني-شیر)اسم- واحد- مذکر- د شودو وله یا نهر- (فارسي)-

جه:(جه)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرکش- ضدی- (۲)نیغ- مقابل- مخامخ-

جه:(جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اتفاق- موافقت- ریل- (۲)لج- خیل- اړی کونه- خبره نۀ منته-

جه جه:(جه-جه)اسمِ صوت- د ځارو د شړلو او ایسارولو آواز-

جه کېدل:(جه-کې-دل)مصدر لازم- پۀ مورچه کښې پټ کښېناستل-

جه کېدن:(جه-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ جه کېدل-

جه کېدنګ:(جه-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ جه کېدل-

جه کېدنه:(جه-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ جه کېدل-

جه کېدونکے:(جه-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جه کېدل-

جه کېدۀ:(جه-کې-دۀ)حاصلِ مصدر از د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ جه کېدل-

جه مار:(جه-مار)اسم- واحد- مذکر- چمچه مار- کوچه مار-

جه من:(جه-من)صفت- مذکر- تک تور- بیخي تور- د هندی د جامن (یوه تور رنګي مېوه) غندې رنګ لرونکے-

جهاد:(ج-هاد)اسم- واحد- مذکر- جهد- کوشش کونه- (۱)د دین او حق پۀ لاره کښې جنګ کونه- (۲)د دین د سرلوړی د پاره د کافرو سره جنګ-

جهاز:(ج-هاز)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوتکه- جاز- جز- (۲)د ابو جهاز- جمع جهازونه-

جهاز:(ج-هاز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دستګاه- (۲)د وجود نظام لکه د هاضمې جهاز(نظام) (افغانستان)-

جهازوان:(ج-هاز-وان)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پائیلټ- جهاز چلونکے- (افغانستان)-

جهازی:(ج-ها-زی)صفت- (۱)د جهاز (۲)یو قسم تماچه- جازی-

جهاک:(ج-هاک)اسم- واحد- مذکر- مورچه- مورچل- سنګر-

جهالت:(ج-ها-لت)اسم- واحد- مذکر- کم علمي- ناپوهي- بې علمي- جهل- (م- عربي)-

جهان:(ج-هان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دنیا- نړی- (۲)ډېر خلق- (م- فارسي)-

جهان بیني:(ج-هان-بی-ني)اسم- د دنیا پۀ حالاتو نظر اچونه- سیاست داني- سیاست- (م- فارسي)-

جهانداري:(ج-هان-دا-ري)اسم- دنیاداري- جانداري- د دنیا مالک کېدنه- (م- فارسي)-

جهان دیده:(ج-هان-دی-ده)اسم صفت- تجربه کار- جهان ګشته- ډېر ګرځېدلے- (م- فارسي)-

جهان ګشته:(ج-هان-ګش-ته)اسم صفت- وګورئ جهان دیده- (م- فارسي)-

جهانګیر:(ج-هان-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- دنیا نیونکے- دنیا فتح کونکے- (م- فارسي)-

جهاني:(ج-ها-ني)صفت- جهان سره متعلق- دنیائي- عالمي- د جهان-

جهت:(ج-هت)اسم- واحد- (۱)رخ- خوا- پلو- (۲)سبب- علت- لۀ دې کبله- (م- عربي)-

جهد:(ج-هد)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوشش- هڅه- خواري- (۲)طاقت- وس- (م- عربي)-

جهر:(ج-هر)اسم- واحد- مذکر- نڅا- ګډا- ناچ- اتڼ- رقص-

جهر:(ج-هر)صفت- ښکاره- څرګند- برملا- (م- عربي)-

جهل:(ج-هل)اسم- واحد- مذکر- جهالت- کم عقلي- ناپوهي- بې علمي- (م- عربي)-

جهنم:(ج-هن-نم)اسم- واحد- مذکر- دوزخ- جحیم- جوغاړ- (م- عربي)-

جهنمي:(ج-هن-نه-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- دوزخي- د جهنم- جمع جهنمیان-

جهود:(ج-هود)اسم- واحد جمع- مذکر- یهود- د حضرت موسیٰ علیه السلام د دین منونکے- (م- فارسي)-

جهول:(ج-هول)اسم صفت- سخت کم عقل او بې زغونے- ډېر زیات کم عقله-

جهوله:(ج-هو-له)اسم- واحد- مؤنث- تغاری- استسقا- توشنک-

جهیل:(جهیل)اسم- واحد- مذکر- بند- ولاړې اوبۀ- وګورئ جیل- (افغانستان)-

جهېز:(ج-هېز)اسم- واحد- مؤنث- د ناوې سره د پلار د کور راښوولے شوے سامان- داج-

جی:(جی)کلمه- (۱)او- ښه- هو- د تعظیم د پاره وئیلے کېدونکې کلمه- خنې رشتو سره د لاحقې پۀ توګ استعمالیږی لکه کاکاجی- باباجی- لالاجی- (۲)صاحب- جناب- (۲)ضرور- ښشکه- ټیک- درست- (م- هندی)-

جی:(جی)اسم صوت- د اوښ د چو کولو د پاره وئیلې کېدونکې مخصوصه کلمه-

جی جان:(جی-جان)اسم- واحد- مذکر- (۱)اراشه درشه- (۲)شائستګي- (۲)ځار قربان-

جیالوجسټ:(جی-یا-لو-جسټ)اسم صفت- د جیالوجی عالم- (م- انګریزی)-

جیالوجی:(جی-یا-لو-جی)اسم- واحد- مؤنث- د زمکې د پېژندلو علم- (م- انګریزی)-

جیباته:(جی-با-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جیبته-

جیبته:(جی-ب-ته)اسم- واحد- مؤنث- جیباته- لوپټه- څادر- جوپټه- جمع جیبتې-

جیبر:(جی-بر)اسم صفت- واحد- مذکر- صاحب هنر- هنرمند- (افغانستان)-

جیبره:(جیب-ره)اسم- واحد- مؤنث- پیوړه- کانه- هنر- (افغانستان)-

جبین:(جي-بن)اسم- واحد- مذکر- (۱) جبین- جبه- ړنده- (۲)ړند-
جیپ:(جیپ)اسم- واحد- مذکر- یو زروکے او مخصوص قسم ګاډے چې په پټرولو یا ډیزلو چلیږي او څلور پائې لري- (م- انګریزي)
جیت:(جیت)اسم- مذکر- ماخې- ګون- د مسواک لرګے-
جیتۍ:(جي-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- د تیرې نه جوړ مړدکے چې ماشومان پرې لوبې کوي- (افغانستان)-
جیټکه:(جیټ-که)اسم- واحد- مؤنث- جټکه- ټکره- جړق-
جیجر:(جي-جر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- جنجیر- مړاوے شوے- چیپړ شوے- چپړیت شوے-
جیجرې:(جیج-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱) د لرګي یا خاورې نه جوړ مغه لوټکے چې دسته او خله لري- (۲)لاسکے لرونکے لوښونے-
جیجه:(جي-جه)اسم- واحد- مؤنث- ججه- باج- خراج- ټلنګ-
جیجې:(جي-جي)اسم- واحد- مؤنث- سینه- تے- د مور تے- د ماشومانو په ژبه د مور تې او وریږو ته وئیلے شي-
جیجے:(جي-جے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو مارغه چې د لویټ نومې مارغه سره جوړه وي او جدا کیږي ترې نه- مرغ زرین- سائنسی نوم لوفوفورس -(LOPHOPHORUS)
جیرب:(جي-رب)اسم- جریب- جرېب- (ش- هندي)-
جیر:(جیر)اسم صوت- واحد- مذکر- مغه آواز چې د اتڼ په وخت کښې له خلې ایستلے کیږي- جر-
جیره:(جي-ره)اسم- واحد- مؤنث- اندازه- خیره (افغانستان)-
جیرې:(جي-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوزې- کنډول- کوزه- مغه لوښے چې لاسکے لري- جیجرې-
جیزوبیز:(جي-زو-بیز)اسم- واحد- مذکر- لندبل- نګولے- پخکرے- کتغ- جزپز- عام نګولے-
جیږ:(جیږ)صفت- (۱)خیږ- ببر- (۲)غیرتي- ټکره- غیرتمن-
جیسی:(جي-سي)اسم- واحد- مذکر- جستي- له جستو جوړ- جس-
جیش:(جیش)اسم- واحد- مذکر- لښکر- فوځ- (م- عربي)-
جیشکیشته:(جیش-کیش-ته)اسم- واحد- مؤنث- د جستو کُشته- (افغانستان)-
جیشکے:(جیش-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو ورکوټے خناور- (۲)بدغونے- خیګ- وګورئ خیزکے-
جیغه:(جي-غه)اسم- واحد- مؤنث- جغه- ترقره- تاج- چارخلک- چارخویل- (م- فارسي)-
جیفه:(جي-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرداره- مړ شوے- بدبودار خناور- (۲)ګندګي (م- عربي)-
جیګار:(جي-ګار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جګړه-
جیګول:(جي-ګ-ول)مصدر متعدی- جګول- اخستل- وچتول- پورته کول- بره کول- پائسول-

جیګولے:(جي-ګ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جیګول-
جیګون:(جي-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ جیګول-
جیګونکے:(جي-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جیګول-
جیګونګ:(جي-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جیګول-
جیګونه:(جي-ګ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جیګول-
جیګجیګي:(جیګ-جي-ګي)اسم- واحد- مؤنث- منت زاري-
جیګي جیګي:(جي-ګي-جي-ګي)د منت او زارۍ کلمه- د التجا کلمه- وګورئ جګي جګي-
جیګېدل:(جي-ګې-دل)مصدر لازم- پورته کېدل- پاسېدل- وچتېدل- بره کېدل-
جیګېدلے:(جي-ګې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع جیګېدلي- مؤنث- جیګېدلې- وګورئ جیګېدل-
جیګېدن:(جي-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ جیګېدل-
جیګېدنګ:(جي-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ جیګېدل-
جیګېدنه:(جي-ګې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ جیګېدل-
جیګېدونکے:(جي-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع جیګېدونکي- مؤنث جیګېدونکې- وګورئ جیګېدل-
جیګېده:(جي-ګې-ده)حاصل مصدر- د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ جیګېدل-
جیل:(جیل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جهیل- (م- هندي)-
جیلب:(جي-لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)جلب- جیلو- واګه- ملونه- (۲)مېلمه سره د واپسی په وخت تر څه حده تلنه- جمع جیلبونه- (م- فارسي- عربي)-
جیلغ:(جي-لغ)اسم- واحد- مذکر- خپلانګه- زېلے- (۲)د اس د زین لاندې لمڅے- (۳)قطار- (۴)ورزکے لښتے-
جیلو:(جي-لو)اسم- واحد- مذکر- جیلب- جلب- واګې- ملونه-
جیم:(جیم)حرف/اسم- واحد- مذکر- (۱)د پښتو د ا ب د پټۍ اووم حرف چې د ابجدو په حساب درې عدد لري- (۲)یوه سخته کپړه چې ابه ناخلي- (۳)د لېوانو او ګیدړانو نیولو دام- (۴)د تصوف په اصطلاح کښې عالم جبروت-
جینجر:(جین-جر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نرے نروچکے- جینګر- (۲)اسم- جینجړ- جینجڼ- وګورئ ارمړ-
جینجرې:(جین-ج-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټېړ- پنجره-
جینجړ:(جین-جړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاتره- پاپړه- یو قسم بوټے چې په یوناني طب کښې پکارولے شي- (۲)وګورئ جانجړ ۲-
جینجړک:(جین-ج-ړک)اسم- واحد- مذکر- مغه ړوږې چې ناوې پسې د پلار د کوره د سخر کور ته رالېږلے کیږي- ناریے- ښانکے- ښنکے-
جینجرکه:(جین-ج-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- ډمبره- ډنډاره مچۍ-
جینجڼ:(جین-جڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- جینجر- جینګر- پژمرده-

زبر "(خ-به-ره)"، زورکے "(شل)"، زبر "(ک-تاب)"، پیش "(نو-کا-ره)"، جزم "(شکون)"، "ه (ز-ره)"، "ۀ (ړو-بې-ده)"

مراوې- (۲)اسم- وګورئ ارمړ-
جينجو:(جين-جو)اسم صفت- واحد- مذکر- جانجو- جانجو بانجو- بې حاله- بې پرواه- مجذوب- جينګا-
جينجنه:(جين-جڼه-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د جينجن مؤنث-
جينکتوب:(جی-نک-توب)اسم- واحد- مذکر- د جينۍ د عمر زمانه- پيغلتوب- وګورئ جينکوالی-
جينکټ:(جی-نه-کټ)اسم- واحد- مذکر- پرمارنه- د يو قسم بوټی بانه چې پرمار باندې ې تری- ګزک پانه- بارتنګ- نباتاتی نوم د پاره وګورئ بارتنګ-
جينګ:(جينګ)اسم صفت- واحد- مذکر- چينګ- واز- بيرته-
جينګا:(جينګ-ګا)اسم صفت- واحد- مذکر- بې خلې- بې ژبانه-بې زبانه-
جينګ جينګ:(جينګ-جينګ)اسم- (۱)خوشامندی- چاپلوسی- (۲)رينګا رينګا- رينګ رينګ- غوڼ غوڼ-
جينګ خُلے:(جينګ- خُ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- چينګ داړے- ارت خُلے- چې خُلهٔ ې هر وخت چينګه وی- جمع جينګ خُلی-
جينګ داړے:(جينګ-دا-ړے)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې هر وخت ې خُله چينګه نيولے وی- چينګ داړے- چينګ خُلے- (۲)اسم- د ماشومانو يوه لوبه چې په کښې د يو بل د خندلو کوشش کيږی او خندېدونکی ته سزا ورکولے شی- چينګ داړے-
جينګړ:(جين-ګړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کمزورے- بې خونده- جينجڼ- جينجر- (۲)بې همته- (۳)ضعيف-
جينګول:(جينګ-ګ-ول)مصدر متعدی- ويتول- چينګول- وازول-
جينګون:(جينګ-ګ- ون)حاصل مصدر- وګورئ جينګول-
جينګونکے:(جينګ-ګ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع جينګونکی- مؤنث جينګونکې- وګورئ جينګول-
جينګونګ:(جينګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ جينګول-
جينګونه:(جينګ-ګ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جينګول-
جينوټاړے:(جی-نو-ټا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښځونګ- جينوټے- هغه هلک چې کړهٔ وړهٔ ې د جينکو وی-
جينوټے:(جی-نو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ جينوټاړے-
جينوټې:(جی-نو-ټې)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- وړه جينی- تنکی جينی-
جينی:(جی-نی)اسم- واحد- مؤنث- جونکی- جلکی- جلګی- جڼ- جلی- نجلی- جمع جينکی/جونه-
جينکوالے:(جی-نک-وا-لے)اسم- واحد- مؤنث- د جينکو کم عمری- د جينی کېدو حالت-
جينکی:(جی-ن-کی)اسم- جمع- مؤنث- د جينی جمع-
جڼن:(ج-ان)اسم صفت- واحد- مذکر- سخت دل- سنګدل- سخت زړے-

کلک زړے- بې رحمه-
جيو:(جی-يو)اسم- واحد- مذکر- د لاطنی ژبې توری جی- معنی ې زمکه ده-
جيو:(جی-يو)کلمه دعائيه- جی- خار- قربان- ګول- خيرات- (م- هندی)-
جيواری:(جی-وا-ری)اسم صفت- (۱)قمار باز- جوارګر- (۲)اسم- واحد- مؤنث- جواری- د جوارګر پيشه-
جيوخار:(جيو-خار)کلمه- يو بل سره په مينه خبره- (کول مصدر)-
جيوه:(جی-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پاره-
جيوجان:(جی-يو-جان)کلمه- جی او جان- راشه درشه- وګورئ جی جان-
جيوجيو:(جی-يو-جی-يو)کلمه- جی جی- جيو قربان- خار قربان-
جيوړ:(جی-وړ)اسم- واحد- مذکر- جوړ- جوهړ- تالاؤ- تالاب-
جيومېټری:(جيو-مېټ-ری)اسم- واحد- مؤنث- د حساب يو علم- (م- انګريزی)-
جيوڼ:(جی-وڼ)اسم- واحد- مذکر- ژوند- حيات- ام- هندی)-
جېب:(جېب)اسم- واحد- مذکر- جوب- جُب- په قميص يا د لباس نورو ځيزونو کښې د ځيزونو ايښودو ځاې- جمع جيبونه- (م- عربی)-
جېبر:(جی-بر)اسم صفت- واحد- مذکر- صاحب هنر- هنرمند- (افغانستان)-
جېبی:(جې-بی)صفت- (۱) د جېب- د جُب- د جېب سره منسوب- (۲)وړوکے-
جېټ:(جېټ)صفت- وګورئ جوټ- سندا-
جېټ:(جېټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)په کور کښې د ساګ خشاک ځاې چې نغری ته نژدې وی- (۲)د هندی کال دويمه مياشت چې د وساک او هاړ تر مينځه او په انګريزی کېلنډر کښې د مئی د ورستی نيمې نه تر د جون تر وروميی نيمې پورې وی-
جېسل:(جې-سل)مصدر متعدی- کرزل- تنګول- خوږل-
جېسلے:(جې-سه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ جېسل-
جېسن:(جې-سن)حاصل مصدر- وګورئ جېسل-
جېسنه:(جې-سه-نه)حاصل مصدر- وګورئ جېسل-
جېسونکے:(جې-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ جېسل-
جېلخانه:(جېل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- زندان- جېل- بندی خانه-
جېن:(جېن)اسم- واحد/جمع- مذکر- د هندوانو يوه فرقه چې وردمان مهاوير ې بنياد ايښے وه- دا فرقه ويدونه نهٔ منی او لکه د بودانو د ژوندی ځيز زژل ګناه ګڼی-
جے:(جے)دعائيه- زنده باد- (م- هندی)-
جے بند:(جے-بند)صفت- (۱)ترلے شوے- بې ځايه بند شوے- پے بند- (۲)يو ځيز ته بې وخته دبن کېدنه- (۳)په يو مخ يو ځيز خوړنه-
جے جے:(جے-جے)کلمه- (۱)فتح- کاميابی- (۲)د هندوانو يوه نعره (يعنی د فتحې او کاميابی نعره)- وګورئ جے- (م- هندی)-
جے جے ونتی:(جے-جے-ون-تی)اسم- مؤنث- د کماچ ټاټ يو راګ- (م- هندی)-

ې (ځی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ې (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خ:(خیم)حرف- د پښتو د "ا ب" د پنځې اتم حرف- دا حرف په پښتو ژبه کښې د عفه لغظونو په لیک کښې استعمالیږی کوم چې په فارسی او هندی کښې په ح لیکلے کیږی- تلفظ ئې خیم دے-

خا:(خا)د تلل مصدر نه فعل امر- د غصې په حالت کښې ځانې مختفی په الف بدله شی او د خه نه خا شی خه- وردرومه- درومه- لرې شه-

خاخل:(خا-خل)مصدر متعدی- په تهرول- په تارول- په غصه کول- په کینه کول- په سوخت کښې څوک ځنډل-

خاخن:(خا-خن)حاصل مصدر- وګورئ خاخل-

خانکونکے:(خا-خو-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خاخل-

خاخنګ:(خا-خنګ)حاصل مصدر- وګورئ خاخل-

خاخنه:(خا-خه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خاخل-

خاخو:(خا-خو)حرف یقین- مذکر- دا د ډېر تاکید او ضرورت د پاره وئیلے شی چې په کېدو ئې هېڅ شک پاتې نه شی- چاروناچار- اروموو- نبغ- خامخا-

خار:(خار)اسم- (۱)جار- قربان- کول- فدا- جیو- (۲)په شاعرۍ کښې د محبوب سره د مینې د زیات اظهار کولو په وخت استعمالیږی- (۳)د مور یا د مشرې زنانه زوئ یا مور نه د مینې کلمه- (۴)د پښتو ټپې یا سندرې سره د ترنم یا جوړښت د تکمیلولو کلمه چې سندرغاړے ئې وائی-

خارخار:(خار-خار)اسم صوت-(۱)جار جار- قربان قربان- (۲)ژړا فریاد- (۳)وګورئ د خار څلورمه معنی-

خارول:(خا-ر-ول)مصدر متعدی- جارول- قربانول- نثارول- جارایستل-

خارون:(خا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خارول-

خارونکے:(خا-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خارونکی- مؤنث خارونکې- وګورئ خارول-

خارونګ:(خا-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خارول-

خارونه:(خا-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خارول-

خاروۀ:(خا-ر-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ خارول-

خارېدل:(خا-رې-دل)مصدر لازم- قربانېدل- فدا کېدل- جارېدل- نثارېدل-

خارېدلے:(خا-رې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خارېدلی- مؤنث خارېدلې- وګورئ خارېدل-

خارېدن:(خا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خارېدل-

خارېدنګ:(خا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خارېدل-

خارېدنه:(خا-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خارېدل-

خارېدونکے:(خا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خارېدونکی- مؤنث خارېدونکې- وګورئ خارېدل-

خارېدۀ:(خا-رې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خارېدل-

خاړل:(خا-ړل)مصدر متعدی- (۱)داسې وریتول چې د کباب په شان سوزېدونکې غوړ ورڅخه څاڅی- (۲)نوکاری کول- کړول- نوکارول- بنونګاری لګول- نوکاری لګول- شوکارول- بنونګاری کول-

خاړلے:(خا-ړه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خاړلی- مؤنث خاړلې وګورئ خاړل-

خاړن:(خا-ړن)حاصل مصدر- وګورئ خاړل-

خاړونکے:(خا-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خاړونکی- مؤنث خاړونکې- وګورئ خاړل-

خاړنګ:(خا-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ خاړل-

خاړنه:(خا-ړه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خاړل-

خاړۀ:(خا-ړۀ)حاصل مصدر- (۱)وګورئ خاړل- (۲)اسم- جمع- مذکر- د خیږ جمع-

خاکی:(خا-کی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خاګی-

خاګې:(خا-ګې)اسم- واحد- مؤنث- خاګے- د غنمو کېږی- څېټی- وخه- د غنمو د کېږو دلی-

خالګی:(خا-ل-ګی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د خالې اسم تصغیر- د وسېدو ځائې - جاله- منجاله- منځولی- خاله- کورکے- کور-

خاله:(خا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جاله- منجاله- منځوله- منځوله- منځولی- کورکے- ځالې- ټیکل- منځانی- (۲)د الوتکو د راکوزېدو او پورته کېدو ځائې- هوائی اډه- هوائی ډګر-

خالی:(خا-لی)اسم- واحد- مؤنث- خالګی- جاله- خاله- کور- کورکے-

خامن:(خا-من)اسم- جمع- مذکر- د خوئ جمع- بچی-

خامه:(خا-مه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ژامه-

خان:(خان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ذات- دم- جان- ژوند- اروا- ساه- روح- (۲)شها- شهی- شهزه- د زړۀ ټوټه- معشوقه- خوږ- (۳)اجتناب- (۴)روزګار-

خان آسانی:(خان-آ-سا-نی)اسم صفت- تن آسانی-

خانباندے:(خان-بان-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- طاقتور- زورور-

خانته:(خان-ته)اسم صفت- خانله- یواځې- بېل- ګوښې- جدا- جلا-

خان جوړونکے:(خان-جو-ړ-وون-کے)اسم فاعل- پولی- خان ښانسته کونکے- سنګار کونکے-

خان خارونے:(خان-خا-رو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- قربانېدونکے- خارېدونکے- قربان کېدونکے- فدائی- جارېدونکے-

خان خان ته:(خان-خان-ته)اسم صفت مرکب- خان خان له- بېل بېل- جدا جدا-

خان خانی:(خان-خا-نی)اسم- (۱)خان زمانی- خپل خپل خانته- په خپله مخه- خود خواهی- خود غرضی- نفانفسی- د خان خان- د مرچا د خپل خان او د خپل سر- (۲)بې وسلې توب-

خان خبلے:(خان-خه-بة-لے)متعلق فعل- په ډېر کړاؤ- ایله په خوارو-

خانخورکے:(خان-خور-کے)اسم- واحد- مذکر- خان له تکلیف ورکونکے- (افغانستان)-

خانخوری:(خان-خو-ری)اسم- خانخور- خان له تکلیف ورکونه-

خان خورے:(خان-خو-رے)اسم صفت- خان ته تکلیف ورکونکے- په خان خورراوړونکے-

خان خولی:(خان-خو-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ماشومانو یو قسم لوبه ده چې یو تن د لاسونو نه ونیسی او ځنکوی ئې- ړنګې ډولې- ړنګ ړولی- ړنګه ړولی-

خانخومړے:(خان-خو-مه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کمزورے- ټپ- (۲)ناراسته- لټ- مست-

خان خورکی:(خان-خور-کي)اسم- مؤنث- خان کړونه- ځیګر خوني- زړه خوړنه- سول کونه- جګر خوني-

خان خوښي:(خان-خوه-ښي)اسم- مؤنث- (۱)خود پسندی- خان خوښونه- خان ته څه ښیه- خان په څه ګڼي حسابونه-

خان خوښے:(خان-خوه-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- په خان منین- خود پسند- خود خواه- خان په څه ګڼي حسابونکے- خان ته څه ویونکے-

خاندار:(خان-دار)اسم- واحد- مذکر- جاندار- سالرونکے- د سا خاوند- روح لرونکے- اروا لرونکے-

خاندره:(خان-دۀ-ره)اسم- واحد- مذکر- (۱)شکل- بڼه- جوثه- موشاده- صورت- قواره- خانده- میشوده- خانګه- وجود- تنه- ثته- پنجره- ډانچه- بت- (۲)کرۀ وړۀ- (۳)سا- دم- جمع خاندري-

خانده:(خان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګوری خاندره- (۲)هغه ساګ چې پلنې پلنې پاڼې لری او خوند ئې ترېخ وی-

خانډ:(خانډ)اسم- واحد- مذکر- ځنډ- ډیل- تاخیر- ډیر وخت- ناوخته-

خانزول:(خان-زۀ-ول)مصدر متعدی- وګوری ځنځول-

خانزول:(خان-زول)اسم صفت- واحد- مذکر- بې وجې- بې لاسو- بې پښو- بې کاره- چې ګرندے نۀ وی- سست او کاهل-

خانزولے:(خان-زۀ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خانزلی- مؤنث خانزولې- وګوری خانزول-

خانزومړے:(خان-زو-مۀ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- خانخومړے- چې د څۀ کار نۀ وی- ناراسته- لټ- بې ځنې- کمزورے- سست-

خانزون:(خان-زۀ-زن)حاصل مصدر- وګوری خانزول-

خانزونکے:(خان-زۀ-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری خانزول-

خانزونګ:(خان-زۀ-ونګ)حاصل مصدر- وګوری خانزول-

خانزونه:(خان-زۀ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری خانزول-

خانزوۀ:(خان-زۀ-زۀ)حاصل مصدر- وګوری خانزول-

خان ساتونے:(خان-سا-تو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- محتاط- خان ژغورونکے- خان ساتونکے- احتیاط کونکے- پام کونکے-

خانستائی:(خا-نس-تا-ئی)اسم- مؤنث- خان آسانی-

خان ستائینه:(خان-ستا-یۀ-نه)اسم- مؤنث- خپل تعریف په خپله کونه- د خان صفت کونه- خودستائی-

خان ستایونے:(خان-ستا-یو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خان ستایونکے- د خان صفت کونکے- د خپل خان صفت په خپله کونکے-

خان ښکارونه:(خان-ښکا-ر-وۀ-نه)اسم- خان ښودنه- خودنمائی- غرور-

خان ښکارے:(خان-ښکا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- خان ښکاره کونکے- خودنما- غرور کونکے-

خان ښودنه:(خان-ښو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری خان ښکارونه-

خان غله:(خان-غۀ-له)متعلق فعل- غله دغه- جانغله-

خانکدن:(خان-ک-دن)اسم- مذکر- وګوری ځنکدن-

خانکدن:(خان-کن-دن)اسم- مذکر- وګوری ځنکدن-

خان کوتل:(خان-کو-تل)مصدر متعدی- خان وژل- خان حلالول-

خان کوتنه:(خان-کو-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګوری خان کوتل-

خانګړتیا:(خان-ګړ-تیا)اسم- (۱) تنهائی- یواځې والے- ګوشه نشینی- یواځیتوب- ګوښی توب- (۲)خصوصیت- مشخصه-

خانګړے:(خان-ګۀ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- بیل- خانته- خانله- یواځې- جلا- ګوښې- الایده- جدا- د خان- (۲)مستقل- خپلواک- (۳)مشخص- مخصوص- ممتاز-

خانکل:(خانک-کل)مصدر متعدی- جوښې خوړل- خانکیدل- ټال خوړل- جوښې وهل- ټال وهل-

خانکو:(خانګ-کو)اسم- واحد- مؤنث- ګواره چې ماشومان پکښې ځنګولے کیږی- انانګی-

خانکه:(خانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- خانګی- د وجود ښیرازی- قدوقامت-

خانله:(خان-له)اسم صفت- (۱)جدا- یواځې- بیل- جلا- ګوښې- خانته- خانګړے- خپل خانته- د خان د پاره-

خانګی:(خانګ-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګوری خانګه-

خانته کړے:(خان-له-کۀ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خانګړے- یواځې- بیل- جلا- ګوښې- الایده- خانله- خانته- جدا- د خان- مشخص- مخصوص- ممتاز- خاص- (۲)مستقل- خپلواک-

خانله والے:(خان-له-وا-لے)اسم- یواځې والے- فرق- امتیاز- مشخصه- تنهائی- ګوښې توب- ګوښې والے-

خانمنتوب:(خان-من-توب)اسم- غرور- لوئی- تکبر- نشه- خود بینی- خان لیدنه- خانمنی- کبر-

خانمنی:(خان-مۀ-نی)اسم- مؤنث- غرور- کبر- خود بینی- مغرورتیا- خانمنتوب-

خانمنے:(خان-مۀ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- مغرور- کبرژن-

خان وزګارے:(خان-وز-ګا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- بېکاره- فارغ-

ی (خی-رل)، ي (مې-ره-ول)، ې (پیا-لې)، ۍ (تر-دے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

وزګار- (فارسي- کارګریز)-

خانول:(خا-نه-ول)فعل- خپلول- د خان کول-

خانه:(خا- نه)اسم- واحد- مؤنث- زچه- بې شودو- زاړې-

خانه خان:(خا-نه-خان)متعلق فعل- خانخاني- خان له خان له-

خانه خاني:(خا-نه-خا-ني)متعلق فعل- خان خاني- باچا ګردي- نفسانفسي- انارکي- داسې دور چې هر سړے د خپل سر وي- بې پرسه باچاهي- اړے ګړے- ورانه وراني-

خاني:(خا-ني)اسم صفت- جاني- ذاتي- خپل- تني- د خپل خان- په خپل خان- هغه څیز، کار یا خبره چې د یو کس سره ئې تعلق وي د بل هېچا پکښې دخل نۀ وي-

خاڼه:(خا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زاڼه-

خاوزاد:(خاو-زاد)اسم- واحد/جمع- مذکر- بال بچ- بچي- زاوزاد-

خاولنه:(خاو-له-نه)اسم- واحد- مؤنث- خولنی- زنځیرونه- بېړی- جمع خاولني-

خاوږ:(خا-وږ)اسم- واحد- مذکر- آبشار- اوشار- جړوبے- خړوبے-

خاږ:(خاږ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د حملې او د تګ حکم- (۲)حمله- خفل- خفاښت-

ځاے:(ځاے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جاے- ټېکانه- ټکانه- محل- مکان- (۲)بستره- د خوب ځاے- (۳)مقام- درجه- (۴)وخت او موقع- مناسبه موقع-

ځاے پرځاے:(ځاے-پر-ځاے)اسم مرکب- (۱)ځاے په ځاے- هرځاے- خواره وارۀ- التـه دلتـه- جاے په جاے- په جاے- مقامي- یو ځاے بل ځاے- (۲)وار د واره- ټک لۀ ټکه- ټک لۀ واره- لۀ ټکه- سم د لاسه-

ځاے په ځاے:(ځاے- په-ځاے)اسم مرکب- هر ځاے- دلته هلته- التـه دلته- دلې دورې- ځاے پرځاے-

ځاے ځاېکے:(ځاے-ځاے-کے)اسم مرکب- هغه ځاے یا د وسېدو ځاے چې د سړي درک تري معلوم شي- ټېکانه- د استوګې ځاے- د سرسپورے- سرپناه- مقام- مېشته ځاے- اته پته- درک- نښه پته-

ځاېدل:(ځاے-دل)مصدر لازم- ځاے کېدل- ګنجائش پیدا کېدل- جاېدل- څۀ څیز کښې په زور یا بې زوره ځاے موندلے کېدل- راتلل- (۲)زغمل کېدل- برداشت کېدل-

ځاېدن:(ځاے-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځاېدل-

ځاېدنګ:(ځاے-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځاېدل-

ځاېدنه:(ځاے-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځاېدل-

ځاېدونکے:(ځاے-دون-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځاېدل-

ځاېدۀ:(ځاے-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ځاېدل-

ځاے غلي:(ځاے-غه-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه ښځه چې د لنګون نه پس پرې درد راځي-

ځاېکړے:(ځاے-کۀ-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے ځاے-

ځاېکوټے:(ځاے-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے ځاے-

ځاے کهي:(ځاے-که-هي)اسم مرکب- رسا- رسا ځاے- برابر ځاے- په سم ځاے-

ځاے ګیر:(ځاے-ګیر)اسم صفت- (۱)دېره استوګے- وسېدونکے- جاګیر- (۲)په زړۀ کښې- د زړۀ ننه-

ځاېکے:(ځاے-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ځاے اسم تصغیر- (۲)رسا- تاکلے ځاے- معلوم ځاے- په سم ځاے- نښه نښکه- (۳)د ښځې عضو مخصوص- د ښځې تناسلي آله- (۴)ګل جړی- ګل خړی- د نښې مېنځ- هدف- عین هدف- نښه- نښکه-

ځاے ناستے:(ځاے-ناس-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خلیفه- جانشین- ولي عهد- د پلار په ځاے ناست- (۲)بچے- زوے- (۳)جانشیني-

ځاے ور:(ځاے-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مناسب- لایق- (۲)پېرزو- (۳)د قدر وړ-

ځایول:(ځا-یه-ول)مصدر متعدي- (۱)ځاے پېدا کول- جایول- خوندي کول- څۀ څیز ته په زور یا په رضا ځاے موندل- شوارول- ځغل- سمول- درست کول- جوړول- برابرول- (۲)برداشت کول- زغمل- پېڅل-

ځایون:(ځا-یه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځایول-

ځایونکے:(ځا-یه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځایول-

ځایونګ:(ځا-یه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځایول-

ځایونه:(ځا-یه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځایول-

ځایوۀ:(ځا-یه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ځایول-

خب:(خب)اسم- مذکر- (۱)ګڼ وېښتۀ- کور وېښتۀ- ببر وېښتۀ- (۲- اسم صوت)نرم څیز باندې د کلک څیز د رالوېدو آواز-

خبخب:(خب-خب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ذره ذره- مېده مېده- ټوکر ټوکر- ټوټه ټوټه- (۲)پوست پوست-

خب وېرے:(خب-وې-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- ببر وېرے- ګڼ وېرے- د کښې وېرې خاوند- د ببرې وېرې خاوند- ګڼه وېره لرونکے- هغه څوک چې وېره ئې پېره ګڼه او ګوره وي-

خبل:(خه-بل)مصدر متعدي- (۱)خنبل- سترګې رپول- سترګې وهل- (۲)کوټل- مېده کول- داني کول- ټکول- خوارول- ذلیل کول- خپل- ټکول-

خبله:(خب-له)متعلق فعل- په خپلو کښې- یو تر بله- په خپل مېنځ کښې- یو له بله-

خبلے:(خه-بۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)مذکر- خپلے- کوټلے- مېده کړے- ټکېدلے- (۲)ذلیل- خوار- بد حاله- (۲)ګڼ- کور- ببر-

خبن:(خه-بن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خیچن- خیرن- پمن- پوواړ- خچن- (۲)ساده- بې شعوره- ناپوهه- احمق- (۲)سخت- لواړ- خیګ-

خبن:(خه-بن)حاصل مصدر- وګورئ خبل-

خبنګ:(خه-بنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خبل-

خبنه:(خه-بڼه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خبل-

خبوالے:(خب-وا-لے)اسم- ګڼ والے- زیاتوالے- ګوروالے- ببروالے-

خبول:(خه-به-ول)مصدرِ متعدی- (۱) توت ټکول-توت ځنډل- شنډول- (۲)خپول- شړول-

خبولے:(خه-به-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خبول-

خبون:(خه-به-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خبول-

خبونکے:(خه-بون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خبل-

خبونکے:(خه-به-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خبونکی- مؤنث خبونکې- وګورئ خبول-

خبون وهلے:(خه-بون-وه-هۀ-لے)صفت- خله بنده- ژبه بنده-

خبوۀ:(خه-به-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خبول-

خبېدل:(خ-بې-دل)مصدرِ لازم- (۱) زیاتېدل- ګڼېدل- ګورېدل- (۲)ځنډل کېدل- توت ټکېدل- توت ځنډل کېدل-

خبېدلے:(خه-بې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- -مذکر- وګورئ خبېدل-

خبېدن:(خه-بې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېدل-

خبېدنګ:(خه-بې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېدل-

خبېدنه:(خه-بې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېدل-

خبېدونکے:(خه-بې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خبېدل-

خبېدۀ:(خه-بې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد- غائب صیغه- وګورئ خبېدل-

خبېښل:(خبې-ښل)مصدرِ متعدی- (۱)نچوړول- چوپل- رودل- رس تري ایستل- (۲)نوکارول- پۀ لاسونو مښل- مروړل- خورل- (۲- صفت)زېږ- کمزورے-

خبېښلے:(خبې-ښۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خبېښل-

خبېښن:(خبې-ښن)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېښل-

خبېښند:(خبې-ښند)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ خبېښل- (۲- صفت/فاعل)خبېښونکے- جذب کونکے- راکښونکے-

خبېښنګ:(خبې-ښنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېښل-

خبېښنه:(خبې-ښۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خبېښل-

خبېښونکے:(خبې-ښون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خبېښل-

خبېښونے:(خبې-ښو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خبېښل-

خپلے:(خ-پۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- کوټلے- وهلے- خبلے- کړولے- خوړولے- پۀ عذاب کړے- لۀ کاره وتلے- خوار- بزدل شوے- جمع خپلی-

خخا:(خۀ-خا)اسمِ صوت- (۱) دَ غوښې یا وازدې دَ وریتېدو آواز- (۲)خزارے- دَ غمبسو (غالبوزو)آواز-

خخبوکے:(خخ-بو-کے)اسم- واحد- مذکر- خخوزے- جزغولے- خزغولے- جزغاله- وګورئ پوسه-

خخغولے:(خخ-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه مواد چې دَ وازدې (وازګې) دَ ویلې کېدو نه پس پۀ لوښې کښې پاتې کیږی- خخبوکے- جزغاله- پوسه- خخوزے- جزغولے- بوګړی- جمع خخغولی-

خخېړل:(خ-خې-ړل)مصدرِ متعدی- (۱) ځنډل- جړقول- ړقول- شورول- بېدارول- ویښول- ټوټه ټوټه کول- ورزل- (۲)زیاړې کول- زېړې کول- کنځل کول- سپکول- (۳)سکونډل- چیچل-

خخېړلے:(خ-خې-ړۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خخیړلی- مؤنث خخیړلې- وګورئ خخېړل-

خخېړن:(خ-خې-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ خخېړل-

خخېړنګ:(خ-خې-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خخېړل-

خخېړنه:(خ-خې-ړۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خخېړل-

خخېړونکے:(خ-خې-ړون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خخېړل-

خخېړۀ:(خ-خې-ړۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خخېړل-

خخه:(خۀ-خه)اسم- واحد- مؤنث- زخه- (۱)خرے- زرے- جوګ- (۲)وړه وچه دانه چې دَ بنیادم پۀ خرمنه راخیژی- (۳)دَ لرګی زخه- دَ لرګی خنډ-

خر:(خر)اسمِ صوت- (۱) هغه آواز چې دَ دستونو پۀ وخت لۀ مقعد ځخه وځی- (۲)بر- خرار- دَ وچ بوټی او نورو څیزونو دَ لمبې آواز-

خربر:(خر-بر)اسمِ صفت- مذکر- ږېر شلېدلے- پرې پرې- رخ بخ-

خرپ:(خرپ)اسمِ صوت- درب- شرق- دَ وهلو یا راپرېوتلو آواز-

خرخ:(خرخ)اسمِ صفت- مذکر- سور شین بخن رنګ سوربخن- زرخ-

خرخې سترګې:(خر-خې-ستر-ګې)اسمِ صفت- مؤنث- خړې زرینې سترګې-

خرشندے:(خر-شن-دے)اسم- واحد- مذکر- کورے- درشنې-

خرګونې:(خر-ګونې)اسم- ګوږېدنه- خوږېدنه- دَ وجود یو اندام دَ کاره وتنه- شلېدنه-

خرنه:(خر-نه)اسم- مؤنث- سرخی- (افغانستان)-

خرول:(خه-ر-ول)مصدرِ متعدی- (۱)هضمول- سهل- (۲)بل دَ طمعې جاروېستل-

خرون:(خه-ره-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول-

خرونکے:(خه-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خرول-

خرونګ:(خه-ره-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول-

خرونه:(خه-ره-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول-

خروۀ:(خه-ره-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول-

خره:(خ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پرغنه- ژرګه- بلنخه- اغزنه ونه چې پۀ غرونو کښې کیږی-

خرهار:(خ-ر-هار)اسم صوت- وګورئ خر-

خربېدل:(خه-رې-دل)مصدرِ لازم- ټربېدل- بزبېدل- دَ اسهال پۀ وخت دَ مقعد نه دَ پرله پسې اوازونه خارجېدل-

ئ" (ئې-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خربدلے:(خه-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خربدل-

خربدن:(خه-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خربدل-

خربدنګ:(خه-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خربدل-

خربدنه:(خه-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خربدل-

خربدونکے:(خه-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خربدل-

خربدهٔ:(خه-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خربدل-

خرى:(خ-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ږنګرو دَ څرولو هغه ځائ چې ښهٔ لوئ لوئ واښهٔ پکښې ولاړ وى- (۲)وګورئ مرکاره-

خرے:(خهٔ-رے)اسم- واحد- مذكر- (۱)جرے- نظیر- کروال- دَ ټوپک هغه زخه چې نښانه پرې اخستے شى- (۲)قاصد- استازے- چپر- نمائنده- (۳)ښکارندوے- څرګندوے- جاسوس-

خړانګه:(خ-ړانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه سیلى چې آثار ئې دَ لرې لیدلے کیږى- هغه دوړه او توره وریځ چې باران ورسره هم وى او دَ لرې نه ښکارى-

خړوبه:(خُ-ړو-به)اسم- واحد- مؤنث- ابشار- خړوبے- جړوبے- جمع خړوبې-

خړوبے:(خُ-ړو-بے)اسم- واحد- مذكر- جمع خړوبى- وګورئ خړوبه-

خړول:(خهٔ-ړ-ول)مصدرِ متعدى- (۱)بندول- کوړیول- خوړندول- خوړند کول- اوېزاندول-

خړولے:(خهٔ-ړ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خړول-

خړون:(خهٔ-ړ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خړول-

خړونکے:(خهٔ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خړول-

خړونګ:(خهٔ-ړ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړول-

خړونه:(خهٔ-ړ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړول-

خړوهٔ:(خهٔ-ړ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړه:(خهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپى حمله-

خړېدل:(خهٔ-ړې-دل)مصدرِ لازم- خوړند کېدل- کوړى کېدل- خوړندېدل- اوېزاندېدل-

خړېدلے:(خهٔ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خړېدل-

خړېدن:(خهٔ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنګ:(خهٔ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنه:(خهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدونکے:(خهٔ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خړېدل-

خړېدهٔ:(خهٔ-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خړېدل-

خړے:(خهٔ-ړے)اسم- واحد- مذكر- زړے- ځنے- توخم-

خز:(خز)اسم صوت- (۱)جز- جوز- پهٔ تود څیز باندې دَ اُبو دَ توئېدو آواز- (۲)سز- چس- خغ- جُز- هغه آواز چې پهٔ تود څیز باندې دَ غوښې اچولو څخه راوچتیږى-

خزکے:(خز-کے)اسم صوت- چسېدنه- خځېدنه- جزېدنه- خغېدنه- جُزهار- پهٔ ګرم څیز دَ اُبو دَ توئېدو پرله پسې آواز-

خژکے:(خژ-کے)اسم صوت- خزکے- جزکے- شزکے-

خړ:(خړ)اسم- دَ ولې هغه شګلنه شامى یا غاړه چې دَ اُبو زیم ترې راڅنیږى- (۲)دَ سېلاب راوړې شګه- (۳- اسم صوت)دَ ټوپک دَ خلاصېدو آواز- دَ ټوپک دَ چلېدو آواز- دَ ګولۍ آواز-

خرېز:(خ-رېز)اسم صوت- پهٔ اُوړ باندې دَ لوند څیز دَ ایښودلو نه پس دَ لوند څیز خاص آواز-

خړے:(خهٔ-ړے)اسم- واحد- مذكر- خیکه زمکه- خګه زمکه- پهٔ غرهٔ، دښته یا خوړ کښې هغه ځائ چې اُبهٔ او بوټى نهٔ لرى او دَ زمکې پهٔ سطح ئې وړې وړې شګې ښکارى-

خړے:(خه-ړے)اسم- خګ - خګ خګے- (دَ منګلو اصطلاح)-

خښت:(خښت)اسم- واحد- مذكر- (۱)زښت- ناخوښ- ژشت- هغه څوک چې دَ چا بد ایسى- (۲)زیات- زښت- ډېر- کوټه-

خښکله:(خښ-که-له)متعلقِ فعل/ظرف زمان- (۱)هغه وخت- کله- هغه وخت چې- څهٔ وخت- هر کله- کله چې- (۲)څهٔ رنګ- پهٔ څهٔ طریقه-

خغ:(خغ)اسم صوت- (۱)جز- جوز- خز- (۲)ژغ- غږ- جغ-

خغ:(خغ)اسم- واحد- مذكر- ډېره درنه توره-

خغاست:(خغاست)اسم- واحد- مذكر- منډه- تېښته- خغل- تاخت- ترپ-

خغاستا:(خغاس-تا)اسم- واحد- مذكر- وګورئ خغستا-

خغاستل:(خغاس-تل)مصدرِ متعدى- وګورئ خغستل-

خغاسته:(خغاس-ته)اسم- واحد- مؤنث- زغل- تېښته- خغل- تاخت- ترپ- منډه- دؤ- ترړه-

خغاله:(خغا-له)اسم- واحد- مؤنث- خوغاله- زغاله- پېړه- غروړى- غلوى- دَ اغرلو شوو اوړو پېړه چې یوه ږوړى ترې پخه شى-

خغخه:(خغ-خه)اسم- مؤنث- یو قسم شنهٔ واښهٔ چې ځناور ئې خورى-

خغستا:(خغس-تا)اسم- مؤنث- منډه- تېښته- زغل- خغل- ترپ-

خغستل:(خغس-تل)مصدرِ متعدى- خغاستل- منډه کول- تېښته کول- منډه اخستل- ترپل- ترپ کول-

خغستلے:(خغس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خغستل-

خغستن:(خغس-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغستل-

خغستونکے:(خغس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خغستل-

خغستنګ:(خغس-تنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغستل-

خغستنه:(خغس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغستل-

خغل:(خغل)اسم- خغلا- زغل- منډه- تېښته-

خغلا:(خغه-لا)اسم- مؤنث- منډه- تېښته- خغاسته- تاخت- خغل- ترپ- زغل-

خغلند :(خَغَ-لند)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ منډه- پهٔ دوړه- پهٔ درړه- ترپند- زغلند- خغلېدونکے- دٙ منډې پهٔ حالت کښې- دٙ ترپ پهٔ حال کښې- دٙ تاخت پهٔ حال کښې- دٙ خغاستې پهٔ حال کښې-

خغلندے :(خَغَ-لَن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خغلېدونکے- تښتېدونکے- (۲)ذلیل- بدبوتے- (۳)عاجز- خوار- غریب- (۴)ډارن- وېرېدونکے- بُزدله- ډارېدونکے- (۵)افسوس کونکے- ارمان کونکے- ارماني- ارمانژن-

خغلول:(خَغَ-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)پهٔ تېښته کول- پهٔ منډه کول- پهٔ ترپ کول- درړول- ورړول- (۲)پهٔ مخه کول- پهٔ مخه اخستل- شکست ورکول- لرې کول-

خغلولے:(خَغَ-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خغلولی- مؤنث خغلولې- وګورئ خغلول-

خغلون:(خَغَ-له-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلول-

خغلونکے:(خَغَ-له-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغلول-

خغلونګ:(خَغَ-له-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلول-

خغلونه:(خَغَ-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلول-

خغلوهٔ:(خَغَ-له-وهٔ)حاصلِ مصدر او دٙ ماضی استمراری دٙ واحد غائب صیغه- وګورئ خغلول-

خغلېدل:(خَغَ-لې-دَل)مصدرِ لازم- ترپېدل- پهٔ منډه کېدل- منډه وهل- پهٔ تېښته کېدل- لرې کېدل- مېدان پرېښول- شکست خوړل- پهٔ شا کېدل- بکېلے کېدل- بکېل کېدل- بنګېل کېدل-

خغلېدلے:(خَغَ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خغلېدل-

خغلېدن:(خَغَ-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلېدل-

خغلېدنګ:(خَغَ-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلېدل-

خغلېدنه:(خَغَ-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغلېدل-

خغلېدونکے:(خَغَ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغلېدل-

خغلېدهٔ:(خَغَ-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٙ ماضی استمراری دٙ واحد غائب صیغه- وګورئ خغلېدل-

خغنی:(خغ-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- شرم- شواړ- ژاولی-

خغورل:(خغو-رَل)مصدرِ متعدی- ژغورل- بچ کول- ساتل- (افغانستان)-

خغول:(خهٔ-غُ-وَل)مصدرِ متعدی- جزول- جوزول- جغول- پهٔ غوړیو یا تېلو کښې سرهٔ کول-

خغولے:(خهٔ-غه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خغول-

خغون:(خهٔ-غُ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغول-

خغونځ:(خَغونځ)اسم- خغونز- حرکت- دٙ مچیو او چینجیو حرکت- خوځما خوځ- غونځېدنه-

خغونځاوې:(خَغُون-ځا-وې)اسم- جمع- ګڼه ګوڼه- ګڼه او بې نظمه ګڼه ګوڼه- ازدحام-

خغونځول:(خَغُون-ځ-وَل)مصدر متعدی- پارول- غزول- غونځول- دٙ مچیو پارول او پهٔ حرکت راوستل- پهٔ ګېره او بې نظمه ګڼه ګوڼه راوستل-

خغونځولے:(خَغُون-ځ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خغونځول-

خغونځون:(خَغُون-ځ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځول-

خغونځونکے:(خَغُون-ځ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغونځول-

خغونځونګ:(خَغُون-ځ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځول-

خغونځونه:(خَغُون-ځ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځول-

خغونځوهٔ:(خَغُون-ځ-وهٔ)حاصلِ مصدر او دٙ ماضی استمراری دٙ واحد غائب صیغه- وګورئ خغونځول-

خغونځېدل:(خَغُون-ځې-دَل)مصدرِ لازم- جوزېدل- جزېدل- جغېدل- غزېدل- پارېدل- ځنګ پهٔ ځنګ کېدل- دٙ مچیو او چینجیو ښورېدل یا پهٔ یو ځاې حرکت کول-

خغونځېدلے:(خَغُون-ځې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خغونځېدل-

خغونځېدن:(خَغُون-ځې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځېدل-

خغونځېدنګ:(خَغُون-ځې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځېدل-

خغونځېدنه:(خَغُون-ځې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغونځېدل-

خغونځېدونکے:(خَغُون-ځې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغونځېدل-

خغونځېدهٔ:(خَغُون-ځې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٙ ماضی استمراری دٙ واحد غائب صیغه- وګورئ خغونځېدل-

خغونځے:(خَغُون-ځے)اسم- وګورئ خغونځ-

خغونکے:(خهٔ-غُ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغول-

خغونګ:(خهٔ-غُ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغول-

خغونه:(خهٔ-غُ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغول-

خغونې:(خَغو-نې)اسم- جمع- مذکر- (۱)جغونی- دٙ چېلو وېښتهٔ- (۲)اوږدهٔ وېښتهٔ-

خغوهٔ:(خهٔ-غُ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغول-

خغه پر:(خغه-پر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٙ جغ پورته نیمه حصه- (۲)لویه توره-

خغېدل:(خهٔ-غې-دَل)مصدرِ لازم- جوزېدل- جزېدل- جغېدل- پهٔ غوړیو کښې غوښه، کباب یا پیاز سرهٔ کېدل-

جغېدلے:(خهٔ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خغېدل-

خغېدن:(خهٔ-غې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خغېدل-

خغېدنګ:(خهٔ-غې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خغېدل-

خغېدنه:(خهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خغېدل-

خغېدونکے:(خهٔ-غې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خغېدل-

خغېدهٔ:(خهٔ-غې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٙ ماضی استمراری دٙ واحد غائب صیغه- وګورئ خغېدل-

خکلول:(خُکَ-لَ-وَل)مصدر متعدی- ربړول- خپه کول- خفه کول- ازارول-

تکلیف ورکول- خورول-

خکلولے:(خُک-ل-وۀ- لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خکلول-

خکلون:(خُک-ل-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خکلول-

خکلونکے:(خُک-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خکلول-

خکلونګ:(خُک-ل-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خکلول-

خکلونه:(خُک-ل-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خکلول-

خکلوۀ:(خُک-ل-وۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خکلول-

خکلېدل:(خُک-لې-دَل)مصدرِ لازم- زورېدل- کړېدل- خورېدل- ربړېدل- پۀ تکلیف کښې کېدل- ازارېدل- خفه کېدل- ناراضه کېدل- جکېدل-

خکلېدلے:(خُک-لې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خکلېدل-

خکلېدن:(خُک-لې-دَن) حاصلِ مصدر- وګورئ خکلېدل

خکلېدنګ:(خُک-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خکلېدل-

خکلېدنه:(خُک-لې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خکلېدل-

خکلېدونکے:(خُک-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خکلېدل-

خکلېدۀ:(خُک-لې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خکلېدل-

خکندن:(خۀ-کن-دَن)اسم- واحد- مذکر- خنکدن- خلکدم- خلکدن- دَ سا دَ وتلو حالت- ګران ساعت- دَ مرګ کېدو حالت- آخېر- دَ سا ختنه- دَ سا وتنه- خکدن- زنکدن-

خکه:(خۀ-که)حرف جار- پۀ دې سبب- پۀ دې وجه- پۀ دې دلیل- لۀ دې کبله- پۀ دې علت-

خکه:(خُ-که)اسم- واحد- مؤنث- نکاح کړې ښځه-

خګ:(خُګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپین پوک څیز چې دَ روانو اُبو پۀ سر کښې ، دَ څاروی شخوند وملو، دَ پور پخېدو او پۀ داسې نورو حالتونو کښې پیدا کیږی- کپ- کف- ګف- خګے- (۲)خاورین لوښے چې ماستۀ پکښې شاربلے کیږی- جګ- جک-

خګال:(خُ-ګال)اسم- واحد- مذکر- مېده ړوړی- چوری شوې او پۀ ښوروا کښې لونده شوې ړوړی - هغه ړوړی چې دَ ښوروا دَ پاره مېده شوې وی- پۀ ښوروا کښې ماته کړې شوې ړوړی- وره نمړی- پېنډه- تربل-

خګڑن:(خُګ-ڑن)اسم صفت- واحد- مذکر- خګ لرونکے- خګ دار- خګلن-

خګخور:(خُګ- خور)اسم- واحد- مذکر- ماهی خورکه- کب خورکه- یو قسم مرغۍ چې دَ اُبو پۀ سر ګرځی او کبان خوری-

خګر:(خُ-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ېینه- ځیګر- اینه- دَ وجود دننه یو اندام- (۲)ټټر- سینه- (۳)خوږ- زړۀ ته نزدې- (۴)زړۀ ورتیا- مېړانه- مړانه-

خګرخون:(خُ-ګر-خون)اسم- دَ ځیګر وینه- غم- تکلیف- کړاؤ- فکر-

خګرور:(خُګ-رَ-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تکړه- تورزن- بهادر- نر- زړۀ ور- دَ لوئ سینې خاوند- دَ زیاتې حوصلې خاوند- (۲)بې رحمه-

خګلانه:(خُګ-لا-نه)اسم- واحد- مذکر- هغه کټوی چې شوملې پکښې شاربلے کیږی- غړکه-

خګلن:(خُګ-لن)اسم صفت- واحد- مذکر- خګ لرونکے- خګن- خُګ دار- (۲)هغه څوک چې دَ خُلې نه ئې خګ بهیږی- لړبېزن- لاړڅاځے-

خګوارل:(خُګ-وا-رَل)مصدرِ متعدی- تکرارکول- یو شے باربار یادول-

خګوارن:(خُګ-وا-رَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خګوارل-

خګوارونکے:(خُګ-وا-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خګوارل-

خګوارنګ:(خُګ-وا-رَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خګوارل-

خګوارنه:(خُګ-وا-رۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خګوارل-

خګوارۀ:(خُګ-وا-رۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خګوارل-

خګېدل:(خُ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- خټکېدل- شاربلے کېدل- خګ پرېښودل- خګ پرېښول-

خګېدن:(خُ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خګېدل-

خګېدنګ:(خُ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خګېدل-

خګېدنه:(خُ-ګې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خګېدل-

خګېدونکے:(خُ-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خګېدل-

خګېدۀ:(خُ-ګې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خګېدل-

خل:(خل)اسم- واحد- مذکر- (۱)خلا- چمک- پرق- برېښېدا- زلق- چڼک- پڼک- (۲)سخته تنده- جل- (۳)وار- باره- پېره- نوبت- (۴)دَ کپړې یا دَ برجې نه جوړ شوے لوئ پوش چې یخنۍ نه دَ بچ کولو یا دَ بار وړلو پۀ وخت دَ څاروی پۀ شا اچولے کیږی- خل- کته- جول- زل- (۵)جال- دَ مرزانو، مرغیو یا مهیانو دَ نیولو جال- پنی- (۶)دَ جولا جاله- (۷)چل- (۸)حېوان- خناور- ځنګر- چارپایۀ- (۹)ماشوم- (۱۰)توریې لړې (وریځې) باران او سیلۍ- طوفان- تیارۀ- دَ خُول غلط تلفظ- (۱۱)خطره-

خلا:(خُ-لا) اسم صفت- واحد- مؤنث- خلق- چڼک- پڼک- خل- برېښنا- چمک- خلېدار- برېښېدا- جلا- رڼا- خلقا- تاؤ- جمع خلاګانې-

خلاباندې:(خُ-لا-بان-دې)صفت- یو بل دَ پاسه-

خلان:(خُ-لان)اسم صفت- واحد- مذکر- خلاند- روښانه- پړقېدونکے- چڼکېدونکے- خلېدونکے- خلاؤ-

خلاند:(خُ-لاند)اسم صفت- واحد- مذکر- برېښېدونکے- خلېدونکے- خلا لرونکے- خلان-

خلاندے:(خُ-لان-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- پړقېدونکے- روښانه-

خلاؤ:(خُ-لاؤ)اسم صفت- واحد- مذکر- خلاند- خلېدونکے-

خلبل:(خل-بل)اسم صفت- واحد- مذکر- جلبل- پړقېدونکے- خلېدونکے- برېښېدونکے- خلقېدونکے- روښانه- چڼکېدونکے- پڼکېدونکے-

خلبلان:(خَل-بـه-لانّ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خلبلاند-
خلبلاند:(خل-بـه-لانّدّ)اسم صفت- واحد- مذکر- حیران- پریشان- بې ارامه- ناټیکاوه- ناقراره- بې قراره- ناقلاره- ناکراره- بې ارامه-
خلبلاندول:(خَل-بَ-لانّ-دَ-وَل)مصدر متعدی- خوروول- کړول- پریشانه کول- ناکراره کول- ناقلاره کول- ناقراره کول- بې آرامه کول-
خلبلاندون:(خَل-بَ-لانّ-دَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلاندونکے:(خَل-بـه-لانّ-ده-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلاندونګ:(خَل-بـه-لانّ-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلاندونه:(خَل-بـه-لانّ-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلاندوهٔ:(خَل-بـه-لان-ده-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانده:(خَل-بَ-لانّ-ده)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- بې آرامه- ناقلاره- پریشانه- لالهانده-
خلبلانده:(خَل-بَ-لانّ-ده)اسم- مؤنث- ډېر خَلند-
خلبلاندېدل:(خَل-بَ-لانّ-دې-دَل)مصدر لازم- پریشانه کېدل- خفه کېدل- ناقلاره کېدل- بې آرامه کېدل- غمژن کېدل- خورل کېدل-
خلبلاندېدن:(خَل-بَ-لانّ-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلاندېدنګ:(خَل-بَ-لانّ-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلاندېدنه:(خَل-بَ-لانّ-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلاندېدونکے:(خَل-بَ-لانّ-دې-دُونّ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلاندېدهٔ:(خَل-بَ-لان-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانول:(خَل-بَ-لا-نَ-وَل)مصدر متعدی- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانون:(خَل-بَ-لا-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانونکے:(خَل-بَ-لا-نَ-وُونّ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانونګ:(خل-بَ-لا-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانونه:(خَل-بَ-لا-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانوهٔ:(خَل-بَ-لا-نَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلبلاندول-
خلبلانېدل:(خَل-بَ-لا-نې-دَل)مصدر لازم- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانېدن:(خَل-بَ-لا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانېدنګ:(خَل-بَ-لا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانېدنه:(خَل-بَ-لا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانېدونکے:(خَل-بَ-لا-نې-دُونّ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلانېدهٔ:(خَل-بَ-لا-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلبلاندېدل-
خلبلے:(خَل-بَ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- روښانه- پرقېدونکے- بربښېدونکے- خلېدونکے- پړکېدونکے- چنګېدونکے- جل او بل کېدونکے-
خلي بلي:(خه-لي-بـه-لي)اسم- مؤنث- بې ارامي- ناقلارى-
خلځے:(خل-ځے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مېږوکے-
خلښت:(خُ-لښت)اسم- واحد- مذکر- چنګ- خل- خلا- پرق- خلق- پړک-
خلق:(خُ-لق)اسم- مذکر- وګورئ خلښت-
خلقول:(خَل-قَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)پهٔ ژبه وهل- پهٔ بدوردو او ناکاره خبرو ژبه استعمالول- دَ چا خلاف ژبه خوزول- (۲)وګورئ خلکول-
خلک:(خَلکّ)اسم- واحد- مذکر- خلا- بربښ- خلښت- خلق-
خلک پړک:(خه-لک-پَ-ړک)اسم مرکب- اب وتاب- غوړتر- رنګ روغن- پالش شوے- چې پرق پروق کوی او خلقیږی-
خلک ناک:(خُلکّ-ناک)اسم صفت- مذکر- روښان- بربښ ناک-
خلکول:(خَل-کَ-وَل)مصدر متعدی- خل او بل کول- خلبول- چنګول- پړکول- پرقول- پرکول- خلقول-
خلکون:(خَل-کَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خلکول-
خلکونکے:(خَل-کَ-وُونّ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلکول-
خلکونګ:(خَل-کَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلکول-
خلکونه:(خَل-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلکول-
خلکوهٔ:(خَل-کَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلکول-
خلکېدل:(خَل-کې-دَل)مصدر لازم- خلېدل- زلقېدل- پرقېدل- چنګېدل- بربښېدل- خلېدل- پړکېدل-
خلکېدلے:(خَل-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خلکېدل-
خلکېدن:(خَل-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خلکېدل-
خلکېدنګ:(خَل-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلکېدل-
خلکېدنه:(خَل-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلکېدل-
خلکېدونکے:(خَل-کې-دُونّ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خلکېدل-
خلکېدهٔ:(خَل-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلکېدل-
خلل:(خُ-لَل)مصدر- (۱)دَ وروکی ماشوم دَ مالش نه پس لاس پښې تړل (چې اودهٔ شی)- ماشوم پهٔ اوربنی کښې تړل- (۲)تړل- بارکول- پهٔ کوری یا ترنګړ کښې څهٔ سامان وغېره تړل یا بارول-
خلل:(خُ-لَل)اسم- واحد- مذکر- ضرر- نقصان- تاوان- ظلم-
خلما:(خل-ما)اسم- واحد- مذکر- زلمیتوب- ځوانی- خلمیتوب- شباب-
خلموټے:(خَل-مو-ټے)اسم- واحد- مذکر- ژېے- ژیکے- خلمکے- ځوانکے- چې ایله ایله خلمی توب ته رسېدلے وی- چې ایله ایله ئې شونډه شنه شوې وی- نوے نوے زلمے شوے-

ئ (څـی-رَل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لـی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خلميتوب:(خل-مي-توب)اسم- واحد- مذكر- خواني- خلمينه-
خلمينه:(خل-مي-نه)اسم- واحد- مذكر- وګورئ خلميتوب-
خلمے:(خل-مے)اسم- واحد- مذكر- خوان- زنے- ژنے-
خلند:(خَ-لند)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)خلاند- روښانه- پنکېدونکے- برېښېدونکے- (۲)ظالم- ستمګر- جابر- زبردست- تېرے کونکے- جور کونکے-
خلندوکے:(خَ-لن-دو-کے)اسم صفت- واحد- مذكر- پرېښېدونکے- خلقېدونکے- جلوبل کېدونکے- پرکېدونکے- پرقېدونکے- چنکېدونکے- پنکېدونکے-
خلنده:(خَ-لَن-ده)اسم صفت- واحد- مذكر- ښکاره- پرقېدونکے-
خلوبي:(خَ-لو-بي)اسم- جمع- مؤنث- تاؤ را تاؤ يو قسم مشهور خوارهٔ- زلېبي- جلبي- خوارهٔ- خلېبي- جبليبي-
خلوبے:(خَ-لو-بے)اسم- واحد- مذكر- پېريان اُبهٔ- سراب-
خلوكه:(خَ-لُو-كه)اسم- مؤنث- دَ زړهٔ رکونه-
خلول:(خَ-لَ-ول)مصدر متعدي- زلقول- پرقول- چنکول- پنکول- برېښول-
خلولے:(خَ-لَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خلول-
خلون:(خَ-لُون)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ اُبو لوئ مشک چې پهٔ حېوانانو باندې وړل کيږي- مشک- ژے- زے- رابيا- (۲)بار-
خلون:(خَ-لَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خلول-
خلونکے:(خَ-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خلول-
خلونګ:(خَ-لَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خلول-
خلونه:(خَ-لَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلول-
خلوهٔ:(خَ-لَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خلول-
خله:(خَ-له)اسم- مؤنث- (۱)سعي- کوشش- مڅه- (۲)خل- وار- نوبت- پېره- کرت- (۳)مينه- شوق- هوس- تلوسه- خوامش- اُميد- بې قراري- (۴- صفت)پرېشانه- سترے- ناقلاره- وارخطا- بې ارامه- (۵)حمله- جمع خلې-
خله:(خَ-له)متعلق فعل- دَ خبله مخفف- خبله- يو لهٔ بله-
خله خوله:(خَ-له-خو-له)اسم مركب- كوشش- سعي-
خلې:(خَ-لې)اسم- مؤنث- شرم- حيا-
خلې:(خَ-لې)اسم- مؤنث- خانله معنىٰ نهٔ لري- دَ لاحقې پهٔ توګه استعمالولے شي لکه هلې خلې-
خلياره:(خل-يا-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه خانګو چې ماشومان پکښې خنګولے کيږي- خانګو- ټال- ګواره-
خلې خولې:(خَ-لې-خو-لې)اسم مركب- دَ سفر سامان-
خلېدل:(خَ-لې-دل)مصدر لازم- برېښېدل- پرقېدل- چنکېدل- پنکېدل- زلقېدل-
خلېدلے:(خَ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خلېدل-
خلېدن:(خَ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خلېدل-
خلېدنګ:(خَ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خلېدل-
خلېدنه:(خَ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلېدل-
خلېدونکے:(خَ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خلېدل-
خلېدهٔ:(خَ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خلېدل-
خلے:(خه-لے)اسم- واحد- مذكر- خلمے-
خم:(خم)فعل- دَ فعل حال دَ واحد متكلم صيغه- زهٔ روان يم- خمه-
خما:(خَ-ما) ضمير- زما- دما- ايمو- (دَ زما زړه املا)-
خماخماني:(خَ-ما-خَ-ما-ني)اسم- مؤنث- (۱)فرق- فرخ- (۲)حرص- لالچ-
خمبار:(خَم-بار)اسم- خمبل- خبول- ستركې بې واره بې واره پټول او پرانستل- دَ سترګو باڼهٔ اُوچتول او ټيټول-
خمبک:(خَم-بک)اسم- واحد- مذكر- زومبق- خومبق- جونبک- غنچه- غنچک- دَ سپنسو يا تارونو وغيره يا دَ ګلونو غنچک- جمع خمبکونه-
خمبل:(خَم-بَل)مصدر متعدي- (۱)باڼهٔ رپول- زمبل- خنبول- وهل- (۲)خنبل- (۳)بې عزته کول- بې آبه کول-
خمبلے:(خَم-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خمبل-
خمبن:(خَم-بَن)حاصل مصدر- وګورئ خمبل-
خمبنګ:(خَم-بَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خمبل-
خمبنه:(خَم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمبل-
خمبول:(خَم-به-ول)مصدر متعدي- دَ سترګو باڼهٔ رپول-
خمبون:(خَم-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ خمبول-
خمبونکے:(خَم-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع خمبونکي- مؤنث خمبونکې- وګورئ خمبول-
خمبونګ:(خَم-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خمبول-
خمبونه:(خَم-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمبول-
خمبوهٔ:(خَم-به-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خمبول-
خمبېدل:(خَم-بې-دل)مصدر لازم- دَ سترګو باڼه رپېدل-
خمبېدل:(خَم-بې-دل)مصدر لازم- پهٔ ورو ورو تلل- پهٔ مزه مزه تلل- ورو ورو قدمونه اخستل- سست سست تلل- پهٔ قلار قلار تلل-
خمبېدل:(خَم-بې-دل)مصدر لازم- پهٔ چا باندې کالي امبارېدل- پېړ زيات كالي اچول-
خمبېدلے:(خَم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ خمبېدل-
خمبېدن:(خَم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خمبېدل-
خمبېدنګ:(خَم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خمبېدل-
خمبېدنه:(خَم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمبېدل-
خمبېدونکے:(خَم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ خمبېدل-
خمبېدهٔ:(خَم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه-

وګورئ ځمبېدل-

ځمکنی:(ځمهٔ-که-نی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ زمکې- زمکې- زمکې ته منسوب-

ځمکوال:(ځمهٔ-که-وال)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکې مالک- دَ زمکې خاوند- (افغانستان)-

ځمکه:(ځمهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ شمسی نظام هغه سیاره چې بنیادم پرې استوګه کوی- زمکه- مځکه- (۲)مخ- سطح- (دَ زمکې زړه املا)-

ځمل:(ځمل)مصدرِ متعدی- ځمبل- بانهٔ رپول- سترګې رپول- سترګې خوزول-

ځملے:(ځمهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- مېښل شوے- مړل شوے- یو تر بله وهل شوے- لت پت شوے- شیت پیت شوے-

ځمنځ:(ځمنځ)اسم- واحد- مذکر- رونق- ړول- توکه- طرز-

ځمنه:(ځمهٔ-نه)اسم- مؤنث- وعده- لوظ- قول- اقرار- ژمنه-

ځموږ:(ځموږ)ضمیر- جمع- وګورئ زمونږ- (دَ زموږ زړه املا)-

ځمول:(ځمهٔ-وَل)مصدرِ متعدی- ځبول- بانهٔ رپول- سترګې وهل- سترګک وهل- ځمبول-

ځمون:(ځمهٔ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمول-

ځمونکے:(ځمهٔ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځمول-

ځمونګ:(ځمهٔ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمول-

ځمونه:(ځمهٔ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمول-

ځموهٔ:(ځمهٔ-وهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځمول-

ځن:(ځن)اسم- واحد- مذکر- یو مشهور توکے- جیم-

ځنازه:(ځه-نا-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جنازه-

ځناور:(ځهٔ-نا-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- نادان- کم عقل- ناپوه-

ځناور:(ځهٔ-نا-وَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)څیرونکے حیوان- (۲)حیوان- څارویے- څلوربول- ډنګر-

ځناورتوب:(ځهٔ-نا-وَر-توب)اسم- (۱)حیوانیت- وحشی توب- حیوان توب- (۲)ناپوهی- بې عقلی- نادانی- حماقت- کم عقلی- ناړامی-

ځناورخویه:(ځهٔ-نا-وَر-خو-یه)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ځناورو پهٔ شان خوئ لرونکے- خوارخویه- بدخویه-

ځنب:(ځمب)اسم- مذکر- دَ سترګو رپ-

ځنبر:(ځن-بَر)اسم- ځانبه- جامنه-

ځنبل:(ځم-بَل)مصدرِ متعدی- ځمبل- رپېدل- غړول- پهٔ رپ رپ اړول- ژر ژر غړول او پټول- ړکول- خوځول-

ځنبول:(ځم-به-وَل)مصدرِ متعدی- ځنبل- ځمبل- رپول- غړول- سترګې ژر ژر غړول او بندول- ځمبول-

ځنبولے:(ځم-به-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځنبول-

ځنبون:(ځم-به-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبول-

ځنبونکے:(ځم-به-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځنبول-

ځنبونګ:(ځم-به-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبول-

ځنبونه:(ځم-به-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبول-

ځنبوهٔ:(ځم-به-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبول-

ځنبه:(ځم-به)اسم- بانهٔ رپونه- سترګه وهنه- سترګې ځبونه-

ځنبېدل:(ځم-بې-دَل) مصدر لازم- سترګې زنبېدل- سترګې رپېدل- بانهٔ رپېدل- بانهٔ ښوربېدل- خوځېدل- ړکېدل- ړقېدل-

ځنبېدلے:(ځم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځنبېدلی- مؤنث ځنبېدلې- وګورئ ځنبېدل-

ځنبېدن:(ځم-بې-دَن) حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبېدل-

ځنبېدنګ:(ځم-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبېدل-

ځنبېدنه:(ځم-بې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنبېدل-

ځنبېدونکے:(ځم-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځنبېدل-

ځنبېدهٔ:(ځم-بې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځنبېدل-

ځنځ:(ځنځ)اسم- واحد- مذکر- ځوری- پټکنے- زنځ- زنځ- زمچ- پټکرے- پټکړے-

ځنځرائ:(ځن-ځه-رائ)صفت- ځر برګ (لکه بټېر)-

ځنځری:(ځن-ځ-ری)اسم- واحد- مؤنث- یو خاص قسم ګل کاری یا نقش چې دَ زنځیر پهٔ شان کړی کړی وی-

ځنځلېر:(ځنځ-لېر)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تور ځنځے چې دَ ښکلا دَ پاره پهٔ کېږدی باندې ځوړندولے شی-

ځنځول:(ځن-ځ-وَل)مصدرِ متعدی- ځاځکے ځاځکے تویول- ټکے ټکے تویول- ځځول- ورو ورو نچوړی کول- پهٔ شومتیا سره څهٔ څیز چا ته ورکول- کم څیز ورکول- لږ څهٔ ورکول- تکلیف ورکول-

ځنځولی:(ځن-ځو-لی)اسم- ړنډولی- څهٔ څیز پهٔ څلورو کسانو اخستل- څهٔ څیز پهٔ څادر کښې اخستل- یو سړے دَ لاسونو او پښو نه پهٔ څلورو کسانو اخستل-

ځنځولے:(ځن-ځ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځنځول-

ځنځون:(ځن-ځ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنځول-

ځنځونکے:(ځن-ځ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځنځول-

ځنځونګ:(ځن-ځ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنځول-

ځنځونه:(ځن-ځ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنځول-

ځنځوهٔ:(ځن-ځ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنځول-

ځنځه:(ځن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرسوبله- شوبله- زنځه- شوبلکه- سرسوبنده- یو قسم پنجه وره حشره- (۲- صفت)لالچی- جنجالی سړے- چیچړ بنیادم- ضدی- ځیلی-

خنځېدل:(خَن-ځي-دَل)مصدرِ لازم- ځنېدل- ځاځکے ځاځکے تونېدل-
خنځېدلے:(خَن-ځي-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خنځېدل-
خنځېدن:(خَن-ځي-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنځېدل-
خنځېدنګ:(خَن-ځي-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنځېدل-
خنځېدنه:(خَن-ځي-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خنځېدل-
خنځېدونکے:(خَن-ځي-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خنځېدل-
خنځېدهٔ:(خَن-ځي-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خنځېدل-
خنځی:(خَن-ځی)اسم- واحد- مؤنث- زنځیرک- دَ ښځو یو قسم ګاڼه (کالے)-
خنخول:(خَن-خَوَل)اسم- لهٔ حاله تلنه- پهٔ زړهٔ باندې دَ خفګان چپه- بې سدی- بې هوشي- بې خودي- پهٔ زړهٔ باندې پرېشانی راتلنه-
خندر:(خَن-دَر)اسم- ګړی-
خنډ:(خَنډ)اسم- واحد- مذکر- ایسارتیا- ډیل- تاخیر- درنګ- معطلی- دېری- ډېره موده تېرېدنه- ډېر ساعت تېرېدنه-
خنډان:(خَن-ډان)اسم صفت- جمع- مذکر- زاړهٔ- لرغوني- دَ ډېر وخت-
خنډمن:(خَنډ-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- ټال شوے- ناوخته شوے- اټال شوے- خنډن- معطل شوے- دَ خپل وخت نه وروستو پاتې شوے-
خنډن:(خَن-ډَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وړاندنیے- مخکښینے- پخوانے- لرغونے- قدیمی- دَ ډېرې مودې- خنډمن-
خنډنے:(خَن-ډهٔ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لرغونے- پخوانے- وړاندنیے- قدیمی- وختینے- (۲)اټال- ایسار- معطل-
خنډنے کوکو:(خَن-ډهٔ-نے-کو-کو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل- پتونے ګل-
خنډوالے:(خنډ-وا-لے)اسم- ټالېدنه- اټالېدنه- ناوخته والے- خنډېدنه- معطلی- معطلېدنه- خنډېدنه- دَ خپل وخت څخه اوښتهٔ- ایسارتیا- ډیل-
خنډول:(خَن-ډَ-وَل)مصدرِ متعدی- ټالول- ایسارول- ناوخته کول- اټالول- معطلول- دَ ټاکلی وخت څخه زیات وخت وربانديې تېرول-
خنډولے:(خَن-ډَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خنډول-
خنډون:(خَن-ډَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډول-
خنډونکے:(خَن-ډَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خنډول-
خنډونګ:(خَن-ډَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډول-
خنډونه:(خَن-ډَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډول-
خنډوهٔ:(خَن-ډَ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډول-
خنډی:(خَن-ډی)اسم- جمع- مذکر- مغه غوټې چې دَ ځادر یا رومال پیڅکو ته دَ ښکلا او مضبوطوالی دَ پاره ورکولے شي-
خنډېدل:(خَن-ډي-دَل)مصدرِ لازم- اټالېدل- ایسارېدل- ناوخته کېدل- ټالېدل- معطلېدل- دَ خپل وخت نه زیات وخت وربانديې تېرېدل-
خنډېدلے:(خَن-ډي-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خنډېدل-

خنډېدن:(خَن-ډي-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډېدل-
خنډېدنګ:(خَن-ډي-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډېدل-
خنډېدنه:(خَن-ډي-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خنډېدل-
خنډېدونکے:(خَن-ډي-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خنډېدل-
خنډېدهٔ:(خَن-ډي-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خنډېدل-
خنډے:(خَن-ډے)اسم- واحد- مذکر- بوټکه- بودی- چوټے-
خنغلی:(خَن-غَ-لی)اسم- جمع- مذکر- زنګنی- زوړ پرتوګ ته دَ ښېې نه ښکته دَ زړې کپړې پائنڅې اچول-
خنغوخه:(خَن-غو-خه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم وُنه-
خنغوزے:(خَن-غو-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چلغوزے-
خنکدن:(خَن-کَه-دَن)اسم- واحد- مذکر- آخری سلګی- دَ مرګ حالت- ځکندن- زلکدم- آخر وخت- خلکدم- دَ نزعې حالت- دَ ژوند آخری سلګې- اخېر- ګران ساعت- سا وتنه- دَ مړکېدو حالت-
خنکندن:(خَن-کَن-دَن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خنکدن-
خنګر:(خَن-ګَر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې سده- بې خوده- بې هوشه- بې حسه- بې هوشه-
خنګل:(خَنګ-ګَل)مصدرِ متعدی- پهٔ ټال جوټې وهل-
خنګل:(خَنګ-ګَل)اسم- واحد- مذکر- مغه ځائې چې زیاتې او ګڼې وُنې لری- بنجر او شاړ ځائې- دشت- خاورے- درګه-
خنګل ځېرے:(خَنګ-ګَل-ځي-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱) یو قسم تریخ بوټے چې دَ خېټې دَ دَرد دَ پاره پکارولے شي- (۲)یو قسم ګیاه چې ځاروی یُ خوری-
خنګل ګړی:(خَنګ-ګَل-ګَه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- مغه ځائې چې دَ خنګل ساتونکے پکښې وسیږی- جونګړه-
خنګلی کربوړے:(خَنګ-ګَه-لی-کَر-بو-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سره خله لرونکې دَ چرمښکی نه لوے ورکوټے شان خزنده چې زیاتره پهٔ خنګلونو کښې موندے شي-
خنګله:(خَنګ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ جنګله- (۲)باړ- ویره-
خنګوټې:(خَنګ-ګو-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- الامو- ټالې وهنه- خنګونه-
خنګورے:(خَنګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګورو واښکے ځنډورے- دَ انګورو وښکالے- دَ انګورو وړے-
خنګول:(خَنګ-ګَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)زوړند ځیز ته حرکت ورکول- (۲)اټالول- ټال مټول کول- خبره وړدول- لم لبټ کول- انې بانې کول-
خنګولے:(خَنګ-ګه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خنګول-
خنګون:(خَنګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګول-
خنګونکے:(خَنګ-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خنګول-
خنګونګ:(خَنګ-ګه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګول-

خنګونه:(خَنګ-ګهَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خنګول-
خنګوهٔ:(خَنګ-ګهَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خنګول-
خنګويه:(خَنګ-ګو-يه)اسم- مؤنث- وګورئ اټامي-
خنګېدل:(خَنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)اټالېدل- يو زوړند څيز ته حرکت ورکېدل- (۲)خبره وړدېدل-
خنګېدلے:(خَنګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خنګېدل-
خنګېدن:(خَنګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خنګېدل-
خنګېدنګ:(خَنګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خنګېدل-
خنګېدنه:(خَنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خنګېدل-
خنګېدونکے:(خَنګ-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خنګېدل-
خنګېدهٔ:(خَنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خنګېدل-
خنل:(خَ-نَل)مصدر متعدی- سورے کول- پهٔ څهٔ څيز سورے پکښې جوړول-
خنې:(خهٔ-نې)ضمير ربطی (۱)سره- څخه- ورڅخه- ترې نه- ورنه- (۲)بعضې- بعض- څينې-
خنې خنې:(خهٔ-نې-خهٔ-نې)اسم مرکب- بعضې بعضې- يو نيم- خنې- خال خال- کم کوز- يو يو- بعضې نيم- لږ لږ- کله نا کله-
خنې غوزے:(خَنې-غو-زے)اسم- واحد- مذکر- خَن غوزے- چلغوزه- غړنځے- غونځے- جمع خنې غوزی- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چلغوزے-
خنِکے:(خَنِ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ژنِکے-
خنے:(خهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژنے- جنے- ويرکے- ملک- (۲)خنِکے- ژنِکے- خړے- تخم- زړے- زنے- جمع خنی-
خو:(خو)دَ جمع متکلم صيغه- (۱)مونږ روان يو- درومو- (۲)دَ اجازت اخستو کلمه- لکه مونږ خو يعنی لاړ شو-
خواب:(خُ-وابّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جواب- حال احوال معلومېدنه- (۲)غبرګون- دَ پښتنې ځواب- (۳)رَدول- پهٔ نفی کښې جواب ورکونه- (۴)اری- ايری-
خواب ګر:(خُ-واب-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خواب لوڅے-
خواب لوڅے:(خُ-واب-لو-څے)اسم صفت- واحد- مذکر- حاضرخواب- خواب ګر- خوابی- حاضرجواب-
خوابی:(خُ-وا-بی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خواب لوڅے-
خواګ:(خُواګ)اسم- واحد- مذکر- سبک- جوکه- توغ- لل- (افغانستان)-
خواله:(خُوا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خواؤله- خواونه- شوروا- خومنه- خومنه- (۲)نواله- دَ اُربشو دَ اوړو نه جوړ هغه غټې چې پخوا به يې پهٔ پېلانو خوړل- (۳)دَ شوروا دَ پاره غټه غټه يا تر اندازې زياته پوړی مېده کونه- (۴)خونه- زونه- زلمينه- (افغانستان)-
خوان:(خُوانّ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ځلمے- بالغ شوے- ژنے- ژنِکے- بالغ- زلمے- (۲)سخی- (۳)فوځی- (۴)مېړهٔ- تکړه- مېړنے- بهادر- زړهٔ ور-
خوان توب:(خُوانّ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوان والے- ځوانی- (۲)بهادری- زړهٔ ورتوب- مېړانه- مړانه- (۲)سخی توب-
خوان خلمے:(خُوانّ-خَل-مے)اسم صفت- واحد- مذکر- بالغ- خبردار- پهٔ ښهٔ بد پوه- وګورئ خوان-
خوانکه:(خُوا-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- ګرمکه- ګرمکی- ستو- هغه دانه چې دَ خلميتوب پهٔ وخت کښې پهٔ مخ راخيژی- جمع خوانکې-
خوانکې:(خُوا-نه-کې)اسم تصغير- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خوانکه-
خوانکے:(خُوا-نَ-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دَ خوان نه اسم تصغير- خلموټے- خوان- نوجوان- زلمے- زلموټے- خوان- زلمکے- نوے زلمے- خلمے- ژنِکے- ژنے-
خوانګه:(خُوانګ-ګه)اسم- چيچنه- سکونړنه- سکونداره لګونه-
خوانمرد:(خُوانّ-مَرد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مړنے- نر- بهادر- خوان- مېړنے- زړهٔ ور- غېرتی- (۲)سخی- (۲)پوړی مار- پوړی مار-
خوانمردی:(خُوانّ-مَر-دی)اسم- مؤنث- (۱) زړهٔ ورتوب- نرتوب- جوانمردی- مړانه- بهادری- سخاوت- (۲)پوړی ماری-
خوانمرګی:(خُوانّ-مَر-ګی)اسم مرکب- دَ خوانۍ مرګ- خوانيمرګی- پهٔ خلميتوب کښې مړينه- نيمه خوا کېدنه-
خوانمړد:(خُوانّ- مړد)اسم صفت- واحد- مذکر- خوانمرد- خوان- نر- غېرتی- چې دَ ښې خوانۍ صفت پکښې وی-
خوانول:(خُوا-نَ-وَل)مصدر متعدی- خوان کول- طاقت ورکول- جوانول-
خوانون:(خُوا-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوانول-
خوانونکے:(خُوا-نَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوانول-
خوانونګ:(خُوا-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوانول-
خوانونه:(خُوا-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوانول-
خوانوهٔ:(خُوا-نَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوانول-
خوانه خوانی:(خُوا-نه-خُوا-نی)اسم- دَ خوانۍ عمر- دَ خوانۍ ورځې- دَ خوانۍ موده- پهٔ خوانۍ کښې-
خوانی:(خُوا-نی)اسم- مؤنث- (۱)خلميتوب- ژنيتوب- جوانی- (۲) ښهٔ خوانی- ښهٔ خلميتوب- (۳)ښکلا- (۴)قوت او طاقت- شباب- مړانه- مروت-
خوانيمرګ:(خُوا-نی-مرګ)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ خوانۍ کښې مړ- نيمه خوا- خوانيمرګے-
خوانېدل:(خُوا-نې-دَل)مصدر لازم- (۱) خوان کېدل- ژنے کېدل- خلمے کېدل- (۲)طاقت او قدرت موندل-
خوانېدن:(خُوا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوانېدل-
خوانېدنګ:(خُوا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوانېدل-
خوانېدنه:(خُوا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوانېدل-

خوانېدونکے:(خوا-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوانېدل-

خوانېده:(خوا-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ خوانېدل-

خواوله:(خواو-له)اسم- مؤنث- وګورئ خواله-

خواونه:(خواو-نه)اسم- مؤنث- وګورئ خواله-

خوبل:(خو-بل)اسم صفت- وګورئ جوبل-

خوت:(خوت)اسم- مذکر- جوت- جُفت- توکي- جوړي- جوړه-

خوته:(خو-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جوته-

خوز:(خوځ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ازغن بوټے چې اوښان يې خوري- خوز- سوز- رانے- تنده-

خوخې:(خو-خې)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- جوجه ماجوجه- جوجې ما جوجې- خوخې ماخوخې- جوج ماجوج- ياجوج ماجوج- کوټ بنګار-

خوخې ماخوخې:(خو-خې-ما-خو-خې)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- وګورئ جوج ماجوج-

خوځ خانه:(خوځ-خا-نه) اسم- واحد- مؤنث- چوپال-

خور:(خه-ور)اسم- مذکر- تکليف- کړاو- کړاو- رنځ- ازار- درد-

خور:(خه-ور)اسم- واحد- مذکر- جور- ظلم- جبر-

خور:(خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژر اورېدونکے- زر اورېدونکے- تېره غوږے- تېز اورېدونکے - په غوږو وځک- (۲)نسبتاً هوښيار- پوه- خيرک- (۳)دانا- متوجه-

خورابه:(خو-را-به)اسم- واحد- مؤنث- جرابه- جورابه- جراپه- جوروپه- جلابه- چروپه- جمع خورابې-

خورتوب:(خور-توب)اسم- واحد- مذکر- تېز اورېدنه- خورتيا- ژر اورېدنه- (۲)هوښياري- پوهه- متوجه کېدنه- خوروالے- دانائي- ذيا-

خورتيا:(خور-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خورتوب-

خورظلم:(خور-ظ-لم)اسم(مرکب) زور ظلم- زور زياتے- تاړاک- تېرے-

خورن:(خو-رن)اسم- په خاې شلول-

خوړول:(خو-ړ-ول)مصدر متعدي- (۱)ظلم کول- زياتے او جبر کول- (۲)ازارول- کړول- تکليفول- رنځول- په عذابول- خاورول-

خورول:(خو-ر-ول)مصدر متعدي- (۱)تېز اورول- ژر اورول- (۲)پوهول- دانا کول- هوښارول- (۳)متوجه کول- (۴)مضمول-

خوروله:(خو-ر-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خورول-

خوروړن:(خو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خورون:(خو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خورونکے:(خو-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خورول-

خورونکے:(خو-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خورول-

خورونګ:(خو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خورونګ:(خو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خوروونه:(خو-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خوروونه:(خو-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خوروه:(خو-ر-وه)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خوروه:(خو-ر-وه)حاصل مصدر- وګورئ خورول-

خوره:(خو-ره)اسم- مؤنث- مضمېدنه- مضمونه- مضم-

خورېدل:(خو-رې-دل)مصدر لازم- درېدل- زورېدل- په عذابېدل- تکليف رسېدل- غمژن کېدل- غمژنېدل-

خورېدل:(خو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)مضمېدل- حلېدل- حل کېدل- (۲)لګېدل-

خورېدلے:(خو-رې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خورېدل-

خورېدلے:(خو-رې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خورېدل-

خورېدن:(خو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدن:(خو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنګ:(خو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنګ:(خو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنه:(خو-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنه:(خو-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدونکے:(خو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خورېدل-

خورېدونکے:(خو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خورېدل-

خورېده:(خو-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ خورېدل-

خورېده:(خو-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ خورېدل-

خوړے:(خو-ړے)اسم- تکليف ورکونه- دردمند کونه-

خوړ:(خوړ)اسم صفت- مخ په ښکته- اترائي- خوبړ- د چړائي ضد- خوبړے- د لوړ ضد-

خوړتوب:(خوړ-توب)اسم- واحد- مذکر- خوړوالے- خوړتيا- مخ په ښکته والے-

خوړتيا:(خوړ-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ خوړتوب-

خوړند:(خو-ړند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زړېدونکے- کوړے- خوبړند- خړول شوے- زړېدلے-اوبزان- اوبزاند- بانده- نښتے- پاس- اتال-

خوړندتوب:(خو-ړند-توب)اسم- مذکر- خوړندتيا- اوبزاندېدنه- اتالېدنه- خوړندوالے-

خوړندتيا:(خو-ړند-تيا)اسم- مؤنث- خوړندوالے- اوبزاندېدنه- اتالېدنه-

خوړندوالے:(خو-ړند-وا-لے)اسم- مذکر- خوړندتيا- خوړندېدنه- خوړندتوب-

خوړندول:(خو-ړن-ده-ول)مصدر متعدي- اوبزاندول- خړول- للول- کوړې کول- خوبړندول- اتالول- بانده کول-

خوړندون:(خو-ړن-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ خوړندول-

خوړندونکے:(خَو-ړن-ده-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوړندول-
خوړندونګ:(خَو-ړن-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړندول-
خوړندونه:(خَو-ړن-ده-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړندول-
خوړندوهٔ:(خَو-ړن-ده-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوړندول-
خوړنده:(خَو-ړن-ده)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- اوېزانده-
خوړندېدل:(خَو-ړن-دې-دَل)مصدر لازم- اوېزاندېدل- ځړېدل- کوړی کېدل- بانډه کېدل- اتالېدل-
خوړندېدن:(خَو-ړن-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوړندېدل-
خوړندېدنګ:(خَو-ړن-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړندېدل-
خوړندېدنه:(خَو-ړن-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړندېدل-
خوړندېدونکے:(خَو-ړن-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوړندېدل-
خوړندېدهٔ(خَو-ړن-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوړندېدل-
خوړندے:(خَو-ړن-دے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ کور کښې د ټوکرۍ کړلاڅې پهٔ شان راځوړند څیز چې سامان پکښې اېښودل کیږی- کوړے-
خوړوالے:(خَوړ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خوړتوب-
خوړوبے:(خو-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- خړوبے- جړوبے- زاوهٔ- آبشار-
خوړول:(خَو-ړ-وَل)مصدر متعدی- (۱)مخ ښکته کول- سر کوزول- سر ټيټول- (۲)زمکه ښکته کول- زمکه ژورول- غوچول-
خوړون:(خَو-ړ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-
خوړونکے:(خَو-ړ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوړول-
خوړونګ:(خَو-ړ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-
خوړونه:(خَو-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-
خوړوهٔ:(خَو-ړ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-
خوړېدل:(خَو-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)مخ ښکته کېدل- سر خوړے کېدل- سر ښکته کېدل- ټيټېدل- کوزېدل- ښکته کېدل-
خوړېدن:(خَو-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوړېدل-
خوړېدنګ:(خَو-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړېدل-
خوړېدنه:(خَو-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړېدل-
خوړېدونکے:(خَو-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوړېدل-
خوړېدهٔ:(خَو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوړېدل-
خوړے:(خو-ړے)اسم- مخ پهٔ ښکته- خوږې-
خوز:(خوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو ځنګلی ازغن بوټے چې اوښان يې ډېر پهٔ مينه خوری- تنده- سوز- خوځ- اغزے- خار- ازغے-
خوزخانه:(خوز-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چرته چې اغزی وی- اغزيانه- خوزيانه- (۲)دَ خوزو کوټې- د خوزانو خونه- دَ خوزونو کوټې- دَ سوزانو خونه- خوز کوټې- خارخانه- هغه کوټې چې دَ ګرمۍ پهٔ موسم کښې خلق خوزان پرې اچوی او دَ ګرمۍ نه خانونه پکښې ژغوری- چوپال- جونګړه- څپر-
خوزکوټې:(خوز-کو-ټې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ خوزخانه- (۲)هغه ځایُ چې ازغی پکښې ډېر وی- اغزيانه- خوزيانه- (۲)خوزژاوله- دَ خوزانو خواله- ترنخبين- خوزکوټې-
خوزکوړی:(خوز-کو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوړی- (۲)خوزژواله- دَ خوزانو زواله- ترنخبين-
خوزکوړے:(خوز-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- خوز کوړی- ترنخبين- خوز خاوله-
خوزن:(خو-زن)اسم صفت- واحد- مذکر- اغزن- ازغن خوز لرونکے- ازغی لرونکے- سوز لرونکے-
خوزوکوړی:(خو-زو-کو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- کوړی- دَ خوزواله- خوزژواله- ترنخبين-
خوزه:(خو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خوز-
خوزی:(خو-زی)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- دَ خوز سره تعلق لرونکے-
خوزی ماخوزی:(خو-زی-ما-خو-زی)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- زوزی ما زوزی- جوج ماجوج- جوج ماجوج- خوځی ماخوځی-
خوزيانه:(خوز-يا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ازغن ځایُ- ازغی لرونکي سيمه- اغزنه علاقه- اغزيانه- هغه ځایُ چې ډېر ازغی لری- خوز کوټې- خوزخانه-
خوړ:(خوړ)اسم صوت- زوړ- شوربکت- غوغا- غل غوبل- شوروغوغا- غالمغال- (دَ زوړ دړه املا)-
خوړده:(خوړ-ده)اسم فاعل- واحد- مذکر- خوړ کونکے-
خوړه:(خَو-ړه)اسم صوت- خوړ- زوړ- زووړ- شورشغرب- دَ ګڼو آوازونو خوړا- (زړه املا)-
خوښ:(خوښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ختکېدنه- خوټکېدنه- جوش- خوټ- (۲)تاؤ- غصه- کينه-
خوښا:(خو-ښا)اسم- واحد- مؤنث- د انګورو شيره- جوشاب- دوښا- دَ توتانو شيره- دَ څهٔ خوړ څيز شيره-
خوښول:(خو-ښ-وَل)مصدر متعدی- (۱)جوش ورکول- خوښ ورکول- ختکول- (۲)شيره اېستل- دوښاکول- دوښا اېستل-
خوښولے:(خو-ښ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خوښول-
خوښون:(خو-ښ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-
خوښونکے:(خو-ښ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوښول-
خوښونګ:(خو-ښ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-
خوښونه:(خو-ښ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-
خوښوهٔ:(خو-ښ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-
خوښه:(خو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- جوشه- هغه څيز چې پهٔ دېګ کښې يا کټوۍ کښې وختکولے شی-

"ئ" (څی-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ې"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خوښېدل:(خو-ښې-دل)مصدرِ لازم- يشېدل- جوش خوړل- جوشېدل- اېشېدل- خټکېدل-

خوښېدلے:(خو-ښې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدن:(خو-ښې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدنګ:(خو-ښې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدنه:(خو-ښې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ خوښېدل- (۲)تيزي- غلبه- غلبله-

خوښېدونکے:(خو-ښې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدهٔ:(خو-ښې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوغاله:(خو-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- پېړه-

خوکړه:(خوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- زېږېدنه- خوونه- زوکېدنه- تولد- زوکړه-

څوکړه:(څوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- څوکه- څوکنۍ- تېغے- تېرهٔ سر- څوکړه- سر- دَ ونې، غر يا هر هغه څيز چې اخرى سر يُ پهٔ پورته ختلے وى او هم پهٔ هغه نقطه ختميږى-

خوکل:(خو-کل)اسم- مذکر- خخفولے- خخبوکے- جزغاله-

څوکول:(څو-کهٔ-ول)مصدرِ متعدى- پېدا کول- راؤړل- زېږول-

څوکون:(څو-کهٔ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکول-

څوکونکے:(څو-کهٔ-وون-کے)اسمِ فاعل واحد- مذکر- وګورئ څوکول-

څوکونګ:(څو-کهٔ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکول-

څوکونه:(څو-کهٔ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکول-

څوکوهٔ:(څو-کهٔ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکول-

څوکې داره:(څو-کې-دا-ره)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تېره- نوکداره- څوکې داره- جمع څوکې دارې-

څوکېدل:(څو-کې-دل)مصدرِ لازم- زېږېدل- پېدا کېدل-

څوکېدن:(څو-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکېدل-

څوکېدنګ:(څو-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکېدل-

څوکېدنه:(څو-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څوکېدل-

څوکېدونکے:(څو-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څوکېدل-

څوکېدهٔ:(څو-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ څوکېدل-

خوکے:(خو-کے)اسم- واحد- مذکر- سخته لار- خوېږناکه لار- ستغ- خوړے-

خوګ:(خوګ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم غرڅنے بدبويه بوټے دے چې زنانه يُ دَ وچولو او ورولو نه پس دَ ماشومانو پهٔ ترخونو او مغانو کښې اچوى-

خوګل:(خو-ګل)اسم- وګورئ پوسه-

خول:(خول)اسم- واحد- مذکر- تېز باد-يخه او تېزه سيلى- سخته يخنى او سيلۍ- سيلى او باران- طوفان- زول-

خول:(خول)اسم- واحد- مذکر- زوبل- زول- زوال- يو قسم بوټے چې زيړ ګل کوى او پهٔ بعضو بيمارو کښې دَ دارو پهٔ توګه استعمالولے شى- (افغانستان)-

خول:(خول)اسم- لمسون- ټوم- ټونګ-

خولانه:(خو-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خولنه- دَ پښو زنځير- بېړى-

خولن:(خو-لن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه زخم چې دَ پوخوالى لهٔ کبله پکښې نو راغلے وى-

خولنکه:(خو-لنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- مذکر خول- جوله- خورجين- پنډېر- پنډېره- بوڅخکۍ- دَ ټوکى جوړه هغه بوجکۍ شان چې دَ کور خنې مات ګډ سامان پکښې خوندى کولے شى-

خولنه:(خو-له-نه)اسم- واحد- مؤنث- خولانه- بېړى- دَ پښو زنځير-

خوله:(خو-له)اسم- مؤنث- ورى- غيزى- جوله-

خوله:(خو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زوړ قميص چې لاندې ورته استر لګېدلے وى- (۲)الويه او وړده جوله چې دَ بيزو دَ وېښتو نه جوړه شوې وى او پهٔ اوښانو باندې باروله کيږى-

خوله:(خو-له)مهمل- وګورئ خله خوله-

خولى:(خو-لى)اسم- واحد- مؤنث- بنګړى- بامو-

خولۍ:(خو-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)المن- جولۍ- (۲)کلچ- پيڅه- جوال غندې څيز دے چې دواړه سرونه او يو طرف يُ ګنډلے وى او يوه خوا يُ آزاده وى- خاوره او سره پکښې چلولے شى-

خومبق:(خوم-بق)اسم- واحد- مذکر- خونبق- غنچک- دَ يو بوټى تنکۍ غندل او دَ سرپانې-

خومبک:(خوم-بک)اسم- واحد- مذکر- کچه- کوچه- زومبک- خونډے- غومپک-

خومبکه:(خوم-به-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څونک-

خومبکے:(خوم-به-کے)اسم- واحد- مذکر- وټے- خومبکه- دَ زنانو دَ غوړونو يو قسم کالے-

خومبول:(خوم-ب-ول)مصدرِ متعدى (۱)خوځول- پهٔ ورو ورو حرکت کښې راوستل- پهٔ قلار قلار حرکت ورکول- سوکه حرکت ورکول- (۲)سستول- ورو کول-

خومبولے:(خوم-ب-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- (۱)حرکت کښې راوستے- خوزولے- (۲)سست کړے- وروکړے-

خومبون:(خوم-ب-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خومبول-

خومبونکے:(خوم-ب-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خومبول-

خومبونګ:(خوم-ب-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خومبول-

خومبونه:(خوم-ب-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خومبول-

خومبوهٔ:(خوم-ب-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خومبول-

خومبېدل:(خوم-بې-دل)مصدرِ لازم- (۱)پهٔ ګڼ شمېر کښې ټولېدل- غزېدل يا خوځېدل- حرکت کول- (۲)سستېدل- ورو کېدل-

خومبېدلے:(خوم-بې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خومبېدل-

خومبېدن:(خوم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خومبېدل-
خومبېدنګ:(خوم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خومبېدل-
خومبېدنه:(خوم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خومبېدل-
خومبېدونکے:(خوم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خومبېدل-
خومبېدهٔ:(خوم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خومبېدل-
خومنه:(خوم-نه)اسم- مؤنث- خواله- ښوروا- زېمنه- شوروا- شوربه- خوومنه- خومه-
خون:(خُ-ون)اسم- واحد- مذکر- پجه- پچه- پچن- بټۍ- د کلال پجه- د کُلال بټۍ- پژه-
خونبق:(خوم-بق)اسم- واحد- مذکر- خونړے- پهٔ سر وړه غندي د وېښتو ګوپه-
خونړکے:(خون-ړهٔ-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے خومبق-
خونړی خونړی:(خون-ړی-خون-ړی)اسم مرکب- مذکر- چې ړبر خونړی پکښې وی-
خونړے:(خون-ړے)اسم- واحد- مذکر- پشم يا د ورېښمو نه جوړ شوے ګل- د پګړۍ څوکه- جوړه کړے شوی غټه- طره- پوپکه- کلغی- خومبک- کوچه- ګچه- پوپک- ګل- تاج- جنړے- جينړی- چرخول- چارخولک- چارغول- چارغومک- کرکره- پرپره- د چرګ چوټۍ- د چرګ د سر خونړے-
خونګه:(خون-ګه)اسم- مؤنث- عادت- فطرت- شان- پېدائښت- پېداوښت-
خونه:(خو-نه)اسم- وګورئ اوی-
خووب کر:(خُ-ووب-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- باني کر- خواب کر- حيلې باني يا انې باني جوړونکے-
خوول:(خو-ول)مصدر متعدی- زېږول- راوړل- پېدا کول-
خوښل:(خو-ښل)مصدر- شخوند وهل- ژوښل-
خوئ:(خوئ)اسم- واحد- مذکر- بچے- نارينه اولاد- زمنګے- زوئ-
خوږ:(خوږ)اسم- واحد- مذکر- د ستغ ضد- کښته- د تل يا فرش خوا ته تلل- د غرهٔ نه د راکوزېدو مخه- خوړ- خوړے- د نېغ ضد- مخ ښکته- د تل پهٔ لور- د غرهٔ نه د راښکته کېدو مخه-
خوېږند:(خوې-ږند)اسم صفت- واحد- مذکر- خوړند-
خوېش:(خوېش)اسم- مؤنث- نچوړ-
خوېښل:(خوې-ښل)مصدر متعدی- خبېښل- څوپل- چوپل-
خه:(خه)فعل امر- روان شه- لاړ شه-
خيخېرل:(خی-خې-رل)مصدر متعدی- (۱)وهل- ټکول- کوټل- سپورې ستغې وتېل- (۲)خوړل- وهل- لکه د پوئ وهل او موږک وهل-
خيخېرلے:(خی-خې-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرن:(خی-خې-رن)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرنګ:(خی-خې-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرنه:(خی-خې-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرونکے:(خی-خې-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرهٔ:(خی-خې-رهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرل-
خيخېرېدل:(خی-خې-رې-دل)مصدر لازم- د چا د لاسه وهل ټکول خوړل-
خيخېرېدن:(خی-خې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرېدل-
خيخېرېدنګ:(خی-خې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرېدل-
خيخېرېدنه:(خی-خې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرېدل-
خيخېرېدونکے:(خی-خې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خيخېرېدل-
خيخېرېدهٔ:(خی-خې-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خيخېرېدل-
خير:(خير)صفت- مذکر- (۱)اتيات- احتياط- پهٔ غور کتنه- (۲)کتلے- ليدلے کتلے-
خير:(خير)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تېز نظره- باريک بين- زيرک- خيرک- دانا- هوښيار- متوجه- (۲)سوچه- خالص- (۲- اسم)چيغندک- ږغ- غږ- آواز- د ساز نرے آواز- (کول/کېدل مصدرونه)-
خير:(خير)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټ- پوټکے- پوستکے- څرمن- پوټ- (۲)د مېزری پټ د مېزری پانه- (۳)هغه تار چې پهٔ غاړه کښې پروت وی- د سرينډې تار- (۴)غاړکی- شيندی- (وتېل مصدر)-
خيرخير:(خير-خير)اسم صفت- مرکب- پهٔ يو مخ- پهٔ غور- (کتل/وتېل مصدرونه)-
خيرک:(خی-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- تېز نظره- هوښيار- زيرک- پوهه- تېز نظرے- تېز بين- دقيق-
خيرکتوب:(خی-رک-توب)اسم- مذکر- زيرکتوب- خيرک والے- هوښياری- خيرکتيا- پوهه- تېز نظری- هوښيارتيا- دانائی- زيارسی-
خيرکتيا:(خی-رک-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ خيرکتوب-
خيرکوالے:(خی-رک-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خيرکتوب-
خيرکی:(خی-ر-کی)اسم- مؤنث- تېز نظری- هوښياری- پوهه- باريک بينی-
خيرکے:(خی-ر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه پوستنه- دوغله- دوه غبرګه- دوه برغه-
خيرمن:(خير-من)اسم صفت- واحد- مذکر- هوښيار- زيرک- خيرک- باريک بين- پوه-
خيرنه:(خی-رهٔ-نه)حاصل مصدر- (۱)زرنی کول- خيرتيا- خيرتوب- پهٔ خير خير کاتهٔ- (۲)پام اړول- خبراخستل-
خېرول:(خی-ر-ول)مصدر متعدی- (۱) پهٔ خير خير کتل- جائزه اخستل- (۲)تصديق کول- پهٔ زرکانی اچول (۳)څېړل- سنجول- (۴) تنقيد کول- پلټنه کول- (۵)لېدل- کتل- لټول- (۶)متوجه کول-
خېرون:(خی-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خېرول-

ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱ ، ئ (پيا-لی) ، ې (مې-ره-ول) ، ی (خی-رل)

ښېرونکې:(خې-ر-ؤون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښېرول-

ښېرونګ:(خې-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېرونه:(خې-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېروۀ:(خې-ر-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښيره:(خی-ره)اسم- مؤنث- (۱)جيره- ټاکلې اندازه- وظيفه- هغه مقرره اندازه چې يو کور ته جومات ته ورکول کيږی- (۲)يوه مشهوره ګياه ده چې سپين او واړۀ ګلونه لری تخم يې ښۀ بوئ لری او ځنی خوړو ته د ښې ذائقې او ښۀ بوئ د پاره وراچول کيږی- زيات تره وريژو کښې اچول کيږی- زيره- زنکې-

ښيره:(خی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځان- بشره- څېره- مشاده- شکل- (۲- صفت)څرګند- ښکاره-

ښيرېدل:(خی-رې-دل)مصدر لازم- متوجه کېدل- دقت کول-

ښيرېدن:(خی-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښيرېدل-

ښيرېدنګ:(خی-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښيرېدل-

ښيرېدنه:(خی-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښيرېدل-

ښيرېدونکې:(خی-رې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښيرېدل-

ښيرېدۀ:(خی-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښيرېدل-

ښيرګې:(خير-ګې)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښخکې- څوڅکې- ششکې- سرکې- ژڅکې- سڅکې- (۲)يو قسم بوټې دې چې پۀ پانړو کښې يې ازغی وی-

ښيګ:(خيګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ديژ- ببر- ستغ- شډل- (۲)غېرتی- (۳)سپېځلې- سوچه- پاک- (۴)وګورئ جمبل- (۵)وګورئ پېړوده-

ښيګ توب:(خيګ-توب)اسم- مذکر- (۱)زيرتوب- ببروالې- خيرتيا- سخت مزاجی- (۲)غېرت- (۳)سوچه والې- پاکوالې- سپېځلتيا- سپېڅلتيا-

ښيګ تيا:(خيګ-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ ښيرتوب-

ښيګر:(خی-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ينه- ينه- جګر- (۲)سينه- (۳)همت- زغم- حوصله- (۴) زړۀ ور توب- شجاعت- دلاوری- (۵)زوی- (۶)خوږ- نژدې-

ښيګرخون:(خی-ګر-خون)اسم- مرکب- تکليف- خواری-

ښيګرور:(خی-ګر-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د لوئ زړۀ ښتن- د لوئ سينې خاوند- (۲)مضبوط- بهادر- زړۀ ور- (۳)شوخ-

ښيګ والې:(خيګ-وا-لې)اسم- مذکر- ستغوالې- ښيرتوب-

ښيکول:(خی-کہ-ول)مصدر متعدی- ببرول- زيږول- ديژول- غصه کول- سوختول- پۀ ننګ او غېرت راوستل-

ښيکولې:(خی-کہ-وۀ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ښيکول-

ښيکون:(خی-کہ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښيکول-

ښيکونګ:(خی-کہ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښيکول-

ښيکونه:(خی-کہ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښيکول-

ښيکونکې:(خی-کہ-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښيکول-

ښيکوۀ:(خی-کہ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښيکول-

ښيکه بوکه:(خی-کہ-بو-کہ)اسم مرکب- کټه وټه- ذخيره- غوټه- جمع- ګټه-

ښيکېدل:(خی-کې-دل)مصدر لازم- زيږېدل- ببرېدل- غصه کېدل- سوختېدل- ديژېدل-

ښيکېدن:(خی-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښيکېدل-

ښيکېدنګ:(خی-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښيکېدل-

ښيکېدنه:(خی-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښيکېدل-

ښيکېدونکې:(خی-کې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښيکېدل-

ښيکېدۀ:(خی-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښيکېدل-

ښينار:(خی-نار)اسم- واحد- مذکر- زنار- د سپينسو هغه مزې چې هندوان يې پۀ مذهبی ډول غاړې ته اچوی-

ښينګر:(خين-ګر)اسم- واحد- مذکر- ګڼ- ګور- زينګر-

ښينور:(خی-نور)اسم- څنور- غبرګولی-

ښينه:(خی-نه)اسم- واحد- مؤنث- زينه- پوړی- پايه- پارځنګ-

ښينې:(خی-نې)متعلق فعل- (۱)بعضې- ځنې- (۲)تربېنه- ورڅخه- ترې-

ښېټ:(خېټ)اسم صفت- واحد- مذکر- جوټ- ځوان- سنډا-

ښېټه:(خې-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- جوټه- ځوانه مېښه چې لنګه شوې لا نۀ وی-

ښېرمه:(خېر-مه)اسم- مؤنث- زېرمه- توښه- ذخيره- توشه- پس انداز-

ښېرمه وال:(خېر-مه-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې د اخلی پخلی کار کوی-

ښېرول:(خې-ره-ول)مصدر متعدی- پسخول- زهيرول-

ښېرولې:(خې-ره-وۀ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ښېرول-

ښېرون:(خې-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېرونکې:(خې-ره-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښېرول-

ښېرونګ:(خې-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېرونه:(خې-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېروۀ:(خې-ره-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرول-

ښېرې:(خې-رې)صفت- مذکر- رښتيا- څرګند- سوچه خبره-

ښېزمه:(ښېز-مه)اسم- واحد- مؤنث- جژمه- د ښځو غاړې- د سترګو هغه برخه چې بانړۀ پرې ولاړ وی- جبړمه- جړومه- جزمه-

ښېږمه:(ښېږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښېزمه-

ښېږېدل:(خې-ږې-دل)مصدر لازم- پيدا کېدل-

ښېږېدلې:(خې-ږې-دۀ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ښېږېدل-

ښېږېدن:(خې-ږې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښېږېدل-

ښېږېدنګ:(خې-ږې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېږېدل-

ښېږېدنه:(خې-ږې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېږېدل-

ښېږېدونکې:(خې-ږې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ښېږېدل-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکې"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

خېږېدهٔ:(خې-ږې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خېږېدل-

خېسل:(خې-سل)مصدر متعدی- جسل- جوسل- بدرد ونېل- ملامته کول- ازارول- کړول- تکلیف ورکول- زورل-

خېل:(خېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ضد- ناړامی- بغض- اړی- سرټمبکی- سرتمبکی- جېل- ناپوهی- کم عقلی- تېنګار- (۲)زنځیر- (۲)رسی- ام- فارسی جهل)-

خېلانځه:(خې-لان-ځه)اسم- د خمن ځایٔ-

خېلانځه:(خې-لان-ځه)اسم- واحد- مؤنث- مغه ځناور (غوا، مېښه)چې د کمزوری یا بیماری نه صحت مند شی-

خېلانځه:(خې-لان-ځه)اسم- واحد- مؤنث- پېروان- پرېوان- پرېمون- خلیانځه-

خېله:(خې-له)اسم- واحد- مؤنث- خېلی- جرړه- جړه- مونړ کونړ-

خېلی:(خې-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- ړیمار- ضدی- جاهل- ناپوهه- کم عقل- سرټمبه- جېلی-

خېلی:(خې-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)جرړه- ولی- (۲)انځیران- انځری- یو قسم بیماری ده چې د څرمنې دننه غټ غټ غنډان راپېدا شی- (۲)اخیری- کجیران- کجران-

چ:(چې)حرف- د پښتو د اب د پټۍ نهم حرف- تلفظ ئې چې دے-

چا:(چا)حرف استفهام- څوک- کوم یو- کوم-

چاب:(چاب)اسم- واحد- مذکر- دیدوان- زخه- پلیته- چاپ-

چاباره:(چا-با-ره)اسم صفت- واحد-مؤنث- (۱)چالاکه ښځه- زړهٔ وره ښځه- (۲)پوهه ښځه- ښهٔ مېرمن- تکړه ښځه- جمع چاباري-

چاېړی فروش:(چاب-ړی-ف-روش)اسم صفت- واحد- مذکر- رېړی بان- رېړي والا- چاېړے لګونکے- رېړه یا ګاډی کښې څیزونه خرڅونکے-

چاېړی فروشی:(چاب-ړی-ف-رو-شی)اسم- واحد- مؤنث- د چاېړی فروش کار-

چاېړی:(چاب-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ چاېړے- (۲)ورکوټې ټوکری- ورکوټې شکری- ڇابړی-

چاېړے:(چاب-ړے) اسم- واحد- مذکر- د تلې یوه حصه- تلې پټ - تله- جمع چاېړی-

چابک:(چا-بک)اسم- واحد- مذکر- کرورہ- تازینه- تراټ- متروکه- جمع چابکونه-

چابک:(چا-بک)اسم صفت- تېز- ګړندے- چست- تند- متے- چالاک-

چابک ټکے:(چا-بک-ټه- کے)اسم صفت- واحد- مذکر- تېز تلونکے- ګړندے تلونکے- جمع چابک ټکی-

چابکتوب:(چا-بک-توب)اسم- مذکر- چابکتیا- چابکی- تېزی- چابک والے- جلتی- تندی- چستی- ګړندے توب- چالاک والے-

چابکتیا:(چا-بک-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چابکتوب-

چابک چابک:(چا-بک-چا-بک)اسم مرکب- ګړندے ګړندے- تېز تېز-

چابک دست:(چا-بک-دست)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې پهٔ لاسو تکړه وی- تک لاسے- جمع چابک دستی-

چابک سوار:(چا-بک-س-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تېز- (۲)سور- پسور- جمع چابک سوارهٔ-

چابک سواری:(چا-بک-س-وا-ری)اسم- مؤنث- (۱)تېزی- تُندی- (۲)سورلی-

چابکو:(چا-بهٔ-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- چُست وچالاک-

چابکوالے:(چا-بک-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ چابکتوب-

چابکول:(چا-بهٔ-که-ول)مصدر متعدی- ګړندے کول- تېزول- متے کول- جلتول- تندول- وچتول- چالاکه کول-

چابکون:(چا-بهٔ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ چابکول-

چابکونکے:(چا-بهٔ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چابکول-

چابکونګ:(چا-بهٔ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چابکول-

چابکونه:(چا-بهٔ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چابکول-

چابکوهٔ:(چا-بهٔ-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چابکول-

چابکی:(چا-بهٔ-کي)اسم- مؤنث- وګورئ چابکتوب-

چابکېدل:(چا-بهٔ-کې-دل)مصدر لازم- ګړندے کېدل- تېزېدل-

چابکېدن:(چا-بهٔ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چابکېدل-

چابکېدنګ:(چا-بهٔ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چابکېدل-

چابکېدنه:(چا-بهٔ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چابکېدل-

چابکېدونکے:(چا-بهٔ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چابکېدل-

چابکېدهٔ:(چا-بهٔ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چابکېدل-

چابکی:(چا-بهٔ-کی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم چینجے چې رنګ ئې سور وی او د پاسه پرې وېښتهٔ وی- مادکیڼا- ګړندی-

چابی:(چا-بی)اسم- واحد- مؤنث- کُنجی- نوسے- پلے- کلی- کیلی- پېچ- هغه آله چې جرنده (تاله) پرې خلاصولے شی- هغه آله چې د موټرو لارو او داسې نور قسمه مشینونه پرې پرانستے شی- پهٔ ګړی کښې هغه ورکوټے پېچ چې مشین ته پرې حرکت ورکولے شی- هغه آله چې ګړیال ته پرې حرکت ورکولے شی-

چاپ:(چاپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهر- ټاپه- (۲)نښه- نښانه- داغ- خاپ- علامت- (۲)د چاپ کارخانه- د چاپ صنعت- (۴)د وسلې دُوکان- (۵)تخم- (۶)خوشامنده- (۷-صفت)چاپ شوے-

چاپانه:(چا-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- شوکه- غلا- چپاؤ- چغه-

چاپت:(چا-پت)اسم- مذکر- (۱)قرض سودا- پهٔ پور سودا- نسیه سودا- لاګ وپار- قرض دار- ورکړه راکړه- (۲)یاداښت- یاداشت- چوب خط- چوخت- پهٔ قرض ټوکے یا رخت اخستنه- وګورئ اچاپت-(م- هندی)-

چاپ خانه:(چاپ-خا-نه)اسم- واحد-مؤنث- (۱)مطبع- د چاپ کولو ځائې- هغه ځائې چې د کتابونو یا داسې نورو موادو د چاپ کولو کار پکښې د مشینونو پهٔ ذریعه کیږی- جمع چاپ خانې-

چاپر:(چا-پر)اسم-غښت- قبله نما- حد- ځائې- (افغانستان)-

چاپړ:(چا-پړ)اسم- واحد- مذکر- د تلې پله- چاپړے-

چاپړاغ:(چاپ-ړاغ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)واز- بېرته- خلاص- ارت- پلن- پراخ- (۲)د زنانهٔ اندام نهانی-

چاپړاخه:(چاپ-ړا-خه)اسم- واحد- مؤنث- خاپېړه- څپېړه- تتوړه چاپېړه- څپړ- څپلاخه- چپلاخه- چاپلاخه- جمع چاپړاخې-

چاپړټاپه:(چا-پړ- ټا-په)اسم مرکب- هغه پلنه اُسپنه چې بله پلنه اُسپنه پرې اوارولے شی-

چاپړخه:(چاپ-ړه-خه)اسم- واحد- مؤنث- چپاتی- کاغذی ډودی- پنجابی ډوډی- نری او سپکه ډوډی-

چاپکه:(چا-پهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- څپیاکه- سوپه- تپی- تاپی- څپکه- جمع چاپکې-

چاپلاخه:(چاپ-لا-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چاپړاخه-

چاپلوس:(چاپ-لوس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوشامندګر- خوشامد ګر- خوشامدی- غوړه مال- بوټ پالک- تملق- چاکلیټی- چپړوس-

دَ غوړو او پستو خبرو ويونکے- غوړاوو-

چاپلوسي:(چاپ-لو-سي)اسم- مؤنث- خوشامندگري- غوړه مالي- بوټ پاکي- خوشامدگري- چېړوسي- بې ځايه صفتونه- خوشامندي- پهٔ ژبه څټنه-

چاپول:(چا-پهٔ-وَل)مصدر متعدي- (۱) طبع کول- خپروَل- چاپ کول- (۲)ټاپه کول- مهر کول- (۳)نښه کول- نښاني کول- نشانه کول-

چاپون:(چا-پهٔ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چاپول-

چاپونکے:(چا-پهٔ-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاپونکي- مؤنث چاپونکې- وګورئ چاپول-

چاپونګ:(چا-پهٔ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاپول-

چاپونه:(چا-پو-نه)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ زخمونو جوړېدو نه پس پاتې شوي داغونه- داغونه- (۲)دَ چاپ جمع-

چاپونه:(چا-پهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاپول-

چاپوهٔ:(چا-پهٔ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چاپول-

چاپه:(چا-پهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناڅاپي حمله- چوپه- (۲)چاپ- خاپ- داغ- نښه- نقش- ټاپه- (۳)غټ مهر- (۴)څپک- دَ څلورو ګتو اندازه- دَ څلورګتو مومره ځاۍ- دَ دوو انچو برابر- (۵)دَ ازغيو دلي- دَ غنو پولي- چپه- (۶)کلان- جمع چاپې-

چاپه خانه:(چا-پهٔ-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چاپ خانه-

چاپي:(چا-پي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منډنه- کښېنمېنه- پهٔ وجود زور کونه- بلوده- (۲)وهنه- (کول کېدل مصدرونه)-

چاپي:(چا-پي)صفت- (۱)ټاپه شوے- نښه لرونکے- چاپ شوے- (۲)نښاني- نښه-

چاپېدار:(چا-پې-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- ګل دار- چاپونه لرونکے- نښې لرونکے-

چاپېدل:(چا-پې-دل)مصدر لازم- چاپ کېدل- طبع کېدل- خپرېدل- پهٔ مشين چاپ کېدل-

چاپېدن:(چا-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چاپېدل-

چاپېدنګ:(چا-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاپېدل-

چاپېدنه:(چا-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاپېدل-

چاپېدونکے:(چا-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چاپېدل-

چاپېدهٔ:(چا-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چاپېدل-

چاپېر:(چا-پېر)صفت- (۱)څرخومه- سرکومه- تاوَراتاو- ګرداګرد- ګردي ګوښه- راتاو- چارپېر- چاپېره- ګردي ګوښي- شاوَخوا- خواوَشا- څلورخواوې- چارپېره- چارچاپېر- چارچاپېره- (۲)مصروَت- لګيا- بوخت- اخته- وَوختهٔ- مشغول-

چاپېراز:(چا-پې-راز)اسم- چاپېراس- خواوَشا

چاپېراس:(چا-پې-راس)اسم- وګورئ چاپېراز-

چاپېرچل:(چا-پېر-چل)اسم- (۱)ګردش- ګردښت- ګرځېدنه- دَ زمکې دَ ګرې څرخېدنه- (۲)پرله پسې راتاوېدنه او راګرځېدنه- (۳)طواف- چکر- (۴)ماحول- چاپېريال- ګېرچاپېره چاپېره- تېرچاپېره- ګرداګرد- خواوَشا-

چاپېرسيند:(چا-پېر-سيند)اسم صفت- مذکر- سمندر- بحر اوقيانوس- کاري درياب- کاړي درياب- بې پايانه سمندر-

چاپېروَل:(چا-پې-ره-وَل)مصدر متعدي- (۱)راتاووَل- محاصره کول- ګېروَل- •چاپېرکول- ګېرد را څرخول- پهٔ غېږ کښې نيول-

چاپېروَن:(چا-پې-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چاپېروَل-

چاپېرونکے:(چا-پې-ره-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چاپېروَل-

چاپېرونګ:(چا-پې-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاپېروَل-

چاپېرونه:(چا-پې-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاپېروَل-

چاپېروهٔ:(چا-پې-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چاپېروَل-

چاپېره:(چا-پې-ره)صفت- مذکر- مؤنث- وګورئ چاپېر-

چاپېريال:(چا-پېر-يال)اسم- خواوَ شا- شاوَخوا- ماحول- څلور طرفه- چاپېرچل- تېرچاپېره- ګېرچاپېره- محيط-

چاپېرېدل:(چا-پې-رې-دل)مصدر لازم- (۱)راتاوېدل- تاوېدل- ګېره اچول- احاطه کول- (۲)اخته کېدل- لګيا کېدل- بوختېدل- مشغولېدل-

چاپېرېدن:(چا-پې-رې-دن) حاصل مصدر- وګورئ چاپېرېدل-

چاپېرېدنګ:(چا-پې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاپېرېدل-

چاپېرېدنه:(چا-پې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاپېرېدل-

چاپېرېدونکے:(چا-پې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چاپېرېدل-

چاپېرېدهٔ:(چا-پې-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چاپېرېدل-

چاپېرے:(چا-پې-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هرکاره- هېر کار کونکے- (۲)بوخت- اخته- لګيا- مشغول-

چاپېړه:(چا-پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جمع چاپېړې- وګورئ چاپړاخه-

چاټ:(چاټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تروه مربه- دَ بيلو بيلو مېوو نه جوړه شوې ترسکونه او ترشه مغلوبه-(۲)غټ منګے- غټ لوښے- (۳)غټه کېده- (۴)دَ دواړو ورونو منځ- دَ دواړو پتونونو منځ- (۵)عادت- مزه-

چاټا:(چا-ټا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پړسو- غټ ګېډے- خېټور- ګېډور- خېټو- غټ خېټے- ډېرخوړونکے- (۲)مټ- چاټي- جمع چاټاګان-

چاټ خېټے:(چاټ-خې-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع چاټ خېټي- وګورئ چاټي خېټے-

چاټ کوټے:(چاټ-کو-ټے)اسم تصغير- واحد- وړوکې چاټې- جمع چاټ کوټي-

چاټکے:(چاټ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ خټو لوښے- جمع چاټکي-

ئ (څې-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

چاتړو:(چا-تړو)اسم صفت- واحد- مذکر- خوش طبع- چټ- مست- څوک چې خپل وخت په خوښۍ تېروي-

چاتوتۍ:(چا-تو-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د خاورو کونډۍ- لوئ کنډول- (۲)لوئ ښانک-

چاتوړے:(چا-تو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د پیو ایښودو لوښے- جمع چاتوړی-

چاټۍ:(چا-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه غټ خاورین لوښے چې اُبهٔ پکښې د څښلو دپاره ساتلے شی- د اوړو دانو او ګړې د ایښودو خاورین لوښے- (۲)د شملوشاربلو لوښے- مټ- خم- ماټۍ- مټۍ- جمع چاټیانې هم-

چاټۍ خېټے:(چا-ټۍ-خې-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع چاټۍ خېټی- غټ خېټے- کېډ بند- ډېر خور- کېډور- خېټور- خېټو- هغه کس چې خېټه ئې راوتې او پړسېدلې وی- هغه څوک چې ډېره ډوډۍ خوری-

چاجوش:(چا-جوش)اسم- واحد-مذکر- هغه لوښے چې چائې پکښې پخولے شی- د چائیو د یشولو لوښے- هغه لوښے چې اُبهٔ پکښې یشولے شی- کیتلے- چائېجوش- چے جوش- چائېبر- چائنجوشه- چاجوشه- جمع چاجوشونه-

چاچا:(چا-چا)اسم- واحد- مذکر- (۱)تره- کاکا- اکا- د پلار ورور- (۲)مشر سړی ته د ادب نوم- جمع چاچاګان-

چاچوغاړه:(چا-چو-غا-ړه)اسم- مؤنث- هغه حالت چې ماشوم په غاړه او په اوږه باندې ناست وی- جمع چاچاغاړی-

چاچی:(چا-چی)اسم- واحد- مؤنث- د تره ښځه- چاچی- تندار- وندیار- ورندار- تندیار- جمع چاچیانې- چاچی ګانې-

چاچی:(چا-چی)اسم- مؤنث- جمع چاچی- (۱)وګورئ چاچی- (۲)د وړو ماشومانو لاس- د لاس تصغیر- (۳)د لاس چپړ، پنجه او خپړ-

چاخ:(چاخ)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث چاخه- (۱)چاک وچوبند- تکړه- چالاک- چاق- تیار- شلند- مضبوط- غوښین- جغمټ- (۲)تېز- تُند- بیړندے- ګړندے- جلت- متے- وندے- اُوچت- ارمتے- چُست- (م- چاق- فارسی)-

چاخ تک:(چاخ-تک)اسم مرکب- مذکر- تېز تېز تلنه- (افغانستان)-

چاخ چاخ:(چاخ-چاخ)اسم مرکب- تېز تېز- جلت جلت- ګړندے ګړندے- په خغل- په منډه- په دو- توند توند- وچت وچت-

چاخول:(چا-خه-وَل)مصدر متعدی- (۱) چاقول- تېزول- ګړندے کول- چُستول- متے کول- وندے کول- وُچتول- جلتول- چابکول- سرعت ورکول- (۲)تیارول- مضبوطول-

چاخون:(چا-خه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چاخول-

چاخونکے:(چا-خه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاخونکی مؤنث چاخونکې- وګورئ چاخول-

چاخونګ:(چا-خه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاخول-

چاخونه:(چا-خه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاخول-

چاخوهٔ:(چا-خه-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چاخول-

چاخه:(چا-خه)اسم- مؤنث- جاخه- ازجل برجل-

چاخېدل:(چا-خې-دل)مصدر لازم- (۱) چاقېدل- جلتېدل- تېزېدل- ګړندے کېدل- چابکېدل- وُچتېدل- تندېدل- چټکېدل- وندے کېدل- (۲)تیارېدل- مضبوطېدل-

چاخېدن:(چا-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چاخېدل-

چاخېدنګ:(چا-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاخېدل-

چاخېدنه:(چا-خې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاخېدل-

چاخېدونکے:(چا-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاخېدونکی- مؤنث چاخېدونکې- وګورئ چاخېدل-

چاخېدهٔ:(چا-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چاخېدل-

چادر:(چا-دَر)اسم- واحد-مذکر- (۱)څادر- تاخر- ټکرے- ټیکرے- پړونے- پټو- شال- د سړو اوړنے- (۲)تمبو- خېمه- (م- فارسی)-

چادری:(چا-د-ری)اسم- واحد- مؤنث- برقع- برقه- څادری- اوړنه-

چادی:(چا-دی)اسم صفت- واحد- مذکر- احمق- کم عقل- ناپوهه- بېوقوف- بودلے- ساده- بوده- شادونه ببېړا- جمع چادیان-

چادیتوب:(چا-دی-توب)اسم- مذکر- ساده توب- سادګی- کم عقلی- بودلیتوب- حماقت- ناپوهی-

چادی چکمار:(چا-دی-چک-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر ساده- ډېر کم عقل- لوده- زیات بې عقله- لهٔ عقله پلے- لوده- د عقل دُښمن- د عقل نه خوار- هغه څوک چې په هېڅ نه پوهېږی-

چاړه:(چا-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ بې مُده-

چاړی:(چا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- ړنګتی- اړیکی- لینګته- اړینګتی- لنګتی- انډی- انډی وهنه- پښه ارمونه-

چاړی:(چا-ړی)اسم- مؤنث- وګورئ پړکے تړ-

چار:(چار)اسم- مذکر- (۱)کار- کسب- پېشه- مشغولیت- چر- چره- عمل- کړه- سبب- (۲)علاج- چاره- تجویز- بند- ترتیب- (۳)ذریعه- چاره- ګزاره- بهانه- وجه- (۴)چاروناچار- (۵)خاپ- لیک- کښل-

چارادام:(چار-اَ-دام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چار اندام- (م- هندی)-

چارندام:(چار-اَن-دام)اسم- اودس- چارادام- څلور اندامه وینځنه-

چاربزه:(چار-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټیره-

چاربېته:(چار-بے-ته)اسم- واحد- مؤنث- د پښتو شاعری هغه قسم چې تاریخی یا د مینې قیصې پکښې بیانیږی- تسلسل پکښې هم شرط دے- د چاربېتې سر بیابیا دهر بند نه وروستو ویلے کیږی- د بندونو د مصریو شمېر پکښې د ۴ نه تر۲۰ پورې وی-

چارپا:(چار-پا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارپايۍ-

چارپاره:(چار-پا-ره)اسم- مؤنث- (۱)ټکره وریږې- دل شوې وریږې- (۲)د ټوپک ګولۍ-

چارپائی:(چار-پا-ئی)اسم- واحد- مذکر- کټ- چپرکټ-

چارپايۍ:(چار-پايۍ)اسم- واحد- مذکر- څلوربولے- څلورپښے- د څلورو پښو حیوان- خناور- څاروے- حیوان- ښکر- مال- جمع چارپایان-

چارپایه:(چار-پا-یه)اسم- (۱)حیوان- چارپايۍ- څلوربول- (۲)خرپوځي-

چارپایګان:(چار-پايۍ-ګان)اسم- د دروازې یا کړکۍ چوکاټ-

چارپنګی:(چار-پنګ-کی)اسم- مؤنث- اندرپایه- د لرګیو پوړۍ-

چارپېر:(چار-پېر)صفت- وګورئ چاپېر-

چارپېرونکے:(چار-پې-ره-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- احاطه کونکے- حاوي- ګېره اچونکے-

چارپېره:(چار-پې-ره)اسم- مذکر- (۱)په فوځ کښې د شپې نوکرۍ کونکے- (۲-اسم- مؤنث)یوه فوځي اصطلاح- (۲)د شپې نوکري-

چارپېره:(چار-پې-ره)اسم- مؤنث- وګورئ چاپېر-

چارتاره:(چار-تا-ره)اسم- مؤنث- د یو ساز نوم- څلورتاره- د موسیقۍ یو آله-

چارتراش:(چار-تراش)اسم- واحد- مذکر- تخته- تمبه- هواره- او څلور کوټیزه تخته- دکے-

چارټ:(چارټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نقشه- (۲)د کشتۍ چلونکیو مغه نقشه چې د ساحلونو د ژورو ځایونو او په سمندر کښې د پټو خطرناکو کاڼو متعلق معلومات پکښې وي (۲)مغه معلوماتي پاڼه چې نقشونه او ډایګرامونه لرې او مقیاس ونه لرې-

چارج:(چارج)اسم- (۱)بېټرۍ د برقي طاقت نه په یوه مخصوصه طریقه ډکونه- (۲)ټوپک ډکونه- (۲)اختیار- واک- قبضه- منصب- ملکیت- (۴)سمت- مقام- (۵)امر ورکونه- فرمان ورکونه- (۶)حمله کونه- تحریکونه- لمسونه- (۷)قیمت- مالیه- (۸)الزام- تور- (م- انګریزي)-

چارجامه:(چار-جا-مه)اسم- مؤنث- جامې- د ښځو د حیض کپړه یا ټیکرے چې د کډی په شکل کښې تړے شي-

چارجول:(چا-رې-جه-وَل)مصدر لازم- (۱) ډکول- بېټرۍ ته د برقي زو په ذریعه طاقت ورکول- (۲)حکم ورکول- فرمان ورکول- (۲)حمله کول- (۴)قبضه کول-(۵)الزام لګول- تور پورې کول- (۶)مالیه لګول- قیمت معلومول-

چارجون:(چا-رې-جه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چارجول-

چارجونکے:(چا-رې-جه-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چارجول-

چارجونګ:(چا-رې-جه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چارجول-

چارجونه:(چا-رې-جه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چارجول-

چارجوه:(چا-رې-جه-وَه)حاصل مصدر- وګورئ چارجول-

چارجېدل:(چا-رې-جې-دَل)مصدر لازم- (۱)ډکېدل- د برېښنا څخه ډکېدل- (۲)امر ورکول کېدل- فرمان ورکول کېدل- (۳)تحریکېدل- حمله کېدل- لمسېدل- (۴)قبضه کېدل- (۵)اتهام واردېدل- تورېدل- (۶)الزام لګېدل- قیمت معلومېدل- مالیه لګېدل-

چارجېدن:(چا-رې-جې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چارجېدل-

چارجېدنګ:(چا-رې-جې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چارجېدل-

چارجېدنه:(چا-رې-جې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چارجېدل-

چارجېدونکے:(چا-رې-جې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چارجېدل-

چارجېده:(چا-رې-جې-دَه)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چارجېدل-

چارچاپېر:(چار-چا-پېر)صفت- مذکر- وګورئ چاپېر-

چارچاپېره:(چار-چا-پې-ره)صفت- مؤنث- (۱)تېرچاپېره- ګېرچاپېره- ګرداګرد- ګرداګرد- خواؤشا- شاؤخوا- (۲)مشغول- بوخت- اخته-

چارچاپېره:(چار-چا-پې-ره)اسم- مؤنث- وګورئ دائره-

چارچرخے:(چار-چَر-خے)اسم- واحد- مذکر- نهه نینګانې- د ملکانو یوه لوبه-

چارچشم:(چار-چَ-شم)اسم صفت- واحد- مذکر- حریص- لالچي- جمع چارچشمان-

چارچشمه:(چار-چش-مه)اسم- مؤنث- د سپي یو قسم-

چارچلند:(چار-چَ-لند)اسم- مذکر- (۱)چال چلند- کردار- (۲)حرکت ګرځېدنه- (۳)راشه درشه-

چارچوب:(چار-چوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوکاټ- چوګاټ- د لرګیو څخه جوړ شوے قالب- کالب- غالب- (۲)محدود تعین شوی اصول او شرائط- مقرر اصول او ضوابط-

چارچوبه:(چار-چو-به)اسم- مؤنث- تنګ کور- تنګ ځايۍ-

چارچوبی:(چار-چو-بی)اسم- مؤنث- وګورئ چرچوبی-

چارچوبی:(چار-چو-بی)اسم- مؤنث- وګورئ چرچوبی-

چارچولی:(چار-چو-لی)اسم- مؤنث- وګورئ چرچوبی-

چارخانه:(چار-خا-نه)اسم- مؤنث- (۱)یو مشهوره کپړه- مغه کپړه چې پرې مربع شکل کوروندا جوړ وي- (۲)مغه کپړه چې دسترخوان او د بسترې مخونه ترې جوړولے شي- (۳)مغه لوښے چې سګرټ تماکو، او ماچس وغېره پکښې ایښوے شي-

چارخول:(چار-خول)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چرګ چوټے- د چرګ په سر غوښین ځنډے- چارخوله- چرګخول- ځنډے- پرپره- کرکره- قرقره- چارخولګ- چارغولګ- چارخوټل- چارخولے- چارخېله- چارغول- چرخول- چرخولے- چرخېل- جغه- چوټے- چونټے- کلغے- څوټکه- خوله- (۲- اردو) شمله- طره-

چارخولک:(چار-خو-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چارخوله:(چار-خو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چارخول-

چارخولے:(چار-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چارخوښل:(چار-خو-ښل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چارخېله:(چار-خې-له)اسم- واحد-مؤنث- وګورئ چارخول-

چاردانګ:(چار-دانګ)اسم- مذکر- ټوله دنیا- ویره دنیا- درسته نړۍ- څلور وارہ ګټه- څلور خوا- څلور کُنجه دنیا-

چاردانګے:(چار-دانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- نر باز-

چاردېوارۍ:(چار-دې-وا-رۍ)اسم- مؤنث- وګورئ چاردېوالۍ-

چاردېوالۍ:(چار-دې-وا-لۍ)اسم- مؤنث- هغه دېوال چې دَ کور نه ګېر چاپېر وهلے شوے وی- دَ کور احاطه- دَ پردې دېوال -چاردېوارۍ-

چارړے:(چار-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم شکرۍ-

چارساله:(چار-سا-له)اسم- مؤنث- (۱)دَ پټوارۍ دَ جمع بندۍ کتاب- (۲)څلور کلیز- څلورکلنے-

چارسُو:(چار-سُو)اسم- مذکر- (۱)دوه سرکونه چې یو بل پهٔ زاویه قائمه پرېکوی- چوراه- څلورلارے- چوک- څلورمخے- چارراهی- دَ څلور لارو دَ تقاطع نقطه- چلیپا- چوق- وستل- څلور اړخیز ځائ- چرته چې څلور لارې یو ځائ کیږی- هغه ځائ چې څلور لارې ترې بېلیږی- چوګله- (۲)دَ اور بلولو وړه کوټکۍ- (۳)بېه-

چارشنبه:(چار-شم-به)اسم- مؤنث- (۱)دَ هفتې پنځمه ورځ- شورو- دَ نهې او زیارت تر مېنځه ورځ- پنېځم- شروع- پنځمه ورځ- آخره-

چارښاخه:(چار-ښا-خه)اسم- مؤنث- چارښاخی- خاښی- څلورغاښې- سکو- دَ لرګی نه جوړه شوې دَ زمیدارۍ آله چې بُوس بادولو او پوړ لړلو دپاره استعمالیږی-

چارښاخی:(چار-ښا-خی)اسم- مؤنث- وګورئ چارښاخه-

چارعرق:(چار-عَ-رق)اسم مرکب- دَ څلورو مېوو رس-

چارغول:(چار-غول)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چارغولک:(چار-غو-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چارقوتی:(چار-قو-تی)اسم- مؤنث- هغه ځائ چې هر وخت پکښې دَ خلقو ګڼه ګونه وی-

چارک:(چا-رک)اسم- واحد- مذکر- دَ سېر څلورمه حصه- دَ ګز څلورمه حصه- یو پهٔ څلورمه- څلورمه- پاؤ- جمع چارکونه-

چارکونج:(چار-کونج)اسم- واحد- مذکر- (۱)چار کونجه- څلور کونجه- څلور ګوټے- (۲)یو قسم کولچې چې څلور کونجه ئ وی- چار کونجه کلچې-

چارکے:(چا-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- چاریک- یو چارک- یو چاریاک- چاریاکے- پاؤ- څلور چټاکی- هغه کانے چې پاؤ وی-

چارکر:(چار-کر)اسم- واحد- مذکر- کارګر- کارکونکے- مزدور- جمع چارکری- مؤنث چارکره- جمع مؤنث چارکرې-

چارکرندے:(چار-ګرن-دے)اسم- واحد- مذکر- کارکرندے- همېشه خپل کارکونکے-

چارکزے:(چار-که-زے)اسم- مذکر- وربښمین پټو-

چارګل:(چار-ګل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټیک- غټ پربدار مېځکے- دَ ښځو دَ پوزې کالے- پزغمے- (۲)غلے- جمع چارګلونه-

چارګلے:(چار-ګ-لے)اسم- واحد- مذکر- ټوپی ګل- ترخی- یو قسم بوټے چې زیړ ګلونه کوی-

چارکنده:(چار-کن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ تمبو یا کېږدۍ نه ګېر چاپېره کنستلے شوے لښتے- چړی- چاری- چارند- جمع چارکندې-

چارکے:(چار-کے)اسم- مذکر- دَ سوزولو یو قسم بوټے- دَ سوزولو یو قسم لرګے-

چارل:(چا-رل)مصدر متعدی- څارل- یو څیز پهٔ یو خاص وخت کښې معلومول- تحقیق کول-

چارلنړی:(چار-لن-ړی)اسم- مؤنث- ملنړی- ښنړی- رخشند- ریشخند- پسې خندل-پیشارې- ټوقې ؤشتې- پهٔ چا پورې دَ سپکاوی پهٔ غرض ټوقې ؤشتې او خندا برټا کول-

چارلیار:(چار-لیار)اسم مرکب- کار روزګار- چاره- چار- کار-

چارم:(چا-رم)اسم عدد- مذکر- څلورم-

چارماغ:(چار-ماغ)اسم- واحد- مذکر- جوز- غز- اکوړ- چارمغز-

چارمغز:(چار-مغز)اسم- مذکر- (۱)اکوړ- چارماغ- مټک- غز- جوز- اوغز- (۲)څلور قسمه مغز(چغجے)چې طبیبان ئ اکثر پهٔ دوایانو کښې استعمالوی- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ غز-

چارمېخ:(چار-مېخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې دَ زکام لهٔ کبله ئ سینه نښتې وی- (۲)تر خلې ړک- اغېر- غریک- (۳)دَ څارو یو قسم بیمارۍ چې پرې راشی نو واښهٔ (ګیاه) نهٔ شی خوړے- (۴)هغه ځوک چې پهٔ څلور اندامه (پهٔ دواړو لاسو او دواړو پښو) او پهٔ څلورو موږو ترلے شوے وی- یعنی هر اندام ئ بېل بېل ترلے شوے وی-

چارن:(چا-رن)حاصل مصدر- وګورئ چارل-

چارناچار:(چار-نا-چار)متعلق فعل- مجبوراً- خامخا- اروموی- پهٔ زړهٔ ماتی- پهٔ مجبوری- پهٔ بې وسی- کام نا کام-

چارند:(چا-رند)اسم- مذکر- وګورئ چارکنده-

چارندوکے:(چا-رن-دُو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- کار وبستونکے- کار روانونکے- کاریګر- چارو- خواری کښ- محنتی- زیارکښ- کوښښی- زحمت کښ- کوششی- کارکن- جمع چارندوکی- مؤنث چارندوکې-

چارنګ:(چا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ چارل-

چارنه:(چا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چارل-

چارنے:(چار-نے)اسم- واحد- مذکر- کسبګر- کسبه- دَ کسب خاوند- جمع چارنی- مؤنث چارنې-

چارو:(چا-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چارندوکے-

چاروغه:(چا-رو-غه)اسم- مؤنث- (۱)د کچه څرمنې یو قسم پنې چې مخ ئ د لمڅی نه جوړ شوے وی- د لمڅی نه جوړې پنې- جمع چاروغې-

چارول:(چا-ره-ول)مصدر متعدی- پۀ چا کار کول- د چا نه کار اخستل-

چارونکے:(چا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چارونکی- مؤنث چارونکې- وګورئ چارل-

چاروے:(چار-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ چارپائ (۲)چادرپشی-

چاره:(چا-ره)اسم- مؤنث- (۱)عمل- کسب- فعالیت- بند- بند بنا- مرسته- چل- پیشه- مشغولیت- چار- کار- چره- لاره- چر- کړه- انتظام- بندوبست- پروګرام- (۲)تدبیر- (۳)منده- زغل- خفاسته- خغل- (۴)تاخ- تاخت- (۵)ونده- د ښکرز د پاره تیاره کړے شوې خوراکه- شنۀ او وچه ګیاه-

چاره ساز:(چا-ره-ساز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مدد کوونکے- مرستیال- معاون- مددګار- کومکی- کومک کونکے- (۲)علاج کونکے- چاره کونکے- چاره ګر- (۳)خدائ پاک-

چاره سازی:(چا-ره-سا-زی)اسم- مؤنث- کومک- مرسته- علاج- امداد- لار پیدا کونه- چاره- کارسمونه-

چاره ګر:(چا-ره-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چاره ساز-

چاره ګری:(چا-ره-ګه-ری)اسم- مؤنث- وګورئ چاره سازی-

چارۀ:(چا-رۀ)حاصل مصدر- وګورئ چارل-

چاری:(چا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱) د اسپنې نه جوړه یوه آله چې د زمینداری او نور قسمه کارونه پرې کولے شی- پل- بیلچه- ینکه- نجه- پوړی- رمبه- (۲)مذکر- څلور غابنے پسۀ- دوه کلیز پسۀ- دوه کلنے ګډ-

چاری:(چا-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کارکونکے- (۲)تکل- (۳)تباه- برباد- خراب-

چاریار:(چار-یار)اسم مرکب- جمع- مذکر- د انحضرت صلی الله علیه وآله وسلم څلور یاران- حضرت ابوبکر صدیق، حضرت عمرفاروق، حضرت عثمان، حضرت علی رضوان الله علیهم اجمعین- خلفائ راشده، خلفائ راشدین-

چاری چپر:(چا-ری-چه-پر)اسم- مذکر- د ماشومانو د سورلی یو قسم لوبه- خرکی خرکی-

چاریک:(چا-ریک)اسم- مذکر- وګورئ چارک-

چارې:(چا-رې)تابع مهمل- (۱)لارې سره د لاحقې پۀ طور استعمالیږی- لکه لارې چارې- (۲)د چاره جمع-

چارېکار:(چا-رې- کار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چربکار-

چارېکاری:(چا-رې-کا-ری)اسم- مؤنث- وګورئ چربکاری-

چاری:(چا-ری)اسم- مؤنث- (۱)چاری- ګری- (۲)چارګنده- چارنده- (۳) اوږې مېوکے- (۴)د ماشومانو د لوبو یو ورکوټے کانے-

چاړے:(چا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- بیوقوف- کم عقل- نادان- ناپوه- احمق-

چاړ:(چاړ)اسم- د چمیار مغه قالب چې د پنو او پیزار جوړولو پۀ کار کښې استعمالیږی- (۲)د برستنې استر-

چاړا:(چا-ړا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د ونیلو او اوریدلو نه محرومه- نیم ژبے- مغه څوک چې واضحه او صفا خبرې نۀ شی کولے- ترترے- تات- اروړ- ګونګ- ګنګ- ګونګے- کنګوړے- بې خلې او بې ژبې- چاړه- (۲)ناپوه- کم عقل- احمق- شادوله- ساده- بیرا-

چاړاتوب:(چا-ړا-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترتریتوب- توړی توب- توتله توب- (۲)بیراتوب- ناپوهی- ساده توب-

چاړچوبی:(چاړ-چو-بی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچوبی-

چاړۀ:(چا-ړۀ)اسم صفت- واحد- مذکر- چاړا- ګونګے- (متروک)- جمع چاړۀ ګان-

چاړۀ:(چا-ړۀ)اسم- مؤنث- (۱) د اسپنې مغه پترے چې یو اړخ ئ تیره وی او ورته د لرګی یا مړوکی لاستے لګیدلے وی د ځاروو حلالولو، غوښو پربکولو او نور ډیر کارونو د پاره استعمالولے شی- چاړو- چوړو- چړه- ستاوه- ستوه- چوړوکی- (۲)پره- ترازه-

چاړۀ بند:(چا-ړۀ-بند)اسم- واحد- مذکر- قصاب- ونډیمار- مغه څوک چې ځاروی حلالوی، ونډې کوی او بازار کښې ئ خرڅوی-

چاړۀ ګر:(چا-ړۀ-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- لوهار- لوار- مغه څوک چې چړې جوړوی- چړې جوړونکے-

چاړی:(چا-ړی)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ چاړا-

چاړی:(چا-ړی)اسم- مؤنث- وګورئ چاړی- (افغانستان)-

چاړے:(چا-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو مارغۀ چې د ټپوس نه لږ لوئ او سپین تور وی- د سپینو او تورو وزرو لرونکے لوئ مارغۀ چې عموماً خان له ګرځی-

چاړے:(چا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګونګے- پۀ تته ژبه خبرې کونکے- مونث چاړی- جمع چاړیان-

چاسکو:(چاس-کو)اسم- مذکر- د سترګو دارو- څښکو-

چاښت:(چاښت)اسم- مذکر- ځاښت-

چاښنی:(چاښ-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناشتا- ناشته- (۲)څکه- څکنه- مغه خوراک چې د ډوډۍ نه مخکښې خوړلے کیږی- څکه کتنه- خوارۀ کتنه- (۳)مساله- (۴)یوه پنجه ساز- کم ساز- ډیر لږ ساز-

چاښے:(چا-ښے)اسم- واحد- مذکر- کرکرے- اټېرن- ځاښے- ډېرن-

چاښی:(چا-ښی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرخی-

چاغ:(چاغ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تیار- مضبوط- څرب- شلنې- جغمې- مزے- تکړه- روغ رمټ- تازه- د روغ بدن خاوند- (۲)تېز- چست- چاخ- چابک- (۳)شور زوږ- (۴)ښیرې- چاک- دړې- دړې شوے لرګے-

ئ (څې-رل)، ئ (مې-ره-ول)، ئ (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۵)خاوند- (افغانستان)-

چاغتوب:(چاغ-توب)اسم- مذکر-(۱)ځرب والے- چابکی- تیارتوب- چاغوالے- چاغښت- (۲)چُستي- تېزي- تېزوالے-

چاغتیا:(چاغ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چاغتوب-

چاغښت:(چا-غښت)اسم- مذکر- وګورئ چاغتوب-

چاغل:(چا-غل)اسم- واحد- مذکر- بتکے- د اُبو لوښے- بتکے- بتک-

چاغوالے:(چاغ-وا-لے)اسم- وګورئ چاغتوب-

چاغول:(چا-غه-ول)مصدر متعدی- (۱)ځربول- تیارول- جغمېول- تکړه کول- تازه کول- غټول- (۲)چاغل- څیرل- درې کول- (۳)تېزول- چستول-

چاغون:(چا-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چاغول-

چوغونکے:(چا-غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاغونکی- مؤنث چاغونکې- وګورئ چاغول-

چاغونګ:(چا-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چاغول-

چاغونه:(چا-غه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاغول-

چاغوۀ:(چا-غه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چاغول-

چاغېدل:(چا-غې-دل)مصدر لازم- (۱)مزے کېدل- جغمېدل- تکره کېدل- تازه کېدل- ځربېدل- غټېدل- (۲)څیرې کېدل- درې کېدل- ماتېدل- (۳)تېزېدل- چستېدل-

چاغېدن:(چا-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چاغېدل-

چاغېدنګ:(چا-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاغېدل-

چاغېدنه:(چا-غې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاغېدل-

چاغېدونکے:(چا-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد-مذکر- جمع چاغېدونکی- مؤنث چاغېدونکې- وګورئ چاغېدل-

چاغېدۀ:(چا-غې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چاغېدل-

چاق:(چاق)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ځورب- تکره تیار- غټ پټ- غوښین- تندرست- روغ رمټ- جغمټ- چاغ- صحت مند- تازه- شلند- مزے- (۲)چاوړ- درز- رخنه- (۳)تېز- تند- چابک- چُست- چاخ-

چاق چمند:(چاق-چۀ-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چاق چوبند-

چاق چوبند:(چاق-چو-بند)اسم صفت- (۱)تکره- توانا- غټ- روغ رمټ- چاق چمند- (۲)چُست- تېز-

چاقو:(چا-قو)اسم- واحد- مذکر- مغه تېغ چې د ځتکی او مندرانې وغېره پربکولو سبوو سپینولو او نورو کارونو کښې پکار راځي- بندېدونکې چاړۀ- قلم تراش- مغه تېرۀ آله چې پلکے او لاسکے يې يو مومره وی- چاکو- چکو- چقو- چکی- چکے- کاچو- جمع چاقوان/چاقوګان-

چاقوساز:(چا-قو-ساز)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې چاقوان جوړوی- چاقو جوړونکے- چاکوساز- جمع چاقوسازان-

چاقول:(چا-قه-ول)مصدر متعدی- (۱)ګرندے کول- چاخول- تېزول- (۲)مزے کول- ځربول- غټول- (۳)څېرې کول- درې کول- ماتول-

چاقون:(چا-قه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چاقول-

چاقونکے:(چا-قه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاقونکی- مؤنث چاقونکې- وګورئ چاقول-

چاقونګ:(چا-قه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چاقول-

چاقونه:(چا-قه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاقول-

چاقوۀ:(چا-قه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چاقول-

چاقېدل:(چا-قې-دل)مصدر لازم- (۱)چستېدل- تېزېدل- (۲)تکړه کېدل- مزے کېدل- ځربېدل- جغمېدل- غټېدل- (۳)څېرې کېدل- درې کېدل- ماتېدل- چودل-

چاقېدن:(چا-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چاقېدل-

چاقېدنګ:(چا-قې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چاقېدل-

چاقېدنه:(چا-قې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چاقېدل-

چاقېدونکے:(چا-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاقېدونکی- مؤنث چاقېدونکې- وګورئ چاقېدل-

چاقېدۀ:(چا-قې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چاقېدل-

چاک:(چاک)اسم- مذکر- زخم- شلېدون- شګاف- چاوړ- خصوصاً د قمیص ځاک- چود- درز- چوک- څاک- څیر-

چاک:(چاک)اسم- واحد- مذکر- د چونې نه جوړ د ګټې مومره پنسل شان چې په مدرسو کښې پرې په توره تخته لیکل کولے شی- (م- انګریزی)-

چاکتو:(چاک-تو)اسم- مذکر- د یو بوټی دانې چې سفوف يې خوږو سترګو د پاره استعمالولے شی

چاک چاک:(چاک-چاک)اسم صفت- مرکب- ټوټې ټوټې- سورے سورے

چاکر:(چا-کر)تابع مهمل- وګورئ نوکر-

چاکران:(چاک-ران)اسم- (۱)زخم- شلېدون- شګاف- چاوړ-

چاکری:(چا-ک-ری)اسم- واحد- مؤنث- ملازمت- خدمت- نوکری- خدمتکاری-

چاکسو:(چاک-سو)اسم- مذکر- چکښو- څکښو- جوخشو- ښاښکو- د یو یونانی دارو نوم- یو قسم تور تخم چې د سترګو دارو کښې استعمالیږی-

چاکلیټ:(چاک-لیټ)اسم- واحد- مذکر- ټافی- مغه د ترو ګولۍ چې سلېښناکې او پستې وی- (م- انګریزی)-

چاکو:(چا-کو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چاقو-

چاکو ساز:(چا-کو-ساز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چاقو ساز-

چاکورے:(چا-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاکرې نوکر- مونث چاکوری- (۲)بیوبیوان-

چاکی:(چا-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- چاک لرونکے- درزی- درز لرونکے- چاړلے- شوکېدلے- شکېدلے- مات شوے-

زبر (غ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-ړه)، ۀ (پو-ښې-دۀ)

چاکې:(چا-کې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ چک چکه-

چاګل:(چا-ګل)اسم صفت- واحد- مذکر- سست او بېکاره- ناراسته- ټنبل- کاهل- سست او ناتوانه سړے- مؤنث چاګله-

چاګل:(چا-ګل)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو وړوکے مشک- دَ اُبو وړوکے ګوډے- دَ اُبو وړوکے ژے- بتک - دَ څړمنې یا کرمېچ تېکے- چاګله-

چاګله:(چا-ګ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چاګل-

چال:(چال)اسم- مذکر- (۱)فرېب- دام- مکر- دوکه- ټګی- چم- چل- (۲)تګ- رفتار- ېون- حرکت- (۳)طرز- ډول- طريقه- سلوک- رويه- (۴)عادت- (۵)دَ اَس رفتار- (۶)دَ شطرنج پهٔ لوبه کښې ګيټی دَ يوې خانې نه بلې خانې ته کونه- دَ لوبې مهرې خوزونه- (۷)دَ تاش وړومبی پاڼه ويشتنه- (۸)چال چلن- طريقه- (۹)کار- فعاليت- (۱۰)قے- استغراق- (۱۱)تار- سپېسے- (۱۲)هُنر- ځيرکی- چالاکی

چال:(چال)اسم- مذکر- (۱)کنده- کوتے- قوتی- قوتے- ژور ځایُ- (۲)کومے- ګوګ- دَ ځلې ګوګ-

چال:(چال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه اس چې سرهٔ از سپين وېښتهٔ لری- چنے- غوچانے- (۲)دَ جولا دوکان- (۳)خاله- منخوله- (۴)زرکه- زاغاوے- دَ ميلی پهٔ شان يو مارغهٔ- سائنسی نوم اليکټوريس (ALECTORIUS)- (۵)درنګ- دَ مالګې کان-

چالاک:(چا-لاک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مکار- چل باز- ټګ- مکرژن- فرېبی- دوکه باز- چټيس- چم باز- چلولی- فرېبکار- کلنکار- کلانکار- اټکلی- (۲)چټک- چُست- تېز- تند- چابک- چاخ- (۳)پوه- ذهين- هُوښيار- کاغ- (۴)فعال- تکړه- (۵)ارغاړيز- (۶)آفت- (۷)دَ خبرو مړنے- نهٔ وېربدونکے- ژر ژر او پهٔ تادی سره خبرې او کار کونکے- (۸)خبرلوغ-

چالاکی:(چا-لا-کی)اسم- مؤنث- (۱)ټګی- دوکه- چل ول- فرېب- (۲)تيزی- چُستی- چاخ والے- تندی- چابکی- چټکی- (۳)پوهه- هوښيارتوب- (۴)تکړه توب- دَ خبرو مړنے توب-

چالان:(چا-لان)اسم- واحد- مذکر- (۱) جاری- روان- چالو- فعال- روان دوان- پهٔ سفر کښې شروع شوے- (۲)پروانه- سمن- بيچک- دَ سامان يا رقم رسيد- دَ استولی څيزونو رسيد او فهرست- دَ روپو رسيد- راداری- راهداری- اجازت نامه- چالان- دَ يوې محکمې نه بلې محکمې ته استونه- دَ تحقيقات نه پس عدالت ته دَ ملزم روانګی-

چالانول:(چا-لا-نه-وَل)مصدر متعدی- (۱)چالان کول- لګول- روانول- پېل کول- (۲)لېږل- استول- ملزم عدالت ته استول- (۳)بندی کول-

چالانون:(چا-لا-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چالانول-

چالانونکے:(چا-لا-نه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چالانونکی- مؤنث چالانونکې- وګورئ چالانول-

چالانونګ:(چا-لا-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چالانول-

چالانونه:(چا-لا-نه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چالانول-

چالانوهٔ:(چا-لا-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چالانول-

چالانېدل:(چا-لا-نې-دَل)مصدر لازم- (۱)چالان کېدل- دَ څهٔ جُرم پهٔ وجه عدالت ته وړاندې کېدل- (۲)روانېدل- استولے کېدل-

چالانېدن:(چا-لا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چالانېدل-

چالانېدنګ:(چا-لا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چالانېدل-

چالانېدنه:(چا-لا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چالانېدل-

چالانېدونکے:(چا-لا-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چالانېدونکی- مؤنث چالانېدونکې- وګورئ چالانېدل-

چالانېدهٔ:(چا-لا-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چالانېدل-

چالباز:(چال-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- ټګ- دوکه باز- دوکه مار- چمباز- چلی- چلناک- تېرابستونکے- چال کونکے- چالاک- هوښيار- عيار- فرېبی- چل ولی-

چالبازی:(چال-با-زی)اسم- مؤنث- چالاکی- ټګی- چلول- چالچودی- غداری- فرېب- چارسوبيسی- ټګی برګی- (کول مصدر)-

چالتار:(چال-تار)اسم- مذکر- وګورئ چلتار-

چال چلن:(چال-چ-لن)اسم مرکب- طور طريقه- خوئ خصلت- عادت- دَ وُسېدو انداز- چارچلند- چارچلن- چال چلند- چاله- رنګ- کړهٔ وړهٔ- رنګ ړنګ- اخلاق- (۲)سلوک- رويه- راشه درشه-

چال چلند:(چال-چ-لند)اسم مرکب- وګورئ چال چلن-

چال چودی:(چال-چو-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چالبازی-

چالن:(چا-لن)اسم- مذکر- وګورئ چالان-

چالو:(چا-لو)اسم صفت- (۱) چل- چلند- روان- بهاند- چالان- جاری- شروع- (۲)لګېدلے- (۳)ګويا- (کول، کېدل، مصدرونه)-

چاله:(چا-له)استفهامی ضمير- چا دَ پاره- چا ته-

چاله:(چا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طرز- روش- طريقه- لار- قاعده- اُصول- رفتار- (۲)سپينه- (۳)غټه اسپه- لويه اسپه-

چالی:(چا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- ټګ- چلی- چل ولی- دوکه باز- چال باز- فرېبکار- چلباز- چم باز-

چالی:(چا-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پټېره-

چام:(چام)اسم صفت- واحد- مذکر- کوروړے-

چامارغ:(چا-مارغ)اسم- واحد- مذکر- غُز- اکوړ- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ غُز-

چامبه:(چام-به)اسم- مؤنث- چامبېل- رامبېل- چمبه-

چامبيره:(چام-بی-ره)اسم- واحد- مؤنث- لويه ټوکره- ړکره- دَ خاورو لوټو لوئ چم-

چامبېل:(چام-بېل)اسم- واحد- مذکر- يو ډول ورکوټے سپين ګل چې ډېر ښهٔ بوئ کوی نور قسمونه ئې هم شته خو سپين قسم کښې ډېر پېدا کيږی-

ی (څی-رَل)، ې(هې-ره-وَل)، ئ(يا-لی)، ے(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

چامبېلے- چامبېلی- نباتاتی نوم جېسمینم ګرېنډیفلورم (JASMINUM -GRANDIFLORUM)

چامبېلے:(چام-بې-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چامبېل-

چامپ:(چامَپ)اسم- (۱)یو قسم خونده ور خوراک چې دَ آلو، کوفتې، رنګ رنګ مسالو او دَ دالو دَ اوړو څخه تیارولے شی دا څیزونه پۀ قالبونو کښې اچوی او پۀ کړهی کښې یٔ سرۀ کوی- (۲)دَ غوښې نری نری ترَشې چې پۀ کړهی کښې سرې کولے شی-

چامپه:(چام-په)اسم- مؤنث- (۱)ڈپه- چپه- موج- (۲)دَ وُږدوالی یو مقیاس- (۳)پنجه- چمبه- چانبه- چانپه- جمع چامپې-

چامته:(چام-ته)اسم- مؤنث- وګورئ چمته-

چامه:(چا-مه)اسم- مؤنث- بدله- غزل- (م- فارسی)-

چامه ګو:(چا-مه-ګو)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بدلی- بدله زن- شاعر-(افغانستان)-

چان:(چان)اسم- مذکر- (۱)دَ کلیسا ټلی- دَ کلیسا زنګ- دَ کلیسا ژنګ-

چان:(چان)اسم- مذکر- جان-

چانبه:(چام-به)اسم- مؤنث- (۱)وګورئ چامپه- (۲)دَ میزری دَ بوټی ږپه-

چانبېل:(چام-بېل)اسم- مذکر- وګورئ چامبېل-

چانپه:(چام-په)اسم- مؤنث- وګورئ چامپه-

چانته:(چان-ته)اسم- مؤنث- وګورئ چـته-

چانټه:(چان-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کارتوسو وغېره پېټی چې ملا نه تاوولے شی- خولی- شخولی- کردنی- غاړکی- (۲)یونټ- کارټولکے- جمع چانټې-

چانجلے:(چانج-لے)اسم- واحد- مذکر- خوړلے شوې کپړه- چنچل-

چانچور:(چان-چور)اسم- واحد- مذکر- کوښی- دَ ماشومانو یو قسم لوبه چې دَ غزانو پۀ پوستکو کولے شی-

چانچو پانچو:(چان-چو-پان-چو)اسمِ صفت- کمزورے- اړوکی اړوکی- ټپ ټېپ- نرے پړے-

چاندانی:(چان-دا-نی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)غوښه خور- (۲)نفسانی- شهوت ناک-

چاندماری:(چاندَ-ما-ری)اسم- مؤنث- چارماری- چلماری- نښې ویشتنه- نشانه بازی- چرماری- دَ ټوپک او نورو وسلو پۀ ګولیو سره دَ چا وژنه- چال ماری- دَ فوځیانو نښه ویشتنه- دَ نښې ویشتو پرېکټس-

چاندی:(چاند-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روجائے- دَ غالی پوښ- دَ قالینې پوښ- روی کش- روی پوښ- هغه ټوکړه چې پرې بستر، قالین او نور څیزونه هوارېږی-

چاندی:(چان-دی)اسم- مؤنث- (۱)یو سپین دهات چې کالی او روپی ترې نه جوړولے شی- کم اصل زر- سپین زر- (۲)سوچه- پاک- نینولے- کره- بې عیبه- بې وټه- بې غشه- صادق- سپېڅلے- سپین زړے- خالص-

چانړو:(چان-ړو)اسم- مذکر- یو قسم نشه چې افیون (تاریاک) پۀ اُبو کښې پخولے او چلم کښې څښلے شی- جنړو- جانړو-

چانړه:(چانَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جمع چانړې- (۱) قاش- دړه- نیلمه- نیله- ټنکره- ټنګه- ترازه- تروزه- منړه- چنړه- ترتنړه- (۲)حصه- برخه- خوا- (۳)ټوټه ټوټه-

چانړی:(چان-ړی)اسم- مؤنث- (۱)اړنګته- (۲)پۀ غېږ کښې- (بلوچستان)-

چانړی:(چان-ری)اسم- مؤنث- کوزکزکی-

چانس:(چانس)اسم- واحد- مذکر- (۱)تصادف- (۲)شانس- وار- نمبر- موقع- (۲)بخت- طالع- اقبال- (۴)بورس- برس- (۵)چال- چم- ټګی- فرېب- جمع چانسونه- (م- انګریزی)-

چانسلر:(چانس-لر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یونیورسټی دَ ټولو نه لوئ عهدېدار- (۲)دَ جرمنی صدرِ مملکت- (م- انګریزی)-

چانسی:(چانَ-سی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)چم باز- چلی- چلباز- فرېبکار- (۲)- خوش قسمته- خوش بخته- طالع من- دَ چانس/شانس خاوند-

چانګ:(چا-نګ)اسم- واحد- مذکر- چانېنګ- هغه لوښے چې پخې چایٔ پکښې اچولے شی-

چانکے:(چا-نه-کے)اسم- واحد- مذکر- چانېنګ- نلی- (بادګیر)-

چانګ وانګ:(چانګ-وانګ)صفت- خوروور- چنګ ونګ-

چانے:(چا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو څښلو لوښے-

چانے:(چا-نے)صفت- ورچانے- بهر- بیرون- ورچنې- (افغانستان)-

چاڼ:(چاڼ)اسم صفت- مذکر- سوتره- سُتره- صاف شوے- پاک شوے- پاک- غلبېل شوے- کره شوے-

چاڼ:(چاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱) غلبېل- چڼوونے- څېڅپے- چچ- (۲)لټون- تلاش- غښتنه- (۲)خوښونه- انتخابونه-

چاڼ چاڼ:(چاڼ-چاڼ)اسم صفت- مرکب- مذکر- (۱) غلبېل غلبېل- سورے سورے- (۲)نری نری- لړ لړ- چړ-

چاڼول:(چا-ڼه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)سُتره کول- کره کول- پاکول- صفا کول- (۲)غلبېلول- چڼول- زنخول- دَ غلبېل یا زړوکی نه ایستل- (۳)انتخابول- خوښول- غوره کول- (۴)نینول- چڼول- تحقیقات کول- معلومول- جاج اخستل- لټول- کتل- دَ څۀ څیز پۀ لټون کښې ږېر کرځېدل-

چاڼون:(چا-ڼه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چاڼول-

چاڼونکے:(چا-ڼه-وُونَ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چاڼونکی- مؤنث چاڼونکې- وګورئ چاڼول-

چاڼونګ:(چا-ڼه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چاڼول-

چاڼونه:(چا-ڼه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چاڼول-

چاڼوۀ:(چا-ڼه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ چاڼول-

چانړه:(چا-نړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ورکوټے چانړ چې تېل، چايْ یا غوړی ترې چانړولے شی- چانړے- چانړې- (۲)هغه واړۀ لرګی چې دَ تیرونو او برګو دَ پاسه کړ کړ اچولے کیږی- چانړ- چڼ- چانړې- وسک- ګودره- وسې- وسکې- جمع چانړې-

چانړې غوړے:(چا-نړې-غوړے)اسم- واحد- مذکر- دَ بمبېړی هومره الوتونکے یو ښکرور ګونګټ چې زیاتره دَ انځر وُنو کښې پېدا کیږی-

چانړېدل:(چا-نړې-دَل)مصدرِ لازم- چانړ کېدل- چڼېدل- سوتره کېدل- سُتره کېدل- صفا کېدل- کره کېدل- پاکېدل- (۲)نینېدل- چونړېدل- معلومېدل- تحقیقات کېدل- (۲)خوښېدل- غوره کېدل-

چانړېدن:(چا-نړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګرړئ چانړېدل-

چانړېدنګ:(چا-نړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چانړېدل-

چانړېدنه:(چا-نړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چانړېدل-

چانړېدونکے:(چا-نړې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چانړېدونکی- مؤنث چانړېدونکې- وګورئ چانړېدل-

چانړېدۀ(چا-نړې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چانړېدل-

چانړې:(چا-نړې)اسم- واحد- مؤنث- چڼوونے- چانړ- چڼ-

چانړې:(چا-نړې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چونړې- (۲)وګورئ چانړه-

چانړے:(چا-نړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ښکره ور غونے- هغه غونے چې لوئ لوئ ښکرونه لری- (۲)غوځانړے- نر ګونګټ-

چانړے:(چا-نړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چانړه-

چانړے:(چا-نړے)اسم- مذکر- کنګل- کنګر- یخ-

چاوجی:(چاؤ-جی)اسم- مؤنث- چاوجے- څنړه- ژی- کناره-

چاوچاو:(چاؤ-چاؤ)اسمِ صوت- چغارے- چو چو- چون چون-

چاؤد:(چاؤد)اسم- مذکر- (۱)چاک- چود- چودون- درز- شګاف- چاؤدون- څیر- (۲)چو- (۲)تړ-

چاؤدل:(چاؤ-دَل)مصدرِ لازم- (۱)پۀ څۀ څیز کښې درز راتلل- تړکېدل- چیر پکښې پېدا کېدل- دوه ځایه کېدل- خلاصېدل- (دَ بم یا دَ بارودی سرنګ)-

چاؤدلے:(چاؤ-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چاؤدل-

چاؤدن:(چاؤ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چاؤدل-

چاؤدنګ:(چاؤ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چاؤدل-

چاؤدنه:(چاؤ-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چاؤدل-

چاؤدول:(چاؤ-دۀ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)چوول- الوزول- (۲)درز کول- چاؤد پکښې پېدا کول-

چاؤدون:(چاؤ-دُون)اسم- وګورئ چاؤد-

چاؤدونکے:(چاؤ-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چاودونکی- مؤنث چاودونکې- وګورئ چاودل-

چاؤدۀ:(چاؤ-دۀ)اسم- مؤنث- جمع چاودې- دَ یخنی لۀ کبله دَ لاسو او پښو دَ څرمنې چاؤدۀ-

چاودۀ:(چاؤ-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چاودل-

چاؤدینګ:(چاؤ-دی-نګ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)سپین سترګے- بې حیا- بې شرم- چاولے- ورانکارے- ابغ نبغ- شریر- (۲)هوائی غشے-

چاؤدېدل:(چاؤ-دې-دَل)مصدرِ لازم- دوه ځایه کېدل- درز کېدل- تړکېدل- سره چودل- منفجره کېدل-

چاودے:(چاو-دے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تړکېدلے- چاودلے- چې درز ې کړے وی-

چاودے:(چاؤ-دے)صفت- (۱)چاودلے- چادو- چاک- چودلے- درز- (۲)چاودې سترګه- ړنده سترګه-

چاؤدے چاؤدے:(چاؤ-دے-چاؤ-دے)اسمِ صفت- مرکب- سُورے سُورے- درزونه درزونه-

چاوزیک:(چاو-زیک)اسمِ صوت- غوا ته دَ اُبو ځښلو اواز-

چاوش:(چا-وش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستر مشر- نقیب- (۲)ورساتونکے- دربه- دربان- څوکیدار- (م- ترکی)-

چاوښ:(چا-وښ)اسم- ګاړره- څپاړه-

چاول:(چا-وَل)اسم- واحد- مذکر- دَ ابو موری- دَ اُبو خُله- دَ اُبو ورخ- دَ اُبو دانه-

چاول:(چا-وَل)اسم- واحد- مذکر- دَ ګلکارانو هغه آله چې پۀ تار کښې زوړنده وی او دَ لګېدلو خښتو سمون او نېغوالے پرې برابر وی- شال- سال- ځال- شاول- شاقول- جمع چاولونه-

چاوله:(چاؤ-له)اسم- واحد- مؤنث- ورخ- چاول- دَ اُبو رُو- دَ اُبو دانه- دَ ولې خله- دَ اُبو دهنه- دَ اُبو موری-

چاولے:(چاو-لے)اسم- واحد- مذکر- چچ- جمع چاولی-

چاولے:(چاؤ-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چودینګ-

چاونړې:(چاؤ-نړې)اسم- واحد\جمع- مؤنث- چونړې- فوځی کوټ یا قلا-

چاوه:(چا-وه)اسم- مؤنث- هغه خوږه جوشانده چې دَ زکام او ټوخی دَ پاره استعمالولے شی-

چاوی:(چا-وی)اسم- واحد- مذکر- تبر- تبرګے- جمع چاویان-

چاه:(چاه)اسم- واحد- مذکر- کوهے- کوئے- کوے-

چايْ:(چايْ)اسم- جمع- مؤنث- چايْ- چے- چی- یو قسم پانړې چې ګوړې یا چینو او پیؤ سره پۀ اُبو کښې یشولے او څښلے شی- تورې او شنې دوو رنګونو کښې پېدا کیږی-

چائېجوش:(چايْ- جوش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جاجوش-

چايْ خوری:(چايْ-خو-ری)صفت- (۱)دَ چايْ- دَ چایو- هغه څۀ چې پۀ چایو څښلو پورې اړه لری- (افغانستان)-

چايْ خوری:(چايْ-خو-ری)اسم- مؤنث- (۱)جوړې چايْ- پخ شوې چايْ- پخې

شوي چاي- (۲)دَ چائيو څښلو پياله-

چائېخوش:(چايْ-خوش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چاجوش-

چاپل:(چا-ئيل)اسم- واحد- مذکر- برقع- پرده- روبند- نقاب- رویٔ بند- (۲)پچوري-

چائېنک:(چايْ- نک)اسم- واحد-مذکر- وګورئ چانک-

چائېنکه:(چايْ-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چائېنک-

چبی:(چَ-بی)اسم- واحد- مؤنث- شکور-

چبېنړ:(چه-بينړ)اسم- وګورئ چبينړي-

چبېنړ خور:(چه-بينړ-خور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ مر څيز خوراکی- ډېر خوراک کونکے- پهٔ غوړو، ترږو او ترسکونو خوراکونو مئين-

چبينړي:(چه-بی-نړي)اسم- جمع- مؤنث- غوړ او تر خوراکونه- چڼې چبينړي- دَ خوراک څيزونه- ترڅکون خوراکونه- چبينړ-

چبېدل:(چَ-بې-دَل)مصدرِ لازم- ګوړ ګوړ تلل- ځان پسې پښې راکښل-

چبېدن:(چَ-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چبېدل-

چبېدنګ:(چَ-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چبېدل-

چبېدنه:(چَ-بې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چبېدل-

چبېدونکے:(چَ-بې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چبېدونکی- مؤنث چبېدونکې- وګورئ چبېدل-

چبېدهٔ:(چَ-بې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چبېدل-

چپ:(چَپ)اسم- مذکر- (۱)بې لارې- خطا- غلط- (۲)سپک- بد- (۳)ضد- مخالف- (۴)کينړ- کس- اُړولے- دَ ښی ضد- اپوټه- (۵)- بغېر- بې لهٔ دې- (۲)کوږ- راکوږ-

چپ:(چَپ)اسم- کوکی اخستنه- مچه اخستنه- چپونه- ښکلونه- څپ- چپه اخستنه-

چپ:(چَپ)اسمِ صوت- دَ روټی خوړولو پهٔ وخت دَ خُلې آواز-

چُپ:(چُپ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)غلے- خاموش- ساکت- چوپ- پټه خله- چپه خله- (۲)بې اوازه- بې ږغه- بې غږه- (۳)فعلِ امر- غلے شه- خاموش شه-

چپا:(چَ-پا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپک ۲-

چپاتی:(چَ-پا-تی)اسم- جمع- مذکر- څوکی- وړې روټی- کُلچې- چپاتی-

چپاتی:(چَ-پا-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه وړه سپکه، ګرده او پلنه روټی چې پهٔ تبخی يا تنور پخولے شی- پنجابی روټی- څپاستے- څپټے- چپاتے- پاستی- چپاتی- چپيت- کُلچه-

چپاتے:(چَ-پا-تے)اسم- واحد-مذکر- وګورئ چپاتی-

چپاټه:(چَ-پا-ټه)اسم- مؤنث- کپی- يو قسم پڼې يا موچڼې- يو قسم پېزار- جمع چپاټې-

چپاټه:(چُ-پا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- چپټه- حمله-

چپاټی:(چَ-پا-ټی)اسم- مؤنث- ټوقې- ملنډې -ټوقې ټقالې- مسخرې- وشتې- ټوقې ټکالې- ټوکې- (کول/کېدل مصدرونه)-

چپالی:(چهٔ-پا-لی)اسم- واحد- مؤنث- وبا-

چپاړ:(چه-پاړ)اسم- (۱)تباهی- لوټ مار- يرغل- تېزه حمله- چاپه- چپه- دَ حملې پهٔ وخت کښې تېز تګ- ناڅاپه حمله- (۲)بربار- (۳)برګ اَس- بېبور اَس- هغه اَس چې پټې پټې او برګ بروګ وی- (اچول/ کول/ کېدل مصدرونه)-

چپاړول:(چَ-پا-ول)اسم- مذکر- مخکښيني دسته- وړومبی دسته- دَ فوځ دَ مخې دسته- مخکښينے ټولے- دَ سر ټولے- پهٔ فوځ کښې هغه ټولے چې دَ نورو لښکرو نه مخکښې روان وی-

چپاول:(چَ-پا-ول)اسم- مذکر- لوټ- تالان- تاړاک-

چپاوول:(چَ-پا-وه-وَل)مصدرِ متعدی- تالا کول- لوټ کول- تالا ترغه کول- غارت کول- چورول- يرغل کول- تالا ترغه اچول- چپاړ کول-

چپاوون:(چَ-پا-وه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوول-

چپاوونګ:(چَ-پاوه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوول-

چپاوونه:(چَ-پاوه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوول-

چپاوونکے:(چَ-پا-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چپاوونکی- مؤنث چپاوونکې- وګورئ چپاوول-

چپاووهٔ:(چَ-پا-وه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوول-

چپاوی:(چَ-پا-وی)اسمِ صفت- چپاړ کونکے- لوټ مار کونکے- تالا کونکے- غارت کونکے- لوټونکے- تالا ترغه کونکے- تالانی- يرغل کونکے- تاراجونکے- چورونکے- (۲)ګړی خيال- غېر مستقل مزاجه- (۳)تُند- تېز- چابک- (۴)دَ چپاړ- (۵)سرزورے او سرټمبه-

چپاوېدل:(چَ-پا-وې-دَل)مصدرِ لازم- تالا کېدل- لوټ کېدل- تالا ترغه کېدل- لوټېدل- تاراجېدل- چور کېدل- تالا کېدل- چورېدل-

چپاوېدن:(چَ-پا-وې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوېدل-

چپاوېدنګ:(چَ-پا-وې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوېدل-

چپاوېدنه:(چَ-پا-وې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپاوېدل-

چپاوېدونکے:(چَ-پا-وې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چپاوېدونکی- مؤنث چپاوېدونکې- وګورئ چپاوېدل-

چپاوېدهٔ:(چَ-پا-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چپاوېدل-

چپايْ:(چُ-پايْ)اسم- واحد- مؤنث- تابع مهمل- وګورئ چپه چپايْ-

چپتره:(چَ-پت-ره)اسم- واحد- مؤنث- چوتره- يو بوټے چې دَ ساګ پهٔ شان پخولے شی- جمع چپترې- نباتاتی نوم سټرس ګرېنډس اېل اسبک- (CITRUS GRANDIS 'L.' OSBCCK)-

چپتری:(چَ-پت-ری)اسم- مؤنث- دَ شفتلو پهٔ شان يو قسم شينکے بوټے-

چپتوب ۱:(چُپ-تُوب)اسم- مذکر- چوپتيا- چوپوالے- چپوالے- خاموشی-

چوپیا- چپتیا- قلاری- قلاره قلاری- غلے والے-

چپتوب ۲:(چَپ-توب)اسم- مذکر- (۱)مخالف والے- مخالفت- ضدیت- ضدوالے- (۲)کوږوالے- (۳)بې لارې توب- ګمراه توب- دَ مترقی عقیدې لرنه-

چپتیا:(چُپ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چپتوب ۱-

چپتیا:(چَپ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چپتوب ۲-

چپټ:(چ-پټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اشر- بسکر- بلندره- پکره- بکاره- تړ- بېکار- مردجوی-

چپټ:(چ-پټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غټ، تکړه او صحت مند ملک- چپرغټه- تندرست سړے- (۲)څرګند- ښکاره- معلوم- چپټه- (۳)سپین- صادق- (۴)تباه- تالا- برباد-

چپټ:(چهٔ-پټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مسخراچی- ټوقمار- ټوکی- ټوقی- دوړه مار- دوړې مار- مسخرې کونکے- ملنډی- (۲)کربېدونکے- قرتو- قرتن- غورتن- جمع چپټی/چپټیان- مؤنث چپټه-

چپټه:(چ-په-ټه)اسم- مؤنث- چوپټه- مغه لرګے چې دَ تیرو په دېوال کښې دَ څو رَدو لګولو نه پس دَ دېوال او دَ اوږدو لرګو دَ ټینګولو او مضبوطولو په غرض لګولے شی-

چپټه:(چ-په-ټه)اسم- مؤنث- حمله- مځه- چاپه-

چپ چاپ:(چپ-چاپ)اسم صوت- دَ ښکلولو اواز- چړپ چړوپ- ټپ-

چپ چاپ:(چُپ-چاپ)صفت- قلار- خاموش- غلے- دم بخود- دم په خود- ارام- په پټه خُله-

چپ چاپېره:(چپ-چا-پې-ره)صفت- چاپېره- چارچاپېره- خواؤشا- ګېر چاپېره- تاؤراتاؤ- یو خوا بل خوا- ګردا ګرد- چاپ چاپېره- چورچوپېره- چاپېر-دورادور-

چپ چله:(چپ-چهٔ-له)اسم- مؤنث- (۱)چتره- چکره- (۲)ښوئېدونکې- (م- فارسی)-

چپ چوپ:(چپ-چُوپ)صفت- مذکر- مات ګډ- ټوټې ټوټې- چپ راچپ-

چپ چور:(چپ-چُور)اسم صفت- (۱)چورئ چورې- ټوټې ټوټې- ربز مربز- چرچور- ذرې ذرې- مات شوے- (۲)لوټ- تالا ترغه-

چپ دپ:(چپ-دَپ)صفت- مذکر- چپ چاپ- خاموش-

چپر:(چ-پر)اسم- واحد- مذکر- (۱) زرے- قاصد- خرے- خبری- استاذے- رہبار- پیغام وړونکے- (۲)تېز او ګړندے تلونکے- چابک-

چپر:(چ-پر)اسم- واحد- مذکر- څپری- خاله- چوپړی- کوډی- ساله- سوله- څپر- جونګړه- چومپړی- څونه- دَ وښو او پتری نه جوړ شوے دالان- دَ لوخو او کیانو کچه جونګړه-

چپراس:(چَپ-راس)اسم- واحد- مذکر- (۱)مغه دَ اُسپنې پیچی پټی چې دَ چوکاټ او دروازې تر مینځ لګولے شی او دَ دې په ذریعه دروازه لرې کولے او بندولے شی- قبضه- (۲)ښے او ګس (کیڼ)- (۳)دَسینې دَ پاسه لګېدلې مغه دَ اُسپنې ټکړه چې خان پرې دَ دشمن دَ حملې نه بچ ساتلے شی-

چپراس:(چپ-راس)اسم- واحد- مذکر- دَ چپراسی توب یا اردلی توب تمغه چې په کمربند کښې لګېدلې وی-

چپراسی:(چپ-را-سی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپړاسی-

چپرتاخ:(چ-پر-تاخ)اسم- چپرتاخ- یو کنخل-

چپرغټ:(چ-پر-غټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مضبوط- تیار- څورب- څُرب- چاغ- غټ- ساتلے- چروب- (۲)چاغ سړے- روغ ملک- (۳)کوکر-

چپرکټ:(چ-پر-کټ)اسم- واحد- مذکر- څپرکټ- دَ نوارو کټ- دَ پټو کټ- جمع چپرکټونه-

چپرکے:(چ-پر-کے)اسم- مذکر- وګورئ چپرکے-

چپرکے:(چ-پر-کے)اسم- مذکر- څپلانګه- څپلی- وړه څانګه- دَ وَنې نه را پربکړے شوې وړه څانګه-

چپره:(چپ-ره)اسم- مؤنث- دَ خرمنې دَ پاکولو لوئ رمبے-

چپړے:(چپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- چپړے- وړوکے ډنډ- وړوکے تالاؤ- ورکوټے حوض-

چپړے:(چپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپه-

چپړ:(چ-پړ)صفت- مذکر- (۱)چپلیت- هوار- پلن- (۲)چیت پیت- بیخی اپریټ چپریت- (۲)خپړ- دَ پښې تلے- دَ پښې ورغومے- (۴)غټ او څُرب (څاروے)- څورب- چاغ- شلنډ- ساتلے-

چپراخه:(چپ-را-خه)اسم- مؤنث- چاپېره- چپلاخه- څپېره- تټُوره- چپراکه- څپلاخه- څاپېره- څپره- چاپراخه-

چپراستوب:(چپ-راس-توب)اسم- مذکر- دَ چپراسی کار-

چپراسی:(چَپ-را-سی)اسم- واحد- مذکر- خدمتګار- پیاده- چپراسی- خادم- ملازم- امربر- مغه نوکر (سرکاری یا غیر سرکاری) چې دَ دفتر کار کوی- اردلی-

چپراکه:(چَپ-را-که)اسم- مؤنث- وګورئ چپراخه-

چپربخ:(چ-پر-بخ)اسم- مذکر- وګورئ چپرتاخ-

چپرپوندے:(چ-پر-پون-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې کاره سړے-

چپرتاخ:(چ-پر-تاخ)اسم- مذکر- چیندرو- چندرو- چپربخ- چفی- چیندری- موخی- چپردخ- جنت او دوزخ- چیتی- تمبی- دَ ماشومانو یو قسم لوبه (۲)دَ زنانو اندام نهانی (تحقیراً)- چپرتاخ-

چپردخ:(چهٔ-پر-دخ)اسم- مذکر- وګورئ چپرتاخ-

چپرلاسے:(چ-پر-لا-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- خرچی-

چپروس:(چپ-روس)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشامندګر- خوشامندے- غوړه مال- چاپلوس- ټملق- چاکلېټی-

چپروسی:(چپ-رو-سی)اسم- مؤنث- خوشامندی- بوټ پاکی- ټملق توب- چاپروسی- چاپلوسی- غوړه مالی-

چپړول:(چپ-ړ-ول)مصدر متعدی- وګورئ پېتول-

چپړی:(چپ-ړی)اسم صفت- مؤنث- چپړه- مانده او خواره غوښه- مانده او ړنګره غوښه- پیپړک- پپېړه-

چپړیت:(چپ-ړیت)اسم- مذکر- یو قسم کارتوس- چپړیت کارتوس- جن جن-

چپړیتول:(چپ-ړی-ته-ول)مصدر متعدی- چپلیتول- چیټې کول- کشیمنډل- زور ورکول- چخړی کول- چیتول- چخنی کول- یو څیز لـه دومره زور ورکول چې شکل ئې وران او چیت پیت شي-

چپړیتون:(چپ-ړی-ته- ون)حاصل مصدر- وګورئ چپړیتول-

چپړیتونکے:(چپ-ړی-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپړیتول-

چپړیتونګ:(چپ-ړی-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چپړیتول-

چپړیتونه:(چپ-ړی-ته-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چپړیتول-

چپړیتوۀ:(چپ-ړی-ته-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چپړیتول-

چپړیغ:(چپ-ړیغ)صفت- مذکر- چیت پیت-

چپړۍ:(چ-په-ړۍ)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ چپلۍ-

چپړی چپړو:(چپ-ړی-چپ-ړو)اسم- واحد- مؤنث- لټه او سسته ښځه- ناراسته ښځه- سسته ښځه- سپاړه ښځه-

چپړے:(چپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- چپن- چوپړن-

چپق:(چ-پق)اسم- الوزونه- راکښنه-

چپک:(چ-پک)اسم صفت- واحد- مذکر- انښتے- نښتے-

چپک:(چ-پک)اسم صفت- واحد- مذکر- چپ سترګے- د کرو سترګو خاوند- چپے- کانړے- کاڼه- بینګا- عین و غین- چپا- قپا- چنګر- چنر- چقړ- چکړ- چخړ- جمع چپکی/چپکیان-

چپک:(چ-پک)اسم- واحد- مذکر- چپیک- باز- د ځړې ماده- یو قسم ښکاری مارغۀ-

چپکتوب:(چ-پک-توب)اسم- مذکر- چپکتیا- د سترګو کوږوالے- د سترګو چپوالے- دسترګو کږوالے- د سترګو بینګوالے-

چپک سترګے:(چ-پک-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې سترګې ئې چپې وی- چپے-

چپکتیا:(چ-پک-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چپکتوب-

چپکو:(چ-پ-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې زیات کار په کس لاس کوی- کیڼ لاسے- چپے- چپ لاسے- کسے- کس لاسے- کس متے-

چپکه:(چ-پۀ-که)اسم- مؤنث- څپیاکه- چاپکه- تاپی-

چپکه:(چپ-که)اسم- مؤنث- بوسه- مچه- چپی- پپه- کوکی-

چپکې:(چ-پۀ-کې)اسم صفت- مؤنث- (۱)کږې وږې سترګې - (۲)هغه سترګې چې پکښې ګل وی-

چپل:(چ-پل)اسم صفت- واحد-مذکر- خیرن- خچن- ګنده- (فارسی)-

چپل:(چه-پل)اسم- واحد- مؤنث- چپلکه- کیړی- څپلکه- سرپائی- چوستکه- چپاتی- چپاته- یو قسم سپک پیزار-

چپلاخه:(چپ-لا-خه)اسم- مؤنث- وګورئ چپړاخه-

چپلاسی:(چپ-لا-سی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپړاسی-

چپلکه:(چپ-له-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چپل-

چپلیت:(چپ-لیت)صفت- مذکر- چپړ- چیټ پیټ- چخپیت- چپړیت- اوار- هوار-

چپلیتول:(چپ-لی-ته-ول)مصدر متعدی- چپړیتول- أوارول- چخپیتول- هوارول- چیتول- چیت پیت کول- چیت پیتول- چپړ کول-

چپلیتون:(چپ-لی-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ چپلیتول-

چپلیتونکے:(چپ-لی-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپلیتول-

چپلیتونګ:(چپ-لی-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چپلیتول-

چپلیتونه:(چپ-لی-ته-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چپلیتول-

چپلیتوۀ:(چپ-لی-ته-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چپلیتول-

چپلیته:(چپ-لی-ته)اسم صفت- مؤنث- چپلیت- ډانډلې شوې- وهلې ټکولې- چیته پیته- اواره- هواره-

چپلیخول:(چپ-لی-خه-ول)مصدر متعدی- چیت پیت کول- چیت پیتول- چپړی کول-

چپلیخون:(چپ-لی-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چپلیخول-

چپلیخونکے:(چپ-لی-خه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپلیخول-

چپلیخونګ:(چپ-لی-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چپلیخول-

چپلیخونه:(چپ-لی-خه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چپلیخول-

چپلیخوۀ:(چپ-لی-خه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چپلیخول-

چپلۍ:(چ-په-لۍ)اسم- جمع- مؤنث- واحد چپله- چپړۍ- چپل- چپړاقې- چې صرف تلے وی او د پاسه پرې تسمې یا پیاړمې شان اړولی وی او د ګرت خاۍ پکښې وی-

چپلی:(چپ-لی)اسم- مؤنث- وګورئ څپلی-

چپن:(چ-پن)اسم- واحد- مذکر- چپتیا- خاموشی-

چپن:(چ-پن)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ چپنه- (۲)قادرې-

چپن:(چو-پن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې سترګې ئې چونی وی- شوړ- چوپړن- زوبن-

چپنړه:(چ-پن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د لرګی کاسه- د لرګی کنډولے- ټوتې- جمع چپنړې-

چپنګ:(چ-پ-نګ)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو چوغه- د وړو چپنه- وړه څپنه- د کوچنیانو څپنه-

چپن وزمه پوښ:(چ-پن-وز-مه-پوښ)اسم مرکب- کوسے- کوڅړے- لۀ کراستې څخه جوړ لستونې لرونکے پوښ چې د شوټې یا چوغې په شان پوش لری- (افغانستان)-

چپنه:(چ-پۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- چوغه- چپن- خلکه- قبا- چوپانه- شوقه- خرقه- جوغه- خلقه- شوکه-

چپنه:(چ-پۀ-نه)صفت- مؤنث- چپلیته- چپړیته- اواره- هواره- چخپیته-

چیته- چیته پیته-

چپو:(چَ-پَو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بېړۍ چپه- سینګاوړ- دَ کشتۍ چلولو چپه- دَ بېړۍ چلولو څپه- ړنګرۍ- (۲)چپاؤ- تېرے- حمله-

چپوالے:(چَپ-وا-لے)اسم- مذکر- مخالفت- چپتیا- غلطي- تګي- چپتوب-

چپوالے:(چُپ-وا-لے)اسم- مذکر- چوپتیا- خاموشي- چپتیا- غلے کېدنه- قلارۍ- کراري- قراري-

چپوته:(چَ-پَو-ته)اسم- مؤنث- څپېړه- تتوړه-

چپ و چُور:(چَپ- وَ- چور)صفت- وګورئ چپ چور-

چپ و راس:(چَپ-وَ-راس)اسم مرکب- ښے او ګس- ښے او کيڼ-

چپوښ:(چَ-پَوښ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ اوږدو لینګیو خاوند- ښانګور- لینګور- لینګیور- اوږد لینګے-

چپ وغړوپ:(چَپ-وَ-غَړُوپ)اسم صفت- واحد- مذکر- بیخي غلے- بیخي چپ- بالکل خاموش- ګرسره- چپ- غلے غلے- غلے پلے- بیخي خاموش-

چپول:(چَ-پول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چنګر- کوږ سترګے- چپک سترګے- چپلغے- چغر- چپے- بېنګا- (۲)چوړے- پېړے- کجے- هغه څوک چې پښې يې کږې وي-

چپول:(چَ-په-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)غلے کول- چوپول- قلارول- قرارول- غلیول-

چپول:(چَ-په-وَل)مصدرِ متعدي- ښکلول- پپه اخستل- مچه اخستل- کوکۍ اخستل- مچول- چپی کول- چومل-

چپول:(چَ-په-وَل)مصدرِ متعدي- بچ کول- اړول- دَ ناڅاپي جنجاله خلاصول- دَ مخې لرې کول- دَ نقصان نه بچ کول-

چپول:(چَ-په-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)چوپل- چړپول- شړپول- پهٔ چپاري او شړپاري سره خوړل یا څټل- (۲)لهٔ شونډو اواز وېستل- (۳)کږول- مات ګډ کول- پلنول- خورول- ماتول- نچوړي کول-

چپولے:(چَ-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپولے:(چَ-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپولے:(چَ-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپون:(چَ-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپون:(چَ-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپون:(چَ-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپون:(چَ-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونکے:(چَ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپونکے:(چَ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپونکے:(چَ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپونکے:(چَ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چپول-

چپونګ:(چَ-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونګ:(چَ-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونګ:(چَ-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونګ:(چَ-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونه:(چَ-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونه:(چَ-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونه:(چَ-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونه:(چَ-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپونے:(چَ-پَو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ صابون توکرے- دَ صابون توتنکے- دَ صابون پوچک- دَ صابون خروکے- دَ صابون پوچکه-

چپونړے(چَ-پَو-نړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دسترخوان- کوندرے- (۲)وړوکے ټیکرے- وړوکے زړوکے- چپونړے- چپوټکے- وړوکے څپونړے- دَ قلپي یا روټۍ څپونے- کندور-

چپوهٔ:(چَ-په-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپوهٔ:(چَ-په-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپوهٔ:(چَ-په-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپوهٔ:(چَ-په-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چپول-

چپه:(چه-په)اسم- واحد- مؤنث- کوکۍ- ګوکۍ- مچه- مچو- مچکو- مچکه- چومي- بوسه- چپي- خلګۍ- چپي- چپۍ- پپه- جمع چپې-

چپه:(چه-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حرکت- ټېله- موج- لهر- چپاؤ- څپه- غولۍ- ځانګېدهٔ- (۲)عصابي حمله- دَ ناروغۍ حمله- پیریان راتلنه- میرګي- غوټه- (۳)شېبه- لږ ساعت- (۴)دَ کوټې دَ موري لرګي- چچه- (۵)اپوټه- پړمخ- سرولاندې- نسکور- (۶)هغه دَ وُني غټه او ګوره ځانګه چې غوایانو پسې تړلے شي او دروزه پرې بوس کولے شي- چاپه منړه- منړو- ړک څپرے- (۷)هغه امدادي لرګے چې سر يې دَ بېلچې پهٔ شان وي او سیند کښې پرې کشتۍ مخ پهٔ وړاندې بوتلے شي- سینګاوړ- تامبېړے- تیک- دَ بېړۍ راشپېل- (۸)دَ غنو دلۍ- چاپه- دَ غنو پولۍ- جمع چپې

چپه:(چه-په)اسم- مؤنث- دَ څلورو ګتو اندازه- څپک- څپق- څپکه-

چپه:(چه-په)اسم- مؤنث- (۱)مخالفت- دُښمني- عداوت- (۲)ناراستي- (۳)بدبختي-

چپه پاتا:(چَ-په-پا-تا)اسم- مؤنث- (۱)شړنه- یو پخوانے دستور چې هغې کښې به خراب سړے یا کورنۍ لهٔ کلي یا علاقې نه شړلے شول-

چپه چپايْ:(چَ-په-چَ-پايْ)اسم- مؤنث- چپه چپیا- خاموشي- قلارۍ- ارامه ارامي- چوپه چوپتیا- چوپه چپیا- کراره کراري- بالکل خاموشي- بېخي خاموشي- خفګان- ژوره خاموشي - خفګان او ویره ترهه خورېدنه-

چپه چپه:(چَ-په-چَ-په)اسم مرکب- هر ځایْ- ګټ ګټ-

چپه چپیا:(چهٔ-په-چَپ-یا)اسم- مؤنث- وګورئ چپه چپائي-

چپه کښ:(چَ-په-کښ)اسم- واحد- مذکر- مانګے- ملاح- دَ کشتۍ چلونکے-

چپه لار:(چه-په-لار)اسم مرکب- واحد- مؤنث- (۱)غلطه لار- ورانه او کږه لار- (۲)دَ وېښتو کږه لار- کږه شېخه-

ئ" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ے"(تن-دے)، "ي"(پېا-لې)، تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چپی:(چَ-پی)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ چپه ۱-

چپیا:(چُپ-یا)اسم- مؤنث- خاموشي- چپه چپاۍ

چپیت:(چ-پیت)اسم- واحد- مذکر- چپاتے- چپاتی- چپاتۍ- څوکۍ-

چپیتول:(چَ-پی-ته-وَل)مصدرِ متعدی- پلنول- خورول- اوارول- هوارول-

چپیتون:(چَ-پی-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپیتول-

چپیتونکے:(چَ-پی-ته-وُن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ چپیتول-

چپیتونګ:(چَ-پی-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپیتول-

چپیتونه:(چَ-پی-ته-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپیتول-

چپینه:(چ-پی-نه)اسم- مؤنث- چپن- چپنه-

چپې:(چ-پې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)اوتې بوتې- ابدالې- پهٔ سخته تبه کښې اوتې بوتې ونیئه- (۲)اولتېه- سرچپه- اړولې- اپوتېه-

چپې چپې:(چ-پې-چ-پې)اسم مرکب- پهٔ چپو چپو- لړی لړی- اوښان اوښان-

چپېدل:(چَ-پې-دَل)مصدرِ لازم- غلے کېدل- قرارېدل- کرارېدل- ارامېدل- چپ کېدل- خاموشه کېدل-

چپېدل:(چَ-پې-دَل)مصدرِ لازم- لېونی لیونی خبرې کول- کنځل کول- اوتې بوتې ونېل-

چپېدل:(چَ-پې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ګوښه کېدل- څنګ ته کېدل- یوې پړې ته کېدل- ځان رغړول- دَ څهٔ مصیبت نه ځان خلاصول-

چپېدل:(چَ-پې-دَل)مصدر لازم- ماتېدل- خرابېدل- پلنېدل- کوږېدل-

چپېدن:(چَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدن:(چَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدن:(چَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنګ:(چَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنګ:(چَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنګ:(چَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنه:(چَ-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنه:(چَ-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدنه:(چَ-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدونکے:(چَ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدونکے:(چَ-پې-دُون-کے) اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدونکے:(چَ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوریٔ چپېدل-

چپېدهٔ:(چَ-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریٔ چپېدل-

چپېدهٔ:(چَ-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریٔ چپېدل-

چپېدهٔ:(چَ-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چپېدل-

چپېړه:(چ-پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- څپېړه- تتوړه-

چپۍ:(چَ-پۍ)اسم- واحد- مؤنث- کوک ،- کوکی پپه- خُلکۍ- مچه- خله اخستنه- پهٔ مخ ښکونه، چپونه- چپه- چپی- بوسه- چومې-

چپے:(چ-پے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چپ سترګے- چغر- چنګر- ګوږ سترګے- ببنګا- (۲)ګسے- کیڼ لاسے- (۳)هغه غوانے چې ښکرونه یې شا ته کاږهٔ وی- (۴)هغه غوانے چې ښکرونه یې مات وی-

چپے:(چَ-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)داغ- خاپ- ټاپے- تاپے- خاپے- چاپے- (۲)نښه نښانه-

چت:(چَت)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټیټ- غُنډکے- لنډکے- چدرے- ټیټکے- چیت- (۲)تش- پوچ- خالي- (کارتوس)- (۳)نالائق- نالائقه- (۴)تشوکے- کنځل مار- (۵- اسم صوت)دَ چتی اواز-

چت:(چَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کوټې پوښلې برخه- دَ کوټې دَ غولی مقابل طرف- دَ پټ شوی بام هغه برخه چې دَ کوټې خوا ته وی- دَ کوټې هغه برخه چې دېوالونه او فرش یې پټ کړے وی- کاښ- سقف- (۲)پوړ- منزل-

چت:(چَت)اسم- مؤنث- (۱)بېهُوده خبرې- (۱)چتې- هوائی-

چتاړ:(چَ-تاړ)صفت- واحد- مذکر- وران ویجاړ- لتاړ- ګډوډ- خراب-

چت پت:(چَت-پَت)صفت- دَ پښو لاندې- چخښی- زورلے- مښلے شوے- پائېمال-

چت پوزے:(چَت-پو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ چتې پوزې خاوند-

چت چت:(چَت-چت)اسم مرکب- ناقلاری- ورانکاری- ډېر ټټېدنه- ډېر ونېدنه- دَ چتی پهٔ شان بې واره بې واره دانګنه او دَ چت چت اواز ایستنه- ډېره ناقلاری کونه- پهٔ یو ځاۍ نهٔ ټیکاوېدنه- ډېرې خبرې کونه-

چتر:(چَ-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چترکے- پتکے- (۲)چتے- یوه وړه خړرنګې مرغی- (۳)کمزورے- ضعیف- بې قوته- بې طاقته-

چتر:(چ-تَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه اوښ چې عمر یې څلورو کالو ته رسېدلے وی- څلور غاښے اوښ- کواټ- (۲)بې وېښتو سر- ګنجے- کټے سر- (۳)دَ زخم نښه- (۴)بلی- څپر- (۵)پرېکړې زلفې چې پهٔ تندی را ځانګی- (۶- صفت)پاک- صفا سوتره- پاکیزه- وللے-

چتر:(چَ-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لویه چتری چې دَ بادشاهانو، سردارنو او سادوانو پهٔ سر به نیوے شوه- سیورن- (۲) لویه چتری- لوۍ سائیوان- لوۍ سایه بان- (۲)چجه- جمع چترونه-

چتاۍ:(چَت-راۍ)اسم-مؤنث- اونچائی- وُچتوالے- بلندی-

چتر چتر:(چَ-تَر-چَ-تَر)اسم مرکب- چتری نما پېکے- اوربل-

چترک:(چت-رک)اسم- مذکر- دَ ببېیو یوه لوبه- دَسپېښتو لوبه- دَ سپېښتو لوبه- درې پلے- درې پولے-

چترکے:(چ-تر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ چتے-

چترکے:(چَت-ره-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- لېشتکے- لوېشتکے- لېشتنګ- لوېشتنګ- لنډے- ټیټکے- کونډکے- ټېمرکے- ټېمرے- دَ ورکوټی قد خاوند-

چترنګ:(چِت-رنګ)اسم- دَ سندرو يو وزن يا سُر-

چتره:(چِت-ره)اسم- واحد- مؤنث- څلور کلنې اوښه-

چتره:(چِت-ره)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه شين يا خړ بخن کونتر چې پرې تُور تُور ټاکي وی- (۲)وُګوري چتے-

چتره لار:(چِت-ره-لاړ)اسم مرکب- مؤنث- څرګنده لار- معلومه لاره- عامه لار- پاکه لار- صافه لار- چترۍ-

چترۍ:(چِت-رۍ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ګل- چترۍ پک-

چترېدل:(چِت-رې-دِل)مصدر- پهٔ چاړهٔ ټکړې کول-

چترې چترې:(چِت-رې-چِت-رې)صفت- مرکب- ټکړې ټکړې-

چترۍ:(چِت-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لهٔ بارانهٔ او دَ نمر لهٔ ګرمۍ دَ سر دَ بچ کولو دَ پاره وړوکے او لاسکے لرونکے سائبان- (۲)دَ کپړې يوه آله چې پهٔ هوا کښې لهٔ جهاز نه دَ رادنګلو او زمکې ته دَ راکوزېدو دَ پاره پکارولے شي- پېراشوټ- (ش- فارسی- هندی)-

چترۍ:(چِت-رۍ)اسم صفت- مؤنث- (۱)پاکه لار- (۲)داغي- داغداره- (۳)هغه ښځه چې پهٔ بدن يُ دَ زخم داغ وی-

چتړ:(چ-تړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ټاپه يا نښه چې پهٔ کپړه لګولے کېږی- (۲)يو قسم لکيرداره کپړه-

چتکے:(چ-ته-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- (۱)ورکوټے چت- نيم ورے- وړوکے چت- (۲)لهٔ بارانهٔ او دَ نمر لهٔ ګرمۍ دَ ټانګې (بګی) محفوظ ساتلو لوئ سائبان- ټاپ-

چتکے:(چِت-کے)اسم- واحد- مذکر- چړندګ- چتر- چترکے- پتکے- چتے- چترو- چندولے- چيره- چتی-

چتکے چتکے:(چِت-کے-چِت-کے)صفت- مرکب- لږ لږ- کم کم- ټکے ټکے- خال خال-

چتله:(چِت-له)صفت- (۱)مښلے شوے- سُولېدلے- (۲)اوړهٔ شوے- مېده شوے-

چتم:(چهٔ-تَم)اسم- واحد- مذکر- مرند- دَ خټې او دَ لښتو نه جوړ بند- (افغانستان)-

چتنۍ:(چِت-نۍ)اسم- مؤنث- وُګوري چکنۍ-

چتوړې:(چ-تو-ړې)اسم- دَ اوښانو غټ غټ قدمونه اخستنه يا پهٔ ټوپونو تلنه-

چتول:(چ-ته-وَل)مصدر متعدی- چيتی کول- چيتول- چيت پيت کول- پيتول- چقول-

چته:(چهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پام- فکر- سوچ- اند- خيال- قياس- حواس- (۲)ځان ساتنه- (۳)حد- اندازه- انسانی او اخلاقی حدود- (۴)ګبين- دَ ګبين وړے- دَ ګبين څپياکه- دَ مچو چک- چک- شکرګنے- ړومبکے- دَ مچو ټمبکه- (۵)رنګ- څېره- (۶)سرپوښه بازار- سرپټے بازار- پوښلے بازار-

چتی:(چ-تي)صفت- خوشے- بې کاره- بې ښې-

چتی برو:(چ-تي-بَرو)صفت- بې کاره- بې خوده- بېهوده او ناکاره- پارچاو-

چتيز:(چ-تيز)اسم صفت- واحد- مذکر- منزل لرونکے- پوړيز- چُتونه چُتونه- ګڼ چتونه- هغه منزل چې ګڼ چتونه لری-

چتيس:(چ-تيس)اسم صفت- واحد- مذکر- چالاک-

چُتی:(چُ-تي)اسم- چتی- وصل- پېوست-

چُتی:(چهٔ-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پړی- ټاپری- موړه- پېه- مچان- درے- دونکاچه- دَ لرګيو وُچته دونکاچه- مچان يا ټاپری چې پهٔ کوټه کښې دَ سامان او لوښو لرګيو کېښودو دَ پاره جوړه کړے شوې وی- (۲)پهٔ ټرک کښې دَ ډرائېور دَ سيټ نه بره ځائ چې دَ ټرک آلې پکښې ايښوے شی-

چتې:(چهٔ-تې)اسم- مؤنث- څنې-

چتے:(چهٔ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- چيت پيت- پائمال- چخنی-

چتے:(چ-تے)اسم- واحد- مذکر- چوتے- لنګ- لونګ- جانګے- نېکر- سلدراج-

چُتے:(چُ-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې چوڼ- لخک- لخه کے- لپخکے- چوړ- چول- پونکے-

چتے:(چهٔ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه وړه خړ رنګې مرغی- چتر- چترکی- چتکے- چيتکے- چورندګ- پيتکے- پتکے- پېک- چترکے- چندروکے- چرندګ- ترورے- ټراک- چندولے- چترو- (۲)وړوکے- بې حقيقته- ناتوانه- ناڅيزه- کمزورے- سپک-

چتے پتے:(چهٔ-تے-پهٔ-تے) اسم صفت- واحد- مذکر- چيتے پيتے-

چټ:(چټ)اسم- واحد- مذکر- ډټ-

چټ:(چټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غريب- ملنګ- خوار- (۲)پېره خرنبلے- ګيره کل کړے- (۳)تباه- برباد- نابود- (۴)لونړ- کاسير- بدعمله- بې کاره- تپ- (۵)تيار- چټک- (۶)خلاص شوے کار- پائ ته رسېدلے کار- (۷)بيخي- بالکل- ګرسره- تمام-

چټ:(چِټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سپي دَ خوراک لوښے- کودی- کپړ- (۲)هغه لوښے چې دَ لوښو وينځلو پهٔ وخت کښې ناولې اُبهٔ پکښې اچولے شی- (۳)جره سړے- بې ښځې سړے- (۴)مست او ازاد ځوان-

چټاق:(چ-ټاق)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شوخ- شيطان- حرامزاده- تېز- بې لحاظه- بې پروا- (۲)چست چالاک-

چټاک:(چ-ټاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)چيټاکی- دَ پاؤ څلورمه برخه- چيټاک- چيټاکے- (۲)کم څيز- لږ شے- لږ څيز-

چټاکی:(چ-ټا-کی)اسم- مؤنث- وُګوري چټاک-

چټاکے:(چ-ټا-کے)اسم- مذکر- وُګوري چټاک-

چټان:(چ-ټان)اسم- واحد- مذکر- هغه کانړے چې اور پرې بلولے شی-

چڅاوټ:(چهٔ-ټا-وټ)اسم- واحد- مذکر- ناڅاپی ګوزار- ناڅاپی وار- ناخبره ګوزار-

چټانی:(چِ-ټا-نی)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوزے- ټاپ- پوزکے- انږرے- پیزے- وړوکے پېڅول- (۲)بنړل-

چټ پټ:(چټ-پټ)متعلق فعل- (۱)سمدستي- فوراً- سم دلاسه- ژر تر ژره- (۲)بېخي تباه شوے- برباد شوے- لهٔ منځه تللے- (۳)تمام شوے- خلاص شوے کار-

چټپټي:(چټ-په-ټي)متعلق فعل- (۱)سمدستي- فوراً- سم دلاسه- دَ واره سره- (۲ صفت)تیار- چمتو- اماده- (۳)هغه څوک چې پهٔ هر کار کښې اندېښنې او پهٔ زړهٔ کښې کرل ربېل نهٔ کوی- توکلي-

چټ صفا:(چټ-ص-فا)اسم مرکب- (۱)بېخي صفا- صفا سوتره- پاک ساک- صفا چټ- (۲)پاک صاف- بالکل صفا- سیده ساده-

چټک:(چِ-ټک)اسم صفت- واحد- مذکر- چست- چاق چوبند- چابک پلغت- زغرد- چسپانده- ارمتے- خپوسه- چست چالاک- ګړندے- تېز- متے- ګړندے- وندے-

چټک:(چِ-ټک)اسم- واحد- مذکر- دَ لوهارانو یو قسم اوزار- څټک- څټې-

چټک تسمه:(چِ-ټک-تس-مه)اسم- مؤنث- کمربند- دَ ملا تړلو تسمه- ملا تړونے- دَ ملا تړلو پټې- پېټی- دَ ملا تړلو لوپټه-

چټکتوب:(چِ-ټک-توب)اسم- مذکر- چستي- تېزی- چټکتیا- چابکي- چټکي- چالاکي- چابکتوب- چوبکي- چټکوالے-

چټکتیا:(چِ-ټک-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چټکتوب-

چټکنے:(چِ-ټک-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چټخنے- بولټ- چیټکنے- دَ زرهٔ زنځیر- زلفي- موټې- موټے- (۲)دَ توري موټے یا موټې- زلنی-

چټکوالے:(چِ-ټک-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ چټکتوب-

چټکول:(چِ-ټ-که-ول)مصدر متعدی- چالاکول- چابکول- تېزول- چستول- جلتول- چوبکول-

چټکون:(چِ-ټ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ چټکول-

چټکونکے:(چِ-ټ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چټکول-

چټکونګ:(چِ-ټ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چټکول-

چټکونه:(چِ-ټ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټکول-

چټکوهٔ:(چِ-ټ-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چټکول-

چټکه:(چټ-که)اسم- مؤنث- دَ الوان کپړه- دسور ټوکی ټوټه- سره کپړه-

چټکی:(چټ-کی)اسم- مؤنث- وګورئ ترینګلي-

چټکی:(چِ-ټه-کی)اسم- مؤنث- وګورئ چټکول-

چټکېدل:(چِ-ټ-کې-دل)مصدر لازم- جلتېدل- تندېدل- تېزېدل- چاقېدل- چابکېدل-

چټکېدن:(چِ-ټ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چټکېدل-

چټکېدنګ:(چِ-ټ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چټکېدل-

چټکېدنه:(چِ-ټ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټکېدل-

چټکېدونکے:(چِ-ټ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چټکېدل-

چټکېدهٔ:(چِ-ټ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چټکېدل-

چټکی:(چټ-کی)اسم- مؤنث- (۱)څټکه- (۲)چوټې- چوټکه- ځری- بوټکه- چټکه- دَ منډوانو د سر وړهٔ وېښتهٔ- غټه کونځې- غټه کمځې- (۳)سکونړکه- سکونږاره- نوکاره- (۴)چیچنه-

چټکے:(چټ-کے)اسم تصغیر- دَ چیټ اسم تصغیر- دَ یو ټوکی نوم-

چټکے:(چټ-کے)اسم- مذکر- ښکنځلې- کنځلې- کنځلې زیږې- زیاړې- ښکنځل- بده خُله خوخونه-

چټل:(چِ-ټل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ککړ- ناولے- سخا- ناپاکه- مردار- خیرن- پلیت- ګنده- خوسا- سخا(۲)څټک- (۳)توک- چنګل- دَ ځېلمې- پهٔ غنډه- توک یا پهٔ یو ځایٔ خرڅون- دَ چوک او پرچون ضد- یک مشته- پهٔ یو ځایٔ- ټول-

چټلتوب:(چِ-ټل-توب)اسم- مذکر- (۱)ناولتوب- ناپاکي- ناولتیا- خیرن ژالے- مرداری- ګندګي- ککړوالے- ناپاک توب- خوساتوب- مردار توب- چټلتیا- چټلوالے- پلیتی- ګنده توب- چټلی- سخاتوب- (۲)پهٔ یو ځایٔ خرڅون- دَ ځېلمې خرڅون- یک مشته- پهٔ یو ځایٔ-

چټلتیا:(چِ-ټل-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ چټلتوب-

چټلوالے:(چِ-ټل-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ چټلتوب-

چټلول:(چِ-ټه-له-ول)مصدر متعدی- (۱)ککړول- ناولے کول- خیرنول- مردارول- (۲)دَ ځېلمې خرڅول-

چټلون:(چِ-ټه-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ چټلول-

چټلونکے:(چِ-ټه-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چټلول-

چټلونګ:(چِ-ټه-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چټلول-

چټلونه:(چِ-ټه-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټلول-

چټلوهٔ:(چِ-ټه-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چټلول-

چټلی:(چِ-ټه-لی)اسم- مؤنث- ناپاکي- ناولتیا- مرداری- ګندګي- چټلتوب- ګنکی-

چټلېدل:(چِ-ټه-لې-دل)مصدر لازم- (۱) ناولے کېدل- ککړېدل- خیرنېدل- ګنده کېدل- مُرادرېدل- (۲)دَ ځېلمې خرڅېدل- پهٔ یو ځایٔ خرڅېدل-

چټلېدن:(چِ-ټه-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چټلېدل-

چټلېدنګ:(چِ-ټه-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چټلېدل-

چټلېدنه:(چِ-ټه-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټلېدل-

چټلېدونکے:(چِ-ټه-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چټلېدونکي- مؤنث چټلېدونکې- وګورئ چټلېدل-

چټلېدهٔ:(چِ-ټه-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چټلېدل-

چټنی:(چټ-نی)اسم- مؤنث- چکنې- چکنی- چقنې- چټنی- هغه تروه، ترشه او ترسکونه خوراکه چې دَ ټماټرو، پودینې، شنې دنیا، اوړې مرچکی او

داسې نورو څیزونو نه جوړولے شي-

چټېي:(چټ-نېي)اسم- مؤنث- وګورئ چټني-

چټو(چ-ټو)اسم- واحد- مذکر- د لرګی لنګرې- بغرې- برغی-

چټو:(چ-ټو)اسم صفت- واحد- مذکر- لړو چټاؤ- چټولړو- لاړې څټے- مصرف- لړو څټو- لړو- فضول خرچه- هغه څوک چې بې ځایه او زیات خرچ کوی-

چټ وپټ:(چټ-و-پټ)صفت- پوپنا- میرات-

چټول:(چ-ټه-ول)مصدر لازم- (۱)تباه کول- لۀ ویخه وېستل- (۲)سر ته رسول- پوره کول- چټ کول-

چټولړو:(چ-ټو-له-ړو)اسم صفت- (۱)فضول خرچه- فضول خرڅه- فضول خرڅ- فضول خرچے- چټو- (۲)ګېډوړ- (۳)ناپاک- سخا-

چټون:(چ-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چټول-

چټونکے:(چ-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چټول-

چټونګ:(چ-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چټول-

چټونه:(چ-ټه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټول-

چټوۀ:(چ-ټه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چټول-

چټه:(چ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ډېرے- دلۍ- ګواټه- پړه- امبار- د خښتو مربع- ډېرې خښتې پۀ یو خاص وزل او ترکیب لګونه- د خښتو یا کټو ډېرے-

چټه:(چ-ټه)اسم- مؤنث- (۱) سود کونه- سود خوری- (۲)یو قسم جواری-

چټه:(چ-ټه)اسم صفت- مؤنث- (۱)مسته او بې باکه ښځه- (۲)آزاده ښځه- رسېدلې او مسته پېغله- د پېغلې سره د صفت پۀ توګه راځی- لکه چټه پېغله-

چټه:(چ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د چرسو یا اپیمو وړه ټکره- هغه چرس یا اپیم چې ګول ګولی ترې جوړې کړے شي- (۲)د نلکې یا نچې پۀ ذریعه چرس څښنه- (۳)جنډوز- جمع چټې-

چټی:(چ-ټي)اسم- واحد- مؤنث- رخصت- اجازت- (۱)موقوفی- (۲)بې غمی-

چټی:(چ-ټي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)فضول- اوباش- څشے-کوټه- مضر- ضرری- ضررناک- بې فائدې- بې کاره عبث- (۲)تروټه- تاوان- (۳)هیڅ بې هېڅه- (۴)اواره ګردی- قلاشي- آزادي- ابله ګردی-

چټی بړو:(چ-ټي-ب-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- بې معنی- چټی- څشے او فضول- اوباش سړے-

چټی رسان:(چي-ټي-ر-سان)اسم- واحد- مذکر- ډاکی- ډاکیه- ډاک وړونکے راوړونکے- پوسته رسان- خطونه وړونکے راوړونکے-

چټیات:(چټ-یات)اسم صفت- جمع- مذکر- فضولې، عبث، پوچې، او بې معنې خبرې- بې ځایه غږېدنه- اپلاتې- پرتې- ارتاویزې- ګزارې- خرافات- پوچ ګونی- سپکه خله خوخونه- واهیات- عبثیات- بې فائدې- بې کاره- فضولیات- (افغانستان)-

چټېدل:(چ-ټې-دل)مصدر لازم- (۱)تباه کېدل- بربادېدل- (۲)ختمېدل- سر ته رسېدل- پوره کېدل-

چټېدن:(چ-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چټېدل-

چټېدنګ:(چ-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چټېدل-

چټېدنه:(چ-ټې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چټېدل-

چټېدونکے:(چ-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چټېدل-

چټېدۀ:(چ-ټې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چټېدل-

چټی:(چ-ټي)اسم- مؤنث- ګلدسته- د ګلونو ګېډۍ-

چټی:(چ-ټي)اسم- واحد- مؤنث- د زنانو څادر- پړونے- پوړے- زړوکے- ټیکرے-

چټی:(چي-ټي)اسم- واحد- مؤنث- خط- رقعه- رسید- حواله- نُسخه-

چټے:(چ-ټے)اسم- واحد- مذکر- چڼاشه- چڼیاشے- چڼېشے-

چج:(چج)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دروزې، کیانو، تیلو یا بانس نه جوړه شوې د غلې د څپ وهلو آله- چاڼ- چڼونے- چج- څپڅپے- پروېزے- (۲)پښتی-

چج بواری:(چج-ب-وا-ری)اسم مرکب- صفائی- پاکونه- سوتره کونه- صفا کونه-

چج ږیره:(چج-ږی-ره)اسم- واحد- مؤنث- لویه، کټه او پلنه ږیره-

چج ږیرے:(چج-ږی-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- د سترې ږیرې څښتن- د اوږدې کټې او پلنې ږیرې خاوند-

چجک:(چ-جک)اسم- واحد- مذکر- د ټوپک لینډی- د ټوپک ماشه- (۱) د ټوپک کوړ- د ټوپک قولنګ- د ټوپک کولنګ-

چجکی:(چ-ج-کي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پښتو سر- پښتی- اړخے- (۲)زړوکې چجه-

چجکے:(چ-جه-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نچو او کیو نه اُبدلې پرده چې دروازو او کړکیو ته زوړندولے شي- چک- چېک- پرده- بیټر- دروے- پرده- (۲)هغه وړوکے څپر چې د کوټې د پاسه جوړ شوے وی- (۳)لټ- دام- پړکه- تلکه- د مرغیو یا د کبانو نیولو جال- (۴)وړوکے چج- (۵)د نل پۀ شان نېغ او نری لرګی چې د کوټیو او برنډیو پۀ لاړیو (لهریو) د چاټې پۀ ځای اچولے شي- جمع چجکی-

چجکر:(چج-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- جج جوړونکے او خرڅرونکے- پروېزے جوړونکے- چج جوړونکے-

چجون:(چ-چه-ون)فعل- (۱)د غنموپېمانه کونه یاتلنه- (۲)څېر- (لوښے)-

چجوانی:(چج-وا-نی)اسم- مذکر- د غلې دانې د صفا کولو کار کسب-

چجه:(چ-جه)اسم- مؤنث- (۱)د چت هغه حصه چې د دېوال د حفاظت دپاره بهر وېستے شوې وی- د بام وزر بلی- (۲)د مار د سر وچت نیونه- (۳)د کبانو نیولو د لرګی دام- (۴)هغه لرګی چې د مات شوی هډوکی

کېر چاپېره لکولے شي- (۵)پښتی- (۲)شپول- (۷)غرور-

چچ:(چَچ)اسم- واحد- مذکر- چچ- دَ ځپ وهلو آله- چڼوونے- ځپ-
پروېزے- (۲)دَ مېزرو پېټارګے چې دانې او اوړهٔ پکښې اچولے شي-
(۳)تاپ- لويه ټوکرۍ چې ماستهٔ او پئ ورلاندې اېښوے شي-

چچا:(چَ-چا)اسم- واحد- مذکر- چاچا- ترهٔ- (م- هندی)-

چچارے:(چَ-چا-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چچاړے-

چچاړے:(چَ-چا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو مېنځ کښې وُچه زمکه- ببله-
جزيره- ټاپو- جمع چچاړی-

چچخه:(چَ-چۀ-خه)اسم- واحد- مؤنث- تومنه- تومله- تېونه- نسل- نسيار-

چچړ:(چَ-چړ)اسم صفت- واحد- مذکر- بې شرمه او سپين سترګے سړے چې
مېځ بې مېځه بل پورې ځان نښلوی- جګړمارو- جګړمار- جګړالو- چيچړ-
چچړے-

چچړن:(چچ-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چچن- هغه ځوک چې سترګې ئې
همېشه چخې کوی- چخن- ځوبن- چوخړ- چوخړن- چخړن- چخن- چيخن-
((۲)اُبړن- اُوبژن- نرے- چچړوبن- چړچوبن-

چچړوبن:(چَچ-ړو-بن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه انګولے (پخکړے)
چې شپه پرې تېره شوې وی- (۲)اُبړن- اُبلن- اُبژن- اُبزن- چيړچوبن-
(۳)چخن- چخړن-

چچړے:(چَچ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چچړ-

چچکے:(چَچ-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم وړوکے مارغهٔ- چتے-

چچګر:(چَچ-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- چچ جوړوونکے- پروېزے
خرځونکے- جمع چچګران-

چچل:(چَ-چل)مصدرِ متعدی- وګورئ چيچل-

چچنه:(چَ-چۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- چرچره- چرچنه- چڼچڼه- دَ مرغۍ يو
قسم-

چچو:(چَ-چو)اسم- مذکر- (۱)تے-سينه- مېمې- (۲)دَ ماشوم لاس- چاچی-

چچوړه:(چَ-چو-ړه)اسم- واحد- مذکر- يو قسم حشره چې دَ اوښانو نوکر
پورې نښتې وی- جمع چچوړې- (افغانستان)-

چچوغاړه:(چَ-چو-غا-ړه)اسم- مؤنث- وګورئ چاچوغاړه-

چچوګی:(چَ-چو-ګی)اسم- مؤنث- چاچی- وګورئ چچو-

چچونی:(چَ-چو-نی)اسم- مؤنث- بوکړی- بګړی-

چچه:(چَ-چه)اسم صوت- (۱)چې چې- اچه- اچې- چچې- دَ کډو بزو دَ شړلو
آواز-

چچې:(چَ-چې)اسم- مؤنث- (۲)چيندور- چيندری- موڅی- چيتی- دَ
ماشومانو جينکو يو قسم لوبه- (۲)دست- (دَ ماشومانو پهٔ ژبه)- (۲)چچه-

چچېدل:(چَ-چې-دل)مصدرِ لازم- ځځېدل-

چچېدن:(چَ-چې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چچېدل-

چچېدنګ:(چَ-چې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چچېدل-

چچېدنه:(چَ-چې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چچېدل-

چچېدونکے:(چَ-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چچېدل-

چچېدهٔ:(چَ-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه-
وګورئ چچېدل-

چچے:(چَ-چے)اسم تصغير- واحد- مذکر- (دَ وړو پهٔ ژبه)لاس- چاچی- چکو-

چچے:(چَ-چے)اسم- واحد- مذکر- غاښ چيچونکے- قهرژن-

چخ:(چَخ)اسم صوت- (۱)دَ سپی دَ شړلو آواز- چخې- (۲)دَ تحقير کلمه-

چخ:(چَخ)صفت- مذکر- ورننوتے- چوخ- ښخ-

چخا:(چَ-خا)اسم- واحد- مذکر- (۱)(دَ ماشومانو پهٔ ژبه)سپے- (۲)چخې-
کورې- چخه-

چخابکے:(چَ-خابن-کے)اسم- مذکر- ژامه- دَ ژامې آخری برخه- زامه-
زومه- ژامنه- جمع چخابکی-

چخپيت:(چَخ-پيت)صفت- پائمال- کوښمال- چپليت- چپړيت- چيت پيت-
چپړيخ- چخپړيت- چپليخ- مړلے شوے- پښو لاندې شوے-

چخپيتوالے:(چَخ-پيت-وا-لے)اسم- مذکر- چيت پيت والے- چپليت والے-
چپړيخوالے-

چخپيتول:(چَخ-پی-ته-وَل)مصدرِ متعدی- چپړيتول- چپړيخول- چيتول-
چټول- پائمالول- پښو لاندې کول- چقړی کول- چت پټول- چپليتول-
چپليخول- پلنول-

چخپيتون:(چَخ-پی-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتول-

چخپيتونکے:(چَخ-پی-ته-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چخپيتول-

چخپيتونګ:(چَخ-پی-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتول-

چخپيتونه:(چَخ-پی-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتول-

چخپيتوهٔ:(چَخ-پی-ته-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتول-

چخپيتېدل:(چَخ-پی-تې-دَل)مصدرِ لازم- چيت پيتېدل- چپړيخېدل- چټېدل-
چقېدل- چيتېدل- چپليخېدل- پلنېدل-

چخپيتېدن:(چَخ-پی-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتېدل-

چخپيتېدنګ:(چَخ-پی-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتېدل-

چخپيتېدنه:(چَخ-پی-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چخپيتېدل-

چخپيتېدونکے:(چَخ-پی-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ
چخپيتېدل-

چخپيتېدهٔ:(چَخ-پی-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب
صيغه- وګورئ چخپيتېدل-

چختاړ:(چَخ-تاړ)صفت- واحد- مذکر- چختاړ- چيت پيت- دَ پښو لاندې
شوے- لتاړ- خړميچ- چيت شوے- چخپړيت- خړپيچ- پائمال- چخنې
شوے- دَ پښو لاندې مښلے- رسويلے-

چختاړول:(چَخ-تا-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- مښل- لتاړول- پائېمالول- دَ پښو
لاندې کول- چيتول- چپړيتول- چخنې کول- خجل کول- مښل- خړميچول-

چخېړيتول- چختاښول- رسويل-

چختاړون:(چخ-تا-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چختاړول-

چختاړونکے:(چخ-تا-ړه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چختاړول-

چختاړونګ:(چخ-تا-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چختاړول-

چختاړونه:(چخ-تا-ړه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چختاړول-

چختاړوۀ:(چخ-تا-ړه-وَۀ)حاصل مصدر- وګورئ چختاړول-

چختاړېدل:(چخ-تا-ړې-دَل)مصدر لازم- چيتېدل- دَ پښو لاندې کېدل-چخنې کېدل- چختاښېدل- چخپيتېدل- خرپيچېدل- خرمېچېدل- دَ پښو لاندې کېدل- رسويل کېدل-

چختاړېدن:(چخ-تا-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چختاړېدل-

چختاړېدنګ:(چخ-تا-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چختاړېدل-

چختاړېدنه:(چخ-تا-ړې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چختاړېدل-

چختاړېدونکے:(چخ-تا-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چختاړېدل-

چختاړېدۀ:(چخ-تا-ړې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چختاړېدل-

چختاړ:(چخ-تاړ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چختاړ-

چختک:(چخ-تَک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کومې کن- هغه سرے چې دَ کومې يا کاربز پۀ تل کښې کار کوي- (۲)دوه ښاخے مېکوړے- دوه ښاخے موړے-

چخته:(چخ-تَه)اسم- واحد- مؤنث- پټک- هغه نرم او پوست لرګے چې ماشومان پرې وړې وړې ګيټکۍ ولي-

چخ چخے:(چخ-چ-خے)اسم- واحد- مذکر- چخچے- (۱)هغه نرے لرګے چې کوړ پرې کولے شي- (۲)هغه ړکے چې ساګ پرې کولے شي-

چخچے:(چخ-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چخ چخے-

چخر:(چ-خَر)اسم- واحد- مذکر- چکړ- خټې- چقړې- چکړې- چيکړې-

چخړبه:(چخ-ړ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ باران لۀ کبله دَ زمکې خټه کېدنه- خټې- چقړې - چکړې- چيکړې- چکړ- (۲)ملغوبه- چقړوبه- کړوړ شوے څيز- (۳)خبېښنه-

چخړک:(چخ-ړک)اسم صفت- واحد- مذکر- خوبلن- هغه څوک چې سترګې يې خچنې وي- چيخن- چخړن- چخن- پخړن-

چخړن:(چخ-ړَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چخړک-

چخړوبن:(چخ-ړو-بَن)صفت- نرے- اُبلن- رقيق- اُبړن- لشوبه- اُبزن- اُبژن-

چخړوبنتوب:(چخ-ړو-بَن-توب)اسم- مذکر- چخړوبنوالے- اُبلنوالے- اُبړنوالے- چخړوبنتيا-

چخړوبنتيا:(چخ-ړو-بن-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ چخړوبنتوب-

چخړوبنوالے:(چخ-ړو-بن-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ چخړوبنتوب-

چخړوبنول:(چخ-ړو-بۀ-نه-وَل)مصدر متعدي- (۱)اُبژنول- نرمول- اُبلنول- چخړوبن کول- (۲)چخړبه کول-

چخړوبنون:(چخ-ړو-بۀ-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنول-

چخړوبنونکے:(چخ-ړو-بۀ-نه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چخړوبنول-

چخړوبنونګ:(چخ-ړو-بۀ-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنول-

چخړوبنونه:(چخ-ړو-بۀ-نه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنول-

چخړبنوۀ:(چخ-ړو-بۀ-نه-وَۀ)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنول-

چخړوبنېدل:(چخ-ړو-بۀ-نې-دَل)مصدر لازم- (۱)نرمېدل- چخړوبن کېدل- اُبړنېدل- (۲)چخړبه کېدل- اتوب کېدل-

چخړوبنېدن:(چخ-ړو-بۀ-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنېدل-

چخړوبنېدنګ:(چخ-ړو-بۀ-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنېدل-

چخړوبنېدنه:(چخ-ړو-بۀ-نې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چخړوبنېدل-

چخړوبنېدونکے:(چخ-ړو-بۀ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چخړوبنېدل-

چخړوبنېدۀ:(چخ-ړو-بۀ-نې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چخړوبنېدل-

چخړه:(چخ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چخنه- چيخے- چخه- چخړے- چوخړے- دَ سترګې يا دَ پوزې خيرے- جمع چخړې-

چخړې:(چخ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ چخړه-

چخکے:(چخ-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے چينجے چې دَ ډېرو خوړو لۀ کبله دَ ماشومانو دَ کولمې پۀ سر(مقعد) کښې پيدا کيږي- کيخے- کوخک- کخکے-

چخل:(چ-خَل)مصدر متعدي- منډل- ننوېستل- سوخول- چوخول- ټمبل- زنل-

چخله:(چ-خۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ چوخولو آله- چوکه- پېړۍ- چخونے- چکه- مچک-

چخلے:(چخ-خۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- چوخېدلے- ننوتے- چوخ شوے- چوخولے شوے- چخ شوے-

چخ مخ:(چخ-مخ)اسم- واحد- مذکر- (۱) پترکله ټوپک- (۲)چقماق- چخمخے- بکرې-

چخمخے:(چخ-مۀ-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک يو قسم- چخ مخ-

چخمور:(چخ-مور)اسم- واحد- مذکر- کاڼے- چپک- (م- فارسي)-

چخن:(چۀ-خَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چوخړ- چوخړن- زولن- چيخن- خچن سترګے- خچن- اُبلن- هغه څوک چې سترګې يې چخې کوي- (۲)چټل- ناولے- (۳)تت- (۴)پساتې-

چخندے:(چ-خَن-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه تېرۀ لرګے چې ګاځې وغېره پرې وېستلے شي- کرندے- (۲)يمن سپے-

چخنه:(چ-خۀ-نه)حاصل مصدر- چخونه- چوخونه- سوخونه- منډنه- ننه اېستنه- چوکه کونه-

چخنه ګټه:(چَ-خهٔ-نه-ګو-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس وړه ګټه- کچنه ګټه-

چخنې خبرې:(چَ-خهٔ-نې-خَ-بهٔ-رې)اسم- ښځینوالې خبرې- بدې خبرې-

چخېه:(چِخ-ېه)اسم- مؤنث- وګورئ چخړه-

چخښی:(چِخ-ښی)اسمِ صفت- پائمال- مبتلے- کوښمال-

چخول:(چهٔ-خه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)سوخول- چوکه کول- ننه ایستل- (۲)لمسول- لمځول- پارول- تحریکول- (۳)ښخول- لکول-

چخولے:(چهٔ-خه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چخول-

چخون:(چهٔ-خه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چخول-

چخونکے:(چهٔ-خه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چخونکی- مؤنث چخونکې- وګورئ چخول-

چخونګ:(چهٔ-خه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخول-

چخونه:(چهٔ-خه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چخول-

چخونے:(چَ-خو-نے)اسم- چکه- چخله-

چخوېیا:(چې-خوَې-یا)صفت- (۱)شرړېدلے- وروست- امبرځے- امبورځے- امبارے- زوړ- (۲)چنیاسن- چنېشن- چنیاسی- باسی خوراک-

چخوهٔ:(چهٔ-خه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخول-

چخه:(چه-خه)حرفِ جار- وګورئ څخه-

چخه:(چهٔ- خه)اسم- مؤنث- پخه- لږ څیز- لږ مقدار-

چخه:(چهٔ-خه)اسم- (۱)چخ- (۲)چخړی-

چخه:(چهٔ-خه)اسم- واحد- مذکر- څخه- زخه- هغه تور رنګ لرونکې وړه دانه چې سر یُ ارې ارې وی او دَ وجود پهٔ بېلو بېلو برخو راخیژی-

چخې:(چهٔ-خې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)دَ سترګو ګند- دَ پوزې ګند- (۲- اسمِ صوت)دَ سپی دَ شړلو آواز- (۳)لرې شه- ورک شه-

چخېدل:(چهٔ-خې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)سوخېدل- منهل کېدل- دننه کېدل- منهلے کېدل- چوخېدل- ننه کېدل- (۲)تحریکېدل- پارېدل- (۳)لکېدل- ښخېدل-

چخېدلے:(چهٔ-خې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- (۱)سوخېدلے- منهلے شوے- چوخېدلے- (۲)لک شوے- ښخ شوے- (۳)لمځول شوے- تحریک شوے- لمسول شوے-

چخېدن:(چهٔ-خې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چخېدل-

چخېدنګ:(چهٔ-خې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چخېدل-

چخېدنه:(چهٔ-خې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چخېدل-

چخېدونکے:(چهٔ-خې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چخېدونکی- مؤنث چخېدونکې- وګورئ چخېدل-

چخېدونے:(چهٔ-خې-دَو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ټومبلو آله- سوخېدونے-

چخېدهٔ:(چهٔ-خې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چخېدل-

چخے:(چهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ماشے-

چخے:(چهٔ-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې پهٔ سترګو کښې یُ چخې وی- چخن- (۲)چړک-

چدام:(چَ-دام)اسم- (۱)لږ کوټې- لهٔ کوټې- لږ څیز- لږ شے- (۲)دَ یوې تولې اتمه برخه- (۳)یو قسم زړهٔ سکه- دِرهم-

چدانی:(چَ-دا-نې)اسم- واحد- مذکر- دَ چایو لوښے-

چدن:(چَ-دَن)اسم- واحد- مذکر- چودن- چاؤدنه-

چدے:(چې-دے)تکیهٔ کلام- دَ "چې دے" مخفف-

چړل:(چهٔ-ړَل)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک نه پړک کنړول- دَ خوراک نه پړک خاورین لوښے-

چړوسکے:(چهٔ-ړُوس-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ هندوانې یا خټکې پوستکے- چړوکے-

چړوکے:(چَ-ړُو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چړوسکے-

چړول:(چَ-ړول)اسم- واحد- مذکر- چټو- ونګ- باټکیمالے- لنګرې- (دیر)-

چر:(چِر)اسمِ صوت- (۱)دَ چرخنې یا مرغۍ آواز- (۲)دَ کپړې دَ شلولو آواز- (۳)دَ شپېلک آواز- (۴)مرمر- خرهٔ ته دَ جنسی غریزې راپارولو دَ پاره ورکونکے آواز- پارونه- لمسونه- تحریکونه-

چر:(چَر)اسم- مذکر- (۱)جار- کار- (۲)سېلابی خاوره او خړه- (۳)دَ سخا ابو لښتے او نالې- دَ سېلاب لے- ناوه- پرناله- تری- تره-

چر:(چَر)حرف- کله نه کله- یو ځل- چرې چرې- چرته- چېرې- کله کله- یو ځل نیم- چرې-

چر:(چُر)اسم- مذکر- لوټ- چور- تالان- وُچتونه- وړنه- تښتونه-

چر:(چِر)اسم- مذکر- (۱)څڅې- څړ- څړونده- څرند- دَ مال څرېدنه- (۲)هغه رسۍ چې سرکش څاروے پرې تړلے کیږی- (۳)خوشحالی-

چر:(چَر)اسم- مذکر- چارلار- طور طریقه- طرز- عادت-

چراپر:(چَ-را-پَر)اسمِ صوت- دَ مارغانو آوازونه-

چراتی:(چَ-را-تې)اسم- مؤنث- دَ ټوپک هغه چرې چې دَ کانړو نه جوړې شوې وی-

چرار:(چَ-رار)اسمِ صوت- (۱)دَ مرغیو اوچرچړیو اُوازونه- (۲)دَ کپړې دَ شلولو آواز- (۳)دَ شپېلی اواز-

چراسپه:(چَ-راس-پهٔ)اسم- مؤنث- (۱)دَ ګډو بزو دَ وړی نه جوړ شوے پړے- (۲)پهٔ اوښ دَ بار تړلو مخصوصه طریقه-

چراغ:(چَ-راغ)اسم- مؤنث- ډیوه- څراغ- دَ رڼا کولو آله- (فارسی)-

چراغان:(چَ-را-غان)اسم- مذکر- دَ جشن یا خوشحالی پهٔ شپه ډېرې زیاتې ډیوې یا دَ بجلۍ بلفونه دَ ښائست زیاتولو دَ پاره لګونه-

چراغک:(چَ-را-غک)اسمِ تصغیر- مذکر- څراغکے- چراغګوټے- وړوکې ډیوه- وړوکے چراغ- چراغکے-

چراګاه:(چَ-را-ګاه)اسم- مؤنث- څرځاے- څرن ځاے- ورشو- دَ ګډو بزو او غوا مېښو دَ څرند ځاے- دَ څرند ځاے-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (کِ-تاب)، "جزم" (شکوں)، "ه" (زَ-ړه)، "هٔ" (ډو-بې-دهٔ)

چراگر:(چ-را-گر)اسم- مذکر- ځرندوکے- ځربدونکے-

چراوے:(چ-را-وے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)مقلد- تقلید کونکے- پېښې کونکے- چراوے- پېروی کونکے- پېښمار- (۲)دَ سترګې ګاتے-

چرائی:(چ-را-ئی)اسم- مؤنث- (۱)دَ لرګیو دَ څیرلو او ماتولو مزدوری- (۲)دَ لرګیو دَ ماتولو کار-

چرب:(چرب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غوړ- هغه څوک چې په عېش او عشرت کښې ژوند تېروی- (۲)څرب- غټ- په وجود درونډ-

چربانګ:(چر-بانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱) دَ چرګ دَ بانګ وخت- دَ سحر وخت- دَ پېشمنی وخت- دَ شپې آخری پهر- دَ شپې اخری برخه- چربانګے- (۲)ډېر ویونکے- خبرلوڅ- سخن ساز- فضول او عبث خبرې کونکے-

چربانګے:(چر-بانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- پېشمنے- پشلمے- پېشلمے- پشمنے- پرشمنے- پشېمے- چربانګ-

چربخے:(چر-بهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے-

چرب دست:(چرب-دست)اسم صفت- واحد- مذکر- ماهر- تک لاسے-

چرب زبان:(چرب-زو-بان)اسم صفت- واحد- مذکر- ژبه ور- غوړژبے-

چرب زبانی:(چرب-زو-با-نی)اسم- مؤنث- غوړژبتیا- چالاکی-

چربښی:(چر-بهٔ-ښی)اسم- مؤنث- یو قسم مېوه-

چربل:(چر-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پراوېز- (۲)پېوند- (۳)دَ اَس جلب چې دَ سپېنسو نه جوړولے کېږی-

چربور:(چر-بور)اسم- چیرې بیرې- غُنډ- ټول- لهٔ یوهٔ سره- چوربور-

چربوړے:(چر-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوښې بوټی- بوټی- بوټی غوښه- پسته- پسته غوښه- شله غوښه- دَ غوښې سُرخی- دَ غوښې چم-

چربه:(چر-به)اسم- مؤنث- خاکه- مسوده- نقل-

چربی:(چر-بی)اسم- مؤنث- یوه سپینه ماده چې وجود کښې دَ وینې او غوړو مادو په وجه جوړیږی- وازده- وازګه- شله- غوړوالے-

چرپا:(چر-پا)اسم صوت- څرپ- چرپ- شرپ شرپ- دَ اَبو دَ پربوتو آواز- دَ اَبو دَ توښېدو آواز- چرپا-

چرت:(چرت)اسم- (۱)خیال- فکر- تصور- خوش طبعی- مزاج- طبیعت- ښهٔ موړ- مزه- پرکالی- پرمېخی- دَ خوب معمولی جوته- (۲)دَ سترګو رندېدنه- (۳)اټکل-

چرت:(چرت)اسم صوت- (۱) دَ توکانو توکلو آواز- چرتا- چرت- (۲)دَ اَبو داره- چړک-

چرتا:(چرهٔ-تا)اسم صوت- دَ چرت چرت آواز- دَ توکانو توکلو آواز- دَ لاړو دَ توکلو آواز-

چرتکے:(چر-ت-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې ثباته- موقتی- (۲)بې ځایه خیزکې وهونکے- تلولے- اوربدونے-

چرتکے:(چرهٔ-ت-کے)اسم- واحد- مذکر- اوپاش- شړوبے- ابهٔ شیندونکے-

چرته:(چر-ته)اسم- مؤنث- څېره- بڼه- شکل-

چرته:(چر-ته)کلمهٔ استفهام- چرته- چیرې- کوم ځائ ته- چرې- استفهامی مکانی ضمیر-

چرته چرته:(چر-ته-چر-ته)اسمِ مرکب- کله کله- یو نیم ځائ- کله خو- کله نه کله-

چرتی:(چرو-تی)صفت- واحد مذکر- خوش طبع- فکری- په چرت کښې- اندېښمن- په خیال کښې- په فکر کښې ډوب-

چرتېدل:(چرهٔ-تې-دل)فعل/اسم صوت- (۱)چرت چرت کول- (۲)چرېدل- چرچر کول- (۳)څاڅکے څاڅکے یا ګوټ ګوټ اَبهٔ راغرخېدل-

چرتېدن:(چرهٔ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چرتېدل-

چرتېدنګ:(چرهٔ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چرتېدل-

چرتېدونکے:(چرهٔ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چرتېدونکی- مؤنث چرتېدونکې- وګورئ چرتېدل-

چرتېدهٔ:(چرهٔ-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چرتېدل-

چرتے:(چر-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې زیاتې او بې ځایه خبرې کوی- چرچرک- ګربو- چرچرے- چرند- چرندک- ټرتن-

چرټ:(چرټ)اسم- واحد- مذکر- یو غټ سګرټ چې دَ کاغذ په ځائ دَ تماکو په پاڼه کښې نغښتے وی- سګار- بیړی-

چرټه:(چر-ټه)اسم- واحد- مؤنث- یوه وړه شان مرغابی- ایلی- میلی- مرغابی- مرغابطه- سائنسی نوم (ANA PLATYRHNCHOS)-

چرچا:(چر-چا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آوازه- شهرت- مشهورتیا- نېک نامی- نوم- چرچه- افوا- (۲)عېش عشرت- مزه-

چرچاخه:(چر-چا-خه)اسم- واحد- مؤنث- ښانګی- سکو- چارښاخه-

چرچاک:(چر-چاک)اسم- غم- خواشینی- خفګان-

چرچر:(چر-چر)اسم صوت- چرار- چر چر کونه- چرېدنه- دَ چرچڼو یا نورو وړو مرغیو آوازونه- (۲)بې ځایه ټربدنه- ډېر وئېدنه- ګړېدنه- چټی غږېدنه- فضول خبرې-

چرچر:(چر-چر)کلمهٔ- مذکر- اوبش ته دَ اَبو ورکولو په وخت دا کلمه وئیلے شی- څرڅر-

چرچرانکے:(چر-چ-ران-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تاز-

چرچرک:(چر-چهٔ-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- بې ځایه او عبث خبرې کونکے- ګړبو- چرچرے- ټرتن-

چرچرک:(چر-چهٔ-رک)اسم - واحد- مذکر- کرړے- کریړے- کیرړے- چور چورے- چماچار- جراسک-

چرچره:(چر-چهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چرچری- شرشری- شتی- شورشوری- شورشوتی- ټوټکه- سرسری- څرڅرانکه- چمچری- یوه اتشبازی چې دَ شب قدر او وادهٔ ښادی په موقع کولے شی-

چرچړ:(چِر-چِ-ړ)اسم صوت- شور- دَ چرچر آواز-

چُرچُرې:(چُر-چُ-رې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچره-

چرچړے:(چِر-چڼ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- چرند- کړتن- قړتن- کړتو- عبث او فضول خبرې کونکے- فضول غږېدونکے- چرچړک-

چرچله:(چِر-چڼ-له)اسم- بهير- تګ- حرکت- چل چلاؤ-

چرچڼ:(چِر-چِڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرچنک- چنچنک- چن چڼ- (۲)دَ خالي ورځ- (۳)اول سبق-

چرچنه افيمي:(چِر-چه-نه-ا-فی-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- پوخ املي- زوړ املي- زيات افيم خوړونکے- هغه څوک چې دَ هر وخت راسې اپيم خوري-

چرچنک:(چِر-چڼ-نک)اسم- واحد- مذکر- چرچڼ- (۱)چنچنک- چن چڼ- (۲)دَ خالي ورځ- (۳)اول سبق-

چرچنه:(چِر-چڼ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) يو وړه خړرنګې مرغۍ چې دَ چن چڼ آواز کوي- چرچره- کوټواله- چونچنه- چوغکه- چنچنه-

چرچنے:(چِر-چ-نے)اسم- واحد- مذکر- ګنګرو- ګونګرو-

چرچوبئ:(چِر-چو-بئ)اسم- واحد- مؤنث- دَ لمبلو ځاې- غسل خانه- چرچوبئ- چمچوبئ- چنچوبئ- تشناب-

چرچور:(چِر-چور)اسم صفت- واحد- مذکر -(۱)ونړې ونړې- ټوټې ټوټې- حصه حصه-

چرچور:(چِر-چور)اسم- (۱)شور- زوږ- غالمال- (۲)تباه- برباد- لوټ تالان- چور-

چرچورکی:(چِر-چو-ر-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرړے- کيړے- چرچورې- خرړے- چورچورکه- يو قسم حشره چې دَ شپې دَ چر چر آواز کوي- (۲)شُرشُرې- چرچرې-

چرچورې:(چِر-چو-رې) اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچورکی-

چرچولی:(چِر-چو-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچوبئ-

چرچونګی:(چِر-چون-ګی)اسم- واحد- مونث- يو قسم مرغۍ-

چرچه:(چِر-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچا-

چرچه:(چَر-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچه-

چرچيبئ:(چِر-چي-بئ)اسم- واحد- مؤنث- چرچوبئ- چرچوبئ- چارچوبئ- غسل خانه-

چرخ:(چَرخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)آسمان- فلک- (۲) دور- زمانه- (۳)ګردش- څرخ-

چرخ:(چِرخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرغ-

چرخل:(چِر-خل)اسم- واحد- مذکر- (۱)چارخول- (۲)دَ پټکی شمله- دَ لونګی شمله-

چرخوړے:(چِر-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- څخسوړے- سخسوړے- جمع چرخوړي-

چرخول:(چِر-خول)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چارخول-

چرخول:(چِر-خه-وُل)مصدر متعدی- تاوول-

چرخولک:(چِر-خو-لک)اسم- واحد- مذکر- چارخول- چارخوله- چارخولک- قرقره- خونړے- دَ چرګ دَ سر خونړے-

چرخولی:(چِر-خو-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چارخول-

چرخولے:(چِر-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ سرپوښ موټے- دَ دېګ دَ سرپوښ لاسکے-

چرخه:(چَر-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپنسو غښتلو آله- څرخه-

چرخی:(چَر-خی)اسم- واحد- مؤنث- ګرخه- چرخه-

چرخيړه:(چِر-خې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چوختے- تورتوړے- چوستے- خوښکے- کشکو- څخکوړے- چښکوړے- چوشکے- څوښکوړے- جمع چرخيړې-

چرخيله:(چِر-خې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرخيلی-

چرخيلی:(چِر-خې-لی)اسم- واحد- مؤنث- چرخيله- چارخول- چارخوله- چارخولک- قرقره- جنه- خُونړے- څُنړے-

چرخۍ:(چَر-خۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سپنسو غښتلو آله- څرخه- چرخه- (۲)هغه لرګے چې دَ کوړې تار ترې تاوولے شي- (۳)دَ بوڼ غړلو آله- ګرځنے- چابنی- څرخ- (۴)دَ کومې نه دَ اُبو رااېستلو آله- څرخه- چرخه- (۵)دَ ضرب نښه (×)-

چرده:(چِر-ده)اسم- (۱)دَ څېرې رنګ- مزاج- (۲)چرته- (م- فارسي)-

چرړوت:(چِر-ړوت)اسم صوت- دَ مرز اواز- دَ وربېرز آواز- دَ بتهېر آواز- دَ کرک آواز- (۲)دَ کمزورئ، ضعيف او بې زړهٔ سړي خبرې- چړړوټ-

چرړوکے:(چِر-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر-سپېرخکے- کيليک- پېزوانے- کلی کک- دَ سسپار(کونډې)دَ تير هغه لرګے چې دَ سربانړي پهٔ واسطه جغ او تير سره کلکوي-

چرړه:(چِر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چيرړه- ريښه- چيرړې- رنجه- رته- ريتاړه- پړانګه- تړانګه- ريښکې- رښکی- ترې- اوږده چيرړه- لته- څيره- زړه رنجه-

چرړے:(چِر-ړے)اسم- واحد- مذکر- څوړه- چوړړه- څوړے- يو خړرنګې مرغۍ چې لکۍ يې اوږده وي-

چرز:(چ-رز)اسم- واحد- مذکر- دَ باز پهٔ شان يو ښکاري مارغهٔ- ساړے- څاړے-

چرس:(چِرس)اسم- مذکر- حشيش- دَ چاڼ شوو بنګو ګرده- هغه ګرده چې پهٔ چيلم يا سيګرټ کښې څښلے شي-

چرسه:(چِر-سه)اسم- واحد- مؤنث- بورقه- بوقه- بوکه- بولچه- لوټه- ترنګڼ- دَ څرمن يا بل څهٔ کوړې نه جوړه هغه ژوره شان اوږده بوقه چې دَ کومې نه پرې اُبهٔ راوکښلے شي- هغه ترنګڼ چې دَ کومې نه پرې خاوره يا شګه راوکښلے شي-

چرسی:(چر-سی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ چرسو عملی- چرس څښونکے- هغه سړے چې چرس څښي- په چرسو اموخته- (۲)کاواک-

چرغ:(چرغ)اسم- واحد- مذکر- (۱) دَ ټپوس په شان يو سپين رنګے ښکاری مارغهٔ- ملاماتے- چرخ- چرګ- (۲)چرګ-

چرغالے:(چر-غا-لے)اسم- مرغانچه- چرګ غالے- چرګ خالے-

چرغړه:(چر-غَ-ړه)اسم- مؤنث- په زوره خندا- په کټ کټ خندا- په کړس کړس خندا- په خټ خټ خندا- په قا قا خندا- په تېزه خندا- په بړق بړق خندا- قهقهه-

چرغزه:(چر-غَ-زه)اسم- مؤنث- غڅې- غزې- يو قسم توره مرغی چې مښوکه يَ سپينه او پښې يَ نری وی او اکثر په أبو کښې ګرځي-

چرغزی:(چر-غَ-زی)اسم- مؤنث- دَ زاغاوی دَ خاندان يوه مرغی- چرغزے- کشکل-

چرغزے:(چر-غ-زے)اسم- مذکر- وګورئ چرغزی-

چرغړ:(چر-غړ)اسم- چرګ غړ- دَ چرګ دَ بانګ وخت- دَ سحر نه مخکښې وخت- چرګ بانګ مال-

چرغنک:(چر-غه-نک)اسم- واحد- مذکر- چمغړک- دَ سړی دَ مری غټه- چنغړک- چينغړک-

چرغو:(چر-غو)اسم- مذکر- يو قسم بوټے- شين ګلے-

چرغيلے:(چر-غی-لے)اسم- واحد- مذکر- چرغ- باز- شاهين-

چرک:(چرک)اسم- (۱)خيرے- سخاوالے- ګند- چټلي- ناپاکي- چخه- خيرنتوب- (۲)دَ أبو داره- چرت- هغه أبهٔ چې دَ خلې نه دَ چرت په شکل وبستلے کيږی- (۳)هغه څهٔ چې سر يَ تبرهٔ وی- څوخه- خربزه- (۴)بربش- څريکه- چړيکه- ربکه- دَ درد څريکه- (۵)زوې- نو- دَ دانې مرداري أبهٔ-

چرک:(چرک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خيرن- چټل- ناپاک- سخا- ګنده- (۲)جاسوس-

چرکلے:(چر-کهٔ-لے)اسم- مذکر- يو قسم ګيا-

چرکين:(چر-کين)اسم صفت- واحد- مذکر- ګنده- پليت- ناپاک- خيرن-

چرکېدل:(چر-کې-دل)مصدر لازم- بدن ميرى ميرى کېدل- بدن ستنې ستنې کېدل-

چرکېدن:(چر-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چرکېدل-

چرکېدنګ:(چر-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چرکېدل-

چرکېدنه:(چر-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چرکېدل-

چرکېدونکے:(چر-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چرکېدونکی- مؤنث چرکېدونکې- وګورئ چرکېدل-

چرکېدهٔ:(چر-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چرکېدل-

چرګ:(چرګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم کورنے مارغهٔ چې غوښه يَ خوړے شی-(۲)صحرانے چرګ- هغه چرګ چې په صحرا کښې الوځی- لوټيږ- ښيګر- (۳)ټپوس- (۴)چرغ- سائنسی نوم هائيډروسيسا کارونيټا (HYDROCISA CORONATA)- (۵)دَ اس يا بل څاروی په تندی کښې سپين نشان-

چرګ:(چرګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هنرمند- کاريګر- (۲)قابل- هوښيار- کاغ-

چرګ بانګ:(چرګ-بانګ)اسم- واحد- مذکر- چرګ بانګے- پېشمنے- پېشلمے- چرګ بانګ مال- دَ سحر آغاز- چرغړ-

چرګ بانګے:(چرګ-بانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- پېشمنے- پېشلمے- دَ پېشمنی وخت- دَ سحر دَ راختو نه مخکښې وخت-

چرګ برګ:(چرګ-برګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) تور او سپين- برګے چرګے- (۲)دوکه باز- ټګ- چلباز- منافق- چمباز- ابلق-

چرګ بی:(چرګ-بی)اسم- پالک ساګ- نباتاتی نوم جستيشيا نسوټا (JUSTICIA NASUTA)-

چرګ خالے:(چرګ-خا-لے)اسم- واحد- مذکر- چرګ غالے- کوړله- کوړې- دَ چرګانو کوټنې- مرغانچه- دَ چرګو کوټکې-

چرګ رغ:(چرګ-رغ)اسم- واحد- مذکر- چرګ غړ- چرغک- چرګ بانګے- دَ سحر نه مخکښې وخت-

چرګ سابهٔ:(چرګ-سا-بهٔ)اسم- جمع- مذکر- چرګ پالک- چرګوړے- يو قسم مشهور ساګ- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چرګ بی-

چرګ سترګے:(چرګ-ستر-ګے)اسم- مذکر- يو قسم شينکے-

چرګک:(چر-ګک)اسم- واحد- مذکر- ملاچرګک- مُدمُد- ګوړے چرګ- کوکوپش- بوبوتنکے- ملوکوړ-

چرګ مرګ:(چرګ-مرګ)اسم مرکب- "مرګ" مهمل کلمه ده چې بعضې وخت دَ "چرګ" سره ونيلے کيږی-

چرګ مرګو:(چرګ-مر-ګو)اسم- دَ چرګانو رنځ- ټوغکے- ټوغے- هغه بيماری چې په هغې کښې چرګ چرګوړی مری-

چرګند:(چر-ګند)اسم صفت- څرګند- ښکاره-

چرګ نارې:(چرګ-نا-رې)اسم- مؤنث- چرګ بانګ- چرګ غړ- چرګ رغ-

چرګ نارے:(چرګ-نا-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه مېلمستيا چې چرګ پکښې حلال شوے وی- دَ چرګ مېلمستيا-

چرګوټے:(چر-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- چميکے- دَ چرګې بچے- چرګوړے- سيسوړے- وړوکے چرګ- دَ چرګ تصغير- چرګوچے- چرګوړے- چرګيړے- چومکے-

چرګوچے:(چر-ګو-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرګوټے-

چرګوړی:(چر-ګو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- چرګوټې- وړوکې چرګه چې لا په آګو نهٔ وی راغلې-

چرګوړے:(چر-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرګوټے-

ئ (ښی-زل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

چرکوړے:(چر-کو-ړے)اسم- مذکر- پالک- یو قسم ساگ-
چرکه:(چر-که)اسم- واحد- مؤنث- یو کورنے مارغهٔ چې اګې او غوښه ئې خوړے شي-
چرکیړے:(چر-کی-ړے)اسم- واحد- مذکر- جمع چرکیړی- مؤنث چرکیړی- وګورئ چرکوټے-
چرکي:(چر-کي)اسم- مؤنث- (۱)هغه ځلور کونجه نغرے چې د کوټې په مینځ یا کونج کښې جوړ وي- انغرے- نغرے- (۲)د نغری نه ګېر چاپېره تاؤ را تاؤ موړه-
چرکے:(چر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې شرمه- بې وعدې- (۲)هغه اَس چې په تندی ئې سپینې نښې وي- هغه ځناور چې په وجود ئې تور ټاکي وي- برګ بروګ- برګ- پروګے- هغه ځناور چې تندے ئې سپین وي-
چرلاؤ:(چر-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- مشین خانه- د مشینونو کوټه- د مشینونو ځائې- ورکشاپ- د مشینونو خونه-
چرلاوو:(چر-لا-وو)اسم- واحد- مذکر- ګرزند- ګرخند- ګرخاند-
چرلانی:(چر-لا-نی)اسم- مؤنث- چلوانی- یو قسم ساګ- نباتاتی نوم ایمرنتس ګریسیټس (AMARANTHUS GRACITIS)-
چرلټ:(چر-لټ)اسم- واحد- مذکر- (۱) د لرګی هغه ټوټه چې ښرشمشو نه تېل وباسی- (۲)ځچ پچ-
چرلټ:(چر-لټ)اسم صفت- کرسره- قطعی- بیخی- چورلټ- ټول- سراسر- بالکل- قطعی- تمام-
چرلک:(چر-لک)اسم- چورلک- ځرخ- ېېر- چکر- ګردش- دور- تاؤ-
چرلکے:(چر-ل-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پښو پونده- د پېزار پونده- د موچنې پسکی- د مچنې پونده- (۲)د ښځې د مخصوص ځائې چونګک او کچه- (۲)چرلنډے- چورلندے- پرپره-
چرلند:(چر-لند)اسم صفت- واحد- مذکر- بې سرو پښو- بې موره- بې پلاره- لګه-
چرلند:(چر-لند)اسم صفت- واحد- مذکر- فریبی- دوکه باز- بې ایمانه-
چرلندے:(چر-لن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرلنډے-
چرلنډ:(چر-لنډ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چټ- بدمعاش- لړلے- حرامی- لوچ- لونډ- لړو سټو- کچر- چولر- (۲)خاکسار - عاجز- کم نوسه- ایمن- متواضع- څورلنډ-
چرلنډے:(چر-لن-ډے)اسم- واحد- مذکر- چرلندے- پرپره-
چرلنګ:(چر-لنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- مات-
چرلول:(چر-ل-ول)مصدر متعدی- وګورئ چورلول-
چرلی غرب:(چر-لی-غرب)اسم- مذکر- مشین ګن- یوه فوجی اسلحه-
چرلېدل:(چر-لې-دل)مصدر لازم- وګورئ چورلېدل-
چرلے:(چر-لے)اسم- واحد- مذکر- چورلے- چورلندے- پری- پېرکے- بغندے- د ماشومانو د لوبو یو څیز چې څرخ خوری-

چرم:(چرم)اسم- واحد- مذکر- څرمن- پوستکے- پوست- پوټکے- پوټخے-
چرما:(چر-ما)اسم- وګورئ ارپکي-
چرمباز:(چ-رم-باز)اسم- واحد- مذکر- (۱) د غوبل اخری غوائے- څرمباز- ترمباز- پلوے- (۲)هغه غوا چې نران سخی راوړی-
چرمری:(چر-م-ری)اسم- د غوخیانو په ټوپکو نښه ویشتنه- چالماری- چاندماری- چلماری-
چرمښکه:(چر-مښ-که)اسم- واحد- مؤنث- کربوړے- چرمښکی-
چرمښکی:(چر-مښ-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شرموښکی- چرمښی- څرمښکی- کړمېښار- کربوړے- د کربوړی یو قسم- چرمشکی- پانتوپېسه- پاتو- چرمښکه- چرمکی-
چرمښی:(چر-مه-ښي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرمښکی-
چرمښے:(چر-مه-ښے)اسم- واحد- مذکر- د څرخې دوک- پټانسے- ټکی- (افغانستان)-
چرمک:(چر-مک)اسم- واحد- مذکر- د څرخې د دوک څرمن- هغه څرمن چې د دوک لاندې برخه پکښې بنده وي- د څرمنې هغه وړه ټوټه چې د څرخې دوک پکښې ګرځی- چرمکی- کردی-
چرمکی:(چر-مه-کي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چرمښکی- (۲)چرمک-
چرمکے(چر-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ټکے-
چرمګر:(چرم-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې څرمنې صفا کوی-
چرموچرک:(چر-مو-چرک)اسم- واحد- مذکر- قتلمه- وړه روغنی ډوډی چې خوړه کړے شوې وي-
چرموچرګ:(چر-مو-چرګ)اسم- واحد- مذکر (۱)وړوکې چرمښکی- (۲)چرموچړے- ډېر پوست شوے-
چرموچړے:(چر-مو-چړ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرموچرګ-
چرموړ:(چر-موړ)اسم صفت- واحد- مذکر- پښو لاندې شوے- مښلے شوے- مروړلے شوے- پائمال- خرمیچ شوے- چخپیت- چختاڼ شوے- چخنی شوے-
چرموړکے:(چر-مو-ړ-کے)اسم صفت- وګورئ جنجوړیا-
چرموړل:(چر-مو-ړل)مصدر متعدی- مروړل- چټنی کول- چخنی کول- مښل- پائمالول- خرمیچول- چخپیتول- چرموړول- مات ګډ کول- لتاړول-
چرموړلے:(چر-مو-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چرموړلی- مؤنث چرموړلې- وګورئ چرموړل-
چرموړن:(چر-مو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ چرموړل-
چرموړنګ:(چر-مو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ چرموړل-
چرموړنه:(چر-مو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چرموړل-
چرموړول:(چر-مو-ړه-ول)مصدر متعدی- وګورئ چرموړل-
چرموړولے:(چر-مو-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چرموړلے-

چرموړون:(چِر-مو-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چرموړول-

چرموړونکے:(چِر-مو-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چرموړل-

چرموړونکے:(چِر-مو-ړه-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چرموړونکی- مؤنث چرموړونکې- وګورئ چرموړول-

چرموړونګ:(چِر-مو-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چرموړول-

چرموړونه:(چِر-مو-ړه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ چرموړول-

چرموړوۀ:(چِر-مو-ړه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چرموړول-

چرموړۀ:(چِر-مو-ړۀ)حاصل مصدر- وګورئ چرموړل-

چرمه:(چِر-مه)اسم- (۱) هغه پټه چې دَ زرو دَ تار نه جوړه شوې وي- دَ زرو پلن تار- چپرمه- لپس- کناره- کناری- (۲- مذکر)دَ شین رنګ اَس- (۳- صفت)پۀ اړخ-

چرمي:(چِر-مي)اسم صفت- دَ څرمنې- دَ چرم- څرمنې سره تړلے- پۀ څرمن مربوط-

چرمینه:(چِر-مي-نه)اسم- ورګینه- بانړے- دَ څرمنې پړے- هغه پړے چې دَ غوا یا غوئې دَ څرمنې نه غړل شوے وي- دَ کچه څرمنې نه جوړه رسۍ-

چرمېشکه:(چِر-مېش-که)اسم- واحد- مؤنث- چرمشکې- یوه بې ضرره حشره چې څلور پښې یې وي-

چرند:(چۀ-رند)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې زیاتې او بې خایه خبرې کوی- بکواسی- ټرټن- کړتن- ټرټو- کړتو- چرچړے- چرندک- چرتے-

چرندک:(چِرن-دک)اسم- واحد- مذکر- چتے- چترک- چورندک- چتکے- چیتکے- پتکے-

چرندک:(چۀ-رن-دک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چرند-

چرندوکې:(چِرن-دو-کې)اسم- مؤنث- چرخه-

چرندوکے:(چِرن-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- چتے- چتکے-

چرنګ:(چِرنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرنګ-

چرنګ:(چِرنګ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې څانګه یې غځه شی نو دَ پیو غنډې سپینه مائع ترې راوځي- شودۀ پئ- پیورکے-

چرنګه:(چۀ-رنګ-که)کلمۀ استفهام- وګورئ څنګه-

چرنګے:(چ-رن-ګے)اسم- واحد- مذکر- هغه مرز چې نارې وهي- نارنی مرز- نارنی کرک- یو قسم مرز-

چرنی:(چِر-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ بورۍ ټوټه- دَ بوجۍ ټوټه- دَ ټاټ ټوټه- زل- دَ ګونۍ ټوټه چې بزګران پکښې ساګ یا واښۀ اوړي- (۲- صفت)ډېره خبرلوڅه جینۍ- نېغکۍ- ټرټنه- (۳)وړه جینۍ- کوچنۍ-

چرنے:(چِر-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱- صفت)نېغکے- ټرټو- بې خایه مشر- (۲)کوچنے- وړوکے ماشوم-

چروب:(چ-روب)اسم صفت- واحد- مذکر- تیار- څرب- څورب- مضبوط- چاغ- چاق- مزے- تکړه-

چروړه:(چِرو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شینولو یا غوزانو کولو کوغالے (قوتے) چې پۀ زمکه کښې کنستلے شوے وي- غوچوړے- کوتي- قوتي- قوتے- کوندرے- تنګ-

چروسه:(چ-رو-سه)اسم- مؤنث- بړوی- بوړی-

چروک:(چِروک)اسم- مذکر- پار- وخت- چرونګے- دَ اَبو هغه وېش چې دَ شپې او ورځې دَ اتمې برخې سره معادل وي-

چرونه:(چ-رو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ لیندۍ پۀ سر کښې دَ ژۍ دَ پاره دوارړو پرو ته چرونه یا خرپونه- خرپونه- زاغ کمان-

چره:(چ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱) دَ سرپو څخه جوړه هغه وړه دانه چې پۀ بادی ټوپک کښې ویشتلے کیږی- (۲)دَ اَسپنې او سیکې څخه جوړه وړه ګول دانه چې دَ مختلفو کارونو لۀ پاره پکارولے شی-

چره:(چ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پۀ ګنو برخو کښې دَ ویشلی شوی پټی دَ ګنو برخو نه یوه برخه- دوپچه- جویه- پیچه- دَ پالېز دوپچه- (۲)زخم- درز- (۳)فوجی خدمت ته نوم ورکونه- (افغانستان)-

چره:(چ-ره)اسم- واحد- مؤنث- جزیره- ټاپو-

چره:(چ-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه چاڼ چاڼ اَبۀ چې دَ لوئې سیند نه رابیلې شوې وي او دَ څۀ فاصلې نه پس دوباره پۀ سیند کښې ورګډې شوې وي-

چره نیز:(چ-ره-نیز)اسم- واحد- مذکر- چربدار ټوپک- چرنیز- چرییز-

چرهار:(چ-ره-هار)اسم صوت- دَ مرغیو چیڼار- دَ مرغیو ګڼ آوازونه- دَ مرغیو چوڼار- دَ مرغانو چوڼارے-

چری:(چ-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- سوالګر- چړی-

چری:(چ-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُور بلولو انګیټۍ-

چرئیز:(چه-ره-ایز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چربدار-

چریک:(چ-ریک)اسم- واحد- مذکر- سرباز- سرتېر- خان قربانونکے- پار تېزان-

چریکی:(چ-ری-کی)اسم صفت- دَ پار تېزان- دَ چریک- سربازی- سرتېری- پارتیزانی-

چریکے:(چ-ری-کے)اسم- واحد- مذکر- ورغومے- چپلے- پسکورے- څېرلکے- کچیکے- مرغومے- چېرلے- کچوکے- څېرلے- بزغاله-

چریلکه:(چ-ریل-که)کلمۀ تحسین- شاباسے- آفرین- مرحبا- ډېر ښۀ وئیل-

چرین:(چ-رین)اسم- څړین- څربدونکے- (م- مندی)-

چرینکارے:(چِرینګ-کا-رے)اسم صوت- نرے نرے آواز-

چرې:(چ-رې)ضمیر- وګورئ چېرې-

چرې چرې:(چ-رې-چ-رې) متعلق فعل- (مرکب) کله کله- چرې- کله نا کله-

چربدار:(چ-رې-دار)اسم- واحد- مذکر- چرې لرونکے ښکاری ټوپک- چرئیز ټوپک- چرنیز- هغه ټوپک چې چربدار کارتوس پرې خلاصولے شی- چره نی- چره نی ټوپک- پترکله-

چربدل:(چ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)چغېدل- آواز کول- چونېدل- چرچر کول-

(۲)ونېدل- ترېدل- ترټېدل- نعرې سورې وهل- کوکې وهل- چغې وهل-
(۳)څرېدل- (۴)د تيتر اواز کول-

چرېدلے:(چ-رې-دهٔ-لے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چرېدل-

چرېدن:(چ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چرېدل-

چرېدنګ:(چ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چرېدل-

چرېدنه:(چ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چرېدل-

چرېدونکے:(چ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چرېدونکي-
مؤنث چرېدونکې- وګورئ چرېدل-

چرېدهٔ:(چ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه-
وګورئ چرېدل-

چرېکار:(چ-رې-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱) بزګر- مزدور- دهقان- (۲)شريک
کارکونکے-(۳)هغه مزدور چې د مالک په پټی کښې په څلورمه برخه کار
کوی- (۴)د لاندې شونډې وېښته- (۵)وګورئ اړه ګوړه-

چرېکاری:(چ-رې-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- د چرېکار کسب او کار-
دهقانی- زميداری- بزګری- کرونده- کښت ګری- د کرکرونډې کار-

چرې:(چهٔ-رې)اسم- مؤنث- (۱)يو قسم آلو- ژېړالو- کوک سلطان- (۲)وړوکے
دېګ چې پکښې څوښکورے وی- (۳)ناله- نالی- لښتے- اله- وياله- بياله-
(۴)يو قسم غټ اغزی لرونکے بوټے- (۵)د پخلی يو قسم بخاری ده چې
په سر باندې د اُبو اودان او د دېګونو ايښودلو د پاره مخصوص خايونه
لری- (۶)د الوچې په شان ميوه داره ونه چې ميوه يې توره او سره وی-
(۷)د خېمې نه ګېر چاپېر کنستلے خائې- چارکنده- چارنډ-

چړ:(چړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دروېزه- ټوک ټولونه- خېر ټولونه- ګدائی
کونه- وظيفه ټولونه- وزيپه ټولونه-(۲)د باران تېزه شيبه- (۳)څوړ- مخ
څوړے- اوترائی- (۴)هغه خاورې او شګې چې سېلاب راوړی وی او په يو
خائې جمع شوی وی- (۵)د سېلاب لاره- (۶)قتل عام- (۷)د کبانو د
پخېدو آواز- (۸)د منداړو د منځ غټ لرګے- (۹)په سيند کښې هغه خائې
چې چړته کاړ وی اُبه نسبتاً کمې وی او تېزې بهيږی او پاياو
(پاياب)کښې لګی-

چړ:(چړ)اسم- (۱)زغل- ډچ- ټوپ وهنه- (۲)پرېښونه-

چړا:(چ-ړا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کم عقل سړے- (۲)ګونګ- کونګے-
(۳)د بنګړيوالو يو قوم چې د رنګه تور وی-

چړا:(چ-ړا)اسم صوت- د اُبو د توئېدلو آواز- د تېز باران آواز- د ترې نه
د اُبو د توئېدلو آواز-

چړاچړ:(چ-ړا-چړ)اسم صفت- لوړه ژوره- پيچ وخم- چې هواره نهٔ وی-

چړاغ:(چهٔ-ړاغ)اسم- واحد- مذکر- لوئې زخم- ژور زخم- ژور پرهار- ژور
پياوړو-

چړاخول:(چهٔ-ړا-خه-ول)مصدر متعدی- زخم لويول- پرهار لويول- پياوړو
سترول- زخم ژورول-

چړاخون:(چهٔ-ړا-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چړاخول-

چړاخونکے:(چهٔ-ړا-خه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړاخونکي-
مؤنث چړاخونکې- وګورئ چړاخول-

چړاخونګ:(چهٔ-ړا-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چړاخول-

چړاخونه:(چهٔ-ړا-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چړاخول-

چړاخوهٔ:(چهٔ-ړا-خه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چړاخول-

چړاخېدل:(چهٔ-ړا-خې-دل)مصدر لازم- زخمی کېدل- پرهارژلے کېدل-- چړاغ
کېدل-

چړاخېدن:(چهٔ-ړا-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چړاخېدل-

چړاخېدنګ:(چهٔ-ړا-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چړاخېدل-

چړاخېدنه:(چهٔ-ړا-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چړاخېدل-

چړاخېدونکے:(چهٔ-ړا-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
چړاخېدونکي- مؤنث چړاخېدونکې- وګورئ چړاخېدل-

چړاخېدهٔ:(چهٔ-ړا-خې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب
صيغه- وګورئ چړاخېدل-

چړانګو:(چهٔ-ړانګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د منداوانو، بادرنګو او خربوزو
يا نورو ميوو او سبزيو ځېلی- (۲)بنې-

چړانګے:(چهٔ-ړانګ-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم د ولې ونه چې څانګې يې
زمکې ته ځوړندې وی- بېد مجنون- بنې-

چړاؤ:(چ-ړاؤ)اسم- (۱) چړ- قتل عام- د خپلمې قتلونه- (۲)ختنه- (۳)حمله
کونه-

چړاوتار:(چړ-اوو-تار)مصدر- مسک او ټيټ کونه- ښکته او پورته- پورته
کېدنه او ښکته کېدنه-

چړاوه:(چهٔ-ړا-وه)اسم- مؤنث- هغه اُبهٔ چې د کارېز يا بند تړلو نه پس لږې
لږې راڅڅيږی- زيم- چکاوه- نو- نم-

چړاوے:(چهٔ-ړا-وے) اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړاوے-

چړائی:(چ-ړا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- مخ په پورته او نيغه ختلې لار- وُچته
لار- پيچومے- (م- هندی)-

چړپ:(چړپ)اسم صوت- (۱)د اُبو د توئېدلو آواز- شړپ- ترپ- چړپا-
چړپے- (۲)هغه آواز چې د شونډو نه د څهٔ څيز خوړلو يا پيپې اخستو پهٔ
وخت زخی- تخ- تق- خوند- مزه-

چړپا:(چړ-پا)اسم صوت- وګورئ چړپ-

چړپ چړپ:(چړپ-چړپ)اسم صوت- (۱)شړپ شړپ- د سپی د اُبو څښلو يا
خوراک خوړلو په وخت د خُلې آواز- (۲)په کمو ژورو اُبو کښې د بنيادم
يا د حيوان د ګرځېدو آواز-

چړپن:(چړه-پن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)عبث خبرې کونکے- بکواسی-
عبث غږېدونکے- قرتن- (۲)چرپند- شرپېدونکے لوښے- هغه لوښے چې
اُبه ترې توئيږی-

چړپند :(چړه-پند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړپن-

چړپول:(چړ-په-ول)مصدر متعدی- (۱)چوپل- پهٔ څهٔ څیز ځله وهل- پهٔ څهٔ څیز شوندې شړپول- (۲)پهٔ اُبو کښې پهٔ لاس وهلو سره چپې پیدا کول- شړپول- (۳)دَ اُبو پړ لوښے شورول- (۴)تاوانی کول- زیانمن کول- زیانمنول- زیان رسول- نقصانی کول-

چړپولے:(چړ-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چړپولی- مؤنث چړپولې- وګورئ چړپول-

چړپون:(چړ-په-ون)حاصل مصدر - وګورئ چړپول-

چړپونکے:(چړ-په-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړپونکی- مؤنث چړپونکې- وګورئ چړپول-

چړپونګ:(چړ-په-ونګ)حاصل مصدر - وګورئ چړپول-

چړپونه:(چړ-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ چړپول-

چړپوهٔ:(چړ-په-وهٔ)حاصل مصدر - وګورئ چړپول-

چړپهار :(چړپ-هار)اسم صوت- (۱)شړپار- شړپهار- شړپے- چړپے- دَ چړپ چړپ آواز- دَ اُبو شړپولو آواز- (۲)پهٔ کمو ژورو اُبو کښې دَ حیوان یا انسان دَ ګرځېدو آواز-

چړپېدل:(چړ-پې-دل)مصدر لازم- (۱)شړپېدل- پهٔ څهٔ څیز ځله وهلے کېدل- پهٔ څهٔ څیز شونډې ښوربدل- پهٔ څهٔ څیز شونډې شړپېدل- (۲)تاوانی کېدل- ړبېدل- خېږدل- زیانمن کېدل- زیانمنېدل- نقصانی کېدل- (۳)پهٔ اُبو کښې لاس وهلو سره چپې پیدا کېدل- چړپېدل- مایعات ښوربدل- (۴)دَ اُبو پړ لوښے ښوربدل-

چړپېدلے:(چړ-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چړپېدلی- مؤنث چړپېدلې- وګورئ چړپېدل-

چړپېدن:(چړ-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چړپېدل-

چړپېدنګ:(چړ-پې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ چړپېدل-

چړپېدنه:(چړ-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ چړپېدل-

چړپېدونکے:(چړ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړپېدونکی- مؤنث چړپېدونکې- وګورئ چړپېدل-

چړپېدهٔ:(چړ-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چړپېدل-

چړپے:(چړ-پے)اسم صوت- شړپے- چړپا- شړپار- چړپار- شړپی- شړپهار- دَ چړپ چړپ آواز-

چړت پړت:(چړت-پړت)اسم صفت- (۱)غوړ پړ- ړبر غوړ- (۲)کرت پرت- مېخ نهٔ ونیل- غږ نهٔ کونه- ږغ نهٔ کونه-

چړتول:(چړ-ته-ول)مصدر متعدی- لهٔ کاره ویستل- لهٔ مېنځه وړل-

چړتولے:(چړ-ته-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- شړتولے- لهٔ کاره ویستلے- لهٔ منځه وړلے-

چړتون:(چړ-تون)اسم- واحد- مذکر- دَ چړې تېکے- غلاف- دَ چړې پوښ- دَ چړې پوښ- دَ چړې تکه- دَ توري پوښ- تېکے- دَ تورې تېکے- چښتون- چنتون- (۲)تلوسه- چخ-

چړچق:(چړ-چق)اسم صوت- واحد- مذکر- وګورئ چړچقې-

چړچقه:(چړ-چه-قه)اسم صوت- واحد- مؤنث- (۱)چړچقې- (۲)چړچکې-

چړچقې:(چړ-چه-قې)اسم صوت- جمع- مؤنث- (۱)دَ چرګې مغه آوازونه چې دَ اګی اچولو نه وړاندې وروستو کوی- (۲)دَ زرکې آوازونه- (۳)دَ مرغیو آوازونه- (۴)ناړې سورې- چغې- چړچقو- چغو-

چړچک:(چړ-چک)اسم- لاسونه ټپونه-

چړچکه:(چړ-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ماله- دَ شودیارې ماله- دَ سادین دَ هوارولو ماله- دَ بزګری مغه آله چې شودیاره پرې هواروی- (۲)چکې- ټاکې- چاکې- چک چک- چړچقه-

چړچکې:(چړ-چه-کې)اسم- جمع- مؤنث- چک چکې- تاړې- لاس ټکونه- ټاکې ومنه- چکې-

چړچوبک:(چړ-چو-بک)اسم صفت- واحد- مذکر- اُبرن- چړچوبن- نرے- ابژن- اُبلن-

چړچوبن:(چړ-چو-بن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړچوبک-

چړچوبه:(چړ-چو-به)اسم- مؤنث- مغه ړوړی چې پهٔ کرتو کښې ماته شی او دَ پاسه پرې غوړی واچولے شی- کورت او غوړی-

چړچوبی:(چړ-چو-بی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)غسل خانه- دَ لمبلو ځائې- چارچوبی- چمچوبی- لمبل ځائې- سقاوه- چپړچوبی- تشناب- غسل خانه- (۲)تنګ کور- تنګ ځائې- (۲)چارسو-

چړچه:(چړ-چه)اسم- چړچه- عیش عشرت- مېله- مزه- عیاشی- مزې مېلې- (۲)لونېتوب- کاسیری- فضول خرچی- فضول خرڅی-

چړچی:(چړ-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړچیی-

چړچیی:(چړ-چه-ئی)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ مزو چړچو کښې وخت تېرونکے- عیشی- عیاش- قلاش- چړچناک- اواره- څربله- لوفرداتے- بدچلند- رنړی باز- اننډونے-

چړچېوه:(چړ-چې-وه)اسم- واحد- مؤنث- چړچوبی- چارچوبی- دَ لمبا ځائې- غسل خانه- سقاوه- حمام- دَ لمبلو ځائې-

چړرا:(چړ-را)اسم صوت- شړرا- شړار-

چړروت:(چړ-روت)اسم صوت- وګورئ چړروت-

چړزندی:(چړ-زن-دی)اسم- مؤنث- تیربندی- تیره بندی- دَ امن معامده-

چړس:(چړس)اسم- واحد- مذکر- چرس-

چړغ:(چهٔ-رغ)اسم- واحد- مذکر- جوړنګ- جلغ- خبلی- جیلغ-

چړغه:(چړ-غه)اسم- واحد- مؤنث- مغه تېرهٔ کانړے چې دَ ضرورت پهٔ وخت کښې پرې څاروی حلالولے شی- چپر- چشنکے- چوړے-

چړق:(چړق)اسم صوت- (۱)دَ لرګی دَ ماتېدو آواز- (۲)دَ اُبو یا بل مائع څیز پهٔ زمکه دَ تونېدو آواز- شړپ- چړپ- چړک- (۳)تېز باران- شړق-

(۴)آفت- اَپت- مصیبت- تکلیف- (پرېوتل مصدر)-

چړقاڼ:(چِړ-قاڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چړکاڼ-

چړک:(چِهٔ-ړَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)آسمان- (۲)تاله- جرنده- کُلپ- جمع چړکونه-

چړک:(چِړَک)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې تمبه- دَ دروازې اړم- دَ دروازې تمچو-

چړک:(چِړَک)اسم صوت- (۱)دَ لرګی دَ ماتېدو آواز- دَ اُبو دَ تونېدو آواز- دَ څهٔ کلک څیز دَ ماتېدو آواز- ټک- ټنګ- درز- دَ دوُو څیزونو پهٔ خپلو کښې دَ جنګېدو آواز- (۲)سېلاب- څړک-

چړکانے:(چِړ-کا-نے)اسم- مذکر- واحد- هغه کانے چې چاقو چاړهٔ پرې تېرهٔ کولے شي- برچ- بېلو- اسونے- مخوره-

چړکاڼ:(چِړ-کاڼ)اسم- واحد- مذکر- چنګاڼ- دَ دوړو کښېنولو پهٔ غرض نرۍ نرۍ اُبهٔ شیندنه- دَ اُبو پاشنه- پاشنه- دَ اُبو ښندنه- یو ځایې اُپاشی کونه- ترمکیا- ترمکه- ترمکه کونه-

چړکاوول:(چِړ-کا-وه-وَل)مصدر متعدی- نرۍ نرۍ اُبهٔ ترمیا کول- اُبهٔ شیندل- دَ اُبو شنل- دَ اُبو شندل- اُپاشی کول- زمکه پهٔ اُبو لوندول- ترمکه کول- پهٔ لاس لږې لږې اُبهٔ خورې ورې اچول-

چړکاوون:(چِړ-کا-وه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړکاوول-

چړکاوونکے:(چِړ-کا-وه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چړکاوونکی- مؤنث چړکاوونکې- وګورئ چړکاوول-

چړکاوونګ:(چِړ-کا-وه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړکاوول-

چړکاوونه:(چِړ-کا-وه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړکاوول-

چړکاووهٔ:(چِړ-کا-وه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړکاوول-

چړکه:(چِړهٔ-که)اسم- مؤنث- (۱)برېښ- درد- څړیکه- سوز- چړیکه- ځانګه- (۲)خلا- برېښنا کونه- ځلېدنه- برېښېدنه-

چړکه:(چُړ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم وړه خړرنګې مرغۍ چې اوږده لکۍ لری-

چړکه:(چُړ-که)اسم صفت- واحد- مذکر- بې همته او ناراسته سړے- لټ-

چړکۍ:(چُړ-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- چړوکۍ- وړه چاړهٔ- چوړکۍ- چاړهٔ- چوړکۍ- چاړوکۍ- چړکے-

چړکے:(چِړ-کے)اسم- واحد- مذکر- چاقو- چاکو- جمع چړکی-

چړګر:(چِړ-ګَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خېرمار- دروېزه- فقیر- چړمار- سوالګر- چړی- سوالی- چړو- هغه فقیر یا سوالګرے چې کور پهٔ کور چړ ټولوی او سوال کوی- (۲)وظیفه ټولونکے- وظیپمار- چنے-

چړګے:(چُړ-ګے)اسم- واحد- مذکر- پایاڼ- پایاب- پهٔ دریاب کښې هغه کاڼیز ځایُ چې لږې لږې اُبهٔ پکښې بهیږی-

چړمار:(چِړ-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړګر-

چړمینې:(چِړ-مې-نې)اسم- جمع- مؤنث- څرمنې-

چُړن:(چُ-ړَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مخ چړن- (۲)مخ خوړند-

چړن:(چُ-ړَن)اسم- دَ سېلاب لاره- غولی-

چړنګ:(چو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جوړنګ-

چړنګ:(چِړَنګ)اسم صوت- لهٔ لوړه ځایه دَ لږو اُبو دَ تونېدو آواز-

چړو:(چُ-ړَو)اسم- واحد- مذکر- یوه خړرنګې مرغۍ چې لکۍ يُ اوږده وی-

چړو:(چُ-ړَو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لټ- بې همته او ناراسته سړے- (۲)چړګر- خېر غښتونکے-

چړوبن:(چُ-ړو-بَن)اسم صفت- واحد- مذکر- اُبړن- اُبزن- اُبزن- نوژن- نمژن- اُبهٔ لرونکے- ابلن-

چړوبے:(چُ-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اُشار- خړوبے- ابشار- چړووے- جړوبے- (۲)پهٔ پرچون خرڅونه- پرچون فروشي- (۳)دَ پرچون سوداګر- جمع چړوبی/چړوبیان-

چړوبے:(چه-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- چړووے- رنګرېز- ننګرېز- نیل ګر- رنګساز- جمع چړوبی-

چړوتوب:(چَ-ړو-توب)اسم- بې غېرتی- بې همتی- پستی- ناراستی-

چړوس:(چُ-ړَوس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې همته- خړوس- پست- بې شرمه- بدسرے- (۲)ډېر زیات شوم- جمع چړوسان-

چړوسی:(چَ-ړو-سی)اسم- مؤنث- (۱)ناراستی- بې همتی- خړوستوب- پستی- چړوس والے- بې حیائی- بې شرمی- (۲)ډېر شوم والے-

چړوک:(چِړوک)صفت- ټک- وار- ځل- دم- ساعت- ژر- فوراً- پهٔ یو وار- پهٔ یو ټک- پهٔ یو ځل- پهٔ یو ساعت-

چړوکۍ:(چُ-ړو-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- چړوکۍ- چوړکۍ- ورکوټې چاړهٔ-

چړول:(چَ-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)چړکاڼول- چنګاڼ کول- پاشل- اُبهٔ نُستل- (۲)بیول- لهٔ نسه کول- اسهالول- پهٔ دستونو کول-

چړون:(چَ-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړونکے:(چَ-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چړول-

چړونګ:(چَ-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړونګ:(چِړونګ)اسم صوت- دَ چرګوړو او مرغیو آواز- دَ چرګوړو سیوېدنه- دَ چنچڼو آواز- دَ چرګوټیو چینګ چینګ- چړونګا- چړونګار- چړونګهار-

چړونګا:(چِړونګ-ګا)اسم صوت- وګورئ چړونګ-

چړونګول:(چِړونګ-ګه-وَل)مصدر متعدی- چڼول- سیوول- واړهٔ چرګوټي پهٔ آواز راوستل- واړهٔ چرګوټي چینګول-

چړونګون:(چِړونګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګول-

چړونګونکے:(چِړونګ-ګه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چړونګونکی- مؤنث چړونګونکې- وګورئ چړونګول-

چړونګونګ:(چِړونګ-ګه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګول-

چړونګونه:(چِړونګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګول-

چړونګوهٔ:(چِړونګ-ګه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګول-

چړونګهار:(چړونګ-ګه-هار)اسم صوت- وګورئ چړنګ-

چړونګېدل:(چړونګ-ګې-دل)مصدر لازم- چړېدل- چینګېدل- سیوېدل- چنګېدل- چونېدل- د چرګو چنګېدل-

چړونګېدلے:(چړونګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چړونګېدلي- مؤنث چړونګېدلې- وګورئ چړونګېدل-

چړونګېدن:(چړونګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګېدل-

چړونګېدنګ:(چړونګ-ګې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګېدل-

چړونګېدنه:(چړونګ-ګې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړونګېدل-

چړونګېدونکے:(چړونګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړونګېدونکي- مؤنث چړونګېدونکې- وګورئ چړونګېدل-

چړونګېدۀ:(چړونګ-ګې-دۀ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چړونګېدل-

چړونګے:(چړونګ-کے)اسم- مذکر- ګټ اُبۀ- ټکی اُبۀ- ډېرې لږې اُبۀ- کمې اُبۀ- بیخی کمې اُبۀ-

چړونه:(چ-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړونی:(چ-ړو-نی)اسم- مؤنث- چاړ-

چړووے:(چ-ړه-ڑو-نے)اسم- واحد- مذکر- غلبیل- چاړ-

چړووے:(چ-ړو-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ابشار- چړوبے- ځروبے- اوشار- جروبے- (۲)چړوبے- رنګساز-

چړوۀ:(چ-ړه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړوے:(چ-ړه-وے)اسم- واحد- مذکر- چړوبے- ابشار- جروبے-

چړه:(چ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دروازې چوڼ- (۲)تېلم- ترازه- ترتڼ- چنبه- تروزه- ټنګره- (۳)چاړۀ- چړوکی- چوړۀ- (۴)چړ- سوال- ټوک ټولونه- خېر ټولونه- ګدائی- (۵)وظیفه غښتنه-

چړه:(چه-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث- (۱)بې وسلې- تش لاس- چې وسله ورسره نۀ وی- (۲)جره- ځړه- لنډر- لونډ- بې کوڼ-

چړهار:(چه-ړه-هار)اسم صوت- (۱)د اُبو وُچت ځائې نه ښکته ځائې ته د پرېوتو آواز- شړپار- شړهار- شړار- (۲)چوټهار- چنهار- چورهار- د مرغانو آواز- (۲)د کبابو د پخېدو آواز-

چړی:(چ-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- وظیفې غښتونکے- چړ ټولونکے- چړګر- چړمار- چڼے- طالب- جمع چړیان-

چړیا:(چړ-یا)اسم صفت- اخته- لګیا- بوخت- مصروف- پۀ څۀ کار باندې اخته- مشغول- (کول کېدل مصدرونه)-

چړیاګر:(چړ-یا-ګر)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائې چې قسم قسم ځناور او مارغان پکښې د تماشې د پاره ساتلے کیږی- باغ و حش- ژوبڼ-

چړیاو:(چړ-یاو)اسم- واحد- مذکر- چنیا- د ځپلی د تسمې لکی- د ځپلی د بند هغه سر چې د بکسوې سره ترلے کیږی-

چړیتوب:(چ-ړی-توب)اسم- مذکر- (۱)ټوک ټولونه- خېرماری- دروېزه کری- دروېزه کونه- (۲)طالبی-

چړین:(چ-رین)اسم- ځړین- چرین- ځړېدونکے-

چړیمار:(چ-ړی-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ښکاری- ښکارژن- د مرغیو ښکاری- د ښکاریانو یو قوم چې د غوایانو د ګاډې پۀ ذریعه ښکار کوی-

چړې چاکوان:(چ-ړې-چا-کوان)اسم مرکب- جمع- (۱)وسله بند- تیار بېدار- (۲)چړې او چاکوان-

چړې بړې:(چ-ړې-ب-ړې)اسم- چیری بیری- (عامیانه)- عیش معاش-

چړېدل:(چ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)د اُبو چړ چړ کېدل- شړپېدل- (۲)پۀ دستونو کېدل-

چړېدن:(چ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدنګ:(چ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدنه:(چ-ړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدونکے:(چ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړېدونکي- مؤنث چړېدونکې- وګورئ چړېدل-

چړېدۀ:(چ-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چړېدل-

چړېس:(چ-ړېس)اسم صفت- واحد- مذکر- ناولے- ناپاکه- ناپاک- ګنده- چڼېش- چڼاش- چړپسن- سخا او خیرن- پوهاړ-

چړېسن:(چ-ړې-سن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چړېس-

چړېسوار:(چ-ړېس-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- تیار- بېدار- مسلح-

چړی:(چ-ړی)اسم- مؤنث- (۱)د کجورې پاڼه- میزرے- مزرے- (۲)جرړی- نیلی- (۲)جړی- مسلسل باران-

چړے:(چه-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چڼے-

چړول:(چۀ-ړه-ول)مصدر متعدی- جړول- سرۀ کول- پۀ غوړو یا تېلو کښې سرۀ کول- وریتول- تلول-

چړون:(چۀ-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړونکے:(چۀ-ړه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړونکی- مؤنث چړونکې- وګورئ چړول-

چړونګ:(چۀ-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړونه:(چۀ-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړوۀ:(چۀ-ړه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړول-

چړېدل:(چۀ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱) جړېدل- وریتېدل- پۀ غوړو یا تېلو کښې سرۀ کېدل- (۲)تړېدل- کرتېدل-

چړېدن:(چۀ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدنګ:(چۀ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدنه:(چۀ-ړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چړېدل-

چړېدونکے:(چۀ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چړېدونکی- مؤنث چړېدونکې - وګورئ چړېدل-

چزېدهٔ:(چهٔ-زې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چزېدل-

چس:(چِس)اسمِ صوت- (۱)چسار- (۲)خوند- مزه- (اسم)-

چسا:(چهٔ-سا)اسمِ صوت- وګورئ چسار-

چسار:(چهٔ-سار)اسمِ صوت- هغه اواز چې پهٔ سکروټو یا بل تود څیز دَ اُبو اچولو پهٔ سبب پیدا کیږی- چسا- چس چس- نرے نرے شغار-

چسپ:(چِسپ)اسم- (۱)برابر- سم- درست- پهٔ قالب برابر- (۲)پېوستون-

چسپان:(چِس-پان)اسم صفت- (۱)چست- چالاک- (۲)تنګ- هغه جامې چې پهٔ بدن پورې نښتې وی- (۲)پېوست- نښتے-

چسپانتیا:(چِس-پان-تیا)اسم- پهٔ کار کښې تندی - چالاکی-

چسپانده:(چِس-پان-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- تکړه- چابک- چُست- چالاک- فعال- تېز- بېدار-

چسپناک:(چِسپ-ناک)اسم صفت- سلېش لرونکے- سلېښناک- سرېښناک-

چسپوک:(چِس-پوک)صفت- مذکر- بروے- سلېښناک-

چسپول:(چِس-په-وَل)مصدر متعدی- سرېښول- نښلول- نصبول- نصب کول- پېوست کول- یو ځایَ کول- برابرول- سمول- درستول- پېوستول-

چسپون:(چِس-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپول-

چسپونکے:(چِس-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چسپول-

چسپونګ:(چِس-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپول-

چسپونه:(چِس-په-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپول-

چسپوهٔ:(چِس-په-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپول-

چسپېدل:(چِس-پې-دَل)مصدرِ لازم- سلېښېدل- سرېښېدل- نښلېدل- نصبېدل- نصب کېدل- پېوست کېدل- یو ځایَ کېدل- برابرېدل- لګېدل-

چسپېدن:(چِس-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپېدل-

چسپېدنګ:(چِس-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپېدل-

چسپېدنه:(چِس-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چسپېدل-

چسپېدونکے:(چِس-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چسپېدونکی- مؤنث چسپېدونکې- وګورئ چسپېدل-

چسپېدهٔ:(چِس-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چسپېدل-

چست:(چُست)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چابک- چالاک- ګړندے- متے- چاق- تُند- (۲)تنګ- راکښلے-

چستان:(چِس-تان)اسم- مؤنث- چیستان- معمه- (م- فارسی)-

چستول:(چُس-ته- وَل)مصدرِ متعدی- تېزول- تُندول- ګړندے کول- چابکول- چالاکول- چاقول-

چستون:(چُس-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چستول-

چستونکے:(چُس-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چستونکی- مؤنث چستونکې- وګورئ چستول-

چستونګ:(چُس-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چستول-

چستونه:(چُس-ته-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چستول-

چستوهٔ:(چُس-ته-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چستول-

چُستی:(چُس-تی)اسم- واحد- مؤنث- بچه دان- رحم- کولمه- چشتی- بوړی-

چُستی:(چُس-تی)اسم- (۱)تېزی- تُندی- چابکی- چالاکی- ګړندے والے- متے والے- چاقی- (۲)حصه- برخه- ټوټه-

چُستے:(چُس-تے)اسم- واحد- مذکر- جمع چُستی- وګورئ چوستے-

چس چس:(چِس-چِس)اسم صوت- وګورئ چسا-

چستېدل:(چُس-تې-دَل)مصدرِ لازم- چُستی او چالاکی اختیارول- چالاکېدل- چاقېدل- تکړه کېدل-

چستېدن:(چُس-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چستېدل-

چستېدنګ:(چُس-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چستېدل-

چستېدنه:(چُس-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چستېدل-

چستېدونکے:(چُس-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چستېدونکی- مؤنث چستېدونکې- وګورئ چستېدل-

چستېدهٔ:(چُس-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چستېدل-

چسېدل:(چهٔ-سې-دَل)مصدرِ لازم- پهٔ سکروټو اُبهٔ توئېدل او ترې نه چس چس اواز وتل-

چسېدن:(چهٔ-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چسېدل-

چسېدنګ:(چهٔ-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چسېدل-

چسېدنه:(چهٔ-سې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چسېدل-

چسېدونکے:(چهٔ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چسېدونکی- مؤنث چسېدونکې- وګورئ چسېدل-

چسېدهٔ:(چهٔ-سې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چسېدل-

چش:(چش)ضمیر- څهٔ- څهٔ شے- څهٔ څیز-

چشپک:(چش-پک)اسم- واحد- مذکر- دَ پوستین وړی لرونکے پېوند- دَ پوستکی هغه ټوټه چې وړی لری- دَ پوستین ټوټه-

چشپیره:(چش-پی-ره)اسم- واحد- مؤنث- بولانی- پیرکی-

چشت:(چِشت)اسم صوت- دَ ناراضی یا دَ چا متوجه کولو دَ پاره دَ خُلې نه وتونکے آواز- چیش-

چشتن:(چِش-تَن)اسم- واحد- مذکر- څښتن- مېړهٔ- وادهٔ کړے- خاوند- کوروالا- دَ وړو پلار-

چشتی:(چِش-تی)اسم- مؤنث- دَ یوې طریقې نوم چې خواجه معین الدین چشتی ته منسوبه ده-

چشتی:(چِش-تی)اسم- واحد- مؤنث- برخې-برنځ- دَ خېټې او نس پرده-

دَ لری ټوپی- دَ لری هزار خانه- سل پاټے-

چشتے:(چُش-تے)اسم- واحد- مذکر- رحم- ښېلان- ښېلانځ- چشتی- چشتے- بوړی- چستکے- چشکے-

چشکے:(چُش-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوری چشتے-

چشم:(چَ-شم)اسم- واحد- مذکر- سترګه- دیده-

چشم بندی:(چَ-شم-بَن-دی)اسم- مؤنث- نظربندی- شُعبده- حقه بازی- نیرنګ- پهٔ جادو سره دَ څیزونو شکل بدلونه-

چشم پوشی:(چَ-شم-پو-شی)اسم- مؤنث- سترګې پټول- لیدل او غرض پرې نهٔ کول- ځان ناغرضه کول- ځان پهٔ ناغرضو کښې اچول-

چشمک:(چَش-مَک)اسم- (۱)سترګې بندول- پهٔ سترګو اشاره کول- (۲)سترګک-

چشمکه:(چش-مه-که)اسم- مؤنث- عېنکې- چشمې-

چشمه:(چَش-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چینه- خزی- (۲)عېنک- چشمې-

چشمه سار :(چش-مه-سار)اسم- هغه ځائې چرته چې ډېرې چینې وی- چنوبه-

چشمې:(چش-مې)اسم- واحد جمع- مؤنث- هغه آله چې دَ بینیې یا مسالې نه جوړه وی- دَ کم نظر دَ پاره، سترګې دَ نمر نه بچ کولو او دَ ړول دَ پاره پهٔ سترګو لګولے شی- عېنکې- چشمکې-

چشنه:(چَ-شَهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګوری چېشن-

چشی:(چَ-شی)اسم- مؤنث- وګوری چمبېره-

چشے:(چهٔ-شے)ضمیر- چهٔ شے- څهٔ څیز-

چشے:(چهٔ-شے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ازغن بوټے-

چښاک:(چښاک)اسم- څښاک- څښنه- چښنه- څکنه- چېښنه-

چښتن:(چښ-تن)اسم- واحد- مذکر- وګوری څښتن-

چښتون:(چښ-تون)اسم- واحد- مذکر- وګوری چړتون-

چښچه:(چښ-چه)اسم- واحد- مؤنث- پرخچه- دړه- توتنے- توتنکے- توتنے- توتنکے-

چښکورے:(چښ-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- چوښتے- ځوشکورے- چوشکه- ځښکورے- چوشکے- ځوکه- ځښنک- سونټ- چانګ- او دا قسم نورو څیزونو هغه برخه چې اُبهٔ ترې راتوئېږی- کشکورے- سُنت- چوستے کشکول- ځوښکے- ځوخنګ- چښکه-

چښکه:(چښ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګوری چښکورے-

چښکے:(چِښ-کے)اسم- واحد- مذکر- چوسے- ذکر- غینې- دَ سړی آلهٔ تناسل- غین- غنې-

چښل:(چِښل)مصدر متعدی- چېښل- ښښل- څکل- چېښل- چکل- چشل-

چښلے:(چِښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چښلی- مؤنث چښلې- وګوری چښل-

چښن:(چِښن)حاصل مصدر- وګوری چښل-

چښنګ:(چِښنګ)حاصل مصدر- وګوری چښل-

چښنوکے:(چښ-نو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاګل- چښونکے- ګوړے- وړوکے مشک- وړوکے ژے- (۲)یو قسم وړه مشکوله-

چښنه:(چِښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری چښل-

چښوبے:(چښو-بے)اسم- شربت- دَ ښښلو څیز- مشروبه- مشروب-

چښول:(چښه-وَل)مصدر متعدی- اُبهٔ ورکول- اُبول- پهٔ اُبو مړول- پهٔ اُبو خړوبول- خړوبول- څښول-

چښون:(چِښه-وَن)حاصل مصدر- وګوری چښول-

چښونګ:(چِښه-وَنګ)حاصل مصدر- وګوری چښول-

چښونه:(چِښه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری چښول-

چښونکې:(چِښون-کې)اسم- واحد- مؤنث- چښونکے- دَ شپنو یا مسافرو وړه مشکوله چې غاړې ته یې اچوی- بتک-

چښونکے:(چِښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چښونکی- مؤنث چښونکې- وګوری چښل-

چښونکے:(چِښه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری چښول-

چښوهٔ:(چِښه-وهٔ)حاصل مصدر- وګوری چښول-

چښے:(چهٔ-ښے)کلمهٔ استفهام- څهٔ شے- څهٔ څیز- دَ څهٔ شی مخفف-

چښے:(چَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ازغن بوټے چې اُبهٔ یې دَ وینې صفا کولو دَ پاره پکارولے شی- سپل ازغے- سپل اغزے- اغزکے- ازغکے- نباتاتی نوم اسپېریګس ګرېسی ټس (ASPARIGUS GRACITIS)-

چغ:(چغ)اسم صوت- (۱)دَ مرغی آواز- (۲)دَ دروازې دَ بندلو آواز-(۳)شور زوږ- غالمغال- (۴)دَ سرهٔ کړو غوږو آواز چې پهٔ څهٔ څیز پرېوزی یا پهٔ څهٔ واچولے شی- چش-

چغ:(چغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه پرده چې دَ بانس دَ نریو نریو تیلیو نه جوړه شوې وی، او خلق یې ورونو او کړکیو ته اوېزاندوی- چق- چک- کېړ- پکل- پرده- کانے- (۲)غیچ- دَ ماشومانو یو قسم لوبه- (۳)اوړد- (۴)دَ مرغیو یو قسم جال (تور)-

چغ:(چغ)اسم صفت- واحد- مذکر- چاق- تېز- جلت- ګړندے- چاغ- چاخ-

چغ:(چغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ مزی چلېدونکے بادپکے- ببوزے- بادکش- لاسپکے- بادپکے- (۲)هغه خبره چې شر ترې ولاړیږی- جګړه- ټنټه-

چغا:(چَ-غا)اسم صوت- چغار- چیغې- کریغې- شور زوږ- غالمغال- چغارې-

چغاته:(چهٔ-غا-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګی اَس-

چغار:(چَ-غار)اسم صوت- وګوری چغا-

چغار:(چَ-غار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری چغر-

چغاره:(چهٔ-غا-ره)اسم صوت- وګوری چغا-

چغاغه:(چهٔ-غا-غه)اسم- واحد- مؤنث- یو تُرش او تریو بوټے چې پهٔ دوایی کښې پکارولے شی-

چغال:(چَ-غال)اسم- واحد- مذکر- ګیدړ- شغال- سورلنړے-

چغال غار :(چَ-غال-غار)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یو قسم لوبه-

ئ (ځی-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

چغالکے:(چ-غال-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګې کُنج چې دَ پوزې خوا ته نژدې وی- چغښکے-

چغالی:(چَ-غا-لی)اسم- (۱)تش مېدان- خالی مېدان- (۲)وُچې خرمانی- خشک زردالو-

چغالی:(چ-غا-لی)اسم- خخلې- خس خاشاک- ترپړ- لتکه-

چغالی ور:(چَ-غا-لی-ور)اسم- واحد- مذکر- دَ باغ وړه دروازګی- دَ باغ وړه دروازه-

چغانغه:(چ-غان-غه)اسم- مؤنث- نانا- پودینه- وبلنے- نانایلنے- لېونکے- انګریزی وبلنے-

چغانغه:(چَ-غان-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چارخول-

چغانګ:(چَ-غا-نګ)اسم- واحد- مذکر- دَ کونګټ په څېر ورکوټې شان خزنده چې څوک يې ونيسی نو دَ چغ چغ آواز کوی-

چغانه:(چ-غا-نه)اسم- واحد- مؤنث- سرینده- سارنګی- سیرنده- سرنده- سارنده- سارنګا- دَ موسیقی یوه آله- غجکه-

چغانے:(چ-غا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ زنې ژور او ورننوتے ځاې چې زړه ادبیاتو کښې دَ شاعرانو لهٔ خوا ډېر ستائیلے شوے دے- دَ زنې ګوتے- زنخدان-

چغاول:(چهٔ-غا-وَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زنانو دَ غاړې يو قسم کالے (پسول)- (۲)دَ باز، باښې او نور ښکاری مارغانو دَ غاړې بند (غاړکی)-

چغ بغ:(چغ-بغ)اسم صوت- شور زوږ- چغې سورې- چوغ پوغ- غالمغال- چغ پغ-

چغبوز:(چغ-بوز)اسم- واحد- مذکر- دَ ملخ په شان يوه حشره-

چغ پغ:(چغ-پغ)اسم صوت- وګورئ چغ بغ-

چغت:(چ-غت)اسم- واحد- مذکر- مغل-

چغتا:(چغ-تا)اسم- واحد- مذکر- دَ تیمور بادشاه دَ قبیلې نوم- دَ مغلو يوه قبیله- چغتائی-

چغتار:(چغ-تار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چلتار-

چغته:(چغ-ته)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ایلی (میلی)- سائنسی نوم کیپیله ایس پی پی (CAPELLA SPP)-

چغتے:(چُغ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع چُغتی- مؤنث چُغتې- دَ چغتا قبیلې غړے- چُغتا قبیلې ته منسوب-

چغڼ:(چهٔ-غړ)اسم صفت- واحد- مذکر- چټل- ناولے- ناپاک- خیرن- کثیف-

چغجی:(چغ-جی)اسم- مؤنث- چغچی- چغزی- ګبچی- مغز- زړے- ګبری- دَ غوز يا بادام دننه غوړ مغز- چغزی-

چغ چغ:(چغ-چغ)اسم صوت- وګورئ چغ چوغ-

چغ چوغ:(چغ-چوغ)اسم صوت- دَ مرغیو چنبارے- شور شغب- غلبله- چغې چغارې- شور شغرب- چغ چغ- غل وغوبل- غالمغال- غلغله- شور زوږ- شوربکت- چغ پغ- چغ بغ-

چغچی:(چغ-چی)اسم- مؤنث- وګورئ چغجی/چغزی-

چغد:(چَ-غد)اسم- واحد- مذکر- چغرو- کونګ- کونګے- بوم- بم- الّو- يو قسم مارغهٔ چې دَ شپې الوځی- (م- فارسی)-

چغر:(چَ-غر)اسم صفت- واحد- مذکر- بېنګا- برېنګا- بټ سترګے- کږ سترګے- ړوند سترګے- چوغر- چپک سترګے- چپے- بټار سترګے- بټا- برګ سترګے- کوبد سترګے- يو سترګے- هغه انسان يا حیوان چې يوه سترګه يې ضائع شوې وی- هغه انسان چې يوه سترګه چپه غړوی- هغه انسان يا حیوان چې دَ سترګو توازن يې په ځاې نهٔ وی-

چغرسترګے:(چ-غر-سټر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع چغرسترګی- مؤنث چغرسترګې- وګورئ چغر-

چغرکه:(چ-غ-ره-که)اسم- مؤنث- يو غرځنے بوټے چې دَ سوزولو دَ پاره پکارولے شی او ګوړې بیزې يې هم خوری- چغری-

چغرُو:(چغ-رُو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چغد-

چغره:(چ-غهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- کلک سترګې ښځه- بې شرمه ښځه-

چغری:(چغ-ری)اسم- مؤنث- (۱)وګورئ جانجی- (۲)وګورئ چغرکه-

چغړبه:(چغ-ړه-به)اسم- مؤنث- (۱)شور او غوغا- شور زوږ- غلبله- دپکه- دپکه شپکه- پټکه- لوپه بقه- دَ ځلې دوړه دباړ- کوابن- جنګ جګړه- هغه چغه او شور زوږ چې دَ کوابن په نیت وکړے شی- په چا آواز رایستل- اشول- غربېړ- (۲)خرڅ- تاوان- اسراف-

چغړکه:(چغ-ړه-که)اسم- مؤنث- هغه اوړهٔ چې نهٔ پتیره وی او نهٔ خمبیره- پتیرچکه- چکله-

چغړی:(چغ-ړی)اسم صفت- (۱)وګورئ چغزی- (۲)نازک-

چغز:(چه-غز)اسم- واحد- مذکر- کاغذ-

چغزی:(چغ-زی)اسم صفت- (۱)مغزدار- مغز لرونکے- چغړی- جانجی- (۲)نازک- کاغذی- (۳)باری- صادق- اعتباری- (۴)بد او بې مزې آواز-

چغزی:(چغ-زی)اسم- مؤنث- دَ بادامو يا غوزانو چکی- دَ بادام مغز- دَ جوزو مغز- دَ اکوړ مغز- چغچی- چغجی-

چغ سترګے:(چغ-سټر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- کوږ سترګے- کږ سترګے- چوغ سترګے- کچ سترګے- چنګ سترګے- بټ سترګے- بټا-

چغشکی:(چه-غش-کی)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو ځنې- دَ ملکانو ځنې-

چغک:(چو-غک)اسم- واحد- مذکر- دَ يو مارغهٔ نوم-

چغکه:(چه-غه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چوغکه-

چغکے:(چ-غهٔ-کے)اسم صوت- د مارغانو يا ماشومانو شور زوږ-

چغل:(چ-غل)اسم- واحد- مذکر- غلبېل- هغه غلبېل چې ارت ارت سوری لری-

چُغل:(چُ-غل)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چغل خور-

چغلبازی:(چ-غل-با-زی)اسم- مؤنث- (۱)چغل خوری- چغل ماری- (۲)چنغول بازی- چنغلبازی- دَ کوژدن نه پس دَ چنغول دَ چنغلې دَ پلار کور ته تلل او هلته دَ هغې دَ مور په صلاح ورسره لیدل کتل کول- نامزدبازی-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوړ)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(پو-بې-دهٔ)

چغلبه:(چُغ-له-به)اسم- مؤنث- وګورئ چغربه-
چغل خور:(چُ-غَل-خور)اسم صفت- دَ دروغو خبره چا پورې تړل او بل ته يې رسول- چغلی مار- چغل- چغلګر- چغليګر- چغلګوز- چوغلګر- چُغلمار- چغلباز- هغه څوک چې چغلی او شېطانی کوي- خبرغل-
چغل خوری:(چُ-غَل-خو-ری)اسم- مؤنث- چغل ماری- اوړنه راوړنه- شېطانی کونه-
چغل مار:(چُ-غَل-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چغل خور-
چغل ماری:(چُ-غَل-ما-ری)اسم- مؤنث- وګورئ چغل خوری-
چُغله:(چُغ-له)اسم- مؤنث- وګورئ چغلی-
چغله:(چَغ-له)اسم- مؤنث- دَ يو څيز دَ وُردوالی او سور (وُچتوالی) اندازه-
چغلی:(چُغ-لی)اسم- مؤنث- غيبت- پشی شا خبرې- چغل خوری- شېطانی- چغله- چوغله-
چُغلی خور:(چُغ-لی-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- چغل خور- دَ يو بل پهٔ سر چُغلی کونکے- وړهٔ راوړهٔ کونکے- دَ يو بل پهٔ سر خبرې کونکے- چې دَ يو خبره بل ته وړی- مؤنث چغلی خوره-
چغماچغ:(چَغ-ما-چَغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غجلی- غنجل باز- غنچل بيکه- باڼيچغ- باړيچغ- يو قسم لوبه- (۲)دَ لرګی اَس-
چغمته:(چَغ-مهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داتوره-
چغمټ:(چَغ-مَټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)څرب- چاق- چاغ- چټک- (۲)هغه څوک چې دَ سترګو سپين يې زيات وی- (۳)دَ هغه اُړو ووړی چې خمبيره شوي نهٔ وی- (۴)سخت او کلک- چغمټن-
چغمټن:(چَغ-م-ټن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چغمټ- (۲)کلک سخت- (۳)لانجه مار- جنجالی-
چغمټه:(چَغ-مهٔ-ټه)اسم- مؤنث- سخته پټيره ووړی-
چغمغی ټوپک:(چَغ-م-غی-ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- سخوړ ټوپک- چکمک ټوپک- چقماقی ټوپک-
چغن:(چَ-غَن)اسم صفت- واحد- مذکر- سپورځلے- بدخويه- تريخ- سپور ژبے-
چغندر:(چَ-غَن-در)اسم- مذکر- وګورئ چقندر-
چغنزی:(چَ-غَن-زی)اسم صفت- جانجی- چغزی- چغژی- دَ مټاک ضد-
چغنيوال:(چغ-نی-وال)اسم- واحد- مذکر- نداپ- پانوتی-
چغنه:(چَ-غَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چغنے-
چغنے:(چَ-غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ زانې پهٔ شان دَ وړدې غرانګې مارغهٔ-
چغنے:(چَ-غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې دَ پومبې نه پوندانه بيلوی- هغه آله چې دَ ګنی نه رس وباسی- الاچی- حلاجی- ګانی- چغنه-
چغ و پغ:(چغ-وَ-پغ)اسم صوت- چغ و پغ- شور زوږ- کش و کروپ- شورماشور- چغې چغارې- غالمغال- چغ و پغ- چغ چغ- هله ګله- چغ و چغ- غوغا-

چغ و پغ:(چَغ-وَ-پغ)اسم صوت- وګورئ چغ وپغ-
چغورل:(چَغو-رل)مصدر متعدی- سانل- بچ کول- خلاصول- ژغورل-
چغوړ:(چَغ-وَړ)اسم- مذکر- دَ ماشومانو يو قسم لوبه-
چغول:(چهٔ-غه-وَل)مصدر متعدی- (۱)ژړول- چينګول- چنګول- (۲)ځورول- پهٔ عذابول- تنګول- کړول-
چغولی:(چهٔ-غو-لی)اسم- مؤنث- وګورئ چغلی-
چغولے:(چهٔ-غه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چغولی- مؤنث چغولې- وګورئ چغول-
چغون:(چهٔ-غه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چغول-
چغوندے:(چَ-غون-دے)اسم- واحد- مذکر- شغه تېرهٔ لرګے چې ګازرې (زردکې) پرې وبستے شی- کرندے- (افغانستان)-
چغونکے:(چهٔ-غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چغونکی- مؤنث چغونکې- وګورئ چغول-
چغونګ:(چهٔ-غه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چغول-
چغونه:(چهٔ-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چغول-
چغوهٔ:(چهٔ-غه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چغول-
چغوڼا:(چهٔ-غو-ڼا)اسم- ژاوله- ژوغله-
چغونيا:(چهٔ-غون-يا)اسم- (۱)خرابې ژاولې- چوخنې ژاولې- (۲)چخونيا-
چغه:(چهٔ-غه)اسم- مؤنث- دَ سپی دَ شرلو آواز- دَ سپی دَ کورې کولو آواز- دتکارنه- چخې کونه-
چغه:(چهٔ-غه)اسم صوت- (۱)کريکه- کريغه- نعره- کوکه- غږ- ناره- وُچت آواز- چغه- مېه- تېز آواز- (۲)پهٔ چا پسې پهٔ شريکه وتنه- غلو يا ډاکوانو پسې دَ خلقو وتنه- (۳)چغه- جمع چغې-
چغه:(چَ-غه)اسم- واحد- مؤنث- چوغه- قبا- جمع چُغې-
چغار:(چغ-مار/چهٔ-غار)اسم صوت- (۱)دَ مرغيو آوازونه- چغار- (۲)اُوچت او تېرهٔ آواز- تېز آواز- (۳)دَ شرغ آواز- (۴)دَ دروازې دَ پرله پسې پورې کېدو او خلاصېدو آواز-
چغې:(چهٔ-غې)اسم صوت- (۱)چخې- دَ سپی شړنه- (۲)دَ چغه جمع-
چغې چغارې:(چهٔ-غې-چهٔ-غا-رې)اسم صوت- هاهو- شور شغرب- شور شغب- چغارې- زوږ- چغې کريغې- غوغا- نارې سورې- چغې کريکې- درز غپ- غل غوبل- داسې زوږ چې چغې او کريکې پکښې خېژی-
چغېدل:(چهٔ-غې-دَل)مصدر لازم- (۱)شور کول- زوږ کول- غالمغال کول- (۲)چغار کول- (۳)پهٔ چغو چغو ژړل- (۴)لږ جنګ کول-
چغېدلے:(چهٔ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چغېدلی- مؤنث چغېدلې- وګورئ چغېدل-
چغېدن:(چهٔ-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چغېدل-
چغېدنګ:(چهٔ-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چغېدل-
چغېدنه:(چهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چغېدل-

چغېدونکے:(چهٔ-غې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چغېدونکي- مؤنث چغېدونکې- وګورئ چغېدل-

چغېدهٔ:(چهٔ-غې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چغېدل-

چغې کریغې:(چهٔ-غې-کرې-غې)اسمِ صوت- دَ چغو او ژړا تېرهٔ تېرهٔ آوازونه- چغې چغارې- ژړا انګوله- نعرې سورې- هائ کوکارې- شور او شر-

چغې میر:(چهٔ-غې-میر)اسم- واحد- مذکر- دَ جنګ یا آفت یا دَ حملې پهٔ وخت دَ پلې دَ مشر آواز- دَ چغې مشر- دَ چغې مشری کونکے-

چغے:(چُ-غے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تنګ سترګے- چوچے- چوغے- چوغ- چوغ سترګے-

چغی تندے:(چ-غی-تن-دے)اسم- دَ ماشومانو یوه لوبه-

چف:(چُف)اسمِ صوت- (۱)دم- کوف- پوکے- پوکونه- پوک- (۲)دم درود- دم درهه- (۲)دَ دمولو اواز-

چفا:(چُ-فا)اسم- مؤنث- خاموشي-

چف چف:(چُف-چُف)اسمِ صوت- دَ دم ونیلو او چف پرله پسې آوازونه- دَ دم کولو آواز-

چفتی:(چُف-تی)اسم- جمع- مذکر- نری نری لرګی چې پهٔ کړکۍ کښې دَ شیشو دَ ټینګېدو دَ پاره لګولے کیږی- چوفتی- چوتی- شفتی- شپېتی-

چفتی:(چُف-تی)اسم- چوبی یا دَ لرګی مسطر- چپلیته پټۍ چې کرښې پرې راکاږی- پیمانه- چِپټی- (افغانستان)-

چفول:(چ-فه-وَل)مصدر متعدی- چوفول- دمول- دم کول- چف کول- چوف کول-

چفون:(چ-فه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چفول-

چفونکے:(چُ-فه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چفول-

چفونګ:(چ-فه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چفول-

چفونه:(چ-فه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چفول-

چفوهٔ:(چ-فه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چفول-

چفېدل:(چ-فې-دل)مصدر لازم- چوفېدل- دمېدل- چف کېدل- دم کېدل-

چفېدن:(چ-فې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چفېدل-

چفېدنګ:(چُ-فې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چفېدل-

چفېدنه:(چ-فې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چفېدل-

چفېدونکے:(چ-فې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چفېدونکي- مؤنث چفېدونکې- وګورئ چفېدل-

چفېدهٔ:(چ-فې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چفېدل-

چق:(چَق)اسم- واحد- مذکر- دَ نچو، کانو یا نل نه جوړه پرده چې دروازو ته لګولے شی- چک- پرده-

چقانی:(چ-قا-نی)اسم- مؤنث- چکنی- چټنی-

چقر:(چ-قر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چغر-

چقړ:(چ-قړ)اسم- (۱)چکړې- چیکړ- چقړې- خټې- لمدې خاورې چې دَ پښو سره اخښلے شوی وی- چقړوبه- لوند خوشت- چې خټې خټې وی- (۲)چپت پیت- وهلے کوټلے- (۲)دَ چرګې ککړې-

چقړ:(چ-قر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چغر-

چقړوبه:(چَق-رو-به)اسم- مؤنث- چیکړې- چکړې- نرمه ګاره- چقړې- دَ اُبو نرمه ګاره-

چقره:(چ-ق-ره)اسم- مؤنث- (۱)چیکره- چکره- خټې- چیکړ- چکړاړ- (۲)ککره- دَ چرګې نارې-(۲)دَ زرکې نارې- ققره-

چقړې:(چ-قه-رې)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ چقړ-

چقماق:(چَق-ماق)اسم- واحد- مذکر- (۱)پښبکر- چقمق- بکوره- یو قسم سپین کاڼے چې دَ پښو سره ئې جنګوی او دَ اُور سپرغی ترې خیژی- چقمن- بکر- بکره- بکری- (۲)چخ مخ- چخ مخے-

چقمق:(چَق-مَق)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چقماق-

چقمقی:(چَق-مه-قی)اسم- واحد- مذکر- (۱)سخوړ- یو قسم ټوپک- (۲)دَ چقمق سره متعلق-

چقندر:(چ-قن-در)اسم- جمع- مذکر- دَ ټیپرو یو قسم چې چینی ترې ایستے شی- چغندر- جوغندر- لبلبو- نباتاتی نوم ولګېرس (VULGARIS)-

چقول:(چ-قه-وَل)مصدر متعدی- (۱)چتی کول- چیتول- چیت پیت کول- (۲)وهل ټکول-

چقولے:(چ-قه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چقولی- مؤنث چقولې- وګورئ چقول-

چقون:(چ-قه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چقول-

چقونکے:(چ-قه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چقونکي- مؤنث چقونکې- وګورئ چقول-

چقونګ:(چ-قه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چقول-

چقونه:(چ-قه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چقول-

چقوهٔ:(چ-قه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چقول-

چقېدل:(چ-قې-دل)مصدر لازم- (۱)چتی کېدل- چیتېدل- چیت پیت کېدل- (۲)وهلے کېدل- ټکېدل-

چقېدلے:(چ-قې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چقېدلی- مؤنث چقېدلې- وګورئ چقېدل-

چقېدن:(چ-قې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چقېدل-

چقېدنګ:(چ-قې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چقېدل-

چقېدنه:(چ-قې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چقېدل-

چقېدونکے:(چ-قې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چقېدونکي- مؤنث چقېدونکې- وګورئ چقېدل-

چقېدهٔ:(چ-قې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

وګورئ چقېدل-

چک:(چَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دروازې د پاره وژغنو نه جوړ شوے چکمن- چکړې- (۲)د مچیو کور- چګرګینے- شرګنے- چته- ړومبکے-(۳)ټک- حمله- په غاښونو چیچنه- (۴)خاپ- (۵)د کټ لنګه- (۶)د زمکې یوه لویه ټوټه-(۷)غنډ ځیزونه- یو ځاې پراته ځیزونه- (۸)هغه اګې چې څوکه ئې ماته وي-

چک:(چَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه د سېمټو او باجرې نه جوړ ګول حلقه چې کومے پرې پخولے شي- (۲)هغه لرګي چې د کومې د مضبوطولو د پاره د کومې په تل کښې ایښوے شي او د پاسه پرې دېوال خېژولے شي-

چک:(چَک)اسم صوت- د نا آواز- د انکار آواز-

چک:(چَک)اسم- واحد- مذکر- د کیو، کجورې یا د نل نه جوړه پرده چې دروازو او کړکیو ته ځوړندولے شي- پرده- چق- (۲)د بېنک مخصوص چاپ شوے کاغذ(رسید)د کوم په ذریعه چې اکاونټ لرونکے خپل رقم د بېنک نه راوېستے شي-

چک:(چَک)لاحقه- یوه لاحقه ده چې د صفتونو په اخر کښې لګولے کیږي- لکه حرام چک-

چکاچک:(چَ-کا-چَک)اسم صوت- په جنګ کښې د تورو چلېدو آواز- ټس ټوس- خرس خروس- ټسار- (م- فارسی)-

چکاک:(چَکاک)اسم- ښاک- چښنه- ښنه- چښنه- چښل- څکنه- څکاک-

چکاک:(چَ-کاک)اسم- لیکل- نوشته کونه- لیک کونه- لیکنه- نوشته-

چکاله:(چَ-کا-له)اسم- واحد- مذکر- ځادر- تازر- ټیکرے-

چکالے:(چَکا-لے)اسم- واحد- مذکر- ښاپېرک- چمبېرک- څکالے- څکالکے-

چکالے:(چَ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- څکالے- منجامه- د پلاسټک وړه ټوټه چې د ماشومانو د توشک د پاسه اچولے شي- دغه ټوټه توشکې د لوندېدو نه بچ کوي-

چکالے:(چَ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- ځادر- مردانه ځادر- لوپټه- دوپټه-

چکاوه:(چَ-کا-وه)اسم- شربت- د قندو شربت- خوروبے- (م- فارسی)-

چک برک:(چَک-برَک)اسم- منګې لګونه-

چک په چک:(چَک-په-چَک)اسم مرکب- صفت- ګرد چاپېر- چک چاپېر- ځاې په ځاې- هغه کورونه چې ګڼ او نښتي پراته وي- یو ځاې نښتي-

چک پېچه:(چَک-پې-چه)اسم- واحد- مؤنث- پېروته- پېروتې-

چک چاپېر:(چَک-چا-پېر)اسم مرکب- صفت- وګورئ چک په چک-

چک چک:(چَک-چَک)اسم صوت- (۱)اوشه- هشه- ووشه- هوشه- ښ- د خره د شړلو آواز- خرې- (۲)لاسونه پړقول- جمع چکچکې-

چک چکه:(چَک-چَ-که)اسم- لاسونه ټکونه- لاسونه پړکونه- لاسونه وهنه- د خوشحالۍ په وخت کښې لاسونه پړکول- تاړې- چکچکې- چکچکې- چاکړې- چکړې-

چکچکه:(چَک-چه-که)اسم- (۱)هغه پړقېدونکې ستاره چې جامو باندې د ږول سینګار د پاره لګولے کیږي- پنې- دانې- ستاره- (۲)کنګوسه-

چکچکې:(چَک-چه-کې)اسم- چک چکه- وګورئ چک چکه (۱)- (۲)د سپرلي برګه غندې مرغکې-

چکچکې:(چَک-چه-کې)اسم- وګورئ چکچکه-

چکچور:(چَ-که-چور)اسم- واحد- مذکر- مؤنث چکچوره- الم غلم- چکوره-

چکر:(چَ-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱) دائره- حلقه- (۲)سېل- هواخورې- د باندې ګرځېدنه- (۳)سر ګرځېدنه- (۴)ګردش- تاوېدل- ګرځېدل- (۵)لیونتوب- بادسارې- (۶)پیا- (۷)داؤ- (۸)دور- (۹)غنډ سړک- جمع چکرې-

چکر:(چکر)اسم صوت- د بزې د رابللو آواز- چکې چکې- اچه اچه- چې چې- کرې کرې- چکرې- چکړ-

چکرې:(چَک-رې)اسم صوت- وګورئ چکر-

چکرې:(چَ-که-رې)اسم صفت- واحد- مذکر- سېلانے- سېل کونکے- چکر وهونکے-

چکرې:(چَک-رې)اسم- وګورئ چکلې-

چکړ:(چَ-کړ)اسم- ختې- چقړې- چیکړ- چکړې- چکړاؤ- چقړ-

چکړ:(چَ-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چقړ-

چکړ:(چَ-کَړ)اسم صوت- چکې چکې- اچه اچه- چې چې- د بزې د رابللو آواز-

چکړاؤ:(چَک-راؤ)اسم- (۱)چقړه- چیکړه- چیکړې- چیکړ- هغه خټه چې اُبه پکښې ډېرې وي- چکړ- خټه- (۲)وګورئ چړکاو-

چکړبه:(چَک-ړ-به)اسم- (۱)خټه- چکړ- (۲)غوبمه- جکړه-

چکړن:(چَک-ړن)اسم صفت- وګورئ خټولن- ختې ختې- په خټو لړلے-

چکړه:(چَک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ټرک یو قسم چې درونډ سامان پکښې وړلے راوړلے شي- (۲)د ربل پبه-

چکړې:(چَ-کَه-ړې)اسم صوت- چقړې- ککړې- ققړې- د چرګې یا زرکې نارې (آوازونه)-

چکړې:(چَک-ړې)اسم- واحد- مؤنث- چک- (۱) د وژغنو چپنه- هغه چکمن چې د بزې له وژغنو څخه جوړیږي- (۲)غنډه- پېړه- دلې- ډېرې- غټے- غنډورے- چکې-

چکړے:(چَک-ړے)اسم- سره د مهو پخې شوې وریژې- کیچړے- کچړے- چیکړے- کووت وریجې-

چکس:(چَ-کس)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ښکاری مارغانو خصوصاً د باز د ناستې ځاې- چکس- (۲)ټټر- سینه- (م- فارسی)-

چکس:(چَکس)اسم- عیب- نقصان- نکته- خو- ټک- عیب لټول- په یو څیز کښې خو راایستنه-

چکش:(چَ-کَش)اسم- واحد- مذکر- چېټک- چټک- څټک- (م- فارسی)-

چکښو:(چَک-شو)اسم- څکښو- چاکسو- څابکو- څښکو- د یوې یونانی

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

دوانی نوم-

چکله:(چک-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناحیه- چم- منطقه- (۲)یو څهٔ ابهٔ-
لوی ابهٔ- (۳)وګوری چغرکه- (۴)لاری- لاری موټر- (۵)رنډی خانه-
فاحشه خانه- (۶)رنډه- ولکه- جمع چکلې-

چکله:(چک-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ منداڼو دَ لرګی مغه لاندینے سر چې
پهٔ چاټی، کټوی یا، مټ کښې پروت وی- (۲)دَ پېړو جوړلو پلنه تخته-

چکله:(چک-له)اسم- واحد- مؤنث- چکلی- یو ګلے- دوه ګلے- درې ګلے-
څلور ګلے- اشارت- دَ ماشومانو یوه لوبه- دَ میرکاټ یا میرکاټهٔ پهٔ ډول
لوبه-

چکلی:(چک-لی)اسم- واحد- مذکر- دَ نسوارو ډبے چې عموماً پکښې دَ مخ
کتو دَ پاره آئینه وی-

چکلې:(چک-لې)اسم- مؤنث- وګوری چکلی-

چکلېټ:(چک-لېټ)اسم- واحد- مذکر- وګوری چاکلېټ-

چکلۍ:(چک-لۍ)اسم- مؤنث- (۱)دَ اَرټ لوئ څرخ- (۲)چکله- اشارت- دَ یوې
لوبې نوم- (۳) پلن او غنډ مخ- (۴)خارخوړی- خارخوټې- ګرداب-
ګرداؤ- ګڼ- ول-

چکلی:(چک-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)چکلې- دَ تیلې او تار مغه
ککوړے نما شان څیز چې زیاتره پهٔ امېلونو کښې جوړولے شی-
(۲)ککوړے-

چکمار:(چک-مار)اسم- مذکر- (۱)چارے- (۲)چک لګونکے (صفت)

چکمک:(چک-مک)اسم- مذکر- وګوری چقمق-

چکمن:(چک-من)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګونځې- کوړیتی- ګونجې- (۲)چپن
چپنه- وړین چپن- وړینه چپنه- وړینه چوپانه- چکمنه-

چکمنه:(چک-مهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری چکمن-

چکمه:(چکهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ساقدار بوټان- مغه بوټان چې تر
ګیټو پورې وی- (۲)کوځے- لنډه کوځه- وړه، لنډه او وړینه چپنه-
(۳)موزه-

چکن:(چ-کن)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)مغه کپړه چې پهٔ ستنه پرې ګل
بوټی جوړ شوی وی- (۲)دَ ستنې کار- سوزن کاری- کشیده- زردوزی-
قلم کاری- ګلکاری- دَ سکوی سپرغې- پیاخله- پیاخړه-

چکنا چکنی:(چک-نا-چک-نی)اسم مرکب- یو قسم جوړه مارغان دی چې یو
نر او بل ښځه وی دَ ورځې یو ځاۍ خو دَ شپې دَ یو بل نه بېلیږی-
سرخاب- سره ميلي- چکوا چکوی- (م- منڊی)-

چکن دوز:(چ-کن-دوز)اسم صفت- واحد- مذکر- سکوی سپرغې کونکے-
خامکار- پهٔ کپړه باندې ګل بوټی جوړونکے- چکنی-

چکن دوزی:(چ-کن-دو-زی)اسم- مؤنث- دَ چکن جوړولو کار- ګلکاری- ګل
دوزی-

چکنی:(چک-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری چکنې-

چکنی:(چه-که-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- قلم کار- چکن دوز-

چکنې:(چک-نې)اسم- واحد- مؤنث- مغه خوراک چې دَ ټماټرو، پیازو، دنیا،
ویلنی، مالګې، مرچکی او نورو تروو او تروشو څیزونو نه تیارولے شی-
چټنې- چټنی- چکنی- چټنی- تریونګی- چقانی- چټنی-

چکنې:(چک-نې)اسم صفت- (۱)پېړه- مهینه- پسته- (۲)مغه خولۍ چې ډېرې
بخې پرې وهلے شوی وی-

چکو:(چ-کو)اسم تصغیر- واحد- مذکر- لاسکے- وړوکے لاس- کوچنے لاس-
چاچی- دَ وړو لاس- دَ زړو پهٔ ژبه لاس ته وائی-

چکو:(چ-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- چپے- کسے- کس لاسے- چپ لاسے-
کیڼ لاسے-

چکو:(چ-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګوری چاکو-

چکوتره:(چ-کو-ت-ره)اسم- مؤنث- (۱)دَ لیمو یو قسم چې پوستکے یې نرے
او خوږلوړے وی- ګلګل- نباتاتی نوم سټرس ډیکومانه (CITRUS
DECOMANA)- (۲)یو قسم کپړه چې پرې دَ ستورو او سپوږمۍ سرهٔ او
سپین تصویرونه جوړوی- جمع چکوترې-

چکوچکو:(چکو-چکو)اسم صوت- دَ وړوکی سخی دَ رابللو آواز- سکوړے
سکوړے- چکوړے چکوړے- کوړے کوړے-

چکور:(چ-کور)اسم صفت- واحد- مذکر- چکوره- چالاک- تېز-

چکور:(چه-کور)اسم- واحد- مذکر- زرک جمع زرکان-

چکور:(چ-کور)اسم- واحد- مذکر- دَ موسیقۍ دَ یو تال نوم- دَ ۲۸ ماترو
څخه جوړ دَ یو تال نوم-

چکورکی:(چ-کور-کی)اسم- مؤنث- چالاکی- زیرکی- تېزی-

چکوره:(چکو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چامغول- ارغه- برندکاغ- روۍ-
اراده- (۲)چالاکه- تېزه- زیرکه-

چکوړے:(چ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بچے- جمع چکوری-

چکوړ:(چ-کوړ)اسم صوت- چکوړه- سکوړه- چکوړې- دَ سخی دَ شړلو یا
رابللو آواز- سکوړې-

چکوړ:(چ-کوړ)اسم- واحد- مذکر- خوسکے- خوسے- سخے-

چکوړې:(چ-کو-ړې)اسم صوت- څکوړې- دَ سخی دَ شړلو آواز-

چکوړے:(چکو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سخے- خوسے- خوسکے- څکوړے-
سخوړے- چکوړکے- (۲)دَ سخی دَ شړلو آواز- چکوړ- (اسم صوت)-

چکوندی:(چکون-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری چکونډی-

چکونډی:(چکون-ډی)اسم- واحد- مؤنث- څکونډاره- نوکاره- څکونډی-

چکه:(چ-که)اسم- مؤنث- (۱) ماستهٔ- چکیده- (۲)پتیره ډوډی-

چکه:(چ-که)اسم- مؤنث- چاپېره- څېږه- څپړه- (۲)دوکه- فرېب- چل- چم-
چل ول-

چکه:(چهٔ-که)اسم صوت- چکې- چوچکې- چې- اچه- اچې- دَ بزې دَ شړلو
آواز-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

چکه:(چَ-که)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)تجربه کار غل- تجربه لرونکے غل- هغه غل چې په غلا کښې ې ډېره تجربه شوې وی- (۲)یو قسم ازغن بوټے- (۳)پوخ- تجربه کار-

چکه:(چَ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاس- پنجه- منګل- (۲)چخله- چخونے-

چکه چکه:(چِه-که-چِه-که)اسمِ صوت- دَ بزې دَ رابللو آواز- چکو چکو-

چکه چور:(چه-که-چور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بدمعاش- بدماش- اوباش- غنډه- ایله ګرد- (۲)کنجوس- سخت- (۲)ټګ- غل-

چکه دانه:(چَ-که-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو خېلي دار بوټے چې سرې سرې دانې نیسی-

چکی:(چَ-کی)اسمِ صوت- لاس ټکونه- چک چکی- لاس ټپونه- چکې وهنه- لاس پرکونه- چک چکې-

چکې:(چَ-کې)اسم- جمع- وګورئ چکی-

چکې:(چِه-کې)اسم صوت- (۱)دَ خسی دَ شړلو آواز- (۲)دَ بیزې دَ شړلو آواز. کچې-

چکېده:(چَ-کې-ده)اسم- مؤنث- (۱)ماستهٔ- چکه- دَ مستو او شوملو چکه- (۲)څڅېدلې ډوډی- هغه ډوډی چې په تنور کښې څڅېدلې وی- بهېدلې ډوډی-

چکی:(چَ-کی)اسم صفت- (۱)ښانسته- پېمخې- ښکلې- ښانسته- (۲)چاغ- په غوښو ډکه- څربه- تیاره- شلنده-

چکی:(چَ-کی)اسم-واحد/جمع- مؤنث- (۱)ړوکے- دَ وچې مېوې مغز- (۲)دَ کډ لم- دَ کډ دُمبال-

چکی:(چِه-کی)اسم- واحد- مؤنث- جینی- نجلی- جلکی-

چکی:(چَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ لرګی جوړه کندی چې په مېنځ کښې ې دَ تمبو چوړونه ګرځی راګرځی او دواړه خوا په درشل کښې لګېدلی وی- (۲)په جېل کښې هغه تنګه او وړه کوټه چې دَ قاتل یا دَ لوئ جرم قیدی دَ پاره مخصوصه وی-

چکی:(چَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ژرندې پل- (۲)څرخی- ګرز- دَ اُسپنې یوه آله چې دَ لوهار دوکان کښې باټ سره جخته لګېدلې وی او دَ نائیانو اوزار وغېره پرې تېرهٔ کولے شی-

چکی:(چَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کلچه- دَ کلچې په شان غنډ منډ- ټیکی- ککوړے- ګرده ډوډی- (۲)دَ کرې چکی- دَ صابون چکی- (۲)دَ اُبو غوړغوړی- دَ اُبو غورغوړی- (جوړول- جوړېدل- کېدل مصدرونه)-

چکی سرې:(چَ-کی-س-رې)اسم مرکب- مؤنث- هغه امسا چې سر ې غنډ وی- کونټې- ښېنت- امسو- امسا-

چکی سرے:(چَ-کی-س-رے)اسمِ مرکب- مذکر- وګورئ چکی سرې-

چک:(چک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جګ- لوړ- عالی- پاس- هسک- دنګ- وُچت- لوړ چېږ- لوړ دنګ- (۲)آسمان-

چکټ:(چَ-کټ)اسم- مذکر- دَ پونبې تخم- پُندانه- پوندانه- پنبه دانه- چکت-

چکس:(چَ-کس)اسم- مذکر- (۱)هغه لرکے چې باز او باښه وربانده کښېنی- چکس- (۲)هغه دوه لرکی چې ګډ سرے ې دَ ترخ لاندې نیسی او دَ دغې لرکیو په مدد سره ګرځی- ډانګورې- ډانګوری-

چګل:(چَ-ګل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چوګل- (چوں ګل) دَ ګل په شان- (م- فارسی)-

چکن:(چَ-کن)اسم- وګورئ چکڼ-

چکڼ:(چَ-کڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یو طبی بوټی نوم- (۲)وګورئ پیاخله-

چکوچکو:(چِ-کو-چِ-کو)اسم صوت- وګورئ چکه چکه-

چکول:(چِه-که-ول)مصدرِ متعدی- (۱)جګول- وُچتول- پورته کول- ولاړول- پاڅول- ویښول- (۲)تحریکول- لمڅول- لمسول-

چکون:(چِه-که-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چکول-

چکون:(چَ-ګون)اسم- واحد- مذکر- دَ چینار په شان یوه وُنه چې څاروی ې پاڼې نهٔ خوری-

چکونکے:(چِه-که-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چکونکی- مؤنث چکونکې- وګورئ چکول-

چکونګ:(چِه-که-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چکول-

چکونه:(چِه-که-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چکول-

چکوهٔ:(چِه-که-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چکول-

چکه:(چِه-که)اسم- واحد- مؤنث- جګه- وچته- جمع چکې-

چکه:(چِه-که)اسمِ تصغیر- (دَ ماشومانو په ژبه) سترګه- جمع چکې-

چکه:(چِه-که)اسمِ صوت- دَ بزې دَ راګرځولو آواز- جمع چکې-

چکېدل:(چِه-کې-دل)مصدرِ لازم- (۱)جګېدل- وُچتېدل- پورته کېدل- پاڅېدل- ویښېدل- ولاړېدل- (۲)تحریکېدل- لمسېدل- (۲)ګرېدل- خاربښتېدل-

چکېدن:(چِه-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چکېدل-

چکېدنګ:(چِه-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چکېدل-

چکېدنه:(چِه-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چکېدل-

چکېدونکے:(چِه-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چکېدونکی- مؤنث چکېدونکې- وګورئ چکېدل-

چکېدهٔ:(چِه-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چکېدل-

چل:(چَل)اسم- (۱)ټګی- دوکه- چل ول- دروه- دام- داؤ- فرېب- (۲)حکمت- بنا- هُنر- ترکیب- اټکل- طریقه- (۳)آرټ- (۴)هیله- طمع- اسره- (۵)دشمنی- غلیمی- مخالفت- (۲)دَ کیدړې کور- (۷)ګوزاره- سلوک- (۸)دَ ژرندې ټکټکے- دَ شیطان ټکټکے- (۹)وار- خل- نوبت- (۱۰)دَ برقی یا دَ بېزلی ژرندې مشین- (۱۱)جاری- چالو- جمع چلونه- (کول- کېدل مصدرونه)-

چلاچل:(چَ-لا-چَل)اسم- (۱)دَ سفر تیاری- چل چلا- چل چلاؤ- تلل راتلل- تګ راتګ- (۲)پرله پسې- مسلسل-

چلان:(چَ-لاَن)اسم صفت- جاري- روان- چلاند- چلند- (۲)چورلېدونکے- تاوېدونکے- پهٔ حرکت کښې- مروج- متحرک-

چلاند:(چَ-لاَند)اسم صفت- وګورئ چلان-

چلاندے:(چَ-لان-دے)اسم صفت- چلېدونکے- روان- جمع چلاندي-

چلانه:(چَ-لا-نه)اسم- مؤنث- تول- وزن-

چلاو:(چَ-لاو)اسم- ګوزاره- ګذران- چلېدنه-

چلاو:(چَ-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم رسی چې لهٔ کارېزه پرې ختې راوېستلے کیږي-

چلاو:(چَ-لاؤ)اسم- (۱)وګورئ چلو- (۲)یو قسم نمکین پلاؤ-

چلاوصاف:(چَ-لاؤ-صاف)اسم- واحد- مذکر- دَ دماتو نه جوړه دَ وريژو چڼولو او وینځلو کاسه- چلصاف- چلوصاف- صافي- صاپي-

چلباز:(چل-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- ټګ- دوکه باز- ټګي ژن- غربېي- چلولي- دوکه مار- چلي- ټګي باز- ټګمار- چمباز- چل کونکے- چلناک- اټکلي- ارغاړيز- چلیکر-

چلبازي:(چل-با-زي)اسم- مؤنث- چمبازي- ټګي- ټګماري- دوکه بازي- مکر- فرېب- غولونه- چلوټې-

چل بامداد:(چل-بام-داد)اسم مرکب- ځلوښت سحره- (فارسي)-

چلپټے:(چل-په-ټے)اسم- واحد- مذکر- چل- غوړے- (افغانستان)-

چلتار:(چَل-تاَر)اسم- واحد- مذکر- هغه مزے یا پټۍ چې عربیان یا بعضې ملنګان یې دَ سر دَ رومال دَ پاسه تړي- بندے- چالتار- چېلتار- چلتور- جمع چلتارونه-

چلچل:(چَل-چَل)اسم- (۱) چلچلا- چلاچل- (۲)بیړه- تادي- تلوار- چټکي- (۳)چپې چپې-

چلچلا:(چَل-چَ-لا)اسم- (۱)چلچل- چلا چل- تګ وپو- تګ ودو- (۲)مشغولیت- (۳)ضده

چل چلاؤ:(چل-چَ-لاؤ)اسم- وګورئ چلاچل-

چلخي:(چَل-خي)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو یو لوبه- ځرخندوکے-

چلخے:(چَل-خے)اسم- یو قسم ساګ- شلخے- تروکے- شلخي سر-

چلر:(چَ-لر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ساده- ناپوهه- کم عقل- نافهمه- بې عقل- (۲)لوچک- اوباش- بدماش- بدمعاش-

چلروق:(چَل-روَق)اسم- سوکله- پڼې- پېزار- لهٔ اومې څرمنې پهٔ بدوې توکه یو ړزل پاپوښ یا پېزار- (افغانستان)-

چلښت:(چَ-لښت)اسم- (۱)ګوزاره- چلاؤ- چلند- (۲)جاري کېدنه- بهېدنه- (۳)رواج موندنه- رانجېدنه- رائج کېدنه-

چلښت لیکه:(چَ-لښ-تَ-لي-که)اسم مرکب- دَ تلو یا بهېدو لار- رګې-

چلغت:(چَل-غت)اسم- واحد- مذکر- زغره- زره- غزره- زېره- چلقت-

چلغوزه:(چَل-غو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چلغوزے-

چلغوزے:(چَل-غو-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ نښتر دَ وَنې یو قسم وچه مېوه- جنغوزے- جنهغوزے- جلغوزے- زنغوزے- زنغوزے- څغوزے- چلغوزه- نغوزے- چن غوزے- نباتاتي نوم پینس جرارډیانه (PINUS GERARDIANA) -

چلغه:(چل-غه)اسم- دَ وړوالي او لنډوالي اندازه- اندازه-

چلقب:(چَل-قَب)اسم- وګورئ چلغت-

چلقت:(چَل-قَت)اسم- واحد- مذکر- زغره- زېره- زره- چلقته- چلقب- چلقد- چلغت-

چلقته:(چَل-قَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- زغره- غزره- چلقت- چلغت-

چلقد:(چَل-قَد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چلقت-

چلک:(چَ-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیم- (۲)پېپ- (۲)شېرداني-

چلک:(چَ-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سخکوړے-

چلکه:(چَ-لَ-که)اسم- مؤنث- دَ اُبو چپه- دَ اُبو څپه- موج-

چلکه:(چَل-که)اسم- واحد- مؤنث- څاڅکے- ټکے- قطره- غټې- جمع چلکې-

چلکرے:(چَل-کهٔ-رے)اسم فاعل- واحد- مذکر- ټغر جوړونکے- لمڅې جوړونکے- دوړ- جمع چلکري-

چلکرے:(چَل-کهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- چلولي- چلباز- چمباز- چالاک- چلي- چلناک- دوکه باز- پهٔ نخرو پېښو پوهٔ- مداري- پهٔ چلونو او کرتبونو پوهٔ- ټګیژن- مکرژن- دروغلے- جمع چلکري-

چللو:(چَ-له-لاو)اسم- دَ ژرندې ټکټکے- دَ شېطان ټکټکے- دَ ژرندې ړګ ړکے- چلپلو- چلیلو-

چلم:(چَ-لم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خاورو، مسو، دَ شیشې یا دَ بلې مادې نه جوړه یوه آله چې اُبهٔ پکښې اچول کیږي دَ عمودي نل پهٔ سر باندې یې سرخانه(ټوپۍ) ایښودل کیږي او تماکو یا چرس وغیره پکښې څښلے شي- حُقه- چیلم- (۲)زانه- زانے-

چلماري:(چَل-ما-ري)اسم- دَ چل زده کولو پهٔ وخت دَ فوځیانو ډزې- چرماري- چاندماري- چالماري-

چلمچي:(چَ-لم-چي)اسم- واحد- مذکر- هغه لوښے چې لاس پکښې وینځلے شي- لاس وینځونے- لاس پرینځونے- لګن- دوشي- لاس ولونے- دس شوے-

چلمرده:(چل-مَر-ده)اسم- مؤنث- دَ رېشکې پهٔ شان یو بوټے چې دَ سوزولو دَ پاره پکارولے کیږي-

چلم کښ:(چَ-لم-کښ)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې پهٔ چلم څښلو عادت زي- چلمي- چلم څښونکے- دَ چلم عملي-

چل مل:(چَل-مل)اسم- چل زل- چم- ټګي- ټګي برګي- غولونه- فرېب- چل- چل بازي-

چلمي:(چَ-لهٔ-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چلم کښ-

چلن:(چَ-لن)اسم- (۱)چلند- عادت- خوئ- سلوک- کردار- (۲)چلند- تلهٔ راتلهٔ- تګ راتګ- (۳)پهٔ معامله کښې دَ اعتبار وړ- (۴)چلند- روان- جاري- (۵)رفتار- تګ- (۶)رواج- طرز- طریقه- (۷)پهٔ اوښ باندې

زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

بار اچول-

چلنج:(چ-لنج)اسم- (۱)جنګ ته رابلل- مبارزې ته راغښتل- رقابت کونه- (۲)اعتراض کونه- ادعا کونه- (۳)متهمونه- (۴)مطالبه- (۵)حق غښتنه- جمع چلنجونه- (م- انګریزی)-

چلند:(چ-لند)اسم- وګورئ چلن-

چلندغټه:(چ-لند-غو-ټه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- هغه غټه چې په اسانی او یو خل راکښلو سره پرانستے شی- د پرتوغاښ غوټه- سسته غټه- ول-

چلندوالے:(چ-لند-وا-لے)اسم مرکب- جاری کېدنه- رواج موندنه- رواجېدنه- چلښت-

چلندول:(چ-لن-د-ول)مصدر متعدی- رواج ورکول- جاری کول- رواجول-

چلندون:(چ-لن-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ چلندول-

چلندونکے:(چ-لن-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چلندونکی- مؤنث چلندونکې- وګورئ چلندول-

چلندونګ:(چ-لن-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چلندول-

چلندونه:(چ-لن-د-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چلندول-

چلندوۀ:(چ-لن-د-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چلندول-

چلنده لار:(چ-لن-ده-لار)اسم مرکب- واحد- مؤنث- عامه لار- جاری لار- چالانه لار- عمومی لار- د تګ راتګ قابله لار- بادشاهی لار- باچاهي لار-

چلندی:(چ-لن-دی)اسم صفت- جاری شوے- رواج شوے- رواجی- مروج- چې رواج يې موندلے وی-

چلندېدل:(چ-لن-دې-دل)مصدر لازم- چلېدل- رواج کېدل- چلند کېدل- رواجېدل- جاری کېدل- مروج کېدل- مروجېدل-

چلندېدن:(چ-لن-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چلندېدل-

چلندېدنګ:(چ-لن-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چلندېدل-

چلندېدنه:(چ-لن-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چلندېدل-

چلندېدونکے:(چ-لن-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چلندېدونکی- مؤنث چلندېدونکې- وګورئ چلندېدل-

چلندېدۀ:(چ-لن-دې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ چلندېدل-

چلنه:(چ-لۀ-نه)اسم- مؤنث- اصطلاح- اصطلاحی خبره-

چلنی:(چ-ل-نی)اسم- مؤنث- (۱)چلېدنه- جاری کېدنه- چالانېدۀ- (۲)د چالانېدو تېکس- (۳)چې خلق پرې چلن کوی- د تګ راتګ لار- عامه لار- د تلو راتلو لار- (۴)اصطلاحی- رواجی- بازاری- رسمی- قانونی-

چلنے:(چ-ل-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- په چلند- روان- په تلو کښې-

چلن:(چلن)اسم صفت- توې- پاشلے- شندلے-

چلو:(چ-لو)اسم- چلاؤ- هغه وریژې چې پیاز ورته لا نۀ وی سرۀ شوی او لا رنګ نۀ وی ورکړے شوے- چلونه- سپینې وریژې-

چلوانی:(چل-وا-نی)اسم- مذکر- یو قسم ازغن بوټے چې نری نری پاڼې لری او ساګ ترې پخولے شی- چولانی- چلونی- چلویرے- سارمکی- تاندوره- چیلو- سرګلې- رنخله نباتاتی نوم ایمبرنتهس پولی ګېمس (AMARANTHUS POLYGAMUS)- یا ایمپرنتهس ګرېسی لس (AMARNTHUS GRACILIS)-

چلوټه:(چل-و-ټه)اسم- چل ول- فرېب- غولونه- تېرایستنه- مکر- دوکه- مکرفرېب- ټګی- ټګماری- په دروغو- په دوکه- د دوکې کار- ټګی ټوری- د چل نه ډک- د چل ول او ټګۍ ډک کار-

چل وټه:(چل-و-ټه)اسم- راشه درشه- سلوک- ګوزاره- وخت تېرونه-

چلور کشته:(چ-لور-کش-ته)اسم- چوکور- څلور کونجیز-

چلورے:(چ-لو-رے)اسم- مذکر- یو قسم ساګ-

چلوس:(چ-لوس)اسم- چاړا خله- تت ژبې-

چلوښه:(چل-و-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چلومبه-

چل ول:(چل-ول)اسم- (۱)ټګی برګی- ټګی ټوری- مکر- فرېب- (۲)چل- هغه دغه- دروغ- چلبازی- چمبازی- انې بانې- (۳)ګوزاره کول- وخت تېرول-

چلول:(چ-له-ول)مصدر متعدی- (۱)رواجول- جاری کول- رواج ورکول- (۲)حرکت ورکول- روانول- مشین روانول- (۳)ېزې کول- پرله پسې ېزې کول- د یو ځایٔ نه بل ځایٔ ته وړل- (۴)د سوداګری د پاره د یو ځایٔ نه بل ځایٔ ته تلل را تلل- (۵)استعمالول- (۶)بدکاری کول- بدفعلی کول- (۷)اداره کول- قابو کول- (۸)بوتلل- بوول- بیول- (۱۰)شائع کول- مشهورول-

چلولی:(چل-و-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- دوکه باز- ټګ- چلباز- فرېبی- چلبوز- چلناک- چمباز- چلګرے- مکار- اټکلی- خرټه- چلیګر-

چلولے:(چ-له-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چلولی- مؤنث چلولې- وګورئ چلول-

چلولے:(چ-لو-لے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- د ماشومانو ډکه- ذکر- پچی- د ماشوم څوخی- جمع چلولی-

چلومبه:(چلوم-به)اسم- واحد- مؤنث- مچلوغزه- مېچنوغزه- مېچېنوغزه- مچوغنه- مچنوغه- موچوغه- مشنوغزه- مچوغنده- شلوغزه- مچوغښه- چلوښه- جمع چلومبې-

چلون:(چ-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ چلول-

چلون:(چ-لون)اسم- واحد- مذکر- روش- چلښت- رفتار- چلند- ګزاره- وخت تېرے- ګزران-

چلونکے:(چ-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چلونکی- مؤنث چلونکې- وګورئ چلول-

چلونګ:(چ-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چلول-

چلونه:(چ-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چلول-

چلوېرے:(چل-وې-رے)اسم- مذکر- وګورئ چلوانی-

چلوښتے:(چل-وښ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې د پټی د مالک په ځایٔ زمکه اېنۀ کوی-

چله:(چِ-له)اسم- مؤنث- (۱)والی- لختی- برغوزی- ډیډی- برغټی- مندری- مونډری- دَ نارینوُ دَ غوږ والی- دَ سړی دَ غوږ دَ سپینو زرو کړی- (۲)چپه- موج- (۳)سېلاب- طوفان- نیز- نیسوز- طغیانی- دَ سېلاب راوړې واړهٔ لرګی او خځله-

چله:(چِ-له)اسم- مؤنث- ګوزاره- ګوزران- وخت تېرې-

چله:(چِ-له)اسم- مؤنث- خلوت- څېله- چېله- څله- دَ عبادت دَ پاره څلوېښت ورځې پهٔ خلوت کښې ناسته- چېله وېستونکے پهٔ دغه موده کښې چا سره خبرې نهٔ کوی، ډوډی لږه خوری او دَ الله تعالیٰ ذکر او عبادت کوی او خنې پکښې روژه هم نیسی- (۲)دَ کوېږدنې ګټه- دَ نامزدۍ ګټه- دَ سرو زرو یا دَ سپینو نه جوړه هغه کړه حلقه چې نر او ښځه یُ دَ کوېږدنې دَ رسمونو نه وروستو پهٔ ګته کوی- (۳)څله- څېله- دَ ژمی پهٔ موسم کښې څو میاشتې دی چې دَ ډېرې یخنۍ لهٔ کبله پکښې دَ شپې چنې زرېږی- سپینه چله- توره چله- (۴)چلیه-

چله ګټه:(چِ-له-ګَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې ګټې سره بله ګټه- هغه ګټه چې دَ سرو زرو یا سپینو زرو، څلے یا دَ غمی ګټه پرې اچولے کېږی- مسواکه ګټه-

چلی:(چَ-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چلباز-

چلی:(چَ-لی)اسم- (۱)پهٔ اوښ باندې ترلے شوے بار- (۲)دَ فصل انبار- دَ فصل دلی-

چلیپا:(چَ-لی-پا)اسم- مؤنث- (۱)دَ ضرب علامه- (۲)صلیب- (۳)زلفو ته کنایه چې دَ صلیب پهٔ شکل راخوروندی وی- (۴)دَ صحیح ضد- (۵)چوک-

چلی غتک:(چَ-لی-غَ-تَک)اسم مرکب- صفت- واحد- مذکر- چمباز- چلباز-

چل یک:(چَل-یَک)اسم- پهٔ څاروو اومالونو مالیه- ټېکس-

چلیګر:(چَ-لی-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چلباز-

چلیلو:(چَ-لی-لو)اسم- مذکر- وګورئ چللو-

چلیمخ:(چِ-لی-مخ)اسم- وګورئ چلے-

چلې چپې:(چَ-لې-چَ-پې)اسم مرکب- سمندری طوفان-

چلېدل:(چَ-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)جاری کېدل- رواجېدل- (۲)مشین روانېدل- (۳)پرلهٔ پسې ډزې کېدل- (۴)بدفعلی کېدل- بدکاری کېدل- (۵)استعمالېدل- (۶)ګرځېدل- چالانېدل- (۷)تلل- پهٔ حرکت کښې راتلل- (۸)ګذاره کېدل-

چلېدلے:(چَ-لې-دَ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چلېدلی- مؤنث چلېدلې- وګورئ چلېدل-

چلېدن:(چَ-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چلېدل-

چلېدنګ:(چَ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چلېدل-

چلېدنه:(چَ-لې-دَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چلېدل-

چلېدونکے:(چَ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چلېدونکی- مؤنث چلېدونکې- وګورئ چلېدل-

چلېدهٔ:(چَ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چلېدل-

چلېکار:(چَ-لې-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چرېکار-

چلی:(چَ-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وښکالے- وشکالے- ګونګورے- وړے- دَ جوارو وړے- (۲)دَ نارینه یو قسم ګته (ګتمی)-

چلی:(چَ-لی)اسم- مؤنث- دَ پېنې مخکښې څوکه چې زیات تر پهٔ رنګینه تار ګنډلے شوې وی-

چلے:(چَ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بنګړے- (۲)وړے- (۳)هغه لرګے چې کاځې پرې صفا کولے شی- (۴)هغه لرګے چې پټی نه پرې کاځې راوښتے شی-

چلے:(چَ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- مانده- ضعیف- ټپ- کمزورے- چلیمخ-

چم:(چَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)کندے- محله- کاونړ- محلت- کوځه- پلو- هغه لار چې دَ څو کورونو دَ دېوالونو تر مینځه وی- (۲)دوکه- فرېب- ټګی- چل- چلبازی- (۳)پونه- شبنم- نرے باران- مېده باران- (۴)تګ- دَ تګ ډول- (۵)غندې- پهٔ شان- پهٔ ډول- (۶)طریقه- لار- (۷)خلهٔ کړونه- دَ سپکولو دَ پاره دَ چا تقلید- (۸)کردار- سلوک - اعمال-

چم:(چَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خټې هغه مقدار چې پهٔ یو ځل یوم یا بېلچه کښې اخستے شی- غټه لوټه- سټکورے- خټ- پینډه- کرچ- (۲)دَ غوښې یوه ټوټه- دَ غوښې یوه بوټی- (۳)وابهٔ او وېښتهٔ چې پهٔ خپل مېنځ کښې نښتی او تاڼ راتاڼ شوی وی- (۴)غټ کیم چې واښهٔ پرې زرغون شوی وی- (۵)برخه- خپل- څانګه-

چم:(چَم)اسم- (۱)چل- ټګی- (۲)واره- (۳)فن- (۴)چومر- تزویر- فرېب- دوکه-

چماچار:(چَ-ما-چار)اسم- واحد- مذکر- چرچورے- چنچڼے- چنچاڼے- چنچاړے- جراسک- چرچړک- کرړے- کیرړے-

چمان:(چَ-مان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمن-

چمانده:(چَ-مان-ده)اسم- واحد- مؤنث- سپېرکونډکه- سپېرلکه- خړه مرغۍ- سوپوټکه- چنتی مرغۍ-

چمباز:(چَم-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- ټګ- چلی- چلولی- ټګی ژن- چلباز- فرېبی- چلناک- فرېبګر- مکار- چمباس- خوشے- اواره- سرپله- لوچه- لوچک- بدچلنده- مکرژن- ټګمار-

چمبازی:(چَم-با-زی)اسم- مؤنث- چلبازی- دوکه- ټګی- فرېب- چلول- چمباسی-

چمباس:(چَم-باس)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چمباز-

چمباسی:(چَم-با-سی)اسم- مؤنث- وګورئ چمبازی-

چمبر:(چَم-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱) چنبر- چمبر- کوټ- ماڼی- قلا- فلېټس- دَ قلعه چاردېوالی- (۲)چک- (۳)څرخ- چورلے- دائره- غنډابه-

جولانګاه- (۴)دَ چاپې حلقه- چمبه- چمبې-

چمبرخیال:(چم-بر-خیال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمبړخیال-

چمبړ :(چم-بړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ګلداره خامته- رنګینه خامته- رنګداره خمته- ګلداره بیتی- (۲)نبتے- پپوست شوے-

چمبړ :(چم-بړ)اسم- (۱)صنم- (۲)چنبر- دَ چاپې غاړه-

چمبړخیال:(چم-بړ-خیال)اسم- واحد- مذکر- اوږد او تاؤ راتاؤ دَ باد رنګ دَ بوټي پهٔ شِبر یو ساګ چې اوم او پوخ دواړو حالتو کښې خوړلے شي- چمبرخیال- تره- تری- (افغانستان)-

چمبړے:(چم-به-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ لامبو مشک- شناز- خیک- سنداری-

چمبل:(چم-بل)اسم- مذکر- مغه زیرې خېلې چې پهٔ ونه دَ مرض پهٔ شکل کیږی او پهٔ نتیجه کښې ئې ونه زچه شي- بنوشه- بنفشه- زیړے- کوله ولے- پیچک- خپلانګه- نباتاتی نوم وائېلا ایس پی پی (VIOLA S PP)-

چمبو :(چم-بو)اسم- واحد- مذکر- لګ- لوټه- لوټکي-

چمبول:(چم-بول)اسم- واحد- مذکر- (۱) کوږ لوښے- چیت لوښے- (۲)دَ ماشومانو یو قسم لوبه چې دَ لمبلو نه وروستو ئې پهٔ شکو کښې کوی-

چمبه:(چم-به)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چامبل- چمبېل- دَ رامبېل چامبېل دَ کورنۍ یو ګل- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چامبېل-

چمبه:(چم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پنجه- څپېړه- (۲)دَ ټوپۍ یا خولۍ غاړه- (۳)دَ چاپې غاړه- (۴)لوئ داریال- ستر دریال- غټ تمبل- تمبل- دف- دریه-

چمبه کښه:(چم-به-کښه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تنور یو قسم وړه بوږۍ چې پهٔ لاس پخیږی- پنجه کښه- دستکی-

چمبېره:(چم-بې-ره)اسم- وګورئ چمبېره-

چمبېرک:(چم-بې-رک)اسم- واحد- مذکر- شوپرک- شمپرک- شاپرک- دَ نماښام چکالے- ښاپېرک- دَ نماښام څکلکے- چرمی شمبرک- ماښامک- ښاپیرکے- ماښام ښاپېرک- چمکاړ-

چمبېره:(چم-بې-ره)اسم- مؤنث- دَ ناسنته ملک دَ آله تناسل مغه زیاتی څرمن چې دَ سنتېدو پهٔ رخت ترې پرېکول کیږی- چمبېره- چوسی- چشې-

چمبېرے:(چم-بې-ړے)اسم صفت- تراوهٔ او ترخکون څیزونه- چامبېرے- اچار-

چمبېل:(چم-بېل)اسم- (۱)وګورئ چمبېلی- (۲)خوشبوداري داني چې دَ اریږې مومره وی-

چمبېلی:(چم-بې-لی)اسم- مؤنث- یو مشهور خوشبودار ګل چې زیر او سپین رنګ کښې وی- چمبېل- چامبېل- رامبېل چامبېل- ګل یاسمین- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چامبېل-

چمبے:(چم-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګروی مېوکے- دَ غاړې ګروه- دَ ګرونې مېوکے- (۲)کلا- قلعه- چنبر-

چمبے:(چم-بے)اسم- دَ چاپې غاړه- چمبه- چمبر- چنبرګردے-

چمپا:(چم-پا)اسم- واحد- مؤنث- زیربخن ګلونه لرونکی یوه ونه- نباتاتی نوم میچلیا چیمپکا (MICHELIA CHAMPACA)-

چمپاری:(چم-پا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې مېوه دارې ونې نوم-

چمتاره:(چم-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم سریندہ- (۲)غنچکه-

چمتو :(چم-تو)اسم صفت- سمبال- جوړ- تیار- ساز- بهوملے- اغرقابو- آماده- تکړه- تاوور- (کول- کېدل مصدرونه)-

چمتوالے:(چم-تو-وا-لے)اسم- تیاری- تیارے- امادګی- اماده توب- خوښي-

چمته:(چم-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱) دبه- کلپی- قلپی- چمټه- (۲) دَ بارودو دَ ایښودو لوښے- تېلی- کڅوړه- میانی- سراق- بارودانی- بکس- (۳)دَ فقیرانو طبراق-

چمتے:(چم-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ تېر او ستنې پهٔ مېنځ کښې دَ لرګی ټوټه- دَ ستنې برغولے- مغه پلن لرګے چې دَ ستن او شاتیر تر مېنځه ایښودے شي- سرې- مټې- اټکی-

چمټه:(چم-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دسپنه- دسکلے- (۲)سیخ- اورلړونے-

چمجن:(چم-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چینجن- چنجن- چینجو وملے- چینجو خوړلے- (۲)وروست- پوده- سخا- خوسا- ټوس- خوسو-

چمجے:(چم-جے)اسم- واحد- مذکر- چینجے- چنجے-

چمچ:(چ- مچ)اسم- څمڅې- چمچه- څمڅه- چمچې- کاشوغه- سپې-

چمچار:(چم-چار)اسم- واحد- مذکر- کرړے- کیرړے-

چمچالو:(چم-چا-لو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغی چې پهٔ اُبو کښې ګرځی چینجی راوباسی او خوری- چمچه لغزے- چمچولو- چمچلغے-

چمچری:(چم-چ-ری)اسم- واحد- مؤنث- چرچره- چمچوری-

چمچق:(چم-چق)اسم- تارے- برغولے-

چمچک:(چم-چک)اسم- واحد- مذکر- تلی- دَ موسیقی یوه آله-

چمچکی:(چم-چ-کی)اسم- واحد- مؤنث- کربوړے- مارخوری- څمڅکی-

چمچلغے:(چم-چل-غے)اسم- واحد- مذکر- یو ړول مرغی چې اُبو کښې چینجی نیسی او خوری ئې-

چمچلے:(چم-چ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چورخولک- ګووونے- څرخندوکی- څرخندوکے- لاټو- څرخنی- څرخندنے- (۲)بانه ګر- بانه کونکے سړے- بانې ګر- (۳)لبنتی- نڅا کونکے ملک- کېبدونکے ملک- بازینګر ملک-

چمچمار:(چم-چ-مار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم پټېدار نرے مار چې ډېر زهریلا او خطرناک وی- پټې مار- کمچه مار- کوچه مار- کپچه مار- کولالے مار-

چمچورکه:(چم-چو-رکه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چمچوری-

چمچوری:(چم-چو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څمڅکی- دَ چیندخې بچی- چمچری- چمچورکی-

چمچوری:(چم-چو-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چمچې- چمچورکه- چمچه- څمڅه- وړوکې سیپی یا څمڅی- چمچ- (۲)وره شتی-

(۲)وګورئ چمچورے-

چمچورے:(چم-چو-رے)اسم- واحد- مذکر- چمچوړے- چمچورې- ړولی- بالټے- ړولچه- باټے- تملوټ او کردان- د لرګی یا دمات نه جوړ شوے لوښے چې لاسکے لری او څڅخوړے نهٔ لری او د اُبو یا نورو مائعو څیزونو پهٔ وېشلو یا ړکولو کښې پکار راځی-

چمچوړے:(چم-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمچورے-

چمچه:(چه-مهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- څمڅی- څمڅه- کاشوغه- سیپی- چمچ-

چمړدی:(چ-مړ-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چمړدے-

چمړدے:(چ-مړ-دے)اسم- واحد- مذکر- د شولو د پایکو د مېنځ تیرکے- د شولو پایکو کښې د هغه لرګی سر چې شولې ټکوی- چمړدی-

چمړکه:(چم-ړ-که)اسم- مؤنث- (۱)وګورئ چمړه- (۲)دوړی-

چمړه:(چم-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چرم- څرمن- پوستکے- وژن- (۲)غټه پلنه ټوټه چې د بل څیز نه رېبلے شوی وی- ټوکر- ټوټه- کپړه- پارچه- چمع چمړې-

چمړیتو:(چم-ړی-تو)اسم- مذکر- یو خاص قسم د سوجی حلوا چې څشکه غُندې وی-

چمغټ:(چم-غټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمغړک-

چمغړق:(چم-غ-ړق)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمغړک-

چمغړک:(چم-غ-ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)مری- د مری مړوکے- د غرندی مړوکے- (۲)چنغړک- چینغړک- څټ- مرکنړ- غرندے- چمغټ- ورمېږ- چمغړق-

چمغړک نیول:(چم-غ-ړک-نی-ول)فعل- یو بل د مری نه نیول-

چم غیل:(چم-غیل)اسم- چل-

چمک:(چ-مک)فعل- ګړ ګړ تلل-

چمک:(چ-مک)اسم- خلا- پړک- برېښ- ځلېدنه- برېښنا- پرق-

چمکار:(چم-کار)اسم صفت- وګورئ چمکدار-

چمکدار:(چ-مک-دار)اسم صفت- پرقېدونکے- پړکېدونکے- ځلېدونکے- ځلاند- چمکار- چړکېدونکے-

چمکلی:(چم-ک-لی)اسم- مؤنث- د ښځو د غاړې یو قسم کالے- چمکلی- چمپاکلی-

چمکنې:(چم-ک-نی)اسم- مونث- هغه موچنې یا پڼې چې پهٔ مخ ئې د تیلې کار شوے وی- زری پڼې-

چمکے:(چ-م-کے)اسم- واحد- مذکر- چړګوټے- جمع چمکی-

چم ګاونډ:(چم-ګا-ونډ)اسم مرکب- مکانی- همسائېګی- ګاونډیتوب- کور محلت- کور کوڅه- کور ګاونډ- انډ ګاونډ- د کور چاپېرچل- کور کندے- د استوګې خواوشا- چم ګوانډ- چمګونډ-

چمګر:(چم-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- چلګر- چل ولی- ټګی ژن- فرېبی- چلی- ټګ- چمباز- چلباز- چلناک- (افغانستان)-

چم ګوانډ:(چم-ګ-وانډ)اسم مرکب- وګورئ چم ګاونډ-

چمګونډ:(چم-ګ-ونډ)اسم مرکب- وګورئ چم ګاونډ-

چمن:(چ-من)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه هوار مېدان چې کبل او واښهٔ پکښې راشنهٔ شوی وی- هغه ځائ چې ګلونه لری او خلق ورته د سېل د پاره ورځی- ګلستان- باغ- د ګلونو، شینکې او کبلو نه ډک مېدان- (۲)ډاګه- غولے- مېدان- صفا مېدان-

چمن:(چ-من)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سمند- مضبوط- طاقتور- قوتناک- (۲)بې سره اس- (۲)شوخ- ګستاخ- سرکش- نافرمان- چمند-

چمند:(چ-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- چمن- چمندے- (۱)شوخ- وران- لهٔ خویه شوخ وشنګ- نافرمان- ګستاخ- وران کار- وران کارے- (۲)ترنده اس- لټ اس- تریخ او ګستاخ اس-

چمنده:(چ-من-ده)اسم صفت- د ژوندانهٔ کامیابی- اقبال مندی- کامیابی- نېک بختی-

چمندی:(چ-من-دی)اسم- د چمند صفت- د چمند فعل و حرکت- سمندی- سرکشی- نافرمانی- شوخی- بې پروائی- چمنی-

چمندے:(چ-من-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چمند-

چمنډ:(چ-منډ)اسم صفت- چاق- مضبوط- تکړه- چاغ- شلنډ- مزے- پهٔ غوښو پټ-

چمنو:(چم-نو)اسم- وګورئ چمنی-

چمنی:(چم-نی)اسم- وګورئ تولی- چمنی-

چمنی:(چ-م-نی)اسم صفت- (۱)د چمن- چمن ته منسوب- د چمن متعلق- (۲)چمندی-

چمنی:(چم-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)مګ- دودخانه- لوګی خانه- رو- روشندان- د نغری یا انګیټی د لوګی د وتو لاره- (۲)د چتی پهٔ شان یوه وړه مرغی چمنی- چمنو-

چمنے:(چم-نے)اسم صفت- تکړه- بهادر- جمع چمنیان/چمنی-

چموخم:(چ-مو-خم)اسم- موزون تګ- موزون رفتار- پهٔ ناز تلنه- برابر تلنه- (۲)چم- چل- ټګی-

چموسه:(چ-مو-سه)اسم- مؤنث- یو قسم پېزار- کورې- ګاولې- مچنه- پنه- سوکلې- د خامې (اومې)څرمنې بوټ یا پنه- د اومې څرمنې پېزار- جمع چموسې-

چموکے:(چ-مو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوکه باز- تېراېستونکے- چلوان- چلباز- چمباز- ټګمار- دروهونکے- ټګ- ټګی ژن-

چمه:(چهٔ-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- بدخویه ښځه-

چمه:(چهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- تیره- کټه- ډبره- کاڼے- غرمه- بوټه- کبړه-

چمیا:(چم-یا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چمیار-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

چمیار:(چم-یار)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې څپلې جوړوي- چمیا-
موچي- څمیار- بوټ دوز- پینه دوز-
چمیارتوب:(چم-یار-توب)اسم- موچي توب- څمیاري- بوټ دوزي- چمیاري-
چمیاري:(چم-یا-ري)اسم- وګورئ چمیارتوب-
چمیکے:(چ-مي-کے)اسم- واحد- مذکر- چرګوړے- چچوړے- چرګوټے- د
چرګې وړوکے بچے- چومکے-
چمېدل:(چ-مې-دل)مصدر لازم- (۱)د مرغۍ د بچیو آواز کول- چغېدل- چن
چن کول- (۲)غڼوېدل-
چمېدن:(چ-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چمېدل-
چمېدنګ:(چ-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چمېدل-
چمېدنه:(چ-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چمېدل-
چمېدونکے:(چ-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چمېدونکي-
مؤنث چمېدونکې- وګورئ چمېدل-
چمېدهٔ:(چ-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه-
وګورئ چمېدل-
چمېنډل:(چ-مېن-ډل)مصدر- چاپې کول- کښېمنډل-
چنا:(چهٔ-نا)اسم صفت- څو چنده-
چناخته:(چ-ناخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- شناخته- پهٔ قبر ولاړه خازه-
(افغانستان)-
چنار:(چ-نار)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم ونه چې ډېره نېغه او دنګه خېژي
او لرګی ئې پهٔ ابادیو کښې لګولے شي- چینار- نباتاتي نوم پلاټانس
اورینټالس اېل (PLATANUS ORIENTALIS L)- (۲)لوړ چېږ- لوړدنګ-
(۳)وګورئ جګوله-
چناسي:(چ-نا-سي)اسم- د سترګو یو ناروغي چې د پردې پهٔ شکل
څرګندیږي-
چناغ:(چ-ناغ)اسم- واحد- مذکر- د چرګ د سینې نیم دائره هډوکے- ګروه-
غولکے- چیناغ-
چناؤ:(چ-ناؤ)اسم- واحد- مذکر- د اُبو سر-
چنباګل:(چم-با-ګل)اسم- یو قسم ګل چې رنګ ئې زیړ او سپین وي- نباتاتي
نوم د پاره وګورئ چامبېل-
چنبر:(چم-بر)اسم- وګورئ چمبر/چمبے-
چنبرخیال:(چم-بر-خیال)اسم- وګورئ چمبرخیال-
چنبرګردے:(چم-بر-ګر-دے)اسم- مذکر- وګورئ چمبے-
چنبه:(چم-به)اسم- مؤنث- اتهٔ انچه پلن لرګے چې د جغ پهٔ برنۍ حصه
یادیږي-
چنبه:(چم-به)اسم- د یو بوټي نوم چې سپین واړهٔ ؤاړهٔ ګلونه کوي- چمبه-
چمبېل- چامبېل-
چنبے:(چم-بے)اسم- مذکر- د چنبېل ګل-

چنبېل:(چم-بېل)اسم- مذکر- رامبېل- چامبېل- چمبېل- نباتاتي نوم
جسمینم ګرینډیفلورم (JASMINUM GRANDIFLORUM)-
چنبېلوګل:(چم-بې-لو-ګل)اسم- مذکر- وګورئ چونیاکوکې-
چنبېلي:(چم-بې-لي)اسم- مؤنث- وګورئ چمبېلي-
چنته:(چن-ته)اسم- مؤنث- خرخشه- غشګ- چنته- دک سودا- خرخشه-
چنتي:(چن-تي)اسم- واحد- مذکر- کوترې-
چنتي مرغي:(چن-تي-مر-غي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چمانده-
چنج:(چنج)اسم صفت- کرکه- نفرت-
چنجاک:(چن-جاک)اسم صفت- واحد- مذکر- چغزي- چغجي- چې ژر ماتیږي-
د متاک ضد-
چنجرې:(چن-ج-رې)اسم- واحد- مؤنث- زرکه- مشهوره مرغۍ چې سترګې ئې
د ښکلا پهٔ وجه ډېرې مشهورې دي-
چنجرے:(چن-جهٔ-رے)اسم- مذکر- تنزرے- تمخرے- تمزرے- سائنسي نوم
فرانکولینس (FRANCOLINUS) یا پانډې سېریانس (PONDICERIANUS)-
چنجن:(چن-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چینجن- چنجن شوے- چینجن
شوے- چینجو وهلے- چینجو خوړلے- (۲)مضر- جنجالي- نکته چین-
چنجنتوب:(چن-جن-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)چینجنتیا- چنجنتیا-
چنجنوالے- خوساتوب- چینجنوالے- سخاوالے- سخاتوب- (۲)پهٔ خبره
کښې خبره پېدا کونه- د مچ نه کوچ وېستل-
چنجنتیا:(چن-جن-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چنجنتوب-
چنجنوالے:(چن-جن-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چنجنتوب-
چنجنول:(چن-جهٔ-نه-ول)مصدر متعدي- (۱)چینجنول- پهٔ چینجو وهل- پهٔ
چنجو وهل- (۲)پهٔ خبره کښې خبره پېدا کول- خبره خرابول- یوه موضوع
یا یوه خبره خرابول-
چنجنون:(چن-جهٔ-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چنجنول-
چنجنونکے:(چن-جهٔ-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چنجنونکي-
مؤنث چنجنونکې- وګورئ چنجنول-
چنجنونګ:(چن-جهٔ-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چنجنول-
چنجنونه:(چن-جهٔ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چنجنول-
چنجنه ډېره:(چن-جهٔ-نه-ډ-ېهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سخت زیړ او
سوري سوري کاڼي دي چې د اوښکو پهٔ شان ماده ترې راڅڅیږي-
چنجني:(چن-جهٔ-ني)اسم- مؤنث- کړکېچني-
چنجنېدل:(چن-جهٔ-نې-دل)مصدر لازم- (۱)چنجن کېدل- چینجنېدل- چینجي
پکښې پېدا کېدل- (۲)د یوې خبرې وړېدل او خرابېدل-
چنجنېدن:(چن-جهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چنجنېدل-
چنجنېدنګ:(چن-جهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چنجنېدل-
چنجنېدنه:(چن-جهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چنجنېدل-
چنجنېدونکے:(چن-جهٔ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع

چنجنېدونکی- مؤنث چنجنېدونکې- وګورئ چنجنېدل-

چنجنېدهٔ:(چن-جهٔ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چنجنېدل-

چنجنه:(چن-جهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- چنچنه-

چنجوغے:(چن-جو-غے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مېوه چې رنګ يې سور وی او خوند يې خوږ وی- دا مېوه دَ پېچش دَ دوائی پهٔ توګه هم پکارولے کيږی-

چنجول:(چن-جه-وَل)مصدرِ متعدی- کرکه کول- نفرت پېدا کول- زړهٔ تورول-

چنجولے:(چن-جه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چنجولی- مؤنث چنجولې- وګورئ چنجول-

چنجون:(چن-جه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجول-

چنجونکے:(چن-جه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چنجونکی- مؤنث چنجونکې- وګورئ چنجول-

چنجونګ:(چن-جه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجول-

چنجونه:(چن-جه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجول-

چنجوهٔ:(چن-جه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجول-

چنجوے:(چن-جوے)اسم- واحد- مذکر- هغه درې غابيزه آله چې ماشومان پرې پتيره پوړې مېده کوی-

چنجېدل:(چن-جې-دَل)مصدرِ لازم- وګورئ چنجنېدل-

چنجېدلے:(چن-جې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چنجېدلی- مؤنث چنجېدلې- وګورئ چنجېدل-

چنجېدن:(چن-جې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجېدل-

چنجېدنګ:(چن-جې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجېدل-

چنجېدنه:(چن-جې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چنجېدل-

چنجېدونکے:(چن-جې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چنجېدونکی- مؤنث چنجېدونکې- وګورئ چنجېدل-

چنجېدهٔ:(چن-جې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چنجېدل-

چنجے:(چن-جے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چينجے-

چنچړ:(چن-چړ)اسم- واحد- مذکر- چرچڼ- چنچڼ- چنچڼک- چېچنک- جنجڼ- دَ چرچڼې نر- نر چنچڼ- وړوکے خړرنګے مرغے چې دَ چڼ چڼ آواز کوی- چنچڼ- مؤنث چنچړه-

چنچړے:(چن-چهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ لوبو هغه ورکوټے څيز چې پکښې کنکر اچولی شوی وی او پهٔ شرنګولو آواز کوی- چرچڼے- جنجڼے-

چنچل:(چن-چل)اسم- واحد- مذکر- چانجلے-

چنچنه:(چن-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- مذکر چنچڼ- چرچنه- چنچړه- چېچنه- جنجنه- يوه وړه خړرنګې شان مرغۍ چې اکثر پهٔ کورونو کښې جالې جوړوی او بچی راوړی او هر وخت چڼېږی-

چنچڼی:(چن-چهٔ-ڼی)اسم- مؤنث- يو قسم مرغۍ چې چڼ چڼ کوی- چنچڼه-

چندار:(چن-دار)اسم- واحد- مذکر- جاروکش-

چنداول:(چن-دا-ول)اسم- مذکر- دَ فوځ هغه ټولے چې دَ لوئ فوځ نه وروستو راروان وی- چنډاول-

چندخ:(چن-دخ)اسم- واحد- مذکر- واحد- غټ چيندخ- اکابکا- باټا چيندخ- غټه چونګښه- چنګش- يو قسم غټه چيندخه چې پهٔ اُبو کښې دَ قړ قړ اواز کوی- چونغخ-

چندرچېړی:(چن-در-چې-ړې)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو يو قسم لوبه-

چندرو:(چند-رو)اسم- مؤنث- پرخه- پونې- پونه- شبنم- شګنم-

چندرو:(چند-رو)اسم- مؤنث- چنګړے- چغی- چيندرو- چندری- جنت دوزخ- موڅې- دَ ماشومانو يو قسم لوبه-

چندروکے:(چند-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- چټے- چترکے- چورندک- يو قسم وړه مرغۍ- چټکے-

چندری:(چند-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ارګوړی لوبه- پهٔ يوه پښه ګړ ګړ تلنه- (۲)موڅې- چندرو- چيتی- چيندرو- (۳)چغی- (۴)لينکتی-

چندرے:(چند-رے)اسم- دَ ښځې تناسلی آله- دَ زنانو عضوِ مخصوصه-

چندړ:(چن-دړ)اسم- واحد- مذکر- صندل- چندڼ- يو قسم وَنه ده چې خوشبويه لرګے لری- نباتاتی نوم- سينټيلم ايلبم (SANTALUM ALBUM)-

چندک:(چن-دک)اسم- ټوکر- ټوکر خوړنه- تيندک خوړنه-

چندل:(چن-دَل)اسم صفت- (۱)پهٔ ارګوړی تلونکے- پهٔ يوه پښه تلونکے- پهٔ چړندی تلونکے- (۲)پهٔ الګوړی تلل- (مصدر)- (۲)سکونړی- چونړی-

چندنی:(چن-دهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپينه کپړه- سپينه ټوټه- سپينه روجائی- (۲)ترنګ- شرنګ- (دَ رباب)- دَ ږول ږب-

چندڼ:(چن-دڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چندړ-

چندڼ مار:(چن-دڼ-مار)اسم مرکب- واحد- مذکر- چندڼار- چندنار- امېل غنډې يو قسم دَ غاړې کالے چې يو لاس ترې وېستلے کيږی-

چندوړے:(چن-دو-ړے)اسم- واحد- مذکر- کودے- ټوکر- کودنے- کودړے- کودوړے-

چندوله:(چن-دو-له)صفت- واحد- مذکر- بکره- جينوټې- جينی- پېغلوکې- باکره جينی- جلکی- جنکی- پېغله- نوې نوې ځوانی ته رسېدلې جينی-

چندولی:(چن-دو-لی)اسم- مؤنث- چړی- چيتی- موسی- چيندرو- جانتو- دَ ماشومانو جينکو يوه لوبه-

چندونے:(چن-دو-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- غوړور- وړدهٔ غوړونه لرونکے- جمع چندونی-

چندونے:(چن-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږ پوڅکی- دَ غوږ پڅکی- دَ غوږ نرمه- دَ غوږ لاندينی نرمه حصه- دَ غوږ پستکی- دَ غوږ پسته غوښه-

چنده:(چن-ده)اسم- واحد- مؤنث- بسپنه- چانده- دَ خېر ښېګړې دَ کار دَ

پاره دَ ګڼو خلقو نه راټولې شوې روپۍ پېسې- (۲)دَ څهٔ اخبار یا رسالې دَ اخستو دَ پاره دَ هغې دَ میاشتې یا دَ کال رقم یو ځایْ جمع کول- جمع چندې-

چندے:(چَن-دے)اسم- واحد- مذکر- جمع چندی- مؤنث چندی- شاعر-

چنډال:(چَن-ډال)اسم- مذکر- دَ سپی دَ اُبو څښلو کنډول یا مات کودے-

چنډال:(چَن-ډاَل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کنډال- کنګال- بې پېسو- هغه څوک چې دَ یوې پېسې محتاجه وی- خوار- غریب- (۲)پست- پس همته- بې کاره- بې روزګاره(۳)بې اولاده- چې اولاد يُ نهٔ وی- (۴)دَ ټولو حقونو نه محروم- محرومه-

چنډال:(چَن-ډالَ)اسم صفت- واحد- مذکر- جاروکښ- مُصلی- چُوړے- چُواړے- صفائی کونکے-

چنډال توب:(چَن-ډالَ-توبَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوړی توب- (۲)غریبی- خواری- (۳)پستی- بې همتی- (۴)بېکاری- (۵)محرومیت- (۶)اولاد نهٔ لرنه-

چنډاول:(چَن-ډا-وَل)اسم- واحد- مذکر- چنداول- دَ لښکر هغه ټولے چې دَ ټولو نه وروستو وی او قراول يُ دَ ټولو نه مخکښې وی-

چنډت:(چَن-ډَت)اسم صفت- واحد- مدکر- خوار- غریب- مفلس- نادار- خوارپېرک- نېسمن- نېستمن- خوار زار- محتاج- موتازه-

چنډخه:(چَن-ډه-خه)اسم- واحد- مؤنث- چونګښه- چنګښه- چینګښه- څنخښه- څینګښه- چیندخه- جمع چنډخې-

چنډک(چَن-ډَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شنډک- غوک- دَ ماشومانو یو قسم لوبه ده چې پهٔ زمکه کښې قُتے وُباسی او دَ څهٔ فاصلې نه ورته ډبره، مردکے یا پېسه وراچوی- ګړګړه- (۲)ټکره-

چنډل:(چَن-ډَل)مصدرِ لازم- څنډل-

چنډن:(چَن-ډَن)اسم- مذکر- وُګورئ چنډړ- نباتاتی نوم سېنټېلم اېلبم -(SANTALUM ALBUM)

چنډو:(چَن-ډُو)اسم- واحد- مذکر- دَ نشې یو قسم چې دَ افیمو نه جوړولے شی، اُبو سره پخولے او دَ چیلم پهٔ شان څښلے شی- جنډو-

چنډوباز:(چَن-ډو-بازَ)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ جنډو نشائی- دَ چنډو نشه کونکے- هغه څوک چې دَ جنډو نشه کوی- هغه څوک چې دَ جنډو پهٔ نشه اموخته شوے وی- جنډو څښونکے- جنډوباز- دَ جَنډو عملی-

چنډوکه:(چَن-ډو-که)اسم- مؤنث- یو قسم بوټے- جمع چنډوکې-

چنډول:(چَن-ډولَ) اسم- مذکر- یو قسم مرغی- دَ سوړی مرغی یو ذات مرغی چې اواز يُ ډېر خوږ وی-

چنډه:(چَن-ډه)اسم- مؤنث- (۱)ټوکر- ټوټه- حصه- ټوکړه- کپړه- (۲)ترازه- قاش- دړه- تینډړه- تروزه-

چنډی:(چَن-ډی)اسم- مؤنث- (۱)مشبکه ګلونه- څکنډی- (۲)دَ نسوارو یا بل میده شی هغه مقدار چې پهٔ دوو ګتو کښې راشی- وار-

چنغاله:(چَن-غا-له)اسم- مؤنث- چنغله- کوېدن شوې - کوزده شوې- کوېژدن شوې جینی- پهٔ نامه شوې- هغه جینی چې دَ چا پهٔ نامه شوی وی خو لا وادهٔ شوې نهٔ وی-

چنغړک:(چَن-غَ-ړَک)اسم- مذکر- چمغړک- مری ته نژدې ځایْ- مری- غاړه-

چنغل بازی:(چِن-غل-با-زی)اسم- مؤنث- (۱)مینه- عشق- (۲)پښه ارتون- پښې ارته- چنغول بازی-

چنغلتوب:(چَن-غَل-توبَ)اسم- مؤنث- چنغول جوړېدنه-

چنغله:(چَن-غَ-له)اسم- واحد- مؤنث- کوژدن کړې جینی- دَ چا پهٔ نوم شوې- ورکړې جینی- دَ چنغول مؤنث- نامزاده- کوېدن کړې جینی-

چنغوزے:(چَن-غو-زے)اسم- مذکر- جنغوزے- وُګورئ چلغوزے- جمع چنغوزی-

چنغول:(چَن-غول)اسم- مذکر- دَ چنغلې مذکر-

چنغول بازی:(چَن-غل-با-زی)اسم- وُګورئ چنغلبازی-

چنکک:(چَن-کَک)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ چنګک-

چنکے:(چَن-کے)اسم- واحد- مذکر- غلبېل- چاڼ- پرویزے- جمع چنکی-

چنګ:(چَنګ)اسم صفت- مذکر- کېږ- پهٔ پنجه کښې - پهٔ لاس کښې-

چنګ:(چَنګ)اسم صوت- مذکر- (۱)دَ ټیز آواز- غټې کولمې نه دَ بادو دَ خارجېدو آواز- ټیز- چونګ- چونګے- آواز- سوڼ- سوڼ توڼ- سپڼ- غرت- ډنګ- دَ ټغ آواز- دَ ټر آواز-

چنګ:(چَنګ)اسم- مؤنث- پنجه- موټے- لپه- (فارسی)-

چنګ:(چَنګ)اسم- مذکر- چاپوز- انګړ- قلاب- چنګک- دَ اُسپنې کُنډه چې کبان پرې نیولے شی-

چنګ:(چَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم باجه- (۲)دَ موسیقی هغه آله چې ۲۴ تارونه (وزونه) لری- (۳)دَ ۴۰ میترو نه جوړ دَ یو تال نوم- (افغانستان)-

چنګاښ:(چَنګ-ګاښَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چونګاښ- کونی کبر- کنی کبر- خارچنګ- سرطان- ګنجپور- (۲)دَ هجری شمسی کال څلورمه میاشت- دَ سرطان میاشت-

چنګال:(چَنګ-ګالَ)اسم- واحد- مذکر- منګول- منګوله- پنجه- چنګل-

چنګ پهٔ چنګ:(چَنګ-پهٔ-چنګ)صفت (مرکب)- چنګ ونګ- ګډوډ- پرېشان- ابتر- تېتر بېتر- تس نس- خوارهٔ وارهٔ- تبت و پرک- تالا ترغه- خفه دلګیر-

چنګ چنګ:(چَنګ-چنګ)اسم صوت- چونګ چونګ- ستمے- زګېروے- زګروے- زبېرګے-

چنګ رباب:(چَنګ-رَ-باب)اسم مرکب- عېش و عشرت-

چنګرے:(چَنګ-ګه-رے)اسم- مذکر- سمندر- چیندرو- دَ ارګوړی لوبه- چیندرے- دَ ماشومانو یو قسم لوبه- چنګور- چندرو- چیتی-

چنګړ:(چَنګ-ګړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپک- بدخویه- بدمعامله- (۲)موصلے- شاخېل- چوړے- (۳)تورپوستے- (۴)خانه بدوش- چنګړے-

ئ" (څی-رَل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وُګورئ تشریحات صفحه ۱

چنګړبوټے:(چَنګ-ګړ-بو-ټے)اسم- مذکر- وګورئ چګن-

چنګړے:(چَنګ-ګڼ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ چنګرے- (۲)وګورئ چنګر-

چنګښ:(چُنګ-ګښ)اسم- مذکر- (۱)غټ چینډخ- اکابکا- باټا چینډخ- چونګاښ- چینګښ- غټ چنډخ- قورټے- چنګاښ-

چنګښ:(چِنګ-ګښ)اسم- واحد- مذکر- چټے- چټرو- چټکے- چندولے-

چنګښه:(چنګ-ګه-ښه)اسم- واحد- مؤنث- چینډخه- جمع چنګښې-

چنګک:(چنګ-ګک)اسم- واحد- مذکر- جمع چنګکونه- د مچو په یو ځایٔ راغنډېدنه- انګک چنګک- الوول- الووېل- د یو بل د پاسه ناست- (۲)مغه تبرۀ په لاسو جوړ شوے مُهے چې ماهي ګیر یٔ د مهیانو د غولولو د پاره د ښکار په وخت په کنده کښې اچوي- وګورئ چنګ ۴-

چنګل:(چُنګ-ګل)اسم- مذکر- ځنګل- منګل- نوک- د درنده پنجه- د ښکاری مارغۀ پنجه- د بنیادم پنجه-

چنګل:(چُنګ-ګُل)اسم- واحد- مذکر- (۱)د زمکې مغه ټوټه چې د پینځلسو جریبو سره معادله وي- (۲)منګل- پنجه- نوک-

چنګل بازی:(چنګ-ګل-با-زی)اسم- مؤنث- چڼلبازي- چېنولبازي- چېڼلبازي- چڼلبوزي- ,

چنګن:(چَنګ-ګن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ژړندوکے- ژړېدونکے- زړونډوکے- د نری زړۀ خاوند- بې زړۀ- ډرپوک- مغه څوک چې ژر په ژړا کیږي- (۲)ټړن- ټڼن- (۳) بخیل- کنجوس- شوم-

چنګڼ:(چنګ-ګڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خانه بدوش- چنګړے- (۲)کمینه- کم ذات- چواړے- شاخے تاشے- څشکے- کم اصل- رذیل- جمع چنګیان-

چنګو:(چَنګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم صحرانے مارغۀ-

چنګوټے:(چنګ-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چنګوړے- (۲)د ځناور بچے- (۳)وړوکے ماشوم- کمکے ماشوم- وړکوټے ماشوم- وړکے ماشوم- کوچنے- کوچنوټے- ککوټے- کاکے- ککے- جمع چنګوټي-

چنګورے:(چنګ-ګُو-رے)اسم- مذکر- چنګوړے- د بم ټوټه یا پارچه- ترټنے- د تیرې ټوټه- د ډبرې ټوټه- جمع چنګوری-

چنګوړ:(چَنګ-ګوړ)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو یو قسم لوبه- چندری- چیتی- موټی- چیندری- چندری- چیندرو-

چنګوړے:(چنګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترټنے- د ډبرې ټوټه- د کاڼي یا تیرې ټوټه- د بم ټوټه یا پارچه- (۲)د شولو ګیډی- د شولو څټی- د شولو څېټی- (۳)وګورئ چنګوټے- جمع چنګوړي-

چنګول:(چنګ-ګه-وَل)مصدر متعدي- وګورئ چینګول-

چنګولی:(چنګ-ګو-لی)اسم- مؤنث- د غنمو ګیډی- د غنمو څترے- د غنمو سترے-

چنګونکے:(چنګ-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چنګونکي- مؤنث چنګونکې- وګورئ چنګول-

چنګ ونګ:(چَنګ-وَنګ)صفت- (۱)تتر بتر- تس نس- نوستي- خوارۀ وارۀ- تالا ترغه-

چنګونه:(چنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چنګول-

چنګ ونے:(چَنګ-و-نے)اسم مرکب- (۱)چنګ د یو ساز نوم دے چې په خلۀ باندې د شپېلۍ په شان وملے کیږي- اونے شپېلۍ ته وائي- (۲)د پنجې او مښوکې په معنو کښې هم استعمالیږي-

چنګیتاز:(چنګ-ګي-تاز)اسم- مذکر- (۱)کوشش- کوښښ- لپ ځپ- (۲)د مُلخ غنډي یوه حشره چې د ونو ښاخونو پورې نښتې وي او جز جز کوي-

چنګېدل:(چنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- ترنګېدل- ټنګېدل- د مات لوښي نه آواز وتل- چینګېدل- چینګ چینګ کول- (۲)وګورئ چینګېدل-

چنګی:(چنګ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- چندری- د ماشومانو جینکو یوه لوبه- چیندرو

چنګی:(چنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سپېره وړه چړچڼه- یو قسم وړه مرغۍ-

چنګے:(چَنګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- چڼر- بېنګے- بېنګا- کوږ سترګے- چنګر سترګے- چنګر سترګے- چڼر سترګے-

چنګے:(چُنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- ټېکس- محصول- قلنګ- چونګ- چونګے- لپه- مغه رقم یا د یو جنس برخه چې اخستونکے یٔ ورکړي- مغه بې پېسو د خوراک څیز چې دوکاندار یٔ ماشوم ته د سودا اخستو نه پس ورکوي- جمع چُنګي-

چنګے:(چنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- تیز- تیز- (۱)کوز- (۲)د تیز اواز-

چنوبه:(چ-نو-به)اسم- مؤنث- مغه ځایٔ چرته چې ډېرې چینې وي- چشمه سار- جمع چنوبې-

چنوسکے:(چ-نوس- کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بخیل- کنجوس- شوم-

چنوغزه:(چ-نوغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- مچوغڼه- مچلوغزه- مچنوغزه- مچوغنه- ښنوغزه- مچوغنده- جمع چنوغزې-

چنوسکے:(چ-نُوس-کے)اسم- د چنو د اوړو- غوړو او مالګې مرچکي نه جوړ یو ترسکون خوراک-

چنه:(چ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د کور یا د کوټې د دېوال بهرنے اړخ- د دېوال یو اړخ- مورګه- رپ- (۲)امداد- مرسته- (۳)د کاڼو په توګه چا سره ښۀ ژوند تېرونه- (۴)چینه- چشمه- (۵)ښه- جمع چنې-

چنه:(چ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د څۀ څیز د اخستو په وخت د اخستونکی مغه خبرې چې خرڅونکی ته یٔ د نرخ د کمولو د پاره کوي- (۲)ورکړه راکړه- قرض پور- جمع چنې-

چنه:(چۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ژامه- جامه- زامه- زومه- د خُلې لاندینۍ ژامه- ژامنه- جمع چنې-

چنیارے:(چن-یا-رے)اسم صوت- چینیارے- نرے او په یو مخ آواز-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(ښل)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "ۀ"(ز-ره)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

چنی:(چَ-نی)اسم- مؤنث- شبنم- سپینه پرخه- هغه پرخه چې د ژمی یا منی پهٔ یخنۍ کښې پهٔ زمکه او پهٔ وُنو پریوځی-

چنے:(چِـهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې درې رنګه لری- سور سپین بخن اس- سور سپین غټن اس-

چنے:(چَ-نے)اسم- واحد- مذکر- تبوتې- کاسه- کونډی-

چڼ:(چَڼ)اسم- مذکر- (۱) ګوډ- للون- کوډ- خېشاوه- (۲)هغه واړهٔ لرګی خس او کَیان وغېره چې دَ تیرونو دَ پاسه اچولے کیږی- (۳)پُومبه پهٔ نداف وهنه- (۴)انتحاب- چوڼ- چاڼ شوے- (۵) پاک- صفا- صفا سوتره- صاف- (۶)فیلټرونه- (۷)بې خچه کونه- بې غشه کونه- (۸)الټون- خېړنه- (۹)دَ جوارو دَ فصل کمزورے بوټے-

چڼ:(چَڼ)اسم- واحد- مذکر- سپوڼ- غرغوړ- معمولي شور- لږ فریاد- چوڼ-

چڼا:(چَ-ڼا)اسم صوت- چڼار- چڼارے- چاڼ چوڼ- دَ مرغیو کڼ اوازونه-

چڼاخه:(چَ-ڼا-خه)اسم- واحد- مؤنث/مذکر دَ هډوکو درد- دَ اندامونو درد- دَ جوړونو درد- دَ بندونو درد- روماټېزم-

چڼار:(چَ-ڼار)اسم صوت- وګورئ چڼا-

چڼاسک:(چَ-ڼا-سک)اسم صفت- واحد- مذکر- چڼیاسن- چړبشن- باسی شوے- زنګی- چڼاسن- هغه څهٔ چې پوپنګ او چڼاسی یې کړی وی-

چڼاسکه:(چَ-ڼاس-که)اسم- مؤنث/مذکر- یو قسم بوټے چې ګل یې دَ بنفشې دَ ګل دَ رنګ پهٔ شان وی- یو قسم واښهٔ چې نری وړدې وړدې پاڼې لری او شین ګل کوی- دا ګل دَ سپرلی خاصه نښه ده-

چڼاسکه:(چَ-ڼاس-که)اسم- مؤنث- چڼاسه- چڼاش- چڼوسی- چڼاشی- چڼیاشی- پوپنګ- سپین مواد چې پهٔ پسمانده یا پاتې شونو خوړو باندې دَ څهٔ وخت تېرېدو نه پس پېدا کیږی- دَ سخا کېدو عمل- جمع چڼاسکې-

چڼاسکے:(چَ-ڼاس-کے)اسم- مذکر- وګورئ چڼاسکه ۱-

چڼاسه:(چَ-ڼا-سه)اسم- مؤنث- وګورئ چڼاسکه- جمع چڼاسې-

چڼاسی:(چَ-ڼا-سی)اسم- مذکر- چڼاشی- چڼاسکه-

چڼاش:(چَ-ڼاش)اسم- مذکر- وګورئ چڼاسکه-

چڼاشه:(چَ-ڼا-شه)اسم- مؤنث- وګورئ چڼاسکه-

چڼاشی:(چَ-ڼا-شی)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)بوکړے- کوکړے- ککڑے- کروپے- (۲)چڼاسکه-

چڼ چڼ:(چِڼ-چِڼ)اسم صوت- دَ چنچڼې- دَ چرچڼې آواز- دَ مرغۍ آواز-

چڼ چڼ:(چِڼ-چِڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرچڼ- چنچړک- یو قسم مرغۍ- کورنی مرغۍ- دَ چرچڼې مذکر- (۲)پزدنګې-

چڼ چڼاکه:(چِڼ-چَ-ڼا-که)اسم- مؤنث- مرغۍ-

چنچڼک:(چِن-چَ-ڼک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترغوړ- یوه مرغۍ چې توره غاړه لری- (۲)دَ چنچڼې مذکر- (۲)سپک دسته سړے- تپ تیپ او مانده سړے-

چنچڼه:(چِن-چِهٔ-ڼه)اسم- مؤنث- چرچڼه- چنچڼه- چونچڼه- چوغکه- یوه مرغۍ چې زیاتره پهٔ کورونو کښې جالې جوړوی-

چڼ چڼه:(چِڼ-چِهٔ-ڼه)اسم- مؤنث- دَخالی ورځ- اول- دَ هفتې ورځ-

چڼ چڼے:(چِڼ-چه-ڼے)اسم- واحد- مذکر- شڼشڼے- دَ ماشومانو دَ لوبو یو څیز- جمع چڼ چڼی-

چڼغوزی:(چِڼ-غو-زی)اسم- جمع- مذکر- چلغوزی- چنغوزی- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چلغوزے-

چڼک:(چَ-ڼک)اسم- مذکر- خل- بریښنا-

چڼکاؤ:(چِڼ-کاؤ)اسم- مذکر- چړکاؤ- پهٔ زمکه دَ اُبو نری پونه نُستنه- دَ اُبو بوژ- اُبهٔ پرومنه- چړقاؤ- اوپاشی- زمکه اوپاشی کونه- دَ اُبو ترمکه- دَ اُبو ترمکیا کونه-

چڼکاوول:(چِڼ-کا-وه-وَل)مصدرِ متعدی- اوپاشی کول- دَ اُبو پړومل- چڼکاؤ کول- چړقاؤ کول- اُبهٔ ترمکیا کول- اُبهٔ ترمکه کول-

چڼکاوون:(چِڼ-کا-وه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوول-

چڼکاوونه:(چِڼ-کا-وه- وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوول-

چڼکاوونکے:(چِڼ-کا-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چڼکاوونکی- مؤنث چڼکاوونکې- وګورئ چڼکاوول-

چڼکاووهٔ:(چِڼ-کا-وه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوول-

چڼکاوېدل:(چِڼ-کا-وې-دل)مصدرِ لازم- چړکاوېدل- چړقاوېدل- اُبهٔ ترمیا کېدل- اُبهٔ ترمه کېدل- اُبهٔ پرخه کېدل- اُبهٔ شیندل- اوپاشی کېدل- اُبهٔ پړوهل کېدل- اُبهٔ پهٔ زمکه پونه کېدل-

چڼکاوېدن:(چِڼ-کا-وې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوېدل-

چڼکاوېدنګ:(چِڼ-کا-وې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوېدل

چڼکاوېدنه:(چِڼ-کا-وې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوېدل-

چڼکاوېدونکے:(چِڼ-کا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چڼکاوېدونکی- مؤنث چڼکاوېدونکې- وګورئ چڼکاوېدل-

چڼکاوېدهٔ:(چِڼ-کا-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼکاوېدل-

چڼکېدونکے:(چِڼ-کې-دون-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- آب دار- پړقېدونکے- خلېدونکے- جمع چڼکېدونکی- مؤنث چڼکېدونکې-

چڼل:(چَ-ڼل)مصدرِمتعدی- (۱)چوڼل- چڼ کول- صافول- پاکول- غلبېلول- لهٔ غلبېل نه تېرول- (۲)تولول- سره کول- جمع کول-

چڼول:(چَ-ڼه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ګوډول- ګوډ کول- خېشاوه کول- (۲)پاکول- صفا کول- چڼ کول- چوڼل- غلبېلول- چاڼول- (۲)مالوچ پنډت کول- (۴)چوڼ کول- چاڼ کول- انتخابول- انتخاب کول-

چڼون:(چَ-ڼه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼول-

چڼونکے:(چَ-ڼه-وون-کے)اسم- واحد- مذکر- غلبېل- چاڼ- چې وړهٔ یا بل مېده څیز ترې چڼېدے شی-

چڼونګ:(چَ-ڼه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼول-

چڼونه:(چَ-ڼه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چڼول-

چڼونے:(چَ-ڼو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پروېزے- چڼوونے- (۲)چاڼ کونے-

صفا کونے- پاکوونے- چڼ کونے- غلبېلونے- صفا کونکے-

چنړونکے:(چ-ڼ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چنړونکي- مؤنث چنړونکې- وګورئ چنړول-

چنړوونے:(چ-نړ-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- چنړونے- دَ چنړولو آله- چاڼ-

چنړوۀ:(چ-نړ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چنړول-

چنړه:(چ-نړه)اسم- مؤنث- دَ دالو يو قسم چې دَ انسان دَ خوراک نه علاوه اسونو ته هم ورکولے شي-

چنړه:(چه-نړه)اسم- مؤنث- پنړه- موچنړه-

چنړهار:(چڼ-هار)اسم صوت- دَ مارغانو اوازونه-

چنړيا:(چڼ-يا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ څپلي مغه پټه چې څپلي پرې پښې سره مضبوطولے شي- دَ ګوړيکې نه تر بکسوې پورې دَ څپلي مغه حصه چې څپلي پرې پښې پورې کلکولے شي- (۲)پوګړے- ويلي شوې وازده-

چنړيا:(چڼ-يا)اسم- واحد- مؤنث- يو بوټے چې دَ پاڼو نه ئې شربت جوړولے شي- بنفشا- نباتاتي نوم وائېلا ايس پي پي- (VIOLA S P P)- (۲)دَ بنفشي رنګ- چونړيانی رنګ- چونړيا- يو قسم رنګ دے چې دَ شين او قرمزي رنګ دَ ترکيب څخه لاس ته راځي او دَ دونېمې درجې دَ اصلي رنګونو سره ګڼلے کېږي-

چنړياتوب:(چڼ-يا-توب)اسم- مذکر- دَ بنفشي رنګ- چونړيانی رنګ درلودنه-

چنړياسن:(چڼ-يا-سن)اسم صفت- واحد- مذکر- مغه څۀ چې چنړياسي ئې کړې وي- چنړوسے- چنړياسي لرونکے-

چنړياسه:(چڼ-يا-سه)اسم- مؤنث- (۱)يو قسم نرۍ او چينجره کپړه- (۲)وګورئ چنړاسکه-

چنړياشے:(چڼ-يا-شے)اسم صفت- واحد- مذکر- چنړېشے- چخے- چيخن- خچن- پۀ يو څيز چې موده واړي او شنۀ شنۀ نرۍ نرۍ جالکي شان پرې راپېدا شي- خوند او رنګ ئې بدل شي-

چنړياکۍ:(چ-نيا-کۍ)اسم- مؤنث- توتکے ګل- چټکے-

چنړېدل:(چ-نړې-دل)مصدر لازم- (۱) کوږ کېدل- ګوړېدل- (۲)پاکېدل- چونړېدل- صفا کېدل- غلبېلېدل- (۳)مالوچ پڼېت کېدل- (۴)انتخاب کېدل- انتخابېدل- (۵)چاڼېدل- چاڼ کېدل- چونړېدل- (۶)شيندل کېدل- پاشل کېدل- چوڼ کېدل- (۷)دَ چنچڼو اوازونه کول- دَ مرغيو چنړهار کول- چڼ چڼ کول-

چنړيسي:(چ-نړي-سي)اسم- جمع- مذکر- نرۍ نرۍ چينجي چې غوښه يا بل داسې څيز ئې دَ تودوالي لۀ کبله کوي-

چنړېدلے:(چ-نړې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چنړېدلي- مؤنث چنړېدلې- وګورئ چنړېدل-

چنړېدن:(چ-نړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چنړېدل-

چنړېدنګ:(چ-نړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چنړېدل-

چنړېدنه:(چ-نړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چنړېدل-

چنړېدونکے(چ-نړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چنړېدونکي- مؤنث چنړېدونکې - وګورئ چنړېدل-

چنړېشن:(چ-نړې-شن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زنګ ژن- زنګي- چړېسن- چنړياسن- چنړياشے-

چنړېشے:(چ-نړې-شے)اسم صفت- وګورئ چنړياشے-

چنړۍ:(چ-نړۍ)اسم- مؤنث- چونړۍ- دَ اُسپنې پانه چې دَ لرګي ماتولو دَ پاره پکارولے کېږي-

چنړۍ:(چ-نړۍ)اسم- واحد- مؤنث- چنړيا- دَ څپلي مغه وړه پټه چې دَ پُندې نه چاپېرولے شي-

چنړے:(چۀ-نړے)اسم- واحد- مذکر- طالب- (۱)مغه ملک چې پۀ جومات کښې دَ ديني سبق زده کولو دَ پاره وسېږي او دَ جومات خدمت هم کوي- (۲)مغه ملک چې دَ طالبانو دَ پاره دَ کورونو نه روټۍ راغونډوي-

چنړے:(چ-نړے)اسم- مذکر- (۱)دَ څپلي وندنے- دَ پڼو غړوندے- دَ څپلي غړوندے- (۲)مغه اُسپنه چې نورې اُسپنې پرې پرېکوي يا سورې کوي-

چنړے:(چ-نړے)اسم- مذکر- (۱)درې ګوټيزه واړۀ سورې- (۲)دَ جال وړوکے ټوکړے-

چو:(چو)اسم- واحد- مذکر- (۱) چاؤد- چود- چاک- درز- (۲)دَ دوو غرونو تر مينځه تنګه لار- (۳)دَ نهر يا لښتي پۀ پوله کښې درز راتلنه- (۴)بندېز- ايسارتيا- کېرزالے-

چو:(چو)اسم صوت- (۱)دم چوف کونه- (۲) دَ اس يا غوائي دَ روانولو آواز- دَ اوښ دَ روانولو آواز- دَ اوښ دَ څملولو آواز-

چو:(چو)حرف جار- (۱)خو- لېکن- مګر- (۲)څو- څوره-

چوا:(چ-زا)اسم صفت- واحد- مذکر- وړوکے سر لرونکے- دَ وړوکي سر خاوند- بريټے-

چواټے:(چ-وا-ټے)اسم- واحد- مذکر- کُنج- ګُټ- دَ کمرې يا دَ ګلي يو ګُټ-

چوار:(چ-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- للونه- زوړند- اوېزان- ځوړند- کوږے- ځړېدلے-

چوارول:(چ-وا-ره-ول)مصدر متعدي- ځړول- زوړندول- اوېزاندول- کوږې کول- ځوړندول-

چوارونکے:(چ-وا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوارونکي- مؤنث چوارونکې- وګورئ چوارول-

چوارونه:(چ-وا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوارول-

چواره:(چ-زا-ره)اسم- مؤنث- خُرما- وچه کجوره- يو قسم مېوه- دَ کجورې پۀ شان مېوه- جمع چوارې- نباتاتي نوم فونېنکس ډېکټېلي فېرا (PHOENIX DACTYLIFERA)-

چوارۍ:(چو-زا-رۍ)اسم- واحد- مؤنث- مغه سورۍ شوې کجوره چې پۀ تار کښې اچولے کېږي او دَ ښځو دَ پاره دَ ماشوم پۀ غاړه کښې ځوړندول کېږي-

زبر "(غ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-هې-دۀ)

چوارېدل:(چْ-وا-رې-دَل)مصدرِ لازم- زوړندېدل- اوېزاندېدل- ځوړندېدل- ځړېدل- اوېزانېدل- کوږی کېدل- للېدل-

چوارېدن:(چْ-وا-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چوارېدل-

چوارېدنګ:(چْ-وا-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چوارېدل-

چوارېدنه:(چْ-وا-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چوارېدل-

چوارېدونکے:(چْ-وا-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوارېدونکي- مؤنث چوارېدونکې- وګوریٔ چوارېدل-

چوارېدهٔ:(چْ-وا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګوریٔ چوارېدل-

چوارے:(چُ-وا-رے)اسم صفت- (۱)سخا- ګنده- ناولے- خوسا- (۲)دَ تحقير کلمه چې دَ يو بنده بدرنګي يا تورواله ستائيلے کيږی- تورمخے- (۳)خاکروب- مُسلی- چاروکش-

چوباره:(چو-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- بالاخانه- دَ کور لوړه کوټه- دَ کوټې دَ پاسه بله کوټه-

چوب چينی:(چوب-چی-نی)اسم- چينی بوټے- يو قسم دوائی-

چوبدار:(چوب-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حاضرباش- اردلی- څوکيدار- (۲)ګله دار- دَ ګېډو دَ رمې څرونکے- (۳)ګرز لرونکے- ګرزدار- جمع چوبداران-

چوبداره:(چوب-دا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- پېوپيوانه- کوتک ماره- تيارخوره- چوب ګرندی- هغه ښځه چې پهٔ شاهی محل کښې دننه خبر وړی راوړی-

چوبر:(چو-بر)اسم صفت- واحد- مذکر- سمسارے- غټ کټ- دنګ لوړ- اڅور- چاق- غټ پټ- هغه څوک چې پهٔ وجود ښهٔ غټ پټ او دنګ لوړ وی-

چوبره:(چوب-ره)اسم- واحد- مؤنث- غټه پټه او څربه جينۍ-

چوبړن:(چوب-ړَن)صفت- مذکر- (۱)لوڅک- پست- بداخلاقه- (۲)جاهل- ذليل-

چوبندی:(چو-بَن-دی)اسم- مؤنث- دَ کوټې يا منړو دَ ديوالونو او غټو بشونو تر مينځ لره برخه-

چوبول:(چو-به-وَل)مصدرِ متعدی- وګوریٔ سوځول-

چوپ:(چوپْ)اسم صفت- واحد- مذکر- غلے- خاموش- چپ-

چوپ:(چوپْ)اسم- واحد- مذکر- چوب- لرګے- کوتک- (فارسی)-

چوپاتکه:(چو-پا-تهٔ-که)اسم- مؤنث- کتولے- دَ اينځرانو دَ راټولو آله-

چوپار:(چو-پارْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوپال- چوپاړ- څېره- څېرې- ساله- دوبکوړے- منړو- (۲)دَ غنډېدو ځایٔ- جمع چوپارونه-

چوپاړ:(چو-پاړْ)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ چوپار-

چوپال:(چو-پال)اسم- واحد- مذکر- چوپار- وګوریٔ چوپار- جمع چوپالونه-

چوپان:(چو-پان)اسم- واحد- مذکر- شپون- ګډبه- (فارسی)-

چوپان ګرمک:(چو-پان-ګر-مک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ځنګلی بوټے چې نرمه تنه او سپين ګل لری-

چوپتره:(چو-پت-ره)اسم- مؤنث- يو بوټے چې دَ شفتالو پهٔ شان پاڼې لری او دَ ساګ پهٔ شان پخولے مم شی-

چوپتيا:(چوپ-تْيا)اسم- واحد- مؤنث- چوپوالے- چپوالے- غلے والے- غلے توب- چوپتوب- چپوالے-

چوپټه:(چو-پهٔ-ټه)اسم- مؤنث- هغه لرګے چې دَ ديوال دَ کلکولو دَ پاره پهٔ مره رده (پخڅه) او دَ ديوال پهٔ سر کښې لګولے کيږی- (افغانستان)-

چوپر:(چُو-پَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ابلک- برګ- ابلق- دوه رنګے- (۲)راچاپېر- چاپېر-

چوپرکټ:(چو-پَر-کَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پالنګی کټ- ښائسته کټ- (۲)دَ زنانه دَ کفن سره ښائسته شال چې پهٔ مړينې ئې يوې ښځې له دَ پلار کورنی کوی-

چوپړے:(چوپ-ړے)اسم- (۱) چکلے- پړونے- بورقه- بورقع- بوکره- (۲)وګوریٔ چوپړ-

چوپړ:(چو-پَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شطرنج پهٔ شان يو قسم لوبه- دَ شطرنج پياده- ګونټه- (۲)خدمتګار- چوپړے- خادم- (۳)زحمت- کار- نوکری- خدمت-

چوپړن:(چُوپ-ړَن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې سترګې ئې اُبڼې او چخې کوی- دَ چوخړو سترګو خاوند- چخن- زوبلن- چوخړن- چخړن- چوچے-

چوپړه:(چو-پهٔ-ړه)اسم- مؤنث- زړه پڼه- زړه موچڼه- زړه ماچڼه- چپره- زړه چيتره-

چوپړين:(چوپ-ړين)اسم صفت- شوړ- چوپن- خوړين سترګے- چکان- چوپنې سترګې لرونکے-

چوپړی:(چُوپ-ړی)اسم- مؤنث- اَبری- چوپری- شړومبی-

چوپړی:(چوپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جومپړی- جونګړه- څپر- کوډله- کوډی- څپری- خونه- خونکی- کوټځه- څپره- ځاله- کېږدی-

چوپړے:(چوپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- نوکر- خادم- خدمتګار- روزدار- دوربه- چوپړ- چوکر- دربه-

چوپل:(چُو-پَل)مصدرِ متعدی- ژول- رودل- رول- ژوول- پهٔ شونډو يو څيز داسې راکښل چې پوټکے ئې پاتې شی او دَ مينځ رس ترې راکاږلے شی- چوپول- چپول- څبېښل- شپېلل- چوول-

چوپلے:(چُو-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چوپلی- مؤنث چوپلې- وګوریٔ چوپل-

چوپن:(چُو-پَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوریٔ چوپړن-

چوپنه:(چُو-پهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ چوپل-

چوپنه:(چُو-پهٔ-نه)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو دَ چوپلو څيز-

"ئ" (ڼې-زل)، "ې" (مې-ره-وَل)، "ی" (پيا-لی)، "ے" (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګوریٔ تشريحات صفحه ۱

چوپنی:(چو-پهٔ-نی)اسم- مونث- أبخنۍ- انژنې-
چوپنۍ:(چو-په-نۍ)اسم- واحد- مذکر- پوچکه- د صابون پوچک یا د کورتو وړه ټوټه- د صابن وړه حصه- لږه حصه-
چوپنۍ:(چو-په-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوږې ګولۍ- چاکلېټ-
چوپنۍ:(چو-پهٔ-نۍ)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے یا پوست څیز چې د ماشومانو د غاښونو په کېدلو کښې مرسته کوی-
چوپول:(چو-په-ول)مصدر متعدی- وګورئ چپول-
چوپون:(چو-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ چوپول-
چوپونکے:(چو-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوپونکی- مؤنث چوپونکې- وګورئ چوپول-
چوپونګ:(چو-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوپول-
چوپونه:(چو-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوپول-
چوپوهٔ:(چو-په-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چوپول-
چوپه:(چو-په)اسم- مؤنث- خروبونه- سېرابونه-
چوپه:(چو-په)اسم- مؤنث- څوپه- څپک- څپق- څلور ګټې-
چوپه:(چو-په)اسم- مؤنث- (۱)قافله- کاروان- (۲)پوچه- د خټو پلستر- د خټو لېو- پونچه-
چوپه چوپیا:(چو-په-چوپ-یا)اسم مرکب- مؤنث- قلاره قلاری- خاموشي- قلاره قلاری- چوپه چوپتیا- ارامه ارامتیا- چپه چپیا- شومه دم-
چوپېدل:(چو-پې-دل)مصدر لازم- ارامېدل- کرارېدل- قلارېدل- غلے کېدل- خاموشه کېدل- چپ کېدل-
چوپېدن:(چو-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوپېدل-
چوپېدنګ:(چو-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوپېدل-
چوپېدنه:(چو-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوپېدل-
چوپېدونکے:(چو-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوپېدونکی- مؤنث چوپېدونکې- وګورئ چوپېدل-
چوپېدهٔ:(چو-پې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چوپېدل-
چوپېر:(چو-پېر)صفت- وګورئ چاپېر- (عامیانه قرأت)-
چوت:(چوت)اسم- مؤنث- چیت- د ښځې پټ اندام- د ښځې عضو خاص- چوډ-
چوت:(چوت)صفت- (۱)اوچت- دنګ- لوړ- (۲)تېز- څلاکه- متے- زندے- چالاک-
چوتار:(چو-تار)اسم- واحد- مذکر- (۱) یو قسم ټوکے یا لټه چې تنسته بوده ې د څلورو څلورو تارونو وی- دوسوتی اعلیٰ قسم صفا کپړه- خامتا شوې- د یو پخوانی سپین ټوکی نوم- سپین او ښائسته ټوکے- چارسوتی کپړه- (۲)یو قسم ساز- (۳)وړه خبره-
چوتاله:(چو-تا-له)اسم- مؤنث- د دولسو ماترو یو تال-

چوتانکی:(چو-تانګ-کی)اسم- مؤنث- د اوښ د کټې لهٔ زیرو جوړه کړی- د اوښ د زین د زیرو کړی-
چوتانی:(چو-تا-نی)اسم- مؤنث- د کټ لنګه-
چوتره:(چوت-ره)اسم- مؤنث- (۱)صوفه- صوپه- ړبه- ړپه- د ناستې ځایٔ- دوکانچه- (۲)هواره او وړه موړه- جمع چوترې-
چوتکے:(چوت-کے)اسم- واحد- مذکر- څټ-
چوتکے:(چوت-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- پوچ- بې حیا- بې پردې- بې ادبه- نالائق- نامناسب- بې ننګه-
چوتیا:(چوت-یا)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مفعول- ګانډو- (۲)بې غېرته- (۳)بې اعتباره- ناکاره-
چوتیاتوب:(چوت-یا-توب)اسم- مذکر- (۱)ناکاره توب- ناکاره والے- بې اعتباری- بې اتباری- (۲)ګانډوتوب- مفعول توب- مفعول والے- (۳)بې غېرتی-
چوتے:(چو-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)لنګ- لنګوټے- وړوکے لنګ- نېکر- لنډکے لنګ- لنډ پرتوګ- (۲)هغه رسی چې د اوښ بار پرې تړلے شی- (۳)چتے- (۴)تړاکے-
چوټ:(چوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تکلیف- (۲)خربه- حمله- (۳)عشق- د مینې صدمه- (۴)ګوزار- غزار- درز- (۵)ټېله- دیکه- ټکره- (۶)حادثه- افت- (۷)باری- وار- نمبر- (۸)فکر- اندېښنه- اند- خیال- (۹)تاوان- (۱۰)اعتراض- سخ- (۱۱)چیټ- یو قسم کپړه-
چوټ:(چوټ)اسم صفت- (۱)ببخی- بالکل- قطعی- کافی- پوره- (۲)وړوکے-
چوټ:(چوټ)اسم- د یو شی زیات استعمالونکے یا پرې پوهېدونکے-
چوټ انداز:(چوټ-ان-داز)اسم مرکب- (۱)اندازه- اټکل- قیاس- تخمین- (۲- صفت)اټکلی- توکلی- چوټ اندازه-
چوټ اندازه:(چوټ-ان-دا-زه)صفت- وګورئ چوټ انداز-
چوټکه:(چو-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- چونټه- کونځۍ- کمڅۍ- چوټۍ- څنې- کونځۍ کړی وېښتهٔ- چوټے- څړی- چارخولګ- بوتۍ- بودی- بوتکه- څونډے- قرقره- څونکه- پیاده- جېغه- چچه- شمله- پټکے- جمع چوټکې-
چوټول:(چو-ټه-ول)مصدر متعدی- (۱)چوټ کول- وړل- تښتول- (۲)غلا کول- پټول- پهٔ غلا وړل- (۳)بارول- درنول-
چوټون:(چو-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چوټول-
چوټونکے:(چو-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوټونکی- مؤنث چوټونکې- وګورئ چوټول-
چوټونګ:(چو-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوټول-
چوټونه:(چو-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوټول-
چوټوهٔ:(چو-ټه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چوټول-
چوټه:(چو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاره- علاج- غم خوړنه- چېټه-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

(۲)پرله پسې کار کونه- په یو مخ کار کونه-

چوټه:(چ-وه-ټه)اسم- واحد- مؤنث- څپلۍ- کېړۍ- چپلۍ-

چوټۍ:(چو-ټۍ)اسم- مؤنث- سټوکے- څټۍ- چوټی- د ښځې د سر وېښته چې ښی او کس اړخ ته ئې راخواره کړی وی- یعنی کمڅۍ شوی نه وی- د ښځې د سر وړده وېښته-

چوټۍ:(چُو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- رخصتی- تعطیل- هغه ورځ چې د معمول کار پکښې نه کیږی-

چوټۍ:(چو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څپلۍ- کېړۍ- چپلۍ- (۲)لونګ- (۳)چونټۍ-

چوټېدل:(چو-ټې-دَل)مصدر لازم- پوره کېدل- په مقابله یا جنګ کښې برابرېدل- مخے کېدل- (۲)وړلے کېدل- تښتولے کېدل- غ(۳)بارېدل- درنېدل-

چوټېدن:(چو-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوټېدل-

چوټېدنګ:(چو-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوټېدل-

چوټېدنه:(چو-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوټېدل-

چوټېدونکے:(چو-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوټېدونکی- مؤنث چوټېدونکې- وګورئ چوټېدل-

چوټېدهٔ:(چو-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چوټېدل-

چوټۍ:(چو-ټۍ)اسم- مؤنث- بوتی- څېړۍ- څڼګه- چارخول- تاج-

چوجکۍ:(چو-ج-کۍ)اسم- مؤنث- وګورئ چجکۍ-

چوجۍ:(چو-جۍ)اسم- مؤنث- وګورئ چوچۍ ۲-

چوچ:(چوچ)اسم- مذکر- (۱)رسم- رواج- عادت- دود- دستور- (۲)چوچنے-

چوچاړے:(چو-چا-ړے)اسم- واحد- مذکر- چچاړے- ټاپو- جزیره- د زمکې هغه ټوټه چې ګېر چاپېره ترې اُبهٔ وی-

چوچ سترګے:(چوچ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې سترګې ئې چوچۍ وی-

چوچک:(چُو-چک)اسم- واحد- مذکر- چوچه- چرګوټے- چرګوړے- چچوڼے- ورانکارے ملک- شیطان ملک- شوخ ملک-

چوچ نهل:(چوچ-نهٔ-هل)مصدر- د مرز تښتېدل او جنګ پرېښودل-

چوچنے:(چو-چهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوخنے-

چوچڼے:(چو-چهٔ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- ارمنډه-

چوچو:(چُو-چُو)اسم- د ماشومانو په ژبه مرغۍ یا ړوړۍ ته ونیلے شی-

چوچوړے:(چو-چو-ړے)اسم- د مرغیو او چرګانو کنه- کونے- شینے- شونے-

چوچول:(چُو-چه-ول)مصدر متعدی- مرزان یو بل ته د جنګ د پاره مخامخ کول-

چوچون:(چُو-چه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چوچول-

چوچونکے:(چُو-چه-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوچونکی- مؤنث چوچونکې- وګورئ چوچول-

چوچونګ:(چُو-چه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوچول-

چوچونه:(چُو-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوچول-

چوچوڼے:(چو-چو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- چوچک- چرګوټے- چرګوړے-

چوچۍ:(چو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- غرڅنے چرګ- د غرهٔ چرګ- صحرانے چرګ- صحرائی چرګ- غرنے چرګ- ځنګلی چرګ- کرمنګ- کورمنګ- قرقاول-

چوچۍ:(چو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- ورکوټې جاروکۍ چې د چڼنو یا نورو تېرو وېښتو نه جوړه وی او د رنګ او چونې کار پرې کولے شی-

چوچۍ:(چو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- کیسی- خلګۍ- بوځکۍ- خلتګۍ- پټاکېدانه- هغه کیسۍ چې پکښې پیسې ټکې ایښوے شی-

چوچے:(چو-چے)اسم- واحد- مذکر- چرګوړے- بچے- چیچے- چوچوڼے-

چوچے:(چو-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې سترګې ئې چخې او اُبهٔ کوی- چخن- چخړن- چوپړن- (۲)اُبخنې- چوخنې سترګې- چوپنې-

چوخ:(چُوخ)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوغ- کوږ- کړوپ- ملاټیټے- شاټیټے- شاکوپے- کوپے-

چوخ:(چوخ)اسم- چخ- خښونه- منډنه- ټومبنه- ننه ابستنه-

چوخانۍ:(چو-خا-نۍ)اسم- پمبه-

چوخانۍ چوخانۍ:(چو-خا-نۍ-چو-خا-نۍ)اسم مرکب- ربز مربز-

چوخت:(چوخت)صفت- جخت- پېوست- نښتے- متصل- ورځېرمه- ورڅرمه-

چوخته:(چوخ-ته)اسم- مؤنث- کوره- سمڅه- سمڅ- ښمڅ- غار- ړوغله- سوړه- ګاره-

چوخړکه:(چوخ-ړ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپنګور- سپنګېر- کروړه- کرېړه- یو قسم اغزن بوټے چې مېوه ئې وړومبے سره او وروستو توره شی- (۲)چوکه- سپرخی-

چوخړن:(چوخ-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- چخن- چوخن- زوبلن- چخړن- چیخن- چخے- چوپړن- پخړن-

چوخړه:(چوخ-ړه)اسم- مؤنث- وګورئ چخړه-

چوخړی:(چوخ-ړی)اسم- جمع- مذکر- چخی- چخړی- چیخړی- چوخڼی-

چوخشو:(چوخ- شو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چکښو-

چوخښکے:(چو-خښ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سترګې هغه ګُټ چې غوږ طرف ته وی- (۲)وښکے-

چوخکه:(چو-خ-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه کلکه لښته چې په سر کښې ئې ستن یا مېخ ټکوهلے شوے وی او غوایان یا خرهٔ پرې چوکه کوی- چخله- چوخله- چوکه-

چوخل:(چو- خل)اسم- واحد- مذکر- چوغل- سیکی- ښوئنده آله- نخچک-

ټ" (ټې-رل)، ي"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لي)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

نخښک- یخ مالک- دَ یخ مالک آله-

چوخل:(چو-خل)مصدر- سکونېل- چیخل- چوخول-

چوخله:(څو-خ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چوخکه-

چوخلۍ:(چو-خ-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- وُچته ټوپۍ- جګه خولۍ-

چوخلے:(چو-خۀ-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع چوخلي- هغه تېرۀ لرګے چې وړی پرې سپینولے شي-

چوخ مخے:(چوخ-م-خے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- تپل مخے- تپلے- برګ مخے- چیچکی- چیچک مخے-

چوخن:(چو-خن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پخړن- چوخنے-

چوخنے:(چوخ-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چوخړن- چیخن- چخن- چوچنے- دَ چوخړو سترګو خاوند- زوبلن- چخن-

چوخنه:(چوخ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چخړه-

چوخنے:(چوخ-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چخړے- چوخړے- چوخنے-

چوخول:(چو-خه-ول)مصدر متعدی- چوکه کول- سوخول- سوغول- چوخ کول- ېخییل-

چوخول:(چو-خه-ول)مصدر متعدی- راټیټول- کړوپول- کړول-

چوخون:(چو-خه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۱-

چوخون:(چو-خه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۲-

چوخونکے:(چو-خه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوخونکی- مؤنث چوخونکې- وګورئ چوخول ۱-

چوخونکے:(چو-خه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوخونکی- مؤنث چوخونکې- وګورئ چوخول ۲-

چوخونګ:(چو-خه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۱-

چوخونګ:(چو-خه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۲-

چوخونه:(چو-خه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۱-

چوخونه:(چو-خه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخول ۲-

چوخونے:(چو-خو-نے)اسم- واحد- مذکر- چوکه- چیکه- چېکه-

چوخه:(چو-خه)اسم- واحد- مؤنث- چوغه- قبا- شوکه- شوقه- پشمی یا وړینه چوغه-

چوخه:(چو-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خموالے- کړوالے- کوږوالے- (۲)دَ څۀ څیز دَ وُچتولو دَ پاره اوګه ورکونه-

چوخی چوخی:(چو-خی-چو-خی)اسمِ صفت- مرکب- قوتی قوتی- خاپ خاپ- داغ داغ- لکه لکه- خپ خپ- ټپ ټپ-

چوخے:(چو-خے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)شاټیټ- شاکوپے- کړوپے- کوپا- کوپ- کوپے- شاټیټے- قوبے- ملاټیټے- (۲)ټکی مخے- تپلے- تپل مخے- چیچکے- چخن مخے-

چوخېدل:(چو-خې-دل)مصدر لازم- ټیټېدل- ګړبېپېدل- کړوپېدل- کوپېدل-

چوخېدل:(چو-خې-دل)مصدر لازم- چوکه کېدل- سوخېدل- څوخېدل- سوغېدل-

چوخېدلے:(چو-خې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چوخېدلی- مؤنث چوخېدلې- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدلے:(چو-خې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چوخېدلی- مؤنث چوخېدلې- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخېدن:(چو-خې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدن:(چو-خې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخېدنګ:(چو-خې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدنګ:(چو-خې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخېدنه:(چو-خې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدنه:(چو-خې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخېدونکے:(چو-خې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوخېدونکی- مؤنث چوخېدونکې- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدونکے:(چو-خې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوخېدونکی- مؤنث چوخېدونکې- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخېدۀ:(چو-خې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چوخېدل ۱-

چوخېدۀ:(چو-خې-دۀ) حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چوخېدل ۲-

چوخۍ:(چو-خۍ)اسم- واحد- مؤنث- چوکه- لښته- چمکی- وړه چوکه- چیکه- تېرۀ او نازکه لښته چې دَ غوایانو دَ شړلو دَ پاره پکارولے کیږی-

چود:(چود)اسم- واحد- مذکر- چاؤد- درز- چودے- پراوېز- چو-

چودری:(چود-ری)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)مشر- سرکرده- ملک- (۲)معتبر- (۳)زمیدار- زمیندار-

چودری توب:(چود-ری-توب)اسم- (۱)مشری- ملکی- سرکردګی- (۲)خان لوئ او معتبر کېدنه-

چودل:(چو-دل)مصدر لازم- وګورئ چاودل-

چودن:(چو-دن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چدن-

چوړوکۍ:(چو-ړو-کۍ)اسم- مؤنث- خور- کلک خور- دَ هندوانې خټکی وغېره پوستکے- سربېره برخه- چوړے-

چوړه:(چو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګی ټوکړه- دړه-

چوړے:(چو-ړے)اسم- وګورئ چوړوکی-

چور:(چور)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوټ- تالا- (۲)هغه تېرۀ کانړے چې شپانۀ پرې دَ ضرورت پۀ وخت کښې ځاروی حلالوی- چورے- چښنکے-

چور:(چور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- جمع چورونه- (۱)رېز مرېز- ټوټې ټوټې- (۲)بالکل- بېخی- جمع چورونه-

چور:(چور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترازه- قره- پره- ړکره- تره- (۲)غل- غلاکړے-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ۀ "(ز-ړه)، ۀ "(ړو-بې-دۀ)

چور :(چور)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سورے چې دَ اُبو پهٔ بند کښې پیدا
شي او اُبهٔ ترې ځي- (۲)ځرے- سورے- (۳)دره- (۴)دوړه- پوړر- رش-

چورا :(چو-را)اسم- وګورئ باهو-

چوراس:(چو-راس)اسم- واحد- مذکر- (۱)څلورکشته- چې څلور مخه لری-
څلورمخے- (۲)دَ ترکاڼی یو قسم اوزار/آله

چورب:(چو-رب)اسم- واحد- مذکر- یو قسم باز-

چورباتی :(چور-با-تی)اسم- وګورئ چورپاتی-

چورباز :(چور-باز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بچه باز- هلک باز-
(۲)بدعمله- بداخلاقه-

چوربازی:(چور-با-زی)اسم- مؤنث- (۱)هلکان ساتنه- هلک بازی- بچه بازی-
(۲)بدعملی- بداخلاقی-

چوربل:(چور-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بزې دَ وېښتو نه جوړ شوے پړے
یا تېرسرے- چربل- دَ چېلۍ دَ وېښتو نه جوړه رسۍ- (۲)دَ اس جلب چې
لهٔ وژغنو او تارونو نه جوړولے شي-

چوربور :(چور-بور)اسم صفت- واحد- مذکر- مغرور- کبرژن- کاکه-

چورپاتی :(چور-پا-تی)اسم- واحد- مؤنث- چوربتی- چورباتی- څراغ-

چورت:(چو-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرت- فکر- (۲)اندېښنه- (۲)یو وار
نسوار- یو خله نسوار-

چورتک:(چور-تک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے-

چورتی :(چو-رهٔ-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چرتي- فکرمن- پرېشان-
خفه- دلګیر- اندېښمن- متفکر- (۲)خوشاله- خوش مزاجه- خوش طبیعته-
(۲)عېشی- عېش کونکے-

چورټ:(چو-رټ)اسم- واحد- مذکر- غټ سېګرټ- یو قسم سګرټ- چرټ-

چورچر :(چور-چر)اسم صفت- چور چور- کنډ کپر- کنډ و کپر- مات رامات-
کنډو کنډۆ- دړه داړ- مات ګډ-

چورچکا :(چور-چهٔ-کا)اسم- واحد- مؤنث- دا کلمه دَ "اکابکا" سره یو ځاې
استعمالېږی لکه اکابکا کهٔ چورچکا- دَ یوې لوبې نوم-

چورچور :(چور-چور)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)کنډ کپر- کنډ و
کپر- کندرې کوندرې- ړانګې ړوبل- (۲)پهٔ نشه کښې مست- بې خوده-
عاشق- سخت عاشق-

چورچورک:(چور-چو-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- پوخڼا- معقول- خبرلوځ-
ترټو-

چورچورک:(چور-چو-رک)اسم- واحد.. مذکر- دَ اُبو مور- کیرړے- چرچرک-
یو قسم حشره چې پهٔ شپه کښې دَ چر چر آواز کوی-

چورچورکے:(چور-چو-ر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چرچورکی-

چورچوری:(چور-چور-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چرچورکی-

چوررنګ:(چور-رنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- چپلیت- نرے-

چورکنډے:(چور-کن-ډے)اسم- مذکر- برندے- څرخندوکے- چرلندے-

چورلکه-

چورکی :(چور-کی)اسم- واحد- مؤنث- مرغابی- یو قسم حلال مارغهٔ-
سائنسی نوم اناس کرېکا (ANAS CRECCA)-

چورلانړس:(چور-لان-ړس)اسم- ګېر چاپېر چورلېدنه-

چورلاوو :(چور-لا-وو)اسم- واحد- مذکر- مشین-

چورلټ:(چور-لټ)اسم صفت- مذکر- (۱)ټول - تمام- بالکل- بېخی-
سراسر- سکوټ- سکټ- ځکټ- کرټ- ګرسره- (۲)کند کپر- ټوټې ټوټې-
چرچور- دړدړ-

چورلټ:(چور-لټ)اسم- واحد- مذکر- ګاڼی کښې چورلېدونکے دَ لرګی ګول
لټ- ارمکے- ارمګ-

چورلټه:(چور-ل-ټه)اسم- مؤنث- وګورئ چورلټ-

چورلک:(چور-لک)اسم- واحد- مذکر- پېر- څرخ- تاؤ- ګردش- دور-

چورلکه:(چور-ل-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پښې مخکښینی او وروستنی
برخه- (۲)دَ لرګی څرخ- چورلندے- چولکے-

چورلکے :(چور-ل-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چورلکه- دَ پښې چورلکه-
چورنکے- (۲)خنجکے- دَ ښځې دَ تناسلی آلت خینجکے-

چورلن:(چور-لن)اسم صفت- ګېر چاپېر- هغه شے چې څوک ترې بچ نهٔ شي-
پهٔ ټولو یو شان-

چورلنده:(چور-لن-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- تاوېدونکے- څرخېدونکے-
ګرځېدونکے- سېل کونکے-

چورلندے :(چور-لن-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څرخندوکے- څرخندنے-
چورلنډے- لاټو- برلندے- چورلے- څرخنے- چورخلک- تلېلے- ګرزندے-
برندے- دَ لرګی څرخ چې ماشومان پرې لوبې کوی- (۲)چاپېره تاوېدنه-
جمع چورلندی-

چورلندے :(چور-لن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ګرځندے- غولی-
غلغلی- چکر- پېر- (۲)ګرباده- دَ پېریانو بړلی- بادامه- ګېر چاپېره
چورلېدونکې او تاوېدونکې اُبهٔ- دَ سیلۍ هغه بادامه چې پهٔ یو ځاې
چورلی او بیا پهٔ پورته الوځی- چورلنډے-

چورلندی :(چور-لن-دی)اسم- واحد- مؤنث- ګرځندے- چورلکه-

چورلنډ :(چور-لنډ)اسم صفت- واحد- مذکر- لغړ- لوچک- اوباش- لنډر-
چورلنډے- جمع چورلنډان-

چورلنډتوب:(چور-لنډ-توب)اسم- مذکر- چورلنډوالے- لغړتوب- اوباشی-
لنډرتوب-

چورلنډوالے :(چور-لنډ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ چورلنډتوب-

چورلنډے :(چور-لن-ډے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ چورلنډ- (۲)وګورئ
چورلندے- جمع چورلنډی-

چورلول:(چور-له-ول)مصدر متعدی- (۱)ګردش ورکول- څرخول- څرخ ورکول-
تاوول- پېر ورکول- سرګردانه کول- ګېر چاپېره ګرځول-

ئ (ځې-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کبر چاپېره کول- (۲)ګډول- نڅول-

چورلولے:(چور-له-ولـ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چورلولي- مؤنث چورلولې- وګورئ چورلول-

چورلون:(چور-له-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلول-

چورلونکے:(چور-له-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چورلونکي- مؤنث چورلونکې- وګورئ چورلول-

چورلونګ:(چور-له-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلول-

چورلونه:(چور-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلول-

چورله:(چور-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اَبو موری- دَ اَبو ورخ- دَ اَبو رو-چورن- (۲)سولولے غز-

چورله بابا:(چور-له-با-با)اسم- واحد- مؤنث- چولانوس- دَ ورو ماشومانو يوه لوبه-

چورلی غرب:(چور-لی-غرب)اسم- مذکر- خودکاره وسلحه- مشين ګن-

چورلېخے:(چور-لې-خے)اسم- مذکر- هغه مېخ چې مشين يا څرخ پرې تاوېږي-

چورلېدل:(چور-لې-دل)مصدرِ لازم- (۱)څرخ خوړل- تاوېدل- څرخېدل- ګردش کول- پېر وهل- کبر چاپېره ګرځېدل- کبرچاپېره کېدل- پېرونه خوړل- (۲)ګډېدل- نڅېدل-

چورلېدلے:(چور-لې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چورلېدل-

چورلېدن:(چور-لې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلېدل-

چورلېدنګ:(چور-لې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلېدل-

چورلېدنه:(چور-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چورلېدل-

چورلېدونکے:(چور-لې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چورلېدونکي- مؤنث چورلېدونکې- وګورئ چورلېدل-

چورلېدهٔ:(چور-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چورلېدل-

چور لېونے:(چور-لې-ؤ-نے)اسمِ صفت- سکټ لېونے- بېخي لېونے- جمع چور لېوني-

چورلی:(چور-لی)اسم- واحد- مؤنث- شپېلق- شپېلک- شپېلے- شورشورے- شپولک-

چورلے:(چور-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چمبر- (۲)چُرلے- چورلکے- (۳)چورلندے- (۴)چارمغز- غز- جوز- اکوړ- مټک- (۵)دَ مشين څرخ- (افغانستان)-

چورلے غرب:(چور-لی-غرب)اسم- مذکر- خودکاره وسلحه- مشين ګن-

چور ماچور:(چور-ما-چور)اسم صفت- وګورئ چور مچور-

چور مچور:(چور-م-چور)صفت- (۱)ريز مريز- ذري ذري- ټوټې ټوټې- بېخي مات- ريچې ريچې- ريچ ريچ- بسمې بسمې- ټکړې ټکړې- چورې چورې- تيکه تيکه- پاره پاره- (۲)سوے لوے- عاشق-

چورمبتی:(چور-مبن-تی)اسم- مؤنث- کربوړے- چرمبکی-

چورن:(چو-رن)اسم- مذکر- تندرکے- دَ اَبو موری- تری- پرناله-

چورن:(چو-رن)اسم- واحد- مذکر- هغه مېده حکيمی دارو چې دَ هاضمې دَ پاره استعمالولے شي- چونړی- تلے- کپ- کپه- پکه- تاک-

چورندک:(چو-رن-دک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چتے-

چورنکے:(چو-رن-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چورلکے-

چورنګ:(چو-رنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ يو وار دَ ښکاروپو ښې پرېکونه- (۲)تېغ- توره- (۳)پرهر- ټپ- زخم- پرمار- دَ توري چلولو مشق- (۴)زخمي- سورے-

چورنګ:(چو-رنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سفوف- (۲)زورنګ-

چورنګے:(چو-رن-ګے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مرغ- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)- جمع چورنګيان-

چوره:(چو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ فتق بيماری- دَ دغې ناروغۍ ځاۓ- هغه سړے چې دَ خوټو يا اګيو دَ پاړسوپ پهٔ ناروغۍ اخته وي-

چوره:(چو-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- خوشناکه دره- چوری- جمع چورې-

چوره:(چو-ره)اسم- مؤنث- (۱)يو قسم شيريني- شکره- بوره- چينی- شيرينی- تری- (۲)پوړر- رش- سفوف- (۳)دَ مرغلرو دَ چورې پهٔ شان خلېدونکے-

چوره:(چو-ره)ضمير- څومره-

چوره چوره:(چو-ره-چو-ره)صفت- ريز مريز- ذرې ذرې-

چوری:(چو-ری)اسم- مؤنث- مېده کړے شوې روټۍ چې پکښې غوړی او خواږهٔ ګډ کړے شوی وي- مېده شوے غوړ خوراک-

چوری بردار:(چو-ری-بر-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ غلا مال وړونکے- غلا کړے- مال متہ وړونکے کس- (۲)چوری وړونکے-

چوری چوری:(چو-ری-چو-ری)اسم مرکب- (۱)طوطی يا ښارو له پوړی يا بله خوراکه- خس خس- دَ اَموختهٔ مارغهٔ دَ رابللو آواز- (۲)وګورئ چور مچور- (۳)دَ چوری مياشت-

چوری:(چو-ری)اسم- واحد- مؤنث- مچ بنګ- مچ شړونے- هغه ببوزے چې دَ اس دَ لکې وېښتو نه جوړولے او مچان پرې شړلے شي- تروری- پيک-

چوری:(چو-ری)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه جينی چې پهٔ محفلونو کښې سندرې وائي- مجلسی پېغله- (۲)معشوقه- محبوبه- (۳)ښائسته جينی- (۴)سهېلی- (۵)مزدوره-

چورے:(چو-رے)اسم- (۱)توښه- توشه- خوراک- (۲)توبره-

چورے:(چو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ځناور چې لم ئې سپين وي-

چورے:(چو-رے)اسم- واحد- مذکر- خوئ- بچے- بچورے- بچوړکے- بچوړکے-

چورے:(چو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غين- ذکر- دَ نارينه آلهٔ تناسل- (۲)ګډېدونکے- لبنتی- بازينګر-

چوړ:(چوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوڼ- دَ دروازې یا کټ چوڼ او پونکی- (۲)مغه درز یا سورے چې پۀ لرګی کښې پۀ سولی یا پانه شوے وی- (۳)کړی- غوړاشه- غوړیاشه- غړوندے- جغنډ-

چوړ:(چ-وَړ)اسمِ صفت- وران- تباه- برباد- ویران- خراب- (کول- کېدل مصدرونه)-

چوړ:(چوړ)اسمِ صوت- شوړ- شړ- شور- شورهار- شړپار- شړپهار- دَ اُبو دَ راتوئېدلو آواز-

چوړ:(چوړ)اسم- (۱)بېخ- جندر- جدر- قتل- (۲)کوزېدنه- (دَ اس یا بس نه)- (۲)کنګالونه-

چوړا:(چو-ړا)اسم- واحد- مذکر- ږښے- بنګړے- ګجره- کوجره- چوړے- چورے- چوړاؤ- دَ لاسو کالے-

چوړا:(چو-ړا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چوغ سترګے- چپک- چنګ سترګے- چغ سترګے-

چوړاغ:(چو-ړاغ)اسم- (۱)دَ کاڼی چاؤد- دَ تیږې درز- (۲)دَ اُبو لاره- جمع چوړاغونه-

چوړاو:(چو-ړاو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوړا-

چوړچوړک:(چوړ-چو-ړک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ورکوټے ماشوم- طفل- کمکے ملک- کوچنے ماشوم- کوچنے- جمع چوړچوړکان-

چوړک:(چو-ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)قلف- کولپ- کُلپ- کُنجی- تاله- (۲)دَ دروازې اړم- تمبه او توماچو-

چوړکی:(چوړ-کی)اسم- واحد- مؤنث- چوړکی- چړوکی- وړه چاړۀ- چاړۀ-

چوړکه:(چوړ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اُبو لۀ کبله پۀ زمکه کښې جوړ شوے درز- سمخ- ورد غار- وړده سوړه- (۲)دَ دروازې دَ لرې کولو پۀ وخت دَ دروازې او چوکاټ پۀ مېنځ کښې لږه فاصله- جمع چوړکې-

چوړلونکے:(چوړ-ل-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- سلېښونکے- مښونکے-

چوړنګ:(چو-ړنګ)اسمِ صفت- چونګ اُبۀ- کوټ اُبۀ- لږ څۀ اُبۀ- یو غړپ-

چوړو:(چو-ړو)اسم- مذکر- شخدو- شخه دو- سخدو- سوړے- تبخک- چوړے- شېخدو- یو قسم خړرنګه مرغی چې لکی ئې وړده وی-

چوړول:(چو-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)بربادول- تباه کول- قتلول- ورانول- پوپنا کول- (۲)پلنول-

چوړول:(چو-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)شوړول- چړول- (۲)بېول- جاری کول- لږې لږې اُبۀ چړول یا تویول- (۳)کوزول- بښکته کول-

چوړون:(چو-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړون:(چو-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړونکے:(چو-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوړونکی- مؤنث چوړونکې- وګورئ چوړول-

چوړونکے:(چو-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوړونکی- مؤنث چوړونکې- وګورئ چوړول-

چوړونګ:(چو-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړونګ:(چو-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړونه:(چو-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړونه:(چو-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړوۀ:(چو-ړه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړوۀ:(چو-ړه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړول-

چوړه:(چو-ړه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱) کونړه- بدلمنه ښځه- (۲)بې خایه-

چوړمار:(چوړ-مار)اسمِ صوت- دَ تېزو اُبو دَ بهېدو آواز- شورهار- شوړمار- شړپهار- شړار-

چوړیا:(چو-ړیا)اسم- مؤنث- یو قسم کپړه چې پرې کربښې وی-

چوړیل:(چو-ړه-یل)مصدرِ متعدی- پۀ سر پښو یا بل لېسدار څیز دوه څیزونه پېوست کول- نښلول- مښلول- خنجول- سلېښول- سرېښول- پېوست کول-

چوړیلے:(چو-ړه-یۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوړیل-

چوړینه:(چو-ړه-یۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړیل-

چوړیونکے:(چو-ړه-یون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چوړیل-

چوړېدل:(چو-ړې-دَل)مصدرِ لازم- بربادېدل- تباه کېدل- قتلېدل- ورانېدل- پوپنا کېدل-

چوړېدل:(چو-ړې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)چړېدل- جاری کېدل- دَ اُبو بهېدل- (۲)کوزېدل- بښکته کېدل-

چوړېدلے:(چو-ړې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع چوړېدونکی- مؤنث چوړېدونکې- وګورئ چوړېدل-

چوړېدن:(چو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدن:(چو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدنګ:(چو-ړې- دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدنګ:(چو-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدنه:(چو-ړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدنه:(چو-ړې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چوړېدل-

چوړېدونکے:(چو-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوړېدونکی- مؤنث چوړېدونکې- وګورئ چوړېدل-

چوړېدونکے:(چو-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع چوړېدونکی- مؤنث چوړېدونکې- وګورئ چوړېدل-

چوړېدۀ:(چو-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چوړېدل-

چوړېدۀ:(چو-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چوړېدل-

چوړېل:(چو-ړېل)اسم- مذکر- رانخړۀ- نباتاتی نوم سیډرس دېوداره (CEDRUS DEODARA)-

ئ" (څی-رل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چوړے:(چو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چواړے- مُسلی- بنګی- مهتر- خاکروب- شاخېل- تک تور- چنګړے- چنګړ- (۲)هغه سړے چې د مجرم د پانسی کولو په وخت د کومی ځرخ تاووی- (۳)کم ذاته- (۴)د عیسائی قوم یو غړے- جمع چوړیان- مؤنث چوړی-

چوړے:(چو-ړے)اسم صفت- مذکر- (۱)بېبون- (۲)پړے- (۳)چپول- (۴)چوړو-

چوز:(چوز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د باز یو قسم- چکرباز- د ښکار د پاره نوے تیار شوے باز- (۲)یو کلنے باز- د باز بچے- (۳)د ښځو اندام نهانی-

چوزا:(چو-زا)اسم- واحد- مذکر- د تپوس یو قسم-

چوزه:(چو-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پې مخې ښځه- ښلکلې ښځه- ښانسته ښځه-

چوزه:(چو-زه)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوزے- چرګوړے- (۲)د کم عمر- پټه- (۳)ښانسته هلک-

چوزے:(چو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- چغری- نازک- کاغذی- چغجی- کوغذی-

چوزے:(چو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرګوړے- د چرګې بچے چې د حلالولو جوګه وی- (۲)دوزې بېړی (سپېنته)-

چوس:(چُوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)کم قیمته څیز- بې قیمته څیز- (۲)د ځاروی لری کولمې- (۳)لید- نظر- حس- لمس- تماس-

چوس:(چوس)اسم صفت- واحد- مذکر- خسیس سړے- چوسک- خساست-

چوسار:(چو-سار)اسم- واحد- مذکر- (۱)شرمخ- لېوه- رنده- (۲)سوان- یو قسم سوان (سوهان)- سیون- سوهن- سپین توړے-

چوستے:(چُوس-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ځناور لرې کولمې- پتروجی- (۲)د خېټې پرده- د نس برنغ یا پرده- څوښتے- څښکوړے-

چوس خور:(چُوس-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- شوم- بخیل- وږ سترګے- چوسکن- ارواوړے- سترووړے- چوساوڼ- لالچی-

چوسر:(چُو-سر)اسم- د شطرنج په شان یوه لوبه-

چوسک:(چُو-سک)اسم- تلاش کونه- په یو څیز پسې ګرځېدنه- لټونه- چوس-

چوسک:(چُو-سک)اسم- صفت- واحد- مذکر- وګورئ چوس-

چوسکن:(چُوس-کن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چوس خور-

چوسکنتوب:(چُوس-کن-توب)(۱)وږسترګی- (۲)بُخل- شوموالے- بخیل توب-

چوسکول:(چُوس-کهٔ-نه-ژل)مصدر متعدی- د چوس عادت پکښې پېدا کول- اروا وږے کول- بدخویه کول-

چوسکنونکے:(چُوس-کهٔ-نه-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- اروا وږے کونکے- وږسترګے کونکے- د چوس عادت پکښې پېدا کونکے-

چوسکنېدل:(چُوس-کهٔ-نې-دل)مصدر لازم- شوم کېدل- بخیل کېدل- اروا وږے کېدل- د چوس عادت پکښې پېدا کېدل-

چوسکنېدن:(چُوس-کهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوسکنېدل-

چوسکنېدنګ:(چُوس-کهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوسکنېدل-

چوسکنېدنه:(چُوس-کهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوسکنېدل-

چوسکنېدونکے:(چُوس-کهٔ-نې-دون-کے)اسم صفت فاعل- واحد- مذکر- جمع چوسکنېدونکی- مؤنث چوسکنېدونکې- وګورئ چوسکنېدل-

چوسکنېدهٔ:(چُوس-کهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چوسکنېدل-

چوسل:(چو-سل)مصدر متعدی- (۱) چوسول- چوپل- راکښل- چوول- رودل- په خُلهٔ د څهٔ زینه یا رس راکښل- (۲)احساسول- لمس کول- سره لګېدل-

چوس مار:(چوس-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ږوږی غړپ-

چوسه:(چو-سه)اسم- مؤنث- سستی- لټوالے- کاهلی- کهالی- لټی- تنبلی- ناراستی-

چوسے:(چو-سے)اسم- واحد- مذکر- د ترکاڼ اوزار چې د لرګی کوږ سورے نېغوی-

چوسی:(چو-سي)اسم- مؤنث- چمبېره- جوړی- چولے- چښکے-

چوشتے:(چوش-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوښتے-

چوشک:(چو-شک) اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه بوتل چې ماشومانو له پرې پئ ورکولے شي- چُشنی- (۲)هغه کوزه چې پکښې څخکوړے وی-

چوشکی:(چوش-کی)اسم- زربلان- څېلانځ-

چوشنی:(چُوش-نی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ګول د ربړ شے چې د تی په شان وی او ماشومان یُ چوپی-

چوشی:(چُو-شي)اسم- وګورئ چښکے-

چوښتے:(چوښ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱) د ځارو غلانځه- (۲)څوښکوړے-

چوښکور:(چوښ-کور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوښکه-

چوښکه:(چوښ-که)اسم- واحد- مؤنث- کشکول- څخکوړے- څوښکوړے- چوشکے- چوښکے- چښکوړے- سُنت- څوسکوړے- چوشتے-

چوغ:(چوغ)صفت- واحد- مذکر- (۱) چوغ- چوخ- کوږ- کُبے- ټیټ- قبے- چوغے- کړک- کوړک- (۲)تنګ-

چوغ:(چوغ)اسم- ږوغل- چوغنه- قوتے- هغه سُورے چې پورې راپورې نهٔ وی وتے-

چوغا:(چو-غا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوغه-

چوغالے:(چو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اوښانو د ترلو ځایُ- د اوښانو طبېله- (۲)د اوښانو د پچو ېېرے- (۳)د سخا اُبو ږنږ- د سخا اُبو ږوغل- جمع چوغالی-

چوغالے:(چو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- تاخ- تاخچه- کوغالے-

چوغانے:(چو-غا-نے)اسم- مذکر- ږوغل- کنده- غوچ- کوندره-

چوغ بوغ:(چوغ-بوغ)اسم صوت- غل غوبل- غوغا- شور زوږ- شور بکت- غالمغال- چغ پغ- چوغ پوغ-

چوغ پوغ:(چوغ-پوغ)اسم صوت- وګورئ چوغ بوغ-

زبر"(ځ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زبر رک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ره)، ۀ"(ږو-بې-دهٔ)

چوغر:(چو-غر)صفت- واحد- مذکر- وګورئ چغر-

چوغړے:(چوغ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- غوړېدلے- وېړ- سپرلے- سپړدے- سپېلے-

چوغ سترګے:(چوغ-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- چغ سترګے- چنګ سترګے- چپلغے سترګے- جمع چوغ سترګي-

چوغښکے:(چو-غښ-کے)اسم- واحد- مذکر- د سترګې هغه کُنج چې د غوږ خوا ته وي- د سترګې کُنج-

چوغک:(چو-غک)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم بوټے چې سره مېوه نيسي اومېوې ته ئې جنجوغے وائي- د پېچش او د دستونو د پاره استعمالولے شي-

چوغکه:(چو-غَ-که)اسم- واحد- مؤنث- کوټواله- چنچڼه- چرچڼه- چنچڼه- يو قسم مرغۍ-

چوغکی:(چو-غهٔ-کی)اسم- (۱)چوغلی- چُغلی- شېطانی- غمازی- چوغولی- (۲)وګورئ ارمڼه-

چوغل:(چو-غل)اسم- مذکر- چوخل- ښخښک- د سکی آله- هغه ښونښنده آله چې د سکی لوبه پرې کولے شي ښونديے- ښوښنديے-

چوغل:(چو-غل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چغلی خور- غماز- شېطان- چغلی مار- چوغليګور- چوغلګر- (۲)غټ غلبېل- چغل- چېغل- د لويو سوريو غلبېل-

چوغلګر:(چو-غل-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چوغل-

چوغلی:(چوغ-لی)اسم- چوغلګوزی- شېطانی- خبره رسونه- غمازی- مواسی- چوغليګری- خبره وړنه- چغلی- (کول مصدر)-

چوغلی خور:(چوغ-لی-خور)اسم صفت- خبره وړونکے- چوغلی خوړونکے- غماز- شېطان- چوغلی مار- مواس- هغه څوک چې چوغلی کوی-

چوغندر:(چو-غن-در)اسم- چوقندر- چقندر- چغندر- نباتاتی نوم بېټا ولګېرس- (BETA VULGARIS)-

چوغنه:(چو-غهٔ-نه)اسم- ړوغل- ټوټے- ړوغله- کوندرے- کوټے- کوټ-

چوغول:(چو-غه-ول)مصدر متعدی- ټېټول- کږول- ټيټول- کوږکول- کږکول-

چوغون:(چو-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چوغول-

چوغونکے:(چو-غه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوغونکی- مؤنث چوغونکې- وګورئ چوغول-

چوغونګ:(چو-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوغول-

چوغونه:(چو-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوغول-

چوغوهٔ:(چو-غه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چوغول-

چوغه:(چو-غه)اسم- واحد- مؤنث- قبا- چغه- چوخه- شوکه- شوقه- يو قسد چپنه-

چوغه:(چو-غه)اسم- مؤنث- کوږوالے- خم والے-

چوغېدل:(چو-غې-دل)مصدر لازم- کږېدل- ټيټېدل- کوږکېدل- ټيټېدل-

چوغېدن:(چو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوغېدل-

چوغېدنګ:(چو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوغېدل-

چوغېدنه:(چو-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوغېدل-

چوغېدونکے:(چو-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوغېدونکی- مؤنث چوغېدونکې- وګورئ چوغېدل-

چوغېدهٔ:(چو-غې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ چوغېدل-

چوغې سترګے:(چو-غې-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- چوچے- هغه څوک چې سترګې ئې وړې وی او نظر ئې کم وی-

چوغے:(چو-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټيټا- کوپے- کوبے- کوپے- قوبے- هغه څوک چې ملا ئې ټيټه وی- (۲)چوغ سترګے- تنګ سترګے- چوچے- هغه څوک چې سترګې ئې وړې وی- مؤنث چوغې-

چوف:(چوف)اسم- واحد- مذکر- دم پوکونه- چُف- کوف- دم- جمع چوفونه- (کول- کېدل مصدرونه)-

چوک:(چوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)څارسو- د څلورو لارو يا سړکونو يو بل سره د ملاوېدو يا پرېکولو ځائ- (۲)هغه ځائ چې د کلی اولس خلق پکښې ټولېږی- چونګ- حجره- ډېره- جمع چوکونه-

چوک:(چوک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ يوه سترګه ړوند- يو سترګے- (۲)لږ څيز- پوټے- ذره- نوکے- بکسکے- (۳)نقصان- کمے- زيان- (۴)ببړی- سولېدلې سپښته- چتره- سولولې شوی ببړی-

چوک:(چوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ ګوډو شوے اوښ- (۲)خسی شوے اوښ- (۳)د اوښ د خوب د پاره کښېناستنه-

چوک:(چوک)اسم- (۱)د خوښې کار- د زړهٔ کار- پهٔ طبع برابر- برابر کار- پهٔ طبيعت برابر کار- د طبيعت موافق کار- مطلوبه چاره- د مرضی کار- (۲)پک- جمع چوکونه-

چوک:(چ-وک)اسم- واحد- مذکر- هغه لښته چې اُبهٔ يا د اُبو پهٔ شان بل نرم څيز پرې اندازه کولے شي- کټے- جمع چوکونه-

چوک:(چوک)ضمير- څوک-

چوکاټ:(چو-کاټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دروازې هغه برخه چې تمبې پکښې ګرځی- قالب- د ور فريم- اړانه- چوکټ- چارچوب- هغه څلور لرګی چې تمبه پکښې لګولے شي- د دروازې هغه څلور څنډيزه برخه چې پلې پکښې نصب وی- (۲)محدود- تعين- تعين شوی شرائط- متعين حدود- حدود- جمع چوکاټونه-

چوکاټکے:(چو-کاټ-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے چوکاټ- اړانه- جمع چوکاټکی-

چوکاټی:(چو-کا-ټی)اسم صفت- واحد- مذکر- د چوکاټ- چوکاټ ته منسوب- پهٔ چوکاټ مربوط- جمع چوکاټی-

چوکتار:(چوک-تار)اسم- واحد- مذکر- د چوکې مېخ- هغه مېخ چې پهٔ چوکه

کښې دَ غوایانو دَ شړلو دَ پاره تړ وهلے شی-

چوکټ:(چو-کټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوکاټ-

چوک چوک:(چوک-چوک)اسم صفت- لږ شان- کم کم- پخه پخه- ذره ذره- لږ لږ- چونګ چونګ- پوټے پوټے- بکسکے بکسکے-

چوک چوک:(چوک-چوک)اسم مرکب- دَ هغه اواز تلفظ چې دَ ژبې دَ سر او پورتنی تالو تر مېنځ دَ هوا تېرېدو څخه راوځی- دغه آواز دَ زړهٔ سوی، افسوس او حسرت پهٔ وخت کښې ایستلے شی- هغه آواز چې دَ خلې نه دَ افسوس پهٔ وخت وځی- دَ افسوس کلمه-

چوک چوکه:(چوک-چو-که)اسم- آوازه- زنګه- زمزمه- شوره- شهره- خبره خورېدنه- آوازه کېدنه-

چوکر:(چو-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- خدمتګار- نوکر- خادم- مزدور- چاکر- چوپړے- دوربه- دربه-

چوکر:(چو-کر)اسم- مذکر- دَ څناورو خوراک-

چوکره:(چوک-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ساتلے ملک- (۲)تابعدار- دَ بل تابع- (۳)ملک - ماشوم- وړوکے- (۴)نادان- ناتجربه کار-

چوکره توب:(چوک-ره-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ ساتلی ملک پهٔ توګه چا سره وخت تېرونه- ساتلے کېدنه- دَ چورباز سړی ملک یا وړوکے پاتې کېدنه- ملک توب-

چوکری:(چوک-ری)اسم- مؤنث- دَ چلویری ساګ- چوکرے- دَ چولائی ساګ- یو قسم ساګ- نباتاتی نوم ایمېرنتهس پولی ګېمس (Amaranthus poly Gamus)-

چوکرے:(چوک-رے)اسم- مذکر- وګورئ چوکری-

چوکړ:(چو-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې پهٔ زنه یې ږیره وی او نوره نهٔ وی- (۲)ړوند- چوک سترګے- (۳)نوکر- چاکر- غلام-

چوکړک چوکړک:(چوک-ړک-چوک-ړک)اسم صوت- دَ اوبو دَ رابللو آواز-

چوکړه:(چوک-ړه)اسم صفت- مؤنث- خوره او تارتار ږیره- رنګی ږیره- څوکړه ږیره- څوکړه- رنګړی ږیره- چوکړه ږیره-

چوک سترګے:(چوک-ستر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- چغر- یو سترګے- کوږ سترګے- چغ سترګے- هغه څوک چې یوه سترګه یې وړه یا ړنده وی-

چوکک:(چو-کک)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې پهٔ زمکه کښې ښخ وی او ورپورې دام تړلے شی-

چوکل:(چو-کل)مصدر متعدی- چو کول- چوف کول- کوف کول- دمول- دم پهٔ چا پوکول- چف کول- دم اچول- دم کول- دم وربانديې پوکول-

چوکل:(چو-کل)اسم- لږې اُبهٔ- پهٔ غرهٔ کښې وړه چینه- تنکے-

چوکل:(چو-کل)مصدر متعدی- وزن کول- تلل-

چوکله:(چو-کهٔ-له)اسم- مؤنث- وګورئ څلورمځے-

چوکلے:(چو-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چوکلی- مؤنث چوکلې- وګورئ چوکل-

چوکن:(چو-کن)حاصل مصدر- وګورئ چوکل ۱-

چوکندے:(چو-کن-دے)اسم- مذکر- چوپال- پینک- کوټخه- چولندی-

چوکنه:(چو-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوکل-

چوکو:(چو-کو)اسم- هغه لښته یا نرے لرګے چې غوایان پرې شړلے شی- قمچینه-

چوکو:(چو-کو)اسم صوت- دَ غوا وغېره دَ شړلو آواز- چوکو چوکو-

چوکو چوکو:(چو-کو-چو-کو)اسم صوت- وګورئ چوکو ۲-

چوکور:(چو-کور)اسم- څلور کوټے- څلور کوټیز-

چو کول:(چو-که-وَل)مصدر متعدی- (۱)پهٔ ګوډو کول- بېټول- څملول- پهٔ څلورو کول- خې کول- اوښ کښېنول-

چوکول:(چو-که-وَل)مصدر متعدی- برابرول- ښهٔ کول- بهترول- پهٔ ذوق برابرول-

چوکول:(چو-که-وَل)مصدر متعدی- کښېنول- لګول- ښخول- پنیرے لګول- کاڼې لګول- بوټے لګول-

چو کون:(چو-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چو کول-

چوکون:(چو-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکون:(چو-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکوندی:(چو-کون-دی)اسم- مؤنث- سکنډاره- سکنډی-

چوکونکے:(چو-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چوکل-

چوکونکے:(چو-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر جمع چو کونکی- مؤنث چو کونکې- وګورئ چو کول-

چوکونکے:(چو-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوکونکی- مؤنث چوکونکې- وګورئ چوکول-

چوکونکے:(چو-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوکونکی- مؤنث چوکونکې- وګورئ چوکول-

چو کونګ:(چو-که-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چو کول-

چوکونګ:(چو-که-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکونګ:(چو-که-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چو کونه:(چو-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چو کول-

چوکونه:(چو-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکونه:(چو-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چو کوهٔ:(چو-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چو کول-

چوکوهٔ:(چو-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکوهٔ:(چو-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چوکول-

چوکه:(چو-که)اسم- مؤنث- چیکه- چوکتار- چُکه- لښته- هغه لرګے چې سر کښې یې مېخ وی او غوایان پرې شړلے شی- عامه چوکه- چمکی- (۲)ټپکه- دَ هندوانو دَ تندی داغ یا خال- (۳)تېرونه- غړونه- ښکته کونه- (۴)لږه اندازه- کمه اندازه- ذره- وړه ذره- (۵)ملته- ببېړی- مېټے- سولبدلې کیټې- چتره ببېړی- پتله ببېړی- سولېدلې سپښته- (۶)تېز-

(۷)ارمکی-

چوکه:(چو-که)اسم- مؤنث- (۱)دَ هندوانو دَ خوراک دونکاچه-

چوکه:(چو-که)اسم- مؤنث- یو قسم خښته چې دَ عامې خښتې نه نری، خو پلنه وی، دَ بټی دَ خښتو نه علاوه دَ سېمټو او چونې نه هم جوړولے شی-

چوکه:(چو-که)اسم- دَ کاړو، شولو یا بل څهٔ تخم چې پهٔ لاس پهٔ لږه فاصله کښې کرلے شی- ټپه-

چوکه:(چو-که)اسم- مؤنث- (۱)اړکے- پټیره- لړے- (۲)چونکے- تاکی- چونګ-

چوکه:(چو-که)اسم- مؤنث- دَ کرکټ پهٔ لوبه کښې هغه ګوزار چې پړې بال پهٔ ګرړه دَ بونډری لائن نه واوړی- څلور نمبری- څلور منډې- جمع چوکې-

چوکه پوکه:(چو-که-پو-که)اسم مرکب- چېړ چاړ- پچموزې- مخول بازی- جمع چوکې پوکې

چوکه وېش:(چو-که-وېش)اسم دَ زمکې پهٔ لښته وېش-

چوکی:(چو-کی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چاقو-

چوکی:(چو-کی)اسم- مؤنث- چوکه- لښته-

چوکی چوکی:(چو-کی-چو-کی)اسم صفت- کم کم- لږ لږ- ذره ذره- کم څیز- کم او چونګ مرچونګ ورکول-

چوکیدار:(چو-کی-دار)اسم- واحد- مذکر- محافظ- پهره دار- پېره دار- ساتونکے- ژغورونکے- څوکیدار-

چوکیداری:(چو-کی-دا-ری)اسم- مؤنث- پېره داری- څوکیداری-

چو کېدل:(چو-کې-دل)مصدر لازم- دَ اوښ کښېناستل- خې کېدل- بېټېدل- پهٔ ګوړو کېدل- پهٔ څلورو کېدل-

چوکېدل:(چو-کې-دل)مصدر لازم- پهٔ ذوق برابرېدل- څهٔ کار دَ چا دَ خواهش مطابق سر ته رسېدل- برابرېدل- ښهٔ کېدل- بهترېدل-

چو کېدن:(چو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چو کېدل-

چوکېدن:(چو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوکېدل-

چو کېدنګ:(چو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چو کېدل-

چوکېدنګ:(چو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوکېدل-

چو کېدنه:(چو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چو کېدل-

چوکېدنه:(چو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوکېدل-

چو کېدونکے:(چو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چو کېدونکی- مؤنث چو کېدونکې- وګورئ چو کېدل-

چوکېدونکے:(چو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چوکېدونکی- مؤنث چوکېدونکې- وګورئ چوکېدل-

چو کېدهٔ:(چو-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چو کېدل-

چوکېدهٔ:(چو-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چوکېدل-

چوکۍ:(چو-کۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)څوکۍ- کرسی- پېړی- دَ لرګی نه جوړه دَ ناستې پېړی- (۲)دَ فقیرانو زیارت ته تلل- زیارت ته تلل- (۳)دَ پېره دارو ځائ- څوکۍ- تهانه- مورچل- رسمی چوکۍ- مقام- منصب-

چوکۍ:(چو-کۍ)اسم- مؤنث- (۱)دَ مرزانو دَ نیولو دام- بلبره- دام-بولاره-

چوکے:(چو-کے)اسم تصغیر- لږ کوټی- لکوټی- کم- لږ- ذره- چوک-

چوګان:(چو-ګان)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)یو قسم لوبه- چوکه- اسپ ډنډه- ډنډه- اپړی کاکېش- (۲)انډې انډې- (۳)ډی- لو- چمچاکے-

چوګان:(چو-ګان)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لوبه چې پکښې لوبغاړی پهٔ اسونو سوارهٔ وی او دَ اوږدو لرګو پهٔ مدد سره پنډوس دَ یو بل ګول ته وړی- پولو- نېزه بازی- سانګه- اس پنډوس (۲)دَ پنډوس وهلو لرګے-

چوګان بازی:(چو-ګان-با-زی)اسم- نېزه بازی- دَ سانګې لوبه- دَ اس پنډوس لوبه- دَ چوګان لوبه- (۲)ډی بازی- لو- چمچاکے-

چوګل:(چو-ګل)اسم- دمول- چوف کږل-

چوګله:(چو-ګهٔ-له)اسم- مؤنث- وګورئ چارسو-

چول:(چول)اسم- واحد- مذکر- (۱)خالی مېدان- تشی مېدان- (۲)بیابان- ډاګ- ډاګه- ډېګلچه- جاړه- شاړه زمکه- مېره- صحرا- دشته- بېدیا- (۳)دَ نارینه آله تناسل-

چول:(چه-ول)مصدر متعدی- ماتول- درز پیدا کول- چاؤد جوړول- چاؤد راوستل- پهٔ مینځ چول- دوه پرته کول- لرګے چول- دړې کول- مېلول- دَ یو سخت او کلک څیز شلول- څیرل-

چول:(چول)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې چوړ- دَ دروازې چونې- دَ ورچوړ- چون-

چول:(چه-ول)مصدر متعدی- اچول- غرځول- اړول- ترېیل- تویول-

چولا:(چو-لا)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوږ بلولو دَ سلورو نه جوړ دَ تېلو نغرے چې پکښې باتی لګېدلې وی- چوله-

چولاوه:(چو-لا-وه)اسم- مؤنث- ډېره زیاته تنده- جولاوه-

چولائی:(چو-لا-ئی)اسم- چلوېړے- یو قسم ساګ- چلوائی- تاندوله- تندولے- سزرګلے- (م- فارسی)- نباتاتی نوم اېمېرنتهس پولی ګېمس(Amaranthus Poly Gamus)-

چول داری:(چول-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- زرکوټے تمبو- زرکوټې خېمه-

چولړ:(چو-لړ)اسم صفت- واحد- مذکر- چونړ- لونړ- لنړ- لونړ- لوفر- بدعمله- خوشاټے-

چولک:(چو-لک)اسم- واحد- مذکر- دَ چول تصغیر- دَ ماشوم آله تناسل- څوځی- خوټه- چولکے- چولړ-

چولک:(چو-لک)اسم- (۱)لونده واوره- چپړک- تر برف- (۲)دَ واورې پهٔ شان نرے باران-

ئ"(څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چولکے:(چو-ل-کے)اسم- واحد- مذکر- چولک- د ماشوم آله تناسل- څوخی- چولکي-

چولندی:(چو-لن-دی)اسم- واحد جمع- مؤنث- چوکندے- کوټخه- پینک- چوپال-

چولور:(چو-لور)اسم صفت- واحد- مذکر- لونړ- چټ- تچر- دموس- دووس- چولر-

چولول:(چو-له-ول)مصدر متعدی- خله بیرته کول- خبرې کول- څۀ ونېل- خله ویتول- خله خلاصول-

چولون:(چو-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ چولول-

چولونکے:(چو-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چولونکی- مؤنث چولونکې- وګورئ چولول-

چولونګ:(چو-له-ونګ)حاصل مصدر- وګوری چولول-

چولونه:(چو-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چولول-

چولوۀ:(چو-له-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چولول-

چوله:(چو-له)اسم- مؤنث- د څۀ ونېلو پۀ سبب خُله خلاصونه- د مطلب ونېلو د پاره خُله خلاصونه-

چوله:(چو-له)اسم- مؤنث- (۱)چاؤد- شیله- دُرز- سورے- (۲)مکان- کور- (۴)محله- کوڅه- ټل- (۵)تنګه لار- ډېره تنګه لار- (۶)د هندوانو د خوراک دونکاچه- چوکه- (۷)وګورئ چولا- جمع چولې-

چوله:(چو-له)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هیبتناک- وېرونکے- خوفناک- بې رونقه- هغه څيز يا هغه څوک چې ډېر وران شکل ئې وی او خلق ترې وېريږی- (۲)وار خطا شوے- حیران-

چولیانی:(چول-یا-نی)اسم- واحد جمع- مؤنث- جارګے- خندکے- د ډوډی پخولو وړه کوټه- اشپزخانه- لنګر- منړ- د اخلی پخلی کوټه- منړوګے- باورچی خانه- د اور بلولو کوټکی- پۀ کور کښې هغه ځان له کوټه يا کوټنی چې تش د اخلی پخلی کار پکښې کېدے شی-

چولے:(چ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- درز کړے- چاود شوے- چاک شوے- جمع چولی- مؤنث چولې- وګورئ چول-

چولے:(چو-لے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو د لوبو غنې، ګړد او ښویه کانړے- تیره-

چولے:(چو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نیازبین- (۲)مشروټ-

چولے:(چو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)طرف- خوا- (۲)کوڅه-

چولے:(چو-لے)اسم صفت- خالی- تش- خُشے- سپېرۀ-

چولے:(چو-لے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- چونے- د ماشومانو آله تناسل-

چولی:(چو-لی)اسم- واحد- مؤنث- چوړی- ګجره- بنګړے-

چولی:(چو-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کمرچینه قمیص- چون کړے قمیص- ګونځې قمیص- ګونجې قمیص- (۲)زوړ دام- شکېدلے دام- شلېدلے دام- هغه دام چې څو حلقې ترې پرېوتې وی-

چولی:(چو-لی)اسم- واحد جمع- مذکر- وګورئ چولک-

چوم:(چوم)اسم- واحد- مذکر- د خاورو، خټو يا کبلو هغه غنډه برخه چې د یو ببلچې سره راجُدا شی- چمه- چم-

چوماخه:(چو-ما-خه)اسم- مؤنث- د غوړ شپېلی- جمع چوماخې-

چوماخے:(چو-ما-خے)اسم- واحد- مذکر- داغ- جمع چوماخی-

چومبے:(چوم-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اونګ دسته- د هاونګ لاستے- د اونګ لاستے- د اوکلی لاستے- شتومے- (۲)مولے- ورد او غنډمنډ شے- د برغی لاستے- مولے- (افغانستان)-

چومر:(چو-مر)(۱)هغه کړی چې د اوښ مُهار پکښې تړلے کیږی- سرمل- (۲)هغه تار يا مزے چې د اوښ پۀ پوزه کښې اچولے شی- (۳)پوز پرېکړے- چې پوزه ئې پرې وی-

چومړدے:(چو-مړ-دے)اسم- واحد- مذکر- د پانېکو مینځمے لرګے- هغه لرګے چې پانېکو ورباندې کرځی- جمع چومړدی-

چومکے:(چو-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- چرکوټے- چرکوړے- چچونړے- د چرګې بچے- چمیکے- جمع چومکی-

چومل:(چو-مل)مصدر متعدی- ښکلول- مچول- چپ کول- مچو کول- چپې اخستل- چپې کول- کوکې اخستل- پپه اخستل- بوسه اخستل-

چومن:(چو-من)حاصل مصدر- وګورئ چومل-

چومنړی:(چو-من-ړی)اسم- جمع- مذکر- هغه ډېر ډېر لنډے لرګی چې پۀ دېوال د بلی تړلو نه وراندې کېښودلے شی-

چومنګ:(چو-منګ)حاصل مصدر- وګورئ چومل-

چومونکے:(چو-مون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چومل-

چومۀ:(چو-مۀ)حاصل مصدر- وګورئ چومل-

چومے:(چو-مے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو یو قسم بیماری چې پکښې ئې د خلې نه لاړې بهيږی-

چومی:(چو-می)اسم- واحد جمع- مؤنث- پپه- چپی- مچه- چپ- چپه- مچکه- کوکی- مچو- چومه- چیکه-

چون:(چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ چول-

چون:(چون)کلمۀ استفهام- چوغن- څومره-

چون:(چون)اسم- واحد- مذکر- چاؤد- چوند- درز-

چونبیل:(چون-بیل)اسم- واحد- مذکر- لوئ کچکول- غټ کچکول-

چونتره:(چون-ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- دونکاچه- چوتره- سوفه- سوپه- ډپه- ډبه- لوړ ځائ- اوچت ځائ-

چونټه:(چون-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ښځو وړۀ وېښتۀ چې وروستو ئې کمڅې کړی يا ذومبق ترې جوړ کړے وی- قرقره- خونډے- جغه- چوټۍ- ځېمے- چوټکه- چونټی- کمڅی- ځڼی- ځېږ- (۲)شمله- پټکے- جمع چونټې-

چونټی:(چون-ټی)اسم- مؤنث- د سر وړۀ وېښتۀ- چوټی- ځېټی- چوټی-

چونټې:(چون-ټې)اسم- واحد- مذکر- شونټا- چونډې- يو لاسې- شونډې- شونټې- هغه څوک چې يو لاس يې نه وي- ټونډې-

چوند:(چوند)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاؤد- چون- درز- چاؤد- نرې سورې- چود- پراوېز- څيره- جرې- وټ- هغه نرې چاؤد چې يې سورې هم نه وي او ړنا پکښې ښکاري- (۲)يو قسم بوټې-

چوندې:(چون-دې)اسم- واحد- مذکر- ارګوړې کونه- په يوه پښه په لاره تلنه- په ځيندرو تلنه-

چونږ:(چونږ)اسم- د ښځې د سر وېښته-

چونډاره:(چون-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- چونډې- چونګاره- څکونډاره- چونډاکې-

چونډاکې:(چون-ډا-کې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چونډاره-

چونډامونږ:(چون-ډا-مونږ)اسم صفت- مرکب- مذکر- غټ پټ- ښه څورب- په څلور ځانګه روغ- څرب-

چونډې:(چون-ډې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوه ګتې- د غټې کرمې او وزيرې ګتې په يو ځاې راټولونه- وار- چونډې نسوار- دومره نسوار چې په ګتو کښې غنده منده ټيکي جوړه کړې شي- (۲)نوکاره- څکونډاره- ټونکه- ټونګاره- چونډاره-

چونډې:(چون-ډې)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چونټې-

چونسو:(چون-سو)اسم عدد- څلور سوه- (افغانستان)-

چونکه پزه:(چو-نه-که-په-زه)اسم صفت- ورۀکې مندرې پوزه-

چونکې توب:(چون-کې-توب)اسم- بې حيا توب- بې مخې- بې رخې- کلک سترګې- شوخې-

چونکې:(چون-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ليندکې- ليندې-

چونکې:(چونګ-کې)اسم- مؤنث- څوکې- پيره- پهره- څوکيدارې-

چونکې:(چون-کې)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زړۀ ور- تورزن- بهادر- دلاور- بې باک-(۲)ګستاخ- ويټک- بې مخه- سپين سترګې- بې شرمه- بې حيا- هغه څوک چې د چا نه يې سترګې نۀ شرميږي- کلک سترګې- بې شرم- شوخ- شيطان- (۳)مخنث- (۴)سخا- ناولې- بدشکله- (۵)بدعمله-

چونکې:(چون-کې)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرينده- لينډې- زېلچه- (۲)اکوچنې- ماشوم- (افغانستان)-

چونکې:(چ-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چول-

چونګ:(چونګ)اسم- واحد- مذکر- ډېر کم څيز- ډېر لږ څيز- چونګې- د لپې نيمائي- نيمه لپه- قوده- کوده- موټې- موټې نيم- لږ مقدار- د لاس د ورغومې او ګتو برابر- د يو لاس ژورتيا- چې د لاسونو په ورغومې ځائيږي- يو موټې قدري- جمع چونګونه-

چونګ:(چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چول-

چونګ:(چونګ)اسم صوت- (۱)د چرګوټې آواز- چونګې- (۲)د تغ آواز- د ګوز آواز- د تيز آواز- د تېز نرې آواز-

چونګ:(چونګ)اسم- پټه فيصله- پټه صلاح مشوره-

چونګ:(چونګ)اسم صفت- خورند- اوبزاند-

چونګاره:(چونګ-ګا-ره)اسم- واحد- مؤنث- چونډې- څکونډاره- په دوو ګتو سره څکونډنه- نوکاره- ټونګاره- جمع چونګارې- (لګول مصدر)-

چونګاښ:(چونګ-ګاښ)اسم- واحد- مذکر- پنجه پاڅ- خرچنګ- کونيکبر- کونيکرپ- سرطان- کنجيپور- چنګاښ- يوه آبي حشره- کنيکبر- (۲)د سرطان مياشت- د غبرګولي او زمرې تر مينځه مياشت-

چونګاړن:(چونګ-ګا-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- شور کونکې- چينګن- چونګن- مسې شور کونکې-

چونګ چونګ:(چونګ-چونګ)اسم- لږ لږ- ګوټ ګوټ- لپه لپه- د لږ مقدار څيز- کم کم- بکس بکس-

چونګښه:(چونګ-ګښه)اسم- واحد- مؤنث- چيندخه- چنګښه- څنډخه- څنګښه- څونګښه- څينځښه- جمع چونګښې-

چونګن:(چونګ-ګن)اسم صفت- په سودا اخستو کښې نقص راوېستونکې- په سودا کښې چختې لټونکې-

چونګن:(چونګ-ګن)اسم صفت- واحد- مذکر- ژړندو- ژړندوکې- ژړندا- چونګېدونکې- چنګېدونکې- چنګن- چينګن- چونګاړن- ژړندوکې- ژړندا-

چونګول:(چونګ-ګه-ول)مصدر متعدي- ژړول- په ژړا کول- چينګول- ژړول- چنګول- په ژړا راوستل- په ژړا مجبورول- ژړا ته مجبورول-

چونګول:(چونګ-ګه-ول)مصدر متعدي- په سودا اخستو کښې نقص راوېستل- په سودا کښې چخچې لټول- په عذابول- په سودا کښې چينجنوالې کول-

چونګولې:(چونګ-ګه-وۀ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چونګول-

چونګون:(چونګ-ګه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګونکې:(چونګ-ګه-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چونګول-

چونګونکې:(چونګ-ګه-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چونګول-

چونګونګ:(چونګ-ګه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګونګ:(چونګ-ګه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګونه:(چونګ-ګه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګونه:(چونګ-ګه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګوۀ:(چونګ-ګه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګوۀ:(چونګ-ګه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چونګول-

چونګه:(چونګ-ګه)اسم- مؤنث- چونګې- جونګه- هغه چونګ څيز چې دوکاندار يې ماشومانو ته د سودا نه پس ورکوي-

چونګې چونګې:(چونګ-ګې-چونګ-ګې)اسم صفت- مرکب- لږ لږ- کم کم- پوټې پوټې- بکسکې بکسکې- ډېر لږ لږ مقدار- لپه لپه-

چونګېدل:(چونګ-ګې-دل)مصدر لازم- ژړېدل- په ژړا کېدل- چينګېدل- ژړېدل- په ژړا کېدل- په ژړا مجبورېدل- ژړا ته مجبورېدل- د ماشوم ژړېدل-

ټ (ټې-رل)، ډ (ډې-ره-ول)، ې (پيا-لې)، ې (تن-دېږ) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

چونګېدل:(چُونګ-ګې-دَل)مصدر لازم- پهٔ سودا کښې چینجنتوب کول-

چونګېدلے:(چُونګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چونګېدل ۱-

چونګېدن:(چُونګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدن:(چُونګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدنګ:(چُونګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدنګ:(چُونګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدونکے:(چُونګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدونکے:(چُونګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چونګېدل-

چونګېدهٔ:(چُونګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چونګېدل-

چونګېدهٔ:(چُونګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چونګېدل-

چونګی:(چُونګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چونګے- چونکی- جونګه-

چونګے:(چُونګ-ګے)اسم صوت-(۱)چونګ- دَ تېز آواز- دَ تېر آواز- دَ ګوز آواز- (۲)دَ مرغهٔ آواز-

چونګے:(چُونګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- شوټ- چونړے- یو لاسے- یو لاس لرونکے- پهٔ یو لاس شل- (۱)هغه پهٔ چونګ کښې ورکړه، چې ماشومانو ته ئې دَ سودا نه پس دُوکاندار ورکوی- سودا کښې زیات ورکړے شے- جونګه- چونګه- چونکه- چرکانے- اړه- (۲)ډېر کم څیز- ډېر لږ څیز- (۳)کټه- برے- (۴)واجب- مناسب- حق- (۵)باقی- قرض- پور- (۶)محصول- (۷)دستور- (۸)یو اړخهٔ لپه- (۹)انداز- پیمانه- (۱۰)دَ ټېکس اخستو ځائ- جمع چونګی-

چون وچند:(چُون-و-چَند)اسم مرکب- حساب کتاب کونه- کېفیت معلومونه- (م- فارسی)-

چونه:(چو-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- کمزورې او لنډ قامته بوږې-

چونه:(چُو-نه)اسم- مؤنث- کونے- چینه- اهاک- آهک- هغه کانړے چې پهٔ کوټله کښې ډېر پوخ کړے شی او رنګ ئې سپین شی- دَ دېوالونو سپینولو دَ پاره پکارولے شی- کېلشیم کار بونائېټ-

چونه:(چ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چول-

چونه ګچ:(چُو-نه-ګچ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)چونه ګس- چونه شوے- سپین شوے- چونه کړے- (۲)چونائی کار- دَ لبو او سپینولو کار-

چونیانړی:(چُون-یا-نړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پاخانه- غسل خانه- چونیانړی-

چونی:(چُو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)زرهٔ ته نژدې او ګران- زرهٔ ته راتېر- (۲)چینے لوښے- (۳)لال- یاقوت- دَ لال پهٔ شان-

چونی:(چو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ چونړی- (۲)دَ ماشوم عضو مخصوص- خوټه-

چونی:(چو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دوپټه- لوپټه-

چونے:(چو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سونګے- ښائسټوکے- ښکلے- ښکلے څیز- (۲)لیشتنګ- لوښتینګ- (۳)کوچنے- وړوکے-

چوڼ:(چُوڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غوریز- غوره- ښهٔ- (۲)چاڼ- انتخاب- خوښونه- ټاکنه- تعینونه-

چوڼ:(چُوڼ)اسم صوت- (۱)دَ مرغی آواز- دَ چنچنې آواز- (۲)نرے او پهٔ مزه آواز- چنهار- نرم غږ- ټیټ آواز- ورو آواز- ورو تلفظ-

چوڼ:(چُوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهے- ماهے- کب- (۲)چُوړ- دَ دروازې چېړ- دَ کټ چېړ- دَ کټ چوړ- (۳)دَ تالاب سوره- دَ ویالې وړوکے سورے- دَ ولې وړوکے سورے- (۴)دَ ټوپک غوزه- دَ ټوپک دَ بارودو دَ اور اخستلو ځائ- (۶)انکیټی- منکال- منقل- (۷)دَ قمیص کوټ- دَ قمیص کونجی- دَ قمیص دَ لمنې کونځې-

چوڼا:(چو-ڼا)اسم صوت- وګورئ چوڼهار-

چوڼاسکے:(چو-ڼاس-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو زرکوټی بوټی اُودی رنګ لرونکے ګل-

چوڼ چوڼه:(چُوڼ-چو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چنچڼه-

چوڼکه:(چُو-ڼ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پپکے-

چوڼکے:(چُوڼ-کے)اسم صوت- (۱)چنهار- چوڼهار- دَ مارغانو آواز- دَ مرز اواز- (۲)دَ اُبو بهېدو آواز- پهٔ غوړیو کښې دَ څهٔ څیز دَ سرهٔ کېدو آواز- (کول مصدر)-

چوڼکے:(چوڼ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې حیا- چوڼے- ابغ نبغ- کلک سترګے- لنډور- برند-

چوڼل:(چو-ڼل)مصدر متعدی- پوزه تریوول- پوزه چوڼل- پوزه تروه کول-

چوڼل:(چُو-ڼَل)مصدر متعدی- منتخب کول- انتخاب کول- خوښول- غوره کول- پهٔ ګُته کول- چوڼول-

چوڼل:(چو-ڼل)مصدر متعدی- چاڼول- غلبېلول- چڼول- صافول- صفا کول- (۲)جامو ته کونجی ورکول-

چوڼلے:(چو-ڼهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوڼل-

چوڼلے:(چو-ڼهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوڼل-

چوڼ مچونی:(چُوڼ-مه-چُو-نی)اسم صفت- مرکب- ګُنځې ګُنځې- ګنجې ګنجې- وَل وَل- کوټ کوټ-

چوڼنه:(چُو-ڼهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوڼل-

چوڼنه:(چو-ڼهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوڼل-

چوڼول:(چُو-ڼه-وَل)مصدر متعدی- غوره کول- منتخب کول- خوښول- انتخابول- چوڼ کول- ببلول- بیلول-

چوڼول:(چو-ڼه-وَل)مصدر متعدی- مرغی پهٔ آوازونو راوستل- مرغی پهٔ چڼ چڼ راوستل- (۲)حرکت کول- ګرزېدل- (دَ معاشانو)شوړول- چړول-

چوڼولے:(چُو-ڼه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوڼول-

چوڼولے:(چو-ڼه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوڼول-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، زبر"(ک-تاب)، پېش"(نو-کا-ره)، جزم"(شکوڼ)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(پو-هې-دهٔ)

چوڼون:(چو-نه-ژن)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼون:(چو-نه-ژن)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼونکے:(چو-نه-ژون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چوڼول-

چوڼونکے:(چو-نه-ژون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چوڼول-

چوڼونګ:(چو-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼونګ:(چو-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼونه:(چو-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼونه:(چو-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوڼول-

چوڼوونے:(چو-نه-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- چاڼ- چڼوونے- چاڼوونے- چڼ- دَ چڼولو لوښے-

چوڼه:(چو-نه)اسم- وګورئ ګوڼه-

چوڼهار:(چو-نه-هار)اسمِ صوت- دَ مرغانو چڼهار- دَ مرغانو آوازونه- دَ مرغيو دَ چڼيدو آوازونه- دَ مرغانو چينګار- چوڼا-

چوڼيا:(چوڼ-يا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بنفشه ئی- بنفشه ئی رنګ- دَ بنفشې په شان رنګ- (۲)چوڼے- بلبل-

چوڼياکوکی:(چوڼ-يا-کو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ چنبيلو/چنبيلی ګل- نباتاتی نوم جيسمينم ګرينډيفلورم (JASMINUM GRANDI FORUM)-

چوڼياکی:(چوڼ-يا-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بنفشې ګل- دَ بنفشې بوټے- بنفشائی رنګ- نباتاتی نوم وائيلا ايس پی پی (VIOLA S P P)-

چوڼيانی:(چوڼ-يا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)غسل خانه- چارچوبی- پۀ کور کښې دننه غسل خانه- پۀ کور کښې دننه تشناب- دَ کور چرچوبی- (۲)باورچی خانه- دَ پخلی ځائې- مطبخ خانه- پخلنځے-

چوڼېدل:(چو-نې-دل)مصدر لازم- (۱)چڼېدل- بلبل چغېدل- دَ بلبل رېز کول- (۲)چورېدل- شورېدل- (۳)چاڼ کېدل- صفا کېدل- چڼېدل- مېده ځيز دَ ټوکر نه ايستل- (۴)ګونځه کېدل- ګونځې ګونځې کېدل- ګونجې ګونجې کېدل-

چوڼېدلے:(چو-نې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چوڼېدل-

چوڼېدن:(چو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چوڼېدل-

چوڼېدنګ:(چو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چوڼېدل-

چوڼېدنه:(چو-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چوڼېدل-

چوڼېدونکے:(چو-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چوڼېدل-

چوڼېدۀ:(چو-نې-دۀ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ چوڼېدل-

چوڼی:(چو-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بلبلې هومره دَ خړ رنګ مرغۍ چې لکۍ ئې وړوکې وی-

چوڼی:(چو-نی)اسم- واحد- مؤنث- چاڼی- چڼی- پانه- چينی- دَ اَسپنې پانه چې دَ ږېرو (تيرو) او لرګيو پۀ ماتولو کښې پکارېږی-

چوڼی:(چو-نی)اسم- واحد- مؤنث- چاوڼی- عسکری قشله- دَ فوځيانو دَ اوسېدو ځائې-

چوڼے:(چو-نے)اسم- واحد- مذکر- چڼے- ځړے- طالب- کوچنے طالب- چړی-

چوڼے:(چو-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ چونکے-

چوڼے:(چو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ کارېز سُورے-

چوڼے:(چو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چوڼيا-

چوو:(چ-وو)اسم- واحد- مذکر- مغه باد چې دَ واورې ورېدو سره چلېږی- دَ واورې باد- ګردله-

چوول:(چو-ول)مصدر- چاودے پېدا کول- پرق يا ټق چول- څۀ کښې درز پېدا کول-

چوون:(چ-وون)اسم- واحد- مذکر- چاؤد- درز-

چوون:(چو-ون)حاصل مصدر- وګورئ چوول-

چوونکے:(چ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چول-

چوونګړت:(چ-وونګ-ړت)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه- چيندرو- دمکی-

چووه:(چو-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ چندرو دَ کورنۍ يو خوشبويه بوټے- غازه- چوه- چووے- چويا- نباتاتی نوم ابور ټرس ټس (ABOR TRISTIS)-

چووے:(چو-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چود-

چووے:(چو-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چووه-

چوه:(چ-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لويه ټوکری- دَ لښتو نه جوړه شوې ټوکری- ټاپ- (۲)کجاوه- (۳)يو قسم خوشبويه بوټے- چويا- (۴)دَ کاڼی يا دَ غر هغه چاؤد چې اَبۀ ترې رابهيږی يا پکښې بوټی زرغون شوی وی- (۵)اجووه- ديچه- جويه- دوپچه- (۶)درز- چاؤد- چاک- چوې-

چوهاره:(چو-ها-ره)اسم- واحد- مؤنث- چواره- چوواره- دَ کجورې مېوه-

چوهاړے:(چو-ها-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ صفايی کار کونکے- چوړے- چواړے- چوزاړے- چوهړے- ناپاک- مردار خور- ناولے- پوواړ- ګنده- بنګی- تور- بدرنګ-

چوهړه:(چوه-ړه)اسم- مؤنث- ګونځه- کوړيته- ګونجه- چوڼ- کوت-

چوهړ ښد:(چو-هړ-ښد)اسم- واحد- مذکر- زوړ او پراخه ښد-

چوهړے:(چوه-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چوهاړے- کناس- جاروکش- خاکروب-

چوهن:(چو-هن)اسم- مذکر- چودن- چون- چدن- چوهن-

چوهن:(چو-هن)اسم- وګورئ چوهن-

چويا:(چو-يا)اسم- مؤنث- چويه- چووه- خوشبودار تېل- بوئی ناک تېل- بويناک تېل- يو قسم خوشبويه بوټے- چوه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چووه-

چويسال:(چوی-سال)اسم- کنديسی- درنه خونه-

چويه:(چو-يه)اسم- مؤنث- وګورئ چويا-

ئ (ځی-رل)، ي (هې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

چوي:(چ-وي)متعلق فعل- اَرومرو- خامخا-

چوی:(چ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د لوښو ایښودلو ټوکرې- شکرې- د وښو ټوکرې- ټوکرې-

چه:(چه)اسم- د پناه ځای- د پټېدو ځای- پټونے- پناه ګاه- د دفاع ځای- سپورے-

چه:(چه)لاحقه- هغه لاحقه چې د اسم اخر ته ولګی نو اسم تصغیر جوړوی لکه باغ نه باغچه- دوکان نه دوکانچه-

چهایل:(چ-ها-یل)اسم- وګورئ چایل-

چهر:(چهر)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې زیږ ګلونه نیسی-

چهره:(چه-ره)اسم- واحد- مؤنث- څېره- شکل- (م- فارسی)-

چهه:(چ-هه)اسم- مؤنث- شومره- سرنجه- سرونجه- هغه خیرے چې د کوچو له ویلی کولو نه وروستو لهٔ غورو بیل شی-

چهے:(چ-هے)اسم- واحد- مذکر- د اس یو قسم-

چي:(چي)لاحقه- د اسم سره د لاحقې په طور راځی او صفت جوړوی لکه د نداره نه نندارچی یا د ډنبوره نه ډنبورچی-

چیپړ:(چی-پړ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)زورلے- مبتلے شوے- چې خپل رنګ ئې بدل کړے وی- (۲)غمژن- غم زپلے- مؤنث چیپړه-

چیپک:(چی-پک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپک-

چیپی:(چی-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د کجورې کلکه میوه- کلکه کجوره-

چیت:(چیت)اسم صفت- مذکر- (۱)څپړ- چپړ- چپلیت- پلن- (۲)ټیټ- ټیټے- (۳)چیت پیت- د پښو لاندې شوے- چخپیت-

چیت:(چیت)اسم- مذکر- وګورئ چیټ-

چیت پوزے:(چیت-پو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې پوزه ئې چیته وی- پیت پوزے- بونجے- خنجے- بوغرق- چپراخ- بد صورت- (۲)بې خوبه-

چیت پیت:(چیت-پیت)اسم صفت- مذکر- مؤنث چیته پیته- چتی شوے- ټکول شوے- وهلے شوے- اپرېت چپرېت- ډېر مبتلے شوے- مات ګوډ- کوږ اوږ- کوږ وږ- چیت چپراق- وتے نتوتے- بیخی چیت-

چیترګنډ:(چی-تر-ګنډ)اسم- واحد- مذکر- چمیار- موچی- چیترې ګنډونکے- هغه څوک چې زړې پنې- څپلې جوړوی-

چیترو:(چیت-رو)اسم- د ماشومانو د لوبو غنډ کانړے- چیتره- رپانګی-

چیتره:(چیت-ره)اسم- مؤنث- رپانکی- ګرد کانړے چې ماشومان پرې لوبې کوی- چیترو- چیتی-

چیتره:(چی-تهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زړه پنه- زوړ پیزار- (۲)سانګې وهلو په لوبه کښې لګ شوے هدف- (۳)بغدادی کونتره-

چیتره:(چیت-ړه)اسم- مؤنث- (۱)ایلن څیز- ایرن- ایری څیز- نرم- (۲)اخواره غوښه- ډنګره غوښه- (۳)زاړهٔ او څیری څیزونه- امباری کالی- پوده او څیری کالی-

چیتوالے:(چیت-وا-لے)اسم- مذکر- چیت پیت والے- چپلیت والے- چخپیت والے- چت پت والے-

چیتول:(چی-ته-ول)مصدر متعدی- چیت پیتول- چپریتول- پلنول- ټکول- چت پتول- چخپیتول- چپلیتول- څخپیتول-

چیتونکے:(چی-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چیتول-

چیتونګ:(چی-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چیتول-

چیتونه:(چی-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چیتول-

چیتوهٔ:(چی-ته-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چیتول-

چیته:(چی-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- ټیټکی- ټیټه- غنډکی- لنډه- جمع چیتې-

چیته:(چی-ته)اسم- واحد- مذکر- لېوهٔ- شرمخ- سائنسی نوم پانتېرا پاردس (PANTHERA PARDUS) (م- هندی چیتا)-

چیتی:(چی-تی)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- چخنې- چنچنې- کنبمنډلے- لوند خوشت- خوشت پوشت-

چیتېدل:(چی-تې-دل)مصدر لازم- (۱)ټکېدل- (۲)چیت پیتېدل- چپراخ کېدل- پلنېدل- اوارېدل- هوارېدل- (۳)ماتېدل- (۴)چخپریتېدل-

چیتېدن:(چی-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چیتېدل-

چیتېدنګ:(چی-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چیتېدل-

چیتېدنه:(چی-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چیتېدل-

چیتېدونکے:(چی-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چیتېدل-

چیتېدهٔ:(چی-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ چیتېدل-

چیتی:(چی-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د یوې لوبې نوم- (۲)د ماشومانو د لوبو یوه پلنه تیره- موګی-

چیتے:(چی-تے)اسم- واحد- مذکر- د چیت اسم تصغیر- ټیټکے- اوږدے- مؤنث چیتی-

چیټ:(چیټ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګلداره کپړه- چیت- څټکه-

چیټاکی:(چی-ټا-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د پاؤ ځلورمه برخه- خورد- خورد-

چیټه:(چی-ټه)اسم- (۱)د چرسو ګولی- (۲)روغه- فیصله- جوړه-

چیټی رسان:(چی-ټی-ر-سان)اسم- واحد- مذکر- هرکاره- پیاده- اردلی- ډاکی- د ډاک او لیکونو وېش کوونکے- جواب کوونکے- استاذے- هغه څوک چې د لیک وړل راوړل کوی- هغه څوک چې چیټی تقسیموی-

چیټی:(چی-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رسید- رسید خط- د کاغذ لیکلې شوې ټوټه- خط- لیک-

چیچړی:(چچ-ړی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ چیچړ-

چیچړ:(چی-چړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ګونځې ګونځې- ګرنز- ګرنزے- چوڅره- کړتی- (۲)سرتمبه- سرتمبه- له یوې خبرې نه نهٔ اوړېدونکے-

خُشے سرے- ضدی- (۳)هغه چینجے چې دَ خناورو غلانځې پورې نښتے وی- چیچړی- چیچړی- (۴)د خټکي یو بېړ خوړ وړوکے قسم-

چیچړوٚ:(چیچ-ړوٚ)اسم- مؤنث- (۱)چیندړو- (۲)دَ چیندړو یوه مخصوصه خانه-

چیچړوبن:(چیچ-ړو-بن)اسم- واحد- مذکر- گنده- خوړین- چچړوبن-

چیچړوبی:(چیچ-ړو-بي)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ چیچړوبے-

چیچړوبے:(چیچ-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- غسلخانه- چړچوبی- چیچړوبی- چارچوبی-

چیچړه(چی-چهٔ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ چیچړ-

چیچړه:(چیچ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خوارې غوښې پیځانې- خواره غوښه- ړنګره غوښه- پیپړه غوښه- (۲)اُبلن اَو نرم څیز- اُبرن- (۳)دَ ځوځې ځرمن- (۴)چتکه- جمع چیچړې-

چیچړی:(چیچ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)بوکړی- بکړی- اُبړی- هغه وازده یا غوښه چې ډل ترې وزېستے شی- اړبې اړبې- (۲)وړه سپره- کنه- ریچه- یوه حشره چې دَ مارغانو یا څاروو پهٔ پوستکی پورې نښتې وی-

چیچک:(چی-چک)اسم- (۱)حقې ننکی- کودی- غټې دانې- پور ننکی- (۲)وړې وړې سترګې لرونکے-

چیچکه:(چی-چه-که)اسم- مؤنث- چوچکه- پټکه- چرکوړې- پټه- هغه چرکوټې چې لا پهٔ اګو نهٔ وی راغلې- جمع چیچکې-

چیچکے:(چی-چه-کے)اسم- واحد- مذکر- کوډی- نانځکه- نینځکه- نازکی- لانځکه- دَ لوبو کوډی- جمع چیچکی-

چیچل:(چی-چل)مصدر متعدی- پهٔ غاښونو مېده کول- پهٔ غاښونو خوړل- پهٔ غاښونو پرې کول- غاښ لګول- چک لګول- خله لګول- (۲)ځکونډل- دَ مار ،لړم، مچی، ډمبرې وغېره ټک ورکول-

چیچلے:(چی-چهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چیچل-

چیچن:(چی-چن)حاصل مصدر- وګورئ چیچل-

چیچنګ:(چی-چنګ)حاصل مصدر- وګورئ چیچل-

چیچنه:(چی-چهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چیچل-

چیچنه ګنه:(چی-چهٔ-نه-ګ-نه)اسم مرکب- مؤنث- خچه ګنه- قچه ګنه- کچنه ګنه-

چیچو غاړه:(چی-چو-غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چاچوغاړه-

چیچوړه:(چی-چو-ړه)اسم- یو پړیت شین رنګ لرونکے حشره چې دَ اوښ کېډې پورې نښتے وی-

چیچوک:(چی-چوک)اسم- یو قسم لوبه- یوه بازی- یو ساعت تېرے-

چیچونکے:(چی-چون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چیچل-

چیچه:(چی-چه)اسم- (دَ ماشومانو پهٔ ژبه) غوښه- تیکه-

چیچهٔ:(چی-چهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چیچل-

چیچے:(چی-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مرغۍ یا چرګې بچے- چوچے- بچے- بچوړے- (۲)دَ کونډې زوئ- پرکټے- جمع چیچیان-

چیخا:(چی-خا)اسم- (دَ ماشومانو پهٔ ژبه) سپے- کوچ- کوچا-

چیخا:(چی-خا)اسم صوت- دَ سپی دَ شړلو آواز- چخې- کورې-

چیخاړے:(چی-خا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ څهٔ څیز مرداره ټکړه-

چیختان:(چیخ-تان)اسم صفت- وګورئ چختاړ-

چیخړن:(چیخ-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چخن- چوخن- هغه څوک چې سترګې ئې چخې کوی- (۲)ګنده- ناپاک- لړلے-

چیخړی:(چیخ-ړی)اسم صفت- وګورئ چخنی-

چیخړی:(چیخ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ سترګو خیرے- چخه-

چیخل:(چی-خل)مصدر متعدی- چخل- منډل- ننه ایستل- چوخول- چوخل-

چیخن:(چی-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې سترګې ئې چخې کوی- چخن- چخړن- چیخړن-

چیخنول:(چیخ-نه-ول)مصدر متعدی- راکښل-

چیخنون:(چیخ-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ چیخنول-

چیخنونکے:(چیخ-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چیخنول-

چیخنونګ:(چیخ-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چیخنول-

چیخنونه:(چیخ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چیخنول-

چیخنوهٔ:(چیخ-نه-وه)حاصل مصدر- وګورئ چیخنول-

چیخنېدل:(چیخ-نې-دل)مصدر لازم- راکښلے کېدل- راکښل کېدل- (۲)سترګې په چخو ابته کېدل- په چخو لړلے کېدل-

چیخنېدن:(چیخ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چیخنېدل-

چیخنېدنګ:(چیخ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چیخنېدل-

چیخنېدنه:(چیخ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چیخنېدل-

چیخنېدونکے:(چیخ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چیخنېدل-

چیخنېدهٔ:(چیخ-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چیخنېدل-

چیخوړے:(چی-خو-ړے)اسم- بیکاره- زوړ- دَ کار نه وتے-

چیخې:(چی-خې)اسم صوت- (۱)دَ سپی دَ شړلو آواز- چخې- کورې- (۲)اسم- جمع- مؤنث- دَ سترګو ګند- چخې- چوخنی-

چیخے:(چی-خے)اسم- واحد- مذکر- هغه چینجے چې دَ ماشوم ګنه کښې کیری- کیخے-

چیر:(چیر)اسم- واحد- مذکر- تېرهٔ مخے کانړے- ځیرنکے- تیروسکے- چشنکے-

چیرړه:(چیر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چیره- لته- زړه لته- خوندړه- څېړه- رنجه- ریښکی- چیرړوٚ- چیرانګه- خرځوړے- پړانګه- برانګه- دَ زړوکی توټه- ریښه- زړه ټکړه- زړه ریخه- زړه رینجه- آشو- چرړه- جمع چیرړې-

چیرړهٔ:(چیر-ړهٔ)اسم- مؤنث- وګورئ چیرړه-

چیرړې میرړې:(چیر-ړې-میر-ړې)اسم مرکب- (۱)رنجې منجې- ریښې میښې- رنجې رتې- (۲)زړې چامې- سولېدلې جامې- ډېرې اغستے شوې جامې-

ی (ځې-رل) ې (مې-ره-ول) ئ (پیا-لې) ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چيرک:(چي-رک)اسم- واحد- مذکر- نري لار-

چيرل:(چي-رل)مصدرِ متعدی- څيرل- څرل-

چيئرمېن:(چي-ير-مېن)اسم- واحد- مذکر- دَ مجلس مشر- صدر- دَ کرسۍ خاوند- (م- انګريزی)-

چيره:(چي-ره)اسم- مؤنث- وګورئ چيرړه-

چيری:(چي-ری)اسم صفت- شلېدلے-

چيری پانګ:(چي-ری-پانګ)اسم صفت- شلېدلے- چيری-

چيړ:(چيړ)اسم- (۱)دَ صنوبر وُنه- دَ نښتر دَ خاندان وُنه- نباتاتی نوم پائنس راکس برګی (PINUS ROX BURGHII)-

(۲)دَ زخمی شوي پلوسې، خرمانی يا آلوچې دَ پوستکی نه راوتی سلېښناک مواد چې حلوا ترې پخولے شي او اوم هم خوړے شي- دَ داونۍ پۀ توګه دَ ملا مضبوطولو دَ پاره هم پکارولے شي- کنړ- کونړ- کونډرے- سلېښ- لېټۍ- لُعاب- ژاوله- سلېښناک څيز- (۲)چيړناکه کوړه- (۲)چپليت-

چيړانګه:(چي-ړانګ-ګه)اسم- مؤنث- چيرړه- چيړه- ريښه- رنجه- رينجه- زړه ټوټه- زړه کېړه- زړه ټکړه- دَ زړۀ ټوکی وړده شلېدلې ريښه-

چيړن:(چي-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- سلېښناک- لحه ژن- لعابدار- چيړناک-

چيستان:(چيس-تان)اسم- چستان- معمه- اړ- قصی- (م- فارسی)-

چيستکے:(چيس-تۀ-کے)اسم صفت- اُبلن- اُبړن- چټکے-

چيغ:(چيغ)اسم صوت- مذکر- (۱)دَ بانې چغ آواز- (۲)تېرۀ اواز- بغاره- دَ ژړا اواز-

چيغار:(چي-غار)اسم- واحد- مذکر- چغار- چغهار-

چيغارې:(چي-غا-رې)اسم- جمع- مؤنث- فريادونه- چغې- چغارې-

چيغ بابا:(چيغ-با-با)اسم- يو لرګے چې پۀ دواړو سرونو يې ماشومان سوارۀ وی او پورته ښکته کيږی-

چيغل:(چي-غل)اسم- واحد- مذکر- چغل- غلبېل- غټ غلبېل-

چيغنی:(چيغ-نی)اسم- واحد- مؤنث- الاچی-

چيغه:(چي-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چغه- (۱)کړيکه- پۀ زوره آواز- (۲)دَ قامی لښکر پۀ چا پسې پۀ يو غږ راوتنه- دَ ټول کلی پۀ شريکه راوتنه- پۀ ګډه دَ څۀ څيز دَ حصول دَ پاره تلنه- (۳)فرياد- جمع چيغې-

چيغه:(ڃي-غه)اسم صوت- دَ سپی دَ شړلو غږ- کورې- چخې-

چيف:(چيف)اسم- واحد- مذکر- سردار- مشر- افسر- (م- انګريزی)-

چيف جسټس:(چيف-جس-ټس)اسم- واحد- مذکر- دَ عدالت عاليه لوئ جج- (م- انګريزی)-

چيکړ:(چي-کړ)اسم- خټې- چکړې- بوختې- چيکړې- اخېړ- اړوب- چکړ چکړې- لمدې خټې- دل- چکيړ- چقړې-

چيکړ چيکړ:(چي-کړ-چي-کړ)اسمِ مرکب- خټې- چکړې-

چيکړن:(چيک-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- خټولن- چقړن- خټين شان- چقړوبن-

چيکړه:(چي-کۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- اخاړه- اخېړ- چيکړ- چقړ-

چيکړې:(چي-کۀ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- دلدل- چيکړ- بوخته-

چيکړی:(چيک-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ اُچه لونده- (۲)دَ غوړې ړوړی ټکړه- دَ پراټې ټکړه-

چيک:(چيک)اسم صفت- جګ- جيګ- وُچت-

چيکول:(چي-که-ول)مصدرِ متعدی- وُچتول- وازول- پرانستل- چينګول- کنستل- دوڅاره کول-

چيکون:(چي-که-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ چيکول-

چيکونکے:(چي-که-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چيکول-

چيکونګ:(چي-که-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ چيکول-

چيکونه:(چي-که-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ چيکول-

چيکه:(چي-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- جګه- پورته- هسکه- لوړه- پاس-

چيل:(چيل)اسم- واحد- مذکر- (۱)قطار- صف- لېن- (۲)دَ څاروو دَ اُبو څښلو ځاې- جمع چيلونه-

چيلان:(چي-لان)اسم- واحد- مذکر- يو قسم حلاله مرغۍ چې شا او وزر يې تور وی-

چيلم:(چي-لم)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورو يا مسو نه جوړه يوه آله چې پکښې نچه لګېدلې وی، تمباکو او چرس پکښې څښلے شي- حُقه- سری- ړړو- چلم-

چيلوکی:(چي-لو-کی)اسم- واحد- مؤنث- وړه چېلۍ- وړه بکری-

چيلی:(چي-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اغستو يوه جامه- "واسکټ يا جاکټ" کېدے شي- (۲)څېلی- وګورئ سېلی-

چيمبا:(چيم-با)اسم- واحد- مؤنث- توريانې- تورانی- بړبيته- توره انا- يو تور رنګ لرونکې خوش اوازه مرغۍ-

چيمبړ:(چيم-بړ)اسم- واحد- مذکر- پمبه- دَ مالوچو چيمبړ-ګچه-

چيمبو:(چيم-بو)اسم- واحد- مذکر- دَ ارتې خلې ګلاس-

چيمجے:(چيم-جے)اسم- واحد- مذکر- چينجے- يوه حشره- جنجے-

چيمخن:(چيم-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چينجو وهلے- چينجن- (۲)چخن- (۳)ټک- بې اعتباره-

چيمکے:(چي-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګې دَ اګی نه تازه راوتے بچے- جمع چيمکی-

چين:(چين)اسم- کوړوالے- خم- ګنجې- ول- (م- فارسی)-

چينار:(چي-نار)اسم- واحد- مذکر- چنار- دَ سروې پۀ شان يوه دنګه وُنه- نباتاتی نوم پلېټېنس اورېنټېلس ايل (PLATANUS ORIENTALIS L)-

چيناغ:(چي-ناغ)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګ دَ سينې هډوکے- ګروه- غريګے-

چينټ:(چينټ)اسم- واحد- مذکر- ګل داره کپړه- چيټ-

چينجخ:(چين-جخ)اسم- واحد- مذکر- چيندخ- چيندخه- چينډخ- چنګښ-

چونګښ- چونګښه- (افغانستان)-

چینجن:(چین-جن)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)چینجو وهلے- چینجو خوړلے- (۲)ګران- خراب- سخا- (۳)پۀ مره خبره کښې خبرې لټونکے- (۴)دَ قرض پۀ ادا کولو کښې سخت- شوم- مؤنث چینجنه-

چینجول:(چین-جه-زل)مصدر متعدی- بد منل یا ګڼل- کړل- کرکه کول- نفرت کول-

چینجېدل:(چین-جې-دل)مصدر لازم- کښېدل- رنځېدل- زړۀ توربېدل- ورو ورو ټپېدل او خواربېدل- زړۀ خورګی، کرکه او نفرت کېدل- خوا ګرځېدل- زړۀ مړېدل-

چینجېدن:(چین-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چینجېدل-

چینجېدنګ:(چین-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چینجېدل-

چینجېدنه:(چین-جې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چینجېدل-

چینجېدونکے:(چین-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چینجېدل-

چینجېدۀ:(چین-جې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ چینجېدل-

چینجے:(چین-جے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم حشره چې پۀ اُبو، زمکه بوټو او بعضې مېوو کښې کیږی او بیل بیل قسمونه لری- چنجے- چونچے- چمجے- (۲)دَ ربړ نری نیله- ګېنټس- جمع چینجی-

چینچارے:(چین-چا-رے)اسم- واحد- مذکر- چورچورکه- چورچوری- جمع چینچاری-

چینچاړے:(چین-چا-ړے)اسم- واحد- مذکر- چرچرک- یو قسم حشره- جمع چینچاړی-

چین چین:(چین-چین)صفت- کوږ وږ- تاږ راتاږ- وَل وَل-

چیں چیں:(چیں-چیں)اسم صوت- (۱)دَ مارغانو چغار- چاں چوں- چینګ چینګ- (۲-اسم)بکواس- شورو شر-

چیندخ:(چین-دخ)اسم- واحد- مذکر- چونګښ- چینډخ- چنګښ- چینچخ- چینګښ- جمع چیندخان-

چیندخ خور:(چین-دخ-خور)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغۀ چې عام طور سره چیندخې او مهی خوری- بغبغو- بغ- جرسا- مامی خورک-

چیندخه:(چین-ده-خه)اسم- واحد- مؤنث- چونګښه- څینځښه- چینګښه- جمع چیندخې-

چیندرو:(چیند-رو)اسم- مؤنث- (۱)دَ ماشومانو یو قسم لوبه چې پۀ زمکه یو څو پرله پسې مستطیلی خانې جوړې کړی دَ هرې خانې خپل خپل نوم وی او دَ یو ډبلی پۀ ذریعه پۀ پښه کولے شی- چندرو- چیندری- چیتی- موڅې- نانک- جنت دوزخ- (۲)پۀ یوه پښه تلنه-

چیندره:(چیند-ره)اسم- مؤنث- وګورئ چیندرو-

چینده:(چین-ده)اسم- واحد- مؤنث- سمڅې سمڅه- سمسته- چپوده- سمڅ- جمع چیندې-

چیندی:(چین-دی)اسم- واحد- مؤنث- وړه کپړه- صاپی- صافی- وړه ټوټه- دَ کپړې وړه ټوټه- هغه وړه ټوټه چې وسله پرې پاکولے شی-

چینډخ:(چین-ډخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چیندخ-

چینغړک:(چین-غه-ړک)اسم- واحد- مذکر- چنغړک- چمغړک- کاکورتک- قان کورتک-

چینګ:(چینګ)اسم صفت- واحد جمع مذکر- ارت- واز- خلاص- مؤنث چینګه-

چینګ:(چینګ)اسم صوت- (۱)دَ ژړا آواز- (۲)ټنګ- ټر- دَ ټر آواز- دَ ټغ آواز- دَ تېز آواز-

چینګار:(چینګ-کار)اسم صوت- چونګوارے- چونکارے- دَ مرغی دَ بچو اوازونه- چغار- چنهار-

چینګ پینګ:(چینګ-پینګ)اسم صوت- (۱)بانې- انې بانې- اَغه دغه- (۲)ژړا-

چینګخلتوب:(چینګ-خل-توب)اسم- مذکر- دَ خُلې وازوالے- دَ خُلې چینګ والے- دَ خُلې ویتوالے-

چینګخلے:(چینګ-خ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ارت خُلے- وازخُلے- چینګ داړے- مؤنث چینګخلې-

چینګ داړے:(چینګ-دا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم لوبه- جینګداړے- (۲)یو وېرونکے صورت چې له ټوکرو نه جوړیږی او ماشومان پرې باراني راغنډوی-

چینګ داړے:(چینګ-دا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چینګ خُلے- هغه څوک چې محامخ غاښونه یُ چینګ وی- داړو- داړه ور- ژامه ور- جینګ داړے- (۲)هغه څوک چې بل ته یُ هر وخت خُلۀ وازه کړې وی-

چینګکه:(چینګ-که-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه توربخنه مرغی چې دَ آواز پۀ وخت کښې لکۍ پورته کوی-

چینګن:(چینګ-ګن)اسم صفت- واحد- مذکر- پۀ کار کښې چینجن- چینجن-

چینګول:(چینګ-که-ول)مصدر متعدی- (۱)وازول- ارتول- بېرته کول- (۲)زورول- پۀ عذابول- ژړول- چنګول-

چینګولے:(چینګ-که-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ چینګول-

چینګون:(چینګ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ چینګول-

چینګونکے:(چینګ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چینګول-

چینګونګ:(چینګ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ چینګول-

چینګونه:(چینګ-که-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چینګول-

چینګوۀ:(چینګ-که-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ چینګول-

چینګ وینګ:(چینګ-وینګ)اسم صفت- مرکب- ارت بیرت- چینګ بک- واز- چینګ-

چینګه:(چینګ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)وازه- ویته- چې نۀ راټولیږی- خلاصه- نیمه وازه- ورانه-

چینګه خُلۀ:(چینګ-که-خُلۀ)اسم صفت- مرکب- (۱)وازه خُلۀ- ویته خُلۀ- خنداګلے- چینګې داړې- (۲)دَ بې وسی څرګندونه- شرمېدنه-

ټ (ټې-ڕل)، ډ (ډې-ره-وَل)، ي (پیا-لی)، ے (تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چینګې دارې:(چینګ-ګې-دا-رې)اسم صفت- مرکب- وګورئ چینګه ځله-

چینګېدل:(چینګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)بېرته کېدل- ارتېدل- وازېدل- (۲)په عذابېدل- زورېدل- ژړېدل- خوربدل-

چینګېدلے:(چینګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چنګېدلي- مؤنث چنګېدلې- وګورئ چینګېدل-

چینګېدن:(چینګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ چینګېدل-

چینګېدنګ:(چینګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ چینګېدل-

چینګېدنه:(چینګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چینګېدل-

چینګېدونکے:(چینګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چینګېدونکي- مؤنث چینګېدونکې- وګورئ چینګېدل-

چینګېدۀ:(چینګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ چینګېدل-

چینګۍ:(چینګ-ګۍ)اسم صفت- واحد- مؤنث- بد کاره- کاسیره- کنجره- بد لمنه- کشتۍ- کوڅه ډبه- هردرۍ- بدکاره او بد لمنه ښځه-

چینګۍ:(چینګ-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم خړه مرغۍ چې د چینګ چینګ اواز کوي-

چینه:(چې-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خپوخې- چشمه- هغه اُبۀ چې د زمکې نه راخېږي- (۲)نۀ ختمېدونکے مال دولت-

چیني:(چی-ني)اسم- (۱) شکره- بوره- د ګنو یا د چقندرو د اُبو نه جوړه شوې سپینه او خوږه دانې داره بوره- نبات- (۲)د چین ژبه- (۳)یو قسم سپے چې جُثه ئې وړوکې وي- چیني سپے- پاپي سپے-

چیني بوټے:(چی-ني-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دوائي-

چیني خانه:(چی-ني-خا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- پخوانو کوټو کښې د خټو جوړه الماري چې ډېرې خانې لري-

چیني ګل:(چی-ني-ګل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل- ګنے-

چینۍ:(چی-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چونۍ- چیني لوښي-

چینے:(چی-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه آس چې رنګ ئې سور او سپین وي- سور سپین اَس- (۲)د چین جوړ څیز- د چین سره متعلق-

چینیاسن:(چین-یا-سن)اسم صفت- چنباشن- چنېش- باسي-

چینۍ:(چی-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فولادي تېره شوې سیله چې اُسپنه پرې پرېکولے شي- قلم- چونۍ- د اُسپنې پانه- چنۍ-

چې:(چې)اسم صوت- د چېلو د شړلو غږ- کچې-

چې:(چې)حرف بیان- د ربط توري دے خان له معنې نۀ لري-

چې:(چې)د پښتو ژبې د الفبې د پټی د اتم حرف (چ) تلفظ-

چېباسل:(چې-با-سل)مصدر متعدي- کښېناستل-

چېبر:(چې-بر)اسم- واحد- مذکر- کسبګر- هغه څوک چې کسب ئې زده وي- کاسب-

چېتر:(چې-تر)اسم- واحد- مذکر- (۱) د منډۍ میاشت- د منډۍ کال دولسمه میاشت- د پګن او وېساګ تر مېنځه میاشت چې په مارچ او اپرېل کښې راځي- (۲)پسرلے- سپرلے-

چېتړ:(چې-تړ)اسم- جمع- مؤنث- ختې- چکړې- چقړې- بوختې- پېتړ-

چېته:(چې-ته)ضمیر- چرته- کوم پلو- کوم ځائې- چېرته- چېرې- کوم خوا-

چېټه:(چې-ټه)اسم- مؤنث- (۱) په زوره خبره- تاکید- وریادونه- ټینګه- په کلکه خبره کونه- (۲)تاوان- پنړ- ضرر- (۳)چاره- بندوبست-

چېجکے:(چې-جه-کے)اسم- واحد- مذکر- چجکے- د کیانو نه جوړ هغه څادر شان چې د ور پرده ترې جوړیږي او د بشونو د پاسه غوړولے کیږي-

چېچول:(چې-چ-ول)مصدر متعدي- کوز کتل- کوز ګورل- قے کول- (افغانستان)-

چېچه:(چې-چه)اسم- مؤنث- تاکید- چېټه- ټینګه-

چې چې:(چې-چې)اسم صوت- چکړ- د بزې د رابللو اواز-

چېرته:(چېر-ته)ضمیر- چرته- چېرته- چېرې- چرې- کوم خوا- کوم ځائې- کوم پلو- چېته-

چېرې:(چې-رې)اسم- جمع- مؤنث- ښیرې- بددعا- د دعا ضد-

چېرې:(چې-رې)ضمیر - (۱)چرته- کوم خوا- کوم ځائې- چرې- کوم پلو-(۲)کله هم- (۳)فرض که- فرضاً- (۴)هېڅ-

چېړي:(چې-ړي)اسم- واحد- مؤنث- بلوسه- تکرار- تلخ کلامي- ځلۀ وهنه- چېړچاړ- برخلافي- جنجال- زحمت- دشمني- دښمني-

چېړ چاړ:(چېړ-چاړ)اسم مرکب- تلخ کلامي- ستغې سپورې- رټې سپورې- کوتلګه- د پېغور او ملامتې ټکونه- چېړنه- بلوسېدنه- چېړ-

چېړچاړې:(چېړ-چا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- مزې- چړچې- عېش- عشرت- عېش ماش- عېش عشرت- مزې دوګړې- مزې چړچې-

چېړل:(چې-ړل)مصدر متعدي- تنګول- چېړ کول- جنجال کول- څېړل- خبره شاربل- بلوسل- ټونګه اچول- انګته اچول- کوتلګې کول- رابرڅېره کول- راپاړول- بې ځایه تنګول- بدې مرل- کړول-

چېړلے:(چې-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع چېړلي- مؤنث چېړلې- وګورئ چېړل-

چېړن:(چې-ړن)حاصل مصدر- وګورئ چېړل-

چېړنګ:(چې-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ چېړل-

چېړنه:(چې-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چېړل-

چېړونکے:(چې-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چېړونکي- مؤنث چېړونکې- وګورئ چېړل-

چېړه:(چې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- زړۀ بداوے- معمولي تکرار- بې ځایه از عبث بحث- چېړچاړ- عېب ګیرې- خېل- اړې- زور- خامخا څۀ پسې کېدنه-

چېړۀ:(چې-ړۀ)حاصل مصدر- وګورئ چېړل-

چېړۍ:(چې-ړۍ)اسم- مؤنث- (۱)اخرۍ- وروستۍ- (۲)چوبړۍ- یو قسم

زبر"(غ-ېټ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(ک-تاب)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(بو-بې-دۀ)

بېکاره واښهٔ-

چېشل:(چې-شَل)مصدر متعدی- څښل- چېښل-

چېشن:(چې-شَن)اسم صفت- (۱)چېښن- مغه ځوک یا څهٔ چې ډېر وېښتهٔ پرې ولاړ وی- ببر- (۲)مغه یو کلېز اوښ چې وړی پرې ولاړه وی- سپسن- تپسن-

چېشن:(چې-شن)اسم- واحد- مذکر- چېلے- چېشګے- دَ ګډې یا چېلی یو کلېز بچے- وزګړے- اُوزګوړے- یو کلن چېلے-

چېشنکے:(چې-شن-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ بېزې یو کلېز بچے- څېرلے- وزګړے- اوزګوړے-

چېښ:(چېښ)اسم- څښنه- څکنه-

چېښن:(چې-ښن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چېشن ۱-

چېغل:(چې-غَل)مصدر متعدی- چغار کول- چغېدل-

چېل:(چېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پړونے- پروَنے- ټیکرے- ټکرے- زړوکے- دَ زنانه څادر- (۲)دَ غَزانو جومپک- جمع چېلونه-

چېلکه:(چېل-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بېکاره چاې چې دَ مسورو څېنو وغېره دَ پوستکو دَ رنګ ورکولو پهٔ ذریعه جوړولے شی- جمع چېلکې- (م- هندی چهلکا)

چېلنج:(چې-لنج)اسم- واحد- مذکر- دَ مقابلې دَ پاره دعوت ورکونه- (م- انګریزی)-

چېلو:(چې-لو)اسم- واحد- مذکر- وایلن سل- ریولن سل- ویلون سل- یو قسم دَ موسیقی آله چې څلور تارونه لری او آواز ېَ درونډ وی دې آلې نه آرکسټر کښې دَ هم آهنګی پهٔ غرض کار اخستل کېږی-

چېلو(چې-لو)اسم- مذکر- (۱)یو قسم ترکاری- یو قسم ساګ- (۲)دَ یوې وُنې نامه-

چېله:(چې-له)اسم- واحد- مؤنث- څله- ډېره یخنی- کړنګه څله- دَ ژمی پهٔ موسم کښې دَ یخنۍ څلوېښت ورځې-

چېله:(چې-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ څلوېښتو ورځو عبادت- دَ جمات پهٔ متعکف خانه کښې څلوېښت ورځې عبادت او وظیفه کونه- خلوت- چله- دَ عبادت دَ پاره څلوېښت ورځې پهٔ خلوت کښې ناسته-

چېله:(چې-له)ضمیر- څهٔ له- ولې-

چېله:(چې-له)اسم- واحد- مذکر- شاګرد- چېلا- چنړے- (م- هندی)-

چېلے:(چې-لے)اسم- واحد- مذکر- کچیکے- څېرلے- دَ چېلی نر- ورغومے-

چېن:(چېن)اسم- واحد- مذکر- زنځیر- (م- انګریزی)-

چېناستل:(چې-ناس-تَل)مصدر متعدی- کښېناستل- کېناستل-

چېناستن:(چې-ناس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ چېناستل-

چېناستنګ:(چې-ناس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ چېناستل-

چېناستنه:(چې-ناس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چېناستل-

چېناستونکے:(چې-ناس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع چېناستونکی- مؤنث چېناستونکې- وګورئ چېناستل-

چېناستهٔ:(چې-ناس-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چېناستل-

چېنل:(چې-نَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)چانئل- کانال- مجرا- دَ تېرېدو ځائې- مجر- (۲)کارېز- دَ اُبو لاره- (۳)خط مشی- (۴)دَ مر ډول شی، نظر یا اندېښنې نقل او انتقال- (۵)دَ ټرانسمېشن دَ پاره دَ فریکانسونو یوه برخه- (۶)لار- ذریعه- چېه- (۷)سمندر- (افغانستان)-

چېنولے:(چې-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- کښېنولے-

چېوتل:(چې-وَ-تَل)مصدر متعدی- نښتل- ګېرېدل- کښېوتل- کېوتل- (افغانستان)-

چېوتن:(چې-وَ-تَن)حاصل مصدر- وګورئ چېوتل-

چېوتنه:(چې-وَ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ چېوتل-

چېوتونکے:(چې-وَ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ چېوتل-

چېوتهٔ:(چې-وَ-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ چېوتل-

چېوتے:(چې-وهٔ-تے)اسم مفعول- واحد- مذکر- کښېوتے- کېوتے- وګورئ چېوتل-

چېوده:(چېو-ده)اسم- پهٔ غرهٔ کښې مغه ځائې چې خلق دَ باد باران او یخ دَ خطر لهٔ کبله ځانونه پکښې پټوی- چینده- غار- ګاره- سمڅ- سمڅه- چېوه- جېوده- چود- ګوره- ښمڅ- سمڅته-

چېوه:(چې-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چېوده-

چېوهل:(چې-وه-مل)مصدر متعدی- کښول- کښول- کش کول- څکول- راکښل-

چے:(چے)اسم- وګورئ چائې- (افغانستان)-

چے ایشے:(چے-ای-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چائېجوش- (افغانستان)-

چے دمے:(چے-دَ-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چائېنک- (افغانستان)-

ی (څی-رل)، ې(مې-ره-ول)، ئ(پیا-لې)، ېَ(تن-دېے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ځ:(ځیم)حرف- واحد- مذکر- دَ "ا، ب" دَ پټی لسم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب دَ "ج" هومره درې شمېره لرى-

ځا:(ځا)اسم- واحد- مذکر- کونے- کوښے- ځاه- ځاوو- (م- چاه فارسی)-

ځابانے:(ځا-با-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- غرځېدونکے- پربوتونکے- پربوتو ته نژدې- ځپانے- جمع ځابانى-

ځاپ:(ځاپ)اسم- واحد- مذکر- چاپ- نښه- جمع ځاپونه-

ځاپانے:(ځا-پا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ځابانے-

ځاپ ناځاپه:(ځاپ-نا-ځا-په)متعلق فعل- فوراً- فی البدیه- سمدستی- (م- عربی)-

ځاپولی:(ځا-پو-لی)اسم- جمع- مذکر- خمځوئی- دَ واورې ټوکړې-

ځاپولې:(ځا-پو-لې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ځپولې-

ځاپه:(ځا-په)اسم- واحد- مؤنث- چپه- چپو- ځپه- موج- جمع ځاپې-

ځاپېر:(ځا-پېر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ چاپېر-

ځاپېرول:(ځا-پې-ر-ؤل)مصدر متعدی- چاپېرول- ځارګرځومه کول-

ځاپېرون:(ځا-پې-ر-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرول-

ځاپېرونکے:(ځا-پې-ر-ؤون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځاپېرونکی- مؤنث ځاپېرونکې- وګورئ ځاپېرول-

ځاپېرونګ:(ځا-پې-ر-ؤنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرول-

ځاپېرونه:(ځا-پې-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرول-

ځاپېرېدل:(ځا-پې-رې-دل)مصدر لازم- چاپېرېدل- ځارګرځومه کېدل-

ځاپېرېدن:(ځا-پې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرېدل-

ځاپېرېدنګ:(ځا-پې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرېدل-

ځاپېرېدنه:(ځا-پې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځاپېرېدل-

ځاپېرېدونکے:(ځا-پې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځاپېرېدونکی- مؤنث ځاپېرېدونکې- وګورئ ځاپېرېدل-

ځاپېرېدهٔ:(ځا-پې-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځاپېرېدل-

ځاپېره:(ځا-پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- ځپېره- چپېره- چپلاخه- تـتـړه- ځپراخه- ځپلاخه- جمع ځاپېرې-

ځاڅکی ځاڅکی:(ځاڅ-کی-ځاڅ-کی)اسم مرکب- ټکی ټکی- قطره قطره- لږ لږ- ذره ذره-

ځاڅکے:(ځاڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټکے- قطره- (۲)لږ- کم- ذره-

ځاڅکے:(ځاڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- خوروالے- قدرمنی- ګرانښت- مینه لرنه- (افغانستان)-

ځاڅوکے:(ځا-څو-کے)اسم تصغیر- وړوکے ځاڅکے- څڅویکے- جمع ځاڅوکی-

ځاځېروکی:(ځا-ځې-رو-کی)اسم- جمع- مذکر- دَ واورې ورې ورې ټکړې-

ځاځېدل:(ځا-ځې-دل)مصدر لازم- څځېدل- څک څک راتوئېدل-

ځاځېدن:(ځا-ځې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځاځېدل-

ځاځېدنګ:(ځا-ځې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځاځېدل-

ځاځېدنه:(ځا-ځې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځاځېدل-

ځاځېدونکے:(ځا-ځې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځاځېدونکی- مؤنث ځاځېدونکې- وګورئ ځاځېدل-

ځاځېدهٔ:(ځا-ځې-دهٔ)حاصل مصدر- دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځاځېدل-

ځادر:(ځا-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټو- ټیکرے- جیبانړه- جیبټه- چکالے- چکلے- ځکالے- پرونے- (۲)پالنګ پوش- هغه کپړه چې دَ کټ دَ پاسه غوړولے شی- سوزنی-

ځادرګوټے:(ځا-در-ګو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے ځادر-

ځادرلوندے:(ځا-در-لون-دے)اسم- واحد- مذکر- لږ باران- ښورمک-

ځادری:(ځا-دَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چادری- بورقع- بورقه- پرونے- (۲)ځادر سره منسوب- دَ ځادر-

ځار:(ځار)اسم- واحد- مذکر- ځارنه- لټون- تلاش- (۲)مراقبت- ساتنه- ځارنه- ځاؤ- پهره- نګرانی-(۳)جاسوسی-

ځارا:(ځا-را)اسم- واحد- مذکر- هغه زور او کنستلے شوے ځائې چې ټېپر، ګاځرې او کچالان وغېره پکښې ساتلے کېږی- (افغانستان)-

ځاربهٔ:(ځار-بهٔ)اسم صفت- جمع- مذکر- (۱)دَ ځرب جمع- غوښین- فربه- غټ- (۲)خوشحال-

ځارځاپېره:(ځار-ځا-پې-ره)اسم- مؤنث- وګورئ ځارچاپېره-

ځارځرخومه:(ځار-ځر-خو-مه)اسم- واحد- مؤنث- چارچاپېره- ګېرچاپېره-

ځارخے:(ځار-خے)اسم- واحد- مذکر- کمین ګاه- رصدګاه- (افغانستان)-

ځارخے:(ځار-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکار دَ پاره جوړ شوے پټونے- ګټ- مورچه- (افغانستان)-

ځاربنکه:(ځار-بنه-که)اسم- واحد- مؤنث- ځربنکه- یو قسم توره مرغی- ځارکه- ځربنکه-

ځارکه:(ځا-رهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځاربنکه-

ځارګاه:(ځار- ګاه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځائې چې ځارنه ترې کېږی-

ځارل:(ځا-رل)مصدر متعدی- نګرانی کول- پهٔ نظر کښې ساتل- سهی کول- پهٔ پټه دَ چا څوکی کول-

ځارلے:(ځا-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځارلی- مؤنث ځارلې- وګورئ ځارل-

ځارن:(ځا-رن)حاصل مصدر- وګورئ ځارل-

ځارنتون:(ځا-رن-تون)اسم- واحد- مذکر- دَ ځناورو دَ علاج محکمه- (افغانستان)-

ځارند:(ځا-رند)اسم صفت- واحد- مذکر- ځېتونکے- کنټرولر- (افغانستان)-

ځارندوئے:(ځا-رن-دو-ئے)اسم صفت- واحد- مذکر- ځارو- (۱)څوکی

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زوروکے "(شل)، زبر "(ک-تاب)، زیر "(نو-کا-ره)، پېش "(نو-کا-ره)، جزم "(شکون)، "هٔ"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

کونکے- ځار کونکے- (۲)سکاوټ- (۲)سپاهی- (۴)جاسوس- (افغانستان)-

ځارندوني:(ځا-رن-دو-ني)اسم- مؤنث- څوکي- ځارنه- دَ څوکي ساتلو کار-

ځارنوالے:(ځا-رن-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځارندوني-

ځارنه:(ځا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځارل-

ځارو:(ځا-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ځارندونے-

ځارونکے:(ځا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځارونکي- مؤنث ځارونکې- وګورئ ځارل-

ځاروے:(ځار-وے)اسم- واحد- مذکر- څر کونکے ځناور- ږنګر- جمع ځاروي-

ځاره:(ځا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاره- علاج- (۲)کسب- کار- پېشه- (۳)هغه کنده يا ړوغل چې کنې پکښې ايښوے شي-

ځارے:(ځا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ځاروندونے-

ځاړ:(ځاړ)اسم- واحد- مذکر- عزم- اراده- تصميم- (افغانستان)-

ځاړ:(ځاړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)څر- خوراک- څرند- (۲- صفت)باسي- چې دَ خوراک يا څښاک وړ نۀ وي-

ځاړ:(ځاړ)اسم- واحد- مذکر- دَ لم يا غوښې هغه ټوټه چې دَ بل ځناور دَ حملې کولو نه پس پۀ زخمي ځناور پسې راکښلے شي- (افغانستان)-

ځاړو:(ځا-ړو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خېټې پرده- برخ- برخې- برنخ- ځاړۀ- (۲)دَ ځاروي هغه غوښه چې دَ خوړلو وړ نۀ وي-

ځاړه:(ځا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- څوړ- ځاړي- دَ انساني او حيواني ګېډې بهرنۍ پرده-

ځاړۀ:(ځا-ړۀ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځاړو-

ځاړې واړې:(ځا-ړې-وا-ړې)صفت- څېرې وړې- خوارۀ وارۀ- پاتې شوي- تاني واني- باقي مانده- کاړې واړې-

ځاړے:(ځا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ وېښتو لوېدلو مرض- (۲)يو خوش رنګه مارغۀ چې حلال وي- تغدرے- سائنسي نوم فرانکولينس پانړی سېريانس (FRANCOLINUS PONDICERIANUS)-

ځاز:(ځاز)اسم- واحد- مذکر- ځاړ- خون بها- ديت- (افغانستان)-

ځاړ:(ځاړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځاز-

ځاشے:(ځا-شے)اسم- مذکر- وګورئ ځاښے-

ځاښ:(ځاښ)اسم- واحد- مذکر- دَ قميص دَ دواړو لمنو ترمينځه لګېدلې کپړه چې دَ لمنو پېوستون راولي-

ځاښت:(ځاښت)اسم- واحد- مذکر- چاشت- دَ سحر نه پس تر تنکۍ غرمې پورې وخت- کچه غرمه- اوله غرمه-

ځاښت:(ځاښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څښت-

ځاښتي:(ځاښ-تي)اسم- (۱)دَ غرمې ډوډي- دَ غرمې ناشته- (۲)صفت- دَ ځاښت سره منسوب- غرمنے-

ځاښتے:(ځاښ-تے)اسم- واحد- مذکر- څښتے- ډوډي- ناشته- خوراک-

ځاښکه:(ځاښ-که)اسم- واحد- مؤنث- ځارښکه- څرښکه- يو قسم توره مرغۍ-

ځاښه:(ځا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- غښتلے پړے- نخۍ- رسۍ- تاؤ کړې رسۍ- جمع ځاښې-

ځاښے:(ځا-ښے)اسم- واحد- مذکر- څوښه- څوخه- دَ څرمنې محور- دَ څرمنې دوک- ځاشے-

ځاقے:(ځا-قے)اسم- واحد- مذکر- ځاښ- ځاق- دَ قميص دَ وروستۍ او مخکښې جولۍ پېوند او پراويز-

ځاک:(ځاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاک- درز- (۲)نيم سېرے- نيم سرے- هغه درد چې دَ سر پۀ يوه برخه باندې وي- (۲)وګورئ ځاښ/ځاقے-

ځاکن:(ځا-کن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)څڅېدونکے- (۲)کومی کنستونکے- (۳)دسيسه کار- دوکه باز- (۴)پونېدلے- ترمکېدلے-

ځاکه:(ځا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ځادر پيڅکه- دَ ځادر څنډه- (۲)دَغرۀ تېرۀ څوکه-

ځاکے:(ځا-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ځادر پيڅکے- دَ ځادر پلو- ځاکه-

ځاکله:(ځا-کۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- پتيله- دَ ارتې خُلې دېګچے- ځاګلے- ځګلے-

ځاګوړے:(ځا-ګو-ړے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دَ ځاه اسم تصغير- وړوکے کومے- ځاګے-

ځاګے:(ځا-ګے)اسم تصغير- واحد- مذکر- ځاګوړے-

ځالاک:(ځا-لاک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)برابر- (۲)چاق- بېدار- (۳)چالاک-

ځالوک:(ځا-لوک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چالاک- بېپروالے- (۲)خبرلوځ- هښيار- چست چالاک- هوښيار-

ځاله:(ځا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اشپزخانه- دَ پخلي ځاۍ- دَ اور بلولو کوټه- منړۀ- ځاله- څپر- جاله- باورچي خانه- جمع ځالې-

ځامره:(ځام-ره)کلمۀ استفهام- وګورئ څومره-

ځانبو:(ځان-بو)اسم- واحد- مذکر- دَ ښينې خاوند- دَ ښځې دَ خور خاوند- ساندو- باجه-

ځانګ:(ځانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱) وزر- شاه پر- کوځر- (۲)ښاخ- ځانګه-

ځانګ ځانګ:(ځانګ-ځانګ)اسم مرکب- صفت- (۱)ښاخ ښاخ- (۲)وزر وزر-

ځانګره:(ځانګ-ګۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جنګې- هغه ځاۍ چې ګنې وَنې پکښې ولاړې وي- (۲)ځانګے-

ځانګ غځ:(ځانګ-غځ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وزر پرېکړے- (۲)پرېشان- بدحاله- خوار- (افغانستان)-

ځانګو:(ځانګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- دَ منداڼو لاسکے- دَ غړک موټے- دَ ځک لاسکے-

ځانګه:(ځانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څرانګه- ځانګ- ښاخ- دَ ونې ښاخ- (۲)دړد- برېښ- څريکه- (۳)اداره- شعبه- برخه - (۴)پېغله جيني- (شاعری)-

ئ" (ځی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لی)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ځانګه ځانګه:(ځانګ-ګه-ځانګ-ګه)اسمِ مرکب- صفت- برخه برخه- حصه حصه- بیله بیله-

ځانګې ځانګې:(ځانګ-ګې-ځانګ-ګې)اسمِ مرکب- صفت- برخې برخې- ښاخ ښاخ- حصې حصې-

ځانګوړی:(ځانګ-ګو-ړی)اسمِ تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- دَ ځانګې اسمِ تصغیر- وړه ځانګه-

ځانګوړے:(ځانګ-ګو-ړے)اسمِ تصغیر- دَ ځانګ اسم تصغیر- وړوکے ځانګ-

ځانګې وانګې:(ځانګ-ګې-وانګ-ګې)اسم مرکب- صفت- (۱)ګډوډ- جُدا جُدا- (۲)ځانګې ځانګې- (۲)الټ- ناراسته- ټنبل-

ځانګی:(ځانګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- درې ښاخی- درې ښاخې- ښاخی-

ځانګے:(ځانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنګی- دَ ځاروو مغه چوپال شان چې لۀ کورونو نه لرې دَ پټو پۀ مینځ یا یو خوا ته جوړ وی- (۲)ځانګړه-

ځاڼی:(ځا-ڼی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مغه ټاکلې شوې لکیره چې پۀ لوبه کښې ورته لوبغاړی ځان رسوی- (۲)دَ لوبې پۀ وخت کښې دمه کونه-

ځاڼے:(ځا-ڼے)اسم صفت- واحد- مذکر- مغه څوک چې دَ غنمو لو نه پس پۀ پټی کښې پاتې شوی وږی راټولوی- جمع ځاڼې-

ځاؤ:(ځاؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ځارنه- (۲)دَ سبزې دَ پاره ژور کړے شوے ځائے-

ځاوار:(ځا-وار)اسم- واحد- مذکر- (۱)مصنوعی وېښتۀ- (۲)دَ جینکو یو قسم کالے- (۳)وېښتو پورې تړلې دَ وړی تارونه-

ځاوتی:(ځاو-تی)اسم- واحد- مؤنث- دَ دربېمې ورځې تبه- (م- منډی)-

ځاوتے:(ځاو-تے)اسم- مذکر- نیم سبرے- خاښتے-

ځاورے:(ځاو-رے) اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځاروے-

ځاه:(ځاه)اسم- واحد- مذکر- چاه- کومے- کوټے- ځا- (م- چاه فارسی)-

ځبله:(ځ-بۀ-له)متعلق فعل- وګورئ ځبله-

ځبوتے:(ځ-بو-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځپوتے-

ځبینی:(ځ-بی-نی)اسم- واحد- مؤنث- پرده- پوټ- بیتر- کېړ-

ځپ:(ځپ)اسم صوت- (۱)دَ پښو دَ قدمونو آواز- دَ پښو دَ ښکالو آواز- دَ کوکی اخستو آواز- (۲)دَ چج پۀ ذریعه دَ غلې دَ پاکولو آواز- (۳)دَ ماشوم ښکلونه- ځپونه- ځپا-

ځپا:(ځ-پا)اسم صوت- (۱)دَ اوښ دَ پښو پرله پسې آواز- (۲)دَ پښو آوازونه- ځپ- ځپارے-

ځپاڅه:(ځ-پا-څه)اسم- واحد- مؤنث- چونتره- دونګاچه- تنګاچه-

ځپارې:(ځ-پا-رې)اسم- جمع- مؤنث- دَ چاڼ شوو اوړو بوس او بوره-

ځپارے:(ځ-پا-رے)اسم- (۱) ځپرکے- ځپرے- ځاپولے- دَ وازرې ټوټې- (۲)یوه لپه اَبۀ- (۲)اسم صوت- وګورئ ځپا/ځپ-

ځپاړو:(ځ-پا-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- پۀ دستونو بهېدونکے- ریخن- ریخ کونکے- دست کونکے- ګاړ- چاوش-

ځپاړه:(ځ-پا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ریخ- دس- دست- ریخاړه-

ځپاستے:(ځپاس-تے)اسم- واحد- مذکر- پاستے- چپاتی- دَ پټیره اوړو نرمه او لویه روټۍ- وېشلې- (ش- منډی)-

ځپان:(ځ-پان)اسم- واحد- مذکر- دَ اَبو طوفان (افغانستان)-

ځپاند:(ځ-پاند)اسم صفت- واحد- مذکر- چپې وهونکے- مغه دریاب چې پۀ موج کښې وی- ځپانده-

ځپانده:(ځ-پان-ده)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چپاند-

ځپاڼ:(ځ-پاڼ)اسم- واحد- مذکر- صف- قطار- (افغانستان)-

ځپانے:(ځ-پا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګډوډ- پرېشان- (افغانستان)-

ځپتے:(ځ-پۀ-تے)اسم- واحد- مذکر- چپاتے- بوډۍ- ځپاتے- پاستې- جمع ځپتی-

ځپځپاندے:(ځپ-ځ-پان-دے)اسم صفت- نۀ ټینګېدونکے- زوال ته مائل-

ځپځپانه:(ځپ-ځ-پا-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ ځپځپانے-

ځپ ځپانے:(ځپ-ځ-پا-نے)اسم- وګورئ ځپځپانے

ځپ ځپانے:(ځپ-ځ-پا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تار پۀ تار- ګډوډ- (۲)کریاب- اړ- محتاج- (۲)دَ ماشومانو یوه لوبه- تپتپانے- (اسم)-

ځپځپنے:(ځپ-ځه-پ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- ړبړبے- دوه زړے- مذبذب-

ځپځپی:(ځپ-ځ-پی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځپځپے-

ځپځپے:(ځپ-ځ-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چچ- (۲)لوئ غلبېل- پرویزے-

ځپځبلے:(ځپ-ځې-لے)اسم- واحد- مذکر- اندرپایه- زینه- پارچنګ- جمع ځپځبلی-

ځپر:(ځ-پر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوپال- چپر- (۲)دَ لښتو جوړه مغه ځپرې چې غوایانو پسې تړلے شی او غوبل پرې کولے شی- چپه- (۳)دَ غرۀ پۀ سر هواره زمکه- (۴)ټوک- ځپرکے- دَ بوډۍ ټوکره- (۵)پرانستی لاسونه- ځپر- (۲)چپه- موج- غرځنګ-

ځپرغږ:(ځ-پر-غږ)اسم صفت- واحد- مذکر- تنه ور- مضبوط-

ځپرغورے:(ځ-پر-غوه-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) غورړ- لوئ غوږے- دَ وردو غوږونو خاوند- (۲)هاتی- (اسم)-

ځپرکے:(ځ-پر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مغه وړوکے ځپر چې ښکاریان ئې دَ خپلې ناستې دَ پاره جوړوی- (۲)وړوکے ځپر- (۳)ټوک- دَ بوډۍ ټوکره- (۴)دَ کتاب باب- دَ کتاب برخه- دَ کتاب یو فصل- حصه- باب-

ځپرکے:(ځ-پر-کے)اسم تصغیر- وړوکے ځپر-

ځپره:(ځ-پ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چوپال- ځپر- چپر-

ځپره:(ځ-پ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځبلی- ځبله- (۲)منا- ځپرکے-

ځپری:(ځ-پ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث (۱)دَ اَس دَ وېښتو نه جوړه ګانړه چې دَ تندی دَ پاسه ځوړندولے شی- (۲)ځپر- کوډله- (افغانستان)-

ځپړے:(ځ-پۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بیله ټوټه- جدا شوې ټکړه- (۲)دَ واورې پاغنده- (۳)دَ غرۀ پۀ سر اواره زمکه- (۴)وړوکے ډنډ-

ځپړ:(ځ-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو غرنے بوټے- ځپړه- (۲)دَ اوښ یا دَ ماتې دَ پښې پلن تلے- (۳)ځپېړه- څاپېړه- چپوته- (۴)خپړه- پرانستے لاس-

ځپړاخه:(ځپ-ړا-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځپېړه-

ځپړدخ:(ځ-پړ-دخ)اسم- واحد- مذکر- چپړدخ- میرګاټی- دَ ماشومانو جینکو یوه لوبه-

ځپړغوړے:(ځ-پړ-غوه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ځپرغوړے

ځپړکے:(ځ-پړ-کے)اسم- واحد- مذکر- ځپک- ځپق- دَ څلورو ګتو اندازه-

ځپړل:(ځپ-ړل)اسم- واحد- مذکر- دَ اوښ دَ پښې دَ تلې موړه-

ځپړور:(ځپ-ړ-ور)اسم صفت- دَ لویو پښو خاوند-

ځپړه:(ځ-پۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځپړ-

ځپړی:(ځ-پ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ماشومانو دَ پنځوس دَ لوبې ډنډه- (۲)دَ اورې راشپېلک- دَ اورې هډوکے- (۳)ډانګوری- بیساکی- ټاپوړے-

ځپړی:(ځپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)رخت- دَ سسپارې کُنده- سسپارکنده- (۲)ځپلی- کېړی-

ځپړے:(ځ-پ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځپک-

ځپړے:(ځپ-ړے)صفت- ځپېړه- پلن کړے شوے- چپړی-

ځپړے:(ځپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ پنېرک پۀ شان یو ساګ- (افغانستان)-

ځپښه:(ځ-پۀ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زوړ پېزار- چیتره- خپلکه- زړه پڼه- (۲)لتکه-

ځپښے:(ځ-پۀ-ښے)اسم- واحد- مذکر- ځپلوښے- ځپښه-

ځپک:(ځ-پک)اسم- واحد- مذکر- دَ څلورو ګتو برابر مقدار- ځپق- ځپړے-

ځپکه:(ځ-پ-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه غُنډ شان لرګے چې پۀ تنور کښې پرې روټۍ لګولے شي-

ځپکے:(ځ-پ-کے)اسم- واحد- مذکر- جُواری- شرط-

ځپل:(ځ-پل)مصدر- (۱)دَ مرغانو دَ وزرو ترپېدل- (۲)چوپل- (۳)ځپ کول- چپې کول-

ځپلاخه:(ځپ-لا-خه)اسم- واحد- مؤنث- چپلاخه- څاپېړه- ځپېړه-

ځپلاک:(ځپ-لاک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ګڼ ګور- (۲)ګنجلک- (۳)درهم برهم- (۴)کپمنډلے- مبتلے شوے- (۵)خوړولے- کړولے- (۶)چیت پیت-

ځپلک:(ځپ-لک)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څیز چې دَ زوروالی لۀ کبله کلک شوے وي- (عموماً پېزار)-

ځپلکې:(ځپ-ل-کې)اسم- جمع- مؤنث- چپړکې- چپلکې- دَ پلاسټک جوړې کېړی-

ځپلور:(ځپ-لور)اسم صفت- واحد- مذکر- ځپړور- دَ وړدو پښو خاوند- هغه څوک چې لوئ ځپلې لري- (افغانستان)-

ځپلی ماره:(ځپ-لی-ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یوه لوبه-

ځپلی:(ځپ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کېړی- پېزار- دَ دروځې، میزری یا مونجو نه جوړ پېزار- (۲)دَ نېزه بازۍ ګټلو مقرر انعام- (۳)دَ ځپر دَ پاسه اچولے شوے خشاک- (۴)صفت- تاؤراتاؤ- منجیله-

ځپلی ګنډ:(ځپ-لی-ګنډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه فیس چې ډاکټر یا طبیب يُ دَ مریض دَ کټو نه پس اخلي- (۲)دَ کار اجرت-

ځپلی ګنه:(ځپ-لی-ګ-نه)اسم- وګورئ ځپلی ګنډ-

ځپنزړے:(ځپن-زۀ-ړے)اسم- مذکر- وګورئ تنخرے/تنزرے- (افغانستان)-

ځپنے:(ځ-پ-نے)اسم- واحد- مذکر- سپېته- پانه- شپېته- شپېتے- جمع ځپنی-

ځپڼ غوړے:(ځ-پڼ-غوه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږ نرمه او پسته برخه چې والۍ پکښې اچولے شي- دَ غوږ پستکی- دَ غوږ بوګکی- جمع ځپڼ غوړی-

ځپڼی:(ځ-په-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کُندې هغه برخه چې زمیندار يُ دَ یوې کولو پۀ وخت نیسي- موټانه- دَ کُندې موټی-

ځپوټکے:(ځ-پوټ-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ ځپوټے-

ځپوټے:(ځ-پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- ځپوټکے- وړوکے څادر- وړوکے ټیکرے- زړوکے پټو-

ځپول:(ځ-پول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ګورګوتی وېښتۀ- ګولګوتی وېښتۀ- کالګوتی وېښتۀ- (افغانستان)-

ځپول:(ځ-پ-ول)مصدر متعدی- (۱)پۀ چج غله پاکول- ځپ وهل- (۲)ښکلول- (۳)ځان پسې پښې راکښل-

ځپول ځنے:(ځ-پول-ځۀ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ببرسرے- سخ سرے- ځپولے- (افغانستان)-

ځپوله:(ځ-پو-له)صفت- ګډوډ- پۀ یو بل کښې نښتي وېښتۀ- ځپول-

ځپولې:(څه-پو-لې)اسم- جمع- مؤنث- خرپوځې- خاپوړې- څاپولې- خاړپوځې-

ځپولی:(ځ-پو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پولی- دلی- ډېرے-

ځپولے:(ځ-پ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځپولی- مؤنث ځپولې- وګورئ ځپول-

ځپولے:(ځ-پو-لے)اسم صفت- هغه څوک چې وېښتۀ يُ دَ خیرن والی لۀ وجې نښتي وي- ځپول ځنے-

ځپولے:(ځ-پو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)صافی- صاپی- هغه کپړه چې صفائی پرې کولے شي- (۲)دسترخوان-

ځپون:(ځ-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځپول-

ځپونکے:(ځ-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځپونکی- مؤنث

ی" (ځی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ئ"(تن-دئ) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ځپونکې- وګورئ ځپول-

ځپونګ:(ځ-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځپول-

ځپونه:(ځ-پ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځپول-

ځپونکے:(ځ-پون-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځپوڼے-

ځپوڼے:(ځ-پو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شکرے- (۲)ځپونکے- وړوکے څادرکے- (۳)دسترخوان- هغه د کپړې وړه ټوکره چې ړوډۍ پکښې نغښتے شي-

ځپه:(ځ-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چپه- موج- لهر- (۲)چله- چامپه- (۳)د بیهوشی حالت- (۴)د کشتی سینګاوڼ- جمع ځپې-

ځپهار:(ځپ-هار)اسم صوت- د اُبو یا د کشتی د چپو آواز- د غلې د پاکولو یا د اوبښ د پښو آواز-

ځپیاکه:(ځپ-یا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تیپی- ټوپی- چپکه- پوسه- (۲)یو قسم ساګ- (۳)پیاځه- ړومبکی- د مچوکک-

ځپیکے:(ځ-پي-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم جلدی بیماری- لړمه- (ش- پنجابی)-

ځپېدل:(ځ-پې-دل)مصدر لازم- غله پاکېدل- ځپ کېدل- (۲)چپی کېدل- مچېدل- (۳)د اُبو چپې وهل- ورو ورو خوځېدل-

ځپېدن:(ځ-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځپېدل-

ځپېدنګ:(ځ-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځپېدل-

ځپېدنه:(ځ-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځپېدل-

ځپېدونکے:(ځ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځپېدونکی- مؤنث ځپېدونکې- وګورئ ځپېدل-

ځپېدۀ:(ځ-پې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ځپېدل-

ځپېړه:(ځ-پې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چپېړه- ځاپېړه- چپلاخه- ځپلاخه- پړک- چاپړاخه- تتوړه- چپوته- جمع ځپېړې-

ځپېړه:(ځ-پې-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)ښکته مانیله زمکه- خېړ- خوبړ- (۲)زیړ- تت- پیکه- (۳)ړرن- یربېدونکے- وېرېدونکے-

ځپېله:(ځ-پې-له)اسم- واحد- مؤنث- د دوو غوایانو غوبل- منډاوو-

ځترے:(ځت-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ژرندې تورک- د ژرندې د پلۀ خوا ته هغه ځاې چې اوړۀ پکښې جمع کېږی- ماتر- (۲)کهی- ځخځوری- ړوانے-

ځته:(ځته)کلمۀ استفهام- څۀ ته- د څۀ د پاره- د څۀ ته عامیانه تلفظ-

ځته:(ځ-ته)اسم- واحد- مؤنث- د ځپیاکو دلی- ګوواټه- کنزور- کرزور- جمع ځتې-

ځتېلی:(ځ-تې-لي)اسم صفت- بد قسمته- بد بخته-

ځټ:(ځټ)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې لوماران ئې په زمکه کښې ښخ کړی او پکښې سندان لګوی-

ځټ:(ځټ)اسم- واحد- مذکر- د غاړې د شا طرف- ټورمېږ د شا طرف- شا- د بدن وروستے اړخ-

ځټ:(ځټ)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ- پېړ-

ځټاږ:(ځ-ټاږ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چټو-

ځټک:(ځ-ټک)اسم- واحد- مذکر- ځېټک- د لوماړانو یو اوزار-

ځټکورے:(ځټ-کو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لوغړن لرګے- نیم سوے لرګے- (۲)خانه خراب- کور ورانے- (۳)منحوس- سپېره-

ځټکه:(ځټ-که)اسم- واحد- مؤنث- چیټ- یو قسم کپړه- جمع ځټکی-

ځټکی:(ځ-ټ-کی)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو وږے- سوټکے- سوټی-

ځټکے:(ځ-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- پراندے- پېوے- برچکے- د سپنسو یا تار هغه پړے نما غړزندے کوم چې ښځې د وېښتو سره تړی او کمځې ورسره وږدې ښکاری- او د سر وېښتۀ پرې مضبوط شي-

ځټکے:(ځټ-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه غټ لرګے چې د نورو لرګو د پرېکولو په وخت د لاندې کېښودے شي- دکے-

ځټل:(ځ-ټل)مصدر متعدی- (۱) په څۀ ځیز ژبه تېرول- په ژبه پاکول- په ژبه صفاکول- (۲)فضول خرچی کول- (۳)د خپل خان نه په مرګ کښې وړاندې کول- (۴)مس کول- (۵)تباه کول-

ځټل:(ځ-ټل)صفت- چټل- تول- یو ځاې- په یو ځاې- تول یا په یو ځاې خرځون-

ځټلی:(ځ-ټ-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- چاپلوس- تشنیاک- غوړمال-

ځټلے:(ځ-ټۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځټلی- مؤنث ځټلې- وګورئ ځټل-

ځټمخ:(ځټ-مخ)صفت- (۱)پړمخ- په بل مخ- نسکور- اپوټه- (۲)دوه مخے- منافق-

ځټ مخی:(ځټ-مۀ-خي)صفت- (۱)مخ ملازه- (۲)کمے زیاتے-

ځټمخے:(ځټ-مۀ-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- بدرنګ- بدشکله- جمع ځټ مخی-

ځټمری:(ځټ-م-ري)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ځټ مری- جوړجوړ- ځټمېری-

ځټ مېری:(ځټ-مې-ري)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ځټمری- (۲)غیبت-

ځټن:(ځ-ټن)حاصل مصدر- وګورئ ځټل-

ځټنګ:(ځ-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځټل-

ځټنه:(ځ-ټۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځټل-

ځټ وټ:(ځټ-وټ)صفت- (۱)الکوتړق- ناڅاپه مړ- ټک لۀ ټکه- ټک لۀ واره- ناڅاپه مرګ- (۲)بیخی تباه- تباه وبرباد-

ځټوکے:(ځ-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوټه- رسولی- دانه- (۲)د تندی د پاسه وېښتۀ- پیچکے-

ځټونکے:(ځ-ټون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځټونکی- مؤنث

څټونکې- وګورئ څټل-

څټونے:(څَ-ټو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څټونکے-

څټه:(څَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- د ونې مونډ- بېخ- وبخ- ګرګه- تنه-

څته:(څَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوه بوجی- دوه انهيزه بار- (۲)بوج- پېټے-

څټې:(څَ-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پولې- (۲)د تبر يا کودالې پڅ طرف- (۳)د ګلونو غُنچه- (۴)لاسکے- لاستے-

څټے:(څَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- څترے- سترے- د غنمو يا ګياه ريبلې شوې ګېډې-

څڅله:(څَڅ-له)اسم- واحد- مؤنث- سجده- سځله- (افغانستان)-

څچه:(څَه-چه)اسم صوت- د بزې د شړلو آواز- اچې- کچې-

څڅ:(څَڅ)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم غنه- څسے- څڅے- سسے- الواخار- (افغانستان)-

څڅا:(څَ-څا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څڅېدنه-

څڅبېکے:(څَڅ-بې-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- رټ- تکړه- ګړندے- چالاک- چست-

څڅبېکے:(څَڅ-بې-کے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو يو قسم بيماری- کڅوبے- لکی- په زکام وغيره کښې د مرې د خوږېدو بيماری-

څڅلے:(څَ-څه-لے)اسم- واحد- مذکر- د آواز تمبېدنه- انګې-

څڅن:(څَ-څن)اسم صفت- واحد- مذکر- څڅونکے- ترشح کونکے- څڅند-

څڅند:(څَ-څند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ څڅن-

څڅندے:(څَ-څن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- بهېدونکے- څڅېدونکے- جاری-

څڅنکے:(څَ-څن-کے)اسم صفت- چيچونکے- کرپېدونکے هوړکے- کرپندے- کرپندوکے- جمع څڅنکی-

څڅواکے:(څَڅ-وا-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څاڅکے- قطره- (۲)څڅوبے-

څڅوب:(څَ-څوب)اسم- واحد- مذکر- څڅېدنه- څڅوبے- څکک- ځکک-

څڅوبکے:(څَ-څوب-کے)اسم- واحد- مذکر- څاڅکے- څڅواکے- د باران قطره-

څڅوبے:(څَ-څو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څڅېدنه څکک- څڅوب- (۲)هغه چينه چې څاڅکے څاڅکے اوبه ترې راوځي- (۳)د دېوال د چت چجه- (۴)پونه-

څڅوځے:(څَ-څو-ځے)اسم- واحد- مذکر- زړے- پڅانے- پيڅانے- پرڅانے- د ړوړې پوټے- د روټی وړه ټکړه- څڅورے- خڅوڅکے- پوټے- پټوسکے- څڅوکے- څڅوڅکے- جمع څڅوځي-

څڅورے:(څَ-څو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څڅوځے-

څڅوڅکے:(څَ-څوڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- پټوسکے- څڅوځے- څڅوڅکے- خنجارے- ذره- ريزه-

څڅول:(څَ-څَ-ول)مصدر متعدی- (۱)څاڅکی څاڅکی تويول- (۲)نېنول ننول- (۲)شوړول- تويږول- شړول- خنخول (اُبهٔ)- ابهٔ خنخول-

څڅولے:(څَ-څَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څڅولی- مؤنث څڅولې- وګورئ څڅول-

څڅون:(څَ-څَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ څڅول-

څڅونکے:(څَ-څَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څڅونکی- مؤنث څڅونکې- وګورئ څڅول-

څڅونه:(څَ-څَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څڅول-

څڅويکے:(څَڅ-وی-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څاڅکے- قطره- ټکے- (۲)څڅوبے-

څڅېدل:(څَ-څې-دل)مصدر لازم- راپرېوتل- څاڅکی راڅېدل- توېدل- نېنېدل-

څڅېدلے:(څَ-څې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څڅېدلی- مونث څڅېدلې- وګورئ څڅېدل-

څڅېدن:(څَ-څې-دن)حاصل مصدر- وګورئ څڅېدل-

څڅېدنګ:(څَ-څې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ څڅېدل-

څڅېدنه:(څَ-څې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څڅېدل-

څڅېدونکے:(څَ-څې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څڅېدونکی- مؤنث څڅېدونکې- وګورئ څڅېدل-

څڅېدهٔ:(څَ-څې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ څڅېدل-

څڅې:(څَ-څې)اسم- واحد- مؤنث- ناوه- پرناله- ترې- چړ- تره-

څڅېرې:(څَ-څې-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سپرغې- بڅرې- بڅرکے- سپرکے- سپرمغې-

څڅېسکے:(څَ-څېس-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوڅوک- کڅوک- يو مرض- (۲)صفت- چست- چالاک-

څخ:(څَخ)اسم صوت- هغه آواز چې د څاروی په مرې د چاړې راکښلو سره پيدا کيږی- خر- د اور د مړ کېدو اواز-

څخاک:(څَخاک)اسم- واحد- مذکر- سخات- اسقاط- د مړی خېرات- (افغانستان)-

څخته:(څَخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- زوزاد- نسل- اولاد-

څخڅکے:(څَخ-څَخ-کے)اسم- واحد- مذکر- د اُبو پوکنې- بړبوړکی- خوپنې-

څخکوری:(څَخ-کُو-ری)اسم- واحد/جمع مؤنث- ځترې- کهی- پوانے-

څخڅه:(څَخ-څه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے چې وزومبے په زمکه غوړېدلے وی او وروستو راټول شی-

څخره:(څَخهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غنيمت- لوټ- ولجه- (۲)يو پله خلق-

څخړه:(څَخ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چوخنه- چوخړه- چخه- د سترګو په

ې (څې-رل)، ېِ (مې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

کونجونو کښې خړ مواد- هغه مواد چې د خيرې په شان په سترګو کښې
پېدا کيږي- جمع ځخړې-
ځخکو:(ځَخ-کو)اسم- واحد- مذکر- يو مشهور دارو- چښکو- چاښکو-
ځښکو- څاښکو- (د ځښکو زړه املا)-
ځخکوړے:(ځَخ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- چرخيړه- چوتے- ټورټړے-
کشکو- کشکوړے- ځخسوړے- جمع ځخکوړي-
ځخکے:(ځخ-کے)اسم- واحد- مذکر- د کډ غوښه- بره-
ځخل:(ځَ-خل)مصدر متعدي- (۱)يو څيز په بل څيز کښې په زور ورمنډل-
سيخل- سوخل- چخل- سره کوټه کول-
ځخن:(ځَ-خَن)حاصل مصدر- وګورئ ځخل-
ځخندے:(ځَ-خَن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- خويندے- خوبدانے-
ځخنکے:(ځَ-خَن-کے)اسم- واحد- مذکر- ميلے- شوانه- لوبړندے- درزنده-
ځخنګ:(ځَ-خَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځخل-
ځخنه:(ځَ-خۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځخل
ځخو:(څۀ-خو)صفت- ډېر کم مقدار- لږ څۀ مقدار- لږ څۀ- لږ غندې-
ځخوزے:(ځَ-خو-زے)اسم- واحد- مذکر- خځوسے- خځوزے- د روټۍ وړه
ټوکړه- ذره- چوره-
ځخول:(ځَ-خَ-وَل)مصدر متعدي- ځکول- په زمکه راکښل- په زمکه راکشول-
ځخولے:(ځَ-خَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځخولي- مؤنث
ځخولې- وګورئ ځخول-
ځخون:(ځَ-خَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځخول-
ځخوندر:(ځَخون-دَر)اسم صفت- واحد- مذکر- سوخندر- سخندر- ځخندر-
غوځکے- هغه غوټے چې ټکولے شوے نۀ وي- خوان غوايۀ-
ځخونکے:(ځَ-خَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځخونکي- مؤنث
ځخونکې- وګورئ ځخول-
ځخونګ:(ځَ-خَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځخول-
ځخونه:(ځَ-خَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځخول-
ځخه:(ځَ-خه)(ځَ-خه)حرف ربط- (۱)ترې نه- ځنې- نه- د "له" په معنیٰ کښې
هم استعماليږي- (۲)(د ملکيت معنیٰ ورکوي)- سره- په قبضه کښې- د
لاس لاندې- په قابو کښې- (۲)سره- نژدې- تر خوا-
ځخهار:(ځَخ-هار)اسم صوت- د ځاروی د مرۍ غځولو په وخت د وينې د
دارې آواز-
ځخېدل:(ځَ-خې-دَل)مصدر لازم- (۱)خړپوځې کول- په ځلور بولی تلل-
(۲)ځکېدل-
ځخېدلے:(ځَ-خې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځخېدلي- مؤنث
ځخېدلې- وګورئ ځخېدل-
ځخېدن:(ځَ-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځخېدل-
ځخېدنګ:(ځَ-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځخېدل-
ځخېدنه:(ځَ-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځخېدل-
ځخېدونکے:(ځَ-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځخېدونکي-
مؤنث ځخېدونکې- وګورئ ځخېدل-
ځخېدۀ:(ځَ-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه-
وګورئ ځخېدل-
ځر:(ځَر)اسم صوت- (۱)د کپړې د څيرې کېدو آواز- د بڼه کېدو آواز- (۲)د
چرګ نرے بانګ- نرے آواز-
ځر:(ځَر)اسم- (۱)ځړ- چر- ځربېدنه- ځرونده- (۲)د ځر ځاے- ځرن ځاے-
ورشو- د ځارو د ځربېدو ځاے- شنه- سبزه زار- مېدان- مېره يا ځنګل چې
پکښې ډېر واښۀ وي او ځاروی پکښې ځري- جمع ځرونه-
ځر:(ځَر)اسم صفت- واحد- مذکر- زيربېدونکے- ډارن- ډرن-
ځراغ:(ځَ-راغ)اسم- واحد- مذکر- چراغ- ډيوه- شمعه- شمع- (م- فارسی)-
ځراغان:(ځَ-را-غان)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ چراغان-
ځراغ مزے:(ځَ-راغ-مۀ-زے)اسم- واحد- مذکر- باتې- باتي- پلته-
ځراؤ:(ځَ-راؤ)اسم- واحد- مذکر- ځر- ورشو- صحرا- د ځرند ځاے- ځرن
ځاے- هغه ځاے چې ځاروی پکښې ځرولے کيږي-
ځرب:(ځَ-رَب)اسم صفت- واحد- مذکر- مضبوط- د کمزوری يا ټپ ضد-
غټ- شلند-
ځربش:(ځَر-بَش)اسم- مذکر- وګورئ ځربښت-
ځربښت:(ځَر-بښت)اسم- مذکر- غټ والے- ځرب والے- ځربتيا- د ځربوالی
عمل-
ځربوالے:(ځَ-رَب-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ ځربښت-
ځربول:(ځَر-بَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)تيارول- ځرب ساتل- په غوښو پټول-
شلنډول- چاغول- (۲)مستول-
ځربوله:(ځَر-بو-له)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم تريخ بوټے- دا بوټے د
دوائی په توګه هم استعمالولے شي- کاسنی- کاشنی- کسنی- انکوپا-
انوپا- هندبېد- هندبا- نباتاتی نوم سکوريم انډيويه (CICHORIUM ENDIVIA)-
ځربون:(ځَر-بَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځربول-
ځربونکے:(ځَر-بَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځربونکي- مؤنث
ځربونکې- وګورئ ځربول-
ځربونګ:(ځَر-بَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځربول-
ځربونه:(ځَر-بَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځربول-
ځربېدل:(ځَر-بې-دَل)مصدر لازم- تيارېدل- ښۀ غوښه اخستل- مزے کېدل-
ځربېدن:(ځَر-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځربېدل-
ځربېدنګ:(ځَر-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځربېدل-
ځربېدنه:(ځَر-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځربېدل-
ځربېدونکے:(ځَر-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځربېدونکي-
مؤنث ځربېدونکې- وګورئ ځربېدل-

ځربېدۀ:(ځر-بې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری مٔ واحد غائب صیغه- وګورئ ځربېدل-

ځربه:(ځر-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- د ځرب مؤنث- جمع ځربې-

ځرپ:(ځرپ)اسم صوت- هغه آواز چې د مرغانو د وزرو پهٔ ټپېدلو سره پیدا کیږی-

ځرپوښ:(ځر-پوښ)اسم صفت- (۱)بند- لهٔ مرې پړې پهٔ حفاظت کښې خوندی- (۲)ځرپوښ ټوپک-

ځرپول:(ځره-پ-وَل)مصدر متعدی- وزرې ټپول- د وزرو د خوځولو او ټپولو پهٔ واسطه آواز وکښل-

ځرپون:(ځره-پ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرپول-

ځرپونګ:(ځره-پ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرپول-

ځرپونه:(ځره-پ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرپول-

ځرپونکے:(ځره-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرپونکی- مؤنث ځرپونکې- وګورئ ځرپول-

ځرځر:(ځر-ځر)اسم صوت- اوښ ته د اُبو ورکولو یو مخصوص آواز- (افغانستان)-

ځرځره:(ځر-ځهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چرچنه- چرچنه- چنچنه- یو قسم مرغی-

ځرځوبی:(ځر-ځو-بی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ځارځوبی- چرچوبی- د لمبلو ځائې- چارچوبی-

ځرځوک:(ځر-ځوک)صفت- لهٔ حده تېر- تر حده زیات- د حد نه زیات- (افغانستان)-

ځرخ:(ځرخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېر- تاؤېدنه- چورلګ- تاؤ- (۲)هغه شے د څهٔ پهٔ وجه چې بل څیز تاؤیږی محور- چوړلکه- رټ- کرکرے- ځرخه- (۳)د تورې زخم- (۴)د چړو چاقوانو او نورو آلو د تېرهٔ کولو آله- باټ- (۵)ګډا- نڅا- (۶)یو قسم مارغهٔ-

ځرخاز:(ځر-خاز)اسم- واحد- مذکر- ګرداب- د اُبو چاپېرچل- غولی- بربوکی-

ځرخبانی:(ځرخ-با-نی)اسم صفت- ګېډونکے- لښتی- نڅا کونکے-

ځرخک:(ځر-خک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ښکاری مارغهٔ-

ځرخکه:(ځر-خ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځارښکه-

ځرخکے:(ځر-خ-کے)اسم- واحد- مذکر- ځرخه- اټېرن- څوښه- پېرن-

ځرخ لرګے:(ځرخ-لر-ګے)اسم واحد- مذکر- (۱)د ځرخې هغه لرګے چې تاؤیږی- (۲)د لاسی ځرخې او سنې وربښلو لرګے-

ځرخلکے:(ځر-خل-کے)اسم- واحد- مذکر- کوټ- ګونټ- جمع ځرخلکی-

ځرخن:(ځر-خن)اسم- واحد- مذکر- ځرخند- غنډی- چې د ځرخ پهٔ شان غنډه وی-

ځرخند:(ځر-خند)صفت- (۱)ځرګند- ښکاره- سرسری- (افغانستان)- (۲)ځرخنده- ځرخ خوړلو ته تیار- چورلېدونکے- ځرخ خوړونکے-

ځرخندوکے:(ځر-خن-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- باڼېچغ- دربلی- اندرچو- چورلندے-

ځرخنے:(ځر-خن-کے)اسم- واحد- مذکر- د ځرخې لرګے- هغه لرګے چې سپنسی پرې وربښلے شی یا سنې پرې جوړولے شی-

ځرخنے:(ځر-خهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پخو کړو وریژو پهٔ مینځ کښې کوغالے- (۲)ګرداب- ځرخوبے- (۳)باڼېچغ- (۴)لاټو- لټو-

ځرخوبے:(ځر-خو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځرخاز-

ځرخوکے:(ځر-خو-کے)اسم- واحد- مذکر- د ځرخې هغه لرګے چې تاوېږی- ځرخنکے-

ځرخول:(ځر-خ-وَل)مصدر متعدی- (۱)تاؤول- پېر ورکول- ځرخ ورکول- (۲)ګرځول- ښورول- (۳)تېرهٔ کول-

ځرخولے(ځر-خ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځرخولی- مؤنث ځرخولې- وګورئ ځرخول-

ځرخولے:(ځر-خو-لے)اسم- جهر- پهٔ زوره غږ-

ځرخومه:(ځر-خو-مه)صفت- چاپېر- راتاؤ- ګرد-

ځرخون:(ځر-خ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرخول-

ځرخونکے:(ځر-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرخونکی- مؤنث ځرخونکې- وګورئ ځرخول-

ځرخونګ:(ځر-خ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرخول-

ځرخونه:(ځر-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرخول-

ځرخه:(ځر-خه)اسم- واحد- مؤنث- چرخه- ځرخ- اټېرن- ځرخکے- څوښه- پېرن- د لرګی جوړه آله چې ورې پرې وربښلے شی-

ځرخے:(ځر-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وره ګونجی- د رسی غنهارے- (۲)چرغ- (۳)ځرخه-

ځرخېدل:(ځر-خې-دَل)مصدر لازم- (۱)تاوېدل- چورلېدل- پیرونه خوړل- (۲)ګرځېدل- واپس راتلل- (۳)دوباره وار راوړل-

ځرخېدلے:(ځر-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځرخېدلی- مؤنث ځرخېدلې- وګورئ ځرخېدل-

ځرخېدن:(ځر-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرخېدل-

ځرخېدنګ:(ځر-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرخېدل-

ځرخېدنه:(ځر-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرخېدل-

ځرخېدونکے:(ځر-خې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرخېدونکی- مؤنث ځرخېدونکې- وګورئ ځرخېدل-

ځرخېدۀ:(ځر-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ځرخېدل-

ځرژوینه:(ځر-ژ-وی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وریتې کړې دانې- نینې-

ځرښکه:(ځ-رښ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځارښکه-

څرښنده:(څَر-ښَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرښه- ليکه- کيله- کرله- (۲)نژدې والے- نژدېکت-

څرښه:(څَر-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څرښنده-

څرک:(څَ-رَک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)جاسوس- خفيه پوليس- سراغي- سراغ لګونکے- (۲)لارښوونکے- رهنما-

څرک:(څَ-رَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه- درک- پته- سراغ- (۲)دَ نمر دَ رڼا کرښه- (۳)رګ- داره- زک- (وهل مصدر)-

څرکا:(څَر-کا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رڼا- خلق- خلا- (۲)څڅا- دَ څاڅکو دَ راپريوتو آواز-

څرکبه:(څَرک-به)اسمِ صفت- واحد- مذکر- جاسوس- څارونکے- خرے- مخبر- مُقبر-

څرکول:(څَره-کَ-وَل)مصدرِ متعدی- بربښول- ځلول- پړقول- ځلقول- ځلکول- چنېکول-

څرکولے:(څَره-که-وَه-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع څرکولي- مؤنث څرکولې- وګورئ څرکول-

څرکون:(څَره-کَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکول-

څرکونکے:(څَره-کَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع څرکونکي- مؤنث څرکونکې- وګورئ څرکول-

څرکونګ:(څَره-کَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکول-

څرکونه:(څَره-کَ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکول-

څرک وهونے:(څَرک-وَ-هو-نے)اسم- راختونکے- څيره وهونکے-

څرکهار:(څَرک- هار)اسمِ صوت- څرا- ترا- دَ څاڅکو دَ راپرېوتو آواز-

څرکينے:(څَر-کي-نے)اسم- انتظار- څارنه

څرکېدل:(څَره-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ځلېدل- پړقېدل- چنېکېدل- بربښېدل- پړقېدل- (۲)دَ نمر راختل- (۳)څرېکې وهل- (۴)څرک وهل-

څرکېدلے:(څَره-کې-دَه-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع څرکېدلي- مؤنث څرکېدلې- وګورئ څرکېدل-

څرکېدن:(څَره-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکېدل-

څرکېدنګ:(څَره-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکېدل-

څرکېدنه:(څَره-کې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څرکېدل-

څرکېدونکے:(څَره-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع څرکېدونکي- مؤنث څرکېدونکې- وګورئ څرکېدل-

څرکېدهٔ:(څَره-کې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ څرکېدل-

څرکۍ:(څَر-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څوکۍ- پېره- پهره- حفاظت-

څرکے:(څَر-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- څوکۍ کونکے- پټېک واله- څارونکے- څارنه يا څار کونکے- جمع څرکي-

څرګند:(څَر-ګَند)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ښکاره- واضحه- صفا- پهٔ ډاګه- ظاهر- جوت- بلنګ- معلوم- اوڅار-

څرګندتوب:(څَر-ګَند-توب)اسم- مذکر- دَ څرګندېدوحالت- ښکاره والے- څرګندوالے-

څرګندتيا:(څَر-ګَند-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ څرګندتوب-

څرګندوالے:(څَر-ګَند-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ څرګندتوب-

څرګندول:(څَر-ګَن-دَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ښکاره کول- ظاهرول- معلومول- (۲)بربنډول- برمنډول-

څرګندولے:(څَر-ګَن-دو-لے)اسم- (۱)تمثيل- توضيح- فصاحت- (۲)نمائندګي-

څرګندون:(څَر-ګَن-دَون)اسم- واحد- مذکر- اظهار- وضاحت- څرګندونه- ظهور-

څرګندون:(څَر-ګَن-دَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندول-

څرګندونکے:(څَر-ګَن-دَ-وَون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع څرګندونکي- مؤنث څرګندونکې- وګورئ څرګندول-

څرګندونے:(څَرګن-دَ-وَو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع څرګندوني- مؤنث څرګندونې- وګورئ څرګندول-

څرګندونګ:(څَر-ګَن-دَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندول-

څرګندونه:(څَر-ګَن-دَ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندول-

څرګندونے:(څَر-ګَن-دَو-نے)اسمِ صفت- ښکاره کونکے- څرګندونکے- جوتونکے- څرګندويه-

څرګندېدل:(څَر-ګَن-دې-دَل)مصدرِ لازم- ښکاره کېدل- جوتېدل- ظاهرېدل-

څرګندېدن:(څَر-ګَن-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندېدل-

څرګندېدنګ:(څَر-ګَن-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندېدل-

څرګندېدنه:(څَر-ګَن-دې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څرګندېدل-

څرګندېدونکے:(څَر-ګَن-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع څرګندېدونکي- مؤنث څرګندېدونکې- وګورئ څرګندېدل-

څرګندېدهٔ:(څَر-ګَن-دې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ څرګندېدل-

څرکه:(څَر-که)اسم- واحد- مؤنث- تررے- بزبو- هغه مرغۍ چې دَ شپې دَ حق نارې وهي- حق دوسته مرغۍ-

څرګې:(څَهٔ-ر-ګې)کلمهٔ استفهام- څهٔ رنګې- څنګه- څهٔ راز- څهٔ ډول- څهٔ خېل- څهٔ شان- (افغانستان)-

څرکے:(څَر-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم کونکے- يو ډول بوم- جمع څرکي-

څرل:(څَ-رَل)مصدر- وګورئ څرېدل-

څرلے:(څَر-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- زړهٔ ور- بهادر- تکړه- دلېر- شجاع- جمع څرلي-

څرمښکي:(څَر-مښ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چرمښکي- چارمښکي- پانتوپېسه- څرمښي- پاتوپېسه- کربوړے-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

ځرمښی:(ځَر-مَهْ-ښی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ځرمښکي- چرمښکي-

ځرمن:(ځَر-مَن)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوست- پوټکے- پخه- پوستکے- چمړه- پټ- دوړی- ژوون- (۲)پوخ او رنګ شوے پوستکے-

ځرمنے:(ځر-مَهْ-نے)اسم صفت- دَ ځرمني نه جوړ- ساختي-

ځرمه:(ځَر-مه)صفت- نږدې- نژدې- څېرمه- جُخت- پهٔ خوا کښې- (۲)ګاونډی- همسایه- (۳)کناره- حاشیه- طرف- ډډه- خوا-

ځرمه:(ځر-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تیلي یا دَ وریښمو ګلاباتون یا کناری-

ځرن:(ځ-رَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرل-

ځرند:(ځ-رَند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځر-

ځرنده:(ځ-رن-ده)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- چرنده- ځرېدونکے- ځر کونکے- هغه ځاروے چې ځر کوی-

ځرنګ:(ځ-رَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرل-

ځرنګوالے:(ځَهْ-رنګ-وا-لے)اسم- ډول- بڼه- شکل- ځرنګتوب-

ځرنګه:(ځهْ-رنګ-که)کلمهٔ استفهام- څه ډول- څنګه- څهٔ رنګه-

ځرنه:(ځ-رَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرل-

ځرو:(ځ-رَو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اَور رڼا- (۲)دَ کار تېزی- دَ کار پیاوړ توب-

ځروانده:(ځر-وان-دے)اسم- واحد- مذکر- ځرځایَ- ځرځایَ- دَ مال یا ځاروو دَ ځرولو ورشو- ځرن ځایَ

ځرول:(ځ-رَ-وَل)مصدر متعدی- پوول- ځارزی دَ ځر دَ پاره ګرځول- پهٔ ځارو ځر کول-

ځرولے:(ځ-رَ-وَهْ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځرولي- مؤنث ځرولې- وګورئ ځرول-

ځرولے:(ځر-وَ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښانه- نشانه- څمڅلے- (۲)پټ- پوله- حد- برید-

ځرون:(ځ-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرول-

ځرونده:(ځَر-وَن-ده)اسم- ځرن- ځر- ځرند-

ځرونکے:(ځ-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرونکي- مؤنث ځرونکې- وګورئ ځرول-

ځرونکے:(ځ-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرونکي- مؤنث ځرونکې- وګورئ ځرل-

ځرونګ:(ځ-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرول-

ځرونه:(ځ-رَ-وَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرول-

ځروه:(ځَر-وه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ فصل کښې دَ مرغیو دَ ېرولو دَ پاره څهٔ ځیز ذدرول- شیشی- برلک- انچه- کوډاګے- جمع ځروې-

ځروه:(ځَر-وه)اسم- واحد- مؤنث- سپرغی- بڅرے-

ځروے:(ځَر-وے)اسم- واحد- مذکر- کوټنی- ونځی- دَ ښکار دَ پاره جوړ شوے ځایَ چې ښکاریان پکښې کښېني- (افغانستان)

ځره:(ځ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بېدارۍ آواز- دَ څوکیدارانو دَ شپې پهٔ وخت دَ بېدارۍ آواز- (۲)اره- دَ لرګی پرېکولو آله-

ځره:(ځَهْ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ښوره- جمع ځرې-

ځره لور:(ځ-ره-لور)اسم صفت- دَ ارې پهٔ شان لور-

ځره وټ:(ځ-ره-وَټ)اسم- واحد- مذکر- زګے- ځره لار- کولی- بادلی- دَ پیاده خلقو دَ تګ لار-

ځریکه:(ځَری-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ نمر وړومبنی ځیره- (۲)درد- (۳)دَ اَبو داره- (۴)خوږ دړد- (وهل مصدر)-

ځرې:(ځَهْ-رې)کلمهٔ استفهام- وګورئ څنګه-

ځرېدل:(ځ-رې-دَل) مصدر لازم- (۱)ځر کول- دَ څناور خوراک کول- ځرند کول- ځرن کول- (۲)پرېدل- ځر وهل- لکه دَ اَبو پهٔ دستونو کېدل- پهٔ دستونو کښې نرى نرى چړېدل- دَ نسه کېدل-

ځرېدلے:(ځ-رې-دَهْ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځرېدلي- مؤنث ځرېدلې- وګورئ ځرېدل-

ځرېدن:(ځ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځرېدل-

ځرېدنګ:(ځ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځرېدل-

ځرېدنه:(ځ-رې-دَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځرېدل-

ځرېدونکے:(ځ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځرېدونکي- مؤنث ځرېدونکې- وګورئ ځرېدل-

ځرېدهٔ:(ځ-رې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځرېدل-

ځرې:(ځ-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ یو مارغهٔ نوم- (۲)دَ چیلم ټوپی- (۳)زیر ګلاب- (۴)دَ لرګی هغه ټوټه چې دَ ستنې پهٔ سر پرته وی او پرې تیر پروت وی- (۵)دَ پړیو یا بل څهٔ نه جوړه جالی یا کپړه چې دَ خر یا خرې کته پرې مضبوطولے شی-

ځرے:(ځ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کورے چې روټی پکښې اېښوے شی- شکور- مټې- پورځنګ- (۲) میزرو یا منجو کورے یا ترنګڼ- (۳)سربارے- (۴)ځنګرے-

ځرے:(ځهْ-رے)اسم- واحد- مذکر-(۱) پهٔ کاغذ رنګ خورېدنه- (۲)اثر- خورېدنه-

ځرے:(ځ-رے)اسم- واحد- مذکر- ټوټه- ټوکړه- ټکے- سیسکے- ځولندے-

ځړ:(ځَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځرېدنه- ځر- (۲)هغه رسی چې سرکش ځارزی پرې تړلے کیږی-

ځړا:(ځ-ړا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځر- ځړ- چر- (۲)ورشو- ځرن ځایَ- ځړاؤ- ځر ځایَ- (افغانستان)-

ځړاؤ:(ځ-ړاؤ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړا-

ځړپ:(ځړپ)اسم صوت- دَ اَبو دَ ټوټېدو آواز- چړپ- شړپ-

ځړپا:(ځَړ-پا)اسم صوت- چړپا- چړپهار- دَ چړپ چړپ اواز-

ځړپن:(ځړ-پن)اسم صفت- واحد- مذکر- عبث خبرې کونکے- پوچ گویه- بې ځایه غږېدونکے-

ځړپوځې:(ځړ-پو-ځې)اسم- جمع- مؤنث- ځړپوځې- ځاړپوځې-

ځړپول:(ځړ-پ-ول)مصدر متعدی- (۱)بې ځایه غږول- (۲)ځړپول- شړپول-

ځړپولے:(ځړ-پ-وڼ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځړپولي- مؤنث ځړپولې- وګورئ ځړپول-

ځړپون:(ځړ-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځړپول-

ځړپونکے:(ځړ-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځړپونکي- مؤنث ځړپونکې- وګورئ ځړپول-

ځړپونګ:(ځړ-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځړپول-

ځړپونه:(ځړ-پ-وڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځړپول-

ځړپېدل:(ځړ-پې-دل)مصدر لازم- شړپېدل- ځړپېدل-

ځړپېدلے:(ځړ-پې-دڼ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځړپېدلي- مؤنث ځړپېدلې- وګورئ ځړپېدل-

ځړپېدن:(ځړ- پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځړپېدل-

ځړپېدنګ:(ځړ-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځړپېدل-

ځړپېدنه:(ځړ-پې-دڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځړپېدل-

ځړپېدونکے:(ځړ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځړپېدونکي- مؤنث ځړپېدونکې- وګورئ ځړپېدل-

ځړپېدۀ:(ځړ-پې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ځړپېدل-

ځړتوب:(ځړ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړه توب-

ځړ ځاےُ:(ځړ-ځاےُ)اسم- واحد- مذکر- ځړاو- د ځړ ځاےُ- ځړن ځاےُ-

ځړځوکه:(ځړ-ځو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرسوکه- ځوکنې- تېغے- سرځوکه- د بانړس تېرۀ ځوکه یا تېغے- (۲)سترګی- سترکه- غتی- کلی- جمع ځړځوکې-

ځړک:(ځړک)اسم صوت- د لرګی یا د بل کلک څیز د ماتېدو آواز-

ځړکه:(ځړ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)درد- تکلیف- مصیبت- ځړیکه- چړیکه- (۲)اسم صوت- هغه آواز چې پۀ پاستۀ څیز باندې د کلک څیز د رالوېدو نه پېدا کیږی-

ځړکان:(ځړ-کان)اسم صفت- جمع مذکر- پاکبازان- نېکان-

ځړګه:(ځړ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ځوکه- سر-

ځړل:(ځ-ړل)مصدر متعدی- ځړېدل- ځړېدل-

ځړلے:(ځ-ړڼ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځړلي- مؤنث ځړلې- وګورئ ځړل-

ځړمنی:(ځړ-م-نی)اسم- جبه- ځټه- دلدل- بوخته-

ځړمنے:(ځړ-مه-نے)اسم- واحد- مذکر- سپرلے- پسرلے- ځړمونے- ځړمینے- ځورمنے- د کال ورومبے فصل-

ځړمونے:(ځړ-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړمنے-

ځړمینے:(ځړ-می-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړمنے-

ځړن:(ځ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ ځړل-

ځړنګ:(ځ-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځړل-

ځړنی:(ځړ-نی)اسم- واحد/جمع مؤنث- (۱)ځړی- کېړی- (۲)هغه وېښتۀ چې د نظر د دفعې د پاره پۀ سر کښې وساتلے شی- نظری کاکل- (افغانستان)-

ځړوکے:(ځ-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- چیړه- لیتاړه- ریشکی- لتوره- خیره- ریتاړه-

ځړول:(ځ-ړ-ول)مصدر متعدی- پوول- ځرول- پیول- ځاروی د خوراک د پاره ورشو ته بیول یا بوتلل- پیاول- پیائېل-

ځړولے:(ځ-ړ-وڼ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځړولي- مؤنث ځړولې- وګورئ ځړول-

ځړون:(ځ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځړول-

ځړونکے:(ځ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځړونکي- مؤنث ځړونکې- وګورئ ځړول-

ځړونګ:(ځ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځړول-

ځړونکه:(ځړ-ونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- ځرنکه- د ځلغوزو ونه- دځنغوز ونه- د چلغوزو ونه- نباتاتی نوم د پاره وګورئ چلغوزے-

ځړونه:(ځ-ړ-وڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځړول-

ځړه:(ځړه)اسم- واحد- مؤنث- د سپی حمله-

ځړه:(ځ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)یواځې- کوښی- تنها- (۲)جره- بې عیاله- بې بال بچه- لونړ- (۳)بالکل- بیخی- سراسر- ټول- (۴)خالی- تش- خالص- فقط- (۵)سپور-

ځړه پانه:(ځ-ړه-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پانړ- کاوړ- کاهو- یو قسم ساګ-

ځړه توب:(ځ-ړه-توب)اسم- یواځې والے- لونړ توب-

ځړه خشمه:(ځ-ړه-خش-مه)اسم- واحد- مؤنث- اره- ځړه- ځړ نازه- یو غابووره آله چې لرګی پرې څیرلے شی-

ځړه عقل:(ځ-ړه-ع-قل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)امانی عقل- د سر نه تر پښو پورې عقل عقل- ډېر هوښیار- (۲)طنزاً کم عقل- ډېرناپوهه-

ځړه ګی:(ځ-ړه-ګی)اسم- واحد- مؤنث- یواځې والے- تنهائی- ځړه توب-

ځړه لار:(ځ-ړه-لار)اسم- واحد- مؤنث- د پیادو خلقو لار- ځړه واټ- ځړه وټ- ځړه وټ-

ځړه نازه:(ځ-ړه-نا-زه)اسم- واحد- مؤنث- اره- ځړه- ځړه خشمه-

ځړه واټ:(ځ-ړه-واټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړه لار-

ځړه والے:(ځ-ړه-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځړه توب-

ځړه ورړے:(ځ-ړه-وړ-ړے)اسم- واحد- مذکر- مسافر- ځړه- کوښی مسافر- جمع ځړه وری-

ځړیکه:(ځړی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سخت درد- سوے- بربښ- (۲)د نمر سترګه- شغله-

ځړیکی:(ځ-ړی-کی)اسم- واحد- مؤنث- ځړوکی- وچت ځایْ-

ځړی وړی:(ځ-ړی-وَ-ړی)صفت- پاتې شوی- خوارهٔ وارهٔ-

ځړېدل:(ځ-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ ځړېدل-

ځړېدلے:(ځ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځړېدلی- مؤنث ځړېدلې- وګورئ ځړېدل-

ځړېدن:(ځ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځړېدل-

ځړېدنګ:(ځ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځړېدل-

ځړېدنه:(ځ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځړېدل-

ځړېدونکے:(ځ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځړېدونکی- مؤنث ځړېدونکې- وګورئ ځړېدل-

ځړېدهٔ:(ځ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ځړېدل-

ځړې:(ځ-ړې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بودۍ- بوټی- د وېښتو ځنډے- زلفې- چوټکه- چونټقه- دربل- (۲)د وني ځوکې- د غرهٔ ځوکه- (۳)خل- د باری ځاروی خل- (۴)هغه لرګے چې کېږدۍ پرې ټینګولے شي-

ځړې پړېکړے:(ځ-ړې-پړې-کهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مرئیے- زرخرید غلام- لاس لاندې- هغه سړے چې د قابو لاندې وی یا پهٔ قابو کښې وی- (۲)چې هندو مسلمان شي او ځړې زخروی- ځړې خرئیلے-

ځړے:(ځ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نوکر- خدمتګار- خادم- ملازم- (۲)اسم- د تنور د پاکولو کپړه- تندور پاک- (۳)خرخوړے- د غوائی خل- د خنازر خل-

ځړے زړے:(ځ-ړے-زه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- یواځې مسافر- تنها لاروے- ځړه زړے-

ځز:(ځز)اسم صوت- د غوریو د سرهٔ کولو آواز-

ځزځه:(ځز-ځه)صفت- خرځ سترګې-

ځږ:(ځږ)اسم صوت- وګورئ ځز-

ځږے:(ځهٔ-ږے)اسم- واحد- مذکر- سکے- پرپوس- جمع ځږی-

ځس:(ځس)اسم صوت- د ګېږو بزو د شرلو آواز- د ټس آواز-

ځسی:(ځهٔ-سی)کلمه- د څهٔ څیز عامیانه تلفظ-

ځشکل:(ځش-کل)کلمهٔ استفهام- څهٔ شکل- څهٔ رنګ- (متروک)-

ځشکله:(ځش-کَ-له)کلمهٔ استفهام- څنګه- څهٔ رنګه- د تعجب اظهار- څهٔ قسم- (متروک)-

ځښ:(ځښ)اسم صوت- چش- ځز- ځس- د څهٔ څیز د سوزېدو آواز-

ځښاک:(ځ-ښاک)اسم- واحد- مذکر- ځښنه- ځکل- ځښل- چښل- چیکل- چشل- هغه خوراک چې مایع حالت کښې وی- د ځښلو مواد- د ځښلو عمل-

ځښت:(ځښت)اسم- واحد- مذکر- د ناروغو کسانو د پاره د مذهبی خلقو د لاس پهٔ سیاهی لیکلے کاغذ(تعویذ)چې مریض ئې لیک پهٔ ژبه ځټی یا اُبو کښې سولولو نه پس اُبهٔ ئې ځښلے شي- ځاښت- (م- فارسی چاشت)-

ځښتن:(ځښ-تن)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوئ خدائ- الله پاک- (۲)مالک- (۳)مېړهٔ- خاوند- کوربه- د کور خاوند-

ځښتن توب:(ځښ-تن-توب)اسم- مېړهٔ والے- مالک توب-

ځښتنولی:(ځښ-تن-وَ-لی)اسم- ځښتن توب-

ځښتول:(ځښ-تَ-ول)مصدر متعدی- وګورئ ټښتول-

ځښتولے:(ځښ-تَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځښتولی- مؤنث ځښتولې- وګورئ ځښتول-

ځښتون:(ځښ-تَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځښتول-

ځښتونکے:(ځښ-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځښتونکی مؤنث ځښتونکې- وګورئ ځښتول-

ځښتونګ:(ځښ-تَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځښتول-

ځښتونه:(ځښ-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځښتول-

ځښتونے:(ځښ-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے رومال- وړوکے دسمال-

ځښته:(ځښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- پخلے- پوخښن- اخلے پخلے-

ځښتېدل:(ځښ-تې-دل)مصدر لازم- وګورئ ټښتېدل-

ځښتېدلے:(ځښ-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځښتېدلی- مؤنث ځښتېدلې- وګورئ ځښتېدل-

ځښتېدن:(ځښ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځښتېدل-

ځښتېدنګ:(ځښ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځښتېدل-

ځښتېدنه:(ځښ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځښتېدل-

ځښتېدونکے:(ځښ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځښتېدونکی- مؤنث ځښتېدونکې- وګورئ ځښتېدل-

ځښتېدهٔ:(ځښ-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ځښتېدل-

ځښ ځورے:(ځښ-ځو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تسکوره-

ځښکله:(ځښ-کَ-له)کلمهٔ استفهام- څنګه- څهٔ رنګه- څشکله- چشکله- څشکل-

ځښکو:(ځښ-کو)اسم- واحد- مذکر- ځاښکو- چاشکو- چاکسو- څکښو- یو قسم دوائی چې پهٔ سترګو کښې اچولے شي-

ځښکورے:(ځښ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر(۱)ځښکوړے- ځوکه- ځوښته- چوښکه- چرړوک- (۲)نل- وړوکے نل- (۳)د وړو ملکانو ځوخې- پیشۍ- سوخې- چونې-

ځښکوړے:(ځښ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځښکورے-

ځښل:(ځښل)مصدر متعدی- چښل- ځکل- چیکل- نوشل- اُبهٔ یا بل داسې مائع څیز د مرۍ نه تېرول-

ځښن:(ځښن)حاصل مصدر- وګورئ ځښل-

ځښندے:(ځ-ښن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښوېندوکے- ښوئېدونکے-

ځښېدونکې- کښېدونې-

څښنه:(څښِنَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ څښل-

څښول:(څښ-وَل)مصدر متعدي- پهٔ چا نوشل- چا ته ورشومل- پهٔ چا څښول-

ځښول:(ځ-ښ-وَل)مصدر- ځکول- ښويول- ځخول- راکښل- کښول-

ځښولے:(ځ-ښ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځښولي- مؤنث ځښولې- وګورئ ځښول-

څښون:(څښ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ څښول-

ځښون:(ځ-ښ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځښول-

څښونکے:(څښ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څښونکي- مؤنث څښونکې- وګورئ څښول-

ځښونکے:(ځ-ښ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځښونکي- مؤنث ځښونکې- وګورئ ځښول-

څښونګ:(څښ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څښول-

ځښونګ:(ځ-ښ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځښول-

څښونه:(څښ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څښول-

ځښونه:(ځ-ښ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځښول-

څښهارے:(څښ-ها-رے)اسم صوت- دَ څهٔ څيز دَ راکښلو آواز- څښ-

ځښېدل:(ځ-ښې-دَل)مصدر لازم- ښوېدل- ځخېدل- ځکېدل- راکښل کېدل-

ځښېدلے:(ځ-ښې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځښېدلي- مؤنث ځښېدلې- وګورئ ځښېدل-

ځښېدن:(ځ-ښې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځښېدل-

ځښېدنګ:(ځ-ښې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځښېدل-

ځښېدنه:(ځ-ښې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځښېدل-

ځښېدونکے:(ځ-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځښېدونکي- مؤنث ځښېدونکې- وګورئ ځښېدل-

ځښېدهٔ:(ځ-ښې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ځښېدل-

ځغاغه:(ځ-غا-غه)اسم- واحد- مؤنث- ورلنے- وېلنے- صحرائي بودينه- اېلنے- ځنګلي پودينه- نباتاتي نوم منتها سلوسټرس (MENTHA SYLVESTRIS)-

ځغېدل:(ځ-غې-دَل)مصدر لازم- دَ يوبې روحه څيز پهٔ زوره پهٔ څهٔ کښې ننوتل- چخېدل- چوخېدل-

ځغېدلے:(ځ-غې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځغېدلي- مؤنث ځغېدلې- وګورئ ځغېدل-

ځغېدن:(ځ-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځغېدل-

ځغېدنګ:(ځ-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځغېدل-

ځغېدونکے:(ځ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځغېدونکي- مؤنث ځغېدونکې- وګورئ ځغېدل-

ځغېدهٔ:(ځ-غې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ځغېدل-

ځک:(ځَک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نيغ- (۲)آواز ته غوږونه بوځونه- (۳)مضبوط- محکم-

ځک:(ځک)اسم صوت- دَ ابو دَ ځځېدو آواز- ځځا-

ځک:(ځک)اسم- واحد- مذکر- دَ ملا يو قسم درد چې اکثر دَ څهٔ دروند څيز دَ وچتولو يا کمزورۍ پهٔ وجه پهٔ ملا (عموماً پهٔ ښکته ملا)کښې راوچتيږي-

ځک:(ځک)اسم- ځکل- ځکه- دَ څهٔ څيزنه دَ شونډو پهٔ سر ځکنه يا څهٔ لږ مقدار خورنه-

ځکا:(ځ-کا)اسم صوت- دَ ځاځکو دَ راځځېدو آواز-

ځکا:(ځ-کا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځکه-

ځک اروا:(ځک-ار-وا)اسم صفت- واحد- مذکر- ور سترګې- اروا وړې- بداروا-

ځکاک:(ځکاک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځښاک-

ځکالکے:(ځ-کال-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځکالے-

ځکالے:(ځ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شوپرک- ښاپېرک- کت پيز- نماښام چکالے- ځکالکے- شمپېرک- (۲)دَ چمړې زړه ټوټه- دَ خرمنې زړه ټوکړه- (۳)پشتکے- پاپړکے- دَ بوړۍ مغه برخه چې پهٔ تناره پورې نښتې وي- (۵)پومبه- مالوچ- کربوسکه- کربسکه

ځکانه:(ځکا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خارجونه-

ځکاول:(ځ-کا-وَل)مصدر متعدي- راکښل- ځښول- راکشول-

ځکاولے:(ځ-کا-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځکاولي- مؤنث ځکاولې- وګورئ ځکاول-

ځکاون:(ځ-کا-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځکاول-

ځکاونکے:(ځ-کا-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځکاونکي- مؤنث ځکاونکې- وګورئ ځکاول-

ځکاونګ:(ځ-کا-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځکاول-

ځکاونه:(ځ-کا-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځکاول-

ځکاوو:(ځ- کا-وو)اسم فاعل- وګورئ ځکاولے-

ځکاوهٔ:(ځ-کا-وَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ځکاول-

ځکپانے:(ځک-پا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ټپېر دَ پاڼو ساګ- دَ شلغم سابهٔ- دَ ټپېرګو پاڼې-

ځکټ:(ځکټ)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ- پربکړے- صفا- بيخي- چوټ- خلاص- آخري- اټل-

ځکټې ځکټې:(ځکُ-ټې-ځکُ-ټې)اسم صفت- مرکب- ترق ترق- پهٔ زوره زوره- ژر ژر- پهٔ جلتي جلتي- پهٔ منده منده- پهٔ تادي تادي خبرې کونه- کړ کړ کونه- تيزې اوتندې خبرې کونه-

څکختے:(څَکخ-تے)اسم- واحد- مذکر- سکښتے- درې ګوتے- جمع څکختی-

څکر:(څه-کر)اسم- واحد- مذکر- برخه- ټوکره- ټوټه-

څکروړ:(څکروړ)اسم- واحد- مذکر- سکور- هغه لرګے چې نیم سوزېدلے وی- (افغانستان)-

څکره:(څک-ره)اسم- واحد- مؤنث-(۱)څکر- ټوکره- ټوټه- (۲)دَ سوټې نه جوړ غنې او غټ غوشوے-

څکریل:(څک-ر-یل)مصدر متعدی- ټوټې ټوټې کول- ټوکنې ټوکنې کول- برخې برخې کول- ټوکړې ټوکړې کول-

څکریلے:(څک-ر-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څکریل-

څکرین:(څک-ر-ین)حاصل مصدر- وګورئ څکریل-

څکرینګ:(څک-ر-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ څکریل-

څکرینه:(څک-ری-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکریل-

څکری:(څَک-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پښی- رواښ-

څکسوزی:(څک-سو-زی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دَ دستونو پهٔ شان بیماری چې حیواناتو او انسانانو ته لګی او لوئ بول ئې قطره قطره غُرځیږی-

څکښو:(څک-ښو)اسم- واحد- مذکر- چکښو- چاکښو-

څکل:(څکل)مصدر متعدی- وګورئ څښل-

څکل:(څ-کل)مصدر متعدی- (۱)دَ څهٔ څیز خوند معلومول- پهٔ ژبه دَ یو شی کیفیت معلومول- پهٔ ژبه دَ یو څیز خوند معلومول- (۲)څټل- پهٔ ګولی معولی لګېدل- سرسری زخمی کېدل-

څکل:(څ-کل)اسم- واحد- مذکر- لږه لار- لږه فاصله- دَ زمکې یوه برخه- (افغانستان)-

څکل پکل:(څ-کل-پ-کل)صفت- هغه واوره چې لاندې ترې اُبهٔ وی او دَ پاسه هسې نری خورمه وی- کنګل- چپړق- چرینه-

څکلے:(څ-کل-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څکالے-

څکلے:(څ-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څکلی- مؤنث څکلې- وګورئ څکل-

څکلے:(څ-ک-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرپیچک- سربند- سرتړونے- (۲)روږ انهېرے-

څکن:(څ-کن)حاصل مصدر- وګورئ څکل-

څکندوئے:(څ-کن-دو-ئے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه شاهی نوکر چې دَ شاهانو خوراک ړومبے څکی- احتیاطاً څکونکے-

څکنګ:(څ-کنګ)حاصل مصدر- وګورئ څکل-

څکنه:(څ-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکل-

څکو:(څ-کو)اسم- واحد- مذکر- کشیده کاری- دستکاری- دَ یو قسم کشیده کاری نوم-

څکوړې:(څَکو-ړې)اسم صوت- دَ سخوندر یا سخی دَ رابللو اواز-

څکوړے:(څَکو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے سخوندر- سخوندرکے-

څکول:(څ-ک-ول)مصدر متعدی- لږ څیز ورکول- څهٔ څیز کم ورکول-

څکول:(څک-ول)اسم- واحد- مذکر- دَ غلې پوستکے- بوس- بوسکے- ززبوکے- سبوس- بورکے-

څکول:(څک-ول)مصدر متعدی- (۱)راکښل- کرړول- کشول- څخول- (۲)غوڅول- پرېکول-

څکولی:(څ-کو-لی)اسم- واحد- جمع- مذکر- (۱)دَ زوړ پېزار ټوټه- (۲)دَ پوړې ککوړے- (۳)دَ اوړو بور- بوس-

څکولے:(څک-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څکولی- مؤنث څکولې- وګورئ څکول-

څکولے:(څ-که-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څکولی- مؤنث څکولې- وګورئ څکول-

څکون:(څ-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکون:(څک-ون)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکونړاره:(څکون-ړا-ره)اسم- مؤنث- څکونړی- چونړی- نوکاره- چونړاره-

څکونړل:(څکون-ړل)مصدر- وګورئ سکونړل-

څکونړنه:(څکون-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سکونړنه-

څکونړی:(څکون-ړی)اسم- مؤنث- څکونړاره- سکونړاره-

څکونکے:(څ-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څکونکی- مؤنث څکونکې- وګورئ څکل-

څکونکے:(څ-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څکونکی- مؤنث څکونکې- وګورئ څکول-

څکونکے:(څک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څکونکی- مؤنث څکونکې- وګورئ څکول-

څکونګ:(څک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکونګ:(څ-ک-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکونه:(څ-ک-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکونه:(څک-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکول-

څکه:(څهٔ-که)کلمه- څکه-

څکه:(څ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څکنه- دَ څکلو عمل- دَ ژبې پهٔ ذریعه دَ څهٔ څیز خوند معلومونه- (۲)پهٔ ګولی سرسری لګېدنه- (۳)دَ یوې بیماری نوم-

څکه:(څ-که)اسم- واحد- مؤنث- طره- شمله- شکلی- شلکی- جیغه- جقه-

څکه:(څ-که)اسم- واحد- مؤنث- بکسوه- کلف- کلېپ- کلپ-

څکې:(څهٔ-کې)اسم صوت- وګورئ چکې- دَ سخی وغېره دَ شړلو اواز- څکې-

څکېدل:(څ-کې-دل)مصدر لازم- پهٔ لږ شی قانع کېدل- پهٔ لږ څیز صبرېدل- پهٔ لږ څیز رضا کېدل- (۲)څخېدل- تونېدل- (۳)روږدی کېدل- عادت نیول- (۴)څخېدل- ښوېدل- پهٔ ناسته تلل- کشېدل-

څکېدلے:(څ-کې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څکېدلی- مؤنث څکېدلې- وګورئ څکېدل-

څکېدن:(څ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ څکېدل-

څکېدنګ:(څ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څکېدل-

څکېدنه:(څ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکېدل-

څکېدونکے:(څ-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څکېدونکی- مؤنث څکېدونکې- وګورئ څکېدل-

څکېدۀ:(څ-کې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ څکېدل-

څکېړل:(څکې-ړَل)مصدر- کېږول- ایساروَل- بندول-

څکېړلے:(څکې-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع څکېړلی- مؤنث څکېړلې- وګورئ څکېړل-

څکېړن:(څکې-ړَن)حاصل مصدر- وګورئ څکېړل-

څکېړنګ:(څکې-ړَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څکېړل-

څکېړنه:(څکې-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څکېړل-

څکېړونکے:(څکې-ړُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع څکېړونکی- مؤنث څکېړونکې- وګورئ څکېړل-

څکېړۀ:(څکې-ړۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ څکېړل-

څکېندن:(څ-کېن-دَن)اسم- مذکر- خوند معلومؤنه- څکه-

څکے:(څ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- جاذب- راکښونکے- جذب کونکے-

څکے:(څ-کے)اسم- واحد- مذکر- ټیکلے- ټکی- دَ روټی ټوکړه- وړه روټی-

څکے:(څکے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځیکے- هغه ټوکری چې پۀ چت یا بهر انګړ کښې پۀ پړی کښې خوړندولے شی او دَ خوراک څیزونه پکښې ایښودلے کیږی- (۲)دَ مندتې مغز- دَ خرمانی مغز- (۲)چج- څپانکے- څپ-

څګ:(څګ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګوړه- ګړه- (۲)څګ- جمع څګونه-

څګګ:(څ-ګګ)اسم- واحد- مذکر- دَ څپلی یا کمربند غربے- سکک-

څګل:(څ-ګل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څوګل-

څکې:(څۀ-کې)اسم صوت- دَ غوا، غوانی یا سخی دَ شړلو غږ- چکې- څکې-

څل:(څل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړق وړل- حرکت کول- خوځېدل- (۲)ځائې پۀ ځائې مړۀ کېدل-

څلاڅل:(څ-لا-څل)متعلق فعل- هغه درنګ- ځائې پۀ ځائې- لۀ ټکه- پۀ هغه ساعت- (۲)سټ- تباه برباد- هلاک-

څلبر:(څل-بَر)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو ساتلو لوئې او غټ لوښے-

څلپلاند:(څل-پَ-لاند)اسم صفت- واحد- مذکر- دلګیر- پرېشان- خفه- څلبلاند-

څلرم:(څ-لَ-رَم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څلورم-

څلرمه:(څه-له-رۀ-مه)اسم عدد- وګورئ څلورمه-

څلرمه خور:(څ-لَ- رۀ-مه- خور)اسم- مؤنث- وګورئ څلورمه خور-

څلګه:(څ-لَ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُبو داره- دَ اُبو پشکه- (۲)ګړګے- لندسکے-

څلل:(څ-لَل)مصدر متعدی- سنجوَل- ترتیب ورکوَل- څلوَل-

څلور:(څ-لور)اسم عدد- مذکر- دَ دربو او پېځو تر منځه هندسه- (۴)-

څلوراتیا:(څ-لور-ات-یا)اسم عدد- دَ درې اتیا او پینځۀ اتیا تر منځه عدد- څلور دَ پاسه اتیا- (۸۴)-

څلوراتیایم:(څ-لور-ات-یا-یَم)صفت- عددی صفت چې دَ درې اتیایم او پینځۀ اتیایم ترمنځ درجه ښئی-

څلوراتیایمه:(څ-لور-ات-یا-یۀ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ څلوراتیایم-

څلورارابه:(څ-لور-ا-را-به)صفت- دَ څلورو ارابو- څلورارابیز-

څلوراړخیز:(څ-لور-اړ-خیز)صفت- مذکر- څلورمخے- څلوراړخے- دَ څلورو خواوو-

څلوراړخے:(څ-لور-اړ-خے)صفت- وګورئ څلوراړخیز-

څلورامامان:(څ-لور-ا-ما-مان)اسم- جمع- مذکر- دَ اهل سنت والجماعت څلور امامان- حضرت امام ابوحنیفه رحمة الله علیه، حضرت امام شافعی رحمة الله علیه، حضرت امام احمد بن حنبل رحمة الله علیه، او حضرت امام مالک رحمة الله علیه-

څلورانیز:(څ-لور-اَ-نیز)اسم عدد- پاؤ- چووانے- پینځویشت پیسې- دَ روپی (سکې) څلورمه برخه- څلور انه وال-

څلوراویا:(څ-لور-او-یا)اسم عدد- دَ درې اویا او پینځۀ اویا ترمینځه عدد(۷۴)-

څلوراویایم:(څ-لور-او-یا-یَم)صفت- مذکر- عددی صفت چې دَ درې اویایم او پینځۀ اویایم ترمینځه درجه ښئی-

څلوراویایمه:(څ-لور-او-یا-یۀ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ څلوراویایم-

څلوربرغه:(څ-لور-بَرَ-غه)صفت- څلورغبرګه- څلوربرغیزه-

څلوربول:(څ-لور-بول)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځناور- (۲)کم عقل- احمق-

څلوربولی:(څ-لور-بو-لی) اسم- خرپوڅې- پۀ څلورو پښو-

څلوربولے:(څ-لور-بو-لے)اسم- چارپائې- ځناور- هغه حیوان چې څلور پښې لری- څلورپښے-

څلورپښے:(څ-لور-پښے)اسم- وګورئ څلوربول-

څلورپنځوس:(څ-لور-پن-ځوس)اسم عدد- څلور دَ پاسه پنځوس- (۵۴)-

څلورپنځوسم:(څ-لور-پن-ځو-سَم)صفت- عددی صفت چې دَ درې پنځوسم او پینځۀ پنځوسم ترمینځه درجه ښئی-

څلورپنځوسمه:(څ-لور-پن-ځو-سۀ-مه)صفت- واحد- مؤنث- وګورئ څلورپنځوسم-

څلورتکبیره:(څ-لور-تک-بی-ره)اسم- واحد- مذکر- دَ جنازې دَ نمونځ څلور

تکبیره- دَ جنازې نمونځ-

څلورڅلوېښت:(څ-لوَر-څل-وېښت)اسم عدد- دَ درې څلوېښت او پينځه څلوېښت پهٔ مينځ کښې هندسه- ۴۴-

څلورڅلوېښتم:(څ-لور-څل-وېښ-تم)صفت- عددی صفت چې دَ درې څلوېښتم او پينځه څلوېښتم ترمنځ درجه ښئی-

څلورڅلوېښتمه:(څ-لور-څل-وېښ-تهٔ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ څلورڅلوېښتم-

څلورڅنډې:(څ-لوَر-څن-ډې)اسم صفت- څلورګوټيز- هغه څيز چې څلور اړخه لری-

څلورڅوز:(څ-لور-څوز)اسم- واحد- مذکر- څلور عنصره- اُور، اُبهٔ، هوا او خاوره-

څلورخانيز:(څ-لور-خا-نيز)صفت- (۱)هغه کپړه چې څلور ګُټيزې خانې پرې جوړې شوې وی- مربع شکل لرونکے ټوکر- چارخانه-

څلورخواوې:(څ-لور-خوا-وې)اسم- جمع- مؤنث- څلور طرفونه- څلور اړخونه-

څلورخوېندې:(څ-لور-خوېن-دې)اسم- جمع- مؤنث- دَهجری قمری کال يو بل پسې پېوست څلور مياشتې- ربيع الاول، ربيع الثانی،جمادی الاول او جمادی الثانی-

څلوردېرش:(څ-لور-دېرش)اسم عدد- دَ درې دېرش او پينځه دېرش تر مينځ عدد- (۳۴)-

څلوردېرشم:(څ-لور-دېر-شم)صفت- عددی صفت چې دَ درې دېرشم او پينځهٔ دېرشم ترمينځ درجه ښئی-

څلوردېرشمه:(څ-لور-دېر-شهٔ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ څلوردېرشم-

څلورزره:(څ-لور-زَ-ره)اسم عدد- دَ درې زرو اوپنځو زرو تر مينځه عدد (۴۰۰۰)-

څلورستايه:(څ-لور-ستا-يه)اسم- جمع- سنی- اهل سُنت والا جماعت-

څلورسترګې:(څ-لور-ستر-ګې)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بد اخلاقه- بد مخے- (۲)بې شرمه- بې حيا- (۳)هغه خناور يا کب چې څلور سترګې لری- (۴)هغه سپے چې خړې وروځې لری-

څلورسوه:(څ-لور-س-وه)اسم عدد- دَ درې سوو او پينځو سوو تر مينځه عدد (۴۰۰)-

څلورشپېتهٔ:(څ-لور-شپې-تهٔ)اسم عدد- دَ درې شپېتهٔ او پينځهٔ شپېتهٔ تر مينځ عدد(۶۴)-

څلورشپېتم:(څ-لور-شپې-تم)صفت- مذکر- عددی صفت چې د درې شپېتم او پينځهٔ شپېتم تر مينځه درجه ښئی-

څلورشپېتمه:(څ-لور-شپې-تهٔ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ څلور شپېتم-

څلورغاښے:(څ-لور-غا-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) هغه څاروے چې پهٔ غاښو څلور وی- جنګره- څلورغښے- (۲)ښاخې- سکو- جمع څلورغاښې- مؤنث څلور غاښې-

څلورغښے:(څ-لور-غ-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ څلورغاښے-

څلور قله:(څ-لور-ق-له)اسم- پهٔ قران پاک کښې هغه څلور سورتونه چې دَ قُل نه شروع کيږی- چار قُل-

څلور کتابونه:(څ-لور-ک-تا-بو-نه)اسم مرکب- مقدس کتابونه- قران پاک، انجيل، تورات او زبور چې پهٔ حضرت محمد عليه الصلوٰة والسلام، عيسیٰ عليه السلام، موسیٰ عليه السلام او داؤد عليه السلام باندې نازل شوی وو-

څلورکُنجه:(څ-لور-کُن-جه)اسم- څلور ګټه- څلور خوا- ګرده نړۍ- ټوله دنيا-

څلورګټه:(څ-لور-ګ-ټه)صفت- مربع شکل - مربع - هغه څيز چې څلور اړخيز وی- چې څلور ګټه لری- څلور ګټيز-

څلورګټې:(څ-لور-ګ-ټې)اسم- دَ چړې، خنجر، او تورې پهٔ ټپ کښې دَ زخم معيار چې دَ څلورو ګټو پهٔ اندازه وی- (افغانستان)-

څلورګټيز:(څ-لور-ګ-ټيز)صفت- واحد- مذکر- وګورئ څلورګټه-

څلورګټيزے:(څ-لور-ګ-ټې-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ څلورګټه-

څلورګټے:(څ-لور-ګ-ټے)صفت- واحد- مذکر- وګورئ څلورګټه-

څلورګې:(څ-لور-ګې)اسم- واحد/جمع مؤنث- ميرګاټې- دَ ماشومانو جينکو يوه لوبه- ګاټې- ايشټاپې-

څلورلاريز:(څ-لور-لا-ريز)اسم- چارسو- څلور لارے-

څلورلارے:(څ-لور-لا-رے)اسم- چليپا- چوک- څلورمخے- چارسو-

څلورلس:(څ-لور-لس)اسم- وګورئ څوارلس-

څلورم:(څ-لو-رَم)صفت- مذکر- (۱)عددی صفت څې دَ دريم او پينځم ترمينځ درجه ښئی- (۲)اسم- دَ سه شنبې ورځ- دَ نهې ورځ-

څلورم اسمان:(څ-لو-رَم-آس-مان)اصطلاح/صفت- اوچت- ډېر اُوچت-

څلورمخے:(څ-لور-مَ-خے)صفت- مذکر- هغه څيز چې څلور مخه لری- څلور اړخيز-

څلورمذهبه:(څ-لور-مذ-هه-به)اسم مرکب- دَ اهل سنت والجماعت دَ څلورو امامانو پېروانې شوې لارې (مسلک)-

څلورملهٔ:(څ-لور-ملهٔ)صفت- جمع- مذکر- وګورئ څلوريارانِ-

څلورمه:(څ-لو-رهٔ-مه)صفت- مؤنث- (۱)دَ دريمې او پينځمې تر مينځه درجه- (۲)سه شنبه- دَ نهې ورځ-

څلورمه خور:(څ-لو-رهٔ-مه-خور)اسم- مؤنث- جمادی الثانی- دَ هجری کال شپږمه مياشت-

څلورنوی:(څ-لور-نهٔ-وی)اسم عدد دَدرې نوی اوپينځه نوی تر منځ عدد- (۹۴)- شپږ کم سل-

څلورنوی يم:(څ-لور-نهٔ-وی-يم)صفت- عددی صفت چې دَ درې نوی يم او پنځهٔ نوی يم تر منځ درجه ښئی-

څلورورېزے:(څ-لور-ورې-زے)صفت- هغه هلک چې ايله ايله ئ شونډه شنه شوې وی- کچه زلموټے- نوے نوے دَ بلوغت حد ته رسېدلے هلک-

څلورې:(څ-لو-رې)اسم- (۱)پهٔ څلور بولی تلنه- (۲)خناور-

ځلوریاران:(ځ-لور-یا-ران)اسم- جمع- مذکر- څلورملهٔ- چهاریار- دَ حضرت محمد صلی الله علیه وآله وسلم هغه ځلوراصحاب او نژدې ملګری چې رشته دار ئ هم وو- پهٔ هغو کښې حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر رضوان الله علیهم اجمعین ئ سخران وو او حضرت عثمان او حضرت علی رضوان الله علیهم اجمعین ئ زومان وو-

ځلوریزه:(ځ-لو-ري-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رباعی- هغه دوه بیتونه چې دَ وړومبی بیت دوه مصرعې دَ دویم بیت لهٔ اخری مصرعې سره هم قافیه وی- (۲)هغه کلام یا هغه دوه بیته چې دَ لاحوله ولاقوة الابالله پهٔ بحر کښې وی-

ځلوېښت:(ځل-وېښت)اسم عدد- دوه شلې- دَ نههٔ دېرش او یو ځلوېښت تر مینځ هندسه- (۴۰)-

ځلوېښتم:(ځل-وېښ-تم)صفت- مذکر- عددی صفت چې دَ نههٔ دېرشم او یو ځلوېښتم تر منځ درجه ښئی-

ځلوېښتمه:(ځل-وېښ-تهٔ-مه)صفت- مؤنث- (۱)وګورئ ځلوېښتم- (۲)دَ نوی زیږېدلی ماشوم ځلوېښت ورځې پوره کېدنه- (۳)دَ مړی ځلوېښت ورځې تېرېدنه- ځلوېښتی-

ځلوېښتی:(ځل-وېښ-تي)اسم- چهلم- دَ مړی په ځلوېښتمه ورځ خېرات-

ځلوېښتے:(ځل-وېښ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ کلی یو شریک نوکر چې دَ اُبهٔ خور دَ پاره اُبهٔ ویشی- وېش کرندے- (۲)هغه سړے چې دَ نهر، ولې کنستو یا بارې کولو دَ پاره دَ کلی خلق راغنډوی- (۳)دَ قبائلی لښکر راغنډونکے- امیر-

ځلوېښتیکه:(ځل-وېښت-یه-که)صفت- دَ ځلوېښتو یوه برخه- چلیاک- څړیاک-

ځله:(څهٔ-له)کلمهٔ استفهام- (۱)ولې- څهٔ له- څهٔ دَ پاره- (۲)خبره- یو لهٔ بله-

ځله:(ځ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځېله- چله- سخته یخنی- (۲)کنګل- یخ- (۳)دَ پو ما میاشت-

ځله:(څهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- باور- اعتماد- یقین- اعتبار-

ځله:(ځ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زړهٔ تاؤ- (۲)سودا- (۳)امېد- هیله- (۴)خوښه- مینه- اشتیاق- (۵)تسلی-

ځله څوله:(څهٔ-له-څو-له)صفت- خله خوله-

ځله مست:(ځ-له-مست)صفت- (۱)هغه څوک چې دَ یخنی خلاف قوت مدافعت لری- (۲)هغه اوښ چې پهٔ یخنی کښې مستیږی- (۳)مست- بې پروا-

ځله وال:(ځ-له-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ ځلوېښتو ورځو چېله وباسی-

ځلیرویشت:(ځ-لیر-ویشت)اسم عدد- ځلیریشت- دَ دوه ویشت او پینځهٔ ویشت ترمنځ عدد- (۲۴)-

ځلیرویشتم:(ځ-لیر-ویش-تم)صفت- عددي صفت چې دَ دوه ویشتم او پنځهٔ ویشتم ترمینځه درجه ښئی- ځلیریشتم-

ځلیریشتم:(ځ-لی-ریش-تم)صفت- وګورئ ځلیرویشتم-

ځلېدل:(ځ-لې-دل)مصدر لازم- ځلے کېدل- دَ ځلی پهٔ شان لوړېدل- دَ مینار هومره لوړېدل- ډېر اوچتېدل-

ځلېدلے:(ځ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځلېدلی- مؤنث ځلېدلې- وګورئ ځلېدل

ځلې څولې:(څه-لې-څو-لې)صفت- (۱)لوړې ژورې- (۲- اسم) دَ لارې توښه-

ځلېدن:(ځ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ځلېدل-

ځلېدنګ:(ځ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځلېدل-

ځلېدنه:(ځ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځلېدل-

ځلېدونکے:(ځ-لې-دون- کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځلېدونکی- مؤنث ځلېدونکې- وګورئ ځلېدل-

ځلېدهٔ:(ځ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځلېدل-

ځلېر:(ځلېر)اسم- واحد- مذکر- ډنډ- دَ صحرا تالاب- صحرائی حوض-

ځلېښ:(ځلېښ)اسم- واحد- مذکر- شرېښ- ځلېښت- ځلېښناکه ماده- ژاولهٔ- دَ ونې کنډ- چېړ-

ځلېښت:(ځلېښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځلېښ-

ځلېښم:(ځ-لې-ښم)اسم- واحد- مذکر- ځلېښ- سرېښم- یو قسم ځلېښ چې ترکانې پرې لرګی ځلېښوی-

ځلېښت ناک:(ځلېښت-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ځلېښتو اثر لرونکے- چې لکه دَ سرېښتو او ګوندو یا کنډو پهٔ شان نښلی-

ځلېښناک:(ځلېښ-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- ځلېښ لرونکے- دَ ځلېښ خاصیت لرونکے-

ځلی:(ځ-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- مندری- دَ غوږونو لښتی- والی- هغه کړی چې زنانه ئ پهٔ غوږونو کښې اچوی-

ځلی:(ځ-لی)اسم- واحد- مؤنث- څیلی- ځلے- پهٔ ګټه اچونکې کړی-

ځلے:(څهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ قبر لګېدلې تختی- دَ قبر شنخته- دَ قبر نښه- (۲)دَ تېرو پېرے - دَ کاڼو پېرے- (۳)نښه- نښکه- (۴)یادګار- مینار- (۵)قبر- (۶)مجسمه- بدن- وزمه-

ځلے:(ځ-لے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ګټو کښې دَ اچولو کړی- ځله- حلقه- ګټه- ګټمه- ځلی

ځلے ړنګول:(څهٔ-لے-ړنګ-که-ول) داسې دشمنی چې پهٔ هغې کښې دَ دواړه فریقو نه مړی شوی وی او روغه ئ وشی-

ځماستل:(ځ-ماس-تل)مصدر- ځملاستل- ملاستېدل- پرېوتل- غزېدل- اودهٔ کېدل- (افغانستان)-

ځماستلے:(ځ-ماس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځماستلی- مؤنث ځماستلې- وګورئ ځماستل-

ځماستن:(ځ-ماس-تن)حاصل مصدر- وګورئ ځماستل-

ځماستنه:(ځ-ماس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځماستل-

ځماستونکے:(ځَ-ماس-تونْ-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځماستونکی- مؤنث ځماستونکې- وګورئ ځماستل-

ځمبل:(ځَم-بَلْ)مصدر- خمبل- خمل- خمبول- رپول- دَ سترګو رپول-

ځمځ:(ځُ-مَځْ)اسم- واحد- مؤنث- غار- سمڅه- کمرغالے-

ځمخار:(ځَم-خارْ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم نرے او زهریلا مار- چمچمار- ځمځمار- جمع ځمخاران-

ځمځربکے:(ځَم-ځُ-رپ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کربوړے- (۲)چرمښکی- څرمښکی-

ځمځقی:(ځَم-ځُ-قی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کټ سری کب پهٔ شان یوه ورکوټې حشره چې پهٔ اُبو کښې وسی-

ځمځک:(ځَم-ځک)اسم- واحد- مذکر- چیچک- حقې ننکی-

ځمځکے:(ځَم-ځهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چیندخې وړوکے بچے چې ایله ایله دَ اګی نه راوتے وی- (۲)دَ څارویُو یو ړول بیماری -

ځمځلکے:(ځَم-ځُ-لَ-کے)اسم- واحد- مذکر- ستن- بانګی- کمبلی- کمپلی- یو قسم الوتونکې حشره چې دوه اوږدهٔ او نازک وزرونه لری او زیاتره دَ اُبو دَ پاسه ګرځی- سرخه-

ځمځمار:(ځَم-ځُ-مار)اسم- واحد- مذکر- چمچمار- کوچه مار- یو ړول خطرناک مار-

ځمځوټے:(ځَم-ځو-ټے)اسم تصغیر- وړه ځمځی- کاشک- قاشق- قاشوغه- چمچے-

ځمځه:(ځَم-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځمځی-

ځمځه:(ځُ-مهٔ-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمکې چاؤد- دَ زمکې درز-

ځمځه منګور:(ځَم-ځه-منګ-ګور)اسم- واحد- مذکر- ځمځمار- چمچمار-

ځمځېکی:(ځَم-ځې-کی)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- (۱) ځمځېکی- ځمځوکه- ځمځوټې- ځمځه- دَ تامبې یا ستیلو چمچه- وړوکې ځمځی- (۲)قاشوغه- کاشوغه-

ځمځېکے:(ځَم-ځې-کے)اسم- واحد- مذکر- کوځوبے- کځوبے- میانګی- لکی- دَ ماشومانو یو قسم بیماری- دَ شری پهٔ رنګ یوه بیماری-

ځمځی:(ځَم-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ځمځه- دَ لرګی لویه کاشوغه چې کټوی پرې لړلے کیږی-

ځمړ:(ځُ-مړ)اسم- واحد- مذکر- ځمنکے- کُندرے- کوندرے- وړینکے- هغه کپړه چې نانبایان وربانديٰ پېړې جوړوی یا ړدی-

ځمځته:(ځمځ-ته)اسم- واحد- مؤنث- سمڅ- ځمځ- غار- تاخانه- ژور او لوې ړوغل- جمع ځمځتې-

ځمغېلی ځمغېلی:(ځَم-غې-لی-ځَم-غې-لی)اسم- وتره زمکه- وُچه او لمده زمکه- (افغانستان)-

ځمغېلے:(ځَم-غې-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړه او زړه کېږدی- خېمه- (۲)دَ مارغانو یا نورو ځناورو نه دَ فصل دَ بچ کولو دَ پاره پهٔ پټی کښې ودرولے شوے څیز- شیشی- څېره- څرړے- برلک ړورے-

ځملاستل:(ځَم-لاس-تَل)مصدر- (۱)پرېوتل- غزېدل- خورېدل- (۲)مغلوبېدل- ماتې خوړل- (۳)الټ کېدل- ناړامه کېدل- لټېدل-

ځملاستلے:(ځَم-لاس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځملاستلی- مؤنث ځملاستلې- وګورئ ځملاستل-

ځملاستن:(ځَم-لاس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ ځملاستل-

ځملاستنګ:(ځَم-لاس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځملاستل-

ځملاستنه:(ځَم-لاس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځملاستل-

ځملاستونکے:(ځَم-لاس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځملاستونکی- مؤنث ځملاستونکې- وګورئ ځملاستل-

ځملاستهٔ:(ځَم-لاس-تهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځملاستل-

ځملول:(ځَم-لَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)غزول- اُودهٔ کول- (۲)شکست ورکول- پرزول- راغرځول- (۳)مغلوبول-

ځملولے:(ځَم-لَ-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځملول-

ځملون:(ځَم-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ځملول-

ځملونکے:(ځَم-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځملونکی- مؤنث ځملونکې- وګورئ ځملول-

ځملونګ:(ځَم-لَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځملول-

ځملونه:(ځَم-لَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځملول-

ځملېدل:(ځَم-لې-دَل)مصدر لازم- پرېوتل- اودهٔ کېدل- ځملاستل-

ځملېدلے:(ځَم-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځملېدل-

ځملېدن:(ځَم-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ځملېدل-

ځملېدنګ:(ځَم-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ځملېدل-

ځملېدنه:(ځَم-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځملېدل-

ځملېدونکے:(ځَم-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځملېدل-

ځملېدهٔ:(ځَم-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځملېدل-

ځمنکے:(ځهٔ-مَنک-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)صفا شوې او رنګ شوې څرمن- (۲)هغه دسترخوان چې پېړې پرې جوړولے کیږی- (۳)دَ څرمنې ټوټه-

ځموځه:(ځُ-مو-ځهٔ)اسم- واحد- مؤنث- سموسه- هغه ښځه چې پهٔ سر وېښتهٔ نهٔ لری-

ځموځے:(ځُ-مو-ځے)اسم صفت- واحد- مذکر- پک- ګنجے- کل- هغه ځوک چې پهٔ سر وېښتهٔ نهٔ لری- مؤنث ځموځه-

ځمول:(ځُ-مول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خمول- غم زپلے- غمژن- (۲)زخمی- پرمرژلے- ټپی-

ځمولول:(ځُ-مو-لَ-وَل)مصدر متعدی- خمولول- (۱)ځوک پهٔ غم اخته کول- (۲)زخمی کول- خوږول-

ځمولولے:(ځَ-مو-لَ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځمولول-

ځمولون:(ځَ-مو-لَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولول-

ځمولونګ:(ځَ-مو-لَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولول-

ځمولونه:(ځَ-مو-لَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولول-

ځمولونکے:(ځَ-مو-لَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځمولول-

ځمولېدل:(ځَ-مو-لې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)غمژن کېدل- غمګین کېدل- (۲)زخمی کېدل-

ځمولېدلے:(ځَ-مو-لې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځمولېدل-

ځمولېدن:(ځَ-مو-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولېدل-

ځمولېدنګ:(ځَ-مو-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولېدل-

ځمولېدنه:(ځَ-مو-لې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځمولېدل-

ځمولېدونکے:(ځَ-مو-لې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځمولېدل-

ځمولېدۀ:(ځَ-مو-لې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځمولېدل-

ځمیار:(ځَم-یار)اسم- واحد- مذکر- چمیار- هغه څوک چې پڼې یا څپلی ګنډی- موچی-

ځمیاری:(ځَم-یا-ري)اسم- مؤنث- چمیاری- موچی توب- دَ چمیار کسب-

ځنار:(ځَ-نار)اسم- واحد- مذکر- چنار- چینار- نباتاتی نوم پلاټېنس اورنټالس ابل (PLATANUS ORIENTALIS 'L')-

ځنځرے:(ځَن-ځۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- تنزرے- یو خوش آوازه مارغۀ- سائنسی نوم فرېنکو لی لنس پونډی سېریانس (FRANCOLINUS PONDICERIANUS)-

ځنځو:(ځَن-ځو)اسم عدد- څلور سوه-

ځنډ:(ځَنډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړکه- دیکه- ړچ- ټکان- ټپله- شړنګ- شړق- (۲)اُفق- ژی- څنډه- غاړه- کناره-

ځنړل:(ځَن-ړَل)اسم- واحد- مذکر- دَ غرۀ پۀ سر هواره څوکه- دَ غرۀ پۀ سر هوار میدان-

ځنړل:(ځَن-ړَل)مصدر(۱)زمبل- خبول- ټکول- شنول- (۲)سپوري ستغې ونېل- سپکول- بدې ردې ونېل-

ځنړلتوب:(ځَن-ړل-توب)اسم- (۱)ړچېدنه- لړزېدنه- ځنړلتیا- (۲)غریبی- تش لاس-

ځنړلتیا:(ځَن-ړل-تیا)اسم- وګورئ ځنړلتوب-

ځنړلے:(ځَن-ړۀ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوار- غریب- نېستمن- (۲)اسم- دَ غرۀ پۀ سر ورکوټے هوار ځائې- (۳)کنډر- کنډواله- (۴)ورکوټے دېوال-

ځنړلے:(ځَن-ړۀ-لے)اسم مفعول- (۱) وګورئ ځنړل ۲- (۲)اسم- وګورئ ځنړل ۱- (۲)وګورئ ځنړول-

ځنړن:(ځَن-ړَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړل-

ځنړنګ:(ځَن-ړَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړل-

ځنړنه:(ځَن-ړۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړل-

ځنړول:(ځَن-ړَول)اسم- واحد- مذکر- دَ ړبوړی ګټ- ځنړلے-

ځنړول:(ځَن-ړَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱) تک وهل- دوړه ایستل- شورول- ځنډ ورکول- شور(شور)ورکول- (۲)یو څیز پۀ ړاګه کول- رابرڅېرول- شائع کول- چاپول- ښکاره کول- خورول- خپرول-

ځنړولے:(ځَن-ړَ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځنړول-

ځنړون:(ځَن-ړُون)اسم- واحد- مذکر- دَ آسمان دَ غاړې سوروالے- شفق- دَ آسمان دَ لمنو هغه سُرخی چې سحر او نماښام ښکاره کیږی- (افغانستان)-

ځنړون:(ځَن-ړَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړول-

ځنړونکے:(ځَن-ړون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځنړل-

ځنړونکے:(ځَن-ړَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځنړول-

ځنړونګ:(ځَن-ړَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړول-

ځنړونه:(ځَن-ړَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنړول-

ځنړوۀ:(ځَن-ړَ-وۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځنړول-

ځنډوهل:(ځَنډ-وَ-هَل)مصدرِ متعدی- (۱)ځنړل- خبول- ښورول- (۲)دَ څادر یا کمبل وغېره نه دوړه ایستل-

ځنډه:(ځَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تندے- تنده- (۲)ړوه- مورګه- اړخ- ژی- جی- جاوجی- څورګه- (۳)حاشیه- حاشه- لمن لیک-

ځنډېدل:(ځَن-ډې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)خوځېدل- لړزېدل- څمبېدل- شورېدل- رپېدل- (۲)ټېرېدل- (۳)مخې مخې ته کېدل-

ځنډېدلے:(ځَن-ډې-دۀ-لے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځنډېدلی- مؤنث ځنډېدلې- وګورئ ځنډېدل-

ځنډېدن:(ځَن-ډې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنډېدل-

ځنډېدنګ:(ځَن-ډې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنډېدل-

ځنډېدنه:(ځَن-ډې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنډېدل-

ځنډېدونکے:(ځَن-ډې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځنډېدونکی- مؤنث ځنډېدونکې- وګورئ ځنډېدل-

ځنډېدۀ:(ځَن-ډې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځنډېدل-

ځنغوږے:(ځَن-غوَ-ږے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږ پوَسکی- دَ غوږ پیڅکی- دَ غوږ پسته برخه-

ځنګ:(ځَ-نګ)اسم- واحد- مذکر- ښانګ- خانګ- پنکے- سنګ-

ځنکوپ:(ځَن-کوپ)اسم صفت- سر لاندې پښې پورته- سر دَ لاندې- پړمخې- پړمخ-

ځنګ:(ځَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوا- طرف- اړخ- ړوه- پلو- (۲)احتراز- (کول مصدر)-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

ځنګ:(ځَنګ)کلمهٔ استفهام- وګورئ ځنګه-

ځنګ اوځټ:(ځَنګ-او-ځَټ)اسم- پټونه- الم غلم کونه- لهٔ نظره غائبونه- پټې ته کونه- يو خوا کونه- (۲)ځان قدرونه- ځان خنجونه-

ځنګ پهٔ ځنګ:(ځَنګ-پهٔ-ځَنګ)صفت/متعلق فعل- خوا پهٔ خوا- غاړه پهٔ غاړه- ځنګ پر ځنګ-

ځنګځه:(ځَنګ-ځه)صفت- دَ ګڼ متضاد-

ځنګره:(ځَنګ-ره)حرفِ استفهام- ځنګه- څرنګ- څهٔ رنګه- څهٔ رنګې-

ځنګرے:(ځَنګ-ګَ-رے)اسم- واحد- مذکر- ځړے- ځړے-

ځنګړی:(ځَنګ-ګَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قوده واښهٔ- يو غېږ واښهٔ-

ځنګزن:(ځَنګ-زَن)صفت- پهٔ يو اړخ- پهٔ يو طرف- پهٔ ړړه-

ځنګښه:(ځَنګ-ګهٔ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چينډخه-

ځنګل:(ځَنګ-ګَل)اسم- واحد- مؤنث- مټه- دَ مټ دَ بند نه تر منګل پورې لېچه- جمع ځنګلې-

ځنګواښ:(ځَنګ-واښ)اسم- واحد- مذکر- بالښت- غټه تکيه- تکيه- ځنګ وبړدے- پشتے-

ځنګوښے:(ځَنګ-کوَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک سېلنګ-

ځنګ وبړدے:(ځَنګ-وبړ-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بالښت- ځنګواښے- تکيه- (۲)دَ ټوپک بند- ځنګوښے-

ځنګه:(ځَنګ-که)حرفِ استفهام- څهٔ قسم- څهٔ رنګه- څهٔ شان- څهٔ ډول- ځنګ- ځنګره-

ځنګه:(ځَن-ګه)اسم صفت- شيندلے- خوروور- غوړېدلے-

ځنګه:(ځَن-ګَه)صفت- دَ ګڼ متضاد- رنګے- رنګے رنګے- ګنجے-

ځنګۍ:(ځَنګ-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ رسۍ حلقه- دَ رسۍ کړه-

ځنګۍ:(ځَنګ-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کارېز نه ګېر چاپېره دَ کاڼو او تېړو دېوال- رنځی- دَ کارېز پخه چونتره- دَ کارېز پاره- دَ کارېز سنګ چين- اړيل- پټ-

ځنګے:(ځَنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- غړلے شوے پړے- وندر- پړے- رسۍ- وندلے-

ځنل:(ځَ-نَل)مصدرِ متعدی- (۱)ځنړل- خوځول- ړچول- (۲)دَ کوټې بام ړنګول- (۳)دَ ځادر يا بل څيز ځنړل-

ځنلے:(ځَ-نهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځنلی- مؤنث ځنلې- وګورئ ځنل-

ځنن:(ځَ-نَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنل-

ځننه:(ځَ-نهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنل-

ځنور:(ځَ-نور)اسم- مذکر- ځينور- غبرګولے- ځنيور- اسمانی برج- جوزا-

ځنونکے:(ځَ-نُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځنونکی- مؤنث ځنونکې- وګورئ ځنل-

ځنېدل:(ځَ-نې-دَل)مصدرِ لازم- ځنړېدل- ړچېدل- خوځېدل- ښورېدل-

ځنېدلے:(ځَ-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځنېدلی- مؤنث ځنېدلې- وګورئ ځنېدل-

ځنېدن:(ځَ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنېدل-

ځنېدنګ:(ځَ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنېدل-

ځنېدنه:(ځَ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځنېدل-

ځنېدونکے:(ځَ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځنېدونکی- مؤنث ځنېدونکې- وګورئ ځنېدل-

ځنېدهٔ:(ځَ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ځنېدل-

ځنۍ:(ځَ-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ رېښمو مغه ځادر چې تورې او سرې پټې لری- (۲)نخۍ- سنۍ-

ځنے:(ځَ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ګل نوم-

ځڼ:(ځَڼ)اسم صوت- ځوڼ- معمولی شان آواز- کش- سپوڼ- دَ پوزې دَ سوڼ کولو آواز-

ځڼکه:(ځَ-ڼَ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ځڼه اسم تصغير- (۱)ځڼه- کمځۍ- (۲)دَ بوتل بوجه- کاګ-(۳)دَ جوارو دَ وړی وېښتهٔ-

ځڼکۍ:(ځَ-ڼه-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ځڼه اسم تصغير-

ځڼکے:(ځَ-ڼه-کے)اسم- مذکر- دَ ځڼه اسم تصغير-

ځڼه:(ځهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث (۱)دَ ښځو دَ سر مغه وېښتهٔ چې دَ غوږ او اننګی پهٔ مينځ کښې تاؤ راتاؤ شوی وی- ځوڼه- قلم-

ځڼيکۍ:(ځهٔ-ڼې-کۍ)اسم- جمع- مؤنث- ځڼې- کوځۍ- کمځۍ-

ځڼۍ:(ځَ-ڼۍ)اسم- مؤنث- (۱)ځړی- (۲)دَ سکانو دَ سر تړلی وېښتهٔ- بودی-

ځڼۍ کوکو:(ځَ-ڼی-کو-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)سنبل- مشهور ګل چې اکثر شاعران يې دَ زلفو سره تشبيه ورکوی- (۲)يو ډول بوټے-

ځڼيکه:(ځَ-ڼی-که)اسم- واحد- مؤنث- پپوے- برچکے- ځڼکه-

ځڼيور:(ځَ-ڼی-وَر)اسم- واحد- مذکر- ځينور- جوزا- يو اسمانی برج- غبرګولے-

ځو:(ځَو)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځاږ- داؤ- چا ته پهٔ ترپ کښېناستنه- ځوک ځارنه- دَ موقعې پهٔ لټون کښې- (۲)دَ ځارنې دَ پاره جوړ شوے ځاې- پټونے- (۳)ځاږ- دَ پټی پهٔ مينځ کښې کنده چې ټېپر او ګاځرې وغېره پکښې دَ يخنی نه پټ ساتلے کېږی-

ځو:(ځو)حرفِ استفهام- څهٔ رنګه- ځنګه- ځومره- ځو عدده- تر کومه وخته پورې - ځونه- ځوندی-

ځوار:(ځَوار)اسم- واحد- مذکر- زغم- صبر- حوصله-

څوارلس:(څَوار-لَس)اسم عدد- دَ ديارلسو او پنځلسو تر منځ عدد (۱۴)- څلور او لس-

څوارلسم:(څَوار-لَ-سَم)صفت- عددی صفت چې دَ ديارلسم او پنځلسم تر منځ درجه ښئی-

څواړخيز:(څو-اړ-خيز)صفت- ګڼ اړخيز- ډېر اړخونه لرونکے څيز- هغه څيز چې څو اړخه لرى-

څوب:(څوب)اسم- واحد- مذكر- (۱)تكل- كوشش- آرزو- خواهش- (۲)سوے- خوړ- دړد-

څوب:(څوب)اسم- واحد- مذكر- (۱)تاؤ- قهر راپورته کېدنه- غصه اخستنه-

څوباړے:(څو-با-ړے)اسم- واحد- مذكر- هغه لرګے چې نمرى (جامې) پرې وينځلے شي- لنډ کوتک- سورټنکرے کوتک-

څوپ:(څوپ)اسم صوت- وګورئ ځپ-

څوپره:(څوپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تاؤ راتاؤ تار- ګړوړ شوے تار- (۲)سُوپره- دَ لويو بولو ځائې- کُنه- مقعد-

څوت:(څوت)اسم- واحد- مذكر- ګوزار- غُزار- هله- بريد-

څو ترڅو:(څو-تر-څو)متعلق فعل- تر كومه- تر څومره پورې- تر څو پورې-

څوټ:(څوټ)اسم- واحد- مذكر- سوټ- لنډ لرګے- لنډ كوتک-

څوټ:(څوټ)اسم- واحد- مذكر- دَ شپې حمله- چپاؤ- ناتار- تاړاک- شبخون-

څوټک:(څو-ټک)اسم- واحد- مذكر- څټک- څېټک- جمع څوټکونه-

څوټى سراب:(څو-ټى-س-راب)اسم صفت- واحد- مذكر- دَ باور سړے- معتبر- سپين روبے-

څوخېدل:(څو-خې-دَل)مصدر لازم- دَ يخنى پۀ وجه راټنډېدل او لړزېدل-

څوخېدلے:(څو-خې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع څوخېدلى- مؤنث څوخېدلې- وګورئ څوخېدل-

څوخېدن:(څو-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدنګ:(څو-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدنه:(څو-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدونکے:(څو-خې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع څوخېدونکى- مؤنث څوخېدونکې- وګورئ څوخېدل-

څوخېدۀ:(څو-خې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ څوخېدل-

څوخے:(څو-خے)اسم- واحد- مذكر- دَ آلۀ تناسل دَ سوى يو قسم بيمارى- سوزاک-

څوچنده:(څو-چن-ده)صفت- څو ځله- څو واره- ډېر زيات-

څو چې:(څو-چې)متعلق فعل- تر څو- تر هغه-

څوڅ:(څوڅ)اسم- واحد- مذكر- سمندرى سُور- ړولفن- يو قسم غټ کب-

څوڅ:(څوڅ)اسم صفت- واحد- مذكر- وړه سترګے- اروا وړے- توسن- څوسن-

څوڅکندے:(څوڅ-کن-دے)اسم صفت- (۱)کوڅه پۀ کوڅه ګرځېدونکے- چوسکن- څوڅلن- څوڅن- څوڅے- (۲)کوڅه ډب سپے- مردرے سپے-

څوڅکه څوڅکه:(څوڅ-که- څوڅ-که)اسم صوت- سُسکه سُسکه- سه سه- سُو سُو- پۀ سلګو سلګو ساه اخستنه- پۀ سکيندو سکيندو ساه اخستنه- سى سى كونه- لنډه لنډه ساه اخستنه-

څوڅکے:(څو-څ-کے)اسم- واحد- مذكر- ششکے- جزکے- څېږکے- جيشکے-

څوڅل:(څو-څَل)مصدر بوېژل- بوئ كول-

څوڅلن:(څُوڅ-لن)اسم صفت- وړسترګے- څوسن- چوسمار- كنجوس- اروا وړے- چوسک- چوس-

څوڅلے:(څُو-څۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ څوڅل-

څوڅن:(څو-څَن)اسم صفت- (۱)خسيس- سپېرۀ- (۲)څوڅکندے- څوڅلن-

څوڅن:(څو-څَن)حاصل مصدر- وګورئ څوڅل-

څوڅنګ:(څو-څَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څوڅل-

څوڅنه:(څو-څۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوڅل-

څوڅو:(څو-څو)اسم- واحد- مذكر- څوڅوګ- دَ چتى يو قسم-

څوڅوګ:(څو-څوګ)اسم- واحد- مذكر- وګورئ څوڅو-

څوڅونکے:(څُو-څُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع څوڅونکى- مؤنث څوڅونکې- وګورئ څوڅل-

څوڅه:(څو-څه)اسم- واحد- مؤنث- دريابى سور- سمندرى خنزير- دَ يو دريابى ځناور نوم- ړولفن-

څوڅينک:(څو-څى-نک)اسم- واحد- مذكر- (۱)يو قسم مرغى- (۲)چرچرک-

څوڅے:(څو-څے)اسم صفت- وګورئ څوڅکندے-

څوخړت:(څوخ-ړت)اسم- واحد- مذكر- وګورئ څوخړک-

څوخکورے:(څوخ-کو-رے)اسم- واحد- مذكر- وګورئ ښکورے-

څوخړک:(څوخ-ړک)اسم- واحد- مذكر- سوخړک- څخکورے- تشتوړے- کشکوړے- څوخي- څوښکورے- دَ كوزې وغېره هغه حصه چې تراوش ترې کيږى- (۲)دَ ماشوم دَ وړو بولو اندام-

څوخه:(څو-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ آسونو او خرو يو مرض چې پۀ پښو ئې لږى-

څوخېدل:(څو-خې-دَل)مصدر لازم- ټومبل- ننويستل- ښخېدل- ورو ورو ننوتل- پۀ مزه مزه ځائې كېدل-

څوخېدلے:(څو-خې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع څوخېدلى- مؤنث څوخېدلې- وګورئ څوخېدل-

څوخېدن:(څو-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدنګ:(څو-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدنه:(څو-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوخېدل-

څوخېدونکے:(څو-خې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع څوخېدونکى- مؤنث څوخېدونکې- وګورئ څوخېدل-

څوخېدۀ:(څو-خې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ څوخېدل-

څوخي:(څو-خي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ماشومانو آلۀ تناسل- (۲)دَ كوزې ښکورے-

زبر "(غ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکوڼ)، "ۀ "(زَ-ړه)، "ۀ "(ږو-بې-دۀ)

ځوخے:(ځو-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ کوزې یا بل لوښی ځښکورے-

ځوده:(ځو-ده)اسم- واحد- مؤنث- سمڅ- غار- ځمځته- چاوده-

ځورب:(ځو-رب/ځورب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)غټ- مضبوط او تکړه- چاق- شلنډ- (۲)تازه- تاند- هغه ځيز چې غوړ زيات لری- جمع ځاربهٔ- مؤنث ځربه-

ځورب توب:(ځو-رب-توب)اسم- ځربتوب- چاقوالے- ځربوالے- غټوالے- مضبوطيا- تکړه والے- تاندوالے-

ځورب والے:(ځو-رب-وا-لے)اسم- ځربوالے- ځربښت- ځربتيا- ځورب توب-

ځوربول:(ځور-بَ-وَل)مصدر- وګورئ ځربول-

ځوربولے:(ځور-بَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- وګورئ ځوربول-

ځوربون:(ځور-بَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوربول-

ځوربونکے:(ځور-بَ-وُون-کے)اسمِ فاعل- وګورئ ځوربول-

ځوربونګ:(ځور-بَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوربول-

ځورخولے:(ځور-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ نمک دان پهٔ شان دَ لرګی جوړ يو لوښے چې پکښې دَ باورچی خانې سامان ايښودے شی- ړولی-

ځورکه:(ځور-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځورګه-

ځورګه:(ځور-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ژی- جاوجی- مورګه- حاشيه- غاړه- پړه- ګټ- پلو- اړخ- خوا- طرف-

ځورګه:(ځور-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بيابان- دشت- مېره- صحرا- (۲)نااشنا وطن-

ځورل:(ځو-رَل)مصدر- جمع کول- کېښودل- پنګه جوړوَل-

ځورلس:(ځوَر-لَس)اسمِ عدد- مذکر- وګورئ ځوارلس-

ځورلسم:(ځوَر-لَ-سَم)اسمِ عدد- وګورئ ځوارلسم-

ځورلسی:(ځوَر-لَ-سی)اسم- هغه شودهٔ چې اُبهٔ پکښې ډېرې وی او دَ لسی نه هم نرم وی-

ځورلسے:(ځوَر-لَ-سے)اسم- دَ مياشتې ځوارلسم-

ځورلنډ:(ځور-لنډ)اسم- واحد- مذکر- چُرلند- سورلنډے-

ځورله:(ځور-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سور- خنزير- خنځير- سرکوزے- سائنسی نوم کېنس لوپس پالپيس (CANIS LUPUS PALLIPES)-

ځورلی:(ځوَر-لی)اسم- مؤنث- (۱)ځوری- توښه- سفرخرڅ- دَ لارې خرڅ- سفرخرچه- (۲)سورلی- سوارلی-

ځورلېځے:(ځوُر-لې-ځے)اسم- واحد- مذکر- لټ- محور-

ځورلے:(ځوَر-لے)اسم- واحد- مذکر- ځولے- سکنه- دَ ترکانې يوه آله چې لرګی پرې سُوری کولے شی-

ځورلے(ځو-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- وګورئ ځورل-

ځورلے:(ځوَر-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پسرلے-

ځورن:(ځو-رَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورل-

ځورنګ:(ځو-رَنګ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- چورنګ- (۱)ټکېدلے- وهلے شوے- (۲)ژوبل- (۳)مات کوړ- شل-

ځورنګ:(ځو-رنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورل-

ځورنګ:(ځو-رنګ)صفت- مرکب- ځو رنګه- ډېر رنګونه لرونکے- رنګارنګ-

ځورنګتوب:(ځو-رنګ-توب)اسم- مذکر- (۱)زخمی کېدنه- ژوبلېدنه- (۲)وهلے کېدنه- (۳)زورنه- مښنه- مړنه-

ځورنګتيا:(ځو-رنګ-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ ځورنګتوب-

ځورنګوالے:(ځو-رنګ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ ځورنګتوب-

ځورنګول:(ځو-رنګ-ګه-وَل)مصدر- (۱)مښل- موښل- سؤلول- وهل- ټکول- (۲)زخمی کول- ژوبلول- (۳)ماتول- ګوډول-

ځورنګولے:(ځو-رنګ-ګه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- وګورئ ځورنګول-

ځورنګون:(ځو-رنګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګول-

ځورنګونکے:(ځو-رنګ-ګه-وون-کے)اسمِ فاعل- وګورئ ځورنګول-

ځورنګونګ:(ځو-رنګ-ګه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګول-

ځورنګونه:(ځو-رنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګول-

ځورنګه:(ځو-رنګ-ګه)اسم- پهٔ ځلور واړه اندامه ګوډېدنه-

ځورنګی:(ځو-رنګ-ګی)اسم- مؤنث- (۱)ژوبلېدنه- (۲)وهلے کېدنه- (۳)ګوډېدنه- ربز مرېز کېدنه- (۴)دَ ګډو بيزو دَ يو مرض نوم-

ځورنګېدل:(ځو-رنګ ګې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ژوبلېدل- (۲)وهلے کېدل- (۳)ماتېدل- ګوډېدل- (۴)ربز مرېز کېدل-

ځورنګېدلے:(ځو-رنګ-ګې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ځورنګېدلی- مؤنث ځورنګېدلې- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنګېدن:(ځو-رنګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنګېدنګ:(ځو-رنګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنګېدنه:(ځو-رنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنګېدونکے:(ځو-رنګ-ګې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځورنګېدونکی- مؤنث ځورنګېدونکې- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنګېدهٔ:(ځو-رنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ځورنګېدل-

ځورنه:(ځو-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځورل-

ځورونکے:(ځو-رُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځورل-

ځوروے:(ځور-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکار کولو پهٔ وخت دَ ښکاری دَ پټېدو ځائې- پټونے- کمين ګاه- پسونے- خزه- ګوره-

ځوروے:(ځور-وے)اسم- واحد- مذکر- ځاروے- ډنګر- چارپائې- مال- جمع ځوروی-

ځوره:(ځو-ره)حرفِ استفهام- ځومره- څهٔ قدر-

ځورے:(ځو-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه تېرهٔ کاڼے چې ښکاريان پرې دَ ضرورت پهٔ وخت مارغان حلالوی-

ځوړ:(ځوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ کېږدې پرده-

ځوړ:(ځوړ)صفت- (۱)ښکته- لاندې- (۲)خوړند- (۳)پړمخ- اپوته- (۴)کوږ وږ- (۵)وچ کلک- (۶)منډلے- (۷)باسی پړوی- (۸)ملامت- پړ-

ځوړ:(ځ-وړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خېمې یا کېږدۍ مخې ته زوړنده کپړه- (۲)زوړ ټغر چې دَ کټې پهٔ توګه پهٔ خرو او قچرو اچولے کیږی-

ځوړغوړ:(ځوړ-غوړ)صفت- مرکب- ملامته- پړ- خړ- ټیټ سترګے- شرمنده- خجل-

ځوړ غوټے:(ځوړ-غو-ټے)اسمِ صفت- هغه غوټے چې ښکرونه يُ ځټ ته کاږهٔ شوی وی-

ځوړمنے:(ځوړ-مهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ اوړی او ژمی تر مینځه فصل یا موسم- پسرلے- ځړمنے-

ځوړنګ:(ځو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ وجود یوه برخه-

ځوړنګه:(ځو-ړنګ-ګه)اسم- مؤنث- (۱)نوے راټوکېدلے بوټے- (۲)ماشوم- وړوکے ملک یا جینی-

ځوړوالے:(ځوړ-وا-لے)اسم- (۱)پړوالے خړوالے- (۲)لاندې والے- ښکته والے-

ځوړول:(ځو-ړَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)منډل- ښکته کول- ننه وېستل- ننه ایستل- ننه باسل-

ځوړولے:(ځو-ړَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځوړول-

ځوړون:(ځو-ړَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړول-

ځوړونکے:(ځو-ړَ-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځوړوُل-

ځوړونګ:(ځو-ړَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړوُل-

ځوړونه:(ځو-ړَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړوُل-

ځوړونه:(ځو-ړو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ کېږدې پردې-

ځوړه:(ځُو-ړه)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خېړنګې اوُږده لکۍ لرونکې مرغۍ- ځوړے-

ځوړین:(ځو-ړینَ)اسم- واحد- مذکر- دَ ځرمنې زړه ټوټه چې کېږې پرې وینځلے کیږی-

ځوړې سترګې:(ځو-ړې-سْتَر-ګې)صفت- کوزې سترګې- ښکته سترګې- ټیټې سترګې- دَ شرم لهٔ کبله ټیټې سترګې-

ځوړېدل:(ځو-ړې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ړوبېدل- ښکته کېدل- (۲)کوز کېدل- چوړېدل-

ځوړېدلے:(ځو-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ځوړېدلی- مؤنث ځوړېدلې- وګورئ ځوړېدل-

ځوړېدن:(ځو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړېدل-

ځوړېدنګ:(ځو-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړېدل-

ځوړېدنه:(ځو-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوړېدل-

ځوړېدونکے:(ځو-ړې-دوُن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځوړېدونکی- مؤنث ځوړېدونکې- وګورئ ځوړېدل-

ځوړېدهٔ:(ځو-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځوړېدل-

ځوړے:(ځُو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځوړه-

ځوړے:(ځو-ړے)اسمِ صفت- وګورئ ځوړ غوټے-

ځوز:(ځوز)اسم- واحد- مذکر- جوهر- رس- عرق- زوښه- ځوښه-

ځوز:(ځوز)اسم- واحد- مذکر- ځوز- ځوخ- خوز- یو ازغن بوټے- نباتاتی نوم هېډېسېرم الهجی (HEDYSARUM ALLHAGI)-

ځوزخانه:(ځوز-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ځوزانو نه جوړه کوټه چې پهٔ اوړی کښې استعمالولے شی-

ځوزے:(ځُو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لوخې پهٔ شان یو بوټے چې پهٔ جوماتونو کښې غوړولے کیږی- (۲)دَ چرګې بچے-

ځوس:(ځُوسَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بویوُنه- بوئ راکښنه- بوئ وهنه- (۲)دَ څهٔ څیز پته لګونه-

ځوسلن:(ځُوس-لَن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ ځوځلن-

ځوسن:(ځُو-سَن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)بوئ راکښونکے- بوئ معلومونکے- (۲)تلاش کونکے- پړوړ وهونکے- (۳)وږسترګے- (۴)بغېر دعوته مېلمه-

ځوسېدل:(ځو-سې-دَل)مصدرِ لازم- توسېدل- بوئ راکښل- بوئېدل- پهٔ خوراک پسې ګرځېدل- (افغانستان)-

ځوسېدلے:(ځُو-سې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ځُوسېدلی- مؤنث ځُوسېدلې- وګورئ ځوسېدل-

ځوسېدن:(ځُو-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوسېدل-

ځوسېدنګ:(ځُو-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوسېدل-

ځوسېدونکے:(ځُو-سې-دوُن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځوسېدونکی- مؤنث ځوسېدونکې- وګورئ ځوسېدل

ځوسېدنه:(ځُو-سې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځوسېدل-

ځوسېدهٔ:(ځُو-سې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځوسېدل-

ځوسیس:(ځُو-سیس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- جاسوس- مخبر- څارونکے- جاسیس- (افغانستان)-

ځوشه:(ځُو-شه)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سوچه-

ځوښتے:(ځُوښ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې دَ تنستې پهٔ سمولو او اُبدلو کښې ترې کار اخستے شی- (۲)وښکے- (۳)دَ کوزې ځوښکوړے- ځوښکے-

ځوښړے:(ځو-ښ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کوزې یا چائېنک مښوکه- ځخسوړے- ځخکوړے- جمع ځوښړی-

ځوښکوړے:(ځوښ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کوزې ، لوټې یا چایُ جوش مښوکه- ځوځنګ-

زبر "(ځ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، زېر "(کِ-تاب)، پېښ "(نُو-کا-ره)، جزم "(شکوڼ)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(یو-بې-دهٔ)

څوښکوړے:(څوښ-کو-ړے)اسم- واحد-مذکر- وګورئ څوښکورے-
څوښکه:(څوښ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څوښکورے-
څوښکه:(څو-ښۀ-که)اسم تصغیر- د سوخی اسم تصغیر-
څوښکی:(څوښ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ څوښکورے-
څوښکے(څوښ-کے)اسم- واحد- مذکر- چښکه- څوښکورے-
څوښه:(څو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- څرخه- هغه آله چې وړی پرې تار کیږي-
څوښه:(څو-ښه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څوخي-
څوښی:(څو-ښی)اسم- واحد/جمع- مؤنث چوسنی- چوسنی-
څوښے:(څو-ښے)اسم- واحد- مذکر- (۱) چوستے- چوښکه- څوښکورے- (۲)چولکے- د وړو هلکانو عضو تناسل- چونی-
څوک:(څوک)استفهامی ضمیر- کوم- کوم یو-
څوکرېیل:(څوک-رې-یل)مصدر- واړۀ واړۀ کول- مېده کول- ټوټې ټوټې کول- کوفته کول- قېمه کول-
څوکرېیلے:(څوک-رې-یۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څوکرېیل-
څوکرېین:(څوک-رې-ین)حاصل مصدر- وګورئ څوکرېیل-
څوکرېینګ:(څوک-رې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ څوکرېیل-
څوکرېینه:(څوک-رې-یۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوکرېیل-
څوکرېیونکے:(څوک-رې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څوکرېیل-
څوکرے:(څوک-رے)اسم- واحد- مذکر- نلے- د کونډی نه تر ګیټی پورې د پښې برخه- څوګرے-
څوکړ:(څو-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- څکړ- هغه سړے چې ږیره ئې رنګ کړې وی- چوکړ- کوسه- سکړ-
څوکړه:(څوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څوکه- څوکښې- څوکړې- سر- تېغے- وچت سر- (۲)چوټکه- څونډے- ترقره- جغه- څنډے-
څوکړې:(څو-که-ړې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څوکړه-
څوکښل:(څوک-ښل)مصدر- راکښل- راکشل- راکاږل-
څوکښلے:(څوک-ښۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څوکښل-
څوکښن:(څوک-ښن)حاصل مصدر- وګورئ څوکښل-
څوکښنګ:(څوک-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ څوکښل-
څوکښونکے:(څوک-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څوکښل-
څوکښنه:(څوک-ښۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوکښل-
څوکل:(څو-کل)مصدر- ټکول- مېده کول- واړۀ واړۀ کول- دلول- قیمه کول- کوفته کول-
څو کلن:(څو-ک-لن)اسم- د څو کالو- د څۀ مودې-
څوکلے:(څو-کۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څوکل-
څوکن:(څو-کن)حاصل مصدر- وګورئ څوکل-
څوکنګ:(څو-کنګ)حاصل مصدر- وګورئ څوکل-
څوکنه:(څو-کۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ څوکل-

څوک نه څوک:(څوک-نه-څوک)صفت/متعلق فعل- یو نه یو- کوم یو- یو څوک- یو کس نیم-
څوکونکے:(څو-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څوکل-
څوکه:(څو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱) څوکښې- نوکه- د نېزې او غشی تېرۀ سر- د چاقو د تورې او شل وتے او نرے تېرۀ سر- (۲)د مرغی مښوکه- (۳)د ونې پاس آخری سر څوکړې- جمع څوکې-
څوکه:(څو-که)اسم صفت- واحد- مذکر- آسان- د مشکل ضد-
څوکه:(څو-که)اسم- مؤنث- څارنه- د نظر لاندې ساتنه-
څوکیدار:(څو-کی-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- چوکیدار- پېره دار- پهره دار- څوکې کونکے- جمع څوکیداران- مؤنث څوکیداره- (م- هندی)-
څوکیداری:(څو-کی-دا-ری)اسم- مؤنث- چوکیداری- پېره داری- ساتنه- حفاظت- څارنه- د څوکیدار پېشه-
څوکیوان:(څو-کی-وان)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ څوکیدار-
څوکۍ:(څو-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وړه کرسی- چوکی- (۲)پېره- تانه- د پولیس هغه ځائې چې د تانې نه لرې وی- (۳)مورچه- سنګر- مورچل- (۴)برج د پناهی دېوال- (۵)یو ډول بوټے- (۶)د څوکیدار د زدرېدو ځائې- (۷)کلچه- چپاتے-
څوکے:(څو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو یو قسم ټوپی- خورجین- (۲)یو بوټے چې پاڼې ئې غنډې غنډې وی او خوند ئې تریخ وی- (۳)څوکیدار-
څوګرے:(څوګ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څوکرے-
څوګل:(څو-ګل)اسم- واحد/جمع- مذکر- د دالو یاداسې نورو څیزونو پوستکی چې د پخېدو پۀ وخت د دیچکی سر ته راخیژی-
څوګیر:(څو-ګیر)اسم صفت- د ښکار پۀ طمع ناست ښکاری- انتظار کونکے- پۀ ځاؤ کښې ناست-
څول:(څول)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټوټې ټوټې- مېده مېده- اوړۀ اوړۀ- (۲)چاؤدلے- درز درز-
څولاغ:(څو-لاغ)اسم- واحد- مذکر- سراغ- درک- د موندو ځائې- پته- نښه پته- (افغانستان)-
څولانه:(څو-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زولنه-
څولکے:(څول-کے)اسم تصغیر- څولے- څورلے- سکنه- سکڼه- د څولی اسم تصغیر- شخرلے- د ترکاڼانو یو اززار- جمع څولکی-
څولند:(څو-لند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وړ سترګې- حریص- وږ ارواح- (۲)چوسن- چوسکن- څوسن- توسن-
څوله:(څو-له)اسم- واحد- مؤنث- کند- کیند- د ملنګانو اوږد قمیص چې د مختلفو ټوټو نه جوړ شوے وی-
څوله:(څو-له)اسم- واحد- مؤنث- بار- پنډ- خله خوله-
څولی:(څو-لی)اسم- جمع- مذکر- بنګړی- څیلی- چلی- چوړی-

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ځوليار :(ځول-يار)اسم- واحد- مذکر- هغه تنګه لار چې په غر کښې د پيادو خلقو د پاره جوړه شوې وی-

ځولې:(ځو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ځولے-

ځولے:(ځو-لے)اسم- واحد- مذکر- ځولی- سکنه-

ځومبره:(ځومب-ره)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځومره:(ځوم-ره)حرف استفهام- د چا نه د څۀ څيز د مقدار يا ناپ معلومولو په وخت د ذکر کړے شوی مقدار يا ناپ پښتنه کونه- ځونه- ځومه- ځامره- ځومبره-

ځومکے:(ځوم-کے)اسم- واحد- مذکر- ځوکے- ځکے- خورجين-

ځومنه:(ځوم-نه)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځونبره:(ځومب-ره)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځونټې:(ځون-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کاشوغه- قاشوغه- وړه څمڅی-

ځونټے:(ځون-ټے)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- ټنډے- هغه ځوک چې لاس ئې پرېکړے شوے وی- بونډلاسے- چونډے لاسے- مؤنث ځونټې-

ځونڅې:(ځون-څې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څمڅی- کاشوغه- قاشوغه-

ځوند:(ځ-وند)اسم صفت- واحد- مذکر- لالهانده- بې آرامه- سرګردانه- ناقلاره- (۲)اور په لګی (استعارتاً ونېلے کيږی)-

ځوندي:(ځون-دي)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځونډک:(ځون-ډک)اسم- واحد- مذکر- زومبک- زومبکے- خونډے- ځنډے-

ځونډکرکے:(ځون-ډ-کر-کے)اسم- د ځونډی اسم تصغير-

ځونډے:(ځون-ډے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خونډے- (۲)سټوکے- د سر د مخې وېښته-

ځونسو:(ځون-سو)اسم عدد- څلور سوه- (۴۰۰)-

ځونګرے:(ځونګ-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه پتيره ډوډی چې د ماشومانو د ناروغۍ په وخت د صدقې يا خېرات په ډول وېشلے کيږی-

ځونګه:(ځون-ګه)حرف استفهام- ځومره- ځامره- ځومبره-

ځونګه:(ځونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځانګه-

ځونګې:(ځونګ-ګی)اسم- جمع- مؤنث- زلفې- ځنې- بنوڅی-

ځونه:(ځو-نه)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځونه ځاره:(ځو-نه-ځا-ره)اسم- ټال مټول کونه- خبره ځنګونه- خبره ځنډونه-

ځوني:(ځو-ني)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

ځونی:(ځو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)چمبړ- چاپه داره خامتا- هغه ټيکرے چې په سور ګل کښې رنګ شوے وی- (۲)هغه بيزه چې غوږونه ئې واړۀ وی- بوچه وزه- بوجه بزه-

ځونے:(ځو-نے)اسم- واحد- مذکر- د ګنی پوک- پوړ- د ګنی پوستکے-

ځونے:(ځو-نے)اسم- واحد- مذکر- د ګنو نه د رس ايستلو آله- کانړی-

ځوڼ:(ځوڼ)اسم صوت- د پوزې د صفا کولو آواز-

ځوڼک:(ځو-ڼک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځنې- ګېسو- (۲)د وړو ملکانو د تندی وېښته چې د مينې په دود ساتلے شوی وی- د ځنې اسم تصغير-

ځوڼکی:(ځو-ڼه-کی)اسم- جمع- مؤنث- ځوڼک- ځڼه-

ځوڼکه:(ځو-ڼه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځڼه- ځڼکه- د ځنې اسم تصغير- (۲)خول- تاج- چارخولک-

ځوڼول:(ځو-ڼه- ول)مصدر متعدی- (۱)سوڼول- پوزه پاکول- (۲)بوېول- سونګول- پوزې له وړل-

ځوڼون:(ځو-ڼه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځوڼول-

ځوڼونکے:(ځو-ڼه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځوڼول-

ځوڼونګ:(ځو-ڼه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځوڼول-

ځوڼونه:(ځو-ڼه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځوڼول-

ځوڼه:(ځو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځڼه-

ځوڼی:(ځو-ڼی)اسم- مؤنث- ځڼه- ځوڼکه- کوڅی-

ځوڼيور:(ځو-ڼی-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ځوک چې لوې لوې وېښتۀ يا ځنې ئې پرېښودې وی- ځڼور-

ځوڼيور ناوې:(ځو-ڼی-ور-نا-وې)اسم صفت- مؤنث- (۱)د ځڼور سړی ناوې- (۲)د لېور د ښځې لقب-

ځوول:(ځۀ-وه-ول)مصدر متعدی- خوروول- دردول- کړول-

ځوول:(څه-وه-ول)مصدر متعدی- اراده کول- په زړۀ کول- په زړۀ کښې څۀ خبره نيول-

ځوولے:(ځۀ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځوول ۱-

ځووم:(ځو-وم)صفت- ځومم- ځويم- عددی صفت-

ځوون:(ځۀ-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۱-

ځوون:(څه-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۲-

ځوونکے:(ځۀ-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځوول ۱-

ځوونکے:(څه-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځوول ۲-

ځوونګ:(ځۀ-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۱،

ځوونګ:(څه-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۲-

ځوونه:(ځۀ-وه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۱-

ځوونه:(څه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ځوول ۲-

ځووه:(ځو-وه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم خوشبودار بوټے چې د کاړو د بوټی په شان وی-

ځوه:(ځوه)اسم- واحد- مؤنث- د آس ، خر يا قچر سوم-

ځومان:(ځو-مان)اسم- چومان-

ځومټ:(ځو-مټ)صفت- واحد- مذکر- فضول- بې ښې- عبث-

ځومره:(ځوه-ره)اسم- واحد- مؤنث- د نس د نامۀ د پاسه هغه غوښه چې ځيرې وی- فتق- چوره-

ځومم:(ځو-مم)صفت- وګورئ ځووم-

ځومنده:(ځو-من-ده)حرف استفهام- وګورئ ځومره-

زبر (خ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-ړه)، ۀ (پو-ښی-دۀ)

ځومېدل:(ځو-مې-دل)مصدر - وګورئ ځوېدل-

ځومېدلے:(ځو-مې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ځومېدلی- مؤنث ځومېدلې- وګورئ ځومېدل-

ځومېدن:(ځو-مې-دن)حاصلِ مصدر - وګورئ ځومېدل-

ځومېدنګ:(ځو-مې-دنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ځومېدل-

ځومېدنه:(ځو-مې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ځومېدل-

ځومېدونکے:(ځو-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځومېدونکی- مؤنث ځومېدونکې- وګورئ ځومېدل-

ځومېدنه:(ځو-مې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ځومېدل-

ځومېدۀ:(ځو-مې-دۀ)حاصلِ مصدر او ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځومېدل-

ځوېدل:(ځوې-دل)مصدرِ لازم- خوږېدل- دړدېدل- ځړېکې کېدل- نرے دړد کېدل-

ځوېدلے:(ځوې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ځوېدلی- مؤنث ځوېدلې- وګورئ ځوېدل-

ځوېدن:(ځوې-دن)حاصلِ مصدر - وګورئ ځوېدل-

ځوېدنګ:(ځوې-دنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ځوېدل-

ځوېدنه:(ځوې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ځوېدل-

ځوېدونکے:(ځوې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ځوېدونکی- مؤنث ځوېدونکې- وګورئ ځوېدل-

ځوېدونې:(ځ-وې-دو-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوږې ګولی-

ځوېدۀ:(ځوې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځوېدل-

ځوېده:(ځوې-ده)اسم- واحد- مؤنث- غار-

ځوېره:(ځوې-ره)اسم- مؤنث- وګورئ ځورے-

ځوېرې:(ځوې-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ځورې- خوراکه- توښه- ځورې- څۀ خوراکې ځیزونه-

ځوېم:(ځوېم)صفت- ځویم- کوم یو نمبر- ځوم- عددی صفت-

ځوېمه:(ځوې-مه)صفت- مؤنث- ځومه- ځویمه- ځوممه-

ځوے:(ځ-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ پناه ځایُ- پناه ګاه- پۀ ځاؤ کښې دَ ناستې ځایُ- جمع ځوی-

ځوے:(ځوے)اسم- خوږ- دړد- ځړیکه-

څه:(څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځاه-

څۀ:(څۀ)حرفِ استفهام- (۱)دَ تعجب او دَ پښتنې دَ فقرې پۀ سر کښې وئېلے کیږی- (۲)او- نه- څخه- (۲)صفت- لږ بعضې- څنې-

څۀ ته:(څۀ-ته)کلمۀ استفهام- دَ څۀ دَ پاره- څنګه- ولې- څۀ له-

څۀ ترا:(څۀ-ته-ره)کلمۀ استفهام- څۀ رنګ- څۀ خېل- څۀ رنګې-

څۀ خېل:(څۀ-خېل)کلمۀ استفهام- څۀ رنګ- څۀ قسم-

څۀ ړول:(څۀ-ړ-ول)کلمۀ استفهام- څۀ قسم- څنګه- څۀ رنګه- څۀ شان-

څۀ رنګه:(څۀ-رنګ-ګه)کلمۀ استفهام- وګورئ څۀ ړول-

څهره:(څه-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څېره- بشره- شکله- موشاده- نمونه- مخ- ګونه-

څۀ شان:(څۀ-شان)کلمۀ استفهام- څۀ ړول- له څۀ قسمه- په څۀ شان- څنګه- څۀ رنګه-

څۀ قدر:(څۀ-ق-در)صفت- لکوټې- لږ کوټې- لږ شان- ذره شان- معمولي- څۀ نه څۀ-

څۀ له:(څۀ-له)کلمۀ استفهام- وګورئ څۀ ته-

څۀ نا څۀ:(څۀ-نا-څۀ)صفت- څۀ نا څۀ- لږ ډېر- کم از کم- څۀ قدرې-

ځې:(ځې)حرف (ځ) دَ پښتو دَ "اب" دَ پټې لسم حرف- صصیح تلفظ یُ ځیم دے-

ځیپیاکه:(ځیپ-یا-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه مالګه چې پۀ مصنوعی طریقه دَ مالګې دَ خګ نه جوړه شوې وی- دَ خګنده مالګه-

ځیخ:(ځیخ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)کلک منړلے شوے- اغېړ پۀ زورکېمنړلے- موخه- (۲)نېغ- سیخ- مؤنث ځیخه-

ځیخل:(ځی-خل)مصدرِ متعدی- (۱)سیخل- پۀ زور زرر منړل- (۲)موخه کول- (۳)اغېړول- (۴)نېغول- پۀ لاره را ا ړول-

ځیخلے:(ځی-خۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځیخل-

ځیخن:(ځی-خن)حاصلِ مصدر - وګورئ ځیخل-

ځیخنګ:(ځی-خنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ځیخل-

ځیخنه:(ځی-خۀ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ځیخل-

ځیخونکے:(ځی-خون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځیخل-

ځیخه:(ځی-خه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- وګورئ ځیخ-

ځیرانګه:(ځی-رانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پړانګه-

ځیرخولے:(ځیر-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- باټینګې- تور بانجان- جمع ځېرخولی-

ځیر سترګې:(ځیر-ستر-ګې)اسمِ صفت- بې حیا- سپین سترګې- بې شرمه- بداخلاقه-

ځیرکه:(ځی-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- ځوکړی- خوکه- ځوکنړی- (۲)تاج- (دَ سر)- (۳)قرقره- هر هغه شے چې پۀ سر باندې جوړ وی- چارخولګ- (۴)دَ غرۀ ځوکه- جمع ځیرکې-

ځیرل:(ځی-رل)مصدرِ متعدی- شلوُل- بڅه کڅل- پۀ مینځ دوه کول- اره کول-

ځیرلے:(ځی-رۀ-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه ځاروے چې مست شوے یا وار خطا شوے وی او قابو کول یُ ګران وی-

ځیرلے:(ځی-رۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځیرل-

ځیرن:(ځی-رن)حاصلِ مصدر - وګورئ ځیرل-

ځیرنګ:(ځی-رنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ځیرل-

ی" (ځی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ئ"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ځیرنکے:(ځی-رنک-کے)اسم- واحد- مذکر- تېرهٔ کاڼے- چیر- تېروسکے-
ځیرنه:(ځی-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرل-
ځیرول:(ځی-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)شلول- بڅول- غوڅول- پرېکول- ځیرل- (۲)لرې سوړې راوېستل-
ځیرولے:(ځی-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځیرولی- مؤنث ځیرولې- وګورئ ځیرول-
ځیرون:(ځی-ر-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرول-
ځیرونکے:(ځی-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځیرل-
ځیرونکے:(ځی-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځیرول-
ځیرونګ:(ځی-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرول-
ځیرونه:(ځی-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرول-
ځیره:(ځی-ره)اسم- واحد- مؤنث- اره- د لرګیو رېبلو آله-
ځیره:(ځی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څرېکه- دَ نمر څرېکه- (۲)زړه کېږه- (۳)وروکے پټے-
ځیرې:(ځی-رې)صفت- شلېدلے- دوه ځایه- بڅه- بوڅه- شکېدلے- (۲)برڅېره-
ځیری پیری:(ځی-رې-پی-ری)صفت- شلېدلے- بڅه- ځیرې شوے- چیرې پیرې- چیرې پانګ- ځیرې ویرې-
ځیرېدل:(ځی-رې-دل)مصدر لازم- شلېدل- بڅه کېدل- اره کېدل- پرې کېدل-
ځیرېدلے:(ځی-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ځیرېدلی- مؤنث ځیرېدلې- وګورئ ځیرېدل-
ځیرېدن:(ځی-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرېدل-
ځیرېدنګ:(ځی-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرېدل-
ځیرېدونکے:(ځی-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ځیرېدونکی- مؤنث ځیرېدونکې- وګورئ ځیرېدل-
ځیرېدنه:(ځی-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیرېدل-
ځیرېدهٔ:(ځی-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ځیرېدل-
ځیرې ویرې:(ځی-رې-وی-رې)صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- شلېدلے- بڅه- ځیرې پیرې-
ځیرے:(ځی-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه د قبرېوله چې سرے پکښې ښخولے شی- قبرېوله- ړوره- جمع ځیری-
ځیرے:(ځی-رے)اسم- مذکر- دَ کاغذ ټوټه- رقعه- جمع ځیری-
ځیز:(ځیز)اسم- واحد- مذکر- شے- مال متاع- جمع ځیزونه- (م- هندی چیز)-
ځیزنی:(ځیز-نی)اسم- واحد- مؤنث- هغه پلنه پټی یا مزے چې ماشوم پرې پهٔ وړنی (اوړنی) کښې تړلے شی- سیزنی-
ځیز وس:(ځیز-وس)اسم- جمع- مذکر- ځیز وست- توکی- ټوکی- (۲)ځیزونه- شیان-

ځیز وست:(ځیز-وست)اسم- وګورئ ځیز وس-
ځیکل:(ځی-کل)مصدر- لړمون پرېکول- لوړمانښ یا بل څهٔ ځیز مېده کول-
ځیکلے:(ځی-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ځیکل-
ځیکن:(ځی-کن)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیکل-
ځیکونکے:(ځی-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ځیکل-
ځیکنه:(ځی-کهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ځیکل-
ځیکه:(ځی-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ پټکی شمله- شمله- (افغانستان)-
ځیکه:(ځی-که)اسم- واحد- مؤنث- ځوکه- لکی-
ځیګ:(ځیګ)اسم- مذکر- دَ بزو سانډ- دَ چیلو دَ نسل کشی دَ پاره ساتلے شوے چیلے-
ځیل:(ځیل)اسم- واحد- مذکر- مقنع- دَ مخ پټولو څادر-
ځیلمځی:(ځی-لم-ځی)اسم- واحد- مذکر- لاس وینځونکے- چیلمچی- لاس وینځونے- دَ لاس وینځلو خاص لوښے-
ځیله:(ځی-له)اسم- مؤنث- (۱)ځله- چله- هغه یخې ورځې چې پکښې کنګل پرېوځی- (۲)چارخولګ- ترتره- جمع ځیلې-
ځیلی:(ځی-لی)اسم- واحد- مؤنث- وس- طاقت- توان- قدرت-
ځینځښه:(ځین-ځهٔ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- چیندخه- چنګښه- ځینګښ- (افغانستان)-
ځینځکې:(ځین-ځ-کې)اسم- جمع- مؤنث- ځوانکې- سینځکې- هغه وړې دانې چې دَ ځوانی پهٔ وخت پهٔ مخ راخیژی-
ځینزرے:(ځین-ز-رے)اسم- واحد- مذکر- تنزرے- تنځرے- دَ سائنسی نوم دَ پاره وګورئ تنزرے-
ځینګښ:(ځینګ-ګښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځینځښه-
ځینګکه:(ځینګ-ګ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم وړه مرغی- ځینګی-
ځینګی:(ځینګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ځینګکه-
ځینور:(ځی-نه-ور)اسم- واحد- مذکر- ځنیور- غبرګیز- جوزا- غبرګون- دَ هجری شمسی کال دَ درېمې میاشت نوم- (افغانستان)-
ځینی:(ځی-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سور څادر- بنارسی-
ځینی:(ځی-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سنی- رسی- سوتلی- ړوری- تاؤ کړې سنی- تاو کړې رسی-
ځې:(ځې)حرف- ځ- دَ پښتو دَ "اب" دَ پټی لسم حرف- صصیح تلفظ ېُ ځیم دے-
ځېته:(ځې-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ تورې پڅ اړخ- دَ تورې شا-
ځېټکی:(ځې-ټه-کی) اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جوارو مغز- شتی-
ځېټی:(ځې-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ستی- ځټی- دَ تبر یا سسکورې پڅ اړخ-
ځېر:(ځېر)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)ځېره- وختی سحر- وړانګه- پلوشه- سباوون-

څېر :(څېر)حرف تشبیه- مانند- مثل- نظیر- ډول- غوندې- شان- رنګ-

څېرکۍ:(څېر-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکے پټے- لږه زمکه- د پټي لږ مقدار-

څېرله:(څېر-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- پټه بزه- خوانه بزه- خوانه چېلۍ- مغه خوانه چېلۍ چې لا مال شوې نۀ وی-

څېرلے:(څېر-لے)اسم- واحد- مذکر- چېلے- چېرلے- جمع څېرلی-

څېرمه:(څېر-مه)صفت/متعلقِ فعل- سېلمه- څېلمه- (۱)څنګ ته- خوا ته- اړخ ته- نژدې- نږدې- مخامخ- پېوست- (۲)ټول- ټېخي- لۀ یوۀ سره- تمام-

څېرمه:(څېر-مه)اسم- واحد- مؤنث- حاشیه- ژی- څنډه- مورګه- غاړه- ډډه-

څېرمې:(څېر-مې)متعلقِ فعل- وګورئ څېرمه ۱-

څېره:(څې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بڼه- موشاده- بشره- د مخ جوړ- رغونه- بت- (۲)پګړۍ- طره- (۲)چرته- (م- چهره هندی)

څېره کښ:(څې-ره-کښ)اسم صفت- څېره ګر- فوټو ګرافر- تصویر ایستونکے-

څېره کښی:(څې-ره-کۀ-ښې)اسم- مؤنث- څېره ګری- تصویر ایستنه- فوټو ګرافی-

څېره ګر :(څې-ره-ګر)اسم صفت- وګورئ څېره کښ-

څېره ګری:(څې-ره-ګۀ-ری)اسم- مؤنث- وګورئ څېره کښی-

څېره مخے:(څې-ره-م-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بت- پېکر- شکل- (۲)دم ختلے-

څېره یار :(څې-ره-یار)اسم صفت- واحد- مذکر- مصور- څېره ګر-

څېری:(څې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لوې کاربز- (۲)ازغکے- څری- سپل- یو قسم ازغن بوټے- (۲)هغه زمکه چې ستانه دارو ته ویړیا ورکولے شی- (۴)کتابګے- عملنامه- لیک نامه-

څېړ :(څېړ)اسم- څوړ- پټېدنه- ځان پټونه- ځان رانغښتنه- کلکونه- لکونه-

څېړل:(څې-ړل)مصدرِ متعدی- (۱)تحقیق کول- بحث کول- څېړنه کول- (۲)چېړل- تنګول- پۀ عذابول-

څېړلے:(څې-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څېړل-

څېړن:(څې-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ څېړل-

څېړنپال:(څې-ړن-پال)اسم صفت- مذکر- پوهاند- محقق- (افغانستان)-

څېړندوئے:(څې-ړن-دو-ئے)اسم صفت- د پوهنوال د درجې برابره درجه- (افغانستان)-

څېړنګ:(څې-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څېړل-

څېړنمل:(څې-ړن-مل)اسم صفت- مذکر- د پوهنمل د درجې برابره درجه- (افغانستان)-

څېړنوال:(څې-ړن-وال)اسم صفت- مذکر- د پوهندوی د درجې برابره درجه- (افغانستان)-

څېړنه:(څې-ړۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څېړل-

څېړنیار:(څې-ړن-یار)اسم صفت- د پوهنیار د درجې برابره درجه- (افغانستان)-

څېړونکے:(څې-ړون-کے)اسم فاعل- صفت- وګورئ څېړل-

څېړه:(څې-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لیکه- صف- قطار- لېن- (۲)پره- ټولے- غونډه- (۲)مخه- ډډه-

څېړی:(څې-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بلوط- یو غرنیزه ونه- نباتاتی نوم کورکس بلوط (QUERCUS BALOOT)- (۲)د اوسپنې کنډه چې کنده کښې ې تیر راټینګ کړے وی- (۲)څړی- چوټۍ- د سر چوټکه- (۴)ارغنځه- (۵)اندرپایه-

څېږمه:(څېږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- څېزمه- زېږمه- د سترګو هغه برخه چې بانۀ پرې راخیژی-

څېښ:(څېښ)اسم صفت- واحد- مذکر- څېښولے- ړک پۀ ړک- کښېمنډلے- انجاغړی- بیخی ړک- تر مورګو مورګو ړک-

څېښت:(څېښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تېښته-

څېښتل:(څېښ-تل)مصدر- تښتېدل- تېښته کول- مېدان پرېښودل-

څېښتلے:(څېښ-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څېښتل-

څېښتن:(څېښ-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتل-

څېښتنګ:(څېښ-تنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتل-

څېښتنه:(څېښ-تۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتل-

څېښتونکے:(څېښ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څېښتل-

څېښتول:(څېښ-ت-ول)مصدر- وګورئ تښتول-

څېښتولے:(څېښ-ت-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څېښتول-

څېښتون:(څېښ-ت-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتول-

څېښتونکے:(څېښ-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څېښتول-

څېښتونګ:(څېښ-ت-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتول-

څېښتونه:(څېښ-ت-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتول-

څېښتوۀ:(څېښ-ت-وۀ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ څېښتول-

څېښته:(څېښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تېښته-

څېښتېدل:(څېښ-تې-دل)مصدرِ لازم- وګورئ تښتېدل-

څېښتېدلے:(څېښ-تې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ څېښتېدل-

څېښتېدن:(څېښ-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتېدل-

څېښتېدنګ:(څېښ-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتېدل-

څېښتېدنه:(څېښ-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ څېښتېدل-

څېښتېدونکے:(څېښ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ څېښتېدل-

څېښتېدۀ:(څېښ-تې-دۀ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ څېښتېدل-

څېکړ :(څې-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- سکړ- څکړ- هغه سړے چې ږیره ې لږه وی یا د خنډی پۀ شکل صرف پۀ زنه وی-

ئ" (څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ځېکے:(ځې-کے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو يو قسم بيمارى-

ځېکے:(ځې-کے)اسم- واحد- مذکر- ځکے- هغه د اُسپنې جالکے چې پاس خوړند وى او پکښې سامان ايښوے شى-

ځېلمه:(ځېل-مه)صفت- ځېلمې- (۱)ټول- ټېخى- تمام- کرد- (۲)ږخ ته- کناره-

ځېلمې:(ځېل-مې)صفت- وګورئ ځېلمه-

ځېلى:(ځې-لى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تناؤ- طناب- د ېېړى هغه رسى چې ېېړى پرې بلې غاړې ته پورې باسلے شى- (۲)د جامو خوړندولو د پاره تړلے شوے پړے- ځېلے-

ځېلى:(ځې-لى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سېلى- چېلى- د کټ د پياړمې رسى يا پړے- (۲)خېلى- زبله- جرړه-

ځېلے:(ځې-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ځېلى-

ځېورے:(ځېو-رے)اسم- واحد- مذکر- د شپانو د وسېدو ځاى-

زبر"(خ-بـه-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ړه)، ۀ"(پو-ہې-دۀ)

ح:(حې)حرف- د پښتو د حروف تهجي د پټۍ يولسم حرف چې د ابجدو په حساب يې شمېر اته دے-

ح:(حې)اسم- د حربې يا حرب مخفف شکل- (م- عربي)-

حابس:(حا-بِس)اسم صفت- واحد- مذکر- ستنونکے- ستنونے- مانع- (م- عربي)-

حاتم:(حا-تِم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حاکم- قاضي- (۲)يو مشهور سخي چې نوم يې عبدالله وو- (م- عربي)-

حاجب:(حا-جِب)اسم صفت- واحد- مذکر- دربان- د ور څوکيدار- ورساتونے- قابوچے- ورسانے- غاوچے- (م- عربي)-

حاجت:(حا-جَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)متازي- اړه- احتياج- ضرورت- (۲)امېد- آرزو- (۳)التجا- (۴)اودس ماتے- (م- عربي)-

حاجتمن:(حا-جَت-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- حاجتمند- ضرورت مند- موتازه- محتاج- آړيه- اړيه-

حاجتمندي:(حا-جَت-مَن-دي)اسم- مؤنث- بده ورځ- تش لاس- موتازي- محتاجي- احتياج- ضرورت-

حاجز:(حا-جِز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خنډ- پناني- پرده- پړده- هغه څۀ چې د دوؤ څيزونو په مينځ کښې حائل وي- (۲)بيلونکے- (۲)د تورې تېرۀ والے يا تېزي- (م- عربي)-

حاجي:(حا-جي)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې د حج سعادت يې حاصل کړے وي- جمع حاجيان-

حاد:(حادّ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تېز- تېرۀ- پرېکونکے- (۲)نازک حالت- (م- عربي)-

حادث:(حا-دِث)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نوے- تازه- د قديم ضد- (۲)پېدا- پېښ- (م- عربي)-

حادثه:(حا-د-ثه)اسم- واحد- مؤنث- ناګهاني پېښه- پېښه- سخته او دردناکه واقعه- غوړېکه- جمع حادثې- (م- عربي)-

حاده زاويه:(حا-ده-زا-و-يه)اسم- مؤنث- هغه زاويه چې د ۹۰ نه کمه وي-

حاذق:(حا-ذِق)اسم صفت- واحد- مذکر- زيرک- هوښيار- پوه- پوه طبيب- سدمن- (م- عربي)-

حار:(حارّ)اسم صفت- واحد- مذکر- حرارت لرونکے- تود- ګرم- (م- عربي)-

حارث:(حا-رِث)اسم- واحد- مذکر- (۱)زمرے- د سائنسي نوم د پاره وګورئ زمرے- (۲)بزګر- کرونده ګر- (م- عربي)-

حارس:(حا-رِس)اسم صفت- واحد- مذکر- محافظ- ساتندوے- ساتندونکے- ساتونکے- پاسبان-

حارص:(حا-رِص)اسم صفت- واحد- مذکر- حريص- اروا وږے- حرصناک- لالچي- هغه څوک چې صبر پکښې نۀ وي- مؤنث حارصه- (م- عربي)-

حاره:(حا-رِه)اسم صفت- واحد- مؤنث- حرارت لرونکې- ګرمه- توده- (م- عربي)-

حازم:(حا-زِم)اسم صفت- واحد- مذکر- دوراندېش- هوښيار- دانا- (م- عربي)-

حاسب:(حا-سِب)اسم صفت- واحد- مذکر- شمېرګر- حساب لرونکے- (م- عربي)-

حاسد:(حا-سِد)اسم صفت- واحد- مذکر- بد نيته- هغه څوک چې د چا ښۀ ورځ نۀ شي ليدے- حسد کونکے- (م- عربي)-

حاسه:(حا-سه)اسم- واحد- مؤنث- حس- د معلومولو قوت- د ادراک قوت- (م- عربي)-

حاشا:(حا-شا)کلمه- انکار- د انکار کلمه- (م- عربي)-

حاشيه:(حا-شي-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غاړه- څنډه- ژۍ- جورې- جاژجي- څورګه- (۲)هغه وضاحتونه چې د کتاب ليکونکي لۀ خوا د کتاب په غاړو په بيله توګه ليکلے کيږي- لمن ليک- (م- عربي)-

حاصد:(حا-صِد)اسم- واحد- مذکر- لوګر- لوګرے- لو کونکے- (م- عربي)-

حاصل:(حا-صِل)اسم- واحد- مذکر- (۱)نتيجه- مېوه- آمدن- ګټه- بوده- ثمر- (۲)خلاصه- (م- عربي)-

حاصل خېز:(حا-صل-خېز)اسم صفت- ښۀ فصل کونکے- زر خېزه زمکه-

حاصلول:(حا-ص-له-وَل)مصدر متعدي- لاس ته راوستل- ګټل- اخستل-

حاصلون:(حا-ص-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ حاصلول-

حاصلونکے:(حا-ص-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حاصلول-

حاصلونګ:(حا-ص-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حاصلول-

حاصلونه:(حا-ص-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حاصلول-

حاصلوۀ:(حا-ص-له-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ حاصلول-

حاصلېدل:(حا-ص-لې-دَل)مصدر لازم- ګټلے کېدل- ترلاسه کېدل- بودېدل-

حاصلېدن:(حا-ص-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ حاصلېدل-

حاصلېدنګ:(حا-ص-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حاصلېدل-

حاصلېدنه:(حا-ص-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حاصلېدل-

حاصلېدونکے:(حا-ص-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حاصلېدل-

حاصلېدۀ:(حا-ص-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ حاصلېدل-

حاضر:(حا-ضِر)اسم صفت- واحد- مذکر- موجود- تيار- تکړه- اماده- مؤنث حاضره- جمع حاضرين- (م- عربي)-

حاضرباش:(حا-ضر-باش)اسم صفت- واحد- مذکر- خدمتګار- اردلي- محافظ- نوکر- (م- فارسي)-

حاضر جواب:(حا-ضر-ج-واب)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې په جواب ورکولو کښې د حاضر دماغۍ نه کار اخلي- (م- فارسي)-

حاضر جوابي:(حا-ضر-ج-وا-بي)اسم- مؤنث- ژر ځواب ورکونه- حاضر دماغي- ځواب لوڅي- ژر جوابي-

ئ" (څې-رِل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

حاضروالے:(حا-ضر-وا-لے)اسم- شته والے- موجودتیا-

حاضرول:(حا-ض-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)وړاندې کول- راوستل- مخامخ کول- (۲)تیارول- چمتو کول-

حاضرون:(حا-ض-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ حاضرول-

حاضرونکے:(حا-ض-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حاضرول-

حاضرونګ:(حا-ض-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ حاضرول-

حاضرونه:(حا-ض-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حاضرول-

حاضروۀ:(حا-ض-ر-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ حاضرول-

حاضری:(حا-ض-ری)اسم- مؤنث- موجودتیا-

حاضرین:(حا-ض-رین)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- هغه څوک چې پۀ یوه کنه کښې پۀ موقع ناست وی- ناست کسان- دَ حاضر جمع- (م- عربی)-

حاضرېدل:(حا-ض-رې-دل)مصدر لازم- تیارېدل- وړاندې کېدل- مخامخ کېدل- حاضر کېدل- موجودېدل- ښکاره کېدل- (م- عربی حاضر)-

حاضرېدن:(حا-ض-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ حاضرېدل-

حاضرېدنګ:(حا-ض-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ حاضرېدل-

حاضرېدنه:(حا-ض-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حاضرېدل-

حاضرېدونکے:(حا-ض-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حاضرېدل-

حاضرېدۀ:(حا-ض-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ حاضرېدل-

حاطه:(حا-طه)اسم- واحد- مؤنث- پۀ چاردیواری کښې دننه زمکه- خاته- (م- عربی)-

حافظ:(حا-فظ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې قرآن شریف ورته پۀ یادۀ یاد وی- (۲)پۀ سترګو معذوره- اپیچی- (۳)ساتونکے- ساتندوے- مونث حافظه- (م- عربی)-

حافظه:(حا-ف-ظه)اسم- واحد - مؤنث- یاداشت- دَ یاد ساتلو قوت- یادښت- یاداښت- (م- عربی)-

حافی:(حا-فی)اسم صفت- واحد- مذکر- پیاده- پښې پیل- (م- عربی)-

حاکم:(حا-کم)اسم صفت- واحد- مذکر- واک دار- احتیار لرونکے- حکومت کونکے- آقا- مالک- فرمانروا- بادشاه- مؤنث حاکمه- جمع حاکمان- (م- عربی)-

حاکمیت:(حا-کی-می-یت)اسم- مذکر- اقتدار- واک- اختیار- (م- عربی)-

حال:(حال)اسم- واحد- مذکر- (۱)درک- پته- (۲)موجوده وخت- اوسنے وخت- (۳)حالت- (م- عربی)-

حال احوال:(حال-اح-وال)اسم مرکب- تپوس- خبر- حالات- خبر خبر- (م- عربی)-

حالانکې:(حا-لان-کې)کلمه- اګر چې- درحال- دراصل- اصل کښې- (م- فارسی)-

حالب:(حا-لب)اسم صفت- واحد- مذکر- لوشونکے- لوشلو والا- لوښونے-

حالت:(حا-لت)اسم- واحد- مذکر- حال- کېفیت- وضع-

حالتی:(حا-ل-تی)صفت- دَ حالت متعلق-

حالی:(حا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- اوسنے- موجوده- حاضر-

حامل:(حا-مل)اسم صفت- واحد- مذکر- باردار- دَ څۀ څیز لرونکے- (۲)حمل کونکے- بار وړونکے- (م- عربی)-

حاملګی:(حا-مل-ګی)اسم- (۱)امېدواری- بلاربوالے- (۲)ټیکاؤ کېدنه-

حامله:(حا-م-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- امېداواره ښځه- هغه ښځه چې ماشوم یې پۀ خېټه وی- چې حمل یې شوے وی- بلاربه- ډکه- پړه- تنده- تانده- (م- عربی)-

حامی:(حا-می)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حمایت کونکے- ملاتړ- ساتندوئے- سپلندوئے- سپلګرے- (۲)دَ نوح علیه السلام زوئ حام ته منسوب- دَ حام لۀ نسله- (۳)تور- حبشی- (۴)دَ لرغونی مصر، دَ بربر دَ قومونو او نمرختیزې افریقې ژبې- (م- عربی)-

حاوی:(حا-وی)اسم صفت- واحد- مذکر- احاطه کونکے- چاپېرونکے- (۲)قابض- غالب-

حانب:(حا-نب)اسم صفت- واحد- مذکر- وبالی- ګناه ګار- (م- عربی)-

حانز:(حا-نز)صفت- واحد- مذکر- لرونکے- ساتونکے- درلودونکے- (م- عربی)-

حائضه:(حا-ء-ضه)اسم صفت- واحد- مذکر- حېض داره- هغه ښځه چې جامې یې کیری- (م- عربی)-

حائط:(حا-نط)اسم- واحد- مذکر- دېوال- (م- عربی)-

حائک:(حا-نک)اسم صفت- واحد- مذکر- ودونکے- نداف- نداف-

حایل:(حا-ال/حا-یل))صفت- واحد- مذکر- ستنونکے- پۀ مېنځ کښې راتلونکے- دَ لارې خنډ جوړېدونکے- (م- عربی)-

حائلېدل:(حا-ا-لې-دل)مصدر لازم- حائل کېدل- پۀ مېنځ کښې راتلل-

حائلېدن:(حا-ا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ حائلېدل-

حائلېدنګ:(حا-ا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ حائلېدل-

حائلېدنه:(حا-ا-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حائلېدل-

حائلېدونکے:(حا-ا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حائلېدل-

حائلېدۀ:(حا-ا-لې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ حائلېدل-

حب:(حب)اسم- واحد- مذکر- دانه- نینه-

حب:(حب)اسم- واحد- مذکر- محبت- مینه- عشق- دوستی-

حباب:(ح-باب)اسم- واحد- مذکر- دَ أبو غولی- بوړبوړکی- دَ أبو غوړ غوړی- بوکی- پوڼکه- دَ ابو پۀ سر دَ هوا جوړېدونکې بړبوقی یا پوکنۍ- (م- عربی)-

حباله:(ح-با-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دام- لومه- (۲)رسی- پړے- (۳)نکاح-

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ز-وه)، ۀ"(پو-ښې-دۀ)

حبانامه:(حِ-با-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عمل- کړه- (۲)سند- قباله-

حبته:(حَ-بَ-ته)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- ابته- حبطه- لړلے- گنده شوے-

حبس:(حَبس)اسم- واحد- مذکر- (۱)بندی کونه- (۲)بند- قېد- جېل- زندان- اړیخے- (م- عربی)-

حبسول:(حَب-س-وَل)مصدرِ متعدی- قېدول- بندی کول- په زندان کښې اچول- (م- عربی)-

حبسولے:(حَب-س-وَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ حبسول-

حبسون:(حَب-س-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسول-

حبسونکے:(حَب-س-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حبسول-

حبسونګ:(حَب-س-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسول-

حبسونه:(حَب-س-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسول-

حبسوه:(حَب-س-وَه)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسول-

حبسېدل:(حب-سې-دَل)مصدرِ لازم- قېدېدل- بندی کېدل- (افغانستان)-

حبسېدلے:(حَب-سې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ حبسېدل-

حبسېدن:(حَب-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسېدل-

حبسېدنګ:(حَب-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسېدل-

حبسېدنه:(حَب-سې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حبسېدل-

حبسېدونکے:(حَب-سې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حبسېدل-

حبسېده:(حَب-سې-دَه)حاصلِ مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ حبسېدل-

حبشی:(حَ-بَ-شی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- حبش ته منسوب- د حبش وسېدونکے- (۲)تور- توره-

حبطه:(حَ-بَ-طه)اسم صفت- فضول- بې فائدې- ابته- ناپاک- ضعیف- کمزورے- خفه- بابېزه- (م- عربی)-

حبلی:(حُ-بَ-لی)صفت- وګورئ حامله- (م- عربی)-

حبوب:(حُ-بوب)اسم- جمع- مؤنث- غلې دانې- د حَب جمع- غله جات- (م- عربی)-

حبوبات:(حُ-بو-بات)اسم- جمع- وګورئ حبوب- (م- عربی)-

حبیب:(حَ-بیب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- محبوب- دوست- زړه ته نژدې- معشوق- مؤنث حبیبه- (م- عربی)-

حتم:(حَ-تم)متعلق فعل- مرومرو- ارومرو- خواه مخا- ضرور- (م- عربی)-

حتماً:(حت-من)متعلقِ فعل- خامخا- ارومرو- ضرور- مرومرو- (م- عربی)-

حتمی:(حَت-می)متعلقِ فعل- لازمی- بې شرطه- ضروری- آخری- (م- عربی)-

حتٰی:(حَت-تا)متعلقِ فعل- (۱)تر هغه چې- تر څو پورې چې- (۲)تروسه- (م- عربی)-

حج:(حَج)اسم- واحد- مذکر- د پنج بناء اسلام نه پینځم رُکن او فرض عین-

حجاب:(حِ-جاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلو- پرده- نقاب- (۲)شرم- حیا-

حجاج:(حُ-جاج)اسمِ صفت- جمع- مذکر- د حاجی جمع- (م- عربی)-

حجار:(حَ-جار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سنګ تراش- تیږه توږونکے- (م- عربی)-

حجاری:(حِ-جا-ری)اسم- مؤنث- تیږې تراشنه- د حجار کسب- (م- عربی)-

حجازی:(حِ-جا-زی)اسم- واحد- مذکر- (۱)د حجاز سره منسوب- (۲)د انبار او حیره د قبیلو یو قسم لیک زه چې په عربو کښې د اسلام د راتلو تر وخته مروج وه-

حجامت:(حِ-جا-مَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وېره خرینه- وېره کلونه- شېو کونه- (۲)وېره- (م- فارسی)-

حجانی:(حُ-جا-نی)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ اجانی-

حجت:(حُ-جَت)اسم- واحد- مذکر- برهان- دلیل- سند- (م- عربی)-

حجتی:(حُ-جَ-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- حجت کونکے- حجت اخستونکے-

حجر:(حَ-جر)اسم- واحد- مذکر- تیږه- کانے- ډبره- (م- عربی)-

حجرالاسود:(حَ-جَ-رل-اَس-وَد)اسم- واحد- مذکر- د کعبې شریفې په دېوال کښې د لګېدلی کاڼی نوم- وائی چې ابراهیم علیه السلام به کله د کعبې شریفې دېوال جوړولو نو دا کاڼے به یې د پښو لاندې ایښودو- (م- عربی)-

حجره:(حُج-ره)اسم- واحد- مؤنث- د نارینه مېلمنو د ناستې ځایَ- د پښتنو نارینو د ناستې ځایَ- اُجره- دېره- ډېره- کوټګی- (م- عربی)-

حجم:(حَ-جم)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د څه څیز غټ والے یا جسامت- (۲)قوت- قدرت- توان- (م- عربی)-

حد:(حَد)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوله- برید- د څه څیز آخری ژی- (۲)حائل- (۳)جزا- بدنی مجازات- جمع حدود\حدونه- (م- عربی)-

حداد:(حَ-داد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)محافظ- (۲)اسپنه خرڅونکے-

حدبندی:(حد-بَن-دی)اسم- مؤنث- حد مقررونه- مقام مقررونه-

حدت:(حد-دَت)اسم- واحد- مذکر- کوتار- تُندی- تېزی- غصه- تاؤ- ګرموالے- خوشکه- قهر- (م- عربی)-

حدس:(حَدس)اسم- واحد- مذکر- ګومان- قیاس- اټکل- تخمین- (م- عربی)-

حدوث:(حُ-دوث)اسم- مذکر- نوے والے- د قدامت او اولیت برعکس حالت- (م- عربی)-

حدود:(حُ-دود)اسم- جمع- مذکر- (۱)پولې- حدونه- بریدونه- (۲)اسلامی حدود- اسلامی دفعې- د حد جمع- (م- عربی)-

حدیث:(حَ-دیث)اسم- واحد- مذکر- (۱)نوے- تازه- جدید- (۲)خبر- خبره- (۳)د رسولِ کریم علیه السلام اقوال- (م- عربی)-

حدیقه:(حَ-دی-قه)اسم- واحد- مؤنث- باغچه- وړوکے او په دېوالونو کښې کېر باغ- باغیچه- باغ بڼ- (م- عربی)-

حذاء:(حِ-ذاء)اسم- واحد- مؤنث- په یوه کرښه یا صف کښې نېغونه- سمونه- برابرونه-

ی (څی-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ئ (تن-دېی) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

حذر:(حَ-ذَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځان ساتنه- پرهېز- اجتناب- ډډه کونه- ځان ژغورنه- (۲)وېره- ډار- بېره- (م- عربي)-

حذف:(حَ-ذَف)اسم- واحد- مذکر- (۱)اچونه- غورځونه- لرې کونه- (۲)يو توري د مېنځ نه وېستنه- (م- عربي)-

حذفول:(حَ-ذَ-فَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)اچول- غورځول- لرې کول- (۲)يو توري د مېنځ نه وېستل-

حذفون:(حَ-ذَ-فَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ حذفول-

حذفونکے:(حَ-ذَ-فَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حذفول-

حذفونګ:(حَ-ذَ-فَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حذفول-

حذفونه:(حَ-ذَ-فَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ حذفول-

حذفوه:(حَ-ذَ-فَ-وَه)حاصل مصدر- وګورئ حذفول-

حُر:(حُر)اسم صفت- واحد- مذکر- سامو- آزاد- خپلواک- د مرئی ضد- (م- عربي)-

حر:(حُر)اسم- واحد- مذکر- تودوالے- تودوخه- حرارت- ګرمي-

حراج:(حَ-راج)اسم- واحد- مذکر- نيلام کونه- نيلامونه- لېلامونه- (م- عربي)-

حرارت:(حَ-را-رَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)تودوالے- تودوخه- (۲)لړه تبه-

حراست:(حَ-را-سَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)قبضه- (۲)حفاظت- ساتنه- څارنه- (م- عربي)-

حرام:(حَ-رام)اسم- واحد- مذکر- هغه څه چې په شريعت کښې د هغې کول يا خوړل منع وي- ناروا- د حلال ضد- (م- عربي)-

حرامتوب:(حَ-رام-توب)اسم- مذکر- شېطاني- وران کاري- بدمعاشي- حرامتيا- حرام والے- حرامتوبي-

حرامتوبي:(حَ-رام-تو-بي)اسم- مؤنث- وګورئ حرامتوب-

حرامتيا:(حَ-رام-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ حرامتوب-

حرام خور:(حَ-رام-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- په ناجائزه طريقه پېسې حاصلونکے- حرام خوړونکے-

حرام خوری:(حَ-رام-خو-ري)اسم- مؤنث- حرام څيزونه خوړنه- په حرامه طريقه پېسې پېدا کونه-

حرام زادګی:(حَ-رام-زاد-ګي)اسم- مؤنث- (۱)د خپل مالک خبره نه منل- (۲)ټګی کول- چل ول کول- غلطي- فرېبکاري-

حرام زاده:(حَ-رام-زا-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ارامونے- حرامونے- هغه څوک چې د ده د پېدا کېدو نه مخکښې مور ې چاسره زنا کړې وي- (۲)ټګی ژن- چل باز-

حرام کار:(حَ-رام-کار)اسم صفت- حرام کارونه کونکے- زنا کار-

حرام کاری:(حَ-رام-کا-ري)اسم- مؤنث- حراميتوب- بد کاري- رسوا کول- بدنامول- د چا عزت اخستل- ناجائز تعلق- په حرامه توګه د چا سره بد کاري کول- ناجائزه تعلق ساتل-

حرام مغز:(حَ-رام-مَغز)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ملا د تير مازغه- (۲)د چا يا د څه څيز ډېر اهم کردار-

حرامنه:(حَ-را-مَه-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د حرامي مؤنث- بې تميزه او خرابه ښځه-

حراموالے:(حَ-رام-وا-لے)اسم- وګورئ حرامتوب-

حرامول:(حَ-را-مَ-وَل)مصدر متعدي- منع کول- حرام ګرځول- بندول- ناجائز ګڼل-

حرامون:(حَ-را-مَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ حرامول-

حرامونکے:(حَ-را-مَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حرامول-

حرامونګ:(حَ-را-مَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حرامول-

حرامونه:(حَ-را-مَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ حرامول-

حرامونے:(حَ-را-مو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ حرامي- مؤنث حرامونې-

حراموه:(حَ-را-مَ-وَه)حاصل مصدر- وګورئ حرامول-

حرامی:(حَ-را-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حرامونے- ارامي- ولدالزنا- د زنا پېدا- په غلطه طريقه پېدا شوے- حرام زاده- (۲)غل- شېطان- ورانکارے- بدمعاش-

حراميتوب:(حَ-را-مي-توب)اسم- (۱)بدکاري- حرام زاده توب- بې خوندي- ورانکاري- لوچه توب- سپکارے-

حرامېدل:(حَ-را-مې-دَل)مصدر لازم- منع کېدل- ناروا کېدل- بندېدل-

حرامېدن:(حَ-را-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ حرامېدل-

حرامېدنګ:(حَ-را-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حرامېدل-

حرامېدنه:(حَ-را-مې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ حرامېدل-

حرامېدونکے:(حَ-را-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حرامېدل-

حرامېده:(حَ-را-مې-دَه)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ حرامېدل-

حراند:(حَ-راند)اسم صفت- واحد- مذکر- يرمن- ويرندوکے-

حرب:(حَرب)اسم- واحد- مذکر- (۱)جنګ- جګړه- (۲)مقدمه- (م- عربي)-

حربه:(حَر-به)اسم- واحد- مؤنث- چل- تدبير- طريقه- د غرض او مقصد حاصلولو ذريعه- (۲)وسله- اسلحه- (م- عربي)-

حربی:(حَر-بي)صفت- حرب سره منسوب-

حربيه:(حَر-بي-يه)اسم- واحد- مؤنث- د جنګ جګړې- حربي-

حرج:(حَ-رَج)اسم- واحد- مذکر- (۱)تنګسه- نقصان- ضرر- زحمت- مشکل- (۲)تنګ ځاې- (م- عربي)-

حرص:(حِ-رص)اسم- واحد- مذکر- لالچ- طمع- د هر څيز د حد نه زياته غښتنه- (م- عربي)-

حرصناک:(حِ-رص-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ حارص- مؤنث حرصناکه- (م- عربي)-

حرصي:(ح-رهٔ-صي)اسم صفت- واحد- مذکر- لالچی- حرص کونکے- حرصناک- (م- عربی)-

حرف:(حرف)هغه کلمه چې نهٔ اسم وی او نهٔ فعل وی- خو چې د بلې کلمې سره یو ځایْ شی نو معنیٰ پېدا کوی- ځانله معنیٰ نهٔ لری- مثلاً- ا-ب-ج-د وغېره- جمع حرفونه- (م- عربی)-

حرف پهٔ حرف:(حرف-پهٔ-حرف)متعلق فعل- ټکی پهٔ ټکي- لفظ پهٔ لفظ-

حرف گیر:(حرف-گیر)اسم صفت- واحد- مذکر- عېب جو- نقاد- نکته چین-

حرف گیری:(حرف-گی-ری)اسم- نکته چینی- تنقید- گُته نیونه- کتنه-

حرفه:(حر-فه)اسم- واحد- مؤنث- پېشه- کار کسب- چاره- مسلک-

حرکت:(ح-ر-کت)اسم- واحد- مذکر- خوځېدنه- ړقېدنه- ښورېدنه- جوټه- دَ سکون ضد-

حرم:(ح-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کعبې شريفې دننه برخه- دَ کعبې خواوشا- (۲)دَ کور دننه برخه- انګړ- انګڼ- غولے- (۳)منع کړے شوے ځایْ- (۴)کډه- بال بچ- اولاد- عیال- (م- عربی)-

حرمت:(حر-مت)اسم- واحد- مذکر- (۱)عزت- لحاظ- خیال ساتنه- مقدس گڼنه- (۲)حرامېدنه- ناروا کېدنه-

حرم خانه:(ح-رم-خا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- دلبار- حرم- دَ بیبیانو دَ ناستې او وسېدو ځایْ- دَ باچاهانو زنانهٔ دَ وسېدو حرم- دَ پرده دارو دَ وسېدو ځایْ-

حرمېن:(ح-ر-مېن)اسم- جمع- مذکر- مکه معظمه او مدینه منوره- (م- عربی)-

حرنړ:(ح-رنړ)اسم- وګورئ انګاره-

حروف التاج:(ح-رو-فت-تاج)اسم- مذکر- دَ لیک یو قسم- یو قسم لیک- (م- عربی)-

حروف چین:(ح-روف-چین)اسم- واحد- مذکر- دَ مطبعې هغه کاریګر چې دَ کتابونو رسالو او اخبارونو مضمون دَ توریو پهٔ وسیله ترتیبوی او چاپ ته يې تیاروی- (افغانستان)-

حروف تهجی:(ح-رو-ف-ت-هج-جی)اسم- دَ یوې ژبې بنیادی حرفونه چې دَ یو بل سره یو ځایْ شی نو توری ترې جوړ شی او دَ دې پهٔ بنیاد دَ تورو هجې کولے شی- لکه ا ب ج یا دَ انګرېزی : A,B,C : وغېره-

حروف چیني:(ح-روف-چي-ني)اسم- مؤنث- دَ حروف چین کسب-

حروفي:(ح-رو-في)صفت- دَ حروفو- پهٔ توریو مربوط- دَ حروف سره منسوب-

حریان:(حر-یان)اسم صفت- واحد- مذکر- حېران- اریان- حېرت وړے-

حریان دریان:(حر-یان-در-یان)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث حریانه دریانه- اریان دریان- اکه پکه- حق پق- حېران- گُته پهٔ خُلهٔ-

حریاني:(حر-یا-ني)اسم- مؤنث- (۱)حېراني- (۲)عجوبه- عجیبه-

حریر:(ح-ریر)اسم- واحد- مذکر- رېښم- دَ رېښمو ټوکے- ورېښمينه جامه-

حریری:(ح-ري-ری)اسم- دَ ورېښمو خرڅونکے-

حریص:(ح-ریص)اسم صفت- واحد- مذکر- حرصناک- سرابن- وږ- سترګې اروا وږے- سولند- سولوږے- سولندک- بدسولے- سولنده- لالچی- خېټو- ګېډور- سیالی مار- مؤنث حریصه- جمع حریصان-

حریف:(ح-ریف)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)رقیب- (۲)مخالف- (۲)سیالی کونکے-

حریق:(ح-ریق)اسم- واحد- مذکر- سوے- لمبه- شعله- پهٔ اور سوځېدنه- اور لګېدنه- اور اخستنه-

حریم:(ح-ریم)اسم- واحد- مذکر- هغه ځهٔ چې منع کړے شوی وی-

حړپے:(حړ-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تونګ- (۲)دبلے-

حزب:(حزب)اسم- واحد- مذکر- دَ قرآن پاک هغه برخه چې پهٔ یوه ورځ لُستلے کېږی- (۲)ډله- پارټي-

حزبي:(حز-بي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ حزب- دَ پارټۍ- دَ ډلې-

حزین:(ح-زین)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- دلګیر- خفه- غمژن- نولژن-

حس:(حس)اسم- واحد- مذکر- ادراک- احساس- بېداری- (۲)خمیر- (۲)حرکت- ژوند- ساه-

حساب:(ح-ساب)اسم- واحد- مذکر- (۱)شمارنه- شمېر- شمار- (۲)دَ شمارې علم- (۳)مال- دولت- روپۍ پېسې- (۴)دَ ژوند اُربشه- (م- عربی)-

حسابداري:(ح-ساب-دا-ري)اسم- مؤنث- دَ حساب دَ علم اُصول او قانون (کُلیې)-

حسابول:(ح-سا-به-ول)مصدر متعدی- ګڼل- شمارل- حساب کول-

حسابون:(ح-سا-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ حسابول-

حسابونکے:(ح-سا-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حسابول-

حسابونګ:(ح-سا-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ حسابول-

حسابونه:(ح-سا-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حسابول-

حسابوهٔ:(ح-سا-به-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ حسابول-

حسابی:(ح-سا-بي)صفت/متعلق فعل- دَ حساب- حساب ته منسوب-

حسابېدل:(ح-سا-بې-دل)مصدر لازم- پهٔ شمېر کښې راوستل- حساب کېدل- شمېرل-

حسابېدن:(ح-سا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ حسابېدل-

حسابېدنګ:(ح-سا-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ حسابېدل-

حسابېدنه:(ح-سا-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حسابېدل-

حسابېدونکے:(ح-سا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حسابېدل-

حسابېدهٔ:(ح-سا-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ حسابېدل-

حسادت:(ح-سا-دت)اسم- واحد- مذکر- حسد- کینه- بُغض- (م- عربی)-

حساس:(ح-ساس)(حس-ساس)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نازک مزاجه- (۲)ژر پوهېدونکے- تېز حس لرونکے- ذهین- (م- عربی)-

حساسیت:(ح-سا-سي-يت)اسم- حساس توب- حساس تیا-

حسام:(حُ-سامَ)(حُس-سام)اسم- واحد- مذکر- توره- تېره توره- (م- عربی)-

حسب:(حَ-سَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وقار- شرف- عظمت- (۲)خانداني لوئ والے- (۳)ټبر- حسب نسب- ذات زوریات- اصل نسل- نوغے- جرړه- شجره- (۴)مطابق- برابر- سم- (م- عربی)-

حسب:(حسبَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)شمېرنه- ګڼنه- (۲)کفایت- بسوالے- (م- عربی)-

حسد:(حَ-سَد)اسم- واحد- مذکر- بُغض- کینه- رخه- (م- عربی)-

حسرت:(حَس-رَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ارمان- افسوس- (۲)ارمان کونه- افسوس کونه- (م- عربی)-

حُسن:(حُ-سن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښکلا- ښائست- جمال- (م- عربی)-

حسن:(حَ-سَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښکلے- ښائسته- (۲)نېک- ښۀ- (م- عربی)-

حسنات:(حَ-سَ-ناتَ)اسم- جمع- مذکر- دَ خېر ښېګړې او نېکی کارونه- نېکي- ښېګړې-

حسن تعلیل:(حُس-ن-تع-لیل)اسم- دَ شاعر دَ محبوب یا دَ چا دَ صفت کولو پۀ وخت شعر کښې مناسب علت استعمالول- (م- عربی)-

حسن خط:(حُس-ن-خط)اسم- ښکلے او نوموړے خط چې دَ کتابت دَ اُصولو پۀ معیار پوره وی-

حسن خلق:(حُس-ن-خُلقَ)اسم- واحد- مذکر- ښۀ، نېک او پاک خوئ- ښۀ اخلاق- (م- عربی)-

حسن مقطع:(حُس-ن-مق-طع)اسم- کله چې شاعر خپل کلام پۀ زړۀ راکښونکو الفاظو سره بې لۀ څۀ شرطه قطع کړی-

حسن نظر:(حُس-ن-نَ-ظر)اسم- نېک نظر- ښۀ نظر- پېرزوینه-

حسن نیت:(حُس-ن-نیت)اسم- پېرزوینه- ښۀ نیت- (م- عربی)-

حسنه:(حَ-سَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ښېګړه- نېکی- (م- عربی)-

حسود:(حَ-سُود)اسمِ صفت- واحد- مذکر- حاسد- کینه ور- بغضی- (م- عربی)-

حسول:(حِ-سَ-وَل)مصدر متعدی- احساس کول- محسوسول- پۀ خیال کښې راوستل-

حسون:(حِ-سَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حسول-

حسونکے:(حِ-س-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حسول-

حسونګ:(حِ-سَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حسول-

حسونه:(حِ-سَ-وَۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حسول-

حسوۀ:(حِ-سَ-وَۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ حسول-

حسی:(حِ-سی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ حس- دَ درک- دَ پوهې-

حسیب:(حَ-سیب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- شمېرونکے- ګڼونکے- محاسب- حاسب کونکے-

حسېدل:(حِ-سې-دَل)مصدر لازم- احساس کېدل- حس کېدل- پوهېدل-

حسېدلے:(حِ-سې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع حسېدلی- مؤنث حسېدلې- وګورئ حسېدل-

حسېدن:(حِ-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حسېدل-

حسېدنګ:(حِ-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حسېدل-

حسېدنه:(حِ-سې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حسېدل-

حسېدونکے:(حِ-سې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حسېدل-

حسېدۀ:(حِ-سې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ حسېدل-

حسین:(حَ-سین)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ښُکلے- ښائسته- ښېمخے- (م- عربی)-

حسینی:(حُ-سے-ني)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ حسېن علیه السلام سره منسوب- (۲)سور او ګلابی- (۳)یو قسم انګور-

حشر:(حَ-شر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګڼه ګوڼه جوړونه- راټولونه- راغونډونه- (۲)پاڅونه- پنځ- پنځے- (۳)شور- غوغا- (۴)دَ حشر ورځ- قیامت- دَ جزا ورځ- (م- عربی)-

حشر نشر:(حَ-شر-نَ-شر)اسم- واحد- مذکر- (۱)حشر- ګڼه ګوڼه- ډېر زیات خلق- (۲)شور غاږ- شور شغرب- (م- عربی)-

حشره:(حَ-شَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- مُلخ- چینجے- کېږړے- ماشے- مېږے- مچ وغېره- جمع حشرات/حشرې- (م- عربی)-

حشم:(حَ-شم)اسم- واحد- مذکر- (۱)اهل وعیال- خاندان- (۲)نوکر- ملازم-

حشمت:(حَش-مت)اسم- واحد- مذکر- دبدبه- عظمت- شان وشوکت- رُعب داب- جاه وجلال- (م- عربی)

حصار:(حِ-صار)اسم- واحد- مذکر- قلعه- کوټ- قله- (م- عربی)-

حصار:(حِ-صار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ایسار- محاصره شوے- کله بند- قلعه بند- بند- ګېر راګېر- معطل- (م- عربی)-

حصارول:(حِ-صا-ره-وَل)مصدر متعدی- محاصره کول- ایسارول- اټالول- بندول-

حصارون:(حِ-صا-ره-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارول-

حصارونکے:(حِ-صا-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حصارول-

حصارونګ:(حِ-صا-ره-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارول-

حصارونه:(حِ-صا-ره-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارول-

حصاروۀ:(حِ-صا-ره-وۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ حصارول-

حصارېدل:(حِ-صا-رې-دَل)مصدر لازم- محاصره کېدل- ایسارېدل- اټالېدل-

حصارېدن:(حِ-صا-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارېدل-

حصارېدنګ:(حِ-صا-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارېدل-

حصارېدنه:(حِ-صا-رې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حصارېدل-

حصارېدونکے:(حِ-صا-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ

حصارېدل-

حصارېدهٔ:(ح-صا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ حصارېدل-

حصر :(حَ-صَر)اسم- واحد- مذکر- ګېرونه- بندونه- تنګونه- محدودونه- احاطه کونه- (م- عربي)-

حصول:(حُ-صول)اسم- واحد- مذکر- حاصلونه- لاس ته راوستنه-

حصولول:(حُ-صُو-له-وَل)مصدرِ متعدي- حاصلول- لاس ته راوستل- تر لاسه کول-

حصولون:(حُ-صُو-له-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولول-

حصولونکے:(حُ-صُو-له-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حصولول-

حصولونګ:(حُ-صُو-له-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولول-

حصولونه:(حُ-صُو-له-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولول-

حصولوهٔ:(حُ-صُو-له-وَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ حصولول-

حصولېدل:(حُ-صُو-لې-دَل)مصدرِ لازم- تر لاسه راتلل- حاصلېدل-

حصولېدلے:(حُ-صُو-لې-دَه-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ حصولېدل-

حصولېدن:(حُ-صُو-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولېدل-

حصولېدنګ:(حُ-صُو-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولېدل-

حصولېدنه:(حُ-صُو-لې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حصولېدل-

حصولېدونکے:(حُ-صُو-لې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حصولېدل-

حصولېدهٔ:(حُ-صُو-لې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ حصولېدل-

حصه:(حِ-صه)اسم- واحد- مؤنث- برخه- بخره- ونډه- حق- ابره- جمع حصې-

حصه دار:(حِ-صه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- برخه لرونکے- حصه لرونکے-

حصه داري:(حِ-صه-دا-ري)اسم- مؤنث- انډې والي- حصه لرنه- شراکت داري-

حصير:(حَ-صير)اسم- واحد- مذکر- بوريا- انډبرے- پوزے-

حضرت:(حَض-رَت)کلمه- دَ احترام او عزت کلمه-

حضور:(حُ-ضُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)موجودګي- حاضري- مخامخ- (۲)جناب- حضرت-

حضوري:(حُ-ضو-ري)اسم- مؤنث- مخامخ- دَ حضور-

حظ:(حَظ)اسم- مزه- ذائقه- لذت- (اخستل مصدر)-

حفاظت:(حِ-فا-ظَت)اسم- واحد- مذکر- احتياط- ساتنه- پهٔ نظر کښې ساتنه- نګراني-

حفاظتي:(حِ-فا-ظَ-تي)صفت/متعلق فعل- (۱)دَ ساتنې- دَ حفاظت- دَ حراست- (۲)امنيتي-

حفر:(حَ-فر)اسم- واحد- مذکر- (۱)کننه- ژورونه- کنستنه- (۲)پلټونه- دَ آثار قديمه پلټنه يا اټونه- (م- عربي)-

حفظ:(حِفظ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حافظې ته سپارنه- پهٔ ياد کونه- يادونه- (۲)ساتنه- (م- عربي)-

حفظ الصحه:(حِف-ظص-ص-حه)اسم- مؤنث- دَ صحت ساتنه- روغتيا پالنه- روغتيا ساتنه- (م- عربي)-

حفظ ماتقدم:(حِف-ظ-ما-تَ-قد-دم)اسم- مذکر- دَ اول نه دَ ځان ساتنې تدبير- دَ يوې پېښې دَ پېښېدو مخه نيونه- دَ مخکښې نه حفاظت- (م- عربي)-

حفظيه:(حِف-ظي-يه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ساتلو ځائ- (۲)حفاظت- ساتنه- (م- عربي)-

حفيد:(حَ-فيد)اسم- واحد- مذکر- دَ زوئ زوئ- نمسے- نوسے- دَ نمسی نه بشکته رشته- (م- عربي)-

حفيظ:(حَ-فيظ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ الله پاک دَ نومونو نه يو نوم- (۲)ساتونکے- ساتندونے- (م- عربي)-

حق:(حَق)اسم- واحد- مذکر- (۱)فرض- ذمه واري- (۲)انصاف- عدل- ديانت- (۳)برخه- حصه- صله- مزدوري- (۴)منصب- اختيار- (۵)رښتيا- حقيقت- (۶)باب- نسبت- (م- عربي)-

حق:(حَق)صفت- (۱)دَ الله پاک يو صفتي نوم- (۲)رښتونے- ورِ- سچ- جوګه- لائق- صحيح- درست- ټيک- جائز- دَ باطل ضد- (م- عربي)-

حقارت:(حِ-قا-رَت)اسم- واحد- مذکر- سپکاوے- سپکوالے- پهٔ سپک نظر کتنه- (م- عربي)-

حق الاجاره:(حَق-قُل-ا-جا-ره)اسم- دَ ايجارې حق- غله دانه يا ټاکلے شوې روپۍ چې اجاره دار نه اخستے شي- (م- عربي)-

حق الانحصار:(حَق-قُل-اِن-حِ-صار)اسم- دَ انحصار حق- دَ انحصار امتياز- (م- عربي)-

حق الازحمت:(حَق-قُل-زح-مَت)اسم- وګورئ حق الزحمه- (م- عربي)-

حق الزحمه:(حَق-قُل-زح-مه)اسم- مزدوري- دَ کار اُجرت- (م- عربي)-

حق العبد:(حَق-قُل- عَبد)اسم- واحد- مذکر- دَ انسان پهٔ بل حق- انساني حق-

حق العبور:(حَق-قُل-عُ-بُور)اسم- مذکر- محصول- چونګے- (م- عربي)-

حق الله:(حَق-قُل-لاه)اسم- واحد- مذکر- هغه حق چې دَ الله دَ طرفه متعين شوے وي- يعنې دَ الله پاک عبادت- (م- عربي)-

حقانه:(حَق-قا-نه)متعلق فعل- واحد- مذکر- پهٔ حقه- پهٔ رښتيا-

حقاني:(حَق-قا-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- رښتونے- پهٔ حقه- حق ته منسوب- ټيک-

حقانيت:(حَق-قا-ني-يَت)اسم- رښتيا والے- حق والے- رښتين توب-

حقائق:(حَ-قا-ئق)اسم- جمع- مذکر- حقيقتونه- دَ حقيقت جمع-

حق بجانب:(حَق-بہ-جا-نب)صفت- مذکر- پهٔ حق- ټيک- حق خوا ته-

حق بین:(حَق-بین)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- ریشتیا ویونکے- دَ حق ویونکے- باانصافه- انصاف کونکے- حق کتونکے- (م- فارسی)-

حق بیني:(حَق-بی-ني)اسم- حق لیدنه- حقانیت- حق کتنه- (م- فارسی)-

حق پرست:(حَق-په-رَست)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ حقه لاره روان- دَ حق او رښتیاؤ ملګرے- (م- فارسی)-

حق پسند:(حَق-په-سَند)صفت- واحد/جمع- مذکر- راست باز- حق خوښونکے-

حق پوش:(حق-پوش)اسم صفت- واحد- مذکر- حق پټونکے- دَ حقې خبرې نهٔ بیانونکے- باطل- (م- فارسی)-

حق تلفي:(حَق-تل-في)اسم- واحد- مؤنث- دَ چا حق وهنه- دَ حق نه سترګې پټونه- استحصال- (م- فارسی)-

حق حلال:(حَق-حَ-لال)اسم صفت (مرکب)- حلال حلال- جائز- پهٔ روا- چې هیڅ ناجائز او ناروا پکښې نهٔ خائیږي- سوچه حلال-

حق حېران:(حَق-حَے-رانَ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- اکه پکه- حق پق- حېران دریان- اریان دریان-

حق دار:(حَق-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- مستحق- حق لرونکے- دَ حق خاوند- حقمن- (م- فارسی)-

حقداري:(حق-دا-ري)اسم- مؤنث- حق لرنه-

حق دق:(حَق-دق)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- اریان دریان- اکه پکه- الق دلق- حق حېران- وار خطا- کچو ګول-(دیر)-

حق دوست:(حَق-دوست)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ حق طرفدار- دَ حق ملګرے- (م- فارسی)-

حق شناس:(حق-شه-ناس)اسم صفت- واحد- حق پېژندونکے- (م- فارسی)-

حق شناسي:(حَق-ش-نا-سي)اسم- مؤنث- دَ حق پېژندنه-

حق ګو:(حَق-ګو)اسم صفت- حق ویونکے- حق ګوی- (م- فارسی)-

حق ګوئي:(حَق-ګو-ئي)اسم- رښتیا وئېنه- حق وئېنه-

حقمن:(حَق-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ حقدار- (م- فارسی)-

حق ناحق:(حَق-نا-حق)متعلق فعل- بې موجبه- وُچ پهٔ وچه- بې دلیله- بې ښې بې بدې - ارو مرو- خوا مخوا-

حقنه:(حُ-قهٔ-نه)اسم- مؤنث- پچکاري کونه- دَ کُنې دَ اړخ نه دَ کلمو صفا کونه-

حقوق:(حُ-قوق)اسم- جمع- مذکر- دَ حق جمع- (م- عربی)-

حقوقي:(حُ-قو-قي)صفت- دَ حق سره منسوب- دَ حق-

حقه:(حِ-قه)اسم- مؤنث- لهٔ لاسه دَ ویشتلو دَ دارو (باردو) کوپی-

حقه:(حَ-قه)صفت- (۱)دَ حق- (۲)قانوني- اصولي- پهٔ ځایُ- (۳)دَ حق مؤنث- (م- عربی)-

حُقه:(حُ-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څلور کلنے اوښ- چتر- کواټ- (۲)هغه کنده یا پړغل چې مال دولت پکښې خوندي کولے شي- کوتے- کوتي- دبلے- ډبلے- (۳)چیلم-

حقیر:(حَ-قیر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوار- ذلیل- زبون- (۲)وړوکے- (۳)بې قیمته- بې قدره- (م- عربی)-

حقیقت:(حَ-قی-قَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څهٔ څیز اصل- (۲)ریښتیا- جمع حقائق- (م- عربی)-

حقیقتاً:(حَ-قی-قَ-تَن)متعلق فعل- پهٔ رښتیا- واقعي- پهٔ حقیقت- پهٔ حقیقي توګه- (م- عربی)-

حقیقت بین:(حَ-قی-قَت-بین)اسم صفت- واحد- مذکر- حقیقت لیدونکے- دَ حقیقت ژبغ ته رسېدونکے-

حقیقي:(حَ-قی-قي)صفت- (۱)رېښتونے- پهٔ حقه- (۲)دَ خطا ضد- (۳)دَ حکایت ضد- (م- عربی)-

حک:(حَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)توږنه- (۲)کنسته- (۳)سولونه- (م- عربی)-

حکاک:(حَ-کاک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مهر جوړونکے- کنستونکے- (۲)هوښار- زیرک- (م- عربی)-

حکاکي:(حَ-کا-کي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مهر جوړونه- کیندنه-

حکایت:(حِ-کا-یت)اسم- واحد- مذکر- قیصه- سرګزشت- داستان- بیان- (م- عربی)-

حک پک:(حک-پک)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ هک پک-

حکلي:(حک-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ پائېکو-

حکم:(حُ-کم)اسم- واحد- مذکر- امر- اېر- فرمان- جمع حکمونه/احکام-

حکم:(حَ-کم)اسم صفت- واحد- مذکر- درېم ګړے- منځه ګړے- منصف- قاضي- درېمان- نیاوی- میانچي- (م- عربی)-

حکم:(حِ-کم)اسم- جمع- مذکر- دَ حکمت جمع- (م- عربی)-

حکماً:(حُک-مَن)متعلق فعل- دَ حکم پهٔ ذریعه- پهٔ حکم-

حکمت:(حِک-مَت)اسم- واحد- مذکر- پوهه- علم- هوښیاري- (م- عربی)-

حکمتي:(حِک-مَ-تي)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- هوښیار- دَ حکمت خاوند- ټګ- چل ولی- (م- عربی)-

حکمران:(حُ-کم-ران)اسم صفت- واحد- مذکر- فرمانروا- بادشاه- حکم چلونکے- (م- فارسی)-

حکمراني:(حُ-کم-را-ني)اسم- واحد- مؤنث- بادشاهي- حکومت- حکم چلونه- اقتدار- (م- فارسی)-

حکمنامه:(حُ-کم-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه حکم چې دَ حاکم لهٔ خوا لیکلے شوے وي- لیکلے حکم- (م- فارسی)-

حکمي:(حُک-مي)صفت/متعلق فعل- (۱)دَ امر- دَ حکم- (۲)جبري- پهٔ زور-

حکمیت:(حَ-کَ-مي-یت)اسم- واحد- مذکر- منځګړتوب- درېم ګړ والے- ثالثي- (م- عربی)-

حکومت:(حُ-کو-مَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)اقتدار- (۲)زور- طاقت- (م- عربی)-

حکومتي:(حُ-کو-مَ-تي)صفت/متعلق فعل- دَ حکومت پهٔ حقله-

حکیم:(حَ-کیم)اسم صفت- واحد- مذکر- پوه- هوښیار- (۲)طبیب- حکمت لرونکے- (م- عربي)-

حکیمانه:(حَ-کي-ما-نه)متعلق فعل- عالمانه- عاقلانه- دَ حکیم پهٔ شان-

حکیمي:(حَ-کي-مي)اسم- واحد- مؤنث- طبابت- دَ یوناني طب پهٔ رڼا کښې دَ مریضانو علاج کونه- دَ حکیم پیشه-

حل:(حل)اسم- واحد- مذکر- ګاڼه- ګڼه- زېور-

حل:(حل)اسم- واحد- مذکر- (۱)نتیجې ته رسېدنه- (۲)اوارېدنه- هوارېدنه- (۳)ویلی کېدنه- (۴)ګرانه چاره اسانونه- معلومونه- (م- عربي)-

حلاج:(حَ-لاج/حَل-لاج)اسم صفت- واحد- مذکر- نداف- پانډېتي- پېنډېتي- نداف- (م- عربي)-

حلاجي:(حَ-لا-جي)اسم- واحد- مؤنث- الاجي- هغه آله دَ کومې پهٔ ذریعه چې دَ مالوچو نه دَ پومبې دانې بېلولے شي یا دَ کنو نه پرې اَبهٔ (رس) وېستلے کېږي-

حلال:(حَ-لال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) دَ شرعې مطابق روا- جائز- روا- پاک- دَ حرام ضد- (۲)دَ خوراک جوګه- (م- عربي)-

حلال:(حَ-لال)اسم صفت- واحد- مذکر- پرانستونکے- خلاصونکے- دَ غوټې پرانستونکے- (م- عربي)-

حلال:(حَ-لال)اسم صفت- واحد- مذکر- ذبحه- چې مرې يې غوڅه شي-

حلال خور:(حَ-لال-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- حلالي- چې حلال او پهٔ خپلو متو ګټلے رزق خوري- دَ حرام ضد- مؤنث حلال خوره- جمع حلال خوارهٔ-

حلالول:(حَ-لا-لَ-وَل)مصدر متعدي- روا کول- جائزول- (۲)ذبحه کول-

حلالون:(حَ-لا-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ حلالول-

حلالونکے:(حَ-لا-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حلالول-

حلالونګ:(حَ-لا-لَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حلالول-

حلالونه:(حَ-لا-لَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حلالول-

حلالوهٔ:(حَ-لا-لَ-وَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ حلالول-

حلاله:(حَ-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حلالکه- ذبحه- قصابي کونه- ونډې- (۲)پهٔ شرعي طریقه پهٔ چاړهٔ چرګې- وغیره ذبحه شوے ځناور- (۳- صفت)دَ حرامه ضد- جمع حلالې-

حلالي:(حَ-لا-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- حلالونے- هغه اولاد چې دَ نر او ښځې دَ شرعي نکاح لهٔ تړلو وروستو پېدا شوے وي- دَ حرامي ضد (۲)صالح- نېک عمله- جمع حلالیان- مؤنث حلالڼه-

حلالېدل:(حَ-لا-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)روا کېدل- روا ګڼل- (۲)ذبحه کېدل-

حلالېدن:(حَ-لا-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ حلالېدل-

حلالېدنګ:(حَ-لا-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حلالېدل-

حلالېدنه:(حَ-لا-لې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حلالېدل-

حلالېدونکے:(حَ-لا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حلالېدل-

حلالېدهٔ:(حَ-لا-لې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ حلالېدل-

حلاوت:(حَ-لا-وَت)اسم- مؤنث- خوږ والے- خوږښت- شیریني- (م- عربي)-

حلزون:(حَل-زُون)اسم- واحد- مذکر- ببا- ګوګ- دَ سپرلې یو خاص قسم چینجے-

حلف:(حلف)اسم- واحد- مذکر- قسم خوړنه- قسم- سوګند- عهدو پیمان- لوړه- لوو- (م- عربي)-

حلف نامه:(حَلف-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کاغذ چې پرې حلف لیکلے وي- جمع حلف نامې-

حلفي:(حَل-في)صفت- قسمیه- حلفیه-

حلفیه:(حَل-في-یه)صفت- قسمیه- حلفي- پهٔ قسم سره-

حلق:(حَلق)اسم- واحد- مذکر- تالو- ستونے- مرې- (م- عربي)-

حلق دلق:(حَلق-دلق)اسم صفت- فکرمند- حیران- پرېشان-

حلقوم:(حَل-قوم)اسم- واحد- مذکر- دَ خلې او معدې تر مېنځه دَ پوړۍ نالې- سره غاړه- وچه غاړه- (م- عربي)-

حلقوي:(حَل-قَ-وي)اسم صفت- الغه وله- دَ حلقې- دَ کړۍ-

حلقه:(حَل-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کړۍ- الغه- دائره- ماله- چکر- (۲)لومه- (۳)ګروپ- غونډه- ټولګے- جمع حلقې- (م- عربي)-

حلقه بګوش:(حَل-قه-بَ-ګوش)صفت- (۱)هغه غلام چې پهٔ غوږ کښې به يې یوه مخصوصه مندرۍ اچوله- (۲)تابعدار- غلام- فرمانبردار- (م- فارسي)-

حلم:(حَ-لم)اسم- واحد- مذکر- تېزلک- تیر تېزلک-

حلم:(حلم)اسم- واحد- مذکر- زغم- حوصله- همت- بردباري- صبر- نرمي- تحمل-

حلوا:(حَل-وا)اسم- واحد- مؤنث- سوجي یا ناشیشته چې پهٔ غوړیو کښې سره کړے شي- یو شرین خوراک- (۲- صفت)نرم او پوست کار- (۳)اسان کار- چیت پیت شوے- (م- عربي)-

حلوان:(حَل-وان)اسم- واحد- مذکر- چېلوکے- چېلے- (دَ حلان غلط العام)-

حلوائي:(حَل-وا-ئي)اسم صفت- واحد- مذکر- حلوا یا مټائي جوړونکے- روښوال- الوائي- جمع حلوایان-

حلول:(حَ-لَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)څهٔ مسئله نتیجې ته رسول- (۲)ویلې کول- حل کول- (افغانستان)-

حلول:(حُ-لول)اسم- (۱)څهٔ ځائې ته ننوتل- داخلېدل- (۲)پېل کېدل- (۳)ښکاره کېدل- رارسېدل- (افغانستان)-

حلون:(حَ-لَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ حلول-

حلونکے:(حَ-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حلول-

حلونګ:(حَ-لَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ حلول-

"ی" (ښي-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ئ"(پیا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱۰

حلونه:(حَ-لَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حلول-

حلوهٔ:(حَ-لَ-وهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ حلول-

حليف:(حَ-ليف)اسم صفت- واحد- مذکر- ملګرے- دوست- (م- عربي)-

حليم:(حَ-ليم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زغمونکے- د لوئ سينې خاوند- زغمونے- صبرناک- نرم- خوږ- (۲)د الله پاک يو صفتي نوم- (م- عربي)-

حليم:(حَ-ليمَ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم خوراک چې لهٔ اوړو او غوښې نه جوړيږي- اړيسه- (م- عربي)-

حليمي:(حَ-لي-مي)صفت- (۱)حليم سره متعلق- (۲)شفقت- رحمت- مينه-

حليه:(حُل-يه)اسم- شکل- څېره- بشره- (م- عربي)-

حلېدل:(حَ-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)فيصله کېدل- پهٔ نتيجه رسېدل- (۲)ويلي کېدل- (۳)حل کېدل-

حلېدلے:(حَ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ حلېدل-

حلېدن:(حَ-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ حلېدل-

حلېدنګ:(حَ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ حلېدل-

حلېدنه:(حَ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ حلېدل-

حلېدونکے:(حَ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حلېدل-

حلېدهٔ:(حَ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ حلېدل-

حماست:(حَ-ما-سَت)اسم- واحد- مذکر- زړورتيا- دلاوري- شجاعت- (م- عربي)-

حماسي:(حَ-ما-سي)صفت/متعلق فعل- د زړورتوب- د شجاعت- د بهادرئ- (م- عربي)-

حماقت:(حِ-ما-قت)اسم- واحد- مذکر- بې عقلي- ساده توب- کم عقلي- ناپوهي- (م- عربي)-

حمال:(حَ-مال)اسم صفت- واحد- مذکر- پنډي- بار وړونکے- جوالي- مزدور- (م- عربي)-

حمام:(حَ-مام)اسم- واحد- مذکر- د لمبلو ځائ- هغه ځائ چې د لمبلو د پاره پکښې تودې او سړې اُبهٔ وی- (م- عربي)-

حمامي:(حَ-ما-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ حمام کښې د خلقو د جامو او نورو څيزونو څوکيدار- د حمام مالک-

حمايت:(حِ-ما-يَت)اسم- واحد- مذکر- ننګه- دفاع کونه- ساتنه- د چا پهٔ حق کښې خبره کونه- مرسته- (م- عربي)-

حمايتي:(حِ-ما-يه-تي)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- حمايت کونکے- مرستيال- مرسته کونکے- (م- عربي)-

حمائل:(حَ-ما-ئل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ غاړه کښې د اچولو شے- اوږي- د زنانو د غاړې يو کالے- (۲)وړوکے قرآن مجيد چې پهٔ سفر کښې پهٔ غاړه کښې اوبزاند وی- پهٔ غاړه کړے شوے تعويذ- (م- عربي)-

حمايه:(حِ-ما-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ حمايت-

حمد:(حَمد)اسم- واحد- مذکر- ستائينه- صفت- د الله تعالیٰ ثنا صفت بيانونه- (م- عربي)-

حمل:(حَ-مَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلاربوالے- (۲)بار- بوج- (م- عربي)-

حمل:(حَ-مَل)اسم- واحد- مذکر- د هجري شمسي کال وړومبۍ مياشت- د ۲۱ مارچ نه تر ۲۰ اپريل پورې- د حوت او ثور تر مېنځ مياشت- وَرے- (م- عربي)-

حمل ونقل:(حَم-لو-نَ-قَل)اسم- واحد- مذکر- د تګ را تګ وسيلې- ټرانسپورټ-

حمله:(حَم-له)اسم- واحد- مؤنث- يرغل- چپاؤ- بريد- غرځنګ- اپه- تعرض-

حميت:(حَ-مي-يَت)اسم- واحد- مذکر- غيرت- ننګ- خوانمردي- مړانه-

حميت مند:(حَ-مي-يَت-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- غيرتمند- ننګيالے-

حميد:(حَ-ميد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غوره- (۲)ستائيلے- مؤنث حميده-

حميم:(حَ-ميم)صفت- (۱)ګرم- تود- (۲)دوست- (م- عربي)-

حمېل:(حَ-مېل)اسم- واحد- مذکر- امېل- امبېل- هار- جمع حمېلونه- (م- عربي)-

حنا:(حِ-نا)اسم- واحد- مؤنث- نکريزې- (م- عربي)-

حنائي:(حِ-نا-ئي)صفت- پهٔ نکريزو لړلې- پهٔ نکريزو سرې- زيړ بخن سُور- د نکريزو سره متعلق-

حنبلي:(حَم-بَ-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- د امام حنبل صاحب پيروکار-

حنجره:(حَن-جَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- مرۍ- کومے- حلق- غاړه- (م- عربي)-

حنظل:(حَن-ظَل)اسم- واحد- مذکر- کاکوړه- مرغونې- مېغونې- نباتاتي نوم-کوکومس کولو سينتهس (CUCUMIS COLOCYNTHIS)-

حنفي:(حَ-نَ-في)صفت- د امام ابوحنيفهٔ صاحب پېروکار- د هغوئ مسلک- (م- عربي)-

حنيف:(حَ-نيف)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ خپله عقيده ټينګ ولاړ- (م- عربي)-

حوا:(حَ-وا)اسم- واحد- مؤنث- د حضرت آدم عليه السلام بی بی او د ټولې دنيا د انسانانو مور- (م- عربي)-

حوادث:(حَ-وا-دِث)اسم- جمع- مذکر- د حادثې جمع- (م- عربي)-

حواري:(حَ-وا-ري)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوږ ملګرے- (۲)د عيسیٰ عليه السلام د دولسو ملګرو نه يو ملګرے- (۳)شاګرد- طالب- (م- عربي)-

حواريون:(حَ-وا-ري-يون)اسم- جمع- مذکر- د حواري جمع- وګورئ حواري-

حواس:(حَ-واس)اسم- جمع- مذکر- د حس او ادراک قوت- د حاسه جمع- (م- عربي)-

حواسي:(حَ-وا-سي)صفت- د حواس- د حواس سره منسوب-

زبر (څ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (ړو-ببې-دهٔ)

حواشي:(حَ-وا-شي)اسم- جمع- مؤنث- حاشې- غاړې- څنډې- دَ کتاب دَ صفې غاړه- دَ حاشيه جمع- (م- عربی)-

حوالات:(حَ-وا-لاتَ)اسم- واحد- مذکر- جېل يا تانه کښې هغه ځائې چې ملزمان دَ مقدمې دَ تفتيش پهٔ دوران کښې پکښې ساتلے شي- قېد- بند-

حوالاتی:(حَ-وا-لا-تي)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- هغه څوک چې پهٔ حوالات کښې وی-

حواله:(حَ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپارنه- سپُرد- (۲)پته- درک- دليل- (۲)پهٔ ذمه- پهٔ غاړه-

حوت:(حوت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهے- کب- (۲)دَ هجری شمسی کال دولسمه مياشت- دَ دلوې او حمل تر مېنځ مياشت- (م- عربی)-

حوره:(حَو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جنت ښائسته مخلوق- (۲-صفت)ښائسته- ډېره ښکلې- دَ ښکلا ښاپېرى- (م- عربی)-

حوړ:(حَوړ)صفت- ښکته- کوز- لر- څوړ- وېخ کښې-

حوزه:(حَو-زه)اسم- واحد- مؤنث- سيمه- علاقه- ناحيه- ولکه-

حوصله:(حَو-صَ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صبر- زغم- همت- (۲)ججوره- ججيره- جاغور- (م- عربی)-

حوض:(حَوضَ)اسم- واحد- مذکر- تلاؤ- ډنډ- تالاؤ-

حوضچه:(حَوض-چه)اسمِ تصغير- واحد- مؤنث- دَ حوض اسمِ تصغير- تلاؤګے- وړوکے تلاؤ-

حول:(حَ-وَل)اسم- واحد- مذکر- چپے کېدنه- چپک توب- چپک والے- (افغانستان)-

حول:(حَول)اسم- واحد- مذکر- (۱)بيرته راګرځېدنه- (۲)وَس- (۳)کېر چاپېر- (۲)کال-

حوېلی:(حَ-وې-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بنګله- دَ وَسېدو ځائې- انګڼ- محل- کوټی-

حی:(حیّ)صفت- (۱)دَ الله تعالٰی يو صفتی نوم- (۲)ژوندے- (م- عربی)-

حيا:(حَ-يا)اسم- واحد- مؤنث- شرم- پرده- وايه- ادره- ستر- غېرت- (م- عربی)-

حيا بوټے:(حَ-يا-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- شرم بوټے- شرمنده بوټے- يو بوټے چې پهٔ ګتو وړلو مړاوے کيږی- نباتاتی نوم ميموسانېټنز يا پيوډيکا (MIMOSANATANS OR PUDICA)-

حيات:(حَ-ياتَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژوند- ژواک- ژوندون- دَ مرګ ضد- (م- عربی)-

حياتګے:(حَ-يات-ګے)اسمِ تصغير- دَ حيات اسمِ تصغير- ژوند-

حياتی:(حَ-يا-تي)اسمِ صفت- دَ ژوند سره تړلے- دَ حيات سره منسوب-

حيادار:(حَ-يا-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- حيا ناک- غېرتی- چې پهٔ چا کښې حيا، لحاظ او شرم وی- مؤنث حيداره-

حياناک:(حَ-يا-ناک)اسم صفت- وګورئ حيادار-

حيز:(حيز)اسم صفت- واحد- مذکر- ايزک- ايز- هجړا- ايجړا- (م- عربی)-

حيضه:(حَ-يۀ-ضه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دَ حيض پهٔ حالت کښې وی- (م- عربی)-

حيله:(حی-له)اسم- واحد- مؤنث- چل- مکر- فرېب- (م- عربی)-

حيله باز:(حی-له-بازَ)صفت- واحد- مذکر- حيله کونکے- مکار- چلباز- ټګ- فرېبی- حيله ګر- حيله ناک- (م- عربی)-

حيله بازی:(حی-له-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- مکاری- چلبازی- ټګی- مکر- فرېب- دَ حيله باز پېشه- (م- عربی)-

حيله ګر:(حی-له-ګر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ حيله باز-

حيله ناک:(حی-له-ناکَ)صفت- واحد- مذکر- وګورئ حيله باز-

حيوی:(حَ-يه-وی)صفت- (۱)دَ ژوند پهٔ حقله- دَ ژوند- (۲)ژوندے-

حيه:(حَ-يه)اسم- واحد- مؤنث- ژوندی- (م- عربی)-

حې:(حې)دَ "ح" تلفظ-

حېث:(حېثَ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځائې- مکان- (۲)جهت- سبب- علت- کبله- (۲)نظر- اړخ- پلو- نقطه نظر- (م- عربی)-

حېثيت:(حَے-ثی-يَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وضع- جهت- (۲)اعتبار- اتبار- ابرو- شان- (م- عربی)-

حېدر:(حے-دَر)اسم- واحد- مذکر- زمرے- امزرے- منزرے- سائنسی نوم پېنتېرا پارډس (PANTHERA PARDUS)- (م- عربی)-

حېران:(حَے-ران)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اريان- حريان- هک پک- پرېشان- سرګردان- (۲)بې وزله- غريب-

حېرانتيا:(حَے-ران-تيا)اسم- مؤنث- دَ حېرانېدو حالت- حېرت- تعجب- حېرانی-

حېرانی:(حَے-را-ني)اسم- مؤنث- وګورئ حېرانتيا-

حېرانول:(حَے-را-نَ-وَل)مصدرِ متعدی- اريانول- هک پک کول- پهٔ تعجب کښې اچول- پرېشانه کول- سرګردانه کول-

حېرانون:(حَے-را-نَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

حېرانونکے:(حَے-را-نَ-وَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ حېرانول-

حېرانونګ:(حَے-را-نَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

حېرانونه:(حَے-را-نَ-وَ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانول-

حېرانوهٔ:(حَے-را-نَ-وهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ حېرانول-

حېرانېدل:(حَے-را-نې-دَل)مصدرِ لازم- اريانېدل- حريانېدل- هک پک کېدل- پهٔ تعجب کښې پربوتل- پرېشانه کېدل- سرګردانه کېدل-

حېرانېدنه:(حَے-را-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

حېرانېدنګ:(حَے-را-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

حېرانېدنه:(حَے-را-نې-دَ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ حېرانېدل-

حېرانېدونکے:(حَے-را-نې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ

ئ" (ښی-زل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

حېرانېدل-

حېرانېدهٔ:(حَـے-را-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٔ ماضي استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ حېرانېدل-

حېرت:(حَـے-رَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ حېرانتیا- (م- عربی)-

حېض:(حېضْ)اسم- واحد- مذکر- دٔ ښځو میاشیتنئ ناروغي- جامې- دٔ ښځو لهٔ رحم سره دٔ وینو جاری کېدنه- (م- عربی)-

حېف:(حَېفْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې انصافي- ظلم- تېرے- ستم- تجاوز- (۲)اُف- افسوس- ارمان- (م- عربی)-

حېوان:(حَـے-وانْ)اسم- واحد- مذکر- څاروے- ځناور- ښنګر- (م- عربی)-

حېوان توب:(حَـے-وانْ-توبْ)اسم- مذکر- ښنګر توب- بې سرېتوب- دٔ ځناورو کارونه کول- حېوانیت- بد تمیزی- وحشت- وحشي توب-

حېوان شنـاس:(حَـے-وانْ-ش-نـاسْ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دٔ څارږو پېژندونکے- زوالوجسټ-

حېوان شنـاسي:(حَـے-وانْ-ش-نـا-سي)اسم- مؤنث- زوالـوجي- دٔ ځناورو دٔ پېژندګلو علم-

حېوان مطلق:(حَـے-وا-نِ-مط-لق)اسم- واحد- مذکر- هغه حېوان چې شعور، پوهه، عقل او دٔ وېنا طاقت نهٔ لری- (م- عربی)-

حېوان ناطق:(حَـے-وا-نِ-نا-طق)اسم- واحد- مذکر- انسان- هغه حېوان چې دٔ وېنا او اظهار قوت لری- (م- عربی)-

حېواني:(حَـے-وا-ني)صفت- دٔ حېوان- دٔ حېوان پهٔ حقله- نفساني-

حېوانیت:(حَـے-وا-نی-يَت)اسمِ صفت- وګورئ حېوان توب-

حے:(حَـے)صفت- ژوندے- ژوے-

حے حے:(حَـے-حَـے)اسم- واحد- مذکر- دٔ ماشومانو پهٔ ژبه (خر)-

غ:(غې)حرف- واحد- مؤنث- دَ عربي اووم، دَ فارسي نهم، دَ اردو لسم، او دَ پښتو ژبې دَ حروف تهجي دولسم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب ئ قيمت شپږ سوه دے-

خا:(خا)اسم- واحد- مؤنث- سخا ږنه- مُردار ږنه- (افغانستان)-

خاپ:(خاپّ)اسم- واحد- مذکر- خپ- خراپ- نښه- چاپ- داغ- ټاپه- مُهر- علامه- نښانه- جمع خاپونه-

خاپره:(خا-پهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- خپره- پنجه- جمع خاپرې-

خاپوڅې:(خا-پو-څې)اسم- جمع- مؤنث- خرپوڅې- خاړپوڅې- خپوړې- خالپوڅې-

خاپوړت:(خا-پو-ړت)اسم- واحد- مذکر- مغه ځاروے چې ښېته ئ دَ تلو پهٔ وخت کښې پهٔ زمکه لګی- مؤنث خاپوړته- جمع مؤنث خاپوړتې-

خاپوړن:(خا-پو-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- شلم ښېتے- پهٔ خرپوڅو تلونکے- ډېر ماشوم چې لاګرځېدے نهٔ شي- مؤنث خاپوړنه-

خاپوړي:(خا-پو-ړي)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ خاپوڅې-

خاپے:(خا-پے)اسم- واحد- مذکر- داغ- نقش- خاپ- جمع خاپي-

خاتم:(خا-تم)اسم صفت/فاعل- واحد- مذکر- ختمونکے- آخری کونکے- (م- عربي)-

خاتم:(خا-تَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)مُهر- ګُتمه- (۲)آخري- پایٔ- (م- عربي)-

خاتم الانبيا:(خا-ت-مُل-ام-بي-یا)صفت- دَ ټولو نبيانو دَ نبوت ختمونکے- محمد صلیٰ الله علیه وسلم- (م- عربي)-

خاتمه:(خا-ت-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)انجام- اختتام- (۲)مرګ- (۳)دَ کتاب مغه عبارت چې کتاب پرې ختميږي- جمع خاتمې-

خاتوري:(خا-تو-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- داتوره- دالتوره- دمتوره- بربګ- نباتاتي نوم وګورئ داتوره-

خاتورے:(خا-تو-رے)اسم- واحد- مذکر- شتالو- شلتالو- شفتالو- شوتالو- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ شلتالو-

خاتون:(خا-تُون)اسم- واحد- مؤنث- بی بی- بېګم- جمع خواتين- (م- ترکي)-

خاتهٔ:(خا-تهٔ)اسم- دَ ختل مصدر نه اسم او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ختل-

خاتهٔ:(خا-تهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کتابچې خطونه يا کرښې- (۲)پراګ- (افغانستان)-

خاتهٔ پربواتهٔ:(خا-تهٔ-پري-وا-تهٔ)اسم مرکب- (۱)لاندې باندې- لوړې ژورې- (۲)نمرخاتهٔ او نمرپربواتهٔ-

خاتيز:(خا-تيز)اسم- مذکر- نمرخاتهٔ دَ نمر دَ راختلو ځایٔ- (افغانستان)-

خاټو:(خا-ټو)اسم- خندا- ټوقې- ټقالې-

خاټول:(خا-ټول)اسم- واحد- مذکر- خاټولے- ګانټول- خنټول- غاټول- خانټول- غنټول- شمنروز- دَ لاله ګل- دَ للی اے شس (LILIACEOUS) دَ نوع غټې لرونکے ګل او دَ مغهٔ بوټے-

خاټولے:(خا-ټو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خاټول-

خاچوپوچ:(خا-چو-پوچ)اسم- (۱)خاشي پاشي- خسبې- (۲)بېکاره او فضول ځيزونه- بې فائدې ځيزونه- (افغانستان)-

خاچوڼے:(خا-چو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- بلبله- بلبل- چوڼے- عندليب- مؤنث خاچوڼې- (افغانستان)-

خاچې:(خا-چې)اسم- مذکر- موشې- کچې- ګڼې- لپاټکې- (افغانستان)-

خادم:(خا-دم)اسم- واحد- مذکر- خدمتګار- نوکر- خدمت کونکے- جمع خادمان- مؤنث خادمه- (م- عربي)-

خادم توب:(خا-دم-توبّ)اسم- دَ خادم کار- خدمت-

خادمه:(خا-د-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خادم مؤنث- وګورئ خادم- جمع مؤنث خادمې-

خادمه:(خا-دَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- کربوړے- غاروه- غارندونے- خادمې- دَ کربوړې يا سمسرې پهٔ شان يوه خزنده شلندکوهے- شلوټه-

خادمې:(خا-دهٔ-مې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خادمه-

خاده:(خا-ده)اسم- واحد- مؤنث- وړوده ګاګه- وړه لهړے- وړه او نرے لرګے-

خادے:(خا-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ دېوال پهٔ سر دَ پټې نه ګېر چاپېره دَ غنو شپول- سرخار-

خار:(خار)اسم- واحد- مذکر- (۱)غنه- ازغے- (۲)رقيب- (شاعري)- جمع خارونه- (م- فارسي)-

خار:(خار)اسم- واحد- مذکر- ويره- شرمېدنه- پيکه کېدنه- (کېدل- جوړل مصدرونه)-

خارا:(خا-را)اسم- مؤنث- (۱)يو قسم پخواني ريښمينه کپړه- (۲)صفت- کلکه تيره- سخت کاڼے-

خارانے:(خا-را-نے)اسم- مذکر- دَ منی باد- دَ سوېل لهٔ خوا الوتونکے باد-

خارپوڅه:(خار-پو-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خاړپوڅې-

خارج:(خا-رج)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وېستلے- وېستے- بهر- وتے- وکښلے- ورچينے- (۲)بهرملک (افغانستان)(م- عربي)-

خارجول:(خا-ر-ج-وَل)مصدر متعدي- (۱)وېستل- شړل- لرې کول- کټ کول- (۲)نامنظورول- (۳)بهر کول-

خارجون:(خا-ر-ج-ون)حاصل مصدر- وګورئ خارجول-

خارجونکے:(خا-ر-ج-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خارجونکي- مؤنث خارجونکې- وګورئ خارجول-

خارجونګ:(خا-ر-ج-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خارجول-

خارجونه:(خا-ر-ج-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خارجول-

خارجوهٔ:(خا-ر-ج-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خارجول-

خارجه:(خا-ر-جه)صفت- بهرنے- دَ بهر- خارجي- دَ داخل ضد-

ې (خې-رل)، ي (مې-ره-ول)، ی (پيا-لې)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خارجه:(خا-ر-جه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ خارج مؤنث- وګورئ خارج-
خارجي:(خا-ر-جي)صفت- (۱)وګورئ خارجه- (۲)بې ايمانه- دَ مسلمانو هغه فرقه چې حضرت على عليه السلام خليفه نهٔ منى-
خارجېدل:(خا-ر-جې-دل)مصدرِ لازم- وېستلے کېدل- شړلے کېدل- لرې کېدل-
خارجېدن:(خا-ر-جې-دن) حاصلِ مصدر- وګورئ خارجېدل-
خارجېدنګ:(خا-ر-جې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خارجېدل-
خارجېدنه:(خا-ر-جې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خارجېدل-
خارجېدونکے:(خا-ر-جې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خارجېدونکی- مؤنث خارجېدونکې- وګورئ خارجېدل-
خارجېدهٔ:(خا-ر-جې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خارجېدل-
خارخسک:(خار-خ-سک)اسم- مذکر- يو بوټے چې پهٔ دېسى طب کښې دَ دوا پهٔ توګه استعمالېږى- اغزکے- مالکنډى- سپل- چښے- نباتاتى نوم اسپېرېکس ګرېسى لس (ASPARIGUS GRACILIS)-
خارخوټی:(خار-خو-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګرداب- غلى- ول- خارخوړى- غرندے-
خارخور:(خار-خور)اسمِ صفت- تبل خور- شرمېدونکے- وېره کونکے-
خارخوړی:(خار-خو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ خارخوټی- (۲)وړې وړې کندې- (۲)پټ غار- پټه کنده- نامعلوم ځاې-
خاردار:(خار-دار)صفت- مذکر- ازغن- ازغى لرونکے- اغزين- ازغين- اغزينک- مؤنث خارداره- جمع مؤنث خاردارې-
خاړے:(خا-ړ-ړے)اسم- مستې- چکه- پئ- ماستهٔ- متره- دَ پيو وړان حالت کښې جوړ شوى غنډان-
خارښ:(خا-رښ)اسم- مذکر- (۱)خارښت- تخور- ګرېدنه- پم- کهه- (۲)عادت-
خارښت:(خا-رښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خارښ-
خارښتمن:(خا-رښت-من)صفت- وګورئ خارښتى-
خارښتول:(خا-رښ-ت-ول)مصدرِ متعدى- تيخورول- ګرول-
خارښتون:(خا-رښ-ت-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خارښتول-
خارښتونکے:(خا-رښ-ت-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خارښتونکی- مؤنث خارښتونکې- وګورئ خارښتول-
خارښتونګ:(خا-رښ-ت-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خارښتول-
خارښتونه:(خا-رښ-ت-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر-، تيخورول- ګرول-
خارښتوهٔ:(خا-رښ-ت-وهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خارښتول-
خارښتى:(خا-رښ-تى)صفت- (۱)خارښتى- دَ خارښ پهٔ مرض بيمار- پمى- (۲)وران کارے- ټګ لاسے- بداخلاقه- شرير- بدعمله- علتى- (۲)عادى- (۴)مفعول- کنى-

خاربنتېدل:(خا-رښ-تې-دل)مصدرِ لازم- تيخورېدل- ګرېدل-
خارښتېدن:(خا-رښ-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خارښتېدل-
خارښتېدنګ:(خا-رښ-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خارښتېدل-
خارښتېدنه:(خا-رښ-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خارښتېدل-
خارښتېدونکے:(خا-رښ-تې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خارښتېدونکی- مؤنث خارښتېدونکې- وګورئ خارښتېدل-
خارښتېدهٔ:(خا-رښ-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خارښتېدل-
خارق العاده:(خا-رِ-قل-عا-ده)اسم- (۱)دَ عادت مخالف کار- حېرانونکے کار- معجزه- کرامت- (م- عربى)-
خارک:(خا-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړه غنه- وړوکے ازغے- (۲)زيړه وچه شوې کجوره- (۳)دَ منداڼو يا کاڼى چوکاټ- (افغانستان)-
خارو:(خا-رو)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګ دَ پنجې دَ پاسه يو غټ ازغے چې چرګ پرې دَ خان حفاظت کوى- جمع خاروګان-
خارو:(خا-رو)اسم- واحد- مذکر- خرېړ- دَ مارغهٔ خارو- دَ خنې مارغانو پهٔ لکه لمى يا لکه منى يو ازغے شان پېدا شى چې دَ يو مرض علامه ګڼلے شى-
خاره:(خا-ره)اسم- مؤنث- شاړه زمکه- شړه زمکه- ډاګ-
خاړپوڅې:(خاړ-پو-څې)اسم- جمع- مؤنث- خړپوڅې- خاپوړې-
خاړمور:(خاړ-مور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ تغندے-
خاړيګز:(خا-ړي-ګز)اسم- واحد- مذکر- بېدامه- بدمه- تور دُوند- سخته سيلى-
خازن:(خا-زن)اسم- واحد- مذکر- خزانچى- دَ خزانې ساتونکے- مؤنث خازنه- جمع خازنان- (م- عربى)-
خازه:(خا-زه)صفت- مړاوے- دَ تازه ضد-
خازه:(خا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لکړه- خاده- خده- (۲)دَ څيز ډېر کم مقدار- (۲)دَ قبر خزه- جمع خازې-
خازه توب:(خا-زه-توب)اسم- مړاوې والے- شيته والے- جينګر والے- جينګرتوب- دَ تازه والى ضد- (افغانستان)-
خازه والے:(خا-زه-وا-لے)اسم- وګورئ خازه توب-
خاړخاړ:(خاړ-خاړ)اسم- جمع- مذکر- دَ پوست تخم- قاشقاش- خاشخاش- دَ ګلاشيم (GLAUCIUM) دَ خېل يو بوټے-
خاسکى:(خا-س-کى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خسکے- بند- هغه غوښه چې پهٔ مېږوکى پورې وى-
خاسه:(خا-سه)اسم- مؤنث- وګورئ خاصه-
خاشاپنا:(خا-شا-په-نا)صفت- بخيل- ډېر کنجوس- وړ سترګے-
خاشاک:(خا-شاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)خخلې- خاشې- خس- خسنې- خلې پلې- (۲)خشپوشې- خشاک- دَ سوزولو لرګى وغېره- جمع خاشاکونه-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (پو-بې-دهٔ)

(م- عربی)-

خاشاکښ:(خا-شا-کښ)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- دَ خاشې وېستو ماهر-

خشخاش:(خاش-خاش)اسم- جمع- مذکر- (۱)خشخاش- قاشقاش- خاږخاړ- دَ کوکنارو دانې- نباتاتی نوم دَ ګلاشیم (GLAUCIUM) دَ خپل يو بوټے- (۲)دَ رتې څلورشپېتمه (۶۴) حصه- (م- فارسی)-

خاشکیر:(خاش-کیر)اسم- واحد- مذکر- دَ خاکشیر عامیانه شکل- وګورئ خاکشیر-

خاشنۀ:(خاش-نۀ)اسم- جمع- مذکر- وګورئ خاشنړۀ-

خاشنړۀ:(خاش-نړه)اسم- جمع- مذکر- (۱)خرشنه- خاشنۀ- خرشنۀ- خرشنې- خرسین- لد- دَ خر لد- دَ اس، خر او قچر وغېره ګندګی- (۲)دَ لرې مُرداري-

خاشه:(خا-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خځله- (۲)دَ څۀ څيز ډېر کم مقدار- (۳)خرسک- خسک- دَ ماشومانو يو قسم بيماری- (۴)دَ غوښې ټوټه يا پوټے- جمع خاشې- (م- عربی)-

خاشه پنا:(خا-شه-پَ-نا)صفت- مذکر- وړسترګے- ووړے اروا لرونکے- خاشاپنا-

خاشه خاشه:(خا-شه-خا-شه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پاره پاره- رېزه رېزه- پوټے پوټے- ټوټې ټوټې- جمع خاشې خاشې-

خاشه کښ:(خا-شه-کَښ)اسم- واحد- مذکر- دَ خسک ياخر سک طبيب- (افغانستان)-

خاشی ماشی:(خا-شی-ما-شی)اسم مرکب- مذکر- خسنی- خځلې- سخا څيزونه- ګند بلا- حقير او سپک څيزونه-

خاشې بُشې:(خا-شې-بُ-شې)اسم مرکب- مؤنث- خځلې مځلې- خاورې خځلې- خاورې خيرې- خل پزاله-

خاښه:(خا-ښه)اسم- مؤنث- خيرے- ربګ- جمع خاښې-

خاص:(خاص)صفت- دَ عام ضد- مخصوص- خصوصی- ټاکلے شوے- اهم- غوره- مؤنث خاصه- (م- عربی)-

خاصتاً:(خا-ص-تن)متعلق فعل- پۀ خاص ډول- پۀ خاصه توګه-

خاصره:(خا-ص-ره)اسم- واحد- مؤنث- تشے- تسے- جمع خاصرې- (م- عربی)-

خاصمانه:(خا-ص-ما-نه)متعلق فعل- پۀ دشمنۍ- پۀ بدۍ- (م- عربی- فارسی)-

خاص مخلص:(خاص-مُخ-لِص)اسم صفت- مرکب- خالص مخلص- صرف او صرف- تش-

خاصه:(خا-صه)اسم صفت- دَ سان نه لږه نرۍ او ارزان بيعه کپړه- ململ- خاسه- جمع خاصې-

خاصه:(خا-صه)اسم صفت- دَ خاص مؤنث- مخصوصه- ټاکلې- غوره- اهمه- خانګړې-

خاصه:(خا-صه)اسم- مؤنث- خاصيت- عادت- خوئ- (م- عربی)-

خاصه دار:(خا-صه-دار)اسم- واحد- مذکر- دَ پاکستان قبائلی علاقو کښې دَ بې قاعده عسکری تنظيم فرد يا افراد چې دَ قبائلی ملکانو پۀ خوښه برتی کيږی- (جمع خاصه دار او خاصه داران دواړه)-

خاصه داری:(خا-صه-دا-ری)اسم- (۱)دَ خاصه داری کار- (۲)بېګار-

خاصيت:(خا-صی-يَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)اثر- تاثير- (۲)عادت- خوئ- خاصه- (۳)صفت- جمع خاصيتونه-

خاضع:(خا-ضع)اسم صفت- خاکسار- بې کبره- بې غروره- متواضع- تواضع کونکے-

خاطر:(خا-طر)اسم- (۱)لحاظ- مخ لحاظ- (۲)تواضع- (۳)وجه- (۴)زړۀ- ضمير- (۵)ياد- فکر- (م- عربی)-

خاطر تيز:(خا-طر-تيز) اسم صفت- واحد- مذکر- مغرور- متکبر-

خاطر تيزی:(خا-طر-تې-زی)اسم- مؤنث- تکبر-

خاطر جمع:(خا-طر-جَ-مع)صفت- مطمئن- ډاډه- بېغمه- پوره- (م- عربی- فارسی)-

خاطر جمعی:(خا-طر-جَم-عی)اسم- تسلی- ډاډګيرنه- (م- عربی- فارسی)-

خاطرداری:(خا-طر-دا-ری)اسم- دَ زړۀ دَ ساتلو کار- دَ بل زړۀ ساتنه- تواضع- دار مدار- مېلمستيا- (م- فارسی)-

خاطر مدار:(خا-طر-مَ-دار)اسم- (۱)مدار- خاطر- ټيټه پيټه- خدمت او عزت- (۲)مرکلے- پخپر راغلے- بره ګوره- ستړی مشې- ګوره بوره- (م- عربی- فارسی)-

خاطره:(خا-طِ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ياداشت- ياد- (۲)يادګار- جمع خاطرې- (م- عربی)-

خاک:(خاک)اسم- مذکر- (۱)خاوره- (۲)زمکه- (م- فارسی)-

خاکبوسی:(خاک-بو-سی)اسم- مؤنث- خاورې ښکلونه- قدم بوسی- عزت احترام- (م- فارسی)-

خاکسار:(خاک-سار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې کبره- بې غروره- (اصل معنی دَ خاورو پۀ شان) (م- فارسی)-

خاکساری:(خاک-سا-ری)اسم- مؤنث- بې کبری- تواضع- (م- فارسی)-

خاکستردانی:(خا-کس-تَر-دا-نی)اسم- مؤنث- ايرېنی- ايش ټرے- هغه لوښے چې دَ سګرټ ايره پکښې اچولے کيږی- (م- فارسی)-

خاکسترک:(خا-کس-تَ-رَک)اسم- مذکر- دَ انګورو يو قسم بيماری- (افغانستان)-

خاک شوره:(خاک-شو-ره)اسم- مؤنث- سره- ښنګل- (م- فارسی)-

خاکشير:(خاک- شير)اسم- خاشکير يو خودرو بوټے چې عموماً دَ غرونو لمن، باغونو او صحراګانو کښې رازرغنيږی- چې نرې پاڼې او پلنې پاڼې او زيړ رنګ واړۀ ګلونه نيسی او دَ قاشقاشو پۀ شان نرې نرې دانې لری چې پۀ يونانی طب کښې پکارولے شی- جينجر- جنجڼ- پشولمے-

نباتاتی نوم د ابرس پرېکټوریس تخم (ABRUS PRECATORIUS)-

خاکښوری:(خاک-ښو-ری)اسم- غریبی- کسب- کار- خاکشورانی-

خاکلے:(خا-کۀ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بدرنګ- بدشکله- د ښاغلے ضد-

خاکنا:(خاک-نا)اسم- مؤنث- خاکنانے- د زمکې نری او وړده ټوکړه چې د دوؤ اُبو په منځ کښې وی-

خاکنانے:(خاک-نا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګوری: خاکنا-

خاکه:(خا-که)اسم- (۱)نقشه- تصویر- کچه نقشه- (۲)د وریږو مېده- د کاڼی مېده- (۳)د غمی ربزه- (۴)بې کاره څیز- (۵)د نانبایانو د تختې اوړۀ- (۶)د ادب یو نثری صنف- هغه تکل چې د چا په کردار لیکلے شوے وی-

خاکی:(خا-کي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خاورې رنګے- خړ- ایره رنګے- د خړ رنګ واله- (۲)له خاورو جوړ- انسان- (۳)هغه ها چې چرګه ې بغېر چرګ سره له جوړه کېدو اچوی-

خاکی:(خا-کي)اسم- کډی- ژور خایٔ- ژوره زمکه- (افغانستان)-

خاکے:(خا-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې لحده قبر- هغه قبر چې لحد ېٔ نۀ وی- جمع خاکی- (۲)کنده- ړوغل- (۳)د ماشومانو یو قسم لوبه-

خاګاه:(خا-ګاه)اسم- بربادونه- ورکونه- تباه کونه-

خاګلے:(خا-ګۀ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښاغلے- اغلے- درونډ- (افغانستان)-

خاګینه:(خا-ګي-نه)اسم- واحد- مؤنث- د اګې پخولو د طریقو نه یوه طریقه- (افغانستان)-

خال:(خال)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاپ- داغ- ټکے- (۲)د جواری په دانه هغه پوټکے لرونکے اړخ چې د تاوان کور ګڼلے شی- (۳)د چیچک د پاره لګولے شوې ټیکه- جمع خالونه-

خالپوځې:(خال-پو-ځې)اسم- جمع- مؤنث- وګوری: خاړپوځې-

خال چینی:(خال-چی-نی)اسم- مذکر- د انګورو یو قسم چې په قندهار کښې پېدا کیږی-

خال خال:(خال-خال)اسم صفت- مرکب- (۱)خاپ خاپ- داغ داغ- ټکی ټکی- (۲)لږ لږ- کم کم- (۳)ځنې ځنې-

خالدار:(خال-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- برګ بروګ- برګے- خالونه لرونکے- مؤنث خالداره-

خالص:(خا-لص)متعلق فعل/اسم صفت- مذکر- پاک - سوچه- صفا- (م- عربی)-

خالصانه:(خا-ل-صا-نه)متعلق فعل- (۱)په خاص ډول- په خاصه توګه- (۲)په صفا زړۀ- په پاک زړۀ-

خالص مخلص:(خا-لص-مُخ-لص)اسم صفت- مرکب- وګوری: خاص مخلص-

خالصه:(خا-ل-صه)اسم صفت- مؤنث- (۱)سوچه- صفا- پاکه- خاصه- (۲)دولتی شتمنی-

خالق:(خا-لق)اسم صفت- مذکر- (۱)پېدا کونکے- د الله پاک له صفتونو نه یو صفت-

خالک:(خا-لک)اسم- واحد- مذکر- کرته- قمیص-

خالکوبی:(خال-کو-بی)اسم- خال وهنه- رګونه وهنه- د متعدی بیمارو نه د خان محفوظ ساتلو ټیکه وهنه- (م- فارسی)- (افغانستان)-

خالوت:(خا-لوت)اسم- مذکر- وګوری: خلات-

خاله:(خا-له)اسم- واحد- مؤنث- تروږ- د مور خور- (م- عربی)-

خالی:(خا-لي)اسم- مذکر- (۱)د هفتې ورځ- د جمعې او اتوار تر منځ ورځ- (۲)میانه- ذیقعد- د میانې میاشت-

خالی:(خا-لي)صفت- تش- وزګار- خشے- ډډ- خلا لرونکے- (م- فارسی)-

خالی زالے:(خا-لي-زا-لے)اسم- د ډک والی ضد- تشوالے- خلاصوالے-

خام:(خام)اسم صفت- مذکر- (۱)اوم- کچه- چې پوخ نۀ وی- د پوخ ضد- (۲)ناتجربه کار-

خامپوځی:(خام-پو-ځي)اسم- جمع- مؤنث- خړپوځې- خړپوسې- په کونډو تلنه- په کوډو تلنه-

خامتا:(خام-تا)اسم- واحد- مؤنث- خمتا- چپړ- خمتو- خامتو- په کورنو کېډو تیاره شوې کپړه چې د پومبې نه جوړولے شی- جمع خامتاګانې

خامتما:(خام-ت-ما)اسم صفت- واحد- مذکر- خانتما- مغرور- کبرژن- متکبر- بې پروا- بې فکره- پرواه نه لرونکے-

خامچی:(خام-چي)اسم- واحد/ جمع- مؤنث- کچه کته- وره کُته-

خامخا:(خا-م-خا)متعلق فعل- ارومرو- ضرور- حتمی- حتماً-

خامزور:(خام-زور)اسم- واحد- مذکر- وګوری: خامزورے-

خامزوره:(خام- زو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوری: خامزورے- جمع خامزورې-

خامزورے:(خام-زو-رے)اسم- خامزور- خامزوره- خمزور- خمزوره- خمزوری- شاپیانګه- شاپړنګه- نباتاتی نوم فزے لس الکے کېنجی (PHYSALIS ALKEKENGI)-

خامسوز:(خام-سوز)صفت- (۱)خمسوز- داسې سوځېدلے چې مېنځ ې کچه پاتې وی- په اور نیم سوځېدلے- (۲)شین غټ- خام- د غوښې هغه ټوټه چې په اور سوې وی-

خامک:(خا-مک)اسم- ګل کاری- دستکاری- (افغانستان)-

خامکار:(خام-کار)اسم صفت- ناتجربه کار- (م- فارسی)-

خامکاری:(خام-کا-ری)اسم- مؤنث- د خامکار کېدو حالت-

خامک دوزی:(خا-مک-دو-زي)اسم- مؤنث- دستکاری- ګل کاری-

خاملېټی:(خام-لي-ټي) اسم- واحد/جمع- مؤنث- لبټی- شیره-

خاموش:(خا-موش)صفت- غلے- چُپ- سنجیده- (م- فارسی)-

خاموشی:(خا-مو-شي)اسم- مؤنث- چوپیا- چپ والے- سنجیدګی- ارامتیا- قراری- چپتیا-

خامه:(خا-مه)اسم- واحد- مؤنث- د خام مؤنث- (۲)اکچه لار- کچه سړک-

(م- فارسی)-

خامه کاری:(خا-مه-کا-ري)اسم- دَ خټو کار- (افغانستان)-

خامی:(خا-مي)اسم- (۱)اومواليے- کچه والے- (۲)غلطي-

خان:(خان)اسم- (۱)دَ قبيلې سردار- مشر- عزتمند- (۲)دَ عزت خطاب- (۳)مالدار- بختور- (۴)سخي- جمع خانان- (م- ترکی)-

خان بادر:(خان-با-دَر)صفت- دَ انګرېزانو دَ وخت يو سرکاري خطاب- جمع خان بادران-

خان بادری:(خان-با-دَه-ري)اسم- مؤنث- (۱)دَ خان بادر مرتبه- (۲)مشري- معتبري-

خانتما:(خان-تَ-ما)صفت- وګورئ خامتما-

خانتماتوب:(خان-تَ-ما-توب)اسم- تکبر- غرور- لوئ نظري-

خانجي:(خان-جي)اسم صفت- هغه دَ احترام نوم چې مشرانو، يا خانانو ته دَ عزت پهٔ توګه وئيلے شي-

خانجے:(خان-جے)اسم- هوس- شهوت- دَ شهوت خارښت- (افغانستان)-

خانچنے:(خان-چهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)چيختاړ- خرميچ- (۲)توې شوې ژواله- (افغانستان)-

خانچه:(خان-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوانچه يو قرائت- وګورئ خوانچه- جمع خانچې-

خان خوانين:(خان-خَ-وا-نين)اسم مرکب- جمع- مذکر- خانان- ملکان- غټان- معتبر خلق- شتهٔ من- سپين‌ږيري-

خان خوټے:(خان-خو-ټے)اسم- واحد- مذکر- ګوړاګے- جمع خان خوټي-

خان خېل:(خان-خېل)صفت- خانواده- دَ خانانو او غټانو لهٔ کورنۍ- (۲)غټ- دَ دبدبې څښتن- مؤنث خان خېله-

خاندان:(خا-نَ-دان)اسم- واحد- مذکر- خېل- کورني- قبيله- نسل- جمع خاندانونه- (م- فارسی)-

خانداني:(خا-نَ-دا-ني)صفت- (۱)کورني- (۲)دَ ښې کورنۍ- (م- فارسی)-

خاندک:(خان-دَک)اسم- واحد- مذکر- ديوال-

خاندور:(خان-دور)اسم- لمبه شوے اور- دَ اور لمبه- شغله- غوړنجه- (افغانستان)-

خاندومه:(خان-دُو-مه)اسم- واحد- مؤنث- خادمې- دَ سمسرې يو قسم- جمع خاندومې-

خانړې:(خان-ړې)اسم- دَ مرې يو قسم چې لوئ لوئ غوږونه يې وي او ډېره چابکه وي-

خانزاده:(خان-زا-ده)صفت- دَ خان خوئ- دَ خانانو دَ ټبر نه- دَ ښهٔ خاندان سره تعلق لرونکے- مؤنث خانزادګي- (م- فارسی)-

خان صاحب:(خان-صا-حب)اسم- هغه خطاب چې انګرېزانو لهٔ خوا به دَ علاقې خانانو ته هغوی سره دَ سياسي تعاون پهٔ بنياد ورکولے شو-

خان صاحبي:(خان-صا-ح-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خان صاحب مرتبه- (۲)معتبري-

خانسامه:(خان-سا-مه)اسم- واحد- مذکر- خانسامان- باورچي- اشپز- جمع خانسامګان-

خانسامه توب:(خان-سا-مه-توب)اسم- دَ خانسامه کار- خانسامه ګيري-

خانسامه ګيري:(خان-سا-مه-ګي-ري)اسم- وګورئ خانسامه توب-

خانشين:(خا-نَ-شين)صفت- بېکاره- خانه نشين- پهٔ ګټ کښې ناست- پهٔ کور ناست- (افغانستان)-

خانقاه:(خان-قاه)اسم- دَ راهبانو دَ وسېدو ځائ- (م- فارسی)-

خانکوړے:(خان-کو-ړے)اسم صفت- دَ خانی دَ کور غړے- جمع خانکوري-

خانګره:(خانګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- خنګره- سې- بوسکر- خانګړے- دَ سر دَ وېښتو خشکي- جمع خانګرې-

خانګړے:(خانګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خانګره-

خان ګوټے:(خان-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- خان خوټے- ګوړاګے- جمع خانګوټي-

خانګي:(خا-نه-ګي)صفت- (۱)دَ کور سره متعلق- (۲)ذاتي- خپل-

خانلي:(خان-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم بوټے چې دَ څناورو ناروغه ځائ پرې داغلے شي- (افغانستان)-

خانم:(خا-نَم)اسم- واحد- مؤنث- بي بي- بېګم- مېرمن- (۲)کډه- بال بچ- (۲)وادهٔ شوې ښځه- (م- ترکی)-

خانمه:(خا-نهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- خانم- ښځه- مېرمنه- (۲)کډه-

خان واده:(خا-نَ-وا-ده)اسم صفت- (۱)خاندان- لوئ ټبر- (۲)خان- مُعتبر- غټ- شتهٔ من- خانواده- خان خانواده- (۲)دَ خانانو لهٔ کورنۍ-

خانوتا:(خا-نو-تا)اسم- واحد- مؤنث- خامتا- بيستي- کړې- شاړه شپاړه او شړله ټوټه چې جولاګان يې پهٔ څرخو اوبدي-

خانوده:(خا-نو-ده)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)خانواده- خانداني- شريف- ښهٔ- (۲)رعب ناک- رعب دار- دَ لوئ حېثيت او ښې کورنۍ څښتن- (افغانستان)-

خانه:(خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کور- مېنه- دَ استوګې ځائ- (۲)دَ ټول څيز نه يوه برخه- څهٔ حصه- (۳)چارخانه- کورکے- پهٔ کپړو يا کاغذ جوړه شوې څلور ګټېزه خلا- جدول- جمع خانې-

خانه بدوش:(خا-نه-بَ-دوش)اسم صفت- کوچے- کډواله- کډبه- کډمار- مؤنث خانه بدوشه- جمع مؤنث خانه بدوشې-

خانه بدوشي:(خا-نه-به-دو-شي)اسم- کډماري- کوچي توب- دَ کډې پهٔ سر ګرځولو کار-

خانه برباد:(خا-نه-بَر-باد)اسم صفت- واحد- مذکر- خانه خراب- فضول خرچه-

خانه بربادي:(خا-نه-بَر-با-دي)اسم- مؤنث- دَ کور ورانے- دَ کور بربادي-

خانه پړی:(خا-نه-پَ-ړي)اسم- مؤنث- وګورئ خانه پوري-

خانه پوری:(خا-نه-پو-ری)اسم- مؤنث- خانه پُری- دَ جدول ډکونه-

خانه تلاشي:(خا-نه-ته-لا-شي)اسم- واحد- مؤنث- دَ کور تالاشي- دَ کور لټونه-

خانه جنګي:(خا-نه-جَنګ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملک دننه جنګ- دَ وطن دَ مختلفو طبقو ترمېنځه جنګ- پهٔ یوه علاقه کښې دَ وُسېدونکیو ترمېنځه جنګ-

خانه خانه:(خا-نه-خا-نه)صفت- (۱)کور کور- (۲)هغه څهٔ چې ډېرې خانې لري-

خانه خراب:(خا-نه-خَ-راب)صفت- (۱)کوروړانے- (۲)سپېرهٔ- (۲)شریر او شېطان سړے- (م- فارسی)-

خانه خرابي:(خا-نه-خَ-را-بي)اسم- مؤنث- (۱)کور ورانېدنه- (۲) سپېرهٔ والے-

خانه دار:(خا-نه-دار)اسمِ صفت- (۱)دَ کور خاوند- دَ کور مالک- (۲)وادهٔ کړے سړے-

خانه داري:(خا-نه-دا-ري)اسم- مؤنث- (۱)کوروالے کونه- دَ ښځې او خاوند خپلو کښې پهٔ جنسی ډول یو ځایَ کېدنه- (۲)دَ کور انتظام-

خانه زاد:(خا-نه-زاد)صفت- (۱)کورنے- (۲)غلام- مرئیے- نوکر- (م- فارسی)-

خانه سامان:(خا-نه-سا-مان)اسم- خدمتګار- نوکر- ملازم- هغه نوکر چې دَ یو خاص او رسمي مقام خدمت کوی- (افغانستان)-

خانه کوچ:(خا-نه-کوچ)اسم- واحد- مذکر- سره دَ کوره لېږېدنه- کډه کونه-

خانشین:(خا-نه-نه-شین)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- پهٔ کور کښې ناست- ګوشه نشین-

خانه نشیني:(خا-نه-نه-شی-نی)اسم- مؤنث- پهٔ کور کښې ناستے-

خاند واده:(خا-نه-وا-ده)صفت- خانواده- مالدار- دَ ښې کورنۍ-

خانه ویران:(خا-نه-وی-ران)صفت- برباد- خراب او ودان ځایُ- خانه خراب-

خانی:(خا-نی)اسم- مؤنث- دَ قبیلې مَشری- دَ کلی مشری- باداری-

خانیځې:(خا-نی-ځې)صفت- جمع- مؤنث- خانې لرونکې- خانې خانې- خانیز- (افغانستان)-

خانیز:(خا-نیز)صفت- مذکر- وګوری: خانیځې-

خانې:(خا-نې)کلمهٔ ندا- (۱)ملک ته دَ مینې دَ مخاطبې تورے- (۲) دَ خانه جمع-

خانے:(خا-نے)اسم- واحد- مذکر- صحرائے غټ منرک- ړنده مږه- جمع خانې- (افغانستان)-

خانے:(خا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ کابل دَ وزن پیمانې مطابق دَ اَتو سېرو سره برابر کانے- (افغانستان)-

خاوال:(خا-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځایُ چې پکښې کډې بزې راغنډولے شی- شپول- پنډخایُ- (۲)دَ دېوال ډډ- (افغانستان)-

خاورزی:(خا-وَر-زی)صفت- خاورین- لهٔ خاورو جوړ-

خاورګاړے:(خا-ور-ګا-ړے)اسم- هغه کنده چې دَ خاورینو لوښو دَ جوړولو پاره ترې خاوره راوېستلے شوې وی- (افغانستان)-

خاوره:(خاوَ-ره)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)خَټه- دوړه- (۲)زمکه- (۲)وطن- (۴)سرهٔ- (۵)سپک- بې قدره- بې ښې- جمع خاورې-

خاورین:(خاو-رین)صفت- خاورزین- دَ خاورو نه جوړ-

خاوری:(خاوَ-ری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)خوری- پټکړی- پټکنۍ- (۲)هغه سپینه خاوره چې ماشومان يُ پهٔ تختیو مږی- متې- متی- میتی-

خاورے:(خاو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)درګه- خنګل- (۲)شینګلے- یو قسم ګل- جمع خاوری-

خاورے:(خاوَ-رے)اسم- واحد- مذکر- کنډول- کونډول- کنډولے- جمع خاوری-

خاوند:(خا-وَند)اسم- واحد- مذکر- (۱)خدایُ پاک- (۲)بادار- مالک- څښتن- (۲)مېړهٔ- جمع خاوندان- (م- فارسی)-

خاوندتوب:(خا-وَند-توب)اسم- خاوند والے- څښتنوالے- مالک توب-

خاوندمړی:(خا-وَند-مهٔ-ړی)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)کُنډه ښځه- (۲)دَ بعضې خلقو تکیهٔ کلام- دَ ښځو ښېره- خاوندمړے-

خاوندمړے:(خا-وَند-مهٔ-ړے)صفت- وګوری: خاوندمړی-

خاوندوالے:(خا-وَند-وا-لے)اسم- وګوری: خاوند توب-

خاووک:(خا-ووک)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې کتبې نوم چې دَ سترګو دارو ترې جوړولے شی-

خاوه:(خا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خټه- طبعیت- مزاج- ضمیر- زړهٔ- (۲)عادت- خاصیت- جوړښت-

خاویار:(خاو-یار)اسم- واحد- مذکر- دَ کب اګۍ- دَ سګ مهی اګۍ- دَ ډولفن مهی اګۍ- دَ سګ مهی اګۍ چې یورپین ترې مقوی غذا جوړوی- (افغانستان)-

خاین:(خا-ین)اسم- خیانت کونکے- (م- عربی)-

خایه:(خا-یه)اسم- واحد- مؤنث- خُټه- مردانه تخلیقی غدود- جمع خایې- (م- فارسی)-

خایه غلامان:(خا-یه-غُ-لا-مان)اسم- دَ انکورو یو قسم-

خایه مال:(خا-یه-مال)اسم- خوشامدګر- چاپلوس- جمع خایه مالان-

خایه مالی:(خا-یه-ما-لی)اسم- دَ خایه مال جوړېدو حالت-خوشامدی- خوشامندګری-

خائېدک:(خا-يُ-دک)اسم- وګوری: خیدک-

خائېنانه:(خا-يُ-نا-نه)متعلق فعل- دَ خیانت پهٔ شان- دَ خیانت پهٔ توګه-

خباثت:(خَ-با-ثت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګندګی- پلیتی- (۲)خبیثتوب- شېطانی- بدنیتی- جمع خباثتونه- (م- عربی)-

خبر:(خَ-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)اطلاع- پېغام- (۲)پته- (۲)نښه-

زبر"(خَ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(کِ-تاب)، جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

(۴)هوش- خود- سود- (۵)دَ احوال پښتنه- (م- عربي)-

خبر :(خَ-بَر)اسمِ صفت- واقف- اګاه- خبردار- (م- عربي)-

خبر :(خَ-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبره- کلام- (۲)دَ جملې هغه جزو چې مبتدا تۀ وي (ګرامر)- (م- عربي)-

خبرتوب:(خَ-بَر-توب)اسم- خبرتیا- خبروالے- واقفتوب- واقفیت-

خبرتیا:(خَ-بَر-تیا)اسم- وګورئ خبرتوب-

خبرڅانے:(خَ-بَر-څا-نے)اسمِ صفت- خبررسان- چوغلګر- سُخن چین- (افغانستان)-

خبردار:(خَ-بَر-دار)اسمِ صفت- (۱)خبر- پوهه- واقف- (۲)ویښ- بېدار- (۳)دَ خبردارئ غږ- مؤنث خبرداره- جمع مؤنث خبردارې-

خبرداری:(خَ-بَر-دا-ري)اسم- دَ خبردار کېدو حالت-

خبررسان:(خَ-بَر-رَ-سان)اسمِ صفت- (۱)قاصد- خبر رسونکے- احوال وړونکے- (۲)جاسوس- مُخبر- (م- فارسي)-

خبررساني:(خَ-بر-رَ-سا-ني)اسم- دَ خبررسان کار او پېشه- خبر رسېدنه- خبر رسونه- خبر وړنه-

خبرغل:(خَ-بَر-غَل)اسم- چغل مار- چغلخور- دَ خبرو غل- (افغانستان)-

خبرغلا:(خَ-بَر-غَلا)اسم- چغلخوري- چغلماري- چغلي- (افغانستان)-

خبرغوړے:(خَ-بر-غو-ړے)اسمِ صفت- مطیع- فرمانبردار- تابع- فرمان وړونکے- جمع خبرغوړي- (افغانستان)-

خبرګیر:(خَ-بَر-ګیر)اسمِ صفت- خبر اخستونکے- احوال اخستونکے-

خبرګیری:(خَ-بَر-ګی-ري)اسم- دَ خبرګیر کېدو حالت- خبرونه- خبر اخستنه- احوال اخستنه-

خبرلوښ:(خَ-بَر-لوښ)اسمِ صفت- (۱)خبرلوښے- خبر رسونکے- (۲)چالاک- ژبه ور- (۳)ژغېدونے- ډېرې پخې خبرې کونکے-

خبرلوښتوب:(خَ-بر-لوښ-توب)اسم- (۱)خبرلوښوالے- خبرلوښتیا- خبرلوښي- دَ ښو خبرو پۀ چل پوهېدنه- (۲)چالاکي-

خبرلوښتیا:(خَ-بر-لوښ-تیا)اسم- وګورئ خبرلوښتوب-

خبرلوښوالے:(خَ-بر-لوښ-وا-لے)اسم- وګورئ خبرلوښتوب-

خبرلوښي:(خَ-بَر-لو-ښي)اسم- مؤنث- دَ خبرلوښ کار- خبرلوښتوب-

خبرلوښے:(خَ-بَر-لو-ښے)اسمِ صفت- وګورئ خبرلوښ- جمع خبرلوښي-

خبروالے:(خَ-بَر-وا-لے)اسم- وګورئ خبرتوب-

خبرول:(خَبَ-رَ-وَل)مصدر متعدي- خبر ورکول- اطلاع ورکول- پیغام رسول-

خبرون:(خَبَ-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خبرول-

خبرونکے:(خَبَ-رَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خبرونکي- مؤنث خبرونکې- وګورئ خبرول-

خبرونګ:(خَبَ-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خبرول-

خبرونه:(خَبَ-رَ-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خبرول-

خبره:(خَ-بَۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګفت- وینا- قول- لوظ- خبر- (۲)واقعه- معامله- پېښه- حادثه- جمع خبرې-

خبره اتره:(خَ-بَۀ-ره-اَ-تَۀ-ره)اسم- ګفتګو- احوال- جمع خبرې اترې-

خبره مبره:(خَ-بَۀ-ره-مَ-بَۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- خبره اتره- ګفتګو-

خبریال:(خَ-بَر-یال)اسمِ صفت- اخبار رېډیو وغېره خبرونکے- دَ خبرونو دَ اېجنسي یا اخبار نمائنده- (افغانستان)-

خبریالي:(خَ-بَر-یا-لي)اسم- دَ خبریال کار او پېشه- خبرونه راټولونه- (افغانستان)-

خبریه:(خَ-بَ-ري-یه)صفت- خبر ته منسوب- دَ جملې یو قسم چې دوه برخې مبتدا او خبر لري-

خبرېدل:(خَبَ-رې-دَل)مصدر لازم- اګاه کېدل- پوهېدل-

خبرېدن:(خَبَ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خبرېدل-

خبرېدنګ:(خَبَ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خبرېدل-

خبرېدنه:(خَبَ-رې-دَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خبرېدل-

خبرېدونکے:(خَبَ-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خبرېدونکي- مؤنث خبرېدونکې- وګورئ خبرېدل-

خبرېدۀ:(خَبَ-رې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خبرېدل-

خبط:(خَ-بط)اسم- لېونتوب- دَ لېونتوب تر حده رسېدلے- (م- عربي)-

خبیث:(خَ-بیث)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پلیت- ناپاک- بدمعاش- (م- عربي)-

خبیر:(خَ-بیر)اسمِ صفت- (۱)دَ خدائ پاک یو صفتي نوم- (۲)اګاه- خبر- پوه- دانا- علیم- (م- عربي)-

خپ:(خَپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاپ- نښه- داغ- (۲)پټ-

خپاړي:(خَ-پا-ړي)اسم- جمع- مؤنث- خاپوړې- خرپوڅې-

خپ خپ:(خَپ-خَپ)صفت- خاپ خاپ- ټاپ ټاپ- چکي چکي- ټپي ټپي- ټکي ټکي-

خپتیان:(خَپ-تیان)اسم- ناراضګي-

خپرول:(خَپ-رَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)خورول- نشر کول- اشاعت ورکول- (۲)تار پۀ تار کول- تیت کول- شیندل- منتشر کول- (افغانستان)-

خپرون:(خَپ-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خپرول-

خپرونکے:(خَپ-رَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خپرونکي- مؤنث خپرونکې- وګورئ خپرول-

خپرونګ:(خَپ-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خپرول-

خپرونه:(خَپ-رَ-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خپرول-

خپري:(خَپ-ري)اسمِ صفت- جمع- مؤنث- خورې ورې- پرېشانې- دَ خپره جمع-

خپرېدل:(خَپ-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)خورېدل- شائع کېدل- نشر کېدل- (۲)تار پۀ تار کېدل- منتشر کېدل-

ئ (خې-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ي (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خپرېدن:(خَپ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خپرېدل-

خپرېدنګ:(خَپ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خپرېدل-

خپرېدنه:(خَپ-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خپرېدل-

خپرېدونکے:(خَپ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خپرېدونکی- مؤنث خپرېدونکې- وګورئ خپرېدل-

خپرېدهٔ:(خَپ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپرېدل-

خپړ:(خَ-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خپړه- چمبه- پنجه- (۲)دَ پښو تلے- (۲)بوړبوکې- دړېدوړکه- کرګله- ځبلې- کرګېله- ګردباد-

خپړوله:(خَ-پړ-وهٔ-له)اسم- پنجه چنار- دَ چنار یو قسم او دَ مغې پاڼه- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ چنار- جمع خپړولې-

خپسر:(خَپ-سَر)ضمیر- خپل ځان- خپل سر- (متروک)-

خپسکه:(خَ-پَس-که)اسم- واحد- مؤنث- خپسه- خپسکې- کپسی- خپکه- قپسه- ننګڅه- خپسکے- (م- عربی کابوس)-

خپسه:(خَ-پهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خپسکه- جمع خپسې-

خپک:(خَ-پَک)اسم- واحد- مذکر- ترلمے- دله خپک- دَ پیشو مومره یو ځناور چې قیمتي پوستکے لري- (افغانستان)-

خپکه:(خَ-پهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خپسکه- جمع خپکې-

خپکی:(خَ-پَ-کی)صفت- (۱)غلې- منافقه- (۲)خوږ- سوز- یو قسم ازغن بوټے- (اسم)-

خپکے:(خَ-پَ-کے)صفت- (۱)غلے- (۲)منافق- جمع خپکی-

خپګان:(خَپ-ګان)اسم- واحد- مذکر- (۱)خفګان- خفقان- (۲)غم- (م- عربی)-

خپل:(خَپل)صفت- (۱)ځاني- ذاتي- (اکثر زما، زمونږ، ستا، ستاسو، دَ هغهٔ، دَ هغوی، یا دَ بل اسم نه پس ته راځي- (۲)خپلوان- رشته دار- جمع خپلوان-

خپل اړے:(خَپل-اَ-ړے)صفت- (۱)خپل چارے- خودغرضه- پهٔ ځان مئین- (۲)ځان منکے- پوره- پهٔ خپلو پښو ولاړ- جمع خپل اړی-

خپل پردے:(خَپل-پَر-دے)اسم- رشته دار او نور خلق- ټول خلق- مرځوک-

خپلتوب:(خَپل-توب)اسم- خپلوی- خپلولی- خپلتیا- خپلوالے- رشته داری-

خپلتیا:(خَپل-تیا)اسم- وګورئ خپلتوب-

خپل چاروکے:(خَپل-چا-رو-کے)صفت- (۱)خودکار- (۲)خودغرض-

خپل چاری:(خَپل-چا-ری)اسم- خودغرضي- خودخواهي- پهٔ ځان مئینېدنه-

خپل چارے:(خَپل-چا-رے)اسم صفت- وګورئ خپل اړے-

خپل خوښے:(خَپل-خو-ښے)اسم صفت- خودپسند- دَ خپلې خوښې مالک-

خپل سرتوب:(خَپل-سر-توب)اسم- خپل سروالے- خپل سری- خپل مني-

خپل سرتیا:(خَپل-سر-تیا)اسم- وګورئ خپل سرتوب-

خپل سروالے:(خَپل-سر-وا-لے)اسم- وګورئ خپل سرتوب-

خپل سری:(خَپل-سَ-ری)اسم- وګورئ خپل سرتوب-

خپل سرے:(خَپل-سَ-رے)اسم صفت- خودسر- خپل سریز- دَ خپلې مرضۍ مالک-

خپل ګلوی:(خَپل-ګل-وی)اسم- خپلوی- خپښی- خپلولی-

خپل مخی:(خَپل-مهٔ-خی)اسم- پهٔ خپل فکر تلنه- خپله مرضي کونه-

خپل مخیز:(خَپل-مهٔ-خیز)اسم صفت- وګورئ خپل مخے-

خپل مخے:(خَپل-مهٔ-خے)اسم صفت- خپل مخیز- پهٔ خپل فکر تلونکے- دَ خپلې مرضۍ خاوند-

خپل منمے:(خَپل-م-نَ-مے)اسم صفت- متکبر- مغرور- (افغانستان)-

خپلواک:(خَپل-واک)اسم صفت- دَ خپل اختیار خاوند- ازاد- خودمختار- بې تېده- (افغانستان)-

خپلواکتوب:(خَپل-واک-توب)اسم- استقلال- خپل اختیار- خپلواکي- (افغانستان)-

خپلواکتیا:(خَپل-واک-تیا)اسم- ازادي- استقلال- خودمختاري- خپلواکي- خپل اختیاري- (افغانستان)-

خپلواکوالے:(خَپل-واک-وا-لے)اسم- خودمختاری- ازادوالے- مستقل والے- (افغانستان)-

خپلواکي:(خَپل-وا-کي)اسم- مؤنث- ازادي- خودمختاري- استقلال- (افغانستان)-

خپلواکے:(خَپل-وا-کے)اسم- ازاد- دَ خپل واک خاوند- خودمختار- (افغانستان)-

خپلوالے:(خَپل-وا-لے)اسم- وګورئ خپلتوب-

خپلوان:(خَپل-وان)اسم- جمع- خپل- دَ خپل جمع- رشته داران- عزیزان- مؤنث خپلوانه- جمع مؤنث خپلوانې-

خپلول:(خَپهٔ-ل-وَل)مصدر متعدی- خپل کول- دوست جوړول- قبضه کول-

خپلولی:(خَپل-و-لي)اسم- مؤنث- خپلوی- قرابت- رشته- خپښی-

خپلون:(خَپهٔ-ل-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خپلول-

خپلونکے:(خَپهٔ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خپلونکی مؤنث خپلونکې- وګورئ خپلول-

خپلونګ:(خَپهٔ-ل-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خپلول-

خپلونه:(خَپهٔ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خپلول-

خپلوی:(خَپل-وی)اسم- خپلولی- دوستي- عزیزولي- رشته داری- رشته-

خپلوے:(خَپل-وے)اسم- نس خوږے- دَ پېچش مرض-

خپلېدل:(خَپهٔ-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)ملګرے کېدل- (۲)رشته یا دوستي جوړېدل- نژدې کېدل- (۳)پهٔ قبضه کښې راتلل-

خپلېدن:(خَپهٔ-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خپلېدل-

خپلېدنګ:(خَپهٔ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خپلېدل-

خپلېدنه:(خَپهٔ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خپلېدل-

َ زبر "(غ-بهٔ-ره)، ٘ زورکے "(شل)، ُ پېش "(نو-کا-ره)، ِ زېر "(ل-تاب)، ْ جزم "(شکون)، ٓ "(ز-ړه)، ٔ "(پو-بې-دهٔ)

خپلېدونکے:(خپۀ-لې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خپلېدونکی- مؤنث خپلېدونکې- وګورئ خپلېدل-
خپلېدۀ:(خپۀ-لې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپلېدل-
خپم:(خپم)صفت- (۱)مغلوب- مات- تښتېدلے- (۲)پۀ لتو ومل شوے- پۀ زمکه غزولے- (۳)اسم- دَ خارښت مرض- پم-
خپنځ:(خپنځ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پۀ زمکه غرېدلے- پۀ زمکه هوار شوے- پۀ زمکه تخته شوے-
خپنځتوب:(خپنځ-توب)اسم- مذکر- زمکې سره غزېدنه- پۀ زمکه تخته کېدنه-
خپنځتیا:(خپنځ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ خپنځتوب-
خپنځل:(خپن-ځل)مصدر متعدی- پۀ زمکه هوارول- پۀ زمکه پلنول-
خپنځلے:(خپن-ځۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خپنځل-
خپنځن:(خپن-ځن)حاصلِ مصدر- وګورئ خپنځل-
خپنځنه:(خپن-ځۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپنځل-
خپنځوالے:(خپنځ-وا-لے)اسم- مذکر- پۀ زمکه هوار والے-
خپنځونکے:(خپن-ځون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خپنځل-
خپنځېدل:(خپن-ځې-دل)مصدر لازم- پۀ زمکه هوارېدل- پۀ زمکه تخته کېدل-
خپنځېدلے:(خپن-ځې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خپنځېدل-
خپنځېدن:(خپن-ځې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خپنځېدل-
خپنځېدنګ:(خپن-ځې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپنځېدل-
خپنځېدنه:(خپن-ځې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپنځېدل-
خپنځېدونکے:(خپن-ځې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خپنځېدل-
خپنځېدۀ:(خپن-ځې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپنځېدل-
خپند:(خپند)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه غېږه پاکه شوې (وړی، پومبه)- (۲)وګورئ خپنځ-
خپندل:(خپن-دل)مصدر لازم- (۱)دَ لرګی پۀ ذریعه وړی څنډل- (۲)زمکې سره یو شان کول- زمکې سره هوارول- (۳)وګورئ خپنځل-
خپندلے:(خپن-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خپندل-
خپندن:(خپن-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندنګ:(خپن-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندنه:(خپن-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندول:(خپن-ده-ول)مصدر متعدی- وګورئ خپندل-
خپندون:(خپن-ده-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندونکے:(خپن-ده-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خپندل-
خپندونکے:(خپن-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خپندل-
خپندونګ:(خپن-ده-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندونه:(خپن-ده-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-

خپندوۀ:(خپن-ده-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندل-
خپندۀ:(خپن-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپندل-
خپندېدل:(خپن-دې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ لرګی پۀ ذریعه وړی څنډل کېدل- (۲)زمکې سره هوارېدل-
خپندېدن:(خپن-دې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندېدل-
خپندېدنګ:(خپن-دې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندېدل-
خپندېدنه:(خپن-دې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپندېدل-
خپندېدونکے:(خپن-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خپندېدل-
خپندېدۀ:(خپن-دې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپندېدل-
خپڼ غوړے:(خ-پڼ-غو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوړ پوڅکی- جمع خپڼ غوړی- (افغانستان)-
خپو:(خ-پو)اسمِ صفت- هغه سړے چې مړی ئې خفه کړے شی-
خپ وچوف:(خپ-و-چوف)صفت- ورو شان- پۀ خاموشی- غلے غلے- پۀ غلا-
خپ وچوپ:(خپ-و-چوپ)صفت- وګورئ خپ وچوف-
خپوڅې:(خ-پو-څې)اسم- جمع- مؤنث- خرپوڅې- خاپوڅې- خپوړې- خاپوڅې-
خپور:(خپور)صفت- (۱)خور- تیت وپرک- ویر- اوار- غوړېدلے- (۲)نشر- شائع-
خپورتوب:(خپور-توب)اسم- خپورتیا- خپوروالے- ویروالے- کډوړتوب- (افغانستان)-
خپورتیا:(خپور-تیا)اسم- وګورئ خپورتوب-
خپوروالے:(خپور-وا-لے)اسم- وګورئ خپورتوب-
خپورول:(خپو-ر-ول)مصدر- وګورئ خپرول-
خپورون:(خپو-ر-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورول-
خپورونکے:(خپو-ر-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خپورونکی- مؤنث خپورونکې- وګورئ خپورول-
خپورونګ:(خپو-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورول-
خپورونه:(خپو-ر-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورول-
خپورېدل:(خپو-رې-دل)مصدر لازم- وګورئ خپرېدل-
خپورېدن:(خپو-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورېدل-
خپورېدنګ:(خپو-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورېدل-
خپورېدنه:(خپو-رې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خپورېدل-
خپورېدونکے:(خپو-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خپورېدونکی- مؤنث خپورېدونکې- وګورئ خپورېدل-
خپورېدۀ:(خپو-رې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خپورېدل-

ئ" (څی-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خپ وړل:(خپ-وُ-ړَل)مصدر- پهٔ غلا وړل-

خپوسه:(خ-پو-سه)اسم صفت- څرب- چاق-

خپوسے:(خپو-سے)اسم- واحد- مذکر- بوره- نرى خسنې- نرى خځوسکى-

خپ وهل:(خَپ- وَ- هَل)مصدر - (۱)پهٔ غلا وړل - (۲)څهٔ کار پهٔ پټه کول-

خپه:(خ-په)اسم صفت- وګورئ خفه-

خپه بند:(خپه-بَند)اسم- واحد- مذکر- د ښځو يو قسم پسول چې غمى پکښې لګېدلى وى- (افغانستان)-

خپه خوپيا:(خ-په-خوپ-يا)اسم- خاموشى- چپه چوپيا- (افغانستان)-

خپهٔ:(خپهٔ)اسم- د مالوچو پهٔ شان يوه ماده چې اُور اخلى او د څنو ونو د پوستکى او ښونه جوړولے شى- (افغانستان)-

خپهٔ:(خپهٔ)اسم- جمع- مذکر- يو قسم کنے-

خپى:(خ-پى)اسم- مؤنث- د وړيو نه جوړه شوې رسى يا پړے- (افغانستان)-

خپے:(خ-پے)صفت- داغدار- نښې لرونکے- (افغانستان)-

خت:(خت)اسم- واحد- مذکر- کُرته- قميص- پيپنړ- جمع ختونه/ختې-

ختا:(خ-تا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خطا- غلطى- (۲)غلط- (۳)لهٔ نښې بې ځايه- (۴)بې لارې- (م- عربى- خطا)-

ختا اېستل:(خ-تا-اېس-تَل)مصدر- دوکه ورکول- غلطول- غلول- (افغانستان)-

ختا اېستلے:(خ-تا-اېس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ختا اېستلى- مؤنث ختا اېستلې- وګورئ ختا اېستل-

ختا اېستن:(خ-تا-اېس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ ختا اېستل-

ختا اېستنګ:(خ-تا-اېس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختا اېستل-

ختا اېستنه:(خ-تا-اېس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختا اېستل-

ختا اېستونکے:(خ-تا-اېس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختا اېستونکى- مؤنث ختا اېستونکې- وګورئ ختا اېستل-

ختاپسکے:(خ-تا-پس-کے)اسم- د بېږيو يو قسم لوبه- (افغانستان)-

ختا وتل:(خ-تا-وَ-تَل)مصدر- دوکه کېدل- غلېدل- دوکه خوړل-

ختا وتلے:(خ-تا-وَ-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع ختا وتلى- مؤنث ختا وتلې- وګورئ ختا وتل- (افغانستان)-

ختا وتن:(خ-تا-وَ-تَن)حاصل مصدر- وګورئ ختا وتل-

ختا وتنګ:(خ-تا-وَ-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختا وتل-

ختا وتنه:(خ-تا-وَ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختا وتل-

ختا وتونکے:(خ-تا-وَ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختاو تونکى- مؤنث ختا وتونکې- وګورئ ختا وتل-

ختائى:(خ-تا-ئى)اسم- مؤنث- غلطى- (م- عربى خطائى)

خترز:(خ-ترز)اسم- واحد- مذکر- سور ګل نيونکے يو قسم واښهٔ- (افغانستان)-

خترړے:(خ-تر-ړے)اسم- واحد- مذکر- يوه خوش آوازه خررنکې مرغى چې پهٔ سپرلى کښې پهٔ غرونو کښې ليدے شى-

ختکه:(خهٔ-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- مسطر- ښَټه- مغه لرګے چې کرښې پرې راکښلے شى- (افغانستان)-

ختل:(خ-تل)مصدر- (۱)حمله کول- (۲)د مادې د تېرولو د پاره د نر پهٔ ماده سورېدل- (۳)ترقى کول- (۴)ببهر ته وتل- (۵)د درد يا څړيکې پېدا کېدل- (۶)د جوړ بې ځايه کېدل- (۷)راپولېدل- (۸)ښکاره کېدل- (۹)وُچتېدل-

ختلے:(خ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ختل-

ختم:(خ-تم)اسم- واحد- مذکر- (۱)تمام- سر ته رسېدلے- (۲)د قرآن شريف د تمامولو رسم- (م- عربى)-

ختمول:(خت-مَ-وَل)مصدر - (۱)ختم کول- تمامول- پوره کول- سر ته رسول- (۲)مر کول- بېخ بنياد اېستل-

ختمون:(خت-مه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ختمول-

ختمونکے:(خت-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختمونکى- مؤنث ختمونکې- وګورئ ختمول-

ختمونګ:(خت-مه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختمول-

ختمونه:(خت-مه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختمول-

ختمه:(خت-مه)اسم- واحد- مؤنث- د مړى پهٔ کور کښې د خېرات پهٔ توګه پهٔ اوومه يا څلوېښتمه ورځ ورکېدونکې روټى- جمع ختمې-

ختمېدل:(خت-مې-دل)مصدر لازم- (۱)پوره کېدل- ختم کېدل- سر ته رسېدل- (۲)مر کېدل- بېخ بنياد وبستلے کېدل-

ختمېدن:(خت-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ختمېدل-

ختمېدنګ:(خت-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختمېدل-

ختمېدنه:(خت-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختمېدل-

ختمېدونکے:(خت-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختمېدونکى- مؤنث ختمېدونکې- وګورئ ختمېدل-

ختمېدهٔ:(خت-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضى استمرارى د واحد غائب صيغه- وګورئ ختمېدل-

ختن:(خ-تن)حاصل مصدر- وګورئ ختل-

ختنګ:(خ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختل-

ختنګ:(خ-تنګ)اسم- واحد- مذکر- غار- بوغل- کنده- جمع ختنګان-

ختنول:(خت-نَ-وَل)مصدر متعدى- د تخنول عاميانه قرأت- ختول- تخنول-

ختنون:(خت-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ختنول-

ختنونکے:(خت-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختنونکى- مؤنث ختنونکې- وګورئ ختنول-

ختنونګ:(خت-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختنول-

ختنونه:(خت-نه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختنول-

ختنه:(خ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختل-

ختنه:(خت-نه)اسم- واحد- مؤنث- سُنت- سونت- سُونتونه- د مسلمانانو

زبر(خ-بهٔ-ره)، زورکے(شل)، پېش(نو-کا-ره)، زېر(ک-تاب)، جزم(شکون)، ة(ز-ره)، ۀ(پو-بې-دهٔ)

ماشومانو دَ سوخې نه زياتي پسته غوښه پربکونه- (م- عربی)-

ختنېدل:(خَت-نې-دَل)مصدر- دَ تخنېدل عاميانه قرأت- ختېدل- تخنېدل-

ختنېدن:(خَت-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ختنېدل-

ختنېدنګ:(خَت-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختنېدل-

ختنېدنه:(خَت-نې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختنېدل

ختنېدونکے:(خَت-نې-دُوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختنېدونکي- مؤنث ختنېدونکې- وګورئ ختنېدل-

ختنېدۀ:(خَت-نې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ختنېدل-

ختنى:(خ-تۀ-نى)اسم- جمع- مذکر- زاړۀ چيړې- ځيرې- ټوکړې- شلېدلی رختونه-

ختو بربټے:(خ-تُو- بَرې-ټے)صفت- نوے ځلمے- هغه ځلمے چې ږيره بربټ ئې تازه تازه راغلی وی- (افغانستان)-

ختورے:(خ-تو-رے)اسم- واحد- مذکر- خاتورے- (۱)شفتالو- شنتالو- شلتالو- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ شلتالو- (۲)يو غريز ازغن بوټے- جمع ختوری- (افغانستان)-

ختول:(خۀ-تـه-وَل)مصدر متعدی- ختنول- ټېخورول- تخنول- دَ تخنول عاميانه قرأت-

ختولے:(خۀ-تَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ختولي- مؤنث ختولې- وګورئ ختول-

ختون:(خۀ-تَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ختول-

ختونکے:(خ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختونکي- مؤنث ختونکې- وګورئ ختل-

ختونکے:(خۀ-تـه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختونکي- مؤنث ختونکې- وګورئ ختول-

ختونه:(خۀ-تَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختول-

خته:(خ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کپړه- جامه- (۲)زړې کپړې-

ختى:(خۀ-تى)اسم- (۱)دَ ناوې دَ وادۀ جوړه- (۲)کالی- (افغانستان)-

ختېدل:(خۀ-تې-دَل)مصدر لازم- تخنېدل- تيخوربدل- (عاميانه)-

ختېدن:(خۀ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ختېدل-

ختېدنګ:(خۀ-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ختېدل-

ختېدنه:(خۀ-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ختېدل-

ختېدونکے:(خۀ-تې-دُوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ختېدونکي- مؤنث ختېدونکې- وګورئ ختېدل-

ختېدۀ:(خۀ-تې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ختېدل-

ختى:(خۀ-تى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شميس- شميز- زبر پيراهنی- هغه ووکے شان قميص چې دَ قميص لاندې اغستے شی- بنيان-

ختے:(خۀ-تے)صفت- ختلے- پورته شوے- (عاميانه)-

ختے:(خ-تے)اسم- للون- ګوړ- (افغانستان)-

خټ:(خَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خاورو کمر- چم- دَ خاورو پانړ- دَ خاورو غنړی- (۲)دَ مايعاتو خيرے- (۳)دَ ونې مونړ- (۴)دَ تورې وريځې کټ- (۵)خاکی بدن- دَ خاورو ځلے- جمع خټونه-

خټبه:(خَټ-به)صفت- ګلکار- دَ خټو کار کونکے- خټګر- خټمار-

خټبيل:(خَټ-بيل)اسم- واحد- مذکر- پۀ بيخ کښې ناست خيرے-

خټپې:(خ-ټ-پې)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښپلمې خټکے يا ټپوسے چې شکل ئې دَ ام پۀ شان وی- دَ ښپېلمې چرګ-

خټ خټ:(خَټ-خَټ)اسم- پۀ کټ کټ خندا- پۀ زوره خندا-

خټک:(خ-ټک)اسم- (۱)دَ تور کونګټ يو قسم- (۲)خرک- (۳)بيخ- بنياد- ريښه- ستږه-

خټکنى:(خَټ-کُ-نى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ووړو ماشومانو کټوی- زوره کټوه- (۲)ګلدانی- ګلدان-

خټکنے:(خَټ-کُ-نے)اسم- دېګ- هغه لوښے چې خواړۀ پکښې پخيږی- (افغانستان)-

خټکى:(خَټ-کى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ښپلمې- پلنې پلنې پاڼې لرونکے يو بوټے- (۲)لومکه- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ سپلمې-

خټکے:(خَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خاورو وړوکے خټ- چم- (۲)دَ بينادم کالبوت- جمع خټکي-

خټکے:(خۀ-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- مونړ- دَ ټانټو مونړ چې پۀ پټی کښې دَ فصل ريبلو نه پس پاتې شی- جمع خټکی- (افغانستان)-

خټکے:(خ-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شينکے- (۲)خربوزه- جمع خټکی-

خټګر:(خَټ-ګر)صفت- مذکر- وګورئ خټبه- مؤنث خټګره- جمع مؤنث خټګرې-

خټلن:(خَټ-لَن)اسم صفت- دَ خټو غنډې ځړ-

خټماله:(خَټ-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- ګرماله- کرماله- خټموښے- جمع خټمالې-

خټم خټول:(خ-ټم-خ-ټول)صفت- خراب- درهم برهم- ګډوډ- (افغانستان)-

خټموښے:(خَټ-مو-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خټماله- جمع خټموښی-

خټمېل:(خَټ-مېل)اسم- واحد- مذکر- اخر- انجام- خاتمه- جمع خټمېلونه- (م- دَ ختې او مېل مرکب- غالباً)-

خټنکه:(خَټ-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- دېګ- دېګے- دېکچے- دېکلے-

خټو:(خ-ټو)اسم صفت- غټې خټې لرونکے-

خټو:(خ-ټو)اسم- دَ جوارو پۀ فصل کښې راټوکېدونکے يو قسم بوټے- (افغانستان)-

خټو:(خ-ټو)اسم صفت- (۱)سپين وغټ ماشوم- (۲- اسم) دَ ناز خبره-

خټولے:(خَ-ټو-لے)صفت- خړوبے- خړې أبۀ-
خټورکے:(خَ-ټور-کے)اسم- واحد- مذکر- پۀ شګو کښې راټوکېدونکے یو قسم بوټے- (افغانستان)-
خټوسکے:(خَ-ټوس-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوبښن ماشوم- (۲)دَ وریځې غړوسکے- جمع خټوسکي-
خټول:(خَ-ټ-وَل)مصدر متعدی- أبۀ خړول- أبو کښې خاورې ګډول-
خټول:(خَ-ټول)اسم- واحد- مذکر- دَ دوؤ ورونو ګډه زمکه- شریکه زمکه- ناوېشلې زمکه- جمع خټولونه-
خټول:(خَ-ټُول)اسم- (۱)دَ أبو دَ تل خټه- (۲)خنټول- کوټه کالے- (۲)غاټول- دَ لاله ګل-
خټوله:(خَ-ټو-له)صفت- خړې أبۀ- خاورینې أبۀ- جمع خټولې-
خټوېله:(خَټ-وِې-له)صفت- خټمېله- خټ مېل-
خټه:(خَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خاوره- (۲)چیکړ- (۳)ټینګ- (۴)نسل- قام- سرشت- (۵)خویَ- (۶)خفه- دلګیر- (دَ طبیعت مزاج وغیره دَ صفت پۀ شکل)-
خُټه:(خُ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- خصیه- خایه- آلۀ تناسل- جمع خُټې-
خټین:(خَ-ټینَ)صفت- لۀ خاورو خټو جوړ-
خټین:(خَ-ټین)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ کبانو دَ ښکار کولو کارتوس- پۀ درز چاودونکې یوه ماده چې عام طور سره دَ کبانو ښکار کښې استعمالیږی-
خټېل:(خَ-ټېل)اسم- خټبېل- خړوبے- (افغانستان)-
خټی:(خَ-ټی)اسم صفت- واحد/جمع- مونث- ښۀ صحت لرونکې ماشومه-
خټے:(خُ-ټے)اسم- ماشومانو ته دَ مینې تورے-
خټے:(خَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ خټ اسم تصغیر- وړوکے خټ-
خج:(خَج)اسم- واحد- مذکر- خَک- دَ ژبې پۀ لهجه کښې پۀ سېلاب زور- جمع خجونه- (افغانستان)-
خجالت:(خَ-جا-لَت)اسم- شرم- شرمندګی- حیا- خجلت- کچه والے- (م- عربی)-
خجل:(خَ-جَل)اسم صفت- نادم- کچه- شرمنده- (م- عربی)-
خجلت:(خَج-لَت)اسم- خجالت- شرمندګی- (م- عربی)-
خجلول:(خه-جه-له-وَل)مصدر متعدی- شرمول- شرمنده کول- کچه کول-
خجلون:(خه-جه-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خجلول-
خجلونکے:(خه-جه-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خجلونکی- مؤنث خجلونکې- وګورئ خجلول-
خجلونګ:(خه-جه-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خجلول-
خجلونه:(خه-جه-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خجلول-
خجلېدل:(خه-جه-لې-دَل)مصدر لازم- شرمنده کېدل- شرمېدل- کچه کېدل-
خجلېدن:(خه-جه-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خجلېدل-
خجلېدنګ:(خه-جه-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خجلېدل-
خجلېدنه:(خه-جه-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خجلېدل-
خجلېدونکے:(خه-جه-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خجلېدونکی- مؤنث خجلېدونکې- وګورئ خجلېدل-
خجلېدۀ:(خه-جه-لې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خجلېدل-
خجوره:(خه-جو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کجوره- خرما- دَ کجورې وُنه او مېوه- نباتاتی نوم فی نکس ډکټې لې فېرا (PHOENIX DACTYLIFERA)-
خجونکے:(خه-جون-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مسَت- چُست- (۲)لوبغاړے- جمع خجونکی- مؤنث خجونکې-
خجه:(خه-جه)اسم- نامرد- ویرېدونکے- ډارن- ډرن- ټرن- (افغانستان)-
خجی:(خه-جي)اسم- شوخی- مستی- (افغانستان)-
خجیره:(خَ-جی-ره)اسم- واحد- مؤنث- کجوره- خجوره- خجی-
خجی:(خه-جي)اسم- واحد/جمع- مؤنث دَ کجورې وُنه- خجوره- خجیره- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ خجوره-
خجی:(خَ-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غرېزه ګاڼره- (افغانستان)-
خځوکے:(خَ-ځو-کے)اسم- بکسکے- خځوکے- خځوزے- ډېر کم- پوټے- جمع خځوکی-
خځه:(خَ-ځه)اسم- واحد- مؤنث- لېوه شوې بوساړه- جمع خځې-
خچ:(خَچ)اسم- (۱)بدسلوکی- بداخلاقی- بدخوئی- (۲)نقصان- خلل- (۳)شک-
خچپچ:(خَچ-پَچ)صفت- خچنې خچنې- خچنې خچنې- مات ګډ- بېکاره- ټوټې ټوټې-
خچپچتوب:(خَچ-پَچ-توب)اسم- خچپچتیا- خچپچوالے- مات ګډ والے-
خچپچتیا:(خَچ-پَچ-تِیا)اسم- وګورئ خچپچتوب-
خچپچوالے:(خَچ-پَچ-وا-لے)اسم- وګورئ خچپچتوب-
خچپچول:(خَچ-پۀ-چ-وَل)مصدر متعدی- مات ګډ کول- چخنې چخنې کول- ټوټې ټوټې کول- ذرې ذرې کول-
خچپچون:(خَچ-پۀ-چ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خچپچول-
خچپچونکے:(خَچ-پۀ-چون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خچپچول-
خچپچونګ:(خَچ-پۀ-چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خچپچول-
خچپچونه:(خَچ-پۀ-چ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خچپچول-
خچپچېدل:(خَچ-پۀ-چې-دَل)مصدر لازم- چخنې چخنې کېدل- مات ګډ کېدل- ټوټې ټوټې کېدل- ذرې ذرې کېدل-
خچپچېدن:(خَچ-پۀ-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خچپچېدل-
خچپچېدنه:(خَچ-پۀ-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خچپچېدل-
خچپچېدونکے:(خَچ-پۀ-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خچپچېدونکی- مؤنث خچپچېدونکې- وګورئ خچپچېدل-
خچپچېدۀ:(خَچ-پۀ-چې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب

صيغه- وګورئ خچپچېدل-

خچتنړا:(خچ-تن-ړا)اسم- دَ مومو دَ ويلی کېدو حالت-

خچتنها:(خه-چت-نها)صفت- خچونيا- مغه ژاوله يا داسې نور څيزونه چې وخبېښلے شی يا ويلی شی-

خچ خچونے:(خچ-خ-چو-نے)اسم- خربازی- سرګندی- بوړاغانی- سر پهٔ څړی- سر پهٔ چړی- سر پهٔ څونکه- (افغانستان)-

خچ خل:(خچ-خل)اسم- واحد- مذکر- انډه- اړخک- بغلی- پچک- پوچک- مغه اګی چې سر او چک يې دواړه مات وی- جمع خچ خلونه-

خچر:(خ-چر)اسم- واحد- مذکر- غاتره- قاطر- کچر- قچر- مؤنث خچره- جمع مؤنث خچرې-

خچره:(خ-چهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ خچر مؤنث وګورئ خچر-

خچره:(خ-چهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- مال پهٔ مال بدلونه- مال لهٔ مال سره عوضونه- مارچه- (افغانستان)-

خچره:(خچ-ره)اسم- مؤنث- پاتې شونے بېکاره مال-

خچړه:(خ-چهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو يا پوزې چخه- جمع خچړې- (افغانستان)-

خچکه:(خ-چ-که)اسم- واحد- مؤنث- نری لښته چې ماشومان پرې وړې تيرې ولی- غيچکې ليندی- دَ سرندې ليندی- (افغانستان)-

خچل:(خه-چل)مصدر- ټپله کول- ټپل وهل- ديکه ورکول-

خچلے:(خه-چهٔ-لے)اسم مفعول- جمع خچلی- مؤنث خچلې- وګورئ خچل-

خچ مچ:(خچ-مچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خس خاشاک- کبوړ- بېکاره څيزونه- (۲)تپل مخے سړے- ننکيو وهلے سړے- تپی مخے-

خچن:(خه-چن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- خيرن- ګنده- ناولے- سخا- خيټن-

خچورے:(خه-چو-رے)اسم- واحد- مذکر- خځورے- دَ روټی بکسکے- جمع خچوری- (افغانستان)-

خچوکے:(خه-چو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوښې ټوټه- جمع خچوکی-

خچونکے:(خه-چون-کے)اسم فاعل- جمع خچونکی- مؤنث خچونکې- وګورئ خچل-

خچونيا:(خه-چون-يا)صفت- وګورئ خچتنها-

خچه:(خهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګولی دَ نښانې نه لږ شان خطا لګېدنه- (افغانستان)-

خچه:(خهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- کچنه (ګته)- قچه (ګته)- وړوکې (ګته)- چيخنه (ګته)- خچی (ګته)- خچی مچی (ګته)- خېچی (ګته)-

خچې پچې:(خهٔ-چې-پهٔ-چې)صفت- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې-

خچی:(خ-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خچه نمبر(۲)-

خچی مچی ګته:(خ-چی-م-چی-ګ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خچه نمبر(۲)-

خچے:(خهٔ-چے)اسم- واحد- مذکر- نرے تېرهٔ لرګے- جمع خچی-

خخ:(خخ)اسم- واحد- مذکر- قطره- دَ غوښې ټوکړه- جمع خخونه-

خځځکے:(خخ-څه-کے)اسم- واحد- مذکر- خځوځکے- خځوزے- دَ روټی بکسکے- دَ روټی ټوکړه- جمع خځځکی-

خځرکے:(خه-څر-کے)اسم- واحد- مذکر- خاشاک- خشاک- جمع خځرکی-

خځکے:(خه-څهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- خخ- دَ غوښې ټوکړه- قطره- جمع خځکی- (افغانستان)-

خځله:(خخ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ نوکونو دَ شا دَ غوښې نه دَ نيلې دَ بيلېدلو مرض- جمع خځلې- (افغانستان)-

خځنے:(خ-څهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- خلے- خس خاشاک- اسک- واړهٔ واړهٔ خلی چې پهٔ سترګو کښې پرېوځی- جمع خځنی-

خځوځکے:(خ-څوخ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خځوزے-

خځوزے:(خه-څو-زے)اسم- واحد- مذکر- خځوځکے- خځځکے- دَ روټی بکسکے- پوټے-

خځوکے:(خه-څو-کے)اسم- واحد- مذکر- خځوکے- بکسکے- ډېر کم شے-

خداپرست:(خ-دا-پ-رست)صفت- دَ خدایٔ تعالیٰ عبادت کونکے- خدایٔ تعالیٰ منونکے- (م- فارسی)-

خداپرستی:(خ-دا-پ-رس-تی)اسم- دَ خدایٔ پرست کېدو حالت- (م- فارسی)-

خداترس:(خ-دا-ترس)صفت- لهٔ خدايه ويرېدونکے- رحم دل- تقویٰ دار- (م- فارسی)-

خدا نخواسته:(خ-دا-نهٔ-خاس-ته)کلمه- خدایٔ مهٔ کړه- (م- فارسی)-

خداوند:(خ-دا-وند)اسم- خدایٔ پاک- مالک- آقا- صاحب- (م- فارسی)-

خداوند پاک:(خ-دا-ون-د-پاک)اسم- خدایٔ تعالیٰ- الله پاک- (م- فارسی)-

خُدائی:(خ-دا-ئی)اسم- (۱)خدایٔ کېدل- خدایٔ والے- (۲)صاحبی- مالکی- (۳)دنيا- (۴)دَ خدایٔ دَ پاره- (۵)مخلوقات- (م- فارسی)-

خداينـدی:(خدا-ين-دی)صفت- (۱)دَ خدایٔ پاک لهٔ طرفه- (۲) دَ خدایٔ دَ پاره- (۳)اسمانی- (۴)ناڅاپی- غېبی-

خدایٔ:(خدایٔ)اسم- خدا- الله تعالیٰ- خداوند پاک-

خدایٔ بخښلے:(خدایٔ-به-ښهٔ-لے)صفت- (۱)مرحوم- دَ مسلمان مړی دَ پاره استعمالېدونکے تورے- (۲)کم عقل (طنزاً)-

خدایٔ پاک:(خدایٔ-پاک)اسم- الله تعالیٰ- خداوند پاک- پاک پروردګار-

خدایٔ پامانی:(خدایٔ-پا-ما-نی)اسم- مخه ښه- رُخصتېدنه- رخصت اخستنه- (افغانستان)-

خدایٔ تعالیٰ:(خدایٔ-ت-عا-لیٰ)اسم- خدایٔ پاک- الله تعالیٰ-

خدایٔ خواږهٔ:(خدایٔ-خوا-ږهٔ)اسم- پهٔ شوتلو کښې راټوکېدونکے بوټے چې زيړ ګل يې وی او دَ شمکې پهٔ شان وی- (افغانستان)-

خدایٔ زده:(خدایٔ-زده)کلمهٔ تعجب- خدایٔ خبر- خدایٔ پوهيږی- خدایٔ ته

پته ده-

خدایٔ ګو:(خُدایٔ-ګو)کلمهٔ قَسم- پهٔ خدایٔ وایُم- پهٔ خدایٔ مې دې قَسم وی-

خدایٔ وندی:(خُدایٔ-ون-دی)اسم- خداوندی- دَ خدایٔ پاک لهٔ خوا- وګورئ خدایندی-

خدری:(خَد-ری)اسم- چوتبې- هغه مقرره روټۍ چې غوبه ئ لهٔ کورونو جمع کوی- (افغانستان)-

خدړ:(خَ-دړ)اسم صفت- سپېرهٔ مخے- خرمخے- خوار- کمزورے- مانده- (افغانستان)-

خدشه:(خَد-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کړولے- نوکاره- شوکاره- (۲)تاوان- ضرر- نقصان- (۳)وېره- فکر- اندېښنه- شک شبه- جمع خدشې- (م- عربی)-

خدښکه:(خُد-ښهٔ-که)اسم- مهمل شان قَسم- (افغانستان)-

خدعه:(خد-عه)اسم- چل- فرېب-

خدمت:(خد-مَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خذمت- تابعداری- چوپړ- نوکری- مزدوری- (۲)کار- کارنامه- جمع خدمات/خدمتونه- (م- عربی)-

خدمتګار:(خد-مَت-ګار)اسم- واحد- مذکر- خذمتګار- خدمت کونکے- چوپړ وهونکے- نوکری کونکے- مزدوری کونکے- جمع خدمتګاران- (م- عربی- فارسی)-

خدمتګاری:(خد-مَت-ګا-ری)اسم- نوکری- تابعداری- خذمتګاری- (م- عربی- فارسی)-

خدمتی:(خد-مه-تی)صفت- (۱)خدمتګار- خدمت کونکے- (۲)زیات خدمت کونکے- جمع خدمتیان-

خدنګ:(خَ-دَنګ)اسم- (۱)سپین سپیدار یوه وُنه چې دَ غشی لرګے ترې جوړیږی- (۲)غشے- (۳)انبغ ختلے څیز- (۴)لوړ ځوان- (۵)څېزکے- نباتاتی نوم پاپولس البا (POPULUS ALBA)-

خدوخال:(خه-دو-خال)اسم- کرهٔ وړهٔ- (م- فارسی)-

خهل:(خه-هِل)اسم- غټ سپے- خنبیل- مؤنث خهله- جمع مؤنث خهلې-

خهل بهل:(خه-هل-بَ-هِل) صفت- ړببړ- پړسېدلے-

خر:(خَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اَس دَ خاندان یو ځناور چې عام طور سره خړرنګ او وږدهٔ غوږونه لری- (۲- صفت)بېوقوف- کم عقل- بې عقله- (۳)ضدی- جمع خرونه- (م- فارسی)-

خر:(خَر)اسم صوت- دَ مری اواز-

خراب:(خه-راب)صفت- (۱)ویجاړ- وران- ویران- (۲)تباه- برباد- دَ اباد ضد- (۳)بد- (م- عربی)-

خرابات:(خه-را-بات)اسم- (۱)شراب خانه- (۲)فضول خرچی- بدعملی- فحاشی- (م- فارسی)-

خراباتی:(خه-را-با-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شرابی- فضول خرچه- بدعمله- وران کارے- جمع خراباتیان- (م- فارسی)-

خراب تراب:(خه-راب-تَ-راب)صفت- (۱)وران ویجاړ- (۲)تباه برباد- در پهٔ در-

خرابتوب:(خه-راب-توب)اسم- خرابتیا- خرابوالے- خرابی- خراپی-

خرابتیا:(خه-راب-تیا)اسم- وګورئ خراب توب-

خرابوالے:(خه-راب-وا-لے)اسم- وګورئ خرابتوب-

خرابول:(خه-را-بَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)خراپول- ورانول- بربادول- تباه کول- (۲)غول-

خرابون:(خه-را-بَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خرابول-

خرابونکے:(خه-را-بَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرابونکی- مؤنث خرابونکې- وګورئ خرابول-

خرابونګ:(خه-را-بَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرابول-

خرابونه:(خه-را-بَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرابول-

خرابه:(خه-را-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ خراب مؤنث- بد فعله ښځه- (۲)کنړر- کنډواله- هغه زمکه چې دَ کرلو وړ نهٔ وی- (افغانستان)-

خرابی:(خه-را-بی)اسم- وګورئ خرابتوب-

خرابېدل:(خه-را-بې-دَل)مصدر لازم- (۱)خراپېدل- ورانېدل- ویجاړېدل- بربادېدل- تباه کېدل- ضائع کېدل- بې کاره کېدل- (۲)بدېدل- (۳)غولے کېدل-

خرابېدن:(خه-را-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خرابېدل-

خرابېدنګ:(خه-را-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرابېدل-

خرابېدنه:(خه-را-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرابېدل-

خرابېدونکے:(خه-را-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرابېدونکی- مؤنث خرابېدونکې- وګورئ خرابېدل-

خرابېدهٔ:(خه-را-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خرابېدل-

خراپ:(خه-راپ)اسم صفت- مؤنث خراپه- جمع مؤنث خراپې- وګورئ خراب-

خراپ:(خَراپ)اسم- واحد- مذکر- خاپ- نښه- چاپ- زخم- پرهر- پرار-

خراپتوب:(خه-راپ-توب)اسم- خراپی- خراپتیا- خراپوالے-

خراپتیا:(خه-راپ-تیا)اسم- وګورئ خراپتوب-

خراپوالے:(خه-راپ-وا-لے)اسم- وګورئ خراپتوب-

خراپول:(خه-را-پَ-وَل)مصدر متعدی- وګورئ خرابول-

خراپون:(خه-را-پَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خراپول-

خراپونکے:(خه-را-پَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع خراپونکی- مؤنث خراپونکې- وګورئ خراپول-

خراپونګ:(خه-را-پَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خراپول-

خراپونه:(خه-را-پَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خراپول-

خراپی:(خه-را-پی)اسم- وګورئ خرابی- جمع خراپی-

خراپېدل:(خه-را-پې-دَل)مصدر لازم- وګورئ خرابېدل- (افغانستان)-

خراپېدن:(خه-را-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خراپېدل-

خراپېدنګ:(خه-را-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خراپېدل-

خراپېدنه:(خه-را-پې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خراپېدل-

خراپېدونکے:(خه-را-پې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع خراپېدونکي- مؤنث خراپېدونکې- وګورئ خراپېدل-

خراپېدهٔ:(خه-را-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خراپېدل-

خراتګه:(خه-رات-ګه)اسم- واحد- مؤنث- خرانګه- څانګه-

خراج:(خ-راج)اسم- واحد- مذکر- مالیه- تلنګ- محصول- باج- جمع خراجونه- (م- عربی)-

خراچکے:(خَراچ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خراشکے- (افغانستان)-

خراد:(خه-راد)اسم- واحد- مذکر- (۱)څرخ- یوه آله چې اُسپنه یا لرګے پرې تراشلے یا جوړولے شي- (۲)دَ اُسپنې یا دَ لرګي دَ تراشلو مغه کار چې پهٔ خراد کیږی- جمع خرادونه-

خرادی:(خه-را-دی)اسم- واحد- مذکر- پهٔ خراد کار کونکے-

خراړکه:(خَرا-ړ-که)اسم- واحد- مؤنث- خرړکه- خراړه- خرکه- خړه بګه- ابرخاړے- یو خړرنګ لرونکې مرغۍ چې مخصوص اواز لرې- جمع خراړکې-

خراړه:(خه-را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خراړکه- جمع خراړې-

خرازک:(خه-را-زک)اسم- وګورئ خرسک- (افغانستان)-

خرازے:(خه-را-زے)اسم- واحد- مذکر- یو ازغن بوټے چې لهٔ څانګو ئې دَ پکې لاستی جوړیږی- جمع خرازی-

خراسک:(خه-را-سک)اسم- وګورئ خرسک- (افغانستان)-

خراش:(خه-راش)اسم- واحد- مذکر- خرپ- خاپ- نښه- زخم- ګرېدنه- جمع خراشونه- (م- فارسی)-

خراشکے:(خَراش-کے)اسم- واحد- مذکر- بلغم- ګړبې- کړخه- خرپ- خراچکے- ګرولے- توکاڼې- خروشکے- جمع خراشکي-

خُرافات:(خُ-را-فات)اسم- جمع- مذکر- اپلتې- اوتې بوتې- بکواس- بې هوده خبرې- (م- عربی)-

خرام:(خ-رام)اسم- دَ نازو نخرو چال- (م- فارسی)-

خرامان:(خ-را-مان)صفت- پهٔ نازو ادا ګرځېدونکے- پهٔ مکېز مکېز قدم اخستونکے- ورو ورو پهٔ قلاره تلونکے- (م- فارسی)-

خرانده:(خَران-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمکې تراشنه- جمع خراندې- (افغانستان)-

خرانګه:(خ-رانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ونې وړه څانګه- ړکے- وړه ښاخله- ړروکے ښاخ- (۲)دَ پوزی نرۍ او بېکاره پاڼې- جمع خرانګې-

خرانګې ورانګې:(خَرانګ-ګې-وَرانګ-ګې)صفت/متعلق فعل- خرانګې ورانګې- شاولې واولې- برا برا- وېر واز-

خربشوئے:(خر-به-شو-ئے)اسم- مذکر- وګورئ خربېشوئے- (۱)سور- خنزیر- (۲)صفت- بدخویه-

خربندے:(خَر-بن-دے)اسم- واحد- مذکر- ارنې- لاربندے- دَ مال یا څناروړ دَ پاره پهٔ لاره کښې بندېز اچونه-

خربنی:(خَر-به-نی)اسم صفت- دَ خربه کار او پېشه- دَ خر چلولو کسب-

خربنے:(خَر-به-نے)اسم- واحد- مذکر- خربه- مغه څوک چې خرهٔ ساتی-

خربوټے:(خَر-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- بَروزه- یو قسم واښهٔ چې اکثر دَ پټیو پهٔ پولو کیږی- نباتاتی نوم سائیمبوپوګن مارټینی (CYMBOPOGON MARTINI)-

خربوجل:(خر-بو-جَل)صفت- پهٔ لتو وهلے- ټکولے- بې عزته کړے- (افغانستان)-

خربوزه:(خر-بُو-زه)اسم- واحد- مؤنث- یو غټه شان خوږه مېوه- خټکے- نباتاتی نوم کیوکیومس مېلن (CUCUMIS MELON)-

خربون:(خَر-بُون)صفت- خربه- دَ خرو څرونکے- جمع خربانهٔ-

خربونتوب:(خَر-بُون-توب)اسم- خربونتیا- خربه والے- دَ خرهٔ څرونه-

خربونتیا:(خَر-بُون-تیا)اسم- وګورئ خربونتوب-

خربه:(خَر-به)صفت- وګورئ خربنے-

خربه توب:(خَر-به-توب)اسم- خربه والے- دَ خرو ساتلو کار-

خربه والے:(خَر-به-وا-لے)اسم- وګورئ خربه توب-

خربېشو:(خَر-بې-شو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خربېشوے-

خربېشوے:(خَر-بې- شهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوړر- سوور- خنزیر- خربېشو- خربېشے- بدخناور- بدلېوهٔ- (۲)سپک- دَ بد خوئ خاوند- شېطان- کمینه- شرارتی- جمع خربېشوی-

خربېشے:(خَر-بې-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خربېشوے-

خرپ:(خَرپ)اسم- (۱)پهٔ تېرهٔ څیز لکه چاړهٔ توره وغېره دَ څهٔ څیز دَ وهلو یا ماتولو آواز- (۲)نښه- چاپ- خاپ- (۲)دبدبه- کبر- لوئی-

خرپا:(خَر-پا)اسم صوت- واحد- مؤنث- دَ خرپ آواز-

خرپا خرګردانه:(خَر-پا-خَر-ګر-دا-نه)اسم- (۱)دَ ماشومانو یوه لوبه چې دوه ټولی پکښې وی او پهٔ یو بل سوریږی- خرجوبله- بلوله- خره بلوله- (۲)بې طریقې او بې بندوبسته کار- (افغانستان)-

خرپار:(خَر-پار)اسم صوت- خرپهار- دَ خرپ آواز-

خرپاندے:(خَر-پان-دے)اسم- واحد- مذکر- بلېپش- موشپرانګ- خرپاڼړے- بلونګړے- ګړه بلې- دَ ونې پیشوګے- جمع خرپاندی-

خرپاڼړے:(خَر-پان-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرپاندے- جمع خرپاڼړی-

خرپټ:(خَر-پټ)اسم- واحد- مذکر- کپه- پوړر- مېده کړې دوائی- سفوف- (افغانستان)-

خرپټه:(خَر-پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خړرنګے واښهٔ چې پهٔ زمکه

هوار پېدا کيږي، نرۍ پاڼې لري او اوم خوړے شي- جمع خرپېږي-

خرپ خروپ:(خَرپ-خرُوپ)صفت- مرکب- (۱) ټوکړې ټوکړې- (۲)د وهلو يا پۀ ټوپک کښې د بولټ د کالتوسو مخکښې کولو آواز-

خرپل:(خَر-پَل)اسم- واحد- مذکر- ګېچه- توپاله- د مېوې يا داسې بل څيز پاتې شوې حصه-

خرپل:(خَر-پَل)مصدر- خرپول- وهل- ټکول- لټول-

خرپلکې:(خَر-پَل-کې)اسم- واحد- مؤنث- د مرغانو پۀ خاورو کښې لوبې- (افغانستان)-

خرپله:(خَر-پۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- زوړ ټغر- جمع خرپلې- (افغانستان)-

خرپلے:(خَر-پۀ-لے)اسم مفعول- جمع خرپلي- مؤنث خرپلې- وګورئ خرپل(۲)-

خرپند:(خَر-پَند)اسم صوت- (۱)د څۀ څيز د ماتېدو پۀ وخت د خرپ اواز- (۲- اسم)سخت جنګ- (۳)سخته بيماري- (۴)سخت څيز- (۵)پۀ اسانۍ ماتېدونکے-

خرپوختکه:(خَر-پوخ-تَ-که)اسم- شيکومه- شينکومه- خرفاخته- د کور کوترې يو قسم-

خرپول:(خَر-پَه-وَل)مصدر- (۱)وهل- ټکول- ډبول- دربول- (۲)د کلک څيز خوړل- خرچول-

خرپولے:(خَر-پَه-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع خرپولي- مؤنث خرپولې- وګورئ خرپول-

خرپون:(خَر-پَه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپونګ:(خَر-پَه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپونه:(خَر-پَه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپۀ خرګردانه:(خَر-پۀ-خَر-ګر-دا-نه)اسم- مؤنث- (۱)د ماشومانو يو قسم لوبه- (۲)بې ترتيبه کار-

خرپهار:(خَر-پَه-هار)اسم- (۱)خرپا- خرپے- پۀ يو مخ د خرپولو اواز- (۲)د يو څيز د ژوولو اواز- (۳)د وهلو ټکولو اواز-

خرپياځه:(خَر-پيا-څه)اسم- واحد- مؤنث- سپين ګلونه او نرۍ ازغې لرونکے يو قسم بوټے- جمع خرپياځې- (افغانستان)-

خرپين:(خَر-پينَ)اسم- (۱)يو قسم کُرت- (۲)د څاروو پاتې شونے خوراک- (افغانستان)-

خرپېدل:(خَر-پې-دَل)مصدر- (۱)وهلے ټکولے کېدل- (۲)ژوولے کېدل- (۳)کرېدل- پۀ خرچهار راتلل- (۴)پۀ خرپ خرپ اواز راتلل- (۵)قهربدل- خوټېدل- تاوېدل-

خرپېدلے:(خَر-پې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع خرپېدلي- مونث خرپېدلې- وګورئ خرپېدل-

خرپېدن:(خَر-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدنګ:(خَر-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدنه:(خَر-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدونکے:(خَر-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرپېدونکي- مؤنث خرپېدونکې- وګورئ خرپېدل-

خرپېدۀ:(خَر-پې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ خرپېدل-

خرپے:(خَر-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د زنانو يو ټامې اتڼ- (۲)خرپهار- جمع خرپي- (افغانستان)-

خرت:(خَرت)اسم- واحد- مذکر- (۱)نفرت- کرکه- (۲)د څناورو د پوزې نه وتونکے اواز- (۳)منډه- وُرړه- ترړه- دَوْ-

خرتانګ:(خَر-تانګ)اسم- واحد- مذکر- د تانګ تړلو تسمه- جمع خرتانګونه-

خرتموس:(خَر-تَ-مُوس)اسم- سخته ګرمي- د اوړي د سختې ګرمۍ وخت- خرټوس- (افغانستان)-

خرتوب:(خَر-توب)اسم- کم عقلي- بې عقلي- ناپوهي- بې وقوفي- خرتوبي- ضد-

خرتوبي:(خَر-تو-بي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرتوب-

خرتوس:(خَر-تُوس)اسم- يو قسم بوټے چې د سوزولو پۀ کار راځي- (افغانستان)-

خرتيزکه:(خَر-تي-زَ-که)اسم- واحد- مؤنث- جمع خرتيزکې- وګورئ خرتيزه-

خرتيزه:(خَر-تي-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د خر مستي- (۲)ترپ- ټوپ- غرڅنګ- خرتيزکه- (۳)بې تميزي- جمع خرتيزې-

خرټ:(خَرټ)اسم- د تورو تېلو خيرے چې پۀ ږېرخ کښې جمع وي- (افغانستان)-

خرټ:(خَرټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ځرب- مضبوط- (۲)سکنے- تور- (۳)سخت- (۴)خنه- د ډېلې ږېرخ چې خوږ وي او ماشومان يې خوري- (افغانستان)-

خرټ توب:(خَرټ-توب)اسم- (۱)خرټتيا- خرټوالے- ځربوالے- ځربښت- (۲)د خوئ سختي- (افغانستان)-

خرټتيا:(خَرټ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرټ توب- جمع خرټتياګانې-

خرټسکے:(خَر-ټَس-کے)اسم- واحد- مذکر- يو ترېخ خوند لرونکے بوټے چې ږېخ يې غټ منډ وي- جمع خرټسکي- (افغانستان)-

خرټوالے:(خَرټ-وا-لے)اسم- وګورئ خرټتوب-

خرټوس:(خَر-ټوس)اسم- وګورئ خرتموس-

خرټول:(خَر-ټه-وَل)مصدر- (۱)چاغول- مزي کول- تيارول- (۲)غټول- ځربول- (۳)صفا کول- پاکول- (۴)خبره ورانول- (افغانستان)-

خرټون:(خَر-ټَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خرټول-

خرټونکے:(خَر-ټَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع خرټونکي- مؤنث خرټونکې- وګورئ خرټول-

خرټونګ:(خَر-ټَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرټول-

خرټونه:(خَر-ټَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرټول-

خرټه:(خَ-ره-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لويه پګړی- غټ پګ- پنډوس- منډوس- جمع خرټې-

خرټه:(خَره-ټه)صفت- ټګ- چلولی- رياکار- دغه باز- منافق- دوه مخے- دوه رويه- ټګ برګ- دوکه باز-

خرټيټ:(خَر-ټيټ)اسم- رېزش- زکام- والګے- سارهٔ وهنه- پوزه بهېدنه- بادونے- (افغانستان)-

خرټېدل:(خَر-ټې-دَل)مصدرِ لازم- چاغېدل- مزے کېدل- څربېدل-

خرټېدن:(خَر-ټې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرټېدل-

خرټېدنګ:(خَر-ټې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرټېدل-

خرټېدنه:(خَر-ټې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرټېدل-

خرټېدونکے:(خَر-ټې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خرټېدونکی- مؤنث خرټېدونکې- وګورئ خرټېدل-

خرټېدهٔ:(خَر-ټې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خرټېدل-

خرټے:(خَر-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غنډ- ګرد- تاؤ راتاؤ- (۲)دَ وني بېخ- (۳)خلے- تيلے- تيلنکے- (۴)غټ لرګے- جمع خرټی-

خرجاړے:(خَر-جا-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه کاڼے چې دَ غرهٔ پهٔ لمن کښې پروت وی- جمع خرجاړی- (افغانستان)-

خرجګ:(خَر-جَګ)اسم- واحد- مذکر- خچکه- ګُلی ډنډا- دَ ماشومانو يوه لوبه- جمع خرجګونه-

خرجګجګلے:(خَر-جَګ-ج-ګهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- خرجګجګارے- دَ ماشومانو يوه لوبه چې يو پکښې ټيټ شی بل دَ هغهٔ پهٔ اوږو سور شی او دَ دغه سور ماشوم پهٔ اوږه بل ماشوم سور شی او دغسې چې کوم ماشوم دَ سوربېدونه پاتې شی نو بيا دَ دهٔ وار شی چې نور ماشومان دَ دهٔ پهٔ اوږه سوارهٔ شی-

خرجلک:(خَر-ج-لک)اسم- واحد- مذکر- خرګلک- بې ترتيبه ګډه- خرجوبله-

خرجوبله:(خَر-جوب-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ يو بل نه غنډسکی تښتولو دَ پاره دَ ماشومانو يوه لوبه- وګورئ خرجلک- جمع خرجوبلې-

خرجی:(خَر-جی)اسم- خورجی- خورجين- خرجيکه- هغه کڅوړه چې دَ اس يا ټټو دَ پاسه پکښې سامان اچولے شی- دَ خرهٔ بوره-

خرجيکه:(خَر-جی-که)اسم- واحد- مؤنث- خرجيګه- خولی- جولی- کلچ- جرجيکه- دَ سرې خاورې دَ پاره دَ سپنسو، څرمنې يا ربړ نه جوړه کڅوړه- جمع خرجيکې- (افغانستان)-

خرجين:(خَر-جين)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خورجين/خُرجی-

خرچ:(خَرچ)اسم- واحد- مذکر- خرڅ- لګښت- تاوان-

خرچ:(خَرچ)اسمِ صوت- (۱)خرڅ- دَ لرګی دَ ماتېدو اواز- (۲)دَ تُورې وهلو اواز- (۲)دَ غابښونو دَ يو بل سره دَ جنګولو اواز-

خرچ برچ:(خَرچ-بَرچ)اسم- خرپ ګرپ- دَ ببړيو لوبه- پيتوګانو لوبه-

خرچ پرچ:(خَرچ-پَرچ)صفت- خرش پرش- غصه- خان ته غاوره- فېشنی-

خرچکه:(خَرچ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو او اُربشو فصل ته لړ رسېدونکے نقصان- جمع خرچکې- (افغانستان)-

خرچول:(خَر-چَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)غاښونه دَ يو بل سره جنګول چې دَ خرچ خرچ اواز ترې راوځی- غاښونه چيچل- (۲)پهٔ غاښونو کښې چيچل- (۲)لهٔ قېنچۍ بغېر دَ څهٔ څيز پرېکولو اواز ايستل-

خرچولے:(خَر-چَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع خرچولی- مؤنث خرچولې- وګورئ خرچول-

خرچومې:(خَر-چو-مې)اسم- جمع مؤنث- خرمستی- خرچوې- غړدانګې- خرتيزې- خرچيلکې-

خرچون:(خَر-چَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچول-

خرچونکے:(خَر-چَ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع خرچونکی- مؤنث خرچونکې- وګورئ خرچول-

خرچونګ:(خَر-چَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچول-

خرچونه:(خَر-چَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچول-

خرچوې:(خَر-چهٔ-وې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ خرچومې-

خرچه:(خَر-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خرڅه- لګښت- (۲)دَ تلو راتلو کرايه- (۳)دَ خوراک دَ لګښت پېسې- (۴)اخراجات- (۵)هغه فالتو ټوټې چې درزيان يې پهٔ لستوڼو يا کالرونو کښې لګوی-

خرچهار:(خَرهٔ-چَ-هار)اسمِ صوت- (۱)هرچے- پهٔ يو مخ دَ غاښونو چيچلو اواز- (۲)پهٔ غاښونو کښې دَ څهٔ څيز دَ چيچلو اواز- (۲)دَ څانګې ماتولو پرله پسې اواز- (۴)پهٔ کټ کښې دَ اوړېدو راوړېدو پهٔ وخت ختونکے اواز-

خرچی:(خَر-چی)اسم- دَ عصمت فروشی کټه-

خرچی:(خَر-چی)صفت- خرڅی- خرڅ کونکے-

خرچيلکی:(خَر-چی-لَ-کی)اسم- وګورئ خرچومې-

خرچېدل:(خَرهٔ-چې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)غاښونه چيچلے کېدل- (۲)دَ لرګيو دَ ماتېدو اواز پورته کېدل- (۲)دَ تورو دَ جنګېدلو اواز پورته کېدل- (۴)څانګه ماتېدل- (۵)دَ کټ اواز وتل-

خرچېدلے:(خَرهٔ-چې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع خرچېدلی- مؤنث خرچېدلې- وګورئ خرچېدل-

خرچېدن:(خَرهٔ-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچېدل-

خرچېدنګ:(خَرهٔ-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچېدل-

خرچېدنه:(خَرهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرچېدل-

خرچېدونکے:(خَرهٔ-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع خرچېدونکی- مؤنث خرچېدونکې- وګورئ خرچېدل-

خرچېدهٔ:(خَرهٔ-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خرچېدل-

خرغ:(خرغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرچ- جمع خرڅونه-

خرغ:(خرغ)اسم صوت- وګورئ خرچ-

خرڅاو:(خر-څا-وو)اسم صفت- خرچی- زیات خرڅ کونکے- فضول خرچ-

خرڅښت:(خر-څښت)اسم- لګښت- خرڅه-

خرڅلاؤ:(خرڅ-لاؤ)اسم- خرڅونه- خرڅون- خرڅلون- خرخلون- (افغانستان)-

خرڅلون:(خرڅ-لون)اسم- وګورئ خرڅلاؤ-

خرڅوړے:(خر-څو-ړے)اسم- واحد- مذکر- څادرګوټے- وړوکے څادر- د باركیر خناور د كتې د لاندې د اچولو د پاره د توشک په نمونه یو شے-

خرڅول:(خر-څه-ول)مصدر متعدی- (۱)په بیعه وركول- (۲)لګول- خرڅ كول- (۳)زباتول- د احسان په توګه یو شے بار بار یادول-

خرڅون:(خر-څه-ون)حاصل مصدر- وګورئ خرڅول-

خرڅون:(خر-څون)اسم- د خرڅېدو شے- هغه څیز چې د خرڅولو د پاره وی-

خرڅون:(خر-څون)حاصل مصدر- وګورئ خرڅول-

خرڅونکے:(خر-څه-وون-کے)اسم فاعل- جمع- خرڅونکی- مؤنث خرڅونکې- وګورئ خرڅول-

خرڅونګ:(خر-څه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خرڅول-

خرڅونه:(خر-څه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرڅول-

خرڅونے:(خر-څه-وو-نے)اسم فاعل- جمع خرڅونی- مؤنث خرڅونې- وګورئ خرڅول-

خرڅونے:(خر-څو-نے)صفت- (۱)د خرڅ قابل- (۲)غلام- مریے- جمع خرڅونی- مؤنث خرڅونې-

خرڅی:(خر-څی)اسم صفت- خرڅ كونكے- لګښت كونكے- مصرفی- بدخرچه- خرچی- بدلاسه- جمع خرڅیان-

خرڅېدل:(خر-څې-دل)مصدر لازم- (۱)لګېدل- خرچ کېدل- مصرفېدل- (۲)پلورلے کېدل-

خرڅېدن:(خر-څې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خرڅېدل-

خرڅېدنګ:(خر-څې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرڅېدل-

خرڅېدنه:(خر-څې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرڅېدل-

خرڅېدونکے:(خر-څې-دون-کے)اسم فاعل- جمع خرڅېدونکی- مؤنث خرڅېدونکې- وګورئ خرڅېدل-

خرڅېدهٔ:(خر-څې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خرڅېدل-

خرڅے:(خر-څے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خرڅه- خرڅ- د لارې خوړے- (۲)د عسكر مخصوص حاصل- (۳)کُنډې یا شړلې شوې زنانه ته د خوراک د پاره وركونكے مقرر خرڅ-

خرخچ:(خر-خچ)اسم- اندرپایه- پارڅنګ- پاړڅنګ- زینه- پوړی-

خرخرج:(خر-خه-رج)اسم- د ماشومانو د ببړیو یا سپښتو یوه لوبه چې ټولې ببړی یو بل سره نژدې کیږدی او هغه وار په وار په ببړی ولی-

خرخره:(خر-خه-ره)اسم- واحد- مؤنث- د اُس یا نورو داسې حېواناتو د ګرولو آله- جمع خرخرې- (کول/کېدل مصدرونه)-

خرخشې:(خر-خهٔ-شې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)فتنې- (۲)د زړهٔ وسواس- د ماشومانو ضد-

خرخشے:(خر-خهٔ-شے)اسم- خریسې كونه- مری صفا كونه-

خرخښه:(خر-خه-ښه)اسم- واحد- مذکر- (۱)فتنه- (۲)وسواس- وسوسه- د زړهٔ پرېشانی- (۳)د ماشومانو یو قسم بیماری- جمع خرخښې- (م- فارسی)-

خرخلال:(خر-خه-لال)اسم- د ماشومانو یوه لوبه- (افغانستان)-

خرخوړی:(خر-خو-ړی)اسم- (۱)ګرداؤ- ګرداب- غُرندی- خرخوړے- (۲)ږوغله- کنده-

خرخوړے:(خر-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرخوړی- جمع خرخوړی-

خرخوړے:(خر-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- یوه ترسکونه شنه سبزی چې پخولے هم شی او خلق یې کچه هم خوری- جمع خرخوړی-

خرخول:(خرخ-ول)اسم- واحد- مذکر- خول خول- یوه لویه قېنچی چې ګډې بزې پرې سکڼلے شی- (افغانستان)-

خرخیشې:(خر-خی-شې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ خرخشې-

خردانګه:(خر-دانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ملكانو یو قسم لوبه- خردانګه- (۲)ټوپ وهنه- كالكوچكه وهنه- جمع خردانګې-

خردجال:(خر-ده-جال)اسم- (۱)د دجال د سورلۍ خر- (۲)خردماغ- بې وقوف- كم عقل- (م- فارسی)-

خردک:(خر-دک)اسم- پلنې او لوې پاڼې لرونكے یو قسم بوټے- نباتاتی نوم سالویا پیوملا (SALVIA PUMILA)-

خردګ:(خر-دګ)صفت- بې ږبه- كم عقل- خردنګ- خرړګ- مؤنث خردګه-

خردګه:(خر-دهٔ-ګه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د خردګ مؤنث- وګورئ خردګ-

خردماغ:(خر-د-ماغ)صفت- بېوقوف- كم عقل- مؤنث خردماغه- جمع مؤنث خردماغې-

خردنګ:(خر-دنګ)صفت- بلدنګ- ایلدنګ- بې عقله- بېكاره- بې تمیزه- بې ښې- احمق- (افغانستان)-

خرړنګ:(خر-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- لوې ړانګ- لوې كوتک- هغه كوتک چې مجرم پرې داسې سور كړی چې یوه پښه یې یو خوا وی او بله بل خوا او دغسې یې د كلی په كوڅو كښې ګرځوی او شرموی-

خرړبه:(خر-ړ-به)صفت- بې ږبه- كم عقل- بې تمیزه-

خرړک:(خر-ړک)اسم- (۱)خردک- خردنګ- بې عقله- بېوقوف- (۲)پلنې پلنې لوې پاڼې لرونكے یو بوټے- (۳)غټ آلهٔ تناسل لرونكے سړے-

خرړګ:(خر-ړګ)صفت- وګورئ خرړک-

خرړکے:(خر-ړهٔ-کے)صفت- (۱)جاهل- احمق- بې تمیزه- (۲)ټیټكے- لوښتكے- پست قدے(۳)خرېړے- خُمبه- دوړنګ- مرخېړے-

خرکی:(خ-ر-کی)اسم- مټخ- ټمخ- یو قسم چینجے- (افغانستان)-

خرکي:(خ-ر-کي)اسم- خړ رنګ لرونکے یو قسم مَلخ چې ټوپونه وهي او خلق يې تنخروته دَ خوراک دَ پاره ورکوي-

خرکے:(خۀ-ر-کے)اسم صوت- دَ خرخر اواز- دَ خرېدو اواز-

خرکے:(خۀ-ر-کے)اسم- خرهار- خرناس- خرېدنه-

خرکټ:(خر-کټ)اسم- واحد- مذکر- خرکټه- خرړکه- دَ چرګ مومره خړرنګے صحرائے مارغۀ چې دَ الوتو پۀ وخت مخصوص انداز کښې اواز کوي-

خرکټه:(خر-ک-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرکټ-

خرکلک:(خر-ک-لک)اسم- وګورئ خرجلک-

خرکنډے:(خر-کنډ-ډے)اسم- واحد- مذکر- کوچے- جمع خرکنډي-

خرکوټے:(خر-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے خر- جمع خرکوټي-

خرکي:(خر-کي)اسم- (۱)خره ګونګټه- دَ پشکال یوه ګونګټه- (۲)پۀ وښو کښې پيدا کېدونکے یو قسم چینجے- (۳)وړوکي خره- (۴)کم عقله جینۍ-

خرکے:(خر-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے خر- خرګوټے- مؤنث خرکۍ-

خرل:(خ-رل)مصدر- (۱)ښیرل- پۀ لاس یا پښه زمکه ګرول- (۲)ښېل کول- (۳)ښینډل- خپرول- نَستل- لوندل- (۴)خرول-

خرلنځه:(خر-لن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښېړې پۀ رنګ یوه وَنه- جمع خرلنځې-

خرلوړکلے:(خر-لوړ-کۀ-لے)اسم- (۱)جرجکلے- دَ خلقو ګڼه ګوڼه- جرګله- غور غومبک- خرې خنډاره- (۲)بې انتظامي- شور زوړ-

خرلے:(خ-رۀ-لے)اسم مفعول- جمع خرلي مؤنث خرلې- وګورئ خرل-

خُرم:(خ-رم)صفت- خوشحاله- تازه- خوښ- (م- فارسی)-

خُرما:(خر-ما)اسم- واحد- مؤنث- خجوره- کجوره- تجوره- یو قسم وَنه او دَ مغې میوه- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ خجوره-

خرماني:(خر-ما-ني)اسم- نسواري- خرما رنګے- دَ خرما پۀ شان رنګ لرونکې-

خرماني:(خر-ما-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم وَنه او دَ مغې میوه- مخاني- وَچه خوباني- اشاړې- نباتاتي نوم پرونس ارمینیاکه ایل -(PRUNUS ARMENIACA L)

خرمچے:(خر-م-چے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم نرم بوټے چې ګُل نیسي او دَ کوټې دَ تیرونو دَ پاسه دَ چت اچولو دَ پاره پکارولے شي- جمع خرمچي- (افغانستان)-

خرمست:(خر-مست)صفت- مذکر- (۱)مست- بې تمیزه- (۲)بې پروا- (۳)فضول خرڅ- مؤنث خرمسته- جمع مؤنث خرمستې-

خرمستي:(خر-مس-تي)اسم- مؤنث- (۱)مستي- بې تمیزي- انبوخر- بې ډبه او نامنظمه لوبه یا مستي- (۲)فضول خرڅي-

خرمنډے:(خر-من-ډے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے غَنډ مَنډ ښېز- (افغانستان)-

خرمنډۍ:(خر-من-ډۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم وَنه- (افغانستان)-

خرمنډۍ:(خر-من-ډۍ)اسم- مؤنث- خرمستي- غوبمنډو- انبوخر- لټه پېر- (افغانستان)-

خرموره:(خر-مو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرمهره(۱)- جمع خرمورې-

خرمهره:(خر-مُه-ره)اسم- واحد- مؤنث- خرموره- یو قسم دانه چې دَ خر پۀ څټ راځیږي او دَ وخت تېرېدو سره تړي هډوکے جوړ شي- ځنې خلق دغه هډوکے وباسي او دَ کوړو دَ پاره يې پکاروي- جمع خرمهرې- (افغانستان)-

خرمهره:(خر-مُه-ره)اسم- واحد- مؤنث- مرۍ- مغه غټه دانه چې پۀ هار کښې پېیلے شي او ماشومانو او ښارور ته غاړه کښې اچولے شي- جمع خرمهرې-

خرمېټے:(خر-مې-ټے)صفت- مندرے- مدرے- غَنډ مَنډ- (افغانستان)-

خرمېړے:(خر-مې-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښۀ - جمع خرمېړي- (افغانستان)-

خرن:(خ-رن)حاصل مصدر- وګورئ خرل-

خرنار:(خر-نار)اسم- سپینه بنګه- ګونګو- یو قسم واښۀ- (افغانستان)-

خرناوه:(خر-نا-وه)اسم- واحد- مؤنث- چټے- ترچتکے- یو قسم وړوکې مرغۍ چې دَ غنمو او نورو فصلونو پۀ مینځ کښې اوازونه کوي او اواز يې دَ برکت نښه ګڼلے شي-

خرنج:(خرنج)اسم- مذکر- اله ګوله- فتنه- ګردش- بې اتفاقي- شورش- مله ګوله- (افغانستان)-

خرند:(خرند)اسم- دَ پخو خښتو دېوال- وګورئ خرنګ-

خرنده:(خرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- نوکاره- شوکاره- ګرونه- جمع خرندې- (افغانستان)-

خرندی:(خ-رن-دی)اسم- خامپلک- خلپلک- خان بلک- دَ مرز، چرګې او زرکې پۀ خاورو کښې دَ لغړېدو حالت-

خرنړ:(خرنړ)اسم- (۱) - ضد- خېل- رینګه- دَ ماشومانو بې وجې ژړا- (۲)ځنډ- مونږ- (افغانستان)-

خرنړل:(خرن-ړل)مصدر متعدی- (۱)خورول- ازارول- کړول- ربړول- (۲)سورے کول- (۳)ګنډل- (۴)پیبل- (۵)سولول- زدول- زدورل- زدويل-

خرنړلے:(خرن-ړۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خرنړلي- مؤنث خرنړلې- وګورئ خرنړل-

خرنړن:(خرن-ړن)حاصل مصدر- وګورئ خرنړل-

خرنړنګ:(خرن-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرنړل-

خرنړنه:(خرن-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرنړل-

خرنړونکے:(خرن-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرنړونکي- مؤنث خرنړونکې- وګورئ خرنړل-

خرنړېدل:(خرن-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)کړېدل- ازارېدل- خورېدل- (۲)سورے

کېدل- (۳)پېیلے کېدل- (۴)کنډلے کېدل- جوړېدل- (۵)سولېدل- (۶)دَ ماشوم ژړېدل- رېنګېدل-

خرنښېدلے:(خَرن-ښې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خرنښېدلي- مؤنث خرنښېدلې- وګورئ خرنښېدل-

خرنښېدن:(خَرن-ښې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرنښېدل-

خرنښېدنګ:(خَرن-ښې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرنښېدل-

خرنښېدنه:(خَرن-ښې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرنښېدل-

خرنښېدونکے:(خَرن-ښې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خرنښېدل-

خرنښېدهٔ:(خَرن-ښې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خرنښېدل-

خرنګ:(خَ-رنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرل-

خرنګ:(خَرنګ)اسم- مذکر- خرند- دَ پخو خښتو هغه دېوال چې دَ بام پهٔ ژی یا دَ برنډې پهٔ سر وی- (افغانستان)-

خرنګے:(خَرنګ-کے)اسم- دَ اُبدلو دَ پاره پکارېدونکے یو قسم لرګے-

خرنل:(خَر-نَل)اسم- واحد- مذکر- لویه نچه- جمع خرنلونه-

خرنه:(خَ-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرل-

خرنه:(خُ-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوژدنه- کوبدنه- جمع خُرنې-

خرو:(خَ-رُو)اسم- واحد- مذکر- دَ باز یا چرګ وغیره پهٔ پښو هغه ازغے چې پهٔ جنګ کښې ئې پکاروی- جمع خروګان-

خروار:(خَر-وار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خرهٔ بار- (۲)دَ وزن پهٔ مختلفو ځایونو کښې مختلف مقدار- جمع خروارونه-

خروتېر:(خَرو-تېر)صفت- واحد- مذکر- سرتمبه- سرټمبه- سرزورے- مټه- تخته- (افغانستان)-

خروټی سپرغه:(خ-رو-ټی-سپر-غه)اسم- پهٔ دسترخوان شوې کشیده کاری-

خروټے:(خَر-وهٔ-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ غلې یوه پېمانه- جمع خروټی-

خروډېک:(خَرو-ډېک)اسم- دَ چټی هومره یوه وړه مرغۍ-

خرورګ:(خَر-وَرګ)اسم- خروِرګ- پینځ کلیز کړ یا پسهٔ- (افغانستان)-

خروړا:(خَرو-ړا)اسم- سور ګل لرونکے یو قسم صحرائے ساګ چې پهٔ سپرلی کښې پیدا کیږی- (افغانستان)-

خروړک:(خَرو-ړک)اسم- سرهٔ او سپین ګلونه کونکې یو قسم سبزی چې دَ سپرلی پهٔ اولو ورختونو کښې پېدا کیږی او کچه خوړے شی- (افغانستان)-

خروړے:(خَرو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)روے او خوړونکے سپے- (۲)هغه څوک چې مر چا ته خُله اچوی- جمع خروړی- خله اچونکے-

خروسک:(خ-رو-سک) اسم- وګورئ خرسک-

خروش:(خ-روش)صفت- (۱)دَ قهر او غضب نعره- (۲)شور- (۳)دَ جوش دَ توری سره یو ځائې راتلونکے تورے لکه جوش وخروش-

خروکه:(خَرو-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خوارهٔ واښهٔ- جمع خروکې-
(افغانستان)-

خروکے:(خ-رُو-کے)اسم- شخوند وهونکے حیوان- هغه حیوان چې دوه معدې لری او خوړلے شوے خوراک دَ شخوند دَ پاره بیا راوباسی- (افغانستان)-

خرول:(خ-ر-وَل)مصدرِ متعدی- خرخره کول- ګرول- تراشل-

خرول:(خَر-وَل)مصدرِ متعدی- خرل- خرېل- خرېیل- کلول- کل کول-

خرول:(خَرول)اسم- واحد- مذکر- دَ منګی هغه برغولے چې لهٔ لرګی جوړ شوے وی- جمع خرولان- (افغانستان)-

خرولال:(خ-رو-لال)اسم- واحد- مذکر- دَ پټ پټونی پهٔ شان دَ ماشومانو یوه لوبه-

خروله:(خَر-وهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وله- یو قسم ونه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ الچوغ- جمع خرولې- (۲)یو قسم غرنی ونه چې دَ ولې پهٔ شان پاڼې او لښتې کوی- خرلوه-

خرولے:(خ-ر-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خرولی- مؤنث خرولې- وګورئ خرول ۱-

خرولے:(خَر-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خرولی- مؤنث خرولې- وګورئ خرول ۲-

خرومړ:(خ-رو-مړ)صفت- (۱)نادان- ناپوهه- احمق- بې عقله- (۲)جنجالی- (افغانستان)-

خرومه:(خرو-مه)اسم- اذوقه- روزی- ازوغه- رزق- (افغانستان)-

خرون:(خ-ر-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۱-

خرون:(خَره-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۲-

خرونکے:(خ-رون-کے)اسمِ فاعل- جمع خرونکی- مؤنث خرونکې- وګورئ خرل-

خرونکے:(خ-ر-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خرونکی- مؤنث خرونکې- وګورئ خرول ۱-

خرونکے:(خَر-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خرونکی- مؤنث خرونکې- وګورئ خرول ۲-

خرونګ:(خ-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۱-

خرونګ:(خَر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۲-

خرونه:(خ-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۱-

خرونه:(خ-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خرول ۲-

خروه:(خَر-وه)اسم- واحد- مؤنث- وېلنې- یو قسم پودینه- دَ شمشوبی پهٔ شان یو بوټے- نباتاتی نوم- مېنتها سټیوا (MENTHA SATIVA)- جمع خروې-

خره:(خ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ښارو- ښارونې- ښراکه- لالی-

خره:(خ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ باز یا چرګ دَ پښې خارو- جمع خرې-

خره:(خ-ره)اسم- واحد- مؤنث- واښهٔ- بوس لرونکې دَ غلې دلې- جمع خرې-

خره:(خره)اسم- واحد- مؤنث- دَ خر مؤنث وګورئ خر-

خره بلوله:(خره-بَ-لو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یوه لوبه-

خره پښه:(خره-پښه)صفت- خپلی- ضدی- اړی مار-

خره خراړه:(خره-خ-را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ډېره وړوکې خراړه- (افغانستان)-

خره زن:(خره-زن)اسم- مونې- هغه دوه ښاخے لرګے چې دَ لاندی غوښه او ګېړ ورسره خوړند وی-

خره کے:(خره-کے)اسم- یو قسم ازغن واښهٔ چې دَ څاروؤ دَ پاره ېَ د ژمی دَ خوراک دَ پاره جمع کوی-

خره واڅ:(خره-واڅ)اسم- دَ جوارو دَ بمبل پهٔ شان ګل کونکے یو قسم واښهٔ چې څاروی ېَ خوری- خره وڅ-

خره وڅ:(خره-وڅ)اسم- وُګورئ خره واڅ-

خرهار:(خر-هار)(خه-رار)اسم صوت- پهٔ یو مخ دَ خرخر اواز-

خریاشک:(خر-یا-شک)اسم- یو قسم شین بوټے چې ببخ ېَ خوږ وی- (افغانستان)-

خرید:(خ-رید)اسم- خریداری- پهٔ قیمت اخستنه- (م- فارسی)-

خرید:(خرید)اسم- ضد- شرارت (دَ وړو هلکانو)-

خریدار:(خ-ری-دار)اسم صفت- پهٔ بیعه اخستونکے- پهٔ قیمت اخستونکے- جمع خریداران- مؤنث خریداره- جمع مؤنث خریدارې- (م- فارسی)-

خریداری:(خ-ری-دا-ری)اسم- پهٔ بیعه اخستنه- دَ قیمت پهٔ بدل کښې اخستنه- (م- فارسی)-

خریز:(خریز)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټ لرګے- هغه لرګے چې دَ ژرندې پل پرې پورته کوی- دَ مېچنې تیرک- مرده- (۲)دَ کباب سیخ- (۳)خاړو- خړو- خره- (۴)دَ رشقې خرتے- دَ ړودلو نه پاتې شوے مونډ- جمع خریزونه/خریزان-

خریزکے:(خریز-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے مونډ- مونډه کرکے- جمع خریزکی-

خریس:(خریس)صفت- مذکر- (۱)پواړ- غلیظ- ګنده- خیرن- (۲)ډېر غټ- جمع خریسان- مؤنث خریسه- جمع مؤنث خریسې-

خریطه:(خری-طه)اسم- خلقه- کڅوړه- بسته- (۲)نقشه- جغ- نخچه- (م- عربی)-

خریف:(خ-ریف)اسم- (۱)دَ منی موسم- دَ منی فصل- هغه فصل چې منی کښې پخیږی- (م- عربی)-

خریل:(خر-یل)مصدر- (۱)خرېل- خربیل- کلول- (۲)نُستل-

خریلے:(خر-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خریلی- مؤنث خریلې- وُګورئ خریل-

خرین:(خر-ین)حاصل مصدر- وُګورئ خریل-

خرینګ:(خر-ینګ)حاصل مصدر- وُګورئ خریل-

خرینه:(خر-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ خریل-

خریونکے:(خر-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خریونکی- مونث خریونکې- وُګورئ خریل-

خریونے:(خر-یو-نے)اسم فاعل- جمع خریونی- مؤنث خریونې- وُګورئ خریل-

خرې:(خ-رې)اسم- دَ خره جمع- هغه تېرهٔ خنډونه چې دَ باز، چرګ او نورو مارغانو پهٔ پښو لهٔ خوانېدو نه پس راوخی- دَ پښې رسولی-

خرې پهٔ خرې:(خرې-پهٔ-خرې)صفت/متعلق فعل- پهٔ کُشتی کښې دَ پهلوانانو یو شانته شا لګېدنه- یو برابر کېدنه- میچ برابرېدنه- (افغانستان)-

خربټ:(خربټ)صفت- ټول- پهٔ یو ځایٔ- ډېر- (افغانستان)-

خربټے:(خري-ټے)اسم- دَ خلقو ګڼه ګوڼه- (افغانستان)-

خرېدل:(خ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)خورېدل- خره خره کول- خُرخُر کول- خرهار کول- (۲)خربیل- خرولے کېدل-

خرېدلے:(خ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- جمع خرېدلی- مؤنث خرېدلې- وُګورئ خرېدل-

خرېدن:(خ-رې-دن)حاصل مصدر- وُګورئ خرېدل-

خرېدنګ:(خ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وُګورئ خرېدل-

خرېدنه:(خ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ خرېدل-

خرېدونکے:(خ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرېدونکی- مؤنث خرېدونکې- وُګورئ خرېدل-

خرېدهٔ:(خ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ خرېدل-

خرېړے:(خ-رې-ړے)اسم- واحد- مذکر- دړونے- دوړنګ- خومبه- خرېګی- خربرګے- سماروق- پوڅکی- ستورے- مزکنے- کوڅے- مرخېړے- (۲)خرېړے- پهٔ پیو کښې دَ شملو دَ داړې پهٔ وجه وران شوی پئ چې یو قسم خوراک دے- (۳)وران ماستهٔ-

خرېمه:(خرے-مه)اسم- مؤنث- (۱)دَ خرې ګرمېدنه- (۲)هغه خره چې خر غواړی- دَ خرې زار راوړنه-

خربیل:(خرې-یل)مصدر- خربل- کلول- خرول- ریخیل-

خربیلے:(خرې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خربیلی- مؤنث خربیلې- وُګورئ خربیل-

خربین:(خرې-ین)حاصل مصدر- وُګورئ خربیل-

خربینګ:(خرې-ینګ)حاصل مصدر- وُګورئ خربیل-

خربینه:(خرې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ خربیل-

خربیونکے:(خرې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خربیونکی- مؤنث خربیونکې- وُګورئ خربیل-

خربیونے:(خرې-یو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خربیونی- مؤنث خربیونې- وُګورئ خربیل-

خرے:(خ-رے)اسم صفت- (۱)خپلی- ضدی- (۲)اسم- دَ نوک دړد-

خړ:(خړ)اسم- واحد- مذکر- خوړ- دَ سیلاب دَ ابو لار- جمع خړونه-

ئ (خې-رل)، ې(هې-ره-ول)، ی(پیا-لے)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وُګورئ تشریحات صفحه ۱

خړ:(خړ)صفت- (۱)خاکی- خاورين- خاورې رنګه- (۲)ملامته- پړ- شرمنده- خجل- (۳)په خاورو لړلے-

خړ:(خړ)اسم صوت- شړ- چړ- د اُبو يا د بل څه مايعې د تويولو اواز- د تی کولو په وخت ختونکے اواز-

خړ:(خړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کړينګ- د پوزې نه وتونکے ګند- (۲)جماع- (۳)لوئې بول-

خراپ:(خراپ)اسم صفت- واحد- مذکر- خرپ- تېز ګوذار- تېز ويشتۀ- (۲)لمحه-

خراس:(خراس)اسم صوت- (۱)اوار- خړس- (۲)کړس- د څه څيز د جنګېدو اواز-

خراکه:(خ-ړا-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرړک- جمع خراکې-

خرامبو:(خرام-بو)صفت- شلېږ- چاغ- غټ- بې ترتيبه غټ-

خرامبوکے:(خرام-بو-کے)اسم تصغير- وګورئ خرامبو-

خرامبچ:(خرا-مبچ)صفت- چيت پيت- د پښو لاندې چخنې شوے-

خراند:(خراند)اسم صفت- واحد- مذکر- بمبيچو- کالکجو-

خرانګه:(خرانګ-که)اسم- خرانګه- ځانګه- ښاخ- خرامبه- کنډه- نوغړک- خمبه- جمع خرانګې-

خرانګه:(خرانګ-که)اسم- شوډپی- شدوپی- سپرلاکه- شمشې ناکه- شپش ناکه- خرانه- خړی- يو قسم وړوکې مرغی- جمع خرانګې-

خرانګې ورانګې:(خرانګ-کې-وړانګ-کې)صفت- خرانګې ورانګې- شاړلې زاولې- وير واز-

خرانه:(خرا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرانګه ۲-

خراړ:(خ-ړاړ)اسم- وګورئ خروب-

خراوه:(خۀ-ړا-وه)اسم- (۱)د سپو جنګ- (۲)دوه تنه په جنګ کېدنه-

خربخن:(خړ-ب-خن)صفت- مذکر- خربوږن- خړرنګے- خاکی رنګ- خړچک- خړ رنګ ته مائېل- مؤنث خربخنه- جمع مؤنث خربخنې-

خربوږن:(خړ-بو-ږن)صفت- مذکر- وګورئ خربخن-

خرپ:(خرپ)اسم صوت- د څۀ څيز د لوېدو او ماتېدو اواز-

خرپ:(خرپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټ کنځل- (۲)ناشوړته خبره- (۳)په څۀ څيز کښې غابښونه منډنه- (۴)دبدبه- شان وشوکت- جمع خرپُونه-

خرپ:(خرپ)صفت- کُنی- مفعول- خرپا-

خرپا:(خړ-پا)صفت- کُنی- مفعول-

خرپا:(خړ-پا)اسم صوت- د څۀ څيز د لوېدلو او ماتېدلو پرله پسې اواز-

خرپارو:(خړ-پا-ړو)صفت- مذکر- کم عقل- بې وقوف- شوپړ-

خرپړ:(خړ-پړ)صفت- (۱)په خاورو کښې لړېدلے- (۲)خاکی رنګ- سپېرۀ- (۳)ساده-

خرپړ:(خړ-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خړې پړې- په هوا کښې الوتونکے خل پل- (۲)د دماغو کرچ- دماغی خلل-

خرپړتوب:(خړ-پړ-توب)اسم- (۱)خرپړتيا- خرپړوالے- (۲)سادګی-

خرپړتيا:(خړ-پړ-تيا)اسم- وګورئ خرپړتوب-

خرپند:(خړ-پند)صفت- ټينګه- کاټه- غليظ- (افغانستان)-

خرپوځی:(خړ-پو-ځې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ خاړپوځې-

خرپ وخروپ:(خړ-پو-خروپ)اسم- (۱)ټکار- (۲)بېرې خبرې کونه- (۳)د څۀ څيز د ماتېدو او غُرځېدو پرله پسې اوازونه- (۴)منډنه او راکښنه-

خرپول:(خړ-پ-ول)مصدر متعدی- (۱)وهل- ټکول- غربول- (۲)غول- (۳)د څۀ څيز نه په ماتولو اواز وکښل-

خرپولے:(خړ-پ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خرپولی- مؤنث خرپولې- وګورئ خرپول-

خرپون:(خړ-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپونکے:(خړ-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرپونکی- مؤنث خرپونکې- وګورئ خرپول-

خرپونګ:(خړ-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپونه:(خړ-پ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرپول-

خرپهار:(خړ-پ-هار)اسم صوت- خرپار- خرپے- (۱)د اوړو د اخښلو اواز- (۲)په لبو کښې د ګرځېدلو او پښو سره د پستولو اواز-

خرپېدل:(خړ-پې-دل)مصدر لازم- په لبو کښې ګرځېدل- (۲)د اوړو د اخښلو اواز وتل-

خرپېدلے:(خړ-پې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خرپېدلی- مؤنث خرپېدلې- وګورئ خرپېدل-

خرپېدن:(خړ-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدنګ:(خړ-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدنه:(خړ-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خرپېدل-

خرپېدونکے:(خړ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خرپېدونکی- مؤنث خرپېدونکې- وګورئ خرپېدل-

خرپېدۀ:(خړ-پې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خرپېدل-

خرپے:(خړ-پے)اسم صوت- خرپار- وګورئ خرپهار-

خرت:(خرت)اسم صوت- (۱)په برکه خندا- (۲)د پوزې رابهېدلو اواز- د پوزې سوں سوں کونه- پوزه په بره بره راکښنه- کړينګ- قتے- قن-

خرت پرت:(خرت-پرت)اسم- بې قاعدې کار-

خرت پرت:(خرت-پرت)اسم صوت- خټ خټ- د کټوی د خټکېدو بې واره اواز-

خرتم:(خړ-تم)اسم- واحد- مذکر- خلتم- د ماتی د وجود هغه اندام چې اُبۀ پرې څښی او خلې ته پرې کيا راتاووی- (م- عربی)-

خرتمی چرګ:(خړ-ت-مي-چرګ)اسم- خرتم لرونکے چرګ- پيتے-

خرتمے:(خړ-ت-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرتمی چرګ-

خړتن:(خَړ ه-تَن)صفت- مذکر- هغه څوک چې قبې ئې رابهيرې- هغه څوک چې ډېره زياته او هر وخت ئې پوزه رابهيرې- قتها- ګړنګن- ګړينګن-

خړتوب:(خَړ-توب)اسم- (۱)خړتيا- خړوالے- (۲)شرمنده کېدنه-

خړتول:(خَړ ه-تَ-ول)مصدر متعدی- (۱)خړت خړت ويستل- په برق برق او برج برج خندل- (۲)غول- (۳)شړتول-

خړتولے:(خَړ ه-تَ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړتولي- مؤنث خړتولې- وګورئ خړتول-

خړتون:(خَړ ه-تَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړتول-

خړتونکے:(خَړ ه-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړتونکي- مؤنث خړتونکې- وګورئ خړتول-

خړتونګ:(خَړ ه-تَ-ونګ)حاصل مصدر-.وګورئ خړتول-

خړتونه:(خَړ ه-ت-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړتول-

خړتوی:(خَړ-توی)اسم- واحد- مذکر- سېلاؤ- سېلاب- چله- ځله- د اُبو خړه-

خړته:(خَړ ه-ته)اسم- واحد- مؤنث- قړته- عبث خبره- چټې خبره- جمع خړتې-

خړتې پړتې:(خَړ ه-تې-پړه-تې)اسم- مؤنث- چل ول- هغه دغه- فريب- غولونه- ټال مټول-

خړتېدل:(خَړ ه-تې-دل)مصدر لازم- (۱)خړت خړت کول- په برج برج خندل- (۲)غولے کېدل- (۳)شړتېدل-

خړتېدلے:(خَړ ه-تې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړتېدلي- مؤنث خړتېدلې- وګورئ خړتېدل-

خړتېدن:(خَړ ه-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړتېدل-

خړتېدنګ:(خَړ ه-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړتېدل-

خړتېدنه:(خَړ ه-تې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړتېدل-

خړتېدونکے:(خَړ ه-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړتېدونکي- مؤنث خړتېدونکې- وګورئ خړتېدل-

خړتېده:(خَړ ه-تې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خړتېدل-

خړچ:(خَړچ)اسم صوت- د لرګی يا بل سخت څيز د ماتېدو اواز-

خړچند:(خَړ-چند)صفت- خرسند- د خړچ اواز کونکے- خړچ کونکے-

خړچول:(خَړ ه-چ-ول)مصدر متعدی- د لرګی يا بل کلک څيز د ماتولو اواز- کړچول- ټوپک تماچه کښې ګټې وهل، د ټوپک تماچې لټ شکته پورته کول-

خړچولے:(خَړ ه-چ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړچولي- مؤنث خړچولې- وګورئ خړچول-

خړچون:(خَړ ه-چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړچول-

خړچونکے:(خَړ ه-چ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړچونکي- مؤنث خړچونکې- وګورئ خړچول-

خړچونګ:(خَړ ه-چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړچول-

خړچونه:(خَړ ه-چ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړچول-

خړچهار:(خَړ ه-چ-هار)اسم صوت- خړچے- د لرګی يا بل سخت څيز د ماتېدو اواز-

خړچېدل:(خَړ ه-چې-دل)مصدر لازم- لرګے ماتېدل- د ټوپک لټ وهلے کېدل-

خړچېدلے:(خَړ ه-چې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړچېدلي- مؤنث خړچېدلې- وګورئ خړچېدل-

خړچېدن:(خَړ ه-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړچېدل-

خړچېدنګ:(خَړ ه-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړچېدل-

خړچېدنه:(خَړ ه-چې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړچېدل-

خړچېدونکے:(خَړ ه-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړچېدونکي- مؤنث خړچېدونکې- وګورئ خړچېدل-

خړچېده:(خَړ ه-چې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خړچېدل-

خړچے:(خَړ ه-چے)اسم صوت- وګورئ خړچهار-

خړځن:(خَړ ه-ځن)اسم صفت- ګرزړن- بلغمی سړے- زيات خراشکی توکونکے-

خړخړې:(خَړ-خَ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- غړغړې- د بنيادم يا څاروی د حلالولو په وخت چې د وينو د شراری او بهېدونه کوم د خړخړ اواز پورته کيږی- (م- فارسی)-

خرخشه:(خَر-خَ-شه)اسم- واحد- مؤنث- خرخښه- فتنه- غشک- ټکه- شړشپه-

خردانګه:(خر-دانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خردانګه-

خړده:(خَړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د قرآن شريف په ختم دم شوے خوږ څيز يا د زيارتونو راوړلې شوې مالګه يا خوږ څيز- (۲)متبرک خوراک-

خړز:(خَړز)اسم صوت- وچ ټخے- د څهٔ څيز د غرڅېدلو يا د ټوپک د خلاصېدلو اواز-

خړزول:(خَړ-ز-ول)مصدر متعدی- (۱)د ټوپک خلاصول- ګرزول- غرڅول- (۲)دواړه لاسونه پړقول- (۳)وچ ټخ کول- (۴)د دروازې يا داسې بل کوم شی پورې کول-

خړزولے:(خَړ-ز-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خړزول-

خړزون:(خَړ-ز-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړزول-

خړزونکے:(خَړ-ز-وون-کے)اسم فاعل- جمع خړزونکی- مؤنث خړزونکې- وګورئ خړزول-

خړزونګ:(خَړ-ز-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړزول-

خړزونه:(خَړ-ز-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړزول-

خړزهار:(خَړ-ز-هار)اسم صوت- (۱)خړزے- ګرزار- د څهٔ څيز د غرڅېدو پرله پسې اواز- غړزهار- (۲)پرله پسې ټخے-

خړزېدل:(خَړ-زې-دل)مصدر لازم- (۱)ګرزېدل- د څهٔ څيز د غرڅېدلو يا د ټوپک د ډزو پرله پسې اوازونه وتل- (۲)پرله پسې وچ ټخے کول-

خړزېدلے:(خَړ-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړزېدلی- مؤنث خړزېدلې- وګورئ خړزېدل-

خړزېدن:(خَړ-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خړزېدل-

خړزېدنګ:(خَړ-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړزېدل-

خړزېدنه:(خَړ-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړزېدل-

خړزېدونکے:(خَړ-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړزېدونکی- مؤنث خړزېدونکې- وګورئ خړزېدل-

خړزېدهٔ:(خَړ-زې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خړزېدل-

خړزے:(خَړ-زے)اسم صوت- وګورئ خړزهار-

خړژن:(خړ-ژَن)صفت- مذکر- (۱)خړبخن- خړرنګه- خړوزمه- (۲)خیرن- (۳)تت- خړ-

خړژنتوب:(خړ-ژَن-توب)اسم- (۱)خړژنتیا- خړژنوالے- خړرنګ والے- (۲)خیرن والے-

خړژنتیا:(خړ-ژَن-تیا)اسم- وګورئ خړژنتوب-

خړژنوالے:(خړ-ژَن-وا-لے)اسم- وګورئ خړژنتوب-

خړس:(خَړس)اسم صوت- خړسا- (۱)دَ لرګی یا بل کلک څیز دَ ماتېدو اواز- (۲)پهٔ څپېړو دَ وهلو اواز- (۳)دَ معدې نه دَ باد راوتلو اواز-

خړسا:(خَړ-سا)اسم صوت- وګورئ خړس-

خړسترکے:(خَړ-سټر-کے)صفت- واحد- مذکر- (۱)ملامته- شرمنده- بې شرم- (۲)شکست خورده- (۳)دَ خړو سترګو خاوند- خړې سترګې لرونکے-

خړسند:(خړ-سَند)صفت- (۱)کروسند- کروسند- کړسند- چغزی لرګے- ژرماتېدونکے لرګے- (۲)فضول خبرې کونکے- (افغانستان)-

خړسول:(خړ-س-وَل)مصدر متعدی- پهٔ لرګی، لښته یا څپېړې سره وهل- (۲)وزول- (۳)دَ څهٔ څیز دَ ماتېدلو اواز-

خړسولے:(خَړ-س-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړسولی- مؤنث خړسولې- وګورئ خړسول-

خړسون:(خَړ-سَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خړسول-

خړسونکے:(خَړ-س-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړسونکی- مؤنث خړسونکې- وګورئ خړسول-

خړسونګ:(خَړ-س-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړسول-

خړسونه:(خَړ-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړسول-

خړسه:(خړهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ اسمان کښې دَ تندر اواز- اَتت- تندر- جمع خړسې-

خړسهار:(خَړ-س-هار)اسم صوت- (۱)خړسے- دَ لرګی یا بل کوم داسې څیز دَ ماتېدلو پرله پسې اواز- (۲)دَ وهلو ټکولو پرله پسې اواز-

خړسېدل:(خَړ-سې-دَل)مصدر لازم- (۱)دَ خړس اواز پورته کېدل- (۲)وهلے کېدل- شړقېدل-

خړسېدلے:(خَړ-سې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړسېدلی- مؤنث خړسېدلې- وګورئ خړسېدل-

خړسېدن:(خَړ-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خړسېدل-

خړسېدنګ:(خَړ-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړسېدل-

خړسېدنه:(خَړ-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړسېدل-

خړسېدونکے:(خَړ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړسېدونکی- مؤنث خړسېدونکې- وګورئ خړسېدل-

خړسېدهٔ:(خَړ-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خړسېدل-

خړسے:(خَړ-سے)اسم صوت- وګورئ خړسهار-

خرطوم:(خر-طوم)اسم- واحد- مذکر- خړتم- خلتم- (م- عربی)-

خړکه:(خ-رهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خراړه- جمع خړکې-

خړکے:(خړ-کے)اسم تصغیر- (۱)خړ- دَ خړ اسم تصغیر- (۲)ساده- خوارږکے- خوارکے-

خړکے:(خُړ-کے)اسم صوت- دَ حلالېدو پهٔ وخت دَ حلالېدونکی څیز دَ مرۍ نه پهٔ زور سره دَ وینې دَ دارې وهلو اواز-

خرکے:(خَر-کے)اسم صوت- هغه اواز چې لهٔ قی کولو یا پهٔ زوره ټوکلو سره پیدا کیږی-

خړګاوه:(خړ-ګا-وه)اسم- خړه- خړې اُبهٔ- دَ سېلاب لهٔ خټو ډکې اُبهٔ-

خړګبیخ:(خړ-ګه-بیخ)اسم- مذکر- سپېرهٔ سحر- دَ سحر ملابانګ وخت نه لږ وړاندې وخت چې لږ وخت دَ پاره پکښې رڼا ښکاره شی او بیا غیبه شی- دَ صبح صادق ضد-

خړل(خ-ړل)مصدر- اخېړول- خاړه کول- لېږول- (۲)تلے کول-

خړل:(خَړل)مصدر- غُل کول- مُتیازې کول- لوئ حاجت پوره کول- لوئ بول کول-

خړلمانځهٔ:(خړ-لمان-ځهٔ)اسم- خړسنی- سوړی سحر- دَ سحر لهٔ نمانځهٔ نه پس چې لا خړه خوره شوې نهٔ وی- دَ چړبانګی نه پس-

خړلمے:(خړ-لهٔ-مے)اسم- سنجاب- دَ منږک نه لږ غټ ځناور چې دَ څرمنې نه ئې پوستین جوړولے شی-

خړلے:(خ-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړلی- مؤنث خړلې- وګورئ خړل-

خړلے:(خړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خړلی- مؤنث خړلې- وګورئ خړل-

خړمبن:(خ-رَم-بَن)اسم صفت- واحد- مذکر- خړوا- خړمبزن- قړمبزن- کړنګور- کړینګور- کړینګن- هغه څوک چې پوزه ئې هر وختې ګنده وی-

خرمت:(خر-مَت)اسم- قبې- خنې- کړینګ- ګړنګ-

خړموټ:(خَړ-موټ)اسم- دَ ماشومانو یو قسم لوبه- (افغانستان)-

خړمور:(خَړ-مور)اسم- ښاړے- دَ زرکې پهٔ انداز دَ غرهٔ یوه حلاله مرغۍ-

(افغانستان)-

خړمور:(خړ-مور)اسم صفت- شاړه زمکه- ورانه او خرابه زمکه-

خړمېزن:(خړ-مي-زن)اسم صفت- وګورئ خړمبن- مؤنث خړمېزنه- جمع خړمېزنه-
مؤنث خړمېزنې-

خړن:(خړن)اسم صفت- مذکر- ډېر خوراکي سړے- ګېډه ور-

خړن:(خ-ړن)اسم صفت- مذکر- خړو- ويرندوکے- ډارن- تړن-

خړن:(خ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړن:(خړن)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړنتوب:(خړن-توب)اسم- خړنتيا- ډېر خوراک کونه-

خړنتيا:(خړن-تيا)اسم- وګورئ خړنتوب-

خړنج:(خړنج)اسم- بې اتفاقي- ورانے- نفاق- خړنګ- خلل- خج- دړ-
(افغانستان)-

خړنجاوي:(خړن-جا-وي)صفت- خړنج اچونکے- خللي-

خړند:(خړند)اسم- واحد- مذکر- خريز- خنډ- مونډ- سټه- ډنډر- خړنډ-
ناړ- جمع خړندونه-

خړنډ:(خړنډ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خړند- جمع خړنډونه-

خړنګ:(خ-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- کربوړے- صحرائي چرمښکی- سورسرکه-
يوه ځنګلي سمسره- (افغانستان)-

خړنګ:(خړنګ)اسم- خړنج- رخنه- خنډ- خلل- دړ-

خړنګ:(خ-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړنګ:(خړنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړنګه:(خړنګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډيل- تاخير- ايسارتيا- (۲)خړنج-
اړ- خنډ-

خړنګے:(خړن-ګے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم صحرائے بوټے چې ګل ې شين
او پاڼې ې خړې وي او لوړوالے ې د ۵۰ نه تر ۷۵ سنټي ميټرو پورې
وي- جمع خړنګي- (افغانستان)-

خړنه:(خ-ړه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړنه:(خړه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړل-

خړو:(خ-ړو)صفت- مذکر- خړن- ويرېدونکے-

خړواکے:(خړ-وا-کے)اسم- (۱)خړ رنګ لرنه- (۲)تتوالے- (۳)خجالت-
خجلتوت- شرم-

خړوب:(خ-ړوب)صفت- اُبه شوے- سېراب شوے- پڼه-

خړوبره:(خړ-وب-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- خړبخن- خړوالي ته
مائل- سور نارنجي - هغه رنګ چې نه خړ وي او نه سور وي-

خړوبکړے:(خ-ړوب-کړه-ړے)اسم- د ختو کار کونکے- لېوګر- (افغانستان)-

خړوبن:(خړو-بن)صفت- په خړو اُبو لړلے- په ختوککړ-

خړوبول:(خ-ړو-ب-ول)مصدر متعدي- (۱)ښه اُبه کول- فصل په اُبو ښه
مړول- پڼه کول- (۲)د ختو دبوالونو له د خاړې ګړوبے ورکول-

خړوبون:(خ-ړو-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړوبول-

خړوبونګ:(خ-ړو-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړوبول-

خړوبونه:(خ-ړو-ب-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړوبول-

خړوبوونکے:(خ-ړو-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړوبونکي-
مؤنث خړوبونکې- وګورئ خړوبول-

خړوبېدل:(خ-ړو-بې-دل)مصدر لازم- (۱)سېراب کېدل- ښه اُبه کېدل- پڼه
کېدل- فصل په اُبو ښه مړېدل- (۲)دېوالونه ښه لېو کېدل-

خړوبېدن:(خ-ړو-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړوبېدل-

خړوبېدنګ:(خ-ړو-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړوبېدل-

خړوبېدنه:(خ-ړو-بې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړوبېدل-

خړوبېدونکے:(خ-ړو-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
خړوبېدونکي- مؤنث خړوبېدونکې- وګورئ خړوبېدل-

خړوبېده:(خ-ړو-بې-ده)حاصل مصدر او ماضي استمراري د واحد غائب
صيغه- وګورئ خړوبېدل-

خړوبے:(خ-ړو-بے)اسم- په اُبو کښې حل شوې خټه- ګړوبے- خاړه-
(افغانستان)-

خړوپ:(خړوپ)اسم صوت- په اُبلن او ټينګ څيز کښې د بل د ړوبېدو يا
غرخېدلو اواز-

خړوپړ:(خه-ړو-پړ)صفت- خړپړ-

خړوپول:(خړو-پ-ول)مصدر متعدي- په ټينګ او اُبلن څيز کښې د بل څيز د
غرخولو يا ړوبولو اواز-

خړوپون:(خړو-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړوپول-

خړوپونکے:(خړو-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړوپونکي-
مؤنث خړوپونکې- وګورئ خړوپول-

خړوپونګ:(خړو-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړوپول-

خړوپونه:(خړو-پ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړوپول-

خړوپېدل:(خړو-پې-دل)مصدر لازم- په ټينګ او اُبلن څيز کښې د څه څيز د
غرخېدو اواز پېدا کېدل-

خړوپېدن:(خړو-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړوپېدل-

خړوپېدنګ:(خړو-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړوپېدل-

خړوپېدنه:(خړو-پې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړوپېدل-

خړوپېدونکے:(خړو-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
خړوپېدونکي- مؤنث خړوپېدونکې- وګورئ خړوپېدل-

خړوپېده:(خړو-پې-ده)حاصل مصدر او ماضي استمراري د واحد غائب
صيغه- وګورئ خړوپېدل-

خړوپے:(خړو-پے)اسم- (۱)بې خونده پخکړے- بې خونده انګولے- هغه
کټوی چې مالګه مساله پرې برابر نه وي- (۲)ګرمې شوملې-

خړوپے:(خړو-پے)اسم- تولی- پوفک- پپوپک- د لرګي ړوه ميله چې د ختو

کولې پکښې د خلې د پوکې په زور سره د نښې خوا ته غرخولې شي- (افغانستان)-

خروړک:(خر-و-رک)اسم- خروړک- سره او سپین ګلونه لرونکې یو قسم سبزي چې د سپرلي په شروع کښې زرغنيږي او کچه خوړے شي-

خروز:(خروز)اسم صوت- (۱)د ټوپک د بز اواز- (۲)اسم- پساؤ- کونوبے-

خروس:(خ-روس)صفت- مذکر- بې ایمانه- بې غیرته- بې همته- چړوس- خروسان-

خروس:(خروس)اسم صوت- د څه څيز د غرځېدلو یا ماتېدلو پوب اواز-

خروستوب:(خ-روس-توب)اسم- مذکر- بې همتي- بې غیرتي- چړوستوب- خروستیا-

خروستیا:(خ-روس-تیا) اسم- مؤنث- وګورئ خروستوب-

خروسکه:(خروس-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غروسکه- غرسکه- (۲)تېزه بد بوئي- بدبوزه- (۳)تور او ګڼ لوګے- (۴)بدۀ بوئ-

خروسکے:(خروس-کے)اسم- غرسکه- د وريځې وړه ټوکړه- جمع خروسکي-

خروسوالے:(خ-روس-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خروستوب-

خروسه:(خرو-سه)اسم- واحد- مؤنث- بوئ- ووږمه- جمع خروسې-

خرو کونتر:(خۀ-رو-کون-تر)اسم- مذکر- خړې کونتر- یو قسم کونتر چې رنګ ئې خړ وي-

خړول:(خۀ-ړ-ول)مصدر متعدی- (۱)خړ رنګ ورکول- (۲)شرمول- مغلوبول- (۳)په اُبو کښې خاورې اچول-

خرومبے:(خروم-بے)صفت- خوړیند- خوړین- پوخ-

خړون:(خۀ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړول-

خړونکے:(خۀ-ړ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړونکي- مؤنث خړونکې- وګورئ خړول-

خړونکے:(خ-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړونکي- مونث خړونکې- وګورئ خړل-

خړونکے:(خړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړونکي- مؤنث خړونکې- وګورئ خړل-

خړونګ:(خۀ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړول-

خړونه:(خۀ-ړ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړول-

خړه:(خۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خاړه- لهه- سېلاب راوړې خټه- مغه خاوره چې سېلاب د پورته علاقو نه مېداني علاقو ته راوړې وي- (۲)تیارۀ- نماښام- خړ نماښام- دوند- خړ سحر- (۳)دشمني- مخالفت- (۴)انري وريځ- جمع خړې-

خړه:(خۀ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د خړ مؤنث-

خړه بکه:(خۀ-ړه-بۀ-که)اسم- خراړه- یو خړونکې مرغۍ- جمع خړه بکې-

خړه پړه:(خۀ-ړه-پۀ-ړه)صفت- مؤنث- (۱)ببخی خړه- (۲)بېره ساده- (۳)اسم- سحر وخت- جمع خړې پړې-

خړه پښتنه:(خۀ-ړه-پښ-تۀ-نه)صفت- مرکب- سوچه پښتنه- ساده پښتنه- جمع خړې پښتنې-

خړه کے:(خۀ-ړه-کے)صفت- مذکر- (۱) خړونکے- د خاکي رنګ- (۲)ساده- جمع خړه کي- جمع مؤنث خړه کې-

خړمار:(خړ-مار)(خ-رار)اسم صوت- د قي په وخت لۀ خلې وتونکے اواز-

خړیالے:(خړ-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خړ- خیرن- (۲)ناخوښه- بې طبعې- دلګیر- زهیر-

خړیت:(خړیت)اسم صفت- چیت پوزے- بونجا- بونجے- پیت پزے- پیخ پزے- (۲)خوړین- خوړینه- وروست- (۳)بوډا- زوړ- عمر خوړلے-

خړیت پزے:(خړیت-پۀ-زے)صفت- مذکر- وګورئ خړیت-

خړیتوالے:(خړیت-وا-لے)اسم- وګورئ خړیتوب-

خړیتوب:(خړیت-توب)اسم- (۱)خړیتوالے- پلن والے- (۲)زوړ والے- وروست والے-

خړیتول:(خړې-تۀ-ول)مصدر متعدی- چیتول- زړول- خوړینول- ورستول-

خړیتون:(خړې-تۀ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خړیتول-

خړیتونکے:(خړې-تۀ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړیتونکي- مؤنث خړیتونکې- وګورئ خړیتول-

خړیتونګ:(خړې-تۀ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خړیتول-

خړیتونه:(خړې-تۀ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړیتول-

خړیته پزه:(خړې-ته-پۀ-زه)اسم صفت- مؤنث- پلنه پوزه- جمع خړیتې پزې- (افغانستان)-

خړیتېدل:(خړې-تې-دل)مصدر لازم- (۱)پلنېدل-چیتېدل- (۲)زړېدل- ورستېدل- (۳)بوډا کېدل- عمر خوړلے کېدل-

خړیتېدن:(خړې-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړیتېدل-

خړیتېدنګ:(خړې-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خړیتېدل-

خړیتېدنه:(خړې-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خړیتېدل-

خړیتېدونکے:(خړې-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړیتېدونکي- مؤنث خړیتېدونکې- وګورئ خړیتېدل-

خړیتېدۀ:(خړې-تې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خړیتېدل-

خړیتي:(خړې-تي)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- د پلنې پوزې لرونکې ښځه-

خړیتے:(خړې-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- پلنه پوزه لرونکے سړے-

خړیځ:(خړیځ)اسم- واحد- مذکر- تربلے- هود- اوډ- وسته- ډنډ- حوض- تالاؤ- جوور- تلاؤ- مغه ځای چې د کاریز اُبۀ پکښې جمع کیږي- جمع خړیځونه-

خړیچ:(خړیچ)صفت- مذکر- چیت پیت- د پښو لاندې مښلے شوے-

خړیس:(خړیس)اسم صفت- مذکر- خړیسن- دبو- غټ- لوئ- ناپېر- ستر- ککر- څرب- ناراسته-

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ۀ"(ز-ړه)، ۀ"(پو-ښې-دۀ)

خړيستوب:(خړيس-توب)اسم- خړېمار- خړيسوالے- ډېر زيات غټوالے- هغه غټ والے او ډېر ځُرب والے چې سړے پرې بدرنګ ښکاری-

خړيسمار:(خړيس- مار)صفت- مذکر- ګېډه ور- ګېډغارے- ډېر خوراکه- خېټور-

خړيسوالے:(خړيس-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خړيستوب-

خړيمار:(خړی-مار)صفت- مذکر- وګورئ خړيسمار-

خړين:(خړين)صفت- (۱)خړيند- پوست- نرم- ډېر پوخ- اُبړن- (۲)قهرېدلے- سوخت- په غصه- (۲)ښهٔ وهلے شوے-

خړينبو:(خړين-بو)صفت- ناولے سړے- چټل- مُردار خور(سړے)- (افغانستان)-

خړينتوب:(خړين-توب)اسم- مذکر- خړين والے- پوستوالے- وروست والے- پوخ والے-

خړيند:(خړيند)صفت- مذکر- وګورئ خړين-

خړيندول:(خړين-د-ول)مصدرِ متعدی- (۱)خړينول- نرمول- پستول- ډېر پخول- ابړنول- (۲)قهرول- غصه کول- (۲)سخته سزا ورکول- ښهٔ وهل- پهٔ وهلو وهلو خمبيره کول-

خړيندون:(خړين-د-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندول-

خړيندونګ:(خړين-د-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندول-

خړيندونه:(خړين-د-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندول-

خړيندونکے:(خړين-د-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خړيندونکی- مؤنث خړيندونکې- وګورئ خړيندول-

خړيندېدل:(خړين-دې-دل)مصدرِ لازم- (۱)خړنېدل- نرمېدل- پستېدل- ډېر پخېدل- ابړنېدل- (۲)قهرېدل- غصه کېدل- (۲)سخته سزا ورکېدل- ښهٔ وهلے کېدل- پهٔ وهلو وهلو خمبيره کېدل-

خړيندېدن:(خړين-دې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندېدل-

خړيندېدنګ:(خړين-دې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندېدل-

خړيندېدنه:(خړين-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندېدل-

خړيندېدونکے:(خړين-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خړيندېدونکی- مؤنث خړيندېدونکې- وګورئ خړيندېدل-

خړيندېدهٔ:(خړين-دې-دهٔ)حاصلِ مصبر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خړيندېدل-

خړين والے:(خړين-وا-لے)اسم- وګورئ خړين توب-

خړينول:(خړی-ن-ول)مصدر- وګورئ خړيندول-

خړينون:(خړی-ن-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندون-

خړينونکے:(خړی-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خړينونکی- مؤنث خړينونکې- وګورئ خړيندونکے-

خړينونګ:(خړی-ن-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندونګ-

خړينونه:(خړی-ن-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندونه-

خړينه:(خړی-نه)اسم- واحد- مؤنث- مينه- الفت- محبت- جمع خړينې-

خړينېدل:(خړی-نې-دل)مصدرِ لازم- وګورئ خوړيندېدل-

خړينېدن:(خړی-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خړيندېدن-

خړينېدنګ:(خړی-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندېدنګ-

خړينېدنه:(خړی-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړيندېدنه-

خړينېدونکے:(خړی-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خړينېدونکی- مؤنث خړينېدونکې- وګورئ خړينېدل-

خړينېدهٔ:(خړی-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خړينېدل-

خړې:(خهٔ-ړې)اسم- مؤنث- هغه خاوره چې دَ قُلبې کولو پهٔ وخت دَ يوې پهٔ کُنده کښې نښتې وی-

خړېدل:(خهٔ-ړې-دل)مصدرِ لازم- (۱)خړ پړ کېدل- سپېرهٔ کېدل- خاکی کېدل- (۲)ککړېدل- (۲)شرمېدل-

خړېدل:(خړې-دل)مصدر- دَ کډې بزې دَ لېوهٔ يا سپی دَ لاسه پهٔ خاورو خټو کښې لغړېدل- (۲)دَ خاورو ريخېدل-

خړېدن:(خهٔ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدن:(خړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنګ:(خهٔ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنګ:(خړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنه:(خهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدنه:(خړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خړېدل-

خړېدونکے:(خهٔ-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خړېدونکی- مؤنث خړېدونکې- وګورئ خړېدل-

خړېدونکے:(خړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خړېدونکی- مؤنث خړېدونکی- وګورئ خړېدل-

خړېدهٔ:(خهٔ-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خړېدل-

خړېدهٔ:(خړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خړېدل-

خړی:(خړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خړانګه-

خړی پړی:(خړی-پړی)اسم- وګورئ خړی پړی-

خړی پړی:(خړی-پړی)اسم- عُذر- زاری- منت- خړی پړی- خان ټيټ ښودنه-

خړے:(خهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) دَ خړ رنګ- خړرنګے- (۲)اسم- وګورئ خړې-

خړے:(خهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خېټو- خېټور- ګېډور- ګېډغارے- ډېر خوراکه- (۲)خېټه- ګېډه- (۲)دَ بنيادم ډکې متيازې- بول-

خز:(خز)اسم- واحد- مذکر- خزَ- تورلمے- بيلونګړے- خړ- (افغانستان)-

ی (ښی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خز:(خَز)اسم- واحد- مذکر- ځیګه کمبله- شړله شړۍ- (افغانستان)-

خز:(خزّ)اسم- مذکر- یو قسم پوستین- (۲)دَ ورېښمینې کپړې یو قسم ورېښمین ټوکے-

خزان:(خَ-زان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بهار ضد- منے- دَ اوړی او ژمی مېنځمے موسم- دَ ژمی دَ مخې موسم چې دَ وُنو پاڼې پکښې رژی- (۲)زوال- بې رونقی-

خزانچی:(خَ-زان-چی)اسم صفت- واحد- مذکر- خزانه دار- خزانه ساتونکے- پهٔ خزانه کښې دَ روپیو ذمه وار- جمع خزانچیان-

خزانول:(خَ-زا-نه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)مړاوی کول- جینګړول- شیته کول- (۲)رژول- تویول- (افغانستان)-

خزانه:(خَ-زا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خورزونه- خرزانه- هغه ځائ چې پکښې روپۍ پیسې، سرهٔ زر او سپین زر ساتلے شی- روپۍ- مال دولت- بېنک- جمع خزانې-

خزانه دار:(خَ-زا-نه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- صراف- خزانچی- دَ خزانې ساتونکے- خزانه لرونکے-

خزانېدل:(خَ-زا-نې-دَل)مصدرِ لازم- مړاوی کېدل- جینګړېدل- شیته کېدل- (۲)تویېدل- رژېدل- تلېدل- (افغانستان)-

خزدکه:(خَز-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ښخرے- ګونګټې- غزاړې- ګونګټه- مرغټانه- جمع خزدکې-

خزری:(خز-ری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)زړې وړې ټوټې- (۲)جامې- کالی-

خزرے:(خَ-زهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- ککه- خڅوڅکے- ککرے- دَ روټۍ پوټے- بېر لړ- جمع خزری-

خزف:(خَ-زف)اسم- کودے- کوډړے- ټیکرے- کودرے-

خزګے:(خَز-ګے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لرګے چې ترې نه دَ ټوپک وغیره کُنداغ جوړولے شی- جمع خزګی-

خزله:(خز-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱) یو قسم بوټے چې جامې پرې وینځلے شی- جمع خزلې- (۲)خځله- خاشه-

خزمه:(خَز-مه)اسم- واحد- مؤنث- ښکار ته دَ پټېدو ځائ- دَ څۀ ځائ پټونے- خزه- باره- پځونے- جمع خزمې-

خزنده:(خَ-زَن-ده)اسم فاعل- خوزندکے- حشره- ماران لړمانان- چینجی مینجی- میږی، وېنهٔ او داسې ټول چینجی چې سوړو او ګټونو وغیره کښې استوګه لری-

خزوکه:(خَ-زُو-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم چینجے چې پهٔ غشیانو کښې پیدا کیږی-

خزه:(خَ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خزمه-

خزه:(خه-زه)اسم- واحد- مؤنث- خازه- دَ قبر تیږه- شناخته- دَ قبر ډبره- جمع خزې-

خزی:(خه-زی)اسم- (۱)وګورئ ارغونکے- (۲)مورچه-

خزیزکے:(خَ-زیز-کے)اسم- واحد- مذکر- خزیزګے- پزغمے- لونګ- پپ- مېخکے- دَ سرو یا سپینو دَ چارګل پهٔ طور پهٔ پوزه اچولے کېدونکے یو قسم پسول-

خزیزګے:(خَ-زیز-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خزیزکے-

خړ:(خَړ)اسم- خیړ- پړچ- پرچرخے- پوټکے- پتخے- دَ پرهر پترے-

خړ:(خَړ)اسم صوت- خړا- هغه اواز چې دَ شاروؤ دَ حلالولو پهٔ وخت یې دَ مرۍ نه راوځی-

خړ:(خُړ)اسم- تور لمے- بیلونګړے- خژ- وګورئ خز-

خړا:(خَ-ړا)اسم صوت- وګورئ خړ (۲)-

خړکے:(خړ-کے)اسم صوت- خرهار- خرار- خرنجهار- دَ سینې پهٔ بیماری کښې دَ اخته مریض دَ سا اخستو پهٔ وخت دَ هغهٔ دَ سینې اواز-

خړهار:(خړ-هار)اسم صوت- خرار- خرهار- خرنجهار- خرکے- وګورئ خړکے-

خس:(خَس)اسم- (۱)خسو- خسپے- چخچی- (۲)بې ځیز- کم مقدار- (۳)کک- بې ارزښته ځیز- (۴)لرګے- بالڼ- خشاک- (۵)قطره- تیکه-

خسا:(خَسا)صفت- مذکر/مؤنث- سخا- خوسا- خراب- وروست- بدبویه چې چینجی پکښې شوی وی- بدرنګه-

خساتوب:(خَسا-توب)اسم- مذکر- وګورئ خساوالے-

خساره:(خَ-سا-ره)اسم- واحد- مؤنث- تاوان- زیان- نقصان- جمع خسارې- (م- عربی)-

خساست:(خَ-سا-سَت)اسم- بُخل- شومی- شومتیا-

خساوالے:(خَسا-وا-لے)اسم- سخاوالے- وروست والے- بدبوئی- بدشکلی- بدرنګی-

خساوره:(خَسا-وهٔ-ره)اسم- دَ یو دارو بوټے- سخاموره- نباتاتی نوم- اېکورس کېلېمس اوډوریټس (ACORUS CALAMUS ODORATUS)-

خساموره:(خَسا-مو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خساوره-

خسبون:(خَس-بُون)اسم- واحد- مذکر- خسبه- هغه کس چې دَ ځنګل یا غرهٔ نه خشاک راوړی- جمع خسبانهٔ-

خسبونتوب:(خَس-بُون-توب)اسم- خسبه توب- دَ خسبون کار-

خسبه:(خَس-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خسبون-

خسبه توب:(خَس-به-توب)اسم- دَ خسبه کسب- لرګی راوړنه-

خستوکی:(خس-تو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کجورې پهٔ مینځ کښې کلک زنے (زوړی)- دَ کجورې تاکی- دَ کجورې هډوکے-

خستنے:(خَس-تَ-نے)اسم- واحد- مذکر- پچه- خسنے-

خسته:(خَس-ته)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)زده- زېلے- بدحال- پرېشان- (۲)بسمې بسمې- خړین- (۳)خفه- زهیر- (۴)ژوبل- زخمی-

خسټکے:(خس-ټه-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خړرنګے چینجے-

خسټوسکے:(خَس-ټوس-کے)اسم- خرک- خسټکے- خړ رنګ لرونکے یو چینجے-

خس خس:(خَس-خَس)صفت- ذره ذره- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې- ريچې ريچې- ريز مريز-

خُس خُس:(خُس-خُس)اسمِ صوت- پُس پُس- پۀ غوږونو کښې پټې پټې خبرې کونه-

خس خشاک:(خَس-خَ-شاک)اسم- خلپل- بالن- بالڼ-

خسر:(خُسر)اسم- واحد- مذکر- خُسر- سَخر- دَ سړي دَ ښځې پلار يا دَ ښځې دَ خاوند پلار- جمع خُسران-

خسرکے:(خَ-سر-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ روټۍ نرے پوټے-خخوڅکے-

خسرګنې:(خُسر-ګَ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سخرګنې- دَ سخر کورنې-

خسره:(خَس-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمکو وغيره هغه فهرست چې پټواريان يې دَ زميندار دَ نوم ملکيت دَ رقبې او دَ فصل دَ تفصيل دَ ياداشت دَ پاره پکاروي-

خسره نمبر:(خَس-ره-نَم-بر)اسم- هغه نمبر چې پۀ خسره کښې درج وي-

خسرے:(خس-رے)اسم- دَ ړوړي خاشه- لړه ړوړي-

خسړ:(خَ-سَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خسړے- خسنے- خلے- تيلے- (۲)پوټسکے- بکسکے- (۳)خساک-

خسړے:(خَ-سۀ-ړے)اسم- وګورئ خسړ- جمع خسړي-

خسزکے:(خَ-سَز-کے)اسم- زړے- خڅوزکے- خڅوسکے- دَ ړوړي پوټے- دَ ړوړي خسوزے-

خسک:(خَ-سَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غوږونو خيرے- (۲)خسکي توت چې قلم پکښې لګېدلے وي او توتان يې دَ خوراک جوګه نۀ وي-

خسک:(خَ-سَک)اسم- (۱)مونګڼ- کټمل- سرخک- منکوړه- (۲)خاشه- (۳)دَ ماشومانو يوه مشهوره بيماري- (۴)کم اصل- بد اصل- (۵)هغه ميوه دارې وَنې چې قلم پکښې نۀ وي لګولے شوے-

خسکه:(خَس-که)اسم- واحد- مؤنث- پۀ دېوال کښې پرېښوے شوے چاود- جمع خسکې-

خسکه:(خَ-سۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګونګټه- جمع خسکې- (افغانستان)-

خُسکېدل:(خُس-کې-دَل)مصدرِ لازم- خوزېدل- ړقېدل- بوخبوخې کول- حرکت ورکول-

خسکېدلے:(خُس-کې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خسکېدلي- مؤنث خسکېدلې- وګورئ خسکېدل-

خسکېدن:(خُس-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خسکېدل-

خسکېدنګ:(خُس-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خسکېدل-

خسکېدنه:(خُس-کې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خسکېدل-

خسکېدونکے:(خُس-کې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خسکېدونکي- مؤنث خسکېدونکې- وګورئ خسکېدل-

خسکېدۀ:(خُس-کې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خسکېدل-

خسکے:(خَس-کے)اسم- واحد- مذکر- خڅوزے- دَ روټۍ وړه ټوکړه- جمع خسکي-

خسمان:(خَس-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)خسنے- خسنکے- خړرنګے ګونګټ- (۲)سپک سړے- (۳)ضامن- (۴)مُضر-

خسمان ليک:(خَس-مان-ليک)اسم- ضمانت نامه- (افغانستان)-

خسمانو:(خَس-ما-نو)اسم صفت- وګورئ خسماني-

خسمانه:(خَس-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غمخوري- پالنه- غمخواري- (۲)ضمانت-

خسمانه توب:(خَس-ما-نه-توب)اسم- غمخوري- غم خورګي-

خسمانه ګر:(خَس-ما-نه-ګر)اسم صفت- مذکر- (۱)خسمانه وال- پالونکے- خدمت کونکے- (۲)غمخور-

خسمانه وال:(خَس-ما-نه-وال)اسم- وګورئ خسمانه ګر-

خسماني:(خَس-ما-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خسمانو- ضامن- ضمانتي- ذمه وار- ذمه يا ضمانت ورکونکے- (۲)دربمګړے- مينځ کښې راتلونکے-

خسنے:(خَس-نے)اسم- واحد- مذکر- ږېران- ګوواټه- جمع خسني-

خسنکے:(خَ-سَن-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱) دَ وړو ماشومانو دَ يوې لوبې نوم- (۲)خسمان- يو خړرنګے ګونګټ-

خسوړه:(خَ-سو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خسوزه-

خسوزه:(خَ-سو-زه)اسم- واحد- مؤنث- ږېره وړه ذره- وړه ټوټه- خڅنکے- خسوره- خسنکے-

خسوف:(خَ-سوف)اسم- (۱)دَ سپوږمۍ تندر نيونه- (۲)بر- (م- فارسي)-

خسوکے:(خَ-سو-کے)اسم- واحد- مذکر- ګنګخړے- خسنے- خسوسکے- ډانډے- نرۍ واښۀ- دَ خس هومره- جمع خسوکي-

خسي:(خَ-سي)صفت- واحد- مذکر- وګورئ خصي- (دَ خصي غلطه املا)-

خسي توب:(خَ-سي-توب)اسم- مذکر- (۱)خصي توب- نامرد والے- کمزوري-

خسيس:(خَ-سيس)اسم صفت- واحد- مذکر- شوم- کنجوس- بخيل- سخت- سپېرۀ- چې نۀ پۀ ځان خرڅ کوي او نۀ پۀ بل-

خسيکي:(خَ-سي-کي)اسم- هغه غوښه چې هډوکي ورسره وي-

خسيل:(خَ-سيل)اسم- (۱)خيد- خويد- دَ غنمو او اَربشو بوټے چې يو لېشت لوړ وي- (۲)يو قسم واښۀ-

خسے:(خَ-سے)اسم صفت- خشې- بې کاره- بې ښې- بې توښې-

خسے:(خَسے)اسم- يو قسم غريز بوټے- (افغانستان)-

خش:(خَش)اسم- (۱)غېږ- آغوش- (۲)خواښې-

خشاک:(خَ-شاک)اسم- بالڼ- دَ سوزولو لرګي- بالن-

خشاند:(خشاند)اسم- واحد- مذکر- شخوند- چپ-

خشان:(خشان)صفت- ذليل- کمينه- مؤنث خشانه- جمع مؤنث خشانې-

خشاوره:(خشاو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خساوره-

خشانی:(خ-شا-نی)اسم- حشان- غوسانی- خشوی- غوشیان-

خشپل:(خش-پل)اسم- خلپل- (افغانستان)-

خشت:(خشت)صفت- تر- پهٔ اُبو کښې لوند- نمژن- خُشت پُشت- مؤنث خُشته-

خشت پشت:(خشت-پُشت)اسم صفت- واحد- مذکر- خیشت پیشت- لوند خُشت- جب جوب- مؤنث خُشته پُشته-

خشتکے:(خُش-تَ-کے)اسم- خښتکے- یوه وړه درې گُټیزه دَ کپړې ټوټه چې دَ قمیص پهٔ ترخ کښې دَ مضبوطیا دَ پاره لګولے شی-

خشتول:(خُش-تَ-وَل)مصدرِ متعدی- خیشتول- لوندول-

خشتون:(خُش-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خشتول-

خشتونکے:(خُش-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خشتونکی- مؤنث خشتونکې- وګورئ خشتول-

خشتونګ:(خُش-تَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خشتول-

خشتونه:(خُش-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خشتول-

خشتېدل:(خُش-تې-دَل)مصدرِ لازم- لوندېدل-

خشتېدن:(خُش-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خُشتېدل-

خشتېدنګ:(خُش-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خُشتېدل-

خشتېدنه:(خُش-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خُشتېدل-

خشتېدونکے(خُش-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خشتېدونکی- مؤنث خشتېدونکې- وګورئ خُشتېدل-

خشتېدهٔ:(خُش-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خُشتېدل-

خشخاش:(خَش-خاش)اسم- واحد/جمع- مذکر- قشقاش- قاش قاش- خاش خاش- دَ کوکنارو یا ږوږې دَ غټیو هر رنګه مېده مېده تخم- دَ نباتاتی نوم د پاره وګورئ خاشخاش-

خشک:(خُشک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وُچ- شنه- کلک- (۲)بې اُبو- سپور- بې نمه-

خشکاوه:(خُش-کا-وه)اسم صفت- (۱)وُچ کال- خُشک سالی- سوکړه- وچوبے- قحط- (۲)خشک مېدان- وچه مېره- هغه زمکه چې صرف دَ باران پهٔ اُبو اُبیږی-

خشک سالی:(خُشک-سا-لی)صفت- وګورئ خشکاوه-

خشکول:(خُش-کَ-وَل)مصدر- وُچول-

خُشکه:(خُش-که)اسم- واحد- مؤنث- خوشکه- (۱)وچه زمکه- دَ تری ضد- خُشکی- (۲)ساده پیکه یشېدلې وریژې- (۳)هغه اوړهٔ چې نانبایان یٔ پهٔ تخته دَ پیړو لاندې اچوی- (۴)سیاهی چوس-

خشکی:(خُش-کی)اسم- واحد- مؤنث- وچه زمکه- وچه مېوه- (۲)صفت- تند خویٔ- غصه ناک- (۲)سختی- (۴)سپوروالے- (۵)دَ سر یوه بیماری- وګورئ خوشکی-

خُشکے:(خُ-شه-کے)اسم تصغیر/صفت- واحد- مذکر- دَ " خُشے " اسم تصغیر- وګورئ خُشے-

خشم:(خَ-شَم)اسم- (۱)غُصه- قهر- سوخت- خفګان- (۲)ګرمی-

خشمناک:(خَ-شَم-ناک)اسم صفت- غُصه ناک- قهرژن-

خشمی:(خش-می)اسم صفت- واحد- مذکر- بد خشمه- بد خویه- تُند خویه- بد مزاجه- ګور وروخے- هغه څوک چې تل یٔ تندے او وروخې ګورې نیولې وی-

خشن:(خَ-شَن)اسم- واحد- مذکر- دَ روټې نمړی- نوړی- یوه مړی- نوړی-

خشن:(خَشن)اسم- شخوند-

خشنک:(خَ-شَنک)صفت- (۱)غاوره- مغرور- متکبر- لویٔ نظرے- دَ چا خبره نهٔ منونکے- سمه خبره پهٔ بده معنی اخستونکے- هغه څوک چې هر وخت غُصه غُصه وی- (۲)هغه څاروے چې لاس نهٔ منی- اړی مار او لتې څاروے- ترېدلے-

خشنکوب:(خَ-شَنک-توب)اسم- سرکشی- خشنکی- شوخی-

خشنکی:(خَ-شَنک-کی)اسم- وګورئ خشنکتوب-

خشنود:(خُش-نود)صفت- اسوده- خوشحال- موړ- پټ- (م- فارسی)-

خشنودی:(خُش-نو-دی)اسم- اسودګی- خوشنودی- (م- فارسی)-

خشنهٔ:(خَش-نهٔ)اسم- جمع- خاشنهٔ- خشنهٔ- خرشین- خرشینهٔ- خاشینهٔ-

خشنهٔ:(خَش-نهٔ)اسم- وګورئ خَشنه-

خشوع:(خَ-شوع)اسم- عاجزی- انکساری- (م- عربی)-

خشوے:(خَ-شهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- غوشانی- خرشین- خوسیانی-

خشے:(خَش-نے)اسم- مذکر- هغه ټول سامان چې دَ وادهٔ نه وړاندې دَ زلمی دَ کوره دَ ناوې کره وړلے شی- دا دَ وادهٔ یو رسم دے-

خشیانړه:(خَش-یان-ړه)اسم- مؤنث- دَ خرو یا اَسپو خاشنهٔ-

خُشے:(خَ-شے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)یواځې- یله- بې کاره- عبث- (۲)بې خوده- سودائی- لېونے- جمع خُشی-

خُشے تشے:(خَ-شے-تهٔ-شے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې کاره- عبث- فضول-

خښتکے:(خښ-ته-کے)اسم- دَ کپړې هغه درې ګُټیزه ټوټه چې دَ قمیص ترخ کښې دَ مضبوطوالی دَ پاره لګولے شی- جمع خښتکی-

خښتک:(خښ-تَک)اسم- واحد- مذکر- دَ پرتوګ دَ منځ ټوټه-

خښته:(خښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ خټې دَ قالب پهٔ ذریعه جوړ شوے هغه مستطیل نما سله چې دَ مکاناتو پهٔ جوړولو کښې پکارولے شی- (م- فارسی- خشت)-

خښم:(خَ-ښم)اسم- غصه-

خښے:(خه-ښے)اسم- واحد- مذکر- لمسے- ټاټ-

خصام:(خَ-صام)اسم- دَ خصیم جمع- جنګیالی-

خصلت:(خَص-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)عادت- خویٔ- غونے- ذاتی صفت-

زبر "(غَ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(کِ-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(زَ-ړه)، هٔ "(ږو-بې-دهٔ)

کردار- تاثیر- خاصیت- (۲)طبعیت- مزاج- جمع خصلتونه-

خصم:(خَ-صَم)اسم- دشمن- مرڅے- میرڅمن- میرڅن- میرځ- میرڅے- (۲)خاوند- مالک- (م- عربی)-

خصمانه:(خَص-ما-نه)اسم- واحد-مؤنث- څوکی- څوکیداری- نگرانی- امن کښې ساتنه- سلامتیا- پهٔ نظر کښې ساتل- (م- فارسی)-

خصمړے:(خَ-ص-مهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- خاوند مړے- یو کنځل-

خصوص:(خُ-صوص)اسم- خاصونه- پهٔ فرق کونه- ځانگړی کونه-

خصوصاً:(خُ-صو-صن)متعلق فعل- پهٔ خاص ړول- پهٔ تېره- علی الخصوص- پهٔ تېره تېره- خاصتاً-

خصوصی:(خُ-صو-صی)صفت- (۱)یواځې- یواځینے- خاص- (۲)پهٔ خاص ړول- پهٔ خاص شکل- پهٔ خاص نظم- (۲)شخصی- دَ ځان-

خصوصیت:(خُ-صو-صی-یت)اسم- خاص خویٔ- خاص خویٔ او صفت- خوبی-

خصومت:(خُ-صو-مَت)اسم- دُشمنی- بدی- دُښمنی-

خصی:(خَ-صی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ټکېدلے څاروے چې پهٔ ماده دَ ختلو قابل نهٔ وی-

خضاب:(خِ-ضاب)اسم- واحد- مذکر- وسمه- دَ سپینو وېښتو دَ تورولو رنگ- دَ نکریزو اوړهٔ کړې پاڼې-

خضر:(خِ-ضر)اسم- (۱)دَ یو پېغمبر نوم- (۲)لارښود- رهبر- لار ښودونکے-

خضوع:(خُ-ضوع)اسم- تواضع- عاجزی- خاکساری- کم نوسی- کمینی-

خط:(خط)اسمِ- واحد- مذکر- (۱)چیټۍ- لیکلے کاغذ- لیک- تحریر- (۲)کرښه- دَ څو نرو ټکو یوځایٔ کېدنه- (۳)حجامت- تازه راټوکېدلې ږیره-

خطا:(خَ-طا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جرم- قصور- غلطی- خطائی- تېروتنه- غولېدنه- (۲)پهٔ نښه نهٔ لگېدنه- نا رسا- (۳)کم اصل- بد ذات- جمع خطاگانې-

خطا اېستل:(خَ-طا-اېس-تَل)مصدرِ ترکیبی- تېر اېستل- غولول- خطا کول- تېرباسل-

خطاب:(خِ-طاب)اسم- واحد- مذکر- تقریر- کلام- خبره- (م- عربی)-

خطابه:(خَ-طا-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بیانیه وېنا- خبرې کونه- (۲)خُطبه وینه- خطیب کېدنه- (م- عربی)-

خطاط:(خَ-طاط)صفت- خوش نویس- ښهٔ خط لیکونکے- (م- عربی)-

خطاطی:(خَ-طا-طی)اسم- دَ خطاط پېشه او کار-

خطا کار:(خَ-طا-کار)صفت- خطا کونکے- تېروتونکے- سهوه کونکے- گناه گار-

خطا کاری:(خَ-طا-کا-ری)اسم- دَ خطا کېدو حالت-

خطا وتل:(خَ-طا-وَ-تَل)مصدر- تېروتل- غولېدل- غلطېدل-

خطاوې:(خَ-طا-وې)اسم- جمع- مؤنث- غلطی- گناه گانې- گناهونه- خطاگانې-

خطائی:(خَ-طا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- خطا- گناه- غلطی- تېروتنه- خطا کېدنه- پهٔ خطا یو کار کونه- پهٔ هېره سره کونه- غلطېدنه- پهٔ غلطی کښې-

خطبه:(خُط-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ خطیب خبرې- خطابه-

خطر:(خَ-طَر)اسم- (۱)خطره- (۲)هغه څهٔ چې دَ تباه کېدو او هلاکت سبب جوړېږی- (۲)تاوان- ضرر- زیان- دَ ځانی یا مالی زیان احساس یا امکان-

خطرناک:(خَ-طَر-ناک)اسمِ صفت- مذکر- دَ خطر نه ډک- پُرخطر- دَ خطرې- خطری-

خطره:(خَط-ره)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ خطر-

خطری:(خَ-طه-ری)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وگورئ خطرناک-

خط کش:(خَط-کَش)اسم- پیمانه- هغه آله چې پهٔ کاغذ یا لرگی پرې کرښې راکښلے کیږی- (افغانستان)-

خط کشی:(خَط-کهٔ-شی)اسمِ- کرښې اېستنه- کرښې راکښنه- لیکې جوړونه- کیلې راکښنه- خطونه اېستنه-

خط گر:(خَط-گر)اسمِ صفت- پهٔ اومو روټیو گُلکاری کونکے- جمع خط گران-

خط مشې:(خَط-مهٔ-شې)اسم- پالیسی- سیاست- کړنلاره- مشی- (افغانستان)-

خطمی:(خَط-می)اسم- خیرو گُل- توته گُله- یو قسمِ بوټے چې ډنډر یې پېړ او لوړ وی او سور او سپین گل لری- همیشه شین وی دَ گُل پاڼې یې پهٔ دارو کښې پکارولے شی- نباتاتی نومِ اېلتهیا آفسی نېلس (ALTHAEA OFFICINALIS)-

خطه:(خِ-طه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زمکې یوه حصه-(۲)ملک-

خطی:(خه-طی)صفت- (۱)دَ خط سره متعلق- قلمی- (۲)هغه کار چې دَ ټیپ نه پس دَ دېوال دَ ښائست او مضبوطیا دَ پاره کولے شی-

خطیب:(خَ-طیب)اسم- واحد- مذکر- خُطبه لُستونکے- خُطبه ویونکے- واعظ- ویاند- جمع خطیبان-

خطیر:(خَ-طیر)اسمِ صفت- ستر- مهم- غټ-

خفا:(خُ-فا)متعلق فعل- پټ- پټ پهٔ پټه- پهٔ پټه-

خفت:(خِ-فت)اسم- سپکاوے- سپکوالے- سپکتیا- سپکه- دَ ثقل ضد-

خفتن:(خُف-تَن)اسم- نماسخوتن- دَ نماسخوتن وخت-

خفقان:(خَف-قان)اسم- (۱)خپگان- خفگان- دَ زړهٔ درزېدنه- یو مرض چې دَ زړهٔ حرکت پکښې تېز شی او زړهٔ ژر ژر ټوپونه وهی- (۲)ډېر زیات وهم- دلگیرتیا-

خفک:(خُ-فک)اسم- خپک- ترلمے- وگورئ خپک-

خفگان:(خَف-گان)اسم- وگورئ خفقان-

خفگی:(خَف-گی)اسم- ناراضگی- خفگان- قهر- غُصه- (م- فارسی)-

خفه:(خَ-فه)اسم صفت- ملال- غمگین- ناراض- سوخت- بې طبعې- قهرېدلے-

خفی:(خَ-فی)صفت- پټ- غلے- ناڅرګند- دَ جلی ضد-

خفیف:(خَ-فیف)صفت- (۱)سپک- (۲)لږ- کم- کم وزنه- (۳)تت-

"ئ" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وگورئ تشریحات صفحه ۱

خفیه:(خُف-یه)صفت- پټ- پهٔ پړده کښې- پهٔ راز کښې-

خکان:(غ-کان)اسم- کیځے- یو قسم ہېر وړوکے چینجے چې دَ ماشومانو دَ لویو بولو پهٔ ځایٔ کښې کیږی-

خکوټ:(خ-کوټ)اسم- مالیه- باج- اخراج-

خکاړه:(خکا-ړه)اسم- ګټه- سود- فائده- بهبودی- برے- غلبه- فتح- وړ والے-

خل:(خَل)اسم- (۱)مړاوے ګل- (۲)سرکه-

خل:(خَل)اسم- (۱)عقیده- باور- یقین- (۲)اُمید- هیله- (۳)دَ "خال" مُخفّف-

خلا:(خَ-لا)اسم- واحد- مؤنث- تش ځایٔ - تش والے- پهٔ هوا کښې خالی ځایٔ- ېږون- جمع خلاګانې-

خلات:(خَ-لات)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بادشاه لهٔ طرفه دَ جامو بخشش- پوښ- (۲)هغه پیسې چې دَ لُور دَ وادهٔ پهٔ وخت دَ زوم لهٔ طرفه دَ ناوې ماما ته ورکولے کیږی- (۲)دَ کوژدنې پهٔ وخت پهٔ حاضرو خلقو کښې دَ جینۍ یا دَ هلک دَ پلار لهٔ طرفه دَ پیسو وېشنه-

خلاس پلے:(خَلاس-پهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)املتاس- لاندیس- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ املتاس-

خلاص:(خَلاص)اسم- (۱)خُشے- پرانستے- پرانتے- (۲)ازاد- بې غمه- (۲)ختم- تمام- (۴)وزګار- (۵)انزال-

خلاص مند:(خَلاص-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- اخلاص مند- اخلاصی- (۲)چې پهٔ منصفۍ کښې طرفداری نه کوی-

خلاصوالے:(خَلاص-وا-لے)اسم- (۱) ازاد والے- (۲)بېرته والے- (۲)تماموالے- ختموالے- (۴)بشپړ والے- (۵)وزګار والے-

خلاصول:(خَلا-صَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)ازادول- خُشے کول- خپلې ازادۍ ته پرېښول- (۲)وازول- بېرته کول- (۲)پایٔ ته رسول- تمامول- بشپړول- فېصله کول- (۴)رنخل- (۵)انزالول-

خلاصون:(خَلا-صُون)اسم- (۱)ازادی- ازاد والے- نجات- بچ- (۲)خلاصېدن- دَ جنګ جګړې خلاصونه-

خلاصون:(خَلا-صَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصول-

خلاصونکے:(خَلا-صَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلاصونکی- مؤنث خلاصونکې- وګورئ خلاصول-

خلاصونګ:(خَلا-صَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصول-

خلاصونه:(خَلا-صَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصول-

خلاصونے:(خَلا-صو-نے)اسم فاعل- دَ "خلاصول" مصدر نه اسم فاعل- وګورئ خلاصول-

خلاصه:(خَلا-صه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ "خلاص" مؤنث- وګورئ خلاص-

خلاصه:(خُ-لا-صه)اسم- واحد- مؤنث- لنډون- لنډیز- لنډه- تلخیص-

خلاصه خله:(خَلا-صه-خله)اسم- کوژه- بوزه- دَ ژورې ضد-

خلاصی:(خُ-لا-صی)اسم- واحد- مذکر- (۱)خلاصی- تمبوان، خېمې وغیره لګونکے نوکر- (۲)دَ رېل، جهاز یا کارخانې کار کونکے مزدور-

خلاصېدل:(خَلا-صې-دَل)مصدر لازم- (۱)ازادېدل- ازادی موندل- خُشے کېدل- (۲)وازېدل- بېرته کېدل- (۳)تمامېدل- پایٔ ته رسېدل- بشپړېدل- (۴)رنخل- (۵)انزالېدل- انزال کېدل-

خلاصېدن:(خَلا-صې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصېدل-

خلاصېدنګ:(خَلا-صې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصېدل-

خلاصېدنه:(خَلا-صې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خلاصېدل-

خلاصېدون:(خَلا-صې-دون)حاصلِ مصدر- (۱) خلاصون- ازادېدن- ازادېدنه- (۲)ختمېدنه- سَر ته رسېدنه- (۳)پهٔ ټوپک ډز کول- دَ ټوپک پهٔ ماشه ګُتې کېښول او راخلاصول-

خلاصېدونکے:(خَلا-صې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلاصېدونکی- مؤنث خلاصېدونکې- وګورئ خلاصېدل-

خلاصېدونے:(خَلا-صې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلاصېدونی- مؤنث خلاصېدونې- وګورئ خلاصېدل-

خلاصېدهٔ:(خَلا-صې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلاصېدل-

خلاصے:(خَلا-صے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خلاصون- ازادی- خپلواکی- خُشے کېدنه- (۲)علاج- حل- چاره-

خلاف:(خِ-لاف)اسم- (۱)مخالفت- وړانے- (۲)دَ موافقت ضد- (۳)دروغ- (۴)نابرابر والے- (۵)سرغړونه-

خلاف بیانی:(خِ-لاف-بَ-یا-نی)اسم- دروغ- لهٔ حقیقته برخلاف بیان-

خلافت:(خِ-لا-فَت)اسم- جانشینی- دَ پېغمبر جانشینی- نیابت- امارت- امامت- (۲)پهٔ مسلمانانو کښې دَ حکومت یو طرز- (۳)دَ خلافت یو تحریک چې هندوستان او نورو اسلامی ملکونو دَ خلافت عثمانیه دَ بحال کېدو دَ پاره چلولے وهٔ- (۴)دَ پیر جانشینی- (۵)دَ پیر دَ طرفه خپل مُرید ته ورکړے شوې ایجازه-

خلاف رفتاری:(خِ-لاف-رَف-تا-ری)اسم- سرغړونه- لهٔ قانون او مقراراتو نه تېرے- (۲)تقصیر- خطا- جُرم-

خلاف ورزی:(خِ-لاف-وَر-زی)اسم- مؤنث- خلاف کونه- اصول ماتونه- قانون ماتونه-

خلاق:(خل-لاق)صفت- (۱)رامنځ ته کونکے- جوړونکے- پېدا کونکے- دَ یو نوی څیز راپېدا کونکے- (۲)دَ خلاقیت لرونکے- (۳)دَ خدایٔ دَ نومونو نه یو نوم-

خلاقه:(خل-لا-قه)صفت- پېدا کونکے- مست کونکے- شتهٔ کونکے-

خلاقیت:(خَل-لا-قی-یَت)اسم- دَ نوی څیز دَ پېدا کولو قدرت- دَ ایجاد او نوی څیز پېدا کولو توان- دَ تخلیق کار-

خلال:(خِ-لال)اسم- (۱)نرے لرګے چې دَ څهٔ څیز پهٔ منځ کښې ابښوے شی- (۲)دَ څهٔ څیز مینځ- (۳)دَ ګُتو تېرونه- دَ چاراندام پهٔ وخت ړیره

کښې ښوندې کُتې تېرونه- (۴)دَ نارنج پوستکے یا کاخره چې نرې نرې پرې شي-

خلا ملا :(خَ-لا-مَ-لا)صفت- (۱)بې ریا- رښتونے- صاف- سپین ویونے- سپینه ویونکے- (۲)ازاد- خمسور-

خلائي:(خَ-لا-ئي)اسم صفت- هوائي- فضائي-

خلباندے:(خَل-بان-دے)صفت- دَ یقین قابل- یقیني- چې یقین پرې شوے وي-

خلبورے:(خُل-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- پاټ- بوجه- بورے- خلپوټے- خلپورے- جمع خلبورې-

خلپته:(خَل-پَ-ته)اسم صفت- واحد- مذکر- چپ چاپ- غلے- خاموش- چُپه خُله- چې غږ غوږ نهٔ کوي-

خلپسکي:(خَل-پهٔ-س-کي)اسم- پهٔ خاورو کښې دَ چرګو لګړېدنه-

خلپکې:(خَل-پَ-کې)اسم- جمع- مؤنث- خلپلکې- دَ چرګ لتکې- دَ چرګ ټپلې- پهٔ خاورو کښې دَ چرګ، زرکې، مرز او داسې نورو مرغانو لتې وهنه-

خلپل:(خَل-پل)اسم- (۱)خس وخشاک- خخلې- خاشې پوشی- (۲)دَ کونخلې مېده خاورې- ذرې- خلپلې-

خلپلکې:(خل-په-له-کې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ خلپکې-

خلپلې:(خَل-پَ-لې)اسم- جمع- غرځکې- خسنې- کندیارې-

خلپوټے:(خل-پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خلبورے-

خلپورے:(خُله-پو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خلبورے-

خلپه:(خُل-په)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم ساګ- خرفه- نباتاتي پورټولیکا اولیرېشیا (PORTULACA OLERACEA)-

خلتکه:(خَل-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ بېږیو، سپښتو او بجلو یو قسم لوبه- جمع خلتکې-

خلتکي:(خَل-تَ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بوځکي- بوجګی-

خلتکی:(خَل-تَ-کی)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بوجګی- بوجینګړې- بوځکي- ممیاني- تېلی- ګوټی- (۲)پنجره- وړه شان خلته-

خلتم:(خَل-تَم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرتم-

خلته:(خَل-ته)اسم- واحد- مؤنث- کوټ- کمیس- کُرتی- کُرته- (۲)خُرجی- کڅوړه- کڅوری- پاکټ- لفافه- خلیته- (۳)سرپوښه ټوکری- جلته- (۴)دَ مرزو دَ ساتلو پنجره- (۵)اُبره- دَ بالښت اچار-

خلتیمي:(خل-تی-مي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ښځو دَ وېښتو کڅوړه یا خلته- (افغانستان)-

خلجان:(خَل-جانّ)اسم- فکر- اندېښنه-

خلځکے:(خَل-خه-کے)اسم- څرخ لرګے- څرخنکے- جمع خلځکي-

خلچن:(خَل-چَن)صفت- خیرن- خچن- پخن- ناولے-

خلچے:(خَل-چے)صفت- واحد- مذکر- خچن- خیرن- پخن- خلچن-

خلځیرے:(خَل-ځي-رے)اسم صفت- فضول بکواس کونکے- بکواسي- خلځیرې-

خلخالکی:(خَل-خال-کی)اسم- پازیب- پینزیب- (کاکړ)-

خلخل:(خَل-خَل)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئ- ارت بیرت- بې اندازې لوئ- بې جوړه غټ- بې طریقې غټ-

خلخلکے:(خَل-خَ-لَ-کے)اسم- واحد- مذکر- ګته کول- کچه کول- ګت لوبه- دَ ژمي یو قسم لوبه چې دَ دوؤ پلو تر مینځه کیږي- دَ یوې پلې یو تن څهٔ څیز پهٔ لاس کښې نیسی او نور مغه څیز پیدا کوي-

خلد:(خُلدّ)اسم- واحد- مذکر- دَ دانې سورے چې وینه زوه پرې راوځي-

خلستر:(خَ-لس-تَر)اسم- زره برستن- زوړ تلتک- زوړ کنځړ- امبارځي- (افغانستان)-

خلص:(خَ-لص)صفت- لنډون- لنډیز- لنډ- تلخیص- تخلیص-

خلص:(خَ-لص)صفت- دَ خالص جمع-

خلط:(خلطّ)صفت- ګډوډ- ګډوله- ګډ- ګډ شوے-

خلع:(خَ-لَع)صفت- (۱)موقوف- لهٔ ځایه لرې شوے- برطرف- (۲)وتل- مغه طلاق ته وائی چې دَ مال پهٔ بدل کښې ورکړے شي-

خلعت:(خَل-عَت)اسم- وګورئ خلات-

خلف:(خَ-لَف)اسم- (۱)خوئ- زوئ- (۲)صالح اولاد- (۳)ځائې نیونکے- (۴)وروستو راتلونکے- جانشین- (م- عربی)-

خلفاء:(خُل-فاء)اسم- جمع- مذکر- دَ خلیفه جمع- خلفیه ګان- قائم مقام جانشینان-

خَلق:(خَلق)اسم- (۱)پیدا کونه- پېدایښت- (۲)خلک- اولس- مخلوق-

خُلق:(خُلق)اسم- (۱)عادت- خوئ- طبیعت- رفتار- سلوک- کړهٔ وړهٔ- (۲)کوزاره- ژوند-

خلقات:(خَل-قات)اسم- دَ خَلق جمع- مخلوق-

خلقت:(خل-قَت)اسم- (۱)پېداوښت- (۲)خوئ- مزاج- طبیعت-

خَلقت:(خَل-قَت)اسم- واحد- مذکر- عالم- اولس- مخلوق- جمع خلقتونه-

خلقت:(خُل-قت)اسم- مروت- خُلق-

خلق تنګي:(خَلق-تنګ-کي)اسم- (۱)زړهٔ تنګېدنه- دغوالے- پهٔ هېڅ څیز ساعت نهٔ تېرېدنه- (۲)دَ زړهٔ لهٔ ناروغی لهٔ کبله زړهٔ تنګېدنه- پهٔ چا دَ زړهٔ دوره راتلنه-

خلق تنګے:(خَلق-تنګ-کے)صفت- واحد- مذکر- زړهٔ تنګے- دغ- مغه څوک چې پهٔ هېڅ څیز ئې ساعت نهٔ تیریږي-

خلقه:(خَل-قه)اسم- واحد- مؤنث- خرقه- شوغه- شوقه- چپنه- جمع خَلقې-

خلقه:(خَ-لَ-قه)اسم- جمع- مذکر- خلق- خلکې- مخلوقات- مخلوق- ګڼ خلق- جورمې جورمې بنیادمان-

خلقي:(خَل-قي)اسم- واحد- مذکر- دَ خلق پارټي رُکن- کمیونسټ- (افغانستان) (۲)مغه کس چې پهٔ معاشي مساوات یقین لري او دَ طبقاتي نظام مخالف وي او دَ مذهبي تعصب نه مُبَراء وي-

خلقي:(خل-قي)اسم- فطري- تني- ذاتي- قدرتي- ازلي- پېدایشي-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خلقي:(خُل-قي)صفت- خوش خُلقه- خوش خويه- دَ ښو کړو وړو خاوند- خوش اخلاقه-
خلقي:(خَ-لَ-قي)اسم- اولسي- دَ خلقو- دَ خلقو سره متعلق-
خلک:(خَ-لک)اسم- خلق- اولس- وګړي- خلګ-
خلکتي:(خَل-کَ-تي)صفت- خوږ ژبے- هغه څوک چې خوږې پستې خبرې کوي-
خلکه:(خَل-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه او ارتبیرت قمیص- هغه قمیص چې ګرېوان ېې خلاص وي- دَ پخوانو مشرانو سرو عامې جامې- خلکي- جمع خلکې-
خلکي:(خَل-کي)اسم- واحد- جمع- مؤنث- وګورئ خلکه-
خلکے:(خَل-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه څیز چې دَ غاښونو نه پرې دَ روټۍ یا غوښې ذرې راویستلے شي- غاښ ټومبونے- هغه څیز چې غاښونه پرې خلالوي- جمع خلکي- (افغانستان)-
خلګ:(خَ-لګ)اسم- وګورئ خلک-
خلګي:(خَل-ګي)اسم- سړي- وګړي-
خلګي:(خُل-ګي)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- پېپه- چپه- خُله- زړه، ښائسته او غُنډه مُنډه خُله-
خَلل:(خَ-لَل)اسم- واحد- مذکر- نقص- عیب- ضرر- غش- (۲)فساد- زرانے- اړ- خنډ- خار- پهٔ یو کار سره تباهي راوستنه- (م- عربي)-
خَللي:(خَ-لَ-لي)اسم صفت- (۱)ضرري- تاواني- زیان رسونکے- مُضر- ضرر رسونکے- (۲)هغه څوک چې دَ خلقو پهٔ مېنځ کښې فساد پیدا کوي-
خللي:(خه-له-لي)اسم- ګړینګ- دَ پوزې ټینګې ابهٔ- (کاکړ)-
خلما:(خل-ما)اسم- مؤنث- کلي- غټې-
خلنج:(خَ-لنج)اسم- خسکي توت- بدخونده توت- هغه توت چې دانې او تخم لري-
خلنځه:(خَلن-ځه)اسم- دَ څېړې لویه ونه- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ څېړې-
خلنوم:(خَل-نوم)اسم- شونډک-
خلواښ:(خَل-واښ)اسم- واحد- مذکر- خلوندنے- شوړه- بوجه- خنجکے- خولبورے- خولپوټے-
خلوت:(خَل-وت)اسم- وګورئ خلات-
خَلوت:(خَلوت)صفت- کاواکه- بې واکه-
خلوت:(خل-وت)اسم- (۱)ګوشه کېدنه- ګوشه ګیرې- خان ته کېدنه- خانته ژالے- خانله والے- (۲)ګوښه- ګوښې- خاني- هغه ځاۍ چې بل څوک پکښې نهٔ وي-
خلوت خانه:(خل-وت-خا-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)خلوت ګاه- دَ چېلې هغه کوټه چې پاک، نېکان او عارفان پکښې ېېخې یواځې پهٔ تنهایۍ کښې عبادت کوي- (۲)دَ چېلې او وظیفې کوټې- (۳)هغه خانګړې کوټه چې ښځه خاوند پکښې یو ځاۍ کېږي-
خلوت ګاه:(خل-وَت-ګاه)اسم- وګورئ خلوت خانه-
خلوت نشین:(خل-وَت-نه-شین)صفت- (۱)پهٔ خلوت کښې ناست- پهٔ چله کښې ناست- (۲)خان لهٔ ګټ کښې ناست-
خلوتي:(خل-وَ-تي)صفت- واحد- مذکر- یواځې- ګوښه نشین- ګوښه-
خلوټے:(خل-وَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ټکے-
خلود:(خَ-لود)اسم- تل تر تله والے- همېشه توب- همېشه والے- جاودانیت-
خلور:(خُلهٔ-ور)صفت- مذکر- چالاک-
خلوص:(خَ-لوص)اسم- (۱)اخلاص- پاکي- سادګي- دَ زړهٔ لهٔ کومې- (۲)خالصیدنه- (م- عربي)-
خلوندونے:(خلون-دَو-نے)اسم- کټ پوزے-
خلونې:(خل-وَ-نې)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم غرځنے بوټے چې دَ چینې پهٔ اندازه دانې نیسي کومې چې نیني کولے شي او بیا خوړلے شي- (افغانستان)-
خلویته:(خل-وي-ته)صفت- تش- کوګ- پړ-
خلویتي:(خل-وي-تي)اسم- پړون- پړ والے- تش والے- (افغانستان)-
خلویتے:(خل-وي-تے)صفت- مذکر- بکواسي- ډېرې خبرې کونکے- کړتن-
خله:(خُلهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شونډې، ژبه، غاښونه ټول چې پهٔ کوم چوکاټ کښې ګېر وي- (۲)پېپه- کوکې- کوګې-
خله بکي:(خله-به-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اُباسي-
خله پټے:(خله-پهٔ-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- خُلهٔ چوپے- غلے- خاموش طبع- چپ- حیران- پهٔ قلاره- خله چُپ- (دَ ډېر لهجه)هغه څوک چې ډېر زیات نهٔ وییږي او غلے طبیعت لري-
خله پهٔ خلهٔ:(خُله-پهٔ-خُلهٔ)اسم مرکب- (۱)ډېر نژدې- غاړه غټې- غاړه پهٔ غاړه- (۲)مینه کونه-
خله ور:(خُله-وَر)اسم صفت- مذکر- دَ ښې ژبې خاوند- هغه څوک چې ښې او فصیحې خبرې کوي- خبر لوځ- زیاند-
خلي:(خلي)صفت- یواځې- تنها-
خلیته:(خَ-لي-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خلته-
خلیج:(خَ-لیج)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دریاب یا سمندر کښې دَ اُبو هغه برخه چې پهٔ وچه کښې ورانډې تلې وي- لکه دَ بنګال خلیج-
خلیخ:(خَلیخ)اسم- واحد- مذکر- شرمنده- شرمونے- شرمېدلے-
خلیخول:(خَلي-خَ-وَل)مصدر- شرمول- شرمنده کول- ملامتول- سرښکته کول-
خلیخون:(خَلي-خَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خلیخول-
خلیخونکے:(خَلي-خَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلیخونکي- مؤنث خلیخونکې- وګورئ خلیخول-
خلیخونګ:(خَلي-خَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خلیخول-
خلیخونه:(خَلي-خَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خلیخول-
خلیخې:(خلي-خې)اسم- واحد- مؤنث- یوه لوبه چې خلق ېې اکثر پهٔ ژمي

کښې په حجرو کښې کوی- خلیخی- چکه-

خلیخېدل:(خلی-خې-دَل)مصدر لازم- شرمېدل- ملامت کېدل- سرښکته کېدل- شرمنده کېدل-

خلیخېدن:(خلی-خې-دَن)حاصل مصدر - وګورئ خلیخېدل-

خلیخېدنګ:(خلی-خې-دَنګ)حاصل مصدر - وګورئ خلیخېدل-

خلیخېدنه:(خلی-خې-دَه-نه)حاصل مصدر - وګورئ خلیخېدل-

خلیخېدونکے:(خلی-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلیخېدونکی- مؤنث خلیخېدونکې- وګورئ خلیخېدل-

خلیخېده:(خلی-خې-دَه)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلیخېدل-

خلیخی:(خلی-خی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خلیخی-

خلیدل:(خَ-لی-دَل)مصدر لازم- غړېدل- چوکه کېدل- (م- فارسی)-

خلیدن:(خَ-لی-دَن)حاصل مصدر - وګورئ خلیدل-

خلیدنګ:(خَ-لی-دَنګ)حاصل مصدر - وګورئ خلیدل-

خلیدنه:(خَ-لی-دَه-نه)حاصل مصدر - وګورئ خلیدل-

خلیدونکے:(خَ-لی-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خلیدونکی- مؤنث خلیدونکې- وګورئ خلیدل-

خلیده:(خَ-لی-دَه)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خلیدل-

خلیفه:(خَ-لی-فه)اسم- واحد- مذکر- (۱)قائم مقام- دَ پیغمبر جانشین- امام- (۲)دَ خلافت مشر- (۳)دَ پیر په ځای ناست- (م- عربی)-

خلیق:(خَ-لیق)اسم- (۱)لائق- وړ- سزاوار- (۲)دَ ښه خوئ او خلق خاوند- دَ ښه خصلت خاوند- دَ ښو کړو وړو څښتن- (م- عربی)-

خلیل:(خَ-لیل)اسم- واحد- مذکر- رښتونے ملګرے- دوست-

خلیل الله:(خَ-لی-لُل-لا)صفت- دَ خدائ تعالیٰ دوست- دَ حضرت ابراهیم علیه السلام لقب-

خلیلی:(خَ-لی-لی)اسم- یو قسم انګور چې لهٔ نورو انګورو نه مخکښې پخیږی- (افغانستان)-

خلی ملی:(خَ-لی-مَ-لی)اسم مرکب- (۱)خل پل- خلامچا- (۲)انکار-

خلې خلې پوری:(خلې- خلې-پو-ري)اسم صفت- تر خلې خلې- انجاغړی- کښېمنډلے- نوک دَ سوکه-

خلبت:(خَ-لبت)اسم- مذکر- (۱)شک- (۲)ارمان- (۳)کمی-

خلبوته:(خلې-و-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خلویته- (افغانستان)-

خلی خلی:(خَ-لی-خَ-لی)اسم صفت- جدا جدا- بېل بېل- خان خان له- بېلا بېل-

خلے:(خَ-لے)اسم- دَ ګل غټې- کلی-

خلے:(خهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- خس- ډکے- وچوکے- ککه- خولکے- ډېر وړوکے لرګے-

خم:(خَم)اسم- واحد- مذکر- لوئ خاورین لوښے چې سرکه، اُبهٔ او شراب پکښې اچولے کیږی- او کله کله پکښې رنګریزان جامې یا نور څیزونه هم رنګوی- جمع خُمونه-

خمار:(خُ-مار)اسم- دَ شرابو دَ نشې دَ ماتېدو حالت- دَ نشې اثر- (م- عربی)-

خماری:(خُ-ما-ری)اسم صفت- (۱)دَ نشې نه ډک- مستانه- (۲)ښائسته- سرې- (اکثر دَ سترګو دَ صفت په توګه راځی)-

خماری:(خَ-ما-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- شوتالو- شلتالو- یوه مېوه- نباتاتی نوم پرونس (PRUNUS) یا امائیګډېلس پرسیکا (AMYGDALUS PERSICA)-

خمازوره:(خَ-ما-زُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- خمزوره- شپیانګه- خمزری- خمزورے- خمازورې- دَ خر رنګ پاڼې لرونکې یوه مېوه دار بوټے چې دَ ببرې موره وی، نری نری دانې لری او حکیمان ئې دَ ګېډې دَ درد دَ پاره پکاروی- جمع خمازورې-

خمازوری:(خَ-ما-زو-ری)اسم- وګورئ خمازوره-

خمازیرې:(خَ-ما-زی-رې)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم مېوه- (افغانستان)-

خمبچه:(خم-بهٔ-چه)اسم- مؤنث- دَ چرګ پنجه-

خمبه:(خم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱) ګودام- ګدام- زېرمه تون- (۲)غټ کندو- دَ غلې ساتلو او ایښودلو لوئ لوښے- (کندو- ترټه)(۳)ګودرې- دَ کوټې چې- دَ کوټې وسې-

خمبیر:(خم-بیر)اسم- خسبیره- خومبره- خریمه مایه- هغه لونډهٔ اوړهٔ چې دَ اوړو دَ اخښلو په وخت په اوړو کښې ګډولے شی-

خمبیرک:(خم-بی-رک)اسم- دَ سپرلی موسم کښې راټوکېدونکے یو قسم ساګ-

خمبیر کړ:(خم-بیر-کړ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خمبیر-

خمپاره:(خم-پا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ارت- فراخ- لوئ- (۲)یو قسم وړوکې توپه- (۳)دَ کاریز دَ وړومبی کوهی دَ خلې ویاله- (افغانستان)-

خمت:(خَ-مَت)صفت- غوښن- څرب-

خمتا:(خَم-تا)اسم- واحد- مؤنث- خامتا- بېتی- کرباس- خنتو- خنتا- په کډی جوړه شوې غټه کپړه-

خمتینه:(خم-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دری- سترنجی- جمع خمتینې-

خمټ:(خَ-مَټ)صفت- (۱)چاق- چاغ او شلنړ- څرب- غټ- تیار- غټ پټ- (۲)سپین- ښائسته-

خمټوب:(خَ-مټ-توب)اسم- چاقوالے- څربوالے- تیاروالے- غټوالے-

خمټول:(خَ-م-ټ-ول)مصدر متعدی- چاقول- تیارول- څربول-

خمټون:(خَ-م-ټ-ون)حاصل مصدر - وګورئ خمټول-

خمټونګ:(خَ-م-ټ-ونګ)حاصل مصدر - وګورئ خمټول-

خمټونکے:(خَ-م-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خمټونکی- مؤنث خمټونکې- وګورئ خمټول-

خمېونه:(خ-م-ېَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمېول-

خمتې:(خ-م-تې)اسم- جمع- مؤنث- غټې غټې نمرې- ګېې-

خمتېدل:(خ-م-تې-دل)مصدر لازم- ځربېدل- چاقېدل- غټېدل- تیارېدل-

خمتېدن:(خ-م-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خمتېدل-

خمتېدنګ:(خ-م-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خمتېدل-

خمتېدنه:(خ-م-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمتېدل-

خمتېدونکے:(خ-م-تې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خمتېدونکی- مؤنث خمتېدونکې- وګورئ خمتېدل-

خمتېدهٔ:(خ-م-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خمتېدل-

خمڅه:(خَه-مهٔ-څه)اسم- واحد- مؤنث- خمڅه- دَ کرتو مښنه- دَ قرتو سولونه- جمع خمڅې-

خمچ:(خ-مچ)اسم- باجره- خمچه- دَ غلې يو قسم- دَ باجرې روټۍ- جمع خمچې-

خمچکې:(خم-چ-کې)اسم- جمع- مؤنث- نوکارې- شوکارې- شونګارې- ښونګارې- ځکونډارې- (افغانستان)-

خمچه:(خ-مهٔ-چه)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چرګ پنجه- منګله- (۲)کچه ګټه- (۳)خمچ- باجره- (۴)دَ کوټو او سپرو وهلې غله- (افغانستان)-

خمچين:(خم-چين)اسم- چابک- متروکه-

خمچې:(خ-مهٔ-چې)اسم- جمع- مؤنث- باجره- دَ باجرې روټۍ-

خمچی:(خ-م-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کچې ګټه- کچنۍ ګټه- خچنه ګټه- خچې ګټه-

خمڅونی:(خم-څو-نی)اسم- جمع- مذکر- څاپولی- دَ واورې ټکرې-

خمڅه:(خ-مهٔ-څه)اسم- خمڅه- دَ کرتو مښنه- دَ کرتو مړنه- دَ کرتو سولونه- (افغانستان)-

خم خانه:(خم-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- شراب خانه- خم کده- دَ شرابو ځاې- جمع خُم خانې-

خمدار:(خم-دار)صفت- واحد- مذکر- لچکدار- کوږ- مؤنث خمداره- جمع خمدارې-

خمر:(خ-مر)اسم- شراب- مره نشه وره مائع- (م- عربی)-

خمری:(خم-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کټوی- خمبری- (۲)کچکول- (۳)دَ فقیرانو دَ پخلی لوښے- (۴)دَ نمونځ کولو موسله-

خمزری:(خم-ز-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خمازوره-

خمزورے:(خم-زو-رے)اسم- وګورئ خمازوره- (افغانستان)-

خمس:(خ-مس)صفت- پينځهٔ- پينځمه برخه-

خمسارې:(خم-سا-رې)اسم- جمع- مؤنث- دَ ښځو ځپلی چې دَ تیلې کار پرې شوے وی-

خمسور:(خم-سور)اسم- مذکر- خزان- منے- دَ منی سَر-

خمسور:(خم-سور)صفت- مذکر- (۱)ازاد- (۲)جفت- جوړه- ملګرے-

خمسورتوب:(خم-سور-توب)اسم- مذکر- (۱)خمسورتیا- خمسوروالے- ازادی- (۲)جُفتوالے- جوړه والے- ملګرتیا- ملګرتوب-

خمسورتیا:(خم-سور-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ خمسورتوب-

خمسوروالے:(خم-سور-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خمسورتوب-

خمسورول:(خم-سو-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)ازادول- (۲)جوړه کول- ملګرے کول-

خمسورون:(خم-سو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خمسورول-

خمسورونګ:(خم-سو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خمسورول-

خمسورونه:(خم-سو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمسورول-

خمسورونکے:(خم-سو-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خمسورونکی- مؤنث خمسورونکې- وګورئ خمسورول-

خمسوری:(خم-سو-ری)اسم- ازادی- (۲)ملګرتیا- ملګرتوب-

خمسورېدل:(خم-سو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)ازادېدل- (۲)جوړه کېدل- ملګرے کېدل-

خمسورېدن:(خم-سو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خمسورېدل-

خمسورېدنګ:(خم-سو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خمسورېدل-

خمسورېدنه:(خم-سو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمسورېدل-

خمسورېدونکے:(خم-سو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خمسورېدونکی- مؤنث خمسورېدونکې- وګورئ خمسورېدل-

خمسورېدهٔ:(خم-سو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خمسورېدل-

خمسورے:(خم-سو-رے)اسم- (۱) ازاد- خپلواک- (۲)ملګرے- جفت- سيال- جوړه-

خمسوز:(خم-سوز)صفت- خام سوختهٔ- خام سوز- نیم پُخته- کچه- نیم پوخ-

خمسه:(خم-سه)صفت- هغه غنم یا اربشې چې ایله راشنهٔ شوی وی او دَ زمکې مخ ئې پټ کړے وی- (افغانستان)-

خمسه:(خم-سه)اسم عدد- پينځهٔ- دَ پينځو عدد(۲)مخمس- پينځهٔ ګونے- (م- عربی)-

خمکاره:(خم-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ زرو دَ تارونو دَ ګنډلو يو قسم کشیده کاری-

خم کده:(خم-ک-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خُمخانه-

خملی:(خم-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لنډې- بې کاره ښځه- (کاکړ)-

خملے:(خم-لے)اسم- واحد- مذکر- ګرېنګ- قتې چې لهٔ پوزې راخوړند وی- دَ چا رابهېدلې پوزه- جمع خملی-

خمن:(خ-من)صفت- مذکر- تاو راتاو- کوږ- پېچلے- (افغانستان)-

خمندک:(خ-من-دک)اسم- مذکر- خمندکه- خمنډک- کونے- چیچړی- کونډے- منګوړ- يو قسم حشره چې دَ ګډو بزو پهٔ څرمن پورې نښتې وی او وینه

ترې ښيښي- جمع خمندکې-

خمندکه:(خ-من-ده-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خمندک- جمع خمندکې-

خمنړ:(خ-منړ)صفت- مذکر- شلنړ- چاق- مزې- څرب- خمټ-

خمنړک:(خ-من-ړک)اسم- مذکر- وګورئ خمندک-

خمنول:(خ-م-ن-ول)مصدر متعدی- کړول- تاتول- لنړی کول- (افغانستان)-

خمنون:(خ-م-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ خمنول-

خمنونکے:(خ-م-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خمنونکی- مؤنث خمنونکې- وګورئ خمنول-

خمنونګ:(خ-م-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خمنول-

خمنونه:(خ-م-ن-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمنول-

خمنېدل:(خ-م-نې-دل)مصدر لازم- کړېدل- لنړی کېدل- تاتېدل-

خمنېدن:(خ-م-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خمنېدل-

خمنېدنګ:(خ-م-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خمنېدل-

خمنېدنه:(خ-م-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خمنېدل-

خمنېدونکے:(خ-م-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خمنېدونکی- مؤنث خمنېدونکې- وګورئ خمنېدل-

خمنېده:(خ-م-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خمنېدل-

خموچم:(خ-مو-چم)صفت- مذکر- (۱)چلبازی- چمبازی- چلوټی- ټګی برګی- (۲)دوکه- فرېب- (۳)نازو نزاکت- (افغانستان)-

خمودې:(خ-مو-دې)اسم- جمع- مؤنث- يو قسم وریږې- کمودې- نرې وریږې-

خمول:(خم-ول)اسم- واحد- مذکر- ورک نومی- بې نومه کېدل- (م- عربی)-

خموله:(خ-مو-له)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کور وور- وران- (۲)ورانکارے- شرری- پساتی- فسادی-

خميخ:(خ-ميخ)صفت- وګورئ خمن- (افغانستان)-

خمير:(خ-مير)صفت- خمبير- خمبيره- د اوړو تومنه- خومبره- خريمه- (۲)خمير مائع- د پتيره اوړو ضد-

خميرکی:(خ-ميو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د مالګې اينودلو منګوټے- (افغانستان)-

خميرول:(خ-مي-ر-ول)مصدر- خمبيره کول-

خميرون:(خ-مي-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خميرول-

خميرونکے:(خ-مي-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خميرونکی- مؤنث خميرونکې- وګورئ خميرول-

خميرونګ:(خ-مي-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خميرول-

خميرونه:(خ-مي-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ خميرول-

خميره:(خ-مي-ره)اسم- واحد- مؤنث- خمبير- خمبيره- مايه- (۲)تومنه- جمع خميرې-

خميرېدل:(خ-مي-رې-دل)مصدر لازم- خمبيره کېدل-

خميرېدن:(خ-مي-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خميرېدل-

خميرېدنګ:(خ-مي-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خميرېدل-

خميرېدنه:(خ-مي-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ خميرېدل-

خميرېدونکے:(خ-مي-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خميرېدونکی- مؤنث خميرېدونکې- وګورئ خميرېدل-

خميرېده:(خ-مي-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خميرېدل-

خميز:(خ-ميز)صفت- (۱)کوږ- (۲)کږېدونکے-

خميس:(خه-ميس)اسم- مذکر- د زيارت ورځ-

خنات:(خ-نات)اسم- د خيانت عاميانه ترأت-

خناری:(خ-نا-ری)اسم- (۱)خنې- خونې- (۲)خناوران-

خنارينه:(خنا-ړي-نه)اسم- ځيرې کونه- داړنه- ځيرونه- (۲)خناورتوب-

خنازير:(خ-نا-زير)اسم- (۱)د خنزير جمع- (۲)د غاړې يا څټ انځيری-

خناس:(خن-ناس/خ-ناس)اسم- شيطان- په زړه کښې وسوسه اچونکے- (م- عربی)-

خناق:(خ-ناق)اسم- (۱)د مرۍ يو قسم بيماری چې زيات تر يې ماشومانو ته د پينځو کالو تر عمره پورې د لګېدو خطره وی- ډېفتېريا- د ستونی مرض- (۲)ازغی- (۳)د مرۍ دانه-

خنبه:(خم-به)اسم- واحد- مؤنث- خمبه- ترټه- د غلې دانې ستر کندو- جمع خنبې-

خن ټېرے:(خن-ټې-رے)اسم صفت- منجيله- تار راتاو- راتاو کړے شوے غنډ مند- جمع خن ټېری-

خنثی:(خن-ثا)صفت- نرښځے- ايجړا- نرکټ- ميجړا-

خنجار:(خن-جاړ)صفت- ګران- دشوار-

خنجاره:(خن-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کونجاړه- کل- (۲)د شمخو پړړی- (۳)ابېر والے- ببر توب- سپسن والے- چپشن والے- ځلېستن والے- جمع خنجاړې-

خنجاری:(خن-جا-ړی)صفت- خنجړا- خانچړا- ورانه شوې ژوله- چخړی- وګورئ خانچړا-

خنجاړے:(خن-جا-ړے)صفت- خشکے- بې سره- لېړ-

خنجانی:(خن-جا-نی)اسم- په ابو يا بهېدونکی شی کښې خاشې- ناپاکه مايع- (کاکړ)-

خنجر:(خن-جر)اسم- يو قسم چاړه چې دواړه مخه يې تېره وی- جمع خنجرونه-

خنجرخطی:(خن-جر-خ-طی)اسم- هغه کپړه چې د توړو په شان پرې کړې ورې کرښې ټاپه شوی وی- خنجری- (افغانستان)-

خنجری:(خن-ج-ری)اسم- وګورئ خنجرخطی- (افغانستان)-

خنجری:(خن-ج-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خنجرې-

ئ (ځی-رل)، ي (مې-ره-ول)، ې (پيا-لې)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خنجرے:(خَن-ج-رے)اسم- مذکر- دَ باجرې په شان غله چې پخې شوې وړوې ته يې خنجرې وائي- (افغانستان)-

خنجړا:(خَن-ج-ړا)اسم- وګورئ خنجاړې-

خنجک:(خَن-جَک)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک او تماچې يو خاص کالے-

خنجک:(خَن-جَک)اسم- شنې- شئې- نينجک- شېداني- يوه غرڅنې وَنه چې مېوه يې غوړ لرې- دَ کب نيولو چنګک- (افغانستان)-

خنجک:(خَن-جَک)اسم- (۱)برګ کډ- برګ پسه- (۲)چنګک- کنجک- نرکوش- نيځک- خنجکے-

خنجکې:(خن-ج-کې)اسم- جمع- مؤنث- ترپکې- ټوپونه- خېزکې- ټوپکې- ټُندکې- ټوپنډې-

خنجکے:(خن-ج-کے)اسم- وګورئ خنجک (۲)-

خنجے:(خن-جے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوار- ټپ- (۲)حقير- ذليل- (۳)ګنجے وړے-

خنخر:(خَن-خَر)اسم- واحد- مذکر- خنزير- سربښکتے- سُوَر- بور- بَد خناور- جمع خنخران-

خنخې:(خَن-خې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ځاروی دَ چجو غوښه-

خنزير:(خَن-زير)اسم- سرکوزے- خوک- سوېر- بد خناور- خنخر-

خند:(خَند)اسم- (۱)دائره- ګرده ليکه- (۲)پراک- ښکاره- دَ ببړيو لوبه چې په خطونو کښې کېږی- (افغانستان)-

خندا:(خَن-دا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خوشحالئ، دَ ګپ شپ يا دَ عامو خبرو کولو په وخت دَ شونډو غوړېدنه چې کله کله دَ خُلې نه ورسره غږ هم راخيژی- دَ ژړا ضد- (۲)رخشند- ريشخند- ملنډې- پيشاړه- پيسخند- جمع خنداګانې-

خندا برچا:(خن-دا-بَره-چا)اسم مرکب- (۱)خندا برقا- دَ ګېو کسانو په برق برق خندا- (۲)پچموزې- ټوقې- ملنډې- ټوقې ټقالې-

خنداګلے:(خَن-دا-ګَ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه کس چې همېشه يې له خندا نه خُله ډکه وی-

خندان:(خن-دان)صفت- خنداوو- خوشحال- خنده رويه-

خندا ناک:(خَن-دا-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- خندونک- خنداګلے-

خندانه:(خن-دا-نه)صفت- اباد- بارونقه- ښه ښکاريدونکې/ښکاريدونکے-

خنداوو:(خن-دا-وو)صفت- خنده رويه- خوشحال- ويال- مُسکے- ورين- خندان-

خندرکے:(خند-رَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګلهانګ رسے- (۲)يو قسم ګل- (افغانستان)-

خندق:(خَن-دَق)اسم- واحد- مذکر- خندکے- خنده- خندوکے- خندے- يو قسم ښکاری سپے چې ګيدړو وغيره پسې غارونو ته ننوځی-

خندک:(خن-دَک)اسم- (۱)منډ- کړی- خندق- کنده- هغه ژور ځائې چې پخوا به دَ کور کلی يا دَ ښار په خواؤ شا کښې دَ دشمن دَ مخ نيوی دَ پاره کنستهٔ کېدهٔ- (۲)ژور ځائې- ژووره کنده- مُردار ډنډ- هغه ژور ځائې چې ګنده اُبهٔ پکښې ودرېږی- جمع خندکونه- (۳)دېوال-

خندکې:(خَن-دَ-کې)اسم- مؤنث- خندا- (دَ ماشومانو په ژبه)-

خندکے:(خَن-دَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ خندقے- (۲)وګورئ خندرکے- جمع خندکې-

خندل:(خَن-دَل)مصدر- (۱)شونډې غوړېدل- موسېدل- خندا کول- (۲)ريشخند وهل- ملنډې کول- ټوقې کول- پيشاړې کول- (۳)خوشحالی ښودل- خوشحالېدل- دَ خوشحالئ څرګندول-

خندلے:(خَن-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خندلی- مؤنث خندلې- وګورئ خندل-

خندنه:(خَن-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خندل-

خندنی:(خَن-دَ-نی)صفت- خراب- بې کاره- بې قيمته-

خندنې:(خَن-دَ-نې)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)خراب- خراپ- بې ځاندې- بې کاره- بې قدره- کم قيمته- سپک سپاند- (۲)دَ خندنے مؤنث دَ خندا لائقه-

خندنے:(خَن-دَ-نے)صفت- (۱)دَ خندا لائق- دَ خندا وړ- دَ خندا- (۲)بې غېرته- بې عزته- بې ارزښته- چټی- خشے- (۳)دَ مېړنی ضد- (۴)ټوقی- ټوقمار- خندونکے- سندرغاړے-

خندول:(خَن-دَ-وَل)مصدر- (۱)په خندا راوستل- خندا وروستل- مُسکے کول- مسکول- (۲)خوشحالول-

خندولے:(خَن-دَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خندولی- مؤنث خندولې- وګورئ خندول-

خندون:(خَن-دَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خندول-

خندونکے:(خَن-دَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خندونکی- مؤنث خندونکې- وګورئ خندول-

خندونک:(خَن-دَ-ونک)حاصل مصدر- وګورئ خندول-

خندونه:(خَن-دَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خندول-

خندوی:(خَن-دو-ی)صفت- ارت-

خنده:(خَن-ده)اسم- (۱)خندرکے- خندے- خندکے- يو قسم ښکاری سپے- (۲)خوانده-

خنده رويه:(خَن-ده-رو-يه)صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ خندان-

خنده وينے:(خَن-ده-وی-نے)صفت- خوشحاله- خنده رويه-

خندی:(خَن-دی)اسم- ساتلے شوے-

خنديل:(خَن-دی-يل)مصدر- ساتل- پټ ساتل-

خندېدل:(خَن-دې-دَل)مصدر- (۱)خندل- په خندا راتلل- خندا کول- په خندا خُله خلاصول- مُسکی کېدل- مُسکېدل- مُسېدل- (۲)خوشحالېدل- خوشحاله کېدل-

خندېدلے:(خَن-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع- خندېدلی- مؤنث

خندېدلې- وګورئ خندېدل-

خندېدن:(خَن-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خندېدل-

خندېدنګ:(خَن-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خندېدل-

خندېدنه:(خَن-دې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خندېدل-

خندېدونکے:(خَن-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خندېدونکي- مؤنث خندېدونکې- وګورئ خندېدل-

خندېدهٔ:(خَن-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي اسمتراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خندېدل-

خندې:(خَن-دې)اسم- خندا- رېشخند- پيشارې- ملنډې- مسخرې-

خنړ:(خَنړ)اسم- واحد- مذکر- خرے- دَ چرګ دَ پښې مونړ- (۲)دَ وَنې زخه- دَ وَنې غټه- (۳)سخت او کلک ازغے- خريزکے- خنړوکے- (۴)مشکل- ستونځه- (۵)ټينګ- تېز- ټينګ کړوبے-

خنړاپس:(خَن-ړا-پس)صفت- هغه سړے چې دَ پوزې ئ قڼ بهيږي- ګړينګن-

خنړک:(خَن-ړک)اسم- وګورئ خندک- (۲)خنړل- خنړه-

خنړک:(خَن-ړک)اسم- دَ ملکانو يوه لوبه-

خنړکے:(خَن-ړ-کے)اسم صفت- غُنډ مُنډ- لنډ قدے- ټيټ قدے- ټيټکے- هغه څوک چې دَ وَنې نه چيت وي- چيت-

خنړل:(خَن-ړل)اسم- (۱)خنړه- (۲)نر زرک- دَ زرکې نر- زرک- خنړک- خنړيل- سائنسي نوم الېکټوريئس ګريکا (ALECTORIUS GRACCA)-

خنړلے:(خَن-ړ-لے)صفت- واحد- مذکر- پټکے- منډرے- لنډے- خنړے- جمع خنړلي-

خنړ منړ:(خنړ-منړ)صفت- واحد- مذکر- (۱)خمېټ- چاغ- شلنډ- څرب- (۲)خړلے-

خنړن:(خَن-ړن)اسم- (۱)کلک او زيږ لرګے- خنړين- (۲)غټې لرونکے يو بوټے چې دَ زهرو دَ اثر لرې کولو دَ پاره پکارولے شي-

خنړن:(خَن-ړن)اسم- واحد- مذکر- نرکچور- خېلې خېلې بوټے چې په فارسي کښې ورته "زرنباد" وائي- "نباتاتي نوم کُرکومه زېرم بټ" (CURCUMA ZERUMBET)-

خنړه:(خن-ړه)اسم- (۱)بندېز- دَ وَنې غټه- سخت ازغے- (۲)مونړ- بُنياد- اساس- (۳)وګورئ خنړل-

خنړيل:(خَن-ړيل)اسم- خنړه- خنړک- خنړل- نر زرک- دَ زرکې نر- سائنسي نوم دَ پاره وګورئ خنړل-

خنړيل:(خَن-ړيل)اسم- خړل- غټ سپے-

خنړين:(خَن-ړين)اسم- وګورئ خنړن-

خنړے:(خَن-ړے)صفت- وګورئ خنړلے-

خنړے:(خَن-ړے)اسم- سپے-

خنړے:(خَن-ړے)صفت- غټې غټې- خنړ دار-

خنصر:(خَن-صَر)اسم- کچې ګټه- زړه ګټه- خچې ګټه- خمچه ګټه- کوچنۍ ګټه- خچنه ګټه-

خنک:(خ-نک)صفت- (۱)سوړ- يخ- (۲)واه واه-

خنګ:(خَنګ)اسم- کرنګ- منجمد- کلک- سخت- وچ کلک- مؤنث خنګه- جمع مؤنث خنګې-

خنګ:(خَنګ)اسم- شرمېدلے- خجل- پښيمان- ستومانه- پښېمانه-

خنګ:(خَنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- سپين آس-

خنګ توب:(خَنګ-توب)اسم- خجالت- شرمندګي- خنګتيا- پيکه کېدهٔ-

خنګتيا:(خَنګ-تيا)اسم- وګورئ خنګ توب-

خنکر:(خَن-کړ)اسم- واحد- مذکر- بدي- شرارت- شېطاني- ورانے-

خنګره:(خَنګ-ره)اسم- (۱)دَ سَر پخه- دَ سرسبوسک- (۲)دَ غاښونو منګ- دَ غاښونو خيرے- (۳)دَ سَموار يا چايجوش منګ- څخسوړے- (۴)کوونے- کوولے-

خنګرې:(خَنګ-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ماکو- بې لښې مچې-

خنګرے:(خَنګ-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې جولاګان ئ دَ اودلو دَ پاره پکاروي- جمع خنګري- (افغانستان)-

خنګول:(خَنګ-ګ-وَل)مصدر- خجلول- شرمول- خړول- خړکول- پړول-

خنګون:(خَنګ-ګ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګول-

خنګونکے:(خَنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خنګونکي- مؤنث خنګونکې- وګورئ خنګول-

خنګونګ:(خَنګ-ګ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګول-

خنګونه:(خَنګ-ګ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګول-

خنګه:(خَنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- آسپه- جمع خنګې-

خنګېدل:(خَنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- خجل کېدل- شرمېدل- خجلېدل- خړېدل- خر کېدل-

خنګېدن:(خَنګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګېدل-

خنګېدنګ:(خَنګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګېدل-

خنګېدنه:(خَنګ-ګې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خنګېدل-

خنګېدونکے:(خَنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خنګېدونکي- مؤنث خنګېدونکې- وګورئ خنګېدل-

خنکے:(خَن-کے)اسم- لومه- دَ دام الغه(حلقه)-

خنه:(خنه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښو ږېره- سنګ پائ- هغه زړه تيږه يا تېږهٔ ټيکرے چې په حمام کښې پرې خلق دَ پښو خيرے صفا کوي جمع خنې- (افغانستان)-

خنيکه:(خ-نی-که)اسم- سارهٔ- سړتيا- يخني-

خنې خنې:(خَنې-خَنې)اسم صفت- مؤنث- ريزه ريزه- پوټې پوټې- بسمې بسمې- ريښې ريښې- ګارې ګيټې- پراټه کول- بوسکرې وکښل-

خنے:(خ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرنۍ مره- غرڅنے منږک- خنے- خونے- (۲)دَ نَس خاليګاه-

"ی" (څې-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خڼاپس:(خ-ڼا-پس)اسم- کړينګن- کړنګن- هغه سړے چې دَ پوزې نه يې هر وخت کړينګ ځاځي-

خڼ خڼ:(خڼ-خڼ)اسمِ صوت- ګڼ ګڼ- پهٔ پوزه کښې خبرې-

خڼ خڼے:(خڼ-خ-ڼے)صفت- واحد- مذکر- پهٔ پوزه کښې خبرې کونکے- جمع خڼ خڼي- مؤنث خڼ خڼې-

خڼسنو:(خڼ-سنو)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- وګورئ خڼسو-

خڼسو:(خڼ-سو)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- خڼسنو- پواړه ښځه- ناولې او ککړه ښځه-

خڼے:(خ-ڼے)صفت- واحد- مذکر- پهٔ پوزه کښې خبرې کونکے- جمع خڼي-

خو:(خو)اسم- دروغ- غلطي- چل- (پهٔ لوبو کښې) دروغ او چل- (پهٔ معامله کښې)بدعهدي او ژبه ماتونه-

خو:(خو)اسم- خپه- لګووني- يرې- درګيران- يړې- شونټې- يو قسم اور اخستونکې ماده چې دَ خټې وښو او دَ ونې پوستکي نه جوړولے شي- (۲)دَ ګنې يو قسم- (۳)يو تورے چې دَ "ليکن" او "مګر" پهٔ معنیٰ کښې راځي- کله کله دَ استثنیٰ معنیٰ هم ورکوي- (۴)عيب- نقص- (۵)شک-

خوا:(خوا)اسم- (۱)طرف- لورے- سمت- پلو- اړخ- مخه- (۲)پوجې شوې زمکه- دَ خشاک نه پاکه زمکه- دَ کرلو دَ پاره پاکه زمکه- (۴)رابطه- اړيکه- (۵)علاقه-

خوا:(خوا)اسم- خو- يو اور اخستونکې ماده- (افغانستان)-

خوا:(خوا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طبع- طبيعت- زړهٔ- (۲) خوامش- اشتها- ارزو- ميله- (۳)خوښه-

خوابد:(خوا-بد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- مخالف- ناراض- خوابدلے- خوابدے- خفه- مرور- خواپټه-

خوابدوالے:(خوا-بد-وا-لے)اسم- مذکر- خفګان- خپګان- زړهٔ بدوالے- زړهٔ بدے- خپه توب- مرورتيا-

خوابدي:(خوا-ب-دي)اسم- مؤنث- زړهٔ بدي- خفګان- خفه کېدنه- مرورتيا- خپګان- خپه کېدنه- خوابدے-

خوابدے:(خوا-ب-دے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوابد-

خواپټه:(خوا-پ-ټه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- خواشينے- بړوس- بڅ- وګورئ خوابد-

خواپوټه:(خوا-پو-ټه)صفت- (۱)مرور- خفه- خپه- خواپټه- (۲)بې اشتها- هغه څوک چې اشتها نهٔ لري-

خوا پهٔ خوا:(خوا-پهٔ-خوا)اسم مرکب- څنګ پهٔ څنګ- اړخ پهٔ اړخ- اوګه پهٔ اوګه- سره نژدې- سره نزدې-

خواتورن:(خوا-تو-رن)صفت- مذکر- زړهٔ تورے- خواتورے- زړهٔ وهلے- ترپامه بد شوے- دَ نظره بد راغلے-

متعلق- دَ پاره-

خواټوالے:(خوا-ټ-وا-لے)اسم- اطمينان- زړهٔ جمعي-

خواټول:(خوا-ټول)اسم- خاطر جمع- مطمئن- مؤنث خواټوله- جمع مؤنث خواټولې-

خواټولتوب:(خوا-ټول-توب)اسم- تسله- خاطر جمعي- خواټوالے- خواټولتيا- (افغانستان)-

خواټولتيا:(خوا-ټول-تيا)اسم- وګورئ خواټولتوب-

خواټولے:(خوا-ټو-لے)اسم- خواټول- خاطر جمع- مطمئن- مؤنث خواټوله- جمع مؤنث خواټولې-

خواجه:(خوا-جه)اسم- (۱)خوجه- صاحب- څښتن- خاوند- مالک- (۲)خصي- ټکولے شولے(سړے)-

خواجه حرزے:(خوا-جه-حر-زے)اسم- يو قسم ځنګلي بوټے-

خواچيې:(خوا-چ-يې)اسم- مؤنث- يو قسم ناروغتيا-

خواچيے:(خوا-چ-يے)صفت- واحد- مذکر- بد- مکروه- کينه ناک- بدنيته-

خواچي:(خوا-چي)اسم- لويه تبه-

خواخاطر:(خوا-خا-طر)اسم- خيال- ګومان- خوب وخيال- زړهٔ- ياداشت-

خواخپور:(خوا-خپور)اسمِ صفت- پرېشان- دلګير- خفه- غمژن-

خواخپوروالے:(خوا-خپور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- خفګان- پرېشاني- خله- نول-

خواخپورول:(خوا-خپو-ر-ول)مصدر متعدي- دلګيرول- خفه کول- پرېشانول-

خواخپوري:(خوا-خپو-ري)اسم- مؤنث- پرېشاني- خفګان-

خواخپورے:(خوا-خپو-رے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دلګير- خفه- پرېشان- (افغانستان)-

خواخوږتوب:(خوا-خوږ-توب)اسم- مذکر- خواخوږوالے- خواخوږتيا- خواخوږي- زړهٔ سوے- همدردي-

خواخوږتيا:(خوا-خوږ-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ خواخوږتوب-

خواخوږوالے:(خوا-خوږ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خواخوږتوب-

خواخوږي:(خوا-خو-ږي)اسم- مؤنث- زړهٔ سوے- خواخوږتوب- همدردي-

خواخوږے:(خوا-خو-ږے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- همدرد- زړهٔ سواند- غم شريک-

خواخوښي:(خوا-خو-ښي)اسم- مؤنث- خوشحالي- رضائيت- خوښي-

خواخوښے:(خوا-خو-ښے)صفت- خوشحاله-

خوار:(خوار)اسم- مذکر- ونډه- ګيا-

خوار:(خوار)اسمِ صفت- مذکر- (۱)ټپ- کمزورے- ضعيف- ړنګر- دَ چاق ضد- (۲)ژوبل- زوبل- (۳)بې وسه- غريب- مسکين- بې وزله- بې وزلے- (۴)حقير-

خوارارووا:(خوار-ار-وا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- اروا وړے- وړ سترګے-

تر لرې پورې تللې وي-

خواړۀ:(خوا-ړۀ)اسم- شیریني- شیریني- د خوږ جمع-

خواړۀ لوړے:(خوا-ړۀ-لو-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې خواړۀ خوارکونه ې خوښ وي- خواړۀ خوروونکے-

خواړۀ لوړی:(خوا-ړۀ-لو-ړی)صفت- خوږلوړي- خواړۀ-

خواړۀ ولنی:(خوا-ړۀ-و-لۀ-نی)اسم- جمع- مذکر- بادیان- کاږیلنی- کاږیلنی- کاړۀ ابلنی- کاړۀ وبلنی- خواړۀ وبلنی- نباتاتی نوم پم پنکلا اینیسم (PIMPINCLLA ANISUM)-

خواړۀ وبلنی:(خوا-ړۀ-وې-لۀ-نی)اسم- وګورئ خواړۀ ولنی-

خواس:(خواس)اسم- کبر- غرور- فخر- افتخار- لوئی- بډائی-

خواست:(خواست)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوال- غوښتنه- ګدائی- (۲)دُعا- مناجات- (۳)اُمید- التجا- جمع خواستونه- (کول مصدر)-

خواستغی:(خواس-تَ-غی)اسم- وږسترګ توب- وږسترګي- سترګ وږی-

خواستغے:(خواس-تَ-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- وږسترګے- اړواوږے- وږے اروا- خواستګے- سترګ وږے-

خواستګار:(خواست-ګار)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- (۱)غوښتونکے- روبیار- طلبګار- جرګه والا- ربیار-

خواستګاری:(خواست-ګا-ری)اسم- طلبګاري- روبیاري- غوښتنه- ربیاري-

خواستګر:(خواست-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- خواست کونکے- سوالی-

خواستی:(خواس-تي)اسم- مؤنث- منت زاری-

خواسړے:(خوا-سَ-ړے)اسم- خواسړنه- ظلم- زیاتے-

خواشریک ورور:(خوا-شَ-ریک-ورور)اسم صفت- واحد- مذکر- د پیو شریک ورور- دائی ورور- چې چاسره پۀ یوه سینه پئ اورودل شی-

خواشینی:(خوا-شی-نی)اسم- تاثر- خفګان- غمژني- غمژنوالے- خوابدی- غمګینی-

خواشینے:(خوا-شي-نے)اسم- واحد- مذکر- خفه- مرور- خوا بدے-

خواښې:(خوا-ښې)اسم- واحد- مؤنث- د ښځې مور- د مېړۀ مور- جمع خواښیانې-

خواښې توب:(خوا-ښې-توب)اسم- مذکر- خواښې والے- خواښې جوړېدنه-

خواښې والے:(خوا-ښې-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خواښې توب-

خواص:(خَ-واص)اسم- نږدې او مقرب کسان- خاص خلق- د خاصیت او خاصې جمع-

خواکول:(خوا-کَ-وَل)مصدرِ متعدی- مېچن کول- اوړۀ کول- دلول- مېده کول- اوړول-

خواګرخن:(خوا-ګر-خن)اسم- مذکر- خواګرخېدونکے- کرکژن څیز- قی رواستونکے- (افغانستان)-

خوا ګرځول:(خوا-ګرَ-ځَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)قے کول- استفراق کول- خوا ګرځول- لستل- کانګې کول- باقی کول- (۲)د نظره بد راتلل- (افغانستان)-

خواګرځی:(خوا-ګر-ځی)اسم- (۱)قے- استفراق- باقی- کانګې- (۲)نفرت- کرکه- بدلېدۀ- بد راتلۀ- لۀ پامه بد راتلۀ- (افغانستان)-

خوا ګرځېدل:(خوا-ګر-ځې-دَل)مصدر لازم- (۱)زړۀ ړې ړې کېدل- کانګې راتلل- (۲)نفرت او کرکه پیدا کېدل-

خوا ګرځېدۀ:(خوا-ګر-ځې-دۀ)حاصل مصدر- (۱)لوست- قے- کانګې- استفراق- (۲)کرکه- نفرت- زړۀ توربېدنه- بد راتلۀ- (افغانستان)-

خواګرځے:(خوا-ګر-ځے)اسم- واحد- مذکر- (۱)زړۀ رایشېدنه- کوز کتو ته جوړېدنه- قے- ګرځون- (۲)د زړۀ تنګېدنه- ناقلارتیا- (۳)خړه- لړه- سیادلی-

خواګے:(خوا-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټ ملګرے- پټ مرستیال- پلوے- پټ امداد کونکے- (۲)د بیلورو یا غزانو پۀ لوبه کښې هغه غز چې پټ ایښودلے شوے وي او وروستو بیا پۀ خپل وار دغه غز یا بیلورے د خواګے پۀ نامه یادیږي-

خوال:(خَ-وال)اسم- واحد- مذکر- خاوال- (۱)غار- سمڅه- (۲)پټنځ ځائے- اغېل- شپول- د پسونو د ودربېدو او وسېدو ځائے- (۳)د دېوال یا کمر پۀ بېخ-

خوالن:(خوا-لَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خولې خولې شوے- (۲)خولې کونکے- (۳)خولې کېدونکے-

خوالو:(خوا-لو)صفت- همراز- خمسور- محرم راز- هغه څوک چې د بل چاسره ې راز شریک وي- (افغانستان)-

خواله ګر:(خوا-له-ګر)اسم صفت- غم شریک- همدرد-

خواله ونیل:(خوا-له-و-نیل)مصدر- (۱)منل- قائلېدل- (۲)پر پورته کول-

خوالۀ:(خوا-لۀ)اسم- د زړۀ راز- همرازی- پټه خبره- د زړۀ راز چا ته وئیله- د زړۀ راز چا ته ځرګندونه- (افغانستان)-

خوالۀ ساتے:(خوا-لۀ-سا-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- راز ساتونکے-

خوامخا:(خوا-مَ-خا)اسم- خامخا- اروَمرو-

خوان:(خوان)اسم- واحد- مذکر- پتنوس- څپوړے- کندورے- مجمه- جمع خوانونه-

خوانائے:(خوا-نا-ئے)اسم- مذکر- د وادۀ مټائی-

خوانچه:(خوان-چه)اسم- واحد- مؤنث- مجمه- دستارخوان- هغه مجمه چې وریژې، قرمه او نور خوراک پکښې یو ځائې پروت وي-

خوانده:(خوان-ده)صفت- لستے- خنده- خانده- (م- فارسی)-

خوانئ:(خوا-نئ)امر- خورئ (متروک)-

خوازشا:(خوا-و-شا)اسم- شاوخوا- چار چاپېره- څلور واړه طرفه- ګېر چاپېره- ګرد چاپېره-

خواوې:(خوا-وې)اسم- جمع- مؤنث- اړخونه- طرفونه- لورې- پړې- واحد- خوا-

زبر "(غ-بۀ-ره)"، زورکے "(شل)"، پېښ "(نو-کا-ره)"، زبر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، "ۀ"(ز-ړۀ)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

خواه:(خواه)لاحقه(۱)دَ نومونو او صفتونو لاحقه چې دَ توری په اخر کښې دَ لګولو سره ترې معنیٰ راولاړیږی لکه نیمه خواه، بدخواه- (۲)خواه- طبعه- طبیعت- (۳)زړهٔ-

خواه مخواه:(خواه-مَ-خواه)اسم مرکب- خامخا- ضرور- ضروری- اروم‌رو- چارو ناچار-

خواوابنهٔ:(خواه-وا-ښهٔ)اسم- خره واښ-خره وښ- دَ څاروو دَ خوراک یو قسم واښهٔ-

خواهش:(خوا-هِش)اسم- اُمېد- غښتنه- میله-

خواهشمن:(خوا-هِش-مَن)اسم صفت- غښتونکے- هیله من- خواهشمند- آرزومند-

خواهشمند:(خوا-هِش-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خواهشمن-

خوایخی:(خوا-یه-خی)اسم- زړهٔ سرېدنه- خوا یخېدنه- زړهٔ یخی- خوایخے-

خوایخے:(خوا-یه-خے)اسم- وګورئ خوایخی-

خوب:(خوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)اودهٔ کېدهٔ- ویدهٔ کېدهٔ- بیدهٔ کېدهٔ- دَ ویښ والی ضد- (۲)رویا- دَ تېرو شویو یا دَ را روانو واقعاتو په خوب کښې عکس لیدنه- خوب لیدنه- (۳)تش خیال- تش تصور- جمع خوبونه-

خوبا:(خُو-با)اسم- واحد- مؤنث- معشوقه- ښها- محبوبه- ښهی- ښهو-

خوبانی:(خُو-با-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- منډته- زردالو- خُرمانی- خُرمانی- نباتاتی نوم پرونس ارمینیکا (PRUNIS ARMENIACA)-

خوبانۍ:(خُو-با-نۍ)اسم- ښکلا- ښائست- (۲)ښهٔ والے- غوره والے- خوبانی توب-

خوبانی توب:(خُو-با-نی- توب)اسم- (۱) غوره توب- ښهٔ والے- (۲)دَ خوانی وخت-

خوب ځئ:(خوب-ځئ)اسم- واحد- مذکر- ملاستون- دَ خوب کولو دَ پاره مخصوص ځائ- (افغانستان)-

خوبروئے:(خوب-رُوئے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښائسته- ښکلے- ښے مخے- اغلے-

خوبړے:(خو-بَ-ړے)اسم- مذکر- معمولی خوب- لږ شان خوب- سترګې خوړېدنه-

خوبژن:(خوب-ژَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوب نیولے- خوب ورتلونکے- هغه څوک چې سترګې ئې دَ خوبه ډکې وی- (۲)ډېر خوب کونکے- (۳)خوب راوستونکے-

خوب غړے:(خوب-غړ-رے)اسم- مذکر- دَ اودهٔ کېدو کپړې-

خوبن:(خو-بن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوبژن-

خوبنکے:(خو-بن-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم حشره چې دَ سپلنی په بوټی کښې وی- دا حشره دَ وربښمو دَ چینجی په ډول دَ لرګی پوش دَ خانه راتاووی چې دَ ماشوم په غاړه کښې دَ ژړا لرې کولو دَ ټوټکې په توګه زوړندولے کیږی- (افغانستان)-

خوب وړے:(خوبَ-وهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوبولے- پرېشانی وړلے- پېرشانی وړے- (۲)اودهٔ- ویدهٔ- جمع خوب وړی-

خوبول:(خو-بَ-وَل)مصدر متعدی- خوب ورتلل- خوب وړل- اودهٔ کول-

خوبولے:(خو-بَ-وهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- اودهٔ- ویدهٔ- بېدهٔ- جمع خوبولی-

خوبی:(خُو-بی)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې ډېر خوب کوی- جمع خوبیان-

خُوبی:(خُو-بی)اسم- واحد- مؤنث- صفت- ښهٔ والے- فائده- جمع خوبیانې-

خوبیاولے:(خو-بیا-وهٔ-لے)صفت- واحد- مذکر- (۱)اودهٔ- (۲)بې پروا-

خوبېدل:(خو-بې-دَل)مصدر- اودهٔ کېدل-

خوبېدلے:(خو-بې-دهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوبولے- اودهٔ- پرېشانی وړے- اودهٔ شوے-

خوبېدن:(خو-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوبېدل-

خوبېدنګ:(خو-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوبېدل-

خوبېدنه:(خو-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوبېدل-

خوبېدونکے:(خو-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوبېدونکی- مؤنث خوبېدونکې- وګورئ خوبېدل-

خوبېدهٔ:(خو-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خوبېدل-

خوبے:(خُو-بے)اسم- واحد- مذکر- ډنډ- جوړ- جمع خوبی-

خُوپ:(خُوپ)اسم- مذکر- ګرد- غُبار- لړه- سخته لړه-

خوپره:(خُوپ-رِه)اسم- مؤنث- ډېره زیاته ګرمی- زیاته ګرمی- ډېره ګرمی-

خوپښې:(خو-پهٔ-ښې)اسم- جمع- مؤنث- پشې- پاشې- پیشې- دَ وړو ماشومانو دَ تشو متیازو نامه-

خوپن:(خُو-پن)اسم- واحد- مذکر- ګردبار- کره دوړه- بړبوکی- بوړبوکی-

خوپنه:(خُوپ-نه)اسم- واحد- مؤنث- بړبوکی- دَ پېرېانو ډولی- دَ ګرد نه ډکه سیلی- جمع خوپنې-

خوپنی:(خُو-پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوپنی- پوکنی- پوقنی- پوښتی-

خوټ:(خوټ/خُوټ)اسم- مذکر- دَ څهٔ څیز دَ یشېدلو اواز- دَ جوشېدو اواز- جوش- خوښ-

خوټباد:(خوټ-باد)اسم- مذکر- دَ اکیو پاړسوب- دَ خوټو پاړسوب- هغه بیماری چې دَ بنیادم اګی پکښې پړسیږی-

خوټ خوټائ:(خوټ-خو-ټائ)اسم صوت- مذکر- دَ یشېدلو پرله پسې اواز- خوټکے- خوټهار- خوټ خوټے- خوټکا-

خوټ خوټۍ:(خوټ-خو-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړې ټوپانی- وړې کوړی- خوټې خوټې- غاوکه- غوغاوکه- دَ مردکیو غاوېدو لوبه- دَ مردکیو دَ کوټې لوبه- دَ ټیقانو یو قسم لوبه- (افغانستان)-

ئ"(ځی-رل)، ې"(هې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خوټ خوټې:(خوټ-خو-ټې)اسم صوت- مؤنث- وګورئ خوټ خوټاې-

خوټ خوټے:(خوټ-خو-ټے)اسم صوت- مذکر- دٔ يشېدلو پرله پسې اواز- دٔ جوشېدو پرله پسې اواز- دٔ جوشېدو اواز-

خوټکا:(خوټ-کا)اسم صوت- وګورئ خوټ خوټاې-

خوټکاښ:(خوټ-کاښ)اسم- واحد- مذکر- خوټ کښ- لويه چونګښه- قوقرے- چنګښ- څنډاخ- چنډخ- ځينځښه- باټا- اکابکا- کټه بونګ چيندخ- کابلے چيندخ- خوټکښ- (افغانستان)-

خوټکښ:(خوټ-کښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خوټکاښ-

خوټکنکه:(خوټ-که-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خوټکنې-

خوټکنې:(خوټ-کَ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوټکې- کټونې- کټوټې- دٔ ماشومانو جينکو دٔ لوبو کټوټې-

خوټکول:(خوټ-کَ-وَل)مصدر متعدی- يشول- جوشول- خوښول- داسې خوښ ورکول چې دٔ خټ خټ اواز ترې وُخيژی-

خوټکولے:(خوټ-کَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوټکولی- مؤنث خوټکولې- وګورئ خوټکول-

خوټکون:(خوټ-کَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوټکول-

خوټکونکے:(خوټ-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوټکونکي- مؤنث خوټکونکې- وګورئ خوټکول-

خوټکونګ:(خوټ-کَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوټکول-

خوټکونه:(خوټ-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوټکول-

خوټکوهٔ:(خوټ-کَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوټکول-

خوټکېدل:(خوټ-کې-دَل)مصدر لازم- يشېدل- اېشېدل- جوشېدل- خوټ خوټے کول- خوټ خوټ کول- جوشونه وهل- خوټېدل- خټکېدل-

خوټکېدلے:(خوټ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوټکېدلی- مؤنث خوټکېدلې- وګورئ خوټکېدل-

خوټکېدن:(خوټ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوټکېدل-

خوټکېدنګ:(خوټ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوټکېدل-

خوټکېدنه:(خوټ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوټکېدل-

خوټکېدونکے:(خوټ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوټکېدونکي- مؤنث خوټکېدونکې- وګورئ خوټکېدل-

خوټکېدهٔ:(خوټ-کې-دهٔ)حاصل مصدز او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صيغه- وګورئ خوټکېدل-

خوټکې:(خوټ-کې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)خوټکنې- (۲)پهٔ دېګ کښې معمولی پخکړے-

خوټکے:(خوټ-کے)اسم صوت- مذکر- وګورئ خوټ-

خوټلون:(خوټ-لون)اسم- مذکر- دٔ خوټو مغه ځرمن چې دٔ بنيادم اګې پکښې پرتې وی- (افغانستان)-

خوټنکه:(خوټ-نَ-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه کټوی- وړه جوری- وړوکے دېګ- جمع خوټنکې- (افغانستان)-

خوټور:(خو-ټَ-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مغه سړے چې خوټې ئې ډېرې غټې وی- (۲)شهوتی- شهواتی-

خوټول:(خو-ټَ-وَل)مصدر متعدی- يشول- جوشول- خوښول- خوټکول- ېيشول- جوش ورکول-

خوټولے:(خو-ټَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوټولی- مؤنث خوټولې- وګورئ خوټول-

خوټون:(خو-ټَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوټول-

خوټونکے:(خو-ټَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوټونکي- مؤنث خوټونکې- وګورئ خوټول-

خوټونګ:(خو-ټَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوټول-

خوټونه:(خو-ټَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوټول-

خوټوهٔ:(خو-ټَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوټول-

خوټه:(خو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ نارينه آلهٔ تناسل- خايه- اګې- دٔ نارينه اګې- خصيه- ړګه-

خوټه ور:(خو-ټه-وَر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)چې خټې ئې غټې وی- (۲)تکړه-

خوټهار:(خوټ-هار)اسم صوت- مذکر- خوټکار- دٔ کټوی دٔ يشېدو اواز-

خوټېدل:(خو-ټې-دَل)مصدر لازم- جوشېدل- اېشېدل- يشېدل- دٔ حرارت پهٔ وجه دٔ مائعې پهٔ براس کښې بدلېدل-

خوټېدلے:(خو-ټې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوټېدلی- مؤنث خوټېدلې- وګورئ خوټېدل-

خوټېدن:(خو-ټې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوټېدل-

خوټېدنګ:(خو-ټې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوټېدل-

خوټېدنه:(خو-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوټېدل-

خوټېدونکے:(خو-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوټېدونکي- مؤنث خوټېدونکې- وګورئ خوټېدل-

خوټېدهٔ:(خو-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صيغه- وګورئ خوټېدل-

خوټې:(خو-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زمکې ته نژدې دٔ وُنې نه مات شوے خوړنده ښاخ-

خوټے:(خو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- وړوکے- غنډکے- ټيټکے- پيشتے- پيشکے- غنډ- دٔ غنډ او لنډ قد خاوند- جمع خوټې-

خوج:(خوج)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ګل-

خوجو:(خو-جو)اسم- واحد- مذکر- (۱)نامرد- نامرد- ايجړا- (۲)خواجه- خاوند- څښتن- جمع خوجوګان-

خوجه:(خو-جه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوجو- نامرد- نامرد- ايجړا- نرښځے- مغه سړے چې پهٔ جنسی لحاظ نامرد وی- (۲)څښتن- خواجه-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(کَ-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

خاوند- جمع خوجه ګان-

خوخاوې:(خو-خا-وې)اسم- اعراب- زور- زبر- پېښ- خوخې-

خوخند:(خو-خند)صفت- واحد- مذکر- خوخندے- حرکت کونکے- خوخيز- شورېدونکے-

خوخندتوب:(خو-خند-توب)اسم- حرکت کونه- شورېدنه-

خوخندکه:(خو-خن-ده-که)اسم- واحد- مؤنث- خوخنده- چينجے- حشره-

خوخنده:(خو-خن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خوخندکه-

خوخندے:(خو-خن-دے)اسم- واحد- مذکر- جمع خوخندی- مؤنث خوخندی- وګورئ خوخنده-

خوخول:(خو-خه-ول)مصدرِ متعدی- حرکت ورکول- شورول-

خوخولے:(خو-خه-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوخولی- مؤنث خوخولې- وګورئ خوخول-

خوخون:(خو-خه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخول-

خوخونکے:(خو-خه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوخونکی- مؤنث خوخونکې- وګورئ خوخول-

خوخونګ:(خو-خه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخول-

خوخونه:(خو-خه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخول-

خوخوۀ:(خو-خه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخول-

خوخه:(خو-خه)اسم- مؤنث- دَ څاروی دَ سينې غوښه- خوخې-

خوخې:(خو-خې)اسم- وګورئ خوخاوې-

خوخيز:(خوه-خيز)صفت/فاعل- خوخېدونکے- حرکت کونکے-

خوخين:(خو-خين)اسمِ صفت/فاعل- مذکر- متحرک- حرکت کونکے-

خوخېخونے:(خو-خې-خو-نے)اسم- واحد- مذکر- کيرړے- خوخندے-

خوخېدل:(خو-خې-دل)مصدرِ لازم- (۱)شورېدل- خوزېدل- پۀ حرکت کښې راوستل- (۲)حرکت کول- کوچېدل- تلل- (۳)بې ځايه کېدل-

خوخېدلے:(خو-خې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوخېدلی- مؤنث خوخېدلې- وګورئ خوخېدل-

خوخېدن:(خو-خې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخېدل-

خوخېدنګ:(خو-خې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخېدل-

خوخېدنه:(خو-خې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوخېدل-

خوخېدونکے:(خو-خې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوخېدونکی- مؤنث خوخېدونکې- وګورئ خوخېدل-

خوخېدۀ:(خو-خې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خوخېدل-

خوچکے:(خوچ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوښې پوټے- دَ غوښې ذره- خوچکے- جمع خوچکی-

خوچکے:(خوچ-کے)اسم- واحد- مؤنث- خوچکه- پوټے- پيڅانے- تيکه- بوټی- دَ غوښې وړوکے پوټے-

خرچے:(خو-چے)اسم- واحد- مذکر- چمګادړ- ښاپېرک- جمع خوچی-

خوږ:(خوږ)صفت- مذکر- (۱)خوږلن- ډېر ړک- زيات ړک- ترخنړو- تر شونړو- (۲)ګنړه- بهير-

خوږکے:(خوږ-کے)اسم- وګورئ خوټ-

خوږلن:(خوږ-لن)صفت- مذکر- وګورئ خوږ-

خوږ ماخوږ:(خوږ-ما-خوږ)اسمِ مرکب- (۱)غُنځېدنه- (۲)ګنړه ګونړه- بېروبار- بهير- ډېره ګنړه ګونړه-

خوږول:(خو-ږ-ول)مصدرِ متعدی- وګورئ خوټول-

خوږول:(خو-ږ-ول)مصدرِ متعدی- ړکول- ډېر ړکول- (۲)ګنړه ګونړه جوړول- بهير جوړول-

خوږولے:(خو-ږ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خوږول-

خوږولے:(خو-ږ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ خوږول-

خوږون:(خو-ږ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږون:(خو-ږ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونکے:(خو-ږ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوږول-

خوږونکے:(خو-ږ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوږول-

خوږونګ:(خو-ږ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونګ:(خو-ږ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونه:(خو-ږ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونه:(خو-ږ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږوۀ:(خو-ږ-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږوۀ:(خو-ږ-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږه:(خو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- غار- سُورے- سمڅه-

خوږې:(خو-ږې)اسم- واحد- مذکر- توتکرے- توتکے-

خوږېدل:(خو-ږې-دل)مصدرِ لازم- جوشېدل- يشېدل-

خوږېدل:(خو-ږې-دل)مصدرِ لازم- ړکېدل- ترخلې کېدل- سوخېدل- (۲)غُنځېدل- (۳)بهير جوړېدل- خومبېدل-

خوږېدلے:(خو-ږې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوږېدلی- مؤنث خوږېدلې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدلے:(خو-ږې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوږېدلی- مؤنث خوږېدلې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدن:(خو-ږې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدن:(خو-ږې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنګ:(خو-ږې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنګ:(خو-ږې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنه:(خو-ږې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنه:(خو-ږې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدونکے:(خو-ږې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږېدونکی-

مؤنث خوښېدونکې- وګورئ خوښېدل-

خوښېدونکے:(خو-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوښېدونکي- مؤنث خوښېدونکې- وګورئ خوښېدل-

خوښېدهٔ:(خو-ښې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خوښېدل-

خوښېدهٔ:(خو-ښې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خوښېدل-

خوخت:(خوخت)اسم صفت- (۱)جُخت- (۲)زوور- سم- ښهٔ-

خوخئ:(خو-خئ)اسم- واحد- مذکر- غوړګه- تبغه- سترګه-

خوخے:(خو-خے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې ډېر ګڼ راټوکیږی او بېخ ئې نرے وی-

خود:(خود)اسم- سد- واک- اختیار- حال- اراده- (۲)خکه-

خود:(خود)اسم- واحد- مذکر- هوش- زغم- حوصله- اکر- (۲)پخپله-

خود:(خود)البته- شاید- بائد- پخپله- مکمن-

خوداختیار:(خود-اخ-تیار)اسم صفت- خودمختار- ازاد- مستقل- پهٔ خپل اختیار- پهٔ خپل واک- خپلواک-

خوداختیاری:(خود-اخ-تیا-ری)اسم- خپل اختیار لرنه- پهٔ خپله اراده- خپلواکی- ازادی- خودمختاری- استقلال-

خودارادیت:(خود-ا-را-دی-یت)اسم- پهٔ خپله خوښه- خپلواکی- ازادی- دَ خپل اختیار- خپل سرنوشت ټاکنه-

خودبین:(خود-بین)اسم صفت- مغرور- کبرژن- خودخواه- خودپسند- پهٔ ځان مئین- ځان خوښے- هغه څوک چې یو ځان پېژنی او بل څوک ئې دَ پامه څهٔ نهٔ راځی-

خودبینی:(خود-بی-نی)اسم- مؤنث- کبر- خودپسندی- پهٔ ځان مئین توب- ځان لیدنه- خودخواهی- غرور- کبر-

خودپرست:(خود-پ-رست)اسم صفت- مذکر- (۱)کبرژن- مغرور- خود خواه- پهٔ ځان مئین- ځان خوښے- هغه څوک چې خپل ځان ورته هر څهٔ هر څهٔ ښکاری-

خودپرستی:(خود-پ-رس-تی)اسم- مؤنث- خودخواهی- ځان مننه- ځان نمائنه- ځان لوړ بلنه- ځان لوړ ګڼنه- کبر- غرور-

خودپسند:(خود-پ-سند)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خپلې مرضی مالک- دَ خپلې طبعې-

خود پهٔ خوده:(خود-پهٔ-خو-ده)متعلق فعل- پخپله- بې واسطې- پخپل سر- پخپله-

خودخواه:(خود-خواه)اسم صفت- هغه څوک چې ځان دَ نورو نه وچت ګڼی او یواځې ځان ګڼی-

خودخواهی:(خود-خوا-هی)اسم- مؤنث- وګورئ خودپرستی-

خوددار:(خود-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خپل عزت خیال ساتونکے- غیرتی- نر-

خودداری:(خود-دا-ری)اسم- مؤنث- ځنګ کونه- ډډه کونه- ګوښه کېدنه- امتناع- قناعت- صبر-

خودرائی:(خود-را-ئی)اسم صفت- پهٔ خپله رائې تلنه- سرکشی-

خودرائے:(خود-را-ئے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خپلې رائې خاوند- خودسره- خپل سرے- هغه څوک چې پخپله رائې او نظریه کار کوی-

خودرنګ:(خود-رنګ)اسم- واحد- مذکر- قلم- پېن- پن- (۲)دَ طبعې رنګ لرونکے- ذاتی رنګ- هغه څهٔ چې طبعی رنګ لری-

خودرو:(خود-رو)اسم- واحد- مذکر- خودرویه- طبعی واښهٔ- هغه بوټے چې پخپله راشین کیږی-

خودسر:(خود-سر)اسم صفت- واحد- مذکر- سرایله و برایله- پخپل سر- خودرایه- خودسرے-

خودسری:(خود-سه-ری)اسم- مؤنث- سرکش- خودرائی-

خودښکه:(خو-دښ-که)کلمه- اے خدایه- لویه خدایه-

خودغرض:(خود-غ-رض)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- خپل چارے- خپل چاروکے- مطلبی- مقصدی- دَ مطلب خاوند- مغرض- غرضی-

خودغرضی:(خود-غر-ضی)اسم- مؤنث- خپل چاری- مطلب لرنه- مقصد لرنه- غرض لرنه- نفسانفسی- خپل غرض سره سریکار-

خودکار:(خود-کار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- هغه مشین چې پخپله کار کوی- (لکه خودکاره وسله- خودکاره ګړی)-

خودکاشت:(خود-کاشت)اسم- (۱)هغه زمکه چې مالک ئې خپله کری- (۲)خپله زمکه پهٔ خپله کرونکے-

خودکشی:(خود-ک-شی)اسم- مؤنث- ځان وژنه- ځان مړ کونه- ځان لهٔ ژونده خلاصونه-

خودله:(خود-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم بانس- (۲)یو قسم شپېلی-

خودمختار:(خود-مخ-تار)اسم صفت- واحد- مذکر- خوداختیار- دَ خپل واک خاوند- خپلواک- آزاد-

خودمختاری:(خود-مخ-تا-ری)اسم- مؤنث- خپلواکی- خپل اختیاری- آزادی-

خودمطلبی:(خود-مط-ل-بی)اسم- مؤنث- خودغرضی-

خودمه:(خود-مه)اسم مفعول- واحد- مذکر- خپلے- زهلے- ټکولے-

خودمینځ:(خود-مینځ)اسم- خودمنځ- پهٔ منځ سورے لرونکے څیز-

خودنما:(خود-ن-ما)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- ځان ښودونے- ځان ښکاروے- ځان ښکارونے- ځان ښونے- ریاکار- کبرژن-

خودنمائی:(خود-ن-ما-ئی)اسم- مؤنث- ځان ښودنه- ځان ښکارونه- تظاهر- دَ خپل ځان ښینه-

خودی:(خو-دی)اسم- مؤنث- (۱)کبر- غرور- (۲)خودخواهی- خودپرستی- (۳)ځانګړتوب- یواځې توب- (۴)سُد- بېداری- هوش- هوښ- دَ بېداری حالت- (۵)ذات- هستی-

خور:(خور)اسم- واحد- مؤنث- دَ پلار لور- دَ مور لور- دَ ورور مؤنث-
(۲)دَ پښتو دَ څلورو میاشتو نومونه- جمع خوریانې/خوېندې-

خور:(خَوَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)اخور- دَ څاروو او ځنګرو دَ خوراک او
تړلو ځایٔ- (۲)کیاه- واښهٔ-

خَوَر:(خَوَر)اسم- واحد- مذکر- خورک- پوټ- پَټ- څرمن- هغه څرمن چې دَ
جراحت نه وروستو وچه شی، پترے وُنیسی او غرځېدو ته نژدې شی-

خور:(خور)اسم صفت- وران- ویجاړ-

خور:(خور)لاحقه- (۱)دَ نومونو سره.دَ لاحقې پهٔ توګه استعمالیږی لکه
غمخور- سودخور- (۲)دَ فعلِ حال دَ اشکالو بسنټ-

خورا:(خو-را)صفت- دَ خوړلو وړ-

خورا:(خَو-را)صفت- زښت- ښېخی- ډېر زیات- دَ ښېخی زیاتو، لړو، ښو، بدو
او نورو صفتونو سره دَ تاکید پهٔ ډول راځی (لکه خورا ښهٔ سړے دے- خو
را زوړ)-

خوراړه:(خو-را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- توده جګړه- سور جنګ- جمع
خوراړی-

خوراړه:(خو-را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ جزام یا دَ برص بیماری-

خورازک:(خو-را-زک)اسم- واحد- مذکر- خروسک- خراسک- دَ ماشومانو یو
قسم بیماری چې دَ خُلې نه یٔ یو خاص قسمه اواز راوځی او مری یٔ
بندیږی- (افغانستان)-

خو راښهٔ:(خو-را-ښهٔ)صفت- ډېر ښهٔ-

خوراک:(خَو-راک)اسم- واحد- مذکر- خواړهٔ- غذا- طعام- دَ خوړلو څیزونه-
اتام- (۲)خوړنه- جمع خوراکونه-

خوراک توښه:(خَو-راک-تو-ښه)اسم- ابرګی شومګی- خرڅه- جمع- نان نفقه-
دَ خوراک سامان- پنګه- غټه- هغه توښه او پنګه چې یواځې دَ خوړلو پهٔ
کار راتلے شی-

خوراک څښاک:(خَو-راک-څښاک)اسم مرکب- (۱)خوړنه څښنه- کانه پینه- چایٔ
پانی- (۲)آب ودانه-

خوراکه:(خَو-را-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خواړهٔ- خوراک- (۲)خوړنه- جمع
خوراکې-

خوراکه باب:(خَو-را-که-باب)اسم- جمع- دَ خوړلو څیزونه- دَ خوړلو مواد-
غذائی مواد- (افغانستان)-

خوراکی:(خَو-را-کی)اسم صفت- دَ خوړلو- دَ خوراک سره تړلی-
(۲)خوړونکے- (۲)اسم- دَ ولور پېسې چې مور پلار نه بل کوم وارث ته
پاتې شی-

خوراکی دانه:(خَو-را-کی-دا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- توره دانه- جمع
خوراکی دانې-

خو رالړ:(خو-را-لړ)اسم صفت- لړ کوټې- لړ شان- نوکې-

خورانه:(خَو-را-نه)اسم- واحد- مذکر- ناسکولے- ناسکښلے- هغه ګډورے چې
زړی یٔ سکښلې شوي نهٔ وی-

خوربانۍ:(خور-با-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خُرمانۍ- دَ نباتاتی نوم دَ
پاره وَګوری خرمانی-

خوربللې:(خور-بَ-لهٔ-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خورینګه- خورینه-
خوارخونده- خورنیولې- هغه ښځه چې پهٔ خور نیولی شوې وی-

خورتیا:(خور-تیا)اسم- خوروالے- خورولی- خورینګه توب- خورګیری-

خورتې ابهٔ:(خو-رهٔ-تې-اُ-بهٔ)اسم- مؤنث- خرې اُبهٔ- ګنده اُبهٔ-

خورج:(خو-رج)اسم- ستره وظیفه- مهم کار- لویٔ کار- دَ نوم او شهرت کار-
نامی یا غوره کار- (افغانستان)-

خورجین:(خور-جین)اسم- واحد- مذکر- اَس پنډوکے- دُمبېله- خورجینه-
ببېردن-

خورجینه:(خور-جی-نه)اسم- واحد- مؤنث- خورجی- ببېردن- کوټځه- یو قس
ټوپۍ چې پکښې غوړونه پټ وی-

خورجی:(خور-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ببېردن- خورجینه- کوټځه-

خورخن:(خور-خن)اسم- دَ تبخی دَ جوړېدو دَ پاره استعمالېدونکې یو قسم
خاوره- (افغانستان)-

خورخون:(خور-خون)اسم- واحد- مذکر- خټه- جبلت- فطرت- خاوره-
(افغانستان)-

خورخه:(خور-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خور لور-

خورخه توب:(خور-خه-توب)اسم- خورخه والے- دَ خور لورتوب-

خورخه والے:(خور-خه-وا-لے)اسم- وَګوری خورخه توب-

خورخی:(خور-خی)اسم- واحد- مؤنث- توبره- جورجی-

خورخل:(خور-خل)اسم- واحد- مذکر- دَ تېنچی پهٔ شان آله چې پسونه پرې
سکښلے شی-

خورخوټی:(خور-خو-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وَګوری حُباب-

خورد:(خورد)اسم- واحد- مؤنث- چیټاکی- خوړد- دَ پاؤ څلورمه برخه- ۲۴
مثقاله- (افغانستان)-

خورده:(خور-ده)اسم- واحد- مؤنث- خوړده- خُرده- دَ زیارت یا بل سپېځلی
ځایٔ خاوره یا مالګه چې خلق یٔ دَ ځان سره راوړی او خوری یٔ-

خورده بورژوازی:(خور-ده-بورژ-وا-زی)صفت- مؤنث- وړه بورژوازی-

خورده فروش:(خور-ده-فَ-روش)اسم فاعل- واحد- مذکر- پرچون خرڅونکے-
دَ وړو څیزونو پلورونکے- دَ لږو څیزونو پلورونکے-

خورده فروشی:(خور-ده-فَ-رو-شی)اسم- دَ لږو څیزونو خرڅونه- پرچون
خرڅونه- دَ وړو څیزونو خرڅونه- هغه خرڅلاؤ چې پهٔ ښهٔ قسم نهٔ وی-

خور راخور:(خور-را-خور)اسم صفت- خور وور-

خورزن:(خور-زن)اسم- مذکر- یو قسم پوست کانړے چې اوږهٔ کولو نه پس
خاورې سره ګډولے شی او تری نه لوښی جوړولے شی-

خورزون:(خور-زون)اسم- طبعیت- مزاج- خوئ بوئ- خصلت- (افغانستان)-

ئ (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وَګوری تشریحات صفحه ۱

خورسک:(خور-سک)اسم- خوشحالي- خوښي- خوشـالي- قرصک- (افغانستان)-

خورسک:(خور-سک)اسم- واحد- مذکر- ستغې- وزغې- خورازک- دَ ستوني دَ پرسېدو بيماري-

خورسکتوب:(خور-سک-توب)اسم- خوشحالي- خوشحالتيا- خوشحالېدنه- خوشالي- خورسکتيا- (افغانستان)-

خورسکتيا:(خور-سک-تيا)اسم- وګورئ خورسکتوب-

خورغود:(خور-غود)اسم صفت- واحد- مذکر- بې تميزه- بې اعتبـاره- چالاک- دوکه باز- جمع خورغودان-

خورغودي:(خور-غو-دي)اسم- بې اعتباري- چالاکي- دوکه بازي-

خورک:(خو-رک)اسم- دَ خوړلو طريقه- خوړنه- (افغانستان)-

خورکوڅې:(خور-کو-څې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جينکو يوه لوبه- (افغانستان)-

خورکه:(خو-رهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- توپۍ- سروبے- خاورين لوښے چې أبهٔ پکښې څښلے شي- (افغانستان)-

خورکه:(خو-رهٔ-که)اسمِ تصغير- خورکۍ- دَ خور اسم تصغير- خور ته دَ ګرانښت او مينې لهٔ کبله وئيلے شي- (۲)پردۍ ښځې ته دَ احترام دَ پاره دا خطاب وئيلے کيږي-

خـورکـۍ:(خـو-ر-کـۍ)اسم- واحـد/جـمـع- مؤنث- (۱)دَ خـوړلـو وړ څـيـز- (افغانستان)-

خورکۍ:(خو-ر-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خورلنه- دَ خور اسمِ تصغير- وګورئ خورکه-

خورکے:(خور-کے)اسمِ صوت- خرار- خرهار- خورېدنه- خورهار- خرخر- خرېدنه-

خورګ:(خورګ)اسم- واحد- مذکر- پټ- پوټ- پترے- پترکے- دَ زخم پهٔ مخ باندې خروکے يا نرے پوستکے-

خورګر:(خور-ګر)اسم- واحد- مذکر- چميار-

خورګيري:(خور-ګي-ري)اسم- مؤنث- خورکېدنه-

خورلنه:(خور-لهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- خورينګه- کومه جينۍ چې وادهٔ شي نو دَ پلارګنۍ او دَ پلار دَ کلي والؤ خورلنه ګڼلے شي- (۲)خوربللي-

خورما:(خور-ما)اسم- واحد- مؤنث خرما- کجوره- دَ کجورې مېوه- نباتاتي نوم پوئنکس سېلوسټرس (PHOENIX SYLVESTRIS)-

خور ماخور:(خور-ما-خور)صفت- وران- ګډوډ- خور وور- وير- پروت-

خورمائي:(خور-ما-ئي)اسم صفت- مذکر- خرمائي- يو قسم رنګ- (۲)يو قسم سور توت- (۳)مغه زردالو چې ناوخته(پسينه)رسيږي او تېرمائي زردالو ورته وائي- (افغانستان)-

خور مخور:(خور-م-خور)اسم صفت- خور ماخور- تـالا والا- تـالا شوے- (۲)ميرات شوے-

خورمزې:(خور-م-زې)اسم- مزه- خوند-

خورمن:(خور-من)اسم- اشتها- زياته خوړنه- دَ زيات خوراک دَ پاره اشتها-

خورمنځ:(خور-منځ)اسم- واحد- مذکر- طبيعت- خواهش-

خورمنځ والے:(خور-منځ-وا-لے)اسم- حامله کېدنه- امېدواره کېدنه-

خورمنے:(خور-مهٔ-نے)اسم- مغزې او قوې خواړهٔ چې غذائيت پکښې ډېر وي- (افغانستان)-

خورمه:(خور-مه)اسم- (۱)وړې غرمکې يا ګرمکې- (۲)پشم- نرے بـاران- بورمک- (۳)نرئ خوله- (۴)نوې رسېدلې وېره- (۵)کوسه- څېکړ- څوکر- مغه کس چې وېره ئې کمه وي-

خورمې:(خور-مې)اسم- جمع- مؤنث- زرې- خورومې-

خورنده:(خو-رن-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- ګېډور- خېټور- خوراکي- پُرخور- ډېر خورے- ډېر خوراک کونکے-

خورندے:(خو-رن-دے)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې دَ نوي رسيدلي باغ مېوه اول بار وخوري- (۲)نوې مېوه- مغه مېوه چې خورندي ته برابره وي- (افغانستان)-

خورنګي:(خو-رن-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مېزرې دَ بوټي بېخ-

خورنی:(خو-ر-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ وادهٔ يا سنّت پهٔ موقعه خپلو خپلوانو ته ورکېدونکې شيريني-

خورنول:(خور-نه-ول)مصدرِ متعدي- برړول- سېول- سکول- (۲)دَ ګړ پهٔ ګډه خېژول-

خورنولے:(خور-نه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خورنولي- مؤنث خورنولې- وګورئ خورنول-

خورنون:(خور-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ خورنول-

خورنونکے:(خور-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خورنونکي- مؤنث خورنونکې- وګورئ خورنول-

خورنونګ:(خور-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خورنول-

خورنونه:(خور-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورنول-

خورنوهٔ:(خور-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خورنول-

خورنه:(خور-نه)اسم- ګيرې- لوخې- ګوشخوره- دَ نوکانو دَ لاندينې پوستکي پورته کېدهٔ- دَ اوريو غوښه خوړلے کېدهٔ- (افغانستان)-

خورنېدل:(خور-نې-دل)مصدرِ لازم- (۱)برړېدل- سېدل- سکېدل- ختل- (۲)دَ ګړ پهٔ ګډه ختل-

خورنېدلے:(خور-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خورنېدلي- مؤنث خورنېدلې- وګورئ خورنېدل-

خورنېدن:(خور-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خورنېدل-

خورنېدنګ:(خور-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خورنېدل-

خورنېدنه:(خور-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خورنېدل-

خـورنېـدونـکے:(خـور-نـې-دون-کـے)اسم فـاعـل- واحـد- مـذکـر- جـمـع خورنېدونکي- مؤنث خورنېدونکې- وګورئ خورنېدل-

خورنېدهٔ:(خور-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خورنېدل-

خوروکے:(خَو-رُو-کے)اسم- واحد- مذکر- خور- خروکے- خیږ- پترکے- پوست- قشر- پټ- پوټ-

خوروکے:(خَو-رو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوازکے- خوار- خواربزګار- غریب- (۲)زېلے- مظلوم-

خوړول:(خَو-ر-وَل)مصدرِ متعدی- ځوک مړول- څهٔ څیز پهٔ چا خوړل-

خورول:(خَو-ر-وَل)مصدر- ویرول- (۲)تیتول- نشرول- خپرول-

خورولے:(خَو-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خورولی- مؤنث خورولې- وګورئ خورول-

خورولے:(خَو-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خورولی- مؤنث خورولې- وګورئ خورول-

خورومه:(خو-رو-مه)اسم- واحد- مؤنث- تایه- زری- اذوقه- ذخیره شوې غذا- جمع خورومې-

خورون:(خَو-ر-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خورون:(خَو-ر-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خورونکے:(خَو-ر-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خورونکی- مؤنث خورونکې- وګورئ خورول-

خورونکے:(خَو-ر-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خورونکی- مؤنث خورونکې- وګورئ خورول-

خورونګ:(خَو-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خورونګ:(خَو-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خورونه:(خَو-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خورونه:(خَو-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خوروور:(خور-وور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ګډوډ- بې ډوله- بې ترتیبه- لاندې باندې- نستلے شوے- خرلے شوے- تس نس-

خوروهٔ:(خَو-ر-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خوروهٔ:(خَو-ر-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خورول-

خوره:(خو-ره)اسم- مؤنث- ټپ- زخم- قرحه- (افغانستان)-

خوره:(خَو-ره)اسم- واحد- مؤنث- مغه ننکې چې خوریږی- خورېدونکې دانه-

خورمار:(خور-مار)اسمِ صوت- خرمار- پرله پسې خرېدنه- خرخر کونه-

خوری:(خو-ری)اسم- مؤنث- خوروالے- خورګلوی- خورتوب- خوار خوندګی-

خوریاسه:(خور-یا-سه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ښانسته واښهٔ-

خورین:(خَو-رین)اسمِ صفت- مذکر-.خاورین- دَ خاورو لوښے- مغه لوښے چې دَ خاورو نه جوړ شوے وی-

خورینګتوب:(خو-رینګ-توب)اسم- مؤنث- (۱)نرښخوالے- ایجراتوب- (۲)دَ خورینګه جوړېدو حالت-

خورینګه:(خو-رینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- خورینګی- خورینه- خوارخونده- دینی خور- ملګرې- سوېلی- خوربللې- جمع خورینګې-

خورینګی:(خو-رینګ-ګی)اسم- مؤنث- (۱)خوروِلی- سوېلی توب- دَ ښځو پهٔ خپلو کښې دوستی- (۲)دَ دوؤ جینکو یا ښځو پهٔ خپلو کښې بدکاری کونه-

خورینګی:(خو-رینګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خورینګه- خورینه- دینی خور- سوېلی- ملګرې- خوربللې- خوارخونده-

خورینه:(خو-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خورینګی-

خوریے:(خَو-ر-یے)اسم- واحد- مذکر- دَ خور خوئ- جمع خوریی-

خورېدل:(خَو-ری-دل)مصدرِ لازم- نشرکېدل- (۲)ویرېدل- اوارېدل- پلنېدل-

خورېدن:(خَو-ری-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنګ:(خَو-ری-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدنه:(خَو-ری-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خورېدل-

خورېدونکے:(خَو-ری-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خورېدونکی- مؤنث خورېدونکې- وګورئ خورېدل-

خورېدهٔ:(خَو-ری-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خورېدل-

خوری:(خَو-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- پټکری- پټکټی- زنځ- زمچ- پټکری- پټکنی- زمه- سپین زچ-

خورے:(خَو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوراکی- خورنده- ډېرخوره- زیات خوره- ښهٔ خوراک کونکے-

خورے:(خَو-رے)اسم- واحد- مذکر- خاورین- خورین- شینکے- کنډول- خاورین لوښے- (۲)ریښه- نسل- بنیاد- خټه- زوریت- (۲)ګل کنه- مغه ځائې چې خاوره ترې چلولے شی- (افغانستان)-

خَوړ:(خَوړ)اسم- واحد- مذکر- شېله- سم- لګړ- خوړه- توے- لویه وله چې دَ باران پهٔ اُبو اباده وی- جمع خوړونه-

خوړ:(خَوړ)اسمِ صوت- دَ کانګو اواز- هوق- دَ قی یا استغراق اواز- دَ خواګرځېدو اواز- (کول مصدر)-

خوړ:(خوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- یار- ملاتړلے- چمتو-

خوړت:(خو-ړت)اسمِ صوت- دَ پوزې دَ کړینګ اواز-

خوړتن:(خوړ-تن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)چې پوزه ئې بهیږی- (۲)کمزورے- بې کاره- سست-

خوړتول:(خوړ-ته-وَل)مصدرِ متعدی- دَ پوزې نه راوتے کړینګ دوباره راکښل-

خوړتېدل:(خوړ-تې-دَل)مصدرِ لازم- دَ پوزې نه راوتے کړینګ دوباره راکښلے کېدل-

خوړچ:(خَو-ړچ)اسم- واحد- مذکر- دَ نسترن بوټے- (۲)نسترن غُندې یو اغزی لرونکے بوټے- دَ نباتاتی نوم دپاره وګورئ نسترن-

خوړخوړے:(خوړ-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- خونخونے مغه سړے چې پهٔ سپېړمو کښې خبرې کوی-

خوړده:(خوړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خورده-

خوړژن:(خوړ-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بدرنګه- بد شکله- بد قواره- (۲)ګنده- خیرن- (افغانستان)-

خوړسکه:(خو-ړس-که)اسم- واحد- مؤنث- تریخ لوګے- غوړوسکه- مُردار، چټل او ګنې لوګے- (۲)بدبوئی- بد او خراب بوئ- تېز بوئ- چټل بوئ- مُردار بوئ- جمع خوړسکې-

خوړکے:(خوړ-کے)اسم صوت- قهقهارے- دَ قی کولو پرله پسې اواز- دَ خواګرځېدو پرله پسې اواز- دَ کانګو کولو اواز-

خوړګه:(خَوړ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پسته او نرمه زمکه- (۲)زوړ او وروست اسباب- انجړ او بنجړ څیزونه- خوړین کالی- خونجاړی-

خوړکی:(خَوړ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رنجه- زړه لته- دَ ټوکرې زړه لته-

خوړکی:(خَوړ-کی)اسم تصغیر- هغه تنګ او ژوور ځایُ چې دَ سیلاب اُبهٔ پکښې بهیږی- خوړه- وړه خوړه-

خوړل:(خَوَ-ړل)مصدر- بوږی خوړل- دَ خوراک څیزونه پهٔ خُلهٔ کښې دَ مېده کولو نه پس دَ مرئ پهٔ لاره کښې ته تېرول- دَ خوراک څیزونه دَ مرئ او خُلې لهٔ لارې خېټې ته رسول- (۲)چیچل- (۳)ژوول- (۴)غصبول- غصب کول- دَ چا پهٔ مال خېټه اچول- (۵)الګېدل- پهٔ ګولۍ یا کاڼی لګېدل- (۶)کول- (۷)وهل- (۸)څیځېرل- (۹)سولول-

خوړلے:(خَوَ-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوړلی- مؤنث خوړلې- وګورئ خوړل-

خوړن:(خَوَ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ خوړل-

خوړنځے:(خَوَ-ړن-ځے)اسم- واحد- مذکر- هوټل- رېستوران- دَ خوړلو ځایُ- دَ خوراک ځایُ- (افغانستان)-

خوړنګ:(خَو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- کوربله- کوکاره- کوکه- کریغه- غاؤ- چیغه- بغاره- بقه- سوده- (دیر)-

خوړنګ:(خَوَ-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړل-

خوړنه:(خَوَ-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړل-

خوړوسکه:(خو-ړوس-که)اسم- واحد- مؤنث- زیات لوګے- (۲)بد بوئ-

خوړول:(خَوَ-ړ-ول)مصدر متعدی- خوړول- پهٔ چا روټی خوړل- (۲)دَ لوښی پهٔ اُبو کښې دَ سا اخستو پهٔ وجه اواز پېدا کول- (۳)پهٔ اُبو کښې غوپه ورکول-

خوړولے:(خَوَ-ړ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوړولی- مؤنث خوړولې- وګورئ خوړول-

خوړون:(خَوَ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-

خوړونکې دانه:(خَوَ-ړون-کې-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خوراکی دانه- خوږخوره-

خوړونکے:(خَوَ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوړونکی- مؤنث خوړونکې- وګورئ خوړول-

خوړونګ:(خَوَ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-

خوړونه:(خَوَ-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-

خوړوونے:(خَوَ-ړ-وؤ-نے)اسم- دَ خوراک څیز-

خوړوهٔ:(خو-ړ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوړول-

خوړوهل:(خوړ-و-هل)مصدر- التهی کول- قے کول- چالونه کول-

خوړه:(خَو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لګلې- ناؤ- شېله- (۲)نرمه زمکه-

خوړه:(خَوَ-ړه)اسم- دَ وادهٔ بوږی- دَ ورا بوږی- (۲)دَ وادهٔ نه دوه ورځې مخکښې هغه خوراک یا جنس چې دَ زوم لهٔ کوره دَ ناوې کور ته ورولے شی او بیا دَ رابللو شویو خلقو دَ پاره پخیږی- (۳)دَ کوژدې یا کوزدې مراسم- دَ کوېدنې مراسم-

خوړه مار:(خَوَ-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوړونکے- (۲)رشوت خور- بډې خور- (۳)وظیفه خور-

خوړه مارتوب:(خَوَ-ړه-مار-توب)اسم- خوړه ماری- (۱)بسیار خوری- (۲)رشوت خوړنه-

خوړه ماری:(خَوَ-ړه-ما-ری)اسم- مؤنث- خوړه مارتوب-

خوړه مشر:(خَوَ-ړه-مهٔ-شر)اسم- سرخان- دَ خوړې مشر- دَ خوړې تنظیمونکے- (افغانستان)-

خوړه وال:(خَو-ړه-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خوړې وړونکے- دَ خوړې غړے- پهٔ خوړه کښې برخه اخستونکے- چا چې پهٔ خوړه کښې برخه اخستې وی- (افغانستان)-

خوړهار:(خَو-ړ-هار)اسم صوت- خوړکے- دَ خر پرله پسې اواز- دَ لوښی نه دَ اُبو دَ تونېدو اواز-

خوړی:(خو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- خوړه- دَ تعویذ شکرانه- نذیر- نذرانه- منښته- خورده- دَ تعویذ قیمت- هغه شکرانه یا نذرانه چې مُلا یا استاذ صېب له دَ تعویذ، دَم چُف یا بندونو ځابشتونو لیکلو بدل کښې ورکولے شی-

خوړی بوړی:(خو-ړی-بو-ړی)اسم صفت- لالچی- حرص کوُنکے-

خوړی بوړی توب:(خو-ړی-بو-ړی-توب)اسم- حرص- لالچ-

خوړین:(خو-ړین)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- ډېر پوخ- بنهٔ یشېدلے- (۲)ډېر تنګ- تر پوزې راغلے- چاته ډېر سوختېدل- چاسره ډېره کینه ساتل- مؤنث خوړینه-

خوړین پړین:(خو-ړین-پړین)اسم صفت- مذکر- ډېر زیات خوړین-

خوړین توب:(خو-ړین-توب)اسم- پوختوب- خوړین تیا- خوړین والے- (۲)وروستوالے-

خوړین تیا:(خو-ړین-تیا)اسم- وګورئ خوړین توب-

خوړین والے:(خو-ړین-وا-لے)اسم- وګورئ خوړین توب-

خوړینول:(خو-ړی-ن-ول)مصدر متعدی- پخول- خول پول کول- دَ اندازې نه زیات پخول- (۲)وروستول- پوده کول- (۳)خپه کول-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(ډو-بې-دهٔ)

خوږينون:(خو-ږي-نُ-وُن)حاصل مصدر- وګورئ خوږينول-

خوږينونکے:(خو-ږي-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږينونکی- مؤنث خوږينونکې- وګورئ خوږينول-

خوږينونګ:(خو-ږي-نُ-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوږينول-

خوږينونه:(خو-ږي-نُ-وُ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوږينول-

خوږينوۀ:(خو-ږي-نُ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ خوږينول-

خوږينه:(خو-ږي-نه)صفت- دُ خوږين مؤنث- وګورئ خوږين-

خوږينېدل:(خو-ږي-نې-دَل)مصدر لازم- زيات پخېدل- (۲)ورستېدل- پوده کېدل- امباری کېدل- (۳)خپه کېدل- جګر خونېدل- ځګرخونېدل-

خوږينېدن:(خو-ږي-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوږينېدل-

خوږينېدنګ:(خو-ږي-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوږينېدل-

خوږينېدنه:(خو-ږي-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوږينېدل-

خوږينېدونکے:(خو-ږي-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږينېدونکی- مؤنث خوږينېدونکې- وګورئ خوږينېدل-

خوږينېدۀ:(خو-ږي-نې-دۀ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صيغه- وګورئ خوږينېدل-

خوږې:(خو-ږې)اسم- مؤنث- يو قسم بوټے چې خلق ئ دُ جُلابو دُ پاره پکاروی-

خوږېدل:(خو-ږې-دَل)مصدر لازم- تلل- پورې وتل- (۲)پۀ اُبو پورې وتل-

خوږېدل:(خو-ږې-دَل)مصدر لازم- قے کېدل- خواګرځېدل- ببرته ګرځول- (۲)مړېدل- (۳)پۀ تويولو سره دُ اُبو اواز وبستل-

خوږېدلے:(خو-ږې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوږېدلی- مؤنث خوږېدلې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدلے:(خو-ږې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خوږېدلی- مؤنث خوږېدلې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدن:(خو-ږې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدن:(خو-ږې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنګ:(خو-ږې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنګ:(خو-ږې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنه:(خو-ږې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدنه:(خو-ږې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوږېدل-

خوږېدونکے:(خو-ږې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږېدونکی- مؤنث خوږېدونکې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدونکے:(خو-ږې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږېدونکی- مؤنث خوږېدونکې- وګورئ خوږېدل-

خوږېدۀ:(خو-ږې-دۀ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صيغه- وګورئ خوږېدل-

خوږېدۀ:(خو-ږې-دۀ)حاصل مصدر او دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صيغه- وګورئ خوږېدل-

خوږې وږې:(خو-ږې-وُ-ږې)اسم صفت- خوږې تبې- ځلور ځانګې- ځلور اړخه- ارام- بې غمه- بې اندېښنې- (افغانستان)-

خوزکه:(خو-زۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- توتکرکے- جمع خوزکې-

خوزن:(خو-زن)اسم صفت/فاعل- خوزېدونکے-

خوزول:(خو-ز-وَل)مصدر متعدی- ړتول- شورول- خپورول- ځنډول- حرکت ورکول- بېداروُل- راوږځارل- خوځول-

خوزېدل:(خو-زې-دَل)مصدر لازم- ړتېدل- خوځېدل- ښوربدل- شورېدل- لۀ يوۀ ځايه بل ته کېدۀ- زنګېدۀ-

خوژينه:(خو-ژي-نه)اسم- مؤنث- وګورئ خوږينه-

خوږ:(خوږ)اسم- (۱)درد- ناروغی- مرض- هغه درد چې دُ ناروغی لۀ عمله وی- (۲- صفت)ژوبل- (۳)زخمی-

خوږ:(خوږ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دُ تريخ ضد- شيرين- خوندور- لذيذ- مزېدار- (۲)پۀ زړۀ پورې- ګران-

خوږ خنګان:(خوږ-خَن-ګان)اسم مرکب- دُ دوؤ يارانو يا دوستانو تر مېنځه معمولی زړۀ بدوالے-

خوږخلے:(خوږ-خُ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوږ ژبے- دُ خوږې خُلې څښتن- چې خوږې خوږې خبرې کوی- مؤنث خوږه خُلې-

خوږژبے:(خوږ-ژۀ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- شيرين زبانه- دُ خوږې ژبې خاوند- هغه څوک چې ډېرې ښې او خوږې خبرې کوی يا ئ خبرو کښې ډېر اثر وی-

خوږ ړ:(خو-ږ ړ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم اسمانی رنګے چينجے چې چيچل هم کوی- (افغانستان)-

خوږکمبرے:(خوږ-کم-بۀ-رے)اسم صفت- مذکر- سنتره- (افغانستان)-

خوږکے:(خو-ږ-کے)اسم- واحد- مذکر- شاتينکه-

خوږلاړے:(خوږ-لا-ړے)اسم- واحد- مذکر- سورنارنجی- زېړبخن- ارغوانی- داسې رنګ چې نۀ ډېر زېړ وی او نۀ سور-

خوږلت:(خوږ-لت)اسم صفت- خوږوالے- خوندوروالے- شيرينی- خوندورتوب- (۲)شيرين زبانی- خوږې خبرې کونه- خوږه او پسته ژبه لرنه- (افغانستان)-

خوږلرکے:(خوږ-لر-کے)اسم- واحد- مذکر- ملټ- خوږولې- خوږه وله- خوژلرکے-

خوږلمارے:(خوږ-لما-ړے)اسم- ازارخانی- خوږه مړې- اونت- پړک پړک- کوتکوتے- (افغانستان)-

خوږلن:(خوږ-لَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوږه لوړے-

خوږلن:(خوږ-لَن)اسم- واحد- مذکر- ايره خول- تودې ايرې- پوړندے- دُ سرې اُزر-

خوږلنی:(خوږ-لۀ-نی)اسم- مؤنث- شيرينی-

ئ (څې-رل)، ۍ (مې-ره-ول)، ی (پيا-لې)، ې (تن-دې) تفصيل دُ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خوږلنے:(خوږ-لهٔ-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خوږه لوږے- شیرین وزمه- خوږلوږے- شیرین چک- خوږوږمه- خوږ غندې- (افغانستان)-

خوږلوږے:(خوږ-لو-ږے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خوږه لوږے- لږ شان خوږ- جمع خوږلوږي-

خوږم:(خو-ږم)اسم- واحد- مذکر- سونی- یاسمین- ساسمن- دَ چامبېل ګل- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ چامبېل-

خوږمن:(خُوږ-من)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دردمند- دږمن- دردمن- دردېدلے- خُوږ شوے- (۲)همدرد- خواخوږے-

خوږمنتیا:(خوږ-من-تیا)اسم- مؤنث- دردمندی- ناروغی- ناروغتیا-

خوږمنول:(خُوږ-مهٔ-ن-وَل)مصدرِ متعدی- دردول- خوږول- خُوږ رسول- (۲)خواخوږے کول- همدردول- همدرد جوړول-

خوږمنون:(خوږ-مهٔ-نه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنول-

خوږمنونکے:(خوږ-مهٔ-نه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوږمنول-

خوږمنونګ:(خوږ-مهٔ-نه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنول-

خوږمنونه:(خوږ-مهٔ-نه-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنول-

خُوږمنېدل:(خوږ-مهٔ-نې-دَل)مصدرِ لازم- دردېدل- خوږېدل- همدرد جوړېدل-

خوږمنېدن:(خوږ-مهٔ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنېدل-

خوږمنېدنګ:(خوږ-مهٔ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنېدل-

خوږمنېدنه:(خوږ-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنېدل-

خوږمنېدونکے:(خوږ-مهٔ-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ خوږمنېدل-

خوږمنېدهٔ:(خوږ-مهٔ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږمنېدل-

خوږمې:(خوږ-مې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پسرلی پهٔ سر کښې را شین کېدونکے یو قسم خوږ لوږے بوټے- (افغانستان)-

خوږوالے:(خوږ-وا-لے)اسم- شیرینی- دَ تریخوالی ضد-

خوږوبے:(خو-رو-بے)اسم- واحد- مذکر- شربت- خوږخوندے-

خوږوکه:(خو-رو-که)اسم- واحد- مؤنث- ګکه- خوند کتنه- نوا- (۲)مساله- دَ نکولی مساله- دَ کتغ مساله- هغه تراوهٔ او تراخهٔ مواد چې دَ پخکړی دَ خوند ښهٔ کولو پهٔ غرض دَ پخلی پهٔ وخت کښې ته وراچولے شی- (افغانستان)-

خوږول:(خو-ږ-وَل)مصدرِ متعدی- شیرینول- خوارهٔ وراچول- (۲)پهٔ زړهٔ پورې کول- خوندور کول- مزه ناک کول- (۳)پهٔ سودا کښې لږ شان زیات څیز ورکول- (۴)پهٔ جواری کښې داؤ غټول- (۵)نرخ لږ شان وچتول-

خوږول:(خو-ږ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)زخمی کول- (۲)دردول- ژوبلول- زوبلول-

خوږولې:(خو-ږ-وهٔ-لې)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو بوټی نامه- خوږوله-

خوږولے:(خو-ږ-وهٔ-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خوږ- پراری- زخمی- پرهری- ټپی-

خوږون:(خو-ږ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول ۱-

خوږون:(خو-ږ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول ۲-

خوږونکے:(خو-ږ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږونکی- مؤنث خوږونکې- وګورئ خوږول-

خوږونکے:(خو-ږ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوږونکی- مؤنث خوږونکې- وګورئ خوږول-

خوږونګ:(خو-ږ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونګ:(خو-ږ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونه:(خو-ږ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږونه:(خو-ږ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږوهٔ:(خو-ږ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږوهٔ:(خو-ږ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوږول-

خوږه:(خو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شیرینی- بوره- بُره- پلمپټ- (۲)مچو- کوکی- مچکه- مچه- بنګل- (۳)دَ خوږ مؤنث- جمع خوږې-

خوږه ببله:(خو-ږه-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- خوږه لبی- یو قسم وُنه چې دَ ګل وبخ ئې بېر خوږ وی-

خوږه خلے:(خو-ږه-خ-لے)اسمِ صفت- وګورئ خوږه لوږے ۲-

خوږه خوږه:(خو-ږه-خو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خوږونکې دانه-

خوږه کاسه:(خو-ږه-کا-سه)اسم- واحد- مؤنث- بوله- شکربته- پښې ارته- پایواخې- شیرین کاسه- دَ سخر کره دَ زوم ووږومبی ورتلنه- (افغانستان)-

خوږه کې خرنې:(خو-ږه-کې-خر-نې)اسم- مؤنث- یو قسم ازغی لرونکے بوټے چې ګل ئې سپین وی او بېخ ئې سُور وی-

خوږه کے:(خو-ږه-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوږلن- خوږه لوږے- لږ خوږ- کم شیرین- (۲)ووږه کے- یو قسم بوټے چې پهٔ سپرلی کښې شین کېږی، دا بوټے ترخې او وُړدې دانې لری چې وروستو ترې بیا تېرهٔ تېرهٔ ازغی پیدا کېږی- جمع خوږه کی- (افغانستان)-

خوږه لماړې:(خو-ږه-لما-ړې)اسم- مؤنث- دَ کچې تی چې معدې سره وی-

خوږه لوږے:(خو-ږه-لو-ږے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خوږلن- خوږ وزمه- خوږ شان- خوږ غندې- شیرین مزه- شیرین چوک- شیرین چک- (افغانستان)-

خوږه لوږے ۲:(خو-ږه-لو-ږے)اسم صفت- دَ متاییږ شوقین- خوږه خلے-

خوږه وله:(خو-ږه-وَ-له)اسم- واحد- مؤنث- ملټ- خوږه ولې- خوږ لرګے- دَ یو بوټی خېلی چې پهٔ دارو کښې پکاریږی- نباتاتی نوم ګلېسرهیزا ګلېبرا -(GLYCYRRHIZA GLABRA)-

خوږه ولې:(خو-ږه-وَ-لې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خوږه وله-

خوږینه:(خو-ږی-نه)اسم- مؤنث- شیرینی- خوږینه- خوږلنی-

خوږې ابهٔ:(خو-ږې-اَ-بهٔ)اسم مرکب- مؤنث- آب شیرین- شربت-

خوږېدل:(خو-ږې-دَل)مصدرِ لازم- شیرینېدل- خوږ کېدل- خوند ښهٔ کېدل-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(تو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

(۲)دَ نرخ وَچتېدل- (۳)پۀ جوارۍ کښې داؤ زیاتېدل-

خوړېدل:(خُو-ړې-دَل)مصدر لازم- زخمی کېدل- ژوبلېدل- دردېدل- زوبلېدل-

خوړېدن:(خَو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدن:(خُو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدنګ:(خَو-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدنګ:(خُو-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدنه:(خَو-ړې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدنه:(خُو-ړې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوړېدل-

خوړېدونکے:(خَو-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوړېدونکی- مؤنث خوړېدونکې- وګورئ خوړېدل-

خوړېدونکے:(خُو-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوړېدونکی- مؤنث خوړېدونکې- وګورئ خوړېدل-

خوړېدۀ:(خَو-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خوړېدل-

خوړېدۀ:(خُو-ړې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خوړېدل-

خوسا:(خُو-سا)صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- سخا- خوسو- خَسا- ګنده- بدبویه- وروست- بوئین-

خوساتوب:(خُو-سا-توبّ)اسم- مذکر- سخاتوب- ګنده توب- خوساوالے-

خوساخلے:(خو-سا-خُ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ خلې نه ئې بد بوئ ځی- سخا خلے-

خوسا ږنې:(خو-سا-ږنې)اسم- واحد- مذکر- دَ سخا اَبو ږنې- دَ بدبویه اَبو ږنې- هغه ږنې چې اَبۀ ئې سخا شوې وی-

خوساسارمه:(خو-سا-سار-مه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خوړلن بوټے- یو قسم بوټے چې خوږ لوړے خوند لری- (افغانستان)-

خوسابنی:(خو-سا-بنی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خسابنی- شین تېغ- شیتېنغ- دَ طوطی پۀ شان یو قسم مارغۀ- (افغانستان)-

خوساکانړے:(خو-سا-کا-نړے)اسم- مذکر- یو قسم کانړے چې لوښی ترې جوړولے شی- (افغانستان)-

خوساوالے:(خو-سا-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خوساتوب-

خوساوزه:(خو-سا-وَ-زه)اسم- مؤنث- خوشاوزه- سخاوزه-

خوستوال:(خوستَ-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- خواستګار- خواستوال-

خوس خوس:(خُوس-خُوس)اسم- مذکر- ورے ورے- دَ جوارۍ یو قسم لوبه-

خوسکول:(خُوس-کَ-وَل)مصدر متعدی- بوږنول- رېږدول- رپول- خُسکول-

خوسکېدل:(خُوس-کې-دَل)مصدر لازم- خُسکېدل- بوږنېدل- رېږدېدل- رپېدل-

خوسکے:(خُوس-کے)اسم- واحد- مذکر- خوسے- سخوندر- ګوړکے- سخے- خَسے- جمع خوسکی-

خوسندر:(خو-سَن-دَر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سخوندر/خوسکے-

خوسوے:(خو-سۀ-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خوشاۍ-

خوسېدل:(خو-سې-دَل)مصدر لازم- یښېدل- څټکېدل- ایشېدل-

خوسېدلے:(خو-سې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع خوسېدلی- مؤنث خوسېدلې- وګورئ خوسېدل-

خوسېدن:(خو-سې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوسېدل-

خوسېدنګ:(خو-سې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوسېدل-

خوسېدنه:(خو-سې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوسېدل-

خوسېدونکے:(خو-سې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوسېدونکی- مؤنث خوسېدونکې- وګورئ خوسېدل-

خوسی:(خو-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شاپرک- اسمان چکالے- نماښام چکالے- شوپرک-

خوسے:(خو-سے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوسکے- سخے- (۲)یو قسم لوبه چې یوه پښه پۀ لاس نیولے کیږی او دَ دوړ پلو تر منځه کولے شی- ارګوړے-

خوش:(خوش)صفت- ښۀ پۀ زړۀ پورې- خوشحاله- (۲- لاحقه)هغه لاحقه چې دَ ځنو اسمونو سره ولګولے شی نو صفت ترې جوړ شی لکه خوش طبع- خوش اخلاقه وغیره-

خوشاتاړے:(خو-شا-تا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشکے- لړ- خُشے- خُشتاړے- خوشاټاړے- خوشاټړ- خوشاټنګ- خوشاټے-

خوشاټاړے:(خو-شا-ټا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشاتاړے- جمع خوشاټاړی-

خوشاټړ:(خو-شا-ټړ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشاتاړے-

خوشاټنګ:(خو-شا-ټنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشاتاړے-

خوشاټے:(خو-شا-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشاتاړے- جمع خوشاټی-

خوش اروا:(خوش-اَر-وا)اسم صفت- واحد- مذکر- ازاد- خوش طبع-

خوشال:(خو-شال)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشحال- خوښ- خوشاله- خوشحاله-

خوشالتوب:(خو-شال-توب)اسم- مذکر- خوشحال توب- خوشالتیا- خوشالی- انند-

خوشالتیا:(خو-شال-تیا)اسم- وګورئ خوشالتوب-

خوشالول:(خو-شا-لَ-وَل)مصدر متعدی- خوشحالول- خوښول- خوشاله کول- خوشحاله کول- دَ چا زړۀ ښۀ کول-

خوشالون:(خو-شا-لَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوشالول-

خوشالونکے:(خو-شا-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوشالونکی- مؤنث خوشالونکې- وګورئ خوشالول-

خوشالونګ:(خو-شا-لَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوشالول-

خوشالونه:(خو-شا-لَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوشالول-

خوشالوهٔ:(خو-شا-ل-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوشالول-

خوشاله خوشالي:(خو-شا-له-خو-شا-لي)اسم مرکب- پېره خوشالي- خوشحالي- خوښي- خوشالتيا-

خوشالي:(خو-شا-لي)اسم- مؤنث- خوښي- خوشحالي- خوشالتيا- انند- خوشالتوب-

خوشالېدل:(خو-شا-لې-دل)مصدر لازم- خوشحالېدل- خوښېدل- خوشاله کېدل- خوشحاله کېدل-

خوشالېدن:(خو-شا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خوشالېدل-

خوشالېدنګ:(خو-شا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوشالېدل-

خوشالېدنه:(خو-شا-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوشالېدل-

خوشالېدونکے:(خو-شا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوشالېدونکی- مؤنث خوشالېدونکې- وګورئ خوشالېدل-

خوشالېدهٔ:(خو-شا-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خوشالېدل-

خوشامدګر:(خو-شا-مد-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشامدګرے-

خوشامدګرے:(خو-شا-مد-ګهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشامدګر- چاپړوس- چاپلوس- خوشامندي کونکے- د بل صفتونه کونکے- پهٔ ژبه څټونکے- چمچه- چمچه ګيری کونکے- مدح خوان- خوشامدے-

خوشامدے:(خو-شا-م-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشامدګرے-

خوشامندګر:(خو-شا-مند-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خوشامدګرے- مؤنث خوشامندګره-

خوشامنده:(خو-شا-من-ده)اسم- واحد- مؤنث- چاپلوسی- چاپړوسی- خوشامده-

خوشامندي:(خو-شا-من-دي)اسم- مؤنث- خوشامنده- چاپړوسی- چاپلوسی-

خوشاوزه:(خو-شاو-زه)اسم- واحد- مؤنث- خوساوزه- د لوښې پهٔ شان يو بوټے چې پهٔ روډونو او لويو ولو کښې زرغنيږی، بدوړمه ښخ لری چې پهٔ دوايانو کښې پکاريږی- (افغانستان)-

خوشاونده:(خو-شا-ون-ده)اسم- واحد- مؤنث- خوشامنده- چاپړوسی- چاپلوسی- ټيټه پيټه-

خوشائی:(خو-شا-ئي)اسم- غوشايهٔ- غوشوے- خوشوے-

خوشايهٔ:(خو-شا-يهٔ)اسم- جمع- مذکر- غوشايه- خشان- خوشائی-

خوشبو:(خوش-بو)اسم- ښهٔ بوئ- ښهٔ وږمه-

خوشبودار:(خوش-بو-دار)صفت- ښهٔ بوئ لرونکے- خوشبويه-

خوشبوست:(خوش-بوست)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې خوشبوئی ترې نه خيژی- ښهٔ لباس اغستونکے-

خوشبوئی:(خوش-بو-ئي)اسم- مؤنث- (۱)ښهٔ بوئ کونه- (۲- صفت)ښهٔ بوئ-

خوشبويه:(خوش-بو-يه)اسم صفت- مذکر/مؤنث- خوشبوئی لرونکے څيز- چې ښهٔ بوئ ترې خيژی- بوئ ناک- خوش بويه څيز-

خوشبونے:(خوش-بو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوشبوئ- خوشبو- ښهٔ او خوندور بوئ- (۲- صفت)بوئ ناک- بيناک-

خوشت:(خوشت)اسم صفت- واحد- مذکر- جب جوب- لوند- لوند خوشت-

خوش تبه:(خوش-ت-به)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)خوش طبع- خوش طبيعته- خنده روئے- (۲)ښاد-

خوشتول:(خوش-ت-ول)مصدر متعدي- جب جوبول- لوندول- ښهٔ لوندول-

خوشتون:(خوش-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ خوشتول-

خوشتونکے:(خوش-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوشتونکی- مؤنث خوشتونکې- وګورئ خوشتول-

خوشتونګ:(خوش-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خوشتول-

خوشتونه:(خوش-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوشتول-

خوشتوهٔ:(خوش-ت-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوشتول-

خوشتېدل:(خوش-تې-دل)مصدر لازم- جب جوب کېدل- لوندېدل- ښهٔ لوندېدل-

خوشتېدن:(خوش-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خوشتېدل-

خوشتېدنګ:(خوش-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوشتېدل-

خوشتېدنه:(خوش-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوشتېدل-

خوشتېدونکے:(خوش-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوشتېدونکی- مؤنث خوشتېدونکې- وګورئ خوشتېدل-

خوشتېدهٔ:(خوش-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ خوشتېدل-

خوشحال:(خوش-حال)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشال- خوښ- چې طبيعت ئې جګ جوړ وی- مؤنث خوشحاله- (م- فارسی)-

خوشحاله خوشحالي:(خوش-حا-له-خوش-حا-لي)اسم مرکب- ښادی خوشحالي- مزې چړچې- ټوقې ټقالې- موج مېلې- تماشې ننداري-

خوشخبری:(خوش-خب-ری)اسم- مؤنث- ښهٔ خبر- زېرے- (م- فارسی)-

خوشخط:(خوش-خط)اسم صفت- (۱)ډېر ښهٔ او ښائسته خط- (۲)ښهٔ ليکونکے-

خوشخطي:(خوش-خ-طي)اسم- مؤنث- ښائسته خط ليکنه- (م- فارسی)-

خوش خميره:(خوش-خ-مي-ره)اسم- مؤنث- د خميره شويو اوړو ټکی-

خوشدل:(خوش-دل)اسم صفت- واحد- مذکر- ښاد- خنده روئے- خوش باش- چې د خوشحال زړهٔ خښتن وی-

خوشرنګ:(خوش-رنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- چې رنګ ئې ښهٔ وی- ښائسته-

خوش طبع:(خوش-طب-ع)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوش طبيعته- خنده روئے- (۲)ښاد-

خوشکمار:(خو-شک-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشکے- خوشے تشے- شاخے تاخے- کوڅه ډب- هردرے- اواره- سريله- (۲)خوار بزه ګار- نېستمن- چې د ډلې او پرې جمبې ئې څوک نهٔ وی- جمع خوشکماران-

خوشکه:(خوش-که)اسم- مؤنث- (۱)ناحق- بې فائدې- چټې- خشې- مسې-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زير (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-وه)، ۂ (يو-بې-دهٔ)

(۲)لفظي جنګ- (۳)شکربېټه- هغه پخې شوې وریځې چې شکره پرې اچولے کیږي او پس د هغې نه خوړلے شي-

خوشکه:(خوش-که)اسم- واحد- مؤنث- قهر- غضب- منت- تهدید- (۲)وُچه- سوکړه- وُچ کالے- د باران او واورې نیشتوالے-

خوشکي:(خوش-کي)(خوَش-کي)اسم- (۱)د کاغذ باد- نازک کاغذ- د بادیږې نرے کاغذ- د پتنګ کاغذ- د ګوډې کاغذ- د ګوډې پران کاغذ- (۲)سپوروالے- وُچ والے- سوکړه- (۳)سپین پتخې چې د سر وېښتو کښې پېدا کیږي او بعضې وخت په څرمن هم ظاهرېږي- (۴- صفت)غصه ناک- تریخ-

خوشکیت:(خوش-کي-یت)اسم- قهر- غصه- غضب- غُصه توب- خوشکه-

خوشکیتي:(خوش-کي-یه-تي)صفت- غصباني- خوشکي- غصه ناک- قهرژن-

خوشکے:(خو-ش-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- لوړ- سوړ- ایله ګرد- خُشے- ګرځېدونکے بې کاره سړے-

خوش ګوئي:(خوش-ګو-ئي)اسم- خوږه او پسته ژبه استعمالول- د خوږې ژبې خبرې-

خوشلاړي:(خوش-لا-ړي)اسم- جمع- مذکر- هغه مرض چې څاروي پکښې ریخ بیوي-

خوشلاړے:(خوش-لا-ړے)اسم- د څاروي ریخ-

خوشلړ:(خوش-لړ)اسم- د خوشیانو سره یو ځاې شوې خټه- د خوشیو سره ګډه شوې خاوره- (۲)جنجال- دعوې- دنګله- لانجه توګه-

خوشمړي:(خوش-م-ړي)اسم- مؤنث- نغدي پیسې- نغدي روپۍ-

خوشه:(خو-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غُنچه- ګُچه- (۲)کاټلي- جمع خوشې-

خوشیا:(خو-شیا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوشې خوشیا- چې هېڅوک پکښې نهٔ وي- میرا- دشته- (۲)چې هېڅوک يې نهٔ وي- خالئه- خوشے-

خوشي توب:(خُو-شي-توب)اسم- مذکر- (۱) خوشي والے- بې کارې- اواره ګردي- (۲)خلاصے موندنه-

خوشي والے:(خو-شي-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خوشي توب-

خوشي:(خو-شي)اسم- واحد- مؤنث- د ماشې په شان یوه خزنده-

خوشے:(خو-شے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چټې- عبث- بې ځایه- بې ګټې- (۲)وړیا- مفت- مجاني- (۳)خلاص- ازاد- ایله شوے- (۴)وزګار- (۵)تش- خالي-

خوښ:(خوښ)صفت- مذکر- (۱)راضي- خوشحاله- خوشال- خوشحال- (۲)غوره- چوڼ شوے- منتخب-

خوښاړه:(خو-ښا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د میوه دارې وُنې ګل- هغه ګلونه چې میوه دارې وُنې يې لهٔ پانړو کولو څخه مخکښې کوي-

خوښت:(خوښت)اسم صفت- مذکر- وګورئ خیشت-

خوښ توب:(خوښ-توب)اسم- مذکر- خوښتیا- خوښوالے- خوښېدنه-

خوښتیا:(خوښ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ خوښتوب-

خوښکورے:(خوښ-کو-رے)اسم- چښکه- څوښکے- (افغانستان)-

خوښمن:(خوښ-من)اسم صفت- واحد- مذکر- خوښونکے- غوره کونکے- انتخابونکے- (۲)خوښ- خوشحال- خوشال- خوشحاله- خوشاله- مؤنث خوښمنه- جمع خوښمنې- (افغانستان)-

خوښن:(خو-ښن)اسم صفت- مذکر- وګورئ خوښ-

خوښوالے:(خوښ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خوښتوب-

خوښول:(خو-ښ-ول)مصدر متعدي- خوشالول- خوشحاله کول- راضي کول- (۲)انتخابول- غوره کول- چاڼول-

خوښون:(خو-ښ-ون)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-

خوښونکے:(خو-ښ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوښونکي- مؤنث خوښونکې- وګورئ خوښول-

خوښونګ:(خو-ښ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-

خوښونه:(خو-ښ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-

خوښوهٔ:(خو-ښ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوښول-

خوښه:(خو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- رضا- میل- رغبت- (۲)انتخاب- غوره کونه- چاڼ- چوڼ- جمع خوښې-

خوښي:(خو-ښي)اسم- مؤنث- (۱)خوښتیا- خوښوالے- خوشحالي- انند- (۲)انتخاب- رضا- خوښه-

خوښینه:(خو-ښي-نه)اسم- واحد- مؤنث- خښینې- خښینه- د ماندینې خور- د ښځې خور-

خوښېدل:(خو-ښې-دل)مصدر لازم- خوشاله کېدل- رضا کېدل- (۲)انتخابېدل- غوره کېدل-

خوښېدن:(خو-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدنګ:(خو-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدنه:(خو-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوښېدل-

خوښېدونکے:(خو-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوښېدونکي- مؤنث خوښېدونکې- وګورئ خوښېدل-

خوښېدهٔ:(خو-ښې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ خوښېدل-

خوښے:(خو-ښے)اسم- د وادهٔ لګښت- د وادهٔ مصرف- د وادهٔ خرڅ-

خوغاړه:(خو-غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کلي-

خوف:(خوف)اسم- ویره- ډار- بېره- بیم- ډور-

خوفناک:(خوف-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- ویرونکے- یرونکے- بېرونکے- ډارونکے- ډورونکے-

خوک:(خوک)اسم- واحد- مذکر- خنځیر- بدځناور- سرکوزے- مته- خوګ-

خوکه:(خو-که)اسم- واحد- مؤنث- مښوکه- جمع خوکې-

خوګ:(خوګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خوک-

خوګرې:(خو-ګهٔ-رې)اسم- خرپوسې- خرپوڅې- خاړپوڅې-

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خوګلن:(خوګ-لن)اسم- مذکر- خوړلن- هغه اُور چې په ايرو کښې پټ وی- دَ ايرو لاندې اُور-

خول:(خول)اسم- واحد- مذکر- تاج- دَ اَسپنې ټوپۍ چې دَ جنګ په وخت کښې پکاريږی- (۲)دَ کالتوس پټاخه- استر- پړو- تېکے- غلاف- پوښ- پوش-

خول:(خُول)اسم- مذکر- يو قسم ښهر لرونکے بوټے چې کنډ ئ په زخم اېښولے کيږی- (افغانستان)-

خولبر:(خول-بَر)اسم- دليل- برمان-

خولبل:(خول-بَل)صفت- خوت پت- خول بول-

خول بور:(خُول-بُور)اسم- واحد- مذکر- سرپوښ- خول پټے- خولبورے- خول پوټے- دَ شيشې يا صراحی دَ خُلې بوړے- بُوجه- بېره- تيرک- سلائی- (افغانستان)-

خولبورے:(خُول-بُو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خول بور-

خول بول:(خُول-بُول)صفت- خوت پت- خولبل- (۲)مېده مېده- خول مل- (۲)سترے ستومانه-

خول پټے:(خُول-پۀ-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاموش- غلے- چُپ- ساکت- خولپوټے- (۲)خول بور-

خولپکی:(خولَ-پَ-کی)اسم صفت- څوک په خُلۀ وهنه-

خولپوټے:(خولَ-پو-ټے)اسم- واحد- مذکر- غلے- خاموش- چپ- (۲)بُوجه- کاګ- سرپوښ-

خولپورے:(خولَ-پو-رے)اسم- واحد- مذکر- غلے- چپ- خاموش- جمع خولپوری- (افغانستان)-

خول پول:(خُولَ-پُول)صفت- ډېر غُصه-

خولپيټی:(خولَ-پی-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خُلۀ پټے- کاګ- بُوجه- شوړه-

خولژن:(خول-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- خولې خولې- په خولو کښې ډوب- خولن- خولناک-

خولخوټکه:(خول-خو-ټَ-که)اسم- واحد- مؤنث- بړبوړکی- بوړبوړکی- خوپټی- کوپټی- جمع خولخوټکې-

خولخوړی:(خول-خو-ړی)اسم- يو قسم بيماری چې پکښې دَ ناروغه بنده ټولې اوری خوريښيری او بدبوئ ترې خيژی-

خولخوړے:(خولَ-خو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ خولخوړی په مرض اخته وی- (افغانستان)-

خول خول:(خول-خول)اسم- واحد- مذکر- يوه لويه بياتی چې دَ ګړ وړی پرې کټېلے شی- (افغانستان)-

خولخونده:(خولَ-خَونَ-ده)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم مېوه- جمع خولخوندې- (افغانستان)-

خولکی:(خُول-کی)اسم- مؤنث- يو قسم واښۀ چې دَ ولو په غاړه راشنۀ کيږی- (افغانستان)-

خولکے:(خول-کے)اسم- واحد- مذکر- خلکے- تيله- خاشه- خلے- خل پل-

خولکی:(خول-کی)اسم تصغير- مؤنث- وړه خُله- کوچنی خُله- خولګوټې- (۲)مچو- مچکه- مچه- چپی- کوکی-

خولم:(خو-لم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لړلے- تپلے- ککړ- لړند- لېت پېت- لت پت- (۲)اوار- موار- (۲)منطبق- نښتے-

خولم پلم:(خَو-لم-پَ-لم)اسم صفت- واحد- مذکر- په وينو ککړ- په وينو لړلے- مؤنث خولمه پلمه- جمع خولمی پلمی- (افغانستان)-

خولمتوب:(خَو-لم-توبَ)اسم- خولمتيا- خولموالے- په وينو کښې لړلے کېدنه- (۲)اواروالے- اوارتيا-

خولمتيا:(خَو-لم-تِيا)اسم- وګورئ خولمتوب- (افغانستان)-

خول مل:(خول-مَل)صفت- مېده مېده- خول مول-

خولموالے:(خَو-لم-وا-لے)اسم- وګورئ خولمتوب-

خول مول:(خولَ-مولَ)صفت- مېده مېده- خل مل-

خولمول:(خَو-ل-م-وَل)مصدر متعدی- لړل- لړندول- ککړول- لت پتول- لېت پېتول- (۲)اوارول- موارول- پلنول- ورپورې ښلې کول- (افغانستان)-

خولمون:(خَو-ل-مَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خولمول-

خولمونکے:(خَو-ل-مَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خولمونکی- مؤنث خولمونکې- وګورئ خولمول-

خولمونګ:(خَو-ل-م-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خولمول-

خولمونه:(خَو-ل-مَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خولمول-

خولموۀ:(خَو-ل-م-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ خولمول-

خولمېدل:(خَو-ل-مې-دَل)مصدر لازم- لړندېدل- ککړېدل- لېت پېتېدل- لت پتېدل- (۲)اوارېدل- موارېدل- پلنېدل- ښلې کېدل-

خولمېدن:(خَو-ل-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خولمېدل-

خولمېدنګ:(خَو-ل-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خولمېدل-

خولمېدنه:(خَو-ل-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خولمېدل-

خولمېدونکے:(خَو-ل-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خولمېدونکی- مؤنث خولمېدونکې- وګورئ خولمېدل-

خولمېدۀ:(خَو-ل-مې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خولمېدل-

خولن:(خَو-لن)اسم صفت- واحد- مذکر- خَولې خَولې شوے- (۲)خَولې کونکے- خَولې کېدونکے-

خولناک:(خَول-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خولژن-

خولنګ:(خَو-لنګ)اسم- فرياد- ژړا انګولا- وير- ماتم-

خولنګول:(خَو-لنګ-ګَ-وَل)مصدر متعدی- په ژړا کول- په فرياد کول- په انګولا کول- په ماتم کښېنول-

خولنګون:(خَو-لنګ-ګَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خولنګول-

خولنګونکے:(خُو-لَنګ-ګَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولنګونکی- مؤنث خولنګونکې- وګورئ خولنګول-

خولنګونګ:(خُو-لَنګ-ګَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګول-

خولنګونه:(خُو-لَنګ-ګَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګول-

خولنګوهٔ:(خُو-لَنګ-ګَ-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګول-

خولنګېدل:(خُو-لَنګ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- پهٔ ژړا کېدل- پهٔ فریاد کېدل- پهٔ انګولا کېدل- پهٔ ماتم کېدل-

خولنګېدن:(خُو-لَنګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګېدل-

خولنګېدنګ:(خُو-لَنګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګېدل-

خولنګېدنه:(خُو-لَنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولنګېدل-

خولنګېدونکے:(خُو-لَنګ-ګې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولنګېدونکی- مؤنث خولنګېدونکې- وګورئ خولنګېدل-

خولنګېدهٔ:(خُو-لَنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خولنګېدل-

خولنی:(خُو-لَ-نی)اسم- مؤنث- یو قسم غرڅنے بوټے چې د چنړو پهٔ اندازه دانې کوی- دغه دانې خلق نیني کوی او خوری ئې- (افغانستان)-

خولواښے:(خَوَل-وا-ښے)اسم- واحد- مذکر- خولوند- خولوندونے- خولبندے- خولبورے- سنی- ګړ- مغه نرے پړے یا سنې چې د بوجی خلهٔ پرې تړلے کیږی- سوتلی- جمع خولواښی-

خولول:(خُو-لَ-وَل)مصدرِ متعدی- وهل- ټکول- پړول- (۲)منړل- پلنول- تخته کول- پهٔ زمکه مښل- (۳)سره رغړول- غلمول- (۴)غېږ پهٔ غېږ کېدل او جنګ کول- سینه پهٔ سینه جنګ کول- (افغانستان)-

خولون:(خُو-لَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خولول-

خولوندونے:(خول-وَن-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خولواښے-

خولوندے:(خَوَل-وَن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خولواښے-

خولونکے:(خُو-لَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولونکی- مؤنث خولونکې- وګورئ خولول-

خولونګ:(خُو-لَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولول-

خولونه:(خُو-لَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولول-

خولوونے:(خو-لَ-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خړرنګے بوټے چې سپېرهٔ ګټلے کیږی-

خولوهٔ:(خُو-لَ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولول-

خَوله:(خَو-له)اسم- واحد- مؤنث- مغه ابهٔ یا لوندوالے چې د ګرمی، بیماری یا شرم لهٔ وجې د وجود نه وځی- (۲)د ابو بخارات- (۳)یو قسم واښهٔ-

خُوله:(خُو-له)اسم- واحد- مؤنث- مغه طلاقه شوې ښځه چې پخوانے مېړهٔ ئې بېرته پهٔ نکاح کړی- جمع خولې-

خَوله:(خَو-له)اسم- واحد- مؤنث- خوبلې- خولی- ټوپی- د سر خولی-

خوله بند:(خَو-له-بَند)اسم- واحد- مذکر- تود سوړ- برکیر- اوګیر- مغه بیماری چې د تودوالی نه پس د سوړوالی پهٔ وجه پیدا کیږی-

خولیمول:(خو-لی-مَ-وَل)مصدرِ متعدی- زړهٔ ناقرارول- خواستغی کول- زړهٔ تورول- کټارول- د چا بدو ته پهٔ څو کښې کښېناستل-

خولیمولے:(خو-لی-مَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خولیمولی- مؤنث خولیمولې- وګورئ خولیمول-

خولیمون:(خو-لی-مَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمول-

خولیمونکے:(خو-لی-مَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولیمونکی- مؤنث خولیمونکې- وګورئ خولیمول-

خولیمونګ:(خو-لی-مَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمول-

خولیمونه:(خو-لی-مَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمول-

خولیموهٔ:(خو-لی-مَ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمول-

خولیمېدل:(خو-لی-مې-دَل)مصدرِ لازم- زړهٔ ناقرارېدل- زړهٔ تورېدل- کټارېدل-

خولیمېدلے:(خو-لی-مې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خولیمېدلی- مؤنث خولیمېدلې- وګورئ خولیمېدل-

خولیمېدن:(خو-لی-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمېدل-

خولیمېدنګ:(خو-لی-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمېدل-

خولیمېدنه:(خو-لی-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولیمېدل-

خولیمېدونکے:(خو-لی-مې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولیمېدونکی- مؤنث خولیمېدونکې- وګورئ خولیمېدل-

خولیمېدهٔ:(خو-لی-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خولیمېدل-

خولېدل:(خُو-لې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)وهل کېدل- ټکېدل- (۲)پلنېدل- تخته کېدل- پهٔ زمکه مښل کېدل- (۳)سره رغړېدل- (۴)غېږ پهٔ غېږ کېدل- (افغانستان)-

خولېدلے:(خُو-لې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خولېدلی- مؤنث خولېدلې- وګورئ خولېدل-

خولېدن:(خُو-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خولېدل-

خولېدنګ:(خُو-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خولېدل-

خولېدنه:(خُو-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خولېدل-

خولېدونکے:(خُو-لې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خولېدونکی- مؤنث خولېدونکې- وګورئ خولېدل-

خولېدهٔ:(خُو-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ خولېدل-

خولی:(خَو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خَوله- پکړی- پرګی- ټوپی-

خولے:(خَو-لے)اسم- واحد- مذکر- سری- د ستنې برغولے- مغه لرګے چې د ستنې پهٔ سر د تیر د ټینګولو پهٔ غرض د تیر د لاندې ایښودلے شی- (افغانستان)-

خولے:(خو-لے)اسم- مذکر- دَ غرهٔ دَ لمنې سپينه خاوره-

خولے:(خَو-لے)اسم- يو سپين بوټے چې اُوږد پڼډر لرى او ماشومان ئې کچه خورى- جمع خولى- (افغانستان)-

خوم:(خُوم)اسم- واحد- مذکر- خُم- مَټ- هغه لويُ مَټ چې رنګسازان پکښې جامې رنګوى- دَ اوړو يا ګړې چاټى- (۲)دَ شرابو چاټى-

خومار:(خو-مار)اسم- مذکر- قمار- خمار- جوارى- (۲)ګرد- ګرز- غبار- دوړه- (۳)جوش- ګرمى- (۴)ځټى- بې فائدې- عبث- (افغانستان)-

خومارى:(خُو-ما-رى)اسم- خالوزى- ختورے- شفتالو- شلتالو- شنتالو- يوه مشهوره خوږه مېوه چې پهٔ مېنځ کښې غټه مندکه لرى- نباتاتى نوم دَ پاره وګورئ شفتالو- (۲)نشئ- نشه ئى-

خومبسه:(خوم-بهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- ږمبره- مچى-

خومبه:(خوم-به)اسم- واحد- مؤنث- خمبه- دَ غلې دانې دَ کېښو سَتر کندو- جمع خومبې-

خومخ:(خو-مَخ)اسم- مذکر- غار- سمڅ-

خومرى:(خُوم-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جورى- لوغى- کټو- غوا لوښے- ګاؤدوشى- خاورين لوښے لکه کټوى- (افغانستان)-

خومش:(خو-مَش)اسم- خمش- توده ګردژنه ورځ-

خون:(خُون)اسم- واحد- مذکر- وژنه- قتل- قتل نفس- مرينه- وَژله- بې ګناه وژنه- (۲)وينه- (۳)دَ قتل پهٔ وخت کښې دَ ديت يوه ټاکلې اندازه چې نرخيان دَ مغ پهٔ قرار دَ قاتل پهٔ ذمه دَ مقتول ديت ټاکى- (۴)دَ ناغې يوه ټاکلې اندازه چې دَ ژوبلې پهٔ وخت استعماليږى-

خون:(خوَن)اسم- واحد- مذکر- خَو- پټاخه- پټاقى-

خوناب:(خُو-ناب)اسم- مذکر- سراوبے- زيړوبے- زوه- زروبه- ژوې- هغه نَوُ چې وينه ورسره يو ځائې وى-

خوناړينه:(خُو-نا-ړى-نه)اسم- داړنه- ځيرونه- (افغانستان)-

خوناړے:(خُو-نا-ړے)اسم- مذکر- خناور- (افغانستان)-

خونبه:(خُون-به)اسم- واحد- مؤنث- خرېږے- ډينګړے- مرخېړے- سمارق-

خون بها:(خُون-بَ-ها)اسم- واحد- مؤنث- ديت- هغه مالى بدل چې قاتل ئې دَ مقتول وارثانو ته ورکوى-

خونجاړه:(خُون-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- زړه لته- وَرسته ټوټه- امبارى ټوټ- زړه او ځيرې کپړه- زړه او شلېدلې کپړه- (افغانستان)-

خونچه:(خُون-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوانچه- دَ لرګى هغه پتنوس چې خوارهٔ پکښې وى- (۲)هغه پتنوس چې دَ ناوې يا زوم کره پکښې نکريزې، کالى او خوارهٔ وړلے کيږى-

خونچه:(خون-چه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ورِوکے قالب چې خښته پکښې جوړولے شى- سانچه-

خونځى:(خُون-ځى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوانچه-

خونخوار:(خون-خَوار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)قاتل- خونى- (۲)ظالم- (۳)دَ وينې څښونکے- خونړے-

خونخوارى:(خُون-خَوا-رى)اسم- مؤنث- خونى توب- خونړى توب- وژنه- قتلونه- وينې تويونه- (۲)وينه خوړنه- وينه څښنه- (۳)ظلم-

خونخوارے:(خُون-خَوا-رے)اسم- وګورئ خونخوار-

خوند:(خَوند)صفت- مذکر- (۱)ذائقه- مزه- لذت- اثر- (۲)ښائست- سينګار- ړول-

خوند رنګ:(خَوند-رنګ)اسم مرکب- رنګ روغن- مزه- ړول ړال-

خوندناک:(خَوند-ناک)صفت- مذکر- خوندور- مزېدار-

خوندنے:(خون-دَ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوندور- مزه ناک- ړولے- (۲)پهٔ زړهٔ پورې-

خوندور:(خون-دَ-وَر)صفت- مذکر- مزه ناک- مزه لرونکے- مزه دار- مزېدار- خوندناک-

خوندى:(خُون-دى/خَون-دى)اسم صفت- محفوظ- ساتلے شوے- ځائې پهٔ ځائې شوے- پټ کړے شوے-

خونديتوب:(خُون-دى-توب/خَون-دى-توب)اسم- ساتنه- حفاظت- محفوظ والے- ځائې پهٔ ځائې کونه- پټونه-

خوندينول:(خَون-دى-نَ-وَل)مصدر متعدى- خوندناک کول- مزېداروَل- خوند زياتول-

خوندينون:(خَون-دى-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خوندينول-

خوندينونکے:(خَون-دى-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوندينونکى- مؤنث خوندينونکې- وګورئ خوندينول-

خوندينونګ:(خَون-دى-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوندينول-

خوندينونه:(خَون-دى-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوندينول-

خوندينوهٔ:(خَون-دى-نَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خوندينول-

خوندينېدل:(خَون-دى-نې-دَل)مصدر لازم- مزېدار کېدل- خوندناک کېدل- خوند زياتېدل-

خوندينېدن:(خَون-دى-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خوندينېدل-

خوندينېدنګ:(خَون-دى-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خوندينېدل-

خوندينېدنه:(خَون-دى-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خوندينېدل-

خوندينېدونکے:(خَون-دى-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خوندينېدونکى- مؤنث خوندينېدونکې- وګورئ خوندينېدل-

خوندينېدهٔ:(خَون-دى-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خوندينېدل-

خونديل:(خُون-دى-يَل)مصدر- پالل- پرورل- نمانځل- ساتل- ژغورل-

خوندې:(خُون-دې)اسم- ګوندې- ګنى- ګندې-

خونريزى:(خُون-رې-زى)اسم- (۱)وينه ضائع کونه- وينه تويونه- (۲)قتل- وژنه- قتلونه-

خونړے:(خُو-نَ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خونى- قاتل- وژونکے-

(۲)وينه تويونکے-

خونسرد:(خُون-سَرد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ حوصلې څښتن- سوړ مزاجه- (۲)بې پروا- زړهٔ ماتے- (افغانستان)-

خونسردی:(خُون-سَر-دی)اسم- مؤنث- (۱)حوصله- ارامی- سوړ مزاجی- زغم- سره سينه- (۲)مات زړهٔ- زړهٔ ماتېدنه- بې پروائی- (افغانستان)-

خونکار:(خُون-کار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)خونی- خونونه کونکے- قاتل- مرګ کونکے- (۲)ښکاری- مؤنث خونکاره- جمع خونکاری-

خونکاره:(خُون-کا-ره)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ خونکار مؤنث- ظالمه- قاتله-

خونکی:(خُون-کی)اسمِ تصغير- مؤنث- وړه خونه يا ځېر چې دَ فصل يا درمند دَ ژغورلو دَ پاره جوړولے شی-

خونګټے:(خُونګ-ګ-ټے)اسم- مذکر- ټانټه- ټمټه- ډنډه- دَ جوارو ټانټه-

خونګه:(خُونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- مښوکه-

خونول:(خو-نَ-وَل)مصدرِ متعدی- شيندل- نُستل- (۲)قربانول- نثارول- جارول- خارول- صدقه کول-

خونولے:(خو-نَ-وَهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خونولی- مؤنث خونولې- وګورئ خونول-

خونون:(خو-نَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خونول-

خونونکے:(خو-نَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خونونکی- مؤنث خونونکې- وګورئ خونول-

خونونګ:(خو-نَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خونول-

خونونه:(خو-نَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خونول-

خونوهٔ:(خو-نَ-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خونول-

خونه:(خُو-نه)اسم- واحد- مؤنث- کور- کالهٔ- مکان- کوټه- جمع خونې-

خونه مړے:(خُو-نه-مَهٔ-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خانه مړے- کور خوړے- خانه خراب- دَ ښکنځلو پهٔ توګ استعمالېږی-

خونه ورانه:(خُو-نه-وَرا-نه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- کورخوړے- خانه ويران- خانه خراب- کورچوړے-

خونی:(خُو-نی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)خونړے- (۲)قاتل- ادم کش- وينه تويونکے- انسان وژونکے-

خونين:(خو-نين)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خونړے-

خونی:(خو-نی)اسم- واحد- مؤنث- پېټکۍ- مخ پېټکۍ- مخ وروني- دَ ناوې مخ لوڅی- هغه پيسې چې دَ ناوې دَ مخ کتو پهٔ وخت ورکولے شی-

خُونے:(خُو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښندنه- (۲)جارونه- خارونه- نثارونه- صدقه کونه- (۳)هغه سوغات يا سوغاتونه چې وادهٔ نه وروستو ناوې پسې دَ پلار لهٔ کوره لېږلے کېږی- جمع خونی-

خوڼ بوڼ:(خُوڼ-بوڼ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خول بول- سور پُور- ړک درينځلے- ډېر پهٔ قهر او غصه-

خوڼ خوڼے:(خوڼ-خو-ڼے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ګڼس- ګڼا- چې پوزه کښې خبرې کوی-

خوڼی:(خُو-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قاتله- ظالمه- خونی- خون کونکې-

خووړے:(خو-وَ-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- کچه- پاک- تنکے- جمع خووړی-

خووړه:(خوو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خوړه- دَ وادهٔ ډوډۍ-

خوځل:(خو-ځل)مصدر- (۱)کيندل- کينل- کندل- کنستل- (۲)سپړدل- برڅېره کول- سپړودل-

خوځلے:(خو-ځهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوځلی- مؤنث خوځلې- وګورئ خوځل-

خوځن:(خو-ځن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوځل-

خوځنګ:(خو-ځنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوځل-

خوځنه:(خو-ځهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوځل-

خوځونکے:(خو-ځون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوځونکی- مؤنث خوځونکې- وګورئ خوځل-

خوی:(خَوی)اسم- مذکر- (۱)پنجه- پنجاله- منګل- (۲)کوشش- زيار- زحمت- خړے- (افغانستان)-

خوئ:(خُوئ)اسم- مذکر- عادت- خصلت- جمع خويونه-

خوئ بوئ:(خُوئ-بُوئ)اسمِ مرکب- خوئ خصلت- عادت- (۲)تربيت- تربيه-

خونی:(خو-نی)اسم- يو قسم چينجے چې دَ بادام وغيره پاڼو پورې نښتے وی-

خويد:(خَويد)اسم- واحد/جمع- مذکر- خيد- دَ اُربشو شين فصل چې خلق يې څاروۍ له ورکوی-

خويشت:(خَويشت)صفت- مذکر- خوشت- پهٔ اُبو کښې لوند- مؤنث خويشته-

خويشتول:(خَويش-تَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)خوشتول- پهٔ اُبو کښې لوندول- (۲)وځل-

خويشتون:(خَويش-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتول-

خويشتونکے:(خَويش-تَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خويشتونکی- مؤنث خويشتونکې- وګورئ خويشتول-

خويشتونګ:(خَويش-تَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتول-

خويشتونه:(خَويش-تَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتول-

خويشتوهٔ:(خَويش-تَ-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتول-

خويشتېدل:(خَويش-تې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)لوندېدل- خوشتېدل- پهٔ اُبو کښې لوندېدل- (۲)وځلے کېدل-

خويشتېدن:(خَويش-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتېدل-

خويشتېدنګ:(خَويش-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتېدل-

خويشتېدنه:(خَويش-تې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتېدل-

خويشتېدونکے:(خَويش-تې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خويشتېدونکی- مؤنث خويشتېدونکې- وګورئ خويشتېدل-

ى' (څى-رل)، ې'(هې-ره-وَل)، ئ'(پيا-لى)، ے'(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

خويشتېدهٔ:(خويش-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويشتېدل-
خويندے:(خو-ين-دے)اسم صفت- خونېدونکے-
خويول:(خو-يه-وَل)مصدرِ متعدی- سرول- خوړينول- زخم يا دانه شړول-
خويولے:(خو-يه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خويولي- مؤنث خويولې- وګورئ خويول-
خويون:(خو-يه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خويول-
خويونکے:(خو-يه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خويونکي- مؤنث خويونکې- وګورئ خويول-
خويونګ:(خو-يه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويول-
خويونه:(خو-يه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خويول-
خويونے:(خو-يه-وَو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خويوني- مؤنث خويونې- وګورئ خويول-
خويوهٔ:(خو-يه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خويول-
خوېدل:(خو-يْ-دَل)مصدرِ لازم- شړېدل- خوړينېدل- دَ زخم يا دانې شړېدل-
خوېدلے:(خو-يْ-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع خوېدلي- مؤنث خوېدلې- وګورئ خوېدل-
خوېدن:(خو-يْ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ خوېدل-
خوېدنګ:(خو-يْ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خوېدل-
خوېدنه:(خو-يْ-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خوېدل-
خوېدونکے:(خو-يْ-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوېدونکي- مؤنث خوېدونکې- وګورئ خوېدل-
خوېدونے:(خو-يْ-دَو-نے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خوېدوني- مؤنث خوېدونې- وګورئ خوېدل-
خوېدهٔ:(خو-يْ-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خوېدل-
خوېتی:(خوې-تی)متعلق فعل- ناګهانه- ناڅاپه-
خوېښ:(خوېښ)اسم- خېښ- خپل خپلوان-
خوېښې:(خوې-ښې)اسم- خوشحالی- خوشالی-
خوېله:(خوې-له)اسم- واحد- مؤنث- خوله- پسينه-
خوے:(خوے)اسم- واحد- مذکر- پارو- راشپېل- رشبېل- پهٔ درمند کښې دَ غلې دَ صفا کولو دَ لرګی آله-
خوے:(خوے)اسم- دَ ونو غوړکه- دَ ونو سپری- دَ ونو وخی- (افغانستان)-
خئ:(خئ)صفت- بنياد ختلے-
خی:(خی)اسم- خوئ- مزاج-
خی:(خی)اسم- غَل- لوئ بول- (دَماشومانو لهجه)(۲)مکروه څيز-
خی:(خی)اسم صوت- دَ څاروؤ دَ شړلو اواز-
خيابان:(خ-يا-بان)اسم- واحد- مذکر- واټ- دَ ښار يا باغ پهٔ منځ کښې لويه او فراخه لار- (۲)دَ ګلونو کيارى-
خيار:(خ-يار)اسم- (۱)انتخاب- (۲)واک- اختيار- واک لرونکے- خيال- (۳)آپشن- هغې معاملې ته وائی چې دَ هغې پهٔ بنياد معامله لرونکے يو څيز پهٔ معين وخت کښې او دَ ټاکلو شويو شرائطو مطابق اخستے او خرڅولے شی-
خياره:(خ-يا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دوه ټوټې- دوه ځايه- دوه برخې-
خياست:(خيا-ست)اسم- واحد- مذکر- عادت- خاصيت- (افغانستان)-
خياط:(خ-ياط)اسم- واحد- مذکر- درزی ګنډونکے- دَ جامو، درېشيو او داسې نورو څيزونو ګنډونکے- (م- فارسی)-
خياطی:(خ-يا-طی)اسم- درزيتوب- دَ جامو ګنډلو کسب- (م- فارسی)-
خيال:(خيال)اسم- واحد- مذکر- فکر- سوچ- تصور- پام- (۲)ګومان- وهم- جمع خيالونه-
خيال پرست:(خيال-پ-رَست)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوچې- فکری- سوچ کونکے- چُرتی- پهٔ خيال کښې ډوب- (۲)دَ خيال او چُرت خوښونکے-
خيال پرستی:(خيال-پ-رَس-تی)اسم- مؤنث- (۱)چُرتی توب- فکری توب- پهٔ خيال کښې غرق والے- (۲)خيال او چُرت خوښونه-
خيال پلو:(خيال-پ-لؤ)اسم- دَ چُرت فکر- دَ سوچ دنيا- دَ فکر دنيا- پهٔ خيال کښې ځان خپلو هيلو ته رسونه- پهٔ خيال کښې بله دنيا آبادونه-
خيالژن:(خيال-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- خيالمن- خيالور- مغرور-
خيالمن:(خيال-من)اسم صفت- خيال ژن- دَ فخر خاوند- وياړمن- مغرور- (۲)دَ سينګار خاوند- پهٔ سينګار مئين- پېشنې- فېشنی- ډولے-
خيالو:(خيا-لو)اسمِ صفت- مؤنث- (۱)خيالی- ډولی ښځه- سينګاری ښځه- (۲)ګرانه- محبوبه- محبوبه- ښهی- (افغانستان)-
خيالوټکے:(خيا-لوټ-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- مغرور- وياړمن- خيال ژن-
خيالور:(خيا-لَ-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خيالمن-
خيالی:(خيا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ خيال- فکری- تصوری- (۲)وياړ کونکے- (۳)ډولی- سينګاری- سينګار کونکے-
خيالی:(خيا-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خيالو-
خيام:(خی-يام)اسم- واحد- مذکر- تمبو يا خېمه جوړونکے- درزی-
خيانت:(خيا-نت)اسم- واحد- مذکر- دوکه- بديانتی- درغلنه- عُذر- بې ايمانی-
خيبی:(خی-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ يخو اُبو کوهے-
خيپنې:(خی-پ-نې)اسم صفت- جمع- مؤنث- خل پل پهٔ هوا کښې الوتل- خخلې پهٔ هوا کښې الوتل-
خيت:(خيت)صفت- مذکر- چيت پيت- چت پت- خيت پيت- (۲)خر- سپېرهٔ- پهٔ خاورو لړلے-
خيتکه:(خی-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- خيتلکه- کرښه- جدول- خط- ليکه- جمع خيتکې-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

خیتکے:(خی-ته-کے)اسم- مذکر- وړه کېږه-

خیتاکه:(خی-تل-که)اسم- واحد- مؤنث- جدول- خیتکه-

خیته:(خی-ته)اسم- واحد- مؤنث- هغه دېوال چې دَ راغرخېدو وېره ئې وی- جمع خیتې-

خیته:(خی-ته)اسم- واحد- مؤنث- لیکه- خط- کرښه- خیتکه-

خیچن:(خی-چن)اسم صفت- واحد- مذکر- خچن- پوار-

خید:(خید)اسم- وګورئ خوید-

خیر:(خیر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)شرمنده- (۲)غُصه- سوخت- (۳)تیار-

خیرپل:(خیر-پل)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- خل پل- خلا مچا- ریزګاری- ریګ وغیره-

خیرج:(خی-رج)اسم صفت- شرمنده- نادم- خیرخه- خیرجه-

خیرجتوب:(خی-رج-توب)اسم- شرمندګی- خیرجتیا- (افغانستان)-

خیرجتیا:(خی-رج-تیا)اسم- وګورئ خیرجتوب-

خیرجه:(خیر-جه)اسم صفت- وګورئ خیرج-

خیرختوب:(خی-رخ-توب)اسم- مذکر- شرمندګی- خجالت-

خیرخه:(خیر-خه)اسم صفت- وګورئ خیرج-

خیرن:(خی-رن)صفت- مذکر- (۱)ګنده- ناولے- چټل- (۲)خفه- تورزړۀ-

خیرن پیرن:(خی-رن-پی-رن)صفت- مذکر- ببخی خیرن- ډېر زیات خیرن-

خیرنتوب:(خی-رن-توب)اسم- ګنده والے- خیرنوالے- ناولتوب- چټلتوب-

خیرنتیا:(خی-رن-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ خیرنتوب-

خیرن خچن:(خی-رن-خ-چن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خیرن خیچن-

خیرن خیچن:(خی-رن-خی-چن)اسم صفت- واحد- مذکر- سخا پۀ سخا- ناولے- چټل- خیروچټ- مؤنث خیرنه خیچنه-

خیرنوالے:(خی-رن-وا-لے)اسم- وګورئ خیرنتوب-

خیرنول:(خی-رۀ-ن-ول)مصدر متعدی- ناولے کول- چټلول- ګنده کول-

خیرنون:(خی-رۀ-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ خیرنول-

خیرنونکے:(خی-رۀ-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیرنونکی- مؤنث خیرنونکې- وګورئ خیرنول-

خیرنونګ:(خی-رۀ-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خیرنول-

خیرنونه:(خی-رۀ-ن-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیرنول-

خیرنوۀ:(خی-رۀ-ن-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ خیرنول-

خیرنېدل:(خی-رۀ-نې-دل)مصدر لازم- ناولے کېدل- چټلېدل- ګنده کېدل-

خیرنېدن:(خی-رۀ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خیرنېدل-

خیرنېدنګ:(خی-رۀ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیرنېدل-

خیرنېدنه:(خی-رۀ-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیرنېدل-

خیرنېدونکے:(خی-رۀ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیرنېدونکی- مؤنث خیرنېدونکې- وګورئ خیرنېدل-

خیرنېدۀ:(خی-رۀ-نې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خیرنېدل-

خیرول:(خی-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)سوختول- غُصه کول- پۀ رخه کول- پۀ کینه کول- (۲)تیارول- اماده کول- ترتیبول- (۳)شرمنده کول- شرمول- خجالت کول- خجالتول- (افغانستان)-

خیرون:(خی-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ خیرول-

خیرونکے:(خی-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیرونکی- مؤنث خیرونکې- وګورئ خیرول-

خیرونګ:(خی-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ خیرول-

خیرونه:(خی-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیرول-

خیروۀ:(خی-ر-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ خیرول-

خیره:(خی-ره)اسم- واحد- مؤنث- چټلتیا- ناولتوب- ناپاکی- ګندګی- کثافت- چټلی-

خیره:(خی-ره)اسم- واحد- مؤنث- تت- خړپړ- دَ روڼ ضد-

خیره:(خی-ره)اسم- واحد- مؤنث- خُوره- تورو سترګو والا- دَ جنت پېغله- جمع خیرې-

خیری:(خی-ری)اسم- رمه- زوه- نُو-

خیری کوئیلی:(خی-ری-کوئ-لی)اسم مرکب- خیری ویری- د دېګ د وبښ کوئیلی-

خیری میری:(خی-ری-می-ری)اسم مرکب- خیری ویری- مېل کچېل- ګند بلا-

خیرېدل:(خی-رې-دل)مصدر لازم- (۱)قهرېدل- غصه کېدل- سوختېدل- (۲)اماده کېدل- تیارېدل-

خیرېدن:(خی-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ خیرېدل-

خیرېدنګ:(خی-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیرېدل-

خیرېدنه:(خی-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیرېدل-

خیرېدونکے:(خی-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیرېدونکی- مؤنث خیرېدونکې- وګورئ خیرېدل-

خیرېدۀ:(خی-رې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خیرېدل-

خیرے:(خی-رے)اسم- واحد- مذکر- زنګ- ګند- مېل- ګندګی- سخاوالے-

خیږ:(خیږ)اسم- واحد- مذکر- خورګ- دَ زخم پترے- پترکے- خُوږ- جمع خیږونه/خیږان-

خیږکی:(خیږ-کی)اسم- واحد- مذکر- خرار- خرندی- خړکی- فریاد- دَ سینه بغل اواز- زوبرګی- دَ مریض دَ ټټر هغه دروند او سپېخلے اواز چې دَ سا اخستلو پۀ وخت ئې کړاو سره راوباسی-

خیږن:(خی-ږن)صفت- مذکر- (۱)خیږ لرونکے- پترے (پترکے) لرونکے- (افغانستان)-

خیږنتوب:(خی-ږن-توب)اسم- مذکر- خیږنتیا- خیږنوالے- زنګوالے-

خیږنتیا:(خی-ږن-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ خیږنتوب-

خیږنوالے:(خی-ږن-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ خیږنتوب-

خیږے:(خی-ږے)اسم- مذکر- دَ بټې توده ایره- اورغالے-

خیسوس:(خی-سوس)اسم- مذکر- خړه مرغۍ- سپېره چنچڼه- سپېره مرغۍ- (افغانستان)-

خیشاوه:(خی-شا-وه)اسم- ګوړ- للون- کوړ- پوچے- چخون- دَ کرلی شوی فصل نه ګنده بوټي او نور واښهٔ وېستل-

خیشت:(خیشت)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشت- خویشت- لوند- خیشت پیشت- (افغانستان)-

خیشت پیشت:(خیشت-پیشت)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خیشت-

خیشتوالے:(خیشت-وا-لے)اسم- مذکر- خوشتوالے- لوندوالے- خیشت پیشت والے-

خیشتول:(خیش-ت-وَل)مصدر متعدی- خوشتول- لوندول- لندول- لمدول- خویشتول-

خیشتون:(خیش-ت-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خیشتول-

خیشتونکے:(خیش-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیشتونکی- مؤنث خیشتونکې- وګورئ خیشتول-

خیشتونګ:(خیش-ت-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیشتول-

خیشتونه:(خیش-ت-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیشتول-

خیشتوونے:(خیش-ت-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیشتوونی- مؤنث خیشتوونې- وګورئ خیشتول-

خیشتوهٔ:(خیش-ت-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خیشتول-

خیشته:(خیش-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ خیشت مؤنث- (۲)اسمان کوچے- غواګۍ- قپسی- کپسی- (افغانستان)-

خیشتېدل:(خیش-تې-دَل)مصدر لازم- خوشتېدل- لوندېدل- لمدېدل- خویشتېدل-

خیشتېدن:(خیش-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خیشتېدل-

خیشتېدنګ:(خیش-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیشتېدل-

خیشتېدنه:(خیش-تې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیشتېدل-

خیشتېدونکے:(خیش-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیشتېدونکی- مؤنث خیشتېدونکې- وګورئ خیشتېدل-

خیشتېدهٔ:(خیش-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خیشتېدل-

خیشن:(خی-شن)اسم- دَ باز یو قسم-

خیشوم:(خی-شوم)اسم- دَ پوزې تیر- دَ پوزې هغه سورے چې دَ دواړو سترګو ترمېنځه وی-

خیشه:(خی-شه)اسم- واحد- مؤنث- خوشه- دَ ړمنځې غابنې-

خیګ:(خیګ)اسم- واحد- مذکر- شناز- لوئ مشک چې دَ هوا نه ډک شی او پهٔ سیند کښې پرې لامبلے شی-

خیګړے:(خیګ-ړے)اسم تصغیر- مذکر- وړوکے خیګ- وړوکے مشک-

خیلال:(خی-لال)اسم- پوست کړے او مېده کړے مغز-

خیلځ:(خی-لځ)اسم- شرمنده- ملامته-

خیلځول:(خی-ل-ځ-وَل)مصدر متعدی- شرمول- شرمنده کول- ملامته کول-

خیلځون:(خی-ل-ځ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خیلځول-

خیلځونکے:(خی-ل-ځ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیلځونکی- مؤنث خیلځونکې- وګورئ خیلځول-

خیلځونګ:(خی-ل-ځ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیلځول-

خیلځونه:(خی-ل-ځ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیلځول-

خیلځوهٔ:(خی-ل-ځ-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ خیلځول-

خیلځېدل:(خی-ل-ځې-دَل)مصدر لازم- شرمنده کېدل- ملامته کېدل-

خیلځېدن:(خی-ل-ځې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خیلځېدل-

خیلځېدنګ:(خی-ل-ځې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیلځېدل-

خیلځېدنه:(خی-ل-ځې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیلځېدل-

خیلځېدونکے:(خی-ل-ځې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیلځېدونکی- مؤنث خیلځېدونکې- وګورئ خیلځېدل-

خیلځېدهٔ:(خی-ل-ځې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خیلځېدل-

خیم:(خیم)صفت- کنګل شوے- جم شوے- کرنګ شوے-

خیمېدل:(خی-مې-دَل)مصدر لازم- ټینګېدل- کنګل کېدل- ټونهېدل- نسکورېدل- ټونټېدل- خوړندېدل-

خیمېدن:(خی-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ خیمېدل-

خیمېدنګ:(خی-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خیمېدل-

خیمېدنه:(خی-مې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خیمېدل-

خیمېدونکے:(خی-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خیمېدونکی- مؤنث خیمېدونکې- وګورئ خیمېدل-

خیمېدهٔ:(خی-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ خیمېدل-

خینجاړی:(خین-جا-ړی)صفت- خراب-

خینجکه:(خین-ج-که)اسم- واحد- مؤنث- درینجکه- ټوپ-

خینګ:(خینګ)صفت- خنګ- خجل- شرمنده- خرسترګے-

خینګتیا:(خینګ-تیا)اسم- مؤنث- شرم- خجالت-

خینګول:(خینګ-ګ-وَل)مصدر متعدی- شرمول- خجلول- خنګول- شرمنده کول-

خینګون:(خینګ-ګ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ خینګول-

خینګونکے:(خینګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خینګونکی- مؤنث خینګونکې- وګورئ خینګول-

خینګونګ:(خینګ-ګ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ خینګول-

خینګونه:(خینګ-ګ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ خینګول-

خینکوهٔ:(خینک-گ-وهٔ)حاصل مصدر - وګورئ خینګول-

خینکېدل:(خینک-کې-دل)مصدر لازم- شرمېدل- خجلېدل- خجالت کېدل- خنګېدل-

خینګېدن:(خینک-کې-دن)حاصل مصدر - وګورئ خینګېدل-

خینګېدنګ:(خینک-کې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ خینګېدل-

خینګېدنه:(خینک-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ خینګېدل-

خینګېدونکے:(خینک-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع خینګېدونکي- مؤنث خینګېدونکي- وګورئ خینګېدل-

خینګېدهٔ:(خینک-کې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ خینګېدل-

خې:(خې)تلفظ- د پښتو ژبې د "الف بې" د پټې د دولسم حرف "خ" تلفظ-

خې:(خې)اسم- ایخ- پهٔ کونډو- پهٔ کوډو ناست- پهٔ کونډو ناست- خې کېدنه- چو کېدنه-

خې:(خې)اسم صوت- د اوښ کښېنولو آواز-

خېبي:(خې-بي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د یخو اُبو کوهے- (افغانستان)-

خېټکي:(خې-ټ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ خېټکے-

خېټکے:(خې-ټ-کے)اسم- واحد- مذکر- وړه ګېډه- وړه خېټه- خېټکي-

خېټو:(خې-ټو)اسم صفت- واحد- مذکر- خېټور- ګېډور- ډېر خوراکي- سترخېټے-

خېټور:(خې-ټ-ور)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- مؤنث خېټوره- جمع مؤنث خېټورې- وګورئ خېټو-

خېټورتوب:(خې-ټ-ور-توب)اسم- ګېډورتوب-

خېټه:(خې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ګېډه- جمع خېټې-

خېټې:(خې-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پې- د جوارو پهٔ کچۀ دانو کښې چې کوم پې شان وي-

خېجي:(خې-جي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ګودر- (۲)عارضي کوهے-

خېخي:(خې-خي)اسم- مؤنث- زیمناکه زمکه-

خېڅه:(خې-څه)اسم- واحد- مؤنث- ټوتکرکے- ښڅیاکه- ښوڅیاکه- توتکي- خرسکه- خرسوکے- ابابیل-

خېدک:(خې-دک)اسم- وران شوی او خراب شوی پې-

خېر:(خېر)اسم- (۱)ښېګړه- نېکي- ښهٔ کار- (۲)هغه روپۍ یا پیسې چې سوالګرو ته ورکولے شي- خېرات-

خېرات:(خے-رات)اسم- واحد- مذکر- صدقه- د خدای تعالی پهٔ نامه څهٔ ورکونه-

خېرات خور:(خے-رات-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې همېشه خېراتونه خوري-

خېراتول:(خے-را-ت-ول)مصدر متعدي- صدقه کول- قربانول- قربان کول- د خدای پهٔ نامه څهٔ ورکول-

خېراتي:(خے-را-تي)اسم صفت- د خېرات سره متعلق- وګورئ خېرات-

خېراتېدل:(خے-را-تې-دل)مصدر لازم- صدقه کېدل- قربانېدل- د خدای پهٔ نامه څهٔ ورکېدل-

خېراندېش:(خېر-ان-دېش)اسم- واحد- مذکر- خېر خواه- خېر غښتونکے- خواخوږے- نېک نظرے- ښکومے- هغه څوک چې د خلقو پهٔ مېنځ کښې خېر او صلحه غواړي-

خېر برکت:(خېر-بَ-رَ-کت)اسم مرکب- برکت- ښېګړه- ترقي-

خېر پخېر:(خېر-پهٔ-خېر)اسم مرکب- ستړې مشې- جوړ تکړه- علېک سلېک- د روغ جوړ پښتنه-

خېر پخېري:(خېر-پهٔ-خې-ري)اسم- خېر پهٔ خېر- مرکلے- ستړې مشې-

خېر خبر:(خېر-خَ-بر)اسم مرکب- د ښې بدې پښتنه- د حال احوال خبر-

خېرخوا:(خېر-خوا)اسم صفت- مذکر- د بل خېر غښتونکے- (م- فارسي)-

خېرخواهي:(خېر-خوا-هي)اسم- د بل خېر غښتنه- (م- فارسي)-

خېر خېرات:(خېر-خے-رات)اسم مرکب- مذکر- خېرات- د الله تعالیٰ پهٔ نوم څهٔ ورکونه-

خېر خېریت:(خېر-خے-ري-یت)اسم مرکب- مذکر- خېرسکے- روغ جوړ حال-

خېرسلا:(خېر-س-لا)اسم مرکب- خېر خېریت-

خېرغلامان:(خېر-غُ-لا-مان)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم تور بخن انګور چې توروالي ته نژدې وي-

خېرمار:(خېر-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- د خېرماره مذکر-

خېرماره:(خېر-ما-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- سوالګره- چنګړې- ګدا ګره- هغه ښځه یا جینۍ چې خېر غواړي-

خېرو:(خې-رو)اسم- مذکر- خېروکوکو- خېروګل- ګل خېرو- یو قسم ګل چې د زخم د پاره پکارولے شي- (افغانستان)-

خېرو خېرات:(خے-رو-خے-رات)اسم مرکب- مذکر- شکرانه- خېراتي روپۍ- نذر نیاز- لنګر- خدائي روپۍ- خېرات زکات- صدقه- منښته- د خدای پهٔ نوم خوارو غریبو له روپۍ ورکونه-

خېروکوکو:(خې-رو-کو-کو)اسم- مذکر- وګورئ خېرو-

خېره:(خې-ره)اسم- واحد- مؤنث- ازار- بددعا- جمع خېرې-

خېریت:(خے-ري-یت)اسم- سلامتیا- کراره کراري- قلاره قلاري- خاطر جمعي-

خېریه:(خېر-یه/خے-ري-یه)اسم صفت- د خېر- خېر رسونکے- مرستندویه-

خېز:(خېز)اسم- (۱)ټوپ- کوپ- دانګ- (۲)جوش- غورېدنه- ژر وده کونه- ژر لوېدنه- (۳)د لاحقې پهٔ توګه هم استمالولے شي- لکه حاصل خېز-

خېزي:(خې-زي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خزه- خازه- تره- ښاخه-

خېږک:(خې-ږک)اسم- واحد- مذکر- (۱)خېره- پاترے- د زخم د پاسه زېچ پوټکے- پوټ- (۲)پرهار- (۳)د لاسو او پښو موړې-

خېږول:(خې-ږ-ول)مصدر متعدي- (۱)پورته کول- خېزول- لوړول- (۲)د چیت

ځايُ نه لوړ ځايُ ته لېږدول- (۲)قيمت اوُچتول- اززښت جګول- بيه کول-

خېږولے:(خې-ږُ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع خېږولي- مؤنث خېږولې- وګورئ خېږول-

خېږون:(خې-ږُ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ خېږول-

خېږونکے:(خې-ږُ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع خېږونکي- مؤنث خېږونکې- وګورئ خېږول-

خېږونګ:(خې-ږُ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ خېږول-

خېږونه:(خې-ږُ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ خېږول

خېږوهٔ:(خې-ږُ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ خېږول-

خېږی:(خې-ږی)اسم صفت- واحد- مؤنث- تړ- غټ کټ- دروند او ستر کټ-

خېش:(خېش)اسم- واحد- مذکر- خوېش- خپل خپلوان- رشته دار- خپل-

خېشه:(خې-شه)اسم- واحد- مؤنث- غابنی- دُ ږومنکې غابنی-

خېشی:(خې-شي)اسم- لړه پېژندګلو- دُ لرې راشه درشه- تعلق- دوستی-

خېښ:(خېښ)صفت- خوېښ- خپل- رشته دار- جمع خېښان-

خېښوالی:(خېښ-وا-لي)اسم- مؤنث- خېښی- خپلوی- رشته داری-

خُېښه:(خې-ښه)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دُ زوم لهٔ کوره دُ وادهٔ پهٔ شپه دُ وادهٔ لهٔ کالو سره ځي او دُ وادهٔ پهٔ ورځ ناوې سره يو ځايُ راځي- (۲)دُ خېښ مؤنث-

خېښی:(خې-ښي)اسم- واحد- مؤنث- خپلوی- خپلولی-

خېل:(خېل)اسم- واحد- مذکر- ذات- ټپه- توکم- ټبر- خاندان-

خېلخانه:(خېل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټبر- کورنۍ- خاندان- کوړمه-

خېلکی:(خېل-کي)اسم صفت- واحد- مؤنث- بې وقوفه- کم عقل-

خېله:(خې-له)اسم صفت- واحد- مذکر- ايله- ايله ګر- پوچ- بې معنې- کم عقل- چټی- بې مفهومه- (۲)ټوقی- ټوقمار-

خېله پرتوګ:(خې-له-پُر-تُوګ)اسم صفت- واحد- مذکر- خېله کُس- خېله- ناپوهه- کم عقل-

خېله خند:(خې-له-خند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ټوقی- ټوقمار- خېله خندے- (۲)پوچ- بې معنې- چټی- دُ مر چا دُ خندا-

خېله خندی:(خې-له-خن-دی)اسم- مؤنث- ټوقه- ملنډه- مسخره- (۲)پوچه خبره- رېشخندې- جمع خېله خندی-

خېله خندے:(خې-له-خن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خېله خند-

خېله کُس:(خې-له-کُس)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ خېله پرتوګ-

خېلی:(خې-لي)اسم- مؤنث- ټوپې-

خېلے:(خې-لے)اسم- دُ اخرى چارشمبې دُ چوری يو رسم- ارت خېلے- تنګ خېلے-

خېمه:(خې-مه)اسم- واحد- مؤنث- تمبو- کېږدی- تامبو- جمع خېمې-

خېنتې:(خېن-تې)اسم- واحد جمع- مؤنث- وړوکے کب- وړوکے مهے- (۲)دُ اربشو فصل چې لهٔ زمکې راپورته شوے وی خو وږے يُ لا نهٔ وی کړے- (۲)پهٔ ونه باندې داسې پورته کېدل چې سينه پهٔ تنه باندې نښتې وی-

خی:(خی)اسم- (۱)چټل- ناولے ځيز- کرکڅن ځيز- کخ- (۲)دُ ماشومانو پهٔ ژبه فضله يا غليظ مواد ته ونېلے کيږی- کی- قی-

---

د :(دال)مذکر- دَ پښتو ژبې دَ " الف، ب " دَ پټۍ دیارلسم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب ئې شمېر څلور حسابېږی-

د :(دَ)حرف- دَ اضافت حرف لکه "دَ سره، دَ چا" وغېره-

دا:(دا)اسمِ اشاره- نژدې څيز یا چا ته دَ اشارې پهٔ طور وئیلے شی-

دا:(دا)اسم- واحد- مذکر- دَ دادا مخفف-

داب:(داب)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ارټ تیر- (۲)رواج- عادت- دود- (۳)کوشش- (۴)رعب- دبدب- (عربی)-

دابوب:(دا-بوب)اسم- واحد- مذکر- داباب- ګواښ- رُعب داب- دپکه- دړکه- جمع دابوبونه-

دَ اُبو ژرنده:(دَ-اُ-بو-ژرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه ژرنده چې پهٔ اُبو چلیږی- جمع دَ اُبو ژرندې-

دابه:(دا-به)اسم- واحد- مؤنث- څاروے- ځنګر- مال- جمع دابې-

داپ:(داپ)اسم- واحد- مذکر- دَ جولاګانو تنسته- دام- جمع داپې-

دا پهٔ دا:(دا-پهٔ-دا)متعلقِ فعل- پهٔ دې لحاظ- پهٔ دې وجه- پهٔ دې سبب-

داپې:(دا-پې)اسمِ صفت- جمع- مؤنث- (۱)دفعې- بندې- چُپې- پټې- ټپې- (۲)ګنډلې-

دات:(دات)اسم- واحد- مذکر- (۱)نُطفه- (۲)کبر- لوئی- (۳)دهات-

داتا:(دا-تا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بخښونکے- (۱) ورکونکے- فیاض- سخی- (۲)الله تعالٰی-

داتکے:(دات-کے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې دَ جامو پهٔ رنګولو کښې پکاریږی-

داتوره:(دا-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دالتوره- دامتوره- ډالتوره- یو زهرژن بوټے-نباتاتی نوم داټوره سټرېموریم (DATURA STRAMORIUM)-

داج:(داج)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه توره تیارهٔ شپه چې سپوږمۍ پکښې نهٔ وی- (۲)دَ ناوې سامان- جهېز-

داجی:(دا-جی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ داداجی-

دا څېر:(دا-څېر)متعلقِ فعل- دا قسم- دا رنګه- دا شان-

داخل:(دا-خل)اسمِ صفت- مذکر- ننوتے- ورننوتے- چې پهٔ څهٔ کښې ئې داخله اخستې وی- شمار کښې راغلے- دَ خارج ضد- مؤنث داخله-

داخل خارج:(دا-خل-خا-رج)اسم مرکب- مذکر- پهٔ مدرسه یا محکمه مال کښې دَ اندراج رجسټر-

داخلول:(دا-خ-ل-ول)مصدر متعدی- ننوېستل- دننه کول- داخله اخستل-

داخلون:(دا-خ-ل-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلول-

داخلونکے:(دا-خ-ل-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع داخلونکی- مؤنث داخلونکې- وګورئ داخلول-

داخلونګ:(دا-خ-ل-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلول-

داخلونه:(دا-خ-ل-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلول-

داخله:(دا-خ-له)اسمِ صفت- مؤنث- (۱)کورنے- وطنی- دَ وطن- دَ ملک- (۲)دَ داخلېدو- دَ ننوتو- دَ ننه ایستو- (۳)دَ داخل مؤنث-

داخلی:(دا-خ-لی)صفت- واحد- مذکر- دَ خارجی ضد- داخلیت- اندرونی-

داخلیت:(دا-خ-لی-یت)اسم- واحد- مذکر- دَ خارجیت ضد- دننه والے- اندرونی-

داخلېدل:(دا-خ-لې-دل)مصدر لازم- ننوتل- دننه کېدل- داخله کول- ورننوتل-

داخلېدن:(دا-خ-دلې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلېدل-

داخلېدنګ:(دا-خ-دلې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلېدل-

داخلېدنه:(دا-خ-دلې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ داخلېدل-

داخلېدونکے:(دا-خ- لې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع داخلېدونکی- مؤنث داخلېدونکې- وګورئ داخلېدل-

داخلېدهٔ:(دا-خ-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ داخلېدل-

دا خوا:(دا-خوا)متعلقِ فعل- دغه خوا- دغه پلو- دې خوا- دغه طرف-

داد:(داد)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاباسے- شاباشے- تعریف کونه- (۲)ورکړه- بخښنه- انعام- بخشش- (۳)عدل-

دادا:(دا-دا)اسم- واحد- مذکر- دَ پلار اؤ مشر ورور دَ پاره دَمینې توری- جمع داداګان-

داداتوب:(دا-دا-توب)اسم- واحد- مذکر- مشرتوب- پلارتوب-

داداجی:(دا-دا-جی)اسم- (۱)دَ پلار دَ پاره دَ مینې نوم- پلار- (۲)دَ مشر ورور لقب-

دادخواه:(داد-خواه)اسمِ صفت- واحد- مذکر- داد غښتونکے- فریادی- مظلوم- (۲)مدعی- دعوېدار-

دادرا:(داد-را)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو راګ نوم-

دادرده:(دا-در-ده)صفت- دادردا- دادورده- ډېر سخی-

دادره:(داد-ره)اسم- مؤنث- یو راګ- دَ سندرو یو وزن-

دادری:(داد-ری)اسم- واحد- مؤنث- ژبې- دَ ماشومانو دَ ستونی لوېدو بیماری-

دادک:(دا-دک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ داداجی-

دادکه:(دا-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- تعظیماً دَ مشرې خور دَ پاره وئیلے شی- (افغانستان)-

دادکے:(دا-د-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوړاسکی پهٔ څېر یو غرنیز بوټے-

دادګر:(داد-ګر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- داد ورکونکے- شاباشے ورکونکے-

دادګیرنه:(داد-ګی-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- انصاف- تسلی- ډاډګیرنه- شاباسے- سود-

دادوکار:(دا-دو-کار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم زیږرنګے بوټے-

داد وګرفت:(داد-وَ-ګ-رفت)اسم- واحد- مذکر- ورکړه راکړه-

داده:(دا-ده)اسمِ صفت- واحد- مذکر- اقراری- تسلیمونکے- منونکے-

دادی:(دا-دی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)داد ورکونکے- (۲)عرض کونکے-

"ئ" (ښی-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۳)فریادي- انصاف غښتونکے-

داړول:(دا-ړول)متعلق فعل- دا رقم- دا شان- دا رنګ-

دار:(دار)اسم- واحد- مذکر- ګلخړي- ګل زیړي- هغه ګلخړي چې د چارماري یا نښې ویښتو د پاره جوړه کړے شي-

دار:(دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرغره- پانسي- سولي- صليب- (۲)نښه- (۳)کور- ځاۍ- (۴)ښار-

دار:(دار)(۱)د لاحقې په توګه استعماليږي، لکه پامته دار، ديندار- (۲)د مرکبو کلمو د وړومبي جُز په شکل هم استعماليږي لکه دارالامان، دارالخلافه وغيره- (۳)لرونکے- ساتونکے- (۴)تنګ-

دارالابتلا:(دا-رُل-اب-ت-لا)اسم- واحد- مذکر- د امتحان او ازميښت ځاۍ-

دارالبقا:(دا-رُل-بَ-قا)اسم- واحد- مؤنث- اخرت- عقبىٰ- قائم پاتې کېدونکے جهان-

دارالامان:(دا-رُل-اَ-مان)اسم- واحد- مذکر- د امن ځاۍ- د راحت ځاۍ-

دارالانشاء:(دا-رُل-ان-شا)اسم- واحد- مؤنث- د ليکلو اداره-

دارالتاديب:(دا-رُت-تا-ديب)اسم- واحد- مذکر- د تعليم ځاۍ- د ادب ښودلو ځاۍ-

دارالحکومت:(دا-رُل-ح-کو-مت)اسم- واحد- مذکر- د حاکم د وسيدو ځاۍ-

دارالخلافت:(دا-رُل-خِ-لا-فت)اسم- مذکر- دارالحکومت- دارالسلطنت-

دارالخلافه:(دا-رُل-خِ-لا-فه)اسم- واحد- مؤنث- د تخت ځاۍ- د ملک صدر مقام-

دارالسلام:(دا-رُس-سَ-لام)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سلامتى کور- د امن کور- (۲)جنت-

دارالسلطنت:(دا-رُل-سَل-طَ-نت)اسم- واحد- مذکر- پاۍ تخت- د بادشاه د استوګې ځاۍ-

دارالعلوم:(دا-رُل-عُ-لوم)اسم- واحد- مذکر- مدرسه- ښوونځاۍ- کالج- درسګاه-

دارالعمل:(دا-رُل-عَ-مل)اسم- مذکر- د عمل کور

دارالفنا:(دا-رُل-فَ-نا)اسم- دنيا-

دارلفنون:(دا-رُل-فُ-نون)اسم- واحد- مذکر- د ړول ړول هنرونو د زده کړې ځاۍ- پوهنتون-

دارالکتب:(دا-رُل-کُ-تب)اسم- مذکر- لائبريري- د کتابونو ځاۍ-

دارالمجانين:(دا-رُل-م-جا-نين)اسم- واحد- مذکر- د ليونيو د ساتنې ځاۍ-

دارالمساکين:(دا-رُل-م-سا-کين)اسم- واحد- مذکر- د غريبانانو او د فقيرانو د ساتلو ځاۍ- مرستون-

دارالمکافات:(دا-رُل-مُ-کا-فات)اسم- واحد- مذکر- د بدلو د موندلو ځاۍ- اخرت- د جزا او سزا موندلو ځاۍ-

دارائي:(دا-را-ئي)اسم- مؤنث- شتمني- مال او دولت- پانګه- سرمايه- پنګه-

دارچينی:(دار-چی-نی)اسم- واحد- مؤنث- دال چينی- يو خوش ذائقه پوستکے چې په مصالحو کښې استعماليږي-

دارکش:(دار-کش)اسم- واحد- مذکر- جلات- جلاد- تېزندی ورکونکے- د دار رسی راکښونکے-

دارکے:(دار-کے)اسم- مذکر- نهال- نيال- غورګے- نيالګے-

دار مدار:(دار-مَ-دار)مرکب- (۱)دارو مدار- خاطر مدار- خاطر تواضع- عزت- لحاظ- (۲)انحصار-

دارو:(دا-رُو)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دوائي- دوا- (۲)ګوګړ- بارود-

دارو درمل:(دا-رو-دَر-مل)اسم مرکب- مذکر- دوائي- دوا- علاج-

دارو سيکه:(دا-رو-سی-که)اسم (مرکب)- دارو مړکے- ګوله بارود- کارتوسونه- باتې- پټاخې- مېخزين- مېګزين-

داروغه:(دا-رو-غه)اسم- واحد- مذکر- د جېل افسر- دروغه- محافظ- نګهبان- افسر- سردار- تاڼېدار-

داروکار:(دا-رو-کار)اسم- واحد- مذکر- يو قسم زهرژن بوټے-

داروګان:(دا-رُو-ګان)اسم- جمع- مذکر- د دارو جمع- دوايانې-

داروګر:(دا-رُو-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- دارو جوړونکے- داروساز- دواساز- دواۍ ساز- ډاکټر- حکيم- طبيب-

دارو مدار:(دا-رو-مَ-دار)اسم- ټيټ پاس- انحصار- يقين- اعتبار- عزت-

دارو مړدک:(دا-رو-مړ-دک)اسم (مرکب)- دارو مردکی- ګوله بارود- پټاس او اړيازل- سامان جنګ-

داره:(دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د مائع څيز پرله پسې ليکه- پشکه- فواره- جمع دارې-

داره:(دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تندور-

داري:(دا-ری)د ځينو کلمو په آخر کښې راځی او اسمی کلمې ترې جوړيږي لکه "وفاداری"-

داریا:(دار-یا)اسم- واحد- مذکر- داریال- دریه- دف- تمبل-

داریال:(دار-یال)اسم- واحد- مذکر- تمبل- وګورئ داريا- جمع داريالونه

داريه:(دار-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داريا-

دارې:(دا-رې)متعلق فعل- (۱)دغسې- دا رنګې- داسې- (۲)د داره جمع-

دارین:(دا-رین)اسم- جمع- مذکر- دا دنيا او هغه دنيا- فاني او ابدی دنيا- (م- عربی)-

داری:(دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- فواره- پواره-

داړ:(داړ)صفت- داړه- تالا- لوټ- تاړاک تالا- (۲)شوکمار- غل- تاړ- قزاق-

داړا:(دا-ړا)اسم صفت- واحد- مذکر- داړور- داړينګ- هغه څوک چې غاښونه يې وږده او راوتی وی- داړک-

داړک:(دا-ړک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داړل:(دا-ړل)مصدر متعدی- (۱)چيچل- څيرل- (په غاښونو سره)- (۲)لوټل-

داړلے:(دا-ړلے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع داړلی- مؤنث داړلې- وګورئ داړل-

"زبر"(غ-بَه-ره)، "زورکے"(شل)، "پيش"(نو-کا-ره)، "زير"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ة"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

داړن:(دا-ړن)حاصل مصدر- وګورئ داړل-

داړنه:(دا-ړه-نه)حاصل مصدر- وګورئ داړل-

داړينے:(دا-ړي-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- داړو- داړک- هغه څوک چې غاښونه يې وړدهٔ وي- داړا-

داړو:(دا-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داړور:(دا-ړ-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داړوک:(دا-ړوک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داړونکے:(دا-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع داړونکي- مؤنث داړونکې- وګورئ داړل-

داړونے:(دا-ړو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ داړونکے-

داړه:(دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (عموماً دَ ښځو) په جوړ ډېوال کښې دَ بل ډېوال سره دَ جوړ ساتلو دَ پاره پرېښودل شوے ځاے- دړا-

داړه:(دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړه غاښ- (۲)تمبه- در- دروازه- (۳)دړه- لرګے- (۴)ډاکه- شوکه- لوټمار- شبخون- (۵)شيشه-

داړه ډپه:(دا-ړه-ډ-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داړه دوپه-

داړه دوپه:(دا-ړه-دو-په)اسم- واحد- مؤنث- چپاؤ- هپه دپه- تاخت تاراج- هله- داړه ډپه-

داړه مار:(دا-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ډاکو- غل- قزاق- تاړ- شوکمار- لار وهونکے- چپاړي-

داړه ماري:(دا-ړه-ما-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ داړه مار کسب يا پېشه- لوټ مار-

داړهٔ:(دا-ړهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراي دَ واحد غائب صيغه- وګورئ داړل-

داړينګ:(دا-رينګ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داړنے:(دا-ړ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داړا-

داستان:(داس-تان)اسم- واحد- مذکر- وړده قيصي- قيصه- دَ واقعې بيان-

دَ اسمان کټ:(دَ-اس-مان-کټ)اسم- مذکر- دَ اوو ستوريو جومپک- اسمان کټ-

داسه:(دا-سه)اسم- واحد- مؤنث- هغه لرګے چې دَ اوښ دَ بار سره تړلے وي اؤ دواړه اندې سره يو ځاے کوي- ډسه-

داسې:(دا-سې)متعلق فعل- دا شان- دغهٔ شان- دا رنګې- دا رنګ- دارې-

داسيکه:(دا-سي-که)متعلق فعل/صفت- فوراً- دستي- ژر-

داش:(داش)اسم- واحد- مذکر- تنور- تندور- نغرے- داښت-

داشت:(داشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)قوت- طاقت- (۲)پائښت- دوام- جمع داشتونه-

داشتولک:(داش-تو-لک)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه مارغهٔ چې وړزمبے کُريز يې کړے وي او عمر يې دَ يو کال نه اوړېدلے وي-

داشي:(دا-شي)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ داښي-

داښ:(داښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ داش-

داښت:(داښت)اسم- واحد- مذکر- تنور- پچه- دَ کلال بټې- آوې-

داښتي:(داښ-تي)اسم- واحد- مذکر- اټيوال- دکاندار- اټې والا- هغه اټيوان چې په بازار کښې څهٔ خرڅوي-

داښي:(دا-ښي)اسم صفت- واحد- مذکر- په داښت پورې تړلے- دَ داښت- داشي-

داعيه:(دا-ع-يه)اسم- مؤنث- (۱)سبب- وجه- عامل- (۲)محرک- (۳)حقوقي غښتنه- حقوقي مسئله- دَ خپل حق غښتنه-

داغ:(داغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تبے- تړکه- بګار- (۲)دَ سوزېدو چاپ يا نښه- نشان- خاپ- خال- خاپے- (۳)تور- تهمت- (۴)شوملو ته بګار کونه-

داغدار:(داغ-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)داغي- داغلے شوے- سوے لونے- (۲)تهمتي-

داغسر:(داغ-سر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تورغاړے- داغسرے- چنچړ- چرچر- چرچڼ- يو تورغاړے وړوکے مارغهٔ-

داغل:(دا-غل)مصدر متعدي- داغ ورکول- سول-

داغلے:(دا-غهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع داغلي- مؤنث داغلې- وګورئ داغل-

داغمه:(داغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ داغ نښه- دغمه- ځکالے- تغمه- دَ وهلو خاپ-

داغن:(دا-غن)حاصل مصدر- وګورئ داغل-

داغنګ:(دا-غنګ)حاصل مصدر- وګورئ داغل-

داغنه:(دا-غهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ داغل-

داغول:(دا-غ-ؤل)مصدر متعدي- (۱)داغل- داغ ورکول- داغ لګول- سول- (۲)بدنامول-

داغون:(دا-غ-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ داغول-

داغونکے:(دا-غ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع داغونکي- مؤنث داغونکې- وګورئ داغول-

داغونګ:(دا-غ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ داغول-

داغونه:(دا-غ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ داغول-

داغونه:(دا-غو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ داغ جمع-

داغي:(دا-غي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)داغدار- تهمت زده- آلوده- (۲)خاپ لرونکے- داغ لرونکے-

داغېدل:(دا-غې-دل)مصدر لازم- (۱)داغ کېدل- نښه لګېدل- (۲)زوروېدل-

داغېدلے:(دا-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع داغېدلي- مؤنث داغېدلې- وګورئ داغېدل-

داغېدن:(دا-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ داغېدل-

داغېدنګ:(دا-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ داغېدل-

داغېدنه:(دا-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ داغېدل-

داغېدونکے:(دا-غې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع داغېدونکي- مؤنث داغېدونکې- وګورئ داغېدل-

داغېدهٔ:(دا-غې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ داغېدل-

ډاکټر:(ډاک-ټر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډاکټر-

ډاګه:(ډا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ډاګه- جار-

دال:(دال)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)یو قسم غله- (۲)دَ پښتو دَ پټي دَ دیارلسم حرف تلفظ- (۳)دلیل-

دالان:(دا-لان)اسم- واحد- مذکر- څته- غولے- صحن- انګن- ارته او لویه برنډه- باورچي خانه- مېدان- ډاګه-

دالتوره:(دال-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داتوره-

دالته:(دال-ته)ضمیر- هلته- دَ دغلته مخفف-

دال چپاتے:(دال-چ-پا-تے)اسم مرکب- مذکر- ډوډۍ او اینګولے- خوراک- دَ غریبي خوراک-

دال چیني:(دال-چي-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دارچیني-

دال خور:(دال-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دال خوړونکے- (۲)تحقیري کلمه-

دال ساګ:(دال-ساګ)اسم مرکب- مذکر- دال پټي- دَ غریبي خوراک- ساګ سکرک-

داله:(دا-له)ضمیر- دلته- دا-

دالي دبري:(دا-لي-دي-ري)اسم- واحد- مؤنث- اني باني- اخوا دېخوا- ټال مټول-

دالي:(دا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دلي- ډبرے- ټوپ-

دام:(دام)اسم- واحد- مذکر- (۱)داپ- جال- لومه- پرکه- پرته- کوړکي- (۲)مکر- فریب- جنجال- (م- فارسی)-

داماد:(دا-ماد)اسم- واحد- مذکر- زوم- دَ لور خاوند-

دامان:(دا-مان)اسم- واحد- مذکر- مېره- بیابان- دشت- دشته- صحرا- بېدیا- کرغه- راغه- بېټه-

دامانه:(دا-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ دامان زمکه-

دامتوره:(دام-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داتوره-

دام دار:(دام-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ښکاری چې پهٔ دام کښې مرغې نیسي- دام لرونکے-

دامره:(دام-ره)متعلق فعل- دومره- نردي- دا قدر-

دامړے:(دام-ړے)اسم- واحد- مذکر- دمړے- دَ پیسي څلورمه برخه-

دامن:(دا-من)اسم- واحد- مؤنث- لمن- لمنه- پېڅه- پږه-

دامن ګیر:(دا-من-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لمن نیونکے- (۲)پهٔ برخه- پهٔ نصیب- پهٔ قسمت-

دامي:(دا-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه باز چې پهٔ دام نیولے شوے وي- جره- کټه-

دامیار:(دام-یار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ښکاری- صیاد- پهٔ دام سره ښکار کونکے- دامي- (۲)ازاد- ارت- (۳)اورد- (۴)پېر زخت- ډېره موده-

دان:(دان)اسم- واحد- مذکر- دَ ایښودو شے- دَ سابقې پهٔ ځای استعمالیږي- لکه قلمدان- نکته دان-

دانا:(دا-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- هوښیار- ذهین- نابغه- عقلمند-

دانائي:(دا-نا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- هوښیاري- پوهه- عقل- سوچ-

داندل:(دان-دل)اسم- واحد- مذکر- جنجال- غوبل- غوبمنډ- ازمېښت- مصیبت- آفت- فساد- غوغا- هله ګله- قیامت-

داندل:(دان-دل)مصدر متعدی- دنګول- دَ تې ماشوم دَ لاس پهٔ ورغومی کښې ودرول یا پهٔ پښه ودرول او دانګوچې ورکول- پورته پورته دنګول-

داندلے:(دان-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع داندلي- مؤنث داندلې- وګورئ داندل-

داندن:(دان-دن)حاصل مصدر- وګورئ داندل-

داندنګ:(دان-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ داندل-

داندنه:(دان-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ داندل-

داندونکے:(دان-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع داندونکي- مؤنث داندونکې- وګورئ داندل-

دانده:(دان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځنګلي غوایهٔ- (۲)ډانډه- دنده- معامله- کاروبار-

دانډوغ:(دان-ډوغ)اسم صفت- واحد- مذکر- لټ- ناراست- سست-

دانست:(دا-نست)اسم- واحد- مذکر- پوهه- فکر- خیال- علم- واقفیت-

دانش:(دا-نش)اسم- واحد- مذکر- علم- عقل- پوهه- دانست- (م- فارسی)-

دانشګاه:(دا-نش-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- دارالعلوم- پوهنتون- دَ علم دَ حصول ځای- (م- فارسی)-

دانشمند:(دا-نش-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- عقلمند- پوهه- عالم- پوې- پوهاند- دانش لرونکے- دانشور- (م- فارسی)-

دانشمندي:(دا-نش-من-دي)اسم- واحد- مؤنث- دانشوري- دَ پوهې کار- عقلمندي- (م- فارسی)-

دانشور:(دا-نش-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دانشمند- (م- فارسی)-

دانشوري:(دا-نش-و-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دانشمندي- (م- فارسی)-

دانګ:(دانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټنګه (ټکه)- پیسه- (۲)ټوپ- ترپ- ارغوچکه-

دانګل:(دانګ-ګل)مصدر متعدی- (۱)ټوپ وهل- تېز تلل- (۲)مستي کول- دانګ وهل-

دانګلے:(دانګ-ګهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دانګلي- مؤنث دانګلې- وګورئ دانګل-

دانګن:(دانګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ دانګل-

دانګنه:(دانګ-ګڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دانګل-

دانګوړے:(دانګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بادرنګ- یوه سبزي چې اومه خوړے شي-نباتاتي نوم کوکومس سیټیوس (CUCUMIS SATIVUS) یا سي-یوټي لس سي مس (C. UTILISSIMUS)-

دانګول:(دانګ-ګ-ول)مصدر متعدي- دنګول- ټوپ ورکول- پهٔ ټوپونو کول- پهٔ منډه اخستل-

دانګولے:(دانګ-ګ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دانګولي- مؤنث دانګولې- وګورئ دانګول-

دانګون:(دانګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ دانګول-

دانګونکے:(دانګ-ګون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دانګونکي- مؤنث دانګونکې- وګورئ دانګل-

دانګونکے:(دانګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دانګونکي- مؤنث دانګونکې- وګورئ دانګول-

دانګونګ:(دانګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دانګول-

دانګونه:(دانګ-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دانګول-

دانګه:(دانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ترپه- اوږد ټوپ- جمع دانګې-

دانګه ترپه:(دانګ-ګه-تره-په)اسم مرکب- چاخه منډه- ځغل- دنګوچې وهل- دَ ځارو دَ بچو ترپکې او دانګونه- جمع دانګې ترپې-

دانګې دانګې:(دانګ-ګې-دانګ-ګې)اسم مرکب/صفت- پاره پاره- ټوټې ټوټې- شلېدلے-

دانګېدل:(دانګ-ګې-دل)مصدر لازم- دانګل- ټوپ وهل- پهٔ منډه تلل-

دانګېدلے:(دانګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دانګېدلي- مؤنث دانګېدلې- وګورئ دانګېدل-

دانګېدن:(دانګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دانګېدل-

دانګېدنګ:(دانګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دانګېدل-

دانګېدنه:(دانګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دانګېدل-

دانګېدونکے:(دانګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دانګېدونکي- مؤنث دانګېدونکې- وګورئ دانګېدل-

دانګېدهٔ:(دانګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دانګېدل-

دانګې پېچې:(دانګ-ګې-پې-چې)اسم مرکب- مؤنث- دانګې ترپکې-

دانګې وانګې:(دانګ-ګې-وانګ-ګې)اسم صفت- مرکب- دانګې دانګې- بیل بیل- شلېدلے-

دانګۍ:(دانګ-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- پاخته- پمبه- پُومبه- دَ پمبې بوټے- هغه سترګه چې پُومبه پکښې داني نیسي-

دانګے:(دانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بټ- کوغالے- (۲)یو قسم بوټے چې دَ رنګسازانو پکارېږي- (۳)منډه- (۴)حمله- یرغل-

دانوکۍ:(دا-نو-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- دانکۍ- ننکۍ- وړه دانه-

دانه:(دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غلې تخم- زړے- زړے- خرمُوه- (۲)ننکۍ- نینکۍ- دانوکۍ- دانکۍ- (۴)دَ هډوکي نه جوړه دَ جوارۍ یوه مخصوصه څلورګټېزه ګیټۍ- کنجکه- (۴)دَ اُبو دَ راوتو سرچینه- (۵)نینه- (۶)خرموره-

دانه ټوک:(دا-نه-ټوک)اسم- واحد- مذکر- دَ زیږو جوړه ټاپه چې دانې پکښې جوړیږي-

دانه خوره:(دا-نه-خو-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه مرغۍ چې دَ دام نه دانې خوري او پکښې ګیرېږي نه- روږده- اموخته- (۲)هغه جینۍ چې دَ یو ملګ سره ئې مینه وي، دَ یاری تار ئې ورسره اچولے وي او دَ وصال طمع ئې پیدا شوې وي- (افغانستان)-

دانه دار:(دا-نه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دانې لرونکے- هغه څهٔ چې دانې لري- دانې دار-

دانه دانه:(دا-نه-دا-نه)اسم صفت- ذرې ذرې- بیل بیل- ترمې ترمې- خوروور- دانه وانه-

دانه وانه:(دا-نه-وا-نه)اسم صفت- وګورئ دانه دانه-

دانې دار:(دا-نې-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دانه دار-

دانې دانې:(دا-نې-دا-نې)صفت- مؤنث- (۱)ریزه ریزه- ذره ذره- (۲)دانې دار-

داڼو:(دا-ڼو)اسم- واحد- مذکر- داوڼ- څادر- پړونے- پټکے- چکاله- داړۍ- ټیکرے- پټو-

داڼه:(دا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دُوړه- اوږهٔ- وانه- (۲)دل- ورغستلے- کور- ګوري- ایرغستلے-

داڼۍ:(دا-ڼۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ داڼو-

داؤ:(داؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چل- ګتکه- موقعه- وار- (۲)دو- منډه- ځغل- (۳)شرط- بازی-

داوتی ګل:(دا-وو-تی-ګل)اسم- واحد- مذکر- ششتی ګل- ګُل داوديـ- نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ ششتے-

داؤپېچ:(داو-پېچ)اسم مرکب- (۱)چل- فن- ترکیب- (۲)دَ کشتۍ پهٔ وخت دَ ملا یو خاص ترکیب چلونه- دَ پهلوانانو چل وټه- (۳)دَ بازیګرۍ کونترې بازینګرۍ اړونه-

داؤتے:(دا-وو-تے)اسم- واحد- مذکر- داؤدے- داؤدی- ګل داؤدی- داوتی ګل-

داوړن:(داو-ړن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ داڼو-

داؤس:(دا-ؤس)اسم صفت- واحد- مذکر- بې غیرته- دله- دوس-

داؤطلب:(داؤ-ط-لب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)رضاکار- پهٔ خپله خوښه کار کونکے- چمتو- (۲)زیاتونکے- خېژونکے-

داؤطلبي:(داؤ-ط-ل-بي)اسم- مؤنث- (۱)رضاکاري- چمتووالے- (۲)جګونه-

زیاتونه- داړ خیژونه-

داونے:(داړ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- کم همته او شوم سړے-

داوڼ:(دا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- ژګورئ داڼو-

داوڼے:(داو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- د ژرندې تیر- تیرک- تیر-

داوه:(دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- دعویٰ- نالش- درخواست- غښته-

داوه دنګله:(دا-وه-دنګ-له)اسم مرکب- واحد- مؤنث- دعویٰ دنګله- جګړه- شخړه- لانجه-

داوه ګیر:(دا-وه-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- دعویٰ ګیر- دعویٰ لرونکے-

داوې:(دا-وې)اسم- جمع- مؤنث- بحثونه- خبرې-

داه:(داه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- خدمتګار- مرئیے- خدمتګاره- وینځه- دایه- دائی-

داهیانه:(داه-یا-نه)صفت- پهٔ پوهه سره- پهٔ هوښیاری-

دائر:(دا-ئر)صفت- واحد- مذکر- شروع- جاری- پرانستے- (افغانستان)-

دائرةالمعارف:(دائ-ر-تول-م-عا-رف)اسم- واحد- مذکر- انسائېکلوپیډیا- هغه کتاب چې ټول انسانی معارف پکښې پهٔ ترتیب سره راجمع شوی وی-

دائیروی:(دائ-ر-وی)صفت- ګردے- ګړدے- حلقوی- دٔ دائرې پهٔ شان-

دائره:(دائ-ره)اسم- واحد- مؤنث- چکر- چارچاپېره- غُنډه کرښه- ګړده کرښه- حلقه- جمع دائرې-

دائره کښ:(دائ-ره-کښ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دائره راکښونکے- (۲)پرکار- دائره جوړونکې آله-

دایک:(دا-یک)اسم- مذکر- روښکے- دٔ اسپنې یو وړوکے پترے چې پهٔ جامو از ټوپۍ باندې لګولے شی- چړکونے-

دائم:(دا-ئم)صفت- تل- مدام- همېشه- تر ابدا-

دائماً:(دا-ء-من)متعلق فعل- دٔ همېشه دٔ پاره- مدام- هر وخت- دٔ تل دٔ پاره-

دائمی:(دا-ئ-می)صفت- مدامی- عمری- همېشه- تل تر تله-

دائی:(دا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دٔ زېږېدو پهٔ وخت مدد ورکونکې ښځه- دائی ګنه- (۲)واړه لوبونکې نوکره-

دائی توب:(دا-ئی-توب)اسم- مؤنث- دٔ دائې کسب او کار- دائی ګیرت-

دائی ګیرت:(دا-ئی-ګی-رت)اسم- مؤنث- وګورئ دائی توب-

دائی ګنه:(دا-ئی-ګهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دائی-

دائیرول:(دا-ئی-ره-ول)مصدر متعدی- پرانستل- شروع کول- جاری کول-

دائیرېدل:(دا-ئی-رې-دل)مصدر لازم- شروع کېدل- روانېدل- جاری کېدل-

دائے:(دا-ئے)اسم- واحد- مؤنث- دٔ دېوال پخسه- دٔ دېوال پخڅه- دٔ دېوال موره-

دب:(دب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وهل- وېره- دباؤ- ډار- (۲)کبر- لوئی- ویاړ-

دبا:(د-با)اسم صفت- واحد- مذکر- دباغ-

دباب:(د-باب)اسم- واحد- مذکر- اخ و ډب- دبدبه- شان و شوکت- رعب داب- شمشمه-

دبابو:(د-با-بو)اسم صفت- واحد- مذکر- باټو- خان ښواند- خان ښیونے- خان ښونکے- (افغانستان)-

دبابیال:(د-باب-یال)اسم صفت- شان شوکت لرونکے-

دبابیالے:(د-باب-یا-لے)اسم صفت- شمشمنے- برمیالے- صاحبِ حشمت- رعب لرونکے-

دباره:(د-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- دٔ چرګې خاورینه اګی- هغه اګی چې بې دٔ چرګ نه اچولے شوی وی- خاکی-

دباره:(د-با-ره)صفت- پهٔ دویم ځل- دوباره-

دباشی:(د-با-شی)اسم صفت- واحد- مذکر- دٔ اوښانو کتې جوړونکے-

دباشی توب:(د-با-شی-توب)اسم- دٔ دباشی کسب-

دباغ:(د-باغ)اسم صفت- واحد- مذکر- اړی مار- ضدی- سرکښه- یاغی- مخالف- سرکش-

دباغ:(د-باغ)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې څرمنې رنګوی- څرمنې رنګونکے-

دباغت:(د-با-غت)اسم- مؤنث- څرمن رنګونه- څرمن پخونه- دباغی-

دباغی:(د-با-غی)اسم- مؤنث- وګورئ دباغت-

دٔ باندینے:(د-بان-دی-نے)صفت- واحد- مذکر- بهرنے- خارجی- بیرونی- پهٔ بهر پورې تړلے-

دٔ باندې:(د-بان-دې)صفت- (۱)دٔ پاسه- دٔ بره- (۲)غالب- فاتح- ګټور- (۲)بهر- پرېیا- ورچینې- زرچنې-

دباؤ:(د-باؤ)اسم- واحد- مذکر- طاقت- زور- اختیار- اثر-

دباوول:(د-با-و-ول)مصدر متعدی- (۱)زور ورکول- زورل- (۲)دٔ رعب لاندې راوستل- ویرول-

دباوون:(د-با-و-ون)حاصل مصدر- وګورئ دباوول-

دباوونکے:(د-با-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دباوونکی- مؤنث دباوونکې- وګورئ دباوول-

دباوونګ:(د-با-و-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دباوول-

دباوونه:(د-با-و-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دباوول-

دباوونے:(د-با-و-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دباوونی- مؤنث دباوونې- وګورئ دباوول-

دباوېدل:(د-با-وې-دل)مصدر لازم- (۱)دٔ زور لاندې راتلل- لاندې کېدل- ټیټېدل- (۲)وېرېدل- دباؤ کېدل- رعب لاندې راتلل-

دباوېدن:(د-با-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دباوېدل-

دباوېدنګ:(د-با-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دباوېدل-

دباوېدنه:(د-با-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دباوېدل-

دباوېدونکے:(د-با-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دباوېدونکی- مؤنث دباوېدونکې- وګورئ دباوېدل-

زبر"(ځ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ز-ره)، ځ"(پو-ښې-دهٔ)

دباوېدهٔ:(دَ-با-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ دباوېدل-

دبب:(دَ-ببِ)اسم- واحد- مذكر- شيطان-

دبچه:(دَب-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تبچه- تپچه- يوه آله چې د مرز پهٔ شان آواز وباسي-

دبدب:(دَب-دَب)صفت- مذكر- دبدبه- رعب داب- شان و شوكت-

دبدبه:(دَب-دَ-به)صفت- مؤنث- دبدب- رعب داب- شان و شوكت- ټيس ټپاس- عظمت-

دب دړكه:(دَب-دَ-ړَ-كه)اسم- واحد- مؤنث- دُوړه دباړ- دباړ- دُوړه ديكه- دب دړيكه- اخ ړب- دړكه-

دب دړيكه:(دَب-دَ-ړی-كه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دب دړكه-

دبدوب:(دَب-دوب)اسم- واحد- مذكر- زورنه- دبكې دړكې- پهٔ چا ستركې راوكښنه-

دبدوز:(دَب-دوز)اسم- واحد- مذكر- غلبېل- چاڼ-

دبړ:(دَ-بړ)اسمِ صفت- واحد- مذكر- ځرب- غوښن- شلنډ- غټ- تړی- كلك- پېړ- مضبوط-

دبړے:(دَ-به-ړے)اسم- واحد- مذكر- آلهٔ تناسُل- غين- غڼ- غيڼ-

دبز:(دَ-بز)اسمِ صفت- واحد- مذكر- ړبز- شلنډ- چاغ- مزے-

دبزنګ:(دَب-زنګ)اسم- واحد- مذكر- خنډ- زخه- منډو- دَ لرګی هغه برخه چې پهٔ اسانه نهٔ ماتيږی-

دبكه:(دَب-كه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دبكه- دمكی- (۲)وېرونه- (۳)زور اچونه- دباړ كونه-

دبكر:(دَب-كَر)اسمِ صفت- واحد- مذكر- دَ څرمنې كوپې او بالونه جوړونكے- جمع دبكران-

دبل:(دَ-بل)مصدرِ متعدی- پلنول- دربل- پهٔ زمكه پلنول-

دبلكے:(دَب-لَ-كے)اسمِ تصغير- واحد- مذكر- عطردان- دَ عطرو ساتلو وړوكے ډبے-

دبله:(دَب-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طبله- تبله- (۲)دَ لوهارانو دَ اوزار كېښودو دَ لرګی جوړ صندوق- جمع دبلې-

دبله مار:(دَب-له-مار)اسم صفت- واحد- مذكر- دوپېره مار- دوكړی مار- دبله غړونكے- طبله غړونكے-

دبلی:(دَب-لی)اسم- واحد- مؤنث- ډبه- ډبی- چكی-

دبلے:(دَ-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع دبلی- مؤنث دبلې- وګورئ دبل-

دبلے:(دَب-لے)اسم- واحد- مذكر- (۱)ډبلے- ډبے- (۲)دَ لوخې څنډے- دَ لوخې ګل يا وړے-

دبن:(دَ-بن)حاصلِ مصدر- وګورئ دَبل-

دبنګ:(دَ-بنګ)اسم صفت- واحد- مذكر- دَ لوړ قد و قامت څښتن- لوئ قد و قامت لرونكے- جمع دبنكان- مؤنث دبنګه-

دبنګ:(دَ-بنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دبل-

دبنه:(دَ-بهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دبل-

دبونكے:(دَ-بون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع دبونكی- مؤنث دبونكې- وګورئ دبل-

دبو:(دَ-بو)اسم صفت- واحد- مذكر- وګورئ ډبو-

دبوب:(دَ-بوب)اسم- ډوزې- لونی- خان ښئينه- لاپې-

دبوبے:(دَ-بو-بے)صفت- واحد- مذكر- ډوزمار- لاپو- خان ښيُونكے-

دَ بوډی ټال:(دَ-بو-ډی-ټال)اسم- واحد- مذكر- شين زرغن- دَ بوډی كنی- هغه رنګينه كرښه چې دَ باران او دَ نمر دواړو پهٔ موجودګئ كښې پهٔ اسمان دَ ټال پهٔ شكل جوړيږی-

دَ بوډی كنی:(دَ-بو-ډی-كهٔ-نی)اسم- وګورئ دَ بوډی ټال-

دبوك:(دَ-بوك)اسم صفت- واحد- مذكر- بې خونده- بې كاره- بې غېرته-

دبول:(دَ-بَ-ول)مصدرِ متعدی- دربول- وهل- ټكول- كوزار وركول-

دبولے:(دَ-بَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع دبولی- مؤنث دبولې- وګورئ دبول-

دبون:(دَ-بَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ دبول-

دبونكے:(دَ-بَ-وون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع دبونكی- مؤنث دبونكې- وګورئ دبول-

دبونګ:(دَ-بَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دبول-

دبونه:(دَ-بَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دبول-

دبه:(دَ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډبه- كُبی- كُپی- دَ تېلو لوښے- دَ څرمنې نه جوړه دَ تېلو كوپی- (۲)داغ-

دبه:(دَ-به)اسم صفت- واحد- مذكر- دَ كوسه ضد- ګړ- هغه سړے چې ګڼه ږيره لری- بب ږيرے-

دبېدر:(دَ-بې-در)اسم- واحد- مذكر- يو ښكاری مارغهٔ چې دَ باز نه هم زورور وی-

دبی:(دَ-بی)اسم- واحد- مؤنث- كچه مېوه چې پهٔ پاڼو يا بوسو كښې پخه كړے شی-

دبی لله:(دَ-بی-له-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمكې درې ګټيزه ټوټه-

دبے:(دَ-بے)اسم- واحد- مذكر- (۱)دبه- ډبے- ډبه- دَ څرمنې جوړ لوښے چې تېل يا غوړی وغېره پكښې ساتلے شی- (۲)څوباړے- سوټے- تپنے- دَ جامو وينځلو لرګے-

دپ:(دُپ)اسم- واحد- مذكر- خوپ- نوژن تاؤ- دُپتيا- ړوب-

دَپ:(دُپ)اسم- واحد- مذكر- درب- كبل- شمه- شمخه- دله- غنډوړے- سركړے- سركيړے- سريكه- ويكه- مټه- پنې- ملې- مندارو- دمرم- (افغانستان)-

دپ:(دپ)اسمِ صوت- دَ څهٔ څيز دَ پرېوتو آواز-

دپ:(دپ)صفت- پورې- بند-

دٔ پاسه:(دٔ-پا-سه)متعلق فعل/صفت- (۱)باندې- پورته- (۲)علاوه- سربېره- سرباری-

دپتیا:(دپ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- دپ- بوب-

دپ دوپ:(دپ-دوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټ- پناه- (۲)دٔ وهلو آواز- (اسم صوت)-

دپړه:(دپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چپه- څپه- لهر- دٔ هوا تېزه چپه-

دپړې:(دپ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- اپړې دپړې- انکا بنکا-

دپړی:(دپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٔ موسیقۍ یو قسم آله- دوکړې-

دپ سپ:(دپ-سپ)اسم- دبکې شپکې- دباؤ- دړکې- گواښ-

دپ غپ:(دپ-غپ)اسم- واحد- مذکر- پناه- غپ- اخوا-

دپکارل:(دپ-کا-رل)مصدر متعدی- دتکارل- کپشکارل- توکارل- لمسول- زر اچول- پارول- سپی ته شپېلۍ وهل- سپی دٔ حملې دٔ پاره تیارول-

دپکارلے:(دپ-کا-رٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دپکارل-

دپکارن:(دپ-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ دپکارل-

دپکارنګ:(دپ-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ دپکارل-

دپکارنه:(دپ-کا-رٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دپکارل-

دپکارونکے:(دپ-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ دپکارل-

دپکه:(دپ-که)اسم- واحد- مؤنث- دړکه- رعب داب- دباؤ-

دپکه دړکه:(دپ-که-دړ-که)اسم مرکب- دړکه- دبدبه- زورنه توکنه- زبره ترهه- چغربه کونه- پهٔ چا آواز رااېستنه-

دپکه شپکه:(دپ-که-شپ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دپکه دړکه-

دپول:(دٔ-پ-ول)مصدر متعدی- ښخول- دباوول- پهٔ زمکه کښې ننه ایستل-

دپولے:(دٔ-پ-ؤ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دپول-

دپون:(دٔ-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ دپول-

دپونکے:(دٔ-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ دپول-

دپونګ:(دٔ-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دپول-

دپونه:(دٔ-پ-ؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دپول-

دپه هوا:(دٔ-په-هه-وا)اسم- واحد- مؤنث- بنده هوا- حبسه هوا-

دپه:(دٔ-په)اسم- واحد- مؤنث- دفع- منع- منې- مخه نیونه-

دپیازه:(دپ-یا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خوارهٔ چې دٔ پیازو او غوښې نه جوړ وی- (۲)ټکولے شوے پرپوس چې پوخ کړے شوے وی-

دپېدل:(دٔ-پې-دل)مصدر لازم- ښخېدل- پهٔ زمکه کښې ننه ایستلے کېدل- دباوېدل-

دپېدلے:(دٔ-پې-دٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دپېدل-

دپېدن:(دٔ-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دپېدل-

دپېدنګ:(دٔ-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دپېدل-

دپېدنه:(دٔ-پې-دٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دپېدل-

دپېدونکے:(دٔ-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ دپېدل-

دپېدهٔ:(دٔ-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ دپېدل-

دت:(دت)اسم صفت- (۱)ګنګس- دد- (۲)اودهٔ- غبی- جوګیر- دوت-

دتکارل:(دت-کا-رل)مصدر متعدی- لمسول- پاڅول- تحریکول- پرول- پارول- (م- هندی)-

دتکارلے:(دت-کا-رٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دتکارلی- مؤنث دتکارلې- وګورئ دتکارل-

دتکارن:(دت-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ دتکارل-

دتکارنګ:(دت-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ دتکارل-

دتکارنه:(دت-کا-رٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دتکارل-

دتکارونکے:(دت-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دتکارونکی- مؤنث دتکارونکې- وګورئ دتکارل-

دټ دټ:(دټ-دټ)اسم صوت- دٔ ژړا آواز-

دٔ تاپې شپه:(دٔ-تا-پې-شپه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ بیماری سخته شپه- دٔ ناروغۍ سخته شپه-

دٔ تاټ خاوند:(دٔ-تاټ-خا-وند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لوئ نظرې- شان شوکت لرونکے- (۲)هغه سړے چې جواری ئې اچولې وی-

دجال:(دٔ-جال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کاذب- پهٔ یوه سترګه ړوند- (۲)پهٔ آخره زمانه کښې پیدا کېدونکے یو انسان چې خلق به ګمراه کوی- خردجال- جدال- (۲-۲)چلباز- ټګ- چلولی- (م- عربی)-

دٔ جوارو ړوډی:(دٔ-جو-وا-رو-ړو-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جوارینه- سکرک- هغه ړوډی چې دٔ جوارو دٔ اوړو نه پخه شوې وی-

دٔ جوارې دانه:(دٔ-ج-وا-رې-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه دانه چې جواری پرې کولے شی- دانه-

دٔ جوړونو درد:(دٔ-جو-ړو-نو-درد)اسم مرکب- مذکر- دٔ پښو او بندونو درد- داسې درد چې دٔ وجود هر جوړ او بند ترې خوږېږی-

دٔ خوزو کوړے:(دٔ-خو-زو-کو-ړے)اسم- مذکر- ترنجبین- ترنګبین- فلوس- دٔ غز او خوزو دانې- (افغانستان)-

دچ:(دچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بچ-

دٔ چا دٔ کوځې خاوړې:(دٔ-چا-دٔ-کو-څې-خاؤ-رې)اسم- دٔ ملکانو یوه لوبه-

دچار:(دٔ-چار)اسم صفت- واحد- مذکر- دڅار- ګرفتار- اخته- ککړ- مبتلا- کېر-

دچرګو کوټنې:(دٔ-چر-ګو-کو-ټ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ چرګ خالے-

دٔ چغې ړول:(دٔ-چغٔ-غې-ړول)اسم- واحد- مذکر- هغه ړول چې دٔ جنګ یا بل مصیبت پهٔ وخت غږولے شی-

دٔ چغې میر:(دٔ-چغٔ-غې-میر)اسم صفت- واحد- مذکر- دٔ حملې پهٔ وخت

دَ لښکر مشر- سرلښکر-

دَ چڼې ګونګړی:(دَ-چَ-ڼې-ګونګ-ړی)اسم- جمع- مذکر- چولې- دَ چڼې نه پاخهٔ شوی ګونګړی- ټپوسے-

دچه:(دهٔ-چه)اسمِ صوت- دَ بزو شړلو آواز-

دچه:(دهٔ-چه)صفت- دبدبه- شان و شوکت-

دچه:(دَ-چه)اسم- واحد- مذکر- دَ خربوزې، کدو یا هندوانې دوبچه- جووه- چو- چره- دوچه-

دَ ځېلمې:(دَ-ځېل-مې)صفت- ټول- کلهم- زاړه-

دخالت:(دَ-خا-لت)اسم- مداخله- ګډېدنه- دَ چا پهٔ کار کښې لاس وهنه- لاس وهنه-

دخانیات:(دَ-خا-نیات)اسم- جمع- مذکر- دتوتون (یو ډول نیکوټین لرونکے بوټے) چې پهٔ سګرېټو څښلو کښې پکارولے شی- (افغانستان)-

دَ خدایٔ اوښه:(دَ-خدایٔ-اُو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- یو خزنده- بی بی اوښه- اښکے- شین رنګ لرونکے یو غټ مُلخ-

دَ خدایٔ میاشت:(دَ-خدایٔ-میاشت)اسم- واحد- مؤنث- دَ هجرې کال اوومه میاشت- بزرګه میاشت- دَ رجب میاشت-

دَ خاړرو تېل:(دَ-خاړ-رو-تېل)اسم- مذکر- خاورین تېل- هغه تېل چې پهٔ ډیوو او لالټېنونو کښې بلولے شی- دَ سوزولو یو قسم تېل- کیروسین آئل-

دَ خسو سړے:(دَ-خَ-سو-سَ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې خشاک پهٔ بیه راوړی-

دخل:(دَ-خل)اسم- واحد- مذکر- (۱)رسېدهٔ- رسېدنه- رسائی- (۲)پته- خبر-

دخمه:(دَخ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګټ- ګوښه- کُنج- دَ پټېدو ځایٔ- (۲)قبر- ګور- مړېستون- (۳)پټونے- کمین ګاه- دَ غلو ځایٔ-

دخول:(دُ-خول)اسم- (۱)داخلېدنه- (۲)جنسی فعل- کوروالے- دَ خروج ضد-

دخیل:(دَ-خیل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)لاس لرونکے- داخل- داخل شوے- شامل- ورګډ- ورننوتے- (۲)برخه لرونکے- برخه اخستونکے-

دخې:(دهٔ-خې)اسم- جمع- مؤنث- چخې- دَ سترګو خیرے- دَ پوزې خیرے-

دد:(دَد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې هوشه- نشه- دت- ګنګس-

دد:(دَد)اسم- واحد- مذکر- ځناور- داړونکے ځناور- بڼ ماهو- روے-

ددا:(دَ-دا)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوره داډا-

ددورے:(دَ-دَو-رے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- کمزورے او خوار سپے- تپ او مانده سپے-

ددهٔ:(دَ-دهٔ)ضمیر- اضافی ضمیر چې دَ نژدې مذکر دَ پاره استعمالیږی-

دَ دوی:(دَ-دوی)ضمیر- اضافی ضمیر چې دَ نژدې مذکر، مؤنث او جمع دَ پاره استعمالیږی-

دَ دې:(دَ-دې)ضمیر- اضافی ضمیر چې دَ نژدې مؤنث دَ پاره استعمالیږی-

دَ دې کبله:(دَ-دې-که-بَه-له)متعلق فعل- نو ځکه- لهٔ دې کبله- پهٔ دې سبب-

در:(دَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)کور- دروازه- دړه- تمبه- (۲)ورځخه- قبضه کښې- درلودنه- لرنه-

در:(دَر)اسمِ ضمیر- هغه ضمیر چې مخاطب ئې لهٔ خپله اړخه وائی- لکه "زهٔ به درشم"-

دَر:(دَر)اسم- مذکر- مرغلره- ملغلره-

دراڅښے:(دَراڅ-ښے)اسم- څریکې- څریکې- دَ نمر پلوشې-

دراز:(دَ-راز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مېز خانه- پهٔ مېز کښې جوړ شوے دَ سامان ایښودو ځایٔ- (۲)اوږد- لوی-

درازه:(دَرا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لویٔ ړنده- درزنده- دَ نوې پېدا شوی ماشوم پهٔ سر کښې هغه ځایٔ چې ډېر نرم وی- (۲)زلزله- رېږدله-

دَراستول:(دَر-اَس-ته-وَل)مصدرِ متعدی- وګورئ استول-

درازی:(دَ-را-زی)اسم- مؤنث- ارتوالے- وُږدوالے- پراخی-

دراک:(دَ-راک)اسم صفت- واحد- مذکر- زیرک- هوښیار- تېز فهمه-

دراکه:(دَرا-که)اسم- واحد- مؤنث- بکیاڼه- دَ یوې ونې نوم- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ بکیاڼه-

درام:(دَرام)اسم- (۱)وګورئ ډرام- (۲)دَ غټ یا درونډ څیز دَ غُرځېدو اواز- (اسم صوت)-

درامد:(دَر-آ-مد)اسم- واحد- مذکر- هغه مال چې دَ بهر نه ملک ته راشی-

دَ راموسې غوټه:(دَ-را-مو-سې-غو-ټه)اسم- مؤنث- نافه- خوشبویٔ-

درانته:(دُ-ران-ته)اسم- واحد- مؤنث- کرنټه- یو خاص قسم بوټے چې دَ چمن یا کور نه ګېر چاپېر لکه دَ دېوال کرلے شي- درانټه-

درانټه:(دَ-ران-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درانته-

درانجے:(دَران-جے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نامه-

دراند:(دَراند)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ درونډ-

درانده:(دَران-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګډو یوه بیماری چې پکښې ئې اینه خرابیږی-

درانهٔ:(درا-نهٔ)اسمِ صفت- جمع- مذکر- (۱)وزنی- دَ سپکو ضد- (۲)پېټی- بارونه- بوج- (۳)سخته- سختی (۴)درونډ-

دراوڼ:(دَرا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- داوڼ- داوڼے- پړونے- ټیکرے- دُوپے-

دراوے:(دَرا-وے)اسم- واحد- مذکر- نښه- نښانه- ځایٔ- ټاکلے شوے ځایٔ- مقرر ځایٔ-

درانی:(دَ-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- کناوېز- قناوېز- یو ورېښمین ټوکے-

درب:(دَرب)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو ډول واښهٔ چې پهٔ ښوره او خشکه زمکه کښې پېدا کیږی-

درب:(دَرب)اسمِ صوت- دَ څهٔ څیز دَ غرځېدو آواز- دَ څهٔ څیز دَ پرېوتو آواز-

دربا:(دَر-با)اسمِ صوت- دَ څهٔ دَ راپرېوتو یا راغرځېدو اواز- درب دروب-

دربار:(دَر-بار)اسمِ صوت- وګورئ دربهار-

دربار:(دَر-بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دلبار- شاهی ماڼی- شاهی قصر- دَ بادشاه دَ فېصلو مخصوص ځایٔ چې پکښې دَ عوامو سره لیدهٔ کاتهٔ او پهٔ

"ی" (څې-زَل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

نور معاملو بحث کوي- دَ ستانه دارو یا سپدانو کور- جمع دربارونه-

درباري:(دَر-بَا-رِي)اسم صفت- واحد- مذکر- دربار سره منسوب- دلباري-

دربان:(دَر-بان)اسم صفت- واحد- مذکر- څوکیدار- پهره دار- دروانچي- دَ دروازې څوکیدار- جمع دربانان-

دربانچي:(دَر-بان-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- دربان- دروانچي- پهرې وان- پهرېدار- جمع دربانچیان-

درباني:(در-با-ني)اسم- مؤنث- دَ دربان پېشه یا کار-

دربچه:(دَر-بَه-چه)اسم- واحد- مؤنث- دریچه- درځه- دریڅه- وړه کړکۍ-

دربدر:(در-به-در)اسم صفت- واحد- مذکر- در پهٔ در- سرګردان-

درب دربانے:(دَرَب-دَرَه-بَا-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوبه- الله داد-

درب دروب:(دَرَب-دَرُوب)اسم صوت- وګورئ دربا-

دربدري:(در-بَ-دَ-ري)اسم- مؤنث- خواري- غریبي- مفلسي- سرګرداني-

دربړ:(دَرَ-بَړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چاغ- مړے- غټ- څوربړ- شلنډ- غوټ- غوښن- دبړ- پړیړ- مضبوط- پهٔ بدن مضبوط- (۲)هغه څوک چې تېز او چست تلے نهٔ شي-

دربژن:(دَرَب-ژن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- باسي- دوپیا- سخا- مؤنث دربژنه-

دربښت:(در-بښت)اسم- واحد- مذکر- یو ډول لوبه-

دربل:(دَرَ-بل)مصدر متعدي- (۱)تخته کول- کښېمنډل- (۲)پښه پهٔ زمکه پهٔ زوره وهل- پهٔ پښو یو څیز تخته کول-

دربلو:(دَرَ-بَ-لو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دربلي-

دربلول:(دَر-بَه-لَه-ول)مصدر متعدي- ښکېل کول- دَ څاروی مخکښې او وروستو پښې سره تړل-

دربلولے:(دَر-بَه-لَه-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دربلولي- مؤنث دربلولې- وګورئ دربلول-

دربلون:(دَر-به-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ دربلول-

دربلونکے:(دَر-به-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دربلونکي- مؤنث دربلونکې- وګورئ دربلول-

دربلونګ:(در-به-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دربلول-

دربلونه:(در-به-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربلول-

دربله:(دَرَ-لَه)اسم- واحد- مذکر- (۱)دربړه- تروسه- دَ څاروو دَ پښو لاندې سخته شوې سره- (۲)کلک شوے خیرے- کلک شے- (۳)کنده- بدبویه- (۴)بېکله- بدره- بېسله-

دربڼه:(دَر-بَ-له)اسم- واحد- مؤنث- توره تیارهٔ- تورتم- ډېره تیارهٔ-

دربلېدل:(دَر-به-لې-دَل)مصدر لازم-(۱)ښکېل کېدل- ښکېلېدل- بندېدل- جړېدل- تړلے کېدل- (۲)غرقېدل- نقصاني کېدل- پهٔ بده اخته کېدل-

دربلېدلے:(دَر-به-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع دربلېدلي- مؤنث دربلېدلې- وګورئ دربلېدل-

دربلېدن:(دَر-به-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دربلېدل-

دربلېدنګ:(دَر-به-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دربلېدل-

دربلېدنه:(دَر-به-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربلېدل-

دربلېدونکے:(دَر-به-لې-دُون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع دربلېدونکي- مؤنث دربلېدونکې- وګورئ دربلېدل-

دربلېدهٔ:(دَر-به-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دربلېدل-

دربلي:(دره-به-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ دربو پښو مېز یا چوکۍ- (۲)درې پرېز تال- دَ دربو لرګیو نه جوړ هغه تال چې دَ لسی غوړکه پکښې رااوېزانده وي- (۳)خوشحالي- دَ خوشحالۍ ترپکې- دَ خوشحالۍ درنجکې-

دربلے:(دره-بهٔ-لے)اسم مفعول صفت- واحد- مذکر- وګورئ دربل-

دربلے:(دَر-به-لے)اسم- واحد- مذکر- خولنه- ببړۍ- دَ پښو کړې- جمع دربلي-

دربن:(دَره-بن)حاصل مصدر - وګورئ دربل-

دربند:(در-بند)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غرونو پهٔ منځ کښې تنګه لار- (۲)تاقچه- تاخچه- (افغانستان)-

دربنګ:(دره-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ دربل-

دربنه:(دره-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربل-

دربني:(دره-به-ني)صفت- واحد/جمع- مؤنث- خامه زمکه- هغه زمکه چې پهٔ کرځېدو سره دربېږي-

دربول:(دره-به-ول)مصدر متعدي- (۱)وبول- وهل- ټکول- څشتول- (۲)پښې ترپول- پښې وهل- پښې ټکول- (۳)څنډل- څنل- (۴)ډول وهل- ډول ډبول- دزل غږول-

دربولل:(در-بو-لل)مصدر متعدي- دربلل- څان ته راغښتل- مخاطب خپل څان ته رابلل- دعوت ورکول-

دربولن:(در-بو-لن)حاصل مصدر- وګورئ دربولل-

دربولنګ:(در-بو-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ دربولل-

دربولنه:(در-بو-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربولل-

دربولونکے:(در-بو-لون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دربولل-

دربون:(دره-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ دربول-

دربونکے:(دره-بون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع دربونکي- مؤنث دربونکې- وګورئ دربل-

دربونکے:(دره-به-وون-کے)اسم فاعل/صفت- وګورئ دربول-

دربونګ:(دره-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دربول-

دربونه:(دره-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربول-

دربوهٔ:(دره-به-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ دربول-

دربه:(در-به)اسم- واحد- مذکر- نوکر- دربان-

دربه:(دره-به)اسم- واحد- مؤنث- تندر- ټکه- اسماني بجلي-

(۲)توره تیاره- تورتم- لړه- دوند- (۳)شور- زوږ- (۴)جړې- (افغانستان)-

دربه دروبه:(دره-به-درو-به)اسم- مرکب- وګورئ دربهار

دربهار:(دره-بهار)اسم صوت- درب دروب- د وهلو ټکولو اواز- دربار- دربه دروبه-

دربې:(دره-بې)اسم- جمع- مؤنث- لاټې شاټې- پوزې- غورې- لوټې- غټې خبرې- دربې دروبې-

دربې دروبې:(دره-بې-درو-بې)اسم- جمع- مونث- وګورئ دربې-

دربېدل:(دره-بې-دل)مصدر لازم- (۱)ډبېدل- دبېدل- درزېدل- وهلے کېدل- (۲)په قهر کېدل- (۳)زړۀ رپېدل- زړۀ درزېدل-

دربېدلے:(دره-بې-دۀ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع دربېدلی- مؤنث دربېدلې- وګورئ دربېدل-

دربېدن:(دره-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دربېدل-

دربېدنګ:(دره-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دربېدل-

دربېدنه:(دره-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربېدل-

دربېدونکے:(دره-بې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع دربېدونکی- مؤنث دربېدونکې- وګورئ دربېدل-

دربېدۀ:(دره-بې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ دربېدل-

دربیش:(در-بیش)اسم- واحد- مذکر- (۱)درویش- د وریژو د اوړو نه جوړ د پوړی په شکل یو خوراک- (۲)د خوړو یو قسم-

دربیله:(در-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دربله-

دربیلی:(در-بې-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بانیچغ- بانډیچغ-

دربیے:(در-بیے)اسم- واحد- مذکر- ماتې- شکست-

دربیے:(دره-بیے)اسم- وګورئ دربهار-

درپړې:(درپ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- درپړې- دانې- لړلې- ګرمکې- په بدن د خارښت په وجه یا د څۀ نورې بیمارۍ له کبله پیدا کېدونکې پولې-

درپړے:(درپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د مچو کور- د مچو ساتلو صندوق- جمع درپړی-

درپړه:(در-پړه)صفت- نایاب- کمیاب- انجروت-

در په در:(در-پۀ-در)صفت- بې کوره- سر وهلے بر وهلے- در په دیکه-

در په دیکه:(در-پۀ-دی-که)صفت- وګورئ در په در-

درپیه:(در-پیه-یه)اسم- واحد- مؤنث- اندرپایه- زینه- اړکینه- پټه- پوړی- سپړی-

درت:(د-رت)اسم- واحد- مذکر- په ختیځې کلاسیکې موسیقۍ کښې د یو تال معین سرعت چې د بلمپت او مد وروستو وی- (افغانستان)-

درتلل:(در-تلل)مصدر- (۱)د مخاطب خوا ته تلل- د مخاطب په لور تلل- (۲)د چا په څۀ پوهېدل-

درتللے:(در-تلۀ-لے)اسم صفت/مفعول- واحد- مذکر- جمع درتللی- مؤنث درتللې- وګورئ درتلل-

درتلن:(در-تلن)حاصل مصدر- وګورئ درتلل-

درتلنګ:(در-تلنګ)حاصل مصدر- وګورئ درتلل-

درتلنه:(در-تلۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درتلل-

درتلونکے:(در-تلون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع درتلونکی- مؤنث درتلونکې- وګورئ درتلل-

درتلۀ:(در-تلۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ درتلل-

درته:(در-ته)ضمیر مخاطب- تا له- تا ته- درله- د مخاطب د پاره استعمالېدونکې کلمه- ستا د پاره-

درج:(درج)اسم- واحد- مذکر- لیکلے- په کتاب کښې شامل- په رجسټر کښې ختلے-

درج:(درج)اسم- واحد- مذکر- دبلے- هغه صندوق چې پکښې کالی اېښوے شی- وړوکے صندوق-

درجن:(در-جن)اسم- واحد- مذکر- درخن- دولس ځیزونه-

درجول:(در-جه-ول)مصدر متعدی- ثبتول- لیکل- خېژول- په لیک کښې راوستل- خایول- نغښتل- پېچل-

درجولے:(در-جه-وۀ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع درجولی- مؤنث درجولې- وګورئ درجول-

درجون:(در-جه-ون)حاصل مصدر- وګورئ درجول-

درجونکے:(در-جه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع درجونکی- مؤنث درجونکې- وګورئ درجول-

درجونګ:(در-جه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ درجول-

درجونه:(در-جه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درجول-

درجوۀ:(در-جه-وۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ درجول-

درجه:(در-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ځاې- (۲)رتبه- عهده- منصب- مرتبه- (۳)عزت- (۴)اندازه- (۴)پوړ- جمع درجې-

درجه بندی:(در-جه-بن-دی)اسم- واحد- مؤنث- په درجه کښې وېشنه- د صفت او قیمت مطابق جدا کونه- د درجې ټاکنه- د اندازې ټاکنه-

درجه وار:(در-جه-وار)صفت- درجه په درجه- پوړی په پوړی- وار په وار-

درجېدل:(در-جې-دل)مصدر لازم- ثبتېدل- داخلېدل- په کتاب کښې لیکلے کېدل- کتاب یا رجسټر ته ختل-

درجېدلے:(در-جې-دۀ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع درجېدلی- مؤنث درجېدلې- وګورئ درجېدل-

درجېدن:(در-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ درجېدل-

درجېدنګ:(در-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ درجېدل-

درجېدنه:(در-جې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درجېدل-

ئ (ځې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

درچېدونکے:(دَر-چې-دُون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع درچېدونکی- مؤنث درچېدونکې- وګورئ درچېدل-

درچېدهٔ:(دَر-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ درچېدل-

درخَن:(دَر-خَن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درچن-

درخې:(در-خَې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کاسیره- پلیته- زناکاره- (۲)کرکوړه- کورکوړه- ګوګوشتکه- کوګړې-

درچک:(در-چک)صفت- مذکر- برچک- زیات ړک-

درچکه:(درچ-که)اسم- واحد- مؤنث- ارغوچکه- ترپکه- درینچکه- دانګه- درنچکه- ټوپ وهنه- دانګنه-

درچل:(دَره-چِل)مصدر- پرنجېدل- ترنجېدل- پرنزېدل- ترل- اینګے اچول- انتروشے اچول-

درچِل:(دَر-چِل)صفت- پهٔ یو مخ روان- پرله پسې- جاری- روان- چلان-

درچلے:(دَره-چهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درچل (۱)-

درچن:(دَره-چَن)حاصلِ مصدر- وګورئ درچل-

درچنګ:(دَره-چَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ درچل-

درچنه:(دَره-چهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درچل-

درچول:(دَره-چه-وَل)مصدر متعدی- (۱)پرنجول- ترنجل- پرنزول- پهٔ چا اینګی اچول- (۲)پهٔ زور سره خوخول-

درچولے:(دَره-چه-وهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درچول-

درچون:(دَره-چه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ درچول-

درچونکے:(دَره-چُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درچل (۱)-

درچونګ:(دَره-چه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ درچول-

درچونه:(دَره-چه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درچول-

درچوهٔ:(دَره-چه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ درچول-

درڅخه:(دَر-څه-خه)ضمیر مخاطب- درسره- تاسره- تاڅخه-

درڅه:(دَر-څه)اسم- واحد- مؤنث- درڅه- موری- کولک- روشندان- پهٔ کوټه کښې دَ هوا او رڼا دَ پاره جوړ شوے سورے-

درخاست:(دَر-خاست)اسم- واحد- مذکر- (۱)عرضی- درخواست- (۲)خواهش- غوښتنه-

درخاستی:(دَر-خاس-تی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درخواستی-

درختن:(دَر-خه-تَن)اسم- واحد- مذکر- همدمی- صحبت- مباشرت-

درخته:(دَرخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وَنه- درخت-

درخش:(ده-رَ-خَش)اسم- واحد- مذکر- بریښنا- چمک- ځرک- پرق-

درخشان:(ده-رَخ-شان)صفت- مذکر- ځلېدونکے- روښان- درخشنده-

درخشنده:(ده-رَخ-شَن-ده)صفت- وګورئ درخشان-

درخواست:(دَر-خاست)اسم- واحد- مذکر- عرض- عرضی- ګذارش- وګورئ درخاست-

درخواستی:(دَر-خاس-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عریضه- غوښتن لیک- (۲)غوښتنه- درخاستی-

درخه:(در-خه)متعلق فعل- دلته- دېخوا-

درد:(دَرد)اسم- واحد- مذکر- (۱)درد- خوږ- ځړیکه- بریښ- (۲)سوخت- قهر- غصه- (۳)خور- کړاؤ- مصیبت-

درد:(دَرد)اسم- واحد- مذکر- ختیځ- کونوبے- دَ مایعاتو رسوب- (افغانستان)-

دردا:(دَر-دا)اسم- واحد- مذکر- زار- ټاپ- افسوس- ارمان-

دردانه:(دَر-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مرغلرې دانه- (۲- صفت)- قیمتی څیز-

دردالان:(در-دا-لان)اسم- واحد- مذکر- زنان خانه- بېټک- دَ خاصو مېلمنو دَ ناستې ځاې-

دردآمیز:(دَرد-آ-میز)صفت- (۱)دردونکے- دردناک- درد نه ډک- دَ سوز نه ډک- (۲)مؤثر-

در در:(دَر-دَر)اسم صوت- (۱)پهٔ یو مخ دَ اُبو دَ ځاڅکو اواز- درهار- (۲- صفت) مسلسل- پرله پسې- تېز تېز-

دردره:(دَر-ده-ره)اسم صوت- درار- درارے- درور-

دردری:(دَر-ده-ری)اسم- واحد- مؤنث- نواره- دَ اُبو فواره-

دردسر:(دَر-د-سَر)اسم مرکب- بغېر دَ څهٔ وجې مصیبت- بغېر دَ څه وجې زحمت- دَ سر درد- سرخوږے-

دردک:(دَر-دَک)صفت- وران شوی (پېیٔ یا ماستهٔ)- وران- تخې تخې-

دردمن:(دَرد-مَن)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)دردېدلے- دړدېدلے- دړدمن- دردمند- (۲)دَ قهره ډک- (۲)خشک-

دردمند:(دَرد-مَند)صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ دردمن-

دردمندی:(دَرد-مَن-دی)اسم- واحد- مذکر- تکلیف- درد- خوږ- دردمنی- دردمنتوب-

دردمنی:(درد-مهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دردمندی-

دردناک:(درد-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ درد نه ډک- درد لرونکے- دړدېدلے- خوږ- دردمند-

درد و غم:(دَر-دو-غم)اسم مرکب- دړد و غم- غم درد- تکلیف- خوږ-

دردول:(دَر-ده-وَل)مصدر متعدی- دړدول- خوږول- کړول- دړمن کول- (۲)غصه کول- سوختول-

دردولے:(دَر-ده-وهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دردول-

دردون:(دَر-ده-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ دردول-

دردونکے:(دَر-ده-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دردول-

دردونګ:(دَر-ده-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دردول-

دردونه:(دَر-ده-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دردول-

دردېدل:(دَر-دې-دَل)مصدر لازم- (۱)دړدېدل- خوږېدل- تنګېدل-

دړد رسېدل- کړېدل- (۲)غصه کېدل- سوختېدل- قهرېدل-

دردېدلے:(دَر-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دردېدل-

دردېدن:(دَر-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ دردېدل-

دردېدنګ:(دَر-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دردېدل-

دردېدنه:(دَر-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دردېدل-

دردېدونکے:(دَر-دې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دردېدل-

دردېدهٔ:(دَر-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دردېدل-

درړ:(دُ-رړ)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانو يو قسم کالے-

درړول:(در-ړه-وَل)مصدر متعدی- پهٔ منډه کول- پهٔ مخه اخستل- پهٔ تړړه کول- بې خايه تکليف ورکول-

درړولے:(در-ړه-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درړول-

درړون:(در-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درړول-

درړونکے:(در-ړه-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درړول-

درړونګ:(در-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درړول-

درړونه:(در-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درړول-

درړوهٔ:(در-ړه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درړول-

درړه:(در-ړه)اسم- واحد- مؤنث- منډه- زغاسته- تړړه- تراټ- ړبل- خغل- زغاښت-

درز:(دَرز)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاود- چود- چوند- (۲)درغوړ- سپاچه- تنکاچه- دبځه- دونکاچه-

درز:(دَرز)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)درځ- دَ ځهٔ دروند څيز دَ غرزېدو يا چاودو اواز- غرز- (۲)شان و شوکت- شهرت-

درزا:(دَره-زا)اسم صوت- دَ درزېدو اواز- درزهار-

درزا دروز:(دَره-زا-دَروز)اسم صوت- وګورئ درز درز/ درز دروز-

درز درز:(دَرز-دَرز)اسم صوت- دَ مسلسل پرېوتو، وهلو يا دربلو اواز-

درز دروز:(دَرز-دَروز)اسم- (۱)درز غوبل- درز غرب- درز درز- (۲)شان و شوکت- لوئ دبدبه- (۲)قدر عزت- خاطر مدار-

درزغن:(دَرز-غن)اسم- واحد- مذکر- درغن- دَ لواړې مصالحې اوړولو هوار کاڼے-

درز غوبل:(دَرز-غو-بَل)اسم- (۱)غوبمنډ- شور وُ شر- مله ګله- غوبل- چغې چغارې- مڼ کوکار- (۲)وهل ټکول- ټېل بار- راکښل تړل-

درزنده:(دَر-زن-ده)اسم- واحد- مذکر- لونبړنده- دَ غرهٔ هوار سر- درزنے-

درزنے:(دَر-زه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درزنده-

درزول:(دَره-زه-وَل)مصدر متعدی- درزول- وهل- ټکول- ګرزول-

درزولے:(دَره-زه-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درزول-

درزون:(دَره-زه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درزول-

درزونکے:(دَره-زه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درزول-

درزونګ:(دَره-زه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درزول-

درزونه:(دَره-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درزول-

درزوهٔ:(دَره-زه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درزول-

درزه:(در-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)موری- سُوری- (۲)درز- چاود- جمع درزې-

درزهار:(دَره-زار/دَره-زه-هار)اسم صوت- وګورئ درزار-

درزی:(در-زی)اسم- واحد- مذکر- جامې ګنډونکے- خياط-

درزيتوب:(در-زی-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ درزی کار-

درزېدل:(دَره-زې-دَل)مصدر لازم- (۱)ړزېدل- وهل کېدل- ټکېدل- ړبېدل- (۲)جړقېدل- پرله پسې درزا کېدل-

درزېدلے:(دَره-زې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درزېدل-

درزېدن:(دَره-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدنګ:(دَره-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدنه:(دَره-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدونکے:(دَره-زې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درزېدل-

درزېدهٔ:(دَره-زې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ درزېدل-

درزے:(دَره-زے)اسم- وګورئ درزا-

درس:(دَرس)اسم- واحد- مذکر- (۱)سبق- لُست- مطالعه- زدکړه- تعليم- علم- (۲)عبرت- پند- پانيات- پنيات- (۲)جماعت- مدرسه-

درسال:(در-سال)اسم- واحد- مؤنث- درشه- چوکاټ- دَرشائی- دَ دروازې چوکاټ-

درست:(دَرُست)صفت- ټيک- صحيح- سم- راست- موزون-

درست:(دَرُست)صفت- ټول- واړه- کلهم- سالم- روغ- واړه- ګړد- ثابت-

درستن:(دَ-رَس-تَن)اسم- (۱)سامان- (۲)سينګار-

درستناک:(دَرست-ناک)صفت- مذکر- خطرناک-

درستوالے:(دَرُست-وا-لے)صفت- مذکر- ټيک والے- صحيح والے- سموالے- جوړوالے- روغوالے- برابروالے- برابرے-

درستوالے:(دَرُست-وا-لے)صفت- مذکر- بشپړوالے- ټولوالے- پوره والے-

درستول:(دَرَس-ته-وَل)مصدر متعدی- (۱)ټيک کول- سمول- درست کول- سيخول- روغول- جوړول- ګردول- (۲)وټېل (عموماً دَ کلمې)-

درستول:(دَرَس-ته-وَل)مصدر متعدی- پوره کول- تمامول- بشپړول-

درستون:(دَرَس-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درستول-

درستون:(دَرَس-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درستول-

درستونکے:(دَرَس-ته-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درستول-

درستونکے:(دَرَس-ته-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درستول-

درستونګ:(دَرَس-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درستول-

درستونګ:(دَرَس-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درستول-

ـئ (څی-رل)، ـې (مې-ره-وَل)، ـی (پيا-لی)، ـے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

درستونه:(دَرَس-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درستول-

درستونه:(دَرَس-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درستول-

درستوۀ:(دَرَس-ته-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ درستول-

درستوۀ:(دَرَس-ته-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ درستول-

درسته:(دَرَس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وسله- (۲)ترکش- دَ غشيو کېښودو کڅوړه- (۳)غنچه- (۴)ټوله- دَ درست مؤنث-

درستی:(دَرَس-تی)صفت- (۱)سموالے- روغوالے- ټيک والے- (۲)صداقت- رښتنوالے-

درستېدل:(دَرَس-تې-دل)مصدرِ لازم- ټيک کېدل- صحيح کېدل- سمېدل- جوړېدل- رغېدل- (۲)وټلے کېدل- (عموماً دَ کلمې)-

درستېدل:(دَرَس-تې-دل)مصدرِ لازم- پوره کېدل- مکمل کېدل- تمامېدل-

درستېدن:(دَرَس-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدن:(دَرَس-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدنګ:(دَرَس-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدنګ:(دَرَس-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدنه:(دَرَس-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدنه:(دَرَس-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درستېدل-

درستېدونکے:(دَرَس-تې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درستېدل-

درستېدونکے:(دَرَس-تې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درستېدل-

درستېدۀ:(دَرَس-تې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- ګورئ درستېدل-

درستېدۀ:(دَرَس-تې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درستېدل-

درستے:(دَرَس-تے)اسم- واحد- مذکر- رښتينے ګواه- شاهد- حقيقی شاهد- شهادت کونکے-

درسره:(دَر-سه-ره)ضمير مخاطب- درڅخه- تا سره-

دَ رسول کچکول:(دَ-رَ-سول-کچ-کول)اسم- واحد- مذکر- پۀ اسمان کښې هغه غلور ستوری چې يوځائې راځيژی-

درسه:(در-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درڅخه-

درسی:(دَر-سی)صفت- درس سره تعلق لرونکے- دَ درس- درس ته منسوب-

درسيم:(در-سيم)صفت- ثالث- منځګړے- دريم ګړے- روغه کونکے-

درش:(درش)اسم- واحد- مذکر- يو قسم وړد بادرنګ-

درشاهی:(دَر-شا-هی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درشل-

درشايه:(در-شا-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درشل-

درشائی:(در-شا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درشل-

درشته:(دَ-رَش-ته)اسم- واحد- مؤنث- درويشته- دَ اُربشې بوس-

درشتی:(دَ-رَش-تی)اسم- مذکر- سختی- کلکوالے- بې رحمی- بدخوئی-

درشل:(دَر-شل)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ دروازې چوکاټ- درسال- درشاهی- درشايه- (۲)يو قسم ساګ چې دَ کندنې پۀ شان وی- جمع درشلې-

درشن:(دَر-شن)اسم- واحد- مذکر- کتنه- لېدنه- ديدن- (۲)نمائش- فېشن- ځان ښودنه-

درشنې:(در-شنې)اسم- واحد- مذکر- ځرشندے- کورے-

درشنی:(در-شه-نی)صفت- واحد- مذکر- درشن کونکے- ځان ښودونکے- مؤنث درشنې- جمع درشنيان-

درشول:(در-شول)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے چې خواړۀ ګلونه لری او دَ شاتو مچې ورله راځی-

درشونړے:(در-شون-ړے)اسم- واحد- مذکر- وربوز- شونړک- سونړک- (افغانستان)-

درشهوار:(دُر-ر-شه-وار)اسم- واحد- مذکر- دَ مرغلرې ښۀ قسم- ښۀ مرغلره- قيمتی مرغلره-

درښت:(درښت)صفت- ټينګوالے- پائېداری-

درښتن:(دَ-رښ-تن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښېګړه- نېکی- ښۀ- فائده- (۲)مرسته- پره-

درغريبی:(دَر-غه-ری-بی)اسم مرکب- (۱)غريبی- عاجزی- نېستی خواری- کمزوری (۲)خواری مزدوری- خواری خسکی-

درغړې:(دَر-غه-ړې)صفت- ترغنې- چچ پچ- پۀ يو ځائې يا لږ ځائې کښې ډېر زيات-

درغزن:(دَ-رغ-زن)اسم- واحد- مذکر- درغڼ- درغن- دَ مرچ مصالحې مېده کولو هوار کاڼے- پلنه ډبره- دَ کاڼی تخته- شياخه- شياخه- (۲)پلنونه- تخته کونه- (۳)پتاری- هغه تخته چې مړی ورباندې لمبوی-

درغستل:(در-غس-تل)مصدر- غولول- تېرايستل- تېرباسل-

درغستلے:(دَر-غس-تۀ-لے)مفعول/صفت- وګورئ درغستل-

درغستن:(دَر-غس-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ درغستل-

درغستنګ:(دَر-غس-تنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ درغستل-

درغستنه:(دَر-غس-تۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ درغستل-

درغستونکے:(در-غس-تون-کے)فاعل/صفت- وګورئ درغستل-

درغستۀ:(در-غس-تۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ درغستل-

درغل:(در-غل)صفت- (۱)کوټه- کلپ- (۲)منافق- دروغژن- (۳)پرېشان- خوار- زورېدلے- (۴)ګېر- محاصره- احاطه- بند-

درغلتوب:(دَر-غل-توب)اسم- واحد- مذکر- ټګی- چل- دوکه-

درغلتيا:(در-غل-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درغلتوب-

درغلندی:(در-غه-لن-دی)اسم- منافقت- درغلی- دوه رنګی-

درغلندے:(در-غه-لن-دے)صفت- (۱)دوکه باز- چلولی- (۲)خيانت ګر-

درغلنه:(در-غه-لۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- منافقت- دوه رنګی- درغلی-

زبر "(خ-بۀ-ره)" زورکے "(شل)"، پېښ "(نو-کا-ره)"، زبر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، ۀ "(ز-ړه)"، ۀ "(ډو-بې-دۀ)"

خيانت- ټګي- چلبازي- چل- دروغ‌ته-

درغلول:(دَر-غه-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)ناقلاره کول- بې تابه کول- (۲)راګېرول- رااېسارول-

درغلولے:(در-غه-له-وهٔ-لے)مفعول/صفت- جمع درغلولی- مؤنث درغلولې- وګورئ درغلول-

درغلون:(در-غه-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درغلول-

درغلونکے:(دَر-غه-له-وون-کے)فاعل/صفت- جمع درغلونکی- مؤنث درغلونکې- وګورئ درغلول-

درغلونګ:(در-غه-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغلول-

درغلونه:(دَر-غه-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغلول-

درغلوهٔ:(دَر-غه-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درغلول-

درغله:(در-غه-له)صفت- چلباز- ټګ- ټګی ژن-

درغلی:(دَر-غه-لی)اسم- واحد- مؤنث- ټګی- منافقت- چَل- چلبازی- چلول- ټګی ټوری-

درغلېدل:(در-غه-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)نيول کېدل- ګېرېدل- محاصره کېدل- ايسارېدل- (۲)ناقراره کېدل- بې ارامه کېدل- نارامه کېدل- (افغانستان)-

درغلېدلے:(در-غه-لې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- جمع درغلېدلی- مؤنث درغلېدلې- وګورئ درغلېدل-

درغلېدن:(دَر-غه-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درغلېدل-

درغلېدنګ:(دَر-غه-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغلېدل-

درغلېدنه:(دَر-غه-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغلېدل-

درغلېدونکے:(دَر-غه-لې-دون-کے)فاعل/صفت- وګورئ درغلېدل-

درغلېدهٔ:(در-غه-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درغلېدل-

درغلے:(در-غه-لے)صفت- وګورئ درغله

درغلے:(در-غهٔ-لے)مفعول- حاضر شوے- موجود-

درغن:(در-غن)اسم- واحد- مذکر- درغزن- درغڼ-

درغنے:(در-غه-نے)صفت- (۱)ګڼه ګوڼه- ازدحام- ببر و بار- (۲)اسم- پائېکو-

درغڼ:(در-غڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درغزن-

درغنه:(در-غَ-نه)اسم- خچ پيچ- درغړې-

درغنې:(در-غه-نې)متعلق فعل- غاړه غټې- (دَ جنګ پهٔ حالت کښې)-

درغوړه:(دَر-غو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے چې دَ لښتو نه يې جاروګانې جوړولے شي-

درغوړ:(دَر-غوَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوړه- سورے- درز- دروړ- (۲)دَ ښاروزی لر شان غوړ پرېکونه- (۳)دَ منښتې ښاروے- نذری پسهٔ-

درغول:(در-غول)اسم- واحد- مذکر- (۱)پارچاړ- پرچاړ- اکل- دَ اُبو دَ پرېښودو ځاے- پهٔ نهر يا وله کښې دَ زياتی اُبو دَ پاره جوړه شوې موری- (۲)تنګه دره- کنډاؤ- وټ- غټ- تنګے-

درغول:(در-غه-وَل)مصدر متعدی- ښويول- نغوتول- دوکه کول- تېر باسل- تېرايستل-

درغول برغول:(دَر-غول-بَر-غول)صفت- تس نس- ګډوډ- درهم برهم- پېچيده-

درغولول:(در-غو-له-وَل)مصدر متعدی- دَ نهر يا ولې اُبهٔ پهٔ ناکه يا موری کښې پرېښول-

درغولون:(در-غو-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درغولول-

درغولونګ:(در-غو-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغولول-

درغولونه:(در-غو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغولول-

درغولوونکے:(دَر-غو-له-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درغولول-

درغولوهٔ:(در-غو-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درغولول-

درغولېدل:(دَر-غو-لې-دَل)مصدر لازم- پهٔ درغول کښې اُبهٔ ايله کېدل- دَ نهر يا ولې اُبهٔ پهٔ ناکه يا موری پرېښولے کېدل- (افغانستان)-

درغولېدن:(دَر-غو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درغولېدل-

درغولېدنګ:(دَر-غو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغولېدل-

درغولېدنه:(دَر-غو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغولېدل-

درغولېدونکے:(دَر-غو-لې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درغولېدل-

درغولېدهٔ:(در-غو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درغولېدل-

درغون:(در-غه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درغول-

درغونکے:(دَر-غه-وون-کے)فاعل/صفت- وګورئ درغول-

درغونګ:(در-غه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغول-

درغونه:(دَر-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغول-

درغوهٔ:(دَر-غه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درغول-

درغېدل:(در-غې-دَل)مصدر لازم- نغوتېدل- ښوئېدل-

درغېدلے:(در-غې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درغېدل-

درغېدن:(در-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درغېدل-

درغېدنګ:(در-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درغېدل-

درغېدنه:(در-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درغېدل-

درغېدونکے:(دَر-غې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درغېدل-

درغېدهٔ:(در-غې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درغېدل-

درک:(دَ-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ دروازې رېک (رپ)- (۲)دَ خونې غولے- دَ کور غولے- انګڼ- (۳)پته- نښه- نښانه- بولګه- پته لګته- پته لګته- نښه نښانه-

درک:(دَ-رَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډېر سوړے شوے لرګے چې په ورخ کښې د اُبو د تقسیمولو د پاره ایښودل کیږی- د اُبو خله- د اُبو د دانې سوړے- (۲)موقع- وخت- ځاے-

درک:(دَرک)اسم- واحد- مذکر- فهم- پوهه- قابلیت- پوهېدنه- تمیز- پېژندنه- هغه معلومات چې انسان ته د احساس په وسیله د چاپېرچل نه معلومیږی-

درکار:(در-کار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې زیړ ګل او سپین بېخ لری-

درکړ:(دَ-ر-کړ)اسم- واحد- مذکر- د بګی (ټانګې) د پایې ګرده حلقه- د کاړی ګرده الغه-

درکړی:(دره-که-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د څارویو د ساتلو ځاے- غوجل- آغل-

درکے:(دَر-کے)اسم- واحد- مذکر- د مرزانو د نیولو جال- لومه- کړکی-

درک:(دَرَک)اسم صوت- د زړه د حرکت اواز- درب- (۲)د پښو اواز- ښکالو- (۲- اسم- واحد- مذکر-)خنګل-

درک:(درګ)صفت- د ژور ضد- (۲)په هوار ځاے کښې لږ وچت ځاے- بڼق ځاے- (۲)ترنګلے- ترینګلے-

درګا:(دَر-ګا)اسم- واحد- مذکر- د بلاول ټاټ یو پینځه سُری راګ چې د وئیلو وخت ئې د غرمې دوه بجې دے، د شپې هم وئیلے شی-

درګا:(دَره-ګا)اسم صوت- دربهار- دربار- دربے-

درګاه:(دَر-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)استانه- دربار- (۲)دروازه- د دروازې خله- دُرشل- ور بوے- (۲)زیارت- مزار- روضه- خانقاه-

درګد:(دَر-ګد)اسم- غنې ایښودنه- ازغی ایښودنه- غنې تاوونه- د غنو وېره- د غنو منډوړ-

درګرده:(دَر-ګر-ده)صفت- مسلسل- پرله پسې- یو بل پسې- متواتر-

درګړ:(دَر-ګړ)صفت- جوت- جوړ- نمبروار- پرله پسې-

درګړ:(دَره-ګړ)اسم- واحد- مذکر- هغه پېړ او غټ لرګے چې د کوټې په منځنۍ برخه اچولے کیږی- لاړے- لهړے- تیر- ګودره-

درګړې درګړې:(دَرَګ-ړې-دَرَګ-ړې)صفت- ټوټې ټوټې- دړې دړې- ذرې ذرې- (۲)ډېر سترے- غمژن- (۲)تَس نَس- ګډوډ- وران ویجاړ-

درګوټے:(در-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- د لوخو وړوکے ځنګل- د کړکیو وړوکے ځنګل-

درګه:(دَر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غوړګه- ډک کړکے- نچه- ډک نل- (۲)د شړو ځنګل- د لوخې ځنګل-

درګه:(درَه-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د بېړی د راکښلو پړے- (۲)منډه تړړه- زغاښت- رګه-

درګهار:(دَرَګ-هار)اسم صوت- دربار- دربهار- درب- دروب- دربے- دربا- درګا-

درکی:(دَر-کی)اسم- مؤنث- درې- درې خاله لرونکې د تاش پته- دربکی-

درکے:(دَره-کے)اسم صوت- (۱)درګهار- (۲)په منډه کښې د پښو یو بل پسې مسلسل اوازونه-

درل:(دَ-رل)مصدر- وګورئ دربېدل-

درلل:(دَر-لل)مصدر- لرل- څه څیز باندې قبضه لرل- څه څیز په قبضه کښې کېدل-

درلنکی:(دَر-لنګ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ درلنکے-

درلنکے:(دَر-لنګ-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې غوایان ورسره تړلے شوی وی او غوبل پرې کولے شی- موړے- درمولے-

درلودل:(دَر-لو-دَل)مصدر- وګورئ لرل-

درلودلے:(دَر-لو-دَه-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ لرل/درلودل-

درلودنه:(دَر-لو-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ لرل/درلودل-

درلودونکے:(دَر-لو-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ لرل/درلودل-

درلوده:(دَر-لو-دَه)حاصل مصدر- وګورئ لرل/درلودل-

درلوول:(دَر-لو-وَل)مصدر- وګورئ لرل-

درلوولے:(دَر-لو-وَه-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درلودل/لرل-

درلوونکے:(دَر-لو-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درلودل/لرل-

درلوونه:(دَر-لو-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درلودل/لرل-

درلوونے:(دَر-لو-وو-نے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- درلوونکے- لرونکے-

درله:(دَر-له)ضمیر مخاطب- وګورئ درته-

درله:(دَر-لَه)حاصل مصدر- درلوده- وګورئ درلل-

درم:(دَرَم)اسم صوت- (۱)د توپې غړز- د توپې اواز- (۲)د څه غټ او درونډ څیز د غرځېدو اواز- (۲)د ډولکی اواز- (۴- اسم- واحد- مذکر-) دبدبه- شان و شوکت- رعب- (۵)پشتی- د دېوال پشتی-

درم:(دِ-رَم)اسم- واحد- مذکر- د یوې سکې نوم- درهم- (م- عربی)-

درم:(دَ-رَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دین او ایمان- (۲)مذهب- (م- هندی)-

درمان:(در-مان)اسم- واحد- مذکر- علاج- دوائی- دارو- دار و مدار- (فارسی)-

درمانده:(در-مان-ده)صفت- واحد- مذکر- (۱)حاجتمند- ضرورتمند- عاجز- بېچاره- غریب- بې وسه- (۲)ستړے ستومانه-

درمب:(دَرَمب)اسم صوت- وګورئ درم- د ډولکی وغېره اواز- درمبا-

درمبا:(دَرَم-با)اسم صوت- وګورئ دربهار/درم-

درمبول:(دَرَم-به-وَل)مصدر متعدی- (۱)ډولکے غړول- (۲)وهل- ټکول- په پښو باندې څه څیز وهل/کښېمنډل-

درمبولے:(دَرَم-به-وَه-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درمبول-

درمبونکے:(دَرَم-به-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درمبول-

درمبونه:(دَرَم-به-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درمبول-

درمبهار:(دَرَم-به-هار)اسم صوت- وګورئ دربهار- (۲)د ډولکی د غړولو پرله

پسې اواز- یو مخیز اواز-

درمبېدل:(درَم-بې-دَل)مصدر لازم- (۱)ړولکے غړېدل- (۲)دَ څهٔ څیز دَ پاسه ټوپونه وهل یا کښېمنړلے کېدل- تخته کېدل-

درمبېدنه:(درَم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درمبېدل-

درمبېدونکے:(درَم-بې-دون-کے)فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ درمبېدل-

درمبېدهٔ:(درَم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ درمبېدل-

درمټ:(دُر-مټ مټ)اسم- واحد- مذکر- دَ کچه او پوله ځائ دَ کښیمنړلو یوه درنه آله- دَ کاڼو ټکولو دَ اُسپنې درنه آله-

درمسال:(دَ-رَم-سال)اسم- واحد- مذکر- دَ هندوانو عبادت خانه-

درمغول:(دَر-مه-غول)صفت- مذکر- ګډوډ- وران ویجاړ- خراب تراب- اخوا دېخوا-

درمکښ:(درَم-کښ)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپنې وړه ستن چې دَ خرزنو کټې او خرڅوری پرې ګنډلے شي-

درمل:(دُر-مل)اسم- مذکر- هغه مېوه چې پوره پخه شوې نهٔ وی- نیم پخته- کچه مېوه- (۲)خوانی ته نژدې چې لا ئې ږیره نهٔ وی راغلې- خوانکے- ژېکے-

درمل:(دُر-مل)تابع مهمل- دَ دارو تابع مهمل- علاج دارو- دوا-

درملتوب:(دَرّ-مل-توب)اسم- واحد- مؤنث- ډاکټری- طبیبی- دَ دارو درملو کار- (افغانستان)-

درملتون:(دَر-مل-تون)اسم- واحد- مؤنث- دواخانه- دَ دارو دُکان- (افغانستان)-

درملګر:(دَر-مل-ګر)اسم- واحد- مذکر- ډاکټر- معالج- طبیب- (افغانستان)-

درملیار:(دُر-مل-یار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درملګر- (افغانستان)-

درملے:(دُر-مهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درملګر- (افغانستان)-

درمن:(دَر-من)صفت- مذکر- وګورئ درمند-

درمند:(دَر-مند)اسم- واحد- مذکر- درمن- راټول شوے فصل او غله- هغه ځائ چې غله او فصل پکښې دَ مېده کولو دَ پاره راغونډ کړے شوے وی-

درمنده:(دَر-من-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سنیو غنډارے- دَ ځنی ځرخنے- درینده- (۲)سرپیچک- سرتړونے-

درمندے:(دَر-من-دے)اسم- واحد- مؤنث- هغه دانې چې دَ درمند نه پس پاتې شوی وی- دَ درمند تلے- رش تلے- پاتې شوې دانې-

درمول ړل:(دُر-مَل-ړل)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائ چې نچې او لوخې پکښې کیږی-

درمولے:(دَر-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے یا ستن چې دَ غوبل کولو پهٔ وخت دَ څارویو دَ پاره بنخولے شي- دَ غوبل ستن- درنګلے-

درمه:(دَر-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نل- نے- کړکے- نچه- هغه بنډړ چې منځ ئې تش وی- (۲)دَ ټوپک شپېلی- دَ ټوپک میل- (۲)خوانی- دَ انسان ځېره- ونه- قد-

درناوے:(دره-نا-وے)صفت- (۱)درونډوالے- (۲)احترام- عزت-

درنجکه:(دَرن-جه-که)اسم- واحد- مؤنث- ټوپ وهنه- دانګه- درنچکه- جمع درنجکې-

دَ رنجوکانے:(دَ-رن-جو-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توتیا-

درنجے:(دَرن-جے)کلمه- (۱)دَ باران غنډولو کلمه- بارانے- (۲)ارګوړی برګوړی- امینکی-

درند:(دَرند)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ درمند- (۲)دَ یوې غرنیزې ونې نوم چې دَ ګېلاس پهٔ شان وی

درندسترګے:(دَرند-ستر-ګے)صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې نظر ئې لګی یعنی بل چا ته چې ترې نقصان رسي- درونډسترګے- بدسترګے- غړندے-

درندوالے:(دَرند-وا-لے)صفت- مذکر- وګورئ درونډوالے-

درندول:(دَرن-ده-وَل)مصدر متعدی- وګورئ درونډول/درنول-

درنده:(دَ-رن-ده)اسم- واحد- مذکر- داړونکے- ماتونکے ځناور-

درنده:(دَ-رَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- ورېدونکې وریځ- هغه وریځ چې باران ترې اوری-

درندے:(دَرن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ بزو دُ اینې او کولمو ناروغی-

درندېدل:(دَرن-دې-دَل)مصدر لازم- وګورئ درونډېدل/درنېدل-

درنښت:(دَره-نښت)اسم- (۱)درونډوالے- (۲)عزت- درناوے-

درنګ:(دَرنګ)اسم- واحد- مذکر- وقفه- ډیل- ایسارېدنه- تمېدنه- (۲)کان- معدن- (۳)صفت- وُچه کلکه او هواره زمکه- (۴ اسم صوت) دَ رباب اواز- ترنګ- ټنګ-

درنګا:(دَرنګ-ګا)اسم صوت- وګورئ درنګهار-

درنګ درونګ:(دَرنګ-درُونګ)اسم صوت- دَ موسیقی دَ ساز اواز- شرنګ شرونګ- ټنګ ټونګ- ترنګ ترونګ-

درنګلے:(دَرنګ-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې غوایان ورپورې تړلے شوی وی او غوبل پرې کولے شي- دَ غوبل ستن- درمولے-

درنګول:(دَرنګ-ګه-وَل)مصدر متعدی- ترنګول- ټنګول- شرنګول- دَ رباب نه اواز وېستل- رباب غږول-

درنګولے:(دَرنګ-ګه-وهٔ-لے)مفعول صفت- واحد- مذکر- وګورئ درنګول-

درنګون:(دَرنګ-ګه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درنګول-

درنګونکے:(دَرنګ-ګه-وون-کے)فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ درنګول-

درنګونګ:(دَرنګ-ګه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درنګول-

درنګوهٔ:(دَرنګ-ګه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درنګول-

درنګه:(دَرنګ-ګه)صفت- واحد- مؤنث- مردار شوے حېوان- مرداره- لاش- سخره-

درنګهار:(درنګ-ګه-هار)اسم صوت- شرنګهار- ترنګهار- ترنګا- ټنګهار- ټنګار-

درنګېدل:(دَرَنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- شرنګېدل- ټنګېدل- ترنګېدل-
درنګېدلے:(دَرَنګ-ګې-دَه-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درنګېدل-
درنګېدن:(دَرَنګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درنګېدل-
درنګېدنګ:(دَرَنګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درنګېدل-
درنګېدنه:(دَرَنګ-ګې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درنګېدل-
درنګېدونکے:(دَرَنګ-ګې-دُون-کے)فاعل/صفت-واحد- مذکر- وګورئ درنګېدل-
درنګېدهٔ:(دَرَنګ-ګې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ درنګېدل-
درنواله:(دَرَن-وا-له)اسم- دروندواله- (۱)لوئ والے- شرافت- (۲)درندوالے- درنښت-
درنول:(دَره-نه-وَل)مصدر متعدی- (۱)عزت ورکول- قدر ورکول- قدرمند کول- (۲)وزن زیاتول- دروندول-
درنون:(دَره-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ درنول-
درنونکے:(دَره-نه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درنول-
درنونګ:(دَره-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درنول-
درنونه:(دَره-نه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درنول-
درنوهٔ:(دَره-نه-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درنول-
درنه:(دَره-نه)صفت- (۱)دَ دروند مؤنث- (۲)سخته او خرابه بیماری-
درنه:(دَر-نه)ضمیر مخاطب- درڅخه- درځنې- درچخه- درشکه-
درنه مار:(دَر-نه-مار)اسم- واحد- مذکر- جلاد- جلات- قتل کونکے- وژونکے-
درنېدل:(دَره-نې-دَل)مصدر لازم- عزت زیاتېدل- عزتمند کېدل- (۲)وزن زیاتېدل- دروند کېدل-
درنېدن:(دَره-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درنېدل-
درنېدنګ:(دَره-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درنېدل-
درنېدنه:(دَره-نې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درنېدل-
درنېدونکے:(دَره-نې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درنېدل-
درنېدهٔ:(دَره-نې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ درنېدل-
درو:(درو)اسم- مذکر- وګورئ دروَه-
درواز:(دَر-واز)صفت- مذکر- (۱)ترهور- ترور- وارخطا- (۲)نسکور- پړمخ- سرچپه-
دروازګی:(دَر-وا-زه-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړه دروازه-
دروازه:(دَر-وا-زه)اسم- واحد- مؤنث- ټمبه- ور- دړه- جمع دروازې-
درواغ:(دَر-واغ)اسم- مذکر- دروغ- (افغانستان)-
درواغژن:(دَر-واغ-ژن)صفت- مذکر- وګورئ دروغژن- (افغانستان)-
دروان:(دَر-وان)اسم- واحد- مذکر- دربان- ورساتونکے- پېره دار- دروانچې-
دروانچې:(دَر-وان-چې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دروان/دربان-
دروب:(دَرُوب)اسم صوت- دَ څهٔ څیز دَ پرېوتو اواز- دَ یو څیز دَ بل څیز سره دَ جنګېدو آواز-
دروبڼ:(دَرُو-بڼ)اسم- دَ مېلمنو دَ دارمدار کړاؤ- دَ مېلمستیا زحمت- (افغانستان)-
دروپت:(دُ-رو-پت)اسم- یوه لرغونې مشکله سندره- دروپد- درپت- دهرپد-
دروت:(دُ-رُوت)اسم- مذکر- وګورئ دُرت-
درود:(دُ-رُود)اسم- واحد- مذکر- دَ صلوٰة؛ برکت او سلامتیا دعا چې دَ نبی علیه السلام دَ نوم اورېدو سره دَ رحمت دَ طلب دَ پاره لُستے شی- صفت- ستائنه- دعا- تعریف- رحمت- صلواة- تحسین- شاباسے- سلام- (فارسی)-
درودګر:(دَ-رُود-ګر)اسم- واحد- مذکر- ژرنده کړے-
درور:(دَرُور)اسم- واحد- مؤنث- ایندرور- ندرور- دَ خاوند خور-
دروړن:(دُر-وه-ړن)اسم- واحد- مذکر- یو ېږل بوټے چې جاروګانې ترې جوړولے شی- دروړنګ-
دروړنګ:(دَر-وه-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دروړن-
درَوز:(دَروز)تابع مهمل- (۱)دَ درز تابع مهمل- وګورئ درز- (۲)اسم صوت- دَ توپې دَ چلېدو اواز- (۲)دَ څهٔ څیز دَ غرځېدو اواز-
دروزاره:(دَر-و-زا-ره)اسم- مؤنث- دروزه-
دروزګر:(دَروز-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نجار- ترکاڼ- لوهار- (۲)استکار-
دروزه:(دَرُو-زه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غنمو، اُربشو وغېره ېنېر چې زوی ترې جدا کړے شوی وی- دروزاره-
دَ روژې میاشت:(دَ-رو-ژې-میاشت)اسم- واحد- مؤنث- دَ هجری قمری کال نهمه میاشت- رمضان المبارک-
دروړ:(دَر-وړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دروړے-
دروړے:(دَر-وه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ نذر یا منښتې څاروے- دروړ- نښه لرونکے دَ نذر څاروے-
دروګه:(دَرُو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- شان شوکت- رعب داب- دبدبه-
دروګه:(دَرُو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- بندوبست- غمخواری-
درول:(دَره-وَل)مصدر متعدی- (۱)ولاړول- لکول- نېغول- (۲)تم کول- تمول- ځنډول- متوقف کول- (۲)کاندیدول- (۴)مقررول- څارته کومارل- (افغانستان)-
درولے:(دَره-وَه-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درول-
دروم:(دَرَوم)اسم صوت- درب- درومب- دَ توپې اواز- دَ ټوپک دَ خلاصېدو اواز-
دروم:(دَرَوم)اسم- واحد- مذکر- دَ مارش قومانده- درومه- مرش- (افغانستان)-
درومل:(دَرُو-مَل)مصدر- تلل-
درومِلے:(دَرُو-مَه-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- وګورئ درومل-
درومنه:(دَرُو-مَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درومل-

دروموںکے:(درو-مون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دروړل-

درون:(در-ون)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایٔ چې نچې او لوخې پکښې شنې شوې وي- نېزار- دروڼ- دروڼے-

درون:(د-رون)صفت- اندرون- دننه- زړهٔ- (فارسي)-

درون:(دره-ون)حاصل مصدر- وګورئ درزل-

دروند:(دروند)صفت- مذکر- (۱)زیات وزن لرونکے څیز- هغه څیز چې وزن يې زیات وي- (۲)باعزته- باوقاره- قدرمند- عزت مند- (۳)سنګین-

دروندبار:(دروند-بار)اسم مرکب- غیر ضروري سامان- (افغانستان)-

دروندبارے:(دروند-با-رے)اسم- دروندبار وړونکې وسیله- (افغانستان)-

درونـدوالـے:(دروند-وا-لـے)اسم- مذکر- (۱)درنښت- د وزن زیاتـوالـے- (۲)عزت-

دروندول:(درون-ده-ول)مصدر متعدي- وګورئ درنول-

دروندېدل:(درون-دې-دل)مصدر لازم- وګورئ درنېدل-

درونکے:(دره-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درول-

درونګ:(دره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ درول-

درونه:(دره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درول-

دروڼ:(در-وڼ)اسم- واحد- مذکر- د نچو (نلونو) ځنګل- نېزار- درزنے-

دروڼے:(د-رو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دروڼ-

دروه:(د-ره-وه)متعلق فعل- في الحال- فوراً- سمدستي- بې ځنډه-

دروه:(دروه)اسم- (۱)چل- ټګي- دوکه- غلونه- (۲)اندېښنه- ویره- بار-

دروهٔ:(دره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درول-

دروهل:(درو-هل)مصدر متعدي- چا سره ټګي کول- غولول- دوکه کول- (۲)ځورول- پهٔ عذابول-

دروهلے:(درو-هٔ-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دروهل-

دروهنه:(درو-هٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دروهل-

دروهول:(درو-هه-ول)مصدر متعدي- وګورئ دروهل-

دروهونکے:(درو-هون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دروهل-

دروهه:(درو-هه)صفت- چلباز- مکار- دوکه باز-

دروهېدل:(درو-هې-دل)مصدر لازم- (۱)خطا کېدل- غولېدل- (۲)ویرېدل- فکرمند کېدل-

دروهېدلے:(درو-هې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دروهېدل-

دروهېدن:(درو-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دروهېدل-

دروهېدنګ:(درو-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دروهېدل-

دروهېدنه:(درو-هې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دروهېدل-

دروهېدونکے:(درو-هې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دروهېدل-

دروهېدهٔ:(درو-هې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ دروهېدل-

دروهېل:(درو-هې-یل)مصدر- وګورئ دروهېدل/دروهل-

درویشت:(در-ویشت)اسم عدد- شل او درې- درې د پاسه شل- ۲۳-

درویشتم:(در-ویش-تم)صفت- مذکر- عددي صفت- د درویشت صفتي شکل-

درویشتمه:(در-ویش-تهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د درویشتمې روژې شپه چې پکښې عبادتونه، دعاګانې او سورتونه لُستلے شي- د سورتونو شپه- (۲)د درویشتم مؤنث شکل-

درویشته:(در-ویش-ته)اسم- مؤنث- درشته-

درویزګر:(در-وېز-ګر)صفت- مذکر- فقیر- ګدا- سوالګر- چړګر- خېرات ټولونکے-

درویزه:(در-وې-زه)اسم- واحد- مؤنث- خېر ټولونه- خېر غښتنه- سوالګري-

درویش:(در-وېش)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خدایٔ ته رسېدلے- ولي- بزرګ- قلندر- فقیر- ملنګ- (۲)غریب- نېستمن-

درویشـي:(در-وې-شي)اسـم- مـؤنـث- (۱)د درویـش کـار- درویشـتـوب- (۲)غریبي- نېستمني-

درویغ:(در-وېغ)اسم- مذکر- دروغ- (افغانستان)-

درویے:(در-وے)اسم- مذکر- دورمه- نچه- نل-

دره:(د-ره)اسم- واحد- مؤنث- تنګے- ناوه- د دوؤ غرونو تر منځ ځایٔ-

دره:(د-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تازیانه- متروکه- (۲)کاکوړه-

درهار:(د-ره-هار)اسم صوت- (۱)د باران یا د ولې د ورېدو اواز- (۲)د اور د لمبو اواز-

درهدکې:(در-هد-کې)کلمه- د خېر کلمه چې د ماشوم یا د بل څیز د غرځېدو پهٔ وخت وئېلے شي- بسم الله- خېر-

درهم:(در-هم)اسم- واحد- مذکر- د دینار سلمه حصه- د سپینو زرو یوه سکه- وګورئ درم- جمع درهمونه-

درهم برهم:(در-هم-بر-هم)صفت- ګډوډ- وران ویجاړ- بې ترتیبه-

درهه:(در-هه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دم- دعا- دم درهه- (۲)جادو منتر- جمع درهې-

درهیسته والے:(در-هیس-ته-وا-لے)اسم- نژدې والے-

درنی:(در-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه ریښمینه کپړه- دریائی- کناویز-

دری:(د-ری)اسم- واحد- مؤنث- د پارسیانو ژبه- د تاجکو ژبه-

دریا:(در-یا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دریاب- (فارسي)-

دریا:(در-یا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دریه-

دریاب:(در-یاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)رود- سیند- سین- سمندر- بحر-

دریابي:(در-یا-بي)صفت- (۱)دریاب ته منسوب- د دریاب متعلق- (۲)فراخ- ډېر زیات- نهٔ ختمېدونکے- (۲)ډېر سخي-

دریال:(در-یال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دریه-

دریانی:(در-یا-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګوئ درنی-

دریپل:(دری-پل)اسم- مذکر- اطریفل- اتریپل- یوه مشهوره یوناني دوا-

دریخ:(ده-ریخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)منبر- ممبر- لوړ ځایٔ- د ودرېدلو

خاي- (۲)ګډا- نڅا- دريس- (۳)موقف- استقامت-

دريځه:(دَ-ري-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وړه کړکۍ- دريڅه- درڅه-

دريڅه:(دَ-ري-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دريځه- جمع دريڅې-

دريس:(دَريس)اسم- ګډا- نڅا-

دريم:(دَره-يَم/دَر-يَم/دَريم)صفت- مذکر- عددي صفت چې دَ دويم او څلورم تر منځ درجه يا رتبه ښائي- دَ درې صفتي شکل-

درينجې:(درين-جې)اسم- درينځې- زلزل- زلزله-

درينځې:(درين-ځې)اسم- واحد- مذکر- درينجې- دريندې- درينده-

درينچکه:(درين-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- درنچکه- ارغوچکه- جمع درينچکې-

دريند:(دَريند)صفت- دروند- درون- دَ دروند بل قرأت-

درينده:(درين-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرتړونے- سرپيچک- (۲)دَ ځنيو لړې- دَ ځنيو کلاوه- ځنې- سنې-

دريندے:(درين-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ پسونو دَ اينې شنې کېدو يو قسم بيمارې- درندے- درينځے-

درينګ:(دَرينګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځنګل- ګڼ ځنګل- (۲)صفت- سخته زمکه- (۲)کلک- سخت-

درينګل:(دَرينګ-ګل)مصدرِ متعدي- (۱)کښېمنول- سختول- خوړول- (۲)پهٔ يو ځيز کښې بل ځيز پهٔ زور منهل-

درينګلے:(دَرينګ-لے)صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ غصې پهٔ حالت کښې- (۲)بېر موړ- (۳)غټ پټ- جمع درينګلي-

درينګلے:(دَرينګ-ګهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درينګل-

درينګن:(دَرينګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ درينګل-

درينګنګ:(دَرينګ-ګنګ)حاصل مصدر- وګورئ درينګل-

درينګنه:(دَرينګ-ګهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درينګل-

درينګول:(دَرينګ-ګه-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)ټينګول- تخته کول- پلنول- دربل- پهٔ يو ځيز کښې بل ځيز منهل (ځايول)- (۲)کشکول (دَ رسۍ يا پړې)-

درينګولے:(دَرينګ-ګه-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درينګول-

درينګون:(دَرينګ-ګه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ درينګول-

درينګونکے:(دَرينګ-ګون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درينګل-

درينګونکے:(دَرينګ-ګه-وون-کے)فاعل/صفت- وګورئ درينګول-

درينګونګ:(دَرينګ-ګه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درينګول-

درينګونه:(دَرينګ-ګه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درينګول-

درينګوهٔ:(دَرينګ-ګه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ درينګول-

درينګه:(دَرينګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلکه او سخته زمکه- (۲)يو قسم بيمارې- درينګ- درينګے-

درينګېدل:(دَرينګ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ټينګېدل- تخته کېدل- سختېدل- (۲)دَ څهٔ ځيز دَ پاسه ګرځېدل- (۳)کشېدل- کشکېدل (دَ رسۍ يا پړې)-

درينګېدلے:(دَرينګ-ګې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درينګېدل-

درينګېدن:(دَرينګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درينګېدل-

درينګېدنګ:(دَرينګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درينګېدل-

درينګېدنه:(دَرينګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درينګېدل-

درينګېدونکے:(دَرينګ-ګې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درينګېدل-

درينګېدهٔ:(دَرينګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درينګېدل-

درينګے:(دَرينګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ درينګه-

درينے:(دَري-نے)اسم- واحد- مذکر- سپېرمه- سپړمه- تمېزے-

دريو:(دَريو)صفت- سترګې پهٔ لار- منتظر-

دريه:(دَر-يه)اسم- واحد- مؤنث- دَ موسيقۍ يوه لرغونې آله- تمبل- چمبه- درياګۍ- دريال- داريال- جمع دريې/دريه ګانې-

درې:(دهٔ-رې)کلمهٔ تنفر- اخوا- لرې- ايسې- ځه-

درې:(دَرې)اسم عدد- دَ دوو او څلورو تر منځ عدد- ۳-

درې اتيا:(دَرې-اَت-يا)اسم عدد- دَ دوه اتيا او څلور اتيا تر منځ عدد- اتيا او درې- ۸۳-

درې اتيالس:(دَرې-اَت-يا-لس)اسم عدد- درې نوۍ- ۹۳- (افغانستان)-

درې اتيايم:(دَرې-اَت-يا-يَم)صفت- عددي صفت چې دَ دوه اتيايم او څلور اتيايم تر منځ درجه ښئي-

درې اتيايمه:(درې-اَت-يا-يهٔ-مه)اسم عدد دَ درې اتيايم مؤنث صفتي شکل-

درې اړخيز:(دَرې-اړ-خيز)صفت- مذکر- درې ګټه- درې څنډيز- درې څنګيز- درې جانبه- مثلث-

درې اويا:(دَرې-اَو-يا)اسم عدد- دَ دوه اويا او څلور اويا تر منځ عدد- ۷۳-

درې اويايم:(دَرې-اَو-يا-يَم)صفت- عددي صفت چې دَ دوه اويا او څلور اويا تر منځ درجه ښئي-

درې اويايمه:(درې-او-يا-يهٔ-مه)اسم عدد دَ درې اويايم مؤنث صفتي شکل-

درې ايکيځه:(دَرې-اي-کي-ځه)اسم- مؤنث- پنځ پوله- درې ايکيزه- پنځ پولې-

درې ايکيزه:(دَرې-اي-کي-زه)اسم- وګورئ درې ايکيځه-

درې بوجه:(دَرې-بو-جه)اسم- پهٔ يوه جرګه يا مرکه کښې دَ مشرانو شمېره دَ څهٔ وجوهاتو لهٔ کبله دَ ټاکلې شوې تعداد نه يو پهٔ درې زياتونه-

درې پړيګ:(دَرې-پهٔ-ړيګ)صفت- مذکر- منافق- ټګ- چلولې- شپږ ډېيز- درې ډېيز- درې ژبګے-

درې پښيز:(دَرې-پښه-يز)صفت- مذکر- درې پښې لرونکے- درې پښے- مؤنث درې پښيزه-

درې پلے:(دَرې-پلے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښهيو لوبه- (افغانستان)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)"، زورکے "(شل)"، پېښ "(نو-کا-ره)"، زبر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، "ه" (ز-ړه)، "ۀ" (ډو-بې-دهٔ)

درې پنځوس:(درې-پن-خوس)اسم عدد- درې دٌ پاسه پنځوس- ۵۳-

درې پنځوسمه:(درې-پن-خو-سهٔ-مه)اسم عدد دٌ درې پنځوسم مؤنث صفتي شکل-

درې پنځوسم:(درې-پن-خو-سم)صفت- مذکر- عددي صفت چې دٌ دوه پنځوسم او ځلور پنځوسم تر منځ درجه ښئي-

درې جړیز:(درې-جه-ړیز)صفت- مذکر- درې جړې لرونکے- درې مونړیز-

درې چنده:(درې-چن-ده)صفت- یو پهٔ درې- درې گونه- درې غبرگ-

درې څلوېښت:(درې-څل-وېښت)اسم عدد- څلوېښت او درې- ۴۳-

درې څلوېښتم:(درې-څل-وېښ-تم)صفت- مذکر- عددي صفت چې دٌ دوه څلوېښتم او ځلور څلوېښتم تر منځ درجه ښئي-

درې څلوېښتمه:(درې-څل-وېښ-تهٔ-مه)اسم عدد- دٌ درې څلوېښتم مؤنث صفتي شکل-

درې څنډے:(درې-څن-ډے)صفت- مذکر- چې درې څنډې لري- درې اړخيز-

دربدل:(دٌ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)جګېدل- لګېدل- ولاړېدل- (۲)تمبدل- ځنډېدل- ودربدل- (۳)تعين کېدل- ټاکلے کېدل-

دربدلے:(دٌ-رې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- وګورئ دربدل-

دربدن:(دٌ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دربدل-

دربدنګ:(دٌ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دربدل-

دربدنه:(دٌ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دربدل-

دربدونکے:(دٌ-رې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دربدل-

دربدهٔ:(دٌ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دٌ ماضي استمراري دٌ واحد غائب صيغه- وګورئ دربدل-

درې دېرش:(درې-دېرش)اسم عدد- مذکر- دېرش او درې- ۳۳-

درې دېرشم:(درې-دېر-شم)صفت- مذکر- عددي صفت چې دٌ دوه دېرشم او ځلور دېرشم تر منځ درجه ښئي-

درې دېرشمه:(درې-دېر-شهٔ-مه)اسم عدد دٌ درې دېرشم مؤنث صفتي شکل-

درې ړېيز:(درې-ړه-بيز)صفت- مذکر- وګورئ درې پړيک- مؤنث درې ړېيزه-

درېړځ:(درې-ړځ)اسم- واحد- مذکر- مړز- مړخ- مراخ- کرک- نوړز- سائنسي نوم (COTURNIX)-

دربز:(دربز)امر- وګورئ درېږ-

درې ژنګے:(درې-ژن-ګے)صفت- مذکر- وګورئ درې پړيک-

درېږ:(درېږ)امر- (۱)ودرېږه- درېش- (۲)دٌ فوځيانو پهٔ قطار کښې ودرونه-

درېسکلے:(درېس-که-لے)صفت- واحد- مذکر- درې کلنے اوښ- درې ورګے-

درېش:(درېش)امر- (۱)دٌ ودرولو کلمه- وګورئ درېږ- (۲)دٌ سر او ږيرې وېښتهٔ سمونه/جوړونه- (۲)دٌ زمکې لوړه ژوره هوارونه-

درې شپېتم:(درې-شپې-تم)صفت- مذکر- عددي صفت چې دٌ دوه شپېتم او ځلور شپېتم تر منځ درجه ښئي-

درې شپېتمه:(درې-شپې-ته-مه)اسم عدد دٌ درې شپېتم صفتي شکل-

درې شپېتهٔ:(درې-شپې-تهٔ)اسم عدد- درې دٌ پاسه شپېتهٔ- ۶۳-

درېښی:(دٌ-رې-ښی)اسم- مؤنث- (۱)کرته پتلون- کوټ پتلون- وردی- (۲)هوارونه- برابرونه- جوړونه (دٌ زمکې يا ږيرې)-

درې ښېرلے:(درې-ښېر-لے)صفت- مذکر- ځلور کلنے پسهٔ- وزګړے-

درې ښاخې:(درې-ښا-خې)اسم- واحد- مؤنث- درې ښاخې- درې غاښې-

درې ښاخی:(درې-ښا-خی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دٌ رشې الوخولو، پوګ اړولو، دٌ دروزې راغنډلو او داسې نورو کارونو لهٔ پاره پکارېدونکې دٌ لرګې يا اُسپنې نه جوړه درې ښاخيزه آله- ښاخې- شانګې- درې غاښې- سکو-

درېښکے:(درېښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دٌ منداڼو دٌ چلولو مزے- ورشکے- جلب- کېزه- ورګه- جلو- قېزه- کوزه-

درېغ:(درېغ)دٌ افسوس کلمه- (۱)انکار- (۲)آه آه- وش- ارمان- افسوس- وئ وئ- (۳)صرفه- سستي- اسره- ساتنه- سپما- (۴)دروغ-

درې غاښې:(درې-غا-ښې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ درې ښاخې-

درې غاښے:(درې-غا-ښے)صفت- واحد- مذکر- پهٔ غاښ درې- درې کلنے- درې ورګے-

درېغ من:(درېغ-من)صفت- مذکر- ناراض- ناخوش-

درېغول:(درې-غه-ول)مصدر متعدي- نهٔ ورکول- سپمول- سرپول-

درېغه:(درې-غه)دٌ تاسف کلمه- افسوس- ارمان-

درېغه درېغه:(درې-غه-درې-غه)مرکب- دٌ افسوس کلمه- ارمان ارمان- افسوس افسوس-

درې کلنے:(درې-که-له-نے)صفت- مذکر- دٌ دربو کالو- وګورئ درې غاښے-

درېکټ:(درې-کټ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لوبه چې ځلور مربع شکل کښې کرښې ووهلے شی او دٌ اوو کسانو لهٔ خوا پهٔ دربو دربو ګيټيو کولے شی-

درېګون:(درې-ګون)عددي صفت- درې چنده- دٌ دربو ځخه جوړ-

درې ګونه:(درې-ګو-نه)صفت- وګورئ درې چنده-

درېګے:(درې-ګے)اسم- مذکر- دٌ جوارې يو قسم چې پهٔ دربو ببېږيو کولے شی-

درېم:(درېم/درېم/درېم)صفت- (۱)عددي صفت چې دٌ دوېم او ځلورم تر منځ درجه ښئي- پهٔ دوېم پسې- (۲)دٌ پير ورځ-

درېمان:(درې-مان)صفت- وګورئ درېمګړے-

درې مخے:(درې-مه-خے)صفت- مذکر- درې مخه لرونکے- درې اړخيز-

درېم کجه:(درېم-که-جه)اسم- شپږغاښے غوئے چې عمر ئې ځلور کاله وي-

درېمګړے:(درېم-ګهٔ-ړے)صفت- واحد- مذکر- منصف- ثالث- درېمان-

درې مناريز:(درې-م-نا-ريز)صفت- مذکر- چې درې منارې لري-

درېم نمبريز:(درېم-نم-به-ريز)صفت- پهٔ درېم نمبر-

دربمولن:(درې-مو-لن)اسم- جوړه- فېصله- روغه-

ي (ځي-رل)، ې (مي-ره-ول)، ۍ (پيا-لۍ)، ے (تن-دے) تفصيل دٌ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

درې مونډېز :(دَرې-مُون-ډېز)صفت- مذکر- چې درې مونډه لری- درې جړېز-

درېمه:(دَرے-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو رسم چې دَ وادهٔ خلمے دَ وادهٔ نه وروستو سره دَ څنو خپلوانو دَ سخر کور ته پهٔ مېلمستیا ځی- (۲)دَ مړی درېمه ورځ- (۳)دَ درېم مؤنث صفتی شکل-

درېمه خور :(دَرے-مه-خور)اسم- واحد- مؤنث- دَ قمری کال پنځمه میاشت- جمادی الاول-

درې نوی:(دَرې-نهٔ-وی)اسم عدد- درې دَ پاسه نوی- ۹۳-

درې نوی یم:(دَرې-نهٔ-وی-یَم)صفت- مذکر- عددی صفت چې دَ دوه نوی او څلور نوی تر منځ درجه ښئی-

درې نیم سره:(دَرې-نیم-سه-ره)اسم- څوکند چې دَ کوژدن شوې جینی رشته دارو کښې درېو سړیو او یوې ښځې ته لهٔ رشتې دَ منکرېدو پهٔ صورت کښې ورکولے شی- (افغانستان)-

درې ورکے:(دَرې-وَر-کے)صفت- مذکر- دری کلنے اوښ-

درېوزګر :(دَ-رېوز-ګر)اسم صفت- وګورئ دروېزګر-

درېوزی:(دَ-ربو-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دروېزی-

دری:(دَ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ سنهو، سپنسیو یا دَ پلاسټکی مزیو نه اوبدل شوې غټه شډله کپړه چې دَ ناستې او روټی خوړولو وغېره دَ پاره پکاریږی- پوړ- درئی-

درے:(دَ-رے)اسم- واحد- مذکر- پشتی- پشته- اړم-

دړ :(دَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پارسنګ- پاسنګ- دړه- پړسنګ- پوړسنګ- پانګ- (۲)دَ تلې چابړے- (۳)دَ وزن کانړے- (۴)دَ بنیادم تنه بوده- (۵)اړت- کمېشن- دړت- دَ دړوانی پېشه- (۶)درد- دړد- (۷)غټه تله-

دړا :(دَ-ړا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داړه-

دړاکه:(دَ-ړا-که)اسم- واحد- مؤنث- دړکه- دپکه- دبکه- دباړ-

دړت:(دړت)اسم- واحد- مذکر- جمع دړتونه- کمېشن- کټ کمېشن- سود- دړ-

دړچ دړچ:(دَړچ-دَړچ)مرکب- جیګ جیګ- ټپ ټپ- پهٔ شا ټېونه- جنګی سپاهیانو له پاړګیرنه ورکونه-

دړد :(دَړد)اسم- واحد- مذکر- دړ- درد- خوږ- څړیکه- برېښ- سوے- تکلیف-

دړدانګ:(دَړ-دانګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دړدنګ-

دړداوهٔ:(دړ-دا-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دړدول-

دړدتګ:(دَړد-تګ)اسم- واحد- مذکر- ارت ارت تلنه-

دړ دړ :(دَړ-دَړ)صفت- ذره ذره- ټوټه ټوټه- دړې دړې- (افغانستان)-

دړدړے:(دړ-ده-ړے)اسم- واحد- مذکر- پانېکو- پېکو- مغه آله چې دانې پرې مېده کولے شی-

دړد غم:(دَړد-غَم)اسم مرکب- (۱)پرېشانی- خفګان- (۲)ګړوړ-

دړدنګ:(دَړ-دنګ)صفت- (۱)پهٔ یوه منډه- سم دَ لاسه- دَ خوښۍ او خوشحالی منډه- دړی دنګ- کالکوچکه- (۲)شېبه- لحظه- (۳)پهٔ غړانګو ژړا- اوږده ژړا- (۴)ګډه وډه سندره- بې خونده سندره-

دړدوبړه:(دَړ-دوب-ړه)اسم- پهٔ شور او زوږ- پهٔ زوږ- دړدوپړه-

دړدوپړه:(دَړ-دوپ-ړه)اسم- وګورئ دړدوبړه-

دړدوړ :(دَړ-دوړ)صفت- مذکر- مات ګډ- مېده مېده- چوری چوری- ریچې ریچې-

دړدوک:(دَړد-دُوک)اسم مرکب- دوک دړد- غم دړد- تکلیف- سختے-

دړوکے:(دَ-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ پټ او امریکنی ټوپک دَ لرګی برنی ټوټه-

دړدول:(دَړ-ده-وَل)مصدر متعدی- دردول- چا ته درد رسول- تکلیف رسول- خوږول- پهٔ عذابول-

دړدولے:(دَړ-ده-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړدول-

دړدون:(دَړ-ده-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دړدول-

دړدونکے:(دَړ-ده-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړدول-

دړدونګ:(دَړ-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دړدول-

دړدونه:(دَړ-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دړدول-

دړدېدل:(دَړ-دې-دَل)مصدر لازم- دردېدل- خوږېدل- تکلیف رسېدل- درد رسېدل- عذابېدل-

دړدېدلے:(دَړ-دې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړدېدل-

دړدېدن:(دَړ-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ دړدېدل-

دړدېدنګ:(دَړ-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دړدېدل-

دړدېدنه:(دَړ-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دړدېدل-

دړدېدونکے:(دَړ-دې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړدېدل-

دړدېدهٔ:(دَړ-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دړدېدل-

دړز :(دَړز)اسم صوت- (۱)دَ ټوپک دَ ډز اواز- غړز- درز- (۲)دَ څهٔ څیز دَ پرېوتو اواز-

دړز :(دَړز)اسم- واحد- مذکر- درز- چاؤد- چاک- درځ-

دړزول:(دَړه-زه-وَل)مصدر متعدی- درزول- وهل- ټکول-

دړزولے:(دَړه-زه-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړزول-

دړزون:(دَړه-زه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دړزول-

دړزونکے:(دَړه-زه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړزول-

دړزونګ:(دَړه-زه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دړزول-

دړزونه:(دَړه-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دړزول-

دړزوهٔ:(دَړه-زه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ دړزول-

دړزېدل:(دَړه-زې-دَل)مصدر لازم- درزېدل- وهلے کېدل- ټکولے کېدل-

دړزېدلے:(دَړه-زې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دړزېدل-

درزېدن:(دَرِه-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدنګ:(دَرِه-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدنه:(دَرِه-زې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ درزېدل-

درزېدونکے:(دَرِه-زې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درزېدل-

درزېدهٔ:(دَرِه-زې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درزېدل-

درغم:(دړ-غم)صفت- مذکر- کړوړ-

درک:(دَ-رک)اسم صوت- درزا- دَ زړهٔ درزا-

درکه:(دَ-رِه-که)اسم- واحد- مؤنث- لعنت ملامت- پهٔ خبرو تهديدونه- دبکه- دپکه- داړکه- ړب-

درکېدل:(دَرِه-کې-دَل)مصدر لازم- درزېدل- ګړېبېدل- پورته غرځېدل- زړهٔ درکېدل- ټکان يا غرځېدل-

درکېدلے:(دَرِه-کې-دَهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درکېدل-

درکېدن:(دَرِه-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ درکېدل-

درکېدنګ:(دَرِه-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ درکېدل-

درکېدنه:(دَرِه-کې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ درکېدل-

درکېدونکے:(دَرِه-کې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ درکېدل-

درکېدهٔ:(دَرِه-کې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ درکېدل-

دړوانی:(دړ-وا-نی)صفت- تول کونکے- تولي- دړوی- تولګر-

دړوکی:(دَ-ړو-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ لرګی وړه ټوټه- دَ دړي اسم تصغير- (۲)دَ چلغوزي دَ ونې هغه دړه چې بلولے شي- (۳)شونټي- ايژې- يژې- چراغ چوب-

دړونے:(دَ-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- خرېړے- خمبه- دوړنګ-

دړوی:(دړ-وی)صفت- مذکر- وګورئ دړوانی-

دړه:(دَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ لرګی ټوټه- دَ لرګی يا هډوکی نه بېله شوې ټوټه- تخته- (۲)دَ لرګی چاړه- (۳)درز- (۴)ونه- قد و قامت- (۵)دروازه- (۶)دَ خټکی يا هندواني ترازه- جمع دړې-

دړه:(دَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تش لوښی تلنه- وګورئ دړ-

دړه:(دَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه- ګرده- ګرد- ګرده-

دړه دړه:(دَ-ړه-دَ-ړه)صفت- مرکب- ټوټه ټوټه- توټنکی توټنکی- ذره ذره-

دړه دوړه:(دَ-ړه-دو-ړه)اسم- (۱)شور ماشور- شور زوږ- غوربېر- غالمغال- غورپش- (۲)دوړه دپکه- دوړه دبکه-

دړه مار:(دَ-ړه-مار)صفت- مذکر- وګورئ داړه مار-

دړه ماری:(دَ-ړه-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داړه ماری-

دړه ماکو:(دَ-ړه-ما-کو)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے چې پهٔ فصل (زياتره پهٔ شفتلو او جوارو) کښې راشين کيږي- شمخه- سيارکه-

دړی دنګ:(دَ-ړی-دنګ)صفت- مذکر- سپک لمنے- سپک پړولے- لاندې پربوتے-

پيکه سيکه-

دړيز:(دَ-ړيز)اسم- واحد- مذکر- دَ لاندی دَ غوښې يوه غنډه او غټه ټوټه چې جُدا خوړنده وی- دَ لاندی غوټه-

دړيکه:(دَ-ړی-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اپه دپه- پرکه-

دړې:(دَ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)کړکی- کلکين- ورسی- (۲)دَ لرګی ټوټې-

دړې دړې:(دَ-ړې-دَ-ړې)صفت- مرکب- (۱)ټوټې ټوټې- پارچې پارچې- ذرې ذرې- ټکړې ټکړې- درې ورې- (۲)تس نس- ګډوډ-

دړې ورې:(دَ-ړې-و-ړې)صفت- مرکب- وګورئ دړې دړې-

دړی:(دَ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ زنانو دَ سر کالے- (۲)ځلور سېره وزن- ځلور سېره- (۳)دَ لوښو او خوراکی څيزونو دَ ايښودو الماری-

دړی ټيک:(دَ-ړی-ټيک)اسم- واحد- مذکر- دَ اوربل يا تندی يو ښځينه کالے-

دړے:(دَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څاڅکے- قطره- (۲)هغه لوښے چې مائع يا غوړ ورباندې اندازه کولے شي-

دزار:(دَ-زار)اسم- واحد- مذکر- جوار- جوارے- دَ جوارو غله- دَ جوارو دانې- (افغانستان)-

دزارينه:(دَ-زا-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- جواری- سوکړک- سوړ سکړک کېلے- دَ جوارو ډوډۍ- دَ جورو ډوډۍ-

دزړهٔ:(دز-ړهٔ)اسم- پرختيا- بوږدکی- بژدکی-

دزول:(دَ-زه-ول)مصدر متعدی- ډزول- غربول- وهل- ټکول-

دزولے:(دَ-زه-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دزول-

دزون:(دَ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ دزول-

دزونکے:(دَ-زه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دزول-

دزونګ:(دَ-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دزول-

دزونه:(دَ-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دزول-

دَ ژرندې پل:(دَ-ژرن-دې-پل)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ژرنده کښې هغه پلن کاڼے چې دانې پرې مېده (اوړهٔ) کولے شي-

دَ ژواک بندګان:(دَ-ژواک-بن-دَ-ګان)اسم- جمع- دَ خدمت دَ پاره ساتل شوی بنديان- (افغانستان)-

دسپنه:(دس-په-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اُسپنې يوه آله چې ګلکاران يُ دَ خښتو لګولو پهٔ کار کښې استعمالوی- (۲)الړی- حلقه- دَ ټوپک لېندی- دَ ټوپک کړی- (۳)څېټی- (۴)دَ زرګرانو يوه آله-

دَ سپو خرېړے:(دَ-سپو-خه-ري-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ خرېړی يو قسم چې دَ خوراک نهٔ وی-

دست:(دست)اسم- واحد- مذکر- دَ اسهال پهٔ وخت دَ عمل شمېر يا تعداد- (۲)اسهال- دَ نس ايله کېدنه- دَ نس جاری کېدنه- لهٔ نسه کښېناستنه- ريښکے- پستکے- پرپری- نری لوئ بول-

دستار:(دس-تار)اسم- واحد- مذکر- پټکے- پګړی- لونګی- بګړی- لنګوټه- لنګوټے- جمع دستارونه-

دستاربندی:(دَس-تار-بَن-دی)اسم- واحد- مؤنث- دَ دستار تړلو دستوره- یو مشر، عالم یا صوفی سړی ته دستار تړنه- جمع دستاربندۍ-

دستانه:(دَس-تا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ لاس دَ یخنی لهٔ کبله اچونکے پوشاک- دَ بجلۍ ټیک کولو پهٔ وخت لاس ته اچونکے پوشاک- دستکله- دسماغو- دسکښه- لاسکله- لاس ماغږ- لاس پېټلے- جمع دستانې-

دستاویز:(دَس-تا-ویز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دلیل- مدرک- سند- (۲)هر هغه څهٔ چې پهٔ لاس کښې وی- (۳)وسیله- بهانه- پلمه- جمع دستاویزونه-

دست بازی:(دَست-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- لاس وهنه- ناوړه استفاده- بده استفاده- ناروا ګټه- خیانت- جمع دست بازۍ-

دست پاک:(دَست-پاک)اسم- واحد- مذکر- دسمال- دَ لاس دسمال- لاس وچونے- دَ لاس وچولو کپړه- (۲)هغه څوک چې دَ بل پهٔ ګټه استعمال شی- لاس پاکے- دَ خلقو دَ لاس اله-

دست پهٔ دست:(دست-پهٔ-دست)صفت- لاس پهٔ لاس- سمدستی- فوراً- ژر-

دستخط:(دست-خط/دس-ته-خط)اسم- واحد- مذکر- یو نښه یا نوم چې دَ لیک یا سند پهٔ اخر کښې لیکلے شی- لاس لیک- قلمی- پهٔ لاس لیکلے-

دستخطی:(دست-خه-طی)اسم- واحد- مؤنث- لاس لیک کونه- دستخط کونه- دسخطی-

دسترخان:(دَس-تر-خان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دسترخوان-

دسترخوان:(دَس-تر-خوان)اسم- واحد- مذکر- وړوه څلورکټیزه وړه یا لویه کپړه چې روټۍ پرې خوړے شی- استرخان- دسترخان- کندورے- رومال- تیکړے-

دسترس:(دست-رس)اسم- واحد- مذکر- لاس لرنه- پهٔ یو کار یا موضوع کښې لازمه پوهه لرنه- پهٔ یوه چاره کښې مهارت-

دسترک:(دست-رک)اسم- واحد- مذکر- هغه دَ لرګی جوړه آله چې ږول پرې غړولے شی- دَ ږول لوړے- دَ ږول لاړے- لوړ-

دَ سترګې ګل:(دَ-سْتر-ګې-ګل)اسم- واحد- مذکر- هغه خال (ګل) چې پهٔ سترګه کښې راوخیژی-

دست شوئ:(دَست-شوئ)اسم- واحد- مذکر- لګن- دوش- چیلمچے- دشوے- دوشوے- لاس لونے- ټورے-

دستک:(دَس-تک)اسم صوت- (۱)دَ لاس ټپ- تاړی- (۲)ور یا تمبه ټبونه-

دستک:(دس-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ راهداری پروانه یا پاسپورټ- (۲)دَ حساب کتاب روزنامچه- (۳)دستکے- هغه واړهٔ لرګی چې پهٔ چت کښې لګولے شی- لاړے-

دستکاری:(دست-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ لاس منقش څیزونو جوړونه- دَ لاس کار- کاریګری- استاذی-

دست کش:(دَست-کش)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دستانه- (۲)لاس راکښونکے-

دستکښه:(دست-که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دستانه-

دستکول:(دست-کول)اسم- واحد- مذکر- دَ فېشن دَ څیزونو، روپو او داسې نورو شیانو دَ ساتلو دَ څرمنې یا پلاسټک څخه جوړه بټوه چې عموماً ښځې یَ ځان سره ګرځوی-

دستکی:(دَس-ته-کی)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ څاروی دَ کټې دواړو خواؤ ته لګېدلی دَ نیم میټر پهٔ اندازه واړه لرګی- (۲)پوړی کښې لګېدلی لرګی-

دستکی:(دس-ته-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم پوړی- دستکے-

دستکے:(دس-ته-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ اړکے- (۲)لاسکے- لاستے- موټے-

دستکے:(دس-ته-کے)اسم- واحد- مذکر- اوږده دَ لاس روټۍ چې پهٔ تنور پخولے شی- دَ لاس پوړی- دستکی-

دستګاه:(دست-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ځائ چې مختلف قسمه الات پکښې جوړولے شی- کارخانه- (۲)توان- وس- قدرت- (۳)پرتم- (۴)پانګه- شتهٔ- (۵)دَ موسیقی یو بشپړ آهنګ-

دستګله:(دَست-ګه-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دستانه-

دست ګیر:(دَست-ګیر)صفت- مذکر- (۱)نیولے- ګرفتار- (۲)مرستیال- مددګار- لاس نیونکے-

دستګیری:(دست-ګی-ری)اسم- واحد- مؤنث- مرسته- امداد-

دست لاپ:(دَست-لاپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دسلاپ-

دستمال:(دَست-مال)اسم- واحد- مذکر- دسمال- رومال- جمع دسمالونه-

دستماله:(دَست-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دستانه-

دستمایه:(دَست-ما-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ډال او سپر دَ لاس نیولو ځائ او تسمه- دَ سپر او ډال موټی او پټی- دَ ډال یا دَ کنګل موټے-

دستمبول:(دَس-تم-بول)اسم- واحد- مذکر- پرپېو- پیستمبول- دَ ورکوټی خټکی پهٔ څېر یوه خوشبویه مېوه-

دستور:(دس-تُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)رسم- رواج- (۲)قانون- قاعده- لاره- طریقه- فرمان- امر- (۳)رخصت- اجازه- (۴)هدایت- لارښودنه- جمع دستورونه-

دستورالعمل:(دَس-تُو-رُل-عه-مل)اسم- (۱)هدایت- لار ښودنه- نصیحت- (۲)مراسم- (۳)قانون- قاعده- رواج- طریقه- اصول-

دستورساز:(دَس-تُور-ساز)صفت- مذکر- دستور جوړونکے- ائین ساز-

دستورسازی:(دَس-تُور-سا-زی)اسم- واحد- مؤنث- ائین سازی- دستور جوړونه-

دستوره:(دس-تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دستور- طریقه- قاعده- دود- جمع دستورې-

دستوری:(دس-تو-ری)اسم- واحد- مذکر- ګټه- شکرانه-

دستوری:(دس-تو-ری)اسم صفت- پهٔ دستور پورې مربوط- دَ دستور- دَ وظیفې لهٔ مخې- دَ هدایت پهٔ اساس- رواجی-

دستونه:(دس-تُو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ دست جمع- وګورئ څپاره-

دَ ستونی ول:(دَ-ستو-نی-ول)اسم- واحد- مذکر- غړے- غبغب-

دسته:(دس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاسکے- لاستے- (۲)گلدسته- کېډۍ- بنډل- کوده- (۳)مقدار- (۴)مرسته- (۵)ډله- گروپ- ټولے- (۶)دَ سپېنسو یا رېښمو گنجی- (۷)دوه درجنه- ۲۴ کاغذونه- جمع دستې-

دسته بندی:(دس-ته-بن-دی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ گروپ گروپ یا پلو وېشنه- پله پله کونه- گروپ بندی- صف بندی-

دستی:(دس-تی)صفت- (۱)اوس- سمدستی- سم لاسی- فوراً- ژر پهٔ ژر- سم دَ لاسه- (۲)دَ لاس-

دستی بم:(دس-تی-بم)اسم- واحد- مذکر- یو وړوکے بم چې پهٔ مخالف دَ نژدې نه ورغرزولے شی- گرنېټ-

دستی پهٔ دستی:(دس-تی-پهٔ-دس-تی)صفت- فوراً- بې ډیله- بې لهٔ ځنډه- ژر تر ژره- سم دَ لاسه- (افغانستان)-

دَ سحر سترگه:(دَ-س-حر-ستر-گه)اسم- واحد- مؤنث- هغه غټ پرقېدونکے ستورے چې دَ شپې پهٔ اخری پار کښې پهٔ اسمان ښکاری- رڼه سترگه- دَ سبا سترگه-

دسخط:(دس-خط)اسم- واحد- مذکر- وگوره دستخط-

دسخطی:(دس-خه-طی)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دستخطی-

دسره:(دَ-سه-ره)متعلق فعل- (۱)بالکل- ښخی- قطعاً- مهو- (۲)ختم- پایَ- اخر- (افغانستان)-

دسکړه:(دس-که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دستکړه- کړه- دَ لاس اچولو یا پهٔ مټ کولو یو کالے-

دسکښه:(دس-که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- دست کش- لاس وېلے- پلاسټک- دسکله- لاسکله- دستانه- دسماغو-

دسکله:(دس-که-له)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دستانه-

دسلاپ:(دس-لاپ)اسم- واحد- مذکر- بوټی- دَ سودا شروع- دَ وړومبی خرڅ پېسې- دَ دوکان دَ خلاصولو نه وروستو هغه وړومبی پېسې چې خرڅونکی يې دَ رانیونکی نه دَ جنس پهٔ مقابله کښې اخلی-

دسماغو:(دس-ما-غو)اسم- واحد- مذکر- وگوره دسکښه-

دسمال:(دس-مال)اسم- واحد- مذکر- رومال- رومیال- څپوټے- هغه ټوټه چې سر پرې تړلے شی- هغه ټوټه چې مخ لاسونه پرې وچولے شی-

دسماله:(دس-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه ملهم یا پهه چې پهٔ پرهر کېښوے شی-

دسمبر:(دَ-سم-بر)اسم- واحد- مذکر- دَ نومبر او جنوری تر منځ میاشت- دَ عیسوی کال دولسمه میاشت-

دسمول:(دس-مول)اسم- واحد- مذکر- دسمال- دستمال- دوسمال- لاس پاکے- رومال- تولیه- جمع دسمولونه-

دس نمبرے:(دس-نم-به-رے)صفت- نمبر دس- بدمعاش- وران کارے-

دسون:(دَ-سون)اسم- دسوو- بالڼ- سووتی- خشاک-

دَ سوی خټکے:(دَ-سوی-خه-ټه-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم جیلغ لرونکے بوټے چې دَ گیلاس دَ دانې پهٔ اندازه دَ خټکی پهٔ شان مېوه کوی- (افغانستان)-

دسهره:(دَ-سه-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ هندوانو یوه مذهبی دستوره چې دَ اسو پهٔ لسمه نېټه کوی-

دسیسه:(دَ-سی-سه)اسم- واحد- مؤنث- لانجه- حیله- اسباب سازی- دروهه- چلوټه- پټ چل- مکر- سوړه-

دسی:(دَ-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم لوبه چې دَ زمری دَ لوبې پهٔ شان پهٔ گیټو کولے شی-

دش:(دش)اسم- واحد- مذکر- وگوره ډېش- (افغانستان)-

دشت:(دشت)اسم- واحد- مذکر- دښت- صحرا- بیدیا- دشته- مېره-

دشته:(دَش-ته)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دشت-

دَ شکاڼه سترگه:(دَ-شکا-ڼهٔ-ستر-گه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو روڼ ستوری نوم چې دَ سحر سترگې نومې ستوری نه مخکښې راخیژی-

دشکه:(ده-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- یوه اتشی اسلحه-

دشلمه:(دَش-له-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه خواږهٔ یا شیرینی چې دَ چائیو سره خوړلے شی-

دشمن:(دَش-من)اسم- واحد- مذکر- وگوره دښمن-

دشمندار:(دَش-مَن-دار)صفت- مذکر- وگوره دښمندار-

دشمنداری:(دَش-مَن-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دښمنداری-

دشمنی:(دَش-مهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دښمنی- جمع دشمنی-

دشنام:(دَش-نام)اسم- واحد- مذکر- ښکنځل- کنځل- بدرد- زیړې- سپورې ستغې- (م- فارسی)-

دشنبه:(دَ-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ گل ورځ- دوشنبه- گل- سوموار- پیر-

دشوئ:(دَ-شوئ)اسم- واحد- مذکر- چلمچی- دستشوئ- دوشے- لگن- لاس وینځونے- هغه لوښے چې لاسونه پکښې وینځلے شی-

دښت:(دښت)اسم- واحد- مذکر- وگوره دشت-

دښته:(دښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وگوره دشت-

دښکو:(دښ-کو)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې مرغی نوم- شیشړ- چوړو- بټکک-

دښمن:(دښ-من)اسم- واحد- مذکر- دشمن- مېرڅے- غلیم- بدخواه- دَښنو- خصم- دَ دوست ضد-

دښمندار:(دښ-مَن-دار)صفت- هغه څوک چې دشمنی لری- دشمن دار- توره دار-

دښمنداری:(دښ-مَن-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دشمنی- تربگنی- دښمنی-

دښمنی:(دښ-مهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- دشمنی- بدی- غلیمی- رټې- عداوت- غچ- بدخواهی- کینه- ټکه- جمع دښمنی-

دښمنېدل:(دښ-مهٔ-نې-دل)مصدر لازم- مخالف کېدل- غلیم کېدل- بدېدل-

ورانېدل- رټېدل-

دښمنېدن:(دُښ-مهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دښمنېدل-

دښمنېدنګ:(دُښ-مهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دښمنېدل-

دښمنېدنه:(دُښ-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دښمنېدل-

دښمنېدونکے:(دُښ-مهٔ-نې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دښمنېدل-

دښمنېدهٔ:(دُښ-مهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ دښمنېدل-

دښن:(دُ-ښن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دښمن-

دښنو:(دُښ-نو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دښمن-

دښنهٔ:(دښ-نهٔ)اسم- واحد- مذکر- دښمن- دشمن-

دښنه:(دُښ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دښمنی-

دښنی:(دُښ-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دښمنی-

دعا:(دُ-عا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوا- غښتنه- حاجت غُښتنه- (۲)فاتحه- دَ مغفرت غُښتنه- پاتا- (م- عربی)-

دعا سلام:(دُ-عا-سه-لام)اسم مرکب- علېک سلېک- راشه درشه- دوستی- اشنائی- ملګرتيا- ناسته پاسته- تلهٔ راتلهٔ- ګپ شپ- (م- عربی)-

دعاګو:(دُ-عا-ګو)صفت- وګورئ دعاګوئ-

دعاګوئ:(دُ-عا-ګوئ)صفت- (۱)دعا کونکے- خېر غُښتونکے- خواست کونکے- دعاګو- (۲)زوئ، لور، نمسے، کړوسے او نور داسې نژدې خپلوان-

دعائې خېر:(دُ-عا-ئې-خېر)اسم- واحد- مؤنث- دَ خېر دعا- ښهٔ دعا- دَ يوې جرګې يا غُنډې دَ ختمېدو نه وړاندې پهٔ شريکه دُعا- دَ کار دَ شروع کولو پهٔ سر کښې دُعا-

دعوا:(دَع-وا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دعویٰ-

دعوت:(دَع-وَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلنه- رابلنه- راغښتنه- (۲)مېلمستيا- ولمستيا-

دعوت نامه:(دَع-وَت-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بلنې رقعه- دَ بلنې کارډ- بلن لیک-

دعوتی:(دَع-وه-تی)صفت- پهٔ دعوت راغلے- رابللے شوے-

دعوه:(دَع-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دعویٰ-

دعویٰ:(دَع-وا)اسم- واحد- مؤنث- دعوا- دعوه- داوه- لانجه- شخړه- دنګله- ونګاله- جګړه-

دعویٰ ګیر:(دَع-وا-ګیر)صفت- وګورئ دعوېدار-

دعویٰ ګیری:(دَع-وا-ګی-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دعوېداری-

دعوېدار:(دَع-وې-دار)صفت- دعویٰ لرونکے- دعویٰ کونکے- دعویٰ ګیر- دعویٰ ګر- مدعی-

دعوېداری:(دَع-وې-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دعویٰ لرنه- دعویٰ ګیری-

دغا:(دَ-غا)اسم- واحد- مؤنث- ټګی- چل- چم- دروهه- مکر- حيله- غولونه-

دغاباز:(دَ-غا-باز)صفت- دوکه باز- دوکه مار- ټګ- چلولی- درغل- فرېبی-

دغابازی:(دَ-غا-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- دَ دغاباز کار او پېشه-

دغخے:(دَغ-خے)اسم- واحد- مذکر- وچ لاس- ګوډ لاس- دَ فالج لاس- شل لاس- معذور لاس-

دغدغه:(دَغ-ده-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وېره- ډار- ترهه- تشويش- بېره- تراره- (۲)هنګامه- انګازه- اوازه- (۳)تخنونه- تخنے- (۴)تخت- پلاز- ګدی-

دغدغے:(دَغ-ده-غے)صفت- مذکر- دوکه مار- ټګ برګ- ټګمار- ټګی کونکے- چمباز- غولونکے- فرېب ګر- فرېب کار- دغدوغے-

دغ دوپړه:(دَغ-دُوپ-ړه)صفت- وګورئ دړدوبړه-

دغدوغ:(دَغ-دَوغ)اسم- واحد- مذکر- دوکه- چل ول- اَنې بانې- فرېب-

دغدوغے:(دَغ-دو-غے)صفت- مذکر- وګورئ دغدغے-

دغدوور:(دَغ-ده-وور)اسم- واحد- مذکر- يوه څوپکه (پېکے) لرونکې مرغی- (افغانستان)-

دغډغے:(دَغ-ډه-غے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ نمر وړانګه يا شغلې- (۲)دَ غېږ څاڅکو باران-

دَ غرهٔ تماکو:(دَ-غرهٔ-ته-ما-کو)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ يو مشهور بوټے چې دَ تماکو پهٔ څېر پهٔ چيلم کښې څښلے کېږی او دَ ساه لنډی مرض دپاره مؤثر ګڼلے شی- (افغانستان)-

دَ غرهٔ چائ:(دَ-غرهٔ-چائ)اسم- واحد- مؤنث- يو مشهور خوړنکے بوټے چې دَ چائيو کار ترې اخستے شی- (افغانستان)-

دغری:(دَغ-ری)اسم- واحد- مؤنث- تمبه-

دغسې:(دَ-غه-سې)متعلق فعل- (۱)داسې- دارې- دغه رنګې- دا ډول- همدا رنګه- همدا شان- دغه شان- (۲)دَ نر پهٔ شان- دَ نر غُندې-

دغل:(دَ-غل)صفت- مذکر- درغل- کوټه- منافق- مکار- ټګ-

دغلته:(دَ-غل-ته)متعلق فعل- پهٔ دغه ځائ کښې- دغه خوا-

دغمه:(دَغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وهلو ټکولو پهٔ وجه جوړه شوې نښه- داغ- پاړه- پوله- تغمه-

دغو:(ده-غو)ضمير- دَ دغه جمع حالت-

دَ غوا غولانځه:(دَ-غوا-غو-لان-څه)اسم- واحد- مؤنث- دَ يو قسم وابښهٔ نوم- دَ غوا غلانځه- (افغانستان)-

دَ غوائی ژبی:(دَ-غوا-ئ-ژهٔ-بی)اسم- يو قسم طبی بوټے- ګاؤزبان- ګوزبان- چلخے- شلخے- (افغانستان)-

دَ غوائی سترګه:(دَ-غوا-ئ-ستر-ګه)اسم- (۱)ساعت- ګړی- (۲)يو قسم ګل چې شاوخوا ئې زيړه او مينځ ئې تور وی- (افغانستان)-

دغومره:(ده-غوم-ره)متعلق فعل- دغونه- دغه هومره- دومره- پهٔ دې اندازه- دومره قدرې- دونې- دونه- دومه- دغونې- دَ دغه هومره عاميانه تلفظ-

دغونه:(ده-غو-نه)متعلق فعل- وګورئ دغومره-

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ة"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-بې-دهٔ)

دغه:(ده-غه)ضمیر- دا- دَ نژدې اشارې ضمیر لکه دغه سړے، دغه کسان-

دغه رنګې:(ده-غه-رنګ-ګې)متعلق فعل- دغسې- دغه رنګ- داسې- دغسې-

دغه مغه:(ده-غه-مه-غه)اسم مرکب- (۱)مغه دغه- (۲)ګډې وډې-

دف:(دَف)اسم- واحد- مذکر- داریا- داریال- تمبل- دریه- (م- عربی)-

دفاع:(د-فاع)اسم- واحد- مؤنث- دَ جنګ په وخت لهٔ دشمنه خان بچ کونه- ژغورنه- حفاظت- خان ساتنه- دپه- (۲)ځواب ورکونه-

دفاعی:(د-فا-عي)اسم- واحد- مؤنث- دَ دفاع متعلق- دَ دفاع-

دفاعی رفتار:(د-فا-عي-رَف-تار)اسم- هر هغه څهٔ چې یو سړے یې دَ خپل اضطراب دَ مخ نیوی دَ پاره تر سره کوی- (افغانستان)-

دفتر:(دَف-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځایْ چې پکښې سرکاری کار کولے شی- محکمه- افس- رسمی څانګه- دولتی اداره- (۲)زمکه- پلارګنے جائیداد- (۳)اوږده قیصی-

دفتردار:(دَف-تر-دار)صفت- مذکر- دَ دفتر څوکیدار- محافظ-

دفترداری:(دَف-تر-دا-ری)اسم- مؤنث- دَ دفتر چارې- دَ دفتر کارونه-

دفتری:(دف-ته-ري)صفت- مذکر- (۱)دفتر ته منسوب- (۲)دفتری لیک- دیوانی لیک- (۳)دَ دفتر سمونکے- دَ دفتر دَ سامان نګران-

دفتی:(دَف-تي)اسم- واحد- مؤنث- قایه- کانټې- دَ کتاب جلد-

دفع:(دَ-فع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شړنه- ردونه- ایسته کونه- لرې کونه- (۲)غلی کونه- کښېنونه- قرارونه-

دفعتاً:(دَف-عه-تَن)صفت/متعلق فعل- لهٔ واره- ناڅاپه- نابېره- ناخبره- ناګهانه- فوراً- یو پهٔ یو- پهٔ یو مخ- زار دَ واره- یکدم- پهٔ یو ځل-

دفعةً:(دَف-عه-تَن)صفت/متعلق فعل- وګورئ دفعتاً-

دفعداری:(دَف-عه-دا-ری)اسم- مؤنث- دَ دفعدار کار او پېشه-

دفعه:(دَف-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پلا- وار- ځل- نوبت- کرت- (۲)دَ قانون یو شق- دَ قانون یوه خبره-

دفعه دار:(دَف-عه-دار)صفت- دَ دېسی فوځ یو افسر- دَ څوکیدارانو یو مشر-

دفن:(دَ-فن)اسم- ښخونه- پهٔ قبر کښې کښېنودنه- (کول/کېدل مصدرونه)-

دفنول:(دَف-نه-وَل)مصدرِ متعدی- ښخول- زمکې ته سپارل- قبر کښې کښېنودل-

دفنولے:(دَف-نه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دفنول-

دفنون:(دَف-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دفنول-

دفنونکے:(دَف-نه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع دفنونکی- مؤنث دفنونکې- وګورئ دفنول-

دفنونګ:(دَف-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دفنول-

دفنونه:(دَف-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دفنول-

دفنوهٔ:(دَف-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ دفنول-

دفنېدلے:(دَف-نې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ دفنېدل-

دفنېدن:(دَف-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ دفنېدل-

دفنېدنګ:(دَف-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دفنېدل-

دفنېدنه:(دَف-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دفنېدل-

دفنېدونکے:(دَف-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ دفنېدل-

دفنېدهٔ:(دَف-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دفنېدل-

دفینه:(ده-فی-نه)اسم- واحد- مؤنث- پټه خزانه- ښخه خزانه- ښخ کړے شوے مال-

دق:(دِق)اسم- واحد- مذکر- (۱)نرے رنځ- ټي بي- دق سل- (۲- صفت)تنګ- مجبور- دلګیر- بې وسه- (۳)کمزورے- ناتوان- خوار-

دقت:(دق-قَت)اسم- مذکر- غور- توجه- خیریدنه- پام- (افغانستان)-

دقیق:(دَ-قیق)صفت- (۱)ځیر- متوجه- پام کونکے- (۲)کره- څک- حساس- منظم- نازک- مشکل- ګران- باریک-

دقیقه:(دَ-قی-قه)اسم- واحد- مؤنث- شېبه- منټ- دَ یو ساعت یو پر شپېتمه برخه-

دقیقه ګر:(دَ-قی-قه-ګر)اسم- دَ ساعت (ګړی) هغه ستن چې دقیقه معلوموی- دقیقه ګرد- (افغانستان)-

دک:(دک)ضمیر- اشاره- دکه- دغه-

دک:(دک)اسم- واحد- مذکر- (۱)فساد- اله ګوله- فتنه- خڅ- (۲)خسته- خرخسته- سودا-

دک:(دک)اسم- واحد- مذکر- (۱)علت- بهانه- (۲)حېرانتیا- (۳- صفت) اک دک- اریان- حېران-

دکا:(د-کا)اسم- واحد- مؤنث- دیکا- (افغانستان)-

د کارګهٔ ټکی:(دَ-کار-ګهٔ-ټه-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټکلی- پنډېرک- پنېرک- ټکلۍ- یو قسم بوټے چې دَ ساګ پهٔ طور پخولے او خوړے شی- پهٔ طب کښې دَ پټی دَ پاره هم پکارېږی- (افغانستان)-

د کارګهٔ ټونګه:(دَ-کار-ګهٔ-ټونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غاټول لهٔ کورنی څخه یو شین ګل چې پهٔ مېنځ کښې یې تور تخم وی- (افغانستان)-

دکازے:(دَ-کا-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ مرزانو دَ نیولو یو قسم جال- دوګزه- دوګازه- تور-

دکان:(دَ-کان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوکان-

دکانچه:(دَ-کان-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دنکاچه- دونکاچه- (۲)وګورئ دوکانچه-

دکاندار:(دَ-کان-دار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوکاندار-

دکاندارتوب:(دَ-کان-دار-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوکانداری-

دکانداری:(دَ-کان-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوکانداری-

دکتور:(دک-تور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډاکټر- (افغانستان)-

دکړ:(دکړ)اسم- (۱)کوړوالے- (۲)دبکه- دکره- ټیله- (۳)ټنډوالے-

دکړه:(دک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوکړی-

دکن:(دَ-کَن)اسم- واحد- مذکر- سوبل- سهېل-

دکه:(دَ-که)اسم- واحد- مؤنث- نغرے-

دکهی:(دک-هی)اسم- وګورئ بیستر-

دکی:(دُ-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ تاش پته چې پرې دوه نمبرې وی- دوکی-

دکیا کول:(دکَ-یا-که-وَل)مصدرِ متعدی- پوکل- پوکے ورکول- اور ته بنې وهل- اور بلول- تودول- اور ته په خلهٔ هوا ورکول- زیاتول- بلول- خورول- اور ته ببوزے وهل-

دکی:(د-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو خاورین لوښے چې غوا وغېره پکښې لوشلے شی- غوالوشه- لوغی- (۲)توده- (۲)ډیبی-

دک:(دک)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه غټ او غټ لرګے چې قصابان پرې غوښه او هډوکی ماتوی- دکے- کوړی- غټ مونډ یا تنه- (۲)هغه لرګے چې د دروازې خوا ته دَ اړم په طور لګولے شی- اړم- تماچو- (۳)دَ سپی دَ خوراک لوښے (کنډول)- (۴)دَ سرو یا سپینو زرو ګاڼه- (۵)بې وفائی- (۶)ډاک- مېره- صحرا- (۷)هغه خبره چې دَ ښکاره کولو لائقه نهٔ وی- دَ راز خبره- پټه خبره-

دک:(دک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دېک-

دګ:(دګ)اسم- په تېزه منډه- دګړ-

دک:(دک)صفت- مذکر- (۱)خرښلے سر- خرېلے سر- (۲)ګول سرے-

دکا:(دَ-کا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دکېدنه- درګار- رپا- رپېدېدنه- رپارے- (۲)وارخطائی- ناقلاری-

دګای:(دَ-ګای)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دګ-

دکدکلے:(دک-دَ-که-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یو قسم لوبه چې په یو بل سوریږی او ټوپونه وهی-

دګړ:(ده-ګړ)اسم- وګورئ دګ- په تېزه منډه-

دکل:(دَ-کَل)مصدرِ متعدی- (۱)ترټل- غندل- رټل- (۲)منت زاری کول- منت کول-

دکل:(دَ-کل)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې په چت دَ لاړو (الهړو) لاندې اچولے شی- تیر- لاړے- (افغانستان)-

دَ کل مری:(دَ-کَل-مه-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه خټکے، بادرنګ، هندوانه وغېره چې تازه لهٔ ګله وتې وی-

دکله:(دَ-کله)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېرې او غټې کپړې نه جوړه قباړی چې دَ قمیص دَ پاسه اغستلے کیږی- قباړی- کڼډی- واسکټیے- کوټ-

دکلی:(دَ-که-لی)اسم- منت- احسان-

دکلے:(دَ-کهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دکل-

دکن:(دَ-کَن)حاصلِ مصدر- وګورئ دکل-

دکنګ:(دَ-کَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دکل-

دکنه:(دَ-کهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دکل-

دکول:(دَ-که-وَل)مصدرِ متعدی- کشکول- راکښل-

دکه دکه تی:(دَ-که-دَ-که-تی)اسمِ صوت- هغه ترغیب ورکونکے اواز چې دَ جنګی پسونو دَ جنګولو په وخت دَ پسونو دَ پارولو په غرض ورکولے شی-

دکه کلے:(دَ-که-که-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دکدکلے-

دَ کیدړ وادهٔ:(دَ-کی-دړ-وا-دهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ باران په دوران کښې دَ نمر ښکاره کېدنه- په شین اسمان باران ورېدنه- (۲)بوړبوړکه- دوړ دوړکه- پوړدوړانګه-

دکېدل:(دَ-کې-دَل)مصدرِ لازم- رپېدل- درګېدل- ټوپلل- تهېدل-

دکېدلے:(دَ-کې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دکېدل-

دکېدن:(دَ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ دکېدل-

دکېدنګ:(دَ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دکېدل-

دکېدنه:(دَ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دکېدل-

دکېدونکے:(دَ-کې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دکېدل-

دکېدهٔ:(دَ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دکېدل-

دکے:(دَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دک-

دل:(دَل)صفت- (۱)نیم مېده- درمیانه مېده- (۲)غټ اوړهٔ- (۳)برباد- تباه- مات کړ- عبث- ضائع- بې ځایه- دل ګزاری- (۴)دلېدلے- دلېده شوے-

دل:(دَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه خوراکه چې دَ غنمو مېده کړو غنمو او اُربشو نه پخولے شی- اوګره- دلده- (۲)مېده شوی شاخل چې څارویو له ورکولے شی- دَ غوا مېښو باړه کل-

دل:(دِل)اسم- واحد- مذکر- زړهٔ- ړهٔ-

دل ارام:(دِل-آ-رام)صفت- هغه څوک چې دَ زړهٔ دَ ارامېدو سبب کیږی- معشوق- محبوب- اشنا- یار-

دل ازار:(دِل-آ-زار)صفت- زړهٔ خوږونکے- تکلیف ورکونکے- زړهٔ ارازونکے- ظالم-

دل ازاری:(دِل-آ-زا-ری)اسم- واحد- مؤنث- زړهٔ ازارونه- زړهٔ خفه کونه-

دلاسا:(دَ-لا-سا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دلاسه-

دلاسائینه:(دَ-لا-سا-یئ-نه)اسم- وګورئ دلجوئی-

دلاسه:(دَ-لا-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تسلی- تسله- ډاډګیرنه- (۲ صفت)دلاسا- راضی- رضا- خوښ- قانع-

د لاسه لا:(دَ-لا-سه-لا)صفت- بدځېره پر دې- زیاتی- لا دلاسه- (افغانستان)-

دلاک:(دَل-لاک)اسم- مذکر- (۱)مالش- (۲)نائی- حجام- (۳)ډم- مطرب- (عربی)-

دلاکی:(دَل-لا-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نائیتوب- سلمانی توب- (۲)دَ ډم یا مطرب کار- (۳)دَ مالش کار-

دلال:(دَ-لال)صفت- واحد- مذکر- دَ پلورونکی او پېرونکی تر منځه جوړ راوستونکے- دَ دوو تنو په منځ کښې دَ سودا جوړونکے- بړوا- رېبار- اړتی- (عربی)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

دلالت:(دَ-لا-لت)اسم- واحد- مذکر- (۱)برهان- دلیل- پوهونه- لارښودنه- عائد کېدنه- هدایت- (۲)رعب- عظمت- شان- (۳)دَ دلال کسب او کار- رېباری-

دلال گر:(دَ-لال-گر)اسمِ صفت- دلالی کونکے- وړل راوړل کونکے- رېبار- مؤنث دلال گره-

دلالی:(دَ-لا-لی)اسم- واحد- مؤنث- دَ دلال کار- دَ دلال وظیفه یا شغل- دلالت- دړت-

دلاور:(د-لا-وَر)صفت- مذکر- زړهٔ ور- بهادر- پهٔ زړهٔ ببر- شجاع- مېړهٔ- سرتېرے- زمرے-

دلاورتوب:(د-لا-وَر-توب)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ دلاوری-

دلاورتیا:(د-لا-وَر-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وُگورئ دلاوری-

دلاوری:(د-لا-وَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- زړهٔ ورتوب- زړهٔ ورتیا- تکړه والے- دلاورتوب- دلاورتیا-

دلبار:(دل-بار)اسم- واحد- مذکر- دَ دربار عامیانه تلفظ- دربار-

دلباری:(دل-با-ري)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ درباری-

دل برداشته:(دل-بر-داش-ته)صفت- چې زړهٔ ئې بد شوے وی- خفه- زړهٔ موړے- غمگین-

دلبری:(دل-به-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زړهٔ راکښنه- محبوبیت- معشوقیت- زړهٔ وړنه- (۲)ناز- ادا- خرام- عشوه- نخره-

دلبستگی:(دل-بس-ته-گي)اسم- واحد- مؤنث- زړهٔ تړنه- علاقه- رابطه- (۲)محبت- مینه-

دلبسته:(دل-بس-ته)صفت- زړهٔ تړونکے- علاقه مند-

دلبند:(دل-بَند)صفت- مذکر- (۱)پهٔ زړهٔ پورې- زړهٔ پورې- دَ سترگو تور- دَ زړهٔ ټوټه- معشوق- محبوب- (۲)لرمون-

دلبه:(دَل-به)اسم- واحد- مؤنث- هغه غوښه یا مرغۍ چې ښکاری مارغان پرې نیوے شی- طعمه-

دل پسند:(دل-په-سند)صفت- مذکر- زړهٔ ته نژدې- خوښ- خوږ-

دلپل:(دَل-پل)صفت- مذکر- چملوک- چختاړ- چختاڼ- چخپیت- چیت پیت- چت پت-

دلتا:(دل-تا)اسم- مؤنث- (۱)وُگورئ ډېلټا- (۲)دَ یونانی ژبې دَ "الف، ب" دَ پټی خلورم توری چې دَ مثلث پهٔ شکل وی-

دل تنگ:(دل-تنگ)صفت- مذکر- زړهٔ تنگے- غمگین- خوابدے- زړهٔ نیولے- خفه- دق-

دلته:(دَل-ته)ضمیر/متعلق فعل- دلې- دېلې- دلې ته- دې ځایْ ته- دې خوا ته-

دلته اورته:(دل-ته-اور-ته)ضمیر- ښخوا اخوا- خوا و شا- یو پلو بل پلو- ایسته اورته- دې غاړه هغه غاړه- یو طرف بل طرف-

دلجمعی:(دل-جم-عی)اسم- مؤنث- اطمینان- تسله- تسکین-

دلجوئی:(دل-جو-ئي)اسم- مؤنث- شفقت- پاڼگیرنه- مهربانی- تسلی- دلاسائنه- دلاسه-

دلچسپ:(دل-چسپ)صفت- مذکر- پهٔ زړهٔ پورې- پهٔ طبع برابر- زړهٔ نښلونکے- ښکلے- دَ مزې- ښائسته-

دلچسپی:(دل-چس-پي)اسم- مؤنث- دَ زړهٔ کېدنه- شوق- خوښی- پهٔ زړه پورې توب- علاقه لرنه- خوند-

دلخواه:(دل-خَواه)صفت- زړهٔ غښتونکے- مطلوب- منلے- خپله خوښه- دَ خوښې مطابق- څنگه چې زړهٔ غواړی- خوښې-

دلداده:(دل-دا-ده)صفت- مذکر- مئین- عاشق- زړهٔ بائېللے-

دلدار:(دل-دار)صفت- مذکر- محبوب- معشوق- گران- خوږ- عزیز- زړهٔ ساتونکے- تسله ورکونکے-

دلداری:(دل-دا-ري)اسم- مؤنث- پاڼگیرنه- تسلی- دلاسائی- زړهٔ ساتنه-

دلدل:(دل-دل)اسم- واحد- مذکر- بوخته مرغه- جبه زار- چړچوبنه زمکه- چیقړې- خټې-

دلدل:(دَل-دَل)اسم- واحد- مذکر- هغه سپین قچر چې دَ اسکندریې حاکم مقوقش رسولِ کریم صلی الله علیه وسلم ته دَ نذرانې پهٔ طور اُستولے وو او حضور صلی الله علیه وسلم حضرت علی علیه السلام ته ورکړے وو- (عربی)-

دلده:(دل-ده)اسم- واحد- مؤنث- گور- اوگره- ورغستلی- دل- یو قسم خوراک-

دلربا:(دل-رُ-با)صفت- مونث- زړهٔ وړونکې- معشوقه-

دلربائی:(دل-رُ-با-ئي)اسم- مؤنث- (۱)معشوق توب- دلبری- (۲)دَ سریندې او سارنگی غندې دَ موسیقی یوه آله-

دلسرد:(دل-سرد)صفت- مذکر- نااُمېده- مایوسه- زړهٔ تورے- زړهٔ ماتے- سوړ زړے- دَ دل گرم مند-

دلسوز:(دل-سوز)صفت- مذکر- زړهٔ سواندے- مهربان- مشفق- هغه څوک چې پهٔ غریبانو، بې وسو او مظلومانو ئې زړهٔ خوږېږی-

دلسوزی:(دل-سو-زی)اسم- مؤنث- زړهٔ سواندی- مهربانی- شفقت-

دلغرېبی:(دل-فه-رے-بی)اسم- مؤنث- (۱)دَ زړهٔ وړنه- زړهٔ غولونه- زړهٔ دوکه کونه- (۲)ښائست- ښکلا-

دلفین:(دل-فین)اسم- مذکر- ډولفین- ډالفن-

دلق:(دلق)اسم- گودړی- کند- دَ دروېشانو جامې- (عربی)-

دلکش:(دل-کش)صفت- زړهٔ راکښونکے- زړهٔ وړونکے- ښکلے-

دلکی:(دَل-کي)اسم- مؤنث- نرم او مهین رفتار- دَ هوار تگ-

دلکی:(دل-کی)اسم- دَ دل اسم تصغیر-

دلگیر:(دل-گیر)صفت- مذکر- خفه- زهیر- بې چرته- خوابدے- غمگین- غمژن- زړهٔ نیولے- زمول- بړوس-

دلکی:(دل-کی)اسم- مؤنث- وُگورئ خانخولی-

ئ" (خی-زل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لي)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وُگورئ تشریحات صفحه ۰۱

دلګے:(دل-ګے)اسم- وګورئ پلګی-

دلګے مشر:(دل-ګے-مهٔ-شر)صفت- مذکر- وګورئ پلګی مشر-

دلل:(دَ-لَل)اسم- (۱)سترتیا- زله توب- (۲)خواری- نیستی-

د لمر سترګه:(دَ-لمر-ستر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- نمر- لمر-

دلمل:(دل-مل)اسم- شرمته- شین غټه-

د لم وچه:(دَ-لم-وَ-چه)اسم- وچه- دَ کبډ دَ لم پیښانې- دَ لم وازګه- دَ وچ کړی لم یو پوټے- وچه ټوټه-

دلن:(دَ-لن)اسم- مذکر- دلدل- بوخته-

دلنشین:(دل-نه-شین)صفت- مذکر- پهٔ زړهٔ کښې کښېناستونکے- پهٔ زړهٔ اثر کونکے- زړهٔ کښې-

دلنواز:(دل-نه-واز)صفت- مذکر- زړهٔ نمانځونکے- زړهٔ خوشحالونکے- یار- ملګرے- مئین-

دلنے:(دَ-له-نے)اسم- مذکر- لواړه دلده چې مېده اوړهٔ ترې نه بېل کړے شوی وی- بوره-

دلو:(دَ-لو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سلواغه- بوقه- پولچه- دلوه- سطل- (۲)دَ لمریز (هجری شمسی) کال یوولسمه میاشت چې ۳۰ ورځې لری-

دلول:(دَ-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)ټکول- کوټل- خوبل- غټ اوړهٔ کول- دل کول- مېده کول- ګودی کول- دلده کول- (۲)پرتې وتېل- ناشودی کول- چټیات یا نامناسبې خبرې کول- (۲)تباه کول-

دلولے:(دَ-له-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دلول-

دلون:(دَ-لون)اسم- سیارکه- شمخه- یو قسم وابښهٔ چې پهٔ شولو او غنمو جوارو کښې کیږی-

دلون:(دَ-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دلول-

دلونکے:(دَ-له-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دلول-

دلونګ:(دَ-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دلول-

دلونه:(دَ-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دلول-

دلوه:(دل-وه)اسم- مؤنث- وګورئ بوقه-

دله:(دَ-له)صفت- بړوه- درروس- دوس- بې غېرته- بې شرمه- دوېز-

دله توب:(دَ-له-توب)اسم- مذکر- بې غېرتي- دووسی- دله ګی- دله ګیری- دله والے- دووس توب- دوسی-

دله خپک:(دَ-له-خه-پک)اسم- واحد- مذکر- دَ پیشو پهٔ شان یو ځناور چې دَ ځرمن حاصلولو دَ پاره ئې ښکار کولے شی- دله ګک-

دله ګک:(دَ-له-ګک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دله خپک- (۲)دَ مرئ بلغم-

دله ګیری:(دَ-له-ګی-ری)اسم- وګورئ دله توب-

دلیا:(دَ-لیا)اسم- وګورئ اګرا- دل- اوګره-

دلیاچ:(دل-یاچ)اسم- دَ مکان دَ بهر چاردېواری-

دلیل:(دَ-لیل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ثبوت- برهان- حجت- (۲)ښېرونکے- (۳)لار ښودونکے- (۴)پهٔ یادونکے- (۵)زېرے کونکے- (۶)نښه- علامه-

دلیلی:(دَ-لی-لی)صفت- دَ دلیل- دَ برهان- دَ حجت- پهٔ دلیل برابر- پهٔ دلیل مربوط- (۲)یقینی- مقنع- ثابت- دَ دلیل وړ-

دلیه:(دَ-لیه)اسم- مؤنث- اتوب- اګره- اوګره- دلیا-

دلې:(دَ-لې)ضمیر/متعلق فعل- دلته- دلته کښې- دا ځائې- پهٔ دې ځائې- دې خوا- دېلې- دلې ته-

دلې ته:(دَ-لې-ته)ضمیر/متعلق فعل- وګورئ دلې-

دلېځ:(دَ-لېځ)اسم- لونده غله- ذکمینه غله- زیمناکه غله- نوژنه غله-

دلېدل:(دَ-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)دل کېدل- دلده کېدل- اوګره کېدل- مېده کېدل- ګوری کېدل- غټ اوړهٔ کېدل- دل ګزاری کېدل- (۲)تباه کېدل- (۳)پهٔ عشق کښې سختې تېرول- (۳)دَ دوران ناکردې تېرول-

دلېدلے:(دَ-لې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دلېدل-

دلېدن:(دَ-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ دلېدل-

دلېدنګ:(دَ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دلېدل-

دلېدنه:(دَ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دلېدل-

دلېدونکے:(دَ-لې-دُون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دلېدل-

دلېدهٔ:(دَ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دلېدل-

دلېر:(دَ-لېر)صفت- واحد- مذکر- بهادر- تکړه- تورزن-

دلېری:(دَ-لے-ری)اسم- مؤنث- بهادری- زړهٔ ورتیا-

دلېکه:(دَ-لې-که)اسم- مؤنث- ډکره- شاړه زمکه- پوګرے- پوګره زمکه- ډاګرے-

د لېوهٔ اور:(دَ-لې-وهٔ-اور)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے-

دلې دورې:(دَ-لې-دَو-رې)مرکب- (۱)ارخه برخه- (۲)دلته هلته- هورته ایسته- (۳)معمولی- (۴)انې بانې-

دلی:(دَ-لی)صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)زښت- زیات- بې اندازې- پربمانه- (۲- اسم)کوټه- امبار- ډېرے- (۳)دَ غلې ډېرے- درمن- (۴)رامبورے- (۴)پلانه-

دلی دلی:(دَ-لی-دَ-لی)صفت- مرکب- انبار انبار- ډېرې ډېرې-

دم:(دم)صفت- (۱)غلے- خاموش- چپ- (۲- اسم)کبر- غرور- ناز- (۳)لو- (۴)اخری-

دم:(دم)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوف- چُف- دم درماء- اوده- (۲)لحظه- شېبه- ساعت- وخت- (۳)ژوند- روح- ځان- (۴)ساه- نفس- ذات- (۵)دَ چیلم کش- دَ چرسو دَ چیلم کش- (۶)افسون- جادو- منتر- (۷)زور- طاقت- توان- (۸)همت- حوصله- (۹)مینه- (۱۰)قرار- دمه- ټکور- (۱۱)براس- (۱۲)دَ پخکړې خوراکَ دَ زیات خونده ورکولو دَ پاره پهٔ سرپوښ لوښی کښې دَ سکروټو دَ پاسه دَ لږ وخت دَ پاره ایښودنه-

دما:(دَ-ما)اسم- تاوتیک-

دما:(دَ-ما)ضمیر- زما-

دما:(دَ-ما)اسم صوت- دمهار- درمهار- دَ توپو دَ ډزو پرله پسې اوازونه-

دمادم:(دَ-ما-دم)صفت/متعلق فعل- پرله پسې- پهٔ يو مخ- دم پهٔ دم-

دمار:(دم-مار)اسم- واحد- مذکر- دَ ۱۴ ميترو څخه جوړ يو تال- دهمار-

د مار ژبی:(دَ-مار-ژه-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم بوټے چې دَ سر نه تر بېخه پورې پاڼې لری-

دماغ:(د-ماغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مازغهٔ- مغز- دَ سر مازغهٔ- (۲)لوئی- کبر- غرور- تکبر- (۳)هوش-

دماغجن:(د-ماغ-جن)صفت- وګورئ دماغژن-

دماغژن:(د-ماغ-ژن)صفت- واحد- مذکر- (۱)مغرور- کبرژن- متکبر- دماغی- نېشه- اېمار- (۲)پوه- عقلمند- پوی-

دماغکے:(د-ماغ-کے)اسم تصغير- دَ دماغ دَ شا پهٔ ښکته خوا کښې دَ يوې دماغی برخې نوم چې دَ دماغو نه ېېر ووړوکے وی-

دماغه:(د-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پوزې پهٔ څېر وتلے خايْ- ورسک- (۲)دَ کښتي وتلے خايْ- (۳)دَ زمکې هغه کم عرض وتلې برخه چې پهٔ اُبو (بحر) کښې وړاندې تلې وی-

دماغی:(د-ما-غی)صفت- (۱)وګورئ دماغژن- (۲)روحی- (۳)دَ دماغ- پهٔ دماغ مربوط-

دماګوړی:(د-ما-ګو-ړی)اسم- ډيماګوړی-

دمامه:(د-ما-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نغاره- نوبت- ډمامه- ډنډوره- (۲)فضا- (۳)دَ خاورو لوئ خېټ- (۴- صفت) شان شوکت- رونق-

دمبال:(دم-بال)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دمباله- (۲)غول-

دمباله:(دم-با-له)اسم- واحد- مؤنث- اخيری سر- لکی- کوناټے- شا- (۲)دَ وږو ماشومانو دَ څيزونو سمبال ساتلو ووړکے خورجين- دمبولا- دمبيله-

دمبله:(دمب-له)اسم- واحد- مؤنث- شلته-

دمبوره:(دم-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تمبوره-

دمبوری:(دَم-بُو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غنمو يا نورو دانو ډېرے-

دمبوسه:(دم-بو-سه)صفت- واحد- مذکر/مؤنث- غټ پټ او مضبوط- چوبر- سنډا-

دمبول:(دم-به-وَل)مصدر متعدی- خوخول- حرکت ورکول- ښورول-

دمبولا:(دم-بو-لا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دمباله-

دمبولے:(دَم-به-وهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دمبول-

دمبون:(دَم-به-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دمبول-

دمبونکے:(دَم-به-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دمبول-

دمبونګ:(دَم-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دمبول-

دمبونه:(دَم-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دمبول-

دمبوهٔ:(دَم-به-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ دمبول-

دمبيله:(دَم-بې-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوه نليز ټوپک- دوه نلی- دَ څرنيز ټوپک پهٔ شان ټوپک چې دوه نلې لری-

دم پخت:(دم-پخت)صفت- دم پق- پهٔ دم پوخ شوے- پهٔ بړاس يا بخار پوخ شوے- دم پوخ- دمی-

دم پخود:(دم-پهٔ-خود)صفت- (۱)خاموش- غلے- چپ- ساکت- ساه راکښلے- پوزه راکښلے- ساوتے- حېران- (۲)دَ زړهٔ لېوالتيا ورکېدنه- دَ زړهٔ زولکی غوڅېدنه- پهٔ هوش کښې راتلنه-

دم پوخ:(دم-پوخ)صفت- وګورئ دم پخت-

دم پهٔ خود:(دَم-پهٔ-خود)صفت- وګورئ دم پخود-

دم پهٔ دستی:(دم-پهٔ-دس-تی)صفت- فوری- فی الحال- ژر تر ژره-

دم پهٔ دم:(دم-پهٔ-دم)صفت/متعلق فعل- (۱)شېبه پهٔ شېبه- ساعت پهٔ ساعت- لحظه پهٔ لحظه- ګړی پهٔ ګړی- (۲)پرله پسې- مسلسل- بې وقفې-

دم تر دمه:(دم-تر-ده-مه)صفت- ساعت پهٔ ساعت- ګړی پهٔ ګړی-

دمتوره:(دم-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- باتوره- بربک- تاتوره-

د مټ شېطان:(دَ-مټ-شې-طان)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورو شېطان- دَ شګې شېطان- کولولو- يو قسم چينجے چې دَ خاورو لاندې پائی- شېطانکه- شېطان خټ- شېطان خوټ-

دَ مچو ډمبکی:(دَ-مه-چو-ډم-به-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټت بکه- دَ مچو کک-

دمچی:(دم-چی)اسم- واحد- مؤنث- هغه پټی چې دَ اس دَ لکی لاندې تېره شوې وی او دواړه سرونه ئې زين سره نښتی وی-

د مخنے:(دَ-مه-خه-نے)صفت- مذکر- لرغونے- پخوانے- وړاندينے- مخکينے- مخنے- وړومبنے-

د مخه:(دَ-مه-خه)صفت- (۱)مخکښې- وړاندې- وړومبنے- (۲)پهٔ وس- پهٔ طاقت- پهٔ توان- پهٔ واک- پهٔ قدرت-

د مخه توب:(دَ-مه-خه-توب)اسم- وګورئ د مخه والے-

د مخه والے:(دَ-مه-خه-وا-لے)اسم- دَ مخه توب- مخکښې والے- وړاندې توب- وړومبوالے- څنډن توب- سابقه توب- سابقه والے- پخواوالے-

دمدار:(دم-دار)صفت- مذکر- (۱)پهٔ قرار- پهٔ دمه- پهٔ حوصله- (۲)ذی روح- ساکښ- (۳)دم لرونکے- کشېدونکے- غنځېدونکے- (۴)نرم- پوست- (۵)مضبوط- ټکره- پائېدار-

دم دارحال:(دم-دار-حال)صفت/متعلق فعل- پهٔ ټکی- وګورئ دم درحال-

دم درپه:(دم-دَر-په)صفت- تقویٰ دار- پرهېزګار- بزرګ-

دم درحال:(دم-دَر-حال)صفت/متعلق فعل- پهٔ ټکی- پهٔ هغه وخت- پهٔ موقع- سمدستی- سم ملاسه- فوراً- دستی- دم دارحال- دم درحاله- فوری- فی الحال- سم دَ لاسه- همدا اوس- اوس-

دم درحاله:(دم-دَر-حا-له)صفت/متعلق فعل- وګورئ دم درحال-

دم درود:(دم-دَ-رود)اسم- مذکر- دم درهه- دم تعويذ- ټوټه- ټونه- ټونه ټوټکه- دم چُف- کوډې تعويذ- تاڼې ټونې- سحر جادو- ښتونه تعويذونه- (۲)تقویٰ داری- زرد وظيفه-

دم دره:(دم-ده-ره)اسم- واحد- مؤنث وګورئ دمدړه-

دم درهه:(دم-در-هه)اسم- وګورئ دم درود-

دمدړه:(دم-ده-ړه)اسم- واحد- مؤنث- هغه آله چي دَ ټوکر یا بل شی دَ اُبدلو په وخت دَ تنستي تارونه ښکته پورته کوی- خنګرے- دمدره-

دم دعا:(دم-دَ-عا)اسم- دم درود- دعا-

دم دلاسا:(دم-دَ-لا-سا)اسمِ مرکبْ- دلاسه- خوشحالونه- تسلی- ډاګیرنه- لاس راکښنه-

دم دلاسه:(دم- دَ-لا-سه)اسم- دم- جیګی جیګی- مری مری-

دمدم:(دَم-دَم)اسمِ صوت- وګورئ دُپ-

دمدمال:(دم-ده-مال)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زنانوُ دَ غاښونو صفا کولو او شونډو سرهٔ کولو یو قسم پوډر- (۲)دنداسه-

دمدمه:(دم-ده-مه)اسم- واحد- مؤنث- برج- مورچه- وړه قلعه یا پېکټ-

دمدمه:(دم-ده-مه)اسم- بډائی- فخر- کبر- غرور- لوئی-

دمدمه:(دم-ده-مه)اسم- واحد- مؤنث- دلی- ډېرے- ټوپی- کوټه- انبار- سر پهٔ سر ایښودنه-

دمرده:(دم-ره-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ ژرندې اړم/اړمے- دَ ژرندې دَ تلې اوږد لرګے-

د مرغی کنہے:(دَ-مر-غی-که-نہے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وابښهٔ چي پهٔ شوتلو (شفتلو) او رشقو باندې راتاوېږی او ترې ترقی نهٔ شی کولے-

دمړی:(دم-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دینار- (۲)وګورئ دمړی-

دمړی:(دم-ړی)اسم- واحد- مذکر- سوټے- لوړ- ډانګ- کوتک-

دمړی:(دم-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ پېسې څلورمه حصه- دمړے- دملی- (۲)دوه پایانې- (۲)پخوانی نیمه ادېله- (۴- صفت)کم شے- لږ څیز-

دمساز:(دم-ساز)صفت- مذکر- ساه سره ساه برابرونکے- ډېر خوږ ملګرے- همراز- همدم- خوږ ملګرے-

دمسه:(دم-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوئ او غټ ډولکے- (۲- صفت)غټ سړے یا ښځه- جمع دمسې-

دم قدم:(دم-قه-دم)صفت- مذکر- ساه او قدم- خپل ځان- وجود- ذات-

دمک:(دَ-مک)اسم- واحد- مذکر- شېبه- لحظه- لږ وخت- آن- (۲)دمه- ارام- سیاله- (۳)درمټ- تپک- (۴)دَ دم اسمِ تصغیر-

دم کوتاهی:(دم-کو-تا-هی)اسم- وګورئ ارخښ-

دم کوتیا:(دم-کو-تیا)اسم- وګورئ ارخښ-

دمکر:(دم-کړ)صفت- مذکر- (۱)اوده کونکے- دَ اودې خاوند- دمکړے- دم کونکے- دم اچونکے- (۲)هغه څوک چي دَ پش بنی وهی- مؤنث دمکره-

دمکړے:(دم-کهٔ-ړے)صفت- وګورئ دمکر-

دمګی:(دَ-مه-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چندرو- چفی- چونګړت- چیتی- موڅی- جزبازی- دَ ماشومانو یو قسم لوبه-

دمل:(دَ-مل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دانه چي پهٔ وجود راخیژی- سنجه- سنجکی- سینجکی- شنخې- ښنخه- شنجکی-ښنخې- شینځکی- دنبل- دمبله- دمبل- شنجه- شلنه-

دمل:(دَ-مل)مصدر- وګورئ دمول-

دملی:(دم-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ دمړی-

دملے:(دم-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دمل-

دمو:(دَ-مو)اسم- واحد- مذکر- دَ دوؤ سیندونو دَ یو ځایْ کېدو ځایْ- هغه ځایْ چي دوه سیندونه یا دریابونه سره ګډېږی-

دموکراسی:(دَ-مو-کرا-سی)اسم- واحد- مؤنث- ډیموکراسی- جمهوریت- عوامی حکومت- (افغانستان)-

دمول:(دَ-مه-ول)مصدرِ متعدی- (۱)اوده کول- چف کول- دم کول- دم اچول- دَ ناروغی دمل- دَ اودې لاندې راوستل- (۲)دَ پخکړی څیز دَ زیات خوندور کولو دَ پاره پهٔ سرپوښ لوښی کښې دَ سکروټو دَ پاسه دَ لږ وخت دَ پاره ایښودل-

دمون:(دَ-مه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ دمول-

دمونکے:(دَ-مه-وون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دمول-

دمونګ:(دَ-مه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دمول-

دمونه:(دَ-مه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دمول-

دموهٔ:(دَ-مه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ دمول-

دموی:(دَ-مه-وی)صفت- دَ وینې- وینې ته منسوب- (عربی)-

دمه:(ده-مه)صفت- (۱)پهٔ سیاله کښې- آسوده- دَ ستړے ضد- (۲- اسمِ مؤنث)ارام- ساه اخستنه- سیاله- لنډ استراحت-

دمه:(دهٔ-مه)اسم- اروے بدېدنه- بدهضمی- هاضمه خرابېدنه- خېټه خرابېدنه- اغېړ-

دمه:(دَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ساه لنډے- (۲)بخار- لړه- (۳)ساه- نفس-

دمه پهٔ دمه:(دَ-مه-پهٔ-دَ-مه)صفت- مرکب- وار پهٔ وار- پهٔ نمبر نمبر-

دمه ځایْ:(دَ-مه-ځایْ)اسم- واحد- مذکر- دَ دمې کولو ځایْ- دَ استراحت ځایْ-

دمه ګیر:(دَ-مه-ګیر)صفت- (۱)دمه کونکے- سیاله کونکے- (۲)دمه شوے- تازه دم- خوشحاله-

دمه لوئ:(دَ-مه-لوئ)صفت- مذکر- (۱)ارام غښتونکے- (۲) - دمه- ارام-

دمهار:(دم-هار)اسمِ صوت- غرمبار- غرومبهار- دروبهار- دَ توپو وغېره دَ ډزو پرله پسې اوازونه-

دمهوری:(دم-هو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ قصابانو کوړی-

دمی:(دَ-می)صفت- مذکر- (۱)دَ دمې مریض- (۲)دمه کونکے-

دمیژ:(دَ-میژ)ضمیر- زمونږ- زموژ-

دَ میږی دَ لېوهٔ سترګه:(دَ-می-ږی-دَ-لې-وهٔ-ستر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- یو وړوکے او بل غټ دوه ستوری چي دَ قطب ستوری ته نژدې وی-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ډو-ډې-دهٔ)

دمېدل:(دَ-مې-دل)مصدرِ لازم- (۱)ارامېدل- مستریح کېدل- (۲)چُپېدل- چُپ کېدل- غلی کېدل- (۳)دم کېدل- دَ دم لاندې راتلل/کېدل- (۴)دم خوړل- پخېدل-

دمېدن:(دَ-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ دمېدل-

دمېدنګ:(دَ-مې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دمېدل-

دمېدنه:(دَ-مې-دهَ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دمېدل-

دمېدونکے:(دَ-مې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دمېدل-

دمېدهٔ:(دَ-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دمېدل-

دَ مېلمانهٔ سترګه:(دَ-مېل-ما-نهٔ-ستَر-ګه)اسم- دَ نماښام ستورے- دَ نماښام سترګه- زهره-

دمے:(دَ-مے)اسم- ساړهٔ- یخنی- زکام- نزله-

دن:(دن)اسم- واحد- مذکر- (۱)مټ- متی- خُم- ماټې- چاټې- غټ خاورین لوښے چې اُبهٔ وغېره پکښې ساتلے شی- (۲- اسم صوت)دَ ټوپک یا توپې آواز-

دناسری:(دَ-نا-سَ-ری)اسم- یو قسم راګ چې دَ سحر پهٔ وخت وئیلے شی-

د نامهٔ غوټه:(دَ-نا-مهٔ-غو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نامهٔ کنډه- دَ نامهٔ غوټې- دَ نوم سر- دَ نامهٔ سر-

دَ نامهٔ غوټې:(دَ-نا-مهٔ-غو-ټې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دَ نامهٔ غوټه-

دنانیر:(د-نا-نیر)اسم- جمع- دَ دینار جمع- دینارونه-

دناو:(دَ-ناو)اسم- هغه اُبهٔ چې غنمو ته پهٔ اخر وخت کښې ورکولے شی او دَ غنمو دانه پرې کلکیږی-

دناوے:(دَ-نا-وے)اسم- واحد- مذکر- پړونے-

دنبال:(دم-بال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دمبال-

دنبالال:(دَم-با-لال)اسم- مذکر- دَ ګېډې خوټې-

دنباله:(دم-با-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دمباله-

دنبوره:(دم-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تمبوره-

دنبوسه:(دم-بو-سه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- غټ پټ- چونډا مونډا- هغه څوک چې دَ اندازې نه زیات غټ وی- غټ او چاق- بې جوړه او بې کوکه-

دنبه:(دَم-به)اسم- واحد- مذکر- لم ور ګډ- دمبه- (فارسی)-

دنبی:(دم-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چغی- چیتی- موځی- چیندرو- جانتو- چارخط- دَ ماشومانو یو قسم لوبه-

دنچک:(دن-چک)صفت- نیمچه- نیم ګړ-

دند:(دَند)اسم- واحد- مذکر- هغه بړاس چې دَ سیندونو نه یا دَ ډېر باران پهٔ سبب دَ زمکې نه پورته کیږی- دوند- لړه- دوړه-

دندارسه:(دن-دار-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دنداسه-

دندارو:(دَن-دا-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم دانه چې دَ ماشومانو پهٔ سر باندې راخیژی- (۲)غنهارے- خنزه-

دنداسه:(دن-دا-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوز دَ ونې پوټکے چې دَ غاښونو صفا کولو او شونډو سرو کولو دَ پاره پکارولے شی- دندارسه- دنداهه-

دندان:(دن-دان)اسم- جمع- مذکر- غاښونه-

دندان ساز:(دن-دان-ساز)صفت- مذکر- مصنوعی غاښونه جوړونکے-

دندان سازی:(دن-دان-سا-زی)اسم- مؤنث- دَ مصنوعی غاښونو جوړولو کار-

دندانه دار:(دَن-دا-نه-دار)صفت- مذکر- دندانه لرونکے- غاښې لرونکے- دندانې پورې تړلے- دندانې سره مربوط-

دنداهه:(دن-دا-هه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دنداسه-

دندکنړ:(دند-کنړ)اسم- واحد- مذکر- دَ هاتی هډوکے- دَ هاتی هډ-

دندوړه:(دن-دو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- نیننې شوی جینجر- خاکشیر- خاشکیر- پشولمے-

دندوکار:(دن-دو-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیارهٔ- تورتم- تاریکه- (۲)شور زوږ- فساد- بدانتظامی- غوبل- (۳)الوکے- لوخړې- لړې دوړې- (۴)ډېر تعداد-

دندوکار:(دن-دو-کار)اسم- دَ بربېښ، تندر او ګړګوړ اواز- دَ توپو وغېره ګړ ړزار- ټس- درب- دربهار- ټک- (۲)دَ اور دَ لمغړو، لوګو او غرغنډو زیات والے-

دنده:(دن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېش خانه- پېش خېمه- (۲)زمرے-

دنده:(دن-ده)اسم- واحد- مؤنث- شغل- وظیفه- هنر- کار کسب- مشغولا- پېښه- (۲)ساعت (وخت) تېرونه- (۳)عېش- ښهٔ ژوند تېرونه-

دندې:(دن-دې)اسم- جمع- مؤنث- غاښې- غاښونه-

دنډه:(دن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- ځلے- ګټه-

دنډی:(دن-ډی)اسم صفت- واحد- مذکر- شریک- مل- جمع دنډیان-

دَ نس بنی:(دَ-نس-به-نې)اسم- واحد- مؤنث- دَ تنستې دَ اُبدلو تارونه- دَ کنې دَ اوډلو تارونه-

دَ نس تر خوله ایله:(دَ-نس-تر-خو-له-ای-له)اسم- (۱)چیړن- سیرن- نس ناسفے- سر بهے- (۲)اړونے بد-

دَ نس ناستهٔ:(دَ-نس-ناس-تهٔ)اسم- دَ نس بهېدنه- دست- لهٔ نسه کېدنه- اسهال-

دنکاچه:(دن-کا-چه)اسم- واحد- مؤنث- دونکاچه- جمع دنکاچې-

دَ نکریزو شپه:(دَ-نک-ری-زو-شپه)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ وادهٔ څخه وړاندې هغه رسم چې دَ هلک او جینۍ پهٔ لاسونو نکریزې پورې کولے شی- دَ نوکریزو شپه-

دنګ:(دنګ)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)اوږ- جګ- دَ دنګې ونې خاوند- هسک- (۲)مست- نشه- مدهوش- (۳)کنګس- بې احساسه- (۴- اسم)ټوپ- ترپ-

دنګ:(دنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شولو پاکولو پائېکو- دړدړے-

ےَ(تن-دےِ) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱ ،ئ(پیا-لئ) ،ې(مې-ره-وَل) ،ئ(ځی-رَل)

(۲)بانیچغ- شاپینکه- (۳)وګورئ دنګ غوټی- (۴)اسمان- اتم اسمان-

دنګ دنګ:(دنګ-دنګ)صفت- (۱)وچت وچت- لوړ لوړ- هسک هسک- پاس پاس- (۲- اسم)رپېدنه- لړزېدنه- دکېدنه- رېږدېدنه-

دنګرا:(دنګ-را)اسم- واحد- مذکر- د نرکس په شان یو بوټے چې په اُبو کښې شین کیږی او درې ښاخیزه پاڼې لری-

دنګړی:(دنګ-ړی)صفت- دانه دانه- زره زره- مېده- بیل-

دنګ غاړے:(دنګ-غا-ړے)صفت- واحد- مذکر- د دنګې غاړې خاوند-

دنګ غوټی:(دنګ-غو-ټی)اسم- یوه لوبه چې په غټو او وړو کاڼیو کولے شی- غټو کاڼو ته دنګ او وړو ته غوټی وائی- مرګاټی- پیټی-

دنګ غونډی:(دنګ-غون-ډی)اسم- وګورئ ځلورګی-

دنګل:(دنګ-ګل)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پهلوانانو د کشتئ ځائ- کاړه- اکاړه- (۲)ګڼه ګوڼه- مجمع-

دنګل:(دنګ-ګل)مصدر متعدی- دانګل- ورتل- خیز وهل- ټوپ وهل-

دنګ لوړ:(دنګ-لوړ)صفت- مذکر- د دنګې وُنې خاوند- دنګ قد لرونکے- دنګ قامتے-

دنګله:(دنګ-ګه-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دعویٰ- مناقشه- شخړه- دانګه- درنګه- د خلې جنګ- جم ؤ جوش- دنګه- (۲)غورې پرې-

دنګنه:(دنګ-ګه-نه)حاصل مصدر- وګورئ دنګل-

دنګو:(دنګ-ګو)اسم- بې له سرې کولو څخه د نینو پخونه-

دنګوچی:(دنګ-ګو-چی)اسم- نکوښېدنه- ګډ ګډ تلنه- د کډ سری تګ- دنګوچی-

دنګوچی:(دنګ-ګو-چی)اسم- وګورئ دنګوچی-

دنګول:(دنګ-ګه-ول)مصدر متعدی- دانګول- پورته پورته اچول-غرځول- په لاسونو کښې پورته پورته کول- ماشوم له په لاسونو کښې ټالی ورکول- (۲)لوړول- وچتول- (۲)له ځایه لرې کول- غرځول- ایسته کول- موقوفه کول-

دنګون:(دنګ-ګه-ون)حاصل مصدر- وګورئ دنګول-

دنګونکے:(دنګ-ګون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دنګل-

دنګونګ:(دنګ-ګه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دنګول-

دنګونه:(دنګ-ګه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ دنګول-

دنګه:(دنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مزرو بوټے- (۲)وګورئ دنګله-

دنګه:(دنګ-ګه)اسم صفت- د دنګ مؤنث-

دنګه دنګه:(دنګ-ګه-دنګ-ګه)کلمه- د ماشوم د قلارولو یا اوده کولو کلمه- الامو-

دنګه دنګه چی:(دنګ-ګه-دنګ-ګه-چی)اسم- د ماشوم ښکته پورته کونه- د ماشوم دنګونه-

دنګېدل:(دنګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)پورته پورته غرځېدل/کېدل- ښکته پورته غرځېدل- (۲)لوړېدل- وچتېدل- (۲)غرځېدل- لرې کېدل- موقوفه کېدل-

دنګېدلے:(دنګ-ګې-دهٔ-لے)مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دنګېدل-

دنګېدن:(دنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دنګېدل-

دنګېدنګ:(دنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دنګېدل-

دنګېدنه:(دنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دنګېدل-

دنګېدونکے:(دنګ-ګې-دون-کے)فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ دنګېدل-

دنګېدهٔ:(دنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ دنګېدل-

د نماښام سترګه:(د-نما-ښام-ستر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- زهره- د نماښام ستورے- د مېلمانهٔ سترګه-

د نمر وریتاړه:(د-نمر-وری-تا-ړه)صفت- د نمر تاؤ- نمر سوزے- د نمر تودوښه-

دننے:(د-ننهٔ-نه-نے)صفت- (۱)داخلی- اندرونی- د داخل- د دننه- دننه سره متعلق- (۲)د نن ورځې- په نن مربوط-

دننه:(د-ننهٔ-نه)صفت- (۱)داخل- پکښې- د بهر ضد- (۲)ننوتی- ورکښې- اندرون- (۲- اسم)لرمون-

دننه وال:(د-ننهٔ-نه-وال)صفت- دننه- د کور دننه-

دنه:(د-نه)اسم- واحد- مؤنث- امیل- طوق- غاړکی- د ښځې د غاړې یو قسم کاڼه (پسول)-

دنه:(د-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دانه-

دنی:(د-نی)صفت- بداخلاقه- دون- پست- پربوتے- سپک- بې کاره-

دنیا:(دن-یا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نړی- جهان- عالم- (۲)شتهٔ- شتمنی- دارائی- مال متاع- دولت-

دنیاپرست:(دن-یا-په-رست)صفت- واحد/جمع- مذکر- وړسترګے- هغه څوک چې دنیا ئې ډېره خوښه وی-

دنیادار:(دن-یا-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- شتمن- دولتمند- پیسه دار- موړ- مالدار-

دنیاداری:(دن-یا-دا-ری)اسم- مؤنث- (۱)شتمنی- دولتمندی- بډائی- مال حال- (۲)د دنیا لانجې کونجې- (۲)ټبرداری- کور- (۴)راشه درشه- تعلقات-

دنیاګی:(دن-یا-ګی)اسم- واحد- مؤنث- حقارتاً دنیا ته وئیلے شی- د دنیا اسم تصغیر-

دنیاوال:(دن-یا-وال)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)نړی وال- (۲)د دنیا- جهانی-

دنیاوی:(دن-یا-وی)صفت- دنیائی- دنیوی- د دنیا- د جهان- په دنیا پورې مربوط-

دنیائی:(دن-یا-ئی)صفت- وګورئ دنیاوی-

دنیوی:(دن-یه-وی)صفت- وګورئ دنیاوی

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوږ)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(یو-بې-دهٔ)

دڼ دڼ:(دڼ-دڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوغکه- چرچڼه- چنچڼ- (۲- اسم صوت)د رباب اواز- ترنگ ترنګ- تڼ تڼ-

دڼکار:(دڼ-کار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تریخ بوټے چې د زخم راوستو (جوړولو) د سپړو ختمولو او په داروګانو کښې پکارولے شي-

دڼیا:(د-نیا)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے چې پاڼې ې د خوشبو او خوند د پاره په کټوی او چکنۍ وغیره کښې اچولے شي- ګشنیز- کروشه- دڼیه-

دڼي:(د-ڼي)اسم- مؤنث- دوڼي- لوغونه- لوغي-

دو:(دو)اسم- واحد- مذکر- (۱)زغل- منډه- تراټ- تړه- خفاسته- (۲)د جوارۍ داؤ- بازي- شرط- (۳- صفت)شرمنده- خجل- خړ- (۴)خجالت- خړونه- (۵)زیاتونه- جګونه-

دو:(دو)صفت- د ښځتو یا ښېډیو لوبه کښې د ښېړۍ صفت- دوګۍ-

دو:(دو)اسم- واحد- مؤنث- خورونه- زورونه- کړونه-

دواب:(د-واب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوابه-

دوابه:(د-وا-به)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځاۍ (زمکه) چې د دوو سیندونو تر منځ وی- دواوه-

دوا:(د-وا)اسم- واحد- مؤنث- دومه- لوکے- لوخړه-

دوا:(د-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه دارو چې د مرض په علاج، بنه کولو یا د درد په تسکین کښې استعمالیږی- دارو- درمل- علاج- دوائي- (۲)د زنانو د سرو زرو یو تعویذ (ګاڼه)-

دواب:(د-واب)اسم- جمع- مذکر- څاروی- ڼنګر- حیوانات-

دواپاشی:(د-وا-پا-شي)اسم- واحد- مؤنث- دوا اچونه- دوا پاشنه- دوا شیندنه- درمل شیندنه-

دواپر:(د-وا-پر)صفت- مذکر- دعا کونکے- دعاګو- فاتحه کونکے- تسلي ورکونکے-

دوات:(د-وات)اسم- واحد- مذکر- مشواڼی- هغه د سیاهی بوتل چې د قلم څوکه پکښې رنګ کولے شي-

دواتیا:(دو-ات-یا)اسم عدد- وګورئ دوه اتیا-

دواتیایم:(دو-ات-یا-یم)صفت- مذکر- وګورئ دوه اتیایم-

دواخانه:(د-وا-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځاۍ چې دواګانې پکښې پرتې وی- درملتون-

د واره:(د-وا-ره)متعلق فعل/صفت- له تکه- سمدلاسه- ناڅاپه- فی الحال- وار له واره- فوراً-

دواړه:(دوا-ړه)صفت- دوسره- غبرګ- جفت- جوړه- یو ځاۍ-

دواساز:(د-وا-ساز)صفت- مذکر- دوا جوړونکے- دارو جوړونکے-

دواسازی:(د-وا-سا-زي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوا جوړونه- (۲)د دارو جوړولو ځاۍ-

دوا سلام:(د-وا-سه-لام)اسم- مرکب- وګورئ دعا سلام-

دواکین:(دوا-کین)صفت- ډېر- زیات- دوچند-

دواګۍ:(د-وا-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د اوګۍ په ځېر د ښځو یو کالے-

دوالیسم:(دو-آ-لي-سم)اسم- ډوولیزم-

دواله:(د-وا-له)اسم- په دوېم ځل پټے اړونه (یوې کونه)-

دوام:(د-وام)صفت- پائښت- ادامه- ثبات- بقا- هر وخت- همېشه والے- همېشه-

دوام دار:(د-وام-دار)صفت- مذکر- پائېدار- جاری- پوخ- عمری- کلک- محکم- هغه شے چې دوام لری او ژر نه خرابیږی- دوامداره-

دوامداره:(د-وام-دا-ره)صفت- مؤنث- وګورئ دوام دار-

د واوري چینجے:(د-واو-ري-چین-جے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چینجے چې په زړه واوره کښې پېدا کیږی-

دواوه:(د-وا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوابه-

دواویا:(دو-ا-ویا)اسم عدد- وګورئ دوه اویا-

دواویایم:(دو-ا-ویا-یم)صفت- مذکر- وګورئ دوه اویایم-

دوائي:(د-وا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- دوا- درمل- دارو-

دوب:(دوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دوپ- (۲)غټ دبګ- (۳)بدبوئ- ترم-

دوباجه:(دو-با-جه)صفت- دوچنده- دوه ځلی- دوه کرتی- ډبل- یو په دوه-

دوبار:(دو-بار)صفت- دوېم ځلی- دوېم ځل- دوباره- بیا-

دوبارد:(دو-با-ره)صفت- خسکی چرګ یا چرګوړے- خسک چرګ- هغه چرګ یا چرګه چې پلار ې کولنګی او مور ې خسکه وی-

دوباره:(دو-با-ره)صفت- وګورئ دوبار-

دوباره دوباره:(دو-با-ره-دو-با-ره)صفت- مرکب- بار بار- بیا بیا- دوبار دوبار-

دوباړے:(دو-با-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه لنډ او پلن لرګے چې د جامو وینځلو په وخت کښې پرې جامې ټپولے (وینځلے) شي- ټپنے- ګوباړے-

دوبته:(دو-به-ته)اسم- واحد- مؤنث- جوبته- جبېته- څادر-

دوبچه:(دوب-چه)اسم- واحد- مؤنث- دوچه- دېچه-

دوبره:(دوب-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کنې خله- توبره-

دوبره:(دو-ب-ره)اسم صفت- هغه ټوکے (رخت) چې عرض ې د یو معین ټوکی نه یو په دوه لوئ زی- دوه برے- لوئ برے-

دوبژن:(دوب-ژن)صفت- دربجن- دوپجن- بدبویه- سوړبویه- تربوخته- هغه خواړه چې د ګرمی یا د زیات وخت د تېرېدو په سبب خراب شي او بوئ پیدا کړی-

دوبژن اوړه:(دوب-ژن-او-ړه)اسم- هغه اوړه چې د ګرمی او دوب په وجه تراخه شوی وی-

دوبغرکه:(دو-بغر-که)اسم صفت- یو په دوه-

دوبکنے:(دوب-که-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- د دوبی- د اوړی-

ئ (خې-رل)، ې(صې-ره-ول)، ی(ېیا-لې)، ے(تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

اوړی سره متعلق-

دوبکوړے:(دوب-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بانډه- وړوکے کلے-

دوبکوړے:(دوب-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بانډه- ایلبند- میله- ایلاق- دَ غرهٔ هغه ځائ چې مالداره خلق پهٔ اوړی کښې خپلې رمې او گلې دَ ساتنې او پوونې دَ پاره ملته بوځی- (افغانستان)-

دوبندی:(دو-بن-دی)اسم- مؤنث- (۱)بند- پیوند- دَ دوو څیزونو دَ یو ځائ کېدو ځائ- (۲)طوق- امیل- غاړکی- غاړگی-

دوبندی:(دو-بن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ اُبو وله چې دوه خایه تقسیم شوې وی-

دوبنے:(دو-به-نے)صفت- مذکر- دَ دوبی- دَ اوړی- وُگوره دوبکنے-

دوبنه:(دو-بهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوبی ښځه- دَ دوبیانو دَ کورنی ښځه- دوبه-

دوبول:(دو-بول)اسم- واحد- مذکر- دوه بول- دوه پښې لرونکے- انسان- دَ دوو پښو خاوند-

دوبه:(دو-به)صفت- (۱)وُگوره دوپه- (۲- اسم)اوړے- دَ گرمی موسم-

دوبه:(دو-به)اسم- واحد- مؤنث- دوبنه- دَ دوبی ښځه- پهٔ بیعه جامې وینځونکې-

دوبی:(دو-بی)اسم- واحد- مذکر- جامې وینځونکے- هغه څوک چې دَ جامو وینځلو کسب کوی- دوړے- پوبی- (م- دهوبی هندی)-

دوبیاړے:(دُوب-یا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دوبیادر- یو قسم بانډه-

دوبی خانه:(دو-بی-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځائ چې دوبیان پکښې جامې وینځی-

دوبیتی:(دو-بی-تی)اسم- یو قسم نظم چې دوه بیته لری- وړومبی، دوېمه او څلورمه مصرعه ئې رباعی غُندې پهٔ یوه قافیه وی خو وزن ئې دَ رباعی پهٔ شان نهٔ وی-

دوبیل:(دو-بیل)اسم- واحد- مذکر- (۱)وره بېله- وړوکے ټاپو- وره جزیره- (۲)دَ دوؤ سیندونو یا دریابونو دَ یو ځائ کېدو ځائ-

دوبے:(دو-بے)اسم- واحد- مذکر- وُگوره اوړے-

دوپ:(دُوپ)اسم- واحد- مذکر- دپ- دپه هوا- دوب- خوپره-

دوپا:(دو-پا)اسم- مؤنث- څپلی-

دوپال:(دو-پال)اسم- واحد- مذکر- هغه لوئ کمر یا تیره چې چینه ترې راوتلې وی-

دوپتی:(دوپ-تی)اسم- واحد- مؤنث- مقوا- دپتی- دَ کتاب کلکه او نری پشتی- قایه- وقایه- کانتی- وزر-

دوپټ:(دو-پټ)صفت- دوه چنده- دوه برابره-

دوپټه:(دُو-پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دوه پاټکیزه- دوه پله نیزه پوړی- دوه پټیزه خینه (زینه)- دوه پټیزه درپه- دوه پټې درپایه-

دوپټه:(دُو-پ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لوپټه- دَ ښځو څادر- دَ پسرولو وړوکے څادر- جمع دوپټې-

دوپچن:(دوپ-چن)اسم صفت- واحد- مذکر- وُگوره دوبجن-

دوپچنول:(دوپ-چه-نه-ول)مصدر متعدی- وُگوره دوبجنول-

دوپړ:(دو-پړ)اسم صفت- واحد- مذکر- ټگ- چمباز- چلباز- چلولی- دوپه- غولونکے-

دوپړ:(دو-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کړاو- مصیبت- پریشانی- (۲)ستومانی-

دوپړ:(دوپړ)اسم- واحد- مذکر- دوکړه- طبله- دوپړی- دَ موسیقی یوه مشهوره آله-

دوپړه:(دوپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تته شیشه- دوبره-

دوپړه:(دوپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دوپړ- طبله- دوکړی-

دوپړه مار:(دوپ-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- دوپړی غږونکے- دوپړی وهونکے-

دوپړی:(دوپ-ړی)اسم- مؤنث- پریشانی- خواری- مفلسی- دوپړ-

دوپړی:(دوپ-ړی)اسم- جمع- مؤنث- اپړی دوپړی- لاټې-

دوپړی:(دوپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دوکړی- دوپړه- دوکړه- دَ نغارې پهٔ شان دَ تنگ ټکور یوه آله- طبله-

دوپن:(دو-پن)اسم- واحد- مذکر- دَ ښځو دَ سر هغه اوږدهٔ ویښتهٔ چې شا ته پراته وی- چوټی- کوڅی- کونڅی- کمڅی-

دوپنځوس:(دو-پن-ځوس)اسم عدد- ۵۲- دَ یو پنځوس او درې پنځوس تر مینځه عدد-

دوپنځوسم:(دو-پن-ځو-سم)صفت- عددی صفت چې دَ یو پنځوسم او درې پنځوسم تر مینځه درجه ښائی-

دوپوړه:(دو-پو-ړه)صفت- (۱)دوه پوړیز- دوه منزله- (۲)دوه خله- دوه واره-

دوپه:(دو-په)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوپه- دروهلے- غولونکے- ټگ- دوپړ- چمباز- (۲)بیوسه- غریب- سربداگه-

دوپه:(دو-په)اسم- واحد- مؤنث- دوکه- فریب-

دوپه دوپیا:(دُو-په-دُوپ-یا)اسم مرکب- مؤنث- دوپ- دپه هوا- بنده هوا- حبسه هوا-

دوپیازه:(دُو-پیا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکولے شوے پرپوس چې پیاز او مصالحه کښې ویشولے شی- (۲)نکولے- پخکړے- ښوروا-

دوپې:(دو-پې)اسم- جمع- مؤنث- لاټې- لاپې- پوزې- پونې- لوئ لوئ خبرې-

دوپې مار:(دو-پې-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- لاټو- پوزمار- لاپو- لاپې کونکے-

دوت:(دوت)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دت- دَد- گنکس- ساه وتلے- ساه راکښلے- بې خانه- جوکیر-

دوتار:(دو-تار)اسم- واحد- مذکر- دوتاره- دَ موسیقی یوه آله-

دوتاره:(دو-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وُگوره دوتار-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(کـ-تـاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-بې-دهٔ)

دوتر:(دو-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دفتر- (۲)ټيټاکے-

دوتري:(دو-تَ-ري)اسم صفت- وګورئ دفتري- دوترونه- (م- دفتري فارسي)-

دوتړه:(دوت-ړَه)اسم- مؤنث- مارچه- داسې سودا چې د مال او سودا په بدل کښې مال ورکړے شي-

دوتنه:(دو-تَهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وقايه- کاڼپي- د کتاب پښتي- د کتاب پوښ- قايه-

دوتنيار:(دو-تن-يار)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې کتابونه ګنډي- صحاف- کتاب پلور- جلدساز-

دوتي:(دو-تي)اسم- واحد- مؤنث- ساړي- يو قسم لنګ چې زنانه يې تړي-

دوجال:(دُو-جال)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوجاله-

دوجاله:(دو-جا-له)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه زړے- دودله- نکرژن- مشوش- حېران- دوه زړهٔ- متردد- مذبذب- په لانجه او کشاله کښې ګېر- په تنکسيا کښې ګېر- دوجال-

دوجانبه:(دو-جا-ن-به)صفت- دوه جانبه- دوه طرفه- دو طرفين-

دوچار:(دو-چار)صفت- واحد- مذکر- (۱)اخته- لګيا- مشغول- مصروف- (۲)مخامخ- ورباندې اوښتے- وګورئ دوڅار-

دوچتيز:(دو-چه-تيز)اسم صفت- دوه چته لرونکے-

دوچند:(دو-چند)صفت- دوه چنده- يو په دره- دوه دونه-

دوچنده:(دو-چن-ده)صفت- وګورئ دوه چند-

دوچه:(دو-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ورکوټے ډنډ- وړوکے حوض- کوچنے جوړ- (۲)بيچه- دوبچه- جوبه- لښتے- جووه- هغه لوړې لوړې پولې چې په پټي کښې جوړولے شي او مينځ يې ژور وي

دوڅار:(دو-څار)اسم صفت- ښکاره- په ډاګه- څرګند- جوت- معلومه- پېښ- دوچار- وګورئ دوچار-

دوڅلوېښت:(دو-څل-وېښت)اسم عدد- ۴۲- د يو څلوېښت او درې څلوېښت تر مينځه عدد-

دوڅلوېښتم:(دو-څل-وېښ-تَم)صفت- عددي صفت چې د يو څلوېښتم او درې څلوېښتم تر مينځ درجه ښائي-

د وختنے:(دُ-وَخ-ته-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پخوانے- مخکښينے- وړاندينے- لرغونے- (۲)وړاندې- پخوا- مخکښې- د وخته-

د وخته:(دُ-وَخ-ته)اسم صفت- وګورئ د وختنے-

دوخته:(دوخ-ته)اسم صفت- ګنډلې شوې- ګنډلې-

دوخړه:(دُو-خَه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لوخړه- لوګے- دود- ګڼ دود- غړوسکه- خړوسکه- خوړسکه-

دود:(دود)متعلق فعل- په ډول- په څېر- په شان- غندې- دغسې- هو به هو- په مثل-

دود:(دُود)اسم- واحد- مذکر- (۱)رواج- رسم- دستور- آئين- (۲)مځوب- کلتور- کلچر- ثقافت- فرهنګ- (۳)قاعده- طريقه- انداز- لاره- لياره- لوښه- باب- چلند-

درد:(دُود)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوګ- لګے- لوګے- لو- (۲)قربان- خار- صدقه-

دودآلود:(دود-آ-لود)اسم صفت- مرکب- په لوګو لړلے- تور- زېړ-

دودبايده:(دود-باي-ده)اسم مرکب- سيالي- رواج- د خپښي مناسبت- د دوستۍ او خپښي اړيکې- د وادهٔ دود دستور- (کول مصدر)- (افغانستان)-

دودبويه:(دود-بو-يه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دودجن-

دودجن:(دود-جَن)اسم صفت- واحد- مذکر- دودبويه- هغه څيز چې د لوګي خوند يې اخستے وي- لوګو وهلے-

دودخانه:(دود-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دومخانه-

دود دستور:(دود-دَس-تُور)اسم مرکب- واحد- مذکر- رسم و رواج- آئين-

دودسته:(دو-دس-ته)متعلق فعل- په دوه لاسي- په دواړه لاسه-

دودکادود:(دود-کا-دود)اسم مرکب- مذکر- لوخړه- ګڼ دود- خوړسکه- غړسکه-

دودکښ:(دود-کښ)اسم- واحد- مذکر- دودکش- د لوګي وتو موري- هغه سورے چې لوګے پکښې زخي-

دودکه:(دو-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے چې پاڼې يې د کاڅرو د پاڼو په څېر وي، بېخ يې سپين او پيو کښې پخولو سره تړي يو خوندور خوراک جوړ شي-

دودل:(دو-دل)مصدر- دل کېدل- ټکولے کېدل- دوردل- ورغستلے کېدل-

دودل:(دو-دَل)صفت- دل- دل شوے- ټکولے شوے- دوردل- جوکوب- ګور- ورغستلے- نيم مات-

دودلي:(دو-دَ-لي)اسم- مؤنث- دل کونه- وهنه- ټکونه- مښنه-

دودلے:(دو-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- (۱)مښلے شوے- موښلے- (۲)دل کړے شوے- ټکولے شوے-

دودمان:(دود-مان)اسم- واحد- مذکر- خاندان- قبيله- (م- فارسي)-

دودن:(دُو-دن)صفت- حشر نشر- هنګامه- ګڼه ګونه-

دودو:(دُو-دُو)متعلق فعل- (۱)په منډه منډه- تېز تېز- په خفاسته- (۲)اخجالت- خړپړ-

دودو:(دُو-دُو)اسم- يو قسم مارغهٔ-

دودول:(دو-ده-وَل)مصدر متعدي- (۱)څورول- تهديدول- زورول- (۲)قهرول- عصبي کول- په عذابول-

دودول:(دُو-دَ-ول)مصدر متعدي- (۱)لوګے کول- لوګے ترې ايستل- سوځول- (۲)قربانول- جارول- خارول- صدقه کول- (۳)رواجول- عامول-

دودولے:(دو-دَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دودولي- مؤنث دودولې- وګورئ دودول-

دودولے:(دُو-دَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دودولي- مؤنث دودولې- وګورئ دودول-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ي (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱.

دودون:(دو-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دودون:(دو-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دودونکے:(دو-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دودونکی- مؤنث دودونکې- وګورئ دودول-

دودونکے:(دو-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دودونکی- مؤنث دودونکې- وګورئ دودول-

دودونګ :(دو-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دودونګ :(دو-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دودونه :(دو-د-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دودونه :(دو-د-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دودول-

دوده:(دو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څښت- دودے- هغه تعویذ یا څابت چې ناروغه ته لوګے کولے شي-

دوده:(دو-ده)اسم- (۱)هغه اُور چې لمبه نۀ کوی او نرے نرے دود ترې پورته کیږی- دوده- دومه- (۲)تتی-

دودی:(دو-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سیاهی- (۲)دوات- مشوانړی-

دودی:(دو-دی)اسم- مؤنث- بانړ- اړوب- هغه اُوړۀ چې وړومبے پۀ اُوړو کښې حل کولے شي او بیا د ښوروا ټینکولو د پاره ښوروا کښې اچولے شي- بنړ-

دودی:(دو-دی)صفت- واحد- مذکر- (۱)ګټور- مفید- د ګټې وړ- (۲)ګټه خوښونکے- ګټه غښتونکے-

دودیالے:(دود-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- پۀ دود دستور پوه-

دودېدل:(دو-دي-دل)مصدر لازم- (۱)زوربدل- تهدیدېل- خوربدل- (۲)پۀ عذابېدل- تهربدل-

دودېدل:(دو-دي-دل)مصدر لازم- (۱)لوګے کېدل- سوځېدل- (۲)صدقه کېدل- خاربدل- جاربدل- قربانېدل- (۲)رواج کېدل- عام کېدل- رواجبدل-

دودېدن:(دو-دي-دن)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدن:(دو-دي-دن)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدنګ:(دو-دي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدنګ:(دو-دي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدنه:(دو-دي-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدنه:(دو-دي-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دودېدل-

دودېدونکے:(دو-دي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دودېدونکی- مؤنث دودېدونکې- وګورئ دودېدل-

دودېدونکے:(دو-دي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دودېدونکی- مؤنث دودېدونکې- وګورئ دودېدل-

دودېدۀ:(دو-دي-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ دودېدل-

دودېدۀ:(دو-دي-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ دودېدل-

دودېرش:(دو-دېرش)اسم عدد- ۳۲- د یو دېرش او درې دېرش تر مېنځه عدد-

دودېرشم:(دو-دېر-شم)صفت- عددی صفت چې د یو دېرشم او درې دېرشم تر مېنځ درجه ښائی-

دودېرشیزه:(دو-دېر-شي-زه)اسم- مؤنث- د لویدیزې موسیقۍ پۀ نوټېشن کښې یوه نښه-

دور:(دور)اسم- واحد- مذکر- د غوږ یو کالے- دُر- دوړ-

دور:(دُر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دوړ- (۲- اسم- واحد- مذکر-) وګورئ دُر-

دور:(دور)صفت- آخری- لرې- جدا-

دور:(دور)اسم- واحد- مذکر- د نانبائی د دکان هغه ښانک چې اوړۀ پکښې اغږی- د نانبائی د اوړو اخښلو کونال-

دور:(دور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګردش- حرکت- چکر- څرخ- څرخېدنه-- د یو څیز پۀ خپل ځائې حرکت او ګرځېدنه- (۲)زمانه- دوران- وخت-

دوران:(دو-ران)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دور-

دوراندېش:(دور-ان-دېش)اسم صفت- واحد- مذکر- پېش بین- عاقبت اندېش- محتاط- عقلمند- هغه څوک چې د یوې موضوع څو یا ټولو اړخونو ته خیر کیږی او یا د یوۀ کار پائې او عاقبت ته ګوری-

دوراندېشي:(دور-ان-دي-شي)اسم- مؤنث- عقلمندی- احتیاط- پېش بینی- د یو کار پائې او عاقبت ته فکر کونه-

دورانی:(دو-را-نی)صفت- متحرک- پۀ حرکت کښې- پۀ جریان کښې- د دوران-

دوراهی:(دو-را-هی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځائې چې دوه لارې سره یو ځائې کیږی یا سره بیلیږی- دوه لارې- دورانی-

دورایه:(دو-را-یه)اسم- وګورئ دوره (۱)-

دورانی:(دو-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ دوراهی- (۲- صفت- مذکر)دوجاله- دوه زړے-

دوربکی:(دور-به-کی)اسم- مؤنث- چوکری- چوپړ- خدمت-

دوربه:(دور-به)اسم- مؤنث- (۱)بارانی هفته- هغه اونۍ چې زیات باران پکښې اوری- (۲)دربه- توره دربه- د ژمی د ورځو هغه وختونه چې آسمان پۀ وریځو پټ وی- (۳)خول- جړی-

دوربه:(دور-به)اسم- واحد- مذکر- خدمت کونکے- نوکر- چوپړے- چوکر- خدمتګار- جمع دوربه ګان-

دوربین:(دور-بین)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوراندېشه- خیرک- هوښیار- پوه- (۲)هغه څوک چې لرې څیز ښۀ لیدلے شي-

دوربین:(دور-بین)اسم- واحد- مذکر- لرې لیدونکې یوه آله چې د لرو څیزونو د لیدو د پاره استعمالیږی- ټېلسکوپ-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ۀ (ز-ره)، ۀ (پو-بې-دۀ)

دوربيني:(دُور-بي-ني)اسم- مؤنث- دوراندېشي- عاقبت اندېشي- عقلمندي-

دوربيني:(دُور-بي-ني)صفت- دَ دوربين- دَ ټېلسکوپ- دَ لرې ليدونکې آلې-

دورخه:(دو-رَ-خه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)منافق- درغله- (۲)د يو تصوير دوه مخه-

دوردمه:(دور-دَ-مه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)قوي- غښتلے- (۲)دمه- موسا-

دورور:(دَو-ره-ور)اسم صفت- (۱)دوران لرونکے- (۲)بهادر-

دور دوره:(دَور-دو-ره)اسم مرکب- حکم چلېدنه- دَ بخت ستورے ختنه- دور حکومت- اختيار- اقبال-

دورسي:(دور-سي)اسم- واحد- مؤنث- تمبه- ټمبه- تماچو- اړم- هغه لرګے چې دَ دروازې کلکولو دَ پاره يې شا ته لګولے شي-

دورشاهي:(دَو-رِ-شا-هي)اسم مرکب- بادشاهي دور-

دورشل:(دُور-شل)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دُرشل-

دورفکره:(دُور-فک-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- دوراندېشه- دوربين- خيرک- هوښيار-

دورکتے:(دور-کَه-تے)اسم- واحد- مذکر- ړورکندے- ګورکټے- ړورکټے-

دورکه:(دو-ره-کَه)صفت- ارکجه- ارجل- کم اصل- کچه- بدل- دوه رګے- بې اصله-

دورمال:(دور-مال)اسم- واحد- مذکر- هغه کلک لرګے چې پرې پنې يا کېړې وغېره ښوے کولے شي-

دورمټ:(دُور-مټ)اسم- واحد- مذکر- کلکه او درنه آله چې کچه زمکه، خاوره يا سړک پرې کښېمنځي- دُرمټ-

دورمل:(دور-مل)اسم صفت- واحد- مذکر- خربوزه وغېره چې نيم پخته شي-

دورمل:(دور-مل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دُرمل-

دورملي:(دُور-مَ-لي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دُرملي-

دورمه:(دور-مه)اسم- واحد- مؤنث- نچه- نل- کهے- نلي- درمه- دروے-

دورنګ:(دو-رنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- منافق- درغل-

دورنګه:(دو-رنګ-ګه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه زړے- منافق- درغله- دورنګ- بُرګ- (۲)دَ دوؤ رنګونو نه جوړ څيز-

دورنګي:(دو-رنګ-ګي)اسم- مؤنث- درغلي- دوه زړتوب- رياکاري- دوه مخي- منافقت-

دورنما:(دُور-نُ-ما)اسم- مؤنث- (۱)هغه تابلو، پرده، نقشه وغېره چې لرې نظاره يا وسيع ساحه ښکاره کوي- (۲)هغه نظاره چې دَ يو لرې فاصلې څخه پهٔ سترګو معلومېږي- (۳)آينده- راتلونکے وخت- مستقبل- (افغانستان)-

دورويه:(دو-رُو-يه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه مخے- منافق- دوه رنګے- (۲)هغه ټوکر چې يوه خوا يې يو رنګ وي او بل خوا يې بل رنګ وي-

دوره:(دو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېر- پېره- ګردش- دور- دوران- ګرځونه- ګرزونه- (۲)جريان- سرکټ- (۳)بې هوشي- غوټه-

دوره:(دور-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دُرّه-

دوره:(دو-ره)متعلق فعل- دامره- دومره-

دوري:(دو-ري)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)مساله- دارو- بارود- دارو مردکے- (۲)کبر-

دوري:(دُو-ري)متعلق فعل- (۱)وګورئ دورې- (۲)دې خواته- دې پلو- دلې-

دورې:(دو-رې)متعلق فعل- ملته- هغه- خوا ته- اُخوا ته- هورې-

دوريا دوريا:(دو-ريا-دو-ريا)صفت- ريخې ريخې- تس نس- خوروور- بسمې بسمې- ذرې ذرې- ريچې ريچې- خرانګی ورانګې- خانګې خانګې- پوټې پوټې- يو څيز داسې څيرل چې ريخې ريخې شي-

دَ وري مياشت:(دَ-وَري-مياشت)اسم- مؤنث- دَ حمل مياشت- دَ هجری شمسی کال وړومبۍ مياشت چې ۳۱ ورځې لری-

دورينه:(دو-ري-نه)اسم- واحد- مؤنث- وادی- وت- دره- دَ دوو غرونو تر مينځه سيمه- شبله- خوړ-

دورينه خت:(دو-ري-نه-خت)اسم- واحد- مذکر- دَ کاکوړې لوبه- دَ ملکانو او خوانانو يو قسم لوبه- پټه ټوپۍ- ناسته ټوپۍ-

دورينه شمال:(دو-ري-نه-ش-مال)اسم- واحد- مذکر- يو ړول مشهوره لوبه-

دوړ:(دوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)رود- نيز- (۲)منده- دؤ- څغل-

دوړ:(دوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جولا- اوبدونکے- اودونکے- زودونکے- واودونکے- هغه سړے چې ټغر او لمڅۍ وغېره جوړوي- (۲)ګرد ګرز- ذره- دوړه- (۳)لږ څيز- کم څيز- (۴)دوړن- لاپو- غورتن- ړوزن- دوړاوو-

دوړاوو:(دو-ړا-وُو)اسم- واحد- مذکر- خوټانکه- هغه پاخهٔ سابهٔ چې بې غوړو پخولے شي او دَ مالګې سره خوړلے کيږی-

دوړاوو:(دو-ړا-وُو)اسم صفت- واحد- مذکر- دوړن- لاپو- لاپک- غورتن- باټک- باټکولا-

دوړدوړکه:(دوړ-دو-ړه-که)اسم- واحد- مؤنث- بوړبوکی- بړبکی- بوړبړکی- ګردباد- ګردله- دَ پېريانو ړولی-

دوړن:(دو-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لاپو- دوړاوو- (۲)دروغژن-

دوړنګ:(دو-ړنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوړن- دوړاوو- (۲)دروغژن-

دوړنګ:(دو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چرګ پښه يا وُړد پتون- (۲)تيتري- خرېږی-

دوړول:(دُو-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)نستل- شيندل- پاشل- دَ مېده څيز شيندل- (۲)څنډل- رژول- ټکول-

دوړولے:(دو-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوړولی- مؤنث دوړولې- وګورئ دوړول-

دوړون:(دُو-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دوړول-

دوړونکے:(دُو-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوړونکی- مؤنث دوړونکې- وګورئ دوړول-

دوړونګ:(دُو-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دوړول-

دوړونه:(دُو-ړه-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دوړول-

دوړه:(دو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دروغ- پوزه- لاپه- باټه- ټوکه- (۲)ملنډه- مسخره- (۳)اَړ- قیصی- کلابند- چیستان- (۴)دَ غاښونو او ستونی یوه مخصوصه دوا- آشورک- جمع دوړې-

دوړه:(دَو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګرد- ګرد و غُبار- (۲)خشک سالی- (۲- صفت)ختم- لهٔ مینځه وړے- ورک- (۲)اوړهٔ- جمع دوړې-

دوړه:(دَو-ړه)صفت- دوه خلی- دوچند-

دوړه باړه:(دُو-ړه-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه داړه:(دُو-ړه-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه دباړه:(دُو-ړه-دَ-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه دپکه:(دُو-ړه-دَپ-که)اسم مرکب- واحد- مؤنث- اپه دپه- دړه دوړه- رعب اچونه- غصه کونه- ویرونه- دپکه- دړکه- دوړه باړه- دوړه داړه- دوړه دباړه- جمع دوړې دپکې-

دوړه مار:(دو-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- لافو- مسخراچی- ټوکی- ملنډی- لاپې کونکے- ټوقمار- ټوقی- جمع دوړه ماران-

دوړی:(دو-ړی)اسم- څرخے-

دوړیت:(دو-ړیت)اسم- بې ځایه ګرځېدنه- بې ځایه حرکت-

دوړې:(دُو-ړې)اسم- جمع- مؤنث- ګردباد- هغه سیلی چې خاروې پکښې الوزی-

دوړېدل:(دُو-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)رش رش کېدل- شیندل کېدل- پاشل کېدل- (۲)توئېدل- ټکېدل- رېژېدل- رژېدل- (۳)دَ زړښته شوکېدل-

دوړېدلے:(دُو-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوړېدلی- مؤنث دوړېدلې- وګورئ دوړېدل-

دوړېدن:(دُو-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدنګ:(دو-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدنه:(دُو-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدونکے:(دُو-ړې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوړېدونکی- مؤنث دوړېدونکې- وګورئ دوړېدل-

دوړېدهٔ:(دُو-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دوړېدل-

دوړی:(دو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- هغه بړوی چې دَ پخې رانړولې بړوی پهٔ ځایٔ تپل کیږی- (افغانستان)-

دوړی:(دُو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېسه- سکه- (۲)دینار- دَ سرو زرو سکه- (۳)چمړه- څرمن-

دوز:(دوز)اسم- بوز- دَ خوراک، دوائی وغېره یو خوراک- دَ یو څیز تاکلے مقدار- (افغانستان)-

دوز:(دوز)اسم- واحد- مذکر- خوز- دَ اوښانو دَ خوراک او اور بلولو یو صحرائی بوټے-

دوزخ:(دو-زَخ)اسم- واحد- مذکر- دَ جنت ضد- دَ عذاب ځایٔ- جهنم- جاندم- دوږخ- دوغس- دوژخ- سقر- اورګړ-

دوزخی:(دو-زه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- جهنمی- ګنهکار- ګنامکار- دَ دوزخ لائق- دَ جنتی ضد-

دوزګر:(دوز-ګر)اسم- واحد- مذکر.. ترکاڼ- ترکان- جمع دوزګران-

دوزه:(دُو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پوزه- غټه خبره- لاپه- باټه- غوره- جمع دوزې-

دوزی ږیره:(دُو-زی-ږی-ره)اسم- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې دوائی ترې جوړولے شی-

دوزیزے:(دو-زی-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ اغُستلو یوه جامه-

دوزے:(دو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګیدی خر- خر- پوهاړ-

دوژخ:(دو-ژَخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوژخی:(دو-ژه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوژور:(دو-ژور)اسم- پېژندنه- پېژندګلی- محقق- قانونی- قانونی حق- پهٔ قانونی بڼول- پیجوری- (افغانستان)-

دوږخ:(دو-ږخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوږخی:(دو-ږه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوُس:(دَ-ووس)اسم صفت- واحد- مذکر- بېروا- دَ حرامکاری دلال- دله- دلال- دوُوس- بې غېرته-

دوساغ:(دو-ساغ)اسم- واحد- مذکر- پردېسی- مسافر-

دوسپنه:(دوس-پَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- زنځیر- زولنه-

دوست:(دوست)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ملګرے- اشنا- یار- رفیق- خېرخواه- محبوب- زړهٔ ته نژدې- انېوال- (۲)خپل- خپلوان- جمع دوستان-

دوست اشنا:(دوست-اش-نا)اسم مرکب- مذکر- یار اشنا- ملګرے- پېژندګلو- (۲)خپل خپلوان-

دوستانه:(دوس-تا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوستی- اشنائی- یاری- دعاسلام- خپلوی- (۲- صفت)دَ دوستی- دَ خپلوی- دَ خېښی-

دوستی:(دوس-تی)اسم- واحد- مؤنث- اشنائی- ملګرتیا- خپلوی- خېښی- دعاسلام-

دوسخانه:(دوس-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خمبه- کندو- دَ غلې ساتلو کوټه- امبارخانه-

دوسر:(دو-سر)صفت- دوچند- برَغ- یو په دوه- ټول- سراسر- بغرګ-

دوسکونه:(دوس-کو-نه)صفت- دوه چاکه- دوه درزه- دوه ترکه- دوه غاړی-

دوسه:(دَو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زور- زیاتے- جبر- غضب- ظلم- دوړه

دوربيني:(دُور-بي-ني)اسم- مؤنث- دوراندېشي- عاقبت اندېشي- عقلمندي-

دوربيني:(دُور-بي-ني)صفت- دَ دوربين- دَ ټېلسکوپ- دَ لرې ليدونکي آلې-

دورخه:(دو-رَ-خه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)منافق- درغله- (۲)دَ يو تصوير دوه مخه-

دوردمه:(دور-دَ-مه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)قوي- غښتلے- (۲)دمه- موسا-

دورور:(دَو-ره-ور)اسم صفت- (۱)دوران لرونکے- (۲)بهادر-

دور دوره:(دُور-دو-ره)اسم مرکب- حکم چلېدنه- دَ بخت ستورے ختنه- دور حکومت- اختيار- اقبال-

دورسي:(دور-سي)اسم- واحد- مؤنث- تمبه- ټمبه- تماچو- اړم- هغه لرګے چې دَ دروازې کلکولو دَ پاره يې شا ته لګولے شي-

دورشاهي:(دَو-ر-شا-هي)اسم مرکب- بادشاهي دور-

دورشل:(دُور-شل)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دُرشل-

دورفکره:(دُور-فک-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- دوراندېشه- دوربين- خيرک- هوښيار-

دورکټے:(دور-کټ-ټے)اسم- واحد- مذکر- ړورکندے- ګورګټے- ړورکټے-

دورګه:(دو-ره-ګه)صفت- ارګجه- ارجل- کم اصل- کچه- بدل- دوه رګے- بې اصله-

دورمال:(دور-مال)اسم- واحد- مذکر- هغه کلک لرګے چې پرې پنې يا کېږۍ وغيره ښوے کولے شي-

دورمټ:(دُور-مټ)اسم- واحد- مذکر- کلکه او درنه آله چې کچه زمکه، خاوره يا سړک پرې کښېمنډلے شي- دُرمټ-

دورمل:(دور-مل)اسم صفت- واحد- مذکر- خربوزه وغيره چې نيم پخته شي-

دورمل:(دور-مل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دُرمل-

دورملي:(دور-مَ-لي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دُرملي-

دورمه:(دور-مه)اسم- واحد- مؤنث- نچه- نل- کهے- نلي- درمه- دروے-

دورنګ:(دو-رنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- منافق- درغل-

دورنګه:(دو-رنګ-ګه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه زړے- منافق- درغله- دورنګ- بَرګ- (۲)دَ دوؤ رنګونو نه جوړ څيز-

دورنګي:(دو-رنګ-ګي)اسم- مؤنث- درغلي- دوه زړتوب- رياکاري- دوه مخي- منافقت-

دورنما:(دور-نُ-ما)اسم- مؤنث- (۱)هغه تابلو، پرده، نقشه وغيره چې لرې نظاره يا وسيع ساحه ښکاره کوي- (۲)هغه نظاره چې دَ يو لرې فاصلې څخه پهٔ سترګو معلومېږي- (۳)آينده- راتلونکے وخت- مستقبل- (افغانستان)-

دورويه:(دو-رو-يه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه مخے- منافق- دوه رنګے- (۲)هغه ټوکر چې يوه خوا يې يو رنګ وي او بل خوا يې بل رنګ وي-

دوره:(دو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېر- پېره- ګردش- دور- دوران- ګرځونه- ګرزونه- (۲)جريان- سرکټ- (۳)بې هوشي- غوټه-

دوره:(دور-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دُرّه-

دوره:(دو-ره)متعلق فعل- دامره- دومره-

دوري:(دو-ري)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)مساله- دارو- بارود- دارو مردکے- (۲)کبر-

دوري:(دُو-ري)متعلق فعل- (۱)وګورئ دورې- (۲)دې خواته- دې پلو- دلې-

دورې:(دو-رې)متعلق فعل- هلته- هغه- خوا ته- اُخوا ته- هورې-

دوريا دوريا:(دو-ريا-دو-ريا)صفت- ريخې ريخې- تس نس- خوروور- بسمې بسمې- ذرې ذرې- ريچې ريچې- خرانګی ورانګې- خانګې خانګې- پوټې پوټې- يو څيز داسې څيرل چې ريخې ريخې شي-

دَ وري مياشت:(دَ-وري-مياشت)اسم- مؤنث- دَ حمل مياشت- دَ هجری شمسی کال وړومبۍ مياشت چې ۳۱ ورځې لري-

دورينه:(دو-ري-نه)اسم- واحد- مؤنث- وادی- وت- دره- دَ دوو غرونو تر مينځه سيمه- شېله- خوړ-

دورينه خت:(دو-ري-نه-خت)اسم- واحد- مذکر- دَ کاکوړې لوبه- دَ ملکانو او خوانانو يو قسم لوبه- پټه ټوپۍ- ناسته ټوپۍ-

دورينه شمال:(دو-ري-نه-ش-مال)اسم- واحد- مذکر- يو ډول مشهوره لوبه-

دوړ:(دوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)رود- نيز- (۲)منډه- دؤ- ځغل-

دوړ:(دوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جولا- اوبدونکے- اودونکے- زودونکے- واودونکے- هغه سړے چې ټغر او لمڅۍ وغېره جوړوي- (۲)ګرد ګرز- ذره- دوړه- (۳)لږ څيز- کم څيز- (۴)دوړن- لاپو- غورتن- ړوزن- دوړاوو-

دوړاوو:(دو-ړا-وُو)اسم- واحد- مذکر- خوتبانکه- هغه پاخهٔ سابهٔ چې بې غوړو پخولے شي او دَ مالګې سره خوړلے کيږي-

دوړاوو:(دو-ړا-وُو)اسم صفت- واحد- مذکر- دوړن- لاپو- لاپک- غورتن- باټک- باټکولا-

دوړدوړکه:(دوړ-دو-ړه-که)اسم- واحد- مؤنث- بوړبوکی- بړبکی- بوړبړکی- ګردباد- ګرده- دَ پېريانو ړولی-

دوړن:(دو-ړن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لاپو- دوړاوو- (۲)دروغژن-

دوړنګ:(دو-ړنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوړن- دوړاوو- (۲)دروغژن-

دوړنګ:(دو-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چرګ پښه يا وُرد پتون- (۲)تيتری- خرېړی-

دوړول:(دُو-ړه-ؤل)مصدر متعدی- (۱)نُستل- شيندل- پاشل- دَ مېده څيز شيندل- (۲)څنډل- رژول- ټکول-

دوړولے:(دو-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوړولي- مؤنث دوړولې- وګورئ دوړول-

دوړون:(دو-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ دوړول-

ئ (څې-رل)، ې (مې-ره-ؤل)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دوړونکے:(دَو-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوړونکی- مؤنث دوړونکې- وګورئ دوړول-

دوړونګ:(دَو-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دوړول-

دوړونه:(دَو-ړه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ دوړول-

دوړه:(دو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دروغ- پوزه- لاپه- باټه- ټوکه- (۲)ملنډه- مسخره- (۳)اُړ- قیصی- کلابند- چیستان- (۴)دَ غاښونو او ستونی یوه مخصوصه دوا- آشورک- جمع دوړې-

دوړه:(دَو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګرد- ګرد و غُبار- (۲)خشک سالي- (۲- صفت)ختم- لۀ مینځه وړے- ورک- (۲)اوړۀ- جمع دوړې-

دوړه:(دَو-ړه)صفت- دوه ځلې- دوچَند-

دوړه باړه:(دَو-ړه-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه داړه:(دَو-ړه-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه دباړه:(دَو-ړه-دَ-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه دپکه-

دوړه دپکه:(دَو-ړه-دَپ-که)اسم مرکب- واحد- مؤنث- اپه دپه- دړه دوړه- رعب اچونه- غصه کونه- ویرزنه- دپکه- دړکه- دوړه باړه- دوړه داړه- دوړه دباړه- جمع دوړې دپکې-

دوړه مار:(دو-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- لافو- مسخراچی- ټوکی- ملنډی- لاپې کونکے- ټوقمار- ټوقی- جمع دوړه ماران-

دوړی:(دو-ړی)اسم- څرخے-

دوړیت:(دو-ړیت)اسم- بې ځایه ګرځېدنه- بې ځایه حرکت-

دوړې:(دَو-ړې)اسم- جمع- مؤنث- ګردباد- هغه سیلۍ چې خاورې پکښې الوزی-

دوړېدل:(دَو-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)رش رش کېدل- شیندل کېدل- پاشل کېدل- (۲)تونېدل- ټکېدل- رېژېدل- رژېدل- (۳)دَ زړښته شوکېدل-

دوړېدلے:(دَو-ړې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوړېدلی- مؤنث دوړېدلې- وګورئ دوړېدل-

دوړېدن:(دَو-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدنګ:(دَو-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدنه:(دَو-ړې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ دوړېدل-

دوړېدونکے:(دَو-ړې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوړېدونکی- مؤنث دوړېدونکې- وګورئ دوړېدل-

دوړېدۀ:(دَو-ړې-دَه)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ دوړېدل-

دوړی:(دو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ړوړی چې دَ پخې رانړولې ړوړی پۀ ځاۍ تپل کیږی- (افغانستان)-

دوړی:(دَو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیسه- سکه- (۲)دینار- دَ سرو زرو سکه- (۳)چمره- څرمن-

دوز:(دوز)اسم- ړوز- دَ خوراک، دوائی وغیره یو خوراک- دَ یو څیز ټاکلے مقدار- (افغانستان)-

دوز:(دوز)اسم- واحد- مذکر- خوز- دَ اوښانو دَ خوراک او اور بلولو یو صحرائی بوټے-

دوزخ:(دو-زَخ)اسم- واحد- مذکر- دَ جنت ضد- دَ عذاب ځاۍ- جهنم- جاندم- دوږخ- دوغس- دوژخ- سقر- اورګړ-

دوزخی:(دو-زه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- جهنمی- ګنهګار- ګناهګار- دَ دوزخ لائق- دَ جنتی ضد-

دوزګر:(دوز-ګر)اسم- واحد- مذکر- ترکاڼ- ترکان- جمع دوزګران-

دوزه:(دَو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پوزه- غټه خبره- لاپه- باټه- غوره- جمع دوزې-

دوزی پیره:(دو-زی-پِی-ره)اسم- مؤنث- یو قسم واښۀ چې دوائی تری جوړولے شی-

دوزیزے:(دو-زی-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ اغستلو یوه جامه-

دوزے:(دو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګیدی خر- خر- پوهاړ-

دوژخ:(دو-ژَخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوژخی:(دو-ژه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوژور:(دو-ژور)اسم- پېژندنه- پېژندګلی- محقق- قانونی- قانونی حق- پۀ قانونی ډول- پیجوری- (افغانستان)-

دوږخ:(دو-ږخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوږخی:(دو-ږه-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوُس:(دَ-ووس)اسم صفت- واحد- مذکر- بړوا- دَ حرامکاری دلال- دله- دلال- دووس- بې غېرته-

دوساغ:(دو-ساغ)اسم- واحد- مذکر- پردېسی- مسافر-

دوسپنه:(دوس-پَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- زنځیر- زولنه-

دوست:(دوست)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ملګرے- اشنا- یار- رفیق- خېرخواه- محبوب- زړۀ ته نژدې- انړیوال- (۲)خپل- خپلوان- جمع دوستان-

دوست اشنا:(دوست-اش-نا)اسم مرکب- مذکر- یار اشنا- ملګرے- پېژندګلو- (۲)خپل خپلوان-

دوستانه:(دوس-تا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوستی- اشنائی- یاری- دعاسلام- خپلوی- (۲- صفت)دَ دوستی- دَ خپلوی- دَ خېښی-

دوستی:(دوس-تی)اسم- واحد- مؤنث- اشنائی- ملګرتیا- خپلوی- خېښی- دعاسلام-

دوسخانه:(دوس-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خمبه- کندو- دَ غلې ساتلو کوټه- امبارخانه-

دوسر:(دو-سر)صفت- دوچند- برغ- یو پہ دوه- ټول- سراسر- بغرګ-

دوسکونه:(دوس-کو-نه)صفت- دوه چاکه- دوه درزه- دوه ترکه- دوه غاړی-

دوسه:(دو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زور- زیاتے- جبر- غضب- ظلم- دوړه

دوپکه- چپاؤ- هله- (۲)د دوس مؤنث- (صفت)-

دوسی:(دو-سي)اسم- مؤنث- د دوس کار- دله توب- بې غېرتي- بې حيائي-

دوسيه:(دو-س-يه)اسم- (۱)لويه قطعه لرونکے کاغذ- (۲)اتهام- تور- کېفيت- موضوع- (۲)ټول هغه اسناد او ليکنې چې د يو موضوع يا يو کار يا يو سړی په باب راغنډ شوی وی او د کار د اسانی د پاره يې د مطالبو خلاصه د شا پر پوخ باندې ليکی- (افغانستان)-

دوسی:(دو-سی)اسم- (۱)چا ته مصلحت کونه- د بل چا په مقابله کښې يو کېدنه- (۲)مجازاً منافقت- (۲)يو قسم لوبه-

دوشاب:(دو-شاب)اسم- د انګورو يا کجورو رس چې دوه درې ورځې پس ترې نه يو تريو څيز جوړيږی- (م- فارسی)-

دوشاخه:(دو-شا-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوښاخه-

دوشاله:(دو-شا-له)اسم- واحد- مؤنث- شال- دوپټه شال- دوبره کشميری شال- ښخينه شال- رېښمين يا ورين شال- لوپټه- اوړنی- پشمينه بنارسی- پړونے- د ښځو د پسرولو لوئې څادر يا لوپټه- ټکرے-

دوشپېتۀ:(دو-شپې-تۀ)اسم عدد- ۶۲- د يو شپېتۀ او درې شپېتۀ تر مينځ عدد-

دوشپېتم:(دو-شپې-تم)صفت- عددی صفت چې د يو شپېتم او درې شپېتم تر منځ درجه ښئی-

دوشش:(دو-شش)اسم- مذکر- د جواری هغه دوه ګيټی چې شپږ شپږ خالونه پرې جوړ وی او د کټې کور ګټلے شی-

دوشنبه:(دو-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- د ګل ورځ- غبرګه- پير- د اونی دريمه ورځ- د يک شنبې او سه شنبی تر مينځ ورځ- ګل-

دوشول:(دو-شول)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن چېلے-

دوشينه:(دو-شی-نه)اسم- مؤنث- د پرونی شپې متعلق- د تېرې شوې شپې متعلق-

دوشېرلے:(دو-شېر-لے)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن پسۀ- سېرلے-

دوښا:(دو-ښا)اسم- مؤنث- (۱)زوښه- زوښا- خوښه- دوشاپ- خوښا- د انګورو اُبۀ- (۲- صفت)چې خُټ (جوش) ورکړے شوے وی-

دوښاخه:(دو-ښا-خه)اسم- واحد- مؤنث- ښاخی- شاخی- سکو- دوه غاښی سکو- هغه لرګے چې دوه ښاخه لری- هغه آله چې د غنمو، شولو وغيره د غوبل يا مېده کولو او راټولولو د پاره استعماليږی-

دوښاخې:(دو-ښا-خې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ دوښخې-

دوښخې:(دو-ښه-خې)اسم- جمع- مؤنث- لينګټې- د انسان دوه لينګټې- د انسان ښنې- دوښاخې-

دوښن:(دو-ښن)اسم- کينه- عداوت- بدی- ټکه- بُغض-

دوطرفه:(دو-ط-ره-فه)صفت- دوه اړخيزه- لۀ دوو خواوۀ- لۀ دواړو اړخو- لۀ دوه پلوه-

دوعا:(دو-عا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دعا- (عاميانه قرأت)-

دوغ:(دوغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاؤ- زور- (۲)داغ- تړکه- (۲)ږغ- نښه- نښانه- نشانه-

دوغاخی:(دو-غا-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورغ دوزخی-

دوغاښ:(دو-غاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوښاخه-

دوغاښے:(دو-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- شو- هغه دوه غاښونه لرونکے څيز چې په پلګ کښې ورکولے شی- جمع دوغاښی-

دوغس:(دو-غس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ- (عاميانه قرأت)-

دوغش:(دو-غش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوغښ:(دو-غښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوغښی:(دو-غه-ښی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوغښے:(دو-غه-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه ښاخے- دوه خوښے- هغه لرګے يا څيز چې په سر کښې دوه ښاخه يا غاښی لری- (۲)دوه غاښے- هغه سخوندر سخے يا کټے چې په ژامنو کښې يې دوه غاښونه راوخيژی-

دوغله:(دوغ-له)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ارجل- ګډوډ- ارګجه- چې نسل يې پاک او صفا نۀ وی- دورګه- خچر- (۲)کم عقل- کمينه- (۲)منافق-

دوغله توب:(دوغ-له-توب)اسم- مذکر- (۱)ارګجه توب- ارګجه والے- (۲)کمينه توب- (۲)منافقی-

دوغن:(دو-غن)متعلق فعل- دومره-

دوغنه:(دو-غ-نه)متعلق فعل- وګورئ دوغونه-

دوغونه:(دو-غو-نه)متعلق فعل- دومره- دونه- دغه هومره- دا هومره- دامره- دومنه- دامنه-

دوغے:(دو-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- مشهور-

دوفصله:(دو-فص-له)صفت- (۱)دوه فصليزه- هغه زمکه چې په کال کښې دوه فصله کوی- (۲)د دوو موسمونو- د دوو فصلونو- (۲)دوه پله- دوخلې- بيا-

دوک:(دوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)حسد- رخه- کينه- بُغض- (۲)عذاب- ربړ- کړاؤ- تکليف- درد- غم- نول- خفګان- (۲)رنځ- نرے رنځ- دق- مړه خوړ- سل- (۴)تهديدونه- جمع دوکونه-

دوک:(دوک)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه کليز څاروے-

دوک:(دوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)څوښه- څاښی- د اُسپنې يا لرګی هغه آله چې تار يا وړی پرې رېشل کيږی- (۲)هغه نرے سيخ چې ښځې پرې وېښتۀ رومنځوی- سلائی- ستن- سيخچه- دوکے-

دوکال:(دو-کال)اسم- واحد- مذکر- سوکړه- وچکالی- قحط- د قحط کال-

دوکاليز:(دو-کا-ليز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه کلن څاروے-

دوکان:(دو-کان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سودا خرڅولو ځای- اټ- هټی- اټی- هټ- پلورنځے- مغازه- (۲)د مالګې لاس ته راوړلو او تصفيه کولو اورغالے- (۲)هغه ځای چې لوهار پکښې اُسپنې تودوی او سازوی- بټی-

(۴)دَ کړی مغه کوغالے (ژور ځایُ) چې جولاګان پکښې پښې شکته کوی او کار کوی- کړی- اړه- چوکاټ- (۵)دَ کولال پچه-

دوکانچه:(دُو-کان-چه)اسم- واحد- مؤنث- ړبه- چوتره- سوپه- صفه- تونکاچه- دَ کور پهٔ مینځ یا دَ کوټې یا دوکان مخې ته مغه نسبتاً لوړ ځایُ چې دَ کښېناستلو یا دَ نمانځهٔ دَ پاره جوړ شوے وی-

دوکاندار:(دُو-کان-دار)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې دوکان کوی- مټی وال- دوکان لرونکے-

دوکانداری:(دُو-کان-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوکان کولو کسب-

دوکتور:(دوک-تور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډاکټر- (افغانستان)-

دوکټی:(دو-کَ-ټی)اسم- دَ وریجو وړې وړې ذرې- دل شوې وریجې- ړکره وریجې-

دوکړه:(دوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوکړه- دوپړه- دوپړی- دوکړی- دوګړی- (۲)توکړه- مات شوے دوک- (۳)پهٔ مشین کښې دَ ښنو اېښودلو ځایُ- (۴)بې خایه لوبه- (۵)رکاب- (۶)بملی-

دوکړه مار:(دوک-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوپړه مار- دوپړی غړونکے- دوکړه نی-

دوکړه نی:(دوک-ړه-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوپړه مار- دوکړه مار-

دوکړی:(دوک-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ دوکړه- دوپړی-

دوک من:(دوک-من)اسم صفت- واحد- مذکر- دردېدلے- دوکی-

دوکول:(دُو-که-وَل)مصدر متعدی- (۱)داوطلبي کول- زیاتول- ببعه وچتول- (۲)بائیلل- (۳)قربانول- خارول- جارول- (۴)شرمول- دوول- خړول- خجلول-

دوکول:(دُو-که-وَل)مصدر متعدی- توکل کول- اراده کول-

دوکول:(دُو-که-وَل)مصدر متعدی- تنګول- کړول- خورول- تهدیدول-

دوکه:(دو-که)اسم- واحد- مؤنث- ړوکه- دَ خرما ګنګورے- دَ خجورې وښکولے-

دوکه:(دو-که)اسم- واحد- مؤنث- غولونه- خطاایستنه- چل- چم- چل ول- ټګی- تیرایستنه- دروه- دغا-

دوکه باز:(دو-که-باز)اسم صفت- واهد- مذکر- وګورئ دوکه مار-

دوکه مار:(دو-که-مار)اسم صفت- مذکر- چمباز- چلباز- دروملے- غولونکے- دوکه باز- تیرایستونکے- ټګ- چلی- چلیګر- ټیټالے- خرټه-

دوکه ماری:(دو-که-ما-ری)اسم- مؤنث- غولونه- ټګی- برګی- چمبازی-

دوکی:(دُو-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دوک من- (۲- اسم- مؤنث)دَ تاش دوېمه پانه-

دوکېدل:(دو-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)داو طلبی کېدل- زیاتېدل- بیه جګېدل- (۲)قربانېدل- خارېدل- جارېدل- (۳)شرمېدل- خړېدل- خجالت کېدل- خجلېدل-

دوکېدل:(دُو-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)کړېدل- خورېدل- زورېدل- پهٔ عذابېدل- تهدیدېدل- (۲)سمېدل- لارې ته سمېدل-

دوکے:(دو-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- څرخکے- څرخ- ورکوټے دوک-

دوګ:(دوګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دود- لوګے- (۲)قهر- غصه- خوشکه- (۳)درد- خوږ-

دوګازه:(دو-ګا-زه)اسم- واحد- مؤنث- ړور- دَ مرزانو دَ نیولو جال- دوګزه-

دوګانه:(دو-ګا-نه)اسم- دَ دوارو اخترونو نمونځ- دوه رکعته نمونځ-

دوګانه:(دو-ګا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ انګورو مغه تاک چې ولې، ریښې یا جرړې یُ کړې وی- دَ انګورو ریشه داره خېلی-

دوګانه:(دو-ګا-نه)صفت- (۱)جوت- غبرګ- بغرګ- جوړه- جوټی- (۲)مغه سندره چې دوه تنه یُ وائی- جمع دوګانې-

دوګړ:(دو-ګړ)اسم- مذکر- (۱)ګرد- ګرد- لړ- کم- نوکی- ګرز- (۲)دَ شینولو پهٔ لوبه کښې یو اصطلاح چې تنګ ته دَ شینول اچولو پهٔ وخت وښلے شی-

دوګړ:(دو-ګړ)اسم- دوکړه- تبله-

دوګړه:(دوګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوکړه-

دوګزه:(دو-ګَ-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مرزانو نیولو جال- دوګازه-

دوګغړن:(دُوګ-غُ-ړن)اسم صفت- (۱)دودغړن- دودژن- مغه څهٔ چې دَ لوګو خوند یُ اخستے وی- لوګو وهلے- (۲)لوغړن- لغوړن- ناولے- چټل-

دوګلې:(دوګ-لې)صفت- اک دک- اریان دریان-

دوګن:(دُو-ګَن)اسم صفت- وګورئ دوګغړن-

دوګن:(دو-ګَن)اسم- بنګره- راغنډېدنه-

دوګوته:(دو-ګو-ته)متعلق فعل- وګورئ دوچند-

دوګور:(دو-ګور)اسم- واحد- مذکر- اچه- دوه غابښی-

دوګول:(دُو-ګه-وَل)مصدر متعدی- (۱)غړول- رغول- دَ چا دَ خلې نه خبرې ایستل- ورو ورو څوک پهٔ خبرو راوستل- (۲)دودول- لوګے کول-

دوګولے:(دُو-ګه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوګولی- مؤنث دوګولې- وګورئ دوګول-

دوګون:(دو-ګه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګوندی:(دو-ګون-دی)اسم- مؤنث- برخلافی- نااتفاقی-

دوګونکے:(دُو-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوګونکی- مؤنث دوګونکې- وګورئ دوګول-

دوګونګ:(دو-ګه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګونه:(دو-ګه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګېدل:(دُو-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)غړېدل- رغېدل- ورو ورو پهٔ خبرو راتلل- (۲)دودېدل- لوګے کېدل-

دوګېدلے:(دُو-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوګېدلی- مؤنث دوګېدلې- وګورئ دوګېدل-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

دوپکه- چپاؤ- مله- (۲)دَ دوس مؤنث- (صفت)-

دوسی:(دو-سي)اسم- مؤنث- دَ دوس کار- دله توب- بې غېرتی- بې حیائی-

دوسیه:(دو-س-یه)اسم- (۱)لویه قطعه لرونکے کاغذ- (۲)اتهام- تور- کېفیت- موضوع- (۲)ټول هغه اسناد او لیکنې چې دَ یو موضوع یا یو کار یا یو سړی پهٔ باب راغنډ شوی وی او دَ کار دَ اسانۍ دَ پاره ېٔ دَ مطالبو خلاصه دَ شا پر پوخ باندې لیکی- (افغانستان)-

دوسی:(دو-سی)اسم- (۱)چا ته مصلحت کونه- دَ بل چا پهٔ مقابله کښې یو کېدنه- (۲)مجازاً منافقت- (۲)یو قسم لوبه-

دوشاب:(دو-شاب)اسم- دَ انګورو یا کجورو رس چې دوه درې ورځې پس ترې نه یو تریو څیز جوړیږی- (م- فارسی)-

دوشاخه:(دو-شا-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوښاخه-

دوشاله:(دو-شا-له)اسم- واحد- مؤنث- شال- دوپټه شال- دوبره کشمیری شال- ښخینه شال- رېښمین یا وړین شال- لوپټه- اوړنی- پشمینه بنارسی- پړونے- دَ ښخو دَ پسرولو لوئ څادر یا لوپټه- ټکرے-

دوشپېتهٔ:(دو-شپې-تهٔ)اسم عدد- ۶۲- دَ یو شپېتهٔ او درې شپېتهٔ تر مینځ عدد-

دوشپېتم:(دو-شپې-تم)صفت- عددی صفت چې دَ یو شپېتم او درې شپېتم تر منځ درجه ښئی-

دوشش:(دُو-شش)اسم- مذکر- دَ جوارۍ هغه دوه کېتۍ چې شپږ شپږ خالونه پرې جوړ وی او دَ کټې کور کښلے شی-

دوشنبه:(دو-شم-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګل ورځ- غبرګه- پیر- دَ اونۍ دریمه ورځ- دَ یک شنبې او سه شنبې تر مینځ ورځ- ګل-

دوشول:(دو-شول)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن چېلے-

دوشینه:(دو-شی-نه)اسم- مؤنث- دَ پرونۍ شپې متعلق- دَ تېرې شوې شپې مُتعلق-

دوشېرلے:(دو-شېر-لے)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن پسهٔ- سېرلے-

دوښا:(دو-ښا)اسم- مؤنث- (۱)زوښه- زوښا- خوښه- دوشاپ- خوښا- دَ انګورو اُبهٔ- (۲- صفت)چې خټ (جوش) ورکړے شوے وی-

دوښاخه:(دو-ښا-خه)اسم- واحد- مؤنث- ښاخې- شاخې- سکو- دوه غاښی سکو- هغه لرګے چې دوه ښاخه لری- هغه آله چې دَ غنمو، شولو وغېره دَ غوبل یا مېده کولو او راټولولو دَ پاره استعمالیږی-

دوښاخې:(دو-ښا-خې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ دوښخې-

دوښخې:(دو-ښه-خې)اسم- جمع- مؤنث- لینګتې- دَ انسان دوه لینګتې- دَ انسان ښنې- دوښاخې-

دوښن:(دو-ښن)اسم- کینه- عداوت- بدی- ټکه- بُغض-

دوطرفه:(دو-طَ-ره-فه)صفت- دوه اړخیزه- لهٔ دوو خواوهٔ- لهٔ دواړو اړخو- لهٔ دوه پلوه-

دوعا:(دو-عا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دُعا- (عامیانه قرأت)-

دوغ:(دوغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاؤ- زور- (۲)داغ- تړکه- (۲)پړغ- نښه- نښانه- نشانه-

دوغاخی:(دو-غا-خی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوغاښ:(دو-غاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوښاخه-

دوغاښے:(دو-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- شو- هغه دوه غاښونه لرونکے څیز چې پهٔ پلګ کښې ورکولے شی- جمع دوغاښی-

دوغس:(دو-غس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ- (عامیانه قرأت)-

دوغش:(دو-غش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوغښ:(دو-غښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوزخ-

دوغښی:(دو-غه-ښی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوزخی-

دوغښے:(دو-غه-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه ښاخے- دوه خوښے- هغه لرګے یا څیز چې پهٔ سر کښې دوه ښاخه یا غاښی لری- (۲)دوه غاښے- هغه سخوندر سخے یا کټے چې پهٔ ژامنو کښې ېٔ دوه غاښونه راوخیژی-

دوغله:(دوغ-له)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ارجل- ګډوډ- ارګجه- چې نسل ېٔ پاک او صفا نهٔ وی- دورګه- خچر- (۲)کم عقل- کمینه- (۲)منافق-

دوغله توب:(دوغ-له-توب)اسم- مذکر- (۱)ارګجه توب- ارګجه والے- (۲)کمینه توب- (۳)منافقی-

دوغن:(دو-غن)متعلق فعل- دومره-

دوغنه:(دو-غ-نه)متعلق فعل- وګورئ دوغونه-

دوغونه:(دو-غو-نه)متعلق فعل- دومره- دونه- دغه هومره- دا هومره- دامره- دومنه- دامنه-

دوغے:(دو-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- مشهور-

دوفصله:(دو-فص-له)صفت- (۱)دوه فصلیزه- هغه زمکه چې پهٔ کال کښې دوه فصله کوی- (۲)دَ دوو موسمونو- دَ دوو فصلونو- (۲)دوه پله- دوخلې- بیا-

دوک:(دُوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)حسد- رخه- کینه- بُغض- (۲)عذاب- ربړ- کړاؤ- تکلیف- درد- غم- نول- خفګان- (۳)رنځ- نرے رنځ- دق- مړه خور- سل- (۴)تهدیدونه- جمع دوکونه-

دوک:(دوک)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه کلیز څاروے-

دوک:(دوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)څوښه- څاښۍ- دَ اُسپنې یا لرګی هغه آله چې تار یا وړۍ پرې رېشل کیږی- (۲)هغه نرے سیخ چې ښخې پرې وېښتهٔ رومنځوی- سلائی- ستن- سیخچه- دوکے-

دوکال:(دو-کال)اسم- واحد- مذکر- سوکړه- وچکالی- قحط- دَ قحط کال-

دوکالیز:(دو-کا-لیز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه کلن څاروے-

دوکان:(دُو-کان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سودا خرڅولو ځائې- اټ- هټۍ- اټی- هټ- پلورنځے- مغازه- (۲)دَ مالګې لاس ته راوړلو او تصفیه کولو اورغالے- (۳)هغه ځائې چې لوهار پکښې اُسپنې تودوی او سازوی- بټۍ-

(۴)دَ کړي مغه کوغالے (ژور ځایٔ) چې جولاګان پکښې پښې ښکته کوي او کار کوي- کړي- اړه- چوکاټ- (۵)دَ کولال پچه-

دوکانچه:(دُو-کان-چه)اسم- واحد- مؤنث- ړبه- چوتره- سوپه- صفه- تونکاچه- دَ کور پهٔ مینځ یا دَ کوټې یا دوکان مخې ته مغه نسبتاً لوړ ځایٔ چې دَ کښېناستلو یا دَ نمانځهٔ دَ پاره جوړ شوے وی-

دوکاندار:(دُو-کان-دار)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې دوکان کوی- مټبی وال- دوکان لرونکے-

دوکانداری:(دُو-کان-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوکان کولو کسب-

دوکتور:(دوک-تور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډاکټر- (افغانستان)-

دوکټی:(دو-ک-ټی)اسم- دَ وریجو وړې وړې ذرې- دل شوې وریجې- ړکره وریجې-

دوکړه:(دوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوګړه- دوپړه- دوپړی- دوکړی- دوکړی- (۲)توکړه- مات شوے دوک- (۳)پهٔ مشین کښې دَ ښنو ایښودلو ځایٔ- (۴)بې ځایه لوبه- (۵)رکاب- (۶)بملی-

دوکړه مار:(دوک-ړه-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوپړه مار- دوپړی غړونکے- دوکړه نی-

دوکړه نی:(دوک-ړه-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوپړه مار- دوکړه مار-

دوکړی:(دوک-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ دوکړه- دوپړی-

دوک من:(دوک-من)اسم صفت- واحد- مذکر- دردېدلے- دوکی-

وکول:(دو-که-ول)مصدر متعدی- (۱)داوطلبې کول- زیاتول- ببعه وچتول- (۲)بانیلل- (۳)قربانول- خارول- جارول- (۴)شرمول- دوول- خړول- خجلول-

دوکول:(دُو-که-ول)مصدر متعدی- توکل کول- اراده کول-

دوکول:(دُو-که-ول)مصدر متعدی- تنګول- کړول- خوروول- تهدیدول-

دوکه:(دو-که)اسم- واحد- مؤنث- ړوکه- دَ خرما ګنګورے- دَ خجورې وښکولے-

دوکه:(دو-که)اسم- واحد- مؤنث- غولونه- خطاایستنه- چل- چم- چل ول- ټګی- تیرایستنه- دروه- دغا-

دوکه باز:(دو-که-باز)اسم صفت- واهد- مذکر- وګورئ دوکه مار-

دوکه مار:(دو-که-مار)اسم صفت- مذکر- چمباز- چلباز- دروغلے- غولونکے- دوکه باز- تیرایستونکے- ټګ- چلی- چلیګر- ټیټالے- خرټه-

دوکه ماری:(دو-که-ما-ری)اسم- مؤنث- غولونه- ټګی- برګی- چمبازی-

دوکی:(دُو-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دوک من- (۲- اسم- مؤنث)دَ تاش دوېمه پانه-

دوکېدل:(دو-کې-دل)مصدر لازم- (۱)داو طلبی کېدل- زیاتېدل- بیه جګېدل- (۲)قربانېدل- خارېدل- جارېدل- (۳)شرمېدل- خړېدل- خجالت کېدل- خجلېدل-

دوکېدل:(دُو-کې-دل)مصدر لازم- (۱)کړېدل- خورېدل- زورېدل- پهٔ عذابېدل- تهدیدېدل- (۲)سمېدل- لارې ته سمېدل-

دوګے:(دو-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- څرخکے- څرخ- ورکوټے دوک-

دوګ:(دوګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دود- لوګے- (۲)قهر- غصه- خوشکه- (۳)درد- خوږ-

دوګازه:(دو-ګا-زه)اسم- واحد- مؤنث- ړور- دَ مرغانو دَ نیولو جال- دوګزه-

دوګانه:(دو-ګا-نه)اسم- دَ دواړو اخترونو نمونځ- دوه رکعته نمونځ-

دوګانه:(دو-ګا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ انګورو مغه تاک چې ولې، ریښې یا جرړې یٔ کړی وی- دَ انګورو ریشه داره خېلی-

دوګانه:(دو-ګا-نه)صفت- (۱)جوت- غبرګ- بغرګ- جوړه- جوتی- (۲)مغه سندره چې دوه تنه یٔ وانی- جمع دوګانې-

دوګړ:(دو-ګړ)اسم- مذکر- (۱)ګرد- ګرد- لړ- کم- نوکی- ګرز- (۲)دَ شینولو پهٔ لوبه کښې یو اصطلاح چې تنګ ته دَ شینول اچولو پهٔ وخت وښلے شي-

دوګړ:(دو-ګړ)اسم- دوکړه- تبله-

دوګړه:(دوګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوکړه-

دوګزه:(دو-ګ-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مرزانو نیولو جال- دوګازه-

دوګغړن:(دُوګ-غ-ړن)اسم صفت- (۱)دودغړن- دودژن- مغه څهٔ چې دَ لوګو خوند یٔ اخستے وی- لوګو وهلے- (۲)لوغړن- لغوړن- ناولے- چټل-

دوګلي:(دوګ-لي)صفت- اک دک- اریان دریان-

دوګن:(دُو-ګن)اسم صفت- وګورئ دوګغړن-

دوګنې:(دو-ګنې)اسم- بنګړه- راغنډېدنه-

دوګوته:(دو-ګو-ته)متعلق فعل- وګورئ دوچند-

دوګور:(دو-ګور)اسم- واحد- مذکر- اچه- دوه غابنی-

دوګول:(دُو-ګه-ول)مصدر متعدی- (۱)غړول- رغول- دَ چا دَ خلې نه خبرې ایستل- ورو ورو څوک پهٔ خبرو راوستل- (۲)دودول- لوګے کول-

دوګولے:(دُو-ګه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوګولی- مؤنث دوګولې- وګورئ دوګول-

دوګون:(دُو-ګه-ون)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګوندی:(دو-ګون-دی)اسم- مؤنث- برخلافی- نااتفاقی-

دوګونکے:(دُو-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوګونکی- مؤنث دوګونکې- وګورئ دوګول-

دوګونګ:(دُو-ګه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګونه:(دُو-ګه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دوګول-

دوګېدل:(دُو-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)غړېدل- رغېدل- ورو ورو پهٔ خبرو راتلل- (۲)دودېدل- لوګے کېدل-

دوګېدلے:(دُو-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع دوګېدلی- مؤنث دوګېدلې- وګورئ دوګېدل-

دوکېدن:(دو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ دوکېدل-

دوکېدنګ:(دو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ دوکېدل-

دوکېدنه:(دو-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ دوکېدل-

دوکېدونکے:(دو-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع دوکېدونکي- مؤنث دوکېدونکې- وګورئ دوکېدل-

دوکېدۀ:(دو-کې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ دوکېدل-

دوکی:(دو-کي)اسم- واحد- مؤنث- د سپېنتو یو قسم لوبه-

دوکے:(دو-کے)اسم- واحد- مذکر- لوګے- دود-

دول:(دول)اسم- واحد- مذکر- (۱)د تمبې د شا اړم- (۲)مړ اور تازه کول- لګول-

دولا:(دو-لا)صفت- (۱)غبرګ- بغرګ- دوه پټے- دوه قته شوے- (۲)کوږ- خم- کوږ- تیټ-

دولاغی:(دو-لا-غي)اسم- یو قسم ښځینه پرتوګ- بولاق- (افغانستان)-

دولت:(دو-لت)اسم- واحد- مذکر- (۱)شتۀ- مال- جائېداد- ثروت- سرمایه- (۲)بخت- طالع- (۲)حکومت- د یو هېواد د مسلطې طبقې سیاسی جوړښت- د دولت د عمالو مجموعه- (۴)قانون- (افغانستان)-

دولتمن:(دو-لت-من)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دولتمند-

دولتمند:(دو-لت-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- دولتمن- شتمن- د پېسو خاوند- د مال او دولت خاوند- موړ- توانګر- سېټ- مالدار-

دولتمندی:(دو-لت-من-دي)اسم- مؤنث- بډائی- شتمنی- مړښت- مال او دولت درلودنه- مالداری-

دولتی:(دو-ل-تي)اسم- د دولت- پۀ دولت پورې تړلے- سرکاری- رسمی-

دولتې:(دو-ل-تې)اسم- جمع- مؤنث- لغتې- جوتکې- لکتې- غبرګې لکتې- لکتې وهنه- لغتې وهنه-

دولس:(دو-لس)اسم عدد- درځن- پۀ شمار دولس- لس او دوه-

دولسم:(دو-ل-سم)صفت- عددی صفت- چې د یوولسو او دیارلسو تر منځ رتبه ښئی-

دولسمه:(دو-ل-سۀ-مه)اسم- (۱)د پېغمبر اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د زېږېدو او وفات ورځ- عید میلادالنبی- (۲)د دولسم مؤنث-

دولکوټ:(دول-کوټ)اسم- واحد- مذکر- د قصابی مارکیټ- د غوښو خرڅولو بازار- د غوښو خرڅولو ځاے-

دولکی:(دول-کي)اسم- مؤنث- وګورئ دلکی-

دولوزه:(دو-لو-زه)اسم صفت- بې قوله- بدقوله- بې وعدې- بې لوزه-

دوله:(دو-له)اسم- مؤنث- (۱)غړانګه- انګولا- د سپې یا سورلنډی انګولا- (۲)چودنی کوزه- د اسپنې کډوه-

دولی:(دو-لي)اسم- مؤنث- (۱)دوله- (۲)چمچوری- (۲)جیجری- (۴)دولی- (۵)د غلی دانې د خوندی کولو ځاے-

دومباله:(دوم-با-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوناټے- کونه غاړه- ورستی شا- دومبال- لم-

دومبره:(دوم-بره)متعلق فعل- (۱)وګورئ دومره- (۲- صفت)ډېر پړسېدلے- بې اندازې چاغ- بې سده شلنډ-

دومبوره:(دوم-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تمبوره-

دومبېله:(دوم-بې-له)اسم- واحد- مذکر- د چرنیز ټوپک پۀ څېر یو ټوپک چې دوه نلې لری- دوه نلیز ټوپک-

دومخانه:(دوم-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دومخانی- دودخانه- لوګی خانه- درځی- جمع دومخانې-

دومخانی:(دوم-خا-ني)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ دومخانه-

دومړمکے:(دوم-ړ-م-کے)اسم- واحد- مذکر- امبقے- یوه حشره-

دومرکی:(دوم-ره-کي)متعلق فعل- لږ- کم- دومره قدر- نوکی- لږ څېز- (افغانستان)-

دومره:(دوم-ره)متعلق فعل- دونه- دونې- د غونې- د غومره- پۀ دې اندازې- پۀ دې مقدار- دا اندازه- دومره قدر-

دومره قدر:(دوم-ره-ق-در)متعلق فعل- وګورئ دومرکی-

دومنده:(دو-من-ده)اسم- ځلوربولے- بوده- ځارزے-

دومنه:(دوم-نه)متعلق فعل- دوغنه- دومره- د هغه غومره-

دومه:(دو-مه)متعلق فعل- وګورئ دوغنه-

دومه:(دو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مړ اور- خوکلن- دوهه- (۲)دینېن- ږده- بتی- هغه اور چې وړی پرې وریتولے شی-

دومه:(دو-مه)اسم- واحد- مؤنث- د مرغانو د نیولو هغه آله چې د (اس د لکی لۀ) وېښتو څخه جوړه شوې وی- لومه- دام-

دومی:(دو-مي)اسم- واحد- مؤنث- دونهی- دومه- دومی- دوهه-

دومے:(دو-مے)اسم- واحد- مذکر- نزله- زکام- والګے- خرمېټ- تود سوړ کېدنه- بادروونے- رېزش- دومه- ساړۀ وهنه- توده سره-

دومے:(دو-مے)اسم- واحد- مذکر- پیچومے- لوړ ځاے- جګ ځاے- اوچت ځاے-

دون:(دون)صفت- (۱)کم اصل- بدذات- سپک- خوشے خوار- حرامی- (۲)پلیت- ګنده- ناولے- سخا- چټل- (۲)کوز- لاندې- ښکته- (۴)وګورئ دوند-

دون:(دون)اسم- واحد- مذکر- (۱)دن- دمن- تومری- (۲)د ګورو یا لوړې مجا د نومونو نه یو نوم- (افغانستان)-

دوناب:(دو-ناب)اسم صفت- واحد- مذکر- ښۀ موړ- ډک- غښتلے- ځورب- ځرب- مست-

دوند:(دوند)اسم- واحد- مذکر- لړه- تیارۀ- غبار- خړه- دوړه-

دوندی:(دون-دي)صفت- د سترګو خړه پرده- ګل- خړی- د سترګو خوږ- خوږ او زخمی سترګې- داسې سترګې چې پرده پری راووړېدلی وی-

ئ (ځی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

دونديِ:(دُون-دي)متعلق فعل- وګورئ دزمره-
دونکاچه:(دون-کا-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډبه- ډپه- دبسه- دنکاچه- چونتره- ستېج- ډبکی- (۲)خازه- دَ قبر ګېر چاپېره ډبه- (۳)مغه دَ خټو، کټو یا لرکی نه جوړه څلورګوټی ډبه چې منګی پرې ایښوے شي- ګړونج-
دونګرے:(دونګ-رے)اسم- واحد- مذکر- سینګاوڼ- څپه-
دونوی:(دو-نَ-وی)صفت- وګورئ دوه نوی-
دونوی یم:(دو-نَ-وی-یم)صفت- دوه نوی یم-
دونه:(دو-نه)متعلق فعل- وګورئ دزمره-
دونه:(دو-نه)اسم- واحد- مؤنث- ستوے- جوهر-
دونه:(دو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دانه- (۲)ننکی-
دونه:(دو-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ازر چې دَ خوشحالی دَ اظهار پهٔ غرض بل شي- دزمه- دوهه-
دون همت:(دون-هِم-مت)اسمِ صفت- واحد- مذکر- کم همته- ناراست- سست-
دونهي:(دون-هي/دون-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوهي-
دونی:(دُو-نی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)رذیل- پست- بې همته- (۲)فضول- خراپ- خراب- (۲- صفت)وګورئ دوني-
دونيِ:(دو-نيِ)متعلق فعل- وګورئ دومره-
د ونيِ مور:(دَ-وهٔ-نيِ-مور)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم چینجے چې پهٔ ونو کښې پیدا کیږی-
دوني:(دو-ني)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دمه- (۲)دومی- دوني-
دونے:(دو-نے)اسم- واحد- مذکر- کنډولے-
دَ ونيِ پشوکے:(دَ-وهٔ-نيِ-پ-شو-کے)اسم- واحد- مذکر- یو بلونګړے- دَ مرې دَ خاندان یو قسم چې پهٔ ونو کښې وی-
دوڼ:(دوڼ)اسم- واحد- مذکر- دوړه- ګرز- غبار- ګرد-
دوڼه:(دو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوړه- ټوکه- مسخره- ملنده- (۲)معمه-
دوڼه:(دو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دوړه- ازړه- دانه- دَ اوړو دوړه-
دوڼه:(دو-ڼه)صفت- برغه- یو په دوه- غبرګ- دوه چنده- بغرګ-
دوڼه مار:(دو-ڼه-مار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوړه مار-
دوڼی:(دو-ڼی)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- یو آتهٔ سُره لرونکے مقام- سوڼی-
دوڼېدل:(دو-ڼې-دل)مصدرِ لازم- وګورئ دوړېدل-
دوڼی:(دُو-ڼی)اسمِ- واحد/جمع- مؤنث- (۱)برقع- برقه- چادری- څادری- دَ زنانوْ دَ پسرولو څادر- (۲)پیسه- سکه-
دوڼی:(دُو-ڼی)اسمِ- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ شیدو پخولو لوښے- دَ شیدو پخولو کټوه- دَ شیدو (پیو) کټولی- دَ شیدو کوټکی- دکی- لوغی- دَ شیدو دَ لوشلو لوښے- دَ شوملو کولو خاورین لوښے- (۲)دَ ښځو یو ډول ګاڼه (پسول)-
دووا:(دو-وا)اسم- واحد- مؤنث- دعوی- دعوه-
دوواوه:(دو-وا-وه)اسمِ- واحد- مؤنث- دواوه- دوابه-

دووس:(دَ-وو-سَ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دوُس- دویز- ډونکالی- دله- (۲)بې غیرته- پست- رذیل-
دووسی:(دَ-وو-سی)اسم- مؤنث- وګورئ دوُسی-
دوول:(دَ-و-ول)مصدرِ متعدی- وګورئ دوکول-
دوول:(دو-ول)اسم- واحد- مذکر- یو غټ دریابی کب (مهے)-
دوولس:(دوو-لس)اسمِ عدد- وګورئ دولس-
دوولسم:(دوو-ل-سم)صفت- مذکر- وګورئ دولسم-
دوولسمه:(دوو-ل-سهٔ-مه)اسم- مؤنث- وګورئ دولسمه-
دووه:(دو-وه)اسم- واحد- مؤنث- دونهي- دومه- دوهه-
دوویشت:(دَوه-ویشت)اسمِ عدد- ۲۲- دَ یوویشت او درویشت تر مینځ عدد-
دوویشتم:(دَوه-ویش-تَم)صفت- عددی صفت چې دَ یوویشت او درویشت تر منځ رتبه (درجه) ښئی-
دوه:(دَوه)اسمِ عدد- ۲- دَ یو او درې تر مینځ عدد-
دوه آنیز:(دَوه-آ-نیز)اسم- مذکر- دَ دوو انو پخوانی سکه- دوانیز-
دوه اتیا:(دَوه-اَت-یا)اسمِ عدد- ۸۲- اتیا او دوه- دَ یو اتیا او درې اتیا تر منځ عدد-
دوه اتیایم:(دَوه-اَت-یا-یم)صفت- عددی صفت چې دَ یو اتیا او درې اتیا تر مینځ رتبه (درجه) ښئی-
دوه اړخیز:(دَوه-اړ-خیز)صفت- مذکر- دوه مخیز- دوه طرفه- دوه جانبه- دوه خوانیز- دوه پلویز- دَ دوو خواوو- دَ دوه پلوو-
دوه اویا:(دَوه-او-یا)اسمِ عدد- اویا او دوه- دَ یو اویا او درې اویا تر منځ عدد- ۷۲-
دوه اویایم:(دَوه-او-یا-یم)صفت- عددی صفت چې دَ یو اویا او درې اویا تر منځ رتبه ښئی-
دوه برغه:(دَوه-بَر-غه)صفت- دوه غبرګه- دوه پلنیز- دوه قـته- دوه تاییز- دوپټی- دوه پټیز-
دوه بول:(دَوه-بول)اسم- واحد- مذکر- انسان- بنیادم- بشر-
دوه بے:(د-وه-بے)اسم- واحد- مذکر- دوه مانده- دوه منده- دوه اَبهٔ- هغه خایْ چرته چې دَ دوو خوړونو اَبهٔ یو خایْ کیږی-
دوه پانیز:(دَوه-پا-نیز)اسمِ صفت- وګورئ دوپایه-
دوه پټه:(دَوه-پَ-ټه)اسمِ صفت- مؤنث- (۱)وګورئ دوه پټیز- (۲- اسم)دَ ښځو څادر- دوپټه- لوپټه-
دوه پټیز:(دَوه-پَ-ټیز)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- دوه پلنیز- دوه پټه- چې دوه پټه لری- دوپټی- مؤنث دوه پټیزه-
دوه پټی:(دَوه-پَ-ټی)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)دوپټه- دوه بره- دوه برے- دوه سورے- (۲)هغه زنه چې دوه پټه لری-
دوه پړیق:(دَوه-پَ-ړیق)اسمِ صفت- وګورئ دوه غاړیز-
دوه پسورے:(دَوه-پسو-رے)اسمِ صفت- مذکر- دوه برے- دوه بره-

دوه سورے- دوپټی- دوپټه-

دوه پښـیـز :(دوه-پښه-نیز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه پښے- دَ دوو پښو خاوند-

دوه پنځوس:(دوه-پن-ځوس)اسم عدد- پنځوس او دوه- دوپنځوس- ۵۲-

دوه پنځوسم:(دوه-پن-ځو-سم)صفت- عددی صفت چې دَ یو پنځوس او درېِ پنځوس تر منځ درجه ښئی-

دوه پوړه:(دوه-پو-ړه)اسم صفت- دوه پوښښه- دوه پوړیز- دوچته- دوه منزله-

دوه پوړیځ:(دوه-پو-ړیځ)صفت- دوه چتیز- دوه پوړه-

دوه پوړیز:(دوه-پو-ړیز)صفت- وګورئ دوه پوړه-

دوه پهٔ دوه:(دوه-پهٔ-دوه)صفت- مرکب- یوازې دوه- فقط دوه- دوه تنه- برابر- جوړی- صرف او صرف دوه- بغېر لهٔ دربمګړی-

دوه پیز :(دوه-په-نیز)اسم- مذکر- ټکه- دوه پیسې- دَ پخوانی آنې دوبمه برخه-

دوه تا:(دوه-تا)صفت- دوه غبرګه- دوه تهیز-

دوه تاریز :(دوه-تا-ریز)صفت- دوه تارے- دَ دوو تارو-

دوه تهه:(دوه-تَ-هه)صفت- ډبل- غبرګ- دوه غبرګه-

دوه تهیز :(دوه-تَ-هیز)صفت- وګورئ دوه تا-

دوه ټکړې:(دوه-ټک-ړې)صفت- وګورئ دوه ډوله-

دوه جانبه:(دوه-جا-ن-به)صفت- دوه اړخیزه- دوطرفه- دوجانبه-

دوه ځایه:(دوه-ځا-یه)صفت- (۱)دوه برخې- دوه نیمه- نیم- نیمائ- (۲)ځیرې- ټکړې-

دوه ځل:(دوه-ځل)صفت- وګورئ دوه ځله-

دوه ځله:(دوه-ځهٔ-له)صفت- دوباره- دوه واره- دوه ځلی- دوه ځل-

دوه ځلی :(دوه-ځهٔ-لی)صفت- وګورئ دوه ځله-

دوه چته:(دوه-چَ-ته)صفت- دوپوړه- دوه منزله- دوه چتیز-

دوه چتیز:(دوه-چ-تیز)صفت- وګورئ دوه پوړه/دوپوړه-

دوچتے:(دوه-چ-تے)صفت- وګورئ دوه چته-

دوه چند :(دوه-چند)صفت- وګورئ دوه چنده-

دوه چنده:(دوه-چن-ده)صفت- دو دونه- دوه دونه- دوه ګرایه- دوه برابره- دوه وارې- دوه ګونی- یو پهٔ دوه- ډبل- دوه کرتې- دوچند-

دوه خال:(دوه-خال)اسم- دَ جواری دَ کیبتی هغه اړخ چې دوه خاله لری- دَ تاوان کور-

دوه خالیزه:(دوه-خا-لی-زه)صفت- مؤنث- دوکی- دُکی-

دوه خلی :(دوه-خَ-لی)اسم- مؤنث- (۱)یو قسم بخی- یو قسم کنهون- (۲)لنډی- دوه سرې- دَ مار یو قسم-

دوه خُلې:(دوه-خوهٔ-لې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو ډول سکو- دوه غاښې ښاخی- دوه غاښې سکو- د درمن بادولو یوقسم آله چې دوه ښاخه لری-

دوه خُلے :(دوه-خَ-لے)اسم صفت- دوه ژبے- منافق-

دوه خوانیز :(دوه-خوا-نیز)صفت- دوه غاړیز-

دوه دونه:(دوه-دو-نه)صفت- وګورئ دوه چنده-

دون دونه:(دوه-دو-نه)صفت- وګورئ دوه چنده-

دوه دوه:(دوه-دوه)صفت- مرکب- جوړه جوړه-

دوه دېرش:(دوه-دېرش)اسم عدد- دولس او شل- دېرش او دوه- ۳۲-

دوه دېرشم:(دوه-دېر-شم)صفت- عددی صفت چې دَ یو دېرش او درېِ دېرش تر منځ رتبه ښائ-

دوه ډبیز :(دوه-ډَ-بیز)صفت- مرکب- دوپړیق- ځپکے- غلے- منافق-

دوه ډوله:(دوه-ډو-له)صفت- مرکب- (۱)دوه ټوټې- دوه ټکړې- (۲)دوه رنګه- (کېدل مصدر)-

دوه رګه:(دوه-رَ-ګه)اسم صفت- وګورئ دورګه-

دوه رګے :(دوه-رَ-ګے)اسم صفت- وګورئ دورګه-

دوه رنګے :(دوه-رَنګ-ګے)اسم صفت- (۱)منافق- (۲)دَ دوه رنګه لرونکے-

دوه زره:(دوه-زهٔ-ره)اسم عدد- دَ زرو او درېِ زرې تر منځ عدد- ۲۰۰۰- (افغانستان)-

دوه زرم:(دوه-زهٔ-رم)صفت- عددی صفت چې دَ یو زرم او درېِ زرم تر مینځ رتبه یا درجه ښئی- (افغانستان)-

دوه زریز :(دوه-زَ-ریز)صفت- پهٔ دوو زرو پورې مربوط- دَ دوو زرو-

دوه زړتوب:(دوه-زړهٔ-توب)اسم- دوه زړی- تردد- دوه زړهٔ والے- زړهٔ نا زړه توب- حېرانی-

دوه زړهٔ:(دوه-زړهٔ)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه زړے- زړهٔ نازړهٔ- حېران- پهٔ دوو لارو ولاړ- دوجاله-

دوه زړی:(دوه-زهٔ-ړی)اسم- وګورئ دوه زړتوب-

دوه زړے :(دوه-زهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه زړهٔ- ډبډبے-

دوه ژبیز :(دوه-ژهٔ-بیز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ دوو ژبو- پهٔ دوو ژبو- (۲)بې قوله- بدقوله- منافق-

دوه ژبین:(دوه-ژهٔ-بین)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه ژبې لرونکے- (۲)دوسرے-

دوه ژبے :(دوه-ژهٔ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه قوله- منافق- خرته- دروغژن- بې لوظه- دوپړیق- دوزبان-

دوه ژنګے :(دوه-ژنګ-ګے)اسم صفت- دوه پړیق- خرته- ارغاړیز- منافق-

دوه ژواکے :(دوه-ژوا-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه ژوندے- دَ دوو ژوندو خاوند- دوحیاتین- دومعشیتېن- هغه موجود یا ژوے چې پهٔ وُچه او لمده دواړو کښې ژوند تېروی-

دوه سرې:(دوه-سه-رې)اسم- مؤنث- لنډی- دَ مار یو قسم-

دوه سرے :(دوه-س-رے)اسم صفت- چې دوه سرونه لری-

دوه سکلے :(دوه-سکهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن اوښ-

ی" (څی-رل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

دوه سوم:(دوه-س-وم)صفت- د سلم او درې سوم تر مينځ درجه-

دوه سوه:(دوه-س-وه)اسم عدد- ۲۰۰- د سلو او درې سوو تر مينځ عدد-

دو سپړے:(دوه-سپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د تول هغه کاڼے چې دوه سېره زی- اتۀ پاؤه-

دوشلې:(دوه-شۀ-لې)اسم عدد- ۴۰- څلوېښت-

دوه ښاخه:(دوه-ښا-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوښاخه-

دوه غاړی:(دوه-غا-ړی)اسم- وګورئ دوسکونه- دوه چاقه- دوه درزه-

دوه غاړيز:(دوه-غا-ړيز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوه پړيق-

دوه غازه:(دوه-غا-زه)اسم- واحد- مؤنث- بام- ېبی- جال- دوغازه- جمع دوه غازې-

دوه غاښې:(دوه-غا-ښې)اسم- واحد- مؤنث- دوښاخه-

دوه غبرګ:(دوه-غبرګ)صفت- (۱)دوغبرګه- (۲)دوچنده-

دوه غبرګه:(دوه-غبر-ګه)صفت- دوه بغرګه- دوه برغه- دوه تهته- دوه بره- دوه تائيز- دوه تا-

دوه غبرګے:(دوه-غبر-ګے)صفت- وګورئ دوه غبرګه-

دوه غړيز:(دوه-غ-ړيز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه غاړيز- دوه پړيق-

دوه غښيز:(دوه-غ-ښيز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوه غښے-

دوه غښے:(دوه-غ-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه داړے- دوه دړے- د دوو کالو څاروے- (۲)چې دوه غاښونه لری-

دوه کسيز:(دوه-ک-سيز)صفت- د دوو تنو- د دوو کسو- د دوو نفرو- پۀ دوه کسو-

دوه کم شل:(دوه-کم-شل)اسم عدد- ۱۸- اتلس- لس او اتۀ-

دوه کنے:(دوه-ک-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- مذبذب- دوه زړے-

دوه ګرايه:(دوه-ګرا-يه)صفت- وګورئ دوه چنده-

دوه ګرای:(دوه-ګرای)اسم- (۱)دوه قدمه- (۲)يو پۀ دوه- دوه چنده-

دوه ګړده:(دوه-ګړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- بوره- د څلوېښتی بوره- هغه ښخه چې ماشوم ې پۀ څلوېښتی کښې مړ شوے وی-

دوه ګزه:(دوه-ګه-زه)اسم- واحد- مؤنث- دوګزه- د مارغانو نيولو جال- جمع دوګزې-

دوه ګندے:(دوه-ګن-دے)اسم- وګورئ دوه سکونه-

دوه ګتے:(دوه-ګ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- د دوو ګتو خاوند-

دوه کورے:(دوه-کو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- چنګار- بينګا- چپک- چغر- چوکړ- چپ سترګے- کوږسترګے- هغه څوک چې مړ څيز ې تر سترګو دوه دوه ښکاری-

دوه ګون:(دوه-ګون)اسم-د دوو روپو نوټ-

دوه ګونے:(دوه-ګو-نے)صفت- دوه چنده- دوچند- دوه برابره-

دوه ګی:(دوه-ګی)اسم- واحد- مؤنث- ميتر- ميرکاټی- يو قسم لوبه-

دوه لاريخه:(دوه-لا-ری-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوه لارې-

دوه لارې:(دوه-لا-رې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوه رامی- دورانی- هغه ځای چې ځلته دوه لارې سره بيليږی يا يو ځای کيږی- دوه لاريخه-

دوه لاسی:(دوه-لا-سی)صفت- پۀ دواړو لاسونو- پۀ غبرګو لاسونو-

دوه لاسے:(دوه-لا-سے)اسم صفت- د دوه لاسونو- دوه لاستے-

دوه لکه:(دوه-ل-که)اسم عدد- ۲۰۰۰۰۰- دوه سوه زره-

دوه لوريزه:(دوه-لو-ری-زه)صفت- دوه اړخيزه- دوه طرفيزه-

دوه مخيز:(دوه-م-خيز)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)دوه مخے- منافق- دوه رنګے- دوه خلے- (۲)د دوو مخونو لرونکے څيز- (۳)رياکار-

دوه مخی:(دوه-م-خی)اسم- مؤنث- (۱)دوه والے- منافقت- دوه رنګی- دوه روئی- (۲)رياکاری-

دوه مخے:(دوه-م-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوه مخيز-

دوه مړيزه:(دوه-م-ړی-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ دوه مېړيزه-

دوه منده:(دوه-من-ده)اسم- واحد- مؤنث- دوه بے- هغه ځای چې دوه سيندونه يو ځای کيږی- جمع دوه مندې-

دوه مېړه:(دوه-مې-ړه)اسم صفت- (۱)دوه قطاره- دوه قطاريزه- دوه قطارې- (۲)دوه واوريزه- دوه کرتيزه- د دوو خلو-

دوه مېړيزه:(دوه-مې-ړی-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دوه خاوندان ې کړی وی- دوه مړيزه-

دوه ناتے:(دوه-نا-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه نسلے- ارګجه- ارغاړيز- نيمچه- هغه څوک يا هغه څاروے چې د يو نسل نه نۀ وی-

دوه نامی:(دوه-نا-می)اسم صفت- چې دوه نومونه لری- دوه ناميز-

دوه ناميز:(دوه-نا-ميز)اسم صفت- وګورئ دوه نامی-

دوه مېلا ټوپک:(دوه-می-له-ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- دوه نليز- دومبېله-

دوه نليز:(دوه-ن-ليز)اسم صفت- واحد- مذکر- دوه نليز ټوپک- دوه ځلے- دومبېله ټوپک- دومبېله- (۲)مړ هغه څيز چې دوه خلې يا نلې لری-

دوه نليز ټوپک:(دوه-ن-ليز-ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- دومبيله- دوه نليز-

دوه نليزه:(دوه-ن-لي-زه)اسم- مؤنث- (۱)د دوه نلو- د دوو نلونو- د دوو شپېليو- (۲)د دوو خلو ټوپک- دوه مېله ټوپک- دوه مېله چړنيز-

دوه نوی:(دوه-ن-وی)اسم عدد- د يو نوی او درې نوی تر منځ عدد- ۹۲-

دوه نوی يم:(دوه-ن-وی-يم)صفت- عددی صفت چې د يو نوی يم او درې نوی يم تر منځ درجه ښئی-

دوه نيم:(دوه-نيم)اسم عدد- ۲ ۱/۲- دوه او نيم- (۲- صفت)دوه ټکړې- دوو کښې وېشلے-

دوه نيمه:(دوه-نی-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دوخايه- دوه خايه- (۲)د دوه نيم مؤنث-

دوه واريز:(دوه-وا-ريز)صفت- د دوه وارو- دوه وارې- بيا بيا- دوه خلی- مکرر-

دوه واړه:(دوه-وا-ړه)صفت- وګورئ دوپوړه-

دوه والے:(دوه-وا-لے)اسم- دوه مخي- منافقت- دوه رنګی-

دوه ورکے:(دوه-ور-کے)اسم- واحد- مذکر- دوه کلن اوښ- دوه سکلے-

دوه ويشت:(دوه-ويشت)اسم عدد- وګورئ دوويشت-

دوه ويشتم:(دوه-ويش-تم)عددی صفت- وګورئ دوويشتم-

دوه هومره:(دوه-هوم-ره)صفت- غبرګ- برغ- برغد- دوه چنده- جوړه- جوړی-

دوه نيز:(دوه-نيز)صفت- (۱)جفت- جوړه- جوت- غبرګ- (۲- اسم- مذکر)مثنوی- (۲)مغربی موسيقئ کښې په نوټيشن کښې يوه نښه-

دوهان:(دو-هان)اسم- واحد- مذکر- اور- يېر- وور-

دوهم:(دو-هم)اسم عدد- دويم- د اول او دريم تر مينځ عدد-

دوهمه:(دو-هٔ-مه)اسم عدد- دويمه-

دوهمه خور:(دو-هٔ-مه-خور)اسم- واحد- مؤنث- ربيع الثانی- ربيع الآخر- د لومړۍ خور (ربيع الاول) او دريمې خور (جمادی الاول) تر مينځ مياشت- د هجری قمری کال څلورمه مياشت چې يو کم ديرش (۲۹) ورځې لري-

دومه:(دو-مه)اسم- واحد- مؤنث- د ملنګانو د اور بلولو او استوګې ځاۍ- د فقيرانو د وسېدو ځاۍ-

دومين:(دو-مين)اسم- وګورئ دومه-

دومينے:(دو-مي-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- دومه اچونکے- د دومې خاوند-

دومی:(دو-مي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دمه- دونهی- د ملنګانو تکيه- د ملنګانو د استوګې او ناستې ځاۍ- د ملنګانو د نشو او اور بلولو ځاۍ- (۲)د اور هغه سکروټې چې د جوکيانو مخې ته پرتې وي-

دوئ:(دوئ)ضمير- جمع- دغه خلق- دا خلق-

دوياری:(دو-يا-ري)صفت- منافقت-

دويرکاله:(دوير-کا-له)اسم- دوه خوا- په مينځ نيم-

دوې:(دوې)اسم عدد- ۲- دوه- د يو او دريو تر منځ عدد-

دويچه:(دوې-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ دوبچه- (۲)هغه وړوکے ډنډوکے (تالاب) چې د ځاه (کوهی) څنګ ته جوړ شوے وي-

دويز:(د-ويز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوس-

دويزتوب:(د-ويز-توب)اسم- مذکر- دوس توب- دوسی-

دويزی:(د-وي-زی)اسم- مؤنث- دوسی- بې غېرتي-

دويستی:(د-ويس-تی)اسم- جمع- مؤنث- (۱)اينګې- ټونګرانی- هغه درې يا دريو نه زياتې ښځې چې د ناوې سره د خلمې کور ته ځي- (۲)ودونو ښاديو کښې رابللے شوې سندرې ويونکې ښځې-

دويل:(دو-يل)اسم- ککره په ککره- تن په تن (جګړه)- د دوو تنو (جنګ)-

دويم:(دويم)اسم عدد- وګورئ دوهم-

دويمه خور:(دوے-مه-خور)اسم- واحد- مؤنث- د هجری کال څلورمه مياشت- ربيع الثانی-

دويه:(دو-يه)اسم عدد- وګورئ دوهم-

دونی:(دو-يي)اسم- (۱)دوه کون لوټ- د دوو روپو نوټ- د دوو سکه- (۲)بې اتفاقی- جدايی- نفاق- تفرقه- (۲)شرک- خدائ سره شريک پيدا کونه-

دوے:(دوے)اسم- واحد- مذکر- قانون- دستور- ائين- رواج- رسم-

دهٔ:(دهٔ)ضمير- د حاضر مفرد ضمير-

ده:(ده)فعل ناقص- (۱)د فعلی ربط مفرده مؤنثه کلمه- (۲)شته- دے- (۲)دا- دغه-

ده:(ده)اسم- کلے- بانډه- ديهات-

ده باشی:(ده-با-شي)اسم صفت- مذکر- داباشی- د لسو کاريګرو مشر- (افغانستان)-

ده نيوی:(ده-ني-وی)اسم عدد- وګورئ دونوی-

دها:(د-ها)اسم- مؤنث- (۱)ځيرکی- زيرکی- هوښياری- استاذی- پوهه- (۲)د عاشورې ورځ- دهه- د محرم د مياشت لسمه ورځ- (۲)د محرم مياشت- د حسن حسين مياشت-

دهاتی:(د-ها-تي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه ښونځے چې يو ښونکے لري- (۲)ديهاتي- صحرائی- اطرافی- د کلی- کلی وال-

دهاره:(د-ها-ره)اسم- ګړګے- لندسکے-

دهاړې:(دها-ړې)اسم- جمع- مؤنث- شور شرغب- نعرې- چغې سورې-

دهانه:(دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دانه- (۲)ملونا-

دهتوره:(ده-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داتوره-

دهج:(دهج)اسم- واحد- مذکر- جبز- داج- جهېز- کردار-

دهدهکے:(ده-ده-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ دکدکے- دمکدکے- (۲)يو قسم د غاړې پسول-

دهر:(د-هر)اسم- واحد- مذکر- دنيا- زمانه- وخت- پيړی- هور- هېر-

دهرپد:(دهر-پد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دروپت- د يو راګ نوم-

دهری:(ده-ري)اسم صفت- واحد- مذکر- دهريه- بې دينه- کافر- ملحد-

دهريت:(ده-ري-يت)اسم- دهريه توب- الحاد-

دهريه:(ده-ري-يه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دهری-

دهړ:(د-هړ)اسم صفت- واحد- مذکر- جولا- دوړ- نداف- نداپ-

دهړه:(ده-ړه)اسم- مؤنث- (۱)داره- غدی- (۲)باټ- نوړے- تېشه- ماله- بيلو- چړکانے- هغه کانے يا تيږه چې چاقو يا چاړه پرې تېره کولے شي-

دهشت:(ده-شت)اسم- (۱)ويره- تره- ترهه- تروړتيا- وهم- ډار- (۲)فتنه-

دهشت پسند:(ده-شت-پ-سند)اسم صفت- واحد- مذکر- شرپسند- فسادی- شر خوښونکے-

دهشت ناک:(ده-شت-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- چې بل ترې ويريږي- هيبت ناک- خوفناک-

دهقان:(ده-قان)اسم- واحد- مذکر- بزګر- ښکاروز- شريک- کاشتکار-

کروندګر- کرګر- جمع دهقانان-

دهقان توب:(ده-قان-توب)اسم- مذکر- وګوری دهقانی-

دهقانی:(ده-قا-نی)اسم- مؤنث- دهقانی- چریکاری- زمیداری- بزګری- کاشتکاری-

دهکارل:(ده-کا-رل)مصدر متعدی- وګوری شکارل-

دهلول:(ده-له-ول)مصدر متعدی- ړارول- بېرول- وبرول- یرول-

دهله:(ده-له)اسم- واحد- مؤنث- د تاش پاڼه چې لس خاله لری- لس خالیزه- لس خالی- دسه-

دهلیز:(ده-لیز)اسم- واحد- مذکر- کوشکن- کفشکن- درشل- چوکاټ- ډېوډی- دروازه-

دهلېدل:(ده-لې-دل)مصدر لازم- ترهېدل- ړارېدل- بېرېدل- وېرېدل- یرېدل- رېږدېدل- لړزېدل-

دهنه:(ده-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری دانه-

دهنه:(د-هه-نه)اسم- واحد- مؤنث- وړه خله-

د هوا انګۍ:(د-ه-وا-انګ-ګۍ)اسم- مؤنث- یو قسم لوبه چې په یو لاس تیره پورته ولی او په بل لاس ئې نیسی-

دهور:(د-هور)اسم صفت- واحد- مذکر- جولا- اودونکے- اوبدونکے- ودونکے-

دهه:(د-هه)اسم- (۱)السمه- لسیزه- لس کلنه دوره- د لسو کالو موده- په لس کالو کښې- (۲- مؤنث)دوهې- دوېې- (۲)وګوری دها-

دهیر:(د-هیر)اسم- (۱)بیلتون- جدائی- هجران- (۲)ډک-

دهیز:(د-هیز)اسم صفت- مذکر- وګوری دویز-

دهیزتوب:(د-هیز-توب)اسم- مذکر- وګوری دویزتوب-

دی:(دی)اسم صوت- د تبلې یو اواز-

دیابت:(د-یا-بت)اسم- واحد- مذکر- وګوری دیابېټ- شکره- (افغانستان)-

دیار:(د-یار)اسم- واحد- مذکر- (۱)سبر- د سروې ونه- د نښتر ونه-

دیار:(د-یار)اسم- واحد- مذکر- هېواد- وطن- ملک- ښار- (عربی)-

دیارلس:(دیار-لس)اسم عدد- ۱۳- د دولسو او څوارلسو تر مینځ عدد-

دیارلسم:(دیار-ل-سم)صفت- عددی صفت چې د دولسم او څوارلسم تر منځ درجه ښائی-

دیاړی:(دیا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د کار اُجرت- د مزدور د کار معاوضه- د مزدور د ورځې ترلے د کار قیمت- اُجرت- حق الزحمه- جمع دیاړی-

دیانت:(د-یا-نت)اسم- (۱)ایمانداری- صداقت- راستی- د خیانت ضد- (۲)مذهب- (۳)نیت- زړه-

دیانت دار:(د-یا-نت-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ایماندار- دیندار- خدایٔ پرست- (۲)د پاک نیت خاوند- د سپېڅلی او پاک زړه خاوند-

دیانت داری:(د-یا-نت-دا-ری)اسم- مؤنث- (۱)ایمانداری- دینداری- خدا پرستی- (۲)پاکی- پاک نیتی-

دیباچه:(دی-با-چه)اسم- واحد- مؤنث- سریزه- سرلیکه- مقدمه- د کتاب پېژندګلو- پېل- سرنامه- جمع دیباچې-

دیبادی:(دی-با-دی)اسم- واحد- مذکر- هغه سُر چې د راګ د ټاکلی شوی یا اول سر په ډله کښې شامل نهٔ وی او کهٔ شامل شی نو راګ بې ترتیبه شی-

دیپک:(دی-پک)اسم- واحد- مذکر- د یو راګ نوم-

دیت:(د-یت)اسم- واحد- مذکر- تاوان- بدل- ناغه- دیه-

دیتورا:(دی-تو-را)اسم- واحد- مؤنث- داتوره- دالتوره- نباتاتی نوم د توره ستړاموریم (DATURA STRAMORIUM)-

دیچکړه:(دیچ-ک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری دیچکه-

دیچکه:(دیچ-که)اسم- واحد- مؤنث- دچکه- دیکه- ډغره- ټېله- ډچکه- کوسه- ډیسه- دیچکړه- جمع دیچکې-

دید:(دید)اسم- مذکر- (۱)بینائی- لید- نظر- (۲)ننښه- نخښه- نښانه- نښکه- (۲)دیدار- ننداره- دیدن-

دیدار:(دی-دار)اسم- مذکر- وګوری دیدن-

دیدبان:(دید-بان)اسم- واحد- مذکر- وګوری دیدوان-

دیدبانی:(دید-با-نی)اسم- مؤنث- څوکیداری-

دیدکور:(دید-کور)اسم صفت- واحد- مذکر- شم کور- چشم کور- شب کور-

دیدن:(دی-دن)اسم- واحد- مذکر- (۱)دیدار- لیدنه- کتنه- وصال- ملاقات- د معشوق ملاقات-

دیدنګ:(دی-دنګ)اسم- لس آنې-

دیدنی:(دی-د-نی)صفت- د لیدلو وړ- د لیدو جوګه-

دیدنی:(دی-د-نی)اسم- مؤنث- کړاؤ- مصیبت- کانې-

دیدنی دار:(دی-د-نی-دار)اسم صفت- بد بخته- بد مرغه- د بدې ورځې ښتن- هغه څوک چې ډېر کړاونه او مصیبتونه ئې لیدلی وی-

دیدوان:(دید-وان)اسم- واحد- مذکر- دیدبان- څوکیدار- کروال- جری- څرے- څارو- څاروال- دیدمان-

دیدوانی:(دید-وا-نی)اسم- مؤنث- څوکیداری- دیدبانی-

دیده:(دی-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سترګې- (۲)کسی- (۳)عقل- پوهه- (۴)مرښت- د څهٔ خاوند کېدنه-

دیده دانسته:(دی-ده-دا-نس-ته)اسم مرکب- عمداً- قصداً- پهٔ قصد-

دیده ور:(دی-ده-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- د تېز نظر خاوند- سترګه ور- پوه- پوې- هوښیار-

دیده وری:(دی-ده-وهٔ-ری)اسم- مؤنث- سترګه ورتیا- دانائی- هوښیارتیا-

دی دی تی:(دی-دی-تی)اسم- مذکر- وګوری ډی ډی ټی-

دیدیو کېدل:(دی-دیو-کې-دل)مصدر لازم- بې هوشه کېدل- ځنکدن کېدل-

دیره:(دی-ره)اسم- مؤنث- دوره-

دیزل:(دی-زل)اسم- مذکر- وګوری ډیزل-

دیږ:(دیږ)صفت- ځیږ- زیږ- چې هوار نهٔ وی- د پوست او هوار ضد-

(وزيرى لهجه)-

ديږ ديږ:(ديږ-ديږ)اسم مركب- شړل- خير خير- ناهوار-

ديغ:(ديغ)صفت- مذكر- خفه- غمژن- دغ- دق-

ديغت:(دى-غت)اسم- مذكر- خفګان- خپګان- دغت-

ديكچړه:(ديک-چړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ديكه-

ديكر:(دى-كر)اسم- مذكر- مازيګر- ديكره- د نماسپخين نه تر نماښامه پورې وخت-

ديكركون:(دى-كر-كون)صفت- بدل- مخالف- منافق-

ديكور:(دى-كور)اسم- واحد- مذكر- وګورئ اچه- دوه غابنى- بوكر-

ديكه:(دى-كه)اسم- واحد- مؤنث- ډچكه- ډغره- ټبله- ديچكه- ديكچړه- بغل- ځنګ-

ديكه سټارټ:(دى-كه-سټارټ)اسم صنت- هغه کاړے چې په ديكه رزانيږي (سټارټيږى)-

دين:(دين)اسم- (۱)ملت- (۲)مذهب- (۳)آئين- لار- طريقه- (۴)طاعت- (۵)جزا- مكافات- (۶)اسلام-

دينار:(دى-نار)اسم- واحد- مذكر- د سرو زرو سكه- (۲)د باز يو قسم-

ديندار:(دين-دار)اسم صفت- واحد- مذكر- په دين ټينګ- پرهېزګار- متقي- د دين پېرو- تقوى دار- د مذهب پابند- جمع ديندارا‌ن- مؤنث ديندارہ-

ديندارى:(دين-دا-رى)اسم- مؤنث- تقوى دارى- پرهيزګار- د دين د احكامو پابندى-

دينک:(دينک)اسم صفت- واحد- مذكر- (۱)ډينک- بک- ښک- نېغ- جګ- شخ- هغه څيز يا څوک چې نېغ ولاړ وى- (۲)ډبلى- هغه لرګے چې نداف پرې مالوچ يا پنبه ټكوى- ډبنډت-

دينګرى:(دينک-رى)اسم- واحد- مؤنث- دينګي- دينګلې-

دينګرے:(دينک-رے)اسم- وګورئ ځاګے-

دينګلې:(دينک-لې)اسم- واحد- مؤنث- دينګي- ډينګرى- ډينګلى- يو زړد لرګے چې د بل دوه غښى لرګى د پاسه لګېدلے وى، په غټ سر ې درې غټ غټ كانى تړلى وى بل سر ې په پړى كښې اويزاوند وى او په اسانى پرې د كوهى نه بوقه راوېستلے شى-

دينګي:(دينک-ګي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دينګلې-

دينوى:(دى-ن-وى)صفت- دينى- د دين- په دين پورې مربوط-

دينى:(دى-نى)صفت- دين سره تعلق لرونكى- د دين- مذهبى- وګورئ دينوى-

دينيات:(دى-ن-يات/دى-نيات)اسم- دينى مضمون- هغه كتاب چې دينى مسائل پكښې بيان شوى وى- په دين مربوط مسائل-

دينين:(دى-نين)اسم- ډوډه- د جوارو د زړو وريتونه- ډاډه- الوڼې-

ديو:(د-يو)ضمير مخاطب- دې خلقو- دوى-

ديوار:(دى-وار)اسم- واحد- مذكر- وګورئ دېوال-

ديواله:(دى-وا-له)اسم صفت- واحد- مذكر- وګورئ ديواليه-

ديوالى:(دى-وا-لى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د هندوانو يوه مذهبى دستوره چې پكښې عبادت او ډېر چراغان كولے شى- (۲- صفت)وګورئ ديواليه- (۲)خوابدے- مرور-

ديواليه:(دى-وا-ليه)اسم صفت- (۱)تاوانى- په خساره كښې- په كاروبار كښې داسې تاوان چې سر او كټه دواړه بانيلي- ديواله- ديوالى- (۲)مړاوے- مانده-

ديوان:(دى-وان)اسم صفت- نائب- وكيل- كاردار- پېشكار-

ديوان:(دى-وان)اسم- واحد- مذكر- د يو شاعر د اشعارو مجموعه- هغه كتاب چې په هغې كښې د يو شاعر كلام په مردفه توګه د هجا د تورو په اساس را غونډ شوے وى- (۲)محكمه- (۳)عدالت- دربار- (۴)دفتر- (۵)تخت- جمع ديوانونه-

ديوان خاص:(دى-وا-ن-خاص)اسم مركب- د خاصو خلقو د مجلس ځاې- خاص دلبار-

ديوان خانه:(دى-وان-خا-نه)اسم مركب- واحد- مؤنث- د اميرانو د كښېناستو كمره-

ديوان عام:(دى-وا-ن-عام)اسم مركب- واحد- مذكر- د عامو خلقو دلبار-

ديوانګى:(دى-وا-نه-ګى)اسم- مؤنث- وګورئ ديوانه توب-

ديوانه:(دى-وا-نه)اسم صفت- واحد- مذكر- لېونے- پاګل- مجنون- سودائى-

ديوانه توب:(دى-وا-نه-توب)اسم- مذكر- لېونتوب- دېوانګى- نادانى- بې وقوفى-

ديوانى:(دى-وا-نى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مال و جائيداد په حقله- ديوانى قانون- قانون - عدالت - حوالات- (۲)هغه عدالت چې د زمكو فېصلې پكښې كولے شى-

ديوانى ليک:(دى-وا-نى-ليک)اسم مركب- واحد- مذكر- وګورئ دفترى- يو قسم ليک-

ديوانۍ:(دى-وا-نۍ)اسم- د زمكو مقدمې-

ديودار:(ديو-دار)اسم- مذكر- ديار- نښتر-

ديه:(د-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ديت-

دې:(دې)ضمير- د مفرد غائب مؤنث اشارې ضمير-

دې:(دې)اسم- په رسم الخط كښې د (دا يا دها) تېور سر-

دېب:(دېب)اسم- مذكر- دېو- اپراد-

دېبځه:(دېب-ځه)اسم- مؤنث- (۱)بالښت- (۲)دونكاچه- بادے- وستل- دېوسه-

دېپلم:(دېپ-لم)اسم- برى ليک- (افغانستان)-

دېپلومه:(دېپ-لو-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ډېپلومه- (افغانستان)-

د يتيمانو ډله:(د-يه-تى-ما-نو-ډ-له)اسم- مؤنث- هغه ستورى چې د كرى (الغى) په شان په اسمان ښكارى-

دېټ:(دېټ)اسم صفت- واحد- مذكر- پامال- لتاړ- چت پت-

ئ (څى-رل)، ې (مې-ره-ول)، ى (پيا-لى)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دېچکه:(دېچ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دېگچه- نذر- نذرانه- خېرات- (۲)ورکوټے دېگ- دېگلے- خُم-

دېچکے:(دېچ-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- دېگچے- دېگچوړے-

دېځه:(دي-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ درز-

دېخل:(دي-خل)اسم- واحد- مذکر- درشل- درګاه- آستانه-

دېخوا:(دي-خوا)متعلق فعل- دې خوا ته- دې پلو- دې لور ته- دلته-

دېخوا اخوا:(دي-خوا-اَ-خوا)متعلق فعل- مرکب- (۱)اخوا دېخوا- عبث- بې ځائې- عبث ګرځ- (۲)یو غاړه بله غاړه- یو خوا بل خوا-

دېدي:(دي-دي)اسم- مؤنث- (۱)مشره خور- (۲)مېرنۍ مور-

دېر:(دېر)اسم- مذکر- (۱)دَ اَتش پرستو عبادت خانه- هغه ځائې چې راهب پکښې عبادت کوي- صومعه- بتخانه- (۲)دَ ښکليو او معشوقو ځائې- (۳)خُنب-

دېرپا:(دېر-پا)صفت- ډېر پائېدونکے- چې ژر نۀ خرابيږي- هغه شے چې ډېره موده کيږي- سخت- ټينګ- مضبوط- پائېدار- دوام دار- کلک-

دېرش:(دېرش)اسم عدد- ۳۰- دَ ۲۹ او ۳۱ تر منځ عدد-

دېرشکے:(دېرش-کے)اسم- مذکر- قرأت-

دېرشل:(دېر-شل)اسم- وګورئ دَرشل-

دېرشم:(دېر-شم)صفت- عددي صفت چې ۲۹ او ۳۱ تر منځ رتبه يا درجه ښئي-

دېرک:(دي-رک)اسم- واحد- مذکر- څکېز- سکېزه- دَ خېمې يا کېږدۍ ستنه-

دېره:(دي-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حجره- ويجره- اوجره- ډېره- مېلمستون- مهمانخانه- دَ مېلمنو دَ کښېنولو ځائې- (۲)اديره- عديره- يدره- (۳)سکون- مېشت- ځوک چې پۀ يو ځائې کښې استوګه غوره کړي- جمع دېره جات دېرې-

دېرې:(دي-رې)اسم- (۱)وګورئ ډېل- (۲)وګورئ ډيګول-

دېرينه:(دي-ري-نه)صفت- (۱)پخوانے- زوړ- (۲)بوډا-

دېړنګ:(دي-ړنګ)اسم- لس آنې-

دېړه:(دي-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ دوړه-

دېزدره:(دېز-دَ-ره)اسم- مؤنث- دَ جوارې يو قسم-

دېږ:(دېږ)امر- ودرېږه- درېږه- درېش- (افغانستان)-

دېس:(دېس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دېش- وطن- (۲)يو راګ چې دَ شپې دَ ۹ بجو نه تر ۱۱ بجو پورې وئيل کيږي-

دېسکار:(دېس-کار)اسم- مذکر- دَ مېک راګ يوه راګنۍ-

دېسکنے:(دېس-کۀ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دووس-

دېسنکے:(دي-سن-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دووس-

دېسه:(دي-سه)اسم- واحد- مؤنث- دېشه- شاه تير- بش-

دېسي:(دي-سي)صفت- (۱)وطني- دَ دېس- دَ دېش- (۲)کم اَصل- بدل - نااهل- کچه- دَ اصلي ضد- (۳)نوی مقامونه يا راګونه- دَ يو راګ نوم چې دَ شپې دَ ۹ نه تر ۱۱ بجو وئيلے کيږي-

دېسي:(دي-سي)اسم- يو فرانسيسي کلمه چې دَ لسمې معنٰی لري او دَ ځنو کلمو پۀ سر کښې راځي لکه دېسي ګرام، دېسي ميټر، دېسي ليټر- (افغانستان)-

دېسي ګرام:(دي-سي-ګرام)اسم- مذکر- ډېسي ګرام- يو مېټريک وزن- (افغانستان)-

دېسي لېټر:(دي-سي-لي-ټر)اسم- مذکر- لېټر- دَ حجم يو اندازه چې دَ ۱/۱۰ دَ يو لېټر (۲۰۲۸ مائع اونس) سره مساوي ده- (افغانستان)-

دېسي متر:(دي-سي-م-تر)اسم- مذکر- ډېسي ميټر- دَ اوږدو يوه اندازه چې دَ ۱/۱۰ دَ يوۀ متر (۳۰۹۳۷ انچه) سره برابر دے- (افغانستان)-

دېشه:(دي-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غړاسکے- زيړونې- (۲)وګورئ دېسه-

دېشين:(دي-شين)صفت- مذکر- استوګن- ځائی- ځائې پۀ ځائې- پۀ کلي کښې وسېدونکے- دَ کوچي ضد-

دېفتری:(دېف-تري)اسم- مؤنث- وګورئ خناق-

دېک:(دېک)اسم- واحد- مذکر- چرګ- (م- عربي)-

دېکا:(دي-کا)اسم- يوناني کلمه چې دَ لسو معنٰی لري لکه دېکاګرام- دېکالېټر وغېره- (افغانستان)

دېکاګرام:(دي-کا-ګرام)اسم- مذکر- ډېکا ګرام- لس ګرامه- هغه وزن چې دَ لسو ګرامو يا ۳۵۲۷ اونسو برابر وي- (افغانستان)-

دېکالېټر:(دي-کا-لي-ټر)اسم- مذکر- هغه وزن چې لس لېټره يا ۲۰۶۴ ګېلنه وي-

دېکامتر:(دي-کا-م-تر)اسم- لس متره- دَ اوږدوالي يوه اندازه-

دېکان:(دے-کان)اسم- واحد- مذکر- دهقان- يوبه- بزګر- عاميانه قرأت-

دېکون:(دي-کون)اسم- واحد- مذکر- (۱)شريک- دهقان- کرونده ګر- (۲)انکيتی- بټی- (افغانستان)-

دېکۍ:(دي-کۍ)اسم- مؤنث- شين توپکه- شين توپۍ- دهقانکه- شيدوپۍ- شدوپۍ- سپرلکه- يو قسم مرغۍ-

دېګ:(دېګ)اسم- واحد- مذکر- لۀ مسو جوړ هغه لوئې لوښے چې اکثر بټياران پکښې وريژې پخوي- جمع دېګونه-

دېګانی:(دي-ګا-نی)اسم- مؤنث- (۱)تاجکی- فارسي- (۲)دهګاني- دَ دېګان-

دېګانی ژبه:(دي-ګا-ني-ژۀ-به)اسم مرکب- مؤنث- (۱)فارسي ژبه- تاجکي ژبه- (۲)دهګاني ژبه-

دېګبر:(دېګ-بر)اسم تصغير- واحد- مذکر- دېګلے- کمکے دېګ- سپک دېګ- دېچکے- دېګے- ورکوټے دېګ-

دېګچونے:(دېګ-چو-نے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دېګچے- دېګوړے- ورکوټے دېګ- دېچکوړے-

دېګچون:(دېګ-چون)اسم- واحد- مذکر- کچه اسپنه-

دېګچه:(دېګ-چه)اسم- مؤنث- نذر- نذرانه- دَ بي بي دېګ- يو نذرانه خېرات

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ۀ"(زَ-ره)، "ۀ"(ږو-بې-دۀ)

چې يوه کورنۍ يې د خپلو ماشومانو د شمېر سره سم پخوي-

دېگچه:(دېگ-چه)اسم- واحد- مؤنث- د دېگ اسم تصغير- د دېگ نه وړوکے لوښے چې اخلے پخلے پکښې کيږي- لوئ دېگچے-

دېگچے:(دېگ-چے)اسم تصغير- واحد- مذکر- ورکوټے دېگ- دېچکے- دېگبر- دېگچه-

دېگدان:(دېگ-دان)اسم- واحد- مذکر- نغرے- د دېگ د پاره ځائ چې د خټو او خښتو څخه د زمکې په سطح باندې جوړولے شي-

دېگدګو:(دېگ-د-ګو)اسم- واحد- مذکر- په اُبو کښې د منړو وملو (لامبو) يو قسم لوبه-

دېگړے:(دېگ-ړے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دېگچے- وړوکے دېگ-

دېگلے:(دېگ-لے)اسم تصغير- واحد- مذکر- دېگچے- دېگے- وړوکے دېگ-

دېگ مار:(دېگ-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- دېگ پخونکے- دېگي-

دېگوړے:(دې-ګو-ړے)اسم تصغير- واحد- مذکر- (۱)ورکوټے لوښے چې د دېگي په شکل جوړ شوے وي او زياتره د غوړو د ساتنې د پاره استعماليږي- (۲)دېگچے- وړوکے دېگ-

دېگونو:(دې-ګو-نو)اسم- واحد- مذکر- لوئ دېگچے-

دېگي:(دې-ګي)اسم صفت- (۱)وګورئ دېگ مار- (۲)پاکه غله- پاک شوي حبوبات- پاکې شوې وريجې-

دېگۍ:(دې-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- دېگچے- دېچکے- کټوۍ-

دېگے:(دې-ګے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے دېگ- دېگچے- دېچکے- دېگوړے-

دېله:(دې-له)اسم- واحد- مؤنث- د تاش هغه پته چې لس خاله لري- لس خالي- دهله-

دېلې:(دې-لې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آتهٔ آنې- ادبله- دېلۍ- د پخوانۍ روپۍ نيمائي- اتانيز- (۲- متعلق فعل)دلته- دلې- دې خوا-

دېلے:(دې-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دېلې-

دې مار:(دې-مار)صفت- مسلسل- پرله پسې- په يو مخ- لګوترک- ټپ وټ-

دېمبه:(دېم-به)اسم- واحد- مؤنث- د اُسپنې زنځير چې د کشتۍ چپه پرې تړلے شي-

دېموکرات:(دې-مو-کرات)اسم صفت- وګورئ ډېموکراټ- (افغانستان)-

دېموکراتيک:(دې-مو-کرا-تيک)اسم صفت- وګورئ ډېموکراټيک- (افغانستان)-

دېموکراسي:(دې-مو-کرا-سي)اسم- مؤنث- وګورئ ډېموکراسي- (افغانستان)-

دېموګرافي:(دې-مو-ګرا-في)اسم- مؤنث- وګورئ ډېموګرافي- (افغانستان)-

دېمه:(دې-مه)صفت- للمي- بې اُبو- هغه زمکه يا سيمه چې جاري اُبهٔ نهٔ لري او په باران اُبهٔ کيږي-

دېن:(دېن)صفت- (۱)شروع- پېل- اغاز- (۲)تيار- (۳)قرض- پور- د ادا کولو وړ څيز- (عربي)-

دېندار:(دېن-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- قرضدار- پوروړے-

دېو:(دېو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پېريانو يو قسم- دېب- (۲)مجازاً غټ- ځرب- څورب- تکړه- جمع دېوان-

دېوال:(دې-وال)اسم- واحد- مذکر- جمع دېوالونه- (۱)ديوار- د خټو يا بل څهٔ نه جوړه د کور يا قلعه پرده- پناٸي- خندک- پناهي- چاردېوالي- جمع دېوالونه- (۲)خنډ- حايل-

دېوال غويک:(دې-وال-غويک)اسم- واحد- مذکر- توردلے- تک توکينے- رنجومکے- شينغوړے- سليماني مارغهٔ- يو قسم مارغهٔ-

دېوالګير:(دې-وال-ګير)اسم- واحد- مذکر- په دېوال کښې لګېدلے کنډې دار لرګے چې جامې پکښې ځوړندولے شي-

دېوالګے:(دې-وال-ګے)اسم تصغير- واحد- مذکر- وړوکے دېوال-

دېوالي:(دې-وا-لي)صفت- (۱)د دېوال- په دېوال پورې مربوط- (۲)نادار-

دېوبند:(دېو-بند)اسم- واحد- مذکر- په هندوستان کښې د اسلامي علومو يوه لويه درسګاه-

دېوبندي:(دېو-بن-دي)صفت- دېوبند سره تعلق لرونکے-

دېوت:(دې-وت)اسم- واحد- مذکر- دميوت- ديوت- ديوتا-

دېوتا:(دېو-تا)اسم- واحد- مذکر- د الله تعالٰى نه بغېر هر هغه شے چې څوک يې د عبادت لائق ګڼي- ولي- بزرګ- مقدس-

دېوټ:(دې-وټ)اسم- واحد- مذکر- شمعدان- ډيوټ-

دېوده:(دېو-ده)اسم- ډېږه- کښې ډزې- باټونه- باړونه- د څو تنو د ټوپکو ډزې-

دېوره:(دې-وره)اسم- واحد- مؤنث- د هندوانو عبادت خانه-

دېوس:(دې-ووس)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ دوس-

دېوسه:(دېو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)الماری- (۲)ډبه-

دېوګندمار:(دېو-ګند-مار)اسم- جوګيا- د يو راګ نوم-

دېوناګري:(دېو-نا-ګري)اسم- د سنسکرت د ژبې رسم الخط- د سنسکرت په شان يو رسم الخط چې په هندوستان کښې رواج لري-

دېونده:(دې-ون-ده)صفت- اړخي- اړخيځه- اړخيز-

دېونه:(دې-و-نه)اسم- واحد- مؤنث- دېوه- د دېو مؤنث-

دېها:(دې-ها)اسم- (۱)زيات والے- ډېروالے- زياتے- (۲)کوشش- منډې تړړې- منډې رامنډې- (۳)ومنې ټکونې- مله ګله- درز غوبل- غوبل- غوبمنډ- (۴- متعلق فعل)پرله پسې-

دې يز:(دې-يز)اسم- واحد- مذکر- د يورپي موسيقۍ په نوټېشن کښې يوه نښه-

دئ:(دئ)فعل امدادي- وګورئ دے-

دے:(دے)اسم- واحد- مؤنث- د خشاک دلۍ- خره-

دے:(دے)(۱)د مفرد غائب اشاري ضمير- (۲)تے- د ماشوم د خندولو کلمه-

دے:(دے)امدادي فعل- د فعلي ربط مفرده کلمه چې د مذکر د پاره استعماليږي- لکه دغه کتاب دے- موجود- شته-

ئ" (څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دې:(دې)ضمير- دَ واحد حاضر ضمير-

دې:(دې)اسم- واحد- مذکر- دَ ژمي دَ يوې مياشتې نوم (۲۲ دسمبر ــــــــ ۲۰ جنورۍ)- (م- فارسي)-

ډ:(ډال)حرف- دَ پښتو دَ " الف ب " دَ پټې څوارلسم حرف- پهٔ فارسي او عربي کښې نشته- ابجدي معادل يُ " ۴ " دے-

ډابه:(ډا-به)اسم- واحد- مؤنث- تلوار- بېړه- تعدي- تادي- جمع ډابې-

ډاپ:(ډاپ)اسم- واحد- مذکر- ډبپ- ډاب- دبب- (۱)دَ رنګ ټاپه- (۲)چاپ- جمع ډاپونه-

ډاټ:(ډاټ)اسم- واحد- مذکر- کړه- کړی-

ډاډ:(ډاډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تسلي- تسکين- اطمينان- روغ زړهٔ توب- (۲)زړهٔ ورتيا-

ډاډ ټپاټ:(ډاډ-ټ-پاټ)اسم- ډاډګيرنه- حوصله ورکونه- ډاډه کونه-

ډاډرسان:(ډاډ-رَ-سان)اسمِ صفت- مذکر- ډاډ رسونکے- ډاډګير- تسلي ورکونکے- دلاسه ورکونکے-

ډاډګير:(ډاډ-ګير)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ډاډګيرنه کونکے- ډاډ ورکونکے- حوصله ورکونکے- ډاډرسان-

ډاډګيرنه:(ډاډ-ګي-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- تسلي ورکونه- ډاډنه- ډاډمنه- ډاډګيري- دلاسه ورکونه-

ډاډګيري:(ډاډ-ګي-ري)اسم- واحد- مؤنث- تسلي ورکونه- دلاسه ورکونه- ډاډګيرنه- ډاډټپاټ-

ډاډمن:(ډاډ-من)اسمِ صفت- مذکر- خاطر جمع- ډاډه- زړهٔ ور- مؤنث ډاډمنه- جمع مؤنث ډاډمنې-

ډاډنه:(ډا-ډهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ډاډ- تسلي- اطمينان-

ډاډول:(ډا-ډَ-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)ډاډ ورکول- تسلي ورکول- ډاډګيرنه ورکول- ډاډه کول- (۲)ډډول- پړسول- باد ورکول- باد نه ډکول- (۳)خفه کول-

ډاډون:(ډا-ډَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ډاډول-

ډاډونکے:(ډا-ډه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ډاډول-

ډاډونه:(ډا-ډَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ډاډول-

ډاډه:(ډا-ډه)اسم- ونبند- سمسور-

ډاډه:(ډا-ډه)اسمِ صفت- خاطر جمع- مطمئن- زړهٔ ور-

ډاډه:(ډا-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډوډه- بټۍ- دومه- دينين- وړی پهٔ اور کښې ورتونه- (۲)دَ غنمو يا وربشو شين فصل چې پهٔ څاروو دَ خوړلو جوګه وی- خيد-

ډاډينه:(ډا-ډی-نه)اسم- واحد- مؤنث- ډاډ- زړهٔ پوري- خاطر جمعي- تسلي- تسکين- اطمينان- (افغانستان)-

ډاډېيل:(ډا-ډې-يل)مصدرِ متعدي- ډاډ ورکول- تسلي ورکول- زړهٔ پوره کول- زړهٔ ور کول- اطمينان ورکول- جرأت ورکول-

ډاډېيلے:(ډا-ډې-يهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ډاډېيلي- مؤنث ډاډېيلې- وګورئ ډاډېيل-

ډاډېين:(ډا-ډې-ين)حاصلِ مصدر- وګورئ ډاډېيل-

ډاډېينه:(ډا-ډې-يهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ډاډېيل-

ډاډېيونکے:(ډا-ډې-يون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ډاډېيونکي- مؤنث ډاډېيونکې- وګورئ ډاډېيل-

ډاډی:(ډا-ډی)اسمِ صفت- واحد/جمع- مؤنث- ډاډے- پهٔ ډاډه- پهٔ پخېدو راغلے-

ډار:(ډار)اسم- واحد- مذکر- ويره- خوف- ترهه-

ډارخپلے:(ډار-خُ-پهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- ډار شوے- ويرېدلے- بېرېدلے- ډار وهلے- مؤنث ډارخپلې- جمع ډارخپلي-

ډارماکو:(ډار-ما-کُو)اسم- مذکر- ډيله- ډيلکے- پوجے- ډيلکی- يو قسم واښهٔ چې شولو او جوارو کښې کيږي- (افغانستان)-

ډارن:(ډا-رَن)اسمِ صفت- مذکر- بېرېدونکے- ويرېدونکے- بې زړهٔ- کم زړهٔ- يرندوکے- بې ايمانه- ټيزن-

ډارندوکے:(ډا-رَن-دُو-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ ډارن-

ډارول:(ډا-رَ-وَل)مصدرِ متعدي- بېرول- يرول- وېرول- خوف ورکول- پهٔ رعب کښې راوستل-

ډارولے:(ډا-رَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ډارولي- مؤنث ډارولې- وګورئ ډارول-

ډارون:(ډا-رَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارول-

ډارونکے:(ډا-رَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ډارول-

ډارونګ:(ډا-رَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارول-

ډارونه:(ډا-رَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارول-

ډاره:(ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ دروازې دَ سر چجه- دَ دروازې دَ سر پيک- څېر- (افغانستان)-

ډاره:(ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- جونګړه- جوپړی- جمع ډارې-

ډارېدل:(ډا-رې-دَل)مصدرِ لازم- بېرېدل- ويرېدل- يرېدل- پهٔ رعب کښې راتلل-

ډارېدلے:(ډا-رې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ډارېدلي- مؤنث ډارېدلې- وګورئ ډارېدل-

ډارېدن:(ډا-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارېدل-

ډارېدنګ:(ډا-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارېدل-

ډارېدنه:(ډا-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ډارېدل-

ډارېدونکے:(ډا-رې-دُوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ډارېدونکي- مؤنث ډارېدونکې- وګورئ ډارېدل-

ډارېدهٔ:(ډا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ډارېدل-

ډاري:(ډا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شګيرکينے- ټمبکه- ډومبجے- دَ شاتو دَ مچيو کور- ګبين-

ډاسه:(ډا-سه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پوغله- داسه- دَ وړوکی درغومي

نرمې بوټې-

ډاک:(ډاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډاګ- چیټۍ رسونه- (۲)هواره زمکه- جمع ډاکونه-

ډاکټر:(ډاک-ټر)اسم صفت- واحد- مذکر- ډانکټر- داکټر- ډاکټر- طبیب- دَ بیمارۍ علاج کونکے- هغه څوک چې په طبابت، ډاکټرۍ یا جراحت کښې پوره لاس لری- (م- انګریزی)-

ډاکټری:(ډاک-ټه-ری)اسم- مؤنث- دَ ډاکټر کسب او پېشه- درملګری- طبیبي- طبابت-

ډاکخانه:(ډاک-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ډاګخانه-

ډاکو:(ډا-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ډاکه مار-

ډاکوتوب:(ډا-کو-توب)اسم- مذکر- دَ ډاکو کار-

ډاکه:(ډا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چپاؤ- شبخون- غدی- داړه- شوکه- (۲)ډاګه- یو قسم نازکه کپړه- (افغانستان)-

ډاکه مار:(ډا-که-مار)اسم صفت- مذکر- ډاکو- داړه مار- چپاؤ کونکے- شوکمار- چوروونکے- دَ غلو دَ ټولګی یو غړے چې داړې وهی-

ډاکه ماری:(ډا-که-ما-ری)اسم- مؤنث- داړه ماری- شوکه- لوټماری- لوټ- چپاؤ- تالان-

ډاکی:(ډا-کی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډاګی-

ډاکی توب:(ډا-کی-توب)اسم- واحد- مذکر- ډاګ رسونه-

ډاګ:(ډاګ)صفت- خراب- ویران- ویجاړ- (افغانستان)-

ډاګ:(ډاګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)درمنډاګ- دَ غنمو دَ پاکولو او مېده کولو ځاې- (۲- صفت)هوار مېدان- مېدان- ډاک- بیابان- دښته- (۲)پوسته- پوسټ- ډاک- چیټۍ، خطونه رسونه-

ډاګخانه:(ډاګ-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ډاکخانه- دَ ډاک استولو او اخستولو دَ بندوبست ځاې- جمع ډاګخانې-

ډاګما:(ډاګ-ما)اسم- ډوګم- ډوګما- جزم- دینی عقیده- دَ عقائدو اصول- (افغانستان)-

ډاګوبه:(ډا-ګو-به)اسم- واحد- مؤنث- ډاګ ډوبه- کندیل- هغه ژوره زمکه چې پکښې بارانی اُبه په دې غرض جمع کولے شی چې بیا پرې زمکې اُبه کوی-

ډاګول:(ډا-ګ-ول)مصدر متعدی- (۱)خراپول- ویجاړول- ورانول- لهٔ منځه وړل- خرابول- (۲)چوروِل- لوټول- لوټ کول- (افغانستان)-

ډاګونه:(ډا-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ډاګول-

ډاګه:(ډا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بجلۍ ستن- (۲)دَ کوټې لرګے- لاړے- لهړے- برګه- (۲)دَ بولارې لرګے- هغه لرګے چې دَ مرزانو خلتې پکښې خوړندولے شي-

ډاګه:(ډا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ډاکه- دَ ململ غندې یو قسم نازکه کپړه- جمع ډاګې-

ډاګه:(ډا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ډاګ- مېدان- هواره- هواره پلنه وچه زمکه- جمع ډاګې-

ډاګه ډګلی:(ډا-ګه-ډ-ګ-لی)صفت- په مېدان- په ډاګه- ښکاره- صفا- مخې ته- څرګند-

ډاګی:(ډا-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- چغلی کونکے- چغل خور- پردی خبری ښکاره کونکے-

ډاګی:(ډا-ګی)اسم- واحد- مذکر- ډاکی- کاغذ رسونکے- لیک یا خط رسونکے- پوسته رسونکے- هغه څوک چې چیټۍ متعلقه کسانو ته رسوی-

ډاګی:(ډا-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کونی- مفعول- (۲)پراخ ټنډے- لوئ تندے لرونکے- (۳)مصرف کونکے- خراباتی- مصرفی-

ډاګی:(ډا-ګی)اسم صفت- (۱)مېدانی- دَ ډاګ- دَ ډاګ سره متعلق- (۲)ښکاره- څرګند- واضح-

ډاګی ببری:(ډا-ګی-بب-ری)اسم- دَ کوهی کشمالو- (افغانستان)-

ډاګیزه:(ډا-ګی-زه)اسم- واحد- مؤنث- ښکاره- په ډاګه- په لوړه- جهر- برملا- په نغاره- (۲)ډنډوره-

ډاګی کونتره:(ډا-ګی-کون-ت-ره)اسم- واحد- مؤنث- صحرانی کونتره- غرنیزه کونتره- جمع ډاګی کونترې-

ډاګېدل:(ډا-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)ورانېدل- خراپېدل- خرابېدل- ویجاړېدل- بربادېدل- لهٔ منځه تلل- (۲)زمکه هوارېدل- لهٔ زمکې ډاګه جوړېدل-

ډاګېدنه:(ډا-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ډاګېدل-

ډاګېدونکے:(ډا-ګې-دوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ډاګېدونکی- مؤنث ډاګېدونکې- وګورئ ډاګېدل-

ډاګېدهٔ:(ډا-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ډاګېدل-

ډاګی:(ډا-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړه صوفه- کوچنی صوفه- چوتره- وړه ډبه- وړه ډېه-

ډال:(ډال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کېسپټ- یو قسم والی- (۲)دَ غلې دلۍ یا ډېرے-

ډال:(ډال)دَ پښتو دَ الف بې دَ پټۍ دَ څوارلسم حرف " ډ " تلفظ-

ډال:(ډال)اسم- مذکر- سپر- کنګل- دَ تورو په جنګ کښې دَ ځان بچ کولو آله- جمع ډالونه-

ډال باز:(ډال-باز)اسم صفت- مذکر- (۱)کنګل باز- ډال غاړے- هغه څوک چې دَ تورو وهلو او ډال نیولو په لوبه کښې پوره مهارت لری- (۲)بازیګر- لوبغاړے-

ډال بازی:(ډال-با-زی)اسم- ګتکه بازی- دَ ډال په ذریعه دَ ځان بچ کولو کار-

ډالر:(ډا-لر)اسم- واحد- مذکر- دَ امریکې کرنسی-

ډال غاړے:(ډال-غا-ړے)اسم صفت- مذکر- وګورئ ډالباز-

ړالفين:(ړال-فين)اسم- ړولفين- ړالفن- دالفين- دلفين- يو قسم کب چې په خلهٔ کښې غاښونه لرى او تے هم لرى- دَ غوړو دَ پاره ئ ښکار کيږى او دَ هند په بحرِ اوقيانوس کښې پائى-

ړال و ړيل:(ړا-لو-ړيل)صفت- (۱)فېشن- ړول- سينګار- ړول و ړيل- (۲)طمطراق- دبدبه- ړب- سامانه- سومانه- شان و شوکت-

ړالى:(ړا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سوغات- تحفه- پېشکش- (۲)هغه خوړده چې دَ عرس په موقع زيارت ته وړلے شي- (۳)دَ څارنې کار- دَ نګرانى کار- (۴)دَ څادر يا لمڅى څنډه- (۵)ټالى- جوټه- څنګېدنه-

ړالى ټپالى:(ړا-لي-ټ-پا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سوغات- ړالى- تحفه- مبارکى- (۲)رشوت يا خُله خوړونه- چاله لالچ يا طمع ورکونه-

ړام:(ړام)اسم- واحد- مذکر- ړبى- جال- دوه غازه- دوغازه-

ړامبورے:(ړام-بو-رے)اسم- مذکر- ړمبورے- ړبړے- ړمبورى- امبار- انبار- ټوپ- (۲)ړبران- دَ سرې هغه ټوپکے چې په يو ځاے کښې اچولے شوے وى-

ړانتوره:(ړان-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- داتوره- دالتوره- يو قسم بوټے- جمع ړانتورې- نباتاتى نوم داتوره سټرامورىم (DATURA STRAMORIUM)-

ړانده:(ړان-ده)اسم- واحد- مؤنث- نېغه لکى- دَ مستى په وخت دَ څناور وُچته کړے شوې لکى- ړانډه- جنډه- لکه کړے شوې لکى-

ړانړ:(ړانړ)اسم- واحد- مذکر- ړاندے- ړنړ- دَ نباتاتو تار- جيلغ- ساقه-

ړانړپ:(ړان-ړپ)اسم- واحد- مذکر- ړبنړت- ړبنړس- ړانړس- ړبنړت- دَ ړانړسى يا ننداپ دَ مالوچو وربشلو آله- ړغ ړغلى- ړانړت- کړى- ړنړت-

ړانړت:(ړان-ړت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړانړپ-

ړانړت کار:(ړان-ړت-کار)اسم صفت- نانداپ- نداپ- ړنړسى- ړبنړتى- دَ مالوچو وربشلو کار کونکے-

ړانړت کارى:(ړان-ړت-کا-رى)اسم- واحد- مؤنث- نانداپى- نداپى- ندافى- دَ مالوچو وربشلو کار-

ړانړتى:(ړان-ړه-تي)اسم صفت- واحد- مذکر- ړانړاسے- ننداپ- نداپ- نداف- ړبنړت- ړانړت کار- ړانړسے- جمع ړانړتيان-

ړانړس:(ړان-ړس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړنړپ-

ړانړسى:(ړان-ړه-سي)اسم- واحد- مذکر- ړانړت کارى- ندافى- نداپى-

ړانړسے:(ړان-ړه-سے)صفت- وګورئ ړانړتى- جمع ړانړسيان-

ړانړلکى:(ړانړ-لَ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړانګ لکى- تورانى- برېبيته- اوږده لکى لرونکې يو قسم توره مرغى- باجونکه- تورانکه- توريانى-

ړانړورے:(ړان-ړو-رے)اسم- دَ بزو پرله پسې اواز-

ړانړوغ:(ړان-ړوغ)اسم صفت- وروستو- وروستنے- په څټ پاتې- شا ته پاتې- پسمانده- مؤنث ړانړوغه-

ړانړوکى:(ړان-ړو-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړان ړوکے- لامبو- تارى- دَ لامبلو په وخت لاسونه پښې وهنه-

ړانړوکے:(ړان-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړانړوکى- جمع ړانړوکى-

ړانړول:(ړان-ړول)اسم- شغله- لمبه- دَ لمبى پړک- کله چې اور په يو وار بړک وکړى او لمبه ترې پورته شي- غرغنړه-

ړانړول:(ړان-ړ-ول)مصدرِ متعدى- ولاړول- ودرول- نېغول- (عموماً دَ لکى سره راځى)-

ړانړولى:(ړان-ړو-لي)صفت/متعلق فعل- (۱)خان خنګلى- خان خولى- خنخلى- ړنګه ړولى- څوک لهٔ دواړو پښو او لاسونو نه نيولے او وُچت کړے شوے- (۲)لهٔ دواړو لاسو او پښو نه دَ نيولو په حالت کښې-

ړانړولے:(ړان-ړو-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې ړانړولى کيږى- خنخولے هم ورته وائى- (۲)خولى- لويه کپړه يا څادر چې څلور تنه ئ لهٔ څلورو څنړو نيسى او توتان پکښې څنړى- (اسم)-

ړانړون:(ړان-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ړانړول ۲-

ړانړونکے:(ړان-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړانړونکى- مؤنث ړانړونکې- وګورئ ړانړول ۲-

ړانړونه:(ړان-ړ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړانړول ۲-

ړانړه:(ړان-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړانړے- ړکے- (۲)ړنړر- غندل- څانګه- دَ مولى يا ګاځرې ړنړر چې سر کښې ئ ګلونه کيږى-

ړانړه:(ړان-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړانده-

ړانړه لکى:(ړان-ړه-لَ-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړانړلکى-

ړانړې:(ړان-ړې)اسم- مؤنث- يو قسم ببلچى-

ړانړېدل:(ړان-ړې-دَل)مصدرِ لازم- ودرېدل- ولاړېدل- نېغېدل- لکېدل- (عموماً دَ لکى سره راځى)-

ړانړېدنه:(ړان-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړانړېدل-

ړانړېدونکے:(ړان-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړانړېدونکى- مؤنث ړانړېدونکې- وګورئ ړانړېدل-

ړانړېدهٔ:(ړان-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ړانړېدل-

ړانړى:(ړان-ړى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)شاهين- دَ تلې ړنړه- (۲)هغه لمبه چې لوګے هم ورسره وى- (۳)دَ غوږ لښتى- والى- (۴)شاتير- وښه- بش-

ړانړے:(ړان-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ړانړ- (۲)واښکے- دَ انګورو زړے- غوشه- وښکالے- ګنګورے- ګنګوړے-

ړانړے:(ړان-ړے)اسم- واحد- مذکر- لنړے کوتګ- وړوکے او وُچ لنړ لرګے-

ړانس:(ړانس)اسم- واحد- مذکر- ګډا- رقص- رخس- يمېدنه- ناچ- نڅا- (۲)والس- ټېنګو- (۳)دَ نڅا پارټى- (افغانستان)- جمع ړانسونه- (م- انګريزى)-

ړانسر:(ړان-سر)اسم صفت- مذکر- نڅا کونکے- ګډېدونکے- رقاص-

يمېدونکے- (م- انګرېزی)-

ډانکه:(ډانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- لوئ ډول- نغاره- تمبوره- دَ سورو (سپرو) نغاره- جمع ډانکې-

ډانګ:(ډانګ)اسم- واحد- مذکر- غټ کوتګ- لوړ- سوټے- ډبے- جمع ډانګونه-

ډانګانی:(ډانګ-ګا-نی)اسم صفت- (۱)بدمعاش- لوچک- جنګره- (۲)غل کارتوس- پوچ کارتوس-

ډانګ پېره:(ډانګ-پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژر ژر کار کونه- (۲)ژر ژر ملاقات کونه-

ډانګ ډېلی:(ډانګ-ډ-ب-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سامان- دَ کور اسباب- دَ کور سامان- دَ کور لوښي او کودی- دَ کور لوښي لرګي- تال ځکال- کډه کوډه- ډول ډېلی-

ډانګرې:(ډانګ-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بانکی- (۲)ډانګری- هغه جامه چې مستریان ئې دَ کار کولو پهٔ وخت اغندی- پتلون او جېکټ سره ګنډلی وی او لهٔ جين نه جوړه وی- (م- انګرېزی)-

ډانګ لکی:(ډانګ-ل-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ډانډلکی- ډانډه لکی- يو قسم وړه لکی لرونکې توره مرغی- توراټکه- باجونګه-

ډانګ مار:(ډانګ-مار)اسم صفت- مذکر- کوتګ مار- ډنډې مار-

ډانګو:(ډانګ-کو)اسم صفت- واحد- مذکر- جګ او غټ سړے- ښانګور- هغه ځوک چې لوړ قد او خرلے وجود لری- ډانګور-

ډانګور:(ډانګ-ګ-ور)اسم صفت- مذکر- وړوکئ ډانګو-

ډانګورې:(ډانګ-ګو-رې)اسم تصغير- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ډاګه- ډاګرکے- (۲)ټاپوره- ټاپوله- انټوک-

ډانګه:(ډانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- لوئ دَ لرګی کوتګ- لکړه- جمع ډانګې-

ډانګه:(ډانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پُشته- پشتی- دَ کاڼو جوړ هغه دېوالګے چې دَ زمکې دَ سېلاب نه دَ بچ کولو دَ پاره جوړ کړے شوے وی- جمع ډانګې-

ډانګه:(ډانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ادوم- ښانګه- دَ پښې هغه برخه چې دَ کُناټې نه دَ پښې تر تلی پورې رسيږی- (۲)ستن- مټه-

ډانګيی:(ډانګ-ګ-يی)اسم صفت- ډانګانی- (۱)بدمعاش- لوچک- جنګره- (۲)غل کارتوس- پوچ کارتوس-

ډانګی:(ډانګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يوه ونه چې دَ لرګی نه ئې غټې غټې ډنډې جوړيږی او مېوه ئې دَ سېبو پهٔ شان وی- ناکه- ټانګو- ناک- نباتاتی نوم پائرس کميونس (PYRUS COMMUNIS)-

ډانګے:(ډانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګام- قدم- (۲)لنډ پنډ لرګے- وړوکے ډانګ- جمع ډانګی-

ډاونے:(ډاو-نے)اسم- واحد- مذکر- ډاونے- ټيکرے- پوړنے- څادر- زړوکے- (۲)بوغره- بوقره- بورقه- برقع- چادری-

ډاوڼ:(ډا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- لوپټه- ټيکرے-

ډاهی تل:(ډا-هی-تل)اسم صفت- مذکر- قهرمان- مطلق العنان حاکم- بااختياره حاکم-

ډائ اوکسايډ:(ډا-ئ-اوک-سا-يډ)اسم- دَ دوو اوکسايډو لرونکے- هغه اوکسايډ چې پهٔ يو ماليکيول کښې دَ اکسيجن دوه ايټمه لری-

ډايډانه:(ډای-ډا-نه)اسم- رېبخ وهونکے- مسلی- رېبخځونکے- جاروکښ- خاکروب-

ډايرېکټر:(ډا-ئ-رېک-ټر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مُدير- رئيس- سمونګر- اداره کونکے- ناظم- ښودونکے- هدايات ورکونکے- هدايتکار- (م- انګرېزی)-

ډاينمو:(ډای-ن-مو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ډېنمو-

ډائ ډبر:(ډا-ئ-ډ-بر)اسم صفت- برباد- تباه- ويجاړ-

ډب:(ډب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژورې اُبهٔ- (۲)پهٔ سيند يا والهٔ کښې ژور ځائ- (۳)زيان تاوان- (۴)ګوذار- وار-

ډب:(ډب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وضع- طريقه- سليقه- طور- ادب- سړيتوب- (۲)لوئی- عظمت-

ډب:(ډب)اسم صوت- دَ يو شي دَ لوېدو اواز- دَ ګوذار اواز- دَ وهلو اواز-

ډب:(ډب)اسم صفت- ولاړ- معطل- ايسار- لهٔ کولو پاتې شوے-

ډبا:(ډ-با)اسم صوت- (۱)ډبهار- ډبار- دَ ډب ډب پرله پسی اواز- (۲)غټ سړے- (اسم صفت)-

ډباب:(ډ-باب)اسم- شمشمه- دبدبه- شان شوکت-

ډباډيس:(ډ-با-ډيس)اسم صفت- غټ سړے- تيار سړے- ډبا- ډبهار-

ډبار:(ډ-بار)اسم صوت- دَ وهلو ټکولو اواز- ډبا-

ډباره:(ډ-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ډبره (۲)-

ډبارے:(ډ-با-رے)اسم صوت- وګورئ ډبهارے-

ډباله:(ډ-با-له)اسم- واحد- مؤنث- ډبل روټی- ډبله-

ډبالے:(ډ-با-لے)اسم- واحد- مذکر- ابکونه- کولے- دَ غلې خاورين کندو- خمبړی- وړه خمبه- جمع ډبالی-

ډبالے:(ډ-با-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپنګېر دَ ونې نوې راټوکېدلې يا تازه څانګه- (افغانستان)- (۲- صفت)غُنډ مُنډ-

ډباوه:(ډ-با-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اس دَ زين لانديني برخه- جمع ډباوې- (افغانستان)-

ډباوه:(ډ-با-وه)اسم- واحد- مؤنث- جبه زمکه- هغه زمکه چې اُبهٔ پکښې ډب شوی وی- جمع ډباوې-

ډباوے:(ډ-با-وے)اسم- واحد- مذکر- يو ډول مُهر چې دَ سکو وهلو يا ضرب دَ پاره پکارولے شي- (افغانستان)-

ډبتېر:(ډب-تېر)اسم- واحد- مذکر- لېوهٔ- شرمښ- (افغانستان)-

ډبډبانے:(ډب-ډ-با-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يو قسم لوبه-

ړبړبنی:(ړب-ړ-بَ-نی)اسم- فکر- (۱)شک- تراره- اضطراب- پرېشانی- تشویش- (۲)دَ ړبړبنے مؤنث-

ړبړبنے:(ړَب-ړ-بَ-نے)اسمِ صفت- مذکر- فکری- مضطرب- ړبړے- فکرمن- خفه- شکمن- متزلزل- ترهور- مشوش- اندېښمن- مؤنث ړبړبنی- (افغانستان)-

ړبړبے:(ړَب-ړ-بے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دوه زړے- ځپځپنے- مذبذب- (۲)سکوټر یا موټرسائېکل- ټپټپے- ړګړکے- (اسم)-

ړبړنګ:(ړَب-ړنګ)اسمِ صفت- ړب و ړنګ- بې تناسبه غټ سړے- بې ړوله غټ وجود-

ړبړوب:(ړَب-ړوب)اسم- ړز ړوز- وهنه ټکونه- اخ و ړب-

ړبړوب:(ړَب-ړوب)اسمِ صفت- بېهوشه- بې حسه- سرګومه- بېخوده- ګنس- ګنکس- کیچ-

ړبړے:(ړب-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ړبړبنے- (۲)ناروغه- ناجوړه- مریض-

ړبر:(ړَ-بَر)صفت- (۱)تباه- هلاک- برباد- پوپنا- (۲)غټ- تیار- (۲)وګورئ ټبر- (اسم)-

ړبرتیا:(ړَ-بَر-تیا)اسم- وګورئ ړبروالے-

ړبروالے:(ړَ-بَر-وا-لے)اسم- تباهی- هلاکت- بربادی- پوپنائی- ړبرتیا-

ړبرول:(ړَ-بَ-رَ-وَل)مصدرِ متعدی- تباه کول- سټول- میراتول- ورکول- بربادول- تالاکول-

ړبرون:(ړَ-بَ-رَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرول-

ړبرونکے:(ړَ-بَ-رَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړبرونکی- مؤنث ړبرونکې- وګورئ ړبرول-

ړبرونګ:(ړَ-بَ-رَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرول-

ړبرونه:(ړَ-بَ-رَ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرول-

ړبره:(ړب-ره)اسم- مؤنث- هیلی ته ورته یو قسم مرغۍ چې په سینه تور تور خالونه لری- خرګټه- کړګابه- خیرپلکه-

ړبره:(ړَ-بَه-ره)اسم- کمر- تیږه- کاڼے- حجر- کلک جسم چې دَ زمکې په سطح، په سیندونو، کانونو او غرونو کښې په قسم قسم رنګونو سره پیدا کیږی-

ړبره:(ړَ-بَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوږه- دلی- کوټه-

ړبرین:(ړَ-بَ-رین)اسمِ صفت- دَ تیږې- دَ کاڼی- کاڼیز- ړبریز- سنګی- لهٔ کاڼیو جوړ-

ړبرېدل:(ړَ-بَ-رې-دَل)مصدرِ لازم- تباه کېدل- میراتېدل- سټېدل- ورکېدل- بربادېدل- تالاکېدل-

ړبرېدن:(ړَ-بَ-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرېدل-

ړبرېدنګ:(ړَ-بَ-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرېدل-

ړبرېدنه:(ړَ-بَ-رې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړبرېدل-

ړبرېدونکے:(ړَ-بَ-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړبرېدونکی- مؤنث ړبرېدونکې- وګورئ ړبرېدل-

ړبرېده:(ړَ-بَ-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائبَ صیغه- وګورئ ړبرېدل-

ړبری:(ړب-ری/ړیب-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړوبری- خښته- نټ-

ړَبری:(ړَ-بَ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- انپه- تلکه- دَ مرزانو دَ نیولوَ یو خاص قسم کړکۍ چې دَ تیږې په ذریعه پکښې مرزان کېرولے شی- چل-

ړبک:(ړَ-بَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ارتوالے- پلنوالے- (۲)ړبه خوټے- دبه خوټے- خټ بادے- ړبکے- دَ هرنیا مرض- جمع ړبکان-

ړبک:(ړَ-بَک)اسم- دَ اوښ دَ کتې ولې- دَ اوښ په کته کښې هغه لیندکۍ چې دَ کاو، بوک او ړوړی دَ ساتنې دَ پاره لهٔ لرګیو جوړیږی- (افغانستان)-

ړُبک:(ړُ-بَک)اسم- (۱)دربل- ښکبل- ړوبلک- هغه پړے چې دَ اَس یا بل څاروی دواړه پښې وربانديږ تړلے شی- (۲- صفت)په دوؤ پښو تړلے شوے حېوان- (۳)بند بند تلدنکے- په جوتو شوے- په جوتکو تلونکے-

ړبکه:(ړَب-که)اسم- واحد- مؤنث- ړپکه ړبه- وُچت ځایُ- جمع ړبکې-

ړبکے:(ړَ-بَ-کے)اسم- واحد- مذکر- دغدغے-

ړبکے:(ړَ-بَ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړبک نمبر ۱-

ړبکۍ:(ړَ-بَ-کۍ)اسمِ تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ړبه- پوله- (۲)ړپکه- ړېپنی- دَ منګو کېښودو وړه ړبه- دَ ناستی وړه ړبه-

ړبل:(ړَ-بَل)اسمِ صفت- (۱)مضبوط- (۲)غبرګ- برغ- بغرګ- (۳)دوچند- دوه لایه- یو په دوه- (۴)جوت- جُفت- (۵)منړه- مؤنث ړبله- جمع مؤنث ړبلې-

ړبل:(ړَ-بَل)مصدر- وهل- ټکول- ړبول- دربول- (افغانستان)-

ړبل روټی:(ړَ-بَل-رو-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه پېړه او ړبوسه شان ړوډی چې دَ مېدې لهٔ اوړو نه جوړولے شی-

ړبلل:(ړَ-بَ-لَل)مصدر- بېلېدل- جُدا کېدل- (افغانستان)-

ړبل مارچ:(ړَ-بل-مارچ)اسم- څغل- ړېر تېز او چاغ تګ- (م- انګریزی)-

ړبلو:(ړَ-بَ-لو)اسم- (۱)څوبارے- دَ جامو وینځلو دبے- دَ لتو پرېوللو لرګے- دَ جامو پرېوللو کوتک- (۲)لت- وهنه ټکونه- (افغانستان)-

ړبله:(ړَ-بَ-له)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)پېړه- غټه پټه- پړسېدلې- غښتلې- دوه غبرګې- (۲)اسم- دَ انګریزی طریقې غټه خمبیره پړسېدلې ړوډی-

ړبله روپی:(ړَ-بَ-له-رو-پی)اسم- دَ پاکستان یوه سکه چې شپاړس آنې لری- جمع ړبلې روپی-

ړبلی:(ړَ-بَ-لی)اسم- لت- وهنه- ټکونه-

ړبلی:(ړَب-لی)اسم- جمع- مذکر- دَ "ړبلے" جمع- وګورئ ړبلے-

ړبلی مار:(ړَب-لی-مار)اسمِ صفت- مذکر- (۱)مداری- شعبده باز- حقه باز- (۲)ښیښه باز- جمع ړبلی ماران- (افغانستان)-

ړبلی:(ړ-بَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ لرګی یوه آله چې یو سَر ئې غټ او ړبل او بل سر ئې لاستے وی پۀ دې آله لوټې، دَ غنمو ګونړے، مېزری او نور څیزونه ټکولے شی- (۲)دَ یو یا نیم ګز پۀ اندازه دَ څادر یا پټکی کلک غړل چې ورته دُره یا دوره هم وئېلے شی-

ړبلی:(ړَ-بَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړبلے- دَ نارینه دَ وړو بولو اندام- الۀ تناسل- غین- غینې-

ړبلی:(ړَ-بَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څوباړے- (۱)دَ نداف او موچی دَ ټکولو لرګے- (۲)ګېړوله ړوړی- (۲)دَ وښو وُکښو لرګے- (۴)لتونه- ټکونې- وهنې-

ړبلی:(ړُ-بَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دبلے- ورکوټے ړبے- صندوقچه-

ړبلے:(ړُ-بَ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ړبلی ۲- (۲)صفت- غټ ماشوم- جمع ړبلی-

ړبلے:(ړب-لے)اسم- واحد- مذکر- دبلے- ړبے- صندوق کوټے- صندوقچی- کوتی- قوتی- کولپے- کوتے- دَ څۀ څیز دَ خوندی کولو دَ پاره دَ لرګی، پلاسټک یا کټې وغیره نه جوړ بند لوښے- سرپوښے-

ړبن:(ړَ-بن)اسم- واحد- مذکر- (۱)کنده- ژور ځایُ- ړوغلے- ړوغل- (۲)صفت- ړبنګ- غټ سړے- مؤنث ړبنه- جمع مؤنث ړبنې-

ړبنګ:(ړَ-بَنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ړبو-

ړبنګے:(ړَ-بَنګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ړبو-

ړبو:(ړَ-بُو)اسم صفت- مذکر- چاغ- شلنړ- پنړ- مزے- غټ- څُرب- (۲)پړسېدلے- ړبنګ- ړبنګے- ړبوس-

ړب و اَخ:(ړَب-وَ-اَخ)اسم مرکب- اَخ و ړب- اَخ و ړُوب- وهنه ټکونه- ړب و ړوب-

ړبوټے:(ړَ-بُو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- ورکوټے دبلے- وړوکے ړبے-

ړب و ړوب:(ړَب- وَ-ړُوب)اسم مرکب- وهنه ټکونه- جګړه- ګړه بړه- ړب و اَخ-

ړبوزه:(ړَ-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوکنړی- کوپنړی- (۲)یو قسم لوبه- جمع ړبوزې-

ړبوس:(ړَ-بُوس)اسم صفت- مذکر- پړسېدلے- ټمبوس- تمبوس- امبوتامبو- مؤنث ړبوسه/ړبوسی-

ړبوسکے:(ړَ-بُوس-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ړبوس- ړپوس- بدشکله- بې ړوله- پړسېدلے-

ړبول:(ړَ-بَ-وَل)مصدر متعدی- وهل- درزول- پۀ زوره وهل- ټکول- دربول-

ړبولے:(ړَ-بَ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړبولی- مؤنث ړبولې- وګورئ ړبول-

ړبون:(ړَ-بَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ړبول-

ړبونکے:(ړَ-بَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړبونکی- مؤنث ړبونکې- وګورئ ړبول-

ړبونګ:(ړَ-بَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړبول-

ړبونه:(ړَ-بَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړبول-

ړبونے:(ړَ-بو-نے)اسم- واحد- مذکر- دېکچوړے- جمع ړبونی-

ړبه:(ړُ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چوتره- چونتره- سوپه- صفه- ړپه- دیوسه- دَ راټولېدو ځایُ- پۀ کلی کښې دَ خلقو دَ کښېناستو ځایُ- (۲)سټېج- (۳)واګون- واګن- ړبی- دَ رېل ګاړی یوه کوټه- (۴)دَ غوړو یا تېلو ړبه- دَ غوړو ټیم- (۵)څلور لارې- جمع ړبې-

ړبه:(ړَ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سینه تنګے- سالنړے- سیاره- نفس تنګی- یو قسم بیماری- دمه- جمع ړبې-

ړبهار:(ړَ-بَ-هار)اسم صوت- ړبا- دَ ړبولو اواز- دَ وهلو اواز- (۲)دَ ړول وهلو پرله پسې اواز-

ړبهارے:(ړَب-ها-رے)اسم صوت- ړبارے- درزهارے- درګېدنه- دربېدنه- ټوپلنه- دَ زړۀ بې واره ټوپونه وهنه-

ړبیالے:(ړَب-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤدب- دَ ادب خاوند- پۀ ادب-

ړبیزن:(ړَ-بی-زن)اسم- دَ ړویژن مفغن- (عامیانه)- درې برګېړه فوځ- (م- انګریزی)-

ړبیزه:(ړَ-بی-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټ کوتک- (۲)دَ کمند غُټه- پړکه- لومه یا دام-

ړبېدل:(ړَ-بې-دَل)مصدر لازم- وهلے کېدل- درزېدل- ټکېدل-

ړبېدلے:(ړَ-بې-دۀ-لے)اسم مِفعول- واحد- مذکر- جمع ړبېدلی- مؤنث ړبېدلې- وګورئ ړبېدل-

ړبېدن:(ړَ-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ړبېدل-

ړبېدنګ:(ړَ-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړبېدل-

ړبېدنه:(ړَ-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړبېدل-

ړبېدونکے:(ړَ-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړبېدونکی- مؤنث ړبېدونکې- وګورئ ړبېدل-

ړبېدۀ:(ړَ-بې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړبېدل-

ړبی:(ړَ-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ترېدنه- لړزه- رېږد- لرزه- رېږدېدنه- رپا- رپ- رپېدنه- (افغانستان)-

ړبی:(ړَ-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لومه- دام- جال- ړام- دوګزه-

ړبی:(ړَ-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړبه- ړپه- واګن- دَ رېل ګاړی کوټه- د رېل ګاړی واګون-

ړبے:(ړَ-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړبلے-

ړبے:(ړَ-بے)اسم- لړزه- ټکره- وګورئ ړبی نمبر ۱-

ړبے:(ړَ-بے)اسم- واحد- مذکر- دبے- سوټے- کوتک- دَ جامو وینځلو لرګے- څوباړے-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکونړ)، "ه"(زَ-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ).

ړپ:(ړَپ)اسم- (۱)ړند اُبۀ- بم اُبۀ- کوړم اُبۀ- ولاړې اُبۀ- ړب اُبۀ- ټم اُبۀ- (۲)بند-

ړپ:(ړَپ)اسم- تاوان- ضرر- نقص- نقصان- زیان-

ړپ:(ړَپ)اسم- تکبر- کبر- غرور- نوس- لوئ- کلانکاری-

ړپ:(ړَپ)اسم- (۱)کلی ته نژدې هغه ځائ یا هغه غنډی چې پۀ هغې دَ کلی خلق تفریح او ساعت تېرے کوی- (۲)دَ خاورو وړه غنډی (غنډکی)-

ړپټی:(ړِپ-ټی)اسم- واحد- مذکر- نمائنده- وکیل- (۲)دَ یوې سیمې حاکم- دَ یوې سیمې اداره کونکے- دَ کمشنر معاون- دَ مُقننې قوی عضو- (م- انګریزي)-

ړپلومه:(ړِپ-لو-مه)اسم- واحد- مؤنث- سند- شهادت نامه-

ړپنی:(ړَ-پَ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوکنی- ړړونے- کوپنی- ړبوزه-

ړپو:(ړَ-پو)اسم- واحد- مذکر- ذخیره- ګودام- ړېپو- جمع ړپوان-

ړپوس:(ړَ-پوس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ ړپوسکے-

ړپوسکے:(ړَ-پوس-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ړبلے- ړپوس- ړېر غټ ملک یا سړے- پړسو-

ړپه:(ړَ-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړبه- جمع ړپې-

ړت:(ړت)اسم- دَ چرګ پۀ پنجو زمکه کرونه- جمع ړتې-

ړت:(ړت)اسمِ صفت- دَ سپک تابع مهمل لکه سپک ړت-

ړتا:(ړۀ-تا)اسم- مؤنث- (۱)عبث خبرې- (۲)ړتهار- ړتار- پرله پسې دَ تیزونو اواز- دَ ړت ړت اَواز-

ړتار:(ړۀ-تار)اسمِ صوت- وګورئ ړتا-

ړتن:(ړۀ-ټَن)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)ړارن- ړېرېدونکے- بې ایمانه- نامرد- بدذاته- (۲)تیزن- کوزاړن- کوزک- تیزو- کوزو- مؤنث ړتنه- جمع مؤنث ړتنې-

ړتو:(ړۀ-تُو)اسم- واحد- مذکر- یوۀ سپینه لکۍ لرونکې توره مرغۍ-

ړتول:(ړۀ-تَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)اَس پۀ وړوکی او ناهموار قدم پرېښول (بوتلل)- (۲)پۀ چا عبث خبرې کول- بې فائدې ګڼول- (۳)شرمول- غوول-

ړتولے:(ړۀ-تَ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړتولی- مؤنث ړتولې- وګورئ ړتول-

ړتون:(ړۀ-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړتول-

ړتونکے:(ړۀ-ته-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړتونکی- مؤنث ړتونکې- وګورئ ړتول-

ړتونه:(ړۀ-ته-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړتول-

ړتهار:(ړۀ-تَ-هار)اسمِ صوت- وګورئ ړتا-

ړتېدل:(ړۀ-تې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)دَ اَس پۀ وړوکی او ناهموار قدم چال- تلل- دَ اَس ړک ړک وهل- (۲)عبث غږېدل- (۳)غوولے کېدل- شرمېدل-

ړتېدلے:(ړۀ-تې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړتېدلی- مؤنث ړتېدلې- وګورئ ړتېدل-

ړتېدن:(ړۀ-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړتېدل-

ړتېدنګ:(ړۀ-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړتېدل-

ړتېدنه:(ړۀ-تې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړتېدل-

ړتېدونکے:(ړۀ-تې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړتېدونکی- مؤنث ړتېدونکې- وګورئ ړتېدل-

ړتېدۀ:(ړۀ-تې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړتېدل-

ړتے:(ړۀ-تے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)بې همته، بې غېرته او بې زړۀ سړے- تیزن- ړرن- (۲)بکواسی- سپک خُلے- ړتن-

ړټ:(ړټ)اسمِ صوت- (۱)دَ ړانبوت اواز- (۲)اسم- دَ خر یا بل حېوان دَ پاره داسې حالت چې لوښېدو ته نژدې وی-

ړټ:(ړټ)اسمِ صوت- (۱)تیز- غورت- ټنګ- کوز- هغه اواز چې لۀ مقعده دَ هوا دَ راوتو پۀ وخت کښې پېدا کېږی (۲)وګورئ ړوبلن-

ړټ:(ړټ)اسم- واحد- مذکر- خلے- خاشه- ړکے- خخله- خسنے-

ړټل:(ړۀ-ټل)مصدر- (۱)پۀ ړټو کول- تاختول- شړل- (۲)اَس پۀ وړو قدمونو بیول- اَس پۀ داسې اندازه بیول چې دَ سوارۀ زړۀ تنګ کړی- (افغانستان)-

ړټولے:(ړۀ-ټَ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړټولی- مؤنث ړټولې- وګورئ ړټول-

ړټې:(ړۀ-ټې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)چټیاټ- پرتې- اپلاکې- غرتې- ړرتې- (۲)پۀ خاورو کښې دَ چرګو لوغړېدنه او بوختېدنه- (۲)دَ خر لغتې- دَ خر لتې- دَ خر لکتې-

ړټېدل:(ړۀ-ټې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)اَس پۀ ړټو بوتللے کېدل- دَ اَس پۀ ړوبلو کېدل- (۲)چټیات ونیل- (۳)شرمېدل- (افغانستان)-

ړټېدلے:(ړۀ-ټې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړټېدلی- مؤنث ړټېدلې- وګورئ ړټېدل-

ړچ:(ړچ)اسم- لرزان- ړچ- ړچار- ړچېدنه- رپا-

ړچکه:(ړچ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړسکه- (۲)شان و پر- شان و شوکت- دبدبه- (۳)یو ړول مرغۍ- (۴)لړزه- رپا- رېږدېدنه- (۵)دَ اَس بې قاعدې قدم اخستنه-

ړچول:(ړۀ-چَ-وَل)مصدرِ متعدی- اَس پۀ ړسکه خغلول- اَس چارنال ځغلول- (۲)وهل- ټکول- درزول- لړزول- رپول-

ړچولے:(ړۀ-چَ-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړچولی- مؤنث ړچولې- وګورئ ړچول-

ړچون:(ړۀ-چَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچول-

ړچونکے:(ړۀ-چَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړچونکی- مؤنث ړچونکې- وګورئ ړچول-

ړچونه:(ړۀ-چَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچول-

ئ (څی-رَل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ړچه:(ړهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دبدبه- (۲)خغل- تاخت- منډه- (۳)رپندے- رپرپے- ړچ-

ړړ:(ړړ)اسم صفت- مذکر- (۱)پړسېدلے- کوک- منځ تشے- پهٔ مېنځ کښې تش یا خالی- (۲)اسم- غور اواز- بم اواز- سخت اواز- غټ اواز- پنډ اواز- (۳)اسم- اصلیت- حقیقت- (۴)مرور- خفه- خوابدے- (۵)اسم- بېخ- ځته- مؤنث ړړه- جمع مؤنث ړړې-

ړړ:(ړړ)اسم- واحد- مذکر- کک- دَ مچو کبین-

ړړ بړ:(ړړ-بړ)اسم صفت- مذکر- (۱)پړسېدلے- ادو بدو- پړسو- (۲)نیمه خوا- نامراده- خوانی مرګ- (۳)غټ- لوئ- (۴)رسېدلے- کامل- مؤنث ړړه بړه- جمع مؤنث ړړې بړې-

ړړبېکے:(ړړ-بې-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تورسپین- ړړبېکے- دَ غوږ او تندی تر منځه ژور ځاۍ- (۲)سېک- شومه- دمه- شیمه- (۳)توان- طاقت- (۴)بالښت- تکیه- (۵)یو قسم سابهٔ-

ړړبېکے:(ړړ-بې-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ کانې بهرنے مېږکے- ړړبېکے- جمع ړړبېکی-

ړړتوب:(ړړ-توب)اسم- (۱)کوک والے- ړړتیا- پړسوب- ړړوالے- (۲)خفګان- ناراضګی-

ړړتیا:(ړړ-تیا)اسم- وګورئ ړړتوب-

ړړ ړړ:(ړړ-ړړ)اسم صفت- واحد- مذکر- ړړ بړ- تاؤ کړے شے- چې مېنځ ېٔ تش یا خوړل شوے وی-

ړړزنے:(ړړ-زهٔ-نے)اسم صفت- (۱)دَ ړړې زنې خاوند- (۲)(اسم- واحد- مذکر)تېک- غوږزنے- تندرکے- روبکه- لوپړنده- اجلخے- سترِ- ړړونکے- جمع ړړزنی- (افغانستان)-

ړړسرے:(ړړ-س-رے)اسم- مذکر- پلے- موم پلے- مونګ پلے- جمع ړړسری-

ړړکے:(ړَ-ړَ-کے)اسم- راشپېل- رشبېل- راشبېل- دَ لرګی یوم- دَ غلې بادولو یوه اله، خوے- پلن سرے- (افغانستان)-

ړړم:(ړَ-ړم)اسم- واحد- مذکر- مرزه واښهٔ- سارانے واښهٔ- ړیهم- یو قسم خودرو واښهٔ- نباتاتی نوم سارګم هی لی پنس (SORGHUM HALEPENSE)-

ړړنکے:(ړَ-ړنګ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړړنکے- دَ زنې مېږکے- لاندینی ژامنه- دَ لاندینۍ ژامنې مېږکے- (۲)صفت- غنډ منډ- جمع ړړنکی-

ړړنکے:(ړَ-ړنګ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړړنکے- جمع ړړنکی-

ړړنه:(ړَ-ړهٔ-نه)اسم- مؤنث- پلټنه- لټونه- کتنه- تلاشی- تالاشی- لټون- لټه-

ړړو:(ړَ-ړو)اسم- واحد- مذکر- (۱)چیلم- چلم- (۲)صفت- چاغ- شلنډ- پنډ- پړسېدلے- ډېر غټ- (۳)النده غر- لړر- چټی- ایله ګرد- لنډر-

ړړو:(ړَ-ړو)اسم- واحد- مذکر- خوټکاښ- خوټکښ- ځنداغ- ځینګښ- قوقرے- غټه چیندخه-

ړړوالے:(ړړ-وا-لے)اسم- (۱)پړسوب- پاړسوب- (۲)مرورتوب- خفګان- (۳)دَ اواز غوروالے- دَ اواز بم والے- (۴)کوک والے-

ړړور:(ړړ-ور)اسم- مذکر- کړه خبره- چینجنه خبره-

ړړوزه:(ړَ-ړو-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوړسکه- تریخ لوګے- تریخ دود- غړوسکه لوګے- (۲)بدبوئی- ړوزه- (۳)دَ ټوپک دَ ړز لوګے- (۴)پوپنا- جمع ړړوزې-

ړړوزه:(ړَ-ړو-زه)اسم- دَ غنمو یا وربشو هغه ړنهر چې وږے ترې جُدا شوے وی- دروزه-

ړړوښے:(ړَ-ړو-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانو یو قسم بنګړے- جمع ړړوښی-

ړړول:(ړَ-ړَ-ول)مصدر متعدی- (۱)پړسول- باد ورکول- کوکول- بنی کول- (۲)تشول- دَ یو څیز منځ خالی کول- (۳)خفه کول- مرور کول- (۴)بلاربلول- حاملول- (۵)بې لارې کول- ګمراه کول-

ړړون:(ړَ-ړَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ړړول-

ړړون:(ړَ-ړون)اسم- (۱)تلاش- لټون- پلټون- پلټنه- لټونه- (۲)پاړسوب- پړسوب- (۳)دَ منځ تشوالے- کوک والے-

ړړونکے:(ړَ-ړون-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږ او تندی تر مېنځهٔ ځاۍ- اجلخے- ستر تندرکے- ړړزنے-

ړړونکے:(ړَ-ړَ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړړونکی- مؤنث ړړونکې- وګورئ ړړول-

ړړونګ:(ړَ-ړَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ړړول-

ړړونه:(ړَ-ړَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړړول-

ړړونے:(ړَ-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- خوړنی- کوړنی- پوکنی- جمع ړړونی-

ړړه:(ړَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوټه- (۲)دَ چیلم سر- دَ چیلم سرخانه- ړیره- جمع ړړې-

ړړه:(ړَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اړخ- پلو- څنګ- (۲)امتناع- ځان ژغورنه- اجتناب- (۲- صفت) دَ ړړ مؤنث- وګورئ ړړ-

ړړه ړړه:(ړَ-ړه-ړَ-ړه)اسم- څنډه څنډه- پهٔ څنګ څنګ- خوا خوا- غاړه غاړه-

ړړه نی:(ړَ-ړه-نی)اسم صفت- بې خونده- بې غېرته- (افغانستان)-

ړړیاټ:(ړَ-ړَ-یاټ)اسم- دَ زرګرانو اوزار چې بنګړی او کڼې پرې راغنډېږی-

ړړیی:(ړَ-ړَ-یی)اسم صفت- ړړه کونکے- هغه څوک چې پهٔ کور کښې ېٔ ړړه نهٔ لګی او شپې ورځې لهٔ کوره بهر تېروی- هغه څوک چې دَ کوره پهٔ صحرا خوشحاله وی- (افغانستان)-

ړړېدل:(ړَ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)پړسېدل- (۲)دَ اواز غورکېدل- دَ اواز بم کېدل- اواز غټېدل- (۳)کوکېدل- منځ تشېدل- دَ ونې منځ تشېدل یا خالی کېدل-

ړړېدن:(ړَ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ړړېدل-

ړړېدنګ:(ړَ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړړېدل-

ړړېدنه:(ړَ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړړېدل-

َ زبر (غ-بهٔ-ره)، ِ زورکے (شل)، ُ پېښ (نو-کا-ره)، ٓ زبر (ک-تاب)، ْ جزم (شکوڼ)، ٔ (ز-ړه)، ٔ (ړو-بې-دهٔ)

پړپړدونکے:(پَ-ړپ-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړپړدونکي- مؤنث پړپړدونکې- وګورئ پړپړدل-

پړپړېدۀ:(پَ-ړپ-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پړپړدل-

پړپکے:(پَ-ړپ-کے)اسم- واحد- مذکر- بالښت- وړوکے بالښکے- بالښګوټے-

پړپۍ:(پَ-ړپۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بالښت- تکیه-

پړپۍ:(پَ-ړپۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- برخه- حصه- دَ زمکې ۸۰/۱۰۰ کنال حصه-

پړپۍ:(پَ-ړپۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بارودو کڅوړه- دَ باروتو کڅوړه- باروت داني- دَ ټوپک دَ دارو ډبلے- ترم پوله لوښے چې باروت پکښې اېښودے شي-.

پړپے:(پَ-ړپے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بالښت- پوښتي- سرویردے- تکیه- (۲)دَ بوسو سخے- دَ بوسو خوسے- جمع پړپۍ-

پړپے بړپے:(پَ-ړپے-بَ-ړپے)اسم صفت- واحد- مذکر- ړپ بړ- ډېر پړسېدلے- امبوتمبو- دَ مرض لۀ کبله ډېر پړسېدلے-

پړ:(پړ)اسم صفت- (۱)بې عقله- احمق- فضول- خُشے- ایله- لوده- ځټي- مؤنث پړه- جمع مؤنث پړې- (۲)اسم صوت- تېز- دَ تېز اواز- پړت- غرت-

پړاپړ:(پَ-را-پړ)اسم- مذکر- یو قسم مرغۍ- (افغانستان)-

پرام:(پرام)اسم- پرامه- درام- یوناني کلمه چې دَ چارې عمل او اکشن معنی لري- نمائش- ننداره- (افغانستان)-

پرامه:(پرا-مه)اسم- واحد- مؤنث- ناټک- تماشه- نقل- (م- انګریزي)-

پران:(پۀ-ران)اسم صوت- (۱)پراند- بد او خراب اواز- (۲)دَ مست غوائي پۀ رنګ اواز-

پراند:(پَ-راند)اسم صوت- وګورئ پران-

پرائیور:(پرائ-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ګاډي چلونکے- جمع پرائیوران- (م- انګریزي)-

پرائیوري:(پرائ-وۀ-ري)اسم- دَ پرائیور کار او پېشه- دَ ګاډي چلولو کار او پېشه-

پړبل:(پَړ-بَل)کلمه- دَ پسونو دَ جنګولو کلمه- پسونه ته دَ جنګ پۀ وخت وئیلے کېدونکې کلمه- (افغانستان)-

پړپل:(پَړ-پل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)طفیلے- فضول- (۲)چټي- چاپلوس- خوشاټارے- خوشامندګر- (۳)بې کاره او بې تنخواه نوکر-

پړپلتوب:(پَړ-پَل-توب)اسم- (۱)پړپلتیا- پړپلي- فضولي- بې باکي- (۲)چاپلوسي- خوشامندي- غوړه مالي-

پړپلتیا:(پَړ-پَل-تیا)اسم- وګورئ پړپلتوب-

پړپلي:(پَړ-پَ-لي)اسم- وګورئ پړپلتوب-

پړپلے:(پَړ-پَ-لے)اسم- پلي لرونکے یو قسم ساګ- (افغانستان)-

پړپه:(پړ-په)اسم صفت- واحد- مذکر- ویرندوکے- پرندک- بې زړۀ- ډرپوک- هغه څوک چې ډېر وېرېږي-

پړت:(پړت)اسم صوت- (۱)ټر- پړ- تیز- تیز دَ ګوز اواز- (۲)دَ بې اعتنایی او لاقېدئ دَ ښکاره کولو دَ پاره هغه وخت مقابل طرف ته وئیلے شي چې وروميے فریق وتښتولے یا زویرولے شي-

پرتا:(پرۀ-تا)اسم صوت- پرتهار- پرله پسې دَ تېز اواز-

پرتاوه:(پرۀ-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالي- مستي- جمع پرتاوې-

پرتک:(پرۀ-تک)اسم صفت- مذکر- (۱)تیزن- تېزن- ګوزک- ګوزاوڼ- غرتک- پرتے- (۲)اپلاکې ویونکے- ناشودې ویونکے- دَ چټیات ویونکے- (افغانستان)-

پرتکه:(پرۀ-تَ-که)اسم- واحد- مؤنث- درینجکه- ترنجکه- جوتکه- لغته- جمع پرتکې-

پرتن:(پرۀ-تَن)اسم صفت- مذکر- (۱)تېزن- تیزن- (۲)ناشودې ویونکے- اپلاکې ویونکے-

پرتو:(پرۀ-تُو)اسم صفت- واحد- مذکر- تېزن- تیزن- پرتن- غرتا- پړپه- ویرندوکے- پړن-

پرته:(پرۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- فضول او عبث خبره- پوزه- جمع پرتې-

پرتهار:(پرۀ-تَ-هار)اسم صوت- وګورئ پرتا-

پرتے:(پرۀ-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ پرتک- جمع پرتي-

پرچ:(پَ-رچ)اسم صوت- پرچے- پچ- دَ ګودرې دَ جنګولو دَ پاره استعمالېدونکے اواز-

پرچکه:(پرۀ-چَ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګډ پۀ سر وهنه- جمع پرچکې-

پرخوبارے:(پَر-خو-با-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوشاټارے- خشکے- فضول بنیادم- جمع پرخوباري- (۲)اسم- فضولتوب- بې فائدې توب- خُشې ګرځېدنه-

پر پر:(پر-پر)اسم صفت- چور چور- کنډکپر- لوړ ژور-

پررے:(پر-رے)اسم صوت- دَ ګډ یا ګودرې دَ رابللو اواز- پررے- پریو-

پرس:(پرس)اسم صوت- پیو ډیو- پریب سک سک- هغه اواز چې غوئي ته پۀ غوا باندې دَ ختلو پۀ وخت کولے شي- (افغانستان)-

پرسک:(پر-سک)اسم- مجوم- کډ کوډ- ټپله ټمبه- زوربڼوے- (افغانستان)-

پرق:(پرق)اسم صوت- پرق- پروق- دَ اروميے اواز-

پرقے:(پَر-قے)اسم- واحد- مذکر- اپرقے- پکار- جمع پرقي-

پرل:(پرل)اسم- پربټ- غوخې قواعد- (م- انګریزي)-

پرل ماسټر:(پرل-ماس-ټر)اسم صفت- دَ قواعدو اُستاد- جمع پرل ماسټران-

پرل ماسټري:(پرل-ماس-ټۀ-ري)اسم- مؤنث- دَ پرل ماسټر کار او کسب- (م- انګریزي)-

پرم:(پرم)اسم- شرم- حیا-

پرم:(پرم)اسم- واحد- مذکر- (۱)پولکے- (۲)دَ تارکولو غټه پیپه-

پړن:(پ-ړن)اسم صفت- مذکر- بارن- بېړېدونکے- وېرندوکے- پړو- بې ایمانه- تېزن-

پړو:(پ-ړو)اسم صفت- وګورئ پړن-

پړوجانې:(پ-ړو-جا-نې)اسم- جمع- مؤنث- پړی- ټوقې ټقالې- مسخرې- (افغانستان)-

پړول:(پ-ړ-ول)مصدر متعدی- پارول- وېرول-

پړون:(پ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونکے:(پ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړونکی- مؤنث پړونکې- وګورئ پړول-

پړونه:(پ-ړ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړهار:(پ-ړ-هار)اسم صوت- (۱)د تېز پړله پسې اوازونه- غړتهار- (۲)پېچمې- یو کلمه چې د چا خواب کښې د خپله خندی او مسخرې په طور وئیلے کیږی- پړهچ- پړ- پړت-

پړهچ:(د-ر-هچ)اسم صوت- وګورئ پړهار-

پړیو:(پړ-یو)اسم صوت- وګورئ پړړے-

پړېدل:(پ-ړي-دل)مصدر لازم- (۱)ټېړدل- پړېدل- پړتېدل- (۲)ناشودې او اپلاکې وئیل- پرتې وئیل- چټیاټ وئیل- (۲)وېرېدل-

پړېدلے:(پ-ړي-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړېدلی- مؤنث پړېدلې- وګورئ پړېدل-

پړېدن:(پ-ړي-دن)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنګ:(پ-ړي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدنه:(پ-ړي-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېدونکے:(پ-ړي-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړېدونکی- مؤنث پړېدونکې- وګورئ پړېدل-

پړېده:(پ-ړي-ده)حاصل مصدر- وګورئ پړېدل-

پړېکائے:(پ-ړي-کا-ئے)اسم- د کډ بچے- کډورکے-

پړېلے:(پ-ړي-لے پړ-یه-لے)اسم- مذکر- یو قسم واښه- یو قسم پلی لرونکې ګیاه-

پړی:(پ-ړی)اسم- جمع- مؤنث- پړوجانې- پېچمې- پیچموزے- تمسخر- رخشند- ریشخند- پیشارې- خندا او نامناسبې ټوقې-

پړړے:(پړ-ړے)اسم صوت- وګورئ پړړے-

پړ:(پړ)اسم صفت- (۱)احمق- شوده- سوېر- بېړا- ساده- بې عقل- بې غېرته او بې زړه غټ سړے- (۲)دروغژن- بې شې- بې وجې-

پړ:(پړ)اسم صوت- ټک- ټاک- د ټوپک نبر- د ټوپک پړ- د ټوپک د خلاصولو اواز-

پړا:(پ-ړا)اسم صوت- پړونه- ټکونه- ټکان- پړهار-

پړاپړ:(پ-ړا-پړ)اسم صوت- (۱)پړ پوړ- پړه پوړه- ګنې پړی- پړارے- د ټوپک د خلاصېدو پرله پسې اواز- (۲)متعلق فعل- په یو مخ- په شېر- په جمع-

پړان:(پ-ړان)اسم صفت- واحد- مذکر- تېزن- پرتو- وېرېدونکے- وېرندوکے-

پړان:(پ-ړان)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشاپارے- پړزې وېشتونکے- پړوزمار- فضول بنیادم-

پړاوو:(پ-ړا-وو)اسم- مذکر- الموک- املوک- د املوک ونه او مېوه- نباتاتی نوم ډائیو سپائروس لوټس ایل (DIOSPYROS LOTUS-L)-

پړائے:(پ-ړا-ئے)اسم- یو مارغه چې د نورو وړو مارغانو اګی خوری-

پړ پړ:(پړ-پړ)اسم صوت- وګورئ پړو پوړ-

پړک:(پ-ړک)اسم- پوزمار- بوزن- بېهوده خبرې کونکے- پتے-

پړن:(پ-ړن)اسم صفت- تېزن- پړن- تېزن-

پړو پوړ:(پړ-زو-پوړ)اسم صوت- پزهار- ټخ ټوخ- ټک و ټوک- ټس ټوس- ګرز و ګروز- د ټوپکو پرله پسې د خلاصېدو اوازونه- یا غړونه- د چاودنو مسلسل اوازونه-

پړو غړپ:(پ-ړو-غړپ)اسم صوت- (۱)وهنه ټکونه- خرپ و خروپ- غوپ دپ- دپ و دوپ- اخ و پب- (۲)فوراً- سمدستی-

پړول:(پ-ړ-ول)مصدر متعدی- (۱)ویشتل- په ټوپک باندې پړونه کول- جنګول- مقابلې ته مخکښې کول- (۲)وهل- ټکول- خرپول- درزول- (۳)شکول- خړسکې ترې ایستل- دودول- (۴)ټپرول- ټزول-

پړولے:(پ-ړ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړولی- مؤنث پړولې- وګورئ پړول-

پړون:(پ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونکے:(پ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پړونکی- مؤنث پړونکې- وګورئ پړول-

پړونګ:(پ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړونه:(پ-ړ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ پړول-

پړه:(پړه-زه)اسم- دوبره- مقعد- سومبی- سغی- غره- (افغانستان)-

پړه پوړه:(پ-ړه-پو-ړه)اسم صوت- (۱)پزار- د ګنو پړو اوازونه- درز و دروز- درب دروب- پزهار- مسلسل پړی- (۲)سخته او تکلیف-

پزهار:(پ-ز-هار)اسم صوت- د ټوپک پرله پسې اوازونه- د چاودنو پرله پسې اوازونه-

پړې:(پ-ړې)اسم- غورې پرې- دروغ- خلاف وئینه-

پړې:(پ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- د ټوپک اوازونه- د ټوپکو ټکان- فېر- شرک- د ټوپک ټکونه-

پړېدل:(پ-زي-دل)مصدر لازم- (۱)جنګېدل- د پړو تبادله کېدل- (۲)ویشتلے کېدل- (۳)وهلے کېدل- ټکولے کېدل- خرپېدل- درزولے کېدل- وهل خوړل-

پړېدلے:(پ-زي-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع پړېدلی- مؤنث پړېدلې- وګورئ پړېدل-

زبر "(خ-بـه-ره)"، زورکے "(شل)"، پېښ "(نو-کا-ره)"، زېر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، ه "(ز-ړه)"، ۀ "(پو-ښې-ده)"

ړزېدن:(ړ-زې-دن)حاصلِ مصدر - وګورئ ړزېدل-

ړزېدنګ:(ړ-زې-دنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ړزېدل-

ړزېدنه:(ړ-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ړزېدل-

ړزېدونکے:(ړ-زې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړزېدونکی- مؤنث ړزېدونکې- وګورئ ړزېدل-

ړزېدهٔ:(ړ-زې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړزېدل-

ړزے:(ړ-زے)لاحقه- ړزې کونکے- دَ ړزو- دَ وسلې سره دَ لاحقې پهٔ طور استعمالیږی لکه لس ړزے، پینځ ړزے وغیره-

ړسکه:(ړس-که)اسم- واحد- مؤنث- لاپه- ړوزه- دروغ خبره- جمع ړسکې-

ړغ:(ړغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کونترې هومره یوه مرغۍ- (۲)دَ سپښتو (بیجلو/ببېړیو) او مردکیو پهٔ لوبه کښې هغه چا ته وائی چې دَ ټولو پهٔ آخر کښې خپل وار کوی- (۳)صفت- هغه سترګې چې بهر ته راوتې وی- (۴)صفت- بوږ- غلے- خاموشه- (۵)هغه سیخ یا لرګے چې دَ چینډرو پهٔ لوبه کښې ښخ کړے شی او چینډرو ورویشتلے شی- جمع ړغان-

ړغ:(ړغ)اسم صوت- ړانږت- دَ ړانډاس کولو دَ آکې اواز- (افغانستان)-

ړغ ړبلی:(ړغ-ړ-ب-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړانګ ړبلی- ړول ړبلی- سامان-

ړغړغی:(ړغ-ړهٔ-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو یو قسم لوبه چې دَ ګیدړې دَ وادهٔ پهٔ نوم سره هم یادیږی-

ړغړغے:(ړغ-ړهٔ-غے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مرز پهٔ شان یو قسم مارغهٔ- (۲)دَ ماشومانو دَ لوبو یو پرېرکے چې پهٔ تاوولو دَ غر غر اواز کوی- جمع ړغړغی-

ړغړوغه:(ړغ-ړو-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ویره- خوف- باک- (۲)هامو- غل و غول- شور شغرب-

ړغره:(ړ-غه-رهٔ)اسم- واحد- مؤنث- ټکره- ړکه- ټقر- تصادم- لګېدنه- مقابله- سره جنګېدنه- جمع ړغرې-

ړغرې:(ړ-غهٔ-رې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)پوچې خبرې- خالی خبرې- چټی او تشې خبرې- بې معنې خبرې- (۲)دَ ړغره جمع-

ړغری:(ړ-غ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سرجنګی- ګرګیچې- کټی جنګونه- سرونه سره جنګونه- غرغچې- (افغانستان)-

ړغل:(ړ-غل)اسم- واحد- مذکر- ړوغل- قوتے- ړوغے- هغه کنده، کوندری یا ژوره زمکه چې اوبهٔ پکښې جمع کیږی- جمع ړغلونه-

ړغې ړغې:(ړ-غې-ړ-غې)صفت- جمع- مؤنث- بټې بټې- بقې بقې- بوټې بوټې- پهٔ پرته راوتې- بهر ته راوتې-

ړقره:(ړ-ق-ره)اسم- واحد- مؤنث- ړغره- ټقره- چاله پهٔ تندی ګوزار ورکونه- ړیچه کونه- پهٔ خپل تندی بل له ګوزار ورکونه- جمع ړقرې-

ړک:(ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بلوط ونه- سپیناوے- نباتاتی نوم کوروکس ایلز (GUERCUS ILEZ)- (۲)(دَ پهٔ حرف ربط او رسول رسېدل مصدرونو سره)-

ړک:(ړک)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)خُلې تر خُلې- ژی پهٔ ژی- خلهٔ پهٔ خلهٔ- مالامال- لبریز- موخه- (۲)اسم- ټکر- ړکه- تصادم- ټکره- (۳)غرض- (۴)صفت- موړ- مؤنث ړکه- جمع مؤنث ړکې-

ړک:(ړک)اسم- غین- غین-

ړک:(ړک)اسم- (۱)ړکے- منډکے- (۲)دَ ښېړی پاڼه- (۳)غوایانو ته دَ تړلو دَ پاره دَ رضا کېدو کلمه-

ړکار:(ړ-کار)اسم صفت- اروړمے- ټېغ- دَ اروړمی اواز- (م- هندی)-

ړکال:(ړ-کال)اسم- مذکر- وچوبه- وچکالی- ټوکړه- قحط- کال- سوکړه- (۲)دَ لوږې مرګ- (۳)ناڅاپی مرګ-

ړک پک:(ړک-پک)اسم صفت- مذکر- برجغ- برجق- برجاڼ- انجاغړی- تر څوکو څوکو- (۲)قهربېدلے- سوختېدلے- دَ غصې او قهر نه سُور پُور-

ړکتوب:(ړک-توب)اسم- ړکتیا- ړکوالے-

ړکتیا:(ړک-تیا)اسم- وګورئ ړکتوب-

ړک تینګله:(ړک-تینګ-ګهٔ-له)اسم- دَ ملکانو یوه لوبه-

ړک ړک:(ړک-ړک)اسم صوت- ړک- غوائی ته دَ تړلو پهٔ وخت وئیلے شی-

ړک ړوک:(ړک-ړوک)اسم صفت- مذکر- (۱)آباد- ښېرازه- ړولے- (۲)موړ- موړ پټ- (۳)انجاغړی- برجغے- سر تر سره ړک- مؤنث ړکه ړوکه-

ړکر:(ړ-کر)اسم- مذکر- ړکار- اروړمے- اروړمے-

ړکر:(ړ-کر)اسم- واحد- مذکر- سادین- شدیاره- ړکرلو-

ړکرلو:(ړ-کر-لو)اسم- وګورئ ړکر-

ړکره:(ړک-ره)اسم- واحد- مؤنث- ټوټه- ټوکړه- قطره- جمع ړکرې-

ړکشنری:(ړکش-ن-ری)اسم- واحد- مؤنث- لُغت- قاموس- هغه کتاب چې دَ الفاظو معنې پکښې لیکلې شوې وی- (م- انګریزی)-

ړک لړلے:(ړک-ل-ړهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- لَت پَت- لېت پېت- شوړ بوړ- خراب- بدحاله- لېتی بېتی-

ړکوالے:(ړک-وا-لے)اسم- وګورئ ړکتوب-

ړکوسے:(ړ-کو-سے)اسم- واحد- مذکر- ړګوسے- بېکاره کاڼے- جمع ړکوسی-

ړکول:(ړ-ک-ول)مصدرِ متعدی- (۱)خُلې تر خُلې کول- مالامال کول- لبرېزه کول- (۲)بلاربول- حامله کول- (۳)سرخانه ړکول- دَ چلم پهٔ سَر کښې تمباکو او سکور اچول- (۴)مړول-

ړکون:(ړ-کون)اسم- ړک خایَ- دَ ګټې ګوټې خایَ- (۲)دَ کندې، ړوغل یا ژور خایَ دَ ړکولو او راپورته کولو اندازه یا مقدار- ړکوالے-

ړکون:(ړ-ک-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ړکول-

ړکونکے:(ړ-ک-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړکونکی- مؤنث ړکونکې- وګورئ ړکول-

ړکونګ:(ړ-ک-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړکول-

ړکونه:(ړَ-کَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری ړکول-

ړکه:(ړَ-کَه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ابو دَ ایسارولو بند- (۲)دَ پېریانو غټه- چپه- (۳)پهٔ غاړه- ذمه واری- عهده- (۴)دَ دریاب دَ غاړې پخونه- (۵)حادثه- پېښه- صدمه- تکلیف- (۶)ړغره-

ړکه:(ړَ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ ړک مؤنث شکل- (۲)بلاربه ښځه- حامله ښځه- اُمېندواره- وړله-

ړکه:(ړ-که)اسم- واحد- مؤنث- پالنه- پرورش- تربیت- تعلیم- جمع ړکې-

ړکه خور:(ړَ-که-خور)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ړغره خوړونکے- ټکره خوړونکے-

ړکه ناک:(ړَ-که-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- پېریانے- غټه ناک- اثری-

ړکیا:(ړک-یا)اسم- منع- بند- بندېز-

ړکېدل:(ړَ-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ځلې پهٔ ځلې کېدل- تَر ځلې ځلې کېدل- (۲)بلاربېدل- حامله کېدل- (۳)مړېدل- (۴)خفه کېدل- تر دوؤ سپېړمو کېدل- خپه کېدل- ډېر زیات تنګېدل-

ړکېدن:(ړَ-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړکېدل-

ړکېدنګ:(ړَ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړکېدل-

ړکېدنه:(ړَ-کې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړکېدل-

ړکېدونکے:(ړَ-کې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړکېدونکی- مؤنث ړکېدونکې- وګورئ ړکېدل-

ړکېدهٔ:(ړَ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړکېدل-

ړکے:(ړهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- منړکے- وړوکې وُچه لښته- وړوکے نیالګے- (۲)دَ وېرې وېښتهٔ- (۳)خاشه- پیلته- تیلے- خلے- جمع ړکی-

ړکے:(ړهٔ-کے)اسم- ړک- غین- غین-

ړک:(ړَک)اسم- (۱)نېغ- (۲)ړوبله- دَ اَس مغه تک چې موار نهٔ وی- دَ اس پهٔ ټوپونو تک- (۳)دَ لیندې دوښاخه- (۴)نغرے- دېګدان- (۵)اَور- (۶)الهٔ تناسل- غینې (افغانستان)-

ړک:(ړک)اسمِ صفت- مذکر- لوړه- جګ ځاې- وُچت ځاې-

ړکېکلے:(ړک-ړَ-کَ-لے)اسمِ صفت- (۱)ګډوډ- درهم برهم- (۲)اسم- دَ ماشومانو یو قسم لوبه- (افغانستان)-

ړکېکی:(ړک-ړهٔ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کنډه کپره زمکه- کنده کپره زمکه- کانیزه او جګه ټیټه زمکه- کنډو منډه زمکه- (افغانستان)-

ړُکېکی:(ړُک-ړُ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکے ړولکے چې مداریان یې مارانو ته غړوی- ړنډوره- ړُکېکے-

ړُکېکے:(ړُک-ړُ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړُکېکی-

ړکېکے:(ړک-ړهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټکټکنے- ټکټکانکه- دَ شېطان ټکټکے- دَ مېچنی دَ دوؤ پلونو پهٔ مېنځ کښې سیخ- تیرک- (۲)موټرسائېکل- سکوټر-

ړکر:(ړَ-کَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مېدان- بیابان- اواره دښته- یوه ټوټه زمکه چې مواره او ښکښته وی- (۲)محاذ- (۳)یو قسم مارغهٔ-

ړکرکے:(ړَ-کَر-کے)اسمِ تصغیر- وړوکے مېدان- ړکر- ړاګرکے-

ړکرمن:(ړَ-کَر-مَن)اسم- مذکر- غنډ مشر- دَ کنډ کمشنر نه یوه رتبه پورته- دَ کنډک یا غنډ بولندوے- دَ ځلورمې ملکی رتبې سره برابره عسکری رُتبه- (افغانستان)-

ړکروال:(ړا-کر-وال)اسم- دَ ړکرمن نه یو رُتبه پورته- دَ غنډ یا لیوا بولندوے- دَ دریمې ملکی رُتبې سره برابره عسکری رُتبه- دَ برېګېډئیر برابر عهده- (افغانستان)-

ړکره:(ړَ-کَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ړوکره- ړوکرے- ویجاړه زمکه- هغه زمکه چې وُچه، کلکه او شاړه پرته وی او هېڅ فایده ترې نهٔ حاصلېږی- (افغانستان)-

ړکری:(ړک-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ عدالت دَ جائیداد پهٔ حقله فېصله- (۲)سند- دَ یونیورسټۍ نه اخستے شوے سند- شهادت نامه- جمع ړکری/ړکریانې- (م- انګریزی)-

ړکل:(ړَ-کَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګرله- شلېدلې او خواره برېستن- (۲)صفت- ډېر زوړ-

ړکلن:(ړک-لن)اسم- وګورئ ړزبلک/ړوبله-

ړکلنډ:(ړک-لنډ)اسم- وګورئ ړوبلک-

ړکله:(ړَ-کَ-له)اسم- واحد- مؤنث- زړه او خیرنه ټوټه-

ړکله:(ړک-له)اسم- واحد- مؤنث- کوتنه- تنګ پرتوګ- تنګ پړتوګ- (افغانستان)-

ړکلے:(ړک-لے)اسم- ړچکه- دَ رفتار یو قسم-

ړکوسے:(ړ-کو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړکوسے- جمع ړکوسی-

ړکول:(ړک-وَل)اسم- مذکر- دَ ځارور ځپر-

ړکه:(ړهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ړک- ذکر- دَ نارینه تناسلی آلت- غینې- غین- جمع ړکې-

ړکه:(ړَ-که)اسم- واحد- مؤنث- جړکه- جټکه- ړیکه- ړکه- دیکه-

ړکه:(ړهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- منډه- خغل- تېزی- پونده ورکونه- تېزونه-

ړکه بوز:(ړهٔ-که-بوز)اسم صفت- شهوتی- هغه څوک چې پهٔ جنسی مسائلو کښې افراط کوی- هغه څوک چې پهٔ جنسی مسائلو کښې تر توان وتلے وی- (افغانستان)-

ړکه ور:(ړهٔ-که-وَر)اسم صفت- مذکر- شهوتی- ړکه بوز-

ړکی:(ړهٔ-کی)اسمِ تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ړککی- دَ ړکه اسمِ تصغیر- غینکے- وړوکے غینې- (۲)هغه لښته چې سر یې کوږ وی-

ړکے:(ړَ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټپ ځاروے- کمزورے ځاروے-

ړکے:(ړَ-کے)اسم- واحد- مذکر- رګه- رګړی-

ړل:(ړل)اسم- مذکر- (۱)دَ وازدې غوړ- دَ وازګې غوړ- (۲)ښانکور لرګے-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکونې)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

ښاخ لرونکے لرګے- (۳)د ولو یا مورګو جوړولو یوم- (۴)کږ کوږ فصل- کږې کوږې ونې- بڼ- جنګې-

پلکے:(پل-کے)اسم- واحد- مذکر- د غرکې مغه نیمه برخه چې په مخصوص ډول وچه شوې وي او کرت یا داسې نور څه پکښې ساتلے شي- جمع پلکي-

پلګی:(پل-ګی)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د پلې مصغر- وړه پله-

پلکی مشر:(پل-کی-مه-شر)اسم صفت- واحد- مذکر- د پلکی مشر- د پلکی کماندان- مغه څوک چې د وړې پلې مشر وي- (افغانستان)-

پلګے:(پل-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- د پل مصغر-

پلوګان:(پ-لو-ګان)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو وړوکے بوټے-

پلوګی:(پ-لو-ګی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- بوډۍ- مکاره بوډۍ- بوډوګی- چالاکه بوډۍ- (افغانستان)-

پله:(پ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جمعیت- ټولے- ګروپ- ګڼ خلق- (۲)ګند- حزب- پارټي- جمع پلې-

پله ایز:(پ-له-ایز)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- د پلې- د ټولې- د ګند- د پارټۍ-

پله ټپله:(پ-له-ټ-پ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پره جنبه- تړون- اتفاق- جوړې- پارټي بازي- طرفداري- (۲)حمایت- تړون- سازش- انډیوالي-

پلیت:(پ-لیت)اسم صفت- مذکر- مغه سړے چې په مالک پسې وسله ګرځوي- ټوپکمار- (افغانستان)-

پلې پلې:(پ-لې-پ-لې)اسم صفت/متعلق فعل- ټولګی ټولګی- چوپې چوپې- ټولی ټولی- جوپې جوپې-

پلی:(پ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د جارو شویو خخلو لوښے- خاک انداز- (۲)د اینخر ټولولو توبره یا ټوکرۍ- (۳)د ښیانو ټولولو لوښے-

ړم:(ړم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سندرغاړے- مطرب- سازنده- ډول وهونکے- (۲)نائی- ګلابی- سلمانی- خلیفه- (۳)د جراحۍ په ذریعه وینه ایستونکے- مؤنث ړمه- جمع ړمان-

ړم:(ړم)اسم صوت- (۱)د ډول آواز- (۲- اسم)ولاړې اوبه- ډب شوې اوبه- ډنډ شوې اوبه- مغه اوبه چې په یو ځائې راجمع شوی وي- (۲)د اوبو بند- مغه بند چې د جارې اوبو د ذخیرې د پاره جوړ کړے شوے وي- (۴)مانع- سد- خنډ- (۵)داغ-

ړم:(ړم)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې لښې مچی- ماکو- ټکور- ټاکر- (۲)یو قسم بامبیرکی- سلائی-

ړم:(ړم)اسم- مذکر- تاوان- نقصان- جمع ړمونه-

ړمام:(ړ-مام)اسم- واحد- مذکر- ډنډ- حوض- تالاب-

ړمامه:(ړ-ما-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نغاره- نقاره- تمبل- (۲)ډنډوره- آوازه- نوبت- د شهرت انګازه- جمع ړمامې-

ړمامې:(ړ-ما-مې)اسم- جمع- مؤنث- مرې اوبه- غلې اوبه- قرارې اوبه-

مرازې اوبه-

ړمبار:(ړم-بار)اسم صوت- وګورئ ړمبهار-

ړمباز:(ړم-باز)اسم صفت- مذکر-په ړمه مئین او نشې تماشې خوښونکے- جمع ړمبازان-

ړمبازي:(ړم-با-زي)اسم- مؤنث- ړمان خوښونه- د ړمانو د تماشې شوق-

ړمبر:(ړم-بر)اسم- واحد- مذکر- بار- پنډ- حجم- ډېرے- امبار- دلی-

ړمبر:(ړم-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ړمبرې نر- غمبس- بمبر- (۲- صفت) په رملو شین شوے- جمع ړمبران-

ړمبرګلے:(ړم-بر-ګ-لے)اسم- واحد- مذکر- جعفری ګل- یو قسم زیړ ګل- (افغانستان)-

ړمبرګی:(ړم-بر-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سره مچې- ډبره- غمبسه- بمبره-

ړمبره:(ړم-ب-ره)اسم- واحد- مؤنث- غمبسه- بمبره- غالبوزه- ټنډه غالبوزه- ګاوزنبوره- د غمبسو یو قسم چې زیاته خطرناکه وي-

ړمبره:(ړم-ب-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو ډول ازغنه ونه چې دانې ئې د تورو مرچو په شان استعمالیږي- خوند ئې تریو او خونده ور وي- جمع ړمبرې- نباتاتي نوم زبن توکزیلم ابلتم (ZANTHOXYLUM ALATUM)-

ړمبق:(ړم-بق)اسم صوت- د ډولکی آواز-

ړمبک:(ړم-بک)اسم- واحد- مذکر- ډنډۍ- د شوتی ډنډۍ لرګے- ډنډه-

ړمبک:(ړم-بک)اسم تصغیر- ړمبک- ډومبک- وړوکے ډول-

ړمبکی:(ړم-ب-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د مچیو ګک- د سرو مچیو کبین-

ړمبکی:(ړم-ب-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دوکړه- دوکړې- دوړی- ړمامه-

ړمبکے:(ړم-ب-کے)اسم- واحد- مذکر- ړمبک- ډومبک- وړوکے ډولکے- جمع ړمبکی- (افغانستان)-

ړمبو:(ړم-بو)اسم- مؤنث- د ښځو مخصوصه لامبو- یو قسم بازي چې اکثر ئې ښځې کوي- (افغانستان)-

ړمبوس:(ړم-بوس)اسم صفت- مذکر- ډبوس- پرسېدلے-

ړمبول:(ړم-ب-ول)مصدر متعدی- ډبول- وهل ټکول-

ړمبون:(ړم-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ ړمبول-

ړمبونکے:(ړم-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړمبونکي- مؤنث ړمبونکې- وګورئ ړمبول-

ړمبونګ:(ړم-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ړمبول-

ړمبونه:(ړم-ب-ونه)حاصل مصدر- وګورئ ړمبول-

ړمبه:(ړم-به)اسم- واحد- مؤنث- بېلچه- چاړې- جمع ړمبې-

ړمبهار:(ړم-ب-هار)اسم صوت- ړمبار- ډنګار- د ډول ، دوړې یا تبلې پرله پسې آوازونه-

ړمبیک:(ړم-بیک)اسم- واحد- مذکر- یو توررنګې مرغۍ چې لکۍ ې سپینه وی او پهٔ سر ې سپینه لیکه وی-
ړمبېدل:(ړم-بې-دل)مصدر لازم- ړبېدل- ړهلے کېدل- ټکولے کېدل-
ړمبېدلے:(ړم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړمبېدلی- مؤنث ړمبېدلې- وګورئ ړمبېدل-
ړمبېدن:(ړم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ړمبېدل-
ړمبېدنګ:(ړم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړمبېدل-
ړمبېدنه:(ړم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړمبېدل-
ړمبېدونکے:(ړم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړمبېدونکی- مؤنث ړمبېدونکې- وګورئ ړمبېدل-
ړمبېدهٔ:(ړم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړمبېدل-
ړمتوب:(ړم-توب)اسم- مذکر- (۱)ړمتیا- دَ ړم کار- (۲)سپک کار-
ړمتوره:(ړم-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ داتوره- نباتاتی نوم داتوره ستړا موریم DATURA STRAMORIUM-
ړمتیا:(ړم-تیا)اسم- مؤنث- ړمتوب-
ړمډاره:(ړم-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ړمبره- توره غمبسه- توره مچۍ- جمع ړمډارې-
ړمړمکے:(ړم-ړهٔ-م-کے)اسم- واحد- مذکر- یو ښانسته برګ رنګ لړونکے ګونګټ چې دَ کرکنو پاڼې خوری- ړمبیری- ړمبیرکی- جمع ړمړمکی-
ړمړمی:(ړم-ړهٔ-می)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو خړرنګې مرغۍ چې سپینه لکۍ او توره غاړه لری-
ړم ړوم:(ړم-ړوم)اسم صوت- دَ ړولونو آوازونه- دَ ړول او ړولکیو آوازونه-
ړم ړبېرے:(ړم-ړې-رے)اسم صفت- ړب ړبېرے- زیات- کې پراتهٔ- دَ یو بل دَ پاسه پراتهٔ-
ړمکے:(ړم-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ سرو مچیو ګګ- کبین- ړمبکی- جمع ړمکی-
ړمکے:(ړم-کے)اسم تصغیر- مذکر- (۱)دَ ړم مصغر- (۲)دَ اُبو تربړے- ړنډ- دَ اُبو ړنډکے- ژور ځایُ چې اُبهٔ پکښې ولاړې یا راټولې وی-
ړمول:(ړ-م-ول)مصدر متعدی- اُبهٔ ړنډول- اُبهٔ ړبول- اُبهٔ ړب کول-
ړمون:(ړ-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ ړمول-
ړمونکے:(ړ-م-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړمونکی- مؤنث ړمونکې- وګورئ ړمول-
ړمونګ:(ړ-م-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ړمول-
ړمونه:(ړ-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړمول-
ړمه:(ړهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سندر غاړې- مطربه- سازنده- سریوته کېدونکې- (۲)سنګارونکې- جوړوونکې- ښکلوونکې- جمع ړمې-
ړمه:(ړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- دمه- ساه اخستنه- هوساکېدنه- دم اخستنه-
دَ لږ ساعت دَ پاره کار بس کونه- جمع ړمې-
ړمې:(ړ-مې)اسم- جمع- مؤنث- ولاړې- ړنډ- عموماً دَ اُبو دَ پاره راځی-
ړمې:(ړ-مې)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو یو قسم لوبه-
ړمېدل:(ړ-مې-دل)مصدر لازم- اُبهٔ ړنډېدل- اُبهٔ ړنډ کېدل- اُبهٔ ړب کېدل- کوړمېدل-
ړمېدن:(ړ-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ړمېدل-
ړمېدنګ:(ړ-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړمېدل-
ړمېدنه:(ړ-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړمېدل-
ړمېدونکے:(ړ-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ړمېدل-
ړمېدهٔ:(ړ-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړمېدل-
ړمبره:(ړ-مې-ره)اسم- واحد- مؤنث- ړمبره- غُمبسه- بمبره- جمع ړمبرې-
ړنبره:(ړم-ب-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړمبره نمبر ۱-
ړنبره:(ړم-ب-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړمبره نمبر ۲-
ړنډ:(ړنډ)اسم- واحد- مذکر- ړنډاو- (۱)حوض- تربړے- تربلے- جووړ- تالاؤ- (۲)هغه اُبهٔ چې دَ صحت دَ پاره ښې نهٔ وی- ولکه- چکله- ړب اُبهٔ- ولاړې اُبهٔ- (۳)ښېرازه او شنه وادی- (۴)دَ هنداړې مخ- (۵)ترووږه- تاوان- جمع ړنډونه-
ړنډا:(ړن-ډا)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوتک- لوړ- (۲)دَ قلم څوکه- قلم- (۳)نغاره- ړنډوره-
ړنډاپ:(ړن-ډاپ)اسم- واحد- مذکر- ړغ- ړنډاس- ړانډات- ړبنړت- ړانړس-
ړنډار:(ړن-ډار)اسم- مذکر- منادی- ړنډوره- نغاره-
ړنډاره:(ړن-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړونړے- ړنډ- ساقه- تنه- (۲)بمبره- غمبسه- غټه غالبوزه- ړمبره- (۳)صفت- څُرب سړے- چاغ او شلنډ سړے- جمع ړانډارې-
ړنډاری:(ړن-ډا-ری)اسم صفت- منادی ګر- نقارچی- ړنډوره کونکے- نغاره وهونکے-
ړنډاس:(ړن-ډاس)اسم- واحد- مذکر- دَ نداف لینده- ړانډت- ړغ-
ړنډاکے:(ړن-ډا-کے)اسم- دَ پتون دَ بېخ اړوکے- دَ کُناټی غنډ اړوکے- جمع ړنډاکی-
ړنډاګولی:(ړن-ډا-ګو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګلی ړنډه- شوټے ړنډی- دَ ماشومانو یوه لوبه-
ړنډالے:(ړن-ډا-لے)اسم- واحد- مذکر- ړنډورچی- نغارچی- ړنډاری- نغاره وهونکے- ړمامه وهونکے- جمع ړنډالیان-
ړنډامار:(ړن-ډا-مار)اسم صفت- مذکر- کوتک مار- کوتک چلونکے- بدمعاش- ړنډه مار- جمع ړنډاماران-
ړنډاماری:(ړن-ډا-ما-ری)اسم- مؤنث- کوتک ماری- ړنډه ماری-
ړنډاو:(ړن-ډاو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړنډ-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

ړنړت:(ړَن-ړَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړانړپ-

ړنړر:(ړَن-ړَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړونړے- دَ نبات ړنړه- ساقه- تنه- ړانړے- ناړے- (۲)دَ چارګل او دَ پېزوان سیخ- (۳)دَ تېک دورمه-

ړنړرکے:(ړَن-ړَر-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے ړنړر- تنکے غندل-

ړنړغالے:(ړَنړ-غا-لے)اسم- ړنړوکے- سروبے- جمع ړنړغالي-

ړنړغر:(ړَن-ړه-غر)اسم- مذکر- ټانګر- دَ اخور کنګر- دَ څاروڼ نه پاتې شوې پروړه- لواړ بوس- پاتې شوې ټانټې- لکړې-

ړنړکے:(ړَن-ړ-کے)اسم- واحد- مذکر- کچړے- کیچړے- کیچړے قروت- چیکړے- یو قسم خوراک-

ړنړکلے:(ړَنړ-ګ-لے)اسم- واحد- مذکر- شین پاڼے- ړوړه- ړنړه- دَ نیلوفر ګل- نیلوفر- نباتاتی نوم نیمفویاسیانیا (NYMPHOEACYANEA)-

ړنړوب:(ړَن-ړُوب)اسم- ړانړاؤ- ولاړې اُبۀ ړنړ-

ړنړوب:(ړَن-ړوب)اسم صفت- مذکر- بې عاطفې- بې رحمه- بې احساسه-

ړنړورچی:(ړَنړ-ړور-چي)اسم صفت- وګورئ ړنړوره چی-

ړنړوره:(ړَن-ړو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نغاره- (۲)جار- بوله- آوازه- جمع ړنړورې-

ړنړوره چی:(ړَن-ړو-ره-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)جارچی- ړنړالے- نغاره چی- ړنړورچی- هغه څوک چې ړنړوره غږوی- (۲)هغه څوک چې څۀ راز دَ ځان سره نۀ شی ساتلے- جمع ړنړوره چیان-

ړنړورے:(ړَن-ړَو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګورو غُنچه یا غوشه- کنګورے- وښکالے-

ړنړوغل:(ړَن-ړو-غل)اسم- مذکر- دَ ملکانو یو قسم لوبه چې دوه غنړې کندې ووېستی شی او هغې ته دَ کاڼی ګول پیتی ولی او پیتی په کنده کښې وغرځیږی نو پیتی ویشتونکے ې وګټی-

ړنړوکار:(ړَن-ړو-کار)اسم- فریاد- چغه- ناره- واوېلا- انګولا-

ړنړوکارې:(ړَن-ړو-کا-رې)اسم- جمع- مؤنث- فریادونه- چغې- نارې- واوېلا-

ړنړوکے:(ړَن-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ړنړ- ړنړکے- حوضچه- تالاؤکے- پۀ ابو کښې پښې وهنه- پښې وهنه-

ړنړوکے:(ړَن-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لامبا یو قسم-

ړنړول:(ړَن-ړ-وَل)مصدر متعدی- (۱)ړمول- اُبۀ ایسارول- اُبۀ پۀ یو ځایُ کښې راایسارول- (۲)پۀ چا باندې مال تاوانول- ړرول- نقصانی کول-

ړنړولی:(ړَن-ړو-لي)اسم صفت/متعلق فعل- ړانګه ړولی- ړنګه ړولی- دَ دواړو لاسو او دواړو پښو نه دَ نیولو پۀ حالت کښې- ړانګه ړولی- ړنګاړولے-

ړنړون:(ړَن-ړ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ړنړول-

ړنړونکے:(ړَن-ړه-وون-کے)اسم فاعل- جمع ړنړونکی- مؤنث ړنړونکې- وګورئ ړنړول-

ړنړونه:(ړَن-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړنړول-

ړنړه:(ړَن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ړنړ مؤنث- (۲)دَ شولو لوئ مستطیل شکله پټے چې اُبۀ پکښې ړنړیږی- (۳)هغه لویه پوله چې دَ اُبو دَ ړنړولو دَ پاره دَ پټی ګېر چاپېره اچولے کیږی-

ړنړه:(ړَن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ونی، بُوټی ړنړر (تنه- ساقه)- لښته- چوکه- سوټے- لَوړکے- بېنت- اړی- کوتک- جمع ړنړې- (۲)دَ تلې ړانړی- موټے- (۳)دَ چار ګل او پېزوان سیخ چې پوزه کښې ټومبلے کیږی- جمع ړنړې-

ړنړه کبلک:(ړَن-ړه-کې-لک)اسم- واحد- مذکر- اړی- ړی- ړے- کاکشیکے- یو قسم لوبه چې دَ ړانګ او ړی پۀ واسطه شروع کیږی- دَ دې لوبې لوئ او وړوکے لرګے ړی وی خکه ې لوبه هم پۀ دې نامه یادیږی- (افغانستان)-

ړنړیی:(ړَن-ړ-یي)اسم صفت- هغه اَس چې دَ کاړی دَ اَس سره پۀ دې غرض تړلے شی چې دَ کاړی زړولو سره عادت شی- (افغانستان)-

ړنړېدل:(ړَن-ړې-دَل)مصدر لازم- ړمېدل- اُبۀ پۀ یو ځایُ کښې ودرېدل- اُبۀ پۀ ځایُ کښې راغُنړېدل- (۲)تاوانېدل- نقصانېدل-

ړنړېدن:(ړَن-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ړنړېدل-

ړنړېدنګ:(ړَن-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړنړېدل-

ړنړېدونکے:(ړَن-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړنړېدُونکی- مؤنث ړنړېدونکې- وګورئ ړنړېدل-

ړنړېدۀ:(ړَن-ړې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړنړېدل-

ړنړی:(ړَن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ تلې ړانړی- (۲)دَ غوړ نرمه- دَ غوړ نرمی- (۳)پۀ تول کښې فرق- (۴)پۀ لاس وهنه-

ړنړی:(ړَن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غوروزنو یو پسول- دَ غوروزنو کالے-

ړنړی:(ړَن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو پۀ لوبه کښې دَ شوتی دَ وهلو لرګے-

ړنکے:(ړَن-کے)اسم- واحد- مذکر- ړکے- دَ ړولکی وهلو ړکے- جمع ړنکی-

ړنګ:(ړَنګ)اسم صفت- مذکر- (۱)حېران- اریان- اَق دَق- الق دلق- (۲)(اسم صوت) دَ ړولکی اواز-

ړنګ:(ړَنګ)اسم صوت- (۱)دَ تېز اواز- ړرت- ټرت-

ړنګا:(ړَنګ-ګا)اسم صوت- ړنګهار- ړنګار- دَ نغارې پرله پسې اواز-

ړنګاړولی:(ړَنګ-ګا-ړو-لي)اسم صفت/متعلق فعل- وګورئ ړنړولی

ړنګاړیت:(ړَنګ-ګا-ړیت)اسم- ړنګ ړونګه- تماشه- ښادی- ړنګه ړیت-

ړنګار:(ړَنګ-کار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مُضر بوټے- (افغانستان)-

ړنګار:(ړَنګ-کار)اسم صوت- وګورئ ړنګا-

ړنګاړیت:(ړَنګ-ګا-ړیت)اسم صفت- دَ وُړد قد بې عقله انسان- لوړ کم عقل انسان-

ړنګالی:(ړَن-ګا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- الچه- یو قسم کپړه چې

ټپې ټپې خطونه لرې- (افغانستان)-

ړنګ ټکور :(ړَنګ-ټ-کور)اسم- ټنګ ټکور- مجلس- ټنګ و ټونګ- محفل- دَ ډمانو او مجلسیانو سرود- ړنګ ړونګ-

ړنګ ړنګ:(ړَنګ-ړَنګ)اسم- (۱)ښادی- خوشحالی- (۲)دَ ساز او سُر اواز- (اسم صوت)-

ړنګړولی:(ړَنګ-ړو-لی)صفت/متعلق فعل- وګورئ ړنړولی-

ړنګ ړونګ:(ړَنګ-ړونګ)اسم- مذکر- وګورئ ړنګ ټکور-

ړنګر :(ړَنګ-ګَر)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)خوار- کم غوښے- دَ څُرب ضد- ضعیف- (۲)څاروے- مال- غوا- غوټے وغیره-

ړنګرتوب:(ړَنګ-ګر-توب)اسم- دَ ړنګر جوړیدو حالت- وګورئ ړنګر-

ړنګرک:(ړَنګ-رک)اسم- دَ ړنګر اسم تصغیر- وګورئ ړنګر- (افغانستان)-

ړنګرکه:(ړَنګ-رۀ-که)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- (۱)دَ ړنګرک مؤنث- (۲)ړبرېره- کوبلکه- ډینګرے- تیترے- مرخېړے- پوڅکے- ستوے- خرمېړے- (افغانستان)-

ړنګرکے:(ړَنګ-ګَر-کے)اسم- دَ ړنګر مصغر- وړوکے ړنګر- ړنګرکوټے- جمع ړنګرکی-

ړنګرکوټے:(ړَنګ-ګر-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے ړنګر- ړنګرکے-

ړنګروالے:(ړَنګ-ګر-وا-لے)اسم- ړنګرتوب- زهیرتوب- کمزورتیا- جسمی ضعف- دَ څُرب والی یا چاغی ضد- جمع ړنګرکوټی-

ړنګرول:(ړَنګ-ګۀ-ر-وَل)مصدر متعدی- کمزورے کول- خوارول-

ړنګرون:(ړَنګ-ګۀ-ر-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ړنګرول-

ړنګرونکے:(ړَنګ-ګۀ-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړنګرونکی- مؤنث ړنګرونکې- وګورئ ړنګرول-

ړنګرونګ:(ړَنګ-ګۀ-ر-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړنګرول-

ړنګرونه:(ړَنګ-ګۀ-ر-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړنګرول-

ړنګری:(ړَنګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څپه- چپه- بیک- تامبېړی- سینګاوې-

ړنګری:(ړنګ-رِی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ډینګری-

ړنګرے:(ړَنګ-ګۀ-رے)اسم- (۱)دَ ړنګر مصغر- (۲)دَ کونډی مال ټکولو دبے یا کوتک- (افغانستان)-

ړنګلے:(ړَنګ-لے)اسم- دَ څاه اړم- دَ کوهی اړم- دَ کونی اړم- (افغانستان)-

ړنګوټے:(ړَنګ-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- جونګړے- دَ تنستې دربلے- سه پایه- جمع ړنګوټی-

ړنګ و ړونګ:(ړنګ-و-ړونګ)اسم صوت- ساز و سرود- ساز و اواز- دَ موسیقی دَ الاتو اواز- ړنګ ړونګ-

ړنګوړے:(ړنګ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بادرنګ- جمع ړنګوړی-

ړنګول:(ړَنګ-ګ-وَل)مصدر متعدی- (۱)ډول وهل- نغاره وهل- (۲)دَ موسیقی الات غږول- (۳)ډنډوره وهل- (۴)رسوا کول- افشا کول- تشهیر کول- خورول-

ړنګولے:(ړَنګ-ګ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړنګولی- مؤنث ړنګولې- وګورئ ړنګول-

ړنګون:(ړنګ-ګ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ړنګول-

ړنګونکے:(ړَنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړنګونکی- مؤنث ړنګونکې- وګورئ ړنګول-

ړنګونه:(ړنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړنګول-

ړنګه:(ړنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ړړے چې دَ لوشلو په وخت دَ غوا مېښې وروستی ښپې پرې تړلے شی- جمع ړنګې-

ړنګه ړولی:(ړَنګ-ګ-ړو-لی)اسم صفت/متعلق فعل- وګورئ ړنړولی-

ړنګه ړیت:(ړَنګ-که-ړیت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړنګاړیت-

ړنګهار:(ړَنګ-ګ-هار)اسم صوت- ړنګار- دَ ډول او نغارې پرله پسې اواز- درنګهار-

ړنګېدل:(ړَنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)ډول یا نغاره وهلے کېدل- (۲)مشهورېدل- رسوا کېدل- (۳)ډنډوره وهلے کېدل- (۴)درنګېدل- ترنګېدل-

ړنګېدلے:(ړَنګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړنګېدلی- مؤنث ړنګېدلې- وګورئ ړنګېدل-

ړنګېدن:(ړَنګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ړنګېدل-

ړنګېدنه:(ړَنګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړنګېدل-

ړنګېدونکے:(ړَنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړنګېدونکی- مؤنث ړنګېدونکې- وګورئ ړنګېدل-

ړنګېدۀ:(ړَنګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړنګېدل-

ړنګی ړوال:(ړنګ-ګی-ړ-وال)اسم صفت- ړنګی ړېوال- خلاص- درزیه- پرمخ خلاص- ویړپیړ- بیرته- بکه خلَه- (افغانستان)-

ړنه:(ړۀ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- شیګړه- شیګاړه- متیزه- هغه ښځه چې چا پسې تښتېدلے وی-

ړنے:(ړ-نے)اسم- واحد- مذکر- کورم- کوار- کاهر- ړنی- کوبړ- کاهو- دَ غوا مېښو کواره- جمع ړنی-

ړنی:(ړ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ړنے-

ړو:(ړو)اسم صوت- (۱)دَ تیز اواز- (۲)دَ تیم اواز- (۳)دَ کارغۀ دَ شړلو اواز- (۴)صفت- کم عقل بنیادم- (۵)دروچے- (اسم)-

ړو:(ړو)اسم- (۱)دَ باجې دَ زړومبی پردې نامه- (۲)وړوکی ماشوم ته د قدم اخستو کلمه-

ړوان ړت:(ړ-وان-ړت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړېنډت- ړانړس- دَ جولا یا ړېنډسی دَ مالوچو ورېشتلو اله- (۲)صفت- خشے- بېکاره- خُشکے- کوڅه ړب- ایله جار- اواره-

ړوانګي:(ړَ-وانګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اوچه-

ړوانې:(ړَوا-نې)اسم- واحد- مذکر- کهې- څترې- جمع ړواني-

ړوب:(ړُوب)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)غرق- لاهو- يوپ- پټ- (۲)حيران- ورک- په فکر کښې سرګومه- مؤنث ړوبه-

ړوباغاړې:(ړو-با-غا-ړې)اسم- خربازي- بازيګره- سُولکي- بازينګره- خربوزانې- سرکونډې-

ړوباک:(ړُو-باک)اسم- هغه پړې چې د اوښ پښه او ګېډه پرې تړلې شي-

ړوبړوبې:(ړُوب-ړُو-بې)اسم- مذکر- (۱)ړوبې- ګرب- په اُبو کښې ژوور ځاې- (۲)ډُبېدونکې څيز- هغه څوک چې ډُوبان کني-

ړوبره:(ړُو-بَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پلنې، کنې او ګورې پاڼې لرونکې يوه وُنه- جمع ړوبرې-

ړوبک:(ړُو-بک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پښندې-

ړوبکه:(ړُو-بَ-که)اسم- واحد- مؤنث- غُټه- غپه-

ړوبلک:(ړوب-لک)اسمِ صفت- ړګلان- ړګ- ړګلن- ړګلنړ- ړوبلن- هغه اس چې په هوار رفتار نه ځي او په ړګ ړګ ځي- ړوبله وهونکې-

ړوبلن:(ړوب-لن)اسمِ صفت- وګورئ ړوبلک-

ړوبله:(ړُوب-له)اسمِ صفت- وګورئ ړوبلک-

ړوبلي:(ړُوب-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کورکه- کناکه- (۲)مټکور- د جوارو او غنمو نيم وريت شوې وږې- (۳)دُ جوارو پرپړې- تنته- توقه- غُټې- (۴)بخيل- سوګت- ممسک- سخت-

ړوبلې:(ړُوب-لې)اسم- واحد- مذکر- بې سوپړې غشې- جمع ړوبلي-

ړوبلې:(ړُوب-لې)اسم- واحد- مذکر- دُ لوبې يا پهلواني سامان- (افغانستان)-

ړوب ماکو:(ړُوب-ما-کُو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوبتل-

ړوبنې:(ړُوب-نې)اسم- دَ اُبو ژورواله- ړوبوالې- (افغانستان)-

ړوبوالې:(ړُوب-وا-لې)اسم- ړوبنې- ړوبتيا- ړوبېدنه- ړوب توب-

ړوبول:(ړُو-بَ-وَل)مصدر- (۱)غرقول- لاهوکول- په اُبو کښې منډل- يوپول- (۲)تاوانول- (۳)په اُبو کښې ننوېستل- (۴)رانسکورول- پرزول-

ړوبون:(ړُو-بَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبول-

ړوبونکې:(ړُو-بَ-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړوبونکي- مؤنث ړوبونکې- وګورئ ړوبول-

ړوبونګ:(ړُو-بَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبول-

ړوبونه:(ړُو-بَ-وَ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبول-

ړوبه:(ړو-به)اسم- واحد- مذکر- (۱)پنډک- دُ وُنې تېغه- (۲)هغه کجوره چې په نمر پخه شي- جمع ړوبې-

ړوبه ړوبيا:(ړُو-به-ړوب-يا)متعلقِ فعل- پټ په پټه-

ړوبي:(ړو-بي)اسم- وګورئ دوبي-

ړوبي ړوبيا:(ړُو-بي-ړوب-يا)اسم- (۱)خاموشي- چپه چپيا- (۲)صفت- ورک- ترې تم- بېخي ورک-

ړوبي:(ړُو-بي)اسم صفت- ژورې- غرقې- ژوورې اُبه- (۲)دُ غرقېدو حالت-

ړوبېدل:(ړُو-بې-دَل)مصدرِ لازم- غرقېدل- لاهوکېدل- يوپېدل- (۲)په فکر کښې سرګومه تلل- په حيرت کښې غرقېدل-

ړوبېدن:(ړُو-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبېدل-

ړوبېدنګ:(ړُو-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبېدل-

ړوبېدنه:(ړُو-بې-دَ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړوبېدل-

ړوبېدونکې:(ړُو-بې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړوبېدونکي- مؤنث ړوبېدونکې- وګورئ ړوبېدل-

ړوبېدۀ:(ړُو-بې-دۀ)حاصلِ مصدر او دُ ماضي استمراري دُ واحد غائب صيغه- وګورئ ړوبېدل-

ړوبې:(ړُو-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)خوبې- سرداوې- سړوبې- وړوکې ړنډوکې- (۲)نکوښېدنه- (۳)دُ زړۀ درزېدنه- دُ زړۀ پورته پورته غُرځېدنه- (۴)کوړکوړک-

ړوبې:(ړو-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غُنډې-

ړوبې:(ړو-بې)اسم- واحد- مذکر- بلاغنډ- ړبلې- دبلې- کولپې- دُ نسوارو ړبې- جمع ړوبې-

ړوبې:(ړُو-بې)اسم- ړوبړوبې- ګرب- جمع ړوبې-

ړوپ:(ړوپ)اسم- مذکر- دُوند- غُبار- لړه- تيارۀ-

ړوپکنې:(ړُوپ-کَ-نې)اسم- واحد- مذکر- دُ خاورو ړېرې- دُ خاورو غُنډکي-

ړوپلن:(ړُوپ-لن)اسم- وګورئ ړوبلن- مؤنث ړوپلنه- جمع مؤنث ړوپلنې- (افغانستان)-

ړوپله:(ړوپ-له)اسم- واحد- مؤنث- دُ اس يو مخصوص چال- جمع ړوپلې-

ړوپې:(ړُو-پې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دُ زمکې لاندې دُ اُبو ذخيره- (افغانستان)-

ړوپې:(ړُو-پې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نکوښېدنه- ګړ ګړ تلنه- (افغانستان)-

ړوتته:(ړو-تۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- ديکه- ړغره- جمع ړوتتې-

ړوړ:(ړوړ)اسم- ړُوړې- دُ کناتې دُ سُر هډوکې-

ړوړ:(ړوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نيلوفر- ړنړګلې- شين پاڼې- (۲)ړوړه- (۳)ړنړه- (افغانستان)-

ړوړا:(ړو-ړا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم بوټې چې يوه اغزنه غوزه لري- (افغانستان)- (۲)ړوړه- کوکنار غوزه- دُ کوکنار غُټې- لاړو- ړوړه-

ړوړزني:(ړُو-ړز-ني)اسم- جمع- مؤنث- ړوړزي- ړړوزې- تېز او ړېر سخا بوی- (افغانستان)-

ړوړزه:(ړُو-ړۀ-زه)اسم- واحد- مؤنث- ړړوزه- تېز لوګې- زيات لوګې- جمع ړوړزې- کثيف لوګې- (افغانستان)-

ړوړزې:(ړُو-ړۀ-زې)اسم- جمع- مؤنث- ړوړزني- ړړوزې-

ئ (ځې-رل)، ي (ضي-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ې (تن-دې) تفصيل دُ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

پوړنۍ:(پو-ړنۍ)اسم- واحد- مذکر- پوړنړه- دُ ولو مینځ- جمع پوړنړونه-
پوړنړه:(پو-ړنۍ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوړنۍ- جمع پوړنړې-
پوړه:(پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دُ خشخاشو غټې- دُ کوکنار غوزه- لاپو- دُ کوکنار غټې- دُ خرخاش غټې- (۲)جواری- دُ جوارو پوړی- سوړسک- سکړک- سوکړک- ګړلے- پیاڅه- ګړوله-
پوړه:(پو-ړه)اسم- دومه- دوال- تراړه- پاړه- دینین- بټې- دُ جوارو دُ وړو وریتونه-
پوړی:(پو-ړی)اسم صفت- مذکر- (۱)غوړه مال- چاپلوس- خوشامندګر- (۲)جاسوس- مُخبر- جمع پوړیان-
پوړی مار:(پو-ړی-مار)اسم صفت- پوړی مار- لوئ دسترخوان لرونکے- دُ دسترخوان خاوند- سخی- مېلمه دوست- مهمان نواز-
پوړی خلاص:(پو-ړی-خلاص)اسم صفت- مذکر- وګورئ پوړی خور-
پوړی:(پو-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)مړی- ټیکله- نغن- ټیکاله- ټکاله- (۲)کتغ- اتام- خوارۀ- طعام- روټې- (۳)دعوت- مېلمستیا- (۴)دُ جرګې او مرکې خرڅ-
پوړی ځکوونے:(پو-ړی-ځکه-وُو-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه کپړه چې نانبائي پۀ لاس را ځرخولې وی او تنور نه پرې پخې روټې را وباسي- جمع پوړی ځکوونی-
پوړی خور:(پو-ړی-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- ارزا وُړے- پوړی خلاص- چوس مار- خېټور- لالچي-
پوړی کغالے:(پو-ړی-ک-غا-لے)اسم- تنور- دُ پوړې پخولو بټې-
پوړی مار:(پو-ړی-مار)اسم صفت- مذکر- پوړی مار- مؤنث پوړی ماره- جمع مؤنث پوړی مارې- وګورئ پوړی مار-
پوړے:(پو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اړخ- (۲)دُ تشی لاندې مړوکے- دُ کُناټې دُ سر مړوکے- (۳)دُ ماشومانو یوه لوبه چې پۀ غُزانو سره کیږی- جمع پوړی-
پور:(پور)اسم- دُ سیند دُ غاړې څنګل- پارونکے څنګل- (۲)ویرونکے ځایْ- ناباد ځایْ- (۳)کاواکه ځایْ- (افغانستان)-
پور:(پور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوکازه- جال- (۲)غړوندے- دُ غاړې تبې-
پور:(پور)اسم صفت- مذکر- احمق- ساده- څناور-
پورکندے:(پور-کن-دے)اسم- واحد- مذکر- ګورکټې- دورکټے- ګورکښے- ګورکندے- غسه-
پورکټې:(پور-ک-ټې)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ ګورکټې-
پورکندے:(پور-کن-دے)اسم صفت- ګورکندے- دورکټے- ګورکټے- ګزرکښې- غسه-
پورکټے:(پور-ک-ټے)اسم صفت- وګورئ پورکندے- جمع پورکټې-
پوره:(پو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)الحد- (۲- صفت)شلېدلے- څېرې- بڅه- (۳)مفعول ملګ- (۴)پۀ جواری کښې متواتر ګټه- جمع پورې-

پوزریا:(پو-ریا)اسم- پولیا- دُ کپړې یو قسم- سلاره چې ښځې ترې څادرونه جوړوی-
پوزری:(پو-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- لے- څېوه- قبر- ګور- مړستون-
پوزرے:(پو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه- نښانه- (۲)څېره- شکل- صورت- (۳)ویرونکې نښه- څروے- برلک- کودے- کرکه- څاروے- دُ کرکیلې آله- (افغانستان)-
پوزړ:(پوزړ)اسم- واحد- مذکر- جولا چې لمڅی او بګلونه جوړوی- (افغانستان)-
پوزړه:(پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کوډړ- خرڅوړے- شلېدلې او زړه جامه- جمع پوزړې-
پوزړه:(پو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دوړه- پېچمه- ټېکی- جمع پوړې-
پوز:(پوز)اسم صوت- (۱)دُ تیز اواز- (۲)پز- ټاک- ټک- دُ ټوپک اواز- (۳)دُ یو شي دُ لوېدو اواز-
پوزک:(پو-زک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوزن- تیزن- (۲)پوزمار- پوزې ویشتونکے- څښې خبرې کونکے- مؤنث پوزکه- جمع مؤنث پوزکې-
پوزمار:(پوز-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئی مار- لاپو- لاپې وهونکے- دوپې مار- چې مسې وُچتې وُچتې خبرې کوی او پوزې ولی- جمع پوزماران- مؤنث پوزماره-
پوزماری:(پوز-ما-ری)اسم- مؤنث- پوزې ویشتنه-
پوزن:(پو-زن)اسم صفت- مذکر- (۱)تیزک- تیزن- پوزک- (۲)باټک- غورتن- باټو- لاپو- عبث غږېدونکے- لاپک- مؤنث پوزنه- جمع مؤنث پوزنې-
پوزه:(پو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پوُته- دروغ- غوره- لاپه- باټه- څښې خبره- جمع پوزې-
پوزه پوزی:(پو-زه-پو-زی)اسم- لاپې- تشې لاپې- ستائنه- مدح- څښې تشې خبرې-
پوزے:(پو-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- احمق- شوده- سوړر- ناپوهه- (۲)دروغژن- لاپو- لاپک- جمع پوزیان-
پوسه:(پو-سه)اسم صفت- (۱)مات- چاودلے- شلېدلے- (۲)کښېمنډلے (کول/کېدل مصدرونه)-
پوسیکی:(پو-سی-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رکابی- رکېبۍ- تالی- تالے-
پوغ:(پوغ)اسم- کروپ- قولے- شاټوغ- ټغ بنیادم- ټوغے-
پوغ:(پوغ)اسم صوت- ټوخ- ټخ- دُ ټوخې اواز- دُ غاړې تازه کولو اواز-
پوغ:(پوغ)اسم- دُ سپښتو (بېړیو) او مردکیو پۀ لوبه کښې هغه چا ته وئېلے کیږی چې دُ ټولو لوبغاړو پۀ آخر کښې وار کوی- (افغانستان)-
پوغ پوغی:(پوغ-پو-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بېنېت- پانېت- پانېس-
پوغل:(پو-غل)مصدر متعدی- ټوخ کول- ټوخل-
پوغل:(پو-غل)اسم- واحد- مذکر- ژوره- کنده- کوندغالے- ژور ځایْ-

زېر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-ہې-دۀ)

مغه ځایٔ چې ژور وي-

پوغل:(پو-غَل)اسم- واحد- مذکر- دٔ مرغی جاله-

پوغلکے:(پو-غَل-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے پوغل- معمولی کوغالے- جمع پوغلکی-

پوغله:(پو-غَ-له)اسم- واحد- مؤنث- کنده- ژور ځایٔ- خرخوړے-

پوغلے:(پو-غهٔ-لے)اسمِ صفت/مفعول- واحد- مذکر- (۱)شوکېدلے- (۲)ملاست- غزېدلے-

پوغلے:(پوُ-غهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پوغلي- مؤنث پوغلې- وګورئ پوغل (۱)-

پوغن:(پوُ-غن)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ پوغل (۱)- (۲)مغه ځوك چې ډېر ټوخیږي- ټوخن-

پوغنګ:(پو-غنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغل-

پوغنه:(پو-غهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغل-

پوغول:(پو-غَ-ږل)مصدرِ متعدی- ټوخول- ټوخے وروستل-

پوغولے:(پو-غه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پوغولی- مؤنث پوغولې- وګورئ پوغول-

پوغونکے:(پوُ-غون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پوغونکی- مؤنث پوغونکې- وګورئ پوغل-

پوغونکے:(پو-غه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پوغونکی- مؤنث پوغونکې- وګورئ پوغول-

پوغونه:(پو-غه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغول-

پوغېدل:(پو-غې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)ټوخېدل- (۲)ملا ټیټېدل- قوبے کېدل-

پوغېدلے:(پو-غې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پوغېدلی- مؤنث پوغېدلې- وګورئ پوغېدل-

پوغېدن:(پو-غې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغېدل-

پوغېدنګ:(پو-غې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغېدل-

پوغېدنه:(پو-غې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پوغېدل-

پوغېدونکے:(پو-غې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پوغېدونکی- مؤنث پوغېدونکې- وګورئ پوغېدل-

پوغېدهٔ:(پو-غې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ پوغېدل-

پوق:(پوق)اسم- واحد- مذکر- غټ.غز-

پوک:(پوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوکے- پکے- منېکے- خاشه- دٔ وړې ځانګې اغزے- (۲)یو قسم اغزن بوټے- (افغانستان)-

پوکال:(پو-کال)اسم- (۱)وچکالی- (۲)ناڅاپی مړینه یا مرګ- (افغانستان)- (۳)قحطی- ګرانی- قحط-

پوکړه:(پوُک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوکړه- دبلے- طبله- (۲)دٔ تبلې دٔ یو تال نوم- جمع پوکړې-

پوکه:(پوُ-که)اسم- دٔ کجورې وښکولے- دٔ خرما کونکورے- (۲)دٔ جولاګانو پهٔ اصطلاح کښې یوه تنسته کښې پینځه پینځه تارونه-

پوکه:(پو-که)اسم- واحد- مؤنث- دوکه- چم- چل- فرېب- تېراېستنه- (۲)لویه څمڅه- غټه څمڅۍ- چمچه- (افغانستان)-

پوکه:(پو-که)اسم- واحد- مؤنث- دٔ کجورې کچه مېوه- جمع پوکې-

پوکه مار:(پو-که-مار)اسمِ صفت- مذکر- دوکه باز- چمباز- دروغلے- تېراېستونکے- دوکه ورکونکے- غولونکے- دوکه مار- (افغانستان)-

پوکه ماری:(پو-که-ما-ری)اسم- مؤنث- دٔ پوکه مار جوړېدو حالت-

پوکے:(پو-کے)اسم- واحد- مذکر- پکے- جمع پوکی-

پوګ:(پوګ)اسم- دٔ مېږوکو پنجره- ډېر مانده- تش مېږوکی-

پوګرګی:(پوګ-ره-ګي)اسم- بېباکی- بې حیائی- (افغانستان)-

پوګره:(پوګ-ره)اسمِ صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)بې پېسې- غریب- خوار- تش لاسے- لاس تشے- اُړ او بې اعتباره- (۲)پوګړه مست- دٔ بدې لارې ملګرے- بېباک-

پوګره مست:(پوګ-ره-مست)اسمِ صفت- دٔ بدې لارې ملګرے- بېباکه- جمع پوګره مستی-

پوګل:(پوُ-ګل)اسم- واحد- مذکر- پیګله- پوګله- دٔ مرغانو جاله- ځالګی- ځاله- منځوله- (افغانستان)- (۲)پوغل- پوغله- پوغ-

پوګل:(پوُ-ګل)اسم- دقت- غم- خفګان- خپګان- (افغانستان)-

پوګلاند:(پوګ-لاند)اسم- واحد- مذکر- مغه اَس چې پهٔ ترپکو ځي- (افغانستان)-

پوګله:(پوُګ-له)اسم- واحد- مؤنث- پوغله- وګورئ پوګل-

پوګم:(پو-ګم)اسم- پکم- دکم- جذم- جذمیت- وګورئ پاګما-

پوګما:(پوګ-ما)اسم- وګورئ پاګما-

پوګول:(پوُ-ګ-ول)مصدرِ متعدی- ترټل- ویرول- ملامتول- تونبېخول- دګل- (افغانستان)-

پوګولے:(پوُ-ګ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع پوګولی- مؤنث پوګولې- وګورئ پوګول-

پوګون:(پوُ-ګ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ پوګول-

پوګونکے:(پوُ-ګ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پوګونکی- مؤنث پوګونکې- وګورئ پوګول-

پوګونه:(پو-ګ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پوګول-

پوګه:(پو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- زنګون- دٔ زنګانهٔ سترګه- کونډی-

پوګه:(پو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوکه- چل- فرېب- (۲)مغه کجوره چې پهٔ مصنوعی طریقه پخ شوے وي- جمع پوګی-

پول:(پوُل)اسم- قرار قرار او دروند تګ- دروند او سوکه تګ- یو خاص قسم چال-

پول:(پول)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوغے- مغه کړی چې پهٔ زمکه کښې ژوره

جوړه شی- (۲)هغه ټوکرنامه چې د کرېوان نه لاندې ګنډلے شی- ګنډ-
ګند- جمع ړولونه-
ړول:(ړَ-وَل/ړول)اسم- واحد- مذکر- (۱)قسم- شکل- رنګ- طریقه- روش-
سلوک- (۲)خوند- ښانست- سینګار- فېشن-
ړولاړنګه:(ړو-لا-ړَنګ-ګه)اسم- (۱)غوم غومبکه- بوته بوته امین- امینکي-
امینکے- تورمخے- د ماشومانو باران غښتنه- (۲)صفت- تنبل او چټي
سړے- (افغانستان)-
ړولانی:(ړو-لا-نِی)اسم- مؤنث- (۱)د پېټي د وړلو کار- (۲)د سکرو د یو نه
بل ځایُ ته د وړلو کار-
ړولبره:(ړول-به-رِه)اسم- واحد- مؤنث- د ژرندې د یوې برخې نوم چې
پکښې دانې پرتې وی او پلونو ته ترې لړې لړې راځي- جمع ړولبرې-
(افغانستان)-
ړولټکور:(ړول-ټ-کور)اسم- ړنګ ړونګ- خوند رنګ- د ساز و سرود مجلس-
(افغانستان)-
ړولچه:(ړول-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړوله- د اُبو ښېلو یا راخستلو یو
وړوکے لوښے- (۲)بوکه- سولغه- سولاغه- د کوهي بوقه- (افغانستان)-
جمع ړولچې-
ړولچی:(ړول-چی)اسم- واحد- مذکر- ړول وهونکے- ړولزن- ړولکے
وهونکے- هغه څوک چې ړول وهی-
ړول ړال:(ړَ-وَل-ړال)صفت- شکل و شباهت- ړول ړېل- هارسینګار- خوند
مزه- شان و شوکت-
ړول ړال:(ړول-ړال)صفت- سوړې سوړې- برغي برغي- غار غار-
ړول ړبلے:(ړول-ړ-ب-لے)اسم- واحد- مذکر- د کور سامان- ړنګ ړبلی-
کړه کوړه- جمع ړول ړبلی-
ړول ړېل:(ړَ-وَل-ړېل)صفت- ړول- ړال- سینګار- ارائش-
ړولزن:(ړول-زن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړولچی-
ړول سینګار:(ړَ-وَل-سینګ-ګار)اسم- جوړ جاړ- سمبالښت- ارائش- ځان
ښائېسته کونه- ځان ړولے کونه- ځان سینګارونه- ځېه سترګه کونه- سر
ځېې کونه-
ړولک:(ړو-لک)اسم تصغیر- واحد- مذکر- ړولکے- ړولګے- وړوکے ړول- د
ړول اسم تصغیر- جمع ړولکونه-
ړولکی:(ړو-لَ-کی)اسم صفت- مذکر- ړولزن- ړولچی- ړول وهونکے-
(افغانستان)-
ړولکی مار:(ړول-کی-مار)اسم صفت- مذکر- الی ښادے- ړول غړونکے- ړول
وهونکے- جمع ړولکی ماران-
ړولکی ماری:(ړول-کی-ما-ری)اسم- مؤنث- د ړول غړولو کار او پېشه-
ړولکے:(ړو-لَ-کے)اسم تصغیر- (۱)ړولک- (۲)کټی- قټی- (۲)هغه څهٔ چې د
نمر یا اُور پهٔ وسیله سره وُچ کلک شی- جمع ړولکی-

ړولکے:(ړَ-وَل-کے)اسم صفت- مذکر- فېشنی- ړولی- سینګاری- سینګار
کونکے- مؤنث ړولکی- جمع ړولکی-
ړولګی:(ړو-لَ-ګی)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- (۱)کوزړی- کوزېی- (۲)کوزه-
(۲)وړه ړولی-
ړولناک:(ړَ-وَل-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- ړول کونکے- ړولکے- سینګار
کونکے- مؤنث ړولناکه- جمع مؤنث ړولناکې-
ړولنې:(ړو-لِنې)اسم- ړېلګے- لهٔ سپینو زرو جوړ غنډ کالے چې تعویذ پکښې
بندولے شي-
ړولول:(ړُو-لَ-وَل)مصدر متعدی- ورو ورو بیول- سوکه سوکه بیول- ورو ورو
شړل- ورو ورو کتېول- پهٔ مزه مزه ځغلول-
ړولولے:(ړُو-لَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړولولی- مؤنث
ړولولې- وګورئ ړولول-
ړولون:(ړُو-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ړولول-
ړولونکے:(ړُو-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړولونکی- مؤنث
ړولونکې- وګورئ ړولول-
ړولونه:(ړُو-لَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړولول-
ړوله:(ړو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړولچه- (۲)هغه ړوغل چې د سیند پهٔ
غاړه د اُبو لهٔ کبله جوړ شوے وی- (۲)وړوکے خوړ-
ړولی:(ړُو-لی)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- فېشنی- سینګاری- ځان
سینګارونکے- جمع ړولیان-
ړولی مار:(ړو-لی-مار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړولی وان- جمع ړولی
ماران-
ړولی وان:(ړو-لی-وان)اسم- واحد- مذکر- ړولی وچتونکے مزدور-
ړولی مار- ړولی مار-
ړولیا:(ړُو-لیا)اسم- واحد- مذکر-د ړوریا د کپړې یو قسم-
ړولېدل:(ړُو-لې-دَل)مصدر لازم- ورو ورو تلل- سوکه سوکه کتېدل-
ړولېدلے:(ړُو-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړولېدلی- مؤنث
ړولېدلې- وګورئ ړولېدل-
ړولېدن:(ړُو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ړولېدل-
ړولېدنه:(ړُو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړولېدل-
ړولېدونکے:(ړُو-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړولېدونکی-
مؤنث ړولېدونکې- وګورئ ړولېدل-
ړولېدهٔ:(ړُو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه-
وګورئ ړولېدل-
ړولی:(ړو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جوپان- جپان- چوپان- د ناوې
چوپان- د ناوې کجاوه- د ناوې حجله- (م- هندی)-
ړولی مار:(ړو-لی-مار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړولی مار-
ړولے:(ړو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ښائېسته- پهٔ ړول ړال پوره-

ښکلے- (۲)فېشنی- فېشن دار- مؤنث ړولی-

ړولے:(ړو-لے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے منګوټے- جمع ړولی-

ړولے:(ړ-و-لے)اسم- مذکر- مال- دولت- ثروت- شتهٔ- جائېداد- شتهٔ منی- (افغانستان)-

ړومارل:(ړو-ما-رل)مصدرِ متعدی- (۱)ګومارل- پارول- لمسول- چمتو کول- تیارول- (۲)سترګې ښکته اچول-

ړومارلے:(ړو-ما-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ړومارلی- مؤنث ړومارلې- وګورئ ړومارل-

ړومارن:(ړو-ما-رن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړومارل-

ړومارنه:(ړو-ما-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړومارل-

ړومارونکے:(ړو-ما-رون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړومارونکی- مؤنث ړومارونکې- وګورئ ړومارل-

ړومبخه:(ړوم-ب-خه)اسم- واحد- مؤنث- کوبی- دَ اُبو پوکنی- دَ اُبو پهٔ سَر غټی- پړومبې- دَ اُبو بړبوکی- جمع ړومبخې-

ړومبسکه:(ړوم-بس-که)اسم- واحد- مؤنث- ړپه زمکه- قدرتی طور پاس راوُچته شوې زمکه یا پخپله چې وُچته کړے شی- جمع ړومبسکې-

ړومبک:(ړوم-بک)اسمِ صوت- دیمبک- ړولک- دَ ړول اواز-

ړومبک:(ړوم-بک)اسم- واحد- مذکر- (۱)توردلے- ړومبېکی- ړومبکه- ړومبکی- یو خړ رنګ لرونکې مرغی چې دَ نر جنس ئې برګ وی- (۲)طبله- دوکړه- دوپړی-

ړومبکه:(ړوم-ب-که)اسم- واحد- مؤنث- ړومبکی- وګورئ ړومبک- جمع ړومبکې-

ړومبکی:(دوم-ب-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ړومبکه-

ړومبکے:(ړوم-به-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړولک- دَ ماشومانو دَ لوبو ړولکے- (۲)دَ سرو مچیو ګګ- ړمکے- جمع ړومبکی-

ړومبورے:(ړوم-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- ړمبورے- ړېران- ړېری- کواټه- دَ څپیاکو ړېرے- جمع ړمبوری- (افغانستان)-

ړومبېک:(ړوم-بېک)اسم- یو قسم مارغهٔ- (افغانستان)-

ړومبېکی:(ړوم-بې-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړومبکه- ړومبکی- وګورئ ړومبک-

ړومبی:(دوم-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ځمځکی- ځمځوټی- قاشوغه- کاشوغه- چمچه-

ړوم ړومبک:(دوم-ړوم-بک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړوم ړومک-

ړوم ړومک:(ړوم-ړو-مک)اسم- واحد- مذکر- ړوم ړومبک- یو قسم توره وړه مرغی- (افغانستان)-

ړومنی:(ړوم-نی)اسم صفت- وګورئ ړومه-

ړومه:(ړو-مه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- ړمه- کچنی- ګېډونکې- ړومنی-

ړومیارے:(ړوم-یا-رے)اسم- واحد- مذکر- ټوټه- لاړے- لهړے- جمع ړومیاری-

ړوند:(ړوند)اسمِ صفت- (۱)ړونډے- تباه- برباد- میرات- سپېرهٔ- (۲)بېخ- سټه- بنیاد- (اسم)-

ړونډ:(ړونډ)اسم- لټون- لټونه- پته- تلاش-

ړونډ:(ړونډ)اسم- واحد- مذکر- اعلان- ړونډوره- ړنډوره- نغاره- جاربوله- (افغانستان)-

ړونډاکے:(ړون-ډا-کے)اسم- واحد- مذکر- ړوډے- دَ کُناټی هډوکے- دَ ورانهٔ- دَ بېخ هډوکے- (افغانستان)-

ړونډت:(ړون-ډت)اسم- واحد- مذکر- نداف- ډانډس- غړغمبک- ننداف-

ړونډے:(ړون-ډے)صفت- وګورئ ړونډ-

ړونکے:(ړونک-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- غرق- ژور- ښهٔ ژور- کنستلے شوے- ډوب- چې مېنځ یا تَل ئې نهٔ معلومېږی-

ړونکے:(ړونک-کے)اسم- واحد- مذکر- ببلچه- دَ اُسپنی یو آله چې خاورې وربانديِ غُرځولے شی - جمع ړونکی-

ړونګ:(ړونګ)اسم- چپاول- لوټ- چُور- دَ خارویو چور- (۲)غرور- (۳)تمسخر- پیشاړه- ریشخنده- رخشند- پچموزه- (افغانستان)-

ړونګال:(ړونګ-ګال)اسم صفت- نسکور- پړمخے-

ړونګالی:(ړونګ-ګا-لی)اسمِ صفت- کُنی- دَووس- دَله- بې غېرته؛ جمع ړونګالیان-

ړونګ ړونګ:(ړونګ-ړونګ)اسم- بربېره- غُرغُر- غرړے- زونګ زونګ- دَ ناراضګی کلمه-

ړونګ ړونګ:(ړونګ-ړونګ)اسم- غېږه- ټوټے-

ړونګری:(ړونګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ملا هډوکے-

ړونګری:(ړونګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لویه ځمڅه- لویه ځمڅی- غَټه چمچه- (۲)دونګرے- بېک- څپه- تامبېړے- دَ کشتی ببلچه- هغه سینګاوړ چې دَ کشتی چلولو دَ پاره پهٔ اُبو کښې وهلے شی-

ړونګله:(ړونګ-له)اسم- واحد- مؤنث- ډینګرے- ډنګله- ډینګری- ډینګلی- (افغانستان)-

ړونګن:(ړونګ-ګن)اسم صفت- مذکر- منګن- زونګن- غونېزن- غړړن- خونخونے- پهٔ پوزه کښې خبرې کونکے-

ړونګه:(ړونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ډینګاله- دَ کُناټیو او ملا تر مېنځه برخه- (۲)ټوقه- ټکاله- مسخره- پشاړه- پچموزه- (۳)ډینګله- دَ چرګ شاتنی برخه چې دَ سینې پهٔ مقابل کښې وی- جمع ړونګې-

ړونګه:(ړونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- هغه سرپوښ لوښے چې نګولے پکښې اچولے شی- جمع ړونګې-

ړونګهار:(ړونګ-ګ-هار)اسم صوت- (۱)غړرهار- زونګهار- غونهار- بونهار- (۲)ړونګ ړونګ کونه- زونګ زونګ کونه- غُرغُر کونه-

ړونګی:(ړونګ-ګی)اسمِ صفت- (۱)ټوقی- مسخراچی- ټوقمار- (۲)ډاکه مار-

"ی" (ښی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

چوروڼکے- داړه مار-

پونګېدل:(پونګ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- بونګېدل- بنګېدل- منګېدل- زونګېدل- دَ ځان سره داسې غږېدل چې پرې څوک سم نهٔ پوهیږی- (افغانستان)-

پونګېدلے:(پونګ-ګې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمعِ پونګېدلی- مؤنث پونګېدلې- وګورئ پونګېدل-

پونګېدن:(پونګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ پونګېدل-

پونګېدنه:(پونګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ پونګېدل-

پونګېدونکے:(پونګ-ګې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع پونګېدونکی- مؤنث پونګېدونکې- وګورئ پونګېدل-

پونګېدهٔ:(پونګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ پونګېدل-

پونګے:(پونګ-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر غرق- ژور- (۲)دَ زړهٔ خبره چا ته نهٔ کونکے- راز ساتونکے-

پږو:(پَ-ږو)اسمِ صفت- تړو- پُړو- تېزن- تړن- تېزمار- تېزاوڼ- (افغانستان)-

پوول:(پَ-وول)اسم- واحد- مذکر- سک ماهی- مسینکی- کټه سپرے- (افغانستان)-

پووه:(پو-وه)اسم- واحد- مؤنث- تحفه- ډالی- سوغات- پوه- پویه- جمع پووې-

پوه:(پَ-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پووه- جمع پوې-

پوهانګی:(پو-هانګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دوغاښی- دوه ښاخی- وګورئ اُچه-

پوهر:(پُو-هَر)اسم- واحد- مذکر- پوقر- پوغر- ګوبا- زهیر او ډېر کمزورے سړے- ډېر بوډا شوے او لهٔ کاره لوېدلے سړے- (افغانستان)-

پویزن:(پَ-وی-زَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)پویژن- تقسیم- قسمت- علاقه- حصه- برخه- (۲)دَ فوځ یوه حصه چې دَ رجمنټ نه لویه وی-

پویه:(پو-یه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پووه-

پوئ:(پوئ)اسم- باک- پروا- آر- اندېښنه- خیال- (افغانستان)-

پهکه:(پَ-هه-کَه)اسم- واحد- مؤنث- لَسکون- لَسیز- پاکه- پکه- لسی- جمع پهکې- (افغانستان)-

پئ:(پی)اسم- (۱)توپ ټنډه- ګلی ټنډه- دَ ملکانو یوه لوبه- (۲)هغه فالتو خټه چې دَ نورې خټې نه تراشلے او بیلولے شی-

پیبری:(پیب-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پېچ دَ پاسه اُسپنه چې دَ هغې دَ پاسه یُ وچورلوی یا وګرځوی نو هغه پېچ یا مېخ کلک شی-

پیبک:(پی-بک)اسم- مذکر- (۱)دَ سیند دَ غاړې اُوچتوالے- ډبه- (۲)پیبو- یوه صحرائی مرغی- (۳)صفت- ډېر ټنګر سړے- (افغانستان)-

پیبک:(پی-بک)اسم- پوباک- دَ اوبۀ دَ ګونډې ترلو پړے- (کول/کېدل مصدرونه)-

پیبو:(پی-بو)اسم- واحد- مذکر- پیبک- تیبو- یو قسم وړه صحرائی مرغی-

پیبی:(پی-بی)اسم- لوغی- خومبری- دکی- غوالوشه- یو قسم خاورین لوښے چې پئ پکښې لوشلے شی- دوښی-

ډیپارټمنټ:(ډی-پارټ-منټ)اسم- (۱)څانګه- شعبه- دائره- برخه- (۲)ادارهٔ تشکیلات- (۳)وزارت- (۴)ایالت- ولایت- (م- انګریزی)-

پیپو:(پی-پُو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پپو-

پیته:(پی-ته)اسم- واحد- مؤنث- پیډه- بوجه- شوره- جمع پیتې-

پیچ:(پیچ)اسم- سامانه- غوره- پرتم- شان- شوکت- (افغانستان)-

پیچ:(پیچ)اسم- پیچکه- څغل- ټوپ- پیچه- پیچکه-

پیچکه:(پیچ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیچ-

پیچه:(پی-چه)اسم- واحد- مؤنث- ترنډه- ټوپ- ترپکه- جمع پیچې- (کول/وهل مصدرونه)-

پیړا:(پی-ړا)اسم صفت- جاروکښ- جارو کونکے- پاکونکے- (افغانستان)-

پیړانه:(پی-ړا-نه)اسم- جارو کونه- رېبخ وهنه-

پیړم:(پی-ړم)اسم- مذکر- پړم- یو قسم واښهٔ- نباتاتی نوم سارګم هیلی پېنز (SORGHUM HALEPENSE)- (افغانستان)-

پیډنډی:(پی-ډن-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غنډسکې یوه لوبه- (افغانستان)-

پیړور:(پی-ړَ-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- چې پیړه یا ټوټې یُ راوُتې وی-

پیړه:(پی-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه لرګے او کپړه چې دَ هغو پهٔ واسطه دَ مېچنې لاستے او محور او هم دغه شان دَ ژرندې دَ محور مېخ پرې ټینګوی- (۲)هغه خرمن چې دَ کوزې سورے ورباندې بندیږی- (۳)شړک- شلیک- پړزې- (۴)خولپوټے- خولبورے- بوړے- مونے- دَ بوتل دَ سر کاک- (۵)هغه منجیله چې دَ چیلم نچه پکښې ولاړه وی- (۶)کپړه- پولکی- دَ اُسپنې دوه ښاخیز مېخ چې سیپاره وربانډی کلکیږی-

پیړه:(پی-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سټه- بېخ- اساس- بنسټ- بُنیاد- (افغانستان)-

پیړه:(پی-ړه)اسم صفت- (۱)ډېر مور- (۲)صابر- (۳)مطمئن- (کېدل/کول مصدر)-

پیړه:(پی-ړه)اسم- برغوړے- سکنے- سرمبلے- والی-

پیړې:(پی-ړې)اسم- جمع- مؤنث- پیړه- هغه منجیله چې دَ چیلم نچه پکښې ولاړه وی- پیړی-

پیړی:(پی-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ غوږونو یو قسم والی- (۲)دَ ټوپکو پرله پسې باړونه او غبرګ غبرګ ږزونه- (۳)وګورئ دَ پیړه پنځمه معنیٰ-

پی پی ټی:(پی-پی-ټی)اسم- یو قسم سپین رنګ لرونکی دارو-

پېز:(پېز)اسم صوت- دَ تېز اواز- (افغانستان)-

پېزل:(پې-زل)اسم- د ګاډیو د پاره استعمالېدونکی د پټرولو نه ارزان بیعه تېل-

پېزلی:(پې-زۀ-لی)صفت- پۀ پېزلو چلېدونکے ګاډے-

پېس:(پېس)اسم- (۱)د جوارو غټه ډوډۍ- (۲)کوتک- دبے- سوټے- (۳)صفت- چاغ، پړسېدلے او لټ سړے- (۴)ډېر موړ- مؤنث پېسه- جمع مؤنث پېسې-

پېفېنس:(پې-فېنس)اسم- واحد- مذکر- (۱)بچاؤ- ځان ساتنه- دفاع- (۲)سمګلنګ- (م- انګریزی)-

پېک:(پېک)اسم- واحد- مذکر- چټکے- چتے- پټکے- چتر- یوه وړه خړرنګې مرغۍ-

پېکبند:(پېک-بند)اسم- واحد- مذکر- مرغومکه- د یوې لوبې نوم- (افغانستان)-

پېکه:(پې-ګه)اسم- واحد- مذکر- دیکه- ټکه- څنډنه- حرکت ورکونه او خوزونه- جمع پېکې-

پېګ:(پېګ)اسم- واحد- مذکر- پۀ ټګ ټوګ تګ- پۀ ټګ ټکو تګ- د اس ناهمواره او ناارامه تګ-

پېګ پېګو:(پېګ-پې-ګو)اسم- پۀ جوارۍ کښې کنګال شوے او پاګل شوے- پۀ لوبه کښې مغلوب-

پېګلن:(پېګ-لن)اسم- وګورئ پوبلن-

پېګله:(پېګ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پوبله-

پېګور:(پې-ګور)اسم- دوه غاښے- دوه ښاخه-

پېګول:(پې-ګول)اسم- جاله- منخوله- منجاله- منخاله-

پېل:(پېل)اسم- ځنډ- اټالتیا- تاخیر-

پېل پول:(پېل-پ-ول)اسم- (۱)فېشن- (۲)رنګ ځته-

پېلکی:(پېل-کی)اسم- یو قسم واښۀ- پېله-

دیلن:(پې-لن)اسم- واحد- مذکر- بېله- یو بوټے-

پېلو:(پې-لو)اسم- ځنډ- درنګ- ډېل- معطلی- ایسارتیا- (افغانستان)-

پېلول:(پې-ل-ول)مصدر متعدي- ځنډول- معطلول- ایسارول- اټالول- (افغانستان)-

پېلون:(پې-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ پېلول-

پېلونکے:(پې-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېلونکی- مؤنث پېلونکې- وګورئ پېلول-

پېلونګ:(پې-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ پېلول-

پېلونه:(پې-ل-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېلول-

پېله:(پې-له)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ګنه ګونه- بېړه- ډېر خلق- (۲)سست-

پېله:(پې-له)اسم- واحد- مؤنث- د کرېړې مېوه-

پېله:(پې-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښۀ- جمع پېلې-

پېلېدل:(پې-لې-دل)مصدر لازم- اټالېدل- ځنډېدل- ایسارېدل-

پېلېدن:(پې-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېلېدل-

پېلېدنګ:(پې-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ پېلېدل-

پېلېدنه:(پې-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېلېدل-

پېلېدونکے:(پې-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع پېلېدونکي- مؤنث پېلېدونکې- وګورئ پېلېدل-

پېلېدۀ:(پې-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېلېدل-

پېمارچه:(پې-مار-چه)اسم- واحد- مؤنث- د رېل یا جهاز د محکمې لۀ خوا ګودام ته رارسېدلے مال پۀ وخت د نۀ وچتولو جُرمانه-

پېمبک:(پېم-بک)اسم صوت- پومبک- د پول اواز-

پېمبور:(پېم-ب-ور)اسم صفت- مذکر- غټ ښېټے- پړسېدلے-

پېمبه:(پېم-به)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم لرګے چې ورباندې د کشتۍ ببلچه یا جاله تړلے شي-

پېنائے:(پې-نا-ئے)اسم- مذکر- کوتک- لوړ- پنډه-

پېنبک:(پېن-بک)اسم- سپینه لکۍ لرونکے یوه توررنګې مرغۍ- پېبو- (افغانستان)-

پېنداپ:(پېن-داپ)اسم صفت- واحد- مذکر- نداپ- نداف- پانډسی-

پېنډپ:(پېن-ډپ)اسم- واحد- مذکر- پانډس- ډغ- د ندافۍ ډغ-

پېنډپ توب:(پېن-ډپ-توب)اسم- مذکر- د نداف کار او پېشه-

پېنډپ ډبلۍ:(پېن-ډپ-ډ-ب-لۍ)اسم مرکب- واحد/جمع- مؤنث- ډبلۍ- د پېنډپ هغه غنډ او دسته لرونکې ډبلۍ چې نداپ پرې پېنډت وهي-

پېنډتی:(پېن-ډۀ-تی)اسم صفت- پېنداپ- نداف- پانډس-

دېنډېدل:(پېن-ډې-دل)مصدر لازم- وارخطا لامبو وهل-

دېنډېدن:(پېن-ډې-دن)حاصل مصدر- وګورئ پېنډېدل-

پېنډېدنه:(پېن-ډې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ پېنډېدل-

دېنډېدۀ:(پېن-ډې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ پېنډېدل-

پېنغه:(پېن-غه)اسم صفت- د لارې ملګرے- لاره ښودونکے ملګرے-

پېنګ:(پېنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو تک سپین مارغۀ چې وړه مښوکه او لویه غړانګه لری او اکثر کبان خوری- (۲- صفت)دنګ- لوړ- وچت- (۳)تالاؤ- جمع پېنګان-

پېنګا:(پېنګ-ګا)اسم- واحد- مذکر- ډنډ- وګورئ پېنګه-

پېنګار:(پېنګ-ګار)اسم- غورې- باټې- غورې درابې- لاپې شاپې- غورې دربې- (افغانستان)-

پېنګاز:(پېنګ-ګاز)اسم صفت- ډېر مانده- ډېر ډنګر- وچ کلک ډنګر- ډېر خوار- ډېر کمزورے- مؤنث پېنګازه- جمع مؤنث پېنګازې-

پېنګ پېنګو:(پېنګ-پېنګ-ګو)اسم صفت- مذکر- (۱)خراب ثراب کار-

ئ (ځی-رل)، ې (مې-ره-وِل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۲)ناارامه او ناهموار تګ- (افغانستان)-

ړینګ ړینګے:(ړینګ-ړینګ-ګے)اسم- (۱)کلي په کلي او ځاې په ځاې ړنګېدنه- وړنه راوړنه- کوڅه او کلی پره ښځه چې په خُله کښې ې خبره نهٔ ټینګیږی- (۲)کور په کور ګرځېدنه- په یو ځاې نهٔ ټیکاوېدنه- (۳)هغه آله چې مداریان ې بیزوګانو ته غړوی-

ړینګ ړینګے:(ړینګ-ړینګ-ګے)اسم- دَ للو للو په شان دَ ماشومانو اودهٔ کولو دَ پاره یو قسم زمزمه- (افغانستان)-

ړینګری:(ړینګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پوڅکی- خرېړے- ګوڅے- مرخېړے- ستورے- ګوبلکه- تیترے- پرېړه- تورسوتے- (۲)دَ کومی دَ اُبو راایستلو لرګے چې بوقه ورسره تړلې وی- (۳)دَ جالې پارو- خوے- (۴)دَ ړانړسی لرګے چې مالوچ پرې ړنړس کوی- (۵)دَ جوارو ټکولو لرګے- (۶)یو قسم کب-

ړینګله:(ړینګ-له)اسم- (۱)هغه حرکت چې سپے ې دَ سپی سره دَ یو ځاې کېدو په وخت کوی- (۲)لړزه- لرزه- رپه- ترېدنه- (افغانستان)-

ړینګلی:(ړینګ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ړونګله- (افغانستان)-

ړینګه:(ړینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ باران دَ اُبو دَ جمع کولو قدرتی طور جوړ ځاې- ړینګا- ړنړ-

ړیوټ:(ړی-وټ)اسم- واحد- مذکر- دَ ړیوې دَ ایښولو لرګے یا تاخ-

ړیوړه:(ړیو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ رېل ګاړئ مېنځنی درجه-

ړیوړیو:(ړیو-ړیو)اسم صوت- تبغ تبغ- دَ غوائی دَ جنسی تحریک اواز- غوائی ته په غوا باندې دَ ختلو په وخت ویونکې کلمه-

ړیوړیوک:(ړیو-ړی-وک)اسم- ړیوړیوکه- دَ ړیبک په شان یوه خړرنګې مرغی- (افغانستان)-

ړیوړیوکه:(ړیو-ړی-وهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړیوړیوک-

ړیور:(ړی-ور)اسم صفت- مذکر- چراغچی- هغه څوک چې چراغ یا ړیوه لګول ې وظیفه وی- (افغانستان)-

ړیولا:(ړیو-لا)اسم- واحد- مذکر- سګ ماهے- کټه سپرے- ړوول- سینګی- (افغانستان)-

ړیونړ:(ړی-ونړ)صفت- مذکر- رونړ- روښان- دَ ړیوې په شان-

ړیوه:(ړی-وه)اسم- واحد- مؤنث- چراغ- څراغ- دَ تېلو څراغ- دَ خاورو یا ټین نه جوړه غنډه شان کوړی چې په تېلو بلیږی- جمع ړیوې-

ړیوه بل:(ړی-وه-بل)اسم صفت- (۱)ړیوه بلونکے- (۲)دَ تضحیک تورے-

ړیوه خُلے:(ړی-وه-خُ-لے)صفت- (۱)چینګ خُلے- هغه ماشوم چې دَ ژړا دَ پاره خُله چینګه چینګه کوی- (۲)هغه څوک چې دَ ړیوې په شان بدرنګه خُله لری- جمع ړیوه خُلی- جمع مؤنث ړیوه خُلې-

ړیوه ګی:(ړی-وه-ګی)اسم تصغیر- وړوکې ړیوه-

ړیویز:(ړی-ویز)صفت- مذکر- روښان- رونړ- رینړ- (افغانستان)-

ړییه:(ړی-یه)اسم- واحد- مؤنث- ړبه- سوپه- دَ کلې دَ خلقو دَ ناستې ځاې- په کوڅه کښې دَ ناستی ځاې-

ړېپا:(ړې-پا)اسم صفت- واحد- مذکر- ګرندے- شاطر- نوکر- خدمتګار- ملازم- چوپړ وهونکے- خدمت کونکے-

ړېپو:(ړې-پو)اسم- واحد- مذکر- ګودام- تحویلخانه- زېرمه تون- انبارخانه-

ړېپه:(ړې-په)اسم- واحد- مؤنث- ړېپنی- ړوپی- ټاپو- جزیره- دَ اُبو یا سیند په منځ کښې هغه وُچه حصه چې استوګه پرې کېدے شی-

ړېدار:(ړې-دار)اسم صفت- ړېر نیازمند-

ړېر:(ړېر)صفت- مذکر- زیات- کافی- پرېوان- مؤنث ړېره- جمع مؤنث ړېرې-

ړېر:(ړېر)اسم- دلی- انبار- ړېرے- ټوپ- (م- هندی)-

ړېران:(ړې-ران)اسم- واحد- مذکر- (۱)ړمبورے- دَ سرې دَ اچولو ځاې- (۲)دَ حېض پاکولو کپړه او رنجه- (۳)انبار- امبار- خره- خری- ړېری- جمع ړېرانونه-

ړېران ړېری:(ړې-ران-ړې-ری)صفت- ړېر تېر- پرېوان- بې کچه زیات- بس بسیار-

ړېرانی:(ړې-را-نی)اسم- دَ ړېران سره متعلق- وګورئ ړېران-

ړېرپالے:(ړېر-پا-لے)اسم- واحد- مذکر- خوشامند- چاپلوس- جمع ړېرپالی-

ړېر تر ړېره:(ړېر-تر-ړې-ره)صفت- ړېر تېر- ړېر زیات- بېخی زیات- خو رازیات-

ړېرتوب:(ړېر-توب)اسم- وګورئ ړېروالے-

ړېر تېر:(ړېر-تېر)صفت- وګورئ ړېر تر ړېره-

ړېرخور:(ړېر-خور)اسم صفت- زیاتی خور- زیات خوړونکے-

ړېرښت:(ړې-رښت)صفت- زیاتوالے- ړېروالے- بسیارتیا-

ړېرک:(ړې-رک)اسم- وګورئ ړېری-

ړېرن:(ړې-رن)اسم- اتېرن- اتېرن-

ړېروالے:(ړېر-وا-لے)اسم- زیاتوالے- ړېرښت- پرېمانتوب- پرېمانوالے-

ړېرول:(ړې-ر-ول)مصدر متعدی- زیاتول- پرېمانه کول-

ړېرون:(ړې-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ ړېرول-

ړېرونکے:(ړې-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړېرونکی- مؤنث ړېرونکې- وګورئ ړېرول-

ړېرونګ:(ړې-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ړېرول-

ړېرونه:(ړې-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړېرول-

ړېره:(ړې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دېره- حجره- دَ ناستې پاستې ځاې- (۲)مېشت- اباد- (۳)څوک- جمع ړېرې-

ړېرېدل:(ړې-رې-دل)مصدر لازم- (۱)زیاتېدل- پرېوانېدل- (۲)څناور لنګېدل-

ړېرېدن:(ړې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ړېرېدل-

ړېرېدنګ:(ړې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړېرېدل-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، زېر "(ک-تاب)، پېش "(نو-کا-ره)، جزم "(شکون)، "هٔ"(زَ-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

ډېربېدنه:(ډې-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ډېربېدل-

ډېربېدونکے:(ډې-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ډېربېدونکي- مؤنث ډېربېدونکې- وګورئ ډېربېدل-

ډېربېدهٔ:(ډې-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ډېربېدل-

ډېرى:(ډې-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوپ- دَ خاورو وړوکے خټ- ډېرک- وړوکې غنډى-

ډېرے:(ډې-رے)اسم- واحد- مذکر- امبار- ټوپ- ګلے- پهٔ يو ځائ ډېر څيزونه دَ يو بل دَ پاسه کښېښونه- جمع ډېرى-

ډېس:(ډېس)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارى يوه لوبه-

ډېسله:(ډېس-له)اسم- واحد- مؤنث- ډېکله- سکره- لهٔ سُوټو جوړه غنډه ځپياکه- جمع ډېسلې-

ډېسه:(ډې-سه)اسم- واحد- مؤنث- فرېب- ټګى- دوکه- جمع ډېسې-

ډېسه:(ډې-سه)اسم- ضد-

ډېسه ور:(ډې-سه-وَر)اسم صفت- ضدى- ناړامه- اړک- زېلى- مؤنث ډېسه وره- جمع مؤنث ډېسه ورې-

ډېسى:(ډې-سى)اسم- واحد- مذکر- دَ ډېس چلونکے- وګورئ ډېس-

ډېسې:(ډې-سې)اسم- جمع- مؤنث- سپټى- دَ جوارو وړى- (افغانستان)-

ډېش:(ډېش)علامت- واحد- مذکر- دش- هغه نقطه چې دَ فقرې دَ ختمېدو نه پس لږى- (" - ")- (م- انګريزى)-

ډېک:(ډېک)اسم- واحد- مذکر- وړدې پښې او وړده مښوکه لرونکے دَ اُبو يو مارغهٔ- جمع ډېکان-

ډېکله:(ډېک-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ډېسله-

ډېلکے:(ډېل-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپينو زرو نه جوړ يو غټ پسول چې تعويذ پکښې بندولے شى-

ډېلکے:(ډېل-کے)اسم- (۱)يو پسول- ډولن- (۲)دَ کانى هغه حصه چې کنى پکښې نچوړى کيږى-

ډېمبه:(ډېم-به)اسم- دَ مهى يو قسم-

ډېنګله:(ډېنګ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ ونې دَ ستې غټه حصه-

ډېنمو:(ډې-ن-مو)اسم- واحد- مؤنث- يوه برقى آله چې زياتره پهٔ سائېکلونو کښې لګېدلې وى-

ډېنے:(ډې-نے)اسم- ابس ډنډى- ډى- ګلى ډنډا- (افغانستان)-

ډېوالى:(ډې-والى)اسم صفت- مفلس- ديواليه- مفلس شوے- هغه شتهٔ من چې شتهٔ ئې دَ لاسه وتلى وى- ډېر پوروړے چې دَ پور دَ ادا کولو توان نهٔ لرى- (افغانستان)-

ډېوډ:(ډې-وډ)اسم- (۱)يو ډول خوشبويه شمع چې پهٔ ودونو کښې بلولے شى- (۲)دَ ختو جوړه شوې ډيوه- (۲)يو قسم والى-

ډېوړى:(ډېو-ړى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کور لويه دروازه چې دَ پاسه پرې چت وى او دَ ناستې پاستې دَ پاره پکارولے شى- (م- هندى)-

ډېويژن:(ډې-وى-ژن)اسم- مذکر- فرقه- لښکر- هغه لښکر چې پکښې درې رجمنټه وى او مشر ئې مېجر جنرل وى- ډويژن-

ډى:(ډى)اسم- (۱)دَ ډنډه کېلک لرګے- (۲)ووړے- دَ نوى ټغر هغه اضافى ځنې چې دَ کار پهٔ اخر کښې پرېکولے شى- (افغانستان)-

ډے:(ډے)اسم صوت- دَ مېښو دَ شړلو اواز- هڼ-

ډے:(ډے)اسم- دَ تنستې هغه لرګے چې دَ دڼو دوښاخو پهٔ سَر ايښوے شوے وى او دَ تنستې دَ تارونو ارتباط ساتى- (۲)تيندى- کونډى- کچى- چلى- (افغانستان)-

---

ئ" (څى-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ى"(پيا-لى)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ذ:(ذال)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجی دَ پټی پینځلسم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب ئ اعداد اووهٔ سوهٔ (۷۰۰) مقرر دے- (م- عربی)-

ذات:(ذات)اسم- واحد- مذکر- (۱)وجود- جوهر- حقیقت- اصلیت- (۲)نسل- قام- قوم- (۳)قسم- (۴)خان- جمع ذاتونه- (م- عربی)-

ذاتوره:(ذا-تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ "داتوره" بل قرأت- (افغانستان)-

ذاتی:(ذا-تی)صفت- خپل- حقیقی- کورنے- (م- عربی)-

ذاتیات:(ذا-تی-یات)اسم- دشمنی- تربګنی- نالګی- زړهٔ بداوے- (م- عربی)-

ذاد:(ذاد)اسم- ذات- اصل نسل- رګ ریښه- نوغے-

ذاکر:(ذا-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ذکر کونکے- (۲)دَ شیعه فرقې واعظ- جمع ذاکران- (م- عربی)-

ذاکره:(ذا-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ "ذاکر" مؤنث- وګورئ ذاکر-

ذائقه:(ذا-ئِ-قه)اسم- واحد- مؤنث- خوند- مزه- لذت- جمع ذائقې- (م- فارسی)-

ذائقه دار:(ذائِ-قه-دار)صفت- مذکر- خوندور- مزېدار- خوندناک- (م- فارسی)-

ذبح:(ذَ-بَح)اسم- (۱)حلاله- حلالونه- الالونه- سَر پرېکونه- (۲)نفس ذلیلونه- نفس تر پښو لاندې کونه- (م- عربی)-

ذبحه:(ذَب-حه)اسم- حلاله- حلالونه- مری پرېکونه- (م- عربی)-

ذبیح:(ذَ-بیح)اسم صفت- ذبح کړے شوے- حلال شوے- دَ قربانۍ دَ پاره غوره کړے شوے څاروے- (م- عربی)-

ذبیح الله:(ذَ-بی-حُل-لا)اسم- دَ حضرت اسماعیل علیه السلام لقب- (م- عربی)-

ذبیحه:(ذَ-بی-حه)اسم- واحد- مؤنث- دَ قربانۍ ځناور- پهٔ شرعی طور حلال کړے شوے ځناور- جمع ذبیحی-

ذت:(ذَت)اسم- زور- طاقت- توان-

ذخیره:(ذَ-خی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګودام- (۲)پنګه- جمع کړے دولت- جمع- (۳)بوزغلے- جمع ذخیرې-

ذخیره اندوز:(ذَ-خی-ره-اَن-دوز)اسم صفت- ذخیره کونکے- جمع کونکے ګودام ډکونکے-

ذخیره اندوزی:(ذَ-خی-ره-اَن-دوْ-زی)اسم- مؤنث- دَ ذخیره اندوز کار- (م- فارسی)-

ذده:(ذَ-ده)صفت- ضعیف- کمزورے-

ذدیا:(ذَد-یا)اسم- قصداً- پهٔ ضد-

ذراع:(ذَ-راع)اسم- واحد- مذکر- (۱)لېچ- لېڅ- دَ څنګلې دَ سر نه دَ لاس دَ مینځنۍ ګوتې دَ څوکې پورې اندازه- (۲)څپک- دَ ګوتو منځنی اندازه- خورې ګوتې- (م- عربی)-

ذره:(ذَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړانګه- رچه- (۲)الړ ځیز- پوټے- (۳)بسمه- (۴)دَ مادې ډېره وړه ټوټه- جمع ذرې-

ذره بین:(ذَ-ره-بین)اسم- هغه وړې عدسې چې ډېر واړهٔ واړهٔ څیزونه وربانديې لیدلے کیږی- مائېکرو سکوپ- هغه اله چې ذره ذره څیزونه پرې لیدلے شی-

ذره ذره:(ذَ-ره-ذَ-ره)صفت- مرکب- پُوټے پُوټے- ټول- کلهم- تمام- ټوټه ټوټه- تیکه تیکه-

ذُریت:(ذُ-ری-یَت/ذُر-ری-یَت)اسم- نسل- اولاد- (م- عربی)-

ذریعه:(ذَ-ری-عه)اسم- واحد- مؤنث- وسیله- موقعه- واسطه- دَ مخه- وساطت- جمع ذریعې-

ذقن:(ذَ-قن)اسم- ژنه- (م- عربی)-

ذقوم:(ذَ-قُوم)اسم- دَ ذقم بل قرأت- یو تریخ بوټے- (م- عربی)-

ذکا:(ذَ-کاْ)اسم- هوښ- څوره- ذیا- ذکاوت- پوهه- زیرکی-

ذکاوت:(ذَ-کا-وَت)اسم- وګورئ ذکاْ-

ذکر:(ذِ-کر/ذِکر)اسم- واحد- مذکر- یاد- خبره- بیان- جمع ذکرونه- (م- عربی)-

ذکر:(ذَ-کر)اسم صفت- مذکر- ذهین- هوښیار- تېزفهم- (م- عربی)-

ذکر:(ذَ-کَر)اسم- مذکر- آلهٔ تناسل- غین- غینې- غڼ- آکت- دَ نارینه دَ وړو بولو اندام- (م- عربی)-

ذکری:(ذِک-ری)اسم- ذکر کونکے- ذاکر-

ذکریا:(ذِک-ری-یا)اسم- ذکریا علیه السلام- دَ مشهور پیغمبر نوم چې قرآن کښې ئ ډېر ذکر راغلے دے-

ذکی:(ذَ-کی)اسم صفت- زیرک- تېزفکره- هُښیار- هوښیار- استعداد لرونکے- زیارسی- دَ ذکاْ یا ذکاوت خاوند-

ذل:(ذِل)اسم- نرمی-

ذلالت:(ذَ-لا-لَت)اسم- توهین- سپکاوے- بې عزتی- کمینه توب- (م- عربی)-

ذلّت:(ذِل-لَت)اسم- ذلیل توب- سپکاوے- بې عزتی-

ذلذل:(ذَل-ذَل)اسم- رچېدنه- لړزېدنه- (م- عربی)-

ذلوچه:(ذَ-لُو-چه)اسم- واحد- مؤنث- قالین- غالیچه- جمع ذلوچې- (افغانستان)-

ذلیل:(ذَ-لیل)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- سپک- رذیل- کمینه- مؤنث ذلیله- جمع مؤنث ذلیلې-

ذلیل توب:(ذَ-لیل-توب)اسم- مذکر- ذلیل تیا- ذلیل والے- سپکاوے- کمینه توب-

ذلیل والے:(ذَ-لیل-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ ذلیل توب-

ذلیلول:(ذَ-لی-لَ-وَل)مصدر متعدی- سپکول- بَد بَد رټل- بې عزته کول-

ذلیلون:(ذَ-لی-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ذلیلول-

ذلیلونکے:(ذَ-لی-لَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ذلیلونکی- مؤنث ذلیلونکې- وګورئ ذلیلول-

ذلیلونګ:(ذَ-لی-لَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ذلیلول-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ژ-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

ذليلونه:(ذَ-لى-لُ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ذليلول-

ذليلېدل:(ذَ-لى-لې-دَل)مصدر لازم- سپکېدل- بې عزته کېدل- بد بد رټلے کېدل-

ذليلېدن:(ذَ-لى-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ذليلېدل-

ذليلېدنګ:(ذَ-لى-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ذليلېدل-

ذليلېدنه:(ذَ-لى-لې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ذليلېدل-

ذليلېدونکے:(ذَ-لى-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ذليلېدونکى- مؤنث ذليلېدونکې- وګورئ ذليلېدل-

ذليلېدهٔ:(ذَ-لى-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضى استمرارى د واحد غائب صيغه- وګورئ ذليلېدل-

ذم:(ذم)اسم- (۱)عيب- غندنه- بد وئينه- هجو- سپکاوے- (۲)پېوند- (م- عربى)-

ذمه:(ذَ-مه/ذِم-مه)اسم- واحد- مؤنث- ذيمه- وعده- قول- لوظ- پهٔ سر اخستنه- (م- عربى)-

ذمه دار:(ذَ-مه-دار)اسم صفت- مذکر- (۱)ذمه وار- ذيمه وار- ضامن- جواب ورکونکے- (۲)معتبر- پوخ- مؤنث ذمه داره- جمع مؤنث ذمه دارې-

ذمه دارى:(ذَ-مه-دا-رى)اسم- واحد- مؤنث- د ذمه دار جوړېدو حالت-

ذمه وار:(ذَ-مه-وار)اسم صفت- مذکر- وګورئ ذمه دار-

ذمه وارى:(ذَ-مه-وا-رى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ذمه دارى-

ذمى:(ذَ-مى/ذِم-مى)اسم- (۱)هغه څهٔ چې د چا پهٔ ذمه وى- (۲)هر هغه څوک چې د مسلمانانو د ساتنې او پام لرنې تر سېورى لاندې وى- (م- عربى)-

ذميمه:(ذَ-مى-مه)اسم- قابل نفرت کار- د ګناه کار- ګناه- خراب کار- د "حميده" متضاد- (م- عربى)-

ذو:(ذُو)سابقه- هغه لاحقه چې د مرکبې کلمې پهٔ وړومبى حصه کښې راځى لکه ذوالجلال- (م- عربى)-

ذواضعاف اقل:(ذو-اَض-عا-فِ-اَ-قل)اسم- لهٔ وړوکى نه وړوکے هغه عدد چې پهٔ يو څو اعدادو پوره پوره تقسيم شى- دا پهٔ حساب کښې پکارېږى-

ذوالجلال:(ذول-ج-لال)اسم صفت- د جلال خاوند- د الله تعالى صفتى نوم- (م- عربى)-

ذوالجناح:(ذول-ج-ناح)اسم- د وزرونو خاوند- د حضرت امام حسين عليه السلام د آس نوم-

ذوالحجه:(ذول-حِه-جه)اسم- واحد- مؤنث- د حج مياشت- د لوئ اختر مياشت- د قمرى کال دولسمه مياشت، چې د ذوالقعدې څخه وروستو او د محرمې څخه د مخه راځى-

ذوالفقار:(ذول-ف-قار)اسم صفت- د حضرت على عليه السلام د تورې نوم-

ذوالقافيتين:(ذول-قا-فى-يه-تين)اسم صفت- دوه قافيې لرونکے-

ذوالقرنين:(ذول-قر-نين)اسم صفت- (۱)د دوو ښکرونو خاوند- (۲)د سلطان سکندر د صفتونو څخه يو صفت- (۳)د دهٔ نه علاوه يو څو تنه نور هم پهٔ دغه نامه يادېږى- (۴)ځنې مسلمانان حضرت على عليه السلام هم د ذوالقرنين پهٔ نامه يادوى-

ذوالقعده:(ذول-قع-ده)اسم- ذى قعده- د هجرى کال يوولسمه مياشت-

ذوالمنن:(ذول-م-نَن)اسم صفت- (۱)د احسانونو خاوند- د منتونو خاوند- (۲)لوئ ښښتن- (۳)د الله تعالى صفتى نوم-

ذوالنورين:(ذون-نو-رين)اسم صفت- د دوو نورونو خاوند- د حضرت عثمان رضى الله عنه لقب-

ذواليد:(ذول-يد)صفت- هغه څوک چې يو مال ئ تصرف کښې وى، دغهٔ تصرف کهٔ مالکانه وى او کهٔ غيرمالکانه او کهٔ قانونى وى کهٔ غير قانونى-

ذوب:(ذوب)اسم- (۱)اُبهٔ کونه- اُبونه- ويلې کونه- (۲)سره ايله کېدنه لکه غورى چې د تودوخې پهٔ اثر سره ايله کېږى-

ذوبان:(ذو-بان)اسم- ويليدنه- اُبهٔ کېدنه- سره ايله کېدنه-

ذوبحرين:(ذو-بَح-رين)اسم- هغه شعر چې د عروضى بحرونو پهٔ دوو بحرو کښې وئيلے کېدے شى-

ذوجنسين:(ذو-جن-سين)اسم صفت- هغه ګلونه چې نارينه او ښځينه تخمونه لرى-

ذوحياتين(ذو-حه-يا-تَين)اسم صفت- هغه ځناور چې پهٔ لونده او وچه دواړو باندې ژوند تېروى-

ذوذنقه:(ذُو-ذَن-قه)اسم- هغه څلور ضلعى شکل چې يوازې دوه ضلعې ئ يو د بله سره متوازى کوى- (م- عربى)-

ذوق:(ذَوق)اسم- واحد- مذکر- شوق- لُطف- مزه- خوند- (م- عربى)-

ذوقافيتين:(ذو-قا-فى-يه-تين)اسم صفت- وګورئ ذوالقافيتين-

ذوق سليم:(ذو-ق-سه-ليم)اسم- مذکر- د يو څيز نه د لطف اخستو يا پرې خپله پوهېدو يا پرې بل څوک پوهولو صحيح ملکه- ښهٔ ذوق-

ذوقمن:(ذَوق-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- ذوقى- شوقمن- د ذوق او سليقې خاوند-

ذوقى:(ذَو-قى)اسم صفت- وګورئ ذوقمن- (م- عربى)-

ذولسانين:(ذو-ل-سا-نين)اسم صفت- هغه شعر چې پهٔ دوو ژبو وئيلے کېږى-

ذومعنى:(ذو-مَع-نى)اسم صفت- دوه معنيز- کښې معنې لرونکې خبره- (م- عربى)-

ذووجهين:(ذُو-وَج-هين)اسم صفت- هغه ادبى صنعت چې د يو نظم يا نثر پهٔ کلمو کښې د دوو متقابلو معنو احتمال موجود وى- (م- عربى)-

ذهانت:(ذَ-ها-نَت)اسم- زيرکى- هُښيارتيا- هوښيارتيا- د ذهن تېزوالے- (م- عربى)-

ذهن:(ذِ-هن/ذِهن)اسم- واحد- مذکر- پوهه- خيال- فکر- جمع ذهنونه-

ذهن نشين:(ذِ-هن-نَ-شين)اسم مرکب- ياد- پهٔ مغزو کښې ناست- (م- عربى)-

ذهنى:(ذه-نى)صفت- د ذهن سره متعلق- عقلى- خيالى- دماغى-

ذهنيت:(ذه-نى-يَت)اسم- (۱)فکر- نظر- عقيده- د تفکر طرز- (۲)د ذهن نه

ـَ (ځې-رل)، ـِ (هې-ره-وَل)، ـُ (پيا-لي)، ـے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

اخستونکے کار- (م- عربیٰ)-

دمول:(ذَ-مُول)اسم- مېره- غفلت- دَ یاده وتنه- (م- عربی)-

ذمین:(ذَ-مین)اسم صفت- پوهه- زیرک- هوښیار- هُښیار- قابل- پوئ- پوه-

ذمین توب:(ذَ-مین-توب)اسم- ذمین تیا- زیرک والے- هوښیارتوب-

ذمین تیا:(ذَ-مین-تیا)اسم- وګورئ ذمین توب-

ذی:(ذی)لاحقه- دَ مرکبو کلمو پهٔ سر کښې راځی او دَ خاوند معنٰی ورکوی- (م- عربی)-

ذی حق:(ذی-حق)اسم صفت- دَ حق خاوند- مستحق- حق لرونکے-

ذیابیطس:(ذَ-یا-بے-طس/طِس)اسم- مذکر- دَ شوګر مرض-

ذی الحج:(ذل-حَج)اسم- دَ هجری کال دولسمه میاشت چې حج پکښې ادا کولے شی- (م- عربی)-

ذی روح:(ذی-رُوح)اسم صفت- ساکښ- دَ اروا خاوند- روح لرونکے- (م- عربی)-

ذی قعده:(ذی-قَع-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ذوالقعده-

ذیمه:(ذی-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ذمه یو بل قرأت- وګورئ ذمه-

ذبل:(ذبل)اسم- (۱)لاندینی حصه- (۲)لمن-

ذبلدار:(ذبل-دار)اسم- یو سرکاری عهدېدار چې دَ نهرونو دَ اُبو دَ تقسیم مشر وی- (م- فارسی)-

ر:(رې)حرف- دَ پښتو حروفِ تهجي شپاړسم، دَ فارسي او دَ اردو څوارلسم حرف چې دَ ابجد پۀ حسابِ کښې (۲۰۰) اعداد لري-

را:(را)سابقه- (۱)دَ فعلونو سره دَ سابقې پۀ طور راځي او دَ متکلم طرف ښائي لکه راکړه، راشه- (۲)دَ " راکړه " مخفّف لکه " دا کتاب را "-

رااچول:(را-اَ-چَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)راغرځول- راشړل- یو شے چا ته یا ښکته خوا ته غُرځول- (۲)رانسکورول- لۀ مقامه یا قدر نه پرې ایستل-

رااخېستل:(را-اَ-خېس-تَل)مصدرِ متعدی- (۱)راخستل- راپورته کول- راجګول- رااوچتول- (۲)اخستل- اخیستل- رانیول- یو شے پۀ بیه یا قیمت سره اخستل-

رااخېستن:(را-اَ-خېس-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رااخېستل-

رااخېستنګ:(را-اَ-خېس-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رااخېستل-

رااخېستنه:(را-اَ-خېس-تۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رااخېستل-

رااخېستونکے:(را-اَ-خېس-تُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع رااخېستونکي- مؤنث رااخېستونکې- وګورئ رااخېستل-

رااخېستۀ:(را-اَ-خېس-تۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ رااخېستل-

رااستول:(را-اَس-تَ-وَل)مصدرِ متعدی- راستول- رالېږل-

رااستون:(را-اَس-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رااستول-

رااستونکے:(را-اَس-تَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع رااستونکي- مؤنث رااستونکې- وګورئ رااستول-

رااستونه:(را-اَس-تَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رااستول-

راایستل:(را-اِیس-تَل)مصدرِ متعدی- (۱)راباسل- راوکښل- راوباسل- رابهرته کول- (۲)اختراع کول-

راایستلے:(را-اِیس-تۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع راایستلي- مؤنث راایستلې- وګورئ راایستل-

راایستن:(را-اِیس-تَن)حاصلِ مصدر- وګورئ راایستل-

راایستنګ:(را-اِیس-تَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ راایستل-

راایستنه:(را-اِیس-تۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ راایستل-

راایستونکے:(را-اِیس-تُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع راایستونکي- مؤنث راایستونکې- وګورئ راایستل-

راایسته:(را-اِیس-ته)متعلقِ فعل- دېخوا- دې لورې ته- رادېخوا- (۲)رانژدې-

راایسته کول:(را-اِیس-تَ-کَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)رادېخوا کول- (۲)رانژدې کول- (۳)لرې کول- برطرفه کول- لۀ مقامه یا قدرته غُرځول-

راایستۀ:(را-اِیس-تۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ راایستل-

رابرسېره:(را-بَر-سې-ره)اسم صفت- رابرښېره- راښکاره- راڅرګند- ظاهر- (کول/کېدل مصدرونه)-

رابرغ:(را-بَرْغ)اسم صفت- راغبرګ- رابغرګ- راواپس- راستون- پۀ بېرته راتلنه-

رابرغول:(را-بَره-غَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)راغبرګول- دوه ته کول- (۲)راستنول-

رابرغون:(را-بَره-غَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رابرغول-

رابرغونکے:(را-بَره-غَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رابرغونکي- مؤنث رابرغونکې- وګورئ رابرغول-

رابرغونګ:(را-بَره-غَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رابرغول-

رابرغونه:(را-بَره-غَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رابرغول-

رابطه:(را-بِ-طه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تعلق- ارتباط- اړه- اړیکه- (۲)قُرب- نژدېکت- رشته- جمع رابطې-

رابع:(را-بِع)اسم- څلورم- (م- عربی)-

رابلل:(را-بَ-لَل)مصدرِ متعدی- راغوښتل- رابولل- دعوتول- روبلل- ځان ته راغوښتل- (افغانستان)-

رابللے:(را-بَ-لۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع رابللي- مؤنث رابللې- وګورئ رابلل-

رابلن:(را-بَ-لَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رابلل-

رابلنه:(را-بَ-لۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رابلل-

رابلونکے:(را-بَ-لُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رابلونکي- مؤنث رابلونکې- وګورئ رابلل-

رابولل:(را-بو-لَل)مصدرِ متعدی- وګورئ رابلل- (افغانستان)-

رابیا:(راب-یا)اسم- دَ اُبو لوئ مشک چې پۀ اَس یا خر باریږی او اُبۀ پکښې وړلے کیږی-

رابیاکول:(راب-یا-کَ-وَل)مصدرِ متعدی- حاصلول-

رابیاکونکے:(راب-یا-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رابیاکونکي- مؤنث رابیاکونکې- وګورئ رابیاکول-

رابیاکونه:(راب-یا-کَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رابیاکول-

رابېرته:(را-بېر-ته)متعلقِ فعل- (۱)رادېخوا- رادې پلۀ- راایلې- راځې ته- راوړسته- دا کلمه دَ مخاطب دَ پاره راځي- (۲)رامیسې- رامیلې- راپۀ دې خوا- (۳)راخلاصونه- بېرته کونه- رالرې کونه-

رابیل:(را-بِیل)صفت- وګورئ رابېل (۲)-

رابېل:(را-بېل)اسم- واحد- مذکر- رامبېل- یو زیړ رنګ لرونکے ګل- جمع رابېلونه-

رابېل:(را-بېل)صفت- راجُدا- راګوښے- رالایده- رابیل-

راپ:(راپ)اسم- دَ اینجې پۀ شان یو قسم بوټے چې زیړ ګل لري-

راپاتې:(را-پا-تې)اسم صفت- (۱)باقی- پاتې شوے- راپاته- (۲)بار شوے- (۳)میراث- پۀ میراث کښې ورپاتې شوے-

راپاځول:(را-پا-څۀ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)راجګول- راویښول- راپورته کول- (۲)تحریکول- لمسول-

راپاځولے:(را-پا-څَ-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع راپاځولي- مؤنث راپاځولې-

ئ (څې-رَل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (یپا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

وګورئ راپاڅول-

راپاڅون:(را-پا-څ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راپاڅول-

راپاڅونکے:(را-پا-څ-وون-کے)اسم فاعل- جمع راپاڅونکی- مؤنث راپاڅونکې- وګورئ راپاڅول-

راپاڅونه:(را-پا-څ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپاڅول-

راپاڅېدل:(را-پا-څې-دل)مصدر لازم- (۱)راپورته کېدل- راجګېدل- راوېښېدل- (۲)تحریکېدل- لمسېدل-

راپاڅېدلے:(را-پا-څې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راپاڅېدلی- مؤنث راپاڅېدلې- وګورئ راپاڅېدل-

راپاڅېدن:(را-پا-څې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راپاڅېدل-

راپاڅېدنګ:(را-پا-څې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ راپاڅېدل-

راپاڅېدنه:(را-پا-څې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپاڅېدل-

راپاڅېدونکے:(را-پا-څې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپاڅېدونکی- مؤنث راپاڅېدونکې- وګورئ راپاڅېدل-

راپاڅېدۀ:(را-پا-څې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راپاڅېدل-

راپدېخوا:(را-پۀ-دې-خوا)متعلق فعل- راهیسې- رادېخوا- راپۀ دې خوا- راوروستو-

راپرځول:(را-پر-ځ-ول)مصدر متعدی- (۱)پۀ زمکه راغورځول- پۀ کُشتۍ کښې شا لګول- ځملول- رانسکورول- (۲)مغلوبول- ماتې ورکول-

راپرځولے:(را-پر-ځ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راپرځولی- مؤنث راپرځولې- وګورئ راپرځول-

راپرځون:(را-پر-ځ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راپرځول-

راپرځونکے:(را-پر-ځ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپرځونکی- مؤنث راپرځونکې- وګورئ راپرځول-

راپرځونه:(را-پر-ځ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپرځول-

راپرځېدل:(را-پر-ځې-دل)مصدر لازم- (۱)پۀ زمکه راغورځېدل- شا لګېدل- ځملاستل- رانسکورېدل- (۲)مغلوبېدل- ماتې خوړل-

راپرځېدلے:(را-پر-ځې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راپرځېدلی- مؤنث راپرځېدلې- وګورئ راپرځېدل-

راپرځېدن:(را-پر-ځې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راپرځېدل-

راپرځېدنګ:(را-پر-ځې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ راپرځېدل-

راپرځېدنه:(را-پر-ځې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپرځېدل-

راپرځېدونکے:(را-پر-ځې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپرځېدونکی- مؤنث راپرځېدونکې- وګورئ راپرځېدل-

راپرځېدۀ:(را-پر-ځې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راپرځېدل-

راپربېستل:(را-پرې-یس-تل)مصدر- راځملول- راغورځول- راپرځول- ځملول- پۀ غېږه کښې پۀ زمکه راګوزارول-

راپربېستلے:(را-پرې-یس-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راپربېستلی- مؤنث راپربېستلې- وګورئ راپربېستل-

راپربېستنه:(را-پرې-یس-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپربېستل-

راپربېستونکے:(را-پرې-یس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپربېستونکی- مؤنث راپربېستونکې- وګورئ راپربېستل-

راپربېستۀ:(را-پرې-یس-تۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راپربېستل-

راپسې:(را-پ-سې)متعلق فعل- (۱)ترشا- راوروسته- راتر شا- راتر څټ- (۲)تعقیب- څارنه-

راپورته:(را-پور-ته)متعلق فعل- (۱)راجګ- راولاړ- (۲)تحریک شوے- لمسولے- (۳)مخاطب ته د امر پۀ توګه وئیلے شی-

راپورې:(را-پو-رې)متعلق فعل- (۱)رابانديې- (۲)دېخوا- دې غاړې- (۳)ترونه- بندونه- (۴- صفت)بنده- تړلې- (۵)پۀ ناروغۍ مبتلا- اخته- ګرفتار-

راپورې کول:(را-پو-رې-ک-ول)مصدر متعدی- (۱)راپورې ایستل- راپورې باسل- د سیند یا ولې نه راپورې باسل- (۲)متکلم تورن کول- (۳)متکلم پۀ مرض یا ناروغۍ اخته کول- (۴)تړل- بندول- کلکول-

راپورې کونکے:(را-پو-رې-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپورې کونکی- مؤنث راپورې کونکې- وګورئ راپورې کول-

راپورې کونه:(را-پو-رې-ک-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپورې کول-

راپورې کېدل:(را-پو-رې-کې-دل)مصدر لازم- (۱)راپورې وتل- د سیند یا ولې نه راپورې باسلے کېدل- (۲)بندېدل- کلکېدل-

راپورې کېدنه:(را-پو-رې-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپورې کېدل-

راپورې کېدونکے:(را-پو-رې-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپورې کېدونکی- مؤنث راپورې کېدونکې- وګورئ راپورې کېدل-

راپورې وتل:(را-پو-رې-و-تل)مصدر متعدی- د سیند یا دریاب یا سرحدی ټګ څخه دېخوا راوړېدل یا راوښتل-

راپورې وتن:(را-پو-رې-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ راپورې وتل-

راپورې وتنه:(را-پو-رې-و-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپورې وتل-

راپورې وتونکے:(را-پو-رې-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپورې وتونکی- مؤنث راپورې وتونکې- وګورئ راپورې وتل-

راپورې وتۀ:(را-پو-رې-و-تۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راپورې وتل-

راپېردل:(را-پېر-دل)مصدر- رااخستل- راخستل- راټولول- (افغانستان)-

راپېرل:(را-پې-رل)مصدر- د يو شی رانيول- يو شے اخستل- (۲)د متکلم د پاره انبېرے او پوزے ازبدل یا جوړول-

راپېرلے:(را-پې-رۀ-لے)اسم مفعول- جمع راپېرلی- مؤنث راپېرلې- وګورئ راپېرل-

راپېرن:(را-پې-رن)حاصل مصدر- وګورئ راپېرل-
راپېرنه:(را-پې-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپېرل-
راپېرونکے:(را-پې-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپېرونکی- مؤنث راپېرونکې- وګورئ راپېړل-
راپېښېدل:(را-پې-ښې-دل)مصدر لازم- (۱)راپېدا کېدل- راواقع کېدل- (۲)اتفاقی راتلل او مخامخ کېدل- مخې ته راتلل-
راپېښېدن:(را-پې-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راپېښېدل-
راپېښېدنه:(را-پې-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راپېښېدل-
راپېښېدونکے:(را-پې-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راپېښېدونکی- مؤنث راپېښېدونکې- وګورئ راپېښېدل-
راپېښېدهٔ:(را-پې-ښې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راپېښېدل-
راتاؤ:(را-تاؤ)اسم صفت- راتاؤ شوے- کوږ شوے-
راتاوول:(را-تا-و-ول)مصدر متعدی- راکوول- خپل ځان طرف ته راکوول-
راتاوون:(را-تا-و-ون)حاصل مصدر- وګورئ راتاوول-
راتاوونکے:(را-تا-و-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راتاوونکی- مؤنث راتاوونکې- وګورئ راتاوول-
راتاوونګ:(را-تا-و-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ راتاوول-
راتاوونه:(را-تا-و-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راتاوول-
راتاوېدل:(را-تا-وې-دل)مصدر لازم- راکږېدل- خپل ځان طرف ته کږېدل-
راتاوېدن:(را-تا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راتاوېدل-
راتاوېدنګ:(را-تا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ راتاوېدل-
راتاوېدنه:(را-تا-وې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راتاوېدل-
راتاوېدونکے:(را-تا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راتاوېدونکی- مؤنث راتاوېدونکې- وګورئ راتاوېدل-
راتاوېدهٔ:(را-تا-وې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راتاوېدل-
راتب:(را-تب/تب)اسم- (۱)تل- همېشه- دائم- ثابت- برقرار- (۲)معاش- خیره- (۳)وظیفه- (۴)د یو ځناور د یوې ورځې خوراکه-
راتب خور:(را-تب-خور)اسم صفت- راتب خوړونکے- تیاره خوړونکے-
راتړل:(را-تړل)مصدر- (۱)رابندول- په څهٔ پورې لګول- (۲)راپابندول- (۳)بیایل- ځان طرف ته راوستل- (خاص کر ابهٔ)- (۴)اسپه په ټانګه کښې جوت کول-
راتړلے:(را-ت-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راتړلی- مؤنث راتړلې- وګورئ راتړل-
راتړن:(را-ت-ړن)حاصل مصدر- وګورئ راتړل-
راتړنه:(را-ت-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راتړل-
راتړونکے:(را-ت-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راتړونکی- مؤنث راتړونکې- وګورئ راتړل-
راتک:(را-تک)اسم- راتلنه- د ورتک مقابل-
راتکی:(رات-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ راحتکی- (عامیانه)-
راتلل:(رات-لل)مصدر- راتګ کول- د تلل مقابل- لهٔ بله ځایه دېخوا راتګ کول-
راتللے:(رات-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راتللی- مؤنث راتللې- وګورئ راتلل-
راتلن:(رات-لن)حاصل مصدر- وګورئ راتلل-
راتلنګ:(رات-لنګ)حاصل مصدر- وګورئ راتلل-
راتلنه:(رات-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راتلل-
راتلونکے:(رات-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راتلونکی- مؤنث راتلونکې- وګورئ راتلل-
راتلونے:(رات-لو-نے)اسم فاعل- (۱)وګورئ راتلل- (۲)اٰئنده- مستقبل-
راتلهٔ:(رات-لهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راتلل-
راتوېدل:(را-تو-یې-دل)مصدر لازم- (۱)لهٔ لوړه ځایه د یو شی راغورځېدل- (۲)رابنکته کېدل- (د مایعاتو او پانړو وغېره)-
راتوېدن:(را-تو-یې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راتوېدل-
راتوېدنه:(را-تو-یې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راتوېدل-
راتوېدونکے:(را-تو-یې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راتوېدونکی- مؤنث راتوېدونکې- وګورئ راتوېدل-
راتوېدهٔ:(را-تو-یې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راتوېدل-
راته:(را-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ راحته- (عامیانه)-
راټول:(را-ټول)صفت- غنډ- سره یوځای- یوځای- ګډ- ګرد- جمع-
راټولوالے:(را-ټول-وا-لے)اسم- راغنډوالے- رایوځای والے- ګردوالے-
راټولول:(را-ټو-ل-ول)مصدر- راغنډول- رایوځای کول- راجمع کول- یو لاس کول-
راټولېدل:(را-ټو-لې-دل)مصدر- یوځای راغنډېدل-
راټولېدنه:(را-ټو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راټولېدل-
راټولېدهٔ:(را-ټو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ راټولېدل-
راټيټول:(را-ټی-ټ-ول)مصدر متعدی- (۱)ځان طرف ته خمول- (۲)څوک لهٔ ضد نه اړول- (۳)څوک خپل لاس ته کښېنول-
راټيټونکے:(را-ټی-ټ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راټيټونکی- مؤنث راټيټونکې- وګورئ راټيټول-
راټيټونه:(را-ټی-ټ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راټيټول-
راټيټېدل:(را-ټی-ټې-دل)مصدر لازم- (۱)راخمېدل- (۲)خپله خبره پرېښول-

راټېټېدن:(را-ټې-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راټېټېدل-

راټېټېدنه:(را-ټې-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راټېټېدل-

راټېټېدونکے:(را-ټې-ټې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع راټېټېدونکي- مؤنث راټېټېدونکې- وګورئ راټېټېدل-

راټېټېدهٔ:(را-ټې-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ راټېټېدل-

راج:(راج)اسم- واحد- مذکر- (۱)حکومت- دور- واک- اختيار- بادشاهي- (۲)شتهٔ منې- ثروت- (۳)کلکار- (کول مصدر)- جمع راجونه- (م- هندی)-

راجا:(را-جا)اسم- واحد- مذکر-: راجه- (۱)هندوانو شهزادګانو ته ورکړے شوے لوئ لقب- (۲)حکمران- د يو ورکوټي رياست بادشاه- (۳)شتهٔ من- مور- مالدار- (۴)سخي- (۵)پرشريف- (۶)بې پروا- (۷)ساده-

راجانۍ:(را-جا-نۍ)صفت- تالاتکر- غم پېښونکے-

راجع:(راجع)اسم- (۱)ګرزېدونکے- (۲)ورګرځونه- ورګرځېدهٔ- ستنېدهٔ- (۳)حواله- مخامخ کونه- مخامخونه- پهٔ اوږه وراچونه- (۴)پهٔ باره کښې- پهٔ باب- (۵)هغه ښځه چې مېړهٔ ئې مړ شي او بېرته پلار کره لاړه شي-

راجع کول:(را-جع-کَ-ول)مصدرِ متعدی- (۱)ورګرځول- ستنول- (۲)حواله کول- محول کول- پهٔ غاړه وراچول-

راجک:(را-جک)صفت- رااوچت- راپورته- راولاړ- رالګ- رانيغ- راپاره-

راجګنه:(راج-ګهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- رانۍ- راجنه- د راجه مؤنث- د راجه مېرمن- هندوه- ينډوه- اينډواڼۍ- جمع راجګنې-

راجګول:(را-جهٔ-ګَ-ول)مصدرِ متعدی- (۱)راوُچتول- راپورته کول- لهٔ ښکته نه پاس خوا ته اوچتول- (۲)پهٔ پښو ودرول- راپاڅول- (۳)لګول- نيغول- شخول- (۴)تحريکول- لمسول- راپارول- (۵)راچوخول- (ستن وغېره)-

راجګون:(را-جهٔ-ګَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راجګول-

راجګونکے:(را-جهٔ-ګَ-ون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع راجګونکي- مؤنث راجګونکې- وګورئ راجګول-

راجګونه:(را-جهٔ-ګَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راجګول-

راجګېدل:(را-جهٔ-ګې-دل)مصدرِ لازم- (۱)لهٔ ښکته نه پورته راوچتېدل- (۲)پهٔ پښو ودرېدل- راپاڅېدل- (۳)لګېدل- نيغېدل- (۴)راپارېدل- لمسېدل- (۵)راچوخېدل- (ستن وغېره)-

راجګېدن:(را-جهٔ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راجګېدل-

راجګېدنه:(را-جهٔ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راجګېدل-

راخغستل:(را-خغس-تل)مصدر- رازغستل- رامنډې کول- پهٔ منډو منډو د خان پله راتلل- (افغانستان)-

راخغلول:(را-خغه-ل-ول)مصدر- (۱)رازغلول- راپهٔ منډه کول- د خان لورى ته پهٔ منډه منډه راوستل- (۲)پسې راخپستل- ماتې ورکول-

راچاپېر:(را-چا-پېر)صفت- راتاؤ- ګېر چاپېر- شا و خوا- ګردې ګوښه-

راچورلول:(را-چور-ل-ول)مصدر- راګرزول- راګرځول- چورلول- راتاوول- ګرځ ورکول-

راچوړول:(را-چو-ړ-ول)مصدر- راټوپول- راچپه کول- مايعات لهٔ پورته نه ښکته راټوپول-

راچوړېدل:(را-چو-ړې-دل)مصدر- راټوپېدل- راپهېدل- راچپه کېدل-

راچول:(را-چ-ول)مصدر متعدی- وګورئ رااچول-

راچون:(را-چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ رااچول-

راچونکے:(را-چ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع راچونکي- مؤنث راچونکې- وګورئ رااچول-

راچونګ:(را-چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رااچول-

راچونه:(را-چ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رااچول-

راڅخه:(را-څ-خه)اسم- راسره- روسره- راشکه- راسکه-

راڅکل:(راڅ-کل)مصدر- راڅکول- څکول- راکشول- پهٔ زمکه يو شے خپلې خوا ته راکښل-

راڅکول:(راڅ-کَ-ول)مصدر- راڅکل- څکول- راکشول- د خپل خان پهٔ لور راکښل-

راڅکونه:(راڅ-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راڅکول-

راڅکونے:(راڅ-کو-نے)اسم فاعل- (۱)وګورئ راڅکول- (۲- اسم- واحد- مذکر)اکورے- جلو- واکې- جلب-

راڅکېدل:(راڅ-کې-دل)مصدر لازم- وګورئ راڅکل-

راڅکېدن:(راڅ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راڅکېدل-

راڅکېدنه:(راڅ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راڅکېدل-

راڅکېدونکے:(راڅ-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع راڅکېدونکي- مؤنث راڅکېدونکې- وګورئ راڅکېدل-

راح:(راح)اسم- (۱)خوشحال- خوښ- (۲)شراب- (م- عربی)-

راحت:(را-حت)اسم- واحد- مذکر- دمه- ارام- اسودګي- استراحت- خوشحالي- مسرت-

راحت طلب:(را-حت-طَ-لب)اسم صفت- آرام پسند- راحت غوښتونکے- (م- عربی)-

راحتګی:(را-حت-ګی)اسم- واحد- مؤنث- اسوده حالي- خوشحالي- دولتمندي- راتګې- راحته- راته-

راحته:(را-حه-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ راحتګی- راته-

راحله:(راح-له)اسم- واحد- مؤنث- ځاروے- د سورلۍ ځناور-

راخبرول:(را-خب-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)رابلل- پهٔ خبر يا اطلاع سره د متکلم طرف ته راغوښتل- (۲)رالمسول- راتحريکول- راپارول- راپورته کول- (۲)پوهول او بيدارول-

راخبرونکے:(را-خب-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راخبرونکي- مؤنث راخبرونکې- وګورئ راخبرول-

راخبرونه:(را-خب-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخبرول-

راخبرېدل:(را-خَب-رې-دَل)مصدر لازم- دَ متكلم نه خبرېدل- اطلاع موندل-
راخبرېدنه:(را-خَب-رې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخبرېدل-
راخبرېدهٔ:(را-خَب-رې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ خبرېدل-
راخپرول:(را-خَپه-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)رانشرول- خورول- راغوړول- (۲)تيتول- تس نس كول- (۳)راشړل- دَ ځان خوا ته رالېږل- (۴)شندل- شنل- نستل- لستل- (افغانستان)-
راخپرونكے:(را-خَپه-ر-وَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخپرونكي- مؤنث راخپرونكې- وګورئ راخپرول-
راخپرونه:(را-خَپه-ر-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ راخپرول-
راخپرېدل:(را-خَپه-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)دَ متكلم پهٔ طرف خورېدل- (۲)رانشرېدل- راخورېدل- راغوړېدل- (۳)تس نس كېدل- (۴)شندل كېدل- نستل كېدل- (۵)راشړېدل كېدل- (افغانستان)-
راخپرېدنه:(را-خَپه-رې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ راخپرېدل-
راخپرېدونكے:(را-خَپه-رې-دَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخپرېدونكي- مؤنث راخپرېدونكې- وګورئ راخپرېدل-
راخپرېدهٔ:(را-خَپه-رې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ راخپرېدل-
راختل:(را-خَ-تَل)مصدر- (۱)راولاړېدل- راښكاره كېدل- راجګېدل- راپورته كېدل- (۲)لهٔ پاسه ورېدل- وربانديٍ وربدل-
راختلے:(را-خَ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع راختلی- مؤنث راختلې- وګورئ راختل-
راختنه:(را-خَ-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ راختل-
راختونكے:(را-خَ-تَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راختونكي- مؤنث راختونكې- وګورئ راختل-
راختونے:(را-خَ-تَو-نے)اسم فاعل- واحد- مذكر- راختونكے- راوتونكے- طلوع كېدونكے-
راخلاصول:(را-خَلا-صَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)راخُشے كول- راازادول- راپرېښودل- (۲)بېرته كول- پرانستل- وازول- خلاصول- لرې كول-
راخلاصونكے:(را-خَلا-صَ-وَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخلاصونكي- مؤنث راخلاصونكې- وګورئ راخلاصول-
راخلاصونه:(را-خَلا-صَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخلاصول-
راخلاصېدل:(را-خَلا-صې-دَل)مصدر لازم- (۱)خُشے كېدل- راازادېدل- راپرېښوے كېدل- (۲)بېرته كېدل- پرانستلے كېدل- خلاصېدل- لرې كېدل-
راخلاصېدهٔ:(را-خَلا-صې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ راخلاصېدل-
راخورول:(را-خَوه-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)تيتول- خپرول- خورول- (۲)غوړول- اوارول-

راخورونكے:(را-خَوه-ر-وَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخورونكي- مؤنث راخورونكې- وګورئ راخورول-
راخورونه:(را-خَوه-ر-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخورول-
راخورېدل:(را-خَوه-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)خپرېدل- تيتېدل- (۲)غوړېدل- اوارېدل-
راخورېدن:(را-خَوه-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ راخورېدل-
راخورېدنه:(را-خَوه-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخورېدل-
راخورېدونكے:(را-خَوه-رې-دَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخورېدونكي- مؤنث راخورېدونكې- وګورئ راخورېدل-
راخورېدهٔ:(را-خَوه-رې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ راخورېدل-
راخېژول:(را-خې-ژَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)راپورته كول- راجګول- خېژول- (۲)راسپرول- سورول-
راخېستل:(را-خېس-تَل)مصدر- وګورئ رااخېستل-
راخېستلے:(را-خېس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع راخېستلی- مؤنث راخېستلې- وګورئ راخېستل-
راخېستن:(را-خېس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ راخېستل-
راخېستنه:(را-خېس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راخېستل-
راخېستونكے:(را-خېس-تَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع راخېستونكي- مؤنث راخېستونكې- وګورئ راخېستل-
راد:(راد)اسم صفت- مېړنے- پياوړے-
رادار:(را-دار)اسم صفت- ليكې ليكې- خط خط- كرښې كرښې- پټې پټې- شفه كپړه چې لارې لارې يا ليكې ليكې وی- (افغانستان)-
رادرومل:(را-درُو-مل)مصدر- (۱)رامنېې كول- راتلل- پهٔ منېه منېه راغښتل- (۲)دَ ځان خوا ته راتلل-
راده:(را-ده)اسم- پټې پټې- ليكې ليكې-
رادې پلو:(را-دې-په-لو)متعلق فعل- دې خوا ته- دې ګڼګ ته- دېخوا-
راده:(را-ده)اسم- رود- سيند- دَ اُبو خوړ- دَ اُبو لګښ-
رارسول:(را-رَ-سَ-وَل)مصدر- (۱)رسول- دَ يو ځائ نه بل ځائ ته راوړل- دَ متكلم پهٔ لوری راوړل- راانتقالول- (۲)واردول- لهٔ سرحده راتېرول-
رارسون:(را-رَ-سَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رارسول-
رارسونكے:(را-رَ-سَ-وَون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع رارسونكي- مؤنث رارسونكې- وګورئ رارسول-
رارسونه:(را-رَ-سَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رارسول-
رارسېدل:(را-رَ-سې-دَل)مصدر لازم- رسېدل- لهٔ بله ځايه راتلل- راواردېدل- راانتقالېدل-
رارسېدن:(را-رَ-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ رارسېدل-
رارسېدنه:(را-رَ-سې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رارسېدل-

"ی" (خې-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پيا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱.

رارسپدونکے:(را-ر-سپ-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رارسپدونکي- مؤنث رارسپدونکې- وګورئ رارسپدل-

رارسپدهٔ:(را-ر-سپ-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رارسپدل-

راروے:(را-ر-وے)اسم- واحد- مذکر- راهرو- لاروے- پهٔ لاره تلونکے- جمع راروي-

راړه:(را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غوټه- بروړه- یو قسم زهر لرونکې حشره چې پهٔ بزو کښې پیدا کیږي از خلق او بزې چیچي- جمع راړې-

راړه:(را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کږوله ړوړې- کږوړه- دَ هر ړوړ میده شوې غلې لهٔ کږدون نه پخه شوې ړوړې- هغه ړوړې چې دَ بیلو بیلو اوړو لهٔ کږولو او یو ځای کولو نه پخیږي-

راړه:(را-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پېټۍ- موټ- لوبیا- مهې- مې- چڼه- مسور- مټر-

راز:(راز)اسم- واحد- مذکر- پټه خبره- هغه خبره چې پهٔ زړهٔ یا فکر کښې پټه وي- (م- فارسي)-

راز:(راز)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے او دَ هغې میوه- (افغانستان)-

راز:(راز)متعلق فعل- (۱)قسم- ډول- (۲)غندې- پهٔ شان-

رازدار:(راز-دار)اسم صفت- راز ساتونکے- دَ سِر شریک- هغه څوک چې پټه خبره یا راز ساتي-

رازداري:(راز-دا-ري)اسم- راز ساتنه- راز نهٔ وئیله- خواله ساتي-

رازغ:(را-زغ)اسم- راغبو- راټوپ کونه- دَ چا پهٔ خبره کښې ناڅاپي راټوپ کونه- پهٔ اوچت اواز غږ کونه-

رازق:(را-زق)اسم صفت- رزق رسونکے- خواړه وررسونکے- روزي رسان- روزي ورکونکے- دَ الله تعالی یو صفتي نوم-

رازل:(را-زل)مصدر- (۱)بوللی کول- سینګارول- ښکلے کول- ښکلا ورکول- (۲)عزت ورکول- درناوے ورکول- احترام کول- درنول- نمانځل-

رازلے:(را-زهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ رازل-

رازن:(را-زن)حاصل مصدر- وګورئ رازل-

رازنه:(را-زهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رازل-

رازوباز:(را-زو-باز)اسم- وګورئ راز و نیاز-

رازونکے:(را-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رازونکي- مؤنث رازونکې- وګورئ رازل-

راز و نیاز:(را-زو-نیاز)دَ زړهٔ خواله- دَ مینې او ناز خبرې- راز و باز- دَ سر خبرې- دَ عجز عبادت-

رأس:(رأس)اسم- (۱)سَر- دَ یو شي لوړنی برخه- دَ وچې هغه یوه برخه چې پهٔ اُبو کښې وړاندې تللې وي- (۲)دَ مثلث هغه زاویه چې قاعدې ته پهٔ مقابل کښې وي- (۳)دَ قوم مشر- سرکنه- سرغنه- (۴)دَ څارویو دَ شمېر سره هم وئیلے کیږي-

رأساً:(را-سن)متعلق فعل- مستقیماً- نېغ پهٔ نېغه- بې لهٔ رابطې- (افغانستان)-

راست:(راست)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښے- دَ کیڼ یا چَپ ضد- (۲)سم- نېغ- (۳)رښتین- دَ منافق ضد-

راستکار:(راست-کار)اسم صفت- (۱)سپین- صادق- پهٔ زړهٔ پاک- (۲)امین- امانت ګر- امانتکار- (۳)دَ کاذب یا دروغژن ضد- (۴)راستمن- هغه څوک چې پهٔ صداقت سره کار کوي-

راستګو:(راست-ګو)اسم صفت- سپین ګویه- رښتین- رښتونے- هغه څوک چې پهٔ وینا کښې صادق وي-

راستګوني:(راست-ګو-ني)اسم- رشتیا- صداقت- رښتیا وئینه-

راست ګونے:(راست-ګو-نے)اسم صفت- مذکر- رښتونے- رښتیا ویونکے-

راستمن:(راست-مَن)صفت- وګورئ راستکار-

راستنول:(را-سته-نَ-ول)مصدر- راګرځول- بېرته ستنول- بېرته راګرځول- پهٔ شَا راګرځول- واپس راګرځول- په ستنه راګرځول-

راستنونکے:(را-سته-ن-وون-کے)اسم فاعل- جمع راستنونکي- مؤنث راستنونکې- وګورئ راستنول-

راستنونه:(را-سته-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راستنول-

راستنېدل:(را-سته-نې-دل)مصدر لازم- راګرځېدل- بېرته ستنېدل- واپس راګرځېدل-

راستنېدن:(را-سته-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راستنېدل-

راستنېدونکے:(را-سته-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راستنېدونکي- مؤنث راستنېدونکې- وګورئ راستنېدل-

راستنېدهٔ:(را-سته-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ راستنېدل-

راستول:(راس-ت-ول)مصدر- وګورئ رااستول-

راستون:(راس-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ راستول-

راستون:(را-ستون)اسم صفت- راګرځېدلے- راغبرګ- بېرته راغلے- بېرته راګرځېدلے-

راستونکے:(راس-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راستونکي- مؤنث راستونکې- وګورئ راستول-

راستونه:(راس-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راستول-

راسته:(راس-ته)صفت- (۱)ښے- دَ کیڼ ضد- (۲)سم- نېغ- دَ کوږ او معکوس ضد-

راسته:(راس-ته)اسم- واحد- مؤنث- کیله- رسته- کنار- کتور- لېن- هغه کوروڼه، دُکانونه یا زدانی چې پهٔ یو لوري یا یوه خوا کښې واقع وي- (افغانستان)-

راستي:(راس-تي)اسم صفت- صداقت- ایمانداري- سپین توب- رښتیا- (م- فارسي)-

راسخ:(را-سخ)اسم- ثابت- کلک- محکم- برقرار- استوار- ټینګ- (م- عربی)-

راسره:(را-سَ-ره)اسم صفت- راځه- راشکه- لهٔ ما سره- دَ متکلم سره دَ یو شی موجودیت او ملګرتیا ښائی-

راسن:(را-سن)اسم- واحد- مذکر- خوړے- راشن- خوراکه- اذوقه- دَ خوراک شیان- تایه- زری- خورومه- جمع راسنونه- (م- انګریزی راشن)-

راسه:(را-سه)امر- راشه- روځه- ارځه- دَ "راشه" بل قرائت-

راسي:(را-سي)متعلق فعل- راځيسي- را پهٔ دېخوا- لهٔ هغه وخته-

راش:(راش)اسم- رشه- راشه- پهٔ درمند کښي صفا شوي غله-

راشپېل:(راش-پېل)اسم- واحد- مذکر- پړګے- رشپېل- رشپېل- دَ لرګی آله چي وانړي پرې الوځولے شي- دَ واورو پاکولو خوے- کاني نه دَ اور راایستو دَ اُسپني اله-

راشپيل:(راش-پيل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ راشپېل-

راشتلے:(راش-تَ-لے)اسم- واحد- مذکر- تلے- ريشتلے- دَ غلي هغه ناپاکه او وروستني برخه چي پهٔ درمند کښي لهٔ رېښي (رشي/راشي) ځخه پاتي کيږي-

راشه:(را-شه)اسم- واحد- مؤنث- راشهٔ- رشه- دَ غلي داني ډېرے چي پهٔ درمند کښي دَ خس او خاورو نه پاکه کړي پرته وي-

راشه:(را-شه)امر- راسه- راځه- مخاطب ته دَ راتللو امر-

راشه درشه:(را-شه-در-شه)اسم- (۱)سلوک- ګذاره- ګوزاره- زيست روزګار- دار و مدار- (۲)تګ راتګ- تلهٔ راتلهٔ- تعلق- خپلوی-

راشهٔ:(را-شهٔ)اسم- واحد- مؤنث- وياسه- ارياسه- رشه- دَ صفا غلي ډېرے-

راشي:(را-شئ)اسم صفت- رشوت اخستونکے- رشوتي- (م- عربی)-

راشيندل:(را-شين-دَل)مصدر لازم- راشنل- رانستل- راتيتول- راپاشل-

راشے:(را-شے)اسم- ربړ- ربخ- برف کوچ- ايمال- دَ واورې ښوئېدنه- (افغانستان)-

راښکاره:(را-ښکا-ره)اسم- متکلم ته ځهٔ شے ښکاره کونه-

راښکل:(را-ښکل)مصدر- (۱)راکښل- راکاږل- راکش کول- راکشول- راځکول- (۲)راوباسل- راوېستل- لهٔ ژور ځائ نه دَ يو شي راپورته کول-

راښکل:(راښ-کَل)اسم- واحد- مذکر- يوه غرنيزه وُنه-

راښکلے:(راښ-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راښکلی- مؤنث راښکلي- وګورئ راښکل-

راښکنه:(راښ-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راښکل-

راښکو:(را-ښکو)اسم- واحد- مذکر- دَ تانبي يا زرو دَ وړدولو او نرى کولو دَ پاره پکاربدونکي آله-

راښکوبے:(راښ-کو-بے)اسم- راښکوبے- دَ اُبو دَ راايستلو مشين- (افغانستان)-

راښکودل:(راښ-کو-دل)مصدر- راکښل- وګورئ راښکل-

راښکول:(راښ-کول)اسم- راکول- کپړ- منډاوو- ګاښور- غوښوور- غاښور- يوه آله چي پهٔ غوايانو پسي تړلے کيږي او دَ هغي پهٔ وسيله پټے هواريږي- ماله- (افغانستان)-

راښکون:(راښ-کون/را-ښکون)اسم- راښکنه- راکاږنه- کشونه- راباسنه- راکشونګ- راکښون-

راښکونکے:(راښ-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راښکونکی- مؤنث راښکونکي- وګورئ راښکل-

راښکهٔ:(راښ-کهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ راښکل-

راښکے:(را-ښکے)اسم- شروع شو- عموماً دَ باران يا ږلي پهٔ وخت وئيلے شي- وګورئ راکښے-

راښودل:(را-ښو-دَل)مصدر- ښودل- راښکاره کول- راښيل- روښوول-

راضی:(را-ضي)اسم- (۱)رضا- خوښ- خوشاله- خوشحاله- قانع- (۲)راپړه- مطمئن- (م- عربی)-

راضيمن:(را-ضي-مَن)اسم- رضامند- راضی- خوښ- قانع-

راضی نامه:(را-ضی-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه پاڼه چي پهٔ هغې کښې خپله رضا او خوښه ليکلے کيږي- (۲)جوړه- روغه- موافقه- خوښه- جمع راضی نامې-

راعی:(را-عی)اسم- شپون- غوبه- (م- عربی)-

راغ:(راغ)اسم- (۱)څرځائ- ورشو- (۲)صحرا- دښته- دشته- راغه- (۳)دَ غرهٔ لمن- (م- عربی)-

راغب:(را-غب)اسم- مائل- غښتونکے- علاقه مند- مځو- مځونکے-

راغبرګ:(را-غَبرګ)صفت- (۱)راستون- راګرځېدلے- بيا راغلے- (۲)غبرګ کت شوے- رابغرګ- برغګ-

راغبرګول:(را-غَبر-ګ-وَل)مصدر متعدی- (۱)راستنول- راګرځول- بيا راوستل- بېرته راوستل- (۴)قت کول- ماتول- رابرغول- غبرګول-

راغبرګون:(را-غَبر-ګ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ راغبرګول-

راغبرګونکے:(را-غَبر-ګ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغبرګونکی- مؤنث راغبرګونکي- وګورئ راغبرګول-

راغبرګونه:(را-غَبر-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغبرګول-

راغبرګېدل:(را-غَبر-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)رابرغېدل- راستنېدل- راګرځېدل- (۲)قت کېدل-

راغبرګېدن:(را-غَبر-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ راغبرګېدل-

راغبرګېدونکے:(را-غَبر-ګې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغبرګېدونکی- مؤنث راغبرګېدونکي- وګورئ راغبرګېدل-

راغبرګېدهٔ:(را-غَبر-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ راغبرګېدل-

راغرخول:(را-غر-خه-وَل)مصدر متعدی- راارتاوول- راارتاوول- دَ متکلم پلو ته رااچول- بهٔ متکلم خوا ته غرخول- راشړل- رابوتول-

راغرخون:(را-غر-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ راغرخول-

راغرخونکے:(را-غر-خه-ون-کے)اسم فاعل- جمع راغرخونکي- مؤنث راغرخونکې- وګورئ راغرخول-

راغرخونه:(را-غر-خه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغرخول-

راغرخېدل:(را-غر-خې-دل)مصدر لازم- رااړتاوېدل- رااړتاوېدل- د متکلم طرف ته راغرخېدل-

راغرخېدن:(را-غر-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راغرخېدل-

راغرخېدونکے:(را-غر-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغرخېدونکي- مؤنث راغرخېدونکې- وګورئ راغرخېدل-

راغرخېدۀ:(را-غر-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ راغرخېدل-

راغښتل:(را-غښ-تل)مصدر- رابلل- غښتل- خپلې خوا ته رابلل-

راغښتلے:(را-غښ-تۀ-لے)اسم مفعول- جمع راغښتلي- مؤنث راغښتلې- وګورئ راغښتل-

راغښتنه:(را-غښ-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغښتل-

راغلے:(را-غۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- راغبرګ شوے- رارسېدلے- راستون شوے- جمع راغلي- مؤنث راغلې-

راغنځول:(را-غن-ځ-ول)مصدر متعدي- (۱)د مچيو تورول- د غمبسو پاړول- (۲)د کبو خلقو د غنهېدو داسې حالت چې ځنګ پۀ ځنګ وي او حرکت ورکړے شي-

راغنځون:(را-غن-ځ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راغنځول-

راغنځونکے:(را-غن-ځه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغنځونکي- مؤنث راغنځونکې- وګورئ راغنځول-

راغنځونه:(را-غن-ځه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغنځول-

راغنځېدل:(را-غن-ځې-دل)مصدر لازم- (۱)کنېدل- د مچيو تورېدل- د غمبسو قهرېدل- (۲)ځوځېدل- زومبېدل-

راغنځېدن:(را-غن-ځې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راغنځېدل-

راغنځېدنه:(را-غن-ځې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغنځېدل-

راغنځېدونکے:(را-غن-ځې-دون-کے)اسم فاعل- جمع راغنځېدونکي- مؤنث راغنځېدونکې- وګورئ راغنځېدل-

راغنځېدۀ:(را-غن-ځې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ راغنځېدل-

راغنډ:(را-غنډ)اسم- راپنډ- راټول- يو ځاے- (۲)ګرد- ګردے- ګړدے-

راغنډول:(را-غن-ډ-ول)مصدر متعدي- راټولول- غنډول- يوځاے کول- راپنډول- يوځاے ته راجمع کول-

راغنډون:(را-غن-ډ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راغنډول-

راغنډونکے:(را-غن-ډ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغنډونکي- مؤنث راغنډونکې- وګورئ راغنډول-

راغنډونه:(را-غن-ډ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغنډول-

راغنډېدل:(را-غن-ډې-دل)مصدر لازم- راټولېدل- غنډېدل- يوځاے کېدل- راپنډېدل-

راغنډېدن:(را-غن-ډې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راغنډېدل-

راغنډېدنه:(را-غن-ډې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راغنډېدل-

راغنډېدونکے:(را-غن-ډې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راغنډېدونکي- مؤنث راغنډېدونکې- وګورئ راغنډېدل-

راغنډېدۀ:(را-غن-ډې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ راغنډېدل-

راغه:(را-غه)اسم- واحد- مؤنث- مېره- د غرۀ پۀ لمن کښې مېره- وړشو- سبزه زار- د غرۀ ړړه- دشت- پاګ- صحرا-

رافض:(را-فض)اسم صفت- پرېښودونکے- ترک کونکے- پرېښودونے- لۀ لارې اوښتونکے- (م- عربی)-

رافضه:(را-فِ-ضه)اسم- هغه ډله چې خپل لار ښود پرېږدي او د هغه د لارې نه واوړي-

رافضی:(را-ف-ضی)اسم صفت- (۱)د خلافت راشده د وړومبو درې خليفه ګانو د خلافت لۀ حقه منکر- (۲)راپړزی- پرېښوندے-

رافضی توب:(را-ف-ضی-توب)اسم- دروغ-

رافع:(را-فع)اسم- (۱)رمے- اړم- ووړم- (۲)صفت- رفع کونکے- لرې کونکے- (۳)عارض- د عرض يا عريضې وړاندې کونکے- (م- عربی)-

راقم:(را-قم)اسم صفت- ليکونکے- (م- عربی)-

راقم الحروف:(را-ق-مل-ح-روف)اسم صفت- (۱)ليکونکے- کښونکے- (۲)د خطاطۍ د يوې قطعې يا يو کتاب لاس ليکونکے-

راقی:(را-قی)اسم- (۱)عقيق- قيمتی غمے- راکی- (۲)صفت- پاړوګر- افسون ګر-

راک:(راک)اسم- راګ- روګ- لۀ سنيو ځخه جوړ شوے پتلون پوله لباس چې د ښړی پۀ ځېر ځير وي از د پرتوګ کار ترې اخستے شي- (افغانستان)-

راکاړل:(را-کا-ړل)مصدر متعدي- راوکښل- راباسل- لۀ ښکته يا ژور ځاے نه راپورته کول او راويستل-

راکاړنه:(را-کا-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راکاړل-

راکاړونکے:(را-کا-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راکاړونکي- مؤنث راکاړونکې- وګورئ راکاړل-

راکب:(را-کب)اسم- سور- سپور- (م- عربی)-

راکټ:(را-کټ)اسم- يوه اتشينه وسله- ټغندے- (۲)د ټېنسالو ګولې- (۳)يو قسم مالبردار ټرک-

راکټی:(را-کټی)اسم- د راکټ- د ګولې- پۀ راکټ مربوط- د راکټ سره متعلق-

راکد:(را-کد)صفت- (۱)بې حرکته- ځاے پۀ ځاے ولاړ- ارام- ثابت- (۲- اسم)کورم- بم- ولاړې (اوبۀ)- ږنږ-

زبر (غ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-ره)، ې (پو-ښې-دۀ)

راکړه:(راک-ړه)حاصل مصدر٬اسم- (۱)اخستنه- لهٔ بل چا دٔ یو شی دٔ اخستو عمل- (۲)مخاطب ته دٔ راکولو امر- راکه- روکه-
راکړه ورکړه:(راک-ړه-ور-کړه)اسم مرکب- ورکړه راکړه- لین دین- لاګ و پار-
راکس:(را-کس)اسم- دٔ غوبل دٔ غوایانو پله- دٔ غوبل پهٔ غوایانو کښې منځنے غوئے-
راکش:(را-کش)اسم صفت- (۱)راکښ- راکښل شوے- راڅکېدلے- (۲)راڅکول شوے-
راکښ:(را-کښ)اسم صفت- وګورئ راکش-
راکښته:(را-کښه-ته)اسم صفت- راکوز- رالاندې- ښکته- ټېټ-
راکښل:(را-کښل)مصدر متعدی- (۱)راایستل- راباسل- راوکښل- (۲)کشول- کش کول- څکول-
راکښلے:(را-کښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راکښلی- مؤنث راکښلې- وګورئ راکښل-
راکښنه:(را-کښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راکښل-
راکښوبے:(راک-ښو-بے)اسم- واټرپمپ- دٔ اُبو مشین- (افغانستان)-
راکښونکے:(را-کښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راکښونکی- مؤنث راکښونکې- وګورئ راکښل-
راکښے:(را-کښے)اسم- (۱)راکښنه- (۲)راشروع- رالاندې- وګورئ راښکے-
راکوز:(را-کوز)اسم صفت- راښکته- رالاندې- راټېټ-
راکوزول:(را-کو-زَ-ول)مصدر متعدی- (۱)کوزول- راښکته کول- لهٔ پاس نه کوزول- (۲)لهٔ مقامه یا چوکۍ څخه لرې کول- راټیټول- رالوول- لرې کول-
راکوزون:(را-کو-زَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راکوزول-
راکوزونکے:(را-کو-زَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راکوزونکی- مؤنث راکوزونکې- وګورئ راکوزول-
راکوزونه:(را-کو-زَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راکوزول-
راکوزېدل:(را-کو-زې-دل)مصدر لازم- (۱)راښکته کېدل- (۲)لهٔ مقامه یا څهٔ عهدې نه اخوا کېدل- راټیټېدل-
راکوزېدن:(را-کو-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راکوزېدل-
راکوزېدنه:(را-کو-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راکوزېدل-
راکوزېدونکے:(را-کو-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راکوزېدونکی- مؤنث راکوزېدونکې- وګورئ راکوزېدل-
راکوزېدهٔ:(را-کو-زې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ راکوزېدل-
راکول:(را-کَ-ول)مصدر متعدی- رااخیستل- لهٔ مقابل طرف نه دٔ یو شی ترلاسه کول- دٔ "ورکول" ضد-
راکون:(را-کَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راکول-
راکونکے:(را-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راکونکی- مؤنث راکونکې- وګورئ راکول-
راکونه:(را-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راکول-
راکی:(را-کی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ راقی-
راګ:(راګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سندره- نغمه- سرود- (۲)عیش- طرب- راګ رنګ- (۳)آهنګ- ټون- (۴)پرده- (۵)دٔ موسیقی مقام- مقام- دٔ سنګیت یو توک- دٔ کلاسیکی موسیقی دٔ اوو ګونو موېږ څخه یو موړ- (۶)مغه وضع شوے چوکاټ چې دٔ ختیزې موسیقی دٔ ترنګونو بنسټ جوړوی-
راګ:(راګ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم پرتوګ چې لهٔ وړغنو نه تیاریږی- پتلون-
راګرځول:(را-ګر-ځ-ول)مصدر- راستنول- راواپس کول- پهٔ شا راستنول- مخه نیول-
راګرځون:(را-ګر-ځ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راګرځول-
راګرځونکے:(را-ګر-ځ-وون-کے)اسم فاعل- جمع راګرځونکی- مؤنث راګرځونکې- وګورئ راګرځول-
راګرځونه:(را-ګر-ځ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راګرځول-
راګرځېدل:(را-ګر-ځې-دل)مصدر لازم- راستنېدل- راواپس کېدل- پهٔ شا راستنېدل-
راګرځېدن:(را-ګر-ځې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راګرځېدل-
راګرځېدنه:(را-ګر-ځې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راګرځېدل-
راګرځېدونکے:(را-ګر-ځې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راګرځېدونکی- مؤنث راګرځېدونکې- وګورئ راګرځېدل-
راګرځېدهٔ:(را-ګر-ځې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ راګرځېدل-
راګنی:(راګ-نی)اسم- دٔ موسیقی شعبه- ثانوی راګونه- دوه درجه ییز راګ-
راګېر:(را-ګېر)اسم صفت- (۱)بندی- حصار- راایسار- محصور- رابند- (۲)دوچار- اخته- لګیا- مشغول- مصروف-
راګېرول:(را-ګې-رَ-ول)مصدر- (۱)ایسارول- بندول- (۲)اخته کول-
راګېرون:(را-ګې-رَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ راګېرول-
راګېرونکے:(را-ګې-رَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راګېرونکی- مؤنث راګېرونکې- وګورئ راګېرول-
راګېرونه:(را-ګې-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راګېرول-
راګېرېدل:(را-ګې-رې-دل)مصدر لازم- ایسارېدل- بندېدل-
راګېرېدن:(را-ګې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ راګېرېدل-
راګېرېدونکے:(را-ګې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راګېرېدونکی- مؤنث راګېرېدونکې- وګورئ راګېرېدل-
راګېرېدهٔ:(را-ګې-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ راګېرېدل-
رال:(رال)اسم- دٔ چرګې دٔ اګی غوری- سندروس-

رالره:(را-لَ-ره)اسم ضمير- راله- راته- ما ته- زما دَ پاره-

راله:(را-له)اسم ضمير- وګورئ رالره-

رالېږل:(را-لې-ږل)مصدر متعدی- رااستول- لهٔ مقابله لوری دېخوا ته راستول- دَ "ورلېږل" مقابل-

رالېږلے:(را-لې-ږهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رالېږلی- مؤنث رالېږلې- وګورئ رالېږل-

رالېږن:(را-لې-ږن)حاصل مصدر- وګورئ رالېږل-

رالېږنه:(را-لې-ږهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رالېږل-

رالېږونکے:(را-لې-ږون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رالېږونکی- مؤنث رالېږونکې- وګورئ رالېږل-

رام:(رام)صفت- اصيل- اموخته شوے- تابع- مطيع- (فارسي/ژند)-

رامات:(را-مات)صفت- راخلاص- راپهٔ منږه- جمع کېدنه- راروان- راتلّنه-

رامباړه:(رام-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رامبوړه-

رامبوړه:(رام-بو-ړه)اسم صوت- رامباړه- بروه- دَ غوا مېښې وغېره اواز- جمع رامبوړې-

رامبېل:(رام-بېل)اسم- واحد- مذکر- رانبېل- رابېل- رمبېل- يو قسم ګل چې ډېر پهٔ زړهٔ پورې بوئ لری- نباتاتي نوم (JASMINUM)- جمع رامبېلونه-

رامت:(را-مَت)اسم- دَ رحمت مفغن-

رامچک:(رام-چک)اسم- لړ- لړی-

رامچونی:(را-م-چو-نی)اسم صفت- رانچوړیّ- (۱)راټول- راجُخت- راتـنګ- راغنډ- رايوځایٔ- (۲)خفه- مړاوے- مرور-

رامچونېدل:(را-م-چو-نې-دل)مصدر لازم- راټونډېدل- راماتېدل- جوغړی کېدل- جانګړی کېدل- ټنډ ټنډ کېدل- (۲)خفه کېدل- مړاوے کېدل- مرورېدل-

رامزدکے:(را-مزد-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ رامزدګے-

رامزدګے:(را-مزد-ګے)اسم- واحد- مذکر- رامزدکے- هغه غنډ منډ لرګے چې دَ ژرندې پل پرې ګرځی-

رامشت:(را-مشت)اسم صفت- ږولے- ښائيسته- ښکلے- دَ بدرنګ مقابل- (افغانستان)-

رامشت:(را-مشت)اسم- (۱)ساز- سرود- (۲)عيش- خوښی- (افغانستان)-

رامشتګر:(را-مشت-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- سندرغاړے- سندرې ويونکے- بدله ويونکے- ټوبې ويونکے- جمع رامشتګران- (افغانستان)-

رامکان:(را-م-کان)اسم- مذکر- پټو- وړين څادر- کېښ- دَ نارينه هغه څادر چې لهٔ وړئ نه جوړ وی-

رام ګل:(رام-ګل)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ګل نامه-

راموسے:(را-مو-سے)اسم- هغه موسی چې مشک ترې لاس ته راځی-

راميا:(را-ميا)اسم- شپون- ګډبه-

رانجومه:(ران-جو-مه)اسم- واحد- مؤنث- رنجونه- رنجړونه- رانجړومه- رجړومه- ننجړومه- دَ رانجو او سلائی بوځکئ- جمع رانجومې-

رانجونونی:(ران-جو-نو-نی)اسم- واحد- مؤنث- رنجړومه- لجومه- لځرومه- لجړومه- رجړومه- هغه وړه کڅوړه چې دَ سترګو دارو يا رانجهٔ پکښې ساتلے شی- رانجومه-

رانجهٔ:(ران-جهٔ)اسم- جمع- مذکر- دَ سترګو تورولو دَ پاره پکارونکی دارو- کجل-

رانخړهٔ:(ران-خړهٔ)اسم- رنخړهٔ- ننخړهٔ- لنخړهٔ-

رانده:(ران-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- بدکاره سړے- پهٔ بدو کړلو نه شرمېدونکے- مردود- شړلے شوے- رټلے شوے- (م- فارسی)-

راندېمان:(ران-دې-مان)اسم- محصول- حاصل- هغه څهٔ چې لاس ته راځی- (افغانستان)-

رانژن:(ران-ژن)اسم صفت- تيارهٔ- تت- لړه تيارهٔ- تيارهٔ ورمه- تيارهٔ غونے- (افغانستان)-

رانسکورول:(را-نس-کو-ر-ول)مصدر- (۱)راچپه کول- چپه کول- پهٔ بل مخ اړول- پړمخ کول- سرچپه کول- (۲)راځملول- (۳)ماتې ورکول- حريف يا غليم ته ماتې ورکول-

رانسکورون:(را-نس-کو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ رانسکورول-

رانسکورونکے:(را-نس-کو-ر-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رانسکورونکی- مؤنث رانسکورونکې- وګورئ رانسکورول-

رانسکورونه:(را-نس-کو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رانسکورول-

رانسکورېدل:(را-نس-کو-رې-دل)مصدر- (۱)راچپه کېدل- چپه کېدل- پهٔ بل مخ اړولے کېدل- (۲)ماتې ورکېدل-

رانسکورېدن:(را-نس-کو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ رانسکورېدل-

رانسکورېدنه:(را-نس-کو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رانسکورېدل-

رانسکورېدونکے:(را-نس-کو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رانسکورېدونکی- مؤنث رانسکورېدونکې- وګورئ رانسکورېدل-

رانسکورېدهٔ:(را-نس-کو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رانسکورېدل-

رانښتل:(را-نښهٔ-تل)مصدر- (۱)راګېرېدل- رابندېدل- (۲)جګړه نښلول- يو بل سره جغړی وهل- يو بل سره ايری وهل-

رانغاړل:(را-نغا-ړل)مصدر- (۱)راغړل- راتاوول- نغاړل- راټولول- (۲)هر شے پهٔ خلهٔ منډل- ټول خوارهٔ پهٔ خلهٔ منډل- (۳)حرص کول-

رانګن:(ران-ګن)اسم- بکيانړه- يو قسم ونه چې مېوه نهٔ لری- نباتاتی نوم ميليا ازدېرک (MELIA AZEDARACH)- (افغانستان)-

رانـنوتل:(را-نهٔ-نَ-و-تل)مصدر متعدی- خپل خان طرف ته دننه راتلل- دَ بهر نه دَ داخل خوا ته راتلل-

رانـنوتن:(را-نهٔ-نَ-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ رانـنوتل-

رانـنوتـنه:(را-نهٔ-نَ-و-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رانـنوتل-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-د

رانـنوتونکے:(را-نهٔ-نَ-وَ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رانـنوتونکي- مؤنث رانـنوتونکې- وګورئ رانـنوتل-

رانـنه یستل:(را-نهٔ-نَ-یس-تَل)مصدر- ننه ایستل- راداخلول- رادننه کول- لهٔ بهر څخه دننه راوړل-

رانه:(را-نه)متعلق فعل- راڅخه- لهٔ مانه- زماڅخه- لهٔ ماڅخه- راشکه-

رانیول:(را-نی-وَل)مصدر- (۱)پهٔ لاسونو کښې نیول- یو شے لهٔ هوا څخه یا دَ منډې پهٔ حال کښې نیول- (۲)اخستل- پهٔ بیعه اخستل- پهٔ قیمت اخستل- خریداری کول-

رانیولے:(را-نی-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رانیولي- مؤنث رانیولې- وګورئ رانیول-

رانیون:(را-نی-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رانیول-

رانیونکے:(را-نی-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رانیونکي- مؤنث رانیونکې- وګورئ رانیول-

رانیونګ:(را-نی-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رانیول-

رانیونه:(را-نی-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رانیول-

راڼهٔ:(را-ڼهٔ)اسم صفت- مذکر- پاک- شفاف- چې هیڅ خیرنے او ګرولے پکښې نهٔ وی- دَ "روڼ" جمع-

رانی:(را-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ایندوانی- میندوانی- یندوه- رانی- میندوه- دَ هندو مؤنث- (۲)دَ راجه ښځه- راجنه- راجګنه- ملکه- (۳)دَ باچا لور-

راواتهٔ:(را-وا-تهٔ)حاصل مصدر- دَ ورچنې راواتهٔ- دَ ورشنې راواتهٔ- رابهر ته کېدهٔ- لهٔ داخل یا دننه څخه راواتهٔ- دَ باندې راتګ- خروج- وګورئ راوتل-

راوتل:(را-وَ-تَل)مصدر- راښوکېدل- راښکاره کېدل- رابرڅېره کېدل- ورشنې راتلل- ورچنې راتلل- بېدیا ته راتلل- لهٔ دننه څخه رابهر کېدل- راخارجېدل- دَ باندې راوتل-

راوتن:(را-وَ-تَن)حاصل مصدر- وګورئ راوتل-

راوتـنه:(را-وَ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راوتل-

راوتونکے:(را-وَ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راوتونکي- مؤنث راوتونکې- وګورئ راوتل-

راوتهٔ:(را-وَ-تهٔ)حاصل مصدر- (۱)رالونېدهٔ- راښوکېدهٔ- رابرڅېره کېدهٔ- (۲)مشهورتیا-

راوټکے:(را-وَ-ټهٔ-کے/را-وَټ-کے)اسم- ورزکے دالان- (افغانستان)-

راوراندې:(را-وَ-ران-دې)متعلق فعل- وراندې- مخکښې- رامخکښې- رامخ ته-

راوړل:(راوْ-ړَل)مصدر متعدی- (۱)یو شے لهٔ یوځایٔ نه بل ځایٔ ته راانتقالول- (۲)زیږول- بچے زیږول- اولاد زیږول-

راوړن:(راوْ-ړَن)حاصل مصدر- وګورئ راوړل-

راوړنګ:(راوْ-ړَنګ)حاصل مصدر- وګورئ راوړل-

راوړنه:(راوْ-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راوړل-

راوړونکے:(راوْ-ړون-کے)فاعل/صفت- وګورئ راوړل-

راوړه:(راوْ-ړه)امر- وګورئ راوړل-

راوستل:(را-وَس-تَل)مصدر- رالېږدول- یو سا لرونکے (انسان، حېوان) پهٔ خپلو پښو یا یو بې سا (دَ څهٔ وسیلې پهٔ واسطه) خپلې خوا ته رانقلول- دَ بوتلل/بیول ضد-

راوستلے:(را-وَس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راوستلي- مؤنث راوستلې- وګورئ راوستل-

راوستن:(را-وَس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ راوستل-

راوستـنګ:(را-وَس-تَـنګ)حاصل مصدر- وګورئ راوستل-

راوستـنه:(را-وَس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راوستل-

راوستونکے:(را-وَس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راوستونکي- مؤنث راوستونکې- وګورئ راوستل-

راولاړېدل:(را-وَ-لا-ړې-دَل)مصدر- (۱)راپاڅېدل- راجګېدل- راودرېدل- راپاڅېدل- ویښېدل- بېدارېدل- (۲)قیام کول- (۳)جنګېدل- جګړه کول-

راولاړېدلے:(را-وَ-لا-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع راولاړېدلي- مؤنث راولاړېدلې- وګورئ راولاړېدل-

راولاړېدن:(را-وَ-لا-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ راولاړېدل-

راولاړېدنګ:(را-وَ-لا-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ راولاړېدل-

راولاړېدونکے:(را-وَ-لا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راولاړېدونکي- مؤنث راولاړېدونکې- وګورئ راولاړېدل-

راولاړېدهٔ:(را-وَ-لا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ راولاړېدل-

راوه:(را-وه)اسم- واحد- مؤنث- ملهم- ملم- مرهم- هغه دوا یا دارو چې پهٔ زخم لګولے شي-

راوی:(را-وی)اسم صفت- روایت کونکے- دَ بل چا دَ خبرې یا دَ قول څخه روایت کونکے- هغه څوک چې حدیث رانقلوی- (م- عربی)-

راوېستل:(را-وېس-تَل)مصدر- راوکښل- راوښکل- راایستل- رایستل- راباسل-

راوېستن:(را-وېس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ راوېستل-

راوېستـنه:(را-وېس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ راوېستل-

راوېستونکے:(را-وېس-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع راوېستونکي- مؤنث راوېستونکې- وګورئ راوېستل-

راه:(راه)اسم- (۱)لاره- (۲)دود- طریقه- قاعده- (م- فارسی)-

راهب:(را-هِب)اسم- عابد- پارسا- جمع راهبان- مؤنث راهبه- جمع مؤنث راهبې- (م- فارسی)-

راهبر:(راه-بَر)اسم صفت- راهنما- رهنما- بومیا- لارښونکے- جمع راهبران-

راهبری:(راه-بَ-ری)اسم- رهنمائی- هدایت- لارښونه-

راهدار:(راه-دار)اسم صفت- مذکر- تانه دار- لاره ساتونکے- هغه څوک چې

دَ لارې باج یا محصول اخلی۔

راهداری:(راه-دا-ری)اسم۔ لارپانه۔ دَ لارې یا پولې دَ تېرېدو اجازه لیک۔ دَ لارې یا سرحد نه دَ تېرېدو پانه۔

رامرو:(راه-رَو)اسم۔ (۱)ډیړی۔ سوب۔ تنګوړے۔ دالیز۔ دالان۔ کوشکن۔ (۲)دَ تېرېدو لاره۔ دَ تېرېدو ځایَ۔ (۳)لاروے۔ لاربه۔

راه روے:(راه-ر-وے)اسم۔ په لاره تلونکے۔

رامزن:(راه-زَن)اسم۔ لاره وهونکے۔ تاړ۔ راه ګیر۔ داړه مار۔ شوکمار۔ هغه څوک چې خلق په لارو کښې شوکوی۔

رامزنی:(راه-زَ-نی)اسم۔ شوکه۔ شوکماری۔ داړه۔

رامسکېدل:(را-مس-کې-دَل)مصدرِ لازم۔ راپاڅېدل۔ راولاړېدل۔ راجګېدل۔ (۲)راختل۔ راپورته کېدل۔ راښکاره کېدل۔

رامسکېدن:(را-مَس-کې-دَن)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رامسکېدل۔

رامسکېدنه:(را-مَس-کې-دَه-نه)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رامسکېدل۔

رامسکېدونکے:(را-مَس-کې-دُون-کے)اسمِ فاعل۔ واحد۔ مذکر۔ جمع رامسکېدونکی۔ مؤنث رامسکېدونکې۔ وګورئ رامسکېدل۔

رامسکېدهٔ:(را-مَس-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه۔ وګورئ رامسکېدل۔

رامېټ:(را-مېټ)اسمِ صفت۔ (۱)محلت مشر۔ مالت مشر۔ کندیدار۔ کلانتر۔ دَ کلی مشر۔ (۲)مَلک۔ خان۔

رامیسته:(را-میس-ته)حرف/متعلقِ فعل۔ راپهٔ دېخوا۔ دَ متکلم خوا ته۔

رامیسې:(را-مې-سې)حرف/متعلقِ فعل۔ لهٔ هغه وخته۔ لهٔ هغه راسې۔ دَ هغه رایسې۔ رایسې۔ رادېخوا۔

رای:(رای)اسم۔ وګورئ رایه۔

رایت:(را-یت)اسم۔ (۱)رعیَت۔ اولس۔ خلق۔ ملت۔ پرمان وړونکی خلق۔ دَ رعیّت یو قرأت۔ (افغانستان)۔ (۲)بیرغ۔ نښه۔

رایتول:(را-یه-تَ-ړل)مصدر۔ ربتول۔ ایلول۔ تابع کول۔ خلق په خپل واک او اختیار کښې راوستل۔

رایتون:(را-یه-تَ-وَن)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رایتول۔

رایتونکے:(را-یه-تَ-وون-کے)اسمِ فاعل۔ واحد۔ مذکر۔ جمع رایتونکی۔ مؤنث رایتونکې۔ وګورئ رایتول۔

رایتونه:(را-یه-تَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رایتول۔

رایج:(رایج/را-اِج)اسمِ صفت۔ مروج۔ رواج شوے۔ عام شوے۔ جاری شوے۔ (م۔ عربی)۔

رایستل:(را-یس-تَل)مصدر۔ راایستل۔ راوبستل۔ دَ باندې خارجول۔

رایستن:(را-یس-تَن)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رایستل۔

رایستنه:(را-یس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رایستل۔

رایستونکے:(را-یس-تُون-کے)اسمِ فاعل۔ واحد۔ مذکر۔ جمع رایستونکی۔ مؤنث رایستونکې۔ وګورئ رایستل۔

رانیسته:(را-نیس-ته)حرف/متعلقِ فعل۔ رامیسته۔ رانیشته۔ رادېخوا۔ دېخوا ته۔ دې پلوَ۔

رانیشته:(را-نیش-ته)حرف/متعلقِ فعل۔ وګورئ رانیسته۔ رامیسته۔

رایله:(را-یهٔ-له)اسمِ صفت۔ راخَشے۔ ازاد۔ رها۔

رایه:(را-یه)اسم۔ (۱)اند۔ فکر۔ رایَ۔ (۲)ګروهه۔ عقیده۔ اعتقاد۔ (۳)دَ زړهٔ بصیرت۔

راپېدل:(را-یې-دَل)مصدر۔ وګورئ ریپېدل۔

رابجول:(را-یِ-ج-ړل)مصدرِ متعدی۔ رواجول۔ عامول۔ جاری کول۔

رابجونه:(را-یُ-ج-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رابُجول۔

رابجه:(را-یُ-جه)صفت۔ ښه۔ اعلی۔ وړمه۔ خوشبو۔

رابجېدل:(را-یُ-جې-دل/را-اِي-جې-دَل)مصدرِ لازم۔ (۱)رواجېدل۔ عامېدل۔ (۲)جاری کېدل۔

رابجېدن:(را-یُ-جې-دَن)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رابجېدل۔

رابجېدنګ:(را-یُ-جې-دَنګ)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رابجېدل۔

رابجېدنه:(را-یُ-جې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر۔ وګورئ رابجېدل۔

رابجېدونکے:(را-یُ-جې-دُون-کے)اسمِ فاعل۔ واحد۔ مذکر۔ جمع رابجېدونکی۔ مؤنث رابجېدونکې۔ وګورئ رابجېدل۔

رابجېدهٔ:(را-یُ-جې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه۔ وګورئ رابجېدل۔

رابګان:(را-یُ-ګان)اسم۔ (۱)زیریا۔ مفت۔ (۲)ضایع۔ عبث۔ توې۔

رانے:(رانے)اسم۔ (۱)وګورئ رایه۔ (۲)دَ لرغونی هند دَ واکمنانو لقب۔

رانے ګیری:(رانے-ګی-ری)اسم۔ مؤنث۔ رایه اخیستنه۔ رایه ورکونه۔ رایَ ورکونه۔

رَب:(رَب)اسمِ صفت۔ مذکر۔پالونکے۔ پروردګار۔ دَ الله تعالی یو صفتی نوم۔

ربا:(رِ-با)اسم۔ بیاج۔ سود۔ سوانی۔ ګټه۔

رباب:(رَ-باب)اسم۔ واحد۔ مذکر۔ (۱)دَ ساز یوه مشهوره آله۔ (۲)سپینه وریخ۔

ربابی:(رَ-با-بی)اسمِ صفت۔ واحد۔ مذکر۔ (۱)رَباب وهونکے۔ هغه څوک چې په رباب وهلو کښې مهارت لری۔ (۲)مستعد۔ دَ استعداد۔ دَ مهارت۔ جمع ربابیان۔

رُباعی:(رُ-با-عی)اسم۔ واحد۔ مونث۔ څلوریځه۔ دوبېتی۔ دَ شاعری یو مخصوص صنف۔

رباپ:(رَ-باپ)اسم۔ واحد۔ مذکر۔ وګورئ رباب۔ جمع رباپونه۔

رباط:(رِ-باط)اسم۔ پړاؤ۔ سرایَ۔

ربانی:(رَ-با-نی/رَب-با-نی)اسمِ صفت۔ (۱)رب ته منسوب۔ دَ رب۔ (۲)عارف۔ عابد۔ (م۔ عربی)۔

ربانه:(رَ-با-نه)اسم۔ واحد۔ مؤنث۔ سپوږمی۔

ربپالے:(رَب-پا-لے)اسمِ صفت۔ منے۔ مُتقی۔ پرهېزګار۔ عابد۔ زاهد۔ عبادت کونکے۔

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(کِ-تاب)، جزم "(شکوڼ)، ه "(زَ-ړه)، هٔ "(ړو-بې-دهٔ)

ربح:(ر-بح)اسم- گټه- نفع- مفاد- د پیسو گټه- تکتانه- بهره- سود-

ربده:(رب-ده)اسم- واحد- مؤنث- رشبېل- پارو- رپیه- راشپېل- هغه د لرگی ښاخی چې په درمن کښې پرې دانې بادولے شي- جمع ربدې-

ربړ:(ر-بړ)صفت- ستونځه- زحمت- کړاؤ- تکلیف- عذاب- ربړه- زغفر-

ربړ:(ر-بړ)اسم- واحد- مذکر- د ځنې ونو د سلېښ ناکې مادې نه جوړېدونکے هغه څیز چې ټانرونه وغېره ترې جوړولے شي- جمع ربړونه-

ربړا:(رب-ړا)اسم- (۱)ربړ- زیار- (۲)ریاضت- په عبادت کښې زیار او زحمت کول-

ربړاؤ:(رب-ړاؤ)اسم- تکلیف- ربړه- زحمت- کړاؤ- چېړچاړ- ربړونه- خورونه- ټونگه اچونه- بدرنگه کونه-

ربړژن:(ر-بړ-ژن)اسم صفت- سخت- گران- دروند-

ربړزکے:(رب-ړو-کے)اسم صفت- توربدلے- تربدلے- ړار شوے- تورخوړلے- (افغانستان)-

ربړول:(رب-ړ-ول)مصدر متعدي- کړول- په عذابول- په تکلیف کول- په کړاؤ اخته کول- خورول- چېړچاړ کول-

ربړولے:(رب-ړ-وه-لے)اسم مفعول- جمع ربړولی- مؤنث ربړولې- وگورئ ربړول-

ربړون:(رب-ړ-ون)حاصل مصدر- وگورئ ربړول-

ربړونکے:(رب-ړ-وون-کے)اسم فاعل- جمع ربړونکی- مؤنث ربړونکې- وگورئ ربړول-

ربړونگ:(رب-ړ-ونگ)حاصل مصدر- وگورئ ربړول-

ربړونه:(رب-ړ-وه-نه)حاصل مصدر- وگورئ ربړول-

ربړه:(رب-ړه)اسم- مناقشه- مجادله- جگړه- جنجال- د خلې جنگ او جگړه- شخړه- ربړ- زحمت- کړاؤ- ستونځه- جمع ربړې-

ربړی:(رب-ړي)اسم صفت- (۱)ربړیز- رابړی- دربړ- ربړ ته منسوب- هغه څه چې ربړ نه جوړ شوی وی- (۲)یو قسم خواړه چې د پیو نه جوړولے شي-

ربړیالے:(ربړ-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- زحمت کښ- زیارگالونکے- زیارایستونکے- (افغانستان)-

ربړیز:(رب-ړیز)اسم صفت- (۱)وگورئ ربړی- (۲)جنجالی- جگړه نی- جگړه نیز- هغه څوک چې ډېر جنجالی وی-

ربړینه:(رب-ړي-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- له ربړ نه جوړه-

ربړېدل:(رب-ړې-دل)مصدر لازم- کړېدل- په کړاؤ اخته کېدل- په زحمت کېدل- خورېدل- غمېدل-

ربړېدلے:(رب-ړې-ده-لے) اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ربړېدلی- مؤنث ربړېدلې- وگورئ ربړېدل-

ربړېدنگ:(رب-ړې-دنگ)حاصل مصدر- وگورئ ربړېدل-

ربړېدنه:(رب-ړې-ده-نه)حاصل مصدر- وگورئ ربړېدل-

ربړېدونکے:(رب-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ربړېدونکی- مؤنث ربړېدونکې- وگورئ ربړېدل-

ربړېده:(رب-ړې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وگورئ ربړېدل-

ربړېژن:(رب-ړې-ژن)اسم صفت- تکلیف ورکونکے- زحمت ورکونکے-

ربزکے:(رب-زه-کے)اسم- یو قسم مارغه-

ربړوکے:(رب-ړو-کے)اسم صفت- خوارکے- بې وسه- ناتوانه- بې توانه- (افغانستان)-

ربط:(ربط)اسم- (۱)تړون- اړه- اړیکے- تړاؤ- (۲)تعلق- مېل جول- (۳)نسبت- (۴)دوستی- محبت-

ربع:(ر-بع)اسم- (۱)څلورم- (۲)څلورمه حصه-

ربغړ:(رب-غړ/ر-ب-غړ)اسم- بال بچ- واړه زاړه- ټبر- کهه- ریل- ښځه خاوند او بال بچ-

ربغړ:(رب-غړ)اسم صفت- لغړ- بربنډ- مفلس- مؤنث ربغړه-

ربغړے:(رب-غه-ړے)اسم صفت- (۱)بربنډ- لغړ- لپړ- (۲)خوار- بې وزلے- غریب- مفلس-

ربل:(ر-بل)اسم صفت- (۱)منلے- قبول- (۲)خوښ- مقبول- زړه ته نژدې- زړه ته تېر- (افغانستان)-

ربل:(ر-بل)اسم- (۱)پېرزوینه- لورینه- رواداری- (۲)ښه سلوک- ښه اخلاق- ښه رویه-

ربلول:(رب-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)پېرزوینه کول- لورینه کول- رواداری کول- (۲)ښه سلوک کول- ښه گوزاره کول- (۳)منل- قبلول- خوښول- (افغانستان)-

ربلولے:(رب-ل-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ربلولی- مؤنث ربلولې- وگورئ ربلول-

ربلون:(رب-ل-ون)حاصل مصدر- وگورئ ربلول-

ربلونکے:(رب-ل-وون-کے)اسم فاعل- جمع ربلونکی- مؤنث ربلونکې- وگورئ ربلول-

ربلونگ:(رب-ل-ونگ)حاصل مصدر- وگورئ ربلول-

ربلونه:(رب-ل-وه-نه)حاصل مصدر- وگورئ ربلول-

ربلونے:(رب-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- بې موره گډورے- بې موره وریے- بې مزره وزغومے- جمع ربلونی-

ربلېدل:(رب-لې-دل)مصدر لازم- خوښېدل- قبلېدل- لورېدل- پېرزو کېدل-

ربلېدلے:(رب-لې-ده-لے)اسم مفعول- جمع ربلېدلی- مؤنث ربلېدلې- وگورئ ربلېدل-

ربلېدن:(رب-لې-دن)حاصل مصدر- وگورئ ربلېدل-

ربلېدنگ:(رب-لې-دنگ)حاصل مصدر- وگورئ ربلېدل-

ربلېدنه:(رب-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وگورئ ربلېدل-

ربلېدونکے:(رب-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ربلېدونکي- مؤنث ربلېدونکې- وګورئ ربلېدل-

ربلېده:(رب-لې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ربلېدل-

ربنول:(رب-ن-ول)مصدر متعدي- ربنول- ترزل- تورول- ترهول- ويرول-

ربنولے:(رب-ن-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ربنولي- مؤنث ربنولې- وګورئ ربنول-

ربنون:(رب-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ ربنول-

ربنونکے:(رب-ن-وون-کے)اسم فاعل- جمع ربنونکي- مؤنث ربنونکې- وګورئ ربنول-

ربنونګ:(رب-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ربنول-

ربنونه:(رب-ن-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ربنول-

ربنېدل:(رب-نې-دل)مصدر لازم- ترېدل- تورېدل- ترهېدل- دارېدل- بېرېدل- ويرېدل- يرېدل-

ربنېدلے:(رب-نې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ربنېدلي- مؤنث ربنېدلې- وګورئ ربنېدل-

ربنېدن:(رب-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ربنېدل-

ربنېدنګ:(رب-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ربنېدل-

ربنېدنه:(رب-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ربنېدل-

ربنېدونکے:(رب-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ربنېدونکي- مؤنث ربنېدونکې- وګورئ ربنېدل-

ربنېده:(رب-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ربنېدل-

ربنوکے:(رب-نو-کے)اسم صفت- (۱)هوښيار او غښتلے ماشوم- (۲)ترهېدلے- دار شوے- تورېدلے- بېرېدلے-

ربنه:(ر-ب-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ربني- تته رڼا- لړه رڼا- د نمر لړه رڼا- (۲)په وريځ کښې د سپوږمۍ رڼا- (۳)وږمه- نرے باد-

ربنېدل:(رب-نې-دل)مصدر لازم- وګورئ ربنېدل-

ربنېدنه:(رب-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ربنېدل-

ربنېده:(رب-نې-ده)حاصل مصدر- وګورئ ربنېدل-

ربني:(ر-ب-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ربنه-

ربوبيت:(ر-بو-بي-يت)اسم- خدائي- الوهيت-

ربيټ:(ر-بيټ)اسم- يو قسم مېخ-

ربيع:(ر-بيع)اسم- (۱)پسرلے- ځرمونے- سپرلے- (۲)سمسورتيا- (۳)د غنمو د فصل وخت-

ربيع الاول:(ر-بي-عل-ا-ول)اسم- لومړئ خور- وړومبۍ خور- مشره خور- د قمري کال دريمه مياشت-

ربيع الثاني:(ر-بي-عث-ثا-ني)اسم- ربيع الآخر- دوهمه خور- ربيع الاول پسې مياشت- د قمري کال څلورمه مياشت-

ربينه:(ر-بي-نه)اسم- د غوږ پرده- پرده- (افغانستان)-

رپ:(رپ)اسم- (۱)رپا- رپېدنه- لړځېدنه- لرخېدنه- اهتزاز- خوربېدنه- (۲)خوځېده- حرکت-

رپ:(رپ)اسم- (۱)شبيه- لحظه- لږ وخت- آن- (۲)يودم- ژر-

رپ:(رپ)اسم- رپکے- موړه- رېک- توک بندي- په دېوال کښې لګېدلې تخته چې لوښي پرې اېښودے شي- رف خانه- رپکے-

رپا:(ر-پا)اسم- رپېدنه- وګورئ رپ-

رپارے:(ر-پا-رے)اسم- رپ- رپ رپے- لړزه- رپ رپ-

رپاړه:(ر-پا-ړه)اسم- د قميص ترخځ- ترخخه- مغه ټوټه چې قميص ، ارتولو يا پراخولو د پاره لګوي-

رپټ:(ر-پټ)اسم- رپوټ-

رپټ:(ر-پټ)اسم صفت- خربه- ايرابه- په ټوپک، تماچه يا مشين وغېره د پرزو پرله پسې ايرابه-

رپک:(ر-پک)اسم- رپ- رپکے- توک بندي- وړوکے موړه- رف خانه-

رپکے:(رپ-کے)اسم- (۱)رپک- رپ- توک بندي- په دېوال کښې د لوښو اېښودلو موړه- (۲)تخت بام-

رپل:(ر-پل)اسم- ګوليدار ټوپک-

رپند:(ر-پند)اسم صفت- رپېدونکے- رپاند- رپندے-

رپندے:(ر-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)رپ- لړزه- دهشت- ويره ترهه- هيبت- د ويرې له کبله رپندے لګېدنه- (۲)بغندے چې ماشومان پکښې تار واچوي او بغارے ترې وباسي- (۳)د اوربل يو پسول-

رپنے:(ر-پ-نے)اسم صفت- (۱)موخه- بډ- تر خلې پورې- تر څنډ ځلے- تر ژيو- مالامال- (۲)موړ-

رپو:(ر-پو)اسم- رفو- پنځرک- پيوند- د جامو شلېدلے ځاۍ ګنډنه-

رپوټ:(ر-پوټ)اسم- اطلاع- خبر- جمع رپوټونه-

رپوټچي:(ر-پوټ-چي)اسم صفت- مخبر- جاسوس- رپوټي-

رپوټي:(ر-پو-ټي)اسم صفت- وګورئ رپوټچي-

رپول:(ر-پ-ول)مصدر متعدي- خوځول- ښورول- زمبول- خمبول- امتزار ورکول-

رپولے:(ر-پ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رپولي- مؤنث رپولې- وګورئ رپول-

رپون:(ر-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ رپول-

رپونکے:(ر-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رپونکي- مؤنث رپونکې- وګورئ رپول-

رپونګ:(ر-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رپول-

رپونه:(ر-پ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ رپول-

رپهار:(ر-پ-هار)اسم- رپا- خوځېده- ښورېده- امتزار-

زبر "(خ-بنه-ره)"، زورکے "(شل)"، پېش "(نو-کا-ره)"، زېر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، "ه" "(ز-ړه)"، "ۀ" "(پو-بې-ده)"

رپهر:(رَ-پَ-هَر)اسم- رَپ- رپارے- رپندے- رپ رپے- دګا- درګا-

رپیده:(ره-پی-ده)اسم- ربیده- رپده- هغه منجیله چې ډوډۍ پخونکے يٖ دَ ډوډۍ پخولو پهٔ وخت استعمالوی- (افغانستان)-

رپېدل:(ر-پې-دل)مصدر لازم- (۱)ښوربېدل- خوځېدل- زمبېدل- خمبېدل- پهٔ اهتزاز راتلل- (۲)غېږېدل-

رپېدلے:(رِ-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رپېدلی- مؤنث رپېدلې- وګورئ رپېدل-

رپېدن:(ر-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ رپېدل-

رپېدنګ:(ر-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رپېدل-

رپېدنه:(رِ-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رپېدل-

رپېدونکے:(رِ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رپېدونکی- مؤنث رپېدونکې- وګورئ رپېدل-

رپېدهٔ:(ر-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رپېدل-

رپے:(رَ-پے)اسم- (۱)رپهار- رپېدنه- اهتزاز- ښوربېدنه- خوځېدنه- (۲)بېرغ- توغ- جنډه-

رت:(رت)سابقه چې دَ صفت سره ونښلے شي او پهٔ معنٰی کښې زیاتے پیدا کوی-

رُتبوی:(رت-بَ-وی)متعلق فعل- (۱)دَ درجې- دَ منزلت- (۲)دَ مقام- دَ رُتبې- دَ چوکۍ- هغه عدد چې رتبه او درجه ښائی-

رُتبه:(رُت-به)اسم- مؤنث- (۱)درجه- منزلت- (۲)څوکی- چوکۍ- مقام-

رِت پِت:(رِت-پِت)اسم صفت- کېرے کارے- ګاړې وارې- روڅے بڅے- ټوټې ټوټې- شلېدلے شلېدلے- پاره پاره-

رتکیز:(رت-کیز)اسم صفت- ښائسته- ښکلے-

رتمه:(رَ-تهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- شوره غز- دَ غز یو قسم چې پهٔ ښوره زمکه کښې کیږی- نباتاتی نوم ټمرېکس انډیکا (TAMARIX INDICA)-

رتی:(رَ-تی)اسم- دَ ۱۱ ماترو یو تال- (۲)رت- دَ ۲ ماترو تال- (افغانستان)-

رتیب:(رَ-تیب)اسم- دَ ردیف یو قرأت- ردیف- کتار- تیپ- چپل- کېږ-

رتی لال:(رَ-تی-لال)اسم- دَ جولاګۍ پهٔ رنګ یو زهرناکه حشره-

رتې پتې:(رهٔ-تې-پهٔ-تې)صفت- (۱)چېرې وېرې- چېرې پېرې- ریتې پیتې- تیکه تیکه- تکه تکه- رِیتوړې ریتوړې- (۲)ذرې ذرې- دانې دانې- مېده مېده-

رتی:(ر-تی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)دَ یوې وَنې دَ تخم نوم چې دَ وزن دَ پاره پکاریږی- (۲)لږ شے- ډېر کم شے- کم مقدار- نوکه- (۳)دَ ماسې اتمه برخه وزن-

رټ:(رَټ)اسم صفت- (۱)جوت- ښکاره- واضح- څرګند- (۲)سخت- کلک- (۲)دَ زړا کیفیت-

رټ:(رَټ)اسم- دَ اوښکو بهېدهٔ- غټې غټې اوښکې بهېدنه-

رټ:(رَټ)اسم صفت- شریر- فاسد- مضر-

رټ:(رَټ)اسم صفت- راوتلے- بټ- بزوق- زېږ- دَ سترګو سره ونښلے شي-

رټ:(رَټ)اسم- دَ شرې یا نسکیو دَ ناروغیو هغه حالت چې دانې راښکاره نهٔ شی- (افغانستان)-

رټ:(رَټ)اسم- (۱)دَ نفی- دَ تردید- دَ رد- قطعی- سنغ- (۲)تکړه

رِټ بی:(رِټ-بی)اسم- سخا بوئ-

رټ پټ:(رُټ-پټ)اسم- صفا- سکټ- ښکاره- څرګند-

رټتیا:(رټ-تیا)اسم- رټوالے- کلک والے- سخت والے- سنغ والے-

رټ رټ:(رټ-رټ)اسم- پهٔ غټو غټو سترګو- رډ رډ-

رُټ رُټ:(رُټ-رُټ)اسم صوت- دَ ژړا اواز-

رټ سترګے:(رَټ-سترِ-ګے)اسم صفت- بټې بټې سترګې لرونکے-

رټل:(ر-ټل)مصدر متعدی- (۱)ترټل- غندل- پهٔ خبرو سره تهدیدول- (۲)شړل- خفه کول-

رټل کوټل:(رَ-ټل-کو-ټل)مصدر- خورل- رټل- کورېدل- دَرکه کول- چا ته ګواښ او قهر کول- غوږ راکښل- بدرد ونیل- سپورې ستغې ونیل- ښېرې کول- غندل- زیږې کول- چا ته ګورېدل-

رټلے:(رَ-ټهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رټلی- مؤنث رټلې- وګورئ رټل-

رټ مټ:(رټ-مټ)اسم- پهٔ څرګنده- رډ بډ- پهٔ سپینه- پهٔ ښکاره- پهٔ زغزده- صریحاً-

رټن:(ر-ټن)حاصل مصدر- وګورئ رټل -

رټن:(رَ-ټن)اسم صفت- خول خول- ټکی ټکی- خال خال- خاپ خاپ- چکی چکی- داغدار- څپر څپر-

رټنګ:(رَ-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ رټل-

رټنه:(ر-ټهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رټل-

رټنه ترټنه:(رَ-ټهٔ-نه-ترِ-ټهٔ-نه)اسم حاصل مصدر- وګورئ رټل-

رټنه کوټنه:(رَ-ټهٔ-نه-کو-ټهٔ-نه)اسم حاصل مصدر- زورنه- دپکه کونه- ویرونه- سترګې راوبستنه-

رټوالے:(رَټ-وا-لے)اسم- رډ بډوالے- صراحت- څرګندوالے-

رټول:(رَ-ټ-وَل)مصدر متعدی- رډول- سترګې کلکول- سترګې سپینول- پهٔ سترګو کښې ننوتل-

رټولے:(رِ-ټ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رټولی- مؤنث رټولې- وګورئ رټول-

رټون:(رَ-ټ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رټول-

رټونکے:(رِ-ټ-وون-کے)اسم فاعل- جمع رټونکی- مؤنث رټونکې- وګورئ رټول-

رټونګ:(رَ-ټ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رټول-

رټونه:(رِ-ټ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رټول-

رټه:(ر-ټه)اسم- واحد- مؤنث- نيغه- سپينه- ښکاره- جوته- صريحه- سخته- جمع رټې-

رټې پېټې:(ر-ټې-پ-ټې)اسم- ردي بدې- سټغې سپورې- بده وينا- سپکه وينا-

رټېدل:(ر-ټې-دل)مصدر لازم- رټېدل- سترګې کلکېدل- سترګې سپينېدل- خرې کېدل- سرټمبه کېدل- ضد کول- خپل کول-

رټېدلے:(ر-ټې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رټېدلي- مؤنث رټېدلې- وګورئ رټېدل-

رټېدن:(ر-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ رټېدل-

رټېدنګ:(ر-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ رټېدل-

رټېدنه:(ر-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رټېدل-

رټېدونکے:(ر-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رټېدونکي- مؤنث رټېدونکې- وګورئ رټېدل-

رټېدهٔ:(ر-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رټېدل-

رټې:(ر-ټې)اسم- واحد جمع- مؤنث- شړې-

رټې:(ر-ټې)اسم- واحد جمع- مؤنث- يو قسم واښهٔ- (افغانستان)-

رجال:(ر-جال)اسم- جمع- سړي- وګړي- اشخاص- دَ رُجل جمع-

رجال الغيب:(ر-جا-لل-غيب)اسم- پيريان- جنات- غيب عالم-

رجا:(ر-جا)اسم- اسره- طمع- تمه- اُميد-

رجب:(ر-جب)اسم- بزرګه- دَ خدایٔ تعالیٰ مياشت- بزرګه مياشت- لويه مياشت- دَ هجري قمري کال اوومه مياشت-

رُجحان:(رُ-جحان)اسم- (۱)بـانـدې والے- بزرګ والے- لـوړوالے- ترجيح- برتري- (۲)توجه-

رجړے:(رج-ړے)اسم- واحد- مذکر- خهنکه- تباه لکه- خُټکني-

رجړومه:(رج-ړو-مه)اسم- واحد- مؤنث- لجړومه- رنجونې- رجړومه- رنجومه- هغه وړه کڅوړه چې رانجهٔ پکښې ساتلے شي-

رجز:(ر-جز)اسم- ويارنه- هغه شعرونه چې پهٔ جنګ کښې وئيلے شي-

رجس:(ر-جس)اسم- (۱)نـاولـتيـا- پـليتي- ګـندګي- (۲) ګـنـاه- وبـال- (م- عربي)-

رجسټر:(ر-جس-ټر)اسم- يادداشت- روزنامچه- دَ حاضري کتاب- جمع رجسټرونه-

رجسټري:(ر-جس-ټهٔ-ري)اسم- دَ رجسټر سره متعلق-

رجعت:(رج-عت)اسم- راستنېدنه- راګرځېدنه-

رجعت پسند:(رج-عت-پ-سند)اسم صفت- رجعت خوښونکے- وګورئ رجعت-

رجعت پسندي:(رج-عت-پ-سن-دي)اسم- مؤنث- دَ رجعت پسند جوړېدو حالت- (م- عربي)-

رجل:(ر-جُل)اسم- واحد- مذکر- سړے- جمع رجال- (م- عربي)-

رجم:(ر-جم)اسم- سنګسارونه- پهٔ تيرو يا ډبرو وهنه- (۲)کنځل کونه- ترټنه-

رجمټ:(رج-مټ)اسم- پهٔ ۵۳۲ غوځيانو مشتمله يوه کمپني چې پهٔ يو بټالين کښې درې شاملې وي- (م- انګريزي)-

رجوع:(ر-جوع)اسم- (۱)مخ راګرځونه- بېرته راتلنه- بېرته راستنېدنه- مخه- (۲)علاقه- (۳)دَ رجعي طلاق فسخه کونه- (۴)هغه صنعت چې شاعر خپل تېر شوے کلام باطل کړي او بل مطلب ته دَ کلام دَ ښهٔ والي دَ پاره لاړ شي-

رجه:(ر-جه)اسم- (۱)هغه تار يا مزے چې خټګر يا ترکاڼ پر نښې او خطونه اچوي- (۲)نښه- (۳)دود- دستور- رواج-

رخه:(ر-خه)اسم- لاره- چاره- سړک- لار- واټ- (افغانستان)-

رچ:(رچ)اسم- کډه- دَ کور سامان-

رچ:(رچ)اسم- (۱)دَ جولاګانو دَ کړي ړومنځ- (۲)عيب- ضرر- نقصان- زيان- (۳)دَ خرادي آله- (۴)ډبو- (۵)شاپېرۍ- پېرۍ- (۶)دَ کبانو يا ماهيانو دَ نيولو جال (تور)-

رچ:(رچ)اسم- (۱)چـه- مينـه- خـوښه- رضـا- (۲)حرص- تـلـوسه- شوق- (۳)آرزو- ارمان- (۴)سُوده شوے غوښے- هغه غوښے چې دَ ډېرو ګرځېدو لهٔ کبله يې دَ پښو سمونه سوليدلي وي- (افغانستان)-

رچ پچ:(رچ-پچ)اسم صفت- ريچې ريچې- بسمې بسمې- ذرې ذرې-

رچکے:(رچ-کے)اسم- څرخ- څرخنے- هغه تار يا رسۍ چې غُنډاري شوي وي- سمندخ شوې وړې يا تار- (افغانستان)-

رچکانے:(رچ-کا-نے)اسم- دَ خرادي دَ آلې تيره- دَ خرادي دَ آلې کانړے- (افغانستان)-

رچګان:(رچ-ګان)اسم- توکرے- خراد-

رچنے:(رچه-نے)اسم- خراد- هغه آله يا سړے چې خرادي کوي- (افغانستان)-

رچه:(ر-چه)اسم- واحد- مؤنث- ريچه- دَ سپږو يو ډېر وړوکے قسم چې دَ ګندګۍ لهٔ وجې پهٔ سر کښې پيدا کيږي- جمع رچې-

رچه:(رهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- پلوشه- نوکے- وړانګه- چوک- ذره- هغه وړه ذره چې دَ نمر پهٔ شغلو کښې ليدے شي-

رچې رچې:(ر-چې-ر-چې)اسم صفت- ريچې ريچې- بسمې بسمې- ذره ذره-

رځ:(رځ)اسم صفت- کجے- هغه سړے چې يو پښه يې کږه وي او ګډ ګډ ګرځي يا پهٔ ځان پسې پښه راکاږي-

رڅا:(ر-څا)اسم- سوره-

رښکښل:(رښ-کښل)مصدر- رښے کښل- رښکښل- ښکول- ښخول- پهٔ زمکه راکښل او کشول- (افغانستان)-

رښه:(ر-ښه)اسم- واحد- مؤنث- پره- ژغورنه- ځان ساتنه- (افغانستان)-

رښکښل:(ر-ښې-کښل)مصدر- رښکښل- ښکول- کشول- پهٔ راکښلو او کشولو سره دَ يو شي وړل- (افغانستان)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، زبر "(ک-تاب)، پېش "(نو-کا-ره)، جزم "(شکوڼ)، ٓ(ز-ړه)، ٔ(پو-ښې-دهٔ)

رڅېکښلے:(رَ-څې-کښَۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رڅېکښلي- مؤنث رڅېکښلې- وګورئ رڅېکښل-

رڅېکښن:(رَ-څې-کښن)حاصل مصدر- وګورئ رڅېکښل-

رڅېکښنګ:(رَ-څې-کښنګ)حاصل مصدر- وګورئ رڅېکښل-

رڅېکښنه:(رَ-څې-کښَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رڅېکښل-

رڅېکښونکے:(رَ-څې-کښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رڅېکښونکي- مؤنث رڅېکښونکې- وګورئ رڅېکښل-

رحلت:(رح-لَت)اسم- (۱)تلنه- تګ- لېږدېدنه- کوچېدنه- (۲)مرګ- وفات- لۀ دنيا نه تلنه- (کول/کېدل مصدرونه)-

رحم:(رَ-حَم)اسم- زړۀ سوے- زړۀ خوږېدنه- لَوَر- زړۀ خوږونه- مهرباني- (م- عربي)-

رحم:(رَ-حم)اسم- زيلان- زيلانځ- توملنه- دَ ښځې پۀ خېټه کښې هغه ځاے چې اولاد پکښې وي- (م- عربي)-

رحمان:(رح-مان)اسم صفت- (۱)رحمٰن- بخښونکے- دَ الله تعالىٰ صفتي نوم- (م- عربي)- (۲)دَ پښتو ژبې يو مشهور صوفي شاعر-

رحماني:(رح-ما-ني)اسم- دَ رحمان سره متعلق- رحمان ته منسوب- (م- عربي)-

رحمت:(رح-مت)اسم- (۱)بخښنه- (۲)لورينه- (۳)مهرباني- فضل- رحم- (م- عربي)-

رحم درخواست:(رَ-حم-در-خواست)اسم- هغه درخواست چې دَ سزا دَ معاف کولو دَ پاره صدر ته وړاندې کولے شي-

رحمېدلے:(رَح-مې-دَۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رحمېدلي- مؤنث رحمېدلې- وګورئ رحمېدل-

رحمېدن:(رَح-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ رحمېدل-

رحمېدنګ:(رَح-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ رحمېدل-

رحمېدنه:(رَح-مې-دَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رحمېدل-

رحمېدونکے:(رَح-مې-دون-کے)اسم فاعل- جمع رحمېدونکي- مؤنث رحمېدونکې- وګورئ رحمېدل-

رحمېدۀ:(رح-مې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رحمېدل-

رحيل:(رَ-حيل)اسم- کوچ- لېږد- يون-

رحيم:(رَ-حيم)اسم صفت- رحم کونکے- مهربان- بخښونکے- دَ الله تعالىٰ يو صفتي نوم-

رخ:(رُخ)اسم- (۱)مخ- څېره- شکل- (۲)واګې- دَ آس جلو- (۳)پلو- لوري- خوا- طرف- (۴)دَ شطرنج پۀ لوبه کښې هغه دانه چې دَ تختې پۀ کُنج کښې اېښودل کيږي- (۵)سيمرغ- دَ يو افسانوي مارغۀ نوم- (۶)سمې- برابرې-

رخ:(رَخ)اسم- چرې- ربنه- خط- کرښه- هغه کرښه چې دَ ټوپک دَ شپېلۍ پۀ دننې برخه کښې کېندل شوې وي-

رخ:(رخ)اسم- واحد- مذکر- دَ ځلېر سورے- دَ تلېر سورے- دَ ډنډ موري- دَ حوض موري- دَ جووړ موري- هغۀ سورے چې لۀ ډنډ څخه ترې اُبۀ وځي-

رخ:(رخ)اسم صفت- رخه ناک- رخن- حسود- حاسد-

رُخ:(رُخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وَرخ- هغه جوړه کرې لاره چې پټي ته پرې اُبۀ وَرکولے شي- (۲)دَ تاش دَ لوبې دَ يوې مرحلې نامه-

رُخام:(رُ-خام)اسم- سپينه او نرمه ډبره- (افغانستان)-

رخپټه:(رخ-پ-ټه)اسم- يو ډول دَ غرۀ بوټے چې پوخ او اُوم خوړلے شي-

رخپين:(رخ-پين)اسم- مذکر- تروکے- رخپين- کوړتوبه- دَ خټکېدلو شوملو ټينګه ماده چې ننګولي، دَ ستونې درد او ګرمۍ دَ پاره استعمالولے شي-

رخپين:(رخ-پين)اسم- مذکر- وګورئ رخپين-

رخت:(رَخت)اسم- مذکر- (۱)څرمن- پخه څرمن- (۲)سامان- ټوکے- ټوکر- ټوټه- لباس- جامې- کالي-

رخت:(رخت)اسم- پال- سپاره- سپاره- سسپور-

رخت باب:(رخت-باب)اسم- مذکر- دَ رخت- دَ ټوکرانو- په رخت يا ټوکرانو مربوط-

رختخواب:(رَخت-خاب)اسم- مذکر- (۱)چادرشو- بوغبند- بوغبندپېچ- (۲)هغه بړستن، نالي يا بالښت چې پۀ بوغبند کښې پېچلي وي-

رخچينه:(رخ-چي-نه)اسم- مؤنث- (۱)يو ډول خولۍ چې پخوا به ښځو په سرکوله- (۲)هغه ټوکر چې پۀ آس باندې دَ خولو جذب کولو دَ پاره تړلے کيږي-

رخدار:(رخ-دار)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- رَخ لرونکے- رخې رخې- هغه شے چې رخې (چرې) لري-

رخدار ټوپک:(رخ-دار-ټو-پک)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک يو قسم- هغه ټوپک چې شپېلۍ کښې يې پينځۀ رخونه وي- رخدور-

رخدور:(رخ-دور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ رخدار ټوپک-

رخړل:(رخ-ړل)مصدر- ريخل- ريخ وهل- بيېدل- بهېدل-

رخړن:(رخ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ رخړل-

رخړنه:(رخ-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رخړل-

رخړونکے:(رخ-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رخړونکي- مؤنث رخړونکې- وګورئ رخړل-

رخړې:(رخ-ړې)اسم صفت- بهېدلے-

رخس:(رخس)اسم- مذکر- رقص- نڅا- ګډا- ډانس- (عاميانه قرأت)-

رُخسار:(رخ-سار)اسم- مذکر- غومبوري- اننګے- باړخو- بارخو- نغور- سرۀ زوټي- جمع رُخسارونه- (م- فارسي)-

رخسول:(رخ-س-وَل)مصدر- رقصول- ګډول- نڅول- (عاميانه قرأت)-

رخسولے:(رخ-س-وَۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رخسولي- مؤنث رخسولې- وګورئ رخسول-

رخسون:(رخ-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ رخسول-

رخسونګ:(رخ-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رخسول-

رخسونه:(رخ-س-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ رخسول-

رخسونکے:(رخ-س-وون-کے)اسم فاعل- جمع رخسونکی- مؤنث رخسونکې- وګورئ رخسول-

رخشان:(رخ-شان)اسم صفت- پرقېدونکے- روښانه- ځلېدونکے- (م- فارسی)-

رخښت:(ر-خښت)اسم- چړېدلے- رخړېدلے- رېخېدلے- د نسه بېېدلے- بهېدلے- هغه ځاروے چې زړېخیږي-

رخصت:(رخ-صت)اسم- (۱)اجازت- رسخت- اجازه- (۲)دستور-

رخصتول:(رخ-ص-ت-ول)مصدر- رسختول- اجازه ورکول- اجازت ورکول- (۲)شړل- له کاره ایستل-

رخصتون:(رخ-ص-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ رخصتول-

رخصتونکے:(رخ-ص-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رخصتونکی- مؤنث رخصتونکې- وګورئ رخصتول-

رخصتونګ:(رخ-ص-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رخصتول-

رخصتونه:(رخ-ص-ت-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ رخصتول-

رخصتی:(رخ-ص-تی)اسم- مؤنث- هغه رسم چې د جینۍ د واده په وخت جینۍ خپلو کېدونکي خپلوانو ته سپارلے شي- ږولۍ ورکونه-

رخصتی:(رخ-ص-تی)اسم- (۱)د ازادۍ ورځ- د تعطیل ورځ- د کار نه کولو ورځ- (۲)رخصت- رسخت-

رخصتېدل:(رخ-ص-تې-دل)مصدر- رسختېدل- رسخت کېدل- رخصت کېدل- (۲)شړل- له کاره وتل-

رخصتېدلے:(رخ-ص-تې-دڼه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رخصتېدلی- مؤنث رخصتېدلې- وګورئ رخصتېدل-

رخصتېدن:(رخ-ص-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ رخصتېدل-

رخصتېدونکے:(رخ-ص-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رخصتېدونکی- مؤنث رخصتېدونکې- وګورئ رخصتېدل-

رخصتېدنګ:(رخ-ص-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ رخصتېدل-

رخصتېدنه:(رخ-ص-تې-دڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ رخصتېدل-

رخصتېده:(رخ-ص-تې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ رخصتېدل-

رحل:(ر-حل)اسم- واحد- مذکر- رحې رنېل- د قرآن شریف د تلاوت په وخت پکارونکې د لرګی هغه آله چې قرآن شریف پکښې په ادب سره پروت وي-

رخن:(ر-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- رخه ناک- حاسد- کینه ناک- حسود- حسد کونکے- رخندوکے-

رخن:(ر-خن)اسم- ابره- خاصل-

رخن:(ر-خن)اسم صفت- واحد- مذکر- ریخن- په آسهال مبتلا- هغه سړے چې دستونه او املونه پرې لګېدلی وي-

رخندوکے:(ره-خن-دو-کے)اسم صفت- وګورئ رخن ۱-

رخنه:(رخ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)درز- چاود- سورے- (۲)ګرت- (۳)خونه-

رخنه:(رخ-نه)اسم- واحد- مؤنث- عیب- فساد- (م- فارسی)-

رخنه ګر:(رخ-نه-ګر)اسم صفت- مذکر- فسادی- عیبی-

رخه:(ر-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ رخ- (۲)رجه- نقشه- خط اچونه- جمع رخې-

رخه:(ر-خه)اسم- واحد- مؤنث- حسد- بدخواهی- کست- قصد- غوږ- اروږ-

رخه:(ر-خه)اسم- واحد- مؤنث- د زړه سوے- ترحم- جمع رخې-

رخیل:(رخه-یل)مصدر متعدی- سر خرول- خریل- خرېیل- کلول- کټېیل-

رخے:(ر-خے)اسم صفت- (۱)دښمن- مخالف- وزغونے- سوزېدونکے- مېرځمن- رخه ناک- رخن- حاسد- حسود- (۲)د ځلېر سورے- د پنې موری-

رد:(رد)اسم- واحد- مذکر- (۱)طرف- لورے- خوا- پلو- غاړه- (۲)تېرېدنه- تلنه-

رد:(رد)اسم- مخې ورګرځونه- ردونه- تمبونه- مستردونه- خوابونه- تردید- ورګرځونه- ورجوابونه- نه قبلونه- نه منله- انکار- باطلونه- پرېښونه-

ردبېے:(رد-ب-بے)اسم- د اسمان کټ- د اوو ستورو جومېک-

ردغ:(ر-دغ/ردغ)اسم صفت- رغ- کسے- چپے- چپ لاسے-

ردوبد:(رد-و-بد)اسم- (۱)ګډې وډې- سپکې سپورې- ردې بدې- (۲)کنځلې- بکنځلې- زیاړې-

ردوبدل:(ر-دو-ب-دل)اسم- (۱)الاندې باندې- تېرزبېر- نه مخامخ کېدنه- (۲)عوض و معاوضه- بدلونه- تبادله- یو له بل سره بدلونه-

ردول:(ر-د-ول)مصدر متعدی- (۱)رد کول- مستردول- تمبول- ورګرځول- تردیدول- (۲)نفی کول-

ردون:(ر-د-ون)حاصل مصدر- وګورئ ردول-

ردونکے:(ر-د-وون-کے)اسم فاعل- جمع ردونکی- مؤنث ردونکې- وګورئ ردول-

ردونګ:(ر-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ردول-

ردونه:(ر-د-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ردول-

رده:(ر-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پخڅه- موره- بنیاد- (۲)لاره- لاړ- قطار- قط-

ردی:(ر-دی)اسم صفت- رد شوے- باطل- منسوخ- له کاره وتلے- بې کاره- له بنې وتلے-

ردیف:(ر-دیف)اسم- واحد- مذکر- (۱)کتېر- قطار- ځیره- (۲)پسی شا- پشی شا- ترڅنې- (۳)غبرګ سواره- دوه سواره- (۴)د غزل، قصیدې وغیره هغه توري چې د قافیې نه پس بیا بیا راځي- جمع ردیفونه-

ردېدل:(ر-دې-دل)مصدر لازم- (۱)جوابېدل- مستردېدل- خوابېدل- (۲)مرتدېدل- مرتد کېدل- له دینه ګرځېدل- (۳)نفی کېدل- باطلېدل-

منسوخېدل- لهٔ ښې وتل- لهٔ کاره وتل-

ردېدلے:(رَ-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ردېدلی- مؤنث ردېدلې- وګورئ ردېدل-

ردېدن:(رَ-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ردېدل-

ردېدنګ:(رَ-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ردېدل-

ردېدنه:(رَ-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ردېدل-

ردېدونکے:(رَ-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ردېدونکی- مؤنث ردېدونکې- وګورئ ردېدل-

ردېدهٔ:(رَ-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ردېدل-

رڼ:(رَڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وَچ سترګے- سپین سترګے- کلک سترګے- (۲)رڼ- راوتلے- بټ سترګے- (۳)ښکاره- څرګند- (۴)سرټمبه- سرتمبه- پهٔ خپله خبره ټینګ- سرکش- ضدی- خیر-

رڼبڼ:(رَڼ-بَڼ)اسم صفت- ښکاره- جوت- څرګند- صریح- واضح- سپین-

رڼ پهٔ رڼه:(رَڼ-پهٔ-رَ-ڼه)متعلق فعل- مخ پهٔ مخ- مخامخ- نېغ- ښکاره- رڼبڼ- جوت- څرګند- (افغانستان)-

رڼسترګے:(رَڼ-سْتر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټاغ سترګے- بټ سترګے- بوګ سترګے-

رڼول:(رَ-ڼَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ښکاره کول- جوتول- (۲)نیغول- شخول- سترګې سپینول-

رڼولے:(رَ-ڼَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رڼولی- مؤنث رڼولې- وګورئ رڼول-

رڼون:(رَ-ڼَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼول-

رڼونکے:(رَ-ڼَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع رڼونکی- مؤنث رڼونکې- وګورئ رڼول-

رڼونګ:(رَ-ڼَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼول-

رڼونه:(رَ-ڼَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼول-

رڼېدل:(رَ-ڼې-دَل)مصدرِ لازم- رڼېدل- خرې کېدل- ښې کلکول- ښې خرېبل- خره ښه کېدل-

رڼېدلے:(رَ-ڼې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رڼېدلی- مؤنث رڼېدلې- وګورئ رڼېدل-

رڼېدن:(رَ-ڼې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼېدل-

رڼېدنګ:(رَ-ڼې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼېدل-

رڼېدنه:(رَ-ڼې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رڼېدل-

رڼېدونکے:(رَ-ڼې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع رڼېدونکی- مؤنث رڼېدونکې- وګورئ رڼېدل-

رڼېدهٔ:(رَ-ڼې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رڼېدل-

رڼۍ:(رَ-ڼۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مرړی- مروړه- مروړی- دَ ټوپک لته کش- هغه مزے چې دَ ټوپک شپلۍ پرې پاکیږي- (افغانستان)-

رڼے:(رَ-ڼے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټاغ- ږغ- ټاغې ټاغې سترګې لرونکے- بټ سترګے- بوګ سترګے- جمع رڼیان-

رڼے:(رَ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- ګیګړ- رڼدے- دَ رڼدی ګل- یو قسم ګل- جمع رڼی-

رذالت:(رَ-ذا-لَت)اسم- واحد- مذکر- پَستی- پستیا- کچوتی- کچګی- ناکسی- سپیتانه- (م- عربی)-

رذاله:(رَ-ذا-له)اسم صفت- کمینه- پاسو- سپک- رذیل- (م- عربی)-

رذیل:(رَ-ذیل)اسم صفت- پست- کچه- کچوت- فاسد- سپک- ناکس- رذاله- (م- عربی)-

رذیلانه:(رَ-ذی-لا-نه)اسم- دَ رذالت- دَ رذیلتوب- دَ رزالت پهٔ طور-

رذیلتوب:(رَ-ذیل-توب)اسم- دَ رذیل کارکردګی- بدذاتی- ورانے-

رړی:(رَ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- شنړی- دَ بکیانې بچې- دَ بکیانې یا شنړی دانې- پچې-

رز:(رز)اسم- (۱)خیلی- تاک- دَ انګور وُنه- مېلوه- (۲)ګنډېر- (۳)بڼ- باغ- (م- فارسی)-

رزاق:(رَ-زاق/رَز-زاق)اسم صفت- مذکر- (۱)دَ الله تعالی یو صفتی نوم- (۲)روزی ورکونکے- رازق- روزی رسان- (م- عربی)-

رزق:(رِزق/رِ-زَق)اسم- روزی- روټی- خورمه- خواړهٔ- رزی- شومه- (م- عربی)-

رزق روزی:(رِ-زق-رو-زی)اسم مرکب- نان نفقه- روزی- رزق-

رزم:(رَ-زم)اسم- واحد- مذکر- جنګ- جګړه- شخره- جیګاړ-

رزمته:(رَز-مَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شومه- ورځنی خواړهٔ- ارګانه- ورځنی جیره- دَ یوهٔ وخت روټې- (۲)بسنه- بسیا- دومره تنخواه چې دَ یوې کورنی دَ پاره بس وی-

رزمی:(رَز-مي)اسم- دَ جنګ- دَ حماسې- دَ جګړې- ایپیک-

رزمیه:(رَز-می-یه)اسم صفت- دَ رزم سره متعلق- چې پکښې دَ جنګ بیان وی-

رژ:(رژ)اسم- ریژ- دَ لېونی سپی ناروغی- دَ لیونی سپی دَ داړلو نه پېدا کېدونکې بیماری- (افغانستان)-

رژند:(رَ-ژَند)اسم صفت- مذکر- (۱)رژېدونکے- تونېدونکے- رېژېدونکے- (۲)کولېدونکے- هغه منجمد شے چې مېده کیږی یا رژیږی-

رژول:(رَ-ژَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)رېژول- دوړول- (۲)کولول- مېده مېده کول-

رژولے:(رَ-ژَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع رژولی- مؤنث رژولې- وګورئ رژول-

رژون:(رَ-ژَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رژول-

رژونکے:(رَ-ژَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع رژونکی- مؤنث رژونکې- وګورئ رژول-

رژونګ:(رَ-ژُ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رژول-
رژونه:(رِ-ژُ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رژول-
رژېدل:(رَ-ژې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)تـونـېـدل- رېژېـدل- رالـوېـدل- تـلـېـدل-
(۲)مېده کېدل- دوړېدل-
رژېدلے:(رِ-ژې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع رژېدلی- مؤنث رژېدلې- وګورئ رژېدل-
رژېدن:(رَ-ژې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رژېدل-
رژېدنګ:(رَ-ژې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رژېدل-
رژېدنه:(رِ-ژې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رژېدل-
رژېدونکے:(رِ-ژې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع رژېدونکی- مؤنث رژېدونکې- وګورئ رژېدل-
رژېدۀ:(رَ-ژې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رژېدل-
رس:(رَس)اسم- (۱)روزی- خوارۀ- آزوغه- آذوقه- (۲)مرسته- (۲)رښ- يو قسمِ يونانی دارو-
رس:(رَس)اسم- جوهر- څوز- اُرغ- عرق- نچوړ-
رس:(رَس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ګېډو- خېټور- ګېډور- نس پرس- هغه څوک چې تر حده زيات خوراک کوی-
رس:(رَس)اسمِ- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم خاوره چې کۀ اُبو سره يو ځاۓ شي نو يوه نښلېدونکې خمبيره ترې حاصلېږی- (افغانستان)-
رسا:(رِ-سا)اسمِ صفت- (۱)بالغ- رسېدلے- (۲)لوړ- (۲)سم- درست- سيخ- نېغ- پۀ نښه-
رسالت:(رِ-سا-لَت)اسم- خبر رسونه- پېغام رسونه- اطلاع ورکونه- پېغمبری- استاځی توب- (عربی)-
رسالدار:(رِ-سال-دار)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ رسالې افسر- جمع رسالداران-
رساله:(رِ-سا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړه مجموعه- وړوکے کتاب- (۲)ليک- مکتوب- (۲)دَ سورو يوه پله يا يوه قطعه- جمع رسالې-
رساليندے:(رِ-سا-لين-ذے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ليندی وېشتونکے- ليندور- بۀ غشے وېشتونکے- نښه ويشتونکے- هغه څوک چې ښۀ نښه ولی-
رسام:(رَ-سام)اسم- واحد- مذکر- انځورګر- څېره کښونکے- څېره کښ- رسم کښونکے- رسم کونکے- رسم اېستونکے- دَ رسم ماهر- نقش کونکے- کښيديار- کښيدګر- (عربی)-
رسامی:(رَ-سا-می)اسم- کشيده کاری- انځورګری- نقاشی- کښيدياری- (عربی)-
رستګاری:(رست-ګا-ری)اسم- خلاصے موندنه- نجات موندنه- ژغورنه-
رستم:(رُس-تَم)اسم- پهلوان- دَ رستم دَ نامې پۀ مناسبت-
رستمی:(رُس-تَه-می)اسم- مؤنث- بهادری- تکړه توب-
رستوران:(رِس-تو-ران)اسم- واحد- مذکر- رېسټورنټ- هغه ځاۓ چې خوراک څښاک پکښې خوړلے شی- (افغانستان)، (م- انګريزی)-
رسته:(رَس-ته)اسم- واحد- مؤنث- رده- کيله- قطار- صف- کېږ- ځيره- لېن-
رسد:(رَ-سد)اسم- (۱)برخه- حصه- ونډه- قسمت- پېړے- (۲)دَ خوراک دَ څيزونو رسېدنه- خرڅه- (۲)دَ لو وخت- دَ حاصل وخت- دَ ابرې وخت- (۴)کومک- امداد-
رسليک:(رَس-ليک)اسم- رسيد- پاروخطے- سَند- تمسک- (افغانستان)-
رسم:(رِ-سَم)اسم- واحد- مذکر- دود- رواج- دستور- عرف- عادت- عنعنه- قاعده- جمع رسمونه-
رسم:(رَ-سِم)اسم- (۱)انځور- تصوير- دَ يو شی صورت- (۲)پۀ هندسه ئ قواعدو سره دَ تصويرونو ايجادونه-
رسم:(رَ-سِم)اسم- دَ بوسو نه پاکه شوې رشه- هغه پاکه غله چې دَ بوسو نه وتلې وی- هغه درمند چې راش شوے وی-
رسم الخط:(رس-مُل-خَط)اسم- ليک دود- معياری ليک- دَ يوې ژبې دَ ليکلو طريقه-
رسمول:(رَس-مَ-وَل)مصدر- رسم اېستل- رسم کښل- انځورول- څېره يا منظر کښل-
رسمون:(رَس-مَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمول-
رسمونکے:(رَس-مَ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رسمونکی- مؤنث رسمونکې- وګورئ رسمول-
رسمونګ:(رَس-مَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمول-
رسمونه:(رِس-مَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمول-
رسمونے:(رِس-مو-نے)اسم- کونډې مال- پالمال- پايخور- دَ غنمو هغه کونډې چې دَ رشې پاکېدو پۀ وخت کښې لواړ پاتې شی-
رسمی:(رَس-می)اسم- (۱)دَ رسم سره متعلق- پۀ رواجی ډول- (۲)حکومتی- دولتی- سرکاری- پۀ دولتی چارو مربوط- دَ غېر رسمی مقابل- (افغانستان)-
رسميت:(رس-مي-يَت)اسم- رسمی جنبه لرنه- هغه څۀ چې رسمی اړخ يا جنبه لری- (افغانستان)-
رسمېدل:(رس-مې-دَل)مصدر- انځورېدل- تصويرېدل- دَ يو شی صورت يا څېره کښل کېدل-
رسمېدلے:(رِس-مې-دۀ-لے)اسمِ مفعول- جمع رسمېدلی- مؤنث رسمېدلې- وګورئ رسمېدل-
رسمېدن:(رس-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمېدل-
رسمېدنګ:(رس-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمېدل-
رسمېدنه:(رِس-مې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رسمېدل-
رسمېدونکے:(رِس-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع رسمېدونکی- مؤنث رسمېدونکې- وګورئ رسمېدل-

رسمېدهٔ:(ر-س-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رسمېدل-

رسند:(رَ-سَند)اسم- (۱)دَ ناوې دَ آس مخصوص جلو- (۲)هغه رنګدار دسمال چې خسرګنئ ئ دَ زوم دَ آس دَ غاړې دَ پاره ورکوي- (افغانستان)-

رسوا:(رس-وا)اسم صفت- (۱)بدنام- پګړی- اشوا- بې آبرو- لوڅ- شرمنده- خوار- ذليل- (۲)معلوم- څرګند- ښکاره- جوت-

رسوائي:(رس-وا-ئي)اسم- بدنامي- بې عزتي- موزري- ذلت- پګړي کېدهٔ- اشوائينه- لوڅېدهٔ- (۲)څرګندېدنه- افشا کېدنه- جوتېدنه-

رسوب:(رَ-سوب)اسم- خړه- خړوبے- کونوبے- خټېږل-

رسوبي:(رَ-سو-بي)اسم- دَ رسوب- پهٔ رسوب موبوط- دَ خټېږل- پهٔ خټېږل مربوط- دَ کونوبي- (افغانستان)-

رسوخ:(رَ-سوخ)اسم- (۱)مخ روښے- اعتبار- عزت- منلتيا- (۲)ثابت- ټينګ- محکم- استوار- مضبوط-

رسول:(رَ-سول)اسم صفت- پېغمبر- دَ خدائ استاځے- (۲)استاځے- قاصد- هغه څوک چې دَ خدائ پېغام مخلوق ته رسوي- (م- عربي)-

رسول:(رَ-س-ول)مصدر- (۱)اوړل- سپارل- (۲)تر سره کول- تر اخره کول- پائ ته رسول- (۳)لوړول- جګول- لوړ مقام ته پورته کول-

رسولی:(ر-سو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رسوړي- هغه غوټه چې دَ لاسونو يا پښو پهٔ ګتو کښې يا پهٔ ګېډه کښې راځيږي-

رسوم:(رَ-سوم)اسم- دَ رسم جمع- دودونه- رواجونه- عادتونه-

رسون:(رَ-س-ون)حاصل مصدر- وګورئ رسول-

رسونګ:(رَ-س-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ رسول-

رسونه:(رَ-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رسول-

رسونکے:(رَ-س-ون-کے)اسم فاعل- جمع رسونکي- مؤنث رسونکې- وګورئ رسول-

رسه:(رَ-سه)اسم- غټ پړے چې څاروي پرې تړلے شي- رسي-

رسيد:(رَ-سيد)اسم- واحد- مذکر- سند- رسليک- چېټۍ- پاروخط- هغه ليکنه چې څوک ئ دَ پېسو، جائيداد يا بل څهٔ شي دَ تر لاسه کولو وروستو بل چا ته ورکوي- جمع رسيدونه-

رسينده:(رَ-سين-ده)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- رسېدونکے- محوريز- دَ خلګو دَ پربکړې ښتن- دَ سر سړے- سپين روبے- بارسوخه- معتبر- هغه څوک چې هر چا ته ئ واک رسي-

رسېدل:(ر-سې-دل)مصدر- (۱)تر سره کېدل- پوره کېدل- بشپړېدل- (۲)پخېدل- (۳)خوانېدل- بالغېدل- ودې ته رسېدل- (۴)ورسپارل کېدل-

رسېدلے:(ر-سې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رسېدلي- مؤنث رسېدلې- وګورئ رسېدل-

رسېدن:(ر-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ رسېدل-

رسېدنګ:(ر-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ رسېدل-

رسېدنه:(ر-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رسېدل-

رسېدون:(رَ-سې-دون)اسم- وګورئ رسېدل-

رسېدونکے:(رَ-سې-دون-کے)اسم فاعل- جمع رسېدونکي- مؤنث رسېدونکې- وګورئ رسېدل-

رسېدهٔ:(رَ-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رسېدل-

رسی:(رَ-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بياسته- رسه- پړے- بدريشه- لوئ او غټ پړے- لويه بدريژه- سوتلي- سوتري-

رش:(رش)اسم- (۱)دَ اړې بوره- دَ اړې بور- (۲)پوړر- مېدګي- (۳)وړې وړې دانې- ننکي- زخې- ګرمکې-

رش:(رش)اسم- (۱)خيرے- خوړے- چړک- (۲)ګاټه شربت- ټينګ يا غليظ شربت- (۳)څګ- کپا- قف- کپ-

رش:(رش)اسم- پېروے- دَ پيو سر- قيماق-

رشاد:(رَ-شاد)اسم- (۱)خوان- رشد موندلے- (۲)سم- برابر- پهٔ لاره سم- ګمراهي نه راوتلے- راست- دَ سمې لارې ښونکے- (۳)بريالے- کامياب-

رشادت:(رَ-شا-دت)اسم- زړورتيا- خونمرادي- راستي-

رشپت:(رش-پت)اسم- واحد- مذکر- دَ رشوت عاميانه تلفظ- رشوت- بډې- بالي- ناجائزه نذرانه-

رشپېل:(رش-پېل)اسم- واحد- مذکر- دَ زميداري اوزار چې غنم يا اوربشې پرې بادولے شي- وګورئ راشپېل-

رشتلے:(رش-تَ-لے)اسم- تلے- پاتې شوني- تې راش- تې خرمند- دَ درمنده پاتې- دَ رشې وچتولو نه پاتې شوې غله-

رشتونے:(رش-تو-نے)اسم صفت- رشتين- رښتونے- صادق- سپين- سم- ساده- سپېڅلے- جمع رشتوني-

رشته:(رش-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تار- مزے- سپنسے- (۲)څانګه- مسلک- اړيکې- رابطه- (۳)خپلوي- خپلولي-

رشته دار:(رش-ته-دار)اسم- خپل- عزيز- خپلوان-

رشته داري:(رش-ته-دا-ري)اسم- خپلوي- خپلولي- رګے-

رشتيا:(رش-تيا)اسم- رښتيا- صداقت- راست ګوئي- دَ دروغو ضد-

رشتين:(رش-تين)اسم صفت- رښتين- صادق- راست ګو-

رشتينوالے:(رش-تين-وا-لے)اسم- رښتينوالے- حقيقت- صداقت- رښتونے-

رشتينولي:(رش-تين-وَ-لي)اسم- صداقت- رښتيني-

رشد:(رُ-شد/رَشد)اسم- نمود- وده- جسمي او ذهني انکشاف- سمه لار موندنه- پهٔ ښهٔ بد پوهېدنه- هدايت موندنه- (۲)غوړېدنه- رسېدنه- غټېدنه- (م- عربي)-

رشقه:(رش-قه)اسم- واحد- مؤنث- رشکه- رښکه- دَ شوتلو غندې يو قسم واښهٔ چې کرلے کيږي او څاروي ئ خوري-

رشک:(رَ-شک/رشک)اسم- (۱)پم- پوم- پونے- دَ څرمنې يو قسم بيماري-

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

(۲)ککړ- غش- ګډ- لړلے- په يو اصلي څيز کښې د يو بدل څيز ګډونه-

رشک:(رَ-شک/رَشک)اسم- (۱)سيالي- همسري- برابري- (۲)رخه- سخه- اوور- حسد- ترويخه-

رشکه:(رَش-که)اسم- واحد- مؤنث- رشه- راشهٔ- پېرې-

رشکين:(رَش-کين)اسم- (۱)مشوش- په تشويش کښې- (۲)ګډ- ککړ- لړلے- کلپ- ناپاکه- (۳)ننګيالے- غيرت مند- (فارسي)-

رشکي:(رَ-ش-کي)اسم- واحد- مؤنث- پېرې- غنهې- خټ- راشهٔ- وړه رشه-

رشل:(ر-شل)مصدر- ورتل- وربشل- ربشل-

رشلړے:(رش-ل-ړے)اسمِ صفت- هغه څوک چې د څهٔ پيسې په مقابل کښې په حمام کښې خلق کيسه کوي- کيسه مال- (افغانستان)-

رشن:(ر-شن)حاصلِ مصدر - وګورئ رشل-

رشنګ:(ر-شنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رشل-

رشنه:(ر-شهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رشل-

رشوت:(رِش-وَت)اسم- بډې- رشوه- رشپت- د څهٔ کار کولو د پاره ناجايزه تحفې- پيسې يا بل څهٔ څيز اخستنه-

رشوت خور:(رِش-وَت-خور)اسمِ صفت- بډې خوړونکے- هغه څوک چې رشوت اخلي-

رشوت خوري:(رِش-وَت-خو-ري)اسم- بډې خوړنه- بډې اخستنه- رشوت اخستنه- رشوت خوړنه-

رشونکے:(ر-شُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رشونکي- مؤنث رشونکې- وګورئ رشل-

رشوه:(رِش-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رشوت- جمع رشوې- (افغانستان)-

رشه:(رَ-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوئ- عادت- خصلت- طبيعت- (۲)دود- دستور- رواج- رسم- (۳)ذوقه- خواړهٔ- خوراکي څيزونه- (۴)پېړوے- رش- قيماق- جمع رشې-

رشه:(ر-شه)اسم- واحد- مؤنث- ربشه- پاک شوے درمند- د درمند هغه پاکه شوې غله چې د اخستلو يا وړلو د پاره تياره وي-

رشيد:(رَ-شيد)اسمِ صفت- (۱)وړه موندلے- د ودې خاوند- هغه څوک چې د رشد وصف لري- (۲)هغه څوک چې ګټه او زيان او ښهٔ او بد سره پېژندلے شي- (۳)د ذهني او بدني ودې خاوند- (۴)سمه لار موندونکے- په لاره سم- رښتينے- (۵)زړور- زړهٔ ور- (م- عربي)-

رښ:(رِښ)اسم- واحد- مذکر- شيره- عصاره- خوښه- خوشاب- جوشاب- نچوړ-

رښتل:(رِښ-تل)مصدر- وربشل- رشل- ورتل- ابشل- مالوچ رېشنل-

رښتلے:(رِښ-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع رښتلي- مؤنث رښتلې- وګورئ رښتل-

رښتمني:(رِښت-م-ني)اسم- ثبوت- تحقيق- زبات- زبوت- (افغانستان)-

رښتن:(رِښ-تن)حاصلِ مصدر - وګورئ رښتل-

رښتنګ:(رِښ-تنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رښتل-

رښتنګلوي:(رِښ-تن-ګل-وي)اسم (۱)صداقت- سپين والے- رښتنګي-

(۲)دوستي-

رښتنګي:(رِښ-تن-ګي)اسم- رښتينولي- رښتين والے-

رښتنه:(رِښ-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رښتل-

رښتني:(رِښ-ت-ني)اسم- (۱)رښتيا- رشتيا- رښتينولي- صداقت- رښتون- (۲)خبره سپينونه-

رښتنے:(رِښ-ت-نے)اسمِ صفت- صادق- سپين- رښتونے- رشتينے- رښتينے-

رښتون:(رِښ-تُون)اسم- وګورئ رښتني- (افغانستان)-

رښتونکے:(رِښ-تُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رښتونکي- مؤنث رښتونکې- وګورئ رښتل-

رښتونے:(رِښ-تُو-نے)اسمِ صفت- رښتنے- صادق- سپين- رښتينے-

رښتيا:(رِښ-تيا)اسم- رشتيا- صداقت- د دروغو ضد-

رښتياتوب:(رِښ-تيا-توب)اسم- وګورئ رښتياوالے-

رښتياګلوي:(رِښ-تيا-ګل-وي)اسم- سچائي- صداقت- رښتياوالے-

رښتياګو:(رِښ-تيا-ګو)اسم- په رښتيا- په صداقت- د حقيقت لهٔ مخې- رښتيانو-

رښتيانو:(رِښ-تيا-نو)اسم- وګورئ رښتياګو- اکثر ورسره "د" راځي لکه، د رښتيانو-

رښتيانے:(رِښ-تيا-نے)اسم- د رښتيا- د حقيقت- په رښتيا مربوط- حقيقي- رښتونے- پاک- سوچه-

رښتياوالے:(رِښ-تيا-وا-لے)اسم- سپينوالے- رښتياتوب- صداقت-

رښتين:(رِښ-تين)اسمِ صفت- رشتين- صادق- سپين- رښتونے-

رښتين توب:(رِښ-تين-توب)اسم- ريشتينتوب- په رښتيا- رښتياني- ريښتيا- سچائي-

رښتينتيا:(رِښ-تين-تيا)اسم- وګورئ رښتين توب-

رښتينګلوي:(رِښ-تين-ګل-وي)اسم- رشتياوالے- صداقت-

رښتينواله:(رِښ-تين-وا-له)اسم- راستي- صداقت- اخلاص-

رښتينولي:(رِښ-تين-وَ-لي)اسم- د يوې خبرې سپينونه- د يوې موضوع دروغ او رښتيا معلومونه-

رښتيني:(رِښ-تي-ني)اسم- وګورئ رښتني-

رښتينے:(رِښ-تي-نے)اسمِ صفت- وګورئ رښتين- جمع رښتيني-

رښک:(رِښک)اسم- (۱)کرښه- خط- ليکه- کيله- رښکه- (۲)نښه- اثر- علامه- نښکه-

رښکه:(رِښ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرښه- رښک- (۲)توټنې- پترکے- (۲)تشنج- هيجان-

رښکي:(رِښ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- رېښکي- (۱)ريښه- ريتاړه- ليتاړه- ريتوره- رنجه د رخت وړده يا وړه ټوټه- (۲)په پټي کښې د کر د پاره جوړه شوې دوپچه-

رښېدل:(رِ-ښې-دل)مصدر- ترښدل- ترهښدل- ويرښدل- ښېرښدل- ړاړښدل-

ترارېدل- ترپېدل-

رښېدلے:(رَ-ښې-دَه-لے)اسم مفعول- جمع رښېدلي- مؤنث رښېدلې- وګورئ رښېدل-

رښېدن:(رَ-ښې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رښېدل-

رښېدنګ:(رَ-ښې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رښېدل-

رښېدنه:(رَ-ښې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رښېدل-

رښېدونکے:(رَ-ښې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رښېدونکي- مؤنث رښېدونکې- وګورئ رښېدل-

رښېده:(رَ-ښې-دَه)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رښېدل-

رښی:(رَ-ښی)اسم- نول- کړاؤ- غصه-

رښے:(رَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګُتې بند-

رصاص:(ر-صاص)اسم- قلعی- سپينځی- سيکه- (عربی)-

رصانت:(رَ-صا-نت)اسم- کلکتوب- کلکتيا- ټينګواله- ټينګوالے- مضبوطی- محکمی- (عربی)-

رصد:(رَ-صَد)اسم- (۱)څارنه- (۲)دَ ستوريو ګردش کتنه- اسمان څار- (۳)لاره- (۴- صفت)ساتونکے- محافظ-

رصدخانه:(رَ-صَد-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه لوړ او ټاکلے ځاے چې ترې دَ ستوريو او سيارو څارنه کيږی- رصدګاه-

رصدګاه:(رَ-صَد-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رصدخانه-

رصين:(رَ-صين)اسمِ صفت- محکم- ټينګ- مضبوط- (عربی)-

رضا:(رَ-ضا)اسم- (۱)خوښه- اختيار- موافقت- مېل- رغبت- (۲)انتخاب- غوره کونه- چاړ- چوڼ- (۳- صفت)راضی- خوښ- تابع- خوشحال- (م- عربی)-

رضا صلا:(رَ-ضا-صَ-لا)اسم- صلا بمصلحت- رضامندی- خوښی- پهٔ جوړ جاړ-

رضاعت:(رَ-ضا-عَت)اسم- دَ ماشوم پيو رودلو موده-

رضاعی:(رَ-ضا-عی)اسمِ صفت- دَ تی ورور- دَ پيو شريک ورور- رودنی- دَ تی ورور يا خور-

رضاکار:(رَ-ضا-کار)اسمِ صفت- دَ قوم او ملک خدمت ته پخپله خوښه ځان وړاندې کونکے- جمع رضاکاران-

رضاکارانه:(رَ-ضا-کا-را-نه)اسم- پهٔ رضا- پهٔ خوښه- پهٔ خپل زړهٔ-

رضامند:(رَ-ضا-مَند)اسمِ صفت- راضی- رضا- قانع- خوښ-

رضامندی:(رَ-ضا-مَن-دی)اسم- رضايت- رضا- خوښی- خوښه- رغبت- زړهٔ- مرضی- مېل- موافقه- قناعت-

رضا نارضا:(رَ-ضا-نا-رَ-ضا)اسم- مجبوراً- پهٔ زور زياتی- پهٔ ناچاری- ارومرو- خامخا- خوښی ناخوښی- چې دَ چا دَ خوښې ناخوښې خيال پکښې نهٔ ساتلے کيږی-

رضايت:(رَ-ضا-يت)اسم- (۱)رضامندی- (۲)اجازت- رخصت- (۳)خوښی- خوښه- مېل- (م- عربی)-

رضوان:(رض-وان)اسم- دَ جنت څوکيدار-

رضيع:(رَ-ضيع)اسم- تے رودونکے- تے روے- هغه ماشوم بچے چې پئ روی-

رطب:(رَطب)اسم- لوند- تازه -تر- خوشت- خيشت- (م- عربی)-

رطل:(ر-طل)اسم- دَ شرابو پياله- اوړی- دَ وزن يوه پېمانه- (م- عربی)-

رطوبت:(رَ-طو-بت)اسم- لوندوالے- نمی- تازګی- لنده بل- خوشتوالے- (م- عربی)-

رعايا:(ر-عا-يا)اسم- رعيت- حکم منونکی- رعيت-

رعايت:(ر-عا-يَت)اسم- خاطر- لحاظ- نګهبانی- حق پېژندنه- (م- عربی)-

رعايتول:(ر-عا-يه-تَ-وَل)مصدر- پاس لرل- مراعاتول- لحاظ کول- خاطر کول- (۲)دَ يو اَصل دَ اساسونو سره سم تګ کول- (۳)دَ چا حق پېژندل- (افغانستان)-

رعايتولے:(رَ-عا-يه-تَ-وَه-لے)اسمِ مفعول- جمع رعايتولی- مؤنث رعايتولې- وګورئ رعايتول-

رعايتون:(ر-عا-يه-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رعايتول-

رعايتونکے:(ر-عا-يه-ت-وون-کے)اسم فاعل- جمع رعايتونکی- مؤنث رعايتونکې- وګورئ رعايتول-

رعايتونګ:(ر-عا-يه-تَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رعايتول-

رعايتونه:(ر-عا-يه-تَ-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رعايتول-

رُعب:(رُعب)اسم- وېره- ډار- روپ- روب- خوف- يره- مصيبت- پرتم- ستر-

رُعب داب:(رُعب-داب)اسم- شان شوکت- دبدبه- سام-

رعد:(رَعد)اسم- (۱)تنا- تالنده- دَ اسمان غرا- دَ اسمان ګړزا- دَ اسمان ګړز ګروز- غرنده- (۲)تندر- صاعقه- ټکه- (م- عربی)-

رعنا:(رع-نا)اسم- خيالی- خيالی ګره- احمقه او خودخواه ښځه- (۲)ښکلې- پړولی- دَ ښهٔ او متناسب اندام خاونده-

رعنائی:(رع-نا-ئی)اسم- ښائېست- ښکلا- حُسن- وضع داری- خيال-

رعونت:(رَ-عو-نت)اسم- (۱)تکبر- غرور- (۲)تُندی- (۳)ناپوهی- کم عقلی-

رعيت:(رَ-عی-يت)اسم- پاسلے- تابع- تبعه- اتباع- رايت- رعايا- عوام- هغه قوم يا ټولنه چې يو سرپرست لری- دَ بزرګانو يوه ډله چې پهٔ يو ملک کښې دَ يو مالک دَ حکم لاندې وی- (۲)پسه- ګله- (۴)رام- تر ارادې لاندې- (افغانستان)-

رعيتی:(رَ-عی-يه-تی)اسم- رايتی- دَ رعيت- دَ اولس- رعيت ته منسوب-

رغ:(رَغ)اسم- ښکاره- څرګند- جوت- صاف- واضح-

رغ:(رَغ)اسم- (۱)اروپمے- تبغ- اروے- (۲)چاره- سازش- جوړه- موافقه-

رغ:(رَغ)اسم- دَ غرهٔ لمن- راغه- روغه-

رغا:(رَ-غا)اسم- (۱)رغاونه- رغېدنه- جوړېدنه- ښهٔ کېدنه- (۲)زړهٔ صبرونه- زړهٔ صبرېدنه-

رغا:(رَ-غا)اسمِ صوت- وړده چغه-

ي (ښي-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

رغام:(رَ-غام)اسم- دوړه- ایره- ګرد- غُبار-

رغاندل:(رَ-غان-دل)مصدر- (۱)کوکه اېستل- کریوه اېستل- کریکه اېستل- چغه اېستل- (۲)شاربل- دَ مستو شاربل- (۳)غندل- بَد وئیل-

رغاندلے:(رَ-غان-دهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ رغاندل-

رغاندن:(رَ-غان-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رغاندل-

رغاندنګ:(رَ-غان-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رغاندل-

رغاندنه:(رَ-غان-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رغاندل-

رغاندونکے:(رَ-غان-دُون-کے)اسم فاعل- جمع رغاندونکی- مؤنث رغاندونکې- وګورئ رغاندل-

رغاندهٔ:(رَ-غان-دهٔ)اسم- وګورئ رغاندل-

رغاو:(رَ-غاو)اسم- رغاوه- رغېدنه- زړه صبرېدنه- اړیکې پرېکونه- دَ مناسباتو لهٔ مینځه اوړنه-

رغاوه:(ر-غا-وه)اسم- وګورئ رغاو-

رغاوېیز:(رَ-غاو-ېیز)اسم صفت- (۱)شاندار- له پرتمه- ډک- (۲)ښائېسته- ښکلے- ډولی یا منقش-

رغبت:(رَغ-بت)اسم- (۱)غُښتنه- مېل مېلان- ارزو- هیله- علاقه- توجه- (۲)خوښه- دوستی- خپلولی-

رغبولے:(رَغ-بو-لے)اسم- یو قسم خوشبویه نازک او سپین بوټے چې دَ پسرلی پهٔ موسم کښې پهٔ غرونو کیږی- خلق یُ پاڼې شوکوی او پهٔ شوملو مستو کښې یُ اچوی-

رغدے:(رغ-دے)اسم صفت- دروغلے- چالاک- غولونکے- (م- عربی)-

رغریوبے:(رَغر-یو-بے)اسم صفت- دَ کښت پهره دار- دُ فصل ساتندوئے- جمع رغریوبی- (افغانستان)-

رغړ:(رَ-غړ)اسم صفت- زوېړ- ژوره- ټیټ پاس- ښکته پورته ځایَ- کوز او ټیټ ځایُ-

رغړند:(رَغه-ړند)اسم صفت- (۱)خوړے- خوړ- مایَل ځایُ- (۲)رغړېدونکے- تیلېدونکے-

رغړندوکے:(رَغه-ړن-دو-کے)اسم- لولک- تلنکے- دَ ماشومانو دَ لوبو یو څیز چې رغړی- (افغانستان)-

رغړنده:(رَغه-ړن-ده)اسم صفت- رغړند- مخ چړن ځایُ چې هر شے ترې نه رغړی او څهٔ پرې ټینګیږی نه-

رغړول:(رَغه-ړ-وَل)مصدر- (۱)کولول- تیلول- کړرول- ګرړول- (۲)لټ پهٔ لټ یا لوټ پهٔ لوټ اړول- (۳)خَلهٔ ښکالول- اُبهٔ غرغره کول- (۴)غولول- خطا اېستل- (۵)دروغ وئیل-

رغړولے:(رَغه-ړ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رغړولی- مؤنث رغړولې- وګورئ رغړول-

رغړون:(رَغه-ړ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رغړول-

رغړونکے:(رَغه-ړ-وون-کے)اسم فاعل- جمع رغړونکی- مؤنث رغړونکې- وګورئ رغړول-

رغړونګ:(رَغه-ړ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رغړول-

رغړونه:(رَغه-ړ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رغړول-

رغړېدل:(رَغه-ړې-دَل)مصدر- (۱)کولېدل- تیلېدل- کرړېدل- ګرړېدل- (۲)لټ پهٔ لټ یا لوټ پهٔ لوټ اوړېدل- (۳)خَلهٔ کنکالېدل- اُبهٔ غرغره کېدل- (۴)غولېدل-

رغړېدلے:(رَغه-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رغړېدلی- مؤنث رغړېدلې- وګورئ رغړېدل-

رغړېدن:(رَغه-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ رغړېدل-

رغړېدنګ:(رَغه-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رغړېدل-

رغړېدنه:(رَغه-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رغړېدل-

رغړېدونکے:(رَغه-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع رغړېدونکی- مؤنث رغړېدونکې- وګورئ رغړېدل-

رغړېدهٔ:(رَغه-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رغړېدل-

رغړی:(رغ-ړی/رهٔ-غهٔ-ړی)اسم- تېغې او سپینې سترګې- تاغې او سپینې سترګې- (افغانستان)-

رغړی:(رغ-ړی)اسم- مؤنث- یوه ارابه لرونکې وسیله چې خاورې خځلې یا دَ پټی خاوره پکښې وړلے شی- (افغانستان)-

رغزی:(رغ-زی)اسم- واحد- مذکر- ګل ورین- ګلونه راټوکېدنه- ګلبدن- چمنستان جوړېدنه-

رغستل:(رَ-غس-تَل)مصدر- جنګ کول- پهٔ یو بل چکونه او نوکارې لګول-

رغستن:(رَ-غس-تن)اسم- چاره- لاره- سبب-

رغستن:(رَ-غس-تَن)حاصل مصدر- وګورئ رغستل-

رغستنګ:(رَ-غس-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رغستل-

رغستنه:(رَ-غس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رغستل-

رغستونکے:(رَ-غس-تُون-کے)اسم فاعل- جمع رغستونکی- مؤنث رغستونکې- وګورئ رغستل-

رغشتل:(رَ-غش-تَل)مصدر- رارغړول-

رغښت:(رَغښت)اسم- (۱)لټ پهٔ لټ- لوټکی- (۲)ځغلېدهٔ- ځغل- ځغاسته- منډه- (۳)کولېدهٔ- تولېدهٔ- تیلېدهٔ- رغړېدهٔ-

رغښت:(رَ-غښت)اسم- جوړښت- جوړېدنه- رغېدنه- روغېدنه-

رغښتل:(رَغښ-تَل)مصدر- (۱)رغړېدل- کولېدل- تیلېدل- پېچل کېدل- (۲)الوټ پهٔ لوټ یا لټ پهٔ لټ اوښتل- (۳)دَ دېوال چپه کېدل-

رغښتلے:(رَغښ-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رغښتلی- مؤنث رغښتلې- وګورئ رغښتل-

رغښتن:(رَغښ-تَن)حاصل مصدر- وګورئ رغښتل-

رغښتنګ:(رَغښ-تَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رغښتل-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

رغښتنه:(رَغْښ-تَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رغښتل-

رغښتونکے:(رَغْښ-تُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رغښتونکي- مؤنث رغښتونکې- وګورئ رغښتل-

رغښتے:(رَغْښ-تے)اسمِ مفعول- جمع رغښتي- مؤنث رغښتې- وګورئ رغښتل-

رغلے:(رَغْهْ-لے)اسم- انغرے- درې پښې لرونکے دَ اُسپنې نغرے- جمع رغلي-

رغم:(رَ-غَم)اسم- مخالفت کونه- ضد کونه-

رغمه:(رَغْ-مه)اسم- صبر-

رغندل:(رَ-غَن-دَل)مصدر- دلول- ورغاندل- مېده کول- وړول- غوځول-

رغندن:(رَ-غَن-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رغندل-

رغندنګ:(رَ-غَن-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رغندل-

رغندنه:(رَ-غَن-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رغندل-

رغندونکے:(رَ-غَن-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع رغندونکي- مؤنث رغندونکې- وګورئ رغندل-

رغندے:(رَ-غَن-دے)اسم- دَ مرئ وېخ- غرندے- جمع رغندي-

رغنه:(رَ-غَهْ-نه)حاصلِ مصدر- رغېدنه-

رغوټے:(رَ-غو-ټے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ زغم خاوند- دَ حوصلې خاوند-

رغوست:(رَ-غوست)اسم- غنم رنګے- توربخن-

رغول:(رَ-غَ-وَل)مصدر- (۱)ابادول- جوړول- سازول- سمول- (۲)ګنډل- (۳)شفا ورکول- په علاج سره ناروغه جوړول- (۴)نقاشي کول- منقش کول- (۵)په دښمنۍ کښې ځان خلاصول او جوړېدل-

رغول:(رَ-غَ-وَل)مصدر- زړه صبرول- رابطه شلول- اړيکې شلول- رابطه قطع کول- لهٔ يو بل نه لاس اخستل-

رغولے:(رَ-غَ-وَهْ-لے)اسمِ مفعول- جمع رغولي- مؤنث رغولې- وګورئ رغول-

رغون:(رَ-غون)اسم- مذکر- زړهٔ صبرونه- رابطه قطع کونه-

رغون:(رَ-غَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رغول-

رغونګ:(رَ-غَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رغول-

رغونه:(رَ-غَ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رغول-

رغونکے:(رَ-غَ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رغونکي- مؤنث رغونکې- وګورئ رغول-

رغه:(رَ-غه)اسم- وګورئ راغه-

رغيدن:(رَ-غين-دَن)حاصلِ مصدر- دَ رغېدن بل قرأت- وګورئ رغېدل-

رغېدل:(رَ-غې-دَل)مصدر- (۱)روغېدل- شفا موندل- (۲)جوړېدل- سازېدل- دَ ورانېدل ضد- (۲)ګنډلے کېدل- پېوندېدل-

رغېدل:(رَ-غې-دَل)مصدر- رابطه قطع کېدل- اړيکې يا رابطه پرېکېدل- دوستي او خپلوي پرېښول- لهٔ يو بله لاس اخستل-

رغېدلے:(رَ-غې-دَهْ-لے)اسمِ مفعول- جمع رغېدلي- مؤنث رغېدلې- وګورئ رغېدل-

رغېدن:(رَ-غې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رغېدل-

رغېدنګ:(رَ-غې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رغېدل-

رغېدنه:(رَ-غې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رغېدل-

رغېدونکے:(رَ-غې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع رغېدونکي- مؤنث رغېدونکې- وګورئ رغېدل-

رغېدهٔ:(رَ-غې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رغېدل-

رغی:(رَ-غي)اسم- تورکے- ټول شوے لوګے- سره راغونډ شوے دود- هغه لوګے چې په چت يا دېوال نښتے وي- رنګی- رغے-

رغے:(رَ-غے)اسم- واحد- مذکر- لړ ژور- هغه ړنډ يا لوښے چې ډېر لږ ژور وي- مؤنث رغی-

رغے:(رَ-غے)اسم- (۱)رغونه- جوړښت- اصلاح- جوړه- پُخلا کونه- (۲)وګورئ رغی-

رف:(رَف)اسم- موړه- مورکه- پشته- اړم- هغه تخته چې دَ کور وړوکے وړوکے سامان پرې اېښوے شي- رپ- چنه-

رفا:(رَ-فا)اسم- اتفاق- نژدې والے- پرله پورې والے- (افغانستان)-

رفاقت:(رَ-فا-قَت)اسم- (۱)ملګرتيا- ملګرتوب- انډيوالي- (۲)يارانه- تار اچونه- (م- عربي)-

رفاه:(رَ-فاه)اسم- (۱)ارامي- هوساينه- هوساني- سوکالي- ښېګړه- (۲)پرېماني- فراواني- دَ اقتصادی دور يوه مرحله- (م- فارسی)-

رفتار:(رَف-تار)اسم- واحد- مذکر- (۱)چلند- چله- روش- ګوزاره- سلوک- (۲)يون- تګ- حرکت- تلنه- تلګ- (م- فارسی)-

رفت آمد:(رفت-آ-مد)اسم- (۱)تګ راتګ- تلهٔ راتلهٔ- تلل- (۲)مدار- عزت-

رفتګی:(رَف-تَ-ګي)اسم- دَ وخت دَ مروج رسم رواج سره مطابقت-

رفرف:(رَف-رَف)اسم- (۱)خمبل- خبل- (۲)دَ حضرت اسرائيل عليه السلام دَ وسېدو ځاې- (۳)دَ هغه سورلی نوم چې حضور صلی الله عليه وسلم پرې دَ معراج په شپه سورلي کړې ده-

رفری:(رَف-ري)اسم- (۱)دَ لوبو قاضي- منځغوړ- حَکم- (۲)هغه څوک چې دَ حل يا پرېکړې دَ پاره يوه موضوع ورته سپارلے کيږي- (م- انګريزی)-

رفع:(رَ-فَع)اسم- (۱)لرې کونه- ايسته کونه- لهٔ مينځه وړنه- (۲)جګونه- لوړونه- پورته کونه- (۳)دَ يوې کلمې مرفوع کونه- حذفونه-

رفعت:(رَف-عَت)اسم- دَ رتبې وچتوالے- بلندي- لوئ- (م- عربی)-

رفع دفع:(رَ-فَه-دَ-فَه)اسم- اپه دپه- ختمونه- برخاستونه-

رفو:(رَ-فو)اسم- (۱)پنځرے- کرمل- کربل- ګنډنه- رپو- پنځرک- ترميم- دَ قميص يا پرتوګ شلېدلے ځاې بيا جوړونه- (۲)پېوند- ګنډ- پينه- پېينه-

رفوګر:(رَ-فو-ګر)اسم- رفو کونکے- هغه څوک چې دَ رفو کولو کسب کوي-

رفيع:(رَ-فيع)اسمِ صفت- (۱)لوړ- مسک- جګ- (۲)دَ لوړې مرتبې يا درجې خاوند- شريف- (م- عربی)-

ی"(ځی-رَل)، ې"(هې-ره-وَل)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱.

رفيق:(رَ-فيق)اسم- (۱)ملگرے- مَل- دوست- انډيوال- (۲)دَ يوهٔ فکر- دَ يوهٔ اند- (۳)يار- محبوب- معشوق-

رفيقي:(رَ-فی-قي)اسم- رفاقت- ملگرتيا-

رق:(رق)اسم- (۱)مرئے- غلام- بنده- (۲)غلامي- مريتوب- (م- عربی)-

رق:(رق)اسم صفت- ابغ نبغ-

رقاب:(رَ-قاب)اسم- (۱)غاړې- څټونه- (۲)غلامان-

رقابت:(رَ-قا-بت)اسم- (۱)څارنه- څار- نگهبانی- حفاظت- (۲)سيالی- سونده- (۳)مخالفت- (۴)پهٔ مينه کښې شرکت- (۵)انتظار-

رقاص:(رَ-قاص)اسم- گډېدونکے- نڅے- ناڅو- لښتی- مؤنث رقاصه- (م- عربی)-

رقاصه:(رَ-قا-صه)اسم- واحد- مؤنث- جمع رقاصې- وگورئ رقاص-

رقبه:(رَق-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ساحه- مساحت- (۲)مرئے- (۳)غلام- بنده- (۴)هغه زمکه چې چا ته دَ هغهٔ تر مرگه پورې ورکړے شوې وی-

رقت:(رِ-قت)اسم- (۱)نازکی- (۲)نرمی- لطافت- (۳)مهربانی- زړهٔ سوے- رحم- زړهٔ سواندی- (۴)شرم- (م- عربی)-

رقص:(رقص)اسم- گډا- نڅا- جمع رقصونه-

رقصول:(رَق-ص-ول)مصدر- گډول- نڅول- (م- عربی)-

رقصېدل:(رَق-صې-دَل)مصدر- نڅېدل- گډېدل- رقص کول-

رقصېدن:(رَق-صې-دَن)حاصلِ مصدر- وگورئ رقصېدل-

رقصېدنگ:(رَق-صې-دَنگ)حاصلِ مصدر- وگورئ رقصېدل-

رقصېدنه:(رَق-صې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وگورئ رقصېدل-

رقصېدونکے:(رَق-صې-دُون-کے)اسم فاعل- وگورئ رقصېدل-

رقعه:(رُق-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خط- ليک- دَ کاغذ هغه ټوټه چې څهٔ ورباندې ليکلے کيږی- (۲)دَ يو شی ټوټه يا ځيرې برخه-

رقم:(رَ-قم)اسم- (۱)راز- ډول- قسم- (۲)انځور- (۳)ليک- (۴)عدد- (۵)پټ ليک-

رقوم:(رَ-قوم)اسم- دَ رقم جمع- وگورئ رقم-

رقيب:(رَ-قيب)اسم- واحد- مذکر- (۱)حريف- رخے- سيال- دښمن- (۲)څارو- ساتونکے- (م- عربی)-

رقيق:(رَ-قيق)اسم صفت-اُبڼ- نرے نروبے- اُبلن- هغه مايع چې ټينګه نهٔ وی- دَ غليظ مقابل-

رک:(رک)اسم صفت- (۱)څرگند- ښکاره- جوت- واضح- صفا- (۲)رڼ- ړانگ- معلوم- (۳)ښېخی- بالکل- بشپړ-

رکاب:(رِ-کاب)اسم- واحد- مذکر- رکابه- رکېب- دَ أسپنې هغه دوه حلقې چې دَ زين دواړو اړخو ته اويزاندې وی او سور پکښې پښې ږدی- (م- عربی)-

رکابدار:(رِ-کاب-دار)اسم- (۱)هغه نوکر چې پهٔ أس باندې دَ خپل مالک دَ سورېدو پهٔ وخت کښې دَ أس رکاب نيسی- (۲)شاطر- جلبی- هغه پلے چې دَ سوارهٔ په لاره يا پهٔ مخکښې يا ورسره يوځاے ځی-

رکابی:(ر-کا-بی)اسم- رکابی- رکېبی- قاب- غاب- پلېټ-

رکابی:(ر-کا-بی)اسم- واحد- مؤنث- رکېبی- پلېټ- قاب- غاب- رکابی-

رکات:(رَ-کات)اسم- واحد- مذکر- رکعت- دَ نمونځ دومره حصه چې پکښې يو رکوع هم راشی- دَ نمونځ هغه حصه چې پکښې يو رکوع او دوه سجدې راشی-

رکاټ:(ر-کاټ)اسم- واحد- مذکر- وگورئ ريکاټ- جمع رکاټونه- (م- انگريزی ريکارډ)-

رکبه:(رک-به)اسم- واحد- مذکر- کښے- دَ ورشو يا څرځاې ساتونکے- دَ کروندې يا فصل ساتونکے- دَ أبو ساتونکے-

رک پک:(رک-پک)اسم- بالکل- صريح او صاف- ښېخی پاک او صاف- (افغانستان)-

رک روغ:(رک-روغ)اسم- روغ رومټ- روغ جوړ- ښېخی جوړ-

رکړه:(رَ-کهٔ-ړه)اسم- واحد- مذکر- ورزرکه- زرورجانه- روکے- دَ ورور مصغر- کله کله دَ زياتې مينې دَ څرگندولو دَ پاره هم استعماليږی- (افغانستان)-

رکشه:(رک-شه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مشين لرونکې ډولکی چې سورلی پکښې اوړلے شی- جمع رکشې-

رکښ:(رکښ)اسم- کرښه- نښه- اثر- ځاپ- علامه- نښانه- رکښه- نښکه- (افغانستان)-

رکښه:(رک-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نښکه- رکښ- نښه- نښانه- علامه- (۲)پهٔ غرهٔ کښې نرۍ لار- پهٔ غرهٔ کښې نرے رو- (افغانستان)-

رکعت:(رَ-کعت)اسم- واحد- مذکر- وگورئ رکات- جمع رکعتونه-

رُکن:(رُ-کن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستن- بنسټ- پايه- (۲)مهم جز- ستر توک- (۳)دَ هر شی لويه برخه- دَ هر شی پياوړے توک- (۴)ستره چاره- لوې کار- (۵)دَ قوم مشر- دَ قوم واکمن- جمع ارکان- (م- عربی)-

رکوتر:(ر-کو-تر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرگے چې توږل شوے نهٔ وی- خنډ لرونکے لرگے- (۲)سوټے- لوړ- کوتک- ډنډه- ړانگ-

رکود:(ر-کود)اسم- ځاې پهٔ ځاې وډرېدنه- ټپ وډرېدنه- (م- عربی)-

رکوع:(رُ-کوع)اسم- دَ سجدې او قيام تر مينځه حالت- پهٔ مانځهٔ کښې دَ وډرېدو نه وروستو دَ کوږېدو هغه حالت چې لاسونه پهٔ زنگونونو وی-

رکيک:(رَ-کيک)اسم صفت- (۱)سپک- بې ادبه- سپين سترگے- (۲)سُست- بې کاره- ضعيف- (م- عربی)-

رکين:(رَ-کين)اسم- مضبوط- محکم- ټينگ- (م- عربی)-

رکېب:(ر-کېب)اسم- واحد- مذکر- وگورئ رکاب- جمع رکېبونه-

رکېبی:(ر-کې-بی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رکابی- رغے- غاب- قاب- بشقاب- (۲)نالبکے- نولبېکے- نعلبکے-

رکے:(ر-کے)اسم- واحد- مذکر- وزله- رېبار-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکونې)، ة(ز-ړه)، ة(ړو-ښې-دهٔ)

رګ:(رګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ انسان او حیوان پهٔ وجود کښې هغه نالې چې وینه پکښې ګرځي راګرځي- (۲)په تېږه کښې نرۍ کرښه یا خط- (۳)فکر- نظر- (۴)رګې- رېکې- رشته- دَ خپلوۍ رابطه- جمع رګونه-

رګ بسته:(رګ-بس-ته)اسم- خپلوۍ- دَ وینې رشته-

رګ ریښه:(رګ-ری-ښه)اسم- رشته- اصل نسل- زوزاد- زوزات-

رګړه:(رګ-ړه)اسم- مېده کونه-

رګړے:(رګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ تې بیل شوے ماشوم- لهٔ تې پرې شوے ماشوم- لهٔ تې جُدا شوے ماشوم- دَ پیو څخه پرې شوے ماشوم-

رګ وهل:(رګ-وَ-هَل)فعل- (۱)دَ رګ نه وینه وېستل- (۲)تشې مُتیازې کول-

رګ وهنه:(رګ-وَ-هَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رګ وهل-

رګ وهونکے:(رګ-وَ-هُون-کے)اسم فاعل- جمع رګ وهونکي- مؤنث رګ وهونکې- وګورئ رګ وهل-

رګ وهونے:(رګ-وَ-هُو-نے)اسم فاعل- وګورئ رګ وهونکے-

رګه:(رَ-ګه)اسم- واحد- مذکر- (۱)لاره- رخه- جاده- (۲)نښه- نښانه- دَ کرښې نښه- جمع رګې-

رګی:(رَ-ګی)اسم صفت- سارهٔ وهلے- تود سوړ- دَ ګرم کار نه پس دَ یخو اُبو دَ څښلو په وجه بیمار شوے- (افغانستان)-

رګۍ:(رَ-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- بابښه- دَ جرې مؤنث-

رګۍ:(رَ-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- لاره- وګورئ رګه-

رګے:(رَ-ګے)اسم- رشته داری- خپلوۍ- خپلولي-

رم:(رم)اسم- ویره- ترهه- تور- ترایه- (م- فارسی)-

رماز:(رَ-ماز)اسم- رموز- اشاره-

رمال:(رَ-مال)اسم- فال بین- فال کتونکے- دعوتی- تروېتي- تورېتي-

رمان:(رُ-مان)اسم- نرګوسے- انارګوسے- انار- (م- عربی)-

رمباړه:(رم-با-ړه)اسم صوت- واحد- مؤنث- (۱)دَ ځناور اواز- رمبکے- (۲)اوږده چغه- جمع رمباړې-

رمبکتیا:(رم-بک-تیا)اسم- اداره- انضباط- (افغانستان)-

رمبکه:(رم-بَ-که)اسم- واحد- مؤنث- تېغے- تېغنه- تېغه- دَ بوټي یا خس تازه سر وهنه- راوتنه-

رمبکه:(رم-به-که)اسم صوت- واحد- مؤنث- وګورئ رمباړه- جمع رمبکې-

رمبکے:(رم-بَ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې دَ یو قام یا اولس یا یوې سیمې څخه غوره کیږی او دَ یو مهمې موضوع پهٔ وخت کښې دَ خلقو دَ خبرولو یا امنیت دَ ساتلو دنده تر سره کوی- (۲)وګورئ رمباړه- جمع رمبکی- (افغانستان)-

رمبوسے:(رم-بو-سے)اسم- واحد- مذکر- راموسے- راموسی- مشک لرونکې موسې-

رمبه:(رم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برمه- (۲)رمبے- لهٔ اُسپنې جوړه تېره آله- (۳)یو قسم لو چې پهٔ ولاړه کیږی- (افغانستان)-

رمبے:(رَم-بے)اسم- (۱)رمبه- (۲)دَ موچی دَ کار یوه آله چې څرمن یا ربړ یا تار پرې غڅولے یا توږلے شی- جمع رمبی-

رمټ:(رَ-مټ)کلمه- ترکیبی صفت لرونکې کلمه لکه روغ رمټ-

رمد:(رَ-مد)اسم- دَ سترګو مرض چې پکښې دَ سترګو سپین سرهٔ شی او ډېر درد کوی-

رمز:(رمز)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ سترګو شونډو یا وروځو اشاره- (۲)پټه اشاره- زونګه- (۳)راز- پټه خبره- جمع رموز رموزونه- (م- عربی)-

رمضان:(رم-ضان)اسم- روژه- دَ روژې میاشت- دَ هجری قمری کال نهمه میاشت- (م- عربی)-

رمق:(رَ-مق)اسم- (۱)اخرنی سلګی- وروستے دم- نرۍ ساه- (۲)توان- تاب- (۳)لږه غذا- (۴)دَ پسونو ګله- (م- عربی)-

رمل:(رَ-مل)اسم- (۱)پوست ریګ- (۲)دَ یو علم نوم- (۳)دَ زیړو نه جوړ شوی مکعبونه چې پهٔ پېشنګویی کښې ترې کار اخلی- (۴)دَ شعرونو دَ بحرونو څخه دَ یو بحر نوم- (۵)لږ باران- (۶)پړېښت- (۷)دَ وحشی غوائی د پښو کرښې چې د بدن رنګ ته یې نژدې والے وی نهٔ لری- (م- عربی)-

رمنډ:(رَ-منډ)اسم صفت- لوڅ- لڅ- لغړ- بربنډ- برمنډ-

رموز:(رُ-موز)اسم- وګورئ رمز-

رمول:(رَ-مه-وَل)مصدر- (۱)ترول- بارول- بېرول- ویرول- ترهول- (۲)څاروی لهٔ کوره دَ څر ځاې ته بوتلل- پوول- پیایل- بیول-

رمولے:(رَ-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رمولی- مؤنث رمولې- وګورئ رمول-

رمون:(رَ-مه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رمول-

رمونکے:(رَ-مه-وون-کے)اسم فاعل- جمع رمونکی- مؤنث رمونکې- وګورئ رمول-

رمونګ:(رَ-مه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رمول-

رمونه:(رَ-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رمول-

رمه:(رَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- غېله- غېیله- دَ بزو او پسونو ګله-

رمه:(رهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زوه- رمې- نو- هغه مواد چې له زخمه راوځی- (۲)هغه سپینې ابهٔ چې دستونو سره ځی- جمع رمې-

رمه وال:(رَ-مه-وال)اسم- د رمې خاوند- دَ رمې څښتن-

رمه یی:(رَ-مه-یی)اسم- میایی پسهٔ- د رمې پسهٔ- دَ ګلې پسهٔ- (افغانستان)-

رمیا:(رَم-یا)اسم- شپون-

رمیتون:(رَ-می-تون)اسم- شفاخانه-

رمېدل:(رَ-مې-دَل)مصدر- (۱)ترېدل- بارېدل- (۲)څاروی له کوره د څر ځاې ته بوتلل- پووَل کېدل-

رمېدلے:(رَ-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رمېدلی- مؤنث رمېدلې- وګورئ رمېدل-

رمېدن:(رَ-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ رمېدل-

رمېدنګ:(رَ-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رمېدل-

رمېدنه:(رَ-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رمېدل-

رمېدونکے:(رَ-مې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رمېدونکي- مؤنث رمېدونکې- وګورئ رمېدل-

رمېدهٔ:(رَ-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رمېدل-

رمي:(رَ-مي)اسم- هغه کېږه زر چې زرګران پرې کالي ټانکه کوي-

رمي:(رهٔ-مي)اسم- واحد- مؤنث- رمه- نو- زوه-

رمے:(رَ-مے)کلمه- روغ- تندرست- دا تورے دَ روغ سره ونيلے شي-

رنج:(رَنج)اسم- واحد- مذکر- کړاؤ- تکليف- زحمت- درد- (م- فارسي)-

رنجړومه:(رَنج-ړُو-مه)اسم- واحد- مؤنث- رنجوني- رنجومه- نجړومه- رنجلومه- رنجوبي- رجړومه- وړه کڅوړه چې دَ سترګو رانجهٔ پکښې ساتلے شي-

رنجک:(رَن-جک)اسم- بارود- باروت- مېده باروت- دَ ټوپک مېده بارود-

رنجکانے:(رنج-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ رنجو تيږه- دَ اَنټي موني ډبره- هغه تيږه چې رانجهٔ ترې حاصلولے شي- (افغانستان)-

رنجکه:(رَن-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- چلواني- چلوني- چولاني- تانده- رنځکه- يو قسم ساګ- ډنډورے- تاندوله- تاندولے- تندوله-

رنجکي:(رَن-جه-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رنجکے-

رنجکے:(رَن-جه-کے)اسم- واحد- مؤنث- سينګړې- ډېرې- چمنه- رنجکي- دَ ټوپک دَ دارو کڅوړه- (۲)دَ رنجو يا دَ دارو بوتل-

رنجلومه:(رَنج-لُو-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رنجړومه-

رنجوني:(رَن-جُو-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رنجړومه-

رنجوبي:(رَن-جُو-بي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رنجړومه-

رنجه:(رَن-جه رَن-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خرڅوړے- ريتاړه- تريشه- ليشوړه- ريتوړه- ليتاړه- وړه او نرۍ ټوټه- چيرړه- چيرړه- ترانګه- (۲)رخت- ټوټه- ټوکر- (۳)کالي- جامه- لباس-

رنجې رنجې:(رَن-جې-رَن-جې)اسمِ صفت- ختې ختې- ګارکيتې- ريښې ريښې-

رنځ:(رَنځ)اسم- ناروغي-.ناجوړي- زوږده ناروغي- (۲)کړاؤ- زحمت- رنج- تکليف- درد- مصيبت-

رنځ باريک:(رنځ-با-ريک)اسم- باريک رنځ- نرے رنځ- دق-

رنځړ:(رَن-ځړ)اسم- وګورئ رنځړهٔ-

رنځړهٔ:(رَنځ-ړهٔ)اسم- رنځړ- رانځړهٔ- ننځړهٔ- چوړيل- زرنه- زرنهٔ- لنځړهٔ- دَ لمنځې دَ ونې دَ جرړو تېل-

رنځړے:(رَن-ځهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- رنځور- بيمار- مريض- جمع رنځړي-

رنځغابنے:(رنځ-غا-بنے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ غوړو کښې پخېدونکې يو قسم کُلچه- (افغانستان)-

رنځکه:(رَن-ځهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګونګے- ډنډورے- دَ انګورو وږے- وښکولے- وښکالے- دَ انګورو ګنګورے- (۲)يو قسم ساګ چې دَ جوارو پهٔ پټو کښې راټوکيږي- (افغانستان)-

رنځل:(رَن-ځل)مصدر- رنځورول- ناروغه کول- رنځول-

رنځلے:(رَن-ځهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنځلي- مؤنث رنځلې- وګورئ رنځل-

رنځمن:(رنځ-مَن)اسمِ صفت- رنځور- بيمار- مريض-

رنځن:(رَن-ځن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځل-

رنځنګ:(رَن-ځنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځل-

رنځنه:(رَن-ځهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځل-

رنځنے:(رَن-ځَ-نے)اسمِ صفت- رنځ زپلے- جمع رنځني-

رنځنهٔ:(رنځ-نهٔ)اسم- وګورئ رنځړهٔ-

رنځور:(رَن-ځُور)اسمِ صفت- رنځمن- رنځړے- ناروغه- ناجوړه- مريض- پهٔ مرض اخته-

رنځورتيا:(رَن-ځُور-تيا)اسم- (۱)ناروغتيا- (۲)خوارېدنه- خوارپاړ کېدنه- ناجوړتيا- دَ ناروغۍ لهٔ کبله وجود خوارېدنه-

رنځورغاړے:(رَن-ځُور-غا-ړے)اسمِ صفت- رنځېدلے- دائمي ناروغ- هغه څوک چې زوږده ناروغي لري- هغه څوک چې زيرزبېښلے او رنځور ډوله وي-

رنځورول:(رَن-ځُو-رَ-وَل)مصدر- ناروغه کول- ناجوړه کول- پهٔ رنځ اخته کول-

رنځورولے:(رَن-ځُو-رَ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنځورولي- مؤنث رنځورولې- وګورئ رنځورول-

رنځورون:(رَن-ځُو-رَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورول-

سرنځورونکے:(رَن-ځُو-رَ-وُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنځورونکي- مؤنث رنځورونکې- وګورئ رنځورول-

رنځورونګ:(رَن-ځُو-رَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورول-

رنځورونه:(رَن-ځُو-رَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورول-

رنځوري:(رَن-ځُو-ري)اسم- ناروغي- مرض- ناجوړي- رنځ-

رنځورېدل:(رَن-ځُو-رې-دَل)مصدر- ناروغه کېدل- ناجوړه کېدل- پهٔ رنځ اخته کېدل- بيمارېدل-

رنځورېدلے:(رَن-ځُو-رې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنځورېدلي- مؤنث رنځورېدلې- وګورئ رنځورېدل-

رنځورېدن:(رَن-ځُو-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورېدل-

رنځورېدنګ:(رَن-ځُو-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورېدل-

رنځورېدنه:(رَن-ځُو-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنځورېدل-

رنځورېدونکے:(رَن-ځُو-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنځورېدونکي- مؤنث رنځورېدونکې- وګورئ رنځورېدل-

رنځورېدهٔ:(رَن-ځُو-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رنځورېدل-

رنځول:(رَن-ځَ-وَل)مصدر- (۱)کړول- ځورول- (۲)ناروغي وړدول- (۳)خبره وړدول- خبره ځنځول-

رنخولے:(رَن-خُ-وَهْ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنخولی- مؤنث رنخولې- وګورئ رنخول-

رنخون:(رَن-خُ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخول-

رنخونکے:(رَن-خُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنخونکی- مؤنث رنخونکې- وګورئ رنخل-

رنخونکے:(رَن-خُ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنخونکی- مؤنث رنخونکې- وګورئ رنخول-

رنخونګ:(رَن-خُ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخول-

رنخونه:(رَن-خُ-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخول-

رنخوهٔ:(رَن-خُ-وَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رنخول-

رنخه:(رَن-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ رنجه- (۲)رنجه- ریخے- ریخ- دَ ځاروی بهېدنه-

رنخېدل:(رَن-خې-دَل)مصدر- (۱)بیماری وُرِدېدل- (۲)کمزورېدل- خورېدل- زورېدل- (۳)یوه خبره یا موضوع وُرِدېدل- (۴)پهٔ نری رنځ اخته کېدل-

رنخېدلے:(رَن-خې-دَهْ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنخېدلی- مؤنث رنخېدلې- وګورئ رنخېدل-

رنخېدن:(رَن-خې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخېدل-

رنخېدنګ:(رَن-خې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخېدل-

رنخېدنه:(رَن-خې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنخېدل-

رنخېدونکے:(رَن-خې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنخېدونکی- مؤنث رنخېدونکې- وګورئ رنخېدل-

رنخېدهٔ:(رَن-خې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رنخېدل-

رند:(رند)اسم- واحد- مذکر- (۱)زیرک- خیرک- (۲)دروغلے- دروغژنکے- (۳)بې پروا- ازاد- لاقیده- مست- (۴)زړهٔ ور- زړور- تېز- جرأت لرونکے- چالاک- جمع رندان- (م- فارسی)-

رندار:(رن-دار)اسم- واحد- مؤنث- رنداره- ورندار- دَ ورور ښځه- بابی- جمع رنداراني-

رنداره:(رَن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رندار-

رندکه:(رَن-دَهْ-که)اسم- واحد- مؤنث- داره- پشکه- تیندکه- دوره- دَ وینې یا اُبو پواره (داره)-

رنده:(رَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترکاڼی یوه آله چې لرګی پرې تورلے شی-

رندی:(رَن-دی)اسم صفت- (۱)زیرکی- خیرکی- (۲)دروغنه- حیله- (۳)بې پروائی- ازادی- لاقیدی- (۴)چالاکی- تېزی- زړهٔ ورتیا-

رنړ:(رَنړ)اسم- ارنړ- ارمنړه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ارمنړه-

رنړ:(رَنړ)اسم صفت- (۱)خرے- سرتمبه- پښې کلکونکے- (۲)خپلناکه- سرکش- ضدی- لهٔ خپلې خبرې نه نهٔ اوړېدونکے- (۲)اصرار کونکے- بیا بیا غښتونکے- مصر-

رنړه:(رَن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مړوښه- مېړوښه- دَ کونړې مقابل- (۲)غریبه- خواره- بې وزلې- دا کلمه دَ کونړې دَ کلمې سره یو ځائې هم استعمالیږی لکه کونړه رنړه-

رنړه:(رَن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ارنړه- ارمنړه- دَ ارنړې تخم- جمع رنړې- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ارمنړه-

رنړه:(رَن-ړه)اسم صفت- کاسیره- رنړی-

رنړی باز:(رَن-ړی-باز)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پهٔ ړمو مئین- کنجر باز- جمع رنړی بازان-

رنړېدل:(رَن-ړې-دَل)مصدر- (۱)خرې کېدل- سرتمبه کېدل- سرتمبه کېدل- پښې خرې کېدل- پښې کلکېدل- شله کېدل- (۲)خپل کېدل- لهٔ خپلې خبرې یا غښتنې څخه نهٔ اوښتل- (۲)پهٔ تکرار سره غښتنه کېدل- (۴)مېړوښه کېدل-

رنړېدلے:(رَن-ړې-دَهْ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنړېدلی- مؤنث رنړېدلې- وګورئ رنړېدل-

رنړېدن:(رَن-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رنړېدل-

رنړېدنګ:(رَن-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رنړېدل-

رنړېدنه:(رَن-ړې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رنړېدل-

رنړېدونکے:(رَن-ړې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رنړېدونکي- مؤنث رنړېدونکې- وګورئ رنړېدل-

رنړېدهٔ:(رَن-ړې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رنړېدل-

رنړې:(رَن-ړې)اسم صفت- واحد- مؤنث- ګډېدونکې- ببسوا- فاحشه-

رنسانس:(رن-سانس)اسم- وګورئ رونسانس-

رنګ:(رنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لَون- دَ یو شی لهٔ ظاهره معلومېدونکے کېفیف- (۲)څېره- بڼه- شکل- قواره- (۳)طریقه- طرز- قاعده- (۴)کېفیت- حال- (۵)قسم- راز- ډول- طور- شان- (۶)رونق- بهار- جوبن- پرق- ښائست- (۷)نظیر- مثل- (۸)مزه- لُطف- (۹)دَ تاش دَ پاڼې (پتې) رنګ- جمع رنګونه-

رنګارنګ:(رنګ-ګا-رنګ)اسم- رنګ رنګ- ډول ډول- قسم قسم- راز راز- رقم رقم- رنګ پهٔ رنګ- مختلف-

رنګ باخته:(رنګ-باخ-ته)اسمِ صفت- رنګ الوتے- رنګ پهٔ بل رنګ شوے-

رنګ بدی:(رنګ-بَ-دی)اسم- بې عزتی- خراب نوم ګټنه-

رنګ بنګ:(رنګ-بنګ)اسمِ صفت- شوړ پوړ- سور پُور- ات پت- پهٔ وینو لړلے-

رنګ پنګ:(رنګ-پنګ)اسمِ صفت- پهٔ رنګ لړلے- پهٔ رنګ ککړ- لړلے- (افغانستان)-

ئ" (څی-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

رنګ تړل:(رنګ-تَ-ړل)مصدر- خوندناکه فضا جوړول- رونق راوستل- جوړ برابرول-

رنګټ:(رنګ-ګټ)اسم- پۀ رونګه رونګه ژړا- دَ ناز ژړا-

رنګټے:(رَن-ګَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- اورغالے- اوجاغ- اُجاق- نغرے- انګیټی- درې پښې لرونکے دَ اُسپنې نغرے-

رنګدار:(رنګ-دار)اسم صفت- رنګ لرونکے- رنګین-

رنګر:(رنګ-ګر)اسم صفت- رنګساز- رنګریز- رنګونکے- رنګ کونکے-

رنګریز:(رنګ-ریز)اسم- جامې رنګونکے- جمع رنګریزان- مؤنث رنګریزه-

رنګریزی:(رنګ-رې-زی)اسم- (۱)رنګ ورکونه- (۲)دَ رنګریز کسب- دَ رنګ ورکولو کار او پیشه-

رنګړ:(رنګ-ګړ)اسم صفت- (۱)مات ګډ- پربوتے- دَ باران سیلۍ لۀ کبله ملاست فصل- (۲)تار تار اژ دانه دانه ولاړ فصل- رنګے فصل-

رنګړے:(رنګ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- رنګے- ړینګے- رنګړ- ړانګے- ړنګے- هغه فصل چې ګڼ نۀ وی او بوټی ئې کمزوری وی-

رنګژړے:(رنګ-ژَه-ړے)اسم صفت- (۱)رنګ زیړے- خجل- خړ- ملامت- شرمنده- (۲- اسم)ملامتیا- خړتیا- خجلت- شرمندګی- (افغانستان)-

رنګ لړول:(رنګ-لَ-ړَ-ول)مصدر- رنګول-

رنګ ماتے:(رنګ-ما-تے)اسم صفت- رنګ الوتے- رنګ تښتېدلے- چې پۀ مخ ئې دَ وارخطایۍ علامې څرګندې وی-

رنګمال:(رنګ-مال)اسم- هغه څوک چې دَ رنګ ورکولو کسب کوی- (افغانستان)-

رنګوټ:(رنګ-ګوټ)اسم- رنګروټ- رکروټ- نوے برتی شوے سپاهی-

رنګ و راج:(رنګ-وُ-راج)اسم صفت- بهره خوشحالی- اسودګی- مالداری-

رنګول:(رنګ-ګ-ؤل)مصدر- (۱)رنګ ورکول- دَ رنګ په ذريعه دَ یو څیز بنیادی حیثیت بدلول- (۲)په دَعا ښۀ کول- (۳)مالدارول- مالداره کول- (۴)پۀ چا بهر احسان کول-

رنګولے:(رَنګ-ګ-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع رنګولی- مؤنث رنګولې- وګورئ رنګول-

رنګون:(رَنګ-ګ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ رنګول-

رنګونکے:(رَنګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- جمع رنګونکی- مؤنث رنګونکې- وګورئ رنګول-

رنګونګ:(رَنګ-ګ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رنګول-

رنګونه:(رنګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رنګول-

رنګه:(رنګ-ګه)اسم- (۱)رنګدار- رنګ لرونکے- (۲)طریقه- لاره-

رنګی:(رنګ-ګی)اسم- (۱)رنګه- رنګداره- (۲)ښولی- رنګیز- رنګیڅ- (۳)رنګریزی- دَ رنګریزی کسب- دَ رنګولو ښول یا طریقه-

رنګیا:(رنګ-یا)اسم صفت- رنګین- ښکلے-

رنګیڅ:(رنګ-ګیڅ)اسم صفت- ښکلے ښولی- ښائسته- رنګیز- رنګداره- رنګه-

رنګیز:(رنګ-ګیز)اسم صفت- وګورئ رنګیڅ-

رنګین:(رنګ-ګین)اسم صفت- (۱)رنګارنګ- رنګداره- (۲)ښکلے- ښائسته- (۳)رنګه-

رنګینی:(رنګ-ګی-نی)اسم- مؤنث- (۱)سینګار- ښول- ښائست- (۲)خوش مزاجی-

رنګېدل:(رنګ-ګې-دَل)مصدر- (۱)رنګ اخستل- رنګ کېدل- (۲)پۀ دعا ښائسته کېدل-

رنګېدلے:(رَنګ-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع رنګېدلی- مؤنث رنګېدلې- وګورئ رنګېدل-

رنګېدن:(رَنګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ رنګېدل-

رنګېدنګ:(رَنګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ رنګېدل-

رنګېدنه:(رَنګ-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رنګېدل-

رنګېدونکے:(رَنګ-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع رنګېدونکی- مؤنث رنګېدونکې- وګورئ رنګېدل-

رنګېدۀ:(رنګ-ګې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رنګېدل-

رنګی:(رَنګ-ګی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ګڼ ضد- نری نری- دانه دانه- (۲)چې ګڼې نۀ وی-

رنګے:(رنګ-ګے)اسم صفت- (۱)رنګړ- رنګړے- دَ ګڼ ضد- (۲)لړ او لړې لړې-

رنه:(رَ-نه/رۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- مثلث ښوله پټے- درې ګُټه پټے- درې کُنجه پټے- (افغانستان)-

رڼ:(رَڼ)اسم- اومه څرمن- کچه څرمن- خامه څرمن- بې آشه څرمن-

رڼا:(رَ-ڼا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ تیرې ضد- روښنائی- رڼائی- (۲-صفت)روښانه- وروڼه- رڼه- وروڼ- روڼ- جمع رڼاګانې-

رڼاګی:(رَ-ڼا-ګی)اسم- واحد- مؤنث- شین غارے- یو وړه خړه مرغۍ-

رڼائی:(رَ-ڼا-ئی)اسم- مؤنث- (۱)روڼائی- روڼوالے- (۲)اسودګی- سوکالی- ارامی-

رڼغونی:(رَ-نه-غو-نې)اسم صفت- واحد- مؤنث- تته رڼا- کمزورې رڼا-

رڼک:(رَ-ڼک)اسم- واحد- مذکر- بلپ- ګروپ- باتی- قُمقمه- دَ رڼا یا بریښنا هغه باتی چې پرق پروق ترې خېژی- (افغانستان)-

رڼکے:(رَ-ڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوړ خوا ته راوتلے هډوکے- دَ غوړ شا ته راوتلے هډوکے- جمع رڼکی- (افغانستان)-

رڼکے:(رَ-ڼ-کے)اسم صفت- (۱)ځلېدونکے- سپین- روڼ- (۲)ښکلے- ښائسته-

رڼکی:(رَ-ڼ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- بلورینه مالګه- دَ شیشې پۀ شان پرقېدونکې مالګه-

رڼوبے:(رَ-نو-بے)اسم- واحد- مذکر- رڼې اُبۀ- روڼې اُبۀ- مقطرې اُبۀ- پاکې اُبۀ- جمع رڼوبی-

رڼوځایْ:(رَ-نو-ځایْ)اسم- رڼوخے- څرو- رڼا- هغه ځایْ چې کوچیان پۀ

خپلو کېږدیو کښې دَ رڼا دَ پاره پکښې اور بلوی- (افغانستان)-

رښوخے:(رَ-ښو-خے)اسم- واحد- مذکر- جمع رښوخي- وُکورئ رښوخاێ-

رَښوکے:(رَ-ښو-کے)اسم- واحد- مذکر- ټپکہ- تندرکے- اجلخے- ستر- ړېږونکے- (افغانستان)-

رښوکے:(رَ-ښو-کے)اسم- واحد- مذکر- ابرک- ابرق- سپرکہ- شکے گل- شګوگل- جمع رښوکي-

رڼول:(رَ-ڼَ-وَل)مصدر- (۱)روښانہ کول- رڼا کول- (۲)پاکول- صفا کول-

رڼول:(رَ-ڼَ-وَل)مصدر- نړول- (۱)ورانول- دَ دېوال یا کوټې ارادتاً غرځول- (۲)الړول- رابیلول- رالتهول- لوړول- راشوکول-

رڼولے:(رَ-ڼَ-وہ-لے)اسم مفعول- جمع رڼولي- مؤنث رڼولې- وُکورئ رڼول-

رڼون:(رَ-ڼَ-وَن)حاصلِ مصدر- وُکورئ رڼول-

رڼونګ:(رَ-ڼَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رڼول-

رڼونہ:(رَ-ڼَ-وۂ-نہ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رڼول-

رنہ:(رَ-نہ)اسم- واحد- مؤنث- دَ روڼ مؤنث شکل- روڼہ- شفافہ-

رنہ:(رَ-نہ)اسم- واحد- مؤنث- ریچہ- دَ سپږې اګۍ یا تُخم- (افغانستان)-

رنېدل:(رَ-نې-دَل)مصدرِ لازم- نړېدل- (۱)ورانېدل- چپہ کېدل- (۲)راجُدا کېدل- شوکېدل- لوړېدل- شکېدل- رالتهېدل- (افغانستان)-

رنېدلے:(رَ-نې-دۂ-لے)اسمِ مفعول- جمع رنېدلي- مؤنث رنېدلې- وُکورئ رنېدل-

رنېدن:(رَ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وُکورئ رنېدل-

رنېدنګ:(رَ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رنېدل-

رنېدنہ:(رَ-نې-دۂ-نہ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رنېدل-

رنېدونکے:(رَ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع رنېدونکي- مؤنث رنېدونکې- وُکورئ رنېدل-

رنېدۂ:(رَ-نې-دۂ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغہ- وُکورئ رنېدل-

رنے:(رَ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ بوټي جرړه چې پۂ دارو کښې پکارولے شي-

رو:(رو)اسم- قراره- سوکہ- ورو- پۂ سیالہ- دَ ورو بل قرأت-

رو:(رو)اسم- (۱)نرى لاره- لاره- (۲)انېوخر- انهو- یو قسم لوبہ- (۲)روان- جاری- (۴)تجویز-

رَوا:(رَ-وا)اسم- (۱)حلال- دَ حرام ضد- جائز- مشروع- (۲)مناسب- وړ-

روا:(رَ-وا)اسم- دَ ورا مغفن شکل- وُکورئ ورا-

روابط:(رَ-وا-بِط)اسم- تعلقات- (م- عربی)-

روات:(رَ-وات)اسم - روایت کونکے- راوی- (م- عربی)-

رواج:(رِ-واج)اسم- (۱)دود- دستور- رسم- لاره- باب- چلند- (۲)ضابطہ-

رواجول:(رِ-وا-جه-وَل)مصدر- جاری کول- رواج ورکول-

رواجولے:(رِ-وا-جه-وۂ-لے)اسم مفعول- جمع رواجولي- مؤنث رواجولې- وُکورئ رواجول-

رواجون:(رِ-وا-جه-وَن)حاصل مصدر- وُکورئ رواجول-

رواجونکے:(رِ-وا-جه-وون-کے)اسم فاعل- جمع رواجونکي- مؤنث رواجونکې- وُکورئ رواجول-

رواجونګ:(رِ-وا-جه-وَنګ)حاصل مصدر- وُکورئ رواجول-

رواجونہ:(رِ-وا-جه-وۂ-نہ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رواجول-

رواجی:(رِ-وا-جي)متعلقِ فعل- دَ دود- دَ رواج- رواج تہ منسوب- مروج- شائع-

رواجېدل:(رِ-وا-جې-دَل)مصدر- بابېدل- عامېدل- رواج موندل- دود کېدل- شائع کېدل-

رواجېدلے:(رِ-وا-جې-دۂ-لے)اسم مفعول- جمع رواجېدلي- مؤنث رواجېدلې- وُکورئ رواجېدل-

رواجېدن:(رِ-وا-جې-دَن)حاصل مصدر- وُکورئ رواجېدل-

رواجېدنګ:(رِ-وا-جې-دَنګ)حاصل مصدر- وُکورئ رواجېدل-

رواجېدنہ:(رِ-وا-جې-دۂ-نہ)حاصلِ مصدر- وُکورئ رواجېدل-

رواجېدونکے:(رِ-وا-جې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع رواجېدونکي- مؤنث رواجېدونکې- وُکورئ رواجېدل-

رواجېدۂ:(رِ-وا-جې-دۂ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری او دَ واحد غائب صیغہ- وُکورئ رواجېدل-

رواخ:(رَ-واخ)اسم- نماښام تہ نژدې وخت-

روادار:(رَ-وا-دار)اسم- لورزونکے- پېرزو کونکے- د پېرزو خاوند-

رواداری:(رَ-وا-دا-ري)اسم- لورینہ- پېرزوئنہ- لور-

روارو:(رَ-وا-رو)اسم- دَ خلقو کثرت- دَ ډېرو خلقو تګ راتګ-

روارہ:(رَ-وا-رہ)اسمِ صفت- دَ بد ویونکي پۂ مقابل کښې صبر او تحمل کونکے-

رواش:(رَ-واش)اسم- یو قسم بوټے چې جرړې ې دَ جلابو دَ پاره پکارولے شي-

رواشہ بوډۍ:(رَ-وا-شہ-بوډ-ۍ)اسم- ښېټے- پاستے- چپاتے- لویہ، نرۍ او پلنہ بوډۍ-

روافض:(رَ-وا-فِض)اسم- دَ رافض جمع- وُکورئ رافض-

روان:(رَ-وان)اسم- (۱)چالان- تلونکے- پۂ حرکت کښې- (۲)بهاند- جاري-

روانول:(رَ-وا-نَ-وَل)مصدر- چالانول- حرکت کښې رواستل- (۲)بهول- بیول- جاری کول-

روانولے:(رَ-وا-نَ-وۂ-لے)اسمِ مفعول- جمع روانولي- مؤنث روانولې- وُکورئ روانول-

روانون:(رَ-وا-نَ-وَن)حاصل مصدر- وُکورئ روانول-

روانونکے:(رَ-وا-نَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع روانونکي- مؤنث روانونکې- وُکورئ روانول-

روانونک:(ر-وا-ن-ونک)حاصلِ مصدر- وګورئ روانول-

روانونه:(ر-وا-ن-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روانول-

روانوۀ:(ر-وا-ن-وۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ روانول-

روانه:(ر-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پروانه- فرمانه- استولے شوے-

رواني:(ر-وا-ني)اسم- بهېدنه-

روانېدل:(ر-وا-نې-دل)مصدر- (۱)چالانېدل- متحرکه کېدل- (۲)بهېدل- بيېدل- جاري کېدل- (۳)تلل- حرکت کول-

روانېدلے:(ر-وا-نې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع روانېدلي- مؤنث روانېدلې- وګورئ روانېدل-

روانېدن:(ر-وا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ روانېدل-

روانېدنګ:(ر-وا-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ روانېدل-

روانېدنه:(ر-وا-نې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روانېدل-

روانېدونکے:(ر-وا-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع روانېدونکي- مؤنث روانېدونکې- وګورئ روانېدل-

روانېدۀ:(ر-وا-نې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ روانېدل-

روايت:(ر-وا-يت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبرې نقل کونه- ذکر- بيان- حکايت- (۲)قصه- جمع روايتونه-

روايتي:(ر-وا-يه-تي)اسم- دَ روايت- پۀ روايت مربوط- نقلي- دَ نقل-

روب:(روب)اسم- (۱)عزت- ابرو- آب- (۲)پرتم- شان و شوکت- دبدبه- (۲)سام- ويره- بېره- اثر- (افغانستان)-

روبا:(رو-باه)اسم- واحد- مؤنث- لومبړه- سپلمه- تروړي-

روبرو:(رو-به-رو)صفت- مخامخ- مخ پۀ مخ-

روبکار:(رو-ب-کار)اسم - دَ حاکم پۀ مخکښې دَ فيصلې ليکلو کاغذ مخامخ کېدنه- (م- فارسي)-

روپندے:(رو-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانو يو پسول-

روپوټي:(رو-پو-ټي)اسم تصغير- روپاټي- روپکه- دَ سپکاوي دَ پاره روپۍ ته وئيلے شي-

روپۍ:(رو-پۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ پاکستان او هندوستان دَ سکې نوم- شپاړس انې- سل پېسې- روپيه- دَ حکومت دَ خزانې نه جاري شوې سکه چې پرې پېرل پلورل کولے شي-

روټ:(روټ)اسم صفت- روټاک- بې پرزا- خوابدے-

روټ:(روټ)اسم، لويه، ګردې، پنډه، خوږه او غوړې لرونکې ډوډۍ چې پۀ داش کښې يا دَ لاندې باندې تودوخې پۀ وسيله سره پخيږي او اوړه يې دَ غوړو او چينو سره اُخښلے شي-

روټاک:(رو-ټاک)اسم صفت- (۱)بې باکه- بې پروا- (۲)شوم- کنجوس- سخت- ممسک- ټينګ-

روټاکتوب:(رو-ټاک-توب)اسم- روټاکوالے- بې باکي- بې پروائي- (۲)شومتوب- کنجوسي- سختي- ممسکي- ټينګوالے-

روټاکوالے:(رو-ټاک-وا-لے)اسم- وګورئ روټاکتوب-

روټه:(رو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- اُربشينه ډوډۍ- دَ اُربشو ډوډۍ- هغه ډوډۍ چې دَ اُربشو دَ اوړو نه پخولے شي-

روټۍ:(رو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- ډوډۍ- مړۍ- ټيکله- ککوړے- نغن-

روټۍ غپ:(رو-ټۍ-غپ)اسم- ډوډۍ غپ- حريص- ارواوړے- وږسترګے-

روجائي:(رو-جا-ئي)اسم- هغه څادر يا لويه کپړه چې دَ بسترې يا کټ دَ پاسه غوړولے کيږي-

روخان:(رو-خان)اسم- مکن- هغه سورے چې دَ کوټې پۀ چت کښې دَ لوګي دَ وتلو او دَ نمر دَ رڼا دَ راننوتلو دَ پاره جوړ شوے وي- جمع روخانونه-

روخباړه:(روخ-با-ړه)اسم- دَ ورخباړه يو قرأت- روزانه مزدوري-

روخبالا:(روخ-با-لا)اسم- (۱)ورخبالا- (۲)وده- نشونما- غوړېدنه- (افغانستان)-

روخ تېرے:(روخ-تې-رے)اسم صفت- ورخ تېرے- ورخ تېرونکے- کار کسب نۀ کونکے- (افغانستان)-

روخ ګرخے:(روخ-ګر-خے)اسم صفت- ورخ ګرخ- بدبخته- بدمرغه- هغه څوک چې ورخ يې ګرځېدلې وي- (افغانستان)-

روچه:(رو-چه)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واړۀ واړۀ انګور-

روح:(روح)اسم- (۱)ساه- ارواح- (۲)زړۀ- (۲)نيت- جمع روحونه-

روح الامين:(رو-حُل-اَ-مين)اسم- (۱)جبرائيل عليه السلام- (۲)هغه ملائکه چې پيغمبر ته به يې وحي راوړله-

روح القدس:(رو-حُل-قُ-دُس)اسم- (۱)جبرائيل عليه السلام- (۲)دَ عيسايانو پۀ اصطلاح هغه روح چې پۀ مريم بي بي کښې پوکړے شوے وۀ او دَ عيسٰی عليه السلام دَ پېدائش موجب شو- (۳)رحماني نفس- (م- عربي)-

روح الله:(رو-حُل-لا)اسم صفت- دَ حضرت عيسٰی عليه السلام لقب-

روحاني:(رُو-حا-ني)اسم- دَ روح سره متعلق- پاک- مقدس- (م- عربي)-

روحانيت:(رو-حا-ني-يت)اسم- روحاني توب- مذهبي توب- دَ روح سره متعلق خاصيت يا طاقت-

روحي:(رو-حي)اسم- (۱)دَ روح- پۀ روح پورې مربوط- دَ ارواح- (۲)شعور- دَ کروړو-

روحيات:(رو-حي-يات)اسم- جمع (۱)سيکالوجي- (۲)جُرأت- زړۀ ورتيا- مورال- (افغانستان)-

روحياتي:(رُو-حي-يا-تي)اسم- دَ روح سره متعلق- پۀ روحياتو پورې مربوط-

روحيه:(رُو-حي-يه)اسم- (۱)جرأت- (۲)اوضعه- وضعيت-

روخ:(روخ)اسم- (۱)مخ- مقابله- مخامخ- (۲)برابري- ورخ سمېدنه- (۳)رُخ- پۀ شطرنج کښې هغه ګوټ (دانه) چې پۀ کُنج کښې ايښودے شي- (افغانستان)-

زبر (ځ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ز-ړه)، ۀ (پو-ښې-دۀ)

روخي:(رو-خي)اسم- دَ قبلې لورے- دَ قبلې پلو- دَ قبلې خوا-

رود:(رود)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوړ- لګړ- سم- وړوکے سیند یا خوړ چې اُبهٔ پکښې بهیږي- (۲)سیند- سین- دریاب- بحر- جمع رودونه- (م- فارسی)-

رودبار:(رود-بار)اسم- (۱)دَ سیند- دَ رود- پهٔ رود پورې مربوط- (۲)هغه زمکه چې دَ رود لاندې وی یا لهٔ رود نه اُبیږي- (۳)هغه ځاے چې پکښې کښې ولې یا نهرونه بهیږي-

رودخانه:(رود-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سیند- (۲)دَ سیند دَ وتلو ځاے- (۳)خوړ- جمع رودخانې-

رودل:(رو-دل)مصدر- (۱)رول- رودل- تے رول- چوپل- (۲)خبېښل- (۳)رېبل- لوکول-

رودلے:(رو-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رودلی- مؤنث رودلې- وګورئ رودل-

رودن:(رو-دن)حاصل مصدر- وګورئ رودل-

رودنګ:(رو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ رودل-

رودنه:(رو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ رودل-

رودونکے:(رو-دون-کے)اسم فاعل- جمع رودونکی- مؤنث رودونکې- وګورئ رودل-

رودونے:(رو-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- بې موره وَرے- هغه ورے چې مور ئې مړه وی-

روده:(رو-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ موسیقۍ یوه آله- جمع رودې-

روده:(رو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاره- لیاره- لار- سړک- (۲)نښه- نښانه- نښکه- علامه- اثر- جمع رودې- (افغانستان)-

رودهٔ:(رو-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رودل-

رودی:(رو-دی)اسم- هغه زمکه چې دَ سیند دَ اُبو نه سېرابیږي-

رودے:(رو-دے)اسم- واحد- مذکر- اموخته- بلد-

روړه:(رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لویه کولمه- غټه کولمه- انړ- (۲)دَ پوستکی یا بدن دَ پاسه ټول شوے خیرے-

روړه مست:(رو-ړه-مست)اسم صفت- (۱)چړګر- فقیر- ګداګر- ذیپه خور- چړ غښتونکے- (۲)خوار کبرژن- هغه څوک چې وی خوار او خبرې دَ مړو کوی-

روړے:(رو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم ساګ- (۲)یو قسم ټوپک-

رو رو:(رو-رو)اسم صفت- (۱)ژر ژر- وندے وندے- چټک چټک- پهٔ منډه منډه- متے متے- (۲)ورو ورو- پهٔ مزه مزه- سوکه سوکه- قلار قلار-

روړ:(روړ)اسم- پوخوالے- دَ فصل یا مېوی پخېدنه-

روړل:(رو-ړل)مصدر- سره پېچل- غښتل-

روړلے:(رو-ړهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روړلی- مؤنث روړلې- وګورئ روړل-

روړن:(رو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ روړل-

روړنګ:(رو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ روړل-

روړنه:(رو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ روړل-

روړونکے:(رو-ړون-کے)اسم فاعل- جمع روړونکی- مؤنث روړونکې- وګورئ روړل-

روړه:(رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلک- سخت- منجمد- ټینګ- (۲)وچکالي- سوکړه- خشکالي- (۳)مات شوی کاڼی-

روړه:(رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ګبوله پوړی- ګړه وړه پوړی-

روړه:(رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- انګولا- انګلیدا- کوله- کولې- دَ سپی اوړد اونګارے چې خلق ئې سپېرهٔ ګڼي- جمع روړې-

روړی ټک:(رو-ړی-ټک)اسم- واحد- مذکر- کاڼی ماتونکے سړے- هغه څوک چې دَ سړکونو جوړولو کاڼی ماتوی-

روړیا کوړیا:(روړیا-کوړیا)اسم- ټوکړې ټوکړې- عام طور سره دَ ښېړو دَ پاره استعمالولے شی-

روزان:(رو-زان)اسم- واحد- مذکر- وتکے- وت- مګ- موری- (م- فارسی)-

روزانه:(رو-زا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ورځنے- دَ ورځې- روزمره- یومي-

روزګار:(روز-ګار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ورځو مجموعه- ژوند- (۲)زمانه- نړی- دنیا- (۳)ګوزاره- ګذران- (۴)فصل- موسم- (۵)کسب- کار- پېشه- (م- فارسی)-

روزل:(رو-زل)مصدر- تربیه کول- پالل-

روزلے:(رو-زهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روزلی- مؤنث روزلې- وګورئ روزل-

روزمانه:(روز-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- کونړ- دَ حیواناتو دَ لنګتون وخت- جمع روزمانې- (افغانستان)-

روزن:(رو-زن)حاصل مصدر- وګورئ روزل-

روزنامه:(روز-نا-مه)اسم- روزانه وتونکے اخبار- جمع روزنامې-

روزنتون:(رو-زن-تون)اسم- دَ روزنې ځاے- زرکتون- تربیت ګاه- (افغانستان)-

روزنګ:(رو-زنګ)حاصل مصدر- وګورئ روزل-

روزنه:(رو-زهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ روزل-

روزونکے:(رو-زون-کے)اسم فاعل- جمع روزونکی- مؤنث روزونکې- وګورئ روزل-

روزونے:(رو-زو-نے)اسم فاعل صفت- (۱)دَ روزنې- دَ تربیې- (۲)تربیه کونکے- روزونکے-

روزه:(رو-زه)اسم- واحد- مؤنث- روژه-

روزه دار:(رو-زه-دار)اسم- روژه دار- روژه ساتونکے-

روزی:(رو-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خورے- رزق- خواړهٔ- (۲)قسمت- برخه-

روزی خور:(رو-زی-خور)اسم صفت- قسمت خور یا دَ برخې خاوند-

روزی رسان:(رو-زی-ر-سان)اسم صفت- روزی ورکونکے- روزی رسونکے- رازق- څښتن تعالی-

ئ (څې-ړل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

روزینه:(رو-زی-نه)اسم- واحد- مؤنث- توښه- ورځنی خواړهٔ- ورځنی جیره- دَ ښولې ورځې معاوضه-

روژاتی:(رو-ژا-تي)اسم- واحد- مذکر- روژتی- روژه نیونکے- روژه ساتونکے-

روژتی:(رو-ژَ-تي)اسم- وګورئ روژاتی-

روژنے:(رو-ژ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- روژه کالے- همېشه روژه نیونکے- هغهٔ څوک چې تل يُ روژه وي-

روژه:(رو-ژه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روزه- رمضان- دُ هجری کال نهمه میاشت چې دَ شوقدر نه زروستو راځي- (۲)دَ بوزه ضد-

روژه پوژه:(رو-ژه-پو-ژه)اسم- الې خلې- نارې سُورې- هلې خلې-

روژه دار:(رو-ژه-دار)اسم صفت- روزه دار- روژتی- روژه نیونکے-

روژه کالے:(رو-ژه-کا-لے)اسم صفت- هغه څوک چې دُ کال دَ سر نه تر اخره پورې روژې نیسی- روژنے-

روژه مات:(رو-ژه-مات)اسم- روژه ماتے- دُ روژې دَ ماتولو وخت او سامان- (افغانستان)-

روژه ماتے:(رو-ژه-ما-تے)اسم- واحد- مذکر- جمع روژه ماتی- وګورئ روژه مات-

روږد:(روږد)اسم صفت- روږدے- اموخته- عادی- بلد- اشنا-

روږدتوب:(روږد-توب)اسم- وګورئ روږدوالے-

روږدوالے:(روږد-وا-لے)اسم- روږدېدنه- اموخته کېدنه- اموختوب- روږدتوب- بلدتیا- ولدېدنه- بلدېدنه- بلدوالے-

روږدول:(روږ-د-ول)مصدر- روږدے کول- بلدول- عادت کول- عادی کول- اموخته کول- ولدول- اشنا کول-

روږدولے:(روږ-دَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روږدولی- مؤنث روږدولې- وګورئ روږدول-

روږدون:(روږ-دَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ روږدول-

روږدونکے:(روږ-د-وون-کے)اسم فاعل- جمع روږدونکی- مؤنث روږدونکې- وګورئ روږدول-

روږدونګ:(روږ-د-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ روږدول-

روږدونه:(روږ-دَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ روږدول-

روږدوهٔ:(روږ-دَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ روږدول-

روږدېدل:(روږ-دې-دل)مصدر- عادت کېدل- اموخته کېدل- ولدېدل- بلدېدل- اشنا کېدل-

روږدېدلے:(روږ-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روږدېدلی- مؤنث روږدېدلې- وګورئ روږدېدل-

روږدېدن:(روږ-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ روږدېدل-

روږدېدنګ:(روږ-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ روږدېدل-

روږدېدنه:(روږ-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ روږدېدل-

روږدېدونکے:(روږ-دې-دون-کے)اسم فاعل- جمع روږدېدونکی- مؤنث روږدېدونکې- وګورئ روږدېدل-

روږدېدهٔ:(روږ-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ روږدېدل-

روږدے:(روږ-دے)اسم صفت- ولد- بلد- عادی- اموخته- اشنا-

روړی بوړی:(رو-ړی-بُو-ړی)اسم- خچ پچ- ذرې ذرې- مېده مېده- ریچې ریچې- څیرې ویرې- څیرې پیرې- پارچه پارچه- ټوټه ټوټه-

روسپی:(روس-پي)اسم صفت- لنډی- لولی- بدلمنه- فاحشه-

روستائی:(روس-تا-ئي)اسم صفت- بانډیسی- ناپوهه-

روسی:(رُو-سي)اسم- روسی ژبه-

روسیاه:(رُو-سیاه)اسم صفت- تورمخے- مخ تورن- (م- فارسی)-

رُوسے:(رُو-سے)اسم- واحد- مذکر- دَ روس وُسېدونکے- جمع روسیان-

روش:(رُ-وش)اسم- (۱)چلند- چلښت- ګوذاره- چلېدنه- یون- رفتار- (۲)دود- دستور- طریقه- (م- فارسی)-

روشن:(رو-شن)اسم-(۱)روښانه- رڼا کونکے- ځلان- ځلاند- (۲)واضحه- صفا- ظاهر- (م- فارسی)-

روشن دماغ:(رو-شن-د-ماغ)اسم- دَ روښانه دماغ څښتن- دَ وچت فکر لرونکے- هوښیار- عاقل- (۲)نسوار-

روشن فکر:(رو-شن-ف-کر)اسم- روښانه فکر لرونکے- جمع روشنفکران- (م- فارسی)-

روشنی:(روش-ني)اسم صفت- رڼائی- روښنائی- (م- فارسی)-

روشے بوټے:(رو-شے-بُو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ شپیشتو، رشکې غنډې غرنیز بوټے- جمع روشی بوټی-

روښان:(رو-ښان)صفت- (۱)روڼ- ځلاند- (۲)څرګند- ښکاره-

روښانتوب:(رو-ښان-توب)اسم- روښنائی- رڼائی- روښانتیا-

روښانتیا:(رو-ښان-تیا)اسم- وګورئ روښانتوب-

روښاند:(رو-ښاند)اسم صفت- (۱)روښان اندے- روشن فکر- پوه- منور- (۲)دَ مترقی پوهې خاوند-

روښانول:(رو-ښا-نَ-وَل)مصدر- (۱)رڼا کول- رڼول- (۲)ښکاره کول- جوتول- عیانول-

روښانولے:(رو-ښا-نَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روښانولی- مؤنث روښانولې- وګورئ روښانول-

روښانون:(رو-ښا-نَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ روښانول-

روښانونکے:(رو-ښا-نَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع روښانونکی- مؤنث روښانونکې- وګورئ روښانول-

روښانونګ:(رو-ښا-نَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ روښانول-

روښانونه:(رو-ښا-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ روښانول-

روښانوهٔ:(رو-ښا-نَ-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب

صيغه- وګورئ روښانول-

روښانه:(رو-ښا-نه)اسمِ صفت- وګورئ روښان-

روښاني:(رو-ښا-ني)اسم- دَ روښان- روښان ته منسوب-

روښانېدل:(رو-ښا-نې-دَل)مصدر- (۱)رڼا کېدل- (۲)ښکاره کېدل- جوتېدل- څرګندېدل- (۳)ځلېدل-

روښانېدلے:(رو-ښا-نې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع روښانېدلی- مؤنث روښانېدلې- وګورئ روښانېدل-

روښانېدن:(رو-ښا-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ روښانېدل-

روښانېدنګ:(رو-ښا-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ روښانېدل-

روښانېدنه:(رو-ښا-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روښانېدل-

روښانېدونکے:(رو-ښا-نې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع روښانېدونکی- مؤنث روښانېدونکې- وګورئ روښانېدل-

روښانېدهٔ:(رو-ښا-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ روښانېدل-

روښنائي:(روښ-نا-ئي)اسمِ صفت- (۱)رڼائي- نُور- (۲)ځلا- ځل-

روښه:(رو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- حلوا- الوا- وربشه- وبرلې- (افغانستان)-

روښه وال:(رو-ښه-وال)اسم- روښے- حلوائي- هغه څوک چې حلوا پخوی يا دَ حلوا دَ خرڅولو کار کوی- (افغانستان)-

روښه ونه:(رو-ښه-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کېلې وُنه- (افغانستان)-

روښے:(رو-ښے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ روښه وال- جمع روښي-

روضه:(رو-ضه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باغ- بڼ- (۲)ګلزار- ګلستان- (۳)شنېلے- سبزه زار- شنه- مزار- زيارت- قبر- دَ ولی الله قبر- (م- عربی)-

روغ:(روغ)اسمِ صفت- (۱)جوړ- سالم- صحتمند- تندرست- سم- (۲)صادق- بې جنجاله- پهٔ تجارتی چارو کښې روغ-

روغاني:(رو-غا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ تنور پراټه- روغني-

روغبړ:(روغ-بړ)اسم- بړه ګړه- ستړی مشی- جوړ تازه- روغ جوړ- دَ دوؤ کسانو يا زياتو کسانو مخامخ کېدو پهٔ وخت دَ لاس ورکولو يا غېږ ورکولو پهٔ طرز کښې دَ جوړ ناجوړ پښتنه او خبرې اترې-

روغتوب:(روغ-توب)اسم- رغوالے- روغتيا- جوړوالے- جوړتوب- صحت- جوړښت- دَ وجود دَ روح او اعصابو سلامتی-

روغتون:(روغ-تون)اسم- شفاخانه- دَ بيمارانو دَ علاج او دَ دارو درملو ځائې- (افغانستان)-

روغتيا:(روغ-تيا)اسم- وګورئ روغتوب-

روغتياپال:(روغ-تيا-پال)اسم- دَ عامې روغتيا هغه مامور چې دَ ښار او خواوشا پهٔ موټلونو، هټيو او کوڅو کښې دَ خوراکې شيزونو څارنې دنده لری- (افغانستان)-

روغ جوړ:(روغ-جوړ)اسم- روغ رمټ- بالکل روغ- بيخی روغ- صحيح سالم- روغ رمے-

روغښے:(روغ-ښے)اسم- واحد- مذکر- هسپتال- روغتون- (افغانستان)-

روغ رمټ:(روغ-رَ-مټ)اسم صفت- وګورئ روغ جوړ- مؤنث روغه رمټه-

روغ رمټه:(روغ-رَ-مَ-ټه)اسم صفت- (مرکب)- روغ رمټ- درست- صحيح سالم- ټول ټال-

روغ رمے:(روغ-رَ-مے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ روغ جوړ- مؤنث روغ رمه- جمع مؤنث روغ رمې-

روغ موټ:(روغ-موټ)اسم صفت- روغ رمټ- روغ جوړ- جګ جوړ- صحت ياب-

روغني:(رو-غه-ني)اسم- (۱)روغن دار- پهٔ تنور پخ شوې هغه ډوډۍ چې پهٔ مېنځ کښې يې غوړی اچولے شوے وی- روغني- روغاني- (۲)خوږه روټی-

روغنيات:(رو-غ-ني-يات)اسم- ګريس- تېل- غوړی- غوړ لرونکې څيزونه-

روغ نيتي:(روغ-نيه-تي)اسم- اخلاص- مينه- پاک نيت- صداقت-

روغ نيتے:(روغ-نيه-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- سپين زړے- پاک زړے- اخلاصمن- سپين نيتے- سپين ږاګے- هغه څوک چې نيت يې پاک وی او دَرغلی پکښې نهٔ وی-

روغني:(رو-غه-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ روغني-

روغوالے:(روغ-وا-لے)اسم- وګورئ روغتوب-

روغول:(رو-غه-وَل)مصدر- (۱)جوړول- شفا ورکول- ښهٔ کول- سازول- (۲)سمول- ترميمول- (۳)پخلا کول- جوړه راوستل- اختلاف لرې کول- (۴)رغل- بخښل- دَ دښمن جزا بخښل-

روغولے:(رو-غه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روغولی- مؤنث روغولې- وګورئ روغول-

روغون:(رو-غه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ روغول-

روغونکے:(رو-غه-وون-کے)اسم فاعل- جمع روغونکی- مؤنث روغونکې- وګورئ روغول-

روغونګ:(رو-غه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ روغول-

روغونه:(رو-غه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روغول-

روغوهٔ:(رو-غه-وهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ روغول-

روغه:(رو-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جوړه- صلح- پخلا کېدنه- پخلا کېدهٔ- موافقه- سوله- (۲)سمه- درسته- (۳)دَ روغ مؤنث- جمع روغې-

روغه جوړه:(رو-غه-جو-ړه)اسم مرکب- جوړه جاړه- صلح- روغه-

روغه ليک:(رو-غه-ليک)اسم صفت- صلح نامه- راضی نامه- عهدنامه- اقرارنامه؛ دَ روغې يا جوړې لوظنامه- (افغانستان)-

روغه وال:(رو-غه-وال)اسم- (۱)مېنځګړے- مېنځګړے- درېمګړے- درېم- ثالث- هغه څوک چې دَ دوؤ دُښمندارو تر مېنځه روغه راولی- (۲)هغه څوک چې دښمن وُنهٔ لری-

روغېدل:(رو-غې-دَل)مصدر- جوړېدل- شفا موندل- سازېدل- صحت موندل-

ښهٔ کېدل- رغېدل- (۲)ترمیمېدل- سمېدل- (۳)بخښلے کېدل- عفوه کېدل- بخښل کېدل- (۴)پخلا کېدل-

روغېدلے:(رو-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روغېدلی- مؤنث روغېدلې- وګورئ روغېدل-

روغېدن:(رو-غې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ روغېدل-

روغېدنګ:(رو-غې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ روغېدل-

روغېدنه:(رو-غې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روغېدل-

روغېدونکے:(رو-غې-دون-کے)اسم فاعل- جمع روغېدونکی- مؤنث روغېدونکې- وګورئ روغېدل-

روغېدهٔ:(رو-غې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ روغېدل-

رؤف:(ر-ووف)اسم صفت- (۱)مهربان- مشفق- (۲)دَ الله تعالٰی یو صفتی نوم- (م- عربی)-

روک:(روک)اسم- واحد- مذکر- پتلون- (افغانستان)-

روک:(روک)اسم- نقد- نقدی- روپی- ګاڼه- چاندی- خزانه-

روک:(روک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)پاک زړے- صادق- ساده- (۲)څرګند- جوت- ښکاره-

روک پوک:(روک-پوک)اسم- وګورئ رک پک-

روک پهٔ روکه:(روک-پهٔ-رو-کهٔ)لاس پهٔ لاس- نقد پهٔ نقد-

روکړ:(رو-کړ)اسم صفت- هغه کتاب چې پکښې دَ نغدو روپیو حساب کتاب ساتلے شی-

روکو:(رو-کو)اسم- دَ مشر وروړ لقب- (افغانستان)-

روکه:(رو-که)اسم- واحد- مؤنث- روپی-

روګ:(روګ)اسم- (۱)دَ څپلی تسمه- (۲)دَ کمربند تسمه- پټی- (۳)دَ سنیو پرتوګ- (افغانستان)-

روګ بوګ:(روګ-بوګ)اسم صفت- روګې بوګې- څېرې ویرې- ځیرې پیرې- بژه بژه- تراړی تراړی-

روګردان:(رو-ګر-دان)اسم- مخ اړونکے- نافرمانی کونکے- مؤنث روګردانه- (م- فارسی)-

روګردانی:(رو-ګر-دا-نی)اسم- مخ اړونه- مخالفت کونه- نافرمانی کونه-

روګرول:(رو-ګهٔ-ر-ول)مصدر- اموخته کول- عادت کول-

روګرولے:(رو-ګهٔ-ر-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع روګرولی- مؤنث روګرولې- وګورئ روګرول-

روګرون:(رو-ګهٔ-ر-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ روګرول-

روګرونکے:(رو-ګهٔ-ر-وون-کے)اسم فاعل- جمع روګرونکی- مؤنث روګرونکې- وګورئ روګرول-

روګرونګ:(رو-ګهٔ-ر-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ روګرول-

روګرونه:(رو-ګهٔ-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ روګرول-

روګودر:(رو-ګو-در)اسم- لاره- بندوبست-

روګوے:(رو-ګهٔ-وے)اسم- جوتی- ښکوے- ولان- دَ کار سره بلد شوے حېوان-

روګه:(روهٔ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ورګه- وروړه- ورګی- یوه وړه حشره-

روګه:(رو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګټه- ګټه وټه- برغه- نفع- حاصل- امدن- (۲)وصف- خوبی- نتیجه- جمع روګی-

روګے:(رو-ګے)اسم تصغیر- دَ "روګ" مصغر- وړه او نری لاره-

رول:(رول)اسم- (۱)نقش- سهم- برخه- پاټ- عمل- چار- وظیفه- دنده- (۲)هغه کار یا عمل چې دَ سینما یا تیاتر لوبغاړے یې دَ مُنری "موضوع" پهٔ اساس ترسره کوی- (۳)قاعده- اصول- مقررات- (۴)کړه- کړی- حلقه- الغه- (۵)ستیرنګ- دَ موټرو لاریو یو اړخ نه بل اړخ ته دَ ګرځولو تنظیمونکې آله- (۲)وګورئ رولر- (افغانستان)-

رول:(رهٔ-ول)مصدر- رودل- رابنکل- راکښل- چوپل- تے رودل-

رولر:(رو-لر)اسم- رول- دَ اُسپنې درنه آله چې موټر یا لاری پسې وروستو یا مخکښې تړلې وی اؤ پاسته او اومهٔ خایونه پرې کلکوی- (م- انګریزی)-

رولے:(رهٔ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رولی- مؤنث رولې- وګورئ رول-

روم:(رهٔ-وم)فعل- چوپم- دَ رودلو او رولو څخه دَ مفرد متکلم جوړه شوې صیغه-

رومال:(رو-مال)اسم- واحد- مذکر- دسمال- رومیال- ریمال- جمع رومالونه-

رومان:(رو-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)رومانس- حکایت- داستان- افسانه- ناول- (۲)دَ حماسی ادب یو قسم چې دَ انسانی ژوند پېچلې پروسه دَ حکایت او داستان پهٔ ړول منعکسه شی-

رومانی:(رو-ما-نی)اسم- دَ رومان سره متعلق- وګورئ رومان-

رومبژوی:(روم-به-ژوی)اسم- شیرواری- لرکینه- ببخی وړه کاسه- (افغانستان)-

رومی:(رو-می)اسم- باټینګر- سرهٔ بانجان- رومی بانجان-

رومیال:(روم-یال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ رومال-

رومی:(رو-می)اسم- ښځه- بلا- عفویت- هغه ښځه چې دَ شپې ګرځی خلق ویروی او یا یې بیماروی-

رون:(رون)اسم- (۱)رون- وار- نوبت- خل- چل- (۲)ورون- پتون- لینګے- زنګون- اړخ- (افغانستان)-

رون:(رهٔ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ رول-

روند:(ر-وند)اسم صفت- (۱)جاری- بهاند- (۲)روان- تلونکے- رهی- رونده-

رونده:(ر-ون-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ روند-

روندے:(ر-ون-دے)اسم صفت- (۱)لهٔ نسه- اسهال شوے- اسهال- جاری- هغه ماشوم چې دستونه کوی- (۲)روند- تلونکے- دَ تګ پهٔ حال کښې-

رونړ:(رونړ)اسم- واحد- مذکر- ورون- زنګون- پتون- لینګے- اړخ-

رونق:(رو-نق)اسم صفت- (۱)ښهٔ والے- سموالے- (۲)خوند- مزه- (۳)ښکلا- ښائیست- (۴)شان- پرتم- (۵)پرمختیا- پهٔ کار کښې پرمختګ- (۶)خلا-

خل- خلېدنه- رڼا- روښنائي-

روڼکے:(رڼ-روڼ-کے)اسم فاعل- جمع روڼکي- مؤنث روڼکې- وګورئ روڼول-

روڼنګ:(رڼ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ روڼول-

رونګ:(رونګ)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې د سسپار د کندې په مېنځ کښې وی-.

رونګه:(رونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوېړنده- تندرکے- اجلځے- (۲)ستر- بړونکے- د غوړ او تندې تر مېنځه خاۍ-

روني:(رو-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- تے رودونکې جینۍ- تی خوره جلکۍ- هغه جینۍ چې تے روی- (افغانستان)-

روڼ:(روڼ)اسم صفت- (۱)خلانده- خلند- روښان- (۲)ښکاره- څرګند-

روڼ:(روڼ)اسم- (۱)وار- نوبت- چل- پلا- خل- (۲)نظم- تربیت- (۲)د توپې یو قسم کولی-

روڼائي:(رو-ڼا-ئي)اسم- (۱)رڼائي- (۲)خوائي-

روڼکه:(روڼ-که)اسم- واحد- مؤنث- رونګه- تندرکے- تنکے- څنه- د غوړ او تندې تر مېنځه برخه- جمع روڼکې-

روڼکۍ:(روڼ-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- ریچه- د سپږې اګۍ- د سپږې تخم-

روڼل:(رو-ڼل)مصدر- رڼا کول- روښانه کول-

روڼلے:(رو-ڼه-لے)اسم مفعول- جمع روڼلی- مؤنث روڼلې- وګورئ روڼل-

روڼوالے:(روڼ-وا-لے)اسم- روښنائي- رڼائي-

روڼول:(رو-ڼه-ول)مصدر- (۱)روښانه کول- رڼا کول- (۲)رڼا ته ښکاره کول- رڼا ته ایستل- (۳)پاکول- صافول- (۴)شپه په ویښه تېرول- شپه وځل- شوګیر کول- (۵)دعویٰ فېصله کول- دعویٰ خلاصول- (۶)په وار کول- په نوبت کول- (۷)ترتیبول- مرتبول- منظمول- په ترتیب سره ایښودل-

روڼولے:(رو-ڼه-وه-لے)اسم مفعول- جمع روڼولی- مؤنث روڼولې- وګورئ روڼول-

روڼون:(رو-ڼه-ون)حاصل مصدر- وګورئ روڼول-

روڼونکے:(رو-ڼ-وون-کے)اسم فاعل- جمع روڼونکي- مؤنث روڼونکې- وګورئ روڼول-

روڼونګ:(رو-ڼه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ روڼول-

روڼونه:(رو-ڼه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ روڼول-

روڼونے:(رو-ڼه-وو-نے)اسم فاعل- جمع روڼوني- مؤنث روڼونې- وګورئ روڼول-

روڼوه:(رو-ڼه-وه)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ روڼول-

روڼېدل:(رو-ڼې-دل)مصدر- (۱)رڼا کېدل- روښانه کېدل- (۲)صفا کېدل- پاکېدل- (۳)په وار کېدل-

روڼېدلے:(رو-ڼې-ده-لے)اسم مفعول- جمع روڼېدلی- مؤنث روڼېدلې- وګورئ روڼېدل-

روڼېدن:(رو-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ روڼېدل-

روڼېدنګ:(رو-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ روڼېدل-

روڼېدونکے:(رو-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- جمع روڼېدونکی- مؤنث روڼېدونکې- وګورئ روڼېدل-

روڼېده:(رو-ڼې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ روڼېدل-

روڼه:(رو-ڼه)اسم صفت- (۱)روښانه- د روڼ مؤنث- (۲)رڼې- ړوے- یو قسم بوټے چې ببخ ې دواګانو کښې هم استعمالیږی- (افغانستان)-

روڼه سترګه:(رو-ڼه-ستر-ګه)اسم- رڼه سترګه- د سبا سترګه- د سحر سترګه- د سحر ستورے-

روڼې:(رو-ڼې)اسم- تے رودونکې وړه جینۍ- هغه جینۍ چې تازه ې سترګې رڼې کړې وی- (افغانستان)-

روڼے:(رو-ڼے)اسم صفت- صېقل-

روڼے:(رو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- اوڼے- رڼے- زروڼے- وروڼے- اورڼے- جمع رڼې-

رووَل:(رو-ول)مصدر- رودل- روَل- چوشل- د تی نه پی رووَل- د تی نه په خله باندې پئ راکښل- (افغانستان)-

رووَل:(رو-ول)مصدر- جاری کول- عادی حالت ته اړول- چالانه کول- حرکت ورکول-

روونکے:(رو-وون-کے)اسم فاعل- جمع روونکي- مؤنث روونکې- وګورئ رووَل-

روونه:(رو-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ رووَل-

روونے:(رو-وو-نے)اسم فاعل- جمع رووني- مؤنث رووني- وګورئ رووَل-

رووے:(رو-وے)اسم- واحد- مذکر- پئ رودونکے ماشوم- جمع رووی-

رووے:(رو-وے)اسم- واحد- مذکر- سفره- دسترخوان- کبے- د ډوډی شخولے-

روهو:(رو-هو)اسم- واحد- مذکر- راهو- یو قسم هندی کب-

روهېدل:(رو-هې-دل)مصدر- روښېدل- (۱)د ګډو بزو د خپلو بچو سره د یو ځاۍ کېدو په وخت میں میں کول- (۲)ایری وهل- د خلې جنګ کول-

روی:(ر-وی)حرف- د قافیې اخری بار بار راتلونکے حرف-

رویا:(رو-یا)اسم- خوب- خوب لیدنه-

رویاوی:(رو-یا-وی)اسم- د رویا سره متعلق- وګورئ رویا-

روئبار:(روئ-بار)اسم- واحد- مذکر- قاصد- پیغام رسونکے-

روئباری:(روئ-با-ري)اسم- پیغام رسانی-

روئ بند:(روئ-بند)اسم- روبند- د بورقعې مخکینی حصه- اوڼے- لچک- سپوږے- نقاب- مخ پټونے-

رویت:(رو-یت)اسم- دیدار- دیدن- کتنه- (م- عربی)-

رویتوب:(رو-وی-توب)اسم- حرص- چالاکی- روے والے-

روئیداد:(روئ-داد)اسم- واحد- مذکر- پېښه- واقعه- حادثه- شخړه- د حال

رینخنه:(رین-خهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رینخل-

رینخه:(رین-خه)اسم- واحد- مؤنث- ریخ- دست- جمع رینخې-

رینده:(رین-ده)اسم- واحد- مؤنث- رینه- دٔ چمیارانو یوه آله چې څپلۍ پرې

کښلے شی- جمع رېندې-

رېندې:(رین-دې)اسم صفت- پوخناٰ- دٔ عمر او وخت نه زیات پوخ-

رینګ:(رینګ)اسم صوت- (۱)دٔ ژړا اواز- ژړېدنه- (۲)هغه کړی چې دٔ څپلۍ

پوندې پرې تړلے کیږی- (اسم)-

رینګارے:(رینګ-ګا-رے)اسم صوت- دٔ ژړا نرے نرے اواز-

رینګټ:(رینګ-ګټ)اسم صوت- رینګه رینګه کونه-

رینګړے:(رینګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دٔ بارتنګ وُنه- نباتاتی نوم سیډ آف

فلیورټ (SEED OF FLEAWART)- جمع رینګړی-

رینګن:(رینګ-ګن)اسم صفت- رینګه رینګه کونکے-

رینګول:(رینګ-ګ-ول)مصدر- ماشوم دٔ تنګولو پهٔ وجه پهٔ رینګه رینګه سَر

کول- دٔ ماشوم بې وجې مسلسل په خاص انداز کښې تنګول او ژړول-

رینګون:(رینګ-ګ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګول-

رینګونکے:(رینګ-ګ-ون-کے)اسم فاعل- جمع رینګونکی- مؤنث رینګونکې-

وګورئ رینګول-

رینګونګ:(رینګ-ګ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګول-

رینګونه:(رینګ-ګ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګول-

رینګه:(رینګ-ګه)اسم- (۱)قطار- (۲)پهٔ نری اواز ژړا-

رینګه رینګه:(رینګ-ګه-رینګ-ګه)اسمِ صوت- رینګېدنه- دٔ ماشوم دٔ ژړا اواز-

رینګېدل:(رینګ-ګې-دل)مصدر- رژن رژن کول- دٔ ماشوم پهٔ نری اواز مسلسل

ژړېدل-

رینګېدلے:(رینګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ رینګېدل-

رینګېدن:(رینګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګېدل-

رینګېدنګ:(رینګ-ګې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګېدل-

رینګېدنه:(رینګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رینګېدل-

رینګېدونکے:(رینګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- جمع رینګېدونکی- مؤنث

رینګېدونکې- وګورئ رینګېدل-

رینګېدهٔ:(رینګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب

صیغه- وګورئ رینګېدل-

رینګے:(رینګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اواز- (۲)دٔ سندرې وزن یا سُر-

سلسله- تسلسُل-

رینه:(ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ چمیاری دٔ کار یو خاص اوزار چې سوری

پرې کولے شی- په خنو خایونو کښې پرې شکورونه هم جوړولے شی، او

زوی پرې سپینولے شی-

رینیه رینیه:(رین-یه-رین-یه)اسم صوت- رونګه رونګه- رینګه رینګه-

رینے:(ری-نے)اسم- سوربخن رنګ لرونکے حیوان-

ریو:(ریو)اسم- فرېب- چال- دوکه-

ریوک:(ری-وک)اسم- ذهین- چالاک- مؤنث ریوکه- جمع مؤنث ریوکې-

ریوکے:(ری-وه-کے)اسم تصغیر- دٔ ریوک مصغر- وګورئ ریوک-

ریومے:(ریو-مے)اسم- دٔ نامهٔ لاندې وېشتهٔ-

رئیس:(رَ-ئیس)اسم صفت- (۱)سردار- مالدار- (۲)صدر- (افغانستان)-

(م- عربی)-

رې:(رې)حرف- دٔ پښتو دٔ حروف تهجی شپاړسم حرف اواز او تلفظ چې د

ابجدو پهٔ حساب دوه سوه شمارلے شی-

رېبار:(رې-بار)اسم- واحد- مذکر- قاصد- پېغام رسونکے- جمع رېباران-

رېباری:(رې-با-ری)اسم- دٔ عاشق او معشوق تر مېنځه پېغام رسونه-

رېبخ:(رې-بخ)اسم- واحد- مذکر- رېبخونے- جاړو- جارو- جاروب-

رېبخ بوټے:(رې-بخ-بو-ټے)اسم- جارو بوټے- باری- پنے- دٔ جارو جوړولو

دٔ پاره پکارونکے بوټے- جمع رېبخ بوټی-

رېبخل:(رېب-خل)مصدر- جاروکړا- جارو وهل- صفا کول-

رېبخلے:(رېب-خهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رېبخلی- مؤنث رېبخلې- وګورئ

رېبخل-

رېبخن:(رېب-خن)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبخل-

رېبخنګ:(رېب-خنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبخل-

رېبخنه:(رېب-خهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبخل-

رېبخونکے:(رېب-خون-کے)اسم فاعل- جمع رېبخونکی- مؤنث رېبخونکې-

وګورئ رېبخل-

رېبخے:(رېب-خے)اسم صفت- خاکروب- جاروکښ- جمع رېبخی-

رېبدل:(رېب-دل)مصدر - دٔ فصل وغېره پرېکول- رېبل-

رېبدلے:(رېب-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رېبدلی- مؤنث رېبدلې- وګورئ

رېبدل-

رېبدن:(رېب-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبدل-

رېبدنګ:(رېب-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبدل-

رېبدنه:(رېب-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رېبدل-

رېبدون:(رېب-دون)اسم- دٔ یوې وُنې نامه-

رېبدونکے:(رېب-دون-کے)اسم فاعل- جمع رېبدونکی- مؤنث رېبدونکې-

وګورئ رېبدل-

رېبړ:(رې-بړ)اسم- نرمه خټه-

رېبل:(رې-بل)مصدر- رېبدل- فصل پرېکول-

رېبلے:(رې-بهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رېبلی- مؤنث رېبلې- وګورئ رېبل-

رېبند:(رې-بند)اسم- (۱)ټیټ شوے- کوږ- ټیټ- (۲)سم- نېغ- ربند-

رېبندتوب:(رې-بند-توب)اسم- (۱)ټیټ والے- کوږ والے- (۲)اواروالے- هوار

والے- سموالے-

رېبندول:(رې-بن-دَ-ول)مصدر- (۱)راټیټول- کږول- خم ورکول- (۲)هوارول-

رېبندون:(رې-بن-ده-ون)حاصل مصدر - وګورئ رېبندول-

رېبندونکے:(رې-بن-ده-وون-کے)اسم فاعل- جمع رېبندونکی- مؤنث رېبندونکې- وګورئ رېبندول-

رېبندونګ:(رې-بن-دَ-ونګ)حاصل مصدر - وګورئ رېبندول-

رېبندونه:(رې-بن-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ رېبندول-

رېبونکے:(رې-بون-کے)اسم فاعل- جمع رېبونکی- مؤنث رېبونکې- وګورئ رېبل-

رېبنه:(رې-بهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ رېبل-

رېپړے:(رېپ-ړے)اسم- (۱)لېپړی- ختې- چکړې-

رېت:(رېت)اسم- رعايا- مالګزار- باج ګزار- نوکر- دَ حکم لاندې-

رېت پېت:(رېت-پېت)اسم- پامال- لتاړ- لېت پېت-

رېټ:(رېټ)اسم- نرخ- قيمت- بيعه- بيه- (م- انګريزي)-

رېټه:(رې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- روټه- دَ اربشو روټی- جمع رېټې-

رېټه:(رې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رېټی- دَ ارهنډې اړوکے- (۲)يو قسم وُنه چې غُنډې غُنډې دانې کوی او دانې ئې دَ جامو او سر وينځلو دَ پاره دَ صابون پهٔ طور استعمالولے شی- جمع رېټې-

رېټی:(رې-ټی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ رېټه-

رېجه:(رې-جه)اسم- واحد- مؤنث- جندره- دَ زرګرانو يوه آله- جمع رېجې-

رېچ:(رېچ)اسم- باجری- وړوکی کانی-

رېحان:(رې-حان)اسم- کشمالو- کشمالے- يو خوشبوداربوټے- بوبرے- ببرے- نباتاتی نوم اوسی مم بے سی لی کم (OCIMUM BASILICUM)-

رېدک:(رې-دک)اسم صفت- شائسته هلک-

رېدوان:(رېد-وان)اسم- يو قسم ونه-

رېدی:(رې-دی)اسم- دَ لاله ګل- غانټول- خاټول- غاټول- غاټوړے- لاله-

رېډيو:(رې-ډی-يو)اسم- يو سائنسي آله چې نشرياتی خوروني پرې کيږی-

رې رې:(رې-رې)اسم صوت- دَ اوښ دَ رابللو خاصې نارې-

رېږ:(رېږ)اسم- نالی- دَ درياب وړوکے شاخ-

رېږم:(رې-ږم)اسم- واحد- مذکر- دَ مرجان يو قسم قيمتی کانړے- جمع رېږمونه-

رېږو:(رې-ږو)اسم- دَ لاس ګاڼے-

رېږه:(رې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوايانو ګاڼے-

رېږی:(رې-ږی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بکيانې او شنډی تخم يا زړی-

رېږے:(رې-ږے)اسم- واحد- مذکر- هغه ګډ چې پهٔ تندی سپين خاپ لری-

رېز:(رېز)اسم- دَ مرغيو لهٔ وُنې نه پهٔ زمکه راکوزېدنه-

رېز:(رېز)اسم- (۱)ايمال- رېخ- برف کوچ- دَ واورو راښوېدنه-

رېزش:(رې-زش)اسم- نزله- دَ يخنی وهنه- دَ پوزې بهېدنه- (م- فارسی)-

رېزګاری:(رېز-ګا-ری)اسم- ماتې پيسې- چينج-

رېزګی:(رېز-ګی)اسم- چوره- وړې وړې ذرې-

رېز مرېز:(رېز-م-رېز)اسم صفت- ذرې ذرې-

رېزه:(رې-زه)اسم- واحد- مؤنث- ذره- پوټسکے- پوټے- معمولی- وړوکے- وړکوټے- پېر لږ-

رېزېدل:(رې-زې-دل)مصدر - دَ څوکو نه اوړېدل- لهٔ ژيو اوړېدل-

رېزېدلے:(رې-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع رېزېدلی- مؤنث رېزېدلې- وګورئ رېزېدل-

رېزېدن:(رې-زې-دن)حاصل مصدر - وګورئ رېزېدل-

رېزېدنګ:(رې-زې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ رېزېدل-

رېزېدنه:(رې-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ رېزېدل-

رېزېدونکے:(رې-زې-دون-کے)اسم فاعل- جمع رېزېدونکی- مؤنث رېزېدونکې- وګورئ رېزېدل-

رېژن:(رې-ژن)حاصل مصدر - (۱)رېژون- رژون- مېده کونه- (۲)تويونه- خپونه-

رېژول:(رې-ژه-ول)مصدر - رژول- دانه دانه کول- دَ وړی نه دانې لرې کول- ګل پاڼې پاڼې کول-

رېژون:(رې-ژه-ون)حاصل مصدر - وګورئ رېژول-

رېژون:(رې-ژه-ون)اسم- وګورئ رېژول-

رېژونکے:(رې-ژه-وون-کے)اسم فاعل- جمع رېژونکی- مؤنث رېژونکې- وګورئ رېژول-

رېژونګ:(رې-ژه-ونګ)حاصل مصدر - وګورئ رېژول-

رېژونه:(رې-ژه-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ رېژول-

رېژه:(رې-ژه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پسولونو (کالو) دَ جوړولو يو قسم قالب چې ويلی شوی سرهٔ پکښې اچولے شی- جمع رېژې-

رېژېدل:(رې-ژې-دل)مصدر لازم- رژېدل- دانه دانه کېدل- دَ وړی نه دانې لرې کېدل- ګل پاڼې پاڼې کېدل-

رېژېدن:(رې-ژې-دن)حاصل مصدر - وګورئ رېژېدل-

رېژېدنګ:(رې-ژې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ رېژېدل-

رېژېدنه:(رې-ژې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ رېژېدل-

رېژېدونکے:(رې-ژې-دون-کے)اسم فاعل- جمع رېژېدونکی- مؤنث رېژېدونکې- وګورئ رېژېدل-

رېژېدهٔ:(رې-ژې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رېژېدل-

رېږد:(رې-ږد)اسم- واحد- مذکر- دوپ- ګرمی- ذپ-

رېږد:(رېږد)اسم- خوځېدنه- لړزان- رېږدان-

رېږدان:(رېږ-دان)اسم- واحد- مذکر- رپ- ړچ- رېږدېدنه- رېږد-

رېږدل:(رېږ-دل)مصدر- رېږدېدل- رپېدل- (افغانستان)-

رېږدله:(رېږ-ده-له)اسم- واحد- مؤنث- زلزله- جمع رېږدلې-

رېږدول:(رېږ-دَ-ول)مصدر- خوځول- پهٔ حرکت کښې راوستل-

رېږدولے:(رېږ-دَ-وڼ-لے)اسمِ مفعول- جمع رېږدولی- مؤنث رېږدولې- وګورئ رېږدول-

رېږدون:(رېږ-دَ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدول-

رېږدونکے:(رېږ-دَ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېږدونکی- مؤنث رېږدونکې- وګورئ رېږدول-

رېږدونګ:(رېږ-دَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدول-

رېږدونه:(رېږ-دَ-وڼ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدول-

رېږدېدل:(رېږ-دې-دَل)مصدرِ لازم- خوځېدل- دَ وېرې یا تبې پهٔ وجه وجود پهٔ حرکت کښې راتلل-

رېږدېدلے:(رېږ-دې-دڼ-لے)اسمِ مفعول- جمع رېږدېدلی- مؤنث رېږدېدلې- وګورئ رېږدېدل-

رېږدېدن:(رېږ-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدېدل-

رېږدېدنګ:(رېږ-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدېدل-

رېږدېدنه:(رېږ-دې-دڼ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ رېږدېدل-

رېږدېدونکے:(رېږ-دې-دُون-کے)اسمِ فاعل- وګورئ رېږدېدل-

رېږدېدهٔ:(رېږ-دې-دڼ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ رېږدېدل-

رېسوکېسو:(رې-سو-کې-سو)اسم- لم لېټ- ناراستی- ټال مټول- اخوا دېخوا- (کول مصدر)-

رېش:(رېش)اسم- زخم- (م- فارسی)-

رېشتل:(رېش-تل)اسم- رېشتلے- پهٔ وبخ کښې پاتې شوې خیرې-

رېشتلے:(رېش-ته-لے)اسم- وګورئ رېشتل-

رېشخند:(رېش-خند)اسم- پیشاړه- ټوقه- ملنډه- نخوال- رېشخنده- (م- فارسی)-

رېشخندی:(رېش-خن-دی)اسم- وګورئ رېشخند- دَ رېشخندوړ-

رېشل:(رې-شَل)مصدر- ورېشل- ورېشَل- ورتل-

رېشلے:(رې-شڼ-لے)اسمِ مفعول- جمع رېشلی- مؤنث رېشلې- وګورئ رېشل-

رېشم:(رې-شم)اسم- وګورئ ابرېښم-

رېشمال:(رېش-مال)اسم- بې غېرت- بېروا- دووس- چړوس- (فارسی)-

رېشمالی:(رېش-ما-لی)اسم- بې غېرتی- دَ رېشمال جوړېدو حالت- (فارسی)-

رېشن:(رې-شَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ورېشل-

رېشنګ:(رې-شَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ورېشل-

رېشنه:(رې-شڼ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ورېشل-

رېشو:(رې-شو)اسم صفت- ببرویرے-

رېشونکے:(رې-شون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېشونکی- مؤنث رېشونکې- وګورئ ورېشل-

رېشه:(رې-شه)اسم- بنسټ- بنیاد- ببخ- وبخ- جمع رېشې-

رېښته:(رېښ-ته)اسم- اېلې پېښې- پېښې ابل-

رېښم:(رې-ښم)اسم- وګورئ ابرېښم-

رېښمانګے:(رېښ-مانګ-ګے)اسمِ صفت- دَ ورېښمو سره متعلق- ورېښمین- رېښمین-

رېښم چینجے:(رې-ښم-چین-جے)اسم- واحد- مذکر- هغه چینجے چې رېښم جوړوی-

رېښمین:(رېښ-مین)اسمِ صفت- لهٔ ورېښمو جوړ شوے- رېښمانګے-

رېک:(رېک)اسم- واحد- مذکر- نغدی- نغد مال-

رېګ:(رېګ)اسم- واحد- مذکر- مېده خاوره- شګه- جمع رېګونه-

رېګاشه:(رې-ګا-شه)اسم- واحد- شګوڼ-

رېګبومه:(رېګ-بو-مه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- شګلنه زمکه- رېګی- جمع رېګبومې-

رېګ روان:(رېګ-رَ-وان)اسمِ صفت- بهېدونکې شګې- سپینې او نرۍ بهېدونکې شګې-

رېګستان:(رې-ګس-تان)اسم- دشت- صحرا- شګلنه زمکه- جمع رېګستانونه-

رېګمال:(رېګ-مال)اسم- واحد- مذکر- یو زیړ شان کاغذ چې دَ اُسپنې نه پرې زنګ لرې کولے شی-

رېګ مال:(رېګ-مال)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې وُنې نامه- پهٔ هندی کښې ورته مارسینګا وئیلے شی- نباتاتی نوم نېکټېنتس اربر ټرسټس (NYCTANTHES ARBOR TRISTIS)-

رېګ ماهی:(رېګ-ما-هی)اسم- یو قسم کب چې دَ صحرا پهٔ شګو داسې ګرځی لکه چې اُبو کښې ګرځی-

رېګی:(رې-ګی)اسم صفت- رېګبومه- شګلنه- دَ رېګ شګلنه زمکه- هغه زمکه چې زیاته شګه لری

رېل:(رېل)اسم- واحد- مذکر- اورګاډے- هغه دَ سورلیو ګاډے چې پهٔ پټړی چلولے شی-

رېلونے:(رې-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- بې موره ورے- بې موره ګېډورے- (افغانستان)-

رېله:(رې-له)اسم- واحد- مؤنث- رودی- رودباره- هغه خلق یا زمکه چې دَ سیند نه کښته اخلی- (افغانستان)-

رېمان:(رې-مان)اسم- ملغلره- مرغلره- ګوهر- لعل جوهر-

رېمن:(رې-مَن)اسم صفت- (۱)خیرن- ګنده- (۲)مړاوے- نیم ژوندے- رامڅک- رامڅک- (۳)بدرنګه- بدشکله- مؤنث رېمنه-

رېمن:(رې-مَن)اسم صفت- کټور- فائده من- دَ کټې خاوند- هغه څوک چې کټه کوی-

رېمنتوب:(رې-مَن-توب)اسم- (۱)خیرنتوب- خیرنوالے- خرابوالے- (۲)مړاوے والے- (۳)بدرنګی- بدشکلی- رېمنتیا- رېمن والے-

رېمنتیا:(رې-مَن-تیا)اسم- وګورئ رېمنتوب-

رېمنوالے:(رې-مَن-وا-لے)اسم- وګورئ رېمنتوب-

زبر"(غَ-بڼ-ره)، "زورکے"(شُل)، "پېش"(نُو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "ڼ"(پو-ہې-دڼ)

رېمنول:(رې-مهٔ-نَ-وَل)مصدر - (۱)خيرنول- (۲)مړاوے کول- (۳)بدرنګه کول-

رېمنون:(رې-مهٔ-نَ-وَن)حاصلِ مصدر - وګورئ رېمنول-

رېمنونکے:(رې-مهٔ-نَ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېمنونکی- مؤنث رېمنونکې- وګورئ رېمنول-

رېمنونګ:(رې-مهٔ-نَ-ونګ)حاصلِ مصبدر - وګورئ رېمنول-

رېمنونه:(رې-مهٔ-نَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رېمنول-

رېمنېدل:(رې-مهٔ-نې-دَل)مصدر - (۱)خيرنېدل- ګنده کېدل- (۲)مړاوے کېدل- (۳)بدرنګه کېدل-

رېمنېدن:(رې-مهٔ-نې-دَن)حاصلِ مصدر - وګورئ رېمنېدل-

رېمنېدنګ:(رې-مهٔ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ رېمنېدل-

رېمنېدنه:(رې-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رېمنېدل-

رېمنېدونکے:(رې-مهٔ-نې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېمنېدونکی- مؤنث رېمنېدونکې- وګورئ رېمنېدل-

رېمنېدهٔ:(رې-مهٔ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رېمنېدل-

رېودل:(رېو-دل)مصدر - (۱)چوپړل- تے رودل- رول- (۲)لوړېدل- مسکېدل- (۳)وګورئ رېبل- (افغانستان)-

رېوړی:(رېو-ړی)اسم- جمع- مؤنث- لېوړی- دَ کُنځلو او کُړې يا چينو نه جوړ شوی واړهٔ راړهٔ غُنډ خوارهٔ غُنډاری- (م- هندی رېوړی)-

رېوزه:(رېو-زه)اسم- واحد- مؤنث- پښې ارته-

رېون:(رې-وَن)اسم صفت- رودونکے- هغه وړوکے بچے چې تے روی- (افغانستان)-

رېون:(رې-ون)اسم- دَ غوا لوشلو طرز ار طريقه- (افغانستان)-

رېوند:(رې-وند)اسم- ژوره- تانه- دَ وُنې چېړ-

رېوند:(رې-وند)اسم- وګورئ رېبند-

رېوند:(رې-وَند)اسم صفت- رېونده- کوږ- ريچ-

رېوندتوب:(رې-وند-توب)اسم- کوږوالے- کج والے- رېوندتيا-

رېوندتيا:(رې-وند-تيا)اسم- رېبندتوب- رېوندتوب-

رېوندول:(رې-ون-د-ول)مصدر - کږول- يو طرف ته اړول- کجول- رېندول-

رېوندون:(رې-ون-ده-وَن)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندول-

رېوندونکے:(رې-ون-د-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېوندونکی- مؤنث رېوندونکې- وګورئ رېوندول-

رېوندونګ:(رې-ون-ده-ونګ)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندول-

رېوندونه:(رې-ون-ده-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندول-

رېونده:(رې-ون-ده)اسم صفت- رېوند- ريچ- کوږ-

رېونده ليکه:(رې-ون-ده-لی-که)اسم- خط مُنحنی- کوږ خط- کږه کرښه- (افغانستان)-

رېوندېدل:(رې-ون-دې-دَل)مصدر - کږېدل- يو طرف ته اوړېدل-

رېوندېدن:(رې-ون-دې-دَن)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندېدل-

رېوندېدنګ:(رې-ون-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندېدل-

رېوندېدنه:(رې-ون-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رېوندېدل-

رېوندېدونکے:(رې-ون-دې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېوندېدونکی- مؤنث رېوندېدونکې- وګورئ رېوندېدل-

رېوندېدهٔ:(رې-ون-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ رېوندېدل-

رېښېدل:(رې-ښې-دَل)مصدر - (۱)دَ خر لغړېدل- دَ خر خرتيزې کول- اڼېدل- ريل- اڼل- (۲)پهٔ وُچت اواز خندل-

رېښېدلے:(رې-ښې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع رېښېدلی- مؤنث رېښېدلې- وګورئ رېښېدل-

رېښېدن:(رې-ښې-دَن)حاصلِ مصدر - وګورئ رېښېدل-

رېښېدنګ:(رې-ښې-دَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ رېښېدل-

رېښېدنه:(رې-ښې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ رېښېدل-

رېښېدونکے:(رې-ښې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع رېښېدونکی- مؤنث رېښېدونکې- وګورئ رېښېدل-

رے:(رے)اسم- (۱)رايه- رائے- (۲)فکر- سوچ- چرت-

ړ:(ړې)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجی اوولسَم او دَ اردو، هندی پینځلسم حرف-

ړانجا:(ړان-جا)اسم صفت- ضعیف- کمزورے-

ړانخړۀ:(ړان-خَړۀ)اسم- وګورئ رانخړۀ-

ړاندۀ:(ړان-دۀ)اسم- دَ ړوند جمع- نابینا-

ړبن:(ړَ-بَن)اسم- هغه سړے چې دَ خُلې نه يُ دَ خبرو پۀ وخت لاړې بهیږی- مؤنث ړبنه- جمع مونث ړبنې-

ړبے:(ړَ-بے)اسم- سوټے- دَ ملنګانو دَ لاس لرګے- جمع ړبی-

ړپ:(ړَپ)اسم- (۱)ربړ- ډېره نرمه خټه- (۲)رمه- هغه نرمه ګنده ماده چې دَ بولو سره راځی- (۳)تېنګ شربت- (۴)ناړه وینه-

ړپ:(ړَپ)اسم صوت- (۱)دَ تریو څیز پۀ لېدو سره پۀ خُلۀ کښې دَ اُبو راتللو اواز- (۲)دَ اُبو دَ خوځولو اواز- شړپ-

ړپا:(ړَ-پا)اسم صوت- دَ اُبو دَ ړپولو اواز-

ړپ ړپ:(ړَپ-ړَپ)اسم صوت- شړپ شړپ- چړپ چړپ- دَ اُبو نه دَ حرکت په وجه پېدا کېدونکے اواز-

ړپ ړوپ:(ړَپ-ړوپ)اسم صوت- دَ سیلی یا لاسونو پۀ وجه دَ اُبو لۀ خوځېدو پېدا کېدونکے اواز-

ړپند:(ړَ-پند)اسم- اُبۀ لرونکے څیز- اُبړن- اُبلن-

ړپول:(ړَ-پَ-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)اُبۀ پۀ حرکت کښې راوستل- خوځول- ړقول- (۲)ژبه تاوول- (۳)په دروغو خبرو ژبه خوځول- (۴)اُبو کښې وهل-

ړپون:(ړَ-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپول-

ړپونکے:(ړَ-په-وون-کے)اسم فاعل- جمع ړپونکی- مؤنث ړپونکې- وګورئ ړپول-

ړپونګ:(ړَ-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپول-

ړپونه:(ړَ-په-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپول-

ړپېدل:(ړَ-پې-دَل)مصدرِ لازم- اُبۀ خوځېدل- ړقېدل- (۲)په اُبو کښې وهلے کېدل-

ړپېدلے:(ړَ-پې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع ړپېدلی- مؤنث ړپېدلې- وګورئ ړپېدل-

ړپېدن:(ړَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپېدل-

ړپېدنګ:(ړَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپېدل-

ړپېدنه:(ړَ-پې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړپېدل-

ړپېدونکے:(ړَ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ړپېدل-

ړپېدۀ:(ړَ-پې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړپېدل-

ړت:(ړَت)اسم- (۱)لۀ مناسبه حده زیات او بې ہوله څیز- (۲)نارنجی رنګ لرونکے څیز-

ړت ړیرے:(ړت-ړی-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ړیرور- (۲)ړړن- ناکاره-

ړته ړیره:(ړَ-ته-ړی-ره)اسم صفت (مرکب)- بوچه ړیره- کوسه ړیره- رنګی ړیره چې تشه پۀ زنه راختلې وی-

ړچ:(ړَچ)اسم- (۱)خوځېدنه- حرکت- (۲)څنډ-

ړچا:(ړه-چا)اسم- خوځېدنه- رپا-

ړچکه:(ړچ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ اَس یا دَ اسپې وغېره دَ تګ یو قسم-

ړچند:(ړه-چَند)اسم صفت- خوځېدونکے- مؤنث ړچنده- جمع مؤنث ړچندې-

ړچول:(ړَ-چه-وَل)مصدرِ متعدی- ړچ ورکول- خوځول- حرکت ورکول- ړنجول- ښورول-

ړچولے:(ړَ-چه-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع ړچولی- مؤنث ړچولې- وګورئ ړچول-

ړچون:(ړَ-چه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچول-

ړچونکے:(ړَ-چه-وون-کے)اسم فاعل- جمع ړچونکی- مؤنث ړچونکې- وګورئ ړچول-

ړچونګ:(ړَ-چه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچول-

ړچونه:(ړَ-چه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچول-

ړچېدل:(ړَ-چې-دَل)مصدرِ لازم- ړچ اخستل- رېږدېدل- رپېدل- دَ یخنی یا ویرې نه رېږدېدل-

ړچېدلے:(ړَ-چې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع ړچېدلی- مؤنث ړچېدلې- وګورئ ړچېدل-

ړچېدن:(ړَ-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچېدل-

ړچېدنګ:(ړَ-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچېدل-

ړچېدنه:(ړَ-چې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړچېدل-

ړچېدونکے:(ړَ-چې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع ړچېدونکی- مؤنث ړچېدونکې- وګورئ ړچېدل-

ړچېدۀ:(ړَ-چې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړچېدل-

ړښبنے:(ړښ-به-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ووړښبنے- اړخے- ړخنے- (۲)دَ کټ بازو- دَ کټ چوکاټ-

ړزول:(ړه-زه-وَل)مصدر- دَ تېلو پۀ ذریعه دَ ښاروو علاج کول- (افغانستان)-

ړزولے:(ړه-زه-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع ړزولی- مؤنث ړزولې- وګورئ ړزول-

ړزونکے:(ړه-زه-وون-کے)اسم فاعل- جمع ړزونکی- مؤنث ړزونکې- وګورئ ړزول-

ړزونه:(ړه-زه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- ړزول-

ړزېدل:(ړه-زې-دَل)مصدرِ لازم- دَ تېلو پۀ ذریعه دَ ښاروو علاج کېدل-

ړزېدلے:(ړه-زې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع ړزېدلی- مؤنث ړزېدلې- وګورئ ړزېدل-

ړزېدنه:(ړه-زې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړزېدل-

ړزېدونکے:(ړه-زې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړزېدونکی- مؤنث ړزېدونکې- وګورئ ړزېدل-

ړزېده:(ړه-زې-ده)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړزېدل-

ړق:(ړق)اسم- ړقا- حرکت- خوځېدنه- لړځېدنه- رپ-

ړقا:(ړ-قا)اسم- وګورئ ړق-

ړقول:(ړه-قه-ول)مصدرِ متعدی- حرکت ورکول- ړچول- چرقول- خوځول- شورول- رپول-

ړقولے:(ړه-قه-وه-لے)اسمِ مفعول- جمع ړقولی- مؤنث ړقولې- وګورئ ړقول-

ړقون:(ړه-قه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقول-

ړقونکے:(ړه-قه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړقونکی- مؤنث ړقونکې- وګورئ ړقول-

ړقونګ:(ړه-قه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقول-

ړقونه:(ړه-قه-وه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقول-

ړقېدل:(ړه-قې-دل)مصدرِ لازم- حرکت کښې راتلل- خوځېدل- لړځېدل- ړکېدل- رپېدل-

ړقېدلے:(ړه-قې-ده-لے)اسمِ مفعول- جمع ړقېدلی- مؤنث ړقېدلې- وګورئ ړقېدل-

ړقېدن:(ړه-قې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقېدل-

ړقېدنګ:(ړه-قې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقېدل-

ړقېدنه:(ړه-قې-ده-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړقېدل-

ړقېدونکے:(ړه-قې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړقېدونکی- مؤنث ړقېدونکې- وګورئ ړقېدل-

ړقېده:(ړه-قې-ده)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړقېدل-

ړک:(ړک)اسم- وګورئ ړچ-

ړکول:(ړه-که-ول)مصدرِ متعدی- دَ "ړقول" بل قرأت- وګورئ ړقول-

ړکېدل:(ړ-کې-دل)مصدر- دَ "ړقېدل" بل قرأت- وګورئ ړقېدل-

ړنبوسه:(ړن-بو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لېټی- اتوب- (۲)اوماچ- جمع ړنبوسې-

ړندتوب:(ړند-توب)اسم- نابینائ- ړوندوالے- ړوندتوب- ړندښت-

ړندښت:(ړن-دښت)اسم- وګورئ ړندتوب-

ړندکی:(ړن-د-کی)اسم- واحد- مؤنث- چرمښکې- پانتوپېسه- پاتوپېسه-

ړندکے:(ړن-د-کے)اسمِ تصغیر- وګورئ ړندوکے-

ړندوکے:(ړن-دو-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- ړوند- نابینا- دَ ړوند تصغیر-

ړندول:(ړن-ده-ول)مصدرِ متعدی- (۱)نابینا کول- (۲)پسخول-

ړندون:(ړن-ده-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندول-

ړندونکے:(ړن-د-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړندونکی- مؤنث ړندونکې- وګورئ ړندول-

ړندونګ:(ړن-ده-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندول-

ړندونه:(ړن-ده-وه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندول-

ړنده:(ړن-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ ړوند مؤنث- وګورئ ړوند-

ړنده چرګه:(ړن-ده-چر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښتنو یو خاص قسم پخکړے-

ړنده خره:(ړن-ده-خره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یو قسم لوبه-

ړنده کاته:(ړن-ده-کا-ته)اسم (مرکب)- بې پرسه- اندېر- اندېر ګنهېر- ناپرسانه- بې انصافی- بې عدالتی- جمع ړندې کاتې-

ړنده مره:(ړن-ده-مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مره-

ړنده مېږی:(ړن-ده-مې-ږی)اسم- یو قسم چرمښکې- جمع ړندې مېږی-

ړندېدل:(ړن-دې-دل)مصدرِ لازم- (۱)نابینا کېدل- دَ نظر بیخی ختمېدل- (۲)پسخېدل- (۳)بغض او دُشمنی ساتل-

ړندېدن:(ړن-دې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندېدل-

ړندېدنګ:(ړن-دې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندېدل-

ړندېدنه:(ړن-دې-ده-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړندېدل-

ړندېدونکے:(ړن-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړندېدونکی- مؤنث ړندېدونکې- وګورئ ړندېدل-

ړندېده:(ړن-دې-ده)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړندېدل-

ړنګ:(ړنګ)اسم صفت- وران- رازران- تباه- خراب ترا‌ب- نړېدلے- وران شوے- لهٔ مېنځه تللے- مؤنث ړنګه- جمع مؤنث ړنګې-

ړنګا:(ړنګ-ګا)اسم- وران- ویجاړ- خراب-

ړنګ بنګ:(ړنګ-بنګ)اسم صفت- (۱)مست- بې هوش- نشه- (۲)شاولې واولې تلنه- دَ ناز تګ- (۳)خوت پت-

ړنګتوب:(ړنګ-توب)اسم- وګورئ ړنګتیا-

ړنګتیا:(ړنګ-تیا)اسم- ړنګوالے- ړنګتوب- ورانېدنه- بربادی- تباهی-

ړنګړی:(ړنګ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دَ چیلم نچه- دَ چیلم نَل- (افغانستان)-

ړنګوالے:(ړنګ-وا-لے)اسم- وګورئ ړنګتیا-

ړنګول:(ړنګ-ګه-ول)مصدرِ متعدی- ورانول- بربادول- تباه کول-

ړنګون:(ړنګ-ګه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ړنګول-

ړنګونکے:(ړنګ-ګه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړنګونکی- مؤنث ړنګونکې- وګورئ ړنګول-

ړنګونګ:(ړنګ-ګه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ړنګول-

ړنګونه:(ړنګ-ګه-وه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړنګول-

ړنګېدل:(ړنګ-ګې-دل)مصدرِ لازم- ورانېدل- بربادېدل- تباه کېدل- پرېوتل-

ړنګېدن:(ړنګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ړنګېدل-

ړنګېدنګ:(ړنګ-ګې-دنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ ړنګېدل-
ړنګېدنه:(ړنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ ړنګېدل-
ړنګېدونکے:(ړنګ-ګې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ړنګېدونکی- مؤنث ړنګېدونکې- وګورئ ړنګېدل-
ړنګېدهٔ:(ړنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ړنګېدل-
ړنګی:(ړنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- ړینګی- لونګی- دَ ربښمو ړینګی-
ړنګی:(ړنګ-ګی)اسم صفت- رغے- چې ژور نهٔ وی- چې ګڼ نهٔ وی-
ړنګے:(ړنګ-ګے)اسم- ژړا- انګولا- سونګ سونګ- رینګ رینګ- پهٔ برېج برېج ژړا- رینګټ- رینګار-
ړنګے:(ړنګ-ګے)اسم صفت- (۱)نرم- پوست- (۲)ړینګے- رنګے- رنګړے- دَ ګڼ مقابل- (۳)اُبلن- اُبړن- نرے- اوګین- (افغانستان)-
ړوز:(ړوز)اسم- پهٔ شوملو کښې پخه شوې دَ وریژو، غنمو، جوارو یا باجرې اتوب یا لېټی-
ړومبزیزه:(ړوم-به-زی-زه)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه غوا، مېښه وغیره چې پهٔ وړومبی خل لنګه شوې وی- بولی بوتر-
ړوند:(ړوند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نابینا- پهٔ سترګو معذوره- (۲)کم عقل- جاهل- حاسد- جمع ړاندهٔ- مؤنث ړنده- جمع مؤنث ړندې-
ړوندتوب:(ړوند-توب)اسم- ړوندوالے- ړوندتیا- ړندېدنه-
ړوندتیا:(ړوند-تیا)اسم- وګورئ ړوندتوب-
ړوندکوڼ:(ړوند-کوڼ)اسم صفت- کور و کَر- وارخطا- چې نهٔ څهٔ اوری او نهٔ څهٔ وینی-
ړوندوالے:(ړوند-وا-لے)اسم- وګورئ ړوندتوب-
ړی:(ړی)اسم صوت- دَ مېښو او سنډاګانو دَ روانولو او پاڅولو دَ پاره ویونکے تورے-
ړیچه:(ړی-چه)اسم- واحد- مؤنث- منړه- زغل- دولکی-
ړیز:(ړیز)اسم صفت- خټه شوے- ټینګ- کړوبے- ټینګ شربت- ټینګه خټه-
ړیمباخه:(ړیم-با-خه)اسم صفت- زړه ټکړه- زړه ټوټه-
ړینګړ:(ړینګ-ګړ)اسم صفت- رنګے رنګے- دَ ګڼ ضد- رنګړے- رنګړ-
ړینګے:(ړینګ-ګے)اسم- (۱)کبے- کندرے- خدران- روے- بروټے- دسترخوان- (۲)اسبابِ خانه- دَ سامان اېښودلو ځائې- تال څکال- جمع ړینګی-
ړې:(ړې)تلفظ- وګورئ "ړ"- دَ پښتو دَ حروفِ تهجی دَ اوولسم حرف "ړ" تلفظ-

---

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(کِ-تاب)، "پېش"(نُو-کا-ره)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

ز :(زي)حرف- دَ پښتو د حروف تهجي اتلسم او دَ عربي يولسم حرف چې د ابجدو پهٔ حساب ئې شمېر اووهٔ دے-

زا :(زا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ښاروو دَ لنګېدو وخت- (۲)دَ أبو زيم- زاو- زاوے- (۳)زيمناکې زمکې نهٔ أبو وېستو لښتے-

زابر :(زا-بر)اسم- زاکښ- جر- هغه وَله يا لښتے چې خلقو پخپله جوړ کړے وی او دَ زيمناکې زمکې أبهٔ پکښې بلې خوا ته ووځی-

زاپران:(زاپ-ران)اسم- کنګو- زعفران- دَ پښتو قرات- نباتاتی نوم (ZAFFERANO)-

زاخکه:(زا-خهٔ-که)اسم- يو حلاله مرغی چې غوښه ئې خوره وی-

زاد :(زاد)اسم- توښه- خوراک- اذوقه- (م- فارسی)-

زاد :(زاد)اسم- پېدا شوے- (م- فارسی)-

زاد :(زاد)لاحقه- هغه لاحقه چې دَ خنو اسمونو سره يوځائ شی نو معنٰی ورکوی لکه پری زاد- ادم زاد وغېره-

زار :(زار)اسم- (۱)تکليف- رنځ- مصيبت- پرېشانی- (۲)ژړا- فرياد- ټاپ- (۳)کيله معنٰی- (۴)دَ "زهر" بل قرأت-

زار :(زار)اسم- (۱)بدبختی- بدمرغی- (۲)افسوس-

زار :(زار)لاحقه چې دَ نورو کلمو سره راځی لکه لاله زار-

زاربوټے :(زار-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- ګنډېرے- تريخ غرنيز بوټے- نباتاتی نوم (NERIUM ODORUM)- جمع زاربوټی-

زار جيو :(زار-جيو)کلمه- زار قُربان-

زارخند :(زار-خند)اسم- زهرخند- هغه خندا چې د سوخت يا شرمندګئ په سبب څرګنده شی- (م- فارسی)-

زار زار :(زار-زار)اسم صفت- پهٔ چغو چغو- پهٔ کوکو-

زارزمکی :(زار-زم-کی)اسم- دَ ترکاری يو قسم- (افغانستان)-

زارزنګی :(زار-زنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- مرغونے- مرغونې- منه غونې- کاکوړه- پوپانو-

زارضرور :(زار-ز-رور)متعلق فعل- خامخا- ضروری-

زارع :(زا-رع)اسم- کرونده ګر- بزګر- (م- عربی)-

زارمړے :(زار-مهٔ-ړے)اسم صفت- زاره چاودے- ورځ ګرځے- ګشتے- بدبخت- جمع زارمړي-

زارموره:(زار-مو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زهرموره- يو انسانی عضو-

زارنالی :(زار-نا-لی)اسم- (۱)زاری- ژړا- فرياد- منت زاری- (۲)جغری وهنه- ايری وهنه-

زاره:(زا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ صفر کڅوړه- تريخے- ترخے-

زاره ترکی :(زا-ره-تر-کی)اسم- (۱)مړکېدنه- (۲)غم- زحمت- تکليف- زهره ترکی- زړهٔ چاودنه- (۳)ډېر ستړے کېدنه-

زاره ترکے :(زا-ره-تر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مړ- (۲)مغموم- خفه- زړهٔ چاودے- (۳)ستړے- مؤنث زاره ترکې-

زاره چاودے :(زا-ره-چاؤ-دے)اسم صفت- زارمړے- مصيبت زده- غمزده- زاره ترکے- خوار و زار- جمع زاره چاودی-

زاری :(زا-ری)اسم- (۱)فرياد- منت- (۲)خوشامنده- (۳)چغې سورې-

زارېدل :(زا-رې-دل)مصدر لازم- خفه کېدل- پرېشانه کېدل-

زارېدن :(زا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زارېدل-

زارېدنګ :(زا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زارېدل-

زارېدنه :(زا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زارېدل-

زارېدونکے :(زا-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زارېدونکی- مؤنث زارېدونکې- وګورئ زارېدل-

زارېدهٔ :(زا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ زارېدل-

زاړم بوئ :(زا-ړم-بوئ)اسم- دَ کپړې دَ سوزېدو بوئ- زاړومبے- زړومبے- زاړنبوئ- (افغانستان)-

زاړند :(زا-ړند)اسم- دَ کنډک نه بيل شوے ګډ يا ګډوړے- هغه ګډ يا ګډوړے چې دَ خپل کنډک نه بيل شی او بل کنډک کښې شامل شی-

زاړومبے :(زا-ړوم-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ زاړم بوئ- جمع زاړومبی-

زاړه لوغې :(زا-ړه-لو-غې)اسم- زړه لوغی- زاړې-

زاړې :(زا-ړې)اسم صفت- هغه پيور ښاروے چې دَ لنګتون ئې ډېره موده شوې وی او پئ پکښې کم شوی وی- زاړه لوغې-

زازړ :(زا-زړ)اسم- زار ضرور- خامخا- اړومرو-

زاړهٔ :(زا-ړهٔ)اسم صفت- جمع- مذکر- زېړ- ښاړ شپاړ- شړل بړل- دَ مهين او هوار ضد-

زاغ :(زاغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کارغهٔ- (۲)رقيب- هوښيار- زيرک- چالاک- جمع زاغان- (فارسی)-

زاغاړی :(زا-غا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ايلی پهٔ رنګ يو قسم توره مرغی-

زاغچکه :(زاغ-چهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- کاغی- وراغه- زاغچه- سپينچکه غاړه لرونکے يو وړوکے کارغهٔ-

زاغچه :(زاغ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زاغچکه- جمع زاغچې-

زاغزوغ :(زاغ-زوغ)اسم صفت- غماز- چغلی خور- جمع زاغزوغان- مؤنث زاغزوغه- جمع مؤنث زاغزوغې-

زاغزوغی :(زاغ-زو-غی)اسم- مؤنث- غمازی- چغلی خوری- چُغلی-

زاغه :(زا-غه)اسم- واحد- مؤنث- سمڅ- کمرغالے- سمڅه- جمع زاغې-

زاغيړے :(زا-غی-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- لټ- ناراسته- جمع زاغيړی-

زاک :(زاک)اسم- (۱)خاوری- (۲)يو قسم غمے- زاګ-

زاکښ :(زا-کښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ زابر- جمع زاکښونه-

زاګ :(زاګ)اسم- واحد- مذکر- خاوری- پټکړے- پټکنے-

زاګی :(زا-ګی)اسم- واحد- مؤنث- دَ لمسی نه جوړ دَ ښځو خاص قسم لباس- کوڅو- کوڅ-

زال:(زال)اسم- بوډا- زوړ- (م- فارسي)-

زالمند:(زال-مند)اسم- واحد- مذکر- هغه پړې يا رسۍ چې د اوښ زنګون پرې د کښېناستلو د پاره تړلے شي- (افغانستان)-

زام:(زام)اسم- د "زعم" مغفن- قياس- ګومان- اټکل-

زامده:(زام-ده)اسم- واحد- مؤنث- په جبو کښې پېدا کېدونکے د وښو يو قسم چې د زخم د پاره پکارولے شي- جمع زامدې-

زامن:(زا-من)اسم- جمع- خامن- نارينه اولاد- د زوئ جمع-

زامه:(زا-مه)اسم- واحد- مؤنث- ژامنه- ژامه- برغبسے- زانبوړے- د ژامه بل قرأت- جمع زامې-

زانده:(زان-ده)اسم- واحد- مؤنث- زانډړه- زړۀ- خمير- جمع زاندې-

زانبوړے:(زان-بو-ړے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زامه-

زانغولے:(زان-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- د زمکې د کنستو يو قسم اکه- وړوکے کلنګ- زړه کښتي- ميتے- کيے-

زانګل:(زانګ-ګل)مصدر- ځانګل- جوټې خوړل- په يو ځوړند څيز جوټې خوړل- ټال خوړل-

زانګلے:(زانګ-ګۀ-لے)اسم مفعول- جمع زنګلي- مؤنث زانګلې- وګورئ زانګل-

زانګن:(زانګ-ګن)حاصل مصدر- وګورئ زانګل-

زانګنه:(زانګ-ګۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زانګل-

زانګو:(زانګ-ګو)اسم- واحد- مؤنث- ځانګو- هغه ګواره چې ماشومان پکښې زنګولے شي- جمع زانګوګانې-

زانګوکے:(زانګ-ګو-کے)اسم- واحد- مذکر- اوښاره- اوښکی- د بی بی اوښه- پليپليکه- اښاره- يو شين رنګ لرونکې حشره چې ماشومان ورته وائي اوښې اوښې د اباسين اُبۀ څومره دي نو هغه پښې پورته کړي نو ماشومان وائي دومره-

زانګول:(زانګ-ګ-ول)مصدر متعدی- جوټې ورکول- ځانګول-

زانګون:(زانګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ زانګول-

زانګونکے:(زانګ-ګ-وون-کے)اسم فاعل- جمع زانګونکي- مؤنث زانګونکې- وګورئ زانګول-

زانګونګ:(زانګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زانګول-

زانګونه:(زانګ-ګ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زانګول-

زانګه:(زانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- انګی- انګازه-

زانګه:(زانګ-ګه)اسم- قد- لوړوالے- زانګی-

زانګي:(زانګ-ګي)اسم- زانګه- قد- لوړوالے-

زاني:(زا-ني)اسم صفت- زناکار- بدکار- بدکاره- د زنا سره متعلق- (م- عربي)-

زانيه:(زا-ني-يه)اسم- زناکاره ښځه- جمع زانيې- (م- عربي)-

زانه:(زا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وړې پښې وده غاړه او تېره مښوکه لرونکې يو مارغۀ چې عموماً په اُبو کښې ژوند تېروي- سائنسي نوم (ANTHROPOIDOS VIRGO)- جمع زانې-

زاو:(زاو)اسم- واحد- مذکر- (۱)نو- نم- رطوبت- (۲)زا- زاوه- زاوے- هغه ځائې چې اُبۀ راکاږي-

زاوذات:(زاؤ-ذات)اسم- جمع- مذکر- بال بچ- زاوزاد- اولاد-

زاوزاد:(زاؤ-زاد)اسم- وګورئ زاوذات-

زاوزو:(زاو-زو)متعلق فعل- (۱)زار ضرور- هرومرو- خامخا- ضرور- (۲)د ناچارۍ- چار ناچار-

زاولن:(زاؤ-لن)اسم صفت- (۱)ژاولن- د ژاولې ماده لرونکے- (۲)ورغلے پرهر- (۳)بې کاره- تنبل- لټ- سُست- (۴)بې ځلې- بې ژبې- عاجز-

زاوله:(زاؤ-له)اسم- واحد- مؤنث- د ژاولې بل قرأت- وګورئ ژاوله-

زاويه:(زا-وي-يه)اسم- واحد- مؤنث- کُنج- ګوټ- هغه شکل چې د دوؤ مستقيمو کرښو د تقاطع سره جوړيږي- جمع زاويې-

زاوبل:(زا-وبل)اسم- خول- دزامداره واوره او باران چې يخني ورسره وي- (افغانستان)-

زاوے:(زا-وے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم تيږه چې مېده کړے شي نو د لوښو جوړولو د پاره نورو څيزونو سره يو ځائې کولے شي- جمع زاوي- (افغانستان)-

زاهد:(زا-هد)اسم صفت- واحد- مذکر- پرهېزګار- زهد و تقوىٰ کونکے- پارسا- عابد- جمع زاهدان-

زاهدي:(زا-هَ-دي)اسم- پرهېزګاري- تقوىٰ- تقوىٰ داري-

زايپه:(زا-ي-په)اسم- ښځه- ماينه- ماندينه- کوروداني- کډه- ارتينه- (افغانستان)-

زايچه:(زا-ي-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د منجم پېشګوني- (۲)د نوي ماشوم د ژوند د حالاتو پېشګوني-

زايد:(زا-يد)اسم صفت- (۱)زيات- ډېر- د پاسه- (۲)اضافه- علاوه- (م- فارسي)-

زايدتجنيس:(زا-يد-تج-نيس)اسم- د شاعري يو صنعت- (م- عربي)-

زاير:(زا-ير)اسم صفت- زيارت کرنکے- زيارت ته تلونکے- (م- عربي)-

زايل:(زا-يل)اسم صفت- ضائع- نابود- لۀ مينځه تللے- زوم- لرې- زهه- (م- فارسي)-

زايلول:(زا-ي-ل-ول)مصدر متعدی- کمول- نابودول- نيست کول- لۀ مېنځه وړل- ضائع کول- لرې کول- (م- عربي زائل)-

زايلونکے:(زا-ي-له-وون-کے)اسم فاعل- جمع زايلونکي- مؤنث زايلونکې- وګورئ زايلول-

زايلېدل:(زا-ي-لې-دل)مصدر لازم- نابودېدل- لۀ مېنځه تلل- زهېدل- ضائع کېدل- لرې کېدل-

زايلېدن:(زا-ي-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زايلېدل-

زايلېدنګ:(زا-ي-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زايلېدل-

"زبر" (ځ-بۀ-ره)، "زورکے" (ښل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (ک-تا-ب)، "جزم" (شکون)، "ۀ" (ز-ړه)، "ۀ" (بو-ښې-دۀ)

زایلېدنه:(زا-يْ-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زایلېدل-
زایلېدونکے:(زا-يْ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع زایلېدونکی- مؤنث زایلېدونکې- وګورئ زایلېدل-
زایلېدهٔ:(زا-يْ-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زایلېدل-
زبات:(زبات)اسم- (۱)ښېګړه- نېکی- احسان- زباد- صفت- دَ احسان او ښو یادونه- (۲)ثابت- کلک- استوار- (افغانستان)-
زباتل:(زبا-تل)مصدر- پاستل- پاسلل- پاسېلل- احسان یادول- نېکی او مینه یادول-
زباتلے:(زبا-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زباتلی- مؤنث زباتلې- وګورئ زباتل-
زباتن:(زبا-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتل-
زباتنه:(زبا-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتل-
زباتول:(زبا-ته-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)وګورئ زباتل- (۲)ثابتول- ثبوتول- زبادول-
زباتون:(زبا-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتول-
زباتونکے:(زبا-ته-وون-کے)اسم فاعل- جمع زباتونکی- مؤنث زباتونکې- وګورئ زباتول-
زباتونګ:(زبا-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتول-
زباتونه:(زبا-ته-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتول-
زباتېدل:(زبا-تې-دَل)مصدرِ لازم- زبادېدل- ثبوتېدل- ثابتېدل-
زباتېدن:(زبا-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتېدل-
زباتېدنګ:(زبا-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتېدل-
زباتېدنه:(زبا-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زباتېدل-
زباتېدونکے:(زبا-تې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع زباتېدونکی- مؤنث زباتېدونکې- وګورئ زباتېدل-
زباتېدهٔ:(زبا-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زباتېدل-
زباد:(زباد)اسم- وګورئ زبات-
زبادول:(زبا-دَ-وَل)مصدرِ متعدی- زباتول- ثابتول- ثبوتول-
زبادون:(زبا-دَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادول-
زبادونکے:(زبا-دَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع زبادونکی- مؤنث زبادونکې- وګورئ زبادول-
زبادونګ:(زبا-دَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادول-
زبادونه:(زبا-دَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادول-
زبادېدل:(زبا-دې-دل)مصدرِ لازم- زباتېدل- ثابتېدل- ثبوتېدل-
زبادېدن:(زبا-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادېدل-
زبادېدنګ:(زبا-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادېدل-
زبادېدنه:(زبا-دې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زبادېدل-
زبادېدونکے:(زبا-دې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع زبادېدونکی- مؤنث زبادېدونکې- وګورئ زبادېدل-
زبادېدهٔ:(زبا-دې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زبادېدل-
زبان:(زُ-بان)اسم- (۱)ژبه- (۲)وعده- ژبان-
زبانی:(زُ-با-نی)اسمِ صفت- پهٔ خلهٔ وئیلے شوے- پهٔ خُلهٔ- پهٔ ژبه- (۲)دَ ژبې سره متعلق- شفاهی-
زبده:(زُب-ده)اسمِ صفت- غوره- مهم- زبردست- معروف- ښکاره-
زبر:(زَ-بَر)صفت- دا توری عموماً دَ "زېر" سره راځی لکه زېر و زبر- خراب تراب- ګډوډ-
زبر:(زَ-بَر)صفت- زورور- قوی-
زبر:(زَ-بَر)علامت- دَ "ا" نیمه چې نیم علامت ګڼلے شی- فتحه-
زبر:(زَ-بَر)اسم- یاد- زوت- حافظه کښې- ازبر-
زبرجد:(زَ-بر-جَد)اسم- سنیګښے- یو قسم زمرد- قیمتی کاڼے- (م- عربی)-
زبردست:(زَ-بر-دَست)اسم صفت- تکړه- زورور- غښتلے- قوی- (۲)ښکاره- وتلے- (۳)دَ قدرت خاوند- (۴)دَ مهارت خاوند- ماهر-
زبردستی:(زَ-بَر-دَس-تی)اسم- زورورتیا- زوروری- (۲)ماهرتیا- مهارت-
زبرګ:(زبرګ)صفت- (۱)بزرګ- مشر- (۲)دَ برخې خاوند- ولی- جمع زبرګان-
زبرګه:(زبر-ګه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ زبرګ مؤنث- وګورئ زبرګ-
زبرګه میاشت:(زبر-ګه-میاشت)اسم- بزرګه میاشت-
زبرګی:(زبر-ګی)اسم- (۱)مشری- لويْ والے- (۲)دَ زبرګ جوړېدو حالت- پرهېزګاری- وګورئ زبرګ-
زبرول:(زبه-ر-وَل)مصدر- (۱)پهٔ یاد وئیل- ښهٔ یادول- ازبر کول- (۲)وُچتول- (۳)احسان کول-
زبرون:(زبه-ر-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زبرول-
زبرونکے:(زبه-ر-وون-کے)اسم فاعل- جمع زبرونکی- مؤنث زبرونکې- وګورئ زبرول-
زبرونګ:(زبه-ر-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زبرول-
زبرونه:(زبه-ر-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زبرول-
زبره:(زب-ره)اسم- یو قسم بوټے چې پهٔ شګلن ځایْ کښې پېدا کېږی او دَ سوزولو دَ پاره پکارېږلے شی-
زبغراند:(زب-غه-ړاند)اسم صفت- (۱)ژبغړاند- نوے پهٔ خبرو راغلے ماشوم- (۲)ژبور- (افغانستان)-
زبکه:(زب-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرهٔ شپېشتی- دَ غرهٔ رشقه- یو قسم واښهٔ- (افغانستان)-
زبل:(زَ-بل)مصدر- کوټل- مېده کول-
زبلتوب:(زَ-بل-توب)اسم- زبلتیا- زبل والے- مېده توب-
زبلتیا:(زَ-بل-تیا)اسم- وګورئ زبلتوب-

"ی" (څې-رَل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ى"(پیا-لې)، "ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

زبلوالے:(زَ-بَل-وا-لے)اسم- وګورئ زبلتوب-

زبله:(زَب-لَه)متعلق فعل- وګورئ خبله-

زبلے:(زبه-لے)اسم- واحد- مذکر- کورنی- زوذات- زوناد- تراک- جمع زبلی- (افغانستان)-

زبن:(زَ-بَن)اسم صفت- بې درده- بې رحمه- سخت زړے- حیوان- جاهل- لواړ-

زبن:(زَ-بِن)حاصل مصدر- وګورئ زبل-

زبنه:(زَ-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زبل-

زبور:(زَ-بور)اسم- واحد- مذکر- پهٔ داؤد علیه السلام نازل شوے اسمانی کتاب- (م- عبرانی)-

زبول:(زَ-به-وَل)مصدر متعدی- خوارول- زبونول- پامالول-

زبولے:(زَ-به-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زبولی- مؤنث زبولې- وګورئ زبول-

زبون:(زَ-بُون)اسم- (۱)مزه- ذائقه- خوند- (۲)ژبه- زبه- (افغانستان)-

زبون:(زَ-بُون)اسم صفت- ذلیل- خوار- کمزورے- خوربدلے- عاجز- لاغر-

زبون:(زَ-به-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زبول-

زبونتوب:(زَ-بُون-توب)اسم- زبونتیا- زبنه- خواری-

زبونتیا:(زَ-بُون-تیا)اسم- وګورئ زبون توب-

زبونکے:(زَ-بُون-کے)اسم فاعل- جمع زبونکی- مؤنث زبونکې- وګورئ زبل-

زبونکے:(زه-به-وون-کے)اسم فاعل- جمع زبونکی- مؤنث زبونکې- وګورئ زبول-

زبونګ:(زَ-به-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زبول-

زبونول:(زَ-بُو-نَ-وَل)مصدر- ذلیلول- خوارول- خورول- عاجزول-

زبونون:(زَ-بُو-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زبونول-

زبونونکے:(زَ-بُو-نَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع زبونونکی- مؤنث زبونونکې- وګورئ زبونول-

زبونونګ:(زَ-بُو-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زبونول-

زبونونه:(زَ-بُو-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زبونول-

زبونی:(زَ-بُو-نی)اسم- دړد- کم طاقتی- عاجزی- خرابتیا- خرابی-

زبونېدل:(زَ-بُو-نې-دَل)مصدر- خوارېدل- ذلیل کېدل- عاجز کېدل- زبون کېدل-

زبونېدن:(زَ-بُو-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ زبونېدل-

زبونېدنګ:(زَ-بُو-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زبونېدل-

زبونېدنه:(زَ-بُو-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زبونېدل-

زبونېدونکے:(زَ-بُو-نې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع زبونېدونکی- مؤنث زبونېدونکې- وګورئ زبونېدل-

زبونېدهٔ:(زَ-بو-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زبونېدل-

زبه:(زهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژبه- (۲)لوظ- وعده- اقرار- جمع زبې-

زبه:(زَبه)اسم- بزه- وُزه- جمع زبې-

زبیب:(زَ-بیب)اسم- (۱)خُشک انګور- (۲)خُشک اینځر-

زبېرګے:(زَبېر-ګے)اسم- پهٔ بیماری یا سختئ کښې فریاد- زوېرګے- زګېروے- فریاد-

زبېښ:(زَبېښ)اسم- (۱)خبېښ- جذبونه- زبېښته- (۲)چوشنه- چوپنه-

زبېښناک:(زبېښ-ناک)اسم- اپونه- مېوه ټولونه- دَ بل لهٔ محنته فائده اخسته-

زبېښل:(زَبې-ښَل)مصدر- (۱)خبېښل- چوپل- (۲)جذبول- راکښل- (۳)نچوړول- نښتېځل-

زبېښلے:(زَبې-ښهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زبېښلی- مؤنث زبېښلې-.وګورئ زبېښل-

زبېښن:(زَبې-ښَن)حاصل مصدر- وګورئ زبېښل-

زبېښند:(زَبې-ښَند)اسم صفت- (۱)چوپونکے- (۲)جذب کونکے- جاذب-

زبېښندوکے:(زَبې-ښَن-دُو-کے)اسم فاعل- (۱)چوشک- (۲)زبېښونکے-

زبېښنګ:(زَبې-ښَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زبېښل-

زبېښنه:(زَبې-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زبېښل-

زبېښونکے:(زَبې-ښُون-کے)اسم فاعل- جمع زبېښونکی- مؤنث زبېښونکې- وګورئ زبېښل-

زبېکے:(زبېک-کے)اسم- کوربونے- خښتګ- ژبونکے- زبینکے- (افغانستان)-

زبېل:(زَبې-لَل)مصدر- (۱)زبېښل- چوپل- (۲)جذبول- راکښل- (۳)نچوړول- نښتېځل-

زبېللے:(زَبې-لهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زبېللی- مؤنث زبېللې- وګورئ زبېلل-

زبېلن:(زَبې-لَن)حاصل مصدر- وګورئ زبېلل-

زبېلنګ:(زَبې-لَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زبېلل-

زبېلنه:(زَبې-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زبېلل-

زبېلونکے:(زَبې-لون-کے)اسم فاعل- جمع زبېلونکی- مؤنث زبېلونکې- وګورئ زبېلل-

زبېنګے:(زبېنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- کوربونے- خښتګ- ژبونکے- دَ پرتوګ رومال- زبېکے-

زبی:(زَ-بی)اسم- وګورئ ژبی- (افغانستان)-

زپ:(زَپ)اسم صفت- زوړ- کمزورے- ضعیف-

زته:(زَ-ته)اسم صفت- زوته- پهٔ زوره زوره-

زجر:(زَ-جَر)اسم- خور- کړاؤ- تکلیف- زحمت- خورونه- شکنجه- ترټنه- ستونه- (عربی)-

زخغوړے:(زَخ-غو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګهوری تلېدلې غوښه- جمع زخغوړی-

زُحل:(زُ-حَل)اسم- دَ شمسی نظام لهٔ نهو ستوریو نه یو-

زحمت:(زَح-مَت)اسم- رېړ- کړاؤ- کړاک- تکلیف- جمع زحمتونه-

زحمت کښ:(زَح-مَت-کښ)اسم- زیارکښ- خواری کښ-

زبر "(غ-بهٔ-ره)"، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زیر" (ک-تاب)، "جزم" (شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ" (پو-ہې-دهٔ)

زحمتي:(زح-مه-تي)اسم- (۱)زیارکښ- خواری کښ- (۲)زحمت لرونکے- په تکلیف کښې-

زخته:(زخ-ته)اسم- واحد- مذکر- جخته- کنډوله- يو قسم وانهٔ چې ماشومان يې جړې خوري- (افغانستان)-

زخم:(ز-خم/زخم)اسم- (۱)پرهر- پرمار- پرار- ټپ- (۲)خارخوري- کرزنے- ځرخاږ- بغرې- زغومے- غرومبے- ګرداږ- (افغانستان)-

زخچه:(زخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- د پسرلي په موسم کښې راټوکېدونکے بوټے چې وبخ يې خوړلے شي- جمع زخچې-

زخمانه:(زخ-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه روپۍ پيسې چې د زخميانو د تاوان په جُرم کښې ورکولے شي-

زخمتي:(زخ-مه-تي)اسم صفت- (۱)زيارکښ- زحمت وچتونکے- (۲)مشکل- سخت-

زخمک:(زخ-مک)اسم- زخمه- شهباز- د رباب غوږلو آله-

زخمه:(زخ-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زخمک- جمع زخمې-

زخمي:(زخ-مي)اسم صفت- واحد- مذکر- ژوبل- ټپي- پرهرژلے- خوږ- جمع زخميان-

زخن:(زهٔ-خن)اسم صفت- زخداره- خنډ لرونکے- زخه لرونکے- غټې غټې (لرګے)-

زخن توب:(زهٔ-خن-توب)اسم- زخن والے- زخې لرنه-

زخن والے:(زهٔ-خن-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ زخن توب-

زخه:(زهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د وجود په يوه برخه راختلې زياتي شان غوښه- دانه- (۲)خنډ- غټه- (۳)د ټوپک يا تماچې غټې- زرے-

زخيره:(زَ-خي-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوزغلے- بزغلے- (۲)پنکه- پانکه- پاسره- زېرمه- جمع زخيرې-

زخيره:(ز-خي-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ذخيره- (۲)د ساتنې از خوندي کولو ځاې-

زد:(زد)اسم- تاثير- اثر- اغېزه-

زد:(زد)اسم- د سيند لاره-

زدايت:(زَ-دا-يت)اسم- اصل- کورنۍ- ختَه- نسب- قام- ټبر-

زدکړه:(زدَ-ړه)اسم- (۱)زده کونه- پوهېدنه- (۲)کلانکارى-

زدکول:(زده-که-ول)مصدر متعدي- زدکړه کول- پوهېدل- تعليم حاصلول- د پوهېدلو د پاره کوشش کول-

زدکون:(زده-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ زدکول-

زدکونکے:(زده-که-ون-کے)اسم فاعل- جمع زدکونکی- مؤنث زدکونکې- وګورئ زدکول-

زدکونګ:(زده-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زدکول-

زدکونه:(زده-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زدکول-

زدکېدل:(زده-کې-دل)مصدر لازم- پوهه حاصلېدل- پوهېدل-

زدکېدن:(زده-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زدکېدل-

زدکېدنګ:(زده-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زدکېدل-

زدکېدنه:(زده-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زدکېدل-

زدکېدونکے:(زده-کې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زدکېدونکی- مؤنث زدکېدونکې- وګورئ زدکېدل-

زدکېدهٔ:(زده-کې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ زدکېدل-

زدول:(زده-ول)مصدر- زدوول- مښل- سولول- په تدريج سره کمول- مړل-

زدون:(زده-ون)حاصل مصدر- وګورئ زدول-

زدونکے:(زده-وون-کے)اسم فاعل- جمع زدونکی- مؤنث زدونکې- وګورئ زدول-

زدونګ:(زده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زدول-

زدونه:(زده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زدول-

زدونې:(زدو-نې)اسم- واحد- مؤنث- چکې- غنهارے- د ټرتو چکې-

زدوول:(زدو-ول)مصدر- زدول- مښل- مړل- سولول- په تدريج سره کمول- رسېيل-

زدوولے:(زدو-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زدوولي- مؤنث زدوولې- وګورئ زدوول-

زدوون:(زدو-ون)حاصل مصدر- وګورئ زدوول-

زدوونکے:(زدو-وون-کے)اسم فاعل- جمع زدوونکی- مؤنث زدوونکې- وګورئ زدوول-

زدوونګ:(زدو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زدوول-

زدوونه:(زدو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زدوول-

زدويل:(زدو-يل)مصدر- (۱)زدول- زدوول- مښل- سولول- رسېيل- (۲)ويلې کول- (۳)بربښول- (۴)غربدل-

زدويلے:(زدو-يهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زدويلي- مؤنث زدويلې- وګورئ زدويل-

زدوين:(زدو-ين)حاصل مصدر- وګورئ زدويل-

زدوينګ:(زدو-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ زدويل-

زدوينه:(زدو-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زدويل-

زدوينکے:(زدو-ين-کے)اسم فاعل- جمع زدوينکی- مؤنث زدوينکې- وګورئ زدويل-

زدويونکے:(زدو-يون-کے)اسم فاعل- جمع زدويونکی- مؤنث زدويونکې- وګورئ زدويل-

زده:(زده)صفت- په ياد- په حافظه کښې زوت- زده شوے- حفظ-

زده:(زَ-ده)اسم صفت- (۱)وهلے- ځپلے- خپلے- خمبلے- (۲)غمژن- غمګين- خفه- (۳)لګېدلے- داغي شوے-

زدې:(ز-دې)اسم- صدی- پېړۍ- ترن- د سلو کالو موده- (افغانستان)-

زر:(زر)اسم- (۱)يو قيمتي دات- (۲)دولت- مال- سره-

ئ (ښې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

زر :(زَر)اسم عدد- هزار- لس خله سل- دَ شمار يوه اکائی- ۱۰۰۰-

زر :(زَر)متعلق فعل- دَ ژر مفغن- پۀ بيړه- تېز- ګړندے- جلت-

زراعت:(زَ-را-عَت)اسم- کر- کښت- کرهڼه- کرنه-

زراعتی:(زَ-را-عَ-تی)اسم- دَ زراعتٔ سره متعلق-

زرافه:(زَ-را-فه)اسم- واحد- مؤنث- اوښ پړانګ- يو قسم اوښه- شترګاو-

زراندود:(زر-ان-دود)صفت- پۀ زرو لړلے- زرلے- ګلېټ-

زرایه:(زَ-را-يه)اسم- (۱)تېز- تېز قدم- (۲)تېز ګټېدنه-

زرب:(زرب)اسم- (۱)زرپ- شِدت- (۲)غلبه- برے- (۳)پرتم- (افغانستان)-

زربرخ:(زر-ب-رخ)اسم- (۱)ډېرے- زرورق- زرپاڼه- (۲)ابرک- شګوګل- شګے- رڼوکے-

زربفت:(زَر-بفت)اسم- واحد- مذکر- زرناپ- کين خاب- کمخاب- يو ريښمين ټوکے-

زربوزے:(زرَ-بو-زے)اسم- يو قسم کېدون چې زرتار څخه جوړيږی- (افغانستان)-

زربيانګ:(زر-بيانګ)اسم- واحد- مذکر- زربېنک- دَ لرګی جوړه دَ موچيانو يوه آله چې څرمن پرې نرۍ کوی او صفا کوی-

زربېره:(زَر-بې-ره)اسم- دَ پوزې دَ نسوارو پۀ ځاې پکارېدونکے يو قسم وابښۀ چې دَ وُچولو نه پس مېده کولے شی- (افغانستان)-

زربی:(زر-بی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پسخانه- ګودام- سټور- دَ کور هغه کوټه چې دَ کودام پۀ توګه پکارولے شی- (۲)دَ خښتو هغه رده چې دَ ګومبت (ګنبد) دَ ټينګوالی دَ پاره دَ خښتو پۀ مېنځ کښې لګولے شی-

زربے:(زَر-بے)اسم- واحد- مذکر- دَ بوټ يا څپلی دَ وندنيو سوری کولو يوه آله- (افغانستان)-

زرپ:(زَرپ)اسم- وګورئ زرب-

زرپاڼه:(زَر-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- زرورق- زربرخ- دَ زروپاڼه- جمع زرپاڼې-

زرپترکے:(زر-پت-رَ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ زرو وړوکے پترے- جمع زرپترکی-

زرپرست:(زَر-په-رست)اسم صفت- دَ دولت سره مينه لرونکے-

زرپرستی:(زَر-پَ-رس-تی)اسم- دَ زرپرست جوړېدو حالت-

زرپېښ:(زَر-پېښ)اسم- زرګر- دَ زر کار کونکے-

زرپېرلے:(زر-پې-رۀ-لے)اسم- زرخريد- پۀ بيعه اخستے شوے-

زر تر زره:(زَر-تر-زۀ-ره)متعلق فعل- ژر تر ژره- سمدستی- فوراً- ډېر ژر-

زرتشت:(زر-تشت)اسم- زردښت- زرتشتی- زرتشتر- زرتشترا- دَ زردښتی منصب خاوند چې اور ته يې سجده کوله-

زرتشتر:(زر-تښ-تر)اسم- وګورئ زرتشت-

زرتشترا:(زر-تش-ترا)اسم- وګورئ زرتشت-

زرتشتی:(زر-تش-تی)اسم- دَ زرتشت دَ عقيدې سره تعلق لرونکے- وګورئ زرتشت-

زرتلۀ:(زر-تۀ-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ سرو او سپينو دَ تللو کنډه- زرکنډه-

زرټاپونے:(زَر-ټا-پَ-وو-نے)اسم صفت- ټک سال- ټاپه وهونکے- پۀ اشرفيو ټاپه لګونکے- روپۍ او اشرفۍ جوړونکے-

زرټوکے:(زر-ټو-کے)اسم- هغه کپړه چې دَ تيلۍ کار پرې شوے وی- جمع زرټوکی- (افغانستان)-

زرخ:(زرخ)اسم صفت- خرڅ- پۀ سُور کښې شين رنګ لرونکے-

زرخوابی:(زَر-خَ-وا-بی)اسم- حاضر جوابی- حاضر دماغی- (افغانستان)-

زرخوابے:(زَر-خَ-وا-بے)اسم صفت- حاضر جواب- حاضر دماغ- ژرِ ځواب کونکے- جمع زرخوابی-

زرخې سترګې:(زَر-خې-سَتر-ګې)اسم- سرې شين بخنې سترګې- (افغانستان)-

زرخے:(زرَ-خے)اسم- زرنې- لوشه- بدبويه خټه يا چيکړ-

زرخے:(زرَ-خے)اسم- واحد- مذکر- خرڅ- هغه ګډ چې دَ غوږونو او سترګو خواؤشا وېښتۀ يې زيږ وی- جمع زرخی-

زرچوبه:(زر-چو-به)اسم- واحد- مؤنث- کورکمان- کورکمن- جمع زرچوبې-

زرخريد:(زر-خَ-ريد)اسم صفت- وګورئ زرپېرلے-

زرخېز:(زر-خېز)اسم صفت- (۱)اباد- شاداب- تر و تازه- (۲)زيات پېداوار کونکے-

زردار:(زر-دار)اسم صفت- شتۀ من- بدائی- دولت مند- جمع زرداران-

زرداری:(زر-دا-ری)اسم- دَ زردار جوړېدو حالت-

زردالو:(زر-دا-لو)اسم- خوبانی- مندته- زيړ غنجی- زيړ رنګ لرونکې يو قسم وُنه او دَ هغې مېوه- جمع زردالان/زردالوګان-

زردښت:(زر-دښت)اسم- وګورئ زرتشت-

زردښتی:(زر-دښ-تی)صفت- دَ زردښت سره متعلق-

زردکه:(زر-دَ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګاځره- (۲)زيړانکه- زيرکه- ژړانکه- زيړ رنګ لرونکې يوه مرغۍ-

زردوم:(زَر-دوم)صفت- زهرقاتل- (افغانستان)-

زرده:(زر-ده)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پۀ پان کښې دَ خوړلو تماکو- (۲)زيړ رنګ لرونکې خوږې وريژې-

زرډانګے:(زَر-ډانګ-کے)اسم- کروه- کرو- دَ فاصلی يوه اکائی چې دوه کلوميټره وی- (افغانستان)-

زرزيو:(زَر-زَ-يو)اسم- ناشاپه وهنه- ناشاپه ګوزار- يو پۀ يو وهنه- (افغانستان)-

زرزری:(زَر-زَ-ری)اسم- زرين- زربفت- هغه کپړه چې دَ تيلۍ نه جوړه شوې وی-

زرزری:(زر-زۀ-ری)اسم صفت- اله پته- وارخطا- بيړه ناک- تلوارکرندے- تلواری-

زبر (ځ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ږه)، ۀ (يو-بې-دۀ)

زرزرین:(زر-زه-رین)اسم صفت- زرزری- زرین- لهٔ زرو جوړ-

زرزې:(زر-زې)اسم صفت- جمع- مؤنث- خُمارې- ملالې- سوربخنې (سترګې)- خرخې-

زرزری:(زر-زه-ری)اسم- دَ زری ټوکړې (رخت) یو قسم-

زرشک:(ز-رشک)اسم- وګورئ زړک-

زرشوئی:(زر-شو-ئي)اسم- دَ زرشوئ کار-

زرشوے:(زر-شوے)اسم- دَ غوائی دَ څرمنې پهٔ ذریعه لهٔ شګې زر بیلونکے- جمع زرشوی-

زرغا:(زر-غا)اسم صفت- تازه- زرغُن- تروتازه- غوړېدلے- سمسور-

زرغاله:(زر-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې پهٔ ځلوېښتی کښې وی او دَ لنګنون ئې لا ځلوېښت ورځې نهٔ وی پوره شوې- جمع زرغالې-

زرغُن:(زر-غُن)اسم صفت- (۱)شین زیړبخن رنګ- (۲)ټوکېدلے- مؤنث زرغُنه-

زرغنتوب:(زر-غن-توب)اسم- زرغنتیا- زرغنولے- شینوالے- راټوکېدنه-

زرغنتیا:(زر-غن-تیا)اسم- وګورئ زرغنتوب-

زرغن ګلے:(زر-غن-ګ-لے)اسم- واحد- مذکر- زرغون ګلے- آبی رنګ لرونکے یو خودرو بوټے چې پهٔ غنمو کښې راټوکیږی- جمع زرغُن ګلی-

زرغنوالے:(زر-غن-وا-لے)اسم- وګورئ زرغن توب-

زرغنول:(زر-غ-نه-ول)مصدر- ټوکول- شنهٔ کول- زرغونول-

زرغنون:(زر-غ-نه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنول-

زرغنونکے:(زر-غ-نه-ون-کے)اسم فاعل- جمع زرغنونکی- مؤنث زرغنونکې- وګورئ زرغنول-

زرغنونګ:(زر-غ-نه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنول-

زرغنونه:(زر-غ-نه-وه)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنول-

زرغُنه:(زر-غ-نه)اسم- مؤنث- شنه- شینکے- سبزه زار- شنه زرغونه-

زرغُنېدل:(زر-غ-نې-دل)مصدر- (۱)ټوکېدل- شنهٔ کېدل- (۲)زرغُن رنګ اخستل- (۳)نېک مرغه کېدل- بختور کېدل- زرغونېدل-

زرغنېدن:(زر-غ-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنېدل-

زرغنېدنګ:(زر-غ-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنېدل-

زرغنېدنه:(زر-غ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغنېدل-

زرغنېدونکے:(زر-غ-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زرغنېدونکی- مؤنث زرغنېدونکې- وګورئ زرغنېدل-

زرغنېدهٔ:(زر-غ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زرغنېدل-

زرغون:(زر-غون)صفت- وګورئ زرغن-

زرغونتوب:(زر-غون-توب)اسم- وګورئ زرغنتوب-

زرغونتیا:(زر-غون-تیا)اسم- وګورئ زرغنتیا-

زرغونکے:(زر-غون-کے)اسم- ساګ- سابهٔ- (افغانستان)-

زرغون ګلے:(زر-غون-ګ-لے)اسم- وګورئ زرغُن ګلے-

زرغون مازو:(زر-غون-ما-زو)اسم- دَ دارو او رنګرېزی دَ پاره پکارېدونکې دَ پېرګی پهٔ شان یوه ونه او دَ هغې مېوه-

زرغون والے:(زر-غون-وا-لے)اسم- وګورئ زرغنوالے-

زرغونېدل:(زر-غو-نې-دل)مصدر- وګورئ زرغُنېدل-

زرغونېدن:(زر-غو-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغُنېدن-

زرغونېدنګ:(زر-غو-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغُنېدنګ-

زرغونېدنه:(زر-غو-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زرغُنېدنه-

زرغونېدونکے:(زر-غو-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زرغونېدونکی- مؤنث زرغونېدونکې- وګورئ زرغُنېدونکے-

زرغونېدهٔ:(زر-غو-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زرغُنېدهٔ-

زرغه:(زر-غه)اسم- سُستی- لټی- کاهلی- ناراستی- ټمبلی-

زرق:(زرق)اسم- بدن ته دَ ستنې (انجکشن) په ذریعه دارو داخلونه او پهٔ دغه بیماری کښې پکارېدونکی اوزار لکه پیچکاری او سېرنج وغېره- (افغانستان)-

زرق:(زرق)اسم- مکر- فرېب- چال- دوکه- (م- فارسی)-

زرک:(زرک)اسم- واحد- مذکر- جرک- ژرک- یو حکیمی دارو-

زرک:(زرک/زرک)اسم- واحد- مذکر- ښایسته سترګې لرونکې یو مارغه- دَ زرکې مذکر-

زرکاره:(زر-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سرو زرو دَ کار څیز- (۲)قیمتی څیز- (م- فارسی)-

زرکاڼے:(زر-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ زرو دَ اصلیت دَ معلوملو دَ پاره پکارونکے تور کاڼے- جمع زرکاڼی-

زرکبورے:(زر-ک-بو-رے)اسم- زرکوړے- دَ زرکې بچے- جمع زرکبوری-

زرکنډه:(زر-کن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سرو زرو دَ تللو تله- جمع زرکنډې-

زرکوړے:(زر-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ زرکبورے- جمع زرکوړی-

زرکه:(زر-که/زر-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ زرک مؤنث- وګورئ زرک- جمع زرکې-

زرکیره:(زر-کی-ره)اسم- واحد- مؤنث- تریخ خوند لرونکے یو قسم شنهٔ واښهٔ چې دَ ولو پهٔ غاړه یا پهٔ غنمو کښې راشین کیږی، دَ نیم سری او نزلې علاج دَ پاره پکارولے شی-

زرګر:(زر-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ زرو کار کونکے- چې دَ زرو کالی پتری جوړوی- جمع زرګران-

زر ګرایه:(زر-ګرا-یه)صفت- زر چنده- زر کرته- زر وارې- زر ځلې-

زرګردان:(زر-ګر-دان)اسم- پهٔ نمناکه او نمژنه زمکه کښې پېدا کېدونکے یو قسم واښهٔ چې تخم ئې زهرناک وی-

زرګری:(زر-ګهٔ-ري)اسم- دَ زرګر کار او پېشه-

زرګل:(زر-ګل)اسم- دَ یو قسم ګل نوم- (افغانستان)-

"ئ" (ځی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ئ"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

زرکنډیے:(زر-کنډ-یے)اسم- زری څیزونه کنډونکے-

زرکوړے:(زر-کو-ړے)اسم- وګورئ زرکبوړے-

زرکون:(زر-کون)اسم صفت- زرکونی- د زرو عدد سره متعلق- د زرو نوټ-

زرکونه:(زر-کو-نه)اسم صفت- زر چنده- په زر کرته-

زرکونے:(زر-کو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ زرکون- جمع زرکونی-

زرکه:(زر-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم زرغن بوټے- جمع زرکې-

زرکیر:(زر-کیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خرمنې مغه ګټمه چې غشی ویشتونکی یا موچیان ئې په ګته کوی-

زرل:(ز-رل)مصدر- ګلبټول- ملمع کول- د سرو اُبه ورکول-

زرلښته:(زر-لښ-ته)اسم- د زرو لښته- (افغانستان)-

زرلګ:(زر-لګ)اسم- وګورئ جرلګ- (افغانستان)-

زرلے:(ز-رۀ-لے)اسم مفعول- جمع زرلی- مؤنث زرلې- وګورئ زرل-

زرم:(زۀ-رم)اسم عدد- د زرو (۱۰۰۰) د هندسې صفتی شکل- مؤنث زرمه-

زرمشر:(زر-مۀ-شر)اسم صفت- د زرو کسانو مشر- (افغانستان)-

زرمک:(زر-مک)اسم- یو تریخ بوټے از د هغې میوه-

زرمه:(زۀ-رۀ-مه)اسم عدد- د زرو (۱۰۰۰) د هندسې مؤنث صفتی شکل-

زرنخه:(ز-رن-خه)اسم- زرڼه- زرنه- لوښه- زرڼی- زنخه- زرنخی- ټینګه- بدبویه او سخا خټه- (افغانستان)-

زرنخی:(ز-رن-خی)اسم- وګورئ زرنخه-

زرند:(ز-رند)اسم- ننخړۀ- رنخړۀ- رانخړۀ-

زرندګړے:(زرن-ده-ګۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- ژرنده ګړے- د ژرندې چلونکے- جمع زرندګړی- (افغانستان)-

زرنده:(زرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- ژرنده- د اوړو اوړلو یوه آله چې په اُبو چورلی- جمع زرندې- (افغانستان)-

زرندی:(زرند-دی)اسم- ناکاړی- زبرخانه- ته خانه- (افغانستان)-

زرنګ:(ز-رنګ)اسم- وګورئ زړک-

زرنګ:(ز-رنګ)صفت- هوښیار- زیرک- چالاک- تېز- (افغانستان)-

زرنګار:(زر-ن-ګار)صفت- (۱)د زرو په اُبو لیکلے شوے- (۲)ښکلے- ښائسته- (۳)محبوب-

زرنګی:(ز-رنګ-کی)اسم- زیرکی- چالاکی- هوښیاری- (افغانستان)-

زرنه:(زر-نه)اسم- وګورئ زرنخه- (افغانستان)-

زرنه:(زه-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زرل-

زرنۀ:(زر-نۀ)اسم- رنخړۀ- ننخړۀ- رانخړۀ- چوړیل- (افغانستان)-

زرنی:(زر-نی)اسم- څارنه- په نظر کښې ساتنه- (افغانستان)-

زرنیخ:(زر-نیخ)اسم- اړتال- هرتال- زیړه سنکیا- زرنیق- مړک جړ- (م- فارسی)-

زرنیخے:(زر-نی-خے)اسم- واحد- مذکر- ساچمے- د ټوپک چړه- جمع زرنیخی-

زرنیق:(زر-نیق)اسم- وګورئ زرنیخ-

زرنے:(ز-ر-نے)صفت- (۱)زرے- (۲)مُخبر- جاسوس- جمع زرنی- (افغانستان)-

زرنۀ:(زر-نۀ)اسم- رانخړۀ- رنخړۀ- ننخړۀ-

زرڼی:(زر-ڼی)اسم- وګورئ زرنخه- (افغانستان)-

زرڼے:(زر-ڼے)اسم صفت- جذامی- د جذام بیمار- جمع زرڼی-

زرو:(ز-رو)اسم- ژوره- جوکه- ژوکه- زوره- هغه حشره چې د انسان وینه څښی- (م- فارسی)-

زروبول:(ز-رو-به-ول)مصدر- زرل- د زرو اُبه ورکول- (افغانستان)-

زروبون:(ز-رو-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ زروبول-

زروبونکے:(ز-رو-به-وون-کے)اسم فاعل- جمع زروبونکی- مؤنث زروبونکې- وګورئ زروبول-

زروبونګ:(ز-رو-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زروبول-

زروبونه:(ز-رو-به-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زروبول-

زروبه:(ز-رو-به)اسم- خوناب- سراونیے- زیروبیے- زوه- هغه نو چې وینې سره یوځای وی-

زروبېدل:(ز-رو-بې-دل)مصدر لازم- زرلے کېدل- د زرو اُبه ورکولے کېدل- ملمع کېدل- (افغانستان)-

زروبېدن:(ز-رو-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زروبېدل-

زروبېدنګ:(ز-رو-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زروبېدل-

زروبېدنه:(ز-رو-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زروبېدل-

زروبېدونکے:(ز-رو-بې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زروبېدونکی- مؤنث زروبېدونکې- وګورئ زروبېدل-

زروبېدۀ:(ز-رو-بې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ زروبېدل-

زروف:(ز-روف)اسم- یو قسم دارو چې د سلائی په ذریعه په سترګو کښې اچولے شی-

زرول:(زره-ول)مصدر- (۱)هضمول- (۲)زغمل- برداشت کول-

زرولے:(زره-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع زرولی- مؤنث زرولې- وګورئ زرول-

زرون:(زره-ون)حاصل مصدر- وګورئ زرول-

زرونکے:(زره-وون-کے)اسم فاعل- جمع زرونکی- مؤنث زرونکې- وګورئ زرول-

زرونګ:(زره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زرول-

زرونه:(زره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زرول-

زره:(زۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- زغره- بکتری- د جنګ د پاره پکارونکې هغه جامې چې لۀ اُسپنې جوړې وی-

زره پوښ:(زه-ره-پوښ)اسم- زره دار- د موټر په شان یوه جنګی وسله چې په غرنیزو برخو کښې ګرځولے شی- (افغانستان)-

زره دار:(زه-ره-دار)اسم- وګورئ زره پوښ- (افغانستان)-

زبر "(غ-بۀ-ره)"، زورکے "(شل)"، پېښ "(نو-کا-ره)"، زېر "(ک-تاب)"، جزم "(شکون)"، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(بو-بې-دۀ)

زرها:(زر-ها)اسم صفت- پهٔ زر کرته- ډېر زيات-

زرى:(زَ-رى)اسم- دَ ستونى يو قسم بيمارى چې پهٔ زکام کښې دَ بدپرهېزى لهٔ کبله پېدا کيږى- (افغانستان)-

زرى:(زَ-رى)صفت- (۱)دَ زرو- طلائى- زرين- (۲)هغه کپړه چې دَ تيلې کار پرې شوے وى-

زريار:(زر-يار)اسم صفت- اشناپرسته- طبيعتى- ژر اشنا کېدونکے- ژر بې تکلفه او ازادېدونکے- (افغانستان)-

زريخ:(زَ-ريخ)صفت- زرين- زرى- لهٔ زرو جوړ-

زريز:(زَ-ريز)اسم- خراسک- خروسک- خرسک- خرازک- يوه بيمارى چې ستونے پکښې اول پړسيږى او بيا بنديږى-

زريز:(زهٔ-ريز)اسم- زرګون- زرے- دَ زرو لوټ- (افغانستان)-

زريز:(زَ-ريز)اسم صفت- دَ زرو سره متعلق-

زرى زرکه:(زَ-رى-زر-که)اسم- دَ زرکو دَ کورنى يوه مرغى- (افغانستان)-

زرين:(زَ-رين)صفت- لهٔ زرو جوړ- وګورئ زرى-

زرېدل:(زَ-رې-دل)مصدر- هضمېدل- نصيب کېدل- (افغانستان)-

زرېدن:(زَ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زرېدل-

زرېدنګ:(زَ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زرېدل-

زرېدنه:(زَ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زرېدل-

زرېدونکے:(زَ-رې-دُوَن-کے)اسم فاعل- جمع زرېدونکى- مؤنث زرېدونکې- وګورئ زرېدل-

زرېدهٔ:(زَ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زرېدل-

زرېوه:(زرې-وه)اسم- خړ رنګ او غټې غټې دانې لرونکے يو قسم بوټے چې دَ جُلابو دَ پاره پکارولے شى-

زرى:(زَ-رى)اسم- خورمه- شومه- روزى- يو وخت خوارهٔ-

زرے:(زَهٔ-رے)اسم صفت- (۱)خرے- قاصد- پېغام رسان- (۲)هوښيار- پوه- زيرک-

زرے:(زَ-رے)صفت- زرګون- دَ زرو-لوټ (نوټ)- (افغانستان)-

زړا:(زَ-ړا)اسم- دَ ژړا بل قرأت- وګورئ ژړا-

زړامبو:(زَ-رام-بو)اسم صفت- شلم- سواړ- هغه غوک چې وړد وړد کيږى- (۲)خړېدلے- خوړند- (افغانستان)-

زړامبوئ:(زړام-بوئ)اسم- زړان- زُرمبوى- لته بوئ- دَ کپړې دَ څهٔ ټوټې دَ سوزېدلو بوئ- (افغانستان)-

زړان:(زَ-ړان)اسم صفت- وګورئ زړامبو-

زړپ:(زَړَپ)اسم- نرګس- لنکس- يو قسم مشهور ګل- (افغانستان)-

زړپه غوږى:(زړ-په-غو-ږى)اسم- ستغ غوږى- وګورئ زړخن-

زړتوب:(زړ-توب)اسم- زړښت- زوړوالے- زړوالے- زړتيا-

زړتيا:(زړ-تيا)اسم- وګورئ زړتوب-

زړخن:(زړ-خن)اسم صفت- هغه غوږى چې خوند يې خراب شوے وى او يا يې خوند اړولے وى- (افغانستان)-

زړخن توب:(زړ-خن-توب)اسم- زړخنوالے- دَ زړخن جوړېدو حالت- وګورئ زړخن-

زړخنوالے:(زړ-خن-وا-لے)اسم- وګورئ زړخن توب-

زړخنول:(زړ-خهٔ-نه-وَل)مصدر متعدى- دَ غوړيو خوند خرابول- غوړى بدبويه او ستغول- غوړيو ته زوړ خوند ورکول- (افغانستان)-

زړخنون:(زړ-خهٔ-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زړخنول-

زړخنونکے:(زړ-خهٔ-نه-وون-کے)اسم فاعل- جمع زړخنونکى- مؤنث زړخنونکې- وګورئ زړخنول-

زړخنونګ:(زړ-خهٔ-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زړخنول-

زړخنونه:(زړ-خهٔ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زړخنول-

زړخنېدل:(زړ-خهٔ-نې-دل)مصدر لازم- غوړى ستغېدل- غوړى خرابېدل- بدبويه کېدل- (افغانستان)-

زړخنېدلے:(زړ-خهٔ-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زړخنېدلى- مؤنث زړخنېدلې- وګورئ زړخنېدل-

زړخنېدن:(زړ-خهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زړخنېدل-

زړخنېدنګ:(زړ-خهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زړخنېدل-

زړخنېدنه:(زړ-خهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زړخنېدل-

زړخنېدونکے:(زړ-خهٔ-نې-دُوَن-کے)اسم فاعل- جمع زړخنېدونکى- مؤنث زړخنېدونکې- وګورئ زړخنېدل-

زړخنېدهٔ:(زړ-خهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زړخنېدل-

زړخوږى:(زړ-خو-ږى)اسم- (۱)دَ زړهٔ زخمى والے- (۲)همدردى- خوا خوږى- زړه سوے-

زړخوږے:(زړ-خو-ږے)اسم صفت- (۱)غمژن- په زړهٔ خوږ- (۲)همدرد- زړهٔ خوږے-

زړداوه:(زړ-دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپېلنى پهٔ شان يو بوټے چې زير ګلونه لرى- جمع زړداوې-

زړښت:(زَ-ړښت)اسم- وګورئ زړتوب-

زړغى:(زړ-غى)اسم- تذبذب- تردد- بې زړهٔ توب-

زړغے:(زَړ-غے)اسم- (۱)متردد- بې زړهٔ- زړغښے- (۲)اسم- لهٔ ناروغى نه وروستو اشتها- (افغانستان)-

زړک:(زَ-ړک)اسم- زرشک- کورے- زير ګلونه او سره ميوه لرونکې يوه وُنه- زرنګ- نباتاتى نوم بربېرس (BERBERIS)-

زړکښے:(زړ-کهٔ-ښے)اسم صفت- واحد- مذکر- زړه ماتے- زړه داړونکے- زړه بدونکے-

زړکوټے:(زړ-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- زړه ټوټه- زړه ټوکره- زوړ ټوکر-

جمع زړکوټی- (افغانستان)-

زړکوټے:(زړ-کو-ټے)اسم- پوړنے- پړونے- ټیکرے- زړوکے- (افغانستان)-

زړکوټے:(زړ-کو-ټے)اسم تصغیر- زړکے- دَ زړهٔ اسم تصغیر-

زړن:(زَ-ړن)اسم صفت- بهادر- زړور- دلاور- تکړه-

زړنی:(زړ-نی)اسم- شهد- شات- گبین- گبینهٔ-

زړنے:(زَ-ړه-نے)اسم صفت- پخوانے- پوخ- کلک- سخت- جمع زړنی-

زړو:(زړو)اسم صفت- دلاور- بهادر- زړور- (افغانستان)-

زړوالے:(زړ-وا-لے)اسم- زړروالے- زړښت- سپین ږیرتوب-

زړور:(زَړهٔ-وَر)اسم صفت- زړور- دلاور- زړن- شجاع- دَ زړهٔ خاوند-

زړورتوب:(زَړهٔ-وَر-توب)اسم- زړورتیا- زړوروالے-

زړورتیا:(زړهٔ-وَر-تیا)اسم- وګورئ زړورتوب-

زړوکے:(زَ-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)زړکوټے- ټیکرے- پړونے- پوړنے- لوپټه- زړوکے- (۲)جامه- کپړه-

زړول:(زَ-ړه-وَل)مصدر- (۱)پهٔ مزه مزه لهٔ مېنځه وړل- (۲)بوډا کول- عمر تېرول- (۳)ورستول- فرسوده کول-

زړومبه:(زَړوم-به)اسم- زاړمبوی- زړمبوی- لته بوئ- زړومبے- (افغانستان)-

زړومبے:(زړوم-بے)اسم- وګورئ زړومبه- (افغانستان)-

زړون:(زَ-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زړول-

زړونګ:(زَ-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زړول-

زړونه:(زَ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زړول-

زړونکے:(زَ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- جمع زړونکی- مؤنث زړونکې- وګورئ زړول-

زړه:(زَ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ زوړ مؤنث-

زړه دره:(زَ-ړه-دَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زوړوت-

زړه ګرګه:(زَ-ړه-ګر-ګه)اسم- (۱)ګرګه- کونده- دَ ونې زړه کونده- (۲)دَ ماشومانو یوه لوبه چې پهٔ لرګیو کیږی-

زړه لوغې:(زړه-لوه-غې)اسم صفت- زړې لوغزه- زاړه- زاړې مغه غوا چې دَ لنګېدو او پیو ورکولو موده ئې ډېره وتلې وی-

زړهٔ:(زړهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ سینه کښې بنی اړخ ته دَ وینې صفا کولو یو اندام- (۲)جرأت- همت- (۳)خواهش- رغبت- مخه- مرضی- رضا- خوښه- (۴)منځ- مرکز-

زړهٔ بداوے:(زړهٔ-به-دا-وے)اسم- ناچاقی- ورانه- نالګی-

زړهٔ بدی:(زړهٔ-به-دی)اسم- زړهٔ بداوے- دښمنی- خروالے-

زړهٔ بدے:(زړهٔ-به-دے)اسم صفت- خوابدے- مرور-

زړهٔ برم:(زړهٔ-برَم)اسم- دَ زړهٔ زور- دَ زړهٔ قوت- (افغانستان)-

زړهٔ پورې:(زړهٔ-پو-رې)صفت- زړهٔ ته نېږ- زړهٔ ته نژدې-

زړهٔ ترکی:(زړهٔ-تره-کی)اسم- زړهٔ چاودی- غمژن والے-

زړهٔ ترکے:(زړهٔ-تره-کے)اسم صفت- زیات غمژن- زړهٔ چاودے-

زړهٔ تورن:(زړهٔ-تو-رن)اسم صفت- زړهٔ تورے- خواتورے-

زړهٔ تورے:(زړهٔ-تو-رے)اسم صفت- وګورئ زړهٔ تورن-

زړهٔ ټکے:(زړهٔ-ټ-کے)اسم- زړهٔ خواله- دَ زړهٔ راز-

زړهٔ خوړینے:(زړهٔ-خو-ړی-نے)اسم صفت- غمژن- پرېشانه- ډېر پهٔ عذاب-

زړهٔ خوړی:(زړهٔ-خو-ړی)اسم- خواخوری- همدردی- زړهٔ سواندی-

زړهٔ خوږے:(زړهٔ-خو-ږے)اسم صفت- خواخوږے- زړهٔ سواندے- غم شریک-

زړهٔ ډغے:(زړهٔ-ډهٔ-غے)اسم صفت- زړهٔ تورے- زړهٔ وهلے-

زړهٔ سواند:(زړهٔ-سواند)اسم صفت- وګورئ زړهٔ سواندے-

زړهٔ سواندی:(زړهٔ-سوان-دی)اسم- دلسوزی- زړهٔ خوږی- زړهٔ سوزونه- زړهٔ سوے-

زړهٔ سواندے:(زړهٔ-سوان-دے)اسم صفت- زړهٔ خوږے- دَ نرم زړهٔ خاوند- زړهٔ سواند- جمع زړهٔ سواندی-

زړهٔ سوے:(زړهٔ-سهٔ-وے)اسم صفت- کړېدلے- غمزده- ویرژلے- پهٔ غم سوے- جمع زړهٔ سوی-

زړهٔ سوے:(زړهٔ-سوے)اسم- مذکر- زړهٔ سواندی- رحم- شفقت-

زړهٔ شین:(زړهٔ-شین)اسم صفت- خلق تنګے- تنګ شوے- پهٔ عذاب شوے- زړهٔ شینے

زړهٔ شینی:(زړهٔ-شی-نی)اسم-مؤنث- خلق تنګی- عذاب-

زړهٔ شینے:(زړهٔ-شی-نے)اسم صفت- وګورئ زړهٔ شین-

زړهٔ غښتے:(زړهٔ-غښ-تے)اسم صفت- منلے- خوښ شوے- غوره شوے- جمع زړهٔ غښتی-

زړهٔ مېنتے:(زړهٔ-مېن-تے)اسم صفت- زړهٔ وړونکے- دلبر- معشوق-

زړهٔ ور:(زړهٔ-وَر)اسم صفت- زړور- تکړه- دلاور-

زړهٔ ورتوب:(زړهٔ-وَر-توب)اسم- زړورتیا- دَ زړور کېدو حالت-

زړهٔ ورتیا:(زړهٔ-وَر-تیا)اسم- زړورتوب- دلاوری- تکړه والے-

زړهٔ وړونے:(زړهٔ-وړو-نے)اسم صفت- دلبر- زړهٔ وړونکے-

زړېدل:(زَ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)بوډا کېدل- عمر تېرېدل- عمر زیاتېدل- (۲)زړمېدلے کېدل- فرسوده کېدل- له استعماله وتلے کېدل- ورستېدل-

زړېدن:(زَ-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ زړېدل-

زړېدنګ:(زَ-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زړېدل-

زړېدنه:(زَ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زړېدل-

زړېدونکے:(زَ-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع زړېدونکی- مؤنث زړېدونکې- وګورئ زړېدل-

زړېدهٔ:(زَ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زړېدل-

زړې لوغزه:(زَ-ړې-لوغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- زاړې- وګورئ زړه لوغې-

زړی:(زَ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نوری- نمری- (۲)پهٔ لږ مقدار کښې- ډېر لږ-

زږے:(زهٔ-ږے)اسم- (۱)تخم- زوښے- زښے- (۲)مندته- مندکه- بمبته- (۳)نسل- خټه- نسب-

زږے:(ز-ږے)اسم- واحد- مذکر- زیړے- یرقان- یو رنځ چې سترګې ورسره تکې زیړې شی او په نور وجود هم زیړ رنګ راخور شی-

ززغولے:(زز-غو-لے)اسم- وازګه- وازده- شله- چڼیا- (افغانستان)-

زږ:(زږ)اسم صفت- زیړ- زاړهٔ- زوړه- شړل- شاړ شپاړ- د مهین او هوار ضد-

زږکے:(زږ-کے)اسم- واحد- مذکر- جیږکے- زیږکے- جوزکے- شیژکے- سیزکے- شژکے- جمع زږکی-

زږه:(ز-ږه)اسم صفت- وګورئ زږ-

زږه:(ز-ږه)اسم- واحد- مؤنث- د سپینو زرو یوه سکه-

زشت:(زشت)اسم صفت- زښت- بېسره- کرغړن- ناکاره- بد- پوچ- بدرنګ- خراب- (م- فارسی)-

زشتی:(زش-تی)اسم- خرابی- بدرنګی- (فارسی)-

زشکله:(زش-که-له)اسم- خښکله- هرګاه- هر وخت- مُدام- زښکله-

زښا:(زه-ښا)اسم- کُنځله- کُنځلې- د کُنځلو غوړ- د کُنځلو تېل- زښه-

زښت:(زښت)صفت- (۱)بېبر- زیات- (۲)لهٔ پامه بد- لهٔ نظره بد- زشت-

زښتېیل:(زښ-تې-یل)مصدر- (۱)خوروول- کړول- ربړول- (۲)خوابدے کول- خفه کول-

زښتېیلے:(زښ-تې-یهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زښتېیلی- مؤنث زښتېیلې- وګورئ زښتېیل-

زښتېین:(زښ-تې-ین)حاصل مصدر- وګورئ زښتېیل-

زښتېینګ:(زښ-تې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ زښتېیل-

زښتېینه:(زښ-تې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زښتېیل-

زښتېیونکے:(زښ-تې-یون-کے)اسم فاعل- جمع- زښتېیونکی- مؤنث زښتېیونکې- وګورئ زښتېیل-

زښکله:(زښ-کَ-له)اسم- وګورئ زشکله-

زښه:(زه-ښه)اسم- کُنځله- وګورئ زښا-

زعامت:(زَ-عا-مَت)اسم- (۱)مشرتابهٔ- مشرتوب- (۲)رهبری-

زعفران:(زَع-فَران)اسم- زاپران- کنکو- کنکو- یو قسم زیړ رنګ لرونکے بوټے- نباتاتی نوم زېفرنس (ZAFFRANC)- (م- فارسی)-

زعفرانی:(زَع-فَرا-نی)اسم- د زعفران سره متعلق- وګورئ زعفران-

زعیم:(زَ-عیم)اسم صفت- (۱)د قوم مشر- رهبر- سرکرده- پېشوا- (۲)کفیل- (۳)ضامن- (۴)رئیس- (افغانستان)-

زغ:(زغ)اسم- د لرګی هغه آله چې پټی کښې د کار کولو په وخت د دوؤ جوړه غوایانو په اوږو ایښوے شی- ژغ- جغ-

زغ:(زغ)اسم صوت- (۱)ښَښ- جز- د غوړیو یا بل یو داسې څیز د سرهٔ کولو اواز- (۲)د څهٔ څیز د داغولو اواز-

زغاره:(زغا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غښتو پوږی- (۲)د ږدنو پوږی-
جمع زغارې-

زغاست:(زَغاست)اسم- خغاست- خغاښت- منډه- خغل-

زغاستل:(زَغاس-تل)مصدر- خغاښتل- منډه وهل- زغلېدل-

زغاسته:(زَغاس-ته)اسم- خغاښته- خغاسته- زغل- منډه-

زغاښت:(زَغاښت)اسم- زغل- منډه- خغاست-

زغاښتل:(زَغاښ-تل)مصدر- خغاستل- خغاښتل- زغل- منډه وهل- زغلېدل-

زُغال:(زُ-غال)اسم- سکارهٔ- زوغال-

زغانځه:(زَغان-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وروه-

زغبنړے:(زَغ-بَن-ړے)اسم- وګورئ جغنړے- (افغانستان)-

زغپر:(زَغه-پَر)اسم- زغوپر- آفت- بلا- مصیبت- تکلیف-

زغر:(زَغر)اسم- یو قسم دانې چې تېل ترې وېستلے شی-

زغرد:(زَغرد)اسم صفت- (۱)زغړد- زړور- (۲)نیغ- تېز- تُند- (۳)چالاک-

زغردتوب:(زَغرد-توب)اسم- (۱)زغړتیا- زغړتوب- زغردوالے- زغړدوالے- زړورتیا- (۲)تُندی- تېزی- (۳)چالاکی- چُستی- (۴)ساتنه- بچ کونه-

زغردتیا:(زَغرد-تیا)اسم- وګورئ زغردتوب-

زغردوالے:(زَغرد-وا-لے)اسم- وګورئ زغردتوب-

زغردول:(زَغر-ده-ول)مصدر- زغړدول- زړور کول- (۲)تېزول- تندول- چابکول- (۳)خوندی کول- ساتل- بچ کول-

زغردون:(زَغر-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ زغردول-

زغردونکے:(زَغر-ده-وون-کے)اسم فاعل- جمع زغردونکی- مؤنث زغردونکې- وګورئ زغردول-

زغردونګ:(زَغر-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زغردول-

زغردونه:(زَغر-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغردول-

زغردېدل:(زَغر-دې-دل)مصدر لازم- (۱)زغړدېدل- زړور کېدل- (۲)تېزېدل- تندېدل- چابکېدل- (۳)بچ کېدل- خوندی کېدل-

زغردېدن:(زَغر-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زغردېدل-

زغردېدنګ:(زَغر-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغردېدل-

زغردېدنه:(زَغر-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغردېدل-

زغردېدونکے:(زَغر-دې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زغردېدونکی- مؤنث زغردېدونکې- وګورئ زغردېدل-

زغرلے:(زَغهٔ-رهٔ-لے)اسم- زغره اغستونکے- زغره لرونکے- اوبچے-

زغروبے:(زَغهٔ-رو-بے)اسم- تعویذ- (افغانستان)-

زغروبے:(زَغهٔ-رو-بے)اسم صفت- رُعبناک- جابر- د هیبت خاوند- هیبتناک-

زغرور:(زَغهٔ-ر-ور)اسم- وګورئ زغریالے-

زغروږے:(زَغهٔ-رو-ږے)اسم- پالېزوان- د پالېز ساتونکے- (افغانستان)-

زغره:(زَغهٔ-ره)اسم- زره- بکتری- د جنګ د پاره پکاروونکے فولادی قمیص- جمع زغرې-

زغره غټه:(زَغهٔ-ره-غَ-ټه)اسم- سخته غټه- ټینګه غټه- سخره غټه-

ی (څی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جمع زغرې غټې-

زغریال:(زغر-یال)اسم- وګورئ زغریالے-

زغریالے:(زَغر-یا-لے)اسم- زغره لرونکے- زغرور- زغریال- زغروال- جمع زغریالی-

زغری:(زغه-رې)اسم- څوکیداری- پېره داری- څوکۍ کونه- حفاظت کونه-

زغړ:(زَغړ)اسم صفت- بچ- محفوظ- ساتلے- خوندی- خلاص- ژغار-

زغړد:(زَغړد)اسم صفت- وګورئ زغړد-

زغړدل:(زَغړ-دل)مصدر- پهٔ حفاظت کښې ساتل- بچ کول- زغړل-

زغړدن:(زَغړ-دن)حاصل مصدر- وګورئ زغړدل-

زغړدنګ:(زَغړ-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغړدل-

زغړدنه:(زَغړ-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغړدل-

زغړدونکے:(زَغړ-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع زغړدونکی- مؤنث زغړدونکې- وګورئ زغړدل-

زغړل:(زَ-غه-ړل)مصدر- بچ کول- ژغورل- ساتل- پهٔ پړه کول- خوندی کول-

زغړن:(زَ-غه-ړن)حاصل مصدر- وګورئ زغړل-

زغړنځه:(زَغ-ړن-ځه)اسم-:زوغړنځه- پوچه پسته- بې مغزه پسته- دَ پستې مغز نهٔ لرونکے تخم-

زغړنګ:(زَ-غه-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغړل-

زغړنه:(زَ-غه-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغړل-

زغړول:(زَغه-ړه-ول)مصدر- پهٔ زمکه رغړول- غټې شے پهٔ دیکه بوتلل- لوټ پهٔ لوټ اړول-

زغړولے:(زَغه-ړ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغړولی- مؤنث زغړولې- وګورئ زغړول-

زغړون:(زَغه-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ زغړول-

زغړونکے:(زَغه-ړ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع زغړونکی- مؤنث زغړونکې- وګورئ زغړول-

زغړونګ:(زَغه-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زغړول-

زغړونه:(زَغه-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغړول-

زغړېدل:(زَغه-ړې-دل)مصدر- رغړېدل- غټې شے پهٔ دیکه بوتللے کېدل- لوټ پهٔ لوټ اړولے کېدل-

زغړېدلے:(زَغه-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغړېدلی- مؤنث زغړېدلې- وګورئ زغړېدل-

زغړېدن:(زَغه-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زغړېدل-

زغړېدنګ:(زَغه-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغړېدل-

زغړېدنه:(زَغه-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغړېدل-

زغړېدونکے:(زَغه-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زغړېدونکی- مؤنث زغړېدونکې- وګورئ زغړېدل-

زغړېدهٔ:(زَغه-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زغړېدل-

زغړی:(زغه-ړی)اسم- حفاظت- پام لرنه-

زغستل:(زَغس-تل)مصدر- ځغستل- منډه کول- ترپل- ځغاستل-

زغستلے:(زَغس-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغستلی- مؤنث زغستلې- وګورئ زغستل-

زغستن:(زَغس-تن)حاصل مصدر- وګورئ زغستل-

زغستنګ:(زَغس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغستل-

زغستنه:(زَغس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغستل-

زغستونکے:(زَغس-تون-کے)اسم فاعل- جمع زغستونکی- مؤنث زغستونکې- وګورئ زغستل-

زغښتل:(زَغښ-تل)مصدر- زغړدل- نغښتل- کپړه یا کاغذ تهٔ کول- (۲)پهٔ حفاظت ساتل- پهٔ خیال ساتل-

زغښتلے:(زَغښ-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغښتلی- مؤنث زغښتلې- وګورئ زغښتل-

زغښتن:(زَغښ-تن)حاصل مصدر- وګورئ زغښتل-

زغښتنګ:(زَغښ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغښتل-

زغښتنه:(زَغښ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغښتل-

زغښتونکے:(زَغښ-تون-کے)اسمِ فاعل- جمع زغښتونکی- مؤنث زغښتونکې- وګورئ زغښتل-

زغل:(زَغل)مصدر- ځغل- منډه- تښته- تېزتګ-

زغلا:(زَغه-لا)اسم- ځغلا- زغلېدنه- منډه وهنه- تښتېدنه-

زغلاند:(زَغه-لاند)اسم صفت- وږے- لېوال-

زغلول:(زَغه-له-ول)مصدر- ځغلول- منډه ورکول- پهٔ منډه کول- تښتول-

زغلولے:(زَغه-له-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع زغلولی- مؤنث زغلولې- وګورئ زغلول-

زغلون:(زَغه-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ زغلول-

زغلونکے:(زَغه-له-وون-کے)اسم فاعل- جمع زغلونکی- مؤنث زغلونکې- وګورئ زغلول-

زغلونګ:(زَغه-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زغلول-

زغلونه:(زَغه-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغلول-

زغلېدل:(زَغه-لې-دل)مصدر- ځغلېدل- منډه وهل- تښتېدل-

زغلېدلے:(زَغه-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغلېدلی- مؤنث زغلېدلې- وګورئ زغلېدل-

زغلېدن:(زَغه-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زغلېدل-

زغلېدنګ:(زَغه-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زغلېدل-

زغلېدنه:(زَغه-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغلېدل-

زغلېدونکے:(زَغه-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زغلېدونکی- مؤنث زغلېدونکې- وګورئ زغلېدل-

زغلېدهٔ:(زَغه-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زغلېدل-

زغم:(زَغم)اسم- (۱)صبر- تحمل- حوصله- (۲)جذبونه- هضمونه- (۳)ګالنه- زغما- برداشت-

زغما:(زَغه-ما)اسم- وګورئ زغم-

زغمل:(زَغه-مَل)مصدر- (۱)برداشت کول- ګالل- (۲)جذبول- جذب کول- هضمول-

زغملے:(زَغه-مهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زغملی- مؤنث زغملې- وګورئ زغمل-

زغمن:(زَغه-مَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمل-

زغمناک:(زَغم-ناک)اسم صفت- (۱)صبرناک- حوصله لرونکے- (۲)جذبناک-

زغمنګ:(زَغه-منګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمل-

زغمنه:(زَغه-مهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمل-

زغمونکے:(زَغهٔ-مُون-کے)اسمِ فاعل- جمع زغمونکی- مؤنث زغمونکې- وګورئ زغمل-

زغمونے:(زَغه-مُو-نے)اسمِ مفعول- جمع زغمونی- مؤنث زغمونې- وګورئ زغمل-

زغمه:(زَغه-مه)اسم- برداشت- تحمل- صبر- زغما-

زغمېدل:(زَغه-مې-دَل)مصدر- (۱)برداشت کېدل- ګاللے کېدل- (۲)جذبېدل- (۳)بارېدل- (۴)غمېدل- وړدېدل-

زغمېدلے:(زَغه-مې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع زغمېدلی- مؤنث زغمېدلې- وګورئ زغمېدل-

زغمېدن:(زَغه-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمېدل-

زغمېدنګ:(زَغه-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمېدل-

زغمېدنه:(زَغه-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ زغمېدل-

زغمېدونکے:(زَغه-مې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع زغمېدونکی- مؤنث زغمېدونکې- وګورئ زغمېدل-

زغمېدهٔ:(زَغه-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زغمېدل-

زغن:(ز-غَن)اسمْ- ټپوس- موړک باز- (م- فارسی)-

زغنخی:(زَغَن-خی)اسم- د څارويو دَ بيماری پهٔ وخت کښې دَ دوائی پهٔ توګه پکاريدونکی يو قسم واښهٔ- (افغانستان)-

زغوپر:(زَغو-پَر)اسم- افت- بلا- ضرر- ټکه- زغپر- تکليف-

زغورل:(زَغو-رَل)مصدر- ژغورل- ساتل- بچ کول- خلاصول- دَ ژغورل بل قرأت-

زغورلے:(زَغو-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع زغورلی- مؤنث زغورلې- وګورئ زغورل-

زغورن:(زَغو-رَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زغورل-

زغورنګ:(زَغو-رَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زغورل-

زغورنه:(زغو-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زغورل-

زغورونکے:(زَغو-رُون-کے)اسم فاعل- جمع زغورونکی- مؤنث زغورونکې- وګورئ زغورل-

زغومې:(زَغو-مې)اسم- مؤنث- وزغنه- وژغنه- دَ بزو وړی-

زغومے:(زَغو-مے)اسم- واحد- مذکر- غړومبے- بغری- تندوره- زخم- کرداب- ګرداو- ګرخاو- چرخاو- کمنډ- وملندے- خارخوړی- ګرخنی- جمع زغومی-

زغوندے:(زَغون-دے)اسم- زغبندے- جغلنده- جغنډے- څغبنډے- جمع زغوندی- (افغانستان)-

زغونډے:(زَغون-ډے)اسم- وګورئ زغوندے-

زغه:(زغه)اسم- واحد- مؤنث- غز- دَ غرهٔ هغه ونه چې دَ لښتو او څانګو نه يې کجاوې، ټوکرۍ، سودې او شکورونه جوړولے شی-

زغهارے:(زَغه-ها-رے)اسم صوت- ژغژغ- دَ سخ سخ اواز-

زقوم:(زَ-قُوم)اسم- زُقم- تېرهٔ تېرهٔ ازغی لرونکے يو قسم تريخ بوټے-

زک:(زَک)اسم- (۱)دَ غوړيو ګوړے- دَ غوړيو مشک- (۲)شناز- شناخ-

زکات:(زَ-کات)اسم- زکواة- لهٔ پنځ بنا يوه بنا چې دَ صاحبِ نصاب دَ پاره عين فرض دے- جمع زکاتونه- (م- عربی)-

زکام:(زَ-کام)اسم- ربزش- يخنی- يوه بيماری چې پکښې لهٔ پوزې اُبهٔ بهيږی- (م- هندی)-

زکانه:(زَ-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- شين ټکے- دَ لوئ تبې لهٔ وجې پهٔ وجود راختونکے شين داغ-

زکبورے:(زک-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- زرکوټے- زرکبوړے- زرکوړے- دَ زرکې بچے- جمع زکبوری-

زګارے:(زګا-رے)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)زګ- پوګ- بګورے- (۲)شلوم- دَ خوټکېدلې ګبين يا سوچه غوړيو دَ پاسه زګ يا بګورے-

زګال:(زَ-ګال)اسم- واحد- مذکر- پهٔ شملو کښې مېده شوې روټۍ- جمع زګالونه-

زګروا:(زګر-وا)اسم- واحد- مذکر- زګېروے- زوېرګے- نالښت- فرياد- زبېرګے- زګروے-

زګروے:(زګر-وے)اسم- واحد- مذکر- جمع زګروی- وګورئ زګروا-

زګور:(زَ-ګور)اسم- واحد- مذکر- ګوزار- غُزار-

زګول:(زه-ګ-وَل)مصدر- (۱)ځګول- پهٔ ځګ راوستل- (۲)شاربل- مښل- (۳)دَ مقرره حد نه دَ روټۍ يا دَ خميردان دَ اوړو زياتول-

زګولے:(زه-ګ-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع زګولی- مؤنث زګولې- وګورئ زګول-

زګون:(زه-ګ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ زګول-

زګونکے:(زه-ګ-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع زګونکی- مؤنث زګونکې- وګورئ زګول-

زګونګ:(زه-ګ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ زګول-

ئ" (خې-رل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پيا-لې)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

زکونه:(زه-گ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زګول-

زګېروې:(زګېر-وې)اسم- زګروا- فریاد- زوېرګے- زېبرګے- نالښت- جمع زګېروې-

زګېدل:(زه-ګې-دل)مصدر- (۱)پهٔ خګ راتلل- خګ کول- (۲)شاربل کېدل- مبتلے کېدل- (۳)دَ شوملو پهٔ لوښی کښې دَ ماتې شوې روټې تر ځنبو ځنبو راتلل-

زګېدلے:(زه-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زګېدلی- مؤنث زګېدلې- وګورئ زګېدل-

زګېدن:(زه-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زګېدل-

زګېدنګ:(زه-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زګېدل-

زګېدنه:(زه-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زګېدل-

زګېدونکے:(زه-ګې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زګېدونکی- مؤنث زګېدونکې- وګورئ زګېدل-

زګېدهٔ:(زه-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زګېدل-

زګېرے:(زګې-رے)اسم- زېبرګے- دَ فریاد نری چغه یا غلے اواز- زګېروې-

زګېړل:(زګې-ړل)مصدر- ګېندې اچول- غټ غټ ټکونه ایستل- کچه کنډ تېرول-

زګېړلے:(زګې-ړهٔ-لے)اسم مفعول- جمع زګېړلی- مؤنث زګېړلې- وګورئ زګېړل-

زګېړن:(زګې-ړن)حاصل مصدر- وګورئ زګېړل-

زګېړنګ:(زګې-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ زګېړل-

زګېړنه:(زګې-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زګېړل-

زګېړونکے:(زګې-ړون-کے)اسم فاعل- جمع زګېړونکی- مؤنث زګېړونکې- وګورئ زګېړل-

زل:(زل)اسم- وړه پېسه- (افغانستان)-

زل:(زل)اسم- ځل- تل- دَ بار وړونکی حېوان دَ شا کپړه-

زلال:(ز-لال)اسم صفت- (۱)پاکې او رڼې اُبهٔ- (م- عربی)- (۲)زنګال- دَ واورې چینچے چې بدن ئې له واوړې پکے وی- (م- فارسی)-

زلال:(ز-لال)اسم صفت- (۱)لېونے- مجنون- دیوانه- (۲)ظالم-

زلالیه:(ز-لا-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ قرینې او سترګې دَ عدسې تر مینځه موجودې سپینه مائع- جمع زلالیې- (افغانستان)-

زلپی:(زل-پی)اسم- زلفئ- زولفی- دَ اُسپنې هغه کړی چې پهٔ دروازه یا بل یو داسې څیز کښې دَ زنځیر اچولو دَ پاره ټک وهلے شی-

زلخوړتوب:(زل-خوړ-توب)اسم- زلخوړتیا- زیاته لوږه- ډېره لوږه- (افغانستان)-

زلخوړتیا:(زل-خوړ-تیا)اسم- وګورئ زلخوړتوب- (افغانستان)-

زلخوړی:(زل-خو-ړی)اسم- ډېره زیاته لوږه- وږے کېدنه- (افغانستان)-

زلخوړے:(زل-خو-ړے)اسم صفت- ډېر زیات وږے- ډېر وږے- (افغانستان)-

زلزل:(زل-زل)اسم صفت- خوځېدنه- (م- عربی)-

زلزله:(زل-زه-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ زمکې ناګهانه خوځېدنه- وېږدله- (م- عربی)-

زلفې:(زل-فې)اسم- جمع- مؤنث- زولپې- زولفې- کوڅې- کمڅې- څڼې-

زلفی:(زل-فی)اسم- وګورئ زلپی-

زلق:(زلق)اسم صفت- خلق- ځرک- خلا- پرک- برېښ-

زلقېدل:(زل-قې-دل)مصدر- خلقېدل- پرقېدل- چمکېدل- برېښېدل- خلق وهل- زلکېدل-

زلکېدل:(زل-کې-دل)مصدر- خلقېدل- خلېدل- پرقېدل-

زل:(ز-لل)اسم- ضرر- اذیت- تاوان- زیان- نقصان-

زلما:(زل-ما)اسم- زلمیتوب- ځوانی- ملکوانی-

زلمکے:(زل-مه-کے)اسم صفت- خلمکے- ځوانکے- دَ زلمی تصغیر-

زلموټے:(زل-مو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- خلموټے- نوے زلمے- نوے ځوان- ځوانکے- ژټے-

زلمی توب:(زل-می-توب)اسم- زلما- ځوانی- دَ ځوانی حالت-

زلمینه:(زل-می-نه)اسم- زلما- زلمیتوب-

زلمے:(زل-مے)اسم صفت- خلمے- ځوان- رسېدلے- بلوغ ته رسېدلے-

زلند:(زه-لند)اسم صفت- واحد- مذکر- زبردست- زوروَر- جابر- ظالم-

زلندتوب:(ز-لند-توب)اسم- (۱)تېرے- زیاتے- (۲)تاړاک- زبردستی- جبر-

زلندو:(ز-لن-دو)اسم صفت- زلنده- جابر- ظالم-

زلنده:(ز-لن-ده)اسم صفت- وګورئ زلندو-

زلوچه:(ز-لو-چه)اسم- غالیچه- غالینچه- زلیچه- تالینچه- وړه تالینه- (افغانستان)-

زلوکه:(ز-لو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کټه وټه- (۲)جوټه-

زله:(ز-له)اسم صفت- سترے ستومانه- (افغانستان)-

زلهال:(ز-هال)اسم صفت- واحد- مذکر- تُندخو-

زلین:(ز-لین)اسم- تالینه- غالی-

زلیچه:(ز-لی-چه)اسم- وګورئ زلوچه-

زلینه:(ز-لی-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- کاسیره- بداخلاقه ښځه-

زم:(زم)اسم- (۱)وار- ګوزار- (۲)زخم- ټپ- پرهر- پرار- پیاوور- زخمی او ټکېدلے ځائ-

زما:(ز-ما)اسم ضمیر- دَ واحد متکلم اضافی ضمیر-

زماد:(زماد)اسم- واحد- مذکر- تب- لېټی- پهه-

زمازمی:(ز-ما-ز-می)اسم- خپلو کښې مخالفت- خان خان ته راکښلے کېدنه- دَ یو څیز دَ ملکیت دَ پاره خان خان ته دعویٰ کونه-

زماغ:(ز-ماغ)اسم- واحد- مذکر- نوشادر-

زمام:(ز-مام)اسم- (۱)جلب- واګې- جلو- عنان- مهار- نته- (۲)سرشته-

سرښته-

زمامدار:(ز-مام-دار)اسم صفت- واکمن- واکدار- اختياردار- اداره کونکے- مشر- رئيس- سرکرده- سرغندوئ-

زمامداری:(ز-مام-دا-ری)اسم- (۱)واکنی- واکداری- اداره- اختيار- حکومت- واک- (۲)رياست- مشرتوب- مشری- (۳)سياستمداری-

زمان:(ز-مان)اسم- وخت- محال- شيبه- روزګار- پېر-

زمانه:(ز-ما-نه)اسم- (۱)زمان- پېرۍ- عصر- (۲)وخت- دور- جمع زمانې-

زمانه ساز:(ز-ما-نه-ساز)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشامندګر- وختي- ابن الوقت- د ښې ورځې او وخت ملګرے- جمع زمانه سازان-

زمانه سازی:(ز-ما-نه-سا-زی)اسم- د زمانه ساز جوړېدو حالت- چلوټه-

زمانی:(ز-ما-نی)اسم صفت- د زمانې سره متعلق-

زمبر:(زم-بر)اسم- (۱)غرغول- ګور او ګڼ ځنګل- جنګی- درينګ- ړوله- ځنګه- ډينګړے- (۲)کپړ- منډاؤ- غاښور- راښکول- ګاؤزنبيل- (۳)وچت غږ- تېز اواز- (افغانستان)-

زمبک:(زم-بک)اسم- زمبق- نرمې او ښکلې پاڼې لرونکے يو قسم ګل- سوسن- (افغانستان)-

زمبل:(زم-بل)مصدر- وګورئ خمبل-

زمبور:(زم-بور)اسم- (۱)امبور- (۲)ډېره مچی- غمبسه- بمبره- ړنباره-

زمبورکه:(زم-بو-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې توپه- جمع زمبورکې-

زمبولے:(زم-بو-لے)اسم- (۱)وړوکے غندے- وړوکے جوال- (۲)وړه ځانګه چې پاڼې لري- (افغانستان)-

زمبه:(زم-به)اسم- ګڼ- ګور- ببر- لۀ ونښتو ډک-

زمبيل:(زم-بيل)اسم- زامبيل- زنبر- جفے- د بوجۍ او لرګی نه جوړه هغه اله چې د دوؤ کسو پۀ ذريعه پکښې خاوره چلولے شي-

زمبېدل:(زم-بې-دل)مصدر- (۱)خمبېدل- بانۀ رپېدل- (۲)پۀ قراره قراره پۀ لاره تلل- (۳)پۀ نازړۀ کار کول-

زمته:(زم-ته)اسم صفت- خړ- خينګ- شرمنده-

زمخ:(زمخ)اسم- وګورئ زمچ- (افغانستان)-

زمچ:(زمچ)اسم- پېکړی- خوری- زمخ- (افغانستان)-

زمربچے:(زمر-به-چے)اسم- زمرکټے- د زمری بچے- مؤنث زمربچی-

زمربون:(زمر-بون)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې زمری ساتی- جمع زمربانۀ- (افغانستان)-

زمرد:(ز-مر-رد/ز-مه-رد)اسم- يو قسم قيمتی شين کاڼے- زرغن غمے-

زمرک:(زمه-رک)اسم تصغير- د زمری اسم تصغير- وړوکے زمرے-

زمريالے:(زمر-يا-لے)اسم صفت- مېړنے- زړور- مړنے- تکړه- د زمری پۀ شان زړور- جمع زمريالی-

زمرين:(ز-م-رين)اسم- (۱)زامرين- ډېره يخنی- سخت سړۀ- شين زنګ- (۲)پرخه- شولنګ- شونم- شکنم- شبنم- (۳)د دوزخ ډېره يخه برخه-

زمرے:(زمه-رے)اسم- واحد- مذکر- مزرے- امزرے- منزرے- يو طاقتور او ځيرونکے ځناور- جمع زمری-

زمرے:(زمه-رے)اسم صفت- زړور- دلاور- بهادر- مړنے- مېړنے-

زمرے خلے:(زمه-رے-خ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د زمری پۀ شان خلۀ لرونکے- (۲- اسم)د چتونو يا حوضونو د پرنالو او ناوۆ خلې چې د زمری د خلې پۀ شان وی-

زمرېو:(زمر-يو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زمرے- خان مړے- خه مړيو- خانخومړے- (۲)د سپکاوی او د ښېرو پۀ طور استعمالېدونکے تورے-

زمزم:(زم-زم)اسم- د بيت الله شريف سره خوا کښې چينه او د هغې اوبۀ چې د مرضونو شفا ګڼلے شي-

زم زمبولے:(زم-زم-بو-لے)اسم- (۱)ډېر پۀ ګرانه راتګ- (۲- اسم صفت)ګډ- کړم- شل-

زم زموړلے:(زم-زمو-ړۀ-لے)اسم- مړاوے- د زخم او تکليف د لاسه غلے سړے- زمول- (افغانستان)-

زمزمولے:(زم-زه-مو-لے)اسم صفت- ګډ- کړم- شل- زمزمبولے-

زمزمه:(زم-زه-مه)اسم- (۱)اتفاق- ملګرتيا- لښکر- جماعت- (۲)د اوښدا ږمه- (۳)ترانه- نغمه- جمع زمزمې-

زمستان:(ز-مس-تان)اسم- د ژمی موسم- ژمے-

زمکه:(زمۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خاورينه کره چې مونږ پرې اوسېږو- (۲)دنيا- جهان- (۳)د غزل رديف، قافيه او وزن بحر-

زمکی غوبنه:(زمۀ-کی-غوه-ښه)اسم- خرېړے- پرېړه- خرمېړی- تيترے- کوڅے- مرخېړے- پوڅکی- تورسرتے- ډينګړے-

زمل:(ز-مل)مصدر- زمبل- سترګې وهل- ځېزمې رډول- خنبل-

زمن:(ز-من)اسم- زمنه- ورد- وظيفه- لسوانے- دعا-

زمنه:(زم-نه)اسم- (۱)زيمناکه- زومنه- زيمناک- زمکه- (۲)لاوڼ- نکولے- پخکړے- (۳)وګورئ زمن-

زمنے:(ز-مه-نے)صفت- وظيفه شناس- پۀ ډېر کوشش سره خپله وظيفه ترسره کونکے-

زموخ:(زموخ)اسم صفت- (۱)زموخت- قابض- تينګ- کلک- ستغ- (د خوند پۀ لحاظ)- (۲)تند- (۳)بخيل-

زموخت:(زموخت)اسم صفت- وګورئ زموخ-

زموختيا:(زموخ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زيروالے- خيږوالے- لواړتيا- (۲)تېز- تند- (۳)بخيلي-

زموخوالے:(ز-موخ-وا-لے)اسم- وګورئ زموختيا-

زموږ:(ز-موږ/زموږ)اسم ضمير- د "زمونږ" بل قرأت-

زموږه:(ز-مو-ږه)اسم ضمير- د "زمونږه" بل قرأت-

زمول:(زمول)اسم صفت- (۱)زموړلے- مړاوے- شېته- ناتوانه- ضعيف- جينګړ- کمزورے- جينګ- (۲)د مور پۀ نس کښې وچ شوے او مړ شوے

ې"(ښی-رل)، ي"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱،

بچې-
زمولتوب:(زَمول-توب)اسم- زمولتیا- مړاوې توب- جینګتوب- زمول والې- جینګړتوب-
زمولتیا:(زَمول-تیا)اسم- وګورئ زمولتوب-
زمولوالې:(زَمول-وا-لې)اسم- وګورئ زمولتوب-
زمولول:(زَمو-له-وَل)مصدر- (۱)مړاوې کول- کمزورې کول- (۲)خپل- زبل-
زمولون:(زَمو-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زمولول-
زمولونکې:(زَمو-له-وون-کې)اسم فاعل- جمع زمولونکي- مؤنث زمولونکې- وګورئ زمولول-
زمولونګ:(زَمو-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زمولول-
زمولونه:(زَمو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمولول-
زمولېدل:(زَمو-لې-دَل)مصدر- (۱)مړاوې کېدل- شېته کېدل- جینګېدل- (۲)خپلې کېدل- خېبدل- زبېدل-
زمولېدن:(زَمو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ زمولېدل-
زمولېدنګ:(زَمو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زمولېدل-
زمولېدنه:(زَمو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمولېدل-
زمولېدونکې:(زَمو-لې-دُون-کې)اسم فاعل- جمع زمولېدونکي- مؤنث زمولېدونکې- وګورئ زمولېدل-
زمولېدهٔ:(زَمو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زمولېدل-
زمولې:(زَمو-لې)اسم صفت- (۱)بدقسمته- بدمرغه- (۲)ضعیف- خوار- ناتوانه- کمزورې-
زمونځې:(زَمون-ځې)اسم- دَ جولاګانو دَ کړې رمنځ-
زمونږ:(زَ-مونږ/زموږ)اسم ضمیر- زموږ- دَ جمع متکلم اضافی ضمیر-
زمونږه:(زَ-مونږ-ره)اسم ضمیر- زموږه- دَ جمع متکلم اضافی ضمیر-
زمه:(زهٔ-مه)اسم- واحد- مؤنث- پڅکړې- خورې- پڅکنې-
زمهریر:(زَم-هه-ریر)اسم- سخته یخنی- سخت ژمې- دَ دوزخ یخه برخه-
زمیدار:(زَ-مې-دار)اسم- (۱)زمیندار- کرونده ګر- بزګر- زمکه کرونکې- (۲)دَ زیاتې زمکې مالک-
زمیداره:(زَ-مې-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دهقانی- کرونده- دَ کر کروندې دنده- کاشتکاری- (۲)زمه واری-
زمیداری:(زَ-مې-دا-رې)اسم- زمینداری- بزګری- دهقانی- دَ زمکې دَ کر کیلې کار او پېشه-
زمیندار:(زَ-مین-دار)اسم- وګورئ زمیدار-
زمینداره:(زَ-مین-دا-ره)اسم- مؤنث- زمیداره- کرونده- کر کرونده- دهقانی-
زمینداری:(زَ-مین-دا-رې)اسم- وګورئ زمیداری-
زمینه:(زَ-مې-نه)اسم- (۱)زمکه- (۲)حالات- واقعات- ماحول-
زمینی:(زَ-مې-نې)اسم صفت- دَ زمکې سره متعلق- دَ زمکې سره مربوط-

زمبر:(زَمبر)اسم- زمبرنه- ساتنه- حفاظت کونه- (افغانستان)-
زمبرنه:(زَمبِ-رهٔ-نه)اسم- وګورئ زمبر-
زمبرې:(زَ-مبِ-رې)اسم صفت- محافظ- ساتونکې-
زمې:(زَ-مې)اسم- پشمکه- یو قسم وړوکې بوټې چې دَ مېلو سره څڅ پېدا کوی- صابون بوټې-
زمې:(زهٔ-مې)اسم- ژمې- دَ یخنی موسم-
زنا:(زَ-نا)اسم- بدفعلی- بدکاری- ناجائزه تعلقات- دَ غیر منکوحه ښځې سره نژدېکت-
زنابالجبر:(زَ-نا-بل-جه-بر)اسم- دَ پردی ښځې سره په زور زنا کونه-
زناخ:(زَ-ناخ)اسم- زنه- زنخدان- غبغب- جڅوره-
زنار:(زَ-نار)اسم- واحد- مذکر- کاپرمزې- هغه مزې چې عیسایانو یا یهودیانو ملا پورې تړلې وی یا هغه مزې چې یو قسم هندوانو پهٔ داسې شان پهٔ غاړه کښې اچولې وی چې یو سر ئې پهٔ مټ او بل دَ ترخ دَ لاندې وی-
زناکار:(زَ-نا-کار)اسم صفت- زانی- زنا کونکې- جمع زناکاران-
زناکاره:(زَ-نا-کا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ زناکار مؤنث- بدلمنه- بدکاره- کاسیره- کنجره- کُشتې- مرچاخانه- ناجائزه تعلقات ساتونکې ښځه- جمع زناکارې-
زناکاری:(زَ-نا-کا-رې)اسم- دَ زناکار فعل-
زنانه:(زَ-نا-نه)اسم- مؤنث- (۱)ښځه- تورسرې- ماینه- اورته- ارتینه- (۲- صفت)ښځینه- دَ ښځو-
زن بچه:(زن-به-چه)اسم- بچ کچ- بال بچ-
زنبر:(زَم-بر)اسم- زمبیل- جغې-
زنبق:(زَم-بق)اسم- (۱)یو خوشبویه بوټې- (۲)دَ چنبې ګل- زُمبک-
زنبک:(زَم-بک)اسم- زُنبق-
زنبورخانه:(زَم-بور-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګګ- دَ سرو مچیو کور- جمع زنبورخانې-
زنجبیل:(زن-جه-بیل)اسم- زنجپیل- سونډ- شونډ- وړدې او نرې پاڼې لرونکې یو قسم دَ زېړ رنګ واښهٔ- زنجفیل- نباتاتی نوم (ZINGIBER)-
زنځ:(زنځ)اسم- وګورئ خورې-
زنځاوې:(زن-ځا-وې)اسم- ځګګ- ځاڅکې- قطره-
زنځول:(زَن-ځ-وَل)مصدر متعدی- ځځول- دَ کوزې یا بل داسې لوښی نه قطره قطره ځځول-
زنځولې:(زَن-ځ-وهٔ-لې)اسم مفعول- جمع زنځولی- مؤنث زنځولې- وګورئ زنځول-
زنځون:(زَن-ځ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زنځول-
زنځونکې:(زَن-ځ-وون-کې)اسم فاعل- جمع زنځونکي- مؤنث زنځونکې- وګورئ زنځول-

زبر"(ځ-بهٔ-ره)، زورکې"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ز-ره)، ۀ"(یو-بې-دهٔ)

زنځونګ:(زن-ځ-ونګ)حاصل مصدر- وګوری زنځول-

زنځونه:(زن-ځ-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری زنځول-

زنخه:(زن-خه)اسم- شوبله- سرسوبنده- دَ زمکې يوه خزنده-

زنځی:(زن-ځی)اسم- زړنه- زرنه- لوشه- زړنے- زرنځی- ټينګه، سخا او بدبويه شوې خټه- (افغانستان)-

زنځير:(زن-ځير)اسم- (۱)سلسله- (۲)دَ اَسپنې دَ کړو لړۍ- جمع زنځيرونه-

زنځيرول:(زن-ځی-ره-ول)مصدر- زنځير اچول- ور ته زنځير اچول- بندول- راګېرول-

زنځيرون:(زن-ځی-ره-ون)حاصل مصدر- وګوری زنځيرول-

زنځيرونکے:(زن-ځی-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع زنځيرونکی- مؤنث زنځيرونکې- وګوری زنځيرول-

زنځيرونګ:(زن-ځی-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګوری زنځيرول-

زنځيرونه:(زن-ځی-ره-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری زنځيرول-

زنځيره:(زن-ځی-ره)اسم- واحد- مؤنث- زنځير- زنځيرۍ- کړۍ- الوول او کړۍ کړۍ-

زنځيرېدل:(زن-ځی-رې-دل)مصدر- زنځير کېدل- پورې کېدل- بندېدل- راګېرېدل-

زنځيرېدن:(زن-ځی-رې-دن)حاصل مصدر- وګوری زنځيرېدل-

زنځيرېدنګ:(زن-ځی-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری زنځيرېدل-

زنځيرېدنه:(زن-ځی-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری زنځيرېدل-

زنځيرېدونکے:(زن-ځی-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زنځيرېدونکی- مؤنث زنځيرېدونکې- وګوری زنځيرېدل-

زنځيرېده:(زن-ځی-رې-ده)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګوری زنځيرېدل-

زنځيرۍ:(زن-ځی-رۍ)اسم- يو تاريخی ليک چې دَ خوشحال بابا سره منسوب دے- دَ چاربېتې يو قسم-

زنځېدل:(زن-ځې-دل)مصدر- څڅېدل- لهٔ کوزې يا بل يو داسې قسم لوښی نه قطره قطره څڅېدل-

زنځېدلے:(زن-ځې-ده-لے)اسم مفعول- جمع زنځېدلی- مؤنث زنځېدلې- وګوری زنځېدل-

زنځېدن:(زن-ځې-دن)حاصل مصدر- وګوری زنځېدل-

زنځېدنګ:(زن-ځې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری زنځېدل-

زنځېدنه:(زن-ځې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری زنځېدل-

زنځېدونکے:(زن-ځې-دون-کے)اسم فاعل- جمع زنځېدونکی- مؤنث زنځېدونکې- وګوری زنځېدل-

زنځېده:(زن-ځې-ده)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګوری زنځېدل-

زنځی:(زن-ځی)اسم- نرې نرې او وړې وړې کړۍ-

زنڅخے:(زن-څ-خے)اسم- واحد- مذکر- زنخدان- دَ زنې مېنځنی او ژوره برخه-

زنخدان:(زه-نخ-دان)اسم- دَ زنې مېنځنی ژوره برخه- زنڅخے- (م- فارسی)-

زنخول:(زنخ-ول)اسم- دَ زړهٔ او اينې تر مېنځه نرۍ پرده-

زند:(زند)اسم- واحد- مذکر- دَ زردشت مذهبی کتاب- دَ اوستا تفسير-

زندان:(زن-دان)اسم- واحد- مذکر- (۱)جېل- بنديخانه- دَ تېديانو ځاۍ- (۲)دَ مېښې دَ لنګېدو پهٔ وخت راوتے لړمون- جمع زندانونه-

زندانی:(زن-دا-نی)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)محبوس- (۲)دَ زندان سره متعلق- (۲)هغه څاروے چې زندان ئې راوځی-

زندرک:(زن-دَ-رک)اسم- دَ لاندې ژامې او زنې هډوکے-

زندګی:(زن-دَ-ګی)اسم- مؤنث- ژوند- ژوندون-

زنده باد:(زن-ده-باد)کلمه- ژوندے وسه- دَ دُعا کلمه-

زنده سر:(زن-ده-سر)اسم- ژوندی-

زنديق:(زن-ديق)اسم صفت- مذکر- زينديق- مُلحد- ګمراه- لهٔ خُدايه منکر-

زندی:(زن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زيندی- دَ غرغرې پړے- دَ پانسی کولو کړۍ- تېزندی-

زنهه:(زنه-ده)اسم- واحد- مؤنث- يو بوټے- يوه جاړه-

زنزاوے:(زن-زا-وے)اسم- واحد- مذکر- څاڅکے- قطره- څکک-

زنزی:(زن-زی)اسم- بدبويه خټې- سخا خټې- زرنځی- زنځی-

زنغلے:(زن-غه-لے)اسم- زنګنے- زنګنی- لينکړے- هغه پيڅه چې زړۍ پرتوګ ته اچولے شی- (افغانستان)-

زن غوزی:(زن-غو-زی)اسم- جمع- مذکر- زن غوزی- چنغوزی- زنې غوزی- چلغوزی- چنغوزی-

زنکدن:(زن-که-دن)اسم- ځنکدن-

زنکی:(زن-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- زيره- يوه خوشبودار باريک تخم چې اکثر پهٔ ګرمه مصالحه کښې اچولے شی-

زنګ:(زنګ)اسم- مذکر- (۱)دَ اَسپنې خيرے- (۲)سخته يخنی- سخت ساړهٔ- (۳)وګوری زنګار-

زنګ:(زنګ)اسم- مذکر- ټلی- دَ پيتلو يا اَسپنې جوړه ټلی چې پهٔ سکولونو، کالجونو يا جېلونو کښې دَ ګنټې پوره کېدو نه پس وهلے شی- زنګوله- جرنګانے- ړنګ- ګينګړے- کرنګانے- ګونګړے- شرنګانے-

زنګار:(زنګ-کار)اسم- مذکر- زنګ- زنګ زنګار- اسپنځړے-

زنګال:(زنګ-ګال)اسم- (۱)ژغل- ګرند- يخ چې پهٔ اَبو کښې روان وی- (۲)دَ واورې چينجے چې فارسی کښې ورته زلال وائی-

زنګالی:(زنګ-ګا-لی)اسم صفت- مسو ته نژدې يو قسم رنګ-

زنګل:(زنګ-ګل)مصدر- زنګل- ټال خوړل- ځنګل- ځانګل-

زنګن:(زنګ-ګن)اسم صفت- (۱)زنګ لړونکے- (۲)خيرن-

زنګنی:(زنګ-ګ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوری زنغلے-

زنګنې:(زنګ-ګه-نې)اسم- وګورئ زنګلې-

زنګوچ:(زنګ-ګوچ)اسم- مذکر- ځانګو- زانګو- زنګویه- زانګیبه- پینګو-

زنګوره:(زنګ-ګو-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کاڼو او تیرو کچه کور-

زنګورې:(زنګ-ګو-رې)اسم- ړنډورې- وښکالې- ګونګورې- کونکې- د انګورو وړې- جمع زنګورې-

زنګول:(زنګ-ګ-ول)مصدر- (۱)ټالی ورکول- شوروَل- زانګو شوروَل- ځانګو شوروَل- (۲)خبره وړدول- خبره ځنډول-

زنګوله:(زنګ-ګو-له)اسم- ګینګرې- جرس- شرنګانې- زنګ-

زنګولی:(زنګ-ګو-لی)اسم- د زړهٔ درد- د زړهٔ خوږ- پریشانی- غم- خفګان- د زړهٔ نول-

زنګولې:(زنګ-ګ-وهٔ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زنګولي- مؤنث زنګولې- وګورئ زنګول-

زنګون:(زنګ-ګ-ون)حاصل مصدر- وګورئ زنګول-

زنګون:(زنګ-ګون)اسم- ټکې- ټوټکې- د ورون او پنډۍ تر منځ برخه-

زنګونکې:(زنګ-ګ-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زنګونکي- مؤنث زنګونکې- وګورئ زنګول-

زنګونګ:(زنګ-ګ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زنګول-

زنګونه:(زنګ-ګ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زنګول-

زنګی:(زنګ-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- زنګ خوړلې- زنګ نیولې- زنګ وهلې-

زنګی:(زنګ-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حبشي- تورپوستې- تورپوټکې- (۲)تور غټ او قوی- جمع زنګیان-

زنګی:(زنګ-ګی)اسم صفت- واحد- مذکر- د پښتنو د ملی اتڼ ماهر-

زنګیه:(زنګ-یه)اسم- واحد- مؤنث- زنګویه- زنګو- ځانګو-

زنګېدل:(زنګ-ګې-دل)مصدر- (۱)ټال خوړل- ټال کښې تلل راتلل- (۲)خبره وردېدل- ټالېدل- ځنډېدل-

زنګېدلې:(زنګ-ګې-دهٔ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زنګېدلي- مؤنث زنګېدلې- وګورئ زنګېدل-

زنګېدن:(زنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زنګېدل-

زنګېدنګ:(زنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زنګېدل-

زنګېدنه:(زنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زنګېدل-

زنګېدونکې:(زنګ-ګې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زنګېدونکي- مؤنث زنګېدونکې- وګورئ زنګېدل-

زنګېدهٔ:(زنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ زنګېدل-

زنل:(ز-نل)مصدر- (۱)پیوندول- پهٔ ونه کښې قلم لګول- (۲)چخول- ټومبل- ننه ایستل- ځایول-

زنلې:(ز-نهٔ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زنلي- مؤنث زنلې- وګورئ زنل-

زننه:(ز-نهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زنل-

زنونکې:(ز-نون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زنونکي- مؤنث زنونکې- وګورئ زنل-

زنه:(زهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د لاندې شونډې او مرۍ تر مېنځه حصه- ذقن- جمع زنې-

زنه:(ز-نه)اسم- واحد- مؤنث- زنزه- زمزه- جمع زنې-

زنه:(ز-نه)اسم- مؤنث- هغه رنګ چې د اش ورکولو څخه وروستو ځرمنې ته ورکولې کیږي-

زنه چوخې:(زهٔ-نه-چو-خې)اسم- چاه غبغب- د زنې قتې- زنخدان- زنچخې-

زنهار:(زن-هار)اسم- خبردار- هرګز- هېڅکله- هوو- بېخي- امان- پناه- د تاکید د پاره هم راځی-

زنغوزې:(زن-غو-زې)اسم- واحد- مذکر- چلغوزې- زنغوزې- جلغوزې- جنغوزې- جنغوزې- زنغوټزې- جمع زنغوزي-

زنکی:(زن-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- جلکی- ژلکی- پیڅله- جبلی-

زنکی:(زن-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- زیره- (افغانستان)-

زنکی نار:(زن-کی-نار)اسم- د زیرې پهٔ شان پاڼې لرونکې یو بوټې چې بیخ ې د کچالو غوندې وی او ازم خوړلې شی- ګردی کنډوله- (افغانستان)-

زنکې:(زن-کې)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کړاچې- خوانکې- خلمې- ژنکې- جمع زنکي- (۲)زیره- جیره- خیره-

زنیه لار:(زن-یه-لار)اسم- یو رسم چې د وادهٔ پهٔ شپه د ناوې د بوتلو پهٔ وخت د جینی د کلی غریبانان د وادهٔ د خلمی نه راتاویږی او د وادهٔ خلمې ورته پیسې ورکوی-

زنې:(زهٔ-نې)اسم- واحد- مذکر- زړې- زونه- زونې- د ختکی هندوانې وغیره تخم- جمع زنې-

زنې:(زهٔ-نې)اسم صفت- واحد- مذکر- خلمې- ژنکې- ځوان- زنکې- جمع زنې-

زنې:(زهٔ-نې)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زخمی- ناجوړه- ناروغه- (۲)غریب- خوار- جمع زنې- (افغانستان)-

زو:(زو)اسم- زیږنه- زیږدنه- زوکړه-

زو:(زو)اسم صوت- (۱)زویه! خو! (۲)د زوی مخفف-

زو:(زو)اسم- د کچه خښتې ټوټه-

زو:(زو)اسم- ژوبڼ- باغ و حش- د حیواناتو نندارتون- (افغانستان)-

زوا:(زوا)اسم- زاری- عذر- سوال- سینتی-

زواک:(زواک)اسم- مذکر- ژواک- ژوند- ژوندون-

زواګر:(زوا-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- زاری کونکې- زوا کونکې-

زوال:(ز-وال)اسم- مذکر- (۱)کمې- تنزل- د ترقی او د عروج کمېدنه- (۲)الړې کېدنه- (۳)ورکېدنه- (۴)لهٔ برمه پرېوتنه- (۵)لوېدنه- غرځېدنه-

زبر (غ-بهٔ-ره)، زورکې (شل)، زېر (ک-تاب)، پېښ (نو-کا-ره)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (پو-ښې-دهٔ)

(م- عربي)-

زواله:(زوا-له)اسم- واحد- مؤنث- پېړه- خواله- دَ روټۍ پخولو دَ پاره دَ اوړو پېړه- جمع زوالې- (م- فارسي)-

زوامده:(زوام-ده)اسم- دَ ملهمو دَ پاره پکارونکے يو قسم بوټے او دَ دې ملهم- (افغانستان)-

زوانکه:(زوا-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- خوانکه- پهٔ ځوانۍ کښې پهٔ مخ راختونکې دانه- زوانګه- جمع زوانکې-

زوانګه:(زوانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زوانکه- جمع زوانګې-

زوب:(زوب)اسم- واحد- مذکر- زيم- سېب- نم- څڅوېکے- لمدبل- تر-

زوبل:(زو-بل)اسم صفت- ژوبل- زخمي- (افغانستان)-

زوبن:(زو-بن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- چوپړن- چوپن- چوپنې سترګې لرونکے- مؤنث زوبنه-

زوت:(زوت)اسم صفت- ياد- پهٔ حافظه کښې محفوظ- (۲)خوت- جوت- جُفت- دَ طاق ضد-

زوتول:(زو-ت-ول)مصدر- (۱)ضبط کول- (۲)يادول- زده کول-

زوتون:(زو-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ زوتول-

زوتونکے:(زو-ت-وون-کے)اسم فاعل- جمع زوتونکي- مؤنث زوتونکې- وګورئ زوتول-

زوتونګ:(زو-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زوتول-

زوتونه:(زو-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوتول-

زوج:(زوج)اسم- مذکر- (۱)مېړهٔ- (۲)جوړه- جُفت- (م- عربي)-

زوجه:(زو-جه)اسم- ښځه- ارتينه- ماندينه- اورته- (م- عربي)-

زوجي:(زو-جي)اسم- صفت- دَ زوج سره متعلق- (م- عربي)-

زوجيت:(زو-جي-يت)اسم- دَ ښځې خاوند دَ نکاح رشته- (م- عربي)-

زوخلول:(زوخ-ل-ول)مصدر- زوکلول- خکلول- ربړول- خوړول- ازارول-

زوخلون:(زوخ-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ زوخلول-

زوخلونکے:(زوخ-ل-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوخلونکي- مؤنث زوخلونکې- وګورئ زوخلول-

زوخلونګ:(زوخ-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زوخلول-

زوخلونه:(زوخ-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوخلول-

زوخلېدل:(زوخ-لې-دل)مصدر- زوکلېدل- ربړېدل- خوږېدل- ازارېدل-

زوخلېدن:(زوخ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زوخلېدل-

زوخلېدنګ:(زوخ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زوخلېدل-

زوخلېدنه:(زوخ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوخلېدل-

زوخلېدونکے:(زوخ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوخلېدونکي- مؤنث زوخلېدونکې- وګورئ زوخلېدل-

زوخلېدهٔ:(زوخ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زوخلېدل-

زوخه:(زو-خه)ضمير متصل- څخه- سره- جمع زوخې-

زود:(زود)اسم- ژر- بېړه کونه- (م- فارسي)-

زودل:(زو-دل)مصدر- زوکول- زوول- زېږول-

زودن:(زو-دن)حاصل مصدر- وګورئ زودل-

زودنګ:(زو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زودل-

زودنه:(زو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زودل-

زور:(زور)اسم- واحد- مذکر- (۱)طاقت- قوت- توان- تاو- سېک- (۲)جبر- ظلم- زياتے- (۳)تعدی- جمع زورونه-

زور:(زور)اسم صفت- مذکر- (۱)زړ اوربېدونکے- دَ تېرو غوږونو خاوند- (۲)خير- متوجه-

زور:(زهٔ-ور)اسم صفت- ذهين- تېز ياداشت لرونکے-

زور:(زور)اسم- واحد- مذکر- فتحه- جمع زورونه-

زور:(ز-ور)اسم صفت- ژور- ږونګے- عميق- دَ رغۍ ضد- (افغانستان)-

زوراق:(زو-راق)اسم- وګورئ زوراک-

زوراک:(زو-راک)اسم- زوراق- پسخاک- زړهٔ خوږګی-

زوراور:(زو-را-ور)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- زورور- (۱)طاقتور- قوتناک- سېکور- (۲)جابر- ظالم-

زورتوب:(زور-توب)اسم- زورتيا- (۱)پهٔ غوږونو ښهٔ اورېدنه- (۲)څرګېدنه- متوجه کېدنه- (افغانستان)-

زورتيا:(زور-تيا)اسم- وګورئ زورتوب-

زور زياتے:(زور-زيا-تے)اسم- واحد- مؤنث- ظلم- تېرے- ستم- جمع زورزياتي-

زور شور:(زور-شور)اسم صفت- شان شوکت- ګرماګرمي- ګرمجوشي-

زورق:(زو-رق)اسم- کشتي- وړه کشتي-

زورکے:(زوه-ر-کے)اسم- وړوکے زور- دَ پښتو مخصوص حرکت چې دَ نيم زور برابر وی او اَلټه ليکلے شي-

زورل:(زو-رل)مصدر- خوړول- زورول- زېرل- پهٔ عذابول- (۲)ملامته کول- سپورې ستغې وئيل-

زورلے:(زو-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زورلي- مؤنث زورلې- وګورئ زورل-

زورمتي:(زور-م-تي)اسم- مؤنث- زياتے- ظلم- جبر-

زورمتے:(زور-م-تے)اسم صفت- واحد- مذکر- ظالم- زورزر- جمع زورمتيان-

زورمن:(زور-من)اسم صفت- زور لرونکے-

زورمندی:(زور-من-دی)اسم- زور لګونه- دَ مطلب پوره کونه-

زورنه:(زو-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زورل-

زوروالے:(زور-وا-لے)اسم- مذکر- زورتوب- زورتيا-

زورور:(زو-ر-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- زور لرونکے- دَ زور خاوند-

زورزورتوب:(زو-ر-ور-توب)اسم- مذکر- (۱)زورورتيا- قوت- طاقت-

ى" (ښی-رل)، ي"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لي)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

زوروروالے- (۲)جابرتوب- ظالم توب-

زوروتيا:(زو-ر-ور-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ زوروروتوب-

زوروروالے:(زو-ر-ور-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ زوروروتوب-

زورول:(زو-ر-ول)مصدر- خورول- دړدول- پارول- زپل- د عتاب لاندې راوستل-

زورون:(زو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ زورول-

زورونکے:(زو-ر-وون-کے)اسم فاعل- جمع زورونکي- مؤنث زورونکې- وګورئ زورول-

زورونګ:(زو-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زورول-

زورونه:(زو-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ زورول-

زوريات:(زو-ري-يات)اسم- جمع- اولاد- الواد- زوزاد- نسل- زوذات- (م- عربي)-

زورېدل:(زو-رې-دل)مصدر لازم- خوربدل- دړبدل- پارېدل- زپلے کېدل- د عتاب لاندې راتلل-

زورېدلے:(زو-رې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زورېدلي- مؤنث زورېدلې- وګورئ زورېدل-

زورېدن:(زو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زورېدل-

زورېدنګ:(زو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زورېدل-

زورېدنه:(زو-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ زورېدل-

زورېدونکے:(زو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زورېدونکي- مؤنث زورېدونکې- وګورئ زورېدل-

زورېده:(زو-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ زورېدل-

زوړ:(زوړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بوډا- د ډېر عمر- عمر خوړلے- سپين ږيرے- (۲)د نوي مقابل- جمع زاړه-

زوړتوب:(زوړ-توب)اسم- زړښت- زوړوالے- زړتيا- زوړتيا- بوډاتوب- سپين ږيرتوب-

زوړکی:(زوړ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ماشومانو د سپښتو يوه لوبه- (افغانستان)-

زوړکے:(زو-ړه-کے)اسم- واحد- مذکر- زړوکے- پړونے- ټيکرے- جمع زوړکي-

زوړوالے:(زوړ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ زوړتوب-

زوړ وت:(زوړ-وت)اسم- زړه وره- د سن، راتښکال د دوران او د زمکو د جوړښت لۀ نظره د درو پۀ وېش کښې د يو وېش نوم- (افغانستان)-

زوړے:(زو-ړے)اسم- واحد- مذکر- پېټے- بار- پنډ- ووزه- جمع زوړي-

زوزات:(زو-زات)اسم- جمع- مذکر- زوزاد- نسل- بال بچ- اولاد-

زوزاد:(زو-زاد)اسم- جمع- مذکر- وګورئ زوزات- (م- فارسي)-

زوږ:(زوږ)اسم- مذکر- شور- غوغا- غالمغال- غورپش- غورمش-

زوږ:(زوږ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)تريخ- د خوږ ضد- (۲)زهر-

زوږ:(زوږ)اسم صفت- نايابه- قحط- کاخت-

زوږا:(زو-ږا)اسم صوت- ززا- زږا- چسا- د غوښې يا د کباب د ورتولو اواز-

زوږتلانګه:(زوږ-ت-لانګ-ګه)اسم- غونګ- کانګے- ازانګه- د اواز انعکاس-

زوږه زوږ:(زوه-ږه- زوږ)اسم صوت- شور ماشور- (۲)بې خايه او بې خونده شور- غالمغال-

زوږم:(زوه-ږم)اسم- مذکر- ووم- بوئ- رايحه- جمع زوږمونه-

زوږندے:(زوه-ږند-دے)اسم صفت- شور زوږ کونکے- جمع زوږندي-

زوږېدل:(زوه-ږې-دل)مصدر لازم- شور زوږ کول- غورپش او زوږ جوړېدل- غورمش جوړول-

زوښ:(زوښ)اسم- مذکر- جوش- خوښ-

زوښا:(زو-ښا)اسم- مؤنث- خوښا- زوښه- زوشاب- جوشاب- د مېوو شيره- (افغانستان)-

زوښتے:(زوښ-تے)اسم- د زردالو پۀ شان پۀ پاڼې لرونکے يو قسم بې مېوې بوټے- جمع زوښتي- (افغانستان)-

زوښول:(زو-ښه-ول)مصدر متعدي- جوش کول- خوټکول- يشول- خوښول-

زوښه:(زو-ښه)اسم- وګورئ زوښا-

زوغرنځه:(زوغ-رن-ځه)اسم- مؤنث- زغرنځه- بې مغزه پسته- دانې نۀ لرونکې پسته- جمع زوغرنځې-

زوغونېدل:(زو-غو-نې-دل)مصدر لازم- (۱)راوتل- (۲)پۀ راوتل- (۳)پۀ زور بهر ته راوتل-

زوغونېدن:(زو-غو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زوغونېدل-

زوغونېدنګ:(زو-غو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زوغونېدل-

زوغونېدنه:(زو-غو-نې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوغونېدل-

زوغونېدونکے:(زو-غو-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوغونېدونکي- مؤنث زوغونېدونکې- وګورئ زوغونېدل-

زوغونېده:(زو-غو-نې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ زوغونېدل-

زوک:(زوک)اسم- مذکر- زحمت- ربړ- کړاؤ- تکليف-

زوک:(زوک)اسم- د کارېز کلکه شوې خټه- مغزينه خټه-

زوکړه:(زوک-ړه)اسم- مؤنث- پېدا کېدنه- تولد- زيږېدنه- (افغانستان)-

زوکړے:(زو-کړ-ړے)اسم مفعول- واحد- مذکر- زېږولے- زږولے- پېدا کړے- جمع زوکړي-

زوکلول:(زوک-ل-ول)مصدر متعدي- خورول- ربړول- کړول-

زوکلون:(زوک-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ زوکلول-

زوکلونکے:(زوک-له-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوکلونکي- مؤنث زوکلونکې- وګورئ زوکلول-

زوکلونګ:(زوک-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زوکلول-

زوکلونه:(زُوکّ-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوکلول-

زوکلېدل:(زُوکّ-لې-دَل)مصدر لازم- خوربدل- کربدل- ربربدل-

زوکلېدلے:(زُوکّ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- جمع زوکلېدلي- مؤنث زولکېدلې- وګورئ زوکلېدل-

زوکلېدن:(زُوکّ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زوکلېدل-

زوکلېدنګ:(زُوکّ-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زوکلېدل-

زوکلېدنه:(زُوکّ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوکلېدل-

زوکلېدونکے:(زُوکّ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوکلېدونکي- مؤنث زوکلېدونکې- وګورئ زوکلېدل-

زوکلېدهٔ:(زوکّ-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ زوکلېدل-

زوکول:(زو-کَ-وَل)مصدر متعدي- پيدا کول- زېږول- (افغانستان)-

زوکونکے:(زو-کَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوکونکي- مؤنث زوکونکې- وګورئ زوکول-

زوکونه:(زو-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوکول-

زوګه:(زو-ګه)اسم- مؤنث- اوږد ږنږر او غنې بېخ لرونکے يو قسم بوټے-

زوګه:(زو-ګه)اسم- مؤنث- د کور کالي- د کور سامان- د کور لوښي، کپړې وغيره- زوله-

زول:(زَ-وَل)اسم- واحد- مذکر- زيړ ګل لرونکے يو قسم تريخ بوټے چې پهٔ دوايانو کښې پکارېږي- (افغانستان)-

زول:(زولّ)اسم- واحد- مذکر- دريچه- دريڅه- درڅه- روزان- د کوټې پهٔ چت کښې سورے- کولک- جمع زولونه-

زول:(زُولّ)اسم- مذکر- خول- تېزه سېلۍ چې ځان سره دوړې راپورته کړي- سېلۍ-

زولال:(زو-لال)اسم صفت- واحد- مذکر- جابر- ظالم- مستبد-

زولاندے:(زو-لان-دے)اسم مفعول- واحد- مذکر- مظلوم- د ظلم لاندې-

زولانه:(زو-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خولنه- زاولنه- بېړۍ- هتکړۍ- هغه زنځير چې د بنديانو پښو ته اچولے شي- زولنه-

زولن:(زو-لَن)اسم صفت- مذکر- زون- لهٔ زوو ډک- زوې لرونکے زخم-

زولنه:(زو-له-نه)اسم- مؤنث- خولنه- وګورئ زولانه-

زوله:(زو-له)اسم- مؤنث- زوګه- د کور لوښي- د کور اسباب-

زوله:(زَو-له)اسم- تر شپږ مياشتو رسېدونکے يو اوږد غنمې (جوال)- (افغانستان)-

زوله زوله:(زو-له-زو-له)اسم صفت- مؤنث- شواړ- ډېر شلم- بې ترتيبه او بې نظمه شے-

زولي زمبيلي:(زو-لي-زم-بې-لي)اسم مرکب- جمع- (۱)بوره- کورے- (۲)هغه لوښے يا څادر چې د توتانو نه پکښې توتان راټولېږي- خولي- جولي- د څادر جولي- (۳)زړې کپړې- زړې ټوټې- زاړهٔ کالي-

زولي:(زو-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جولي- لمن- خولي-

زولے:(زو-لے)اسم- د لمڅيو غونډے چې د غوړيو ژے پکښې اېښوے شي- (افغانستان)-

زولے زولے:(زو-لے-زو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- شلم شلم- سست پست- شواړ شواړ- (افغانستان)-

زوم:(زُوم)اسم- (۱)د لور مېړهٔ- (۲)د وادهٔ خلمے-

زوم:(زوم)اسم صفت- مذکر- (۱)کم شوے- لږ ابستلے شوے- (۲)اسم- کمېدنه- د يو څيز ورکېدنه- ناياب کېدنه- (افغانستان)-

زومبک:(زومّ-بَک)اسم- مذکر- (۱)زُمبک- د جوارو د وږي وېښتهٔ- (افغانستان)- (۲)يو خودرو صحرائي بوټے چې د خشاک پهٔ توګه پکارولے شي-

زومبک ستوري:(زُومّ-بک-ستو-ري)اسم مرکب- جمع- (۱)پېروني- (۲)پړه- څيره- قطار- ليکه- (۳)ږغ- څنډه- (افغانستان)-

زومبکے:(زومّ-بَ-کے)اسم- (۱)وړوکے زومبک- (۲)والي- د غوړونو لښتي- ړېړۍ- (افغانستان)-

زومبول:(زومّ-به-وَل)مصدر- وګورئ خومبول-

زومبېدل:(زومّ-بې-دَل)مصدر لازم- وګورئ خومبېدل-

زومتوب:(زومّ-توب)اسم- مذکر- (۱)زوموالے- زومولي- زوم کېدنه- زومتيا- (۲)کمښت- کموالے- لږوالے-

زومتيا:(زوم-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ زومتوب-

زومړے:(زو-مهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې زوئ ئې مړ وي- بچې مړے- بورچنړ- زوئ مړے-

زومکے:(زو-مه-کے)اسم- مذکر- يو قسم واښهٔ چې خلق ئې د خوند د پاره خوري- جمع زومکي-

زومکاړے:(زُوم-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه کس يا سړے چې د زوم سره يو ځائې د سحر کره ځي- جمع زومکاړي-

زومګے:(زوم-ګے)اسم تصغير- زوم ګوټے- (د ميني تورے)-

زومل:(زو-مَل)مصدر- ژمنه کول- زمنه کول- وعده کول-

زومن:(زو-مَن)اسم- واحد/جمع- مذکر- د کافورو پهٔ شان بوئ لرونکې يو زهرژنه کيميائي ماده-

زومنه:(زومّ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښوروا- زبمنه- شوروا- شوربا- (۲)نقصان- زيان- تاوان- خساره-

زوموالے:(زومّ-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ زومتوب- زوم کېدنه-

زوموالے:(زُومّ-وا-لے)اسم- مذکر- (۱)وګورئ زومتوب- (۲)کمښت-

زومي:(زو-مي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- صابون بوټے- زمي-

زومي کنده:(زُو-مي-کَن-ده)اسم مرکب- مؤنث- واښهٔ لرونکې زمکه- وښيانه زمکه- جمع زومي کندې- (افغانستان)-

زون:(زون)اسم- (۱)سيمه- منطقه- (۲)طبقه- (۳)قلمرو- (۴)کمربند-

زونبه:(زومّ-به)اسم- سترګک- سترګه خمبونه-

ئ (ځي-رل)، ې (هې-ره-ول)، ئ (پيا-لې)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

زونخه:(زون-خه)اسم- تېزاب- جمع زونخې-

زوند:(زوند)اسم- مذکر- ژوند- ژوندون- (افغانستان)-

زوندون:(زون-دون)اسم- مذکر- ژوندون- ژوند- (افغانستان)-

زوندے:(زون-دے)اسم صفت- مذکر- ژوندے- (افغانستان)-

زونګ:(زونګ)اسم- انګې- ازانګه- کانګے- غنګ- دَ غرۀ يا ګنبد اواز چې راتمبيږی- انګازه-

زونګه:(زونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- زوبړ- پيچومے- کړنج-

زونګه:(زونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)انګازه- زونګے- دَ اواز انعکاس- (۲)دَ ګونګوسی اواز- جمع زونګې-

زونګے:(زونګ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ زونګه- جمع زونګی-

زونی:(زو-نی)متعلق فعل- خنې- خينی- بعض- بعضې- (افغانستان)-

زونے:(زو-نے)اسم- واحد- مذکر- يو خاص قسم خُونډے او ګنډون چې دَ دسترخوان دَ ښائيست دَ پاره لۀ سرو سنيو نه جوړيږی- جمع زونی- (افغانستان)-

زونبے:(زو-نبے)اسم- واحد- مذکر- زړے- زونبه- زنبے- دَ خټکی يا هندوانې تخم- (افغانستان)-

زووب:(ز-ووب)اسم- مذکر- زوه- نو- غم- دَ زخم زوه- (افغانستان)-

زوول:(زو-ول)مصدر متعدی- (۱)زبېږول- پېدا کول- راوړل- زوکول- (۲)سولول- زدويل- زوديل- سلبيل- زدوول- (۳)ژوول- ژبيل- (عام طور سره دَ کرتوس دَ پاره راځي)-

زوول ستورے:(زو-ول-ستو-رے)اسم- وګورئ زحل-

زوولے:(زو-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زوولی- مؤنث زوولې- وګورئ زوول-

زوون:(زو-ون)حاصل مصدر- وګورئ زوول-

زوونکے:(زو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوونکی- مؤنث زوونکې- وګورئ زوول-

زوونګ:(زو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زوول-

زوونه:(زو-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوول-

زووه:(زو-وه)اسم صفت- دَ غرۀ دَ لمنې هغه ځايُ چې پۀ ګرمی کښې پرې اُبۀ راځی-

زووی:(زو-وی)اسم- دَ وړو ملکانو يوه بيماری-

زوه:(زۀ-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ زخم نو- دَ دانی خړ رنګ لړونکې اُبۀ- پيپ- جمع زوې-

زوهېدل:(زو-هې-دل)مصدر لازم- دَ زخم تربدل- دَ پرهر اُبۀ کول- دَ زخم څڅېدل-

زوهېدلے:(زو-هې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زوهېدلی- مؤنث زوهېدلې- وګورئ زوهېدل-

زوهېدن:(زو-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زوهېدل-

زوهېدنګ:(زو-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زوهېدل-

زوهېدنه:(زو-هې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زوهېدل-

زوهېدونکے:(زو-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زوهېدونکی- مؤنث زوهېدونکې- مؤوګورئ زوهېدل-

زوهېدۀ:(زو-هې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زوهېدل-

زوې:(زوې)اسم- واحد- مذکر- خوې- دَ انسان نارينه اولاد- بچے- جمع زامن-

زوبرکے:(زوبر-کے)اسم- واحد- مذکر- زببرکے- زګبروے- زببرکے- زګروے- فرياد- بلاڼه- نالښت- جمع زوبرکی-

زوې غلے:(زوې-غه-لے)اسم- بزغلے- تلېمن- تلېمنګ-

زوې مړے:(زوې-مۀ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- زويه مړے- چې دَ چا زوې مړ وی يا ئې نارينه اولاد نۀ پاتې- جمع زوې مړی-

زوې نيو:(زوې-نيو)اسم- پۀ خوې نيولے شوے- دينی زوې- زوې بللے- (افغانستان)-

زوې والے:(زوې-وا-لے)اسم- زوې توب- زوې واله- زوولی-

زۀ:(زۀ)دَ مفرد متکلم ضمير- خپل طرف ته اشاره-

زهد:(زهد)اسم- پرهېز- تقوی- (م- عربی)-

زهر:(ز-هر)اسم- مذکر- (۱)زار- ګنډېر- انډېر- جړ- (۲)صفت- تريخ- (م- فارسی)-

زهرا:(زه-را)اسم صفت- روښانه- ځلانده- (م- فارسی)-

زهردار:(ز-هر-دار)اسم صفت- مذکر- ګنډېرن- جړمن- زهرناک- زهرژن- زهر لړونکے- (م- فارسی)-

زهرګنډېر:(زه-هر-ګن-ډېر)اسم- زاروګنډېر- تريخ- بې خونده-

زهرکيا:(زه-هر-ګ-يا)اسم- يو تريخ بوټے چې څاروی ئې پۀ خوراک سره مری

زهرموره:(ز-هر-مو-ره)اسم- مؤنث- زارموره- جړمری- جړی- يو قسم مری چې دَ زهرو دَ علاج دَ پاره پکارولے شی- (م- فارسی)-

زهرمهره:(ز-هر-مه-ره)اسم- مؤنث- وګورئ زهرموره-

زهرناک:(ز-هر-ناک)اسم صفت- مذکر- زهردار- زهرژن- زهرلړونکے- (م- فارسی)-

زهره:(زه-ره)اسم- مؤنث- دَ نماښام سترګه- نماښامے ستورے- ماښام سترګه- (م- فارسی)-

زهره:(زه-زه)اسم- واحد- مؤنث- زاده- تريخے- بورے- دَ بنيادم دَ بدن دننه يو عضو- جمع زهرې-

زهره ترکے:(زه-ره-تره-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)زاره چاؤدے- (۲)استړے ستومانه- ذرې ذرې- تيکه تيکه- جمع زهره ترکی-

زهری:(زه-ری)اسم صفت- زهريلا- زهردار- دَ زهرو سره متعلق- (م- فارسی)-

زهريت:(زه-ری-يت)اسم- دَ زهرو خاصيت- (م- فارسی)-

زبر"(خ-بۀ-ره)"- زورکے"(شل)"، پېش"(نو-کا-ره)"، زير"(ک-تاب)"، جزم"(شکون)"، ۀ"(ز-ړه)"، "ۀ"(بو-سې-دۀ)"

زمریله:(زه-ري-له)اسم صفت- واحد- مؤنث/مذکر- زهردار- زهر لرونکے- چې زهر پکښې ګډ زي.

زمګیر:(زه-ګیر)اسم- د کمان لاستے- موټے- دسته- دوه غاښے-

زممن:(زه-مَن)اسم- جمع- مذکر- زامن- خامن-

زموب:(زه-موب)اسم- مذکر- زوه- د زخم اُبه-

زموزاد:(زه-مو-زاد)اسم- مذکر- زوزات- اولاد- بال بچ-

زمول:(زهٔ-مه-ول)مصدر- ضعیفول- خوارول- د غم یا بیمارئ په وجه کمزورے کول-

زمولے:(زهٔ-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زمولي- مؤنث زمولې- وګورئ زمول-

زمون:(زهٔ-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ زمول-

زمونکے:(زهٔ-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زمونکي- مؤنث زمونکې- وګورئ زمول-

زمونګ:(زهٔ-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زمول-

زمونه:(زهٔ-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمول-

زمیر:(ز-میر)اسم صفت- مذکر- (۱)کمزورے- ناتوان- ضعیف- (۲)ازارشوے- په تکلیف شوے- (۳)غمژن- خفه- خوابدے-

زمیرتوب:(ز-میر-توب)اسم- مذکر- زمیرتیا- زمیروالے- (۱)کمزورتیا- ناتوانی- (۲)ازار- عذاب- تکلیف- (۳)غمژن توب- غمژن تیا- خوابدی- زړهٔ بداوے-

زمیرتیا:(ز-میر-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ زمیرتوب-

زمیروالے:(ز-میر-وا-لے)اسم- مؤنث- وګورئ زمیرتوب-

زمیرول:(ز-می-ر-ول)مصدر- (۱)خوارول- ناتوانه کول- کمزورے کول- (۲)غمژنول- خفه کول- خوابدے کول- (۳)خپول- سپکول- خجلول- (۴)تکلیف زرکول-

زمیرون:(ز-می-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ زمیرول-

زمیرونکے:(ز-می-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زمیرونکي- مؤنث زمیرونکې- وګورئ زمیرول-

زمیرونګ:(ز-می-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زمیرول-

زمیرونه:(ز-می-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمیرول-

زمیرېدل:(ز-می-رې-دل)مصدر لازم- (۱)کمزورے کېدل- ضعیفېدل- (۲)خفه کېدل- خوابدے کېدل- (۳)عذابېدل- ازارېدل- (۴)خپېدل- شرمېدل- خجلېدل-

زمیرېدن:(ز-می-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زمیرېدل-

زمیرېدنګ:(ز-می-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زمیرېدل-

زمیرېدنه:(ز-می-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمیرېدل-

زمیرېدونکے:(ز-می-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زمیرېدونکي- مؤنث زمیرېدونکې- وګورئ زمیرېدل-

زمیرېدهٔ:(ز-می-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ زمیرېدل-

زمېدل:(زهٔ-مې-دل)مصدر- ضعیفېدل- د غم یا بیمارئ په وجه کمزورے کېدل-

زمېدلے:(زهٔ-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زمېدلي- مؤنث زمېدلې- وګورئ زمېدل-

زمېدن:(زهٔ-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زمېدل-

زمېدنګ:(زهٔ-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زمېدل-

زمېدنه:(زهٔ-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زمېدل-

زمېدونکے:(زهٔ-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زمېدونکي- مؤنث زمېدونکې- وګورئ زمېدل-

زمېدهٔ:(زهٔ-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ زمېدل-

زی:(زی)دا لفظ د بعضې قبیلو د نومونو سره وروستو راځی لکه بارکزئ، اورکزئ، یوسفزی وغیره-

زیا:(زیا)اسم- مؤنث- (۱)یادونه- یادګیرنه- د احوال پښتنه- (۲)خورتیا- پوهه- پویه- عقل- دانش-

زیات:(زیات)اسم صفت- مذکر- زیاد- ډېر- سپوا- زښت- باندې- تېرے-

زیاتره:(زیا-ت-ره)اسم صفت- اکثر- ډېر زیات- زښت ډېر-

زیاتنه:(زیا-تهٔ-نه)اسم- زیاتے- زورنه-

زیاتوالے:(زیات-وا-لے)اسم- زیاتوب- ډېروالے- ډېرښت-

زیاتوب:(زیا-توب)اسم- وګورئ زیاتوالے-

زیاتول:(زیا-ت-ول)مصدر متعدی- (۱)ډېرول- تولول- جمع کول- (۲)جګول- لوړول- دو زهل-

زیاتون:(زیا-تون)اسم- د زیاتول مصدر نه اسم- وګورئ زیاتول-

زیاتون:(زیا-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ زیاتول-

زیاتونکے:(زیا-ت-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زیاتونکي- مؤنث زیاتونکې- وګورئ زیاتول-

زیاتونګ:(زیا-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زیاتول-

زیاتونه:(زیا-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زیاتول-

زیاتي:(زیا-تي)اسم صفت- اضافي- له حده وتلے یا وتلې-

زیاتېدل:(زیا-تې-دل)مصدر لازم- ډېرېدل- پربمانه کېدل- اضافه کېدل-

زیاتېدن:(زیا-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زیاتېدل-

زیاتېدنګ:(زیا-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زیاتېدل-

زیاتېدنه:(زیا-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زیاتېدل-

زیاتېدونکے:(زیا-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زیاتېدونکي- مؤنث زیاتېدونکې- وګورئ زیاتېدل-

زیاتېدهٔ:(زیا-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ زیاتېدل-

زیاتے:(زیا-تے)اسم- (۱)زور- ظلم- تیرے- تجاوز- (۲)زیاتوالے- ډیروالے-
زیاد:(زیاد)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- زیات- ډیر- زښت- بـانـدې- (م- فارسی)-
زیار:(زیار)اسم- مذکر- (۱)زحمت- ربړ- (۲)کوشش- جدوجهد- (۳)افسوس- ارمان-
زیارت:(زیا-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)قبر- مزار- (۲)ملاقات- لیدنه-
زیارت گاه:(زیا-رت-گاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ادیره- هدیره- مقبره- ییدره- دَ ښخېدو ځاۍ- (۲)دَ لیدلو کتلو ځاۍ-
زیارکښ:(زیار-کښ)اسم صفت- مذکر- (۱)زحمت کښ- خواری کښ- (۲)زیار ایستونکے- کوشش کونکے- جمع زیارکښان/زیارکښی-
زیارکښی:(زیار-که-ښی)اسم- دَ زیارکښ جوړېدو حالت-
زیارنه:(زیا-رهٔ-نه)اسم- مؤنث- زحمت- زیار- کوشش-
زیاړه:(زیا-ړه)اسم- مؤنث- ښکنځل- زیره- ښکنځله- کنځل- کنځا- ښکنځا- جمع زیاړې-
زیان:(زیان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاوان- ضرر- نقصان- خساره- (۲)دَ اولاد بې وخته غرځېدنه- مړ بچے زېږدنه-
زیانکار:(زیان-کار)اسم صفت- مذکر- مُضر- زیان رسونکے- نقصان رسونکے- مؤنث زیانکاره- جمع زیانکاری/زیانکاران-
زیانکاری:(زیان-کا-ری)اسم- مُضرتوب- زیان رسونه-
زیانمن:(زیان-من)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- تاوانی شوے- نقصانی شوے-مؤنث زیانمنه- جمع مؤنث زیانمنې-
زیانمن توب:(زیان-من-توب)اسم- مذکر- ضرر- تاوان- نقصان- خساره- نقص-
زیانمتیا:(زیان-من-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ زیانمن توب-
زیانول:(زیا-ن-ول)مصدر- (۱)نقصانول- نقصان کول- تاوان کول- (۲)اولاد ضائع کول- اولاد بې وخته غرځول-
زیانون:(زیا-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ زیانول-
زیانونکے:(زیا-ن-وون-کے)اسم فاعل- جمع زیانونکی- مؤنث زیانونکې- وګورئ زیانول-
زیانونګ:(زیا-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زیانول-
زیانونه:(زیا-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زیانول-
زیانی:(زیا-نی)اسم صفت- تاوانی- نقصانی- دَ ضرر- دَ زیان-
زیانېدل:(زیا-نې-دل)مصدر لازم- (۱)تاوانېدل- نقصانی کېدل- تاوانی کېدل- ضرر رسېدل- (۲)اولاد نقصانېدل- بچے ضائع کېدل-
زیانېدن:(زیا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زیانېدل-
زیانېدنګ:(زیا-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زیانېدل-
زیانېدنه:(زیا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زیانېدل-
زیانېدونکے:(زیا-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زیانېدونکی- مؤنث زیانېدونکې- وګورئ زیانېدل-
زیانېدهٔ:(زیا-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زیانېدل-
زیاوې:(زیا-وې)اسم- جمع- پووې- سدونه- عقلونه- (افغانستان)-
زیتر:(زی-تر)اسم- دَ موسیقی یوه آله-
زیج:(زیج)اسم- (۱)زیچ- دَ نجوم حساب- (۲)دَ ستوریو دَ پېژندنې طریقه- (۳)ایسارېدنه- راګېرېدنه- (دَ شطرنج لوبه کښې)-
زیر:(زیر)اسم- زییر- زائر-
زیروبم:(زی-رو-بم)اسم صفت- لوړ ژور- ټیټ ژ مسک- سر او سرور- پهٔ سندرو ونېلو کښې پهٔ ډېر خوږ اواز سره دَ اواز ټیټول او مسکول او پهٔ اواز کښې خوږوالے پیدا کول-
زیرک:(زی-رک)اسم صفت- هوښیار- عقلمند- دانا- پوه- څور- څیر- (م- فارسی)-
زیره:(زی-ره)اسم- مؤنث- وګورئ خیره- (افغانستان)-
زیرېدل:(زی-رې-دل)مصدر لازم- (۱)زهیرېدل- زیـیرېدل- خفه کېدل- (۲)پسخېدل-
زیرېدن:(زی-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زیرېدل-
زیرېدنګ:(زی-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زیرېدل-
زیرېدنه:(زی-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زیرېدل-
زیرېدونکے:(زی-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زیرېدونکی- مؤنث زیرېدونکې- وګورئ زیرېدل-
زیرېدهٔ:(زی-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ زیرېدل-
زیړ:(زیړ)اسم صفت- مذکر- ژیړ- ژړ- یو قسم رنګ-
زیړبخن:(زیړ-بـ-خن)اسم صفت- ژیړبخن- زیړغلن- ژړوزمه- ژړوبره- زیړ رنګ ته مائیل-
زیړپوستے:(زیړ-پوس-تے)اسم صفت- مذکر- ژړ نژاد- زیړ نژاد- جمع زیړپوستی-
زیړ پیړ:(زیړ-پیړ)اسم صفت- مذکر- (۱)زیړ بـورق- زیړ کدو- زیړا- زیړ مخے- (۲)خوار او مانده- پهٔ رنګ تک زیړ-
زیړتوب:(زیړ-توب)اسم- مذکر- وګورئ زیړوالے-
زیړتیا:(زیړ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ زیړوالے-
زیړدالو:(زیړ-دا-لو)اسم- مذکر- زردالو- یوه ونه او دَ هغې مېوه- زیړغنجی-
زیړ زبېښلے:(زیړ-زبې-ښهٔ-لے)اسم صفت- مذکر- زیړ ښبېښلے- دَ بیماری لهٔ کبله ې چې رنګ زیړ تښتېدلے وی- جمع زیړ زبېښلی-
زیړسورن:(زیړ-سو-رن)اسم- مذکر- (۱)سرن- یو قسم زیړ آس- (۲- صفت)وارخطا- (افغانستان)-
زیرغلن:(زیړ-غه-لن)اسم صفت- وګورئ زیړبخن- (افغانستان)-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، زیر"(کـ-تاب)، پېش"(نو-کا-ره)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ړه)، ۂ"(ړو-بې-دهٔ)

زيړغنجي:(زَيړ-غن-جي)اسم- مذکر- وګورئ زردالو-

زيړغوږے:(زَيړ-غوه-ږے)اسم صفت- مذکر- منافق- رياکار- بدنيته- بدغونے- جمع زيړغوږي-

زيړک:(زَيه-ړک)اسم صفت- چې رنګ ئې زيړ وي- دَ زيړي بيمار- زيړو-

زيړکه:(زَيه-ړه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زيړ رنګ لرونکې يو قسم مرغۍ- زيړکه- (۲- صفت)دَ زيړک مؤنث-

زيړلرګے:(زَيړ-لر-ګے)اسم- واحد- مذکر- يوه زيړ رنګې وُنه او دَ مغې مېوه چې توري توري دانې نيسي او حکيمان ئې په دارو کښې پکاروي-

زيړن:(زَيه-ړن)اسم- مذکر- زيړ اس- سمند اس- (افغانستان)-

زيړو:(زَيه-ړو)اسم صفت- مذکر- دَ زيړي بيمار- زيړک- زيړبوړک-

زيړوالے:(زَيړ-وا-لے)اسم- مذکر- زيړتوب- زړتيا-

زيړوتے:(زَيه-ړو-تے)اسم صفت- زيړبخن- ژړبخون- ژړوزمه- ژړوبره- زيړوالي ته مائيل-

زيړول:(زَيه-ره-وَل)مصدر متعدي- (۱)زيړ رنګ ورکول- ژيړول- (۲)خړول- شرمول- شرمنده کول-

زيړون:(زَيه-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زيړول-

زيړونکے:(زَيه-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زيړونکي- مؤنث زيړونکې- وګورئ زيړول-

زيړونګ:(زَيه-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زيړول-

زيړونه:(زَيه-ره-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ زيړول-

زيړه:(زَيه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کنځل- ښکنځل- کنځا- زيارهِ- ښکنځا- جمع زيړې-

زيړه تبه:(زَيه-ړه-تَه-به)اسم صفت (مرکب)- دَ تبې يو قسم-

زيړه سپوره:(زَيه-ړه-سپو-ره)اسم- واحد- مؤنث- سخې سپورې- بدرد- بدې ردې- بده خله خوزونه- کنځل منځل- سپک رد- جمع زيړې سپورې-

زيړېدل:(زَيه-ړې-دَل)مصدر- (۱)ژيړېدل- زيړ رنګ جوړېدل- (۲)خړېدل- شرمېدل- شرمنده کېدل- (۲)وارخطا کېدل-

زيړېدن:(زَيه-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ زيړېدل-

زيړېدنګ:(زَيه-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زيړېدل-

زيړېدنه:(زَيه-ړې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ زيړېدل-

زيړېدونکے:(زَيه-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زيړېدونکي- مؤنث زيړېدونکې- وګورئ زيړېدل-

زيړېده:(زَيه-ړې-دَه)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ زيړېدل-

زيړے:(زَيه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ زيړي بيماري- ژړے- هغه بيماري چې رنګ پکښې زيړ شي- يرقان- جمع زيړي-

زيږ:(زيږ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خيګ- دَ ښويه ضد- (۲)کلک- سخت- غښتلے-

زيړتوب:(زيړ-توب)اسم- مذکر- خيګتوب- زيړتيا- زيږوالے- کلکوالے- سختوالے-

زيږتيا:(زيږ-تيا)اسم- مؤنث- وګورئ زيږتوب-

زيږکے:(زيږ-کے)اسم- واحد- مذکر- ششکے- شزکے- جزکے- جيشکے- سيزکے- ژيژکے- ځوځکے- جزګے- جمع زيږکي-

زيږوالے:(زيږ-وا-لے)اسم- مذکر- خيګوالے- وګورئ زيږتوب-

زيست:(زيست)اسم- مذکر- ژوند- روزګار- (م- فارسي)-

زيست روزګار:(زيست-روز-ګار)اسم مرکب- (۱)ورکړه راکړه- لين دين- تعلق- رشته- تلۀ راتلۀ- مړے ژوندے- غم ښادي- (۲)کار روزګار- کار کسب- پېشه- (م- فارسي)-

زيل:(زيل)اسم- قسم- ړول- رقم- جمع زيلونه- (افغانستان)-

زيلان:(زي-لان)اسم- مذکر- رحم- زيلانځ- زلیانځ- زيلانځه- زيلانځه- چشتے- بچه داني- بچه داني-

زيلچه:(زيل-چه)اسم- واحد- مؤنث- زليچه- قالينچه- غاليچه- زيلوچه- جمع زيلچې-

زيم:(زَيم)اسم- واحد- مؤنث- نم- نَو- نمژنوالے- لَندبل- رطوبت- جمع زيمونه-

زيمت توب:(زي-مَت-توب)اسم- مذکر- وګورئ زيمته توب- (افغانستان)-

زيمته:(زي-مه-ته)اسم صفت- ملامت- خړ- خجل- شرمېدلے- (افغانستان)-

زيمته توب:(زي-مه-ته-توب)اسم- زيمت توب- زيمته والے- خجلت- خړ والے- خجالت- خړېدنه- شرمېدنه- (افغانستان)-

زيمته والے:(زي-مه-ته-وا-لے)اسم- وګورئ زيمته توب- (افغانستان)-

زيمژن:(زَيم-ژن)اسم صفت- زيمناک- نمناک- زېمن- مرطوب- زيم لرونکے-

زيمکښ:(زَيم-کَښ)اسم صفت- نم راکښونکے- اُبۀ جذبونکے-

زيمناک:(زَيم-ناک)اسم صفت- مذکر- وګورئ زيمژن-

زيم والے:(زَيم-وا-لے)اسم- نمژن توب- نمژن والے-

زين:(زَين)اسم- واحد- مذکر- (۱)پالنګ- چپرکټ- کَدې- تخت- (۲)دَ اَس دَ شا هغه دَ څرمنې او لرګي نه جوړه آله چې سور پرې کښېني- جمع زينونه-

زين:(زين)اسم- زيم- نمې- لوندوالے- سيت-

زينت:(زي-نَت)اسم- مذکر- ښائېست- ښکلا- ړول- (م- عربي)-

زينتي:(زي-نه-تي)اسم صفت- دَ زينت سره متعلق- وګورئ زينت-

زيندي:(زين-دي)اسم- واحد جمع- مؤنث- زندي- تېژندي- (افغانستان)-

زينک:(زي-نک)اسم- جست- جس- دَ يو دهات نوم-

زينګر:(زينګ-ګر)اسم- ړله- جمعيت- لويه ړله- (افغانستان)-

زينګر:(زينګ-ګر)اسم صفت- کور- کڼ- زيات-

زينګے:(زينګ-ګے)اسم- دَ غېږو په نيولو کښې يو قسم چال چې لوبغاړي خپل حريف په زنګانۀ او اړخ باندې راپورته کوي او په زمکه ئې غُملوي- (افغانستان)-

ئ "(ځې-رَل)، ې"(هې-ره-وَل)، ي"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

زینول:(زی-ن-وَل)مصدر- اس زین کول- پهٔ آس زین اېښول-

زینونه:(زی-ن-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زینول-

زینه:(زی-نه)اسم- واحد- مؤنث- پوړۍ- پاوړۍ- اندرپایه- درپایه- پارچنګ- ځېږځلې- درپه- (م- فارسی)-

زیویت:(زی-ویت)اسم- (۱)دٔ کاربز کلکه شوې خټه- (۲)دٔ مرز پهٔ شان دٔ اُبو یو قسم خوړه مرغۍ چې دٔ شپې هم الوځي- (افغانستان)-

زېير:(زه-یېر)اسم صفت- مذکر- زهیر- پرېشانه- خفه- دلګیر- پسخېدلے- زیر-

زېير:(زه-یېر)اسم- مذکر- وګورئ زائر-

زېیرول:(زه-یی-ر-وَل)مصدر متعدی- (۱)زهیرول- پرېشانه کول- خفه کول- دلګیرول- (۲)پسخول-

زېیرون:(زه-یی-ر-وَن)حاصل مصدر- وګورئ زېیرول-

زېیرونکے:(زه-یی-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زېیرونکي- مؤنث زېیرونکې- وګورئ زېیرول-

زېیرونګ:(زه-یی-ر-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زېیرول-

زېیرونه:(زه-یی-ر-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زېیرول-

زېیرېدل:(زه-یی-رې-دل)مصدر لازم- زهیرېدل- پرېشانه کېدل- خفه کېدل- زیرېدل- دلګیرېدل- پسخېدل-

زېیرېدن:(زه-یی-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ زېیرېدل-

زېیرېدنګ:(زه-یی-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ زېیرېدل-

زېیرېدنه:(زه-یی-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زېیرېدل-

زېیرېدونکے:(زه-یی-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زېیرېدونکي- مؤنث زېیرېدونکې- وګورئ زېیرېدل-

زېیرېدهٔ:(زه-یی-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ زېیرېدل-

زِې:(زِې)دٔ "زهٔ ې" مخفف-

زې:(زې)اسم- دٔ پښتو دٔ حروف تهجی دٔ اتلسم حرف دٔ "ز" تلفظ-

زې:(زې)اسم- بچے- ځوئ- اولاد- زوئ-

زیب:(زیب)اسم- (۱)زینت- ښهٔ ښکاره کېدنه- (۲)ښائېدنه- (م- عربی)-

زیبا:(زې-با)اسم صفت- (۱)ښائسته- ښکلے- ښولې- ()دٔ خامک یو قسم نقش چې دٔ ټیک او زیبا پهٔ نوم یادیږي- (افغانستان)-

زیبانکه:(زې-با-نه-که)اسم- دٔ ژرندې دٔ لاندېنې پل ته راژتولې اُسپنه ژرنده پرې ګرځي-

زیبلی:(زې-بهٔ-لی)اسم- جمع- مؤنث- خلوبی- جلبی- (عامیانه قرأت)-

زیتون:(زې-تُون)اسم- مذکر- ښون- ښوون- ښونه- خانلے- دٔ نباتاتی نوم دٔ پاره وګورئ ښون-

زېر:(زېر)اسم- واحد- مذکر- کسره- لاندېنے حرکت-

زېر:(زېر)متعلق فعل- ښکته- کښته- کوز- لاندې- دٔ پورته مقابل-

زبربغلے:(زبر-به-غهٔ-لے)اسم- دٔ موسیقۍ یوه آله- (افغانستان)-

زبرخانه:(زبر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ته خانه- تاکاوی- زبرزمینی-

زبردست:(زبر-دَست)اسم صفت- دٔ لاس لاندې- دٔ حاکم دٔ لاس لاندې-

زبرزمینی:(زبر-زَ-می-نی)اسم- مؤنث- وګورئ زبرخانه-

زبرګا:(زبر-ګا)اسم- مؤنث- ارګانه- دٔ سحر او نماښام دٔ پاره نکولے- ارزقه- خرڅ خوراک-

زبرکے:(زبر-کے)اسم- مذکر- زګېروے- بلانه- زبېرکے- زوبرکے- زګروے- دٔ بیمار سرې فریاد او نالښت- جمع زبرکي-

زبرمه:(زبر-مه)اسم- مؤنث- خبرمه- توښه- ذخیره- سپما- پاسره- اړوښتے- جمع زبرمې-

زبرمه خور:(زبر-مه-خور)اسم صفت- واحد- مذکر- ګوند- طرفدار- سېلګر- سپلندوے- (افغانستان)-

زبرمي:(زبر-مي)اسم- غزے- پهٔ جبو کښې پېدا کېدونکې یو خوړه توربخنه مرغۍ-

زبرنے:(زې-رهٔ-نے)اسم صفت- بېکانے- شپېنے- پاتې شونے- شومانده- لهٔ شپې نه سبا ته پاتې شوے خوراک-

زبرے:(زې-رے)اسم- مذکر- (۱)ښهٔ خبر- نېک خبر- خوشخبری- (۲)غومبک- دٔ لوخې یو قسم تخم چې عموماً دٔ زیرې موجب ګڼلے شي- (افغانستان)- جمع زبرې-

زبرے ګړے:(زې-رے-ګهٔ-رے)اسم- زبره ګړے- زبرے بانے- زبرے رسونکے- جمع زبرے ګړي-

زبر:(زبر)اسم- دٔ صفرا تکلیف- خوا ګرځېدنه- خوا بدېدنه- دٔ بدهضمی لهٔ وجې لهٔ خُلې نه ترخې زیرې اُبهٔ وتنه- (افغانستان)-

زبرانکه:(زې-را-نه-که)اسم- مؤنث- ژرانکه- زبرکه- زردکه- زراکه- ژبرانکه- زبر رنګ لرونکې یوه مرغۍ- جمع زبرانکې-

زبرکه:(زې-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم زبر رنګ لرونکې مرغۍ- زبرانکه- زبرکه-

زبرو:(زې-رو)اسم- (۱)دٔ زبر اسم تصغیر- زیړ- (۲)دٔ معشوقې لقب- (افغانستان)-

زبروب:(زې-روب)اسم- (۱)زهوب- (۲)زیړ- صفرا- دٔ تریخې زیړې اُبهٔ- (افغانستان)-

زبروبے:(زې-رو-بے)اسم- (۱)زیروبے- زهوب- دٔ زخم زیړې اُبهٔ- (۲)ژړے (صفرا)- جمع زبروبې-

زبزے:(زې-زے)اسم- واحد- مذکر- دٔ بُلبُل پهٔ شان یو قسم مرغۍ- جمع زبزی- (افغانستان)-

زبر:(زبر)اسم- زیرېدنه- پېدا کېدنه- (افغانستان)-

زبرکه:(زبر-که)اسم- مؤنث- دٔ درلسو ستوریو نوم- (افغانستان)-

زبرمه:(زبر-مه)اسم- واحد- مؤنث- زبرمه- خبرمه- برزاله-

زبر "(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "زبر"(ک-تاب)، "پېش"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکون)، "هٔ"(ر-ه)، "هٔ"(بو-بې-دهٔ)

زېږنتون:(زې-ږن-تون)اسم- مؤنث- هغه روغتون چې د ښځو پکښې بال بچ کيږي-

زېږنځے:(زې-ږن-ځے)اسم- واحد- مذکر- د پېدا کېدو ځاې- زېږځاې- د زېږېدو ځاې- جمع زېږنځي- (افغانستان)-

زېږنده:(زې-ږن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وچه چينه کښې بيا اُبهٔ را پېدا کېدل- (۲)چينه تاندېدل- (۲)اولاد- بچي-

زېږنه:(زې-ږهٔ-نه)اسم صفت- مؤنث- زېمناکه- جبه زاره- رطوبت يا زيم لرونکې زمکه- جمع زېږنې- (افغانستان)-

زېږول:(زې-ږ-ول)مصدر متعدی- زږول- راوړل- اولاد پېدا کول- بچي پېدا کول-

زېږولے:(زې-ږ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زېږولي- مؤنث زېږولې- وګورئ زېږول-

زېږون:(زې-ږ-ون)حاصل مصدر- وګورئ زېږول-

زېږونکے:(زې-ږ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع زېږونکي- مؤنث زېږونکې- وګورئ زېږول-

زېږونګ:(زې-ږ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ زېږول-

زېږونه:(زې-ږ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زېږول-

زېږه:(زې-ږه)اسم- د زېږېدو وخت- ميلاد- (افغانستان)-

زېږه ور:(زې-ږه-ور)اسم صفت- مذکر- د اولاد ښټن- د نسل خاوند- د بال بچ او کورمې خاوند-

زېږېدل:(زې-ږې-دل)مصدر لازم- زوکېدل- پېدا کېدل-

زېږېدلے:(زې-ږې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع زېږېدلي- مؤنث زېږېدلې- وګورئ زېږېدل-

زېږېدن:(زې-ږې-دن)حاصل مصدر- وګورئ زېږېدل-

زېږېدنګ:(زې-ږې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ زېږېدل-

زېږېدنه:(زې-ږې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ زېږېدل-

زېږېدونکے:(زې-ږې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- زېږېدونکي- مؤنث زېږېدونکې- وګورئ زېږېدل-

زېږېدهٔ:(زې-ږې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ زېږېدل-

زېل:(زېل)اسم- د قېديانو (بنديانو) پهٔ غاړه کښې اچولے کېدونکے پړے يا زنځير- (افغانستان)-

زېلانخ:(زې-لانخ)اسم- وګورئ زيلان-

زېلوچه:(زې-لو-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ زېلچه- جمع زېلوچې-

زېله:(زې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښېله- جرړه- جره- نيله- ختے- جړی- ريښه- (۲)جيلغ لرونکے بوټے-

زېلي:(زې-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ښېلي- جرړه- ريښه- (۲)ککيران- برغټے- ښېلي- (۲)خوښېدونکے- خزنده- (۴)جيلغونه- زېلانګې- تونګونه- د ښدوانې يا ختکی جيلغونه-

زېم:(زېم)اسم- وګورئ زيم-

زېمن:(زې-من)اسم صفت- وګورئ زيمژن-

زېمنه:(زېم-نه)اسم- ښوروا- شوربا- شورزا-

زېور:(زے-ور)اسم- پسول- کالے- ګاڼه-

زېوه:(زې-وه)اسم- زوه- زهوب- رش-

زی:(زی)اسم- ژی- کناره- غاړه- پيڅه- څنډه- (افغانستان)-

زے:(زے)اسم- واحد- مذکر- ژے- کوړے- خيک- شناز- غړکه-

ی" (ځی-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دیے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ١

ژ:(ژې)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجی نولسم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب يُ شمېر اووه (۷) دے-

ژاخ:(ژاخ)اسم- مغه کږ او کوږ خنکل چې دَ ونو څانگې يُ سره يو بل کښې ننوتې وی- (افغانستان)-

ژاخو:(ژا-خو)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بدرنگه- بې ډوله- بد څېره- (افغانستان)-

ژاخه:(ژا-خه)اسم- واحد- مؤنث- جاخه- مغه گڼې ونې او بوټی چې څانگې او ښاخونهٔ يُ سره يو بل کښې ننوتې وی- جمع ژاخې- (افغانستان)-

ژارغالے:(ژار-غا-لے)اسم- مذکر- مغه کنستلے شوے ځايُ چې دَ صحرا خلق يا کوچيان پکښې څهٔ وخت دَ پاره وسيږی- موقتی استوگی ځايُ- (افغانستان)-

ژاړ:(ژاړ)اسم- مذکر- جاړ- جلاب-

ژارندوک:(ژا-ړن-دوک)اسم صفت- ژړندوک- ژړاند- ژړندوکے- ژړان- ژړېدونکے-

ژاړنده:(ژا-ړن-ده)اسم- واحد- مؤنث- مغه چينه چې څاڅکے اُبهٔ ترې نه راوځی- (افغانستان)-

ژاړېدل:(ژا-ړې-دل)مصدر لازم- ژړېدل- ژړا کول- دَ ژړېدل بل قرأت-

ژاړېدلے:(ژا-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژړېدلی- مؤنث ژړېدلې- وګورئ ژاړېدل-

ژاړېدنه:(ژا-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژاړېدل-

ژاژ:(ژاژ)اسم- اپلته- چټی خبره- بې توکه غږېدنه-

ژاله:(ژا-له)اسم- ږلی- انتهائی منجمد شوې واوره- جمع ژالې-

ژالی:(ژا-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ژلی- ږلی-

ژامبېل:(ژام-بېل)اسم- واحد- مذکر- دَ ژامې مړوکے-

ژامنه:(ژام-نه)اسم- واحد- مؤنث- ژامه- جمع ژامنې-

ژامور:(ژا-م-ور)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ لويو ژامنو څښتن- کږه غاړے- ډېر خوراکه- (۲)بدرنگ- داړور- مؤنث ژاموره-

ژامه:(ژا-مه)اسم- واحد- مؤنث- برغښے- کرغښے- کنجکے- زانډورے-

ژاندرم:(ژان-ده-رم)اسم- ژاندارم- دَ ملک دَ نظم و نسق ساتلو دَ پاره دَ وسله دارو سورو لښکر- (م- فرانسيسی)-

ژانډو:(ژان-ډو)اسمِ صفت- بړبنګن- بړبنګے- شور کونکے- وګورئ بړبنګ ۲-

ژانر:(ژا-نر)اسم- واحد- مذکر- يو ادبی صنف- (م- فرانسيسی)-

ژانويه:(ژا-نو-يه)اسم- مؤنث- جنوری- دَ انګريزی کال اولنی مياشت-

ژانه:(ژا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاپلوسی- خوشامده- خوشامنده- (۲)دم دلاسه- جمع ژانې-

ژانے:(ژا-نے)اسم صفت- چاپلوسے- غړمالے- غوړه مالے- خوشامدګر-

ژاولن:(ژاو-لن)اسمِ صفت- مذکر- (۱)ژاوله لرونکے- دَ ژاولې ماده لرونکے- (۲)کم جرأته- بې زړهٔ-

ژاولنے:(ژاو-ل-نے)اسم- ژاولن څيز-

ژاوله:(ژاؤ-له)اسم- واحد- مؤنث- سيته- دَ ګبين موم- چيونګم-

ژباړون:(ژبا-ړون)اسمِ صفت/فاعل- مذکر- مترجم- ترجمان- ترجمه کونک (افغانستان)-

ژباړه:(ژبا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ترجمه- ژبه اړونه- (افغانستان)-

ژبان:(ژ-بان)اسم- ژبه- وعده- لوظ-

ژباوڼ:(ژبا-وڼ)اسم صفت- مذکر- (۱)چاپلوس- خوشامدګر- دسيسه کار- (افغانستان)-

ژبپوه:(ژب-پوه)اسمِ صفت- مذکر- دَ ژبې عالم- دَ ژبې پوه- جمع ژبپوهان/ژبپوهاند- (افغانستان)-

ژبپوهنه:(ژب-پو-هۀ-نه)اسم- مؤنث- دَ ژبې علم- (افغانستان)-

ژبپوهنيز:(ژب-پو-هۀ-نيز)اسم- دَ ژبې سره اړه لرونکے- (افغانستان)-

ژب څوکيز:(ژب-څو-کيز)اسم- دَ ژبې دَ څوکې- دَ ژبې پهٔ څوکې مربوط- (افغانستان)-

ژب ښودنه:(ژب-ښو-دۀ-نه)اسم- مؤنث- دَ ژبې تدريس- دَ ژبې قواعد يا دَ ژبې دَ ښودنې طريقه- (افغانستان)-

ژبغړاند:(ژب-غه-ړاند)اسم صفت- مذکر- ژبور- پهٔ خبرو نوے نوے راغلے ماشوم- ژبغړاندے- (افغانستان)-

ژبغړاندے:(ژب-غه-ړان-دے)اسم صفت- مذکر- وګورئ ژبغړاند-

ژبن:(ژۀ-بن)اسمِ صفت- وعده لرونکے-

ژبنه:(ژۀ-ب-نه)اسم- (۱)ژبه- وينا- قول- لوظ- وعده- اقرار- (۲)مقوله- رويه-

ژبنے:(ژۀ-به-نے)اسمِ صفت- مذکر- دَ ژبې سره تعلق لرونکے- جمع ژبنی-

ژبون:(ژۀ-بون)اسم- (۱)ژبه- (۲- صفت)زبون- وارخطا- بې واره- (افغانستان)-

ژبونکے:(ژبون-کے/ژۀ-بون-کے)اسم- ژبينکے- ژبونے- (۱)دَ قميص کالر- (۲)دَ ښځو دَ ټټر پهٔ زرتار ګنډلې شوې غاړه- (۳)دَ پرتوګ ښتنګ-

ژبونګه:(ژ-بونګ-ګه)اسم- دَ ټوکی مغه ټوټه چې دَ ګرېوانهٔ دَ لاندې ګنډلې شوې وی-

ژبونے:(ژۀ-بو-نے/ژبو-نے)اسم- واحد- مذکر- ژبونکے- ژبينکے- دَ پرتوګ ښختګ- جمع ژبونی-

ژبه:(ژۀ-به)اسم- واحد- مؤنث- ژبان- زبان- دَ غوښې مغه ټوټه چې خلهٔ کښې وی- جمع ژبې-

ژبه:(ژۀ-به)اسم- عهد- قول- لوظ- وينا-

ژبه:(ژۀ-به)اسم- واحد- مؤنث- لسان- نطق- تکلم- دَ خبرو اترو دَ پاره استعمالېدونکې دَ وينا ذريعه-

ژبه کی:(ژۀ-به-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وړوکې ژبه- کمکی ژبه- ژبی- (۲)دَ کپړو ترښخ- (۳)دَ ورږ يو قسم بيماری- (۴)دَ قلم پهٔ خلهٔ کښې

دَ نوکَ سره نښتې اله چې نوکَ ته رنګ رسوي-

ژبه لوځے:(ژهٔ-به-لو-ځے)اسم صفت- واحد- مذکر- خبرلوځے- جمع ژبه لوځي-

ژبه ناست:(ژهٔ-به-ناست)اسم صفت- مذکر- مشهور- معروف-

ژبه ور:(ژهٔ-به-وَر)اسم صفت- مذکر- (۱)تېز ژبے- ژبغړاند- پهٔ ژبه چالاک- (۲)دَ اوږدې ژبې خاوند- بې لحاظه-

ژبه ورتوب:(ژهٔ-به-وَر-توب)اسم- دَ ژبه ور جوړېدو حالت- ژبه ورتیا- ژبغړاندتوب-

ژبه ورتیا:(ژهٔ-به-وَر-تیا)اسم- وګورئ ژبه ورتوب-

ژبه ورکی:(ژهٔ-به-وَر-کے)اسم صفت- ژبه ور- ژبغړاند- تېز ژبے- (افغانستان)-

ژبه وهنه:(ژهٔ-به-وَ-هَهٔ-نه)اسم- دَ ژبې جنګ- شکایت- ګیله- (افغانستان)-

ژبینکے:(ژبین-کے)اسم- مذکر- وګورئ ژبونکے-

ژبی:(ژ-بي/ژهٔ-بي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ژبه کي-

ژخه:(ژهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- زخه- دَ ټوپک زخه- زرے- جمع ژخې-

ژدن:(ژَدن)اسم- یو بوټے چې وړې توري دانې نیسی او پهٔ غنمو کښې راشین کیږی-

ژدویل:(ژدو-یَل)مصدر- ژوول- زبیل- ژویل- پهٔ غاښونو پستول او مېده کول- (افغانستان)-

ژدویلے:(ژدو-یهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ژدویلي- مؤنث ژدویلې- وګورئ ژدویل-

ژدوینه:(ژدو-یهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ژدویل-

ژر:(ژر)متعلقِ فعل- چابک- چټک- پهٔ بیړه- پهٔ جلتۍ- سمدستي- پهٔ شتاب- فوراً-

ژر تر ژره:(ژر-تَر-ژهٔ-ره)اسم صفت- سمدستي- چټ پټ- سمدست- پهٔ هغه درنګ-

ژرګلېږ:(ژر-ګلېږ)اسم- وګورئ ژرلګ-

ژرګه:(ژر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- زرګه- برغنه- خره- بلنخه- ژره- یو قسم ازغن بوټے- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ بلنخه- جمع ژرګې-

ژرل:(ژ-رَل)مصدر- (۱)اوړهٔ کول- وړهٔ کول- (۲)دلول- پهٔ ژرنده یا مېچن یا مشین اوړهٔ کول-

ژرلګ:(ژر-لګ)اسم- مذکر- ژرلګهٔ- ژرګلېږ- کاپرخار- یو قسم تېرهٔ تېرهٔ ازغی لرونکے بوټے چې دَ ښېرونو پټولو او دَ سوزولو دَ پاره پکارولے شي- (افغانستان)-

ژرلګه:(ژر-لهٔ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ژرلګ- (افغانستان)-

ژرلے:(ژ-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع ژرلي- مؤنث ژرلې- وګورئ ژرل-

ژرن:(ژ-رن)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرل-

ژرندنے غاښ:(ژرن-ده-نے-غاښ)اسم- وګورئ ژرندے غاښ- (افغانستان)-

ژرنده:(ژرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سانچه- جنتری- جندری- دَ نالیو او تشو کارتوسو دَ درستولو او ړکولو قالب- (۲)قفل- کولپ- تاله- قلف-

ژرنده:(ژرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوړهٔ کولو یو قسم مشین چې پهٔ اُبو ګرځي- جمع ژرندې-

ژرنده ګړے:(ژرن-ده-ګهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ژرنده چلوتکے- دَ ژرندې چلولو والا- جمع ژرنده ګړی-

ژرندے:(ژرن-دے)اسم- دَ ماشومانو یو قسم لوبه- (افغانستان)-

ژرندے غاښ:(ژرن-دے-غاښ)اسم- دَ ژامنې اخیرنے غټ غاښ- ژرندنے غاښ- (افغانستان)-

ژرنګ:(ژ-رنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرل-

ژرنګ:(ژرنګ)اسم صوت- ژرنګا- شرنګ- شرنګا- (افغانستان)-

ژرنګا:(ژرنګ-ګا)اسم صوت- وګورئ ژرنګ-

ژرنګانے:(ژرنګ-ګا-نے)اسم- کنکرو- کونګرے- شرنګاوو- دَ ماشومانو دَ لوبو یوه شرنګا کونکې آله- چرچنے- (افغانستان)-

ژرنګول:(ژرنګ-ګه-وَل)مصدر- شرنګول- دَ شرنګ اواز ایستل- (افغانستان)-

ژرنګون:(ژرنګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګول-

ژرنګون:(ژرنګ-ګون)اسم- شرنګون- شرنګا- ژرنګا-

ژرنګونکے:(ژرنګ-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژرنګونکی- مؤنث ژرنګونکې- وګورئ ژرنګول-

ژرنګونګ:(ژرنګ-ګه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګول-

ژرنګونه:(ژرنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګول-

ژرنګونے:(ژرنګ-ګو-نے)اسم فاعل- دَ شرنګا اواز ایستونکے-

ژرنګهار:(ژرنګ-ګه-هار)اسم صوت- دَ شرنګا پرله پسې اواز- شرنګهار-

ژرنګېدل:(ژرنګ-ګې-دَل)مصدر لازم- شرنګېدل- دَ شرنګ اواز ایستلے کېدل- (افغانستان)-

ژرنګېدن:(ژرنګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګېدل-

ژرنګېدنګ:(ژرنګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګېدل-

ژرنګېدنه:(ژرنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرنګېدل-

ژرنګېدونکے:(ژرنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژرنګېدونکی- مؤنث ژرنګېدونکې- وګورئ ژرنګېدل-

ژرنګېدهٔ:(ژرنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ژرنګېدل-

ژرنه:(ژ-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ژرل-

ژروالے:(ژر-وا-لے)اسم- تلوار- بیړه توب-

ژرونکے:(ژ-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژرونکی- مؤنث ژرونکې- وګورئ ژرل-

ژره:(ژهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ژرګه-

ژړی:(ژه-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ اوښ تتی ته نژدې خکه توټکی- (۲)ژرکه-

ژړ:(ژړ)اسم صفت- (۱)زیړ- (۲)اسم- یو قسم زیړ رنګ لرونکے لوښے- (افغانستان)-

ژړا:(ژ-ړا)اسم- واحد- مؤنث- ژړېدنه- اوښکې تویونه- جمع ژړاګانې-

ژړا انګولا:(ژ-ړا-انګ-کو-لا)اسم (مرکب)- ویر- هائې کوکار- ژړا فریاد-

ژړا ژړل:(ژ-ړا-ژ-ړل)فعل- دَ خپلو غمونو او کړاؤنو ذکر کول- کیلې مانې کول- خپلې ستړې قیصې بیانول- غمونه بیانول-

ژړا فریاد:(ژ-ړا-فر-یاد)اسم- مرکب- (۱)ژړاانګولا- پهٔ ورپ ورپ ژړنه- هئ کوکار- (۲)خپله بدحالی او سخته بیانونه- عریضه کونه-

ژړان:(ژ-ړان)اسم صفت- مذکر- ژړاند- ژړوندکے- ژړېدونکے-

ژړاند:(ژ-ړاند)اسم صفت- وګورئ ژړان-

ژړانده:(ژ-ړان-ده)اسم- مؤنث- سانده- دَ محرم میاشت- دَ عاشورې میاشت- جمع ژړاندې-

ژړاندې ورخې:(ژ-ړان-دې-ور-خې)اسم مرکب- عاشوره- دَ محرم دَ میاشتې وړومبی ورځې-

ژړانکه:(ژ-ړا-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- زیړکه- زیړاکه- ژړانه- دهقانکه- یو قسم ښانسته مرغی- جمع ژړانکې-

ژړانوک:(ژ-ړا-نوک)اسم صفت- ژړندوک- ډېر ژړېدونکے ماشوم- (افغانستان)-

ژړانه:(ژ-ړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ژړانکه- جمع ژړانې- (افغانستان)-

ژړبخون:(ژړ-ب-خون)اسم صفت- مذکر- دَ زیړبخن- زیړرنګه- زیړ غندې- (افغانستان)-

ژړدکه:(ژړ-د-که)اسم- واحد- مؤنث- ګاځره- جمع ژړدکې- نباتاتی نوم ډاکس کېروټه (DAUCUS DAROTA)-

ژړرنګے:(ژړ-رنګ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- زیړرنګه- ژړ رنګه- زیړ رنګ لرونکے- (افغانستان)-

ژړغو:(ژړ-غو)اسم صفت- مذکر- ژړوندوک- ژړانوک- ډېر ژړېدونکے ماشوم- (افغانستان)-

ژړغوړی:(ژړ-غو-ړی)اسم- دَ کړو غوړی- دَ مېړو غوړی- (افغانستان)-

ژړغونکے:(ژ-ړ-غون-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ژړغونے- ژړا ته تیار- هغه څوک چې پهٔ سترګو او خله ئې دَ ژړا علامې راښکاره شي-

ژړغونے:(ژ-ړه-غو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ژړغونے- ژړا ته مائیل- ژړغونکے- (۲)وارخطا- زیړ رنګے-

ژړل:(ژ-ړل)مصدر- لهٔ سترګو اوښکې تویول-

ژړلے:(ژ-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژړلی- مؤنث ژړلې- وګورئ ژړل-

ژړند:(ژ-ړند)اسم صفت- مذکر- ژړا ته نژدې- ژړندویه- چې اوښکې ئې لا دَ سترګو نه نهٔ وی څڅېدلې-

ژړندوک:(ژ-ړن-دوک)اسم صفت- مذکر- ژړان- ژړاند- ژړندوکے- ژړند- ژړندوک-

ژړنده:(ژ-ړن-ده)اسم- مؤنث- ژړانده- دَ عاشورې میاشت- (افغانستان)-

ژړوالے:(ژړ-وا-لے)اسم- زیړوالے- ژیړوالے- (افغانستان)-

ژړوزمه:(ژړ-وز-مه)اسم صفت- واحد- مذکر- ژړ غندې- ژړبخن- ژړ ته مائیل-

ژړول:(ژ-ړ-ول)مصدر متعدی- پهٔ ژړا راوستل- پهٔ ژړا کول-

ژړولے:(ژ-ړ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژړولی- مؤنث ژړولې- وګورئ ژړول-

ژړون:(ژ-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ژړول-

ژړونکے:(ژ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژړونکی- مؤنث ژړونکې- وګورئ ژړول-

ژړونګ:(ژ-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ژړول-

ژړونه:(ژ-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژړول-

ژړونے:(ژ-ړو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- ژړا کونکے- ژړاندو-

ژړه غونے:(ژ-ړه-غو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ژړغونے-

ژړېدل:(ژ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)ژړل- پهٔ ژړا کېدل- پهٔ ژړا راتلل- (۲)زیړ رنګ اخستل- (۳)شرمېدل- (۴)مړاوے کېدل- جینګړېدل-

ژړېدلے:(ژ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژړېدلی- مؤنث ژړېدلې- وګورئ ژړېدل-

ژړېدن:(ژ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ژړېدل-

ژړېدنګ:(ژ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ژړېدل-

ژړېدنه:(ژ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژړېدل-

ژړېدونکے:(ژ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژړېدونکی- مؤنث ژړېدونکې- وګورئ ژړېدل-

ژړېدهٔ:(ژ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ژړېدل-

ژړی:(ژ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ پېریان آبه- (۲)وګورئ جړی-

ژړی تبه:(ژ-ړی-تهٔ-به)اسم- مؤنث- سره لړې تبه- دَ ملیریا تبه- (افغانستان)-

ژړی مار:(ژ-ړی-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- ژړندونکے- چې دَ تکلیف دَ لاسه ژاړی-

ژړے:(ژ-ړے)اسم- مذکر- زیړے- دَ زیړی مرض- یرقان- (افغانستان)-

ژژ:(ژژ)اسم- غټه غټه شګه- هغه شګلنه زمکه چې دَ شګو ذرې ئې غټې غټې وی-

ژژکے:(ژژ-کے)اسم- واحد- مذکر- شیژکے- شیژغے- ششکے- جیزکے-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(ړو-ږې-دهٔ)

خیرکے- جرکے- جیشکے- جمع ژژکی-

ژست:(ژست)اسم- اشاره- احساساتو ښکندولو د پاره د بدن یا د برخې خوځونه- (افغانستان)-

ژغ:(ژغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جغ- زغ- یغ- هغه اله چې د یوې کولو په وخت د غوایانو څټ کښې اچولے شي او یوې ورپورې تړلے شي- (۲)د خټو د یوم یوه پره-

ژغ:(ژغ)اسم صوت- اواز- شور- چغه- ږغ- غږ-

ژغا:(ژه-غا)اسم صوت- چغا- غرنجا- چغاچغ- د بوټانو او څپلو چغارے-

ژغال:(ژ-غال)اسم- زژ- کانړی- کټ کانړی- تونټ کانړی- نری کانړی- باجری-

ژغڅی:(ژغ-څی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د نښتر د ونې پاڼې چې د ستنې غندې تېرې وی-

ژغ ژغری:(ژغ-ژغ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نری او لړه ږلی-

ژغرل:(ژغه-رل)مصدر- ژغورل- بچول- بچ کول- خلاصول-

ژغرلے:(ژغه-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژغرلی- مؤنث ژغرلې- وګورئ ژغرل-

ژغروی:(ژغر-وی)اسم- ژغورنه- ساتنه-

ژغروے:(ژغه-رو-ے)اسم صفت- مذکر- ساتونکے- ژغورونکے- حفاظت کونکے- ساتندوے- ژغورے- جمع ژغروی-

ژغری:(ژغه-ری)اسم- وګورئ ژغری-

ژغری:(ژغه-ری)اسم- مؤنث- ژغری: فکر- عمل- وتنه- پروا- فرق- بېلتون-

ژغږ:(ژ-غږ)اسم- واحد- مذکر- جوغږ- درز- وړه کنده- ژوغږ-

ژغړل:(ژغه-ړل)مصدر- ژغورل- ساتل-

ژغړے:(ژغه-ړے)اسم- واحد- مذکر- د جوارو په فصل کښې زرغنېدونکے یو قسم بوټے- جمع ژغړی-.(افغانستان)-

ژغژغه:(ژغ-ژه-غه)اسم- (۱)وګورئ ژغژغے ۱- (۲)وګورئ ژغژغے نمبر ۲-

ژغژغے:(ژغ-ژه-غے)اسم- واحد- مذکر- د غز بور- جمع ژغژغی-

ژغژغے:(ژغ-ژهٔ-غے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژغژغه- ګنګرو- جرس- (۲)یو قسم واښهٔ- جمع ژغژغی-

ژغل:(ژ-غل)اسم- (۱)لهٔ لرګیو جوړه شوې جاله- (۲)بجری- باجری- (۳)شکه-

ژغندکی:(ژغن-ده-کی)اسم- د ټوپک هغه حصه چې په هغې باندې نښه نیسی- د ټوپک نښه- (افغانستان)-

ژغنډ:(ژ-غنډ)اسم- (۱)ژوغنډ- په ونه او لرګی کښې د تبر په واسطه شوے ژغږ- (۲)په بدن کښې ژور زخم-

ژغنډکے:(ژ-غنډ-ډ-کے)اسم تصغیر- د ژغند مصغر شکل-

ژغنډه:(ژ-غن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- ژور لښتے- ژوره وله- (افغانستان)-

ژغنډے:(ژ-غن-ډے)اسم- واحد- مذکر- ژغ موږے- ژوغنډے- هغه لرګے چې په جغ کښې د غوایانو د سر د وتلو مخه نیسی-

ژغور:(ژغور)اسم- (۱)ژغورنه- نجات- ساتنه- (۲)سوړه- غار- سوړے-

ژغورځاے:(ژغور-ځاے)اسم مرکب- پناه ګاه- پټنه- د ژغورنې ځاے- (افغانستان)-

ژغورل:(ژغو-رل)مصدر متعدی- خلاصول- ساتل- بچ کول-

ژغورن:(ژغو-رن)حاصل مصدر- وګورئ ژغورل-

ژغورن:(ژغو-رن/ژغو-رن)اسم صفت- مذکر- خلاصے ورکونکے- نجات ورکونکے- ساتندوے-

ژغورنګ:(ژغو-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ ژغورل-

ژغورنه:(ژغو-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژغورل-

ژغورونکے:(ژغو-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژغورونکی- مؤنث ژغورونکې- وګورئ ژغورل-

ژغهار:(ژه-غه-هار)اسم صوت- د نوی پېزار د چغ چغ اواز- چغار-

ژغونډے:(ژ-غون-ډے)اسم- واحد- مذکر- جغونډے- جغنډے- ژغنډے-

ژغے:(ژهٔ-غے)اسم- واحد- مذکر- د جنګی زخمیانو د وړولو د پاره پکاریدونکے زمبیل- ستړیچر- جمع ژغی/ژغیان-

ژک جوړ:(ژک-جوړ)متعلق فعل- بالکل جوړ- بېخی جوړ-

ژک ژوندے:(ژک-ژون-دے)متعلق فعل- بالکل ژوندے- بېخی ژوندے- د ژک کلمه د بېخی د پاره پکارولے شي- لکه ژک جوړ-

ژکه:(ژکه)اسم- مؤنث- نکاح شوی ښځه-

ژلګرکے:(ژه-له-ګر-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ژلګرے-

ژلګرے:(ژه-له-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- ږلګرکے- ږلغرے- ږریږرے- ږلګرے- نری نری ږلی- جمع ژلګری- (افغانستان)-

ژلیا غره:(ژه-لیا-غهٔ-ره)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نری ږلی-

ژلیری:(ژ-لی-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څنګل- مره- (افغانستان)-

ژلی:(ژه-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ږړی- ږلی- (افغانستان)-

ژمکنے:(ژم-ک-نے)اسم صفت/متعلق فعل- ژمنے- ژنګوره- د ژمی سره متعلق-

ژمکورے:(ژم-کو-رے)اسم- ژمنے ځاے- د ژمی د استوګې ځاے-

ژمنځ:(ژمنځ)اسم- واحد- مؤنث- ږمنځ- منوز- ږمنځه- جمع ژمنځې-

ژمنه:(ژ-مهٔ-نه)اسم- مؤنث- (۱)زمنه- نښه- وخت- (۲)قول- ژبه- لوظ- جمع ژمنې-

ژمنے:(ژ-مهٔ-نے)اسم صفت- ژمکنے- د ژمی سره متعلق-

ژمیا:(ژم-یا)اسم- واحد- مؤنث- سپین ګل لرونکے یو قسم تریخ واښهٔ- (افغانستان)-

ژمے:(ژهٔ-مے)اسم- واحد- مذکر- د یخنۍ موسم- د شمسی کال څلورم فصل- جمع ژمی-

ژندره:(ژن-دره)اسم- مؤنث- (۱)سانچه- (۲)تاله- کولف- قفل- کولپ-

ژندری:(ژند-ری)اسم- مؤنث- سیم کش- د زرګرانو د کار یوه آله- (افغانستان)-

ژنده:(ژن-ده)اسم- واحد- مؤنث- ژوغنه- سرکښې لار-

ی" (ښی-زل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ژنګ:(ژنګ)اسم صوت- شرنګ- شرنګ- شرنګ شرونګ-

ژنګ:(ژنګ)اسم صفت- مذکر- جینګړ- شیت- جینګ- شیته- مړاوے- (افغانستان)-

ژنګوره:(ژنګ-کو-ره)اسم- مؤنث- ژمکنے- ژمکورے- (افغانستان)-

ژنګورى:(ژنګ-کو-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم پسول- یو قسم کالے-

ژنګورے:(ژنګ-کو-رے)اسم- مذکر- ګونګورے- ږنږورے- واښکے- دَ انګورو ګونکے- دَ انګورو خوشه- دَ انګورو کانړے- دَ انګورو وښکالے- دَ انګورو شینګله- (افغانستان)-

ژنګوړے:(ژنګ-کو-ړے)اسم- ژمکورے- دَ ژمی دَ استوګې ځایُ-

ژنل:(ژ-نل/ژنل)مصدر- شاربل- زګول- مښل-

ژنلے:(ژ-نۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژنلی- مؤنث ژنلې- وګورئ ژنل-

ژننه:(ژ-نۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژنل-

ژنکے:(ژن-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- ځلموټے- زنکے- نوے نوے بلوغ ته رسېدلے ملک- جمع ژنکی-

ژنی توب:(ژۀ-نی-توب)اسم- ځلمیتوب- ځوانی- ځوان توب-

ژنی:(ژۀ-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ پسۀ لۀ کولمې جوړ شوے تار چې دَ رباب یا لیندې دَ پاره پکارولے شی-

ژنے:(ژۀ-نے)اسم صفت- ځوان- ځلمے- زنے- نوے رسېدلے- ژنکے- جمع ژنی-

ژو:(ژو)اسم- پوټل- خخبوکے- خوکل- پوسه- کیچه- کنچه- تفاله-

ژواک:(ژ-واک)اسم- ژوندون- ژوند-

ژوبل:(ژو-بل)اسم صفت- مذکر- زخمی- ټپی- خت پت- وهلے نتلے- مجروح- غڅ غڅ-

ژوبل توب:(ژو-بل-توب)اسم- مذکر- مجروح والے- زخمی توب- غځوالے- ژوبل والے- ژوبلتیا-

ژوبلتیا:(ژو-بل-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ ژوبل والے-

ژوبلل:(ژوب-لل)مصدر متعدی- ژوبلول- زخمی کول-

ژوبل والے:(ژو-بل-وا-لے)اسم- وګورئ ژوبل توب-

ژوبلور:(ژوب-ل-ور)اسم صفت- مذکر- (۱)زمریال- جګړن- (۲)فوځونه- لښکرې- (افغانستان)-

ژوبلورے:(ژوب-لـه-وۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)فوځ- عسکر- (۲)سربندونکے- سرتېرے- (افغانستان)-

ژوبلول:(ژوب-ل-ول)مصدر متعدی- (۱)زخمی کول- خوږول- ژوبل کول- (۲)خت پت کول- خچ پچ کول-

ژوبلون:(ژوب-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلول-

ژوبلونکے:(ژوب-ل-وون-کے)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلول-

ژوبلونګ:(ژوب-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلول-

ژوبلونه:(ژوب-ل-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلول-

ژوبله:(ژوب-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زخمی کېدنه- زخمی توب- ټپی توب- (۲)جګړه- جنګ-

ژوبله:(ژوب-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ ونې هغه څانګه چې لۀ پانړو نه ړکه وی- بیره څانګه- (افغانستان)-

ژوبلېدل:(ژوب-لې-دل)مصدر لازم- زخمی کېدل- خوږېدل- ټپی کېدل- غځېدل-

ژوبلېدن:(ژوب-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلېدل-

ژوبلېدنګ:(ژوب-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلېدل-

ژوبلېدنه:(ژوب-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژوبلېدل-

ژوبلېدونکے:(ژوب-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژوبلېدونکی- مؤنث ژوبلېدونکې- وګورئ ژوبلېدل-

ژوبلېدۀ:(ژوب-لې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحدْ غائب صیغه- وګورئ ژوبلېدل-

ژوبنه:(ژوب-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کنډ چې پۀ تیره باندې کېښودے شی او پۀ بله تیره ووهلے شی نو چاودو سره اواز پېدا کوی- (افغانستان)-

ژوبڼ:(ژو-بڼ/ژو-بڼ)اسم- مذکر- دَ حېواناتو نندارتون- ژو- چړیاګر- (افغانستان)-

ژور:(ژ-ور)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- دَ رغی ضد- عمیق- ږونکے- مؤنث ژوره-

ژورتوب:(ژ-ور-توب)اسم- مذکر- ژوروالے- ژورتیا- عمیق والے-

ژورتیا:(ژ-ور-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ ژورتوب-

ژورغاښے:(ژ-ور-غا-ښے)اسم- مذکر- دَ اس توبره- دَ اَس دَ اُربشو لوښے- (افغانستان)-

ژورغالے:(ژ-ور-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- کندغالے- ګوړے- جرغالے- کندغولے- غوړومبے- دَ ونې یا بوټی ګېر چاپېره کنستې شوې کنده چې اُبۀ پکښې ودرېږی- ووکې- ړوغله- جمع ژورغالی-

ژورلینکے:(ژ-ور-لینک-کے)اسم- دَ زنګانۀ دَ سترګې لاندې ژور ځایُ- دَ ټوټکی ژور ځایُ- (افغانستان)-

ژورمېچ:(ژ-ور-مېچ)اسم- دَ ژوروالی دَ اندازه کولو آله- (افغانستان)-

ژوروالے:(ژ-ور-وا-لے)اسم- وګورئ ژورتوب-

ژورول:(ژ-وۀ-ر-ول)مصدر متعدی- ږونکے کول- کنده کول- ژغورول- ژوغرول-

ژورون:(ژ-وۀ-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ ژورول-

ژورونکے:(ژ-وۀ-ر-وون-کے)اسم فاعل- جمع ژورونکی- مؤنث ژورونکې- وګورئ ژورول-

ژورونګ:(ژ-وۀ-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ژورول-

ژورونه:(ژ-وهٔ-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژورول-

ژوره:(ژ-وهٔ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- د ژور مؤنث- ډوغله- ښکته زمکه- لوېدلې او کنده زمکه- جمع ژورې-

ژوره:(ژو-ره)اسم- واحد- مؤنث- جوکه- ژرېې- ژروېې- زوله- يو قسم چينجے چې پهٔ اُبو کښې وَسي او د انسان يا حيوان پهٔ څرمن چې ځله ولګوی نو وينه ترې راکاږی او دغه عمل ئ د خارښ علاج هم ګڼلے شي-

ژورېدل:(ژ-وهٔ-رې-دَل)مصدر لازم- ژغورېدل- عميقېدل- کنده کېدل-

ژورېدن:(ژ-وهٔ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ژورېدل-

ژورېدنګ:(ژ-وهٔ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ژورېدل-

ژورېدنه:(ژ-وهٔ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژورېدل-

ژورېدونکے:(ژ-وهٔ-رې-دون-لے)اسم فاعل- واحد- مذکر-جمع ژورېدونکی- مؤنث ژورېدونکې- وګورئ ژورېدل-

ژورېدهٔ:(ژ-وهٔ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ژورېدل-

ژوغنه:(ژوغ-نه)اسم- واحد- مؤنث- سرکښې لار- ژنده-

ژول:(ژ-وَل)مصدر- (۱)ژوندے پاتې کېدل- ژوندے وَسېدل- (۲)وګورئ ژوول-

ژوليده:(ژو-لی-ده)اسم صفت- خفه- پرېشان- ګډوډ- خوره- خپولے- (فارسي)-

ژوليده تر:(ژو-لی-ده-تر)اسم صفت- خفه پرېشان- (فارسي)-

ژوند:(ژوند)اسم- د مرګ ضد- حيات- ژوندون-

ژوندجګړه:(ژوند-جګ-ړه)اسم مرکب- د بقا جنګ- (افغانستان)-

ژوندون:(ژون-دون)اسم- ژوند- حيات-

ژوندی مری:(ژون-دی-مه-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم بنوی مری- (افغانستان)-

ژوندے:(ژون-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سا لرونکے- د مړی ضد- (۲)ثابت- مؤنث ژوندۍ- جمع ژوندی-

ژوندے رشک:(ژون-دے-رشک)اسم- ژوندے درب- لوند درب- د درب يو قسم جلدی ورجنه او ساری ناروغی- (افغانستان)-

ژوندے ژړانده:(ژون-دے-ژ-ړان-ده)اسم صفت- ژوندے جاړ- ژړ ژوندے-

ژوول:(ژو-ول)مصدر متعدی- ژويل- زوول- ژويل- ژبيل- په غاښونو پستول او رس وېستل- چوپل- ژول-

ژوولے:(ژو-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژوولی- مؤنث ژوولې- وګورئ ژوول-

ژوون:(ژو-ون)حاصل مصدر- وګورئ ژوول-

ژوونکے:(ژو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژوونکی- مؤنث ژوونکې- وګورئ ژوول-

ژوونګ:(ژو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ژوول-

ژوونه:(ژو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژوول-

ژوونے:(ژو-وهٔ-نے)اسم- (۱)چيونګم- (افغانستان)- (۲)د اسم مفعول پهٔ معنٰی کښې- وګورئ ژوول-

ژوه:(ژهٔ-وه)دعائيه کلمه- ژوندے وسې-

ژويل:(ژو-يل)مصدر متعدی- وګورئ ژوول-

ژويلے:(ژو-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ژويلی- مؤنث ژويلې- وګورئ ژويل-

ژوين:(ژو-ين)حاصل مصدر- وګورئ ژويل-

ژوينه:(ژو-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژويل-

ژوے:(ژهٔ-وے)اسم- (۱)ژوندے- د سا خاوند- ژوندی سر- د سپلوې ښښتن- (۲)حيوان- جمع ژوی-

ژيره:(ژی-ره)اسم- مؤنث- يو قسم بوټے چې بېخ ئ لکه د کچالو او رنګ ئ تور وی-

ژې:(ژې)د پښتو د حروف تهجی د نولسم (۱۹) حرف "ژ" تلفظ-

ژېروِنے:(ژې-رُو-نے)اسم- واحد- مذکر- سرې بخنې پاڼې لرونکے يو قسم بوټے- جمع ژېرونی-

ژېړ:(ژېړ)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- زيړ- (۱)زيړ رنګ لرونکے- (۲)زيړ لرونکے دمات- مؤنث ژېړه- (افغانستان)-

ژېرانکه:(ژې-را-نه-که)اسم- زيرکه- زېراکه- ژړانکه- زېړی- دهقانکه- ژېړانه- يو قسم زېړ رنګ لرونکې مرغۍ- جمع ژېړانکې-

ژېرانه:(ژې-ړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ژېرانکه-

ژېړبخن:(ژېړ-بَ-خَن)اسم صفت- مذکر- زېړبخن- زېړوزمه- زيړ رنګ ته مائل-

ژېړسرې:(ژېړ-سَ-رې)اسم- زېړ سَر لرونکې يو قسم مرغۍ-

ژېړکڅ:(ژېړ-کڅ)اسم- مذکر- يو قسم کاڼے چې مردکی ترې جوړيږی- (افغانستان)-

ژېړګلے:(ژېړ-ګُ-لے)اسم- واحد- مذکر- لارړے- يو قسم زېړ رنګ لرونکے بوټے- جمع ژېړګلی-

ژېړوالے:(ژېړ-وا-لے)اسم- زېړوالے- زېړتوب- زيړوالے- (افغانستان)-

ژېړول:(ژې-ړ-وَل)مصدر- زيړول- (۱)زېړول- زېړ رنګ ورکول- (۲)شرمول- شرمنده کول- (افغانستان)-

ژېړون:(ژې-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ژېړول-

ژېړونکے:(ژې-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژېړونکی- مؤنث ژېړونکې- وګورئ ژېړول-

ژېړونګ:(ژې-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ژېړول-

ژېړونه:(ژې-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژېړول-

ژېړين:(ژې-ړين)اسم صفت- د زېړو سره متعلق- د زېړو- (افغانستان)-

ژېړېدل:(ژې-ړې-دَل)مصدر لازم- زيړېدل- (۱)زېړېدل- زېړ رنګ اخستل- (۲)شرمنده کېدل- (۳)مراوے کېدل- (افغانستان)-

ژبړېدن:(ژبِ-ړېِ-دن)حاصل مصدر- وګورئ ژبړېدل-

ژبړېدنګ:(ژبِ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ژبړېدل-

ژبړېدنه:(ژبِ-ړېِ-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ژبړېدل-

ژبړېدونکے:(ژبِ-ړېِ-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ژبړېدونکی- مؤنث ژبړېدونکې- وګورئ ژبړېدل-

ژژبړېدهٔ:(ژبِ-ړېِ-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ژبړېدل-

ژبړی:(ژبِ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ژبړانکه- زیړکه-

ژبړے:(ژبِ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د زیړی مرض- یرقان- زیړے- (افغانستان)-

ژی:(ژی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څنډه- غاړه- کناره- پیڅه-

ژے:(ژے)اسم- واحد- مذکر- د اُبو مشک- جمع ژیان- (افغانستان)-

ړ:(ړې)حرف- د پښتو د حروف تهجی شلم (۲۰) حرف چې د ابجدو په حساب ئې شمېر اووه "۷" دے-

ړبن:(ړ-بن)اسم صفت- واحد- مذکر- وعده کونکے- ژمنه لرونکے- (افغانستان)-

ړدل:(ړدل)مصدر- ابښول- کېښول- کېښودل-

ړدن:(ړدن)حاصل مصدر- وګورئ ړدل-

ړدونکے:(ړدون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړدونکی- مؤنث ړدونکې- وګورئ ړدل-

ړرینګری:(ړ-رینګ-ګړ-ری)اسم- جمع- مذکر- ړله ګرکی- ګکرکی- ګریکرکی- د واورې او ړلی واړه واړه او نرم کاڼی- (افغانستان)-

ړری:(ړه-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ژری-

ړړی:(ړ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړلی- (افغانستان)-

ړړ:(ړړ)اسم- مذکر- د سکرو ګاړه (توه) او خاکه-

ړغ:(ړغ)اسم- د غږ بل قرأت- (افغانستان)-

ړغانخه:(ړغان-خه)اسم- واحد- مؤنث- زرګه- وروه- کیله- ورویې- جمع ړغانخې-

ړغبندے:(ړغ-بن-دے)اسم- جوغنډے- ژغنډے- ژوغنډے- مغه کلک او لنډ لرګے چې د جغ په لاندې باندې سوریو کښې د غوایانو ایسارزلو د پاره ورکولے کیږی- (افغانستان)-

ړغرتیا:(ړ-غر-تیا)اسم- (۱)منښت- (۲)ساتنه- زېرمه- (افغانستان)-

ړغرل:(ړغه-رل)مصدر- د زړه په غوږو اورېدل- د زړه له کومی اورېدل-

ړغرلے:(ړغه-ره-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړغرلی- مؤنث ړغرلې- وګورئ ړغرل-

ړغرنه:(ړغه-ره-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړغرل-

ړغرول:(ړغه-ره-ژل)مصدر متعدی- ساتل- ژغورول- حفاظت کول- خوندی کول- ساتل-

ړغرولے:(ړغه-ره-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړغرولی- مؤنث ړغرولې- وګورئ ړغرول-

ړغرون:(ړغه-ره-ژن)حاصل مصدر- وګورئ ړغرول-

ړغرونګ:(ړغه-ره-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړغرول-

ړغرونه:(ړغه-ره-ژه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړغرول-

ړغرونکے:(ړغه-ره-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړغرونکی- مؤنث ړغرونکې- وګورئ ړغرول-

ړغری:(ړغه-ری)اسم- (۱)حفاظت- ساتنه- (۲)منښت- قبولی- تبولی- (افغانستان)-

ړغرے:(ړ-غه-رے)اسم- مذکر- د غاښونو چونه- ژغره- پته- خنکره- (افغانستان)-

ړغړغرے:(ړغ-ړ-غه-رے)اسم- ړله ګرکے- ړرینګرے- (افغانستان)-

ړغړغه:(ړغ-ړه-غه)اسم- واحد- مؤنث- ړغړغے- زنګوله- کونګړے- کېنګړے- (افغانستان)-

ړغړغی:(ړغ-ړه-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د غنمو د دانې پوښ- (۲)د غز پانه- (۳)ګریکرکے- ړرینګرے- (افغانستان)-

ړغړغے:(ړغ-ړه-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ړغړغه-

ړغل:(ړغل)اسم- واحد- مذکر- د شګو او کاڼیو جغله- د کنګل جغله یا ټوټه- د کاڼیو او تیږو ژغل-

رغن:(ړ-غن)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)په بلا اخته- (۲)ړغ لرونکے-

ړغ زړوغ:(ړغ-و-ړوغ)اسم صوت- غالمغال- شور ماشور-

ړغول:(ړ-غ-ول)مصدر متعدی- (۱)غږول- وهل (لکه رباب او نور د موسیقی الات)- (۲)په خبرو راوستل- له خلې خبرې راایستل- ګوښول-

ړغولے:(ړ-غ-وه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړغولی- مؤنث ړغولې- وګورئ ړغول-

ړغون:(ړ-غ-ژن)حاصل مصدر- وګورئ ړغول-

ړغونکے:(ړ-غ-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړغونکی- مؤنث ړغونکې- وګورئ ړغول-

ړغونګ:(ړ-غ-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړغول-

ړغونه:(ړ-غ-ژه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړغول-

رغیز:(ړ-غیز)اسم صفت- مذکر- غږ لرونکے- د غږ-

ړغېدل:(ړ-غې-دل)مصدر لازم- (۱)په خبرو راتلل- ګوښېدل- (۲)وهلے کېدل- غږول کېدل- ړغولے کېدل (د رباب وغېره)-

ړغېدلے:(ړ-غې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ړغېدلی- مؤنث ړغېدلې- وګورئ ړغېدل-

ړغېدن:(ړ-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ړغېدل-

ړغېدنګ:(ړ-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ړغېدل-

ړغېدنه:(ړ-غې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ړغېدل-

ړغېدونکے:(ړ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ړغېدونکی- مؤنث ړغېدونکې- وګورئ ړغېدل-

ړغېده:(ړ-غې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ړغېدل-

ړغېلوه:(ړ-غېل-وه)اسم- مؤنث- ناحقه دعوی- لړ استحقاق-

ړله ګرکے:(ړ-له-ګر-کے)اسم- واحد- مذکر- د واورې ګریکرکے- ګکرکے- زغرغرے- ژله ګرکے-

ړلی:(ړ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د واورې زړې غټې ټکرې چې د باران سره وریږی- ژلی- ړړی-

ړمنخ:(ړمنخ/ړ-منخ)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم غابښ لرونکې آله چې وېښته پرې ړمنخولے (سمولے) شی- ږومنځ- منګځ- جمع ړمنخې-

ړمنخول:(ړ-من-خ-ژل)مصدر متعدی- وېښته سمول- غمنخول-

ړمنخونکے:(ړِ-مَن-خُ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړمنخونکی- مؤنث ړمنخونکې- وګورئ ړمنځول-

ړمنځونه:(ړِ-مَن-ځُ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړمنځول-

ړمنځېدل:(ړِ-مَن-خې-دَل)مصدرِ لازم- وېښتۀ سمېدل- غمنځېدل-

ړمنځېدنه:(ړِ-مَن-خې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ړمنځېدل-

ړمنځېدونکے:(ړِ-مَن-خې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ړمنځېدونکی- مؤنث ړمنځېدونکې- وګورئ ړمنځېدل-

ړمنځېدۀ:(ړِ-مَن-خې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ.ړمنځېدل-

ړمنځی:(ړِ-مَن-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جولا ړمنځ- دَ اُبدلو ړمنځ- رچ-

ړمنځے:(ړِ-مَن-ځے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ړمنځ چې یو خوا غاښونه لری او بل خوا نۀ لری-

ړمونځ:(ړِ-مونځ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ړمنځ-

ړنک:(ړَنک)اسم- واحد- مذکر- زنکوله- زنک- کینکړے- ګونکړ- جمع ړنکونه- (افغانستان)-

ړنکورے:(ړَنک-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګورو غُونکر- دَ انګورو وبنکالے- دَ انګورو کانے- کونکے- جمع ړنګوری-

ړوړ:(ړوړ)اسم صوت- زوړ- شور ؤ غوغا- اوازونه-

ړومنځے:(ړُو-من-ځے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم صحرائی بوټے-

ړوے:(ړُ-وے)اسم- واحد- مذکر- شاهد- ګواه-

ړیرخرېیلے:(ړیر-خَرې-یۀ-لے)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې ړیره یُ خرېیلې وی- (۲)شرمېدلے- خجل شوے-

ړیرور:(ړی-رَ-وَر)اسم صفت- مذکر- دَ ړیرې خاوند-

ړیره:(ړی-ره)اسم- مؤنث- دَ مخ هغه وېښتۀ چې لوُ پرېښوے شی-

ړیری:(ړی-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جوارو دَ توکې (غوټې) نازکه پرده چې دَ دانې مخ یُ پوښلے وی- پرده- پخه- په- سیکه- پم-

ړیرے:(ړی-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ څنګلې سر- دَ څنګلې بند-

زبر "(غ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

س:(سین)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجي یوویشتم حرف چې دَ ابجدو لهٔ حسابه یَ شمېر ۶۰ دے-

سا:(سا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روح- اروا- دم- نفس- (۲)هوا- باد- (۳)بدبوئ- (۴)تور رنګ لرونکې یو مرغی-

سا:(سا)اسم- واحد- مذکر- پهٔ اُوو سُرونو کښې دَ وړومبی سُر نوم-

سابات:(سا-بات)اسم- واحد- مذکر- دالان- څپر- دالېز- سبوت- کوټخه-

سابر:(سا-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)باره سینګی- (۲)دَ باره سینګی زیره سپینه او نسواری څرمن- (۳)دَ کنېږ وهلو آله یا اوزار-

سابع:(سا-بع)اسم عدد- اُووم- (عربي)-

سابق:(سا-بق)صفت- وړاندینے- اولنے- مخکښې- وړومبے- لرغون- سابقه- دَ مخه- (عربي)-

سابقه:(سا-ب-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)معامله- تعلق- رابطه- واسطه- (۲)وګورئ سابق-

سابندی:(سا-بن-دی)اسم- واحد- مؤنث- سالنډے- دمه- کوتاسائي- یو قسم بیماری-

سابنی:(سا-ب-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه آله چې پښ (لوهار) سکارهٔ وربانديې تازه کوی- ښې- پوړ- پښ بنی-

سابنے:(سا-ب-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- ساګ خرڅونکے- ترکاری خرڅونکے- هغه څوک چې سابهٔ پلوری- سوزی کار-

سابڼ:(سا-بڼ)اسم- واحد- مذکر- صابون- جمع سابڼونه-

سابو:(سا-بو)اسم- یو قسم بوټے چې دَ پاڼو یَ رسی او پوزی جوړیږی- مزرے- میزرے-

سابودانه:(سا-بو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې ونې تخم چې بیمارانو ته پهٔ پیو کښې اچوی او دغسې یو نرم خوراک ترې تیار کړے شي- (م- فارسي)-

سابونګ:(سا-بو-نګ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې دَ جامو وینځلو دَ پاره هم پکارولے شي- (افغانستان)-

سابهٔ:(سا-بهٔ)اسم- ساګ- ترکاری- سبزی- تره-

سابهٔ والا:(سا-بهٔ-وا-لا)اسم صفت- مذکر- سابهٔ خرڅونکے- هغه څوک چې سابهٔ خرڅوی-

سابیری:(سا-بی-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- الوتکه- جهاز- طیاره- جیاز- جوز- (افغانستان)-

سابی:(سا-بی)اسم- واحد- مذکر- (۱)باغوان- ساګ خرڅونکے- (۲)یو قسم خواږهٔ سرهٔ انګور-

ساپټ:(سا-پټ)متعلق فعل- بالکل- بیخی- سوچ- سراسر- ټول- ساپټه- پهٔ یو ځایَ- وګورئ ټاله-

ساپټه:(سا-پ-ټه)متعلق فعل- وګورئ ساپټ-

ساپېدل:(سا-پې-دل)مصدر- پاکېدل- صافېدل- خالص کېدل- چاڼېدل- صاف کېدل- سوتره کېدل- سوچه کېدل- (افغانستان)-

ساپېدن:(سا-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ساپېدل-

ساپېدنګ:(سا-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ساپېدل-

ساپېدنه:(سا-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ساپېدل-

ساپېدونکے:(سا-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ساپېدونکی- مؤنث ساپېدونکې- وګورئ ساپېدل-

ساپېدهٔ:(سا-پې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ساپېدل-

سات:(سات)اسم- واحد- مذکر- لحظه- وخت- لاظه- لمحه- سېکنډ- (م- ساعت)

سات تېری:(سات-تې-ری)اسم- تفریح- ساعت تېرېدنه- لوبه- خوښی- ساتېری- موسائنه- مواخوری- (افغانستان)-

سات تیرے:(سات-تې-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- ساعت تېرونکے- تفریح کونکے- (افغانستان)-

ساتل:(سا-تل)مصدر متعدی- بچ کول- پهٔ ځایَ کول- حفاظت کول-

ساتلے:(سا-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- ساتلے شوے- بچ شوے- محفوظ شوے- وګورئ ساتل-

ساتن:(سا-تن)حاصل مصدر- وګورئ ساتل-

ساتنګ:(سا-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ساتل-

ساتندوے:(سا-تن-د-وے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- حامی- محافظ- ساتونکے-

ساتنګی:(سا-تنګ-کی)اسم- مؤنث- ساړوبی- زړهٔ تنګېدنه-

ساتنکے:(سا-تنګ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- تعدی کونکے- تعدی ګر- بیره کونکے-

ساتنه:(سا-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- حفاظت- ژغورنه- پهٔ امن کونه- بچ کونه- پالنه-

ساتول:(سا-تول)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې غوښه پرې قیمه کولے شي- ټوټیه- ټوکیا- هډکې- ساطور- دَ هډوکو ماتولو آله-

ساتونکے:(سا-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ساتونکی- مؤنث ساتونکې- وګورئ ساتل-

ساټ باټ:(ساټ-باټ)اسم مرکب- (۱)سمانه- غوره- (۲)سینګار- ښکلا- فېشن- سوټ بوټ- (۳)یو قسم کپړه-

ساټین:(سا-ټین)اسم- واحد- مذکر- ساټن- اطلس- یو قسم کپړه-

ساجد:(سا-جد)اسم صفت- مذکر- سجده کونکے- خدایَ ته سر ښکته کونکے- (م- عربي)-

ساج:(ساج)اسم- یو قسم توره او سپینه مرغی- اره ټکه- سبرکه- سارکه- سبرګ- سراچه- (م- فارسي)-

ساچمه:(ساچ-مه)اسم- واحد- مؤنث- چره- چری- زړوکې شان دانه چې پهٔ بادی ټوپک کښې استعمالیږی-

ی (ښی-رل)، ئ (مې-ره-ول)، ې (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ساحر :(سا-حر)اسم صفت- مذکر- جادوګر- کوډګر- سحرګر- پاړوګر- (م- عربی)-

ساحری:(سا-ح-ری)اسم- مؤنث- جادوګری- کوډګری-

ساحل:(سا-حل)اسم- واحد- مذکر- د سین غاړه- هغه وچه غاړه چې په بحر پورې نښتې وی- (م- عربی)-

ساحلی:(سا-ح-لی)اسم صفت- په ساحل مربوط- د بحر د وچې غاړې-

ساحه:(سا-حه)اسم- واحد- مؤنث- ناحیه- سیمه- ساحت- منطقه- جمع ساحې- (افغانستان)-

ساخارین:(سا-خا-رین)اسم- واحد/جمع- مذکر- سکرین- ساکارین- (افغانستان)-

ساخت:(ساخت)اسم- (۱)جوړ شوی- روغ شوی- (۲)جوړونه- رغونه- (۳)پخه او رنګ شوې څرمن- (م- فارسی)-

ساخت:(ساخت)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بیزو- بیزوګے-

ساختګی:(ساخ-ت-ګی)اسم- مؤنث- جوړه شوې- جوړ شوے- جعلی- غیر اصلی- غیر طبعی- بناوټ-

ساختلے:(سا-خه-تۀ-لے)اسم مفعول- (۱)بې سا- مړ- (۲)اریان دریان- غمژن-

ساختمان:(ساخ-ت-مان)اسم- (۱)جوړښت- رغښت- (۲)جوړاب- اړاو- (۳)ودانی- تعمیر- آبادی- (افغانستان)-

ساختمانی:(ساخ-ت-ما-نی)اسم صفت- (۱)د جوړښت- (۲)د عمارت- د ودانی- (افغانستان)-

ساخته کار:(ساخ-ته-کار)اسم صفت- مذکر- (۱)جعلکار- تقلب کار- چلولی- (۲)دهوکه مار- چل باز- دوکه باز- (افغانستان)-

ساخته کاری:(ساخ-ته-کا-ری)اسم- مؤنث- (۱)جعلکاری- تقلب کاری- چل ول- (۲)غولونه- تېر ایستنه- خطا ایستنه-

ساخولے:(سا-خو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- زغمونے- حلیم- بردبار-

ساخه:(سا-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هیبتناکه چغه- حیدری چغه- (۲)بلا- آفت-

ساد :(ساد)اسم صفت- مذکر- پاک- سوتره- سُتره- روغ- ایمانداره- د ښو اخلاقو خاوند- د غل ضد- سادګه-

سادات:(سا-دات)اسم- جمع- مذکر- (۱)سیدان- هغه کسان چې شجره نسب ئې حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم سره یوځای کیږی- (۲)عزتمند- عالی مقام- (۳)لویان- (م- عربی)-

سادګه:(ساد-ګه)اسم- واحد- مذکر- وګوره ساد-

سادګی:(سا-د-ګی)اسم- واحد- مؤنث- ساده والے- (۱)بې تکلفی- (۲)سهولت- آسانی- (۳)خاکساری- (۴)سپېدلتیا- شوده توب- پاړی توب-

سادو:(سا-دو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)چالاک- چلباز- مکرژن- (۲)ثناخوان- مداح- عزت مند-

ساده:(سا-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)معمولی- آسان- (۲)هغه کپړه یا بل کوم څیز چې نقش و نګار پرې نۀ وی شوی- بیوره- (۳)سپین زړے- اخلاصمند- (۴)کم عقل- سپېدلے- پاړی- شوده- (۵)نګه- خالص- (فارسی)-

ساده باده:(سا-ده-با-ده)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- ناپوه- کم عقل- احمق- ساده بوده- ساده سوده-

ساده بوده:(سا-ده-بو-ده)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- کم عقل- احمق- بوله- ابغ نبغ- هغه څوک چې په چل ول نۀ پوهیږی- ساده باده- ساده سوده-

ساده توب:(سا-ده-توب)اسم- مذکر- نرمی- سادګی-

ساده دل:(سا-ده-دل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)رښتونے- سپین زړے- سپېڅلے- صادق- پاک زړے- ساده لوح- (۲)کمعقل- مؤنث ساده دله-

ساده دلی:(سا-ده-د-لی)اسم- واحد- مؤنث- ساده توب- سادګی-

ساده سوده:(سا-ده-سو-ده)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- بې پوله- بې تمیزه- ساده باده- ساده سوده-

ساده لوح:(سا-ده-لوح)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګوره ساده دل-

سادین:(سا-دین)اسم- واحد- مذکر- هغه زمکه چې د کروندې نه مخکښې واړولے شی-

ساړنګ:(سا-ړنګ)اسم صفت- واحد- مذکر- کم عقل- احمق-

ساړو:(سا-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- دروغژن- لاپو- دوړن- پوزن-

ساړوب:(سا-ړوب)اسم صفت- واحد- مذکر- زړه تنګے- خواشینے- خوابدے-

ساړوبی:(سا-ړو-بی)اسم- واحد- مؤنث- زړه تنګی- نفس تنګی- غمژن توب- ساتنګی- خواشینی-

ساړه:(سا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لافه- دروغ خبره- پوزه-

ساربان:(سار-بان)اسم- واحد- مذکر- ساروان- اوښبه- اوښوان- (فارسی)-

سارق:(سا-رق)اسم- بخی- خبځی- بوخځی- (فارسی)-

سارق:(سا-رق)اسم صفت- واحد- مذکر- غل- شوکمار- ډاکو- داړه مار- (عربی)-

سارک:(سا-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کلک- ټینګ- محکم- مضبوط- (۲)اسم- د اګی سر-

سارکه:(سار-که)اسم- واحد- مؤنث- وګوره ساړ- جمع سارکې-

سارمکی:(سار-م-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوره سارمے-

سارمه:(سار-مه)اسم- وګوره سارمے-

سارمے:(سار-مے)اسم- واحد- مذکر- یو تریو خوند لرونکے ساګ- سارمه- سارمکی-

سارنده:(سا-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- سرنده- سیرنده- جمع سارندې- (افغانستان)-

سارنګ:(سا-رنګ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم راګ-

سارنګی:(سا-رنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- د موسیقی یو غټه آله- یو قسم

غټه سرينده- سيرينده-

سارنګې:(سا-رنګ-ګې)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ سارنګي-

ساروان:(سار-وان)اسم- واحد- مذکر- ساربان- اُوښبه- اوښان ساتونکے-

سارواني:(سار-وا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوښبه کار او پېشه- اوښان ساتنه-

ساري:(سا-ري)اسم- مؤنث- برابري- انډولتيا-

سارے:(سا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سيال- مخے- (۲)برابر- مساوي- انډول-

ساړ:(ساړ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وَچ- دَ تندي لهٔ لاسه وَچ- (۲)توے- (۲)دَ چيلم پهٔ ټوپي کښې سوځېدلي تماکو-

ساړهٔ:(سا-ړهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ يخني موسم- دَ ګرمي ضد- يخني-

ساړهٔ تودهٔ:(سا-ړهٔ-تو-دهٔ)اسم- (۱)يخ ګرم- (۲)شکـنـه- ښوروا- تودوبے- (۲)آرام تکليف- (۴)تجربې-

ساړي:(سا-ړي)اسم- واحد- مؤنث- دَ هندوستان دَ ښځو يو قسم لباس چې پهٔ پاکستان کښې ئې هم زنانه استعمالوي-

ساز:(ساز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ موسيقي دَ يوې يا ګڼو آلو اواز- (۲)صفت- روغ- جوړ- سم-

سازباز:(ساز-باز)اسم- مذکر- چل ول- سازش- چل وټه- جوړ تـوړ- اَټ سټ- خپلو کښې سره څهٔ خبره جوړونه-

سازش:(سا-زش)اسم- واحد- مذکر- (۱)منصوبه- صلاح- (۲)دَ څهٔ کار دَ کولو نه وړاندې دَ هغې دَ کولو طريقه خوښونه- (کول مصدر)-

سازمان:(ساز-مان)اسم- دَ يوې ادارې يا موسسې دَ ځانګو او کارکونکيو مجموعه- تنظيم- تشکيل- (افغانستان)-

سازنده:(سا-زن-ده)اسم- واحد- مذکر مؤنث- ساز غږونکے- دَ موسيقي دَ يوې آلې نه آواز ويستونکے- سازي-

سازوار:(ساز-وار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کم عقل- احمق- (۲)لږ شان- لږ کوټې- (۳)برابر- متوسط- (افغانستان)-

ساز و باز:(ساز-و-باز)اسم- پول سينګار- زيب و زينت-

سازول:(سا-زَ-ول)مصدر متعدي- (۱)سمول- جوړول- (۲)دَ دوو کسو يا ډلو مينځ کښې صُلح راوستل- پخلا کول-

سازون:(سا-زَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سازول-

سازونکے:(سا-زَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سازونکي- مؤنث سازونکې- وګورئ سازول-

سازونګ:(سا-زَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سازول-

سازونه:(سا-زَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سازول-

سازوهٔ:(سا-زَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سازول-

سازي:(سا-زي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ موسيقي هنرمند- ساز غږونکے- سازنده- جمع سازيان-

سازېدل:(سا-زې-دل)مصدر لازم- (۱)سمېدل- جوړېدل- (۲)روغېدل- دَ دوو کسانو تر مينځه صلح راتلل- سره پخلا کېدل-

سازېدن:(سا-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سازېدل-

سازېدنګ:(سا-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سازېدل-

سازېدنه:(سا-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سازېدل-

سازېدونکے:(سا-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سازېدونکي- مؤنث سازېدونکې- وګورئ سازېدل-

سازېدهٔ:(سا-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سازېدل-

ساطور:(سا-طور)اسم- وګورئ ساتول- (فارسي)-

ساعت:(سا-عت)اسم- واحد- مذکر- لمحه- وخت- ګړې- جمع ساعتونه- (عربي)-

ساغر:(سا-غر)اسم- واحد- مذکر- جام- پياله- دَ شرابو څښلو جام يا پياله- (م- فارسي)-

ساق:(ساق)اسم- واحد- مذکر- دَ ګيټې او کونډې تر مينځه دَ پښې حصه- لينګے- (م- فارسي)-

ساقط:(سا-قط)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ضائع کېدونکے- پرېوتونکے- لوېدونکے- (۲)زيان شوے اولاد- بې موده اولاد-

ساقطول:(سا-قِ-طَ-ول)مصدر متعدي- (۱)ضائع کول- غرځول- (۲)بچے ضائع کول- بچے غرځول-

ساقطون:(سا-قِ-طَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ساقطول-

ساقطونکے:(سا-قِ-طَ-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ ساقطول-

ساقطونګ:(سا-قِ-طَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ساقطول-

ساقطونه:(سا-قِ-طَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ساقطول-

ساقطوهٔ:(سا-قِ-طَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ساقطول-

ساقطېدل:(سا-قِ-طې-دل)مصدر لازم- (۱)ضائع کېدل- غرځېدل- لوېدل- (۲)بچے غرځېدل- کچه حمل غرځېدل-

ساقطېدن:(سا-قِ-طې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ساقطېدل-

ساقطېدنګ:(سا-قِ-طې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ساقطېدل-

ساقطېدنه:(سا-قِ-طې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ساقطېدل-

ساقطېدونکے:(سا-قِ-طې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ساقطېدونکي- مؤنث ساقطېدونکې- وګورئ ساقطېدل-

ساقطېدهٔ:(سا-قِ-طې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ساقطېدل-

ساقي:(سا-قي)اسم صفت- واحد- مذکر- اَبهٔ ورکونکے- اَبهٔ ويشتونکے- اَبے- ابيار- (۲)شراب ويشونکے- پهٔ بل شراب څښونکے- (۳)محبوب-

ساک:(ساک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شربت- څښاک- (۲)کڅوړه- توبره- چنټه-

ساکت:(سا-کت)اسم- واحد- مذکر- خاموش- چپه خله- پټه خله- غلے- چُپ- پهٔ آرام- (م- عربي)-

ساکښ:(سا-کښ)اسم- ژوندے- ذي روح-

ئ (ځې-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ے (تن-دے)، ي (پيا-لي)، تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ساکن:(سا-کن)اسم- واحد- مذکر- په ځای ولاړ- په ځای پروت- نه خوځېدونکے- دَ متحرکت ضد- (م- عربی)-
ساګ:(ساګ)اسم- واحد جمع- مذکر- سابه- یو قسم شنه سبزی چې پخولے شی او دَ پخلی نه پس هم شین بخن رنګ لری-
ساګ سکړک:(ساګ-سک-ړک)اسم مرکب- دَ غریبی خوراک-
ساګلو:(ساګ-لو)اسم- پتیله- دېګبر- زړوکے مسی دېګ-
ساګله:(ساګ-له)اسم- وګوری ساګلو-
ساګودانه:(سا-ګو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری سابودانه-
ساګی:(سا-ګی)اسم- جمع- مذکر- ماشی-
سال:(سال)اسم- مذکر- (۱)یو قسم وَنه چې لرګی ئې په ابادی کښې پکارولے شی- (۲)سورے- (۳)چاونډ (دَ تختې)- (۴)ګیډر- (۵)کور- مکان- (۶)انګن- غولے- (۷)یو قسم کب- (۸)ازغے- (۹)درد- دُوک- (م- هندی)-
سال:(سال)اسم صفت- مذکر- وړ- مناسب- سیال-
سال:(سال)اسم- پسته شګه- نرمه شګه- (افغانستان)-
سالار:(سا-لار)اسم- واحد- مذکر- مشر- سردار- دَ لښکر مشر- دَ ډلې مشر- (م- فارسی)-
سالانه:(سا-لا-نه)اسم صفت- کال په کال- کالیز- کال پس-
سالدانه:(سال-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم دانه چې تر یو کاله پورې وی- کالدانه- (افغانستان)-
سالک:(سا-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)لاروے- لاربه- (۲)نېک- صالح- پارسا- پرهېزګار- (م- عربی)-
سالګره:(سال-ګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېدائش ورځ نمانځنه-
سالم:(سا-لم)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)روغ- جوړ- ثابت- (۲)بې عیبه- بې نقصه- (۳)مکمل- پوره- (عربی)-
سالنامه:(سال-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- یوه کتابچه چې دَ کال دَ میاشتو نه علاوه اهم تاریخی، جغرافیائی او سیاسی معلومات لری- جمع سالنامې-
سالنړے:(سا-لن-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو مرض نوم چې سا پکښې لنډه لنډه کیږی- سابندی- جمع سالنړی-
سالو:(سا-لو)اسم- واحد- مذکر- پړونے- شال- څادر- ربښمین څادر- دَ زنانوو څادر- جمع سالوګان-
سالوس:(سا-لوس)اسم صفت- مذکر- (۱)مکرژن- فرېبی- دوکه باز- ټګ- چلی- چمباس- (۲)اسم- مکر- فرېب- ټګی- چمباسی- چم- چل- (فارسی)-
سالون:(سا-لون)اسم- واحد- مذکر- (۱)لویه کوټه- (۲)لوئ دالان-
ساله:(سا-له)اسم- واحد- مؤنث- پوښل شوې چوتره چې پرې کورت زچولے شی-
ساله:(سا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ فصل ساتنې دَ پاره جوړ پټونے چې سړے پکښې ناست وی او فصل ساتی- (۲- صفت)منځنے- میانه-

سام:(سام)اسم- واحد- مذکر- (۱)ېره- خوف- هیبت- (۲)دروندوالے-
سامان:(سا-مان)اسم- واحد/جمع- مذکر- مال اسباب- لوښی لرګی- دَ کور لوښی کوډی- (فارسی)-
سامانی:(سا-ما-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ انګورو اوږده جووه چې ترې نه وړې جووې ابه کولے شی- (افغانستان)-
سامبولے:(سام-بو-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې پرتوګه- پرتوګ وکښلے- څامبولے- (افغانستان)-
سامع:(سا-مع)اسم صفت- واحد- مذکر- اورېدونکے- مؤنث سامعه- جمع سامعین- (م- عربی)-
سامعه:(سا-م-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اورېدو قوت- (۲)دَ اورېدو حس-
سامی:(سا-می)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ امسا یا کونټی تېره سر چې په زمکه لګی- دَ اُسپنې شلګے-
سان:(سان)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم سپین رخت چې عام طور سره دَ کفن دَ پاره پکارولے شی-
سانچه:(سان-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قالب- جندری- (۲)دَ واورې دَ جوړولو قالب- دَ خښتو جوړولو قالب-
سانچه:(سان-چه)اسم صفت- نوے- نوے نوزے- جدید- (افغانستان)-
سانحه:(سا-ن-حه)اسم- واحد- مؤنث- حادثه- واقعه- پېښه-
ساندو:(سان-دو)اسم صفت- واحد- مذکر- ویر کونکے- ژړا کونکے- ویرژړلے-
سانده:(سان-ده)اسم- واحد- مؤنث- ژړا- ویر- فریاد- مړی پسې ژړا- جمع ساندې-
ساندے:(سان-دے)اسم- واحد- مذکر- هغه مېلمه چې په چا دَ ډېرو ورځو دَ پاره ډېره شی-
سانډ:(سانډ)اسم- واحد- مذکر- هغه څاروے چې دَ نسل زیاتولو دَ پاره ساتلے شی-
سانډا:(سان-ډا)اسم- واحد- مذکر- سنډا- دَ مېښې نر-
سانړو:(سان-ړو)اسم- واحد- مذکر- دَ مېښې خاوند- دَ ښځې دَ خور خاوند- جمع سانړوان-
سانډه:(سان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښاخې- درې ښاخې- (۲)چرمښکی- څرموښکی- څرمښکی- شلانګه- سمسره- سمساره-
سانګړ:(سانګ-ګړ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ښاخې- سکو-
ساڼ:(ساڼ)اسم- واحد- مذکر- انړ غوئے یا اَس-
ساو:(ساو)اسم- واحد- مذکر- ټېکس- باج- مالیه- چونګے- محصول-
ساوړ:(سا-وړ)اسم صفت- واحد- مذکر- ساهو- (۱)خپلواک- حریت پسند- (۲)شریف- (۳)دَ کور او جائېداد خاوند- خانی- (۴)ساکښ- (۵)مهذبه- (۶)دوکاندار- سېټ-
ساوړتوب:(سا-وړ-توب)اسم- دَ ساهو جوړېدو حالت-

ساویسا:(سا-وی-سا)اسم- واحد- مذکر- اعتبار- یقین- اعتماد- باور- توکل-

ساوے:(سا-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه اُس چې تر ډېره وخته زغل کولے شي-

ساه:(ساه)اسم- واحد- مؤنث- سا- ارواح- ژوند- رُوح- دم- پوکے- بړاس-

ساه لنډے:(ساه-لن-ډے)اسم- واحد- مذکر- ساه بندی- دمه- یو مرض چې ساه پکښې بنده بنده کیږی او نښلی- سابندی-

ساه نیولے:(ساه-نی-وَه-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- وارخطا- ګډوډ- جمع سانیولی-

ساهو:(سا-هُو)اسم صفت- واحد- مذکر- اصیل- شریف- سوچه- جاندار- ژوے-

ساهوکار:(سا-هو-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئ مالدار- سېټ-

ساهی:(سا-هی)اسم صفت- واحد- مذکر- بې پروا- غافل- ناخبره- (افغانستان)-

سائبان:(سا-ئِ-بان)اسم- واحد- مذکر- سېورے پېدا کونکے څادر- دَ نمر یا ګرمی نه بچ کونکے څادر- مېنا- چتر- سیوان- سایه وان-

سائل:(سا-ال/سا-یل)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوال کونکے- فقیر- ملنګ- خواست کونکے- (۲)درخواست کونکے- مؤنث سائله-

سائنس:(سا-ئنس)اسم- واحد- مذکر- یو تحقیقی علم چې لۀ برکته ئې نوی نوی څیزونه پېدا کیږی- حکمت- فن- دَ طبیعیاتو علم-

سایه:(سا-یه)اسم- واحد- مذکر- سېورے- سورے-

سایه دار:(سا-یه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- سېورے لرونکے- چې سېورے لری-

سایه وان:(سا-یه-وان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سائبان/سایوان-

سائی:(سا-ئی)اسم- مؤنث- بیانه- بیعانه-

سایوان:(سا-ئے-وان)اسم- چتری- سېورے- شامیانه- سائېوان- سائبان- څپر- منړو- چجکے-

سائے:(سا-ئے)اسم- واحد- مذکر- خوړ- دَ سېلاب دَ اُبو دَ تېرېدو لاره-

سبا:(سَ-با)اسم- واحد- مذکر- راتلونکې ورځ- دَ نن او بل سبا مېنځنۍ ورځ-

سبابه:(س-با-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ شهادت ګُته- مسواکه ګُته- جمع سبابې-

سبات:(سَ-بات)اسم- واحد- مذکر- منډۆ- برانډه- کوټګی- دوېم چت-

سباګون:(سَ-با-ګون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سباوون-

سبانارے:(سَ-با-نا-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر ناشته- دَ سحر خوراک-

سباوون:(سَ-با-وون)اسم- دَ سحر وخت- سباګون-

سبانی:(سَ-با-نی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سبا- دَ سحر وخت- سحر وختی-

سبب:(سَ-بَب)اسم- واحد- مذکر- عُذر- وجه- وسیله- ذریعه- بدل- عوض- سوب-

سبت:(سَ-بت)اسم- واحد- مذکر- (۱)صدف- سیپی- (۲)شنبه- دَ شنبې ورځ- دَ خالی ورځ- خالی- (عربی)-

سبحان:(سُب-حان)اسم- واحد- مذکر- پاک- دَ پاکی ښِتن- دَ الله تعالی یو صفتی نوم-

سبد:(سَ-بَد)اسم- واحد- مذکر- ټوکری- شکور- کهاړه- (فارسی)-

سبر:(سَ-بر)اسم- واحد- مذکر- سرو- سروې- سروه- یو مخروطی ونه چې کالوسر شنه وی-

سبرکه:(سبر-که)اسم- واحد- مؤنث- سیلی- تېز باد-

سبره:(سَب-ره)اسم- واحد- مؤنث- نېغه- دنګه- سمه- (افغانستان)-

سبرے:(سَب-رے)اسم- واحد- مذکر- شمکور- شبکور- چې تیارۀ کښې ئې نظر نۀ لګی-

سبز:(سَ-بَز)صفت- مذکر- تازه- تروتازه-

سبزه:(سَب-زه)اسم- واحد- مؤنث- شین چمن- شین کبل- شنه ګیاه- جمع سبزې-

سبزی:(سَب-زی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه مړاوی کېدونکی څیزونه لکه ګوپی، پیاز، ساګ، مټر وغېره چې ترکاری ترې پخولے شي- (م- فارسی)-

سبزے:(سَب-زے)اسم- واحد- مذکر- یوه وړه غُندې ټوکری چې دَ سبزی ترکاری یا روټی ایښودولو دَ پاره پکارولے شي-

سبق:(سَ-بَق)اسم- واحد- مذکر- (۱)تعلیم- لیک لُست- (۲)تلاوت- پوهه- درس- (۳)پند- نصیحت- (۴)سزا- (م- عربی)-

سبقت:(سَب-قَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړاندې والے- مخکښې والے- مخکښې کېدنه- (۲)ترقی- (م- عربی)-

سبقی:(سَ-بَ-قی)اسم- واحد- مذکر- دَ لیک لُست ملګرے- دَ تعلیم دَ حاصلولو ملګرے-

سبک:(سَ-بُک)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپک- (۲)نازک- (۳)تېز- چُست- چالاک- (م- فارسی)-

سبک:(سَ-بک)اسم- واحد- مذکر- (۱)طرز- طریقه- لاره- (۲)دَ شاعر ادیب دَ خپلو احساساتو بیانولو یوه خاص طریقه یا طرز- (م- فارسی)-

سبل:(سَ-بَل)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګو یوه بیماری- (م- عربی)-

سبل:(سُ-بُل)اسم- جمع- مذکر- دَ سبیل جمع- وګورئ سبیل- (عربی)-

سبو:(سَ-بُو)اسم- مذکر- منګے- چاټی- دَ شرابو چاټی- (فارسی)-

سبوس:(سَ-بُوس)اسم- واحد- مذکر- بُوس- دَ غنمو، جوارو یا دالو، چېړو پوستکے- ډکول- ښخمک-

سبوسک:(سَ-بو-سک)اسم صفت- مذکر- اروَاوړے- اُوږسترګے- ارواخوارے-

سبونکه:(سَ-بو-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوړینو وریژو او سابو نه جوړ خوراک- (افغانستان)-

سبونے:(سَ-بُو-نے)اسم- دَ اوړو خمبیره- خمیره-

سبیل:(سَ-بیل)اسم- واحد- مذکر- (۱)لاره- طریقه- طرز- (۲)قربانی- نذر- (عربی)-

سپاچه:(سَ-پا-چه)اسم- واحد- مؤنث- چوتره- صفه- ډبه-

سپارخول:(سَپار-خول)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې کُنده چې پال پکښې لګېدلے وی- دَ پال کنده-

سپارش:(س-پا-رش)اسم- واحد- مذکر- سفارش- حواله- سپارښتنه- جمع سپارشونه-

سپارښت:(سپا-رښت)اسم- واحد- مذکر- سپارل- سپارښتنه- چا ته حواله کونه- دَ چا پهٔ ذمه کونه-

سپارښتنه:(سپا-رښ-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سپارښت-

سپارل:(سپا-رل)مصدر متعدی- حواله کول- پهٔ ذمه کول-

سپارلے:(سپا-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپارلی- مؤنث سپارلې- وګورئ سپارل-

سپارن:(سپا-رن)حاصل مصدر- وګورئ سپارل-

سپارنګ:(سپا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپارل-

سپارنه:(سپا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپارل-

سپارونکے:(سپا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپارونکی- مؤنث سپارونکې- وګورئ سپارل-

سپاره:(س-پا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سپیاره-

سپاره:(سپا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې پهٔ کنده کښې دَ اَسپنې مغه تېره مښوکه چې زمکه پرې اړولے شی-

سپاره:(سپا-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زخم یا ننګې چې دَ خرابېدو نه پس ترې هر وختې نو بهیږی- ناسور-

سپاری:(سَ-پا-ری)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ غُز پهٔ شان ډېر کلک غنډاری چې دَ ټکره ټکره کولو نه پس دَ پان پهٔ خوراک کښې استعمالیږی-

سپاړه:(سه-پا-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ کور پهٔ کارونو کښې لټه ښځه-

سپاس:(س-پاس)اسم- واحد- مذکر- دَ چا احسان مننه- دَ چا پهٔ احسان شکریه ادا کول- شکریه- احسان مندی- (فارسی)-

سپاسنامه:(س-پاس-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه تحریری شکریه چې دَ چا لوئ بنده (وزیر یا صدر وغیره) پهٔ خدمت کښې دَ هغهٔ دَ ښهٔ کارکردګئ پهٔ وجه پیش کولے شی-

سپانده:(سپان-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپیلنی- دَ سپیلنی بوټے- (۲)بې قدره- سپک-

سپاهی:(سپا-هی)اسم- واحد- مذکر- سپائی- دَ فوج یا پولیس زلمے- اسپائی-

سپخول:(سپهٔ-خ-ول)مصدر متعدی- پرانستل- سپوخول- سپړدل- سپړل- سپرخول- ګنډلے شوے ځائې پرانستل-

سپخون:(سپهٔ-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپخول-

سپخونکے:(سپهٔ-خ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپخونکی- مؤنث سپخونکې- وګورئ سپخول-

سپخونګ:(سپهٔ-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپخول-

سپخونه:(سپهٔ-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپخول-

سپخېدل:(سپهٔ-خې-دل)مصدر لازم- پرانستلے کېدل- سپړدلے کېدل- دَ ګنډلی ځائې پرانستے کېدل-

سپخېدلے:(سپهٔ-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپخېدلی- مؤنث سپخېدلې- وګورئ سپخېدل-

سپخېدن:(سپهٔ-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سپخېدل-

سپخېدنګ:(سپهٔ-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپخېدل-

سپخېدنه:(سپهٔ-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپخېدل-

سپخېدونکے:(سپهٔ-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپخېدونکی- مؤنث سپخېدونکې- وګورئ سپخېدل-

سپخېده:(سپهٔ-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپخېدل-

سپر:(س-پر)اسم- واحد- مذکر- څپر- چوپال- پهٔ ډاګه زمکه دَ لرګی یا خښتو پهٔ ستنو اچولے شوے چت-

سپر:(س-پر)اسم- واحد- مذکر- ډال- کنګل-

سپرخی:(سپر-خی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم ونه چې ازغی ئې ډېر اوږده او پاڼې ئې ورې وی-

سپرخے:(سپر-خے)اسم- واحد- مذکر- لویه ستن چې کېږدی او کټې وغیره پرې ګنډلے شی- جمع سپرخی-

سپرغوږے:(س-پر-غوه-ږے)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر غوږے- هغه کس چې غوږونه ئې ډېر غټ وی-

سپرغه:(سپر-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کومے- (۲)ګل- (۳)دَ اُبو پهٔ مینځ کښې زړچ ځائې- جمع سپرغې-

سپرغی:(سپر-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ اُور بڅری-

سپرک:(سپه-رک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې پهٔ لاس وُمښلے شی نو زیړ رنګ پریږدی-

سپرلو:(سپر-لو)اسم- مؤنث- (۱)اَس خغلونه- اس له منډې ورکونه- (۲)دَ اسونو دَ خغلولو میدان- (۳)شورو پله-

سپرلی:(سپر-لی)اسم- سورلی- دَ سورلی غلط قرأت-

سپرلے:(سپر-لے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ځلورو موسمونو کښې دَ یو نوم چې ونې بوټې پکښې شنهٔ کیږی او نهٔ پکښې یخنی وی او نهٔ ګرمی- بهار- جمع سپرلی-

سپرول:(سپه-ر-ول)مصدر متعدی- سورول-

سپرون:(سپه-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپرول-

سپرونکے:(سپه-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپرونکی- مؤنث سپرونکې- وګورئ سپرول-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (وورکے)، زیر (ک-تاب)، پېښ (نو-کا-ره)، جزم (شکون)، ...

سپرونګ:(سپه-رَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپرول-

سپرونه:(سپه-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپرول-

سپروهٔ:(سپه-رَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپرول-

سپرېدل:(سپه-رې-دَل)مصدر لازم- سورېدل-

سپرېدن:(سپه-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سپرېدل-

سپرېدنګ:(سپه-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپرېدل-

سپرېدنه:(سپه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپرېدل-

سپرېدونکے:(سپه-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپرېدونکي- مؤنث سپرېدونکې- وګورئ سپرېدل-

سپرېدهٔ:(سپه-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپرېدل-

سپړدل:(سپړ-دَل)مصدر متعدی- پرانستل- خلاصول- آزادول-

سپړدلے:(سپړ-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپړدلي- مؤنث سپړدلې- وګورئ سپړدل-

سپړدن:(سپړ-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سپړدل-

سپړدنګ:(سپړ-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپړدل-

سپړدنه:(سپړ-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپړدل-

سپړدونکے:(سپړ-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپړدونکي- مؤنث سپړدونکې- وګورئ سپړدل-

سپړدهٔ:(سپړ-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپړدل-

سپړدے:(سپړ-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- سپړلے- خلاص- سپړے-

سپړل:(سپهٔ-ړل)مصدر متعدی- سپړدل- ښېرته کول- ښکاره کول- پرانستل-

سپړنه:(سپهٔ-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپړل-

سپړودل:(سپهٔ-ړو-دَل)مصدر متعدی- وګورئ سپړدل-

سپړېدل:(سپهٔ-ړې-دَل)مصدر لازم- سپړدے کېدل- آزادېدل- خلاصېدل-

سپړېدن:(سپهٔ-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سپړېدل-

سپړېدنګ:(سپهٔ-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپړېدل-

سپړېدنه:(سپهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپړېدل-

سپړېدهٔ:(سپهٔ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپړېدل-

سپړے:(سپهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښکاره- سرګند- برښېره- برسېره- سپړدے-

سپږژن:(سپږ-ژَن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه بنده چې پهٔ سر کښې ئې سپږې وی- سپږن-

سپږمه:(سپږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- سپږمه- دَ پوزې سورے- جمع سپږمې-

سپږن:(سپهٔ-ږن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ سپږژن- مؤنث سپږنه-

سپږه:(سپهٔ-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ میږی نه لږه وړه وینه څښونکې حشره چې دَ سر پهٔ وېښتو کښې پېدا کیږی- جمع سپږې-

سپږی:(سپهٔ-ږی)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ غلې دانې سپږه- هغه سپږه چې پهٔ غله کښې پېدا کیږی-

سپغزه:(سپغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سپوغزه- جمع سپغزې-

سپغول:(سپ-غول)اسم- واحد جمع- مذکر- وګورئ سپېغول-

سپک:(سپک)اسم صفت- مذکر- (۱)پهٔ وزن سپک- دَ دروند ضد- (۲)بې عزته- ذلیل- دَ کچه خوئ خاوند- حقیر- مؤنث سپکه-

سپکاوے:(سپهٔ-کا-وے)اسم- چا ته بدرد وئیلے- چا ته سپکې خبرې کولے- بې عزتی- سپکتوب-

سپکتوب:(سپک-توب)اسم- مذکر- سپکتیا- بې عزتی- حقارت- سپکوالے- سپکاوے-

سپکتیا:(سپک-تیا)اسم- وګورئ سپکتوب-

سپک سپاند:(سپک-سپاند)اسم صفت- مذکر- بې عزته- بې ننګه- بې شرمه- بې عزته شوے-

سپک سپور:(سپک-سپور)اسم صفت- مذکر- بې خونده-

سپکوالے:(سپک-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپکتوب-

سپکول:(سپهٔ-کَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)وزن کمول- (۲)بدرد وئیل- بې عزته کول-

سپکون:(سپهٔ-کَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سپکول-

سپکونکے:(سپهٔ-کَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سپکونکی- مؤنث سپکونکې- وګورئ سپکول-

سپکونګ:(سپهٔ-کَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپکول-

سپکونه:(سپهٔ-کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپکول-

سپکوهٔ:(سپهٔ-کَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپکول-

سپکه:(سپهٔ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ سپک مؤنث- وګورئ سپک-

سپکه سپوره:(سپهٔ-که-سپو-ره)اسم مرکب- مؤنث- ترخه خبره- ربړه خبره- عبث خبره- فضول خبره-

سپکېدل:(سپهٔ-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)کمېدل- لږېدل- (۲)بې عزته کېدل- ذلیل کېدل-

سپکېدن:(سپهٔ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سپکېدل-

سپکېدنګ:(سپهٔ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپکېدل-

سپکېدنه:(سپهٔ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپکېدل-

سپکېدونکے:(سپهٔ-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپکېدونکی- مؤنث سپکېدونکې- وګورئ سپکېدل-

سپکېدهٔ:(سپهٔ-کې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپکېدل-

سپل اغزے:(سپل-اغ-زے)اسم- واحد- مذکر- سپل ازغے- اغزے- ازغکے- یو تریخ ازغی لرونکے بوټے چې پهٔ ښېنو دوایانو کښې پکارولے شی-

سپلغټ:(سپل-غټ)اسم- مذکر- دَ سپی غل- دَ سپی کندکی- دَ سپی پلیتی- سپا غله-

سپلکے:(سپل-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه پسهٔ چې پښې ئې سپینې او بدن ئې سور وی- (افغانستان)-

سپلګ:(سَپ-لګ)اسم- مذکر- هغه غوړی چې لهٔ وازدې نه حاصلولے شي- پَل-

سپلګه:(سَپل-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ابرګ تیره- یو قسم سپینه، پسته او خړ رنګې تیره-

سپلم:(سَپهٔ-لم)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګیډړه- (۲)صفت- چغلګر- چغلی خور-

سپلمه:(سَپل-مه)اسم- واحد- مؤنث- ګوګوشتکه- کوړکوړی- کورکوړه- جمع سپلمې-

سپلمي:(سَپل-مي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم صحرائي بوټے چې پاڼې يُ دَ زخم یا پرهار دَ پاره پکارولے شي- سپولمي- نباتاتي نوم کیلوټروپس جیګانټې (CALOTROPIS GIGANTEA)-

سپلمے:(سَپل-مے)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې پښې او تندے يُ سپین وي-

سپم:(سَپَم)اسم- واحد- مذکر- دَ ګنډلو دَ ستنې سورے- سخم- جمع سپمونه-

سپما:(سپه-ما)اسم- واحد- مذکر- پهٔ خیال لګښت کونه- پېسه ډېر پهٔ خیال لګونه- کفایت شعاري- پس انداز- ذخیره- زېرمه- بچت-

سپمبوټے:(سَپَم-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- خوږې پاڼې لرونکے یو قسم غرنے بوټے چې دوائي او سوی کښې پکارولے شي- ترخه-

سپموک:(سپه-مُوک)اسم صفت- بچت کونکے- سپمے-

سپمول:(سَپه-م-وَل)مصدر- بچت کول- پهٔ اندازه خرچ کول- پېسه پهٔ خیال لګول-

سپمولے:(سَپه-م-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپمولي- مؤنث سپمولې- وګورئ سپمول-

سپمون:(سَپه-م-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپمول-

سپمونکے:(سَپه-م-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ سپمول-

سپمونګ:(سَپه-م-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپمول-

سپمونه:(سَپه-م-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپمول-

سپموهٔ:(سپه-م-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپمول-

سپمېدل:(سَپه-مې-دَل)مصدر لازم- بچت کېدل- بچ کېدل- پاتی کېدل- پس انداز کېدل-

سپمېدلے:(سَپه-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپمېدلي- مؤنث سپمېدلې- وګورئ سپمېدل-

سپمېدن:(سپه-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سپمېدل-

سپمېدنګ:(سَپه-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپمېدل-

سپمېدنه:(سپه-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپمېدل-

سپمېدونکے:(سَپه-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپمېدونکي- مؤنث سپمېدونکې- وګورئ سپمېدل-

سپمېدهٔ:(سپه-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپمېدل-

سپمے:(سپه-مے)اسم- (۱)دَ غرمنې یو مرض چې دَ خشکی لهٔ کبله پېدا کېږي- سپونے- (۲- صفت)وګورئ سپموک-

سپنخړے:(سَپن-خهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- اَسپنخړے- دَ اَسپنې هغه بېکاره برخې چې پهٔ اَور کښې دَ سرې کولو نه پس ترې پاتې کیږي-

سپندغ:(سپن-دَغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غنډسکه- غنډسکے- ټوپکے- ټوپ- ګېند- پنډوس- (۲)دَ خنیو غنډارے- (۳)دَ بوسو سخے- بړے- دَ بوسو نه بکه دَ مړ سخی څرمن-

سپندوخه:(سپن-دو-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګېند لوبه- دَ ټوپکی لوبه-

سپنګه:(سپن-ګه)اسم- واحد- مؤنث- سپږمه- دَ پوزې سورے-

سپنګېر:(سپنګ-ګېر)اسم- مذکر- یو قسم بوټے چې ازغن وی او ترخه مېوه نیسی-

سپنګي:(سپنګ-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سپوږمی- ماهتاب- اوږمکی-

سپڼ:(سپڼ)حرف- سوڼ- غږ- کلمه- سپوڼ-

سپڼسپڼکے:(سپڼ-سپڼ-کے)اسم- هغه رګ چې دَ بدن دَ مېوکو دوه بنده‌نه سره ترې- بسپڼسکے-

سپڼسی:(سپڼ-سي)اسم- جمع- مذکر- سُتلی- سنډ- دَ سوتلی تارونه- مزی-

سپڼسين:(سپڼ-سین)اسم صفت- دَ سوتلی نه جوړ- دَ سنډو نه جوړ- پنبه ئی-

سپڼکے:(سپڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُور بڅرے- دَ اُور بڅرکے-

سپڼل:(سپهٔ-ڼل)مصدر- (۱)سپړدل- سپړودل- پرانستل- جُدا کول- خلاصول- آزادول- (۲)چېړل- څېړل-

سپڼلے:(سَپهٔ-ڼهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سپڼلی- مؤنث سپڼلې- وګورئ سپڼل-

سپڼول:(سپهٔ-نه-وَل)مصدر- وګورئ سپڼل-

سپڼون:(سپهٔ-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سپڼل-

سپڼونکے:(سَپه-نه-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ سپڼل-

سپڼونګ:(سَپهٔ-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپڼل-

سپڼونه:(سَپهٔ-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپڼل-

سپڼوهٔ:(سپهٔ-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپڼل-

سپڼېدل:(سپهٔ-نې-دل)مصدر لازم- سپړېدل- جُدا کېدل- پرانستے کېدل- آزادېدل- دَ جامو درز خلاصېدل-

سپڼېدن:(سَپهٔ-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سپڼېدل-

سپڼېدنګ:(سَپهٔ-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپڼېدل-

سپڼېدنه:(سَپهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپڼېدل-

سپڼېدونکے:(سَپهٔ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سپڼېدونکي- مؤنث سپڼېدونکې- وګورئ سپڼېدل-

سپڼېدهٔ:(سپهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپڼېدل-

سپڼے:(سپهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپمے/سپونے-

سپوټکے:(سپو-ټه-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بې همته ټیټ او پست سړے- سپوټے-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ره)، هٔ"(پ-ښې-دهٔ)

سپوټکے:(س-پوټ-کے/سپو-ټه-کے)اسم- (۱)پړونے- ټیکرے- (۲)هغه ټوکر چې د دېګ په سر اچولے شي-

سپوټے:(سپو-ټے)اسم- وګورئ سپوټکے ۱-

سپوخڅه:(سپوخ-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سپوغزه-

سپور:(سپور)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې غوړیو- خُشک- (۲)د سپکې خلې خاوند-

سپورخلے:(سپور-خ-لے)اسم صفت- پوچ خُلے- بدزبان- بدژبے-

سپورخور:(سپور-خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې همېشه سپوره روټۍ خوري- (۲)شوم- بخیل-

سپورسترګے:(سپور-سټر-ګے)اسم صفت- کلک سترګے- سپین سترګے- بې حیا-

سپورغټه:(سپور-غ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- د اور سکروټه-

سپورغوړے:(سپور-غوه-ړے)اسم صفت- په خبره غوږ نه لرونکے- خان کېونکے-

سپورغی:(سپور-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو قسم ونه- (۲)د دروازې کل مېخې-

سپورکه پلے:(سپور-که-پهٔ-لے)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو یو قسم لوبه-

سپوروالے:(سپور-وا-لے)اسم- (۱)خشکی- بې غوړیووالے- وچتوب- (۲)بدمزاجی-

سپورول:(سپو-ر-ژل)مصدر متعدی- خشکول- وچول- بې غوړیو کول-

سپورون:(سپو-ر-ژن)حاصل مصدر- وګورئ سپورول-

سپورونکے:(سپو-ر-وژن-کے)اسم فاعل- جمع سپورونکی- مؤنث سپورونکې- وګورئ سپورول-

سپورونګ:(سپو-ر-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپورول-

سپورونه:(سپو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپورول-

سپوروهٔ:(سپو-ر-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپورول-

سپوره:(سپو-ره)اسم صفت- د سپور مؤنث- وګورئ سپور-

سپورې:(سپو-رې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)کنځل وېنا- پوچې خبرې- بده وېنا- سپورې ستغې- ستغې خبرې- (۲)د سپوره جمع-

سپورېدل:(سپو-رې-دل)مصدر لازم- خشکېدل- وچېدل- بې غوړیو کېدل-

سپورېدن:(سپو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سپورېدل-

سپورېدنګ:(سپو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپورېدل-

سپورېدنه:(سپو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپورېدل-

سپورېدونکے:(سپو-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سپورېدونکی- مؤنث سپورېدونکې- وګورئ سپورېدل-

سپورېدهٔ:(سپو-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپورېدل-

سپورې ستغې:(سپو-رې-ستهٔ-غې)اسم- وګورئ سپورې-

سپوږمی:(سپوږ-مۍ)اسم- واحد- مؤنث- میاشت- مه- مهتاب- قمر-

سپوږمۍ بوټے:(سپوږ-مۍ-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې آبی ګل کوی-

سپوږمۍ تندره:(سپوږ-مۍ-تن-دره)اسم- واحد- مؤنث- د سپوږمۍ تندر نیونه- خسوف- ترنده-

سپوږمۍ ګل:(سپوږ-مۍ-ګل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم نقش چې د وربشمو په وسیله ئې خامک کیږی- (افغانستان)-

سپوغان:(سپو-غان)اسم- ویلنی ته ورته یو قسم سپین بخن بوټے او د هغې سپین ګل-

سپوغزه:(سپوغ-زه)اسم- مثانه- د نوم لاندې حصه-

سپول:(سپه-ول)مصدر متعدی- ډېر زیات دستونه کول-

سپومے:(سپو-مے)اسم- واحد- مذکر- سپمے- سپونے- سپونے- د څرمنې یو قسم بیماری چې خارښ کوی-

سپون:(سپه-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپول-

سپونکے:(سپه-وون-کے)اسم فاعل- جمع سپونکی- مؤنث سپونکې- وګورئ سپول-

سپونګ:(سپه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپول-

سپونه:(سپه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپول-

سپوڼ:(سپوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تلفظ- مجا- (۲)د دوو پټیو تر مینځه ورخ یا دانه- (افغانستان)-

سپونول:(سپو-نه-ول)مصدر متعدی- ازادول- خلاصول- سپړدل- سپنل- جدا کول-

سپونېدل:(سپو-نې-دل)مصدر لازم- سپړدے کېدل- خلاصېدل- سپنېدل- جدا کېدل-

سپونے:(سپو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپمے/سپومے-

سپوهٔ:(سپه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپول-

سپه سالار:(س-په-سا-لار)اسم- واحد- مذکر- سر لښکر- د لښکر مشر- ټولمشر- جرنېل-

سپیازول:(سپیا-زه-ول)مصدر متعدی- اولاد ضائع کول- بچے غرځول- حمل ساقطول- اولاد زیانول-

سپیازولے:(سپیا-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سپیازولی- مؤنث سپیازولې- وګورئ سپیازول-

سپیازون:(سپیا-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپیازول-

سپیازونکے:(سپیا-زه-وون-کے)اسم فاعل- جمع سپیازونکی- مؤنث سپیازونکې- وګورئ سپیازول-

سپیازونګ:(سپیا-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپیازول-

سپیازونه:(سپیا-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپیازول-

سپیازوهٔ:(سپیا-زه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپیازول-

سپیازه:(سپیا-زه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې بچے ضائع کوی-

ئ" (ښې-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لې)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

جمع سپیازي-

سپیازېدل:(سپیا-زې-دل)مصدر لازم- اولاد ضائع کېدل- بچے غرځېدل- حمل ساقطېدل- زیانېدل- بچے نقصانېدل-

سپیازېدلے:(سپیا-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سپیازېدلی- مؤنث سپیازېدلې- وګورئ سپیازېدل-

سپیازېدن:(سپیا-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سپیازېدل-

سپیازېدنګ:(سپیا-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپیازېدل-

سپیازېدنه:(سپیا-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپیازېدل-

سپیازېدونکے:(سپیا-زې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سپیازېدونکي- مؤنث سپیازېدونکې- وګورئ سپیازېدل-

سپیاکه:(سپیا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د میو پوړۍ- (۲)د لرګی دوه ښاخې-

سپیتوب:(سپی-توب)اسم- سپی غندې خوئ کونه- د سترګو وږے والے- د اروا خواروالے-

سپیغود:(سپی-غود)اسم- واحد- مذکر- سپین ګل لرونکے یو قسم غرنیز بوټے-

سپیغول:(سپی-غول)اسم- واحد/جمع- مذکر- اسپغول- سپغول- سپېغول- یو مشهور تخم چې پهٔ دارو کښې استعمالیږي- نباتاتي نوم پلانټیګو اسپغول (PLANTGO ISPAGAUL)-

سپین:(سپین)صفت- مذکر- د تور ضد- پاک- صفا- صادق-

سپیناوے:(سپی-نا-وے)اسم- وضاحت- شک لرې کونه-

سپین باز:(سپین-باز)اسم صفت- (۱)صادق- پهٔ زړهٔ صفا- (۲)یو قسم باز چې سپینې بڼې لري-

سپین بخن:(سپین-به-خن)اسم صفت- سپین رنګ ته مائل- د سپین رنګ پهٔ شان-

سپین پانبڅه:(سپین-پاې-څه)اسم صفت- واحد- مؤنث- پېغله جینۍ- هغه جینۍ چې واده شوې نهٔ وي-

سپین پوستے:(سپین-پوس-تے)صفت- سپین رنګے- سپینه څرمن لرونکے انسان- سپین توکمے-

سپین تاوده:(سپین-تاو-دهٔ)اسم- (۱)یو قسم کورت- (۲)کورت او غوړي-

سپین توب:(سپین-توب)اسم- سپین والے- سپین تیا-

سپین تیا:(سپین-تیا)اسم- وګورئ سپین توب-

سپین ټېکرې:(سپین-ټېک-رې)اسم- هغه ښځه چې د دوؤ ټبرو تر مینځه د دښمنۍ سبب وګرځي-

سپین څے:(سپین-څے)اسم- کلائی- قلعی- سپنځے-

سپین چوتار:(سپین-چو-تار)اسم- واحد- مذکر- سپینه پګړې- سپین پټکے-

سپین خرے:(سپین-خه-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپنخرے-

سپین خلے:(سپین-خ-لے)اسم صفت- هغه ملک چې ډېره یٔ لا نهٔ وی راغلې- ښکلے- ښائسته- پې مخے- پې مخے-

سپین دروبے:(سپین-درو-بے)صفت- معزز- عزتمند- مخوریز- مشر-

سپین روبے:(سپین-رو-بے)صفت- وګورئ سپین دروبے-

سپین زر:(سپین-زر)اسم- یو سپین رنګ لرونکے قیمتي دهات-

سپین زړے:(سپین-زهٔ-ړے)صفت- د زړهٔ نه صفا- نېک نیته-

سپین ږروکے:(سپین-ږ-رو-کے)اسم- یو قسم بوټے-

سپین ږیرتوب:(سپین-ږیر-توب)اسم- بوډاتوب- بوډاوالے-

سپین ږیرے:(سپین-ږی-رے)صفت- بوډا- مشر- چې د ږیرې وېښتهٔ یٔ سپین شوي وي-

سپین سپېڅلے:(سپین-سپې-څهٔ-لے)صفت- وګورئ سپین زړے-

سپین سترګی:(سپین-ستر-ګی)اسم- بې حیائی- بې شرمي-

سپین سترګے:(سپین-ستر-ګے)صفت- بې حیا- بې شرمه- کلک سترګے-

سپین سرے:(سپین-س-رے)صفت- بوډا- مشر- زوړ- مؤنث سپین سرې-

سپین شوندوخانی:(سپین-شون-دو-خا-نی)اسم- یو قسم سپین رنګی اوږدهٔ قندهاری کشمشي انګور-

سپینکی:(سپین-کی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سپین کب- سپین مهے چې لښې پکښې ډېرې کمې وي-

سپینکه:(سپینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- سپېږمه- د پوزې سورے-

سپین لمنے:(سپین-له-مهٔ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- پاک دامن- د ښهٔ اخلاقو او اعمالو خاوند- مؤنث سپین لمنې-

سپین لمے:(سپین-له-مے)اسم- واحد- مذکر- د لومبړې پهٔ شان یو ځناور- مؤنث سپین لمې-

سپین والے:(سپین-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپین رنګ- (۲)وضاحت- (۳)پاکی- صفائی-

سپین وبره:(سپین-وب-ره)صفت- سپین بخن- سپین وزمه-

سپین ورږے:(سپین-ور-ږے)اسم صفت- سپین وېښتهٔ لرونکے آس-

سپینول:(سپی-نه-ول)مصدر متعدي- (۱)پوست لرې کول- پوستکے لرې کول- (۲)مسین لوښے سپینول- سپین رنګ ورکول- قلعی کول- (۳)خبره صفا کول- معامله پاکول-

سپین ولے:(سپین-وهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- چنار- سپېدار-

سپینون:(سپی-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ سپینول-

سپینونکے:(سپی-نه-وون-کے)اسم فاعل- جمع سپینونکی- مؤنث سپینونکې- وګورئ سپینول-

سپینونګ:(سپی-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سپینول-

سپینونه:(سپی-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپینول-

سپینوهٔ:(سپی-نه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپینول-

سپینه:(سپی-نه)اسم- د سپین مؤنث- (۱)وګورئ سپین- (۲)وازده-

(۳)روپۍ- (۴)خبره صفا کونه- (۵)پله-

سپېنې:(سَپې-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ پوندې نه لږه بره دَ پښې پسته برخه- دَ پوندې د ساسه پلې- (۲)وازدې- وازګې-

سپېنېدل:(سپې-نې-دل)مصدر لازم- (۱)پوست لرې کېدل- پوستکے لرې کېدل- (۲)مسین لوښے سپېنېدل- سپین رنګ ورکولے کېدل- قلعي کېدل- (۳)معامله پاکېدل- خبره صفا کېدل-

سپېنېدن:(سَپې-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سپېنېدل-

سپېنېدنګ:(سَپې-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سپېنېدل-

سپېنېدنه:(سَپې-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپېنېدل-

سپېنېدونکے:(سَپې-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سپېنېدونکی- مؤنث سپېنېدونکې- وګورئ سپېنېدل-

سپېنېدهٔ:(سَپې-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سپېنېدل-

سپېنے:(سَپې-نے)اسم- د دوو تنو تر منځ دَ شخړې حل کونه- دَ دعوې فېصله-

سپېته:(سَپې-ته)اسم- وګورئ شپېته-

سپېځ:(سپېځ)اسم- واحد- مذکر- صفا- سوچه- اصلي- خالص- بې عېبه- سپېځلے-

سپېځل:(سَپې-ځل)مصدر- صفا کول- پاکول- بې وټه کول- بې عېبه کول-

سپېځلتوب:(سَپې-ځل-توب)اسم- واحد- مذکر- پاکي- صفائي- پاک توب- پاکوالے- سوچه والے-

سپېځلتیا:(سَپې-ځل-تیا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپېځلتوب-

سپېځلے:(سَپې-ځهٔ-لے)صفت- پاک- صاف- صفا- سوتره- سُتره- خالص- بې عېبه-

سپېځونکے:(سَپې-ځون-کے)اسم فاعل- جمع سپېځونکی- مؤنث سپېځونکې- وګورئ سپېځل-

سپېڅه:(سَپې-څه)اسم- یو قسم غنم-

سپېڅ:(سَپېڅ)اسم- وګورئ سپېځ-

سپېدار:(سَپې-دار)اسم- واحد- مذکر- یو لوړ قدې ونه- چینار- چنار- سپین چنار-

سپېدکۍ:(سَپېد-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سپین بخن بوټے چې ببخ ې نرے او سر ې پلن وي-

سپېدلے:(سَپې-دهٔ-لے)صفت- ساده سړے- کم عقل- ساده لوح- ناپوهه-

سپېده:(سَپې-ده)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم پاؤډر چې ښځې ې د مخ د ښکلا د پاره پکاروي-

سپېدې:(سَپې-دې)اسم- واحد- مؤنث- سباوون- دَ سحر رڼائي- د سبا علامه-

سپېرټ:(سَپې-رټ)اسم- یو قسم سپینه دوائي چې پهٔ زخم وغېره لګولے شي- (م- انګریزي)-

سپېرخوټ:(سپېر-خوټ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وړوکے بوټے چې سپین ګل کوي-

سپېرخولے:(سَپېر-خو-لے)صفت- بدخولے- بوچ خولے-

سپېرخے:(سَپېر-خے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپرخے-

سپېرشلے:(سَپېر-شه-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ چې دَ سپرلي پهٔ موسم کښې کېږي-

سپېرکۍ:(سَپېر-کۍ)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم بوټے او دَ مغې دانې چې د خېټې د دړد دَ پاره ترې د کورنۍ دوا کار اخستے شي- نباتاتي نوم (PTYCHOTIS AJOUAN) یا (LINGUSTICUM AJOUAN)-

سپېرکے:(سَپې-ره-کے)اسم صفت- (۱)خاکسار- عاجز طبع- بې ضرره- (۲)نرے نروچکے- (۳)دَ سپېرهٔ مصغر- خړ-

سپېرګل:(سَپېر-ګل)مصدر متعدي- کنځل کول- زیږې کول- بدرد ونېل- ښکنځل-

سپېرګلے:(سَپېر-ګهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سپېرګلی- مؤنث سپېرګلې- وګورئ سپېرګل-

سپېرګنه:(سَپېر-ګهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سپېرګل-

سپېرګونکے:(سَپېر-ګون-کے)اسم فاعل- جمع سپېرګونکی- مؤنث سپېرګونکې- وګورئ سپېرګل-

سپېرګه:(سَپېر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ښکنځل- بدرد- زیږه- کنځل-

سپېرلټ:(سَپېر-لټ)اسم صفت- منحوس- سست- ناراسته- سپېرهٔ-

سپېرلکے:(سَپېر-ل-کے)اسم- واحد- مذکر- د دوو کالو عمر ته نژدې بیاڼ-

سپېرلم:(سَپېر-لم)اسم- خړلمی- خړرنګی لومبړه- خړه ګیدړه-

سپېرمخے:(سَپېر-مه-خے)اسم صفت- سپېرمرغه- بدبخته- بدمرغه- بدطالعه- مؤنث سپېرمخې-

سپېرمرغه:(سَپېر-مر-غه)اسم صفت- وګورئ سپېرمخے-

سپېرنے:(سَپې-رهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خړرنګے وړوکے بوټے- چې ورے پاڼې لرې او د ګل پهٔ ځاې غټې کوي-

سپېرونے:(سَپې-رو-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې دَ چایو پهٔ ځاې هم استعمالولے شي- دښتي چاې-

سپېرونے:(سَپې-ر-وو-نے)اسم- برنهٔ- برونهٔ- سپېرهٔ- سپېرغونے-

سپېره:(سَپې-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ سپېرهٔ مؤنث- وګورئ سپېرهٔ- (۲- اسم)وګورئ سپېرونے ۲-

سپېرهٔ:(سَپې-رهٔ)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)پهٔ خاورو ککړ- خړ- خاکي- (۲)تباه- وران- خراب- (۳)بدمرغه- بدطالع- بدبخته- بدقسمته-

سپېرهٔ توب:(سَپې-رهٔ-توب)اسم- واحد- مذکر- سپېرهٔ والے- (۱)بدمرغي- بدنصیبي- (۲)خړوالے-

سپېرهٔ غونے:(سَپې-رهٔ-غو-نے)اسم- وګورئ سپېرونے ۲-

سپېرهٔ والے:(سَپې-رهٔ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپېرهٔ توب-

سپېرمور:(سَپېر-مه-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- ارتې او لوې سپېږمې

لرونکے انسان-

سپېرمه:(سپېږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- سپرمه- دَ پوزې سورے- جمع سپېرمې-

سپېسته:(سپېس-ته)اسم- واحد- مؤنث- تروه خمبيره- تروشه خمبيره-

سپېسکے:(سپېس-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے چې سپرلی کښې کيږی-

سپېښته:(سپېښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- هغه نرۍ پرده چې دَ زړهٔ نه تاؤ وی- شپېته- دَ نس پرده-

سپېغود:(سپې-غود)اسم- وګورئ سپيغود- يو قسم بوټے-

سپېغول:(سپې-غول)اسم- وګورئ سپيغول-

سپېکانه:(سپې-کا-نه)اسم- سپيتانه- بې غېرتي- رذالت- سپيتوب-

سپېلنے:(سپې-ل-نے)اسم- واحد- مذکر- يو بوټے چې دَ نظر ماتولو توږکه کښلے شی- سپانده- نباتاتی نوم پګانم هرملا (PEGANUM HARMALA)-

سپېمه:(سپې-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه سپې چې نر سپے غواړی- (۲)بد فعله او بد کرداره ښځه-

سپېمه توب:(سپې-مه-توب)اسم- سپېمه والے- دَ سپې هغه حالت چې نر سپی ته ئې شوق کيږی-

سپېمه والے:(سپې-مه-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سپېمه توب-

سپی:(سپی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ سپے-

سپے:(سپے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم غوښه خوړونکے ځناور چې خلق ئې پهٔ کورونو کښې دَ څوکی دَ پاره هم ساتی- مؤنث سپی-

سپے مخے:(سپے-مه-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې لحاظه- بې پاسه- (۲)بې حيا- بې شرمه-

سپے مرګو:(سپے-مر-ګو)اسم- واحد- مذکر- دَ سپو يو قسم ناروغی-

ست:(ست)اسم- واحد- مذکر- (۱)بلنه- دعوت- (۲)دَ سپيغولو نه رتے جوهر چې دَ خېټې دَ نرمولو دوا کښلے شی-

ستا:(ستا)ضمير مخاطب- دَ تا-

ستار:(س-تار)اسم- واحد- مذکر- سيتار- دَ موسيقی يوه آله- (م- فارسی)-

ستار:(س-تار)اسم صفت- پرده پوښ- پرده پوش- پوښونے- پوښونکے- دَ الله تعالی يو صفتی نوم- (م- عربی)-

ستاره:(س-تا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هيبت- ويره- سام- دروندوالے- دبدبه- رُعب- سهم- (۲)قسمت- تقدير- بخت- طالع- تندے-

ستاړه:(ستا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- صلح- سوله- پخلا کېدنه-

ستاسو:(ستا-سو)ضمير مخاطب- جمع- دَ تاسو- دِ تاسو- ستاسی-

ستاسی:(ستا-سی)ضمير مخاطب- جمع- وګورئ ستاسو-

ستالب:(ستا-لب)اسم- دَ ملا دَ درد په دارو کښې پکارونکے يو قسم بوټے- (افغانستان)-

ستانه:(ستا-نه)اسم- واحد- مؤنث- آستانه- کور- دَ چا پير بزرګ ډېره-

ستانهٔ:(ستا-نهٔ)صفت- جمع- پاتې شوی- ځنډېدلی- معطل شوی-

ستاوندی:(ستا-ون-دی)اسم- جمع- مؤنث- عبث خبرې- فضول خبرې- اپلتې-

ستايل:(ستا-يل)مصدر- تعريف کول- مدح ونيل- صفت کول- پهٔ ښهٔ سترګه کتل-

ستايلے:(ستا-يهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ستايلی- مؤنث ستايلې- وګورئ ستايل-

ستاين:(ستا-ين)حاصل مصدر- وګورئ ستايل-

ستاينګ:(ستا-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ ستايل-

ستاينه:(ستا-يهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستايل-

ستايوال:(ستا-يُ-وال)اسم صفت- صفت کونکے- ستايونے- ستايونکے- صفتی- مداح- تعريف کونکے- مدح ويونکے-

ستايونکے:(ستا-يون-کے)اسم فاعل- جمع ستايونکی- مؤنث ستايونکې- وګورئ ستايل-

ستر:(ستر)اسم صفت- (۱)غټ- لوئ- (۲)مشر- (۳)فراخ- پلن- ويږ- (۴)تنکی- کولک- ټيک- ځيے- (افغانستان)-

ستر:(سه-تر)اسم- واحد- مذکر- حجاب- پړده- پرده-

ستراؤ:(ست-راؤ)اسم- واحد- مذکر- هغه ميوه چې لهٔ ونو نه پهٔ طوفان کښې پرېوتې وی-

سترتوب:(ستر-توب)اسم- واحد- مذکر- مشروالے- غټ والے- فراخ والے- پلن والے-

سترغلی:(ستر-غ-لی)اسم- جمع- مذکر- دَ سترګو کاتي- دَ سترګو حلقې- دَ سترګو چاپېرچل ځائ-

سترګبېجن:(ستر-ګ-بې-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ښکلے څيز چې دَ خلقو سترګی ځان ته راکاږی-

سترګتورن:(ستر-ګ-تو-رن)اسم صفت- (۱)هغه سړے چې څهٔ څيز ته ډېر لېواله وی- (۲)سرګردان- هغه سړے چې سترګې پرې تورېږی-

سترګ خوږے:(ستر-ګ-خو-ږے)اسم صفت- هغه څوک چې سترګی ئې خوږ وی-

سترګک:(ستر-ګک)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګو اشاره- دَ سترګو خبره- سترګه وهنه-

سترګن کوکو:(ستر-ګن-کو-کو)اسم- دَ نرګس ګل- نرګس- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ نرګس- (افغانستان)-

سترګنلے:(سترګ-نهٔ-لے)اسم- دَ سترګو دَ کاتو ځائ- دَ سترګو کاسه-

سترګ وږے:(ستر-ګ-وُ-ږے)اسم صفت- حريص- وږ سترګے- اروا وږے-

سترګه:(ستر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چشم- هغه اندام چې دَ کتلو قوت لری- (۲)دَ بوټی سترګه- (۳)دَ سبا سترګه- (۴)دَ نمر سترګه- جمع سترګې-

سترګه وال:(ستر-ګه-وال)اسم صفت- سترګه ور- سترګيز- (۱)نظرباز-

ستركور - بينا- ليدونكے- (٢)عاقل- دَ عقل خاوند- پوه-
ستركه ور :(سْتَر-كه-وَر)اسم صفت- وګورئ ستركه وال-
ستركيز :(سْتَر-كيز)اسم صفت- وګورئ ستركه وال-
ستركى :(سْتَر-كَى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (١)چشمې- عېنكې- (٢)ستركې رااېستنه-
سترتوب:(سْتَر-تُوب)اسم- سترتيا- ستروالے- غټ والے- لوئ والے- مشر والے-
سترتيا:(سْتَر-تِيا)اسم- وګورئ سترتوب-
سترمنه:(س-تَر-مَهْ-نه)اسم صفت- ستر كونكې- پرده كونكې- ځان نهٔ ځرګندونكې-
سترواله :(سْتَر-وَا-لے)اسم- وګورئ سترتوب-
سترول:(سْتَهْ-ر-وَل)مصدر متعدى- (١)لويول- غټول- (٢)كامیابول- وده وركول-
سترون:(سْتَهْ-ر-وُن)حاصل مصدر- وګورئ سترول-
سترونكے:(سْتَهْ-ر-وون-كے)اسم فاعل- جمع سترونكى- مؤنث سترونكې- وګورئ سترول-
سترونګ:(سْتَهْ-ر-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ سترول-
سترونه:(سْتَهْ-ر-وَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سترول-
ستروے:(سْتَر-وے)اسم- واحد- مذكر- لوئ- لوئ والے- عظمت- سترتوب-
ستره:(سَت-ره)اسم- واحد- مؤنث- (١)پړونے- څادر- ټيكرے- (٢- صفت)سترداره- پرده داره-
ستره:(ست-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ كشتۍ كښې دَ ځاروو دَ سورېدلو ځاۍ-
ستره:(سُت-ره)اسم- واحد- مذكر- سوتره- صفا- پاك- بې عيبه- سپېڅلے- سپېڅلے-
سترېدل:(سْتَهْ-رې-دَل)مصدر لازم- (١)لوئ كېدل- غټېدل- (٢)وده كول- (٢)ترقي كول- كامیابېدل-
سترېدن:(سْتَهْ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سترېدل-
سترېدنګ:(سْتَهْ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سترېدل-
سترېدنه:(سْتَهْ-رې-دَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سترېدل-
سترېدونكے:(سْتَهْ-رې-دُون-كے)اسم فاعل- جمع سترېدونكى- مؤنث سترېدونكې- وګورئ سترېدل-
سترے:(سُت-رے)اسم- واحد- مذكر- كېډى- دلى- انبار- دَ فصل پرېكړے شوے ټوپ-
سترى وترى:(ست-رى-وت-رى)اسم مركب- (١)پرېشان- ګډوډ- تار پهٔ تار- (٢)هغه كورنۍ چې هر فرد ئې دَ بيمارۍ لهٔ كبله پهٔ كټ پروت وى-
سترړى مشى:(سْتَهْ-ړى-مَهْ-شى)اسم- مركلے- پهٔ خېر راغلے-
ستړے:(سْتَهْ-ړے)اسم صفت- (١)ستومانه- (٢)پرېشانه- ذرې ذرې-
ستړے توب:(سْتَهْ-ړے-توب)اسم- واحد- مذكر- دَ ستومانۍ حالت- (٢)دَ پرېشانۍ حالت-
ستړے والے:(سْتَهْ-ړے-وا-لے)اسم- واحد- مذكر- وګورئ ستړے توب-
ستغ:(سْتَغ)اسم صفت- (١)زيږ- تريخ- ناهموار- سخت- كلك- (٢- اسم)يو قسم غوټه چې پهٔ بدن كښې دَ ننكى پهٔ شكل كښې پېدا كيږى- (٢)دَ غرهٔ سر ته نېغه ختلې لاره-
ستغه:(سْتَهْ-غه)اسم- واحد- مؤنث- بده وينا- سپوره وينا- سخته خبره-
ستل:(س-تَل)مصدر متعدى- شوارول- ازارول-
ستم:(س-تَم)اسم- واحد- مذكر- ظلم- زياتے- تېرے-
ستمبول:(سْتَم-بول)اسم- واحد- مذكر- (١)خوشبوئي- (٢)يو قسم نسوارى رنګ لرونكے خوشبويه غټ ختكے-
ستمګر :(س-تَم-ګر)اسم صفت- ظلم كونكے- ظالم- زياتے كونكے-
ستم وهل:(س-تَم-وَ-هَل)مصدر متعدى- كوشش كول- سعى كول- زور كول-
ستمن:(سُت-مَن)اسم صفت- مېلمه دوست- پهٔ مېلمنو خرڅ خوراك كونكے- مېلمه پالونكے-
ستمې:(سْتَه-مې)اسم صوت- واحد- مؤنث- پهٔ زوره زوره دَ ساه اخستلو آواز- دَ زړهٔ درزار-
ستن:(سْتَن)اسم- واحد- مؤنث- يو نرے سلانى چې يو سر ئې تېرهٔ وى او بل سر كښې ئې نرے سورے وى او دَ ګنډلو دَ پاره پكارولے شى-
ستناؤ:(سْتَه-ناؤ)اسم- واحد- مذكر- تمبونكے- ټالونكے- خنډونكے: بند- خنډ- مانع-
ستناوه:(سْتَه-نا-وَه)اسم- مؤنث- دَ مشرتوب حق لرنه- (افغانستان)-
ستن بوټے:(سْتَن-بو-ټے)اسم- واحد- مذكر- يو قسم بوټے- ستن ګيا-
ستنخے:(سْتُن-خے)اسم- واحد- مذكر- زندان- بنديخانه- جېل-
ستن ستنكے:(سْتَن-سْتَن-كے)اسم- صدبرګ ګل- ببركوكو- ستنكے- سل پاڼے-
ستنول:(سْتَه-نه-وَل)مصدر متعدى- ګرځول- تمبول- اړالول- بندول- ايسارول- معطلول- منع كول- ستونول-
ستنون:(سْتَه-نه-وُن)حاصل مصدر- وګورئ ستنول-
ستنونكے:(سْتَه-نه-وون-كے)اسم فاعل- جمع ستنونكى- مؤنث ستنونكې- وګورئ ستنول-
ستنونګ:(سْتَه-نه-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ ستنول-
ستنونه:(سْتَه-نه-وَهْ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستنول-
ستنه:(سْتَه-نه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ شا تلنه- واپس تلنه- واپس كېدنه-
ستنه:(سْتَهْ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ستن-
ستنېدل:(سْتَه-نې-دَل)مصدر لازم- پهٔ شا تلل- واپس تلل- بېرته تلل- واپس كېدل-
ستنېدن:(سْتَه-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ستنېدل-
ستنېدنګ:(سْتَه-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ستنېدل-

ستنېدنه:(ستـه-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستنېدل-

ستـنېدونکے:(ستـه-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ستـنېدونکی- مؤنث ستـنېدونکې- وګورئ ستـنېدل-

ستنېدهٔ:(ستـه-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ستـنېدل-

ستو:(س-تو)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ ستوان-

ستوان:(ست-وان)اسم- جمع- مذکر- وچ توتان یا نیښي چې مېده کړے شي، خواږهٔ پکښې ولړلے شي او بیا خوړے شي-

ستوغ:(ستوغ)اسم صفت- ستغ- ځیګ- سخت- کلک- ستوغ- مغه ځیزونه چې خوند ئې پېر تریخ وي-

ستور:(ستور)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کونترې هومره داني خوړونکې یوه توررنګې مرغۍ- (۲)غټ ځاروے-

ستورپکے:(ستور-په-کې)اسم- مؤنث- پهٔ دسترخوان کېدونکے یو قسم نقش-

ستورې:(ستو-رې)اسم- جمع- مذکر- مغه اجرام یا کرې چې پهٔ اسمان کښې دَ شپې پهٔ وخت پرقېدونکي ښکاري- واحد ستورے-

ستورې:(ستو-رې)اسم- مؤنث- مرخېږے- ګوټې- پوټکي- خرېږے- ستورے-

ستورے:(ستو-رے)اسم- مذکر- (۱)وګورئ ستورې- (۲)بخت- طالع-

ستوغ:(ستوغ)اسم صفت- وګورئ ستغ-

ستوغه:(ستو-غه)اسم صفت- ستغه- دَ ستوغ مؤنث-

ستوکل:(ستو-کل)اسم- واحد- مذکر- بدنیته، شریر او ناراسته سړے-

ستوکه:(ستو-که)اسم- واحد- مؤنث- استوکه- استوګنه- وسېدنه- سکونت-

ستـول:(س-ت-ول)مصدر متعدي- (۱)کمول- ټیټول- سپکول- غلے کول- کښېنول- (۲)دَ خوراک ځښاک دعوت ورکول-

ستومان:(ستو-مان)اسم صفت- وګورئ ستومانه-

ستـومـانول:(ستـو-مـا-ن-ول)مـصدر مـتـعدي- (۱)ستـړے کـول- زېـل- (۲)پرېشانول- پرېشانه کول-

ستومانون:(ستو-ما-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ ستومانول-

ستـومانونکے:(ستـو-ما-ن-ون-کے)اسم فاعل- جمع ستومانونکی- مؤنث ستومانونکې- وګورئ ستومانول-

ستومانونګ:(ستو-ما-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ستومانول-

ستومانونه:(ستو-ما-ن-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستومانول-

ستـومـانه:(ستـو-مـا-نـه)اسم صفت- ستـومن- (۱)ستـړے- خستـه- زېلـے- (۲)پرېشانه-

ستوماني:(ستو-ما-نې)اسم- واحد- مؤنث- دَ ستړې والی حالت- ستړے والے- (۲)دَ پرېشانۍ حالت-

ستومانېدل:(ستو-ما-نې-دل)مصدر لازم- (۱)ستړے کېدل- (۲)پرېشانه کېدل-

ستومانېدن:(ستو-ما-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ستومانېدل-

ستومانېدنګ:(ستو-ما-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ستومانېدل-

ستومانېدنه:(ستو-ما-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستومانېدل-

ستومانېدونکے:(ستو-ما-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ستومانېدونکی- مؤنث ستومانېدونکې- وګورئ ستومانېدل-

ستومانېدهٔ:(ستو-ما-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ستومانېدل-

ستومن:(ستو-من)اسم صفت- وګورئ ستومانه-

ستومے:(ستو-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ ستنې سترګه- دَ ستنې سَم-

ستون:(ستون)اسم صفت- واحد- مذکر- بیرته ګرځېدلے- واپس شوے- معطل- پستنه- واپس-

ستون:(س-تون)اسم- واحد- مذکر- دَ کوټې یا دالان ستن- پایه- اډانه-

ستون:(س-ت-ون)حاصل مصدر- وګورئ ستول-

ستونچه:(ستون-چه)اسم- واحد- مؤنث- مغه لستونړے چې زنانه ئې دَ ږوږۍ پخولو پهٔ وخت دَ لاس نه چاپېره کوي-

ستونځه:(ستون-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کړاو- تکلیف- زحمت- ربړ-

ستونکے:(س-تون-کے)اسم فاعل- هوارونکے- اوارونکے-

ستونکے:(س-ت-وون-کے)اسم فاعل- جمع ستونکی- مؤنث ستونکې- وګورئ ستول-

ستونګ:(س-ت-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ستول-

ستونکي:(ستو-نه-کې)اسم صفت- ستانکي- چې دَ ستانې سره تعلق لري- ستانه دار-

ستونول:(ستو-ن-ول)مصدر- وګورئ ستـنول-

ستونونکے:(ستو-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ستـنول-

ستونه:(س-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستول-

ستونی ستغ:(ستو-نی-ستغ)اسم صفت- شا پهٔ زمکه- دَ پړمخ ضد-

ستونېدل:(ستو-نې-دل)مصدر لازم- ستـنېدل- واپس کېدل-

ستونېدن:(ستو-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ستونېدل-

ستونېدنګ:(ستو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ستونېدل-

ستونېدنه:(ستو-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستونېدل-

ستونېدونکے:(ستو-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ستونېدونکی- مؤنث ستونېدونکې- وګورئ ستونېدل-

ستونېدهٔ:(ستو-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ستونېدل-

ستونے:(ستو-نے)اسم- واحد- مذکر- حلق- مری- غړی-

ستوه:(ستهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- مغه چاړهٔ چې دواړهٔ مخه ئې تېرهٔ وي- پېش کوزه- پېش قوزه- پـېش قوزه- (م- فارسي پېش قبض)-

ستوهٔ:(ستـه-وهٔ)اسم- واحد- مؤنث- ستـومانـه- خفه- دلګیر- بې وسه- مجبور- (م- فارسي)-

ستوهه:(ستو-هه)اسم- واحد- مؤنث- مجبوري- ستړے والے-

ستـوهـېدل:(ستـو-هې-دل)مـصدر لازم- (۱)خـفه کـېـدل- نـاراضه کـېـدل- (۲)بې وسه کېدل- ستومانه کېدل- ستړے کېدل-

ستوهېدن:(ستو-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ستوهېدل-

ستوهېدنګ:(ستو-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ستوهېدل-

ستوهېدنه:(ستو-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ستوهېدل-

ستوهېدونکے:(ستو-مې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ستوهېدونکی- مؤنث ستوهېدونکې- وګورئ ستوهېدل-

ستوهېدهٔ:(ستو-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ستوهېدل-

ستوی:(ستهٔ-وی)اسم- واحد- مؤنث- د سترګو یو قسم بیماری-

ستوے:(ستهٔ-وے)لاحقه- د یو سره استعمالېدونکې لاحقه چې د یواځې والی معنٰی ورکوی -

سته:(سته)فعل- شته- موجود- د شته بل قرأت-

سته:(سته)اسم- مرسته- پره جنبه- حمایت-

ستهٔ:(ستهٔ)اسم- (۱)مال- دولت- (۲)وجود- هستی-

ستی:(س-تی)اسم صفت- پهٔ اور سوے- پهٔ اور سوزېدلے- کباب شوے- لمبه شوے- د هندوانو هغه رسم چې ښځه پکښې د مړ خاوند سره اور کښې سېزلے شی-

ستۍ:(س-تۍ)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه هندوه ښځه چې د مړ خاوند د پاره بل شوی اور کښې پهٔ ژوندئ ځان وسیزی-

ستۍ:(ستۍ)اسم- مؤنث- دوایۍ کښې پکارېدونکے یو قسم بوټے- شاتره- شاه تره-

سټ:(سټ)اسم صفت- تباه- برباد- هلاک-

سټاره:(سټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دا کلمه د سولې سره یو ځاۍ راځی لکه سوله سټاره ې سره وکړه- (افغانستان)-

سټاله:(س-ټا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سټل-

سټ سمټ:(سټ-س-مټ)اسم صفت- بېکاره- لټ- سُست- ناراسته-

سټک:(س-ټک س-ټک)اسم- واحد- مذکر- د لرګی او اُسپنې هغه مشترکه اوزار چې مېخ وغېره پرې ټکوهلے شی-

سټکورے:(سټ-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نیم سوے لرګے یا ږوړی- (۲)بېخ- وبخ- بنیاد-

سټل:(س-ټل)اسم- واحد- مذکر- مجموعی طور- یک مشت- ښېخی- ګرد- پهٔ یوه مخه- سټاله- سټله-

سټوپ:(سټوپ)اسم- واحد- مذکر- د خاورو د ټېلو نغرے- (م- انګریزی سټو)

سټ وټ:(سټ-وټ)اسم صفت- تباه برباد- خوار و زار- هلاک-

سټوډیو:(سټو-ډی-یو)اسم- واحد- مذکر- هغه مخصوص ځاۍ چې د ربډیو، ټېلی وژن یا فلم اداکاران او صداکاران پکښې د خپل فن او هنر مظاهره کوی- (م- انګریزی)-

سټوکمار:(سه-ټوک-مار)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې د سر د وېښتو څهٔ حصه ې پهٔ تندی پرته وی- مؤنث سټوکماره-

سټوکے:(سه-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- د سر د وېښتو هغه برخه چې پاس پهٔ تندی پرته وی-

سټول:(سه-ټ-ول)مصدر متعدی- تباه کول- بربادول- ورانول- ګډوډول- ګډوډ کول-

سټون:(سه-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ سټول-

سټونکے:(سه-ټه-وون-کے)اسم فاعل- جمع سټونکی- مؤنث سټونکې- وګورئ سټول-

سټونګ:(سه-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سټول-

سټونه:(سه-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سټول-

سټېشن:(سټې-شن)اسم- واحد- مذکر- د اورګاډی د اودرېدو او روانېدو ځاۍ-

سجاد:(سج-جاد)اسم فاعل- سجده کونکے- خداۍ ته سر ښکته کونکے- ډېرې سجدې کونکے-

سجاده:(سج-جا-ده)اسم- واحد- مؤنث- د مونځ کولو ځاۍ- جاۍ نماز- جانماز- مسله- (م- فارسی)-

سجاده نشین:(سه-جا-ده-نه-شین)اسم- د چا پیر خلیفه یا نائب- هغه سړے چې د پیر په ګدۍ ناست وی-

سجده:(سج-ده)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ زمکه تندے لګونه- خداۍ ته سر ټیټونه- (م- عربی)-

سجره:(س-ج-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شجره-

سجره:(سج-ره)اسم- د وزرې کلکېدنه-

سجع:(سه-جع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قافیه بند شعر- مقفٰی کلام- قافیه لرونکې خبرې- (۲- اسم صوت)چغهارے- بلغاک- (م- عربی)-

سجل:(س-جل)اسم- واحد- مذکر- (۱)اقرارنامه- عهدنامه- اقرار لیک- احکام نامه- (۲)د قاضی تحریری فېصله- (م- فارسی)-

سجنجل:(س-جن-جل)اسم- واحد- مذکر- اینداره- آئینه- هنداره- (م- فارسی)-

سجڼ:(س-جڼ)اسم- واحد- مذکر- دوست- ملګرے- معشوق- (م- هندی)-

سجود:(س-جود)مصدر/اسم- سجده کونه- خداۍ ته سر ټیټونه- د سجده جمع-

سجیل:(س-جیل)اسم- واحد- مذکر- تحقیق- پته- لټون- پُرس- تپوس-

سجیه:(س-جی-یه)اسم- واحد- مؤنث- خوئ- طبیعت- مزاج- طبع- خُلق- غونے- اخلاق- خصلت- عادت- (م- فارسی)-

سځنی:(سځ-نی)اسم- واحد- مؤنث- سیزنی- د تارونو یا کپړې نه جوړ هغه پړے چې ماشوم پرې اوربې کښې تړی-

سچ:(سچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خالص- اصل- سوچه- (۲)ښېخی- ټول- ګرد-

سچه:(س-چه)اسم- واحد- مؤنث- د سچ مؤنث- وګورئ سچ- (م- هندی)-

سځ:(سځ)اسم صفت- ګوړ- ببر- کڼ- (افغانستان)-

سځه:(سه-ځه)اسم- واحد- مؤنث- د میرزی سټه- د میرزی د بېخ غټه- د میرزی بېخ-

سحاب:(س-حاب)اسم- واحد/جمع- مذکر- وریځ- اوریځ- لړه- وریځ-

(م- عربي)-

سحار:(س-حار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سحر-

سحر:(س-حر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سحار- د ورځې اولنی حصه- د ورځې ابتدا- (۲)رڼا-

سحر:(س-حر)اسم- واحد- مذکر- کوډې- جادو- منتر- افسون-

سحربیان:(س-حر-به-یان)اسم- هغه مقرر یا شاعر چې وینا یې ډېر تاثیر لری-

سحرآمیز:(س-حر-آ-میز)متعلق فعل/صفت- مرغوب- د سحر نه ډک- د جادو نه ډک-

سحردم:(س-حر-دم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سحرګاه-

سحرګاه:(س-حر-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- سحردم- د سحر وخت- صبح دم- سحرمال-

سحرګر:(س-حر-ګر)اسم صفت- سحر کونکے- جادو کونکے- افسون ګر- منتری-

سخ:(سخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بخت- نصیب- طالع- (۲)خوشحالی- خوش نصیبی-

سخا:(س-خا)اسم- واحد- مؤنث- فیاضی- بخښنه- د خدائ په نوم بې کچه خیر خیرات ورکونه-

سخا:(سخا)اسم صفت- ناولے- ګنده- خیرن- بدبویه- چټل-

سخات:(سخات)اسم- واحد- مذکر- اسقاط- د مړی د جنازې نه پس د هغهٔ نه د پاتې شویو لمونځونو او روژو د کفارې ادا کولو په غرض په حاجت مندو نغدې پیسې یا نور څهٔ خیزونه وېشتنه-

سخاتوب:(سخا-توب)اسم- واحد- مذکر- ګنده والے- چټلتیا- خیرن توب-

سخاوالے:(سخا-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سخاتوب-

سخاوت:(س-خا-وت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سخا-

سخاوره:(سخاو-ره)اسم- واحد- مؤنث- سخاوړه- خساوره- خساوزه- د زنبق د ګل ریشه-

سخت:(سخت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کلک- مضبوط- ټینګ- محکم- (۲)ګران- مشکل- اړ-

سختاړ:(سخ-تاړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نرمې پخې شوې لبټې شان وربژې- بټې وربژې- یو قسم لبټې- (افغانستان)-

سختاړول:(سخ-تا-ړ-ول)مصدر متعدی- لبټې کول- ابلنول- خوړینول- ډېر نرمول-

سختاړون:(سخ-تا-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سختاړول-

سختاړونکے:(سخ-تا-ړه-وون-کے)اسم فاعل- جمع سختاړونکی- مؤنث سختاړونکې- وګورئ سختاړول-

سختاړونګ:(سخ-تا-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سختاړول-

سختاړونه:(سخ-تا-ړ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سختاړول-

سختاړوهٔ:(سخ-تا-ړ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سختاړول-

سختاړېدل:(سخ-تا-ړې-دل)مصدر لازم- لبټې کېدل- ابلنېدل- خوړینېدل- شیره کېدل-

سختاړېدن:(سخ-تا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سختاړېدل-

سختاړېدنګ:(سخ-تا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سختاړېدل-

سختاړېدنه:(سخ-تا-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سختاړېدل-

سختاړېدونکے:(سخ-تا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سختاړېدونکی- مؤنث سختاړېدونکې- وګورئ سختاړېدل-

سختاړېدهٔ:(سخ-تا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سختاړېدل-

سخت دل:(سخت-دل)اسم صفت- (۱)په زړهٔ سخت- نهٔ وېرېدونکے- (۲)بې رحم- ظالم-

سخت ګیر:(سخت-ګیر)اسم صفت- د تکلیفاتو مقابله کونکے-

سخت مزاجه:(سخت-م-زا-جه)اسم صفت- سخت طبع- تېزخویه- بدخویه- تریخ خویه-

سختوالے:(سخت-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- کلکوالے- محکم والے- ټینګوالے-

سختول:(سخ-ته-ول)مصدر متعدی- (۱)کلکول- ټینګول- محکمول- (۲)مشکلول- (۳)تېزول-

سختون:(سخ-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ سختول-

سختونکے:(سخ-ته-وون-کے)اسم فاعل- جمع سختونکی- مؤنث سختونکې- وګورئ سختول-

سختونګ:(سخ-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سختول-

سختونه:(سخ-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سختول-

سختوهٔ:(سخ-ته-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سختول-

سخته:(سخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- تکلیف- مشکل- بده ورځ- کړاؤ- کړاؤ- د سخت مؤنث-

سختی:(سخ-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تکلیف- مشکلات- تنګسه- خواری- (۲)کلکوالے- ټینګوالے-

سختیا:(سخ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سختوالے-

سختېدل:(سخ-تې-دل)مصدر لازم- (۱)کلکېدل- ټینګېدل- (۲)مشکلېدل- ګرانېدل- (۳)تېزېدل-

سختېدن:(سخ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سختېدل-

سختېدنګ:(سخ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سختېدل-

سختېدنه:(سخ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سختېدل-

سختېدونکے:(سخ-تې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سختېدونکی- مؤنث سختېدونکې- وګورئ سختېدل-

سختېدهٔ:(سخ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سختېدل-

سخر:(سخر)اسم- واحد- مذکر- خسر- د ښځې پلار- د خاوند پلار-

سخرګنی:(سخر-ګ-نی)اسم- واحد- مؤنث- د سخر کور- د سخر خپل

خپلوان- خسرګنی-
سخره:(سَخْهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ غرونو کښې زرغُنېدونکے یو خودرو بوټے-
سخره ګټه:(سَخْهٔ-ره-ګ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کلکه شوې ګټه- سخته شوې ګټه- هغه ګټه چې پهٔ اسانه نهٔ شی سپړدے-
سخړه:(سخ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مزې چرچې- عیش عشرت- (۲)دَ چارې رسی (پړے)- (۳)سربونډې- سربانړه- (۴)دَ ولې یا کاریز کنستلو عمله- ټر-
سخکال:(سخ-کال)اسم- واحد- مذکر- سږکال- روان کال- موجوده کال-
سخن:(سَ-خَن)اسم صفت- واحد- مذکر- نېک بخت- خوش قسمته- طالع من- نېک مرغه- سخور-
سُخن:(سُ-خَن)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)خبرې اترې- خبره- (۲)قول- شعر- نظم- غزل- (م- فارسی)-
سخوبے:(سَخو-بے)اسم- واحد- مذکر- بَبلی- زبوړه-
سخوټ:(سخوټ)اسم- غنډ منډ سړے- (افغانستان)-
سخوتن:(سَخو-تن)اسم- واحد- مذکز- کرمه ایره- ایره خول- پرندے-
سخور:(سَ-خ-ور)اسم صفت- بختور- نېکمرغه- نېک بخته- سخن-
سخوریز:(سَخو-ریز)اسم- دَ پېښی دَ ساګ پهٔ شان یو بوټے- (افغانستان)-
سخورنے:(سَخُور-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ سخوریز دَ بوټی بېخ- (افغانستان)-
سخوښتے:(سَخُوښ-تے)اسم- (۱)دَ خلې کنج- (۲)ماکو- (افغانستان)-
سخوندر:(سَخَون-در)اسم- واحد- مذکر- ځوان غوایهٔ- هغه ځوان سخے چې پهٔ غاښ دوه یا څلور وی- مؤنث سخوندره- جمع سخوندران-
سخوندرکے:(سَخَون-در-کے)اسم تصغیر- وګورئ سخوندر-
سخه:(سهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- کینه- حسد- رخه-
سخهار:(سخ-هار)اسم صوت- دَ سخ سخ آواز- دَ پېښو یا بل څهٔ څیز دَ راکښلو آواز-
سخی:(سَ-خی)اسم صفت- دَ خدایٔ پهٔ نوم بې دریغه خېر زکوٰة ورکونکے-
سخی توب:(سَ-خی-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ سخی سړی عمل او کردار-
سخے:(سَخے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا بچے- خوسے- مؤنث سخۍ- جمع سخی-
سد:(سُد)اسم- واحد- مذکر- عقل- هوش- زیا- خود-
سد:(سد)اسم- واحد- مذکر- (۱)دېوال- (۲)دَ ټوپک دَ شپېلی رخی- (۳)خنډ-
سد بد:(سُد-بُد)اسم- واحد- مذکر- عقل فکر- هوش و حواس-
سدره:(سد-ره)اسم- واحد- مؤنث- شکرانه- قلنګ-
سدری:(سد-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث واسکټ- ټټری-
سدکاؤ:(سد-کاؤ)اسم- واحد- مذکر- دَ دستونو بیماری- هېضه-
سدول:(سَد-وَل)اسم صفت- واحد- مذکر- چیت سړے- لنډے سړے-

ټیټ سړے-
سډول:(س-ډول)اسم- واحد- مذکر- (۱)زوړ او بوډا غوئے- (۲)مجازاً جاهل سړے-
سر:(سر)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړی- ککری- کوپړی- دَ سر کاسه- (۲)څوکه- دَ څهٔ څیز پورتنی حصه یا برخه- (۳)خوا- اړخ- طرف- پلو- دَ تلې یو طرف- (۴)مخکښې- مخه- (۵)شروع- اول-
سر:(سر)اسم- واحد- مذکر- راز- پټ- پنا- دَ علانیت ضد- (م- عربی)-
سُر:(سُر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چُرت- طبیعت- (۲)دَ سندرو دَ علم موضوع- راګ- آواز-
سراب:(سه-راب)اسم- واحد- مذکر- دوکه- دهوکه- دَ سختې ګرمی لهٔ کبله دَ شګې هغه خلق چې دَ اُبو ګومان پرې کیږی-
سراپا:(س-را-پا)متعلق فعل- سرنه تر پښو پورې- بېخی- بالکل- سراسر- (م- فارسی)-
سراج:(س-راج)اسم- واحد- مذکر- زین جوړونکے او خرڅونکے-
سراجه:(س-را-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ګټه (زخه) چې دَ انګورو پهٔ څانګو باندې کیږی- (۲)هغه کپړه چې دَ قرآن شریف کایو ته اچولے شی-
سراچه:(س-را-چه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے کور- زړه سرایٔ-
سراسر:(س-را-سر)متعلق فعل- ټول- پهٔ جمع- سر تر پایه- دَ اول نه تر آخره- سراپا-
سرارو:(سه-را-رو)اسم- واحد- مذکر- دَ لاس رګ- شریان-
سراسری:(س-را-س-ری)متعلق فعل- وګورئ سراسر-
سراښ:(سراښ)اسم صفت- لالچی- حریص- بې صبره- ناشکره- نهٔ مړېدونکے-
سراښتوب:(سراښ-توب)اسم- واحد- مذکر- سراښتیا- سراښوالے- حرص- لالچ- بې صبری-
سراښتیا:(سراښ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سراښتوب-
سراښند:(سرا-ښند)اسم صفت- وګورئ سراښ-
سراښوالے:(سراښ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سراښتوب-
سراښول:(سرا-ښ-وَل)مصدر- څوک پهٔ څهٔ خبره یا کار ټینګول- ترغیبول- تحریصول- (افغانستان)-
سراښون:(سرا-ښهٔ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سراښول-
سراښونکے:(سرا-ښهٔ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سراښونکی- مؤنث سراښونکې- وګورئ سراښول-
سراښونګ:(سرا-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سراښول-
سراښونه:(سرا-ښه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سراښول-
سراښی:(سرا-ښی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لالچ- حرص- سراښتوب- (۲- صفت)لالچی- حریص-
سراښېدل:(سرا-ښې-دَل)مصدر لازم- حریصېدل- نهٔ مړېدل- ترغیبېدل-
سراښېدن:(سرا-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سراښېدل-

سرابښېدنګ:(سَرا-بښې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سرابښېدل-

سرابښېدنه:(سَرا-بښې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرابښېدل-

سرابښېدونکے:(سَرا-بښې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع سرابښېدونکي- مؤنث سرابښېدونکې- وګورئ سرابښېدل-

سرابښېدهٔ:(سَرا-بښې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سرابښېدل-

سراغ:(سُ-راغ)اسم- واحد- مذکر- نښه- پته- نښه پته- درک-

سراغ رسان:(سُ-راغ-رَ-سان)اسم صفت- پته لګونکے- معلومات کونکے-

سراغ رساني:(سُ-راغ-رَ-سا-ني)اسم- د سراغ رسان کار-

سرانجام:(سَر-اَن-جام)اسم- واحد- مذکر- کونه- پوره کونه- انجامونه- پائې ته رسونه- ختمونه- پائ- (م- فارسي)-

سرانګه:(سَرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- څانګه- ښانګه- خرانګه- څانګوټې- جمع سرانګې- (افغانستان)-

سرانه:(سَ-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دروازې پورتنی درشل- (۲)د سرې په سر پېښې ټولونه-

سرانه:(سَ-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- سر- د کټ سر- سر ته- سر خوا ته-

سراؤ:(سَ-راؤ)اسم صفت- په سر کښې- اولنے- وړومبے-

سراوړه:(سَ-راو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ګېه کونه- هجوم- جټ- رش-

سراهند:(سَرا-هَند)صفت- لالچي- ضدي- هغه څوک چې په هره خبره سر خوروي- سراښند-

سرايت:(سَ-را-يت)اسم- واحد- مذکر- (۱)اثر- تاثير- (۲)د يو څيز په بل څيز کښې دننه تلنه-

سرايه:(سَرا-يه)اسم- واحد- مؤنث- سرائ- دنيا-

سرائې:(سَرائې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کور- پېره- (۲)د مسافرو د شپې تېرولو ځائې-

سربادي:(سَر-با-دي)اسم صفت- هغه لېونتوب چې د خشکۍ په زجه پېدا کيږي-

سربادے:(سَر-با-دے)اسم صفت- لېونے- عبث غږېدونکے- اپلتې ويونکے- هغه څوک چې د خشکۍ له کبله لېونے شوے وي-

سرباز:(سَر-باز)اسم صفت- فوځي- سپاهي- عسکر- سرښندونکے- د ملک او قوم د پاره دښمن سره جنګ کونکے- جګړن- سرتېرے- (م- فارسي)-

سربازو:(سَر-با-زو)اسم- سر اړخ ته- سر ته- هغه بازو چې د کټ سر ته وي-

سربازي:(سَر-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- د سر قرباني ورکونه- سرښندنه- له سره تېرېدنه-

سربالا:(سَر-با-لا)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)د سر د پاسه- (۲)کامياب- کامران-

سربانده:(سَر-بان-ده)اسم- واحد- مؤنث- د پټي هغه لوړه شان حصه چې د اړولو نه پاتې شوې وي-

سربانډے:(سَر-بان-ډے)اسم- واحد- مذکر- د دېوال په سر د لرګيو چجه چې دېوال پرې له بارانه بچ کيږي-

سربانډه:(سَر-بان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- سربانډے- سربانه- هغه پړے چې د کچه څرمنې، رسۍ يا مزرۍ نه جوړيږي- هغه رسۍ چې د يوې تړلو د پاره پکارولے شي-

سربانډے:(سَر-بان-ډے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سربانډه-

سربانه:(سَر-با-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سربانډه- جمع سربانې-

سربدال:(سَر-بَ-دال)اسم صفت- کنګال- بې حاله- بې خوده-

سربدالي:(سَر-بَ-دا-لي)اسم- واحد- مؤنث- کنګال توب- بېحالي- بې خودي-

سربداګه:(سَر-به-دا-ګه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې پروا- اواره ګرد- لغړ- (۲- اسم)فضول خرچ-

سربډال:(سَر-به-ډال)اسم صفت- سر وهلی- ترمور-

سربر:(سَر-بر)اسم صفت- يو شان- برابر- هم وزن-

سربراه:(سَر-به-راه)اسم- واحد- مذکر- مشر- د يو تنظيم مشر- منتظم- ناظم- د سر سړے- نامي- (م- فارسي)-

سربسته:(سَر-بَس-ته)اسم صفت- پټ شوے- تاله شوے- بند شوے- قفل شوے-

سربشت:(سَر-بشت)اسم- وچته جذبه-

سربلند:(سَر-بَ-لَند)اسم صفت- سرفراز- سرلوړے- شمله جګے- د عزت او آفرين خاوند- (م- فارسي)-

سربلندي:(سَر-بَ-لَن-دي)اسم- واحد- مؤنث- سرلوړي- سرفرازي- عزتمندي-

سربند:(سَر-بَند)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه بند چې سيند يا خوړ ته اچولے کيږي- سرورخ- وتے- (۲)هغه رومال چې سر پرې تړلے شي- (م- فارسي)-

سربندي:(سَر-بَن-دي)اسم- واحد- مذکر- د جينۍ لاس نيوے- د جينۍ خوښونه- جينۍ غوره کونه- کوژدن کونه-

سربندے:(سَر-بن-دے)اسم- وګورئ سربانډے-

سربوټے:(سَر-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- نولے- خربوړے- خړ رنګ لړزونکے د مرې هومره يو ځناور چې د مار سره جنګ ئې ډېر مشهور دے-

سربه:(سَر-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرداره- لاش- سخا شوے لاش- سره- درنګه- (۲)غوښه- قصابي شوے- سربله-

سربيعه:(سَر-به-يه)اسم- واحد- مؤنث- د سر قيمت-

سربېرن:(سَر-بې-رَن)اسم- واحد- مذکر- برڅېرن- برسېرن- پورته والے- زياتي والے- باندې والے-

سربېره:(سَر-بې-ره)اسم- واحد- مؤنث- زياتي- علاوه- د پاسه- پورته- باندې-

سرپ:(سرپ)اسم- واحد- مذکر- يو غرنيزه ونه-

سرپ:(سَرپ)اسم صوت- په دام کښې د ګېرېدو نه پس د مرغۍ د وزرو

وملو آواز-

سرپ:(سبرپ/س-رپ)اسم- د صرف غلط قرأت- وګورئ صرف-

سرپاړے:(سَر-پا-ړے)اسم- واحد- مذکر- د سر او مخ د پړسېدو يو قسم بيمارۍ- سرپاغے-

سرپاغے:(سَر-پا-غے)اسم- وګورئ سرپاړے-

سرپتنوس:(سَر-پت-نوس)اسم- د پتنوس د پاسه اچونکے رومال- پتنوس پوښ-

سرپټه:(سر-پټ-ټه)اسم صفت- (۱)سترمنه ښځه- پرده داره ښځه- (۲)ناوادهٔ ښځه چې چا ليدلې نهٔ وي-

سرپرست:(سَر-پَ-رست)اسم صفت- ساتندويه- څارونکے- ساتونکے- نګهبان- محافظ- د يوې ادارې يا تنظيم مشر- (م- فارسی)-

سرپرستي:(سَر-پَ-رس-تي)اسم- واحد- مؤنث- نګهباني- حفاظت- ساتنه- مشري-

سرپړي:(سَر-پړي)اسم صفت- وګورئ سر پرېکړے-

سر پرېکړے:(سَر-پرې-کړ-ړے)اسم صفت- چې سر ترې پرېکړے شوے وي- چې سر ترې قلم کړے شوے وي-

سرپړے:(سر-پړ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د ساچ د خاندان يو قسم مرغۍ چې وزرونه ئې سرهٔ او نور بدن ئې تور وي-

سرپک:(سَر-پک)اسم- سرسري- سطحي-

سرپناه:(سَر-پَ-ناه)اسم- واحد- مؤنث- د سر پټولو ځاے- کور- ډېره- (م- فارسی)-

سرپناهي:(سَر-پَ-نا-هي)اسم- واحد- مؤنث- د پټېدو ځاے- پناه ګاه-

سرپوښ:(سَر-پوښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرپوش- برغولے- سربند- (۲)يو قسم ټوپک چې يوولس کارتوس خوري- ۳۰۳ رائفل- ترى ناټ ترى ټوپک- ترى ناټرى-

سرپول:(سَر-پَ-ول)مصدر متعدي- مرغۍ بروَل- مرغۍ د وزرو پهٔ رپولو راوستل- د مرغۍ پرار کول-

سرپون:(سَر-پَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سرپول-

سرپونکے:(سَر-پَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سرپونکي- مؤنث سرپونکې- وګورئ سرپول-

سرپونګ:(سَر-پَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سرپول-

سرپونه:(سَر-پَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرپول-

سرپوهٔ:(سَر-پَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سرپول-

سرپه:(سَر-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صرفه- دريغ- مخ اړول- (۲)اشتها-

سرپهار:(سَر-پَ-هار)اسم صوت- د مرغۍ د وزرو وهلو آواز- پرهار- پرار-

سر پهٔ سر:(سَر-پهٔ-سر)متعلق فعل- يو شان- يو برابر- مساوي-

سرپېدل:(سَر-پې-دل)مصدر لازم- پرکېدل- پرقېدل- د مرغۍ پهٔ لومه کښې د ګېرېدو پهٔ وخت د وزرو وهلو آواز پيدا کېدل-

سرپېدلے:(سَر-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سرپېدلي- مؤنث سرپېدلې- وګورئ سرپېدل-

سرپېدن:(سَر-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سرپېدل-

سرپېدنګ:(سَر-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سرپېدل-

سرپېدنه:(سَر-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرپېدل-

سرپېدونکے:(سَر-پې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سرپېدونکي- مؤنث سرپېدونکې- وګورئ سرپېدل-

سرپېدهٔ:(سَر-پې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سرپېدل-

سرپيوند:(سَر-پې-وند)اسم- واحد- مذکر- پهٔ يوه (يوې) کښې مغه لرګے چې سر کښې ئې سورے وي-

سرت:(س-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرود- ساز- ټنګ ټکور- (۲)بدن- صورت-

سرتا:(سَر-تا)اسم- واحد- مؤنث- د ښځو د پړونې پيڅو ته ګنډلے شوې ريښمينه ټوټه-

سرتاج:(سَر-تاج)اسم صفت- (۱)خاوند- مېړهٔ- (۲)د مينې تورے-

سر تا سر:(سَر-تا-سَر)متعلق فعل- وګورئ سراسر-

سرتاو:(سَر-تاو)اسم- واحد- مذکر- سرکښي- سرکشي- سرغړونه-

سر تر پايه:(سَر-تر-پا-يه)متعلق فعل- سر نه تر پښو پورې- ټول- سراسري-

سر تر سره:(سَر-تر-س-ره)متعلق فعل- وګورئ سراسر-

سرتړلے:(سَر-ته-ړهٔ-لے)اسم صفت- سرپټے- سربسته- پټ-

سرتړونے:(سَر-تَ-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- رومال- سرپيچک- مغه رومال چې سر پرې تړلے شي- دسمال-

سرتمبکي:(سَر-تم-به-کي)اسم- واحد- مؤنث- ضد- ځېل- سرکشي-

سرتمبه:(سَر-تم-به)اسم صفت- واحد- مذکر مؤنث- سرکش- ضدي- ځېل ناک-

سرتناو:(سَر-تَ-ناو)اسم- واحد- مذکر- د مرزانو د جال مغه پړے چې د جال پهٔ يو سر کښې وي او جال پرې راکښلے شي-

سرتور:(سَر-تور)اسم صفت- (۱)چې سر ئې څرګند وي- سرلوڅ- سربربنډے- (۲)بې عزته- ذليل- شرمنده-

سرتوروالے:(سَر-تور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- بې عزتي- ذليلي- خواري- شرم-

سرتورول:(سَر-تو-رَ-ول)مصدر متعدي- (۱)سر ښکاره کول- سر لوڅول- سر بربنډول- (۲)بې عزته کول- شرمول- خوارول- ذليله کول-

سرتورون:(سَر-تو-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ سرتورول-

سرتورونکے:(سَر-تو-رَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سرتورونکي- مؤنث سرتورونکې- وګورئ سرتورول-

سرتورونګ:(سَر-تو-رَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سرتورول-

سرتورونه:(سَر-تو-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرتورول-

سرتوروهٔ:(سَر-تو-رَ-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ سرتورول-
سرتوره:(سَر-تو-ره)اسم صفت- دَ سرتور مؤنث- وګوریٔ سرتور-
سرتوری:(سَر-تو-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې عزتي- سپکوالے- (۲)کنډتون- کنډتوب-
سرتورېدل:(سَر-تو-رې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)بې عزته کېدل- سپکېدل- شرمېدل- خوارېدل- (۲)مېړهٔ مړ کېدل- کنډېدل-
سرتورېدن:(سَر-تو-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ سرتورېدل-
سرتورېدنګ:(سَر-تو-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ سرتورېدل-
سرتورېدنه:(سَر-تو-رې-دَ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ سرتورېدل-
سرتورېدونکے:(سَر-تو-رې-دُوَن-کے)اسمِ مفعول- جمع سرتورېدونکی- مؤنث سرتورېدونکې- وګوریٔ سرتورېدل-
سرتورېدهٔ:(سَر-تو-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګوریٔ سرتورېدل-
سرتورے:(سَر-تو-رے)اسم صفت- سرتور- (۱)سرلوڅے- (۲)بې عزته-
سرتوے:(سَر-تو-یے)اسم- وګوریٔ سرتړونے-
سرتېر:(سَر-تېر)اسمِ صفت- بهادر- دَ سر پروا نهٔ کونکے- مؤنث سرتېره- (م- فارسي)-
سرتېری:(سَر-تې-ری)اسم- واحد- مؤنث- بهادري- شجاعت- مېړانه-
سرتېز:(سَر-تېز)اسمِ صفت- وګوریٔ سرتېزه- (م- فارسي)-
سرتېزه:(سَر-تې-زه)اسمِ صفت- تندخویه- هغه څوک چې سرتېزی کوی-
سرتے:(سَ-رَ-تے)اسمِ صفت- سرګردانَ- تلولے- وارخطا- ترهور-
سرټیټی:(سَر-ټی-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اطاعت- عجز- انکساری- (۲)بدنامي- بې عزتي-
سرټیټے:(سَر-ټی-ټے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)اطاعت ګزار- عاجز- منکسر- (۲)بدنام- بې عزته-
سرج:(سُرج)اسم- واحد- مذکر- زین- دَ اَس زین-
سرجمع:(سَر-جَ-مع)صفت- ټول- غنډ- واړه- ګرد-
سرجن:(سَر-جن)اسم صفت- هغه ډاکټر چې دَ اَپرېشن پهٔ ذریعه علاج کوی- (م- انګریزي)-
سرجی:(سَر-جی)اسمِ صفت- زین جوړونکے- زین خرڅونکے-
سرخوړ:(سَر-خوړ)اسمِ صفت- سرښکته- سرلاندې- سرخوړند-
سرچشمه:(سَر-چش-مه)اسم- واحد- مؤنث- سرچینه- هغه ځاۍ چرته چې اُبهٔ راوځی- منبع- (م- فارسي)-
سرچینه:(سَر-چی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ سرچشمه-
سرحد:(سَر-حد)اسم- واحد- مذکر- برید- پُوله- حد- وېش- دَ دوۀ ملکونو دَ علاقې مشترک حد- (م- فارسي)-
سرحدی:(سَر-حَ-دی)صفت- دَ سرحد سَره متعلق- وګوریٔ سرحد-
سرحلقه:(سَر-حل-قه)اسم صفت- سردار- مشر- سرخېل- رئیس- (م- فارسي)-
سرخ:(سرخ)اسم- وګوریٔ فالک-
سرخا:(سَر-خا)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو وړه ننکی- غُلنکې-
سُرخاب:(سُر-خاب)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دَ اُبو مرغی چې ټوله شپه دَ خپلې مادې نه جُدا وی- سریغ- سرخاوی-
سرخار:(سَر-خار)اسم- واحد- مذکر- دَ غنو شپول- دَ غنو دېوال- شپول-
سرخاوی:(سَر-خا-وی)اسم- واحد- مؤنث- سریغ- سرخاب-
سرخ باد:(سُرخ-باد)اسم مذکر- دَ یو مرض نامه چې پهٔ وجود سره لمبه راشی-
سرخچه:(سرخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه سور زردالو چې تریو خوند لری- (۲)یو قسم غنم-
سرخرکه:(سَر-خه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مارغهٔ چې دَ وړو مارغانو مازغهٔ خوری- کله خورکه-
سرخرو:(سُرخ-رُو)اسمِ صفت- کامیاب- کامران- فاتح- ګټونکے- (م- فارسي)-
سرخروئی:(سرخ-رو-ئی)اسم- واحد- مؤنث- کامیابی- کامراني- فتح- ګټه-
سرخط:(سَر-خط)اسم- واحد- مذکر- دَ یو مضمون یا کتاب نوم- سُرخي- (۲)غټ خبر- خاص خبر- سرنامه- سرلیک-
سرخک:(سَر-خک)اسم- یو قسم بوټے-
سرخکه:(سَر-خَ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ څرخکه-
سرخوړی:(سَر-خو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سر درد- (۲)تکلیف- زحمت- بوج-
سرخوړے:(سَر-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ سرخوړی-
سرخول:(سَر-خه-وَل)مصدرِ متعدی- غرخول- اچول- ګرزول- راسرخول- څرخول-
سرخول:(سَر-خول)اسم- واحد- مذکر- دَ سر پټولو دَ پاره ټوپی یا څهٔ داسې بل شے-
سرخه:(سُر-خه)اسم- واحد- مذکر- (۱)سمند (اَس)- (۲)ښکلے- سوربخن-
سرخی:(سَر-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ زنانو دَ سینګار یو سور رنګ چې پهٔ شونډو او رخسارونو یٔ لګوی- (م- فارسي)-
سرخینے:(سر-خی-نے)اسم- واحد- مذکر- سرخینې چاړهٔ- دَ سر خرېلو چاړهٔ- پاکی-
سرخېل:(سَر-خېل)اسم صفت- دَ خاندان یا قبیلې سربراه- مشر- سرلښکر- جمع سرخېلان- (م- فارسي)-
سردار:(سَر-دار)اسم صفت- (۱)مشر- رئیس- اختیارمند- (۲)سپه سالار- دَ لښکر مشر- (م- فارسي)-
سردارو:(سر-دا-رُو)اسم- واحد- مذکر- پاره- سیماب-
سرداری:(سَر-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مشری- اختیارمندی- (۲)دَ لښکر مشری- سپه سالاري-
سرداری:(سَر-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم تماچه- ۲۸ بور تماچه- سرداری تماچه-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زبر (کِ-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (زَ-ره)، ۀ (ډو-بې-دهٔ)

سردانه:(سَر-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ولي دَ سر ورخ-
سردردی:(سَر-دَر-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرخوږی- (۲)ربړ- تکلیف- مشکلات-
سردره:(سَر-دَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ درې سر- دَ درې لوړه برخه-
سردری:(سَر-دَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ دروازې دَ چوکاټ برنے لرگے-
سردست:(سَر-دست)متعلق فعل- فی الحال- حضور- موجوده- حاضر وخت- سمدلاسه- دستی- (م- فارسی)-
سردوباره:(سَر-دُو-با-ره)اسم- دوباره دَ سره شروع کونه- پۀ دوېم خل شروع کونه-
سرده:(سَر-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ خربوزې دَ خاندان یوه مېوه چې دَ یخنی پۀ موسم کښې راځي-
سردی:(سَر-دی)اسم- واحد- مؤنث- یخنی- دَ یخنی موسم- ژمے- دَ گرمی ضد-
سررشته:(سر-رِش-ته)اسم- واحد- مؤنث- سرشته- سرښته- (۱)سمبالونه- تدبیر- (۲)مطلب- مقصد- (۲)رواج- شعبه- محکمه- (م- فارسی)-
سرلښکر:(سَر-لَښ-کَر)اسم صفت- جرنېل- سپه سالار- مشر- رئیس- دَ لښکر مشر-
سرزد:(سَر-زد)متعلق فعل- ظاهرېدنه- ښکاره کېدنه- پۀ ډاگه کېدنه-
سرزمین:(سر-زَ-مین)اسم- واحد- مؤنث- ولایت- زمکه- وطن- ملک- مېواد- (م- فارسی)-
سرزنش:(سَر-زَ-نش)اسم- واحد- مذکر- ملامتیا- ملامتوالے- ترټنه- جزا ورکونه-
سرزور:(سر-زور)اسم صفت- سرټمبه- هوږے- ضدی- سرکشه- (م- فارسی)-
سرزوری:(سر-زو-ری)اسم- واحد- مؤنث- هوډه- سرکشی- سرټمبگی- نافرمانی-
سرزوړند:(سَر-زَوَ-ړَند)اسم صفت- سرخوړند- سرښکته- څوړ-
سرزوړه:(سَر-زَوَ-ړه)اسم صفت- تیټ شوے- خوښېدونکے ځاۍ-
سرزیاتی:(سَر-زَیا-تی)اسم- واحد- مؤنث- دَ خپل حق نه زیاتی څیز- چُنگے-
سرزیری:(سَر-زی-ری)اسم مرکب- سرزوری-
سرژه:(سَر-ژه)اسم- واحد- مؤنث- وُگورئ سرړه-
سرړه:(سَر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غرڅنی گېډه- (۲)مجازاً مضبوطه او تکړه ښځه-
سرس:(سرس)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې ونې نوم-
سرسام:(سَر-سام)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو مرض دے چې دَ تبزې تبې لۀ کبله پکښې دَ سړی مازغۀ کار پرېږدي- (۲- صفت)گنگس- بې سُده- نیم پاگل- باساره-
سرسایه:(سَر-سا-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سر صدقه چې دَ وړوکی اختر پۀ موقع حاجتمندو ته ورکولے شي-
سرسبز:(سَر-سبز)اسم- واحد- مذکر- (۱)شین گوشین- ښېرازه- (۲)آباد او خوشحال-
سر سترگو:(سَر-سْتَر-گو)اسم مرکب- پۀ سر سترگو- پۀ ځار قربان- پۀ ډېره مینه- پۀ ډېره خوښی- پۀ پوره زړۀ-
سر سترگې:(سَر-سْتَر-گې)اسم مرکب- سر ځنې- سر غوړونه- ړمنځونه- سترگې تورونه- ځان جوړونه او سینگارونه-
سرستغی:(سَر-سْتۀ-غی)اسم مرکب- سرزوری-
سرسر:(سَر-سَر)اسم صوت- (۱)دَ مار پرشار- (۲)دَ هوا لگېدو آواز-
سرسری:(سَر-سَ-ری)اسم صفت- دَ سر دَ پاسه- سطحی- دَ اُبو دَ سر دَ پاسه- هغه څیز چې زمکه کښې ډېر ښخ نۀ وی- معمولی- لړ-
سرسری:(سَر-سَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- توقه- دَ جوارو وړے چې دانې ترې رژولے شوی وی- وُگورئ توکه-
سرشار:(سَر-شار)اسم صفت- (۱)تر خُلې خُلې ډک- ډی پۀ ډی- موړ- (۲)مست- خوشحال- (م- فارسی)-
سرشاری:(سَر-شا-ری)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالی- آسودگی- مستی-
سرشانه:(سر-شا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اُوږې سر- اوږگی- (۲)دَ اُوږې پټې- (م- فارسی)-
سرشت:(سَ-رِشت)اسم- واحد- مذکر- پېدائشی خوئ خصلت- عادت- فطرت- مزاج-
سرشته:(س-رِش-ته)اسم صفت- وُگورئ سررشته- سرښته-
سرشته دار:(سَ-رِش-ته-دار)اسم- واحد- مذکر- کتونکے- کلرک- بابو-
سرشوخ:(سَر-شوخ)اسم صفت- واحد- مذکر- مست- خوش طبع- زنده دل-
سرشی:(سَر-شی)اسم- واحد- مؤنث- دَ باښې دَ خاندان یوه مرغی-
سرښور:(سر-ښور)اسم صفت- سرزوره- سرکښه- سرکشه- یاغی- زورور-
سرطان:(سَر-طان)اسم- واحد- مذکر- کونی کبر- پنجه پاو- کونیکرپ- چنگاښ- یو آبی ځناور چې دَ چیندخې نه وړوکے او دَ جولاگی پۀ نمونه وی- (۲)دَ آسمان څلورم برج- (۳)یو موذی مرض چې دَ کېنسر پۀ نامه مشهور دے-
سرعت:(سَر-عَت)اسم- واحد- مذکر- تُندی- تېزی- تلوار- بیړه- چټکتیا- تادی- جلتی-
سرغ:(سرغ)اسم- واحد- مذکر- زین- دَ اَس زین- کاټی-
سرغاړے:(سَر-غا-ړے)اسم صفت- باغی- سرکش- نافرمان-
سرغړاند:(سَر-غَ-ړاند)اسم صفت- واحد- مذکر- باغی- سرکښ-
سرغړاندی:(سَر-غَ-ړان-دی)اسم- واحد- مؤنث- سرکشی- باغی توب- یاغی توب- نافرمانی- تورغوړی-
سرغړاندے:(سَر-غَ-ړان-دے)اسم صفت- باغی- سرکش- نافرمان-
سرغړل:(سَر-غَ-ړَل)مصدر- وُگورئ سرغړول-
سرغړول:(سَر-غَ-ړ-وَل)مصدر- بغاوت کول- نافرمانی کول- اطاعت نۀ کول-

سرغړنه:(سَر-غُ-ړَ-نه)اسم- سرکشي- نافرماني- بغاوت-

سرغړون:(سر-غُ-ړ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سرغړول-

سرغړونکے:(سَر-غُ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سرغړونکي- مؤنث سرغړونکې- وګورئ سرغړول-

سرغړونګ:(سر-غُ-ړ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سرغړول-

سرغړونه:(سر-غُ-ړ-وَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرغړول-

سرغړوني:(سَر-غُ-ړو-ني)اسم- مؤنث- سرغړاندي- سرکشي- بغاوت-

سرغشے:(سَر-غَ-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شرغشے-

سرغندے:(سر-غَن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- سرغندوئ- مشر- دَ سر سړے- لار ښودونکے- سرکرده- سرغنه-

سرغندوئ:(سَر-غَن-دوئ)اسم صفت- (۱)سرکرده- (۲)وګورئ سرغندے- (۲- اسم)يو قسم واښهٔ-

سرغنده:(سر-غَن-ده)اسم صفت- بې فکره- خود فراموش- وګورئ سرغندے- جمع سرغنديان-

سرغنه:(سر-غَ-نه)اسم صفت- واحد- مذکر- سرغندوے- مشر- دَ سر سړے- لار ښود- سردار- (م- فارسي)-

سرغوپه:(سر-غو-په)اسم صفت- پهٔ اُبو کښې ډوب- پټ- ډوب-

سرفراز:(سَر-فَ-راز)اسم صفت- (۱)کامياب- کامران- (۲)سرلوړے- عزت ګټونکے- فتح کونکے- (م- فارسي)-

سرفرازي:(سَر-فَ-را-زي)اسم- واحد- مؤنث- سرلوړي- فخر- عزت-

سرقت:(سر-قت)اسم صفت- پټ- ورک- بې درکه- سرقه-

سرقلے:(سر-قَل-لے)اسم- واحد- مؤنث- پېشکشي- پېشګي- ايډوانس-

سرقه:(سَر-قه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرقت-

سرک:(سَ-رَک)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سړک-

سر کا:(سَر-کا)امر- مخ کا-

سرکار:(سَر-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)حکومت- دَ ملک واک اختيار- (۲)اختياردار- کارفرما- (م- فارسي)-

سرکارمړ:(سَر-کار-مړ)اسم صفت- سرکار مړ- دَ ګهو رَمو مشر مړ-

سرکاري:(سَر-کا-ري)اسم- دَ سرکار سره تعلق لرونکے-

سرکاه:(سر-کاه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ښځينه پروڼے-

سرکپ:(سَر-کپ)اسم صفت- (۱)سر پرېکونکے- سر ختمونکے- (۲- اسم)پهٔ سر کښې ربينه سرکو- (عام طور سره غنمو دَ پاره استعماليږي)-

سرکتار:(سر-کَ-تار)اسم صفت- سرکښ-

سرکچوړه:(سر-که-چو-ړه)اسم- قمري- سرکچه-

سرکچه:(سَر-که-چه)اسم- واحد- مؤنث- سرکچوړه- قمري- کورکوړي- سېلمه- کوګوشتکه- کوګړي-

سرکردګي:(سر-کر-دَ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- مشري- مشرتوب-

سرکرده:(سَر-کر-ده)اسم صفت- سرغندوے- سرغندوئ- سرغنه- (۱)مشر-

دَ سر سړے- (۲)حاکم- آمر- (م- فارسي)-

سرکس:(سَر-کَس)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ويړ مېدان مغه احاطه شوے ځائې چې تماشې تنداري پکښې معاوضتاً ښودلے شي- سرکش-

سرکش:(سَر-کَش)اسم صفت- باغي- سرکښ- نهٔ منونکے- نامنونکے- نافرمان-

سرکشي:(سَر-کَ-شي)اسم- واحد- مؤنث- باغي توب- بغاوت-

سرکښ:(سَر-کَښ)اسم صفت- وګورئ سرکش-

سرکښي:(سَر-کَ-ښي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرکشي-

سرکلے:(سَر-کَ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ نوي پېدا شوي ماشوم نه پهٔ وړومبي ځل دَ سر کلولو رسم-

سرکنده:(سَر-کَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- تلوار- تېزي- تُندي- تادي- تېزه منډه- بې خنډه منډه-

سرکوب:(سَر-کوب)اسم- واحد- مذکر- ترټل- وهل ټکول- ماتې ورکول- سرکوبي-

سرکوبي:(سَر-کو-بي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرکوب-

سرکوتن:(سَر-کو-تَن)اسم صفت- سرګردان- پهٔ بده ورځ- پرېشان حال- بدحال-

سرکوته:(سر-کو-ته)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ سرکوتن-

سرکودن:(سر-کو-دن)اسم صفت- واحد- مذکر- سرګردان- ناقلاره- ناقراره- بې آرامه- پرېشان- خفه- سرسام-

سرکودنه:(سَر-کو-دهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پرېشانه- خفه- اوتر-

سرکودنے:(سَر-کو-دهٔ-نے)اسم صفت- سرکودن- اوتر- وارخطا- پرېشانه-

سرکور:(سَر-کور)اسم- واحد- مذکر- سرکار- حکومت- حاکم-

سرکوزتوب:(سَر-کُوز-توب)اسم- واحد- مذکر- بې غېرتي- بې شرمي- بې ننګي-

سرکوزي:(سَر-کو-زي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شرمندګي- بې شرمي- بې عزتي- (۲)بې غېرتي- دووسي-

سرکوزے:(سَر-کُو-زے)اسم صفت- (۱)شرمنده- بې شرمه- بې عزته- (۲)بې غېرته- دووس-

سرکول:(سر-کول)اسم- واحد- مذکر- دَ چلم سر- دَ چلم ټوپي-

سرکول:(سَر-کَ-وَل)مصدر- (۱)چلم لګول- (۲)غولول- (۳)راکښل- پهٔ زمکه راکښل- ټېله ورکول- (۴)سرمينځل- کنډه کول او اُبدل- (۵)دَ کړکۍ قلم جوړول- (۶)نښه خطا کول- (۷)دانه چاود کول-

سرکول:(سَر-کول)اسم- دَ اُبو مخې ته بند يا پوله اچونه- دَ اُبو پټم-

سرکومه:(سر-کو-مه)اسم- دَ کاريز دَ څاه (کوهي) بام يا سر پټونے-

سرکونړو:(سر-کون-ړو)اسم صفت- (۱)پېغلتوب ته نژدې جينۍ- (۲- اسم)وګورئ دَ سر کونړۍ دويمه معنی-

سرکونړي:(سَر-کون-ړي)اسم- واحد- مؤنث- کانټي- بازيګره- سر ښکته

پورته کونه- (۲)یو قسم صحرانې بوټې-

سرکونړې:(سَر-کون-ړې)اسم- واحد- مذکر- د وړو ماشومانو د سر هغه لوڼې او وېښتهٔ چې د یو خاص مراد پهٔ نیت ساتلې شوي وي-

سرکوړې:(سر-کوړې)اسم- واحد- مذکر- گونړی مال- د غنمو د وریو غوبلونه- پرمال-

سرکه:(سر-که)اسم- واحد- مؤنث- یوه تروه مائع چې د انگورو یا گنې وغیره د اُبو نه جوړیږي او د اچار اچولو پهٔ کار کښې پکاریږي-

سرکي:(سَر-کي)اسم- واحد- مذکر- وگورئ ارغنج- د الوبالو یو قسم-

سرکېدل:(سَر-کې-دَل)مصدر- (۱)مراد حاصلېدل- (۲)چلم لگېدل- (۳)د اُبو مخې ته بند ترلې کېدل- (۴)نبه خطا کېدل-

سرکېدونکې:(سَر-کې-دون-کې)اسم صفت- پهٔ خبره رسېدونکې- ژر پوهېدونکې- د خبرې مقصد ته رسېدونکې-

سرگا:(سَر-گا)اسم- واحد- مذکر- پړونې- ټیکرې- څادر- پټو- سالو-

سرگجي:(سر-گ-جي)اسم- واحد- مؤنث- ماده کوړکوړی-

سرگردان:(سَر-گر-دان)اسم صفت- (۱)نارامه- ناقلاره- زړهٔ ستړې- (۲)پرېشانه- بدحاله- پهٔ بده ورځ- (م- فارسي)-

سرگردانول:(سَر-گر-دا-ن-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)بې آرامه کول- پهٔ تکلیف کول- ناقلاره کول- (۲)پرېشانه کول- بدحاله کول- پهٔ بده ورځ کول-

سرگردانون:(سَر-گر-دا-ن-وَن)حاصل مصدر- وگورئ سرگردانول-

سرگردانونکې:(سَر-گر-دا-ن-وون-کې)اسمِ فاعل- جمع سرگردانونکي- مؤنث سرگردانونکې- وگورئ سرگردانول-

سرگردانونگ:(سَر-گر-دا-ن-ونگ)حاصل مصدر- وگورئ سَرگردانول-

سرگردانونه:(سَر-گر-دا-ن-وَه-نه)حاصل مصدر- وگورئ سرگردانول-

سرگردانه:(سَر-گر-دا-نه)اسمِ صفت- پرېشانه- لالهانده- ځلبلانده- سرگردان-

سرگرداني:(سَر-گر-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې آرامي- ناقلاري- (۲)پرېشاني- بدحالي- تکلیف-

سرگردانېدل:(سَر-گر-دا-نې-دَل)مصدرِ لازم- بې آرامه کېدل- ناقلاره کېدل- پرېشانه کېدل-

سرگرم:(سر-گ-رَم)اسم صفت- پیش پیش- پهٔ څهٔ کار کښې ډېر پهٔ شوق برخه اخستونکې- (م- فارسي)-

سرگړدان:(سَر-گړ-دان)اسم صفت- وگورئ سرگردان-

سرگړداني:(سَر-گړ-دا-ني)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ سرگرداني-

سرگړې:(سر-گهٔ-ړې)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ژیړ رنگ لرونکې زیړ غرنیز واښهٔ- نباتاتي نوم سیم بوپوگون گوارن کیوسه -(CYMBOPOGON GAWARANCUSA)-

سرگزشت:(سر-گ-زشت)فعل/اسم- واقعه بیانونه- سر دوباره- تېر شوې حال-

سرگشته:(سر-گش-ته)اسم- حیران و پرېشان- اریان دریان- وارخطا- بې خوده- بې هوشه- لېونې- اوتر-

سرگله:(سَر-گ-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه محصول چې د څاروو پهٔ سر اخستې شي-

سرگم:(سَر-گم)اسم- واحد- مذکر- د موسیقي پهٔ سُرونو کښې یو نوم-

سرگنگس:(سَر-گنگ-گس)اسم صفت- (۱)ویرېدلې- وارخطا- (۲)بې هوشه- (۳)گیچ- سرگیچ- واگن- واگڼ- سربېال- ډېهوب-

سرگنلي:(سر-گن-لي)اسم- واحد- مذکر- سترغلي- د سترگو د پاسه پرده- سترگلي-

سرگنه:(سر-گه-نه)اسم صفت- مشهور- معلوم-

سرگنې:(سَر-گهٔ-نې)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټې چې پهٔ ډبرینه زمکه کښې کیږي- وگورئ سرگړې-

سرگوشي:(سَر-گو-شي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پس پس کونه- پهٔ غوږونو کښې یو بل سره خبرې کونه- گنگوسې- غوږې- پسپسکې- (۲)چُغلي کونه- غیبت کونه-

سرگومه:(سر-گو-مه)اسمِ صفت- بې هوشه- بدحاله- بې سُده- پهٔ ځان نهٔ پوهېدونکې-

سرگه:(سر-گه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم څادر چې پهٔ خوړندو کپړې خوروشي- (افغانستان)-

سرگیچ:(سر-گیچ)اسم صفت- کاواک- گنگس- پهٔ ځان نهٔ پوهېدونکې- سرگنگس-

سرگېجن:(سَر-گې-جن)اسم صفت- هغه سړې چې د گوشت خورې پهٔ مرض اخته وي- (افغانستان)-

سرگېړې:(سر-گې-ړې)اسم- وگورئ ډپ نمبر ۲-

سرگي:(سر-گي)اسم- پېشمنې- چرباتکې- پهٔ روژو کښې د نیمې شپې نه پس خوراک-

سرلاټې:(سر-لا-ټې)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ سرکونړې-

سرلایه:(سر-لا-یه)اسم صفت- کاواکه- بې کاره- بې مقصده-

سرلوڅې:(سر-لو-څې)اسم صفت- چې سر ئې بربنډ وي- چې پهٔ سر سرتور وي- سرتورسرې- مؤنث سرلوڅې-

سرلور:(سر-ل-ور)اسم- وگورئ ترسکن-

سرلوړتوب:(سَر-لوړ-توب)اسم- واحد- مذکر- سربلندي- سرفرازي- عزت- افتخار-

سرلوړتیا:(سر-لوړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ سرلوړتوب-

سرلوړوالې:(سَر-لوړ-وا-لې)اسم- واحد- مذکر- وگورئ سرلوړتوب-

سرلوړي:(سَر-لو-ړي)اسم- واحد- مؤنث- سربلندي- سرفرازي- افتخار-

سرلوړې:(سَر-لو-ړې)اسم صفت- سربلند- سرفراز- کامیاب- کامران- د عزت خاوند- عزت گټونکې-

سرلوئ:(سر-لو-ئ)اسم- واحد- مؤنث- وگورئ سرلوړي-

سرلې:(سر-لې)اسم- وگورئ پشرلې-

"ئ" (ځې-رل)، "ې" (هې-ره-وَل)، "ی" (ډېا-لې)، "ې" (تن-دېې) تفصیل د پاره وگورئ تشریحات صفحه ۱

سرماتک:(سر-ما-تک)اسمِ صفت- جګړالو- فسادي- جنګيالے-

سرماتوک:(سر-ما-توک)اسمِ صفت- وګورئ سرماتک-

سرماتول:(سَر-مَا-تَ-وَل)مصدر- (۱)دَ څۀ څيز سر دوه درې برخې کول- (۲)سر زخمي کول-

سرماتون:(سَر-ما-تَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سرماتول-

سرماتونکے:(سَر-ما-تَ-وونَ-کے)اسمِ فاعل- جمع سرماتونکي- مؤنث سرماتونکې- وګورئ سرماتول-

سرماتونګ:(سَر-ما-تَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سرماتول-

سرماتونه:(سَر-ما-تَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سرماتول-

سرماتوۀ:(سَر-ما-تَ-وۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ سرماتول-

سرماتي:(سَر-ما-تي)اسم- واحد- مؤنث- جنګ جګړه- جنجال-

سرماتے:(سر-ما-تے)اسم- واحد- مذکر- سرماتوک- جنګړه- جنګېره- دَ دېوال اخري پخسه-

سرماغزن:(سَر-ماغ-زن)اسمِ صفت- ګړبند- ګړبېدونکے- سرمغزن-

سرماغه:(سَر-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- شيرغشے- بړے- يو قسم واښۀ چې سر ئې دَ غشي پۀ شان تېرۀ وي-

سرمال:(سر-مال)اسم- واحد- مذکر- هغه پړے چې دَ باري څاروي دَ پاسه پرې بار تړلے شي-

سرمالول:(سَر-ما-لَ-وَل)مصدر- بار تړل-

سرمالون:(سَر-ما-لَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سرمالول-

سرمالونکے:(سَر-ما-لَ-وونَ-کے)اسمِ فاعل- جمع سرمالونکي- مؤنث سرمالونکې- وګورئ سرمالول-

سرمالونګ:(سَر-ما-لَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سرمالول-

سرمالونه:(سَر-ما-لَ-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سرمالول-

سرمالي:(سَر-ما-لي)اسم- واحد- مؤنث- ړک والے- تر خُلې خُلې ډکوالے-

سرمايه:(سَر-ما-يه)اسم- واحد- مؤنث- پنګه- ذخيره- مال دولت- ډېرې جمع شوې پېسې- (م- فارسي)-

سرمايه دار:(سَر-ما-يه-دار)اسمِ صفت- مالدار- صاحبِ حېثيت- دَ ډېرو پېسو او مال حال خاوند- (م- فارسي)-

سرمايه داري:(سَر-ما-يه-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- پانګه والي- شتۀ مني-

سرماني:(سر-ما-ني)اسمِ صفت- توربخن- تور رنګ ته نزدې رنګ- پيکه تور رنګ- سرمه ئي-

سرمبلے:(سه-رم-به-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږونو يو پسول- ډېډه-

سرمچے:(سر-م-چے)اسم- واحد- مذکر- سلائي- دَ سترګو تورولو سلائي-

سرمد:(سر-مد)اسم- همېشګي- دائمي- تل- (م- فارسي)-

سرمرده:(سر-مر-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه جرګه چې پۀ يو کلي کښې دَ ولې کنستلو دَ پاره غوره کړے شوې وي- تړ-

سرمردي:(سَر-مَر-دي)اسم- واحد- مؤنث- هغه پېسې چې دَ يو علاقې پۀ مشترکه فلاحي کار کښې پخپله دَ کار نۀ کولو پۀ وجه يو مزدور ته ورکولے شي-

سرمست:(سَر-مَست)اسمِ صفت- هغه څوک چې دَ څۀ نشې لۀ کبله دد بد وي او پۀ خان نۀ پوهېږي-

سرمشق:(سر-مشق)اسم- واحد- مذکر- نمونه- درس- مثال- پټې- (م- فارسي)-

سرمغزن:(سَر-مَغ-زن)اسمِ صفت- چټې خبرې کونکے- فضول غږېدونکے-

سرمغزن توب:(سَر-مَغ-زَن-توب)اسم- واحد- مذکر- چټې خبرې- بکواس- عبث خبرې-

سرمغزن تيا:(سَر-مَغ-زَن-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرمغزن توب-

سرمغزنه:(سَر-مَغ-زۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې ډېره ونيږي-

سرمغزني:(سَر-مَغ-زۀ-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرمغزن توب-

سرمل:(سر-مل)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ازغے- يو قسم واښۀ-

سرمه:(سُر-مه)اسم- واحد- مؤنث- رانجۀ- کجل- دَ سترګو تورولو يو قسم تور پوډر-

سُرنا:(سُر-نا)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم دَ موسيقي آله چې دَ بيم پۀ شان آواز کوي- سرني- سرڼا-

سرناچي:(سُر-نا-چي)اسمِ صفت- سُرنا غږونکے- جمع سرناچيان-

سرناک:(سَر-ناک)اسمِ صفت- خونده ور او خوږ-

سرنامه:(سَر-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خط ابتدائي حصه- (۲)مقدمه- عنوان- (م- فارسي)-

سرنائ:(سر-نا-ئ)اسمِ صفت- سُرناچي- سُرنا غږونکے- (۲- اسم)توري- سُرنا-

سرنجه:(س-رَن-جه)اسم- واحد- مؤنث- شړوم- دَ ويلي شوو کچو خيرے چې دَ لوښي بېخ کښې پاتې شي- سرونجه- تروپه- سپېلوغ- خټ بېره-

سرنده:(س-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرينده-

سرنګ:(س-رنګ)اسم- واحد- مذکر- هغه سورے چې پۀ غر يا ډېرې کښې دَ لارې وېستو پۀ غرض کولے شي-

سرنګون:(سَر-ن-ګون)اسمِ صفت- ټيټ سرے- شرمنده- (م- فارسي)-

سرنو:(س-ر-نو)متعلقِ فعل- بيا دَ سره- سَر دوباره-

سرنوشت:(سَر-ن-وشت)اسم- واحد- مذکر- تقدير- قسمت- قضا- نېټه- ازل ليک- مقدر- بخت- طالع- (م- فارسي)-

سرنېزه:(سر-نې-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نېزې سر- دَ نېزې څوکه- شلګه- شلګے- (م- فارسي)-

سرني:(سَر-ني)اسم- واحد- مؤنث- شپېلۍ- سرنا-

سرنيکۀ:(سر-ني-کۀ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ غور نيکۀ- دَ نيکۀ دَ نيکۀ پلار-

سرڼا:(سُر-ڼا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سُرنا-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکونې)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ) .

سرناچي:(سر-نا-چي)اسم صفت- سرناچي- سرنا غږونکے-

سرو:(سرو)اسم- واحد- مذکر- سروه- يو لوړ قدې ونه چې کالوسر شنه وي- نباتاتي نوم (CUPRESSUS SEMPERVIRENS)-

سرواخی:(سر-وا-خی)اسم- واحد- مؤنث- خپلواکي- خودسري- باغيتوب-

سرواخے:(سر-وا-خے)اسم صفت- خودسر- خپلواک- باغي- سرکش- سرکښ-

سرواښ:(سر-واښ)اسم- واحد- مذکر- د ويښتو نه جوړ هغه پړے چې څاروي پرې تړلے شي-

سروانده:(سر-وان-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سربانده-

سرواندے:(سر-وان-دے)اسم صفت- مخ ځرک- د پوليس يا څوکيدارانو ټولے چې څوکئ د پاره د شپې ګشت کوي-

سرواندے:(سر-وان-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پټي د ورخ خوا ته برخه- (۲)د جوړېدونکي پُل هغه برخه چې د رومبے پرې کار شروع کيږي- د پُل سر- (افغانستان)-

سرواني:(سر-وا-ني) اسم- واحد- مؤنث- يو ډول ونه چې زهرژنه او ترخه مېوه لري-

سروبی:(س-رو-بی)اسم- واحد- مؤنث- دمه- لږ آرام- ټکور- قرار-

سروبے:(س-رو-بے)اسم- واحد- مذکر- هغه زمکه چې د خوړ پۀ اُبو اول اول اُبۀ کيږي-

سروپ:(سرُوپ)متعلق فعل- بالکل- بيخي- کرسره-

سروپا:(س-رو-پا)اسم صفت- تر پښو- ټول بدن- سر نه تر پښو-

سروپائی:(س-رو-پا-ئی)اسم- د بدن ټولې جامې- سر نه تر پښو جامې- خلعت-

سروتره:(سر-وت-ره)اسم- واحد- مؤنث- موسله- مُصله- جانماز-

سروته:(سر-و-ته)اسم- واحد- مؤنث- دونکاچه- چوتره-

سروتېر:(سر-و-تېر)اسم- سر د لاندې راغرځېدنه-

سروټکه:(سر-وټ-که)اسم- واحد- مؤنث- د اور سکروټه- پۀ اور سور سکور-

سروچوبے:(سر-و-چو-بے)اسم- واحد- مذکر- سرے- شرے- شپرے- (افغانستان)-

سرود:(س-رود)اسم- واحد- مذکر- د ټنګ ټکور آواز- ساز و اواز- موسيقي-

سرودزن:(س-رود-زن)اسم صفت- سرودي-

سرودی:(س-رو-دی)اسم صفت- سرود وهونکے- سازي- مجلسي- سندرغاړے- سرودزن-

سرور:(س-رور)اسم- واحد- مذکر- خوشحالي- سُکالي- ښادي- خوښي- راحت-

سرور:(سر-ور)اسم صفت- لار ښودونکے- مشر- رهنما- رهبر-

سرورخ:(سر-ورخ)اسم- واحد- مذکر- د ولې سر- د لښتې سر- د چينې سر- سري ورخ-

سرورخے:(سر-ور-خے)اسم- (۱)سرچينه- سرچشمه- (۲)سربند- (۲)د ورخ د خلې سردانه يا ړنګے چې شګې يا نور څۀ ځيزونه پکښې غنړيږي-

سرورق:(سر-ورق)اسم- واحد- مذکر- د کتاب يا رسالې ورومبی صفحه-

سرورکائنات:(سر-و-ري-کا-ئ-نات)اسم صفت- د حضور صلی الله عليه وسلم صفتي نوم-

سروري:(سر-و-ري)اسم- واحد- مؤنث- رهبري- رهنمائي- مشري- سرپرستي-

سروزنه:(سر-وز-نه)اسم- واحد- مؤنث- د پرتوګ بړه- د پرتوغاښ اچولو ځاې-

سروړد:(سر-وړد)اسم- واحد- مذکر- بالښت- سرهانه-

سروسامان:(سر-و-سا-مان)اسم- واحد- مذکر- لوښي لرګي- مال حال- د ژوند وسائل-

سروغل:(سرو-غل)مصدر- پۀ عذابول- تر پوزې راوستل- پۀ تکليف کول- کړول- ربړول-

سروغلے:(سرو-غۀ-لے)اسم مفعول- جمع سروغلي- مؤنث سروغلې- وګورئ سروغل-

سروغن:(سرو-غن)حاصل مصدر- وګورئ سروغل-

سروغنګ:(سرو-غنګ)حاصل مصدر- وګورئ سروغل-

سروغنه:(سرو-غۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سروغل-

سروغونکے:(سرو-غون-کے)اسم فاعل- جمع سروغونکي- مؤنث سروغونکې- وګورئ سروغل-

سروغۀ:(سرو-غۀ)حاصل مصدر- وګورئ سروغل-

سروقامت:(سر-و-قا-مت)اسم صفت- سروقد- (۱)لوړدنګ- د سروې پۀ شان قد لرونکے- (۲)معشوق- (شاعري)-

سروقد:(سر-و-قد)اسم صفت- دنګ- لوړ- اوږد- وګورئ سروقامت-

سروکار:(س-رو-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)مناسبت- مطابقت- ارتباط- (۲)شغل- مشغوليت- مصروفيت- (۳)سريکار-

سروکال:(س-رو-کال)اسم- واحد- مذکر- کالوسر- ټول کال- تمام کال-

سرول:(س-ر-ول)اسم- پېټۍ- صندوق-

سرولم:(س-رو-لم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سروپا-

سرولين:(سر-و-لين)اسم صفت- د پيتلو يا مسو نه جوړ لوښے-

سرولينه:(سر-و-لي-نه)اسم- وګورئ افتابه-

سرومال:(س-رو-مال)اسم مرکب- ځان او مال- (زيات د يو بل سره غبرګ وئيلے شي)-

سروندے:(سر-ون-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پګړی- پټکے- لنګوټه- (۲)د مشک وغيره د خلې تړلو مزے-

سروول:(سرو-ول)مصدر- مښل- مروړل- تاوول- څرخول- سرويل-

سروه:(سر-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سرو-

سرويل:(سرو-يل)مصدر- مښل- شاربل- مروړل- سروول-

سرويلے:(سرو-يۀ-لے)اسم مفعول- جمع سرويلي- مؤنث سرويلې- وګورئ

سرويل-

سروين:(سرو-ين)حاصل مصدر- وګورئ سرويل-

سروينګ:(سرو-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ سرويل-

سروينه:(سرو-يَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرويل-

سرويونکے:(سرو-يون-کے)اسم فاعل- جمع سرويونکي- مؤنث سرويونکې- وګورئ سرويل-

سروبرد:(سر-وبرد)اسم- واحد- مذکر- بالښت- تکيه- هغه کدی چې د ځملاستو په وخت تر سر لاندې کولے شي-

سروبردے:(سر-وبر-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سروبرد-

سروبل:(سر-وبل)اسم- واحد- مؤنث- تانبه-

سروے:(سر-وے)اسم- سورے- غار-

سروے سروے:(سر-وے-سر-وے)اسم مرکب- سورے سورے- غار غار-

سره:(س-ره)متعلق فعل- يوځائ- يو بل سره- په خپلو کښې- څخه- يو تر بله-

سره:(سره)اسم- واحد- مؤنث- بوب- بې عيبه- کره- بې نقصه (م- فارسي)-

سره:(سه-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه کيميائي او مصنوعي مواد چې د ښه فصل د پيدا کولو د پاره پټي کښې اچولے شي-

سره:(سره)اسم صفت- سور رنګ لرونکي- د سور مؤنث- وګورئ سور-

سره:(سره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاش- مرداره- (۲)ژوبله- ټپ- (۲)د غوا وغيره بې وخته بچے غورځونه-

سرۀ:(سرۀ)اسم- جمع- (۱)سرۀ زر- يو مشهور قيمتي دهات چې کالي پترې ترې جوړولے شي- (۲)د مخ سرۀ- بنکلے والے- (۳)ډېر تاودۀ- بريان-

سرهار:(سر-هار)اسم صوت- د کتاب يا د کاپۍ د پاڼو نه پيدا کېدونکے آواز-

سرۀ باتينګې:(سرۀ-با-تينګ-ګې)اسم- جمع- مذکر- ټماټر- سرۀ بانجن- رومي بانجن-

سرۀ بانجن:(سرۀ-بان-جن)اسم- جمع- مذکر- وګورئ سرۀ باتينګې-

سرهلال:(سر-ه-لال)اسم- واحد- مذکر- د پټي يو سر او بل سر چې د يوې نه پاتې کيږي-

سرهنګان:(سر-من-ګان)اسم- جمع- منګان- د هنګ جمع- لښکر- سپاهيان-

سرهېته:(سر-هي-ته)اسم صفت- سرګردان- غم زپلے-

سرهېرے:(سر-هې-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه زړه ټوټه چې د نوي پرتوګ بدې نه اچولے شي-

سرى:(س-رى)اسم- صدقه- سرجارے-

سرى:(س-رى)اسم صفت- پټ- مخفي- سر-

سرى:(سه-رى)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم جامه يا ټوټه-

سرياني:(سر-يا-ني)اسم- واحد- مؤنث- يوه پخواني ژبه-

سريبرد:(س-رى-برد)صفت/متعلق فعل- ټول- تمام- کُل- کرسره- کلهم-

سريپ:(سريپ)صفت/متعلق فعل- د صرف عاميانه تلفظ- محض-

سريخ:(سريخ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ونه- نباتاتي نوم ابليزيا لېبک (ALBIZZIA LEBBEK)-

سري خود:(س-رى-خود)متعلق فعل- په خپل سر- د خانه- پخپله- بې مشورې-

سري خوده:(س-رى-خو-ده)اسم صفت- خپلواکه- د خپلې خوښې خاوند-

سريدست:(س-رى-دست)متعلق فعل- في الحال- سم د لاسه-

سرير:(س-رير)اسم- واحد- مذکر- شاهي ګدی- شاهي منصب- شاهي تخت- شاهي مسند- (م- فارسي)-

سريزه:(س-رى-زه)اسم- واحد- مؤنث- تمهيد- مقدمه- شروع- ديباچه-

سرين:(س-رين)اسم- واحد- مذکر- کوناټے- (فارسي)-

سريندوال:(س-ريند-وال)اسم صفت- سرينده غږونکے-

سرينده:(س-رين-ده)اسم- واحد- مؤنث- سارنګي- د موسيقي يوه آله-

سرينده مار:(س-رين-ده-مار)اسم صفت- سرينده غږونکے-

سري ورخ:(س-رى-ورخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سرورخ-

سريه:(سر-يه)اسم- واحد- مؤنث- د نمر ځريکه- د نمر خيره- د نمر راختنه-

سريه:(سر-يه)اسم- واحد- مؤنث- هغه جنګ چې حضور صلى الله عليه و سلم پکښې پخپله نۀ وي شامل شوے-

سرې:(سرې)اسم- جمع- مؤنث- د سره جمع- وګورئ سره-

سرېدل:(سرې-دل)مصدر- لګېدل- پرېوتل-

سرېښ:(سرېښ)اسم- جمع- مذکر- سرېش- شرېش- هغه سلېښناکه ماده چې د دره ځيزونه پرې خپلو کښې يوځائ کولے شي-

سرېښناک:(سرېښ-ناک)اسم صفت- نښلېدونکے- نښلونکے- سرېښند-

سرېښند:(سرې-ښند)اسم صفت- وګورئ سرېښناک-

سرېښول:(سرې-ښه-ول)مصدر- نښلول- يوځائ کول- يو بل سره پېوست کول-

سرېښون:(سرې-ښه-ون)حاصل مصدر- وګورئ سرېښول-

سرېښونکے:(سرې-ښه-وون-کے)اسم- فاعل- جمع سرېښونکي- مؤنث سرېښونکې- وګورئ سرېښول-

سرېښونګ:(سرې-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سرېښول-

سرېښونه:(سرې-ښه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرېښول-

سرېښېدل:(سرې-ښې-دل)مصدر لازم- نښلېدل- يوځائ کېدل- نښتل- يو بل سره پېوست کېدل-

سرېښېدن:(سرې-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سرېښېدل-

سرېښېدنګ:(سرې-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سرېښېدل-

سرېښېدنه:(سرې-ښې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سرېښېدل-

سرېښېدونکے:(سرې-ښې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سرېښېدونکي- مؤنث سرېښېدونکې- وګورئ سرېښېدل-

سرېله:(سه-رې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سره خاوره- (۲- صفت)په

خپل سر - پهٔ خپل واک- پهٔ خپل اختيار- بې سره-

سرې:(س-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ستني د پاسه هغه لرګے چې تير پرې ايښودے شي-

سرې:(سرې)اسم- واحد- مؤنث- (۱) يو قسم بوټے او د هغې ميوه- (۲)د ګل بوټے-

سرې:(س-رې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د چيلم سرخانه (ټوپي)- (۲)زين پوښ- (۳)په قلبه کښې د غوايانو بدلونه پهٔ کار کښې د مزدورانو بدلونه- (۴)د بام بلي (پرچال)-

سرے:(س-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مضمون عنوان- (۲)مقابل- ممسر-

سړتيا:(سړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- سوړوالے- سوړتوب-

سړڅوکه:(سړ-څو-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سړسوکه- وړه څوکه- جمع سړڅوکې-

سړزي:(سړ-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سړدی- يخني- يخني- موسم- سا‌ړهٔ- د ګرمۍ ضد- (۲)زکام-

سړسوکه:(سړ-سو-که)اسم- واحد- مؤنث- سړڅوکه- وړه څوکه- نوے تنکے غندل- غټي- نوې کلی- سپړدې کلی- (د سړڅوکه بل ترآت)-

سړک:(س-ړک)اسم- واحد- مذکر- هغه لوېه اواره او پخه لاره چې موټرې لارې وغيره پرې ځی راځی-

سړوب:(س-ړوب)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سينه کښې هغه ځاۍ چې اُبهٔ پکښې ولاړې وی- سړوبے-

سړوبے:(س-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سړوب-

سړوبے کړئ:(س-ړو-بے-ک-ړئ)اسم مرکب- هغه کړئ (منګے) چې اُبهٔ ې يخې وی- (افغانستان)-

سړوپ:(سړوپ)متعلق فعل- سړوپ- بالکل- بيخي- ګړد- ګړد- ټول- پهٔ جمع-

سړومې:(سړ-وړ-مے)اسم صفت- سوړبويه- خراب بوئ کونکے- پړسن-

سړوکی:(س-ړو-کی)اسم- واحد- مؤنث- د ونې سر-

سړول:(س-ره-ول)مصدر متعدی- (۱)يخول- (۲)مړکول-

سړون:(س-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ سړول-

سړونکے:(س-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع سړونکی- مؤنث سړونکې- وګورئ سړول-

سړونګ:(س-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سړول-

سړونه:(س-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سړول-

سړوهٔ:(س-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سړول-

سړه:(س-ره)اسم صفت- د سوړ مؤنث- وګورئ سوړ-

سړه تبه:(س-ره-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- سړه لړې- يوه تبه چې يخني ورسره ډېره زياته وی-

سړه توده:(س-ره-تو-ده)اسم- مؤنث- (۱)تکليف او آرام- سخته نرمه- غم او ښادی- (۲)د ماشومانو يو قسم لوبه- (افغانستان)-

سړه خله:(س-ره-خلهٔ)اسم صفت- يخه خله- مړ- مړے- مړ شوے-

سړه خوا:(س-ره-خوا)اسم صفت- (۱)سړه او يخه علاقه- سړه سيمه- (۲)يخ مزاجه-

سړه ساه:(س-ره-ساه)اسم- واحد- مذکر- (۱)اسويلے- سوړ اسويلے- (۲)زغم- حوصله-

سړه سمخه:(س-ره-س-مهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- چُپتيا- چوپه چپيا- خاموشي- سړه سمواتي-

سړه سمواتي:(س-ره-س-م-وا-تي)اسم- واحد- مؤنث- چپه چوپيا- مکمل خاموشي- وګورئ سړه سمخه-

سړه سيمه:(س-ره-سی-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ د "سړه خوا" اوله معنی-

سړه سينه:(س-ره-سی-نه)اسم- واحد- مؤنث- بې غمی- سوړ زړهٔ- لاپرواهی-

سړه ککړه:(س-ره-که-کهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بيخی يخه- يخه پخه-

سړه کی:(س-ره-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ونې څوکه- (۲)د غر څوکه-

سړه لړې:(س-ره-لهٔ-ړې)اسم- مؤنث- سړه لوې- هغه تبه چې مريض د يخی لهٔ کبله ګرګوزې وهی- سړه لوه-

سړه لوه:(س-ره-لهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- هغه تبه چې بدن پکښې د يخنی نه رپې- سړه لړې-

سړه لوې:(س-ره-لهٔ-وې)اسم- مؤنث- وګورئ سړه لړې-

سړه وچه:(س-ره-وُ-چه)اسم صفت- پاتې شوې- د څو ورځو-

سړيتوب:(س-ړی-توب)اسم- واحد- مذکر- سړی موښ- (۱)انسانيت- (۲)ښهٔ اخلاق- ښهٔ کردار- تهذيب-

سړيخور:(س-ړی-خور)اسم صفت- (۱)د انسان غوښه خوړونکے- آدم خور- (۲)حريص- حرص- ظالم-

سړی سر:(س-ړی-سر)اسم- برابر- مساوی- د تن پهٔ سر يو- يو برابر- يو شان-

سړی موښ:(س-ړی-موښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سړيتوب-

سړې تودې:(س-ړې-تو-دې)اسم مرکب- سختې نرمې- ګرمۍ نرمې- تاوده سا‌ړهٔ-

سړېچن:(س-ړې-چن)اسم صفت- هغه ځوک چې ډېره يخني ې کيږی- يخ زنے-

سړېدل:(س-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)يخېدل- (۲)پهٔ غصه قابو کېدل- (۳)مړهٔ کېدل-

سړېدن:(س-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سړېدل-

سړېدنګ:(س-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سړېدل-

سړېدنه:(س-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سړېدل-

سړېدونکے:(س-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سړېدونکی- مؤنث سړېدونکې- وګورئ سړېدل-

سړېدهٔ:(س-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سړېدل-

ئ (ښي-رل)، ي (مې-ره-ول)، ى (پيا-لې)، ې (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

سړے:(سَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نر بنیادم- نر انسان- (۲)نوکر- خدمتګار- (۲)مېړۀ- خاوند-

سزا:(سَ-زا)اسم- واحد- مؤنث- جزا- دَ بدی بدله- بدل- عوَض- انړول- مداد- (م- فارسی)-

سزاوار:(سَ-زا-وار)اسم صفت- دَ سزا قابل- دَ سزا لائق- دَ سزا جوګه-

سزاول:(سَ-زا-وَل)اسم- واحد- مذکر- پټواری- هغه کس چې محصول یا مالیه ټولوی-

سزنی:(سز-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سخنی/سیزنی-

سږ:(سږ)اسم صوت- دَ ټوپک دَ ګولی اواز- سر- سغ-

سږه:(سه-ږه)اسم- واحد- مؤنث- سرږه- ښخه- شخه-

سر:(سر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرکال- سخکال- روان کال- جاری کال- (۲)وګورئ سږ-

سرار:(سۀ-رار)اسم صوت- وګورئ سرهار-

سرکال:(سر-کال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سر-

سرمور:(سر-مه-ور)اسم صفت- وګورئ سپېرمور-

سرمه:(سر-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سپېرمه-

سرمه:(سر-مه)اسم- واحد- مؤنث- سرمی- تمبیرے- دَ مخ مهوکے- دَ مخ تمبیرے- جمع سرمې-

سرمی:(سر-می)اسم- جمع- مذکر- سرمه- شرمه- تمبیړے- دَ مخ تمبیړے-

سرنے:(سَ-رَ-نے)اسم صفت- دَ دی کال- دَ موجوده کال- دَ سخکال سره متعلق-

سرنے کال:(سَ-رَ-نے-کال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سرکال-

سرهار:(سر-هار)اسم صوت- دَ ټوپک دَ ګولیو پرله پسې آواز- سرار-

سرے:(سۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- پرپوس-

سسپار:(سَس-پار)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې پاله- دَ یوې تبېشی- سَسپاره- کرکی-

سسپاره:(سَس-پا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سسپار-

سسپر:(سَس-پر)اسم- واحد- مذکر- کودالی- سخسوره- کشی- سسکوره- تسکوره- سسپور- سَسپوره-

سسپور:(سس-پور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سسپر-

سسپوره:(سس-پو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سَسکوره/سسپر-

سست:(سُست)اسم صفت- (۱)ناراسته- کاهل- لټ- (۲)دَ کلک ضد- سست پست-

سست:(سست)اسم صفت- مفعول- کونی-

سست پست:(سُست-پست)اسم صفت- وګورئ سست-

سستوالے:(سُست-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناراستی،کاهلی- لټوالے- (۲)کونی توب-

سستول:(سَس-ته-وَل)مصدر متعدی- (۱)ناراسته کول- بېکاره کول- (۲)نرمول- اَسانول- ارتول- شلمول-

سستول:(سَس-ته-وَل)مصدر متعدی- کونی کول-

سستون:(سُس-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سستول-

سستونکے:(سُس-ته-وون-کے)اسم فاعل- جمع سستونکی- مؤنث سستونکې- وګورئ سستول-

سستونګ:(سُس-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سستول-

سستونه:(سُس-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سستول-

سسته:(سَس-ته)اسم صفت- دَ سَست مؤنث-

سسته:(سُس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیل- (۲)کمزوری- (۲)دَ سُست مؤنث-

سستی:(سُس-تی)اسم- واحد- مؤنث- ناراستی- کاهلی- کمزوری- لټوالے-

سستی:(سَس-تی)اسم- واحد- مؤنث- مفعولیت- کونی والے- کونی توب-

سستیا:(سُس-تیا)اسم- واحد- مؤنث- ناراستی- سستی- کاهلی-

سستېدل:(سُس-تې-دَل)مصدر لازم- (۱)ناراسته کېدل- (۲)پرانستے کېدل- شلمېدل- (۳)کمزورے کېدل-

سستېدل:(سَس-تې-دل)مصدر لازم- کونی کېدل-

سستېدن:(سُس-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سستېدل-

سستېدنګ:(سُس-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سستېدل-

سستېدنه:(سُس-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سستېدل-

سستېدونکے:(سُس-تې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سستېدونکی- مؤنث سستېدونکې- وګورئ سستېدل-

سستېدۀ:(سُس-تې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ سستېدل-

سسکوره:(سَس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کدالی- سبکوره- دَ اُسپنې او لرګی هغه آله چې زمکه پرې کنستے شی-

سسے:(سۀ-سے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بې ازغیو غرنیز بوټے چې د سوزولو دَ پاره پکارولے شی- سوسے-

سشکله:(سش-کۀ-له)متعلق فعل- ښشکله- مېخ کله- مېچرې- تل- کله چې هغه وخت-

سبا:(سۀ-بنا)اسم صوت- سبهار- دَ اُبو دَ یشېدو آواز-

سبسوره:(سَبښ-سو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سسکوره-

سبکوره:(سَبښ-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سسکوره-

سطح:(سَ-طح)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سطحه- مخ- استر- دَ څۀ څیز برنی حصه- (۲)هر هغه څۀ چې طول او عرض لری- (م- عربی)-

سطحی:(سَط-حی)اسم صفت- (۱)دَ سطحې سره متعلق- (۲)سرسری- (۳)علاقائی- (م- عربی)-

سطر:(سه-طر)اسم- واحد- مذکر- (۱)لیکه- کیله- کرښه- کرله- (۲)فقره- دَ لیک یوه کرښه- (م- عربی)-

سطرنج:(سط-رنج)اسم- واحد- مذکر- شطرنج- یوه لوبه- (م- فارسی)-

زبر (ځ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ہ (ز-ره)، ۀ (پو-بې-دۀ)

سطور:(سُ-طُور)اسم- جمع- مذکر- دَ سطر جمع- وګورئ سطر-

سعادت:(س-عا-دت)اسم- واحد- مذکر- نېک بختي- نېک مرغي- خوش بختي- اقبال مندي- ښادمني- ښاغلتيا- (م- عربي)-

سعادتمند:(سَ-عا-دت-مَند)اسم صفت- نېک بخته- نېک مرغه-

سعادتمندي:(سَ-عا-دَت-مَن-دي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سعادت-

سعادتمني:(سَ-عا-دَت-مه-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سعادت-

سعد:(سَ-عد)اسم- واحد- مذکر- نېک- مبارک- ښهٔ- پاک- دَ نجس ضد- (م- عربي)-

سعد اکبر:(سَ-عَد-اک-بر)اسم- واحد- مذکر- مرغ ستورے- مشتري- يوه سياره چې ډېره مبارکه ګڼلے شي-

سعدين:(سَع-دِين)اسم- جمع- مذکر- دوه مبارکې سيارې چې دَ يو نوم زهره او دَ بلې مشتري دے-

سعي:(سَ-عي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جدوجهد- کوشش- خواري- محنت- (۲)کار- عمل- (۳)دَ حج دوران کښې دَ صفا او مروا غرونو تر مېنځه دَ څهٔ مقرره اصولو لاندې منډه وهنه- (م- عربي)-

سعيد:(سَ-عيد)اسم صفت- کجير- برخه من- نېکمرغه- خوش قسمته- نېک بخته- دَ شقي ضد- (م- عربي)-

سعير:(سَ-عير)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوزخ- (۲)دوزخي طبقه- (م- عربي)-

سعيه:(سَع-يه)اسم- وګورئ سعي-

سغ:(سَغ)اسم صوت- دَ ټوپک تماچې دَ ګوليو وېستو آواز- دَ ټوپک دَ ګولۍ اواز- سغا- سغکے-

سغا:(سهٔ-غا)اسم صوت- وګورئ سغ-

سغاو:(س-غاؤ)اسم- واحد- مذکر- دَ کېو بيزو يو مرض چې پوزه يې پکښې بنديږي-

سغکے:(سَغ-کے)اسم صوت- (۱)وګورئ سغ- (۲)دَ بندې پوزې آواز-

سغل:(سَ-غَل)اسم- واحد- مذکر- دَ بدهضمۍ ناروغي-

سغندے:(سهٔ-غن-دے)اسم- پوچه خبره- بې خونده خبره-

سغول:(سهٔ-غُ-وَل)مصدر متعدي- دَ لاس پهٔ مدد سره کاڼے وغېره پهٔ زوره ارتاوول- شغول- پهٔ ټوپک ګولۍ وِيشتل-

سغولے:(سهٔ-غُ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سغولي- مؤنث سغولې- وګورئ سغول-

سغون:(سهٔ-غُ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سغول-

سغونکے:(سهٔ-غُ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سغونکي- مؤنث سغونکې- وګورئ سغول-

سغونګ:(سهٔ-غُ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سغول-

سغونه:(سهٔ-غُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سغول-

سغوهٔ:(سهٔ-غُ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سغول-

سغهار:(سَغ-هار)اسم صوت- وګورئ سغ-

سغېدل:(سهٔ-غې-دَل)مصدر لازم- دَ لاس پهٔ مدد سره کاڼے وغېره پهٔ زور سره ارتاوېدل- شغېدل-

سغېدلے:(سهٔ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سغېدلي- مؤنث سغېدلې- وګورئ سغېدل-

سغېدن:(سهٔ-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سغېدل-

سغېدنګ:(سهٔ-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سغېدل-

سغېدنه:(سهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سغېدل-

سغېدونکے:(سهٔ-غې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع سغېدونکي- مؤنث سغېدونکې- وګورئ سغېدل-

سغېدهٔ:(سهٔ-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سغېدل-

سف:(سف)اسم- واحد- مذکر- ورغوے- کف-

سفارت:(س-فا-رَت)اسم- واحد- مذکر- دَ سفير عمله چې صُلحې صفايي او دوستانه تعلقاتو جوړولو پهٔ غرض دَ يو سلطنت نه بل سلطنت ته ځي- استاځي- (م- عربي)-

سفارتخانه:(س-فا-رت-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ بل ملک کښې دَ سفير دفتر او استوګې ځاې-

سفارش:(س-فا-رِش)اسم- واحد- مذکر- شفاعت- سعي- سپارښتنه- سپارښت- سفارښ-

سفارشي:(س-فا-رِ-شي)اسم صفت- سفارش کونکے-

سفارښ:(س-فا-رِښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سفارش-

سفارښت:(س-فا-رِښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سفارش-

سفاک:(سَ-فاک/سَف-فاک)اسم صفت- خون کونکے- وينه تويونکے- خوني- قاتل- خونړے- بې رحمه-

سفاکي:(س-فا-کي)اسم- واحد- مؤنث- خونريزي- بې دردي- بې رحمي- دَ انسانو دَ وينو تويولو عمل-

سفر:(سَ-فَر)اسم- واحد- مذکر- مسافرت- سياحت- دَ يو ځاې نه بل ځاې ته تلنه- يون- (م- عربي)-

سفربري:(سَ-فر-بَ-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ سفر تابيا کونه- سفر ته تياري کونه-

سفرخرڅ:(سَ-فَر-خَرڅ)اسم- واحد- مذکر- زاد راه- دَ سفر دوران کښې صرف کېدونکې روپۍ پېسې- څورے- سفريه-

سفرنامه:(سَ-فَر-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سفر باره کښې هغه ليک چې دَ خپل سفر يا دَ بل چا دَ سفر دَ سترګو ليدلے حال پکښې قلمبند کړے شي- يون ليک-

سفرمېنا:(سَ-فَر-مے-نا)اسم- واحد- مؤنث- هغه دسته چې دَ سُرنګ جوړولو دَ پاره مقرر کړے شي-

سفره:(سُف-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دسترخوان- (۲)توشه دان- شخولے- (م- فارسي)-

ځ" (ځې-رل)، "ې" (هې-ره-وَل)، "ئ" (پيا-لي)، "ے" (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

سفري:(سَ-فَ-ري)اسم صفت- مسافرۍ سفر کونکے- روان- (م- فارسي)-

سفريه:(س-فَ-ري-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سفرخرڅ- (افغانستان)-

سفله:(سِف-له)اسم صفت- کمينه- رذيل- (م- عربي)-

سُفلي:(سُف-لي)اسم صفت- (۱)د کمې درجې- ناقص- د اعلی ضد- (۲)ډېر ښکته- ډېر ټيټ- د لاندې-

سفوف:(سُ-فوف)اسم صفت- ميده- رش- پوډر- (م- عربي)-

سفير:(سَ-فير)اسم- واحد- مذکر- ايلچي- هغه سړے چې د صلحې صفايي او دوستانه تعلقاتو جوړولو په غرض د خپل ملک له خوا سرکاري طور بل ملک کښې ډېره وي- استاځے- (م- عربي)-

سفينه:(سَ-في-نه)اسم- واحد- مؤنث- کشتي- بېړۍ-

سفيه:(سَ-في-يه)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- بې وقوف- احمق- کم عقل- (م- عربي)-

سفېد:(سَ-فېد)اسم صفت- سپين- د تور ضد- (م- فارسي)-

سفېدي:(س-فې-دي)اسم- وګورئ اخېړ-

سفېدار:(س-فې-دار)اسم- جمع- مذکر- وګورئ سپېدار- نباتاتي نوم -(POPULUS ALBA-L)

سفېده:(س-فې-ده)اسم- واحد- مؤنث- سپېده- سفېدار-

سقا:(سَ-قا)اسم- واحد- مذکر- (۱)مشک- (۲- صفت)مشکي- مشکي وال- سقاؤ- ابے- ابۀ ور-

سقال:(س-قال)اسم- واحد- مذکر- ږيره-

سقاؤ:(سَ-قاؤ)اسم صفت- مشکي- بهشتي- د مشک کار کونکے- د بلديو له خوا د چِنګاؤ کار کونکے-

سقاوه:(س-قا-وه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځاے چې پکښې ډېرې اوبۀ وي- غسل خانه- لمبو ځاے- چړچوبي- (م- عربي)-

سقر:(سَ-قَر)اسم- واحد- مذکر- دوزخ- جهنم- دوغس- اورګر- (م- عربي)-

سقراط:(سُق-راط)اسم- واحد- مذکر- د يونان يو مشهور فلسفي-

سقط:(سُ-قَط)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې ګټې او عبث څيز- (۲)رسوائي- (۲)په وينا يا ليک کښې غلطي-

سقط:(سقط)اسم- واحد- مذکر- د څوپايو مړۀ کېدنه- زيانېدنه- نقصانېدنه- (م- عربي)-

سقف:(س-قف)اسم- واحد- مذکر- چت- د کوټې د آبادۍ برنۍ حصه- (م- عربي)-

سقم:(سُ-قم)اسم- واحد- مذکر- عيب- نقص- خرابي- (م- عربي)-

سقنقور:(سَ-قن-قور)اسم- واحد- مذکر- د سمسرې غندې يو کب- شګ مهے- شګ کب- (م- عربي)-

سقوط:(سُ-قوط)متعلق فعل- (۱)غرځېدنه- غوزارېدنه- (۲)انزال کېدنه- خلاصېدنه- (م- عربي)-

سقوطري:(س-قو-طري)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ډېره ترخه دوائي-

سقيم:(سَ-قيم)اسم صفت- ناقص- بيمار- مريض- ناجوړه- (م- عربي)-

سک:(سک)اسم- واحد- مذکر- (۱)بربښ- د ملا درد- په ملا کښې ځړيکه راتلنه- خوږ- ځړيکه- (۲- اسم صوت)د ژړا سلګۍ- د ژړا اټکې-

سکاځے:(س-کا-ځے)اسم- بخې- ګارې-

سکاروے:(سکار-وے)اسم- واحد- مذکر- يو مرض چې پکښې د سينې دننه پرده پړسيږي- نمونيا-

سکاره:(سکا-رۀ)اسم- جمع- مذکر- د سکور جمع- د لرګيو سوزولو نه پس په اوبو مړې کړے شوې سکروټې چې عام طور په انګيټۍ کښې استعمالولے شي-

سکاسه:(سکا-سه)اسم- واحد- مؤنث- خيالي بلا- بلا-

سکال:(س-کال)اسم- واحد- مذکر- سخکال- سکالې- سر- سرنے کال-

سکالوی:(سکال-وی)اسم- واحد/جمع- مذکر- زبيرګۍ-

سکالو:(سکا-لو)اسم- واحد- مؤنث- ښکالو- په خاموشۍ کښې د چا د خبرو يا د پښو آواز-

سکالي:(س-کا-لي)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالي- اسودګي- اطمينان-

سکان:(سکان)اسم- واحد- مذکر- سکڼ- سکاڼ- (۱)توروبره- توربخن- کلوټ- (۲)ښکلے توربخن-

سکاڼ:(سکاڼ)اسم صفت- سکڼ- سکان-

سکته:(سک-ته)اسم- واحد- مؤنث- وقفه- ځنډ- معطلي-

سکټ:(سکټ)متعلق فعل- بالکل- بيخي- مکمل- صفا- لکه سکټ انکار-

سکر:(سُ-کر/سُکر)اسم- واحد- مذکر- نشه- بې هوشي- د شرابو څښلو له کبله مستي- (م- عربي)-

سکرات:(س-ک-رات)اسم- واحد- مذکر- ځنکدن- د مرګ سختي- د مرينې اخري سلګۍ- (م- عربي)-

سکرنډي:(سکه-رن-ډي)اسم- واحد- مؤنث- د ميزرۍ د بوټي د بېخ غټه- غټه- ستغ-

سکروټه:(سکر-و-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سروټکه-

سکرک:(سک-رک)اسم- مذکر- سوکړک- ډيډيے-

سکړک:(سک-ړک)اسم صفت- خراب- وران- په بد حال-

سک سک:(سک-سک)اسم- غوائي ته په غوا د ختو د پاره د آماده کولو کلمه- ډيو ډيو-

سکښت:(سکښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرېکړه- په قېنچي قطع کونه- (۲)ګنډ- ګنډنه-

سکښتل:(سکښ-تل)مصدر- په قېنچي کپړه يا کاغذ پرېکول- (۲)ګنډل- ګنډه کول-

سکښتن:(سکښ-تن)حاصل مصدر- وګورئ سکښتل-

سکښتنګ:(سکښ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ سکښتل-

سکښتنه:(سکښ-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سکښتل-

زبر (غ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ۀ (ژ-ړه)، ۀ (ډو-بې-دۀ)

سکښتونکے:(سکښ-تون-کے)اسمِ فاعل- جمع سکښتونکی- مؤنث سکښتونکې- وګورئ سکښتل-

سکښته:(سکښ-ته)اسم- قینچی شوې ټوټه- غچی شوے ټوکر-

سکښتے:(سکښ-تے)اسمِ صفت- (۱)قطع شوے- پرېکړے شوے- قینچی شوے- (۲)ګنډلے-

سکم:(سکم)اسم- واحد- مذکر- برغوني بوری- غوندے- غبرګه بوری-

سکـنجبین:(سکن-ج-بین)اسم- واحد- مذکر- دَ لیمو یا سرکې شربت- شکنجبین- (م- فارسی)-

سکـنجه:(سکن-جه)اسم- واحد- مؤنث- ګرفت- پنجه- شکنجه- دَ کتاب ترلو یوه آله-

سکـنے:(سکه-نے)اسم- واحد- مذکر- ډېډه- برغوړے- سرمبلے- دَ غوړونو پسول-

سکـنے:(س-که-نے)اسم- واحد- مذکر- حقیقی- سکه-

سکڼ:(سکڼ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- توربخن خو خوش شکله (بنیادم)-

سکڼ:(سکڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرېکړه- پهٔ قینچی پرېکړه- (۲)ګنډ- کنډنه- ګینده کونه-

سکـڼل:(سکه-ڼل)مصدرِ متعدی- (۱)پهٔ بیاتی پرېکول- قطع کول- (۲)ګنډل- ګینده کول-

سکڼلے:(سکه-ڼهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع سکڼلی- مؤنث سکڼلې- وګورئ سکڼل-

سکـڼنه:(سکه-ڼهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سکڼل-

سکـڼودل:(سکه-ڼو-دل)مصدر- وګورئ سکـڼل-

سکـڼونکے:(سکه-ڼون-کے)اسمِ فاعل- جمع سکـڼونکی- مؤنث سکـڼونکې- وګورئ سکـڼل-

سکـڼې:(سکه-ڼې)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ غوړونو والی- سکنے- (۲)دَ روپو پیپلے شوے امېل-

سکڼے:(سکه-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېوے- (۲)وګورئ سکڼ-

سکو:(سکو)اسم- (۱)ګنډنه- سکـڼودنه- (۲)کاسه ګرب- کشب- (۳)ښاخې- درې ښاخې-

سکو:(س-کو)اسم- (۱)دَ ډېرو چوکی، چونتره- صفه- (۲)سرخلاصې ډبه-

سکوت:(س-کوت)اسم- واحد- مذکر- خاموشی- قلاری- چپه چپیا-

سکوت:(سکوت)صفت- ټول- کل-

سکور:(سکور)اسم- واحد- مذکر- (۱)مړه شوې سکروټکه- دَ سکارهٔ واحد- (۲)شکور-

سکوستل:(سکوس-تل)مصدر- وګورئ سکول ۲-

سکوستن:(سکوس-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ سکوستل-

سکوستنګ:(سکوس-تنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکوستل-

سکوستـنه:(سکوس-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سکوستل-

سکوستـونکے:(سکوس-تون-کے)اسمِ فاعل- جمع سکوستونکی- مؤنث سکوستونکې- وګورئ سکوستل-

سکوستهٔ:(سکوس-تهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکوستل-

سکوستے:(سکوس-تے)اسمِ صفت- سکڼلے- سکـڼودلے- سکښتے-

سکول:(سکول)اسم- واحد- مذکر- مکتب- دَ اول جماعت نه تر لسمه جماعته پورې دَ زدکړې ځاې-

سکول:(سکه-ول)مصدر- دَ ګډو بیزو وېښتهٔ قینچی کول- دَ ګډو بیزو وړی غځول-

سکول:(سکول)اسم- واحد- مذکر- ټال- پهٔ ونه کښې دَ پړی نه جوړ ټال-

سکولګر:(سکول-ګر)اسمِ صفت- مغه سړے چې دَ ګډو بیزو نه وېښتهٔ سکنی-

سکولل:(سکو-لل)مصدر- دَ ګډو بیزو نه وړی قینچی کول-

سکوللے:(سکو-لهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع سکوللی- مؤنث سکوللې- وګورئ سکولل-

سکولنه:(سکو-لهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سکولل-

سکولونکے:(سکو-لون-کے)اسمِ فاعل- جمع سکولونکی- مؤنث سکولونکې- وګورئ سکولل-

سکولهٔ:(سکو-لهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکولل-

سکولے:(سکه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع سکولی- مؤنث سکولې- وګورئ سکول۲-

سکون:(سکه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ سکول۲-

سکـون:(س-کون)اسم- واحد- مذکر- (۱)آرام- راحت- خوشحالی- (۲)نهٔ خوځېدنه- دَ حرکت ضد-

سکونت:(س-کو-نت)اسم- واحد- مذکر- استوګه- استوګـنه- وُسېدنه- ژوند تېرونه-

سکونډاره:(سکون-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څکونډاره-

سکـونـډل:(سکـون-ډل)مـصـدرِ مـتـعـدی- څـکـونـډل- سـکـونـډارې لـګـول- نوکارې لګول- زوړول-

سکونډن:(سکون-ډن)حاصلِ مصدر- وګورئ سکونډل-

سکونډنګ:(سکون-ډنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکونډل-

سکونډنه:(سکون-ډهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سکونډل-

سکـونـډونکے:(سکـون-ډون-کے)اسمِ فـاعل- جـمع سـکـونـډونکی- مؤنث سکونډونکې- وګورئ سکونډل-

سکونډه:(سکون-ډه)اسم- واحد- مؤنث- څکونډاره- سکونډاره- نوکاره-

سکونډهٔ:(سکون-ډهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکونډل-

سکونکے:(سکه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع سکونکی- مؤنث سکونکې- وګورئ سکول۲-

سکونګ:(سکه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سکول۲-

سکونه:(سکه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سکول۲-

سکونے:(سکه-ؤ-نے)اسم- واحد- مذکر- نخې- ګینده-

"ئ" (ځی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

سکویل:(سکو-یل)مصدر- (۱)گډې بېزې قینچی کول- (۲)رېزه رېزه کول- (۳)گرول-

سکویلے:(سکو-یهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سکویلی- مؤنث سکویلې- وگورئ سکویل-

سکوین:(سکو-ین)حاصل مصدر- وگورئ سکویل-

سکوینگ:(سکو-ینگ)حاصل مصدر- وگورئ سکویل-

سکوینه:(سکو-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ سکویل-

سکویونکے:(سکو-یون-کے)اسم فاعل- جمع سکویونکی- مؤنث سکویونکې- وگورئ سکویل-

سکویهٔ:(سکو-یهٔ)حاصل مصدر- وگورئ سکویل-

سکوی:(سکوی)اسم- گنډنه- پهٔ کپړه یا څادر بوټی کونه-

سکوے:(سکهٔ-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- درزی- گنډل کونکے- سکونکے- خیاط-

سکه:(س-که)اسم صفت- دَ یو مور او یو پلار اولاد- حقیقی-

سکه:(س-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ دهات نه جوړه یوه سرکاری روپۍ- پېسه چې دَ یو مخصوصې سرکاری نښې پهٔ وجه یې پېژندګلو کیږی- جمع سکې-

سکه:(سهٔ-که/سکه)متعلق فعل- وگورئ ځکه- (متروک)-

سکی:(س-کی)اسم- حباب- بربوکی-

سکچ:(سکچ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې زیړ گل کوی او کجل ترې جوړولے شي- (افغانستان)-

سکیم:(سکیم)اسم- (۱)جوال- (۲)منصوبه-

سکیندل:(سکین-دل)مصدر- ساه لوړېدل- اوږده کېدل- پهٔ سکیندو سکیندو ساه اخستل-

سکیندلے:(سکین-دهٔ-لے) اسم مفعول- جمع سکیندلی- مؤنث سکیندلې- وگورئ سکیندل-

سکیندن:(سکین-دن)حاصل مصدر- وگورئ سکیندل-

سکیندنگ:(سکین-دنگ)حاصل مصدر- وگورئ سکیندل-

سکیندونکے:(سکین-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سکیندونکی- مؤنث سکیندونکې- وگورئ سکیندل-

سکیندنه:(سکین-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ سکیندل-

سکینده:(سکین-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مات مړوکی چچه- (۲)تسکین-

سکینه:(سه-کی-نه)اسم- دَ زړهٔ آرام- دَ زړهٔ سکون- دَ زړهٔ دمه-

سکېدل:(س-کې-دل)مصدر- غونښېدل- خڅکېدل- لکه دَ سپړو وروړ پهٔ جامو کښې ورو ورو خوزېدل-

سکېر:(س-کېر)اسم- واحد- مذکر- سکور- سکارهٔ-

سکېگر:(س-کې-گر)اسم- دستکار- استکار- هغه څوک چې څهٔ هنر یې زده وی-

سکېلونے:(سکې-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- زوبرگے- زبېرگے- فریاد کونه- سکېلوے-

سکېلوے:(سکېل-وے)اسم- (۱)زبېرگے- فریاد- سکېلونے- (۲)تال- لگن-

سکېلے:(سکې-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ وړو مرغیو نیولو یو قسم جال یا لومه-

سکی:(سکی)اسم- واحد- مؤنث- ښاخې-

سکے:(س-کے)اسم- پیکل- سکه- تناو-

سگ:(سگ)اسم- واحد- مذکر- سپے-

سگار:(س-گار)اسم- واحد- مذکر- دَ عام سگرټ نه اوږد او غټ سگرټ چې تماکو پکښې څښلے شي-

سگال:(س-گال)اسم- واحد- مذکر- قیاس- گومان- اندازه- جاج- (م- فارسی)-

سگرټ:(سگ-رټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ کاغذ نچه چې دَ تماکو نه ډکه وی او خلق یې دَ نشې پهٔ توگه څښی-

سگرټ دانی:(سگ-رټ-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- هغه لوښے چې دَ سگرټ ایره او آخری غرڅونکی حصه پکښې غُرځولے شي-

سگرټی:(سگ-رهٔ-ټی)اسم صفت- دَ سگرټو څښلو عادی- سگرټ څښونکے-

سگل:(س-گل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دَ لوړو پوندو بوټان چې دَ کچه څرمنې نه جوړ وی او دَ غرونو ختلو پهٔ وخت پهٔ پښو کولے شي-

سگلاوو:(سگ-لا-وو)اسم- واحد- مذکر- سگلاهو- یو قسم دَ اَبو ځناور چې دَ کیډر مومره وی-

سگلاهو:(سگ-لا-هو)اسم- واحد- مذکر- وگورئ سگلاوو-

سگلی:(سگ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وگورئ سلگی-

سگلے:(سگ-لے)اسم- وگورئ څاگله-

سگ ماهی:(سگ-ما-هی)اسم- وگورئ ډیولا-

سگ مگس:(سگ-مَ-گس)اسم- دَ سپی مچ-

سگنے:(س-گ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ سخکال- دَ سرکال-

سگوان:(سگ-وان)اسم صفت- سپی ساتونکے- دَ سپو پالنه کونکے-

سگه:(سهٔ-گه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم غرنیزه هوسی-

سگه:(س-گه)اسم- واحد- مؤنث- پانگه- پنگه- سرمایه- ذخیره- مال و دولت-

سگهار:(سگ-هار)اسم- شهنار- سپوهار- سرهار-

سگے:(سهٔ-گے)اسم- واحد- مذکر- دَ ځناور او بنیادم دننه یو اندام- اینه- پښتورگے-

سل:(سل)اسم- جمع- پینځهٔ شلې- دَ ۹۹ او ۱۰۱ تر مېنځه عدد (۱۰۰)-

سل:(سل)اسم- واحد- مذکر- جاله- دَ کشتئ یو قسم- جمع سلونه- (م- فارسی)- (۲)پېرزوینه- خواهش- سود-

سل:(سل)اسم- واحد- مذکر- یو موذی مرض چې پرپوس پکښې زخمی شی او وینه ترې بهیږی- دِق- مړه خوړ- نرے رنځ-

سلا:(س-لا)اسم- واحد- مؤنث- صلاح- مشوره- مصلحت- خوښه-

سلابلا:(س-لا-بَ-لا)متعلق فعل- هیڅ بې هیڅه- بې سببه- ناحقه-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (ښل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (کِ-تاب)، جزم (شکون)، ة (ز-ړه)، ةٔ (یو-بې-دهٔ)

وچ پهٔ وچه-

سلاجیت:(س-لا-جیت)اسم- واحد- مذکر- دَ بعضې غرونو دَ کانونو نه حاصلېدونکې ماده چې دَ اعصابو محکمولو دارو گڼلے شي- دَ غرونو خوله-

سلاح:(س-لاح)اسم- واحد- مذکر- وسله- دَ جنگ جګړې اوزار- (م- عربی)-

سلاح خانه:(س-لاح-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وسلې دَ ساتنې او ذخیره کولو ځائې- سلاح کوټ-

سلاح کوټ:(سَ-لاح-کوټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سلاح خانه-

سلاد:(سَ-لاد)اسم- واحد/جمع- مذکر- سلات- سلاته- سلته- چکنی- چټانے- پودینه- پیاز- باټینګړ-

سلاره:(سَ-لا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سلاری-

سلاری:(سَ-لا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سلاره- دَ زنانوؤ یو قسم ریښمین پړونے یا لوپټه-

سلاست:(س-لا-ست)اسم- واحد- مذکر- روانی- اسانی- نرمی- سادګی- پهٔ کلام یا تحریر کښې دَ ثقیلو الفاظو نه خان ژغورنه- (م- عربی)-

سلاسل:(سَ-لا-سل)اسم- جمع- مذکر- زنځیر- بېړی- هغه زنځیرونه چې دَ بندی کولو پهٔ غرض پرې سړے تړلے شي- (م- عربی)-

سلاسوم:(سَ-لا-سوم)اسم- واحد- مذکر- پیشوپړانګ- پړانګ پیش- پڼاپش-

سلاطین:(س-لا-طین)اسم- جمع- مذکر- دَ سلطان جمع- بادشاهان- شاهی خاندان-

سلاکار:(س-لا-کار)اسم صفت- مشوره ورکونکے- مشیر- صلاح کار-

سلالی:(سَ-لا-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سلاری-

سلام:(س-لام)اسم- واحد- مذکر- (۱)سلامتی- تعظیم- (۲)عیب نهٔ لرنه- (۲)دَ خدائې پاک یو صفتی نوم-

سلامت:(سَ-لا-مَت)اسم صفت- روغ جوړ- روغ رمټ- (۲)بې عیبه- بې وټه-

سلامتی:(سَ-لا-مَ-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روغتیا- صحتمندی- تندرستی- (۲)بې عیبی-

سلامتیا:(سَ-لا-مَ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سلامتی-

سلام کلام:(سَ-لام-کَ-لام)اسم مرکب- علیک سلیک- دُعا سلام- سلام دُعا-

سلامی:(سَ-لا-می)اسم- واحد- مؤنث- دَ وادهٔ پهٔ شپه ناوې ته دَ خاوند لهٔ خوا ورکېدونکې تحفه- دَ وادهٔ خلمی ته دَ پالنګ ختو پهٔ وخت دَ سخرګنی لهٔ خوا ورکېدونکې پیسې-

سلانه:(س-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځمځربکے-

سلائی:(س-لا-ئی)اسم- واحد- مذکر- هغه نرے ډکے چې پرې سترګو کښې رانجهٔ اچولے شي-

سلب:(سلب)اسم- پهٔ زور اخستنه- شوکونه- جدا کونه- (م- عربی)-

سل برغ:(سَل-برَغ)اسم عدد- سل غبرګه- سل چنده- سل خلې-

سل برګ:(سَل-برَګ)اسم- واحد- مذکر- یو مشهور ګل- صدبرګ- ګل مزاره-

سل بل:(سل-بل)متعلق فعل- سلا بلا سره- هر څهٔ-

سلبول:(سَل-بَ-وَل)مصدر- پهٔ زور اخستل- محرومول- شوکول-

سلبېدل:(سَل-بې-دَل)مصدر- محرومېدل- شوکېدل- جدا کېدل-

سل پهٔ سل:(سَل-پهٔ-سل)اسم مرکب- سل سل- پهٔ سلو پسې سل-

سلت:(سَ-لَت)لاحقه- دا کلمه دَ لفظ 'غلط' سره راځی او دَ غلط پهٔ معنٰی کښې زور پیدا کوی-

سلټ:(س-لټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پال- (۲)سنګر- سلټه-

سلټه:(سل-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مورچه- مورچل- سلټ- (۲)مضبوطی- استحکام-

سل چنده:(سَل-چن-ده)اسم عدد- وګورئ سل برغ-

سلح:(س-لَح)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سلاح-

سلح خانه:(سَ-لح-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سلاح خانه-

سلخ:(سَلخ)اسم- واحد- مذکر- دَ قمری میاشتې آخرنی ورځ- (م- هندی)-

سل ژبے:(سَل-ژهٔ-بے)اسم- واحد- مذکر- صدبرګ ګل- صدبرګ-

سل سل:(سَل-سل)اسم عدد- سېکړه سېکړه- پهٔ شماره کښې دَ سلو سلو پهٔ ځائې پکاریږی-

سلسبیل:(سَل-سَ-بیل)اسم- واحد- مذکر- دَ جنت دَ یوې ولې نوم چې شات (شهد) او پئ پکښې بهیږی- (م- عربی)-

سلسلت:(سَل-سَ-لت)اسم- واحد/جمع- مذکر- دبدبه- شان و شوکت- ساز و سامان-

سلسله:(سل-س-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لړی- زنځیر- وړدوالے- قطار- پرله پسې والے- (۲)کورنی- (م- عربی)-

سلطان:(سُل-طان)اسم صفت- باچا- بادشاه- واکمن- اختیارمن- حکم چلونکے-

سلطانی:(سُل-طا-نی)صفت- سلطان سره متعلق- سلطان پورې مربوط-

سلطنت:(سَل-طَ-نَت)اسم- واحد- مذکر- بادشاهی- حکمرانی- حکومت-

سلطه:(سَل-طه)اسم- واحد- مؤنث- قوت- زور- واک- اختیار- قدرت- (افغانستان)- (عربی)-

سلغمات:(سَل-غَ-مات)اسم- سنګ پشت- شمشتی- مېچنی-

سلف:(سَ-لَف)اسم- واحد- مذکر- تېر شوی- پخوانی خلق- اولنی خلق- دَ تېرې زمانې مخلوق- (م- عربی)-

سل کاله:(سَل-کا-له)اسم- صدی- پېړی-

سلک:(سلک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ موتیانو (مرغلرو) هار یا لړی- (۲)قطار- پله- صف- (م- عربی)-

سل کروړه:(سَل-کرو-ړه)اسم عدد- وګورئ اَرب-

سل کلن:(سَل-کَ-لَن)اسم صفت- سل کلنے- دَ سلو کالو-

سل کلنے:(سَل-کَ-لَ-نے)اسم صفت- دَ سلو کالو سړے- هغه سړے چې عمر ئې

ی (ځی-رَل)، ې(مې-ره-وَل)، ئ(پیا-لِی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

سل کاله ږی- سل کلن-

سلک:(س-لک)اسم- واحد- مذکر- هغه لو شوی غنم چي لا غوبل شوی نهٔ وی-

سلګه:(سل-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنم دَ ږانډی هغه برنی برخه چي وږے وريوري نښتے وی-

سلګۍ:(سل-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سګلې- اېټکې- نښتې نښتې ژړا-

سلم:(س-لم)اسم- دَ غلې دَ خريدارۍ نه وړاندې دَ هغې قيمت ادا کونه- (م- عربی)-

سلم:(س-لم/س-لِم)اسم صفت- سلم عدد- سلم نمبر- دَ سلو عدد سره متعلق-

سلم:(س-لم)اسم- واحد- مذکر- ټبر- قبيله- خاندان- خېل- طائفه-

سلمانی:(سل-ما-نی)اسم- واحد- مذکر- نائی- هغه څوک چي دَ خلقو سرونه او ږيرې جوړوی- (افغانستان)-

سلمچی:(س-لم-چی)اسم- واحد- مذکر- چيلمچی- لاس وينځونکے-

سلمشر:(سل-مهٔ-شر)اسم صفت- دَ سلو سپاهيانو مشر- يوه فوځی عهده-

سلمه:(سل-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حېرانتيا- تعجب- حېرت- اريانی- (۲)دَ سرو يا سپينو يو قسم پرقېدونکے تار چي پهٔ کپړه يا څپلو پرې بوټي وغېره کولے شي-

سلمه:(سل-مه)اسم- واحد- مؤنث- کورنی- خېل- قبيله- خاندان- ټبر-

سلمه ستاره:(سل-مه-س-تا-ره)اسم مرکب- سلمه او ورسره ستارې ټک رهنه- دَ سلمه ستارې کار-

سلنده:(سلن-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- شنډه ښځه- هغه ښځه چي بچی يې نهٔ کيږی-

سلوا:(سل-وا)اسم- واحد- مذکر- مرز- بټېر- سلوی- (م- عربی)-

سلواغه:(سل-وا-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوکه- دَ څرمنې هغه لوښے چي دَ کوهی نه پرې اَبهٔ راويستے شي- (۲)دَ دلوی مياشت-

سلوتری:(س-لو-تری)اسم صفت- سنوتری- دَ ږنګرو معالج- دَ څارويو ډاکټر- (م- هندی)-

سلوک:(س-لوک)اسم- واحد- مذکر- رويه- کردار- طور طريقه- خوی خصلت-

سلوکی:(س-لو-کی)اسم- مخور- عزتمند-

سلوم:(سلوم)اسم صفت- (۱)څرګند- ښکاره- (۲)نوموړے- مشهور-

سلونه:(س-لو-نه)اسم- نمکين-

سلونه توب:(س-لو-نه-توب)اسم- نمکين توب-

سلوه:(سل-وه)اسم- واحد- مؤنث- مرسته- مهربانی- مهربانګی-

سلوی:(سل-وی)اسم- واحد- مذکر- هغه طعام چي خدای پاک به بنی اسرائيلو ته دَ مرزو پهٔ شکل کښې پهٔ کثرت سره ورکولو- سلوا-

سله:(س-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غنمو يا اوربشو دَ وږی لشه- لشه- لشکی- (۲)هغه تندی غوا چي پنځ يې ډېر ټينګ او غوږ وی-

سله:(سهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خښته- خشته- (۲)دَ خښتې قالب- دَ خښتې سانچه- چکی-

سليپر:(س-لی-پر)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټان چي ډېر پهٔ اسانه پهٔ پښو کښې اچولے شي-

سليټ:(سليټ)اسم صفت- سليټ- تر ځلې ځلې ړک- بې شانه ړک-

سليټی:(س-لی-ټی)اسم- واحد- مؤنث- چلی- ترنګړ- ترنګړ-

سليچه:(س-لی-چه)اسم- واحد- مؤنث- سنګين-

سليز:(سهٔ-ليز)اسم صفت- دَ سلو- سلم- دَ سلو روپيو نوټ-

سلير:(س-لير)اسم صفت- دَ ترتيب پهٔ لحاظ "سلم"- دَ سلو-

سليس:(س-ليس)اسم- واحد/جمع- مذکر- آسان- ساده- عام فهم- دَ ګران يا مشکل ضد-

سليقه:(س-لی-قه)اسم- واحد- مؤنث- تميز- هنر- لياقت- سنجيدګی-

سليکه:(سلی-که)اسم- واحد- مؤنث- څريکه- داره- بربښ-

سليم:(س-ليم)اسم صفت- نرم زړے- ښهٔ زړے- هغه څوک چي دَ زړهٔ نه ډېر ښهٔ وی-

سلېټ:(س-لېټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هر هغه ماده چي دَ څارويو شکو نه جوړه شوی وی- (۲)هغه توره تختی چي پهٔ چاک يا سلېټی پرې ليکل کيږی-

سلېټی:(س-لې-ټی)اسم- هغه سپين سخت چاک چي پهٔ سلېټ وربانديې ليکل کيږی-

سلېښ:(سلېښ)اسم- واحد/جمع- مذکر- سلېښت- سرېښ- سرېش- ګوند-

سلېښناک:(سلېښ-ناک)اسم صفت- دَ سلېښو يا سرېښو اثر لرونکے- سلېښژن-

سلېښناکه:(سلېښ-نا-که)اسم صفت- واحد- مؤنث/مذکر- سرېښناکه- پهٔ سلېښو لړلے-

سلېښت:(سلېښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګوری سلېښ-

سلېښکی:(سلېښ-کی)اسم- سرېښ- سلېښ-

سلېمان:(س-لې-مان)اسم- دَ يو مشهور پېغمبر نوم چي پهٔ انسانانو، پېريانو او ديوانو به يې حکومت کولو- دَ ځناورو او حشراتو پهٔ ژبه پوهېدو-

سلېمانی:(س-لې-ما-نی)اسم صفت- (۱)يو قسم تور او سپين رنګ لرونکے کانړے چي دَ اوږهٔ کولو نه پس سترګو کښې واچولے شي نو دا خبره مشهوره ده چي هغه کس ته هر څهٔ ښکاری خو هغه چا ته نهٔ ښکاری- (۲)حضرت سليمان عليه السلام ته منسوب-

سلېمانۍ:(س-لې-ما-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم غمے يا مری چي ډېره مبارکه ګڼلے شي-

سلی:(س-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ټوپک صفا کولو سيخ چي لهٔ اُسپنې جوړ وی- (۲)انبار- ډېرے- دلی- خری- کوټه-

سلے:(س-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ پيتلو يا جستو ګټمه- بې غمی ګټه-

سم:(سم)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- روغ- جوړ- نېغ- درست- برابر- صحيح- مؤنث سمه-

سم:(سم)اسم- واحد جمع- مذکر- زهر- وژونکے څيز- ګندېر- جړ-

زبر"(ځ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ژ-ره)، ۀ"(پو-هې-دهٔ)

(م- عربي)-

سُم:(سُم)اسم- واحد- مذکر- غار- سُرے- دَ ستنې سورے- سروے- سپم- (م- عربي)-

سما:(سَ-ما)اسم- واحد- مذکر- (۱)سماٴ- آسمان- (۲)چت-

سماد:(سَ-ماد)اسم- سمون- عدل-

سماج:(سَ-ماج)اسم- واحد- مذکر- تهذيب- معاشره- (م- سنسکرت)-

سماجت:(سَ-ما-جت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټينګېدنه- (۲)ترېوېدنه- (۲)منت- خوشامنده- فرياد- (م- عربي)-

سماجي:(سَ-ما-جي)اسم صفت- دَ سماج سره متعلق-

سماچه:(سَ-ما-چه)اسم- واحد- مؤنث- سينه بند- باډي- هغه پوشاک چې زنانه يې سينې ته اچوي-

سماسه:(سَ-ما-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سموسه-

سماع:(سَ-ماع)اسم- واحد- مذکر- اورېدنه- (م- عربي)-

سماعت:(سَ-ما-عت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سماع- (م- عربي)-

سماعي:(سَ-ما-عي)اسم صفت- (۱)اورېدلے- (۲)دَ اورېدو- دَ اورېدو سره متعلق-

سماغ:(سۀ-ماغ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ونه او دَ هغې ميوه چې ترېو خوند لري-

سمانه:(سَ-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- پېل و پال- اَخ و ډب- سامانه-

سماؤ:(سَ-ماؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)عدل- انصاف- (۲)سموالے- درست والے-

سماوات:(سَ-ما-وات)اسم- جمع- مذکر- دَ سماٴ جمع- اسمانونه- وګورئ سماٴ-

سماوات:(سَ-مه-وات)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سره سمواتې-

سماوار:(سَ-ما-وار)اسم- واحد- مذکر- لۀ زيړو نه جوړ دَ اَبو ګرمولو لوښے چې بمبه پکښې لګېدلې وي-

سمباتي:(سم-با-تي)اسم- کناټي- سمباتي-

سمباټي:(سم-با-ټي)اسم- کناټي- سمباتي-

سمبال:(سَم-بال)اسم صفت- سنبال- (۱)جوړ- تيار- برابر- (۲)سينګار کړے- مؤنث سمباله-

سمبالښت:(سَم-با-لښت)اسم- سنبالښت- (۱)تيارے- برابرے- (۲)سينګارونه- ږول ډال- (۳)حفاظت-

سمبالول:(سَم-با-ل-وَل)مصدر متعدي- (۱)جوړول- تيارول- برابرول- (۲)سينګارول-

سمبالون:(سَم-با-لَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سمبالول-

سمبالونکے:(سَم-با-ل-وون-کے)اسم فاعل- جمع سمبالونکي- مؤنث سمبالونکې- وګورئ سمبالول-

سمبالونګ:(سَم-با-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سمبالول-

سمبالونه:(سَم-با-لَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سمبالول-

سمبالوۀ:(سَم-با-ل-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ سمبالول-

سمبالي:(سم-با-لي)اسم- واحد- مذکر- (۱)انتظام- سمبالېدنه- سمبالښت- (۲- صفت)سمبالونکے-

سمبالېدل:(سَم-با-لې-دل)مصدر لازم- (۱)جوړېدل- تيارېدل- برابرېدل- (۲)سينګارېدل-

سمبالېدن:(سَم-با-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سمبالېدل-

سمبالېدنګ:(سَم-با-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سمبالېدل-

سمبالېدنه:(سَم-با-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سمبالېدل-

سمبالېدونکے:(سَم-با-لې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع سمبالېدونکي- مؤنث سمبالېدونکې- وګورئ سمبالېدل-

سمبالېدۀ:(سَم-با-لې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ سمبالېدل-

سمبوسه:(سم-بو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سموسه- (م- فارسي)-

سمبوغکه:(سَم-بو-غه-که)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے او تنګ لوښے- (افغانستان)-

سمبه:(سم-به)اسم- واحد- مؤنث- تبر يا ترېنځ کښې دَ لاستي اچولو سُورے-

سمت:(س-مت/سمت/سمت)اسم- واحد- مذکر- (۱)طرف- خوا- لور- لورے- پلو- (م- عربي)- (۲)کافي مقدار- پوره اندازه-

سمتره:(سم-تَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سنګتره-

سمته:(سَ-مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- برابر مقدار- کافي- جمع سمتې-

سمټ:(س-مټ)اسم صفت- واحد- مذکر- لويه پګړۍ-

سمټر:(سۀ-مۀ-ټر)اسم صفت- ډېر ځرب- غوښن- چاغ- ډېر غټ- شلنډ-

سمټه:(سۀ-مۀ-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)لويه پګړۍ- غټ پټکے- (۲)چاغه- ځربه- شلنډه-

سمټے:(سم-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ وړو ماشومانو يوه لوبه چې پۀ کاڼو يې کوي- (افغانستان)-

سمچين:(سم-چين)اسم- ځمکه کښې ځۀ شے جوړونه او بيا پوښنه- زمين دوز- (کاکړ)-

سمڅ:(س-مڅ)اسم- واحد- مذکر- سمڅه- غار- کاره- پۀ غرۀ کښې قدرتي غار-

سمڅه:(س-مۀ-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سمڅ-

سمخ:(س-مخ)لاحقه- دَ سوړ سره يوځاې راځي او دَ تاکيد پۀ معنو کښې استعماليږي-

سمخ سترګے:(سَ-مخ-ستَر-ګے)اسم صفت- کلک سترګے- شوخ چشمه- سپين سترګے-

سمخنے:(سَ-مه-خۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- جونګړه- هغه کېږدۍ چې دَ زړو ټوکرانو نه جوړيږي- (افغانستان)-

سمدار:(سَم-دار)اسم صفت- لکۍ وال- لکے وال- لکۍ لرونکے-

سمدست:(سم-دست)متعلقِ فعل- سمدستي- سم دَ لاسه- فوراً- ناگهانه- ناڅاپه- اتفاقاً-

سمدستي:(سَم-دَس-تي)متعلقِ فعل- فوراً- دَ سترګو رپ کښې- دَستي- ژر- بې لهٔ ځنډه-

سم دَ لاسه:(سَم-دَ-لا-سه)مرکب/متعلقِ فعل- وګورئ سمدستي-

سمدم:(سَم-دم)اسمِ صفت- (۱)روغ جوړ- ابغ نيغ- روغ رمټ- سالم- (۲)اصل- برابر-

سمدني:(سَم-دَ-ني)اسم صفت- سمدستي- ناګهانه- ناڅاپه-

سمر:(س-مَر)اسم- واحد- مذکر- هغه وړه قيصې چې ماشومانو ته دَ اودهٔ کېدو نه مخکښې اچولے شي- (م- عربي)-

سمرن:(سُم-رن)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ هندوانو دَ عبادت کولو مالا- (۲)تور- (کاکړ)-

سمساتنه:(سم-سا-تهٔ-نه)اسم- امانت-

سمساره:(سَم-سا-ره)اسم- واخد- مؤنث- وګورئ سمسره-

سمسره:(سم-سه-ره)اسم- واحد- مؤنث- سمسيره- سمساره- سوسماره- شلخوړکه-

سمسود:(سَم-سود)اسم- واحد- مذکر- دَ انار دَ ونې پهٔ شان يوه زمرژنه غرنيزه ونه-

سمسور:(سَم-سور)اسمِ صفت- تروتازه- شګفته- غوړېدلے- رسېدلے فصل-

سمسورتوب:(سَم-سور-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګلونو او ونو غوړېدنه- (۲)دَ فصل پخېدنه-

سمسورتيا:(سَم-سور-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سمسورتوب-

سمسوروالے:(سَم-سور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سمسورتوب-

سمسورول:(سَم-سو-ر-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)تروتازه کول- ګلونه غوړول- (۲)فصل پخول- (۲)آبادول-

سمسوروَن:(سَم-سو-ر-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورول-

سمسورونکے:(سَم-سو-ر-وَن-کے)اسمِ فاعل- جمع سمسورونکي- مؤنث سمسورونکې- وګورئ سمسورول-

سمسورونګ:(سَم-سو-ر-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورول-

سمسورونه:(سَم-سو-ر-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورول-

سمسوروهٔ:(سَم-سو-ر-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورول-

سمسوري:(سَم-سو-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ سمسورتوب- (۲)غېرت-

سمسورېدل:(سَم-سو-رې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)تروتازه کېدل- (۲)پخېدل- (۲)ځواني ته رسېدل- (۴)آبادېدل-

سمسورېدن:(سَم-سو-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورېدل-

سمسورېدنګ:(سَم-سو-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورېدل-

سمسورېدنه:(سَم-سو-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورېدل-

سمسورېدونکے:(سَم-سو-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ سمسورېدل-

سمسورېدهٔ:(سَم-سو-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سمسورېدل-

سمسورے:(سَم-سو-رے)اسمِ صفت- يو شان- پهٔ يوه انداز- رتبه او طاقت کښې مساوي- برابر- سارے- انډول- مانند-

سمسيره:(سم-سي-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سمسره-

سمښت:(س-مَښت)اسم- واحد- مذکر- سمون- برابري- برابروالے-

سمښت:(سَمښت)اسم- واحد- مذکر- بُغض- کينه- حسد-

سمع:(س-مع)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوږ- دَ اورېدو حس- (۲)اورېدنه-

سمعي:(سم-عي)اسم- واحد- مذکر- دَ اورېدو- هغه څهٔ چې اورېدے شي-

سمغولي:(سَم-غو-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سمغالے- دَ سوې دَ وسېدو ځاې-

سمک:(س-مک)اسم- واحد- مذکر- کب- ماهے- مهے-

سمند:(س-مَند)اسم- واحد- مذکر- زېړبخن اس-

سمندر:(س-مَن-دَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوئ درياب- بحر- (۲)اورمږک- سيتي- دَ اور چينجے-

سمندروز:(س-مند-روز)اسم- واحد- مذکر- يو قسم رېښمينه کپړه- (افغانستان)-

سمندري:(س-مَن-دهٔ-ري)اسمِ صفت- سمندر سره متعلق- وګورئ سمندر-

سمندے:(س-مَن-دے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم زېړ رنګ لرونکے منږک-

سمنډول:(س-مَن-ډول)اسم- واحد- مذکر- شين ګلے- شوم ګل- يو قسم وابنهٔ-

سمنګے:(س-مَن-ګے)اسم- واحد- مذکر- يو وړوکے دسترخوان چې پهٔ ډوډيو يا پېړو پهٔ دې غرض خوروَلے شي چې ګرد يا دوړه پرې ونهٔ غرځيږي-

سمنه:(س-مهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- اصلاح- ترتيب- سمُون- برابري- سمونه-

سموالے:(سَم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- صحيح والے- درست والے- نېغ والے- سمون-

سمور:(س-مُور)اسم- واحد- مذکر- دَ ګيدړ نه لږ وړوکے تور رنګ لرونکے ځناور چې دَ څرمنې نه ې ټوپۍ او دَ کالو استر جوړولے شي- تورلمے-

سموسه:(س-مو-سه)اسم- واحد- مؤنث- مخروطي شکل لرونکے دَ مېدې نه جوړ يو قسم خوراک چې مېنځ کښې ې قيمه، الوګان، پياز او دنيا وغېره کېږ وي او غوړيو کښې تلېدلے وي-

سمول:(س-م-وَل)مصدرِ متعدي- (۱)برابرول- جوړول- تنظيمول- رغول- (۲)اصلاح کول- لارې ته راوستل-

سموم:(س-موم)اسم- واحد/جمع- مذکر- ګرمه هوا- زهريله هوا- جوله-

سمون:(س-مُون)اسم- واحد- مذکر- سمے- برابرے- روغ والے- تصحيح- جوړښت- موافقت-

سمون:(س-م-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سمول-

سمونتون:(س-مُون-تون)اسم- واحد- مذکر- کارخانه- فيکټري- هغه ځاې

زبر"(ح-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

چې مصنوعات پکښې تیاریږی-

سمونکے:(سَ-مِ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سمونکي- مؤنث سمونکې- وګورئ سمول-

سمونګ:(سَ-مَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سمول-

سمونه:(سَ-مَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سمول-

سموهٔ:(سَ-مَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سمول-

سمه:(سَ-مه)اسم صفت- واحد- (۱)دَ سم مؤنث- وګورئ سَم- (۲)درسته خبره- صحیح خبره- (۳)هواره- مسطح-

سمی:(سَ-مي)اسم صفت- دَ زهرو- زهرژن-

سمیار:(سَم-یار)اسم صفت- چمیار- موچی-

سمیع:(سَ-میع)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اورېدونکے- (۲)دَ خدایٔ پاک یو صفتي نوم-

سمېدل:(سَ-مې-دل)مصدر لازم- (۱)برابرېدل- جوړېدل- تنظیمېدل- روغېدل- رغېدل- (۲)لارې ته برابرېدل- اصلاح کېدل-

سمېدن:(سَ-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سمېدل-

سمېدنګ:(سَ-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سمېدل-

سمېدنه:(سَ-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سمېدل-

سمېدونکے:(سَ-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ سمېدل-

سمېدهٔ:(سَ-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سمېدل-

سمے:(س-مے)اسم- (۱)سمون- برابرے- جوړ- تړون- پیوند- سموالے- (۲)کچکر-

سن:(سَن)اسم- واحد- مذکر- عمر- کال- دَ عمر مقدار-

سنا:(سهٔ-نا/س-نا)اسم- واحد- مؤنث- دَ مشرانو جرګه- دَ مشرانو مجلس-

سناخ:(س-ناخ)اسم- کوړې-

سنار:(سَ-نار)اسم صفت- واحد- مذکر- زرګر- صراف-

سناری:(س-نا-ری)اسم- (۱)سکالي- پاولي- (۲)زرګري- (۲- صفت)طلاکاري شوے- مطلا-

سناسی:(سَ-نا-سي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سنهاسي-

سنان:(س-نان)اسم- واحد- مذکر- دَ نېزې تېره څوکه- دَ غشي څوکه- شلګے- برجو- باټ-

سنبال:(سَم-بال)اسم صفت- سمبال- (۱)جوړشوے- تیار- برابر- (۲)ږول سینګار کړے-

سنبالښت:(سم-با-لښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سمبالښت-

سنبالول:(سم-با-له-ول)مصدر متعدي- وګورئ سمبالول-

سنبل:(سُم-بل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے او دَ هغې ګل چې زړهٔ راکښونکې خوشبوئ کوي او دَ نرۍ نرۍ تارونو پهٔ شکل کښې لیدے شي- څڼې- څڼې کوکو-

سنبل زار:(سُم-بل-زار)اسم- هغه ځایٔ چې دَ سُنبل ګلونه پکښې کېږي-

سنت:(سُ-نت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اسلامي قانون دوېم ماخذ- طریقه- روش- (۲)دَ حضرت محمد صلی الله علیه وسلم طور طریقه او عادت و اطوار- (۳)سونت- ختنه- هغه طریقه چې دَ مسلمانانو بچو نه دَ شرعي احکاماتو مطابق دَ چوني (سوخې) دَ سر پسته حصه پرېکولے شي-

سنترورزه:(سنت-رو-زه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مېوه-

سنتره:(سَن-تَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- خوږکمبرے- سنګتره- دَ مالټې پهٔ شان یوه اُبهٔ لرونکې مېوه-

سنتری:(سَن-تَري)اسم- واحد- مذکر- سرکاري پهره دار- سپاهي- څوکیدار- جمع سنتریان-

سنتول:(سُ-نَ-تَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)ختنه کول- سونتول- پهٔ ماشوم والي دَ ذَکر دَ سر نه اضافي غوښه پرېکول- (۲)دَ چا نه پهٔ ټګۍ څهٔ اخستل یا شوکول-

سنتون:(سُ-نَ-تَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سنتول-

سنتونکے:(سُ-نَ-تَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ سنتول-

سنتونه:(سُ-نَ-تَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنتول-

سنتېدل:(سُ-نَ-تې-دل)مصدر لازم- سونتېدل- ختنه کېدل- پهٔ ماشوم والي دَ ذکر دَ سر نه اضافي غوښه پرېکېدل- (۲)مجازاً دَ چا نه پهٔ ټګۍ څهٔ اخستے کېدل یا شوکېدل-

سنتېدن:(سُ-نَ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سنتېدل-

سنتېدنګ:(سُ-نَ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سنتېدل-

سنتېدنه:(سُ-نَ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنتېدل-

سنتېدونکے:(سُ-نَ-تې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سنتېدونکي- مؤنث سنتېدونکې- وګورئ سنتېدل-

سنتېدهٔ:(سُ-نَ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سنتېدل-

سنته:(سُ-نَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- غړاڅکے- یو غرنیز بوټے-

سنټ:(سُ-نټ)اسم- واحد- مذکر- سټکے- سندان-

سنټه:(سَن-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څېره- قیافه- بڼه- (۲)لنډه- (افغانستان)-

سنج:(سَنج)اسم- واحد- مذکر- هغه نرے دېوال چې دَ کوټې دَ پاسه دَ پردې راوستو دَ پاره چارچاپېره تاؤ وي-

سنج:(سَنج)اسم صفت- غمژن- پرېشانه- خفه- دلګیر- دق-

سنجاب:(سَن-جاب)اسم- واحد- مذکر- دَ پیش نه لږ وړوکے خناور-

سنجاق:(سَن-جاق)اسم- واحد- مذکر- دَ سټېل یو قسم وړه ستن چې یو سر یٔ تېرهٔ او بل غُنډ وي-

سنجتوب:(سَنج-توب)اسم- واحد- مذکر- غمژن توب- پرېشاني- خفګان-

سنجوالے:(سَنج-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سنجتوب-

سنجول:(سن-ج-ول)مصدر متعدي- تلل- اندازه کول-

سنجولے:(سَن-جَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سنجولي- مؤنث سنجولې- وګورئ

ئ (څې-رل)، ې (هې-ره-وَل)، ي (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

سنجول۔

سنجون:(سن-ج-ون)حاصل مصدر- وګورئ سنجول۔

سنجونکے:(سن-ج-وون-کے)اسم فاعل- جمع سنجونکی- مؤنث سنجونکې- وګورئ سنجول۔

سنجونګ:(سن-ج-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سنجول۔

سنجونه:(سن-ج-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنجول۔

سنجیته:(سن-جی-ته)اسم- واحد- مؤنث- د ولې (بید) په شان يو قسم ونه۔

سنجيده:(سن-جی-ده)اسم صفت- مهذبه- د عقل او فکر خاوند۔

سنجېدل:(سن-جې-دل)مصدر لازم- اندازه کېدل- تللے کېدل۔

سنجېدلے:(سن-جې-ده-لے)اسم مفعول- جمع سنجېدلی- مؤنث سنجېدلې- وګورئ سنجېدل۔

سنجېدن:(سن-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سنجېدل۔

سنجېدنګ:(سن-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سنجېدل۔

سنجېدنه:(سن-جې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنجېدل۔

سنجېدونکے:(سن-جې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سنجېدونکی- مؤنث سنجېدونکې- وګورئ سنجېدل۔

سنجېده:(سن-جې-ده)حاصل مصدر- وګورئ سنجېدل۔

سنخل:(سن-خل)مصدر متعدی- (۱)تویول- خالی کول- (۲)آزادول- خوشې کول- ایله کول۔

سنخلی:(سن-خلی)اسم- واحد- مؤنث- سیزنی- د ماشومانو د روږی (اوربی) د تېرلو مزے۔

سنخے:(سن-خے)اسم- وګورئ خمزورے۔

سنچوټ:(سن-چوټ)اسم- واحد- مذکر- هغه تیره یا کانړے چې په دېوال کښې د نښې په غرض ایښودے کیږی۔

سند:(س-ند)اسم- واحد- مذکر- (۱)ثبوت- سرټیفیکیټ- سرټیفیکیټ- وثوق- اعتبار- (۲)هغه تحریر چې تعلیم یا څه اهم څیز ثابتوی- تصدیق نامه- لیکلے حکم۔

سند:(سند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سیند- (افغانستان)۔

سندان:(سن-دان)اسم- واحد- مذکر- د اسپنې کوړۍ چې لوهاران وربانديې اسپنه ږدی او بیا یې په پلک ټکوی۔

سندانکه:(سن-دا-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- د چرګ چرګوړو شاټینکه- (افغانستان)۔

سندر:(سن-در)اسم صفت- (۱)ښکلې- ښائسته- حسینه- (۲)يو قسم مضبوط لرګے چې جهازونه ترې جوړولے شی- (۳)وګورئ سندور۔

سندربول:(سن-در-بول)اسم صفت- وګورئ سندرغاړے- مؤنث سندربوله۔

سندرغاړے:(سن-در-غا-ړے)اسم صفت- سندربول- سندرې ویونکے- د ساز سره آواز ویستونکے- لوبې ویونکے۔

سندرکه:(سن-در-که)اسم- واحد- مؤنث- د آبو فواره۔

سندره:(سن-ده-ره)اسم- واحد- مؤنث- لوبه- ترانه- جمع سندرې۔

سندرېړے:(سند-رې-ړے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم صحرائے واښه چې نری پاسته ازغی لری۔

سندړ:(سن-دړ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم غټ اوبښ- (افغانستان)۔

سندوخ:(سن-دوخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ صندوق- (افغانستان)۔

سندوته:(سن-دو-ته)اسم- واحد- مؤنث- زېړ ګل لرونکې يوه ونه او د هغې مېوه۔

سندوخچه:(سن-دوخ-چه)اسم تصغیر- صندوقچه- وړوکے صندوق۔

سندور:(سن-دور)اسم- جمع- مذکر-سوندر- يو قسم سره سفوف- سیندور- سندر۔

سندورے:(سن-دو-رے)اسم- هغه زانه چې سر یې سور مائل وی۔

سندول:(سن-ده-ول)مصدر متعدی- رایې ورکول- مشوره ورکول- سفارش کول- مصلحت کول۔

سنډے:(سن-ډے)اسم- واحد- مذکر- د ګل لاله بوټے۔

سنډ:(سنډ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے او د هغې پټ چې پړے ترې غړلے شی۔

سنډا:(سن-ډا)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مېښې نر- (۲- صفت)مجازاً غټ کټ او خرب سړے۔

سنډاس:(سن-ډاس)اسم- واحد- مذکر- منډاس- ټټی- غسل خانه- پاخانه۔

سنډاسی:(سن-ډا-سی)اسم- واحد- مذکر- هغه ملنګ یا فقیر چې په غرونو او صحراګانو د کیمیا په بوټی پسې ګرځی۔

سنډک:(سن-ډک)اسم- واحد- مذکر- د مستو یا شلو د چنولو ټوکره۔

سنډل:(سن-ډل)مصدر لازم- څه څیز په زوره اوچتول راخلاصول- سنډوهل- څنډل۔

سنډمسنډ:(سنډ-م-سنډ)اسم صفت- غټ پټ- تکړه تیار- ښه خورب او چاق۔

سنډن:(سن-ډن)حاصل مصدر- وګورئ سنډل۔

سنډنګ:(سن-ډنګ)حاصل مصدر- وګورئ سنډل۔

سنډنه:(سن-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنډل۔

سنډونکے:(سن-ډون-کے)اسم فاعل- جمع سنډونکی- مؤنث سنډونکې- وګورئ سنډل۔

سنډه:(سن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صحرائی توره زرکه- (۲- صفت)شنډه ښځه- (۲)هغه چرګه چې اګۍ نه اچوی۔

سنزلوک:(سن-ز-لوک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښه چې د بلوط د ونې لاندې رازرغنیږی او همیشه شین وی۔

سنزله:(سن-ز-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تسندے- (۲)يوه ونه چې لکه د مرخنیو مېوه نیسی۔

سنسکرت:(سن-سک-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)صفا- پاک- پاکیزه- (۲)د هندوانو يوه پخوانۍ ژبه۔

سنګ:(سَ-نګ)اسم- واحد- مذکر- د لرګي يا خاورو نه جوړ غټ بشانګ-
سنګه:(سَهٔ-نَهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- د کونټرو نيولو يو قسم لومه-
سنګيا:(سنګ-يا)اسم- واحد- مذکر- (۱)زرنيخ- يو زهرژن کاڼے- (۲)مر مُضر ځير-
سنګ:(سنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کاڼے- (۲)وزن- بُوج- (م- فارسي)-
سنګ:(سنګ)اسم صوت- (۱)د ماشوم د ژړا نرے آواز- (۲)د ټوپک د ګولۍ آواز-
سنګار:(سنګ-ګار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سينګار-
سنګارول:(سنګ-ګا-رَ-وَل)مصدر متعدي- جوړول- ښائسته کول- سمبالول- ښکلي کول-
سنګارون:(سنګ-ګا-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سنګارول-
سنګارونکے:(سنګ-ګا-ر-وون-کے)اسم فاعل- جمع سنګارونکي- مؤنث سنګارونکې- وګورئ سنګارول-
سنګارونګ:(سنګ-ګا-رَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سنګارول-
سنګارونه:(سنګ-ګا-رَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنګارول-
سنګاروهٔ:(سنګ-ګا-رَ-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سنګارول-
سنګاره:(سنګ-ګا-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ازغن بوټے چې مېوې ته ئې سينګاړه وائي- د دې بوټي ځېلې په اُبو کښې وي-
سنګاري:(سن-ګا-ري)اسم- واحد جمع- مؤنث- د کېانو مشهور قسم چې رنګ ئې ږوب سور يا باټينګړې وي-
سنګاوړ:(سينګ-ګا-وړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پتوار- سکان- د کشتۍ وروستۍ برخه- (۲)هغه لويه چپه چې کشتي پرې چلولے شي-
سنګتا:(سنګ-تا)اسم- واحد- مؤنث- د يرې دوائي نوم-
سنګتاؤ:(سنګ-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ترکيبي ډرمل-
سنګتيا:(سنګ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- زرنيخ- منرک جړ-
سنګ تراش:(سنګ-تَ-راش)اسم صفت- کاڼي توګلو والا- قيمتي کاڼي نه غمي جوړونکے- د کاڼو نه ځيزونه جوړونکے-
سنګ تراشي:(سنګ-ترا-شي)اسم- واحد- مؤنث- د سنګ تراش کار او پېشه-
سنګتره:(سنګ-تَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- د مالټې د خاندان يوه مېوه چې خوږ خوند لري او پوستکے ترې ډېر په آسانه جدا کيږي- د CITRUS د خاندان يوه ونه او د هغې مېوه-
سنګټ:(سنګ-ګټ)اسم- واحد- مذکر- قفس-
سنګدان:(سنګ-دان)اسم- واحد- مذکر- د چرګ ښاټينګه-
سنګدل:(سنګ-دل)اسم صفت- سخت سړے- ظالم- بې رحمه- د کلک زړهٔ خاوند-
سنګدلي:(سنګ-دَ-لي)اسم- واحد- مؤنث- بې رحمي- ظلم-
سنګر:(سنګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مورچل- مورچه- (۲)کچه قلا- (۳)پُشته-

سنګراني:(سنګ-را-ني)اسم صفت- تېزرفتاره آس-
سنګره:(سنګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- د جنډ د ونې پلے-
سنګري:(سنګ-ري)اسم- جمع- مؤنث- غټې وريژې- د شولې وريژې-
سنګرېزه:(سنګ-رې-زه)اسم- جمع- مؤنث- باجرې- چانګړ- واړهٔ کاڼي-
سنګړه:(سنګ-کَهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پلنه او غټه تيره-
سنګزن:(سنګ-زَن)اسم صفت- ځنګزن- په ترخ-
سنګسار:(سنګ-سار)(۱- اسم صفت)هغه څوک چې د څهٔ سزا په وجه په کاڼو دې حد له وويشتے شي چې مړ شي- (۲- اسم)ډېر وژنه- د کاڼو په ويشتو مړکونه-
سنګسارول:(سنګ-سا-رَ-وَل)مصدر متعدي- په کاڼو ويشتل او مړهٔ کول-
سنګسارون:(سنګ-سا-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سنګسارول-
سنګسارونکے:(سنګ-سا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ سنګسارول-
سنګسارونه:(سنګ-سا-رَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنګسارول-
سنګسارېدل:(سنګ-سا-رې-دَل)مصدر لازم- په کاڼو ويشتلے کېدل او مړهٔ کېدل-
سنګسارېدن:(سنګ-سا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سنګسارېدل-
سنګسارېدنه:(سنګ-سا-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سنګسارېدل-
سنګسارېدونکے:(سنګ-سا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سنګسارېدونکي- مؤنث سنګسارېدونکې- وګورئ سنګسارېدل-
سنګسارېدهٔ:(سنګ-سا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سنګسارېدل-
سنګ سول:(سنګ-سول)اسم- واحد- مذکر- د شمالي علاقو په غرونو کښې پيدا کېدونکے يو قسم بوټے-
سنګک:(سنګ-ګک)صفت- (۱)متکر- مټکور- (۲)د يخنۍ له کبله د حبوباتو يا په ونو کښې د مېوو وچېدنه- (۲)مشکله موضوع يا کار-
سنګکه:(سنګ-ګَ-که)اسم- واحد- مؤنث- د زنانهٔ يوه بيماري چې د اولاد د پيدا کېدو نه پس پېدا کيږي- (افغانستان)-
سنګلاخ:(سنګ-لاخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سکوره- کُداله- کُدالي- (۲)کاڼېزه زمکه-
سنګلاؤ:(سنګ-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- يو آبي ځناور- سګلاهو-
سنګوپ:(سنګ-ګوپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سرکوڼړې- سرکنډې- سرلاټې- سرکول- سرکونړو- (افغانستان)-
سنګوټے:(سنګ-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- د سوې بچے-
سنګورے:(سنګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم صحرائي بوټے-
سنګوړے:(سنګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ځناور بچے- (۲)ښائسته او ښکلے ماشوم-
سنګيت:(سنګ-ګيت)اسم- واحد- مذکر- د موسيقي علم- د موسيقي پوهه-
سنګين:(سنګ-ګين)اسم صفت- (۱)د دبدبې او وقار ښښتن- دروند- پټ من-

ی (خي-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ے (تن-دے)، ۍ (پيا-لۍ) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

(۲)یو قسم پېشغوزه چې پهٔ ټوپکه کښې لګولے شي-

سنګړ :(سنګ-ګړ)اسم- واحد- مذکر- شکلنه زمکه- کاڼیزه زمکه- شګلوړه زمکه-

سنول:(سَ-نَ-وَل)مصدرِ متعدي- ښورل- خوځول- حرکت ورکول-

سنون:(سَ-نَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سنول-

سنونکے:(سَ-نَ-وَون-کے)اسمِ فاعل- جمع سنونکي- مؤنث سنونکې- وګورئ سنول-

سنونګ:(س-نَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سنول-

سنونه:(سَ-نَ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سنول-

سنوهٔ:(سَ-نَ-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سنول-

سنه:(سَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- سن- نېټه- موده- کال- عمر- تاریخ-

سنهن:(سن-هن)اسم صفت- توربخن- تورغونے- کلوټ- سکاڼ-

سُنی:(سُ-نی)اسم صفت- (۱)اهلِ سُنت والجماعت- دَ حضرت محمد صلی الله علیه وسلم دَ سنتو پېروکار- (۲)دَ مسلمانانو هغه فرقه چې دَ حضرت محمد صلی الله علیه وسلم نه پس حضرت ابوبکر صدیق، حضرت عمر، حضرت عثمان او حضرت علی باالترتیب خلیفه ګان مني-

سنیار:(سَ-یار)اسم- واحد- مذکر- زرګر-

سنیاس:(سَن-یاس)اسم- واحد- مذکر- جوګی توب- سادو توب- فقیری- دَ دنیا نه کناره کشي- (م- سنسکرت)-

سنیاسی:(سَن-یا-سي)اسم صفت- (۱)دَ دنیا نه کناره کش- جوګي- سادو- فقیر- (۲)وګورئ سنداسی- (م- هندي)-

سنیاله(سن-یا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرونهې-

سنیچر :(سَ-نی-چر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خالی ورځ- دَ هفتې ورځ- (۲)یوه ډېره سست رفتاره او منحوسه سیاره- زُحل-

سنېدل:(سَ-نې-دل)مصدرِ لازم- ښېدل- خوځېدل- حرکت ورکولے کېدل-

سنېدلے:(سَ-نې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع سنېدلي- مؤنث سنېدلې- وګورئ سنېدل-

سنېدن:(سَ-نې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ سنېدل-

سنېدنګ:(سَ-نې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ سنېدل-

سنېدنه:(سَ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ سنېدل-

سنېدونکے:(سَ-نې-دَون-کے)اسمِ فاعل- جمع سنېدونکي- مؤنث سنېدونکې- وګورئ سنېدل-

سنېدهٔ:(سَ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ سنېدل-

سنې:(سَ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سوترې- دَ وړي یا سپېنسو نه جوړ نرے پړے- نرۍ رسۍ-

سڼ:(سڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دروغ- دروېغ- (افغانستان)- (۲)وګورئ سونړ- (۳)دَ پوزې دَ سڼ کولو اواز-

سڼا:(سَ-ڼا)اسم صوت- دَ سپېرمو آواز-

سڼکه سڼکه:(سَڼ-که-سَڼ-که)اسم مرکب- هین هین کونه- پهٔ ژړا کښې خلهٔ ورانونه-

سڼو:(س-ڼو)اسم صفت- څڼو- زُلفو-

سو:(سُو)اسم صفت- زخمي- ټپي- ژوبل- پرهرژلے-

سو:(سُو)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدي- شر- فساد- (۲)جانب- طرف- سمت-

سوا:(سُ-وا)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم ساګ- (۲)یو قسم وندنے چې کبان پکښې پېښلے کېږي- (۳)سووا- یو قسم ګیاه-

سوا:(سهٔ-وا)اسم- واحد- مذکر- سود- ربا- (افغانستان)-

سوا:(س-وا)صفت- (۱)زیاتي- پرته- پورته- (۲) بغیر- بې لهٔ دې نه-

سوابق:(س-وا-بق)اسم- جمع- مذکر- دَ سابق جمع- وګورئ سابق-

سوابېره:(سو-وا-بې-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ بېرې دَ خاندان یوه ونه او دَ هغې مېوه-

سواحل:(سَ-وا-حل)اسم- جمع- مذکر- دَ ساحل جمع- غاړې- دَ سمندر یا سیند ژۍ-

سواد:(س-واد)اسم صفت- توربخن- توروالے- تور رنګ ته مائل-

سوار:(س-وار)اسم صفت- سور- سپور- پهٔ اس یا بل یو ځناور سورلی کونکے-

سوارکار:(س-وار-کار)اسم صفت- (۱)پهٔ اس دَ سورلی کولو ماهر- (۲)چابک-

سواره:(س-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو ډنډر- دروزه- دَ غنمو تیلي- (۲)رساله-

سواره څپلی:(سَوا-ره-څپ-لي)اسم- مؤنث- دَ یوې لوبې نوم-

سوارهٔ:(سوا-رهٔ)اسم صفت- دَ سوار جمع- وګورئ سوار-

سوارې:(سَ-وا-رې)اسم- واحد- مؤنث- سورلي- پهٔ اَس، هاتي، موټر، لارۍ یا جهاز وغیره سورېدنه-

سوارې:(سَ-وا-رې)اسم- واحد- مؤنث- دَ نمانځام مېلمستیا- دَ نمانځام دعوت- (افغانستان)-

سوال:(سَوال)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوښتنه- پُښتنه- تپوس- پُرس- (۲)خواست- خېرات غُښته- غُښتنه- (۳)عرض- التجا- درخواست- (م- عربي)-

سوال جواب:(سَوال-ج-واب)اسم مرکب- (۱)چا ته خبر کونه- (۲)بحث- حُجت-

سوالګر:(سَوال-ګر)اسم صفت- سوالګرندے- سوالګرے- سوال کونکے- فقیر- ګدا- خېرات غښتونکے-

سوالګرندے:(سَوال-ګَرن-دے)اسم صفت- سوالګر- سوالګرے- سوالي- خېرمار- چړمار-

سوالګرے:(سَوال-ګهٔ-رے)اسم صفت- خېرمار- سوالي- حاجتمند- سوالګر- سوالګرندے-

سوالي:(سَوا-لي)اسم صفت- سوال کونکے- فقیر- ګدا- خېرات غښتونکے-

سوالگر- سوالگرندے- سوالگرے-

سوالي خور:(سوا-لي-خور)اسم صفت- سوالیندک- مفت خور- تیارخور-

سوالیندک:(سوا-لین-دک)اسم صفت- وګورئ سوالي خور-

سوالیه:(سوا-لي-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوښتنه- پښتنه- استفهام- تپوس- (۲)دَ سوال پښتلو نښه (؟)-

سوان:(سوان)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپني مښلو یوه فولادي آله- دَ چاړې چاقو یا نور دَ داسې څیزونو تېرهٔ کولو آله-

سوانح:(سَ-وا-نح)اسم- واحد- مذکر- دَ ژوند حالات- دَ ژوند لیک- دَ سانحه جمع- (م- عربي)-

سوانح عمري:(سَ-وا-نح-عُم-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ چا دَ ژوند حالات-

سوانح نګار:(سَ-وا-نح-ن-ګار)اسم صفت- دَ چا دَ ژوند حالات لیکونکے-

سوانده:(سوان-ده)اسم صفت- سوے لوے- لوغړن- نیم سوخته-

سوان کاري:(سوان-کا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ سوان بور- مغه بوره چې دَ تانبې دَ سوانولو نه ودرېږي-

سوانګ:(سوانګ)اسم- واحد- مذکر- دَ چا نقل کونه- دَ چا پېښې کونه- دَ شکل او جامې بدلونه-

سوانګ:(سَ-وانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غنمو دَ تېغو نه پخېدونکې یو قسم حلوه- (۲)نقل- پېښې- جادو- ټقاله-

سوانګے:(سوانګ-ګے)اسم صفت- جادوګر- منتري- نقلي- مسخرې کونکے- اداکار- (افغانستان)-

سوانه:(سَ-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- آسانتیا- آساني- سواني-

سواني:(سَ-وا-نې)اسم- واحد- مؤنث- آساني- سوانه-

سواني:(س-وا-نې)اسم- واحد- مؤنث- زیاتي- سر دَ پاسه- وګورئ سوا-

سواني خور:(س-وا-نې-خور)اسم صفت- سودخور- سودمار- دَ سود کاروبار کونکے-

سوب:(سوب)اسم- واحد- مذکر- حاضر- موجود- پهٔ طمع- پهٔ انتظار-

سوب:(سَ-وَب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سبب-

سوب:(سَ-وَب)اسم- واحد- مذکر- چاره- علاج- (افغانستان)-

سوبت:(سو-بت)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېښه- پهٔ جمع خوراک کونه- (۲)تفریح کونه-

سوب ګیر:(سَ-وَب-ګیر)اسم صفت- چاره ساز- مددګار- کار ویستونکے-

سوبله:(سوب-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شوبله-

سوبمن:(سَ-وَب-مَن)اسم صفت- بریالے- فاتح- کامران- مرادمن-

سوبه:(سو-به)اسم- واحد- مؤنث- مراد- مقصد- خواهش- غښته-

سوبے:(سو-بے)اسم- ساګ- سابهٔ-

سوپ:(سوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ دروازې دُرشل- (۲)یو قسم کپړه چې پهٔ مختلفو رنګونو کښې جوړېږي- (۳)ښوروا- شوروا- (م- انګریزي)-

سوپره:(سُوپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- کونه- مقعد- سومبې- دَ لویو بولو اندام-

سوپرے:(سوپ-رے)اسم صفت- (۱)کوني- مفعول- کونه ورکونکے- (۲)نامرد- رذیل-

سوپه:(سو-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سوټه ۱-

سوپنه:(سو-پهٔ-نه)اسم صفت- پواړه- بدرنګه- ناقابله (ښځه)-

سوپې:(سو-پې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بیزو- شادو- (۲)کشکره- کیشکره-

سوپے:(سو-پے)اسم- واحد- مذکر- دَ سوپې مذکر- بیز- دَ بیزوګانو نر جنس-

سوتره:(سُوت-ره)اسم صفت- پاک- صاف- صفا- سُتره-

سوتره صفا:(سُوت-ره-ص-فا)اسم مرکب- پاک و صاف- صفاسوتره-

سوتري:(سُوت-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ بوجۍ ګنډلو نرے مزے- سوتلې-

سوتل:(سو-تل)فعل- ساتل- خوشحالول-

سوتلې:(سُوت-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سنې- ځنې- دَ سُڼو مزے یا ړېر نرے پړے-

سوټن:(سو-ټن)اسم- واحد- مذکر- چوس مار سپے- مغه سپے چې بوی وهي-

سوټونه:(سو-ټو-نه)اسم- جمع- مذکر- زبېرګی- زوبرګی- زګېروي- فریادونه-

سوټ:(سُوټ)اسم- واحد- مذکر- جوړه جامه- (م- انګریزي)-

سوټ:(سَ-ووټ)اسم صفت- دَ څیزونو ساتونکے- (افغانستان)-

سوټ بوټ:(سوټ-بُوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سخت- سوخت- (۲)پهٔ قهر- پهٔ غصه- (۳)سر، پېښې او لاسونه یوځاې کونه- (۴)فیشن- ړول-

سوټکه:(سو-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ جوارو زړے-

سوټکے:(سوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم اغزن بوټے- (۲)دَ حد ټاکلو نښه- (افغانستان)-

سوټمار:(سُوټ-مار)اسم صفت- (۱)بنجاري- مغه سړے چې کلیو کښې دَ منیاري سامان خرڅوي- (۲)وګورئ سوټن-

سوټن:(سو-ټن)اسم صفت- سوټمار- بې کاره- حقیر- یرندوکے- غلن- ډرپوک-

سوټه:(سُو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- فُضله- سوپه- دَ ځارو فُضله-

سوټه:(سو-ټه)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارو مغه توکه چې پخه نهٔ وي- شخوله لرونکے وړے- (افغانستان)-

سوټه لمے:(سُو-ټه-له-مے)اسم صفت- (۱)لټ او ناراسته ځاروے- (۲)ټمبل مخے او بې ډوله سړے-

سوټے:(سو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لرګی غټه ډنډه- (۲)چقماق- بکره-

سوجي:(سُو-جي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم زاړهٔ اوړهٔ چې حلوه ترې پخولے شي-

سوخل:(سُو-خَل)مصدر متعدي- سوخول- سوزول- پهٔ څهٔ څیز اور بلول-

---

ئ (څي-رل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

لمبه کول- ځه ځیز پهٔ اور کښې سوزول-

سوخلے:(سو-خهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سوخلی- مؤنث سوخلې- وګورئ سوخل-

سوخند:(سو-خند)صفت- (۱)سوخېدونکے- سوونکے- (۲)سېزونکے- سوخونکے-

سوخنګ:(سو-خنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوخل-

سوخنه:(سو-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوخل-

سوخول:(سو-خ-وَل)مصدر متعدی- سېزل- سوزول- اوور وراچول- اور زرته کول- وګورئ سوخل-

سوخولے:(سو-خ-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سوخولی- مؤنث سوخولې- وګورئ سوخول-

سوخون:(سو-خ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخونکے:(سو-خ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سوخونکی- مؤنث سوخونکې- وګورئ سوخول-

سوخونګ:(سو-خ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخونه:(سو-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخوهٔ:(سو-خ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخېدل:(سو-خې-دَل)مصدر لازم- پهٔ ځهٔ ځیز اُور لګېدل- پهٔ چا اُور لګېدل- لمبه کېدل- اور اخستل- سول- سوزېدل-

سوخېدلے:(سو-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدن:(سو-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدنګ:(سو-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدنه:(سو-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدونکے:(سو-خې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سوخېدونکی- مؤنث سوخېدونکې- وګورئ سوخېدل-

سوخېدهٔ:(سو-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوچ:(سوچ)اسم- واحد- مذکر- عقل- فکر- پام- پوهه- خیال- تصور-

سوچه:(سو-چه)اسم صفت- (۱)خالص- صفا- اصلی- (۲)دَ رېښمو نه جوړه کپړه-

سوچه توب:(سو-چه-توب)اسم- واحد- مذکر- پاکوالے- صفا والے- اصلی والے- خالص والے-

سوچه والے:(سو-چه-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سوچه توب-

سوچی:(سو-چی)اسم صفت- سوچ کونکے- فکر کونکے- تشویش کونکے-

سوخت:(سوخت)اسم- واحد- مذکر- سخت- (۱)قهر- غصه- (۲)درد- خوږ- (۳)سوزېدلے-

سوختر:(سوخ-تر)اسم- واحد- مذکر- سوزېدنه- سوزونه-

سوختګان:(سوخ-ت-ګان)اسم صفت- جمع- مذکر- سوی- عاشقان-

سوختول:(سوخ-ت-وَل)مصدر متعدی- تاؤ تېرول- غصه کول- پهٔ قهر کول- ذهنی عذاب ورکول-

سوختولے:(سوخ-ت-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سوختولی- مؤنث سوختولې- وګورئ سوختول-

سوختون:(سوخ-ت-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سوختول-

سوختونکے:(سوخ-ت-وون-کے)اسم فاعل- جمع سوختونکی- مؤنث سوختونکې- وګورئ سوختول-

سوختونګ:(سوخ-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوختول-

سوختونه:(سوخ-ت-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوختول-

سوختوهٔ:(سوخ-ت-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوختول-

سوخته:(سوخ-ته)صفت- (۱)سوے- سوزېدلے- کباب شوے- (۲- اسم)هغه سکارهٔ چې دَ چیلم پهٔ سرخانه کښې ایښوے شی- سکور-

سوختېدل:(سوخ-تې-دَل)مصدر لازم- تاؤ تېرېدل- تاؤ خوړل- غصه کېدل- پهٔ قهر کېدل-

سوختېدلے:(سوخ-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سوختېدلی- مؤنث سوختېدلې- وګورئ سوختېدل-

سوختېدن:(سوخ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سوختېدل-

سوختېدنګ:(سوخ-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوختېدل-

سوختېدنه:(سوخ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوختېدل-

سوختېدونکے:(سوخ-تې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سوختېدونکی- مؤنث سوختېدونکې- وګورئ سوختېدل-

سوختېدهٔ:(سوخ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوختېدل-

سوخر:(سو-خَر)اسم- واحد- مذکر- بُغض- کینه- حسد- عناد- (افغانستان)-

سوخړه:(سوخ-ړه)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ سرې غوښې بوټی- دَ بې مېږکی غوښې بوټی-

سوخړی:(سوخ-ړی)اسم صفت- واحد- مؤنث- ډېر خوړین- ډېر پوخ- دَ خوړین والی دَ وجې لېټی شوے- (افغانستان)-

سوخکه:(سوخ-که)اسم- واحد- مؤنث- نله- جابه-

سوخل:(سو-خَل)مصدر متعدی- سوخول- (۱)منډل- تخته کول- (۲)سُورے کول- (۳)چوخول- چخول-

سوخول:(سو-خ-وَل)مصدر متعدی- سوخل- (۱)منډل- تخته کول- کښېمندل- کېمنډل- (۲)سُورے کول- (۳)څوخول- چخول-

سوخولے:(سو-خ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوخولی- مؤنث سوخولې- وګورئ سوخول-

سوخون:(سو-خ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخونکے:(سو-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سوخونکی- مؤنث سوخونکې- وګورئ سوخول-

سوخونګ:(سو-خ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخونه:(سو-خ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخوهٔ:(سو-خ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوخول-

سوخے:(سو-خې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ږګه- ذکر- غېږ- د ماشومانو خوټه-

سوخېدل:(سو-خې-دل)مصدر لازم- (۱)سورے سورے کېدل- (۲)ږکېدل- کېمنډلے کېدل- چوخېدل- څوخېدل-

سوخېدلے:(سو-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوخېدلی- مؤنث سوخېدلې- وګورئ سوخېدل-

سوخېدن:(سو-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدنګ:(سو-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدنه:(سو-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سوخېدونکے:(سو-خې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سوخېدونکي- مؤنث سوخېدونکې- وګورئ سوخېدل-

سوخېدهٔ:(سو-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوخېدل-

سود:(سود)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګټه- فائده- نفع- د زیان ضد- (۲)هغه اضافي رقم چې قرض خوا ته د قرض واپس کولو سره ورکولے شي-

سود:(سود)اسم- واحد- مذکر- (۱)تسکین- دمه- آرام- ډاډ- (۲)شعور- عقل- هوش-

سودا:(سو-دا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خرید و فروخت- اخستنه او خرڅونه- (۲)غم- فکر- تلوسه- جمع سوداګانې-

سوداګر:(سو-دا-ګر)اسم صفت- تاجر- هغه څوک چې تجارت کوي-

سوداګری:(سو-دا-ګهٔ-ری)اسم- واحد- مؤنث- د سوداګر کار او پېشه-

سودانی:(سو-دا-نی)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- دیوانه- لېونے- وسواسی- فکرژن-

سودانی توب:(سو-دا-نی-توب)اسم- واحد- مؤنث- د سودانی حالت- د جنون حالت-

سودبود:(سود-بود)اسم مرکب- نفع نقصان- ښهٔ او بد- خودبود-

سودخوارهٔ:(سود-خوا-رهٔ)اسم- جمع- مذکر- وګورئ سودخور-

سودخور:(سود-خور)اسم صفت- سود اخستونکے- ځان ته فائده او بل ته تاوان رسونکے- جمع سودخوارهٔ-

سود سودا:(سود-سو-دا)اسم- جمع- مؤنث- سودا- خرڅ- سوږ سپېرکي- د بازار ټکه ټوکه-

سودکن:(سود-کن)اسم صفت- ګټور- سودمن- فائده من-

سودکنه:(سود-کَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سوده- راحت- اسودګی- (۲- صفت)وګورئ سودکن-

سودمن:(سود-من)اسم صفت- ګټور- فائده من- مُفید- ښهٔ-

سودمند:(سود-مند)اسم صفت- وګورئ سودمن-

سودمندی:(سود-من-دی)اسم- واحد- مؤنث- کامیابی- سودمنی- ګټورتوب- ښهٔ والے-

سودمنی:(سود-مه-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سودمندی-

سوده:(سو-ده)اسم صفت- (۱)هغه څاروے چې د ښپو نوکو نه ئې سولېدلی وی- (۲)بیخی- بالکل- غنډ- ټول-

سوده:(س-و-ده)اسم- واحد- مؤنث- د مزری جوړه ټوکری- شکری- (افغانستان)-

سوده:(سو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سود- تسلی- اطمینان- (۲)ساده- بوله-

سودا:(سو-دا)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو کیمیائی مواد چې په شربتونو وغېره کښې استعمالولے شي- (۲)دوه مختلف قسمه سپین پوډر چې یو د جامو وینځلو او بل د اوړو وغېره د پستولو د پاره پکارولے شي-

سوډر:(سو-ډر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خنزیر- سرکوزے- سور- (۲- صفت)مجازاً لټ غوښے- (۲)بې ادبه سړے-

سوږه:(س-ږ-ږه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاپه- لاف- باټه- دروغ خبره- ږوږه- (۲)چل- ټګی-

سوږے:(س-ږ-ږے)اسم صفت- لافی- ږوږن- لافو- لاپو-

سور:(سور)اسم- واحد- مذکر- (۱)سور رنګ- (۲)په زینو سور- مؤنث سره-

سور:(سور)اسم- واحد- مذکر- سوار- هغه اس، هاتی یا بل د سورلی په څهٔ څیز سور- سپور-

سور:(سور)اسم صفت- تلېدلے- وریت شوے- په غوړیو کښې ترڅکېدلے-

سور:(سو-ور سور)اسم- واحد- مذکر- د ګیدړ نه لږ غټ خړ رنګ لرونکے یو ناپاکه او مردار ځناور- سرکوزے- خنزیر- بدځناور-

سوراړ:(سو-راړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دشت- صحرا- بې آب و ګیا بیابان- (۲)سخته ګرمی- (۲)د ګرمی د موسم ډېره ګرمه میاشت-

سوراړا:(سو-را-ړا)اسم- سپېره ډاګه- دشت- صحرا- سوراړ-

سوراغزے:(سور-اغ-زے)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز او اغزن بوټے- سور ازغے-

سوراملے:(سور-ام-لے)اسم- یو قسم سره املی-

سوران:(سو-ران)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګرم باد- ګرمه هوا- (۲)یو مرض چې د ګرمی له کبله پېدا کیږی او مریض پکښې ډېر زیات تږے کیږی- (۳)چغې سورې- هائې کوکار- ویر- ژړا انګولا- (۴)حرص- لالچ-

سورانه:(سو-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوکاره-

سورانے:(سو-را-نے)اسم صفت- ویرژن- فریاد کونکے- ساندې ویونکے- ماتم کونکے- چغې وهونکے- چغړلو-

سوراڼا:(سو-را-ڼا)اسم صفت- وګورئ سوربوټے-

سورباتینګن:(سور-با-تینګ-ګن)اسم- واحد- مذکر- سورباټینګڼ- ټماټر- جمع سرهٔ باټینګڼ-

سوربخن:(سور-ب-خن)اسم صفت- سور رنګ ته مائل- پیکه سور- تت سور-

سوربکری:(سور-بک-ری)اسم- واحد- مؤنث- کاسیره-

سوربلے:(سور-ب-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سورپلے-

ئ" (څی-رل)، ئ"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

سوربنې:(سُور-بَ-نې)اسم صفت- وګورئ سوربونې-

سوربونې:(سور-بو-نې)اسم صفت- سوربخن- هغه سړے چې رنګ ئې سُور وی- سوراڼا-

سورپټکنې:(سُور-پَ-ټک-نې)اسم- سره خاوري- سره خاوره- سره پټکنې- سره پټکرې-

سورپلے:(سُور-پَ-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ چې دَ غنمو پهٔ فصل کښې راشین کیږي- سوربلے-

سورپور:(سُور-پور)اسم صفت- (۱)تریخ- تریو- قهر پهٔ مخه کړے- تندخویه- (۲)پهٔ وینو ککړ- پهٔ وینو سور شوے- جمع سرهٔ پرهٔ-

سورپوستے:(سُور-پوس-تے)اسم صفت- (۱)انګریز- فېرنګے- پېرنګے- (۲)هغه څوک چې رنګ او ویښتهٔ ئې سرهٔ وی-

سورت:(سُو-رَت)اسم- واحد- مذکر- سورة- دَ قرآن مجید دَ ۱۱۴ حصو نه یوه حصه- جمع سورتونه-

سورټیکرې:(سُور-ټیک-رې)اسم صفت- (۱)هغه ښځه چې پهٔ سر ئې مرګ ژوبله وُشي- (۲)هغه ښځه چې خاوند ئې پهٔ دُشمنۍ کښې مړ شي- (افغانستان)-

سورخکه:(سُور-خَ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ څرخکه-

سورخُلے:(سُور-خُ-لے)اسم صفت- (۱)خونخوار- ظالم- قتل ته تیار ناست سړے- (۲)غصه ناک- قهرژن-

سورخې:(سُور-خې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زنانهٔ دَ خان سینګارولو پهٔ وخت هغه سور رنګ چې پهٔ شونډو ئې لګوي- (۲)سرلیک- عنوان-

سورخے:(سُور-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ غنمو یا کنو دَ فصل یو قسم بیماري چې فصل تباه کوي-

سوردلے:(سُور-دَ-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغۍ- (افغانستان)-

سوردودک:(سور-دو-دک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سره مرغۍ-

سور ډاګ:(سُور-ډاګ)اسم- دشت- صحرا- مېره-

سورړه:(سو-رَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې مرغۍ نامه-

سورسات:(سُور-سات)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک هغه سامان یا ذخیره چې دَ حکومت لهٔ طرفه دَ فوج دَ پاره پهٔ زور اخستلے کیږي-

سور سالو:(سور-سا-لو)اسم- واحد- مذکر- سور زړوکے- سالو- دَ پېغلو او جینکو دَ پېغلتوب او مستۍ لوپټه-

سورساندے:(سُور-سان-دے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سور ګل لرونکے واښهٔ چې دَ وچولو نه پس څاروو ته دَ خنې بیماریو دَ پاره ورکولے شي-

سورسانده:(سور-سان-ده)اسم- واحد- مذکر- ساندې ویونکے- زوړ سوران کونکے-

سورسترګے:(سُور-ستر-ګے)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې سترګې ئې سرې وی- (۲)غصه ناک-

سورسرے:(سُور-سَ-رے)اسم صفت- هغه څوک چې دَ سر ویښتهٔ ئې سرهٔ وی-

سورغاړے:(سُور-غا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم وړه مرغۍ- (۲)دَ بټېر یو قسم-

سورکټ:(سور-کټ)اسم- واحد- مذکر- دَ خلې دَ پخېدو یو قسم دوائی-

سورکونړو:(سُور-کُون-ړو)اسم- واحد- مؤنث- هغه جینئ چې وادهٔ یا کوږدن نهٔ وی او خپل پېکے قینچي کوي-

سورکے:(سور-کے)اسم- واحد- مذکر- آلو- نباتاتي نوم سولانم ټیوبراسم -(SOLANUM TUBEROSUM)

سورکے:(سُور-کے)اسم صفت- (۱)سوربخن- سور وزمه- (۲)دَ سور اسم تصغیر-

سورګانے:(سُور-ګا-نے)اسم صفت- وګورئ سوربخن-

سورګړے:(سور-ګهٔ-ړے)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو غرنیز واښهٔ چې څاروي ئې خوري- نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ سرګړے-

سورګلے:(سور-ګُ-لے)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو بوټے چې سُور ګل نیسي او دَ ساګ پهٔ ځائې استعمالیږي- سورګولے-

سورکوکے:(سور-کو-کے)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم ساګ-

سورکولے:(سُور-کو-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- سُورګلے-

سورل:(سُو-رَل)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې رنګ ئې سور وی-

سورلاسے:(سُور-لا-سے)اسم صفت- آزاري- جنجالي- فسادي- وینې تویونکے- قاتل- هغه څوک چې دَ مقتول پهٔ وینو ئې لاس سرهٔ وی-

سورلان:(سُور-لان)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ښهٔ ذات سپے-

سورلکۍ:(سُور-لَ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم مرغۍ چې سره لکۍ لري-

سورلمنه:(سُور-لَ-مهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه زنانه چې دَ بچې دَ زیږون پهٔ وخت وفات شي- سورلمنې- جمع سورلمنې-

سورلمنې:(سُور-لَ-مهٔ-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سورلمنه- (افغانستان)-

سورلمے:(سور-لَ-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ نولې یو قسم-

سورلن:(سور-لَن)اسم صفت- سورنے- سایه- سُورین- سورن- سېرن- پهٔ سوري-

سورلنډ:(سور-لنډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګیدړ- شغال- (۲)شا- پُشت- کوڼه- ړوبي-

سورلنړے:(سُور-لن-ړے)اسم- واحد- مذکر- شغال- ګیدړ-

سورلنی:(سور-لَه-نی)صفت- جمع- (۱)سوارهٔ- سپارهٔ- (۲)دَ سورلۍ- (۲- اسم)تادي- جلتي- هله خله-

سورلی:(سُور-لی)اسم- واحد- مذکر- (۱)هر هغه څیز چې سورلی پرې کېدے شي- (۲)سوربدنه-

سورلے:(سُور-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سپینه نسواري رنګه مرغۍ-

سرمائي:(سر-ما-ئي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرخي- تازګي- سوروالے- (۲- صفت)سوررنګه- سور رنګ ته نزدې- داسې رنګ چې سُرخۍ ته مائل وی-

سورمخے:(سُور-مه-خے)اسم صفت- هغه څوک چې دَ مخ رنګ ئې سور وی-

سورمل:(سُور-مَل)اسم- واحد- مذکر- په بېديا کښې شين کېدونکے يو قسم واښه-

سورن:(سو-رن)اسم صفت- په سوری- دَ سوری لاندې (۲)دَ سوری بيمار-

سورن:(سُو-رن)اسم- وګورئ سورل-

سورنا:(سور-نا)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترخ باجه- سُرنا- سُرنے-

سورناچی:(سور-نا-چی)اسم صفت- سورنا غږونکے- دَ ترخ باجه غږونکے-

سورناک:(سور-ناک)اسم صفت- خوندور- سُرناک- پولے- ښانسته- هغه څيز چې سُر پکښې وی-

سورنجان:(سو-رن-جان)اسم- واحد- مذکر- دَ يوې دوايي نوم-

سورنګ:(سُو-رنګ)اسم- واحد- مذکر- سُرنګ- (۱)نيلی اُس- (۲)زخمی- خوږ- خوږمن- (۳)په غر يا زمکه کښې دننه لار-

سوروالے:(سُور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سورتوب- سُرخی- سُور رنګ لرنه- (۲)غصه- توروالے-

سوروبره:(سُور-وب-ره)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- سوربخن- سورمائی- سوررنګے- سُرخی ته نزدې-

سوروزمه:(سُور-وَز-مه)اسم صفت- وګورئ سوربخن/سوروبره-

سوروَل:(سُو-رَ-وَل)مصدر- سپړول- دَ سورلی په څيز کښېنول- په اس، هاتی يا بله سورلی کښېنول-

سورون:(سُو-رَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سوروَل-

سوروَنکے:(سُو-رَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سوروَنکی- مؤنث سوروَنکې- وګورئ سوروَل-

سوروَنګ:(سو-رَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سوروَل-

سوروَنه:(سُو-رَ-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوروَل-

سوره:(سُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه جينۍ چې دَ دوؤ دشمنو پلو منځ کښې دَ روغې راوستو په غرض دَ ظالمې پلې لهٔ خوا مظلومې پلې ته ورکړے شی-

سوره:(سُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- چغه- نعره- ناره- کريکه- کړيکه-

سوره:(سُو-رَه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سورت-

سوری:(سُو-ری)اسم- لويْ جوال- شل-

سوريانګه:(سُور-يانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم وړه زيړرنګې مرغی- زيړکه-

سوريته:(سو-ری-ته/سُور-يه-ته)اسم- واحد- مؤنث- هغه وينځه چې دَ خپل مالک نه يې اولاد وُشی-

سورې:(سُو-رې)اسم- جمع- مؤنث- چغې- نارې- کريکې- کړيکې- دَ سُوره جمع-

سورېدل:(سُو-رې-دل)مصدر- په اس، هاتی يا بله سورلی کښېناستل-

سورېدن:(سُو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سورېدل-

سورېدنګ:(سُو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سورېدل-

سورېدنه:(سُو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سورېدل-

سورېدونکے:(سُو-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سورېدونکی- مؤنث سورېدونکې- وګورئ سورېدل-

سورېدهٔ:(سُو-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سورېدل-

سوری:(سُو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ "سُوری" مؤنث- وګورئ سورے-

سوری:(سُو-ری/سهٔ-وهٔ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ اُس دَ زين عرق ګير- توغل- توغم- شاګوړے- (افغانستان)-

سورے:(سُو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوړه- غار- سوروے- (۲)مجازاً- کونی- مفعول- مؤنث سوری-

سورے:(سو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سېورے- سايه- دَ مادې هغه عکس چې دَ نمر لهٔ کبله په زمکه ليدے شی- (۲)دَ ماشومانو يو قسم بيماری-

سورے سورے:(سُو-رے-سُو-رے)اسم صفت- سُوړې سُوړې- هغه څيز چې پکښې ډېر سوری وی- لکه غلبېل- (۲)دَ ټوپکو په ګوليو لګېدلے-

سوړ:(سوړ)اسم صفت- (۱)يخ- سرد- دَ تود يا ګرم ضد- (۲)مجازاً لټ او ناراسته سړے-

سوړا:(سو-ړا)اسم صفت- ناراسته او وېرېدونکے سړے-

سوړ باد:(سوړ-باد)اسم- واحد- مذکر- (۱)يخ باد- (۲)غم او مصيبت-

سوړ بوړ:(سوړ-بوړ)اسم صفت- (۱)پرېشانه- غمګين- (۲)مچو خوړلے-

سوړ بوئ:(سوړ-بوئ)اسم- واحد- مذکر- بدبوئ- سخا بوئ- ګنده ورم-

سوړ پوړ:(سوړ-پوړ)اسم صفت- (۱)ډېر زيات يخ- بېخی يخ- (۲)بې مينې- بې مهره- بې محبته-

سوړ تود:(سوړ-تود)اسم صفت- تود سوړ- يخ ګرم- سړه توده-

سوړتيا:(سوړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سوړوالے-

سوړسک:(سوړ-سک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سوکړک-

سوړ سمخ:(سوړ-س-مخ)اسم صفت- بېخی سوړ- بالکل سوړ- ډېر زيات سوړ- سوړنګوړ- سوړ پوړ-

سوړفکره:(سوړ-فک-ره)اسم صفت- سوړدمے- ناراسته- لټ- سست- غلے-

سوړميرے:(سوړ-مي-رے)اسم صفت- کټه مير- کټه ميرے- سنګدل- وحشی-

سوړن:(سو-ړن)اسم صفت- دروغژن- دروغجن- دروغ ويونکے- ډوزن- لاغو-

سوړوالے:(سوړ-وا-لے)اسم صفت- سوړتيا- سړښت- سوړتوب- دَ سړېدو يا يخېدو حالت-

سوړه:(سو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غار- سُورے- (۲)مقعد- دَ لويو بولو ځای-

سوړی:(سو-ړی)اسم- بوټ سوری- بوټ سوړی-

سوړيز:(سُو-ړيز)اسم صفت- اواره ګرد- لوفر- فضول ګرځېدونکے-

سوړې:(سو-ړې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)دروغ وېنا- لاپې- ډوزې- (۲)دَ سُوړه جمع-

سوړے:(سُو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سُورے- سوړه- (۲)اوږده لکی لرونکې

ئ" (ځی-رل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

یوه خړ رنګې مرغۍ-

سوږے سمبورے:(سو-ږے-سم-بو-رے)اسم مرکب- وګورئ سمبورے-

سوز:(سوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوزېدنه- سوے- (۲)درد- تکلیف- غم- پرېشانی- (۳)د غم یا الم سندره-

سوزاک:(سو-زاک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ناروغی چې د وړو بولو اندام پکښې زخمي کیږي او بیا د هغې زخم له کبله سوزي-

سوزان:(سو-زان)اسم صفت- سوزونکے- سوزناک-

سوزبر:(سوز-بر)اسم- جمع- مذکر- سبزبرګ- شنه پاڼه- شنه پخه-

سوزبخن:(سوز-ب-خن)اسم- وګورئ خرخ-

سوزش:(سو-زش)اسم- واحد- مذکر- سوے- سوخت- سوز- سوزېدنه- تاؤ- درد- تکلیف- (م- فارسي)-

سوزک:(سو-زک)اسم- واحد- مذکر- سوزاک- یو مرض چې تشې متیازې پکښې سوزي-

سوزکے:(سو-ز-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم شین بوټے چې د بدن په څه اندام پورې ومښلے شي نو سوزوي ئې-

سوزل:(سو-زل)مصدر- سوزول- سول-

سورمه:(سوز-مه)اسم- واحد- مؤنث- سپېرمه- سپېمه- جمع سوزمې-

سوزن:(سو-زن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستن- (۲)د تېرې څوکې څیز لکه توره وغېره-

سوزناک:(سوز-ناک)اسم صفت- افسوس ناک- دردناک- سوځونکے- سوزان-

سوزنده:(سو-زن-ده)اسم صفت- سوزونکے- سېزونکے- آتشین- سوزان-

سوزنی:(سوز-نی)اسم- واحد- مؤنث- په کټ یا بستره د غوړولو څادر-

سوزني:(سو-ز-ني)اسم صفت- سوسن رنګ لرونکے څیز-

سوزول:(سو-ز-ول)مصدر متعدي- په اور کښې لمبه کول- بلول- اور لګول- اور اچول- سېځل-

سوزون:(سو-ز-ون)حاصل مصدر- وګورئ سوزول-

سوزونکے:(سو-ز-وون-کے)اسم فاعل- جمع سوزونکي- مؤنث سوزونکې- وګورئ سوزول-

سوزونګ:(سو-ز-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سوزول-

سوزونه:(سو-ز-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوزول-

سوزه:(سو-زه)اسم- واحد- مؤنث- د قمیص پېوند- د جامو د شلېدلی ځاې پېوند-

سوزېدل:(سو-زي-دل)مصدر لازم- په اور لمبه کېدل- بلېدل- اور لګېدل- اور اچولے کېدل-

سوزېدلے:(سو-زي-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوزېدلی- مؤنث سوزېدلې- وګورئ سوزېدل-

سوزېدلے:(سو-زي-دهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- عاشق-

سوزېدن:(سو-زي-دن)حاصل مصدر- وګورئ سوزېدل-

سوزېدنګ:(سو-زي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوزېدل-

سوزېدنه:(سو-زي-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوزېدل-

سوزېدونکے:(سو-زي-دون-کے)اسم فاعل- جمع سوزېدونکی- مؤنث سوزېدونکې- وګورئ سوزېدل-

سوزېدهٔ:(سو-زي-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوزېدل-

سوسړ:(سو-سړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اُبو سور- دریابی خنزیر- (۲- صفت)وړسترګے او رذیل سړے-

سوسکارنه:(سوس-کا-رهٔ-نه)اسم- وګورئ انګول- څېړنه- تلاش- سونګ وهنه-

سوسکېدل:(سوس-کي-دل)مصدر لازم- (۱)رېږدېدل- رپېدل- ړچېدل- لړزېدل- (۲)غلې غلې ژړا کول-

سوسکېدنګ:(سوس-کي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوسکېدل-

سوسکېدنه:(سوس-کي-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوسکېدل-

سوسکېدونکے:(سوس-کي-دون-کے)اسم فاعل- جمع سوسکېدونکی- مؤنث سوسکېدونکې- وګورئ سوسکېدل-

سوسکېدهٔ:(سوس-کي-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوسکېدل-

سوسمبر:(سو-سم-بر)اسم- واحد- مذکر- وېلنے- وبلنے- صحرائے وېلنے-

سوسن:(سو-سن)اسم صفت- (۱)اوږد- لوړ قدے- په ونه اوچت- (۲- اسم)زمبک-

سوسني:(سو-سه-ني)صفت- د سوسن رنګ په شان- تت تور رنګ- بانجني رنګ-

سوسو:(سو-سو)اسم صوت- سه سه- د یخنۍ په وجه له خلې وتونکے اواز-

سوسی:(سو-سی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم رېښمینه کپړه- (افغانستان)-

سوسے:(سو-سے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خړ رنګے ازغن بوټے چې د سوځولو د پاره پکارولے شي-

سوښته:(سوښ-ته)اسم- وښکے-

سوښتے:(سوښ-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وښکے- وربښکے- د خُلې کُنج- (۲)د جولا ماکو- ماکو-

سوغ:(سوغ)اسم صوت- (۱)د پوزې سُوں کولو آواز- سغ- (۲)لږ او کم څیز- چونډی-

سوغات:(سو-غات)اسم- واحد- مذکر- تحفه- ډالی- پېرزوینه- زړهٔ غُښتنه- خونی-

سوغالے:(سو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- د سوئې غار- د سوئې کور- د سوي کور-

سوغخے:(سوغ-خے)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوکری چې سر پرې بندولے شي- سرپوښه ټوکری-

سوغړ:(سو-غړ)اسم صفت- لغړ- بربنډ- لغړ سوغړ- داسې بربنډ چې په وجود رینجه پاتې نهٔ وی-

سوغل:(سو-غل)مصدر- (۱)د پوزې نه د سوغ اواز وتل- سونېدل-

(۲)سغبدل- (۳)وګورئ سوغول-

سوغن:(سو-غن)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ګړ يا پسۀ چې د يخنۍ وهلو لۀ کبله د پوزې نه د سوغ سوغ آواز وباسي- (۲)حاصل مصدر- وګورئ سوغل-

سوغنے:(سوغ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه آس چې د ډېر کار کولو پۀ وجه خوار وی خو وجود يې کلک او مضبوط وی-

سوغول:(سو-غ-ول)مصدر- (۱)سونېول- وګورئ سوغل- (۲)پۀ پوزه څۀ څيز راکښل- (۳)سرحول- (۴)پۀ زور سره څۀ څيز غرخول-

سوغولے:(سو-غ-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوغولی- مؤنث سوغولې- وګورئ سوغول-

سوغون:(سو-غ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سوغول-

سوغونکے:(سو-غ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سوغونکی- مؤنث سوغونکې- وګورئ سوغول-

سوغونګ:(سو-غ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سوغول-

سوغونه:(سو-غ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوغول-

سوغوۀ:(سو-غ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ سوغول-

سوغېدل:(سو-غې-دل)مصدر لازم- (۱)سونېدل- (۲)پۀ پوزه څۀ څيز راکښلے کېدل- (۳)سرخېدل- (۴)پۀ زور سره څۀ څيز غرخېدل-

سوغېدلے:(سو-غې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوغېدلی- مؤنث سوغېدلې- وګورئ سوغېدل-

سوغېدن:(سو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سوغېدل-

سوغېدنګ:(سو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوغېدل-

سوغېدنه:(سو-غې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوغېدل-

سوغېدونکے:(سو-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سوغېدونکي- مؤنث سوغېدونکې- وګورئ سوغېدل-

سوغېدۀ:(سو-غې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ سوغېدل-

سوفار:(سو-فار)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ستن سورے- سوم- سيم- (۲)د غشي د هغه سر سورے کوم چې پۀ کمان کښې کېښوے شي- کيټکے- (م- فارسي)-

سوق:(سوق)اسم- واحد- مذکر- (۱)شړل- (۲)بيلول- (۳)بوول- بوتلل- بيول- لېږل- (۴)حديث وئيل او بيانول- (افغانستان)- (م- فارسي)-

سوقلے:(سو-ق-لے)اسم صفت- تنکه پاجامه چې پۀ وجود پورې نښتې وی-

سوک:(سوک)اسم- واحد- مذکر- موټے- د لاس د پنجې د راغونډېدو حالت- موکه-

سوک:(سوک)اسم- واحد- مذکر- يخ باد- يخ شمال- (افغانستان)-

سوکا:(سو-کا)متعلق فعل/صفت- پۀ آرام- پۀ تسلی- پۀ جمع زړۀ- پۀ اطمينان-

سوکاله:(سو-کا-له)اسم صفت- (۱)خوشحاله- هغه څوک چې خوشحال او مطمئن وی- (۲)ناراسته- لټ-

سوکالي:(سو-کا-لي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سکالي- ارامي- خوښي-

سوک څپېړه:(سوک-څ-پې-ړه)اسم- معمولي جګړه-

سوکړ:(سو-کړ)اسم- واحد- مذکر- شوم- کنجوس- بخيل-

سوکړ:(سو-کړ)اسم صفت- (۱)هغه سړے چې ږيره يې بوچې وی- (۲)د وچتې او نرۍ ږنې خاوند-

سوکړک:(سوک-ړک)اسم- واحد- مذکر- پياځه- د جوارو ږوږی- جوارے-

سوکره:(سوک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وچ کالی- خشک کالی- (۲)هغه زمکه چې اوبۀ يې نۀ وی-

سوککه:(سو-ک-که)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ګياه-

سوکلے:(سو-ک-لے/سوک-لے)اسم صفت- لټ او ناراسته سړے- آرام طلبه سړے-

سوک موک:(سوک-موک)اسم/متعلق فعل- سوټ بوټ- غنډ منډ-

سوکول:(سو-ک-ول)مصدر متعدی- وګورئ اوسکارل-

سوکه:(سو-که)اسم- واحد- مؤنث- ورو- پۀ قرار- پۀ قلار- پۀ دمه- پۀ مزه- پۀ ساه-

سوکه:(سوۀ-که) اسم- واحد- مؤنث- سوے لرګے- سوے-

سوکي:(سو-کي)اسم- واحد- مؤنث- تنګونه- پۀ عذابونه- تکليف ورکونه-

سوکي:(سۀ-و-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوانکه- هغه دانه چې د بلوغ پۀ وخت د نوی ځوان پۀ مخ راخيژي-

سوکے:(سو-کے)اسم- واحد- مذکر- د ببېړيو يو قسم لوبه-

سوګ:(سوګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرخه- شبنم- (۲)غم- پرېشاني- د چا پۀ غم غمرازی کونه- وير- ماتم-

سوکا:(سو-کا)اسم- ساتنه- حفاظت کونه- څوکي کونه-

سوکټ:(سو-کټ)اسم صفت- بخيل- شوم- کنجوس-

سوکړ:(سو-کړ)اسم صفت- وګورئ سوکټ-

سوکړمار:(سو-کړ-مار)اسم صفت- لاپو- لافو- لاغکر- پوزن-

سوکړه:(سو-کۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پوزه- لافه- لاپه- عبث خبره- جمع سوکړې-

سوګل:(سو-ګل)اسم- واحد- مذکر- پانپوښ- سوګله- سوګلی- پوستکے- پوټکے- څرمن- (افغانستان)-

سوګلونے:(سوګ-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم زيره او بې وزنه تيره- پيلو-

سوګله:(سو-که-له)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم پېزار چې د اومې (کچه) څرمنې نه جوړيږی- وګورئ سوګل- (افغانستان)-

سوګلی:(سوګ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ سلکی- (۲)څپلی- کېړی- وګورئ سوګل-

سوګند:(سو-ګند)اسم- واحد- مذکر- قسم- د خبرې تصديق او رښتنولي

دَ پاره دَ مذهبی مقدساتو ذکر کونه- لوړه- لو- (م- فارسی)-

سوګندی:(سو-ګن-دی)اسم صفت- قسمی- چې قسم یا سوګند ورکړے شوے وی-

سوګوار:(سوګ-وار)اسم صفت- ماتمی- غم زده- غم زپلے- ویر ژړلے- (م- فارسی)-

سوکه:(سو-که)اسم- وګورئ خوندی-

سوکئ:(سو-کئ)اسم- جمع- ماشی- مچان-

سوګ یال:(سوګ-یال)اسم- جنازه- دَ جنازې بهیر-

سول:(سول)مصدر- سوزول- سوځل-

ښول:(سول)اسم- واحد- مذکر- زیات حرص- ډېره زیاته طمع-

سولاغ:(سو-لاغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)داغ- نشان- نښه- تپے- (۲)سورے- سروے-

سولاغه:(سو-لا-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوقه- پول- (۲)غلبېل- جمع سولاغې-

سولاند:(سو-لاند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سولند-

سولټ:(سو-لټ)اسم صفت- سُنت شوے- ختنه شوے-

سولن:(سو-لن)اسم صفت- لالچی- حریص- بدحرصه- لېوال- کرزتی- سرابن- الوی-

سولند:(سو-لند)اسم صفت- (۱)سولاند- حریص- چوسمار- سولن- (۲)سوزېدلے-

سولندتوب:(سو-لند-توب)اسم- واحد- مذکر- سولندوالے- سرابنتوب- څوسن توب-

سولندوالے:(سو-لند-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سولندتوب-

سولندے:(سو-لن-دے)اسم- عجول- تلوارے- تلوار کرندے- تلوسی-

سولنډه:(سو-لن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- مانده- شېله- خوړ- (افغانستان)-

سولوغ:(سو-لوغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سولاغ- داغ- نښه- (۲)سورے- جمع سولوغونه-

سولول:(سو-ل-ول)مصدر- سرابنول- تحریصول- څوسمارول-

سولول:(سو-ل-ول)مصدر- (۱)مړل- مښل- (۲)زدوېل- زدوول- زدېېل- (۳)الرې کول- ایسته کول- (۴)خرابول- لهٔ کاره وېستل-

سولولے:(سو-ل-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سولولی- مؤنث سولولې- وګورئ سولول-

سولون:(سو-ل-ون)حاصل مصدر- وګورئ سولول-

سولونکے:(سو-ل-ون-کے)اسم فاعل- جمع سولونکی- مؤنث سولونکې- وګورئ سولول-

سولونګ:(سو-ل-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سولول-

سولونه:(سو-ل-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سولول-

سولوهٔ:(سو-ل-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سولول-

سوله:(سو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صلح- روغه- جوړه- (۲)دَ جنګ جګړې ختمونه-

سوله:(سو-له)اسم- واحد- مؤنث- حرص- لالچ- طمع- لېوالتوب- سرابنتوب-

سوله:(سهٔ-وهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- کباب- وریت شوے څیز-

سوله:(س-له)اسم- واحد- مؤنث- منا- څپر- جونګړه-

سوله بوله:(سو-له-بو-له)صفت/متعلق فعل- بې وجې- بې سببه- بې علته-

سولی:(سو-لی)اسم صفت- حریص- څوسمار- سرابن- (افغانستان)-

سولېدل:(سوهٔ-لې-دل)مصدر- ځوځېدل- تپېدل- (۲)بې وېښا دَ چا پوړی خوړل-

سولېدل:(سو-لې-دل)مصدر لازم- (۱)مښل کېدل- مړلے کېدل- (۲)زدویل کېدل- زدوول کېدل-

سولېدلے:(سو-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع سولېدلی- مؤنث سولېدلې- وګورئ سولېدل-

سولېدن:(سو-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سولېدل-

سولېدنګ:(سو-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سولېدل-

سولېدنه:(سو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سولېدل-

سولېدونکے:(سو-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع سولېدونکی- مؤنث سولېدونکې- وګورئ سولېدل-

سولېدهٔ:(سو-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سولېدل-

سولۍ:(سو-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دار- تخته- پانسی- غرغره- (۲)تُند باد- تېزه هوا-

سولۍ:(سو-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- دَ شوتل پهٔ شان یو شین بوټے-

سولے:(سو-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه کته چې غمے پکښې نه وی- څلے-

سولے:(سو-لے)اسم صفت- (۱)لالچی- طماع- (۲- اسم)هغه څټک چې ژرنده پرې تېرهٔ کوی-

سوم:(سوم)اسم- واحد- مذکر- (۱)سُم- سورے- سروے- (۲)دَ ستنې سُورے- سپم-

سوما:(سو-ما)اسم- واحد- مذکر- مستی- ژوند- خوند-

سومباټور:(سوم-با-ټ-ور)اسم صفت- کوناټور- دَ غټو کناټو خاوند-

سومباټے:(سوم-با-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوناټے- (۲)وړوکے سورے- نرے سورے-

سومباخه:(سوم-با-خه)اسم- واحد- مؤنث- کونه- مقعد- دَ لویو بولو اندام- سومبټه-

سومبټه:(سوم-بهٔ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ سومباخه-

سومبروغے:(سوم-برو-غے)اسم- جوغرے- وړوکے سورے- سومبرے- دربچه-

سومبرے:(سوم-ب-رے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے سُورے- وړوکے سروے- سومبروغے-

سومبل:(سوم-بل)مصدر- (۱)نېزه وهل- (۲)سورے کول-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ة"(ز-ره)، "ة"(پو-هې-دهٔ)

سومبور:(سوم-بَ-وَر)اسم صفت- وګورئ سومباټور-
سومبه:(سوم-به)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې په اُسپنه کښې پرې سورے کیږی-
سومبی:(سوم-بی)اسم- واحد- مؤنث- کونه- مقعد- دوبره- توبره-
سون:(سُون)اسم- واحد- مذکر- پلو- طرف- لورے- خوا- اړخ-
سون:(سُون)اسم- (۱)سونګ- سوځیدنه- (۲)د سوځیدلو مواد-
سونار:(سُ-نار)اسم صفت- زرګر- د زرو کار کسب کونکے-
سونبه:(سوم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سومبه- سُمبه- (۲)د شل په شان د مخروطی شکل یوه آله-
سونت:(سُو-نت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سُنت-
سونتے:(سو-نَ-تے)اسم- منت باری- احسان منته-
سونټے:(سون-ټے)اسم صفت- بنډے سُنډے- بونډے سُونډے- هغه څوک چې لاس او پښې دواړه ئې پرېکړے شوی وی-
سونج:(سونج)اسم صفت- واحد- مذکر- ویران- غیرآباد- خوشے- رنګ-
سونجه:(سون-جه)اسم- واحد- مؤنث- دشت- بیابان- صحرا- میره-
سونځ:(سُونځ)اسم صفت- وېرونکے- ډارونکے- بیرونکے-
سوندر:(سُون-دَر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سُندر-
سوندک:(سون-دَک)اسم- د حلوا یو قسم-
سونده:(سُون-ده)اسم- واحد- مؤنث- شک- حسد- بدګومان-
سوندے:(سون-دے)اسم- واحد- مذکر- د پسرلی موسم کښې شین کېدونکے یو صحرائی بوټے-
سونړ:(سونړ)اسم- مذکر- (۱)سڼ- سوڼ- کنف- کتان- یو قسم بوټے چې رسی او کوښی ترې جوړولے شی- (۲)شنړ- سنړ- جنجړ- زنجبیل- زنجفیل-
سونړک:(سُون-ړک)اسم- واحد- مذکر- د هاتی خرټم-
سونړک مونړک:(سُون-ړک-مُون-ړک)اسم- واحد- مذکر- (۱)انړک سونړک- د ژمی په آخر کښې څو ورځې چلېدونکی یخ بادونه- (۲)وران ناستے-
سونړ مونړ:(سُونړ-مُونړ)اسم صفت- چپ- خاموش- غلے- ساکت- چپه خله-
سونړه:(سُون-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شونړه- (افغانستان)-
سونره:(سون-ره)اسم- سونکا-
سونګ:(سُونګ)حاصل مصدر- وګورئ سول-
سونګار:(سونګ-ګار)اسم صوت- سینګېدنه- سینګ سینګ کونه- د کوترې آواز-
سونګټ:(سونګ-ګټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)په تت اور پخه شوې د پاپړ غندې ړوړی- (۲)ژړاګویه- (۳)سوے- سوزیدلے-
سونګل:(سونګ-ګل)مصدر- په نری آواز ژړل- په پوزه کښې ژړل-
سونګن:(سونګ-ګن)اسم صفت- (۱)ژړا کونکے- ژړېدونکے- (۲)حاصل مصدر- وګورئ سونګل-
سونګه:(سونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوزه- پزه- پیزه- (۲)چیته پوزه- (۳)د غر څوکه-
سونګېدل:(سُونګ-ګې-دَل)مصدر- (۱)په پوزه کښې ژړل- (۲)د لوږې په وخت د سپی سینګېدل-
سونګېدلے:(سُونګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سونګېدلی- مؤنث سونګېدلې- وګورئ سونګېدل-
سونګېدن:(سُونګ-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سونګېدل-
سونګېدنګ:(سُونګ-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سونګېدل-
سونګېدونکے:(سُونګ-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سونګېدونکی- مؤنث سونګېدونکې- وګورئ سونګېدل-
سونګېدنه:(سُونګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سونګېدل-
سونګېده:(سُونګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سونګېدل-
سونګے:(سونګ-ګے)اسم صفت- ټيټ- د ونې چیت سړے- بونا-
سونګے:(سونګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- لویه خاررینه پیاله- د خاورو تغاره- کاشین-
سوڼ:(سوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ سونړ- (۲)په پوزه د هوا وېستو عمل-
سوڼ خېل:(سوڼ-خېل)اسم- واحد- مذکر- خانه بدوش- کډوال- کوچیان-
سوڼکه سوڼکه:(سوڼ-که-سوڼ-که)اسم صوت- د سوڼی آوازونه- ڦس ڦس- په نری او خاموشه آواز رینګېدنه-
سوڼل:(سو-ڼَل)مصدر- وګورئ سوڼول-
سوڼول:(سو-ڼَ-وَل)مصدر- په پوزه هوا وېستل- د پوزې نه ګړینګ غرخول-
سوڼون:(سو-ڼَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ سوڼول-
سوڼونکے:(سو-ڼَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سوڼونکی- مؤنث سوڼونکې- وګورئ سوڼول-
سوڼونګ:(سو-ڼَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوڼول-
سوڼونه:(سو-ڼَ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوڼول-
سوڼوه:(سو-ڼَ-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوڼول-
سوڼه:(سو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پېغله- خوانه جینۍ-
سوڼهار:(سوڼ-هار)اسم صوت- د پوزې سوڼ کولو آواز-
سوڼې:(سو-ڼې)اسم- جمع- مؤنث- دروغ- افلتې- فضول وینا- باتې-
سوڼېدل:(سو-ڼې-دَل)مصدر لازم- په پوزه د هوا آواز راکښل او وېستل-
سوڼېدلے:(سو-ڼې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سوڼېدلی- مؤنث سوڼېدلې- وګورئ سوڼېدل-
سوڼېدن:(سو-ڼې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سوڼېدل-
سوڼېدنګ:(سو-ڼې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سوڼېدل-
سوڼېدنه:(سو-ڼې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سوڼېدل-
سوڼېده:(سو-ڼې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سوڼېدل-
سوونه:(س-وو-نه)اسم- جمع- سلګونه- سلونه- د سل جمع-

سوه:(سو-وه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سوا- يو بوټے چې پهٔ دارو کښې پکاريږي او خوږ شوے اندام پرې مالش کولے شي-

سوه:(سُ-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم ساګ- (۲)ښکلا- سينګار- ړول- ښانست-

سوه:(سُوه)اسم- مؤنث- (۱)سُم- دَ اس. خر يا خچر وغيره سم- (۲)دَ نمر تاؤ- (۳)کناوه- (۴)سوے-سوزش-

سوه:(سهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- سويه- خرګوش-

سوه بېره:(سَ-وه-بې-ره)اسم- واحد- مؤنث- غټه بېره- بډه بېره- مخرنۍ- دَ بېرې په شان يوه ونه او دَ هغې مېوه- مرخنۍ- سوابېره- جمع سوه بېرې-

سوما:(سو-ما)اسم- واحد- مذکر- (۱)فائده من- دَ ښېګړې- کټور- پکارېدونکے- (۲)يو قسم قيمتي پخوانے ټوکر-

سوماک:(سو-ماک)اسم- واحد- مذکر- يوه ناروغي-

سومان:(سو-مان)اسم- واحد- مذکر- چوسار- سوان- اُسپن توږے- سومن- جمع سومانونه-

سومانه:(سو-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- آسانی- آسانتيا- سهولت- آرام-

سومړه:(سو-مهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بې طريقې خبره- بې ربطه خبره-

سومن:(سو-من)اسم- واحد- مذکر- چوسار- سوان- سومان-

سومېدل:(سو-مې-دل)مصدر لازم- (۱)کړېدل- نولېدل- دلګير کېدل- (۲)زړهٔ سوزېدل- زړهٔ اُبهٔ کېدل- زړهٔ نرمېدل-

سومېدلے:(سو-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سومېدلی- مؤنث سومېدلې- وګورئ سومېدل-

سومېدن:(سو-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سومېدل-

سومېدنګ:(سو-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سومېدل-

سومېدنه:(سو-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سومېدل-

سومېدونکے:(سو-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سومېدونکی- مؤنث سومېدونکې- وګورئ سومېدل-

سومېدهٔ:(سو-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سومېدل-

سوئ:(سَ-وئ)اسم- دَ اوربشو بوټے چې دَ دانې پخولو نه مخکښې يُ وشوکوی-

سوی خوا:(سهٔ-وی-خوا)اسم صفت- اينه سوے- غم زپلے- غم لړلے- نيمه خوا-

سويکه:(سو-يهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- يو صحرائے مورګ- خاۍ-

سويکے:(سوی-کے)اسم- وګورئ باغوټ-

سويه:(سَ-وی-يه)اسم- (۱)برابر- يوشان- (۲)راستی- برابری-

سوې:(سوې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سوه- سُمونه- سومونه- دَ چېلۍ د پښو چاؤدنه-

سوېغالے:(سوې-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ سوې غار- دَ سوې دَ وسېدو خاۍ-

سوېل:(سوېل)اسم- سهېل- قطب-

سوېلی:(سَ-وې-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ملکرې- دَ جينۍ دَ سېل ملګرې-

سوے:(سوے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوزش- سوخت- (۲)دَ زړهٔ سوے-

سوے:(سهٔ-وے)اسم صفت- سوزېدلے- ستی شوے- سوخته-

سوے:(سَ-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ سويې نر- نر خرګوش-

سوے پتوے:(سهٔ-وے-په-تهٔ-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)الولپه- سوے لوے- (۲)مئين- عاشق- زړهٔ بائيللے- (۳)سينه سوے- دَ عشق پهٔ اور سوے-

سوے ستکورے:(سهٔ-وے-ست-کو-رے)اسم- د ړوږی سوزېدلے خخوګکے- دَ ړوږی مېده ګی- بوټسورے- وګورئ بوټسوری-

سها:(سَ-ها)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم کپړه-

سها:(س-ها)اسم- واحد- مؤنث- د يو ستوری نوم-

سهار:(سَ-هار)اسم- واحد- مذکر- دَ "سحر" بل قرأت-

سهاګه:(س-ها-ګه)اسم- تنه کار- يو معدنی څيز چې پهٔ دارو کښې هم پکارېږی او زرګران يُ دَ سرزرو پهٔ کار کښې هم پکاروی- تنسکار-

سهان:(سَ-هان)اسم- سامان-

سهروردی:(سَ-هر-وَر-دی)اسم- يو اسلامی طريقه چې امام طريقت يُ شېخ الشيوخ شېخ شهاب الدين ابوحفص بن محمد سهروردی رحمة الله علېه دے-

سهل:(سَ-هَل)مصدر- زغمل- تېرول- هضم کول-

سهل:(سَ-هَل)اسم- واحد- مذکر- اسان- دَ ګران ضد-

سهلے:(سَ-هٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سهلی- مؤنث سهلې- وګورئ سهل-

سهم:(سَ-هم)اسم- سهام- غشے- غيشے- (م- عربی)-

سهمان:(سه-مان)اسم- (۱)سامان- (۲)دَ مرزتو پهٔ لهجه کښې سهمان دَ چا د لاسه مجبورېدلو ته هم وائی يعنی ظلم، جفا-

سهمناک:(سَ-هم-ناک)اسم صفت- خوفناک- يرونکے-وېره وړے- وېرېدلے- ترهنده-

سهمندے:(سه-من-دے)اسم صفت- دَ زغم وړ- دَ تحمل وړ- ناز زغمونکے-

سهنه:(س-هٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سهل-

سهو:(سه-و)اسم- واحد- مذکر- غلطی- خطا- وګورئ سهوه-

سهواً:(سه-ون)متعلق فعل- پهٔ هېره- پهٔ غلطۍ-

سهول:(سه-ول)مصدر متعدی- زغملو ته اړکول- سهلو ته مجبورول- سهل- زغمل-

سهون:(سهٔ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سهول-

سهونکے:(سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سهونکی- مؤنث سهونکې- وګورئ سهول-

سهونګ:(سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سهول-

سهونه:(سه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سهول-

سهوه:(سَه-وه)اسم- واحد- مؤنث- غلطي- تېروتنه- ساوه- خطا- لغزش- هېر- غلط-

سهوۀ:(سَه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ سهول-

سهه:(سَ-هه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زغم- برداشت- حوصله- (۲)سا- ساه-

سهېدل:(سَ-هې-دَل)مصدر لازم- زغمل- تېرېدل- برداشت کېدل- ګالل کېدل-

سهېدلے:(سَ-هې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سهېدلي- مؤنث سهېدلې- وګورئ سهېدل-

سهېدن:(سَ-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سهېدل-

سهېدنګ:(سَ-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سهېدل-

سهېدونکے:(سَ-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سهېدونکي- مؤنث سهېدونکې- وګورئ سهېدل-

سهېدنه:(سَ-هې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سهېدل-

سهېده:(سَ-هې-ده)اسم- واحد- مؤنث- زغم- تحمل-

سهېدۀ:(سَ-هې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ سهېدل-

سهېل:(سَ-هېل)اسم- واحد- مذکر- د يو ستوري نامه- ځلند ستورے- وګورئ سوهېل- (م- عربي)-

سهېله:(سَ-هې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آسانتيا- آساني- سهولت- (۲)همځولې- سوېلي-

سهېلي:(سَ-هې-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سوېلي- د جينۍ دوسته- ملګرې- همځولې-

سی:(سی)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اوړو بوس- سبوس- (۲)ختکه-

سیا:(سَیا)اسم- واحد- مؤنث- هغه پړے چې د کبانو د جال واړۀ واړۀ کورونه پرې يوځاې کولے شي-

سیاخه:(سَیا-خه)اسم- واحد- مؤنث- د کانې پلنه او مهينه تيږه-

سیاح:(سَ-ياح)اسم صفت- سېلانے- په سېل تلونکے- سېل کونکے-

سیاحت:(سَ-يا-حَت)اسم- واحد- مذکر- سېل- د سېلانی کار او عمل- ټوپنګرځے- (م- عربي)-

سیادت:(سَ-يا-دَت)اسم- واحد- مذکر- مشري- سرداري- بزرګي- شرف- لوئي- (م- عربي)-

سیادلي:(سَيا-د-لي)اسم- واحد- مؤنث- سر ګرځېدنه- سرچورلاندے- زړۀ زړېدنه- سياه دلي-

سیار:(سَ-يار/سَي-يار)اسم صفت- ګرځنده- متحرک- خوځند- هغه څوک چې زيات ګرځي-

سیارکے:(سَيار-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم د باجرې په شان بوټے-

سیارل:(سَيا-رل)مصدر متعدي- ساتل- حفاظت کول- پالنه کول- پالل-

سیارلے:(سَيا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سيارلي- مؤنث سيارلې- وګورئ سيارل-

سیارن:(سَيا-رن)حاصل مصدر- وګورئ سيارل-

سیارنګ:(سَيا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ سيارل-

سیارنه:(سَيا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سيارل-

سیارونکے:(سَيا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سيارونکي- مؤنث سيارونکې- وګورئ سيارل-

سیاره:(سَ-يا-ره/سَي-يا-ره)اسم صفت- ګرځنده ستورے- متحرک ستورے- (اسماني جرم) چې د نمر نه کېر چاپېر ګردش کوي- جمع سيارې-

سیاره:(سَ-يا-ره)اسم- واحد- مؤنث- سابندی- توره ټوخلې-

سیارۀ:(سَيا-رۀ)حاصل مصدر- وګورئ سيارل-

سیاست:(سَ-يا-سَت/سَ-يا-سَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)په خلقو حکم چلونه- حکومت کونه- (۲)تدبير جوړول او وړاندې وروستو فکر کول- (م- عربي)-

سیاست دان:(سَ-يا-ست-دان)اسم صفت- سياست کونکے-

سیاسه:(سَيا-سه)اسم- واحد- مؤنث- بغرۍ-

سیاسي:(سَ-يا-سي)صفت- سياست سره متعلق-

سیاق:(سياق)اسم- واحد- مذکر- رسم- طريقه- طرز- اسلوب- سليقه- انځور- دود- (م- عربي)-

سیال:(سَيال)اسم صفت- برابر- په هر څۀ يو شان- سارے- سيارے- (م- فارسي)-

سیالټ:(سَيا-لټ)اسم- واحد- مذکر- ټول- تمام- بيخي- چټ- ستل-

سیالټه:(سيال-ټه)اسم- واحد- مؤنث- بيخي- بشپړې-

سیاله:(سَيا-له)اسم صفت- (۱)د "سيال" مؤنث- وګورئ سيال- (۲- اسم)ارام- دمه-

سیالي:(سَيا-لي)اسم- واحد- مؤنث- برابري- همسري- يوشان والے-

سیالي کر:(سَيا-لي-کر)اسم صفت- وګورئ سيالي ګونے-

سیالي ګونے:(سَيا-لي-ګو-نے)اسم صفت- سيالي کونکے- سيالي کر-

سیالي مار:(سپا-لي-مار)اسم صفت- حريص-

سیانه:(سی-يا-نه)اسم صفت- هوښيار- عاقل- پوې- چالاک-

سیاه:(سی-ياه/سَياه)اسم صفت- مذکر- تور- تور رنګ لرونکے څيز- (م- فارسي)-

سیاه دلي:(سياه-د-لي)اسم- واحد- مؤنث- سيادلي-

سیاه کار:(سی-ياه-کار)اسم صفت- بدعمله- بد کارونه کونکے- بدلمنے- (م- فارسي)

سیاه کاري:(سی-ياه-کا-ري)اسم- واحد- مؤنث- د سياه کار کردار او عمل- بدلامي- بدلمنی-

سیاهه:(سَيا-هه)اسم- واحد- مؤنث- فهرست- ياداشت- شمېرليک- (م- فارسي)-

سیاهي:(سی-يا-هي)اسم- واحد- مؤنث- هغه تور رنګ لرونکی مائع چې په کاغذ وغيره پرې ليک کېږي- تورکے- دودے- (م- فارسي)-

سیب:(سیب)اسم- واحد- مذکر- زیم- نم- لوندوالے- رطوبت-
سیپاره:(سی-پا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ قران شریف دَ دېرشو برخو نه یوه برخه-
سیپارے:(سی-پا-رے)اسم- واحد- مذکر- یوه لوړه وُنه چې پهٔ تودو سیمو کښې کیږی-
سیپی:(سی-پی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صدف- سیپ- (م- هندی)- (۲)کاشک- کاشوغه- وړوکے کاشک-
سیتی:(سی-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم وریژې-
سیټ:(سیټ)اسم- واحد- مذکر- دَ ناستې مخصوص ځائ- گدی- (م- انګریزی)-
سیټر:(سی-ټر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارغمک-
سیجے:(سی-جے)اسم صفت- دَ خالص نسل- سُوچه-
سیچه:(سی-چه)اسم صفت- سوچه- رښتونے- صفا-
سیځه:(سی-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کرکنده- کنده- دَ تیږې تخته-
سیخ:(سیخ)اسم صفت- (۱)نېغ- سیدها- سم- (۲)دَ اُسپنې نرے تار-
سیخ پاؤ:(سیخ-پاؤ)اسم صفت- کلک- مضبوط- مخې ته اودرېدنه- پهٔ خپله خبره ټینګېدنه-
سیخ پائ:(سیخ-پائ)اسم- سرپائ- ودرېدنه- ټینګښت-
سیخچه:(سیخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم برمه چې دېوالونه پرې سورى کولے شی-
سیخ کباپ:(سیخ-کَ-باپ)اسم صفت- سیخکے- سیخکی- سیخکی کباپ-
سیخکی:(سی-خه-کی)اسم- جمع- مذکر- سیخکی- کباپ- پهٔ سیخ کښې پېئلی کباپ-
سیخل:(سی-خل)مصدر- پهٔ کښېمنځلو کښېمنځلو ټکول-
سیخلے:(سی-خهٔ-لے)مفعول- واحد- مذکر- وګورئ سیخل-
سیخندے:(سی-خن-دے)اسم- چوخندونکے-
سیخنه:(سی-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سیخل-
سیخول:(سی-خَ-ول)مصدر متعدی- (۱)نېغول- سمول- روغول- (۲)ټکول-
سیخون:(سی-خَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ سیخول-
سیخونکے:(سی-خَ-وون-کے)اسم فاعل- جمع سیخونکی- مؤنث سیخونکې- وګورئ سیخول-
سیخونګ:(سی-خَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سیخول-
سیخونه:(سی-خَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سیخول-
سیخوهٔ:(سی-خَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سیخول-
سیخېدل:(سی-خې-دَل)مصدر لازم- (۱)نېغېدل- سمېدل- رغېدل- (۲)ټکېدل-
سیخېدلے:(سی-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع سیخېدلی- مؤنث سیخېدلې- وګورئ سیخېدل-
سیخېدن:(سی-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ سیخېدل-
سیخېدنګ:(سی-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ سیخېدل-
سیخېدنه:(سی-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ سیخېدل-
سیخېدونکے:(سی-خې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع سیخېدونکی- مؤنث سیخېدونکې- وګورئ سیخېدل-
سیخېدهٔ:(سی-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ سیخېدل-
سیخے:(سی-خے)اسم- دَ سورلی یوه لوبه-
سید:(سید)اسم- واحد- مذکر- نېغ والے- برابروالے- سموالے-
سیده:(سی-ده)اسم- نېغ- برابر- سم- روغ- راست-
سیر:(سیر/س-یر)اسم- واحد- مذکر- (۱)حرکت- چکر- تګ- (۲)دَ سیرت جمع- عادتونه- خویونه-
سیراکه:(سیر-را-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خره/سیرکه-
سیربندکے:(سیر-بند-کے)اسم- وګورئ سنا- یو قسم بوټے چے پهٔ پسرلی کښې کیږی-
سیرت:(سی-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کردار- عمل- خصلت- خوئ- (۲)مذهب-
سیرکه:(سیر-که)اسم- واحد- مؤنث- مینا- کابلی- زرګیره- ځیرکه- سیراکه- ځیراکه- خره- لالی- شارو- شارونې-
سیرل:(سی-رل)مصدر- کوټل-
سیرن:(سی-رن)اسم- واحد- مذکر- هغه غونے چې دَ ځربوالی سره سره تریخ هم وی- سرزورے غونے-
سیرنګ:(سی-رنګ)اسم- واحد- مذکر- - سُرنګ- سورے- جمع سیرنګونه-
سیرو:(سی-رو)اسم- واحد- مذکر- دَ کټ لنډے بازو- سیروا-
سیروا:(سیر-وا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ سیرو-
سیره:(سی-ره)اسم صفت- (۱)بداره- بې هو- وحشت زده- خوفزده- وحشی- غصه- (۲- اسم)پرهر-
سیره:(سی-ره)اسم- واحد- مؤنث- ځیره- دَ نمر سترګه- دَ نمر راختنه-
سیرین:(سی-رین)اسم- واحد- مذکر- یوه وُنه-
سیرئ:(سی-رئ)اسم- هغه زمکه چې جومات له دَ مدد دَ پاره ورکولے شی-
سیرئ:(سی-رئ)اسم- واحد- مؤنث- یوه بېکاره ونه-
سیزنی:(سیز-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ کپړې نه جوړه شوې نرۍ پټۍ چې ماشومان پرې پهٔ روښې کښې تړلے شی- جمع سیزنیانې-
سی سی:(سی-سی)اسم صوت- دَ ساړهٔ نه سو سو یا سی سی کونه-
سیسی:(سی-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو خړ رنګ لرونکې حلاله مرغۍ-
سیکه:(سی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اُسپنې یو قسم چې ډېر دروند وی- (۲- صفت)دروند-
سیلی:(سی-لی)اسم- جمع- مذکر- بنګړی- چوړی-
سیلېدل:(سی-لې-دَل)مصدر- ساه بې کوره کېدل- بې واره بې واره ساه

"زبر"(ځ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(کَ-تاب)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکون)، "ه"(زَ-رهٔ)، "هٔ"(پو-ېې-دهٔ)

اخستل-

سیلي:(سی-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تېزه هوا- تېز باد- طوفان- (۲)تباهي-

سیلي ږلي:(سی-لي-ږ-لي)اسم مرکب- سیلي او ږلي- بادو باران- سیلي باران-

سیم:(سیم)اسم- واحد- مذکر- (۱)فلزي مزے- (۲)جست- (۳)ستوم- د ستني سپم-

سیماب:(سی-ماب)اسم- واحد- مذکر- پاره-

سیم اسا:(سیم-آ-سا)اسم صفت- (۱)د سپینو زرو په شان- (۲)سپین او ښائسته-

سیمک:(سی-مک)اسم- واحد- مذکر- هغه لویه ستن چې څوکه ي پخه وی او ښځې پرې په سرونو کښې لار جوړوی-

سیمه:(سی-مه)اسم- واحد- مؤنث- طرف- لورے- خوا- اړخ- علاقه- منطقه-

سیمیا:(سیم-یا)اسم- واحد- مؤنث- د جادو علم(م- عربي)-

سیمي:(سی-مي)اسم- واحد- مؤنث- پرسیمي- سحری- پېشمنے- پښمنے- سرکي-

سین:(سین)اسم- واحد- مذکر- سیند- دریاب- رود- جمع سینونه-

سینت:(سی-نت)اسم- واحد- مذکر- منت- زاری- جمع سینتونه-

سینجکی:(سین-ج-کی)اسم- ښخه- لونه- دمبله- شلنه- ښنځه- شینځکی-

سینخلے:(سین-خ-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه مزے چې د ماشومانو په روښی کښې د ترلو د پاره پکارولے شي-

سینځه:(سین-ځه)اسم- د سر په وېښتو کښې لار ویستنه-

سیند:(سیند)اسم- واحد- مذکر- سین- دریاب- رود- جمع سیندونه-

سیندک:(سین-دک)اسم صفت- هغه سړے چې نښه ویشتو کښې تکړه وی- نشانه باز-

سیندلاؤ:(سیند-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- د اُبو سپے- سګ لاوو- سګ لامو-

سیندوړے:(سیند-وه-ړے)اسم صفت- اُبو وړے- غرق- ډوب- لاهو شوے-

سیندے:(سین-دے)اسم- تراټے- پیاځه- د ښځو د سر د وېښتو لار یا کرښه- سېلندے- (۲)سندے-

سین شین:(سین-شین)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغه- باري-

سینګ:(سینګ)اسم- واحد- مذکر- برابری- مساوات- همسری- یو شان والے-

سینګار:(سینګ-ګار)اسم- واحد- مذکر- د ځان سمبالے- سرخی سُفیدی- جوړښت- ډول- سنبالښت- ارائش- ځان- جوړونه- سنګار-

سینګارول:(سینګ-ګا-ر-ول)مصدر متعدی- سرخی سفیدی کول- ارائش کول- ښکلا بخښل- ډولی کول- ښائسته کول-

سینګارون:(سینګ-ګا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ سینګارول-

سینګارونګ:(سینګ-ګا-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ سینګارول-

سینګارونه:(سینګ-ګا-ر-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سینګارول-

سینګاروه:(سینګ-ګا-ر-وه)حاصل مصدر- وګورئ سینګارول-

سینګارېدل:(سینګ-ګا-رې-دل)مصدر لازم- سُرخي سفیدی کېدل- ډولی کېدل- جوړېدل-

سینګارېدن:(سینګ-ګا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ سینګارېدل-

سینګارېدنګ:(سینګ-ګا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ سینګارېدل-

سینګارېدونکے:(سینګ-ګا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سینګارېدونکی- مؤنث سینګارېدونکې- وګورئ سینګارېدل-

سینګارېدنه:(سینګ-ګا-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ سینګارېدل-

سینګارېده:(سینګ-ګا-رې-ده)حاصل مصدر- وګورئ سینګارېدل-

سینګاوڼ:(سینګ-ګا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- د کشتۍ وروستی حصه کښې هغه لویه چپه چې د کشتۍ د رُخ بدلولو د پاره استعمالولے شي-

سینګړ:(سینګ-ګړ)اسم صفت- سنګېر- کاڼیز- سنګ زار- ډبرین-

سینګړی:(سین-ګړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مجکی- بارود دانی-

سینګ لاؤ:(سینګ-لاؤ)اسم- د اُبو سپے- یو قسم مهے یا د اُبو ځناور- سیندلاو-

سینګی:(سینګ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کب- سګ مهے- سینګ لاؤ-

سینه:(سی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټټر- د بدن برنۍ مخامخ حصه- د غاړې او خېټې مېنځنۍ حصه- (۲)تے- (۳)پې-

سینه بغل:(سی-نه-به-غل)اسم- واحد- مذکر- برېښ- سکاروی- د سینې برېښ-

سینه بند:(سی-نه-بند)اسم- واحد- مؤنث- هغه کپړه چې زنانه ي خپلو تیونو ته اچوی-

سینه سوے:(سی-نه-سه-وے)اسم صفت- غم لړلے- په غم اخته- غمګین- زړه چاؤدے-

سینه کښ:(سی-نه-کښ)اسم صفت- سینه کش- سینه وکښلې- سینه ویستې-

سینیارے:(سین-یا-رے)اسم صوت- شمیارے- شغارے- د تېز باد د چلېدو آواز-

سیو:(سیو)اسم- واحد- مذکر- (۱)نمی- رطوبت- لوندوالے- (۲)سَیَپ- سیب-

سیوران:(سیو-ران)اسم- مینا- چتر-

سېټ:(سېټ)اسم صفت- مالداره سړے-

سېټې:(سې-ټې)اسم- واحد- مؤنث- سټک- څټک-

سېځل:(سې-ځل)مصدر- سوزول- په څه څیز اُور بلول- اُور ورته کول- اُور پورې کول- سېزل-

سېځلے:(سې-ځه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ سېځل-

سېځنه:(سې-ځه-نه)حاصل مصدر- وګورئ سېځل-

سېځونکے:(سې-ځون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع سېځونکی- مؤنث سېځونکې- وګورئ سېځل-

سېد:(سېد)اسم صفت- (۱)باچا- مشر- پېشوا- (۲)د سېدانو یا سعاداتو

ی (ځی-رل)، ي (مې-ره-ول)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

لۀ کورنی څخه يو نارينه سړے- اهلِ بيت- مؤنث سپده-

سپدالي:(سپ-دا-لي)اسم- واحد- مؤنث- سياه دلي- زړۀ ړوبېدنه- ساه لنډه لنډه کېدنه-

سپدکے:(سپد-کے)اسم صفت- سپدوے- سپد- چې لۀ يو طرفه سپد وی- دَ پلار يا دَ مور لۀ طرفه سپد-

سپر:(سپر)اسم- واحد- مذکر- څلور پاوه- شپاړس چيټاکی- دَ وزن يو کانے- جمع سپرونه-

سپراب:(سپ-راب)اسم- (۱)وګورئ ابوبشے- (۲)پۀ اُبو موړ- خړوب- ډک-

سپرکال:(سپر-کال)اسم صفت- سور کال- وچ کال- سوکړه- خشکه-

سپرله:(سپر-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه چېلی چې پۀ وړومبی خل لنګه شی-

سپرلے:(سپر-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ بزې نر- دَ بزې بچے چې دوه کلنے وی- مؤنث سپرله- جمع سپرلی-

سپرم:(سپ-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کُلمې تار- (۲)دَ څرمنې نری تسمه چې پېزار پرې ګنډلے شیٔ-

سپزل:(سپ-زل)مصدر- وګورئ سوزول-

سپسنه:(سپ-سۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه بختوره ښځه چې دَ کنبو خامنو مور وی-

سپغون:(سے-غون)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې دَ ډېر کار او منډو ترړو پۀ وجه ئې وجود زيات سخت او کلک وی-

سپقل:(سپ-قل)اسم- خلونه- روڼے- چمک وېستنه- زنګ لرې کونه- وګورئ صيقل-

سپک:(سپک)اسم- واحد- مذکر- توان- طاقت-

سپک ختلے:(سپک-خ-تۀ-لے)اسم صفت- کمزورے- کم طاقته- ناتوان-

سپکره:(سپک-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ميزری ميوه، مغز-

سپکړه:(سپ-کَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سپنکړه- سل (۱۰۰)- صد- سل دانې- دَ شمېر يو اندازه او دَ هغې نامه- جمع سپکړې-

سپکل:(سے-کل)مصدر- (۱)تکورول- ګرمول- حرارت ورکول- (۲- اسم)دَ "صيقل" مغفن- خلق- پړق- وګورئ صيقل- (۳- اسم)سائيکل- بائسپکل-

سپکلے:(سے-کۀ-لے)اسم صفت- (۱)سپېرۀ- بدبخته- بدنصيبه- (۲)تکور شوے- وريت شوے-

سپکن:(سے-کن)اسم صفت- (۱)موړ- ډک- (۲)دَ ډېر خوراک کولو پۀ وجه دَ زړۀ خرابوالے-

سپکور:(سپ-کۀ-ور)اسم صفت- طاقت ور- زورور- توانا- قوی-

سپکوه:(سپک-وه)اسم- کاربز-

سپل:(سپل)اسم- واحد- مذکر- (۱)تماشه- چکر- ننداره- نظاره- (۲)دَ مرغيو وغيره ټولے-

سپلاب:(سے-لاب)اسم- واحد- مذکر- پۀ درياب کښې دَ اُبو زياتوالے- نېز- سېلاو-

سپلات:(سے-لات)اسم- واحد- مذکر- دَ سرسام مرض-

سپلاته:(سپ-لا-ته)اسم- واحد- مؤنث- تيره-

سپلانے:(سے-لا-نے)اسم صفت- وګورئ سياح- سپل ګرندے- سپلګر- سپلندونے-

سپلاؤ:(سپ-لاؤ)اسم- واحد- مذکر- دَ "سپلاب" مغفن-

سپلاوه:(سے-لا-وه)اسم- واحد- مؤنث- اوړده او غټه چاړۀ-

سپلتے:(سے-ل-تے)اسم صفت- هغه څوک چې سرسام شوے وی- سرسامی-

سپل صفا:(سپل-ص-فا)اسم- واحد- مذکر- سپل- چکر- ساعت تېرے- تفريح-

سپلګر:(سپل-ګر)اسم صفت- سپلندونے- سپلانے-

سپلګی:(سپل-ګی)اسم- واحد جمع- مؤنث- سلګی-

سپلمه:(سپل-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مخامخ- اُوپره- (۲)خاندان- (۳)محلتی- ګاونډی- (۴)تمام-

سپلن:(سے-لن)اسم- واحد- مذکر- تور- سکاڼ- سکڼ- سياه فام- توربخن-

سپلندونے:(سپ-لن-دو-نے)اسم صفت- (۱)سپلګرے- سپلانے- (۲)ملګرے- مرستيال- (۳)ساتندونے-

سپلندی:(سپ-لن-دی)اسم- لار-

سپلنے:(سپ-ل-نے)اسم صفت- سياح- آواره- يو ځائې بل ځائې ګرځېدونکے- سپلندونے- سپلانے-

سپلول:(سپ-ل-ول)مصدرِ متعدی- تېرۀ کول- سولول-

سپلوے:(سپل-وے)اسم- واحد- مذکر- اسوېلے- دَ ناراستی يا ستومانی لۀ کبله خله وازونه-

سپله:(سپ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرسته- پره- طرفداری- حمايت- (۲)دَ وريژو يو قسم-

سپله ګر:(سپ-له-ګر)اسم صفت- طرفدار-

سپلی:(سپ-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پلغوسری- سپلی- هغه پړے چې دَ وزغنو نه جوړيږی- (۲)شوانه- څخنکے- درزنده- لوېږندے-

سپلېدل:(سپ-لې-دل)مصدرِ لازم- ساه بې کوره کېدل-

سپلی:(سپ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ سپلی-

سپلے:(سپ-لے)اسم- واحد- مذکر- حامی- طرفدار- مرستيال- جمع سپلی-

سپمايه:(سپ-ما-يه)اسم- واحد- مؤنث- توربخن رنګ چې دَ اُسپنځړی نه حاصليږی او بيا پرې جامې رنګولے شي-

سپمرغ:(سپ-مرغ)اسم- واحد- مذکر- يو مارغۀ چې ډېر عمر ژوندے وی-

سپمين:(سپ-مين)اسم صفت- دَ سپينو زرو نه جوړ څيز- (۲)سپين او ښائسته څيز يعنی محبوب-

سپن:(سپن)اسم- واحد- مذکر- صلاح- مصلحت- مشوره-

سپنوس:(سپ-نوس)اسم- واحد- مذکر- عقاب- ګربته- باز-

سپو:(سپو)اسم- واحد- مذکر- سبب- منه-

سپواوالے:(سپ-وا-وا-لے)اسم- زياتی توب- پرېمانی- ډېروالے-

سپوانی:(سپ-وا-نې)اسم- زیاتی- زیاتی ګړے- طفیلی-

سپورے:(سپو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سورے- سایه- (۲)پناه-

سی مې:(سی-مې)اسم صفت- (۱)شرمنده- خجل- (۲)روغ- جوړ- تندرست-

ش:(شین)حرف- (۱)د پښتو د الف- ب(حروف تهجی)دوه ویشتم حرف- (۲)د شمسی کال علامت-

شا:(شا)اسم- واحد- مؤنث- دمبال- پشت- د مخ ضد-

شاب:(شاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)لویه چاړه- (۲)ځوان- (م- عربی)-

شابا:(شا-با)متعلق فعل- ښه کړه- ژر کړه- د تندی ندا-

شاباز:(شا-باز)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو وړوکے شان مخصوص جوړ شوے ډکے چې د رباب غرلو د پاره پکارولے شی- (۲)هغه تیلے چې تمبل پرې غږولے شی- (۳)یو ښکار کونکے مارغهٔ-

شاباس:(شا-باس)اسم- شاباس- د آفرین کلمه- د شاباش مخفف- (م- فارسی)-

شاباسے:(شا-با-سے)اسم- واحد- مذکر- شاباشے- آفرین- تعریف- جمع شاباسی-

شاباش:(شا-باش)اسم- وګورئ شاباس-

شاباشے:(شا-با-شے)اسم- وګورئ شاباسے-

شابالا:(شا-با-لا)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه دوست چې د وادهٔ په ورځو کښې د ځلمی سره یو ځاې ګرځی او د وادهٔ په رسم کښې سره شریک وی- (۲)د وادهٔ ځلمے- شاوهٔ- ودګینے- زوبزن- زوم-

شاباسی غاړه:(شا-با-سی-غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د قمیص د ګریوان یو قسم(افغانستان)-

شابس:(شا-بس)اسم- د شاباس مخفف- وګورئ شاباس-

شابوټے:(شا-بو-ټے)اسم صفت- قوبے- کوبے- شابوکے- شابوکے- په ملا کښې قب لرونکے ټیټ- ټیټ ګرځیدونکے- جمع شابوټی-

شابوشی:(شا-بو-شی)اسم- واحد- مؤنث- زیړ ګل لرونکے یو خوشبویه بوټے-

شابوکے:(شا-بو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع شابوکی- وګورئ شابوټے-

شابوکے:(شا-بو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ شابوکے-

شابیرته:(شا-بیر-ته)متعلق فعل- د شا ډډې- د شا لهٔ خوا- په شا-

شابیل:(شا-بیل)اسم- واحد- مذکر- د غشی تیره څوکه-

شاپ:(شاپ)اسم- واحد- مذکر-.(۱)هغه نرے تیلے چې په سر کښې ئې غوړ مالوچ وی او د ماشوم قبض پرې ماتولے شی- (۲)دوکان- اټی- (په دې معنو کښې اصلاً انګریزی)- اټی (۲)لاپ- لاپه- اپلته-

شاپرشنجی:(شا-پر-شن-جی)اسم صفت- (۱)ستونی ستغ- (۲)برخلاف- مخالف- (افغانستان)-

شاپړنګه:(شا-پړنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- شپرنګه- یو ځنګلی بوټے- جمع شاپړنګې-

شاپسې:(شا-په-سې)اسم صفت- ملاتړ- مددګار-

شاپوش:(شا-پوش)متعلق فعل- اخوا دېخوا- پټ په پټه-

شاپه:(شا-په)اسم- واحد- مؤنث- ړوزه- لاقه- لاپه- جمع شاپې-

شاپهٔ شا:(شا-پهٔ-شا)متعلق فعل- پټ په پټه- غیر موجودګی کښې- پشې شا- شا سره لګیدلې-

شاپی:(شا-پی)اسم صفت- روزمار- لاپو- لاقو- جمع شاپیان-

شاپیانګه:(شا-پیانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- خړې پاڼې او خړ لرګے لرونکے یو بوټے- خمزوره- خمزری- جمع شاپیانګې-

شاپیټے:(شا-پی-ټے)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ پسکی- د کاغ پسکی- (۲)ګوجے- سیپی- صدف- سیپ-

شاپین پیکو:(شا-پین-پی-کو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شاپین پینکو-

شاپین پینکو:(شا-پین-پی-نه-کو)اسم- واحد- مؤنث- د وړو ملکانو یوه لوبه- ټوپی کنه- پټه ټوپی- شاپین پیکو-

شاپېټے:(شا-پې-ټے)اسم- واحد- مذکر- د شا بار- د شا پېټے- جمع شاپېټی-

شات:(شات)اسم- ګبینهٔ- هغه خوږه ټینګه ماده چې توری مچی ئې په خپل ګبین کښې جمع کوی- (م- شهد)-

شاتار:(شا-تار)اسم صفت- ستار- رباب وغیره کښې لهٔ ټولو غټ تار- جمع شاتارونه-

شاتر:(شا-تر)اسم- واحد- مذکر- سائیس- هرکاره- جلوه دار- جیلبی- تابعدار- غلام- نوکر- پیاده سپائی-

شاتره:(شا-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم دارو چې د تبې د پاره پکارولے شی- جمع شاترې- نباتاتی نوم فومیریا آفی سی نیلس (FUMARIA OFFICINALIS)-

شاتړ:(شا-تړ)اسم صفت- وګورئ شاتر-

شاتماغه:(شات-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- مکیزنه ښځه- ټینګ کونکې ښځه- جمع شاتماغې-

شاتوت:(شا-توت)اسم- واحد- مذکر- شهتوت- د توت د ذات یوه ونه او د هغې میوه- جمع شاتوتان- نباتاتی نوم د مورس انډیکا (MORUS INDICA) یو قسم-

شاتوری:(شا-تو-ری)اسم- واحد- مؤنث- الزام- بهتان-

شاتوری:(شا-تو-ری)اسم صفت- تور- تهمت- الزام-

شاتورے:(شا-تو-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه حیوان چې ځل (کته) پرې نهٔ وی- بربنډه شاه لرونکے حیوان- جمع شاتوری-

شاتوغی:(شا-تو-غی)اسم- غوره- وتلے- (۲)شانکوړې- کوبے- قوبے- (افغانستان)-

شا ته:(شا-ته)حرف جار- دمباله- خوا ته- اړخ ته- آخر ته- د وروستو-

شاتیر:(شا-تیر)اسم- واحد- مذکر- غټ تیر- هغه تیر چې د کوټې په مینځ کښې لګیدلے وی-

شاتینکے:(شا-تینک-کے)صفت- وګورئ شاتینکے-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پیش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

شاټوغے:(شا-ټو-غے)اسم- واحد- مذکر- شاقبے- شابوټے- شاکړوپے- هغه څوک چې په ملا کښې ئې قُب راوتے وی-

شاټوکے:(شا-ټو-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه ګلداره کپړه چې د خولو نه د بچ کولو د پاره د ملا نه تاؤ شوې وی- قمردینه- دَ جامو ټکړه-

شاټیغے:(شا-ټي-غے)اسم صفت- شاټیټے- قُبے- شاټوغے- جمع شاټیغی-

شاټینګه:(شا-ټینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مارغۀ سنګدانه- د مارغۀ هغه معده چې کاڼی یا بل داسې کلک څیز ورته منتقلیږی-

شاټینګی:(شا-ټینګ-ګی)اسم- مضبوطیا- مرسته- ملګرتیا- طرفداری-

شاټینګے:(شا-ټینګ-ګے)اسم صفت- مددګار- طرفدار- ملاتړ- جمع شاټینګی-

شاخه:(شا-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاڼی مهینه تیره- (۲)ټوکړه- درغن-

شاخ:(شاخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حصه- څانګه- (۲)ښکر- (۳)دَ اُبو ناله- (۴)دَ ترخونو دری ګټه کپړه- (م- فارسی)-

شاخص:(شا-خص)اسم- (۱)مسافر- (۲)الۀ نښې وتلے غشے- (م- عربی)-

شاخل:(شا-خل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غلې یو قسم (۲)تراشل- (افغانستان)-

شاخلن:(شاخ-لن)اسم صفت- ښاخونه لرونکے-

شاخوړے:(شا-خو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوړه شا لرونکے حیوان- جمع شاخوړی- (۲)صفت- همدرد- چا سره خوږ لرونکے- دَ بل په درد دردیدونکے-

شاخه شولانګه:(شا-خه-شو-لانګ-ګه)اسم صفت- سخت جنګ- سور جنګ- سخته جګړه-

شاخیل:(شا-خیل)اسم- جاروکش- یو نسل چې په درمن دَ دانو سپ وهلو کار کوی- مؤنث شاخیله-

شاد:(شاد)اسم صفت- ښاد- خوشحال- مراد مند- (م- فارسی)-

شاداب:(شا-داب)اسم صفت- تروتازه- سېراب- (م- فارسی)-

شادان:(شا-دان)اسم صفت- خوشحال- (م- فارسی)-

شادانه:(شا-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بنګ دانه- بنګ دانه- جمع شادانې-

شادنامه:(شاد-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کامیابی یا خوشحالی بږل غږونه- جمع شادنامې- (م- فارسی)-

شادو:(شا-دو)اسم- واحد- مؤنث- بیزو- جمع شادوګان-

شاده:(شا-ده)اسم- واحد- مؤنث- عجوبه- تماشه-

شاډول:(شا-ډول)اسم- واحد- مذکر- شاډوله- دَ ګډا یو قسم- اتڼ-

شاډوله:(شا-ډو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شاډول-

شاډوله شونډوره:(شا-ډو-له-شون-ډه-وۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- بدرنګه ښځه- بدشکله ښځه- هغه ښځه چې بدرنګه وی او شونډې ئې هم غټې وی-

شاډیندک:(شا-ډین-دک)اسم صفت- الاکلنګ- غنجالې- دنګ- باټی چغ- شاډینګه- اندرچو-

شاډینګه:(شا-ډینګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- جمع شاډینګې- وګورئ شاډیندک-

شاذ:(شاذ)اسم- نایاب- قیمتی- کمیاب- (م- عربی)-

شاربل:(شار-بل)مصدر- (۱)شوملې کول- (۲)یو خبره زنګول- خبرې ته پس زرکول- خبره وړدول- (۳)دبچو راویستو په غرض دَ چرګې په اګو سینه مښل- شربل-

شاربلے:(شار-بۀ-لے)اسم مفعول- جمع شاربلی- مؤنث شاربلې- وګورئ شاربل-

شاربنه:(شار-بۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شاربل-

شاربونکے:(شار-بون-کے)اسم فاعل- جمع شاربونکی- مؤنث شاربونکې- وګورئ شاربل-

شارټ:(شارټ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مختصر- (۲)دَ بجلی دیکه- (م- انګریزی)-

شارع:(شا-رع)اسم صفت- (۱)لار ښونے- لارښود- دَ شریعت راوړونکے- (۲)اسم- لویه لار- باچاټی لار- (م- عربی)-

شارلتان:(شار-لۀ-تان)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې عالم نۀ وی او دَ عالمانو او پوهانو غندې خبرې کوی-

شارول:(شا-رول)اسم- واحد- مذکر- شاقول- د ګلکارانو اوزار چې دَ دېوال نیغ والے پرې معلوموے شی-

شاریز:(شا-ریز)اسم- واحد- دمذکر- دَ کور مخامخ خالی مېدان-

شاریزے:(شا-ری-زے)اسم- واحد- مذکر- ښارپناه- دَ ښار نه تاؤ راتاؤ غټ دېوال چې دَ حفاظت د پاره وی- جمع شاریزی-

شاریکر:(شا-ری-کر)اسم صفت- سندرغاړے- سندره ویونکے- سندربول-

شاړ:(شاړ)اسم صفت- مذکر- (۱)دَ اباد ضد- غېراباد- (۲)لټ- ناراسته- سست- کاهل- مؤنث شاړه-

شاړپار:(شاړ-پاړ)اسم صفت- (۱)ساده- جاهل- شاړ شپاړ- بې علمه- (۲)غېراباد-

شاړتوب:(شاړ-توب)اسم- شاړتیا- شاړوالے- بنجرتوب- غېرابادی-

شاړتیا:(شاړ-تیا)اسم- وګورئ شاړتوب-

شاړشپاړ:(شاړ-شه-پاړ)اسم صفت- وګورئ شاړپاړ-

شاړوالے:(شاړ-وا-لے)اسم- وګورئ شاړتوب-

شاړول:(شا-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱) بنجرول- غېراباد کول- بې حاصله کول- (۲)په یو ځاې کښې استوګه پرېښول-

شاړون:(شا-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شاړول-

شاړونکے:(شا-ړه-ون-کے)اسم فاعل- جمع شاړونکی- مؤنث شاړونکې- وګورئ شاړول

شاړونګ:(شا-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شاړول-

شاړونه:(شا-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شاړول-

شاړه:(شا-ړه)اسم صفت- مؤنث- (۱)غېراباده زمکه- بنجره زمکه- مېره- (۲)ړکره- (۳)سخته- خیګه- شدله-

ئ" (ځی-ړل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

شاړی:(شا-ړی)اسم- وګورئ اشاړی- ترخې زړې منډتې-
شاړېدل:(شا-ړې-دل)مصدر- (۱)غېرابادېدل- د نه کرلو په وجه عبث کېدل- بنجرېدل- (۲)الهٔ استوګې وتل-
شاړېدن:(شا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شاړېدل-
شاړېدنګ:(شا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شاړېدل-
شاړېدونکے:(شا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شاړېدونکی- مؤنث شاړېدونکې- وګورئ شاړېدل-
شاړېدنه:(شا-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شاړېدل-
شاړېدهٔ:(شا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ شاړېدل-
شاړے:(شا-ړے)اسم صفت- (۱)شړل بړل- کلیوال- غرځنے- (۲)سست- ناراسته
کاهل-
شاړے:(شا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ښکاری ګروه هغه فرد چې ګوزار نهٔ کوی او د ښکاریانو شاشا ته روان وی او پرېوتے ښکار رانیسی- د ښکاریانو د پاره د مارغانو یا حیواناتو پاڅونکے- (۲)هغه کس چې د درو جنګ کونکیو پلو تر مینځه ګېر شی-
شاړے واړے:(شا-ړے-وا-ړے)اسم صفت- (۱)بې ډېه- بې بنده- لټ- کاهل- (۲)بنجر- غېراباد- بې فائدې-
شاذ:(شاذ)اسم صفت- کم- نایاب- لږ- (م- عربی)-
شاخوئ:(شا-خوئ)اسم صفت- شهزاده- (افغانستان)-
شاړه:(شا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غشے- جمع شاړې-
شاش:(شاش)اسم- واحد- مذکر- موتیازې- واړهٔ بول- مُتیازی (م- فارسی)-
شاشوی:(شا-شوی)اسم صفت- شان وشوکت- دبدبه- ټره پره-
شاطر:(شا-طر)اسم صفت- (۱)د شطرنج ماهر- (۲)چالاک- (۳)واکې نیونکے- سائیس- د آس مخکښې خغلېدُونکے-
شاعر:(شا-عر)اسم صفت- شعر زیونکے- شعر لیکونکے- جمع شاعران- مؤنث شاعره- (م- عربی)-
شاعرانه:(شا-ع-را-نه)متعلق فعل- د شاعری سره متعلق- وګورئ شاعر-
شاعری:(شا-ع-ری)اسم- واحد- مؤنث- د شعرګوئی فن-
شاعمر:(شا-غ-مر)متعلق فعل- شامدام- په یو مخ- په مخه-
شاغ:(شاغ)اسم صفت- لوړ- دنګ-
شاغت:(شا-غت)اسم- واحد- مذکر- (۱) وګورئ شاغوت- (۲)اټه- ګټه- کون ګتی- کټمنډے- (۲)سپکاوے- (۳)چیږ-
شاغتول:(شا-غ-ته-زل)مصدر- (۱)کټمنډے کول- چاله ګټه ورکول- (۲)سپکاوے کول- (۳)چیږل-
شاغتون:(شا-غ-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ شاغتول-
شاغتونګ:(شا-غ-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شاغتول-

شاغتونکے:(شا-غ-ته-زون-کے)اسم فاعل- جمع شاغتونکی- مؤنث شاغتونکې- وګورئ شاغتول-
شاغتونه:(شا-غ-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شاغتول-
شاغل:(شا-غل)اسم- مصروف- مشغول- (م- عربی)-
شاغله شاغے:(شاغ-له-شا-غے)اسم- ډېر په زړهٔ پورې-
شاغندل:(شا-غن-دل)اسم- واحد- مذکر- د اوړې په شان جړړې لرونکې یوه مشهوره باغی سبزی چې د پسرلی په موسم کښې کیږی او اومه خوړے شی- د نرګس د خاندان سره تعلق لری نباتاتی نوم سینټیلم البم (SANTALUM ALBUM)-
شاغوت:(شا-غوت)اسم- مذکر- ګټه- کون ګوتی- ګټه ورکونه- اټه-
شاق:(شاق)اسم صفت- مشکل- سخت- (م- عربی)-
شافع:(شا-فع)اسم صفت- شفاعت کونکے- (م- عربی)-
شافعی:(شا-ف-عی)اسم صفت- د اهل سنت د څلورم امام د امام شافعی رحمة الله علیه د مسلک پېروکار- (م- عربی)-
شاقول:(شا-قول)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شاروِل- (م- عربی)-
شاقه:(شا-قه)اسم صفت- د شاق مؤنث- سخته- ګرانه- ډېره مشکله- (م- عربی)-
شاکاسه:(شا-کا-سه)اسم- واحد- مؤنث- کټورے- لویه کاسه- لویه پیالی- جمع شاکاسې-
شاکر:(شا-کر)اسم صفت- شکر کونکے- شکر ایستونکے- ښهٔ منونکے- (م- عربی)-
شاکړوب:(شا-کړوب)اسم صفت- واحد- مذکر- شاټیټے- قبے- شابوټے- شاکړوپ- شاکړوبے- شاکړوپے-
شاکړوبے:(شا-کړو-بے)اسم صفت- وګورئ شاکړوب- جمع شاکړوبی-
شاکړوپ:(شا-کړوپ)اسم صفت- وګورئ شاکړوب-
شاکړوپے:(شا-کړو-پے)اسم صفت- وګورئ شاکړوب-
شاکړوپتوب:(شا-کړوپ-توب)اسم- شاکړوبوالے- شاکړوپتیا- قبے کېدنه-
شاکړوپوالے:(شا-کړوپ-وا-لے)اسم- وګورئ شاکړوپتوب-
شاکړوپتیا:(شا-کړوپ-تیا)اسم- وګورئ شاکړوپتوب-
شاکلنګ:(شا-کهٔ-لنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- کرکره- یو قسم زانړه- جمع شاکلنګې- سائنسی نوم (ANTHROPOIDUS VIRGO)-
شاکوب:(شا-کوب)اسم صفت- شاټوغے- شاپوټے- شاکوبے- ملاټیټے- قبے- شاکوپ- شاکوپے-
شاکوبے:(شا-کو-بے)اسم صفت- وګورئ شاکوب- جمع شاکوبی-
شاکوپ:(شا-کوپ)اسم صفت- وګورئ شاکوب-
شاکوپے:(شا-کو-پے)اسم صفت- وګورئ شاکوپ-
شاکوکی:(شا-کو-کی)اسم- واحد- مؤنث- د جینکو یوه لوبه-
شاکوندی:(شا-کون-ډی)اسم- واحد- جمع- مؤنث- د ناک یو قسم-

شاکی:(شا-کی)اسمِ صفت- شکایت کونکے- شکایتی- (م- عربی)-
شاکت:(شا-کت)اسم- واحد- مذکر- شاغت- شاغوت- جمع شاکتونه-
شاګرد:(شا-ګرد)اسم- واحد- مذکر- (۱) زده کونکے- علم حاصلونکے- (۲)مُرید- چېلے- مؤنث شاګرده-
شاګردی:(شا-ګر-دی)اسم- د شاګرد کار-
شاګم:(شا-ګم)اسم- هغه نذر یا خېرات چې دَ تفاول پهٔ دود ورکول کیږي- (افغانستان)-
شاګوړلے:(شا-ګو-ړهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- اُرکوړے- دَ ماشومانو یوه لوبه-
شاګوړپے:(شا-ګوړ-پے)اسمِ صفت- وګوری ړک ړک-
شاګوړے:(شا-ګو-ړے)اسم- خرخوړے- خرخوړے- هغه شے چې دَ اَس یا اوښ پهٔ شا باندې دَ دې پاره اېښودے شي چې لهٔ زوره محفوظ وی-
شاګوم:(شا-ګوم)اسمِ صفت- شکوم- مجذوب- چپ چاپ- خاموش-
شاګۍ:(شا-ګۍ)اسم- واحد جمع مؤنث- (۱)دَ غرهٔ لمن- (۲)مقبره-
شاګۍ:(شا-ګۍ)اسمِ تصغیر- شاګوټې- وړوکې شا-
شال:(شال)اسم- واحد- مذکر- دَ وړی څادر- اُونی څادر- (م- فارسی)-
شا لګول:(شا-ل-ګ-ول)مصدر- (۱)ډډه وهل- تکیه لګول- (۲)دَ کشتی پهٔ لوبه کښې شا لګول دَ پړ کولو او مغلوبه کولو علامت ګڼلے شي-
شالګے:(شال-ګے)اسمِ تصغیر- وړوکے شال- جمع شالګی-
شالم:(شا-لم)اسم- واحد- مذکر- د پېښور د علاقې پهٔ سیمه یو سین چې د کابل دَ سیند یو ښاخ دے-
شالمۍ:(شال-مۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- هغه مرۍ چې زنانه ئې پهٔ لستوڼو ټک رهی-
شالمۍ وټۍ:(شال-مۍ-و-ټۍ)اسم- پهٔ لستوڼی بوټۍ کونه
شالنګ:(شا-لنګ)اسم- واحد- مذکر- اټال- دَ کار نه ایستلے- معطل- (۲)اسم- پهٔ لنډو فیصله- تاویل-(افغانستان)-
شالنګول:(شا-لنګ-ګه-ول)مصدر- دَ کار نه ایستل- اړپا کول- بې کاره کول- (افغانستان)-
شالنګون:(شا-لنګ-ګه-ون)حاصلِ مصدر- وګوری شالنګول-
شالنګونکے:(شا-لنګ-ګه-ون-کے)اسمِ فاعل- جمع شالنګونکی- مؤنث شالنګونکې- وګوری شالنګول-
شالنګونه:(شا-لنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری شالنګول-
شالنګېدل:(شا-لنګ-ګې-دل)مصدر- بېکاره کېدل- اټاله کېدل-
شالنګېدن:(شا-لنګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګوری شالنګېدل-
شالنګېدنه:(شا-لنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری شالنګېدل-
شالنګېدونکے:(شا-لنګ-ګې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شالنګېدونکی- مؤنث شالنګېدونکې- وګوری شالنګېدل-
شالنګېدهٔ:(شا-لنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګوری شالنګېدل-
شالواک:(شال-واک)اسم- واحد- مذکر- وګوری کنګوسے-

شالوکی:(شا-لو-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ چرچړې یو قسم-
شالولکے:(شا-لول-کے)اسم- واحد- مذکر- پرداره میړے- وزرلرونکے میړے-
شالونکینه:(شا-ل-ونګ-ګی-نه)اسم صفت- شا- شامیلا- لونګینه چې لونګین ئې پهٔ غاړه وی-
شالی:(شا-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم کشیده کاری- (۲)شولې-
شالیز:(شا-لیز)اسمِ صفت- دَ شال سره متعلق- وګوری شال-
شالیزار:(شا-لی-زار)اسم- هغه زمکه چې شولې پکښې کرلے شی- شولګره- شالیزاره-
شالیزاره:(شا-لی-زا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوری شالیزار- جمع شالیزاری-
شالېسے:(شا-لې-سے)اسم صفت- ملاتړ- امدادی-
شالېلی:(شا-لے-لا)اسم- واحد- مؤنث- لېلیٰ- شالونکینه- دَ محبوبې د ښائست او حُسن وناز دَ پاره وئېلے شی-
شالې والې:(شا-لې-وا-لې)اسمِ صفت- شاولې واولې- خورووړ- بې وزنه- بې جوړه- بې سلیقې-
شالی:(شا-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- شولې- دَ غلې یو قسم-
شالی بالی:(شا-لی-با-لی)اسمِ صفت- عېش عشرت- مزې چرچې-
شاماخه:(شا-ما-خه)اسم- مؤنث- شموخه- یو قسم واښهٔ- شمخه- جمع شاماخې-
شامپیرک:(شام-مپی-رک)اسم- واحد- مذکر- خربوزه- نباتاتی نوم کؤکومس مېلو (CUCUMIS MELO)-
شامت:(شا-مت)اسم- (۱)بدنصیبی- بده ورځ- بدمرغی- بدبختی- اسکېرنه- (۲)اجل- پوره- مقرره-
شامتوره:(شا-مه- تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوری شامتوله- جمع شامتورې-
شامتوله:(شا-مه-تو-له)اسم- واحد- مؤنث- شامتوره- تونکه- قره قوس- دَ چرګانو یو قسم- جمع شامتولې-
شامدام:(شا-م-دام)متعلق فعل- مدام- تل- همېشه- هر وخت-
شامېته:(شام-ېې-ته)اسم- واحد-مؤنث- دَ یوې سبزی نامه-
شامل:(شا-مل)اسم- شریک- یو ځاې- پهٔ څهٔ کار کښې شریک- (م- عربی)-
شاملات:(شا-م-لات)اسم- شریکه- دَ شریکې زمکه- هغه زمکه چې دَ څو کورنیو، کلی یا خلقو شریکه وی-
شاملول:(شا-م-له-ول)مصدر- شریکول- داخلول- ننه ایستل- ګډول- یو ځاې کول-
شاملونکے:(شا-م-له-ون-کے)اسم فاعل- جمع شاملونکی- مؤنث شاملونکې- وګوری شاملول-
شاملونه:(شا-م-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری شاملول-
شاملېدل:(شا-م-لې-دل)مصدر- داخلېدل- یو ځاې کېدل- ګډېدل- خلط ملط کېدل-

"ې" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

شاملېدن:(شا-م-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شاملېدل-

شاملېدنه:(شا-م-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شاملېدل-

شاملېدونکے:(شا-م-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شاملېدونکی- مؤنث شاملېدونکې- وګورئ شاملېدل-

شاملېدهٔ:(شا-م-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ شاملېدل-

شامنتړه:(شا-من-ته-ړه)اسم- واحد- مؤنث- شامتهه- شوميتې- هغه ښخه چې شوميت يې راغلے وی- (افغانستان)-

شامه:(شا-مه)اسم- واحد- مؤنث- د بويولو طاقت- د پينځو حواس خمسه يو حس- د شامې حس- (م- عربی)-

شامه توره:(شا-مه-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شامتوره-

شامي:(شا-مي)صفت- (۱)د شام ملک سره متعلق- (۲)تور- (۳)يو قسم کباب-

شاميانه:(شام-يا-نه)اسم- واحد- مؤنث- لويه خېمه چې د څلورو ستنو په ذريعه لکه د چت ودرولے شي- تمبو- تجير- لويه خېمه- (م- فارسی)-

شاميت:(شا-مي-يت)اسم- واحد- مذکر- بدقسمتي- شامت- شوميت- نصيبه- بدمرغي- اسکېرنه-

شامي کباب:(شا-مي-ک-باب)اسم- واحد جمع- مذکر- د کبابو يو قسم-

شامي:(شا-مي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د سړی تابوت- مړستون- لحد- قبر-

شان:(شان)حرف تشبيه- (۱)څېر- لکه- غندې- لکه څهٔ شان- څرنګ- (۲)لوئ والے- عزت- بزرګي- د ډول يا ډولکي يو قسم سُر(اسم)- (م- عربی)-

شانته:(شان-ته)حرف تشبيه- پهٔ شان- دغه رنګ- دغسې-

شانتې:(شان-تې)اسم- واحد- مؤنث- هغه پوله چې د اُبو اوچتولو د پاره اچولے شوې وی-

شاندان:(شان-دان)اسم- واحد- مذکر- سېل- د مرغانو هجوم-

شاندانه:(شان-دا-نه)اسم صفت- (۱)خوشحاله- (۲)منتخبه-

شاندل:(شان-دل)مصدر- وګورئ شنېدل-

شانډ:(شانډ)اسم صفت- شنډ- شنډی- (۲)شاړ- شړ- غېرآباد-

شانډوله:(شان-ډو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څوخه- چوخه- پشک- خارښ- مرض- (۲)اورونکے- يو قسم لوبه- جمع شانډولې-

شانړی:(شان-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- شنړی- د بکيانې تخم- بکيانه- نباتاتی نوم د پاره وګورئ بکيانه شنړی-

شانشورت:(شان-شو-رت)اسم صفت- (۱)سست پست- نامرد- ناشولت- (۲)اُبرې- اُوبزن-

شان وشوکت:(شان-و-شو-کت)اسم صفت- جاه وجلال- پرق پروق- رعب- دبدبه- قدر عزت- درز دروز- لوئ دبدب- (م- عربی- فارسی)-

شانکوړے:(شان-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- برجسته- غوره- ژتلے- (۲)پتاک- کوبے- کوپے-

شانکه:(شانک-که)اسم- واحد- مؤنث- درې ښاخی- شانکی- درې ښاخې-

شانکی:(شانک-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شانکه-

شانوشانوتپيک:(شا-نو-شا-نو-تپيک)د خوشحالی کلمه- دا کلمه هغه وخت وئيلے شي چې ماشومان څهٔ وموهی-

شانه:(شا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ږومنځ- (۲)اوږه- ولے- (۳)د جولاګانو يو اوزار چې د کړی تارونه پرې اوروی- (م- فارسی)-

شانه بين:(شا-نه-بين)اسم صفت- فال کتونکے- فال ګر- (م- فارسی)-

شانه وانه:(شا-نه-وا-نه)اسم- پهٔ مېکز مکېز تلنه- شاولے- واولے- نازو ادا- ناز نخرې- (۲)خور وور-

شانه ورانه:(شا-نه-ورا-نه)اسم- پهٔ نازو ادا ګرځېدنه- شانه وانه-

شانې:(شا-نې)متعلق فعل- وګورئ شانته-

شانے:(شا-نے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښهٔ چې پهٔ ولو کښې شين کيږی-

شانړ شانړ:(شانړ-شانړ)اسم صوت- شنړ شنړ- د تېزې سيلی پهٔ الوتو د وُنو او پاڼو نه راختونکے اواز-

شاړخوا:(شاړ-خوا)اسم صفت- (۱)اخوا ديخوا- ګېر چاپېر- (۲)مرسته- حمايت- عموماً دبو معنو کښې افغانستان کښې استعماليږی-

شاړړے:(شا-ړهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- ګنده خړے- ګنګه خړے- سېلاب راوړی لرګے- جمع شاړړی-

شاړل:(شا-ړل)اسم- واحد- مذکر- شاتول- وګورئ شاړول-

شاولې واړلې:(شاو-لې-واړ-لې)اسم صفت متعلق فعل- (۱)خرانګې ورانګې- دانه وانه- (۲)ستومانه-

شاوی:(شا-وی)اسم- واحد- مذکر- کُنه- سومبی- غره-

شاه:(شاه)اسم- واحد- مذکر- (۱)باچا- بادشاه- خودمختار- اختيار مند- محافظ- (۲)دا لفظ د معشوقې د پاره هم استعماليږی- (م- فارسی)-

شاه باز:(شاه-باز)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپين باز- (۲)مضراب- [۴]هغه ډکے چې رباب پرې غږولے شي-

شاه تره:(شاه-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شاتره-

شاه خلمے:(شاه-خل-مے)اسم صفت- (۱)ښائسته ځوان- د ملازو ځوان- (۲)د وادهٔ زلمے- جمع شاه خلمی-

شاه خېل:(شاه-خېل)اسم صفت- (۱)شانی خېل- مصلی- جاروکښ- هغه کس چې پهٔ درمن کښې رشه صفا کوی- جمع شاخېلان-

شاه خېله:(شاه-خې-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- چواړی- چنګړی- توره- چواړی- د شاه خېل ښځه چې تمبلونه او شکری وغېره جوړوی-

شاه رګ:(شاه-رګ)اسم صفت- شريان- هغه غټ رګ چې د هغه پهٔ برکت نورو رګونو ته وينه رسی- د مری رګ- ستر رګ-

شاه زاده:(شاه-زا-ده)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شهزاده-

شاه زادګی:(شاه-زاد-ګی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د بادشاه لور-

شاه سور:(شاه-سور)اسم صفت- شاه سوار-

شاه تیرکے:(شاه-تیر-کے)اسم تصغیر- د چت ورکوټې کړی- وړوکے تیر یا شهتیر-

شاهد:(شا-هد)اسم صفت- ګواه- ګواهی کونکے- جمع شاهدان- (م- عربی)-

شـاهـده:(شـا-ه-ده)اسم- واحـد- مؤنث- معـشوقـه- محـبوبـه- شهـا- (م- عربی- فارسی)-

شاهدی:(شا-ه-دی)اسم- ګواهی- شهادت-

شاهکار:(شا-ه-کار)اسم- واحد- مذکر- بهترین تخلیق- غوره لیک یا تصویر وغیره-

شاهنشاه:(شا-هن-شاه)اسم- واحد- مذکر- (۱)بادشاه- د بادشاهانو بادشاه-

شاهوکار:(شا-هو-کار)اسم- واحد- مذکر- وګوری ساهوکار-

شاهی:(شا-هی)اسم صفت- (۱)د بادشاه متعلق- (۲)د بادشاه په شان خوئ بوئ لرونکے- (۳)باچائی- (۴)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم رخت-

شاهین:(شا-هین)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تورسترګے ښکاری مارغه-

شاهین په ننکو:(شا-هین-په-نن-کو)اسم- واحد- مذکر- د ملګانو یوه لوبه- ټوپی کنه-

شائی خیل:(شا-ئی-خیل)اسم- واحد- مذکر- وګوری شاخیل-

شائع:(شا-ئع) صفت/مفعول- خور شوے- خپور شوے- (م- عربی)-

شائق:(شا-ئق)اسم صفت- آرزومند- خواهشمند- مشتاق- (م- عربی)-

شاید:(شا-ید)متعلق فعل- باید- ممکن- ښائی-

شاۍ باۍ:(شا-ۍ-با-ۍ)اسم صفت- عیش عشرت- مزې چرچې-

شب:(شب)اسم- واحد- مؤنث- شپه- (م- فارسی)-

شباب:(شه-باب)اسم- واحد- مذکر- ځلمیتوب- د ځوانۍ زمانه- ځوانی- ځلمینه-

شب افروز:(شب-اف-روز)اسم- سپوږمۍ- اورلورکے- شپه روښانونکے- (م- فارسی)-

شب برات:(شب-به-رات)اسم- واحد- مذکر- د شوقدر شپه- (م- فارسی)-

شباهت:(ش-با-هت)اسم- یکسانیت- یو والے- شکل- (م- عربی)-

شبپرک:(شب-پ-رک)اسم- واحد- مذکر- ښاپیرک- چمبپرک- کټبیز- ګکالے- (م- فارسی)-

شبخون:(شب-خون)اسم- واحد- مذکر- د شپې د دشمن په کور حمله کول- داړه- د شپې مرګو- د شپې چپاؤ- یرغل- (م- فارسی)-

شب خیزی:(شب-خي-زی)اسم- واحد- مؤنث- د نمانځه د پاره د شپې پاڅېدنه-

شبره تبه:(ش-ب-ره-ته-به)اسم صفت- شبیریزه- شبیره تبه-

شبرے:(شب-رے)اسم- واحد- مذکر- شمکور- شبکور- هغه ځوک چې د شپې ې نظر نه لګی-

شبستان:(ش-بس-تان)اسم- واحد- مذکر- د شپې د استوګې ځاې- د اوده کېدو ځاې- (م- فارسی)-

شبشے:(شب-شے)اسم- واحد- مذکر- خړ رنګ لرونکے یو قسم واښه-

شبقدر:(شب-قه-در)اسم- واحد- مذکر- شوقدر- هغه مبارکه او بزرګه شپه چې پکښې د عامې عقیدې مطابق د مخلوق رزق او برخې لیکلے کیږی-

شب کور:(شب-کور)اسم صفت- شمکور-

شبکه:(ش-به-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جارلکې- جالی- (۲)تور- د کبانو د نیولو جال-

شب ګرد:(شب-ګرد)اسم صفت- اواره ګرد- د شپې ګرځېدونکے- (م- فارسی)-

شب ګښت:(شب-ګښت)اسم- شب کشت- د شپې د څوکی په عرض ګرځېدنه- (م- فارسی)-

شبګیر:(شب-ګیر)اسم- شپه روڼونه- شوګیر- (م- فارسی)-

شبنم:(شب-نم)اسم- واحد- مذکر- پرخه- (م- فارسی)-

شبو:(شب-بو)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سپین رنګ لرونکے ګل چې د شپې خوشبوئی پیدا کړی- (م- فارسی)-

شبه:(ش-به)اسم- واحد- مؤنث- شبیه- لازه- کړی- لحظه- (۲)د باران شېبه- (۳)شک- ګومان- شک شوبه- (۴)احتمال- (۵)نقلی جوهر- پوت- (۶)په شان- مشابه- شبه رو- (د ۳-۶ م- عربی)-

شبهه:(شب-هه)اسم- واحد- مؤنث- شک- وهم- په زړه کښې چا ته خبرې پیدا کونه- (م- عربی)-

شبینه:(ش-بی-نه)صفت- شپې سره متعلق- (م- فارسی)-

شبیه:(ش-بیه)اسم- تصویر- نظر- (م- عربی)-

شبی:(شه-بی)اسم- واحد- مؤنث- ګل شبو- د شبو د ګل نوم- وګوری شبو-

شبے:(شه-بے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښه- جمع شبی-

شپ:(شپ)لاحقه- د کپ سره راتلونکې لاحقه-

شپاړس:(شپا-ړس)اسم عدد- شپږ او لس- (۱۶)-

شپاړسم:(شپا-ړ-سم)اسم عدد- د ۱۶ د هندسې صفتی شکل-

شپاړسمه:(شپا-ړ-سه-مه)اسم عدد- د ۱۶ د هندسې د صفتی شکل مؤنث-

شپاړس نیم:(شپا-ړس-نیم)اسم عدد- نیم او شپاړس- د ۱۷ نه نیم کم-

شپال:(شپال)اسم- شپول-

شپالی:(شپا-لی)اسم- واحد- مؤنث- تمبلو- تامبو- تمبو-

شپانغی:(شپان-غی)اسم- واحد- مؤنث- د کونګی غندې یو خړرنګه مرغی چې خوراک پسې د شپې ګرځی د دې مارغه خله ډېره لویه وی- شپنغود- شپانه غود-

شپانه بنی:(شپا-نه-به-نی)اسم- د غوزې یو قسم چې ازغی لری-

شپانه پنډے:(شپا-نه-پن-ډے)اسم- یو قسم واښه-

شپانه پونډۍ:(شپا-نه-پون-ډۍ)اسم- یو قسم بوټے-

شپانه غود:(شپا-نه-غود)اسم- واحد- مذکر- وګوری شپانغی-

شپږ:(ش-پږ)اسم- (۱) هغه سړے چې پنجه کښې ې شپږ ګتې وی- شپږ ګتے-

ې (ځي-رل)، ي(هي-ره-ول)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱.

(۲)شاړ- کنواړ- شړ-

شپږن:(شپه-ږن)اسم- وګورئ شپږن-

شپږ:(شپږ)اسم- د پينځو او اوو تر مينځه عدد-

شپږاتيا:(شپږ-ات-يا)اسم- شپږ د پاسه څلور شلې- څلور کم سل- (۸۶)-

شپږاتيايم:(شپږ-ات-يا-يم)اسم عدد- د شپږ او د اتيا هندسي صفتي شکل- (۸۶)-

شپږاتيايمه:(شپږ-ات-يا-يۀ-مه)اسم عدد- د ۸۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږاويايم:(شپږ-او-يا-يم)اسم عدد- د شپږ او د اويا د هندسي صفتي شکل-

شپږاويايمه:(شپږ-او-يا-يۀ-مه)اسم عدد- د ۷۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږپريز:(شپږ-پ-ريز)اسم صفت- د شپږو مورګو او پرو لرونکے-

شپږپنځوس:(شپږ-پن-خوس)اسم عدد- شپږ او پنځوس- (۵۶)-

شپږپنځوسم:(شپږ-پن-خو-سم)اسم عدد- د شپږو او پنځوسو د هندسي صفتي شکل-

شپږپنځوسمه:(شپږ-پن-خو-سۀ-مه)اسم عدد- د ۵۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږتړ:(شپږ-تړ)اسم- واحد- مذکر- ششدر- د نرد يوه لوبه-

شپږڅلويښت:(شپږ-څل-ويښت)اسم عدد- شپږ او څلويښت (۴۶)-

شپږڅلويښتم:(شپږ-څل-ويښ-تم)اسم عدد- د شپږو او څلويښتو د هندسي صفتي شکل-

شپږڅلويښتمه:(شپږ-څل-ويښ-تۀ-مه)اسم عدد- د ۴۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږځنډے:(شپږ-ځن-ډے)اسم صفت- د شپږو کونټونو لرونکے-

شپږخاتونے:(شپږ- خا-تو-نے)اسم صفت- د شپږو ستورو ټولے- سپوږمۍ، مشتري، زهره، عطارد، زحل او مريخ-

شپږديرش:(شپږ-دېرش)اسم عدد- پينځۀ دېرش او يو- (۳۶)-

شپږديرشم:(شپږ-دېر-شم)اسم عدد- د شپږ او د دېرشو د هندسي صفتي شکل-

شپږديرشمه:(شپږ-دېر-شۀ-مه)اسم عدد- د ۳۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږوزے:(شپږ-ږه-زے)اسم- واحد- مؤنث- هغه تماچه چې شپږ ږزې کوي-

شپږشپېتم:(شپږ-شپې-تم)اسم عدد- د شپږ او د شپېتۀ د هندسي صفتي شکل- (۶۶)-

شپږشپېتمه:(شپږ-شپې-تۀ-مه)اسم عدد- د ۶۶ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپږشپېتۀ:(شپږ-شپې-تۀ)اسم عدد- شپږ او شپېتۀ-(۶۶)-

شپږګټے:(شپږ-ګ-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- شپږ ګټې لرونکے- جمع شپږ ګټي-

شپږګټے:(شپږ-ګ-ټے)صفت- شپږ ګټونه لرونکے شکل-

شپږګټيز:(شپږ-ګ-ټيز)صفت- وګورئ شپږګټے-

شپږګون:(شپږ-ګون)اسم- د شپږو هندسه لرونکے-

شپږم:(شپه-ږم)اسم عدد- د شپږ د هندسي صفتي شکل-

شپږن:(شپه-ږن)اسم صفت- (۱)هغه سړے چې پګښې ږېرې سپږې وي- شپږن- (۲)سخاچن- ګنده-

شپږنوي:(شپږ-نه-وي)اسم عدد- شپږ او نوي- (۹۶)-

شپږنويم:(شپږ-نه-وي-يم)اسم عدد- د شپږو او نوي د هندسي صفتي شکل-

شپږويشت:(شپږ-ويشت)اسم عدد- شپږ او شل (۲۶)-

شپږويښتم:(شپږ-ويښ-تم)اسم عدد- د شپږو او د شلو د هندسي صفتي شکل-

شپږويشتمه:(شپږ-ويش-تۀ-مه)اسم عدد- د ۲۷ د هندسي مؤنث صفتي شکل-

شپ شپ:(شپ-شپ)اسم- اني باني- ټال مټول-

شپشترے:(ش-پش-تۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شپشته-

شپشتو:(شپش-تو)اسم- وګورئ تيربيز- (افغانستان)-

شپشتو:(ش-پش-تو)اسم- وګورئ خلتکه-

شپشته:(شپش-ته)اسم- واحد- مؤنث- د کډو بيزو د مخکو پښو مړوکے چې ملکان پرې نڅې کوي- ببړۍ-

شپشته:(شپش-ته)اسم- واحد- مؤنث- پيشترے- شپيشترے- يو بوټے چې د شوتلو پۀ شان پاڼې نيسي او ساګ ئې ډېر خونده ور وي- شپشترے- شيشتے ساګ- اخنک- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ اخنک-

شپشتي:(شپش-تي)اسم- واحد- مؤنث- پۀ سپښتو يا ببړيو کېدونکې د ملکانويوه لوبه-

شپشتے:(شپش-تے)اسم- واحد- مذکر- ارغند- مردکے- سپښته- د غزانو تېک-

شپک:(ش-پک)اسم- ټټو- خرۀ-

شپلو:(شپ-لو)اسم- سوړې- غارونه-

شپلينړے:(شپلين-ړے)اسم- واحد- مؤنث- د ټپوس د کورنۍ يو ارزان او بې کاره مارغۀ- (افغانستان)-

شپنغوړ:(شپن-غوړ)اسم- شپانغۍ- د يو مارغۀ نوم چې د شپې شپېلے وهي- شپنغوده-

شپنغوده:(شپن-غو-ده)اسم- واحد- مؤنث- د شپنغوړ مؤنث- وګورئ شپنغوړ-

شپنغېدی:(شپن-غې-دي)اسم- واحد- مؤنث- شپنغېدی- شپنغوده- يو قسم مرغۍ- وګورئ شپانغۍ-

شپنکے:(شپن-کے)اسم- واحد- مذکر- شپونکے- کډې بيزې څرونکے- جمع شپنکي/شپنکيان-

شپنکيري:(شپن-ګي-ري)اسم- شپون توب- د کډيو بيزو څرونه-

شپنکۍ:(شپن-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شپنغوړ-

شپنکے:(شپن-ګے)اسم- زلمے شپون-

شپنه:(شپ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د شپون مؤنث- (۲)يو قسم وابښۀ چې پاڼې ئې نرۍ نرۍ وي او خوند ئې خوږ وي-

شپني:(شپه-ني)اسم- شپونتوب- چوپاني-

زبر "(خ-بۀ-ره)"، زورکے "(شل)"، پېش "(نو-کا-ره)"، زېر "(ک-تاب)"، جزم "(شکوڼ)"، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ږو-بې-دۀ)

شپنے:(شپه-نے)اسم صفت- بېګانے- (عامیانه)-

شپوړی:(شپو-ړی)اسم- مؤنث- (۱)وګورئ شپېږې- (۲)پټوکه- اُوخکی-

شپول:(شپول)اسم- واحد- مذکر- (۱)حلقه- هاله- (۲)وېره- بار- احاطه- د ګډو بزو د ساتنې لهٔ ځاې تاؤشوے د غنو کېږ-

شپولغالے:(شپول-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځاې چې د شپې پکښې ګډې بزې ساتلے شی-

شپولکے:(شپول-کے)اسم تصغیر- وړوکے شپول-

شپون:(شپون)اسم- واحد- مذکر- د ګډو بزو ساتونکے- د ګډو بزو څرونکے- جمع شپانهٔ.

شپونتوب:(شپون-توب)اسم- واحد- مذکر- چوپانی- د شپون کسب- شپونتیا-

شپونتیا:(شپون-تیا)اسم- وګورئ شپونتوب-

شپونکے:(شپون-کے)اسم تصغیر- وړوکے شپون- د ګډو بزو څرونکے-

شپویه:(شپو-یه)اسم- شفع- شفعه- حق- شفعْ- د څهٔ څیز پهٔ قیمت د اخستلو مقدم حق- (م- عربی)-

شپوناکه:(شپو-نا-که)اسم- واحد- مؤنث- د جامې شړېدلے ځاې-

شپه:(شپه)اسم- واحد- مؤنث- د نمر پرېوتو نه تر سحره پورې وخت-

شپه:(شپه)اسم- شپه- شپون- (افغانستان)-

شپه تېری:(شپه-تې-ری)اسم- شپه تېرونه- شپه کونه-

شپه تېرے:(شپه-تې-رے)اسم- هغه سړے چې بې کاره شپه تېره وی-

شپه ړوندی:(شپه-ړون-دی)اسم- د شمکوری مرض-

شپه ړوندے:(شپه-ړون-دے)اسم- واحد- مذکر- شبکور- شمکور- هغه څوک چې د شپې ئې نظر نهٔ لګی-

شپه ړونے:(شپه-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- ټوله شپه پهٔ ویښه تېرونکے-

شپیانکه:(شپ-یانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- د خړ رنګ دانې لرونکے یو بوټے چې د معدې د درد د پاره پکارولے شی- جمع شپیانکې-

شپیانه:(شپ-یا-نه)اسم- مؤنث- (۱)شرم- سپکه- ندامت- خجالت- (۲)تېرغمی- زلندتوب- ناتار- تاړاک- (۳)ظلم وستم- تطاول- (افغانستان)-

شپېتم:(شپې-تم)اسم عدد- د شپېتو د هندسې صفتی شکل-

شپېتمه:(شپې-ته-مه)اسم عدد- د شپېتو د هندسې د صفتی شکل مؤنث-

شپېته:(شپې-ته)اسم- واحد- مؤنث- نوتنکے- د لرګی معمولی ټوکړه چې پهٔ چوړ کښې د تینګولو د پاره ورکولے شی- شپېتی- شپېشتے- شپېتے- جمع شپېتې-

شپېتهٔ:(شپې-تهٔ)اسم عدد- درې شلې- پنځوس او لس- (۶۰)-

شپېتی:(شپې-تی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شپېته-

شپېتے:(شپې-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شپېشرے- جمع شپېتی-

شپېخر:(شپې-خر)اسم- د شپې آخره حصه-

شپېړن:(شپې-ړن)اسم صفت- بوښناک- بدبو کونکے-

شپېړنه:(شپې-ړهٔ-نه)اسم صفت- مؤنث- چټله او بېکاره- خیرنه-

شپېړه:(شپې-ړه)اسم- پېړه- جمع شپېړې-

شپېشترے:(شپېش-تهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- پیشترے- شپېتے- شپېشتے- شپېشتکه- اُخنک- شپېشتلکه- جمع شپېشتری- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ اخنک-

شپېشتکه:(شپېش-ته-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شپېشترے- جمع شپېشتکې-

شپېشتلکه:(شپېش-تله-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شپېشترے-

شپېشتے:(شپېش-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شپېشترے- جمع شپېشتی-

شپېشتے:(شپېش-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شپېته-

شپېلغه:(شپې-له-غه)اسم- واحد- مؤنث- څرمن- شولغه- جمع شپېلغې-

شپېلغے:(شپېل-غے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم صحرائی مرغی- جمع شپېلغی-

شپېلغے:(شپې-لهٔ- غے)اسم- واحد- مذکر- شمکور- شبکور- شبرے- جمع شپېلغی- مؤنث شپېلغی-

شپېلک:(شپې-لک)اسم- واحد- مذکر- لهٔ خلې وتونکے اواز- شپېلے-

شپېلکے:(شپېل-کے)اسم تصغیر- د شپېلی اسم تصغیر- نرے وړوکے شپېلے- جمع شپېلکی-

شپېلل:(شپې-لل)مصدر- د خوراک څهٔ څیز پهٔ خلهٔ راکښل- لهٔ ډوکی نلے پهٔ خلهٔ راکښل- شپېلول- د خوراک شے د ساه پهٔ زور خلې ته راکښل-

شپېللے:(شپې-لهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شپېللی- مؤنث شپېللې- وګورئ شپېلل-

شپېلندر:(شپې-لن-دړ)اسم صفت- شمکور-

شپېلندو:(شپې-لن-دو)اسم صفت- شپېلے وهونکے-

شپېلنه:(شپې-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شپېلل-

شپېلول:(شپې-له-ول)مصدر- وګورئ شپېلل-

شپېلولے:(شپې-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شپېلونکی وګورئ شپېلول-

شپېلونکے:(شپې-لون-کے)اسم فاعل- جمع شپېلونکی- مؤنث شپېلونکې- وګورئ شپېلول-

شپېلونه:(شپې-لهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شپېلول-

شپېلیمار:(شپې-لی-مار)اسم صفت- شپېلے وهونکے- شپېلی غږونکے- جمع شپېلیماران-

شپېلی:(شپې-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د تماچې یا ټوپک نلی- (۲)د موسیقی آله چې پهٔ خلهٔ غږولے شی-

شپېلے:(شپې-لے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ خلې وتلے د شپېلی د اواز پهٔ رنګ اواز- جمع شپېلی-

شپېنے:(شپې-نے)اسم صفت- بېګانے- د شپې- (عامیانه)-

ی (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

شت:(شت)اسم- شتکه- تېزرفتار- چال- تېزه منډه- (دي سره ژمل مصدر راځي)-

شت:(شت)اسم- د هسک یو قسم- پچه- ایسک-

شتا:(ش-تا)اسم صفت- بې حیا- چالاک- مکار- شریر-

شتاب:(ش-تاب)اسم صفت- (۱)تلوار- جلتي- سُرعت- بیړه- (۲)بې قراري (م- فارسي)-

شتابه:(ش-تا-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شتاحه-

شتاتوب:(ش-تا-توب)اسم- بې حیائي- شرارت-

شتامبې:(شتام-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د کاڼي بغرې- برغې-

شتاحه:(ش-تا-حه)اسم صفت- واحد- مؤنث- کاسیره ښځه- شریره ښځه- شتایه- شتاوه- جمع شتاحې-

شتاشه:(ش-تا-شه)اسم صفت- نخره بازه- شریره-

شتاوالے:(ش-تا-وا-لے)اسم- شرارت- بې حیائي- شتاتوب-

شتاوه:(ش-تا-وه)اسم صفت- وګورئ شتاحه-

شتایه:(ش-تا-یه)اسم صفت- وګورئ شتاحه-

شتاني:(ش-تا-ني)اسم- بې حیائي- شرارت-

شتر:(شُ-تر)اسم- واحد- مذکر- اوښ- زردې پښې لرونکے لوړ سرے- (م- فارسي)-

شتراړ:(شت-راړ)اسم صوت- د اُبو د شړاري اواز-

شترپوَمه:(شُ-تر-پو-مه)اسم- واحد- مؤنث- ډېره پویه- ډېر علم- (افغانستان)-

شترک:(شت-رک)اسم- واحد- مذکر- د اُبو چپه- دَ فوارې نه وتونکې چپه- شترکه-

شترکه:(شت-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شترک-

شترمرغ:(ش-تر-مرغ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغهٔ چې افریقه او نورو رېګستاني ملکونو کښې پیدا کېږي- (م- فارسي)-

شتري:(شتهٔ-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اوښانو دَ وړي نه جوړه شوې کپړه- (۲)دَ اوښانو دَ وړي په شان رنګ لرونکې کپړه-

شتک شتک:(شه-تک-شه-تک)اسم صوت- دَ نر ځاروي په ماده ځاروي دَ خېژولو دَ پاره زرکونکے آواز- تبغ تبغ-

شتکه:(شه-تهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- چخته- خچکه- پتک- دَ ماشومانو دَ لوبو دَ لرګي کیتي- پیتي- جمع شتکې-

شتکه:(شت-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شت-

شتوالے:(شت-وا-لے)اسم- خغلېدنه- شت وهنه- منډه وهنه-

شتهٔ:(شتهٔ)اسم- (۱)دولت- جائیداد- مال- (۲)موجودګي-

شتهٔ کونه:(شتهٔ-کو-نه)اسم- شته کونه- ایجاد- (افغانستان)-

شتهٔ من:(شتهٔ-من)اسم صفت- دولتمند- مالدار- شتهٔ لرونکے-

شتهٔ منتوب:(شتهٔ-من-توب)اسم- دولتمندي- مالداري- شتهٔ منتیا- شتهٔ والے-

شتهٔ منتیا:(شتهٔ-من-تیا)اسم- وګورئ شتهٔ منتوب-

شتهٔ مني:(شتهٔ-مهٔ-ني)اسم- دولت مندي- مالداري-

شتهٔ والے:(شتهٔ-وا-لے)اسم- وګورئ شتهٔ منتوب-

شتي اپره:(شهٔ-تي-اپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ګولي ړندا- دَ ماشومانو یوه لوبه چې په شتي او اپړه کېږي-

شتې:(شهٔ-تې)اسم- دَ اُبو دارې- دَ اُبو ځاڅکي-

شتۍ:(شه-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جوارو توکه- (۲)دَ تالاؤ دَ اُبو دَ پاسه دَ شین رنګ خګ-

شتۍ:(شه-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو په لوبه کښې استعمالېدونکے دَ لرګي وړه ټوکړه- ګلی- ګولی- دَ شتي اپړه یا ګلي ړنډۍ دَ لوبې ګلی-

شتۍ:(شه-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- شیتۍ- الوتونکے غشے- دَ اتش بازۍ یوه لمبکه-

شټامپ:(شټامپ)اسم- واحد- مذکر- مُهر- سټمپ- دَ قبالې کاغذ- پوخ کاغذ- (م- انګریزي)-

شټرکه:(شټ-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- شته- دَ اُبو داره-

شټل:(ش-ټل)اسم صفت- ناراسته- بې ډبه- بې شعوره-

شټلکے:(شه-ټل-کے)اسم تصغیر- دَ شټل اسم تصغیر- وګورئ شټل-

شټلي:(شهٔ-ټهٔ-لي)اسم- دَ لاسو پښو وهنه- پړکونه وهنه-

شټېدل:(شهٔ-ټې-دل)مصدر- پړتېدل- څرکېدل- پړقېدل-

شټېدن:(شهٔ-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شټېدل-

شټېدنګ:(شهٔ-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شټېدل-

شټېدنه:(شهٔ-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شټېدل-

شټېدونکے:(شهٔ-ټې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شټېدونکي- مؤنث شټېدونکې- وګورئ شټېدل-

شجاع:(ش-جاع)اسم صفت- زړهٔ ور- توروزن- دلاور- بهادر- شجاعت مند- (م- عربي)-

شجاعت:(ش-جا-عت)اسم- زړهٔ ورتیا- توروزني- بهادري- (م- عربي)-

شجر:(شه-جر)اسم- واحد- مذکر- وُنه- (م- عربي)-

شجره:(ش-جه-ره)اسم- واحد- مؤنث- اصل معنیٰ وُنه- نسب نامه- دَ یو خاندان دَ نومونو سلسله وار فهرست- جمع شجرې- (م- عربي)-

شخرلے:(شه-خر-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع شخرلي- وګورئ څورلے-

شخولے:(شه-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع شخولي- وګورئ څورلے-

شڅرلے:(شه-څر-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع شڅرلي- وګورئ څورلے-

شڅړلے:(شه-څړ-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع شڅړلي- وګورئ څورلے-

شڅورلے:(ش-څور-لے)اسم- واحد- مذکر- جمع شڅورلي- وګورئ څورلے-

شحم:(ش-حم)اسم- واحد- مذکر- وازده- وازګه- (م- عربي)-

شخ:(شخ)اسم صفت- دَ څهٔ څیز یا دَ تیزې هوا آواز- شخار-

شخار:(ش-خار)اسم صوت- وګورئ شخ-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

شخار:(شه-خار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مالش دَ پاره پکاریدونکی دارو- (۲)بت- بتي- استخار- اشقار-

شخ پخ:(شخ-پخ)اسم صوت- دَ هوا یا دَ تبی په وخت دَ غوړو آواز-

شخت:(شخت)اسم- سختی- دَ تنګدستۍ وخت-

شختولے:(شخ-تو-لے)اسم- دَ وريښمو يو جالۍ چې دَ وادهٔ په وخت ناوې ته غوړولے شي- جمع شختولي-

شخړه:(شخهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جنجال- نښته- فساد- (۲)کټه ګوټه- (۳)عبث- جمع شخړې-

شخړې شخړې:(شخهٔ-ړې- شخهٔ-ړې)اسم- کټه ګوټه-

شخشول:(شخ-شول)اسم- واحد- مذکر- خولنه- پیکړه-

شخشولې:(شخ-شو-لې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)جُرابې- دَ جرابو په ځاې استعمالیدونکې دوه ټوکړې- (۲)پاټله- پیله-

شخص:(شخص)اسم- واحد- مذکر- کس- نفر- فرد- (م- عربی)-

شخصی:(شخ-صي)اسم صفت- (۱)دَ يو فرد لاندې نظام حکومت- (۲)ذاتی-

شخصيت:(شخ-صی-يت)اسم- (۱)سړيتوب- (۲)وقار- عزت-

شخلے:(شه-خهٔ-لے)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم واښهٔ- (۲)په زمکه کښې ښخ هغه لرګے چې دَ پاسه پرې بل لرګے ولاړ وی-

شخنتی:(ش-خن-تي)اسم- واحد- مؤنث- شمشتي- شکرتانے- کاسه کړب- کېشوه- کشب- کشپ-

شخواړ:(شخ-واړ)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يو قسم لوبه-

شخوده:(شخو-ده)اسم صفت- نوکارې شوے- په نوکارو شوکيدلے-

شخور:(شخور)اسم- (۱)کتکانے- هغه شګه چې خاوره ورسره کلکه شوې وی- (۲)سنګريزه-

شخول:(شخول)اسم- (۱)چغې- آوازونه- (۲)دَ مرغانو چغار- (۳)ښخول- غم- خواشيني- (۵)په نوکارو او مښوکو شوکول-

شخول:(شخول)اسم- دلګيری- اندوه- ملال- خفګان- غم-

شخولے:(شخوه-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوسته- دَ غشو ايښودلو تيلی- (۲)دَ مسافرو ګوړے- (۳)دَ جوارو دَ بوټي پڼهر- (۴)تيرکش- تيردان- جمع شخولی-

شخوند:(شخوند)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک ځيز په غاښونو مېده کونه- وګورئ خدوکے-

شخنه:(شخهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اړوکی بند او غټه- (افغانستان)-

شد:(شد)علامت- هغه علامت چې دَ هغې په وجه يو حرف دوه ځله ادا کيږی لکه تردد- (شد-م- عربی)-

شدان:(ش-دان)اسم- واحد- مذکر- موری- ناوه- دَ أبو لاره-

شداوه:(ش-دا-وه)اسم- واحد- مؤنث- أبري- شړاوه- چوپړی- چغربارة- شلاوه- جوپړ-

شدبد:(شد-بد)اسم- واحد- مؤنث- عقل- هوش- فکر- پوهه- (م- فارسی)-

شدت:(شد-دت)اسم- سختی- تيزی- تندی- (م- فارسی)-

شدمد:(شد-مد)متعلق فعل- زوړ شور- دوم دام- شان وشوکت-

شدياره:(شد-يا-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې دَ کرلو دَ پاره تياره شوې وی- شدياړه- سادين شوې- شاړه- جمع شدياری-

شدياړه:(شد-يا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شدياره- جمع شدياړې-

شديد:(ش-ديد)اسم صفت- سخت- مضبوط- مشکل- (م- عربی)-

شړل:(ش-ړل)اسم صفت- واحد جمع-مذکر- (۱)ناراسته- کاهل- (۲)بې ړبه- ناړامه- (۳)ناوينځلے- خرخرټوکے- (۴)بې دانو وړے- (۵)شاړ- شاړ شپاړ- دَ نرم او مهين ضد- ناتراشلے- - ځيګ- کلک- ستغ- مؤنث شړله-

شړل پړل:(ش-ړل-په-ړل)اسم صفت- ساده باده-

شړلتوب:(ش-ړل-توب)اسم- (۱)ناړامی- بې تهذيبی- (۲)بې حاصلی- (۲)ناهمواره- شړلتيا-

شړلتيا:(ش-ړل-تيا)اسم- وګورئ شړلتوب-

شر:(شر)اسم- واحد- مذکر- (۱)شرارت- (۲)جنګ-

شر:(شر)اسم صوت- په هوا کښې دَ غشي تللو آواز-

شراب:(ش-راب)اسم- واحد- مذکر- بوزه- بړال- نشه- مے- يو نشئيز شربت- دَ انګورو نه ايستے شوې أبهٔ چې دَ نشې دَ پاره استعماليږی- (م- عربی)-

شراب خور:(ش-راب-خور)اسم صفت- شرابی- دَ شرابو څښونکے-

شرابڼه:(ش-را-بهٔ-ڼه)اسم صفت- مؤنث- شرابی ښځه- جمع شرابڼې-

شرابی:(ش-را-بي)اسم صفت- (۱) هغه سړے چې شراب څښی- (۲)دَ شرابو خوند يا رنګ لرونکے-

شرارت:(ش-را-رت)اسم- واحد- مذکر- بدی- شيطانے- شر- ورانے- پېلات- فتنه- (م- عربی)-

شرارتی:(شه-را-ره-تي)اسم صفت- وران کار- شرارت کونکے- پېلاتی-

شرارتيا:(شه-را-رت-يا)اسم- شرارت کونه- وګورئ شرارت-

شرارے:(شهٔ-را-رے)اسم صوت- شرهار- شړار- شرړا- دَ أبو دَ بهيدو او باران شړارے چې ناوې پکښې بهيږی-

شرافت:(شه-زا-فت)اسم- (۱)عزت- (۲) اصالت- (۳)ښهٔ سړيتوب- شائسته- ښهٔ اخلاق- (م- عربی)-

شراکت:(شه-زا-کت)اسم- واحد- مذکر- شريک کېدنه- ګډون- يووالے-

شراکتی:(شه-را-که-تي)اسم- زاحد- مذکر- په کاروبار کښې شريک- شريکوال- برخه خور- حصه دار- ملګرے- انډيوال-

شرام:(شه-رام)اسم- ويره- (افغانستان)-

شربانے:(شر-با-نے)اسم- واحد- مذکر- اشربانے- اشرګرندے- اشر کښې برخه اخستونکے-

شربت:(شر-بت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوږې أبهٔ- (۲)رشوت- بډې- جمع شربتونه-

شربتي:(شَر-به-تي)اسم صفت- دَ شربت پهٔ شان رنګ يا خوند لرونکے-
شربل:(شَر-بل)مصدر- وګورئ شاربل-
شربلے:(شر-بهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شربلي- مؤنث شربلې- وګورئ شربل-
شربنګ:(شر-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ شربل-
شربن:(شر-بن)حاصل مصدر- وګورئ شربل-
شربنه:(شر-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شربل-
شربونکے:(شَر-بون-کے)اسمِ فاعل- جمع شربونکي- مؤنث شربونکې- وګورئ شربل-
شرپ:(شَرپ)اسم صوت- شړپ- دَ اُبو اواز-
شرپ:(شَرپ)اسم- واحد- مذکر- يوه وُنه چې دَ سروي پهٔ شان وي او پاڼې يې دَ ارچې پهٔ شان وي-
شرپهار:(شره-په-هار)اسم صوت- شړپار- دَ اُبو مُسلسل آواز-
شرتو شپاړس:(شَر-تو-شپا-ړس)اسم صفت- درهم برهم- تيت پرک- خوارهٔ وارهٔ- تس نس- (افغانستان)-
شرح:(شه-رَح)اسم- بيان- ښوونه- معنیٰ- تفسير- (م- عربي)-
شرر:(شه-رَر)اسم- واحد- مذکر- بځرکے- سپکے- شراره- سپرغی- (م- عربي)-
شرړا:(شر-ړا)اسم صوت- دَ اُبو دَ بهېدو اواز-
شرړول:(شر-ړه-وَل)مصدر- دَ شراړې اواز ايستل-
شرړون:(شر-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شرړول-
شرړونکے:(شر-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شرړونکي- مؤنث شرړونکې- وګورئ شرړول-
شرړېدل:(شر-ړې-دَل)مصدر- دَ کمو اُبو دَ بهېدو اواز وتل- شر شړ کول- شړار کول-
شرړېدن:(شر-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ شرړېدل-
شرړېدنګ:(شر-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شرړېدل-
شرړېدنه:(شر-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شرړېدل-
شرړېدونکے:(شَر-ړې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع شرړېدونکي- مؤنث شرړېدونکې- وګورئ شرړېدل-
شرړېدهٔ:(شر-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ شرړېدل-
شرشائی:(شَر-شا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پخواني زمانې دَ وزن پيمانه- (۲)بر خيز-
شرشر:(شر-شر)اسم صوت- لهٔ پورته دَ اُبو راغرځېدولو آواز-
شرشری:(شر-شَ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شړشوتي- ټوټکه- دَ اتش بازۍ يو شکل-
شرشوبنده:(شر-شو-بن-ده)اسم- واحد- مؤنث- زنځه- هېرې ښځې لرونکې يوه حشره- مزاړپا- جمع شرشوبندې-

شرط:(شرطْ)اسم- واحد- مذکر- بازي- قول او اقرار- وعده- دَ يو کار پهٔ مقابله کښې دَ بل کار کولو وعده- قاعده- دستور- (م- عربي)-
شرطنامه:(شرطْ-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه دستاوېز چې شرطونه پرې ليکلے شوي وي- جمع شرطنامې-
شرطي:(شر-طي)اسم- دَ شرط سره منسوب- وګورئ شرط-
شرع:(شَ-رَع)اسم- شرعه- هغه نېغه لاره چې الله تعالیٰ پرې دَ ټلو حکم ورکړے دے- اسلامي قانون- رښتوني لار- (م- عربي)-
شرعه:(شر-عه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شرع-
شرعي:(شَر-عي)متعلق فعل- دَ شريعت پهٔ حقله- دَ شرعې سره متعلق-
شرغشے:(شَر-غهٔ-شے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم بوټے چې خور وور وي او تېرهٔ تېرهٔ غشي لري- (۲)دَ شکوڼ غشے- شلغشے- جمع شرغشي-
شرغندويه:(شَر-غَن-دو-يه)اسم- واحد- مؤنث- اُورے- يو قسم شړشم-
شرغه:(شَر-غه)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه اَس چې تندے يا سترګې يې سپينې وي-
شرف:(شَرف/شَ-رَف)اسم- عظمت- لوئي- لوئے والے- بزرګي- خُوبي- ښېګړه- عزت- (م- عربي)-
شرق:(شرق)اسم- واحد- مذکر- نمرخاتهٔ- مشرق- (م- عربي)-
شرک:(شرک)اسم- واحد- مذکر- دَ الله تعالیٰ سره شريک منَنه- شريکونه-
شرک:(شَ-رک)اسم- واحد- مذکر- بړستن- شيرک- تولتکه- نالي- نيالي-
شرک:(شَرک)اسم صوت- (۱)دَ چابک دَ وهلو اواز- (۲)دَ زړهٔ درزا-
شرکت:(شَر-کت)اسم- واحد- مذکر- شراکت- ملګرتيا- پهٔ څهٔ کار کښې برخه خوري- ګډون- (م- عربي)-
شرکه:(شَره-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شرکهار-
شرکهار:(شَره-که-هار)اسم صوت- دَ چابک دَ مسلسل وهلو آواز- شرکه-
شرکی:(شَر-کی)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ساګ-
شرم:(شَ-رَم)اسم- (۱)حيا- (۲)الزام- تهمت- (۳)خون بها- سپکاوے- ناموس- (م- فارسي)-
شرم بوټے:(شَ-رَم-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- شرم ګياه- يو قسم بوټے- مجالو-
شرمبي:(شرم-بي)اسم- واحد- مؤنث- کونجي- شولګی- دَ شوملو دَ څښلو مُنقش لوښے-
شرم پرده:(شَ-رَم-پر-ده)اسم- شرم او پرده- حيا- عزت- ستر- پرده-
شرمژن:(شَ-رَم-ژَن)اسم صفت- حياناک- شرمناک-
شرمځای:(شَ-رَم-ځایْ)اسم- بد ځایْ- دَ تشو موتيازو اندام-
شرم حيا:(شَ-رَم-ح-يا)اسم مرکب- وګورئ شرم پرده-
شرمسار:(شَ-رَم-سار)اسمِ صفت- شرمنده- پښېمان- نادم- خړ- پيکه- شرمېدلے-
شرمښ:(شَر-مښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لېوهٔ- ګرګ- سائنسي نوم- ګېنس

لوپس پلی پس (CANIS LUPUS PALLIPES)- (۲)ظالم- حرامخور-
شرمښ بېړۍ:(شر-مښ-بې-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- دَ لېوهٔ سپښته- دَ لېوهٔ بېړۍ-
شرمښکی:(شر-مښ-کی)اسم- واحد- مؤنث- چرمښکی- څرمښکی- پانتو پېسه- کرمېښار-
شرمګ:(شر-مګ)اسم- واحد- مذکر- شرمګ- مړه غونے- یو تریخ بوټے- مړه غونی-
شرمګاه:(شه-رم-ګاه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شرم ځائ-
شرم ګیاه:(ش-رم-ګ-یا)اسم- شرم بوټے- مجالو- شرمنده بوټے-
شرمګیر:(ش-رم-ګیر)اسم صفت- حیاناک- شرمېدونکے-
شرمناک:(ش-رم-ناک)اسم صفت- شرمېدونکے- حیادار- حیاناک-
شرمندوک:(شر-من-دوک)اسم صفت- واحد- مذکر- حیاناک- هغه څوک چې کلک سترګے وی او حیا پکښې نهٔ وی-
شرمنده:(شر-من-ده)اسم صفت- پښېمان- ملامته- شرمېدلے- خیرجه- پیکه- خړ- .(م- فارسی)-
شرمنده بوټے:(شر-من-ده-بوټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شرم بوټے-
شرمول:(شر-مه-وَل)مصدر- شرمنده کول- (۲)خفه کول- (۳)غول-
شرمولے:(شر-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شرمولی- مؤنث شرمولې- وګورئ شرمول-
شرمون:(شر-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمول-
شرمونګ:(شر-مه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمول-
شرمونکے:(شر-مه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شرمونکی- مؤنث شرمونکې- وګورئ شرمول-
شرمونه:(شر-مه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمول-
شرمونے:(شر-مه-ونے)اسمِ فاعل- جمع شرمونی- مؤنث شرمونې- وګورئ شرمول-
شرمیندګی:(شر-مین-ده-ګی)اسم- شرمینګی- خجالت- سپکتیا- مخ توری- (م- فارسی)-
شرمیندوک:(شر-مین-دوک)اسم- واحد- مذکر- هغه بوټے چې پاڼې ئې دَ لاس ور وړو سره مراوې کیږی پهٔ هندی کښې ورته لاجونتی وائی- نباتاتی نوم میموسه سینسی ټیوا (MIMOSA SENSITIVA) یا ایم پوډیکا (M PUDICA)-
شرمینګی:(شر-مین-ګی)اسم- وګورئ شرمېندګی- (مفغن)-
شرمېدل:(شر-مې-دل)مصدر- نادمه کېدل- شرمنده کېدل- بدنامېدل-
شرمېدلے:(شر-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شرمېدلی- مؤنث شرمېدلې- وګورئ شرمېدل-
شرمېدن:(شر-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمېدل-
شرمېدنګ:(شر-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمېدل-
شرمېدنه:(شر-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شرمېدل-
شرمېدونکے:(شر-مې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شرمېدونکی- مؤنث شرمېدونکې- وګورئ شرمېدل-
شرمېدهٔ:(شر-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شرمېدل-
شرنګ:(شه-رنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شرمګ-
شرنګ:(شرَنګ)اسم صوت- دَ پانزېب یا دَ ټوپک دَ کولی آواز-
شرنګا:(شرنګ-ګا)اسم صوت- وګورئ شرنګهار-
شرنګاشرنګ:(شرَنګ-ګا-شرَنګ)اسم صوت- (۱)شرنګ شرونګ- (۲)دَ پیکړو او بنګړو وغېره شرنګهار- (۳)شور- شرنګ شرونګ- دَ بنګړو او ګنګرو شنها-
شرنګا شرونګه:(شرَنګ-ګا-شرونګ-ګه)اسم صوت- شرنګا شرونګ- شرنګ شرونګ- شرنګهار- دَ ګونګروګانو او پائیلو اوازونه-
شرنګاوو:(شرنګ-ګا-وو)اسم صوت- شرنګا- شرنګ- کړنګ-
شرنګ شرونګ:(شرَنګ-شرونګ)اسم صوت- ټنګ ټکور- دَ ګډېدونکې لښتې یا ډمې دَ ګونګروګانو شنهار-
شرنګول:(شرَنګ-ګه-وَل)مصدر- دَ پانزېبو وغېره آوازونه راایستل- دَ تورو یا دَ نورو داسې څیزونو دَ جنګېدو اواز چې لهٔ اسپنې یا دَ دې پهٔ شان څیز نه جوړ وی-
شرنګولے:(شرَنګ-ګه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شرنګولی- مؤنث شرنګولې- وګورئ شرنګول-
شرنګون:(شرَنګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګول-
شرنګونکے:(شرَنګ-ګه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شرنګونکی- مؤنث شرنګونکې- وګورئ شرنګول-
شرنګونګ:(شرَنګ-ګه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګول-
شرنګونه:(شرَنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګول-
شرنګهار:(شرَنګ-ګا-هار)اسم صوت- دَ ګونګروګانو آواز- دَ جرس آواز- شرنګا- شرنګا-
شرنګېدل:(شرَنګ-ګې-دل)حاصلِ مصدر- دَ جرس یا دَ پانزېبو آواز راوتل- شرنګېدل- کړنګېدل-
شرنګېدلے:(شرَنګ-ګې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شرنګېدلی- مؤنث شرنګېدلې- وګورئ شرنګېدل-
شرنګېدن:(شرَنګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګېدل-
شرنګېدنګ:(شرَنګ-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګېدل-
شرنګېدونکے:(شرَنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شرنګېدونکی- مؤنث شرنګېدونکې- وګورئ شرنګېدل-
شرنګېدنه:(شرَنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شرنګېدل-
شرنګېدهٔ:(شرَنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شرنګېدل-
شرنګے:(شرنګ-ګے)اسم صوت- دَ جرس اواز- دَ شرنګ اواز-

شرو:(شرو)اسم- دَ غرهٔ خاوره چې دَ صابون په طور استعمالیږی-

شروپ:(ش-روپ)اسم- شراب- مے- (عامیانه)-

شروت:(شروت)اسم- غنجال- ترشه میوه-

شروع:(ش-روع)اسم- آغاز- ابتدا- اول- (م- عربی- فارسی)-

شرمار:(شه-ره-مار)اسم صوت- (۱)شرار- دَ بهېدونکو اُبو آواز- بړمار- (۲)شغار- دَ خول یا سیلی آواز- په هوا کښې دَ تېز تېرېدونکی څیز آواز-

شری:(شه-ری)اسم صفت- ورانکارے- چې مروخت جنګ ته تیار وی- جمع شریان-

شریان:(شر-یان)اسم- جمع- مذکر- هغه رګ چې لهٔ زړهٔ نه دَ بدن نورو حصو ته وینه رسوی- (م- عربی)-

شریپه:(ش-ری-په)اسم- واحد- مؤنث- هغه دېوال چې دَ چت دَ چڃې دَ پاسه ختلے وی-

شریر:(ش-ریر)اسم صفت- شرارت کونکے- شر خوښونکے- (م- عربی)-

شریعت:(ش-ری-عت)اسم- واحد- مذکر- شرع- دَ قرآن او سُنت اسلامی دستور او قانون- (م- عربی)-

شریف:(ش-ریف)اسم صفت- شرافت لرونکے- ایماندار- نېک- ساهُو (م- عربی)-

شریفه:(ش-ری-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) بلې- (۲)سرماتے- سربې- چتی- (۳)یوه میوه چې دننه سره وی-

شریک:(ش-ریک)اسم صفت- (۱)په څهٔ کار کښې شریک- (۲)کرونده ګر- (۳)حصه دار- (۴)برخه خور چې زمکه څوک خوری- (۵)ګډ- یوځایٔ- شریکوال- انډیوال-

شریک خور:(ش-ریک-خور)اسم صفت- شراکتی- برخه ور- برخه خور-

شریکول:(ش-ری-که-ول)مصدر- ملګرے کول- ګډول- یو ځایٔ کول-

شریکون:(ش-ری-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ شریکول-

شریکونکے:(ش-ری-که-ون-کے)اسم فاعل- جمع شریکونکی- مؤنث شریکونکې- وګورئ شریکول-

شریکونه:(ش-ری-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شریکول-

شریکه:(ش-ری-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- په ګډه- په څوکسی- دَ شراکت- چې دَ څو کسانو پکښې برخه وی- دَ وېشل شوې ضد- دَ تقسیم ضد-

شریکی:(ش-ری-کی)اسم- (۱)برخه- حصه- (۲)شراکت- په برخه زمکه خوړل- ګروندګری-

شریکی کول:(ش-ری-کی-کول)مصدر- شراکت کول- محبت کول- یوځایٔ کېدل-

شریکېدل:(ش-ری-کې-دل)مصدر- ملګرے کېدل- یو ځایٔ کېدل-

شریکېدن:(ش-ری-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شریکېدل-

شریکېدنګ:(ش-ری-کی-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شریکېدل-

شریکېدونکے:(ش-ری-کې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شریکېدونکی- مؤنث شریکېدونکې- وګورئ شریکېدل-

شریکېدنه:(ش-ری-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شریکېدل-

شریکېدهٔ:(ش-ری-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شریکېدل-

شریکے:(ش-ری-کے)اسم صفت- شریک- دَ شریکې- دَ شراکت په ګډه-

شرے:(شهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ناروغی- دَ ماشومانو هغه مرض چې په ټول وجود ئې نری نری سرې دانې راوخیژی- خسره-

شړ:(شړ)اسم صفت- (۱)شاړ- غېرآباده- بنجره- (۲)بې حاصله- بې فائدې- بې توښې- (۳)یو قسم نل چې مینځ ئې ړک وی-

شړ:(شړ)اسم صوت- شړار- شړارے- دَ اُبو دَ مستی آواز- دَ اُبو دَ بهېدو آواز-

شړا:(شه-ړا)اسم صوت- دَ اُبو دَ بهېدو آواز- شړار-

شړار:(شه-ړار)اسم صوت- وګورئ شړا-

شړارے:(شه-ړا-رے)اسم صوت- وګورئ شړا-

شړېدل:(شه-ړې-دل)مصدر- بنجرېدل- بې فائدې کېدل-

شړېدلے:(شه-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړېدلی- مؤنث شړېدلې- وګورئ شړېدل-

شړېدن:(شه-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدنګ:(شه-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدونکے:(شه-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شړېدونکی- مؤنث شړېدونکې- وګورئ شړېدل-

شړېدنه:(شه-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدهٔ:(شه-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شړېدل-

شړپ:(شړپ)اسم صوت- دَ اُبو توبولو آواز- شړپا- شړمار- شړپار-

شړپا:(شړه-پا)اسم صوت- وګورئ شړپ-

شړپار:(شړه-پار)اسم صوت- وګورئ شړپ-

شړپ شړپ:(شړپ-شړپ)اسم صوت- (۱)چړپ چړپ- دَ سپی دَ خوراک یا څښاک آواز- (۲)متعلق فعل- په بدتمیزی سره خوړنه-

شړپ شړوپ:(شړپ-شړوپ)اسم صوت- دَ اُبو دَ خوځولو یا په چپو کښې دَ حرکت آواز-

شړپول:(شړه-په-ول)مصدر- اُبو ته حرکت ورکول-

شړپولے:(شړه-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړپولی- مؤنث شړپولې- وګورئ شړپول-

شړپون:(شړه-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ شړپول-

شړپونګ:(شړه-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شړپول-

شړپونکے:(شړه-په-ون-کے)اسم فاعل- جمع شړپونکی- مؤنث شړپونکې-

وګورئ شړپول-

شړپونه:(شړه-په-وه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړپول-

شړپه:(شړه-په)اسم صوت- دَ اُبو دَ حرکت اواز- دَ پردی مال پهٔ بېدرادۍ سره خرڅ کونه-

شړپهار:(شړه-په-هار)اسم صوت- وګورئ شړپ-

شړپېدل:(شړه-پې-دَل)مصدر- دَ اُبو دَ حرکت اَواز وتل- پهٔ اُبو کښې چپې راتلل-

شړپېدلے:(شړه-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړپېدلی- مؤنث شړپېدلې- وګورئ شړپېدل-

شړپېدن:(شړه-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړپېدل-

شړپېدنګ:(شړه-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړپېدل-

شړپېدونکے:(شړه-پې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع شړپېدونکی- مؤنث شړپېدونکې- وګورئ شړپېدل-

شړپېدنه:(شړه-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړپېدل-

شړپېدهٔ:(شړه-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شړپېدل-

شړت:(شړت)اسم صوت- (۱)پهٔ مائع څیز کښې دَ بل مائع څیز دَ اچولو نه پس راوتونکے آواز- (۲- اسم)ابلن څیز ته حرکت ورکونه-

شړت:(شړت)اسم صفت- مړاوے-

شړتول:(شړهٔ-ته-وَل)مصدر- (۱)اُبلن څیز ته حرکت ورکول- لهٔ اُبو دَ حرکت پهٔ وجه اَواز وتل- (۲)سستول- (۳)بېر بې قاعدې کول- (۴)خرابول-

شړتوب:(شړ-توب)اسم- شاړوالے- شاړېدنه-

شړتولے:(شړهٔ-ته-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړتولی- مؤنث شړتولې- وګورئ شړتول-

شړتون:(شړهٔ-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتول-

شړتونګ:(شړه-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتول-

شړتونکے:(شړهٔ-ته-وون-کے)اسم فاعل- جمع شړتونکی- مؤنث شړتونکې- وګورئ شړتول-

شړتونه:(شړهٔ-ته-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتول-

شړتېدل:(شړهٔ-تې-دَل)مصدر- (۱)شړپېدل- (۲)دَ حرکت پهٔ وجه لهٔ اُبو اَواز وتل- (۲)خرابېدل-

شړتېدلے:(شړهٔ-تې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړتېدلی- مؤنث شړتېدلې- وګورئ شړتېدل-

شړتېدن:(شړه-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتېدل-

شړتېدنګ:(شړهٔ-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتېدل-

شړتېدونکے:(شړهٔ-تې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع شړتېدونکی- مؤنث شړتېدونکې- وګورئ شړتېدل-

شړتېدنه:(شړهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړتېدل-

شړتېدهٔ:(شړهٔ-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شړتېدل-

شړشپه:(شړ-شه-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډرکه- تنکسه- (۲)دَ طوفان یا جنګ ورستی شپه- جمع شړشپې- (افغانستان)-

شړشم:(شړ-شم)اسم- یو قسم تخم چې تېل ترې وځی او پاڼې ئې دَ ساګ پهٔ دود پخولے شی- نباتاتی نوم سناپس ډائې کوټوما(SINAPIS DICHOTOMA)-

شړط:(شړط)اسم- دَ شرط عامیانه تلفظ- وګورئ شرط-

شړطی:(شړ-طی)اسم- (۱)شرطیه- لازمی- دَ شرط سره متعلق- خامخا- (۲)شړطی کونه- دَ وینځلو جامو پهٔ اُبو کښې دَ پاکولو دَ پاره وهنه-

شړق:(شړق)اسم صوت- (۱)دَ څهٔ څیز دَ راغرځېدو یا دَ ماتېدو آواز- (۲)پهٔ چابک یا کروړه دَ وهلو آواز- (۳)دَ ګوزار آواز- شړک- (۴)دَ باران چړق- (۵)ناګهانی آفت-

شړق شپه:(شړق-شې-به)اسم- واحد- مؤنث- تېز باران-

شړقول:(شړه-قه-وَل)مصدر (۱)شړکول- وهل ټکول- دَ مائع څیز نه دَ حرکت پهٔ زور آواز ایستل- (۲)خوځول- پهٔ ځپېړو وهل-

شړقولے:(شړه-قه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړقولی- مؤنث شړقولې- وګورئ شړقول-

شړقون:(شړهٔ-قه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقول-

شړقونګ:(شړه-قه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقول-

شړقونکے:(شړه-قه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شړقونکی- مؤنث شړقونکې- وګورئ شړقول-

شړقونه:(شړه-قه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقول-

شړقېدل:(شړه-قې-دَل)مصدر- وهلے ټکولے کېدل- خوزېدل- پهٔ ځپېړو وهلے کېدل-

شړقېدلے:(شړه-قې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړقېدلی- مؤنث شړقېدلې- وګورئ شړقېدل-

شړقېدن:(شړه-قې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقېدل-

شړقېدنګ:(شړه-قې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقېدل-

شړقېدونکے:(شړه-قې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع شړقېدونکی- مؤنث شړقېدونکې- وګورئ شړقېدل-

شړقېدنه:(شړه-قې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړقېدل-

شړقېدهٔ:(شړه-قې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شړقېدل-

شړک:(شړک)اسم صوت- وګورئ شړق-

شړکول:(شړه-که-وَل)مصدر وګورئ شړقول-

شړکولے:(شړه-که-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شړکولی- مؤنث شړکولې- وګورئ شړکول-

شړکونکے:(شړه-که-وون-کے)اسم فاعل- جمع شړکونکی- مؤنث شړکونکې-

ئ-(ځی-رَل)، ې(هې-ره-وَل)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

وُګورئ شړکول-

شړکونه:(شړه-که-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړکول-

شړکهار:(شړه-که-هار)اسمِ صوت- دَ وهلو آواز-

شړکېدل:(شړه-کې-دَل)مصدر- وُګورئ شړقېدل-

شړکېدلے:(شړه-کې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړکېدلی- مؤنث شړکېدلې- وُګورئ شړکېدل-

شړکېدنه:(شړه-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړکېدل-

شړکېدونکے:(شړه-کې-دوَن-کے)اسمِ فاعل- جمع شړکېدونکی- مؤنث شړکېدونکې- وُګورئ شړکېدل-

شړکېدهٔ:(شړه-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ شړکېدل-

شړل:(شه-ړَل)مصدر- (۱)لهٔ کوره یا لهٔ خانه لرې کول- اخوا کول- (۲)رټل-

شړلے:(شه-ړهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړلی -مؤنث شړلې- وُګورئ شړل-

شړم:(شړم)اسمِ صفت- سُست- کاهل- ناراسته-

شړمبې:(شړم-بې)اسم- شوملې- شلومبې- شړومبې- تروې- شنه پۍ-

شړمتوب:(شړم-توب)اسم- شړموالے- کاهلی- سُستی-

شړموالے:(شړم-وا-لے)اسم- وُګورئ شړمتوب-

شړمول:(شړه-مه-وَل)مصدر- کاهلول- سُستول- سُست جوړول-

شړمون:(شړه-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمول-

شړمونګ:(شړه-مه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمول-

شړمونکے:(شړه-مه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړمونکی- مؤنث شړمونکې- وُګورئ شړمول-

شړمونه:(شړه-مه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمول-

شړمېدل:(شړه-مې-دَل)مصدر- کاهلېدل- سُستېدل- ناراسته کېدل-

شړمېدلے:(شړه-مې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړمېدلی- مؤنث شړمېدلې- وُګورئ شړمېدل-

شړمېدن:(شړه-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمېدل-

شړمېدنګ:(شړه-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمېدل-

شړمېدونکے:(شړه-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړمېدونکی- مؤنث شړمېدونکې- وُګورئ شړمېدل-

شړمېدنه:(شړه-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړمېدل-

شړمېدهٔ:(شړه-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ شړمېدل-

شړن:(شه-ړَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړل-

شړنګ:(شړنګ)اسمِ صوت- وُګورئ شرنګ-

شړنګ شړونګ:(شړنګ-شړونګ)اسمِ صوت- شرنګ شرونګ- دَ شنها آواز- دَ شرنګا آواز-

شړنګول:(شړنګ-که-وَل)مصدر- شرنګول- دَ څهٔ څيز نه دَ شرنګا آواز ایستل- شرنګ ورکول-

شړنګولے:(شړنګ-که-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړنګولی- مؤنث شړنګولې- وُګورئ شړنګول-

شړنګون:(شړنګ-که-وَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګول-

شړنګونګ:(شړنګ-که-وَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګول-

شړنګونکے:(شړنګ-که-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړنګونکی- مؤنث شړنګونکې- وُګورئ شړنګول-

شړنګونه:(شړنګ-که-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګول-

شړنګهر:(شړنګ-که-هر)اسمِ صوت- شړنګار- شرنګا- شرنګ شرونګ-

شړنګېدل:(شړنګ-کې-دَل)مصدر- شرنګېدل- شرنګا کول- شرنګ شرونګ کول-

شړنګېدلے:(شړنګ-کې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړنګېدلی- مؤنث شړنګېدلې- وُګورئ شړنګېدل-

شړنګېدن:(شړنګ-کې-دَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګېدل-

شړنګېدنګ:(شړنګ-کې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګېدل-

شړنګېدونکے:(شړنګ-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړنګېدونکی- مؤنث شړنګېدونکې- وُګورئ شړنګېدل-

شړنګېدنه:(شړنګ-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړنګېدل-

شړنګېدهٔ:(شړنګ-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُګورئ شړنګېدل-

شړنکے:(شړنګ-کے)اسم- واحد- مذکر- کنګوسه- نرے آواز- جمع شړنګی-

شړنه:(شه-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ وُګورئ شړل-

شړوالے:(شړ-وا-لے)اسم- شاړوالے- شاړتوب- بنجرېدنه- بې فائدې کېدنه- بې ښېګړې کېدنه-

شړوپ:(شړوپ)اسمِ صوت- غړپ- غړوپ- دَ څهٔ څيز دَ ځښلو یا چوپلو آواز- دَ څهٔ څيز پهٔ اُبو کښې دَ غرځېدو آواز-

شړوت:(شړوت)اسمِ صوت- (۱)دَ مائع څيز دَ ځښلو آواز- (۲)دَ مرز دَ الوتلو پهٔ وخت آواز- (۳)دَ مائع څيز نه زور سره دَ راوتلو آواز-

شړوخ:(شړوخ)اسم- واحد- مذکر- ځرمن- دَ انسانی بدن پوټکے- شولتک- ځمرکه- ځمره- خور-

شړول:(ش-ړه-وَل)مصدر- شاړول- بې حاصله کول- بنجرول- بې فائدې کول- ضائع کول-

شړولے:(ش-ړه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړولی- مؤنث شړولې- وُګورئ شړول-

شړون:(ش-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وُګورئ شړول-

شړون:(شه-ړون)اسم- وُګورئ شړل-

شړونکے:(ش-ړون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړونکی- مؤنث شړونکې- وُګورئ شړل-

شړونکے:(ش-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړونکی- مؤنث شړونکې-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

وګورئ شړول-

شړونګ پړونګ:(شړونګ-پړونګ)اسم صفت- سُست پُست- کامل-

شړونکے:(شړونګ-کے)اسم- واحد- مذکر- کمې او په مزه روانې اُبهٔ-

شړونه:(شه-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړول-

شړه:(شه-ړه)اسم صفت- شاړه- بنجره زمکه-

شړه موړه:(شه-ړه-مو-ړه)اسم- اسم- واحد- مؤنث- سرماتې- (افغانستان)-

شړهار:(شه-ړه-هار)اسم صوت- دَ اُبو دَ شړ شړ آواز-

شړهېدل:(شړ-هې-دل)مصدر- مړاوے کېدل-

شړهېدلے:(شړ-هې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړهېدلی- مؤنث شړهېدلې- وګورئ شړهېدل-

شړهېدن:(شړ-هې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړهېدل-

شړهېدونکے:(شړ-هې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړهېدونکی- مؤنث شړهېدونکې- وګورئ شړهېدل-

شړینکے:(شه-ړین-کے)اسم تصغیر- وړه شړی- شړینګی-

شړینګی:(شه-ړینګ-کی)اسم تصغیر- وګورئ شړینکے-

شړېدل:(شه-ړې-دل)مصدر- بنجر کېدل- شاړېدل- بې فائدې کېدل- بې حاصله کېدل-

شړېدلے:(شه-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شړېدلی- مؤنث شړېدلې- وګورئ شړېدل-

شړېدن:(شه-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدنګ:(شه-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدونکے:(شه-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شړېدونکی- مؤنث شړېدونکې- وګورئ شړېدل-

شړېدنه:(شه-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شړېدل-

شړېدهٔ:(شه-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شړېدل-

شړېور:(شه-ړې-ور)اسم- شړی پسرونکے- ساده-

شړی:(شه-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ وړی یا بزو دَ وېښتو نه جوړ شوے څادر- کمبل-

شړی بوټے:(شه-ړی-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ خاکشیر دَ خاندان یو بوټے چې په فصل کښې کیږی-

شست:(شست)اسم- واحد- مذکر- په کته کښې لګېدلې وړه آئینه-

شستے:(شس-تے)اسم- یو ښائسته ګل- ګلِ داؤدی- نباتاتی نوم کرس فیو تیمم (CRYSFUTHEMUM)-

ششتره:(شش-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- پیشترے- اخنګ- یو قسم ساګ- جمع ششترې- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ اخنګ-

ششدر:(شش-در)اسم- حېران- (م- فارسی)-

شش شش:(شش-شش)اسم صوت- شیشکارنه- وګورئ شیشکارل-

ششک:(ش-شک)اسم- واحد- مذکر- تاخ- طاق- درے- جمع ششکونه-

ششکارل:(شش-کا-رل)مصدر- کیشکارل- توکارل- سپے دَ حملې دَ پاره کومارل-

ششکارلے:(شش-کا-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع ششکارلی- مؤنث ششکارلې- وګورئ ششکارل-

ششکارن:(شش-کا-رن)حاصلِ مصدر- وګورئ ششکارل-

ششکارنه:(شش-کا-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ششکارل-

ششکارونکے:(شش-کا-رون-کے)اسمِ فاعل- جمع ششکارونکی- مؤنث ششکارونکې- وګورئ ششکارل-

ششکے:(شش-کے)اسم- خیژکے- خیزکے- ریګاشه- دَ شکوڼ یو قسم- جمع ششکی-

ششنا:(شش-نا)اسم صوت- دَ اُس دَ هېڼېدو اُواز-

ششنل:(شش-نل)مصدر- دَ اُس هېڼېدل- ششنېدل- ششڼېدل- دَ اُس دَ مستی په وجه اُواز وېستل-

ششنېدل:(شش-نې-دل)مصدر- وګورئ شنېدل-

ششنېدن:(شش-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شنېدل-

ششنېدنګ:(شش-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شنېدل-

ششنېدونکے:(شش-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ششنېدونکی- مؤنث ششنېدونکې- وګورئ شنېدل-

ششنېدنه:(شش-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شنېدل-

ششنېدهٔ:(شش-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ شنېدل-

ششنے:(شش-نے)اسم صوت- دَ اُس دَ مستی نه هېڼېدنه-

شش وپنج:(شه-شو-پنج)اسم- حېرانی- (م- فارسی)-

ششه:(ش-شه)اسم- واحد- مؤنث- یو ازغی لرونکے بوټے-

شطرنج:(شط-رنج)اسم- دَ یوې لوبې نامه- (م- عربی)-

شطرنجی:(شط-رن-جی)اسم- واحد- مؤنث- یوه لویه ښائسته دری-

شعار:(شه-عار)اسم- عادت- طور- طریقه- چال- لاره- (م- عربی)-

شعاع:(ش-عاع)اسم- دَ نمر څړیکه- (م- عربی)-

شعبان:(شع-بان)اسم- دَ قمری کال اتمه میاشت- (م- عربی)-

شعبده:(شع-به-ده)اسم- جادو منتر- دوکه بازی- تماشه- مکر- چال- فن- (م- فارسی)-

شعبده باز:(شع-به-ده-باز)اسم صفت- مداری- چالاک- (م- فارسی)-

شعبده بازی:(شع-به-ده-با-زی)اسم- دَ مداری لوبه- چالاکی- دوکه- (م- فارسی)-

شعبه:(شع-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاخ- حصه- ټوکړه- (۲)محکمه- (م- عربی)-

شعر:(شعر/ش-عر)اسم- واحد- مذکر- هغه منظوم کلام چې په اراده ووئېلے شی او قافیه لری- بیت-

شعله:(شَع-له)اسم- واحد- مؤنث- شغله- دَ أور لمبه- (م- عربی)-

شعور:(شُ-عُور)اسم- عقل- پوهه- فهم- تمیز- سوچ- (م- عربی)-

شغ:(شغ)اسمِ صوت- (۱)دَ مارغهٔ دَ الوتو پهٔ وخت دَ وزرو آواز- دَ تېزې سیلی اواز- دَ نوو کپړو آواز- (۲)بېړه- تلوار- تندی-

شغا:(ش-غا)اسم صوت- شغار- دَ شغ شغ مسلسل آواز-

شغار:(شه-غار)اسم صوت- وګورئ شغا-

شغاشغ:(شَ-غا-شَغ)اسم صوت- دَ ټوپک دَ ګولو آواز-

شغال:(شَ-غال)اسم- واحد- مذکر- ګیدړ- چغال-

شغالاتې:(شَ-غا-لا-تې)اسم- دَ ماشومانو یوه لوبه- شلغاتی- ایری بیری-

شغالی:(شَ-غا-لی)اسم- بې عزتی- بې غېرتی-

شغالے:(ش-غا-لے)اسم صفت- کم اصل- کمینه- رذیل- جمع شغالی-

شغالے:(شَ-غا-لے)اسم- (۱)دَ اوبښ یو قسم- (۲)یو قسم ټوپک او دَ هغې کارتوس- جمع شغالی-

شغب:(شَ-غَب)اسم- فریاد- شور- فساد- (م- عربی)-

شغرب:(شغ-رب)اسم- (۱)مشرق- نمرخاتهٔ- ختیځ- (۲)لرې ځایَ-

شغرغ:(شَغ-رَغ)اسمِ صفت- شریر- شېطان- فسادی- وران-

شغف:(شَ-غَف)اسم- محبت- شوق- اشتیاق- (م- عربی)-

شغکه:(شَ-غهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ازغے- لښه- جمع شغکې-

شغل:(شُ-غُل)اسم- مصروفیت- کار- (م- عربی)-

شغلبه:(شَغ-له-به)اسم- واحد- مؤنث- غلبله- شور- کوکاره-

شغله:(شُغ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شعله-

شغول:(شَ-غول)اسم- واحد- مؤنث- خرخره- کراره- هغه آله چې دَ اَس دَ کرولو دَ پاره پکارولے شی-

شغول:(شهٔ-غه-وَل)مصدر- غرول- پهٔ تېزه کوزارول- لهٔ ځهٔ ځیزه دَ شغ شغ آواز ایستل-

شغولے:(شهٔ-غه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شغولی- مؤنث شغولې- وګورئ شغول-

شغون:(شهٔ-غه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شغول-

شغونکے:(شهٔ-غه-ون-کے)اسم فاعل- جمع شغونکی- مؤنث شغونکې- وګورئ شغول-

شغونګ:(شهٔ-غه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شغول-

شغونه:(شهٔ-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شغول-

شغېدل:(شهٔ-غې-دل)مصدر لازم- لهٔ یو ځیزه دَ شغ شغ آواز وېستلے کېدل- شغارے کول- پهٔ تېزه راګوزارېدل- زرغوټه کېدل-

شغېدلے:(شهٔ-غې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شغېدلی- مؤنث شغېدلې- وګورئ شغېدل-

شغېدن:(شهٔ-غې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شغېدل-

شغېدنګ:(شهٔ-غې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شغېدل-

شغېدونکے:(شهٔ-غې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع شغېدونکی- مؤنث شغېدونکې- وګورئ شغېدل-

شغېدهٔ:(شهٔ-غې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ شغېدل-

شغهار:(شهٔ-غه-هار)اسم صوت- دَ شغ شغ آواز-

شفا:(شه-فا)اسم- رغېدنه- روغېدنه- صحت- تندرستی- (م- عربی)-

شفاخانه:(شه-فا-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ علاج ځایَ- مسپتال- روغتون-

شفاعت:(ش-فا-عَت)اسم- شفارش- دَ ګناهونو دَ معافی شفارش چې دَ رسول کریم علیه السّلام سره مخصوص دے- (م- عربی)-

شفاف:(ش-فاف)اسم صفت- ډېر زیات سپین- ډېر صفا- وړون- ځلېدونکے- هغه ځیز چې رڼا ترې پورې راپورې ووځی-

شفائی:(ش-فا-ئی)اسم- جوړېدنه- دَ شفا سره متعلق- (م- عربی)-

شفتالو:(شف-تا-لُو)اسم- واحد- مذکر- یوه وَنه او دَ هغې مېوه- شلتالو- نباتاتی نوم پرونس ډومیسټیکا (PRUNUS DOMESTICA)-

شفتل:(شُف-تَل)اسم- شوتل- یو قسم واښهٔ چې څاروو ته ورکولے شی- نباتاتی نوم ټرائی فولیئم رپنز (TRIFOLIAM REPENS)-

شفق:(شه-فَق)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر او نماښام پهٔ وخت کښې پهٔ افق ښکاره کېدونکې سُرخی- (م- عربی)-

شفقت:(شَف-قَت)اسم- مینه- محبت- مهربانی- رحم- (م- عربی)-

شفعه:(ش-فه)اسم- واحد- مؤنث- شُفعه- دَ اسلامی قانون مطابق هغه حق چې دَ کور یا زمکې پهٔ خرڅولو دَ ګوانډ یا شرکت پهٔ وجه حاصلېږی- (م- عربی)-

شفیع:(شه-فیع)اسم صفت- شفاعت کونکے- (م- عربی)-

شفیق:(شه-فیق)اسم صفت- مهربانه- مهربانی کونکے- همدرد- رحمدل- (م- عربی)-

شق:(شَق)اسم- شلېدنه- ماتېدنه- چودنه- (م- عربی)-

شقی:(شه-قی)اسم صفت- بدبخت- بدنصیب- (م- عربی)-

شک:(شَک)اسم- واحد- مذکر- ګومان- شبه- (م- عربی)-

شکارل:(شکا-رل)مصدر- سپے ددکارل- رغبت ورکول- تحریک ورکول- سپی ته دَ حملې کولو دَ پاره شش شش کول- ششکارل- کیشکارل-

شکارلے:(شکا-رهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع شکارلی- مؤنث شکارلې- وګورئ شکارل-

شکارن:(شکا-رن)حاصلِ مصدر- وګورئ شکارل-

شکارنګ:(شکا-رنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شکارل-

شکارنه:(شکا-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شکارل-

شکارونکے:(شکا-رُون-کے)اسم فاعل- جمع شکارونکی- مؤنث شکارونکې- وګورئ شکارل-

شکال:(شکال)اسم- (۱)دَ څاروی پښو ته پرے اچونه- (۲)چغال- شغال- ګیدړ-

"زبر"(غَ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شِل)، "پېښ"(نُو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکونې)، "ه"(زَ-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دهٔ)

شکاڼ:(شکاڼ)اسم- واحد- مذکر- شکوڼ- یو ځناور چې په بدن ئې تېرهٔ تېرهٔ غشي وی- (ش- انګریزی- شېکل)-

شکاؤتاتی:(شکاؤ-تا-تی)اسم- واحد- مؤنث- شمشتی- شکرتانے- کومی- کشب- شکاؤتی- کاسه ګرب- کیشپ- کېشوه- کېشو- دَ اوږدې غړانګے لرونکے یو ابی ځناور-

شکاؤتی:(ش-کاؤ-تی)اسم- وګورئ شکاؤتاتی-

شکایت:(ش-کا-یت)اسم- واحد- مذکر- ګیله- شکوه- جمع شکایتونه- (م- عربی)-

شک دار:(شک-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- شک مَن- ګومانی- جمع شک داران-

شکر:(شُ-کُر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څهٔ نېکۍ پهٔ بدل کښې دَ خپل محسن دَ احسان یادونه- (۲)شکریه- مهربانی- جمع شکرونه-

شکر:(شَ-کَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چینی- (۲)خواږهٔ- (ش- فارسی)-

شکرانه:(شُک-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شکر ګزاری- (۲)منښته ورکونه- نذرانه- (۳)خېرات- (۴)دَ یو کار مزدوری- جمع شکرانې-

شکرباز:(شَ-کَر-باز)اسم صفت- (۱)شکرې وروونکے- (۲)خوږ- خوږه- (ش- فارسی)-

شکربتۍ:(شَ-کَر-به-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- بتۍ- اُربشې چې پهٔ بغرې کښې زږې کړے شی- بیا ئې لکه دَ شولو وټکوی او دَ وریژو پهٔ شان ئې پخوی- اوګره ترې هم پخیری-

شکرپاره:(شَ-کَر-پا-ره)اسم- مؤنث- یو قسم خواږهٔ چې دَ مېدې او چینو نه جوړولے شی او پهٔ غوړو کښې سرهٔ کولے شی-

شکرتری:(شَ-کَر-ته-ری)اسم- تری- سپین چینی- سپین تری- سپینه چینی- دېسی تری- بوره-

شکرخند:(شَ-کَر-خند)اسم- واحد- مؤنث- دَ ناز خندا- خوږه خندا-

شک رک:(شَک-رَک)اسم- (۱)شک ورکول- خیال وګومان- بیخی درک نهٔ لګېدنه- (۲)شُد بُد- (۳)صفت- خبردار- اګاه-

شکرکه:(شَک-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- لوئې پاڼې لرونکې یوه غرنېزه وُنه- جمع شکرکې-

شکررنجی:(شَ-کَر-رن-جی)اسم- مؤنث- خفګان- مغه خفګان چې کینه پښې نهٔ پېدا کیری-

شکرګنے:(شَ-کَر-ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګنے- (۲)دَ مچو ږومبکے- دَ شاتو دَ مچیو کور- ګبین- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ګنے-

شکرګوزار:(شُ-کُر-ګو-زار)اسم صفت- نیکی منونکے- احسان منونکے- وګورئ احسان من-

شکرلب:(شَ-کَر-لَب)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ خوږو شونډو خاوند- محبوب- معشوق- (م- فارسی)-

شکرتانے:(شَ-کَر-تا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شکاؤتاتی-

شکره:(شَک-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ عقل تېز او چالاک ماشوم-

شکره:(شه-کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګړې چوره- مېده ګوړه- (۲)تری- خړرنګې چینی- (۳)یو خیرونکے مارغهٔ- اشکره- (۴)دَ یو ګل نامه-

شکریه:(شُک-ری-یه)اسم- واحد- مؤنث- شکر- تشکر- مهربانی- دَ چا دَ مهربانۍ او احسان شکر اداکونه- جمع شکریې-

شکری:(شکه-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لهٔ مېزری جوړه ټوکری-

شکرے:(شک-رے)اسم- واحد- مذکر- شیکرے- یو ښکار کونکے مارغهٔ- جمع شکری-

شکرے:(شکه-رے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ مېزری جوړ شکور- جمع شکری-

شکست:(ش-کَست)اسم- واحد- مذکر- تښتېدنه- مېدان پرېښودنه- ماتې- بېلات- جمع شکستونه- (م- فارسی)-

شکسته:(ش-کس-ته)اسم صفت- (۱)شلېدلے- (۲)مات- (۳)کمزورے- (م- فارسی)-

شکشکه:(شُک-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- جکجکانے- دَ ماشومانو دَ بېړیو لوبهٔ- (افغانستان)-

شکل:(شهٔ-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)مخ- صورت- څهره- (۲)وندر- پلواکه- غړوندے-

شکلی:(شک-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شمله- (۲)دَ دستار ځنډے-

شکم:(ش-کَم)اسم- واحد- مذکر- کېډه- خېټه- نس- تاړ- (م- فارسی)-

شکمپاره:(ش-کم-پا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه مشهوره دوائی- سپغول- (۲)دَ دوو سپرغو فاصله- جمع شکمپارې- (افغانستان)-

شکمن:(شک-مَن)اسم صفت- ګومان کونکے- ګومانی- شکمند- شکی- شک کونکے- (م- فارسی)-

شکمند:(شک-مَند)اسم صفت- وګورئ شکمن-

شکن:(ش-کَن)اسم صفت- ماتونکے- تباه کونکے- پهٔ مرکباتو کښې دَ لاحقې پهٔ توګه استعمالیږی- لکه بت شکن-

شکنبه:(شکَن-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ بېړیو یوه لوبه- خند- جمع شکنبې-

شکنجه:(شکَن-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سکنجه- (۲)پانه- (۳)لومه- پنجره-

شکنجی:(شکَن-جی)اسم- واحد- مؤنث- یوه دانه چې عام طور سره پهٔ ترخ کښې یا پهٔ پتون راخیژی-

شکندړ:(ش-کن-دړ)اسم- واحد- مذکر- دَ کېډې درد- (افغانستان)-

شکنډه:(شکَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه-

شکنه:(شکهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ساړه توده- صحبت- شریکه روټۍ- (۲)دَ پیازو ښوروا چې اکثر رنځورانو ته ورکولے شی- جمع شکنې-

شکڼه:(شکهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ شکوڼ ماده- (۲)شنډه ښځه-

شکور:(شکور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شکرے-

شکور:(شکور)اسم- واحد- مذکر- دَ ملکانو یو قسم لوبه-

شک ورک:(شَ-کو-رک)اسم- بې خبری او ناکامی- دا تورے عام طور سره

ی" (مې-[illegible])، ې (مې-ره-وِل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

د لاعلمی او بې خبرۍ د پاره استعمالولے شي- مشکوک علم- وګورئ شک رک-

شکورے:(شکو-رے)اسم- واحد- مذکر- شکرے- شکور- جمع شکوری-

شکول:(شکه-ول)مصدر- (۱)شوکول- شلول- څیرې کول- بڼه کول- (۲)لوټول- د چا نه مال، کالي وغیره اخستل- (۳)راجدا- رابیلول-

شکول:(شه-که-ول)مصدر- د بېړیو ودرول- لکول- نېغول-

شکولے:(شکه-وه-لے)اسم مفعول- جمع شکولي- مؤنث شکولې- وګورئ شکول-

شکولے:(شه-که-وه-لے)اسم مفعول- جمع شکولي- مؤنث شکولې- وګورئ شکول-

شکون:(شکه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکون:(شه-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکونکے:(شکه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شکونکي- مؤنث شکونکې- وګورئ شکول-

شکونکے:(شه-که-وون-کے)اسم فاعل- جمع شکونکي- مؤنث شکونکې- وګورئ شکول-

شکونګ:(شکه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکونګ:(شه-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکونه:(شکه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکونه:(شه-که-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شکول-

شکونے:(شکه-وو-نے)اسم فاعل- جمع شکوني- مؤنث شکونې- وګورئ شکول-

شکونے:(شه-که-وو-نے)اسم فاعل- جمع شکوني- مؤنث شکونې- وګورئ شکول-

شکوړ:(شکوړ)اسم- واحد- مذکر- یو ځناور چې په بدن کښې ئې غشي وي او د خطرې په وخت ترې کار اخلي- خارپشت- خارپښت-

شکوه:(شک-وه)اسم- واحد- مؤنث- ګله- ګیله- شکایت- (م- فارسی)-

شکوه:(ش-کوه)اسم- رعب- دبدبه- شان- دباب- پرتم- (م- فارسی)-

شکي:(شه-کي)اسم صفت- شک کونکے- ګومان کونکے- (م- فارسی)-

شکیه:(ش-کی-یه)صفت- د شک- شک ځرګندونکے- د ګومان-

شکېب:(شه-کېب)اسم- زغم- صبر- (م- فارسی)-

شکېبا:(شه-کې-با)اسم صفت- صبر کونکے- صابر- (م- فارسی)-

شکېبائي:(شه-کې-با-ئي)اسم- زغم- صبر- (م- فارسی)-

شکېدل:(شکې-دل)مصدر- شوکېدل- پرېکړے کېدل- څیرې کېدل- تار تار کېدل-

شکېدل:(شه-کې-دل)مصدر- د بېړیو ودرېدل-

شکېدن:(شکې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدن:(شه-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدنګ:(شکې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدنګ:(شه-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدنه:(شکې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدنه:(شه-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېدونکے:(شکې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شکېدونکي- مؤنث شکېدونکې- وګورئ شکېدل-

شکېدونکے:(شه-کې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شکېدونکي- مؤنث شکېدونکې- وګورئ شکېدل-

شکېده:(شکې-ده)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېده:(شه-کې-ده)حاصل مصدر- وګورئ شکېدل-

شکېزه:(شکې-زه)اسم- واحد- مؤنث- اشکېزه- ټېزه- ټېنزه-

شکېلل:(شکې-لل)مصدر- سپېښته ودرول- بېړئ رغړول- بېړئ اچول- (افغانستان)-

شکېللے:(شکې-له-لے)اسم مفعول- وګورئ شکېلل-

شکېلندر:(شکې-لن-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)مردکه- ټیق- ټیک- ارغه- ارغند- ارغوند- (۲)غټه سپېښته- غټه بېړله-

شکېلنه:(شکې-له-نه)حاصل مصدر- وګورئ شکېلل-

شکېلونکے:(شکې-لون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ شکېلل-

شکېلے:(شکې-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شپیلک (۱)-

شګاره:(شه-ګا-ره)اسم- واحد- مؤنث- بلاربه ښځه-

شګاف:(ش-ګاف)اسم- واحد- مذکر- چوړ- چاود- درز- (م- فارسی)-

شګرۍ:(شه-ګه-رۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱) د خاورینو لوښیو د جوړولو آله- (۲)مغه نچه چې په ټوپک کښې پرې بارود ټکولے شي-

شګفته:(شه-ګف-ته)اسم صفت- غوړېدلے- (م- فارسی)-

شګلن:(شګ-لن)اسم صفت- شګن- د شګو جوړ- شګه لرونکے- شګلوړې- مؤنث شګلنه-

شګلوړې:(شګ-لو-ړې)اسم صفت- وګورئ شګلن-

شګلونے:(شه-ګه-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- د انسان لنډه- د ملا لاندینۍ حصه-

شګمامے:(شګ-ما-مے)اسم- واحد- مذکر- سمسره- جمع شګمامیان-

شګموښے:(شګ-مو-ښے)اسم- واحد- مذکر- رېکمال- (افغانستان)-

شګن:(شه-ګن)اسم صفت- وګورئ شګلن- مؤنث شګلنه- جمع مؤنث شګنې-

شګنه:(شه-ګه-نه)اسم صفت- مؤنث- وګورئ شګن-

شګوپه:(شه-ګو-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارتیاکه- د ټوقو او درغو خبره- پوزه-

شګوفه:(شه-ګو-فه)اسم- واحد- مؤنث- د ګل کلۍ- غټۍ-

شګوم:(ش-ګوم)اسم صفت- (۱)ګوم سوم- چپ چاپ- خاموش- (۲)بې خبره- په څه نه پوهېدونکے-

شګون:(شه-ګون)اسم- واحد- مذکر- فال- پېش خبري- نیک فال- پال- (م- فارسی)-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ره)، "ۀ"(پو-ہې-دۀ)

شکه:(شهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کاڼي د انتهائی وړو وړو زرو مجموعه- ریګ- ډبه-

شکیرنے:(ش-کیر-نے)اسم- واحد- مذکر- ړومبکے-

شکۍ:(شهٔ-کۍ)اسمِ صفت- مؤنث- (۱)شګلنه زمکه- شګلوړې زمکه- شګلینه- (۲)هغه ځاۍ چې خوړ پرې تېر شوے وی او شګه ېٔ پرېښې وی- (۳)ابرق- شګوګل-

شګۍ ګل:(شهٔ-ګۍ-ګل)اسم- دٔ ابرق کاڼے- بکری- شګے ګل-

شګے ګل:(شهٔ-ګے-ګل)اسمِ- وګورئ شګۍ ګل- شل:(شل)اسمِ عدد- دٔ نولسو او یوویشتو تر مینځه عدد- (۲۰)-

شل:(شَل)اسمِ صفت- (۱)هغه انسان یا ځناور چې لاسونه پښې ېٔ بېکاره وی- ګوزنی- (۲)بنجر- للمه- چې زرغونه نهٔ کوی-

شل:(شَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه پسهٔ (ګډ) چې دٔ مړی کور ته دٔ خپلوانو لهٔ خوا دٔ مدې پهٔ ډول ورکولے شی- مدیه- (۲)پوړی- زینه- اندرپایه- (۳)حرکت- خوزېدنه- (افغانستان)-

شل:(شَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)نېزه- برچی- هغه توره شان چې سر ېٔ تېرهٔ او غڼې وتلے وی- خنجر- شلګے- (۲- صفت)مغروره-

شلاټه:(شَ-لا-ټه)اسم- مؤنث- بیمِ- مونډه- خرند- خند- لښېګ- دٔ لوخې بېخ- دٔ ډیلې بېخ-

شلاخ:(شَ-لاخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شلاق-

شلاغ:(شَ-لاغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شلاق-

شلاغونه:(شَ-لا-غو-نه)اسم- پهٔ ګُتو خبرې کونه- څپکونه پهٔ خبرو کښې مخکښې مخکښې کونه-

شلاق:(شَ-لاق)اسم- (۱)شلاخ- شلاغ- چابک- تراټ- ترټ- (۲)شړک-

شلامیر:(شَلا-میر)اسم- واحد- مذکر- دٔ ماشومانو یوه لوبه- الله داد-

شلانټه:(شَلان-ټه)اسم- واحد- مؤنث- سمسره- سمسېره- دٔ کربوړی پهٔ شکل یو ځناور چې تیل (وازده) ېٔ دٔ مالش پهٔ دارو کښې پکارولے شی- شلانډه- جمع شلانټې-

شلانډه:(شَلان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خادمی- خادمه- سمسره- سلانډه- شلانټه- (۲)چیندخ-

شلانګ:(شه-لانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱) ټوپ- ټوپ وهنه- (۲)شلنګ-

شلانه:(شَلا-نه)اسم- مؤنث- شلانټه- شلانډه- سمسره-

شلانے:(شَلا-نے)اسم- واحد- مذکر- دٔ سمسرې پهٔ شان خو سمسرې نه لږ وړوکے یو ځناور چې تیل ېٔ خینو مرضونو له پکارولے شی- وګورئ شلانټه-

شلاونډ:(شَلا-ونډ)اسم- هغه جرمانه چې پهٔ قبیله یا خاندان تقسیم کړے شی- بسپنه- انداز- نوجی- اچاو- شلاوڼ- (افغانستان)-

شلاوڼ:(شَلا-وڼ)اسم- وګورئ شلاونډ-

شلبر:(شَل-بر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)شلګ- خیګ رخت- خیګه خیګه کپړه- شوله کپړه- (۲)بې ترتیبه بوټلے شوے څیز- (۳)عجیبه-

شلاوه:(شَلا-وه)اسم- واحد- مؤنث- یوه ابی ګیاه- دٔ أبو وابنهٔ-

شلپلارے:(شَل-پلا-رے)اسمِ صفت- هغه څوک چې نسل ېٔ معلوم نهٔ وی- حرامی- کم اصل-

شلت:(شَلت)اسمِ صفت- سست- بېکاره- آرام خوښونکے- لټ- ناراسته- کاږے واږے- سترے ستومانه- شل- شلټ-

شلتالو:(شَل-تا-لو)اسم- واحد- مذکر- شفتالو- یو قسم مېوه- نباتاتی نوم دٔ پاره وګورئ شفتالو-

شلته:(شَل-ته)اسم- مؤنث- (۱)دمبله- (۲)همیانی- امیانی- ببدزه- (م- فارسی)-

شلتې:(شَلهٔ-تې)اسم- جمع- مؤنث- (۱) هغه أربشې چې لا دٔ پوستکی نه راوتې نهٔ وی- (۲)ناسپېنې کړې أربشې-

شلټ:(شَلټ)اسمِ صفت- شلت- نارست- کامل- (۲)اومړی- پوست- اومړی- أبړی-

شلټه:(شَل-ټه)اسم- مؤنث- کشتی- بغری- پُرواړه ښخه-

شلخاتی:(شَ-له-خا-تی)اسم- دٔ وړو ماشومانو یوه لوبه- ایری بیری- هواری- شلغاتی-

شلخته:(شَ-لخ-ته)اسمِ صفت- بې حیا ښځه-

شلخو:(شَل-خو)اسم- واحد- مذکر- شلخے ټوپک- کارتوس- دره وال ټوپک-

شلخورکه:(شَل-خو-ره-که)اسم- مؤنث- سمسره- سانډه- سمساره-

شلخے:(شَل-خے)اسم- واحد- مذکر- دیسی ټوپک- بناوټی څیز- دیسی- نقلی څیز-

شلخے:(شَل-خے)اسم- واحد- مذکر- چلخے- یو بوټے چې دٔ غوا دٔ ژبې پهٔ شان وردې وردې پاڼې نیسی څاروی ېٔ هم خوری او دٔ ساګ پهٔ شان پخولے شی- ګاوزبان-

شلدانه:(شَل-دا-نه)اسم- مؤنث- دٔ مرغلرو امېل-

شل شلۍ:(شَل-شهٔ-لۍ)اسمِ عدد- مؤنث- څلور سوه- (۴۰۰)-

شلغاتی:(شَ-له-غا-تی)اسم- وګورئ شلخاتی-

شلغټ:(شَل-غټ)اسمِ صفت- بے ډوله- بدنمکه- بدقواره- بدشکله-

شلغشے:(شَل-غهٔ-شے)اسم- وګورئ شرغشے-

شلغم:(شَل-غم)اسم- مذکر- ټېپر- بنګړی- منګړېتے- یو قسم سبزی- نباتاتی نوم براسیکا رېپا (BRASSICA RAPA)-

شلق:(شَلق)اسم- (۱)وګورئ شلک- (۲)ګوزار- آسمانی تندر- شړق- چړق-

شلک:(شَلک)اسم- (۱)دٔ کولو مسلسل آواز- (۲)فوجی سلامی- (۳)ناپاکې أربشې- (م- فارسی)-

شلګ:(شَلګ)اسم- هغه کپړه چې نری او مهینه نهٔ وی-

شلکه:(شَلهٔ-که)اسمِ صفت- ناراستی- سُستی- شلکی-

شلکی:(شَلهٔ-کی)اسمِ صفت- وګورئ شلکه-

"ۍ" (ښی-زل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دٔ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

شلکے:(شَل-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ دستار خُنډے یا جیغه- شمله- قرقره-

شلک:(شه-لَک)اسم صفت- (۱)شړل ټوکے- (۲)شاړ- شړل- ړبړ کلک-

شلکتے:(شَل-کَ-تے)صفت- دَ ماشومانو پهٔ اصطلاح انسان- شل گُتې لرونکے-

شل گړ:(شَل-گړ)اسم مرکب- پهٔ لاس پښو معذور-

شلکره:(شَله-کۀ-ره)اسم- مؤنث- جړی- پرله پسې باران- دَ ژمی تر مفتې یا زیاتې مودې پورې متواتر باران- دَ یخنی باران-

شلکون:(شَل-گون)صفت- (۱)دَ شلو سره متعلق- شلکونے- (۲- اسم)دَ شلو روپو نوټ- (افغانستان)-

شلکونه:(شَل-کو-نه)اسم- وګورئ پونډ-

شلکونے:(شَل-گو-نے)صفت عددی- وګورئ شلکون-

شلکه:(شَل-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غنمو دَ وړی لشه- (۲)بُوس- دَ غنمو دَ غوبل کولو نه پس چې دانه بیله شی او دَ غنمو بوټےاو پلے چوری چوری شی مغه بیا دَ خاروو دَ کیاه پهٔ توکه مم ورکېدے شی او پهٔ خټو کښې مم استعمالولے شی-

شلکے:(شَل-کے)اسم- دَ شل نه اسمِ تصغیر- (۱)بلم- دَ شل نه وړوکے چې تېزه او نرۍ څوکه يې وی- (۲)وړوکے تبر چې ملنګان يې خان سره گرځوی- (افغانستان)-

شلکۍ:(شَل-کۍ)اسم- مؤنث- (۱)وړوکے تاخ- طاقچه- (۲)ړیوټ-

شللو:(شَ-له-لو)اسم- کم غوړ لرونکې ډېره ښوروا- (افغانستان)-

شلم:(شَلم)صفت- (۱)سُست- اَرجل برجل- (۲)نښتے- (۳)دَ کلک ضد-

شلم:(شه-لَم)صفت- عددی صفت چې دَ نولسم او یوویشتم تر مینځ درجه ښئ-

شلم خېتے:(شَلم-خې-تے)اسم صفت- خاپوړن- سسته او درنه کېډه لرونکے-

شلمدنه:(شَ-لم-دۀ-نه)اسم- مؤنث- دَ یوهٔ نبات سټه چې پهٔ دوایی کښې پکارولے شی- رنبے- ړوے- یونانی طبی اصطلاح کښې ورته ثعلب مصری وئیلے شی- (افغانستان)-

شلمول:(شَله-مه-وَل)مصدرِ متعدی- شړمول- بې ړوله کول- بې جوړه کول- سستول- درنول-

شلمون:(شَله-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمول-

شلمونکے:(شَله-مه-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ شلمول-

شلمونک:(شَله-مه-وَنک)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمول-

شلمونه:(شَله-مه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمول-

شلمېدل:(شَله-مې-دَل)مصدرِ لازم- غتېدل- شړمېدل- بې جوړه کېدل- بې ړوله کېدل- سستېدل-

شلمېدن:(شَله-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمېدل-

شلمېدنک:(شَله-مې-دَنک)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمېدل-

شلمېدنه:(شَله-مې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمېدل-

شلمېدونکے:(شَله-مې-دُون-کے)اسم فاعل- وګورئ شلمېدل-

شلمېدۀ:(شَله-مې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ شلمېدل-

شلنډ:(شَلَنډ)صفت- مذکر- غښ- تازه- څرب- غټ پټ- تیار-

شلنډتوب:(شَلَنډ-توب)اسم- واحد- مذکر- څربښت- مضبوط والے- غټ والے-

شلنډتیا:(شَلَنډ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ شلنډتوب-

شلنډول:(شَلَن-ډه-وَل)مصدرِ متعدی- څربول- غټول-

شلنډون:(شَلَن-ډه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډول-

شلنډون:(شَلَن-ډُون-)اسم- وګورئ شلنډول-

شلنډونکے:(شَلَن-ډه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شلنډونکی- مؤنث شلنډونکې- وګورئ شلنډول-

شلنډونک:(شَلَن-ډه-وَنک)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډول-

شلنډونه:(شَلَن-ډه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډول-

شلنډه:(شَلَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شلانډه- خادمې- څمڅره- سمسره- (۲- صفت)دَ شلنډ مؤنث-

شلنډېدل:(شَلَن-ډې-دَل)مصدر- څربېدل- غټېدل-

شلنډېدن:(شَلَن-ډې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډېدل-

شلنډېدنک:(شَلَن-ډې-دَنک)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډېدل-

شلنډېدنه:(شَلَن-ډې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډېدل-

شلنډېدونکے:(شَلَن-ډې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع شلنډېدونکی- مؤنث شلنډېدونکې- وګورئ شلنډېدل-

شلنډېدۀ:(شَلَن-ډې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ شلنډېدل-

شلنګ:(شِ-لنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ برطانیې دَ یوې سکې نوم- دَ پونډ شلمه حصه- جمع شلنګونه- (م- انګریزی)-

شلنګ:(شِ-لنګ)اسم- واحد- مذکر- مغه تسمه چې ټوپک ته دَ ځوړندولو او غاړه کښې دَ اچولو دَ پاره اچولے شی-

شلوانی:(شَل-وا-نی)اسم- واحد- مؤنث- یوه غرنیزه مېوه-

شل وشوټ:(شَ-لو-شوټ)اسم صفت- شل گړ- دَ کاره وتے- شول وشل-

شلول:(شَله-وَل)مصدر- بڅه کول- څیرې کول-

شلولے:(شَله-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع شلولی- مؤنث شلولې- وګورئ شلول-

شلوم:(شَلوم)اسم- دَ کچو دَ ویلی کولو نه پاتې خیرے-

شلومباوڼ:(شَلوم-با-وَڼ)اسم- دَ قروتو تېلۍ- مغه کڅوړه چې شوملې پکښې دَ دې دَ پاره اچولے شی چې اُبهٔ ترې وبهیږی او چکه يې لاندې پاتې شی-

شلومبکه:(شَلوم-به-که)اسم- واحد- مؤنث- پرې پرې او شین والی ته مائلې پلنې پاڼې لرونکے یو قسم بوټے- جمع شلومبکې-

شلومبل:(شَلوم-بل)مصدر- شوملې کول- شاربل-

شلوملې:(شَلوم-لې)اسم- شوملې- لسی-

شلون:(شَله-وَن)حاصل مصدر- وګورئ شلول-

شلونکے:(شَله-وون-کے)اسم فاعل- جمع شلونکی- مؤنث شلونکې- وګورئ شلول-

شلونک:(شَله-وَنک)حاصلِ مصدر- وګورئ شلول-

شلونه:(شله-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شلول-

شله:(شه-له)اسم- واحد- مؤنث- د ځاروی د یو خاص قسم وازدې یا د کډ د لم نه ایستلے شوی غوړ-

شلی:(شهٔ-لی)صفت- (۱)پهٔ شلو اړوند- پهٔ شلو مربوط- (۲- اسم)غله- دانې-

شلی:(ش-لی)اسم- یو قسم غنمینه روټۍ چې پهٔ تبخې پخولے شی- (افغانستان)-

شلیاپه:(شل-یا-په)اسم- واحد- مؤنث- د پرتوګ مغه برخه چې پرتوغاښ پکښې اچولے شی- بګه- بډه- کنډه- سروزنه- (افغانستان)-

شلیته:(ش-لی-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)کاسیره ښځه- پلشته- رنډی- (۲)جوټه- پس خورده-

شلیته:(ش-لی-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مغه پرده یا جلۍ چې د اُوښ د بړبړی پهٔ وخت کښې ئې د خُلې نه بهر ته راوځی- (۲)بړبرے دلی- امبار- (۳)بیرو- کوړے- ترنګړ- کته- کوپے- لوئ غُوندے- لوئ جوال- لوئ غُونج- (۴)بوری- (۵)همیانی- د پیسو کڅوړه- (م- هندی)-

شلیک:(شلیک)اسم صوت- شلک- د ټوپک باړونه- د ټوپک پرله پسې ډزې- د ټوپک غوړم-

شلیکے:(شلي-کے)اسم- واحد- مذکر- اشتغ- اشتق- وګورئ شلیل-

شلیل:(ش-لیل)اسم- مذکر- شلیلان- شفترنګ- د شلتالو پهٔ شان یوه میوه- تالانه-

شلېدل:(شه-لې-دل)مصدر لازم- د څهٔ ناروغۍ پهٔ وجه د لاس یا پښې ناکاره کېدل- شل کېدل-

شلېدل:(شلې-دل)مصدر لازم- پرېکېدل- کټ کېدل- ځیرې کېدل-

شلېدلے:(شلې-دهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ شلېدل-

شلېدن:(شه-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدن:(شلې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدنګ:(شه-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدنګ:(شلې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدنه:(شه-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدنه:(شلې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدون:(شلې-دون)اسم- وګورئ شلېدل-

شلېدونکے:(شه-لې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ شلېدل-

شلېدونکے:(شلې-دون-کے)اسم فاعل - وګورئ شلېدل-

شلېدهٔ:(شه-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلېدهٔ:(شلې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شلېدل-

شلے:(شه-لے)اسم صفت- هغه سړے چې پښې یا لاس ئې بېکاره وی- جمع شلیان-

شم:(شم)اسم- د شمع مخفف- (افغانستان)-

شماخه:(شه-ما-خه)اسم- واحد- مؤنث- شمخه- شوخه- یو قسم ګیاه چې عموماً پهٔ جبو کښې کېږی-

شماخې:(شه-ما-خې)اسم- واحد- مؤنث- د چایو مغه پاڼې چې د دمولو نه وروستو پهٔ لوښی کښې پاتې شی- (افغانستان)-

شمار:(شمار)اسم- واحد- مذکر- (۱) شمېر- ګنتی- تعداد- (۲)نوکری-

شمارل:(شما-رل)مصدر متعدی- شمېرل- حسابول-

شمارلے:(شما-رهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ شمارل-

شمارنه:(شما-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شمارل-

شمارونکے:(شما-رون-کے)اسم فاعل- جمع شمارونکی- مؤنث شمارونکې- وګورئ شمارل-

شمال:(ش-مال)اسم- واحد- مذکر- (۱)قطب طرف- د قبلې پهٔ طرف د مخ لرونکی د ښی لاس طرف- (م- عربی)-

شمال:(شه-مال)اسم- واحد- مذکر- نرے باد- نری هوا-

شمالی:(ش-ما-لی)اسم- قطبی- شمال سره متعلق-

شمان:(ش-مان)اسم- واحد- مذکر- خاکروبه- جاروکښه- مغه خاورې خځلې وغیره چې پهٔ جارو کولو سره یو ځائې ته راغنډې کړے شی-

شمائل:(ش-ما-ئل)اسم- جمع- مذکر- (۱)خدوخال- شکل وصورت- رغوڼه- (۲)عادتونه- خویونه- (م- عربی)-

شمبلکار:(شم-بل-کار)اسم- د زمرو یو قسم- سمبلخار- (م- عربی)-

شمتکر:(ش-مت-کر)اسم صفت- شمتو- خټمیرے- غیبت کونکے- مرګوټے-

شمتو:(ش-مه-تو)اسم صفت- وګورئ شمتکر-

شمتوده:(شم-تو-ده)اسم- مؤنث- یو قسم مرغی- تورکه-

شمته:(شه-مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو یو قسم لوبه- کرخی- جمع شمتې-

شمخرے:(شم-خهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- د ملا تیر- ملامزے- شجی- پشت مازه-

شمخه:(ش-مه-خه)اسم- مؤنث- وګورئ شماخه-

شمدی:(شم-دی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے چې ګلونه او پاڼې ئې خوشبوئی کوی-

شمدیتې:(شم-دی-تې)اسم- جمع- مؤنث- ملخوزې- یو قسم سبزی- میتری- نباتاتی نوم ټرائی ګونیلم فینم ګرے کم (TRI GONELLUM FANUM GRAECUM)-

شمری:(شه-مه-ری)اسم صفت- ظالم- قاتل- شمر سره منسوب-

شمزی:(شم-زی)اسم- مؤنث- وګورئ شمخرے-

شمس:(شمس)اسم- واحد- مذکر- آفتاب- نمر- (م- عربی)-

شمسی:(شم-سی)اسم صفت- شمس سره متعلق- لمریز- نمریز-

شمسی:(شم-سی)اسم- (۱)غوشان- غوشیان- (۲)د ماشومانو د سر ترلو پټی- سرتړونے-

شمشاد:(شم-شاد)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه ونه چې ډېره اُوچته وی- نباتاتی نوم بکسز سیمپرویرینز (BUXUS SEMPERVIRENS)- (م- فارسی)-

شمشاړی:(شَم-شا-ړی)اسم- ازېږدلے پټے دوباره اړونه- دوواله- دواله-

شمشتی:(شَم-ش-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شخنتی- بنمزی- شکرتانے-

شمشمه:(شَم-شه-مه)اسم- مؤنث- شان وشوکت- دبدبه- احتشام- سپاوه- سرلوړی- افتخار-

شمشو:(شَم-شو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کنبډ کولو یوه آله- سیخچه- دَ غلو ځورلے- مغه اوزار چې کنبډ پرې کولے شی- (۲)تېشی-

شمشو:(شَم-شو)اسم- کاڼی یا ګټکی وینځنه- دَ پخلی نه وړومبے دَ وریژو یا دالو نهٔ نری نری کاڼی، ګټکی ایستنه- شنګشویه-

شمشېر:(شَم-شېر)اسم- واحد- مذکر- توره- تېغ- (م- فارسی)-

شمشېر باز:(شَم-شېر-باز)اسم صفت- توره باز- تورزن-

شمشېرکه:(شَم-شې-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- موټی-

شمع:(شه-مع)اسم- واحد- مؤنث- دَ مومو باتی- شمه- شم- جمع شمعې-

شمع دان:(شه-مع-دان)اسم- واحد- مذکر- پېوټ- دَ شمې دَ ایښو او بلولو لوښے- جمع شمع دانونه-

شمکلے:(شَم-که-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پټکی یا څادر څوکو ته شوے خندے (۲)مغه تیګړے چې دَ ژرندې دَ پل نه پورې دَ اوړو دوړه راټولوله شی- آسیاپاک- (۳)پاتې شوے څیز- پاتې شون- جمع شمکلی-

شمکور:(شَم-کور)اسم صفت- شبکور- مغه څوک چې دَ شپې یې نظر نهٔ لګی-

شمکورتیا:(شَم-کور-تیا)اسم- واحد- مؤنث- شمکوری- شبکوری- شمکوروالے-

شمکوروالے:(شَم-کور-وا-لے)اسم- شمکورتیا-

شمکوری:(شَم-کو-ری)اسم- وګورئ شمکورتیا-

شمکی:(شه-مه-کی)اسم صفت- مکاره- کنجره(بنځه)-

شمکے:(شه-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- یو تریخ بوټے چې پهٔ دارو کښې پکارولے شی- جمع شمکی-

شملانه:(شَم-لا-نه)اسم- بې اعتنائی- بې پروائی-

شملګی:(شَم-له-ګی)اسم تصغیر- مؤنث- وړه شمله-

شمله:(شَم-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ پټکی ځغه- طره- کبوه- شکلی- شلکے- دَ پټکی مغه برخه چې وچته ولاړه وی-

شملې:(شَم-لې)اسم- جمع- مؤنث- شوملې- شړومبې-

شمندروز:(شه-مند-روز)اسم- واحد- مذکر- شماندروز- (۱)دَ کناویز ټوکے- یو پرق پرونق کونکے ټوکے- (۲)دَ سنبل ګل- دَ لاله ګل- شمنروز- شب اندروز-

شمنکوټے:(شه-مَن-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ - شمندکوټے- جمع شمنکوټی-

شمو:(شه-مو)اسم- یوه ګنداره ټوکره- کشیده شوې ټوکره-

شموټکر:(شه-موټ-کر)اسم صفت- غیبت کونکے- چغل خور- غیبتی-

شموخه:(شه-مو-خه)اسم- واحد- مؤنث- مغه ګیاه چې پهٔ شولو او مکیو کښې عام طور سره کیږی- شمخه- شماخه- جمع شموخې-

شمول:(شه-مول)اسم- شمولیت- شاملېدنه- شریکېدنه- شرکت- (م- عربی)-

شمولیت:(شه-مو-لی-یَت)اسم- وګورئ شمول-

شمی:(شه-می)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو دَ سر ترلو پټی-

شمیا:(شَم-یا)اسم- دَ تنخری مومره یو مارغهٔ-

شمیم:(شه-میم)اسم- خوشبوداره هوا- (م- عربی)-

شمېر:(شمېر)اسم- شمارنه- شماره- تعداد- حساب- حسابه-

شمېرګر:(شمېر-ګر)اسم صفت- شمېره کونکے- حساب کونکے-

شمېرل:(شمې-رل)مصدر- شمارل- شمېر کول- تعداد لګول- پهٔ حساب کول-

شمېرلے:(شمې-رهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شمېرلی- مؤنث شمېرلې- وګورئ شمېرل-

شمېرن:(شمې-رن)حاصل مصدر- وګورئ شمېرل-

شمېرنګ:(شمې-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ شمېرل-

شمېرونکے:(شمې-رون-کے)اسم فاعل- جمع شمېرونکی- مؤنث شمېرونکې- وګورئ شمېرل-

شمېرنه:(شمې-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شمېرل-

شناخت:(شه-ناخت)اسم- پېژندګلو- تعارف- (م- فارسی)-

شناخته:(شه-ناخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاخه- مغه تخته چې دَ قبر پهٔ سر لګېدلې وی او دَ مړی نوم او تاریخ وفات پرې درج وی- شناخخه- شنخته- (۲- صفت)اشنا- پېژندویه-

شناخخه:(شه-ناخ-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شناخته-

شناختیا:(شه-ناخ-تیا)اسم- تعارف- پېژندګلو- شناخت-

شناره:(شنا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ازغی یو قسم- جمع شنارې- (افغانستان)-

شناز:(شه-ناز)اسم- واحد- مذکر- دَ لامبو دَ پاره پکارونکے مشک چې دَ هوا نه ډک وی- جمع شنازونه-

شنازکښے:(شه-ناز-کې-ښے)اسم صفت- دَ شناز پهٔ شان غټه ګېډه لرونکے-

شناس:(شه-ناس)لاحقه- یوه لاحقه چې دَ پېژندګلو معنیٰ ورکوی-

شناسا:(شه-نا-سا)اسم- پېژندونکے- بلد-

شناغله:(شناغ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ هندوانې دَ خېلی پهٔ شان دَ چنې پهٔ شان ازغی لرونکے یو خنګلی بوټے او دَ مغې دانې- شنې-

شنالغه:(شنال-غه)اسم- واحد- مؤنث- مغه اوړهٔ چې خمبیره شوی نهٔ وی- پتیره اوړهٔ-

شناوړی:(شَ-نا-و-ړی)اسم- یوه غرنیزه مېوه چې وړې وړې شنې دانې نیسی-

شناوی:(شه-نا-وی)اسم- می وریژې- دَ ریږې مغه وبښتهٔ چې نهٔ بیخی تور وی او نهٔ سپین- ګډه وډه ریږه- (افغانستان)-

شناوی:(شه-نا-وی)اسم- شوملې- شړومبې- لسی-

شنتاغے:(شن-تا-غے)اسم- واحد- مذکر- شین تېغ- یو قسم شین رنګې مرغی-

شنتۍ:(شن-تۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- تکر- شنډۍ- ړکه- بند- د تیږو هغه دېوال چې زمکه د اُبو د چپې او د سېلاب لۀ دباؤ بچ کوی- (افغانستان)-

شنخته:(شه-نخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شناخته-

شند:(شند)اسم- شاهین- شهند- یو ښکاری مارغۀ-

شندل:(شن-دل)مصدر- شنل- نستل- خورول- شیندل-

شندلے:(شن-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع شندلی- مؤنث شندلې- وګورئ شندل-

شندن:(شن-دن)حاصل مصدر- وګورئ شندل-

شندنګ:(شن-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شندل-

شندنه:(شن-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شندل-

شندونکے:(شن-دون-کے)اسم فاعل- جمع شندونکی- مؤنث شندونکې- وګورئ شندل-

شنده:(شن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فضول خبره- (۲)مسخره- (۳)زیات خرچ- اسراف- (۴)کانه- ظلم- جبر- زور- جمع شندې-

شندی:(شن-دی)اسم- د ګل لاله یو قسم- د یو ګل نوم- شیندے-

شنډ:(شنډ)اسم صفت- (۱)بې حاصله- بې فائدې- (۲)بې اولاده- ځ(۳)مېوه نۀ لرونکې وَنه- (۴)بې نتیجې-

شنډاک:(شن-ډاک)اسم- د یوې لوښې نوم-

شنډتوب:(شنډ-توب)اسم- بې حاصله کېدنه- شنډېدنه- شنډوالے- شنډتیا-

شنډتیا:(شنډ-تیا)اسم- وګورئ شنډتوب-

شنډوالے:(شنډ-وا-لے)اسم- وګورئ شنډتوب-

شنډېدل:(شن-ډې-دل)مصدر- (۱)بې حاصله کېدل- بې فائدې کېدل- (۲)بې اولاده کېدل- لۀ اولاده پاتې کېدل- (۳)د وَنې مېوه نۀ نیول-

شنډېدن:(شن-ډې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شنډېدل-

شنډېدنګ:(شن-ډې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شنډېدل-

شنډېدنه:(شن-ډې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شنډېدل-

شنډېدونکے:(شن-ډې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شنډېدونکی- مؤنث شنډېدونکې- وګورئ شنډېدل-

شنډېدۀ:(شن-ډې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ شنډېدل-

شنقار:(شن-قار)اسم- واحد- مذکر- شنقر- یو ښکاری مارغۀ- باز- (م-فارسی)-

شنقر:(شن-قر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شنقار-

شنګ:(شنګ)اسم- (۱)نبندره- نندره- (۲)سیالی-

شنکے:(شن-کے)اسم- بیخی کچه ختکے- شین ختکے-

شنګ:(شنګ)اسم صفت- لږ شان- پۀ لږ مقدار کښې-

شنګ:(شنګ)اسم صوت- د ګولی اُواز-

شنګار:(شنګ-ګار)اسم صوت- د ګولیو مسلسل اواز- د شنګ شنګ اُواز-

شنګاړه:(شنګ-ګا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کانیزه زمکه- جمع شنګاړې-

شنګال:(شنګ-ګال)اسم- شوره- ښوره-

شنګرپ:(شنګ-رپ)اسم- وګورئ شنګرف-

شنګرف:(شنګ-رف)اسم- واحد- مذکر- د سور رنګ یو قسم دمات- شنګرپ-

شنګرړ:(شنګ-رړ)اسم- واحد- مذکر- مرخاڼی- عناب- د بېرو پۀ شان یوه مېوه- نباتاتی نوم ریم نس ززی فس (RHAMNUS ZIZYPHUS)-

شنګرې:(شنګ-رې)اسم- واحد- مؤنث- (۱) د خاورینو لوښو جوړولو قالب- (۲)برج چې د خفاظت د پاره جوړولے شی- ټاپو- د کوټې پۀ ګټ جوړه شوې مورچه-

شنګړ:(شنګ-ګړ)اسم- شګون- فال- شنګڼ-

شنګړه:(شنګ-ګه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- متېزه- هغه ښځه چې د خپلې کورنۍ د رضا نه بغېر چا پسې لاړه شی- جمع شنګړې-

شنګشویه:(شنګ-شو-یه)اسم- وګورئ شمشو-

شنګل:(شنګ-ګل)اسم- غټ کانی لرونکې باجرې-

شنګڼ:(شنګ-ګڼ)اسم- وګورئ شنګړ-

شنګورے:(شنګ-ګو-رے)اسم- یو قسم ازغی لرونکے غرنیز بوټے چې د دستونو او پېچ د پاره د دوا پۀ طور استعمالیږی-

شنګه:(شنګ-ګه)اسم صوت- د ګولی اُواز-

شنګېړ:(شنګ-ګېړ)اسم- نری باجرې-

شنل:(شه-نل)مصدر- (۱)الټول- پلټل- تالاشی کول- (۲)تار تار کول- شنول- شیندل- (۳)کینل- کینودل-

شنلے:(شه-نۀ-لے)اسم مفعول- جمع شنلی- مؤنث شنلې- وګورئ شنل-

شنن:(شه-نن)حاصل مصدر- وګورئ شنل-

شننګ:(شه-ننګ)حاصل مصدر- وګورئ شنل-

شننه:(شه-نۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شنل-

شنوالی:(شن-وا-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ښوون د وَنې زړی او دانې- ښونلی-

شنوبې:(شنو-بې)اسم- جمع- مؤنث- شوملې- شړومبې- تروې-

شنوپے:(شنو-پے)اسم- واحد- مذکر- د شړشم، جمامې او اوری د خاندان یو قسم بوټے- خاکشیر- جمع شنوپی-

شنول:(شه-نه-ول)مصدر- خورول- خښول- لړل- وګورئ شنل-

شنون:(شه-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شنول-

شنونکے:(شه-نون-کے)اسم فاعل- جمع شنونکی- مؤنث شنونکې- وګورئ شنل-

شنونکے:(شه-نه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شنونکی- مؤنث شنونکې- وګورئ شنول-

شنونه:(شه-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شنول-

شنه:(ش-نه)اسم- شینے- یو قسم دانه-

شنه:(شنه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د شین مؤنث- شین رنګې- (۲)تازه-

شنه ګوشنه:(شنه-ګوش-نه)اسم صفت- تکه شنه-

شنه زرغنه:(شنه-زر-غ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بوټي نال-

شنيل:(شه-نيل)اسم- واحد- مذکر- دَ مخمل دَ قسم غټ پشم لرونکي کپړه-

شنې:(شنې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)دَ کورګرۍ په رنګ يو غرنيزه وَنه او دَ هغې مېوه- دَ خنجک دَ وَنې غوړې دانې- (۲)مې-

شنېدل:(شه-نې-دل)مصدر- (۱)خوزېدل راخوزېدل- لړزېدل- (۲)په اضطراب کښې کېدل- پرېشانه کېدل-

شنېدن:(شه-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شنېدل-

شنېدنګ:(شه-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شنېدل-

شنېدنه:(شه-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شنېدل-

شنېدونکے:(شه-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شنېدونکي- مؤنث شنېدونکې- وګورئ شنېدل-

شنېدهٔ:(شه-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شنېدل-

شنے:(ش-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شينے ۲-

شڼ:(شڼ)اسم صفت- (۱)مست- (۲- اسم صوت)دَ اَس خرړېدنه- دَ اَس خرنه- (۳)دَ زنځير دَ لړيو خپلو کښې دَ جنګېدو اَواز- شړنګا- شرنګا- (۴)ځنډ-

شڼا:(شه-ڼا)اسم صوت- (۱)دَ اَس خرړېدنه- (۲)شړنګا- (۳)دَ اَس مستي- (اسم)-

شڼتيا:(شڼ-تيا)اسم- مستي- شڼا-

شڼار:(شهٔ-ڼار)اسم صوت- شڼهار- شرنګهار- دَ شڼېدو اَواز-

شڼول:(شهٔ-ڼه-ول)مصدر- (۱)بوټي خوزول- ځنډل- (۲)اَس مېړول-

شڼولے:(شهٔ-ڼه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شڼولي- مؤنث شڼولې- وګورئ شڼول-

شڼون:(شهٔ-ڼه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شڼول-

شڼونکے:(شهٔ-ڼه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شڼونکي- مؤنث شڼونکې- وګورئ شڼول-

شڼونه:(شهٔ-ڼه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شڼول-

شڼهار:(شهٔ-ڼه-هار)اسم صوت- (۱)دَ اَس دَ خرنې اَواز- دَ اَس دَ خرړېدو اواز- (۲)دَ بوټي دَ خوزولو اَواز- دَ بوټي دَ ځنډلو اَواز-

شڼېدل:(شهٔ-ڼې-دل)مصدر- (۱)خوزېدل- (۲)دَ اَس خرړېدل-

شڼېدن:(شهٔ-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شڼېدل-

شڼېدنګ:(شهٔ-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شڼېدل-

شڼېدونکے:(شهٔ-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شڼېدونکي- مؤنث شڼېدونکې- وګورئ شڼېدل-

شڼېدنه:(شهٔ-ڼې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شڼېدل-

شڼېدهٔ:(شهٔ-ڼې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شڼېدل-

شو:(شو)کلمه- دَ خر دَ زدرزلو اَواز-

شو:(شو)ماضي مطلق- دَ لېدل مصدر نه دَ ماضي مطلق صيغه-

شواخون:(شه-وا-خون)اسم- تکليف - مصيبت- ځيګرخون-

شوار:(شوار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غزېدلے- غوړېدلے- خور وور- هوار- اوار- (۲)واز- ارت- ازاد-

شواروز:(شه-وا-روز)اسم- (۱)شب وروز- شپه او ورځ- (۲)دَ اَبهٔ خور يوه پېمانه چې په وقفه وقفه کښې ځليريشت ګنټو دَ پاره دَ زمکې دَ اَبولو دَ پاره مقرر شوې وي-

شواروزي:(شه-وا-رو-زي)اسم صفت- (۱)دَ شواروز سره متعلق- (۲)په يو شواروز کښې دَ اَبهٔ خور وار لرونکے ملکرے-

شوارول:(شوا-ره-ول)مصدر- (۱)غزول- خورول- اوارول- هوارول- (۲)وازول- ازادول- ارتول-

شوارون:(شوا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ شوارول-

شوارونکے:(شوا-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع شوارونکي- مؤنث شوارونکې- وګورئ شوارول-

شوارونګ:(شوا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شوارول-

شوارونه:(شوا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوارول-

شوارېدل:(شوا-رې-دل)مصدر- (۱)خوزېدل- غزېدل- (۲)ازادېدل- وازېدل- ارتېدل-

شوارېدلے:(شوا-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شوارېدلي- مؤنث شوارېدلې- وګورئ شوارېدل-

شوارېدن:(شوا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شوارېدل-

شوارېدنګ:(شوا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شوارېدل-

شوارېدونکے:(شوا-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شوارېدونکي- مؤنث شوارېدونکې- وګورئ شوارېدل-

شوارېدنه:(شوا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوارېدل-

شوارېدهٔ:(شوا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شوارېدل-

شواړ:(شواړ)اسم صفت- (۱)ناهموار- سخت- کلک- لواړ- (۲)وران ويجاړ- (۳)بې ترتيبه- بې نظمه- (۴)شړم- سست- ځغنے-

شواړه:(شواړه)اسم- واحد- مؤنث- شاړه- غېرآباده- بنجره زمکه-

شواړې شواړې:(شوا-ړې-شوا-ړې)صفت- (۱)ځيرې ځيرې- ريښې ريښې- (۲)ګډوډ- بې نظمه- (۳)سست پست- (۴)کلک- سخت-

شوازور:(شه-وا-زور)متعلق فعل- په دَوَ- په جلتۍ- نېغ په نېغه- په تراټ-

شواشو:(شه-وا-شو)متعلق فعل- (۱)شپه په شپه- (۲)بغېر لهٔ ايسارېدو- (۳)متواتر-

شوال:(شه-وال)اسم- واحد- مذکر- دَ واړهٔ اختر مياشت- (م- عربي)-

شوان:(شه-وان)اسم- شوانه- جاندانه- ځځنکے- ځځويکے- شودانه-

شوانه:(شه-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شوان-

شوبا:(شو-با)اسم صفت- شوپا- ناسُونته- هغه کس چې سُونت شوے نهٔ وي- شوپړ- شوپه-

شوبلکه:(شوب-له-که)اسم- واحد- مؤنث- شوبله- خنځه-

شوبله:(شوب-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه لښتے چې دَ زيمناکې زمکې

دَ وُچولو دَ پاره ایستے شوے وی- دَ اَبو وَله- (۲)هغه اَبهٔ چې پهٔ سیند کښې چرې چرې او لښتې لښتې بهیږی-

شوبی:(شو-بی)اسم- واحد- مؤنث- دَ شبو ګل-

شوپ:(شُوپ)اسم صوت- غړپ- غړوپ- ګوټ- دَ مائیعاتو څښلو اواز- دَ نرم څیز دَ کوټلو اواز-

شوپا:(شو-پا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شوبا-

شوپرک:(شو-په-رک)اسم- واحد- مذکر- ښاپیرک- (افغانستان)-

شوپړ:(شو-پړ)اسم صفت- بې پوله- شاړ شړ- جاهل- ناسونته-

شوپه:(شو-په)اسم صفت- وګورئ شوپا-

شوپه توب:(شو-په-توب)اسم- شوپه والے- ناسونت تیا- ناسونت توب-

شو پهٔ شو:(شو-پهٔ-شو)اسم صفت- تیت پرک- خوارهٔ وارهٔ- تار پهٔ تار-

شوپه والے:(شو-په-وا-لے)اسم- وګورئ شوپه توب-

شوپیان:(شُوپ-یان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاوان- نقصان- ضرر- (۲)جرمانه-

شوپیانه:(شُوپ-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شرم- (۲)خجالت- تهمت- الزام-

شوتالو:(شو-تا-لُو)اسم- شلتالو- شفتالو- یوه وُنه او دَ هغې میوه- جمع شوتالوګان،شوتالان- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ شفتالو-

شوتتے:(شو-ته-تے)اسم- واحد- مذکر- شکرتانے- شمشتی- کشب- کیشپ-

شوتر:(شو-تر)اسم صفت- کم عقل- ناپوهه- (م- فارسی- شتر)-

شوتر:(شو-تر)اسم- اوښ- (م- فارسی- شتر)-

شوترکه:(شو-ت-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ اَبو داره- شته- جمع شوترکې-

شوتل:(شُو-تل)اسم- یو قسم واښهٔ چې عام طور سره دَ جوارو فصل کښې کرلے شی او ژمی کښې دَ څناورو دَ خوراک دَ پاره ریبلے شی- نباتاتی نوم ټرائی فولیم ریپنز (TRIFOLIAM REPENS)-

شوتلړ:(شوت-لړ)اسم- شترلړ- دَ اړټ هغه دوه لرګی چې ورسره دَ لوټکیو پړے ترلے وی-

شوته:(شو-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه سلیښداره ماده چې بوټې وُچوی- (۲)دَ ایرې او چُونې مرکب چې تالاؤ ترې جوړولے شی- جمع شوتې-

شوتې:(شو-تې)اسم- مؤنث- (۱)مسخرې- ملنډې- ټوقې- (۲)اوتې بوتې- چټیات-

شوتے:(شُو-تے)اسم- واحد- مذکر- هغه یوه لوښت لرګے چې دَ نهٔ نینګارو پهٔ لوبه کښې پکارولے شی- (۲)هغه یوه لوښت لرګے چې دَ شوتے ډنډی پهٔ لوبه کښې پهٔ ډنډی وهلے شی-

شوتے ډنډی:(شو-تے-ډند-ډی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یوه لوبه- اپس ډنډی- ګلی ډنډی-

شوټ:(شوټ)اسم صفت- ګډ- مؤنث شوټه- (افغانستان)-

شوټکه:(شو-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- سوټکه- توقه- توکه- دَ جوارو زړے- جمع شوټکې-

شوټ لاسے:(شُوټ-لا-سے)اسم صفت- ازاری- ازارونکے- ټک لاسے- جمع شوټ لاسی-

شوټه:(شو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کچه خټکے- اوم خټکے- اومه خربوزه-

شوخ:(شوخ)اسم صفت- (۱)بې باک- شریر- بې حیا- کلک سترګے- (۲)دَ رنګ دَ صفت پهٔ طور یُ معنیٰ کښې شدت پیدا کوی- مؤنث شوخه-

شوخترے:(شوخ-تړے)اسم صفت- جنګی- جګړمار- جمع شوختری-

شوختوب:(شوخ-توب)اسم- بې حیائی- بې باکی- شرارت- شوختیا-

شوختیا:(شوخ-تیا)اسم- وګورئ شوختوب-

شوخول:(شو-خه-وَل)مصدر- پهٔ عذابول- چېړل- خرابول-

شوخولے:(شو-خه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شوخولی- مؤنث شوخولې- وګورئ شوخول-

شوخون:(شو-خه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ شوخول-

شوخون:(شو-خُون)اسم- واحد- مذکر- شبخون- دَ شپې یرغل- چپاؤ-

شوخونکے:(شو-خه-وونَ-کے)اسم فاعل- جمع شوخونکی- مؤنث شوخونکې- وګورئ شوخول-

شوخونګ:(شو-خه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ شوخول-

شوخونه:(شو-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوخول-

شوخی:(شو-خی)اسم- (۱)بې باکی- شرارت- سرتېزی- بې ادبی- چالاکی- (۲)دَ رنګ سره دَ استعمال پهٔ معنو کښې دَ هغه رنګ شدت-

شوخین:(شو-خین)اسم صفت- (۱)چالاک- چست- (۲)خوش طبع-

شوخېدل:(شو-خې-دَل)مصدر- پهٔ عذابېدل- چېړلے کېدل- خرابېدل-

شوخېدن:(شو-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ شوخېدل-

شوخېدنګ:(شو-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ شوخېدل-

شوخېدنه:(شو-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوخېدل-

شوخېدونکے:(شو-خې-دُونَ-کے)اسم فاعل- جمع شوخېدونکی- مؤنث شوخېدونکې- وګورئ شوخېدل-

شوخېده:(شو-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شوخېدل-

شودانه:(شو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شوان-

شودپې:(شو-ده-پې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو تریخ بوټے- (۲)یوه برګه مرغۍ-

شوده:(شو-دهٔ)اسم- (۱)پې- دَ څناورو لهٔ غلانځو نه وتونکې سپینه مائع چې دَ دغو څناورو بچی پرې پرورش مومی- (۲)دَ څنو بوټو نه وتونکے رس-

شوده:(شو-ده)اسم صفت- (۱)کم عقل- بېوقوف- ساده- (۲)لوچه- بدمعاش-

شوده بوټے:(شو-دهٔ-بُو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شود پی-

شوده بوده:(شو-ده-بو-ده)اسم صفت- ساده باده- بوله-

شودیاره:(شُود-یا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سادین- یوې شوے پټے-

شوړ:(شو-ړر)اسم صفت- سوړ- خنزیر- سرښکته- بدڅناور-

شوړنګ:(شو-ړنګ)اسم صفت- (۱)بې پروا- پهٔ ړنګ اریان- لهٔ ننګ او شرم

بې پروا- (۲)ساده باده- کم عقل- ناپوهه- (۳)اواره ګرد-
شور :(شور)اسم- (۱)پهٔ زوره اواز- زوږ- (۲)جنګ جګړه- خبرې اړونه- (م- فارسی)-
شوراشور :(شو-را-شور)اسم صوت- زوږ- شورشار-
شورپښت :(شو-ره-پښت)اسم صفت- (۱)شورمار- شور جوړوونکے- (۲)چالاک-
شورپکړ :(شور-په-کړ)اسم مرکب- شورشار- توربیخ- شورشغرب- هئ سوران- کړېږ- شورغوغا- شوروشر- شورغاږ- شورماشور- الهٔ ګوله- شور زوږ- غال مغال- درزغوبل-
شورزوږ :(شور-زوږ)اسم- وګورئ شورپکړ-
شورشار :(شور-شار)اسم- وګورئ شور...-
شورشغرب :(شور-شغ-رب)اسم- وګورئ شورپکړ-
شورغاږ :(شور-غاږ)اسم- وګورئ شورپکړ-
شوروشر :(شو-رو-شر)اسم مرکب- وګورئ شورپکړ- (م- فارسی)-
شورغوغا :(شور-غو-غا)اسم مرکب- وګورئ شورپکړ- (م- فارسی)-
شورکۍ :(شور-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مېنا- ګل خرېنګه- ښارکه- یوه مرغۍ- (۲)شادوګۍ- بېزو- سائنسی نوم مېکاکا مولېټا (MACACA MULATA)-
شورما :(شور-ما)اسم- اړېکۍ- دٔ څادر یا ټغر پهٔ څنډو شوې کشیده کاری-
شورماشور :(شور-ما-شور)اسم- وګورئ شورپکړ-
شورن :(شو-رن)اسم- یوه ترشه او تروه مېوه-
شورو :(شو-رو)اسم- (۱)دٔ چارشنبې ورځ- (۲)ابتدا- پېل- (م- عربی شروع)-
شورول :(شو-ره-ول)مصدر- حرکت ورکول- ګرځول- خوځول- کډول- پهٔ نڅاکول-
شورولے :(شو-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شورولی- مؤنث شورولې- وګورئ شورول-
شوروی :(شو-ره-وی)اسم صفت- دٔ روس وسېدونکے- (افغانستان)-
شوروی اتحاد :(شو-ره-وی-ات-حاد)اسم- روس- سویت یونین- (افغانستان)-
شورمار :(شور-مار)اسم صوت- دٔ ابو شرهار-
شوریٰ :(شو-را)اسم- جرګه- غونډه- (م- عربی)-
شوری :(شو-ری)اسم صفت- شور کونکے- جنګیالے- فسادی-
شوری شرمنده :(شو-ری-شر-من-ده)اسم صفت- شرمېدلے- سپک سپاند-
شوږ :(شوږ)اسم صوت- دٔ مائع څیز دٔ څښلو یا راکښلو پهٔ وخت وتونکے اواز-
شوراپوږ :(شو-را-پوږ)اسم صفت- (۱)شوږ پوږ- شاړ شپاړ- شړل بړل- (۲)ساده بوله- (۳)بوسکے- بېو- (۴)لوند خوشت- جب جوب- (۵)لېت پېت- ککړ- ابته- ناولے-
شوراني :(شو-را-ني)اسم- قیف- پیک- منغه الهٔ چې بوتل کښې دٔ منغې پهٔ ذریعه تېل اچولے شي-
شوږپوږ :(شوږ-پوږ)اسم صفت- (۱)وګورئ شوراپوږ- (۲)غوږ-

شوږتک :(شوږ-تک)اسم- سُستہ او بې نظمه ټوکره-
شوږک :(شو-ږک)اسم- دٔ ماشومانو یوه لوبه-
شوږکۍ :(شوږ-کۍ)اسم صوت- دٔ ابو شړار-
شوږکۍ :(شوږ-کۍ)اسم- بغرۍ- برغۍ- اونګ-
شوږول :(شوږ-ږه-ول)مصدر- دٔ ابو یا بل کوم مائع څیز نه دٔ شوږ شوږ آواز وېستل-
شوږون :(شوږ-ږه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شوږول-
شوږونګ :(شوږ-ږه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شوږول-
شوږونکے :(شوږ-ږه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شوږونکی- مؤنث شوږونکې- وګورئ شوږول-
شوږونه :(شوږ-ږه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوږول-
شوږه :(شو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دٔ لوښو دٔ پاکولو دٔ پاره دٔ وښو یا کپړې بوږه- (۲)دٔ تنګې خلې دٔ لوښی دٔ بندولو دٔ پاره پکارونکے دٔ وښو یا کپړې بوجهٔ- (۳)دٔ یوې مېوې نوم-
شوږېدل :(شوږ-ږې-دل)مصدر- دٔ ابو یا بل کوم مائع څیز دٔ شوږ شوږ اواز وتل- شړېدل-
شوږېدلے :(شوږ-ږې-دهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ شوږېدل-
شوږېدن :(شوږ-ږې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شوږېدل-
شوږېدنه :(شوږ-ږې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوږېدل-
شوږېدونکے :(شوږ-ږې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شوږېدونکی- مؤنث شوږېدونکې- وګورئ شوږېدل-
شوږېده :(شوږ-ږې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شوږېدل-
شوش :(شوش)اسم- وګورئ شوشی-
شوش :(شوش)اسم- ایوان- لویه کمره-
شوشک :(شو-شک)اسم- واحد- مذکر- ډاټ- محراب- شګ-
شوشو :(شو-شو)اسم صوت- ښش ښش- کیش کیش- دٔ سپی دٔ حملې دٔ پاره دٔ تیارولو آواز-
شوک شوک :(شوک-شوک)اسم صفت- پاره پاره- ټوکره ټوکره- بژه بژه-
شوشه :(شو-شه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ دروغو خبره- جمع شوشې-
شوشه مار :(شو-شه-مار)اسم صفت- دٔ دروغو خبره خوروونکے-
شوشه ماری :(شو-شه-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- دروغ خوروونه- دٔ دروغو خبره کونه-
شوشی :(شو-شی)اسم- واحد- مؤنث- نیم سوی سکارهٔ- شوش-
شوشے :(شو-شے)اسم- واحد- مذکر- شاباشے- شاباسے- افرین-
شوغ :(شوغ)اسم صفت- کوږ- راټیټ شوے-
شوغړول :(شوغ-ړه-ول)مصدر- ږړې پهٔ ږړې اړول- سوغړول- ماتول را ماتول-
شوغړولے :(شوغ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شوغړولی- مؤنث شوغړولې- وګورئ شوغړول-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ره)، هٔ"(بو-بې-دهٔ)

شوغړون:(شوغ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شوغړول-

شوغړونګ:(شوغ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شوغړول-

شوغړونکے:(شوغ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شوغړونکی- مؤنث شوغړونکې- وګورئ شوغړول-

شوغړونه:(شوغ-ړه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوغړول-

شوغړېدل:(شوغ-ړې-دل)مصدر- (۱)ړېږي پۀ ړېږي اوړېدل- سوغړېدل- (۲)ماتېدل راماتېدل-

شوغړېدلے:(شوغ-ړې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع شوغړېدلی- مؤنث شوغړېدلې- وګورئ شوغړېدل-

شوغړېدن:(شوغ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شوغړېدل-

شوغړېدنګ:(شوغ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شوغړېدل-

شوغړېدونکے:(شوغ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شوغړېدونکی- مؤنث شوغړېدونکې- وګورئ شوغړېدل-

شوغړېدنه:(شوغ-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوغړېدل-

شوغړېدۀ:(شوغ-ړې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ شوغړېدل-

شوغکه:(شو-غه-که)اسم- واحد- مؤنث- د غنمو د وږی لشه- جمع شوغکې-

شوغول:(شو-غه-ول)مصدر- کړول- پۀ تاؤ ویشتل- پۀ خلاص مټ ویشتل-

شوغولے:(شو-غه-وۀ-لے)اسم مفعول- جمع شوغولی- مؤنث شوغولې- وګورئ شوغول-

شوغون:(شو-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شوغول-

شوغونګ:(شو-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شوغول-

شوغونکے:(شو-غه-وون-کے)اسم فاعل- جمع شوغونکی- مؤنث شوغونکې- وګورئ شوغول-

شوغونه:(شو-غه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوغول-

شوغېدل:(شو-غې-دل)مصدر- (۱) کړېدل- (۲)پۀ تاؤ ویشتلے کېدل- پۀ خلاص مټ ویشتلے کېدل-

شوغېدلے:(شو-غې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع شوغېدلی- مؤنث شوغېدلې- وګورئ شوغېدل-

شوغېدن:(شو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شوغېدل-

شوغېدنګ:(شو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شوغېدل-

شوغېدنه:(شو-غې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوغېدل-

شوغېدونکے:(شو-غې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شوغېدونکی- مؤنث شوغېدونکې- وګورئ شوغېدل-

شوق:(شوق)اسم- خواهش- ارزو- تمنا- (۱)مځه- اشتیاق- (۲)شغل- مشغولیت- (۳)اشتها- نفسانی خواهش- (م- عربی)-

شوق انګیز:(شوق-انګ-ګیز)اسم صفت- (۱) خواهش تحریکونکے- (۲)د مینې پله رغبت ورکونکے- (عربی- فارسی)-

شوقدر:(شو-قه-در)اسم- شب قدر- (۱)د شعبان د میاشتې پینځلسمه شپه- (۲)د روژې نه مخکښې میاشت- د هجری کال اتمه میاشت- (۳)د قدر شپه-

شوقمن:(شوق-من)اسم صفت- شوقی- شوقین- شوق لرونکے- خواهشمند- مؤنث شوقمنه-

شوقی:(شو-قی)اسم- وګورئ شوقمن-

شوقین:(شو-قین)اسم صفت- شوق لرونکے- شوقی-

شوقیه:(شو-قی-یه)متعلق فعل/صفت- (۱)د شوق د پاره- د زړۀ خوشحاله ساتلو د پاره- (۲)شوق لرونکے-

شوک:(شوک)اسم- د شوکول مصدر نه اسم- وګورئ شوکول-

شوک:(شوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)درد- تکلیف- غم- افسوس- (۲)غمګین- (م- هندی)-

شوک:(شوک)اسم- واحد- مذکر- ازغے- (م- عربی)-

شوکار:(شو-کار)اسم- واحد- مذکر- ساهوکار- هندو دوکاندار- سېټ- جمع شوکاران-

شوکارول:(شو-کا-ره-ول)مصدر- خاړل- نوکارې لګول-

شوکارون:(شو-کا-ره-ون)مصدر- وګورئ شوکارول-

شوکارونکے:(شو-کا-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع شوکارونکی- مؤنث شوکارونکې- وګورئ شوکارول-

شوکارونګ:(شو-کا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شوکارول-

شوکارونه:(شو-کا-ره-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شوکارول-

شوکاره:(شو-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نوکاره- ټونګاره- (۲)ټونګا-

شوکانے:(شو-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- یو خاص قسم پوست او خاورین کانے- جمع شوکانی-

شوک پوک:(شوک-پوک)اسم صفت- پوټے پوټے شوے- شوک پۀ شوک- شوک شوک- شوکلے نوکلے- شکېدلے- ټول شوکېدلے- ذرې ذرې- کارې ګېټې- ټوک ټوک- شوک ماشوک-

شوک پۀ شوک:(شوک-پۀ-شوک)اسم صفت- وګورئ شوک پوک-

شوک شوک:(شوک-شوک)اسم صفت- وګورئ شوک پوک-

شوکمار:(شوک-مار)اسم صفت- هغه څوک چې لارې وهي- لوټ مار- پۀ زور د چا نه څۀ اخستونکے- جمع شوکماران-

شوکمارتوب:(شوک-مار-توب)اسم- شوکمارتیا- بدعملی- لاروهنه- غلا غلتیا-

شوکمارتیا:(شوک-مار-تیا)اسم- وګورئ شوکمارتوب-

شوک ماشوک:(شوک-ما-شوک)اسم صفت- وګورئ شوک شوک-

شوکور:(شو-کور)اسم صفت- شبکور- شمکور- شپې اخستے- هغه څوک چې د شپې پۀ تیارۀ کښې څۀ نۀ وینی-

شوکوری:(شو-کو-ری)اسم- شمکوری- شبکوری-

شوکول:(شو-که-ول)مصدر- (۱)لۀ ونې بوټي یا بل کوم داسې څیز نه مېوه، پاڼې یا ګلونه راتروړل- (۲)جدا کول- (۳)لاره وهل- شکول-

شوکون:(شو-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ شوکول-

شوکونکے:(شو-که-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع شوکونکی- مؤنث شوکونکې- وګورئ شوکول-

شوکونګ:(شو-که-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکول-

شوکونه:(شو-که-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکول-

شوکه:(شو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لارومنه- (۲)تروړنه- (۳)جدا کونه-

شوکېدل:(شو-کې-دل)مصدر- پهٔ لاره کښې لوټ کېدل- تروړلے کېدل- (۲)پرېکېدل- (۴)جدا کېدل-

شوکېدن:(شو-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکېدل-

شوکېدنګ:(شو-کې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکېدل-

شوکېدنه:(شو-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکېدل-

شوکېدونکے:(شو-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع شوکېدونکی- مؤنث شوکېدونکې- وګورئ شوکېدل-

شوکېدهٔ:(شو-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ شوکېدل-

شوګام:(شو-ګام)اسم صفت- دَ اَس تېز قدم-

شوګه:(شو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وريژې يو قسم- جمع شوګې-

شوګير:(شو-ګير)اسم- شپه پهٔ ويښه تېرونه- شوګيره- (م- شبګير- فارسی)-

شوګيره:(شو-ګی-ره)اسم صفت- وګورئ شوګير-

شول:(شول)مصدر- واقع راتلل- کېدل-

شول:(شول)اسم صفت- ډېر تېز- ښهٔ تېز-

شول:(شول)اسم صفت- (۱)کلک څيز- سخت- (۲)درد- خوږ-

شولاغ:(شو-لاغ)اسم- وګورئ شلاغ-

شولان:(شو-لان)اسم- واحد- مذکر- (۱)طعام- نړولے- (۲)پخې شوې وريژې-

شولانګ:(شو-لانګ)اسم- قېد- بند-

شولپيے:(شول-پم-پے)اسم- مذکر- پلاله- دَ شولو مېده واښهٔ- شول واښهٔ-

شولتک:(شول-تک)اسم- شولتکے- دَ بدن خرمن- شړوخ- څمرکه- څوَر-

شولتکے:(شول-ته-کے)اسم- وګورئ شولتک-

شولخ:(شو-لخ)اسم- واحد- مذکر- دَ ژبې دَ خرمن ځيګ تيا-

شولرايلی:(شو-لر-ای-لی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ايلی يو قسم- سائنسی نوم انس کلپيټا (ANAS CLYPEATA)-

شولک:(شو-لک)اسم- واحد- مذکر- بشره- شولخ- خور- پوټ- پوټکے- شولګ- جمع شولکونه-

شولکه:(شول-که)اسم- واحد- مؤنث- ژوره- يو قسم ابې چينجے-

شولکے:(شول-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو اندرکه- جمع شولکی-

شولګ:(شو-لګ)اسم- واحد- مذکر- جمع شولګونه- وګورئ شولک-

شولګره:(شول-ګهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ شولو دَ کر زمکه- هغه زمکه چې شولې پکښې کرلے شی- شاليزاره-

شولمبکه:(شو-لم-به-که)اسم- پرې پرې پاڼې لرونکے يو قسم بوټے-

شولنګ:(شو-لنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شولانګ-

شولواښهٔ:(شول-وا-ښهٔ)اسم- پک- دَ شولو بوس-

شول و شل:(شول-وَ-شل)اسم صفت- بې لاسو بې پښو- شل ګډ-

شوله:(شو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ نس خوږى مرض- بادګوله- سُوده- جمع شولې-

شوله:(شوهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه اوزار چې دَ څاروو نوکونه پرې پرېکولے شی- نوکتراش-

شوله:(شو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غوښه او مصالو کښې پخې شوې غټې وريژې- (۲)دَ مريضانو دَ پرهېز وريژې-

شوله:(شو-له)کلمه- هغه کلمه چې دَ دعا يا ښېرو نه وړاندې وئيلے شی- لکه شوله خوانی مرګ شې-

شوله غم:(شو-له-غم)اسم- ډېر زيات غم- زيات درد- (افغانستان)-

شولې:(شو-لې)اسم- جمع- مؤنث- دَ وريژو فصل- هغه وريژې چې سپينې کړے شوې نهٔ وی-

شولی:(شو-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سُسته، کاهله او بې کاره ښځه- (۲)صفت- ژاولن-

شوم:(شوم)اسم صفت- بخيل- کنجوس- دَ سخی ضد- (م- فارسی)-

شوم بخت:(شوم-بخت)اسم صفت- بدبخت- بدقسمته- (م- فارسی)-

شومتوب:(شوم-توب)اسم- شوموالے- شومتيا- بخيلی- کنجوسی-

شومتيا:(شوم-تيا)اسم- وګورئ شومتوب-

شومړې:(شوم-ړې)اسم- وګورئ شومله-

شوم شغال:(شوم-شه-غال)اسم صفت- بخيل- کنجوس-

شومکی:(شوم-کی)اسم- ايرکی- شومکی- دَ ژمی دَ پاره دَ خوراک توښه-

شومل:(شو-مل)مصدر- څښل- کوټ کول-

شومله:(شوم-له)اسم- واحد- مؤنث- تروه- شومړه- شومړې تروې- جمع شوملې-

شوملې:(شوم-لې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ وګورئ شومله-

شوملے:(شو-مهٔ-لے)اسم مفعول- جمع شوملی- مؤنث شوملې- وګورئ شومل-

شومن:(شو-من)حاصلِ مصدر- وګورئ شومل-

شومنګ:(شو-منګ)حاصلِ مصدر- وګورئ شومل-

شومنه:(شو-مهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ شومل-

شومنے:(شو-مه-نے)اسم صفت- دَ څښلو څيز-

شوموالے:(شوم-وا-لے)اسم- وګورئ شومتوب-

شومونکے:(شو-مون-کے)اسم فاعل- جمع شومونکی- مؤنث شومونکې- وګورئ شومل-

شومه:(شو-مه)اسم- (۱)پهٔ مړی پسې دَ وړومبی شپې خېرات- (۲)ارګانه نفقه- خوړه- (۳)دَ نيمې شپې خاموشی- (۴)صفت- دَ شوم مؤنث-

شومه:(شو-مه)اسم- واحد- مؤنث- رس- جوهر- عرق- جمع شومې-

شومه دم:(شو-مه-دم)اسم- نيمه شپه- خاموشه شپه-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ٔ"(ز-ړه)، ٔ"(پو-ښې-دهٔ)

شومي:(شو-مي)اسم- شومتیا- بخیلي-

شومي:(شو-مي)اسم- ګوټ- غرپ- (افغانستان)-

شومیتي:(شو-مي-یه-تي)صفت- وګورئ شامنتړه-

شونټې:(شون-ټې)اسم- واحد- مؤنث- دَ نښترو دَ لرګي ټوټه چې دَ رڼا دَ پاره پکارولے شي-

شونخول:(شون-خه-ول)مصدر- په زمکه سر دَ لاندې راغرخول- راخلاصول- زمکې له راویشتل-

شونخون:(شون-خه-ون)حاصل مصدر- وګورئ شونخول-

شونخونکے:(شون-خه-ون-کے)اسم فاعل- جمع شونخونکي- مؤنث شونخونکې- وګورئ شونخول-

شونخونګ:(شون-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ شونخول-

شونخونه:(شون-خه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شونخول-

شونخې:(شون-خې)اسم- جمع- مؤنث- شوملې- شومړې- شړومبې- تروې- شومله- تروه-

شونخېدل:(شون-خې-دل)مصدر- په زمکه سر دَ لاندې راغرخېدل- زمکې له راخلاصېدل-

شونخېدلے:(شون-خې-ده-لے)اسم مفعول- جمع شونخېدلي- مؤنث شونخېدلې- وګورئ شونخېدل-

شونخېدن:(شون-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ شونخېدل-

شونخېدنګ:(شون-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شونخېدل-

شونخېدنه:(شون-خې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ شونخېدل-

شونخېدونکے:(شون-خې-دون-کے)اسم فاعل- جمع شونخېدونکي- مؤنث شونخېدونکې- وګورئ شونبخېدل-

شونخېده:(شون-خې-ده)حاصل مصدر- وګورئ شونخېدل-

شونډ:(شونډ)اسم- سونډ- جنجڼ- یو قسم کورنی دارو- نباتاتی نوم ایموم زنزېبر (AMOMUM ZINZIBER)-

شونډا:(شون-ډا)اسم صفت- شونډور- پېپړشونډے- شونډو- شونډت- غټې غټې شونډې لرونکے-

شونډان:(شون-ډان)اسم- جمع- مذکر- عام طور سره غټو غټو شونډو ته ونیلے شي-

شونډت:(شون-ډت)اسم صفت- وګورئ شونډا-

شونډک:(شون-ډک)اسم- خرتم- سونډ-

شونډکیخ چرګ:(شون-ډه-کیخ-چرګ)اسم- واحد- مذکر- خرتمی چرګ- (افغانستان)-

شونډکے:(شون-ډه-کے)اسم صفت- بدشکله- غټې غټې شونډې لرونکے-

شونډو:(شون-ډو)اسم صفت- وګورئ شونډا-

شونډور:(شون-ډه-ور)اسم صفت- وګورئ شونډا-

شونډه:(شون-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خلې بهر پاسنی او لاندینی حصه- جمع شونډې-

شونډیز:(شون-ډیز)اسم صفت- غټ شونډے- غټې غټې شونډې لرونکے- شونډور- شونډے-

شونډے:(شون-ډے)اسم صفت- واحد- مذکر- شونډور- وګورئ شونډیز- جمع شونډي/شونډیان-

شونه:(شوه-نه)حاصل مصدر- وګورئ شول-

شونے:(شو-نے)اسم صفت- ممکن- کېدونکے-

شوو:(شوو)اسم- پناه- پناه ورکونه- (افغانستان)-

شوه:(شه-وه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سخته او کلکه ونه چې لرګے ئې عام طور سره په فرنیچر کښې پکارولے شي- نباتاتی نوم ډال برګیا سسو (DALBERGIA SISSOO)-

شوه:(شوه)اسم- ښکته- زېر- لاندې- ځوړ-

شوه ونګي:(شه-وه-ونګ-ګي)اسم- یو خودرو بوټے چې همېشه شین وي -

شوي:(شوي)اسم- وینځلې خامتا-

شوے:(شه-وے)اسم صفت- (۱)دَ شول مصدر نه اسم- ختم- سر ته رسېدلے- پوره- (۲)زېږېدلے-

شها:(شه-ها)اسم- واحد- مؤنث- دلبر- مشعوقه- محبوبه- (م- فارسي)-

شهاب:(ش-هاب)اسم- یوه ژر فنا کېدونکې شعله چې دَ شپې په فضا کښې ښکاري- مات ستورے-

شهاب ثاقب:(شه-ها-ب-ثا-قب)اسم- هغه شعله چې دَ شپې له اسمانه پریوځي- وګورئ شهاب- (م- عربي)-

شهادت:(شه-ها-دت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خدائ په لاره کښې قربانېدنه- (۲)ګواهي- (م- عربي)-

شهامت:(شه-ها-مت)اسم- ځوانمردي- بادري- بهادري- خوش اخلاقي- (م- عربي)-

شهانه:(شه-ها-نه) صفت- شاهي- شاهانه-

شهباز:(شه-باز)اسم- (۱)یو ښکاري مارغه- باز- (۲)دَ رباب مخصوص دَ لرګي یا پلاسټک پترے چې رباب پرې غږولے شي- مضراب- وګورئ شاباز-

شهتوت:(شه-توت)اسم- واحد- مذکر- شاتوت- دَ توت یو قسم چې مېوه ئې وړده وي او دَ توت په نسبت زیاته خوږه وي- نباتاتی نوم نورس انډیکا (NORUS INDICA)-

شهتیر:(شه-تیر)اسم- واحد- مذکر- شاتیر- غټ تیر-

شهد:(شه-هد)اسم- شات- ګبین- ګبینه-

شهرت:(شه-رت)اسم- (۱)مشهورېدنه- نوم کېدنه- (۲)څرګندېدنه- ښکاره کېدنه- (۳)پېژندنه- سوانح-

شهریار:(شه-ر-یار)اسم- مذکر- (۱)دَ ښار فرمان روا- تېرلواک- بادشاه-

شهزادګی:(شه-زاد-ګي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ شازادګي-

شهزاده:(شه-زا-ده)اسم- واحد- مذکر- وګوری شازاده-
شهکار:(شه-کار)اسم- وګوری شاهکار-
شهکاری:(شه-کا-ری)اسم- مؤنث- وګوری شاهکاری-
شهلا:(شه-لا)اسم صفت- مؤنث- محبوبا- ښائسته سترګې لرونکې-
شهنائی:(شه-نا-ئی)اسم- مؤنث- سُرنا- سورنا- د موسیقی یوه لرګینه اله-
شهند:(شه-مَند)اسم- مذکر- شاهین- یو ښکاری مارغهٔ-
شهو:(شه-هو)اسم- مؤنث- شها- معشوقه- محبوبا-
شهسوار:(شه-سه-وار)اسم صفت- (۱)د اٌس د سورلۍ ماهر- (۲- اسم)د شاه د سورلۍ اٌس-
شهوت:(شه-وَت)اسم- (۱)منی- د ملا اُبهٔ- (۲)جماع ته زړهٔ کېدنه- کوروالی ته زړهٔ کېدنه- (۳)زیات شوق- (۴)د لذت د درک میل-
شهوت پرست:(شه-وَت-په-رست)اسم صفت- شهوت پالونکے- د کوروالی هوسی- زناکار-
شهوت پرستی:(شه-وَت-پهٔ-رس-تی)اسم- مؤنث- نفس پرستی- زناکاری- عیاشی-
شهوتناک:(شه-وَت-ناک)اسم صفت- ډیر زیات شهوت لرونکے- لهٔ شهوته ډک- شهوتی-
شهوتی:(شه-وه-تی)اسم صفت- وګوری شهوتناک-
شهید:(شه-مید)اسم تفضیل/صفت- د خدایٔ تعالیٰ پهٔ لاره کښې پهٔ غزا کښې وژلے شوے- برناحقه وژلے شوے- (۲)حاضر- شاهد- خبردار- (م- عربی)-
شهین:(شه-هین)اسم- (۱)شاهین- (۲)یو قسم وړه توپه-
شهی:(شه-هی)اسم- واحد- مؤنث- شها- معشوقه- محبوبه-
شی:(شی)فعل- امدادی فعل چې د نورو افعالو سره راځی- لکه وهٔ دې شی-
شیاخه:(شیا-خه)اسم- واحد- مذکر- د کانی تخته- ښاخه-
شیبره:(شی-بهٔ-ره)اسم- مؤنث- اسانی- سهولت-
شیبه:(شی-به)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کچه مُلغلره، مرغلره- (افغانستان)-
شیاطین:(شه-یا-طین)اسم- جمع- شیطانان- وګوری شیطان- (م- عربی)-
شیت:(شیت)اسم صوت- (۱)پهٔ خُلهٔ د اشارې کولو اٌواز- (۲- صفت)چیت- چخپیت- (۲)مراوے- مرجینګ-
شیت پهٔ شیت:(شیت-پهٔ-شیت)صفت- خوروور- تیت و پرک-
شیترو:(شیت-رو)اسم- واحد- مذکر- د کونتر یو قسم- تور او سپین کونتر-
شیتړ:(شی-تړ)اسم- مذکر- شړله کپړه- خیکه کپړه-
شیتک:(شی-تک)اسم- کانګوره- ګنګوره-
شیته:(شی-ته)اسم- مؤنث- (۱)د یوې مرغی نوم- (۲)سولولے شوے ښویه ټیکه- (۳- صفت)د شیت مؤنث-
شیته خَله:(شی-ته-خله)اسم- واحد- مؤنث- ویته خَله- وازه خله-
شیته:(شی-ته)اسم- مؤنث- د جوارو هغه وږی چې سپین شوی نهٔ وی- نمی لرونکی وږی-

شیدانکه:(شی-دان-که)اسم- مؤنث- یو قسم واښهٔ- (افغانستان)-
شیدیاره:(شید-یا-ره)اسم- مؤنث- وګوری شدیاره-
شیدې:(شی-دې)اسم- پیٔ- شودهٔ- شودې-
شیدې وریجې:(شی-دې-وری-جې)اسم مرکب- شبرنج- (افغانستان)-
شیدې و غوړی:(شی-دې-و-غوړ-ی)اسم مرکب- د پیو، غوړو، چینو او ړوړی څخه جوړ خوراک- (افغانستان)-
شیرالپ:(شی-را-لپ)اسم- مذکر- یو قسم واښهٔ چې زیړ ګل لری او پهٔ رشقه کښې پیدا کیږی-
شیربرنج:(شیر-برنج)اسم- شبرنج- (افغانستان)-
شیرچایٔ:(شیر-چایٔ)اسم- د چایو یو قسم- سور رنګ لرونکې چایٔ چې د پیو، چینو یا ګړې او د چایو د پتو یشولو نه وروستو څښلے شی- توری چایٔ- د شېدوچایٔ-
شیرچانی:(شیر-چا-نی)اسم- د سرو رنګونو نه یو قسم رنګ- (افغانستان)-
شیرخوار:(شیر-خوار)اسم- وګوری شیرخور- (م- فارسی)-
شیرخور:(شیر-خور)اسم- شیرخوار- پیٔ رودونکے ماشوم-
شیرخوله:(شیر-خوهٔ-له)اسم- یو قسم ژاولن بوټے چې زیړ ګلونه نیسی-
شیردان:(شیر-دان)اسم- (۱)د پیو لوښے- (۲)اورمولے- د ماشومانو یو قسم بیماری- (م- فارسی)-
شیرشاو:(شیر-شاو)اسم- وړوکې تله-
شیرشیرک:(شیر-شی-رک)اسم- جبه زاره او مرغه لرونکې زمکه- (افغانستان)-
شیرک:(شی-رک)اسم- واحد- مذکر- د جوارو هغه وږے چې دانه یٔ لا کلکه شوې نهٔ وی- شیرګی- شیرکی-
شیرکارل:(شیر-کا-رل)مصدر- شکارل- تحریک ورکول- سپی ته د حملې اواز کول- اوشکې کول-
شیرکتې:(شیر-که-تې)اسم- واحد- مؤنث- هغه غوا چې ټول کال پیٔ ورکوی-
شیرکښ:(شیر-کښ)اسم- واحد- مذکر- یوه کورنی دوا چې د اوړو د خمبیرې نهٔ جوړیږی او په زخم لګولے شی-
شیرکنے:(شیر-که-نے)اسم- واحد- مذکر- ړومبکے- چتهٔ- د مچیو کندو- د مچیو ګبین-
شیرمال:(شیر-مال)اسم- واحد- مذکر- سور رنګ لرونکے یو قسم خوږ ککوړے-
شیرمالی:(شیر-ما-لی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ پیو کښې چې هغه او میده واچولے شی او کلکه شان شیره یا حلوه ترې جوړه شی-
شیروار:(شیر-وار)اسم- واحد- مذکر- پیٔ وار- د څو کورونو یو ځایٔ پیٔ چې ماستهٔ کړے شی او پهٔ شریکه ترې شوملې حاصلولے شی- (افغانستان)-
شیرواری:(شیر-وا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کونړی چې د ماستو نه پرې کچ راغنډوی- (۲)هغه کټوی چې ماستهٔ پکښې موره کوی-
شیروانی:(شیر-وا-نی)اسم- مؤنث- یو خاص قسم وږده چوغه- (۲)د نوی

زیریدلی ماشوم چوغه-

شیروانی:(شیر-وا-نی)اسم- مؤنث- دَ کوټې په چت باندې جوړه دَ لښتو هغه چجه چې دَ باران دَ اُبو دَ مخ نیوی دَ پاره پکارولے شی- دا پۀ خاورو پټه وی-

شیره:(شی-ره)اسم صفت- نابالغه- هغه هلک یا جینۍ چې لا ځوانی ته نۀ وی رسېدلے/رسېدلې- پوړ- ابلوڅ- ابلوچ- نوچکے-

شیره:(شی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لېټۍ- اتوب- (۲)دَ مېوو نه اېستلے شوې اُبۀ- جُوس- کبوړے- عصاره- (۳)کېږوړې شوملې او پیء- خرېږے- (۴)دَ کوټلو دانو او غلو مغز چې پۀ اُبو کښې ووېستلے شی-

شیرین:(شی-رین)صفت- خوږ- ډېر خوږ- (م- فارسی)-

شیرین بویه:(شی-رین-بو-یه)اسم- مؤنث- وګورئ خوږه وله-

شیرین زبان:(شی-رین-زَ-بان)صفت- خوږ زبانه- دَ خوږې ژبې مالک-

شیرینکه:(شی-ری-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه وړه دانه چې دَ ځوانئ لۀ کبله پۀ مخ باندې راخیژی- ځوانکه-

شیرینی:(شی-ری-نی)اسم- واحد- مؤنث- خواږۀ- مټائی-

شیرینی باب:(شی-ری-نی-باب)اسم- خواږۀ ځیزونه- (افغانستان)-

شیرے:(شی-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګندنې پۀ شان دَ خوراک یو قسم بوټے چې خوږ خوند لری-

شیژه:(شی-ژه)اسم- واحد- مؤنث- ریچه- کنه- دَ سپږې اګی-

شیش:(شیش)اسم- واحد- مذکر- ګوزار- نښه- ګلخړی- دار- خیله- ذرے-

شیشپر:(شیش-پړ)اسم- مذکر- (۱)غرانګه- برچ- دَ قهر ناره- (۲)مېخ لرونکے لرګے

شیشترے:(شیش-ترے)اسم- واحد- مذکر- وَنې پورې نښتے خرېږے-

شیشتے:(شیش-تے)اسم- واحد- مذکر- ګل داؤدی- دَ شیشتی ګل- ششتی ګل- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ششتے-

شیشتے:(شیش-تے)اسم- واحد- مذکر- شپشتے- بړونے- دَ ځرخ پره-

شیشړ:(شی-شړ)صفت- (۱)هغه سړے چې مر چا پورې نښلی- بې حیا- چیچړ- مطلبی- (۲)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغۀ- دشکو- بتخک- چوړړ-

شیشک:(شی-شک)اسم- واحد- مذکر- درې کلیز پسۀ- ششک- دوشېرل- دُرشېل- (افغانستان)-

شیشکه:(شی-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لښته- شتکه- نرۍ لونده لښته- (۲)دَ ټغر نرۍ نرۍ لیکې یا کرښې-

شیشکه:(شی-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوت- یو مېبت ناک شے- سرې خوره- جادوګره- کوډماره- پیریانی بلا- بلاشیشکه- (۲)پواره ښځه- بدشکله-

شیشګے:(شیش-ګے)اسم- واحد- مذکر- جیږګے- جزګے- ششګے- شزګے- یو حېوان چې دَ شګوڼ دَ خاندان سره تعلق لری-

شیشکے مار:(شیش-کے-مار)اسم- تور مار-

شیشم:(شی-شم)اسم- وګورئ شوه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ شو-

شیشنا:(شیش-نا)اسم صوت- دَ اَس اواز- شیشنے- ششنا-

شیشنل:(شیش-نل)مصدر متعدی- وګورئ ششنل-

شیشنېدل:(شیش-نې-دل)مصدر لازم- وګورئ ششنېدل-

شیشنے:(شیش-نے)اسم- مذکر- دَ اَس شنها- ششنا- دَ اَس هېنېدنه-

شیشو:(شی-شو)اسم- مذکر- وګورئ شیشړ-

شیشه:(شی-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښیښه-

شیشه کۍ:(شی-شه-کۍ)اسم تصغیر- (۱) وګورئ شیشه- بوتلکے- بوتلکوټے- ښیښه کۍ- ښیښه- کینه- (۲)دَ مخ کتو وړوکې آئینه-

شیشے:(شی-شے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې دَ اُور بلولو او لګولو دَ پاره پکارولے شی- سسے- سیسے- نکونے- شیشنار- لګونے-

شیعه:(شی-عه/شی-یه)اسم- واحد/جمع- اهل تشیع- (جمع شیعه ګان هم)-

شیک:(شیک)اسم- شوکه- ماره داړه-

شیکرے:(شیک-رے)اسم- واحد- مذکر- یو ښکاری مارغۀ-

شیکے:(شی-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم زهرژن بوټے-

شیکاره:(شی-کا-ره)صفت- مؤنث- ورله- بلاربه- پکه- بارداره- چې ګېډه یې وی-

شیکره:(شی-که-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باران- (۲)دَ باران تېزه شېبه-

شیکړه:(شی-که-ړه)صفت- مؤنث- شیکاړه- مټیزه- تښتېدلې جینۍ یا ښځه-

شیل:(ش-یل)اسم- (۱)پېچش- پېچس- ګېډ خوږے- نس خوږے- پېچ- (۲)دَ مېده رېګ او دَ خټو دَ زرو وغیره نه جوړه ډېره- رسوبی ډېره- (۳)کوچے- (۴)کارتوس- ګولۍ- (افغانستان)-

شیلم:(شی-لم)اسم- واحد/جمع- مذکر- جودر- جوندر- یو قسم تخم چې رنګ یې سوربخن یا نسواری وی او پۀ غنمو کښې کېږی-

شیمت:(شی-مت)اسم- غیبت- چغلی- پشی شا خبرې کونه- چا پسې غلطې خبرې کونه-

شیمت ګر:(شی-مت-ګر)صفت- مذکر- غیبت کونکے- چغل خور- چغلی خور- چغلی مار-

شیمه:(شی-مه)اسم- واحد- مؤنث- شومه- (۱)دَ روژې دَ نماښام ډوډۍ- روژه ماتے- (۲)دَ مړی دَ جمعې یا دَ دریمې ډوډۍ- شلې شومې- جمع شیمې-

شیمی:(شی-می)اسم- کیمیا- (افغانستان)-

شیمیائی:(شی-میا-ئی)صفت- کیمیائی- (افغانستان)-

شین:(شین)صفت- (۱)تکوکېدلے- زرغُن- تازه- (۲)اسم- واحد- مذکر- بې وُریځو اسمان- (۳)دَ بدن دَ یو اندام پۀ ګوزار تغمه کېدنه- (۴)دَ ډېرې خندا پۀ وجه دَ مخ رنګ بدلېدنه- (۵)شین خال- (۶)دَ اسمان رنګ- (۷)دَ یو خط نوم-

شین امی:(شین-اَ-می)اسم صفت- بې تعلیمه- بیخی نالِستے- بالکل امی-

شين بخن:(شين-به-خن)صفت- پېکه شين- شين جاوے- چې شين والی ته نژدې وي-

شينبې:(شين-بې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شوملې- شلومبې- شملې- شلمبې- شومړې- تروې- لبی-

شين پاڼے:(شين-پا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ نيلوفر يو قسم بوټے چې غټ ګل کوی- ګل يُ سپين، سور او نيلی رنګ لری-

شين تتی:(شين-ته-تی)اسم- واحد- مؤنث- شمشتی- شکرتانے-

شين تړے:(شين-ته-ړے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بُلبل-

شين توپکه:(شين-تو-په-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شوډپی-

شين توپی:(شين-تو-پی)اسم- مؤنث- وګورئ شوډپی-

شين ټاغ:(شين-ټاغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شين ټغ-

شين ټاغے:(شين-ټا-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شين ټغ-

شين ټغ:(شين-ټغ)اسم- واحد- مذکر- خوسابنی- خسابنی- ټغ- يو قسم شين رنګ لرونکے مارغهٔ چې دَ ټغ ټغ اواز کوی- شين ټاغ- شين ټغے- ټاغے-

شين ټغے:(شين-ټه-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شين ټغ-

شين ټوپکه:(شين-ټو-په-که)اسم- مؤنث- وګورئ شوډپی-

شين ټوپی:(شين-ټو-پی)اسم- واحد- مؤنث- بتخه- بټه- کورنی ايلی- ځيرخولے- ځيرځيرکه- سائنسی نوم- دَ اېناټايډيے دَ خاندان يو مارغهٔ (ANATIDAE)-

شين جاوے:(شين-جا-وے)اسم- واحد- مذکر- مړاوے بوټے چې لا وُچ نهٔ وی-

شينجکی:(شين-جه-کی)اسم- مؤنث- پهٔ وجود راختونکې يو قسم دانه- وګورئ دمل-

شينخه:(شين-خه)اسم- واحد- مؤنث- پيرشونی- پياځه- پهٔ سر کښې دَ وېښتو لار- سلندے-

شينچغزی:(شين-چغ-زی)اسم- پسته- يو قسم مېوه-

شين چمبے:(شين-چم-بے)اسم- واحد- مذکر- رنګريز- چړوے-

شين خوټے:(شين-خو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ يو مارغهٔ نوم- جمع شين خوټی-

شين خورکه:(شين-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ شين رنګ يوه چرمبکی-

شيند:(شی-يند)اسم- واحد- مذکر- لوئ ټوپک- شهين- شند-

شيندک:(شين-دک)اسم- چنګو- لبونی برره- يو قسم صحرانے مارغهٔ-

شيندکه:(شين-ده-که)اسم- واحد- مؤنث- وړې وړې تيږې- واړهٔ واړهٔ کاڼی چې ملکان پرې لوبې کوی- ګاټی- (افغانستان)-

شيندل:(شين- دل)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ غاروو لونډهٔ خاشئهٔ- (۲)موتيازې- بولې- متيازې- (افغانستان)-

شيندل:(شين-دل)مصدر- خوروِل- نُستل- شندل-

شيندلے:(شين-دهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- وګورئ شيندل-

شيندن:(شين-دن)حاصل مصدر- وګورئ شيندل-

شيندنګ:(شين-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ شيندل-

شيندنه:(شين-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ شيندل-

شيندونکے:(شين-دُون-کے)اسم فاعل/صفت- وګورئ شيندل-

شيندونے:(شين-دو-نے)اسم فاعل/صفت- وګورئ شيندل-

شيندهٔ:(شين-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ شيندل-

شيندے:(شين-دے)اسم- (۱)يو قسم غرنيز واښهٔ چې زير ګل کوی- (۲)دَ نينو دانې- (۳)وګورئ ربدی-

شيڼک:(شين-ړک)اسم- وګورئ اړوکے-

شين ړنږ:(شين-ړنږ)اسم- مذکر- شنه سيمه- دَ غر پهٔ منځ کښې شين چمن- شنه دره- (افغانستان)-

شين ړولے:(شين-ړو-لے)اسم- مذکر- مړاوے فصل-

شينړی:(شين-ړی)اسم- کړاک- تکليف- زحمت-

شين زمرے:(شين-زمه-رے)صفت- (۱)زړهٔ ور سړے- بهادر- دلاور- (۲)اسم- واحد- مذکر- هغه زمرے چې پهٔ وجود يُ کرښې نهٔ وی-

شين ږيرے:(شين-ږی-رے)اسم صفت- هغه سړے چې ږيره يُ توره او سپينه وی-

شين سابهٔ کول:(شين-سا-بهٔ-که-ول)مصدر- بنهٔ وهل- شوبله کول-

شين سترګې:(شين-ستر-ګې)صفت- مذکر- (۱)دَ شنو سترګو خاوند- شينے- شينا- (۲)بې حيا-

شين سرې:(شين-سه-رے)اسم- مؤنث- هېلی يو قسم - کورنی ايلی- سائنسی نوم اېنس پلاټی رينچوز (ANAS PLATYRHYNCHOS)-

شين سورخے:(شين-سُور-خے)اسم- واحد- مذکر- شين بخن رنګ- يو رنګ چې دَ شين او سُور رنګ دَ ترکيب نهٔ پيدا کيږی- (۲)يو قسم اَس-

شين سرے:(شين-سه-رے)اسم- (۱)ټکسره- هغه مرغی چې پهٔ سر يُ داغ وی- (۲)تور او سپين وېښتهٔ لرونکے- (۳)هغه ځوک چې ټول وېښتهٔ يُ سپين شوی وی-

شين شوبے:(شين-شو-بے)اسم- وګورئ پودينه-

شين غاړے:(شين-غا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ مرز يو قسم چې شنه غاړه لری- رِناکی- سائنسی نوم: کوټرنکس (COTURNIX)-

شين غټ:(شين-غټ)اسم- مذکر- هغه فصل، غله چې لا بنهٔ پخه شوې نهٔ وی- کچه غله- نيمه پخه غله-

شين غټه:(شين-غه-ټه)اسم- واحد- مؤنث- بونډه ګټه- مسواکه ګټه- دَ شهادت ګټه- جمع شين غټې-

شين غرے:(شين-غه-ړے)صفت- دَ ځلوېښتو پنځوسو کالو دَ عمر سړے-

شين غزے:(شين-غ-زے)اسم- مذکر- دَ غز يو قسم وَنه چې ږېره غټېږی او سری کال شنه ولاړه وی-

شين غور:(شين-غور)اسم- شين غوره- وګورئ شين غوره-

شين غوره:(شين-غو-ره)اسم- مؤنث- ټيټارے- يو قسم مرغی-

شین غوړے:(شین-غو-ړے)اسم- وګورئ دیوال غویک- سلیمانی مارغهٔ- یو قسم مرغۍ-

شین غولانځه:(شین-غو-لاں-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګډو بزو یوه بیماری چې پکښې یٔ پهٔ غولانځه کښې درد کیږی-

شین غولانځے:(شین-غو-لاں-ځے)اسم- مذکر- وګورئ شین غولانځه-

شینکاړ:(شین-کاړ)اسم- شړه- شاړه زمکه- فصل نه کونکې زمکه-

شین کځ:(شین-کځ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ پنړې- (۲)یو قسم رګ لرونکے کانړے چې مردکی ترې هم جوړولے شی-

شین کلی:(شین-که-لی)اسم- مؤنث- شنه لښته- شتکه- شیشکه-

شین کوړم:(شین-کو-ړم)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو پنړې- دَ اُبو تالاؤ-

شین کوړے:(شین-کو-ړے)اسم- مذکر- دَ یوې مرغۍ-

شین کوسی:(شین-کو-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ طوطی پهٔ شان یوه مرغۍ- (۲)یو قسم شنه مرۍ چې دَ ماشومانو پهٔ سیزنې کښې کنډلې شوې وی- نظرمرۍ- څورمک-

شین کومکه:(شین-کو-مه-که)اسم- مؤنث- صحرانی کوتره- شین کومه- شنه کوتره-

شین کومه:(شین-کو-مه)اسم- مؤنث- وګورئ شین کومکه-

شینکی:(شین-کی)اسم- کنډول- کنډولے- خاورینه کاسه-

شینکے:(شین-کے)اسم- (۱)دَ شین اسم تصغیر- سبزه زار- چمن- شنهٔ واښهٔ- دَ وُنو بوټو شین والے- شین جاوړے- شین رنګ (۲)دَ خنزیر بچے چې ورُوکے وی او اوږدهٔ اوږدهٔ خطونه او کرښې پرې وی- (۳)اوم خټکے- کچه خټکے- کچړی- (۴)رنګداره خاوری- (۵)شینکلے- یو نرمه تیږه چې دَ مېده کولو نه پس دَ خاورینو لوښو پهٔ جوړولو کښې پکارولے شی-

شین کټ:(شین-کټ)اسم- واحد- مذکر- پغ بیتو- دَ ملکانو یوه لوبه-

شینکټی:(شین-که-ټی)اسم- مؤنث- کچه مېوه چې دَ خوراک نهٔ وی- شینغټی- رینګټی-

شینګری:(شینګ-ګری)اسم- واحد- مؤنث- اټاری- برج- ایوان- شیشک- ماہی-

شینګړو پینګړو:(شینګ-ړو-پینګ-ړو)صفت- سست پست- شلم ملم- شاړې واړې- شړانګې وړانګې- (افغانستان)-

شینګړه:(شینګ-ګهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ شینګاړه-

شینګړی:(شینګ-که-ړی)صفت- واحد جمع- مؤنث- وګورئ شینګره-

شین ګښتی:(شین-ګښ-تی)اسم- شین والے-

شینګلے:(شین-ګ-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شین ګُل- یو قسم بوټے چې تماکو کښې پیدا کیږی- (۲)یو قسم خوږ بوټے چې شین ګُل کوی او غنمو کښې پیدا کیږی- دَ اوښ غولانځه-

شین ګوشین:(شین-ګو-شین)صفت- (۱) تروتازه- ښېرازه- تاند- ښهٔ آباد- (۲)شنه تخته- تک شین- لهٔ وهلو یا ویرې لهٔ وجې چې دَ چا رنګ شین شوے وی-

شینکولی:(شین-کو-لی)اسم- واحد- مؤنث- شمکے- یو قسم تریخ بوټے چې دارو کښې پکارولے شی- سریکولے- تریزه-

شینکے:(شینګ-کے)اسم صفت- هغه اس یا ټټو چې دَ سورلی کولو نه پاتې شی او بارونه پرې وړے راوړے شی-

شینلے:(شین-لے)اسم- وګورئ شینکے- چمن-

شین منځے:(شین-من-ځے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خټکے چې منځ یٔ شین وی- شین مغزے- نباتاتی نوم کوکومس ملو (CUCUMIS MELON)-

شین نیلے:(شین-نی-لے)اسم- شین اس-

شینو:(شی-نو)صفت- شنې سترګې لرونکے- شینے- شینا-

شینوالے:(شین-وا-لے)اسم- شین رنګ لرنه- کبود-

شین وبره:(شین-وَب-ره)اسم صفت- شین بخن- شین چوک- سین وشمه- شین ورکے- شین جاوړے-

شینوبې:(شی-نو-بې)اسم- جمع- مؤنث- شوملې- لسی-

شین ورکے:(شین-وَر-کے)اسم صفت- (۱)وګورئ شین وبره- (۲)شین پوستکے لرونکے حیوان-

شین و زرغن:(شین-وَ-زر-غن)اسم- واحد- مذکر- دَ بوټی ټال-

شینوکی:(شی-نو-کی)صفت- مؤنث- هغه ښځه چې سترګې یٔ شنې وی- شینی-

شینولے:(شی-نو-لے)اسم- واحد- مذکر- بلورے- مردکے- جمع شینولی-

شین ولے:(شین-وهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چینار- نیله- نباتاتی نوم دَ پیټینس اورنټلس دَ خاندان یوه وُنه (PLATANUS ORIENTLIS)-

شینی:(شی-نی)اسم- جمع- مذکر- (۱)هغه نری نری او ورکوټې شان دانې چې پهٔ چرګو چرګوړو راخیژی- دَ چرګانو یوه بیماری-

شینیا:(شین-یا)اسم صوت- شنکېدنه- دَ اُبو دَ یشېدلو آواز- دَ اُبو دَ شنکېدلو آواز-

شینېدل:(شی-نې-دل)مصدر لازم- شین کېدل- زرغنېدل- ټوکېدل-

شینی:(شی-نی)صفت- مؤنث- وګورئ شینوکی-

شینی:(شی-نی)اسم- واحد- مؤنث- یوه غرنی وُنه چې وړوکے وړوکے دانې لری او خوړے هم شی- شنه- شنې- خنجک-

شینے:(شی-نے)صفت- مذکر- شین سترګے- شینو-

شینے:(شی-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دانه چې دَ لاسو او پښو پهٔ تلو راخیژی- جمع شینی-

شینے شینګے:(شی-نے-شینګ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه چې پهٔ ټوپې کولے شی- ټوپی پټونه- پټه ټوپی- ټوپی کنه-

شیوا:(شی-وا)صفت- فصیح- بلیغ- روان- فصاحت لرونکے-

شیین:(شی-یین)اسم- واحد- مذکر-اوږد ټوپک- خټ-

شې:(شې)اسم صوت- دَ چرګې دَ شړلو آواز-

شیبره:(شې-بهٔ-ره)اسم- مؤنث- مسلسل تبه- یو مخیزه تبه- لویه تبه-

سره تبه- توره تبه- وچکی-

شپېه:(شي-به)اسم- مؤنث- (۱)لږ وخت- لحظه- مُسلسل باران- ترله- ترږه-

شپېته:(شي-ته)اسم- مؤنث- وګورئ شیته-

شپېتی:(شي-تی)اسم- مؤنث- (۱)شتي- تزبری- (۲)تېرهٔ اُسپنه چې دَ تبر پهٔ سر کښې لګولے شی- (۳)دَ جوارو توکه- پرپرے- توکه- بې دانو وږے-

شېخ:(شېخ)صفت-(۱)سپین ږیرے- بوډا- زوړ- (۲)پوئ سړے- سردار- (۳)پیر- مرشد- (۴)پهٔ شرعی علومو، طریقت او حقیقت کښې کمال ته رسېدلے- (۵)مسلمان شوے هندو- (دَ تصوف اصطلاح)-

شېخدو:(شېخ-دو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغی- شخدو- تتریش- غوړدنګه- شیشو- شیشړ- چیچړ- (م- عربی)-

شېخی:(شي-خی)اسم- مؤنث- بوډاتوب- زړښت- (۲)لوئی او پوهه- (۳)مرشدی- پیری- (۴)زهُد- تقوی-

شېدا:(شے-دا)اسم صفت- مئین- عاشق- (م- فارسی)-

شېږ:(شېږ)اسم- واحد- مذکر- استر- پوښ- دوېم استر- شیټ (افغانستان)-

شپرازه:(شي-را-زه)اسم- مؤنث- (۱)دَ قلعه دَ دېوال نه ګېر چاپېره تاؤ بل دېوال یا احاطه- (۲)دَ کتاب دَ مضبوطولو او ښکلا دَ پاره پهٔ رنګینه او ریښمین تار ګنډنه- (افغانستان)-

شپرازه:(شي-را-زه)اسم- مؤنث- دَ مستو چکه- چکه-

شپراک:(شي-راک)اسم- واحد- مذکر- شیرک- تلتک- بړستن-

شېر خت:(شېر-خت)اسم- دَ جواری یو قسم- دَ سکې دواړه طرفونه چې تصویر ته یٔ شېر او بل اړخ ته یٔ خت وئیلے شی او دَ کټې ګټې پهٔ نوک دَ سکې پهٔ زور ویشتلو سره مخالف نه پښتنه کیږی چې شېر کهٔ خت او کهٔ دَ هغه خبره صیح شی نو هغه وګټی ګټی بېلات وکړی-

شېرکه:(شي-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- ښارو- ښارکه- مېنا-

شېرکے:(شي-ره-کے)اسم تصغیر- (۱)دَ شېر مصغر- (۲- صفت)زړور- بهادر- دلاور-

شېرماهی:(شېر-ما-هی)اسم- (۱)وګورئ شېرمانی ۱- (۲)یو قسم مرغلره چې تپی تړې جوړولے شی-

شېرمانی:(شېر-ما-نی)اسم- واحد- مذکر- شېرماهی- دَ کب یو قسم-

شېرمانی:(شیر-ما-نی)اسم- واحد- مؤنث- وېشله- ایشله- غوړه بوږی-

دَ کړوبی اُوړو او غوړو نه پهٔ تبخی پخ کړې نرمه پراټه-

شپری:(شي-ری)اسم- مؤنث- شاری- فی البدیه شعر- (افغانستان)-

شپرے:(شي-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شرے-

شپړ:(شپړ)اسم صفت- وګورئ شوړ ۲-

شپړا:(شي-ړا)اسم صفت- پهٔ یوه سترګه ړوند- پوغر-

شپړاتوب:(شي-ړا-توب)اسم- پهٔ یوه سترګه ړوندوالے- پوغرتوب- پوغروالے-

شېطان:(شَے-طان)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ابلیس- عزازیل- (۲)دوکه ورکونکے- چُغلی کونکے- (۳)وران- شوخ- (۴)سرکښه- حکم نهٔ منونکے- (۵)مُضر انسان- بد او قبیح سړے-

شېطانی:(شَے-طا-نی)اسم- مؤنث- (۱)دوکه- چُغلی- (۲)ورانے- شوخی- (۳)سرکشی- حکم نهٔ منته- (۴- صفت)شېطان پورې مربوط- دَ شېطان-

شپکړه:(شي-کهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېز باران- (۲)ښپکړه-

شپکنے:(شے-کهٔ-نے)اسم تصغیر- وړوکے شے-

شپلاوه:(شي-لا-وه)اسم- مؤنث- هغه اُبهٔ خور چې پټے یو شان اُبهٔ شی- (افغانستان)-

شپلاپینګ:(شي-لا-پینګ)صفت- لهٔ خلقو جدا- ګوښې ګوښه-

شپله:(شي-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سېلاب دَ بهېدو لار- خوړ- لګې- (۲)دَ سترګو پهٔ کُنج کښې کتنه- دَ سترګو تر کُنج کتنه-

شپلی:(شي-لی)اسم- مذکر- وګورئ چلی-

شپلې:(شي-لې)اسم- جمع- مؤنث- شولې-

شپلے:(شي-لے)اسم- واحد- مذکر- یو مرکب رنګ چې تورکر پرې رنګولے شی- (افغانستان)-

شپون:(شي-ون)اسم- واحد- مذکر- ماتم- غم- نوحه- ژړا- فریاد- افسوس- (م- فارسی)-

شپوه:(شي-وه)صفت- شوه- خوږ- ښکته- مخ پهٔ ښکته-

شپوه:(شي-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طرز- دستور- رواج- (۲)خوبی- هُنر- (۳)ناز- مکېز- (۴)دَ اَس اَواز- دَ اَس هېښېدنه- (م- فارسی)-

شپوه کر:(شي-وه-کر)صفت- مذکر- ناز او ادا کونکے- (م- فارسی)-

شے:(شے)اسم- واحد- مذکر- څیز- توکے- جمع شی/شیان-

ښ:(ښين)حرف- دَ پښتو ژبې دَ حروف تهجی څېل مخصوص دروېشتم حرف-

ښاپېرک:(ښا-پې-رک)اسم- واحد- مذکر- ښاپېرکے- چمکادړ- پوپے- اسمان ځکالے- شوپرک-

ښاپېرکے:(ښا-پې-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ښاپېرک-

ښاپېرۍ:(ښا-پې-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مذکر ښاپېرے- يو فرضي مخلوق چې ډېر ښائسته ګڼلے کيږی- (٢- صفت)ښائسته (ښځه)- ښائسته (جينۍ)- ښکلې-

ښاپېرے:(ښا-پې-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښاپېرۍ مذکر-

ښاخ:(ښاخ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ مال دولت لوئی- لوئ نظری- تکبر- غرور- ښاخه-

ښاخه:(ښا-خه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ښاخ-

ښاخېدل:(ښا-خې-دل)مصدر لازم- پهٔ مال دولت نخر کول- لوئی کول- تکبر کول- غرور کول-

ښاخېدن:(ښا-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښاخېدل-

ښاخېدنګ:(ښا-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښاخېدل-

ښاخېدنه:(ښا-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښاخېدل-

ښاخېدونکے:(ښا-خې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاخېدل-

ښاخېدهٔ:(ښا-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ښاخېدل-

ښاخ:(ښاخ)اسم- واحد- مذکر- (٢)ځانګه- شاخ- (٢)نسل- سلسله- جمع ښاخونه-

ښاخ برې:(ښاخ-ب-رې)اسم- ځانګې پرېکونه-

ښاخدار:(ښاخ-دار)اسم صفت- چې ښاخونه لری- ښاخلن - شاخدار-

ښاخل:(ښا-خل)مصدر متعدی- تراشل- شاختراشی کول- پرېکول- تراش ورکول-

ښاخلن:(ښاخ-لن)اسم صفت- مذکر- شاخلن- شاخدار- ښاخدار-

ښاخله:(ښاخ-له)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې ځانګه- وړوکے ښاخ-

ښاخلے:(ښا-خهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاخل-

ښاخن:(ښا-خن)حاصل مصدر- وګورئ ښاخل-

ښاخنګ:(ښا-خنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښاخل-

ښاخنه:(ښا-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښاخل-

ښاخونکے:(ښا-خون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاخل-

ښاخه:(ښا-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پياده خلقو لاره- پوله- دَ دوو پټو تر منځه نرۍ لار-

ښاخې:(ښا-خې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ښانګې- شاخې- درې ښاخې-

ښاد:(ښاد)صفت- مذکر- خوشحاله- کامران- کامياب- بامراده- آباد-

ښاد اباد:(ښاد-آ-باد)صفت- مذکر- موړ پټ- خوشحاله- ودان- پهٔ مزو کښې- مؤنث ښاده اباده-

ښادان:(ښا-دان)صفت- مذکر- خوش- ښاد- ښادمن- خوشحاله- خنده روئ-

ښادکام:(ښاد-کام)صفت- مذکر- خوشحاله- بې غمه- بې پروا-

ښاد مراد:(ښاد-م-راد)صفت- مذکر- مقصد او مراد ته رسېدلے- ښاد آباد-

ښادمن:(ښاد-من)صفت- مذکر- کاميابه- خوشحاله- بامراده- مرادمن- بختور-

ښادمنتوب:(ښاد-من-توب)اسم- واحد- مذکر- ښادمن والے- ښادمنی- ښادمنتيا- وګورئ ښادمنی-

ښادمنتيا:(ښاد-من-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښادمنتوب-

ښادمنی:(ښاد-مهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- بختورتوب- بختوروالے- بختورتيا- ښادوالی- خوشحالی- کاميابی-

ښادنامه:(ښاد-نا-مه)اسم- مؤنث- (١)خوشحالی- دَ دولت زياتے- (٢)هغه نوبت چې دَ خوشحالی پهٔ موقع غږولے شی-

ښادوالے:(ښاد-وا-لے)اسم- (١)خوشحالېدنه- خوش توب- ښادېدنه- خوشحالی- (٢)ابادېدنه-

ښادول:(ښا-ده-ول)مصدر متعدی- خوشحالول- کاميابول- خوښول-

ښادون:(ښا-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښادول-

ښادونکے:(ښا-ده-رون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښادول-

ښادونګ:(ښا-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښادول-

ښادونه:(ښا-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښادول-

ښادوهٔ:(ښا-ده-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښادول-

ښادی:(ښا-دی)اسم- واحد- مؤنث- (١)وادهٔ- (٢)ابادی- خوشحالی- خوښی- جمع ښاديانې/ښادی-

ښاديانه:(ښا-ديا-نه)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالی- خوشالی- ښادی-

ښادېدل:(ښا-دې-دل)مصدر لازم- خوشحالېدل- مراد ته رسېدل- ابادېدل- بختورېدل- مراد موندل-

ښادېدن:(ښا-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښادېدل-

ښادېدنګ:(ښا-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښادېدل-

ښادېدنه:(ښا-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښادېدل-

ښادېدونکے:(ښا-دې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښادېدل-

ښادېدهٔ:(ښا-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ښادېدل-

ښادے:(ښا-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ پښتنو پهٔ څينو قبيلو کښې يوه مخصوصه قسم سندره چې دَ خوشحالی پهٔ موقع وئيلے شی-

ښار:(ښار)اسم- واحد- مذکر- ګڼه ابادی او بازار- ښهر- ښاريه- جمع ښارونه-

ښارک:(ښا-رک)اسم- واحد- مذکر- (١)دَ لرګی وړوکې توبه چې دَ مېچنې تير

ے (خې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ۍ (پيا-لې)، ئ (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ١

پکښې کرخی- (۲)دَ لرګی تونه چې دَ شملو په چاتې پرته وی او مندانو پکښې کرخی-

ښارګ:(ښا-رګ)اسم- واحد- مذکر- شه رګ- شارګ-

ښارګوټے:(ښار-ګو-ټے)اسمِ تصغیر- دَ ښار اسمِ تصغیر-

ښارګے:(ښار-ګے)اسم صفت- (۱)وارخطا- بې هوشه- (۲)دَ ښار اسمِ تصغیر-

ښارګے:(ښا-ره-ګے)اسم- واحد- مذکر- دَ ملا رګ-

ښارګے:(ښا-ره-ګے)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې دَ ملا رګ ئې بې خایه وی او درد کوی- (۲)ډېر تېپی- مرګی حال- مرګ ته نژدې- (کاکړ)-

ښارمه:(ښار-مه)اسم- واحد- مؤنث- اشاره- ایماء-

ښارن:(ښا-رن)صفت- دَ ښار سره متعلق-

ښارنے:(ښا-ره-نے)صفت- دَ ښار وسېدونکے- دَ ښار سره تعلق لرونکے-

ښارو:(ښا-رو)اسم- واحد- مؤنث- تور رنګ لرونکې یوه مرغی- شارو- مېنا- زرکره- مېنکه- ښارونی- جمع ښارونی/ښاروګانې-

ښارو:(ښا-رو)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګ په پښه کښې یو نوک چې دَ جنګ په وخت پرې بل چرګ زخمی کوی-

ښاروال:(ښار-وال)صفت- مېئر- دَ ښاروالی یا بلدنې مشر- (۲)دَ ښار وسېدونکے- ښارے- (۳)دفتری-

ښاروالی:(ښار-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- بلدیه- (افغانستان)-

ښارونی:(ښا-رو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ښارو ۱-

ښاره:(ښا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ښار په شان لوئ کلے- (۲)اشاره- رمز- زونګه-

ښارِ ناپرسان:(ښا-ر-نا-پُر-سان)اسم- (۱)لاقانونیت- بې نظمی- بې قاعدګی- (۲)هغه ښار چې ګناهګار بې ګناه پکښې نهٔ شی پېژندلے-

ښاری:(ښا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ښار وسېدونکې-

ښارے:(ښا-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښار وسېدونکے-

ښاغ:(ښاغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ شاغ- لالچ- حسد- کینه-

ښاغې:(ښا-غې)صفت- مذکر- حریص- لالچی- بدحرصه- مؤنث ښاغیه-

ښاغل:(ښا-غل)مصدر- ښانسته کول- چونړ کول- ښهٔ ګڼل- شاغل- جوړول- عزت ورکول- خاطر کول- نازول- ښاغلے کول- ښکلے کول-

ښاغلتوب:(ښا-غل-توب)اسم- واحد- مذکر- ښانسته والے- احترام- مقبولیت- شاغلتوب- کجیرتوب- ښادمنی- نېک مرغی- برخه منی- بخره منی-

ښاغلتیا:(ښا-غل-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښاغلتوب-

ښاغلے:(ښا-غهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- معزز- محترم- عزتمند- ښانسته- قدرمن- ستائېلے شوے- دَ ستائنې ور- ښاګلے-

ښاګلے:(ښا-ګهٔ-لے)صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاغلے-

ښالخ:(ښا-لخ)صفت- مذکر- تروتازه- ښېرازه- ښالیخ-

ښالمه:(ښال-مه)اسم- واحد- مؤنث- سربښ- سلېښت- جس- جوهر- لاړ- دَ اوړو ښالمه- شیمه- خالمه- غاز- هغه جوهر یا خاصیت چې اوړه پرې راغنېږی- جمع ښالمې-

ښالنګ:(ښا-لنګ)صفت- مؤنث ښالنګه- (۱)هغه سړے چې پښې ئې کږې وی- (۲- صفت)اپال- ایسار- معطل-

ښالیخ:(ښا-لیخ)صفت- مذکر- ښېرازه- تروتازه- تازه دم- شالیخ- تازه- لېڅې- تاند- تانړ- سمسور-

ښالیخی:(ښا-لی-خی)اسم- واحد- مؤنث- ښېرازی- تروتازګی- شادابی- شالیخی-

ښالیز:(ښا-لیز)صفت- مذکر- وګورئ ښالیخ-

ښالیزتوب:(ښا-لیز-توب)اسم- واحد- مذکر- تازګی- ښالیخی-

ښالیزتیا:(ښا-لیز-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښالیزتوب/ښالیخی-

ښالیزی:(ښا-لی-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښالیخی-

ښامار:(ښا-مار)اسم- واحد- مذکر- غټ مار- اژدما- اجګر- جمع ښاماران-

ښانده:(ښان-ده)اسم- مؤنث- شناخت- تعلق-

ښاندهٔ:(ښان-دهٔ)حاصلِ مصدر- ښندهٔ- شیندهٔ-

ښانده سپے:(ښان-ده-سپے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاندے سپے-

ښاندے سپے:(ښان-دے-سپے)صفت- دَ سپو یو خاص قسم- ښندکے سپے- ښانده سپے-

ښانک:(ښا-نک)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورې یا لرګی لوئ پرات چنې اوړهٔ اغږلو او جامو وینځلو دَ پاره پکارولے شي- جمع ښانکونه-

ښانکے:(ښا-نه-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ ښانک-

ښانګر:(ښانګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- دَ پښې یا لاس تلے خارښتېدنه (چې خلق ئې پال ګڼی)-

ښانګور:(ښانګ-ګه-وَر)صفت- مذکر- (۱)دَ لویو پښو لرونکے- هغه څوک چې پښې ئې وردې وی- ښانګه ور- (۲)وګورئ ښانګه ور مېږے-

ښانګه:(ښانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ورون- پټون- پښه- لینګے- مغانه- دَ پټون او دَ خېټې جوړ-

ښانګه ور:(ښانګ-ګه-وَر)صفت- مذکر- وګورئ ښانګور-

ښانګه ور مېږے:(ښانګ-ګه-وَر-مې-ږے)صفت- مذکر- یو قسم مېږے-

ښانګې وانګې:(ښانګ-ګې-وانګ-ګې)صفت- ویږ واز- وران ویجاړ- تتر بتر- خور وور- انګی انګی- لیتاړې لیتاړې- بې ترتیبه- سست پست-

ښانګی:(ښانګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شانګی- شاخی- درې ښاخې- سکو-

ښاوات:(ښا-وات)اسم- واحد- مذکر- یوه قلبه زمکه- یو جریب زمکه- یوه اندازه زمکه-

ښاول:(ښا-زل)اسم- چاول- شاول-

ښاوندے:(ښا-رن-دے)اسم- واحد- مذکر- سربند- وټے- وتے- دَ اُبو دَ ښورولو ځائې- سرورخ-

ښایخه:(ښایَ-خه)اسم- واحد- مؤنث- جائزه-
ښانست:(ښا-نست)اسم- واحد- مذکر- حسن- زیبائي- شانست- ښکلے والے-
ښانستوکے:(ښا-نس-تو-کے)صفت- وګورئ ښانسته- ګلالے- ډېر ښکلے- دَ ښانسته مصغر-
ښانسته:(ښا-نس-ته)صفت- ښکلے- زیبا- حسین- پېمخے-
ښانسته توب:(ښا-نس-ته-توب)اسم- واحد- مذکر- ښانسته والے- ښکلے والے- ښانست والے-
ښانسته کوتےے:(ښا-نس-ته-کو-تےے)صفت- دَ ښانسته اسم مصغر-
ښانسته والے:(ښا-نس-ته-وا-لے)اسم- وګورئ ښانسته توب-
ښاني:(ښا-ني)مناسب دی- پکار دی- باید- جائز- بویه- خامخا-
ښاېدل:(ښا-يِ-دَل)مصدر لازم- مناسب کېدل- موزون کېدل-
ښاېدن:(ښا-يِ-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ښاېدل-
ښاېدنګ:(ښا-يِ-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښاېدل-
ښاېدنه:(ښا-يِ-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښاېدل-
ښاېدونکے:(ښا-يِ-دون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاېدل-
ښاېدهٔ:(ښا-يِ-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښاېدل-
ښپه:(ښپه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مغانې یا ښانګې نه تر پنجې پورې دَ وجود اندام- پښه-
ښپې:(ښپې)اسم- جمع- مؤنث- دَ کندو دَ لاندې وارهٔ وارهٔ تاخونه چې چرګې پکښې اګړ اچوی یا سامان پکښې ایښودلے شي-
ښپې ابله:(ښپې-اَب-له)صفت- چې پېزار يې پهٔ پښو نهٔ وی- لوڅې پښې- پښې ابله-
ښپې ارته:(ښپې-اَر-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ کوژدن نه پس دَ جینۍ دَ کور دَ خلقو دَ ملک کره سره دَ جامو تحفو تلنه- پښې ارته-
ښپېته:(ښپې-ته)اسم- واحد- مؤنث- شپېته- پانه-
ښپېتول:(ښپې-ته-وَل)مصدر متعدی- کونده کول- پانه کول- شپېته زرکول-
ښپېتون:(ښپې-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتول-
ښپېتونکے:(ښپې-ته-وون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښپېتول-
ښپېتونګ:(ښپې-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتول-
ښپېتونه:(ښپې-ته-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتول-
ښپېتوهٔ:(ښپې-ته-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتول-
ښپېتېدل:(ښپې-تې-دَل)مصدر لازم- کونده کېدل-
ښپېتېدن:(ښپې-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتېدل-
ښپېتېدنګ:(ښپې-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتېدل-
ښپېتېدنه:(ښپې-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښپېتېدل-
ښپېتېدونکے:(ښپې-تې-دُون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښپېتېدل-
ښپېتېدهٔ:(ښپې-تې-دهٔ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ښپېتېدل-
ښتره:(ښت-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ واورې یا دَ دې پهٔ شان دَ څیزونو دَ صفا کولو آله- (افغانستان)-
ښترے:(ښت-رے)اسم- (۱)هندو سوداګر- هندو-
ښتکرے:(ښت-کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ پوندې نه پاس پهٔ پښه کښې بهر راوتے هډوکے- ګیټې-
ښجے:(ښه-جے)اسم صفت- واحد- مذکر- اګړ- (۱)ناامېده- مایوس- (۲)بې اولاده- یواخې-
ښخرنکے:(ښخ-رنګ-کے)صفت- دَ ښځو پهٔ شان- دَ ښځو پهٔ څېر- جینو تارے- جینۍ ړولے- ښخولا- جینۍ خلے- ښخونګ- ښخوکے- ښخولے- ښخنوکے- ښخونکے- ښخونګ-
ښخکۍ:(ښخ-کۍ)اسم- ښځه- بی بی- دَ ښځې مصغر-
ښخلے:(ښه-خَ-لے)اسم- واحد- مذکر- ترش خوند لرونکے یو قسم بوټے-
ښخمنی:(ښخ-مه-نی)اسم- مؤنث- دَ ښځې صفات او خواص لرنه-
ښخمنے:(ښخ-مه-نے)صفت- ښخرنکے- ښخولے- ښخونګ-
ښخنوکے:(ښخ-نو-کے)صفت- وګورئ ښخرنکے-
ښخنے:(ښهٔ-خه-نے)صفت- ښخرنکے- ښخولے-
ښخوتارے:(ښهٔ-خو-تا-رے)اسم صفت- وګورئ ښخولے-
ښخوکے:(ښهٔ-خو-کے)صفت- وګورئ ښخرنکے ښخولے-
ښخولا:(ښهٔ-خو-لا)اسم صفت- وګورئ ښخرنکے-
ښخولک:(ښهٔ-خو-لک)اسم صفت- وګورئ ښخرنکے-
ښخولے:(ښهٔ-خو-لے)صفت- دَ ښځو پهٔ شان عادتونه لرونکے- ښخرنکے- ښخونګ- ښخوتارے- دَ ښځو غونډې- بې خونده- بې غېرته-
ښخونګ:(ښهٔ-خو-نګ)صفت- وګورئ ښخرنکے-
ښخونکے:(ښهٔ-خو-نه-کے)صفت- وګورئ ښخرنکے-
ښځه:(ښهٔ-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سړی ماده- دَ سړی مؤنث- زنانه- ارتینه- عورته-
ښځی:(ښه-ځی)اسم- دَ ښځیتوب حالت-
ښځینه:(ښهٔ-ځی-نه)صفت- دَ ښځو متعلق- دَ ښځو- تانیثی-
ښځے:(ښهٔ-ځے)صفت- (۱)ښخولا- ښخونګ- میجړا- ښخرنکے- (۲)دَ ښځې تناسلی الت-
ښخ:(ښخ)اسم صفت- مذکر- زمکه کښې پټ کړے- ړوب- بوخت- انښتے- نښتے-
ښخند:(ښه-خند)اسم- واحد- مذکر- بوخته- دلدل-
ښخندې:(ښه-خن-ډې)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو یو قسم لوبه-
ښخوالے:(ښخ-وا-لے)اسم- بوختوالے-
ښخول:(ښه-خه-وَل)مصدر متعدی- په زمکه کښې پټول- دفن کول- ړوبول-
ښخون:(ښه-خه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ښخول-

ئ" (ځی-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ښخونکے:(ښه-خه-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښخول-

ښخونګ(ښه-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښخول-

ښخونه:(ښه-خه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښخول-

ښخوونے:(ښه-خه-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم لوبه- ګلو ډنډا- ګلی ډنډا- اپری کاکش- (۲)پتلئ، ګوډاګے یا په کاغذ لیکلے تش نوم چې د یو څو خبرو د پاره پرې منتر پوکی او بیا ې په زمکه کښې ښخوی-

ښخوونے:(ښه-خه-وو-نے)اسم فاعل/صفت- وګورئ ښخول-

ښخوۀ:(ښه-خه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښخول-

ښخه:(ښه-خه)اسم- واحد- مؤنث- خزانه- (افغانستان)-

ښخینه:(ښه-خې-نه)اسم- واحد- مؤنث- د ښخې خور- ښینې-

ښخېدل:(ښه-خې-دل)مصدر لازم- دفن کېدل- په زمکه کښې ښخېدل- ډوبېدل- ننوتل- بو ټېدل- پټېدل- ټومبل کېدل-

ښخېدن:(ښه-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښخېدل-

ښخېدنګ:(ښه-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښخېدل-

ښخېدنه:(ښه-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښخېدل-

ښخېدونکے:(ښه-خې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښخېدل-

ښخېدۀ:(ښه-خې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ښخېدل-

ښرا:(ښه-را)اسم- واحد- مؤنث- ښېرا- ازار- بددعا-

ښرانګه:(ښرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- څانګه- ښاخ- څانګوړی-

ښرغلے:(ښر-غه-لے)اسم- واحد- مذکر- د مېږو سورے- د مېږو کور-

ښرکنی:(ښر-کۀ-نی)اسم- اکری- اکره- کرښنی- خرکنی- کنډواله- خرابه- ویرانه-

ښرکنی:(ښر-کۀ-نی)اسم- وګورئ ښرکنی-

ښرن:(ښه-رن)صفت- ترخوبی- شورنه- ښوره زمکه- ښرنه زمکه- زیمی زمکه- شوره زار-

ښرنه:(ښه-رۀ-نه)صفت- مالګینه- ترخه- خوره نګ- تروه- خوره- خورن-

ښروه:(ښه-رۀ-وه)اسم- واحد- مؤنث- د یوې وني نوم چې لرګی نه ې لینده جوړولے شی- (خروه)-

ښره:(ښ-ره)صفت- شوره- ښوره-

ښره مغزه:(ښ-ره-مغ-زه)صفت- ښوره زمکه- شوره زار-

ښکار:(ښکار)اسم- واحد- مذکر- د مرغانو یا ځناورو نیونه یا ویشتنه-

ښکار تړونے:(ښکار-ته-ړو-نے)اسم- هغه مزے یا پټی چې د زین شا ته د ښکار تړلو د پاره لګېدلي وی- پړے- تسمه- کنجوغه-

ښکارخن:(ښکار-خن)صفت- ښکاری- ښکار کونکے-

ښکارځے:(ښکار-ځے)اسم- واحد- مذکر- ښکارځای- د ښکار کولو ځای-

ښکارزن:(ښکار-زن)صفت- ښکاری-

ښکارغالے:(ښکار-غه-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځای چې ښکار پکښې کولے شی- ښکارګاه-

ښکارکونکے:(ښکار-که-ورن-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکاری-

ښکارګاه:(ښکار-ګاه)اسم- واحد- مذکر-شکارګاه- منا- هغه ځای چې ترې نه ښکار کولے شی-

ښکارل:(ښکا-رل)مصدر- ښکار کول-

ښکارند:(ښکا-رند)اسم صفت- واحد- مذکر- مشهور- څرګند- نمایان- واضحه- په ډاګه- ښکاره- ځرګند- ښکارنده- ښکارندوئے-

ښکارندوئے:(ښکا-رن-دو-ئے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکارند-

ښکارنده:(ښکا-رن-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکارند-

ښکاروز:(ښکا-روز)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې کر کوی- دهقان- کسان-

ښکاروزتوب:(ښکا-روز-توب)اسم- واحد- مذکر- زمکه کرنه- دهقانی- فصل کرنه- پوله- پټے-

ښکاروزی:(ښکا-رو-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښکاروزتوب-

ښکارول:(ښکا-ره-ول)مصدر متعدی- (۱)په نښه کول- ښکار کول- (۲)څرګندول- ظاهرول- ښودل- برڅېره کول-

ښکارون:(ښکا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښکارول-

ښکارونکے:(ښکا-ره-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکارول-

ښکارونګ:(ښکا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکارول-

ښکارونه:(ښکا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکارول-

ښکاروۀ:(ښکا-ره-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښکارول-

ښکاره:(ښکا-ره)صفت- ظاهر- څرګند- په ډاګه- واضح-

ښکاری:(ښکا-ری)صفت/فاعل- هغه څوک چې ښکار کوی- ښکار کونکے- ښکارزن- ښکارخن- ونې-

ښکارېدل:(ښکا-رې-دل)مصدر لازم- (۱)په نښه کېدل- (۲)څرګندېدل- معلومېدل- ښکاره کېدل- په نظر راتلل- بربنډېدل-

ښکارېدن:(ښکا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښکارېدل-

ښکارېدنګ:(ښکا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکارېدل-

ښکارېدنه:(ښکا-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکارېدل-

ښکارېدونکے:(ښکا-رې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکارېدل-

ښکارېدۀ:(ښکا-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښکارېدل-

ښکالو:(ښکا-لو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پښو اواز- (۲)کش کړپ- کنګوسے- پس پسے- سرګوشی- (۳)علامه- اثر- نښه-

ښکالوه:(ښکال-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تکرار- بحث- ایری باری- ایری پېری- دیتے- (۲)شخړه- سخته- کړاو- تکلیف- (۲- صفت)سخت- ګران- مشکل-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

ښکانځه:(ښکان-ځه)اسم- واحد- مؤنث- زيږه- کنځل- بکواس- سپکه ژبنا- بده وينا- شکانځه- بدرد -

ښکتنے:(ښکه-ته-نے)صفت- دُ ښکته- ښکته- لاندينے-

ښکته:(ښکه-ته)صفت- (۱)لاندې- ښکتنے- زيرين- (۲)مغلوب-

ښکته پورته:(ښکه-ته-پور-ته)صفت- مرکب- لاندې باندې- لوړ ژور- نشيب و فراز- هسک و ټيټ-

ښکته والے:(ښکه-ته-وا-لے)اسم- لاندې والے- ټيټوالے-

ښکر:(ښکر)اسم- واحد- مذکر- دُ غوئي، سنډا، چېلي وغېره په سر کښې راختلے دُ هډوکي سخت ښاخ- جمع ښکرونه/ښکران-

ښکر:(ښکر)اسم- واحد- مذکر- دُ نانئ دُ يو کالي نامه چې دُ وهلي رګ نه پرې وينه وباسي-

ښکرور:(ښکهٔ-ره-وَر)صفت- ښکري- ښکرے- (۱)چې ښکرونه لري- دُ ښکرونو خاوند- (۲)طاقتور- ښاخور- مؤنث ښکروره-

ښکرۍ:(ښکه-رۍ)صفت- (۱)وګورئ ښکرور- (۲)مؤنث- وګورئ ښکري-

ښکرۍ:(ښکه-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شکرۍ- ټوکرۍ- وړوکې ټوکرۍ- ښکري-

ښکرے:(ښکه-رے)صفت- وګورئ ښکرور-

ښکل:(ښکل)مصدر متعدي- (۱)کښل- ليکل- تحريرول- (۲)ايستل- ختمول- دُ څهٔ کار نه ايستل-

ښکل:(ښکل)مصدر- (۱)پـپه اخستل- کوکۍ اخستل- مچې کول- چپې اخستل- وګورئ ښکلول- (۲)بيه- مچه- بوسه-

ښکلا:(ښکو-لا)اسم- واحد- مؤنث- حسن- ښايست- ښائست-

ښکلل:(ښکو-لل)مصدر متعدي- ښکلے کول- ښائسته کول- شکلل- جوړول-

ښکللے:(ښکو-لهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکلل-

ښکلو:(ښکو-لو)اسم- واحد- مذکر- نښه- داغ-

ښکلوکی:(ښکو-لو-کی)اسم تصغير- دُ ماشوم دُ پاره دُ مينې تورے- ښائسته-

ښکلول:(ښکو-له-وَل)مصدر متعدي- (۱)چـپې کول- چومل- پپې اخستل- کوکۍ اخستل- (۲)ښائسته کول-

ښکلون:(ښکو-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ښکلول-

ښکلونکے:(ښکو-له-وَون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکلول-

ښکلونګ:(ښکو-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکلول-

ښکلونه:(ښکو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکلول-

ښکلوهٔ:(ښکو-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښکلول-

ښکلي:(ښکو-لي)صفت- جمع- مذکر- دُ ښکلے جمع- مؤنث ښکلې-

ښکلي:(ښکهٔ-لي)صفت- کښلي- ليکلي شوي-

ښکلېدل:(ښکو-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)چپې کېدل- چومېدل- (۲)ښائسته کېدل-

ښکلېدن:(ښکو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ښکلېدل-

ښکلېدنګ:(ښکو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکلېدل-

ښکلېدنه:(ښکو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکلېدل-

ښکلېدونکے:(ښکو-لې-دَوَن-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکلېدل-

ښکلېدهٔ:(ښکو-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښکلېدل-

ښکلے:(ښکو-لے)صفت- ښائسته- حسين- پېمخے-

ښکلے:(ښکهٔ-لے)صفت- وګورئ کښلے- ليکلے-

ښکلے توب:(ښکو-لے-توب)اسم- ښائست- حسن- ښکلا- خوبصورتي-

ښکنځا:(ښکَن-ځا)اسم- واحد- مؤنث- ښکنځل- کنځل- بدرد- زيږې- دشنام- سپورې ستغې-

ښکنځل:(ښکَن-ځَل)مصدر- (۱)بدرد ونيل- زيږې کول- کنځل- سپکول- (۲)اسم- واحد- مذکر- بدرد- زيږې- ښکنځا-

ښکنځلے:(ښکَن-ځهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکنځل-

ښکنځن:(ښکَن-ځَن)حاصل مصدر- وګوئ ښکنځل-

ښکنځنه:(ښکَن-ځهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکنځل-

ښکنځونکے:(ښکَن-ځون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکنځل-

ښکنځونکو:(ښکَن-ځون-کو)صفت- کنځل مار-

ښکنول:(ښکه-نه-وَل)مصدر- کښېنول- لګول- ودرول- (عاميانه)-

ښکوم:(ښکوم)اسم- واحد- مذکر- پند- نصيحت-

ښکومے:(ښکو-مے)صفت- خېرخواه- نېک خوا-

ښکونکے:(ښکون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- کاتب- ليکونکے- کښونکے-

ښکوږے:(ښکهٔ-وږے)اسم- تحرير- ليک- ليکنه- کښنه-

ښکيني وژے:(ښکي-ني-وَه-ژے)اسم- لوې وژے- شارګ- غټ رګ-

ښکينے:(ښکي-نے)صفت- مذکر- لاندينے- ښکتنے- ښکته ته منسوب- ښکيه- ښکې- کوزنے- لرنے- کوزتنے-

ښکيه:(ښکيه)صفت- ښکې- لښکې- لاندې- کوز- لر-

ښکې:(ښکې)صفت- لاندې- ښکته- کوزه- ښکيا- ښکينے-

ښکېښودل:(ښکې-ښو-دَل)مصدر- کښېښودل- ايښودل- يښودل- زدل- ازدل- کېږدل- ايښل- کېښتل-

ښکېل:(ښکېل)صفت- دُ پښو نه تړلے- کېر- بنديوان- راايسار- بې وسه- مجبور-

ښکېلول:(ښکې-له-وَل)مصدر متعدي- دُ پښو نه تړل- کېرول- بنديوان کول- راايسارول- مجبورول- بې وسه کول-

ښکېلون:(ښکې-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلول-

ښکېلونکے:(ښکې-له-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکېلول-

ښکېلونګ:(ښکې-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلول-

ښکېلونه:(ښکې-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلول-

ښکېلوهٔ:(ښکې-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلول-

ښکېلېدل:(ښکې-لې-دل)مصدر لازم- د پښو نه تړل کېدل- بنديوان کېدل- رااېسارېدل- ګېرېدل- مجبورېدل- بې وسه کېدل-

ښکېلېدن:(ښکې-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلېدل-

ښکېلېدنګ:(ښکې-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلېدل-

ښکېلېدنه:(ښکې-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلېدل-

ښکېلېدونکے:(ښکې-لې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښکېلېدل-

ښکېلېدهٔ:(ښکې-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښکېلېدل-

ښکلونے:(ښګ-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه کاڼے چې مرنکی پرې جوړولے شي-

ښل:(ښل)اسم- واحد- مذکر- اندرپایه- زینه- پوړۍ- پښانکی- پارسنګ- د لرګی زینه- اړګینه لار- ښېل-

ښلونه:(ښ-لو-نه)اسم- واحد- مؤنث- دانه- ننکی- کرمکه- کرمکی- شنخکي- شنجکی- ښنجکی-

ښمځ:(ښه-مځ)اسم- واحد- مذکر- غار- قدرتی غار- سمڅ- ګاره- سپونغاړے-

ښمر:(ښه-مر)اسم- واحد- مذکر- نفع- فائده- ګټه- سود- منافع-

ښنخرے:(ښن-خهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- تنخرے- تنزرے-

ښنخه:(ښن-خه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم دانه/ننکی- ښنخکی- ښنجکی- جمع ښنخې-

ښندکے سپے:(ښن-د-کے-سپے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښاندے سپے-

ښندل:(ښن-دل)مصدر- ښیندل- (۱)شیندل- دستل- (۲)ذرځ کول- (۳)قربانول-

ښندن:(ښن-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښندل-

ښندنګ:(ښن-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښندل-

ښندنه:(ښن-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښندل-

ښندونکے:(ښن-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښندل-

ښندونے:(ښن-دو-نے)فاعل/صفت- وګورئ ښندل-

ښندهٔ:(ښن-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښندل-

ښندې:(ښن-دې)اسم- جمع- مؤنث- ملنډې- چارلنډې- پیشاړې- ټوقې مسخرې-

ښنډک:(ښن-ډک)اسم- واحد- مذکر- د ملکانو یو قسم لوبه-

ښنزه:(ښن-زه)اسم- واحد- مؤنث- خنځه- ښنځه- یو خزنده-

ښنغلے:(ښن-غهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- مغانه- غمانه-

ښنک:(ښ-نک)اسم- واحد- مذکر- ښانک- خانک- د لرګی یا خاورې پرات-

ښنګ:(ښنګ)اسم- (۱)یخه او کلکه وینه- سنګ- ښنګ- (۲)هغه زمکه چې کنګل پرې پرېوتے وي-

ښنکے:(ښ-نه-کے)اسم تصغیر- وګورئ ښانک-

ښنګ:(ښنګ)اسم- واحد- مذکر- سنګ- چکه وینه- یخه وینه-

ښنګ:(ښنګ)اسم- واحد- مذکر- شنګ- ښنوش- خرې پاڼې لرونکې یوه ونه- (افغانستان)-

ښنګر:(ښنګ-کر)اسم- واحد- مذکر- ښانګر- ځانګه- (افغانستان)-

ښنګروښ:(ښنګ-روښ/ښنګ-کر-وښ)اسم- واحد- مذکر- د څپلی پیاړمه- ښنګراوښے- واښے- د څپلی غوټه-

ښنګره:(ښنګ-کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښنګرے-

ښنګرے:(ښنګ-کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سم- کیټې- پړکے- شنګرے- (۲)وګورئ ښونګرے- (۳)ښنګر- ښنګراښے- یو قسم بوټے- (۴)د جولا د تنستې یوه آله-

ښنګسر:(ښنګ-سر)اسم- واحد- مؤنث- مغانه- ښانګه- غمانه- ښنګسرے- ښنګښر- ښنغلے-

ښنګل:(ښنګ-ګل)اسم- واحد- مذکر- (۱)شنګل- شینګل- شګه او باجری لرونکے مرکب- شنګړ- شنګېړ- (۲)ښوره- شوره- ښنګله- ښره-

ښنګلي:(ښنګ-لي)صفت- مؤنث- هغه زمکه چې اُبه نهٔ راکاږي- سخته زمکه- کلکه زمکه-

ښنګلي مالګه:(ښنګ-لي-مال-ګه)اسم- واحد- مؤنث- له شورې جوړه شوې مالګه-

ښنګورۍ:(ښنګ-ګو-رۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه جینۍ چې لا چا ته په نوم شوې نهٔ وي- (۲)متیزه- شینګړه- ړنه-

ښنګۍ:(ښنګ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د پړی یا بل څهٔ ګول حلقه/ښنګړے چې د کډې بزې وغېره په څټ کښې اچولے شي- ونډر- څنګی- چنګی- غړوندے-

ښنه:(ښنه)اسم- واحد- مؤنث- ټوټه- حصه- جوړ- بند- ټکړه- عضو- اندام-

ښنه:(ښه-نه)اسم- واحد- مؤنث- پښه- ښانګه- د وروڼ دننی خوا- جمع ښنې-

ښنه:(ښنه)اسم- واحد- مؤنث- پښه پښه کونه- اندام اندام کونه- ښنه- بند بند- د ورانهٔ کونډی- د کوناټی هډوکے-

ښوانه:(ښو-وا-نه)اسم- واحد- مذکر- د ښون ونه- ښوون- شوانه- ښوانهٔ- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ ښوند-

ښوانهٔ:(ښو-وا-نهٔ)اسم- واحد- مذکر- د زېتون ونه- ښوانه- وګورئ ښوند-

ښوبه:(ښو-به)اسم- مؤنث- د اُبو شیردان- شیردمن- (افغانستان)-

ښوبے:(ښو-بے)صفت- مذکر- بې وسلې- غېر مسلح- بې اسلحې (سړے)-

ښوپه:(ښو-په)صفت- (۱)ناسنته- چې سنت شوے نهٔ وي- (۲)جاهل- شوپه- شوپړ-

ښوځل:(ښو-ځل)مصدر- (۱)سورے کول- سورے ایستل- تېځل- (۲)شلول-

ښوځن:(ښو-ځن)حاصل مصدر- وګورئ ښوځل-

ښوځنګ:(ښو-ځنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښوځل-

ښوځنه:(ښو-ځهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښوځل-

ښوځني:(ښو-ځه-ني)اسم- واحد- مؤنث- برمه- تېځي-

ښوڅونکے:(ښو-څون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوڅل-
ښوڅه:(ښو-څه)اسم- واحد- مؤنث- سورے- سوراخ- سوړه-
ښوڅه:(ښو-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ګرمی لۀ کبله پۀ بدن راختلې ننکی- ګرمکه- (۲- صفت)بې صبره- بې حوصلې-
ښودل:(ښو-دل)مصدر- ښیل- ښول- پۀ ګته کول- څرګندول- ښکاره کول-
ښودن:(ښو-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښودل-
ښودنګ:(ښو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښودل-
ښودنه:(ښو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښودل-
ښودونکے:(ښو-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښودل-
ښوده:(ښو-ده)اسم- ښودنه- ښینه- ښووه- ښیه-
ښودۀ:(ښو-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښودل-
ښور:(ښور)اسم- واحد- مذکر- (۱)مېږتون- ړومبکے- د مېږو د وسېدو ځاۍ- د مچو ړومبک-
ښور:(ښور)اسم- حرکت- ړق- خوزېدنه- شوه کېدنه- هاهو- هیاهو-
ښور:(ښور)اسم- (۱)سلطنت- باچائی- (۲)لویه قلعه- شاهی قلعه-
ښورکے:(ښو-ره-کے)اسم- وګورئ ښورے- تورښورے- تروکی- تره وکی- سورغوړے-
ښورل:(ښو-رل)مصدر- پۀ ښویه تلل-
ښورماغه:(ښور-ما-غه)صفت- ښوره زمکه- ښورنه-
ښورن:(ښو-رن)حاصل مصدر- وګورئ ښورل-
ښورند:(ښو-رند)صفت- خوزېدونکے- متحرک-
ښورنګ:(ښو-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښورل-
ښورنه:(ښو-رۀ-نه)صفت- مؤنث- ښوره- ښوره زمکه- ښورماغه-
ښورنه:(ښو-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښورل-
ښوروا:(ښور-وا)اسم- واحد- مؤنث- شوروا- شوربا- جمع ښورواګانې-
ښوروَل:(ښو-ره-وَل)مصدر متعدی- خوزول- حرکت ورکول- رپول- خوځول- (۲)خپرول- (۳)شیندل-
ښورولے:(ښو-ره-وۀ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښورول-
ښورون:(ښو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښورول-
ښورونکے:(ښو-رون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښورل-
ښورونکے:(ښو-ره-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښورول-
ښورونګ:(ښو-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښورول-
ښورونه:(ښو-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښورول-
ښوروۀ:(ښو-ره-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښورول-
ښوره:(ښو-ره)اسم صفت- هغه زمکه چې فصل نۀ کوی- زیمناکه زمکه- مالګینه زمکه- (۲)هغه سره چې د خاورې سره ګډه شوی وی- (۳)شوه-
ښوره ناک:(ښو-ره-ناک)صفت- ښورې وهلے- مالګین-
ښوری:(ښو-ری)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ځنګلی بوټے-

ښونکے:(ښونک-کے)صفت- ګډے- هغه چې پښه ئې لړه ګډه وی-
ښونه:(ښ-و-نه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ښوند-
ښووَل:(ښو-وَل)مصدر- ښودل- ښیَل- تعلیم ورکول-
ښوون:(ښو-ون)اسم- مذکر- د زېتون ونه- ښوند-
ښوون:(ښو-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښووَل-
ښوونځاۍ:(ښو-ون-ځاۍ)اسم- واحد- مذکر- مدرسه- مکتب-
ښوونکې:(ښو-ون-کې)صفت- مؤنث- استاذه- ښودونکې- (افغانستان)-
ښوونکے:(ښو-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښووَل-
ښوونګ:(ښو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښووَل-
ښوونه:(ښو-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښووَل-
ښوونه روزنه:(ښو-وۀ-نه-رو-زۀ-نه)اسم- تعلیم و تربیت-
ښوونی:(ښه-وو-نی)اسم- واحد- مؤنث- مسواکه ګته- د ګتې او منځې ګتې تر منځه ګته-
ښوهول:(ښو-هه-وَل)مصدر متعدی- دوکه کول- غلطول- غولول- تېر باسل- تېر ایستل- دروهل- ښویول-
ښوهولے:(ښو-هه-وۀ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوهول-
ښوهون:(ښو-هه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښوهول-
ښوهونکے:(ښو-هه-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوهول-
ښوهونګ:(ښو-هه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښوهول-
ښوهونه:(ښو-هه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښوهول-
ښوهوۀ:(ښو-هه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښوهول-
ښوهېدل:(ښو-هې-دل)مصدر لازم- دوکه کېدل- غلطېدل- غولېدل- تېروتل- ښونېدل- دروهېدل-
ښوهېدن:(ښو-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښوهېدل-
ښوهېدنګ:(ښو-هې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښوهېدل-
ښوهېدنه:(ښو-هې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښوهېدل-
ښوهېدونکے:(ښو-هې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوهېدل-
ښوهېدۀ:(ښو-هې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښوهېدل-
ښونېدانے:(ښوئ-دا-نے)صفت- مذکر- مهین ځاۍ- هغه ځاۍ چې سړے پرې ښونېږی- ښونېدونکے ځاۍ-
ښونېدل:(ښوه-ئ-دل)مصدر- وګورئ ښوېدل-
ښویکی:(ښوی-کی)اسم- واحد- مؤنث- د چړچړک یو قسم-
ښویکے:(ښوی-کے)صفت- مذکر- مکار- دوکه باز- چالاک- ښوے- سړے-
ښویند:(ښوه-یند)صفت- مذکر- ښونېدونکے- ښوئنده ځاۍ- ښوے- ښویه- صاف- لشم- ښویندے-
ښویندے:(ښوه-ین-دے)صفت- مهین- چې سړے پرې ښونېږی- وګورئ ښویندے-

ئ (ځی-رل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ښوی والے:(ښوی-وا-لے)اسم- (۱)خپله مرضی کونه- (۲)ښوے توب- لشم توب- (۲)چالاکی- لشمي-

ښويول:(ښوه-يه-ؤل)مصدر متعدی- (۱)الغزول- يو څيز يا بنيادم له پهٔ زمکه يا بل څيز پورې پهٔ لګېدلی حالت کښې حرکت ورکول- پهٔ لوند يا روغنی ځايْ دَ پښې بې قابو کول- بې حوصلې کول- وارخطا کول- (دَ زړهٔ يا پښو سره)- (۲)ګمراه کول- بې لارې کول- دوکه کول-

ښويولے:(ښوه-يه-وۀ-لے)اسم مفعول صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښويول-

ښويون:(ښوه-يه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښويول-

ښويونکے:(ښوه-يه-وون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښويول-

ښويونګ:(ښوه-يه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښويول-

ښويونه:(ښوه-يه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښويول-

ښويوۀ:(ښوه-يه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښويول-

ښويه:(ښوه-يه)اسم- پهٔ هواره سره ونيښه- روانی سره- (۲)صفت- مهين- اوار- وګورئ ښوے-

ښويه ښالاکه:(ښو-يه-ښا-لا-که)صفت- مؤنث- هغه دېوال چې ډېر مضبوط، وُچت او مهين وی-

ښوې تېرول:(ښه-وې-تې-ره-ول)مصدر- وګورئ غړچول-

ښوېدل:(ښوې-دل)مصدر لازم- ښوئېدل- (۱)الغزېدل- دَ پښو لهٔ خپله ځايه پهٔ آسانی سره حرکت کول او دَ هغې پهٔ نتيجه کښې راپرېوتل (خاص طور سره حادثاتی طريقې باندې)- دَ ابو يا بل کوم غوړ څيز پهٔ وجه غېر ارادی طور دَ پښې نهٔ ټينګېدل- (۲)پهٔ غلا لهٔ يوهٔ ځايه تلل- کشېدل- (۲)ګمراه کېدل- بې لارې کېدل-

ښوېدانکے:(ښوې-دان-کے)اسم- هغه ځايْ چې پښه پرې ښوئيږی-

ښوېدلے:(ښوی-دۀ-لے)اسم مفعول صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوېدل-

ښوېدن:(ښوې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښوېدل-

ښوېدنګ:(ښوې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښوېدل-

ښوېدنه:(ښوې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښوېدل-

ښوېدونکے:(ښوې-دون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښوېدل-

ښوېدۀ:(ښوې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښوېدل-

ښوے:(ښوے)صفت- (۱)خوشامدګر- چاپلوس- دوه رنګے- دوه مخے- ښوے (سړے)- (۲- اسم)راشپېل- راشبېل- (۲)ډډګے-

ښوے سړے:(ښوے-سه-ړے)صفت- ښوی پی- خپله مرضی کونکے سړے- ښوے-

ښه:(ښه)صفت- مؤنث- دَ ښهٔ مؤنث-

ښه:(ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اقرار- قول- لوظ- وعده- (۲- حرف)او- ټيک-

ښه بده:(ښه-به-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غم ښادی- راشه درشه- تګ راتګ- (۲)الوړه ژوره- سړه توده- دَ زمانې انقلاب-

ښه راغلې:(ښه-راغ-لې)کلمه- پخېر راغلې- ستړے مهٔ شې-

ښه راغلے:(ښه-راغ-لے)اسم- هرکلے- ستړی مشی-

ښه نولې:(ښه-نو-لې)اسم- واحد- مؤنث- يوه خوراکی دانه چې پهٔ ګټه راخيژی-

ښهٔ:(ښهٔ)صفت- واحد/جمع- مذکر- (۱)نېکی خوښونکے- نېکی پسند- نېک- (۲)اسم- ښېګړه- نېکی کونه-

ښهٔ بد:(ښهٔ-بد)اسم- خېر و شر- (۱)نېکی بدی- (۲)مال اسباب- مال متاع-

ښهٔ تر ښهٔ:(ښهٔ-تر-ښهٔ)اسم- ډېر ښهٔ- نسبتاً ښهٔ-

ښهٔ تره:(ښهٔ-ته-ره)متعلق فعل- پهٔ ښهٔ شان سره- ښهٔ طريقې سره-

ښهٔ توب:(ښهٔ-توب)اسم- ښهٔ والے- خوبی- نېکی- شرافت- ښهٔ خویٔ-

ښهٔ توښه:(ښهٔ-تو-ښه)اسم- ښهٔ سامان کنايه ده دَ ښهٔ عمل او اولاد نه-

ښهٔ خوانی:(ښهٔ-خوا-نی)اسم مرکب- بهادری- خوانمردی- سړيتوب- نرتوب- خوش اخلاقي-

ښهٔ چاروکے:(ښهٔ-چا-رو-کے)صفت- ښهٔ کار کونکے- ښهٔ لار ښودونکے-

ښهٔ چاره:(ښهٔ-چا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ښهٔ کار- جمع ښهٔ چارې-

ښهٔ چارے:(ښهٔ-چا-رے)صفت- ښه چاروکے- نېک عمله- نېک-

ښهٔ چارے:(ښهٔ-چا-رے)کلمه- ستړی مشی- پخېر راغلے- دَ خېر خواهی اظهار-

ښهٔ زړے:(ښهٔ-زۀ-ړے)صفت- رحمدل- لویٔ زړهٔ والا- دَ ښو اخلاقو خاوند- خوش طبع- زړهٔ سواندے-

ښهٔ ښندنه:(ښهٔ-ښن-دۀ-نه)اسم- خېرات- خرچ کونه-

ښه مرغ:(ښهٔ-مرغ)صفت- خوش نصيبه- نصيب خور- نېک فاله- ښه مرغے- خوش بخته- نېک بخته- نېک مرغه-

ښهٔ مرغے:(ښهٔ-مر-غے)صفت- وګورئ ښهٔ مرغ-

ښهٔ مرغی:(ښهٔ-مر-غی)اسم- نېک نصيبی- نېک فالی- خوش قسمتی- نېک بختی- نېک مرغی-

ښها:(ښه-ها)اسم- نعمت- بخښنه- بخشش-

ښهانه:(ښه-ها-نه)اسم- واحد- مؤنث- ښېګړه- ښېګڼه-

ښهر:(ښه-هر ښهر)اسم- واحد- مذکر- ښار- ښاريه-

ښهل:(ښهٔ-هل)مصدر- عاق کول- محروم کول- وېستل- ختمول-

ښهلے:(ښه-هۀ-لے)اسم صفت مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ښهل-

ښهن:(ښهٔ-هن)حاصل مصدر- وګورئ ښهل-

ښهنګ:(ښهٔ-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښهل-

ښهنه:(ښهٔ-هۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښهل-

ښهونکے:(ښهٔ-هون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښهل-

ښهۀ:(ښهٔ-هۀ)حاصل مصدر- وګورئ ښهل-

ښيالمې:(ښ-يال-مې)اسم- جمع- مؤنث- دَ خلې لاړې- لاړې- لياړې- ناړې- لاړې- دَ خلې لعاب-

ښيتا:(ښی-تا)اسم- برخېره مال- ځرګنده مال-

ښيخ:(ښيخ)اسم- واحد- مذکر- زمر لړونکے غنه- غنډل- لړمی- کوکی-

کوکیی-

ښیڅه:(ښي-څه)اسم- مؤنث- غرنیز سابهٔ- شړے- نرغوټ- خرښخے-

ښیښه:(ښي-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شیشه- (۲)یو قسم واښهٔ (شینکے) چې پهٔ واورینو علاقو کښې کیږی- جمع ښیښې-

ښیل:(ښه-یل)مصدر- ښودل- ښول- ښایل- پهٔ ګُته کول-

ښیلے:(ښه-یهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښیل-

ښیم:(ښیم)صفت- دٔ زنګ یا خیری لهٔ کبله نښتے- جام- نښتے- جامد-

ښیمی:(ښه-یه-می)اسم- معیار- دٔ اندازه کولو معیار-

ښین:(ښه-ین)حاصل مصدر- وګورئ ښیل-

ښینګ:(ښه-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ ښیل-

ښینه:(ښه-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښیل-

ښینه:(ښي-نه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ښځې خور- ښینې-

ښینې:(ښي-نې)اسم- واحد- مؤنث- دٔ ښځې خور- ښینه-

ښیول:(ښه-یه-ول)مصدر- ښویول- تېرول- مړل-

ښیون:(ښه-یه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښیول-

ښیونکی:(ښه-یون-کي)اسم صفت- مؤنث- استاذه- معلمه- (افغانستان)-

ښیونکے:(ښه-یه-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښیول-

ښیونکے:(ښه-یون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښیل-

ښیونګ:(ښه-یه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښیول-

ښیونه:(ښه-یه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښیول-

ښیونے:(ښه-یو-نے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښیول-

ښیوهٔ:(ښه-یه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښیول-

ښېځل:(ښې-ځل)مصدر- سېزل- سوزول- (افغانستان)-

ښېرا:(ښې-را)اسم- واحد- مؤنث- ازار- بددعا- سپېره خله خوخونه- جمع ښېرې-

ښېراز:(ښے-راز)صفت- مذکر- ښېرازه- (۱)تازه- شاداب- سرسبز- (۲)څورب- څرب- صحت مند- (۲)خوشحال- اباد-

ښېرازتوب:(ښے-راز-توب)اسم- مذکر- (۱)تازه والے- تازګی- ښېرازی- شادابی- (۲)څوربوالے- څربوالی- مستی- (۲)ترقی- خوشحالی-

ښېرازتیا:(ښے-راز-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ ښېرازتوب-

ښېرازول:(ښے-را-زه-ول)مصدر متعدی- (۱)شادابول- تازه کول- سرسبزه کول- ترزتازه کول- (۲)څربول- غټول- (۲)ابادول- خوشحالول- وده ورکول-

ښېرازون:(ښے-را-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازول-

ښېرازونکے:(ښے-را-زه-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښېرازول-

ښېرازونګ:(ښے-را-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازول-

ښېرازونه:(ښے-را-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازول-

ښېرازوهٔ:(ښے-را-زه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازول-

ښېرازه:(ښے-را-زه)صفت- وګورئ ښېراز-

ښېرازی:(ښے-را-زی)اسم- مؤنث- (۱)تازګی- شادابی- سرسبزی- (۲)خوشحالي- ترقي- ابادئ- (۲)څُربوالے- غټوالے-

ښېرازېدل:(ښے-را-زې-دل)مصدر لازم- (۱)تازه کېدل- شادابه کېدل- سرسبزه کېدل- شین کېدل- (۲)څربېدل- غټېدل- (۲)ابادېدل- خوشحالېدل- ترقی کېدل- زده کول-

ښېرازېدن:(ښے-را-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازېدل-

ښېرازېدنګ:(ښے-را-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازېدل-

ښېرازېدنه:(ښے-را-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازېدل-

ښېرازېدونکے:(ښے-را-زې-دون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښېرازېدل-

ښېرازېدهٔ:(ښے-را-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ښېرازېدل-

ښېرازے:(ښے-را-زے)اسم- واحد- مذکر- دٔ قلعه نه چاپېر بهرنے دېوال- دٔ قلعه نه راتاؤ دېوال-

ښېرون:(ښې-رون)اسم- واحد- مذکر- دٔ ښون پهٔ شان یوه غرنیزه وُنه- ښېر وُنه-

ښېرونه:(ښېر-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښېرون-

ښېروه:(ښېر-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښېرون-

ښېره:(ښې-ره)اسم- واحد- مؤنث- بددعا- ازار- ښېرا-

ښېرې ازار:(ښې-رې-آ-زار)اسم مرکب- ښېرې- بدرد- ګوښ ازار- سر سرتورونه- بددعا-

ښېګړه:(ښې-ګهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- نېکی- فائده- نفع ورکونه- دٔ چا سره ښهٔ کونه- احسان- درښتن-

ښېګنیوال:(ښې-ګڼ-وال)صفت- فائده من- (افغانستان)-

ښېګنه:(ښې-ګهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښېګړه-

ښېلی:(ښې-لی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- عاقه شوې- بدفعله- کنجره- بدعمله-

ښېیل:(ښې-یل)مصدر- ښودل- ښوول- ښول-

ښېین:(ښې-ین)حاصل مصدر- وګورئ ښېیل-

ښېینګ(ښې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ ښېیل-

ښېینه:(ښې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ښېیل-

ښېیونکے:(ښې-یون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ ښېیل-

ښے:(ښے)اسم- واحد- مذکر- دٔ کین(کس) ضد-

ښے لاس:(ښے-لاس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ کس لاس ضد- سم لاس- (۲)مددګار- ملګرے- کلک ملګرے-

ص:(صاد)دَ پښتو دَ حروفِ تهجي دَ پنځى ځليريشتم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب ۸۰ دے۔

صابانه:(صا-با-نه)اسمِ صفت- وَګوریٔ صاحبانه۔

صابانهٔ:(صا-با-نهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ "پهٔ" یا دَ "دَ" دَ راتلو پهٔ وجه دَ صابون نه صابانهٔ- لکه دَ بېلتون نه بېلتانهٔ۔

صابر:(صا-بر)اسم صفت- واحد- مذکر- صبرناک- دَ صبر څښتن- دَ حارص متضاد- صبر کونکے- جمع صابران۔

صابون:(صا-بون)اسم- واحد- مذکر- دَ وازدې یا دَ تېلو او نورو کېمیایٔ مرکباتو پهٔ یوځایٔ کولو یو مرکب چې دَ بدن او جامو دوارو دَ صفایی دَ پاره پکارولے شي۔

صابون دانه:(صا-بون-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ صابون ابشودو ونے۔

صابوني:(صا-بو-ني)اسم- واحد- مؤنث- مغه توده او نرمه کوره چې دَ کړی نه اترې ته دَ راغرخولو پهٔ وخت ښهٔ وېکولے شي او بیا دَ یو خاص شکل ورکولو نه پس او دَ وچې مېوې دَ کېولو نه پس دَ خوند دَ پاره خورلے شي۔

صاحب:(صا-حب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملګرے- اشنا- دوست- صېب- مشر- سردار- حاکم- (۲)دَ تعظیم کلمه چې دَ خطاب پهٔ وخت دَ نوم سره لګولے شي- جمع صاحبان۔

صاحب:(صا-حب)صفت- واحد- مذکر- لرونکے- خاوند- قابض- لکه صاحب اخلاق۔

صاحبانه:(صا-ح-با-نه)اسم صفت- دَ صاحب سره متعلق- دَ صاحب پهٔ شان۔

صاحب حق:(صا-ح-ب-حق)اسم صفت- مرکب- مذکر- دَ حق څښتن- صابیق- مُلا- استاذ- دَ حق خاوند۔

صاحب منصب:(صا-ح-ب-من-صب)اسم صفت- مرکب- مذکر- دَ لوئ عهدې خاوند- مغه څوک چې پهٔ لویه عهده باندې کار کوي۔

صاحبي:(صا-ح-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خاوندي- مالکي- آقائي- (۲)دَ انګورو یو قسم۔

صاحت:(صا-حت)اسم- واحد- مذکر- حسن- ښکلا- ښایسټ- زیبائي- سپین والے- ښائست- ښکلے والے۔

صادر:(صا-در)اسم صفت- واحد- مذکر- جاري- جاري کړے شوے- نافذ- استولے شوے- لېږلے شوے۔

صادرات:(صا-د-رات)اسم- واحد- مذکر- مغه تجارتي سامان چې دَ یو ملک نه بل ته استولے شي- دَ ملک نه بهر وتونکے څیز یا څیزونه۔

صادراتي:(صا-د-را-تي)صفت نسبتي- دَ ملک نه بهر استونکے- دَ ملک نه وتونکے- دَ صادرات سره نسبت لرونکے۔

صادرول:(صا-د-ره-ول)مصدر متعدي- لېږل- استول- نافذول۔

صادرېدل:(صا-د-رې-دل)مصدر لازم- لېږل کېدل- استول کېدل۔

صادق:(صا-دق)صفت- واحد- مذکر- رښتونے- راستباز- رښتونے۔

صادقانه:(صا-د-قا-نه)صفت نسبتي- صادق سره متعلق۔

صاعقه:(صا-ع-قه)اسم- واحد- مؤنث- تندر- اسماني بجلي- ټکه- خرسه۔

صاف:(صاف)صفت- واحد- مذکر- صفا- سوتره۔

صاف شکن:(صاف-ش-کن)اسم مرکب- مذکر- غربین- غرابین- یو پخوانے ټوپک- (افغانستان)۔

صافول:(صا-ف-ول)مصدر متعدي- پاکول- صفا کول- سوتره کول۔

صافي:(صا-في)اسم- واحد- مؤنث- دَ صفایي کپړه- مغه کپړه چې صفائي پرې کولے شي- جاړن۔

صافېدل:(صا-فې-دل)مصدر لازم- پاکیزه کېدل- پاکېدل- صفا کېدل۔

صالح:(صا-لح)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نېک- پرهېزګار- ښهٔ سړے- دَ یو پیغمبر نوم مبارک۔

صامت:(صا-مت)اسم صفت- واحد- مذکر- خاموش- چپ چاپ- چپ- غلے- پټ خلے- غېر ناطق۔

صانع:(صا-نع)صفت- واحد- مذکر- کاریګر- جوړونکے۔

صائب:(صا-ئب)اسم صفت- واحد- مذکر- محکم- نېغ- رښتونے- نېغ تلونکے- رسېدونکے۔

صائم:(صا-ئم)اسم صفت- واحد- مذکر- روژه ساتونکے- روژه دار- روژه پهٔ خُلهٔ- مغه څوک چې روژه يې نیولې وي۔

صبا:(صَ-با)اسم- واحد- مذکر-(۱) راتلونکې ورځ- سبا- (۲)سحر- (۲)بادِصبا- نسیم۔

صبا بېګا:(صَ-با-بې-ګا)اسم مرکب- سبا بېګا- سحر نماښام- شپه او ورځ- مر وخت۔

صباح:(صَ-باح)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سحر- (۲)ښکلے- ښائسته۔

صباحت:(صَ-با-حت)اسم- واحد- مذکر- ښائست- حُسن۔

صباح مردان:(صَ-باح-مر-دان)اسم مرکب- (۱) سحر مردان- ساری مردان- سار مردان- (۲)سحر سبا- سحر وختي- سوړی سار۔

صباحي:(صَ-با-حي)اسم- واحد- مذکر- سبائي- سار سبا- سحر سبا- سحر وختي- صباح مردان- دَ سحر وخت۔

صباحینے:(صَ-با-حي-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- سبانے۔

صباغ:(صَ-باغ)اسم صفت- واحد- مذکر- رنګرېز- رنګ ورکونکے۔

صباغت:(صَ-با-غت)اسم- واحد- مذکر- رنګرېزي۔

صبانارے:(صَ-با-نا-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- سبانارے- (۲)سحرني خوراکه- ناشته۔

صباون:(صَ-با-وون)اسم- واحد- مذکر- دَ سبا علامه- دَ سحر مغه رڼا چې دَ سحر پیغام راوړي- سباوون۔

صبح:(صَ-بح/صُبح)اسم- واحد- مذکر- سحر- سبا۔

صبحدم:(صَ-بح-دم)اسم- واحد- مذکر- دَ نمر دَ راختو نه مخکښې وخت- سباوون- دَ سحر وخت- سباګون۔

صبح صادق:(صُبح-صا-دق)اسم مرکب- رڼې ګهيځ- سپين ګهيځ- سپين سار- ملابانګ وخت- د سحر نه مخکښې چې رڼا خوره نه وي-

صبح کاذب:(صُب-ح-کا-ذب)اسم مرکب- واحد- مذکر- سوړ ګهيځ- سپېرهٔ ګهيځ- دَ صبح صادق ضد-

صبر:(صَ-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)زغم- برداشت- (۲)سکته- ودرېدنه-

صبردارو:(صَ-بر-دا-رُو)اسم مرکب- مُصبر- هغه تراخهٔ دارو چې ماشومان پرې دَتی نه اړولے شي-

صبرسقوطری:(صَ-بر-س-قوط-ری)اسم مرکب- مؤنث- يوه ترخه دوائي-

صبرناک:(صَ-بر-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- صابر- بردبار- حليم طبع- دروند خوږ-

صبرول:(صَب-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)منع کول- ودرول- ايسارول- (۲)تسلي ورکول- دلاسه ورکول-

صبرون:(صَب-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ صبرول-

صبرونکے:(صَب-ره-وَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع صبرونکي مؤنث صبرونکې- وګورئ صبرول-

صبرونګ:(صَب-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ صبرول-

صبرونه:(صَب-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ صبرول-

صبرېدل:(صَب-رې-دل)مصدر لازم- (۱)تسلي کېدل- صبر کېدل- برداشت کېدل- (۲)ودرېدل- منع کېدل-

صبرېدن:(صَب-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ صبرېدل-

صبرېدنګ:(صَب-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ صبرېدل-

صبرېدنه:(صَب-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ صبرېدل-

صبرېدونکے:(صَب-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع صبرېدونکي- مؤنث صبرېدونکې- وګورئ صبرېدل-

صبوحی:(صَ-بو-حی)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر شراب-

صبور:(صَ-بور)اسم صفت- واحد- مذکر- صابر- صبر کونکے-

صبوری:(صَ-بو-ری)اسم- واحد- مؤنث- صبر- برداشت- تحمل-

صبيح:(صَ-بيح)اسم صفت- واحد- مذکر- شائسته- ښکلے-

صحابه:(صَ-حا-به)اسم- جمع- مذکر- دَ محمد صلی الله عليه وسلم ملګری- اَصحاب-

صحابی:(صَ-حا-بی)اسم- واحد- مذکر- دَ "صحابه" واحد- وګورئ صحابه-

صحاح سته:(صَ-حا-ح-ست-ته)اسم مرکب- دَ احاديثو شپږ معتبر کتابونه- بُخاری شريف، مسلم شريف، ترمذی شريف، ابوداود، ابن ماجه او نسائی-

صحاف:(صَ-حاف)اسم- واحد- مذکر- کتاب ګنډونکے- جلدساز- بائنډر- کتاب پلور-

صحافت:(صَ-حا-فت)اسم- واحد- مذکر- دَ اخبار يا رسالې سره متعلق کار- دَ صحافی کار-

صحافی:(صَ-حا-فی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ صحافت کار کونکے-

صحبت:(صُح-بَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مجلس- مُبلس- ګپ شپ- خبرې اترې- ملګرتيا- دوستي- (۲)کوروالے- هم بستری- (۳)پهٔ شريکه پېښه جوړونه- دَ ږېږوکسانو پهٔ يوځائ سره روټي خوړنه-

صحت:(صِ-حَت)اسم- واحد- مذکر- روغوالے- جوړوالے- تندرستي- روغه سېه-روغ صورت-

صحتمند:(صِ-حَت-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- روغ- جوړ- ساز- ټيک- تندرُست-

صحرا:(صَح-را)اسم- واحد- مؤنث- بېديا- دشت- بيابان- شاړه- ډاګه-

صحرانشين:(صَح-را-نه-شين)اسم صفت- واحد- مذکر- صحرائی- دَ صحرا وَسېدونکے- بېديائی-

صحرائی:(صَح-را-ئی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ صحرا وَسېدونکے- بېديائی- دَ بېديا وَسېدونکے-

صحن:(صَ-حَن)اسم- واحد- مذکر- انګڼ- غولے-

صحو:(صَ-حو)اسم- واحد- مذکر- هوښيارتيا- هُښيارتيا-

صحيح:(صَ-حيح)اسم صفت- واحد- مذکر-(۱)سم- سم دم- بې غلطی- سالم- (۲)وګورئ درست-

صحيح سلامت:(صَ-حی-س-لا-مَت)اسم صفت- مرکب- روغ رمټ- تکړه تيار- ټيک ټاک- پوره پهٔ پوره- سالم- مکمل- پهٔ خير خيريت-

صحيفه:(صَ-حی-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کتاب ليکلې شوې صفحه- (۲)اخبار- خط-

صد:(صد)اسم عدد- سل- ۱۰۰-

صدا:(صَ-دا)اسم- واحد- مذکر- اواز- نعره- ناره- غږ- ږغ-

صدارت:(صَ-دا-رت)اسم- واحد- مذکر- مشری- بزرګی- لوئ والے-

صدارتی:(صَ-دا-ر-تی)صفت نسبتی- دَ صدارت سره منسوب-

صداع:(صَ-داع)اسم- واحد- مذکر- سرخوږے- دَ سر درد-

صداقت:(صَ-دا-قت)اسم- واحد- مذکر- اخلاص- رښتيا- رښتنولي- رېشتينولي- رېښتينتوب- رېشتينتوب-

صدبرګ:(صَد-بَرګ)اسم- مذکر- سل پاڼے- يو قسم ګل چې سل پاڼې لري-

صدچندان:(صَد-چن-دان)اسم صفت- مرکب- ډېر- ډېر زيات-

صدر:(صَ-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)سينه- (۲)سردار- بزرګ- مشر- دَ ملک ائينی مشر- (۳)مينځ- (۴)اوچتوالے- (۵)دارالخلافه- دَ فوج دَ وَسېدوځائ-

صدراعظم:(صد-رې-اع-ظم)اسم صفت- مرکب- وزيراعظم- مختاراعظم- ستر صدر-

صدری:(صد-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واسکټ- بې لستوڼو لنډ کوټ- سينه بند- (۲)دَ صدر پيشه-

صدف:(صَ-دف)اسم- واحد- مذکر- (۱)سيپی- سيپ- کَنجکه- (۲)يو اوچت ځائ- دَ ډېوال يا دَ غرهٔ څوکه يا دَ ټولونه اوچت ځائ- (۲)هغه پياله چې شراب پکښې څښلے شي-

صدق:(ص-دق/صدق)اسم- واحد- مذکر- ریښتیا- رښتیا- رېښتیا- رښتیا- خلوص-

صدقه:(ص-دَ-قه)اسم- واحد- مؤنث- خیرات- دَ راتلونکې بلا دَ مخ نیوی دَ پاره خیرات کونه- جمع صدقې-

صدمه:(صد-مه)اسم- واحد- مؤنث- حادثه- دُک- دوک- واقعه- چا ته غم رسېدنه- جمع صدمې-

صدور:(صُ-دُور)اسم- جمع- مذکر- وګورئ صدر-

صدیق:(صِ-دیق)اسمِ صفت- واحد- مذکر- رښتونے- رېښتونے- ډېر رېښتونے-

صدی:(ص-دی)اسم- واحد- مؤنث- سل کاله- پېړۍ- جمع صدی-

صراحت:(صَ-را-حَت)اسم- واحد- مذکر- ظاهرونه- وضاحت کونه- ښکاره کونه- څرګندتیا-

صراحتاً:(صَ-را-ح-تَن)متعلق فعل- په تفصیل سره- پهٔ ازاده طریقې سره-

صراحی:(صَ-را-حی)اسم- واحد- مؤنث-(۱)یو قسم کوزه چې غاړه یې وَړده او خلهٔ یې تنګه وی او وېخ یې غټه او پلن وی خو څخوړے یې نهٔ وی- (۲)وَړد او ښائسته-

صراط:(ص-راط)اسم- واحد- مذکر- (۱)لاره- لیاره- (۲)دَ دوزخ دَ پاسه پول-

صراف:(صَ-راف)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)فضول خرڅه- فضول خرچه- ډېر خرڅ کوُنکے- (۲)دَ زرو سوداګر- دَ سرهٔ زر کاروبار کونکے- (۳)دَ کرنسی کاروبار کوُنکے-

صرافت:(صَ-را-فت)اسم- واحد- مذکر- کره کونه- ټنګونه- صحیح کونه-

صرصر:(صَر-صَر)اسم- واحد- مذکر- تېزه او ګرمه هوا- سیلی-

صرع:(ص-رَع)اسم- واحد- مذکر- مېرګی- یو رنځ چې بنیادم لږ ساعت له بې خوده شی او غټه پرې راشی-

صرف:(ص-رَف)متعلق فعل- خالی- فقط- ایله- خالص- مخلص- بس- مخص- تش- یواځې-

صرف:(صرف)اسم- واحد- مذکر- (۱)خرچ کونه- لګونه- (۲)بدلونه- الټه کونه- (۳)حادثه-

صرف:(صَرف)اسم- واحد- مذکر- دَ نحوې او صرف علم- ګرامری علم- دَ ګرامر علم- دَ حروفو دَ حرکاتوَ دَ ادل بدل او اړونې رااړونې معلومولو علم- ګرامری ګردان-

صرفه:(صَر-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کم خرڅ کونه- (۲)کفایت- (۳)ایله- احتیاط- دریغ-

صریح:(ص-ریح)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ظاهر- ښکاره- واضح- څرګند- روښانه-

صریحاً:(ص-ری-حَن)متعلق فعل- پهٔ ښکاره- پهٔ ظاهره-

صریر:(ص-ریر)اسمِ صوت- دَ قلم دَ لیکلو اواز- دَ پښو اواز- دَ دروازې دَ بندولو لرې کولو اواز-

صعب:(صَعب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سخت- مشکل- درونډ-

صعوبت:(صَ-عو-بَت)اسم- واحد- مذکر- سختی- مصیبت- سختهٔ-

صعود:(ص-عُود)اسم- واحد- مذکر- پورته ختنه- دَ حساب دَ علم دَ یوې قاعدې نوم-

صعودی:(صَ-عُو-دی)صفت نسبتی- وګورئ صعود- دَ حساب هغه قاعده چې ترتیب یې پهٔ پورته خېژی-

صغرا:(صُغ-را)اسم صفت- مؤنث- (۱)وړه- (۲)دَ ټولونه وړوکے څیز- (۲- اسم)دَ اهلِ منطق پهٔ اصطلاح کښې دَ شکل وړومبی قضیه-

صغیر:(ص-غیر)اسم صفت- واحد- مذکر- وړوکے- وړوکے هلک- مؤنث صغیره-

صف:(صف)اسم- واحد- مذکر- قطار- ترتیب- پره-

صفا:(ص-فا)اسم صفت- واحد- مؤنث- پاکیزه- پاک- سپېځلے- اوار-

صفا چټ:(ص-فا-چَټ)اسمِ صفت- مرکب- (۱)چټ صفا- بېخی صفا- سپین صفا- (۲)بېخی ختم- چورلټ ختم-

صفا سوتره:(ص-فا-سُوت-ره)اسمِ صفت- مرکب- پاک صاف- سپین صفا- پاک- بېخی پاک- سپېځلے- روڼ-

صفا صفا:(ص-فا-ص-فا)اسمِ صفت- واحد- مذکر- پاک پاک- بېخی صفا- سپین صفا- پاک ساک- پاک صاف- بالکل پاک-

صفائی:(ص-فا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پاکوالے- پاکی- پاکیزګی- سپېځلتوب- (۲)دلیل پېش کونه-

صفبندی:(صَف-بَن-دی)اسم مرکب- ترتیب- قطار جوړونه- صفونو له ترتیب ورکونه-

صفت:(ص-فَت)اسم- واحد- مذکر- تعریف- خوبی- ستائینه- خاصیت- خصوصیت-

صفت تړه:(ص-فَت-ت-ړه)اسمِ مرکب- پرابسته- پاربسته-

صفتی:(ص-ف-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ تعریف قابل- دَ صفت قابل- دَ ستائینې وړ-

صفحه:(ص-فه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کتاب دَ پاڼې یو مخ- یو طرف - جمع صفحې-

صفدر:(صف-دَر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ لښکر یا دَ صف ماتونکے-

صفدری:(صَف-دَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صف ماتونه- (۲- صفت)دَ صفدر سره منسوب-

صفر:(ص-فر)اسمِ عدد- (۱)نیشت- خالی- هېڅ- (۲)دَ حساب پهٔ علم کښې یې علامت " ۰ " دے-

صفر:(ص-فَر)اسم- واحد- مذکر- دَ قمری کال دوېمه میاشت- دَ چوری میاشت- دَ محرم نه وروستو میاشت- صفره- سپره-

صفرا:(صَف-را)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ زوړ طب مطابق دَ څلورو ګډوډ شویزتوکو کښې دَ یو توکی نوم چې رنګ یې زیړ وی- (۲)دَ یو رنځ نامه چې تروې تروې او شین رنګې باقی پکښې جاری وی- (۳)زیړے-

صفراوی:(صَف-را-وی)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې په چا د صفرا غلبه وی- د صفرا مریض-
صفره:(ص-ف-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ صفر-
صف شکن:(صَف-ش-کن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)قطار ماتونکے- لهٔ قطارونو نه وتونکے- (۲)غرابین- صاف شکن-
صفل:(ص-فَل)اسم صفت- واحد- مذکر- رېښتونے او خالص دوست- غوره- دَ ادم علیه السلام لقب-
صفوت:(ص-فُوت)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غوره- (۲)اسم- غوره والے- غوره توب-
صفیر:(ص-فیر)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ مارغانو اواز- دَ شپېلئ اواز-
صفیل:(ص-فیل)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ فصیل-
صقلی ګر:(صق-لی-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ صیقل ګر-
صک:(صَک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وهنه- ټکونه- (۲)قباله- بیه نامه- دستاویز-
صکوک:(ص-کُوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ زوره وهنه- ټکونه- (۲)قباله- دستاویز- بیه نامه وغیره لیکنه-
صلا:(ص-لا)اسم- واحد- مؤنث- دعوت- بلنه- راغښتنه-
صلابت:(ص-لا-بت)اسم- واحد- مذکر- مضبوطیا- استحکام- سختی-
صلاح:(ص-لاح)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مشوره- مصلحت- (۲)نیکی- اصلاح- تجویز- اراده-
صلاح کار:(ص-لا-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- مشیر- جرګیز- دَ صلاح او مصلحت ملګرے- مشوره ورکونکے- صلاح ورکونکے- جمع صلاح کاران-
صلاح مصلحت:(ص-لاح-مَص-ل-حَت)اسم مرکب- صلاح مشوره- جرګه مرکه-
صلاحیت:(ص-لا-حی-یت)اسم- واحد- مذکر- قابلیت- اهلیت- موافقت- موزونیت-
صُلب:(صُلب)اسم- واحد- مذکر- نسل- پُشت- نطفه- اولاد-
صلح:(صُ-لح)اسم- واحد- مؤنث- راضی نامه- روغه جوړه-
صلح جو:(صُل-حه-جو صُ-لح-جو)اسم صفت- واحد- مذکر- ایمن- امن پسند- قلار- جنګ جګړه نهٔ خوښونکے-
صلح صفائی:(صل-ح-ص-فا-ئی)اسم مرکب- روغه- صفائی کونه- دَ جګړې . خاتمه- خبره سپینونه- لانجه هوارونه-
صلحکار:(صُل-ح-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- صلح کونکے- روغه راوستونکے- اصلاح کونکے- جرګیز- درېم ګړے-
صله:(ص-له)اسم- واحد- مؤنث- بخښنه- انعام- ورکړه- بدل- بدله- عوض- بخشش- پیرزوینه-
صله رحمی:(ص-له-رح-می)اسم- واحد- مؤنث- ښهٔ سلوک-
صلی الله علیه واله وسلم:(صَل-لل-لا-هو-عه-لے-ه-وَ-سَل-لَم)دَ رسول الله صلی الله علیه واله وسلم دَ نوم یا دَ نوم اورېدو سره دا کلمات پهٔ تقریر او تحریر کښې وئیلے شی- چې معنئ ېٔ ده پهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم او پهٔ آل دَ رسول پاک دې دَ خدایٔ رحمت او سلام وی-
صلیب:(ص-لیب)اسم- واحد- مذکر- دار- پانسی- سولئ-
صلیبی:(ص-لی-بی)صفت نسبتی- دَ صلیب سره متعلق-
صماخ:(ص-ماخ)اسم- واحد- مذکر- دَ غوږ سُورے- دَ غوږ نلی- دَ غوږ سوړه-
صمد:(ص-مَد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بزرګ- مشر- لویٔ- (۲)بې نیاز- (۳)لوړ- ووچت- بُلند- (۴)دَ الله تعالی صفتی نوم-
صمصام:(صَم-صام)اسم- واحد- مذکر- توره- تېره توره-
صمیم:(ص-میم)صفت- واحد- مذکر- مُخلص- رېښتینے- دَ زړهٔ ملګرے-
صمیمیت:(ص-می-می-یت)اسم- واحد- مذکر- اخلاص- خلوص- مینه-
صناع:(ص-ناع)اسم صفت- واحد- مذکر- کاریګر- جوړونکے- معمار- هُنرمند-
صناعت:(ص-نا-عَت)اسم- واحد- مذکر- معماری- هُنرمندی- کاریګری- پېشه- کسب-
صنائع:(ص-نا-یع)اسم- واحد- مذکر- دَ صناعت جمع- وګورئ صناعت-
صندقوټے:(صَن-دَ-قو-ټے)اسم تصغیر- صندوق کوټے- وړوکے صندوق- صندکوټے- هړپے-
صندکچه:(صَن-دک-چه)اسم- واحد- مؤنث- صندوقچه- صندقچه- بکسه- صندوقچې- جمع صَندکچې-
صندل:(صَن-دل)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې لرګے ېٔ ډېر خوشبودار وی- چندن- نباتاتی نوم سېنټېلم البم (SANTALUM ALBUM) یا سېریم مرټی فولیم (SIRIUM MYRTIFOLIUM)-
صندوق:(صَن-دُوق)اسم- واحد- مذکر- بکس- سوټ کېس-
صندوقچه:(صَن-دُوق-چه)اسم- واحد- مؤنث- بکسه- صندوقچوټے- لاسی بکسه- ورکوټے صندوق- صَندقچه- صندقچې- صندوتکوټے- وړوکے ډبے- جمع صندوقچې-
صندوقچې:(صَن-دوق-چی)اسم تصغیر- صندوقچه- بکسه-
صندیک:(صَن-دیک)اسم- واحد- مذکر- جمع صندیکونه- صندوق- بکس-
صنع:(صَ-نع)اسم- واحد- مذکر- کاریګری- څهٔ څیز جوړونه-
صنعت:(صن-عَت)اسم- واحد- مذکر- هُنر- کسب- پېشه- کاریګری-
صنعتی:(صَن-ع-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ کار کسب- دَ هُنر- دَ صنعت سره متعلق-
صنف:(صنف)اسم- واحد- مذکر- جنس- نوع- قسم-
صنفی:(صن-فی)اسم صفت- واحد- مذکر- صنف سره متعلق-
صنم:(ص-نم)اسم- واحد- مذکر- (۱)بت- (۲)معشوق- محبوب-
صنم خانه:(ص-نم- خا-نه)اسم مرکب- بت خانه-
صنوبر:(ص-نو-بر)اسم- واحد- مذکر- دیار- نښتر- دَ چلغوزی بوټے- نباتاتی نوم- پینس روکسبرګی سارجنټ (PINUS ROXBURGHII SARGENT)-

صواب:(صَ-واب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سمے- درستي- روغوالے-
(۲- صفت)سم- درست- روغ-
صوابدید:(صَ-واب-دید)اسم- جمع- مذکر- رائې- صلاح- مشوره-
صُوبه:(صُو-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملك لویه حصه- دَ ضلعو او دَ پرېژنونو مجموعه-
صوبه دار:(صو-به-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ صوبې اختیارمن-
(۲)دَ فوځ یا دَ ملېشې عهدېدار-
صوبه داري:(صو-به-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ صوبه دار کار- دَ صوبه دار عهده-
صوت:(صَوت)اسم- واحد- مذکر- نعره- چغه- غږ- ژغ-
صُور:(صُور)اسم- واحد- مؤنث- شپېلۍ-
صورت:(صُو-رَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)شکل- مُوشاده- څهره- (۲)تصویر- حالت- کېفیت- (۳)وضع- ډول- شان- (۴)تدبیر- تجویز- موقع-
(۵)مثل- غُندې- (۶)انداز- قرینه- (۷)جامه- لباس- کړهٔ وړهٔ-
صورتګر:(صو-رت-ګر)اسم- واحد- مذکر- نقاش- تصویر جوړونکے- مصوِر-
صوري:(صو-ري)اسم- واحد- مؤنث- مادي- ظاهري- معنوي-
صوف:(صوف)اسم- واحد- مذکز- (۱)وړۍ- (۲)یو قسم نرمه کپړه-
صوفي:(صُو-في)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وړین لباس اغُستونکے- (۲)نېک او پرهېزګاره- عابد- زاهد- (۳)دَ تصوف دَ لارې لاروے-
صوفي ګري:(صو-في-ګهٔ-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ صوفیانو کار-
صوفیانه:(صوف-یا-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- روح سره متعلق- دَ مادې ضد- مذهبي- روحاني-
صولت:(صَوْ-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)رُعب- دبدبه- (۲)حمله- چپاؤ-
صوم:(صَوم)اسم- واحد- مؤنث- روژه-
صومعه:(صَو-م-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عبادت خانه- ګرجا- دَ عیسایانو دَ عبادت ځاې- (۲)لویه ټوپۍ-
صوندق:(صُون-دَق)اسم- واحد- مذکر- صندوق- بکس-
صهبا:(صَه-بـا)اسم- واحد- مذکر- سرهٔ شراب- دَ سپینو انګورو شراب-
صیاد:(صَی-یاد)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ښکاري- ښکار کوُنکے-
(۲)معشوق-
صیام:(صَی-یام)اسم- جمع- مذکر- دَ صوم جمع- روژې-
صیانت:(صِ-یا-نَت)اسم- واحد- مذکر- نګراني- نګهباني- حفاظت-
صید:(صید)اسم- واحد- مذکر- ښکار-
صیغه:(صی-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ فعل مختلف شکلونه چې دَ فاعل دَ جنس ، شمېر او حالت پهٔ وجه بدلیږي رابدلیږي- (۲)دَ شعیه ګانو دَ نکاح رسم- ایجاب وقبول-
صېف:(صېف)اسم- واحد- مذکر- اوړے- دَ ګرمۍ موسم-
صېفي:(صې-في)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ صېف سره منسوب-
صېقل:(صې-قل)اسم- واحد- مذکر- رڼونه- روڼونه- ځلکونه- ځلا ورکونه- زنګ لرې کونه- پاکونه- سپینونه- چمک ورکونه- پالش ورکونه-
صېقل ګر:(صې-قل-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- روڼونکے- ځلُونکے- پړقونکے- صېقل کُونکے-

ض:(ضاد/ضواد)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجي دَ پټې پنځویشتم او دَ عربي پنځلسم حرف - دا خاص دَ عربي ژبې حرف دے او په پښتو کښې په مغه الفاظو کښې راځي کوم چې دَ عربي نه پښتو ته راغلي دي- اواز يې دَ "ز"-

ضابط:(ضا-بِط)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حالات قابو کوُنکے- (۲)ساتندوئے- منتظم- ضبط کوُنکے- (۳)کوتوال- دَ پولیس سپائي-

ضارب:(ضا-رِب)اسم صفت- واحد- مذکر- ګوزار کوُنکے- وهونکے- ضرب ورکونکے-

ضال:(ضال)اسم صفت- واحد- مذکر- بې لارې- ګمراه- خوښېدلے-

ضامن:(ضا-مِن)اسم صفت- واحد- مذکر- مغه څوک چې دَ بل چا ذمه واری واخلي- ذمه وار- ضمانت کوُنکے- ضمانتي-

ضامني:(ضا-م-ني)اسم- واحد- مؤنث- ضمانت- ذمه واري-

ضائع:(ضا-يِع)اسم صفت- عبث- بېکاره- بې فائدې- فضول- خراب-

ضبط:(ضَ-بْط/ضبط)اسم- واحد- مذکر- (۱) انتظام- قابو- پابندي- (۲)اخیستنه- تړونه-

ضبطول:(ضَب-طَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)زوتول- یادول- بیا بیا ونیل- مشق کول- (۲)نیول- ګېرول- ایسارول- (۳)اخستل- تړول-

ضبطون:(ضَب-طَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ضبطول-

ضبطونکے:(ضَب-طَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ضبطونکي- مؤنث ضبطونکې- وګورئ ضبطول-

ضبطونګ:(ضَب-طه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ضبطول-

ضبطونه:(ضَب-طه-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ضبطول-

ضبطېدل:(ضَب-طې-دَل)مصدر لازم- (۱)قابو کېدل- قبضه کېدل- دَ لاسه وتل- (۲)ګېرېدل- ایسارېدل- (۳)اخستلے کېدل- تړلے کېدل-

ضبطېدن:(ضَب-طې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ضبطېدل-

ضبطېدنګ:(ضَب-طې-دَنګ)حاصل مصدر-وګورئ ضبطېدل-

ضبطېدنه:(ضَب-طې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ضبطېدل-

ضبطېدونکے:(ضَب-طې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ضبطېدونکي- مؤنث ضبطېدونکې- وګورئ ضبطېدل-

ضبطېده:(ضَب-طې-دَه)حاصل مصدر- وګورئ ضبطېدل-

ضخیم:(ضَ-خيم)اسم صفت- واحد- مذکر- کوږ مخ لرونکے- کوږخلے-

ضخامت:(ضَ-خا-مَت)اسم- واحد- مذکر- مضبوطوالے- مضبوطي- پېړوالے- جسامت- غټ والے-

ضخیم:(ضَ-خيم)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ- پېړ-

ضد:(ضد/ضَد)اسم- واحد- مذکر- مخالفت- سرکشي- هوډ- اړي-

ضد ځماني:(ضد-ځما-ني)اسم صفت- مرکب- ترکیبي مصدر- (۱)اړوپېچ- اړی کونه- ضد ضدې- بې اتفاقي- کینه ګری- دشمني- ټنټه- قصد- تکرار- جګړه- کینه او حسد- (۲)ډېټنګ بازي یا بهېربازي مقابله یا شرط-

ضدموني:(ضد-مو-ني)اسم- واحد- مؤنث- بګاښ- ثالثي- دربمګړتوب- دَ دوو کسو ترمینځه روغه راوستنه- روغه کونه-

ضدي:(ضَهٔ-دي)اسم صفت- واحد- مذکر- په خپله خبره ټینګ- سرکش- اړی مار-

ضدین:(ضَهٔ-دين)اسم صفت- جمع- مذکر- په خلاف- مدمقابل- مدّ مخالف- بالمقابل-

ضراب:(ضَ-راب)اسم صفت- واحد- مذکر- مغه څوک چې پیسې ټکې جوړوي- زرټاپونے- سکه جوړونکے- (م- عربي)-

ضرابخانه:(ضَ-راب-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ټکسال- دَ سکو جوړولو ځاۍ- دَ پیسو جوړولو ځاۍ-

ضرب:(ضَ-رَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وار- ګوزار- (۲)زخم- خوږ- (۳)دَ حساب دَ علم یوه قاعده-

ضرب المثل:(ضر-بُل-م-ثَل) متل- دَ مثال په شان-

ضربول:(ضَر-بَ-وَل)مصدر متعدي- دَ حساب په قاعده کښې ضرب ورکول-

ضربه:(ضَر-به)اسم- واحد- مؤنث- ګوزار- ګذار- حمله- وار- مټ- (کول مصدر)-

ضرر:(ضَ-رَر)اسم- واحد- مذکر- نقصان- تاوان- تکلیف- اذیت-

ضررناک:(ضَ-رَر-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- خطرناک- ضرر رسوُنکے- ضرري-

ضرري:(ضَ-رَ-ري)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ضررناک-

ضرغام:(ضَر-غام)اسم- واحد- مذکر- زمرے- مزرے- منزرے- شېر-

ضرور:(ضَ-رور)متعلق فعل- خامخا- په یقین سره- ارومرو-

ضرورت:(ضَ-رو-رَت)اسم- واحد- مذکر- حاجت- احتیاج-

ضروري:(ضَ-رو-ري)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- خامخا-

ضریر:(ضَ-رير)اسم صفت- واحد- مذکر- نابینا- ړوند-

ضریع:(ضَ-ريع)اسم صفت- واحد- مذکر- تریخ- زقوم- تریخ او بدبویه یو قسم ګیاه چې دَ سیند په غاړه ټوکیږي-

ضعف:(ضَعف)اسم- واحد- مذکر- کمزوري- ناتواني- بوډاتوب- کم علمي- جاهلیت-

ضعیف:(ضَ-عيف)صفت- کمزورے- ناتوان- بوډا- کم علمه- جاهل-

ضلالت:(ضَ-لا-لَت)اسم- واحد- مذکر- ګمراهي- بې لاري-

ضلع:(ضِل-عه)اسم- واحد- مؤنث- دَ صوبې یوه حصه-

ضلع خارج:(ضِل-عه-خا-رِج)اسم صفت- واحد- مذکر- ضلع بدر- دَ ضلعې نه شړلے شوے- ایستلے شوے-

ضلع دار:(ضِل-عه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ابهٔ خور دَ محکمې منتظم- انتظام کوُنکے-

ضم:(ضم)صفت- واحد- مذکر- یوځاۍ شوے- نښلولے شوے- ورتپلے شوے-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ي (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پيوست شوي- پيوند شوي-

ضماد:(ضِ-ماد)اسم- لېومل- دواني -پۀ اېو كښې يو ځاىٔ كونه- او پۀ بدن پورې كونه- پټى كونه-

ضمان:(ضَ-مان)اسم- واحد- مذكر- ضمانت- ذمه واري اخستنه- لاس وركونه-

ضمانت:(ضَ-ما-نت)اسم- واحد- مذكر- ذمه واري- ذمه اخستنه- ضمان-

ضمائر:(ضَ-ما-اير/ئر)اسم- جمع- مذكر- دَ ضمير جمع- ضميرونه-

ضمن:(ضِ-مْن)اسم- واحد- مذكر- (۱)لړ- بابت- حقله- سلسله- (۲)سره كېدنه- شموليت- شامليدنه- شركت-

ضمناً:(ضِم-نن)متعلق فعل- پۀ حقله- پۀ بابله- پۀ لړ كښې- پۀ سلسله كښې-

ضمني:(ضِم-ني)اسم صفت- دَ ضمن سره متعلق- دَ ضمن سره منسوب-

ضمه:(ضَ-مه)اسم- واحد- مؤنث- ( )پيښ- دَ پيښ حركت- ضم-

ضمير:(ضَ-مير)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ انسان دننه پټ صحيح فېصله كونكے يو روحانى قوت - جمع ضميرونه/ضمائر- (۲)هغه لفظ چې دَ اسم پۀ ځاىٔ استعمالولے كيږي-

ضميران:(ضَ-مي-ران)اسم- واحد- مذكر- كشمالو- كشمالے- ريحان- يو خوشبودار بوټے- نباتاتى نوم وَسيمم بيسيليكم (OCIMUM BASILICUM)-

ضميمه:(ضَ-مي-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زياتى لګولے شوے څيز- سېوا كړے شوے څيز- اضافى- (۲)هغه حصه چې دَ اصل څيز دَ پوره كېدو نه پس زياته كړے شي- دَ اخبار هغه اشاعت چې دَ مقرره اشاعت نه علاوه دَ خاص ضرورت پۀ وجه وكړے شي-

ضوابط:(ضَ-وا-بط)اسم- جمع- مذكر- قواعد- دستور- طريقې- دَ ضابطې جمع-

ضوطول:(ضو-طه-وَل)مصدر متعدى- يادول- شمېرل- دَ خيالاتو احاطه كول- پۀ ياد كښې راوستل- مشق كول-

ضوطون:(ضو-طه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ضوطول-

ضوطونكے:(ضو-طه-وون-كے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ضوطونكي- مؤنث ضوطونكې- وګورئ ضوطول-

ضوطونګ:(ضو-طه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ضوطول-

ضوطونه:(ضو-طه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ضوطول-

ضياء:(ضِ-يا)اسم- واحد- مذكر- رڼا- دَ نمر رڼا-

ضيافت:(ضِ-يا-فت)اسم- واحد- مذكر- مېلمستيا- ړوړې- بلنه- دعوت-

ضيف:(ضيف)اسم- واحد- مذكر- مېلمه-

ضيق:(ضيق)اسم- واحد- مذكر- تنګسيا- تكليف-

ضيقُ النّفس:(ضے-قُن-نَفس)اسم- واحد- مذكر- دمه- سالنډے- سابندى- دم كوتاني- يو قسم دَ سينې بيمارى-

ط:(طوي)حرف- د پښتو د حروف تهجي د پټي شپږويشتم او د عربي شپاړسم حرف- دا حرف په هغه لفظونو کښې استعماليږي چې د عربي نه پښتو ته راغلي وي-

طاخون:(طا-خون)اسم- واحد- مذکر- طاعون- تاوون- وبا- يو قسم متعدي مرض-

طارم:(طا-رم)اسم- واحد- مذکر- بالاخانه- برنے منزل-

طاس:(طاس)اسم- واحد- مذکر- جام- ښانک- لګن- پرات-

طاعت:(طا-عت)اسم- واحد- مذکر- بندګي- د خدایٔ تابعداری کونه-

طاعون:(طا-عون)اسم- واحد- مذکر- طاخون- تاوون- يو قسم متعدي مرض-

طاغي:(طا-غي)اسم صفت- واحد- مذکر- نامنونکے- سرکش- نافرمانه- نافرمان-

طاق:(طاق)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاخ- (۲)محراب- (۳)د جفت ضد- (۴- صفت)هوښيار- چالاک- ماهر- (۵)لاثاني- بې جوړې-

طاقت:(طا-قت)اسم- واحد- مذکر- زور- توان- وس- دم-

طاقتور:(طا-قت-ور)اسم صفت- واحد جمع- مذکر- طاقت لرونکے- وس لرونکے- زوراور-

طاقچه:(طاق-چه)اسم تصغير- تاخچه- تاخوړے- طاق- درے- وړوکے تاخ-

طاقي:(طا-قي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم وړوه ټوپۍ- قوله- (۲)هغه اس چې يوه سترګه ئې غټه او بله وړه وي-

طال:(طال)اسم صفت- واحد- مؤنث- زړه-

طالب:(طا-لب)اسم- واحد- مذکر- غښتونکے- خواهشمند- طلبګار-

طالح:(طا-لح)اسم صفت- بدعمله- بدکرداره- بې لارې- بدنامه-

طالع:(طا-لع)اسم- واحد- مذکر- (۱)راختونکے- (۲)حصه- نصيب- قسمت-

طالع من:(طا-لع-من)صفت- واحد- مذکر- وګورئ طالع مند-

طالع مند:(طا-لع-مند)اسم صفت- خوش قسمته- نصيب خور- قسمت خور-

طامح:(طا-مح)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نافرمان- نافرمانه- سرکش- (۲)وچت-

طامع:(طا-مع)اسم صفت- واحد- مذکر- لالچي- طمع لرونکے-

طاؤس:(طا-وس)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ښائسته مارغهٔ- مور-

طاهر:(طا-هر)صفت- واحد- مذکر- صفا- پاک- پاکيزه- سپيځلے-

طائر:(طا-ئر)اسم- واحد- مذکر- مارغهٔ-

طائفه:(طا-ئِ-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جماعت- ټولګے- ګروه- ډله- پره- جنبه- طبقه- (۲)د سندرغاړو او رقاصو ډله-

طب:(طب)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دوايانو او علاج علم- طبابت- (۲)علاج-

طبابت:(ط-با-بت)اسم- واحد- مذکر- طبيبي- حکمت- علاج-

طباخ:(ط-باخ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)لنګری- اشپز- پخلے کونکے- پخونکے- (۲- صفت)طباق- کاسه- وړه او پلن تالے- تبخے-

طباشير:(ط-با-شير)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مشهوره دوائي-

طباعت:(ط-با-عت)اسم- واحد- مذکر- چپائي- چاپ کونه- د چاپ عمل-

طبع:(ط-بع)اسم- واحد- مؤنث- (۱) سرشت- طبيعت- خصلت- خوئ- (۲)چاپ- مهر لګونه-

طبعاً:(طب-عن)متعلق فعل- د خوئ خصلت متعلق- د مزاج متعلق- فطرتي- په طبع سره-

طبق:(ط-بق)اسم- واحد- مذکر- (۱)تالے- پيالي- تال- (۲)د ځناورو يوه بيماري- سوه پښے- (۳)تخته- پلن څيز- (۴)درجه- منزل-

طبقات:(طب-قات)اسم- جمع- مذکر- د طبقې جمع- درجې- منزلونه- رتبې- پردې-

طبقاتي:(طب-قا-تي)صفت- د طبقات سره منسوب-

طبقه:(طب-قه)اسم- واحد- مؤنث- ډله- پره- جنبه- جماعت- (۲)درجه- رتبه- منزل-

طبقه بندي:(طب-قه-بن-دي)اسم مرکب- جماعت بندي- درجه بندي-

طبل:(ط-بل)اسم- واحد- مذکر- نغاره- ډول- ډمامه-

طبله:(طب-له)اسم- واحد- مذکر- د ساز غږولو آله- دوپړی- دوکړی-

طبلي:(طب-لي)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې طبله- دبلي- ډولکے-

طبي:(ط-بي)اسم صفت- د طب په بابله- د طب په حقله- د طب متعلق-

طبيب:(ط-بيب)اسم- واحد- مذکر- حکيم- د يوناني دوايانو په علم پوهه- د طب ماهر-

طبيبي:(ط-بي-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طبابت- د حکمت کار- (۲- صفت)د طب متعلق- حکيمي- د طب سره منسوب-

طبيعت:(ط-بي-عت)اسم- واحد- مذکر- خوئ خصلت- مزاج- طبع-

طبيعتاً:(ط-بي-عه-تن)متعلق فعل- په طبع- په طبيعت سره- فطرتاً-

طبيعي:(ط-بي-عي)اسم صفت- وګورئ طبعي-

طبيله:(ط-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اصطبل- طويله- د اسونو د تړلو ځائې- (۲)خيل خانه- د کور ټول افراد-

طرار:(ط-رار)اسم صفت- واحد- مذکر- چالاک- تېره ژبے- (۲)ګنکپ- کنکپ- ګنډکپ-

طراره:(ط-را-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- مسته- چالاکه-

طراري:(ط-را-ري)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېزي- چالاکي- (۲)ګنکپي- کنکپي- ګنډکپي-

طراز:(ط-راز)اسم- واحد- مذکر- نقش ونګار- په کپړه بوټې، ګلونه- (۲- صفت)په مرکباتو کښې د "کوونکي" په معنې-

طراوت:(ط-را-وت)اسم- واحد- مذکر- تازګي- ښېرازي- نم- لوندوالے-

طرب:(ط-رب)اسم- واحد- مذکر- سرور- خوشحالي- خوشالي- مستي- ښادي-

طربانه:(طر-با-نه)متعلق فعل- د طرب سره متعلق-

طربناکه:(ط-رب-نا-که)اسم- واحد- مؤنث- مسته- خوشحاله- خوشاله-

ئ (ځی-ږل)، ۍ (ځې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ې (تن-دې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

طرحه:(طر-حه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بنیاد- (۲)طریقه- اندازه- هغه مصرعه چې د هغې په وزن، ردیف او قافیه مختلف شاعران ارادتاً لیکل وکړي-

طرز:(طرز)اسم- واحد- مذکر- اندازه- طریقه- طور-

طرف:(ط-رف)اسم- واحد- مذکر- لور- غاړه- ژۍ- مخه- پړه- پلو- رو- اړخ- خوا-

طرفة العين:(طر-فه-تل-عين)متعلق فعل- د سترګو په رپ کښې-

طرفدار:(ط-رف-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- معاون- حمایت کوونکے- جانب دار- مرسته کوونکے- پړه کوونکے- طرفداری کوونکے-

طرفداري:(ط-رف-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- جانبداري- حمایت- مرسته- تعاون- پړه-

طرفين:(ط-ره-فين)اسم- جمع- مذکر- دواړه طرفه- دواړه اړخه- دواړه فریق-

طرة:(ط-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شمله- (۲)زلفې- (۳)کاکل- پیچکې- (۴)عجیبه خبره- (۵)یو قسم کالے-

طریق:(ط-ریق)اسم- واحد- مذکر- (۱)لارې- (۲)قاعده- دستور- رواج- روش- (۳)مذهب-

طریقت:(ط-ري-قت)اسم- واحد- مذکر- لار- مذهب- علم تصوف- د باطن تزکیه-

طریقه:(ط-ري-قه)اسم- واحد- مؤنث- چل- رو- لار- ترکیب- قاعده-

طشت:(طشت)اسم- واحد- مذکر- تال- لوئ ښانک-

طعام:(ط-عام)اسم- واحد- مذکر- ډوډۍ- خوراک- روټۍ- اتام- جمع طعامونه-

طعامیه:(ط-عام-يه)اسم- واحد- مؤنث- طعام- خوراک- ډوډۍ- روټۍ- نمرۍ- طعمه-

طعمه:(طع-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ طعامیه-

طعمه دار:(طع-مه-دار)صفت- واحد- مذکر- ډوډۍ ورکوونکے- روټۍ ورکوونکے- خوراک ورکوونکے-

طعمه داري:(طع-مه-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- خوراک ورکونه- ډوډۍ ورکونه-

طعن:(طعن)اسم- واحد- مذکر- عیب راوېستنه- پېغور- طنز- طعنه-

طعنه:(طع-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ طعن-

طغیان:(طغ-یان)اسم- واحد- مذکر- سرکشي- زور زیاتے- ظلم-

طغیاني:(طغ-یا-ني)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د سیند راختنه- چله- (۲)بغاوت- سرکشي- نافرماني-

طفیل:(ط-فیل)اسم- واحد- مذکر- ذریعه- وسیله- باعث-

طفیلي:(ط-فې-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشامدګر- د بل په ډوډۍ لوئ شوے- تالي څټ-

طلا:(ط-لا) اسم- واحد- مذکر- (۱)سرهٔ زر- (۲)یو خاص قسم تېل چې په وجود مښلے کیږي- (۳)د سرو زرونه جوړه یوه خاص قسم سکه-

طلاق:(ط-لاق)اسم- واحد- مذکر- ښځه پرېښودنه- ښځه د نکاح نه ازادوونه-

طلاقت:(ط-لا-قت)اسم- واحد- مذکر- تېزژبے- تېزخبرے- تېزګفتارے-

طلاقول:(ط-لا-ق-ول)مصدر متعدی- طلاق ورکول- بېلول- جُدا کول-

طلاقون:(ط-لا-ق-ون)حاصل مصدر- وګورئ طلاقول-

طلاقوونکے:(ط-لا-ق-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع طلاقوونکي- مؤنث طلاقوونکې- وګورئ طلاقول-

طلاقونګ:(ط-لا-ق-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ طلاقول-

طلاقونه:(ط-لا-ق-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ طلاقول-

طلاقي:(ط-لا-قي)اسم صفت- هغه سړے چې ښځې له ئې طلاق ورکړے وي- (۲)بې غیرته- دله- دُوس-

طلاقېدل:(ط-لا-قې-دل)مصدر لازم- طلاق کېدل- طلاق ورکړے کېدل- ښځه له خاونده ازادېدل-

طلاقېدن:(ط-لا-قې-دن)حاصل مصدر- وګورئ طلاقېدل-

طلاقېدنګ:(ط-لا-قې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ طلاقېدل-

طلاقېدنه:(ط-لا-قې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ طلاقېدل-

طلاقېدونکے:(ط-لا-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع طلاقېدونکي- مؤنث طلاقېدونکې- وګورئ طلاقېدل-

طلاقېده:(ط-لا-قې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ طلاقېدل-

طلاوت:(ط-لا-وت)اسم- واحد- مذکر- تازګي- ښائست- زیبائي- ښکلے والے-

طلائي:(ط-لا-ئي)اسم صفت- واحد- مؤنث- د طلا سره منسوب- سرو زرو سره منسوب-

طلب:(ط-لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)غښتنه- خواهش- (۲)تنخواه- ضرورت- (۳)په مرکباتو کښې د غښتونکي په معنٰی- (۴)دعوت- راغښتنه-

طلبانه:(طل-با-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه رقم یا فیس چې په عدالت کښې د مقدمې د پاره داخلولے شي- کورټ فیس-

طلبول:(ط-ل-به-ول)مصدر متعدی- غښتل- راغښتل- بلل- طلب کول- حاضرول-

طلبون:(ط-ل-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ طلبول-

طلبوونکے:(ط-ل-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع طلبوونکي- مؤنث طلبوونکې- وګورئ طلبول-

طلبونګ:(ط-ل-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ طلبول-

طلبونه:(ط-ل-به-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ طلبول-

طلبوه:(ط-ل-به-وه)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ طلبول-

طلبېدل:(ط-ل-بې-دل)مصدر لازم- غښتے کېدل- غښتلے کېدل- بللے کېدل-

طلبېدن:(ط-ل-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ طلبېدل-

طلبېدنګ:(ط-ل-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ طلبېدل-

طلبېدنه:(طَ-لَ-بې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ طلبېدل-

طلبېدونکے:(طَ-لَ-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع طلبېدونکي- مؤنث طلبېدونکې- وګورئ طلبېدل-

طلبېدهٔ:(طَ-لَ-بې-دَهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ طلبېدل-

طلسم:(طِ-لِسم)اسم- واحد- مذکر- جادو- سحر- نظربندی- تماشه- نااشنا کار-

طلعت:(طَل-عَت)اسم- واحد- مذکر- مخ- څېره- رُخ-

طلوع:(طُ-لوع)اسم- واحد- مذکر- ختنه- نمرختنهٔ- نمرڅرګېده- د نمر سترګه ختنه- نمرڅرګ-

طله:(طِ-له)اسم- واحد- مؤنث- زر- سرهٔ زر-

طله کاری:(طِ-له-کا-ري)اسم- د زرو کار- زرګری-

طمانچه:(طَ-مان-چه)اسم- واحد- مؤنث- څپېړه- پړق- (۲)طماچه-

طمانیت:(طَ-ما-نی-یت)اسم- واحد- مذکر- اطمینان- تسلی-

طمطراق:(طُم-طه-راق)اسم- واحد- مذکر- دبدبه- شان- شوکت-

طمع:(طَم-ع)اسم- واحد- مؤنث- اسره- لالچ- حرص- طمعه-

طمعه:(طَم-عه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ طمع-

طناب:(طَ-ناب)اسم- واحد- مذکر- (۱)رسی- د خېمې پړے- (۲)هغه زمکه چې پهٔ کال کښې پهٔ کښې یو فصل کیږی- تناؤ-

طناز:(طَ-ناز)اسم صفت- واحد- مذکر- ناز او ادا کونکے- ناز اونخرې کونکے-

طنبک:(طَم-بک)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ډول- ډولکے-

طنبور:(طَم-بور)اسم- واحد- مذکر- ستار- د یو مشهور ساز نوم-

طنز:(طَنز)اسم- واحد- مذکر- ټوقه- د سپکاوې خبره-

طنطنه:(طَن-طَه-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) د باجو او سُرونو اواز- (۲)شان شوکت- تېس ټپاس- غرور- دبدبه- رُعب داب- (۳)بدخوئ- بدمزاجی- غصه-

طواف:(طَ-واف)اسم- واحد- مذکر- (۱)د څهٔ نه چاپېره تاوېدنه- (۲)د خانه کعبې نه تاوېدنه-

طوالت:(طَ-وا-لَت)اسم- واحد- مذکر- وږدوالے- زیاتوالے-

طوائف:(طَ-وا-ئف)اسم- واحد- مؤنث- ډمه- ګډېدونکې-

طوبیٰ:(طُو-بیٰ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پاک- ډېر پاک- (۲)(اسم)خېر- سعادت- خوښی- (۳)پهٔ جنت کښې د یوې ونې نوم-

طور:(طَور)اسم- واحد- مذکر- طریقه- ډول- طرز- حالت- کیفیت- غندې توب- دود- رسم ورواج- رَوش-

طور:(طور)اسم- واحد- مذکر- د هغه غر نامه چې الله تعالیٰ به پرې موسیٰ علیه السلام سره راز کولو- د هغه غر نوم چې الله تعالیٰ به پرې موسیٰ علیه السلام ته خپله جلوه ښودله-

طور طریقه:(طَ-ور-طَ-ري-قه)اسم مرکب- جوړ جاړ- کړهٔ وړهٔ- جمع طور طریقې-

طوطی:(طو-طی)اسم- واحد- مذکر- یوه وړه لکی لرونکے شین مارغهٔ چې د انسان پهٔ شان خبرې زده کولو صلاحیت لری-

طوطی مرغی:(طو-طی-مر-غی)اسم مرکب- وګورئ طوطی موتی-

طوطی موتی:(طو-طی-مو-تی)اسم مرکب- د ګرولے شوې واورې رنګینه غنډان، چې ماشومان ئې خوری- طوطی مرغی-

طوطیا:(طو-طیا)اسم- واحد- مؤنث- نیلاتوتا- میلاتوتا- د رنجو کانړے-

طوغ:(طوغ)اسم- واحد- مذکر- جنډه- بېرغ- عَلَم- نشان- نښه- توغ- جمع طوغان/طوغونه-

طوفان:(طو-فان)اسم- واحد- مذکر- (۱)سېلاب- نیز- (۲)خول- تېزه سېلی- (۳)واوېلا- غوغا- (۴)الزام- تېمتونه- (۵- صفت)تباه- برباد-

طوفان جال:(طو-فان-جال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ توپان جال-

طوفانی:(طو-فا-نی)اسم صفت- (۱)طوفان سره منسوب-

طوق:(طوق)اسم- واحد- مذکر- (۱)غاړکی- لهٔ مری نه تاؤ پړے یا پټی- (۲)د غلامی پټی- (۳)اوری- ګلی بند- (۴)لهٔ مارغانو د مری نه تاؤ پټه-

طول:(طُول)اسم- واحد- مذکر- وږدوالے- درازی- د وږدوالی فاصله-

طولانی:(طو-لا-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- وږد- دراز-

طولے:(طو-لا)صفت- واحد- مذکر- کامل- پوره- مکمل-

طومار:(طو-مار)اسم- واحد- مذکر- (۱)نغښتے- (۲)سرګزشت- وږده قیصی- وږد تحریر-

طویل:(طَ-ویل)اسم- واحد- مذکر- لوی- وږد- دراز-

طهارت:(طَ-ها-رت)اسم- واحد- مذکر- پاکی- صفائی- پاکوالے- پاکیزګی- د بدن پاکوالے-

طهر:(طُهر)اسم- واحد- مذکر- د ښځې د پاکی ورځې- د حیض نه پاکېدنه-

طیاره:(طَ-یا-ره)اسم- واحد- مؤنث- جهاز- جاز- الوتکه-

طیب:(طَی-یب)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پاک- حلال- (۲)لذیذ- مؤنث طیبه-

طینت:(طي-نت)اسم- واحد- مذکر- طبیعت- طبع- خصلت- مزاج- خوئ بوئ-

ئ (څې-رل)، ۍ(مې-ره-ول)، ئ(پیا-لی)، ې(تن-دیر) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ظ:(ظوي)حرف- دَ پښتو دَ پښې اوويشتم او دَ عربي وؤلسم حرف-
ظالم:(ظا-لِم)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې رحمه- ظلم کوُنکے- زياتے کوُنکے-
ظالمانه:(ظا-ل-ما-نه)صفت- دَ ظلم سره متعلق- دَ ظلم پهٔ حقله-
ظاهر:(ظا-هِر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ښکاره- واضح- پهٔ نظر راتلونکے- څرګند-
ظاهراً:(ظا-ه-رن)متعلق فعل- پهٔ ظاهره- پهٔ ډاګه- پهٔ ښکاره- ظاهر سره متعلق-
ظاهرداري:(ظا-هِر-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- ځان ښودنه- رياکاري- نمود-
ظاهرول:(ظا-ه-رَ-وَل)مصدر متعدي- ښکاره کول- واضحه کول- څرګندول-
ظاهرون:(ظا-ه-رَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرول-
ظاهرونکے:(ظا-ه-رَ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ظاهرونکي- مؤنث ظاهرونکې- وګورئ ظاهرول-
ظاهرونګ:(ظا-ه-ر-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرول-
ظاهرونه:(ظا-ه-ر-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرول-
ظاهرېدل:(ظا-ه-رې-دَل)مصدر لازم- واضحه کېدل- ښکاره کېدل- څرګندېدل- پهٔ ډاګه کېدل-
ظاهرېدن:(ظا-ه-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرېدل-
ظاهرېدنګ:(ظا-ه-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرېدل-
ظاهرېدنه:(ظا-ه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ظاهرېدل-
ظاهرېدونکے:(ظا-ه-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ظاهرېدونکي- مؤنث ظاهرېدونکې- وګورئ ظاهرېدل-
ظاهرېدهٔ:(ظا-ه-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ظاهرېدل-
ظرافت:(ظَ-را-فَت)اسم- واحد- مذکر- خوش طبعي- ټوقې ټقالې- مسخرې- نخرې پېښې-
ظرف:(ظَرف)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوښے- (۲)حوصله- (۳)ګنجائش- ځائې کېدنه- (۴)استعداد- قابليت- (۵)چالاکي- زيرکي- (۶)هغه اسم چې دَ ځائې يا وخت معنىٰ ورکوي-
ظروف:(ظُ-رُوف)اسم- جمع- مذکر- دَ ظرف جمع- وګورئ ظرف-
ظرفيت:(ظَر-فِي-يت)اسم- واحد- مذکر- حوصله- اهليت- استطاعت- طاقت-
ظريف:(ظَ-ريف)اسمِ صفت- واحد- مذکر- خوش مذاجه- خوش طبع- ټوقمار- ټوقي- ګپي- دَ خندا خبرې او نخرې پېښې کوُنکے-
ظفر:(ظَ-فَر)اسم- واحد- مذکر- فتح- کاميابي- غلبه- ګټه-
ظل:(ظِل)اسم- واحد- مذکر- سېورے-
ظلم:(ظُ-لَم)اسم- واحد- مذکر- زياتے- بې رحمي- زبردستي-
ظُلمات:(ظُل-مات)اسم- جمع- مذکر- دَ ظلمت جمع- تيرې- ظُلمتونه- تاريکې-
ظلماتي:(ظُل-ما-تي)صفت- دَ ظلمت سره منسوب-
ظلمت:(ظُل-مَت)اسم- واحد- مذکر- تيارهٔ- توره تيارهٔ- تاريکي-
ظَلوم:(ظَ-لوم)اسم صفت- واحد- مذکر- لوئې ظالم- ډېر زيات- حد نه وتونکے-
ظن:(ظَن)اسم- واحد- مذکر- ګومان- خيال- شک- اندازه- رائې-
ظهر:(ظُ-هر)اسم- واحد- مذکر- شا- ملا-
ظهور:(ظُ-هور)اسم- واحد- مذکر- ظاهرېدنه- ښکاره کېدنه-
ظهير:(ظَ-هير)اسم صفت- واحد- مذکر- معاون- حامي- ملګرے- دوست-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ژ-ړه)، هٔ "(ډو-بې-دهٔ)

ع:(عين)د پښتو د حروف تهجي اتویشتم حرف او د عربي اتلسم حرف د عربي مخصوص حرف - د پښتو په ځنو الفاظو کښې وئیلے شي کوم چې د عربي نه پښتو ته راغلي دي-

عابد (عا-بد)اسم صفت- واحد- مذکر- پارسا- عبادت کونکے-

عاج:(عاج)اسم- واحد- مذکر- (۱)د هاتي غاښ- (۲)(صفت) کوږ-

عاجز:(عا-جز)اسم صفت- واحد- مذکر- بې وسه- ناچار- غریب-

عاجزي:(عا-جز-زي)اسم- واحد- مؤنث- بې وسي- غربت- ناچاري- کمزوري-

عاجل:(عا-جل)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تادې کونکے- جلدباز- (۲)حاضر- موجود-

عاجي:(عا-جي)اسم- واحد- مؤنث- د هاتي د غاښونو نه جوړه ړمنځ-

عاد:(عاد)اسم عدد- هغه عدد چې یو معلوم عدد پوره تقسیم کړي-

عادات:(عا-دات)اسم- جمع- د عادت جمع- خصلتونه- خویونه- عادتونه-

عاداعظم:(عا-د-اع-ظم)اسم عدد- هغه لوی نه لوی عدد چې دوه یا دوؤ نه زیات عددونه پوره پوره.تقسیم کړي-

عادت:(عا-دت)اسم- واحد- مذکر- خصلت- خوی- خوی بوی- طبیعت-

عادتاً:(عا-د-تن)متعلق فعل- په عادت سره- په طبیعت سره- د عادت مطابق-

عادل:(عا-دل)اسم صفت- واحد- مذکر- عدل کونکے-

عادلانه:(عا-د-لا-نه)صفت- د عدل- د عدل نه ډک-

عادي:(عا-دي)اسم صفت- مذکر- مؤنث- (۱)عادت- اموخته- بلد- (۲)معمولي-

عار:(عار)اسم- واحد- مذکر- شرم- حیا- غیرت-

عارس:(عا-رس)اسم- واحد- نسک- مسور- د مسورو دال- د نباتاتي نوم د پاره وګوری مسور-

عارض:(عا-رض)اسم- واحد- مذکر- (۱) مخ- رُخسار- انګے- (۲)(صفت)راپیښېدونکے- مخې ته راتلونکے- لاحق کېدونکے-

عارضه:(عا-ر-ضه)اسم- واحد- مؤنث- ناجوړتیا- بیماري- رنځ- مرض-

عارضي:(عار-ضي)اسم صفت- واحد- مؤنث- سرسري- د لږ وخت - اتفاقیه-

عارف:(عا-رف)اسم صفت- واحد- مذکر- پوهېدونکے- خبردار- نېک انسان- خداشناس-

عاري:(عا-ري)اسم- واحد- (۱)بربنډ- (۲)خالي- تش- (۳)معذور- مجبور- عاجز- تنګ- بې وسه- (۴)هغه نثر چې نه مسّجع وي او نه رنګین- ساده نثر-

عاریت:(عا-ري-یت)اسم- واحد- مذکر- قرض- پور- غښتنه-

عاریتهً:(عا-ري-یه-تن)متعلق فعل- د قرض په توګه- د څو ورځو د پاره- په پور-

عاریتي:(عا-ري-یه-تي)اسم صفت- واحد- مؤنث- عارضي- د لږ وخت د پاره- قرض غښتلے شوے-

عازم:(عا-زم)اسم صفت- واحد- مذکر- اراده لرونکے- قصد کونکے-

عاشق:(عا-شق)اسم- واحد- مذکر- مین- شیدا- مشتاق- غښتونکے- په مینه کښې غرق-

عاشقانه:(عا-شه-قا-نه)صفت- عاشق سره منسوب-

عاشقتوب:(عا-شق-توب)اسم- واحد- مذکر- مئینتوب- مینه کونه- محبت کونه- مئنېدنه-

عاشق دړی:(عا-شق-د-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- بې خونده عاشق- کمزورے عاشق-

عاشقي:(عا-شه-قي)اسم- واحد- مؤنث- مینه، محبت- مئینتوب- مئینېدنه-

عاشوره:(عا-شو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱) د محرم د میاشتې وړومبی لس ورځې- (۲)د امامانو میاشت- د محرم میاشت- د حسنیانو میاشت-

عاصم:(عا-صم)اسم صفت- واحد- مذکر- بچ کونکے- محافظ-

عاصي:(عا-صي)اسم صفت- واحد- مذکر- ګنهګار- نامنونکے- نافرمانه- جمع عاصیان-

عاطر:(عا-طر)صفت- واحد- مذکر- (۱)خوشبویه- خوشبودار- (۲)پاک- پاکیزه- نفیس-

عاطف:(عا-طف)اسم- واحد- مذکر- (۱)راز- (۲)صفت- مهرباني کونکے- غیبي اواز کونکے- (شاعرانه)-

عاطفت:(عا-ط-فت)اسم- واحد- مذکر- مهرباني- شفقت- پېرزوینه- ورکړه- عنایت-

عافي:(عا-في)اسم صفت- واحد- مذکر- معاف کونکے- بخښونکے-

عافیت:(عا-في-یت)اسم- واحد- مذکر- خیریت- سلامتیا- سلامتي-

عاق:(عاق)اسم صفت- واحد- مذکر- د مور پلار نه وېزاره- نافرمانه- د مور پلار نامنونکے-

عاقبت:(عا-ق-بت)اسم- (۱)انجام- نتیجه- اخرت- (۲)اخر- د نتیجې په ډول-

عاقل:(عا-قل)اسم صفت- واحد- مذکر- هوښیار- پوهېدونکے- عقلمند- دانا-

عاقلانه:(عا-ق-لا-نه)صفت- د عاقل سره منسوب-

عالم:(عا-لم)اسم- واحد- مذکر- (۱) دنیا- جهان- زمانه- (۲)ډېر خلق- جمع عالمونه-

عالم:(عا-لم)اسم صفت- واحد- مذکر- د علم خاوند- پوهېدونکے- دانشمند- جمع عالمان-

عالم الغیب:(عا-ل-مل-غیب)اسم صفت- د الله تعالی صفتي نوم- د غیب علم لرونکے- په غیبو پوهه-

عالم جبروت:(عا-ل-م-جبه-روت)اسم- واحد- مذکر- د الله تعالی د صفاتو مرتبه-

عالمګیر:(عا-لم-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- په ټول جهان خور- په ټول عالم خور-

عالم ملکوت:(عا-ل-م-م-ل-کوت)اسم- واحد- مذکر- د فرښتو دنیا-

عالم ناسوت:(عا-ل-م-نا-سوت)اسم- واحد- مذکر- د اجرام او د اجسام

دُنیا- دَ بنیادمو دُنیا- دَ انسانانو دُنیا- فاني دُنیا-

عالمي:(عا-لَ-مي)صفت- دَ عالم سره منسوب-

عالي:(عا-لي)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وُچت- لوئ- دَ لوئ مرتبې خاوند-

عام:(عام)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خاص ضد- مشهور- مرخاي خور- (۲)رواجي- رسمي- (۳)معمولي- ادنیٰ-

عام خاص:(عام-خاص)اسمِ صفت- مرکب- عام وخاص- دَ سېلمې-

عامر:(عا-مر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- اباد- پوره- ډک- (۲)اَبادونکے- تعمیرونکے- جوړونکے-

عامل:(عا-مل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ کوډو تعویذونو وغیره کار کوُنکے- (۲)هغه سړے چې دَ مال باقاعده زکوٰة ورکوی- (۳)کار کوُنکے- (۴)عمل کوُنکے- (۵)گورنر- حاکم-

عامله:(عا-م-له)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- عام خلق-- عامیان- هغه خلق چې خاص نهٔ وی- دَ معاشرې زیاته طبقه-

عامول:(ع-م-وَل)مصدرِ متعدی- عام کول- مشهورول- شهرت ورکول- مقبولول- خورول-

عامون:(عا-م-وَن)حاصلِ مصدر- وَگوره عامول-

عامونکے:(عا-م-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وَگوره عامول-

عامونگ:(عا-م-ونگ)حاصلِ مصدر- وَگوره عامول-

عامونه:(عا-م-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وگوره عامول-

عاموهٔ:(عا-م-وهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وَگوره عامول-

عامه:(عا-مه)اسم- واحد- مؤنث- عام خلق- عامیان- هغه خلق چې زیات وی- دَ معاشرې زیاته طبقه-

عامي:(عا-مي)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ړوند- ناخوانده- جاهل-

عامیانه:(عام-یا-نه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- عام-

عامېدل:(عا-مې-دَل)مصدرِ لازم- عام کېدل- مشهورېدل- شهرت موندل- مقبولېدل-

عامېدن:(عا-مې-دن)حاصلِ مصدر- وَگوره عامېدل-

عامېدنگ:(عا-مې-دنگ)حاصلِ مصدر- وَگوره عامېدل-

عامېدنه:(عا-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وگوره عامېدل-

عامېدونکے:(عا-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع عامېدونکي- مؤنث عامېدونکې- وَگوره عامېدل-

عامېدهٔ:(عا-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراري دَ واحد غائب صیغه- وَگوره عامېدل-

عاید:(عا-یَد)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)لگولے- مقرر شوے- (۲)واپس راتلونکے- راگرځېدونکے-

عائدات:(عا-ئې-دات)اسم- جمع- امدنی- منافعې- گټې- فائدې- دَ امدن ذریعې-

عائداتي:(عا-ئِ-دا-تي)اسمِ صفت- دَ عائدات سره- دَ گټې یا اُمدن ذریعه یا ذرائع-

عایق:(عا-یِق)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- مانع- خنډ- منع کوُنکے- ایسارونکے- مخ نیوے کوُنکے- پهٔ څهٔ کار کښې خنډ راپېدا کوُنکے- جمع عوایق-

عائله:(عا-ئِ-له)اسم- واحد- مؤنث- خاندان- ښځه او ماشومان- ټبر- ښځه او بال بچ- اَبُل- ال-

عبا:(غ-با)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وړی چُغه- (۲)یو قسم واسکټ چې لستوڼي ئې نهٔ وی-

عباد:(ع-باد)اسم- جمع- دَ عبد جمع- غلامان- بندگان-

عبادت:(ع-با-دَت)اسم- واحد- مذکر- خدائ یادونه- بندگي- نمونځ-

عبارت:(ع-با-رَت)اسم- واحد- مذکر- تحریر- لیک- مضمون- خبره- جمله- مقصد- مُراد-

عباس:(عه-باس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)بوټ تندے لرونکے- غُصه ناک- (۲)مذرے- زمرے- منزرے- دَ سائنسی نوم دَ پاره وَگوره زمرے-

عباسی گُل:(غ-با-سی-گُل)اسم- واحد- مذکر- دَ یو گُل نوم- گُل عباسی- کلا باسی- نباتاتي نوم (MIRABILIS JALAPA)-

عبث:(غ-بث)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)فضول- (۲)بېکاره- (۳)بې فائدې- ضائع- (۴)متعلق فعل- ناحق- بې وجې-

عبد:(عَبد)اسم- واحد- مذکر- بنده- غُلام- جمع عباد-

عبدیت:(عَب-دی-یَت)اسم- بندگي- غلامي-

عبراني:(عَب-را-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ بني اسرائیلو زړه ژبه چې پکښې تورات نازل شوے وو- دَ یهودیانو مذهبی ژبه-

عبرت:(عِب-رَت)اسم- واحد- مذکر- (۱) فکر کونه- نصیحت اخستنه- نصیحت حاصلونه- (۲)وېره- خوف-

عبرتناک:(عِب-رَت-ناک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ عبرت نه ډک- دَ نصیحت نه ډک-

عبودیت:(عُ-بو-دی-یَت)اسم- واحد- مذکر- بزرگي- غلامي- اطاعت- عبادت-

عبور:(غ-بُور)صفت- واحد- مذکر- بدمزاجه- ترش طبعیت- کاړساؤ- بړوس- عباس-

عبوسیت:(عُ-بو-سی-یَت)اسم- واحد- مذکر- ترش روئي- بدمزاجي- بړوسوالے- کاړساوے- کورمتوب-

عتاب:(عَ-تاب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)غصه- ملامتیا- (۲)بدمزاجي- بدخوئي-

عتیق:(عَ-تیق)صفت- واحد- مذکر- اصیل- ساهو- محترم- پخوانے- زوړ-

عجائب:(عَ-جا-ئب)صفت- جمع- مذکر- دَ عجیب جمع- دَ تعجب نه ډک څیزونه- ناآشنا څیزونه-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

عجائب خانه:(عَ-جا-ئب-خا-نه)اسمِ مرکب- عجائب گر- هغه ځایَ چرته چې ناآشنا او عجیبه څیزونه پراتهٔ وی-

عجائب:(عَ-جا-ئب-گر)اسمِ مرکب- واحد- مذکر- وګورئ عجائب خانه-

عجَب:(عَ-جَب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- عجیبه- ناآشنا- حېرانوُنکے-

عجب:(عُ-جَب)اسم- واحد- مذکر- غُرور- تکبر- لوئي- خودبیني-

عجز:(عَ-جِز/عجز)اسم- واحد- مذکر- عاجزی- کمزورتیا- نااهلیت- ناچاری- انکسار-

عُجلت:(عُج-لَت)اسم- واحد- مذکر- تېزی- جلتی- تادی- تُندی- تلوار- بیړه-

عجم:(عَ-جَم)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)ګونګے- (۲)دَ عربستان نه بغیر نور ملکونه-

عجمی:(عَ-جَ-مي)صفت- دَ عجم سره منسوب-

عجیب:(عَ-جیب)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ناآشنا- نادر- دَ تعجب او حېرانتیا نه ډک-

عدالت:(عَ-دا-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)انصاف- عدل- (۲)کچری- دَ انصاف ځایَ- (۳)لهٔ یوې نه زیاتو ښځو تر مینځه دَ حقوقو دَ مساوات سلوک-

عدالتی:(عَ-دا-لَ-تي)صفت- دَ عدالت سره منسوب-

عداوت:(عَ-دا-وَت)اسم- واحد- مذکر- دُشمنی- بدی- عناد- مخالفت- نفرت- کینه-

عدت:(عد-دَت)اسم- واحد- مذکر- شمېره- شمار- هغه موده چې طلاقه شوې ښځه یا کونډه شوې ښځه پکښې دَ بل چا سره نکاح نهٔ شی کولے- دَ طلاقې شوې ښځې دَ پاره درې میاشتې دَ کونډې دَ پاره څلور میاشتې دَ حاملې دَ پاره دَ ماشوم تر پېدا کېدو پورې مقرره وخت-

عدد:(عَ-دَد)اسم- واحد- مذکر- شمار- شمېره- هندسه-

عددی:(عَ-دَ-دی)صفت- دَ عدد سره منسوب- دَ اعداد و شمار پهٔ حقله-

عدسه:(عَد-سه)اسم- واحد- مؤنث- هغه شفافه چې پلوشې پهٔ یو مرکز راټولوی یا ې خوروی-

عدل:(عَ-دَل/عَدل)اسم- واحد- مذکر- (۱)انصاف- (۲)انصاف کونه- برابرونه- برابرے-

عدلی:(عَد-لي)صفت- واحد- مذکر- دَ عدل سره منسوب-

عَدلیه:(عَد-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ حکومت دَ دریو ځانګو نه هغه یوه ځانګه چې دَ انصاف کار کوی- دَ انصاف یا عدل ځانګه-

عدم:(عَ-دَم)اسم- واحد- مذکر- دَ وجود ضد- نیشتوالے- نیشت- نېستی- دَ هست ضد-

عدم پته:(عَ-دَم-پَ-ته)اسمِ صفت مرکب- بې درکه- ورک- ټنډوغپ- ترے تم-

عدن:(عَ-دَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټول عُمری وُسېدنه- همېشه والے- (۲)دَ ادم علیه السلام او بی بی حوا باغ-

عدو:(عَ-دو)اسم- واحد- مذکر- دُشمن- دښمن- مخالف- رقیب- حریف-

عدول:(عُ-دُول)اسم- واحد- مذکر- انکار- نافرمانی کونه- سخ ګرځونه-

عدیل:(عَ-دیل)صفت- واحد- مذکر- برابر- همسر- هم مرتبه- یو شان- دَ ښځې یاد کیجاوې دَ یو اړخ سورلی- دَ یو انډی سورلی-

عدیم:(عَ-دیم)صفت- واحد- مذکر- (۱) ورک- ناپېد- نایاب- پټ- (۲)جاهل- نادان-

عذاب:(عَ-ذاب)اسم- واحد- مذکر- تکلیف- دړد- دَ ګنا سزا-

عذابول:(عَ-ذا-بهٔ-وَل)مصدرِ متعدی- تکلیف وررسول- دړد رسول- سزا ورکول- کړول-

عذابون:(عَ-ذا-بهٔ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابول-

عذابوُنکے:(عَ-ذا-بهٔ-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع عذابوُنکی- مؤنث عذابوُنکې- وګورئ عذابول-

عذابونګ:(عَ-ذا-بهٔ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابول-

عذابونه:(عَ-ذا-بهٔ-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابول-

عذابېدل:(عَ-ذا-بې-دَل)مصدرِ لازم- تکلیفېدل- دړدېدل- سزا کېدل- کړېدل-

عذابېدن:(عَ-ذا-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابېدل-

عذابېدنګ:(عَ-ذا-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابېدل-

عذابېدنه:(عَ-ذا-بې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ عذابېدل-

عذابېدونکے:(عَ-ذا-بې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع عذابېدونکی- مؤنث عذابېدونکې- وګورئ عذابېدل-

عذابېدهٔ:(عَ-ذا-بې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ عذابېدل-

عذار:(عِ-ذار)اسم- واحد- مذکر- بارخو- اننګے- غمبورے- رُخسار-

عذر:(عِ-ذر/عُذر)اسم- واحد- مذکر- (۱) بهانه- حیله- (۲)معذرت- تعزیت- (۳)دلیل- اعتراض- (۴)انکار-

عُذرژن:(عُ-ذر-ژَن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- معذور- عذردار- عُذر کوُنکے- معذرت لرونکے- عذرمن- عُذرمند-

عذرخواهی:(عُ-ذر-خوا-هي)اسم- واحد- مؤنث- معافی غُښتنه- دَ خپلې بې وسی اظهار کونه-

عذرمن:(عُ-ذر-مَن)صفت- وګورئ عذرژن-

عذرمند:(عُ-ذر-مَند)صفت- وګورئ عذرژن-

عرابه:(عَ-را-به)اسم- واحد- مؤنث- ارابه- دَ ګاډی وغېره پایه-

عرائېض:(عَ-را-ئېض)اسم- جمع- مذکر- دَ عریضې جمع- درخواستونه- خواستونه-

عربده:(عَر-بَ-ده)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)بدخونی- بې لحاظی- جګړه- فساد-

عرس:(عُرس)اسم- واحد- مذکر- دَ پیرانو او ولیانو دَ کلیزې فاتحې رسم- دَ فاتحې او سماع جلسه-

عرش:(عَرش)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تخت- دَ بادشاه دَ ناستې ځایَ-

"ی" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۲)مرتبه- عزت- (۳)چت- (۴)تمبو- خېمه- (۵)د مادياتو او فلکياتو د حدونو نه بالا تر مقام چرته چې د مقربو فرشتو نه علاوه صرف حضور صلى الله عليه وآله وسلم د معراج په شپه رسېدلے وو- د الله تعالىٰ تخت-

عرشه:(عَر-شه)اسم- واحد- مؤنث- د جهاز چت- د ممبر د ټولو نه اخرى زينه يا پوړۍ-

عرصات:(عه-ره-صات)اسم- واحد- مذکر- قيامت- د محشر ورځ- د حساب کتاب ورځ-

عرصه:(عَر-صه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وخت- موده- وقفه- زمانه- (۲)فاصله-

عرض:(عَرض)اسم- واحد- مذکر- (۱)درخواست- خواست- (۲)پلن والے- خور والے- ارت والے- (۳)د کور سامان- اسباب-

عرض بلد:(عَرض-بلد)اسم مرکب- هغه فرضى کرښې چې د زمکې په پلنوالى کښې د تقسيم په غرض راکښلے شوې وى-

عرضه:(عَر-ضه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څرګندونه- ښکاره کونه- (۲)بيانونه- عرض کونه-

عرضى:(عَر-ضى)اسم صفت- واحد- مذکر- خواست- درخواست- عريضه- هغه ليک چې پکښې حال عرض کړے شوے وى-

عرف:(عُرف)اسم- واحد- مذکر- (۱)تعارف- پېژندګلو- (۲)فائده- (۳)دستور- رواج- (۴)د اصل نوم نه علاوه دويمه نامه چې بنده پرې مشهور وى-

عرفات:(عه-ره-فات)اسم- واحد- مذکر- هغه ميدان چرته چې حاجيان د حج په ورځ راجمع کيږى او لبيک لبيک وائى-

عرفان:(عر-فان)اسم- واحد- مذکر- پېژندګلو- پېژندګلى- اشنائى- شناخت- د الله تعالىٰ معرفت- د الله تعالىٰ پېژندنه-

عرفه:(عَ-رَ-فه)اسم- واحد- مؤنث- د لوئ اختر نه يوه ورځ وړاندې ورځ- د ذى الحجه نهمه نېټه-

عرفى:(عُر-فى)اسم صفت- واحد- مذکر- رسمى- معمولى- د رسم مطابق-

عرق:(عَ-رَق)اسم- واحد- مذکر- (۱) خوله- (۲)رس- اُبۀ- جوهر-

عرق النساء:(عِر-قُن-ن-سا)اسم- يوه بيمارى چې د پښې يو رګ پکښې ناکاره شى-

عروج:(عُ-روج)اسم- واحد- مذکر- وُچتوالے- لوړوالے- بلندى- مرتبه-

عروس:(عَ-روس)اسم- واحد- مؤنث- ناوې-

عروض:(عَ-روض)اسم- واحد- مذکر- هغه علم چې پکښې د شعرونو د صحيح وزن د معلومولو قاعدې بيان شوې وى-

عُروق:(عُ-روق)اسم- جمع- مذکر- رګونه- وژې- زبښې-

عريان:(عُر-يان)اسم صفت- واحد- مذکر- بربنډ- لغړ- لوڅ-

عريانى:(عُر-يا-نى)اسم- واحد- مؤنث- بربنډوالے- لغړتوب- لغړوالے- لوڅوالے-

عريض:(عَ-ريض)اسم صفت- واحد- مذکر- وير- پلن- خوروور-

عريضه:(عَ-رى-ضه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چيټۍ- خط- (۲)درخواست- خواست- (۳)هغه درخواست چې مخصوصه دُعا پرې ولُستې شى او د الله تعالىٰ يا د امام مهدى په نامه په سيند کښې وبيولے شى-

عزا:(عَ-زا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ماتم پرستى- ماتم- وير- (۲)د امام حسين عليه السلام ماتم-

عزازيل:(عَ-زا-زيل)اسم- واحد- مؤنث- شيطان- ابليس-

عزائم:(عَ-زا-يم)اسم- جمع- مذکر- د عزم جمع- وګورئ عزم-

عزت:(عِ-زت)اسم- واحد- مذکر- لوئى- بزرګى- حُرمت- ابرو- احترام-

عزتمن:(عِ-زت-مَن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- عزتمند- د عزت خاوند- د عزت څښتن- محترم- عزت دار- عزتناک-

عزتمند:(عِ-زت-مَند)اسم صفت- مذکر- وګورئ عزتمن-

عزتناک:(عِ-زت-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عزتمن-

عزرا:(عز-را)اسم- واحد- مؤنث- ظاهر مخ- ظاهرى صورت-

عزرائيل:(عز-را-ئيل)اسم- واحد- مؤنث- د مرګ فرشته- هغه فرشته چې په روحونو قبض کولو مقرر کړے شوې ده-

عزم:(عَ-زم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نيت- اراده- قصد- (۲)فيصله- (۳)مُدعا-

عزوجل:(عَز-زَ-جَل)اسم- واحد- مذکر- غالب او د جلال خاوند- د خدائ تعالىٰ صفتى نوم-

عزيز:(عَ-زيز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خپل- رشته دار- (۲)همسر- برابر- (۳)مرغوب- خوښ- خوږ- (۴)کمياب-

عزيزګلوى:(عَ-زيز-ګل-وى)اسم- واحد- مؤنث- رشته دارى- برابرى- خپلولى- عزيزولى- عزيزوالى- خپښى-

عزيزوالى:(عَ-زيز-وا-لى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ عزيزګلوى-

عزيزولى:(عَ-زيز-وَ-لى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ عزيزګلوى-

عزيمت:(عَ-زى-مَت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اراده- نيت- (۲)دم- منتر- افسون-

عساکر:(عَ-سا-کر)اسم- جمع- مذکر- فوځونه- لښکرې- د عسکر جمع-

عسر:(عُ-سر)اسم- واحد- مذکر- سختى- تنګسيا- تنګوالے- (۲)حادثه-

عسرت:(عُس-رت)اسم- واحد- مذکر- تنګسيا- تکليف- مفلسى- غريبى- جمع عسرتونه-

عسس:(عَ-سس)اسم صفت- واحد- مذکر- کوتوال- د ښار نګران-

عسکر:(عَس-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)لښکر- فوځ- (۲)صفت- سپائى- لښکرى- فوځى-

عسکرى:(عَس-کَ-رى)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپائى ګيرت- سپائى توب- لښکرى توب- (۲)صفت- د عسکر سره منسوب- بهادر- تکړه- زړه ور-

عسکريت:(عَس-کَ-رى-يت)اسم- واحد- مذکر- تکړه والے- بهادرى- زړه ورتيا- شجاعت- په جنګ پوهېدنه-

عسل:(عَ-سَل)اسم- واحد- مذکر- شات- ګبين- انګبين- شهد-

عشا:(ع-شا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ نماښام نه پس تر سبا راختو پورې وخت- (۲)نماسختن- دَ نماښام دَ نمانځهٔ نه پس فرض نمونځ-

عشاق:(عُ-شاق)اسم صفت- جمع- مذکر- دَ عاشق جمع- مئينان-

عشر:(عُ-شر)اسم صفت- واحد- مذکر- لسمه حصه-

عشرت:(عِش-رَت)اسم- واحد- مذکر- ښهٔ ژوند- آرام- سُوکالي-

عشق:(عِشق)اسم- واحد- مذکر- مينه- محبت- دَ لېونتوب تر حده رسېدلې مينه-

عشق باز:(عِشق-باز)صفت- حسن پرست- عاشق مزاج- عياش-

عشق بازي:(عِشق-با-زي)اسم صفت- عاشقي- مئينتوب- حسن پرستي- عياشي-

عشقي:(عِش-قي)صفت- دَ عشق سره منسوب-

عشوه:(عِش-وه)اسم- واحد- مؤنث- نازو ادا- غمزه- نخره- فرېب-

عشوه پرداز:(عِش-وه-پَر-داز)اسم صفت- واحد- مذکر- نخرې کوُنکے- نخره کوُنکے- ناز کوُنکے-

عصا:(عَ-صا)اسم- واحد- مؤنث- امسا- کونتې- چوکه-

عصاره:(عُ-صا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نچوړې کړے شوې اُبهٔ يا رس- عرق- جوهر-

عصب:(عَ-صَب)اسم- واحد- مذکر- پټه- پله- جمع اعصاب-

عصباني:(عَص-با-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- قهرژَند- غضب ناک- غصه ناک- قهرژَن-

عصبانيت:(عَص-با-ني-يَت)اسم- واحد- مذکر- قهرژني- غصه توب- غضبناک والے-

عصبي:(عَص-بي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)وارخطا- (۲)اعصابي بيمار-

عصبيت:(عَ-ص-بي-يَت)اسم- واحد- مذکر- بُغض- کينه- حسد- تربګني- تعصب- دُشمني-

عصر:(عَ-صَر/عَصر)اسم- واحد- مذکر- (۱)روزګار- (۲)وخت- زمانه- (۳)دَ نمازيګر وخت- نمازيګر- دَ نمازيګر نمونځ-

عصرانه:(عَص-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نمازيګر ډوډۍ- دَ نماښام ډوډۍ- عصريه-

عصري:(عَص-ري)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)نوے- جديد- دَ موجوده زمانې سره تعلق لرونکے- دَ دې وخت- دَ دې زمانې- (۲)دَ عصر سره منسوب-

عصريه:(عَص-ري-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ عصرانه-

عصفور:(عُص-فور)اسم- واحد- مذکر- چڼچڼه- مرغۍ-

عصمت:(عِص-مَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناموس او عزت- پاکي- پاکدامني- هغه پاکي چې دَ پېدائش نه تر مرګه پورې څهٔ ګناه وُنهٔ کړے شي-

عصمت فروشه:(عِص-مَت-فَ-رو-شه)اسم صفت- رنډۍ- بدکاره ښځه- کنجره- کنجرتوب- زناکاري- رنډيتوب-

عصمت فروشي:(عِص-مَت-فَ-رو-شي)اسم- واحد- مؤنث- بدکاري-

عصيان:(عِص-يان)اسم- واحد- مذکر- ګناه- نافرماني-

عضو:(عُ-ضو)اسم- واحد- مذکر- اندام- دَ بدن حصه- جمع اعضاء-

عضوتناسل:(عُض-وِ-تَه-نا-سُل)اسم- واحد- مذکر- غېږ- ذکر- غين- عضو مخصوص-

عضومخصوص:(عُض-وِ-مَخ-صُوص)اسم- واحد- مذکر- وګورئ عضوتناسل-

عطا:(عَ-طا)اسم- واحد- مذکر- ورکړه- بخښنه- پېرزوېنه- انعام-

عطاپاش:(عَ-طا-پاش)اسم صفت- واحد- مذکر- بخشش کوُنکے- سخي-

عطار:(عَ-طار)صفت- واحد- مذکر- عطري- عطرفروش- عطر خرڅوُنکے- عطاري-

عطارد:(عُ-طا-رِد)اسم- واحد- مذکر- يوه سياره چې دَ نمر سره نژدې ده او پهٔ (۸۸) ورځو کښې يو چکر پوره کوي-

عطاري:(عَ-طا-ري)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عطار-

عطر:(عطر)اسم- واحد- مذکر- خوشبوئي- دَ ګلونو عرق چې خوشبو کوي-

عطرپلبل:(عِ-طر-پُ-لبِل)اسم- واحد- جمع- مذکر- يو قسم خوشبويه تېل-

عطرفروش:(عِ-طر-فَ-روش)اسم صفت- واحد- مذکر- عطر خرڅوُنکے- عطري- عطار-

عطرمن:(عِ-طر-مَن)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشبويه- خوشبودار- خوشبوئي کوُنکے- مؤنث عطرمنه-

عطسه:(عَط-سه)اسم- واحد- مؤنث- انترږشے- اينګے-

عطش:(عَ-طَش)اسم صفت- واحد- مذکر- تنده- دَ اُبو ښښلو خواهش وحاجت-

عطف:(عَ-طَف)اسم- واحد- مذکر- (۱)توجه- راګرځونه- رُغبت- (۲)هغه لفظ چې پهٔ يوه فقره کښې دَ دوؤ خبرو تړون راولي-

عطيه:(عَ-طي-يه)اسم- واحد- مؤنث- بخشش- سخاوت- انعام کړے شوے څيز- بخښلے شوے څيز-

عظمت:(عَظ-مَت)اسم- واحد- مذکر- شان- لوئي- بزرګي- لويې والے-

عظيم:(عَ-ظيم)اسم صفت- واحد- مذکر- ډېر لويې- بزرګ-

عظيم الشان:(عَ-ظي-موش-شان)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ ډېرې لويې مرتبې خاوند- دَ لويُ شان خاوند- لويُ شان لرونکے-

عفت:(عِف-فَت)اسم- واحد- مذکر- پاکدامني- پاکي- پاکوالے- پرهېزګاري-

عفريت:(عِ-فَ-ري-يَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دېو- (۲)غټ سړے- تيار او څُرب سړے-

عفو:(عَف-وهٔ)اسم- واحد- مذکر- معافي- بخښنه- خطا- معاف کونه-

عفونت:(عُ-فو-نَت)اسم- واحد- مذکر- بدبوئي-

عفه:(عَ-فه)اسم- واحد- مؤنث- پرغز- يوه بيماري-

عفيف:(عَ-فيف)اسم صفت- واحد- مذکر- بې داغه- پاکدامن- پرهېزګار- نېک اخلاق- معصوم- مؤنث عفيفه-

عقاب:(عُ-قاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم مشهور مارغهٔ چې ډېر تېز

او وُچت الوخی- دَ باز يو قسم- (۲)دَ کیمیاګرو پهٔ اصطلاح کښې نوشادر- نیشادر-

عقائد:(عَ-قا-ئد)اسم- جمع- مذکر- دَ عقیدې جمع- پوخ یقین- پهٔ حق پوهېدنه او هغه پهٔ زړهٔ کښې اچونه-

عقبیٰ:(عُق-با)اسم- واحد- مؤنث- اخرت- دوېم جهان-

عقد:(عَقد)اسم- واحد- مذکر- (۱)تړون- ترنه- وعده- (۲)نکاح-

عقدهٔ:(عُق-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غُټه- وَل- (۲)بندېز- مخ نیوے- (۳)ګرانه خبره- پیچیده خبره-

عقرب:(عَق-رَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)لړم- (۲)دَ اسمان دَ یو برج نوم- (۳)دَ شمسی کال اتمه میاشت-

عقل:(عَ-قَل/عَقل)اسم- واحد- مذکر- هوښیارتیا- پوهه- دانائي- فهم- ادراک-

عقل دندان:(عَ-قَل-دَن-دان)اسم مرکب- جمع- مذکر- دَ عقل داړې- دَ عقل غاښونه-

عقلمن:(عَ-قَل-مَن)صفت- واحد- مذکر- عقل مند- عاقل- پوهه- هوښیار- سیانه- زیرک- دانا-

عقلمند:(عَ-قل-مَند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عقلمن-

عقلی:(عَق-لي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ عقل سره منسوب-

عقوبت:(عَ-قو-بَت)اسم- واحد- مذکر- عذاب- سزا- تکلیف- درد-

عقوبت:(عَ-قو-بَت)اسم- واحد- مذکر- انجام- اُخره-

عقیدت:(عَ-قی-دَت)اسم- واحد- مذکر- اعتقاد- دَ زړهٔ یقین- ارادت- ایمان-

عقیده:(عَ-قی-ده)اسم- واحد- مؤنث- مذهبی یقین- پوخ اعتماد- پوخ یقین- ایمان- اعتقاد-

عقیق:(عَ-قیق)اسم- واحد- مذکر- دَ سور رنګ یو قیمتی کانړے چې غمی ترې جوړولے شی-

عقیقه:(عَ-قی-قه)اسم- واحد- مؤنث- هغه بلنه چې دَ ماشوم دَ پېدائښت پهٔ اوومه ورځ دَ هغهٔ دَ سر خرېیلو او نوم ایښو دَ تقریب پهٔ موقع ورکولے شی-

عقیمه:(عَ-قی-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- شنډه ښځه- هغه ښځه چې بال بچ یې نهٔ کیږی-

عکاس:(عَ-کاس)اسم صفت- واحد- تصویر جوړونکے- تصویر وېستونکے- عکاسی کونکے-

عکس:(عَکس)اسم- واحد- مذکر- (۱)سېورے- (۲)اپوټه شوے لفظ- (۳)عداوت- دُشمنی- بغض- ضد-

عکس العمل:(عَک-سُل-عَ-مَل)اسم مرکب- جواب- ردعمل-

علاج:(عِ-لاج)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاره- تدبیر- (۲)دارو- دَ رنځ دارو- (۳)سزا- جمع علاجونه-

علاقه:(عِ-لا-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تعلق- دوستی- تړون- (۲)تحت- حکومت- (۳)حدود- سرحد- (۴)ځایُ- حلقه- (۵)جاګیر- ملکیت-

علاقه دار:(عِ-لا-قه-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)رشته دار- (۲)دَ وړې حلقې یا ضلعې حاکم-

علاقه داری:(عِ-لا-قه-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ وړې ضلعې یا حلقې مشری- (۲)وړه ضلع- حلقه- دَ حاکم دَ انتظام لاندې حلقه-

علالت:(عَ-لا-لَت)اسم- واحد- مؤنث- بیماری- ناروغتیا- ناروغی- دَ طبیعت ناسازی-

علامات:(عَ-لا-مات)اسم- جمع- مذکر- دَ علامت جمع- وګورئ علامت-

علامت:(عَ-لا-مَت)اسم- واحد- مذکر- نشان- نښه- نښان- نشانه- نښانه- درک- پېژندګلی- جمع علامتونه، علامات-

علامه:(عَ-لا-مه)صفت- واحد- مذکر- لوئ عالم- غېر معمولی قابلیت لرونکے-

علامه:(عَ-لا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) نښه- نښانه- درک- نښه نښانه- (۲)ننداره- حالت- جمع علامې-

علانیه:(عَ-لا-نی-یه)متعلق فعل- پهٔ ډاګه- پهٔ ښکاره- پهٔ جار-

علاوه:(عَ-لا-وه)متعلق فعل- (۱)سوا- پرې دَ پاسه- (۲)بې- بغېر- سوا-

علت:(عِ-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)سبب- وجه- ایلت- (۲)ناروغی- بیماری- کمزوری- ناسازی- (۳)شر- شرارت- شېطانی- جګړه-

علتی:(عِ-له-تی)اسم صفت- واحد- مذکر- ایلتی- پساتی- ټنټه باز- جګړمار- شری- مؤنث- علتی- جمع علتیان-

علف:(عَ-لَف)اسم- واحد- مذکر- واښهٔ- ګیا-

علق:(عَ-لَق)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژوروالے- (۲)جم شوې وینه- چکه وینه-

علم:(عِ-لَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوهه- خبرېدنه- واقفیت- هوښیارتیا- دانائی- هُنر- جوهر- (۲)جادو- منتر-

علم:(عَ-لَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نشان- جنډه- نښه- (۲)دَ اسم معرفه قسم-

علمدار:(عَ-لَم-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ لښکر نه یې وړاندې نشان یا جنډه نیولې وی-

علمداری:(عَ-لَم-دا-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ علم سره منسوب- (۲)دَ لښکر پهٔ سر کښې جنډه وړنه یا دَ جنډې وړلو کار-

علمی:(عِل-می)صفت- دَ علم سره منسوب-

علمیت:(عِل-می-یَت)اسم- واحد- مذکر- علم لرنه- علم کېدنه- قابلیت-

علن:(عَ-لَن)صفت- ښکاره- څرګند-

علنی:(عَ-له-نی)متعلق فعل- پهٔ ډاګه- پهٔ جار- پهٔ ښکاره-

علوفه:(عُ-لو-فه)اسم- واحد- مذکر- خوراک- خوراکه- روزی- راتب- وظیفه-

علی الدوام:(عَ-لَد-دَ-وام)صفت- واحد- مذکر- دائم- همېشه پاتې کېدونکے-

علی الفور:(عَ-لل-فور)متعلق فعل- سمدستی- زر- ژر-

علی بند:(عَ-لی-بَند)اسم- واحد- مذکر- پهٔ مړوند دَ تړلو کالے-

علیا:(عُل-یا)صفت- واحد- مذکر- ډېر وُچت- شان و شوکت لرونکے- خاځله نهٔ استعمالیږی-

زبر"(عَ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(کِ-تاب)، جزم"(شکون)، "ة"(زَ-ره)، "ة"(ډو-بې-دهٔ)

علیت:(عل-لی-یَت)اسم- واحد- مذکر- علت توب- علت والے- ابلت والے-

علیل:(عَ-لیل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ناروغه- هغه څوک چې ناروغه وی- بیمار- رنځور-

علیم:(عَ-لیمَ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ډېر پوهېدونکے- لوئ عالم- دَ الله تعالیٰ یو صفاتی نوم- ډېر علم لرونکے-

علییون:(عَ-لی-یُون)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ جنت وُسېدونکے- جنتی-

علیین:(عَ-لی-یین)اسم- واحد- مذکر- جنت-

علیحده:(عَ-لی-ده)اسم- واحد- مؤنث- جُدا- ځانله- بېل-

علیک سلیک:(عَ-لیک-سَ-لیک)اسم- واحد- مذکر- دَ لارې دَ سر اشنائی- معمولی پېژند ګلو- لږ شان واقفیت- سلام کلام- سلام دُعا- سرسری ملاقات- معمولی تعلق-

عمارت:(عِ-ما-رَت)اسم- واحد- مذکر- اٰبادی- کور- مکان-

عماری:(عَ-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- انبالی- امبالی- هوده- ډولی- دَ اوښ کجاوه، کیجاوه- دَ اوښ ډولی-

عمامه:(عِ-ما-مه)اسم- واحد- مؤنث- پګړی- دستار- پټکے-

عمداً:(عَ-مَ-دَن)متعلق فعل- قصداً- ارادتاً- پهٔ اراده سره- پهٔ قصد سره-

عمده:(عُم-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- غوره- خوښ- منتخب- ښهٔ-

عمر:(عُ-مَر)اسم- واحد- مذکر- ژوند- وخت- موده- عهد- دور-

عمره:(عُم-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ حج دَ ورځو نه علاوه دَ بیت الله شریف زیارت او سعی کونه-

عمری:(عُم-ري)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دَ عمر- دَ ټول عمر- ابدی- ټول عمری- همېشه همېشه- همېش- تمام عمر- کلهم عمر- پهٔ مخه- هر مېشه- هروخت- مدام- تل- ترقیامته- تل تر تله-

عمق:(عُ-مَق)اسم- واحد- مذکر- ژور والے-

عمل:(عَ-مَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)کار- کړهٔ- (۲)اختیار- (۳)جادو- (۴)اثر- (۵)انتظام- (۲)څهٔ دَ نشې څیز استعمالونه- عادت-

عملاً:(عَ-مَ-لن)متعلق فعل- دَ عمل لهٔ اعتباره- پهٔ عمل سره-

عملداری:(عَ-مَل-دا-ری)حاصلِ مصدر- علاقه داری- صوبه داری- دَ لاس لاندې احاطه- صوبه- ریاست-

عملنامه:(عَ-مَل-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه رجسټر یا کاغذ چې پکښې دَ بنده ښهٔ یا بد عمل درج کړے شوے وی- (۲)دَ انسان دَ اعمالو هغه یاداشت چې پهٔ انسان دوه مقررې فرښتې یُ لیکی او دَ قیامت پهٔ ورځ به انسان ته پېش کولے شي-

عملی:(عَ-مَ-لی)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ عمل سره منسوب- (۲)نشئ- اموخته- عادت-

عمود:(عَ-مود)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ډم- ستن- (۲)هغه خط مستقیم چې پهٔ بل خط مستقیم باندې قائمېدو سره برابرې زاوئې جوړوی-

عمودی:(عَ-مو-دی)اسم- واحد- مذکر- دَ عمود سره منسوب-

عموم:(عَ-موم)اسم- واحد- مذکر- عام کېدنه- بغېر دَ شرطه دَ هر چا دَ پاره کېدنه-

عموماً:(عُ-مو-مَن)متعلق فعل- پهٔ عمومی توګه- پهٔ عمومی ډول- عام طور سره- اکثر-

عمومی:(عُ-مو-می)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ عموم سره منسوب-

عمومیت:(عُ-مو-می-یت)اسم- واحد- مذکر- عام والے- عام کېدنه-

عمیق:(عَ-میق)اسم- واحد- مذکر- ژور- تان- تانه-

عنا:(عَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- تکلیف- مشقت- درد- مصیبت-

عناب:(عُ-ناب)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مېوه چې دَ وینې دَ صفائی دَ پاره دَ دارو پهٔ توګه استعمالولے شی- پېوندی بېره- ولېتی بېره- نباتاتی نوم رم نس زیزی فس (RHUMNUS ZIZYPHUS)-

عناد:(عِ-ناد)اسم- واحد- مذکر- دُشمنی- مخالفت- کینه- عداوت- ضد- اړی-

عنادی:(عِ-نا-دی)اسم صفت- واحد- مذکر- عناد لرونکے- مخالف دُشمن-

عناصر:(عَ-نا-صر)اسم- جمع- مذکر- دَ عُنصرجمع- وګورئ عنصر-

عنان:(عِ-نان)اسم- واحد- مذکر- (۱)واګې- لګام- (۲)اختیار- واک-

عنان ګیر:(عِ-نان-ګیر)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)واګې نیونکے- (۲)واکمن- اختیارمن-

عنایات:(عِ-نا-یات)اسم-جمع- وګورئ عنایت-

عنایت:(عِ-نا-یَت)اسم- واحد- مذکر- مهربانی- احسان- شفقت- پېرزوېنه- بخښنه- جمع عنایات، عنایتونه-

عنب:(عِ-نَب)اسم- واحد- مذکر- انګور- کور- نباتاتی نوم وټس ونیفېرا (VITIS VINIFERA)-

عنبر:(عَم-بَر)اسم- واحد- مذکر- یو خوشبودار څیز چې دَ سمندر پهٔ غاړه موندے شی-

عنبرپاش:(عَم-بَر-پاش)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)عنبر شیندونکے- (۲)خوشبوئی ناک- خوشبویه- (۳)معشوقه- محبوبه-

عنبرفام:(عَم-بَر-فام)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- (۱)عنبرګون- دَ عنبر پهٔ شان رنګ لرونکے- (۲)ښائېسته- ښکلے-

عنبرګون:(عَم-بر-ګون)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عنبرفام-

عنبریز:(عَم-بَ-ریز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه چې عنبر پرې لګېدلے وی- دَ عنبرو- (۲)ښکلے- ښائېسته- (۳)محبوب- معشوق- مؤنث عنبریزه-

عنبرین:(عَم-بَ-رین)صفت- واحد- مذکر- (۱)دعنبرو- دَ عنبرو نه ډک- (۲)دَ عنبرو پهٔ شان-

عند:(عِند)اسم- واحد- مذکر- (۱)نژدې- جُخت- ورته- پهٔ مرکباتو کښې مستعمل دے-

عندلیب:(عَن-دَ-لیب)اسم- واحد- مذکر- بلبل- یو مشهور مارغهٔ چې پهٔ ګلونو مئین دے-

ئ" (څی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

عندی:(عن-دی)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې په لیکلو او ونېلو کښې دَ خپلې خوښې او ناخوښې اظهار کوی-

عنصر:(عُن-صُر)اسم- واحد- مذکر- ماده- اصلی جُز- اصل او بنیاد- جمع عناصر-

عنفوان:(عَن-فُ-وان)اسم- واحد- مذکر- جمع- مذکر- اغاز- شروع- ابتدا- دَ څهٔ څیز شروع او بنابست-

عنقا:(عَن-قا)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یو فرضی مارغهٔ نوم- (۲)هغه څیز چې نایاب وی-

عنقریب:(عَن-قَ-ریب)متعلق فعل- ډېر ژر- سمدستی- فوراً- څهٔ وخت- نژدې-

عنکبوت:(عَن-کَ-بوت)اسم- واحد- مذکر- جولا- غنه- خرمگس- (۲)دَ قرآن شریف نهویشتم سورة-

عنوان:(عُن-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرخط- دَ مضمون سرخی- سرلیک- سرنامه-

عوارض:(عَ-وا-رِض)اسم- جمع- مذکر- دَ عارضې جمع- وګورئ عارضه-

عواطف:(عَ-وا-طِف)اسم- جمع- مذکر- دَ عاطفت جمع- وګورئ عاطفت-

عواقب:(عَ-وا-قِب)اسم- جمع- دَ عاقبت جمع- وګورئ عاقبت-

عوام:(عَ-وام)اسم- جمع- مذکر- دَ عامه جمع- خلق- رعایا- اولس-

عوامل:(عَ-وا-مِل)اسم- جمع- مذکر- دَ عامله او عامل جمع- وګورئ عامل-

عوابق:(عَ-وا-بِق)اسم- جمع- وګورئ عابق-

عود:(عَود)اسم- واحد- مذکر- واپس کېدنه- راګرځېدنه- واپسی- ستنه-

عود:(عُود)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو خوشبودار لرګے- (۲)دَ یوې باجې نوم-

عورت:(عَو-رَت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ انسان دَ بدن هغه حصه چې دَ مغې بربنډول دَ شریعت لهٔ رویه ناجائز وی- (۲)ښځه-زنانه- ارتینه- عورته-

عورته:(عَو-ره-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ عورته-

عورتینه:(عَور-تی-نه)اسم- واحد- مؤنث- ارتینه- ښځه- عورت- عورته- زنانه-

عوسکار:(عَو-سَ-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- کاوړ- برچ- ګواښ- منت-

عوض:(عِ-وَض)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدله- معاوضه- اجر- (۲)تاوان- سزا- عذاب-

عهد:(عَ-هَد)اسم- واحد- مذکر- وعده- ژبه- اقرار- (۲)وخت- موده- زمانه-

عهدشکن:(عَ-هَد-ش-کَن)اسم صفت- واحد- مذکر- وعده ماتونکے- وعده خلاف- بې ژبې کونکے-

عهدنامه:(عَ-هد-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وعدې لیک- دَ وعدې تحریر- (۲)یوه وړوکې مذهبی کتابچه-

عهده:(عُه-ده)اسم- واحد- مؤنث- منصب- درجه- مرتبه- رُتبه- حیثیت- جمع عهدې-

عهده دار:(عُه-ده-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ عُهدې څښتن- دَ رُتبې خاوند- عُهدېدار- عهده لرونکے- مؤنث عهده داره- جمع عهده داران-

عهدېدار:(عُه-دې-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ عهده دار-

عیادت:(عِ-یا-دَت)اسم- واحد- مذکر- دَ ناروغی تپوس- دَ ناروغی پوښتنه- دَ رنځور پوښتنه-

عیار:(عَ-یار)صفت- چالاک- دوکه باز- فرېب ژن- مکار- مکرژن- ټګ- ټګژن-

عیاری:(عَ-یا-ری)اسم- واحد- مؤنث- چالاکی- دوکه- فرېب- مکر- ټګی-

عیاش:(عَ-یاش)صفت- واحد- مذکر- عېش کونکے- دَ مزو ژوند تېرونکے- اوباش-

عیاشی:(عَ-یا-شی)اسم- واحد- مؤنث- فضول خرچی- عېش کونه- نفس پرستی- اوباشی-

عیال:(عَ-یال)اسم- جمع- مذکر- واړهٔ- زاړهٔ- ایل- اقربا- زاوزاد- بال بچ-

عیال دار:(عَ-یال-دار)صفت- واحد- مذکر- بال بچه دار- دَ ایل خاوند- ایل لرونکے-

عیان:(عَ-یان)صفت- واحد- مذکر- ښکاره- واضح- نمایان- ظاهر- څرګند- ډاګیز-

عېب:(عَېب)اسم- واحد- مذکر- نقص- کمزوری- نقصان- خرابی- خرابوالے- داغ-

عېب جوئی:(عَېب-جو-ئی)اسم- واحد- مؤنث- نقص راوېستنه- کمزوری ښکاره کونه- عېب لټونه-

عېب ژن:(عَېب- ژن)صفت- واحد- مذکر- عېب لرونکے- نقصانی- داغی-

عېب فاش:(عَېب-فاش)صفت- واحد- مذکر- عېب ښکاره کونکے- کمزوری څرګندونکے-

عېبی:(عَې-بی)صفت- واحد- مذکر- عېب لرونکے- نقص لرونکے- خراب- داغی- عېب ژن-

عید:(عید)اسم- واحد- مذکر- دَ مسلمانانو مذهبی جشن- اختر- دَ خوشحالی جشن- ډېره خوشالی-

عیدالاضحیٰ:(عی-دُل-اض-حا)اسم- واحد- مذکر- لوئ اختر- دَ قربانی اختر-

عیدالفطر:(عی-دُل-فِ-طر)اسم- واحد- مذکر- وړوکے اختر- کمکے اختر- پهٔ رمضان پسې اختر-

عیدمیلاد:(عید-می-لاد)اسم- واحد- مذکر- دَ حضور صلی الله علیه وآله وسلم دَ پیدائش دَ خوشالی ورځ-

عیسائی:(عی-سا-ئی)اسم- واحد- مذکر- دَ عیسیٰ علیه السّلام اُمت ته ځان منسوبونکے- مسیحی-

عسائیت:(عی-سا-ئی-یت)اسم- واحد- مذکر- دَ حضرت عیسیٰ علیه السّلام طرف ته منسوب دین-

عیسوی:(عیس-وی)صفت- دَ عیسیٰ علیه السّلام سره منسوب- دَ عیسویت سره منسوب-

عیسویت:(عیس-وی-یت)اسم- واحد- مذکر- عیسائیت-

عیوب:(عُ-یوب)اسم- جمع- مذکر- دَ عېب جمع- عېبونه- وګورئ عېب-

عېش:(عېشّ)اسم- واحد- مذکر- دَ مزو ژوند تېرونه- ارام- نفس پرستی-

عېش ماش:(عېش- ماشّ)اسم مرکب- واحد- مذکر- مزې چرچې - تېبس تېپاس- موج ماَج- بېغمی- عېش- نفس پرستی کونه- عېش معاش-

عېش معاش:(عېش-مَ-عاشّ)اسم مرکب- وُګورئ عېش ماش-

عېن:(عېنَ)صفتَ- متعلق فعل- (۱)بالکل- دغه شان- هوبهو- (۲)اسم- سترګه- چشم-

عېناً:(عِې-نَنّ)متعلق فعل- وُګورئ عېن-

عېن غېن:(عېنَ-غېنّ)اسم صفت- (۱)ډېر لږ فرق، څومره چې پهٔ عېن او غېن کښې وی- پهٔ یو شکل- پهٔ یو رنګ- (۲)هغه چې یوه سترګه کښې ئې ګُل وی-

عېنک:(عې-نک)اسم- واحد- مذکر- چشمې- عېنکې-

عېنکې:(عې-نِ-کې)اسم- جمع- مؤنث- وُګورئ عېنک-

عېنی:(عې-نی)صفت- لیدونکے- پهٔ خپلو سترګو لیدونکے-

ئ" (څی-رِل)، ې"(مې-ره-وِل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وُګورئ تشریحات صفحه ۱

غ:(غېن)حرف، دَ پښتو دَ حروف تهجی دَ پټی یو کم دېرشم او دَ عربی نولسم حرف چې دَ ابجدو لهٔ حسابه ئ قيمت يو زر دے-

غاب:(غاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)خنګل- (۲)تال- قاب- تالے- جمع غابونه-

غابوړے:(غا-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښهٔ چې عموماً پهٔ غنمو کښې راخېژی او سور ګل کوی-

غاپ:(غاپ)اسمِ صوت- غپ- غپا- غپل- دَ سپی غپ-

غاپل:(غا-پل)مصدرِ لازم- دَ سپو اواز کول- غپل-

غاتره:(غات-ره)اسم- واحد- مؤنث- قچر- تچره- خچر- جمع غاترې-

غاټول:(غا-ټول)اسم- واحد- مذکر- غټول- غاټول- ګلِ لاله- غاټولے-

غاټولے:(غا-ټو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غاټول-

غار:(غار)اسم- واحد- مذکر- وړه لويه سوړه- ړوغل- سمڅه- سمخ- ګاره-

غارت:(غا-رت)اسم- واحد- مذکر-(۱)لوټ مار- تالان- هغه حمله چې پهٔ دُشمن باندې دَ لوټ مار دَ پاره وکړے شی- (۲)مالِ غنيمت- (۳)صفت- تباه- برباد-

غارت ګر:(غا-رت-ګر)صفت- (۱)لوټ مار- لوټونکے- لوټ مار کوُنکے-

غارخلے:(غار-خ-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- لويه خُله لرونکے- لوئ خُلے- ويت خُلے- چينګ- ارت خُلے-

غارغار:(غار-غار)اسمِ صفت- سوری سوری- سوړې سوړې- ګارې ګارې- ګارې ګيټې- چې ډېر غارونه پکښې وی-

غارمهٔ:(غار-مهٔ)اسم- دَ نمر تاؤ- دَ نمر ګرمی- دَ نمر تودوالے- (۲)ټکنه غرمه- نېزه وار نمر-

غارندونه:(غا-رن-دو-نه)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لويه سمسره- غارندونې- سمسارهٔ- غاروزينه-

غارندونې:(غا-رن-دو-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غارندونه-

غاروزينه:(غا-رو-زی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غارندونه-

غاروې:(غا-رهٔ-وې)اسم- واحد- مؤنث- سمسره- سمسارهٔ-

غارے:(غا-رے)صفت- ډېرخورے- ګېډه ور- ډېر خوراک کوُنکے- غاری-

غاری:(غا-ری)صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ غار کښې وُسېدونکے- (۲)خنګلی- (افغانستان)-

غاری:(غا-ری)اسمِ صفت- خوراکی- ډېرخور- ډېرخورے- هغه کس چې پهٔ ډېر خوراک کولو هُم موړ نهٔ شی- غارے-

غاړبندے:(غاړ-بن-دے)صفت- (۱)هغه څوک چې دَ غاړې نه تړلے شوے وی- (۲)ګرفتار-

غاړبوژن:(غاړ-بو-ژن)صفت- خاربنتی- دَ پښو پهٔ ګروتونو يا دَ غوږونو شا ته دَ خارښ مريض-

غاړبوژنېدل:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دل)مصدرِ لازم- دَ خارښ مرض لګېدل- دَ پښو پهٔ ګروتونو يا دَ غوږونو شا ته دَ خارښ مرض لګېدل-

غاړبوژنېدن:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړبوژنېدل-

غاړبوژنېدنګ:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړبوژنېدل-

غاړبوژنېدنه:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړبوژنېدل-

غاړبوژنېدونکے:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غاړبوژنېدونکی- مؤنث غاړبوژنېدونکې- وګورئ غاړبوژنېدل-

غاړبوژنېدهٔ:(غاړ-بو-ژهٔ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غاړبوژنېدل-

غاړپټی:(غاړ-پ-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ غاړکی-

غاړکی:(غا-ړ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)غاړه کی-(۲)پټی- پټه- هار- دَ غاړې پټی- دَ سپی يا بل ساتلی ځناور دَ غاړې پټه- (۳)ګردنی- دَ کارتوسو دَ ايښودلو پټی چې خلق يې پهٔ غاړه کوی- (۴)يو قسم پسول- اوړی-

غاړل:(غا-ړل)مصدرِ متعدی- نغښتل- نغاړل- نغړدل- نغړل-

غاړلے:(غا-ړهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غاړلی- مؤنث غاړلې- وګورئ غاړل-

غاړن:(غا-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړل-

غاړنګ:(غا-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړل-

غاړنه:(غا-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غاړل-

غاړو:(غا-ړو)صفت- هغه سړے چې څټ يې وړد وی- وږدڅټے- وړدغاړے-

غاړونکے:(غا-ړون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غاړونکی- مؤنث غاړونکې- وګورئ غاړل-

غاړه:(غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څټ- (۲)مری- (۳)کناره- (۴)حاشيه- (۵)ټوقه- مسخره- (۶)ګرېون- (۷)زکام- (۸)خوش اوازی- (۹)سُر- دَ ژړا ستانېنه- (۱۰)دَ وښو يا کيا دومره مقدار چې څڼګ ته راچولے شی- (۱۱)خوا- لور- (۱۲)دَ ژرندې دَ ډول دَ پاسه اړولے شوې دانې- (۱۳)سندره-

غاړه بسته:(غا-ړه-بس-ته)اسمِ صفت- (۱)ملاتړلے- تيار- وفادار- لاس پهٔ نامه- غاړه نښتے- غاړه تړلے-

غاړه پيڅه:(غا-ړه-پی-څه)اسمِ مرکب- (۱)غاړه مورګه- غاړې پيڅکې- ډډه- مورګه- څنډه- ګټ- ګوښه- (۲)انجام- (۳)حد- پوله- اخير- انتها-

غاړه غاړه:(غا-ړه-غا-ړه)اسمِ صفت- څنډه څنډه- ډډه ډډه-

غاړه غټه:(غا-ړه-غ-ټه)صفت/متعلقِ فعل- وګورئ غاړه غټی-

غاړه غټی:(غا-ړه-غ-ټی)صفت/متعلق فعل- هغه چې پهٔ خپلو کښې يې غاړه ورکړې وی- غاړه غړی- سينه پهٔ سينه- غاړه غجی- غاړه پهٔ غاړه-

غاړغجی:(غا-ړه-غ-جی)صفت/فعلق فعل- وګورئ غاړه غټی-

غاړه غړی:(غا-ړه-غ-ړی)صفت/متعلقِ فعل- وګورئ غاړه غټی-

غاړه کی:(غا-ړه-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غاړکی-

غاړه ګری:(غا-ړه-ګهٔ-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ سندرو ويلو فن- ګلوکاری-

غاړه ګرے:(غا-ړه-ګهٔ-رے)صفت- سندرغاړے- ګلوکار-

غاړه مورګه:(غا-ړه-مور-ګه)اسمِ مرکب- وګورئ غاړه پيڅه-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

غاړيت:(غا-ړيت)اسم- واحد- مذکر- چل- فريب- دوکه- ټګي-

غاړيک:(غا-ړيک)اسم- واحد- مذکر- پالنګ- غاړيکې-

غاړيکې:(غا-ړي-کې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غاړيک-

غاړې:(غا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)سندرې- (۲- صفت)ناشونې-

غاړې غرونه:(غا-ړې-غرو-نه)اسم- جمع- دشت او بيابان- لوړې ژورې-

غاز:(غاز)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لويه مرغابي- (۲)براس- (۳)پمبه- پومبه- پنبه-

غازه:(غا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ملا د مهوکي پورته حصه- (۲)پوډر- سرخي-

غازي:(غا-زي)صفت- (۱)جنګي- د کافرانو سره جنګېدونکې- (۲)زړه ور- بهادر- تورزن-

غاسول:(غا-سول)اسم- واحد- مذکر- يو بوټې چې په جامو وينځلو کښې پکاريږي- زمی- زومی- بروسه-

غاشو:(غا-شو)اسم- واحد- مؤنث- بوروا- د ترکاری ابه-

غاشوله:(غا-شو-له)اسم- واحد- مؤنث- د خرولې ونه- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ خروله-

غاښ:(غاښ)اسم- واحد- مذکر- په خله کښې د خوراک خوړلو يا چيچلو اندام- جمع غاښونه-

غاښ پوهان:(غاښ-پو-هان)صفت- د غاښونو ډاکټر- د غاښونو معالج- پښتست- (افغانستان)-

غاښ ټومبنې:(غاښ-ټوم-بڼ-نې)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې د غاښونو نه پرې خيرې لرې کولې شي- خلال-

غاښ سکوې:(غاښ-سک-وې)اسم- جمع- مذکر- هغه څيز چې په غاښونو کښې انښتې وي- نيله- غاښ ښنګرې-

غاښ ښنګرې:(غاښ-ښنګ-ګڼ-رې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غاښ سکوې-

غاښ ماتې:(غاښ-ما-تې)اسم- واحد- مذکر- جنګ جګړه- يو بل وهنه-

غاښو:(غا-ښو)صفت- لوئ غاښونه لرونکې- داړينګ- داړو- داړه ور- غاښور-

غاښ وتلې:(غاښ-وه-تڼ-لې)صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې غاښونه ې وتلي وي-

غاښور:(غا-ښ-ور)صفت- (۱)وګورئ غاښو- مؤنث غاښوره- (۲)اسم- واحد- مؤنث- يوه آله چې زمکه پرې هواروله شي- مانج-

غاښي:(غا-ښي)اسم- واحد- مؤنث- درې غاښې- درې ښاخي- ښاخې-

غاښيز:(غا-ښيز)صفت- غاښونه لرونکې-

غاښې:(غا-ښې)اسم- واحد- مذکر- (۱)د غرۀ څوکه- (۲)لوړ غر چې ختل پرې ګران وي- (۳)د غرۀ د پاسه لار-

غاصب:(غا-صب)صفت- د چا په حق په زور قبضه کونکې- شوکونکې-

غافل:(غا-فل)اسم صفت- واحد- مذکر- بې پروا- ناپوهه- ناخبره- سست پست- ناراسته- مؤنث غافله- جمع غافلان-

غاکل:(غا-کل)مصدر لازم- غکل- د چېلو بې بې کول- وګورئ غکل-

غال:(غال)اسم- واحد- مذکر- دوکه- په لوبو کښې ټګي- کاجي- قالي-

غال:(غال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غال مغال-

غالب:(غا-لب)صفت- طاقتور- کامياب- غلبه لرونکې- غلبه موندونکې-

غالب:(غا-لب)اسم- واحد- مذکر- قالب- کالبوت- جمع غالبونه-

غالباً:(غا-ل-بن)متعلق فعل- زيات تر- تقريباً- اغلباً-

غالبوزک:(غال-بو-زک)اسم- واحد- مذکر- يو خنګلی بوټې او د هغې سور سپين ګل-

غالبوزه:(غال-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- ډمبره- بمبره- ډنډاره-

غالبوزی:(غال-بو-زي)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ګنډ- ګنډون- نقش دار ګنډ- غاړه-

غال بول:(غال-بول)اسم مرکب- غلبه- غلبوله- الغاو تلغاو- غالمغال-

غالمغال:(غال-م-غال)اسم- واحد- مذکر- شور او شر- هايُ هايُ- غال- غال بول-

غالوشه:(غا-لو-شه)اسم- واحد- مؤنث- لوشونې- د غوا مېښې د پيو د اخستلو لوښې-

غاله غوله:(غا-له-غو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غال بول-

غالي:(غا-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)په لوبو کښې دوکه کونه- لوبه کښې غلتی کونه- کاجي- ټګي- قالي- (۲)صفت- وګورئ غاليژن-

غاليچه:(غا-لی-چه)اسم- واحد- مؤنث- قالينچه- يو قسم ګلدار قالين- غاليکې-

غاليژن:(غا-لی-ژن)صفت- کاجي کن- ټګژن- لوبه کښې ټګي کونکې- غالي-

غاليکې:(غا-لی-کې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غاليچه-

غالي:(غا-لي)اسم- واحد- مؤنث- قالين- قالينچه-

غانټول:(غان-ټول)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ غاټول- نباتاتی نوم د بل بنس ليليُشس (BULBOUS LILIACEOUS) د خاندان يو بوټې-

غانج:(غانج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوچانې-

غاندل:(غان-دل)مصدر متعدي- بدرد وئيل- غندل- بد وئيل- مذمت کول-

غاندلې:(غان-دڼ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غاندلي- مؤنث غاندلې- وګورئ غاندل-

غاندن:(غان-دن)حاصل مصدر- وګورئ غاندل-

غاندنګ:(غان-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غاندل-

غاندنه:(غان-دڼ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غاندل-

غاندونکې:(غان-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غاندونکي- مؤنث غاندونکې- وګورئ غاندل-

غانده:(غان-ده)اسم- واحد- مؤنث- د نفرت او حقارت خبره- داسې خبرې چې پکښې د نفرت آثار ښکاره وي- د سپکاوی خبره-

غانډو:(غان-ډو)صفت- (۱)بې غيرته- بې همته- بې ننګه- (۲)په ګونټو

تلونکے- هغه څوک چې په کونتو ځی- (۲)کانړو- کنی- مفعول-

غاړ:(غاړ)اسم- واحد- مذکر- شور او فریاد- غوغا- الغاړ تلغاړ- شور او غوغا-

غاړچی:(غاړ-چی)صفت- دربان- دربانچی- دَ شپې څوکیدار چې دَ بېداری اوازونه کوی- څوکیدار- دروازه مان-

غاور:(غا-ور)اسم صفت- (۱)مغرور- غرور کوُنکے- متکبر- (۲)پاړه- زړهٔ ور-

غاړرسی:(غاړ-ره-سی)اسم- واحد- مؤنث- انصاف غُښتنه- فریاد رسونه- (۲)دَ غاړرسے جمع- وګورئ غاړرسے-

غاړرسے:(غاړ-ره-سے)صفت- واحد- مذکر- شکایت کوُنکے- فریادی- انصاف غُښتونکے-

غاوره:(غا-وَ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث/مذکر- وګورئ غاور-

غاړغړو:(غاړ-غه-ړو)اسم- واحد- مؤنث- بده ورځ- هیبت-

غاړناک:(غاړ-ناک)صفت- فریاد کوُنکے- شور کوُنکے- هغه څوک چې په شور غوغا فریاد کوی-

غاوول:(غا-وَ-وَل)مصدر متعدی- دردول- تکلیف ورکول- ازارول- عذابول-

غاوون:(غا-وَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوول-

غاوونکے:(غا-وَ-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غاوونکی- مؤنث غاوونکې- وګورئ غاوول-

غاوونګ:(غا-وَ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوول-

غاوونه:(غا-وَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوول-

غاوے:(غا-وے)صفت- فریادی- مظلوم-

غاوېدل:(غا-وې-دَل)مصدر لازم- تکلیفېدل- دردېدل- ازارېدل- عذابېدل-

غاوېدن:(غا-وې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوېدل-

غاوېدنګ:(غا-وې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوېدل-

غاوېدنه:(غا-وې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غاوېدل-

غاوېدونکے:(غا-وې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غاوېدونکی- مؤنث غاوېدونکې- وګورئ غاوېدل-

غاوېدهٔ:(غا-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غاوېدل-

غامو:(غا-مُو)صفت- غوبه- ګووارچې- څاروی ساتونکے-

غائب:(غا-ئب)اسم صفت- واحد- مذکر- غیر موجود- په نظر نهٔ راتلونکے- غیب- پناه- مؤنث غائبه-

غائبانه:(غا-ء-با-نه)صفت/متعلق فعل- پسِ شا- دَ غائبېدو حالت- غیبی-

غائبول:(غا-ء-ب-وَل)مصدر متعدی- پټول- پناه کول-

غائبون:(غا-ء-ب-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبول-

غائبونکے:(غا-ء-ب-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غائبونکی- مؤنث غائبونکې- وګورئ غائبول-

غائبونګ:(غا-ء-ب-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبول-

غائبونه:(غا-ء-بَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبول-

غائبېدل:(غا-ء-بې-دَل)مصدر لازم- پټېدل- غیر موجود کېدل- پناه کېدل-

غائبېدن:(غا-ء-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبېدل-

غائبېدنګ:(غا-ء-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبېدل-

غائبېدنه:(غا-ء-بې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غائبېدل-

غائبېدونکے:(غا-ء-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غائبېدونکی- مؤنث غائبېدونکې- وګورئ غائبېدل-

غایت:(غا-یَت)اسم- واحد- مذکر- (۱) غرض- مطلب- مقصد- (۲)انجام- انتها-

غایٔ لمې:(غایٔ-لهٔ-مې)اسم- واحد- مؤنث- غلنه- غُلنکې-

غبار:(غُ-بار)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دوړه- ګرد- (۲)زړهٔ بداوے- دُشمنی-

غباړه:(غُ-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ګونګټې- مرغټانه- غوزاړے-

غبانده:(غ-بان-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ طاعون-

غبرګ:(غبرګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جوړه- دوه سره یوځایٔ- برغ- بغرګ- (۲)جُخت- نژدې-

غبرګلون:(غبر-ګلون)اسم- واحد- مذکر- برغدون- دوغبرګه کونه- غبرګون- غبرګوالے-

غبرګول:(غبر-ګهٔ-وَل)مصدر متعدی- (۱)یو په دوه کول- (۲)دوه څیزه یو ځایٔ کول- (۳)رانغښتل-

غبرګوالے:(غبرګ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ غبرګلون- (۲)کوروالے- جُفتی- (افغانستان)-

غبرکولے:(غَبَر-کو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)څینور- دَ اسمان دَ درېم برج نوم- جوزا- (۲)دَ شمسی کال درېمه میاشت چې دَ ۲۱ مئی نه تر ۳۰ جون پورې وی- (افغانستان)-

غبرګون:(غَبَر-ګون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غبرګلون-

غبرګون:(غَبَر-ګَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګول-

غبرګونګ:(غَبَر-ګَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګول-

غبرګونه:(غَبَر-ګَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګول-

غبرګونے:(غَبَر-ګو-نے)صفت/متعلق فعل- (۱)غبرګ- (۲)غبرګېدو په حالت کښې- برغونے- (۳)غبرګوالے- غبرګلون- غبرګونه- جمع غبرګونی- مؤنث غبرګونې- (افغانستان)-

غبرګوُنکے:(غبر-ګَ-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غبرګوُنکی- مؤنث غبرګوُنکې- وګورئ غبرګول-

غبرګه:(غَبَر-ګه)صفت- (۱)هغه ښځه چې جوړه بچی یٔ شوې وی- (۲)اسم- لپه- (۳)دَ دوږ غنډیو په مینځ کښې خوړ- دَ دوږ غرونو تر مینځه دَ اُبو لار-

غبرګې:(غَبَر-ګې)اسم- دَ اسونو یا خرونو په پوپونو تګ- ترپکې- دانګوچې-

غبرګېدل:(غَبَر-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)برغېدل- (۲)واپس راتلل- (حقارتاً)-

"زبر" (غ-ـبهٔ-ره)، "زورکے" (شل)، "زېر" (کـ-تـاب)، "پېش" (نو-کـا-ره)، "جزم" (شکوړ)، "ځ" (زَ-ړه)، "هٔ" (پو-بې-دهٔ)

غبرګېدن:(غَبَر-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګېدل-

غبرګېدنګ:(غَبَر-ګې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګېدل-

غبرګېدنه:(غَبَر-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غبرګېدل-

غبرګېدونکے:(غَبَر-ګې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غبرګېدونکي- مؤنث غبرګېدونکې- وګورئ غبرګېدل-

غبرګېدهٔ:(غَبَر-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غبرګېدل-

غبرګيني:(غَبَر-ګي-ني)صفت- جوړنيز- دوه مخيز- دَ غبرګينے جمع- (افغانستان)-

غبرګينے:(غَبَر-ګي-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع غبرګونے- جوړه- برغ- يوځاي- (افغانستان)-

غبغب:(غب-غب)اسم- واحد- مذکر- دَ زنې دَ لاندې غوښه- دَ زنې دَ لاندې زوړنده غوښه چې دَ حسن نښه ګڼلے کيږي- چاه زنخ- جج- (شاعري)(فارسي)-

غبن:(غه-بن)اسم- واحد- مذکر- خيانت- دوکه- پهٔ فريب مال وهنه- غبن- (عربي)-

غبن:(غه-بن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غبن-

غبی:(غَ-بي)صفت- هغه بنيادم چې ذهن ئې تېز کار نهٔ کوي- نالائق- کُندذهن-

غپ:(غَپ)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ سپي اواز- دَ غپېدو اواز-

غپا:(غَ-پا)اسم صوت- دَ سپي مسلسل اوازونه- دَ سپي مسلسل غپېدنه- دَ سپي اواز- غپهار- غپهارے- غپار- غپارے-

غپار:(غَ-پار)اسم صوت- واحد- مذکر- وګورئ غپا-

غپارے:(غَ-پا-رے)اسم صوت- جمع- مذکر- وګورئ غپا-

غپاند:(غَ-پاند)صفت- غپندے- هغه سپے چې هر وخت غاپي- همېشه غپېدونکے- غپاندے- غپند- غپن- غپندوکے-

غپاندے:(غَ-پان-دے)صفت- وګورئ غپندے-

غپ غپ:(غپ-غپ)اسم صوت- وګورئ غپ-

غپل:(غَ-پَل)مصدر لازم- وګورئ غپېدل سره دَ لوازماتو-

غپن:(غَ-پَن)صفت- وګورئ غپاند-

غپند:(غَ-پَند)صفت- وګورئ غپاند-

غپندوکے:(غَ-پَن-دُو-کے)صفت- وګورئ غپاند-

غپندے:(غَ-پَن-دے)صفت- وګورئ غپاند-

غپول:(غَ-پَ-وَل)مصدر متعدي- (۱)سپے غپېدو ته پاروِل- سپے چېړل- (۲)لهٔ چا بکواس وبستل- پهٔ چا بې فائدې خبرې کول-

غپولے:(غَ-پَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غپولي- مؤنث غپولې- وګورئ غپول-

غپون:(غَ-پَ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غپول-

غپونکے:(غَ-پَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غپونکي- مؤنث غپونکې- وګورئ غپول-

غپونګ:(غَ-پَ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غپول-

غپونه:(غَ-پَ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غپول-

غپهار:(غَ-پَ-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- وګورئ غپا-

غپهارے:(غَ-پَ-ها-رے)اسم صوت- واحد- مذکر- جمع وګورئ غپا-

غپېدل:(غَ-پې-دَل)مصدر لازم- غپل- (۱)دَ سپي لهٔ خُلې دَ غپ غپ اواز وتل- غپاکول- (۲)بې فائدې خبرې کول- بکواس کول-

غپېدلے:(غَ-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غپېدلي- مؤنث غپېدلې- وګورئ غپېدل-

غپېدن:(غَ-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غپېدل-

غپېدنګ:(غَ-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غپېدل-

غپېدنه:(غَ-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غپېدل-

غپېدونکے:(غَ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غپېدونکي- مؤنث غپېدونکې- وګورئ غپېدل-

غپېدهٔ:(غَ-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غپېدل-

غټ:(غټ)صفت- واحد- مذکر- (۱)لوئ- ځُرب- (۲)مشر- (۳)پېړ-

غُټ:(غُټ)صفت- (۱)غَن- اَن- بېخي- قطعي- صاف- ټول- صفا- (۲)مخامخ- (دَ کتلو صفت)-

غټباز:(غټ-باز)صفت- (۱)لافې- غټې غټې ويشتونکے- کټه باز- لوئ مار- لافزن- پوزن- باټو- لافو- لاپې- (۲)دَ باز يو قسم-

غټبازي:(غټ-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- دوړې- غټې غټې خبرې- لافې کونه- لوپړې دوپړې ويشتنه-

غټ بازيګر:(غټ-با-زي-ګر)صفت- لاپو- لافو- لاپې-

غټ پټ:(غټ-پټ)صفت- واحد- مذکر- غټ کټ- ځُرب- غټ- تکړه- تيار- چاق- لوئ- ټنډ- پېرزيات غټ-

غټ پربکړے:(غټ-پرې-کهٔ-ړے)صفت- واضح (بيان)- واضحه (وينا)-

غټ توب:(غټ-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ غټېدو حالت- غټوالے- غټتيا-

غټتيا:(غټ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غټتوب-

غټ جوار:(غټ-جو-وار)اسم- واحد/جمع- مذکر- يوه غله او دَ مغې بوټے- مکئي- نباتاتي نوم مولکس سورګم (HOL CUS SORGUM)-

غټ خټے:(غټ-خې-ټے)صفت- غټه خټه لرونکے- چاټو- چاټا-

غټرے:(غه-ټهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- غنهارے- غندورے- جمع غټرې-

غټ سترګے:(غټ-سټر-ګے)صفت- (۱)غټې غټې سترګې لرونکے- (۲)بې حيا- شوخ چشمه-

غټ سرے:(غټ-سه-رے)صفت- (۱)غټ سر لرونکے- (۲)بېوقوف-

غټ غټ:(غټ-غټ)اسم صفت- (۱)لوئ لوئ- (۲)دَ سر سر- (۳)ښکاره ښکاره- (۴)ګران ګران- (۵)اَهم اَهم-

ئ (ځي-رل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

غټ کټ:(غَټ-کَټ)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث غټه کټه- غټ پټ- ښهٔ څرب- تکړه تيار- پهٔ وجود ښهٔ روغ-

غټکے:(غَ-ټه-کے)صفت- څربوالی ته مائل- غټېدو ته مائل-

غټن:(غه-ټن)دَ رنګ لاحقه- لکه سورغټن- سپين غټن وغېره-

غټ نظرے:(غَټ-نَ-ظَ-رے)صفت- کبرژن- ځان ته خوښ- اروا غټ-

غټواله:(غَټ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- پربړوالا- پنډواله- غټوالے- حُجم- جسامت- لوئېدنه-

غټوالے:(غَټ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- غټواله-

غټوسکے:(غَ-ټوس-کے)صفت- مؤنث غټوسکې- غټ او چيت يا ټيټکے سړے- غټ پټ- تازه تيار- څرب- تکړه تيار-

غټول:(غَ-ټَ-وَل)مصدر متعدی- سترول- لويول- لوئی ورکول- مضبوطول- زياتول-

غټوله:(غَ-ټو-له)صفت- بې ډوله- بې جوړه- بې خونده غټ-

غټون:(غَ-ټَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غټول-

غټونکے:(غَ-ټَ-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غټونکی- مؤنث غټونکې- وګورئ غټول-

غټونګ:(غَ-ټَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غټول-

غټونه:(غَ-ټَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غټول-

غټه:(غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ شکې ډېرى- (۲)صفت- دَ غټ مؤنث وګورئ غټ-

غټه:(غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حمله- (۲)دوره-

غټه:(غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ول- ګره- (۲)ستغ- جمع غټې-

غټه:(غَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- غپه- سرېږې-

غټه غرنده:(غَ-ټه-غَرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو ککی- دَ سترګو تور-

غټه کولمه:(غَ-ټه-کول-مه)اسم- واحد- مؤنث- لويه کولمه- کټه کولمه-

غټيالے:(غَټ-يا-لے)صفت- (۱)لوئ والی ته نژدې- پهٔ لوئېدو راغلے- لوئېدو ته جُخت- ځوانی ته رسېدونکے- (۲)غټکے-

غټېدل:(غه-ټې-دَل)مصدر لازم- (۱)غوښه اخستل- لوئېدل- پهٔ وجود پړسېدل- (۲)عزت موندل-

غټېدن:(غه-ټې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غټېدل-

غټېدنګ:(غه-ټې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غټېدل-

غټېدنه:(غه-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غټېدل-

غټېدونکے:(غه-ټې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غټېدونکی- مؤنث غټېدونکې- وګورئ غټېدل-

غټېدهٔ:(غه-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غټېدل-

غټې ننکی:(غه-ټې-نَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چيچک- کوے- حقې ننکی-

غټې:(غَ-ټې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټنې- ټُکمه- بټن- (۲)کلی- پوچې- (۳)دَ يو کالی نامه-

غټے:(غُ-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- غوټے- بوچے- غوړ پړېکړے-

غجر:(غه-جَر)صفت- شيعه- اثناعشری-

غجره:(غج-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ يوې ځنګلی وَنې نامه چې وړدې وړدې څانګې او تېرې تېرې پاڼې لری-

غجری:(غج-ری)اسم- واحد- مؤنث- يوه نقشداره ټوکره چې دَ آس دَ زين لاندې اچولے شی-

غجکه:(غُ-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ساز يوه آله- سرينده- غچکه-

غجکه واله:(غه-جهٔ-که-وا-له)صفت- سرينده غږونکے-

غځول:(غه-ځه-وَل)مصدر متعدی- (۱)وړدول- (۲)خورول- (۳)شملول- پرځول-

غځولے:(غه-ځه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غځولی- مؤنث غځولې- وګورئ غځول-

غځون:(غه-ځه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غځول-

غځونکې:(غه-ځه-وون-کې)اسم- واحد- مؤنث- غزوونې- ستومانی وکښنه-

غځونکے:(غه-ځه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غځونکی- مؤنث غځونکې- وګورئ غځول-

غځونګ:(غه-ځه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غځول-

غځونه:(غه-ځه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غځول-

غځېدل:(غه-ځې-دَل)مصدر لازم- خورېدل- وړدېدل- شملاستل- پرځېدل-

غځېدلے:(غه-ځې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غځېدلی- مؤنث غځېدلې- وګورئ غځېدل-

غځېدن:(غه-ځې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-

غځېدنګ:(غه-ځې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-

غځېدنه:(غه-ځې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-

غځېدونکے:(غه-ځې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غځېدونکی- مؤنث غځېدونکې- وګورئ غځېدل-

غځېدهٔ:(غه-ځې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غځېدل-

غچ:(غچ)اسم- واحد- مذکر- بُغض- انتقام- عناد- دُشمنی- خوابدی- دښمنی- غڅ-

غچکه:(غه-چهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غجکه-

غچول:(غه-چه-وَل)مصدر متعدی- دَ قينچی يا دَ نورو داسې څيزونو دَ چلېدو اواز پيدا کول-

غچولے:(غه-چه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غچولی- مؤنث غچولې- وګورئ غچول-

غچون:(غه-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غچول-

غچونکے:(غه-چه-وُن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غچونکی- مؤنث غچونکې- وګورئ غچول-
غچونګ:(غه-چه-وُنګ)حاصل مصدر- وګورئ غچول-
غچونه:(غه-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غچول-
غچه:(غهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- بدل- انتقام-
غچی:(غُ-چی)اسم- واحد- مؤنث- قېنچی- جمع غچی-
غچې:(غُ-چې)تکيه کلام- لکه ګواکې- ګوياچې- عسې- مسې-
غچېدل:(غهٔ-چې-دَل)مصدر لازم- دَ قېنچی یا داسې نورو څيزونو دَ چلېدو اواز پيدا کېدل-
غچېدلے:(غهٔ-چې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غچېدلی- مؤنث غچېدلې- وګورئ غچېدل-
غچېدن:(غهٔ-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غچېدل-
غچېدنګ:(غهٔ-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غچېدل-
غچېدنه:(غهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غچېدل-
غچېدونکے:(غهٔ-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غچېدونکی- مؤنث غچېدونکې- وګورئ غچېدل-
غچېدهٔ:(غهٔ-چې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غچېدل-
غځ:(غځ)اسم- واحد- مذکر- انتقام- بُغض- کينه- عناد- غچ-
غځ:(غُځ)صفت- پربکوړے- ګېل شوے- زخمی-
غځاؤ:(غُ-ځا-وُ)صفت- تېرهٔ- ډېر غوڅونکے-
غځکے:(غځ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے غوټے- (۲)دَ غوا بچے چې خوانئ ته نژدې وی- سخوندر- (۳)دَ اسمان دويم بُرج- (۴)دَ شمسی کال دويمه مياشت چې دَ ۲۰ اپريل نه تر ۲۰ مئ پورې وی-
غځول:(غُ-څه-وَل)مصدر متعدی- پربکول- (۲)فيصله کول-
غځون:(غُ-څه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غځول-
غځونکے:(غُ-څه-وُن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غځونکی- مؤنث غځونکې- وګورئ غځول-
غځونګ:(غُ-څه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غځول-
غځونه:(غُ-څه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غځول-
غځه:(غُ-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پربکړه- پربکون- (۲)بائېکاټ-
غځه:(غُ-څه)صفت- دَ غځ مؤنث- وګورئ غځ-
غځېدل:(غُ-څې-دَل)مصدر لازم- (۱)پربکېدل- (۲)فيصله کېدل-
غځېدن:(غُ-څې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-
غځېدنګ:(غُ-څې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-
غځېدنه:(غُ-څې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غځېدل-
غځېدونکے:(غُ-څې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غځېدونکی- مؤنث غځېدونکې- وګورئ غځېدل-
غځېدهٔ:(غُ-څې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غځېدل-
غدار:(غَد-دار/غه-دار)صفت- فريبی- بې ايمانه- دوکه باز- بې وفا-
غداری:(غَد-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- فريب- دَ غدار کار او عمل-
غدر:(غَ-دَر)اسم- واحد- مذکر- بې وفائی- دوکه- فريب- سازش-
غدکه:(غَ-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- قبا- چوبه- جُبه-
غدو:(غه-دو)صفت- غل- داړې مار-
غدود:(غُ-دُود)اسم/جمع- مذکر- دَ غده جمع- دَ مری غټې- بکوټې- بغُوټې- دَ بدن غټې- ستغان-
غدومت:(غُ-دو-مَت)اسم- واحد- مذکر- خوږوالے- شيرينی-
غدوے:(غُ-دو-يے)صفت- وګورئ غدو- دَ ډاکوانو مشر-
غدی:(غُ-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)داړه- چپاؤ- ډاکه- (۲)حمله کونکې ډله چې تعداد ئې تر سلو پورې وی- (۳)مله ګوله- شور شغرب- درز غوبل-
غذا:(غِ-ذا)اسم- واحد- مؤنث- خوراک- خوراکه-
غذائی:(غِ-ذا-ئی)صفت- غذا سره منسوب-
غر:(غر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کاڼو يو قدرتی او لوئ ډېرے- دَ زمکې هغه حصه چې دَ جغرافيائی عمل پهٔ نتيجه کښې جګه شوې او کلکه شوې وی- (۲)صفت- مشکل کار- ګران کار- جمع غرونه-
غر:(غر)اسم صوت- (۱)دَ څهٔ څيز دَ راپرېوتلو اواز- دَ تېز تللو اواز- (۲)دَ موټر دَ تللو اواز-
غر:(غُر)اسم- واحد- مذکر- دَ مری رسولی- دَ مری ډډ کښې يو پاړسوب چې دَ تهانی راتړ دَ پړسېدو پهٔ نتيجه کښې پيدا کيږی-
غرا:(غهٔ-را)اسم صوت- (۱)دَ توپې دَ چلېدو اواز چې مسلسل راځی- دروند اواز- (۲)دَ غر غر اواز- (۳)دَ زور اواز- (۴- صفت)صفا- چمکدار-
غرا:(غُ-را)اسم- واحد- مؤنث- دَ اسمان دَ غرېدو اواز- وګورئ تنا-
غرا:(غُ-را)اسم- واحد- مذکر- دومبالهٔ- دومبال- کُناټی- کُنه- ړونګه-
غرا:(غُ-را)اسم صوت- دَ غر غر اواز- پس پس کونه- پس پسے-
غرابين:(غُ-را-بين)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غربين- جمع غرابينونه-
غراره:(غُ-را-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خر بوره- (۲)ډېر زوړ څيز-
غراره:(غُ-را-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ارتو پينڅو دَ زنانو پرتوګ- (هندی)-
غراره:(غُ-را-ره)اسم- واحد- مؤنث- غرغره- پهٔ حلق کښې ابهٔ اچونه او خله کنګالونه- (م- عربی- انګريزی)-
غراره:(غُ-را-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ اور لمبه چې لوګے ورسره يوځائې وی- غرغره- غرغنده-
غراربدار پرتوګ:(غُ-را-رې-دار-پر-توګ)اسم- واحد- مذکر- ګنجې ګنجې او ارت بيرت پرتوګ- کېبے پرتوګ-
غرازغے:(غَر-از-غے)اسم- واحد- مذکر- يو غرنيز ازغے او دَ هغې بوټے-

غران:(غُر-ران)صفت- دَ غصې نه چغې وهونکے- شور کوُنکے-

غرانېه:(غُ-ران-ېه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اور شُغله یا لمبه چې لوګے ورسره هُم وی- وګورئ غراره-

غرب:(غرب)اسم- واحد- مذکر- مغرب- نمرپرېواتهٔ- قبله-

غرب:(غَرّب)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ ړول وهلو یا دَ څهٔ بل څیز دَ پرېوتلو اواز-

غربا:(غُ-رَ-با)صفت- دَ غریب جمع- غریبانان- غریبان-

غربا:(غره-با)اسم- واحد- مؤنث- غرمبهار- غرمبار- دَ څهٔ دَ وهلو پهٔ یوه مخه اواز- دَ وهلو مسلسل اواز-

غربار:(غره-بار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غربا-

غربارے:(غره-با-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غربا-

غربال:(غَر-بال)اسم- واحد- مذکر- غلبېل- چاڼ-

غربت:(غُر-بَت)اسم- واحد- مذکر- غریبی- ناداری- مفلسی- عاجزی-

غرب غروب:(غَرَب-غَروب)اسم صوت- درز دروز- غرب غروب- شور غپ- درز غوبل- هله ګُله- دَ وهلو پرله پسې اوازونه-

غربول:(غره-بَ-وَل)مصدر متعدی- ړبول- وهل ټکول-

غربولے:(غره-بَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غربولی- مؤنث غربولې- وګورئ غربول-

غربون:(غره-بَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غربول-

غربونکے:(غره-بَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غربونکی- مؤنث غربوُنکې- وګورئ غربول-

غربونګ:(غره-بَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غربول-

غربونه:(غره-بَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غربول-

غربهار:(غره-بَ-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ څهٔ څیز دَ راپرېوتلو اواز- غربار- دَ غرب غرب اواز- دَ څهٔ دَ وهلو مسلسل اواز-

غربېدل:(غره-بې-دَل)مصدر لازم- وهلے کېدل- ړبېدل-

غربېدلے:(غره-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غربېدلی- مؤنث غربېدلې- وګورئ غربېدل-

غربېدن:(غره-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غربېدل-

غربېدنګ:(غره-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غربېدل-

غربېدنه:(غره-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غربېدل-

غربېدونکے:(غره-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غربېدونکی- مؤنث غربېدونکې- وګورئ غربېدل-

غربېدهٔ:(غره-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غربېدل-

غربېږ:(غُر-بېږ)اسم- واحد- مذکر- شور او غوغا- حشر نشر- شور زوږ-

غربین:(غُ-ره-بین)اسم- واحد- مذکر- دَ پخوانی زمانې یو ټوپک چې خله ئې ارته وی- غرابین- (ش- انګریزی- کاربائن)-

غربے:(غرهٔ-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سپینو زرو جوړ یو پسول چې زنانه ئې پهٔ قمیص لګوی- (۲)بکسوا-

غرپ:(غَرپ)اسم صوت- دَ څهٔ کلک څیز دَ پرېکولو اواز-

غرپ:(غَرپ)اسم- واحد- مذکر- دړکه- دپکه-

غرپز:(غُر-پَز)اسم صوت- (۱)پهٔ کېږه کښې دَ باد او کړکوړ اواز- (۲)شور او غوغا- (۳)شور او شر- غرغور- دَ ګنېو لاریو موټرو غرار-

غرپش:(غُر-پش)اسم- واحد- مذکر- (۱)شور او شر- شور او غوغا- غرت پرت- (۲- صفت)غُصې نیولے-

غرت:(غَرت)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ تېز اواز- دَ کېږې نه دَ هوا خارجېدو اواز-

غرتا:(غرهٔ-تا)صفت- ړرپه- وېرېدونکے- ویرندوکے- ړرتن- یرندوکے- .

غرت پرت:(غَرت- پَرت)اسم- جمع- مذکر- بې هوده خبرې-

غرتک:(غرهٔ-تک)صفت- (۱)تیزن- (۲)قړتن- دوړې مار- بکواسی- غرتن-

غرتن:(غرهٔ-تَن)صفت- وګورئ غرتک- بکواسی-

غرته:(غرهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کُنه- مقعد- (۲)بې فائدې خبره- فضول خبره-

غرخاي:(غُر-خاي)اسم- واحد- مؤنث- هغه وړه غُنډی چې خلق پرې مُرداری غرځوی-

غرخنګ:(غُر-خنګ)اسم- واحد- مذکر- جوش- مستی- ټوپونه وهنه-

غرخول:(غُر-خَ-وَل)مصدر متعدی- ګوزارول- پهٔ زور لهٔ یو ځایه بل ځای ته اچول- غورځول- غرزول-

غرخولے:(غُر-خه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غُرخولی- مؤنث غُرخولې- وګورئ غرخول-

غرخون:(غُر-خه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غُرخول-

غرخونکے:(غُر-خه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غُرخونکی- مؤنث غُرخونکې- وګورئ غُرخول-

غرخونګ:(غُر-خه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرخول-

غرخونه:(غُر-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غُرخول-

غرخې:(غُر-خې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوشش- ټوپ - مستی- (۲)ګرداب-

غرخېدل:(غُر-خې-دَل)مصدر لازم- ګوزارېدل- غورځېدل- غرزېدل-

غُرخېدلے:(غُز-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غُرخېدلی- مؤنث غُرخېدلې- وګورئ غُرخېدل-

غرخېدن:(غُر-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غُرخېدل-

غرخېدنګ:(غُر-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غُرخېدل-

غرخېدنه:(غُر-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غُرخېدل-

غرخېدونکے:(غُر-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرخېدونکی- مؤنث غرخېدونکې- وګورئ غرخېدل-

غرخېدهٔ:(غُر-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب

صيغه- وګورئ غرخېدل-

غرچ:(غرچ)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)دَ غاښونو دَ کرچولو اواز- (۲)دَ زلزلې پهٔ وخت کښې دَ کوټې دَ لرګيو دَ خوزېدو اواز- (۳)دَ تېز اواز- (۴)دَ ړرکی اواز- دَ اررمی اواز-

غرچي:(غرهٔ-چي)اسم- مذکر- غرچ- مستي- سرکشي-

غرچېدل:(غرهٔ-چې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)غاښونه کرچول- (۲)دَ غُصې خبرې کول- غاښونه چيچل- غرچ غرچ کول-

غرچېدلے:(غرهٔ-چې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرچېدلی- مؤنث غرچېدلې- وګورئ غرچېدل-

غرچېدن:(غرهٔ-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غرچېدل-

غرچېدنګ:(غرهٔ-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غرچېدل-

غرچېدنه:(غرهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غرچېدل-

غرچېدونکے:(غرهٔ-چې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غرچېدونکی- مؤنث غرچېدونکې- وګورئ غرچېدل-

غرچېدهٔ:(غرهٔ-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرچېدل-

غرځن:(غر-ځن)اسم- واحد- مذکر- غرځه- غرځنے- (۱)غېرمهذب- (۲)کوهستانے- (۲)دَ غرونو ځناور- غرنيزه چېلی- (افغانستان)-

غرځنے:(غر-ځه-نے)صفت- وګورئ غرځن-

غرځنې:(غر-ځه-نې)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرځه مؤنث- وګورئ غرځه-

غرځه:(غر-ځه)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرنيز چېلے- (۲)صفت- وګورئ غرځن- مؤنث غرځنی-

غرځه ګل:(غر-ځه-ګل)اسم- واحد- مذکر- يو غرنيز بوټے او دَ هغې ګل-

غرړپ:(غر-ړپ)اسم- واحد- مذکر- کبر- لافې شافې- لونی-

غرړوب:(غر-ړوب)اسم صوت- وګورئ غرپ-

غرړوبه:(غر-ړو-به)صفت- الم غلم- موقوفه- هغه خبره چې حال ئ پټ وی-

غرز:(غرز)اسمِ صوت- (۱)ړب- غرب- دَ دېوال دَ پرپوتلو اواز- دَ څهٔ څيز دَ پرېوتلو اواز- (۲)دَ غضب پهٔ وخت کښې دَ سپی دَ غرېدو اواز-

غرزول:(غر-زه-ول)مصدرِ متعدی- وګورئ غرخول-

غرزول:(غرهٔ-ز-ول)مصدرِ متعدی- ړبول- غربول- وهل- پهٔ زوره وهل-

غرزولے:(غرهٔ-ز-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غرزولی- مؤنث غززولې- وګورئ غرزول-

غرزون:(غرهٔ-ز-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزول-

غرزونکے:(غرهٔ-ز-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غرزونکی- مؤنث غرزونکې- وګورئ غرزول-

غرزونګ:(غرهٔ-ز-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزول-

غرزونه:(غرهٔ-ز-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزول-

غرزېدل:(غر-زې-دَل)مصدرِ لازم- وګورئ غرخېدل-

غرزېدل:(غرهٔ-زې-دَل)مصدرِ لازم- ړبېدل- غربېدل- وهلے کېدل-

غرزېدلے:(غرهٔ-زې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غرزېدلی- مؤنث غرزېدلې- وګورئ غرزېدل-

غرزېدن:(غرهٔ-زې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزېدل-

غرزېدنګ:(غرهٔ-زې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزېدل-

غرزېدنه:(غرهٔ-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غرزېدل-

غرزېدونکے:(غرهٔ-زې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غرزېدونکی- مؤنث غرزېدونکې- وګورئ غرزېدل-

غرزېدهٔ:(غرهٔ-زې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرزېدل-

غرزې پرزې:(غر-زې-پر-زې)اسم مرکب- لاس پښې وهنه يا ټکونه- دَ لاسو پښو بې ترتيبه حرکات-

غرزے:(غر-زے)صفت- پهٔ غرهٔ کښې پېدا شوے- کوهستانی- (افغانستان)-

غرړل:(غر-ړل)مصدرِ لازم- دَ سپی دَ غصې يا دَ حملې پهٔ وخت کښې غُرېدل-

غرړلے:(غر-ړهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غرړلی- مؤنث غرړلې- وګورئ غرړل-

غرړن:(غر-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ غرړل-

غرړنګ:(غر-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غرړل-

غرړنه:(غر-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غرړل-

غرړونکے:(غر-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرړونکی- مؤنث غرړونکې- وګورئ غرړل-

غرړے:(غر-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپی دَ غصې په حالت کښې غر غر کونه- دَ سپی غُرار-

غرض:(غَ-رض)اسم- واحد- مذکر- (۱)مطلب- مقصد- (۲)حاجت- (عربی)-

غرضمن:(غَ-رض-مَن)صفت- (۱)مطلب لرونکے- غرض مند- (۲)حاجت لرونکے- حاجتمند-

غرضمند:(غَ-رض-مند)صفت- وګورئ غرضمن-

غرضی:(غَ-ره-ضی)صفت- غرضمن- غرضمند- حاجتمند- لهٔ غرض او مطلب ډک- دَ غرضه سره-

غرغر:(غر-غر)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)دَ وريځو اواز- (۲)دَ ګېډې دَ قړ قړ اواز-

غرغرانګ:(غر-غه-رانګ)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ لوبو يو څيز چې اواز کوی-

غرغرک:(غر-غه-رک)اسم صفت- مذکر- واحد- (۱)غرېدونکے- (۲)اسم- وګورئ غرغرانګ-

غرغرو:(غر-غه-رو)صفت- مذکر- واحد- (۱)غرغره- پهٔ تېزی چورلېدونکے او تاوېدونکے- (۲)غرغره- غرغنده- (۳)ژر ژر خبرې کونکے- برېرو-

غرغره:(غر-غه-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لمبه ژن اور- غرغنده- (۲)سولی-

دار- (۳)دَ نمر پرِوبېدنه- دَ نمر دَ پرېوتو حالت- غرغره- جمع غرغرې-

غرغر:(غر-غر)اسم- واحد- مذکر- جنجال- عذاب- تکليف- مصيبت-

غرغروبے:(غر-غه-رو-بے)اسم- واحد- (۱)مذکر- دَ لوبو غنډ- مهين کاڼے- مثه غنډ مَنډ کاڼے چې عام طور سره دَ سينه پهٔ غاړه موندے شی او لوبې پرې کولے شی- (۲)يوه لوبه چې پهٔ غُژانو کولے شی-

غرغره:(غر-غه-ره)اسم- واحد- مؤنث- غرغرې- (۱)پهٔ خُلهٔ کښې اُبهٔ تغړونه- (۲)دَ نمر پرېوتنه- (۳)غرغره- سولی- (۴)دَ اوښ برړه کونه- (۵)منت زاری-

غرغره:(غر-غه-ره)اسم- واحد- مؤنث- جرس-

غرغښتی:(غر-غښ-تی)اسم- واحد- مؤنث- زردالو- آلوبخارا- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ آلوبخارا-

غرغنډه:(غر-غن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ اور شُغله- دَ اور لمبه- (۲)صفت- سوځېدلے-

غرغور:(غر-غور)اسم- واحد- مذکر- (۱)شور او شر- (۲)ډېر زيات دَ ګاپو رش- مجوم- پهٔ تُندی تګ راتګ-

غرغوړ:(غر-غوړ)اسم صوت- واحد- مذکر- وچت اواز- بانګ-

غرغيچکو:(غر-غيچ-کو)اسم- واحد- مذکر- يو تور رنګے لرګے-

غرق:(غرق)صفت- (۱)ډوب شوے- (۲)ژوَر- (۳)تباه او برباد-

غرقاب:(غر-قاب)صفت- ډوب شوے-

غرقول:(غر-قَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)ډوبول- (۲)تباه کول- (۳)ژورول-

غرقون:(غر-قَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غرقول-

غرقونکے:(غر-قَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرقونکی- مؤنث غرقونکې- وګورئ غرقول-

غرقونګ:(غر-قَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرقول-

غرقه:(غر-قه)صفت- (۱)ډوبه- (۲)ژوره- دَ غرق مؤنث-

غرقېدل:(غر-قې-دل)مصدر لازم- (۱)ډوبېدل- (۲)تباه کېدل- (۳)ژورېدل-

غرقېدن:(غر-قې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غرقېدل-

غرقېدنګ:(غر-قې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرقېدل-

غرقېدنه:(غر-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرقېدل-

غرقېدونکے:(غر-قې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرقېدونکی- مؤنث غرقېدونکې- وګورئ غرقېدل-

غرقېدهٔ:(غر-قې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرقېدل-

غرکمان:(غر-کَ-مان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غرکمانه-

غرکمانه:(غر-کَ-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ليندهٔ- غُلېل-

غرکندے:(غر-کن-دے)اسم صفت- (۱)غر کنستونکے- دَ فرهاد لقب- (۲)ډېر محنتی- خواری کښے او زيارکښ-

غرکېدل:(غرهٔ-کې-دل)مصدر لازم- غرکا کول- پهٔ ډکه يا مړه خېټه ډکی کول- دَ څاروی غرکېدل چې دَ مړښت اندازه ترې لګی-

غرکېدلے:(غرهٔ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرکېدلی- مؤنث غرکېدلې- وګورئ غرکېدل-

غرکېدن:(غرهٔ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غرکېدل-

غرکېدنګ:(غرهٔ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرکېدل-

غرکېدنه:(غرهٔ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرکېدل-

غرکېدونکے:(غرهٔ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرکېدونکی- مؤنث غرکېدونکې- وګورئ غرکېدل-

غرکېدهٔ:(غرهٔ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرکېدل-

غرکے:(غه-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- ډورکی-

غرکی:(غر-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مستی پهٔ وخت دَ سخوندر اواز- (اسم صوت)- (۲)غُنداری- کاږی- (۳)غرور-

غرکے:(غر-کے)اسم تصغير- (۱)ورُوکے غر- (۲)کاڼے-

غرمان:(غر-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرم- قدمچه- دَ نغری پېښې- (۲)دَ دروژ غاښونو ترمېنځه ځایٔ يا سورے- دَ يو غاښ پهٔ وکښو چې پهٔ مېنځ کښې ځایٔ خالی شی-

غرمځے:(غه-رم-ځے)اسم صفت- وګورئ غوربند- جمع غرمځی-

غرمشته:(غر-مش-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرمشکه- جمع غرمشتې-

غرمشکه:(غر-مش-که)اسم- واحد- مؤنث- غُرمشته- مستی- جمع غُرمشکې-

غرمنی:(غر-م-نی)صفت- (۱)ظهرانه- غرمنی- مېلمستيا- (۲)دَ غرمنے مؤنث- وګورئ غرمنے- (افغانستان)-

غرمنے:(غر-م-نے)صفت- دَ غرمې سره تعلق لرونکے- جمع غرمنی-

غرمه:(غر-مه)اسم- واحد- مؤنث- نيمه ورځ- دَ ورځې مېنځ- دَ نماسپښين او څاښت تر مېنځه وخت- جمع غرمې-

غرمه کی:(غر-مه-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاښت اول وخت- کچه غرمه- غرمه کی-

غرنجالی:(غرن-جا-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم خزنده چې عام طور سره دَ اينځر پهٔ وُنو کښې موندے شی-

غرنجهار:(غرن-جه-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)دَ غرنج غرنج اواز- (۲)پهٔ مېه مېه خوراک کونه- ژر ژر خوراک کونه- (اسم)-

غرنجے:(غرن-جے)اسم- واحد- مذکر- ورغومے- څېرلګے- چرېکے- څېرلے- چېرلے- چېلے- جمع غرنجی-

غرند:(غه-رند)صفت- (۱)غرېدونکے- (۲)ترتو- ترتن- ډوزن-

غرنده:(غرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- مجبوری- کمزوری- غريبی- تنګی- بې وسی- تنګسيا- جمع غرندې-

غرنده:(غه-رن-ده)صفت- غُر غُر کونکې- غرېدونکې- (دَ پيشو صفت)-

غرندے:(غرن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ مری غټه او ترې ګېر چاپېره ځایٔ

زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(کِ-تاب)، "پېش"(نُو-کا-ره)، "جزم"(شکوڼ)، "هٔ"(زَ-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

چې دَ خط جوړلو پهٔ وخت خرپلے شي- جمع غرندي-

غرنګ:(غرنګ)اسم صوت- دَ څهٔ سخت تېرهٔ او نوکدار څيز زور سره دَ ګوزارولو اواز- غنګ-

غر نيکهٔ:(غر-نی-کهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ نيکهٔ پلار- دَ نيکهٔ نيکهٔ- جد امجد- مشر نيکهٔ-

غرنے:(غُ-رَ-نے)اسم تصغير- واحد- مذکر- (۱)وړوکے غر- (۲)صفت- غرنيز- کوهستاني- روهي-

غروابنهٔ:(غر-وا-بنهٔ)اسم- واحد/جمع- مذکر- بروزه- دَ غرهٔ هغه وابنهٔ چې کلک پلک او مضبوط وي او خلق ترې دَ پښو دَ پاره څپلی جوړوي- نباتاتی نوم سائيمبوپوګان جوارن کوسا (CYMBOPOGON JAWARAN (L.)SA)-

غروال:(غر-وال)صفت- دَ غرهٔ وسېدونکے- (افغانستان)-

غروب:(غُ-رُوب)اسم- واحد- مذکر- پرېوتل- پرېوتنه- دَ نمر پرېوتنه-

غرور:(غُ-رُور)اسم- واحد- مذکر- کبر- تکبر- فخر-

غروره:(غُ-رو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)روږ- حسد- بدخواهي- (۲)غُتهه- بغمه- ستغ-

غروړی:(غُ-رو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اروږ- حسد- بدخواهي- (۲)غُتهه- بغمه- ستغ-

غروړی:(غُ-رو-ړی)اسم- جمع- مؤنث- دَ بدن دَ څرمنې دَ لاندې جوړې شوې غُټې-

غروسم:(غه-رو-سم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غروسمه- جمع غروسمونه-

غروسمه:(غه-رو-س-مه)اسم مرکب- غر او مېدان- ټول وطن- ورانه او اباده- غر او سمه-

غروښت:(غروښت)اسم- واحد- مذکر- جرې لرونکے غرنيز بوټے چې خشاک له پکاريږي-

غرول:(غُ-ره-وَل)مصدر متعدي- (۱)دَ سپي يا پيشو نه غر غر زبستل- (۲)غصه کول- قهرول-

غرول:(غه-ره-وَل)مصدر متعدي- کنځل کول- بې مقصده او بې ګټې خبرې کول- ونبل- بکواس کول-

غرولے:(غُ-رَ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرولي- مؤنث غرولې- وګورئ غرول-

غرون:(غُ-ر-زن)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غرون:(غه-ره-زن)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غرونکے:(غُ-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرونکي- مؤنث غرونکې- وګورئ غرول-

غرونکے:(غه-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرونکي- مؤنث غرونکې- وګورئ غرول-

غرونګ:(غُ-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غرونګ:(غه-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غرونه:(غُ-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غرونه:(غه-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرول-

غروهل:(غر-وَ-هَل)مصدر متعدي- فرارېدل- تېښتېدل-

غروهن:(غر-وَ-هَن)حاصل مصدر- وګورئ غروهل-

غروهنګ:(غر-وَ-هَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غروهل-

غروهنه:(غر-وَ-هَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غروهل-

غروهونکے:(غر-وَ-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غروهونکي- مؤنث غروهونکې- وګورئ غروهل-

غروی:(غر-وی)اسم- واحد- مذکر- دَ غلو دَ قافلې ملګری-

غرزے:(غر-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ غم پهٔ وخت ستونے راډکېدنه- دَ مرې پړسېدنه- غريو- دَ غمه سلګۍ وهنه- غرېب-

غروے:(غرهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ لاس تلے- کف- دست-

غره:(غهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شا- کُنه- دُبر- مقعد- (۲)دَ اتې اغاز- (۳)ټوقې مسخرې- ټوقې ټقالې-

غره تپه:(غُ-ره-تپه-په)متعلق فعل- ناڅاپه- سمدستي- غُری ټپ- غُروټپه-

غره نيا:(غُ-ره-نيا)اسم- واحد- مؤنث- مشره نيا- دَ نياګانو نيا-

غرهار:(غه-ره-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ غرېدو اواز-

غری ټپ:(غُ-ری-ټپ)متعلق فعل- وګورئ غره تپه-

غرياسه:(غر-يا-سه)اسم- واحد- مؤنث- کاج- دَ بتن سورے- دَ بتن کاج- غرياشه-

غرياشه:(غر-يا-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرياسه-

غريابنه:(غر-يا-بنه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرياسه-

غريب:(غه-ريب)اسم- واحد- مذکر- بې وسه- محتاج- مُفلس- کمزورے-

غريبانه:(غه-ری-با-نه)صفت/متعلق فعل- دَ غريب پهٔ شان- دَ غريب پهٔ طريقه- دَ غريب سره منسوب-

غريبي:(غه-ری-بي)اسم- واحد- مؤنث- بنوروا- (م- انګريزی)-

غريبي:(غه-ری-بي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)محتاجي- عاجزي- بې وسي- موتازي- مُفلسي- لاچاري- (۲)مزدوري-

غريبېدل:(غه-ری-بې-دَل)مصدر لازم- مالي طور سره کمزورے کېدل- مُفلس کېدل-

غريبېدن:(غه-ری-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غريبېدل-

غريبېدنګ:(غه-ری-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غريبېدل-

غريبېدنه:(غه-ری-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غريبېدل-

غريبېدونکے:(غه-ری-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غريبېدونکي- مؤنث غريبېدونکې- وګورئ غريبېدل-

غريبېدهٔ:(غه-ری-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غريبېدل-

غری ټپ:(غُ-ری-ټپ)متعلق فعل- ناڅاپه- سمدستي- وګورئ غری ټپه-

غرېڅے:(غَ-رې-څے)صفت- غرنے- غرنيز- دَ غر- کوهستانے-

غرې:(غه-رې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوړه ږوږې يا ککوړے چې دَ باران يا موسم بدلولو دَ پاره پهٔ تنارهٔ پخولے شي- (۲)داړه- چپاؤ- شبخون- ډاکه-

غرېب:(غرېب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غروے-

غرېجه:(غَ-رې-جه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غرئيزې سيمې دَ يوې وُنې نوم چې وُنه ئې ږېره نهٔ پېږيږي خو پهٔ کڼ شمېر نرى نرى څانګې نيسى- خلق ئې دَ سوزولو دَ پاره پکاروى-

غرېدل:(غَ-رې-دل)مصدر لازم- غر غر کول- دَ سپى يا پيشو غرغر کول- (۲)پهٔ غصه کښې خبرې کول-

غرېدل:(غهٔ-رې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ غر غر اواز کول- غرار کول- غرهار کول- (۲)عبث خبرې کول- فضول خبرې کول- بکواس کول-

غرېدلے:(غَ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرېدلى- مؤنث غرېدلې- وګورئ غرېدل-

غرېدلے:(غهٔ-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرېدلى- مؤنث غرېدلې- وګورئ غرېدل-

غرېدن:(غَ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدن:(غهٔ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدنګ:(غَ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدنګ:(غهٔ-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدنه:(غَ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدنه:(غهٔ-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غرېدونکے:(غَ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرېدونکى- مؤنث غرېدونکې- وګورئ غرېدل-

غرېدونکے:(غهٔ-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرېدونکى- مؤنث غرېدونکې- وګورئ غرېدل-

غرېدهٔ:(غَ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرېدل-

غرېدهٔ:(غهٔ-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرېدل-

غريز:(غَ-ريز)اسم- واحد- مذکر- صبر- زغم- تحمل- برداشت-

غريزه:(غَ-ري-زه)اسم- واحد- مؤنث- جبلت- پېدائشى خاصيت- سرشت-

غرېژل:(غه-رې-ژل)مصدر لازم- (۱)غرېږل- غرېدل- ګړېدل- (۲)برېښېدل- اسمان ګړېدل-

غرېژلے:(غه-رې-ژهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرېژلى- مؤنث غرېژلې- وګورئ غرېژل-

غرېژن:(غه-رې-ژن)حاصل مصدر- وګورئ غرېژل-

غرېژنګ:(غه-رې-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرېژل-

غرېژنه:(غه-رې-ژهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرېژل-

غرېژونکے:(غه-رې-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرېژونکى- مؤنث غرېژونکې- وګورئ غرېژل-

غرېژهٔ:(غه-رې-ژهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غرېژل-

غرېږ:(غه-رېږ)اسم- واحد- مذکر- برېښ- ګړګوړ-

غرېږل:(غه-رې-ږل)مصدر لازم- (۱) برېښېدل- (۲)غرېژل- غرېدل- ګړېدل-

غرېږلے:(غه-رې-ږهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرېږلى- مؤنث غرېږلې- وګورئ غرېږل-

غرېږن:(غه-رې-ږن)حاصل مصدر- وګورئ غرېږل-

غرېږونکے:(غه-رې-ږون-کے)اسم فاعل- جمع غرېږونکى- مؤنث غرېږونکې- وګورئ غرېږل-

غرېږنګ:(غه-رې-ږنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرېږل-

غرېږنه:(غه-رې-ږهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرېږل-

غرېبو:(غرېبو)اسم- واحد- مذکر- دَ ناکامۍ ژړا- زړهٔ ډک ډک کېدنه- ژړېدو ته زړهٔ کېدنه- خفګان- مايوسى- ژړا- ژړا ته نژدې- سونګه- دَ بې وسۍ ژړا- بوګن- سونګېږ- غرېب- غرېوے-

غرېبو:(غرېبو)اسم- واحد- مذکر- دَ زنې نه لاندې دَ مرۍ تر غټې پورې ځاۓ چې دَ خفګان او ژړا پهٔ وخت کښې هم دغه ځاۓ متاثره کېږى- غرېوے-

غرېبوژن:(غرېبو-ژن)صفت- وګورئ غرېبوناک-

غرېبوناک:(غرېبو-ناک)صفت- غمژن- ژړېدونکے- ژړا ته تيار- غرېبوژن- غرېب ژن- لهٔ غرېبوه ډک- ژړا ته نژدې-

غرېوې:(غرې-وې)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ارخښ-

غرېوے:(غرې-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غرېبو-

غرى:(غَ-رى)اسم- واحد- مؤنث- مجمع- مجمعه- لويه رکېبى-

غرے:(غهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- غرندے- دَ مرى غټه- دَ مرى ګوړګوړو-

غرا:(غه-را)اسم صوت- واحد- مؤنث- تالندهٔ- تنا- غرنده- دَ وريځو غرار-

غراڅکه:(غَ-راڅ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غراڅکے-

غراڅکے:(غَ-راڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- غراڅکه- دَ سوځولو او دالانونو پهٔ کار راتلونکے يو لرګے او دَ مغې بوټے- نباتاتى نوم ډوډونيا برمن نيانا (DODONOEA BURMAN NIANA)-

غراسپے:(غهٔ-راس-پے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کوټې دننه نغرے يا انګيټى- (۲)يو لوړ شان ځاۓ چې کوچيان ئې دَ ښيزونو ايښولو دَ پاره جوړوى- غرسپے-

غراشه:(غَ-را-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ غرياسه- (۲)پلواشهٔ-

غراندوړ:(غَ-راڼ-دوړ)صفت- اوږدښتے- اوږده غرانګه لرونکے- غرانکى- غرانکے- غرانګوړ-

غرانوړه:(غَ-راڼ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بامبړه ۲-

غرانګاوړ:(غَ-رانګ-ګا-وړ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سخته زمکه کښې

زرغنېدونکے يو بوټے چې د اوښانو د خوراک د پاره ښکارولے شي-
غړانکو:(غه-ړانک-کو)صفت- غړانکور- د بد اواز خاوند- هغه څوک چې غږ يې سپېره وي- بداواز- (۲)الويه غړانکه لرونکے- دنکه غړې لرونکے- غړاندو-
غړانکور:(غه-ړانک-که-ور)صفت- وګورئ غړاندو-
غړانکه:(غه-ړانک-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوږد څټ- وړده مرئ- غړې- (۲)تېره اواز- اوږده چغه- جمع غړانکې-
غړانکې:(غه-ړانک-کې)صفت- وګورئ غړاندو-
غړانکې کدو:(غه-ړانک-کې-که-دو)اسم صفت- وړد کدو او د مغې بوټے- نباتاتي نوم کوکر بېټا پېپو (CUCUR BITA PEPO)-
غړانکۍ:(غه-ړانک-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- صراحي- (افغانستان)
غړانکے:(غه-ړانک-کے)صفت- وګورئ غړاندو-
غړبازه:(غړ-با-زه)اسم- واحد- مؤنث- کږه وږه خبره- جمع غړبازې-
غړپ:(غړپ)اسم صوت- (۱)ګوټ- (۲)د مائع څيز په يو ځل تېروئه- ګوټئه-
غړپړ:(غړ-پړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سوخت او غصې چغه- د غصې او د قهر خبره- د قهر او غصې غږ- (۲)اعرض- (۳)شکايت-
غړپ غړوپ:(غړپ-غړوپ)اسم صوت- غرق غرق- د ګوټ د تېرېدلو اواز- د څه مائع څيز په تېرېدو کښې د مرئ نه د شکته کېدو اواز-
غړپول:(غړه-پ-ول)مصدر متعدي- څه مائع څيز تېرول- ګوټل- شومل-
غړپون:(غړه-پ-ون)حاصل مصدر- وګورئ غړپول-
غړپونکے:(غړه-پ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړپونکي- مؤنث غړپونکې- وګورئ غړپول-
غړپونګ:(غړه-پ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غړپول-
غړپونه:(غړه-پ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړپول-
غړپېدل:(غړه-پې-دل)مصدر لازم- څه مائع څيز تېرېدل- ګوټل- شومل-
غړپېدلے:(غړه-پې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړپېدلي- مؤنث غړپېدلې- وګورئ غړپېدل-
غړپېدن:(غړه-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غړپېدل-
غړپېدنګ:(غړه-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړپېدل-
غړپېدنه:(غړه-پې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړپېدل-
غړپېدونکے:(غړه-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړپېدونکي- مؤنث غړپېدونکې- وګورئ غړپېدل-
غړپېده:(غړه-پې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ غړپېدل-
غړچول:(غړۀ-چ-ول)مصدر متعدي- (۱)په يو ځل تېرول- لواړ تېرول- (۲)کړچول- د ښېنچي يا ټوپک تماچې نه د کړچ کړچ اواز وېستل-
غړچون:(غړۀ-چ-ون)حاصل مصدر- وګورئ غړچول-
غړچونکے:(غړۀ-چ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړچونکي- مؤنث غړچونکې- وګورئ غړچول-
غړچونګ:(غړۀ-چ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غړچول-
غړچونه:(غړۀ-چ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړچول-
غړچېدل:(غړۀ-چې-دل)مصدر لازم- (۱)په يو ځل تېرېدل- څۀ څيز لۀ حلقه لواړ تېرېدل- (۲)کړچېدل-
غړچېدلے:(غړۀ-چې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړچېدلي- مؤنث غړچېدلې- وګورئ غړچېدل-
غړچېدن:(غړۀ-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غړچېدل-
غړچېدنګ:(غړۀ-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړچېدل-
غړچېدنه:(غړۀ-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړچېدل-
غړچېدونکے:(غړۀ-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړچېدونکي- مؤنث غړچېدونکې- وګورئ غړچېدل-
غړچېده:(غړۀ-چې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ غړچېدل-
غړڅکے:(غړڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)بخرے- (۲)خس و خشاک- (۳)د تندر اواز-
غړڅکے:(غړوڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- د وريځې يوه وړه شان ټوټه-
غړدانګه:(غړ-دانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- مستي- ټوپ- د آس، موسي يا سوي په اوږدو ټوپونو دانګه-
غړدانګې:(غړ-دانګ-ګې)اسم- جمع- مؤنث- د غړدانګه جمع- وګورئ غړدانګه-
غړدل:(غړ-دل)مصدر متعدي- نغښتل- غښتل- تاؤ زرکول- غړل-
غړدلے:(غړ-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړدلي- مؤنث غړدلې- وګورئ غړدل-
غړدن:(غړ-دن)حاصل مصدر- وګورئ غړدل-
غړدنګ:(غړ-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړدل-
غړدنه:(غړ-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړدل-
غړدونکے:(غړ-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړدونکي- مؤنث غړدونکې- وګورئ غړدل-
غړده:(غړ-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ غړدل-
غړز:(غړز)اسم صوت- غرز- د څۀ درونډ څيز د پرېوتلو اواز-
غړزا:(غړه-زا)اسم صوت- وګورئ غړز-
غړزهار:(غړه-زه-هار)اسم صوت- د څۀ درونډ څيز د پرېوتلو مسلسل اواز- د بزو اواز- کړزهار-
غړسپے:(غه-ړس-پے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غړاسپے-
غړغړ:(غړ-غړ)اسم صوت- وګورئ غړغړه-
غړغړه:(غړ-غ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غړغړه- جمع غړغړې-
غړغمبک:(غړ-غم-بک)صفت- غړغومبک- نناپ- نداف- بېنډتي- بنډاسي-

ی (څی-رل)، ي (مې-ره-وَل)، ی (ښیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مالوچ وهونکے-

غرغومبک:(غر-غوم-بک)اسم صفت- وګورئ غرغمبک-

غرق غرق:(غرق-غرق)اسم صوت- د څهٔ مائع څیز یا اُبو پهٔ مری کښې د بشکته کېدو پهٔ وخت اواز- غرپ غرپ-

غرک:(غ-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)کینه- بُغض- عناد- حسد- (۲)وګورئ غرکه-

غرکه:(غ-رهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوړے- غرکے- خکلانه- هغه کوړے چې شوملې پکښې شاربلے شي- د شرمښې تېله چې د غر خلق پکښې ماستهٔ شاربي- جمع غرکې-

غرکے:(غه-رهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غرکه-

غرګه:(غر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د بوټې کچه پېنور- غندل- جمع غرګې-

غرګې:(غر-ګې)اسم- واحد- مؤنث- عطارد- د غرګې ستورے- يو کرخنده ستورے چې د نمر سترګې ته د ټولو نه زیات نژدې دے- د اسمان مُنشي- د بير فلک-

غرل:(غهٔ-رل)مصدر متعدي- وګورئ غښتل سره د لوازماتو-

غرلے:(غهٔ-رهٔ-لے)صفت- غښتلے- تاؤ ورکړے شوے-

غرم:(غرم)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ ژورو اُبو کښې د څهٔ څیز د پرېوتلو اواز- (۲)د غټ ځنګلي خناور اواز- (۳)د توپ د ګولۍ اواز-

غرمب:(غرمب/غرمب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غرم- غرومب-

غرمبا:(غرم-با)اسم صوت- واحد- مؤنث- د توپې د چلېدو اواز- د خناورو د غرېدو اواز- د ځنګلي خناور (زمری وغېره) اواز- غرمبار-

غرمبار:(غرم-بار)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرمبا-

غرمبل:(غرم-بل)مصدر لازم- د غرم اواز کول- غرم غرم کول-

غرمبلے:(غرم-بهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرمبلي- مؤنث غرمبلې- وګورئ غرمبل-

غرمبن:(غرم-بن)حاصل مصدر- وګورئ غرمبل-

غرمبنګ:(غرم-بنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرمبل-

غرمبنه:(غرم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرمبل-

غرمبو:(غرم-بو)صفت- غرمبونکے- غرم غرم کونکے- غرمبار کونکے-

غرمبول:(غرم-ب-ول)مصدر متعدي- غرمبار ابستل- لهٔ څهٔ څیزه د غرم غرم اواز وبستل- لهٔ غرمبا وبستل-

غرمبولے:(غرم-ب-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرمبولي- مؤنث غرمبولې- وګورئ غرمبول-

غرمبون:(غرم-ب-ون)حاصل مصدر- وګورئ غرمبول-

غرمبونکے:(غرم-بون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرمبونکي- مؤنث غرمبونکې- وګورئ غرمبل-

غرمبونکے:(غرم-ب-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرمبونکي- مؤنث غرمبونکې- وګورئ غرمبول-

غرمبونګ:(غرم-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غرمبول-

غرمبونه:(غرم-ب-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرمبول-

غرمبېدل:(غرم-بې-دل)مصدر لازم- (۱)د اسمان درزېدل- غرېدل- د وریځې غرېدل- (۲)د ځنګلي خناوره (زمری وغېره) غرمب کول-

غرمبېدلے:(غرم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرمبېدلي- مؤنث غرمبېدلې- وګورئ غرمبېدل-

غرمبېدن:(غرم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غرمبېدل-

غرمبېدنه:(غرم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرمبېدل-

غرمبېدونکے:(غرم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرمبېدونکي- مؤنث غرمبېدونکې- وګورئ غرمبېدل-

غرمبېدهٔ:(غرم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ غرمبېدل-

غرن:(غهٔ-رن)صفت- (۱)غرند- مړاوے- (۲)سست- (۳)کمزورے- (۴)بې پروا-

غرن توب:(غهٔ-رن-توب)اسم- واحد- مذکر- د غرن کېدو حالت- کمزوري- سستي- غرندتوب- غرندتيا- غرنتيا-

غرنځے:(غ-رن-ځے)اسم- واحد- مذکر- ځنغوزے- زنغوزے- زېغوزے- چلغوزے- نباتاتي نوم پائنس جېررډيانا (PINUS GERARDINA)-

غرنتيا:(غهٔ-رن-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرن توب-

غرند:(غهٔ-رند)صفت- وګورئ غرن-

غرندتوب:(غهٔ-رند-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غرن توب-

غرندتيا:(غهٔ-رند-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غرن توب-

غرندول:(غهٔ-رن-ده-ول)مصدر متعدي- (۱)مړاوے کول- (۲)کمزورے کول- (۳)بې پرواکول-

غرندون:(غهٔ-رن-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ غرندول-

غرندونکے:(غهٔ-رن-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرندونکي- مؤنث غرندونکې- وګورئ غرندول-

غرندونګ:(غهٔ-رن-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غرندول-

غرندونه:(غهٔ-رن-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرندول-

غرندے:(غ-رن-دے)صفت- ضرري نظر لرونکے- نظرباز- چې پهٔ کتلو ضرر رسوي- دروند سترګے- بدنظرے-

غرندېدل:(غهٔ-رن-دې-دل)مصدر لازم- (۱)مړاوے کېدل- (۲)بې پروا کېدل- (۳)کمزورے کېدل-

غرندېدن:(غهٔ-رن-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غرندېدل-

غرندېدنګ:(غهٔ-رن-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرندېدل-

غرندېدنه:(غهٔ-رن-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غرندېدل-

غرندېدونکے:(غهٔ-رن-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرندېدونکي- مؤنث غرندېدونکې- وګورئ غرندېدل-

غرندېدهٔ:(غهٔ-رن-دې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب

صیغه- وګورئ غړندېدل-

غړندے:(غ-ړن-دے)صفت- وګورئ غرانکو-

غړنګ:(غه-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړل-

غړنګ:(غړنګ)اسم صوت- په غړکه کښې د شوملو شاربلو اواز- کړنګا- کړنګ- غړنګا-

غړنګا:(غړنګ-ګا)اسم صوت- غړنګار- د غړنګ غړنګ مسلسل اواز- غړنګهار-

غړنګار:(غړنګ-ګار)اسم صوت- وګورئ غړنګا-

غړنګو:(غه-ړنګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- یو غرنئیز بوټے چې ایره ئې د مشکونو رنګولو د پاره پکاریږي-

غړنګوه:(غه-ړنګ-ګه-وه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بنوشه- بنفشه- چمبل- په ونو یو قسم خورېدونکے بوټے- نباتاتی نوم وائېلا اېس پی پی (VIOLA SPP)-

غړنګه:(غه-ړنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غړانګه-

غړنګهار:(غړنګ-ګه-مار/غړنګ-ګه-مار)اسم صوت- په غړکه کښې د شوملو شاربلو مسلسل اواز-

غړنګي:(غ-ړنګ-ګي)اسم- واحد/جمع- د کدو بزو په غاړه کښې راخوړند د غوښې ستغ-

غړنګے:(غه-ړنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- د غړانګے مخفف- وګورئ غړاندو-

غړنه:(غ-ړه-نه)د غړل حاصل مصدر- وګورئ غړل-

غړواشه:(غړ-وا-شه)اسم- واحد- مذکر- کاج- د تنې د تړلو کورکے- د تنې سورے-

غړواندے:(غړ-وان-دے)اسم- واحد- مذکر- د خناورو په څټ کښې پټې- غړوندے-

غړوبي:(غه-رو-بي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ اُبرې-

غړوپ:(غړوپ)اسم صوت- غړوم- غړومب- غړپ- غوپه کونه- د یو څیز په اُبو کښې د غوپې خوړلو اواز-

غړوت:(غړوت)اسم صوت- (۱)د څهٔ څیز د تېرېدو اواز- (۲)د مائع څیز نه د بل څیز د راوتو اواز-

غړوس:(غه-ړوس)صفت- وګورئ چړوس-

غړوسکه:(غ-ړوس-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوګے- غړوسکے- خروسکه- غرسکه- د وریخ ټوټه- (۲)تالاؤ- د اُبو ډنډ-

غړوسکے:(غړوس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غړوسکه-

غړوسکے:(غړوس-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دام چې د اُس د لکی لهٔ وېښتو جوړولے شي-

غړوښتے:(غړ-وښ-تے)اسم- واحد- مذکر- د غرنئیز تریخ بادام ونه- غوړښتے- غروښتے- وړښتے-

غړوغج:(غه-رو-غج)اسم- واحد- مذکر- انې بانې- چل ول- اغه دغه- غړې غچې- غړې پړې-

غړوغچو:(غ-ړو-غ-چو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غړوغچ-

غړوغړند:(غ-رو-غ-ړند)صفت- کړن غړن-

غړوکے:(غ-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱) د چېلی ټوله څرمن چې د غړهٔ خلق ئې په مختلف قسم کارونو کښې استعمالوی- (۲)وړوکے مشک-

غړول:(غه-ړهٔ-ول)مصدر متعدی- (۱)تاوول- چورلول- (۲)- (سترګې) پرانستل- خوځول- (۳)اړول- څهٔ په ډېره کول- ژغورل- (۴)د څهٔ څیز بیا بیا ذکر کول- ګردان کول-

غړولے:(غ-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړولی- مؤنث غړولې- وګورئ غړول-

غړوم:(غړوم)اسم صوت- د توپې د چلېدو یا په زوره کښې د دروند څیز د پرېوتو اواز- غرم- غرمب- غړومب-

غړومب:(غړومب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غړوم-

غړومبل:(غړوم-بل)مصدر- (۱)غړوم کول- غرمبل- (۲)بې طریقې خوراک کول-

غړومبنه:(غړوم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړومبل-

غړومبول:(غړوم-ب-ول)مصدر متعدی- (۱) له څهٔ څیزه د غړوم اواز وېستل- توپه چلول- (۲)کورول- په قهرول- غرمبول-

غړومبولے:(غړوم-ب-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر جمع غړومبولی- مؤنث غړومبولې- وګورئ غړومبول-

غړومبون:(غړوم-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ غړومبول-

غړومبونکے:(غړوم-ب-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړومبونکی- مؤنث غړومبونکې- وګورئ غړومبول-

غړومبونګ:(غړوم-ب-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غړومبول-

غړومبونه:(غړوم-ب-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړومبول-

غړومبهار:(غړوم-ب-مار)اسم صوت- د غړوم غړوم مسلسل اواز-

غړومبېدل:(غړوم-بې-دل)مصدر لازم- (۱) د غړوم غړوم اواز کول- (۲)کورېدل- په قهر خبرې کول-

غړومبېدلے:(غړوم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړومبېدلی- مؤنث غړومبېدلې- وګورئ غړومبېدل-

غړومبېدن:(غړوم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غړومبېدل-

غړومبېدنګ:(غړوم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړومبېدل-

غړومبېدنه:(غړوم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غړومبېدل-

غړومبېدونکے:(غړوم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړومبېدونکی- مؤنث غړومبېدونکې- وګورئ غړومبېدل-

غړومبېدهٔ:(غړوم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ غړومبېدل-

غړومبے:(غړوم-بے)اسم صوت- واحد- مذکر- (۱)غړوم- غړومب- (۲)کورېدنه- ګورار- په قهر خبرې کونه- (۲)خارخوړی- زغومے- ګرداب- ګرداؤ- څرخاو-

غړون:(غ-ړه-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ غړول-

غړوندے:(غړ-ون-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کولنډ- دَ ختاورو دَ غاړې تړلو پړے- (۲)دَ بوتل غړې- دَ بوتل وغیره غاړه- (۳)دَ جزم یا سکون علامت-

غړُونکے:(غ-ړ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غړُونکی- مؤنث غړُونکې- وګورئ غړول-

غړونګ:(غ-ړه-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غړول-

غړونه:(غ-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غړول-

غړونے:(غ-ړ-وهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اُبو دَ ژرندې ډب- دَ ژرندې هغه ځاۓ چې اُبهٔ پکښې ډب کولے شي- (۲)کنګالې اُبهٔ- جمع غړونی-

غړی:(غهٔ-ړی)اسم- واحد- مذکر- دَ اُربشو پتیره ډوډۍ چې خوږ شربت سره او یا چې پهٔ دالو کښې غوړې واچولے شي خوړے شي-

غړی:(غهٔ-ړی)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ جسم اعضا- اندامونه- (۲)زور- طاقت- (۳)ممبران- ارکان- (۴)سپینې- لینګی- (۵)پټې- هغه پټې چې سپینې پرې تړلے شي-

غړیاکه:(غړ-یا-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګډو بزو پهٔ مری کښې اوېزان دَ غوښې ستغ- غړنګی-

غړیت:(غ-ړیت)اسم- واحد- مذکر- دوکه- فریب- چلبازی-

غړیکور:(غهٔ-ړی-که-ور)اسمِ صفت- دَ ستونی لاندې دوه مرغړې لرونکے کډ-

غړیمبکی:(غړیم-ب-کی)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- رازغولی- وره غولی- کرخندے- غروبے- دَ اُبو هغه برخه چې اُبهٔ پکښې پهٔ یو مخ چورلی- غلی- غړیمبی-

غړیمبی:(غړیم-بی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غړیمبکی-

غړې پړې:(غهٔ-ړې-پهٔ-ړې)اسم مرکب- وګورئ غړوغچ-

غړې غچې:(غهٔ-ړې-غهٔ-چې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ غړوغچ-

غړېدل:(غه-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)پرانستے کېدل- برخېره کېدل- (۲)ډېې ته کېدل- ژغورېدل- (۳)محسوسېدل- (۴)(سا) موجود کېدل-

غړېدلے:(غه-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غړېدلی- مؤنث غړېدلې- وګورئ غړېدل-

غړېدن:(غه-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ غړېدل-

غړېدنګ:(غه-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غړېدل-

غړېدنه:(غه-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غړېدل-

غړېدونکے:(غه-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غړېدونکی- مؤنث غړېدونکې- وګورئ غړېدل-

غړېدهٔ:(غه-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غړېدل-

غړېک:(غ-ړېک)اسم- واحد- مذکر- غړیاشه- دَ ښځې کاچ-

غړېکه:(غ-ړې-که)اسم- واحد- مؤنث- غړکه- هغه مشګ چې شوملې پکښې شاربلے شي-

غړی:(غ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ستونے- مری- غاړه- غړانګه- څټ- (۲)دَ کوزې یا بل داسې لوښی خُله-

غړی غړی:(غ-ړی-غ-ړی)اسمِ صفت- انجاغړی- تر مورګو مورګو- تر خُلې خُلې- نوک دَ سوکه-

غړے:(غهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم روغنی روټۍ- (۲)دَ بدن څهٔ حصه- اندام- (۳)ممبر- کس- (۴)سپینه- لېنګے- (۵)دَ اُربشو یو قسم ډوډۍ- جمع غړی-

غز:(غز)اسم- واحد- مذکر- یوه مېوه او دَ هغې وُنه چې چکې لری- چار مغز- نباتاتی نوم الیورائټ ټرای لوبه (ALEURITEI TRILOBA)-

غز:(غز)اسم- واحد- مذکر- یوه وُنه چې دَ پاڼو پهٔ ځاۓ نرې نرې تېلې لری- دَ ښون دَ خاندان یوه وُنه- نباتاتی نوم ټېمرېکس انډیکا (TAMARIX ANDICA)-

غزا:(غ-زا)اسم- واحد- مؤنث- صرف هغه جنګ چې دَ کافرانو سره دَ اسلام پهٔ حمایت کښې وُشي- مذهبی جنګ- جهاد-

غزاخے:(غ-زا-خے)اسم- واحد- مذکر- غنځاخے- غځاخے- غنزاښے- غزاښے- یوه شرینی چې دَ مېدې او شکرې نه جوړېږی- جمع غُزاخی-

غزار:(غ-زار)اسم- واحد- مذکر- (۱)وار- حمله- ګوزار- وهنه- (۲)زخم- (عامیانه)-

غزارول:(غ-زا-رهٔ-ول)مصدر متعدی- غرخول- ګوزارول- پهٔ زمکه راخلاصول- (عامیانه)-

غزارون:(غ-زا-ره-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارول-

غزارونکے:(غ-زا-ره-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غزارونکی- مؤنث غزارونکې- وګورئ غزارول-

غزارونګ:(غ-زا-ره-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارول-

غزارونه:(غ-زا-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارول-

غزارېدل:(غ-زا-رې-دل)مصدر لازم- غرخېدل- پرېوتل- ګوزارېدل- پهٔ زمکه راخلاصېدل- (عامیانه)-

غزارېدن:(غ-زا-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارېدل-

غزارېدنګ:(غ-زا-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارېدل-

غزارېدنه:(غ-زا-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غزارېدل-

غزارېدونکے:(غ-زا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غزارېدونکی- مؤنث غزارېدونکې- وګورئ غزارېدل-

غزارېدهٔ:(غ-زا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غزارېدل-

غزال:(غ-زال)اسم- واحد- مذکر- دَ وَسی بچے- دَ موسی کبلے- اهو- (عربی)-

غزا وشوه:(غه-زه-وش-وه)محاوره- افسوس-

غزره:(غزهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- زغره- دَ اُسپنې قمیص چې پهٔ جنګ کښې

به دَ خفاظت دَ پاره استعمالېدهٔ۔

غزکوکے:(غز-کُو-کے)اسم- واحد- مذکر- ګونګټ- هغه ګونګټ چې پهٔ ښَشیانو او غُلو کښې کرځي۔

غزل:(غَ-زَل)اسم- واحد- مذکر- دَ شعر یو خاص قسم چې پکښې دَ عشق خبرې شوې وي، مطلع او مقطع لري، او بېتونه ئې لهٔ اُزو کم او لهٔ پینځلسو زیات نهٔ وي- (اصل معنیٰ ښځو سره خبرې کول)- (عربي)۔

غزلچي:(غَ-زَل-چي)صفت- غزل ویونکے- (افغانستان)۔

غزلنے:(غز-لهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غز دانې- دَ غز ګل- (افغانستان)۔

غزله:(غه-زه-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غزل- (افغانستان)۔

غزنیچے:(غز-نی-چے)صفت- (۱)دَ غزنی دَ ښار سره منسوب- (۲)یو قسم پوستین۔

غزول:(غَ-زه-وَل)مصدر متعدی- (۱)اوږدول- پهٔ څهٔ څیز کښې دَ اصلی حالت نه اوږدوالے راوستل- خوځول- څهٔ څیز دَ اصلی حالت نه اوږدول- (۲)قتلول- وژل۔

غزولے:(غَ-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غزولی- مؤنث غزولې- وګورئ غزول۔

غزون:(غَ-زه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غزول۔

غزونکے:(غَ-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غزونکی- مؤنث غزونکې- وګورئ غزول۔

غزونګ:(غَ-زه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غزول۔

غزونه:(غَ-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غزول۔

غزونې:(غَ-زه-وهٔ-نې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)ستوماني ایستنه- کهالی لرې کونه- لهٔ خوبه دَ راپاڅېدو پهٔ وخت دَ دواړو لاسونو دَ یو بل سره دَ نیولو پهٔ ذریعه ستوماني ایستنه۔

غزونے:(غَ-زه-وَ-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ غزول۔

غزوه:(غَز-وه)اسم- واحد- مؤنث- غزا- هغه جنګ چې حضور صلی الله علیه وآله وسلم پکښې پخپله موجود وو- (عربي)۔

غزه:(غَ-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوو ګټو قدر له فاصله- دَ دوو ګټو تر مینځه فاصله۔

غزے:(غَ-زے)اسم- واحد- مذکر- یو وړوکے تور بخن شان مارغهٔ چې اکثر پهٔ جبو کښې وی او چې سړے ووینی نو خان پهٔ وښو کښې پټ کړی ېږ پهٔ اسانه پهٔ لاس نیوے شي۔

غزېدل:(غَ-زې-دَل)مصدر لازم- (۱)اوږدېدل- پهٔ څهٔ څیز کښې دَ اصلی حالت نه وږدوالے راتلل- خوځېدل- دَ څهٔ څیز دَ اصلی حالت نه وږدېدل- (۲)قتلېدل- وژلے کېدل۔

غزېدلے:(غَ-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غزېدلی- مؤنث غزېدلې- وګورئ غزېدل۔

غزېدن:(غَ-زې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غزېدل۔

غزېدنګ:(غَ-زې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غزېدل۔

غزېدنه:(غَ-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غزېدل۔

غزېدونکے:(غَ-زې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غزېدونکی- مؤنث غزېدونکې- وګورئ غزېدل۔

غزېدهٔ:(غَ-زې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غزېدل۔

غږدی:(غږ-دی)اسم- واحد- مؤنث- خېمه- کېږدی- کېژدی۔

غږغاو:(غږ-غاو)اسم- واحد- مذکر- شور- غوغا- شور زوږ- غږغولے۔

غږغولے:(غږ-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غږغاو۔

غږغونے:(غږ-غوه-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوایانو یو نسل- غوږغونے- غږګاو- غږګے۔

غږکه:(غَ-ږهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غجکه/غیچکه۔

غږګاو:(غږ-ګاو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غږغونے۔

غږګاو:(غږ-ګاو)اسم- واحد- مؤنث- غږغولے- یوه توربخنه وړه مرغۍ چې پښې ئې وږدې وی او پهٔ دلدلی علاقو کښې وسی۔

غږه:(غَ-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پټی پوله- دَ پټی حد۔

غړ:(غړ)اسم- واحد- مذکر- ژغ- ږغ- اواز- ناره۔

غړپوماند:(غړ-پو-ماند)صفت- هغه څوک چې سړے دَ اواز نه پېژنی- هغه څوک چې تش پهٔ اواز بل پېژنی- (افغانستان)۔

غړتاندے:(غړ-تان-دے)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې دَ مغې پهٔ ذریعه غړ تر لرې لرې پورې رسی- لاؤډسپیکر- اواز تېزونکې آله- (افغانستان)۔

غړدل:(غړ-دَل)مصدر متعدی- پهٔ زړهٔ کښې پټ ساتل۔

غړ غرض:(غړ-غَ-رَض)اسم مرکب- واحد- مذکر- غم غرض- کار- غړ غوړ۔

غړ غوړ:(غړ-غوړ)اسم مرکب- ږغ ږوغ- خبره اتره- ذکر- غړ غرض۔

غړل:(غَ-ړل)مصدر متعدی- دَ غړ اوربدل- نغوړل۔

غړلے:(غَ-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړلی- مؤنث غړلې- وګورئ غړل۔

غړن:(غَ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ غړل۔

غړنګ:(غَ-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ غړل۔

غړول:(غَ-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)دَ موسیقی دَ آلې یا مشین نه اواز وکښل- (۲)چا نه خبرې وېستل- ژغول۔

غړولے:(غَ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غړولی- مؤنث غړولې- وګورئ غړول۔

غړون:(غَ-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غړول۔

غړونکے:(غَ-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړونکی- مؤنث غړونکې- وګورئ غړل۔

غړونکے:(غَ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غړونکی- مؤنث غړونکې- وګورئ غړول۔

ئ (څی-رل)، ې(مې-ره-وَل)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

غرونګ:(غَ-رِه-زِنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ غرول-

غرونه:(غَ-رِه-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ غرول-

غرېدل:(غَ-رِې-دَل)مصدر لازم- (۱)دَ موسیقۍ دَ آلې یا مشین نه پهٔ یو مخ اواز وکښلے کېدل- (۲)پهٔ یو مخ خبرې کول- مسلسل خبرې کول- ګړېدل- ړغېدل-

غرېدلے:(غَ-رِې-دَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غرېدلی- مؤنث غرېدلې- وګورئ غرېدل-

غرېدن:(غَ-رِې-دَن)حاصلِ مصدر - وګورئ غرېدل-

غرېدنګ:(غَ-رِې-دَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ غرېدل-

غرېدنه:(غَ-رِې-دَهٔ-نه)حاصلِ مصدر - وګورئ غرېدل-

غرېدونکے:(غَ-رِې-دُوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غرېدونکی- مؤنث غرېدونکې- وګورئ غرېدل-

غرېدهٔ:(غَ-رِې-دَهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غرېدل-

غرېز:(غَ-رِېز)صفت- (لفظ وغېره) اواز ساتونکے- اواز ورکونکے- غړن- ړغیر- دِ غړ- (افغانستان)-

غس:(غس)اسم- واحد- مذکر- دَ لومبړې یو قسم چې دَ قبرونو نه مړی راوباسی- ګورکنې- غسه- ګورکښه- ګورکښی-

غسال:(غس-سال)صفت- غسل ورکونکے- مُرده له غُسل ورکوُنکے- لامبوُنکے- مړے لامبوُنکے- (م- عربی)-

غسک:(غَ-سَک)اسم- واحد- مذکر- کټمل- منګړ- منګڼ- مونګڼ- (م- فارسی)-

غُسل:(غُ-سَل)اسم- واحد- مذکر- (۱) لمبا- لامبا- پهٔ شرعی طریقه لمبا- (۲)ناپاکی، پلیتی، جُنابت لرې کونه- (م- عربی)-

غُسلخانه:(غُ-سَل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لمبا ځائې- چارچوبی-

غسول:(غَ-سول)مصدرِ متعدی- وګورئ غاسول-

غسه:(غهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غس-

غسی:(غَ-سي)اسم- مذکر- غسے- هغه لرګے چې دَ یوې کولو پهٔ وخت یو سر ئې کُنده کښې وی او بل دَ غوایانو پهٔ غاړه پروت جغ سره تړلے وی-

غش:(غش)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې هوشی- مدهوشی- (۲)کمزوری- ناتوانی- (۳)عېب- (۴)فرېب- دوکه- خیانت- (۵)پهٔ څیزونو کښې ناجائزه ګډون- (عربی)-

غشا:(غِ-شا)اسم- -پرده- پوښ-

غشایه:(غَ-شا-یه)اسم- جمع- مذکر- دَ حیواناتو وُچه شوې فضله- غشک-

غشائی:(غِ-شا-نی)اسم صفت- دَ پردې، پهٔ غشا اړوند-

غشک:(غَ-شَک)اسم- واحد- مذکر- څپیاکه- غوشوے- وُچه سوټه- غشایه-

غشک:(غشک)اسم- (۱)خطره- (۲)فتنه- فساد- (افغانستان)-

غشک:(غَ-شَک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غُشک ۲-

غُشکین:(غش- کین)صفت- (۱)خطرناک- (۲)فسادی-

غُش لاستے:(غُش-لاس- تے)اسم صفت- واحد- مذکر- لیندے- تیر انداز- لینده کښ- دَ غشو ویشتو مړنے-

غُشلړه:(غُش-لهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څپیاکه- (۲)جنجال- تنازعه- جګړه- غُشله-

غشله:(غَش-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غشلړه-

غشو:(غَ-شو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اَس خرخره- (۲)وګورئ غُشوے-

غشوے:(غَ-شهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- غشو- غوشایه- غوشائی- دَ غوا مېښې وغېره وُچه سوټه-

غشے:(غهٔ-شے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ لیندهٔ ویشتلے کېدونکې وسله چې څوکه ئې تېرهٔ وی- (۲)دَ شکوڼ تېرهٔ څوکه لرونکې بڼه- (۳)دَ یوې دَ سر هغه لرګے چې دَ یوې کولو پهٔ وخت دَ جغ دَ پاسه ایښودلے شی- (۴)پهٔ ارټ کښې هغه لرګے چې دَ لټ پهٔ دولسو سورو کښې لګېدلے وی-

غښت:(غښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاؤ- غښتنه- (۲)مضبوطوالے-

غښت:(غښت)اسم- واحد- مذکر- غُښتنه-

غښتل:(غښ-تَل)مصدرِ متعدی- تاوول- تاؤ ورکول- غړل-

غښتل:(غُښ-تَل)مصدرِ متعدی- (۱)طلب کول- (۲)خواست کول- خوښه څرګندول- خوښول-

غښتلے:(غښ-تهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- جمع غښتلی- مؤنث غښتلې- وګورئ غښتل- (۲- صفت)مضبوط - قوی-

غښتلے:(غُښ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غښتلی- مؤنث غښتلې- وګورئ غُښتل-

غښتن:(غښ-تَن)حاصلِ مصدر - وګورئ غښتل-

غُښتن:(غُښ-تَن)حاصلِ مصدر - وګورئ غُښتل-

غښتنګ:(غښ-تَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ غښتل-

غښتنګ:(غُښ-تَنګ)حاصلِ مصدر - وګورئ غُښتل-

غښتونکے:(غښ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غښتونکی- مؤنث غښتونکې- وګورئ غښتل-

غښتونکے:(غُښ-تُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غُښتونکی- مؤنث غُښتونکې- وګورئ غُښتل-

غښتے:(غښ-تے)صفت/مفعول- وګورئ غښتل-

غښتے:(غُښ-تے)صفت/مفعول- وګورئ غُښتل-

غصب:(غَ-صَب/غصب)اسم- زور سره اخستنه- تروړنه- خیانت- غبن- دَ چا حق وهنه-

غصبول:(غص-بَ-وَل)مصدرِ متعدی- تروړل- پهٔ زور اخستل- دَ چا حق قبضه کول-

غصبون:(غص-بَ-وَن)حاصلِ مصدر - وګورئ غصبول-

غصبونکے:(غص-بَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غصبوُنکی- مؤنث غصبوُنکې- وګورئ غصبول-

غمبونګ:(غَم-ب-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمبول-
غمبونه:(غَم-ب-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمبول-
غمبېدل:(غَم-بې-دَل)مصدر لازم- ترووړلے کېدل- پهٔ زور اخستلے کېدل- دَ چا حق لاندې کېدل-
غمبېدن:(غَم-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غمبېدل-
غمبېدنګ:(غَم-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمبېدل-
غمبېدنه:(غَم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمبېدل-
غمبېدونکے:(غَم-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غمبېدونکي- مؤنث غمبېدونکې- وګورئ غمبېدل-
غمبېدهٔ:(غَم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غمبېدل-
غصه:(غُ-صه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قهر- غضب- سُخت- (۲)خفګان- ناراضتيا- (۲- صفت)قهرېدلے- پهٔ قهر-
غصه ناک:(غُ-صه-ناک)صفت- وګورئ غُصه ور-
غُصه ور:(غُ-صه-وَر)صفت- واحد- مذکر- سُختېدونکے- تريخ- بدمزاجه- غصه ناک- قهرېدونکے- قهرژن-
غضب:(غَ-ضَب)(۱)قهر-غصه-(۲)ناګهاني آفت-
غضبناک:(غَ-ضَب-ناک)صفت- غُصه- غضب رسوُنکے- لهٔ غضبه ډک- غضبي-
غضبي:(غَ-ضَ-بي) صفت- وګورئ غضبناک-
غضروف:(غَض-روف)اسم- مذکر- کرپندے- پوست هډوکے- کرپندوکے-
غضروفدار:(غَض-روف-دار)صفت- وګورئ غضروفي-
غضروفي:(غَض-رو-في)صفت- غضروف لرونکے- غضروفدار-
غضنفر:(غَ-ضَن-فَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)زمرے- (۲)صفت- بهادر- ځوانمرد- تورزن- (م- عربي)-
غفار:(غَ-فار)صفت- (۱)غفور- بخښونکے- (۲)دَ الله تعالی يو صفتي نوم- (م- عربي)-
غفران:(غُف-ران)اسم- بخښنه- بخشش- معافي-
غفلت:(غَف-لَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې پروائي- لاپروائي- ناخبرتيا- (۲)خوب- (م- عربي)-
غفور:(غَ-فُور)اسم صفت- معاف کوُنکے- (۱)دَ الله تعالی يو صفتي نوم-(۲)بخښونکے- غفار- (م- عربي)-
غک:(غَک)اسم صوت- دَ چېلۍ اواز- دَ چېلۍ چغه- دَ بزې اواز-
غکل:(غَ-کَل)مصدر لازم- دَ چېلۍ چغې وهل- غاکل-
غکلے:(غَ-کهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غکلي- مؤنث غکلې- وګورئ غکل-
غکن:(غَ-کَن)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکنه:(غَ-کهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکول:(غَ-که-وَل)مصدر متعدي- دَ بزې اوازونه وکښل- چېلۍ پهٔ اواز راوستل-
غکولے:(غَ-که-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غکولي- مؤنث غکولې- وګورئ غکول-
غکون:(غَ-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غکول-
غکونه:(غَ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکونکے:(غَ-کون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غکونکي- مؤنث غکونکې- وګورئ غکل-
غکونکے:(غَ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غکونکي- مؤنث غکونکې- وګورئ غکول-
غکېدل:(غَ-کې-دَل)مصدر لازم- وګورئ غکل-
غکېدلے:(غَ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غکېدلي- مؤنث غکېدلې- وګورئ غکل-
غکېدن:(غَ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکېدنګ:(غَ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکېدنه:(غَ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غکل-
غکېدونکے:(غَ-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غکېدونکي- مؤنث غکېدونکې- وګورئ غکل-
غکېدهٔ:(غَ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غکل-
غل:(غَل)صفت- واحد- مذکر- (۱)غلا کوُنکے- (دَ هر مجرم دَ پاره استعمالېدونکے توړے)- (۲- صفت)پوچ کارتوس- (۳)غلے پټې- مؤنث غله- جمع غلهٔ/غلونه-
غُل:(غُل)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ انسان يا ځناور ګندګي- فُضله- (۲)دَ بې شرمۍ يا شرمندګۍ خبره يا کار- (۳)تکيه کلام- غُلے-
غلا:(غَلا)اسم- واحد- مؤنث- څهٔ څيز پټونه- دَ مالک دَ مرضۍ نه خلاف دَ پټولو پهٔ نيت څهٔ څيز وړنه- خيانت کونه-
غُلاټے:(غُ-لا-ټے)صفت- لهٔ وېرې غُل کوُنکے- وېرېدونکے- غُلن- ترن- ډارن- جمع غلاټي-
غلاظت:(غَ-لا-ظَت)اسم- مؤنث- ګندګي- ګند- پليتي- نجاست- (م- عربي)-
غلاغلتي:(غَلا-غَل-تي)اسم مرکب- واحد- مؤنث- تګې تړوې- تګې- ټګژني- پردے مال وهنه راوهنه-
غلاغندک:(غَلا-غَن-دَک)صفت- وګورئ غلاغوندک-
غلاغوندک:(غَلا-غون-دَک)صفت- غلچکے- غلاګرکے- غل- غلاغندک-
غلاف:(غِ-لاف)اسم- واحد- مذکر- (۱)استر- پوښ- پرده- (۲)تېکے- نيام- کځوړه- (م- عربي)-
غلاکاسيري:(غَلا-کا-سي-ري)اسم مرکب- واحد- مؤنث- لوچه توب- حراميتوب- بدفعلي- کنجرتوب-
غلاګر:(غَلا-ګر)صفت- وګورئ غلاګرکے-

ې (ښي-رل)، ۍ (هي-ره-وَل)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

غلاکرکے:(غَلا-گَر-کے)صفت- واحد- مذکر- غل- غلا کوُنکے- غلچکے- غلاگرے- (خاص دَ غل دَ پاره پکاریدونکے تورے)-

غلاکرے:(غَلا-کَهٔ-رے)صفت- واحد- مذکر- وُکورئ غلاکرکے-

غلام:(غُ-لامؔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نوکر- مرئے- بنده- (۲)ملک- خوان- جمع غُلامان- مؤنث غلامه- (م- عربی)-

غلامی:(غُ-لا-می)اسم- مؤنث- بندگی- مرنیتوب-

غلانخ:(غُ-لانخ)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماده حیوان دَ بدن هغه ځائ چې شودهٔ پکښې وی- غلانخه-

غلانخور:(غُ-لاَن-خه-وَر)صفت- هغه حیوان چې غلانخه لری او تیونه ئې ډیر غټ وی- لویه غُلانخه لرونکے څاروے- مؤنث غلانخه وره-

غلانخه:(غُ-لاَن-خه)اسم- واحد- مؤنث- وُکورئ غلانخ-

غلاوزه:(غَلا-وَهٔ-زه)صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه غوا چې دَ لوشلو پهٔ وخت غلانخه کښې پئ پټوی- هغه غوا چې ټول پئ مالک ته نهٔ ورکوی- (۲)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاتو مچی- غلوځه- جمع غلاوزې-

غلاون:(غُ-لا-وَن)اسم صفت- واحد- مذکر- غلن- غُلاټے- (۱)ډیر غل کوُنکے- (۲)بزدل- ویریدونکے-

غلباز:(غَل-بازؔ)صفت- دَ غلا کار کوُنکے- غل-

غلبازی:(غَل-بـا-زی)اسم- واحد- مؤنث- دَ غلا کولو کار- غلا کونه-

غلبازے:(غَل-بـا-زے)اسم- جمع- مؤنث- وُکورئ غلباسے-

غلباسے:(غَل-بـا-ســے)اسم- واحد- مذکر- بوه- دَ پرتوګ هغه برخه چې پهٔ مغې کښې بکه یا پرتوغاښ اچولے شي- پهٔ پرتوګ کښې دَ پرتوغاښ اچولو ځائ- غُلبازے-

غلبله:(غَل-بَ-له)اسم- واحد- مؤنث- شورزور- چغې نعرې- شور او فریاد- شورشغرب- هنګامه- جمع غلبلې-

غلبلې:(غَل-بَ-لې)اسم- جمع- مؤنث- دَ غلبله جمع-

غلبنکی:(غَل-بَنک-کی)اسم- واحد- مؤنث- ډیران- هغه ځائ چې غل پکښې پراتهٔ وی- هغه ځائ چرته چې غلاظت غُرځولے شي-

غلبوزه:(غَل-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاتو مچی- جمع غلبوزې-

غلبه:(غَ-لـه-بـه)اسم- واحد- مؤنث- فتح- کامیابی- برے- طاقت- غالب کیدنه- زوروړتیا- ګټه-

غلبیل:(غَل-بیل)اسم- واحد- مذکر- پرویزے- پرویښے- غربال- چاڼ- دَ چڼولو آله-

غلبیل غلبیل:(غَل-بیلؔ-غَل-بیلؔ)صفت- سورے سورے- زخمی زخمی- پرهار پرهار- هغه بدن چې پهٔ ګولو یا غشو سورے سورے شوے وی-

غلبیل واله:(غَل-بیل-وا-له)اسم- واحد- مذکر- غلبیلونه خرڅوُنکے-

غلبیلول:(غَل-بې-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)سورے کول- (۲)ډیر زخمی کول- (۳)چاڼول- چڼول-

غلبیلون:(غَل-بې-له-وَن)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلول-

غلبیلونکے:(غَل-بې-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلبیلوُنکی- مؤنث غلبیلوُنکې- وُکورئ غلبیلول-

غلبیلونګ:(غَل-بې-له-وَنګ)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلول-

غلبیلونه:(غَل-بې-له-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلول-

غلبیلیدل:(غَل-بې-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)چڼیدل- (۲)سورے سورے کیدل- (۳)زخمی کیدل-

غلبیلیدن:(غَل-بې-لې-دَن)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلیدل-

غلبیلیدنګ:(غَل-بې-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلیدل-

غلبیلیدنه:(غَل-بې-لې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وُکورئ غلبیلیدل-

غلبیلیدونکے:(غَل-بې-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلبیلیدونکی- مؤنث غلبیلیدونکې- وُکورئ غلبیلیدل-

غلبیلیدهٔ:(غَل-بې-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُکورئ غلبیلیدل-

غلت:(غُ-لَت)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ غلط مُغفن- غلط- خطا- دَ درُست ضد- هغه څهٔ چې ښهٔ نهٔ وی- غیرقانونی- غیر اخلاقی- غیر اصولی- دَ مروجه اُصولو خلاف-

غُلت:(غُلت)اسم- واحد- مذکر- لوبه کښې ټکی- کاجی- غُلتی-

غُلتی:(غُل-تی)اسم- واحد- مؤنث- کاجی- غُلتی- غُلت- غُلتیا-

غُلتیا:(غُل-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وُکورئ غُلتی-

غُلجنګی:(غُل-جَنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ عبث خبره نښته- چټی بحث جوړونه-

غلچک:(غَل-چَک)اسم صفت- واحد- مذکر- غلچکے- غلکے- وړوکے غل- هغه غل چې پهٔ وړه پیمانه غلا کوی- مؤنث غلچکه-

غلچکه:(غَل-چَ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ غاچک مؤنث- وُکورئ غلچک-

غلچکی:(غَل-چَ-کی)اسم- جمع- مؤنث- دَ غلچکے مؤنث- وُکورئ غلچک-

غلچکے:(غَل-چَ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غلچک اسم تصغیر- وُکورئ غلچک- جمع غلچکی- مؤنث غلچکې-

غلچه:(غَل-چه)صفت- احمق- بېوقوف- کم عقل-

غلخور:(غَل-خور)صفت- (۱)غل خوروُنکے- (۲)دروغژن- بکواسی- مؤنث غَل خوره- جمع غَل خوارهٔ-

غلخورکی:(غَل-خور-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غَل خوړنه- (۲)بکواس- دورغ- پوچه وینا-

غَل خېټې:(غَل-خې-ټې)اسم صفت- واحد- مؤنث- پهٔ ناجائزه طریقه حمل لرونکې ښځه- ناجائزه اُمیدواره ښځه-

غلشکه:(غَلش-که)اسم- مؤنث- دل شوی غنم- ورغستلی- کور- دل-

غلشکه:(غَل-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- ټبنج- مکېز- نخره- غلشکه-

غلشکه:(غَل-شه-کَه)اسم- واحد- مؤنث- وُکورئ غلشکه ۲-

غلط:(غَ-لَط)صفت- وُکورئ غلت ۱- (۱)ناسم- هغه چې صحیح نهٔ وی- وران-

زبر"(غَ-بَهٔ-ره)، زورکے"(شِل)، پیش"(نُو-کا-ره)، زیر"(کِ-تاب)، جزم"(شکوڼ)، ﮥ"(زَ-ړه)، ۀ"(ډو-بې-دهٔ)

نادرست- (۲)خطا- (۳)وران کار کونکے- وران کارے- (م- عربی)-

غلط العام:(غَ-لَه-طُل-عام)صفت- هغه عامه غلطي چې تعلیم یافته خلق يې استعمالوی او صحیح يې گڼي- او شاعری، ادب وغیره کښې يې هم استعمالوی-

غلطان:(غل-طان)صفت- (۱)بازیگره اړونکے- (۲)فکر کښې پروت-

غلط سلط:(غَ-لَط-سَ-لَط)صفت- غلط ملط- بدل رابدل- برخلاف - دَ اصل نه بدل-

غلطول:(غَ-لَه-طَ-وَل)مصدر متعدی- (۱) غلط جوړول- (۲)بل خطا کول- پهٔ بل غلطی کول-

غلطون:(غَ-لَه-طَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غلطول-

غلطونکے:(غَ-لَه-طَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلطونکی- مؤنث غلطونکې- وګورئ غلطول-

غلطونګ:(غَ-لَه-طَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غلطول-

غلطونه:(غَ-لَه-طَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غلطول-

غلطی:(غَل-طی)اسم- واحد- مؤنث- خطا- څهٔ غلط یا وران کار کونه- سهوه- جمع غلطیانې/غلطی-

غلطېدل:(غَ-لَه-طې-دَل)مصدر لازم- خطا کېدل- غلطی کول- وران کار کول-

غلطېدن:(غَ-لَه-طې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غلطېدل-

غلطېدنګ:(غَ-لَه-طې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غلطېدل-

غلطېدنه:(غَ-لَه-طې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غلطېدل-

غلطېدونکے:(غَ-لَه-طې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلطېدونکی- مؤنث غلطېدونکې- وګورئ غلطېدل-

غلطېدهٔ:(غَ-لَه-طې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غلطېدل-

غل غدو:(غَل-غه-دَو)صفت- وګورئ غل غدوئ-

غل غدوئ:(غَل-غه-دوئ)اسم مرکب- واحد- مذکر- غل غدو- ډاکه مار- غلاګر- شوکمار-

غل غشیان:(غَل-غَش-یان)اسم مرکب- (۱)ګند بلا- پلیتی- غلاظت- (۲)پوچې سپکې خبرې- بې فائدې خبرې- بکواس-

غل غل:(غَل-غَل)اسم- (۱)غل غل کېدنه- پټ پټ کېدنه- (۲)یو قسم لوبه- (۳- اسم صوت)دَ بېږوس دَ شړلو اواز

غلغله:(غَل-غه-له)اسم- واحد- مذکر- شورزوږ- شور وغوغا- هنګامه- غلبله- جمع غلغلې-

غلغېښے:(غل-غې-ښے)اسم- واحد- مذکر- زیاتی غاښ- پهٔ اوریو کښې راختونکے زیاتی غاښ-

غلکه:(غَل-که)اسم- واحد- مؤنث- باټې- کاسې-

غلکه:(غَ-لَهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ لیندې هغه ځائې چې غشے پکښې لګولے شي-

غلکے:(غَل-کے)اسم تصغیر- دَ غل اسم تصغیر- وګورئ غل-

غلله:(غَ-لَه-لَه)اسم صفت- واحد- مذکر- ختین ګیټے- دَ خټو مړدکے چې پهٔ لیندهٔ کښې ویشتلے کیږی- (م- فارسی- ګلوله)-

غلمار:(غَل-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ غلن- مؤنث غلماره- جمع غلماران-

غلمان:(غل- مان)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ غلام جمع- خوانان هلکان- (۲)دَ جنت خوانان- دَ جنت خلمی- (م- عربی)-

غلمانه:(غَل-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غلې دَ ابېدولو کوټه- خمبه-

غلمچا:(غَ-لَم-چا)اسم- واحد- مذکر- (۱)غلام ګوټے- کم عمره مرئے- (۲)دَ تاش غلام-

غلمی:(غَل-می)اسم- جمع- مذکر- غمی- نګینې- قیمتی کاڼی-

غلمین:(غَل-مین)اسم- واحد- مذکر- غنم-

غلمینه:(غَل-می-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو روټی-

غلمی:(غَل-می)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوښ دَ خوراک یو بوټے-

غلمی:(غَل-می)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګتمې غمے- (۲)یو ځنګلی بوټے چې خوند يې تریو وی او دَ صابون کار ترې اخستے شي-

غلن:(غُ-لَن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)غلمار- غلاوړ- غلاټے- ډېر غل کونکے- (۲)بزدل- ډرن- ډارن- (۳)خیرن- خچن- سخاپټے-

غلنکه:(غُ-لَن-که)اسم- واحد- مؤنث- سرخه- دَ سترګې وړه ننکی- غلنکې-

غلنکې:(غُ-لَن-کې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غلنکه-

غلنګ:(غَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- غله- دانې- غله دانه-

غلنی:(غَ-لَه-نی)اسم- واحد- مؤنث- دَ مرز پهٔ شان یو مارغهٔ چې پهٔ دلدلیزه زمکه کښې وسیږی-

غلنے:(غَ-لَه-نے)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې دَ کار نه پټیږی- (۲)هغه حیوان چې کپړې خوری-

غلو:(غَ-لَو)صفت- (۱)وګورئ غلن- (۲)دَ تاش یوولسمه پته- غلام-

غلوځه:(غَلو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاتو مچې- غلاوزه- جمع غلوځې-

غل وغش:(غَل-و-غش)اسم- واحد- مذکر- دوکه- فریب- کدورت- (م- عربی)-

غل وغول:(غَل-و-غول)اسم- واحد- مذکر- ټګل- دوکه ورکول- تېراېستل- خطاکول-

غلول:(غُ-لول)اسم- واحد- مذکر- لیندهٔ- غلېل- (افغانستان)-

غلوله:(غُ-لو-له)اسم- واحد- مؤنث- غلله- (۱)ګولی- (۲)ځرخے- (۳)مردکه- (۴)دَ مر څهٔ ګولی-

غلولے:(غَ-لَه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غلولی- مؤنث غلولې- وګورئ غلول-

غلون:(غَ-لَه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غلول-

غلونکے:(غَ-لَه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلونکی- مؤنث غلونکې- وګورئ غلول-

ئ"(ځی-رَل)، ې"(مې-رهٔ-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

غلونکے مرغے:(غ-له-زون-کے-مَر-غے)اسم- واحد- مذکر- شکوکل- سراب-

غلونګ:(غ-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غلول-

غلونه:(غ-له-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غلول-

غله:(غه-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه دانې چې روټۍ ترې پخولے شي- لکه غنم جوار وغېره- (۲)وريژې- (۳)پوخ خوراک-

غله:(غله)صفت- مؤنث- دَ غل مؤنث- غلا کوُنکې-

غلهٔ:(غلهٔ)صفت- جمع- دَ غل جمع- غلونه-

غله:(غ-له)اسم- واحد- مؤنث- غبله- کنډک- رمه-

غلهٔ اوښان:(غلهٔ-اُو- ښان)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه چې لکه دَ الا داد کولے شي- وګورئ الا داد-

غله بود:(غ-له-بُود)صفت- اباد- زرخېز- هغه ځائ چې غله پکښې زياته کيږي- غله خېز-

غله خېز:(غ-له-خېز)اسم- واحد- وګورئ غله بود-

غله دانه:(غ-له-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- غلې- دَ خوراک دانې- غله-

غليا:(غل-يا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خاموشي- (۲)ورروالے-

غليانکه:(غل-يا-نهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- يوه صحرائي مرغۍ- شاغوټې-

غليچ:(غ-ليچ)اسم صفت- واحد- مذکر- طاقتور- قوي- مضبوط- تکړه- مؤنث غليچه-

غليچه:(غ-لي-چه)اسم- واحد- مؤنث- قالينچه- دَ سپېنسو يا دَ سنو دَ تارونو قالين- ګلدار لمځے- ګلدار ټغر- (ترکي)-

غليظ:(غ-ليظ)صفت- (۱)ټينګ- (۲)سخا- ګنده- ناولے-

غلي غلي:(غهٔ-لي-غهٔ-لي)متعلق فعل- پهٔ خاموشي- پهٔ پټه- پهٔ ورو-

غلي غليا:(غهٔ-لي-غل-يا)صفت- بېخي خاموشي- مکمل چوپيا-

غليلاک:(غ-لي-لاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)کنه ګوڼه- غوبمنډ- هجوم- (۲)لهٔ حده تېرېدنه-

غليم:(غ-ليم)صفت- دښمن- غنيم- جمع غليمان- (عربي)-

غليمتوب:(غ-ليم-توب)اسم- واحد- مذکر- دښمني- مخالفت- غليمي- غليمتيا-

غليمتيا:(غ-ليم-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غليم توب-

غليمي:(غ-لي-مي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غليمتوب-

غلي واز:(غهٔ-لي-واز)اسم- واحد- مذکر- ټپوس-

غلي وان:(غهٔ-لي-وان)اسم- واحد- مذکر- کاڼي کوپ- دَ ماشومانو يوه لوبه-

غلېب:(غ-لېب)اسم- فرېب- دهوکه- ټګي برګي- دوکه-

غلېدل:(غ-لې-دل)مصدر لازم- فرېب خوړل- دهوکه خوړل- دوکه کېدل-

غلېدلے:(غ-لې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غلېدلي- مؤنث غلېدلې- وګورئ غلېدل-

غلېدن:(غ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غلېدل-

غلېدنګ:(غ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غلېدل-

غلېدنه:(غ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غلېدل-

غلېدونکے:(غ-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غلېدونکي- مؤنث غلېدونکې- وګورئ غلېدل-

غلېدهٔ:(غ-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غلېدل-

غلي شکې:(غهٔ-لي-شهٔ-کې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ غلونکے مرغے-

غلېنځ:(غ-لېنځ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غلانځ- جمع غلېنځې-

غلے:(غهٔ-لے)صفت- (۱)چپ- خاموش- (۲)پټ- (۳)ورو-

غلے غليا:(غهٔ-لے-غل-يا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غلي غليا-

غم:(غم)اسم- واحد- مذکر- (۱)الم- مصيبت- رنج- (۲)علاج- (۳)فکر- انتظام- فيصله-

غماز:(غ-ماز)صفت- واحد- مذکر- (۱)چُغلخور- چغلي کوُنکے- (۲)پهٔ سترګو اشارې کوُنکے-

غمازي:(غ-ما-زي)اسم- واحد- مؤنث- چُغلي- شېطانے- دَ يو خبره بل ته رسونه-

غماشه:(غ-ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- ماشه- ماشے- وګورئ جک- جمع غماشې-

غماشي:(غ-ما-شي)اسم- جمع- مذکر- مياشي- مياشه- ماشي-

غم افزا:(غم-اَف-زا)صفت- غم زياتوُنکے- (فارسي)-

غم اندوز:(غم-اَن-دُوز)صفت- غمژن- غم راټولوُنکے- غم جمع کوُنکے- غم خوړونکے- (فارسي)-

غمانه:(غما-نه)اسم- واحد- مؤنث- مغانه- تغامه- مغانده- جمع غمانې-

غمبا:(غم-با)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غمبار-

غمباده:(غم-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګېډې پړسېدنه او تکليف چې لهٔ غمه پېدا کيږي- ګروم- غروړے-

غمبار:(غم-بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)غُبار- ګرَ لوګے- (۲)ډېر اوازونه- (۲)دَ کوټرو اوازونه-

غمباره:(غم-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- غربين- يوه پخواني وسله-

غمبرې:(غم-بَ-رې)اسم- واحد- مؤنث- خُمرې- کُرکُرې- (عربي- قمري)-

غمبسه:(غم-بهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- مچۍ-

غمبورے:(غم-بُو-رے)اسم- واحد- مذکر- ړمبورے- بارخو- باړخو- اننګے- ننګے- رُخسار- غومبورے- غومبرے- جمع غمبوري-

غمبه:(غم-به)اسم- واحد- مؤنث- بوغمه- بغمه- جمع غمبې-

غمچنه:(غم-چه-نه)اسم- واحد- مؤنث- پچۍ- وړه ټوکرۍ چې زنانه پکښې جامې ږدي- (کاکړ)-

غمچه:(غم-چه)اسم- واحد- مؤنث- غُنچه- هغه لښتۍ چې دَ تيلي دَ روښولو پهٔ غرض پهٔ تيله پورې کولے شي- (۲)ګېډۍ- دسته-

غمچين:(غم-چين)اسم- واحد- مذکر- دَ مار يو وړوکے خو ډېر زهرژن قسم-

چمچمار - کوس منکور - کپچه مار - الوتونکے مار -

غمچینه:(غَم-چي-نه)اسم- واحد- مؤنث- چابک- کوړه- کرووړه- قمچینه- (م- ترکی)-

غم خوار:(غَم-خَوار)اسم صفت- واحد- مذکر- غمخور- غم شریکے- همدرد- (فارسی)-

غم خوارگی:(غَم-خَوار-گي)اسم- واحد- مؤنث- غم خورگی- غمخواری- غمخوری- همدردی- (م- فارسی)-

غم خواری:(غَم-خَوا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غمخوارگی-

غمخور:(غَم-خور)صفت- همدرد- غمخوار- خواخوږے- مؤنث غمخوره-

غم خورگی:(غَم-خور-گي)اسم- واحد- مؤنث- غمخوری- غمخواری- همدردی- غم شریکی- غم خوارگی- غم خورگے-

غم خورگے:(غَم-خور-گے)اسم- واحد- مذکر- غم خورگی- غم دردی- همدردی- غمخواری-

غم دردی:(غَم-دَر-دي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)همدردی- خواخوږی- (۲)الاس نیوه- فاتحه- عُذر- تعزیت- (عامیانه)-

غمر:(غُ-مَر)صفت- ژړا ته تیار- ژړا ته نژدې- ژړغونے- غریو نیولے-

غمزه:(غَم-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو پهٔ ګټ اشاره- تبنج- مکېز- (عربی)-

غمزه کره:(غَم-زه-کَهٔ-ره)صفت- هغه معشوقه چې پهٔ سترګو او وروځو خاص اشارې کوی-

غمژن:(غَم-ژَن)اسم صفت- واحد- مذکر- غمګین- غم زپلے- خفه- غم لړونکے- غمجن-

غمژنتوب:(غَم-ژَن-توب)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غمژنی-

غمژنول:(غَم-ژهٔ-نَ-وَل)مصدر متعدی- غمګین کول- خفه کول-

غمژنون:(غَم-ژهٔ-نَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غمژنول-

غمژنونکے:(غَم-ژهٔ-نَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غمژنونکی- مؤنث غمژنونکې- وګورئ غمژنول-

غمژنونګ:(غَم-ژهٔ-نَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمژنول-

غمژنونه:(غَم-ژهٔ-نَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمژنول-

غمژنی:(غَم-ژهٔ-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ غمژن کېدو حالت- غمژنتوب-

غمژنېدل:(غَم-ژهٔ-نې-دَل)مصدر لازم- خفه کېدل- غمګین کېدل- غمژن کېدل- غمجن کېدل-

غمژنېدن:(غَم-ژهٔ-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غمژنېدل-

غمژنېدنګ:(غَم-ژهٔ-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمژنېدل-

غمژنېدنه:(غَم-ژهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمژنېدل-

غمژنېدونکے:(غَم-ژهٔ-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غمژنېدونکی- مؤنث غمژنېدونکې- وګورئ غمژنېدل-

غمژنېدهٔ:(غَم-ژهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غمژنېدل-

غم شریک:(غَم-شَ-ریک)صفت- خواخوږے- دَ غم ملګرے- غم خوار-

غم شریکی:(غَم-شَ-ری-کي)اسم- واحد- مؤنث- خواخوږی- دَ غم ملګرتیا- دَ چا غم کښې شریکېدل-

غم غلط:(غم-غَ-لط)صفت- غم غلطونکے-

غم غلطی:(غَم-غَ-له-طي)اسم مرکب- واحد- مؤنث- دَ غم هېرولو دَ پاره ځان پهٔ څهٔ اخته کونه- غم غلطونه-

غمغود:(غَم-غود)صفت- غم نهٔ کونکے- پروا نهٔ کونکے- غم شا ته کونکے- بې غم- بې پروا-

غم ګسار:(غَم- ګُ-سار)صفت- غم خور- غم شریک- همدرد-

غم ګساری:(غَم-ګُ-سا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غم خواری- همدردی- غم شریکی-

غم کوتے:(غَم-کو-تے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- غمګے- ورکوتے غم- لږ درد-

غمګین:(غَم-ګین)صفت- واحد- مذکر- غمژن- دلګیر- پرېشان- خفه-

غم لړلے:(غَم-له-ړهٔ-لے)صفت- دَ غمونو ښکار- پهٔ غمونو کښې لېت پېت- غم خپلے- پهٔ غمونو کښې ګېر-

غمناک:(غَم-ناک)صفت- لهٔ غمه ډک- غم سره منسوب-

غمور:(غه-مه-وَر)صفت- غمژن- پرېشان- ملال- غمګین-

غمول:(غه-مه-وَل)مصدر متعدی- (۱)خبره وړدول- (۲)تکلیف رسول- خفه کول- (۳)ستړے کول- (۴)پرېشانه کول- (۵)لاندې کول- (۶)ټیټول-

غمولے:(غه-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غمولی- مؤنث غمولې- وګورئ غمول-

غمون:(غه-مه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غمول-

غمونکے:(غه-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غمونکی- مؤنث غمونکې- وګورئ غمول-

غمونګ:(غه-مه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمول-

غمونه:(غه-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمول-

غمېدل:(غه-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)خبره زړدېدل- (۲)تکلیف رسېدل- خفه کېدل- (۳)ستړے کېدل- (۴)پرېشانه کېدل- (۵)لاندې کېدل- (۶)ټیټېدل-

غمېدلے:(غه-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غمېدلی- مؤنث غمېدلې- وګورئ غمېدل-

غمېدن:(غه-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غمېدل-

غمېدنګ:(غه-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غمېدل-

غمېدنه:(غه-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غمېدل-

غمېدونکے:(غه-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غمېدونکی- مؤنث غمېدونکې- وګورئ غمېدل-

غمېدهٔ:(غه-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

وګوري: عمبدل-

غمې:(غ-مې)اسم- واحد- مذکر- (۱)نګینه- (۲- صفت)ډېر ښائېسته- جمع غمې-

غنا:(غ-نا)اسم- واحد- مذکر- دولت مندي- شتهٔ منتیا- (عربي)-

غناره:(غ-نا-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو درې ښاخېز غرنے بوټے چې پهٔ هر ښاخ کښې يَ نور درې ښاخونه وی- (م- عربي)-

غنابکے:(غنابَ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو لړ لړ تراوش-

غنج:(غنج)اسم- واحد- مذکر- قېنج- ناز و ادا- قنج- غمزه- مکېز- نخره-

غنج:(غنج)صفت- مړاوے- مرخېن- غږند-

غنجالی:(غن-جا-لی)اسم- واحد- مؤنث- باڼی چغ- دَ باڼی چغ لوبه- غنجالی- غنجالے-

غنجالې:(غن-جا-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوري: غنجالی-

غنجالے:(غن-جا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوري: غنجالی-

غنجولی:(غن-جو-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګوري: غنجالی-

غنخابېے:(غن-خا-بېے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مټبانئ چې دَ اُوړو او چینو نه پخولے شی- غُندابېے- غزابېے- جمع غنخابېې-

غنخرکے:(غن-خر-کے)اسم- واحد- مذکر- نوے پیدا شوے خېرلے- جمع غنخرکی-

غنځېدل:(غن-ځې-دل)مصدرِ لازم- بې قاعدې حرکت کول- لکه دَ چینجو خېلو کښې دَ یو بل سره انګښتې بنګښتې کېدل-

غنځېدلے:(غن-ځې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غنځېدلی- مؤنث غنځېدلې- وګوري: غنځېدل-

غنځېدن:(غن-ځې-دن)حاصلِ مصدر- وګوري: غنځېدل-

غنځېدنګ:(غن-ځې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګوري: غنځېدل-

غنځېدنه:(غن-ځې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوري: غنځېدل-

غنځېدونکے:(غن-ځې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غنځېدونکی- مؤنث غنځېدونکې- وګوري: غنځېدل-

غنځېدهٔ:(غن-ځې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوري: غنځېدل-

غنچکه:(غن-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه غُنچه- جمع غُنچکې-

غنچه:(غن-چه)اسم- واحد- مؤنث- زومبق- غمچه- دسته- غنچک-

غنچه لب:(غن-چه-لب)صفت- هغه څوک چې شونډې يَ دَ غُنچې پهٔ شان وی-

غُندابېے:(غن-دا-بېے)اسم- واحد- مذکر- وګوري: غُنخابېے-

غندک:(غن-دک)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشوم دَ ترلو وروڼے- وړنے- (اورنے)-

غندل:(غن-دل)مصدرِ متعدی- ترټل- مذمت کول-

غندل:(غن-دل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ بوټی کښې نوې څانګه- کچه پڼړ- (۲)دَ سپږمو تر مینځه دَ غوښې دېوال- تندوړی- تیندوړی-

غندل غاړے:(غن-دل-غا-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښائېسته او وړد څټ لرونکے-

غندله:(غن-دهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- غوګه- کچه پڼړ- غندل-

غندلې:(غن-دهٔ-لې)اسم- جمع- مؤنث- دَ شړشمو دَ بوټی پڼړی چې دَ ساګ پهٔ توګه پخولے شی-

غندلے:(غن-دهٔ-لے)اسم صفت/مفعول- واحد- مذکر- جمع غندلی- مؤنث غندلې- وګوري: غندل-

غندن:(غن-دن)حاصلِ مصدر- وګوري: غندل-

غندنګ:(غن-دنګ)حاصلِ مصدر- وګوري: غندل-

غندنه:(غن-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوري: غندل-

غندونکے:(غن-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غندونکی- مؤنث غندونکې- وګوري: غندل-

غندوړے:(غن-دهٔ-وړے)اسم- واحد- مذکر- تېره تېزک- ترتېزک- یو قسم ساګ چې خوږو سره اوم خوړے شی-

غنده:(غن-ده)اسم- واحد- مذکر- وهلے شوے پشم-

غندی ستن:(غن-دی-ستن)اسم- واحد- مؤنث- غوندی ستن- دَ کنډلو لویه ستن چې بوری وغېره پرې کنډلے شی- دَ غندی ستن-

غندے:(غن-دے)اسم- واحد- مذکر- غونډے- خرزارے- جمع غندی-

غنډ:(غنډ)صفت- (۱)ګرد- ګول- (۲)ټول- دَ خېلمې- (۳)دَ ونې غنډ چې تختې ترې وېستې شی-

غنډاره:(غن-ډا-ره)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ خټې یا شګو جوړ شوے دَ ماشومانو دَ لوبو غنډ- غنډارے-

غنډارے:(غن-ډا-رے)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ توپ کولی- (۲)غنډ څېز- ګلوله- (۳)غنډاره-

غنډان:(غن-ډان)اسم- جمع- مذکر- دَ غنډ جمع- ګرد یا غنډ لرګی چې تختې ترې وېستې شی-

غنډایه:(غن-ډا-یه)صفت- (۱)ځلمے- (۲)بدشکله- (۳)جاهل- بې ډېره- (۴)بخیل- شوم-

غنډ غنډ:(غنډ-غنډ)اسم صفت- ګرداګرد- غنډے- غنډ منډ-

غنډک:(غن-ډک)اسم- واحد- مذکر- غندک- وروڼے- اورنے-

غنډکے:(غن-ډ-کے)اسم- واحد- مذکر- زخه- زرے- دَ ټوپک نښه- جمع غنډکی-

غنډل:(غن-ډل)اسم- واحد- مذکر- دَ لړم یو قسم- یو قسم زهریله غنے- غنډه- لړمی-

غنډمری:(غنډ-م-ری)اسم مرکب- ترټرو- دَ مری غټه- دَ مری هغه غُټه چې دَ ځوانی او بلوغت نښه ګڼلے شی-

غنډ ژبے:(غنډ-ژهٔ-بے)صفت- ترټرے- چاړا- ټت ژبے- غن ژبے- جمع غنډ ژبی-

غنډ منډ:(غنډ-منډ)اسم صفت- واحد- مذکر- بېخی غنډے- ګول-

مؤنث غُنډه مُنډه-

غنړوالے:(غُنډ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ غُنډېدو حالت-

غنړوس:(غُن-ړوس)اسم- واحد- مذکر- پنړوس- بوړے-

غنړوسکے:(غُن-ړوس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنړوسکے-

غنړول:(غُن-ړ-ول)مصدر متعدی- جمع کول- راټولول-

غنړون:(غُن-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ غُنړول-

غنړونکے:(غُن-ړ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غُنړونکی- مؤنث غُنړونکې- وګورئ غُنړول-

غنړونګ:(غُن-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غُنړول-

غنړونه:(غُن-ړ-وڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ غُنړول-

غنډه:(غُن-ډه)صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ غُنډ مؤنث (۲)لوټه- چم- (۳)جرګه- جلسه- اجلاس- مرکه- جمع غُنډې-

غنړه:(غُن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غُنړل-

غنړې:(غُن-ړې)کلمه- غُنړې- لوکے- ګول- ګانې- دَ محبت او کرانښت کلمه-

غنړېدل:(غُن-ړې-دل)مصدر لازم- جمع کېدل- راټولېدل- يوځاۍ کېدل-

غنړېدن:(غُن-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غُنړېدل-

غنړېدنګ:(غُن-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غُنړېدل-

غنړېدنه:(غُن-ړې-دڼه-نه)حاصل مصدر- وګورئ غُنړېدل-

غنړېدونکے:(غُن-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غُنړېدونکي- مؤنث غُنړېدونکې- وګورئ غُنړېدل-

غنړېدهٔ:(غُن-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غُنړېدل-

غنړی:(غُن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے غر- ډبرے- ډکه-

غنړی:(غُن-ړی)کلمه- دَ محبت او کرانښت کلمه- وګورئ غُنړې-

غنړی:(غُن-ړی)صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ غُنړے مؤنث- (۲)غُنډاکۍ- جاغوری- ټيټکۍ-

غنژبے:(غُن-ژهٔ-بے)صفت- وګورئ غنړژبے-

غُنشه:(غُن-شه)اسم- واحد- مذکر- خوشه- غُنچه-

غنکے:(غُن-کے)اسم- واحد- مذکر- تيچه- يو قسم آله چې دَ مرزو نارې ترې وېستے شي- کرکری-

غنګ:(غَنګ)اسم صوت- (۱)انګی- راتښېدونکے اواز- (۲)دَ څهٔ تيز رفتاره څيز دَ تېرېدو اواز-

غنګا:(غَنګ-ګا)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنګ غنګ مسلسل اواز- غنګار- غنګهار

غنګار:(غَنګ-کار)اسم صوت- وګورئ غنګا-

غنګورے:(غُنګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- کنګورے- وړه غُشه- وړه غُنچه (دَ انګورو)-

غنګهار:(غَنګ-ګه-هار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غنګا-

غنم:(غَ-نم)اسم- واحد- مذکر- يوه مشهوره غله- سره غله- دَ اړ فصل- دَ اړ غله چې دَ نومبر او دسمبر پهٔ مياشت کښې کرلے شي-

غنم پلور:(غَ-نم-پَلور)اسم- واحد- مذکر- غنم خرڅوُنکے- (افغانستان)-

غنم رنګ:(غَ-نم-رَنګ)صفت- واحد- مذکر- دَ غنمو پهٔ شان رنګ لرونکے- غنم رنګے- داسې رنګ چې نهٔ تور وی او نهٔ سپين- سکاڼ- سکڼ- غنم غونے-

غنم رنګے:(غَ-نم-رَنګ-کے)صفت- (۱)دَ غنم پهٔ شان رنګ لرونکے- غنم رنګ- (۲)يوه جاړه چې وړې وړې خوږې ترُشې مېوې لری-

غنم غونے:(غَ-نم-غو-نے)صفت- وګورئ غنم رنګ- جمع غنم غونی-

غنم کره:(غَ-نم-کَهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې غنم پکښې پهٔ ډېر مقدار سره کيږی- هغه زمکه چې غنم ډېر کوی- جمع غنم کرې-

غنمين:(غه-نهٔ-مين)صفت- دَ غنمو نه جوړ شوے څيز، روټۍ وغيره-

غنمينه:(غه-نهٔ-مي-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو روټۍ- جمع غنمينې-

غنوارے:(غن-وا-رے)اسم صوت- شينيارے- دَ څرخې يا دَ پانې دَ تيز چورلېدو اواز- جمع غنواری-

غنودګی:(غُ-نو-ده-ګی)اسم- واحد- مؤنث- پرېشانۍ- پرکالی-

غنويری:(غُن-وی-ری)اسم- جمع- مؤنث- دَ څېرې وغيره دَ وُنې پاڼې او لښتې-

غنه:(غهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ازغے- اغزے- جمع غنې-

غنی:(غَ-نی)صفت- (۱)دولتمند- سخی- مالدار- شتهٔ من- شتهٔ مند- (۲)بې پروا- (عربی)-

غنيم:(غَ-نيم)صفت- دښمن- غليم- (عربی)-

غنيمت:(غَ-نی-مت)اسم- واحد- مذکر- بيامونده يا کټلے څيز- هغه مال يا يو څيز چې دَ غزا پهٔ دوران کښې دَ وهلې شوې پلې نه پاتې شي- (م- عربی)-

غنے:(غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غنے- جمع غنی-

غنے:(غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ازغو شپول يا پولی-

غنے منے:(غه-نے-مه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خسک- خاشه-

غڼ:(غڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ نر دَ وړو موتيازو آله تناسل- صورت- ډکه- ذکر- غين- جمع غڼونه-

غڼهب:(غڼهب)اسم صوت- غرم- ږغ- دَ پرېوتو اواز-

غڼه:(غهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- جولا- غڼے- غنے- عنکبوت-

غڼې خاله:(غهٔ-ڼې-خا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غڼې جاله يا ځاۍ- دَ جولاګی جاله يا جال-

غڼيه خوشته:(غهٔ-نی-يه-خوش-ته)اسم- دَ پلپل دَ وُنې مېوه- دَ سپينو فلفلو لومړے بار- دار فلفل- اُورده مېريانه- غڼيه خوشته- (افغانستان)-

غڼے:(غهٔ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- جمع غڼی- وګورئ غڼه-

غو:(غو)اسم- واحد- مذکر- کرم دېګ کښې دَ پخ شوی کډ تيکې-

غو:(غو)اسم- واحد- مذکر- جماع- مجامعت- کوروالے-

غوَ:(غوَ)اسم صوت- (۱)شور- هنګامه- غوغا- شوروشر- (۲)یو قسم کباب-
غوا:(غوا)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوني مؤنث- یو څاروے چې لهٔ مېښې پهٔ وجود وړوکے وی او دَ پیو دَ پاره ساتلے کیږی-
غوابیزے:(غوا-بی-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپرلی یوه حشره- اسمان څاڅکے- کرکوچو- غواګی-
غوابیژے:(غوا-بی-ژے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوابیزے-
غوارندوۍ:(غوا-رن-دو-ۍ)اسم- واحد- مؤنث- غوارویې- سمسره- سمساره- غوارووني- غواروږوني-
غواروږوني:(غوا-رو-دو-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوۍ-
غوارووني:(غوا-ره-وو-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوۍ-
غوارویې:(غوا-رهٔ-وې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوۍ-
غواړاو:(غوا-ړا-وو)اسم صفت- واحد- مذکر- غوړه مال- خوشامندګر-
غواړل:(غوا-ړل)مصدرِ متعدی- غښتل- خواست کول- مطالبه کول- (عامیانه)-
غواړن:(غوا-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړنګ:(غوا-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړنه:(غوا-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړونے:(غوا-ړو-نے)صفت- واحد- مذکر- غښتونکے- حقدار- (عامیانه)-
غواړه:(غوا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غښتنه- لټون- (عامیانه)-
غواښ:(غواښ)اسم- واحد- مذکر- ګواښ- دوړه دباؤ- دوسه- جمع غواښونه-
غواښکے:(غواښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَستني سُم- دَ ستني سوم- دَستني ستو-
غواښکرندے:(غواښ-کرن-دے)صفت- ګواښ کوُنکے- دوسه کوُنکے- دوسه زهونکے-
غواښل:(غوا-ښل)مصدرِ لازم- ګواښل- دباؤ کول- غواښېدل-
غواښېدل:(غوا-ښې-دل)مصدرِ لازم- ګواښېدل- دباوېدل-
غواص:(غَ-واص)صفت- لامبوزن- مرجوبا-
غواغوچے:(غوا-غو-چے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې پاڼې پاڼې وی- جمع غواغوچی-
غواغوځکے:(غوا-غوځ-کے)اسم- جمع- مذکر- غواغټکے- مال- څاروی-
غواګرے:(غوا-ګهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- یوه ځنګلی ګیاه- غواګړی-
غواګی:(غوا-ګی)اسم تصغیر- (۱)دَ غوا اسم تصغیر- (۲)یو خړ رنګے ګل-
غوالوشه:(غوا-لوه-شه)اسم- واحد- مؤنث- لوشونے- غوالوشے-
غوالوشے:(غوا-لوه-شے)اسم- واحد- مذکر- غوالوشه- لوشونے- هغه لوښے چې غوا پکښې لوشلې کیږی- غوالوشی-
غوانرے:(غَ-وان-رے)اسم صوت- دَ کونترو اواز چې کله کله زبیرګی پهٔ یو مخ زباسی-
غواواله:(غوا-وا-له)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مالک- غوا لرونکے- (افغانستان)-

غواوغبلې:(غوا-وَ-غې-لې)اسم مرکب- جمع- غواګانې او کلې- غواوی غبلې-
غواوی غبلې:(غوا-وی-غی-لې)اسم مرکب- جمع- وګورئ غواوغبلې-
غوانتوب:(غوا-نی-توب)اسم- واحد- مذکر- غوبه- اجړ- ګووارچی- کمبه- شپون- ګوجر- غوباچی-
غوانمه:(غوایَ-مه)صفت- مؤنث- غوبمه- وارراوړې ماده-
غوانی ژبی:(غوا-نی-ژه-بی)اسم- واحد- مذکر- شلخے- چلخے- ګاؤزبان-
غوانېهنګ:(غوا-نی-هنګ)اسم صوت- (۱)دَ غوا اواز- (۲)دَ غونی بېړی- (سپښته- بجله)- (اسم)- (افغانستان)-
غوانینه:(غوا-نی-نه)صفت- واحد- مذکر- وګورئ ادوړے-
غوانی واله:(غوا-نی-وا-له)اسم- واحد- مذکر- دَ نر غوایهٔ مالک-
غوانے:(غوا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوایهٔ- جمع غوایان-
غوایهٔ:(غوا-یهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غویے- غوانے- (۲)کمعقل- شوده- جمع غوایان-
غوباچی:(غو-با-چی)اسم- واحد- مذکر- غوبه- اجړ-
غوباړے:(غو-با-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم مچ چې دَ ګرمی پهٔ موسم کښې پهٔ څاروو کښېنی او وینه ترې څښی- مُردارمچ- (۲)یو قسم مچی چې دَ سپرلی پهٔ موسم کښې پېدا کیږی- (۲)صفت- ورانکارے- شېطان-
غوبانهٔ:(غو-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- څاروی ساتونکی- دَ څاروو څروونکی- دَ غوبه جمع-
غوبر:(غو-بر)اسم- واحد- مذکر- شوروغوغا- شورزوږ- شورپکړ- نارې سورې-
غوبرے:(غو-بهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- ژمبرے- اننګے- غمبورے- رُخسار- بارخو- غومبورے-
غوبل:(غو-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ درمن کښې دَ غلې دانې پهٔ ربېلی شوی فصل باندې غوایان ګرځونه چې غله دَ بوسو نه بیله کړی- (۲)شورزوږ- (۳)ګڼه ګوڼه- (۴)ګډوډے- جمع غوبلونه-
غوبلرکے:(غوب-لر-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې دَ درمن پهٔ مینځ کښې ښخ وی او غوایان ترې نه څرخیږی-
غوبلول:(غوب-له-ول)مصدرِ متعدی- (۱)غوبل کول- (۲)خهٔ خیز مېده کول- (۳)ځوک ښهٔ وهل ټکول-
غوبلون:(غوب-له-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلونکے:(غوب-له-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوبلوُنکی- مؤنث غوبلوُنکې- وګورئ غوبلول-
غوبلونګ:(غوب-له-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلونه:(غوب-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلېدل:(غوب-لې-دل)مصدرِ لازم- خهٔ خیز مېده کېدل- ځوک ښهٔ ټکېدل- غوبل کېدل- دَ غلې دانې پهٔ ربېلی شوی فصل باندې غوایان ګرځېدل-

مؤنث غنړه منړه-

غنړوالے:(غنړ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ غنړېدو حالت-

غنړوس:(غن-ړوس)اسم- واحد- مذکر- پنړوس- بوړے-

غنړوسکے:(غن-ړوس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ پنړوسکے-

غنړول:(غن-ړ-ول)مصدر متعدی- جمع کول- راټولول-

غنړون:(غن-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ غنړول-

غنړونکے:(غن-ړ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غنړونکی- مؤنث غنړونکې- وګورئ غنړول-

غنړونګ:(غن-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غنړول-

غنړونه:(غن-ړ-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ غنړول-

غنړه:(غن-ړه)صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ غنړ مؤنث (۲)لوټه- چم- (۲)جرګه- جلسه- اجلاس- مرکه- جمع غنړې-

غنړه:(غن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غنړل-

غنړې:(غن-ړې)کلمه- غنړی- لوکے- ګول- ګانې- دَ محبت او ګرانښت کلمه-

غنړېدل:(غن-ړې-دل)مصدر لازم- جمع کېدل- راټولېدل- يوځائ کېدل-

غنړېدن:(غن-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غنړېدل-

غنړېدنګ:(غن-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غنړېدل-

غنړېدنه:(غن-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غنړېدل-

غنړېدونکے:(غن-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غنړېدونکی- مؤنث غنړېدونکې- وګورئ غنړېدل-

غنړېدهٔ:(غن-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غنړېدل-

غنړی:(غن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- زړوکے غر- ډېرى- ډيکه-

غنړی:(غن-ړی)کلمه- دَ محبت او ګرانښت کلمه- وګورئ غنړې-

غنړی:(غن-ړی)صفت- واحد- مؤنث- (۱)دَ غنړے مؤنث- (۲)غنړاکې- جاغوری- تېتکی-

غنژبے:(غن-ژهٔ-بے)صفت- وګورئ غنړژبے-

غنشه:(غن-شه)اسم- واحد- مذکر- خوشه- غنچه-

غنکے:(غن-کے)اسم- واحد- مذکر- تپچه- يو قسم آله چې دَ مرزو نارې ترې زېستے شی- کرکری-

غنګ:(غنګ)اسم صوت- (۱)انګی- راتبېدونکے اواز- (۲)دَ څهٔ تېز رفتاره څيز دَ تېرېدو اواز-

غنګا:(غنګ-ګا)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنګ غنګ مسلسل اواز- غنګار- غنګهار

غنګار:(غنګ-ګار)اسم صوت- وګورئ غنګا-

غنګورے:(غنګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- کنګورے- زړه غشه- وړه غنچه (دَ انګورو)-

غنګهار:(غنګ-ګه-هار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غنګا-

غنم:(غَ-نم)اسم- واحد- مذکر- يوه مشهوره غله- سره غله- دَ اړ فصل- دَ اړ غله چې دَ نومبر او دسمبر پهٔ مياشت کښې کرلے شی-

غنم پلور:(غَ-نم-پلور)اسم- واحد- مذکر- غنم خرڅونکے- (افغانستان)-

غنم رنګ:(غَ-نم-رنګ)صفت- واحد- مذکر- دَ غنمو پهٔ شان رنګ لرونکے- غنم رنګے- داسې رنګ چې نهٔ تور وی وا نهٔ سپين- سکاڼ- سکڼ- غنم غونے-

غنم رنګے:(غَ-نم-رنګ-کے)صفت- (۱)دَ غنم پهٔ شان رنګ لرونکے- غنم رنګ- (۲)يوه جاړه چې وړې وړې خوږې ترشې مېوې لری-

غنم غونے:(غَ-نم-غو-نے)صفت- وګورئ غنم رنګ- جمع غنم غونی-

غنم کره:(غَ-نم-کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې غنم پکښې پهٔ ډېر مقدار سره کيږی- هغه زمکه چې غنم ډېر کوی- جمع غنم کرې-

غنمين:(غه-نهٔ-مين)صفت- دَ غنمو نه جوړ شوے څيز، روټۍ، وغېره-

غنمينه:(غه-نهٔ-مي-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو روټۍ- جمع غنمينې-

غنوارے:(غن-وا-رے)اسم صوت- شينيارے- دَ څرخې يا دَ پانې دَ تېز چورلېدو اواز- جمع غنواری-

غنودکی:(غَ-نو-ده-کی)اسم- واحد- مؤنث- پرېشانې- پرکالی-

غنويری:(غن-وی-ری)اسم- جمع- مؤنث- دَ څېړی وغېره دَ وَنې پاڼې او لښتې-

غنه:(غهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ازغے- اغزے- جمع غنې-

غنی:(غَ-نی)صفت- (۱)دولتمند- سخی- مالدار- شتهٔ من- شتهٔ مند- (۲)بې پروا- (عربی)-

غنيم:(غَ-نيم)صفت- دښمن- غليم- (عربی)-

غنيمت:(غَ-نی-مت)اسم- واحد- مذکر- بيامونده يا کټلے څيز- هغه مال يا يو څيز چې دَ غزا پهٔ دوران کښې دَ وهلې شوې ډلې نه پاتې شی- (م- عربی)-

غنے:(غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غنے- جمع غنی-

غنے:(غهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ازغو شپول يا پولی-

غنے منے:(غه-نے-مه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خسک- خاشه-

غنې:(غنې)اسم- واحد- مذکر- دَ نر دَ وړو موتيازو آله تناسل- صورت- ډکه- ذکر- غين- جمع غنونه-

غنهب:(غنهب)اسم صوت- غرم- ړز- دَ پربوتو اواز-

غنه:(غهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- جولا- غنبے- غنے- عنکبوت-

غنبی خاله:(غهٔ-نبی-خا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنبی جاله يا ځائې- دَ جولاګی جاله يا جال-

غنبه خوشته:(غهٔ-نبی-به-خوش-ته)اسم- دَ پلپل دَ وَنې مېوه- دَ سپينو فلفلو لومړے بار- دار فلفل- اُوږده مېريانه- غنبنه خوشته- (افغانستان)-

غنبے:(غهٔ-نبے)اسم- واحد- مذکر- جمع غنبی- وګورئ غنبه-

غو:(غو)اسم- واحد- مذکر- کرم دېګ کښې دَ پخ شوی کډ تيکې-

غو:(غو)اسم- واحد- مذکر- جماع- مجامعت- کوروالے-

ئ" (څې-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لی)، ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

غوَ:(غوَ)اسمِ صوت- (۱)شور- هنګامه- غوغا- شوروشر- (۲)یو قسم کباب-
غوا:(غوا)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوئي مؤنث- یو ځاروے چې لهٔ مېښې پهٔ وجود وړوکے وی او دَ پیو دَ پاره ساتلے کیږی-
غوابیزے:(غوا-بی-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپرلی یوه حشره- اسمان ځاځکے- کرکوچو- غواګی-
غوابیژے:(غوا-بی-ژے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوابیزے-
غوارندوې:(غوا-رن-دَو-ې)اسم- واحد- مؤنث- غواروې- سمسره- سمساره- غوارووني- غواروِدوني-
غوارودوني:(غوا-رو-دُو-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوې-
غوارووني:(غوا-ره-وو-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوې-
غواروې:(غوا-رهٔ-وې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوارندوې-
غواړاو:(غوا-ړا-وُز)اسم صفت- واحد- مذکر- غوړه مال- خوشامندګر-
غواړل:(غوا-ړل)مصدرِ متعدی- غُښتل- خواست کول- مطالبه کول- (عامیانه)-
غواړن:(غوا-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړنګ:(غوا-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړنه:(غوا-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غواړل-
غواړونے:(غوا-ړو-نے)صفت- واحد- مذکر- غُښتونکے- حقدار- (عامیانه)-
غواړه:(غوا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غُښتنه- لټون- (عامیانه)-
غواښ:(غواښ)اسم- واحد- مذکر- ګواښ- دوړه دباؤ- دوسه- جمع غواښونه-
غواښکے:(غواښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَستني سُم- دَ ستنې سوم- دَستنې ستو-
غواښکرندے:(غواښ-ګرن-دے)صفت- ګواښ کونکے- دوسه کونکے- دوسه زهونکے-
غواښل:(غوا-ښل)مصدرِ لازم- ګواښل- دباؤ کول- غواښېدل-
غواښېدل:(غوا-ښې-دل)مصدرِ لازم- ګواښېدل- دباوېدل-
غواص:(غَ-واص)صفت- لامبوزن- مرجوبا-
غواغوچے:(غوا-غو-چے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې پاڼې پاڼې وی- جمع غواغوچی-
غواغوځکے:(غوا-غوځ-کے)اسم- جمع- مذکر- غواغټکے- مال- ځاروی-
غواګړے:(غوا-ګهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- یوه ځنګلی ګیاه- غواګړی-
غواګی:(غوا-ګی)اسمِ تصغیر- (۱)دَ غوا اسم تصغیر- (۲)یو خړ رنګے ګُل-
غوالوشه:(غوا-لَوه-شه)اسم- واحد- مؤنث- لوشونے- غوالوشے-
غوالوشے:(غوا-لَوه-شے)اسم- واحد- مذکر- غوالوشه- لوشونے- هغه لوښے چې غوا پکښې لوشلې کیږی- غوالوشی-
غوانرے:(غَ-وان-رے)اسمِ صوت- دَ کونترو اواز چې کله کله زبیرګی پهٔ یو مخ زباسی-
غواواله:(غوا-وا-له)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مالک- غوا لرونکے- (افغانستان)-

غواوغېلې:(غوا-وَ-غې-لې)اسم مرکب- جمع- غواګانې او ګلې- غواوی غېلې-
غواوی غېلې:(غوا-وی-غی-لې)اسم مرکب- جمع- وګورئ غواوغېلې-
غوانتوب:(غوا-نی-توب)اسم- واحد- مذکر- غوبه- اجړ- ګووارچی- ګمبه- شپون- ګوجر- غوباچی-
غوائمه:(غوائ-مه)صفت- مؤنث- غوبمه- وارراؤړې ماده-
غوائی ژبې:(غوا-نی-ژه-بې)اسم- واحد- مذکر- شلخے- چلخے- ګاؤزبان-
غوانېهنګ:(غوا-نی-هنګ)اسمِ صوت- (۱)دَ غوا اواز- (۲)دَ غوئی بېهړی- (سپښته- بجله)- (اسم)- (افغانستان)-
غوائینه:(غوا-نی-نه)صفت- واحد- مذکر- وګورئ ادوړے-
غوائی واله:(غوا-نی-وا-له)اسم- واحد- مذکر- دَ نر غوایهٔ مالک-
غوائے:(غوا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوایهٔ- جمع غوایان-
غوایهٔ:(غوا-یهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوے- غوائے- (۲)کمعقل- شوده- جمع غوایان-
غوباچی:(غو-با-چی)اسم- واحد- مذکر- غوبه- اجړ-
غوباړے:(غو-با-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم مچ چې دَ ګرمی پهٔ موسم کښې پهٔ ځاروو کښېنی او وینه ترې څښی- مُردارمچ- (۲)یو قسم مچی چې دَ سپرلي پهٔ موسم کښې پېدا کیږی- (۲)صفت- ورانکارے- شېطان-
غوبانهٔ:(غو-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- ځاروی ساتونکی- دَ ځاروو څروونکی- دَ غوبه جمع-
غوبر:(غو-بر)اسم- واحد- مذکر- شوروغوغا- شورزوږ- شورپکړ- ناري سورې-
غوبرے:(غو-بهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- ژمبرے- اننګے- غمبورے- رُخسار- بارخو- غومبورے-
غوبل:(غو-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ درمن کښې دَ غلې دانې پهٔ رېبلی شوی فصل باندې غوایان ګرځونه چې غله دَ بوسو نه بیله کړی- (۲)شورزوږ- (۳)ګنه ګونه- (۴)ګډوډے- جمع غوبلونه-
غوبلرګے:(غوب-لَر-ګے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې دَ درمن پهٔ مینځ کښې ښخ وی او غوایان ترې نه څرخیږی-
غوبلول:(غوب-له-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)غوبل کول- (۲)څهٔ څیز مېده کول- (۳)ټوک ښهٔ وهل ټکول-
غوبلون:(غوب-له-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلونکے:(غوب-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوبلونکی- مؤنث غوبلونکې- وګورئ غوبلول-
غوبلونګ:(غوب-له-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلونه:(غوب-له-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوبلول-
غوبلېدل:(غوب-لې-دل)مصدرِ لازم- څهٔ څیز مېده کېدل- ټوک ښهٔ ټکېدل- غوبل کېدل- دَ غلې دانې پهٔ رېبلی شوی فصل باندې غوایان ګرځېدل-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(ږو-بې-دهٔ)

غوبلېدن:(غوب-لې-دن)حاصل مصدر - وګورئ غوبلېدل-
غوبلېدنګ:(غوب-لې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ غوبلېدل-
غوبلېدنه:(غوب-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ غوبلېدل-
غوبلېدونکے:(غوب-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوبلېدونکي-
مؤنث غوبلېدونکې- وګورئ غوبلېدل-
غوبلېدهٔ:(غوب-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب
صيغه- وګورئ غوبلېدل-
غوبنه:(غو-ب-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوبنے مؤنث- وګورئ غوبنے-
غوبنى:(غو-به-نى)اسم- غوبه توب- شپونتوب-
غوبنے:(غو-به-نے)اسم- واحد- مذکر- غوبه- پادوان- غوبون- هغه سړے
چې غوا مېښې څروي-
غوبون:(غو-بون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوبنے-
غوبه:(غو-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوبنے-
غوبېر:(غو-بېر)اسم- واحد- مذکر- شور- زوږ- چغې سورې-
غوپ:(غوپ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) ډوب- غرق- ښخ- (۲)اخته- لګيا-
مصروف-
غوپه:(غو-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ اُبو کښې ډوبېدنه- غوټه- غوټه-
جمع غوپې- (۲)صفت- ډوب- پهٔ اُبو کښې غرق-
غوته:(غو-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوپه-
غوټ:(غوټ)صفت- (۱)قطعي- بالکل- چوټ- پربکړے- صفا- چوړلټ-
(۲)وګورئ غټ-
غوټ پهٔ غوټ:(غوټ-پهٔ-غوټ)متعلق فعل- صفت- صفا- ښکاره-
غوټ کوټ:(غوټ-کوټ)صفت- غټ کټ- غټ پټ-
غوټکے:(غو-ټه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ څلورو پينځو کالو ماشوم- غوټ
سړے- دَ غوټ اسم تصغير- پهٔ لوښدو راغلے-
غوټن:(غو-ټن)صفت- غټې غټې- دَ غټو بدَ- ستغ- غټن-
غوټنډے:(غو-ټن-دے)صفت- غوپه خوړونکے- غوطه خور- (افغانستان)-
غوټو:(غو-ټو)اسم- واحد- مذکر- حلق- تالو- ستونے-
غوټول:(غو-ټه-ول)مصدر متعدي- لوټول- مضبوطول- دَ غټول يو قرات-
غوټون:(غو-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غوټول-
غوټونکے:(غو-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوټونکي- مؤنث
غوټونکې- وګورئ غوټول-
غوټونګ:(غو-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غوټول-
غوټونه:(غو-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوټول-
غوټه:(غو-ټهٔ)اسم- واحد- مؤنث- غټه- (۱)ول- تړون- ترنه- ګنډون-
(۲)تعلق- (۳)پنګه- موړی- سرمايه- (۴)صفت- تړلے- انښتے- جمع
غوټې-
غوټه:(غو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېريانو يا دَ مېږو دوره- چپه- غټه-
جمع غوټې-
غوټه غاړه:(غو-ټه-غا-ړه)اسم مرکب- وګورئ غاړه غټه-
غوټه لمنخه:(غو-ټه-لمن-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لمنځې يو قسم چې ډېر
غټ زي-
غوټيالى:(غوټ-يا-لى)اسم- جمع- مذکر- دَ بزو مرى ته خوړند غدود-
غوټيالى:(غوټ-يا-لى)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځو دَ يو پسول نامه-
غوټيالے- غټيالے- غټيالى-
غوټيالے:(غوټ-يا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ججوره- غب غب- غړی-
(۲)يو قسم پسول- کالے-
غوټى:(غو-ټى)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)دَ ګل ابتدائي شکل چې لا خلهٔ ئ
نهٔ زي پرانستې- کلى- (۱)بوړبوکى- بوړبوړى- حُباب- (۲)خوبغاړه-
پوست- (۴)يو پسول چې پهٔ تندی خوړندولے شي- (۵)دَ نښتر ګوجے-
(۲)دَ ټوپک زرے- مچ- (۷)بټن- تنى-
غوث:(غوث)صفت- واحد- مذکر- فرياد ته رسېدونکے- دَ روحانيت دَ مرتبو
نه يوه مرتبه- دَ ولايت درجه- (عربي)-
غوجر:(غو-جر)اسم- واحد- مذکر- ښوره- شوره- سپين- دَ زمکې يو مرض
چې خوره پکښې زياته شي-
غوجرے:(غوج-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ګل نوم-
غوجل:(غو-جل)اسم- واحد- مؤنث- هغه مخصوص ځائ چې څاروی پکښې
تړلے شي- ګورنډه- غوجله-
غوجله:(غو-جه-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوجل-
غوجو:(غو-جو)اسم- واحد- مذکر- دَ کان سورے- دَ کان خلهٔ-
غوخارول:(غو-خا-ر-ول)مصدر متعدی- ګزارول- غزارول- غرخول- ګوزارول-
(غلطه املا)-
غوخارون:(غو-خا-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ غوخارول-
غوخارونکے:(غو-خا-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوخارونکي-
مؤنث غوخارونکې- وګورئ غوخارول-
غوخارونګ:(غو-خا-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غوخارول-
غوخارونه:(غو-خا-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوخارول-
غوخاربدل:(غو-خا-رې-دل)مصدر لازم- ګوزاربدل- اړتاوبدل- پهٔ مټ ويشتل
کېدل- لړه کېدل-
غوخاربدن:(غو-خا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غوخاربدل-
غوخاربدنګ:(غو-خا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوخاربدل-
غوخاربدنه:(غو-خا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوخاربدل-
غوخاربدونکے:(غو-خا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
غوخاربدونکي- مؤنث غوخاربدونکې- وګورئ غوخاربدل-
غوخاربدهٔ:(غو-خا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب
صيغه- وګورئ غوخاربدل-

غوخول:(غو-خُ-وَل)مصدرِ متعدی- خوروَل- غخول-

غوخون:(غو-خُ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوخول-

غوخونکے:(غو-خُ-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوخونکی- مؤنث غوخونکې- وګورئ غوخول-

غوخونګ:(غو-خُ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوخول-

غوخونه:(غو-خُ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوخول-

غوچ:(غوچ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ګډ- جنګ له ساتلے ګډ- (فارسی- قوچ)-

غوچ:(غوچ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- عمیق- ژور- کنده- تان-

غوچالے:(غو-چا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوچاڼے-

غوچاڼے:(غو-چا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- قوتے- غانج- ږوغل- کواښی- چال- جمع غوچاڼی-

غوچواله:(غوچ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوچوالے-

غوچوالے:(غوچ-وا-لے)اسم- واحد- مؤنث- ژوروالے- عُمق- تانوالے- غوچواله-

غوچول:(غو-چ-وَل)مصدرِ متعدی- ژوروَل- کنده کول- تانول-

غوچون:(غو-چ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچول-

غوچونکے:(غو-چ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوچونکی- مؤنث غوچونکې- وګورئ غوچول-

غوچونګ:(غو-چ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچول-

غوچونه:(غو-چ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچول-

غوچه:(غو-چه)اسم- واحد- مؤنث- کنده- مغه کنده چې دَ بوټی نال کولو دَ پاره وُکنستلے شی-

غوچې(غو-چې)تکیه کلام- وګورئ غُچې-

غوچېدل:(غو-چې-دَل)مصدرِ لازم- ژورېدل- کنده کېدل- تانېدل-

غوچېدن:(غو-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچېدل-

غوچېدنګ:(غو-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچېدل-

غوچېدنه:(غو-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوچېدل-

غوچېدونکے:(غو-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوچېدونکی- مؤنث غوچېدونکې- وګورئ غوچېدل-

غوچېدهٔ:(غو-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غوچېدل-

غوڅ:(غوڅ)صفت- واحد/جمع- مذکر- پرې- پرې شوے- زخمی شوے- غُڅ-

غوڅاوو:(غو-څا-وو)صفت- غوڅونکے- پرې کوُنکے- تېرهٔ- غُڅاوو- غوڅونے- غُڅونے-

غوڅ غوڅ:(غوڅ-غوڅ)صفت- غُڅ غُڅ- زبات زخمونه لرونکے-

غوڅکے:(غوڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- سخوندر- خوانېدو ته نژدې خسے- غُڅکے-

غوڅوالے:(غوڅ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ غُڅېدو حالت- غُڅوالے-

غوڅول:(غو-څُ-وَل)مصدرِ متعدی- غُڅول- (۱)پرېکول- (۲)دَ خبرې فېصله کول-

غوڅون:(غو-څُ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅول-

غوڅونکے:(غو-څُ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوڅونکی- مؤنث غوڅونکې- وګورئ غوڅول-

غوڅونګ:(غو-څُ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅول-

غوڅونه:(غو-څُ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅول-

غوڅونے:(غو-څُ-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- جمع غوڅونی- مؤنث غوڅونې- وګورئ غوڅول-

غوڅه:(غو-څه)اسم- واحد- مؤنث- غُڅه- (۱)پرېکون- پرېکونه- (۲)صفت- دَ غُڅ مؤنث-

غوڅېدل:(غو-څې-دَل)مصدرِ لازم- غُڅېدل- (۱)پرېکړے کېدل- (۲)زخمی کېدل- (۳)خبره فېصله کېدل-

غوڅېدن:(غو-څې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅېدل-

غوڅېدنګ:(غو-څې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅېدل-

غوڅېدنه:(غو-څې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوڅېدل-

غوڅېدونکے:(غو-څې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوڅېدونکی- مؤنث غوڅېدونکې- وګورئ غوڅېدل-

غوڅېدهٔ:(غو-څې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غوڅېدل-

غوړل:(غو-ړل)اسم- واحد- مذکر- (۱)غُنړل- کنړل- زمرژن غنے- لړمی- (۲)دورمل- فصل چې پخېدو ته نژدې وی-

غوړلے:(غو-ړه-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ جووارو ورے چې پهٔ دېګ کښې پوخ شوے وی- شیرکے- شیرګی- (۲)بېکال- نباتاتی نوم سکچېرم سیلیرے (SACCHARUM CILIARE)-

غور:(غور)اسم- واحد- مذکر- (۱)خیال- فکر- توجه- (۲)علاج- تدبیر- خسمانه-

غور:(غور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غُر-

غور:(غور)اسمِ صوت- دَ وریځې غرا- دَ غورېدو اواز- غُر-

غور:(غور)اسم- واحد- مذکر- (۱)انتخاب- برخه- قسمت- نصیب- (۲)میراث-

غور:(غور)اسم- واحد- مذکر- پېغور-

غور:(غور)اسم- واحد- مذکر- پېښه- پهٔ وادهٔ خېرات وغیره کښې یوې مجمې ته دَ ناستو کسانو ډله چې عموماً ځلور وی-

غورابه:(غو-را-به)اسمِ صوت- دَ اُور دَ لمبو نه ختونکے اواز-

غوراړېې:(غو-را-ړ-ېې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوزې- لاف وګزاف- لاپې دزیرې-

غورازه:(غو-را-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښارو ګيا-

غورازه:(غو-را-زه)اسم صفت- زوړ- لهٔ کاره وتلے- دَ ښې وتلے-

غوراګل:(غو-را-ګل)اسم- واحد- مؤنث- وُچه لونده- مغه تر خاوره چې دَ ليو نه مخکښې پهٔ کوټه اچولے شي-

غورانداز:(غور-ان-داز)اسم- واحد- مذکر- بژبژک-

غورانګه:(غو-رانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- غوړانګه- غُرانګه-

غوربړ:(غور-بړ)اسم- واحد- مذکر- هجوم- ازدحام- ګڼه ګوڼه- غوربړی- غوربېړ- غوبېل- غوربېړے- غُربړ- غوربېړو-

غوربند:(غور-بند)اسم صفت- غرمنځے- غروند- غرنېزه سيمه- کوهسار-

غوربوړی:(غور-بو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- غلبوله- دَ سپيو پهٔ يو مخ دَ غپا اوازونه-

غوربېړو:(غور-بې-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوربړ-

غوربېړ:(غور-بېړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوربړ-

غوربېړے:(غور-بې-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوربړ-

غوربېل:(غور-بېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوربړ-

غوربے:(غور-بے)اسم- واحد- مذکر- دَ شيشو غټ بنګړے-

غورپژ:(غور-پژ)اسم صوت- غُرپش- شور زوږ- غُرپژ-

غورپشې:(غور-پهٔ-شې)اسم- جمع- مؤنث- دپکې- دړکې- غُرپشې-

غورت:(غو-رت)اسم- واحد- مذکر- سرګړدانی- سرګردانی-

غورځکه:(غور-ځهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- غُرځکه- سپرغی- بځرے- بځرکے- (۲)لمبه- دَ اُور شغله- دَ اُور ژبی-

غورځنګ:(غور-ځنګ)اسم- واحد- مذکر- غرځنګ- جوش و خروش- غُرځنګ- (۱)دَ اُبو چپې- مستی- تږپونه- (۲)چپاؤ- حمله- کوابن- جمع غورځنګونه-

غورځنګول:(غور-ځنګ-ګه-ول)مصدر متعدی- غټه کول- بريد کول- حمله کول-

غورځنګون:(غور-ځنګ-ګه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځنګول-

غورځنګونکے:(غور-ځنګ-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورځنګونکی- مؤنث غورځنګونکې- وګورئ غورځنګول-

غورځنګونګ:(غور-ځنګ-ګه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځنګول-

غورځنګونه:(غور-ځنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غورځنګول-

غورځول:(غور-ځ-ول)مصدر متعدی- غُرځول- غورزول- اړتاوول- ګزارول- لره کول-

غورځولے:(غور-ځ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غورځولی- مؤنث غورځولې- وګورئ غورځول-

غورځون:(غور-ځ-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځول-

غورځونکے:(غور-ځ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورځونکی- مؤنث غورځونکې- وګورئ غورځول-

غورځونګ:(غور-ځ-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځول-

غورځونه:(غور-ځ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځول-

غورځېدل:(غور-ځې-دل)مصدر لازم- اړتاوېدل- غُرزېدل- غُرځېدل-

غورځی:(غور-ځی)اسم- (۱)دَ ښپو لاسونو بې ترتيبه حرکات چې دَ بې هوشۍ پهٔ حالت کښې کولے شي- (۲)غورځنګ-

غورځې پرځې:(غور-ځې-پر-ځې)اسم مرکب- کوشش- زيار- هسه- وګورئ غرځې پرځې-

غورځے:(غور-ځے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غُرځی-

غورچ:(غورچ)صفت- دوړې مار- پروزمار- لاپو- لاپې- لافزن- غُرچے- غُرچ-

غورچه مری:(غور-چه-مهٔ-ری)اسم- واحد- مذکر- (۱)قهرژن اواز- (۲)غُرچېدنه- غړم غړم کونه-

غورچېدل:(غور-چې-دل)مصدر لازم- غُرچېدل- غړمېدل- غړمبېدل- غړم غړم کول- دروند اواز وېستل-

غورچېدن:(غور-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غورچېدل-

غورچېدنګ:(غور-چې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غورچېدل-

غورچېدنه:(غور-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غورچېدل-

غورچېدونکے:(غور-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورچېدونکی- مؤنث غورچېدونکې- وګورئ غورچېدل-

غورچے:(غور-چے)صفت- غُرچے- غورچ- لاپو-

غوررسی:(غور-ره-سي)اسم- واحد- مؤنث- همدردی- پاړګيرنه-

غوړنه:(غور-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- غوړونه- خورونه-

غورزانګے:(غور-زانګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- زغومے- ګرداب- چورلندے-

غورزنګ:(غور-زنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غورځنګ-

غورزول:(غور-زه-ول)مصدر متعدی- غُرځول- اړتاوول- لره کول- ګزارول- پرېښتل-

غورزولے:(غور-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غورزولی- مؤنث غورزولې- وګورئ غورزول-

غورزون:(غور-زه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ غورزول-

غورزونکے:(غور-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورزونکی- مؤنث غورزونکې- وګورئ غورزول-

غورزونه:(غور-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غورزول-

غورزېدل:(غور-زې-دل)مصدر لازم- وګورئ غورځېدل-

غورزېدلے:(غور-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غورزېدلی- مؤنث غورزېدلې- وګورئ غورځېدل-

غورزېدن:(غور-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غورځېدل-

غورزېدنګ:(غور-زې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځېدل-

غورزېدنه:(غور-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غورځېدل-

غورزېدونکے:(غور-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورزېدونکی-

مؤنث غورزېدونکې- وګورئ غورخېدل-

غورس:(غورس)صفت- سخت- ټينګ- مضبوط- نيغ- ټُرس-

غورسول:(غو-رهٔ-س-وَل)مصدر متعدی- مضبوطول- ټينګول- نيغول- ټُرسول-

غورسون:(غو-رهٔ-س-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غورسول-

غورسونکے:(غو-رهٔ-س-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورسونکي-
مؤنث غورسونکې- وګورئ غورسول-

غورسونګ:(غو-رهٔ-س-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غورسول-

غورسونه:(غو-رهٔ-س-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غورسول-

غورسېدل:(غو-رهٔ-سې-دَل)مصدر لازم- ټينګېدل- مضبوطېدل- نيغېدل- ټُرسېدل-

غورسېدن:(غو-رهٔ-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غورسېدل-

غورسېدنګ:(غو-رهٔ-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غورسېدل-

غورسېدنه:(غو-رهٔ-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غورسېدل-

غورسېدونکے:(غو-رهٔ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
غورسېدونکي- مؤنث غورسېدونکې- وګورئ غورسېدل-

غورسېدهٔ:(غو-رهٔ-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب
صيغه- وګورئ غورسېدل-

غورغښت:(غور-غښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- غورغښت- لهولعب- فضول او
بې خايه خبرې-

غورغوړې:(غور-غو-ړې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بوړبوړې- غُلغُلې-
بړبوړکې- بوړبوړکې-

غورغوشتې:(غور-غوش-تې)اسم- جمع- مؤنث- دانګې- ترپکې- دانګوچې-
منډې ترړې- فضول او بې خايه ټوپونه- خرڅکې وهنه- دانګونه او ټوپونه
وهنه-

غورغوښتے:(غور-غوښ-تے)اسم- واحد- مذکر- اړوښتے- دَ بادام وُنه-
نباتاتی نوم امګډېلس کميونس ايل (AMYGDALUS COMMUMIS L)-

غورغې:(غور-غې)اسم- واحد- مؤنث- کړۍ- حلقه- دائره-

غورکمانه:(غور-که-ما-نه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غُرکمانه-

غورکې:(غور-کې)اسم صوت- (۱)دَ پيشو خرړاړے- (۲)اسم- واحد- مؤنث- دَ
نفرت او پېغور خبرې- غُرکې-

غورګ:(غورګ)اسم- واحد- مذکر- غوړګه- غورګه- غُرګه- کچه ډنډر- غندل-

غورلنډسه:(غور-لَن-ډهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اور لويه شُغله- غُرلنډسه-

غورله:(غور-له)صفت- لرې- عام طور سره دَ نيا نيکهٔ دَ صفت پهٔ طور-

غورله انا:(غور-له-أ-نا)اسم- واحد- مؤنث- غُره نيا-

غورليزه:(غور-لی-زه)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ زېړ رنګ لرونکے يو ګل-

غورمچ:(غور-مچ)اسم- واحد- مذکر- غټ مچ- غوباړے- غُرمچ-

غورمشتې:(غور-مش-تې)اسم- جمع- مؤنث- غُرمشتې- غورمشکې- پرزونې-
انګتې- انډې- مستې- خرمستې- غوبمې- غوبمډ-

غورمکه:(غور-م-که)اسم- واحد- مؤنث- ګرمکه- پهٔ اوړی کښې دَ ګرمۍ لهٔ
کبله پهٔ بدن راوتونکې نرۍ دانې چې پهٔ ګڼ شمېر کښې راخيژی- جمع
غرمکې-

غورمنه:(غور-م-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ناشپاتی دَ قسم يوه وُنه او دَ مغې
مېوه- ناکه- ناکه- نباتاتی نوم دَ پائرس پېشيا بچ (PIRUS PASHIA BACH) دَ
خاندان يوه وُنه-

غورمنه:(غور-مَ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غورمنه-

غورمه:(غور-مه)اسم- واحد- مؤنث- قورمه-

غورمه واله:(غور-مه-وا-له)صفت- قورمه خرڅونکے-

غورندی:(غور-رَن-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خرخوړی-

غور نيکهٔ:(غور-نی-که)اسم- واحد- مذکر- تر نيکه- دَ نيکهٔ پلار يا نيکهٔ- غر
نيکهٔ-

غورنداز:(غو-رن-داز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غورنډاز-

غورانداز:(غو-رن-داز)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو پرپرکے- برلندے-
غورنداز-

غوروچېدل:(غورو-چې-دَل)مصدر لازم- دَ غرمبا اواز پيدا کول- غروچېدل-

غوروچېدن:(غورو-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غوروچېدل-

غوروچېدنګ:(غورو-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوروچېدل-

غوروچېدنه:(غورو-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوروچېدل-

غوروچېدونکے:(غورو-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
غوروچېدونکي- مؤنث غوروچېدونکې- وګورئ غوروچېدل-

غورول:(غوهٔ-رَ-وَل)مصدر متعدی- منتخب کول- ټاکل- (افغانستان)-

غوره:(غو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مستۍ پهٔ وخت دَ اوښ برړېدنه-
(۲)لاښې شافې- غُره-

غوره:(غو-ره)اسم- واحد- مؤنث- يوه سبزی چې عام طور سره کچه خوړے
شی-

غوره:(غو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوټ- نوې رارسېدلې مېوه-

غوره:(غوه-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)خوښ- ښهٔ- بهتر- (۲)منتخب-
ټاکلے-

غوره ټپه:(غو-ره-ټه-په)متعلق فعل- ناګهانه- ناڅاپه- پهٔ بې خبری کښې-
غُره ټپه-

غوره چوڼ:(غوه-ره-چُوڼ)صفت- چوڼ شوے- منتخب شوے- دَ ښهٔ څيز
انتخاب-

غوره ګل:(غو-ره-ګل)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وُچه لونده-

غوره لم:(غو-ره-لَم)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ يو بوټے چې لهٔ جرړو نه يُ دَ
زخم دَ پاره دارو جوړولے شی-

غوره نيا:(غو-ره-نيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غورله انا-

غورياشه:(غور-يا-شه)اسم- واحد- مؤنث- پلواښهٔ- غرونډے-

غوريالے:(غور-يا-لے)صفت- (۱)دَ مرى دَ غر مريض- غرپالے- (۲)لاهو-

زبر (غ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زبر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (پو-بې-دهٔ)

لاپو- لاپړ- پوتي ویشتونکے-

غوریانے:(غور-یا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ غنم کچه ورے-

غوریجه:(غو-ری-جه)اسم- واحد- مؤنث- خشاکی لرګے- یو قسم دَ سپږلو لرګے-

غوریخ:(غوه-ریخ)صفت- غوره- ښهٔ- بهترین-

غورېدل:(غو-رې-دل)مصدر لازم- وګورئ غرېدل-

غورېدل:(غوه-رې-دل)مصدر لازم- پلنېدل- پړسېدل-

غورېدلے:(غو-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غورېدلی- مؤنث غورېدلې- وګورئ غورېدل-

غورېدلے:(غوه-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غورېدلی- مؤنث غورېدلې- وګورئ غورېدل-

غورېدن:(غو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غورېدن:(غوه-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غورېدل-

غورېدنګ:(غو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غرېدل-

غورېدنګ:(غوه-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غورېدل-

غورېدونکے:(غو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورېدونکی- مؤنث غورېدونکې- وګورئ غرېدل-

غورېدونکے:(غوه-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غورېدونکی- مؤنث غورېدونکې- وګورئ غورېدل-

غورېدهٔ:(غو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غرېدل-

غورېدهٔ:(غوه-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غورېدل-

غوریزه:(غو-ری-زه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ازغن بوټے چې نری نری غنې زیړ رنګه ګل او وړې پانې لری- عموماً دَ پسرلی موسم کښې کیږی- غوریژه-

غوریژ:(غو-ریژ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اشول ۱-

غوریژه:(غو-ری-ژه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوریزه-

غوری:(غو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مجمه- غړی-

غورے:(غوه-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- انتخاب-

غورے:(غو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث غوری- دَ غور لرونکے مریض- هغه څوک چې مری ئې دَ غور په وجه پړسېدلې وی- غړے-

غوړ:(غوړ)صفت- (۱)روغن لرونکے- (۲)مالدار- دولتمند-

غوړ:(غوړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غړ/غور-

غوړ:(غوړ)اسم- واحد- مذکر- لهٔ کچو وازدې یا نورو داسې څیزونو نه حاصل شوے روغن-

غوړاڅکه:(غو-ړاس-که)اسم- واحد- مؤنث- غوړاڅکه- نباتاتی نوم ډوډونیا وسکوسه ایل [DODONAEA VISCOSA L]-

غوړاڅکے:(غو-ړاڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز بوټے چې پانې ئې نری نری وی-

غوړاشه:(غو-ړا-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ تنہی سورے- غوړیاشه- (۲)پلواښهٔ-

غوړانخه:(غو-ړان-خه)اسم- واحد- مؤنث- لوګڑنه لمبه- لوګے لرونکے غرغنډه- لمبه-

غوړانکه:(غو-ړان-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ نمر پلوشه-

غوړانکے:(غو-ړانګ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غرنیز بوټے-

غوړاوو:(غوه-ړا-وو)صفت- خوشامدکر- چاپلوس- چپړوس- غوړبے-

غوړب:(غو-ړب)اسم- واحد- مذکر- غړپ- کوټ- غوړپ-

غوړبېژن:(غوړ-بې-ژن)صفت- لږ شان غوړ- معمولی غوړ-

غوړبے:(غو-ړ-بے)صفت- خوشامندکر- خوشامدکر- چالاک-

غوړبی:(غو-ړ-بی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېچک-

غوړپ:(غو-ړپ)اسم- واحد- مذکر- غوړپ- غړپ- کوټ-

غوړپړ:(غوړ-پړ)صفت- (۱)بېخی غوړ- بالکل غوړ- (۲)ترو تازه- ښانسته-

غوړپکه:(غوړ-پ-که)اسم- واحد- مؤنث- حادثه- سمدستی واقعه- جمع غوړپکې-

غوړپکی:(غوړ-پ-کی)اسم- واحد- مؤنث- پړق- ځپېره- تتوړه-

غوړپل:(غوړه-پل)مصدر متعدی- کوټل- شومل- غړپول-

غوړپلے:(غوړه-پهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غوړپلی- مؤنث غوړپلې- وګورئ غوړپل-

غوړپن:(غوړه-پن)حاصل مصدر- وګورئ غوړپل-

غوړپنګ:(غوړه-پنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوړپل-

غوړپنه:(غوړه-پهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوړپل-

غوړپول:(غوړه-په-ول)مصدر متعدی- پهٔ غړپ غړپ ښکل- شومل- غوړپل-

غوړپون(غوړه-ړه-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ غوړپول-

غوړپونکے:(غوړه-پون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړپونکی- مؤنث غوړپونکې- وګورئ غوړپل-

غوړپونکے:(غوړه-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړپونکی- مؤنث غوړپونکې- وګورئ غوړپول-

غوړپونګ:(غوړه-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غوړپول-

غوړپونه:(غوړه-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوړپول-

غوړپیش:(غوړ-پیش)اسم- واحد- مذکر- تېزې خبرې- غصه- قهر-

غوړپېدل:(غوړه-پې-دل)مصدر لازم- کوټل کېدل- پهٔ غړپ غړپ ښکلے کېدل-

غوړپېدن:(غوړه-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غوړپېدل-

غوړپېدنګ:(غوړه-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوړپېدل-

غوړپېدنه:(غوړه-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوړپېدل-

غوړپېدونکے:(غوړه-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع

ئ" (ښی-زل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

غوړپېدونکی- مؤنث غوړپېدونکې- وګورئ غوړپېدل-

غوړپېدهٔ:(غوړه-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غوړپېدل-

غوړپېکے:(غوړ-پې-کے)صفت- خوان ملک چې دَ سر وېښتهٔ يُ ساتلی وی- ځټوکمار-

غوړتپے:(غوړ-ته-پے)اسم- واحد- مذکر- هغه غوړ داغ چې دَ ښوروا دَ پاسه ګرځی- سرسرے- سرسر- بوټځورے- پځرے- ستوری ستوری-

غوړتړ:(غوړ-تړ)صفت- غټ پټ- څرب- څورب- صحتمند- تروتازه-

غوړخکه:(غوړ-خه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ اور شغله- دَ اور لمبه- غړخانګه-

غوړخولے:(غوړ-خو-لے)صفت- دَ خوراک شوقین- ګېډه ور- غوړخلے-

غوړدانګه:(غوړ-دانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غړدانګه-

غوړزاښے:(غوړ-زا-ښے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کورنی مټانی-

غوړزکے:(غوړ-ز-کے)اسم- واحد- مذکر- وازده- وازګه- چربی-

غوړزنګ:(غوړ-زنګ)اسم- شکنه- ساړه توده- ښور واکی-

غوړزون:(غوړ-زون)اسم- واحد- مذکر- غوړوالے- غوړ-

غوړژبتیا:(غوړ-ژب-تیا)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ژبه ځټل کونه- چل ول- مکر-

غوړژبے:(غوړ-ژهٔ-بے)صفت- چې پهٔ ژبه ځټل کوی- مکرژن- خوږژبان- خوږژبے-

غوړسترکے:(غوړ-سټر-کے)صفت- دَ ښانسته سترګو والا-

غوړ سړے:(غوړ-سه-ړے)صفت- مالداره-

غوړسکه:(غو-ړس-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ لوګی یا وربخ مرغوله- غړوسکه- غورشکه- (۲)ګڼ فصل- (افغانستان)-

غوړشکه:(غوړ-شهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګڼه ګوڼه- ډېره ګڼه-

غوړکے:(غوه-ړه-کے)اسم تصغیر- (۱)شنه څانګه- لښته- (۲)دَ بوټو یو مرض چې پهٔ پاڼو لګی او وچوی يُ- (۳)یو قسم بوټے چې پهٔ ونو خیژی- کنړے- جنجړی- ډېرختونے-

غوړګه:(غوړ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱) دَ ونې یا دَ بوټی دَ څانګې پهٔ سر کښې نوې ټوکېدلې پاڼې چې لا پوره خورې شوې نهٔ وی- هغه بوټے چې نوې پاڼې يُ کړې وی- (۲)یو قسم واښهٔ-

غوړګه:(غوړ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پنډی- سپینه- پړکے-

غوړګی:(غوړ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پړوستی- پله- پلے- غوړکے-

غوړکے:(غوړ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سخت غُندې ډانډی لرونکے بوټے چې پهٔ شاړو کښې کیری ګلونه مُم نیسی-

غوړکے:(غوړ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوړګی-

غوړلاسے:(غوړ-لا-سے)صفت- کټه رسوونے-

غوړلانه:(غوړ-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خاورې داسې لوښے چې دَ پاسه پرې غوړ جذب کیری-

غوړلستونے:(غوړ-لس-تو-نے)صفت- (۱)اعتباری- باوری- (۲)موړ- شتمن- مالدار- دولتمن-

غوړلوښے:(غوړ-لو-ښے)صفت- داسې سړے چې نصیحت پرې اثر نهٔ کوی-

غوړلی:(غوړ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جوارو وږے چې لا دانه يُ نهٔ وی نیولې-

غوړمال:(غوړ-مال)صفت- خوشامدګر- چاپلوس- بوس بادو- چاپړوس- (۲)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ډېر مقدار دولت- (۲- صفت)ښانسته جینی یا ملک-

غوړمالی:(غوړ-ما-لی)اسم- واحد- مؤنث- خوشامدګری- چاپلوسی- چېړوسی- چاپړوسی- خوشامد- لافې- مکر- فرېب-

غوړمبه:(غو-ړم-به)اسم- واحد- مؤنث- غوړانخه- غوړنجه لمبه-

غوړمخے:(غوړ-مه-خے)صفت- (۱)ښکلے- پېمخے- خوش پوش- (۲)خوش قسمته- خوش نصیبه- ښهٔ نصیبے- جمع غوړمخی-

غوړمرغه:(غوړ-مر-غه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې دَ ګندنې پهٔ شان هر وخت تروتازه وی- غوړمرغی-

غوړمرغی:(غوړ-مر-غی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوړمرغه-

غوړمریجه:(غوړ-مه-ری-جه)اسم- واحد- مؤنث- هغه غوا وغېره چې پهٔ وړومبی خل لنګه شوې وی- اوړمخیزه-

غوړمنکے:(غوړ-منک-کے)صفت- (۱)وګورئ غوړلوښے- بې حیا- چې خبره پرې اثر نهٔ کوی- چې نصیحت پرې اثر نهٔ کوی- (۲)اسم- کنګال کړے یا وېنځلے مولے-

غوړمېچک:(غوړ-مې-چک)صفت- غوړ غندې- غوړ شان- غوړبڅن- غوړبڅن-

غوړمېچن:(غوړ-مې-چن)صفت- (۱)غوړمېچک- غوړ غُندې- (۲)دَ غوړ پهٔ وجه خیرن- غوړمېڅن-

غوړمېڅن:(غوړ-مې-څن)صفت- (۱)غوړ غندې- (۲)خیرن- وګورئ غوړمېچن-

غوړمین:(غوړ-مه-این)صفت- مؤنث غوړمینه- هغه څاروے یا سړے چې وازده پکښې ډېره وی-

غوړنجاوه:(غوړن-جا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوړنجه-

غوړنجه:(غو-ړن-جه)اسم- واحد- مؤنث- غوړخکه- غوړانجه لمبه- غوړمبه ژبی- غوړنجاوه- دَ اور وُچته لمبه-

غوړنځے:(غو-ړن-ځے)اسم- واحد- مذکر- دَ زیړغوځو ونه- دَ صنوبر ونه- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ صنوبر-

غوړندے:(غو-ړن-دے)اسم- واحد- مذکر- جمع غوړندی- (۱)غړوندے- (۲)پلوانه- (۳)پټی- جمع غوړندی-

غوړ نیکهٔ:(غوړ-نی-کهٔ)صفت- غور نیکهٔ- وز نیکهٔ- دَ مور پلار نیکهٔ-

غوړواښهٔ:(غوړ-وا-ښهٔ)اسم- واحد- مذکر- تروتازه واښهٔ-

غوړوکی:(غو-ړو-کی)اسم- واحد- مؤنث- کلی- غټی-

غوړول:(غوه-ړه-ول)مصدر متعدی- پهٔ څهٔ څیز غوړی یا تېل لګول- دَ روغنی څیز، غوړو یا دَ تېلو مالش ورکول-

غوړول:(غوه-ړه-ول)مصدر متعدی- خوړول- ویړول-

غوړولے:(غوه-ړه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غوړولی- مؤنث غوړولې- وګورئ غوړول-

غوړون:(غوه-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غوړول-

غوړونکے:(غوه-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړونکی- مؤنث غوړونکې- وګورئ غوړول-

غوړونګ:(غوه-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غوړول-

غوړونه:(غوه-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوړول-

غوړونے:(غوه-ړه-وو-نے)اسم فاعل- جمع غوړونی- وګورئ غوړول-

غوړوۀ:(غوه-ړه-وۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غوړول-

غوړه:(غوه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نرمه خبره- پسته وینا- (۲)صفت- دَ غوړ مؤنث-

غوړه تره:(غوه-ړه-ته-ره)صفت- (۱)پسته- تېزه- (۲)ښۀ خوراک-

غوړه ښخه:(غوه-ړه-ښۀ-خه)اسم صفت- واحد- مؤنث- ښائسته ښځه-

غوړه مال:(غوه-ړه-مال)صفت- وګورئ غوړمال/غوړاؤ-

غوړه مالی:(غوه-ړه-ما-لی)اسم- واحد- مؤنث- خوشامنده-

غوړ ملک:(غوړ-مه-لک)اسم- واحد- مذکر- ښائسته ملک-

غوړی:(غوه-ړی)اسم- واحد/جمع- مذکر- غوړ- لۀ وازدې، کچو یا نباتاتو نه حاصلېدونکی روغن-

غوړیاشه:(غوړ-یا-شه)اسم- واحد- مؤنث- غړیاسه- غوړاشه- غړاشه- کاج- دَ تنې سورے-

غوړیالے:(غوړ-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټوقی- ټوقمار- (۲)پۀ غوړو خبرن- (افغانستان)-

غوړیانځکی:(غوړ-یانځ-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ سوسن ګل-

غوړیانه:(غوړ-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سوسن دَ ګل یو قسم- غوړ یانے-

غوړیانے:(غوړ-یا-نے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوړیانه-

غوړیځی:(غو-ړی-ځی)اسم- کښې ګورې زلفې- ګولګوتې (ګالګوتی) ځنې-

غوړیږه:(غوه-ړی-ږه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښۀ- غړیږه- غریږه-

غوړیشه:(غوه-ړی-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ غړاشه- (۲)ګولګوتی وېښتۀ-

غوړیکه:(غوه-ړی-که)اسم- واحد- مؤنث- پېښه- حادثه-

غوړی مست:(غوه-ړی-مست)اسم- کنوچه- کنچه- یو قسم دارو چې دَ بوټی نه جوړولے شی-

غوړینی:(غوه-ړی-نی)صفت- دَ پېو کټوی چې پۀ پکښې تودوی او دَ پیو دَ وجې غوړه شوې وی-

غوړې ترې:(غوه-ړې-ت-رې)اسم مرکب- مؤنث- خوشامندې- چاپلوسی-

غوړېځن:(غوه-ړې-ځن)اسم صفت- وګورئ غوړمېچک-

غوړېدل:(غوه-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)پۀ روغنی څیز یعنی تېلو یا غوړو وغېره باندې مالش کېدل- (۲) څربېدل- (۳)خوربېدل- ویړېدل- (۴)سپړدلے کېدل- غټې ګل کېدل-

غوړېدلے:(غوه-ړې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غوړېدلی- مؤنث غوړېدلې- وګورئ غوړېدل-

غوړېدن:(غوه-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدنګ:(غوه-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدنه:(غوه-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدونکے:(غوه-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړېدونکی- مؤنث غوړېدونکې- وګورئ غوړېدل-

غوړېدۀ:(غوه-ړې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غوړېدل-

غوړېږن:(غوه-ړې-ږن)اسم صفت- وګورئ غوړمېچک-

غوړے:(غوه-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه پټې چې دَ پښې لۀ سپینو چاپېرولے شی- غړے- غړی-

غوز:(غوز)اسم- واحد- مذکر- هغه پړده یا وازده چې دَ کولمو نه تاؤ راتاو وی-

غوز:(غوز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غز-

غوزار:(غو-زار)صفت- غزار- (۱)غورزولے شوے- غرځولے- (۲)اسم- واحد- مذکر- ګوزار- حمله-

غوزارول:(غو-زا-رَ-ول)مصدر متعدی- غزارول- ارتاوول- غورزول- غرځول-

غوزارون:(غو-زا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ غوزارول-

غوزارونکے:(غو-زا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوزارونکی- مؤنث غوزارونکې- وګورئ غوزارول-

غوزارونګ:(غو-زا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غوزارول-

غوزارونه:(غو-زا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوزارول-

غوزارېدل:(غو-زا-رې-دل)مصدر لازم- غزارېدل- پرېوتل- ارتاوېدل- اړتاوېدل- غرځېدل-

غوزارېدن:(غو-زا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غوزارېدل-

غوزارېدنګ:(غو-زا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غوزارېدل-

غوزارېدونکے:(غو-زا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوزارېدونکی- مؤنث غوزارېدونکې- وګورئ غوزارېدل-

غوزارېدنه:(غو-زا-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غوزارېدل-

غوزارېدۀ:(غو-زا-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ غوزارېدل-

غوزاړے:(غو-زا-ړے)اسم- واحد- مذکر- غوزانے- غوزانه- غوزکرکے-ګونګټ چې دَ سوټو غنډارې رغړوی-

غوزانه:(غو-زا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوزاړے-

غوزانے:(غو-زا-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوزاړے-

"ی" (ځی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

غوزبه:(غوز-به)اسم- واحد- مؤنث- تېرې تېرې پاڼې لرونکې يوه وُنه-

غوززے:(غو-زه-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چېلې دَ څرمنې يو چينجے- (۲)دَ دغه چينجي لهٔ وجې دَ چېلې دَ څرمن عيب چې پهٔ مشک کښې سورے پيدا کوی-

غوزه:(غو-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پومبې خول- پړوه- دَ پومبې غُټه- دَ وربښم دَ چينجو غوزه- جمع غوزې-

غوزه کرکے:(غو-زه-کر-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع غوزکرکی- وُګورئ غوزاړے-

غوزې:(غو-زې)اسم- جمع- مؤنث- دارې- دَ اُبو دارې-

غوزے:(غو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱) ترخ- تخرګ- (۲)دَ څهٔ څيز دومره مقدار چې پهٔ ترخ کښې راشی-

غوزے:(غو-زے)اسم- واحد- مذکر- ګېډے- پنډ-

غوزے:(غو-زے)اسم- واحد- مذکر- يو وړوکے شان چينجے چې دَ ګډو او بزو څرمن پورې انښتے وی- وُګورئ غوززے-

غوژګه:(غوژ-ګه)اسم- واحد- مذکر- توکانه-

غوژه:(غو-ژه)صفت- غوښژه- مضبوط- محکم- پائېدار- وُګورئ غوښژه-

غوژه:(غو-ژه)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے- توره مرغه- غُنچه ګل-

غوژه ور:(غو-ژه-ور)اسم- واحد- مذکر- دَ يو بوټي نامه-

غوژے:(غو-ژے)اسم- واحد- مذکر- لوئ مشک-

غوږ:(غَوږ)اسم- واحد- مذکر- دَ انسان يا دُ حېوان هغه اندام چې خبرې پرې اورى- دَ سماعت اندام- جمع غوږونه-

غوږابستل:(غوَږ-ابس-تَل)مصدر لازم- غوږباسل- دُ چا خبرې پهٔ پټه اورېدل-

غوږابستلے:(غوږ-ابس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غوږابستلی- مؤنث غوږابستلې- وُګورئ غوږابستل-

غوږابستن:(غوږ-ابس-تَن)حاصل مصدر- وُګورئ غوږابستل-

غوږابستنګ:(غوږ-ابس-تَنګ)حاصل مصدر- وُګورئ غوږابستل-

غوږابستنه:(غوږ-ابس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ غوږابستل-

غوږابستونکے:(غوږ-ابس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوږابستونکی- مؤنث غوږابستونکې- وُګورئ غوږابستل-

غوږاېښونے:(غوږ-اې-ښو-نے)صفت- منونکے- خبره اورېدونکے- فرمانبردار-

غوږباسل:(غوَږ-با-سَل)مصدر متعدی- غوږابستنه کول- غوږوارنه کول- غوږوارى کول- دَ چا پټو خبرو ته پهٔ پټه غوږ نيول-

غوږباسلے:(غوَږ-با-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غوږباسلی- مؤنث غوږباسلې- وُګورئ غوږباسل-

غوږباسن:(غوَږ-با-سَن)حاصل مصدر- وُګورئ غوږباسل-

غوږباسنګ:(غوَږ-با-سَنګ)حاصل مصدر- وُګورئ غوږباسل-

غوږباسنه:(غوَږ-با-سهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګورئ غوږباسل-

غوږباسونکے:(غوَږ-با-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غوږباسونکی- مؤنث غوږباسونکې- وُګورئ غوږباسل-

غوږباسے:(غوږ-با-سے)اسم- واحد- مذکر- غوږڅارنه- دَ چا خبرو ته پهٔ پټه غوږ نيونه-

غوږبوچے:(غَوږ-بُو-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ماشومانو يوه لوبه- (۲)صفت- غوږپرېکړے-

غوږبوڅے:(غَوږ-بُو-څے)اسم- واحد- مذکر- پس پسے- سرګوشی-

غوږپرېکړے:(غَوږ-پرې-کهٔ-ړے)صفت- بوڅے- بونډے-

غوږتاؤ:(غَوږ-تاؤ)اسم- واحد- مذکر- ګوښمالی- غوږتاوے-

غوږتاوے:(غَوږ-تا-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوږتاؤ- غوږمروړے- غوږ راکښنه- ګوښمالی- ګوشمالی- (۲)ادب ښئېنه-

غوږتومبنے:(غَوږ-توم-بهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې دَ غوږ نه پرې خيری وباسی- غوږونی-

غوږڅار:(غَوږ-څار)صفت- دَ چا خبرو ته غوږ نيوُنکے- متوجه-

غوږڅارنه:(غَوږ-څا-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وُګورئ غوږباسے-

غوږدارل:(غَوږ-دا-رَل)مصدر- دَ چا پټو خبرو ته غوږ نيول- دَ چا پټې خبرې اورېدل-

غوږدارنه:(غوږ-دا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- دُ چا پټې خبرې پهٔ پټه اورېدنه- غوږدارى-

غوږدارى:(غوږ-دا-رى)اسم- غوږلوڅه- دَ چا خبرو ته پهٔ پټه غوږ کښېښودنه- غوږدارنه-

غوږسار:(غَوږ-سار)صفت- واحد- مذکر- عجيبه- نادر- نااشنا-

غوږکی:(غَوږ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پس پسے- سرګوشی- غوږبوڅے- غوږکے-

غوږکے:(غَوږ-کے)اسم- وُګورئ غوږکی-

غوږمروړے:(غَوږ-مرو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ غوږتاوے-

غوږمک:(غَوږ-مک)اسم- واحد- مذکر- يو مهلک مرض چې دَ غوږ شا ته پېدا کيږی-

غوږمکه:(غَوږ-مُ-که)اسم- واحد- مؤنث- اوږمکه- سپوږمی-

غوږمبورے:(غوه-ړم-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غوږ دَ شا هډوکے- (۲)دَ چرګانو دَ غوږونو دَ شا ښې-

غوړن:(غوه-ړن)صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ غوږونو خاوند- (۲)پهٔ څهٔ خبره اګاه- خبردار-

غوړندرويه:(غوه-ړند-رو-يه)اسم- غوږايستونے- هغه څوک چې دَ چا خبرې ته پهٔ پټه غوږ ږدی-

غوږنيولې:(غَوږ-نی-وهٔ-لې)اسم صفت- واحد- مؤنث- وينزه- پهٔ بيعه اخستې ښځه-

غوږنيوی:(غَوږ-نی-وی)اسم- واحد- مؤنث- غوږابستنه-

غوږنيوے:(غَوږ-نی-وے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ غوږباسے-

غوړو:(غوَه-ړو)صفت- دَ لويو غوړونو خاوند- غوړور-

غوړوَر:(غوَه-ړه-وَر)صفت- واحد/جمع- مذکر- وګورئ غوړو- پهٔ غوړونو تېز چې معمولي خبره هُم اوري-

غوړوره:(غوَه-ړه-وهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوړونو ټوپۍ- خولۍ-

غوړوکے:(غوَه-ړو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ څادر يا دَ غُوندۍ ګټ-

غوړول:(غوَه-ړه-وَل)مصدرِ متعدي- خبره غوړ ته وررسول- وراوړول-

غوړون:(غوَه-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړول-

غوړونکے:(غوَه-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړونکي- مؤنث غوړونکې- وګورئ غوړول-

غوړونګ:(غوَه-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړول-

غوړونه:(غوَه-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړول-

غوړباستل:(غوړ-باس-تَل)مصدرِ متعدي- غوړ اېښودل- غوړباسل-

غوړيز:(غوَه-ړيز)صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ تېرو غوړونو خاوند- (۲)دَ لويو غوړونو خاوند-

غوړين:(غوَه-ړين)اسم- واحد- مذکر- (۱)يولس ړزے ټوپک- سرپوښ ټوپک- (۲)صفت- ببرغوړے-

غوړېدل:(غوَه-ړې-دَل)مصدرِ لازم- خبرېدل- واقف کېدل-

غوړېدن:(غوَه-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدنګ:(غوَه-ړې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدنه:(غوَه-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ غوړېدل-

غوړېدونکے:(غوَه-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غوړېدونکي- مؤنث غوړېدونکې- وګورئ غوړېدل-

غوړېدهٔ:(غوَه-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ غوړېدل-

غوړۍ:(غوه-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- کټوۍ- لويه کټوۍ-

غوړۍ:(غوه-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- پس پسے-

غوسکے:(غوس-کے)اسم- واحد- مذکر- سخوندر- وګورئ غُڅکے-

غوشاک:(غو-شاک)اسم- واحد- مذکر- غوشيا-

غوشاۍ:(غو-شاۍ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشايه:(غو-شا-يه)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشايهٔ:(غو-شا-يهٔ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشپنے:(غوش-پهٔ-نے)صفت- غُشيان ټولونکے-

غوشو:(غو-شو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشوړے:(غو-شهٔ-وړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشه:(غو-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غوشيا- (۲)خوشه- کنکورے- کنکوچے-

غوشۍ:(غو-شۍ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشيا:(غوش-يا)اسم- واحد- مذکر- غوشوړے- غُشايه- غوشايه- غوشئ- غوشو- غوشياړے- غوشاک- غوشاۍ- غوشيه- غوشه- دَ غوا مېښې يا نورو څاروو مغه فُضله چې وُچه شي-

غوشياړے:(غوش-يا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غوشيا-

غوشيه:(غوش-يه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوشيا-

غوشېړ:(غو-شېړ)اسم- واحد- مذکر- (۱) غوجل- دَ غوشيانو ځاۍ- (۲)ناولے ځاۍ- ګنده ځاۍ-

غوشۍ:(غو-شۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱) نرۍ ملا- وړه شا- (۲)دَ دَوړ غرونو ترمينځه تنګه لار-

غوشے:(غو-شے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مېښې يا نورو څاروو فُضله- غوشاک- غوشيا-

غوښت:(غوښتْ)اسم- واحد- مذکر- غُښت- غوښتنه- غُښتنه- سوال- طلب- حاجت- ضرورت-

غوښت:(غوښت)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ شموخې پهٔ شان دَ نريو نريو دانو يوه غله چې زيات تر دَ مرزو خوراک ګڼلے شي دَ باجرې نه يې دانه نرۍ وي- نباتاتي نوم يے نی کم اتاليکم (PANICUM ITALICUM)-

غوښتل:(غوښ-تَل)مصدرِ متعدي- وګورئ غُښتل-

غوښتلے:(غوښ-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع غوښتلي- مؤنث غوښتلې- وګورئ غُوښتل-

غوښتنه:(غوښ-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث/حاصلِ مصدر- وګورئ غُښتنه-

غوښتونے:(غوښ-تو-نے)صفت- وګورئ غُښتل- غُښتونے-

غوښته:(غوښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- غُښته- خواهش- دعویٰ- جمع غوښتې-

غوښکے:(غوښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لينديې پټق- پټاس- پټاره- پټاق- پټاخ-

غوښلن:(غوَښ-لَن)صفت- مذکر- غټ- څرب- غوښن- تيار- غوښه ور- غوښين- غوښور-

غوښن:(غوه-ښَن)صفت- مذکر- وګورئ غوښلن-

غوښور:(غوه-ښه-وَر)صفت- مذکر- (۱)وګورئ غوښلن- (۲)مالداره- (عاميانه)-

غوښه:(غوَه-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ حېواناتو دَ مړوکو نه چاپېره پسته ماده- (۲)مال متاع- (عاميانه)- جمع غوښې-

غوښه ور:(غوه-ښه-وَر)صفت- مذکر- (۱)وګورئ غوښلن- (۲)مالداره- (عاميانه)-

غوښه ورتوب:(غوَه-ښه-وَر-توب)اسم- واحد- مذکر- غوښه ورتيا- شلنډتوب- چاغوالے- څرب والے-

غوښه ورتيا:(غوه-ښه-وَر-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوښه ورتوب-

غوښين:(غوَه-ښين)صفت- مذکر- وګورئ غوښلن-

غوغا:(غو-غا)اسم- واحد- مؤنث- شور فرياد- شور زوږ- ژړا انګولا- هنګامه- فرياد-

غوغو:(غو-غو)اسم- جمع- جماع- بد فعلي-

"ئ" (ځی-رَل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

غوغو:(غو-غو)اسم صوت- دَ سپي دَ غپا اواز-

غول:(غول)اسم- واحد- مذکر- (۱)چوره- (۲)صفت- دَ غنمو دَ بورۍ دَ خلې دَ پرانستے کېدو او دَ غنمو دَ تونېدو حالت-

غول:(غول)اسم- واحد- مذکر- (۱)جماعت- گـنـه- پله- غـنـډه- دَ سړو جورمه- جمعیت- لښکر- سېل-

غول:(غول/غه-وَل)مصدر- چاسره بد فعلی کول- جماع کول- غو کول- غوول-

غول:(غول)اسم- یو فرضی خوفناک یرونکے وجود، دېوان، پیریان وغېره-

غولاټے:(غو-لا-ټے)صفت- واحد- مذکر- ویرېدونکے- پرن- ټرن- غولن- پارن- جمع غولاټیان/غولاټی-

غولان:(غو-لان)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ غول جمع- پیریان- (۲)وحشیان- (۳)حرام زادگان-

غولانخ:(غو-لانخ)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوا مېښې وغېره دَ پیو ورکولو اندام- دَ حیوان تئینه/تیان- سینه- غولانخه-

غولانخه:(غو-لان-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ غولانخ- (۲)دَ څارو دَ خوراک یو قسم واښهٔ چې آبی رنګ ګل نیسی-

غولاوڼ:(غو-لا-وڼ)صفت- مذکر- (۱)وګورئ غلاټے- (۲)ماشوم-

غولبند:(غول-بَند)اسم- واحد- مذکر- یوه لوبه-

غولبنګی:(غول-بَنګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ متیازو کولو ځاې- بیت الخلا- ټټی-

غولبه:(غول-به)اسم- واحد- مؤنث- قلبه- جمع غولبې-

غولتیا:(غول-تیا)اسم- نامردی- نامردی- بې غېرتی-

غولتی:(غول-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- فرېب- ټګی- غلا سره یو ځاې استعمالیږی-

غولغوله:(غول-غو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غلغله-

غولک:(غو-لک)اسم- واحد- مذکر- ګلهـ- دَ پېسو دَ جمع کولو ځاې- کېش بکس- جمع غولکونه-

غولکه:(غول-که)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ګېټو کنکرو کېدونکې یوه لوبه-

غولکورے:(غول-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- لوې ړنده- دَ غوږ شا ته ځاې- اجلځے- جمع غولکوری-

غولمرګ:(غول-مَرګ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ زخم کښې دننه پیپ او ګندګی-

غولن:(غو-لن)صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر غُل کوُنکے- (۲)ویرېدونکے- بزدل- غلاټے- پرن- ټیزن-

غولنج:(غو-لنج)اسم- واحد- مذکر- هغه درد چې دَ قولون پهٔ کولمه کښې پیدا کیږی- (دَ قولنج مغفن)-

غولنکې:(غو-لن-کې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم ننکی چې پهٔ سترګه راځیژی- غلنکې* غولنګ- غولنګه- غولنه-

غولنګ:(غو-لنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غولنکې- غولنه-

غولنګه:(غو-لنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غولنکې-

غولنه:(غو-لهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ غولنکے- (۲)صفت- مؤنث- دَ غولن مؤنث-

غول وغال:(غول-وَ-غال)اسم- واحد- مذکر- هجوم- ازدحام- شورماشور-

غولول:(غو-له-وَل)مصدر متعدی- دوکه کول- دوکه ورکول- ټګی کول-

غولولے:(غو-له-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غولولی- مؤنث غولولې- وګورئ غولول-

غولون:(غو-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ غولول-

غولونکے:(غو-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غولوُنکی- مؤنث غولوُنکې- وګورئ غولول-

غولونګ:(غو-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غولول-

غولونه:(غو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غولول-

غولوونکې:(غو-له-وُون-کې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غُلنکې- غولنکې- غولنګ- (۲)دَ غولونکے مؤنث-

غولوهٔ:(غو-له-وَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غولول-

غوله:(غو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاتیر- (۲)ګوله- ګرګه- برغنډے- غنډ منډ لرګے- (۳)دَ پنیر اندازه کولو پیمانه جمع غولې-

غوله:(غو-له)تکیه کلام وګورئ غله/غلے- دَ مخاطبې توریے (عامیانه)-

غوله کمانه:(غو-له-که-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- غورکمان- غُرکمان- کمان- دَ ورېې ژی لرونکې لینده- دَ غشی لیندهٔ-

غولیچ:(غو-لیچ)صفت- واحد- مذکر- غلیچ- زوره ور- قوی- توانا- سېکمن-

غولی ناسته:(غو-لی-ناس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ غولی کښې ناسته- (۲)مجلس- محفل- مېلس- (۳)اتفاق- (۴)پېښې ارته- (دَ وادهٔ یو رسم)-

غولېدل:(غو-لې-دَل)مصدر لازم- دوکه کېدل- فرېب کښې ګېرېدل-

غولېدن:(غو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ غولېدل-

غولېدنګ:(غو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ غولېدل-

غولېدنه:(غو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غولېدل-

غولېدونکے:(غو-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غولېدونکی- مؤنث غولېدونکې- وګورئ غولېدل-

غولېدهٔ:(غو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غولېدل-

غولی:(غو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لویه وله- غټ لښتے- (۲)ګرداؤ- ګرداب- څرڅاو- غرومبی-

غولی:(غو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کور کرایه-

غولی غولی:(غو-لی-غو-لی)صفت- (۱)چپې چپې- چپې دَ پاسه چپې- (۲)پلې پلې-

غولے:(غو-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)انګڼ- دَ کور دننه دَ کوټو مخې ته مېدان- صحن- مېدان- (۲)حویلی-

غولے:(غو-لے)صفت- واحد- مذکر- نامرد- نامرد- بې غیرته سړے- دَ شاغلے ضد-

غولے:(غو-لے/غه-وهٔ-لے)صفت/مفعول- وګورئ غول-

غوماشه:(غو-ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- ماشے- جمع غوماشې-

غومبار:(غوم-بار)اسم- واحد- مذکر- (۱)کثیف لوګے- (۲)داسې اواز چې تميز ئې نهٔ کیږی- غُمبر- غُمبار-

غومباره:(غوم-با-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوړوکې توپه- (۲)پړسوب چې دَ وهلو یا دَ څهٔ زهریلا څيز دَ خوړلو په سبب پیدا شي- متهاکه- جمع غومبارې-

غومبر:(غوم-بر)اسم- واحد- مذکر- دَ مستئ پهٔ وخت دَ کونترو غُررار- دَ مستئ نه دَ کونترو تاو را تاؤ کېدنه او اواز اېستنه-

غومبر:(غوم-بر)اسم- واحد- مذکر- دَ ګډا پهٔ وخت دَ ملکانو دَ لاسونو پېولو سره دَ خُلونه دَ تمبل پهٔ شان اواز وېستنه- بغبغو-

غومبرے:(غوم-به-رے)اسم- واحد- مذکر- بارخو- بارخو- رُخسار- مخ- غومبورے- اننګے- ننګے- جمع غومبرې-

غومبړول:(غوم-به-ړه-ول)مصدر متعدی- ګنہه ګونہه جوړول- دَ خلقو راغنړول-

غومبړون:(غوم-به-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غومبړول-

غومبړونګ:(غوم-به-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غومبړول-

غومبړونه:(غوم-به-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غومبړول-

غومبړونکے:(غوم-به-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غومبړونکی- مؤنث غومبړونکې- وګورئ غومبړول-

غومبړوهٔ:(غوم-به-ړه-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غومبړول-

غومبړه:(غوم-به-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غوړه روټی-

غومبسکه:(غوم-بس-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غومبسه-

غومبسکے:(غوم-بس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غومبسه-

غومبسه:(غوم-بهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- زنبور- بامبره- بمبره- ړمبرګی- ړمبره- ړنهاره- غومبسکه- جمع غومبسې-

غومبک:(غوم-بک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم بوټے-

غومبوخکه:(غوم-بوخ-که)اسم- واحد- مؤنث- ستغ- راوتلې غوښه- جمع غومبوخکې-

غومبوره:(غوم-بو-ره)اسم- واحد- مؤنث- داسې ښځه چې هر وخت شر غواړی- شری ښځه- جمع غومبورې-

غومبورے:(غوم-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- جمع غومبوری- وګورئ غومبرے- جمع غومبوری-

غومبول:(غوم-به-ول)مصدر متعدی- ډېر تنګول- چيړل- خفه کول-

غومبون:(غوم-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ غومبول-

غومبونکے:(غوم-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غومبونکی- مؤنث غومبونکې- وګورئ غومبول-

غومبونګ:(غوم-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غومبول-

غومبونه:(غوم-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غومبول-

غومبوهٔ:(غوم-به-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غومبول-

غومبه:(غوم-به)اسم- واحد- مؤنث- غنداړے- ستغ- غومبسکے- جمع غومبې-

غومبی غومبی:(غوم-بی-غوم-بی)صفت- پړسېدلے پړسېدلے-

غومړه:(غو-مه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غومبره- غوړه نمړی-

غوم غومبکه:(غوم-غوم-به-که)صفت/متعلق فعل- راټول شوی- جمع شوی-

غومېدل:(غو-مې-دل)مصدر لازم- دَ غصې نه ډک کښېناستل او ګونې ګونې کول- دَ غصې نه ځان سره خبرې کول- ګورېدل-

غومېدلے:(غو-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غومېدلی- مؤنث غومېدلې- وګورئ غومېدل-

غومېدن:(غو-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غومېدل-

غومېدنګ:(غو-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غومېدل-

غومېدنه:(غو-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غومېدل-

غومېدونکے:(غو-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غومېدونکی- مؤنث غومېدونکې- وګورئ غومېدل-

غومېدهٔ:(غو-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ غومېدل-

غومے:(غو-مے)اسم-واحد- مذکر- زيړ ګل لرونکے يو قسم بوټے-

غون:(غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غول-

غونا:(غو-نا)اسم- واحد- مذکر- غونے- وېښتهٔ-

غوناجی:(غو-نا-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- خوانه غوا-

غوناره:(غو-نا-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو ډېر خوشبودار غرنيز ګل-

غوناړ:(غو-ناړ)اسم- واحد- مذکر- دَ ډوډئ خوړلو نه پس دَ خُلې خوند ښهٔ کولو دَ پاره خوړلې کېدونکې مېوه- غوناړه-

غوناړه:(غو-نا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوناړ-

غونبتی:(غون-به-تی)اسم- واحد- مذکر- غُنډ-

غونبخ:(غون-بخ)اسم- واحد- مذکر- دَ مليريا ماشے-

غونتی:(غون-تی)اسم- واحد- مؤنث- مغه کړينګ چې دَ ماشومانو لهٔ پوزې بهيږی-

غونج:(غونج)صفت- (۱)جم شوے- يخ شوے- (۲)منجيله- ګنجې- (۳)غوندے-

غونجا:(غون-جا)صفت- کم عقل- بې کاره- بې فائدې-

غونج راغونج:(غونج-را-غونج)صفت- وګورئ غونج-

غونج مونج:(غونج-مونج)صفت- وګورئ غونج-

غونجوالے:(غونج-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- ګنجې توب-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(افغانستان)-

غونجول:(غونْ-جه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)ګونجې کول- ګنجې کول- ګلګوتی کول- منجیله کول- راټولول- (۲)یخول- جام کول- (افغانستان)-

غونجون:(غونْ-جه-وَن)حاصلِ مصدر- وګوره غونجول-

غونجونکے:(غونْ-جه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غونجونکی- مؤنث غونجونکې- وګوره غونجول-

غونجونګ:(غونْ-جه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګوره غونجول-

غونجونه:(غونْ-جه-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګوره غونجول-

غونجوه:(غونْ-جه-وَه)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوره غونجول-

غونجې:(غونْ-جې)صفت- (۱)ګونجې- ګونځې- غونجے- غونج- غرلې- (۲)چک شوے- جام شوے-

غونجېدل:(غونْ-جې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)منجیله کېدل- ګنجې کېدل- ګونجې کېدل- راټولېدل- (۲)یخېدل- جام کېدل- چک کېدل-

غونجېدن:(غونْ-جې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوره غونجېدل-

غونجېدنګ:(غونْ-جې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوره غونجېدل-

غونجېدنه:(غونْ-جې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګوره غونجېدل-

غونجېدونکے:(غونْ-جې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غونجېدونکی- مؤنث غونجېدونکې- وګوره غونجېدل-

غونجېده:(غونْ-جې-دَه)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوره غونجېدل-

غونجی:(غونْ-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګونجی- د تار یا بوڼ ماشوره-

غونجے:(غونْ-جے)اسم- واحد- مذکر- وګوره غونجې-

غونځاۍ:(غون-ځاۍ)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې پومبه پرې صفا کولے شی-

غونځاښی:(غون-ځا-ښی)اسم- جمع- وګوره غنځاښی-

غونځرکے:(غون-ځر-کے)اسم- واحد- مذکر- تازه پېدا شوے د چېلۍ بچے- جمع غونځرکی-

غونخول:(غونْ-خه-وَل)مصدرِ متعدی- حرکت ورکول- خوځول-

غونخولے:(غونْ-خه-وَه-نه)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غونخولی- مؤنث غونخولې- وګوره غونخول-

غونخون:(غونْ-خه-وَن)حاصلِ مصدر- وګوره غونخول-

غونخونکے:(غونْ-خه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غونخونکی- مؤنث غونخونکې- وګوره غونخول-

غونخونګ:(غونْ-خه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګوره غونخول-

غونخونه:(غونْ-خه-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګوره غونخول-

غونخوه:(غونْ-خه-وَه)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوره غونخول-

غونخه:(غونْ-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګوره پسکاوڼه- (۲)د الو بالو د قسم یوه ونه-

غونخه:(غونْ-خه)اسم- واحد- مؤنث- حرکت- خوځېدنه-

غونخېدل:(غونْ-خې-دَل)مصدرِ لازم- حرکت کول- خوځېدل- غنځېدل-

غونخېدلے:(غونْ-خې-دَه-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع غونخېدلی- مؤنث غونخېدلې- وګوره غونخېدل-

غونخېدن:(غونْ-خې-دَن)حاصلِ مصدر- وګوره غونخېدل-

غونخېدنګ:(غونْ-خې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګوره غونخېدل-

غونخېدنه:(غونْ-خې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګوره غونخېدل-

غونخېدونکے:(غونْ-خې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع غونخېدونکی- مؤنث غونخېدونکې- وګوره غونخېدل-

غونخېده:(غونْ-خې-دَه)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوره غونخېدل-

غونډے:(غونْ-ډے)اسم- واحد- مذکر- غُنډے- غُونډے- وګوره غونډے-

غونچه:(غونْ-چه)اسم- واحد- مؤنث- غُنچه- غنچک- غومپک- جومپک- د ګلو کېډی-

غوندرکے:(غونْ-دره- کے)صفت- واحد- مذکر- منډرے- غوندرے- ووکے قد لرونکے- ټېمرے- غومبے-

غوندرے:(غونْ-درے)صفت- وګوره غوندرکے-

غوندل:(غونْ-دَل)مصدرِ متعدی- غندل- غاندل- مذمت کول- هجو بیانول- (مشرانو پېر کم استعمال کړے دے)-

غوندورے:(غون-دو-رے)اسم- واحد- مذکر- غونډارے- غنډارے- ګاټے-

غونده:(غون-ده)اسم- واحد- مؤنث- شنلی او تار تار شوې وړی- پڼس شوې وړی-

غوندی ستن:(غُون-دی-سْتن)اسم- واحد- مؤنث- هغه غټه ستن چې غوندی، کڅې او د بوجو خلې پرې ګنډلے شی-

غوندې:(غون-دې)کلمه تشبیه- لکه- پهٔ شان- غندې- پهٔ شېر- پهٔ شکل-

غوندے:(غُون-دے)اسم- واحد- مذکر- دوه برخه ګنډلے شوې بوری- غندے- بوری-

غونډ:(غونډ)صفت- (۱)د دائرې پهٔ شکل ګول- (۲)ټول- پهٔ جمع- واړه- غُنډ-

غونډ:(غونډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پله- جماعت- (۲)د افغانستان د فوځ یوه پله چې د غنډمشر لاندې وی- (۳)د ونې ناتراشلې شوې تنه چې ابادی کښې ولګولے شی-

غونډاری:(غون-ډا-ری)اسم- جمع- مذکر- غنډاری- (۱)غُنډ منډ کاڼی- غُنډی کاڼی- (۲)لهٔ خټو یا شګو جوړ د ماشومانو د لوبو ګولې- (۳)ټکی- وړې وړې کلچې-

غونډاری:(غونْ-ډا-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غونډۍ- پوټې- رسولی-

غونډارے:(غونْ-ډا-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګوره غونډاری- (۲)یو قسم

زبر"(غ-بـهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تـاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

بیماری- جمع غونډاری-

غونډان:(غون-ډان)اسم- مذکر- د غونډ جمع-

غونډایه:(غون-ډا-یه)صفت- واحد- مذکر- ګوار- لواړ- پوماړ- ژبان- ژبن- بې ډوله-

غونډراغونډ:(غونډ-را-غونډ)صفت- خپلو کښې راجخت شوی- راغنډ شوی-

غونډژبے:(غونډ-ژه-بے)صفت- (۱)تږتږے- چې ژبه یې نښلی- (۲)فصیح- بلیغ-

غونډسر:(غونډ-سر)اسم- واحد- مذکر- د ځنګلی وُنو پاڼې چې لۀ کڼ والی نه خپلو کښې ننوتی وی- ګونډه سر-

غونډسرے:(غونډ-سه-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کونټې- (۲)یو بوټے چې سپین ګل کوی- اوښ مرغي ورته هم وائي- (۳)صفت- ګول سرے- غنډ سر والا- غنډ سرے- جمع غنډ سری-

غونډسکه:(غون-ډس-که)اسم- واحد- مؤنث- منډوس-

غونډسکے:(غون-ډس- کے)اسم- واحد- مذکر- ټپوسے- د چرګو یوه بیماری- جمع غنډسکی-

غونډک:(غون-ډک)اسم- واحد- مذکر- غنډل- کنډل- لړمی- غنډه-

غونډک:(غون-ډک)اسم- واحد- مذکر- ګروپ- جماعت- فرقه- غنډک-

غونډکه:(غون-ډه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غونډکی-

غونډکی:(غون-ډه-کی)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- د غونډی اسم تصغیر- (۱)وړوکے غر- (۲)ټیټکی- چیټکی-

غونډکے:(غون-ډه-کے)صفت- د وړوکی قد- مندرے- غنډکے-

غونډل:(غون-ډل)اسم- واحد- مذکر- کنډل- غنډک- غونډک- لړمی-

غونډمن:(غونډ-من)صفت- ګول- غونډ مونډ- غونډ منډ- بیخی غنډ- وګورئ غونډ مونډ-

غونډ مونډ:(غونډ-مونډ)صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)ګول- بیخی غنډ- چیت- ټیت- مندرے- چیتکے- د وړوکی قد- (۲)خړب- شلنډ- غټ کټ-

غونډواله:(غونډ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غونډوالے-

غونډوالے:(غونډ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- د غنډ/غونډ کېدو حالت-

غونډوربوزے:(غونډ-ور-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بیماری-

غونډو:(غون-ډو)صفت- ښکلې جبنی- ځربه او ښکلې جینی- غونډه-

غونډورے:(غون-ډو-رے)اسم- واحد- مذکر- غونډارے- غنډارے-

غونډوړے:(غونډ-وه-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښۀ- کبل - درب- دُپ- نباتاتی نوم سانښوړن ډېکتې لون (CYNODON DACTYLON)-

غونډوس:(غون-ډوس)اسم- واحد- مذکر- غنډوس- پنډوس- توپ- ټپکے- ګیند-

غونډوسکے:(غون-ډوس-کے)اسم- واحد- مذکر- د غونډوس اسم تصغیر غنډوس-

غونډول:(غون-ډه-ول)مصدر متعدی- (۱)غنډول- جمع کول- راټولول- یوځایٔ کول- (۲)ګول کول- رانغاړل- (۳)فېصله کول-

غونډون:(غون-ډه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غونډول-

غونډونکے:(غون-ډه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غونډونکی- مؤنث غونډونکې- وګورئ غونډول-

غونډونګ:(غون-ډه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غونډول-

غونډونه:(غون-ډه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غونډول-

غونډوۀ:(غون-ډه-وۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ غونډول-

غونډه:(غون-ډه)صفت- واحد- مؤنث- د غونډو مؤنث- د وړوکی قد ښځه-

غونډه:(غون-ډه)اسم- واحد- مؤنث- جمیعت- اجتماع- ټولے- ټولنه- مجلس- ټولګے- (۲)د خازرې وړوکے چم- غونډارے- طالفه-

غونډه مری:(غون-ډه-مه-ری)اسم- واحد- مؤنث- حلق- تالو- مری-

غونډی:(غون-ډی)صفت- جمع- مذکر- د غونډے جمع-

غونډیچر:(غون-ډی-چر)اسم- واحد- مذکر- یو خودرو بوټے چې د اوړې پۀ شان وی-

غونډېدل:(غون-ډې-دل)مصدر لازم- (۱)جمع کېدل- راټولېدل- یوځایٔ کېدل- (۲)ګول کېدل- رانغاړېدل- (۳)فېصله کېدل-

غونډېدن:(غون-ډې-دن)حاصل مصدر- وګورئ غونډېدل-

غونډېدنګ:(غون-ډې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ غونډېدل-

غونډېدنه:(غون-ډې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غونډېدل-

غونډېدونکے:(غون-ډې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غونډېدونکی- مؤنث غونډېدونکې- وګورئ غونډېدل-

غونډېدۀ:(غون-ډې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ غونډېدل-

غونډی:(غون-ډی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)وړوکے غر- د کاڼو وړوکے غر- (۲)د خازرو پخه ډېری- خټ- (۳)صفت- د غونډ/غنډ مؤنث-

غونډے:(غون-ډے)صفت- غنډے- (۱)ټیټکے- ټیټ- لنډے- غونډکے- (۲)ګول- (۳)وګورئ غنډل- جمع غونډی-

غونډے:(غون-ډے)صفت- غنډے- زلمے- ژبے- ژبکے- زبے- ملک- جمع غونډی-

غونشه:(غون-شه)اسم- واحد- مؤنث- غنچه- غنشه- د ځنو میوو وږے- انګور- جمع غونشې-

غونکے:(غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ غول-

غونګ:(غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غول-

غونه:(غو-نه)اسم- واحد- مؤنث- د وجود نری او باریک وېښتۀ- تور وېښتۀ- زومبه- وری- خورمه- د وېښتو سورے- سام- (۲)ګونه- جمع غونې-

غونه:(غه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غول-

غونه خیګېدل:(غو-نه-خی-ګې-دل)مصدر لازم- د زېږې لۀ کبله د بدن وېښتۀ

نیغېدل-
غونی:(غو-نی)اسم- جمع- مذکر- (۱)وېښتهٔ- (۲)پوستکے-
غونېښے:(غو-نې-ښے)صفت- دَ ښو اخلاقو- خوږ ژبانه- خوش اخلاقه-
غونے:(غو-نے)لاحقه چې دَ اسم نه پس راځی او دَ څهٔ صفت اظهار پکښې کیږی لکه ژړه غونے وغېره-
غونے:(غو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ وجود وېښتهٔ- وګوری غونه/غونی- (۲)دَ بدن څرمن- (۳)طبیعت- خونی- اموخت- جمع غونی-
غوڼ:(غوڼ)صفت- بداوازه- پوزه کښې خبرې کونکے- غوڼے- ګڼها- ګڼس- ګوڼس-
غوڼسکه:(غو-ڼاس-که)اسم- واحد- مؤنث- غړانګه- جمع غوڼاسکې-
غوڼاشکے:(غو-ڼاش-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ځنکدن سلګی- (۲)دَ اُبو ورو بهېدنه- جمع غوڼاشکی-
غوڼکے:(غوڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګوری غوڼهار-
غوڼه:(غو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ځرخ وغېره دَ ګرځېدو ورو اواز-
غوڼهار:(غو-ڼهار)اسم صفت- غوڼکے- بڼار- بنګے- پهٔ پوزه کښې خبرې کېدنه-
غونېدل:(غو-نې-دل)مصدر لازم- دَ ځان سره خبرې کول- ګونېدل- بڼېدل-
غونېدلے:(غو-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع غونېدلی- مؤنث غونېدلې- وګوری غونېدل-
غونېدن:(غو-نې-دن)حاصل مصدر- وګوری غونېدل-
غونېدنګ:(غو-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری غونېدل-
غونېدنه:(غو-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری غونېدل-
غونېدونکے:(غو-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غونېدونکی- مؤنث غونېدونکې- وګوری غونېدل-
غونېدهٔ:(غو-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری غونېدل-
غونېږے:(غو-نې-ږے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ شپېلی اواز-
غونے:(غو-نے)صفت- واحد- مذکر- غوڼ- پوزه کښې خبرې کونکے- جمع غونی-
غووړ:(غو-وړ)اسم- واحد- مذکر- بخه- یو قسم چینجے چې جامې سوری کوی-
غووړه:(غو-و-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ موسیقی تال او تول-
غوول:(غو-ول)مصدر متعدی- غول- دَ نارینه دَ زنانه یا دَ نارینه دَ نارینه سره هم بستری کول- چا ته شرم اړول- چا له سترګې ټیټول-
غوولے:(غو-وهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- وګوری غوول- (۲)نامرد- بې غېرته- (۳)دَ ښاغلی ضد-
غوون:(غو-ون)حاصل مصدر- وګوری غوول-
غوونکے:(غو-وون-کے)اسم فاعل- وګوری غوول- بدکاری کونکے-
غوونګ:(غو-ونګ)حاصل مصدر- وګوری غوول-
غوونه:(غو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری غوول-
غووهٔ:(غو-وهٔ)حاصل مصدر- وګوری غوول-
غوېبانړے:(غوی-با-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ پلنو پاڼو یو بوټے چې حېوانات ئې خوری-
غویخرګ:(غوی-خه-رګ)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز بوټے چې حېوانات ئې خوری-
غویږه:(غوی-ږه)صفت- نرم- غوړ- لچک لرونکے-
غوینارړه:(غوی-نا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې دَ سپرلی موسم کښې کیږی-
غوئین رګ:(غوه-ئین-رګ)اسم- واحد- مذکر- رګ نساء-
غوېږل:(غوې-ږل)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا بېږی-
غوېږنګ:(غوې-ږنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ شهوت رګ-
غوېړنی:(غوې-ړه-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لهٔ غوړونو دَ خیری وکښلو اَله- غوړونی- غوړتومبنے- (۲)والی- دَ غوړونو یو پسول-
غوېښکے:(غوېښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غنمو نوے زرغن شوے فصل-
غوېلانړه:(غوې-لا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپرلی پهٔ سر کښې زرغنېدونکې یوه ګیاه چې اوږدې اوږدې پاڼې لری-
غوېلنګ:(غوې-لنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دمچی- (۲)دَ غوښې یو قسم- (۳)هغه پټی چې دَ بار وړونکو څاروو دَ لکۍ لاندې تړلے شوی وی- پیاړمه-
غوېمنړ:(غوې-منړ)اسم- غوېمه- (۱)دَ څاریو ټوپونه وهنه- (۲)پهٔ غوایانو غوبل کونه- (۳)ګڼه ګوڼه- شورشغرب- افراتفری-
غوېمه:(غوې-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګوری غوېمنړ- (۲)ببر سپی چې پهٔ واریزې سپی پسې وی- (۳)دَ غوا وار راوړنه- (۴)پهٔ ګڼو غوایانو درمند مېده کونه-
غوېمه لنګ:(غوې-مه-لنګ)اسم- واحد- مذکر- پیاړمه- ورستاړه- مچی- غوېلنګ-
غوېے:(غوې)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غوا مذکر- (۲)احمق- کم عقل- بې وقوف-
غوې انړے:(غوې-اَن-ړے)اسم- واحد- مذکر- فساد- شر- پره جمبه-
غه:(غه)ضمیر- دَ هغه مخفف- هغه-
غیاب:(غه-یاب)اسم- واحد- مذکر- غېرحاضری- غفلت- (م- عربی)-
غیالی:(غیا-لی)اسم صفت- اړړے ګړ-
غیبه:(غی-به)اسم- واحد- مؤنث- وهلے شوے مالوچ یا وړی-
غیپ:(غیپ)اسم- واحد- مذکر- پیک- قیف- (افغانستان)-
غیره:(غه-یهٔ-ره)صفت- (۱)غاوره- مغروره- متکبر- کبرژن- غره- فخر کونکے-
غیشه:(غی-شه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غوشه- غوبنه-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، ه"(ز-ړه)، ـهٔ"(پو-ہې-دهٔ)

غیشلی:(غیش-لی)اسم- واحد- مؤنث- خارښ- ګرېدنه- خارښت-

غیشلے:(غی-شهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- تالے- ښاټک-

غیل:(غیل)اسم- واحد- مذکر- فریب- دوکه- چل-

غیلان:(غی-لان)اسم- دَ تپلو دَ ګانې مغه تیر چې سولېدلے وی او تخم ښهٔ نه شی ځېبېښلے-

غیلے:(غی-لے)صفت/مفعول- مغه ځوک چې بدکاری ورسره شوې وی- غوولے- ګولے-

غیمبسه:(غیم-بهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- بنګسه- سیلی چې شګې خاورې الوځوی-

غین:(غین)اسم- واحد- مذکر- غینې- غڼ- ړګه- ذکر- دَ سړی اله تناسل- چنبکے- چوڼ-

غینجه:(غین-جه)اسم- واحد- مؤنث- ټوپ- ترپکه-

غینې:(غینې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غین-

غینور:(غی-نه-زر)صفت- مذکر- دَ غینې خاوند- غټ غینې لرونکے- (۲)بې حیا- (۳)بې شرما- (۴)زناکار- شهوتی-

غیور:(غه-یور)صفت- غېرتمند- ننګیالے- غېرتی- (م- عربی)-

غیوری:(غه-یو-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ غیور کېدو حالت-

غېب:(غېب)صفت- (۱)دَ سترګو نه پناه- پهٔ نظر نهٔ راتلونکے- غېر موجود- پټ- (۲)پرده- (م- عربی)-

غېبانه:(غې-با-نه)صفت/متعلق فعل- دَ غېبو- غېبی- پټ- پراسرار- (م- غائبانه- فارسی)-

غېبانهٔ:(غې-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- غېب عالم- پېریان- (۲)دَ غېبانهٔ اثر- دَ پېریانو اثر-

غېبت:(غې-بت)اسم- واحد- مذکر- دَ چا پهٔ غېر موجودګی کښې پهٔ مغهٔ پسې خبرې کونه- پشی شا دَ چا عېب بیانونه- جمع غېبتونه-

غېب عالم:(غېب-عا-لم)اسم- جمع- مذکر- پېریان-

غېب ګوئی:(غېب-ګو-ئی)اسم- واحد- مذکر- پېشګوئی-

غېبی:(غې-بی)صفت- (۱)اچانک- سمدستی- ناګهانه- (۲)پهٔ نظر نهٔ راتلونکے-

غېجه:(غې-جه)صفت- غوېژه- (۱)مضبوط- محکم- سخت- (۲)اسم- دَ زمری یو قسم- ځنګلی خر- دَ سائنسی نوم دَ پاره وګورئ زمرے- جمع غېجی-

غېر:(غېر)صفت- دَ خپل ضد- پردے- بېګانه- باری- ناآشنا- بهرنے-

غېر آباد:(غېر-آ-باد)صفت- وران- زیجاړ- بیدیا- شاړه- صحرا- کنډر-

غېرت:(غې-رت)اسم- واحد- مذکر- ننګ- شرم- پښتو- حمیت- مړانه- بهادری- (عربی)-

غېرتمن:(غې-رت-من)صفت- وګورئ غېرتمند-

غېرتمند:(غې-رت-من)صفت- غېرت لرونکے- غېرتی- ننګ کونکے- بهادر- غېرت ناک-

غېرتمن تیا:(غې-رت-من-تیا)اسم- دَ غېرتمن کېدو حالت-

غېرتمند:(غې-رت-مند)صفت- وګورئ غېرتمن- (فارسی)-

غېرتمندتیا:(غې-رت-مند-تیا)اسم- دَ غېرتمند کېدو حالت-

غېرتناک:(غې-رت-ناک)صفت- وګورئ غېرتمن-

غېرتی:(غې-ره-تی)صفت- وګورئ غېرتمن- جمع غېرتیان-

غېرحاضر:(غېر-حا-ضر)صفت- چې حاضر نهٔ وی- چې پهٔ موقع نهٔ وی-

غېرحاضری:(غېر-حا-ض-ری)اسم- واحد- مؤنث- غېر موجودګی- دَ چا پهٔ موقع نیشتوالے-

غېر ذی روح:(غېر-ذی-روح)صفت- بغېر روحه- غېر جاندار- مړ- (عربی، فارسی)-

غېرسیال:(غېر-سیال)صفت- چې سیال نهٔ وی-

غېرشعوری:(غېر-ش-عو-ری)صفت- (۱)چې دَ شعور مطابق نه وی- (۲)بې لهٔ شعوره شوے- (۳)نادانسته-

غېرضروری:(غېر-ضه-رو-ری)صفت- چې ضرورت یې نهٔ وی- فضول- بې فائدې- ناپکاره-

غېرغماز:(غېر-غه-ماز)صفت- دَ لارې خنډ- بهرنے- پردے- دربمګړے-

غېرفانی:(غېر-فا-نی)صفت- نهٔ فنا کېدونکے-

غېرقانونی:(غېر-قا-نو-نی)صفت- دَ قانون خلاف- دَ قاعدې خلاف-

غېرمساوی:(غېر-مه-سا-وی)صفت- چې مساوی نهٔ وی-

غېرمستقیم:(غېر-مس-ته-قیم)صفت- پهٔ ترڅ- بلواسطه- کوږ-

غېرمشروط:(غېر-مش-روط)صفت- بې لهٔ څهٔ شرط نه-

غېرمعمولی:(غېر-مع-مو-لی)صفت- دَ معمول خلاف- دَ دستور خلاف-

غېرمعیاری:(غېر-مع-یا-ری)صفت- دَ معیار مقابل- خراب-

غېرمکمل:(غېر-م-کم-مل)صفت- چې مکمل نهٔ وی- نیمګړے-

غېرملکی:(غېر-مل-کی)صفت- چې دَ ملک نهٔ وی- بهرنے- پردېسی-

غېرممکن:(غېر-م-کن)صفت- چې ممکن نهٔ وی- نهٔ کېدونکے-

غېرمنصفانه:(غېر-مُن-ص-فا-نه)صفت- پهٔ بې انصافی-

غېرمهذب:(غېر-م-هذ-ذب)صفت- بې تهذیبه- بداخلاقه- بې تمدنه- غېر متمدن-

غېرند:(غې-رند)صفت- سست-

غېره:(غې-ره)اسم- واحد- مذکر- ځنګلی خر-

غېره:(غې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاړه- بیدیا- صحرا- (۲)قبائیلی علاقه-

غېریت:(غې-ری-یت)اسم- واحد- مذکر- بېګانه توب- اجنبیت-

غېړول:(غې-ړه-ول)مصدر متعدی- غوړول- خوړول- ویړول- دَ غوړول یو قرآت-

غېړون:(غې-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ غېړول-

غېړونکے:(غې-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع غېړونکی- مؤنث غېړونکې- وګورئ غېړول-

غېړونګ:(غې-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ غېړول-

ۍ (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

غېږونه:(غې-ږه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ غېږول-
غېږ:(غېږ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ چا نه دواړه لاسونه تاوونه- (۲)غاړه- بغل- خوا- (۳)خولې- جولې- (۴)دَ دواړو لاسونو نه دَ څهٔ څيز دَ اېښولو يا کښېنولو دَ پاره جوړ خائ-
غېږايستل:(غېږ-ايس-تل)مصدرِ لازم- کبډی کول-
غېږباز:(غېږ-باز)صفت- دَ کشتی ماهر- پهلوان- غېږباس-
غېږبازی:(غېږ-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- کُشتی- پهلوانی- غېږباسی-
غېږباس:(غېږ-باس)صفت- وګورئ غېږباز-
غېږباسی:(غېږ-با-سی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غېږبازی-
غېږ پهٔ غېږ:(غېږ-پهٔ-غېږ)متعلق فعل- غاړه پهٔ غاړه- سينه پهٔ سينه-
غېږ روغ بړ:(غېږ-روغ-بړ)اسم- واحد- مذکر- لاس ورکونه او غاړه ورکونه- خوش آمديد-
غېږه:(غې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غېږ-
غبش وله:(غبش-وه-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ بېد يو قسم چې خودرو او سور وی-
غبشے:(غې-شے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غشے- غسے- جمع غبشی-
غبط:(غبط)اسم- واحد- مذکر- قهر- غضب- غصه- (عربی)-
غبل:(غبل)اسم- واحد-مذکر- (۱)جنګی- درګاه- (۲- صفت)پهٔ هوښيارتيا سره دَ څهٔ واقعې نه دَ ځان خلاصولو عادی-
غبل:(غبل)اسم- واحد- مذکر- غوجل-
غبله:(غې-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)رمه- ګله- ګډې بزې- (۲)دَ وړو دَ يوې لوبې نوم- جمع غبلې-
غبلې:(غې-لې)اسم- جمع- مؤنث- غلې-
غبلې:(غې-لې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)ګډې بزې- رمې- (۲)دَ ماشومانو يو قسم لوبه-
غبلې غوا:(غې-لې-غوا)اسم- واحد- مؤنث- غوا غبلې- څاروی- ينکر- خناور-
غبمه:(غې-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه غوا چې وار ئې راوړے وی-
غبن:(غبن)تلفظ- دَ " غ " حرف تلفظ-
غبندوک:(غبن-دوک)صفت- وګورئ غبنده-
غبنده:(غبن-ده)صفت- غوونکے- بدکاری کونکے- زناکار-
غبندی:(غبن-دی)صفت- مؤنث- زناکاره-
غبندے:(غبن-دے)صفت- وګورئ غبنده-
غبنړه:(غبن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- نارے- ونړه- دَ څارويو يوه خوراکه-
غبن:(غبن)اسم- واحد- مذکر- غن- ذکر- غين-
غبنه چورے:(غې-نه-چو-رے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لوبه-
غبيل:(غې-يل)مصدر غوول- غول- جماع کول- کورزالے کول-

ف:(فې)حرف- دَ پښتو الفبې دېرشم او عربي شلم حرف- پهٔ پښتو کښې عموماً دا حرف پهٔ "پ" سره وئیلے شي-

فابریکه:(فاب-ری-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جامو جوړولو کارخانه- دَ کپړو جوړولو کارخانه- (۱)کارخانه- (م- فارسی)-

فاتح:(فا-تح)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)فتح کونکے- (۲)بریالے- گټندوئے- سوبمن- (۳)شروع کونکے- پرانستونکے- پرانیتونے- (م- فارسی)-

فاتحانه:(فا-ت-حا-نه)متعلق فعل- کامیابی سره- غلبې سره- پهٔ فتحې سره- (م- عربی)-

فاتحه:(فا-ت-حه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شروع- آغاز- (۲)دَ قرآنِ کریم دَ وړومبی سورت نوم- (۳)دَ مړی پهٔ حق کښې دعا غښتنه- پاتیا- پاتا- لاس نیوه- عذر- جمع فاتحگانې فاتحې- (م- عربی)-

فاتر:(فا-تر)اسم صفت- (۱)سست- مراوے- شړت- (۲)نیم گرم- (م- عربی)-

فاجر:(فا-جر)اسم صفت- بدکار- بدنام- اواره- بدکرداره- فاسق- بدلامے- ناشولت- لونډ- گناهگار- (م- عربی)-

فاجر و فاسق:(فا-ج-رو-فا-سق)صفت- مرکب- گناهگار- سخت گناهگار- فاجر-

فاجعه:(فا-ج-عه)اسم- واحد- مؤنث- سخته واقعه- لویه واقعه- حادثه- دردناکه واقعه- (م- عربی)-

فاحش:(فا-حش)اسم صفت- (۱)پهٔ خرابۍ کښې دَ حد نه وتلے- غاوره- (۲)پوچ گو- پوچ خلے- (۳)موذی- ضرر رسونکے- (۴)بخیل- کروتے- (۵)بدکار- بې حیا- بې شرمه- (م- عربی)-

فاحشه:(فا-ح-شه)اسم صفت- بدکاره ښځه- دَ فاحش مؤنث- پلشته- کاسیره- بدلمنې- کسرۍ- (م- عربی)-

فاخته:(فاخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- قمری- کوړکوړی- کوکوشتکه- یوه مرغی- (م- عربی)-

فاخر:(فا-خر)صفت/فاعل- (۱)غرور کونکے- (۲)وياړونکے- فخر کونکے- (م- عربی)-

فاخره:(فاخ-ره)صفت- مؤنث- قیمتی- دَ ډېر قیمت- گران- (م- عربی)-

فار:(فار)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ فاره جمع- مږه- مږک- موږک- (۲)مشک نافه- (م- عربی)-

فارس:(فا-رس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ایران دَ ملک یوه حصه- (۲)دَ ایران زوړ نوم- (۳)سور- سپور- (م- عربی)-

فارسي:(فار-سي)اسم- واحد- مؤنث- دَ ایران ژبه- دَ ایرانیانو مورنۍ ژبه- (م- فارسی)-

فارسي بان:(فار-سی-بان)اسم صفت- فارسی ویونکے- هغه څوک چې مورنۍ ژبه يې فارسی وی- (م- عربی)-

فارغ:(فا-رغ)صفت- واحد- مذکر- آزاد- چې وزگار وی- (م- عربی)-

فارغ البال:(فا-ر-غل-بال)صفت- بې غمه- خوشحال- بې فکره- ازاد- هغه څوک چې پهٔ آرام او سکون سره ژوند تېروی- (م- عربی)-

فارغ التحصیل:(فا-ر-غت-تح-صیل)صفت- دَ علم نه فارغ- چې علم يې سر ته رسولے وی-

فارغول:(فا-ر-غه-ؤل)مصدر متعدی- (۱)ازادول- وزگارول- نوکری نه وېستل- (۲)رخصتول- بې غمه کول-

فارغېدل:(فا-ر-غې-دل)مصدر لازم- فارغ کېدل- وزگارېدل-

فارغېدن:(فا-ر-غې-دن)حاصل مصدر- وگورئ فارغېدل-

فارغېدنګ:(فا-ر-غې-دنګ)حاصل مصدر- وگورئ فارغېدل-

فارغېدونکے:(فا-ر-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فارغېدونکی- مؤنث فارغېدونکې- وگورئ فارغېدل-

فارغېدنه:(فا-رې-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ فارغېدل-

فارغېدهٔ:(فا-رې-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وگورئ فارغېدل-

فارق:(فا-رق)اسم صفت- جدا کونکے- بیلونکے- پهٔ غلطه او سمه کښې تمیز کونکے- (م- عربی)-

فارقلیط:(فار-قه-لیط)صفت/اسم- دَ رسولِ کریم صلی الله علیه وسلم دَ پاره پهٔ انجیل کښې یاد شوے نوم- احمد-

فارم:(فا-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)درخواست- دَ خانه پرۍ دَ پاره چاپ شوے کاغذ- (۲)دَ غوا مېښو او چرگانو وغېره دَ نسل زیاتولو ځائ- (۳)دَ کر دَ پاره مخصوصه زمکه- (م- انگریزی)-

فارم:(فام)اسم- واحد- مذکر- شکل- هیئت- پېکر-

فارمول:(فار-مول)اسم- واحد- مذکر- فارمولا- فارموله-

فاروق:(فا-روق)صفت- (۱)پهٔ حق او باطل کښې فرق کونکے- بیلونے- (۲)دَ حضرت عمر رضی الله عنه لقب- (م- عربی)-

فاره:(فا-ره)اسم- واحد- مؤنث- مږک- مږه- (م- عربی)-

فاسد:(فا-سد)اسم صفت- (۱)موذی- شریر- (۲)برباد- تباه- گار- وران- ریجاړ- (م- عربی)-

فاسدول:(فا-سِ-دَ-وَل)مصدر متعدی- (۱)موذی کول- شریرول- (۲)بربادول- تباه کول-

فاسدون:(فا-س-دُ-ون)حاصل مصدر- وگورئ فاسدول-

فاسدونکے:(فا-سِ-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فاسدونکی- مؤنث فاسدونکې- وگورئ فاسدول-

فاسدونګ:(فا-س-دَ-ونګ)حاصل مصدر- وگورئ فاسدول-

فاسدونه:(فا-سِ-دَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وگورئ فاسدول-

فاسدوهٔ:(فا-س-دَ-وهٔ)حاصل مصدر- وگورئ فاسدول-

فاسدېدل:(فا-س-دې-دل)مصدر لازم- (۱)موذی کېدل- شریر کېدل- بدېدل- (۲)تباه کېدل- (۳)بدلاری کېدل- لهٔ لارې وتل-

فاسدېدن:(فا-س-دې-دن)حاصل مصدر- وگورئ فاسدېدل-

ئ" (ئی-رل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لې)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وگورئ تشریحات صفحه ۱

فاسدېدنګ:(فا-س-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ فاسدېدل-

فاسدېدنه:(فا-س-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ فاسدېدل-

فاسدېدونکے:(فا-س-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فاسدېدونکی- مؤنث فاسدېدونکې- وګورئ فاسدېدل-

فاسدېدهٔ:(فا-س-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ فاسدېدل-

فاسفورس:(فاس-فو-رس)اسم- واحد- مذکر- یو غېر فلزی کیمیائی عُنصر، علامت ئې P ایټمی وزن ئې ۳۰،۹۸ او اېټمی نمر ئې ۱۵ دے- د هوا په نزدیکت سره سوځی، اُبو کښې ساتلے شی او د شپې لکه د ډیوې ځلیږی-

فاسق:(فا-سق)اسم صفت- بدکار- نهٔ منونکے- بدنام- نافرمان- بدلامے- ګناهګار- (م- عربی)-

فاشیسټ:(فا-شیسټ)اسم- شغه اقتدار چې پهٔ زور سره اخستلے شوے وی- فاشیزم- (م- اِطالوی)-

فاشیزم:(فا-شي-زم)اسم- واحد- مذکر- شغه اقتدار چې په زور سره د کمیونزم او نېشنلزم پهٔ مقابله راغلے وی- داسې پارټی پهٔ اټلی کښې پهٔ ۱۹۲۲ء کښې اقتدار ته راغلې وه او ۱۹۴۲ کښې د مسولینی پهٔ زوال ختمه شوه- (م- اطالوی)-

فاشیستې:(فا-شیس-تې)اسم صفت- وګورئ فاشزم- (م- اطالوی)-

فاصل:(فا-صل)اسم صفت فاعل- بیلونکے- جدا کونکے- داسې خط چې دوه لکیرې جدا کوی- خط فاصل- (م- عربی)-

فاصله:(فا-ص-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د دوو څیزونو تر مینځه ځاې- لرې والے- جدائی- (۲)وګورئ ارتاؤ- (م- عربی)-

فاضل:(فا-ضل)صفت- (۱)کامل- پوئ- پوه- عالم- استاد- (۲)زیاتی- باقی مانده- (۳)د فضیلت خاوند- د مرتبې خاوند- (۴)هوښیار- قابل- (م- عربی)-

فاعل:(فا-عل)صفت- (۱)کار کونکے- فعل کونکے- (۲)اغلام کونکے- (م- عربی)-

فاعلی:(فا-ع-لي)صفت- وګورئ فاعل- چې فاعل ته ئې نسبت کیږی- (م- عربی)-

فاقه:(فا-قه)اسم- واحد- مؤنث- اوږے- پاتې کېدهٔ- نهره- خوراک نهٔ کونه- لوږه- نهار- شوم- احتیاج- (م- عربی)-

فاکولته:(فا-کول-ته)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ کالج یا یونیورسټی کښې د یو علم خاص شعبه- فیلکټی-

فال:(فال)اسم- واحد- مذکر- ښاګوم- پېشن ګوئی- د حادثاتو پهٔ باره کښې پېشن ګوئی- د راتلونکو حالاتو د محکښې نه وړاندې وینا کونه- (م- فارسی)-

فال ایستونکے:(فال-ایس-تون-کے)اسم فاعل- فالی- پېشن ګوئی کونکے- (م- فارسی)-

فال بین:(فال-بین)صفت- (۱)فال کتونکے- (۲)منجم- نجومی- (م- فارسی)-

فال بینی:(فال-بی-نی)اسم- واحد- مؤنث- فال کتنه- فال ایستنه- (م- فارسی)-

فالتو:(فال-تو)اسم صفت- (۱)د ضرورت نه زیات- (۲)خالی- (م- فارسی)-

فالج:(فا-لج)اسم- واحد- مذکر- یوه بیماری چې د بدن پهٔ یوه حصه ولګی نو هغه حصه بې حسه شی- (م- عربی)-

فالک:(فا-لک)اسم- واحد- مذکر- سرخ- بخت- نصیب- قسمت- زمانه- روزګار- اقبال- سعادت- مال- دنیا- دولت-

فال کتنه:(فال-کَ-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فال بینی- فال کتل- (۲)چا ته د لاس لکیرې ښودنه-

فال کتونکے:(فال-کَ-تُون-کی)اسم فاعل- واحد- مذکر- فال معلومونکے- فالی-

فال ګر:(فال-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- فال ښودونکے-

فالوده:(فا-لو-ده)اسم- واحد- مؤنث- د ناشیشتې د غټو مېنچو، مېده وازرې، چینو او پیو وغیره نه جوړ خونده رز خوراک پالوده- جمع فالودې-

فالی:(فا-لی)اسم- واحد- مذکر- فال کتونکے- پېشن ګوئی کونکے-

فالیز:(فا-لیز)اسم- واحد- مذکر- پالیز- د خربوزو باغ- د خربوزو پټے-

فام:(فام)اسم- واحد- مذکر- (۱)خط و خال- (۲)یوه لاحقه چې پهٔ پښتو کښې د بخن پهٔ معنٰی استعمالیږی لکه سیاه فام- (م- فارسی)-

فانوس:(فا-نوس)اسم- واحد- مذکر- پانوس- (۱)لالټېن ځراغ- (۲)پهٔ لاره کښې لګېدلے ځراغ- لار ښوه- (م- فارسی)-

فانه:(فا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پانه-

فانی:(فا-نی)صفت- (۱)ختمېدونکے- (۲)ډېر زوړ- بوډا- (م- عربی)-

فائده:(فا-ئې-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نفع- آمدن- نتیجه- اثر- ګټه- سرمایه- (۲)وګورئ درنښتن- (م- فارسی)-

فائده تاوان:(فا-ئې-ده-تا-وان)اسم مرکب- سود و زیان- ګټه تاوان-

فائده من:(فا-ئې-ده-من)اسم صفت- (۱)نفع ورکونکے- سودمن- (۲)مفید-

فائز:(فا-ئز)اسم صفت- (۱)رسېدونکے- (۲)غالب- کامیاب- (م- عربی)-

فائض:(فا-ئض)اسم صفت- (۱)فائده رسونکے- فیض رسان- (۲)ډېر- پرېوانه- ډېر اعلی- (م- عربی)-

فائق:(فا-ئق)اسم صفت- بهتر- د زچتې مرتبې خاوند- برګزېده- (م- عربی)-

فبها:(ف-ب-ها)حرف ندا- ډېر بهتر- آفرین- ډېره ښه ده- (م- عربی)-

فتا:(فتا)اسم صفت- (۱)زړهٔ ور- تکړه- خوانمرد- بهادر- (۲)زلمے- ځوان- (م- عربی)-

فتاح:(فه-تاح)اسم صفت- (۱)غالب- فتح ورکونکے- بریالے- (۲)د الله تعالی یو صفتی نوم- (۳)پرانستونکے- (م- عربی)-

فتح:(فتح)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کامیابی- غلبه- ګټه- بریے- (۲)وګورئ اخستل- (۳)پرانستنه- (۴)زور- فتحه- (م- عربی)-

فتح کول:(فتح-کَ-ول)فعل مصدر- وهل- نیول- اخستل- د خپل قدرت د لاندې

راوستل- برکېدل- قبضه کول- ورختل- کتل-

فتحه:(فت-حه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غالب- پورته- (۲)زور- د حرف د پاسه دا علامت (ـَـ)- (م- عربي)-

فتحه یاب:(فت-حه-یاب)اسم صفت- کامیاب- فتحه مند- غالب- بریالے- گټونکے- (م- فارسي)-

فتراک:(فت-راک)اسم- واحد- مؤنث- یوه رسۍ چې اس باندې د ښکار د ځیزونو ترلو د پاره تړلے شي- (م- فارسي)-

فتنه:(فت-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آزمائش- ازمېښت- (۲)حېراني- تعجب- اریاني- (۳)فساد- جنگ- (۴)وګورئ آفت- (م- عربي)-

فتنه گر:(فت-نه-گر)اسم صفت- وګورئ پېلاتي- ورانکارے- فتنه پېدا کونکے- فسادي--

فتوت:(ف-تو-وت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوانمردي- بهادري- (۲)سخاوت- (۳)مېړانه- مړانه- (م- عربي)-

فتوح:(ف-توح)اسم- جمع- مذکر- (۱)کامیابي- گټې- فائدې- (۲)فراخي- (۳)اسودګي- د رزق پېروالے- (م- عربي)-

فتور:(ف-تور)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرواے شوے- (۲)ګړبړ- خلل- فساد- (۳)نقص- بې ترتیبي- خرابي- فتنه- شله ګله- (م- عربي)-

فتوی:(فت-وا)اسم- واحد- مؤنث- د شریعت حکم- د شریعت فېصله- (م- فارسي)-

فټ:(فټ)اسم- واحد- مذکر- د گز درېمه حصه- د دولسو انچو لوئ والے- (۲)پښه-

فټ:(فټ)اسم صفت- مناسب- لائق- موزون- درست-

فټافټ:(ف-ټا-فټ)متعلق فعل- سمدستي- فوراً- ژر تر ژره- د سترګو په رپ کښې- په هغه درنګ- په هغه ساعت- ان پن-

فټبال:(فټ-بال)اسم- واحد- مذکر- د لتو(پښو) بال-

فټے مو:(فټ-ټے-مو)د نفرت کلمه-

فج:(فج)اسم- واحد- مؤنث- د دوؤ غرونو په مېنځ کښې لاره- تنګے- تنګه- ناو- وتکے-

فجاحت:(فه-جا-حت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وموالے- اومتیا- (۲)کچه چې لا پوخ شوے نه وي- (۳)د لرې مودې ماشوم- (م- عربي)-

فجار:(فج-جار)اسم صفت- د فاجر جمع- بدکاران- غلط کاروونه کونکي- (م- عربي)-

فجر:(فجر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ابهول- بیول- (۲)سپین والے- سپېدې- د سحر رڼا- د نور شغله- سحر- (م- عربي)-

فجع:(ف-جع)اسم- (۱)خفه کونه- غمزده کونه- (۲)ناروغه کول- خوږ منول- (م- عربي)-

فجور:(ف-جور)اسم- واحد- مذکر- بدلمني- بدنامي- بدکاري- بداخلاقي- (م- عربي)-

فحش:(ف-حش)اسم صفت- بې شرمي- د خرابۍ حد نه وتل- کنځل کونه- کنځنه- پوچې او ګنده خبرې- (م- عربي)-

فحاش:(فح-حاش)اسم صفت- پوچ ګو- ګنده وینا کونکے- بدزبانه- (م- عربي)-

فحاشي:(ف-حا-شي)اسم- واحد- مؤنث- بدزباني- پوچ ګوئي- (م- عربي)-

فحوی:(فح-وا)اسم- واحد- مؤنث- مراد- مضمون- معنی- مطلب-

فخ:(فخ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لومه چې مرغان پرې نیولے شي- تېزندي-

فخر:(فخر)اسم- واحد- مذکر- (۱)تکبر- غرور- (۲)ویاړ- (م- عربي)-

فخري:(فخ-ري)اسم- (۱)غرور کونه- (۲)ویاړ کونه- تکبر کونه- (۳)د فخر- د ویاړ-

فدا:(ف-دا)اسم صفت- قربان- نثار- فداکار- (م- عربي)-

فداکار:(ف-دا-کار)اسم صفت- وګورئ فدا- قرباني ورکونکے-

فداکاري:(ف-دا-کا-ري)اسم- واحد- مؤنث- قرباني- د یو خاص مقصد د پاره د خپل سر او مال نه تېرېدنه-

فدائي:(ف-دا-ئي)اسم صفت- قربانېدونکے- د چا د پاره سر ورکونکے- قربانونکے- جارېدونکے- عاشق- (م- فارسي)-

فدوي:(فد-وي)اسم- واحد- مؤنث- قربانېدونکے- ځارېدونکے- (م- عربي)-

فدیه:(فد-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بونګه- هغه رقم چې د قېدي د پرېښودو د پاره ورکړے شي- (۲)سربها- صدقه- سرجارے- سرے-

فر:(فر)اسم- واحد- مذکر- شمشمه- دبدبه- شان و شوکت- دبدبه- (م- عربي)-

فرات:(ف-رات)اسم- واحد- مذکر- (۱)د عراق په ملک کښې د یو سیند نوم- (۲)خوږې اوبه- (م- عربي)-

فراخ:(ف-راخ)اسم صفت- مذکر- وسیع- ازاد- خورور- پلن- لوئ- وګورئ ارت- مؤنث فراخه- (م- عربي)-

فراخوالے:(ف-راخ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- لوئ والے- ارتوالے- پلنوالے-

فراخول:(ف-را-خه-ول)مصدر متعدي- لویول- ارتول- پلنول- ازادول-

فراخون:(ف-را-خ-ون)حاصل مصدر- وګورئ فراخول-

فراخونکے:(ف-را-خ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فراخونکي- مؤنث فراخونکې- وګورئ فراخول-

فراخونګ:(ف-را-خ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ فراخول-

فراخونه:(ف-را-خ-ؤ-نه)حاصل مصدر- وګورئ فراخول-

فراخوؤ:(ف-را-خ-ؤ)حاصل مصدر- وګورئ فراخول-

فراخه:(ف-را-خه)اسم صفت- مؤنث- لویه- ارته- ازاده- پلنه- (م- عربي)-

فراخي:(ف-را-خي)اسم- مؤنث- اسودګي- خوشحالي- زیاتوالے- ارت والے- پلنوالے-

فراخېدل:(ف-را-خې-دل)مصدر لازم- ارتېدل- پلنېدل- وسیع کېدل- ازادېدل-

فراخېدن:(ف-را-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ فراخېدل-

فراخېدنګ:(ف-را-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ فراخېدل-

فراخېدنه:(ف-را-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ فراخېدل-

فراخېدونکے:(ف-را-خې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فراخېدونکي- مؤنث فراخېدونکې- وګورئ فراخېدل-

فراخېدهٔ:(ف-را-خې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ فراخېدل-

فرار:(ف-رار)اسم- واحد- مذکر- تېښتېدنه- تېښته- زغل- منډه کونه- (م- عربي)-

فرارول:(ف-را-ر-ول)مصدر متعدي- زغلول- تښتول- غېبول- پټول- پناه کول-

فرارون:(ف-را-ر-ون)حاصل مصدر- وګورئ فرارول-

فرارونکے:(ف-را-ر-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فرارونکي- مؤنث فرارونکې- وګورئ فرارول-

فرارونګ:(ف-را-ر-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ فرارول-

فرارونه:(ف-را-ر-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ فرارول-

فراروهٔ:(ف-را-ر-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ فرارول-

فراري:(ف-را-ري)اسم- واحد- مذکر- تېښتېدونکے- تېښتېدلے- هغه څوک چې د قانون نه پټ شوے وي-

فرارېدل:(ف-را-رې-دل)مصدر لازم- زغلېدل- تښتېدل-

فرارېدن:(ف-را-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ فرارېدل-

فرارېدونکے:(ف-را-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع فرارېدونکي- مؤنث فرارېدونکې- وګورئ فرارېدل-

فرارېدنګ:(ف-را-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ فرارېدل-

فرارېدنه:(ف-را-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ فرارېدل-

فرارېدهٔ:(ف-را-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ فرارېدل-

فراز:(ف-راز)اسم صفت- (۱)وچت- پورته- (۲)وچتوالے- لوړ ځاے- (۳)ارت- کشاده- (م- عربي)-

فراست:(ف-را-ست)اسم- واحد- مذکر- هوښياري خيرکي- دانائي- عقلمندي- فهم- زيرکي- (م- عربي)-

فراش:(فر-راش)اسم- فرش غوړونکے- غوړونے- ويړونے هغه څوک چې د بادشاه يا د يو امير په محل کښې د فرش غوړولو د پاره مقرر شوے وي- (م- عربي)-

فراغ:(ف-راغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بيکاري- (۲)اسودګي- (۳)فارغ- وزګار- (م- عربي)-

فراغت:(ف-را-غت)اسم- واحد- مذکر- (۱)فرصت- (۲)بيکاري- (۳)اسودګي- خوشحالي- آرام- (م- عربي)-

فراغتونه:(ف-را-غه-تو-نه)د فراغت جمع- سهولتونه- آرام- خوشحالي-

فراق:(ف-راق)اسم- واحد- مذکر- جدائي- هجران- بيلتون- (م- عربي)-

فراقژن:(ف-راق-ژن)اسم صفت- مهجور- هجران وهلے-

فراموش:(ف-را-موش)صفت مفعول- هېر شوے- د ياد نه وتلے- هېر- (م- فارسي)-

فراموشکار:(ف-را-موش-کار)صفت فاعل- هېرېژن- هېرغالے- هغه څوک چې يوه خبره ژر هېروي- هېرندوکے-

فرامين:(ف-را-مين)اسم- جمع- مذکر- د فرمان جمع- حکمونه- احکام- (م- عربي)-

فراوان:(ف-را-وان)اسم صفت- ډېر زيات- د حد نه وتے- ډېر- بسيار- (م- فارسي)-

فرام:(ف-را-مم)اسم صفت- (۱)راټول- غنډ- پنډ- يوځاے- (۲)يوځاے کونه- حاصلونه- موندنه- (م- فارسي)-

فرائض:(ف-را-ئض)اسم- جمع- مذکر- (۱)د فرض جمع- مقرر شوے کار- (۲)د الله تعالى حکمونه- (م- عربي)-

فربه:(فر-به)اسم صفت- واحد- مذکر مؤنث- (۱)تازه- مضبوط- (۲)غټ- خورب- (م- فارسي)-

فربهي:(فر-به-هي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مضبوطي- تازه والے- (۲)څربښ- څربښت- غټوالے- څربوالے-

فرتوت:(فر-توت)اسم صفت- (۱)بوډا- ډېر بوډا- بوډخ- زوړ- (۲)لهٔ کاره وتلے- بېکاره- (م- فارسي)-

فرج:(فرج)اسم صفت- (۱)چاود- سورے- درز- (۲)د ښځې د شرم ځاے- (۳)رڼائي- د مخې رڼا- (۴)د ويرې ځاے- (م- عربي)-

فرج:(فرج)اسم- واحد- مؤنث- خوشي- خوشحالي- لهٔ غمونو خلاصېدنه- (م- عربي)-

فرجاد:(فر-جاد)اسم صفت- دانشور- عقلمند- هوښيار- فاضل- (م- فارسي)-

فرجام:(فر-جام)اسم صفت- (۱)انجام- آخر- (۲)اُمبارکي- (۳)فائده- نفع- (۴)وروستو- (م- فارسي)-

فرحت:(فر-حت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوشحالي- سُرور- (۲)ښادي- (م- عربي)-

فرحت ناک:(فر-حت-ناک)اسم صفت- خوشحال- ښادکام- ښاد-

فرخ:(فرخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نېک نصيب- بختور- قسمت خور- (۲)ښائسته- (م- فارسي)-

فرخنده:(فر-خن-ده)اسم صفت- خوش نصيبه- سعادتمند- قسمت خور- بختور- کجير- نېک مرغه- (م- فارسي)-

فرد:(فرد)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوازې- تنها- (۲)په نظم کښې يو بېت- (۳)فهرست-

فردا:(فر-دا)اسم- مذکر- (۱)راتلونکے سبا- (۲)راتلونکې ورځ- ګانده- (م- فارسي)-

فردوس:(فر-دوس)اسم- واحد- مذکر- باغ- جنت- بهشت-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "هٔ"(ز-ره)، "هٔ"(يو-يې-دهٔ)

(م- عربی)-.

فردوسی:(فر-دو-سي)اسم صفت- (۱)جنتي- بهشتي- (۲)د شاهنامې د مصنف تخلص چې د طوس(ایران) وسېدونکے وۀ او ابوالقاسم ئې نامه وه- (م- عربی)-

فرزانه:(فر-زا-نه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هوښیار- خیرک- عقلمند- (۲)د دیوانه ضد- (م- فارسی)-

فرزند:(فر-زند)اسم- واحد- مذکر- پسر- ځوئ- زوئ- جمع فرزندان- (م- فارسی)-

فرزندی:(فر-زن-دی)اسم- زوئ جوړېدنه- پۀ زوئ نیونه- (م- فارسی)-

فرزین:(فر-زین)اسم- واحد- مذکر- وزیر- د شطرنج پۀ لوبه کښې د یوې مُهرې نوم- (م- فارسی)-

فرس:(فرس)اسم- واحد- مذکر- آس-

فرستاده:(فرس-تا-ده)اسم- واحد- مذکر- (۱)قاصد- پېغام رسان- استاځے- (۲)لېږلے شوے- (م- فارسی)-

فرسخ:(فر-سخ)اسم- واحد- مذکر- فرسنګ- تقریباً د شپږ زره ګزو فاصله- زردانګې- کروه- (م- فارسی)-

فرسنګ:(فر-سنګ)اسم- واحد- مذکر- درې میله فاصله- وګورئ فرسخ-

فرسود:(فر-سود)اسم- واحد- مذکر- زړېدنه- بېکاره کېدنه-

فرسوده:(فر-سو-ده)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- زوړ- زړه- د کاره وتے- (م- فارسی)-

فرش:(فرش)اسم- واحد- مذکر- فرش- غالیچه- (م- فارسی)-

فرشته:(ف-رش-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېغام رسونکے قاصد- (۲)یو نوراني مخلوق- (م- فارسی)-

فرصاد:(فر-صاد)اسم- واحد- مذکر- د توت ونه او مېوه- شهتوت- نباتاتي نوم د پاره وګورئ شاه توت- (م- عربی)-

فرصت:(فر-صت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وخت- موقع- (۲)فراغت- رخصت- (م- عربی)-

فرض:(فرض)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خدائ حکم- مقرر شوے کار- ضروري حکم- (۲)تصور کونه- ګڼنه- پوهېدنه- (۳)ضروري- لازمي- (م- عربی)-

فرضونه:(فر-ضو-نه)اسم- جمع- (۱)هغه انساني اندامونه چې د پټ ساتلو حکم ئې ورکړے شوے وي- (۲)لازمي کارونه-

فرط:(فرط)اسم- واحد- مذکر- (۱)کثرت- زیاتوالے- زیاتواله- (۲)د غر څوکه- (م- عربی)-

فرع:(فرع)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاخ- څانګه- (۲)د مذهب ورزمبي اصول- (م- عربی)-

فرعون:(فر-عون)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مصر د یو پخواني بادشاه لقب- (۲- صفت)مجازاً ظالم- غاړه- کبرژن- سرکشه- (م- عربی)-

فرعوني:(فر-عو-ني)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فرعونیت- غرور- تکبر- (۲- صفت)فرعون ته منسوب-

فرغل:(فر-غُل)اسم- واحد- مذکر- (۱)لویه چغه- فرغول- (۲)سستي- لټي- (م- فارسی)-

فرفر:(فر-فر)متعلق فعل- (۱)تېز- جلت- پۀ رواني سره- (۲)ژبې د پاسه پروت- پۀ یادو یاد- حفظ کېدنه-

فرق:(فرق)اسم- واحد- مذکر- (۱)تمیز- جدائي- (۲)فاصله- کمے زیاتے- (۳)سر- د سر کوپړی- (م- عربی)-

فرقان:(فر-قان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د رښتیاو او دروغو پۀ مینځ کښې فرق کونکے- فرق کونکے- (۲)قرآن مجید- (م- عربی)-

فرقت:(فر-قت)اسم- واحد- مؤنث- جدائي- فراق- بېلتون- (م- عربی)-

فرقه:(فر-قه)اسم- واحد- مؤنث- جُمات- ګروپ- قبیله- ډله- جمع فرقې- (م- عربی)-

فرقه مشر:(فر-قه-مۀ-شر)اسم صفت- د ډلې مشر- د قبیلې مشر- د جمات مشر-

فرقې:(فر-قې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ فرقه-

فرلانګ:(فر-لانګ)اسم- واحد- مذکر- د میل اتمه حصه- د ۲۲۰ ګز فاصله- (م- انګریزی)-

فرمان:(فر-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)حکم- امر- (۲)ژبنا- (م- فارسی)-

فرمان بردار:(فر-مان-بر-دار)اسم صفت- تابعدار- د حکم پابند- منونکے-

فرمانبرداری:(فر-مان-بر-دا-ري)اسم- تابعداري- د حکم مننه- اطاعت-

فرمائش:(فر-ما-ئش)اسم- پۀ خپله خوښه د یو شي د جوړولو غوښتنه- حکم- امر- فرمان- فرمایښه-

فرمائشي:(فر-ما-ئ-شي)صفت- د فرمائش سره متعلق- سهي دار-

فرمائل:(فر-ما-ئل)مصدر متعدي- حکم کول- د څۀ کار پۀ باره کښې حکم کول- ارشاد کول-

فرموده:(فر-مو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خبره چې حکم ئې شوے وي- (۲)قول- بیان- (م- فارسی)-

فرنګ:(ف-رنګ)اسم- واحد- مذکر- براعظم یورپ- د براعظم ایشیا د نمر پرېوانۀ طرفته یو براعظم-

فرنګستان:(ف-رنګ-ګس-تان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ فرنګ-

فرنګے:(ف-رنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- د فرنګ وسېدونکے- د یورپ باشنده-

فرني:(فر-ني)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خوراک-

فروري:(فر-و-ري)اسم- واحد- مؤنث- د عیسوي کال دوېمه میاشت-

فروع:(ف-روع)اسم- د فرع جمع- څانګه- اصطلاحاً علم فقه-

فروزان:(ف-رو-زان)اسم صفت- چمکدار- رون- (م- فارسی)-

فروش:(ف-روش)اسم- واحد- مذکر- فروختن مصدر نه امر، چې د لاحقې پۀ طور د اسم نه پس لګي نو اسم فاعل شي- لکه کتاب فروش (کتابونه

خرڅونکے- (۲)دَ خرڅ په مقابله کښې اخستل- (م- فارسی)-

فروشنده:(فَ-رو-شن-ده)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- خرڅونکے- خرڅونے- پلورونکے- پلورونے- (م- فارسی)-

فروعات:(فُ-رو-عات)اسم- جمع- دَ فروع جمع- (۱)شاخونه- (۲)دَ مختلفو قسمونو ټیکسونه او محصول- ارګجه- ګرمانه- (م- عربی)-

فروغ:(فَ-روغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چمک- رڼا- روښنائی- خلا- ځرکا- (۲)نوم- شهرت- سپوا کېدنه- (م- فارسی)-

فرومایه:(فَ-رو-ما-یه)اسمِ صفت- کمینه- رذیل- ناګجات- پاسو- سپوتک- کچه- (م- فارسی)-

فرهاد:(فَر-هاد)اسم- واحد- مذکر- دَ یو مشهور عاشق نوم چې په کوهکن هم مشهور دے- (م- فارسی)-

فرهنګ:(فَر-هَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)عقل- علم- پوهه- بزرګی- جمع فرهنګونه- (۲)ډکشنری- دَ لغت کتاب- ګرلیکے- (۳)ادب- (م- فارسی)-

فرهنګی:(فَر-هَنګ-ګی)اسم- دَ فرهنګ سره متعلق- کلتوری-

فرهنګ یالے:(فَر-هَنګ-یا-لے)اسمِ صفت- دانا- هوښیار- دانشور- عقلمند-

فریاد:(فَر-یاد)اسم- واحد- مذکر- شور- شکایت- شکوه- واوېلا- آه- دَ تکلیف او سختې زګېروی او اسویلی- سوری- کوربلے- کوکه-

فریادی:(فَر-یا-دی)اسم صفت- فریاد کونکے- خپله سخته او تکلیف بیانونکے- زویرګی او اسویلی کونکے-

فرید:(فَ-رید)اسمِ صفت- (۱)بې مثاله- بې نظیره- یکړ- (۲)دَ یو بزرګ نوم- (۲)دَ شېرشاه سوری اصلی نوم- (م- عربی)-

فریق:(فَ-ریق)اسم- واحد- مذکر- ګروه- جُمات- ټولے- تپه- تام- (م- عربی)-

فریقین:(فَ-ري-قین)اسم- جمع- مذکر- دوه جُماتونه- دوه مخالف ټولګی- مدعی او مدعا علیه- (م- عربی)-

فرېب:(فَ-رېب)اسم- واحد- مذکر- دوکه- حیله- بهانه- چل- مکر- غول- اغدغ- وګوری چمبازی- (م- فارسی)-

فرېب جن:(فَ-رېب-جَن)اسمِ صفت- فرېب ژن- ټګمار- ټګیژن- حیله ساز- مکار- مکرے- چل ولی- چلباز- ټګ- بانېګر- چمباز- چلی- مارغېټے- دوکه مار- دروملی- فرېب ګر-

فرېب ژن:(فَ-رېب-ژَن)اسمِ صفت- وګوری فرېب جن-

فرېب ګر:(فَ-رېب-ګَر)اسمِ صفت- مکار- دوکه باز- چل باز- فرېب جن-

فرېبنه:(فَ-ري-بنَه)اسم صفت- مؤنث- (۱)مکاره- دَ ټګ ښځه- دوکه بازه- دوکه ماره- مکری- مکرژنه- (۲)بدکاره-

فرېبی:(فَ-ري-بي)اسمِ صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګوری فرېب ګر/فرېب جن-

فرېفته:(فَ-رېف-ته)اسم- (۱)دوکه خوړونکے- دوکه شوے- (۲)عاشق- مئین- (م- فارسی)-

فزع:(فَ-زَع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نوحه- فریاد- واوېلا- (۲)ویره- ډار- (م- عربی)-

فزیالوجی:(فز-یا-لو-جی)اسم- واحد- مذکر- دَ سائنس دَ علم یو شاخ- علم الاعضا-

فژاک:(فَ-ژاک)صفت- واحد- مذکر- ګنده- سخا- خیرن- ناولے- چټل- (م- فارسی)-

فژم:(فَ-ژم)اسم- واحد- مذکر- زړهٔ تنګېدنه- ساډوبی- (م- فارسی)-

فژولنده:(فَ-ژو-لن-ده)اسمِ صفت- دوکه ورکونکے- جال کښې ګېرونکے- (م- فارسی)-

فسات:(فَ-سات)اسم- وګوری فساد-

فساتی:(فَ-سا-تی)اسم صفت- پساتی- شری- زرانکارے- فسادی-

فساد:(فَ-ساد)اسم- واحد- مذکر- فسات- شر- شرارت- جنګ- وګوری پېلات- جمع فسادونه- (م- عربی)-

فسادی:(فَ-سا-دی)اسم صفت- شریر- شرارت کونکے- مُفسد- فساد کونکے-

فسانه:(فَ-سا-نه)اسم- واحد- مؤنث- قصه- افسانه- (م- فارسی)-

فسخ:(فَ-سخ)اسم- (۱)پربېښودنه- ماتونه- بیه راګرځونه- (۲)اراده بدلونه- واپس رازستنه- (۳)سرټکونه- سرماتونه- (۴)ظلم- زیاتے- (کول مصدر)- (م- فارسی)-

فسرده:(فَ-سر-ده)اسمِ صفت- افسرده- (۱)مړاوے شوے- شوک شوک- (۲)یخ- کنګل- منجمد- (م- فارسی)-

فسق:(فسق)اسم- مذکر- دَ خدایٔ دَ حکم خلاف کار کونه- بداخلاقی- بد کار- بدکاری- بدلامی- (م- عربی)-

فسق و فجور:(فسق-وُ-فَ-جور)اسم مرکب- دَ خدایٔ نافرمانی- ګناهونه-

فسون:(فَ-سُون)اسم- واحد- مذکر- (۱)افسون- اوده- پاړه- (۲)ټګی- مکر- (م- فارسی)-

فسون ګر:(فَ-سُون-ګر)اسم صفت- افسون کونکے- اوده کونکے- پاړوګر- (م- فارسی)-

فشار:(فَ-شار)اسم- واحد- مذکر- دباؤ- زور- سیاسی دباؤ- دَ وینې دباؤ- زورنه- ظلم- تاؤ- نښتېخنه-

فشرده:(فَ-شر-ده)اسم- واحد- مؤنث- نچوړی شوے- (م- فارسی)-

فصاحت:(فَ-صا-حَت)اسم- واحد- مؤنث- دَ کلام خوبی- خوش کلامی- بلاغت- ژبه ورتیا- ښې طریقې سره خبرې کونه- په محاورو سره خبرې کونه- (م- عربی)-

فصاد:(فَص-صاد)اسم- واحد- مذکر- پرزمونے- زینه ویستونکے- فصد لګوونکے- رګ وهونکے- جراح-

فصد:(فصد)اسم- دَ رګ نه زینه ایستنه-

فصل:(فَ-صَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)جدائی- جداکونه- بیلونه- (۲)وخت- موسم- (۳)دَ کر حاصل پیداوار- جمع فصلونه- (م- عربی)-

فصل:(فَ-صل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کتاب یوه حصه- (۲)بند- جوړ-
فصلانه:(فص-لا-نه)متعلق فعل- فصل په فصل- دَ فصل-
فصلي:(فص-لي)اسم صفت- موسمي ځېزونه- داسې مېوې او غله چې په خاص موسم کښې کېږي- فصل سره منسوب- (م- فارسی)-
فصيح:(فَ-صيح)اسم صفت- (۱)خوږ آواز- ترنم- (۲)خوږ اوازه- خوش بيانه- خوش تقريره- مؤنث فصيحه- (م- عربی)-
فصيل:(فَ-صيل)اسم- ښارپناه- شيرازه- مندرو- (م- فارسی)-
فضا:(فَ-ضا)اسم- (۱)فراخي- پلنوالے- (۲)محيط- ماحول- (۳)وت- تشه- (۴)کېفيت- رونق- (م- عربی)-
فضاحت:(فَ-ضا-حت)اسم- واحد- مذکر- رسوائي- بدنامي- شرمندګي- اشواينه- (م- عربی)-
فضائل:(فَ-ضا-ئل)اسم- جمع- دَ فضيلت جمع- ښه خويونه- علوم- (م- فارسی)-
فضائي:(فَ-ضا-ئي)اسم صفت- هوائي- خلائي- فضا سره متعلق-
فضل:(فَ-ضل)اسم- (۱)بخشش- (۲)زياتے- په علم کښې زياتے- (۳)دانائي-
فضلا:(فَ-ضَ-لا)اسم- دَ فاضل جمع- هوښيار خلق- عالمان- دانشوران- (م- عربی)-
فضول:(فُ-ضول)اسم- واحد- مذکر- (۱)زياتوالے- ډېروالے- (۲)کمينه- سپک- رذيل- بې موده- (۳)پېرت- (۴)ارتاويزه-
فضول خرچ:(فُ-ضول-خرچ)صفت- (۱)بې ځايه پېسې لګونکے- فضول خرچ کونکے-
فضول خرچي:(فُ-ضول-خر-چي)اسم- مؤنث- وګورئ فضول خرڅي-
فضول خرڅ:(فُ-ضول-خرڅ)صفت- وګورئ فضول خرچ-
فضول خرڅي:(فُ-ضول-خر-څي)اسم- مؤنث- (۱)بې ځايه خرڅ کونه- (۲)بدخرڅي- لوفري- بې خرته خرڅ کونه- فضول خرچي-
فضولي:(فُ-ضو-لي)اسم- (۱)حقارت- کم عقلي- ګستاخي- بې ادبي- (۲)بې فائدې کېدنه- (م- عربی)-
فضيحت:(فَ-ضي-حت)اسم- مؤنث- بې شرمي- رسوائي- ندامت- بدنامي- (م- عربی)-
فضيلت:(فَ-ضي-لت)اسم- واحد- مؤنث- خوبي- بزرګي- زياتوالے- هوښياري- کمال- (م- عربی)-
فطر:(فطر)اسم- (۱)روژه ماتونه- افطاري- روژه ماتے- (۲)شروع کونه- آغاز- (۳)شلونه- (۴)پيدا کونه-
فطرت:(فط-رت)اسم- واحد- مؤنث- پېدائش- خټه- خوړے- پېداوښت- خمير- خمېر- طبيعت- طبع- (م- عربی)-
فطرتاً:(فط-ره-تن)متعلق فعل- فطرتي طور- قدرتي- دَ فطرت له مخې- طبعاً- (م- عربی)-
فطري:(فط-ري)اسم- قدرتاً- قدرتي- فطرتي- پېدائشي- طبعي- (م- عربی)-

فطنت:(فط-نت)اسم- واحد- مؤنث- دانائي- خيرکي- علم- (م- عربی)-
فطير:(فَ-طير)اسم- واحد- مذکر- دَ خمير ضد- فطيره- پتيره- چخمټه-
فعال:(فع-عال)اسم- واحد- مذکر- کامل- ډېر زيات کار کونکے- چست و چالاک- منظم- پياوړے- تکړه-
فعاليت:(فع-عا-لي-يت)اسم- واحد- مؤنث- مهارت- چستي- چالاکي- تکړه توب- پياوړتوب- سرګرمي- (م- عربی)-
فعل:(فعل)اسم- واحد- مذکر- (۱)کار- کړه- چاره- کردار- عمل- شوے کار- (۲)هغه کلمه چې پکښې دَ څۀ کار بيان وي- (م- عربی)-
فعل متعدي:(فع-ل-مُ-تع-دي)هغه فعل چې دَ فاعل نه پس په مفعول تمام شي- مفعول لرونکے فعل-
فعل لازم:(فع-ل-لا-زم)هغه فعل چې مفعول يې نۀ وي- هغه فعل چې صرف په فاعل تمام شي
فعلي:(فع-لي)متعلق فعل- وګورئ فعل- دَ فعل- دَ فعل متعلق- (م- عربی)-
فغ:(فغ)اسم- (۱)يار- دوست- (۲)بت- (م- فارسی)-
فغان:(فَ-غان)اسم- واحد- مؤنث- شور- فرياد- واوېلا- ګيله- شکايت- افسوس- آه- (م- فارسی)-
فغفور:(فغ-فور)اسم- واحد- مذکر- (۱)اصل کښې "فغ پور" دے يعنې دَ بت خوئ- دَ ديوتا خوئ- (۲)دَ چين دَ پخوانو بادشاهانو لقب-
فق:(فق)اسم صفت- مراوے- حيران و پرېشان- زير- (م- فارسی)-
فقاهت:(فَ-قا-هت)اسم- واحد- مؤنث- هوښياري- دانائي- خبردارے حاصلونه- پوهنه- (م- عربی)-
فقدان:(فق-دان)اسم- واحد- مذکر- ورکېدنه- ورکونه- نيشتوالے- نيشت- (م- عربی)-
فقر:(فقر)اسم- واحد- مذکر- نيستي- احتياج- درويشي- عاجزي- مختاجي- فقيري- (م- عربی)-
فقره:(فق-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)عبارت- جمله- (۲)دَ ملا هډوکے- دَ ملا مرې- شمزۍ- (م- عربی)-
فقط:(فَ-قط)متعلق فعل- بس- کافي- يوازې- صرف- (م- عربی)-
فقه:(ف-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)علم شريعت- (۲)تلاش- جستجو- تحقيق- پوهنه- فهم- (م- عربی)-
فقها:(فُ-قَ-ها)اسم- جمع- مذکر- دَ فقيه جمع- ډېر پوهې- دَ علم شريعت عالمان- (م- عربی)-
فقيد:(فَ-قيد)اسم صفت- (۱)بې مثاله- بې نظيره- (۲)ورک- (م- عربی)-
فقير:(فَ-قير)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)خوار- محتاج- سائل- (۲)عاجز- غريب- دَ امير ضد-
فقيري:(فَ-قي-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ فقير پېشه- ګدائي- لاس نيونه- (۲)بې وزلي- نېستي-
فک:(فک)اسم- (۱)جدا کونه- بېلونه- (۲)ژامه- زامه- (م- عربی)-

ي (څې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ئ (تن-دې) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

فکاهت:(فَ-کا-هَت)اسم- فکاهي- مذاق- مسخرې- خوش طبیعتي- مزاح- ظرافت- (م- عربي)-

فکاهي:(فَ-کا-هِي)اسم- وګورئ فکاهت- (م- عربي)-

فکر:(فِ-کر)اسم- واحد- مذکر- خیال- سوچ- اندېښنه- (۲)فهم- عقل- غم- چرت- پروے- رے- احتیاط- (م- فارسي)-

فکرمن:(فِ-کر-مَن)اسم صفت- فکرمند- اندېښناک- چرتي-

فکري:(فِک-رِي)صفت- خیالي- سوچي- وهمي- فهمي-

فګار:(فِ-ګار)اسم صفت- واحد- مذکر- زخمي- مجروح- ژوبل- پرهارژلے- خوږ- (م- فارسي)-

فلاح:(فَ-لاح)اسم- واحد- مؤنث- ژغورنه- حفاظت- کامیابي- خوشحالي- (م- عربي)-

فلاحت:(فَ-لا-حَت)اسم- واحد- مؤنث- زراعت- کرکرونده- (م- عربي)-

فلاخن:(فَ-لا-خَن)اسم- واحد- مؤنث- مچنوغزه- مچوغنه- بلیچون- ترنکوټه- (م- فارسي)-

فلاسفه:(فَ-لا-سه-فه)اسم- جمع فلسفیان- دَ فلسفي جمع- (م- عربي)-

فلاش:(فَ-لاش)اسم- واحد- مذکر- دَ تاش پهٔ پاڼو کېدونکې یوه لوبه چې خالص جواري وي-

فلاکت:(فَ-لا-کَت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بدبختي- غربت- (۲)تکلیف- مصیبت- نیستي- (م- عربي)-

فُلان:(فُ-لان)اسم ضمیر- د چا نامعلومه یا غېرموجوده سړي یادولو لفظ- غېر مقرر سړے یا څیز- فلانکے- فلانے-

فلان دست مال کول:(فلان-دست-مال-کَ-ول)فعل- چاپلوسي کول- پرپلي کول-

فلان دسمان:(فلان-دس-مان)کلمه- (۱)ردي بدې- سپکې سپاندې- (۲)اندامِ نهاني- کُس-

فلانکے:(فُلان-کے)اسم ضمیر- فلانے- چې نوم يُ وانهٔ خستے شي او بل کَس پرې پوئ شي- پلانے- فلان-

فلانے:(فُلا-نے)اسم ضمیر- فلانکے- فلان- (م- فارسي)-

فلز:(فلز)اسم- واحد- مؤنث- کچه دهاتونه لکه تانبه، زر- (م- عربي)-

فلزي:(فل-زي)صفت- فلز سره متعلق- دَ فلز نه جوړ-

فلس:(فَلس)اسم- واحد- مذکر- دَ تانبې یوه وړوکې سکه- لکه پیسه- (م- عربي)-

فلسفه:(فل-س-فه)اسم- واحد- مؤنث- علم موجودات- دَ حکمت علم-

فلسفي:(فل-س-في)صفت- حکیم- دانشور- هوښیار- عالم- (م- عربي)-

فلفل:(فل-فل)اسم- واحد- مذکر- تور مرچکے- (م- عربي)-

فلق:(فلق)اسم- دَ سحر سپیدي- (م- عربي)-

فلق:(فلق)متعلق فعل- شلول- چول- (م- عربي)-

فلک:(فَ-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)آسمان- (۲)قسمت- (م- عربي)-

فلم:(فِ-لم)اسم- واحد- مذکر- سنیما- بائیسکوپ- (م- انګریزي)-

فلوس:(فُ-لوس)اسم- دَ فلس جمع- وړې سکې- (م- عربي)-

فله:(فَ-له)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ غوا مېښې وغېره دَ درې ورځو پئ- کنډ- کنډاتي- (م- فارسي)-

فلیته:(فَ-لي-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ څراغ باتي- فتیله- پتیله- باتي- (م- فارسي)-

فلیل:(فَ-لیل)اسم- واحد جمع- مذکر- دَ عطرو پهٔ شان یو خوشبویه تېل- عطر فلیل یوځایُ هم ونیلے کیږي- (م- فارسي)-

فم:(فم)اسم- خُلهٔ- (م- عربي)-

فم بسته:(فم-بس-ته)اسم صفت- چپ- خاموش- هغه څوک چې خُله دَ خبرو نه بنده ساتي- (م- عربي)-

فن:(فن)اسم- (۱)هنر- پوهه- تدبیر- حیله- (۲)مال- (۳)ارټ- (م- عربي)-

فنا:(فَ-نا)اسم- واحد- مؤنث- ورکېدنه- مرګ- تباهي- زوال- (م- عربي)-

فنا کول:(فَ-نا-کَ-وَل)مصدر لازم- ختمول-

فنجان:(فن-جان)اسم- واحد- مؤنث- پیالي- دَ قهوې وغېره پیالي- (م- فارسي)-

فندق:(فن-دُق)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ببرې پهٔ شان دَ سُور رنګ یوه مېوه- (۲)چالاک ماشوم چې دَ عمر پهٔ لحاظ زیات څیرک وي- (م- فارسي)-

فني:(فَ-ني)اسم صفت- هنري- فن پورې مربوط-

فواحش:(فَ-وا-حش)اسم- دَ فاحشه جمع- (۱)بدکارې ښځې- (۲)دَ بداخلاقي کارونه- (م- عربي)-

فواد:(فَ-واد)اسم- زړهٔ- ضمیر- قلب- (م- عربي)-

فواره:(فو-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ اوبو چینه- دَ دارې پهٔ شکل دَ اوبو راوتنه- (م- فارسي)-

فواق:(فو-واق)اسم- جمع- مذکر- اټکي- (م- عربي)-

فواکهه:(فو-وا-کَ-هه)اسم- دَ فاکهه جمع- مېوې- فروټ- (م- فارسي)-

فوائد:(فَ-وا-ئد)اسم- دَ فائدې جمع- نفعې- ګټې- (م- عربي)-

فوت:(فوت)اسم- واحد- مذکر- مړ- مړ شوے- (م- عربي)-

فوتي:(فو-تي)متعلق فعل- وګورئ فوت-

فوټو:(فو-ټو)اسم- واحد- مذکر- څېره- عکس- تصویر-

فوج:(فوج)اسم- واحد- مذکر- جمات- لښکر- پوځ- (م- عربي)-

فوجداري:(فوج-دا-ري)اسم- (۱)دَ فوج افسري- (۲)مجرمانه حرکت- (۳)جګړه- جنګ- (م- فوج عربي، داري فارسي)-

فوجي:(فو-جي)اسم صفت- دَ فوج فرد- پوجي- پوځي- (م- عربي)-

فوځ:(فوځ)اسم- واحد- فوج- پوج- عسکر- آرمي- فوز- جمع فوځونه-

فوځي:(فو-ځي)اسم صفت- فوجي- عسکري- دَ فوج فرد-

فوراً:(فو-رَن)متعلق فعل- دا وخت- ژر تر ژره- ډېر ژر- دستي- ژر- (م- فارسي)-

فورم:(فو-رم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ فارم-

زبر "(ج-بَه-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(فو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(زَ-ړه)، "ۀ"(پو-هې-دهٔ)

فوري:(فو-ري)متعلق فعل- ناګهانه- سمدستي- فوراً- (م- فارسي)-

فوز:(فوز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ فوځ-

فوفنا:(فو-ف-نا)اسم صفت- (۱)بيخي ورک- نابوده- (۲- اسم)ورانېدنه- ختمېدنه-

فوق:(فوق)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوچت- پورته- ختلے- بر- پاس- (۲)زياتے- (۲)څوکه- (م- عربي)-

فوقاني:(فو-قا-ني)اسم- (۱)دَ پورته- اوچت- برنے- پاسنے- (۲)هغه تورے چې پورته پرې نکته وي- (۲)اعلیٰ- (م- فارسي)-

فوقيت:(فو-قي-يت)اسم- اوچتوالے- بزرګي- برتري- (م- عربي)-

فولاد:(فو-لاد)اسم- پولاد- دَ اعلیٰ قسم اُسپنه- (م- فارسي)-

فولادي:(فو-لا-دي)اسم صفت- (۱)دَ اُسپنې جوړ- پولادي- (۲)سخت- (م- فارسي)-

فولکلور:(فول-کلور)اسم- اولسي ادبيات- اولسي پوهه- فوکلور-

فولکلوري:(فول-کلو-ري)اسم صفت- وګورئ فولکلور- دَ فولکلور سره متعلق- (م- فارسي)-

فوليل:(فو-ليل)اسم- واحد- مذکر- پونيل- فليل- (م- فارسي)-

فهرست:(فه-رست)اسم- واحد- مذکر- فرد- اسم نويسي- نوم ليکے- (م- عربي)-

فهم:(ف-هم)اسم- واحد- مذکر- پوهه- عقل- (م- عربي)-

فهميده:(فه-مي-ده)اسم صفت- دانا- هوښيار- پوئ- پوه- (م- عربي)-

فهيم:(ف-هيم)اسم صفت- ډېر پوئ- زيات پوئ- دَ لوئ فهم خاوند- (م- عربي)-

في:(في)حرف جار- (۱)پهٔ معنیٰ کښې دَ دننه- (۲)دَ غرمې نه پس دَ هر څهٔ سورے- (م- عربي)-

في البديه:(فل-ب-دي)متعلق فعل- (۱)دا وخت- (۲)دَ سوچ نه بغير شعر وئيل- (۲)ناګهانه- بې لهٔ فکره- (م- عربي)-

في الجمله:(فل-جم-له)متعلق فعل- څهٔ نه څهٔ- بيا هم- دا مطلب- خلاصه دا ده- (م- عربي)-

في الحال:(فل-حال)متعلق فعل- دا وخت- اوس- في الفور- في الوقت-

في الفور:(فل-فور)متعلق فعل- في الحال- (م- عربي)-

في النار:(فن-نار)متعلق فعل- پهٔ اور کښې- (م- عربي)-

في الوقت:(فل-وقت)متعلق فعل- موجوده وخت- في الحال- (م- فارسي)-

في سبيل الله:(في-س-بي-لل-لا)دَ خدائ پهٔ لار کښې- دَ خدائ دَ پاره- (م- عربي)-

فياض:(ف-ياض)اسم صفت- فيض رسونکے- سخي- خوانمرد- (م- عربي)-

فيته:(في-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پيته- شرشره- کنکوره- کره- (م- فارسي)-

فيس:(فيس)اسم- اجرت- هغه رقم چې طالب علمان يَ سکول يا کالج کښې مياشت پهٔ مياشت يا کال پهٔ کال ورکوي- پهٔ کلينک کښې دَ ډاکټر دَ مريض دَ کتو اجرت- (م- انګريزي)-

فيصد:(في-صد)اسم- واحد- مذکر- تناسب- (م- عربي)-

فيصدي:(في-ص-دي)اسم- پهٔ تناسب سره- (م- عربي)-

فيل:(فيل)اسم- واحد- مذکر- هاتي- اتي- يو مشهور غټ ځناور- (م- عربي)-

فيل اندامې:(فيل-ان-دا-مې)اسم صفت- دَ هاتي غُندې اندام لرونکې- دَ ښځو خاص قسم- (م- فيل عربي، اندام فارسي)-

فيلبان:(فيل-بان)اسم- واحد- مذکر- مهاوت- هاتي چلونکے- (م- فيل عربي، بان فارسي)-

فيل چشم:(فيل-چ-شم)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ زړو وړو سترګو خاوند- تنګ سترګے- (م- فيل عربي، چشم فارسي)-

فيلي:(في-لي)اسم- بهانه جوړونکے- حيله باز- (م- هندي)-

فيلسوف:(في-ل-سوف)اسم- (۱)عقلمند- دانا- ځيرک- هوښيار- (۲)مکار- (۲)حکيم- صوفي- عالم- (م- يوناني)-

فير:(فير)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک خلاصېدنه- حمله- وار- (م- انګريزي)-

فيروز:(في-روز)اسم صفت- نيک بخت- سعادتمند- خوش نصيبه- کامياب- (م- فارسي)-

فيروزمندي:(في-روز-من-دي)اسم- واحد- مؤنث- کاميابي- فتح- خوشحالي- (م- فارسي)-

فيروزه:(في-رو-زه)اسم- اسماني رنګ لرونکے يو قيمتي کاڼے- (م- فارسي)-

فيروزي:(في-رو-زي)اسم- (۱)کاميابي- برے- غلبه- (۲- صفت)اسماني رنګے-

فيشن:(فے-شن)اسم- (۱)ځان ښائسته کونه- ځان جوړونه- (۲)رواج- دستور- (م- انګريزي)-

فيشني:(فے-شه-ني)اسم- (۱)ځان جوړونکے- ځان ښائسته کونکے- ډولکے-

فيصل:(فے-صل)اسم- حاکم- منصف- ثالث- فيصله کونکے- (م- عربي)-

فيصل نامه:(فے-صل-نا-مه)اسم- راضي نامه- جوړه- روغه- ليکلې فيصله-

فيصله:(فے-ص-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قطع- پرېکونه- (۲)ختمونه- (۲)انصاف- (۴)ډګري- (م- عربي)-

فيصلې:(فے-ص-لې)اسم- جمع- وګورئ فيصله-

فيض:(فيض)اسم- واحد- مذکر- بخښل- خير- مهرباني- نفع- فائده- (م- عربي)-

فيضان:(فے-ضان)اسم- وګورئ فيض-

فئ:(فئ)اسم- واحد- مذکر- سېورے- سورے- سايه-

ق:(قاف)حرف- د عربي د حروف تهجي يوويشتم د فارسي څليريشتم او د پښتو يو دېرشم حرف- دا د عربي خاص حرف دے او د پښتو په شغه الفاظو کښې استعماليږي کوم چې د عربي نه پښتو ته راغلي دي-

ق:(ق)د قمري مخفف- قمري کال-

قاب:(قاب)اسم- (۱)لويه رکيبي- لويې تال- (۲)چوکاټ- فريم-

قاب:(قاب)اسم- (۱)مقدار- اندازه- (۲)د کمان د دستې نه يو گټ پورې فاصله- (م- عربي)-

قابض:(قا-بض)اسم صفت- (۱)قبضه کونکے- قبضه کښې اخستونکے- نيونکے- (۲)هغه خوراک يا دارو چې قبض پيدا کوي- (م- عربي)-

قابل:(قا-بل)اسم صفت- (۱)منونکے- قبلونکے- (۲)پوې- پوه- هوښيار- دانا- ذهين- لائق- پوهه- (۳)اهل- موزون- وړ- (م- عربي)-

قابلا:(قاب-لا)اسم- واحد- مؤنث- کابله- ديبرې-

قابلتوب:(قا-بل-توب)اسم- لياقت- ذهين والے- پوې والے- قابليت-

قابله:(قا-ب-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هوښياره ښځه- (۲)داني- (م- عربي)-

قابليت:(قا-بي-لي-يت)اسم- قابلتوب- هوښياري- داناني- موزونيت- ذهانت- لائق توب- اهليت- (م- عربي)-

قابو:(قا-بو)اسم- (۱)اختيار- طاقت- وس- (۲)محل- موقع- (۳)ابلا ومله- (۴)تيار- چمتو- آغر-

قابوچي:(قا-بو-چي)اسم صفت- (۱)دربان- څوکيدار- (۲)خودغرض- سپک- مکرژن- مطلب پرست- جمع قابوچيان-

قابيل:(قا-بيل)اسم- واحد- مذکر- د حضرت آدم عليه السلام مشر خوئ چې خپل ورور ې قتل کړے وو- د دنيا وړومبے قاتل- (م- سرياني)-

قاپ:(قاپ)اسم- واحد- مذکر- پلېټ- بونګه-

قات:(قات)اسم صوت- د چرګې شور- د چرګې آواز- کړت- (م- فارسي)-

قات:(قات)اسم- واحد- مذکر- قحط- وچکالي- هغه کال چې د غلې داني کموښت کمے پکښې راشي-

قاتر:(قا-تر)اسم- واحد- مذکر- قاطر- کچر- قچر- (م- ترکي)-

قاتل:(قا-تل)اسم صفت- قتل کونکے- (م- عربي)-

قاتي:(قا-تي)اسم- قحطي- قات- د خوراک ښناک نشت والے-

قاتي ملخ:(قا-تي-مو-لخ)اسم- واحد جمع- مذکر- د قاتي (قحطي) ملخ-

قادر:(قا-در)اسم صفت- واحد- مذکر- د قدرت مالک- طاقتور- غالب-

قادري:(قا-دري)اسم- واحد- مؤنث- کرته- کمږے- حلقه- لنډے- اندرکه- چپن-

قار:(قار)اسم- واحد- مؤنث- غصه- قهر-

قار:(قار)اسم صوت- واحد- مذکر- د کارغه آواز- کاں کاں- تاغ- (م- فارسي)-

قارجن:(قار-جن)اسم صفت- قهرژن- غصه ناک- قهر لرونکے- قارژن- قارندونکے- لنډخويه- قهري-

قارژن:(قار-ژن)اسم صفت- وګورئ قارجن-

قارغان:(قار-غان)اسم- د کارغه جمع-

قارغه:(قار-غه)اسم- واحد- مذکر- يو تور رنګے مارغه-

قارندوکے:(قا-رن-دو-کے)اسم صفت- وګورئ قارجن-

قارون:(قا-رون)اسم- واحد- مذکر- د يو بخيل دولت مند سړي نوم- (م- عربي)-

قاري:(قا-ري)اسم صفت- د قاعدې او د اصولو مطابق د قرآن شريف تلاوت کونه-

قارېدلے:(قا-رې-ده-لے)اسم صفت- غصه شوے- اوچت شوے-

قاز:(قاز)اسم- واحد- مذکر- يو مارغه چې اکثر په غرونو کښې ې ښکار کيږي- کوتنه- کوتنه- هيلۍ- بته- مرغابي-

قاسط:(قا-سط)اسم صفت- (۱)ظالم- ستمګر- د حد نه وتلے- (۲)نياوے- منصف- عادل- (م- عربي)-

قاسم:(قا-سم)اسم- واحد- مذکر- (۱)تقسيمونکے- (۲)قسم کونکے- (م- عربي)-

قاش:(قاش)اسم- واحد- مذکر- (۱)وروزه- (۲)تراشلے- څيرلے- (۳)د تماچې غلاف- (۴)دړه- ترازه- ټکره- جمع قاشونه- (م- ترکي)-

قاشق:(قا-شق)اسم- (۱)چمچه- کاشوغه- (۲)څمڅې-

قاشقاش:(قاش-قاش)اسم- د يو بوټي نوم چې نرۍ نرۍ دانې کوي- پوپه- د افيمو بوټے- خشخاش- قشقاش- د کوکنارو د غوټيو تخم- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ خاشخاش-

قاشوغه:(قا-شو-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چمچه- قاشق- (۲)پوکه-

قاصد:(قا-صد)اسم صفت- پيغام رسونکے- سفير- پيغام رسان- ځرے- پيک- (م- عربي)-

قاصر:(قا-صر)اسم صفت- عيب ناک- مغلوب- مجبوره- نقصاني- (م- عربي)-

قاضي:(قا-ضي)اسم صفت- واحد- مذکر- منصف- جج- د زړه بداوي شرعي فيصلې کونکے- (م- عربي)-

قاضيان:(قاض-يان)اسم- د قاضي جمع- وګورئ قاضي-

قاضي توب:(قا-ضي-توب)اسم- واحد- مذکر- د زړه بداوي د شرعي فيصلو کار کونه-

قاضي القضات:(قا-ضي-يل-قض-ضات)اسم صفت- مشر قاضي- د قاضيانو قاضي-

قاطر:(قا-طر)اسم- واحد- مذکر- کچر- قاتر- (م- ترکي)-

قاطع:(قا-طع)اسم صفت- پرېکونکے- ختمونکے- غځونکے- (م- عربي)-

قاطن:(قا-طن)اسم- واحد- مذکر- وسېدونکے- ځاې لرونکے- مېشت- استېدونے- مقيم- (م- عربي)-

زبر(ح-به-ره)، زورکے(شل)، پېښ(نو-کا-ره)، زېر(ک-تاب)، جزم(شکون)، ه(ز-ره)، ۀ(پو-ښې-ده)

قاعد:(قا-عد)اسم- واحد- مذکر- ناست- (م- عربی)-

قاعدتاً:(قا-ع-دَ-تَن)اسم- رسمي- اُصولي-

قاعده:(قا-ع-ده)اسم- واحد- مؤنث-(۱)رسم- دود- (۲)طریقه- اصول- (۳)تره- (۴)آئین- (م- عربی)-

قاغ:(قاغ)اسم صفت- (۱)رِج- خوار- ډنګر- (م- فارسی)- (۲ اسم صوت)دَ قارغهٔ اواز-

قاغمه:(قاغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کپړه- (م- فارسی)-

قاغه:(قا-غه)اسم- واحد- مؤنث- کاغه- دَ قارغهٔ مؤنث-

قاف:(قاف)اسم- (۱)یو قسم سبزي- (۲)دَ یو غر نوم چي پهٔ تړانس کاکیشا کښې واقع دے- (م- عربی)-

قافله:(قا-ف-له)اسم- واحد- مؤنث- کاروان- دَ سفر پهٔ حال کښې دَ سوداګرو، مسافرو وغیره ډله- (م- عربی)-

قافله باشي:(قا-ف-له-با-شي)اسم صفت- دَ کاروان مشر-

قافیه:(قا-فې-یه)اسم- هغه حرفونه او حرکات چي دَ شعر پهٔ آخر کښې راځي- (م- عربی)-

قاقم:(قا-قُم)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ځناور څرمن چي پوستین تري جوړولے شي- (م- ترکی)-

قال:(قال)اسم- واحد- مذکر- خبرې- بیان- (م- عربی)-

قالب:(قا-لب)اسم- واحد- مذکر- شکل- بدن- ډانچه- سانچه- جسم- (م- عربی)-

قالي:(قا-لي)اسم- واحد- مؤنث- ډیروکے قالین- (م- فارسی)-

قالي دریاب:(قا-لي-در-یاب)اسم- (۱)یو سمندر- یو خیالي سمندر- (۲)بحر- قاري دریاب- جمع قالي دریابونه-

قالین:(قا-لین)اسم- واحد- مذکر- دَ ډیر لویه غالیچه- غالي- ذلین- جمع قالینونه- (م- فارسی)-

قالۍ:(قا-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- غالي- ووړوکے قالین-

قالینچه:(قا-لین-چه)اسم- واحد- مؤنث- زلیچه- غالیچه- وړوکے قالین-

قام:(قام)اسم- (۱)قوم- ملت- (۲)خپل- ذات- جمع قامونه-

قامت:(قا-مت)اسم- واحد- مذکر- بدن- دَ بدن وُدوالے-

قام والي:(قام-وا-لي)اسم صفت- قومولي- وروروولي- قامولي-

قاموس:(قا-مُوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژور سیند- (۲)لغت- ډکشنري- (م- عربی)-

قانع:(قا-نع)اسم صفت- صبر کونکے- پهٔ خپل قسمت صبر کونکے- (م- عربی)-

قانغوزک:(قان-غو-زک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم حشره- غوزاړے- مرغټانه- (م- فارسی)-

قانون:(قا-نون)اسم- واحد- مذکر- دستور- آئین- طریقه- اصول- رسم- (م- عربی)-

قانوناً:(قا-نو-نَن)متعلق فعل- دَ قانون او قاعدې مطابق- (م- عربی)-

قانوني:(قا-نو-ني)اسم- آئیني- اصولي- رسمي- دستوري-

قاهر:(قا-هر)اسم صفت- غصه ناک- قهرناک- (م- عربی)-

قائد:(قا-ئد)اسم صفت- مشر- بزرګ- پېشوا- سرخېل- (م- عربی)-

قائزه:(قائ-زه)اسم- واحد- مؤنث- تبزه- واګې- ملونه- واګه-

قائق:(قا-ئق)اسم- واحد- مذکر- وړوکې کشتۍ- ماکو- (م- عربی)-

قائل:(قا-ئل)اسم- (۱)وېونکے- (۲)منونکے- اقرار کونکے- معتقد- (۲)قبلوله کونکے- دَ غرمې اودهٔ کېدونکے- (م- عربی)-

قائلول:(قا-ئِ-له-ول)مصدر متعدي- وګورئ قائل- اقرارول- پهٔ چا منل- معتقدول-

قائلېدل:(قا-ئِ-لې-دل)مصدر لازم- منل- تسلیمول- تسلیمېدل-

قائلېدن:(قا-ئِ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قائلېدل-

قائلېدنګ:(قا-ئِ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قائلېدل-

قائلېدنه:(قا-ئِ-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قائلېدل-

قائلېدونکے:(قا-ئِ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قائلېدونکي- مؤنث قائلېدونکې- وګورئ قائلېدل-

قائلېدهٔ:(قا-ئِ-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قائلېدل-

قائم:(قا-ئم)اسم- واحد- مذکر- مضبوط- پوخ- نېغ ولاړ- (م- عربی)-

قائم دائم:(قا-ئم-دا-ئم)اسم مرکب- قائم- پهٔ خپل ځائې هم هغه شان- پوخ- پهٔ ځائې ولاړ-

قایه:(قا-یه)اسم- واحد- مؤنث- څرمن- پوټکے- پوټ-

قب:(قب)اسم- واحد- مذکر- کُب- دَ غوښې یا اوبشځې نه پورته وُچته حصه- (م- هندی کُب)-

قبا:(قَ-با)اسم- واحد- مؤنث- لویه چپنه- لویه چُغه- خلکه- خرقه- جمع قباګانې- (م- عربی)-

قباحت:(قَ-با-حت)اسم- نقصان- بدي- عېب- ذلیل کار- (م- عربی)-

قباړی:(قَ-با-ړی)اسم- واحد- مؤنث- کنډی- کدله- دَ مالوچو اندرکه-

قباله:(قَ-با-له)اسم- واحد- مؤنث- وعده لیکل- دَ مکان وغیره لیکلے شوې بیعه نامه- سند- (م- عربی)-

قبائل:(قَ-با-ئل)اسم- جمع- مذکر- دَ قبیلې جمع- عوام- دَ خاندانونو مجموعه- (م- عربی)-

قبح:(قبح)اسم- واحد- مؤنث- بدي- خرابے- نقصان- (م- عربی)-

قبر:(قَ-بر)اسم- واحد- مذکر- ګور- دَ انسان ابدي کور- مرستون- ډوري- کیځ- (م- فارسی)-

قبرډوله:(قَ-بر-ډو-له)اسم- کنده- کډی- شقے- لحد ډوله-

قبرستان:(قَب-رس-تان)اسم- واحد- مذکر- مقبره- ګورستان- مدیره- ادیره-

قبرکښ:(قَ-بَر-کښ)اسم صفت- وګورئ قبرکن-

قبرکن:(قَ-بر-کَن)اسم صفت- ګورکن- هغه څوک چي قبر جوړوي-

ئ= (ځي-رل)، ې=(صې-ره-ول)، ي=(پیا-لیي)، يے=(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

قبر کنستونکے-

قبض:(قَ-بض)اسم- (۱)بندېدنه- قبضه کېښې راوستنه- (۲)دَ خېټې يوه بيماري-

قبضول:(قب-ض-ول)مصدر متعدي- قبض کول- نيول- ترلاسه کول- دَ ساه لرونکي موجود څخه رزح اخستل-

قبضه:(قب-ضه)اسم- لاس کېښې اخستنه- خېټه اچونه- نيونه- (کول کېدل مصدرونه)-

قبضيات:(قب-ضي-يات)اسم- جمع- وګورئ قبض-

قبضيت:(قب-ضي-يت)اسم- واحد- مذکر- پېچش- قبض- دَ لويو بولو نهٔ کېدنه-

قبضېدل:(قب-ضي-دل)مصدر لازم- قبض کېدل- نيول کېدل- تر لاسه کېدل-

قبل:(قَ-بل)متعلق فعل- لرغون- اول- په شروع کېښې- زرومبے- سابقه- وړاندې- مخکښې- (م- عربي)-

قبلول:(قب-له-ول)مصدر متعدي- قبولول- (۱)منل- منظورول- (۲)اخستل-

قبلون:(قب-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ قبلول-

قبلونکے:(قب-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قبلونکي- مؤنث قبلونکې- وګورئ قبلول-

قبلونګ:(قب-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ قبلول-

قبلونه:(قب-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قبلول-

قبلوهٔ:(قب-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قبلول-

قبله:(قب-له)اسم- واحد- مؤنث- کعبه- بيت الله شريف- هغه پاک ځاےَ چې مسلمانان زرته دَ نمونځ په وخت مخ کوي-

قبله نمائي:(قب-له-ن-ما-ئي)اسم- قبله ښودنه- لورے ښودنه-

قبلنيز:(قب-له-نيز)اسم- واحد- مذکر- دَ نمر پرېواتهٔ دَ طرف- قبلنيزه علاقه- قبلې ته منسوب-

قبلېدل:(قب-لې-دل)مصدر لازم- منظورېدل- منل- منلے کېدل-

قبلېدن:(قب-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قبلېدل-

قبلېدنګ:(قب-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قبلېدل-

قبلېدنه:(قب-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قبلېدل-

قبلېدونکے:(قب-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قبلېدونکي- مؤنث قبلېدونکې- وګورئ قبلېدل-

قبلېدهٔ:(قب-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قبلېدل-

قبول:(قَ-بول)مصدر اسم- (۱)منته- منظور- (۲)رضا- خوښه- (۳)خوښ- (م- عربي)-

قبيح:(قَ-بيح)اسم صفت- نامناسبه- بدرنګه- خلاف- دَ اخلاقو خلاف- ناوړه- نابوده-

قبے:(قَ-بے)اسم صفت- کبے- ملاتيټے- شاټغے-

قبيل:(قَ-بيل)اسم- واحد- مذکر- قبيله- قوم- خېل- خاندان- اولس- زے-

قبيله:(قَ-بي-له)اسم- واحد- مؤنث- خاندان- دَ ډېرو خاندانو مجموعه-

قبيلوي:(قَ-بي-له-وي)صفت- دَ قبيلې- قبيلې سره متعلق-

قپ:(قپ)اسم- واحد- مؤنث- وازه- بې غاښو (خله)- کړشپه (خله)-

قپا:(قَ-پا)اسم صوت- چړپ چړپ- دَ خوراک په وخت دَ سپي دَ خُلې آواز-

قپان:(قَ-پان)اسم- لويه تله- دړ- (م- فارسي)-

قپان چي:(قَ-پان-چي)اسم صفت- تلونکے- تول کونکے- اُړتي- دړوائي- (م- فارسي)-

قپيا:(قپ-يا/قَ-پيا)اسم- وګورئ کپيا-

قپے:(قَ-پے)اسم صفت- وازه خلهٔ لرونکے- کپے-

قت:(قت)اسم- واحد- مذکر- (۱)تهه- (۲)قطار- جمع قتونه- (۳)دَ يو بل لهٔ پاسه- پهٔ يو بل پسې-

قت:(قُت)اسم- واحد- مذکر- غاړه- قتے- قُتې- بزغے- ږوغل- جمع قُتي-

قتار:(قَ-تار)اسم- واحد- مذکر- قطار- (۱)دَ لسو اوښانو مجموعه- (۲)ځپ- صف- لائن- لړۍ-

قتاره:(قَ-تا-ره)اسم صفت- کچه پوچه- بې هوده-

قتال:(قَ-تال)اسم- واحد- مذکر- جنګ- جګړه- (م- عربي)-

قتره:(قت-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قطره- (۲)دَ غوښې ټکړه- جمع قترې-

قتغ:(قَ-تغ)اسم- واحد- مذکر- ترکاري- سالن- کتغ- نګولے- اينګولے- لاوڼ- نغولے-

قتکانے:(قت-کا-نے)اسم صفت- سخت کانے- دَ شګې او خاورې نه جوړ شوے کانے- کُتکانے-

قتکورے:(قت-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ مزرو نه جوړه شوې جالېداره تيلۍ-

قتل:(قَ-تل)اسم- واحد- مذکر- مړکونه- ساه ويستنه- ختمونه- وژنه- مرګ- (م- عربي)-

قتل ګاه:(قَ-تل-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وژلو ځاےَ دَ قتلولو ځاےَ-

قتلول:(قت-له-ول)مصدر متعدي- وژل- قتل کول- مړول- مړکول-

قتلون:(قت-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ قتلول-

قتلونکے:(قت-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قتلونکي- مؤنث قتلونکې- وګورئ قتلول-

قتلونګ:(قت-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ قتلول-

قتلونه:(قت-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قتلول-

قتلوهٔ:(قت-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قتلول-

قتلېدل:(قت-لې-دل)مصدر لازم- قتلول- وژل- دَ بل دَ لاسه مړکېدل-

قتلېدن:(قت-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قتلېدل-

قتلېدنګ:(قت-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قتلېدل-

قتلېدنه:(قت-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قتلېدل-

قتلېدونکے:(قت-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قتلېدونکي-

مؤنث قتلېدونکې- وکورئ قتلېدل-

قتلېدهٔ:(قت-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وکورئ قتلېدل-

قتی:(قِ-تی)اسم- واحد- مؤنث- کېپه-

قتیل:(قَ-تیل)اسم صفت مفعول- مړ کړے- قتل کړے- مقتول- وژلے- (م- عربی)-

قتې:(قَ-تې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)پهٔ زنه کښې وړوکې شان کنده- دَ ماشومانو یوه لوبه-

قتې:(قِ-تې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)وکورئ قتے- (۲)ډبلے- ډبے- دَ نسوارو قُتی- (م- ترکی)-

قتے:(قِ-تے)اسم- واحد- مذکر- بال- دَ خرمنې یا مالوچو نه جوړ شوے بال- پنډوس-

قتے:(قُ-تے)اسم- واحد- مذکر- قُت- قُتی- بوغے- پوغل- قُتاړه- جمع قُتی-

قته گـته:(قَ-ته-گـَ-ته)اسم صفت- کته گـته- غته گـته- دَ لاس یا پښې غته گـته- دَ نورو گـتو نه لره پېړه گـته-

قجیر:(قَ-جیر)اسم- واحد- مذکر- کجیر- (۱)گرگس- (۲)غښتلے- کلک پلک- (۲)ښهٔ او کامل سړے- صادق سړے-

قچر:(قَ-چر)اسم- واحد- مذکر- (۱)خچر- (۲)بې شرمه- بې حیا- لوفر-

قچرے:(قچ-رے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم نمده چې دَ زین لاندې اچولے شی-

قچه گـته:(قَ-چه-گـَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړوکې گـته- دَ لاس یا پښې دَ ټولو نه وړوکې گـته-

قچے:(قَ-چے)اسم- واحد- مذکر- جمات- اتفاق-

قحبه:(قح-به)اسم صفت- واحد- مؤنث- رنډی- ورانه (ښځه)- بدکاره- فحاشه-

قحط:(قحط)اسم- واحد- مذکر- ډوکال- دَ غلې کمے- وچ کالی- گرانی- قحطی- ارزانی- اناثی- قات- جمع قحطونه- (م- عربی)-

قحط سالی:(قحط-سا-لی)اسم- واحد- مؤنث- وکورئ ډوکال- دَ قحطی کال- وچ کالے-

قحطی ملخ:(قح-طی-مَ-لخ)اسم- مغد غټ او شین رنگی ملخان چې پهٔ فصل راوالوځی نو قحط راولی- قاتی ملخ-

قحطی:(قح-طی)اسم- واحد- مؤنث- گرانی- خشک سالی- قحطی-

قد:(قد)اسم- واحد- مذکر- دَ بدن ورږدوالے- قامت-

قداندام:(قد-ان-دام)اسم صفت- دَ ورږد اندام خاوند-

قدر:(قَ-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)عزت- شان- (۲)قیمت- مقدار- اندازه-

قدرت:(قد-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)احتیار- طاقت- (۲)قوت- (۳)توان- زور-

قدرتی:(قد-ر-تی)اسم- خدائی- فطرتی- اصلی- لهٔ ځایه-

قدردان:(قَ-در-دان)اسم صفت- واحد- مذکر- قدر کونکے- پهٔ قدر پوئ-

قدرمن:(قَ-در-من)اسم صفت- دَ قدر لائق- دَ قدر قابل- قدرمند-

قدرمند:(قَ-در-مند)اسم صفت- وکورئ قدرمن-

قدری:(قد-ری)صفت- قدرمن- قیمتی- دَ قدر قابل- قدرمند-

قدرې:(قد-رې)متعلق فعل- لږ شان- لکوټی- معمولی شان-

قدغن:(قد-غن)اسم- واحد- مذکر- رزکاوټ- پابندی- تاکید- کتغن-

قدم:(قِ-دم)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډېر زیات زوړوالے- دَ وخت او زمانې نه پخواوالے- (۲)زړېدنه- (م- عربی)-

قدم:(قَ-دم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پښو نښه- (۲)گام- یو قدم پسې بل قدم- (م- عربی)-

قدما:(قُ-دَ-ما)اسم- دَ قدیم جمع- دَ مخکښې زمانې- سابقه- وړاندینی- زاړهٔ-

قدوری:(قُ-دو-ری)اسم- واحد- مذکر- دَ اسلامی فقهې دَ مشهور کتاب نوم-

قدوس:(قُد-دوس)اسم صفت- ډېر پاک- ډېر سپېځلے- دَ الله تعالی یو صفتی نوم-

قد و قامت:(قَ-دو-قا-مت)اسم- ونه- ډره- ډیل ډول- ونه او ځُته- قدقامت- جوړښت-

قدوم:(قُ-دوم)اسم- واحد- مذکر- راتلل- تشریف راوړنه- (م- عربی)-

قدوه:(قد-وه)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېشوا- پیر- رهبر- (۲)منتخب- چاڼ شوے- (۳)مثال- نمونه- (م- عربی)-

قدیر:(قَ-دیر)اسم صفت- دَ الله تعالی یو صفتی نوم- طاقتور- دَ طاقت خاوند- بااختیاره- (م- عربی)-

قدیم:(قَ-دیم)صفت- (۱)دَ مخکښې زمانې- دَ وړاندینو وختونو- لرغونے- وړاندینے- وړومبے- قدیمی-

قدیمی:(قَ-دی-مې)اسم صفت- زوړوالے- دَ زړې زمانې- دَ مخکښې وختونو- قدیم-

قرابت:(قَ-را-بت)اسم- واحد- مذکر- نزدېکت- رشته داری- یو بل سره خپلولی- (م- عربی)-

قرار:(قَ-رار)اسم- واحد- مذکر- (۱)اطمینان- سکون- ارام- (۲)مطمئن- قلار- غلے- چپ-

قرارداد:(قَ-رار-داد)اسم- واحد- مذکر- وعده- فیصله- تړون-

قرارول:(قَ-را-ر-ول)مصدر متعدی- (۱)قلارول- آرامول- تیکاوول- موسا کول- (۲)منع کول- منزل- غلے کول- خاموشه کول-

قرارون:(قَ-را-ر-ون)حاصل مصدر- وکورئ قرارول-

قرارونګ:(قَ-را-ر-ونګ)حاصل مصدر- وکورئ قرارول-

قرارونکے:(قَ-را-ر-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قرارونکی- مؤنث قرارونکې- وکورئ قرارول-

قرارونه:(قَ-را-ر-وڼه)حاصل مصدر- وکورئ قرارول-

قراروهٔ:(قَ-را-ر-وهٔ)حاصل مصدر- وکورئ قرارول-

ئ (خی-رل)، ۍ (شې-ره-ول)، ې (پیا-لې)، ـیِ (تن-دې) تفصیل دَ پاره وکورئ تشریحات صفحه ۱

قراره شومه:(ق-را-ره-شو-مه)اسم صفت- قلاره شومه- شومه دم- هغه وخت چې شپه پخه شي-

قراري:(ق-رامري)اسم- واحد- مونث- (۱)ارامي- قلاري- (۲)چُپتيا- خاموشي- (۳)خېرخيريت-

قرارېدل:(ق-را-رې-دل)مصدر لازم- موسا کېدل- ارامېدل- قلارېدل- ټيکاوېدل- غلے کېدل- چپ کېدل-

قرارېدن:(ق-را-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قرارېدل-

قرارېدنګ:(ق-را-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قرارېدل-

قرارېدنه:(ق-را-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قرارېدل-

قرارېدونکے:(ق-را-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قرارېدونکي- مؤنث قرارېدونکې- وګورئ قرارېدل-

قرارے:(ق-را-رے)اسم- وګورئ قلارے-

قراول:(ق-را-ول)اسم- مذکر- د فوځ هغه دسته چې د نګرانۍ په خاطر د لوئ فوځ نه مخکښې مخکښې روانه وي- سرزاړ- سروانړے-

قران:(ق-ران)اسم- واحد- مذکر- د قران اصل معنٰی نزدې کېدنه دي- دلته ترې مطلب د نحس ستورو يوځاۍ کېدل او په نتيجه کښې مصيبت دے-

قرآن:(قر-آن)اسم- واحد- مذکر- د الله پاک آخری کتاب- د مسلمانانو مقدس کتاب- کلام الله- فرقان-

قرآن پاڼه:(قر-آن-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- په ګلونو او باغونو کښې الوتونکې د مختلفو رنګونو يوه بنائسته حشره- د ليپي ډپټېره (LEPIDOPTERA) عام نوم چې د پتنګ نه ئې فرق د انټينا په وجه کيږي- تارو- تاروزے- تارو غاړی- تاروکی- تاروکے- کوکی- کمبلۍ- پوتلکۍ- کوکړۍ- پلپتۍ- پوتلۍ- بلبله- ګلي نا- بابړۍ- بخملۍ- بالبکۍ- پلپوتۍ- تتلۍ- تولکه- ببوزے- لولۍ- پرپرکے- بابه- بابکۍ- پولپولکۍ- پتنګ-

قرات:(ق-رات/قر-ات)اسم- لستنه- وئيله- نست-

قرائن:(ق-را-ئن)اسم- جمع- د قرينه جمع- وګورئ قرينه-

قربان:(قر-بان)اسم- واحد- مذکر- خار- نثار- فدا- درووے- جارے- (م- عربی)-

قربانول:(قر-با-ن-ول)مصدر متعدی- فدا کول- ځان قربانول- نثارول- جارول- د خدائ په لاره کښې صدقه ورکول- درووَل-

قرباني:(قر-با-ني)اسم- واحد- مؤنث- د خدائ په لار کښې څاروے حلالونه- حلاله- ذبح کونه- جارے- اخترے- د قربانۍ عمل- ايثار-

قربانېدل:(قر-با-نې-دل)مصدر لازم- نثارېدل- فدا کېدل- د خدائ په لار کښې صدقه کېدل- درووېدل-

قربانېدن:(قر-با-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قربانېدل-

قربانېدنګ:(قر-با-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قربانېدل-

قربانېدنه:(قر-با-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قربانېدل-

قربانېدونکے:(قر-با-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قربانېدونکي- مؤنث قربانېدونکې- وګورئ قربانېدل-

قربانېدۀ:(قر-با-نې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ قربانېدل-

قربت:(قُر-بت)اسم- واحد- مذکر- نژدېکت- نزدې والے- قرب-

قرت:(ق-رت/قرت)اسم- واحد- مذکر- وچ پنير- قرزت- وچې کړې شوملې-

قرت کاڼے:(قرت-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- د چونې کاڼے- کنکر- ختيني شان-

قرص:(قرص)اسم- واحد- مذکر- ګول چکی- ټيکلی- ټيکله- ټکی- ګولی- چکی- کلچه- کولچه- چاکلېټ- (م- عربی)-

قرض:(قرض)اسم- واحد- مذکر- بدله- دېن- موس- پور- وام-

قرض دار:(قرض-دار)اسم صفت- مقروض- چې قرض ورپورې وی-

قرضه:(قر-ضه)اسم- واحد- مؤنث- قرض- پور-

قرط:(قرط)اسم- واحد- مؤنث- والی- په غوږونو کښې د اچولو يو کالے- تختئ-

قرطاس:(قر-طاس)اسم- واحد- مذکر- کاغذ- ليک پاڼه-

قرعه:(قر-عه)اسم- واحد- مذکر- پاس- فسک- پچه- خسنے-

قرغ:(قرغ)اسم- ناغه- ضبطی- ببوړ- کوره- بند- شپول- وګورئ قرق- (م- عربی)-

قرغ کول:(قرغ-ک-ول)مصدر- قرق کول- ناغه کول- ضبط کول- سرکاری کول-

قرغندل:(قر-غن-دل)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے- کورغندل-

قرغبچن:(قر-غې-چن)اسم صفت- د ساړۀ نه رپېدونکے- قرقبچن-

قرق:(قرق)اسم- قرغ- (۱)ضبطونه- منع کونه- اړدرونه- (۲)سخت رکاوټ- (م- عربی)-

قرقره:(قر-ق-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طُره- (۲)د مستئ په وخت د غوئ زغېره لکی نيغونه- (۳)د مارغه د سر د وېښتو خونډے-

قرقرى:(قر-ق-ری)اسم صوت- قرقر- قرخوړ- د اُس زغېره د ګېډې آواز-

قرق کېدل:(قرق-کې-دل)فعل مصدر- قرغ کېدل- ضبطېدل- سرکاری کېدل- ناغه کېدل-

قرقبچن:(قر-قې-چن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ قرغبچن-

قرمزی:(قر-م-زی)اسم صفت- سور رنګ-

قرمساق:(قر-م-ساق)اسم صفت- بروا- دووس- دله- چړوس- (م- ترکی)-

قرن:(ق-رن/قرن)اسم- صدی- پښت- يوه اندازه چې سل کاله فرض کړے شوې ده-

قرنا:(قر-نا)اسم- کول- اصل توری "خرنا" دے- لويه شپېلی- بګل- بيګل- توری- (م- فارسی)-

قرناړے:(قر-نا-ړے)اسم- د بنکر بيګل- ناقوس- توری- سرنا- سرنا-

قر نيکۀ:(قر-نی-کۀ)اسم صفت- غور نيکۀ-

قرزل:(ق-رزل)اسم- واحد- مذکر- ښکاری- صياد-

قرولی:(ق-رو-لی)اسم- واحد- مؤنث- لویه چاړهٔ- دٔ ښکاریانو چاقو- (م- هندی)-

قره قل:(ق-ره-قل)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ټوپی-

قریب:(ق-ریب)اسم- (۱)نژدې- خوا کښې- متصل- (۲)رشته دار- همسایه- (م- عربی)-

قریباً:(ق-ری-بن)اسم- واحد- مذکر- اندازتاً- نژدې نژدې-

قریبی:(ق-ری-بی)اسم صفت- نژدې- ډېر نژدې- رشته دار-

قریحه:(ق-ری-حه)اسم- واحد- مذکر- (۱)طبعیت- فطرت- (۲- صفت)خالص- بې عیبه- (م- عربی)-

قریض:(ق-ریض)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سندره- شعر- (۲)شخوند- (م- فارسی)-

قرین:(ق-رین)اسم صفت- مذکر- (۱)یار- دوست- ملګرے- همنشین- (۲)نژدې- خوا کښې- جخت- سره- یو ځاې- (۳)نښه- علامه- غندې- (م- عربی)-

قرینه:(ق-ری-نه)اسم- (۱)اثر- علامت- نښه- (۲)وجه- سبب- (۳)یو شان-

قریه:(قر-یه)اسم- واحد- مذکر- کور- کلے- موضع- (م- عربی)-

قریش:(ق-ریش)اسم- واحد- مذکر- د عربو یوه معززه قبیله- (م- عربی)-

قړار:(قړ-ړار)اسم صوت- قړقړ- کړېړ- کړار- پهٔ خېټه کښې د بدهضمۍ له کبله د قړقړ آواز راوتنه- قړقور-

قړتن:(قړهٔ-تن)اسم صفت- ټتن- ترټن- هغه څوک چې ډېرې قړتې او عبث چټیاټ غږوی- فضول خبرې کونکے- قړتو-

قړتو:(قړهٔ-تو)اسم صفت- کړتېر- خبر لوغ- هغه څوک چې هر وخت قړتیږی- وګورئ قړتن-

قړقور:(قړ-قور)اسم صوت- وګورئ قړار-

قړقېچن:(قړ-قې-چن)اسم صفت- کړکېچن- مرغېچن- مرڅېن- کنځلک-

قړمېزن:(قړ-مې-زن)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې پوزه یې هر وخت د کرینک نه ډکه وی- (۲)بې سلیقې سړے-

قړکېژن:(قړ-کې-ژن)اسم صفت- وګورئ قړقېچن-

قړم:(ق-ړم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړم- جمع قړمان-

قړمېزی:(قړ-مې-زی)اسم- د پوزې ګندګی- کړنګ- کړینګ-

قړینګا:(قړینګ-ګا)اسم صفت- ړوند- بینګا- کاڼے-

قز:(قز)اسم- وریښم- کچه وریښم چې رنګ شوی نهٔ وی-

قزاز:(قز-زاز)اسم- (۱)وریښم خرڅونکے- وریښم ګر- (۲)اخوندیګر-

قزاق:(قز-زاق)اسم صفت- (۱)لاره وهونکے- (۲)د یو قوم نوم-

قزل:(قزل)اسم صفت- واحد- مذکر- سور- (م- ترکی)-

قزلباش:(ق-زل-باش)اسم صفت- (۱)د سور سر خاوند- (۲)د مغلو سپاپانو هغه ګروپ چې سرې ټوپۍ به ئې په سرولې- (م- ترکی)-

قسب:(قسب)اسم- (۱)د سور رنګ یوه وریښمی کپړه- (۲)وزګې پکړی-

(۳)څپوټکے-

قسب:(ق-سب)اسم- واحد- مذکر- کسب- کار روزګار- دنده- وظیفه- شغل- پیوټې- جمع قسبونه-

قسبه:(قس-به)اسم- (۱)دنده- پېشه- کسب- قسب- (۲)څهٔ پېشه کونکے- کسب کونکے- کسبه-

قست:(قست)اسم- واحد- مذکر- قصد- اراده- نیت- د یو کار کولو اراده-

قسر:(قسر)اسم- واحد- مذکر- بېګار- جبراً کار اخستل- بغېر پېسو کار (مزدوری) کول- (م- عربی)-

قسط:(قسط)اسم- واحد- مذکر- (۱)انصاف- نیاز- (۲)حصه- برخه- (۳)محصول- ټېکس- (م- عربی)-

قسط:(قسط)اسم- واحد- مذکر- د قرض پهٔ پېسو کښې مقرر شوے میعاد- (م- عربی)-

قسم:(ق-سم)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوګند- ګو- حلف- لوړه- لو- (۲)ذات- (م- عربی)-

قسم:(ق-سم)متعلق فعل- شان- څېر- توګه- راز- نوع- ډول- رنګ- هسې-

قسمت:(قس-مت)اسم- واحد- مذکر- (۱)نصیب- د نصیب لیکلے- تقسیم- برخه- وېشونه- (۲)د صوبې یوه برخه- (م- عربی)-

قسمت کرونی:(قس-مت-کرو-نی)اسم- جمع- مذکر- برخه ورکونکی- وېشونکی- وېش کونکی-

قسمتی:(قس-مه-تي)اسم صفت- خوش قسمته- بختور-

قسم راقسم:(ق-سم-را-ق-سم)دوارو خواو نه د یو بل قسم کول-

قسم قسم:(ق-سم-ق-سم)متعلق فعل- رنګا رنګ- ډول ډول- ناشنا ناشنا-

قسم مات:(ق-سم-مات)اسم صفت- بې وعدې- چې قسم مات کړی- دروغژن-

قسمی:(ق-س-مي)اسم صفت- سوګندی- قسم یا سوګند ورکړے شوے-

قسیم:(ق-سیم)اسم صفت- (۱)ښانسته او ښکلے- (۲)تقسیمونکے- (م- عربی)-

قشر:(قشر)اسم- واحد- مذکر- د مېوې پوستکے- پوټکے- پوست- (م- عربی)-

قشط:(قشط)اسم- واحد- مذکر- قسط- کشت- چک چک- جمع قشطونه-

قشقاش:(قش-قاش)اسم- قاشقاش- خشخاش- قاشقاش-

قشلاق:(قش-لاق)اسم- واحد- مذکر- (۱)د یخنی د تېرولو ځاې- (۲)د کلي وسېدونکے- (م- فارسی)-

قشنګ:(ق-شنګ)اسم صفت- ښانسته- ښکلے- (م- فارسی)-

قشون:(ق-شون ق-شن)اسم- (۱)پیاده وې- کېمپ- (۲)لښکر- (۳)د فوځ یوه حصه- (م- ترکی)-

قصاب:(ق-صاب)اسم صفت- غوښه خرڅونکے- حلاله کونکے- (م- عربی)-

قصاب خانه:(ق-صاب-خا-نه)اسم- چرته چې قصابان حلالې کوی-

قصابی:(ق-صا-بی)اسم- (۱)غوښه خرڅونه- (۲)د غوښې خرڅولو دکان-

قصاص:(قص-صاص)اسم- واحد- مذکر- خون بهاء- د مرګ پهٔ بدله کښې

ی: (ځی-ږل)- ی:(ضي-ره-ول)- ی:(پیما-لی)- م:(قن-د-ی) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مرګ- (م- عربی)-

قصائد:(قَ-صا-ئِد)اسم- د قصيدې جمع- هغه نظم چې پکښې د چا تعريف شوې وي- (م- عربی)-

قصب:(قصب)اسم- نل چې په مينځ کښې خالی وي- دروے- درومه- نل-

قصبه:(قَص-به)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے ښار- لوئ کلے- (م- عربی)-

قصد:(قَصد)اسم- واحد- مذکر- کوشش- توجه- څهٔ کار کولو د پاره تيارېدنه- (م- عربی)-

قصداً:(قَص-دَن)متعلق فعل- ارادې سره- په نيت- په اراده-

قصدمن:(قصد-من)اسم صفت- (۱)اراده کونکے- (۲)د بدخواهئ اراده کونکے- مخالف-

قصدی:(قَص-دی)اسم صفت- ضدی- کست من- قصدمن-

قصر:(قصر/قَ-صر)اسم- واحد- مذکر- محل- ماڼۍ- (م- عربی)-

قصر:(قصر)اسم- کمے- پرېکون- نقصان- په سفر کښې د مونځ لنډونه- (م- عربی)-

قصص:(قَ-صَص)اسم- د قصې جمع- قصې- قيصې- (م- عربی)-

قصور:(قُ-صُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)جرم- غلطی- (۲)ګناه- خطا- تقصير- خطائی- (۲)د قصر نمبر۱ جمع(م- عربی)-

قصورمن:(قُ-صُور-من)اسم صفت- ګناهګار- قصوروار- هغه څوک چې څهٔ قصور يا خطا ترې شوې وی-

قصوروار:(قُ-صُور-وار)اسم صفت- وګورئ قصورمن-

قصه:(قِ-صه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نقل- قيصې- سرګزشت- (۲)قضيه- جګړه- (م- عربی)-

قصيده:(قَ-صی-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پنډۍ د هډوکی مغز- (۲)د نظم يو قسم چې پکښې د چا تعريف يا خرابوالے بيان شوے وی- (م- عربی)-

قصير:(قَ-صير)اسم- واحد- مذکر- مختصر- لنډ- لنډ قدے- مندرے- ټيټکے- (م- عربی)-

قضا:(قَ-ضا)اسم- (۱)حکم- (۲)د مخلوق په باره کښې د خدائ حکم- ويه- وئے- (۲)مرګ- (۴)پاتې- ناغه- (۵)د خدائ کړهٔ- ازل ليک- (م- عربی)-

قضائی:(قَ-ضا-ئی)اسم- واحد- مذکر- (۱)اتفاقی- (۲)د مرګ راتلنه- (۳)د قضا- د قضا سره متعلق- (م- عربی)-

قضيب:(قَ-ضيب)اسم- واحد- مؤنث- نرئ وُړه پانه- لښته- (۲)يو قسم توره- نرئ توره- (م- عربی)-

قضيه:(قَ-ضی-يه)اسم- واحد- مؤنث- جګړه- ټنټه- فساد- معامله- واقعه- پېښه-

قط:(قط)اسم- (۱)د قلم څوکه پرېکونه- کټ کونه- (۲)قلم کټ- (۲)هېڅ- هېڅکله-

قطار:(قَ-طار)اسم- واحد- مذکر- (۱)لائن- لېن- صف- ځپ- ځېره- (۲)وضع- څېر- (م- عربی)-

قطارې:(قَ-طا-رې)اسم- کتاری- (۱)بې ځايه تکرار- (۲)قصې- لانجې-

قطب:(قَ-طب/قُطب)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چکی محور- (۲- صفت)مشر- بزرګ- (۳)په صوفيائ کرامو کښې يوه مرتبه- (۴)د شمال طرف- (۵)قطبی ستورے- (۶- صفت)شهزاده- (۷)د علم هئيت يوه اصطلاح-

قطب نما:(قُ-طب-نُ-ما)اسم- د سمندر د اړخونو معلومولو آله- لوربنود- کمپاس-

قطر:(قُ-طر/قُطر)اسم- غاړه- حاشيه- په علم هندسه کښې هغه لکيره چې د دائرې په مينځ کښې تيرېږی-

قطره:(قَط-ره)اسم- (۱)څاڅکے- ذره- (۲)د غوښې د ږوږی قطره- (م- عربی)-

قطع:(قه-طع/قَطع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پرېکونه- کټ کونه- ختمونه- (۲)ببخی- بالکل- بې شک- (م- عربی)-

قطعاً:(قط-عن)متعلق فعل- هېڅکله نه- بالکل نه-

قطعی:(قَط-عی)صفت- (۱)بالکل- (۲)قتی- بيخی- (۳)آخری- فېصله کن- ځکټ- (م- عربی)-

قطعه:(قِ-طه/قَط-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټکړه- حصه- (۲)د نظم يو قسم-

قطغن:(قط-غن)اسم- وګورئ کتغن- وسته- کوره- بډن- (م- فارسی)-

قطمير:(قط-مير)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کجورې (خرما) نرئ جلی- (۲)د اصحاب کهف د سپی نوم- (م- عربی)-

قطن:(قُ-طن/قُطن)اسم- پنبه- کربسکه- مالوچ- هغه ځائ چې کوم ځائ پنبه کيری- پنبه کونکې- پنبه کره- (م- عربی)-

قطی:(قُ-طی)اسم- (۱)ډبی- ډبه- ډبے- (۲)وړوکے صندوق- (۲)سرپوښه ټوکرئ چې پاړوګان پکښې ماران ګرځوی- (م- ترکی)-

قطيفه:(ق-طی-فه)اسم- واحد- مؤنث- توليه- (م- عربی)-

قعده:(قع-ده)اسم- واحد- مؤنث- ناسته- بېټک- نشست- (م- عربی)-

قعر:(قعر)اسم- مذکر- ژورزوالے- غرق ډوغل- تل- (م- عربی)-

قفا:(قَ-فا)اسم- (۱)شټ- مرئ- ارمېږ- (۲)شا- شا ته- مرکنډئ- کوټک- (م- عربی)-

قفار:(قف-فار)اسم- بغېر اينګولی روټی- سپوره ډوډی- وچه ډوډی- (م- عربی)-

قفار:(قف-فار)اسم- واحد- مؤنث- بغېر واښهٔ او اُبو صحرا- ډاګونه- (م- عربی)-

قفر:(قفر)اسم- وچ بيابان- ډاګ- (م- عربی)-

قفرتات:(قفر-تات)اسم- واحد- مذکر- د چرګو يو قسم چې تور رنګ لری-

قفس:(قَ-فس)اسم- واحد- مذکر- پنجره- پنجرے- (م- عربی)-

قفل:(ق-فل/قُفل)اسم- واحد- مذکر- قُلپ- جرنده- تاله- کولپ- جندره- چرک- چوړک- (م- عربی)-

قق قق:(قق-قق)اسم صوت- قرقوړ- د اس د خبتې هغه آواز چې د تېز تګ يا درد په وجه کيری- قرقری-

ققنس:(قُق-نُس)اسم- واحد- مذکر- يو روايتي مارغهٔ چې پهٔ حقله ئې وئيلے شي چې هغه هر قسم راګ يا پهٔ وزن اواز وېستے شي او چې بوډا شي نو پهٔ اور كښې كښينى او ځان وسوزوى او ايره شي دغه ايره د باران د څاڅكي پرېوتو سره اګې شي او د اګې نه بل ققنس پېدا شي- د موسيقى ماهرينو د دهٔ اواز نه سُر وېستلے دے- (م- يونانى)-

ققنوس:(قق-نوس)اسم- وګورئ ققنس- عنقائى- همائى-

قلا:(قَ-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قلعه- کوټ- (۲)برج-

قلاب:(قَل-لاب)اسم- حلقه- وګورئ قلابه- (م- عربى)-

قلابه:(قَ-لا-به)اسم- د كبانو نيولو مُک- كنډه- كړدى- كړى- حلقه- نرګوښه- نګوښ- چنګ- (م- عربى)-

قلاچ:(قَ-لاچ)اسم صفت- (۱)د دوو لاسونو تر منځه اوږدوالے- وازه لېچه- (۲)منحوس- بدبخته- قلاش- (۳)شېطان- مكار- (۴)غريب- بې وسه- (م- تركى)-

قلاده:(قَ-لا-ده)اسم- واحد- مؤنث- د سپى وغېره د څټ پټې- غړوندے- (م- عربى)-

قلار:(قَ-لار)اسم صفت- ارام سره- مطمئن- چپ- خاموش- (۲)هغه ماشوم چې ورانکارے نهٔ زى-

قلارول:(قَ-لا-رَ-وَل)مصدر متعدى- (۱)د وژلو او مړکولو استعاره- (۲)چپ كول- آراموِل-

قلارون:(قَ-لا-رَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ قلارول-

قلارونکے:(قَ-لا-رَ-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قلارونکى- مؤنث قلارونکې- وګورئ قلارول-

قلارونګ:(قَ-لا-رَ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ قلارول-

قلارونه:(قَ-لا-رَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قلارول-

قلاروهٔ:(قَ-لا-رَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قلارول-

قلاره شومه:(قَ-لا-ره-شو-مه)اسم مرکب- شومه دم- نيمه شپه- چې شپه ښهٔ پخه شي-

قلاره قلاره:(قَ-لا-ره-قَ-لا-ره)اسم مرکب- ورو ورو- پهٔ قلار قلار- پهٔ آرام- پهٔ مزه مزه-

قلاره قلارى:(قَ-لا-ره-قَ-لا-رى)اسم- قلارے- قلارى- آرامه آرامى-

قلارېدل:(قَ-لا-رې-دل)مصدر لازم- آرامېدل- چپ کېدل- خاموشه کېدل-

قلارېدن:(قَ-لا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قلارېدل-

قلارېدنګ:(قَ-لا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قلارېدل-

قلارېدنه:(قَ-لا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قلارېدل-

قلارېدونکے:(قَ-لا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قلارېدونکى- مؤنث قلارېدونکې- وګورئ قلارېدل-

قلارېدهٔ:(قَ-لا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قلارېدل-

قلارے:(قَ-لا-رے)اسم- قرارے- قرار- قلاره- قلارى- آرامى- دمه- وقفه-

قلاش:(قَ-لاش)اسم صفت- وګورئ قلاچ- (۱)مفلس- فقير- (۲)لوچه- بدمعاش- (م- تركى)-

قلاع:(قَ-لاع)اسم- د قلعه جمع- ډېرې قلعې- (م- عربى)-

قلاغ:(قَ-لاغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)كارغهٔ- (۲)د كونترو يو قسم- (۳)پېښې- (م- فارسى)-

قلاوه:(قَ-لا-وه)اسم- (۱)رنګينه بګه يا پرتوغاښ- (۲)خوړ يا توے چې د بارانهٔ پهٔ اُبو آباد وى- لويه نالى يا وله-

قلاوې:(قَ-لا-وې)اسم- جمع- مؤنث- قلاګانې-

قلائد:(قَ-لا-ئد)اسم- د قلاده جمع- د څټ پټې- غړوندى- (م- عربى)-

قلب:(قَلب)اسم- واحد- مذکر- (۱)زړهٔ- ضمير- (۲)عقل- (۳)الټه- اپوټه- (۴)نسكور- (۵)كوټه- قلپ- كلپ- (م- عربى)-

قلبه:(قُل-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غوايانو جوړى- (۲)ايوې- يوې- (۳)برغ- جوړه-

قلبه ګر:(قُل-به-ګر)اسم- قلبه كوُنكے- زميندار- دهقان-

قلپ:(قَلپ)اسم صفت- واحد- مذکر- كوټه- ناخالص- غېر خالص-

قلپ:(قُلپ)اسم- واحد- مذکر- تالا- كولپ- كُنجى- چابى-

قلپوالى:(قلپ-وا-لى)اسم- ګډون-

قلپه:(قَل-په)اسم صفت- قلپ- كوټه- چې نهٔ چليږى-

قلپے:(قَل-پے)اسم صفت- كوټه- خراب-

قلت:(قَل-لت)متعلق فعل- كمى- نهٔ ملاوېدنه- (م- عربى)-

قلتبان:(قَل-ته-بان)اسم صفت- بېروا- بې غېرته- دووس-

قلتبانى:(قَل-تَ-با-نى)اسم صفت- دووسى- بې غېرتى- د ډمو چلولو كار- بېرواتوب-

قلزم:(قُل-زم)اسم- واحد- مذکر- سمندر- بحر- (م- عربى)-

قلعه:(قَل-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قلا- كوټ- (۲)كور- داسې لوئ كور چې څلور برجونه پرې جوړ زى-

قلف:(قُلف)اسم- واحد- مذکر- (۱)قلپ- قفل- تالا- (۲- صفت)بند- تالا شوے-

قلق:(قلق)اسم- بې آرامى- اضطراب- (م- عربى)-

قلقل:(قُل-قُل)اسم صوت- د صراحى نه د شرابو اچولو آواز- د اُبو تويېدلو آواز-

قلم:(قَ-لَم)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ليكلو آله- (۲)پهٔ يو بوټى كښې د بل بوټى لخته لګونه-

قلماق:(قل-ماق)اسم صفت- (۱)كله ماغ- د تركو يوه قبيله- (۲)ظالم-

قلماقنه:(قل-ما-قهٔ-نه)صفت- مؤنث- د قلماق قبيلې ښځه چې د مغلو باچانو پهٔ ماڼو كښې به ئې څوكيدارى كوله-

قلمبند:(قَ-لم-بَند)صفت- ليک- ليكلے شوے-

قلمدان:(قَ-لَم-دان)اسم- (۱)د قلم كېښودو لوښے- (۲)دفتر- محكمه-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

قلمه:(قل-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خېټې دننه نظام کښې يوه وړُوه او تاڼ راتاڼ نالی-

قلمي:(قه-له-مي)صفت- (۱)قلم ته منسوب- (۲)پېوندي- (۳)پهٔ قلم ليکل شوے- (۴)هغه بوټے چې دَ قلمه دَ حالت څخه ئې وده کړې وي-

قلمي کول:(قَ-له-مي-کَ-وَل)مصدر- ليکل- تحرير کول-

قلنج:(قُ-لنج)اسم- واحد- مؤنث- دَ خېټې دَ دردِ يوه بيماري- قولنج-

قلندر:(قَ-لن-دَر)اسم صفت- (۱)ملنګ- مال او دولت نه بې پروا- (۲)دَ پښتو ژبې يو مشهور شاعر چې دَ آفريدو قبيلې سره ئې تعلق لرلو-

قلنګ:(قَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)محصول- ماليه- ټېکس- (۲)ماحب-

قلنګي:(قُ-لَنګ-ګي)اسم صفت- اصيل چرګ- دَ جنګ چرګ-

قلوب:(قُ-لوب)اسم- دَ قلب جمع- زړونه- ډېر زړونه- (م- عربي)-

قلي:(قُ-لي)اسم صفت- پانډي- مزدور-

قلئ کر:(قَ-لئ-ګر)اسم صفت- هغه سړے چې پهٔ لوښو کښې دَ قلعي ټانکې لګوي-

قليل:(قَ-ليل)اسم- واحد- مذکر- کم- لږ- (م- عربي)-

قليچ:(قَ-ليچ)اسم- توره-

ق-م:(قاف-ميم)دَ قبل الميلاد مخفف- دَ حضرت عيسٰی عليه السلام دَ پېدائش نه وړاندې-

قمار:(قِ-مار)اسم- دَ کټې بائيلات لوبه- جواري-

قمارباز:(قِ-مار-باز)اسم صفت- جوارګر- جواري کونکے- (م- عربي)-

قماش:(قِ-ماش)اسم- (۱)کپړه- رخت- ريښمي کپړه- (۲)طرز- (۳)اسباب- (م- عربي)-

قمچي:(قَم-چي)اسم- واحد- مؤنث- تازيانه- متروکه- دره- کروړه-

قمچين:(قم-چين)اسم- وګورئ قمچي-

قمچينه:(قم-چي-نه)اسم- واحد- مؤنث- شلاخه-

قمچي:(قم-چي)اسم- قمچين-

قمر:(قَ-مر)اسم- واحد- مؤنث- سپوږمي- (م- عربي)-

قمري:(قَ-مَ-ري)اسم- قمر سره منسوب- قمري کال- (م- عربي)-

قمري:(قُم-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوړکوړي- کوکوشتکه- دَ کوکوشتو پهٔ شان يوه مرغی- خمري- کوتره- دَ کونترې يو ذات- قمري- (م- عربي)-

قمري:(قُم-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قمري-

قمطرير:(قم-ط-رير)اسم صفت- غصه ناک- دَ غصې نه ډک- پهٔ پوزه مچ نهٔ پرېښودونکے-

قمل:(قُ-مل)اسم- واحد- مؤنث- سپږه-

قميص:(قَ-ميص)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ قرآن شريف کڅوړه- دَ قران شريف جلد چې دَ ټوکې نه جوړولے کېږي- (۲)خت- کميس- کرته- دَ پوشاک يوه حصه-

قنات:(قَ-نات)اسم- دَ خېمې نه ګېر چاپېره لګېدلې پرده-

قنات:(قَ-نات)اسم- حلوه- مېټهائي- شېريني- خواږهٔ خواږه څيزونه- جمع قناتونه-

قنات:(قَ-نات)اسم- واحد- مذکر- کارېز- پهٔ زمکه کښې دننه نهر- (م- عربي)-

قناد:(قَن-ناد)اسم صفت- قند جوړونکے- قند خرڅونکے- مېټهائي جوړونکے- (م- عربي)-

قناعت:(قَ-نا-عت)اسم- واحد- مذکر- صبر پهٔ لږ څيز صبرېدنه- (م- عربي)-

قناوېز:(قَ-نا-وېز)اسم- واحد- مؤنث- کناوېز- يو قسم ريښمي کپړه-

قنج:(قَنج)اسم صفت- آواره- بې موده-

قنج:(قنج)اسم- ناز و ادا- غنج- مکر و فرېب- جمع قنجونه-

قنجوغه:(قن-جو-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اَس پنډوکے-

قنجي:(قُن-جي)اسم- واحد- مؤنث- کُنجي- چابي-

قند:(قند)اسم- مصري- نبات- شکر- چيني- (م- فارسي)-

قنداني:(قند-دا-ني)اسم- واحد- مذکر- چيني دان- قند لوښے- (م- فارسي)-

قندسياه:(قن-د-سي-ياه)اسم- ګوړه-

قند مکرر:(قَن-د-م-کر-رر)اسم صفت- سرې شونډې- دَ معشوق شونډو ته کنايه ده-

قنديل:(قَن-ديل)اسم- واحد- مذکر- پانوس- فانوس-

قنوت:(قُ-نوت)اسم- منته- تسليمونه-

قنوط:(قَ-نوط)اسم- نااُمېده کېدنه- بې اُسرې کېدنه-

قو:(قو)اسم صوت- دَ وړو ماشومانو دَ ويښولو لهٔ پاره دَ مينې نه دَ هغوئ غوږونو کښې "قو" کونه-

قوا:(قُ-وا)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ قوت جمع- طاقتونه- (۲- مؤنث)دَ پيو نه جوړه شوې شيريني-

قوات:(قِ-وات)اسم- واحد- مذکر- قويد- قويت- قواعد- پرېټ- ورزش- پي ټي-

قواره:(قَ-وا-ره)اسم- واحد- مذکر- خد و خال- شکل و شباهت- (م- عربي)-

قواعد(قَ-وا-عد)اسم- دَ قاعدې جمع- (۱)طريقه- اُصول- دستور- (۲)مېدان- (م- عربي)-

قوال:(قَو-وال/قَ-وال)اسم صفت- (۱)لوئ ژبے- کړتن- (۲)طبلې وغېره سره سندرې ويونکے- (م- عربي)-

قواله:(قو-وا-له)اسم- وګورئ قباله-

قوالي:(قُو-وا-لي/قَ-وا-لي)اسم- مؤنث- طبلې وغېره سره سندره وئيله-

قوام:(قَ-وام)اسم- مذکر- چاشني- دَ چاشني يا قوام نرے تا چې پهٔ څڅولو راپرېږدي-

قوام:(قِ-وام)اسم- (۱)عدل- انصاف- (۲)رښتيا- (۳)طبعيت- اصل-

قواميس:(قَ-وا-ميس)اسم- دَ قاموس جمع- (۱)زُور سېند- (۲)دَ لُغاتو

"زېر"(ځ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(زَ-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دهٔ)

کتابونه- (م- عربی)-

قوانين:(ق-وا-نين)اسم- د قانون جمع- وګورئ قانون-

قوب:(قوب)اسم- کُب- قُب- جمع قوبونه-

قوبے:(قو-بے)اسم صفت- بوږغ- قُبے- کُبے-

قوبے کول:(قو-بے-ک-ول)مصدر- بوږغول- قبے کول-

قوبے کېدل:(قو-بے-کې-دل)مصدر لازم- بوږغېدل- قُبے کېدل-

قوت:(قو-وت)اسم- مذکر- زور- طاقت- قدرت- جمع قوتونه-

قوت:(قوت)اسم- مذکر- خوراک- د خوراک دومره مقدار چې د ژوند تېرولو د پاره کافي وي-

قوتناک:(قو-وت-ناک)اسم صفت- قوي- تکړه- زورور- ځيګرور- طاقتور-

قوچ:(قوچ)اسم صفت- (۱)ګډ- (۲)جنګيالے ګډ- (م- فارسي)-

قوده:(قو-ده)اسم- د واښهٔ دومره مقدار چې پهٔ موټي کښې راځي- جمع قودې-

قورچي:(قور-چي)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوهار- لووار- (۲)محافظ- د وسلې ځاۍ-

قورمه:(قور-مه)اسم- (۱)د غوښې او دالو پخکړے چې عام طور سره په ښادی وغېره کښې د وريژو سره خوړلے شي- (۲)د آلوګانو، باټينګرو او پياز مسالې ټينګه شان ښوروا-

قوس:(قوس)اسم- (۱)ليندهٔ- کمان- (۲)خم- کج- (۳)د آسماني برج نوم- (م- عربی)-

قوس قزح:(قو-س-ق-زح)اسم- واحد- جمع- قوس پهٔ معنی د کمان او قزح پهٔ معنی د سور استعماليږي- زيړه زرغونه- د بوډۍ ټال- کاسه-

قوسې:(قو-سې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)موسې- پيتو- (۲)د پيتو لوبه-

قوش خانه:(قوش-خا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- د ښکاري مارغانو د ساتنې ځاۍ- (قوش ترکي)، (خانه فارسي)-

قوصر:(قو-صر)اسم- واحد- مذکر- تود سوړ کېدنه- چې وجود پهٔ ګرمۍ کښې هم يخني محسوسوي-

قوصري:(قو-ص-ري)اسم- د قوصر بيمار-

قوغالے:(قو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- کنده- مغه وړوکې کنده چې پهٔ وريژو کښې پکښې غوړي اچولے شي- کوغالے-

قورغندل:(قور-غن-دل)اسم- واحد- مؤنث- تومړ- زقوم-

قوقو:(قو-قو)اسم صوت- د چرګ آواز-

قول:(قول)اسم- (۱)خبره- کلام- (۲)وعده- (۳)د يو راګ نوم- (۴)لاس ورکونه-

قول قرار:(قول-ق-رار)اسم مرکب- لوظ قول- اقرار- تړون- عهدنامه-

قولنج:(قو-لنج)اسم- د کولمو درد- د بادکولې درد-

قولنګ:(قو-لنګ)اسم- کولنګ- د ټوپک کولنګ- د دوه نله چرنيز- نلۍ- جمع قولنګونه-

قولنګي:(قو-لنګ-ګي)اسم صفت- قولنګے چرګ- اصيل او ذاتي چرګ-

قولو بولو:(قو-لو-بو-لو)اسم صفت- وګورئ اولو بولو-

قوم:(قوم)اسم- واحد- مذکر- خاندان- عام خلق- عوام- د ډېرو قبيلو مجموعه- (م- عربی)-

قوماندان:(قو-مان-دان)اسم صفت- مشر- سر لښکر-

قوماندانې:(قو-مان-دا-نې)اسم- تانه- د پوليس هېډکوارټر-

قومانده:(قو-مان-ده)اسم- مشري- سرلښکري-

قومي:(قو-مي)اسم- عوامي- د قوم-

قوميت:(قو-مي-يت)اسم- نسل- ذات- اصل-

قوه:(ق-وه)اسم صفت- طاقت- زور- قوت-

قوي:(ق-وي)اسم صفت- کره- مضبوط- ټينګ- توانا- تندرست- چاق و چوبند- د قوت خاوند-

قويت:(قو-ويت)اسم- واحد- مذکر- قواعد- پرېټ- پرېډ- پی ټی- جمع قويتونه-

قهار:(قه-هار)اسم صفت- (۱)ډېر طاقتور- فتح من- غصه ناک- (۲)د الله تعالی يو صفتي نوم-

قهر:(ق-هر)اسم- (۱)جلال- غضب- غصه- (۲)غلبه- (۳)ځېرې آزار- (۴)رټنه- کوتنه- (م- عربی)-

قهرژن:(ق-هر-ژن)اسم صفت- غصه ناک- غضب ناک-

قهرمان:(ق-هر-مان/قه-ره-مان)اسم صفت- بااختياره حاکم- د اقتدار مالک-

قهرول:(قه-ره-ول)مصدر متعدی- غصه کول- قور وروستل- پهٔ غصه مجبورول-

قهرون:(قه-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ قهرول-

قهرونکے:(قه-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قهرونکي- مؤنث قهرونکې- وګورئ قهرول-

قهرونګ:(قه-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ قهرول-

قهرونه:(قه-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قهرول-

قهروهٔ:(قه-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قهرول-

قهرېدل:(قه-رې-دل)مصدر لازم- غصه کېدل- تنګېدل-

قهرېدلے:(قه-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع قهرېدلي- مؤنث قهرېدلې- وګورئ قهرېدل-

قهرېدن:(قه-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ قهرېدل-

قهرېدنګ:(قه-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ قهرېدل-

قهرېدنه:(قه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قهرېدل-

قهرېدونکے:(قه-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قهرېدونکي- مؤنث قهرېدونکې- وګورئ قهرېدل-

قهرېدهٔ:(قه-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ قهرېدل-

قهقهه:(قه-ق-هه)اسم- پهٔ زوره زوره خندنه-

قهوه:(قه-وه/قا-وه)اسم- مؤنث- (۱)شنې چاۍ- يو قسم تخم چې د جوشولو نه وروستو څښلے شي-

قیادت:(قَ-یا-دَت)اسم- پېشوائي- رهنمائي- سرپرستي- (م- عربي)-
قیاس:(قَیـاس)اسم- واحد- مذکر- اندازه- رایٔ- خیال- ګومان- اټکل- (م- عربي)-
قیاسول:(قَیا-سَ-وَل)مصدر متعدی- اندازه کول- رایٔ ورکول- خیال کول- ګومان کول-
قیاسون:(قَیا-سَ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ قیاسول-
قیاسونکے:(قَیا-سَ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قیاسونکي- مؤنث قیاسونکې- وګورئ قیاسول-
قیاسونګ:(قَیا-سَ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ قیاسول-
قیاسونه:(قَیا-سَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قیاسول-
قیاسوۀ:(قَیا-سَ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ قیاسول-
قیاسي:(قَیا-سي)اسم صفت- اړتاوکه- خیالي- وهمي- قیاس سره متعلق-
قیافه:(قَیا-فه)اسم- (۱)دَ مخ بشره- کړۀ وړۀ- خد و خال- (۲)پۀ مخ نښې-
قیام:(قِ-یام)اسم- واحد- مذکر- (۱)اودرېدنه- (۲)کښېناستنه- وسېدنه- (م- عربي)-
قیامت:(قیا-مَت)اسم- (۱)دَ جزا او سزا ورځ- دَ حساب کتاب ورځ- محشر- آخرت- (۲)ناپائیداره- ډېر ګران- (م- عربي)-
قیامت ګُلے:(قَیا-مت-ګُ-لے)اسم- یو زیړرنګے ګل-
قیچ:(قیچ)اسم صفت- واحد- مذکر- ړوند- چغر- کوږ سترګے- کامګ- چقے- (م- فارسي)-
قیراط:(قی-راط)اسم- یوه رتي-
قیصه:(قی-صه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قیصی-
قیصی:(قی-صی)اسم- واحد- مؤنث- قیصه- داستان- حکایت- قصه-
قیصې قطارې:(قی-صې-قَ-طا-رې)اسم مرکب- (۱)اُوږد بیان- انې بانې- مغه دغه-
قیم:(قی-یم)اسم- قیام- دَ اطاعت او عبادت دَ پاره ودرېدنه-
قیماق:(قی-ماق)اسم- پېروے- کُچ-
قیمت:(قی-مت)اسم- (۱)بېعه- بیه- نرخ- دَ یو څیز دَ سر پیسې- (۲)حېثیت-
قیمتی:(قی-مه-تی)صفت- ګران- دَ قیمت سره متعلق- ډېرې بېعې- ښۀ- اعلی- دَ ډېر قدر-
قېچی:(قې-چي)اسم- واحد- مؤنث- قېنچی-
قېد:(قېد)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاکید- پابندی- بند- (۲)بندیخانه- زندان- جېل- (م- عربي)-
قېدول:(قے-ده-وَل)مصدر متعدی- نیول- بندی کول- بندیوانول- زندان ته اچول- جېل ته لېږل-
قېدون:(قے-ده-وَن)حاصل مصدر- وګورئ قېدول-
قېدونکے:(قے-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قېدونکي- مؤنث قېدونکې- وګورئ قېدول-
قېدونګ:(قے-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ قېدول-
قېدونه:(قے-ده-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قېدول-
قېدوۀ:(قے-ده-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ قېدول-
قېدیان:(قېد-یانَ/قے-دیان)اسم- جمع واحد قېدی- بندیان- بندیوان- جیلیان-
قېدېدل:(قے-دې-دَل)مصدر لازم- بندېدل- بندی کېدل- بندیوانېدل-
قېدېدن:(قے-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ قېدېدل-
قېدېدنګ:(قے-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ قېدېدل-
قېدېدنه:(قے-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ قېدېدل-
قېدېدونکے:(قے-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع قېدېدونکي- مؤنث قېدېدونکې- وګورئ قېدېدل-
قېدېدۀ:(قے-دې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ قېدېدل-
قېدی:(قے-دي)اسم صفت- بندی- جېلي- بندیوان- زنداني-
قېزه:(قې-زه)اسم- واحد- مؤنث- لګام- واګې-
قېس:(قېس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یو مشهور عاشق نوم- (۲)دَ عربو دَ یوې قبیلې دَ سردار نوم-
قېصر:(قے-صر)اسم- دَ روم دَ بادشاه لقب- (م- عربي)-
قېضه:(قې-ضه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قوده- دَ رېبلو شوؤ وښو ړک موټے- (۲)ملونه- واګه- جلب- جیلب-
قېف:(قېف)اسم- واحد- مذکر- کېف- کېپ- پیک- شوړانی- (م- عربي)-
قېلوله:(قے-لو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرمې دَ ډوډۍ نه پس اودۀ کېدنه- (م- عربي)-
قېمه:(قې-مه)اسم- مؤنث- ټکولے شوې غوښه-
قېنج:(قېنج)اسم- واحد- مذکر- مکېز- ناز و ادا-
قېنچی:(قېن-چي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قېچی- غچی-
قی:(قي)اسم- واحد- مؤنث- الټی- باکۍ- اُوکې- ځربنونه-
قے:(قے)اسم- واحد- مذکر- باکی- باقی- ګرخون- ړوقی- کانګې- الټۍ-

ک:(کاف)حرف- دَ پښتو د حروف تهجی دوه دېرشم حرف چې دَ ابجدو پهٔ حساب يُ شمېر شل دے- پهٔ خينو الفاظو کښې دا حرف " ق " سره هم بدليږی-

کا:(کا)مضارع- کوی- کړی- وکړه- (دَ کړل مضارع)-

کا:(کا)اسم- واحد- مؤنث- خارښ- خاربښت- کهه- (افغانستان)-

کابر:(کا-بَر)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپنې آله چې دَ اوبښ کته پرې لهٔ وښو او لوخې نه ېکولے شی-

کابک:(کا-بُک)اسم- واحد- مذکر- دَ کونترو دَ وُسېدو ځایُ- هغه واړهٔ واړهٔ تاخونه چې کونترې پکښې ساتلے شی- جمع کابکونه- (م- فارسی)-

کابوس:(کا-بُوس)اسم- واحد- مؤنث- خپسه- خپسکه- دَ يوې بيماری نوم چې پهٔ خوب کښې راځی-

کابين:(کا-بين)اسم- واحد- مذکر- وَلور- مهر- دَ مهر روپی- (عربی)-

کابينَ نامه:(کا-بين-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- نکاح نامه- مهرنامه- دَ وادهٔ دَ رجسټری کاغذ-

کابينه:(کا-بی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وزيرانو ټولګے- دَ وزيرانو مجلس- جمع کابينې- (م- فرانسيسی)-

کاپر:(کا-پر)اسم- واحد- مذکر- پټونکے- دَ حق نه انکار کونکے- دَ کافر عاميانه تورے- (م- عربی کافر)-

کاپرازغے:(کا-پر-از-غے)اسم- واحد- مذکر- خړ رنګ لرونکے يو قسم ازغن بوټے چې کلک ازغی لری-

کاپرچټ:(کا-پر-چټ)اسم- واحد- مذکر- دَ چړې او تبر پهٔ شان دوه قسمه لرونکې يوه تېره وسله(اسلحه)-

کاپرخلے:(کا-پر-خُ-لے)اسم- واحد- مذکر- پوڅکی- خربړے- پوڅے- ستورے- يو قسم مرخېړے-

کاپرګل:(کا-پر-ګل)اسم- واحد- مذکر- نمرپرست- زيړ رنګ لرونکے ګل- نمرګل- نباتاتی نوم هيلنتس اينس (HELIANTHUS ANNUS)-

کاپور:(کا-پُور)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ کافور عاميانه قرات-

کاپی:(کا-پی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مجلد صفا کاغذ چې ليک پکښې کولے شیَ- (۲)نقل- دَ يو ليکلی کاغذ نه پهٔ لاس يا پهٔ مشين اخستے نقل-

کاپيړه:(کا-پی-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- مضبوط- غټ-

کات:(کات)اسم- واحد- مذکر- بياتی- کاز- قينچی-

کاتب:(کا-تب)اسم صفت- واحد- مذکر- خوشخط ليکونکے- خوشنويس- کتابت کونکے- جمع کاتبان- مؤنث کاتبه-

کاتبی:(کا-ت-بي)اسم- (۱)دَ کتابت کار- (۲)يو قسم واسکټ-

کاتره:(کاتَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- کاتری- غټه خمبه-- لوئ کندو-

کاتری:(کاتَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګوری: کاتره-

کاتک:(کا-تک)اسم- واحد- مذکر- دَ هندی کال اوومه مياشت- کتک- کاتی-

کاتل:(کا-تَل)مصدر- پهٔ بياتی پرېکول- قينچی کول- سکڼل-

کاتلے:(کا-تَ-لے)اسم- واحد- مذکر- شمشتی-کشپ- جمع کاتلی-

کاته:(کا-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تجارتی معامله- لېن دېن- حساب کتاب- (۲)دَ سوداګرو وغېره دَ حساب ليکلو کتاب- (م- هندی کهاتا)-

کاته:(کا-ته)صفت- ښکته- لاندې- کته-

کاتهٔ:(کا-تهٔ)حاصلِ مصدر دَ کتل نه او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګوری: کتل-

کاتيئے:(کا-تی-ئے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ذاتی قيمته- خلاصه زمکه- هغه زمکه چې پهٔ ځهٔ کښې بنده نهٔ وی- (۲)اکتوبر-

کاتی:(کا-تی)اسم- واحد- مؤنث- کاتک- کتک-

کاټ:(کاټ)اسم صفت- کاټی- کمے- لړوالے- (دَ غلې) کمے-

کاټا:(کا-ټا)اسم- ټاکر- سپين ږيرے- عمرخوړلے- بوډا-

کاټلے:(کاټ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکاری ټوپک کارتوس-

کاټول:(کا-ټه-وَل)مصدرِ لازم- کمول- لږول-

کاټون:(کا-ټه-وَن)حاصلِ مصدر- وګوری: کاټول-

کاټونکے:(کا-ټه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کاټونکی- مؤنث کاټونکې- وګوری: کاټول-

کاټونګ:(کا-ټه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګوری: کاټول-

کاټونه:(کا-ټه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری: کاټول-

کاټه:(کا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کټه- ګټه- (افغانستان)-

کاټی:(کا-ټي)اسم- واحد- مؤنث- کاټی- (۱)خرڅ ګير- (۲)دَ زين لرګے- (۳)کالبوت- تنه- جُثه- سټه- (۴)تېکے- کڅوړه- غلاف- (۵)هغه عدد چې تفريق کيږی- (۶)راګرځونه- وګوری: کاټ- (م- هندی)-

کاټياله:(کاټ-يا-له)اسم- واحد- مؤنث- لوئ نهر- لويه وياله- پاتاو- جمع کاټيالې-

کاټېری:(کا-ټې-ری)اسم- واحد- مؤنث- کټېری- کړېځی- کوړځو- ارکاره- لاغو- کړځو- (افغانستان)-

کاټی:(کا-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوری: کاټی-

کاج:(کاج)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ صنوبر وُنه- (۲)څپېره- څپړه- (۳)څپک- چپک- (۴)افسوس- (۵)يو غرنيز بوټے- (۶)دَ تنې سورے-

کاجر:(کا-جَر)اسم صفت- واحد- مذکر- چغر- برګ سترګے- بټ سترګے- رډ سترګے-

کاجل:(کا-جَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)کجل- رانجهٔ- (۲)دَ يوې تورکے-

کاجی:(کا-جي)اسم- واحد- مؤنث- ټګی برګی- چل- دوکه- پهٔ لوبه کښې ټګی کونه-

کاجيره:(کا-جي-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم واښهٔ چې دَ جامو پهٔ رنګولو کښې پکارولے شی-

کاجی ګڼ:(کا-جی-ګڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- ټګی ژن- پهٔ لوبه کښې ټګی کونکے-

"ی" (ښی-رل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګوری: تشريحات صفحه ۱

کاچک:(کا-چک)اسم- واحد- مذکر- دَ یو سُر نامه-

کاچ ماچ:(کاچ-ماچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کچ ماچو-

کاچوغړکه:(کا-چو-غه-ړهٔ-که)اسم- مؤنث- میرکاټې- دَ جینکو دَ میرکاټو پهٔ لوبه کښې پینځه واړهٔ میرکاټې بره ویشتنه او بیرته پهٔ یوهٔ لاس اخستنه-

کاچوغکه:(کا-چو-غه-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم تریخ او ازغن بوټے-

کاچوغه:(کا-چو-غه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاشوغه-

کاچه:(کا-چه)اسم صفت- شاګرد- نوے اموخته- (۲)اسم- واحد- مؤنث- حد- حدود- انداز- (۲)تشبیه-

کاڅل:(کا-څل)مصدر- اوبدل- اودل-

کاڅې:(کا-څې)اسم- واحد- مؤنث- ږمنځ- ږومنځ- منزځ- دَ جولا شانه- دَ دوړ دَ اُبدلو ږمنځ-

کاڅې:(کا-څې)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ لینده یا مچوغنه وغیره کښې دَ کاڼي ایښودو دَ پاره دَ څرمنې یا تارونو پټې- پټاره- پټاخ- پټاک- کاڅه-

کاخ:(کاخ)اسم- واحد- مذکر- محل- لوړ عمارت- قصر- ماڼۍ-

کاخت:(کاخت)اسم- واحد- مذکر- قحط- قات- نهٔ پېدا کېدونکے-

کاختې:(کاخ-تې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کاخت- اېلانۍ- ارانۍ- قاتې- قحطي- قحط- وُچ کال- ړوکال- خُشک سالي- (۲)متره- تنګسیا-

کاخشه:(کاخ-شه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځو هغه پېزار چې ګلکاري پرې شوې وي- جمع کاخشې-

کاد:(کاد)اسم- واحد- مذکر- لالچ- حرص-

کادانه:(کا-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم دانهٔ- (۲)پهٔ زمکه کښې دَ غنمو وغیره پټونه- جمع کادانې-

کادرے:(کا-درے)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګ شاټینکه- (۲)دَ څناورو لرے او کولمې- کتکې-

کادمے:(کاد-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ وړو یوه لوبه- (افغانستان)-

کاذب:(کا-ذب)اسم صفت- دروغژن- دروغ ګو- دروغ ویونکے- (م- عربی)-

کار:(کار)اسم- واحد- مؤنث- کسب- پیشه- جمع کارونه-

کاربارے:(کار-با-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- تلولے- خدمتې- وفادار- تابعدار-

کاربسکه:(کار-بس-که)اسم- واحد- مؤنث- کربسکه- کاربیسکے- پوُمبه- جمع کاربسکې-

کاربن:(کار-بن)اسم- واحد- مذکر- کاربن ډائی آکسائیډ- یو قسم ګېس-

کاربن پیپر:(کار-بن-پے-پر)اسم- واحد- مذکر- دَ تور رنګ یو قسم کاغذ-

کاربند:(کار-بند)اسم- واحد- مذکر- پهٔ عمل کښې راوستونکے- پېروکار-

کاربن ډائی آکسائیډ:(کار-بن-ډا-ئي-اک-سا-ئیډ)اسم- مذکر- وګورئ کاربن-

کاربوری:(کار-بو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کربوړے- چرمښکې- چمچوری-

کاربیسکے:(کار-بیس-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع کاربیسکې- وګورئ کاربسکه-

کار بېګار:(کار-بې-ګار)اسم مرکب- واحد- مذکر- (۱)کار رزوګار- وظیفه- (۲)دَ بل پهٔ ښېګړه راتلنه-

کارت:(کارت)اسم- واحد- مذکر- کارړ- (افغانستان)-

کارتوس:(کار-توس)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)کالتوس- (۲)جنجن-

کارتن:(کار-تن)اسم- واحد- مذکر- کاټن-

کارټولګے:(کار-ټول-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- ببره- دَ کارکونکو یا خواری کښو پله- (افغانستان)-

کارچلاوو:(کار-چه-لا-وو)اسم صفت- واحد- مذکر- کار چلونکے- کار اېستونکے-

کارخانه:(کار-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خرڅون دَ پاره دَ څیزونو جوړونکې اداره چې ګڼ کسان پکښې عوضاً کار کوی- دَ کار کولو ځائې-

کاردار:(کار-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناظر- منېجر- پهٔ کار نظر لرونکے- (۲)اجاره دار-

کارداری:(کار-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ کار مهارت- (۲)ماموریت- وظیفه- کار- دنده- رسمی دنده- (افغانستان)-

کاردان:(کار-دان)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تجربه کار- هوښیار- (۲)مختار- کار چلونکے- جمع کاردانان-

کاردانی:(کار-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ کار پوهېدنه- ځیرکی- هوښیاری-

کارړ:(کارړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سخت کاغذ- کلک کاغذ- (۲)کارت- دَ وادهٔ ښادئ دعوت نامه-

کارزار:(کار-زار)اسم- واحد- مذکر- جنګ- جګړه- مقابله- معرکه-

کارساز:(کار-ساز)اسم صفت- واحد- مذکر- کار جوړونکے-

کارسازی:(کار-سا-زی)اسم- واحد- مؤنث- کار جوړونه- ضرورت پوره کونه- حاجت پوره کونه-

کارستان:(کار-رس-تان)اسم صفت- واحد- مذکر- چالاک- هوښیار- کار ویستونکے-

کارسمونے:(کار-سه-مه-وُو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- کارساز- کار جوړونکے-

کارښت:(کا-رښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه آله چې دَ هغې پهٔ ذریعه لهٔ انګورو شیره جوړیږی- (۲)کرړے یا حوض چې دَ انګورو شیره پکښې جوړولے شی- (۳)دَ کار ځائې-

کارغهٔ:(کار-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- کارګه- قارغهٔ- تور رنګ لرونکے یو مارغهٔ چې حرام ګڼلے شی- جمع کارغان- سائنسی نوم دَ کاروس (CARUS) دَ خاندان یو مارغهٔ-

کارغهٔ پل:(کار-غهٔ-پل)اسم- دَ کارغهٔ دَ پنجو پهٔ شان یو قسم بوټے چې پهٔ سپرلی کښې شین کیږی او پهٔ وریژو کښې دَ خوشبو دَ پاره اچولے شی-

(افغانستان)-

کارغهٔ ټکی:(کار-غهٔ-ټه-کی)اسم- واحد- مؤنث- مرغی څکی- یو قسم وابهٔ-

کارغهٔ ټونګه:(کار-غهٔ-ټونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګل لاله یو قسم- جمع کارغهٔ ټونګې-

کارفرما:(کار-فر-ما)اسم صفت- واحد- مذکر- کار ورکونکے او اخستونکے- (م- فارسی)-

کارفهمی:(کار-فه-می)اسم- مؤنث- پهٔ کار پوهېدنه- (م- فارسی)-

کارګردګی:(کار-ګر-ده-ګی)اسم صفت- کړے کار- (م- فارسی)-

کار کسب:(کار-کهٔ-سب)اسم- واحد- مذکر- زیست روزګار- دنده- کار روزګار-

کارکشه:(کار-کهٔ-شه)اسم- واحد- مؤنث- ترنګړ- لهٔ میزری جوړه ترنګړ چې دَ بوسو یا ګیاه وغیره دَ راوړلو دَ پاره پکاریږی-

کارکن:(کار-کُن)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کار کونکے- (۲)خواری کښ- محنتی- چارندوکے-

کارکوټے:(کار-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- کاکوټے- یو قسم بوټے چې دَ سپرلی پهٔ موسم کښې کیږی او دَ سلاد پهٔ طور کچه دَ روټی سره خوړلے شی-

کارکوچکه:(کار-کو-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- کالکوچکه- کالکوچه- دانګه وهنه- جمع کارکوچکې-

کارکونړی:(کار-کون-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پوچک- کارکونړے- کالکنړی- کالکونړی-

کارکونړے:(کار-کون-ړے)اسم- واحد- مذکر- وُګوری کارکونړی- جمع کارکونړی-

کارکونکے:(کار-که-وون-کے)اسم فاعل- کاریګر- زیارکښ-

کارګا:(کار-ګا)اسم- واحد- مؤنث- دَ پرتوغابښونو جوړولو آله- کارګه-

کارګاه:(کار-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- ورکشاپ- دَ کار کولو ځائ- دَ کار کونکو ځائ- کارخانه-

کارګر:(کار-ګر)صفت- مذکر- (۱)فائده من- فائده ورکونکے- پهٔ کار راتلونکے- (۲)مزدور- کاریګر-

کارګری:(کار-ګهٔ-ری)اسم- مؤنث- کارګر کار-

کارګوټے:(کار-ګو-ټے)اسم تصغیر- زړوکے کار- سپک کار-

کارګهٔ:(کار-ګهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کارغهٔ- قارغهٔ- کارګهٔ- کاغ- وروغ- وراغ- (۲)پن پرک- (م- هندی)-

کارګه:(کار-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وُګوری کارګا-

کارګه ټکی:(کار-ګهٔ-ټه-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم ساګ- پنبرک- پنبېرک- (۲)مرغی څکی-

کارنامه:(کار-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- یادګاری کار- هغه لوئ کار چې یاد پاتې شی- جمع کارنامې-

کاروان:(کار-وان)اسم- واحد- مذکر- قافله- جمع کاروانونه-

کاروان بوټے:(کار-وان-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ بېدیا کښې زرغُنېدونکے یو قسم بوټے-

کاروان سرائ:(کار-وان-سرائ)اسم- واحد- مؤنث- دَ کاروان دَ درېدو ځائ-

کاروانه:(کار-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- کروانه- کره وانه- (۱)سرپوښ غټ لوښے چې فوځیانو ته پکښې خوړه وړلے شی- پهٔ کاروانه کښې دَ فوځیانو دَ پاره پوخ خوراک-

کاروانی:(کار-وا-نی)اسم- دَ کاروان سره متعلق- وُګوری کاروان-

کاروانی ستورے:(کار-وا-نی-ستو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ سبا ستورے- هغه ستورے چې سبائی ته نژدې راخیژی او کاروانونه دَ هغه پهٔ لیدو روانیږی-

کاروائی:(کا-ره-وا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- بندوبست- انتظام- دَ یو کار جاری ساتنه- دَ یو کار کونه- دَ عدالت دَ کار یا دَ عمل درآمد روئیداد-

کاروبار:(کار-رو-بار)اسم- واحد- مذکر- پېشه- مشغله- معاش- دَ روزګار ذریعه-

کاروباری:(کا-رو-با-ری)اسم صفت- کاروبار کونکے- وُګوری کاروبار-

کارول:(کا-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)کار ترې اخستل- پهٔ کار اچول- استعمالول- (۲)لګول- خرڅ کول- (۳)پارول- راپارول- (۴)پاکول- وله ایستل- وله کیندل یا پاکول-

کارولے:(کا-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کارولی- مؤنث کارولې- وُګوری کارول-

کارون:(کا-ره-وَن)حاصل مصدر- وُګوری کارول-

کارونکے:(کا-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع کارونکی- مؤنث کارونکې- وُګوری کارول-

کارونه:(کا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُګوری کارول-

کاره:(کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ارکاره- هرکاره- کرڅے- (۲)کواره- (۳)اره- غټه ټوکری- جمع کارې-

کاری:(کا-ری)اسم صفت- کامل- پوره- کافی-

کاری:(کا-ری)اسم صفت- (۱)دَ کار سړے- محنتی- کاریګر- (۲)دَ کټې وړ- دَ کار وړ- موثر- اغېزناک- تاثیر لرونکے-

کاریګر:(کا-ری-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- کارګر- (۱)اُستکار- دَ کسب خاوند- (۲)فنکار- اُرټسټ- نقاش- ځېرې جوړونکے- (۳)عمارت جوړونکے- (۴)ماهر- هوښیار- هښیار- دَ کار ښتن-

کاریګر:(کا-ری-ګر)اسم- واحد- مذکر- یو مارغهٔ چې دَ ونې پهٔ سټې (تنه) ناست وی او پهٔ خپله مښوکه دَ ونې سټې ټکوی-

کاریګری:(کار-ری-ګهٔ-ری)اسم- کار- کار کونه- مهارت- دَ کاریګر کسب-

کارین:(کا-رین)اسم صفت- هغه سخته کانړیزه زمکه چې کله کله پکښې فصل کرلے شی-

كارينده:(كا-رين-ده)اسم صفت- محنتي- كاركونكے- (م- فارسي)-

كاريونټ:(كار-يو-نټ)اسم- واحد- مذكر- كارټولګے- دَ كار كونكو پله- دَ كاريندو انډيوالي- (افغانستان)-

كاريدل:(كا-رې-دل)مصدر- استعماليدل-

كاربز:(كا-ربز)اسم- واحد- مذكر- پهٔ پټې كښې د اُبو وركولو نالۍ- دَ زمكې لاندې دَ اُبهٔ خور نالي- سپرغۍ- جمع كاربزونه- (م- فارسي)-

كاربزګ:(كا-رې-زګ)اسم- واحد- مذكر- كاربزه- هغه بوټے چې دَ غنمو پهٔ فصل كښې پخپله ټوكيږي-

كاربزه:(كا-رې-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ كاربزګ-

كاربزي:(كا-رې-زي)اسم- هغه زمكه چې دَ كاربز پهٔ اُبو خړوبيږي-

كاري:(كا-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ انګورو دَ وړلو كجاوه-

كاړ:(كاړ)اسم صفت- (۱)لهٔ كاڼو ډكه زمكه- شنكاړ- كربړ- جغل- (۲)چې كاڼي ترې راوېستلے شي- كان-

كاړژنه:(كاړ-ژهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- كاڼي لرونكې زمكه-

كاړساغ:(كاړ-ساغ)اسم صفت- واحد- مذكر- داسې سړے چې بدن ئې نرے نروچكے، او مخ ئې وړد وي- كاړساو- بوټ- ترش رو-

كاړساڅ:(كاړ-ساڅ)اسم صفت- واحد- مذكر- بُوټ- تُرش رو- وګورئ كاړساغ-

كاړساوي:(كاړ-سا-وي)اسم- واحد- مذكر- ګورملتوب- بړوسواله- غضب- خفګان- قهر- غصه-

كاړغه:(كاړ-غه)اسم- واحد- مؤنث- كاغه- جمع كاړغې-

كاړكاړ:(كاړ-كاړ)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ لاده باده پرېوتنه- بدحالي- ډېره بدحالي-

كاړكوت:(كاړ-كوت)اسم- كولكوتي (وبښتهٔ)كاركوتي- ګوركوتي

كاړو:(كا-ړو)اسم- واحد- مذكر- داغ كړې ماستهٔ- كړي- كاړي-

كاړو:(كا-ړو)اسم صفت- (۱)نامرد- (۲)ټګن- (۳)كاړے-

كاړ و كوړ:(كا-ړو-كوړ)اسم صوت- هغه اواز چې دَ لوښو خپلو كښې دَ جنګېدو پهٔ وجه پېدا كيږي- كړ بكوړ- كړ كړ-

كاړه:(كا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- اريړه- جمع كاړې-

كاړه:(كا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګرم خيز- جوشانده- دوائي چې خلق ئې دَ ګرموالي دَ پاره استعمالوي- (۲)عرق- لعاب- لتوبړے- كاړي-

كاړه:(كا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځائې چې خلق پكښې پرزوني (پرخوني) كوي- دَ مقابلې ځائې- (م- هندي كهاړه)-

كاړي:(كا-ړي)اسم- (۱)ټكېدلې قيمه- كوفته- (۲)داغ كړې ماستهٔ- كاړو- كړي-

كاړي درياب:(كا-ړي-در-ياب)اسم- واحد- مذكر- چاپېرسيند- اوقيانوس- لوئې سمندر-

كاړين:(كا-ړين)صفت- دَ كاړ سره متعلق- وګورئ كاړ- مؤنث كاړينه-

كاړينګ:(كا-ړينګ)اسم صفت- واحد- مذكر- كړې سترګې لرونكے- كاږے- چغر- چپا- چپك- كاږا-

كاړې واړې:(كا-ړې-وا-ړې)اسم صفت- (۱)پريشان- خفه- (۲)ټپ- (۳)ستومانه- سُست- لټ- شلټ- سترے- كاړې واړې-

كاړې واړې:(كا-ړې-وا-ړې)اسم صفت- وګورئ كاړې واړې-

كاړے:(كا-ړے)اسم صفت- كوفته- ټكولے شوے- قيمه شوے-

كاز:(كاز)اسم- واحد- مذكر- دَ صنوبر ونه- خنغوزے- جنغوزے- نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ صنوبر-

كازمن:(كاز-من)اسم صفت- مُحتاج- حاجت مند- آرزومند- مشتاق- تلوسه لرونكے-

كازي خر:(كا-زي-خر)اسم- ماماغواګي- يو قسم ډېرې پښې لرونكې خړه حشره-

كاژ:(كاژ)اسم- واحد- مذكر- (۱)مينه- تلوسه- شوق- ارزو- (۲- صفت)كوږ سترګے-

كاږبل:(كاږ-بل)اسم- واحد- مذكر- كوږ- كوګ- كږبل- كوږبل- د يو ځناور نوم-

كاږل:(كا-ږل)مصدر متعدي- (۱)وبستل- راكښل- كلكول- تنګول- (۲)رد كول- بېكاره كول- كږل-

كاږلے:(كا-ږهٔ-لے)اسم مفعول صفت- وګورئ كاږل-

كاږنه:(كا-ږهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ كاږل-

كاږه:(كا-ږه)اسم صفت- واحد- مؤنث- كږه- غلطه-

كاږهٔ:(كا-ږهٔ)اسم- جمع- مذكر- يو بوټے او دَ هغې تخم چې دَ دوايي پهٔ طور دَ هاضمې دَ پاره پكارولے شي- كاږهٔ وبلنے- نباتاتي نوم پمپنيلا انيسم (PIMPINELA ANISUM)- (۲- صفت)دَ كوږ جمع-

كاږهٔ بل:(كا-ږهٔ-بل)اسم- واحد- مذكر- كوږ- كاږبل- (افغانستان)-

كاږهٔ واږهٔ:(كا-ږهٔ-وا-ږهٔ)صفت- جمع- مذكر- دَ كوږ وږ جمع-

كاږهٔ وبلنے:(كا-ږهٔ-وې-لهٔ-نے)اسم- وګورئ كاږهٔ-

كاسب:(كا-سب)اسم- واحد- مذكر- كسب ګر- څهٔ كار پېشه كونكے- پېشه ور- چاروكے- چارے- چارندوكے- (عربي)-

كاست:(كاست)اسم- واحد- مذكر- (۱)دروغ- (۲)تاوان- (۳)دَ يو بوټي نوم- (م- فارسي)-

كاسج:(كا-سج)اسم- ششكے- زركے- يو قسم ځناور- شكوڼ- (م- فارسي)-

كاسد:(كا-سد)اسم- واحد- مذكر- كوټه- بې اصل- بې رواجه- بې رونقه- بدكرداره- (م- فارسي)-

كاسني:(كاس-ني)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تريخه- تريزه- سيګولے- كاشني- يو رنګ چې دَ كاسني بوټي پهٔ شان وي- (۲)يو بوټے چې ارغواني رنګ لري او پهٔ شفتلو كښې كيږي- نباتاتي نوم سيكوريم انټي بس (CICHORIUM INTYBUS)- (۳)دَ اودي رنګ دارو-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زوركے"(شل)، پېش"(نو-كا-ره)، زېر"(كِ-تاب)، جزم"(شكوڼ)، ة"(ز-ړه)، ۀ"(پو-ښې-دهٔ)

کاسه:(کا-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیاله- (۲)دَ خوړلو څښلو کونډۍ- پیمانه- لوښے- ټوټه- ټوټی-

کاسه گرب:(کا-سه-گرب)اسم- واحد- مذکر- شکرناتے- شمشتی- کاتلے-

کاسیر:(کا-سیر)اسم صفت- بدچلن- بدکرداره- بدعمله- نمک حرام- زناکار- مؤنث کاسیره-

کاسیرتوب:(کا-سیر-توب)اسم- دَ کاسیری عمل-

کاسیره:(کا-سی-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ کاسیر مؤنث- وګورئ کاسیر-

کاسیره:(کا-سی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ پېسې څلورمه حصه- یوه پخوانی سکه- (۲)معمولی څیز-

کاسیری:(کا-سی-ری)اسم- بدعملي- پهٔ غلطه لاره تلنه- دَ کاسیر عمل-

کاسی:(کا-سی)اسم- (۱)ساخت- کوتری- پتاخ- تاکی- پتق- کاڅی- کوتپړ-

کاش:(کاش)کلمه- کشکې- کاشکې- دَ افسوس کلمه- ارمان- ګنديږ (م- فارسی)-

کاش:(کاش)اسم- واحد- مذکر- دَ تماچې نیام-

کاشت:(کاشت)اسم- واحد- مذکر- کَر- کرنه- (م- فارسی)-

کاشتکار:(کاشت-کار)اسم- واحد- مذکر- کَر کوُنکے- کرونده گر-

کاش خرجین:(کاش-خُر-جین)اسم- واحد- مذکر- دَ زین دَ ترِلو دَ پاره دَ څرمنې پټی-

کاشره:(کاش-ره)اسم- واحد- مؤنث- کاشرے- کاشین- (۱)کُلپې- دَ اخښلیو شویو اُوړو دَ ایښو لوښے- (۲)دَ ګلونو دَ ایښودو لوښے- جمع کاشرې-

کاشرے:(کاش-رے)اسم- وګورئ کاشره-

کاشف:(کا-شف)اسم صفت- ظاهرونکے- ښکاره کونکے- لوڅونکے-

کاش کامبورے:(کاش-کام-بو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پاتې شوے- ګډوډ- اخوا دېخوا- (۲)بې وسه خلق- جمع کاش کامبوری-

کاشکنوله:(کاش-کُ-نو-له)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اله پکه-

کاشکې:(کاش-کې)کلمهٔ افسوس- وګورئ کاش-

کاشنی:(کاش-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاسنی-

کاشواز:(کاش-واز)اسم صفت- (۱)کلانکار- داسې سړے چې خان ډېر غټ حسابوی- باړی کونکے- مشروټے- (۲)احمق- سوړر- کمعقل-

کاشوازی:(کاش-وا-زی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلانکاری- (۲)بې عقلی- کمعقل توب-

کاشوغه:(کا-شو-غه)اسم- واحد- مؤنث- سیپی- قاشوغه- دَ څمڅی پهٔ شان یوه وړه آله چې دَ ګتو پهٔ ځایَ دَ خوراک دَ پاره پکارولے شی- کاچوغه- چمچه-

کاشیگر:(کا-شی-گر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ رنګدارو خښتو او رنګدارو لوخو جوړولو کاریګر-

کا شی گری:(کا-شی-گهٔ-ری)اسم- مؤنث- دَ کاشیگر کار-

کاشین:(کا-شین)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کاشره-

کاشي:(کا-شي)اسم- واحد- مؤنث- دَ کږ یا کږې لَم-

کاغ:(کاغ)اسم صوت- دَ کارغهٔ اواز- کاغ کاغ-

کاغ:(کاغ)اسم صفت- هوښیار- زیرک- دانا- چالاک-

کاغتوب:(کاغ-توب)اسم- مذکر- زیرکتوب- هوښیارتوب- چالاکی-

کاغذ:(کا-غذ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پوګ یا دَ ګیاه وغېره نه جوړه کړے شوې مغه هواره تهه چې دَ لیک دَ پاره پکارولے شی- (۲)پرچه- رقعه- خط- سند- قباله-

کاغذباد:(کا-غذ-باد)اسم- واحد- مذکر- ګوډی- پتنګ- بادیوه- باډیوه-

کاغذدانی:(کا-غذ-دا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه ټوکری چې ردی کاغذونه پکښې اچولے شی-

کاغذی:(کا-غه-ذی)اسم صفت- (۱)نازک- نرم- نرے- (۲)دَ کاغذ نه جوړ شوے-

کاغ کاغ:(کاغ-کاغ)اسم صوت- وګورئ کاغ-

کاغل:(کا-غل)اسم- واحد- مذکر- لسټ- فهرست- فهرس-

کاغه:(کا-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کارغهٔ مؤنث- (۲)صفت- هوښیاره ښځه-

کاغی:(کا-غی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ تبخی- (۲)توره مښوکه او سرې پښې لرونکې دَ قارغهٔ پهٔ شان خو دَ قارغهٔ نه وړه مرغی-

کاف:(کاف)دَ "ک" تلفظ- وګورئ "ک"-

کافر:(کا-فر)اسم- واحد- مذکر- کاپر- کفر کوُنکے- دَ اسلام نه ګرځېدلے- مؤنث کافره-

کافرگل:(کا-فر-گل)اسم- واحد- مذکر- کاپرگل- دَ نمرپرست گل- نباتاتی نوم هیلنتس اینس (HELIANTHUS ANNUS)-

کافشه:(کاف-شه)صفت- مؤنث- کوښه- دَ ښځو مغه پېزار چې ګلکاری پرې شوی وی-

کافور:(کا-فور)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم وُنه او دَ مغې نه جوړه یو قسم خوشبویه سپینه دوائی- (۲)دَ سپینو وېښتو دَ پاره استعارتاً استعمالیږی- (م- فارسی)-

کافوری:(کا-فو-ری)اسم صفت- دَ کافور سره متعلق- وګورئ کافور-

کافی:(کا-فی)صفت- پوره- دَ ضرورت دَ پاره پوره- بسیا- (م- عربی)-

کافی:(کا-فی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم چایَ چې خلق یَ څښی-

کاک:(کاک)اسم- واحد- مذکر- (۱)لویه روټی چې دَ کاڼی پهٔ هواره تخته باندې پخیږی- (۲)خوږه روټی- (۳)کمزورے انسان یا حیوان-(۴)وچه غوښه-(۵)بې سلیقې انسان- (۶)پراټه- وېشله- ککوړے- (۷)بوجه-

کاکا:(کا-کا)اسم- واحد- مذکر- کاکاجان- کاکاجی- (۱)دَ پلار ورور- تره- چاچا- اکا- (۲)پښتنو کښې مشر سړی ته دَ احترام او ادب پهٔ وجه استعمالېدونکے تورے-

ی" (ځی-رَل)، ې"(مې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کاکاجان:(کا-کا-جان)اسم- واحد- مذکر- د تره د پاره د احترام توری- وګوری کاکا-

کاکاجي:(کا-کا-جي)اسم- واحد- مذکر- وګوری کاکا-

کاکټ پنډی:(کا-کټ-پن-ډی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ګلی پنډا-

کاکروبا:(کاک-رو-با)اسم- مشک و عنبر-

کاکړ:(کا-کړ)اسم صفت- پوخ- استاد- (طنزيه)-

کاکش:(کا-کش)اسم- واحد- مذکر- کوکش- چټ-

کاکشکے:(کا-کش-کے)اسم- واحد- مذکر- ډی- کاکی- ګلی پنډا-

کاکشی:(کا-کە-شی)اسم- د وسو یا بوسو چلونه(ورنه)-

کاک کش:(کاک-کش)اسم- هغه اله چي د بوتل کاک پري ایستل کیږی-

کاکښه:(کا-کە-ښه)اسم- واحد- مؤنث- ترنګړ- کورے-

کاکل:(کا-کل)اسم- زلف- اوربل- د څوکی وبښتهٔ څڼې- (م- فارسی)-

کاکلی:(کا-ک-لی)اسم صفت- (۱)کاکل لرونکے- څڼور- پیکے لرونکے- (۲- اسم)یو قسم مرغی-

کاکنج:(کا-کنج)اسم- یو قسم بوټے چي تخم(دانه)ي د دوا په طور استعمالولے شی- ردن- ایردن- د غنمو په شان یو قسم غله- (م- فارسی)-

کاکوتی:(کا-کو-تی)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم خوشبویه او خوندوري پاڼي لرونکے بوټے- وبلنے-

کاکوټی:(کا-کو-ټی)اسم- میچن-

کاکوټے:(کا-کو-ټے)اسم تصغیر- د وروکی د پاره استعمالیدونکے د مینې توری-

کاکوړه:(کا-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرغونې- کالکونډې- ترخه ایندوانه- ترخه منه- (۲- صفت)تتله- ترېږی- انبتې ژبه- نباتاتی نوم کوکومس کولوسنتس (CUCUMIS COLOCYNTHIS)- (۳)سوخبدلې- جمع کاکوړې-

کاکوس:(کا-کوس)اسم- واحد- مذکر- بیت الخلا- د حاجت پوره کولو ځاې- ټټی- پاخانه-

کاکی:(کا-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کاکا مؤنث- (۲)مشرې ښځې ته د احترام توری-

کاکی:(کا-کی)اسم- واحد- مؤنث- کاکیشکے- کاکشکے- کاکیچ- د ملکانو یوه لوبه- ډی-

کاکیری:(کا-کی-ری)اسم- واحد- مؤنث- ککیرے- ککورے-

کاکیچ:(کا-کیچ)اسم- واحد- مذکر- وګوری کاکی ۲-

کاکی:(کا-کی)اسم- واحد- مؤنث- چاچی- ګونګټې- چچړ- د غوشیانو یوه حشره-

کاګانی:(کا-ګا-نی)اسم- واحد- مؤنث- کاګیانی- د شړی یو قسم- کاغانی-

کاګل:(کا-ګل)اسم- واحد- مذکر- اخیړ- لېو- هغه ته یا مخ چي د خوشتې خاورې او بوسو د ګډون نه پس دېوال ته ورکولے شی-

کاګل:(کا-ګل)اسم- واحد- مؤنث- په اُبو کښې راشین کېدونکے یو قسم نل-

کاګیانی:(کاګ-یا-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کاګانی-

کال:(کال)اسم- واحد- مذکر- دولس میاشتې- ۳۶۵ ورځې لرونکې د وخت یوه حصه-

کال:(کال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کچه میوه- (۲)ځاې- (۳)د سېلاب لاره- (۴)پېچ وخم- (۵)د پټی نه ګېر چاپېره د ازغنو لښتو احاطه- منهو-

کالا:(کا-لا)اسم- واحد- مؤنث- سامان- جامې- مال- متاع- جنس- جمع کالې-

کالباتے:(کال-با-تے)اسم صفت- (۱)لړ غټدې- وړوکے- (۲)تېز- چالاک- چاغ- ګرندے- چُست-

کالبد:(کال-بد)اسم- واحد- مذکر- کالبوت- پانچه-

کالبر:(کال-بر)اسم- واحد- مذکر- هغه ونه چي یو کال میوه کوی او بل کال نهٔ کوی- سالبره-

کالبوت:(کال-بوت)اسم- واحد- مذکر- وګوری کالبد- (م- فارسی)-

کال په کال:(کال-په-کال)اسم مرکب- هر کال- هر کالې- یو کال بل کال- کالوسر- سالانه- کال تر کال-

کال تر کال:(کال-تر-کال)اسم مرکب- هر کال- د کال نه تر بله کاله- کال په کال-

کالتوس:(کال-توس)اسم- واحد جمع- مذکر- د ټوپک ګولی- جمع کالتوسونه-

کالج:(کا-لج)اسم- واحد- مذکر- د لسم نه تر څوارلسم پوري د اعلی تعلیم حاصلولو درسګاه- لُستخنې- ښوونځے- جامعه- د اعلی تعلیم دارالعلوم- (م- انګریزی)-

کالخوا:(کال-خوا)اسم صفت- (۱)واکمن- مختیار- اختیارمن- واکدار- خپل- (۲)خواخوږے- خېرخواه- کالخوانے-

کالخواه:(کال-خواه)اسم صفت- (۱)مهربان- خېرخواه- خوا خوږے(۲)واکمن- اختیارمند- واکدار- ولی-

کالخوامی:(کال-خوا-می)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مهربانی- خېرخوامی- خواخوږی- (۲)اختیار- خوښه-

کالخوائی:(کال-خوا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کالخوامی-

کالخوانے:(کال-خوا-نے)اسم صفت- کالخوا- کالخواه- خېرخواه- (۲)اختیارمن- (۳)ولی-

کالدانه:(کال-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- سالدانه- یوه خطرناکه دانه- جمع کالدانې-

کالر:(کا-لر)اسم- واحد- مذکر- د قمیص غاړه چي پکښې بکرم لګېدلے وی- د قمیص غاړه- غاړکی- وګوری کالړ-

کالړ:(کا-لړ)اسم- واحد- مذکر- کالر- هغه پټی چي د قمیص، واسکټ یا شېروانۍ په غاړه کښې لګولے شی او د غاړې نه راتاوېږی-

کالغ:(کا-لغ)اسم- د کال- سالانه-

کالک:(کا-لک)اسم- کالکه- د مالوچو غوزه- د پومبې پلے چې پکښې پومبه لاموجوده وی-

کالکا:(کا-له-کا)اسم- وګورئ کالکه-

کالکچو:(کال-ک-چو)اسم- د مالوچو پنډر- د مالوچو د بوټے پرڼې-

کالکنړی:(کال-کن-ړی)اسم- واحد،جمع- مؤنث- (۱)کالکونړی- کارکونړې- کاکوړه- کالکونړے- (۲)کچه خټکے یا هندوانه- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ کاکوړه-

کالکوټے:(کال-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کاکوټے-

کالکوچ:(کال-کوچ)اسم صفت- (۱)پېچیده- (۲)مکرو فریب- (۳)دوکه خوړونه- چل- دوکه کېدنه- (۴)کنجلک- پېچ وار- کوږ وږ-کږکېچن- ګران-

کالکوچکه:(کال-کو-چ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ارغوشتکه- تاؤ- پېچ- ول- غوږدانګه- (۲)په یو کار کښې خنډ پیدا کونه-

کالکوچن:(کال-کو-چن)اسم صفت- کالکوچے- کالکوژن- (۱)کوږ وږ- کوږ راکوږ- (۲)فریبی- دوکه باز- (۳)سخا شوے- (۴)کوینګ- کوټلے- پېچ درپېچ- تاؤ راتاؤ- کږلېچ- کالکوچے-

کالکوچه:(کال-کو-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کالکوچکه-

کالکوچے:(کال-کو-چے)اسم صفت- وګورئ کالکوچن-

کالکوژن:(کال-کو-ژن)اسم صفت- کالکوچے- (۱)دوکه باز- ټګ- فریب کار-

کالکونړی:(کال-کون-ړی)اسم- واحد- مؤنث- مرغونی- مره غونی- کاکوړه- کالکونړے- کارکونړی- کارکونړے- پوچک-

کالکونړے:(کال-کون-ړے)اسم- واحد- مذکر- کالکنړے- یو بوټے چې د هندوانې په شان وی زړې ترخې دانې کوی- وګورئ کالکونړی-

کالکه:(کال-که)اسم- واحد- مؤنث- د پومبې غوزه- کالکا- د مالوچو غوزه- ټپوسے- د پنبې پلے-

کالکښ:(کال-کښ)اسم- واحد- مذکر- پنړا- پنړی- د ګلی پنړی پنړا-

کالکښ او اپړی:(کال-کښ-او-اپ-ړی)اسم مرکب- ګلی پنړه- شوتی پنړی- ړمبک- کاکی- کاکښکے- کاکشکے-

کالکی:(کال-کی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے چې د ګیاه په شان وی-

کالنے:(کا-له-نے)اسم صفت- کالیز- د کال- سالانه-

کالوخانے:(کا-لو-خا-نے)اسم- واحد- مذکر- د عزت کولو د پاره مېلمنو له د زیاتې ترکارئ د پاره یو غټ بناکه- رکېبی یا تالے- جمع کالو خانی-

کالوسر:(کا-لو-سر)اسم مرکب- ټول کال- ټول عمر- د کال دولس میاشتې-

کالوښته:(کا-لوښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- ګاټلی- پېټی- پنډ- جمع کالوښتې-

کاله:(کا-له)اسم- واحد- مؤنث- سبو- سبب-

کالهٔ:(کا-لهٔ)اسم- واحد- مذکر- کور- خونه-

کالی:(کا-لی)اسم- جمع- مذکر- (۱)جامې- لباس- پوشاک- (۲)وسله- (۳)د نانی اوزار- (۴)لوښی- (۵)د کالے جمع-

کالیز:(کا-لیز)اسم صفت- (۱)کالنے- سالانه- کالوسرے- (۲)د یو کال-

کالیزه:(کا-لی-زه)اسم- واحد- مؤنث- هغه سالانه پروګرام چې د اهمې واقعې یا د چا په یاد کښې نماځلے شی- جمع کالیزې-

کالی کودی:(کا-لی-کو-دی)اسم- جمع- مذکر- (۱)د کور سامان- اسباب- (۲)وسله- اسلحه-

کالین:(کا-لین)اسم- واحد- مذکر- د اُستکار مزدوری-

کالی:(کا-لی)اسم- واحد- مؤنث- کنده- کړی-

کالے:(کا-لے)اسم- واحد- مذکر- کالے پټرے- (۱)پسول- زېور- (۲)جامه- لباس- (۳)اسباب- سامان- متاع- جمع کالی-

کالے پټرے:(کا-لے-پټ-رے)اسم مرکب- وګورئ کالے- جمع کالی پټری-

کامبور:(کام-بور)اسم- مذکر- وګورئ کامبورے-

کامبورے:(کام-بو-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه د ټانټبو او شړشمو بې کاره پاڼې چې د سوزولو نه علاوه نور څهٔ کښې نهٔ پکارېږی- کامبور-

کامبېله:(کام-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- یوه ونه چې حکیمی دارو ترې جوړولے شی- اَدس- کمبېله- کمبېله- کومبېله- نباتاتی نوم روټلیرا ټنکټوریا (ROTTLERA TINCTORIA)-

کامچه:(که-مهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- خمچه- وړه ګټه- کچه ګټه- خچه ګټه-

کامخور:(کام-خور)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غټ کب چې واړهٔ کبان خوری-

کامران:(کام-ران)اسم صفت- غالب- کامیاب- خوش نصیب- بریالے- بختور- کامروا-

کامرانی:(کام-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- کامیابی- خوش نصیبی- بریالی توب-

کامروا:(کام-ر-وا)اسم صفت- کامیاب- کامران-

کامره:(کام-ره)اسم- واحد- مؤنث- کېمره- هغه آله چې تصویرونه پرې جوړولے شی- (عامیانه)-

کامګار:(کام-ګار)اسم صفت- کامران- بامراد- کامیاب-

کامل:(کا-مل)اسم صفت- پوره- رسېدلے- مکمل- په هر لحاظ پوره-

کاملتوب:(کا-مل-توب)اسم- واحد- مذکر- مکمل کېدنه- پوره والے- کامل والے-

کاملوالے:(کا-مل-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کاملتوب-

کاملول:(کا-م-له-ول)مصدر متعدی- کمال ته رسول- تکمیلول-

کاملونکے:(کا-م-له-ون-کے)اسم فاعل- جمع کاملونکی- مؤنث کاملونکې- وګورئ کاملول-

کاملونه:(کا-م-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کاملول-

کاملېدل:(کا-م-لې-دل)مصدر- کمال ته رسېدل- تکمیلېدل-

کاملېدنه:(کا-م-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ کاملېدل-

کاملېدونکے:(کا-م-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کاملېدونکي- مؤنث کاملېدونکې- وګورئ کاملېدل-

کاملېدهٔ:(کا-م-لې-دهٔ)حاصل مصدر - وګورئ کاملېدل-

کام ناکام:(کام-نا-کام)اسم مرکب- مجبوراً- پهٔ ناخوالې- خوامخوا-

کامیاب:(کام-یاب)اسم صفت- بریالے- غالب- خوش نصیبه- مقصد ته رسېدلے-

کامیابول:(کام-یا-به-ول)مصدر متعدی- بریالے کول- غالب کول- خپل هدف ته رسول- کامیاب کول-

کامیابولے:(کام-یا-به-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کامیابولی- مؤنث کامیابولې- وګورئ کامیابول-

کامیابون:(کام-یا-به-ون)حاصل مصدر - وګورئ کامیابول-

کامیابونکے:(کام-یا-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کامیابونکی- مؤنث کامیابونکې- وګورئ کامیابول-

کامیابونګ:(کام-یا-به-ونګ)حاصل مصدر - وګورئ کامیابول-

کامیابونه:(کام-یا-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر - وګورئ کامیابول-

کامیابي:(کام-یا-بي)اسم- واحد- مؤنث- مطلب پوره کېدنه- برے- کامرانی- بریالی توب-

کامیابېدل:(کام-یا-بې-دل)مصدر لازم- بریالے کېدل- غالب کېدل- برے موندل- فتح موندل-

کامیابېدلے:(کام-یا-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کامیابېدلی- مؤنث کامیابېدلې- وګورئ کامیابېدل-

کامیابېدن:(کام-یا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کامیابېدل-

کامیابېدنګ:(کام-یا-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کامیابېدل-

کامیابېدنه:(کام-یا-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کامیابېدل-

کامیابېدونکے:(کام-یا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کامیابېدونکی- مؤنث کامیابېدونکې- وګورئ کامیابېدل-

کامیابېدهٔ:(کام-یا-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کامیابېدل-

کان:(کان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ معدنیاتو راوتو ځائې- (۲)یو دانه چې دَ اَس پهٔ حلق کښې راوځی- (۳)نل- نے- (۴)خاندان- پښت- پېړی- (۵)سرنګ- نقب- جمع کانونه-

کانا:(کا-نا)اسم صفت- واحد- مذکر- احمق- کم عقل-

کان پټی:(کان-په-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ اَسپې دَ غوږونو بندولو پټی-

کانپور:(کان-پور)اسم- واحد- مذکر- دَ ښخو دَ غوږونو یو کالے-

کانتین:(کان-تین)اسم- واحد- مذکر- کینټین- دَ چایو هوټل- (افغانستان)-

کانټار:(کان-ټار)اسم- واحد- مذکر- زیړ رنګ لرونکې یو قسم چینډخه-

کانټه:(کان-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ ډکو یا تیلیو جوړه لویه جاروء جمع کانټې-

کانټی:(کان-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کتاب جلد- (۲)دَ زین پټی- (۳)بغلی عصا- (۴)جُثه- وجود- قدو قامت- ډیل و ډول-

کانجر:(کان-جر)اسم صفت- چغر- هغه سړے چې ژر ژر سترګې رپوی یا رپیری- کانجو-

کانجړ:(کان-جړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سلی- لوړے- یو شان تیر چې دَ اُرمټ پهٔ دوو بوټکو باندې ایښودے شوے وی- چې نېغ پهٔ نېغ چکر لګوی- (۲- صفت)کوږ ووږ سړے- کانجړ-

کانجړ:(کان-جړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کانجړ- (دَ ارټ لرګے)-

کانجو:(کان-جو)اسم صفت- وګورئ کانجر-

کانجی غوس:(کان-جی-غوس)اسم- هغه ځائې یا احاطه چې پکښې لاوارثه ډنګر بندولے شی- (م- انګریزی)-

کاندل:(کان-دل)مصدر- کول- کړل-

کانده:(کان-ده)اسم- واحد- مؤنث- پسته- ورسته- آئنده- پائې- ګانده-

کاندی:(کان-دی)اسم- واحد- مؤنث- چمچه- کاشوغه

کاندې:(کان-دې)دَ کول مصدر نه فعل حال-

کاندے:(کان-دے)اسم- واحد- مذکر- هغه کوټه چې پکښې خلق غله جمع کوی-

کانډال:(کان-ډال)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټه پیالی- کنډول- (۲)خاورین مات لوښے- جمع کانډالونه-

کانډوله:(کان-ډو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ کچالو غُندې وېخ لرونکے یو قسم واښهٔ چې خلق يُې خوری-

کانډیاتے:(کانډ-یا-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مېښې چېلۍ وغېره دَ وړومبو دوه درې ورځو پئ- کنډ- وارګهٔ- اورګهٔ- جمع کانډیاتی-

کانډیال:(کانډ-یال)اسم- واحد- مذکر- بادبرک- خارسپېر- بوړبوړه- یو قسم بوټے چې دَ ټکولو نه پس ناجوړه غوایانو ته ورکولے شی-

کانډی:(کان-ډی)اسم- واحد- مؤنث- ماچس- دَ تیلیو ډبے-

کانفرس:(کان-فرنس)اسم- واحد- مذکر- جرګه- غُنډه- مجلس- جمعیت- (م- انګریزی)-

کانکر:(کانګ-کر)اسم- واحد/جمع- مذکر- کنکر- واړهٔ واړهٔ کانی-

کانکرت:(کان-کرت)اسم- واحد- مذکر- دَ باز دَ خاندان یو قسم ښکار کوُنکے مارغهٔ- باتور-

کانکړ:(کان-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- مړاوے شوے- پژمرده- وچ شوے- زمول-

کانګ:(کانګ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کاڼا- پهٔ یوه سترګه ړوند- چمخور- یخان- (۲- اسم)پېچش-

کانګو:(کانګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- کونګے- الو- بوم- یو قسم مارغهٔ-

زبر (غ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ه (ز-ړه)، ۀ (پو-بې-دهٔ)

کانګوره:(کانګ-ګو-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- تتله- نښتی ژبه-

کانګه:(کانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- کانګې- (۱)اُچ- رمه- ړپ- پېچش- دستونه- دَ نس خوږی یا ګېډې خوږ نه پس رمه او وینه- (۲)قے- باقی- ګرخون-

کانګه:(کانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- کونے- یوه حشره چې دَ ځاروو په غوږونو کښې وی او وینه ترې ځښی-

کانګه:(کانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کانګی-

کانګې:(کانګ-ګې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کانګه ۱-

کانګی:(کانګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- دَ آواز راتمبېدنه- په غره یا ګنبد کښې دَ اواز بیرته راګرځېدنه یا دوباره اورېدنه- انګی- ازانګه-

کانون:(کا-نون)اسم- واحد- مذکر- نغرے- اَنغرے- اورغالے- دَ اور دَ بلولو خاص ځائ- (افغانستان)-

کانه:(کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- سرکنډے- یو قسم واښه-

کانه:(کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- قیصه- نقل- حکایت- (۲)کناره- (۳)ناشونې- (۴)هُنر- (۵)ناڅاپی پېښه- حادثه- آفت- تکلیف- رنځ- غم- (۶- صفت)احمق- کمعقل- (۷)سخا- خوسا- جمع کانې-

کانه وانه:(کا-نه-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اټال مټول- نکرې نکرې- انې بانې- اخوا دېخوا- (۲)عجیبه پېښه-

کانی:(کا-نی)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)دَ کان نه راوتے شے- معدنی- (۲)اصلی- بنیادی-

کانې:(کا-نې)اسم- جمع- مؤنث- دَ کانه ۲جمع- وګورئ کانه-

کانی:(کا-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پُړ- (۲)دَ غوږ سورے- (۳)دَ غوږ والی- (۴)دَ غشی څوکه-

کاڼ:(کاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بلوط دَ وَنې په رنګ یوه غرنیزه وَنه- (۲)بوزغلے-

کاڼ:(کاڼ)اسم- واحد- مذکر- درنګ- تروپ-

کاڼاو:(کا-ڼاو)اسم- مذکر- (۱)دَ لوهاری اوزار-

کاڼل:(کا-ڼل)مصدر- څهٔ کار کول- (متروک)-

کاڼوټه:(کا-ڼو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ګیټی- ډبره-

کاڼوده:(کا-ڼو-ده)اسم- واحد- مؤنث (۱)مورے- (۲)کنباوه- (۳)دَ اَسونو یا ځاروو نوکه- جمع کاڼودې-

کاڼوکی:(کا-ڼو-کی)اسم- واحد- مؤنث- کړکی- وړه دروازه-

کاڼه:(کا-ڼه)اسم صفت- چغ سترګې- دَ یوې سترګې خاوند- کورسترګې-

کاڼه:(کا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- کالے- زېور- پسول- ګاڼه-

کاڼه:(کا-ڼه)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې خبرې نهٔ شی اَورېدلے- (۲)کاڼے-

کاڼه:(کا-ڼه)اسم- بوګال- نرلوخ- یو قسم واښهٔ- نباتاتی نوم سیکچرم سیلیرے (SACCHARUM CILIARE)-

کاڼی بوټی:(کا-ڼی-بو-ټی)اسم- جمع- مذکر- هر څهٔ- ګډوډ- کائنات-

کاڼی ټک:(کا-ڼی-ټک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ کاڼو ټکولو مزدور- (۲)کاڼی کړپ- دَ ماشومانو یوه لوبه-

کاڼیز:(کا-ڼیز)اسم صفت- سخت- کلک- لهٔ کاڼو سره متعلق-

کاڼیزه:(کا-ڼی-زه)اسم صفت- مؤنث- کاڼیزه زمکه- دَ کاڼو ډکه-

کاڼی کړپ:(کا-ڼی-کړپ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کاڼی ټک-

کاڼی کودی:(کا-ڼی-کو-دی)اسم- جمع- مذکر- کالی کودی- دَ کور سامان- اسباب- اسباب-

کاڼی کوړم:(کا-ڼی-کو-ړم)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ډېر ژور تالاؤ- (۲)هغه تالاؤ چې غاړې ئې په کاڼو پخې کړے شوی وی- (۳)بیخی ورک کېدنه-

کاڼین:(کا-ڼین)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کاڼو او تیږو زمکه- کاړ- (۲)دَ کاڼی سره تعلق لرونکے-

کاڼی:(کا-ڼی)اسم صفت- مؤنث- دَ کاڼی مؤنث- وګورئ کاڼے- ۲

کاڼے:(کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناغه- دَ پښتنو دَ یو دستور نامه- (۲)دَ وزن کولو (تللو) ډبره (کاڼے)-

کاڼے:(کا-ڼے)اسم صفت- واحد- مذکر- یو سترګے- دَ یوې سترګې خاوند- په یوه سترګه ړوند-

کاڼے:(کا-ڼے)اسم- واحد-مذکر- غرګے- (۱)ګاټے- غُټه ګټه- تیږه- ښوی ډبره- (۲- صفت)سخت-

کاڼے رګے:(کا-ڼے-ر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سخت- (۲)وران- ورانکارے-

کاواک:(کا-واک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مینځ کښې خالی- (۲)سرګردان- (۳)پرېوتونکے- (۴)بې پروا-

کاواکه:(کا-وا-که)اسم- واحد- مؤنث- آواره- بې هوده- سرګردانه- ارتیاکه- جمع کاواکې-

کاوځی:(کاو-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کوځی- کمځی- کونځی- دَ وېښتو چونټڅه- (۲)مالیمشت- مالوښت- پېژندنه-

کاودے:(کاو-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ کړوسی ځوئ- جمع کاودی-

کاوړ:(کا-وړ)اسم- واحد- مذکر- قهر- غصه- غضب- پرغذ- براس- دوګ- برچ- ګواښ-

کاوړېدل:(کا-وهٔ-ړې-دل)مصدر لازم- په غصه کښې راتلل- غصه کېدل- قهرېدل-

کاوړېدلے:(کا-وهٔ-ړې-ده-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کاوړېدلی- مؤنث کاوړېدلې- وګورئ کاوړېدل-

کاوړېدن:(کا-وهٔ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کاوړېدل-

کاوړېدنګ:(کا-وهٔ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کاوړېدل-

کاوړېدنه:(کا-وهٔ-ړې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ کاوړېدل-

کاوړېدونکے:(کا-وهٔ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع

ی (څی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ئ (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کاوړېدونکې- مؤنث کاوړېدونکې- وګورئ کاوړېدل-
کاوړېدهٔ:(کا-وهٔ-ړي-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ کاوړېدل-
کاوړے:(کا-وهٔ-ړے)اسمِ صفت- (۱)غصه کونکے- قهرژن- (۲)سخت- کلک- شدید- ټينګ-
کاوش:(کا-وش)اسم- واحد- مذکر- تلاش- جستجو- کوشش- هڅه-
کاوکيو:(کاو-کيو)اسم مرکب- هله ګله- شور زوږ-
کاوو:(کا-وو)اسم- واحد- مذکر- کاوونه- څړه پاڼه- پاڼوو- کاهو- هغه مشهوره سبزی چې کچه خوړلے شي-
کاوونه:(کا-وو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاوو-
کاوه:(کا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم بوټے- (۲)قاوه- قهوه- شنه چای- شين چے- شنې چای-
کاوهٔ:(کا-وهٔ)دَ کول مصدر نه ماضي استمراری-
کاوين:(کا-وين)اسم- (۱)جهيز- زلور- کابين- هغه سامان چې مور پلار يې وديدونکې جينۍ له کوی- (۲)مهر- (۲)دَ وادهٔ دَ ورځې پروړی-
کاه:(کاه)اسم- وچ واښهٔ- واښهٔ- خسنے-
کاه:(کاه)اسم- واحد- مذکر- خارښ- خارښت- کهه-
کاه دانه:(کاه-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پله- بُوساړه-
کاه ربا:(کاه-ر-با)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اکربه (م- فارسی)-
کاهشته:(کا-هش-ته)اسم صفت- (۱)خارښتی- پمن- (۲)بدرنګ-
کاهښ:(کا-هښ)اسم- (۱)کمے- کمېدنه- (۲)تکليف-
کاهښت:(کا-هښت)اسم- (۱)خارښت- (۲)عبث- بې کاره- بې فائدې- (۲)تشويش- وسواس-
کاهکشان:(کاه-که-شان)اسم- مذکر- دلدل لاره- اسمان لاره- هغه ستوری چې پهٔ اسمان کښې دَ لارې پهٔ شان ښکاری- (م- فارسی)-
کاهل:(کا-هل)اسمِ صفت- سست- پهٔ کار کښې دلچسپی نهٔ اخستونکے- بې کاره- بې همته- (م- فارسی)-
کاهن:(کا-هن)اسم- واحد- مذکر- دَ غېبو پېشن ګوئی کونکے- غېب ګو- توريتی- جمع کاهنان- (م- عربی)-
کاهو:(کا-هو)اسم- واحد- مذکر- کاوو- يو سبزی چې کچه خوړے شي- پاڼو- کاوو-
کاهی:(کا-هی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاهے-
کاهېدل:(کا-هې-دل)مصدر لازم- خارښتېدل- ګرېدل-
کاهېدن:(کا-هې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کاهېدل-
کاهېدونکے:(کا-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کاهېدل-
کاهېدونے:(کا-هې-دو-نے)اسم مفعول- وګورئ کاهېدل-
کاهېدهٔ:(کا-هې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کاهېدل-
کاهېرل:(کا-هې-رل)مصدر لازم- وګورئ کاهېدل-

کامے:(کا-مے)اسم- واحد- مذکر- کامی- دَ قلعه نه ګېر چاپېر خندق-
کانل:(کا-نل)اسم- واحد- مذکر- خاندان- ټبر- کول-
کائن:(کا-ئن)اسم- واحد- مذکر- موجود- حاضر- (م- عربی)-
کائنات:(کا-ئِ-نات)اسم- جمع- مخلوقات- موجودات- هر څهٔ چې پهٔ زمکه موجود دی-
کايه:(کا-يه)اسم- واحد- مؤنث- کانټی- جلد- جمع کايې-
کائی:(کا-ئی)اسم صفت- ژور- عميق-
کائے:(کا-ئے)اسم- واحد- مذکر- کئے- کهے- درمه- نباتاتی نوم سکچرم سپان ټېنيم (SACCHARUM SPONTANEUM)-
کب:(کَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهے- ماهے- مئے- (۲)دَ يوې مياشتې نامه- جمع کبان- (افغانستان)-
کُب:(کُب)اسم- واحد- مذکر- قب- (۱)دَ اوښ غوئی وغېره دَ ملا هغه ځای چې موړه شان وی يعنی بهر راوتے وی- (۲)دَ بعضې انسان پهٔ ملا کښې راوتلے مهوکے-
کباب:(کَ-باب)اسم- واحد- مذکر- کباپ- (۱)پهٔ سيخ يا کړی کښې دَ اوړو از قيمې نه جوړ شوے ټيکالے- ورته- وريته- (۲)صفت- جلبل- ستی- جمع کبابونه- (م- فارسی)-
کبابول:(که-با-به-ول)مصدر متعدی- ستی کول- وريتول- جلبل کول-
کبابونه:(که-با-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کبابول-
کبابونکے:(که-با-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کبابول-
کبابه:(که-با-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ تورو مرچو پهٔ شان يو خوشبودار تخم چې ډېر تريخ وی او پهٔ دارو کښې هم پکاريږی- نباتاتی نوم پائيپر کوبيبه (PIPER CUBEBA)- (م- فارسی)-
کبابی:(که-با-بی)اسم صفت- واحد- مذکر- کباب پخونکے- هغه څوک چې کباب پخوی- (م- فارسی)-
کبابېدل:(که-با-بې-دل)مصدر لازم- وريتېدل- ستی کېدل- سوزېدل- تلېدل-
کبابېدنه:(که-با-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کبابېدل-
کبابېدونکے:(که-با-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کبابېدل-
کبابېدهٔ:(که-با-بې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کبابېدل-
کباپ:(که-باپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کباب-
کبابچنه:(که-باب-چهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ کباپچه-
کباړ:(که-باړ)اسم- واحد- مذکر- زړې پرزې، زاړهٔ مشينونه- مات ګډ ځيزونه يا اسباب وغېره-
کباړی:(که-با-ړی)اسم صفت- (۱)دَ کباړ- کباړ سره متعلق- (۲)کباړ خرڅونکے-
کبر:(کهٔ-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرور- تکبر- (۲)ناشکری- (۳)لوې والے- لوئی- (۴)سپين ږيرتوب-
کبرڅڼ:(کهٔ-بر-څڼ)اسم- واحد- مذکر- هغه مارغهٔ چې دَ خپلې لوې مښوکې

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

پهٔ ذریعه لهٔ ونو چینجی راوباسی او خوری-

کبرداغ:(کهٔ-بر-داغ)اسم- هغه غوښه چې یو ځایْ قورمه کړے شی از بیا ورو ورو خوړے شی-

کبرژن:(کهٔ-بر-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- متکبر- مغرور- کبر کونکے-

کبرژنی:(کهٔ-بر-ژهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- مغرورتیا- کبر کونه-

کبرغان:(که-بر-غان)اسم- دَ سبزی یو قسم-

کبرغان:(که-بر-غان)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز ځناور- کبرغے-

کبرغے:(که-بر-غے)اسم- واحد- مذکر- وګوره کبرغان-

کبریائی:(کب-ری-یا-ئی)اسم- مؤنث- لوئی- بزرګی- (م- عربی)-

کبریت:(کهٔ-بهٔ-ری-یت)اسم- دَ کبر کولو حالت- (م- عربی)-

کبړ:(کَ-بړ)اسم صفت- واحد- مذکر- کُب لرونکے- کُبے- قبے- شابوټے- هغه څوک چې ملا ئې راټیټه وی- کبړے- مؤنث کُبړی- (م- هندی)-

کبړ:(که-بړ)اسم- واحد- مذکر- کلک پړے چې اَس پرې تړلے شی- کپړ-

کُبړی:(کُب-ړی)اسم صفت- دَ کبړ مؤنث- وګوره کُبړ-

کبړے:(کُب-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوره کُبړ-

کبک:(کَبک)اسم- واحد- مذکر- زرګ- یو ښائسته مارغهٔ- سائنسی نوم الیکټوری یس ګریکا (ALECTORIUS GRACCA)- (م- فارسی)-

کبل:(که-بل)اسم- واحد جمع- مذکر- یو قسم واښهٔ چې پهٔ زمکه خوریږی- عام طور سره ترې چمن لګولے شی- غوړو جوړولو کښې هم پکاروَلے شی- نباتاتی نوم سینوډن ډیکټی لین (CYNODON DACTYLAN)-

کبل:(که-بل)اسم- وجه- سبب- باعث- کبله-

کبلزار:(که-بل-زار)اسم صفت- هغه زمکه چې کبل پکښې وی- چمن-

کبله:(که-به-له)اسم- سببه- وجې- کبل-

کبل ما:(که-بل-ما)اسم- واحد جمع- مذکر- دَ کبل پهٔ ویخ کښې زړې وړې توری دانې چې پئ لری-

کبلی:(که-به-لی)اسم صفت- کبل لرونکے ځایْ- چمن-

کبلی:(کب-لی)اسم- واحد- مؤنث- بګی- تانګه- ټانګه- دَ سورلی هغه ګاډے چې آسپه ئې راکاږی-

کبلے:(کب-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ موسیٰ بچے- جمع کبلی-

کبلے:(کب-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یو قسم بیماری-

کبند:(که-بند)اسم صفت- مست اَو دران اُوښ چې قابو کښې راوستے نهٔ شی-

کب نیونے:(کب-نی-وو-نے)اسم صفت- هغه سړے چې کبان نیسی- مچی مار- ماهی ګیر-

کبود:(که-بود)اسم- واحد- مذکر- نیلی- نیلګون- شین- آسمانی رنګ- (م- ترکی)-

کبودچه:(که-بود-چه)اسم- واحد- مذکر- یو قسم شین رنګ لرونکے دَ قره قلی ټوپۍ پوست- (پوستکے)-

کبوړے:(که-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- یخه شوې دَ ګړې شیره- (۲)وړوکے کب- جمع کبوړی-

کبیر:(که-بیر)اسم صفت- لوئ- بزرګ- زبرګ- مؤنث کبیره- (م- عربی)-

کبیره:(که-بی-ره)اسم صفت- مؤنث- دَ کبیر مؤنث- وګوره کبیر-

کبیره:(که-بی-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاغذ یا څرمنې نه جوړه شوې پیمانه چې پېزار پرې برش کولے شی- (۲)دَ صغیره ضد- سخته (ګناه)- لویه (ګناه)-

کبی:(که-بی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)اخور- (۲)تبرسرے- دَ اس تبرسرے- (۳)هغه دانه چې اس ته پهٔ خلهٔ کښې اچولے شی او اس پرې قابو کولے شی-

کبی:(کُ-بی)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ کُبے مؤنث- وګوره کُبے-

کبے:(کُ-بے)اسم صفت- واحد- مذکر- شابوټے- کُب لرونکے- قُبے- جمع کُبی-

کبیسه:(که-بی-سه)اسم- واحد- مؤنث- هغه شمسی کال چې یوه ورځ پکښې زیاته وی- دَ ۳۶۶ ورځو کال-

کپ:(کپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لرزه- رپا- رپارے- (۲)دَ روټی نمړی- (۲)دَ څهٔ څیز هغه مقدار چې پهٔ غاښونو یو ځل پریکړے شی-

کپان:(کَ-پان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تلې دړه- دړ- (۲)غټه تله-

کپتان:(کپ-تان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لوبغاړو مشر- (۲)دَ رجمټې مشر- دَ سمندری جهاز لوئ افسر- (م- انګریزی)-

کپتانی:(کپ-تا-نی)اسم- مؤنث- دَ کپتان عهده-

کپر:(کَ-پر)اسم صفت- ژوره زمکه- هغه زمکه چې هواره نهٔ وی- دَ کنډ سره یو ځایْ ونیلے شی-

کپر:(که-پر)اسم- واحد- مذکر- کوپړی- کپری- کپره-

کپرک:(کپ-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سیلاب راوړی خاوره چې زمکه شی- لهه- لېهه- (۲)دَ اُبو پهٔ سر یخ کنګل- دَ اُبو پهٔ مخ نازک یخ- (۳)لوړه- ژوره- ناهمواره زمکه یا سړک-

کپرمزے:(که-پر-مهٔ-زے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مزے-

کپره:(که-په-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوره کپر- جمع کپرې-

کپری:(کَ-پری)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګوره کپر-

کپړ:(که-پړ)اسم- (۱)دَ کور لوښی لرګی- دَ لوښو پهٔ رنګ څیزونه- (۲)دَ غوښې بوټی-

کپړ:(که-پړ)اسم- واحد- مذکر- بربېدول- سازو- دَ کمند مضبوطه او اُوږده رسی-

کپړه:(کپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- رخت- تان- جامه- (م- هندی)-

کپړه چاڼ:(کپ-ړه-چاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چاڼولو نری او باریکه ټوټه- (۲)دَ کپړې (ټوکی) نه چاڼ شوے-

کپړی:(کپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- کُشتی- پالوانی- پهلوانی-

کپړی:(کپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دَ دارو کوپی-

کپړے:(کَپ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورین لوښی هغه ټوکړه چې کار ترې اخستے شي- (افغانستان)-

کپسول:(کپ-سول)اسم- واحد/جمع- کیپسول- کالتوسی ګولی- یو قسم دارو- (م- انګریزی)-

کپ کپ:(کَپ-کَپ)اسم مرکب- ټکړې ټکړې- ذره ذره- (کول مصدر)-

کپله:(کپ-له)اسم- واحد- مؤنث- نوړی- کپه- نمړی- جمع کپلې-

کپن:(که-پن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کفن-

کپنی:(کَپ-نی)اسم- واحد- مؤنث- کمپنی- دَ تجارت دَ سوداګرو ټولے-

کپنی:(کپ-نی)اسم- (۱)جلتی- بې آرامی- بې قراری- (۲)لهٔ یېره شوقه لړزېدنه- (۳)بادام- دَ بادام وَنه-

کپوت:(ک-پوت)اسم- واحد- مذکر- نالائقه خوئ- ناخلف-

کپورکچری:(کَ-پور-کچ-ری)اسم- نرکچور- یوه خوشبوداره جړه- زرشاد-

کپوره:(که-پو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ کړ یا چیلی خټه چې ځنې خلق ئې یېر پهٔ شوق پخوی او خوری-

کپوکپو:(که-پو-که-پو)اسم مرکب- قپو قپو- پهٔ مله مله- غټې غټې نمړی خوړنه-

کپول:(که-په-ول)مصدر متعدی- پهٔ غلا تښتول-

کپولے:(که-په-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کپولی- مؤنث کپولې- وګورئ کپول-

کپون:(که-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ کپول-

کپونکے:(که-په-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کپونکی- مؤنث کپونکې- وګورئ کپول-

کپونګ:(که-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کپول-

کپونه:(که-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کپول-

کپوهٔ:(که-په-وهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کپول-

کپه:(که-پهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ګلونو شکری- (۲)دَ مېوې خرڅولو شکور-

کپه:(که-په)اسم- واحد- مؤنث- پکه- دَ دارو سفوف- جمع کپې-

کپه:(که-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چونبی- (۲)نومړی- نمړی- نوړی- (۳)کېږدی- تواره- (۴)خړی- خره- کوټه- دلی-

کپی:(که-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو قسم ځېلی- (۲)دَ ښناورو وربوز- (۳)پنډی-

کپیا:(کَپ-یا)صفت- (۱)قیمه- ټوټې ټوټې- ریچې ریچې- ذرې ذرې- (۲)ستړے ستومانه-

کپی چوټی:(که-پی-چو-ټی)اسم- (۱)تلهٔ راتلهٔ بندونه- تعلقات خرېدنه- خلاصونه- غځونه- ختمونه- بې باکه کونه- (۲)دَ ماشومانو پهٔ خپل مینځ کښې دَ تعلق پرېکړه-

کپی خلے:(که-پی-خُ-لے)صفت- واحد- مذکر- (۱)ارت خُلے- (۲)بې زبانه- بزدله- جمع کپی خلی-

کپېدل:(که-پې-دَل)مصدر لازم- لهٔ یخنی نه ړچېدل- رپېدل- رېږدېدل-

کپېدلے:(که-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کپېدلی- مؤنث کپېدلې- وګورئ کپېدل-

کپېدن:(که-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کپېدل-

کپېدنګ:(که-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کپېدل-

کپېدنه:(که-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کپېدل-

کپېدونکے:(که-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کپېدونکی- مؤنث کپېدونکې- وګورئ کپېدل-

کپېدهٔ:(که-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کپېدل-

کپېر:(کَ-پېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناکه- نهنګ- مګرمچ- (۲)غټ کَب-

کت:(کَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم دارو- (۲)یوه بیماری-

کت:(کَت)اسم- (۱)مینځ- مابېن- (۲)سم الفار- سپین زرنیخ- سمبلخار- (۳)کمبله- غالی- ټغر-

کُت:(کُت)اسم- واحد- مذکر- کُتی- قُتی- قتاړے- کندوړی- ږوغل- ږوغے- غار-

کت:(کَت)اسم- واحد- مذکر- ترخ- تخرګ-

کتاب:(کِ-تاب)اسم- واحد- مذکر- دَ چاپ شویو او لیکلو شویو پاڼو مجموعه- جمع کتابونه- (م- عربی)-

کتابت:(کِ-تا-بَت)اسم- واحد- مذکر- دَ کتاب دَ لیکلو کار- (م- فارسی)-

کتابچه:(کِ-تاب-چه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے کتاب- کتاب ګوټے- کاپی- دَ کتاب پهٔ څېر-

کتابخانه:(کِ-تاب-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- لائبریری- دَ کتابونو ځائې-

کتابدار:(کِ-تاب-دار)اسم- واحد- مذکر- کتابدارے- دَ کتابونو محافظ- لائبریرین-

کتابداری:(کِ-تاب-دا-ري)اسم- دَ لائبریرین کار-

کتابدارے:(کِ-تاب-دا-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کتابدار-

کتاب فروش:(کِ-تاب-فه-روش)اسم- واحد- مذکر- کتابونه خرڅونکے- (م- فارسی)-

کتاب ګوټے:(کِ-تاب-ګو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے کتاب-

کتابه:(کِ-تا-به)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ غټ قلم پهٔ ټوکړه(ټوکر)لیکلے شوے خط-

کتابی:(کِ-تا-بي)اسم صفت- دَ کتاب سره متعلق-

کتاره:(که-تا-ره)تابع مهمل- دا لفظ دَ قیصې سره یو ځائې وئیلے شي- لکه قیصه کتاره- قصه- لویه خبره-

کتاری:(که-تا-ري)اسم- جمدر- جودر- جوندر- نباتاتی نوم کنول ویولس

اروینسس (CONVOLVULUS ARVENSIS)-

کتان:(که-تان)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم وریښمین ټوکے چې د سپوږمۍ د رڼا سره ټوټې ټوټې چوی- (۲)السی چې تېل ترې ایستلے شی (۲)یو قسم بوټے چې د هغې پاڼې په ابو کښې خوشتولے شی او د دغې مادې نه وریښمینه کپړه جوړولے شی-

کتانی:(که-تا-نی)اسم- د کتان سره متعلق- لهٔ کتانه جوړ-

کتب خانه:(کُ-تب-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د کتابونو کمره- لائبریری- کتابخانه-

کتبه:(کت-به)اسم- واحد- مونث- پهٔ کاڼی لیکلے شوے عبارت چې د شناخت پهٔ غرض پهٔ قبرونو یا مکانونو لګولے شی-

کترک:(کت-رک)اسم- واحد- مذکر- یو کلالی لوښے-

کتروزرخه:(که-تر-زر-خه)اسم- اوربشه-

کتری:(کت-ری)اسم صفت- (۱)زرزری- (۲)نفرت کونکے- کترے- (۲)سخت-

کتری باران:(کت-ری-با-ران)اسم- د زنانو یو کالے-

کترے:(کت-رے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کوکرے- د سپی بچے- کوترے-

کترینګ:(کت-ری-نګ)اسم صفت- واحد- مذکر- هوښیار- زیرک- چالاک- سپین سترګې- بې ادبه-

کترے:(کت- رے)اسم صفت- هغه سرے چې د نورو خلقو نه نفرت کوی- کتری-

کتغ:(که-تغ)اسم- واحد- مذکر- سالن- اینکولے- نګولے- پوروڼے- لاڼ-

کتغلے:(کت-غه-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځل یا لمسے چې د غوایانو پهٔ شا پهٔ ژمی کښې اچولے شی- جمع کتغلی-

کتک:(که-تک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کاتک- د هندی کال اوومه میاشت-

کتک:(که-تک)اسم- واحد- مذکر- غنم کره- ډېر غنم پېدا کوُنکې زمکه- هغه زمکه چې غنم پکښې ښهٔ کیږی-

کتکانے:(کت-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- سنګرېزه- هغه ورُوکے خړ رنګے کاڼے چې اکثر پهٔ شګو او مقبرو کښې وی-

کت کبړی:(کت-که-به-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د ملګانو یوه لوبه-

کت کت:(کت-کت)اسم صوت- د چرګې آواز- کټ کټ-

کتکے:(کت-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اونت- د ښارو لرے- جمع کتکی

کتکی:(کت-کی)اسم- مؤنث- پهٔ تېزه خندا- پرله پسې خندا-

کتل:(که-تل)مصدر- (۱)د لیدو د پاره سترګې اړول- کسل- کورل- (۲)انتظار کول- صبر کول- (۳)لټول- (۴)مطالعه کول-

کتلمه:(کت-له-مه)اسم- واحد- مؤنث- قتلمه- د مېده اوړو نری غوړه روټی-

کتله:(کُت-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غرهٔ کمر- پاڼ-

کتلے:(که-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کتل-

کتلے:(کت-لے)اسم- واحد- مذکر- شمشتی- کشب- شکرتانے- کاتلے- کښو- کښوهٔ-

کتمخے:(کت-مهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- د مېزری پاڼو نه جوړه شوې کلکه ټوټه چې د کټې پهٔ مخ ګنډلے شی-

کتمیره:(کت-می-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم نقش چې پهٔ کمبله په سره ځنی (سوتلی) کولے شی-

کت مینه:(کت-می-نه)اسم- واحد- مؤنث- نخره- جمع کت مینې-

کتن:(که-تن)حاصل مصدر- وګورئ کتل-

کتنځے:(که-تن-ځے)اسم- واحد- مذکر- د کتو ځاې- د کتلو ځاې- جمع کتنځی- (افغانستان)-

کتندویه:(که-تن-دو-یه)اسم صفت- کتونکے- د کتل مصدر اسم صفت-

کتنګ:(که-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کتل-

کتنه:(که-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کتل-

کتو:(که-تو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغی- جمع کتوان-

کتوبے:(که-تو-بے)اسم- واحد- مذکر- ریشتلے- د لوښی پهٔ وېخ کښې پاتې خیرے- جمع کتوبی-

کتولے:(که-تو-لے)اسم- واحد- مذکر- یوه لویه ټوکری چې خلق پکښې مېوې راوړی- د مېوو ټوکری-

کتون:(که-تون)اسم- واحد- مذکر- انتظار- د کتل مصدر نه اسم- وګورئ کتل-

کتونکے:(که-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کتونکی- مؤنث کتونکې- وګورئ کتل-

کته:(که-ته)اسم- واحد- مؤنث- د کپړې یا بوج وغیره نه جوړ نرم ځل چې د څناورو پهٔ شا د بار راوړلو پهٔ وخت اچولے شی- اسپاب-

کته:(که-ته)اسم صفت- مؤنث- د بالا ضد- ښکته- لاندې-

کته پته:(کهٔ-ته-پهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- کرته پرته- فضول خبره- جمع کتې پتې-

کتیر:(که-تیر)اسم- واحد- مذکر- د پلوسې کنډ- د پلوسې چیر-

کتیره:(که-تی-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم سلېښدار دارو- نباتاتی نوم سلېرکولیا یورنس (SLERCULIA URENS)-

کتېدل:(کهٔ-تې-دل)مصدر لازم- (۱)د چرګې د خپلو بچو پهٔ یو مخصوص اواز سره راغنډول- (۲)فضول خبرې کول- غلی غلی او پرله پسې خندېدل-

کتېدن:(کهٔ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کتېدل-

کتېدنه:(کهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کتېدل-

کتېدونکے:(کهٔ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کتېدل-

کتېدهٔ:(کهٔ-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کتېدل-

کتی:(کُ-تی)اسم صفت- واحد جمع- مؤنث- کتے- کت-

کتے:(که-تے)اسم- واحد- مذکر- د پیو د پیمانه کولو لرګے-

کټ:(کټ)اسم- واحد- مذکر- د ځملاستو د پاره د ځلورو بازوګانو ځلورو

ئ (ځی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

پېښو او بوټو نه بوټلے شوے- جمع کټونه-

کټ:(کَټ)اسمِ صوت- (۱)دَ چرګ دَ شړلو آواز- (۲)اسم- واحد- مذکر- ټوپ- راشه- رشه-

کټ:(کَټ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم رنګ چې له پوستکو جوړولے شی او چمیاران ئې څرمنو ته ورکوی- جمع کټونه-

کټ:(کَټ)لاحقه چې همېشه دَ غټ سره راځی- لکه غټ کټ-

کټا:(که-ټا)اسم- یو قسم خندا-

کټا:(که-ټا)اسمِ صفت- (۱)غټ پهلوان- (۲)هغه سړے چې سر ئې خرئیلے وی- جمع کټاګان-

کټاب:(که-ټاب)اسم- واحد- مذکر- کټاڼ- دَ ګنهون یو قسم- (افغانستان)-

کټار:(که-ټاڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کټاری- وګورئ کټاره ۱- (۲)وګورئ کټاره ۲-

کټار:(که-ټار)اسم- واحد- مذکر- چندرو- جندری- چیتی- چغی- دَ ماشومانو جینکو یوه لوبه-

کټار:(که-ټار)اسمِ صفت- (۱)ګرځېدلے- اوښتے- مرتد- (۲)ضدی- سخت زړے- سرکشه- مؤنث کټاره-

کټاره:(که-ټا-ره)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه غوا چې دَ لوشلو پهٔ وخت کښې دوېم سړے خانته نهٔ پرېږدی- جمع کټارې-

کټاره:(که-ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ توری په شان یو قسم وړه اسلحه- کټار- کتاری-

کټاره:(که-ټا-ره)اسم- واحد- مؤنث- جنګله- جالکی- اټۍ- اخی- چچه- جمع کټارې-

کټارېدل:(که-ټا-رې-دَل)مصدرِ لازم- سرکش کېدل- بدعمله کېدل- بې لارې کېدل-

کټارېدن:(که-ټا-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کټارېدل-

کټارېدنه:(که-ټا-رې-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کټارېدل-

کټارېدونکے:(که-ټا-رې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کټارېدل-

کټارېدهٔ:(که-ټا-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کټارېدل-

کټاری:(که-ټا-رې)اسم- واحد- مؤنث- خنجر- چاړهٔ- تېره چاړهٔ- وګورئ کټاره ۲-

کټالی:(که-ټا-لی)اسم- واحد- مؤنث- هغه خاورینه کټوی چې زرګران پکښې زر ویلی کوی- کوټالی- کوټولی-

کټاڼ:(که-ټاڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ ګنهون یو قسم- کټاب-

کټبان:(کَټ-بان)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې دَ کټ بوټلو کار کوی- کټ وان-

کټ بوزے:(کَټ-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوزبند- کټ پوز- (۲)برستن- تولائی- (افغانستان)-

کټبیل:(کَټ-بیل)اسم- واحد- مذکر- جز- حصه-

کټ پړے:(کَټ-پهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه پړے چې دَ کټ دَ لنګې او دَ پیاړمې کار ترې اخستے شی-

کټپیش:(کَټ-پیش)اسم- واحد- مذکر- کټه پیش- لوړکے- تینګړی-

کټپوز:(کَټ-پوز)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوزبند- کټبوزے- دَ خلې هغه کوړے چې دَ څناور اوربوز پرې دَ خوراک نه دَ منع کولو دَ پاره تړلے شی- (۲)تولائی- برستن- (افغانستان)-

کټرکے:(کَ-ټر-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- کوټرکے- کوچے- بڼ خرهٔ بچے- جمع کټرکی-

کټسه:(کَټ-سه)اسم- واحد- مؤنث- کُچ-

کټ کټ:(کَټ-کَټ)اسمِ صوت- دَ خندا کولو آواز- پهٔ زوره خندا- پهٔ کړس کړس خندا-

کټ کټکے:(کَټ-کَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- کټ پوزے- دَ کور مال اسباب- جمع کټ کټکی-

کټ کوټ:(کَټ-کوټ)اسم- کټ کټانی- کمے زیاتے- یو څیز نه څهٔ کمونه زیاتونه- پهٔ یو لیکلی کاغذ کښې تصیح کونه-

کټ کوټ کېدل:(کَټ-کوټ-کې-دَل)محاوره- (۱)خوشحالېدل- (۲)حېرانېدل-

کټ کول:(کَټ-که-وَل)مصدر- پرېکول- بندول- قطع کول- (۲)مخه راګرځول-

کټکی:(کَټ-کی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ تېزه خندا- خرتا- دَ خندلو آواز-

کټ کېدل:(کَټ-کې-دَل)مصدر- پرېکېدل- بندېدل- پرېکړے کېدل-

کټکے:(کَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- سټول-

کټکے:(کَټ-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے کټ- کټکے- جمع کټکی-

کټکے:(کَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- خربق- یو بوټے چې پهٔ غرونو کښې کیږی-

کټکے:(کَټ-کے)اسمِ تصغیر- وګورئ کټکے-

کټکے:(کَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- وړدې پاڼې او لنډ ډنډر لرونکے دَ پیاز پهٔ شان بوټے چې سوربخن ګلونه لری او خوند ئې تریخ وی او عام طور سره پهٔ غرونو کښې زرغنېږی-

کټل:(کَ-ټَل)اسم- (۱)توکل- (۲)دَ یو مېوه دار بوټی نوم-

کټل:(کهٔ-ټَل)مصدر- دَ چرګانو شړل- شې کول-

کټماله:(کَټ-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځو دَ غاړې یو پسول- جمع کټمالې-

کټ مټ:(کَټ-مَټ)متعلق فعل- مُو به مُو- مم دغه شان- بعینه-

کټمل:(کَټ-مل)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)هغه اُسپنه چې قصاب پرې چاړهٔ تېروی- (۲)منګې- منګوړه-

کټمیر:(کَټ-میر)اسم- واحد- مذکر- دَ قبائیلو یو دستور چې دَ اختر نمانځلو دَ پاره پهٔ غر باندې اور بلوی-

کټمیره:(کَټ-می-ره)اسم- واحد- مؤنث- غټه چاړهٔ- غټ چاقو-

کټمیرے:(کټ-می-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کونترې هغه بچے چې بازی اُړول یې زده نهٔ وی- د کوترې بچے چې وزرې یې لا نهٔ وی کړی- (۲)فاختکه- قمری-

کټمېرے:(که-ټه-مې-رے)اسم صفت- کټه مېرے- بې مینې- خبره نهٔ منونکے-

کټنی:(کټ-نی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دلال گره- دلال ماره- مکاره- (۲)پهٔ دوکه یا چل ول جینکی د کورونو نه ایستونکې ښځه-

کټو:(که-ټو)اسم- واحد- مذکر- غټه چاټی- مټکا- جمع کټوان-

کټوټ:(کټ-وټ)اسم صفت- کړوډ-

کټوټکے:(که-ټوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ کورونو کښې د کپړې نه جوړه شوې خانکو-

کټوټی:(که-ټو-ټی)اسم تصغیر- کټوټی- وړوکې کټوی- د ماشومانو د لوبو وړه کټوی-

کټوټی:(که-ټو-ټی)اسم تصغیر- کټونی- کټوټی- وړه د خاورو کټوی-

کټوټے:(که-ټو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے ډبے- کچونے دبلے- پیچونے دبلے- ډولکی-

کټور:(که-ټور)اسم صفت- دَ ښځې تابع- د ښځې مرید- لهٔ ښځې ویربدونکے-

کټورکے:(که-ټور-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ کټورے-

کټوروټے:(که-ټو-رو-ټے)اسم تصغیر- کټورکے- سینګړے- وړوکے کټورے- وړوکے کنډولے- دَ اُبو څښلو وړوکے لوښے-

کټورے:(که-ټو-رے)اسم- واحد- مذکر- جرمنے- دَ اُبو څښلو فلزی لوښے- کټوروټے- جمع کټوری-

کټوښے:(که-ټو-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ خټو دَ نغری پښه-

کټول:(که-ټه-ول)مصدر- (۱)حرکت ورکول- خوځول- (۲)راپاړول- راتورول-

کټوله:(که-ټو-له)اسم- واحد- مؤنث- پړلی- چوپان-

کټولے:(که-ټه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کټولی- مؤنث کټولې- وګورئ کټول-

کټون:(که-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کټول-

کټونکے:(که-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کټول-

کټونګ:(که-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کټول-

کټونه:(که-ټه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کټول-

کټوه:(کټ-وه)اسم- واحد- مؤنث- قرقره- د پټکی نیغه شمله-

کټوه:(که-ټۀ-وه)اسم- واحد- مؤنث- د خاورو کټوی- کټوی- جمع کټوې-

کټوۀ:(که-ټه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کټول-

کټوی:(کټ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لهٔ خاورو جوړ د پخلی لوښے- کټوه-

کټوی څټ:(کټ-وی-څټ)اسم صفت- تالی څټ- هغه څوک چې کټوی څټی- دَ بل خوراک ته ناست-

کټه:(که-ټه)اسم- واحد- مذکر- یو ښکرونکے مارغهٔ- باز- کټه باز- جره-

کټهار:(که-ټه-هار)اسم صوت- دَ زرکو اوازونه-

کټه باز:(که-ټه-باز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کټه-

کټه بونګ:(که-ټه-بونګ)اسم- واحد- مذکر- باټا چیندخ- کابلے چیندخ- غټ چیندخ-

کټه پور:(که-ټه-پور)اسم- واحد- مذکر- لوئ برج-

کټه پیش:(که-ټه-پیش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځنګلی بلا- بلا- (۲)تینګړی- ترینګلی- لوړکے- کټه پور- کټپیش- کړیش- دَ مسواکې ګتې پهٔ ذریعه څوک پهٔ تندی وهنه-

کټه چرګ:(که-ټه-چرګ)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ او مضبوط چرګ-

کټه چرګه:(ک-ټه-چر-که)اسم صفت- کړکه چرګه- هغه چرګه چې اګی یې بس کړې وی-

کټه سونکے:(که-ټه-سون-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- غټه پوزه لرونکے- جمع کټه سونکی-

کټه ګته:(ک-ټه-ګ-ته)اسم- واحد- مؤنث- غټه ګته- دَ لاس یا پښې تر ټولو پېړه خو لنډه شان ګته-

کټه کوری:(که-ټه-کو-ری)اسم- واحد- مؤنث- کټه کوری- (۱)پله- دسته- طبقه- (۲)وېش- هغه وېش چې تصنیف کښې استعمالیږی-

کټه لک:(که-ټه-لک)اسم- خوړندی- کور-

کټه مخ:(که-ټه-مخ)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ مخ-

کټه میر:(که-ټه-میر)اسم صفت- واحد- مذکر- بې محبته- بل سره تعلق نهٔ ساتونکے- نامهربان- کټه میرے-

کټه میرے:(که-ټه-می-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کټه میر-

کټیر:(که-ټیر)اسم- واحد- مذکر- بلندره- اشر-

کټیره:(که-ټی-ره)اسم- ټوکیه- مړکپ- ساتوال- ساطور- ساتول-

کټیک:(که-ټیک)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ څرمنې رنګ کونکے- دباغ- کټیکے- جمع کټیکان-

کټې:(که-ټې)اسم صوت- دَ کټې یا کټی دَ شړلو آواز-

کټېری:(که-ټې-ری)اسم- واحد- جمع- مؤنث- ارکاره- مرکاره- کړے- کړمے-

کټېل:(که-ټې-یل)مصدر- دَ قینچې پهٔ ذریعه دَ ونې نری څانګې یا واښهٔ پرېکول-

کټېلے:(که-ټې-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کټېلی- مؤنث کټېلې- وګورئ کټېل-

کټېن:(که-ټې-ین)حاصل مصدر- وګورئ کټېل-

کټېنګ:(که-ټې-ینګ)حاصل مصدر- وګورئ کټېل-

کټېنه:(که-ټې-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کټېل-

کټېونکے:(که-ټې-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کټېونکی- مؤنث کټېونکې- وګورئ کټېل-

کټی:(که-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کټوی- کټوه- (۲)انړی- (۳)د کټی

ی" (ښې-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مؤنث- دَ مېښې ښځینه بچے-

کټے:(که-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مېښې بچے- (۲)هغه وُچ واښهٔ چې دَ اوښانو دَ پاره ذخیره کولے شي- (۳)دَ رباب غټ تار- جمع کټي/کټیان-

کټے:(که-ټے)اسم- واحد- مذکر- کونډی- پېمانه- کاسه- پلی- هغه لوښے چې پې پرې پېمانه کولے شي- جمع کټي-

کټے:(که-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ چڼو بوس- جمع کټي-

کټے:(که-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- غټ- مضبوط- جمع کټي-

کثافت:(که-ثا-فت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مضبوط والے- غټوالے- (۲)مېل- ګندګی- چټلي- ناپاکی-

کثرت:(کَث-رت)اسم- واحد- مذکر- زیاتوالے- ډېروالے-

کثیر:(کَ-ثیر)اسم صفت- ډېر- ډېر زیات-

کثیف:(کَ-ثیف)اسم صفت- ګنده- ناپاک- کثافت لرونکے-

کثیفول:(که-ثی-فه-وَل)مصدر- (۱)پنډول- پېړول- (۲)ګنډول- (۳)ټینګول- (۴)مردارول- (۵)خیرنول-

کثیفېدل:(کِه-ثی-فې-دل)مصدر- (۱)پنډېدل- پېړېدل- (۲)خیرنېدل- (۳)ګنډېدل- (۴)ټینګېدل- (۵)مردارېدل-

کج:(کَج)اسم صفت- واحد- مذکر- کوږ ووږ- خَم- دَ نېغ ضد- (م- فارسی)-

کجات:(کُ-جاتَ)اسم صفت- واحد- مذکر- بداصل- کمینه- کجال- (م- فارسی)-

کجال:(کُ-جالَ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کجات- (م- فارسی)-

کجاوه:(که-جا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پالکی- ډولکی- (۲)دَ مېوې وړلو لویه بوره چې لهٔ میزرو جوړه وي-

کجاوې:(کُ-جا-وې)اسم- جمع- بې مطلبه خبرې- فضول خبرې-

کجانی:(کُ-جا-نی)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- بکواسی- اُوتې بوتې ویونکے- فضول خبرې کونکے-

کج بېرے:(کَج-بې-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ زخم دَ پاره پکارونکے یو قسم بوټے- پرمرپاڼے- ګزک پاڼه- زخم بوټے- زخم حیات- نباتاتی نوم سکسی فرېګا لیګولېټا (SAXIFRAGA LIGULATA)-

کج خلقی:(کَج-خُل-قی)اسم- واحد- مؤنث- بداخلاقی- بدمزاجی- دَ خوئ سخت--

کج رفتار:(کَج-رِف-تار)صفت- وګورئ کجرو-

کجرو:(کَج-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ کږه لاره تلونکے- کوږ ووږ تلونکے- (۲)ظالم- ناانصاف-

کجک:(که-جَک)اسم- واحد/جمع- مذکر- ف(۱)دَ ښځو پهٔ تندی کاږهٔ واږهٔ ویښتهٔ- (۲)دَ ایلو دَ لکی ویښتهٔ- (۳)دَ ټوپک سپے- (۴)پسینه بادرنګ- (۵)منحنی لرګے چې دَ ژرندې پل پکښې ګرځي-

کجکل:(کَج-کَل)اسم صفت- واحد- مذکر- فالج زده- هغه سړے چې دَ ګوزن لهٔ مرضه کوږ ووږ وي- ګوزنی- کجے-

کجکلاه:(کَج-کُ-لاه)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کوږ دستار پهٔ سر لرونکے- کږه کوله پهٔ سر تړونکے- خان ښیونکے- (۲)بادشاه- معشوق-

کجکول:(کَج-کولَ)اسم- واحد- مذکر- تور رنګ لرونکے دَ فقیرانو دَ چړ غښتو لوښے- دَ خېر غښتو لوښے- کچکول- کشکول- کجکولونه-

کجکے:(که-جه-کے)اسم- واحد- مذکر- تُول کجکے- یوه وړه ښائسته مرغۍ- جمع کجکي-

کجکے:(کَج-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژامه- ژامنه- کرغښے- دَ ژامنې وروستے مړوکے- (۲)وړوکے حوض- سړوبے- وړه چینه-

کج ګل:(کَج-ګُل)اسم- واحد- مذکر- دَ تور رنګ لرونکے یو ګل-

کجل:(کَه-جَل)اسم- واحد/جمع- مذکر- کاجل- (۱)رانجهٔ چې پهٔ کُچو کښې کړ کړے شي او سترګې پرې تورولے شي- (۲)لوګے-

کجلوله:(کَج-لو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېش قوضه- خنجر- (۲)چاړهٔ- دَ غوښې پرې کولو چاړهٔ-

کج لېچ:(کَج-لېچ)اسم صفت- کوږ ووږ- کنده- ژوره لاره- کږلېچ-

کجلې سترګې:(که-جه-لې-ستَر-ګې)اسم صفت- جمع- مؤنث- مستې سکاڼې سترګې- تورې سترګې- رانجهٔ کړې سترګې-

کج ماله:(کَج-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- غاښور- جمع کجمالې-

کجن:(که-جَن)اسم- واحد- مذکر- بړستن- لحاف- نیالی- نالی- تلتک-

کجور:(که-جور)اسم- واحد- مذکر- (۱)خجور- خجوره- کجوره- (۲)دَ جوارو یو قسم-

کجوره:(که-جو-ره)اسم- واحد- مؤنث- یوه مشهوره وَنه او دَ هغې مېوه- جمع کجورې- نباتاتی نوم فېنکس ډېکټېلیفرا اېل (PHOENIX DACTYLIFERA-L)- (م- هندی)-

کجه:(که-جه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- دَ پینځو کالو غوا یا غوئے-

کجی:(که-جی)اسم- واحد- مؤنث- کاجی- (۱)نامردی- پهٔ لوبه کښې ټګی- (۲)جنغوزی- خنغوزی- (۳)کوږوالے- ناهمواری-

کجیر:(که-جیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو غټ غرنیز مارغهٔ- (۲)خېلی- برغټے- کجیران- یو قسم غټه دانه چې دَ غاړې یا ترخ لاندې راخیژی- (۳)صفت- غټ او ښائسته سړے- جمع کجیران-

کجیران:(که-جی-ران)اسم- وګورئ دَ کجیر دوېمه معنی-

کجیرتوب:(که-جیر-توب)اسم- واحد- مذکر- ښادمنی- بخره منی- ښاغلتیا- نېک مرغی-

کجیم:(که-جیم)اسم- واحد- مذکر- دَ اَس زغره-

کجی:(که-جې)اسم صفت- واحد جمع- مونث- دَ کجی مؤنث- وګورئ کجے-

کجے:(که-جے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې پهٔ پښو کښې ئې کوږوالے وي- کوږ کینړ- ګډ- (۲)یو قسم دَ شیراز کونتر- (۳)وګورئ کجکل-

کخړ:(کَ-خړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لحاف- نولانی- تلنی- تولیا- تلتکه-

(۲)پهٔ نيم سر پک- نيم پک جمع کخړان-

کخلي:(که-خهٔ-لي)اسم- جمع- مؤنث- خس و خشاک- بې کاره څيزونه- خزلې- خځلې-

کخڼ:(که-خڼ)اسم- واحد- مذکر- شيرک- تلتک- برستنه- برستن- نالى- نيالى- کنځر-

کڅ:(کڅ)اسم صفت- واحد- مذکر- کڅه- وړوکے- چيت- چې غټ پټ نهٔ وى- کڅوني-

کڅ:(کڅ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سيند پهٔ غاړه هواره دَ کروندې زمکه- کڅ- کڅے- (۲)پهٔ پټى کښې هغه ځاے چې سخت وى او زرغُنه شوٗ نهٔ کوى-

کڅ:(کڅ)اسم- واحد- مذکر- وريښمين تار چې دَ ستڼو نه جوړولے شي-

کڅ:(کڅ)اسم- واحد- مذکر- ناپ- پيمائش- اندازه- ميچ- مقدار- (کول/کېدل مصدرونه)-

کڅ:(کڅ)اسم صفت- پمن- کچڼ- بدشکله- دَ خارښ مريض-

کڅ:(کڅ)اسم صفت- عېب- نقص- خامى-

کڅ:(کڅ)اسم- جمع- مذکر- دَ شُملو نه وېستلے شوى غوړ- کچه غوړى-

کچاړه:(که-چا-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر- کوړمه- جمع کچاړې-

کچ اغزے:(کچ-اَغ-زے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ازغى لرونکے بوټے-

کچالو:(که-چا-لو)اسم- واحد- مذکر- دَ الو دَ خاندان يوه سبزى- نباتاتى نوم ارم کولوکېشيا (ARUM COLOCASIA)-

کچبيز:(کچ-بيز)اسم- واحد- مذکر- تامبوزے- تمبوزک- تربوزک-

کچر:(که-چړ)اسم- واحد/جمع- مذکر- قچر- خچر- دَ اسپې او خر پهٔ جنسى توګه له يو ځاے کېدو پهٔ وجه پيدا شوے بچے- (۲)صفت- بدکاره- بدعمله-

کچرتوب:(که-چړ-توب)اسم- کچرى- دَ کچر جوړېدو حالت-

کچره:(کچ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کچرى ۲- (۲)غاتره- استره- هغه ذره چې دَ موټر يا موټرسائيکل پهٔ پلګ کښې ونښلى- جمع کچرې-

کچره:(که-چهٔ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ کچر مؤنث- وګورئ کچر-

کچرى:(که-چهٔ-رى)اسم- مؤنث- (۱)بدعملى- بدکارى- شرارت- (۲)ټوقه- مسخره-

کچرى:(که-چه-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- عدالت چې دَ مقدمو فېصلې پکښې کيږى- (م- هندى کچهرى)-

کچرى:(کچ-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کچه خټکے يا ايندوانه- کچره-

کچړه:(که-چهٔ-ړه)اسم- دَ مستى پهٔ حالت کښې دَ زرک يا زرکې آواز- جمع کچړې-

کچ سترکے:(کچ-ستر-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ وړو سترګو خاوند-

کچک:(که-چک)اسم- واحد/جمع- مذکر- کجک- پهٔ تندى کاږهٔ واړهٔ وېښتهٔ-

کچکاسه:(کچ-کا-سه)اسم- واحد- مؤنث- هغه څمڅى چې مائع پرې دَ يو لوښى نه بل لوښى ته پهٔ اندازه اچولے شي-

کچکاله:(کچ-کا-له)اسم- واحد- مؤنث- مات شوے لوئ خاورين لوښے-

کچ کچ:(کچ-کچ)اسم صوت- تُو تُو- دَ سپى دَ راغښتلو آواز-

کچ کچول:(کچ-که-چول)اسم- دَ کور دَ استعمال لوښى-

کچکول:(کچ-کول)اسم- واحد- مذکر- کشکول- وګورئ کجکول-

کچکولک:(کچ-کو-لک)اسم- واحد- مذکر- دَ بادامو، پستې وغېره پوستکے- کچکوله-

کچکوله:(کچ-کو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کچکولک-

کچکړ:(کچ-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- اندازه کونکے- ناپ کونکے- کچ کونکے- مؤنث کچکړه- جمع کچکړان-

کچل:(کَ-چل)اسم صفت- واحد- مذکر- کچے- دَ کړو وړو پښو لرونکے- کوږ پښے- کجے- مؤنث کچله- جمع کچلې-

کچلمه:(کچ-له-مه)اسم- واحد- مؤنث- خولخوږى- تشلمه- ريشلمه- دَ اورو يو قسم بيمارى چې دَ خولې نه پکښې بدبوئى خى- جمع کچلمې-

کچلين:(کچ-لين)اسم- واحد- مذکر- ارمغان- تحفه- سوغات-

کچماچ:(کچ-ماچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کچماچو-

کچماچو:(کچ-ما-چو)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سبزى- يو قسم ساګ- کرماچو- کاچ ماچ- نباتاتى نوم سولېنم انډيکم (SOLANUM INDICUM)-

کچ مېچ:(کچ-مېچ)اسم- واحد- مذکر- کچ کونه- ناپ تول- اندازه کونه- دَ زمکې کچ کونه-

کچنار:(کچ-نار)اسم- واحد- مذکر- کچنال- کوليار- يوه وُنه او دَ هغې دَ غوټو نوم چې دَ پخولو پهٔ کار راځى- نباتاتى نوم بوهينيا ويرى ګاټا (BOUHINIA VARIE GATA)-

کچنال:(کچ-نال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کچنار-

کچندے:(که-چن-دے)اسم- واحد- مذکر- بچے- وړوکے- جمع کچندى-

کچندے:(کَ-چن-دے)اسم صفت- بې وخته- بې ټانګه- نيمه خوا- نيمګړے-

کچندے مرغے:(که-چن-دے-مَر-غے)اسم- واحد- مذکر- يوه وړه شان مرغۍ چې دَ دېوال پهٔ سوړو کښې وُسيږى-

کچنوټے:(کچ-نو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- ماشوم- وړوکے- کُچنے- جمع کچنوټى-

کچنه ګټه:(کچ-نه-ګ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- خچه ګټه- پلوى- دَ لاس يا پښو پهٔ ګټو کښې دَ ټولو نه وړه ګټه- جمع کچنې ګټې-

کچنى:(کچ-نى)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)ګډېدونکې- (۲)بدکاره ښځه- کاسيره- فحاشه ښځه- لولى- کنجرى- (م- هندى)-

کچنے:(کچ-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کچنوټے- جمع کُچنى/کچنيان-

کچوالے:(کچ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مېچ- اندازه- اندازه کونه- (۲)دَ زمکې سختوالے-

کچوت:(که-چوت)اسم صفت- واحد- مذکر- شوم- کنجوس- بخيل-

ئ (ښى-رل)، ې (هې-ره-ول)، ى (پيا-لى)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

پست فطرت- ممسک-

کچوتی:(که-چو-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناکجاتوالی- (۲)کنجوسی- بخیلی- شومتیا-

کچوتے:(که-چو-تے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ماشوم- وړوکے- جمع کچوتي- مؤنث کچوتې-

کچور:(که-چور)اسم- واحد- مذکر- کولمه- کولمه توی-

کچوره:(که-چو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کڅوړه- جمع کچورې-

کچوری:(که-چو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پوښې- پورې- حلوا پوښې- روغنی- یو قسم پسته روغني روټې-

کچوکے:(که-چو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- کچوکانے- دَ وادهٔ زلمے- وديزن- ودګينے- شاوولهٔ- شاوهٔ- زوم-

کچول:(که-چه-ول)مصدر- پيمائش کول- اندازه کول- کچ کول-

کچول:(که-چول)اسم- واحد- مذکر- چيت شوے لوښے- کروپ لوښے- چيت پيت لوښے-

کچوله:(که-چو-له)اسم صفت- مؤنث- کچولا- کچولی- لښتينکه- چغره- سپين سترګې- بې لحاظه- جمع کچولې-

کچوله:(که-چو-له)اسم- مؤنث- يو قسم وَنه او دَ هغې تخم چې بعضو بيمارو کښې پکارولے شي- (افغانستان)-

کچونه:(که-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کچول-

کچونے:(که-چو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- کوچنے- وړوکے- ماشوم- جمع کچوني- مؤنث کچونې-

کچه:(که-چه)اسم صفت- (۱)دَ پوخ ضد- هغه شے چې پوخ شوے نهٔ وي- (۲)کمينه- ناکس- بداصل- (۳)شرمنده- (۴)بدل- (۵)بېکاره- ناقص- چې اصل نهٔ وي-

کچه:(کهٔ-چه)اسم صوت- کچې- دَ بزې دَ شړلو اواز- اچه-

کچه:(کهٔ-چه)اسم صفت- دَ کچ مؤنث وړه- وړوکې- خچه-

کچه اړه:(که-چه-ا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ګډه چې واړهٔ واړهٔ غوږونه يې وي او لم يا لکۍ يې هم وړه وي-

کچه پاڅ:(که-چه-پاڅ)اسم- دَ رفتار دَ پاره يو طنزيه توريے-

کچه پيکه:(که-چه-يی-که)اسم صفت- شرمنده- شرمېدلے- وارخطا- پرېشانه- کچه-

کچه توب:(که-چه-توب)اسم- (۱)خام والے- اوم والے- (۲)شرمندګی- پيکه توب- (۳)کم اصلي- کمينګی-

کچه عمره:(که-چه-عم-ره)اسم صفت- واحد- مذکر- نابالغه- دَ کچه عمر- ملک- دَ لږ عمر-

کچه عمری:(که-چه-عم-ری)اسم- مؤنث- نابالغتوب- وړوکوالے- ملکوالے- ملکوانه-

کچه غرمه:(که-چه-غر-مه)اسم- واحد- مؤنث- چې پوره غرمه لا نهٔ وي- برېخر- بلبخر- تنکی غرمه- تنکے څاښت-

کچه کول:(ک-چه-که-ول)مصدر متعدی- (۱)ژر ژر ګنډل- پهٔ سر سر ګنډل- (۲)شرمول- حيا اخستل- خيرجه اخستل-

کچه لنګ:(که-چه-لنګ)اسم- يو قسم بيماري-

کچه لولو:(ک-چه-لو-لو)اسم- کچه کونه- خلخلګے- شرمنده کونه-

کچيره:(که-چي-ره)اسم- واحد- مؤنث- کڅوړه- کجوړه- دَ چېلو دَ وېښتو نه جوړه شوې کڅوړه-

کچيکے:(ک-چي-کے)اسم- واحد- مذکر- چريکے- ارغومے- پسوکے- چېلوکے- بره- ګوورے- دَ کډې يا بزې بچے-

کچې:(کهٔ-چې)اسم صوت- (۱)دَ چېلو دَ شړلو دَ پاره آواز- کچه- اُچې- اچه-

کچې:(که-چې)اسم صفت- (۱)کچنی- کمېدونکې بنځه- لولې- پمه- (۲)اسم- دَ درياب دَ غاړې زمکه چې فصل پکښې کولے شي-

کچے:(که-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- کچے- دَ کړو پښو لرونکے- مؤنث کچې-

کچے:(که-چے)اسم- (۱)دَ زمکې ناپ- دَ زمکې دَ حدود کره کتنه- (۲)وړوکے جانګے چې ماشومانو ته اغستے شي-

کڅ:(کڅ)اسم- واحد- مذکر- (۱)زادی- هغه زمکه چې دَ درياب پهٔ غاړه وي يا دَ دوو غرونو پهٔ مينځ کښې وي- کڅی- ناوه- کڅه- (۲)شاګې- ګنډ- يو خاص قسم کپړه چې دَ بخيته قميص دَ ګرېوان شا ته ګنډلے شي-

کڅپر:(کڅ-پر)اسم صفت- واحد- مذکر- لټ- ناراسته- سُست-

کڅخول:(کڅ-خول)اسم- واحد- مذکر- دَ غنمو بُوس-

کڅخوله:(کڅ-خو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ کڅ دَ کپړې نه جوړه شوې ټوپۍ-

کڅکے:(کڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ خرهٔ بچے- کوچانے- کوچے-

کڅکے:(کڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ پرتوغانښ سُورے- جمع کڅکی-

کڅله:(که-څهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- کوواټه- کاټه- کواټه- دَ څپياکو ډېرۍ-

کڅمڅے:(کڅ-مه-څے)اسم- غلې غلې خبرې- پس پسے- پهٔ غوږ کښې غلې غلې از پټې پټې خبرې-

کڅمغ:(کڅ-مغ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم صحرائي بوټے چې دَ صحرا خلق يې پخوي-

کڅوبے:(که-څو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کڅوک-

کڅوره:(که-څو-ره)اسم- واحد- مؤنث- اَس پندوکے-

کڅوړه:(که-څو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کڅونه- لهٔ کپړې جوړه شوې بوجۍ- تيلۍ- جمع کڅوړې-

کڅوک:(کڅ-وک)اسم- واحد- مذکر- دانه- ننکۍ- ګرمي- کڅوکا- کوڅوک- څڅبکے- کڅوبکے- کڅوبے- دانګې- لکۍ- يو بيماري چې پهٔ انسان غټې غټې دانې راخيژي- سره کانچه-

کڅوکا:(که-څو-کا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کڅوک-

کڅونه:(که-څو-نه)اسم- واحد- مذکر- کڅوړه- يوه بيماري چې پهٔ انسان

پکښې دانې راخېژي- لکی- دالګی- کڅوبے- کڅویکے- آب چیچک-

کڅویکے:(کڅ-وی-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کڅوک-

کڅه:(کَ-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کڅی- کڅ- (۲)دَ دریاب دَ غاړې پهٔ ښکته زمکه کښې دَ وَنو جنګی-

کڅه:(کَ-څه)اسم- واحد- مؤنث- ټکره- ټوټه- برخه- جمع کُڅې-

کڅی:(که-څی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کڅه/کڅ-

کحل:(کُ-حل)اسم- جمع- مذکر- سُرمه- رانجهٔ- (م- عربی)-

کحال:(کح-حال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ سترګو ډاکټر- دَ سترګو معالج- (۲)رانجهٔ خرڅونکے- (م- عربی)-

کحیل:(که-حیل)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې پهٔ سترګو کښې یې رانجهٔ اچولی وی- (م- عربی)-

کخ:(کخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم واښهٔ چې ډېر زیات نرم وی- (۲)یو قسم نرے چینجے- (۳)یو قسم چینجے چې دَ ګډانو او مېږو لم لاندې پېدا کیږی-

کخ:(کخ)اسم صوت- دَ مرې نه راوتونکے آواز-

کختی:(کَخ-تی)اسم- جمع- مؤنث- اشاړی مېوه- وچې خرمانی- مندتې- نباتاتی نوم پرونس ډومستیکا (PRUNIS DOMESTICA)-

کخړے:(که-خه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ستوری نوم-

کخکے:(کخ-کے)اسم- واحد- مذکر- ماچس- تیلے- (افغانستان)-

کخګرے:(کخ-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- پاتې شوے- جمع کخګرې-

کخی:(کهٔ-خی)اسم- جمع- مذکر- دَ زړو ماشومانو پهٔ خېټه کښې واړهٔ واړهٔ چینجی- کیخی- کیخی-

کخی توب:(که-خی-توب)اسم- پاسوانی کونه- دَ باغ ساتنه-

کخی:(که-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ چرګو یو بیماری- ټوغے- ټوغکے-

کخے:(که-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ باغ محافظ- پاسوانی کونکے-

کخے:(که-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړشو- دَ غواګانو دَ څرولو ځاې- (۲)یو قسم ماشے چې پهٔ سپرلی کښې پېدا کیږی- کیخے-

کداړه:(که-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غوزه- ټوپ- خرسک-

کداله:(کَ-دا-له)اسم- واحد- مؤنث- کوداله- ټسکوره- تسکوره- سسکوره- کودالی- جمع کدالې-

کدام:(کَ-دام)کلمه استفهام- څوک- څهٔ- چرته- کوم- (م- فارسی)-

کدای:(که-دای)اسم- چوغه- چغه- (۲)یو قسم چیندخه-

کدخدا:(کد-خُ-دا)اسم- واحد- مذکر- کوربه- دَ کور مالک- بادشاه- مشر- خان- ملک-

کدخدائی:(کد-خُ-دا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مشری- بادشاهی- (۲)وادهٔ- نکاح-

کدر:(کَ-دَر)صفت- پیکه- ګنده- ناصفا- (۱)تت- (۲)خته- (م- عربی)-

کدو:(که-دُو)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه سبزی- جمع کدوان- نباتاتی نوم ممبرم بېریلی (MEMBRUM BIRILE)- (۲)کمعقل- احمق- سوړ- کدوسرے- بېکاره-

کدوچه:(که-دو-چه)اسم تصغیر- یو قسم وړوکے کدو- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ کدو-

کدودانه:(که-دو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم دانه- جمع کدودانې-

کدورت:(که-دُو-رَت)اسم- کرکه- نفرت- ناراضګی- خفګان- خوابدی-

کدوړے:(کَ-دوَ-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے کدو- کدوګے- جمع کدوړی-

کدوزړے:(کَ-دو-زهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کدو تُخم- (۲)یو قسم چینجے چې پهٔ خېټه کښې کیږی- جمع کدوزړی-

کدوسرے:(که-دو-سه-رے)اسم صفت- (۱)بې عقل- کم عقل- بې معنې سړے- (۲)خالی مغزے-

کدوګک:(که-دو-ګک)اسم- واحد- مذکر- یوه آله چې جراحان پرې دَ خبېثلو پهٔ بنیاد دَ رګ نه وینه راکاږی- ښکر- شاخک- (افغانستان)-

کدوګے:(کَ-دو-ګے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وګورئ کدوړے-

کډ:(کډ)اسم- واحد- مذکر- کوهے- کنده- ړوغل-

کډبنے:(کډ-به-نے)اسم صفت- کډه ګرځونکے- وګورئ کډبه- جمع کډبنی- مؤنث کډبنۍ-

کډبه:(کډ-به)اسم صفت- واحد- مذکر- کډه پهٔ سر- خانه بدوش- چنګنړے- کډه ګرځونکے- کډمار- کډبنے-

کډغالے:(کډ-غا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱) (دَ کډ او غالے مرکب) پهٔ غار کښې وُسېدونکے- جمع کډغالی- مؤنث کډغالې- (۲- اسم)وړوکے کور- کورګے-

کډل:(که-ډل)اسم- واحد- مذکر- غار- جوپړی- جونګنړه- جونګړه-

کډله:(کَ-ډهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- کوډله- جونګنړه- چوپال- څپر-

کډمار:(کډ-مار)اسم صفت- واحد- مذکر- خانه بدوش- چې کډه پهٔ سر ګرځوی- چې دَ استوګې یې څهٔ خاص ځاې نهٔ وی- کډوال- کډبه- کډبنے- جمع کډماران- مؤنث کډماره-

کډن:(که-ډن)متعلق فعل- (۱)سامان/بال بچ سره- عیالدار- لهٔ کډې سره- (افغانستان)-

کډنے:(که-ډه-نے)اسم- جانز- جمع کډنی-

کډو:(که-ډو)اسم- کدو- (عامیانه)-

کډوال:(کډ-وال)اسم صفت- واحد/جمع- عیالدار- خانه بدوش- کډبه- کډبنے-

کډواله:(کډ-وا-له)اسم- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- کډه ګرځونکے- خانه بدوش- کډبه-

کډوبے:(که-ډو-بے)اسم- دَ اُبو جوش-

کډوړے:(که-ډو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کدو عامیانه قرات- وګورئ کدو-

"ی" (ښې-رِل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ۍ"(پیا-لۍ)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کړه:(که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کور سامان- اسباب- (۲)آل وعیال- (۳)تلنه- سفر- کوچ- جمع کړې- (کول/کېدل مصدرونه)-

کړه کوړه:(که-ړه-کُو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لډ کوپړی- لوښی لرګی- دَ کور سامان- جمع کړې کوړې-

کړمل:(کړ-مَل)اسم- دَ شولو دَ پاره تیاره شوې زمکه-

کړی:(که-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ جولاګانو کړی- څپر- دَ کنې کارګاه- (۲)مردار ړنړ- دَ سخا اُبو کنده- خندق-

کړے:(که-ړے)اسم- واحد- مذکر- هغه ژور ځایْ چې جولا دَ تنستې (کنې) اوبدلو پهٔ وخت کښې پښې پکښې ځوړندوی-

کذاب:(که-ذاب)اسم صفت- واحد- مذکر- دروغژن- ډېر دورغ ویونکے- سوړن- (م- عربی)-

کذب:(کذبْ)اسم- دروغ- سوړه- (م- عربی)-

کر:(کُر)اسمِ صوت- دَ څهٔ څیز دَ شلېدلو آواز- (۲)پهٔ کاغذ دَ قلم کرخولو آواز-

کر:(کَر)اسم- دَ کرل مصدر نه اسم- وګورئ کرل-

کر:(کَر)اسم صفت- کوڼ- نهٔ اورېدونکے- (م- فارسی)-

کر:(کَر)اسم صفت- شان و شوکت- رُعب- دبدبه- قوت- طاقت- هېمشه کروفر یو ځایْ راځی-

کرا:(کهٔ-را)اسم صوت- (۱)کرهار- دَ کرکر اواز- (۲)اسم- کرایه- (افغانستان)-

کراب:(که-رابْ)اسم- دَ څناورو یوه بیماری- تبق (م- عربی)-

کراپند:(کَرا-پند)اسم- واحد- مذکر- یوه غرنیزه وُنه- کرپند-

کرات:(که-راتْ)متعلق فعل- جمع دَ کرت- بیا بیا- بار بار- وارې- ځلې- ځل- کرتې-

کرات مرات:(که-راتْ-مه-راتْ)متعلقِ فعل- بیا بیا- بار بار- ډېر ځل- څو ځله-

کراچی:(کَرا-چی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ګاډے چې انسان او حېوان ئې راکاږی- ریړګی- ربړو-

کراچے:(کَرا-چے)اسم- واحد- مذکر- هغه چم چې پهٔ کودالی سره لهٔ زمکې جُدا شی- جمع کراچی-

کراره:(که-را-ره)اسم- واحد- مؤنث- خرخره- دَ اَسونو دَ وېښتو خرېلو یوه اَله- جمع کرارې-

کرارے:(کهٔ-را-رے)اسم صوت- دَ کرکر آواز- دَ کرکر مسلسل آواز-

کراړ:(کراړْ)اسم صفت- سخت- محکم- کلک- کروړ-

کراړ:(کِ-راړْ)اسم- (۱)هندو دُکاندار- (۲)صفت- ټګ- غل- (۳)دَ اټک نه اخوا وُسېدونکی- (۴)بنیا- غله یا دانې خرڅونکے- (۵)دَ هندوانو پهٔ څلورو لوئې ذاتونو کښې دریم ذات-

کراړک:(کرا-ړک)اسم- قروت- کُرت-

کراړه:(کَرا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شاړه زمکه- سخته او شګلنه زمکه- شګنه زمکه- (۲)سخت قُرت-

کراړی:(کَرا-ړی)اسم صفت- دَ کراړ سره متعلق- وګورئ کراړ ۱- کانیز-

کراز:(کراز)اسم- کریز- کوریز- دَ مارغانو مردارې بنې غُرخونه-

کراز:(که-راز)اسم- واحد- مذکر- نازو ادا- کرشمه-

کرازند:(کَرا-زند)اسم صفت- واحد- مذکر- لهٔ بدپرهیزی پهٔ وجه همېشه بیمار سړے- کړاغند- کراړند-

کرازندتیا:(کَرا-زند-تیا)اسم- مؤنث- دَ مرض وُږدوالے او غلبه- کراړندتیا-

کرازه:(کَرا-زه)اسم- واحد- مؤنث- بې مطلبه خبره- بې موده خبره- جمع کرازې-

کراړند:(کَرا-ړند)اسم صفت- وګورئ کرازند-

کراړندتیا:(کَرا-ړند-تیا)اسم- وګورئ کرازندتیا-

کراسته:(کَراسْ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وړی جوړ شوے لمځے- (۲)هغه څیز یا غله دانه چې دَ لوندوالی لهٔ کبله ښهٔ نهٔ مېده کیږی-

کراسته:(کَراسْ-ته)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ساګ چې دَ نګولی دَ خوشبویه کولو دَ پاره پکارولے شی- کراسته ګی-

کراسته ګر:(کَراسْ-ته-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- لمځی جوړوُنکے-

کراسته ګی:(کَراسْ-ته-ګی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ساګ- وګورئ کراسته ۲-

کراستے:(کَراسْ-تے)اسم- (۱)دَ ډېر کار پهٔ وجه دَ لاس پښو سختی- (۲)کره- رسوا-

کراغ:(کَراغْ)اسم صفت- واحد- مذکر- کړاغې سترګې لرونکے- کړاغ- نرے نروچکے- کمزورے-

کراغند:(کَرا-غند)اسم صفت- وګورئ کرازند-

کراکنډه:(کَرا-کَن-ډه)اسم صفت- واحد- مذکر- کم قوته- کمزورے- ضعیف- ناتوانه- بې سېکه-

کرام:(کِ-رامْ)اسم صفت- جمع- مذکر- سخیان او ښهٔ خلق- بزرګان- نېکان- (عربی)-

کراماً کاتبین:(کِ-را-مَن-کا-تِ-بینْ)اسم- جمع- مذکر- دوه فرښتې چې دَ بنده اعمال لیکی-

کرامت:(کِ-را-مَت)اسم- واحد- مذکر- بزرګی- معجزه- جمع کرامات- (عربی)-

کرامتی:(کِ-را-مه-تی)اسم- واحد- مؤنث- دَ کرامت خاوند- کرامت لرونکے-

کرامکله:(که-رامْ-که-له)اسم- مؤنث- یوه سبزی-

کرانچی:(کَران-چی)اسم- مؤنث- کراچی- دَ غویانو ګاډے- لویه ربړه یا چکړه ګاډے- کراچی-

کران کران:(کَران-کَران)اسم صوت- کاں کاں- دَ کارغهٔ آوازونه-

کرانے:(که-را-نے)اسم صفت- کرستانے- کرستیانے- عیسائی- چوړے-

کراوړه:(که-راو-ړه)اسم- مؤنث- کرواړه- پهٔ درمن کښې پاتې شوې غله-

کراوے:(کَرا-وے)اسم- واحد- مذکر- موکل- وکیل ته خپله مقدمه ورکونکے-

کراوے:(که-را-وے)اسمِ صفت- (۱)نګهبان- ساتونکے- محافظ- (دَ فصل وغیره)- (۲)سرپرست-

کراه:(کراهَ)اسم- (۱)پوړی- (۲)کرایه- کرایه باندې ورکونه-

کراهت:(که-را-هَت)اسم- (۱)کرکه- نفرت- (۲)هغه خبره چې شرعاً مکروه وی- (م- فارسی)-

کراهیت:(که-را-هی-یَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کراهت-

کرائے:(کَرا-ئے)اسم- واحد- مؤنث- جامه-

کرایه:(که-را-یه)اسم- واحد- مؤنث- کرائی- باړه- اجرت- معاوضه-

کرایه دار:(که-را-یه-دارَ)اسمِ صفت- مذکر- څوک چې دَ کرائې پهٔ کور کښې وُسی- کرایه کش-

کرایه کش:(که-را-یه-کَش)اسمِ صفت- وګورئ کرایه دار-

کرائی کش:(که-را-ئی-کَش)اسمِ صفت- واحد- مذکر- کرایه کش- کرایه کښ- کرایه دار-

کرائی:(که-را-ئی/که-رائ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کرایه-

کرب:(کَرب)اسم- واحد- مذکر- نول- درد- تکلیف- (م- عربی)-

کرب:(که-رب)اسم- سل زره ملینه

کرباس:(کر-باسَ)اسم- واحد- مذکر- خامته- الوان- چیټ- دُ مالوچو جوړ ټوکے- بیستی-

کربانه:(کَر-با-نه)اسم- (۱)تور پرقېدونکے رنګ- (۲)یو تور بوټے-

کربذ:(کَر-بَذ)اسم- ډانړس- ډېنډوت کوُنکے-

کربسکه:(کَر-بَس-که)اسم- واحد- مؤنث- کربوسکه- کربیسکه- کربسه- پومبه- مالوچ- جمع کربسکې-

کربسه:(کَر-بهٔ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کربسکه- جمع کربسې-

کربشا:(کَر-بَ-شا)اسم- واحد- مذکر- دُ یو ځناور نوم- کبرغان- قبرغان- کربوشا-

کربشار:(کربَ-شارَ)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې وُنې نامه-

کربک:(کَر-بَک)اسم- واحد- مذکر- کربوړک- کربوړے-

کربل:(کَر-بَل)اسم- (۱)کوربل- (۲)الودره- کچه ګینده- ټک-

کربلا:(کَر-به-لا)(۱)دَ کرب و بلا مخفف- غم- دړد- (۲)کمے- قحط- سوکړه- (۳)دَ عراق دَ یو ښار نوم چرته چې حضرت امام حُسېن علیه السّلام سره دَ ملګرو شهید شوے وو- (م- عربی)-

کربوړ:(کَر-بوړَ)اسم- واحد- مذکر- کورنی چمچورکی- کربوړے- دَ سمسرې پهٔ شان یو قسم خزنده-- کربک- کربوړک-

کربوړک:(کَر-بو-ړَک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کربوړ-

کربوړے:(کَر-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کربوړ-

کربوسکه:(کَر-بوس-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کربسکه- جمع کربوسکې-

کربوشا:(کَر-بو-شا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرُبشا-

کربک:(کَر-بک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کربوړ-

کربیټ:(کَر-بیټ)اسمِ صفت- کجے- کوږ ووږ-

کربېزن:(کَر-بې-زَن)اسمِ صفت- کرمېزن- قرمېزن- ګرېنګن- پوواړ-

کربېزے:(کَر-بې-زے)اسم- قرمېزے- کرمېزے- لاړې- خرمېزې- ګرېنګ-

کربېکے:(کَر-بې-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ پومبې لرګے-

کرپ:(کَرپ)اسمِ صوت- دَ څهٔ نری او وُچ څیز دَ ماتېدو اواز-

کرپا:(کَره-پا)اسمِ صوت- دَ نری او وُچ څیز دَ ماتېدو مسلسل آواز- کرپار-

کرپار:(کَره-پار)اسمِ صوت- وګورئ کرپا-

کرپال:(کَر-پالَ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ډېرې زیاتې خبرې کوُنکے-

کرپالے:(کر-پا-لے)اسم- واحد- مذکر- کرپل- کرپړه- لهه- هغه ختهٔ چې دَ سېلاب دَ اُبو نه لاندې پاتې شی او دَ وُچېدو نه پس چودې چودې وی-

کرپان:(کَر-پانَ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خنجر چې سیکان یُ ګرځوی-

کر پر:(کَر-پَر)اسم- بکواس- بې هوده خبره-

کرپړ:(کَر-پَړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرپال-

کرپل:(کَر-پَل)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ کرپالے-

کرپند:(کَره-پَند)اسمِ صفت- وګورئ کرپندے-

کرپندوکے:(کَره-پن-دُو-کے)اسم- واحد- مذکر- پوست (نرم) هډوکے- وګورئ کرپندے-

کرپندے:(کَره-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- ککرکے- کرچے- هغه هډوکے یا بل څیز چې دَ چیچولو پهٔ وخت کرچ کرچ کوی- جمع کرپندی-

کرپول:(کَره-په-وَل)مصدرِ متعدی- غاښونو سره ماتول- غاښونو سره کرچول-

کرپون:(کَره-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپول-

کرپونکے:(کَره-په-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرپول-

کرپونګ:(کَره-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپول-

کرپونه:(کَره-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپول-

کرپېدل:(کَره-پې-دَل)مصدرِ لازم- پهٔ غاښونو ماتېدل- کرچېدل-

کرپېدن:(کَره-پې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپېدل-

کرپېدنګ:(کَره-پې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپېدل-

کرپېدنه:(کَره-پې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپېدل-

کرپېدونکے:(کَره-پې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرپېدل-

کرپېدهٔ:(کَره-پې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرپېدل-

کرت:(که-رَت)متعلقِ فعل- پېره- بار- وار- خل- کرته-

کرت:(کُرت)اسم- قُرت- قروت- یو قسم پخکړے چې دَ اربشو دَ اُوړو او شوملو نه جوړولے شی- وچې کړې شوملې-

کرتب:(کَر-تَب)اسم- واحد- مذکر- کار- تجربه- لیاقت- هنر- کمال- سپاه ګری- بازی ګری- چالاکی-

کرتوت:(کَر-تُوت)اسم- مذکر- عمل- چال- عادت- کردار- چالاکی-

ناکاره کار- بد کار- کړۀ- دَ چالاکۍ کار-

کرته:(کَ-ره-تَه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کرت-

کرته:(کُر-تَه)اِسم- واحد- مؤنث- قمیص- خت- پیرنی-

کرج:(کَرج)اسم- واحد- مذکر- زړۀ باز- اموخته باز- ساتلے باز- کرچ- کرجے- کرچے-

کرجے:(کَرۀ-جے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سپو یو قسم- (۲)وګورئ کرج-

کرخ:(کَرَخ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سست- لټ- ناراسته- تمبل-

کرچ:(کَرچ)اسم- واحد- مذکر- کریچ- زړه توره- کرچے- جمع کرچونه-

کرچ:(کَرج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرج- ساتلے باز-

کرچ:(کَرَچ)اسمِ صوت- دَ غاښونو دَ چیچلو ازاز- خرچ- (۲)کرپ-

کرچ کروچ:(کَرَچ-کَروَچ)اسمِ صوت- دَ کچه مېوې لکه مولۍ، ګاځرې، بادرنګ وغېره دَ خوړولو آواز-

کرچل:(کَرۀ-چَل)مصدر- کرچول- څۀ څیز دَ غاښونو سره ماتول یا قېنچۍ سره پرېکول-

کرچل:(کَر-چَل)صفت- (۱)وګورئ کچل- (۲)مصدر- وګورئ کرچول-

کرچم:(کَر-چَم)اسمِ صفت- زعفران-

کرچند:(کَرۀ-چَند)اسمِ صفت- (۱)کلک- سخت- (۲)کرچ کرچ کونکے-

کرچندی:(کَرۀ-چَن-دی)اسمِ صفت- هغه نری او کرپېدلی څیزونه چې کرچ کرچ (کرپارے) کوی- کرپندی-

کرچنډی:(کَر-چَن-ډی)اسم- جمع- مؤنث- سمونه- نوکونه- دَ څاروو کپی او سُمونه-

کرچوکے:(کَرۀ-چو-کے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- سرلېښتے- کرچندے- چچونکے- کرپندے- کرڅے- کرچونے-

کرچول:(کَرۀ-چه-وَل)مصدر متعدی- (۱)څۀ څیز پۀ غاښونو ماتول- (۲)څۀ څیز قېنچۍ سره پۀ تېزه پرېکول-

کرچولے:(کَرۀ-چه-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرچول-

کرچون:(کَرۀ-چه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچول-

کرچونکے:(کَرۀ-چه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرچول-

کرچونګ:(کَرۀ-چه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچول-

کرچونه:(کَرۀ-چه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچول-

کرچونے:(کَره-چه-وۀ-نے)اسمِ صفت- پوست او نرم مېوکے- کرچے- کرپندے-

کرچهار:(کَرۀ-چه-هار)اسمِ صوت- دَ کرچ کرچ آواز-

کرچېدل:(کَرۀ-چې-دَل)مصدر لازم- پۀ غاښونو ماتېدل- پۀ غاښونو کښې ریزګی کېدل-

کرچېدن:(کَرۀ-چې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچېدل-

کرچېدنګ:(کَرۀ-چې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچېدل-

کرچېدنه:(کَرۀ-چې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچېدل-

کرچېدونکے:(کَرۀ-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرچېدل-

کرچېدۀ:(کَرۀ-چې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ کرچېدل-

کرچے:(کَرۀ-چے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- شاتره- جمع کرچي-

کرچے:(کَر-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرج-

کرچے:(کَرۀ-چے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- زړۀ تنګے- ژر غصه کېدونکے- خراب طبعیته-

کرچے:(کَرۀ-چے)اسمِ صوت- پۀ غاښونو دَ څۀ سخت څیز دَ خوړلو آواز- کرچهار-

کرڅے:(کَرۀ-څے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ کرچوکے-

کرخ:(کَرخ)اسم- واحد- مذکر- دَ بدن هغه حصه چې بې حسه شي- سوړنګ- سوړنګوړ- سوړسمخ- کرخ-

کرخت:(کَه-رَخت)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)سخت- تند- (۲)وګورئ کرخ- مړ- بې حرکته- سوړ- بې تودوخی- (۳)پۀ قرار- پۀ قلار-

کرخولکه:(کَر-خو-له-که)اسم- واحد- مؤنث- پۀ لرګی باندې دَ توړلو نه وروستو پاتې زیروالے-

کرخه:(کَر-خه)اسم- واحد- مؤنث- لوبیا- بابرینګ- بابرې- نباتاتی نوم ډولی کاس سائننسز (DOLICHOS SINENSIS)- جمع کرخې-

کرخی:(کَر-خی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پلی لرونکے یو قسم بوټے چې څاروی یې خوری-

کردار:(کَر-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)عمل- کار- کړۀ- (۲)روش- دور- (۳)پۀ مرکباتو کښې دَ لاحقې پۀ طور استعمالیږی لکه بدکردار- نېک کردار-

کرداری:(کَر-دا-ری)اسم- دَ کردار خاوند- دَ نېک عمل څښتن-

کردګار:(کَر-د-ګار)اسمِ صفت- کارکونکے- لوئ څښتن- مالک- آقا- دَ خدائ تعالی یو صفتی نوم-

کردونے:(کَر-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- کودونے- کودرکے- کودرے- جمع کردونی-

کرده:(کَر-ده)اسم- (۱)کړے کار- (۲)عمل- کار- کړۀ وړۀ- کړده- جمع کردې-

کرده:(کَر-ده)اسم- واحد- مؤنث- شکل- څېره- ساخت-

کرړکے:(کَر-ړه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګورو دَ پاڼو پۀ شان پاڼې لرونکې یوه غرنیزه ګیاه- (افغانستان)-

کرړول:(کَر-ړه-وَل)مصدر- رغړول- کاڼو یا بل څۀ څیز ته له یو ځایه بل ځای ته حرکت ورکول- ګرړول-

کرړولے:(کَر-ړه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرړول-

کرړون:(کَر-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کرړول-

کرړونکے:(کَر-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کرړونکی- مؤنث کرړونکې- وګورئ کرړول-

کرړونه:(کَر-ړه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرړول-

کرړه:(کَر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یوه ونه او دَ هغې مېوه- جمع کرړې-

کرږېدل:(کر-ږې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ کرِ کرِ آواز کول- (۲)پهٔ مزه مزه تلل- رغړېدل- (۳)دَ غټې تيږې يا کاڼي رغړېدل- ګرږېدل-

کرږېدن:(کر-ږې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کرږېدل-

کرږېدنه:(کر-ږې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرږېدل-

کرږېدونکے:(کر-ږې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرږېدل-

کرږېدهٔ:(کر-ږې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کرږېدل-

کرږے:(کر-ږے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه حشره- (۲)نرے چست سړے- نرے نروچکے-

کرزمان:(کر-زه-مان)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سوان چې قصاب پرې چاړهٔ تېروي-

کرزو:(کر-زو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چينجي يو قسم- (۲)يو قسم بېلچه-

کرړل:(کر-ړل)اسم- واحد- مذکر- باوے- هغه ټوکرې چې پومبه پکښې ټولولے شي- (۲)کرښه- څرښنده-

کرره:(کرهٔ-ره)اسم صوت- واحد- مؤنث- تېره چغه- تېزه چغه- کريکه- کړيکه- جمع کررې-

کرس:(کرس)اسم صوت- دَ وچ لرګي دَ ماتېدو آواز- کړس-

کرس:(کرس)اسم- خيرے- دَ بدن خيرے-

کرس:(کرس)اسم صفت- اړی مار- هغه غوايهٔ چې پهٔ آسانه نهٔ جوتې کيږي-

کرس:(کرس)اسم- واحد- مذکر- هغه ځاې چې پکښې دَ شپې کډې چېلې بندولے شي- پنډغالے- ګاش-

کرساز:(کر-ساز)اسم صفت- کر کونکے- کسان-

کرسانړ:(کر-سانړ)اسم صفت- واحد- مذکر- کسان- زميندار-

کرساؤ:(کر-ساؤ)اسم صفت- ريش دار- کيرور- ګيره ور-

کرسپه:(کرس-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ وړې نه جوړه پېړه رسۍ-

کرسمه:(کرس-مه)اسم- واحد- مؤنث- مېخ-

کرسن:(کرهٔ-سن)اسم صفت- ژر ماتېدونکے وچ څيز- کړسن- کروسند-

کرسي:(کر-سي)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرسۍ- (۲)يو قسم غرنيزه ګياه چې دَ سترګو پهٔ دوائی کښې استعمالولے شي-

کرسي نامه:(کر-سي-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- شجره- شجره نسب-

کرسۍ:(کر-سۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- چوکۍ- دَ ناستې چوکۍ- جمع کرسيانې-

کرش:(کرش)اسم- پهٔ مشين مات کړے شوی کاڼي-

کرش:(کرش)اسم صوت- دَ پښو آواز-

کرش:(کرش)اسم- پهٔ مېخ نهٔ پوهېدنه- کم عقلي- کميني-

کرش:(کرش)اسم صوت- پهٔ خوب کښې دَ خرېدو آواز-

کرشپه:(که-رش-په)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم غرنيزه خوشبوداره ګياه چې خوشبوداره او خوندناکه وي-

کرشت:(کر-شت)اسم- واحد- مذکر- يو قسم غرنيز مارغهٔ- چندال- چندن-

کرشته:(که-رش-ته)اسم- واحد- مؤنث- ګند وغيره- خځله-

کرشکه:(کر-شهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- خوشبو لرونکے يو خړرنګے بوټے-

کرشکے:(کرش-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ يو بوټي نوم چې ګل ئې ازغن وي-

کرشمه:(که-رش-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو سره اشاره- نخره- ځلوه- کرتب-

کرشنه:(کرش-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غلشکه- ټبنج- نخره- (۲)هنر- (۳)نقش-

کرشنيل:(کرش-نيل)امس- دَ سوښېر دَ جوړولو ستنې- (افغانستان)-

کرشېدل:(کرهٔ-شې-دل)مصدر لازم- دَ خوراک دَ پاره څهٔ شے نهٔ موندل-

کرشېدلے:(کرهٔ-شې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرشېدل-

کرشېدن:(کرهٔ-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کرشېدل-

کرشېدنګ:(کرهٔ-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کرشېدل-

کرشېدنه:(کرهٔ-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرشېدل-

کرشېدونکے:(کرهٔ-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کرشېدونکي- مؤنث کرشېدونکې- وګورئ کرشېدل-

کرشېدهٔ:(کرهٔ-شې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کرشېدل-

کرښۍ:(کر-ښۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- کرښې- چرخۍ- دائره- حلقه چې دَ جادو دَ بچ کېدونه پهٔ زمکه کېر چاپېره راکښلے شي-

کرښپل:(کرښ-پل)اسم- واحد- مذکر- دَ پښو نښه- نقش قدم- (افغانستان)-

کرښکالے:(کرښ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- اوله- څلورمه- اوومه- اولسمه- دَ زائچې خانه چې دَ نجوم عالمان پرې دَ قسمت حال معلوموي- (افغانستان)-

کرښل:(کر-ښل)مصدر- کرښې راکښل- تصوير جوړول-

کرښنده:(کر-ښن-ده)اسم- واحد- مؤنث- نشانی- نښه-

کرښندے:(کر-ښن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ تصوير ورومبے حالت- (افغانستان)-

کرښندے:(کر-ښن-دے)اسم- واحد- مذکر- تجويز- منصوبه- تصوير- (افغانستان)-

کرښنه:(کر-ښه-نه)اسم- نقش کونه- تصوير جوړونه-

کرښولے:(کر-ښهٔ-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- دَ ګورئ کرښل-

کرښوندے:(کر-ښون-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټبکے- چرتون- (۲)جګړه- (۳)څه- کوره- مټه- (افغانستان)-

کرښه:(کر-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لکيره- (۲)علامه- اثر- (۳)دائره- اړه- (۴)حدبندی- جمع کرښې-

کرښۍ:(کر-ښۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- دائره- حلقه- چرخۍ- چکر- چورخانه- غنډه کرښه-

کرغ:(کَ-رغ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم تريخ بوټے-

کرغ:(کرغ)اسم- واحد- مذکر- کراغ- تريخ-

ئ (څې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ۍ (پيا-لۍ)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

کرغاښے:(کر-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- چخاښکے-
کرغچکه:(کر-غه-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- کلغچکه- ګیړکه- کشکره- کېشکره- یو قسم مرغی-
کرغچے:(کر-غه-چے)اسم- واحد- مذکر- دَ ژامې هډوکے- جمع کرغچی-
کرغړ:(کر-غړ)اسم- واحد- مذکر- خفګان- تکلیف- غم- مصیبت- کرغړه-
کرغړوج:(کر-غه-ړوج)اسم- واحد- مذکر- کونګټ- یوه حشره-
کرغشے:(کر-غه-شے)اسم صفت- ناهموار- ناهوار- خیګ-
کرغښے:(کر-غه-ښے)اسم- دَ ژامې وروستے هډوکے- برغښے- کجکے- جمع کرغښی-
کرغم:(کر-غم)اسم- واحد- مذکر- پوړے- دَ کوناټی راوتلے هډوکے-
کرغنه:(کر-غه-نه)امس- واحد- مؤنث- یو غرنیز بوټے چې ډېر سخت او تېرهٔ ازغی لری-
کرغوچ:(کر-غوچ)اسم صفت- قطع- پرېکړے شوے- کرغڅ- کرغچ-
کرغول:(کر-غول)اسم- واحد- مذکر- دَ مارغانو یوه بیماری-
کرغه:(کر-غه)اسم- واحد- مؤنث- وچوبه- شاړه زمکه- چې ګیاه کمه کوی-
کرغه:(کر-غه)اسم- واحد- مؤنث- چراګاه- ورشو-
کرغهٔ:(کر-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ- کاغه- (افغانستان)-
کرغېړ:(کر-غېړ)اسم صفت- وګورئ کرغېړن-
کرغېړل:(کر-غې-ړل)مصدر- وګورئ کرغېړول-
کرغېړن:(کر-غې-ړن)اسم صفت- ناولے- ګنده- کرغېړ- (افغانستان)-
کرغېړنتوب:(کر-غې-ړن-توب)اسم- واحد- مذکر- ناپاکی- ګنده والے- ناولتیا-
کرغېړنتیا:(کر-غې-ړن-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کرغېړنتوب-
کرغېړنه:(کر-غې-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرغېړل-
کرغېړنېدل:(کر-غې-ړهٔ-نې-دل)مصدر لازم- ګنده کېدل- ناپاکېدل-
کرغېړنېدن:(کر-غې-ړهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کرغېړنېدل-
کرغېړنېدنه:(کر-غې-ړهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرغېړنېدل-
کرغېړول:(کر-غې-ړهٔ-ول)مصدر متعدی- ګنده کول- صفا څیز ګنده کول- ناولے کول-
کرغی:(کر-غی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے-
کرغے:(کر-غے)اسم- واحد- مذکر- ورشو- چراګاه- چې چرته مالونه څرولے شی--
کرفر:(کر-فر)اسم مرکب- (۱)کروفر- شان وشوکت- درز- ټره خره- جاه وجلال- رُعب داب- (۲)کبر- غرور- خان ښیئنه- درز دروز- دبدبه-
کرفس:(کر-فس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سبزی چې ډېر تېز بوئ کوی خو ښهٔ نهٔ لګی او پهٔ دارو کښې استعمالیږی-
کرفش:(کر-فش)اسم- واحد- مذکر- کربوړے- چرمښکی-
کرک:(کرک)اسم- (۱)مرز- (۲)سپین غنم- (۲)هغه خټه چې سېلاب راوړی وی او پړق پړق چاؤدې وی-
کرک:(کرک)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپین اَس- (۲)برج سرطان-
کرک:(کرک)اسم- واحد- مذکر- درد- تکلیف-
کرکانړه:(کر-کان-ړه)اسم- (۱)لهٔ غرهٔ راغرځېدلې غټه کاڼه- (۲)دروغ- بې بنیاده خبره- کرکنړه- کرکنړ-
کروغ:(ک-روغ)اسم- واحد- مذکر- ورشو- چراګاه- کرغ-
کرغړے:(کر-غهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- خفګان- درد- تکلیف-
کرغېړل:(کر-غې-ړل)مصدر- ګنده کول- ناولے کول- جمع کرغړی-
کرغېړن:(کر-غې-ړن)اسم صفت- ناولے- ګنده- (افغانستان)-
کرغېړنه:(کر-غې-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرغېړل-
کرکاڼے:(کر-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- هغه کاڼے چې دَ زرو ښهٔ والے بدوالے پرې معلوموله شی- (افغانستان)-
کرکباز:(کرک-باز)اسم صفت- بټېرباز-
کرکبازی:(کرک-با-زی)اسم- بټېربازی- دَ مرزانو ساتنه-
کرکر:(کر-کر)اسم صوت- (۱)کرار- کرارے- کرکور- کره کره- (۲)ښهار-
کرکرانے:(کر-که-را-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ لوبو یوه دَ لرګی جوړه اله چې چورلوی ئې او کرکر ترې وباسی- کرکرانکه- کرګاړے-
کرکرونده:(کر-کر-ون-ده)اسم مرکب- کرکیله- زمینداره- دهقانی- دَ کرلو رېبلو کار- زمیداره- زمیداری-
کرکره:(کر-که-ره)اسم- (۱)پیاده- شاتړ- ملاتړ- (۲)دَ چرګ خنډے- قرقره-
کرکرے:(کر-کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)شادوباله- یو قسم مرغی- (۲)اسم صوت- دَ کرېدلو آواز- (۳)تپچه- یو قسم آله چې دَ کرکر آواز کوی- جمع کرکری-
کرکړه:(کر-کهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تاج- قرقره- (افغانستان)-
کرکړې:(کر-کهٔ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ غرغړې/غرغړی- دَ أبو پهٔ ذریعه دَ غړ غړ اواز ایستنه- دَ تالو وینځنه-
کرکړی:(کر-ک-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کرکوړه- کورکوړه- ګوګوشتکه- کورکوړی-
کرکړے:(کر-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- څرخه- دَ أبو راویستو څرخه- ګړګړے- ګرګړے- چاښے- څاښے-
کرکڅن:(کرک-څن)اسم صفت- کرکه کونکے- نفرت کونکے- چې دَ هر څیز نه کرکه کوی- کرکن- کبرژن
کرکله:(کر-که-له)صفت- تل ترتله- همېشه-
کرکم:(کر-کم)اسم- واحد- مذکر- قوس قزح- دَ بوډۍ ټال- (فارسی)-
کرکم:(کر-کم)اسم- مذکر- ګنګو- زغفران- (فارسی)-
کرکمن:(کر-که-من)اسم- واحد- مذکر- کورکمان-
کرکن:(کرهٔ-کن)اسم صفت- وګورئ کرکڅن-
کرکند:(کر-کند)اسم- شاڼوله-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(ړو-بې-دهٔ)

کرکنډ:(کَر-کنډ)اسم- مذکر- وګورئ کرکانډه-

کرکنډول:(کَر-کنډ-ډه-وَل)مصدر متعدی- (۱)شړکول- ګرړول- غرخول- رغړول- (۲)دروغ جوړول-

کرکنډون:(کَر-کن-ډه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کرکنډول-

کرکنډونه:(کَر-کنډ-ډه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرکنډول-

کرکنډونکے:(کَر-کنډ-ډه-وون-کے)اسم- واحد- مذکر- جمع کرکنډونکی- مؤنث کرکنډونکې- وګورئ کرکنډول-

کرکنډه:(کَر-کَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دروغ خبره- (۲)دروند او غټ کاڼے (۲)اغزنه جاړه او دَ هغې مېوه- کرکنډه- نباتاتی نوم زیزی فس نوموليريا (ZIZYPHUS NUMMLARIA)- جمع کرکنډې-

کرکنډی:(کَر-کَن-ډی)اسم صفت- واحد- مذکر- دروغژن- لافو-

کرکنډېدل:(کَر-کنډ-ډې-دَل)مصدر لازم- خوزېدل- شړکېدل- غرخېدل-

کرکنډېدنه:(کَر-کَنډ-ډې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرکنډېدل-

کرکنډېدونکے:(کَر-کنډ-ډې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کرکنډېدونکی- مؤنث کرکنډېدونکې- وګورئ کرکنډېدل-

کرکڼ:(کَر-کَڼ)اسم- واحد- مذکر- یو کڼ ځنګلی بوټے- جاځه-

کرکڼه:(کَر-کَڼ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بېرې دَ خاندان یو ازغن بوټے او دَ هغې مېوه- کرکنډه- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ کرکنډه دریمه معنٰی-

کرکوړه:(کَر-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کوګړې- کوګوشتکه- درخې- یو خوږاوازے مارغهٔ-

کرکه:(کَرهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- نفرت- بېزاری- سپک کتنه- ځنګ- پړه کونه- یو شے نهٔ خوښونه-

کرکه ناک:(کَرهٔ-که-ناک)اسم صفت- کرکژن-

کرکے:(کَر-کے)اسم- واحد- مذکر- خر- باړ وړونکے خناور-

کرکے:(کَر-کے)اسم- واحد- مذکر- کېنډے- کېنډے-

کرکیله:(کَر-کی-له)اسم- واحد- مؤنث- کرکرونده- زمیداری- کاشتکاری- بزګری- جمع کرکیلې-

کرکېژن:(کَر-کې-ژَن)اسم صفت- نفرت کونکے- کرکه کونکے-

کرکېمه:(کَر-کې-مه)اسم- واحد- مؤنث- پنجره- دَ دام یو قسم-

کرکی:(کَر-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېش- پاله- سپاره- سسپار- (۲)مړزه- بټېره- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-

کرک:(کرک)اسم- پهٔ یو مخ اُوښکې بهېدنه- اوښې بهېدنه-

کرګدن:(کَر-ګَ-دن)اسم- واحد- مذکر- ګېنډا- یو مشهور لوئ او غټ خناور- کرکے- کرک یو ښکرے-

کرګر:(کَر-ګَر)اسم صفت- واحد- مذکر- کرونده ګر- جمع کرګری-

کرګرے:(کَر-ګهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- کرونده ګرے- جمع کرګری-

کرګس:(کَر-ګَس)اسم- واحد- مذکر- یو مُردارخور غټ مارغهٔ- ګرګس- (م- فارسی)-

کرګنے:(کَر-ګهٔ-نے)اسم صفت- (۱)پهٔ یو مخ اوښې بیونکے- (۲)کر کونکے-

کرګی:(کَر-ګی)اسم- واحد- مؤنث- زړې وړې تېرې پاڼې لړونکے یو قسم بوټے-

کرل:(که-رَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)چټو- ونګ- دَ سنګ مرمرو جوړ وړوکے شان چټو چې حکیمان پکښې کُشتې ټکوی- (۲)ګنګره- کنګل- (۲)پېروے- رش-

کرل:(که-رَل)مصدر- (۱)پهٔ زمکه کښې دَ زرغنې دَ پاره تخم اچول- (۲)وېشنل-

کرلے:(که-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کرلی- مؤنث کرلې- وګورئ کرل-

کرنه:(که-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرل-

کرونکے:(که-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرل-

کرلن:(کَر-لَن)اسم صفت- نیم پوخ شوے- دَ غنمو یا جوارو کچه دانې چې وریتې کړے شي- الوی-

کرلاغ:(کَر-لاغ)اسم- واحد- مذکر- دَ کورنی مرغی نه لوړه غټه یو خوش آوازه مرغی- جوغنده- بوړا- جل-

کرل ریبل:(که-رل-ري-بَل)اسم مرکب- (۱)جوړول- ورانول- رنګول- (۲)وهم کول- سوچ کول- (۲)کر کول- کر کرونده کول- لوکول- زراعت-

کرله:(که-رهٔ-له)اسم- کرنه- زراعت- زمیداره- (افغانستان)-

کرلے:(که-رهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرل-

کرم:(که-رَم)اسم- بخشش- نېکی- مهربانی- پهٔ طریقې سره چا سره ملاوېدنه-

کرم:(کَ-رَم)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چینجے- (فارسی)-

کرم:(کَ-رَم)اسم- واحد- مذکر- بادګوله- دَ غم لهٔ لاسه درد-

کرم:(کَرم)اسم صفت- کوړ- (فارسی)-

کرماچو:(کَر-ما-چو)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم دارو عفص- (۲)دَ یوې زنې نوم چې دَ ځېږی پهٔ شان وی مېوه يې ازمه او ډېره طاقتوره وی- دَ وجود دَ پټو مضبوطولو دَ پاره خوړے شي-

کرمچ:(کَر-مچ)اسم- یو قسم سپک بوټان چې اکثر يې لوبغاړی استعمالوی-

کرمچه:(کَر-مهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- کچه ګُټه- کچنه ګُټه-

کرم ساګ:(که-رم-ساګ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ-

کرم کدو:(که-رم-که-دُو)اسم- ګوپی- یو قسم سبزی- دَ نباتاتی نوم ایلیفینټوفس سکیبر (ELEPHANTOPHUS SCABER)-

کرم کرد:(که-رم-کرد)اسم صفت- هغه سړے چې شوګیرې يې کړی وی- بې خوبه- شوګیرو وهلے-

کرمکله:(که-رَم-که-لهٔ)اسم- بندکوبی- بندګوپی- یو قسم سبزی-

کرمن:(کَر-مَن)اسم صفت- هغه سړے چې شوګیرې يې کړی وی- بې خوبه- شوګیرو وهلے-

کرمن:(کَر-مَن)اسم صفت- چینجن- چینجو خوړلے- زوړ-

كرمنتوب:(كَر-مَن-توب)اسم- شوكير- شپه پهٔ ويښه تېرونه- بې خوابي- كرمنوالے-

كرمنتوب:(كَر-مَن-توب)اسم- چينجنوالے- زوړوالے- كرمنوالے-

كرمنوالے:(كَر-مَن-وا-لے)اسم- وګورئ كرمنتوب-

كرمنګ:(كَر-مَنګ)اسم- واحد- مذكر- صحراخرس- ساراني مېلو يا يږ- رودكر-

كرمنګ:(كر-مَنګ)اسم- واحد- مذكر- تيتر- يو قسم مارغهٔ-

كرمنوالے:(كَر-مَن-وا-لے)اسم- وګورئ كرمنتوب-

كرموند:(كَر-مُوند)اسمِ صفت- بونډې ګټې لرونكے- لنډې ګټې لرونكے-

كرمونډے:(كَر-مون-ډے)اسمِ صفت- واحد- مذكر- هغه سړے چې دَ بيمارئ پهٔ وجه يې ګټې وچې شوې وي-

كرمه:(كَر-مه)اسم- واحد- مؤنث- مسواكه ګټه- دَ شهادت ګټه-

كرن:(كه-رَن)اسمِ صفت- (۱)وېرېدونكے- ډارن- (۲)كمزورے- ضعيف- (افغانستان)-

كرنج:(كَرَنج)اسم- زريږه-

كرنج:(كَ-رنج)اسمِ صفت- شين ستركے-

كرنج:(كَرَنج)اسم- يو قسم ساګ-

كرنجو:(كَرَن-جو)اسم- واحد- مؤنث- خپسه- خپسكه- خپكې- دَ خوب يوه بيمارى- (م- فارسى)-

كرنجوئي:(كَرَن-جو-ئي)اسم صفت- يو آبى قسم رنګ-

كرنجېدل:(كَرَن-جې-دَل)مصدرِ لازم- خرېدل- لهٔ سينې آواز وتل-

كرنجېدلے:(كَرَن-جې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذكر- جمع كرنجېدلي- مؤنث كرنجېدلې- وګورئ كرنجېدل-

كرنجېدن:(كَرَن-جې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنجېدل-

كرنجېدنه:(كَرَن-جې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنجېدل-

كرنجېدونكے:(كَرَن-جې-دون-كے)اسمِ فاعل- واحد- مذكر- جمع كرنجېدونكي- مؤنث كرنجېدونكې- وګورئ كرنجېدل-

كرنجېدهٔ:(كَرَن-جې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ كرنجېدل-

كرند:(كرند)اسم- (۱)ډاګ- مېدان- مواره زمكه- (۲)زيرِ غندي اس يا قچر-

كرندک:(كه-رَن-دَک)اسم- سورمل- بكاړے- يو ازغن بوټے- (افغانستان)-

كرندوی:(كه-رن-دوی)اسم صفت- پهٔ زميدارئ كولو كښې تكړه او ماهر-

كرنده:(كَرَن-ده)اسم- خواست- پاته- غبته- غښتنه-

كرندے:(كَرَن-دے)اسم- واحد- مذكر- يو قسم آله چې كاڼرې وغېره پرې دَ زمكې راوكښے شي-

كرنږ:(كَرَنږ)اسم صفت- دَ زخم يا دانې سخت نو- پرچوخے- (افغانستان)-

كرنږه:(كه-رن-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ يږې مېوې نامه-

كرنډى:(كه-رن-ډى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ ګلكارانو يوه آله- (۲)سيپۍ چې دَ تېيم نه پرې غوړى رااخستلے شي-

كرنګ:(كه-رَنګ)اسم- واحد- مذكر- لوېرونده- څنكه- كپرى- ككرى-

كرنګه:(كَرَنګ-كه)اسم- واحد- مؤنث- وچه غاړه- ګرګرو- جمع كرنګې-

كرنګ:(كَرَنګ)اسم صفت- يخ پخ- كنګل- كوكله- (كول/كېدل مصدرونه)-

كرنګ:(كه-رَنګ)اسم- (۱)سوربخن اس- (۲)دَ اَس يا خر بچے- (۳)كرنه- كر كونه-

كرنګ:(كَرَنګ)اسم صفت- پهٔ وينو لړلے-

كرنګول:(كَرَنګ-ګه-وَل)مصدرِ متعدى- (۱)پهٔ وينو كښې لړل- (۲)يخ پخ كول- كنګل كول- كوكله كول-

كرنګولے:(كَرَنګ-ګه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذكر- وګورئ كرنګول-

كرنګون:(كَرَنګ-ګه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګول-

كرنګونه:(كَرَنګ-ګه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګول-

كرنګوهٔ:(كَرَنګ-ګه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګول-

كرنګېدل:(كَرَنګ-ګې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)پهٔ وينو كښې لړلے كېدل- (۲)يخ پخ كېدل- كوكله كېدل- كنګل كېدل-

كرنګېدلے:(كَرَنګ-ګې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذكر- وګورئ كرنګېدل-

كرنګېدن:(كَرَنګ-ګې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګېدل-

كرنګېدنه:(كَرَنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګېدل-

كرنګېدهٔ:(كَرَنګ-ګې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ كرنګېدل-

كرنه:(كه-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ كرل-

كرنى:(كَر-نى)اسم- واحد- مؤنث- دَ يوې وُنې نامه-

كرنېل:(كَر-نېل)اسم- واحد- مذكر- فوجى افسر- دَ رجمنټ افسر- (م- انګريزى)-

كرڼ:(كرڼ)اسم- كرنه- كونه-

كرڼې:(كَر-ڼې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- كرڼچې- كرڼچے-

كرو:(كُ-رو)اسمِ صوت- اُچه- كرې- دَ چېلى دَ شرلو آواز-

كرو:(كه-رُو)اسم- واحد- مذكر- (۱)دَ پيمائش پيمانه چې نهٔ فټه وي- (۲)دَ نيم ميل برابر-

كرو:(كه-رو)اسم- واحد- مذكر- دَ جولاګى خاله- دَ غنى جاله-

كرواړه:(كر-وا-ړه)اسم صفت- (۱)دَ ربيلى فصل نه پهٔ پټى كښې پاتې شونى ډانډې يا وړې- (۲)دَ خاورو پهٔ وړو ټيكرو لوبې كونه-

كروپے:(كه-رو-پے)اسم- جزغاله- څيزغالے- اُبړى-

كروپے:(كرو-پے)اسم صفت- وچ-

كروت:(كَروت)اسم- يو قسم وچ پنير- تروش او وچ پنير چې پهٔ حل كولو ترې لاوڼ جوړيږى-

كروت:(كَروت)اسم- واحد- مذكر- كينه- حسد- بغض-

كروت:(كَر-وَت)اسمِ صفت- غټ او تازه- مضبوط- څرب- تيار-

كروتوب:(كَرو-توب)اسم- (۱)موزيتوب- حسد- بغض- (۲)بخيل توب-

کروټے:(کرو-ټے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- شوم- بخیل- کنکے- کنجے- شومشغال- (۲)تندخویه- تېزمزاجه-

کروتی:(که-رو-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کوهی بوټه چې دَ لرګی نه جوړه وی-

کروټي:(که-رو-ټي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یوه مشهوره مرغۍ- کشکره- مککه-

کروڅکے:(که-روڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زرشک دَ وَنې زیړې او ترخې خېلې چې پهٔ دارو کښې پکارولے شی- کروسکے- (۲)دانې چې مربه ترې جوړولے شی-

کروح:(که-روح)اسم- لوټه-

کروره:(ک-رو-ره)اسم صفت- تس نس- ریز مریز-

کروړ:(کروړ)اسمِ عدد- واحد- مذکر- لس میلئینه- سل لکه-

کروړ:(که-روړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کروړه- تازیانه- تمغه- دره- کوړه- قمچینه- (۲)سنګره- تراړه- ببرینه- (۳)یو ازغن بوټے چې اکثر دَ ولو پهٔ غاړه کېږی- کروړه-

کروړ:(کروړ)اسمِ صفت- (۱)ډېر سخت- کلک- مضبوط- پهلوان-

کروړپتی:(کروړ-په-تي)اسمِ صفت- د کروړونو خاوند- ډېر مالداره-

کروړول:(کرو-ړه-ول)مصدر- مضبوطول- کلکول- سختول- محکمول-

کروړون:(کرو-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کروړول-

کروړونکے:(کرو-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کروړونکی- مؤنث کروړونکې- وګورئ کروړول-

کروړونګ:(کرو-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کروړول-

کروړونه:(کرو-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کروړول-

کروړه:(که-رو-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو خېلی دار بوټے چې ازغن وی دَ ولو په غاړو کېږی- دَ مېوې رنګ ې سور وی- کروړه-

کروړه:(که-رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تازیانه- کوړه- دره- (۲)ټوکر ته چې بهٔ تاؤ ورکړے شی او منجیله شان ترې جوړه شی- چوخرکه- تراټ-

کروړه:(کرو-ړه)اسم صفت- مؤنث- سخت- مضبوط- دَ اسپنې پهٔ شان سخت-

کروړی:(ک-رو-ړی)اسم- د کېږې د ټو ټونه جوړ شوے بال چې اکثر پرې زاړهٔ لوبې کوی-

کروړېدل:(کرو-ړې-دل)مصدرِ لازم- (۱)محکم کېدل- سختېدل- مضبوطېدل- لکه دَ کاڼی سختېدل- (۲)رغږېدل- دَ کاڼو دَ یو ځایٔ نه بل ځایٔ ته ښوېدل-

کروړېدن:(کرو-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کروړېدل-

کروړېدنګ:(کرو-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کروړېدل-

کروړېدنه:(کرو-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کروړېدل-

کروړېدونکے:(کرو-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کروړېدل-

کروړېدهٔ:(کرو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کروړېدل-

کروړے:(که-رو-ړے)اسم صفت- (۱)بخیل- (۲)سوکت- سخت-

کروژ:(کروژ)اسم- خوښی- خوشحالی- (فارسی)-

کروسکے:(کروس-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کروڅکے-

کروسند:(کرو-سند)اسمِ صفت- (۱)کرسند- کرسندے- کروسند- ژرماتېدونکے لرکے- (۲)سخت- کلک- (۳)مر خشک او وروست څیز- نازک څیز-

کروسه:(کرو-سه)اسم- مؤنث- یو قسمِ ګیاه چې دَ زیړې پهٔ شکل وی او دوائی کښې پکارولے شی-

کروغ:(کروغ)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ- زاغ- کارګه- تاغه- کاغ- وروغ-

کروفر:(که-رو-فر)صفت- شان وشوکت- دبدبه- چټک مټک- کبر- غرور-

کروکور:(کر-و-کور)اسم صفت- پرېشان- پهٔ منډه- کړوپ-

کرول:(که-ره-ول)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپینه وریخ- (۲)دَ شاتو مچې-

کرول:(کهٔ-ره-ول)مصدر- کرارے ایستل- کرکر کول- تنګول-

کروے:(که-ره-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع کرولی- مؤنث کرولې- وګورئ کرول-

کرومے:(که-رو-مے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- قرتو- فغه سړے چې ډېرې خبرې کوی-

کرون:(کهٔ-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ کرول-

کروندګر:(کر-ون-ده-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- زمیندار- کسان- دهقان- کاشتکار- کر کونکے-

کروندزی:(کر-ون-دزی)اسم صفت- مذکر- کرونده کر- کسان- زمیندار- (افغانستان)-

کرونده:(کر-ون-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ فصل کرلو کار- کر- زمینداری- تخمِ اچونه-

کروندے:(کر-ون-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- کرونده کر- کاشتکار- کسان- دهقان- زمیندار-

کرونګ:(کهٔ-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کرول-

کرونه:(کهٔ-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرول-

کرونکے:(کهٔ-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرول-

کروه:(کروه)اسم- واحد- مذکر- کوس- قریباً دوه میله- دَ میلانې یوه پخوانی اندازه- جمع کروهه/کروهونه-

کروی:(کر-وی)اسم- واحد- مذکر- ګول- غنډمونډ- د بال پهٔ شان ګول-

کروی:(کر-وی)اسم- واحد- مذکر- دَ ټانټو ټوپ- دَ ټانټو ډېرے-

کرویان:(کرو-یان)اسم صفت- جمع- مذکر- شومان- بخیلان-

کرویره:(کر-وی-ره)اسم صفت- (۱)ډېر- ګوګ- (۲)سرګردان- پرېشان- اوتر- جمع کرویری-

کروے:(کر-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ زمیداری حفاظت کونکے-

کره:(که-ره)اسم- باربرداری- محصول-

کره:(ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ زمکې غنډوزالے- (۲)بال- (۳)ګولا- (کره- م- عربی)-

ئ" (ځی-رل)، ې" (هې-ره-ول)، ی" (یېا-لي)، ے"(تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کره:(که-ره)صفت- (۱)موجود- پکښې- حاضر- پهٔ کور کښې سره- (۲)صفا- روغ- ټیک- خالص- د کوټه ضد-

کره:(که-ره)اسم- (۱)بېلکه- دَ غلا مال-

کره:(کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بېلچه-

کره:(که-ره)اسم صفت- دَ اسپې یوَکلنے بچے- بیاڼ- بهاڼ- کورنکے-

کره:(کهٔ-ره)اسم- واحد- مذکر- بنګړے- وښے- دَ زنانو یو کالے چې پهٔ لاس اچولے شي-

کره:(که-ره)تکلیف- غم- درد- خفګان- رسوائي- ربړ- زیار- زغفر-

کره توب:(که-ره-توب)اسم- کره والے- تصحیح-

کره کره:(که-ره-که-ره)اسم صفت- (۱)صفا صفا- سپین و صفا- (۲)پخه پخه-

کره کره:(کهٔ-ره-کهٔ-ره)اسم صوت- وګورئ کر کر-

کره کوټه:(که-ره-کو-ټه)اسم صفت- مرکب- روغه او قلپه-

کرهاً:(کر-هن)متعلق فعل- نفرت سره- پهٔ جبر- جبراً-

کرهې:(کر-هې)صفت- تروتازه- شاداب-

کرهې:(کر-هې)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کیکر وُنه- نباتاتی نوم اېکېشیا (ACACIA) یا مېموسا (MIMOSA)- (۲)یو قسم ساګ-

کرهه:(کر-هه)اسم- واحد- مؤنث- نفرت- کرکه- بېزاری-

کرهی:(که-ره-هی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرائی- کرایه- (۲)معاوضه- مزدوری-

کرهیږ:(کر-هیږ)اسم صفت- کاڼېزه زمکه- دَ کاڼو ځایَ-

کریا:(کر-یا)اسم- خبر- پېغام- (افغانستان)-

کریاب:(کر-یاب)اسم صفت- حاجتمند- محتاج- درمانده- بې اسرې- نېستمن- نیمګړے-

کریابول:(کر-یا-به-ول)مصدر متعدی- محتاجه کول- مجبوره کول- درنول- بار اچول- ځپالول- نښلول- ځپالول-

کریابون:(کر-یا-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ کریابول-

کریابونکے:(کر-یا-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کریابول-

کریابونه:(کر-یا-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کریابول-

کریابی:(کر-یا-بی)اسم- مجبوری- دَ څهٔ څیز یا انسان کمے- هغه کار چې نهٔ پوره کیږی-

کریابېدل:(کر-یا-بې-دل)مصدر لازم- مجبوره کېدل- درمانده کېدل- غریب کېدل- اړېدل-

کریابېدن:(کر-یا-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کریابېدل-

کریابېدنه:(کر-یا-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کریابېدل-

کریابېدونکے:(کر-یا-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کریابېدل-

کریابېدهٔ:(کر-یا-بې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کریابېدل-

کریانه:(کر-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تېل مالګه او دَ امروزه ضرورت څیزونه- دَ امروزه استعمال او خرڅ خوراک دوکانداری- (۲)هغه بوټے چې دَ غنمو پهٔ شان وی او پهٔ غنمو کښې کیږی-

کریبش:(که-ری-بش)اسم- دَ رکاب دَ څرمنې والا حصه-

کری پیری:(ک-ری-پی-ری)اسم- نیت کونه- (افغانستان)-

کریتا:(کری-تا)اسم- ترغان- کربوشا- یو قسم ځناور-

کریچ:(کریچ)اسم- واحد- مذکر- کراچ- کرچ- یو قسم توره دانه- (افغانستان)-

کریچے:(کری-چے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غرنیز بوټے چې دَ سوځولو پهٔ کار راځی- (۲)اسم صوت- کرچے- کرچهار- دَ غاښونو دَ چیچلو اواز-

کریځی:(که-ری-ځی)اسم- واحد- مؤنث- ارکاره-

کریږ:(که-ریږ)اسم- یو ازغنه وُنه چې دَ بېرې هومره سرې سرې خوړې.خوړې دانې نیسی- مېوې ته یَ هم کریړې وائی-

کریړه:(که-ری-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم وُنه چې پاڼې نهٔ لری- (۲)کراړه- جمع کریړې-

کریړه:(که-ری-ړه)اسم- واحد- مؤنث- نازکې څانګې لرونکې یوه وُنه چې مسواکونه ترې جوړیږی-

کریز:(ک-ریز)اسم- دَ مارغانو دَ زړو بڼو غرځونه او نوې بڼې راایستنه-

کریز:(ک-ریز)اسم- واحد- مذکر- کارېز- دَ زمکې دننه دَ اُبو نهر-

کریز:(ک-ریز)اسم- دَ زخم پخېدنه- پهٔ زخم پوټکے راختنه-

کریزه:(کری-زه)اسم- واحد- مؤنث- چغه- کریکه- نعره- کړیکه- کوکه- وګورئ کرېژه- غلبله- جمع کریزې-

کریژه:(کری-ژه)اسم- واحد- مؤنث- کریکه- کوکه- چغه- بقه- سُر- پهٔ تېرهٔ آواز نعره- هیبت ناکه چغه- بژانګه- کړیکه- بُغاړه- بغاره-

کریږه:(کری-ږه)اسم- واحد- مؤنث- کریزه- کریکه- کوکه- جمع کریږې-

کریغه:(کری-غه)اسم- واحد- مؤنث- کریزه- کریکه- چغه- جمع کریغې-

کریکه:(کری-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کریغه/کریزه- جمع کریکې-

کریکې:(کری-کې)اسم- جمع- مؤنث- تېز او اوچت اوازونه- وګورئ کریکه/کریزه-

کریکی:(کری-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ غلې سمبالولو دَ پاره کوټه-

کریم:(که-ریم)اسم صفت- سخی- فیاض- سخاوت کونکے- (م- عربی)

کریم:(کریم)اسم- واحد- مذکر- کُچ- پېروے- ملائی- جمع کریمونه-

کری مری:(ک-ری-مه-ری)اسم صفت- روغ رمټ- روغ جوړ-

کرینګ پرینګ:(کرینګ-پرینګ)اسم مرکب- بدشکله- بدصورته-

کریه:(کر-یه)اسم- واحد- مؤنث- ښار- ښاریه-

کریه:(کر-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرائی- کرایه- (۲)خوراک- خوړه- سُت- کراهه- جمع کرئې-

کریه:(کر-یه)اسم- نفرت آمیز- دَ کرکې قابل-

کریه:(کر-یه)اسم- (۱)حکم- هدایت- فرمان- امر- (۲)واک- وس- قابو-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(پو-بې-دهٔ)

(۳)فرض- (۴)فرمانینه- (۵)سفارش-

کریهه:(کری-هه)اسم صفت- بدشکل- ناخوښ- قابل نفرت-

کریېه:(که-ري-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرایه- (۲)حکم- فرمان-

کريږ:(کـ-رېږ)اسم صوت- سپی ته د شړلو آواز- چخې-

کرۍ:(که-رۍ)اسم صوت- اچه- کرو- د چېلۍ د شړلو آواز-

کرېدل:(که-رې-دل)مصدر لازم- (۱)کړېدل- په عذابېدل- (۲)معمولی زخمی کېدل-

کرېړے:(که-رې-ړے)اسم- واحد- مذکر- د ګړې جوړولو کړے- جمع کرېړي-

کرېسه:(که-رې-سه)اسم- واحد- مؤنث- فرېب- دوکه- دهوکه- ټګی-

کرېله:(که-رې-له)اسم- واحد- مؤنث- یوه سبزی چې ډېره ترخه وی- جمع کرېلې- نباتاتی نوم مومرډیکا کرنشیا (MOMORDICA CHARANTIA)-

کرېړے:(که-رې-ړے)اسم- د لویو لویو بریتونو یوه حشره چې اکثر په اوړی کښې شپیلی وهی او رېښمینې کپړې سورې کوی- جینګر- کرړے- کیرړے-

کرېمن:(که-ري-من)صفت- نمژن- نمناک- نوژن-

کرۍ:(که-رۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)خولنه- (۲)کنجی- (۳)صفت- ټوله- تمامه- کرې-

کرۍ شپه:(که-رۍ-شپه)اسم- ټوله شپه- تمامه شپه- د نماښام نه تر سبانی-

کرۍ ورځ:(که-رۍ-ورځ)اسم- ټوله ورځ- تمامه ورځ- د سحر نه تر نماښامه-

کرے:(کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دست- د څناورو او بنیادمو یوه بیماری-

کرے:(کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- د شین رنګ یو مارغهٔ-

کرے:(کهٔ-رے)اسم- پېغام زرونکے-

کړ:(کړ)اسم- واحد- مذکر- تکلیف- غم- درد- کړاؤ-

کړ:(کړ)اسم صوت- د کړ کړ آواز-

کړ:(کړ)اسم- پاتې شوې ګیاه- پاتې شوے واښهٔ-

کړ:(کړ)اسم صوت- د کانو، خښتو د دېوال یا کمر د پرېوتو اواز-

کړ:(کړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تکلیف- زحمت- کړاؤ- (۲)نشاسته- نشایسته- (۳)د څاروو د خوراک نه پاتې شوې واښهٔ جووار وغېره- لکړ- کانکړ- ټانکړ- کنګړ-

کړا:(که-ړا)اسم صوت- د زړکې د اوازونه-

کړاپ:(کړاپ)اسم صفت- زوړ او کمزور غوائے-

کړاپے:(کړا-پے)اسم- واحد- مذکر- لنډ مزل- لږه فاصله-

کړاچے:(کړا-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- نابالغه هلک- ماشوم هلک- جمع کړاچي-

کړاڅے:(کړا-څے)اسم صفت- وګورئ کړاچے-

کړاړه:(کړا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- چاپلوسی- ډاپلې- جمع کړاړې-

کړاسکه:(کړاس-که)اسم صفت- واحد- مذکر- لوړ هلک- قدآور خوان-

کړاسو:(کړا-سو)اسم صفت- کونجے- کونځے- زوړ-

کړاغ:(کړاغ)اسم صفت- کمزورے- نرے نرزچکے-

کړاغ:(کړاغ)اسم- واحد- مذکر- کاغ- زاغ- کارغهٔ- مؤنث کړاغه-

کړاغتوب:(کړاغ-توب)اسم- واحد- مذکر- کړاغتیا- کړاغوالے- کمزوری- کمزورتیا-

کړاغتیا:(کړاغ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ کړاغتوب-

کړاغند:(کړا-غند)اسم صفت- وچ کلک- نرے نروچکے- مؤنث کړاغنده- جمع کړاغندی-

کړاغندتوب:(کړا-غند-توب)اسم- واحد- مذکر- کمزورتیا- کمزوری-

کړاغندول:(کړا-غن-ده-ول)مصدر متعدی- کمزورے کول- نرے کول-

کړاغندون:(کړا-غن-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندول-

کړاغندونکے:(کړا-غن-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړاغندول-

کړاغندونګ:(کړا-غن-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندول-

کړاغندونه:(کړا-غن-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندول-

کړاغندېدل:(کړا-غن-دې-دل)مصدر لازم- کمزورے کېدل- ضعیفه کېدل- نرے کېدل-

کړاغندېدن:(کړا-غن-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندېدل-

کړاغندېدنګ:(کړا-غن-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندېدل-

کړاغندېدنه:(کړا-غن-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندېدل-

کړاغندېدونکے:(کړا-غن-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړاغندېدل-

کړاغندېدهٔ:(کړا-غن-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړاغندېدل-

کړاغوالے:(کړاغ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړاغتوب-

کړاغېدل:(کړا-غې-دل)مصدر لازم- سترګې لهٔ کمزورتیا پهٔ سبب پرېوتل- کمزورے کېدل-

کړاغېدن:(کړا-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړاغېدل-

کړاغېدنګ:(کړا-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړاغېدل-

کړاغېدونکے:(کړا-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړاغېدل-

کړاغېدهٔ:(کړا-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړاغېدل-

کړاک:(کړاک)اسم صفت- تکلیف- محنت- کړان- خواری-

کړاک:(کړاک)اسم- واحد- مذکر- د چنې هومره غنډارے-

کړان:(کـ-ړان)اسم- وګورئ کړاک-

کړاند:(که-ړاند)اسم صفت- پرېشان- غم زده- سرګردان- مصیبت زده- خلبلانده-

کړانکیچ:(کړان-کیچ)اسم- واحد- مذکر- یک لاله- ړی- کاکیشکے- کاکشکے- ګلی پڼډه- د هلکانو یوه لوبه-

کړانګے:(کړانګ-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- کانګ- کاڼا- چیک- کاړینګ- مؤنث کړانګې- جمع ګرانګی- (افغانستان)-

کړاؤ:(که-ړاؤ)اسم- تکلیف- سختی- وګورئ کړاک-

کړاوز:(کـ-ړا-وز)اسم صفت- کوشش کونکے- محنت کونکے- زحمت کش-
کړاوز ربړاوز:(کـه-ړاوز-رب-ړاوز)اسم- خورونه- کړونه زیږونه- خپڼه-
کړاوه:(کـه-ړا-وه)اسم- واحد- مؤنث- کنباوه- لهٔ لرګی جوړ پېزار- جمع کړاوې-
کړائے:(کـه-ړا-ئے)اسم- واحد- مذکر- کړے- کړهے-
کړبا:(کَړه-با)اسم- واحد- مؤنث- فضول خبره- خُشې خبره-
کړبابو:(کَړ-با-بو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغی-
کړبو:(کَړ-بو)اسم صفت- سپی خوړلے- سپی داړلے-
کړبېزن:(کَړ-بې-زن)اسم صفت- هغه سړے چې پوزه ئې هر وخت دَ ګنده ډکه وی- ګړنکن- ګړینکن-
کړبېزی:(کَړ-بې-زی)اسم- جمع- دَ پوزې ګندګی- ګړینګ- کړمبزې-
کړبیکه:(کَړ-بی-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ کُندې موټے- دَ قلبې موټے- موټانه-
کړبه:(کَړ-به)اسم- واحد- مؤنث- ټانټه- جمع کړبې-
کړپ:(کَړپ)اسم صوت- دَ څهٔ څیز دَ غرځېدلو آواز- دَ پښو آواز- کړپا-
کړپ:(کَړپ)متعلق فعل- سمدستی- ناڅاپه- سم دَ لاسه-
کړپا:(کَړه-پا)اسم صوت- وګورئ کړپ ۱-
کړپړ:(کَړ-پړ)اسم- جمع- مذکر- فضول خبرې- بې مطلبه خبرې-
[illegible]:(کَړه-پند)اسم صفت- (۱)تکراوېدونکے- (۲)ډېرې خبرې کونکے- [illegible] خبرلوڅ- (۳)تیرې لرونکې لاره- کړپنده-
[illegible]:(کَړه-پن-دو-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- کړپندے- کړپندونکے- نرم مېوکے-
کړپندونکے:(کَړه-پن-دون-کے)اسم صفت- (۱)وګورئ کړپندے- (۲)ډېرې خبرې کونکے-
کړپنده:(کَړه-پن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاڼو ډکه لاره- کړپند- (۲)دَ یوې غرئیزې ونې نوم-
کړپندی:(کَړ-پن-دی)اسم- ژرنده- جرنده-
کړپندے:(کَړه-پن-دے)اسم- واحد- مذکر- کړپندے- کړپندوکے-
کړپ کړوپ:(کَړپ-کړوپ)اسم صوت- دَ لوښو لهٔ ایښولو پیدا کېدونکے اواز- (۲)شورزوږ-
کړپول:(کَړه-په-ول)مصدر متعدی- دَ لوښو پهٔ خپلو کښې جنګول-
کړپون:(کَړه-په-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړپول-
کړپونکے:(کَړه-په-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړپول-
کړپونګ:(کَړه-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړپول-
کړپونه:(کَړه-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړپول-
کړپوه:(کَړه-په-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړپول-
کړپه:(کَړه-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ غر پهٔ سر باندې لاره چې ختل پرې ګران وی- کړه لار- کړپی-

کړپهار:(کَړه-په-هار)اسم صوت- کړپا- دَ انسان دَ پښو آواز-
کړپېدل:(کَړه-پې-دل)مصدر لازم- (۱)ړبړېدل- (۲)پهٔ خپلو کښې څهٔ څیز جنګېدل-
کړپېدلے:(کَړه-پې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کړپېدلی- مؤنث کړپېدلې- وګورئ کړپېدل-
کړپېدن:(کَړه-پې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړپېدل-
کړپېدنګ:(کَړه-پې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړپېدل-
کړپېدنه:(کَړه-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړپېدل-
کړپېدونکے:(کَړه-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړپېدل-
کړپېدهٔ:(کَړه-پې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړپېدل-
کړپی:(کَړ-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لفافه- غلاف- نیام- تېکے- صندوقچه- (افغانستان)-
کړپې:(کَړه-پې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړپه-
کړت:(کُ-ړت)اسم صوت- دَ (کرکې) چرګې آواز-
کړت:(کَړت)اسم صوت- غږ- آواز- لفظ-
کړت:(کُړت)اسم- واحد- مذکر- ټُرت-
کړت پړت:(کَړت-پړت)اسم مرکب- خبرې اترې- غږ-
کړتکے:(کَړت-کے)اسم صفت- کړتو- قرتو- کړتې کونکے- کړتن- بکواسی-
کړتن:(کَړهٔ-تن)اسم صفت- وګورئ کړتکے-
کړتو:(کَړ-تو)اسم صفت- کړتن- ترو- بې فائدې خبرې کونکے- لاپو- دروغژن- چړند- چې هر وخت فضول خبرې کوی-
کړته:(کَړهٔ-ته)اسم- کړته- کښته- ښکته-
کړته:(کَړهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- عبثه خبره- چټی خبره- بې فائدې خبره- جمع کړتې-
کړتهار:(کَړهٔ-ته-هار)اسم صوت- دَ چرګې وغیره دَ کړت کړت اوازونه- کړتار-
کړتې:(کَړهٔ-تې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)عبث او بې معنې خبرې- خوشې خبرې- (۲)ترټې- ټټې- جوهره- چیچړ-
کړتې پړتې:(کَړهٔ-تې-پړهٔ-تې)اسم- جمع- مؤنث- کټې پټې- عبث خبرې-
کړتېدل:(کَړهٔ-تې-دل)مصدر لازم- (۱)فضول خبرې کول- دَ چرګې دَ کړت کړت اوازونه کول-
کړتېدن:(کَړهٔ-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړتېدل-
کړتېدنګ:(کَړهٔ-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړتېدل-
کړتېدونکے:(کَړهٔ-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړتېدل-
کړتېدنه:(کَړهٔ-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړتېدل-
کړتېدهٔ:(کَړهٔ-تې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړتېدل-
کړتے:(کَړهٔ-تے)اسم صفت- (۱)ګنجے- (۲)کړتې کونکے- فضول خبرې کونکے-
کړچ:(کَړچ)اسم صوت- دَ کړچېدو آواز- دَ دوو کلکو څیزونو خپلو کښې سره

دَ نښتو اواز- دَ غاښونو خپلې کښې دَ جنګېدو اواز- دَ کټ دَ خوځېدو اواز- دَ ټوپک دَ ماشې دَ خلاصېدو اواز- دَ زلزلې پهٔ وخت دَ چت دَ خوځېدو اواز- (۲)هېڅ- نُقص-

کړچا:(کَړه-چا)اسم صوت- دَ چت وغېره دَ شړکېدو آواز- کړچهار- وګورئ کړچ-

کړچڼ:(کَړ-چڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ نانبايانو هغه آله چې وچ دَوړ پرې ګرولے شي-

کړچند:(کَړهٔ-چَند)اسم صفت- (۱)غړنده- (۲)کړپند-

کړچول:(کَړهٔ-چه-وَل)مصدر متعدي- غاښونه سره يوځاې کول- دَ يخنۍ لهٔ کبله غاښونه جنګول-

کړچون:(کَړهٔ-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کړچول-

کړچونکے:(کَړهٔ-چه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړچول-

کړچونګ:(کَړهٔ-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړچول-

کړچونه:(کَړهٔ-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړچول-

کړچه:(کَړ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وَړه سيخ چې لاسکے ئ دَ لرګی وی او دَ تنور نه پرې ايره راوېستے شي-

کړچهار:(کَړهٔ-چه-هار)اسم صوت- دَ کړچ کړچ مسلسل آواز-

کړچې:(کَړ-چې)اسم- واحد- مؤنث- ارکاره- مرکاره- کړچې- کړېچې- کړېځې-

کړچېدل:(کَړهٔ-چې-دَل)مصدر لازم-(۱)دَ يخنۍ لهٔ کبله غاښونه خپلو کښې جنګېدل- دَ کټ خوځېدل- (۲)دَ زلزلې پهٔ وخت کښې دَ چت وغېره شړکېدل-

کړچېدن:(کَړهٔ-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدونکے:(کَړهٔ-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدنګ:(کَړهٔ-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدنه:(کَړهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدهٔ:(کَړهٔ-چې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچي:(کَړ-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کړچې-

کړچے:(کَړهٔ-چے)اسم صوت- دَ زلزلې پهٔ وخت دَ شړکېدو آواز يا زور سره دَ کټ شړکولو آواز- کړچهار-

کړځو:(کَړ-ځو)اسم- واحد- مذکر- کړېچے- مرکاره- ارکاره-

کړځی:(کَړ-ځی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کونړی- قاچوغه- (۲)مرکاره- ارکاره- کړېځی-

کړخ:(کَړخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کنده- ژوره- غار- سمڅه- (۲)کمر- لويو تيرو نه جوړ کمر-

کړخه:(کُړ-خه)اسم- واحد- مؤنث- بلغم- خراشکے- جمع کُړخې-

کړخه:(کَړ-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غر پهٔ خوا لښې ژوره کنده او سخته لاره يا کنډ و کپر زمکه- جمع کړخې-

کړخے:(کَړ-خے)اسم- واحد- مذکر- پچه- دَ کولال دَ لوښو جوړولو ځاې-

کړده:(کَړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کار- عمل- کړهٔ- کردار- (۲)بندوبست- (۳)خدوخال-

کړدی:(کَړ-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ خانه بدوشو خيمه- تمبو- کېږدی-

کړز:(کَړز)اسم صفت- واحد- مذکر- نرے نروچکے ځناور- کمزورے ځناور-

کړس:(کَړس)اسم صوت- (۱)دَ څهٔ ځيز دَ ماتېدو آواز- پړک- (۲)اُچ-

کړسا:(کَړه-سا)اسم صوت- دَ څهٔ ځيز پهٔ خپلو کښې دَ جنګېدو آواز- کړسهار-

کړساو:(کَړ-ساو)اسم صفت- واحد- مذکر- کړواس- چچ ويږے- پلن ويږے-

کړساږ:(کَړ-ساږ)اسم صفت- کارساغ- لوړ دنګ انسان-

کړسپ:(کَړ-سپ)اسم صفت- قصابی شوے- بوټی بوټی-

کړسند:(کَړه-سَند)اسم صفت- بالکل وچ- ژر ماتېدونکے لرګے يا نور څهٔ ځيز- سخت- کلک-

کړسو:(کَړ-سو)اسم- جوړ شوے پان-

کړسول:(کَړه-سه-وَل)مصدر متعدي- لګاتار وهل- مسلسل وهل- پهٔ يو مخ وهل- (۲)دَ لرګی يا سخت ځيز نه دَ کړس کړس آواز وېستل-

کړسون:(کَړه-سه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کړسول-

کړسونکے:(کَړه-سه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړسول-

کړسونګ:(کَړه-سه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړسول-

کړسونه:(کَړه-سه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړسول-

کړسوهٔ:(کَړه-سه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړسول-

کړسهار:(کَړه-سه-هار)اسم صوت- دَ څهٔ سخت ځيز دَ ماتېدو مسلسل آواز- کړسا-

کړسېدل:(کَړه-سې-دَل)مصدر لازم- دَ څهٔ ځيز دَ ماتېدو آواز وتل-

کړسېدن:(کَړه-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کړسېدل-

کړسېدنګ:(کَړه-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړسېدل-

کړسېدنه:(کَړه-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړسېدل-

کړسېدونکے:(کَړه-سې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړسېدل-

کړسېدهٔ:(کَړه-سې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړسېدل-

کړشپ:(کَړ-شَپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ دړو غرونو پهٔ مينځ کښې يوه کنده- (۲)صفت- هغه سړے چې غاښونه ئ نهٔ وی- کنډاس- کړشپے-

کړشپ توب:(کَړ-شَپ-توب)اسم- واحد- مذکر- خله لهٔ غاښونو خالی کېدنه- دَ کړشپ کېدو حالت-

کړشپے:(کَړ-شه-پے)اسم صفت- وګورئ کړشپ- جمع کړشپی-

کړشپی:(کَړ-شه-پی)اسم- کړشپ کېدنه- کړشپ توب-

کړشوب:(کَړ-شوب)اسم صفت- کړشپ- کړشپے- (افغانستان)-

کړشوپی:(کَړ-شو-پی)اسم- مؤنث- کړشپی- کړشپه کېدنه-

کړغ:(کَړغ)اسم صفت- کمزورے- بې حسه- حرکت نهٔ کونکے- کړاغ-

کړغتوب:(کړغ-توب)اسم- مذکر- د کړغ کېدو حالت- کړغتیا-
کړغتیا:(کړغ-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ کړغتوب-
کړغ سترګے:(کړغ-ستر-ګے)اسم صفت- ډېر کمزورے- چې سترګې ئې ننوتې وی-
کړغروچ:(کړ-غروچ)اسم- واحد- مذکر- توتکه- چنغړک- مرمری-
کړغبچ:(کړ-غبچ)اسم صفت- (۱)ویرېدلے- خوف زده- وارخطا- (۲)مراوے- زمول-
کړک:(کړک)اسم- عقه- یو قسم قمیص چې لۀ ډېرو ټوکړو جوړ شوے وی-
کړک:(کړک)اسم- واحد- مذکر- د چرګې اګی بندېدنه-
کړک:(کړک)اسم- د نلونو یا لښتو نه جوړ شوے کندو- کرېکی-
کړکا:(کړ-کا)اسم صوت- د ګټو نه کړکا یا ټقونه ایستنه- (۲)د ور د تمبو د چینګاری آواز-
کړکابه:(کړ-کا-به)اسم- واحد- مؤنث- ډېره- د ایلو یو قسم-
کړکاچ:(کړ-کاچ)اسم- معامله خرابونه- پۀ خبره کښې کړچ راویستنه- کړکېچ-
کړکاچے:(کړ-کا-چے)اسم صفت- پۀ خپله خبره ټینګ- نۀ اوړېدونکے- نۀ منونکے- کړکچو-
کړکچو:(کړ-که-چو)اسم صفت- (۱)وګورئ کړکاچے- (۲)شور ماشور- ها ها-
کړکچه:(کړ-کۀ-چه)اسم- واحد- مؤنث- ها ها- شور ماشور-
کړکړ:(کړ-کړ)اسم صوت- (۱)پۀ کېده کښې د هوا چلېدو آواز- (۲)د کوزې نه د اُبو اچولو آواز- کړارے- کړار- (۳)اسم- ترټر- عبث وینا- خبرې اترې- (۴)د ایلو آواز-
کړکړی:(کړ-ک-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- کوکوشتکه- کورکوره- کوکړی-
کړکړے:(کړ-که-ړے)اسم-(۱)کړکړے- د کومی وغیره څرخ- (۲)صفت- شان و شوکت- زور و شور- درز و غپ-
کړکړے:(کړ-که-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو یو قسم لوبه- (۲)بې اساسه څیز- (افغانستان)-
کړکوالے:(کړک-وا-لے)اسم- د چرګې د کړکېدو حالت-
کړکوړ:(کړ-کوړ)اسم صوت- د کړکړ آواز-
کړکنړے:(کړ-کن-ړے)اسم- کالکونړے- کالکونړی- وړه ایندوانه چې ترخه وی-
کړکومه:(کړ-کو-مه)اسم- واحد- مؤنث- د مارغانو د نیولو د پاره دام- لټ- لومه- پړکه- جمع کړکومې-
کړکه:(کړۀ-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- هغه چرګه چې څو ورځې اګی نۀ اچوی- کورکه- کوړنګه- پۀ اګو ناسته چرګه-
کړکه:(کړ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښۀ-
کړکیته:(کړ-کی-ته)اسم- واحد- مؤنث- پړکه- دام- جال- د مارغانو د نیولو پړکه-
کړکیمه:(کړ-کی-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کړکیته- کړکومه- (۲)پنجره- جمع کړکیمې-
کړکین:(کړ-کین)اسم- واحد- مذکر- تار- سپښے-
کړکېچ:(کړ-کېچ)اسم- واحد- مذکر- جنجال- رکاوټ- د خبرې نه خبره ویستنه- پړپنج-
کړکېچن:(کړ-کې-چن)اسم صفت- جنجالی- لانجه مار- هغه سړے چې هر کار کښې کړچ راولی-
کړکېچو:(کړ-کې-چو)اسم- (۱)مشکل- ناروا- غېر واضحه- (۲)فضول خبرې کونه-
کړکېچوالے:(کړ-کېچ-وا-لے)اسم- خنړوالے- کړچ پیدا کونه-
کړکېدل:(کړۀ-کې-دل)مصدر لازم- (۱)د چرګې اګی نۀ اچول- (۲)بې کاره کښېناستل-
کړکېدن:(کړۀ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړکېدل-
کړکېدنګ:(کړۀ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړکېدل-
کړکېدنه:(کړۀ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړکېدل-
کړکېدونکے:(کړۀ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړکېدل-
کړکېدۀ:(کړۀ-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کړکېدل-
کړکی:(کړ-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- روشن دان- کیړکی- درڅه- دریچه- باری-
کړکی:(کړ-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د غټو مارغانو یا ځنګلی ځناورو د نیولو د پاره دام- پړکه- جال- کړکیته-
کړکے:(کړ-کے)اسم- واحد- مذکر- قلم- نچه- ډرمه- دورمه-
کړل:(کړل)مصدر- کول- سر ته رسول- پوره کول-
کړم:(کړم)اسم- واحد- مذکر- د اُبو ډنډ- د کنده اُبو ډنډ- جمع کړمان-
کړم:(که-ړم)اسم صفت- زخمی شوے- د کاره وتلے- ګډ- خوږ- ژوبل- د زخم او پرهر پۀ وجه د کاره وتلے-
کړم:(که-ړم)اسم صفت- جنجالی (سړے)-
کړم:(کړم)فعل حال- کوم- د کړل مصدر نه فعل حال-
کړمتوب:(که-ړم-توب)اسم- د کړم کېدو حالت- وګورئ کړم-
کړمبو:(کړم-بو)اسم- هغه وړه ټوکری یا پچی چې روټی یا نور څۀ وړوکے سامان پکښې پروت وی-
کړمن:(که-ړه-من)اسم صفت- خوږ- پرېشان- کړم شوے- دړمن- دردمن-
کړمنتوب:(که-ړه-من-توب)اسم- خفګان- پرېشانی- درمندی- کړمنوالے- کړمنتیا-
کړمنتیا:(که-ړه-من-تیا)اسم- وګورئ کړمنتوب-
کړمن والے:(که-ړه-من-وا-لے)اسم- وګورئ کړمنوالے-
کړمنول:(که-ړه-مۀ-نه-ول)مصدر متعدی- دردمندول- دړمنول- پرېشانه کول- تکلیف ورکول-
کړمنون:(که-ړه-مۀ-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړمنول-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

کړمنونکے:(که-ړه-مۀ-نه-وُن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړمنول-
کړمنونه:(که-ړه-مۀ-نه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمنول-
کړمنېدل:(که-ړه-مۀ-نې-دل)مصدرِ لازم- پۀ تکلیف کښې مبتلا کېدل- تکلیف رسېدل- دړمندېدل-
کړموالے:(که-ړم-وا-لے)اسم- وګورئ کړمنتوب-
کړمول:(که-ړه-مه-وُل)مصدرِ متعدی- (۱)محتاج جوړول- موتازه کول- (۲)دړد رسول- (۳)غابښونو یا چړې سره غوښه پرېکول- (۴)ناکاره کول-
کړمون:(که-ړه-مه-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمول-
کړمونکے:(که-ړه-مه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع کړمونکی- مؤنث کړمونکې- وګورئ کړمول-
کړمونګ:(که-ړه-مه-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمول-
کړمونه:(که-ړه-مه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمول-
کړمه:(که-ړه-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه ښځه چې خاوند ئې ژوندے وی- (۲)صفت- دَ کړم مؤنث- جمع کړمې-
کړمېچن:(کړ-مې-چن)اسمِ صفت- واحد مذکر- سخامخے- پمن مخے-
کړمېدل:(که-ړه-مې-دل)مصدرِ لازم- (۱)مصیبت کښې ګېرېدل- ضرورتمند کېدل- (۲)دَ بدن دَ یوې حصې ناکاره کېدل- کنړمېدل-
کړمېدن:(که-ړه-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمېدل-
کړمېدنګ:(که-ړه-مې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمېدل-
کړمېدونکے:(که-ړه-مې-دُون-کے)اسمِ فاعل- جمع کړمېدونکی- مؤنث کړمېدونکې- وګورئ کړمېدل-
کړمېدنه:(که-ړه-مې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمېدل-
کړمېدۀ:(که-ړه-مې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړمېدل-
کړمېزن:(کړ-مې-زن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه سړے چې پوزه ئې مُدام دَ قنې نه ډکه وی- ګړینګن- (۲)سپک- بېکاره- نالائق- مؤنث کړمېزنه-
کړمېزه:(کړ-مې-زه)اسم- واحد- مؤنث- ګړینګ- قنے- خاړمت- خړ- خړمت- کړنګ- جمع کړمېزې-
کړن:(که-ړن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هواګیر چې چورلی او تاوېږی- هغه شے چې فټ نۀ وی- ډیله- ګړواز- (افغانستان)-
کړن:(کړن)حاصلِ مصدر- (۱)وګورئ کړل- (۲- اسم)کړ- کړنه- چار- چاره- عمل- کار-
کړنج:(کړنج)اسمِ صوت- دَ دوو لوښو خپلو کښې دَ جنګولو آواز- کړنج- ورکوټے آواز- چوړ- زونګه- پیچونے-
کړنجا:(کړن-جا)اسمِ صوت- دَ سلورو دَ لوښو خپلو کښې دَ جنګېدو مسلسل آواز- کړنج-
کړنچ:(کړنچ)اسمِ صوت- واحد- مذکر- کړنچهار- چوکار- چونکار- سپے چې دَ تکلیف نه غاپی-

کړند:(که-ړند)اسمِ صفت- کړن- کارکن- کار کونکے-
کړند:(که-ړند)اسمِ صفت- پرېشان- سرګردان- کړاؤ کونکے-
کړندتوب:(که-ړند-توب)اسم- پرېشانی- سرګردانی- کړندتیا- کړندوالے-
کړندتیا:(که-ړند-تیا)اسم- وګورئ کړندتوب-
کړندوالے:(که-ړند-وا-لے)اسم- وګورئ کړندتوب-
کړندول:(که-ړن-ده-وُل)مصدر- تکلیف ورکول- تنګول-
کړنده:(که-ړن-ده)اسم- وګورئ کړند-
کړندېدل:(که-ړن-دې-دل)مصدرِ لازم- تکلیف تېرول- تکلیف وچتول-
کړندېدن:(که-ړن-دې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړندېدل-
کړندېدنګ:(که-ړن-دې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړندېدل-
کړندېدنه:(که-ړن-دې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړندېدل-
کړندېدونکے:(که-ړن-دې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړندېدل-
کړندېدۀ:(که-ړن-دې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړندېدل-
کړنګ:(کړنګ)اسمِ صوت- (۱)دَ جرس آواز یا دَ څۀ څیز دَ کړنګېدو اواز- (۲)صفت- کاړینګ- کرینګے- کاڼے- بینګا- قلپ سترګے- (۳)حاصلِ مصدر دَ کړل-
کړنګار:(کړنګ-ګار)اسمِ صوت- (۱)کړنګهار- کړنګ کړونګ- (۲)دَ څۀ څیز دَ کړنګېدو آواز- (۳)انګی- دَ تمبېدو آواز-
کړنګول:(کړنګ-ګه-وُل)مصدرِ متعدی- دَ لوښو دَ جنګولو پۀ وجه آواز وېستل-
کړنګون:(کړنګ-ګه-وُن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګول-
کړنګونکے:(کړنګ-ګه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع کړنګونکی- مؤنث کړنګونکې- وګورئ کړنګول-
کړنګونګ:(کړنګ-ګه-وُنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګول-
کړنګونه:(کړنګ-ګه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګول-
کړنګه:(کړنګ-ګه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- کړوکه چرګه- جمع کړنګې-
کړنګه څله:(کړنګ-ګه-څۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- سخت ساړۀ- دَ یخنۍ موسم- سخته یخنی- جمع کړنګې څلې-
کړنګېدل:(کړنګ-ګې-دل)مصدرِ لازم- دَ ګونګرو یا دَ جرس غږېدل- دَ لوښو پۀ خپلو کښې جنګېدل-
کړنګېدن:(کړنګ-ګې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګېدل-
کړنګېدونکے:(کړنګ-ګې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړنګېدل-
کړنګېدنګ:(کړنګ-ګې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګېدل-
کړنګېدنه:(کړنګ-ګې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګېدل-
کړنګېدۀ:(کړنګ-ګې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړنګېدل-
کړنه:(کړۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړل-
کړو:(کړو)اسمِ صفت- تېزن- نامرد- سپیرۀ مخے- تغن-
کړواس:(کړ-واس)اسمِ صفت- واحد- مذکر- وګورئ کاړساغ-

"ی" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-وُل)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کړوب:(کړوب)اسم- واحد- مذکر- کنوبے- کړوبے- پاتې شونې ښوروا چې غوړ نهٔ لری-

کړوبړ:(کهٔ-ړو-بړ)اسم صفت- دبدبه- اخو ړب- ظاهری نمائش- طمطراق-

کړوپ:(کړوپ)اسم صفت- ټوغ- شابوکے- ړوغ- ملاټیټے- کړوپے- قُبن- قبے-

کړوپ توب:(کړوپ-توب)اسم- ټیټوالے- کوړتیا- کړوپ والے- کړوپتیا-

کړوپ تیا:(کړوپ-تیا)اسم- وګورئ کړوپ توب-

کړوپوالے:(کړوپ-وا-لے)اسم- وګورئ کړوپ توب-

کړوپول:(کړو-په-وَل)مصدر متعدی- کړول- ټیټول- کونټی کول- ټوغول-

کړوپون:(کړو-په-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کړوپول-

کړوپونکے:(کړو-په-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړوپول-

کړوپونګ:(کړو-په-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړوپول-

کړوپونه:(کړو-په-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړوپول-

کړوپوهٔ:(کړو-په-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړوپول-

کړوپه:(کړو-په)اسم- واحد- مؤنث- دَ کجوری ازغے- دَ کجورې دَ تنې خنډ- (۲)ژوره کنده- (۳)کوړ لرګے چې سر کښې ئې لومه وی او مرغۍ پرې نیولے شی-

کړوپیش:(کړو-پیش)اسم- واحد- مذکر- کټه پیش- غټ پیش- ترینګے-

کړوپېدل:(کړو-پې-دَل)مصدر لازم- ټیټېدل- کږېدل- ټوغېدل-

کړوپېدن:(کړو-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کړوپېدل-

کړوپېدنګ:(کړو-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړوپېدل-

کړوپېدنه:(کړو-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړوپېدل-

کړوپېدونکے:(کړو-پې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړوپېدونکی- مؤنث کړوپېدونکې- وګورئ کړوپېدل-

کړوپېدهٔ:(کړو-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کړوپېدل-

کړوپے:(کړو-پے)اسم صفت- وګورئ کړوپ-

کړوتی:(کړ-وه-تی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ولو پهٔ غاړو راشنهٔ کېدونکے واښهٔ-

کړوچ:(کړوچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کنده- خندق- (۲)کمر-

کړوس:(کړوس)اسم صوت- دَ لرګی دَ ماتېدو اواز- کړس- ټس-

کړوستی:(کړوس-تے)اسم- پړوستے- یو قسم بوټے چې پاڼې ئې دَ ګیاه پهٔ طور استعمالولے شی-

کړوسند:(کړو-سند)اسم صفت- وُچ شوے ژر ماتېدونکے لرګے- کړسند-

کړوسے:(کړ-وه-سے)اسم- واحد- مذکر- دَ نمسی خوئ- جمع کړوسی- مؤنث کړوسۍ-

کړوکے:(کړو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوړو ورکوټے دېګچوټے- دېګچوړے- جمع کړوکی- (افغانستان)-

کړول:(که-ړه-وَل)مصدر متعدی- تکلیف رسول- خوړول- ربړول-

کړولے:(که-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کړولی- مؤنث کړولې- وګورئ کړول-

کړولے:(که-ړو-لے)اسم- واحد- مذکر- ناولے استعمالېدونکے لوښے-

کړومبه:(کړوم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نری ماستهٔ- (۲)بې غوړو ښوروا- جمع کړومبې-

کړومبے:(کړوم-بے)اسم- واحد- مذکر- سرپوښه وړه ټوکری- پېټار- پېټاری-

کړون:(کړون)اسم- کار- کړبار- عمل-

کړونچ:(کړونچ)اسم- دَ سپی چونکار- کوړچ-

کړونچول:(کړون-چه-وَل)مصدر متعدی- کوړنچول- دَ وهلو پهٔ ذریعه دَ سپی لهٔ خلې چونکارے ایستل- دَ سپی نه کُنوارے ایستل-

کړونچولے:(کړون-چه-وهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ کړونچول-

کړونچون:(کړون-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کړونچول-

کړونچونکے:(کړون-چه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړونچونکی- مؤنث کړونچونکې- وګورئ کړونچول-

کړونچونګ:(کړون-چه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړونچول-

کړونچونه:(کړون-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړونچول-

کړونچېدل:(کړون-چې-دَل)مصدر لازم- کوړنچېدل- دَ وهلو پهٔ ذریعه دَ سپی لهٔ خلې چونکار ایستلے کېدل- سپے چونکلے کېدل- دَ سپی نه کُنوارے ایستلے کېدل

کړونچېدلے:(کړون-چې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کړونچېدلی- مؤنث کړونچېدلې- وګورئ کړونچېدل-

کړونچېدن:(کړون-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کړونچېدل-

کړونچېدنګ:(کړون-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړونچېدل-

کړونچېدونکے:(کړون-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړونچېدونکی- مؤنث کړونچېدونکې- وګورئ کړونچېدل-

کړونچېدنه:(کړون-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړونچېدل-

کړونچېدهٔ:(کړون-چې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړونچېدل-

کړونکے:(کړون-کے)اسم فاعل- کونکے- کړونے-

کړونکے:(که-ړه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړول-

کړونګه:(کړونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جړوبے- زاوو- آبشار- کړونګے- (۲)کم روغنه ښوروا- جمع کړونګې-

کړونګے:(کړونګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)آبشار- چینه- وګورئ کړونګه- (۲)دَ غوری پهٔ شان خاورین لوښے-

کړونه:(که-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړول-

کړونے:(کړو-نے)اسم فاعل- کونکے- کړونکے-

کړویزه:(کړ-وی-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړه ټوکری- (۲)دَ مقدار تول پیمانه- کړوے- کړوی- جمع کړویزې-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "زېر"(ک-تاب)، "پېش"(نو-کا-ره)، "جزم"(شکون)، "ة"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-بې-دهٔ)

کړوی:(کړ-وی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړویزه-
کړوے:(کړ-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړویزه-
کړه:(که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د سرو یا سپینو زرو یو پسول- (۲)حلقه- الغه- کړی- جمع کړې-
کړه:(کړه)اسم- واحد- مؤنث- زیړ رنګ لرونکې یوه مرغۍ-
کړه:(که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د یوې کربښه- کیل- کیله- (افغانستان)-
کړه:(ک-ړه)اسم- شپول- جل- پاره- پوله- کېږ-
کړه:(کړه)امر- کوه- وکړه- د کړل مصدر نه د امر صیغه-
کړهٔ:(کړهٔ)اسم- عمل- کار- مرضی- خوښه-
کړهٔ کاتهٔ:(کړهٔ-کا-تهٔ)اسم- (۱)شکل و شباهت- خدو خال- کړهٔ وړهٔ- (۲)کار- عمل- (۲)خوئ خصلت-
کړهٔ وړهٔ:(کړهٔ-وړهٔ)اسم- وګورئ کړهٔ کاتهٔ-
کړماند:(کړ-ماند)اسم صفت- پهٔ مصیبت کښې ګېر- سرګردان- پرېشان-
کړمو:(کړ-مو)اسم- (۱)ارکاره- (۲)ټوکری-
کړموټے:(کړو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کړېچے- ورکوټے کړمے- وړوکے کړے- جمع کړموټي-
کړمے:(کړ-مے)اسم- واحد- مذکر- کړائے- کړے- جمع کړمي-
کړی:(که-ړي)اسم- لاوڼ- د شملو داغ- داغ کړی ماستهٔ- کاړو- لاوڼ-
کړیاب:(کړ-یاب)اسم صفت- پرېشان- خفه-
کړیتي:(کړی-تي)اسم- واحد- جمع- مؤنث- د تنزری ما...
کړیتے:(کړی-تے)اسم صفت- کړوپ- جنجوړیا- قبے-
کړیخ:(کړیخ)اسم- واحد- مذکر- کړیخۍ- کړیچ- کوړیخۍ- د څاروو د اینې یوه بیماری- (افغانستان)-
کړیڅکه:(کړی-څه-که)اسم- واحد- مؤنث- پلنې پلنې پاڼې لرونکے یو قسم بوټے-
کړیخن:(کړی-خن)اسم- هغه څاروے چې د اینې بیماری لری-
کړیخۍ:(کړی-خۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړیخ-
کړیغ:(کړیغ)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ زوره چغه- کریکه- کړیغه-
کړیغه:(کړی-غه)اسم- واحد- مؤنث- کریکه- پهٔ زوره چغه- جمع کړیغې-
کړیک:(کړیک)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کریکه- کړیغه- (۲)زبېرګے- زویرکے-
کړی کالی:(که-ړی-کا-لی)اسم صفت- کړی مړی- خوروور- کړی مړی-
کړیکه:(کړی-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړیک-
کړی مړی:(کهٔ-ړی-مهٔ-ړی)اسم- وګورئ کړی کالی-
کړینده:(کړین-ده)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د مانده څاروی غوښه- (۲)اسم- بلغم- جمع کړیندې-
کړینګ:(کړینګ)اسم صفت- کوږ وږو- کوږ کېڼ- پهٔ ترڅ- نړینګے-
کړینګوالے:(کړینګ-وا-لے)اسم- د کړینګېدو حالت- وګورئ کړینګ-
کړنیکول:(کړینګ-که-ول)مصدر متعدی- کړول- ټيټول-

کړینګون:(کړینګ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړینګول-
کړینګونکے:(کړینګ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړینګونکي- مؤنث کړینګونکې- وګورئ کړینګول-
کړینګونګ:(کړینګ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړینګول-
کړینګونه:(کړینګ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړینګول-
کړینګوهٔ:(کړینګ-که-وهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کړینګول-
کړینګېدل:(کړینګ-ګې-دل)مصدر لازم- ټيټېدل- کږېدل-
کړینګېدن:(کړینګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړینګېدل-
کړینګېدنګ:(کړینګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړینګېدل-
کړینګېدنه:(کړینګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړینګېدل-
کړینګېدونکے:(کړینګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړینګېدونکي- مؤنث کړینګېدونکې- وګورئ کړینګېدل-
کړینګېدهٔ:(کړینګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کړینګېدل-
کړېچی:(که-ړې-چی)اسم- واحد- مؤنث- توریانۍ- تورانکه- د تور رنګ یوه مرغۍ- توریانۍ- توره انا-
کړېچے:(که-ړې-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے کړے- کړموټے- (۲)ارکاره-
کړېڅۍ:(که-ړې-څۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ارکاره-
کړېڅۍ:(که-ړې-څۍ)اسم- جمع- مؤنث- غټه ګمڅۍ- غټه سیپۍ-
کړېدل:(که-ړې-دل)مصدر- تکلیف تېرول- خوړېدل- رنځېدل-
کړېدلے:(که-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کړېدلي- مؤنث کړېدلې- وګورئ کړېدل-
کړېدن:(که-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړېدل-
کړېدنګ:(که-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړېدل-
کړېدنه:(که-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړېدل-
کړېدونکے:(که-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړېدونکي- مؤنث کړېدونکې- وګورئ کړېدل-
کړېدهٔ:(که-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کړېدل-
کړی:(که-ړی)اسم- جمع- مؤنث- (۱)د زنځیر کړی- (۲)د چاربېتې بند- حلقه- سلسله- پخوندے- پټېره-
کړی شپه:(که-ړی-شپه)اسم صفت- کړی شپه- درسته شپه- ټوله شپه- تمامه شپه-
کړے:(که-ړے)اسم- واحد- مذکر- د پخلی پلن او ګول لوښے- (لکه د پکوړو کړے- د ګانې کړے- د کبابو کړے- کړمے)-
کزدار:(کز-دار)اسم- واحد- مذکر- مزار- قبر- ګنبدی قبر- جمع کزدارونه-

"ئ" (ښې-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کزلاخ:(کَز-لاخ)اسم- واحد- مذکر- تزلاق- برړا- جل- یو قسم مرغی-

کزلک:(کَز-لَک)اسم- واحد- مذکر- وړه کټاری- تېره چاړه- کجلوکه- کږلکه- کزلکه-

کزلکه:(کَز-لَه-کَه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کزلک- جمع کزلکې-

کژبل:(کَژ-بَل)اسم- واحد- مذکر- مېلو- یږ- یو ځېرونکے ځناور- سائنسی نوم (SELENARCTOS THIBETANUS)-

کژبیرے:(کَژ-بی-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ساګ یو قسم- جمع کژبیری-

کژدم:(کَژ-دَم)اسم- واحد- مذکر- لړم- یوه زهرژنه حشره- (م- فارسی)-

کژلکه:(کَژ-لَه-کَه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کزلک-

کژلیچ:(کَژ-لیچ)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کږلیچ-

کږ:(کَږ)اسم- واحد- مذکر- دَ ژامې اړوکے-

کږتیا:(کَږ-تیا)اسم- کوږ والے-

کږخویه:(کَږ-خو-یه)اسم صفت- (۱)تریخ- غصه ناک- (۲)نهٔ منونکے-

کږدلی:(کَږ-دَ-لی)اسم- واحد- جمع مؤنث- دَ ټکو جاله-

کږدی:(کَږ-دی)اسم- واحد- مؤنث- کېږدی- دَ کوچیانو خېمه- تمبو-

کږ ښانګه:(کَږ-ښانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- کونټی- هاکی- دَ کېند بندا- دَ توپ لرګے-

کږک:(کَه-ړَک)اسم صفت- کجک- کږه- وړه ګنډه- (۲)یو قسم کاغی-کاغه- کېشکره-کږه- کیږکه- جمع کږښانګی-

کږکه:(کَه-ړَهٔ-کَه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کږک-

کږکے:(کَږ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کږ دَ راښپېله سره نښتے اړوکے- (۲)کانټه- دَ شولو یوه بیماری چې دانې یې توریږی-

کږل:(کَه-ړَل)مصدر- لهٔ نظره پرېوتل- پهٔ ښهٔ نظر نهٔ کتل- دَ نظره غورځېدل- رد کول- نفرت کول- ټوکل- سپېره ګڼل- پهٔ بد نظرکتل-

کږلرمې:(کَږ-لَه-رَه-مې)اسم- جمع- دَ ګنېړون یو قسم- دَ کچه کنېړون یو قسم-

کږلکه:(کَږ-لَه-کَه)اسم- واحد- مؤنث-کزلکه- چړوکی- کزلکه- وړه چاړهٔ-

کږلیچ:(کَږ-لیچ)اسم صفت- (۱)پهٔ لاره کښې کوږ والے- کوږ والے- (۲)مشکل- ګران- سخت- کژلیچ-

کږلیچه:(کَږ-لي-چه)اسم صفت- مؤنث- کږلیچ- ګنجلک- کږه وږه- تاؤ راتاؤ-

کږلیچی:(کَږ-لي-چی)اسم- (۱)پېچ وخم- کوږ والے- (۲)مشکل-

کږلے:(کَه-ړَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کږلی- مؤنث کږلې- وګوری کږل-

کږن:(کَه-ړَن)حاصل مصدر- وګوری کږل-

کږنګ:(کَه-ړَنګ)حاصل مصدر- وګوری کږل-

کږنه:(کَه-ړَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کږل-

کږوالے:(کَږ-وا-لے)اسم صفت- کجوالے- کوږوالے-

کږول:(کَه-ړَه-وَل)مصدر- خم اچول- راکونټی کول- (۲)غلطول-

کږولی:(کَه-ړو-لی)اسم- واحد- مؤنث- کوږ والے- کږ والے- (افغانستان)-

کږون:(کَه-ړَه-ون)حاصل مصدر- وګوری کږول-

کږونکے:(کَه-ړَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کږونکی- مؤنث کږونکې- وګوری کږل-

کږونکے:(کَه-ړَه-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کږونکی- مؤنث کږونکې- وګوری کږول-

کږونګ:(کَه-ړَه-وَنګ)حاصل مصدر- وګوری کږول-

کږونه:(کَه-ړَه-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کږول-

کږوهٔ:(کَه-ړَه-وَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری کږول-

کږه:(کَه-ړَه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ کوږ مؤنث- جمع کږې-

کږه پهٔ کږه:(کَه-ړَه-پهٔ-کَه-ړَه)اسم صفت- هم هغه شان- چې کوږ پهٔ کوږ پاتې شی-

کږه وږه:(کَه-ړَه-وَه-ړَه)اسم صفت- بیخی کږه- وګوری کږه-

کږیل:(کَږ-یَل)مصدر- رد کول- کږل-

کږېدل:(کَه-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)راکونټی کېدل- خم پېداکېدل- (۲)ورانېدل- (۳)غلطېدل-

کږېدن:(کَه-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګوری کږېدل-

کږېدنګ:(کَه-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګوری کږېدل-

کږېدونکے:(کَه-ړې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کږېدونکی- مؤنث کږېدونکې- وګوری کږېدل-

کږېدنه:(کَه-ړې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کږېدل-

کږېدهٔ:(کَه-ړې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری کږېدل-

کس:(کَس)اسم- واحد- مذکر- مرد- سړے- جمع کسان- (م- فارسی)-

کس:(کَس)اسم- واحد- مذکر- شولګره- اُبهٔ خوری پټی-

کُس:(کُس)اسم- دَ انسان یا ماده حیوان اندام نهانی- جمع کُسونه- (ش- فارسی- عربی- هندی)-

کس:(کَس)اسم- کز- مېده-

کس:(کَس)اسم- (۱)تانه- ژوره- کنده- (۲)کوره- دَ کسل مصدر نه امر- کسه-

کسات:(کَه-سات)اسم- قصاص- بدله- دَ چا نه بدل اخستنه- انتقام- کینه- بدل- (عامیانه)-

کساد:(کَه-ساد)اسم- دَ جنس نهٔ بدلېدنه- بازار مته کېدنه- تروټه-

کسادبازاری:(کَه-ساد-با-زا-ری)اسم- واحد- مؤنث- بازار مټه کېدنه-

کسالت:(کَه-سا-لَت)اسم صفت- سستی- ستومانی- کاهلی- ستړی کېدنه-

کسب:(کَه-سَب/کَهٔ-سَب)اسم- واحد- مذکر- هنر- پېشه- ګټنه- کار- روزګار- کاروبار- شغل- مصروفیات- مشغله- دنده- وظیفه- پېوټی-

کسبت:(کَس-بَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ نایانو دَ سامان صندوقچه-

زبر "(غ-بهٔ-ره)"، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ره)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

(۲)دَ بارودو اچولو تېلی- هغه پټه چې کارتوس پکښې وي- کسوت- کسپت- تېکے-

کسبګر:(کَه-سب-ګر)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- پېشه ور- کارکونکے- دَ غم ښادۍ خبر ورکونکے- کسبه- جمع کسبګر/کسبګران-

کسبول:(کَس-به-وَل)مصدر- حاصلول- لاس ته راوړل- ترلاسه کول- (۲)جمع کول- (۳)روزی لټول-

کسبه:(کَس-به)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کسبګر-

کسبي:(کَس-بي)اسم صفت- وګورئ کسبګر-

کُس پټاخه:(کَس-په-ټا-خه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کسلکه- (۲)یو کنځل- جمع کس پټاخې-

کستره:(کَس-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- کستیره یو قسم بوټے چې سپین او زېړې پاڼې لري-

کستور:(کَس-تُور)اسم- واحد- مذکر- یو خوشبودار څیز- مشک- کستوره-

کستوره:(کَس-تُو-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کستور-

کستوره:(کَس-تُو-ره)اسم- واحد- مذکر- بلبل- بلُبل- (افغانستان)-

کستیج:(کَس-تیج)اسم- واحد- مذکر- دَ پرتوګ هغه ځایْ چې پکښې پرتوغاښ اچولے شي- بړه-

کس تیجه:(کَس-تی-جه)اسم- یو کنځل- جمع کُس تېجې-

کستیر:(کَس-تیر)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خوشبودار ګل-

کسر:(کَه-سر)اسم- واحد- مذکر- دَ حساب یوه طریقه-

کسر:(کَه-سر)اسم- واحد- مذکر- دَ شعر مقطع چې شاعر پکښې خپل تخلّص راولی- (۲)ختمونه- (۲)ماته- موتونه- (۴)عېب- نقص- کمے- کموالے-

کسرت:(کَس-رت)اسم- (۱)ورزش- محنت- مشقت- (۲)صفت- عیب- کمے- نقصان-

کسرمن:(کَه-سر-مَن)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- نقصاني- کسر موندونکے-

کسره:(کَس-ره)اسم- واحد- مؤنث- زېر- دَ حرف نه لاندې علامت-

کسري:(کَس-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کاسیره- زناکاره ښځه- پلیته- خرابه-

کسکر:(کَس-کر)اسم- (۱)ویلی شوې وازدې نه پاتې بګړې- چنیا- جزغاله-

کسکر:(کَس-کر)اسم صفت- (۱)سوزېدلے- وریت- سوخته- (۲)سکارهٔ- (۲)برباد- تباه-

کسکر:(کَس-کَر)اسم- واحد- مذکر- پهٔ ټکېدلو وریژو کښې ژوندی پاتې شوي ورېژه-

کسکر کسکر:(کَس-کَر-کَس-کَر)اسم صفت- ریز مریز- ښهٔ مېده شوے-

کسکرول:(کَس-کَهٔ-ره-وَل)مصدر- (۱)ریزه ریزه کول- ډېر تکلیف ورکول- (۲)سوزول- سکارهٔ کول-

کسکرون:(کَس-کَهٔ-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کسکرول-

کسکرونکے:(کَس-کَهٔ-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کسکرونکي- مؤنث کسکرونکې- وګورئ کسکرول-

کسکرونګ:(کَس-کَهٔ-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کسکرول-

کسکرونه:(کَس-کَهٔ-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کسکرول-

کسکرېدل:(کَس-کَهٔ-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)سوزېدل- (۲)تکلیف رسېدل- (۲)مېده کېدل- (۴)وچېدل-

کسکرېدن:(کَس-کَهٔ-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کسکرېدل-

کسکرېدنګ:(کَس-کَهٔ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کسکرېدل-

کسکرېدنه:(کَس-کَهٔ-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کسکرېدل-

کسکرېدونکے:(کَس-کَهٔ-رې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کسکرېدونکی- مؤنث کسکرېدونکې- وګورئ کسکرېدل-

کسکرېدهٔ:(کَس-کَهٔ-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کسکرېدل-

کسکړ:(کَس-کَړ)اسم صفت- دَ کسکر عامیانه لفظ- وګورئ کسکر-

کسړي:(کَس-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوکری-

کس کول:(کَس-که-وَل)مصدر- ګلکول- راکښل- ترل- ښکېلول- ګېرول-

کسکے:(کَس-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ کُس اسم تصغیر- وګورئ کُس-

کسل:(کَسل)مصدر- کتل- کورل- لیدل-

کسلکه:(کَس-له-که)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)ډېر شهوت لرونکې ښځه- کُس پټاخه- کُس نېغه- کُسی- (۲)یو کنځل- جمع کُسلکې-

کسل:(کَه-سَل)اسم- (۱)ستوماني- کاهلي- سستي- (۲- صفت)ناراسته- ستړے- ستومانه- مرېز (م- عربي)-

کسلے:(کَسهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ کسل ۱-

کسم:(کَ-سَم)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې ډېر ښائسته ګلونه نیسي- کسمبه-

کسمبه:(کَ-سَم-به)اسم- وګورئ کسم-

کس ناکس:(کَس-نا-کَس)اسم- واحد- مذکر- خپل پردے- غېر غماز- څوک ناڅوک- دربېمګړے-

کسنه:(کَسهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کسل-

کسوت:(کَس-وَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)لباس- پوشاک- جامه- جمع کسوتونه- (م- عربي)-

کسوف:(کُ-سُوف)اسم- (۱)دَ نمر تندر نیونه- تندر- (۲)بدحالي- (م- عربي)-

کسوک:(کَس-وَک)اسم- واحد- مذکر- ارکړه- کاکړه- لاکړه کاکړه- دَ دانو یوه بیماري-

کسونکے:(کَسُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کسل-

کسه:(کَه-سه)اسم- واحد- مؤنث- غُښت- ارمان- آرزو- مراد- خوښي-

کسه:(کَهٔ-سه)امر- وګورئ کسل- ګوره-

کسي:(کَسي)اسم- واحد- مؤنث- دینار-

کسي:(کَهٔ-سي)دَ کسل نه فعل حال- ګوري-

کسي:(کَهٔ-سي)اسم- جمع- مذکر- دَ سترګې جلی- دَ سترګې زېزمه- لېمهٔ-

دَ سترګو غاړې- ککی-

کسیا:(کس-یا)اسم- (۱)ګردو غبار- (۲)مېده- رېزه- (کول/کېدل مصدرونه)-

کسیره:(که-سی-ره)اسم- واحد- مؤنث- پېسه- دَ زړې زمانې یوه معمولی سکه- دمړی- کاسیره-

کسې:(کَ-سې)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)کُس ورکړې- (۲)یو کنځل-

کسی:(که-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ککی- (۲)دَ دوه غرونو په مینځ کښې شنه او مېدانی علاقه- وادی-

کش:(کَش)اسمْ- (۱)راکښنه- (۲)دَ چیلم ښښنه- (۲)اَخرې- (۴)دَ اسم نه پس په راتلو دَ فاعل معنیٰ ورکوی لکه مے کش-

کش:(کُش)لاحقه- چې دَ اسم نه پس راشی نو فاعل ترې جوړکړی- لکه جراثیم کُش- (م- فارسی کشتن)-

کش:(کَش)اسم صوت- دَ پښو آواز- دَ تلو آواز- کش کړپ-

کشا:(کَه-شا)اسم صوت- دَ کش کش اواز- کشار-

کشاده:(کُ-شا-ده)اسم صفت- وسیع- فراخ- ارت بېرت- ویر-

کشار:(کَه-شار)اسم صوت- وګورئ کشا-

کشاف:(کَش-شاف)اسم صفت- ظاهر کوُنکے- پېدا کوُنکے- ظاهرونکے-

کشاکش:(که-شا-کَش)اسم- (۱)ځکول راځکول- (۲)تکلیف- مصیبت- ترېسکه-

کشال:(که-شال)اسم صفت- (۱)خوړند- آویزاند- (۲)کشاله- لانجه- (فارسی)-

کشاله:(که-شا-له)اسم- واحد- مؤنث- تنازعه- معامله- اړه- جنجال- جمع کشالې-

کشان:(که-شان)اسم صفت- (۱)راکښلے- (۲)راکښونکے- (۳)ازاد- بېرته-

کشانش:(که-شا-نش)اسم- په روزګار کښې زیاتوالے- په رزق کښې فراحی- رښانی- (م- فارسی)-

کشب:(کشب)اسم- مېچنې- شمشتې- کاتلے- شکرتانے- کاله ګړب- کشو- کاسه ګړب- سکو- کشوه- یوآبی ښناور چې په وچه مم پانی- کشپ- کشف- (م- عربی- کشف)-

کشپ:(کشپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ- کشب-

کش پش:(کَش-پِش)اسم- (۱)معمولی کار- (۲)په نازړه کارکونه-

کشت:(کشت)اسم- واحد- مذکر- قسط- کمیټی- مقرره رقم په مقرره وخت کښې ورکونه- (عامیانه)

کشت:(کشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)فصل- کرلے شوے ځیز- (۲)پټے- (۲)آخری-

کشت:(کشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شطرنج دَ بادشاه نامه- (۲)دَ مقابلې لوبغاړی ته دَ هغهٔ دَ باشاه راګېرېدو خبردارے-

کشتاد:(کَش-تاد)اسم صفت- (۱)وژلے شوے- قتل شوے- (۲)دَ قصابانو په اصطلاح کښې حلاله- (م- کشتن فارسی)-

کشتره:(کش-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- زیړ رنګ لرونکے یو ګل- کستره- کستیره-

کشتری:(کشت-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوکری- شکری-

کشترېدل:(کشت-رې-دل)مصدر- کښېناستل-

کشترېدن:(کشت-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کشترېدل-

کشترېدنګ:(کشت-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کشترېدل-

کشترېدونکے:(کشت-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کشترېدل-

کشترېدهٔ:(کشت-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کشترېدل-

کشت زار:(کشت-زار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کر زمکه- پټے- (۲)کرونده- کر- کرلے فصل-

کشتګان:(کُش-ته-ګان)اسم صفت- جمع- مذکر- کشتنی- وژلی شوی- (۲)شهیدان-

کشتن:(کُش-تن)اسم- مړکول- قتل کول- وژل- (وهل)-

کشتنی:(کُش-ته-نی)اسم صفت- (۱)وګورئ کشتګان- (۲)دَ وژلو قابل-

کشت و کار:(کشت-و-کار)اسم- واحد- مذکر- (۱)کار روزګار- دنده- شغل- مشغولا- کار کسب- (۲)زمیداره- کرنه-

کشته:(کُش-ته)اسم صفت- (۱)قتل شوے- وژلے شوے- (۲)یوه حکیمی دوائی-

کشتی:(کُش-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ملکانو دَ پرخونو یوه لوبه- ۲)دَ دوو پهلوانانو خپلو کښې زور ازمائینه-

کشتی:(کش-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کیمه- ژاله- پلانده- لوئ ماکو- بېړی- دَ اَبو جاله- غراب- کښتی-

کشخولے:(کش-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- بوُړے-

کشر:(کهٔ-شر)اسم صفت- وړوکے- کم عمره- دَ مشر ضد- جمع کشران-

کشرتوب:(کهٔ-شر-توب)اسم- کشرتیا- په عمر کښې کمېدنه- کشروالے-

کشرتیا:(کهٔ-شر-تیا)اسم- وګورئ کشرتوب-

کشروالے:(کهٔ-شر-وا-لے)اسم- کشرتوب-

کشروټے:(کش-رو-ټے)اسم تصغیر- دَ کشر دَ پاره دَ تصغیر په توګه استعمالېدونکے تورے- دَ کشر اسم تصغیر- کشرے- وړوکے-

کشروکے:(کش-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- شکرے- شکروټے-

کشری:(کهٔ-شهٔ-ری)اسم- (۱)کم عمره- (۲)کم عمری-

کشری:(کش-ری)اسم- واحد- مؤنث- یوه وړه خوږ آوازه مرغی- کنری- غراره-

کشرین:(کش-رین)اسم صفت- کمترین- لهٔ ټولو نه لږ- وړ- ډېر وړوکے-

کشری:(کش-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ټوکری-

کشری:(کهٔ-شهٔ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- په ټولو وروڼو خوېندو کښې کم عمره جینی-

کشرے:(کشه-رے)اسم- واحد- مذکر- شکروټے- وړوکے شکور- شکرے-

کشرے:(کهٔ-شهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ عمر په لحاظ په کور کښې دَ ټولو نه کشر- مؤنث کشری- جمع کشری-

کشړوپ:(کش-ړوپ)اسم صفت- کړشپ- بې غاښو-

کشش:(کہ-شش)اسم- دَ راکښلو قوت- راکښنه- (م- فارسي)-

کشف:(کہ-شَف/کشف)اسم- ظاهرونه- ښکاره کونه-

کشف:(کشف)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کشب-

کشک:(کَ-شک)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)پاسوان- پاسبان- څوکیدار- (۲)اسم- مؤنث- پاسباني- څوکیداري-

کشک:(کُشک)اسم- واحد- مذکر- محل- ماڼي- (م- فارسي)-

کشک:(کُ-شک)اسم- کروت- بګوړه- یو قسم خشک پنیر-

کشکاب:(کش-کاب)اسم- دَ اُربشو دَ اوړو اتوب- لیټي-

کشکارل:(کش-کا-رل)مصدر- دَ حملي دَ پاره سپے تیارول-

کشکارلے:(کش-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کشکارلي- مؤنث کشکارلې- وګورئ کشکارل-

کشکارن:(کش-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ کشکارل-

کشکارنګ:(کش-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ کشکارل-

کشکارنه:(کش-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کشکارل-

کشکچي:(کش-کہ-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ کلي څوکیدار-

کشکره:(کش-کہ-ره)اسم- واحد- مؤنث- بوربي- مککه- ګیرکه- یوه مشهوره مرغۍ-

کش کړپ:(کش-کړپ)اسمِ صوت- (۱)کشارے- کش پش- کش وکړپ- ښکالو- کش کوش- دَ حرکت اواز- چغه ایستنه- (۲)کار- معمولي کار-

کشکش:(کش-کش)اسم صوت- دَ تلو راتلو آواز-

کشکل:(کش-کل)اسم- (۱)چرغزے- یوه مرغۍ- (۲- صفت)بې- کنجے- (افغانستان)-

کشکو:(کش-کو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کشکوړے-

کشکوړي:(کش-کو-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- بوجه-

کشکوړے:(کش-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- آفتابه- چرخیره- ځښځوړے- چښکوړے- ځښکوړے- مښوکه- کشکو- چمچوري- کښکوړے- خُلۀ- دَ چانټک یا کوزې مښوکه- کشکول-

کش کوش:(کش-کوش)اسمِ صوت- کش پش- کش وکړپ- کش کش- کشار- کش کړوپ-

کشکول:(کش-کول)اسم- واحد- مذکر- (۱)کچکول- (۲)چښکوړے- کشکوړے- ځښکوړے-

کشکول:(کش-کہ-وَل)مصدر متعدي- راکاږل- راکښل- راځکول-

کشکولے:(کش-کہ-وۀ-لے)اسم مفعول- وګورئ کشکول-

کشکون:(کش-کہ-ون)حاصل مصدر- وګورئ کشکول-

کشکونکے:(کش-کہ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کشکونکي- مؤنث کشکونکې- وګورئ کشکول-

کشکونګ:(کش-کہ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کشکول-

کشکونه:(کش-کہ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کشکول-

کشکوۀ:(کش-کہ-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کشکول-

کشکینه:(کش-کي-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُربشو دَ ړوړي اوګره- جمع کشکینې-

کشکي:(کش-کي)کلمه- کاشکي- کشکه- دَ ارمان او افسوس کلمه-

کشکېدل:(کش-کې-دل)مصدر- (۱)ښوئېدل- حرکت کول- لړزېدل- کشېدل- (۲)قلم کېدل- (۳)پرېښودل-

کشکېدلے:(کش-کې-دۀ-لے)اسم مفعول- وګورئ کشکېدل-

کشکېدن:(کش-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کشکېدل-

کشکېدنګ:(کش-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کشکېدل-

کشکېدنه:(کش-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کشکېدل-

کشکېدونکے:(کش-کې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ کشکېدل-

کشکېدۀ:(کش-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کشکېدل-

کشکے:(کش-کے)اسم- واحد- مذکر- ټغر چې دَ بار تړلو دَ پاره دَ باری خاروی پۀ ملا اچولے شي-

کشمالو:(کش-ما-لو)اسم- واحد- مذکر- یو خوشبودار بوټے- نیازبو- ریحان- بوبرے- ببرے- کشمالے- کشمالي- نباتاتي نوم اوسیمم بیسیلیکم (OCIMUM BASILICUM)-

کشمالي:(کش-ما-لي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کشمالو-

کشمالے:(کش-ما-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کشمالو-

کشمش:(کش-مش)اسم- مویز- وڅکي- وچ انګور چې خاص قسم لري-

کشمش خانه:(کش-مش-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځائې چې کشمش پکښې جوړولے شي-

کشمکش:(کش-مه-کش)اسم- واحد- مذکر- کړکیچ- لانجه- جنجال-

کشمیره:(کش-مي-ره)اسم- واحد-مؤنث- یو قسم توره کپړه- جمع کشمیرې-

کشمیرے:(کش-مي-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یو ګل نوم- (۲)دَ کشمیر وسېدونکے- (۳)ټماټر- جمع کشمیریان-

کشو:(کَ-شو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کشب- (م- عربي- کشف)-

کشور:(کش-وَر)اسم- واحد- مذکر- مُلک- ولایت- اقلیم- (م- فارسي)-

کشول:(کہ-شه-وَل)مصدر- راکښل- خان پله راوستل-

کشوه:(کش-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کشب- (م- عربي- کشف)-

کشهار:(کہ-شه-هار)اسم صوت- کشار- کشارے- دَ پښو ښکالو-

کشهارے:(کہ-شه-ها-رے)اسم صوت- غژهارے- غژهار- دَ کش کش آواز-

کشه کرپه:(کہ-شه-کړه-پہ)اسم مرکب- (۱)ونج رپار- لبن دبن- کار روزګار- (۲)کشارے- ښکالو- کش کړپ-

کشي:(کہ-شي)اسم- دَ اُسپنې ټوټه-

کشیاشد:(کہ-شي-با-شد)اسم- هر څوک چې وي- (افغانستان)-

کشیده:(کہ-شي-ده)اسم- (۱)رنګینه تارونو سره پۀ کپړو کار- (۲)آراسته- (۳)موزون- (۴)راکښلے- (۵)چکن-

ئ (ښي-رل)، ې(هې-ره-وَل)، ی(پیا-لي)، ے(تن-دےے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کښيده کارى:(که-شى-ده-کا-رى)اسم- پهٔ کپړه يا لرګى ګل بوټى جوړونه- (م- فارسى)-

کښيک:(که-شيک)اسم صفت- واحد- مذکر- څوکيدار- پاسبان-

کښېدل:(کهٔ-شې-دل)مصدر لازم- لهٔ خايه غلے شان وتل- پاڅېدل- تلل-

کښېدلے:(کهٔ-شې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کښېدلى- مؤنث کښېدلې- وګورئ کښېدل-

کښېدن:(کهٔ-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کښېدل-

کښېدنګ:(کهٔ-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېدل-

کښېدنه:(کهٔ-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېدل-

کښېدونکے:(کهٔ-شې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کښېدونکى- مؤنث کښېدونکې- وګورئ کښېدل-

کښېدهٔ:(کهٔ-شې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کښېدل-

کښے:(که-شے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مور پلار يو خوئ-

کښ:(کښ)اسم- (۱)لينده- (۲)ستَ بلنه- (۳)کُش- راکښنه-

کښاکل:(کښا-کل)مصدر- (۱)کاږل- (۲)رټل- (افغانستان)-

کښانـد:(کـه-ښـانـد)اسـم- (۱)پـهٔ زمکـه دَ راکـښلـى شـوى څيـز نـښـه- (۲- صفت)کښانده-

کښانده:(که-ښان-ده)اسم صفت- فکرمند- پرېشان- کښاند-

کښـايـل:(کـښـا-يـل)مـصـدر- افـطـار کـول- دَ روژې مـاتـول- (خـلاصـول)- (افغانستان)-

کښت:(کښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غرونو کورواله- (۲)شيره- (۳)فصل- کر- کرکيله- کرونده- زميندارى- (۴)دَ آخرت دَ پاره په دنيا کښې نېک عمل کونه-

کښت کر:(کښت-کر)اسم صفت- زميندار- دهقان- بزګر- کښت کونکے- کرونده ګر-

کښتل:(کښ-تل)مصدر- ننويستل- (افغانستان)-

کښته:(کښ-ته)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وچه کړې خوبانى- جمع کښتې-

کښته:(کښه-ته)اسم/صفت- مؤنث- لاندې- ټيټ- کوز-

کښته پورته:(کښه-ته-پور-ته)اسم- ټيټ پاس- کوز پاس- لاندې باندې-

کښتى:(کښ-تى)اسم- دَ کر لائق-

کښکرکے:(کښ-کر-کے)اسم صفت- وګورئ کښکرے-

کښکرے:(کښ-کهٔ-رے)اسم صفت- وچ- کسکر- کښکرکے- (افغانستان)-

کښکل:(کښ-کل)مصدر- ښکل- کاږل- ليکل- (افغانستان)-

کښکو:(کښ-کو)اسم- دَ شرابو پياله- پيک- کښکوله- (افغانستان)-

کښکوړے:(کښ-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- څښکوړے- مښوکه- سنت- دَ چائ جوش يا چائنيک خُلهٔ- کشکوړے- څښکوړے-

کښکول:(کښ-که-ول)مصدر- غبېول- پټول- کشول- غايبول- ښونيول- پناکول-

کښکوله:(کښ-کو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کښکو-

کښکولے:(کښ-کو-لے)اسم- واحد- مذکر- شوقله- قوشقلے- پرچوڼے- دَ جوار دَ وږى پوستکے-

کښکون:(کښ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ کښکول-

کښکونکے:(کښ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کښکونکى- مؤنث کښکونکې- وګورئ کښکول-

کښکونګ:(کښ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کښکول-

کښکونه:(کښ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښکول-

کښکوهٔ:(کښ-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کښکول-

کښکے:(کښ-کے)اسم صفت- څښے- کښهار- دَ څهٔ څيز دَ راکښلو آواز- لهٔ څهٔ څيزه اواز ايستنه- پهٔ مزه مزه اواز-

کښکى:(کښ-کى)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم زهريله بوټے چې څاروى ئې وخورى نو مړ شى-

کښکے:(کښ-کے)اسم صفت- ښکالو لرونکے-

کښل:(کښل)مصدر (۱)ليکل- درج کول- ښکل- کښلول- (۲)بوسه اخستل- (۲)الرې کول- رابهرته وېستل-

کښلول:(کښه-له-ول)مصدر- ښکلول- کوکې اخستل-

کښلے:(کهٔ-ښه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کښلى- مؤنث کښلې- وګورئ کښل-

کښن:(کهٔ-ښن)حاصل مصدر- وګورئ کښل-

کښندرے:(که-ښند-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کوږ لرګے چې بار پرې کلکولے شى- (۲)موږے-

کښندے:(کهٔ-ښن-دے)اسم- واحد- مذکر- بزګر- دهقان-

کښنګ:(کهٔ-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښل-

کښنه:(کهٔ-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښل-

کښوايل:(کښوا-يل)مصدر- پرانستل- امام له دَ قرات پهٔ وخت فتح ورکول يا غښتل-

کښوتل:(کښ-وه-تل)مصدر- بوختېدل- پرې اوړېدل- لاندې وتل- اخته کېدل-

کښوره ناک:(کښو-ره-ناک)اسم صفت- ښوره ناک- مالګين- تيرو- (افغانستان)-

کښه:(که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- تړون- تړنى- وندنے- لانګه- پيازمه- جوړا- جفت- قلبه- اړوان- لنګه- کوزسر- دَ کټ پښو تړلے شوے پړے- چې تړول کټ پرې راکښلے او کلکولے شى- (افغانستان)-

کښه:(که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- خاربنت- کهه- خاربن- ګرېدنه- جمع کښې-

کښه:(که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وړينه ترنګړ-

کښې:(کښې)حرف جار- ننه- دننه-

کښې:(کښې)متعلق فعل- له ښکته مخه- له کوزې خوا- دَ غرب ضد- (۲)ورېدلے-

کښې ايستل:(کښې-ايس-تل)مصدر- (۱)اخته کول- کېرول- (۲)پهٔ غم اړول-

(۳)ننه اېستل- (۴)راښکته کول- راغرځول-

کښېړ اېستلے:(کښېړ-اېس-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کښېړ اېستلي- مؤنث کښېړ اېستلې- وګورئ کښېړ اېستل-

کښېړ اېستن:(کښېړ-اېس-تن)حاصل مصدر- وګورئ کښېړ اېستل-

کښېړ اېستنګ:(کښېړ-اېس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېړ اېستل-

کښېړ اېستنه:(کښېړ-اېس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېړ اېستل-

کښېپاسل:(کښېړ-با-سل)مصدر- راغرځول- راپرځول- لاندې کول-

کښېپاسلے:(کښېړ-با-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کښېپاسلي- مؤنث کښېپاسلې- وګورئ کښېپاسل-

کښېپاسن:(کښېړ-با-سن)حاصل مصدر- وګورئ کښېپاسل-

کښېپاسنګ:(کښېړ-با-سنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېپاسل-

کښېپاسنه:(کښېړ-با-سهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېپاسل-

کښېپاسونکے:(کښېړ-با-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کښېپاسونکي- مؤنث کښېپاسونکې- وګورئ کښېپاسل-

کښېختل:(کښېړ-خه-تل)مصدر- (۱)خړېدل- شرمنده کېدل- شرمېدل- (۲)کښېکښل- (افغانستان)-

کښېختلے:(کښېړ-خه-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کښېختلي- مؤنث کښېختلې- وګورئ کښېختل-

کښېختن:(کښېړ-خه-تن)حاصل مصدر- وګورئ کښېختل-

کښېختنګ:(کښېړ-خه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېختل-

کښېختنه:(کښېړ-خه-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېختل-

کښېختونکے:(کښېړ-خه-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کښېختونکي- مؤنث کښېختونکې- وګورئ کښېختل-

کښېختهٔ:(کښېړ-خه-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کښېختل-

کښېښودل:(کښېړ-ښو-دل)مصدر- کېښودل د کښېښول عامیانه قرأت-

کښېمنډل:(کښېړ-من-ډل)مصدر- په زور ځاې کول- منډل- زور کول- نوک سوک ډکول-

کښېمنډلے:(کښېړ-من-ډهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کښېمنډلي- مؤنث کښېمنډلې- وګورئ کښېمنډل-

کښېمنډن:(کښېړ-من-ډن)حاصل مصدر- وګورئ کښېمنډل-

کښېمنډنګ:(کښېړ-من-ډنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېمنډل-

کښېمنډنه:(کښېړ-من-ډهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېمنډل-

کښېمنډونکے:(کښېړ-من-ډون-کے)اسم فاعل- جمع کښېمنډونکي- مؤنث کښېمنډونکې- وګورئ کښېمنډل-

کښېناستل:(کښېړ-ناس-تل)مصدر- په زمکه د پښو په سر کُناتے لګول-

کښېنول:(کښېړ-نه-ول)مصدر- په کښېناستو مجبورول-

کښېوتل:(کښېړ-وه-تل)مصدر- اخته کېدل- لاندې وتل- بوخت کېدل-

کښېوتلے:(کښېړ-وه-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کښېوتلي- مؤنث کښېوتلې- وګورئ کښېوتل-

کښېوتن:(کښېړ-وه-تن)حاصل مصدر- وګورئ کښېوتل-

کښېوتنګ:(کښېړ-وه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کښېوتل-

کښېوتون:(کښېړ-وه-تون)اسم- وګورئ کښېوتل-

کښېوتونکے:(کښېړ-وه-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کښېوتونکي- مؤنث کښېوتونکې- وګورئ کښېوتل-

کښېوتنه:(کښېړ-وه-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کښېوتل-

کښېوتهٔ:(کښېړ-وه-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کښېوتل-

کښے:(که-ښے)اسم- واحد- مذکر- د پټي څوکیدار-

کښے:(کښے)اسم- د باران ورېدنه-

کعبه شریفه:(کع-به-شه-ري-فه)اسم- واحد- مؤنث- د خداې کور- هغه پاک ځاې چې ټول مسلمانان ورته په نمانځهٔ کښې مخ ګرځوي- (م- عربي)-

کغ:(کغ)اسم صوت- د نیولو په وخت د چرګ آواز- تغ-

کغا:(کهٔ-غا)اسم صوت- د مرې بندېدو مسلسل آواز- کغار-

کغاچ:(که-غاچ)اسم- (۱)مخالفت- (۲)لباس کښې نابرابرے- (۳)درې ګټېز-

کغاچتوب:(که-غاچ-توب)اسم صوت- وګورئ کغاچ-

کغاچول:(که-غا-چه-ول)مصدر- (۱)کږول- (۲)مخالفول- مخالف کول- (۳)غلطي کول-

کغاچونه:(که-غا-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کغاچول-

کغاچي:(که-غا-چي)اسم صفت- جنجالي- لانجه مار-

کغار:(که-غار)اسم صوت- وګورئ کغا-

کغر:(که-غر)اسم صفت- چغر- کاڼے-

کغن:(که-غن)اسم صوت- (۱)لهٔ مرې ورو ورو وتونکے آواز- (۲)ړوغن- ژړن- ژړندوکے-

کغنده:(که-غن-ده)اسم- واحد- مؤنث- یو مشهور مارغهٔ- زانه- زانې-

کغول:(کهٔ-غه-ول)مصدر- په کغ کغ آواز اېستلو مجبورول- په ناکاره خبرو لګیاکول-

کغون:(کهٔ-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کغول-

کغونکے:(کهٔ-غه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کغول-

کغونګ:(کهٔ-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کغول-

کغونه:(کهٔ-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کغول-

کغوهٔ:(کهٔ-غه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کغول-

کغېدل:(کهٔ-غې-دل)مصدر لازم- د چرګانو د نیوو په وخت لهٔ مرې آواز وتل-

کغېدن:(کهٔ-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کغېدل-

کغېدنګ:(کهٔ-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کغېدل-

کغېدنه:(کهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کغېدل-

کغېدونکے:(کهٔ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کغېدل-

کغېدهٔ:(کهٔ-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کغېدل-

"ئ" (ځې-ړل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ې"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کف:(کَف)اسم- (۱)دَ لاس او پښې تلے- (۲)ځګ- (۳)دَ لستونی خله چې تنې پکښې لګېدلی وی-

کف:(کُف)اسمِ صفت- سیال- برابر- (م- عربی)-

کف:(کُف)اسم- چُف- دم اچونه- چُف کونه-

کفار:(کُ-فار)اسم- جمع- دَ کافر جمع- وګورئ کافر- (م- عربی)-

کفارت:(که-فا-رَت)اسم- عوض- بدله- کفاره- هغه خېرات وغېره چې دَ ګناهونو دَ ختمولو پهٔ عوض کښې ورکولے کیږی- (م- عربی)-

کفاره:(که-فا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګناه بدله- بدله- جمع کفارې- (م- عربی)-

کفاف:(که-فاف)اسم- دَ ورځې پوره راتب- روزینه- (م- عربی)-

کفالت:(که-فا-لَت)اسم- ضمانت- ذمه داری- (م- عربی)-

کفانهٔ:(که-فا-نهٔ)اسم- واحد- مذکر- کفن چې " پهٔ " یا " دَ " پرې راشی نو کفانهٔ ترې جوړ شی-

کفایت:(کِ-فا-یَت)اسم- کافی- پوره- نفع- (م- عربی)-

کفایت شعار:(کِ-فا-یت-شه-عار)اسمِ صفت- کم خرڅ کونکے- بچت کونکے- (م- عربی)-

کفایت شعاری:(کِ-فا-یَت-شه-عا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ کفایت شعار عمل- (م- عربی)-

کفتار:(کَف-تار)اسم- واحد- مذکر- یو ماتُونکے ځناور- کوړ- لېوګـنه- سرکوزے-

کفتره:(کَف-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- کونتره- کمتره- کوتره- جمع کفترې- (م- فارسی)-

کفچمار:(کَف-چه-مار)اسم- واحد- مذکر- یو ډېر زهریلا مار- زهر لرونکے ځناور- چمچمار-

کفر:(کُفر)اسم- واحد- مذکر- انکار- دَ خدایْ پاک نهٔ منـنه- دَ اسلام پهٔ ضد دَ مرې لار او قانون ناشکری- (م- عربی)-

کفرار:(کَف-رار)اسمِ صفت- ځګڑن- ځګ لرونکے-

کفران:(کُف-ران)اسم- واحد- مذکر- ناشکری-

کفش:(کَفش)اسم- څپلی- کېړی- پېزار- (م- فارسی)-

کفګیر:(کَف-ګیر)اسم- واحد- مذکر- تمامکش- دَ بټیارانو دَ وریژو را ایستو آله- (م- فارسی)-

کفن:(که-فَن)اسم- واحد- مذکر- مړی ته اَغستې شوې کپړه- جمع کفنونه-

کفن دفن:(که-فَن-ده-فَن)اسم- تجهیز و تکفین- ګور و کفن- دَ مړی ښخونه-

کفن کښ:(که-فَن-کَښ)اسمِ صفت- (۱)لهٔ مړی کفن ویستونکے- (۲)ظالم- مؤنث کفن کښه- جمع مؤنث کفن کښې-

کفیل:(کَ-فیل)اسم- (۱)ضامن- (۲)ذمه داری منـنه- ذمه دار جوړېدنه- (م- عربی)-

کک:(کَک)اسم- (۱)ځس- خسنے- سپک- (۲)لږ شے- (۳)یو قسم مرغی-

کک:(کَک)اسم- مذکر- دَ ګړې ټینګ شربت- کرېړے-

ککا:(که-کا)اسم- (۱)کاکے- ماشوم- ککے- (۲)کاکا- ترهٔ-

ککاو:(که-کاو)اسم- یو قسم وُنه چې غټې پلنې پاڼې لری او دَ لړګی رنګ يُ سور وی-

ککر:(کِ-کر)اسمِ صفت- (۱)یخ- (۲)کسکر-

ککرناکه:(که-کرَ-نا-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ چرګې یو قسم چې کلکې اګی يُ دَ جنګولو دَ پاره پکارولے شی-

ککره:(کَک-ره)اسم- واحد- مؤنث- غټه کپړه-

ککره:(که-کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ ککری اسم تصغیر- وګورئ ککری-

ککره:(کَک-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ تلو راتلو دَ پاره پکارونکے تیر چې دَ پُل دَ پاسه پروت وی-

ککریزه:(کَک-ری-زه)اسمِ صفت- موره- چک- کنګل- جمع ککریزې-

ککری:(کَک-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ موتیازو دَ پوُکنۍ کاڼے- ککره-

ککری:(که-که-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوپړی- کوپری- دَ سر کاسه-

ککرے:(کُک-رے)اسم- واحد- مذکر- کوترے- دَ سپی وړوکے بچے- جمع ککری- مؤنث ککری-

ککړ:(که-کړ)اسمِ صفت- (۱)شرپسند- جګړمار- جګړاؤ- بې عزته شوے- بدنام شوے- خراب شوے- لړلے- داغدار- آلوده- ناولے- ابته- ګنده- مُردار- تـتړ- پلیت- خیچن- (۲)خوش طبیعته سړے- خوش باش-

ککړ پکړ:(که-کړ-په-کړ)اسم صفت- ناولے- آلوده- ابته- ګنده-

ککړتوب:(که-کړ-توب)اسم- ککړوالے- ککړتیا- لوندوالے- وګورئ ککړ-

ککړتیا:(که-کړ-تیا)اسم- وګورئ ککړتوب-

ککړوالے:(که-کړ-وا-لے)اسم- وګورئ ککړتوب-

ککړول:(که-کهٔ-ړه-وَل)مصدر- (۱)لوندول- (۲)څوک پهٔ جرم کښې راګېرول- (۳)خرابول-

ککړون:(که-کهٔ-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړول-

ککړونکے:(که-کهٔ-ړه-وُون-کے)اسمِ فاعل- جمع ککړونکی- مؤنث ککړونکې- وګورئ ککړول-

ککړونګ:(که-کهٔ-ړه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړول-

ککړونه:(که-کهٔ-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړول-

ککړه:(که-کهٔ-ړه)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- دَ ککړ مؤنث- ناکاره او بد کاره ښځه- (۲)ابته- لړلې- جمع ککړې-

ککړه:(که-کهٔ-ړه)اسمِ صوت- واحد- مؤنث- دَ زرکې یا چرګې آواز- چکړه- جمع ککړې-

ککړے:(کَک-ړے)اسمِ صفت- (۱)شریر- فسادی- شېطانت کونکے- (۲)لړلے- حبطه- ابته-

ککړېدل:(که-کهٔ-ړې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)لوندېدل- (۲)ابته کېدل- ناولے کېدل- (۳)بدنامېدل- (۴)پهٔ جرم کښې راګېرېدل- (۵)خرابېدل-

زبر "(غَ-بـهٔ-ره)، "زورکے" (ښَل)، "پېش" (نُو-کا-ره)، "زېر" (کِ-تاب)، "جزم" (شکوْن)، "ه" (زَ-ړه)، "هٔ" (ډو-بې-دهٔ)

ککړېدلے:(که-کهٔ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ککړېدلی- مؤنث ککړېدلې- وګورئ ککړېدل-

ککړېدن:(که-کهٔ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړېدل-

ککړېدنګ:(که-کهٔ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړېدل-

ککړېدنه:(که-کهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ککړېدل-

ککړېدونکے:(که-کهٔ-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ککړېدونکی- مؤنث ککړېدونکې- وګورئ ککړېدل-

ککړېدهٔ:(که-کهٔ-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ککړېدل-

ککوټے:(که-کو-ټے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- کبکا- کاکے- وړوکے ملک- جمع ککوټی- مونث ککوټې-

ککوړے:(که-کو-ړے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- (۱)وړه پوړی- (۲)چکلی- (۳)ریکاړې- (۴)کلچه- جمع ککوړی-

ککوړے:(که-کو-ړے)اسم- څکونړاره- (افغانستان)-

ککوړے:(که-کو-ړے)اسمِ صفت- (۱)ماشوم ته دَ مینې خطاب- (۲)زلمیتوب ته نژدې ملک- (اسم)-

ککوشته:(کَ-کُوش-ته)اسم- واحد- مؤنث- ککوشتکه- کورکوړه- یوه مرغی-

ککونا:(که-کو-نا)اسم- (۱)وړوکے ملک- (۲)دَ مینې تورے- (۳)نیازبین ملک- ککونے-

ککونې:(که-کو-نې)اسم- واحد جمع- مؤنث- ککې- وړه جینۍ-

ککونے:(که-کو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ککونا-

ککوے:(که-کهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- ټټارے- ټوټېل- ټټوے- یو مارغهٔ چې نرۍ نرۍ او وړې وړې پښې ئې وی او پهٔ باران کښې آوازونه کوی-

ککې:(که-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)دَ سترګو تور- (۲)وړه جینۍ- کوکۍ-

ککے:(که-کے)اسم تصغیر- کاکے- وړوکے ملک-

کګ:(کګ)اسم- واحد- مذکر- څپیاکه- غوشوے-

کګچ:(که-ګچ)اسم- واحد- مذکر- بدی- ستم- ورانے- ستم ظرینی-

کګره:(کَګ-ره)اسم- کَرل- کنګل- دَ ابو دَ سر دپاسه جوړ شوے یخ-

کل:(کَل)اسمِ صفت- خرنیلے- تراشلے شوے-

کل:(کَل)اسمِ صفت- کنجے- پک- (م- فارسی)-

کل:(کُل)اسم صفت- تمام- ټول- (م- عربی)-

کل:(کَل)اسم- پرانستے- آزاد-

کلاب:(کَ-لاب)اسم- دَ کلب جمع- سپی-

کلابه:(کُ-لا-به)اسم- واحد- مذکر- قلبه- جمع کلابې-

کلاچ:(کَ-لاچ)اسم- دَ دواړو لاسونو دَ غوړېدو ترمینځه فاصله- دا دَ پیمائش یوه قدرتی ذریعه ده- (افغانستان)-

کلاحاشا:(که-لا-حا-شا)متعلق فعل- قطعاً- (افغانستان)-

کلاغ:(کُ-لاغ)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ-

کلاغے:(کَ-لا-غے)اسم- واحد- مذکر- څپوټکے- مچک- دَ سترګو ټرلو رومال- سرپیچک-

کلاکچے:(که-لا-کهٔ-چے)اسم- واحد- مذکر- شوتے پڼړا- ابس پڼړی- شوتی ډمبک- پڼړاګولی-

کلال:(کَ-لال)اسم- واحد- مذکر- کولال- دَ خاورو لوښی جوړونکے- جمع کلالان-

کلال:(کَ-لال)اسم- شراب جوړونکے او خرڅونکے- (م- هندی)-

کلاله:(کُ-لا-له)اسمِ صفت- واحد- مذکر- بې وروره او بې خوره سړے-

کلالی:(کَ-لا-لی)اسم- دَ کلال کار-

کلالے:(کَ-لا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ کبانو دَ نیولو خنجک- کنډهٔ-

کلام:(کَ-لام)اسم- واحد- مذکر- (۱)تقریر- خبره- (۲)شعر-

کلام پاک:(که-لا-م-پاک)اسم صفت- دَ خدائې تعالیٰ خبرې- قرآن شریف-

کلان:(که-لان)اسمِ صفت- غټ- بزرګ- لوئې- لوئې سړے-

کلانتر:(که-لان-تر)اسم- محله دار- دَ محلې یا کَندی مشر-

کلان کار:(که-لان-کار)اسمِ صفت- خان لوئې ګڼونکے- خان منونکے- چالاک-

کلانکاری:(که-لان-کا-ری)اسم- دَ کلانکار جوړېدو حالت- چالاکی- عیآری-

کلاه:(کُ-لاه)اسم- واحد- مذکر- قوله-زلاړه ټوپی- (م- فارسی)-

کلاوه:(کَ-لا-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تارونو ګونجی- اټه- ماشله- ماشوړه- جمع کلاوې-

کلاوه:(کَ-لا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وریت- لولپه- نینې-

کلانی:(کَ-لا-نی)اسم- قلنی- یو قسم دهات-

کلانی:(که-لا-نی)اسم- دَ وریژو مسورو یا داسې نورو څیزونو نه خاشې بوشې یا خاوره ویستنه-

کلایین:(که-لا-یین)اسمِ صفت- کلانی کړے شوے-

کلب:(کَلب)اسم- واحد- مذکر- سپے- جمع کلاب- (م- عربی)-

کلپ:(کَلپ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بت چې دوبیان ئې کپړو ته ورکوی-

کلپ:(کَلپ)اسم- واحد- مذکر- قلف- ژرنده- تاله- جمع کلپونه-

کلپول:(کَل-په-ول)مصدر- بندول- دَ یو بل سره یوځائې کول- ژرنده کول- (م- قلف- عربی)-

کلپون:(کَل-په-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کلپول-

کلپونکے:(کَل-په-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کلپونکی- مؤنث کلپونکې- وګورئ کلپول-

کلپونګ:(کَل-په-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کلپول-

کلپونه:(کَل-په-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کلپول-

کلپوهٔ:(کَل-په-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کلپول-

کلپېدل:(کَل-پې-دل)مصدر لازم- بندېدل- ژرنده کېدل- دَ یو بل سره یو ځائې کېدل-

ئ" (ځی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کلپېدن:(کُل-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کلپېدل-

کلپېدنګ:(کُل-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کلپېدل-

کلپېدنه:(کُل-پې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کلپېدل-

کلپېدونکے:(کُل-پې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلپېدونکی- مؤنث کلپېدونکې- وګورئ کلپېدل-

کلپېدهٔ:(کُل-پې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کلپېدل-

کلپی:(کُل-پی)اسم- واحد- مذکر- دَ اخښلو شوو اوړو دَ اېښودو لوښے- کُلپی-

کلپی:(کل-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کلپی-

کلت:(کَلت)اسم- دَ مسورو پهٔ شان یو دال چې پخولے شي-

کلجو:(کَل-جَو)اسم- دَ جوارو یو قسم-

کلجوش:(کَل-جوش)اسم صفت- دَ کُروتو ښوروا- دُ قروتو لاوږ-

کلچ:(کَلَچ)اسم- دَ خاورو وړلو بوره- هغه بوره چې خاوره پکښې وړلے شي- تراوه-

کلچر:(کُل-چِر)اسم- تهذیب- تمدّن- ثقافت- (م- انګریزی)-

کلچه:(کُل-چه)اسم- (۱)غوړه روټۍ- کولچه- څوکی- انغسه- خوشخمیره- جمع کلچې- (م- فارسی)-

کلچنېز:(کُل-چه-نېز)اسم صفت- (۱)کلچه پخونکے- (۲)کلچې ته ورته- (م- فارسی)-

کلخواکی:(کُل-خوا-کی)اسم- واحد- مؤنث- وفاداری- تابعداری- (افغانستان)-

کلغه:(کُل-غه)اسم- واحد- مؤنث- کرغه- وچوبی- وُچه بې وښو زمکه- جمع کلغې-

کلف:(کَلف)اسم- (۱)دَ مخ تور تور داغونه- (۲)یو قسم بُت چې کپړو ته زرکولے شي- (م- عربی)-

کلفت:(کُل-فت)اسم- واحد- مذکر- غم درد- تکلیف- بدنصیبی- بې ارامی- (م- عربی)-

کلفی ستن:(کُل-فی-سَتن)اسم- واحد- مؤنث- بکسوه- هغه ستن چې شلېدلے قمیص یا ګرېوان پرې راجختولے شي-

کلک:(کلک)اسم- واحد- مذکر- قلم- جمع کلکونه- (م- فارسی)-

کلک:(کَلک)اسم صفت- مضبوط- سخت- محکم- ټینګ- د سست او شوړ بوږ ضد- تېز-

کلک اړک:(کَلَک-اَ-ړک)اسم صفت- واحد- مذکر- ضدی- خېلی- سرکښه- سرکشه- اړی مار-

کلک ازغے:(کَلَک-از-غے)اسم- واحد- مذکر- خنې- جمع کلک ازغی-

کلک بریز:(کَلَک-بَ-ریز)اسم- دَ کچه غرمې او غرمې ترمینځه وخت- (افغانستان)-

کلک پلک:(کَلَک-پَلَک)اسم صفت- وګورئ کلک-

کلکتوب:(کَلَک-توب)اسم- مضبوطوالے- سخت والے- کلکتیا- کلکوالے-

کلکتیا:(کَلَک-تیا)اسم- وګورئ کلکتوب-

کلک زړے:(کَلَک-زهٔ-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)سنګدل- بې ترسه- پهٔ زړهٔ سخت- بې رحمه- (۲)خیګرور- زړهٔ ور-

کلک سترګے:(کَلَک-سَتر-ګے)اسم صفت- ګستاخ- بې شرمه- بې حیا- اړا- سپین سترګے- هغه څوک چې سترګو نه يُ دَ شرم اُبهٔ تویې شوی وی-

کلکل:(کَل-کَل)اسم- واحد- مذکر- شور و غوغا- بې مقصده خبرې- بکواس- بې واره خبرې- پهٔ یو مخ پهٔ خبرو لګیا کېدنه-

کلکلے:(کَل-که-لے)اسم- واحد- مذکر- چاپېرچل- (افغانستان)-

کلکوالے:(کَلَک-وا-لے)اسم- وګورئ کلکتوب-

کلکول:(کَله-که-وَل)مصدر- سختول- مضبوطول- پخول- ټینګول-

کل کول:(کُل-کول)اسم- ټول پهٔ جمع- ټول پهٔ ټول- (افغانستان)-

کلکون:(کَله-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کلکول-

کلکونکے:(کَله-که-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلکونکی- مؤنث کلکونکې- وګورئ کلکول-

کلکونګ:(کَله-که-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کلکول-

کلکونه:(کَله-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کلکول-

کلکوهٔ:(کَله-که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کلکول-

کلکه:(کَله-که)اسم صفت- مضبوطه- سخته- دُ کلک مؤنث-

کلکین:(کَل-کین)اسم- واحد- مذکر- روشندان- کړکۍ-

کلکېدل:(کَله-کې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)سختېدل- مضبوطېدل- ټینګېدل- (۲)مقابله کول-

کلکېدن:(کَله-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کلکېدل-

کلکېدنګ:(کَله-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کلکېدل-

کلکېدنه:(کَله-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کلکېدل-

کلکېدونکے:(کَله-کې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلکېدونکی- مؤنث کلکېدونکې- وګورئ کلکېدل-

کلکېدهٔ:(کَله-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کلکېدل-

کلکۍ:(کَل-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ورکوټے کلے- (۲)دَ بوسو سخے- کلګۍ-

کلګۍ:(کَل-ګۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ککری- (۲)دَ بوسو سخے- کلکۍ-

کلل:(که-لَل)مصدر- ګزکول- مېچول- ناپول- پېمانش کول- کچ کول- (افغانستان)-

کلوت:(کَل-وَت)اسم- واحد- مذکر- دَ مار دَ خُلې څګ-

کلونکے:(که-لوَن-کے)اسم فاعل- جمع کلونکی- مؤنث کلونکې- وګورئ کلل-

کلماغ:(کَل-ماغ)اسم صفت- (۱)مکېزن- پهٔ نازو ادا تلونکے- خرامان-

(۲)قلماق- دَ ترکانو یوه قبیله چي دَ ظلم دَ پاره مشهوره ده- مؤنث کلماغه- جمع کلماغې- (افغانستان)-

کلمه:(کَل-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه معنی لرونکے لفظ چي لهٔ خُلې وځی- جمع کلمې/کلمات- (م- عربی)-

کلمه ولي:(کُل-مه-وَ-لي)اسم- واحد- مؤنث- یوه خېله چي پهٔ داروُ کښې پکاریږی- ګلو-

کلن:(کَ-لَن)اسم صفت- کال- دَ عمر دَ عدد سره راوستونکے تورے- لکه لس کلن- (افغانستان)-

کلنج:(کَ-لَنج)اسم- قلنج- دَ کېډې دَ درد بیماری-

کلنجار:(کَلَن-جار)اسم- واحد- مذکر- کنجیور- کونی کبر- یوه اُبی حشره-

کلند:(کَلَند)اسم- واحد- مذکر- کودالي- کوداله- سسکوره- تسکوره-

کلنګ:(کَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- جهیز- اختراج- تېکس- خرڅ- جمع کلنګونه-

کلنګ:(کَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډېر سپین- تک سپین- لټ سپین- بیخی سپین- (۲)دَ چرې دار تېوپک هغه پُرزه چي ټوپک پرې ډکولے شي-

کلنګ:(کَ-لَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه مشهوره مرغی- (۲)زانه- سائنسی نوم انتروپائډس ورګو (ANTHROPOIDUS VIRGO)-

کلنګک:(کَلَن-ګک)اسم صوت- چقرې- دَ چېلی یا پسهٔ دَ مستی پهٔ وخت کښې آواز-

کلنګي:(کَ-لَنګ-ګي)اسم- واحد- مذکر- دَ ځنګلي چرګانو یو قسم چي دَ جنګ دَ پاره ساتلے شي-

کلنه:(که-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کلل-

کلنے:(که-له-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو کال- جمع کلنی-

کلنے:(که-له-نے)کلمه- دَ کوم وخت- مؤنث کلنې-

کلواڅه:(کَل-وا-څه)اسم- واحد- مؤنث- خون بها- هغه څیز چي مقتول ته دَ قاتل لهٔ خوا ورکولے شي- بدله-

کلواړ:(کَل-واړ)اسم- واحد- مذکر- وګوری کلواړه-

کلواړه:(کَل-وا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کرواړه- دَ ربیلی فصل نه پاتې وری وغېره چي غریبانان خلق يې ټولوی-

کلوت:(کَلوت)اسم- تورغونے- توربخن- سکڼ- سکاڼ-

کلوچ:(کَلوچ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سوزېدلې روټی- بهېدلې روټی- (۲)ګونجې- بدرنګ- (۳)دَ بوټانو یو قسم- کلوشې-

کلوچول:(کَلو-چه-وَل)مصدر- ګونجې کول- تاؤ راتاؤ کول- ګنجلک کول-

کلوچون:(کَلو-چه-وَن)حاصل مصدر- وګوری کلوچول-

کلوچونکے:(کَلو-چه-وون-کے)اسم فاعل- جمع کلوچونکی- مؤنث کلوچونکې- وګوری کلوچول-

کلوچونګ:(کَلو-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګوری کلوچول-

کلوچونه:(کَلو-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کلوچول-

کلوچوهٔ:(کَلو-چه-وهٔ)حاصل مصدر- وګوری کلوچول-

کلوچېدل:(کَلو-چې-دل)مصدر لازم- (۱)ګونجې کېدل- تاؤ راتاؤ کېدل- ړنجلک کېدل- (۲)دَ بهېدلې روټی سوزېدل-

کلوچېدن:(کَلو-چې-دَن)حاصل مصدر- وګوری کلوچېدل-

کلوچېدنګ:(کَلو-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګوری کلوچېدل-

کلوچېدنه:(کَلو-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کلوچېدل-

کلوچېدونکے:(کَلو-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلوچېدونکی- مؤنث کلوچېدونکې- وګوری کلوچېدل-

کلوچېدهٔ:(کَلو-چې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری کلوچېدل-

کلوښته:(کَلوښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کلکوتی وېښتهٔ- (۲)یو قسم چابک- (۳)دَ وښو پولی- (۴)دَ سپېنسو دومره مقدار چي رسی ترې جوړه شي- جمع کلوښتې-

کلوښته:(کَلوښ-ته)اسم صفت- دلګیر- خفه- اوربوز بوټے- پرېشان- بوټ سوټ-

کلول:(که-له-وَل)مصدر- خرول- خرېیل- وېښتهٔ اخستل- سر ګنجے کول-

کلول:(که-لَول)اسم- باګړی- لوبیا- دَ دالو یو قسم- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګوری کرخه-

کلون:(که-له-وَن)حاصل مصدر- وګوری کلول-

کلونکے:(که-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلونکی- مؤنث کلونکې- وګوری کلول-

کلونه:(که-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کلول-

کلوله:(که-لو-له)اسم صفت- ګلوله- غنډ منډ- جمع کلولې-

کلومیټر:(کَ-لو-می-ټر)اسم- واحد- مذکر- دَ یو مقام نه تر بل مقامه پورې دَ فاصلې دَ پېمائښ یوه پېمانه چي دَ زرو میټرو برابر وی- (م- انګریزی)-

کله:(که-له)متعلق فعل- کوم وخت-

کله:(که-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سر پښو پخکړے- (۲)ککری-

کله پاچه:(کَه-له-پا-چه)اسم- واحد- مؤنث- سر پښې- دَ غوږ بزو یا غوا مېښې سر او څلور واړه پښې پهٔ یو ځای پخ شوی-

کله شولا کله:(که-له-شو-لا-که-له)متعلق فعل- چي پهٔ یوه خبره یا یو کار ډېره موده واوړی-

کله کله:(که-له-که-له)متعلق فعل- شاذو نادر- یونیم وخت- ځنې ځنې وخت- بعضې وخت- کله نا کله-

کله ماغے:(که-له-ما-غے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)بې مغزو- چې پهٔ سر کښې يې مازغهٔ نهٔ وی- (۲)خردیما- کم عقل- بې سوچه- ناپوهه-

کله نا کله:(که-له-نا-که-له)متعلق فعل- وګوری کله کله-

کلهم:(کُل-هُم)صفت/متعلق فعل- ټول- درست- ثابت- پوره پهٔ پوره-

ي (څي-رل)، ي (مي-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

ټول ټال- بیخی- زاړه- تمام- په هېر- لهٔ سپلمې- امانی- ګړد- مکمل- پوره- ټول په ټول-

کلیجی:(که-لی-جی)اسم- واحد- مؤنث- دَ اینې پښتورګی پخکړے-

کلی رد:(کهٔ-لی-رَد)اسم صفت- ناخوشه- ناپسنده- کلی ردّ کړے- بې دستوره سړے-

کلید:(که-لیدْ)اسم- واحد- مذکر- چابی- کُنجی- (م- عربی)-

کلیدی:(که-لی-دی)اسم- (۱)دَ کلید سره متعلق- (۲)اهم- وګورئ کلید-

کلیز:(که-لیز)صفت- (۱)دَ یو کال- (۲)دَ کال سره تعلق لرونکے- مؤنث کلیزه-

کلیم:(که-لیمْ)اسم صفت- (۱)خبرې کونکے- (۲)دَ موسیٰ علیه السلام لقب- کلیم الله- (م- عربی)-

کلیم الله:(که-لی-مل-لا)اسم صفت- وګورئ کلیم-

کلین:(که-لینْ)صفت- (۱)سالانه- کلیز- (۲)دَ کال سره متعلق-

کلیوال:(کهٔ-لی-وال)اسم صفت- دَ کلی وسېدونکے- جمع کلیوالان-

کلیوالی:(کهٔ-لی-وا-لی)اسم- وروروِلی- دَ کلی په مناسبت یو بل سره دوستی او رشته لرنه-

کلیه:(کُ-لی-یه)اسم- واحد- مؤنث- قانون- قاعده- جمع کلیې- (م- عربی)-

کلېچ:(کلېچْ)اسم- واحد- مذکر- ډېر تاؤ لرونکی رسی-

کلېچول:(کلې-چه-وَل)مصدر- رسی ته ډېر تاؤ ورکول-

کلېچون:(کلې-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کلېچول-

کلېچونکے:(کلې-چه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلېچونکی- مؤنث کلېچونکې- وګورئ کلېچول-

کلېچونګ:(کلې-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کلېچول-

کلېچوهٔ:(کلې-چه-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کلېچول-

کلېچېدل:(کلې-چې-دَل)مصدر لازم- دَ رسی ډېر تاؤ خوړل- کلېچ پیدا کېدل-

کلېچېدلے:(کلې-چې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کلېچېدلی- مؤنث کلېچېدلې- وګورئ کلېچېدل-

کلېچېدن:(کلې-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کلېچېدل-

کلېچېدنګ:(کلې-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کلېچېدل-

کلېچېدنه:(کلې-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کلېچېدل-

کلېچېدونکے:(کلې-چې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کلېچېدونکی- مؤنث کلېچېدونکې- وګورئ کلېچېدل-

کلېچېدهٔ:(کلې-چې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کلېچېدل-

کلینج:(که-لینج)اسم- (۱)دَ مارغانو بچی چې تازه تازه پرې بڼې راختلی وی-

کلینچی:(که-لین-چی)اسم صفت- هغه کونتر چې په وزر کښې ئې څو بڼې دَ خپل رنګ نه مختلفې وی-

کلی:(کَ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غټی- شګوفه- پچی-

کلی:(کَ-لی)اسم- (۱)کنجی- چابی- (۲)دَ کوترو یا نورو مارغانو دَ بڼو وبخونه- (۳)بوری-

کلے:(کهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- ګڼ کورونه- ګڼه ابادی- جمع کلی-

کم:(کم)اسم صفت- وړوکے- کم اصله- کم بخت- کم عمر- ناکافی- نایاب- کمزورے- کشر- دَ ډېر ضد-

کماچو:(کَ-ما-چُو)اسم- واحد- مذکر- کچماچو- یو قسم ساګ- نباتاتی نوم سپلې نم نیګرم (SALANUM NIGRUM)-

کماچی:(که-ما-چی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کچه ګټه- کچنه ګټه-

کماحقه:(کَ-ما-حَ-قه)متعلق فعل- څرنګه چې حق لری- (م- عربی)-

کم اختر:(کَم-اَخ-تَر)اسم- وړوکے اختر- دَ روژې اختر- (افغانستان)-

کم اصل:(کَم-اَ-صل)اسم صفت- کمینه- چې اصل ئې ښهٔ نهٔ وی- جمع کم اصلان-

کمال:(کَ-مال)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوره کېدنه- (۲)هنر- قابلیت- (۳)چل- ترکیب- (۴)معجزه- کرامت- (۵)خوبصورتی- (م- عربی)-

کمالدار:(کَ-مال-دار)اسم صفت- کمال لرونکے- کمالی- مؤنث کمالداره- وګورئ کمال-

کمالی:(که-ما-لی)اسم صفت- وګورئ کمالدار-

کمامت:(که-ما-مَت)اسم- کموالے- کمونه- کمے- قحط-

کمان:(که-مانْ)اسم- واحد- مذکر- دَ غشی لیندهٔ- جمع کمانونه- (م- فارسی)-

کمانچه:(که-مان-چه)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- (۱)وړوکې لیندهٔ- (۲)دَ رباب دَ غږولو آله- جمع کمانچې-

کمان کښے:(که-مان-کهٔ-ښے)اسم صفت- لیندهٔ چلونکے- غشے ویشتونکے- تیرانداز- جمع کمان کښی-

کمان ګر:(که-مان-ګر)اسم- واحد- مذکر- کمان جوړونکے- دَ ماتو هډوکو پیوندونکے-

کمانی داره:(کَ-ما-نی-دا-ره)اسم صفت- محراب داره- کمانی لرونکې-

کمانی:(کَ-ما-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ اسپنې ولداره او پېچداره حلقه- (۲)سپرنګ-

کمانی:(کَ-ما-نی)اسم- واحد- مؤنث- ګټه- آمدن- (م- هندی)-

کمایه:(کَ-ما-یه)اسم صفت- (۱)کمینه- کم اصل- بد اصل- (۲)سپک ډولے-

کمبار:(کَم-بار)اسم- واحد- مذکر- کمپار- کولال- دَ لوښو جوړولو کار کونکے- جمع کمباران-

کمباری:(کَم-با-ری)اسم- کولالی- دَ کلال پېشه-

کمبالی:(کَم-با-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بامیلکی- یوه حشره- کمبلی- وګورئ قران پاڼه-

کم بخت:(کَم-بَخت)اسم صفت- بد نصیبه- کم نصیبه- بد قسمته- مؤنث کم بخته-

کم بختي:(کَم-بَخ-تي)اسم- واحد- مؤنث بد بختي- بد نصیبي-

کمبرې:(کَم-به-رې)اسم- نارنجي- دَ نارنج پهٔ شان رنګ لرونکې-

کمبری:(کَم-به-رې)اسم- واحد- مذکر- دَ نارنج وَنه او دَ هغې مېوه- جمع کمبرې- نباتاتي نوم سټرس میډیکا (CITRUS MEDICA)-

کمبل:(کَم-بل)اسم- واحد- مذکر- وړین ګرم څادر- کمبله- جمع کمبلونه-

کمبله:(کَم-به-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کمبل- جمع کمبلې-

کمبلې:(کَم-به-لې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

کمبلی:(کَم-به-لی)اسم صفت- وړه کمبله-

کمبوت:(کَم-بوت)اسم صفت- کمې- نیمګړتیا- حاجت- ضرورت- رغېدنه- کمبود-

کمبود:(کَم-بود)اسم- وګورئ کمبوت-

کمبودي:(کَم-بو-دي)اسم- واحد- مؤنث- کمې- نیمګړتیا-

کمبه:(کَم-به)اسم- واحد- مؤنث- خمبه- امبار خانه- جمع کمبې-

کمبېله:(کَم-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم دوائي- کامبېله- دَ نباتاتي نوم دَ پاره وګورئ کامبېله-

کمپار:(کَم-پار)اسم- واحد- مذکر- جمع کمپاران- مؤنث کمپاره- وګورئ کمبار-

کم پایه:(کَم-پا-یه)اسم صفت- کم اصل- کمتر- سپک- ادنیٰ- لاندې- کوز- ښکته-

کمپوډر:(کَم-پو-ډر)اسم- واحد- مذکر- دَ ډاکټر معاون- جمع کمپوډران- (م- انګریزي)-

کمتر:(کَم-تر)اسم صفت- نسبتاً- کم- وګورئ کم-

کمتره:(کَم-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کونتره- فاخته- کوړکوړی- (۲)پوڅکۍ- (۳)پهٔ یوې کښې دَ موټې دَ پاسه هغه لرګې چې زمیندار پرې لاس ایښې وي- جمع کمترې-

کم ترین:(کَم-ته-رین)اسم صفت- لهٔ ټولو کم- وګورئ کم-

کم ترې:(کَم-ترې)اسم- جمع- مؤنث- بوڅکۍ- (افغانستان)-

کم توان:(کَم-توان)اسم صفت- ناتوان- کمزورې- کم طاقته- لاغر-

کمتیا:(کَم-تیا)اسم- لږوالې- کم والې-

کمچه:(کَ-مهٔ-چه)اسم- (۱)خچنه- خچه- کچنه- کچه- (۲)څکېز- اوڅکېز- ستنې- سدام- (افغانستان)-

کمچه ګته:(کَ-مهٔ-چه-ګَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- کچه ګته- خچه ګته- جمع کچې ګتې-

کمچینه:(کَم-چی-نه)اسم- واحد- مؤنث- تازیانه- کوړه- چابک- چمکینه- (افغانستان)-

کمڅېرې:(کَم-څې-رې)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغهٔ- جمع کمڅېرې-

کم خرڅه:(کَم-خر-څه)اسم صفت- کم خرڅ کونکې- جمع کم خرڅې-

کم خواب:(کَم-خواب)اسم- واحد- مذکر- یو قیمتي ښکلې کپړه-

کم خوراکه:(کَم-خو-را-که)اسم صفت- لږ خوړونکې- جمع کم خوراکې-

کم دلیل:(کَم-د-لیل)اسم صفت- کم پوهه- ناپوهه-

کمر:(که-مر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سیند اوچته غاړه- غنډې- لوړ ځاې- (۲)غټ کانې- (۳)خټ-

کمر:(کَ-مر)اسم- برګ آس- تور او سپین آس- ابلق- کمره- (م- فارسي)-

کمربند:(کَ-مر-بند)اسم- واحد- مذکر- ملابند- ملاوستنې- دَ ملا تړلو پټۍ- پېټۍ-

کمرغالې:(که-مر-غا-لې)اسم- واحد- مذکر- سمڅه- غار- دَ کمر سُورې- جمع کمرغالې-

کمرک:(کَم-رک)اسم- واحد- مذکر- یو بې پاڼو ازغن بوټې چې کچه دانې ئې ترخې او پخې دانې خوړې وي- نباتاتي نوم ایورکا کارمبولا (AVERRHCH CARAMBOLA)- (م- هندي)-

کمرکس:(که-مر-کس)اسم صفت- ملا تړلې- تکړه- تیار- کمرکښ-

کمرکه:(کم-ره-که/کَ-ما-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- توږې- الماری- جمع کمرکې- (افغانستان)-

کمره:(کَم-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوټه- دَ ملاستې ځاې- جمع کمرې-

کمره:(که-مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نکاح شوې ښځه- (۲)یو قسم سبزي- جمع کمرې-

کمری:(کَ-م-ری)اسم صفت- واحد- مذکر- چې دَ ملا کُب ئې راوتې وي- شابوتې- شاټبې- ټېټا-

کمرې:(کَ-مه-رې)اسم- جمع- کمرونه- لوړ ځایونه- خندقونه-

کمرې:(کَ-مه-رې)اسم- دَ وریژو یا شولو پوستکې(پوټکې)-

کم زړې:(کَم-زړې)اسم صفت- واحد- مذکر- بې زړهٔ- ویرېدونکې-

کمزور:(کَم-زور)اسم صفت- کمزورې- ناتوان- ټپ ټېپ- کم طاقته-

کمزورې:(کَم-زو-رې)اسم صفت- واحد- دَ کم زور خاوند- جورمل- خرړ- ړنګر- ډبرې- کم طاقته- کم قوته- جاړنګ- ناتوان- خوار- ټپ- خوارکې- جمع کمزورې-

کم سارې:(کَم-سا-رې)اسم- واحد- مذکر- کم سوره- کم بره- هغه څیز چې بر یا عرض یا پلنوالې ئې کم وي-

کمشر:(کَم-شر)اسم صفت- ایمن- غریب-

کم شمېره:(کَم-شمې-ره)اسم صفت- پهٔ شمېر کښې کم- پهٔ تعداد کښې کم- لږ-

کمښت:(کَ-مښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کموښت- کمې- لږوالې- (۲)کوږ والې- قُب راوتنه-

کم طاقته:(کَم-طا-قه-ته)اسم صفت- وګورئ کمزورې-

کم عقل:(کَم-عه-قل)اسم صفت- بې وقوف- نادان- ناپوهه- جاهل- اړبنګ- جمع کم عقلان-

کم عقل تیا:(کَم-عه-قل-تیا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کم عقلي- ناپوهي-

نادانی- بوله توب- ساده توب- (۲)بې وقوفي-

کم عقلی:(کم-عق-لي)اسم- واحد- مؤنث- خرخاری- بې وقوفي- نادانی-

کم علمه:(کم-عل-مه)اسم- اخون- کم علم لرونکے- دَ کم علم خاوند-

کم غوالے:(کم-غوا-لے)اسم- واحد- مذکر- میرخُمن- دشمن- دښمن- (افغانستان)-

کم قوته:(کم-قو-و-ته)اسم صفت- وګورئ کمزورے-

کم قیمته:(کم-قی-مه-ته)اسم صفت- ارزان- کم بیعه- چې قیمت ئې ډېر یا ګران نهٔ وی- (م- فارسی)-

کمک:(کُ-مک)اسم- کومک- مدد- مرسته- امداد- (م- فارسی)-

کم کبلے:(کم-کب-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ موسی وړوکے بچے- کم پهٔ معنی دَ وړوکی استعمال دے-

کم کم:(کم-کم)اسم صفت- کوم کوم- کوم یو- مر یو-

کم کوترے:(کم-کوت-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ سپی وړوکے بچے- (افغانستان)-

کمکوټے:(کم-کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- ورکوټے- وړوکے- کم عمره- جمع کمکوټی-

کم کوز:(کم-کوز)اسم- واحد- مذکر- یو نیم- ډېر کم- خال خال- شازونادر- کله کله- چې موندل ئې ګران وی-

کمکی:(کم-کي)اسم- کوچنی- وړوکی-

کمکیتوب:(کم-کی-توب)اسم- وړوکوالے- وړوکتوب- کمکینه-

کمکینه:(کم-کی-نه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کمکیتوب-

کمکئ:(کم-کئ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کمکی مؤنث- وګورئ کمکے-

کمکے:(کم-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے- ورکوټے- کشر- دَ کم عمر- جمع کمکی- مؤنث کمکئ-

کمکے:(کُ-مه-کے)اسم صفت- مددګار- امدادی- کمک کونکے- ملاتړ- جمع کمکی-

ـمکوټے:(کم-کو-ټے)اسم صفت- واحد- مذکر- کمکوټے- وړوکے- کم عمره- جمع کمکوټی-

کملی:(کم-لي)اسم- واحد- مؤنث- ښځه ښځه چې دوه کسه پرې دعوېدار وی او دریم کس ته وادهٔ شی-

کمن:(کُ-من)اسم صفت- پېږے- خازه- مړاوے- کمڼ- باسی- وچ- (افغانستان)-

کمند:(کُه-مند)اسم- (۱)دَ بره ختلو دَ پاره پکارونکے پړے- (۲)تېزندي- (م- فارسی)-

کمندرے:(کُ-من-درے)اسم صفت- واحد- مذکر- مندرے- مدرے- دَ وړوکی قد لرونکے- جمع کمندری-

کمنګر:(که-من-ګر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کمانګر-

کمڼ:(کُ-مڼ)اسم صفت- ممڼ- جنجڼ- مړاوے- کمن- (افغانستان)-

کمڼتوب:(که-مڼ-توب)اسم- کمڼوالے- مړاوېتوب- دَ مړاوی کېدو حالت-

کمڼ والے:(کُ-مڼ-وا-لے)اسم- وګورئ کمڼتوب-

کمڼول:(که-مهٔ-ڼه-ول)مصدر- مړاوے کول- وچول- باسی کول- کړول- زمیرول-

کمڼون:(که-مهٔ-ڼه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کمڼول-

کمڼونکے:(که-مهٔ-ڼه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کمڼونکی- مؤنث کمڼونکې- وګورئ کمڼول-

کمڼونګ:(که-مهٔ-ڼه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کمڼول-

کمڼونه:(که-مهٔ-ڼه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کمڼول-

کمڼوهٔ:(که-مهٔ-ڼه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کمڼول-

کمڼېدل:(که-مهٔ-ڼې-دل)مصدر لازم- ملال کېدل- مړاوے کېدل- نولېدل- غمېدل- وچېدل- کړېدل- زمیرېدل- مړغچن کېدل- پېږے کېدل-

کمڼېدلے:(که-مهٔ-ڼې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کمڼېدلی- مؤنث کمڼېدلې- وګورئ کمڼېدل-

کمڼېدن:(که-مهٔ-ڼې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کمڼېدل-

کمڼېدنګ:(که-مهٔ-ڼې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کمڼېدل-

کمڼېدنه:(که-مهٔ-ڼې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کمڼېدل-

کمڼېدونکے:(که-مهٔ-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کمڼېدونکی- مؤنث کمڼېدونکې- وګورئ کمڼېدل-

کمڼېدهٔ:(که-مهٔ-ڼې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کمڼېدل-

کمواک:(کم-واک)اسم صفت- دَ لږ واک لرونکے- دَ معمولی اختیار مالک-

کمواکی:(کم-وا-کي)اسم- بې اختیاری- لږ اختیار لرنه-

کموالے:(کم-وا-لے)اسم- لږوالے- کمی-

کموده:(که-مو-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ اعلٰی قسم نری وریژه- جمع کمودې-

کم وکاست:(کم-و-کاست)اسم- لږوالے- کاست هم دَ کم پهٔ معنو کښې استعمالیږی- (م- فارسی)-

کمول:(کُ-مول)اسم- واحد- مذکر- کمون- لګ لګ- لق لق- ډینګ- یو قسم مارغهٔ-

کمول:(که-مه-ول)مصدر- لږ څهٔ څېزه څهٔ لرې کول- لږول-

کمون:(که-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کمول-

کمون:(که-مون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کمول-

کمونکے:(که-مه-وون-کے)اسم فاعل- جمع کمونکی- مؤنث کمونکې- وګورئ کمول-

کمونګ:(که-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کمول-

کمونه:(که-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کمول-

کموهٔ:(که-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کمول-

کمویه:(که-مو-یه)اسم صفت- کمینه- دَ کمې درجې-

کمیاب:(کَم-یاب)اسم- کم موندوکے- ناویات-

کمیز:(که-میز)اسم- واحد- مذکر- سراب- پیریان اُبهٔ-

کمین:(که-مین)اسمِ صفت- دَ کمې درجې لرونکے- کمینه- نیچ- پاسو- ناکجات- (۲)دَ ښکار کولو دَ پاره پټ کښېناستنه- څو- پټونے- تابو- (اسم)- (م- عربی)-

کمینتوب:(که-می-نه-توب)اسم- (۱)کمینګي- دَ کمینه جوړېدو حالت-

کمین ګاه:(که-مین-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پټېدو ځایُ (م- عربی)-

کمینګي:(که-می-نه-ګي)اسم- وګورئ کمینتوب-

کمینه:(که-می-نه)اسم صفت- کمویه- دَ کمې درجې- کمین-

کمیني:(که-می-نی)اسم- عاجزی- فقیری- غریبي- خاکساری-

کمېدل:(که-مې-دل)مصدر لازم- لږېدل- مختصر کېدل- ختمېدو ته نژدې کېدل-

کمېدن:(که-مې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کمېدل-

کمېدنګ:(که-مې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کمېدل-

کمېدنه:(که-مې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کمېدل-

کمېدونکے:(که-مې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کمېدونکي- مؤنث کمېدونکې- وګورئ کمېدل-

کمېدهٔ:(که-مې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کمېدل-

کمے:(که-مے)اسم صفت- دَ زیاتی ضد- لږوالے- کموخت- نیمګرتیا- حاجت- ضرورت-

کن:(کَن)لاحقه- یوه لاحقه چې لهٔ توری وروستو راځی لکه فېصله کَن- فېصله کونکے-

کن:(کَن)لاحقه- چې دَ کنستو پهٔ معنٰی راځی- لکه ګورکن-

کناټور:(کَ-نا-ټه-وَر)اسم صفت- (۱)کَناټې لرونکے- (۲)سست- کاهل- بې کاره- مؤنث کَناټوره-

کناټے:(کَ-نا-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ وجود یو اندام- دَ پټون آخری حصه- جمع کناټي-

کنار:(کَ-نار)اسم- کناره- ژی- څنډه- طرف- غاړه- تخرګ- غېږه- (م- فارسی)-

کناره:(کَ-نا-ره)اسم- وګورئ کنار-

کناری:(کَ-نا-ری)اسم- وندېڅے- قصاب- (افغانستان)-

کناری:(کَ-نا-ری)اسم- دَ لوپټو پهٔ کنارو تیله یا سلمه ستارې-

کناس:(کَ-ناس)اسم- واحد- مذکر- چوړے- چواړے- خاکروب- جاروکش- مسلی- (م- عربی)-

کناسکے:(کَ-ناس-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ مارغانو دَ نیولو دام- جمع کناسکي-

کنال:(کَ-نال)اسم- سرهٔ زر- (افغانستان)-

کنال:(کَ-نال)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورې لوښے ښانک- کونال- جمع کونالونه-

کنال:(کَ-نال)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکې دَ مېچ یوه خاصه اندازه چې دَ شلو مرلو برابر وی- دَ جریب څلورمه حصه- جمع کنالونه-

کناویز:(کَ-نا-ویز)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وربښمینه کپړه- جمع کناویزونه-

کنایت:(کَ-نا-یت)اسم- اشاره- اشارت- (م- عربی)-

کنایه:(کَ-نا-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ فقې مشهور کتاب- (۲)اشاره- سراغ- علامه- کرښه- نښه- پېلامه- رموز-

کنبه:(کَم-به)اسم- واحد- مؤنث- پیاړمه- لنګه- کشه- (افغانستان)-

کن پړه:(کَن-پَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وروستو- شا ته- (افغانستان)-

کنپل:(کَن-پل)اسم- واحد- مذکر- دَ وړومبی قدم نښه- جمع کنپلونه-

کنتون:(کُن-تُون)اسم- واحد- مذکر- کُنډتون- دَ ښځې دَ خاوند لهٔ مرګه خاوند نهٔ کونه-

کنتی:(کَن-تی)اسم- کروتوب- موزیتوب- (افغانستان)-

کنټکین:(کَنټ-کین)اسم- لهٔ تار بوڼلے شوے- لهٔ تار جوړ شوے- سپښسو نه جوړ شوے-

کنج:(کَنج)اسم صفت- لافزن- لاپو- پوزمار-

کنج:(کُنج)اسم- واحد- مذکر- کُټ- خلوت خانه- جمع کنجونه-

کنج:(کُنج)اسم صفت- کُبن- کُبړ- (۲)دَ ونو جنګی- (اسم)-

کنجاره:(کَن-جا-ره)اسم- واحد- مؤنث- پوګ- فضله- بوس- بیټه- مغه تخم چې تېل ترې ایستلے شوی وی-

کنجپوړ:(کَنج-پوړ)اسم- واحد- مذکر- کُنی کبر- سرطان- جمع کنجپوړان-

کنجد:(کَن-جد)اسم- غټ او مضبوط ماتی-

کنجر:(کَن-جَر)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)م- (۲)بې شرم- بې حیا- (۳)کمینه- مؤنث کنجرې کنجره- جمع مؤنث کنجرې-

کنجری:(کَنج-ری)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)مه- ګډېدونکې- کنجره- (۲)ناکاره ښځه- بې شرمه- بې حیا-

کنجړ:(کَن-جړ)اسم- واحد- مذکر- کنجڼ- کنځړ- برستن- نالی- نیالی- شیرک- جمع کنجړان-

کنجړان:(کَن-جهٔ-ړان)اسم- بغوټې- اړی-

کنجغوټ:(کَنج-غوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)تیارهٔ لرونکے تنګ ځایُ- (۲)مغه ځایُ چې پهٔ فصل کښې نیولی څاروی پکښې ساتلے شی-

کنجک:(کُن-جک)اسم صفت- تاژراتاژ وبښتهٔ- ګالګوتی وبښتهٔ- بندوکے-

کنجکدار:(کُن-جک-دار)اسم- واحد- مذکر- پهٔ بدن خالونه لرونکے مار-

کنجک دارمار:(کُن-جک-دار-مار)اسم- واحد- مذکر- څمڅه منګور- خالونه لرونکے مار- (افغانستان)-

کنجکه:(کَن-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خرموره- خرمهره- ګوجے-

سمندرځک- (۲)کاسیره- بې قیمته پېسه- جمع کنجکې-

کنجلک:(کُنج-لَک)اسمِ صفت- کنجلکه- تاژ شوے- مړواے شوے-

کنجن:(کَن-جَن)اسمِ صفت- ناز و ادا کونکے- مؤنث کنجنه- جمع مؤنث کنجنې-

کنجړ:(کَن-جَړ)اسم- واحد- مذکر- وګوری کنجړ-

کنجوړه:(کَن-جو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شړشمو دَ تُخم بُوس- کنجاړه- جمع کنجوړې-

کنجوس:(کَن-جُوس)اسمِ صفت- شوم- بخیل- ترینګلے- جمع کنجوسان-

کنجوسي:(کَن-جُو-سي)اسم- واحد- مؤنث- شومتیا- بخیلي-

کنجوغه:(کَن-جو-غه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کڅوړه چې ښکاری پکښې دَ ښکار سامان یا ښکار دَ آس زین پورې تړلے وی- اس پنډوکے- جمع کنجوغې-

کنجه غرے:(کَن-جه-غَۀ-رے)اسمِ صفت- یو قسم ګنډ چې دَ کپړې خونډے درې ګـټه پربکوی او لکه دَ پرې دارو توبرو یُ ګنډی دَ لرې نه کړه وړه نیته ټکوهلې ښکاری- اوګی- جمع کنجه غری-

کنجول:(کَن-جه-وَل)مصدر- قیمتی کول- قدر پیدا کول- پۀ قدر کول- کنجیل-

کنجولے:(کَن-جه-وۀ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع کنجولي- مؤنث کنجولې- وګوری کنجول-

کنجون:(کَن-جه-وَن)حاصلِ مصدر- وګوری کنجول-

کنجونکے:(کَن-جه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع کنجونکي- مؤنث کنجونکې- وګوری کنجول-

کنجونګ:(کَن-جه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګوری کنجول-

کنجونه:(کَن-جه-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری کنجول-

کنجوۀ:(کَن-جه-وۀ)حاصلِ مصدر- وګوری کنجول-

کنجی:(کَن-جی)اسم- واحد- مؤنث- جندره- پلی- کیلی- دَ جرندی برخېړه کولو آله- پیچ- چابی- تاله- جمع کنجیانې-

کنجیل:(کَن-جي-یل)مصدر- وګوری کنجول-

کنجی:(کَن-جی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوزه- کوزړی- کوزېی- خمری- کنجے- (۲)سړوبې-

کنجے:(کَن-جے)اسم- واحد- مذکر- وګوری کنجی-

کنخا:(کَن-خا)اسم- ښکنخا- کنځل- بدَرد- سپک- زیړې- بدې ردې-

کنخاله:(کَن-خا-له)اسم- جاله- پۀ سیند کښې دَ لرګو اوړلو دَ پاره پکارونکې جاله- جمع کنخالې-

کنخپول:(کَنخ- پول)اسم- واحد- مذکر- چنګاش- کونی کبر- (افغانستان)-

کنخړ:(کَن-خَړ)اسم- واحد- مذکر- بړستن- کنجړ- کنجڼ- نیالی- نالی-

کنځل:(کَن-ځَل)اسم- واحد- مذکر- بدَرد ونیل- کنخاکول- سپک ونیل- زیړې کول-

کنځل مار:(کَن-ځَل-مار)اسمِ صفت- بد ځلے- بد خویه- پوچ ځلے- سپورځلے- تریخ- هغه څوک چې هر وخت یُ پۀ ځلۀ کښې کنځل نښتی وی کنځل مارے- جمع کنځل ماران-

کنځل مارے:(کَن-ځَل-ما-رے)اسم صفت- وګوری کنځل مار-

کنځله:(کَن-ځۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم تور او سپین رنګ لرونکے تخم چې تېل ترې اېستلے شی- دَ خوراک دَ پاره هُم دغه تخم استعمالیږی- (۲)دَ موتیازو دَ بې قاعدګی ختمولو دَ پاره مریض ته ورکولے شی- (۳)دَ ما میاشت چې جنوری فروری کښې وی- نباتاتی نوم سي سي مم انډیکم (SESAMUM INDICUM)- جمع کنځلې-

کنځلې:(کَن-ځۀ-لې)اسم- دَ غنمو او اُربشو پۀ فصلونو کښې هغه زیړ زیړ ګلونه لرونکے بوټے چې دانې یُ دَ غنمو سره ورتولے شی-

کنځلے:(کَن-ځۀ-لے)اسمِ مفعول- جمع کنځلی- مؤنث کنځلې- وګوری کنځل-

کنځنه:(کَن-ځۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری کنځل-

کنخڼ:(کَن-خَڼ)اسم- واحد- مذکر- بستر- (افغانستان)-

کنخه:(کَن-خه)اسم- واحد- مؤنث- مینځنی ګـته- جمع کنخې-

کنډڅ:(کَن-ډَڅ)اسم- واحد- مذکر- بنسټ- مونډ- مونډ کُنډ- زېله- بنیاد- جړړه-

کنځړ:(کَن-ځَړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه دارو چې دَ کُشتې جوړولو پۀ غرض دَ ځۀ ځیز لاندې باندې لګولے شی- (۲)وګوری کنجړ- (افغانستان)-

کنخړ:(کَن-خَړ)اسم- واحد- مذکر- کنګه خړ- ګنده خر- نیزه وړے-

کند:(کَند)اسم- واحد- مذکر- (۱)کنده پوغله- خندق- (۲)درز- پۀ دېوال سره یا فرش کښې دَ غلې یا نورو ځیزونو دَ ایښلو جوړ کړے شوے ځایُ- تړونی- خرقه- دَ ملګانو فقیرانو قمیص پوله پوشاک- ګدړی- بهوړی- دَ منګانو شړی- جمع کندونه-

کند:(کُند)اسمِ صفت- دَ تېز ضد- پس- (م- فارسی)-

کنداره:(کَن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- پیاله- دوله- جام- کنداژه- (افغانستان)-

کنداژه:(کَن-دا-ژه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کنداره-

کنداغ:(کَن-داغ)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک دسته- دَ ټوپک هغه لاستے چې پۀ لرګی جوړ وی- جمع کنداغونه-

کندپوش:(کَند-پوش)اسم- واحد- مذکر- کند اغستونکے- فقیر- (م- فارسی)-

کندخه:(کَن-دۀ-خه)اسم- واحد- مؤنث- جونګنه- جونګړه- هغه ځایُ چې دَ لختو جوړوی- (افغانستان)-

کندرخے:(کَن-در-خے)اسم- دَ چرمښکی یو قسم- (افغانستان)-

کندره:(کَن-دۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ژوره کنده- زیات ژوروالے او کم پلنوالے لرونکې کنده-

کندرے:(کَن-دَ-رے)اسم- واحد- مذکر- کندیړے- تیګړے- دسترخوان- څمړ-

کندرې کوندرې:(کَند-رې-کوند-رې)اسمِ صفت- کندې کوندې- کندې کپړې- کندې او خارخوړی-

زبر (خ-بۀ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۀ (ژ-ړه)، ۀ (ړو-بې-دۀ)

کندغالے:(کَند-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- کنده- ړوغل- جمع کندغالی-

کندغولي:(کَند-غو-لي)اسم- ړوغل- ړوغلکے- پهٔ زمکه کښې کنستے شوے ړوغل-

کندل:(کَن-دَل)مصدر- کنودل- کنل- مښل- کنستل- (متروک)-

کندلے:(کَن-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کندلی- مؤنث کندلې- وګورئ کندل-

کندن:(کَن-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کندل-

کندنګ:(کَن-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کندل-

کندو:(کَن-دُو)اسم- واحد- مذکر- خمبه- دَ دانو سمبالولو کوټګۍ- جمع کندوان-

کندورے:(کَن-دوُ-رے)اسم- واحد- مذکر- خوانچه- مېزپوش- وړوکے دسترخوان- جمع کندوری-

کندړی:(کَن-دو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وړه کنده- ژوره ، ناهمواره او وُړده ړوغله- ړوغل چې پلن والے ئې دَ خوړ پهٔ نسبت کم وی-

کندوړے:(کَن-دُو-ړے)اسم- واحد- مذکر- زړوکے کندو- جمع کندوړی-

کندوړے:(کَن-دو-ړے)اسم- دَ خاورین مات شوی لوښی ټوټه- کودے- کودرے-

کنده:(کَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې هغه برخه چې سپار پکښې لګېدلے وی- کندهٔ- جمع کندې-

کنده:(کَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- کندره- ړوغله- جمع کندې-

کندې کپرې:(کَن-دې-که-پِه-رې)اسم- وګورئ کندې کروندې-

کندې کروندې:(کَن-دې-کرون-دې)اسم- کندې کوندې- لوړې ژورې- کندې کپرې- نا اواره زمکه-

کندې کوندې:(کَن-دې-کون-دې)اسم- وګورئ کندې کروندې-

کندے:(کَن-دے)اسم- واحد- مذکر- دَ ډېرو کورونو محلت- جمع کندی-

کنډ:(کَنډ)اسم- واحد- مذکر- ارموسته- چیړ- ژاوله- کنډورے- سېله- چینی- دَ نښتر یا بلې غوړې شان ونې سېله- (۲)تومنه- دَ لنګې مېښې، غوا، چېلۍ وغېره دَ زړومبیو درې ورځو پئ-

کنډا:(کَن-ډا)اسم- دَ ماتو ښکرونو ځاروے- (۲)هغه سړے چې شونډې ئې شلېدلې وی- مؤنث کنډۍ-

کنډاتے:(کَن-ډا-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشوم دَ کېدو نه پس دَ دوه درې ورځو پئ- کنډ-

کنډازه:(کَن-ډا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پیاله- (۲)ټوټانګه- کونډۍ-

کنډاس:(کَن-ډاس)اسم صفت- بې غاښو- کړشپ-

کنډاستوب:(کَن-ډاس-توب)اسم- بې غاښو خُله- دَ غاښونو خالی پاتې کېدنه-

کنډال:(کَن-ډال)اسم صفت- (۱)تش- (۲)کنډول- کنډولے- (۳)دَ مات شوی منګی یا کټوی وغېره هغه برخه چې څهٔ څیز پکښې کېښودے کېږی-

کنډاؤ:(کَن-ډاؤ)اسم- واحد- مذکر- (۱)درز- نامکمل- نیمګړے- کنډوهٔ- دَ دوو غرونو مینځ کښې وران ویجاړ ځائې- (۲)دَ ماتو ښکرونو لرونکے غوایهٔ- جمع کنډاؤنه-

کنډپئ:(کَنډ-پئ)اسم- ارموسته- وګورئ کنډ-

کنډتون:(کَنډ-تُون)اسم- کونتون- چې خاوند ئې مړ وی- دَ ناوې هغه عمر چې دَ خاوند دَ مرګ نه پس ځان له بغېر دَ بل وادهٔ نه تېر کړی یا تیریږی-

کنډر:(کَن-ډر)اسم- واحد- مذکر- کنډغر- (۱)ورانه آبادی- (۲)دَ غلا دَ پاره شوے غار- (۳)مېنه- جمع کنډرونه- (م- هندی)-

کنډرے:(کَن-ډهٔ-رے)اسم- دَ کنډر سره متعلق- دَ بل مېنه کښې وُسېدونکے- فقیر- همسایه- جمع کنډریان-

کنډغر:(کنډ-غر)اسم صفت- کنډر- وران کور-

کنډک:(کَن-ډک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګډو چېلو رمه- جمع کنډکونه-

کنډک:(کَن-ډک)اسم- واحد- مذکر- (۱)کټوه- (۲)کټو- (۳)دَ ړوړی ټوک- سوکړک- جواری- جمع کنډکونه-

کنډ کپر:(کَنډ-که-پَر)اسم صفت- کندې کوندې- لوړه ژوره- وران ویجاړ-

کنډک مشر:(کَن-ډک-مهٔ-شر)اسم- واحد- مذکر- دَ دېرشو کسانو مشر- (افغانستان)-

کنډ کنډ:(کَنډ-کَنډ)اسم صفت- (۱)کوکله- موره- منجمد- غُټې غُټې- (۲)غټې غټې اوښکې-

کنډکی:(کَنډ-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ روټۍ څلورمه برخه-

کنډو:(کَن-ډُو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کنډاؤ-

کنډوالے:(کَنډ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- کنډوالے- کنډؤ شوی- زاړهٔ- نړیدلی- چې پوره او روغ نهٔ وی-

کنډواله:(کَنډ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ زړې زمانې نښانې- دَ پخوانی زمانې زاړهٔ دېوالونه او زاړهٔ څیزونه-

کنډوکپر:(کَن-ډو-کَ-پَر)اسم صفت- غار- ړوغله- ړوغلی ځائې- ځائې پهٔ ځائې مات ګډ- لوړ ژور-

کنډوکے:(کَن-ډُو-کے)اسم- واحد- مذکر- غُنډارے- غنډورے- غُنډ-

کنډول:(کَن-ډه-وَل)مصدر- دَ ښځې خاوند قتلول-

کنډول:(کَن-ډول)اسم- واحد- مذکر- (۱)جام- دَ اُبو څښلو خاورین لوښے- (۲- صفت)کړشپ- کنډاس- (۳)دَ اوړو اخښلو ښانک- جمع کنډولونه-

کنډول:(کَن-ډول)اسم- واحد- مذکر- اتش خانه- (افغانستان)-

کنډولوټے:(کَن-ډو-لو-ټے)اسم تصغیر- کنډول ګوټے- وړوکے کنډول- کنډولکے- وړوکے کنډولے-

کنډوله:(کَن-ډو-له)اسم- واحد- مؤنث- یوه غرنیزه سبزی چې دَ پخلی دَ پاره پکارولے شی- جمع کنډولې-

کنډولې:(کَن-ډو-لې)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو بوټی نامه چې ګلونه او پاڼې ئې خوشبو کوی-

کنډولے:(کَن-ډو-لے)اسم- دَ کنډول نه اسم تصغیر- (۱)پیالی- دَ خاورو نه جوړه شوې پیالۍ- وړوکے کنډول- کنډولکے- (۲)بې لستوڼو قمیص چې

زنانه ئ اغندی- کنړولے- کندے- (۲)یو غرنے بوټے چې بېخ ئ خوږ وی- او خوړلے کیږی-

کنړو نیول:(کن-ړو-نی-ول)مصدر- لارې کودرې نیول- ناکه بندی کول- گیر چاپېره کنډۀنه او لارې نیول-

کنړووالے:(کن-ړو-وا-لے)اسم- (۱)کمے- نقصان- (۲)خنړوالے- کموالے-

کنړوول:(کن-ړو-ول)مصدر- کمے راوستل- نیمگړتیا پېدا کول- ناقصه کول- کاروبار خنړول-

کنړوون:(کن-ړو-ون)حاصل مصدر- وگورئ کنړوول-

کنړوونکے:(کن-ړو-وون-کے)اسم فاعل- جمع کنړوونکی- مؤنث کنړوونکې- وگورئ کنړوول-

کنړوونګ:(کن-ړو-ونګ)حاصل مصدر- وگورئ کنړوول-

کنړوونه:(کن-ړو-وۀ-نه)حاصل مصدر- وگورئ کنړوول-

کنړوېدل:(کنړ-وې-دل)مصدر- تاوانی کېدل- کمے پېدا کېدل- نیمگړتیا پېدا کېدل- لرې کېدل- لۀ منځه تلل-

کنړوېدن:(کنړ-وې-دن)حاصل مصدر- وگورئ کنړوېدل-

کنړوېدنګ:(کنړ-وې-دنګ)حاصل مصدر- وگورئ کنړوېدل-

کنړوېدنه:(کنړ-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وگورئ کنړوېدل-

کنړوېدونکے:(کنړ-وې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کنړوېدونکی- مؤنث کنړوېدونکې- وگورئ کنړوېدل-

کنړوېدۀ:(کنړ-وې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وگورئ کنړوېدل-

کنړه:(کن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کټ- د کانی لویه تخته- جمع کنړې-

کنړه:(کن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تله- د زرگرانو د نازک تول تله- دړه- (۲)ژبی-

کنړه:(کن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سرچینه هغه ځائ چې دریاب ترې وځی- جمع کنړې-

کنړه:(کن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې خاوند ئ مړ وی- مېروشه- جمع کنړې-

کنړه:(کن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د اسپنې حلقه چې زنځیر پکښې اچولے شی- د کبانو د نیولو آله-

کنړیاله:(کنړ-یا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وران ویجاړ ځائ- کنړواله- کنړ- (۲)د ځاروو د دمه کولو ځائ- شپول- جمع کنړیالې-

کنړیالی:(کنړ-یا-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هندوانه- (۲)خټکے-

کنړی زن:(کن-ړی-زن)اسم- واحد- مذکر- کنتون- کنړتون- (افغانستان)-

کنړی:(کن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د وښو ځپرگے- د وښو هغه عارضی ځپرگے چې ښکاریان پکښې د ښکار کولو انتظار کوی-

کنړی:(کن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- مات ښکرونه لرونکې غوا یا مېښه- مذکر کنړ/کنړے-

کنړی:(کن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د لرگی نه جوړه شوې پیالی-

کنړے:(کن-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مات ښکرے- (۲)بې غاښونو- جمع کنړی-

کنړدار:(کن-ړې-دار)اسم صفت- کنړه لرونکے-

کنست:(که-نست)اسم- د کنستل نه اسم- وگورئ کنستل-

کنستر:(ک-نس-تر)اسم- (۱)د دېگ خیرے- د دېگ وېخ- (۲)د غرۀ لمنه- د غرۀ اړخ-

کنستل:(ک-نس-تل)مصدر- کنده کول- کیندل- ژورول-

کنستلے:(ک-نس-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کنستلی- مؤنث کنستلې- وگورئ کنستل-

کنستن:(ک-نس-تن)حاصل مصدر- وگورئ کنستل-

کنستنه:(ک-نس-تۀ-نه)حاصل مصدر- وگورئ کنستل-

کنستونکے:(ک-نس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کنستونکی- مؤنث کنستونکې- وگورئ کنستل-

کنستۀ:(ک-نس-تۀ)حاصل مصدر- وگورئ کنستل-

کنسټ:(کن-سټ)اسم- واحد- مذکر- بېخ- وېخ- بنیاد-

کنسک:(کن-سک)اسم صفت- کروټے- شوم- بخیل- کنجوس- پاسو-

کنسکتوب:(کن-سک-توب)اسم- تاوان- زیان- کنسکی- بخیلی- شومتیا- کنجوسی- پاستوب-

کنسکی:(که-نس-کي)اسم- شومتیا- تنگ نظری- تاوان- زیان- کروټی- کنستی-

کنسکے:(ک-نس-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- بخیل- شوم- کنجوس-

کنسوے:(کن-سۀ-وے)اسم- بې زینه په اس سورېدنه- کونسوے-

کنغاره:(کن-غا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کناټی مړوکے- جمع کنغارې-

کنغاله:(کن-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- کوژدن- نیوکه- جمع کنغالې-

کنفرانس:(کن-فرانس)اسم- واحد- مذکر- کانفرنس- غونډه- جرگه- د خطاب کولو ځائ او جرگه- (افغانستان)- (م- انگریزی)-

کن فکان:(کن-ف-کان)اسم- عالم موجودات- کائنات- (م- عربی)-

کنک:(کنک)اسم صفت- تنگ نظرے- (افغانستان)-

کنکاوړ:(کن-کا-وړ)اسم- واحد- مذکر- کوړی- باړیوه- بادیوه- بېداوه- کنکوړ- کنکوا- بړمبکے- کنکوړ- پتنگ-

کنکر:(کن-کر)اسم- واحد جمع- مذکر- وړوکے کاڼے- د کاڼی ټوکړې- کنکرړ- کانکر-

کنکرړ:(کن-ک-رړ)اسم- (۱)یخ بسته- مړاوے کېدنه- یخېدنه- کوکله کېدنه- (۲- صفت)کنگل- یخ شوے- (۲)کوکله- کنگوړ-

کنکرړ:(کن-که-رړ)اسم- واحد- مذکر- وگورئ کانکوړ-

کنکرے:(کنک-کۀ-رے)اسم- په تنور کښې بهېدلې وچه کسکره روټی-

کنکړ:(کن-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- کانکړ- مړاوے شوے- پژمرده-

کنکوا:(کنګ-که-وا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کنکاوک-

کنکوک:(کنګ-که-وک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کانکوک-

کنګ:(کنګ)اسم- د غټې څربې پېغلې په صفت- باج وخروج- سباد- (افغانستان)-

کنکاش:(کنګ-کاش)اسم- کنکاچ- صلاح مشوره- مصلحت-

کنګال:(کنګ-ګال)اسم صفت- (۱)وینځلے شوے- صفا شوے- (۲)خالي- تش- مفلس- غریب-

کنګالول:(کنګ-ګا-له-ول)مصدر- (۱)د ابو سره لوښے وینځل- (۲)د چا نه هر څۀ اخستل او تش لاس پرېښول-

کنګالون:(کنګ-ګا-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ کنګالول-

کنګالونکے:(کنګ-ګا-له-وون-کے)اسم فاعل- جمع کنګالونکي- مؤنث کنګالونکې- وګورئ کنګالول-

کنګالونګ:(کنګ-ګا-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کنګالول-

کنګالونه:(کنګ-ګا-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کنګالول-

کنګالوۀ:(کنګ-ګا-له-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کنګالول-

کنګالے:(کنګ-ګا-لے)اسم- هغه ابۀ چې په مغې لوښی کنګال شوی وی-

کنګالېدل:(کنګ-ګا-لې-دل)مصدر- (۱)د ابو سره لوښي وینځل- (۲)مفلس کېدل- بې کاره کېدل-

کنګالېدن:(کنګ-ګا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کنګالېدل-

کنګالېدنګ:(کنګ-ګا-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کنګالېدل-

کنګالېدنه:(کنګ-ګا-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کنګالېدل-

کنګالېدونکے:(کنګ-ګا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کنګالېدونکي- مؤنث کنګالېدونکې- وګورئ کنګالېدل-

کنګالېدۀ:(کنګ-ګا-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کنګالېدل-

کنګخړے:(کنګ-که-خۀ-ړے)اسم- د سېلاب راوړلې شوې خاوره- بې کاره او بې فائدې څیزونه-

کنګر:(کنګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم پسول- (۲)سنګپائ- سوکلونے- تیره- (۳)کنګل- یخ- ابۀ چې لۀ هېري یخنی لۀ کبله کلکې شي-

کنګرخل:(کنګ-ګر-خل)اسم- بېکاره واښۀ- خرابه شوې ګیاه- کنګرخلے-

کنګرخلے:(کنګ-کر-خۀ-لے)اسم- وګورئ کنګرخل-

کنګره:(کنګ-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)د خټې مخروطی منهۍ چې د کوټې یا برج د پاسه جوړ وی- بام- د مناري غاړه- د ښار د حفاظت مناره- برج- مناره- (۲)کوکره- (۳)کنګل- (۴)ماہی-

کنګرے:(کنګ-رے)اسم- واحد- مذکر- کوترے- کرکاںے- کاکړووب- ککرے- کوترکے- کوکرے- د سپی وړوکے بچے-

کنګړ:(کنګ-ګړ)اسم- سوری سوری کاڼیزه سخته ماده چې د پښو خیرے پرې کرولے شي-

کنګړے:(کنګ-ګړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کړه- هغه بنګړے چې سرونه يې د مړوند نه د تاوولو نه پس جدا پاتې شي- وښے- د زنانوؤ د لاس کالے- کنګړ- ګاوړ- (۲)کنګل- یخ- موره-

کنګړه:(کنګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د خټې مخروطی منهۍ چې د کوټې یا برج د پاسه جوړولے شي- د حفاظت دېوال- غاړه- د دېوال یا غاړې اوچته حصه-

کنګړی:(کنګ-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- په دېوال کښې واړۀ واړۀ تاخونه-

کنګړے:(کنګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- کوترے- د سپی وړوکے بچے- جمع کنګری-

کنګس:(کنګ-ګس)اسم صفت- (۱)بدری- (۲)چکر- (۳)لاره پرېښودنه-

کنګس:(کنګ-ګس)اسم- د نرګس بوټے او ګل- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ نرګس- (افغانستان)-

کنګس:(کنګ-ګس)اسم صفت- خفه- پرېشان- اوتر بوتر- نشې نیولے- کنکس-

کنګل:(کنګ-ګل)اسم- واحد- مذکر- کنګړ- موره- یخ- د ابو د سر د پاسه د هېرې یخنی لۀ کبله جوړ شوے پترے- جمع کنګلونه-

کنګلول:(کنګ-که-له-ول)مصدر- موره کول- واوره کول- کنګړ جوړول- انتهائی یخېدل-

کنګلون:(کنګ-که-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ کنګلول-

کنګلونکے:(کنګ-که-له-وون-کے)اسم فاعل- جمع کنګلونکي- مؤنث کنګلونکې- وګورئ کنګلول-

کنګلونګ:(کنګ-که-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کنګلول-

کنګلونه:(کنګ-که-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کنګلول-

کنګلوۀ:(کنګ-که-له-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کنګلول-

کنګلېدل:(کنګ-که-لې-دل)مصدر- یخېدل- واوره کېدل- موره کېدل-

کنګلېدن:(کنګ-که-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کنګلېدل-

کنګلېدنګ:(کنګ-که-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کنګلېدل-

کنګلېدنه:(کنګ-که-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کنګلېدل-

کنګلېدونکے:(کنګ-که-لې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کنګلېدونکي- مؤنث کنګلېدونکې- وګورئ کنګلېدل-

کنګلېدۀ:(کنګ-که-لې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کنګلېدل-

کنګو:(کنګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- (۱)زعفران- (۲)انجماد- منجمد کېدنه-

کنګوره:(کنګ-ګو-ره)اسم- (۱)څوکه- سر- څوکښی- (۲)مردرو- سنګر- باره- پناه-

کنګوک:(کنګ-که-وک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کانکوک-

کنګه:(کنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- کینګه- لوړه دنګه پېغله-

کنګی:(کنګ-ګی)اسم- کنګی- کندکی- غل- د انسان بولې- (افغانستان)-

ی (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ۍ (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کنل:(که-نل)مصدر - کنستل- کنودل- کنده کول-

کنوبے:(کَ-نو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ربشتلے- رېشتل- هغه مواد چې د لوښی پهٔ وېخ کښې آخر ته پاتې شی- (۲)زینخاوے- زیم- لړې اُبهٔ- معمولی اُبهٔ- هغه لړې اُبهٔ چې پهٔ لښتی کښې د بند اُچولو نه پس د بند نه څاڅکے څاڅکے رابهیږی-

کنوچه:(کَ-نو-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرد- (۲)خردگ- یو قسم دارو-

کنود:(کَ-نود)اسم صفت- ناشکره-

کنودل:(کَ-نو-دَل)مصدر- کینډل- کنستل- کندل- کنل- توږل- مښل- سرسر اخستل-

کنودن:(کَ-نو-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کنودل-

کنودنګ:(کَ-نو-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کنودل-

کنودنه:(کَ-نو-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کنودل-

کنودونکے:(کَ-نو-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع کنودونکی- مؤنث کنودونکې- وګورئ کنودل-

کنودهٔ:(کَ-نو-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کنودل-

کنوښے:(کَ-نو-ښے)اسم- واحد- مذکر- د اُس زین- جمع کنوښی-

کنول:(که-نه-ول)مصدر- وګورئ کنودل-

کنه:(کَ-نه)دا لفظ ماقبل جملې د تصدیق او تاکید پهٔ غرض وئیلے شی- خان له څهٔ معنٰی نهٔ لری- لکه وې کوره کنه-

کُنه:(کُ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کُنې- زېخ- ببېخ- جږ- د انسان او حیوان د لوئی بولو خائې- جمع کُنې-

کنه:(کهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ریچه- سپینه شان وړوکې سپېږه چې د سر پهٔ وېښتو کښې کیږی- جمع کنې-

کُنه سوے:(کُ-نه-سهٔ-زے)اسمِ صفت- لهٔ لاندې معمولی سوزېدلے-

کُنه واز:(کُ-نه-واز)اسمِ صفت- خان ښیونکے- کم ظرفه- کبرژن-

کُنه وازی:(کُ-نه-وا-زی)اسم- واحد- مؤنث- مشروتېی- کبر کونه- غرور کونه- ځان ښیئنه- کم ظرفی- لوئې کونه-

کنی:(کَ-نی)اسمِ صفت- کُنه ورکونکے- بې غېرته- جمع کُنیان-

کَنی:(کهٔ-نی)حرف- کهٔ نهٔ وی- کَنی- کَندې- کنی-

کنی کبر:(کَ-نی-که-بر)اسم- واحد- مذکر- سرطان- تیرماه- یو آبی حشره-

کنیت:(کُ-نی-یت)اسم- هغه نوم چې د خوئ یا لور پهٔ نسبت پلار ته وئیلے شی- لکه ابوالحسن- (م- عربی)-

کنیز:(کَ-نیز)اسم- واحد- مؤنث- وینځه- (م- عربی)-

کنیزک:(کَ-نی-زک)اسمِ تصغیر- د کنیز اسمِ تصغیر- د وینځې خوئ- مؤنث کنیزکه-

کنین:(کُ-نین)اسم- یو قسم دوائی-

کِنی:(کَ-نې)حرف- (۱)وګورئ کنی- (۲- اسم)د کبانو نیولو لوئې جال-

کنے:(کُ-نے)اسم- واحد- مذکر- کنے- کُنی- د کډو برو یا مال څاروو یو وړوکے شان چینجے چې پهٔ څاروو پورې انښتے وی او وینه ترې څښی- کونے- جمع کنی-

کنے:(کَ-نے)اسمِ صفت- هر هغه څیز چې ورکوتے وی-

کڼ:(کڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کونی- کنه- ورخه- (۲)هغه خالصې بې اُبو شوملې چې کرت ترې جوړیږی- (۲)سیله- جوهر- تېینکې شان اُبهٔ چې تار کوی- چیږ- (افغانستان)-

کڼ:(کڼ)اسم- د پوزې بهېدونکې ګندګی- قڼ-

کڼاتو:(کَ-ڼا-تو)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې کڼ ئې بهیږی-

کڼاکه:(کَ-ڼا-که)اسم- واحد- مؤنث- د جوارو وریته دانه- نینه- جمع کڼاکې-

کڼاوه:(کَ-ڼا-وه)اسم- واحد- مؤنث- د لرګی پېزار- جمع کڼاوې-

کڼاوه ماتې:(کَ-ڼا-وه-ما-تې)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو یو قسم لوبه-

کڼ بکڼ:(کڼ-به-کڼ)اسم- واحد- مذکر- پنډبکر- بکری-

کڼزکه:(کڼ-زر-که)اسم- واحد- مؤنث- یو ازغی لرونکے بوټے- ژرګه- جمع کڼزکې-

کڼسکے:(کَ-ڼس-کے)اسمِ صفت- بخیل- شوم- کنجوس- جمع کڼسکی-

کڼوڅکے:(کَ-ڼوڅ-کے)اسمِ صفت- تېز اورېدونکے- کڼ موڅ- جمع کڼوڅکی-

کڼوراغه:(کَ-ڼو-را-غه)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ- جمع کڼوراغې-

کڼول:(کَ-ڼه-ول)مصدر- د چا غوږونه د خبرو اورېدو نه وېستل- کوڼول-

کڼولے:(کَ-ڼه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع کڼولی- مؤنث کڼولې- وګورئ کڼول-

کڼونکے:(کَ-ڼه-ون-کے)اسمِ فاعل- جمع کڼونکی- مؤنث کڼونکې- وګورئ کڼول-

کڼونه:(کَ-ڼه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کڼول-

کڼوهٔ:(کَ-ڼه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کڼول-

کڼه:(کَ-ڼه)اسمِ صفت- د کوڼ مؤنث- هغه ښځه چې څهٔ نهٔ اوری- جمع کڼې-

کڼه:(کهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- کنه- یو وړوکې سپېږه- (۲)یو قسم مارغهٔ- جمع کڼې-

کڼ موڅ:(کڼ-موڅ)اسمِ صفت- وګورئ کڼوڅکے-

کڼی وال:(که-ڼی-وال)اسم- واحد- مذکر- جولا- کڼی وال- کڼے اچونکے- د تنستې اودونکے- جمع کڼی والان-

کڼیا:(کڼ-یا)اسمِ صفت- بې حده- بې اندازې- ډېر زیات-

کڼېدل:(که-ڼې-دل)مصدر- لهٔ اورېدو پاتې کېدل- د سماعت قوت ختمېدل-

کڼېدن:(که-ڼې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کڼېدل-

کڼېدنګ:(که-ڼې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کڼېدل-

کڼېدنه:(که-ڼې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کڼېدل-

کڼېدونکے:(که-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کڼېدونکی- مؤنث کڼېدونکې- وګورئ کڼېدل-

کڼېدهٔ:(که-ڼې-دهٔ)حاصلِ مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کڼېدل-

کنې:(که-نې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دشمني- عداوت- مخالفت- (۲)دَ لرګی پیاله-

کنې:(که-نې)اسم- واحد- مذکر- جولا- کډی وال- کنې وال-

کو:(کو)اسم- دَ اوښ دَ ملا راوتلې برخه- کومان- بوک- قُب- کُب-

کو:(کُو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وُنه-

کو:(کُو)اسم صوت- فریاد- کوکه- چغه- ژړا-

کواټ:(کَ-واټ)اسم تصغیر- واحد- مذکر- چتر- دَ څلورو کالو اوښ- دَ اوښ بالغ بچے-

کواټکے:(کو-واټ-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- دَ دوو کالو اوښ-

کواټل:(کَوا-ټل)مصدر- وګورئ کوټل-

کواټه:(کَوا-ټه)اسم صفت- واحد- مذکر- خرابې خبرې کونکے- بکواسی- بدزبان- پوچ کو- کرتو- قرتن-

کواټې:(کَوا-ټې)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه-

کوارچه:(که-وار-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مېوو اوړونکې وړه بوره- وړه کجاوه- وړه کواره- جمع کوارچې-

کوارغندل:(کَوار-غَن-دَل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے چې پهٔ دارو کښې . پکارولے شي- کورغندل-

کواره:(کَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- کاره- کجاوه- خلته- سوره-دَ مېوو غټه بوره- جمع کوارې-

کواره:(کَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګو چت-

کواړه:(کَوا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کهواړه- دَ پړی هغه کړی چې دَ ګل زیړی نه تاړ وی-

کواړی:(کَ-وا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- کوړی- ترښخ- تخز-

کواړے:(کَ-وا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کارغهٔ دَ مښوکې پهٔ شان کولنګ (مېتے)- جمع کواړی-

کوازه:(کَ-وا-زه)اسم- دَ لرګو جوړه شوې اړانه چې ګلکار پرې ولاړ وی او دېوال جوړوی- خوازه- پاړ-

کواسه:(کَ-وا-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوې یا لور نمسے- کواسے-

کواغی:(کَوا-غی)اسم- واحد- مؤنث- زاغچکه- زاغچه- کاغی-

کواکب:(کَ-وا-کب)اسم- دَ کوکب جمع- ستوری-

کوال:(کَ-وال)اسم- خیال ساتنه-

کواله:(کَ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- فریاد- جمع کوالې-

کواندے:(کَ-وان-دے)اسم- واحد- مذکر- هغه ساز او مهار چې دَ ناوې اُوړونکې اُوښ دَ پاره خاص جوړ شوے وی-

کوانې:(کَوا-نې)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه- غانج-

کوائې:(کَوائې)اسم صوت- دَ ګیدړ آواز-

کوب:(کوب)اسم- واحد- مذکر- کُب- دَ اُوښ قت- بوک- بوکان- کو- جمع کوبونه-

کوبپیکے:(کوب-پی-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ نسوارو ډبے- جمع کوبپیکی- (افغانستان)-

کوبړ:(کُو-بړ)اسم صفت- (۱)مراوے- (۲)خزان- (اسم)-

کوبلکه:(کوب-له-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ خړېړی یو قسم- جمع کوبلکې-

کوبه رنده:(کو-به-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ ترکانې اوزار چې دَ لرګی هوارے راولی-

کوبی:(کو-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بړبړقی- بُړبُړی- حباب- بړبوکی-

کوبې:(کو-بې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تابو- (۲)پوښکه- پوکڼې- پونکه- پوکانې-

کوبے:(کو-بے)صفت- (۱)قبے- (۲)دسترخوان- (اسم)-

کوپ:(کوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټه پیالی- (۲)ټوپ- ترپله- دانګه- دانګ- (۳)کومان- کو- کوپان- (۴)لهٔ جنجال، عذاب وغېره نه تېښته- (م- انګریزی کَپ)-

کوپ:(کوپ)اسم صفت- (۱)قبے- شاټیټے- (۲)چیت-

کوپا:(کو-پا)اسم- واحد- مذکر- هغه خر چې دَ یرغهٔ اُس په شان تلهٔ کوی-

کوپار:(کُو-پار)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ کفار مغفن- (عامیانه)-

کوپال:(کو-پال)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګی دوکانچه- چوکې- څوکې-

کوپان:(کو-پان)اسم- واحد- مذکر- دَ اُوښ قب- کو- جمع کوپانونه-

کوپتیا:(کوپ-تیا)اسم صفت- (۱)ناوړه- (۲)پرېشان- ګډوډ-

کوپر:(کو-پر)اسم- واحد- مذکر- کپر- کپره- کوپری- ککری- ککره- کوپړی- دَ سر ولاړه لوېړنده-

کوپره:(کوپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- ناریل- اناریل- کوپری- کوپړه- دَ ساحلی علاقو یوه وُنه او دَ هغې مېوه چې مېنځ کښې ئې رس یا غوړی وی- نباتاتی نوم لوډایشیا سېکیلرم (LODOICEA SECHELLARUM)-

کوپری:(کوپ-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوپره-

کوپړه:(کوپ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم دوائی- (۲)کوپره-

کوپړی:(کوپ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ککری- کپری-

کوپله:(کوپ-له)اسم- واحد- مؤنث- خراړه- یو خړرنګې مرغی- چنډور- سپېرکونډه- ټوپازن- جمع کوپلې-

کوپلې:(کوپ-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ زین پوش- دَ زین قاش- کوپی-

کوپنې:(کُو-پ-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مثانه- خوپنې دَ موتیازو خوپنې- پوکنې-

کوپول:(کُو-په-وَل)مصدر- کړپول- کړول- چیتول-

کوپون:(کُو-په-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوپول-

کوپونکے:(کُو-په-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع کوپونکی- مؤنث کوپونکې- وګورئ کوپول-

کوپونګ:(کُو-په-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوپول-

کوپونه:(کُو-په-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوپول-

کوپه:(کُو-په)اسم- واحد- مؤنث- یخدان- (۱)څرمینه بکس- د څرمنې بکس- (۲)تاکۍ- کوپۍ- توکے- (۳)د نېلو لوښے- (۴)لافه- باټه- (۵)د ښځو یو پسول- (۶- صفت)چاغ- پړسېدلے- جمع کوپې-

کوپی:(کُو-پی)اسم- کوپېدنه-

کوپېدل:(کُو-پې-دَل)مصدر- کړپېدل- چپېدل- چیتېدل-

کوپېدن:(کُو-پې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کوپېدل-

کوپېدنګ:(کُو-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوپېدل-

کوپېدنه:(کو-پې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوپېدل-

کوپېدونکے:(کو-پې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع کوپېدونکی- مؤنث کوپېدونکې- وګورئ کوپېدل-

کوپېده:(کو-پې-دَه)حاصل مصدر- وګورئ کوپېدل-

کوپی:(کُو-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)بوتل- (۲)کوپړی- بنیښه- خُمرۍ- (۳)کوپے- هغه تیمی لوښے چې پکښې حاجیان د زمزم اُبۀ راوړی-

کوپی:(کُو-پی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کان پټۍ سره یو ځایُ د اَسپې پۀ سترګو لګېدلې د څرمنې پټۍ چې یو خوا بل خوا نۀ شی کتے- (۲)د زنانوؤ کالے چې غوږونو سره تړلے زی-

کوپے:(کُو-پے)اسم- واحد- مذکر- د غوا لوشلو لوښے-

کوپے:(کو-پے)اسم صفت- قبے- شاټیټے- کبے- قب لرونکے- جمع کوپی-

کوپے:(کُو-پے)اسم- واحد- مذکر- پۀ زمکه کښې وړوکے ږغے- پۀ زمکه کښې وړوکے کډیان- جمع کوپی-

کوَت:(کوَت)اسم صفت- تش- تش کېډے-

کوت:(کوت)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کونجې- ګُنجې- کونجلګ- کرملې- (۲)مراوے- جینګ- (۳- اسم)شکمن کېدنه-

کوتار:(کو-تار)اسم صفت- مصروف- مشغول- ګرفتار- مبتلا- ګوتار- اخته- بندیوان- شابوکی- توغ- تېرۀ کېدنه- سوربدنه- تاڼ-

کوتان:(کو-تان)اسم- واحد- مذکر- (۱)کتنه- غړی- (۲)شپول- دالان- د کړو بیزو د بچو ساتلو ځایُ-

کوتاه:(کو-تاه)اسم صفت- وړوکے- لږ- کم- لنډ- (م- فارسی)-

کوتاه اندېش:(کو-تاه-اَن-دېش)اسم صفت- بې تدبیره-

کوتاه بین:(کو-تاه-بین)اسم صفت- احتیاط نۀ کونکے- لۀ احتیاطه کار نۀ اخستونکے- کوتاه نظر-

کوتاه فکر:(کو-تاه-فِ-کر)اسم صفت- کم فکره- بې سوچه او بې فکره کار کونکے-

کوتاه قد:(کو-تاه-قد)اسم صفت- لنډے- کم قد لرونکے- پۀ ونه وړوکے-

کوتاه نظر:(کو-تاه-نه-ظر)اسم صفت- وګورئ کوتاه بین-

کوتاهی:(کو-تا-هی)اسم- کمے- کموالے- لنډوالے-

کوتخه:(کوت-خه)اسم- واحد- مذکر- کرت- وچ پنیر- قرت-

کوتر:(کو-تر)اسم- واحد- مذکر- کونتر- مؤنث کونتره- جمع کوتران-

کوترغاړے:(کو-تر-غا-ړے)اسم صفت- د کوترې پۀ شان څټ لرونکے- جمع کوترغاړی-

کوتره:(کو-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوتر-

کوتره:(کوت-ره)صفت- ټوټې ټوټې- ذرې ذرې- (۲)ګیاه چې وړه وړه کړے شوې وی-

کوتریکے:(کوت-ری-کے)اسم تصغیر- کوترے- ورکوټے سپے- جمع کوتریکی-

کوترے:(کوت-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سپی بچے- وړوکے سپے- کوکرے- کونګرے- (۲)یو بوټے او د هغه بوټی ګل-

کوتړه:(کوت-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګوډانه- د ترخ جیب- د پړې جیب- (۲)یو قسم غرنیز بوټے چې لوئ ډنډر لری-

کوت غالے:(کوت-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- د غرۀ پۀ لمنه کښې وړوکے غُندې ځایُ-

کوتک:(کو-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټه ډنډا- څوباړے- لوړ- ډانګ- سرښاخ- (۲- صفت)احمق- نادان- بېوقوف- جمع کوتکونه-

کوتکمار:(کو-تک-مار)اسم صفت- د کوتک وهلو ماهر- ډنډه مار- غُنډه ګر- د کوتک ماری فنکار-

کوت کوت:(کوت-کوت)اسم مرکب- کُنجې کُنجې- کونجې کونجې- وِل وِل- چې مهین او هوار نۀ زی-

کوتکے:(کو-ته-کے)اسم تصغیر- وړوکے کوتک- سوټے- ډنډه- بېنت- کوتکوټے- لنډے لوړ-

کوتل:(کُو-تَل)مصدر- (۱)حلالول- ذبح کول- (۲)پرېکول- د څناورو نه پۀ لاسونو څرمن وېستل- ټوټه ټوټه کول- چور چور کزل-

کوتل:(کو-تل)اسم- واحد- مذکر- دره- د غرۀ د پاسه د تلو لار-

کوتلے:(کوت-لے)اسم- واحد- مذکر- د خرۀ وړوکے بچے-

کوتلے:(کُو-تۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کوتلی- مؤنث کوتلې- وګورئ کوتل-

کوتن:(کُو-تن)حاصل مصدر- وګورئ کوتل-

کوتندری:(کو-تند-ری)اسم- واحد- مؤنث- چال- رفتار-

کوتنه:(کُو-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوتل-

کوتنه:(کو-تۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوتنۍ- یوه آبی غټه مښوکه لرونکې مرغابۍ چې وازده یې ډېره قیمتی زی-

کوتنۍ:(کو-تۀ-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوتنه-

کوتوالی:(کوت-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- څوکی- چوکۍ- پېکټ- تانه- د کوتوال یا د پولیس د تانېدار دفتر یا قچری-

کوته سائی:(کو-ته-سا-ئی)اسم- د سا تنګېدنه- ساه لنډے- دمه- پۀ سینه کښې د سا ډېر پۀ خوارو تلنه راتلنه-

کوتی:(کُو-تی)اسم صفت- حلال- بح- قصابی-

کوتی:(کو-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوټ- زاویه- (۲)اسم صوت-

دَ ورکوټې کُوترې دَ رابللو آواز- (۲)وړوکې ماشوم ته دَ مینې توری-

کوتی لال:(کو-تی-لال)اسم- واحد- مذکر- یو تریخ بوټے چې غنډې پاڼې او سرې سرې غنډې دانې لری او پاڼه ئې دانه وغېره باندې دَ پټې پهٔ طور ایښوے شی- نباتاتی نوم ویتانیه سومنی فېرا (WITHANIA SOMNIFERA)-

کوتې:(کو-تې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړوکې کنده- وړوکے ږوغل- (۲)یو قسم بوټے- (۳)چوغنه-

کوتے:(کو-تے)اسم- واحد- مذکر- (۱)قتے- دَ زنې قتے- (۲)وړوکې کنده- کنده-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حصار- قلعه- کړ- (۲- اسم صوت)کورټ- دَ چرګې آواز- کوړت کوړت- کړ کړ-

کوټ :(کوټ)اسم- واحد- مذکر- مشهور لباس چې خلق ئې دَ جامو دَ پاسه پهٔ ژمی کښې اچوی- (م- انګریزی)-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نیمچه زیړ- یو دمات چې دَ زیړو پهٔ شان وی او پهٔ سرو کښې ګډولے شی-

کوټاغه:(کو-ټا-غه)اسم- واحد- مؤنث- بوډۍ ښځه-

کوټانګر :(کو-ټانګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې پهٔ مزدورۍ باندې وریژې صفا کوی-

کوټانۍ:(کو-ټا-نۍ)اسم تصغیر- وړه کوټه- کوټګۍ- کوټنۍ-

کوټ بند :(کوټ-بند)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائې یا آله چې جامې پرې ځوړندولے شی-

کوټ بنګار :(کوټ-بنګ-کار)اسم صفت- کوټ او زیړ- چې سرهٔ نهٔ وی- جس- زیړ- سپین- پیتل- وغېره- کانسی- اژدهات- ارزان او نیمچه غنډې زیړ- جست-

کوټخه:(کو-ټه-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د غوړونو ټوپۍ- هغه ټوپۍ چې غوړونه هم پکښې پټولے شی- (۲)پوزبند-

کوټخه:(کو-ټه-خه)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- کوټګۍ- وړه کوټه- چوپال-

کوټرند :(کوټ-رند)اسم- واحد- مذکر- قلعه بند- اساوے-

کوټ ساب:(کوټ-ساب)اسم- انګرمشر- کوټ مشر- (افغانستان)-

کوټک:(کو-ټک)اسم- واحد- مذکر- (۱)څټ- (۲)کټمل- (۳)بې هنره- (۴)دَ یوې یوه حصه- (۵)زنخدان- دَ زنې ژور ځائې- کوتے-

کوټکۍ :(کوټ-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- حجره-

کوټکۍ :(کوټ-کۍ)اسم تصغیر- واحد- مؤنث- (۱)کوټنۍ- کوټکۍ- ورکوټې کوټه- (۲)دَ ماشومانو دَ کورکو وړې وړې کوټې-

کوټکے:(کوټ-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- (۱)وړوکې کوټه- وړوکې قلعه- (۲)وړوکے کوټ-

کوټل:(کو-ټل)مصدر- (۱)وهل- ټکول- نړول- چور چور کول- قیمه کول- پهٔ زور ایښودل یا ځایول- دربل- (۲)بدول- اندیښمن کول- غمول- (۲)رټل- رټل کوټل- (۴)کوتره کول-

کوټن:(کو-ټن)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټنګ:(کو-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټنه:(کو-ټهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټنۍ:(کوټ-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سر- کپرۍ- (۲)خیال- (۳)اوچت-

کوټنۍ:(کو-ټه-نۍ)اسم- کمینه- دَ رنګ لهٔ وجې نه توررنګے-

کوټنۍ :(کو-ټه-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د چرګو کوټه- چرګ خانه- (۲)الوګو وهلې کوټه-

کوټوال:(کوټ-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ قلا محافظ- (۲)دَ کلی څوکیدار- (۲)نائب-

کوټوبے:(کو-ټو-بے)اسم- واحد- مذکر- دَ لیندې چپتاخ- پټق- کویتے- کوټولے-

کوټول:(کو-ټه-ول)مصدر- ډېرے کول- دلۍ کول- خره کول- پړی کول-

کوټولے:(کوټ-و-لے)اسم- واحد- مذکر- چپتاخ- پټق- پټاخ- دَ لیندې هغه ځائې چې کاڼے پکښې ږدی- کوټوبے-

کوټولے:(کو-ټه-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کوټولی- مؤنث کوټولې- وګورئ کوټول-

کوټون:(کو-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کوټول-

کوټونکے:(کو-ټه-وون-کے)اسم فاعل- جمع کوټونکی- مؤنث کوټونکې- وګورئ کوټول-

کوټونکے:(کو-ټون-کے)اسم فاعل- جمع کوټونکی- مؤنث کوټونکې- وګورئ کوټل-

کوټونګ:(کو-ټه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کوټول-

کوټونه:(کو-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوټول-

کوټوهٔ:(کو-ټه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوټول-

کوټه:(کو-ټه)اسم صفت- یو کم ذاته سپے- دَ تازی ضد-

کوټه:(کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وسېدو کمره- جمع کوټې-

کوټه:(کو-ټه)اسم صفت- ناخالص- ارکجه- جمع کوټګان-

کوټه:(کو-ټه)اسم- (۱)چې وخت پرې تېر وی- بې کاره- دَ کره ضد- (۲)کرم- لټ- (۲)ناخالصه زر- خرابه پیسه- (۴)دوکه باز سړے- نقلی-

کوټه:(کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- انبار- ډېرے- ډېر زیات- دَ غنمو دلۍ- جمع کوټې-

کوټه توب:(کو-ټه-توب)اسم- کوټه کېدنه- قلپ کېدنه- دَ کره توب ضد-

کوټه چی:(کو-ټه-چی)اسم- واحد- مذکر- دَ کوټې څوکیدار-

کوټه کریانه:(کو-ټه-کر-یا-نه)اسم صفت- منحوسه- محتاجه- بدنصیبه- اکثر پهٔ خبرو کښې استعمالېدونکے توری- جمع کوټه کریانې-

کوټه ګۍ:(کو-ټه-ګۍ)اسم- واحد- مؤنث- کوټنۍ- وړه کوټه- کوټنۍ-

کوټۍ:(کو-ټۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوئې کوټ- شغه- چُغه- (۲)سر- (۳)خرکره- (۴)کوچی- (۵)کارخانه- (۶)کوټه-

"ی" (خی-رل)، "ې" (مې-ره-ول)، "ۍ" (پیا-لۍ)، "ئ" (تن-دئ) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کوټیالي:(کوټ-یا-لي)اسم- واحد- مؤنث- دَ زرګرانو دَ زرو ویلو کولو دَ پاره پکارونکی وړه پیالي-

کوټیاني:(کو-ټیا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دلال ګره- دلال ماره- هغه ښځه چې دَ بدعملی لهٔ پاره ښځې دَ کورونو څخه راوباسي- مکاره- کنجره- کاسیره- بدلمنه-

کوټی دار:(کو-ټی- دار)اسم صفت- دَ ډېرو کوټیو څښتن- دَ حویلو او بنګلو مالک-

کوټی وټی:(کو-ټي-وَ-ټي)اسم مرکب- (۱)دلي دلي- ډېرې ډېرې- رشې رشې- خرې خرې- (۲)خوارهٔ وارهٔ- یو ځائ بل ځائ-

کوټیه:(کو-ټي-یه)اسم صفت- (۱)کوټه سپے- تیندک سپے-

کوټېدل:(کو-ټې-دل)مصدر- کړکېدل- چرګه لهٔ اګیو بندېدل- کړوکېدل-

کوټېدن:(کو-ټې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کوټېدل-

کوټېدنګ:(کو-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوټېدل-

کوټېدنه:(کو-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوټېدل-

کوټېدهٔ:(کو-ټې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوټېدل-

کوټی:(کو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بېنک- صراف خانه- (۲)غټه لویه بنګله- (۳)کوټې چرګه- کوټه چرګه- (۴)دَ توپک یا دَ توپې هغه ځائ چې دارو سیکه پکښې ډکیږي- (۵)دَ کښتې هغه ځائ چې غمے پکښې وړي- (۶)سرکوپی-

کوټے:(کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- کوچے- خرګے- (۲)تندے- سر- ککره- ککری- ټنډه- (۳)کوړ- (۴)زرکوټے- وړوکے-

کوټے:(کو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګو نه جوړ شوے کندو- دَ غلې کوټه چې دَ لرګیو نه جوړه شوې وي-

کوټے لیخه:(کو-ټے-لي-خه)اسم- واحد- مؤنث- زنځیزې- دَ چلغوزی دَ چکی نه تاؤ پرده چې چکی پکښې بنده وي-

کوثر:(کَو-ثر)اسم- واحد- مذکر- دَ جنت دَ یو حوض نوم- (م- عربي)-

کوجک:(کو-جک)اسم- څېه- څنکه- سنه- سنکه- دَ زلفو ول-

کوجکی:(کو-جه-کي)اسم- واحد- مؤنث- دوه وارهٔ لرګی-

کوجن:(کو-جن)اسم صفت- واحد- مذکر- تپلے- تپی مخے-

کوجی:(کو-جي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کمڅې- کونځې-

کوچ:(کوچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سفر- یون- تګ- تلهٔ- (۲)کچ- هغه غوړ چې دَ ماستو شاربلو سره پېدا کیږي-

کوچټ:(کو-چټ)اسم صفت- وړوکے ملک-

کوچټ توب:(کو-چټ-توب)اسم- وړوکوالے- دَ ماشوموالی وخت-

کوچر:(کو-چر)اسم صفت- وګورئ ارجل-

کوچری پوچری:(کوچ-ري-پوچ-ري)اسم صفت- بچ کچ- وارهٔ زارهٔ- دَ ماشومانو پهٔ یو ځائ راغنډېدنه-

کوچکارل:(کوچ-کا-رل)مصدر- سپے ځانته راغښتل-

کوچکارلے:(کوچ-کا-رهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کوچکارلی- مؤنث کوچکارلې- وګورئ کوچکارل-

کوچکارن:(کوچ-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ کوچکارل-

کوچکارنګ:(کوچ-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوچکارل-

کوچکارنه:(کوچ-کا-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوچکارل-

کوچکارونکے:(کوچ-کا-رون-کے)اسم فاعل- جمع کوچکارونکی- مؤنث کوچکارونکې- وګورئ کوچکارل-

کوچکارهٔ:(کوچ-کا-رهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوچکارل-

کوچلاغ:(کوچ-لاغ)اسم- هغه ځائ یا هغه احاطه چې دَ شپې پکښې ګډې چېلی بندولے شي-

کوچلانه:(کوچ-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه لوښے چې پکښې غوړی جمع کولے شي-

کوچمال:(کوچ-مال)اسم- دَ روانېدو وخت- پهٔ سفر دَ تلو وخت-

کوچنډ:(کو-چنډ)اسم- دَ ځناور بچے- دَ ګیدړ، لېوهٔ وغېره بچے-

کوچنړے:(کو-چن-ړے)اسم- واحد- مذکر- کوچانړے- دَ خرهٔ وړوکے بچے- جمع کوچنړی-

کوچنوټے:(کوچ-نو-ټے)اسم صفت- کوچنے- وړوکے- جمع کوچنوټي-

کوچنیواله:(کوچ-نی-وا-له)اسم- دَ وړوکوالی زمانه-

کوچنیتوب:(کوچ-نی-توب)اسم- وړوکوالے-

کوچنے:(کوچ-نے)اسم صفت- وړوکے- وړوکے بچے-

کوچوان:(کوچ-وان)اسم- واحد- مذکر- ټانګه وغېره چلونکے-

کوچوټے:(کو-چو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کشر- وړوکے- کوچنے- کمکے- جمع کوچوټي-

کوچوکے:(کو-چو-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارغومے-

کوچو مرغی:(کو-چو-مر-غي)اسم- واحد- مؤنث- ژرانګه- یو زیړ رنګ لرونکې مرغی-

کوچه:(کو-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څمڅې- کاچوغه- کاشوغه- (۲)ریشه- (۳)چمچه مار- منکور-

کوچه:(کو-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خرونو دَ یو مرض نوم- جمع کوچې-

کوچه مار:(کو-چه-مار)اسم- واحد- مذکر- اژدها- غټ مار- بلا-

کوچیانے:(کوچ-یا-نے)اسم- واحد- مذکر- خانه بدوش- چې کډه ګرځوي- کډمار- کوچے-

کوچېدل:(کو-چې-دل)مصدر- یو ځائ نه بل ځائ ته کډه اوړل-

کوچېدن:(کو-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کوچېدل-

کوچېدنګ:(کو-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوچېدل-

کوچېدنه:(کو-چې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوچېدل-

کوچېدونکے:(کو-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوچېدونکی- مؤنث کوچېدونکې- وګورئ کوچېدل-

کوچېدهٔ:(کو-چې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوچېدل-

کوچۍ:(کُو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- بُرش- دُ وېښتو قلم- پوچۍ- دُ سفېدی کولو یا دېوالونه پهٔ چونه سپینولو دُ پاره دُ منجو برش یا پُوچۍ- جاروګی- چوچۍ-

کوچے:(کو-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- خانه بدوش- کوچیانے- مؤنث کوچۍ-

کوچے:(کو-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)روانګی- رفتار- (۲- صفت)تش- ړږ- پهٔ مېنځ کښې بالکل تش- (۲)احول- چپک سترګے-

کوچے:(کُو-چے)اسم- واحد- مذکر- دُ خرهٔ وړوکے بچے- کوچانے- کوتے-

کوځ:(کوځ)اسم- واحد- مذکر- امبار- دُ خشاک غټ ډېرے-

کوځر:(کو-ځر)اسم- واحد- مذکر- وزر- پر- ځانګ-

کوځره:(کو-ځه-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوځړه- پېزار- کپۍ- پنه- موچڼه- ځپلۍ- کېړۍ- چپړه- دُ لرګی ځپلۍ- جمع کوځرې-

کوځړه:(کو-ځه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کوځره- (۲)ککری- جمع کوځړې-

کوځکه:(کُو-ځه-که)اسم- واحد- مؤنث- کوځه- نانځکه-

کوځکے:(کوځ-کے)اسم صفت- کوچانے- کوچے-

کوځه:(کُو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نغری سره دُ خشاک اېښو چُوله- جالګے-

کوځه:(کُو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کوچه- دُ محلې دننه دُ تلو راتلو تنګه لاره- جمع کوځې-

کوځه:(کو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- همت- جدوجهد- کوشش-

کوځه:(کُو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کمځۍ- کوځۍ- کونځۍ- جمع کوځې-

کوځه بند:(کُو-ځه-بَند)اسم- چې دُ کوځې یا ګلۍ حدبندی شوې وی-

کوځه درب:(کو-ځه-دَرب)اسم صفت- اواره ګرد- فضول ګرځېدونکے- کوځه ډب- اواره- جمع کوځه دربی- مؤنث کوځه دربه-

کوځه ډب:(کو-ځه-ډَب)اسم صفت- وګورئ کوځه درب-

کوځه ګښت:(کو-ځه-ګښت)اسم- (۱)کوځه ګشت- پهٔ کوځه کښې ګرځېدنه- (۲)څوکیداری-

کوځۍ:(کُو-ځۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کونځۍ- کمځۍ-

کوخته:(کوخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- پڼه- پېزار- جمع کوختې-

کوخک:(کو-خک)اسم- کیخے- دُ ماشومانو پهٔ بولو کښې دُ سپین رنګ چینجے- کوخکه-

کوخکه:(کو-خه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوخک-

کودالۍ:(کو-دا-لۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کُداله- سسکوره- تسکوره-

کودر:(کو-دَر)اسم- واحد- مذکر- کودرے- ټیکرے- جمع کودرونه/کودری-

کودرکے:(کو-دَر-کے)اسم- واحد- مذکر- کوډرے- کودرے- جمع کودرکی-

کودرے:(کُو-دهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کودر- جمع کودری-

کوډرکے:(کُو-ډَر-کے)اسم- واحد- مذکر- کودرکے- کودرے- کودے- ټیکرے- کوډرے- جمع کوډرکی-

کوډره:(کُو-دهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کوداله- دُ زمکې کنستلو یو اوزار-

کوډرے:(کُو-دهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډرکے- جمع کوډری-

کودک:(کُو-دَک)اسم صفت- دُ تی ماشوم- وړوکے ماشوم- کوچنے- وړوکے- (م- فارسی)-

کودن:(کو-دَن)اسم صفت- بې شعوره- احمق- کم عقل- پوهاړ- بې وقوف- ګیدی خر- نادان- پلمند- ابله- (م- فارسی)-

کوده:(کُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- قوده- دُ ریبلی شوی فصل یا واښهٔ هغه مقدار چې پهٔ موټی کښې راځی-

کوده:(کو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دُ غلو دانو یو قسم- (۲)یو قسم بوټے- ملون- خشیاره- ستری-

کودیک:(کو-دیک)اسم- واحد- مذکر- دُ خاورې جوړه شوې یو قسم کټوی-

کودے:(کو-دے)اسم- واحد- مذکر- کودرے- کودنے- کودر- کودرکے- کوډرے- (۱)تبغنه- تبی- تبخے- (۲)دُ کلال دُ جوړ کړی خاورین څیز ټوټه چې ښهٔ پهٔ پجه کښې پخه شی- (۳)دُ ټیکری دُ لوښی ماته ټوټه- ټیکرے- (۴)دُ کړوسی خوې- (۵)ختین کنډال یا دُ اُسپنې کړنے چې بټیاران پکښې نینې کوی- بټ- جمع کودی-

کوډ:(کوډ)اسم- کوډې- سحر- جادو-

کوډال:(کو-ډال)اسم- ګاونډ- پاړه-

کوډچل:(کوډ-چَل)اسم- کوډې- جادو- طلسم- سحر-

کوډچل پوهه:(کوډ-چل-پو-هه)اسم- واحد- مؤنث- دُ جادو علم- دُ طلسماتو علم- (افغانستان)-

کوډخل:(کوډ-خَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډخه-

کوډخه:(کُو-ډهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے شان کور- کوډخل- کچه شان کور- چوغالے- کوډغالے- کوډغاله- کوډغل- جمع کوډخې-

کوډر:(کو-ډَر)اسم- پاړه- چاړی- چاړی-

کوډغاله:(کوډ-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوډخه- جمع کوډغالې-

کوډغل:(کوډ-غَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډخه-

کوډکه:(کُو-ډهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ وښو جوړه جونګړه- جوپړی-

کوډګر:(کوډ-ګَر)اسم صفت- ساحر- جادوګر- مؤنث کوډګره- جمع مؤنث کوډګرې-

کوډګری:(کوډ-ګهٔ-ری)اسم- جادوګری- ساحری- پاړوګری-

کوډل:(کو-ډل)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ کوډخه- (۲)هغه دُ لاسکی اُوږد سیخ چې بټی، دُ کانی نغری یا تنور نه پرې ایره یا اور راوکښے شی- (۳)څپر-

کوډلوبے:(کوډ-لو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جادوګر- سحرګر- (۲)شعبده باز-

کوپلوبي:(کوپ-لو-بي)اسم- جادوگري- سحرگري- شعبده بازي-

کوپله:(کو-پڼ-له)اسم- واحد- مؤنث- جونګړه- جوپړی- خپړی- چوپال- کاشانه- کېږدۍ- چرغالے- د وړو جونګړه- تمبو- خېمه- منډو- خاله- کوپۍ-

کوپن:(کو-پن)اسم- واحد- مذکر- هغه اوږد سیخ چې لاسکے ې د لرګي وي او سر ته ې د اسپني پلنه تخته لګېدلې وي او د ګاڼې د انغرۍ نه پرې ایره یا اور راوباسي-

کوپن:(کو-پن)اسم صفت- غرضي- خپل مطلبے- چپ خلے-

کوپه:(کو-په)اسم- واحد- مؤنث- ټوټکه- ټونه- جادو- سحر- جمع کوپې-

کوپۍ:(کو-پۍ)اسم- کبډۍ- تت کبډۍ- یوه مشهوره لوبه چې ملکان او زلمی ې کوي-

کوپیاري:(کوپ-یا-ري)اسم- واحد مؤنث- وړوکے مشک-

کوپۍ کت:(کو-پۍ-کت)اسم- واحد- مذکر- کوپۍ- کبډۍ-

کوپیکه:(کو-پی-که)اسم- واحد- مؤنث- د مشک غړی- پښانکه- پښونکه-

کوپې:(کو-پې)اسم- واحد جمع- مؤنث- جادو- منتر- تعویذونه- ټونې-

کوپې جادو:(کو-پې-جا-دو)اسم مرکب- سحر و جادو- ټونې ټوټکې-

کوپې گر:(کو-پې-گر)اسم صفت- واحد- مذکر- جادوګر- ساحر- ټوټکه مار- مؤنث کوپې گره-

کوپۍ:(کو-پۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)پېرے- ټوپ- دلۍ- ځلے- کوټه- کوپه- (۲)خرمهره- کنجکه- دمړے- (۳)جونګړه- کوپله- د غریبانانو وران ویجاړ کور- کوډله-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وسېدو ځاې- خانه- مېنه- (۲)گور- قبر- جمع کورونه-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- (۱)انګور- نباتاتي نوم وټس وینیفېرا (VITIS VINIFERA)- (۲)د انګورو باغ- (۳)د انګورو ښاخونه-

کور:(کور)اسم صفت- (۱)برابر- مساوي- یو هومره- (۲)پروند- پړند-

کور:(کور)اسم صوت- قر- د مرز آواز-

کورآبادي:(کور-آ-با-دي)اسم- واحد- مؤنث- د کور مالکه- ښځه- کور وداني-

کوراړے:(کو-را-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- په کور ناست- بندي- کلابند- قلابند-

کوراغ:(کو-راغ)اسم- تبق- تبک- تبخ- د ځارو یو قسم مرض-

کوراکور:(کو-را-کور)اسم- کور په کور- کور کور- خپل خپل کور- په خپل خپل کور باندې-

کور اور:(کور-اور)اسم مرکب- ال و عیال- بال بچ-

کوربا:(کور-با)اسم- واحد- مذکر- میزبان- کوربه- د کور مالک-

کوربچړي:(کور-بچ-ړي)اسم- جمع- مذکر- کورزادي- د کور ماشومان-

کوربل:(کور-بل)اسم- واحد- مذکر- فریاد- واوېلا-

کوربله:(کور-به-له)اسم- واحد- مؤنث- ماتم- نوحه- ژړا انګولا- شور و غوغا- چغې نارې- فریاد- جمع کوربلې-

کوربنه:(کور-به-نه)اسم- واحد- مؤنث- د کور مالکه- د کور خاونده- جمع کوربنې-

کوربن:(کور-بن)اسم- واحد- مذکر- د انګورو بڼ-

کوربه:(کور-به)اسم- واحد- مذکر- د کور مالک- د مېلمه ضد- د کور سرے- د کور خاوند- جمع کوربانه-

کوربیز:(کور-بیز)اسم- واحد- مذکر- بربوکي پېدا کونه-

کورپچه:(کور-په-چه)اسم- واحد- مؤنث- لږه پلنه توشکه- کم پلن توشک-

کورپه:(کور-په)اسم- واحد- مؤنث- رشقه یا شوتل چې لږ رېبلو پس دوباره زرغنېږي- دوبرګه-

کور په سرے:(کور-په-سه-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- کډوال- خانه بدوش- کوچانے- کوچے- کوچیانے- د وطن نه لرې مسافر- کډمار- هغه کډوال چې کور ې مدام په اوږو وي چې چرته ې زړه غواړي هلته کېږدي ښخه کړي-

کورت:(کورت)اسم- جمع- مذکر- قرت- کرت- وچ شوي ماستۀ-

کورتک:(کور-تک)اسم- واحد- مذکر- د اوړو نرمه حلوه- لبټي-

کورت کانے:(کورت-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورۍ کورټ کانے- (۲)ابې نمکه- بې خونده- (۳)معمولي خوراک-

کورته:(کور-ته)متعلق فعل- لاندې- ښکته- کرته-

کورتین:(کور-تین)اسم- (۱)د کرتو سره منسوب- (۲)ترش-

کورتې:(کور-تې)کلمه- یوه کلمه چې کډو ته د ابو څښلو په غرض ونیلے شي-

کورټ:(کورټ)اسم صفت- واحد- مذکر- بیخې- مېخ- یو پوټے- لږ شان- لږ غندې- مېڅکله- لږ سره- مړو- غټ- چړ-

کورټ کانے:(کورټ-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- توت کانے- کرت کانے- کورت کانے- جمع کورټ کاڼي-

کورچ:(کورچ)اسم- واحد- مذکر- زړو باز- کورجي-

کورجي:(کور-جي)اسم- واحد- مذکر- زوړ باز- کورچ-

کورچړے:(کور-چړ-ړے)اسم صفت- کور تباه کونکے- کوروړانے- کورچورے- جمع کورچړي-

کورچورے:(کور-چو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- کور تباه کونکے- کورخورے- کوروړانے- خانه خراب- خونه وړانے- جمع کورچوري-

کور چورے:(کور-چو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورۍ کورچورے-

کورخورے:(کور-خو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورۍ کورچورے-

کورخې:(کور-خې)اسم- جمع- مؤنث- کرخې- د لوبیا نه لږې غټې دانې لرونکي د دالو یو قسم- واحد کورخه- د نباتاتي نوم د پاره وګورۍ کرخه-

کوچېدهٔ:(کو-چې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوچېدل-

کوچۍ:(کو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- بُرش- دَ وېښتو قلم- پوچۍ- دَ سفېدی کولو یا دېوالونه پهٔ چونه سپینولو دَ پاره دَ منجو برش یا پُوچۍ- جاروګی- چوچۍ-

کوچے:(کو-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- خانه بدوش- کوچیانے- مؤنث کوچۍ-

کوچے:(کو-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)روانګی- رفتار- (۲- صفت)تش- ډډ- پهٔ مېنځ کښې بالکل تش- (۲)احول- چپک سترګے-

کوچے:(کُو-چے)اسم- واحد- مذکر- دَ خرهٔ وړوکے بچے- کوچانړے- کوتړے-

کوځ:(کوځ)اسم- واحد- مذکر- امبار- دَ خشاک غټ ډېرے-

کوځر:(کو-ځر)اسم- واحد- مذکر- وزر- پر- ځانګ-

کوځره:(کو-ځه-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوځړه- پېزار- کپی- پڼه- موچڼه- ځپلی- کېړی- چپړه- دَ لرګی ځپلی- جمع کوځرې-

کوځړه:(کو-ځه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کوځره- (۲)ککری- جمع کوځړې-

کوځکه:(کُو-ځه-که)اسم- واحد- مؤنث- کوځه- نانځکه-

کوځکے:(کوځ-کے)اسم صفت- کوچانړے- کوچے-

کوځه:(کُو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نغری سره دَ خشاک ایښو چُوله- جالګے-

کوځه:(کُو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کوچه- دَ محلې دننه دَ تلو راتلو تنګه لاره- جمع کوځې-

کوښه:(کو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- همت- جدوجهد- کوشش-

کوښه:(کُو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- کمڅۍ- کوڅۍ- کونڅۍ- جمع کوښې-

کوڅه بند:(کُو-څه-بَند)اسم- چې دَ کوڅې یا ګلی حدبندی شوې وی-

کوڅه درب:(کو-څه-دَرب)اسم صفت- اواره ګرد- فضول ګرځېدونکے- کوڅه ډب- اواره- جمع کوڅه دربی- مؤنث کوڅه دربه-

کوڅه ډب:(کو-څه-ډب)اسم صفت- وګورئ کوڅه درب-

کوڅه ګښت:(کو-څه-ګښت)اسم- (۱)کوڅه ګشت- پهٔ کوڅه کښې ګرځېدنه- (۲)څوکیداری-

کوڅۍ:(کُو-څۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کونڅۍ- کمڅۍ-

کوخته:(کوخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- پڼه- پېزار- جمع کوختې-

کوخک:(کو-خک)اسم- کیخے- دَ ماشومانو پهٔ بولو کښې دَ سپین رنګ چینجے- کوخکه-

کوخکه:(کو-خه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوخک-

کوداله:(کو-دا-له)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کُداله- سسکوره- تسکوره-

کودر:(کُو-دَر)اسم- واحد- مذکر- کودرے- ټیکرے- جمع کودرونه/کودری-

کودرکے:(کُو-دَر-کے)اسم- واحد- مذکر- کوډرے- کودرے- جمع کودرکی-

کودرے:(کُو-دهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کودر- جمع کودری-

کوډرکے:(کُو-ډَر-کے)اسم- واحد- مذکر- کودرکے- کودرے- کودے- ټیکرے- کوډرے- جمع کوډرکی-

کوډره:(کُو-دهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کوداله- دَ زمکې کنستلو یو اوزار-

کوډرے:(کُو-دهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډرکے- جمع کوډرې-

کودک:(کُو-دَک)اسم صفت- دَ تی ماشوم- وړوکے ماشوم- کوچنے- وړوکے- (م- فارسی)-

کودن:(کو-دَن)اسم صفت- بې شعوره- احمق- کم عقل- پوهاړ- بې وقوف- ګیدی خر- نادان- پلمند- ابله- (م- فارسی)-

کوده:(کُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- قوده- دَ ریبلی شوی فصل یا واښهٔ هغه مقدار چې پهٔ موټی کښې راځی-

کوده:(کو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غلو دانو یو قسم- (۲)یو قسم بوټے- ملون- خشیاره- ستری-

کودیک:(کو-دیک)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورې جوړه شوې یو قسم کټوی-

کودے:(کُو-دے)اسم- واحد- مذکر- کودرے- کوډرے- کودر- کودرکے- کوډرے- (۱)تېغنه- تبی- تبخے- (۲)دَ کلال دَ جوړ کړی خاورین څیز ټوټه چې ښهٔ پهٔ پچه کښې پخه شی- (۳)دَ ټیکری دَ لوښی ماته ټوټه- ټیکرے- (۴)دَ کړوسی ځوئ- (۵)ختین کنډال یا دَ اُسپنې کړهے چې بټیاران پکښې نینې کوی- بټ- جمع کودی-

کوډ:(کوډ)اسم- کوډې- سحر- جادو-

کوډال:(کو-ډال)اسم- ګاوڼه- پاړه-

کوډچل:(کوډ-چَل)اسم- کوډې- جادو- طلسم- سحر-

کوډچل پوهه:(کوډ-چل-پو-هه)اسم- واحد- مؤنث- دَ جادو علم- دَ طلسماتو علم- (افغانستان)-

کوډخل:(کوډ-خَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډخه-

کوډخه:(کُو-ډهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے شان کور- کوډخل- کچه شان کور- چوغالے- کوډغالے- کوډغاله- کوډغل- جمع کوډخې-

کوډر:(کو-ډَر)اسم- پاړه- چارې- چارې-

کوډغاله:(کوډ-غا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوډخه- جمع کوډغالې-

کوډغل:(کوډ-غَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوډخه-

کوډکه:(کُو-ډهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ وښو جوړه جونګڼه- جوپړې-

کوډګر:(کوډ-ګر)اسم صفت- ساحر- جادوګر- مؤنث کوډګره- جمع مؤنث کوډګرې-

کوډګری:(کوډ-ګهٔ-ری)اسم- جادوګری- ساحری- پاړوګری-

کوډل:(کو-ډل)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ کوډخه- (۲)هغه دَ لاسکی اُوږد سیخ چې بټۍ، دَ کاڼی نغری یا تنور نه پرې ایره یا اور راوکښے شی- (۳)څپر-

کوډلوبے:(کوډ-لو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)جادوګر- سحرګر- (۲)شعبده باز-

کوړلوبي:(کوړ-لو-بي)اسم- جادوګري- سحرګري- شعبده بازي-

کوړله:(کو-ړه-له)اسم- واحد- مؤنث- جونګـړه- جوپړي- ځپري- چوپال- کاشانه- کېږدۍ- چرغالے- د وښو جونګړه- تمبو- خېمه- منږو- خاله- کوړی-

کوړن:(کو-ړن)اسم- واحد- مذکر- هغه اوږد سيخ چې لاسکے ې د لرګی وی او سر ته ې د اُسپنې پلنه تخته لګېدلې وی او د ګانړی د انغری نه پرې ايره يا اور راوباسي-

کوړن:(کو-ړن)اسم صفت- غرضي- خپل مطلبے- چُپ خلے-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ټوټکه- ټونه- جادو- سحر- جمع کوړی-

کوړی:(کو-ړی)اسم- کبړی- تت کبړی- يوه مشهوره لوبه چې ملکان او زلمی ې کوی-

کوړياری:(کوړ-يا-ري)اسم- واحد مؤنث- وړوکے مشک-

کوړی کت:(کو-ړی-کت)اسم- واحد- مذکر- کوړی- کبړی-

کوړيکه:(کو-ړی-که)اسم- واحد- مؤنث- د مشک غړی- پښانګه- پښونګه-

کوړې:(کو-ړې)اسم- واحد جمع- مؤنث- جادو- منتر- تعويذونه- ټونې-

کوړې جادو:(کو-ړې-جا-دو)اسم مرکب- سحر و جادو- ټونې ټوټکې-

کوړې ګر:(کو-ړې-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- جادوګر- ساحر- ټوټکه مار- مؤنث کوړې ګره-

کوړی:(کو-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ړبړے- ټوپ- دلی- ځلے- کوتړه- کوړه- (۲)خرمهره- کنجکه- دمړے- (۳)جونګـړه- کوړله- د غريبانانو وران ويجاړ کور- کوبله-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وسېدو ځاې- خانه- مېنه- (۲)ګور- قبر- جمع کورونه-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- (۱)انګور- نباتاتی نوم وټس وينيفېرا (VITIS VINIFERA)- (۲)د انګورو باغ- (۳)د انګورو ښاخونه-

کور:(کور)اسم صفت- (۱)برابر- مساوی- يو هومره- (۲)وړوند- ړوند-

کور:(کور)اسم صوت- قر- د مړز آواز-

کورآبادې:(کور-آ-با-دې)اسم- واحد- مؤنث- د کور مالکه- ښځه- کور وداني-

کوراړے:(کو-را-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- په کور ناست- بندي- کلابند- قلابند-

کوراغ:(کو-راغ)اسم- تبق- تبک- تبخ- د ځارو يو قسم مرض-

کوراکور:(کو-را-کور)اسم- کور په کور- کور کور- خپل خپل کور- په خپل خپل کور باندې-

کور اور:(کور-اور)اسم مرکب- ال و عيال- بال بچ-

کوربا:(کور-با)اسم- واحد- مذکر- ميزبان- کوربه- د کور مالک-

کوربچړی:(کور-بچ-ړی)اسم- جمع- مذکر- کورزادی- د کور ماشومان-

کوربل:(کور-بل)اسم- واحد- مذکر- فرياد- واويلا-

کوربله:(کور-به-له)اسم- واحد- مؤنث- ماتم- نوحه- ژړا انګولا- شور و غوغا- چغې نارې- فرياد- جمع کوربلې-

کوربنه:(کور-به-نه)اسم- واحد- مؤنث- د کور مالکه- د کور خاونده- جمع کوربنې-

کوربن:(کور-بن)اسم- واحد- مذکر- د انګورو بن-

کوربه:(کور-به)اسم- واحد- مذکر- د کور مالک- د مېلمه ضد- د کور سړے- د کور خاوند- جمع کوربانهٔ-

کوربيز:(کور-بيز)اسم- واحد- مذکر- بړبوکی پېدا کونه-

کورپچه:(کور-په-چه)اسم- واحد- مؤنث- لړه پلنه توشکه- کم پلن توشک-

کورپه:(کور-په)اسم- واحد- مؤنث- رشقه يا شوتل چې لهٔ رېبلو پس دوباره زرغنېږی- دوبرګه-

کور پهٔ سړے:(کور-پهٔ-سه-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- کډوال- خانه بدوش- کوچانے- کوچے- کوچيانے- د وطن نه لرې مسافر- کډمار- هغه کډوال چې کور ې مدام پهٔ اوږو وی چې چرته ې زړهٔ غواړی هلته کېږدی ښخه کړی-

کورت:(کورت)اسم- جمع- مذکر- قرت- کرت- وچ شوی ماستهٔ-

کورتک:(کور-تک)اسم- واحد- مذکر- د اوړو نرمه حلوه- لېټي-

کورت کانے:(کورت-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګوری کورټ کاڼے- (۲)بې نمکه- بې خونده- (۳)معمولی خوراک-

کورته:(کور-ته)متعلق فعل- لاندې- ښکته- کُرته-

کورتين:(کور-تين)اسم- (۱)د کرتو سره منسوب- (۲)ترش-

کورتې:(کور-تې)کلمه- يوه کلمه چې ګډو ته د ابو څښلو پهٔ غرض ونيلے شي-

کورټ:(کورټ)اسم صفت- واحد- مذکر- بيخی- مېخ- يو پوتے- لړ شان- لږ غندې- مېڅکله- لهٔ سره- مړو- غټ- چړ-

کورټ کاڼے:(کورټ-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- توت کاڼے- کرت کاڼے- کورت کانے- جمع کورټ کاڼی-

کورج:(کورج)اسم- واحد- مذکر- زړړ باز- کورجی-

کورجی:(کور-جی)اسم- واحد- مذکر- زوړ باز- کورج-

کورچړے:(کور-چړ-ړے)اسم صفت- کور تباه کونکے- کورورانے- کورچورے- جمع کورچړړی-

کورچورے:(کور-چو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- کور تباه کونکے- کورخورے- کورورانے- خانه خراب- خونه ورانے- جمع کورچوری-

کور چوړے:(کور-چو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری کورچورے-

کورخورے:(کور-خو-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری کورچورے-

کورخې:(کور-خې)اسم- جمع- مؤنث- کُرخې- د لوبيا نه لړې غټې دانې لرونکې د دالو يو قسم- واحد کورخه- د نباتاتی نوم د پاره وګوری کرخه-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دهٔ)

کوردارى:(کور-دا-رى)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خاوند او ښځې خپلو کښې کورۍالے کونه- (۲)دَ کور کارونه- خانه دارى-

کوردره:(کور-د-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ فصل پۀ مینځ کښې نرى لاره- دَ پټى پۀ مینځ کښې نرى لاره- جمع کوردرې-

کوردید:(کور-دید)اسم صفت- ړړوند- ړوند-

کورړاکے:(کور-ړا-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- کورورانے- خونه ورانے- جمع کورړاکى-

کورړا:(کور-ړا)اسم صوت- دَ چیندخې آواز- کُرړا-

کورړېدل:(کور-ړې-دل)مصدر لازم- دَ چیندخو یا مرغو خاص آواز وېستل-

کورړېدن:(کور-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کورړېدل-

کورړېدنګ:(کور-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کورړېدل-

کورړېدنه:(کور-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کورړېدل-

کورړېدونکے:(کور-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کورړېدونکى- مؤنث کورړېدونکې- وګورئ کورړېدل-

کورړېدۀ:(کور-ړې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کورړېدل-

کورشالى:(کور-شا-لى)اسم- مؤنث- خوږه غوښه- کونه ړبى- دَ غوا مېښې یا ګډې بزې دَ شا هغه برخه چې دَ لکى او لم نه لږ شان پاس خوا ته وى- دَ دغه ځاى غوښه ډېره خوږه وى-

کورشکے:(کور-شه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه-

کورغ:(کو-رغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم تریخ بوټے- (۲)وګورئ کورغوچو-

کورغارے:(کور-غا-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ غار وسېدونکے- کورغاړے- جمع کورغارى-

کورغاړے:(کور-غا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کورغارے- جمع کورغاړى-

کورغالے:(کور-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ کر دَ زمکې وړه ټوټه- جمع کورغالى-

کورغندل:(کور-غن-دل)اسم- واحد- مذکر- دَ ازغیو ډک یو زهریلا بوټے چې دَ دوائى پۀ توګه هم استعمالولے شى- (م- هندى کوارګندل)-

کورغوچو:(کور-غو-چو)اسم- دَ هلکانو یوه لوبه- کورغوچونے- کورغ-

کورغوچونے:(کور-غو-چو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کورغوچو-

کورغول:(کور-غه-ول)مصدر- انحصار کول- اړه لرل-

کورغون:(کور-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کورغول-

کورغونکے:(کور-غه-ون-کے)اسم فاعل- جمع کورغونکى- مؤنث کورغونکې- وګورئ کورغول-

کورغونګ:(کور-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کورغول-

کورغونه:(کور-غه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کورغول-

کورغوۀ:(کور-غه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کورغول-

کورغے:(کور-غے)اسم صفت- بې غورو کډ- جمع کورغى-

کورغے:(کور-غے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کورغوچو-

کورغېدل:(کور-غې-دل)مصدر- انحصار کېدل- اړه لرل-

کورغېدن:(کور-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کورغېدل-

کورغېدنګ:(کور-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کورغېدل-

کورغېدنه:(کور-غې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کورغېدل-

کورغېدونکے:(کور-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کورغېدونکى- مؤنث کورغېدونکې- وګورئ کورغېدل-

کورغېدۀ:(کور-غې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کورغېدل-

کورک:(کو-رک)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)پوچ- ړړ- (۲)وړوکے انار- جمع کورکونه-

کورکشه:(کور-که-شه)اسم- واحد- مؤنث- وړمزیزه اګى- دَ چرګې وړومبى اګى-

کورکمان:(کور-که-مان)اسم- واحد- مذکر- کورکمن- زردچوب- دَ چرګ دارو- نباتاتى نوم کورکومه لانګا (CURCUMA LONGA)-

کورکمن:(کور-که-من)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کورکمان-

کورکوړى:(کور-کو-ړى)اسم- واحد جمع- مؤنث- کورکے- وړوکے کور-

کورکورکه:(کور-کو-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- ګوګوشتکه- فاخته- ګوګړى- قمرى- کورکوړه- کورکوړى-

کورکورى:(کور-کو-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سخته زمکه- هغه زمکه چې څۀ جذب کولے نۀ شى-

کورکورے:(کور-کو-رے)اسم صفت- (۱)تپلے- تپل مخے- (۲)هغه اوړۀ خښته چې دېکونه پرې مړلے او صفا کولے شى-

کورکوړه:(کور-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کورکورکه-

کورکوړى:(کور-کو-ړى)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ کورکورکه-

کورکونے:(کور-کو-نے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے- جمع کور کونى-

کورکیانى:(کور-کیا-نى)اسم- واحد- مؤنث- دَ جینکو یوه لوبه-

کورکے:(کو-ره-کے)اسم تصغیر- دَ کور اسم تصغیر- وړوکے کور- کورګے- ورکوټے کور- جمع کورکى-

کورکټے:(کور-که-ټے)اسم- واحد- مذکر- ګورکندے- هغه سړے چې قبرونه کنى- ګورکندے-

کورګډے:(کور-ګه-ډے)اسم- واحد- مذکر- کورورانے- خانه خراب- بېړى تباه-

کورکوټ:(کور-کوټ)اسم صفت- کوږ ووږ-

کورکوټے:(کور-کو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے کور- جمع کورکوټى-

کورکے:(کور-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کورکے-

کورماته:(کور-ما-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ کور بندوبست- دَ کور ماته ګډه-

کورماچى:(کور-ما-چى)اسم- جمع- ښوروا-

ى (ځى-رل)، ې (مې-ره-ول)، ى (پیا-لى)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کورمار:(کور-مار)اسم- واحد- مذکر- لټکه- لنډۍ- یو قسم مار- جمع کورماران۔

کور مېښت:(کور-مېښت)اسم- سترګې مړنه- لهٔ دړده تاؤ راتاؤ کېدنه-

کورمک:(کور-مک)اسم صفت- کمزورے- نرے نروچکے-

کورمنګ:(کور-منګ)اسم- واحد- مذکر- تنزرے-

کور مور:(کور-مور)اسم- کور- خونه- خانه- پېره-

کورمه:(کور-مه)اسم- واحد- مؤنث- قورمه- یو قسم ترکاری-

کورنخی:(کو-رن-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بیماری لهٔ وجې کمزوری- ناتوانی-.

کورنده:(کو-رن-ده)اسم- واحد- (۱)کونډغالے- تنګ او تیارهٔ کور- وړوکے تنګ کور- (۲)وران ویجاړ شپول چې دَ کډو ودرولو قابل نهٔ وی-

کورنړی:(کو-رن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ زمیدار- بزګر دَ قلبې دَ الاتو توبره-

کورنش:(کور-نش)اسم- احترام- تعظیم-

کورنګ:(کو-رنګ)اسم- واحد- مذکر- سوربخن اَس-

کورنګے:(کو-رنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- کوتے- کوترکے- دَ خرهٔ بچے-

کورنی:(کو-ر-نی)اسم- (۱)اوربل- (۲)دَ کورنے جمع- وګورئ کورنے- (۲)کوروسر-

کورنی:(کو-ر-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه زنانه چې دَ جینی کور کښې دَ خپلو خپلوانو لهٔ کورونو دَ هغې دَ وادهٔ پهٔ ورځ راټولې شی- (۲)کورمه- خاندان- دَ قبیلې یو ښاخ- (۳)دَ "کورنے" مؤنث-

کورنی غړے:(کو-ره-نی-غهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- استانه دار- ستانه دار-

کورنے:(کو-ر-نے)اسم صفت- خاندانی- خپل- دَ خپل کالهٔ- پهٔ کور کښې ساتلے شوے- جمع کورنی-

کورواکے:(کور-وا-کے)اسم صفت- دَ کور مالک- دَ کور اختیار لرونکے-

کوروالے:(کور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ خپلې ښځې سره مباشرت کونه- دَ ښځې او خاوند پهٔ جنسی توګه یوځایٔ کېدنه- هم بستری- جمع کوروالی-

کوروتری:(کور-وَت-ری)اسم- دَ کور لوښی لرګی- لوښی کودی- دَ کور دَ استعمال اسباب-

کورودانی:(کور-وه-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وادهٔ کونه- (۲)کور جوړونه-

کورودانې:(کور-وه-دا-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ښځه- ټبر-

کورورانے:(کور-ورا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)کورخورے- خانه خراب- (۲)دَر پهٔ دَر- سر وهلے بر وهلے- (۳)شری- وران- ورانکارے-

کوروغ:(کو-روغ)اسم- واحد- مذکر- ورشو- چمن-

کوروکر:(کو-رو-کر)اسم صفت- ګډوډ- وارخطا-

کوروکلے:(کو-رو-کهٔ-لے)اسم- مړے ژوندے- غم ښادی- راشه درشه-

انډ ګاونډ- کور ګاونډ-

کوروکورو:(کُو-رو-کُو-رو)اسم صوت- (۱)دَ خر دَ رابللو آواز- (۲)دَ ګډې چېلی دَ رابللو اواز-

کورولی:(کور-وه-لی)اسم- وګورئ کوروالے-

کوره:(کو-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)هغه خاورین لوښے چې استعمال شوے نهٔ وی- (۲)کورنے- دَ کور- (۳)اصلی- پاک- (۴)شمکور- (۵)شړله- (۶)بټی- داش-

کوره‌مار:(کو-ره-مار)اسم صفت- دَ چیندخې اواز- دَ چیلم ښبلو اواز- کوړهار- کوړهار-

کوریز:(کو-ریز)اسم- (۱)قریز- دَ مارغهٔ یا چرګ نوې راوتلې بنې- (۲)پهٔ زمکه دننه دَ اُبو وله- کاریز-

کوړ:(کو-ړ)اسم صوت- دَ سپی شرلو آواز-

کوړلے:(کو-ړ-لے)اسم- واحد- مذکر- سینه بند- دَ مریض دَ سینې او ترخ ترلو څرمن- جمع کوړلی-

کوړے:(کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- ړېری- پېرے- امبار- غنډی- جمع کوړی-

کوړے:(کوه-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترنګې- لهٔ میزری جوړ تمبوزک- (۲)ارغومے- جمع کوړی-

کوړے:(کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- زیرلرګے- زرشک- جمع کوړی-

کوړے:(کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تریو خوند لرونکے یو قسم وابښهٔ- نباتاتی نوم بربرس لیسیم (BERBERIS LYCIUM)- (۲)یو قسم مری-

کوړ:(کوړ)اسم صوت- دَ چړرازی آواز- کوړ کوړ-

کوړ:(کوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګی سوری تخته چې دَ شملو کولو پهٔ وخت دَ دوښې دَ پاسه پرته وی او منداټو پکښې چورلولے شی-

کوړ:(کوړ)اسم صفت- خوږند- یو طرف ته راټیټ-

کوړازغے:(کوړ-از-غے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ازغی لرونکی وابښهٔ-

کوړاغ:(کو-ړاغ)اسم- واحد- مذکر- دَ څناورو یوه بیماری چې لهٔ څلې یٔ پکښې لاړې بهیږی-

کوړتک:(کوړ-تک)اسم- واحد- مذکر- لپټنی- لپټی- اتوب- اوماچ-

کوړته:(کوړ-ته)اسم- واحد- مؤنث- ښکته- کوز- لر-

کوړتیس:(کوړ-تیس)اسم- واحد/جمع- مذکر- کارتوس-

کوړچ:(کو-ړچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوړچے-

کوړچے:(کوړ-چے)اسم- واحد- مذکر- کوړچنے- دَ شپانو یا ښکاریانو پهٔ صحرا کښې دَ دمې ځایٔ- کوړچ- جمع کوړچی-

کوړچالے:(کوړ-چا-لے)اسم- واحد- مذکر- کچالو- یوه سبزی- جمع کوړ چالی- نباتاتی نوم ارم کالو کشیا (ARUM CALO CASIA)-

کوړڅو:(کوړ-څو)اسم- واحد- مذکر- کړڅو- وګورئ ارکاره-

کوړژن:(کوړ-ژن)اسم صفت- کوړی- جذامی- دَ کوړ پهٔ مرض اخته- دَ برګی رنځور-

کوړکبه:(کوړ-که-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پېره-

کوړکوتے:(کوړ-کو-تے)اسم- واحد- مذکر- هغه مريض چې ګـتې ئې جذام رژولې وي-

کوړ کوړ:(کوړ-کوړ)اسم صوت- (۱)دَ کوکوشتکي آواز- (۲)دَ چړړارۍ آواز-

کوړکوړۍ:(کُوړ-کُو-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوړکوړه- دَ کونترې هومره يو صحرائي مرغۍ چې دَ کوړ کوړ آواز کوي-

کوړکه:(کوړ-که)اسم- واحد- مؤنث- کولۍ- غنډارے-

کوړکه:(کړۀ-که)اسم صفت- (۱)هغه چرګه چې اګۍ اچول ئې بند کړې وي- (۲)دَ چرګې هغه وخت چې پۀ اګيو کښېنولے شي-

وړکېچن:(کوړ-کې-چن)اسم صفت- (۱)مرغېچن- (۲)اوده-

کوړکۍ:(کُوړ-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)پړکه- (۲)دړکے- (۳)دام- (۴)تړک-

کوړکوړه:(کُوړ-کُو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوړکوړۍ-

کوړم:(کو-ړم)اسم- واحد- مذکر- دَ اَبو پنډ-

کوړمکے:(کوړ-مه-کے)اسم تصغير- واحد- مذکر- کوړم- وړوکے قدرتي تالاب- جمع کوړمکي-

کوړمګے:(کوړ-مه-ګے)اسم تصغير- پنډوکے- وړوکے پنډ-

کوړمن:(کوړ-مَن)اسم صفت- دَ کوړ مريض- پمن-

کوړمه:(کوړ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کولمه- (۲)ټبر- خاندان- کول- کورنۍ- زوذاد- (۳)بنځه- (۴)اوربل-

کوړنج:(کو-ړنج)اسم صوت- دَ سپي فرياد- دَ سپي ژړا- کوړنڅ-

کوړنڅ:(کو-ړنڅ)اسم صوت- دَ سپي مسلل آواز- کوړنج-

کوړنچا:(کو-ړن-چا)اسم صوت- وګورئ کوړنڅ-

کوړنچول:(کو-ړن-چه-وَل)مصدر- سپے چوول- سپے چونګول- سپے پۀ غپارۍ راوستل-

کوړنچون:(کو-ړن-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچول-

کوړنچونکے:(کو-ړن-چه-وون-کے)اسم فاعل- جمع کوړنچونکي- مؤنث کوړنچونکې- وګورئ کوړنچول-

کوړنچونګ:(کو-ړن-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچول-

کوړنچونه:(کو-ړن-چه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچول-

کوړنچېدل:(کو-ړن-چې-دَل)مصدر لازم- سپے چوېدل- سپے چونګېدل- سپے پۀ غپارۍ کېدل-

کوړنچېدن:(کو-ړن-چې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچېدل-

کوړنچېدنګ:(کو-ړن-چې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچېدل-

کوړنچېدونکے:(کو-ړن-چې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کوړنچېدونکي- مؤنث- کوړنچېدونکې- وګورئ کوړنچېدل-

کوړنچېدنه:(کو-ړن-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچېدل-

کوړنچېدۀ:(کو-ړن-چې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کوړنچېدل-

کوړنچے:(کو-ړن-چے)اسم صوت- وګورئ کوړنڅ-

کوړنګ:(کو-ړنګ)اسم صفت- بې پوله لوړ قد لړونکے-

کوړنګه:(کو-ړنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پۀ اګو ناسته چرګه-

کوړول:(کو-ړه-وَل)مصدر- (۱)لۀ چيلم وغېره دَ کړ کړ آواز وېستل- (۲)خوړندول- خړول-

کوړون:(کو-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونکے:(کو-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوړونکي- مؤنث کوړونکې- وګورئ کوړول-

کوړونګ:(کو-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونه:(کو-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړوے:(کوړ-وے)اسم- (۱)پړوپ- (۲)دَ غنمو دَ پېمانه کولو يو لوښے- (۳)دَ لوخو وړه ټوکرۍ-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ څرمنې چابک- (۲)پېچلے- سره نغښتے-

کوړه:(کو-ړه)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې لۀ خبرې نۀ خبره وباسي- جنجالي-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خس و خشاک وغېره- (۲)کنده- (۳)دَ غروټو يو ازغن بوټے- جمع کوړې-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- امبار- ډېرے- جمع کوړې-

کوړی:(کو-ړی)اسم صفت- واحد- مذکر- پمن- جذامي- دَ جذام (کوړ) پۀ رنځ اخته-

کوړيت:(کو-ړيت)اسم صفت- (۱)مړاوے شوے- ګـنجې شوے- کوت شوے- (۲)منجيله شوے-

کوړيته:(کو-ړي-ته)اسم- واحد- مؤنث- چومره- ګـنجې- تاو راتاو- ول ول-

کوړيتے:(کو-ړي-تے)اسم- وګورئ کوړيته-

کوړينګ:(کو-ړينګ)اسم صفت- کاڼے- کاړينګ-

کوړېدل:(کو-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)کُوږېدل- کُړېدل- (۲)اوبزانديدل- نښتل-

کوړېدن:(کو-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنګ:(کو-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنه:(کو-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدونکے:(کو-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوړېدونکي- مؤنث کوړېدونکې- وګورئ کوړېدل-

کوړېدۀ:(کو-ړې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړۍ:(کو-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يوه غرنيزه وُنه-

کوړۍ:(کو-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)ټانکۍ- سره پېسه- سره ټبکۍ- (۲)اکنجکه- دمړې- کاسيره- (۳)شل عدده لرګي- (۴)دَ لرګي يوه غټه ګول ټوټه چې غوښه پرې قيمه کولے شي- (۵)انبار- دلۍ- (۶)کوړمه- کورنۍ- (۷)جونګـړه- جونګړه-

ئ" (ځي-ړل)، "ئ"(مې-ره-ول)، "ي"(پيا-لي)، "ې"(تن-دې) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

کوړے:(کو-ړے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- (۱)کوړی- جذامی- دٔ کوړ پهٔ رنځ اخته- کوړی پهٔ لنګی- (۲- اسم)دٔ غوا وړوکے بچے-

کوړے:(کو-ړے)اسمِ صوت- دٔ سخی سخی وغیره دٔ رامنع کولو اواز- چکوړے-

کوز:(کوز)صفت- (۱)ښکته- ژور- دٔ بره ضد- ټیټ- خوړ- خوړند- ځوړ- (۲)اسم- کوزه-

کوز پاس:(کوز-پاس)اسمِ مرکب- (۱)لاندې باندې- ښکته پورته- لوړ ژور- ټیټ مسک- (۲)خانهٔ پهٔ پربواتهٔ-

کوزده:(کوز-ده)اسم- واحد- مؤنث- کوژدن- کوېدن- کوژده-

کوز راکوز:(کوز-را-کوز)اسمِ مرکب- ښکته پورته-

کوزړی:(کو-زه-ړی)اسمِ تصغیر- واحد جمع- مؤنث- (۱)وړوکې کوزه- کوزنۍ- (۲)دٔ ښکې پهٔ شان یو قسم ساګ-

کوزسترګے:(کوز-ستر-ګے)اسمِ صفت- ملامته- شرمنده- جمع کوزسترګی- مؤنث کوزسترګې-

کوزغالے:(کوز-غا-لے)اسم- مات کنډولے چې چرګو چرګانو ته پکښې اُبهٔ کښېښوے شی- جمع کوزغالی-

کوزګورے:(کوز-ګو-رے)اسمِ صفت- کوزسترګے- ټیټ سترګے- کوزکتونکے-

کوزنے:(کو-زه-نے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- ښکتنے- ښکینے- لاښکینے- لاندینے-

کوزنۍ:(کو-زه-نۍ)اسمِ تصغیر- واحد جمع- مؤنث- کوزړی- وړه کوزه-

کوزوالے:(کوز-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- کوزتوب- ټیټوالے- ښکته والے-

کوزول:(کو-زه-ول)مصدرِ متعدی- ښکته کول- لاندې کول-

کوزون:(کو-زه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزول-

کوزونکے:(کو-زه-وون-کے)اسمِ فاعل- جمع کوزونکی- مؤنث کوزونکې- وګورئ کوزول-

کوزونګ:(کو-زه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزول-

کوزونه:(کو-زه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزول-

کوزوهٔ:(کو-زه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزول-

کوزه:(کو-زه)اسم- واحد- مؤنث- یو خاورین لوښے چې دٔ لاسونو وینځلو یا لمبلو دٔ پاره پکارېږی-

کوزه اخستل:(کو-زه-اَ-خس-تل)مصدرِ ترکیبی- بالغ کېدل- ځوان کېدل- زلمے کېدل-

کوزه خوا:(کو-زه-خوا)اسم- لښکې- کوز وطن- ښکته وطن- لاندې طرف-

کوزه ژامه:(کو-زه-ژا-مه)اسم- واحد- مؤنث- لره ژامه- لاندینی ژامنه-

کوزه شونډه:(کو-زه-شون-ډه)اسم- واحد- مؤنث- لره شونډه- لاندینی شونډه-

کوزی:(کو-زی)اسم- واحد- مؤنث- دٔ یوې سبزۍ/دال نامه-

کوزیانه:(کوز-یا-نه)اسم- دٔ سخر کورنی ته دٔ زوم وروستل چې خاص مراسم لری- (افغانستان)-

کوزېدل:(کو-زې-دل)مصدرِ لازم- لاندې کېدل- لاندې راتلل- (پهٔ خپلو پښو)-

کوزېدن:(کو-زې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزېدل-

کوزېدنګ:(کو-زې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزېدل-

کوزېدنه:(کو-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزېدل-

کوزېدونکے:(کو-زې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کوزېدونکی- مؤنث کوزېدونکې- وګورئ کوزېدل-

کوزېدهٔ:(کو-زې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوزېدل-

کوژ:(کوژ)اسمِ صفت- کوږ- کژ- کج- (م- فارسی کج)-

کوژتے:(کو-ژه-تے)اسمِ صفت- بوزتے- روژه خور- مغه کس چې روژه يُ نهٔ وی- د روژتی ضد-

کوژدن:(کوژ-دن)اسم- واحد- مؤنث- کوېدن- پهٔ نکاح کونه- جینۍ خوښونه-

کوژدنه:(کوژ-دهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوژدن- کوژده- نامزدګی- شیرین خوری- نیوکه-

کوژدنېدل:(کوژ-دهٔ-نې-دل)مصدرِ لازم- کوېژده کېدل- کوژدن کېدل- کوژده کېدل-

کوژدنېدن:(کوژ-دهٔ-نې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوژدنېدل-

کوژدنېدنګ:(کوژ-دهٔ-نې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوژدنېدل-

کوژدنېدنه:(کوژ-دهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوژدنېدل-

کوژدنېدونکے:(کوژ-دهٔ-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوژدنېدونکی- مؤنث کوژدنېدونکې- وګورئ کوژدنېدل-

کوژدنېدهٔ:(کوژ-دهٔ-نې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوژدنېدل-

کوړ:(کوړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوړبل- یو ماتونکے ځناور- (۲- صفت)دٔ نېغ ضد- ټیټ- جمع کاږهٔ-

کوړبل:(کوړ-بل)اسم- واحد- مذکر- کوړ- بژو- یو ماتونکے ځناور-

کوړتوب:(کوړ-توب)اسم- کوږتیا- کوږوالے-

کوړخلے:(کوړ-خ-لے)اسمِ صفت- واحد- مذکر- دٔ کږې او ورانې خُلې خاوند- چې خُله يُ کږه وی-

کوړدنه:(کوړ-دهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کوژدنه- کوېدن- کوژدن-

کوړ راکوړ:(کوړ-را-کوړ)اسمِ صفت- وران ویجاړ- تاؤ راتاؤ- کنډو کپر- کوړ ووړ-

کوړزړے:(کوړ-زهٔ-ړے)اسمِ صفت- بدنیته-

کوړسترګے:(کوړ-ستر-ګے)اسمِ صفت- دٔ کږو سترګو خاوند- چپک-

کوړکوړ:(کوړ-کوړ)اسمِ صفت- وګورئ کوړ ووړ-

کوړکینې:(کوړ-کینې)اسمِ صفت- واحد- مذکر- کوړ ووړ- پهٔ ترڅ- ګټ پهٔ ګټ- وران ویجاړ-

کوړل:(کو-ړل)مصدرِ لازم- (۱)محنت کول- کار کول- زحمت ایستل- خواری کول- (۲)حرکت کول- کوږېدل- (۳)کړل- نظر نه غرځول- مېرول- رد کول-

کوړلرګے:(کوړ-لر-ګے)اسم صفت- واحد- مذکر- ضدی سړے- نهٔ منونکے-

کوړمغزے:(کوړ-مغ-زے)اسم صفت- جاهل- نهٔ پوهېدونکے-

کوړنه:(کو-ړهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پښتنه-

کوړنه:(کو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړل-

کوړوالے:(کوړ-وا-لے)اسم- کوړتوب- دَ نېغوالی ضد-

کوړول:(کو-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)کږول- (۲)حرکت ورکول- خوځول-

کوړون:(کو-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونکے:(کو-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوړونکي- مؤنث کوړونکې- وګورئ کوړول-

کوړونګ:(کو-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونه:(کو-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړووړ:(کوړ-ووړ)اسم صفت- تاوراتاؤ- وران ویجاړ- کنډوکپر-

کوړوهٔ:(کو-ړه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړه:(کو-ړه)اسم صفت- (۱)کمه- لاندې پربوتې- سپکه- ادنیٰ- کم قیمته- (۲)کوشش- خواری-

کوړی:(کو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوښي- مرضي- غښتنه- (۲)خوشحالي- ښادی-

کوړېدل:(کو-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)تاوېدل- دَ خپلې لارې نه بل اړخ ته کېدل- (۲)کږېدل-

کوړېدن:(کو-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنګ:(کو-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنه:(کو-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدونکے:(کو-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کوړېدونکي- مؤنث کوړېدونکې- وګورئ کوړېدل-

کوړېدهٔ:(کو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کوړېدل-

کوړے:(کو-ړے)اسم صفت- کوړ ووړ- کوږځټے- جمع کوړی-

کوس:(کوس)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کُس- جمع کوسونه-

کوس:(کوس)اسم- واحد- مذکر- خنزیر- بد ځناور-

کوس:(کوس)اسم- واحد- مذکر- نغاره-

کوسا:(کو-سا)اسم- واحد- مذکر- کوسه- مغه سړے چې ږیره ئ بیخی نهٔ کیږی-

کوساټے:(کو-سا-ټے)اسم تصغیر- وګورئ کُس-

کوس پټاخه:(کوس-په-ټا-خه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)کُس پټاخه- خرابه ښځه- (۲)دَ غصې پهٔ وخت دَ کنځلو پهٔ طور وئیلے شی- جمع کوس پټاخې-

کوستیج:(کوس-تیج)اسم- دَ پرتوغاښ بده-

کوستېزن:(کوس-تې-زن)اسم صفت- (۱)بې غیرته- بې شرمه- (۲)دا لفظ دَ کنځلو پهٔ وخت دَ نفرت دَ پاره استعمالیږی-

کوس حرپ:(کوس-حَرپ)کلمه- دَ کنځلو کلمه-

کوسر:(کو-سر)اسم- کونسر- قوصر- قبسر- سرسام- خپله یو مرض یا دَ بل سخت مرض پهٔ سبب یوه ناروغی پیدا کېدنه چې پکښې پهٔ مازغو کښې پرسوب پیدا شی او مریض پهٔ بې خودی کښې اوټې بوټې وائی-

کوسره:(کو-سه-ره)اسم- واحد- مؤنث- جمع کوسرې- وګورئ کوسړه-

کوسری:(کو-سه-ری)اسم صفت- قوسری- تود سوړ شوے-

کوسری:(کو-سه-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- سپکه سپانده ښځه- بې حیا بې شرمه ښځه- شرمېدلې ښځه-

کوسړه:(کو-سه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پنه- کناوه- کوځړه- پېزار- جمع کوسړې-

کوسړې:(کو-سه-ړې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څپېرې- د چیترې یا څپلی کوزاروئه- (۲)دَ کوسړه جمع-

کوسکے:(کو-سه-کے)اسم تصغیر- وړوکے کُس- کوسکے- جمع کوسکی-

کوسکے:(کوس-کے)اسم تصغیر- وګورئ کوسکے- جمع کوسګی-

کوسنګ:(کو-سنګ)اسم- پهٔ درمند کښې پاتې شوی غنم چې پهٔ غریبانانو تقسیمولے شی-

کوسه:(کو-سه)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کوسا-

کوسی:(کو-سی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خرابه ښځه- (۲)دَ کنځلو تورے کسی-

کوسے:(کو-سے)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لمده- پشمینه کپړه- پټو- دَ کپړې قسم- چغه- شوقه- کوسی-

کوشالے:(کو-شا-لے)اسم- واحد- مذکر- چوتړ- دَ کوناټی هډوکے- جمع کوشالی-

کوشان:(کو-شان)اسم صفت- کوشش کونکے- محنتی-

کوشت:(کوشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو مرض- قبض- پېچش- (۲)دستونه- جمع کوشتونه-

کوشتوړی:(کوش-تو-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وړوکے ځټکے-

کوشش:(کو-شش)اسم- واحد- مذکر- محنت- جدوجهد- خواری- کار- جمع کوششونه-

کوشېر:(کو-شېر)اسم- واحد- مذکر- پیوند- ټانکه لګونه- جوړ لګونه- ټانکه- دوه ځیزونه خپلو کښې پیوندونه- جمع کوشېرونه-

کوشېرول:(کو-شې-ره-ول)مصدر متعدی- (۱)پیوند لګول- ټانکه لګول- جوړول- (۲)علاج کول-

کوشېرون:(کو-شې-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ کوشېرول-

کوشېرونکے:(کو-شې-ره-وون-کے)اسم فاعل- جمع کوشېرونکي- مؤنث کوشېرونکې- وګورئ کوشېرول-

کوشېرونګ:(کو-شې-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کوشېرول-

ــِیَ (ځي-رل)، ــِيٍ (مي-ره-ول)، ــِیٰ (پیا-لي)، ــِیٖ (تن-دیے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کوشېرونه:(کو-شې-ره-وڼه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوشېرول-

کوشېروڼه:(کو-شې-ره-وڼه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوشېرول-

کوشېرېدل:(کو-شې-رې-دل)مصدر لازم- پیوند کېدل- جوړېدل- پیوندېدل-

کوشېرېدلے:(کو-شې-رې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع کوشېرېدلي- مؤنث کوشېرېدلې- وګورئ کوشېرېدل-

کوشېرېدن:(کو-شې-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوشېرېدل-

کوشېرېدنګ:(کو-شې-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوشېرېدل-

کوشېرېدنه:(کو-شې-رې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوشېرېدل-

کوشېرېدونکے:(کو-شې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوشېرېدونکي- مونث کوشېرېدونکې- وګورئ کوشېرېدل-

کوشېرېدۀ:(کو-شې-رې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کوشېرېدل-

کوښار:(کو-ښار)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ څپلو جوړونکے- موچي- چمیار- جمع کوښاران-

کوښت:(کوښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غر مینځ کښې غار چې ډېر لوئ او ژور وي- (۲)مېلنګې- جولنګې- څادر چې پۀ شاتړلے شوے وي او ګیاه پکښې اچولے شي- مېلنتېے- مېلنګے-

کوښته:(کوښه-ته)اسم- واحد- مذکر- خیابان- دَ باغ لاره-

کوښښ:(کو-ښښ)اسم- واحد- مذکر- کوشش- خواري- کړاؤ- محنت- جدوجهد- مبارزه- سعي-

کوښښي:(کو-ښ-ښي)اسم صفت- کوشش کوُنکے- کوششي-

کوښکه:(کو-ښه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ کُشتۍ یو داؤ- لینګـته- جمع کوښکې-

کوښل:(کو-ښل)مصدر- لیکل- کښل-

کوښلے:(کو-ښۀ-لے)اسم مفعول- جمع کوښلي- مؤنث کوښلې- وګورئ کوښل-

کوښن:(کو-ښن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوښل-

کوښنګ:(کو-ښنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوښل-

کوښه:(کو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښخو پېزار- پڼه- جمع کوښې-

کوغ:(کوغ)اسم صفت- ټوغ- کُبن- کبږ- قبن- قبے-

کوغ:(کوغ)اسم صوت- دَ زوږلې شوې مرې نه راوتونکے آواز-

کوغاتے:(کو-غا-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوغالے-

کوغالے:(کو-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- کوغاتے- (۱)کنده- ږوغل- ورغالے- (۲)جونپړي- جونګړه- کوړله- (۳)دَ غوږو لوټه- (۴)چېټ- هغه مات شوے لوښے چې سپو ته پکښې خلق اُبۀ ږدي- پۀ پخ شوو وریژو وغیره کښې دَ غوړو یا کرتو اچولو دَ پاره جوړ شوے خایځ- جمع کوغالي-

کوغلغل:(کو-غل-غل)اسم صوت- دَ ټپوس دَ شړلو آواز- غال غال-

کوغېرن:(کو-غې-رن)اسم صفت- واحد- مذکر- خیرن- چټل- پوار- لغړن-

کوف:(کوف)اسم صوت- چُف- کُف- پُف-

کوفت:(کوفت)اسم صفت- پرېشاني- خفګان- ضرر- تکلیف- قهر- تاؤ- غضب-

کوفته:(کوف-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زخمي شوے- (۲)قیمه شوے- (۳)یو قسم پخکړے- جمع کوفتې-

کوفول:(کو-ف-ول)مصدر- ټکول- ړزول-

کوفون:(کو-ف-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کوفول-

کوفونکے:(کو-ف-وون-کے)اسم فاعل- جمع کوفونکي- مؤنث کوفونکې- وګورئ کوفول-

کوفونګ:(کو-ف-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوفول-

کوفونه:(کو-ف-وڼه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوفول-

کوفوڼه:(کو-ف-وڼه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوفول-

کوک:(کوک)اسم- واحد- مذکر- کاک- ککوړے-

کوک:(کوک)اسم صوت- تېز او اُوږد آواز- کریکه- کرېکه-

کوک:(کوک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم پیاز- دَ غرونو پیاز- ږاګي پیاز- دَ صحرا پیاز-

کوکا:(کو-کا)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ پاره استعمالېدونکے دَ مېنې توره-

کوکار:(کو-کار)اسم- فریاد- واوېلا- کوکارې- نارې سورې- کریکه- کریغه- کوکاره- ژړا فریاد- پۀ زوره زوره ژړا- چغې-

کوکاره:(کو-کا-ره)اسم صوت- تېز او اُوږد اواز- فریاد- وګورئ کوکار-

کوکانے:(کو-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ستوري نوم- جمع کوکاني-

کوکب:(کو-کب)اسم- واحد- مذکر- ځلېدونکے غټ ستورے- جمع کواکب-

کوکب دان:(کو-کب-دان)اسم صفت- دَ ستورو علم لرونکے- مُنجم- نجومي-

کوکبه:(کو-ک-به)اسم- بزرګي- شان وشوکت-

کوکتے:(کو-کۀ-تے)اسم- واحد- مذکر- یوه مرغۍ چې دَ مرز نه لږه غټه وي- چها-

کوکر:(کو-کر)اسم- واحد- مذکر- چېرغټ- جمع کوکران-

کوکرکے:(کوک-ره-کے)اسم تصغیر- کوکرے- کوترے- وړوکے سپے-

کوکره:(کوک-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ سترګو بیماري- جمع کوکرې-

کوکرې:(کوک-رې)اسم- دَ ملاچرګک پۀ شان یوه مرغۍ- کوکرۍ-

کوکرۍ:(کوک-رۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوکرې-

کوکرے:(کوک-رے)اسم تصغیر- وړوکے سپے- کوترے- جمع کوکرې-

کوکړ:(کو-کړ)اسم صفت- (۱)وریټ- لولپه- (۲)دَ مشنګو یو قسم چې دانه ئې وړه وي- (۳)اوزلړونے-

کوکړۍ:(کوک-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قران پانه-

کوکړي:(کوک-ړي)اسم- جمع- دَ لمسی حاشیه- (۲)هغه کچه پشم چې پۀ لمسي پرې ګلونه جوړولے شي-

کوکړے:(کوک-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ککوړے- وړوکې روټۍ- (۲)پۀ

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

اور سوے سکور شوے-

کوکش:(کو-کَش)اسم- واحد- مذکر- کاکش- چت- جمع کوکشونه-

کوکل:(کو-کَل)اسم- واحد- مذکر- هغه واښهٔ چې اکثر پهٔ سیوری کښې زرغنیږی-

کوکله:(کوکَ-له)اسم- واحد- مذکر- وګوری کوکوپښ- نباتاتی نوم میکونوپسز کیمبریکا (MECONOPSIS CAMBRICA)-

کوکله:(کوکَ-له)اسم صفت- مړاوے شوے- دَ یخنی نه راغنړ شوے-

کوکنار:(کوکَ-نار)اسم- واحد- مذکر- پوڅه- غوزه- پوست-

کوکناری:(کوکَ-نا-ری)اسم- دَ کوکنار سره متعلق- خاش خاش- قاش قاش- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګوری خاشخاش-

کوکڼ:(کو-کَڼ)اسم- واحد- مذکر- ګلرانی- کوکڼه- تاروګی- وګوری قران پانه-

کوکڼه:(کو-کَهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کوکڼ-

کوکو:(کُو-کَو)اسم صوت- واحد- مذکر- دَ کوګوشتو آواز- دَ کورکوړی آواز-

کوکو:(کو-کو)اسم صفت- (۱)خوږ- ښائسته- کوکی- (۲)ګل- (۳)دَ ماشومانو فریاد- (۴)سوکړک- (دَ ماشومانو پهٔ ژبه)

کوکوبه:(کو-کو-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګلاب عرق- دَ ګلابو اُبهٔ- جمع کوکوبې-

کوکوبې:(کو-کو-بے)اسم- وګوری کوکوبه-

کوکوپښ:(کو-کو-پښ)اسم- واحد- مذکر- ملاچرګک- ملاچرګک- ملاچرګ- کوکله- ملاچرجک- ببوتے- ببوتی- پهٔ سرتاج لرونکې یو قسم مرغی-

کوکوړے:(کو-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- کوکړے- ککوړے- جمع کوکوړی-

کوکه:(کُو-کَه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټ جولاګے- (۲)کوکاره- کریغه- فریاد- چغه- جمع کوکې-

کوکه:(کو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم الو- (۲)خالی کالتوس- (۳)دوکانچه- کېبن- دَ دُکان مخې ته چوتره- (۴)رضائی وروړ- دَ تی وروړ-

کوکه کولا:(کو-که-کو-لا)اسم- واحد- مذکر- یو قسم شربت- (م- انګریزی)-

کوکیالے:(کوکَ-یا-لے)اسم- واحد- مذکر- ګلداره کپړه- ګلونه لرونکے ټوکر- رنګینه ټوکر- جمع کوکیالی-

کوکیالے:(کُوکَ-یا-لے)اسم صفت- تر لرې لرې مشهور- جمع کوکیالی-

کوکیانه:(کوکَ-یا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګلزار- باغ- جمع کوکیانې-

کوکی:(کو-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګوری قران پانه- (۲)کوکی- خله- کوګی- چپی- پپی- (۲)دَ ماشومانو دَ پاره دَ مینې تورے-

کوکی:(کو-کی)اسم- واحد- مؤنث- یوه غریټزه اوچته وُنه چې پهٔ کلکو خایونو کښې کیږی-

کوکے:(کو-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ملک- جمع کوکی- مؤنث کوکی-

کوګل:(کو-ګل)اسم- واحد- مذکر- ګوګل- دَ سینې صندوق- سینه-

کوګی:(کو-ګی)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کوکی-

کول:(که-وَل)اسم- واحد- مذکر- زهر- جر- ګنوېر-

کول:(کُول)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یو عمر خلق- دَ یو خاندان خلق- نسل- ټولے- خاندان- کورنی- (۲)وړوکے- ډب-

کول:(کول)اسم- واحد- مذکر- پهٔ سر ودربدنه- سر لاندې او پښې بره کونه-

کول:(که-وَل)مصدر- (۱)کړل- یو کار مکملول- یو کار لهٔ آغازه تر انجامه رسول- (۲)غول- جماع کول-

کولا:(کو-لا)اسم- واحد- مؤنث- هغه څیز چې دَ څپلی دَ جوړوېدو نه مخکښې پهٔ تلی کښې ګېر چاپېره لګولے شی-

کولاغ:(کو-لاغ)اسم- لېچ- وازه- دَ دواړو لاسو دَ وړدېدو تعداد- قلاچ-

کولاک:(کو-لاک)اسم- دَ اُبو زور- دَ اُبو جوش-

کولال:(کو-لال)اسم- هغه سړے چې لوښی جوړوی- جمع کولالان-

کولاله:(کُو-لا-له)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم مچی چې دَ خاورو لوټو نه خپل کور جوړوی- (۲)دَ کولال ښځه-

کولبیت:(کولَ-بی-یَت)اسم- واحد- مذکر- دَ کولی جوړولو سانچه-

کولپ:(کولپ)اسم- واحد- مذکر- قُلف- جندره- تاله-

کولپول:(کولَ-په-وَل)مصدر- تاله کول- جندره کول- بندول-

کولپون:(کولَ-په-وَن)حاصل مصدر- وګوری کولپول-

کولپونکے:(کولَ-په-وونَ-کے)اسم فاعل- جمع کولپونکی- مؤنث کولپونکې- وګوری کولپول-

کولپونګ:(کولَ-په-وَنګ)حاصل مصدر- وګوری کولپول-

کولپونه:(کولَ-په-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کولپول-

کولپوهٔ:(کولَ-په-وَهٔ)حاصل مصدر- وګوری کولپول-

کولپی:(کولَ-پی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم وُنه- (۲)دَ اخښلو شیو اوړو لوښے- کولپی-

کولپېدل:(کولَ-پې-دَل)مصدر لازم- جندره کېدل- بندېدل- قلفېدل-

کولپېدن:(کولَ-پې-دَن)حاصل مصدر- وګوری کولپېدل-

کولپېدنګ:(کولَ-پې-دَنګ)حاصل مصدر- وګوری کولپېدل-

کولپېدنه:(کولَ-پې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری کولپېدل-

کولپېدونکے:(کولَ-پې-دُون-کے)اسم فاعل- جمع کولپېدونکی- مؤنث کولپېدونکې- وګوری کولپېدل-

کولپېدهٔ:(کولَ-پې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوری کولپېدل-

کولپی:(کولَ-پی)اسم- واحد- مؤنث- کلپی- کاشین- خمیره دان- خمبیره دان- دَ اخښلو شیو اُوړو لوښے- دَ خمیرې ساتلو لوښے- (م- قلفی)-

کولک:(کو-لک)اسم- دَ چت موری- پهٔ کوټه کښې دَ چت هغه موری چې رڼا پکښې راځی- موری- روزان- روزن- جمع کولکونه-

کولک:(کو-لک)اسم- دَ سترګو حلقه- جمع کولکونه-

کولمه:(کُول-مه)اسم- واحد- مؤنث- د ګېډې دننه يو عضو-

کولمه سرے:(کُول-مه-سه-رے)اسم- واحد- مذکر- نس خوږے- پېچش- (افغانستان)-

کولنډ:(کو-لنډ)اسم- واحد- مذکر- کولنډے- هغه لرګے چې ځناورو ته پهٔ دې غرض اچولے شي چې منډه نهٔ وهي- پنډې- دَ سپي دَ غاړې لرګے- اړم-

کولنډے:(کو-لن-ډے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کولنډ-

کولنګ:(کو-لنګ)اسم- واحد- مذکر- پړنګ- يو مارغهٔ-

کولنګی:(کو-لنګ-ګی)اسم- واحد- مذکر- اصيل چرګ- جنګی چرګ- جمع کولنګيان-

کولول:(کُو-له-وَل)مصدر- (۱)رغړول- ګړول- (۲)تراشل- توړل-

کولون:(کُو-له-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کولول-

کولونکے:(کُو-له-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کولونکی- مؤنث کولونکې- وګورئ کولول-

کولونګ:(کو-له-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کولول-

کولونه:(کُو-له-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کولول-

کولوهٔ:(کُو-له-وَهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کولول-

کوله:(کو-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوبل پهٔ وخت کښې دَ غوايانو پښو ته ګېډې پرانستنه- جمع کولې-

کوله:(کُو-له)اسمِ صوت- روړه- دَ سپي دَ ژړا پهٔ وخت اورېده چغه- دولی- غړانګه- جمع کولې-

کوله:(کو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کُلاه- دَ سر پټکے- پټکے- (۲)بې چته کوټه-

کوله:(کو-له)اسم- مؤنث- يوه کانی ماده چې دَ تور کانی پهٔ شکل کښې دَ درنګونو نه حاصلولے شي او دَ سوزولو دَ پاره پکارولے شي- دَ لرګی سوې ټکړې- کوېله- کوئله-

کوله بوله:(کو-له-بو-له)اسم مرکب- مذکر- خواری خسکی- هغه دغه- اُور اَبهٔ يو ځاې کونه- دَ غمخواری او خوا خوږۍ يو کلمه-

کوليار:(کول-يارْ)اسم- واحد- مؤنث- کوه ليار- کوه لار- پهٔ غرهٔ کښې تنګه لاره-

کوليار:(کول-يارْ)اسم- واحد- مذکر- کچنال- يوه غرنيزه ونه-

کولير:(کول-يَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)زنار- طوق- (۲)بند- کولنډ- کولنډے-

کوليغه:(کو-لی-غه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سوزېدو مواد-

کولېدل:(کُو-لې-دَل)مصدر لازم- رغړېدل- ګړېدل-

کولېدن:(کُو-لې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدنګ:(کو-لې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدنه:(کُو-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدونکے:(کُو-لې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کولېدونکی- مؤنث کولېدونکې- وګورئ کولېدل-

کولېدهٔ:(کُو-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ کولېدل-

کولے:(کو-لے)اسم- واحد- مذکر- کندو- دَ غلې دَ سمبالولو کندو- خمبه- کولی- جمع کولی/کوليان-

کولے:(کو-لے)اسم- واحد- مذکر- کورے- جالے- (۲)پک- ګنجے- برمک-

کولی:(کو-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کولے ۱-

کوم:(کوم)ضمير شخصی- ضمير موصوله- استفهامی ضمير-

کوماچ:(کو-ماچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پتيره ډوډۍ- (۲)پهٔ تنور کښې پربوتې ډوډۍ- کسکر شوې روټۍ-

کوماچ:(کو-ماچ)اسم- لهٔ وريژو پخه شوې روټۍ-

کوماله:(کو-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- يو خوش خونده غرنے بوټے- جمع کومالې-

کومبار:(کوم-بار)اسم- واحد- مذکر- کولال- کُلال- جمع کومباران-

کومبړ:(کوم-بړ)اسم- واحد- مذکر- کومړ- (۱)زخم- لوئ زخم- ټپ- (۲)دَ جامو لوئ سورے- جمع کومبړونه-

کومره:(کوم-ره)اسم- بره اوبښ-

کومړ:(کو-مړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کومبړ-

کومړی:(کوم-ړی)اسم- واحد- مؤنث- يو ازغن بوټے-

کومک:(کو-مک)اسم- امداد- مدد- حمايت- طرفدارے- مرسته- ملاتړ- پاړ- جمع کومکونه-

کوم کجا:(کوم-کُ-جا)اسم- څوک- بل کوم څوک-

کومکی:(کُو-مه-کی)اسم- واحد- مؤنث- کُرکوره- کوړکوړی- ګوګړی- کوکوشتکه-

کومل:(کو-مل)مصدر- اښل- اوړهٔ کول- مبده کول-

کومن:(کو-من)حاصلِ مصدر- وګورئ کومل-

کومنه:(کو-مهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کومل-

کومڼ:(کو-مڼ)اسم صفت- کرمن- قرمېزن- مړاوے- غلے- پهٔ خود-

کومنول:(کو-مهٔ-نه-وَل)مصدر- (۱)مړاوے کول- کړول- غمول- (۲)غلے کول- ارامول-

کومنون:(کو-مه-نه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کومنول-

کومنونکے:(کو-مه-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کومنونکی- مؤنث کومنونکې- وګورئ کومنول-

کومنونګ:(کو-مه-نه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کومنول-

کومنونه:(کو-مه-نه-وَهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کومنول-

کومنېدل:(کُو-مهٔ-نې-دَل)مصدر لازم- (۱)مړاوېدل- کړېدل- نولېدل- غمېدل- مړاوے کېدل- (۲)غلے کېدل- ارامېدل-

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زبر (کِ-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، هٔ (ډو-بې-دهٔ)

کومنېدن:(کو-مهٔ-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کومنېدل-

کومنېدنګ:(کو-مهٔ-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کومنېدل-

کومنېدنه:(کو-مهٔ-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کومنېدل-

کومنېدونکے:(کو-مهٔ-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کومنېدونکی- مؤنث کومنېدونکې- وګورئ کومنېدل-

کومنېدهٔ:(کو-مهٔ-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کومنېدل-

کومول:(کو-مول)اسم- واحد- مذکر- لګ لګ- یو قسم چرګ- کمول- چغنے- پېنګ-

کومه:(کو-مه)اسم- واحد- مذکر-(۱)ژور ځیز- (۲)ژوروالے- (۳- ضمیر)چرته نه- (۴)دَ اوبو پهٔ ملا کښې راوتلے ځایَ-کب-

کومه:(کو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کیتهکو لوبه- دَ کانړو لوبه- (۲)میرګاټی- (۳)چاره-

کومی:(کو-مي)اسم- واحد- مؤنث- خادمی- یوه خزنده-

کومے:(کو-مے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستونے- دَ تالو آخری حصه- (۲)دَ نغری مینځ چې سکارهٔ پکښې جمع وی-

کون:(ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ کول-

کون:(کون)اسم- واحد- مذکر- وجود- هستی-

کوناټ:(کو-ناټ)اسم- واحد- مذکر- غټه کنه- غټ غټ کناټی-

کوناټور:(کو-نا-ټه-ور)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر- غټ غټ کناټی لرونکے- جمع کوناټوران- مؤنث کوناټوره-

کوناټے:(کو-نا-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ کُنې یو خوا بل خوا برخه- جمع کوناټی-

کونارے:(کو-نا-رے)اسم- واحد- مذکر- قصاب- جمع کوناری-

کوناړے:(کو-نا-ړے)اسم- واحد- مذکر- سخت کافر- ظالم- کوناړی-

کوناستی:(کو-ناس-تی)اسم- (۱)دَ ماشومانو څوکی- (۲)دَ ماشومانو پهٔ وړومبی ځل کښېناستنه-

کوناغ:(کو-ناغ)اسم- پخکړے- لاوړ- انکولے- نګولے- کتغ- پوروڼے- لمدبل- لندبل-

کونتر:(کون-تر)اسم- واحد- مذکر- مختلف قسمونه لرونکے یو قسم مارغهٔ چې پهٔ کورونو کښې ساتلے شی- کوتر-

کونترباز:(کون-تر-باز)اسم- واحد- مذکر- کونترې ساتونکے- کوترباز- جمع کونتربازان-

کونتره:(کون-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ کونتر مؤنث-وګورئ کونتر- جمع کونترې-

کونتی:(کون-تی)اسم صفت- کوړ- یو طرفته کوږ شوے- تاڼ شوے- کونټی-

کونټیل:(کون-ټیل)اسم- واحد- مذکر- ټونټیل- ټوند مټوند- جغړی- رامات- خمیده- سرخوړند-

کونټی:(کون-ټی)اسم صفت- وګورئ کونتی-

کونټی:(کون-ټي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چوکه- دَ کرخولو مغه لرګے چې موټی لری-

کونج:(کونج)اسم- واحد- مذکر- ګټ- طرف- کُنج-

کونجاره:(کون-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جمامه- جمیا- تارامیرا- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ جمامه-

کونجاړه:(کون-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کل- خنجاړه- کنجاړه- (۲)دَ شموخې روټی-

کونجک دار:(کون-جک-دار)اسم صفت- (۱)برګ بروګ- (۲)دَ مار یو قسم- جمع کونجکداران-

کونجکه:(کون-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ادبله- ډېر لږ مقدار- (۲)ګوجے- دَ خنو ابی خناوړو بهرنے پوستکے- جمع کونجکې-

کونجلنے:(کونج-له-نے)اسم صفت- ګنجلک شوے- دَ یخنی دَ لاسه غُنډ منډ شوے- مړاوے شوے-

کونجی:(کون-جی)اسم- (۱)راغنډ- (۲)کوزه- کوزړی- خمری-

کونجی:(کون-جی)اسم- واحد- مؤنث- کُنجی- چابی- دَ جندرې لرې کولو چابی- جمع کونجیانې- (م- هندی کنجی)-

کونجی:(کون-جي)اسم- واحد- مؤنث- ګُنجی- ګونجی- دَ سپنسو یا تارونو اټه-

کونجے:(کون-جے)اسم- واحد- مذکر- ډېر بوډا- ډېر زوړ- (۲)دَ غرونو یوه سبزی- جمع کونجی-

کونخل:(کون-خل)اسم- یو حکیمی دارو- (۲)کونخله-

کونخله:(کون-خهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- کنخله- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ کنخله-

کونخی:(کون-خی)اسم- وربل- اوربل- دَ څټوکی وېښتهٔ-

کونځر:(کون-ځر)اسم- واحد- مذکر- دَ مرغی وزر- جمع کونځرونه-

کونځی:(کون-ځي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوځی- کمځی- زلفان- زلفې-

کون خر:(کون-خر)اسم صفت- (۱)خر- کم عقل- (۲)بې تمیزه- دَ خر کنه-

کونداغ:(کون-داغ)اسم- واحد- مذکر- دَ ټوپک هغه حصه چې سړے یې پهٔ لاس کښې نیسی- کنداغ-

کونداغه:(کون-دا-غه)اسم- واحد- مذکر- چکور- یو مارغهٔ- سائنسی نوم الېکټوریېس ګرېکا (ALECTORIUS GRACCA)-

کوندروزے:(کوند-رو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سور مرچ- نباتاتی نوم کېپسیکم فروټی سنز (CAPSICUM FRUTESCENS)- (۲)یو قسم بیماری چې سړے پکښې ډېر وږے کیږی- جمع کوندروزی-

کوندروکے:(کوند-رو-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړوکے دسترخوان- جمع کوندروکی-

کوندرېبل:(کوند-رې-بل)مصدر- خټې کنستل-

کوندری:(کوند-ری)اسم- واحد- مؤنث- پوغل- کنده-

کوندرے:(کوند-رے)اسم- واحد- مذکر- ژورتیا- ژوره- کنده- پوله- پټ- ژور- غالے- قوتے- ژوره غوچانی- (۲)وګورئ سمنګے-

کوندرے:(کوند-دۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- چاړ- غلبېل- پېروزے- جمع کوندری-

کوندرے:(کوند-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دسترخوان- دستارخان- دَ پوړی دَ خوراک دَ پاره مخصوص ټوکے- (۲)ټوپکے- (۳)وګورئ چروړه-

کونده:(کون-ده)اسم- وګورئ کوندۀ-

کوندۀ:(کون-دۀ)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې مغه حصه چې سسپار پکښې لګېدلے وی او زمکه کښې پوبه روانه وی- کندۀ- کنده-

کوندی:(کون-دی)اسم- واحد- مذکر- بندیوان- قیدی- چې پۀ زندان کښې وی-

کوندے:(کون-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرترونے- تاؤ راتاؤ مغه پړے چې دَ غونډی خلۀ پرې تړی- (۲)ګنډې- کېدے شي- ممکنه ده-

کونړ:(کونړ)اسم- واحد- مذکر- مغه سړے چې ښځه ئې مړه شوې وی- کُنړ-

کونړ:(کونړ)اسم- حیض کېدنه- دَ ښځو جامې کېدنه-

کونړا:(کون-ړا)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورې جوړ شوے غټ ښانګ- تغار- تغاره-

کونړال:(کون-ړال)اسم- واحد- مذکر- خزانه- کوټ-

کونړتوب:(کونړ-توب)اسم- واحد- مذکر- کونړتون- کنتون- دَ کونړې ښځې بل خاوند نۀ کونه او دَ خپل وړومبنی خاوند پۀ پت کښې عمر تېرونه- کنړتوب-

کونړتون:(کونړ-تون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کونړتوب-

کونړرے:(کونړ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کُنړ- (۲)کمر کښ- جمع کونړری-

کونړغالے:(کونړ-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- کورنده- تنګ او تیارۀ کور- دَ کړو دَ ساتلو پۀ غره کښې خاص ځائې- جمع کونړغالی-

کونړلی:(کونړ-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غوټ- تالے- چینی لوښے- دَ ترکاری لوښے- (۲)کاړۀ ازغی لرونکې یو قسم بوټے- مارکونړی- کونړی- کومړ-

کونړول:(کون-ړ-ول)مصدر- پۀ بغری کښې پۀ اول ځل شولې ټکول-

کونړون:(کون-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کونړول-

کونړونکے:(کون-ړه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کونړونکی- مؤنث- کونړونکې- وګورئ کونړول-

کونړونګ:(کون-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کونړول-

کونړونه:(کون-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کونړول-

کونړه:(کون-ړه)اسم- واحد- مؤنث- مغه ښځه چې خاوند ئې مړ شوے وی- کُنړه-

کونړۀ:(کون-ړۀ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ چمیارې یو اوزار چې دَ ګنډلو دَ پاره پکار راځی- (۲)راکړه- کوړ- (۳)حلقه- الفه- (۴)کنجک- خنجک- دَ کبانو نیولو آله-

کونړېدل:(کون-ړې-دل)مصدر لازم- دَ ښځې خاوند مړ کېدل- دَ خاوند ښځه مړه کېدل- کُنړېدل-

کونړېدن:(کون-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کونړېدل-

کونړېدنګ:(کون-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کونړېدل-

کونړېدنه:(کون-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کونړېدل-

کونړېدونکے:(کون-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کونړېدونکی- مؤنث کونړېدونکې- وګورئ کونړېدل-

کونړېدۀ:(کون-ړې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کونړېدل-

کونړېزن:(کون-ړې-زن)اسم- کنړتون- کونتون-

کونړېل:(کون-ړېل)اسم- کُنړول- کُنړال- کونال-

کونړی:(کون-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)یو قسم ساګ- (۲)دَ کیکر ونه- (۳)لرګینه کاسه- کنړول- کنړولے- کچکول- (۴)دَ غلې پېمانه کولو آله- مغه دَ لرګی نه جوړه کاسه چې ګوجرې پرې شوملې یا پئ پېمانه کوی- کونړے- (۵)وګورئ کونړلی- (۶)دَ لاس یو پسول- (۷)دَ کوناټی دَ پاسه مړوکے- دَ ورون او کوناټی تر منځه مړوکے-

کونړی کول:(کون-ړی-که-ول)مصدر متعدی- (۱)تاوول- پېچل- کوندی کول- (۲)کړشپ کول-

کونړے:(کون-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کونړی-

کونړے:(کون-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے قد- (۲)مغه خناور چې ښکرونه ئې مات شوی وی- (۳)مغه سړے چې مقابله ئې بائیلودې وی- (۴)مغه ونه چې ښاخونه ئې پرېکړے شوی وی-

کونری:(کون-ری)اسم- واحد- مؤنث- پینه- کونړی- کاسه-

کونسټ:(کون-سټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پۀ ایره خول پخه شوې روټۍ- (۲)بنیاد- بنسټ- کنسټ- کنسټه- دَ ونې وېخ- (۳)شل- ګډ- پۀ ځائې ناست-

کونسټه:(کون-سۀ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کونسټ-

کونکوری:(کون-کو-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګی وړه شان پیالی چې پۀ پنجره کښې پرته وی او مارغانو ته پکښې اُبۀ اچوی-

کونکے:(ک-ون-کے)اسم فاعل- جمع کونکی- مؤنث کونکې- وګورئ کول-

کونکے:(کون-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کمکے- کشر- ورکوټے- وړوکے- جمع کونکی-

کونګ:(کونګ)اسم- واحد- مذکر- بوم- چغد- الو- کونګے- کونګ- یو قسم مارغۀ-

کونګ:(که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کول-

کونګار:(کونګ-کار)اسم صوت- دَ وهلو پۀ وخت دَ سپی چغې- کوېدنه- چوار-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-رۀ)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

کونګچ:(کُونګ-ګچ)اسم- دَ آواز بازګشت- کونجدار- دَ آواز عکس-

کونګره:(کونګ-ګه-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ژمی کښې دَ اُبو پهٔ مخ یخبسته پټرے- (۲)دَ حفاظت دېوال- مُناره- دریچه- دَ دیوال یا دَ غر اوچته حصه- جمع کونګرکی-

کونګره:(کونګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- کوکرې- دَ سترګو یوه بیماری-

کونګرکے:(کونګ-ګر-کے)اسم- واحد- مذکر- مونډری- والی- پېرې- پېړی- کونګرے- پنړی- کونګری- جمع کونګرکی-

کونګری:(کونګ-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کونګرکے-

کونګرے:(کون-ګهٔ-رے)اسم- وګورئ کونګرکے-

کونګوټی:(کون-ګو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اعتراض کونه- (۲)مسخرې کونه-

کونګور:(کونګ-ګور)اسم- واحد- مذکر- کنګو- زعفران- نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ زعفران-

کونګه:(کونګ-ګه)اسم صفت- بې تابه- ناقراره- جمع کونګې-

کونلی:(کو-نَ-لی)اسم- واحد- مذکر- تتی- تت کبړی- کت کبړی- دَ ملکانو دَ کبړی یوه لوبه-

کونوی:(کو-نَ-وی)اسم- ختېل- خره-

کونه:(کَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کول-

کونه:(کو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سوېره- دُبر- مقعد- (۲)لاندې ویخ- دَ مرخېز لاندې حصه- کُنه-

کونه سوے:(کو-نه-سهٔ-وے)اسم صفت- نیم سوځېدلے- هغه پخکړے چې لاندې حصه یې وسوځی- جمع کونه سوی-

کونه غرے:(کو-نه-غهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ کنې هډوکے- جمع کونه غری-

کونه ګته:(کو-نه-ګَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- هیله بانه کونه- انکار کونه- کُنه ګته-

کونه ورزے:(کو-نه-وَر-زے)اسم- واحد- مؤنث- ایت کونتوب- پونګالی- ډاګی- کونی- کونه ورکونکے-

کونی:(کو-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- کُنی- کُنه ورکونکے- (۲)بې شرمه- بې حیا- بې غېرته- دووس- جمع کونیان-

کونی:(کو-نی)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غوږونو دَ سوری اُخری سر چې تر مغزو رسېدلے وی- (۲)کرشه- هغه دائره چې لوبغاړی پکښې ولاړ وی-

کونی چاچر:(کو-نی-چا-چِر)اسم- واحد- مذکر- کونی کبر- دَ اُبو یو زنده سرے چې دَ چیندخ پهٔ شان وی- پهٔ دوایی کښې هم پکاریږی- چینګاخ- برورا- اقرب- عقرب- کونی کاټر-

کونیځے:(کُو-نی-ځے)اسم- واحد- مذکر- منجیله- هغه راتاؤ کړے شوې ټوکره چې زنانه یې دَ سر دَ پاسه دَ منګی دَ لاندې ږدی-

کونیز:(کو-نیز)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ټوپک نوم- یو قسم ټوپک-

کونی کاټر:(کو-نی-کا-ټِر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کونی چلهړ-

کونے:(کو-نے)اسم- واحد- مذکر- یو چینجے چې ځاروؤ پورې نښلی-

کوڼ:(کُوڼ)اسم صفت- (۱)چې پهٔ غوږونو څهٔ اورېدے نهٔ شی- (۲)پهٔ پوزه کوڼ- هغه څوک چې بوئ نهٔ شی محسوسولے- (۳)وګورئ کوڼے-

کوڼ:(کُوڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوڼے-

کوڼ:(کوڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم بوټے-

کوڼا:(کو-ڼا)اسم صفت- کوڼ- نهٔ اورېدونکے-

کوڼتوب:(کوڼ-توب)اسم- کوڼوالے- کوڼتیا- پهٔ غوږونو دروندوالے-

کوڼتیا:(کوڼ-تیا)اسم- کوڼتوب-

کوڼکی:(کُوڼ-کی)اسم- کړکی- کنړکی- دری-

کوڼوالے:(کُوڼ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوڼتوب-

کوڼخه:(کو-ڼهٔ-خه)اسم- هغه ټوپی چې غوږونه پکښې پټیږی- جمع کوڼخې-

کوڼی:(کُو-ڼی)اسم- واحد- مؤنث- کونړی- دَ زنګانهٔ سترګه- کوڼی- ګنخې-

کوڼیک:(کو-ڼیک)اسم- واحد- مذکر- کټمل- منګن- خسک- منګوړه-

کوڼېدل:(کُو-ڼې-دَل)مصدر- کُڼېدل- پهٔ غوږونو کښې دروندوالے او نقصان راتلل- هېڅ نهٔ اورېدل-

کوڼېدن:(کو-ڼې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدنګ:(کو-ڼې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدنه:(کُو-ڼې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدونکے:(کُو-ڼې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کوڼېدونکی- مؤنث کوڼېدونکې- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدهٔ:(کُو-ڼې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ کوڼېدل-

کوڼی:(کُو-ڼی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوڼی-

کوڼې:(کو-ڼې)اسم- واحد- مؤنث- کوړله- جونګړه- دَ غریبی کور-

کوڼے:(کو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- ول- کوت- جول- تاؤ- کړلیچ- دَ کپړې کوڼ- شکن- جمع کوڼی-

کوواوې:(کو-وا-وې)اسم صفت- سخته زمکه- کلکه زمکه-

کووټلهٔ:(کو-ووټ-له)اسم- واحد- مذکر- برېوکی- بربوکی- جمع کووټلې-

کووکے:(که-وو-کے)اسم- واحد- مذکر- کف ګیر- کپ ګیر- جمع کووکی-

کوه:(کوهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غر- غرهٔ- (۲)دوه غابنے لرګے چې پهٔ سر کښې دَ پری راښکلو دَپاره پری ترلی شوی وی- (م- فارسی)-

کوهٔ:(که-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کول-

کوهل:(کو-هَل)اسم- رانجهٔ- سُرمه- کجل-

کوهند:(کو-هَند)اسم صفت- زوړ- پخوانے- پوخ- کلک- سخت-

کومیل:(کو-مېل)اسم- واحد- مذکر- کوهیله- کویله- یو خوږ اوازه مرغی- ډانګ لکی- توره ترکی-

کومیله:(کو-مې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کومیل-

ی (ځی-رل)، ې(هې-ره-وِل)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کومے:(کُو-مے)اسم- واحد- مذکر- کومے- (۱)کنده ژوره کنده- (۲)قبر- چاه- مغه ژوره کنده چې اُبو راوېستلو دپاره پکارولے شي- څاه-

کوی:(کُ-وی)اسم- (۱)چیچک- (۲)خارښ- کهه-

کونېدل:(کو-ېَ-دَل)مصدر- ژړا انګولا کول- چغ چوغ کول- شور وغوغا کول-

کونېدن:(کو-ېَ-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کونېدل-

کونېدنګ:(کو-ېَ-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کونېدل-

کونېدنه:(کو-ېَ-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کونېدل-

کونېدونکے:(کو-ېَ-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کونېدل-

کونېدهٔ:(کو-ېَ-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کونېدل-

کویتے:(کَوی-تے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ لیندهٔ کښې د چمړې مغه ټوکره چې کانړے پکښې ایښولے شي- پټاخ-

کویړده:(کَویړ-ده)اسم- کوژدن- کوېدن- کوژده- نیوکه- جمع کویژدې-

کویستے:(کَویس-تے)اسم- واحد- مذکر- چپټاخ- د لیندې پټاخ- کوټوبے- کوبټے- جمع کویستي-

کویښت:(کَویښت)اسم- واحد- مذکر- کووست- کوسته- یوه بیماری-

کویښ:(کَویښ)اسم- واحد- مذکر- تحریر کونه- لیکنه-

کویښل:(کَوی-ښَل)مصدر- تحریر کول- لیکل-

کویښلے:(کَوی-ښهٔ-لے)اسم مفعول- جمع کویښلي- مؤنث کویښلې- وګورئ کویښل-

کویښن:(کَوی-ښن)حاصل مصدر- وګورئ کویښل-

کویښنګ:(کَوی-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ کویښل-

کویښنه:(کَوی-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کویښل-

کویښونکے:(کَوی-ښون-کے)اسم فاعل- جمع کویښونکي- مؤنث کویښونکې- وګورئ کویښل-

کویښهٔ:(کَوی-ښهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کویښل-

کویل:(کَوی-یَل)مصدر- کنل- تورل-

کوبلاغه:(کَوی-لا-غه)اسم صفت- وریت شوے- وریت- وریتل-

کوېله:(کو-ېَ-له)اسم- واحد- مؤنث- یوه خوږ آوازه مرغۍ-

کویله:(کَوی-له)اسم- مؤنث- وګورئ کوله ۴-

کوېلے:(کَوی-لے)اسم- واحد- مذکر- فریاد- ژړا- کوېنے- جمع کوېلي-

کوېنے:(کَوی-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوېلے-

کوېټه:(کَوی-ټه)اسم- واحد- مؤنث- پېټے- بار-

کوېتے:(کَوی-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کویستے-

کوېړی:(کَوی-ړی)اسم- واحد- مذکر- چورچورګ- یوه وړه حشره-

کوی:(کُ-وی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کبنی- تخز- کشی- (۲)تسکوره- سکوره- کداله- کدالی- (۲)کینتی- کینتری-

کوے:(کَوے)اسم- واحد- مذکر- کښے- د باغونو څوکیدار- جمع کوی-

کهٔ:(کهٔ)حرف شرط- غیر یقینی- د شک-

کهار:(کَ-هار)اسم- واحد- مذکر- سر تور شان اَس چې ګېتې ې تورې وی-

کهار:(کهٔ-هار)اسم- واحد- مذکر- (۱)ږولی وړونکے- پټیارے- بټیارے- (۲)سکاڼ- سکڼ- توربخن- غنم رنګے- جمع کهاران-

کهاره:(که-ها-ره)اسم- واحد- مؤنث- ټوکره- ټوکری- غټه ټوکره-

کهاړه:(که-ها-ړه)اسم- واحد- مؤنث- منجیله- کونیځے- نغوړے-

کهاړه:(که-ها-ړه)اسم- واحد- مؤنث- نښه- نښانه- نښان- نښکه-

کهال:(که-هال)اسم صفت- مذکر- سست- کاهل- کمزورے- مؤنث کهاله-

کهالول:(که-ها-له-وَل)مصدر- کمزورے کول- طاقت کښې کمول-

کهالون:(که-ها-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کهالول-

کهالونکے:(که-ها-له-وون-کے)اسم فاعل- جمع کهالونکي- مؤنث کهالونکې- وګورئ کهالول-

کهالونګ:(که-ها-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کهالول-

کهالونه:(که-ها-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کهالول-

کهالوهٔ:(که-ها-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کهالول-

کهاله:(که-ها-له)اسم صفت- سست- کاهل- کهال-

کهالی:(که-ها-لی)اسم- واحد- مؤنث- سستي- ستړے کېدنه- کاهلي-

کهالېدل:(که-ها-لې-دَل)مصدر لازم- ستړے کېدل- طاقت کمېدل- کاهله کېدل-

کهالېدن:(که-ها-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کهالېدل-

کهالېدنګ:(که-ها-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کهالېدل-

کهالېدنه:(که-ها-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کهالېدل-

کهالېدونکے:(که-ها-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کهالېدونکي- مؤنث کهالېدونکې- وګورئ کهالېدل-

کهالېدهٔ:(که-ها-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ کهالېدل-

کهتر:(که-تر)اسم صفت- وړوکے- د کمې درجې- ادنی- غریب- خاکسار- کمتر- (م- فارسی)-

کهترین:(که-ته-رین)اسم صفت- ادنی ترین- غریب ترین- (م- فارسی)-

کهښت:(کهښت/که-هښت)اسم- خارښت- خارښ-

کهکشان:(که-که-شان)اسم- واحد- مذکر- اسمان لاره- لهٔ ستوریو جوړه شوې اسمان لاره-

کهند:(کُ-هند)صفت- زوړ- پخوانے-

کهنډ:(کهنډ)اسم- کنډ- چېړ-

کهنه:(کَه-نه)اسم صفت- (۱)زوړ- د زړې زمانې- پخوانے- (۲)تجربه کار-

کهه:(که-هه)اسم- واحد- مؤنث- کهښت- (۱)خارښت- خارښ- (۲)قے- باکی- باقی- جمع کهې-

کهی چوتی:(کَ-هی-چو-تی)اسم- خلاصونه-

کهین:(که-هین)اسم صفت- (۱)کمتر- کهتر- کهترین- (۲)ډبل- پنډ- (۳)دَ کرکې وړ-

کهېدل:(کَ-هې-دَل)مصدر لازم- ورانېدل- زړهٔ بد بد کېدل- زړهٔ چینجېدل- خوا بدېدل- ورو ورو کمزورے کېدل- زمیرېدل- ضعیف کېدل-

کهېدن:(که-هې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کهېدل-

کهېدنګ:(که-هې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کهېدل-

کهېدونکے:(که-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کهېدونکی- مؤنث کهېدونکې- وګورئ کهېدل-

کهېدنه:(که-هې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کهېدل-

کهېدهٔ:(که-هې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کهېدل-

کهې:(که-هې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه دَ پلنې خلې لرونکې سسکوره چې خټه پرې جوړولے شي-

کهے:(که-هے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ړنګر- خوار- بې غوښو- لغړ- (۲- اسم)خندق- (۲)دَ میزری بوټے- سکره-

کی:(کی)اسم- واحد- مؤنث- کلی-

کیاخه:(کیا-خه)صفت- مړاوے- زمول- شوته-

کیاره:(کَیا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کیارۍ-

کیارۍ:(کَیا-رۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کیاره- دَ زمکې یوه حصه چې پکښې سبزي کرلے شي- (۲)پټے- زمکه-

کیازه:(کَیا-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ انسان یا حېوان دَ خلې لاړې- توکاڼې- لعاب-

کیال:(کَ-یال)اسم- واحد- مذکر- تول کوُنکے- اندازه کوُنکے-

کیته:(کی-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- وازه- خلاصه- ویته-

کیته خله:(کی-ته-خُله)اسم- واحد- مؤنث- وازه خُله- ویته خُله- جمع کیتې خلې-

کیټکی:(کیټ-کی)اسم تصغیر- زرکوټے غُنډې ځایُ چې خلق پکښې غنډیږي-

کیټه:(کی-ټه)اسم صفت- (۱)څاګې- (۲)تیار شوے- غوبل شوے-

کیچړ:(کی-چړ)اسم صفت- خراب- ګنده-

کیچړی:(کیچ-ړی)اسم- جمع- مؤنث- کیچړی- (۱)نرمې یخې شوې وریژې- (۲)خټې- چکړې- چترې-

کیچړے:(کیچ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا غوړي- کهیر- کیر- کچړے-

کیچے:(کی-چے)اسم صفت- واحد- مذکر- وړوکے- ورکوټے- کمکے-

کیڅی:(کی-څی)اسم- واحد- مؤنث- کېسه- کڅوړه-

کیخ:(کیخ)اسم- واحد- مذکر- وړوکے سپین رنګے چینجے چې دَ ماشومانو پهٔ لویو بولو کښې کیږي- کیخه- کیخے- وګورئ کیښے-

کیخکه:(کی-خه-که)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ هندوانو کښې اخری پخه شوې هندوانه چې یو اړخ ئې خراب او تور وي- کوشتوړے-

کیخه:(کی-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کیخ- (۲)خړرنګے غوماشه- خرماشے-

کیخے:(کی-خے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کیخ-

کیر:(کیر)اسم- واحد- مذکر- دَ وریژو خوړو او پیو پخه کړے شوې لیټی-

کیراړ:(کی-راړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مندو- (۲)ټګ- دوکه باز- ټګی ژن-

کیرانه:(کی-را-نه)اسم- مؤنث- کریانه- پرچون مال-

کیرړے:(کیر-ړے)اسم- واحد- مذکر- کیرړه- کرړے- یوه حشره- جمع کیرړي-

کیرکیرک:(کیر-کی-رک)اسم- واحد- مذکر- دَ شین رنګ یوه مرغی- ماهی خورک-

کیرندی:(کی-رن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مرزانو دَ رابللو تفچه- تېپچه- غنکے- کیرکیرے- کرکری-

کیری:(کی-ری)اسم- واحد- مذکر- دَ شکو دَ ذرو چاڼولو غلبېل- هغه چاڼ چې دَ سیند شګه پرې دَ سرو زرو دَ پاره چڼولے شي-

کیری بیری:(کی-ری-بی-ری)اسم مرکب- سترګې خطا خطا کېدنه- سترګو ته ستوری ستوری کېدنه-

کیریتوب:(کی-ری-توب)اسم- دَ کیری کار-

کیرے:(کی-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې دَ سیند لهٔ شګو دَ چاڼ پهٔ ذریعه دَ سرو زرو ذرې بیلوي- شګه چڼونکے- جمع کیریان- مؤنث کیری-

کیرکیچو:(کیر-کی-چو)اسم- وګورئ کرکېچو-

کیړی:(کی-ړی)اسم- واحد- مؤنث- څپلی- کېړی-

کیږدلے:(کیږ-دهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- کوېږدن کړے-

کیس:(کیس)اسم- واحد- مؤنث- قیصی-

کیسه:(کی-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قیصه- قصه- (۲)کڅوړه- خلته- (۳)دَ کلکې کپړې نه ګنډل شوې کڅوړه چې پهٔ لاس اچولے شي او دَ بدن نه پرې خیرے پاکولے شي-

کیسه بر:(کی-سه-بُر)اسم صفت- ګنډکپ- ګڼ کپ- جېب وهونکے-

کیسه بری:(کی-سه-بُ-ری)اسم- مؤنث- ګنډکپی- ګڼ کپی- جېب وهنه-

کیسی:(کی-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)قیسی- یو قسم مندتې- خوبانی- (۲)قصی- قیصی- قیصه-

کیش:(کیش)اسم صوت- دَ چرګو، مرغیو دَ شړلو اواز-

کیشپ:(کی-شپ)اسم- واحد- مذکر- کشب- کشپ- کاسه ګرب- شمشتی- میېچنی- شکرتانے- شکوتتی- کېشو- کشو- شین تتے- دَ اُبو یو حېوان-

کیشتک کیشتک:(کیش-تک-کیش-تک)اسم صوت- پیو پیو- سک سک- غونې ته پهٔ غوا دَ ختلو اواز-

کیشک:(کی-شک)اسم- (۱)پېره داری- (۲)څار او تعقیب-

کیشکارل:(کیش-کا-رل)مصدر متعدی- سپے پهٔ سپی یا سړی ورتو کول- ښکارل- کشکارل-

کیشکره:(کیش-که-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کاغی پهٔ شان یوه خړه مرغی- (۲)کاغه- کاغی- ګیرکه- عکک- (۳)یوه مشهوره مرغی- خبرک-

ئ (څی-رل)، ې(هې-ره-ول)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کیش کیش:(کیش-کیش)اسمِ صوت- دَ مرغیو، چرګانو وغیره دَ شړلو اواز-

کیشو:(کی-شو)اسم- وګورئ کیشپ-

کیشور:(کی-شور)اسم- یو قسم وښتهٔ او پټ لرونکے چینجے-

کیښت:(کیښتّ)اسم صفت- ټینګار- ټینګېدنه-

کیښکری:(کیښ-کهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- (۱)خښوګکی- خخوسکی- زړی- (۲)ښخبوکی- ښخښولی- چزغولی-

کیښے:(کی-ښے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم چینجے چې عام طور سره دَ خوږو پهٔ وجه دَ ماشومانو کُنه کښې کیږی- کیخ- کیخے-

کیغاچ:(کی-غاچ)اسم- دَ زمکې دَ یوې کولو داسې طرز چې دَ یو کُنج نه تر بل کُنج پورې کار وشی- (افغانستان)-

کیقاچ:(کی-قاچ)اسم- واحد- مذکر- قیقاچ- کوږ ووږ څیز- (م- ترکی)-

کیکار:(کی-کار)اسم- (۱)ککر- ګبین- دَ مچیو شات، شهد- (۲)بومبکے- (افغانستان)-

کیکته:(کی-کهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم لوبه- (افغانستان)-

کیکر:(کی-کَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یوه خارداره وُنه- نباتاتی نوم اکېشیا اربیکا (ACACIA ARABICA)- (۲)دَ سرو مچو ګبین-

کیکری:(کیک-ری)اسم- واحد- مؤنث- کوتریکی- کوترے- سپے-

کیکوړے:(کی-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ککوړے- (۱)وړه روټۍ، پوړۍ- (۲)ریکاړه، ریکاړ-

کیل:(کیلّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خط- (۲)اره- (۳)نقشه- لکیره- (۴)دَ قُلبې کرښه- دَ پال دَ څوکې کرښه- کیله- جمع کیلونه-

کیلک:(کی-لک)اسم- واحد- مذکر- موتے- ژغنړے- جوغنړے- هغه لرګے چې دَ کُندې دَ تیر پهٔ سوری کښې ننه ایستے شی او سربانړے لهٔ جغ سره ټینګوی- جمع کیلکونه- (افغانستان)-

کیله:(کی-له)اسم- واحد- مؤنث- کرښه- خط- کیل- جمع کیلې-

کیلې:(کی-لې)اسم صفت- بندې- نښتې- ورغلې- پیچې شوې- چې خونړے نهٔ شی- (۲)غابنی- (۲)شغلاتی- یو قسم دَ کرښو راکښلو لوبه-

کیمخ:(کی-مخ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دانې داره څرمن چې دَ چړو تېکی ترې جوړولے شی- کیمخت- ساغری څرمن-

کیمخت:(کی-مُخت)اسم- وګورئ کیمخ-

کین:(کینّ)اسم- واحد- مذکر- کینه- عداوت- دشمنی-

کیند:(کینّد)اسم- واحد- مذکر- اخور- دَ څاروو دَ خوراک ځاې-

کیندل:(کین-دَل)مصدر متعدی- کنستل- کنودل- کینل- کنل-

کیندلے:(کین-دهٔ-لے)اسمِ مفعول/صفت- وګورئ کیندل-

کیندن:(کین-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کیندل-

کیندنګ:(کین-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کیندل-

کیندنه:(کین-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کیندل-

کیندونکے:(کین-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کیندل-

کیندهٔ:(کین-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کیندل-

کیندے:(کین-دے)اسم- واحد- مذکر- کولنګ- کلنګ- کوندے- کاېی-

کینزه:(کین-زه)اسم- واحد- مؤنث- قېزه- کېزه- جمع کینزې-

کینکه:(کی-نه-که)اسم- مؤنث- دَ سپړې تخم، اګی- کنه-

کینګارے:(کینګ-ګا-رے)اسم- وګورئ کونګارے-

کینګړی:(کینګ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- چغل- ژغل- کاړ- کربړ-

کینل:(کی-نَل)مصدر- وګورئ کیندل-

کینودے:(کی-نو-دے)اسم- واحد- مذکر- سرنګ- سورنګ-

کینه:(کی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بُغض- حسد- (۲)زړهٔ ته اچول-

کینه ګر:(کی-نه-ګر)اسم صفت- کینه ناک- کینه مار- پهٔ زړهٔ خیرن- هغه څوک چې پهٔ زړهٔ کښې کینه ساتی- کینه وړے- مؤنث کینه ګره-

کینه ناک:(کی-نه-ناکّ)اسم صفت- کینه ګر- کینه لرونکے- دُشمنی کوُنکے- کینه وړے- مؤنث کینه ناکه-

کینه وړے:(کی-نه-وهٔ-ړے)اسم صفت- وګورئ کینه ناک-

کینی:(کی-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اُنړ- ګینی-

کیڼ:(کیڼ)اسم- مذکر- ګس- ګڅ- دَ ښی مقابل-

کیڼ لاسے:(کیڼ-لا-سے)اسم صفت- ګس لاس سره کار کوُنکے- ګس متے- کیڼے- ګس لاسے-

کیڼے:(کی-ڼے)اسم صفت- وګورئ کیڼ لاسے-

کینے:(کی-نے)اسم- واحد- مذکر- یو صحرائی بوټے-

کیواړ:(کی-واړ)اسم- واحد- مذکر- تلپ- قلف- قفل- کلپ- جندره- (افغانستان)-

کیول:(کی-وَل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل-

کیوی:(کی-وی)اسم- واحد- مؤنث- حقې ننکی- سوی-

کیے:(کهٔ-ئے)اسم- کئے- کړکے- ننے- نل- نے-

کې ایستل:(کې-ایس-تَل)مصدر- وګورئ کېیستل-

کېبر:(کې-بَر)اسم- واحد- مذکر- دوه غاښې- دوه ساڼګې- سکو- دَ بوسو بادولو آله-

کېبل:(کے-بل)اسم- مذکر- دَ یو څو وړو سیمانو نه جوړ شوے غټ سیم- (انګریزی)-

کېبل باکس:(کے-بل-باکس)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلن او پنډ داښ- (۲)دَ کشتئ پړے- (انګریزی)-

کېپ:(کېپّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نسوار- (۲)نشه- بې خودی- مستی- کېف-

کېپی:(کے-پی)اسم صفت- نشه خور- عملی- بنګی- کېفی-

کېت:(کېت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کېش- نغدې- (۲)دین- ائین-

کېتی:(کې-تی)اسم- واحد- مؤنث- بطه- یو قسم سپین رنګ لرونکے مارغهٔ چې دَ ایلی نه غټ وی-

کېږ:(کېږ)اسم- واحد- مذکر- فصیل- دَ ښار دېوال-

کېټلي:(کې-ټه-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ړوبه- دَ چرګو دَ ساتلو شکرې- مرغانچه- دَ چرګو ساتلو کوټېي-

کېج:(کېج)اسم صفت- مذکر- کېږ- قېج- کلک- سخت- (توري، بادرنګ وغېره)- (۲)سخت او کلک څيز چې ژوول يُ ګران وي- (۳)هغه پړے چې کلک غښتل شوے او سخت شوے وي-

کېجلے:(کې-جهٔ-لے)صفت- مذکر- (۱)شوم- ممسک- بخيل- اسی- اسيچک- (۲)بدچلنده-

کېجم:(کې-جم)اسم- واحد- مذکر- لمسے چې دَ زين لاندې وي- شاګوړے- کېمج-

کېچ:(کېچ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم څادر- کېش-

کېچټ:(کې-چټ)اسم- کم عمره- دَ لږ عمر-

کېځ:(کېځ)اسم- واحد- مذکر- قبر-

کېځ کنے:(کېځ-کنهٔ-نے)اسم فاعل/صفت- قبر کنستونکے- ګورکن- جمع کېځ کنی-

کېدل:(کې-دل)مصدر- (۱)تر سره رسېدل- ختمېدل- (۲)زېږېدل- (۲)خپلولی لرل- رشته لرل-

کېدن:(کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

کېدنګ:(کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

کېدنه:(کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

کېدونکے:(کې-دون-کے)اسم فاعل- جمع کېدونکی- مؤنث کېدونکې- وګورئ کېدل-

کېدهٔ:(کې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

کېرته:(کېر-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ کندنې پهٔ شان يوه کياه چې پاڼې يُ تېرې او کلکې وي-

کېرړه:(کېر-ړه)اسم- واحد- مؤنث- يوه ازغنه ونه چې پاڼې نهٔ لری او سره مېوه کوی- مېوه يُ اومه هم خوړلے شی او مربه يُ دَ کېډی دَ درد دَ پاره پکارولے شی- کېرړی- کېره- جمع کېرړې- نباتاتی نوم کېپرس ډسيډوا -(CAPPARIS DECIDUA)

کېرړی:(کېر-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کېرړه-

کېره:(کې-ره)اسم- واحد- مؤنث- يوه ونه چې پاڼې نهٔ لری تخم يُ سور وی او دَ پخکړی پهٔ توګه استعماليږی- وګورئ کېرړه-

کېری:(کې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ څرخ او ارابې ژی-

کېږ:(کېږ)اسم- واحد- مذکر- دَ پټی نه تاؤ دَ ټانګرو يا ارهرو، جنجړو احاطه، باړ- دَ غنو يا دَ لښتو ګېر چاپېره دېوال-

کېږګی:(کې-ږه-ګی)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم هوار دائروی لوښے چې دَ لښتو نه جوړولے شي-

کېږه:(کې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه کوټه ډوله کندو چې لهٔ کيو، نلونو وغېره څخه جوړ کړے شوے وی- (۲)چک- چجکے- پېکل- هغه پرده چې دَ کيو، نلونو نه جوړه وی او دَ کوټې دَ لرګيو او چړ لاندې اچولے شي- (۳)دوه ښاخيز مېخ چې سسپار پرې پهٔ کُنده کښې ټينګوی- (افغانستان)-

کېږی:(کې-ږی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څپلی- پېزار-

کېزه:(کې-زه)اسم- واحد- مؤنث- واګه- قېزه- لګام- جمع کېزې-

کېژ:(کېژ)اسم صفت- کلک- سخت-

کېژدی:(کېژ-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کېږدی- تمبو- خېمه-

کېږ:(کېږ)اسم صفت- (۱)وربدلے- نازل شوے- کېش- کښے- (۲)نُستے- خور-

کېږدل:(کېږ-دل)مصدر- کېښودل- ايښودل-

کېږدی:(کېږ-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)تمبو- خېمه- شاميانه- (۲)جونګړه-

کېږلے:(کې-ږهٔ-لے)صفت/مفعول- (۱)کږلے- رټلے- (۲)سپک- ذليل- حقير-

کېږه:(کې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- وتره (زمکه)-

کېس:(کېس)اسم- مذکر- عزت- ابرو- آب- پت-

کېسه:(کې-سه)اسم- واحد- مؤنث- کيسه- دَ پېسو تېلی- تېلی-

کېسه:(کې-سه)اسم- واحد- مؤنث- کوداله- کودالی- کهی- کښی-

کېسه:(کې-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کېله- يوه ونه او دَ هغې مېوه-

کېش:(کېش)اسم- (۱)ويسا- باور- مذهب- طريقه- (۲)تيردان- تيرکش-

کېښودل:(کې-ښو-دل)مصدر- کښېښودل- ايښودل- ايښول-

کېښول:(کې-ښول)مصدر- کښېښودل- کېښودل-

کېف:(کېف)اسم- واحد- مذکر- کېپ- نشه- خوند- مزه- (م- عربي)-

کېفيت:(کے-فی-يت)اسم- (۱)حالت- رنګ ړنګ- رونق- مزه- نشه- شرحه- تفصيل- (۲)رپورټ-

کېک:(کېک)اسم- واحد- مذکر- دَ مېدې، اګيو او خوږو نه جوړ يو قسم خوندور خوراک- جمع کېکونه-

کېکچ:(کې-کچ)اسم- واحد- مذکر- کرلېچ- تاؤ راتاؤ- الوول- انجل بنجل-

کېل:(کېل)اسم- (۱)دَ اوښانو دَ اُبو څښلو ځای- (۲)راز- نياز- مشغولا- لوبه-

کېلک:(کې-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اس دَ پښې پړے- پښندے- خولنه- (۲)دَ تېکی تسمه-

کېلو:(کې-لو)اسم- دَ خشک څيزونو دَ ناپ کولو وزن- کلو-

کېلول:(کې-له-ول)مصدر متعدی- دَ حبوباتو څپ وهل- سرسر کول-

کېلون:(کې-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ کېلول-

کېلونکے:(کې-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کېلول-

کېلونګ:(کې-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کېلول-

کېلونه:(کې-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېلول-

کېله:(کې-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ يوې مېوې نوم- جمع کېلې- نباتاتی نوم موسا سپپينټم (MUSA SAPIENTUM)-

کېلے:(کې-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ پښې پهٔ پوټکی کښې کلک مېخ- دَ پښې مېخ- مېخک- (افغانستان)-

کېمج:(کې-مج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کېجم-

کېمره:(کېم-ره)اسم- واحد- مؤنث- د عکسونو اخستو آله-

کېمنړل:(کې-من-ړل)مصدر متعدی- کښېمنړل-

کېمه:(کې-مه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قیمه- کوفته- ټکېدلې غوښه-

کېمه:(کې-مه)اسم- واحد- مؤنث- د څرمنې جوړ لوښے چې د ګانړی نه پرې تېل راخستے شی او نورو لوښو کښې اچولے شی-

کېمیا:(کې-میا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کېمسټری علم- (۲)د خاورو نه سرۀ زر جوړونه- (۳)نایاب-

کېمیابوټے:(کې-میا-بو-ټے)اسم- (۱)د کېمیا بوټے- (۲)کم یابی- د نازیاته والی کنایه-

کېمیاګر:(کې-میا-ګر)اسم صفت- د کېما پۀ علم پوهېدونکے- سرۀ زر جوړونکے-

کېماوی:(کې-میا-وی)صفت- مؤنث- (۱)کېمیا سره متعلق- (۲)د کېمیا پۀ ذریعه جوړ یا چې کېمیا کښې استعمالیږی-

کېناستل:(کې-ناس-تل)مصدر متعدی- وګورئ کښېناستل-

کېنج:(کېنج)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)قېنج- مکېز- (۲)سر پښې- (۳)قره قوره-

کېنول:(کې-ن-ول)مصدر- پۀ ناسته مجبورول- کښېنول-

کېنون:(کې-ن-ون)حاصل مصدر- وګورئ کېنول-

کېنونکے:(کې-ن-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کېنونکی- مؤنث کېنونکې- وګورئ کېنول-

کېنونګ:(کې-ن-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کېنول-

کېنونه:(کې-ن-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېنول-

کېنوۀ:(کې-ن-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ کېنول-

کېوتل:(کې-وه-تل)مصدر- کېرېدل- مصروف کېدل-

کېوتن:(کې-وه-تن)حاصل مصدر- وګورئ کېوتل-

کېوتنګ:(کې-وه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کېوتل-

کېوتنه:(کې-وه-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېوتل-

کېوتونکے:(کې-وه-تون-کے)اسم فاعل- جمع کېوتونکی- مؤنث کېوتونکې- وګورئ کېوتل-

کېوتۀ:(کې-وه-تۀ)حاصل مصدر- وګورئ کېوتل-

کېوکښل:(کې-وک-ښل)مصدر- لیکل- کښل- کاږل-

کېوکښن:(کې-وک-ښن)حاصل مصدر- وګورئ کېوکښل-

کېوکښنګ:(کې-وک-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ کېوکښل-

کېوکښنه:(کې-وک-ښۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېوکښل-

کېوکښونکے:(کې-وک-ښون-کے)اسم فاعل- جمع کېوکښونکی- مؤنث کېوکښونکې- وګورئ کېوکښل-

کېوکښۀ:(کې-وک-ښۀ)حاصل مصدر- وګورئ کېوکښل-

کېیستل:(کې-یس-تل)مصدر متعدی- کېباسل- کې ایستل- (۱)خوېدل- (۲)پۀ خپلو کښې جنګول- (۳)اخته کول-

کېیستن:(کې-یس-تن)حاصل مصدر- وګورئ کېیستل-

کېیستنګ:(کې-یس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کېیستل-

کېیستونکے:(کې-یس-تون-کے)اسم فاعل- جمع کېیستونکی- مؤنث کېیستونکې- وګورئ کېیستل-

کېیستنه:(کې-یس-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېیستل-

کېیستۀ:(کې-یس-تۀ)حاصل مصدر- وګورئ کېیستل-

کنے:(ک-نے)اسم- واحد- مذکر- کهے- یو قسم وابۀ- کیے-

کی:(کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- قی- د زړۀ پۀ ژبه لوی بول یا غل- دکې متیازې-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(پو-بې-دۀ)

ګ:(ګاف)حرف- دَ فارسي دَ حروف تهجي شپږویشتم او دَ پښتو دَ حروف تهجي دریږ دېرشم حرف- جمع ګافونه-
ګابړ:(ګا-بړ)اسم صفت- واحد- مذکر- خوفناک- وېرونکے- مؤنث ګابړه- جمع مؤنث ګابړې-
ګاپه:(ګا-په)اسم- واحد- مؤنث- ږوغل- کنده- خړخوړی- خاړخوړی- جمع ګاپې-
ګات:(ګات)اسم- واحد- مذکر- محصول-
ګاترى:(ګات-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ګاتړی- دَ فصل یا دَ وښو رېبلو آله- لور-
ګاتړی:(ګات-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ګاترى-
ګاتل:(ګا-تل)مصدر متعدی- ژوبلول- زخمي کول- ګواتل-
ګاتلے:(ګا-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ګاتلي- مؤنث ګاتلې- وګورئ ګاتل-
ګاتمونے:(ګات-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- کټونے- اورلړونے- شکروه- جمع ګاتموني-
ګاتنه:(ګا-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګاتل-
ګاتونکے:(ګا-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ګاتونکي- مؤنث ګاتونکې- وګورئ ګاتل-
ګاتیار:(ګات-یار)اسم- واحد- مذکر- دَ اسونو زینونه جوړونکے- زین ساز-
ګاټ:(ګاټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چونګے- محصول- (۲)غټ کاڼے- (۳)چوکیدار- پهره دار- محافظ- کاړی- کاړ-
ګاټرى:(ګاټ-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- پنډوکے- ګاټلی- کټلی- غوټه- کنډه- پوټلی- بنډل- پشتاره- ګالی-
ګاټلی:(ګاټ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ګاټرى-
ګاټه:(ګا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تینګ مانع څیز- (۲)پهٔ والهٔ کښې دَ اُبو کمېدنه یا وچېدنه- (۳)کمے- نقصان-
ګاټه:(ګا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ګواټه- دَ څپیاکو پېرے- ګوواټه- جمع ګاټې-
ګاټی:(ګا-ټی)اسم- واحد- مذکر- ګاټ یا محصول وصولونکے-
ګاټی:(ګا-ټی)اسم- جمع- مذکر- (۱)وارهٔ کاڼي- (۲)دَ ګاټے جمع-
ګاټی:(ګا-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ چیلم کېټی- ګېټی-
ګاټے:(ګا-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګي ککی یا تور- دَ سترګو تور- جمع ګاټي-
ګاجاره:(ګا-جا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ګاځره- ګاجره- زردک-
ګاځره:(ګا-ځهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګاجاره-
ګاچ:(ګاچ)اسم- واحد- مذکر- باریکه رېښمینه کپړه- ګاچے-
ګاچے:(ګا-چے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځایُ چرته چې دَ شپې ګوړې چېلی بندولے شي- شپول- (۲)وګورئ ګاچ-
ګاخ:(ګاخ)اسم- جمع- مذکر- دَ مرز خوراکه- غوښت-
ګادړ:(ګا-دړ)اسم صفت- واحد- مذکر- بې عقله- نادان- کم عقل- ناپوهه- ناپویه- مؤنث ګادړه-
ګادی:(ګا-دی)اسم- واحد- مؤنث- دُبر- کُنه- مقعد- سُومبی-
ګاډر:(ګا-ډر)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپني تیر یا بش-
ګاډی بول:(ګا-ډی-بول)اسم- موځي- موچي- پیټو- دَ ټیکری نه جوړه شوې موځي چې ماشومان پرې لوبې کوی-
ګاډیني:(ګا-ډی-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو دَ رغړولو دَ لوبو شے لکه پایه وغېره-
ګاډی واله:(ګا-ډی-وا-له)اسم- واحد- مذکر- ګاډے چلونکے- ګاډیوان- جمع ګاډی والان-
ګاډیوان:(ګا-ډی-وان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګاډی واله-
ګاډېر:(ګا-ډېر)اسم- واحد- مذکر- دَ غنمو، جوارو وغېره دَ ګډو وډو اوړو پخه کړے شوې ډوډی- ګاډېره- ګاډېری- ګاډېل- ګاډېله-
ګاډېره:(ګا-ډې-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګاډېر-
ګاډېل:(ګا-ډېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګاډېر-
ګاډېله:(ګا-ډې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګاډېر-
ګاډے:(ګا-ډے)اسم- واحد- مذکر- دَ سورلیو یا دَ سامان دَ وړو راوړو بګی مثلاً رېل، بس، چکړه، رېړه، تانګه وغېره- جمع ګاډي-
ګار:(ګار)اسم- واحد- مذکر- (۱)تاوان- نقصان- ضیاع- بې فائدې خرڅ- (۲)صفت- وران ویجاړ- تباه- ضائع- توې-
ګار:(ګار)لاحقه- هغه لاحقه چې دَ اسم سره پهٔ یوځایُ کېدو فاعل جوړوی لکه ګناهګار، خدمتګار، طلب ګار وغېره-
ګاراج:(ګا-راج)اسم- واحد- مذکر- دَ ګېراج عامیانه تلفظ- دَ ګاډی دَ وُدرولو ځایُ- ګاراځ- ګېراج-
ګاراځ:(ګا-راځ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګاراج-
ګارت:(ګا-رت)اسم- واحد- مذکر- دَ سپایانو حفاظتي دسته- ګارډ- ګاړ-
ګارډ:(ګارډ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګارت-
ګاړ:(ګاړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګارت-
ګارکوټی:(ګار-کو-ټی)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ ګاړکوټی-
ګارکی:(ګار-کی)اسم- مؤنث- بې نظمه او وړوکے کور-
ګارنیزون:(ګار-نیر-یون)اسم- واحد- مذکر- دَ ښار دَ حفاظت دَ پاره فوځي ټلعه-
ګارو:(ګا-رو)اسم- مذکر- سپین ګل لرونکے یو خوشبوداره بوټے چې پهٔ دارو کښې استعمالولے شي-
ګارول:(ګا-ره-ول)مصدر- تاوان کول- نقصان کول- ضائع کول-
ګارون:(ګا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ګارول-
ګارونکے:(ګا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- ضائع کونکے- نقصان

رسونکے- تاوانونکے- بې فائدې خرڅ کونکے-

کارونک:(کا-ره-ونک)حاصل مصدر - وګورئ کارول-

.رونه:(کا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ کارول-

اره:(کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شکلنه او کاېیزه زمکه- (۲)شکلن کانی- سخره- (۳)قدرتی غار-

کاره:(کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګره-

کارې:(کا-رې)اسم صفت- جمع- شلېدلی- ټوټې ټوټې- رنجې رنجې- چیرړې چیرړې- کارې بکارې- کارې کرېتې- کارې وارې-

کارې بکارې:(کا-رې-به-کا-رې)اسم صفت- جمع- وګورئ کارې-

کارېدل:(کا-رې-دل)مصدر لازم- ضائع کېدل- نقصانی کېدل- وژلے کېدل- تاوانېدل- بې فائدې خرڅ کېدل-

کارېدلے:(کا-رې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کارېدل-

کارېدن:(کا-رې-دن)حاصل مصدر - وګورئ کارېدل-

کارېدنګ:(کا-رې-دنګ)حاصل مصدر - وګورئ کارېدل-

کارېدنه:(کا-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ کارېدل-

کارېدۀ:(کا-رې-دۀ)حاصل مصدر - وګورئ کارېدل-

کارې کرېتې:(کا-رې-ګرې-تې)اسم صفت- وګورئ کارې-

کارې وارې:(کا-رې-وا-رې)اسم صفت- وګورئ کارې-

کاریګر:(کا-ری-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کاریګر-

کاړ:(کاړ)اسم صفت- واحد- مذکر- کږوږ- وران- ویجاړ- ړنګ بنګ-

کاړ:(کاړ)اسم- واحد- مذکر- کاړ- کاڼیزه زمکه- ډبرین- تراړه- سنکړه- کاکړه- د سیند یا د غرۀ د لمنې زمکه-

کاړبوزه:(کاړ-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- کړکوزه- کاړکوزه- لۀ یخنی رچېدنه- جمع کاړبوزې-

کاړبوزے:(کاړ-بو-زے)اسم- وګورئ کاړکوزے-

کاړکوزے:(کاړ-کو-زے)اسم- واحد- مذکر- کړوزے- نینکاړے- کاړبوزے-

کاړکوتی:(کاړ-ګو-تي)اسم صفت- جمع- مذکر- ګنجې ګنجې (ویښتۀ) کالکوتی- کلکوتئ- کاړکونی- کالکوچ- کالکونی-

کاړکوزه:(کاړ-کو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاړبوزه-

کاړکوزے:(کاړ-کو-زے)اسم- وګورئ کاړکوزے-

کاړکونی:(کاړ-ګو-نی)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ کاړکوتی-

کاړکونېدل:(کاړ-کو-نې-دل)مصدر لازم- ویښتۀ ګنجې ګنجې کېدل- کالکوتی کېدل- کلکوتی کېدل-

کاره:(کا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ماستو وېخ- د کټوی پۀ وېخ کښې نښتی ماستۀ- (۲)ژی- پېه- مورکه-

کاړه:(کا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د کږو بزو د پنډولو ځای- شپول- پنډغالے- جار- کاش- نغول- کاچے-

کاړیال:(کاړ-یال)اسم- واحد- مذکر- لویه ګړی چې دېوال ته خوړندولے شی-

کاړین:(کا-ړین)اسم صفت- مذکر- شګلن- کاڼېز- د کاڼو شګو- مؤنث کاړینه-

کاش:(کاش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کاړه-

کاښ:(کاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غاښ-

کاف:(کاف)وګورئ حرف "ک" - د "ک" تلفظ-

کاګ:(کاګ)اسم- واحد- مذکر- کاکی- لاګی- بېپاری- چابت کونکے- کاڼک-

کاک:(کاک)اسم- واحد- مذکر- چینه- رود- والۀ-

کاکره:(کاک-ره)اسم- واحد- مؤنث- کلکه باجری- سخته باجری-

کاکره:(کاک-ره)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کونتر-

کاکړ:(کا-کړ)اسم- واحد- مذکر- مؤنث کاکړه- وګورئ عفریت-

کاکړه:(کا-کۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مشروټې خبره- د ماشومانو پۀ خلۀ پخه خبره- (۲)زړه پخه ښځه- جمع کاکړې-

کاکه:(کا-که)اسم- واحد- مؤنث- ناوه- پرناله- جمع کاکې-

کاګی:(کا-ګی)اسم صفت- مذکر- د کاګ سره متعلق- وګورئ کاګ-

کاګیر:(کا-ګیر)اسم صفت- واحد- مذکر- بې پروا- هواګیر- وارخطا- مؤنث کاګیره-

کاګیرول:(کا-ګی-ره-ول)مصدر متعدی- بې پروا کول- هوا ګیرول- وارخطا کول-

کاګیرېدل:(کا-ګی-رې-دل)مصدر لازم- بې پروا کېدل- هوا ګیرېدل- وارخطا کېدل-

کاګیړے:(کا-ګی-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- ټټن- ټرن- بکواس کونکے- عبث خبرې کونکے- فضول خبرې کونکے-

کاګیلی:(کا-ګی-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنکوړه-

کاګېل:(کا-ګېل)اسم- واحد- مذکر- انګار- سور اور- سمه غېله-

کاکے:(کا-کے)اسم- واحد- مذکر- پۀ فصلونو کښې د انسان پۀ شکل جوړ کړے شوے شے چې مارغان پرې ویرولے شی- انچه- بدلګ- کوړاګے-

کال:(کال)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم غله- غوښت- کاکنج- (۲)شغال- ګیدړ- سورلنډے-

کالکوتی:(کال-ګو-تي)اسم صفت- وګورئ کاړکوتی-

کالکوتې:(کال-ګو-تې)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ کاړکوتی-

کالکوچ:(کال-کوچ)اسم صفت- مذکر- وګورئ کاړکوتی-

کالکونې:(کال-ګو-نې)اسم صفت- مذکر- وګورئ کاړکوتی-

کالل:(کا-لل)مصدر متعدی- (۱)برداشت کول- زغمل- (۲)ساتل- محفوظ کول- خیال ساتل- (۳)سر ته رسول- خلاصول- پوره کول-

کاللے:(کا-لۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کالل-

کالنه:(کا-لۀ-نه)حاصل مصدر - وګورئ کالل-

کالونکے:(کا-لون-کے)اسم فاعل- زائد- مذکر- وګورئ کالل-

زبر "(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ژ-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

کالي کيتي:(کا-لي-کي-تي)اسم مرکب- ويتي چيتي- نخرې- کالي کيچي-

کالي کيچي:(کا-لي-کي-چي)اسم مرکب- وګورئ کالي کيتي-

کالی:(کا-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاټرې-

کام:(کام)اسم- واحد- مذکر- قدم- لهٔ يوهٔ قدمه تر بله قدمه فاصله- کامه- جمع کامونه-

کامټه:(کام-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کېنټه- (۱)شپېتهٔ منټه- ګنټه- ساعت- کانټه- (۲)ګړی- جمع کامټې-

کامور:(کا-مه-ؤر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ وړدو قدمو خاوند- لوئ لوئ کامونه اخستونکے-

کامول:(کا-مه-ؤل)مصدر متعدی- پهٔ قدمونو کول- کچ کول- پهٔ کامونو کول-

کومونکے:(کا-مه-ؤون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کامول-

کامونه:(کا-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کامول-

کامه:(کا-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کام-

کامېدل:(کا-مې-دل)مصدر لازم- پهٔ قدمونو کېدل- کچ کېدل- پهٔ کامونو کېدل-

کامېدن:(کا-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کامېدل-

کامېدنه:(کا-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کامېدل-

کامېدونکے:(کا-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کامول-

کامېښه:(کا-مې-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مېښه-

کان:(کان)اسم صفت- مذکر- (۱)موزون- مناسب- لائق- (۲)لاحقه چې دَ واحد سره پهٔ يوځائ کېدو جمع جوړوی لکه سنډا نه سنډکان-

کانټه:(کان-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کېنټه- کامټه-

کانجه:(کان-جه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نشې يو قسم څيز چې څښلے کيږي-

کانده:(کان-ده)اسم صفت- راتلونکے وخت- راتلونکې زمانه- مستقبل- کانده-

کاندی:(کان-دی)اسم- واحد- مذکر- دَ کاڼی يا ارټ مغه وړد لرګے چې غوايان يا سنډا ورپورې تړلے ږی او دَ مغې پهٔ ذريعه کاڼی يا ارټ کرخولے شي- ګاندی-

کاندۍ:(کان-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ ګاندی- (۲)دَ يو پسول نامه- يو قسم کالے-

کانړو:(کان-ړو)اسم صفت- واحد- مذکر- کونه ورکوُنکے- کونه ورکړے- کونی-

کانړو:(کان-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بکی-

کانړوله:(کان-ړو-له)اسم- مؤنث- دَ پېنو پهٔ سر دَ ناستې طريقه- دَ پېنو پهٔ سر ناستے-

کانړولے:(کان-ړو-لے)اسم- واحد- مذکر- قميص- کُرته- ګنړے-

کانړه:(کان-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګنړه- پرتوغاښ- ازاربند- (۲)غُټه پنډوکے-

کانړه:(کان-ړه)اسم صفت- وګورئ ګانده-

کانړه:(کان-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ يوهٔ پسول نامه- يو قسم کالے-

کانړبل:(کان-ړبل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شړشمو ساګ- غندلې- (۲)مغه پياز چې تخم دَ پاره ترې پاڼې وُنهٔ شوکولے شي- ګانړبال- ګانړبر-

کانړے:(کان-ړے)اسم- واحد- مذکر- ورخ- بند- تړه- پهٔ لښتی کښې اُبو ته ترلې عارضی پوُله-

کانزه:(کان-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس څلورمه ګُته- پهٔ قچی پسې ګُته- مغه ګُته چې څلے يا ګُتمه پرې اچولے کيږي- کېڼه- جمع کانزې-

کانکر:(کان-کر)اسم- واحد- مذکر- دائره- حلقه- شپول-

کانګ:(کانګ)اسم- واحد- مذکر- دَ ګنګا سيند- ګنګا- ګنګ-

کانګوړه:(کانګ-ګو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- تړتړی خبره- تتړه- مغه خبره چې پهٔ نښتې ژبه وکړے شي-

کانګوړه توب:(کانګ-ګو-ړه-توب)اسم- واحد- مؤنث- تړتړی توب- تتړتوب- پهٔ نښتې ژبه خبرې کونه- تتړی توب-

کانګوړے:(کانګ-ګو-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- تړتړے- تتړے- مغه څوک چې دَ څهٔ مرض يا ويرې لهٔ وجې نښتې خبرې کوی-

کانه:(کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- لوبه- سندره- پهٔ ترنم کښې دَ موسيقی سره ونيلے کېدونکی شعرونه-

کانی:(کا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ کونګروکانو پټی چې ګاروو ته پهٔ غاړه کښې اچولے شي-

کاڼل:(کا-ڼل)مصدر متعدی- کالی وراچول- پسول- سينګارول- جوړول-

کاڼلے:(کا-ڼهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- پسوللے- سينګار کړے شوے- مؤنث کاڼلې- وګورئ کاڼل-

کاڼنه:(کا-ڼهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کاڼل-

کاڼه:(کا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ رقم پهٔ عوض کښے څهٔ څيز يا زمکه چا سره اېښودنه يا لهٔ چا اېښودنه- ګروه- (۲)کالے- پسول- جمع کاڼې-

کاڼه چی:(کا-ڼه-چی)اسم- واحد- مذکر- مغه څوک چې دَ چا زمکه يا څهٔ څيز پهٔ کاڼه اخلی- کاڼه کونکے سړے-

کاڼی مار:(کا-ڼی-مار)اسم- واحد- مذکر- پهٔ کاڼی کښې کار کوُنکے سړے- جمع کاڼی ماران-

کاڼيوال:(کا-ڼی-وال)اسم- واحد- مذکر- کاڼی لرونکے سړے- دَ کاڼی خاوند-

کاڼی:(کا-ڼی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)لهٔ کنو نه دَ شربت وېستو يا لهٔ شړشمو وغيره نه دَ تېلو وېستو مشين- (۲)مغه خائ چرته چې دَ کنو نه ګړه وېستے شي-

کاؤ:(کاؤ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوا-

کاؤچران:(کاؤ-چه-ران)اسم- واحد- مذکر- غوا مېښې ساتونکے- غوبه- غوبنے- کښے- ګوارچی- ګوجر-

کاور:(کا-ور)اسم- واحد- مذکر- قهر- غُصه- قار-

کاوز:(کا-وز)اسم- واحد- مذکر- لوئ لوئ ښکرونه لرونکې هوسی- باره

ي: (ښي-رل)، ې(هې-ره-ؤل)، ی(پيا-لی)، ے(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

سینګی- مؤنث کاژزه-

کاؤسره:(کاؤ-سه-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوری کاولے-

کاؤشاړه:(کاؤ-شا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مرغی چې وړده لکی لری-

کاولے:(کاؤ-لے)اسم- واحد- مذکر- کاؤسره- (۱)یو مخصوص قسم پېزار چې کوچیان ئې په پښو کوی (۲)واسکټ- جمع کاولی-

کاؤمېښ:(کاؤ-مېښ)اسم- واحد- مذکر- دَ مېښې مذکر- سنډا- سانډا-

کاونډ:(کا-ونډ)اسم- واحد- مذکر- سره نژدې نژدې کورونه- محلت- چم-

کاونډتوب:(کا-ونډ-توب)اسم- واحد- مذکر- په یو محلت کښې سره نژدې نژدې وسېدنه-

کاونډی:(کا-ون-ډی)اسم- واحد- مذکر- په یو کاونډ کښې سره وسېدونکے- نژدې سره وسېدونکے- جمع کاونډیان-

کاوڼ:(کا-وڼ)اسم- مذکر- د زنانؤ ګډا او سرود-

کاونه:(کاؤ-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه دَ لرګی پاړه چې دَ کانی په کرمی کښې پرې ګېره لړلے شی- کونه-

کاوه:(کا-وه)اسم- واحد- مؤنث- تودې کړې شوملې یا شړومبې- کرمې شړومبې-

ګاه:(ګاه)اسم- مؤنث- (۱)ځایْ- مکان- (۲)دَ بادشاه تخت- پلاز- ګدی- (۳)وخت- محال- (۴)کټالی- (۵)کله-

ګامر:(ګا-مر)اسم- واحد- مذکر- ګوهار- ګوزار- رمه- کنډک-

ګامک:(ګا-مک)اسم- واحد- مذکر- ګاک- (۱)خریدار- (۲)ګواښ کونکے- تهدیدونکے-

ګاه ګهے:(ګاه-ګه-هے)متعلق فعل- کله کله- کله نا کله-

ګامو:(ګا-مو)اسم- واحد- مذکر- غوبه- پاده بان- پاده وان- چوپان- شپون- کورم-

ګامے:(ګا-مے)اسم- واحد- مذکر- ژور زخم-

ګایْ:(ګا-يْ)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ګایه-

ګایل:(ګا-یل)اسم- واحد- مذکر- زخم- خوږمن اندام- (۲)صفت- زخمی- خوږ-

ګایزمه:(ګا-یز-مه)اسم صفت- وینا کونکے- ګویا-

ګایه:(ګا-یه)اسم- واحد- مؤنث- لوظ- وعده- ژبه- قول- ګايْ-

ګایل:(ګا-یل)مصدر متعدی- زخمی کول- ګېلول- خوږول-

ګائیدل:(ګا-ئی-دل)مصدر لازم- خبرې کول- ګنېدل- ګړېدل- وینا کول-

ګايْ بېل:(ګا-يْ-بېل)اسم- واحد- مذکر- دَ خناور دَ نوکونو یو مرض چې خناور پکښې خوراک بند کړی-

کب:(کب)اسم- واحد- مذکر- په ګېډه بچے- هغه ماشوم چې په ګېډه وی-

ګب:(ګب)اسم- واحد- مذکر- فضول خبرې- بې فائدې خبرې- ګپ-

ګبر:(ګبر/ګ-بر)اسم- واحد- مذکر- اتش پرست- دَ اور عبادت کونکے- (۲)کافر- (۲)بت پرست- (م- فارسی)-

کبر:(که-بر)اسم- واحد- مذکر- قبر- ګور- جمع کبرونه-

کبرستان:(کب-رس-تان)اسم- واحد- مذکر- ګورستان- مقبره- قبرستان- ادیره-

کبرے:(کب-رے)صفت- واحد- مذکر- متوحش- ترهېدلے- ویرېدلے- وازخطا-

کبړه:(کب-ړه)اسم- واحد- مؤنث- غټه ګټه- دَ کاڼی غټه تخته-

کبړے:(کب-ړے)اسم- واحد- مذکر- کبنی دَ سوخت په وخت لرزه راتلل- رپ اخستنه- رېچ نیونه- په سترګو نهٔ لېدنه-

کبلے:(کب-لے)اسم- واحد- مذکر- کبلے- دَ هوسۍ بچے-

کبڼ:(که-بڼ)اسم- حامله کېدنه- حمل- (۲)رېږدېدنه-

کبنی:(که-به-نی)اسم- واحد- مؤنث- رېږدېدنه- لهٔ غصې رچېدنه-

کبنی:(که-به-نی)اسم- واحد- مؤنث- یوه غرنیزه ونه او دَ هغې میوه-

کبین وړے:(که-بین-وه-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ شاتو ګګ- کبیندوړے-

کبینه:(که-بی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مچی- ګاربینی- بورا- مچ- غربینی- (۲)ګبین- شات- انګبین-

کپ:(کپ)اسم- واحد- مذکر- لار- په وریخو کښې لار-

ګپ:(ګپ)اسم- واحد- مذکر- ټوقه- ګپه- ګپ شپ- ټوقه ټقاله- افوا- بې بنیاده خبره- (۲)غټه نوړی- لویه نمړی- کپه- جمع ګپونه-

کپاکپ:(ک-پا-کپ)اسم- واحد- مذکر- په یو پسې بله کپه- نمړی- په ایه ایه خوړنه- ژر ژر تېرونه- کپا کپ خوړنه- په هله هله خوړنه-

کپاله:(که-پا-له)اسم- واحد- مؤنث- غټه نوړی خوړنه-

کپان:(که-پان)اسم- جمع- مذکر- دَ کپ جمع- چم- کوپ- دَ غوښې یا ختې غنډاری-

ګپاوو:(که-پا-وو)اسم صفت- ډېرې خبرې کونکے- ګپی- کړتو-

کپړشپړ:(که-پړ-ش-پړ)اسم مرکب- کپړ سپړ- ګډې وډې- داسې خبرې چې سرے پرې پوئ نهٔ شی- اړت غوړت- ګډوړ- ټال مټول- حیله بانه-

کپند:(که-پند)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم توپه-

کپڼ:(که-پڼ)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ناکاره- (۲)خوړین-

ګپو:(ګ-پو)صفت- واحد- مذکر- (۱)ټرتو- کړتو- چې تشې خبرې کوی- (۲)وګوری ګپی-

کپه:(ک-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټه نوړی- (۲)دومره لونده خاوره چې په لاس کښې راتلے شی- (۳)الوټه- چم- (۴)وړوکے کمر- (۵)ټوقه- ګپ- ټقاله- (۶)هغه پړے چې دَ واکو په ځايْ استعمالیږی- کپے- جمع کپې-

ګپ ګپه:(ګپ-ګه-په)اسم- واحد- مؤنث- کنډ- غنډارے- چم-

ګپی:(ګ-پی)اسم صفت- واحد- مذکر- خوش طبعیته- مزاح کونکے- ټوقی- ظریف- ګپو-

کپی:(که-پی)اسم- واحد- مؤنث- پامی- ملونه- واکه- تېرسرے- جلب- پېزوان-

کپے:(ک-پے)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې په ګس لاس کار کوی-

کخ متېے- کس لاسے- (۲)هغه پړے یا رسۍ چې دَ واکو په ځاۍ استعمالیږی-

کتاوه:(کَ-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- اړداوه- کړه- بُتاوه- بوتاوه- دَ ښاروو خوراکه چې بوس او بل څهٔ دانې اوزهٔ دل یا کل ورته کړ کړے شی- جمع کتاوې-

کتکه:(کت-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هنر- کرتب- مهارت- (۲)دوکه- فرېب- داؤ- چل-

کتکه بازی:(کت-که-با-زی)اسم- واحد- مؤنث- دوکه کونه- داؤ چلونه- چل کونه- دوکه بازی-

کُتکُتے:(کُت-کُ-تے)اسم صفت- بدنام- سپک شوے- پهٔ شاغوتونو شوے- کوتکوتے-

کتلکه:(کت-له-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پېغلتوب ته نژدې ښانسته جینۍ- (۲)هغه پېغله جینۍ چې دَ قاتل لهٔ طرف نه دَ مقتول وارثانو ته پهٔ بدل کښې ورکولے شي- سوره- کوتلکه-

کتمندے:(کُت-من-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کتمنړے-

کتمنړی:(کُت-من-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کتمنړے-

کُتمنړے:(کُت-من-ړے)اسم- واحد- مذکر- کُتې ورکونه- شاغتونه ورکونه- (۲)عېب لټونه- اعتراض- شبه- اړنګ- الزام- کتمنړے- کتمنړی- کوتمنړی-

کتمو:(کت-مو)اسم- واحد- مذکر- کتمی- کُتمه- دَ تنې سُورے- کاځ-

کتمونے:(کت-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- یوه الوتونکې حشره- مُلخ- مولخ-

کتمونے:(کت-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- اورلړونے- کاتمونے-

کتمه:(کُت-مه)اسم- واحد- مؤنث- کُته- ځلی- ځلے- یو کالے چې پهٔ کُته اچولے کیږی- کوتمه- (۲)هغه خول چې دَ کُتی سر ته پهٔ لاس دَ جامو کنډلو پهٔ وخت اچولے کیږی- (۳)وګورئ کتمو-

کُتمی:(کُت-می)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کُتمو-

کتول:(کَ-ته-وَل)مصدر متعدی- (۱)کُتې ورکول- شاغتونه ورکول- (۲)عېب لټول- تنقید کول- اعتراض کول- (۳)الزام لګول- کوتول-

کتون:(کَ-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کُتول-

کتونکے:(کَ-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کتول-

کتونګ:(کَ-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کُتول-

کتونه:(کَ-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کُتول-

کته:(کَ-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوته- دَ لاس هغه کوته یا برخه چې بنیادم پرې دَ کار کسب جوګه دے- دَ پښې دَ سر هغه برخه چې بنیادم ته پهٔ قدم اخستو کښې پهٔ توپ وهلو کښې اسانی پېدا کوی- (۲)کُتمه- پهٔ کُته دَ اچولو یو کالے-

کته:(که-ته)اسم- واحد- مؤنث- غټه کانټې- کانټی- غټ او پېړ کاغذ چې دَ څو برغه یوځاۍ کولو نه پس مختلفو کارونو دَ پاره پکارولے شي-

کتی:(کَ-تی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه زړوکے چې سینې پکښې بندې وی- (۲)بوجکی- کوتی-

کتی:(کَ-تی)اسم- واحد- مؤنث- کُتمه- کوتی- پهٔ کُته دَ اچولو کالے-

کتے:(کَ-تے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم غمے- سلېمانی غمے-

کټ:(کټ)اسم- واحد- مذکر- کوټ- (۱)غټ کاڼے- کرکنړه- کوسه- سنګره- (۲)ګوره توره وریخ- جمع کټان-

کټ:(کُټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځاۍ چې پهٔ پلن والی او اوږدوالی پکښې دوه دېوالونه خپلو کښې یوځاۍ کیږی- (۲)دَ وادهٔ نه ورځ نیمه مخکښې دَ جینۍ دَ پلار کره دَ ناستې ځاۍ- (۳)دَ پټی دَ دوو پولو دَ یوځاۍ کېدو ځاۍ چې عموماً پهٔ یوم وغېره اړولے شي-

کُټ:(کُټ)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ یوه سندره-

کټات:(که-ټات)اسم- کټه- نفع- منافع- کټهنه-

کټ پېر:(کُټ-پېر)اسم- واحد- مذکر- دَ لارې کوږوالے یا کږلېچ- تاؤ کوږلېچ- کُټ پېرے- کټ پېره-

کُټ پېره:(کُټ-پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- تاؤ راتاؤ- کُټ- پېچومے- کُټ پېر-

کټ پېرے:(کُټ-پې-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کُټ پېر-

کټرې:(کټ-رې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کټلې-

کټکی:(کټ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کیټې-

کټکے:(کټ-کے)اسم- واحد- مذکر- د مېوې اړوکے- دَ مېوې تخم- کیټکے-

کټکے:(کټ-کے)اسم- واحد- مذکر- د کټ اسم تصغیر- وړوکے کټ-

کټل:(که-ټل)مصدر متعدی- (۱)فائده مونډل- فائده وچټول- (۲)بدل اخستل-

کټلې:(کَټ-لې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کاټلی- کنړه- غوټه- پنډېره- کاټرې- کټرې- کټړی-

کټلے:(که-ټهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کټل-

کټمن:(که-ټه-من)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کټه من-

کټن:(که-ټن)حاصل مصدر- وګورئ کټل-

کټ ناسته:(کُټ-ناس-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ کُټ کښې کښېناستنه- کوشه نشینی- (۲)اعتکاف- چېله- کوټ ناسته-

کټندویه:(که-ټن-دو-یه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- کټونکے- کټه کونکے- هغه چې کټه کوی- کټندونے-

کټندونے:(که-ټن-دو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کټندویه-

کټنګ:(که-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ کټل-

کټنه:(که-ټهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کټل-

کټور:(که-ټه-وَر)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څیز چې منافع پکښې وی- کټه کونکے- کټه ور-

کټونکے:(که-ټون-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- کټندویه- فاتح- کټه کونکے- کټیالے-

ې" (ښی-زل)، ږ"(ږې-ره-وَل)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کټه:(که-ټه)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سود- نفع- مزدوري- حاصل- (۲)کانبے- تیره-

کټه:(که-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کردنۍ- د ځرمنې هغه پټه چې کارتوس پکښې ابښودلے کیږی- (۲)الس کارتوس- د لسو کارتوسو تعداد-

کټه پچه:(که-ټه-په-چه)اسم مرکب- وګورئ کټه وټه-

کټه ځټه:(که-ټه-ځه-ټه)اسم مرکب- وګورئ کټه وټه-

کټه وټه:(که-ټه-و-ټه)اسم مرکب- منافع- آمدن- کټه- دنده- د تاوان ضد- کټه پچه- کټه ځټه-

کټه ور:(که-ټه-ور)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کټور-

کټیالے:(کټ-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کټونکے-

کټې رنګ:(ک-ټې-رنګ)اسم صفت- اسمانی رنګ- ابی- د ابی رنګ سترګو خاوند-

کټیز:(ګ-ټیز)اسم صفت- مذکر- کټونه لرونکے- کټین- کټیزے- مؤنث کټیزه-

کټیزے:(ګ-ټې-زے)اسم صفت- مذکر- وګورئ کټیز-

کټین:(ګ-ټین)اسم صفت- مذکر- وګورئ کټیز-

کټېر:(ګ-ټېر)اسم- واحد- مذکر- د غرۀ کړلیچ- د غرۀ تاؤکښ- تاؤ راتاؤ کوږ غر-

کټۍ:(ک-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کیټۍ-

کټے:(ګ-ټے)اسم- واحد- مذکر- ټیکرے- جمع کټې-

کجات:(ک-جات)اسم صفت- واحد- مذکر- پاسو- کچوت- شوم- بخیل-

کجاتی:(ک-جا-تی)اسم- مؤنث- بخیلی- شومتوب-

کجر:(ګ-جر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوجر-

کجره:(کج-ره)اسم- واحد- مؤنث- د لاسونو یو کالے چې زنانه یې اچوی- کجری- جمع کجرې-

کجری:(کج-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کجره-

کج کول:(کج-کول)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کچکول-

کجولی:(که-جو-لی)اسم تحقیر- واحد- مؤنث- کجی- کجی وجی- کږه وږه-

کجوینه:(کج-وی-نه)اسم- واحد- مؤنث- د اوربشو او د غنمو د کږو وږو اوړو ډوډۍ- جمع کجوینې-

کجوړے:(که-جۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د بوټو شودۀ- د بوټو پۍ- د بوټو سپین کنډ-

کجه:(ګ-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د شلتالو مېوکے-(۲)د بېهیو یو قسم لوبه- د کیټو لوبه-

کخ:(کخ)اسم صفت- واحد- مذکر- مېده شوے- مېده- ټکېدلے-

کخاری:(که-خا-ری)اسم- جمع- کخارے- ګزاری- (۱)نسوار- (۲)وګورئ کیزارے-

کخارے:(که-خا-رے)اسم- وګورئ کخاری-

کخموزخے:(کخ-مو-خے)صفت- کخموزے-

کخموزے:(ګخ-مو-زے)اسم صفت- مذکر- هغه څوک چې پېرې خبرې نۀ کوی او د زړۀ راز چا ته نۀ ښکاره کوی- کوږخ- غلے غنخے- کخموځے-

کچ:(کچ)اسم- واحد- مذکر- سپینونه- چونه کونه- (۲)ملهم- (م- فارسی)-

کچ بټۍ:(کچ-به-ټۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د چونې بټۍ-

کچکر:(کچ-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چونې کار کونکے- (۲)ګلکار- معمار- جمع کچکری/کچکران-

کچکچول:(کچ-کول)اسم صفت- مذکر- پرېشان- خفه- دلګیر- کج کول- کچو کول-

کچل:(که-چل)مصدر متعدی- چونه کول- سپینول- چونه ورکول-

کچنه:(که-چۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کچل-

کچوکول:(که-چو-کول)صفت- وګورئ کچکول-

کچول:(که-چول)اسم- واحد- مذکر- اواره ګرد- بې فائدې ګرځېدونکے- وزګار-

کچولی:(که-چو-لی)اسم- واحد- مؤنث- اواره ګردی- بې فائدې ګرځېدنه- وزګارتوب-

کچه:(کۀ-چه)اسم صوت- د کبو بزو د شړلو اواز- کچې- کچې-

کچې:(کۀ-چې)اسم صوت- وګورئ کچه-

کڅ:(کڅ)اسم- مذکر- د ښی ضد- چپ- ګس- مؤنث کڅه-

کڅه:(که-څه)اسم- واحد- مؤنث- ټبله- دیکه-

کڅے:(کۀ-څے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګس متے- هغه څوک چې زیات کار پۀ ګس لاس کوی- ګسے-

کد:(کد)اسم- واحد- مذکر- خواست- سوال-

کدا:(که-دا)اسم صفت- واحد- مذکر- سائل- سوال کونکے- خواست کونکے- غښتونکے- غستونکے- ملنګ- درویش- فقیر- کداګر-

کداتوب:(که-دا-توب)اسم- واحد- مذکر- ملنګی- فقیری- سوال کونه- غښتنه- کدائی غستنه- خواست- کداګری-

کداز:(ګ-داز)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوزے- سوے- سول- سوز- ویلې کېدنه-

کداګر:(که-دا-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ کدا-

کداګری:(که-دا-ګۀ-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کداتوب-

کدام:(ګ-دام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګودام-

کدام خانه:(ګ-دام-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګودام-

ګدامدار:(ګ-دام-دار)اسم- واحد- مذکر- د ګودام څوکیدار- د ګودام محافظ

کدانه:(که-دا-نه)صفت/متعلق فعل- د کدا سره متعلق- وګورئ کدا-

کدائی:(که-دا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کداتوب-

کدره:(کد-ره)اسم- واحد- مؤنث- لهرے- ډاګه- لرګے چې پۀ کوټه، برنډه وغېره اچولے شی-

کدړۍ:(کد-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د فقیرانو یو مخصوص قسم وړد

ځادر- کدړی- (۲)البم-

کدکدام:(کَد-کَ-دام)اسم مرکب- واحد- مذکر- (۱)لړز ګرز- نوے زوړ- مات کړ- (۲)اریک شریک- کړ کاړېره- (۳)کس ناکس-

کدله:(کَه-دَه-له)اسم- واحد- مؤنث- کند- زړې جامې-

کدم:(کَه-دَم)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دماغی مرض- دَ سکتې بیماری چې پکښې انسان دَ مړی غندې نهٔ خوځی- مېرګی-

کدود:(کَه-دود)اسم- جمع- مؤنث- غدود- رسولۍ- غُټه- یو قسم غدود چې دَ مرض پهٔ سبب پړسیږی او ورو ورو غټیږی-

کدور:(کَه-دور)اسم صفت- مذکر- کمینه- رذیل- بدذات-

کدوک:(کَه-دوک)اسم- واحد- مذکر- بتر-

کده:(کَه-ده)اسم- واحد- مؤنث- کدېلې- کدی- دَ حکومت یا پیرانو مسند- وکورئ کدی-

کدی:(کَ-دی)اسم صفت- واحد- مذکر- کم عقل- نادان- ناپوهه- ګیدی-

کدیکه:(کَه-دی-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ څرخې لرګے چې تار پرې رېشلے شی-

کدېلی:(کَه-دې-لی)اسم- واحد- مؤنث- زړه او شلېدلې جامې- زړې او خیرنی جامې- کدی- کده-

کدی:(کَه-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)مجلس- (۲)تخت- مسند- (۳)بدعمله ښځه- (۴)دَ کپړې یا بل نرم څیز موړه چې دَ سنډا یا غوائ وغېره ځټ کښې دَ رېبې راکښلو پهٔ وخت اچولے شی-

کړ:(کړ)اسم صفت- (۱)شریک- سره- (۲ اسم- واحد- مذکر)شروع- ابتدا-

کړ:(کړ)اسم- واحد- مذکر- دَ کړې مذکر- پسهٔ- ورے-

کړ:(کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ لاس یا پهٔ پښه باندې بېکاره- شل- پهٔ لاس یا پهٔ پښه کړم-

کړا:(کَه-ړا)اسم- واحد- مؤنث- نڅا- ناچ- رقص-

کړال:(کَه-ړال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړهل-

کړا نڅا:(کَه-ړا-نه-څا)اسم مرکب- واحد- مؤنث- (۱)کړا- کړېدنه راکړېدنه- دَ کړېدلو جشن- رقص و سرود- (۲)دَ خوشحالی موقع- ښادی- خوشحالی-

کړبز:(کړ-بز)اسم- واحد- مذکر- تربوزک- تېمبوزک- پوزه بند-

کړبنه:(کړ-به-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کړبه مؤنث- وګورئ کړبون-

کړبول:(کړ-بول)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړګول-

کړبون:(کړ-بون)اسم- واحد- مذکر- کړبه- شپون- شپونکے- کړې بزې څرونکے- جمع کړبانهٔ-

کړبه:(کړ-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړبون-

کړتوب:(کړ-توب)اسم- واحد- مذکر- کړوړتوب- کړون- کړه- سره کړېدنه- کړښت-

کبر:(کَه-ړر)اسم- واحد- مذکر- کورنے سپے-

کبړ:(کَه-بړ)اسم- واحد- مذکر- ګیدړ- سورلنډے- شغال- دَ سپی پهٔ څېر یو ځنګلی ځناور-

کبړک:(کړ-ړک)اسم- واحد- مذکر- شاتېنکے- شاتېنکه- دَ مارغانو یو اندام-

کبړی:(کړ-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کدړی-

کبښت:(کَه-ړښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړتوب-

کدکه:(کَد-که)اسم- واحد- مؤنث- تاپوړه- ټاپوړه-

کړکاړېر:(کړ-کا-ړېر)اسم مرکب- کاړېره- کړکېړه- ارګجه- انجړبنجړ- خلط ملط- دَ بل څهٔ سره کړ کړے شوے-

کړکړک:(کړ-ګ-ړک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ چیندری-

کړکول:(کړ-کول)اسم- واحد- مذکر- دَ یو ترش خونده بوټی مېوه- کړبول-

کړل:(کَ-ړل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړله-

کړلون:(کړ-لون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړون-

کړله:(کړ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو او وربشو دَ کړو وړو اوړو ډوډی- کړوله- کړولیزه- کړېدلی- کدېله- کړل-

کړلی:(کړ-لی)اسم صفت- مخلوط- کړ- خلط ملط-

کړلی:(کړ-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کاټلی- کټلی- کنډه- پنډوکے- غوټه-

کړ مړ:(کړ-مړ)اسم صفت- وګورئ ارجل برجل-

کړندے:(کَه-ړن-دے)اسم صفت- کړېدونکے- کړا کونکے- رقص کونکے-

کړنل:(کړ-نل)اسم- واحد- مذکر- خلاص پلے- املتاس- امبلتاس- رانډېس- دَ یوې ونې پلے چې دَ دارو پهٔ توګه پکارولے شی-

کړنه:(کَه-ړهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړون-

کړو:(کَه-ړو)اسم- واحد- مذکر- مغه چیلم چې دَ څهٔ بوټی یا کاغذ نه جوړ کړے شوے وی-

کړوال:(کړ-وال)اسم فاعل- کړ کونکے- کړون کونکے- (افغانستان)-

کړوالے:(کړ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- کړتوب- کړون- کړه- کړوړ کېدنه-

کدوړ:(کړ-وړ)صفت- واحد- مذکر- کړوړه- (۱)بې ترتیبه- بې طریقې- خور وزر- تتربتر- (۲)یوځایُ- سره کړ- شریک- (۳)وران- خراب- (۴)ارګجه- دَ ړېرو څیزونو- (۵)بې طبعې- پرېشان- ناساز-

کړوړتوب:(کړ-وړ-توب)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې ترتیبی- خور وورتوب- (۲)شراکت- کړون- یوځایُ کېدنه- (۳)خرابوالے- ورانے- (۴)ارګجه توب- (۵)پرېشانی- ناسازی- بې طبعی-

کړوړول:(کړ-وه-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)خلط ملط کول- سره کړول- (۲)اوترول- وارخطا کول- (۳)خورول- بې ترتیبه کول- تتر بتر کول- (۴)خرابول- ماتول- کوړول- بېکاره کول- (۵)شریکول- یوځایُ کول- (۶)پرېشانول- پرېشانه کول- بې طبعې کول- خفه کول- (۷)ارګجه کول-

کړوړون:(کړ-وه-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کړوړول-

زبر "(غ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

کړوړونکے:(کړ-وه-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړوړول-
کړوړونه:(کړ-وه-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړوړول-
کړوړه:(کړ-وه-ړه)اسم صفت- خلط- سره کړ- ارګجه- کړوړ- مخلوط-
کړوړېدل:(کړ-وه-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)خلط ملط کېدل- کډېدل- (۲)اوترېدل- وارخطا کېدل- (۳)خوربدل- بې ترتیبه کېدل- تتربتر کېدل- (۴)خرابېدل- بېکاره کېدل- ماتېدل- (۵)شریکېدل- یوځاې کېدل- (۶)پرېشانه کېدل- بې طبعې کېدل- (۷)ارګجه کېدل-
کړوړېدن:(کړ-وه-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړوړېدل-
کړوړېدنه:(کړ-وه-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړوړېدل-
کړوړېدونکے:(کړ-وه-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړوړېدل-
کړوړېدۀ:(کړ-وه-ړې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کړوړېدل-
کړوړے:(کړ-وه-ړے)اسم- واحد- مذکر- غوبل- غل غوبل- شور شغرب-
کړوړے:(که-ړو-ړے)اسم- واحد- مذکر- کړوړے- وړے-
کړورکے:(که-ړور-کے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کړورکے- ورکوټے کړ- کړورے- وړے-
کړورے:(که-ړو-رے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- وړے- دَ کړ بچے- دَ کړ هغه بچے چې ایله ایله ځوان شوے وي- جمع کړورې-
کړوزے:(که-ړو-زے)اسم- واحد- مذکر- بالښت- تکیه- سروړد-
کړوزے:(که-ړو-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ کټې او دَ شهادت دَ ګوتې تر مینځه فاصله یا ځاې- کاړوزے-
کړول:(که-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)نڅول- پۀ ګڼا رقص کول- رقصول- (۲)څوک پۀ خپل حکم چلول- (۳)یوځاې کول- خلط ملط کول- کړوړ کول- (۴)مشهورول- خوروَل- (۵)تاوول- چورلول- (۶)زیاتول- شاملول- شریکول- پۀ څۀ معامله کښې دَ ځان سره څوک یوځاې کول-
کړول:(ګ-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)شلول- پۀ لاس یا پښه کنډمول- بېکاره کول- (۲)محتاجول- حاجتمند کول-
کړوله:(که-ړو-له)صفت- وګورئ کړله-
کړولیزه:(که-ړو-لی-زه)صفت- وګورئ کړله-
کړولی:(که-ړو-لی)اسم صفت- پړمخې- اپوټه- الوړے-
کړون:(ګ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړول-
کړون:(که-ړون)اسم- واحد- مذکر- (۱)اختلاط- کړوړونه- سره یوځاې کونه- شراکت- شمولیت-
کړون:(که-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړول-
کړونکے:(که-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړول-
کړونکے:(ګ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړول-
کړونګ:(که-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړول-
کړونګ:(ګ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړول-

کړونه:(که-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړول-
کړونه:(ګ-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړول-
کړوونے:(که-ړه-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړول-
کړووے:(که-ړو-وے)اسم- وګورئ خرخبانے-
کړوه:(که-ړۀ-وه)اسم- واحد- مؤنث- کوزه- کوزړی- لوټه- لوټکه- کړوی-
کړوی:(کړ-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کړوه-
کړه:(کۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کړ مؤنث- پۀ وجود وړې لرونکے یو زروکے ځاروے چې پۀ هم ورکوی او وړې تړې هم حاصلولے شي-
کړه:(که-ړه)صفت- واحد- مؤنث- (۱)خوره- مشهوره- عامه- (۲)یوځاې- خلط ملط- (۳)کډکاړېره- ځاروړ ته یوځاې کړے شوے بوس او اوړۀ یا بوس پترې او شنه ګیاه-
کړه:(ګ-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ ګړ مؤنث- وګورئ ګړ-
کړه امې:(که-ړه-أ-مې)اسم- مؤنث- یو قسم مخصوصه ګډا چې پکښې ښځې او نر پۀ یوځاې ګډېږي-
کړه کړوله:(که-ړه-که-ړو-له)اسم- واحد- مؤنث- بې ترتیبی- بې انتظامي- بدنظمي-
کړمل:(کړ-مل)اسم- واحد- مذکر- دَ أبو لوي لوښے- ټب- بالټے- منګے- بوقه- کړال- بوکه-
کړه وړه:(که-ړه-وه-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)خلط ملط- یو څیز بل څیز سره پۀ داسې طریقه کړ شوے چې بېلول یې ګران وي- (۲)بې ترتیبه- (۳)وارخطا- (۴)وګورئ کړوړه-
کړی:(که-ړی)صفت- واحد- مؤنث- زناکاره ښځه- پلیته ښځه-
کړی:(که-ړی)اسم- واحد- مؤنث- ټولنه- جرګه- صحبت- مېلس- مجلس-
کړی چرګ:(ګ-ړی-چرګ)اسم- واحد- مذکر- بولوتتے- ملاچرګګ- مُدمُد- ملاچرجګ- ملاچرګګ-
کړی خر:(ګ-ړی-خر)اسم صفت- مذکر- نادان- کم عقل- احمق-
کړیکه:(که-ړی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه لرګے چې دَ کومې پۀ غاړه ښخ کړے شوے وي او ځرخ پرې پروت وي- (۲)دوه ښاخیز لرګے- (۳)ټاپوړه- ټاپوله- انټوک- هغه لرګے چې ګډ شل یې پۀ ترخ کښې دَ زنګانۀ دَ لاندې ږدي-
کړینه:(که-ړی-نه)اسم- واحد- مؤنث- کړون- کړونه- امېزش- کړه-
کړېدل:(که-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ کړول- (۱)نڅا کول- (۲)شریکېدل- کړوړ کېدل-
کړېدل:(ګ-ړې-دل)مصدر لازم- کوړېدل- (۱)شلېدل- پۀ لاس یا پښه کنډمېدل- بېکاره کېدل- (۲)حاجتمند کېدل- محتاجه کېدل-
کړېدلی:(که-ړېد-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړله-
کړېدن:(که-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړېدل-
کړېدن:(ګ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړېدل-

زبر "(خ-بۀ-ره)"، زورکے "(شل)"، زبر "(ک-تاب)"، پېش "(نو-کا-ره)"، جزم "(شکون)"، "ۀ" (ز-ړه)، "ۀ" (ړو-بې-دۀ)

کېدنګ:(کہ-دِې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

ګېدنګ:(ګَ-دِې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګېدل-

کېدنه:(کہ-دِې-دَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

ګېدنه:(ګَ-دِې-دَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګېدل-

کېدونکے:(کہ-دِې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کېدل-

ګېدونکے:(ګَ-دِې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګېدل-

کېدهٔ:(کہ-دِې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کېدل-

ګېدهٔ:(ګَ-دِې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګېدل-

کېبر:(کہ-بېر)اسم- واحد- مذکر- کږ- کهون-

کېبره:(کہ-بې-ره)صفت- واحد- مؤنث- جُنګ- ارګجه- کابېره- ګډوډ- مخلوط-

کېبرے:(کہ-بې-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګروبے-

کېبله:(کہ-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګډله-

کېبوه:(کہ-بې-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوزه- (۲)کډوی- پیاله- لوټه یا کنډول چې د منګی نه پرې اُبهٔ څښلے شی- (۳)کڅوړه-

کېي وېي:(کہ-بې-وه-بې)اسم- جمع- مؤنث- کاواکې- اوتې بوتې-

کېبے:(کهٔ-بے)اسم- واحد- مذکر- بنکره ور جنګی ګډ-

ګذار:(ګُ-ذار)حاصل مصدر- دَ ګذاشتن مصدر نه امر او حاصلِ مصدر- پرېښودنه-

ګذار:(ګُ-ذار)اسم- واحد- مذکر- ضرب وهنه- پهٔ چا ګذار کونه- ګذار ورکونه-

ګذارش:(ګُ-ذا-رش)اسم- واحد- مذکر- (۱)پرېښودنه- (۲)چا ته خپل حال بیانونه- (۳)عرض معروض بیانونه-

ګذارل:(ګُ-ذا-رل)مصدر متعدي- ادا کول- پوره کول- سر ته رسول-

ګذارول:(ګُ-ذا-ره-وَل)مصدر متعدی- غرځول- لرې کول- څهٔ څیز لهٔ پاس نه ښکته یا لهٔ ښکته نه پاس غرځول-

ګذاره:(ګُ-ذا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ساعت تېرے- وخت تېرونه- چلن- ګزاره-

ګذارېدل:(ګُ-ذا-رې-دَل)مصدر لازم- (۱)ادا کېدل- پوره کېدل- (۲)غرځېدل- پرېوتل-

ګذر:(ګُ-ذر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګزر-

ګذران:(ګذ-ران)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګزران-

ګذشت:(ګُ-ذشت)اسم- واحد- مذکر- حوصله- بُردباری-

ګذشته:(ګُ-ذش-ته)صفت- مذکر/مؤنث- تېر شوے- سابقه- اوړېدلے- وروستو پاتې-

ګر:(کر)اسم- واحد- مذکر- ظُلم- مصیبت- غم- سختـه-

ګر:(ګر)اسم- واحد- مذکر- خارښ- دَ خارښ بیماری-

ګر:(ګر)اسم- واحد- مذکر- چل- هنر- داؤ- جمع ګرونه-

ګر:(ګر)لاحقه- دَ اسم فاعل ترکیبی علامت لکه جادوګر، داروګر، بزرګر-

ګر:(ګر)اسم صوت- واحد- دَ کپړې دَ شلېدو اواز- دَ کپړې دَ ریښې کېدو اواز-

ګرا:(ګرا)اسم- واحد- مذکر- (۱)غلام- نوکر- مرئے- (۲)نائی- (۳)یو قسم ببلچه- چاړی-

کراب:(کہ-راب)اسم- واحد- مذکر- دَ ښناورو یو مرض- تبق- تبخ-

کراته:(کہ-را-ته)اسم- واحد- مؤنث- څپاکه- جمع کراتې-

کراج:(ک-راج)اسم- واحد- مذکر- دَ موټر وډرولو دَ پاره ځایٔ- جمع ګراجونه-

کراری دار:(کہ-را-ری-دار)صفت- واحد- مذکر- کراری لرونکے- هغه چې کراری پکښې وی- مؤنث کراری داره-

کراری:(کہ-را-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غاښونه لرونکې کاپینی چې مشینونو ګرځولو کښې پکار راځی- کراړی-

کراړی:(ک-را-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کراری-

ګرام:(ګرام)اسم- واحد- مذکر- دَ وسېدو ځایٔ- کلے- موضع- سیمه- پاټوبے- ګرامه-

ګرام:(ګرام)اسم صفت- واحد- مذکر- ګرم- پړ- ملامته-

ګرام:(ګرام)اسم- واحد- مذکر- پهٔ اعشاری نظام کښې دَ وزن یوه اکائی- دَ کلو ګرام زرمه برخه-

کرام:(ک-رام)اسم صفت- مذکر- وګورئ کرامی-

ګرامر:(ګرا-مر)اسم- واحد- مذکر- دَ ژبې دستور- دَ ژبې قواعد و ضوابط- دَ صرف و نحو علم-

ګرامفون:(ګرا-مه-فون)اسم- واحد- مذکر- یو مشینی آله چې لهٔ ریکارډ نه اواز وُباسی-

ګرامه:(ګرا-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګرام-

کرامی:(ک-را-می)اسم صفت- واحد- مذکر- محترم- عزتمند- بزرګ- قدرمند- ښاغلے- (م- فارسی)-

ګران:(ګران)صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ اسان ضد- مشکل- (۲)خوږ- خوښ- (۳)قیمتی- (۴)سخت- تکلیف ده- (۵)دروند- نایاب- مؤنث ګرانه- (م- فارسی)-

ګران بها:(ګران-بہ-ها)اسم مرکب- ګران بیه- قیمتی- نایاب- بې بها- بې قیمته- (م- فارسی)-

ګران بیه:(ګران-به-یه)اسم مرکب- قیمتی نایاب- ګران بها-

ګرانتوب:(ګران-توب)اسم- واحد- مذکر- ګرانښت- ګرانی- ګرانوالے- ګرانتیا- (۱)مشکلوالے- (۲)خوږوالے- خوښی- (۳)ډېر قیمت لرنه- (۴)سختی- تکلیف- (۵)دروندوالے- نایابی-

ګرانتیا:(ګران-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګرانتوب-

ګرانښت:(ګرا-نښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګرانتوب-

ګران فروش:(ګران-فه-روش)اسم صفت- پهٔ ګرانه بیه خرڅونکے- سودا ګرانه

یَ (ځی-رل)، ېَ (مې-ره-وَل)، یَ (پیا-لی)، ےَ (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

خرڅونکے- (م- فارسي)-

گران مایه:(گران-ما-یه)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)د لوئ مرتبې خاوند- لویه مرتبه لرونکے- معزز- قدرمند- (۲)قیمتي- نایاب- (م- فارسي)-

گرانوالے:(گران-وا-لے)اسم- مذکر- وګورئ گرانتوب-

گرانول:(گرا-نه-وَل)مصدر متعدي- نرخ خېژول- بیه، قیمت زیاتول- (۲)خوښول- (۳)سختول- مشکلول- (۴)نایابول-

گرانون:(گرا-نه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ گرانول-

گرانونکے:(گرا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گرانول-

گرانونګ:(گرا-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ گرانول-

گرانونه:(گرا-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گرانول-

گرانه:(گرا-نه)اسم صفت- مؤنث- د گران مؤنث- وګورئ گران-

گرانه گراني:(گرا-نه-گرا-ني)اسم مرکب- د نرخونو یا د قیمتونو وچتوالے- گراني- گرانتوب-

گراني:(گرا-ني)اسم- واحد- مؤنث- گرانښت- گرانوالے- قیمت زیاتېدنه- نرخ زیاتېدنه-

گرانېدل:(گرا-نې-دَل)مصدر لازم- قیمت زیاتېدل- نرخ زیاتېدل- بیه زیاتېدل- (۲)خوښېدل- (۳)سختېدل- مشکلېدل- (۴)نایابېدل-

گرانېدن:(گرا-نې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ گرانېدل-

گرانېدنګ:(گرا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ گرانېدل-

گرانېدنه:(گرا-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گرانېدل-

گرانېدونکے:(گرا-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گرانېدل-

گرانېدۀ:(گرا-نې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ گرانېدل-

گراڼ:(گرا-ڼ)اسم- واحد- مذکر- خواست- اپیل- عرض-

گراوینه:(گرا-وي-نه)اسم صفت- کانه- کانټیز- د ضمانت په څېر اېښودے شوے یا ورکړے شوے- گرو-

گراوے:(گرا-وے)اسم صفت- خواست کونکے- اپیل کونکے- عرض کونکے- جمع گراوي-

گرامه:(گرا-مه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بېلچه- یُوم- جمع گرامې-

گرانے:(گرا-نے)کلمه تضاعف- دا کلمه د تضاعف یعني یو په دوه کېدو د پاره استعمالیږی لکه یو گرانے- دوه گرانے- دوچند کونه-

گرباده:(گر-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- د پېریانو پولی- دېوباد- د باد چورلندے- بړبوکی-

گربت:(گر-بَت)اسم- واحد- مذکر- عقاب- گربته- باز- شاهین-

گربته:(گر-بَه-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ گربت-

گربره:(گر-بۀ-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې په ورومبی خل پکښې ایوه (یوې) شوې وی او غټې غټې لوټې پکښې وی- غټې غټې لوټې لرونکے سادین-

گربل:(گر-بل)اسم- واحد- مذکر- سوری شوې کېږې جال کونه- پنځرے- گرېبل- گرمېل- گرمل-

گربولے:(گر-بو-لے)اسم- واحد- مذکر- خراشکے- بلغم- جمع گربولي-

گربه:(گر-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پیشو-

گربه خوراک:(گر-به-خو-رَک)اسم- واحد- مذکر- د یو قسم وښو نامه- یو ذات له وابنۀ-

گربینه:(گر-بی-نه)اسم- واحد- مؤنث- کبین- کبینۀ-

گربینے:(گر-بی-نے)اسم- واحد- مذکر- د وړو حشرو یا کېرړو جاله-

گربېټ:(گر-بېټ)اسم- واحد- مذکر- سوکړک- سکړک- د جوارو ووړی-

گربېل:(گر-بېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گربل-

گرپے:(گر-پے)اسم- واحد- مذکر- نازک بېخ لرونکے یو بوټے-

گرت:(گرت)اسم- واحد- مذکر- د دوو گټو تر مینځه فاصله-

گرتول:(گرۀ-ته-وَل)مصدر متعدي- (۱)په گرت کښې نیول- (۲)د لیندې پېښاخ راکښل- (۳)نښې ویشتو ته تیارول-

گرتون:(گرۀ-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ گرتول-

گرتونکے:(گرۀ-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گرتول-

گرتونګ:(گرۀ-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ گرتول-

گرتونه:(گرۀ-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گرتول-

گرتېدل:(گرۀ-تې-دَل)مصدر لازم- (۱)په گرت کښې نیولے کېدل- (۲)نښې ویشتو ته تیارېدل-

گرتېدن:(گرۀ-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ گرتېدل-

گرتېدنګ:(گرۀ-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ گرتېدل-

گرتېدنه:(گرۀ-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گرتېدل-

گرتېدۀ:(گرۀ-تې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ گرتېدل-

گرتے:(گر-تے)اسم- واحد- مذکر- گټمه-

گرج:(گرج)صفت- واحد- مذکر- کوږ- خم- د نېغ ضد- گروپ-

گرجمن:(گر-جۀ-مَن)اسم صفت- کینه ور- کینه لرونکے سړے-

گرخ:(گرخ)اسم- گرخېدنه- د گرخېدو دوړ-

گرخانه:(گر-خا-نه)صفت- واحد- مذکر- گرخنده- گرخېدونکے- (۱)چُرلېدونکے- تاوېدونکے- (۲)سېلانے- سیاح-

گرخن:(گر-خَن)صفت- واحد- مذکر- گرخانه- گرخېدونکے- گرخنده- گرخانده- گرخان- گرخینده- (۱)چُرلېدونکے- تاوېدونکے- (۲)سېلانے- سیاح- (۳)هغه ماشوم چې ایله ایله قدم اخلي-

گرخند:(گر-خَند)صفت- واحد- مذکر- وګورئ گرخن-

گرخندونے:(گر-خَن-دو-نے)اسم صفت- مذکر- وګورئ گرخن-

گرخنده:(گر-خَن-ده)صفت- واحد- مذکر- گرخېدونکے- گرخانه- گرخن-

(۱)تاوېدونکے- چُورلېدونکے- (۲)سپلانے- (۳)هغه ماشوم چې اېله اېله قدم اخستے شي-

گرخندے:(گر-خن-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لارې کوروالے- کږلېچ- (۲)دَ لوبو پړپرکے- بغندے- بغنداخے-

گرخنے:(گر-خه-نِے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کښ چې بوڼ پرې غړي- چرخي- چاښي- څرخي- هغه څرخي چې وړغني پرې غښتلے کيږي- جمع گرخني- (۲)کج گردشي- (۳)گردني- (۴)هغه کوغالے چې په مېنځ کښې يې قرت جوړيږي-

گرخول:(گر-خه-وَل)مصدر متعدي- (۱)حرکت ورکول- چکر ورکول- څوک لهٔ لاسه نيول- او روانول- (۲)په چا سېل کول- (۳)حقدار ثابتول- (۴)بل طرف ته اړول- بې روخي اختيارول- (۵)گرخون کول- التې کول- باقي کول- قے کول-

گرخون:(گر-خه-وَن)حاصل مصدر- وُگورئ گرخول-

گرخون:(گر-خُون)اسم- واحد- مذکر- قے- التې- باقي-

گرخونگ:(گر-خه-وَنگ)حاصل مصدر- وُگورئ گرخول-

گرخونه:(گر-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُگورئ گرخول-

گرخېدل:(گر-خې-دَل)مصدر لازم- (۱)روانېدل- حرکت کول- (۲)سېل کول- (۳)حقدار ثابتېدل- (۴)له ژبې اوړېدل- (۵)پله پربښول- بل طرف ته اوړېدل- (۶)دَ سر چُورلېدل-

گرخېدلے:(گر-خې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وُگورئ گرخېدل-

گرخېدن:(گر-خې-دَن)حاصل مصدر- وُگورئ گرخېدل-

گرخېدنگ:(گر-خې-دَنگ)حاصل مصدر- وُگورئ گرخېدل-

گرخېدنه:(گر-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وُگورئ گرخېدل-

گرخېدون:(گر-خې-دُون)اسم- واحد- مذکر- (۱)حرکت- گرخېدنه- (۲)سېل-

گرخېدهٔ:(گر-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وُگورئ گرخېدل-

گرخينده:(گر-خين-ده)اسم صفت- وُگورئ گرخن-

گرد:(گرد)اسم صفت- تمام- ټول- گرد- چارچاپېره- گېرچاپېره-

گرد:(گرد)اسم- واحد- مذکر- گرد- خاورې- دوړه- غُبار- خيرے- گرز- جمع گردونه-

گرد:(گرد)اسم صفت- واحد- مذکر- پهلوان- دلاور- بهادر- (م- فارسي)-

گرد:(گرد)اسم صفت- مذکر- (۱)غُنډے- گول- گرد- (۲)چيلم- مؤنث گرده-

گرداب:(گر-داب)اسم- واحد- مذکر- دَ اوبو چکر- چورلندے- گرداؤ- غُلې- غُولې- (۲)چټو- لنگرې- (۳)زخم- (۴)باڼپيچخ- يو قسم ټال- جمع گردابونه- (م- فارسي)-

گرداړه:(گر-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- گرداړے- غنهاره- غنهارې- هغه غنهاړے چې ماشومان پرې لوبې کوي- جمع گرداړې-

گرداړے:(گر-دا-ړے)اسم- جمع گرداړې- وُگورئ گرداړه-

گرداگر:(گر-دا-گر)اسم صفت- مرکب- گرداگرد- (۱)په څلور طرفه گېر چاپېره- تاؤ راتاؤ- چار چاپېره- (۲)ړک- معمور- محيط- گرداگړ- گرداگرد-

گرداگرد:(گر-دا-گرد)اسم صفت- مرکب- وُگورئ گرداگر-

گردان:(گر-دان)اسم- واحد- مذکر- صيغې دَ ترتيب مطابق سر دوباره کونه- بيا بيا وئيئه- جمع گردانونه- (م- فارسي)-

گردان:(گر-دان)صفت- مذکر- (۱)گرخېدونکے- تاوېدونکے- (۲)اړولے- الوړے- گرخولے شوے- (م- فارسي)-

گردانگ:(گر-دانگ)اسم- واحد- مذکر- دَ جولاگانو يوه اله- جمع گردانگان-

گردانول:(گر-دا-نه-وَل)مصدر متعدي- دَ مصدر صيغې بيانول- سر دوباره کول- يادول- دَ درسونو گردان کول- يادول-

گردانون:(گر-دا-نه-وَن)حاصل مصدر- وُگورئ گردانول-

گردانونکے:(گر-دا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وُگورئ گردانول-

گردانونگ:(گر-دا-نه-وَنگ)حاصل مصدر- وُگورئ گردانول-

گردانونه:(گر-دا-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُگورئ گردانول-

گردانېدل:(گر-دا-نې-دَل)مصدر لازم- گردش کښې کېدل- تاوېدل- (۲)يادېدل- سر دوباره وئيلے کېدل- بيا بيا وئيلے کېدل-

گردانېدن:(گر-دا-نې-دَن)حاصل مصدر- وُگورئ گردانېدل-

گردانېدنه:(گر-دا-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وُگورئ گردانېدل-

گردانېدهٔ:(گر-دا-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وُگورئ گردانېدل-

گرداؤ:(گر-داؤ)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گرداب-

گردباد:(گرد-باد)اسم مرکب- سيلي- طوفان- هغه سيلي يا هوا چې گرد دَ ځان سره الوځوي- گرگله-

گردسره:(گرد-سه-ره)متعلق فعل- ټول- لهٔ سېلمې- بالکل- بېخي-

گردچاپېر:(گرد-چا-پېر)متعلق فعل- تاؤ راتاؤ- گېر چاپېر- چار چاپېر-

گردش:(گر-دش)اسم- واحد- مذکر- (۱)دور- (۲)چکر- سېل کونه- (۲)گرخېدنه- تبديلي اوړېدنه- جمع گردشونه- (م- فارسي)-

گردک:(گر-دَک)اسم- واحد- مذکر- تبر-

گردکه:(گر-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دائره- جمع گردکې-

گردکے:(گر-ده-کے)اسم تصغير- وړوکے تبر- تبرگے- تبرکوټے- جمع گردکي-

گردکاړے:(گرد-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گرکاړے-

گردلمے:(گرد-له-مے)اسم- واحد- مذکر- زيرگل لرونکے يو قسم واښهٔ-

گردماچو:(گرد-ما-چو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شنهٔ فصل بوس يا پاڼې-

گردمه:(گر-ده-مه)اسم- واحد- مؤنث- شپول-

گردمخے:(گرد-مه-خے)اسم صفت- غُنډ مخ لرونکے- دَ غُنډ مخ خاوند- جمع گردمخي-

ے(تن-دِيے)، ۍ(پيا-لۍ)، ې(هې-ره-وَل)، ى(خى-رل) تفصيل د باره وُگورئ تشريحات صفحه ۱

گردن:(گر-دن)اسم- واحد- مذکر- (۱)څټ- ورمېږ- مرۍ- (۲)دَ کوزې یا صراحي وغېره غړۍ- (م- فارسي)-

گردن کش:(گر-دن-کش)اسمِ فاعل/صفت- غاړه غړوُنکے- نافرمان- نامنونکے- (م- فارسي)-

گردن کشي:(گر-دن-که-شي)اسم- واحد- مؤنث- غاړه غړوُنه- نافرماني- نامننتوب- (م- فارسي)-

گردني:(گر-ده-ني)اسم- واحد- مؤنث- گردنے- نامزدگي- چغلبازي- دَ چنغول دَ چنغلې دَ مخ کتنې دَ پاره کېږې، رومان وغېره دَ سخر کور ته وړنه او دَ چنغلې ستر ماتونه- (افغانستان)- (۲)دَ کوژدنې نه پس دَ زوم سخر کره دَ څو ورځو دَ پاره دَ ېږه کېدو رسم-

گردنۍ:(گر-ده-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ کارتوسو پېټۍ- (۲)پهٔ څټ باندې تړپ ورکونه- (۲)پهٔ اَس باندې دَ اچولو جامې چې لهٔ څټ نه واخله دَ وروستیو پښو تر کیتو پورې وي- کتپه- غاړکې-

گردنے:(گر-دهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وُکورئ گردني-

گردو:(گر-دو)اسم- واحد- مذکر- دَ بوټو تسکوره- دَ بوټو کودالي-

گردول:(گر-ده-ؤل)مصدرِ متعدي- غُنډول- ټولول- جمع کول-

گردومه:(گر-دو-مه)اسم- واحد- مؤنث- هاله- گردنۍ- تاؤ شوې کربښه-

گردون:(گر-ده-ؤن)حاصلِ مصدر- وُګوئ گردول-

گردون:(گر-دون)اسم- واحد- مذکر- اسمان څرخه- (۲)گرداؤ- چورلانډس-

گردونکے:(گر-ده-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وُګوئ گردول-

گردونګ:(گر-ده-وُنګ)حاصلِ مصدر- وُګوئ گردول-

گردونه:(گر-ده-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګوئ گردول-

گردونه:(گر-دو-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دَ دوؤ کسانو پرې دعویٰ وي او دَ جګړې ختمولو پهٔ غرض بل څوک دربمګړے يې پهٔ نکاح واخلي-

گرده:(گر-ده)اسم صفت- مؤنث- دَ گرد مؤنث- وُګورئ گرد-

گرده:(گر-ده)اسم- واحد- مؤنث- غښتنه- سوال کونه- خواست-

گرده:(گر-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وُګورئ پښتورګے- جمع گردې- (۲)حوصله- همت- جرأت-

گرده:(گر-ده)اسم- واحد- مؤنث- خام چرس- کچه چرس- گرده- (۲)خاکه-

گرده:(گر-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)گردۍ- گړدۍ- شېول- هاله- حلقه- (۲)یو قسم خمبیره روټۍ- (۲)الهړے- ړاکه- ړکه- لوړ- کوتک- امسا-

گردۍ:(گر-دۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- دَ څرخې کاڼینۍ چې تار زیات نهٔ پربږدي- چرمکے- بورک-

گردۍ کنډوله:(گر-دۍ-کن-ډو-له)اسم- مؤنث- یو قسم واښهٔ- زېکۍ نار-

گردے:(گر-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)مندرے- پیشتکے- چیتکے- لنډے- (۲- اسم)گردۍ- گړدۍ- کردنۍ- هاله- (۲)دَ پتون مړوکے-

گرړ:(گرړ)اسم- واحد- مذکر- هغه اَس چې څلور واړه پښې او تندے يې سپین وي- باښ- سپملے- سپلکے-

گرړول:(گر-ړه-وُل)مصدرِ متعدي- (۱)رغړول- (۲)لهٔ څهٔ څیزه پهٔ زوره دَ درز اواز وېستل-

گرړولے:(گر-ړه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وُګورئ گرړول-

گرړون:(گر-ړه-وُن)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړول-

گرړونکے:(گر-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وُګورئ گرړول-

گرړونګ:(گر-ړه-وُنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړول-

گرړونه:(گر-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړول-

گرړېدل:(گر-ړې-دل)مصدرِ لازم- (۱)دَ څهٔ څیز نه پهٔ زوره اواز راوتل- (۲)رغړېدل-

گرړېدلے:(گر-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع گرړېدلي- مؤنث گرړېدلې- وُګورئ گرړېدل-

گرړېدن:(گر-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړېدل-

گرړېدنګ:(گر-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړېدل-

گرړېدنه:(گر-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړېدل-

گرړېدهٔ:(گر-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرړېدل-

گرړۍ:(گر-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کیند کینداړۍ- دَ ملنګانو لباس-

گرړۍ:(گر-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- گرکاړۍ-

گرز:(گرز)اسم- واحد- مذکر- امسا- لوړ ړانګ- ړانګورۍ- کوتک-

گرز:(گرز)اسم- واحد- مذکر- گُرس- دُولس درخنه-

گرز:(گرز)اسم- واحد- مذکر- دوړه- خاوره- گرد- غبار-

گرزاند:(گر-زاند)صفت- واحد- مذکر- (۱)حرکت کونکے- گرځېدونکے- (۲)هغه ماشوم چې ایله گرځي-

گرزانده:(گر-زان-ده)اسم صفت- مؤنث- هغه ماده (څاروے) چې دَ نر سره دَ جوړه کېدلو باوجود هم بلاربه نهٔ شي- بېرته گرځېدونکې-

گرزندستورے:(گر-زند-ستو-رے)اسم- واحد- مذکر- گرځېدونکے ستورے- سیاره-

گرزندونے:(گر-زن-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- اسمان- گرزون-

گرزندے:(گر-زن-دے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ گرځندے-

گرزنے:(گر-زه-نے)اسم- واحد- مذکر- وُګورئ گرځندے-

گرزول:(گر-زه-وُل)مصدرِ متعدي- وُګورئ گرځول-

گرزون:(گر-زون)اسم- واحد- مذکر- گرځون- قے- اُلټۍ- کانګه-

گرزهار:(گرز-هار)اسم- واحد- مؤنث- وُګورئ گرزهار-

گرزېدل:(گر-زې-دل)مصدرِ لازم- وُګورئ گرځېدل-

گرزېدلے:(گر-زې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وُګورئ گرځېدل-

گرزېدن:(گر-زې-دن)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرځېدل-

گرزېدنګ:(گر-زې-دنګ)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرځېدل-

گرزېدنه:(گر-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وُګورئ گرځېدل-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

گرزېدونکے:(گر-زې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوره گرځېدل-

گرزېده:(گر-زې-ده)حاصل مصدر- وګوره گرځېدل-

گرژول:(گر-ژه-ول)مصدر متعدی- وګوره بګاړول-

گرړول:(گر-ړول)مصدر متعدی- (۱)گرول- (۲)تراشل- توږل- په نوکونو باندې گرول- نوکارې کول-

گره:(گر-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خارښت- کهه- (۲)نوکاره- شوکاره-

گرړے:(گر-ړے)اسم- وګوره کره-

گرس:(گرس)اسم- واحد- مذکر- وګوره گرز- دولس درخنه-

گرست:(گرست)اسم- واحد- مذکر- په کوداله باندې زمکه نرمونه يا کوږ کونه-

گرست:(گرست)اسم صفت- مذکر- منتظم- کفايت شعار- سليقه مند- مست- مدهوش- (م- فارسی)-

گرستے:(گرس-تے)اسم- واحد- مذکر- هغه يوم چې زمکه پرې اړولے شی-

گرسره:(گر-سه-ره)متعلق فعل- بيخې له سره- قطعاً- بالکل-

گرسنه:(گر-سه-نه)اسم صفت- وږے- نهر- (م- فارسی)-

گرفت:(گ-رفت)اسم- واحد- مذکر- گرفتن مصدر نه ماضی مطلق- (۱)نيولے شوے- (۲)نيونه- (۳)قبضه- (۴)اعتراض- اختيار- وس-

گرفتار:(گ-رف-تار)اسم صفت- واحد- مذکر- قېدی- کېر شوے- قابو شوے- بندی- انښتے- ښکېل- نيولے شوے-

گرفتارول:(گ-رف-تا-ره-ول)مصدر متعدی- نيول- قېدول- کېرول- د جرم يا دعوې کولو نه پس نيول- (۲)نښلول- ښکېل کول- بندی کول-

گرفتارون:(گ-رف-تا-ره-ون)حاصل مصدر- وګوره گرفتارول-

گرفتارونکے:(گ-رف-تا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع گرفتارونکی- مؤنث گرفتارونکې- وګوره گرفتارول-

گرفتارونګ:(گ-رف-تا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګوره گرفتارول-

گرفتارونه:(گ-رف-تا-ره-وه-نه)حاصل مصدر- وګوره گرفتارول-

گرفتاری:(گ-رف-تا-ری)اسم- واحد- مؤنث- نيونه- کېرېدنه- نښتنه- په حراست کښې راتلنه- قېدېدنه- جمع گرفتاری-

گرفتارېدل:(گ-رف-تا-رې-دل)مصدر لازم- نيولے کېدل- د جرم يا دعوې نه پس نيولے کېدل- (۲)نښلېدل- ښکېلېدل- ښکېل کېدل- کېرېدل- (۳)بندی کېدل- قېدېدل- (۴)عاشق کېدل-

گرفتارېدن:(گ-رف-تا-رې-دن)حاصل مصدر- وګوره گرفتارېدل-

گرفتارېدنګ:(گ-رف-تا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګوره گرفتارېدل-

گرفتارېدنه:(گ-رف-تا-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوره گرفتارېدل-

گرفتارېدونکے:(گ-رف-تا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع گرفتارېدونکی- مؤنث گرفتارېدونکې- وګوره گرفتارېدل-

گرفتارېده:(گ-رف-تا-رې-ده)حاصل مصدر- وګوره گرفتارېدل-

گرکنه:(گر-که-نه)اسم- واحد- مؤنث- يوه بې ازاره مچې- چې د خان د پاره د خاورو کور جوړوی- کولاله مچې- جمع گرکنې-

گرکول:(گر-کول)ترکيبی مصدر- حصارول- ايسارول-

گرکے:(گر-کے)اسم صوت- مذکر- د مېچنې د گرځولو اواز-

گرګ:(گرګ)اسم- واحد- مذکر- خارښ- پم- کهه- خارښت-

گرګ:(گرګ)اسم- واحد- مذکر- يو بوټے چې په چمن کښې خورېږی- زير واړه واړه گلونه کوی- که چرې حيوان ئې وخوری نو د خېګر بيماری پرې لګی- (۲)هغه چينچې چې د حيوان په خېګر کښې د گرګ د خوړو له کبله پيدا کېږی-

گرګ:(گرګ)اسم- واحد- مذکر- يو خطرناک ځناور- لېوه- شرمښ-

گرکابی:(گر-کا-بی)اسم- جمع- مؤنث- يو قسم پېزار- موزې-

گرکاړے:(گر-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- هر هغه غنډے څيز چې رغړولے يا تاوولے شی- گېرکاړے- گردکاړے-

گرکاس:(گر-کاس)اسم- واحد- مذکر- کرکس- ټټر- خيګر- د زړه سر-

گرکاڼے:(گر-کا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- چم- غنډارے- کپه-

گرکټ:(گر-کټ)اسم صفت- جمع- وګوره ګلکوټی-

گرکټ:(گر-کټ)اسم- (۱)د اوښ د پېښې هډوکے- (۲)رنګ بدلونکې د کر بوږی په شان يوه حشره-

گرکټه:(گر-که-ټه)اسم صفت- واحد- مؤنث- سپين سرې ښځه- بوډۍ ښځه-

گرکر:(گر-کر)اسم صفت- مذکر- کوږ کوږ- خم خم-

گرکرام:(گر-که-رام)صفت- واحد- مذکر- اډ کډ- زوږ پوږ- مات ګډ-

گرکره:(گر-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- د بېرې مومره توری دانې کونکې يو غرنبزه ونه او د هغې مېوه- کرنده-

گرکره:(گر-ک-ره)اسم- واحد- مؤنث- ټکېدلی مټر- راړه-

گرکزرے:(گر-گز-رے)اسم- واحد- مذکر- توقه- غورلے- پوبلے- کنډوسکے-

گرکس:(گر-کس)اسم- واحد- مذکر- وګوره گرکاس-

گرکل:(گر-کل)اسم- واحد- مذکر- خارښ- پم- خارښت- کهه-

گرکله:(گر-که-له)اسم- واحد- مؤنث- وګوره گردباد-

گرکو:(گر-کو)اسم- واحد- مذکر- د ښځو د کپا يو قسم-

گرکوسه:(گر-کو-سه)اسم- واحد- مذکر مؤنث- کورکښ- هغه ځناور چې مړی راوباسی-

گرکه:(گر-که)اسم- واحد- مؤنث- کوسه- د ونې بېخ- د ونې هغه برخه چې په زمکه کښې دننه وی- (۲)غټ بش- تير- شهتير- (۳- صفت- مذکر)غټ کټ سړے- درونډ مضبوط سړے- جمع گرکې-

گرکی:(گر-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- پمن- خارښتی- د پم په مرض يا خارښت اخته-

گرکين:(گر-کين)اسم صفت- مذکر- هغه څاروے يا سړے چې د خارښ بيماری ئې وی- خارښ زده-

گرکې:(گر-کې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)خاکی رنګ لرونکے يو قسم

بې پاڼو بوټے چې نرم نرم ښاخونه لري- (۲)دَ لړګی وړه سټه-

کړلاټ:(کړ-لاټ)اسم- واحد- مذکر- خاورین لوښے- ټیکرے- کودے-

کړلاځه:(کړ-لا-ځه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مزری کورے- ترنګړ- غوندے- کړلسه- کړلځه-

کړلبے:(کړل-بے)اسم- واحد- مذکر- بلغم- خراشکے-

کړلټ:(کړ-لټ)اسم- واحد- مذکر- خربلے سر- کټووخه-

کړلځه:(کړ-له-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړلاځه-

کړلسه:(کړ-له-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړلاځه-

کړلنړ:(کړ-لنړ)اسم صفت- مذکر- ځرب- غټ- تیار- مؤنث کړلنړه-

کړلنړ:(کړ-لنړ)اسم- واحد- مذکر- دَ چوړلېدو پهٔ وجه سر ګرځېدنه-

کړلی:(کړ-لی)اسم- مؤنث- دَ پاڼ جلقه-

کړلی:(کړ-لی)اسم- واحد جمع- مؤنث- پېټي- پنړ- بنړل-

کړم:(کړم)اسم صفت- واحد- مذکر- ملامت- پړ- قصوروار-

ګرم:(ګه-رم)اسم صفت- مذکر- (۱)تود- حرارت لرونکے- (۲)تېز- چُست- چټک- (۳)عاشق- مئین- (۴)جذباتی- غُصه ناک- غُصه- قهرېدلے-

کړم:(کړم)اسم- واحد- مذکر- (۱)غم- رنځ- پسخاک- بخساک- نول- (۲)دماغی پرېشانی- (۳)یو مرض چې دَ غم لهٔ وجې پیدا کیږی- (۴)دَ ځنو ونو پهٔ تنه کښے غوټه- ګروم- ځنړ- رخټ-

ګرماګرم:(ګر-ما-ګه-رم)صفت مرکب- ډېر ګرم- چې زور و شور پکښې وی- تېز-

کړماله:(کړ-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- کلماله- ځېماله- دَ اخپر یا لبو کولو آله- پتانده-

کړمانه:(کړه-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کړمولو جُرمانه- تاغه- ملامتیا-

ګرمائی:(ګر-ما-ئی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګرم والے- تودوالے- (۲)غصه- غضب- (۳)تېزوالے- ګرمتوب- ګرمتیا-

ګرمتوب:(ګه-رم-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګرموالے-

ګرمتیا:(ګه-رم-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګرموالے-

کړمتیا:(کړم-تیا)اسم- واحد- مؤنث- ملامتیا- قصورواری-

کړمټ:(کړ-مټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نېزه- (۲)دَ غشی څوکه-

کرمټ:(کر-مټ)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې یو سر ئې دروند وی او فرش، سړک یا زمکه وغېره پرې دَ کښېکښلو پهٔ غرض ټکولے شی- دُرمټ-

ګرمجوشی:(ګه-رم-جو-شی)اسم مرکب- مؤنث- جوش- ولوله- سرګرمی- ډېره دلچسپی-

ګرم سېر:(ګه-رم-سېر)اسم- واحد- مذکر- توده سیمه- توده خاوره- ګرمه علاقه- هغه علاقه چې توده وی-.ګرم سېل-

ګرم سېل:(ګه-رم-سېل)اسم- واحد- مذکر- ګرمه علاقه- توده علاقه-

ګرمکه:(ګر-مه-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه نری دانه چې دَ ګرمی پهٔ وجه پهٔ بدن راخیژی- جمع ګرمکې-

ګرمکې:(ګر-مه-کې)اسم- جمع- مؤنث- دَ ګرمکه جمع- وګورئ ګرمکه-

ګرمل:(ګر-مل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګربل-

ګرملے:(ګر-مه-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوت- کنجلک- کړت- ملو- کنجی-

ګرم ناک:(ګه-رم-ناک)صفت- مذکر- تاؤژن- ګرمی ورکونکے- حرارت ورکونکے- ګرم وال-

ګرموال:(ګه-رم-وال)صفت- مذکر- وګورئ ګرم ناک-

ګرموالے:(ګه-رم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- تودوالے- ګرمائش- تودوښه- تاؤ- ګرمی-

کړموز:(کړ-موز)صفت- مذکر- غصه ناک- قهرژن-

کړمول:(کړه-مه-ول)مصدر متعدی- ملامته کول- قصوروار ثابتول- پړکول-

ګرمول:(ګر-مه-ول)مصدر متعدی- (۱)تودول- حرارت ورکول- (۲)تېزول- شوق ورکول- (۳)غُصه کول- قهرول-

کړمون:(کړه-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کړمول ۱-

ګرمون:(ګر-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ګرمول ۲-

کړمونکے:(کړ-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړمول ۱-

ګرمونکے:(ګر-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ګرمونکی- مؤنث ګرمونکې- وګورئ ګرمول ۲-

کړمونګ:(کړ-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کړمول ۱-

ګرمونګ:(ګر-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ګرمول ۲-

کړمونه:(کړ-مه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ کړمول ۱-

ګرمونه:(ګر-مه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګرمول ۲-

کړموهٔ:(کړ-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کړمول ۱-

ګرموهٔ:(ګر-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګرمول ۲-

ګرمه:(ګر-مه)صفت- مؤنث- (۱)هغه ماده ځاروے چې دَ نر ځاروی طلب کوی- (۲)هغه مېوه چې ژر پخیږی- ژر رارسېدونکې یا پخېدونکې مېوه-

ګرمه:(ګر-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خربوزې یو قسم-

ګرمه کورمه:(ګر-مه-کور-مه)اسم صفت- مؤنث- کنه کوڼه-

ګرمی:(ګر-می)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تاؤ- تپ- تودوالے- تودوخی- دَ اوړی موسم- (۲)غصه- قهر- غضب- (۴)سوزاک- دَ تشو متیازو سوے- آتشک-

کړمېدل:(کړه-مې-دل)مصدر لازم- ملامته کېدل- قصوروار کېدل- پړکېدل-

ګرمېدل:(ګر-مې-دل)مصدر لازم- (۱)تودېدل- حرارت موندل- (۲)شوق موندل- تېزېدل- (۳)غصه کېدل- قهرېدل-

کړمېدن:(کړه-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کړمېدل ۱-

ګرمېدن:(ګر-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۲-

کړمېدنګ:(کړه-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کړمېدل ۱-

ګرمېدنګ:(ګر-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۲-

گرمېدنه:(گره-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۱-

گرمېدنه:(گَر-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۲-

گرمېدونکے:(گره-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګرمېدل ۱-

گرمېدونکے:(گَر-مې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ګرمېدونکي- مؤنث ګرمېدونکې- وګورئ ګرمېدل ۲-

گرمېدهٔ:(گره-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۱-

گرمېدهٔ:(گَر-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګرمېدل ۲-

گرمېل:(گر-مېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګربل-

گرنابی:(گر-نا-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث دَ ماشومانو يوه لوبه چې پهٔ وړو وړو ټيکرو کولے شي-

گرنټه:(گه-رن-ټه)اسم- واحد- مؤنث- هغه بوټے چې دَ حسن او باړ پهٔ توګه دَ چمن او داسې نورو ځايونو نه ګېر چاپېره کرلے شي- نباتاتی نوم تېمرکس ډيوکا (TAMARIX DIOCA)-

گرنج:(گرنج)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پخو وريژو يو قسم- برنج- يو قسم پلاؤ- (۲- اسم صوت)دَ پېټلو دَ لوښو اواز-

گرنجار:(گرن-جار)اسم- واحد- مذکر- هغه زمکه چې چرته دَ شولو پېداوار زيات وي- شولګره-

گرنجارے:(گرن-جا-رے)اسم صوت- واحد- مذکر- ګرنهار- ګرنګار- غلوغه-

گرنجانے:(گرن-جا-نے)اسم- واحد- مذکر- جرس-

گرنجهار:(گرن-جه-هار)اسم صوت- وګورئ ګرنجارے-

گرنجے:(گرن-جے)اسم صوت- ګرنجارے-

گرنخ:(گرنخ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ هوا کښې دَ څهٔ څيز دَ تېرېدو آواز-

گرند:(گرند)اسم- واحد- مذکر- يو غرنيزه ازغنه ونه-

گرند:(گرند)اسم- واحد- مذکر- ژغل- جاله- زنګال-

گرند:(گرند)اسم- واحد- مذکر- دَ هندوانو يو مذهبی کتاب-

گرندوکے:(گرن-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- دُ اسپو دَ خرخره کولو آله-

گرنده:(گرن-ده)اسم- واحد- مؤنث- مرغړې- مرورې- غدود- موره-

گرندے:(گرن-دے)اسم- واحد- مذکر- بخښنه- خلاصے- روغه- صلح-

گرندے:(گرن-دے)اسم- واحد- مذکر- توبره- دَ ترکاڼ دَ سامان بوجکې-

گرندے:(گهٔ-رن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- ګړندے- تُند- تېز تلونکے- چُست- جمع ګرندی-

گرنړه:(گه-رن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګرګره-

گرنړه:(گرن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- يوه هندوستانی مېوه چې اچار ترې جوړولے شي-

گرو:(گَ-رو)اسم صفت- واحد- مذکر- پوې- پوه- پوهه- استاد- تجربه کار- پير- ماهر- هوښيار- چالاک- ترکيبی- دَ علم نابغه استاذ-

گرو:(گ-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګانه- کفالت- قيد- (۲)تړ- تړون- ناغه- عهد و پيمان- قول- لوظ-

گروبله:(گروب-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بلغم-

گروبلے:(گروب-لے)اسم- واحد- مذکر- بلغم- خراشکے- ګرولے- ګروبله-

گروبے:(گرو-بے)مذکر- وګورئ ګروړبے-

گروپ:(گروپ)اسم- واحد- مذکر- ټولے- ټولکے- مجلس- غُنډه- پله- (م- انګريزی)-

گروپے:(گرو-پے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بګړی-

گروخکے:(گروخ-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم دانې چې مربه ترې جوړولے شي-

گروړبے:(گروړ-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سينې درد- دَ سينې دړد- (۲)بلغم- ګرولبے- ګروبے- خراشکے-

گروز:(گروز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګرز-

گروښيل:(گرو-ښې-يل)مصدر متعدی- وګورئ بکاروَل-

گرول:(گهٔ-ره-وَل)مصدر متعدی- (۱)نوکارې کول- پهٔ نوکونو راتوږل- (۲)پوستکے لرې کول- توږل- (۲)حاصلول-

گرولبے:(گرول-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګروړبے-

گرولے:(گرو-لے)اسم- واحد- مذکر- بلغم- خراشکے- ګروړبے- ګرولبے-

گروم:(گروم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګرم-

گرومجن:(گروم-جن)اسم صفت- مذکر- غمګين- پرېشان- ګرومژن-

گرومژن:(گروم-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ګرومجن-

گرون:(گه-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ګرول-

گرونکے:(گه-ره-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ګرونکي- مؤنث ګرونکې- وګورئ ګرول-

گرونګ:(گه-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ګرول-

گرونه:(گه-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګرول-

گروهٔ:(گه-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګرول-

گروه:(گرهٔ-وه)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اوږې او څټ تر منځه ځائ (هډوکے)- (۲)دَ قميص کالر- ګريوے-

گروه:(گر-وه)اسم- واحد- مؤنث- تنی- بټن- غينډے- ګل مخی-

گروه:(گروه)اسم- واحد- مذکر- (۱)دين- مذهب- (۲)قوم- (۳)ټولے- پله- جمع ګروهونه-

گروهن:(گرو-هن)صفت- مذکر- (۱)مائل- راغب- (۲)مهربان- (۳)دَ ظلم نه ترهه لرونکے-

گروهنه:(گرو-ههٔ-نه)اسم- مؤنث- (۱)مينه- محبت- (۲)ترهېدنه- وېرېدنه- (۳)الورنه- پېرزو- پېرزوينه-

گروهنے:(گرو-هه-نے)اسم صفت- مذکر- مهربان- مينه کونکے- پېرزو لرونکے-

گروهوځے:(گرو-هو-ځے)اسم- واحد- مذکر- ګراځه- لنده-

گروهول:(گرو-هه-وَل)مصدر متعدی- متوجه کول- راګرځول- مائله کول-

پام راګرځول- (۲)لهٔ ظلم نه ویرول- ترهول- (۳)عقیدتمند جوړول-
کرومولے:(ګرو-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرومول-
کرومون:(ګرو-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کرومول-
کرومونکے:(ګرو-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کرومول-
کرومونګ:(ګرو-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کرومول-
کرومونه:(ګرو-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرومول-
کروموهٔ:(ګرو-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کرومول-
کرومېدل:(ګرو-مې-دل)مصدر لازم- (۱)مائله کېدل- متوجه کېدل- پام راګرځول- (۲)ویرېدل- ترهېدل- (۳)عقیدتمند جوړېدل- معتقد کېدل-
کرومېدلے:(ګرو-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرومېدل-
کرومېدن:(ګرو-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کرومېدل-
کرومېدنګ:(ګرو-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کرومېدل-
کرومېدنه:(ګرو-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرومېدل-
کرومېدونکے:(ګرو-مې-دون-کے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرومېدل-
کرومېدهٔ:(ګرو-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کرومېدل-
کروي:(ګر-وي)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ کروه ۲-
کروېژل:(ګر-وې-ژل)مصدر متعدی- پښتنه کول- لټون کول- څېړنه کول- (افغانستان)-
کروېژلے:(ګر-وې-ژهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کروېژل-
کروېژن:(ګر-وې-ژن)حاصل مصدر- وګورئ کروېژل-
کروېژنه:(ګر-وې-ژهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کروېژل-
کروېژونکے:(ګر-وې-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کروېژل-
کروېژهٔ:(ګر-وې-ژهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کروېژل-
کروېړل:(ګر-وې-ړل)مصدر متعدی- وګورئ کروېژل-
کروے:(ګر-وے)اسم- واحد- مذکر- زبېرګے- فریاد- زګېروے-
کره:(که-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ خاورو کښې د محفوظ کړے شویو کنو ټوپ یا ډېرے-
کرهار:(کره-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- کر- د جامو شلېدلو اواز- کرار-
کرهچ:(کر-هچ)اسم- واحد- مذکر- پوغل- کنده- کرهوځ-
کرهوځ:(کر-هوځ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرهچ-
کریان:(کر-یان)صفت- واحد- مذکر- ژړغونے- فریادی- ژړېدونکے-
کریانی:(کر-یا-نی)اسم- واحد- مؤنث- ژړا- فریاد- کریه-
کریب:(ګریب)اسم- واحد- مذکر- د اوښ قب-
کریټ:(ګریټ)اسم- واحد- مؤنث- لویه او پېړه ړوړی چې ګړه هم پکښې اچولے شوې وی-
کریس:(ګریس)اسم- جمع- مذکر- (۱)وازګه- چربی- وازده- غوړوالے- (۲)یو قسم ځلېښناکه ماده چې د موټرو لاریو پهٔ پایو کښې د غوړوالی قائم ساتلو د پاره استعمالیږی-

کرینډی:(ګرین-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث کجاوه-
کریه:(کر-یه)اسم- واحد- مؤنث- ژړا- انګولا- ویر- چغې- فریاد-
کرېبان:(ګرې-بان)اسم- واحد- مذکر- کرېوان- د قمیص غاړه-
کرېته:(ګرې-ته)اسم- واحد- مؤنث- د مړی حلوا چې جنازې نه سمدستی پس پخولے شی- لېټی-
کرېټی:(ګرې-ټی)اسم- جمع- مؤنث- د کیلو مانو خبرې- کیلې ماندرې- کیلې مانې-
کرېدل:(که-رې-دل)مصدر لازم- (۱)کهه کول- خارښتېدل- (۲)رژېدل- ګنجې کېدل- کرښې کرښې کېدل- (۳)زخمی کېدل- خورګ وجود نه لرې کېدل- (۴)پوستکے لرې کېدل- (۵)څهٔ څیز بودېدل- حاصلېدل-
کرېدلے:(که-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کرېدل-
کرېدن:(که-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کرېدل-
کرېدنګ:(که-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کرېدل-
کرېدنه:(که-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کرېدل-
کرېدونکے:(که-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کرېدونکې- مؤنث کرېدونکې- وګورئ کرېدل-
کرېدهٔ:(کهٔ-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کرېدل-
کرېز:(ګ-رېز)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېښته- فرار- (۲)بېلېدنه- پرهېز- اجتناب- (۳)پهٔ قصیده کښې لهٔ تمهیده پس اصل مقصد ته راګرځېدنه- کرېغ- (م- فارسی)-
کرېزان:(ګ-رې-زان)اسم فاعل/صفت- (۱)تښتېدونکے- (۲)وېرېدلے- ترهېدلے- کرېزپا- (م- فارسی)-
کرېزائے:(ګرې-زا-ئے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اروے- اررمے- اړرمے-
کرېزپا:(ګ-رېز-پا)اسم صفت- وګورئ ګرېزان- (م- فارسی)-
کرېزی:(ګ-رې-زی)اسم- واحد- مذکر- (۱)فرار- تېښته- (۲)سمګلنګ-
کرېس:(ګرېس)اسم- واحد- مذکر- مکر- فرېب- چل- بانه- بهانه- حیله-
کرېشک:(ګرې-شک)اسم- واحد- مذکر- کټه ګټه- د لاس وړومبی ګټه-
کرېغ:(ګ-رېغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګرېز-
کرېکرکے:(ګرې-ګر-کے)اسم- واحد- مذکر- ړلی-ړرېکرکے- د باران سره د ږاورې راورېدنه- کرېکرکے- ګړه کرے-
کرېکرے:(ګرې-کهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرېکرکے-
کرېله:(که-رې-له)اسم- واحد- مؤنث- توشک- تولانی- جمع کرېلې-
کرېن:(ګرېن)اسم- واحد- مذکر- (۱)تخم- (۲)غله- (۳)دانه- (۴)د یوې نیمې رتی یو وزن-
کرېو:(ګرېو)اسم- واحد- مذکر- ګاڼه- رهن- کروه-
کرېوان:(ګرې-وان)اسم- واحد- مذکر- د قمیص هغه برخه چې پهٔ سینه پرته وی او تنی پکښې لګولے شوې وی- کرېبان- کرېوه- ګېړ-
کریولی:(ګریو-لی)اسم- واحد- مؤنث- بلغم- خراشکے- خراچکے-

ګرېوه:(ګرې-وه)اسم- واحد- مؤنث- ګرېوان- ګروه-

ګرېوه:(ګرې-وه)اسم- واحد- مؤنث- د تنې سورے-

ګرېوه:(ګرې-وه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے غر- غرګے- غُنډې-

ګرېوے:(ګرې-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګروه-

ګرېیل:(ګهٔ-رې-یل)مصدر متعدی- خارښتېدل- ګرېدل-

ګرې:(ګر-رې)اسم- جمع- مؤنث- د وریژو دانې چې په بوټي کښې نیمې پخ شوې وي-

ګرے:(ګرے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې غابښونه ئې کاږهٔ واږهٔ او بې ترتیبه وي-

ګرے:(ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے درمن یا درمند- درمندګے-

ګړ:(ګړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قلعه- قلا- حصار- (۲)د لاحقې په توګه د ظرفیت معنیٰ ورکوي- د وسېدو ځائ، لکه امان ګړ، علی ګړ، خوشحال ګړ وغېره-

ګړ:(ګړ)اسم- واحد- مذکر- لفظ- خبره- وینا-

ګړاکو:(ګ-ړا-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د تماکو او زړې ګړې مرکب چې چیلم کښې څښلے شي- (۲)د هغه چیلم نامه چې زړه ګړه او تماکو پکښې څښلے شي-

ګړب:(ګړب)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېزې او تُندې خبرې- (۲)د دوو څیزونو په خپلو کښې د جنګېدو اواز- د ور یا په څهٔ څیز د سر بندولو اواز- (۲)د منږکانو نیولو پنجره- (۴)غټه سوړه- چودے ځائ-

ګړبا:(ګړه-با)اسمِ صوت- (۱)خبرې- کړه بړه- (۲)د دروازې وغېره اواز-

ګړباده:(ګړ-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- بړبوکی- د پیریانو ړولي-

ګړبار:(ګړه-بار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړبهار-

ګړباوو:(ګړه-با-وو)اسم صفت- واحد- مذکر- ګړتن- ډېرې خبرې کونکے-

ګړباوه:(ګړه-با-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اُبو د خارجېدو ځائ- (۲)کانیزه زمکه-

ګړبر:(ګړ-بر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړبړ-

ګړبرے:(ګړ-بهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړبړ-

ګړبړ:(ګړ-بړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ګېډې د قړېدو اواز- قړقړ- (۲)بدنظمي- خلل- بدانتظامي- ګډوډے- ورانے- (۲)ګړبار- ګړبېدنه- (۴)په اراده یا بیان کښې فرق راتلنه- (۵)وارخطائی- جنجال- ګړبړے- ګړبر- ګړبرے-

ګړبړے:(ګړ-بهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړبړ-

ګړب ګړوب:(ګړب-ګړوب)اسمِ صوت- (۱)خبرې اترې- (۲)د دروازې وغېره د بندېدو او خلاصېدو پرله پسې اواز-

ګړبن:(ګړه-بن)اسم صفت- مذکر- ګړبند- فضول خبرې کونکے- ونېندوکے- سرماغزن- ګړبو- مؤنث ګړبنه-

ګړبند:(ګړه-بند)اسم صفت- واحد- مذکر- ګړبن- قړتو- ترتو- خبرلوځ-

ګړبند:(ګړه-بند)اسم صفت- (۱)زوړ- کمزورے- ضعیف- بوډا- (۲)ډېر استعمال شوے- مؤنث ګړبنده-

ګړبنده:(ګړه-بن-ده)اسم- واحد- مؤنث- په غر کښې لوئ قدرتی غار- ځمځ-

ګړبوزه:(ګړ-بو-زه)اسم- رپېدنه- ړچ- ګړګوزه- رپ رپے- ککړوزه- جمع ګړبوزې-

ګړبوزے:(ګړ-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غزے- (۲)بالښت- تکیه- ګړوزے-

ګړبول:(ګړه-به-ول)مصدر متعدی- (۱)لهٔ څهٔ څیزه د ګړب ګړب اواز وېستل- (۲)زړول- ډېر استعمالول- (۲)لهٔ چا ډېرې فضول خبرې وېستل- (۴)غصه کول-

ګړبولے:(ګړه-به-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګړبول-

ګړبون:(ګړه-به-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړبول-

ګړبونکے:(ګړه-به-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګړبول-

ګړبونګ:(ګړه-به-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړبول-

ګړبونه:(ګړه-به-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړبول-

ګړبهار:(ګړه-به-هار)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- د دوؤ څیزونو د جنګولو اواز- د ګړب ګړب اواز- ګړبار-

ګړبېدل:(ګړه-بې-دل)مصدرِ لازم- (۱)لهٔ څهٔ څیزه د ګړب ګړوب اواز ختل- (۲)زړېدل- ډېر زیات استعمالېدل- (۲)ډېرې فضول خبرې کول- (۴)غُصه کېدل- (۵)کمزورے کېدل- ډېر مانده کېدل-

ګړبېدلے:(ګړه-بې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګړبېدل-

ګړبېدن:(ګړه-بې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړبېدل-

ګړبېدنه:(ګړه-بې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړبېدل-

ګړبېدونکے:(ګړه-بې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګړبېدل-

ګړبېزن:(ګړ-بې-زن)اسمِ صفت- مذکر- ګړبېزن- هغه سړے چې پوزه ئې مُدام د ګند نه ډکه وي- خیرن- خچن- پوار سړے- مؤنث ګړبېزنه-

ګرج:(ګرج)اسم- واحد- مذکر- تېزې او تُندې خبرې- د دوؤ کسانو تر مینځه د غُصې او شور خبرې-

ګړځ:(ګړځ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړز-

ګړخا:(ګړه-خا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګړزا-

ګړخار:(ګړه-خار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړزا-

ګړځ ګړوځ:(ګړځ-ګړوځ)اسمِ مرکب- مذکر- (۱)ګړز ګړوز- ګړګوړ- غرغور- په باران کښې د اسمانی بجلی اواز- د تندر اواز- ګړزهار- (۲)ډزې-

ګړخول:(ګړه-خه-ول)مصدرِ متعدی- وګورئ ګړزول-

ګړچ:(ګړچ)اسمِ صوت- د څهٔ څیز د جنګېدو اواز-

ګړچاوړ:(ګړهٔ-چا-وړ)اسم صفت- مذکر- (۱)تېزې او تُندې خبرې کونکے- هر چا سره د غُصې خبرې کونکے- (۲)هغه سړے چې زوم د سخر کره بوځي او هلته ئې تعارف کوي-

ئ" (ښی-ړل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کړچند:(کړهٔ-چند)اسم- هغه څيز چې کړچ کړچ کوی-

کړچول:(کړهٔ-چه-ول)مصدرِ متعدی- دَ خوځولو په وجه اواز پېدا کول- (عموماً دَ دروازې)-

کړچولے:(کړهٔ-چه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع کړچولی- مؤنث کړچولې- وګورئ کړچول-

کړچون:(کړهٔ-چه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچول-

کړچونکے:(کړهٔ-چه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړچونکی- مؤنث کړچونکې- وګورئ کړچول-

کړچونګ:(کړهٔ-چه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچول-

کړچونه:(کړهٔ-چه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچول-

کړچوهٔ:(کړهٔ-چه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچول-

کړچه:(کړهٔ-چه)اسم- واحد- مؤنث- زبانی جنجال- زبانی بحث و تکرار-

کړچهار:(کړهٔ-چه-هار)اسمِ صوت- دَ کړچ کړچ مسلسل اواز-

کړچېدل:(کړهٔ-چې-دل)مصدرِ لازم- دَ خوځېدو پهٔ وجه اواز پېدا کېدل (عموماً دَ دروازې)-

کړچېدلے:(کړهٔ-چې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع کړچېدلی- مؤنث کړچېدلې- وګورئ کړچېدل-

کړچېدن:(کړهٔ-چې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدنګ:(کړهٔ-چې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدنه:(کړهٔ-چې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړچېدل-

کړچېدونکے:(کړهٔ-چې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع کړچېدونکی- مؤنث کړچېدونکې- وګورئ کړچېدل-

کړچے:(کړهٔ-چے)اسمِ صوت- وګورئ کړچهار-

کړد:(کړد)اسم- واحد- مذکر- دوړه- ګرد- غبار- هوا سره الوتونکې خاورې خځلې- ګرد-

کړد:(کړد)صفت- مذکر- وګورئ کرد-

کړداکړ:(کړ-دا-کړ)صفت- وګورئ کړداکر-

کړداکړد:(کړ-دا-کړد)صفت- مذکر- وګورئ کړداګرد-

کړدان:(کړ-دان)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ لمن-

کړدان:(کړ-دان)اسم- واحد- مذکر- دَ بټیارانو لوښکے-

کړدان:(کړ-دان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګردان- سردوباره زوتول- (۲)ګرځېدونکے- ګرځندے- چورلېدونکے- (۳)پهٔ مرکباتو کښې اکثر دَ فعلِ متعدی پهٔ معنو کښې استعمالیږی لکه سرګردان- جمع کړدانونه-

کړدانول:(کړ-دا-نه-ول)مصدرِ متعدی- ګردانول- سردوباره کول- زوتول- يادول- زوړ سبق بيا دَ سره اړول-

کړدانون:(کړ-دا-نه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کړدانول-

کړدانونکے:(کړ-دا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کړدانونکی- مؤنث کړدانونکې- وګورئ کړدانول-

کړدانونګ:(کړ-دا-نه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړدانول-

کړدانونه:(کړ-دا-نه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړدانول-

کړداؤ:(کړ-داؤ)اسم- واحد- مذکر- چله- سېلاب- څپه- هغه سېلاب چې چار چاپېره مخې وهی- (۲)غولې- ګرداب- چورلندے- چورلن-

کړدسره:(کړد-سه-ره)متعلق فعل- بالکل- بېخی- لهٔ څېلمې- لهٔ سره- چُور- چورلټ-

کړدکاړے:(کړد-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګردکاړے- جمع کړدکاړی-

کړدن:(کړ-دن)اسم- واحد- مؤنث- ګردن- څټ- غاړه- (۲)ذمه-

کړدنی:(کړ-ده-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ کردنی-

کړدوکے:(کړ-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- ګرده تخته چې پهٔ خېمه کښې پکارولے شی- دَ خېمې اړم-

کړده:(کړ-ده)صفت- مؤنث- دَ کړد مؤنث- وګورئ کرد-

کړده:(کړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- کرد- کړد- کرده-

کړدی:(کړ-دی)اسم صفت- واحد- مؤنث- غنډه- دَ دائرې پهٔ شکل تاؤ شوې- کېرچاپېره- تاؤ راتاؤ- حلقه-

کړدی:(کړ-دی)اسم- واحد- مؤنث- دَ څرخې چکر-

کړدے:(کړ-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټکے- چرمکے- څرخلکے- (۲- صفت)مندرے- چيتکے- وړوکے قد لرونکے سړے-

کړز:(کړز)اسم صوت- واحد- مذکر- تېز او دروند اواز- دَ بارودو يا دَ تندر وغېره اواز- ړز-

کړزا:(کړه-زا)اسمِ صوت- واحد- مؤنث- دَ ړزو مسلسل اواز- کړزار- کړزارے- کړز کړوز-

کړز کړوز:(کړز-کړوز)اسم مرکب- مذکر- وګورئ کړخ کړوخ-

کړزول:(کړه-زه-ول)مصدرِ متعدی- (۱)لهٔ څهٔ څيزه دَ کړز کړز اواز وېستل- (۲)ړزول- ړزې کول- (۳)دشمنی جاری ساتل-

کړزون:(کړه-زه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزول-

کړزونکے:(کړه-زه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړزول-

کړزونګ:(کړه-زه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزول-

کړزونه:(کړه-زه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزول-

کړزهار:(کړز-هار)اسم صوت- جمع- مذکر- وګورئ کړزا-

کړزېدل:(کړه-زې-دل)مصدرِ لازم- کړز کړوز کېدل- کړبېدل- پهٔ يو مخ دَ ړزو آوازونه کېدل- کړزارے کېدل- (۲)ړزېدل- ړزې کول- (۳)دشمنی جاری ساتل-

کړزېدن:(کړه-زې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزېدل-

کړزېدنګ:(کړه-زې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزېدل-

کړزېدنه:(کړه-زې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړزېدل-

ګړزېدونکے:(ګړه-زې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګړزېدل-

ګړزېدهٔ:(ګړه-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګړزېدل-

ګړشپه:(ګړ-شَ-په)اسمِ صفت- واحد- مؤنث- ګړشپه- کپه خُله چې غاښونه پکښې نهٔ وی-

ګړکاېړ:(ګړ-کا-ېړ)صفت- ګړکاېړه- کېړه- هغه څهٔ چې دَ بل شی ګډه پکښې شوې وی- کاېړه- ښه او بد- شریف او کم اصل- اصیل او رذیل-

ګړکړ:(ګړ-کړ)اسمِ مرکب- دَ کېډې اواز- ټرټر- دَ اوښ اواز-

ګړګړو:(ګُړ-ګَ-ړو)اسم- واحد- مذکر- توړتوړو- ستونے- حلقوم- غرے- غروے- دَ مرۍ سوړے- حلق-

ګړکړے:(ګړ-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- چورلندے- څرخ-

ګړکوتی:(ګړ-کو-تي)اسم- جمع- مذکر- کالکوتی- کورکوتی- کلکوتی- هغه وېښتهٔ چې تاؤ راتاؤ وی-

ګړ کوړ:(ګړ-ګوړ)اسمِ صوت- مذکر- دَ اَسمان ګړارے- ګړار- تندر- دَ برېښ او ګړاری اَوازونه- تنا-

ګړکوزه:(ګړ-کو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګړبوزه-

ګړکے:(ګړ-کے)اسم- دائره-

ګړلیکے:(ګړ-لي-کے)اسم- واحد- مذکر- ډکشنری- لغت نامه- قاموس- فرهنګ- (افغانستان)-

ګړماچے:(ګړ-ما-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړونج-

ګړماګړ:(ګړ-ما-ګړ)اسم- مرکب- مذکر- ډېر شور- شور زوږ- چغې سورې-

ګړماله:(ګړ-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګرماله-

ګړمانج:(ګړ-مانج)اسم- ماخو- ګړوانجو- دَ څېړی دَ ونې ستغ چې پهٔ دارو کانو کښې پکارولے شی-

ګړمچے:(ګړ-مه-چے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړونج-

ګړمن:(ګړ-من)صفت- واحد- مذکر- شوکیره کونکے- بې خوبه- شوکیر- ګړن-

ګړن:(ګهٔ-ړن)صفت- واحد- مذکر- (۱)ګړمن- شوګیر- (۲)ستړے-

ګړنج:(ګړنج)اسم- مذکر- شرنګ- شړنګ- دَ تورو جنګېدو اواز- دَ لوښو خپلو کښې دَ جنګېدو نرے اواز-

ګړنج:(ګړنج)اسم- واحد- مذکر- ګفت- سوڼ- پهٔ ورو آواز- بې معنې تلفظ-

ګړنجول:(ګړن-جه-وَل)مصدرِ متعدی- لهٔ تورو نه شرنګار وېستل- شرنګول- دَ شیشې دَ لوښو نه دَ شړنګ آواز وېستل- لهٔ څهٔ څیزه غلے شرنګ یا ټنګ وېستل- پهٔ ورو ټنګول یا شرنګول- نرے آواز وېستل-

ګړنجولے:(ګړن-جه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګړنجول-

ګړنجون:(ګړن-جه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجول-

ګړنجونکے:(ګړن-جه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګړنجول-

ګړنجونګ:(ګړن-جه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجول-

ګړنجونه(ګړن-جه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجول-

ګړنجوونے:(ګړن-جه-وؤ-نے)اسم- واحد- مذکر- جرس-

ګړنجهار:(ګړن-جه-هار)اسمِ صوت- دَ جرس دَ ټنګېدو مسلسل اواز-

ګړنجېدل:(ګړن-جې-دَل)مصدرِ لازم- دَ تورو جنګېدو پهٔ وجه نرے شرنګ وتل- دَ څهٔ څیز نه نرے آواز پیدا کېدل- شرنګېدل- ګړنګېدل-

ګړنجېدلے:(ګړن-جې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګړنجېدل-

ګړنجېدن:(ګړن-جې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجېدل-

ګړنجېدنګ:(ګړن-جې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجېدل-

ګړنجېدنه:(ګړن-جې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجېدل-

ګړنجېدهٔ:(ګړن-جې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ ګړنجېدل-

ګړنجے:(ګړن-جے)اسمِ صوت- وګورئ ګړنجهار-

ګرند:(ګهٔ-ړند)اسمِ صفت- ېړې خبرې کونکے- سخت زړے- خله ور- ژبه ور- مؤنث ګړندی-

ګړندر:(ګړن-در)اسم- واحد- مذکر- شمېر- عدد- کرندر-

ګرندوالی:(ګه-ړند-وا-لي)اسم- واحد- مؤنث- ژبه ورتوب- پهٔ خبرو کښې تېزوالے- خله ورتوب- زبان درازی- ګړندوالے-

ګړندوالے:(ګه-ړند-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړندوالی-

ګرندی توب:(ګه-ړن-دی-توب)اسم- واحد- مذکر- تېزرفتاری- چالاکی- تُندی- تېزی- چُستی- جلتی- تېز تګ-

ګړندی:(ګه-ړن-دی)اسمِ صفت- مؤنث- دَ ګړندے مؤنث- وګورئ ګړندے-

ګرندی:(ګړن-دی)اسم- واحد- مؤنث- چرمښکی- هغه کربوړے چې پهٔ کورونو کښې ژوند کوی- ګرندے-

ګړندے:(ګه-ړن-دے)صفت- (۱)تېز تلونکے- تېز رفتار- (۲)چُست و چالاک- تکړه- چابک- مؤنث ګړندی-

ګړندے:(ګړن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګړندی-

ګړنګ:(ګه-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لُویه کنده- (۲)دَ دریاب پهٔ غاړه لوئ کمر- (۲)ډېر لوړ دېوال- ګړنګه- جمع ګړنګونه-

ګړنګ:(ګړنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ پوزې غلیظه ماده- دَ پوزې غلاظت- ګړینګ- خرمت- ګرمېزه- دَ پوزې اُبهٔ- دَ سترګو اُبهٔ-

ګړنګن:(ګړنګ-ګن)صفت- مذکر- هغه څوک چې پوزه ئې مُدام دَ ګند نه ډکه وی- هغه څوک چې هر وخت ئې پوزه بهیږی- خنا- ګرمېزن- ګړنګور- ګړنکوش- مونث ګړنکنه-

ګړنکنه:(ګړنګ-کهٔ-نه)صفت- مؤنث- وګورئ ګړنګن-

ګړنکور:(ګړنګ-که-ور)صفت- مذکر- وګورئ ګړنګن-

ګړنکوش:(ګړنګ-کوش)صفت- مذکر- وګورئ ګړنګن- مؤنث ګړنکوشه-

ګړنکه:(ګه-ړنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګړنګ-

ګړنکین:(ګه-ړنګ-ګین)صفت- مذکر- لوړدنګ- هسک- ډېر زیات هسک- مؤنث ګړنګینه-

ګړنګینه:(ګه-ړنګ-ګی-نه)اسم صفت- مؤنث- وګورئ ګړنګین-

ى (خې-رل)، ې (هې-ره-ول)، ى (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کړو:(ک-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړاکو-

کړوانجو:(کړ-وان-جو)اسم- وګورئ کړمانج-

کړواز:(کړ-واز)صفت- ارت- ویړ- فراخ- آزاد- کشاده- مونث کړوازه-

کړوب:(کړوب)تابعِ مُهمل- دَ کړب تابع مُهمل- وګورئ کړب-

کړوب:(که-ړوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)اُبهٔ- خټه- کړوبے- خاورینې اُبهٔ-

کړوبړ:(کهٔ-ړو-بړ)اسمِ مرکب- مذکر- خبرې اترې- کړه بړه- سره خبرې اترې کونه-

کړوبن:(که-ړو-بن)اسمِ صفت- مذکر- هغه څوک چې پهٔ سینه یٔ مُدام بلغم پروت وی- بلغمی- مؤنث کړوبنه-

کړوبے:(که-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړوب ۲-

ړوبے:(که-ړو-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کړې شربت- (۲)ړبړ خوړ څیز-

کړوخه:(کړو-خه)اسم- واحد- مؤنث- بې پیَو غولانځه- هغه غولانځه چې پئ پکښې نهٔ وی-

کړول:(که-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- پهٔ خبرو راوستل- دَ چا نه خبرې وېستل-

کړولے:(که-ړه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کړول-

کړون:(که-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړول-

کړونکے:(که-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړول-

کړونګ:(که-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړول-

کړونه:(که-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړول-

کړونج:(کړ-وُنج)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګیو جوړ کړے شوے دَ منګیو دَ ایښودو ځایٔ- کړماچے- کړمچے-

کړونجی:(کړ-ون-جی)اسم- مؤنث- وړوکے کړونج-

کړونګه:(کړ-ونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- ابشار- جړوبے-

کړومېدل:(کړو-مې-دل)مصدرِ لازم- وګورئ کرومېدل-

کړویونے:(که-رو-یو-نے)صفت- مذکر- ویونکے- ویونے- کړېدونکے- مؤنث کړویونې-

کړویږنه:(کړ-وې-ږهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کرویږل-

کړوی:(کړ-وی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جیری-

کړه:(که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کنده- بړوله- څمڅ- ړوغل- جمع کړې-

کړه:(ګ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کنی لهٔ شربته جوړېدونکې خوږه ماده چې پهٔ چایو یا شربت وغېره کښې استعمالولے شی- ګوړه-

کړه بړه:(کهٔ-ړه-بهٔ-ړه)اسم مرکب- مؤنث- کړوبړ- کړبړ-

کړه کړے:(کهٔ-ړه-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړبکړکے-

کړهار:(کړ-هار)اسم- جمع- مذکر- خبرې اترې- کړوبړ- کړبړ-

کړهل:(کړ-هل)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې ګل نیسی- ګل عجائب-

کړهل:(کړ-هل)اسم- واحد- مذکر- ړول- مټل- مټکے- بالټے- باټے-

کړیال:(کړ-یال)اسم- واحد- مذکر- لویه کړی چې دېوال ته خوړندولے شی- کاړیال-

کړیالے:(کړ-یا-لے)صفت- واحد- مذکر- ساعت ښیونکے- ساعت ښیونے- هغه سړے چې دَ وخت ښودلو وظیفه لری-

کړیندے:(کړین-دے)اسم- واحد- مذکر- چیچړه غوښه- مانده غوښه- چنچړې- کینکړې- لیېړی-

کړیکے:(که-ړی-کے)اسمِ تصغیر- واحد- مذکر- دَ کړے اسمِ تصغیر- وړوکے منګے یا کړے- منګوټے-

کړی کش:(که-ړی-کش)اسم- واحد- مذکر- جېل کښې دَ کړی پهٔ ذریعه دَ کشت کولو نظام-

کړینګ:(کړینګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړنګ-

کړینکے:(کړینګ-کے)اسم- واحد- مذکر- جرس- وړوکے ګونګرو-

کړیوال:(که-ړی-وال)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې دَ کلیو بانړو نه ښارونو ته پئ راوړی- کوجر- ګُجر- مؤنث کړیواله- جمع کړیوالان-

کړې بړې:(کهٔ-ړې-بهٔ-ړې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ کړه بړه-

کړېچ:(که-ړیچ)اسم- واحد- مذکر- سخته لاره- داسې لاره چې تګ راتګ پرې ګران وی-

کړېچی:(که-ړې-چی)اسم- واحد- مؤنث- دَ بوټی دَ ښخولو دَ پاره پهٔ زمکه کښې وړه کنده- کوغالے-

کړېدل:(که-ړې-دل)مصدرِ لازم- (۱)خبرې کول- کړه بړه کول- (۲)کړړېدل- کړړېدل- کړخ کړوخ کول-

کړېدلے:(که-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کړېدل-

کړېدن:(که-ړې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ کړېدل-

کړېدنه:(که-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کړېدل-

کړېدنګ:(که-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ کړېدل-

کړېدونکے:(که-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کړېدل-

کړی:(که-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ وخت ښودلو آله- ګنټه- (۲)ساعت- دَ وخت حصه-

کړی:(کهٔ-ړی)اسم- مؤنث- چشمه- چینه-

کړی:(که-ړی)اسم- واحد- مؤنث- حلقه- شپول- هاله- کړدی-

کړی:(کهٔ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ کاڼی کښې ژور جوغړے چې دَ باران اُبهٔ پکښې ودرېږی- (۲)پهٔ دریاب کښې ژور غار-

کړے:(کهٔ-ړے)لاحقه- دَ ځنو اسمونو پهٔ اخره کښې راتلو سره دَ فاعلیت معنٰی پیدا کوی- لکه مېنځکړے- ژرنده کړے وغېره-

کړے:(که-ړے)اسم- واحد- مذکر- منګے-

کړے:(که-ړے)اسم- واحد- مذکر- برج- شینکړی- اټاری- بورجل-

کز:(کز)اسم- واحد- مذکر- (۱)درې فټه- دَ ناپ یوه اندازه- (۲)هغه سیخ چې دَ ټوپک پهٔ شپېلی کښې ننښتې توقه (کوکه) پرې راوېستے شی- جمع کزونه-

کز:(کز)اسم- واحد- مذکر- یو ړول غشے چې دواړه سرونه یٔ تېره او مېنځ

ې پېر او بې لیندې ویشتل کیږي- (۲)دام- لومه-

گز:(گز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ یوې ونې نوم- (۲)دَ لرگي اله چې دَ اوړو پېړه پرې هواروله شي-

گزابی:(گه-زا-بی)صفت- مؤنث- بې وقوفه- کم عقله- لوړه دنګه بې عقله ښځه-

گزار:(گ-زار)اسم- واحد- مذکر- گوزار- غوزار- ړپ- درب- غرب- (۲)وار- خل- کرت-

گزارش:(گ-زا-رش)اسم- واحد- مذکر- (۱)عرض- درخواست- (۲)بیان-

گزارل:(گ-زا-رل)مصدر متعدی- (۱)ادا کول- پوره کول- ترسره کول- (۲)غزارل- غُرزول- ارتاوؤل- گوزارول-

گزارلے:(گ-زا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ گزارل-

گزارن:(گ-زا-رن)حاصل مصدر- وګورئ گزارل-

گزارنګ:(گ-زا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ گزارل-

گزارنه:(گ-زا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزارل-

گزارول:(گ-زا-ره-ول)مصدر متعدی- گزارول- غُرخول- پۀ درز راغُرخول- گوزارول- ارتاوؤل- لرې کول- لرې ویشتل- گزارل-

گزارون:(گ-زا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ گزارول-

گزارونکے:(گ-زا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گزارل-

گزاروونکے:(گ-زا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گزارول-

گزارونګ:(گ-زا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ گزارول-

گزارونه:(گ-زا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزارول-

گزاره:(گ-زا-ره)اسم- واحد- مؤنث- گوزاره- (۱)گزران- وخت اړونه- ورځې شپې تېرونه- گزراوقات- ساعت تېرے- (۲)زغم- صبر-

گزاری:(گه-زا-ری)اسم- جمع- مذکر- وګورئ گخاری-

گزارېدل:(گ-زا-رې-دل)مصدر لازم- پربوتل- گوزارېدل- غُرخېدل- ارتاوېدل- اړتاوېدل- لرې کېدل-

گزارېدن:(گ-زا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ گزارېدل-

گزارېدنګ:(گ-زا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ گزارېدل-

گزارېدنه:(گ-زا-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزارېدل-

گزارېدونکے:(گ-زا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گزارېدل-

گزارېدۀ:(گ-زا-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ گزارېدل-

گزاف:(گه-زاف)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاپې- فضول خبرې- بکواس- (۲)ډېر زيات-

گزانه:(گه-زا-نه)اسم- دَ گزونو پۀ حساب- گزکونه-

گزبره:(گز-به-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ریښمینه کپړه- قناویز- جمع گزبرې-

گزټ:(گه-زټ)اسم- واحد- مذکر- اطلاع نامه- مغه اخبار یا خبر چې پکښې سرکاری اعلان وی- (م- انګریزی)-

گزر:(گ-زر)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لاره- (۲)گودر- (۳)عمل دخل- رسایی- لاس رسېدنه- (۴)گزران- تېرېدنه-

گزران:(گز-ران)اسم- واحد- مذکر- وخت اړونه- وخت تېرونه- یوځای وسېدنه- ساعت تېرے- گوزاره- زیست- وخت تېرے-

گزرانېدل:(گز-را-نې-دل)مصدر لازم- تېرېدل- چلېدل- اوړېدل-

گزرانېدن:(گز-را-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ گزرانېدل-

گزرانېدنګ:(گز-را-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ گزرانېدل-

گزرانېدنه:(گز-را-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزرانېدل-

گزرانېدۀ:(گز-را-نې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ گزرانېدل-

گزک:(گه-زک)اسم- واحد- مذکر- پاړسوب- دَ زخم اُبۀ پېتونه- (۲)صفت- پړسېدلے- نوژن-

گزک:(گه-زک)اسم- واحد- مذکر- مغه څیز چې دَ افیمو یا شرابو څښلو نه پس دَ خُلې خوند بدلولو دَ پاره خوړے شی- (۲)یو قسم مټائی- خواږۀ-

گزکه:(گه-زه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ وړو مرغیو نیولو دَ پاره دَ لرگی کوړکې- پړکه-

گزگومبت:(گز-گوم-بت)صفت- وګورئ گزگومبد-

گزگومبد:(گز-گوم-بد)صفت- کپړې- وران- ختم- گزگومبت-

گزلک:(گز-لک)اسم- واحد- مذکر- چاړۀ- چړۀ- کړلک-

گزلکه:(گز-له-که)اسم- واحد- مؤنث- چاړۀ- چړوکی- کړلکه-

گزن:(گ-زن)اسم- واحد- مذکر- دَ رپېدو مرض- مغه مرض چې بدن پکښې رچیږی-

گزند:(گه-زند)اسم- واحد- مذکر- درد- تکلیف- نقصان-

گزنده:(گه-زن-ده)اسم صفت- چیچونکے- ټک وركونكے-

گزول:(گه-زه-ول)مصدر متعدی- گزکول- گز سره ناپ کول- پۀ گز کول- (۲)اندازه لګول- (۳)غزول- خورول- وړدول-

گزون:(گه-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ گزول-

گزونکے:(گه-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گزول-

گزونګ:(گه-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ گزول-

گزونه:(گه-زه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزول-

گزیده:(گه-زی-ده)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر/مؤنث- خوړلے شوے- ټک زرکړے شوے- مارخوړلے-

گزیده:(گه-زی-ده)اسم مفعول- چاڼ شوے- منتخت کړے شوے- کتلے شوے- چوڼ کړے-

گزیر:(گ-زیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مدد- چاره- علاج- (۲)صبر- تحمل-

گزین:(گه-زین)اسم مفعول/صفت- (۱)خوښ کړے شوے- (۲)کتلے شوے- (۳)دا لفظ دَ بعضو نامو سره دَ لاحقې پۀ طور استعمالیږی- لکه خلوت گزین، پناه گزین وغیره-

گزېدل:(گه-زی-دل)مصدر لازم- (۱)گزکېدل- گز سره ناپ کېدل- پۀ گز

.کېدل- (۲)اندازه کېدل-

گزېدن:(که-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ گزېدل-

گزېدنګ:(که-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ گزېدل-

گزېدنه:(که-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گزېدل-

گزېدونکے:(که-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گزېدل-

گزېدهٔ:(که-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ گزېدل-

گژدنه:(گژ-دهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- تنفس- حرکت- سا اخستنه-

گژکے:(گژ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دماره-

گژوژ:(گژ-وژ)اسم صفت- مذکر- کږوږ- کږوږه- گژوژه- گژه وژه-

کژې:(کهٔ-ژې)متعلق فعل/صفت- کاږهٔ- پهٔ ترخ- پهٔ ږوه- د سترګو پهٔ کټ کښې-

کژے:(که-ژے)اسم صفت- (۱)جوتی غوئے چې د قلبې یا د کانې د پاره تیار شی- (۲)بلد- رضا-

کړ:(کړ)اسم صفت- هغه څوک چې ږیره ئې کږه وږه وی- یعنی نیمه توره او نیمه سپینه وی- (۲)نیمه پخه شوې مېوه- (۳)هغه څوک چې پهٔ غوږونو ئې لوئې وېښتهٔ وی- (۴)برګ- ابلق- (۵)منافق- (۶)یو قسم مرز-

کړ:(کړ)اسم- واحد- مذکر- د مچو جاله- د مچو کبین- جمع کړونه-

کړلک:(کړ-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کژلک-

کس:(کس)صفت- کیڼ- چپ- د ښی ضد- د انسانی زړهٔ خوا ته اړخ-

کسار:(کُ-سار)اسم فاعل/صفت- لرې کونکے- (۲)دا لفظ د لاحقې پهٔ طور د نورو اسمونو سره پهٔ یوځائې کېدو اسم فاعل جوړی لکه غمګسار-

کسان:(که-سان)اسم- واحد- مذکر- مړنه- مېښنه-

ګستاخ:(ګس-تاخ)اسم صفت- واحد- مذکر- بې ادبه- بې شرمه- کلک سترګے- سپورژبے- وچ سترګے- بې حیا- مؤنث ګستاخه- (م- فارسی)-

ګستاخانه:(ګس-تا-خا-نه)متعلق فعل- د ګستاخی سره متعلق- وګورئ ګستاخی-

ګستاخی:(ګس-تا-خی)اسم- واحد- مؤنث- بې اُدبی- سرکشی- بې شرمی- بې حیائی- سپورژبی-

ګستر:(ګس-تر)اسم صفت- (۱)خپور- غوړېدلے- خور- ویر- (۲)خورونکے- ویرونکے- (م- فارسی)-

ګستره:(ګس-ته-ره)اسم- واحد- مؤنث- غځکی- د غوا وروکې سخی چې خوانېدو ته نژدې وی-

کسکه:(کس-که)اسم- واحد- مؤنث- کټمل- منګوټ- منکوړ-

کسه:(که-سه)اسم- واحد- مؤنث- ټپله- بیچکه- دیکه- ټکر- ټپل- (۲)نقصان ورکونه- دوکه-

کسیا:(کس-یا)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)سُوده- خالص- بېخی- بالکل- (۲)راکښلے شوے- مړلے شوے- مښلے شوے- (۳)سره نښتے- ورپوری-

کسے:(کهٔ-سے)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ کس لاس باندې کار کونکے- هغه څوک چې زیات کار روزګار پهٔ کس لاس کوی- چپ لاسے-

ګشت:(ګشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)چکر- دور- (۲)پېره- څوکی- (۳)سېل- ګرځېدنه- (م- فارسی)-

ګشتی:(ګش-تی)صفت- د ګشت سره متعلق- د ګشت سره تړلے- وګورئ ګشت-

ګشتی:(ګش-تی)اسم صفت- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ شلټه- (۲)مټیزه- وګورئ ګشتے-

ګشتے:(ګش-تے)صفت- مذکر- (۱)ګشت کونکے- ګرځېدونکے- چکر وهونکے- (۲)اواره ګرد- بې فائدې ګرځېدونکے- مؤنث ګشتی-

کش نیخ:(کش-نیخ)اسم- واحد/جمع- دنیا- دانیا- دنیا-

ګښت:(ګښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)عمل- استعمال- کار- (۲)سېل- دور- دوران-

ګښته:(ګښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- ګښد- ګښت-

ګفت:(ګفت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبره- لفظ- وېنا- (۲)ازار- بېره- ګوت- ګف-

ګفتار:(ګُف-تار)اسم- واحد- مذکر- (۱)خبرې- وېنا- ګفتګو- خبرې اترې- (۲)پهٔ مرکباتو کښې د ویونکی معنی ورکوی- (م- فارسی)-

ګفتګو:(ګُف-تهٔ-ګُو)اسم- واحد- مذکر- خبرې اترې- وېنا- بیان- ګفتار- (م- فارسی)-

ګفت و شنید:(ګفت-و-شُ-نید)اسم مرکب- مذکر- خبرې اترې- بحث- ذکر اذکار- ؤنینه اورېدنه-

کک:(کک)علامت- د تصغیر علامت- لکه سترکګ-

ککر:(کَ-کر)اسم صفت- مضبوط- ټکړه- قوی-

ککړے:(کک-ړے)اسم- واحد- مذکر- جزعالے- کشکرے- جزغاله- ززغاله- زخغولے-

ککم:(کَ-کم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بلور-

کک:(کک)اسم- واحد- مذکر- کبین- د مچو جاله- د سرو بمبرو کور- بومبکے- د مچیو کور- (۲)څپیاکه- (۳)ږړ- ډانچه- (۴)د خېټې پړینګ- د خېټې غټوالے-

ککر:(که-کر)اسم- واحد- مذکر- لوښار- اهن ګر- لوزار-

ککر:(که-کر)صفت- واحد- مذکر- زورآور- ټکړه- قوتناک- تندرست- څرب-

ککر:(که-کر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ککره-

ککروخه:(کک-رو-خه)اسم- واحد- مؤنث- د تبې لهٔ وجې رپېدنه- ړچ- رپ رپے-

ککره:(کک-ره)اسم- واحد- مؤنث- کانیزه شګه- هغه شګه چې نرى نرى کانی پکښې وی-

ککره:(کک-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو مخصوص قسم ارت او لوئې قمیص- ککر-

ککړے:(کک-ړے)اسم- واحد- مذکر- غوز- اغوز- اکوړ- آخروټ-

زبر"(ج-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ه"(ز-ره)، ۀ"(بو-سې-دهٔ)

ککړ:(کہ-کړ)اسم صفت- واحد- مذکر- کاګړ- زوړ- بوږغ- بوډا- پوخ- ضعیف- مؤنث ککړه-

ککړ:(کُ-کړ)اسم- واحد/جمع- مذکر- کوکړ- کندمک- یو کیمیاني څیز- بارود-

ککړ:(کہ-کړ)اسم- واحد- مؤنث- څرمن چې څهٔ پټ پرې هم وي- ککړه- دُ څرمن پوستکے- پوټ- پوټخے-کوړے چې نوے وښتل شوے وي-

ککړوزه:(کک-ړو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کړبوزه- ککړوخه-

ککړه:(کک-ړه)اسم صفت- واحد- وګورئ ککړ ۲-

ککڑے:(کک-ڑے)اسم- واحد- مذکر- بوګړی- سره کړې وازده- چنیا- بکړی-

کل:(کل)اسم- واحد- مذکر- غته غته ولی- ژلی-

کل:(کُل)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپړدې شوې غټې- (۲)معشوق- (۳)پهٔ وجود دُ داغېدلو نښه- (۴)دُ ډیوې دُ باتي سوزېدلے سر-

کل:(کُل)اسم- واحد- مذکر- دُ سترګو مغه بیماري چې دُ سترګې ککی سپینه شي او نظر ترې ختم شي-

کل:(کل)اسم- واحد- مذکر- خاوره- خټه-

کُل:(کل)اسم- واحد- مذکر- خندق-

کلاب:(کُ-لاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو مشهور بوټے چې عموماً سرهٔ ښانسته ګلونه نیسي- (۲)دُ دغې بوټي ګل چې ورته دُ ګلونو بادشاه وئیلے شي- ګلاپ- نباتاتي نوم روزا موس چېټا (ROSA MOSCHATA) -

کلابتون:(کُ-لاب-تون)اسم- واحد- مذکر- دُ سرو زرو تار- زرین تار-

کلاب جامن:(کُ-لاب-جا-من)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)یو قسم جامن چې دُ کلاب غندې خوشبوئي ترې خیژي- (۲)یو قسم غُنډې غندې مټائي-

کلابو ماتابو:(کُ-لا-بو-ما-تا-بو)اسم- واحد- مؤنث- یوه لوبه- میرغالے- میرغواله- میرغوالے-

کلابی:(کُ-لا-بی)اسم صفت- (۱)کلاب رنګے- دُ کلاب پهٔ شان رنګ لرونکے- (۲)ښانسته- حسین-

کلابے:(کُ-لا-بے)اسم- واحد- مذکر- نائي- حجامت کونکے- خلیفه-

کلاپ:(کُ-لاپ)اسم- واحد- مذکر- کلاب-

کلاټه:(کُ-لا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کلاله-

کلارکین:(کلار-کین)صفت- سخت- کلک- درشت-

کلاس:(کُ-لاس)اسم- واحد- مذکر- دُ اُبو څښلو سلوري یا دُ شیشې جوړ اُوږد لوښے- کیلاس- جمع کلاسونه- (م- انګریزي)-

کلاسکوټے:(کُ-لا-س-کو-ټے)اسم تصغیر- واحد- مذکر- کیلاسکوټے- کیلاسکے- زړوکے کلاس-

کلاله:(کُ-لا-له)اسم- واحد- مؤنث- کولالی- کوتالی- پخه شوې سره ببره- کلاټه-

کلالی:(کُ-لا-لي)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ کلالے-

کلالے:(کُ-لا-لے)صفت- واحد- مذکر- (۱)دُ کُل پهٔ شان- (۲)ښانسته- ښکلے- حسین- کُلرخ- کلفام- کلپام- مؤنث کلالی-

کُل اندام:(کُل-ان-دام)صفت- دُ کل پهٔ شان نرم او نازک بدن لرونکے- (۲)معشوق- محبوب-

کلانه:(کُ-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- مغه رقم چې چا له دُ ښهٔ خبر پهٔ راوړو ورکړے شي- زېرے-

کل بادام:(کل-با-دام)اسم- واحد- مذکر- دُ باز لهٔ کورنۍ څخه یو ذات-

کل بام:(کل-بام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کل بانګ- (م- فارسي)-

کل بانک:(کل-بانګ)اسم صفت- خوش اوازه- (م- فارسي)-

کل ببرے:(کل-بب-رے)اسم- دُ زنانوُ پهٔ پړونو کېدونکې یو قسم ګلکاري-

کلبخور:(کُل-به-خور)اسم- مذکر- مغه بوټے چې دُ قوت باه دُ زیاتولو دُ پاره پهٔ چیلم کښې څښلے شي-

کل بدن:(کل-به-دن)صفت- دُ کل پهٔ شان بدن لرونکے- (۲)معشوق- محبوب- (۲)یو قسم کپړه- دُ پخواني زمانې دُ یو ښانسته ټوکې نامه-

کل پام:(کل-پام)صفت- وګورئ کلفام-

کل پانیزک:(کل-پا-نی-زک)اسم- مذکر- یو خودرو ساګ- نباتاتي نوم (CHENOPODIUM ALHAM)-

کل پلورونکے:(کُل-پلو-رون-کے)اسم- واحد- مذکر- کل خرڅونکے- جمع کل پلورونکي-

کلپوش:(کُل-پوش)اسم مفعول/صفت- پهٔ کلونو کښې پټ شوے- (۲)دُ کلونو پهٔ شان لباس اغستے-

کلپی:(کُل-پی)اسم- واحد- مذکر- کوپی- کل کوپی-

کلتراش:(کُل-تراش)اسم- واحد- مذکر- مغه قینچې چې دُ ډیوې باتي پرې جوړوي-

کل تنبی:(کُل-ته-نبی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دُ اسپې پهٔ مرۍ کښې تړلې شوې پټۍ-

کل توت:(کُل-توت)اسم- واحد- مذکر- مغه دُ غټو پاڼو توت چې دُ کاغذ پهٔ جوړېدو کښې استعمالیږي- نباتاتي نوم بروسونېټي پاپي ریفېرا (BROUSSONETI PAPYRIFERA)-

کلتون:(کل-تون)اسم- واحد- مذکر- کلستان- کلزار-

کل ته پراز:(کُل-ته-په-راز)اسم- واحد- مذکر- نورګلے- مارکښ- نمرپرست- نورپرست- کاپرکل-

کلټ:(کُ-لټ)اسم- مذکر- زیړ رنګ لرونکے یو دمات- کیلټ-

کلټس:(کل-ټس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ جبري- مغه قسمې چې پټلون یا جرابې وربانديې تړلے شي-

کلټول:(کُ-لهٔ-ټه-ول)مصدر متعدي- زرل- زروبول- ملمع کول-

کلټون:(کُ-لهٔ-ټه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کلټول-

کلټونکے:(کُ-لهٔ-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کلټول-

کلټونک:(کُ-لهٔ-ټه-ونک)حاصل مصدر- وګورئ کلټول-

گلټونه:(گ-لهٔ-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گلټول-

گل جړی:(گُل-ج-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- گل خړی-

گل خړی:(گُل-خه-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نښه- خړے- کهاړ-

گلچ:(گُ-لچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)توبره- تراوه- خورځے- (۲)دَ ړندا گولی پهٔ لوبه کښې پهٔ ړندا دَ گولی وهلو سره دَ وهونکی اواز- (اسم صوت)-

گلچهره:(گُل-چه-ره)صفت- دَ گل پهٔ شان مخ لرونکے- گل څېر- گل رنګ-

گلچین:(گُل-چین)اسم فاعل- (۱)گلونه شوکونکے- (۲)مالي- باغوان-

گل څېر:(گل-څېر)صفت- واحد- مذکر- وګورئ گل چهره-

گلخانه:(گُل-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مکان چې ډېږې او چت ئ دَ شيشې وی او دَ شنو بوټو دَ تازه ساتلو دَ پاره پهٔ کار راوستے شی- دَ گلونو ساتلو ځائ- کوکی خونه-

گلخرینګه:(گُل-خَرینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- يوه مشهوره مرغی چې دَ اموخته کولو او لړې خواری نه پس خبرې هم کوی- ښارو- ښارونی- مېنا-

گلخن:(گُل-خن)اسم- واحد- مذکر- (۱)بټۍ- تنور- (۲)خشاک- خخله-

گلخوره:(گُل-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ يو بوټی نامه چې پهٔ دارو کښې پکارولے شی- سونګرے- ګربه خورک-

گلدار:(گُل-دار)صفت- مذکر- دَ ساده ضد- گلونه لرونکے- گليالے- هغه چې گلونه پرې جوړ کړے شوی وی- مؤنث گلداره-

گلداره:(گُل-دا-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ گلدار-

گلدان:(گُل-دان)اسم- واحد- مذکر- هغه لوښے چې پکښې دَ گلونو گلدسته ايښودے شی- دَ گلونو دَ ايښودو لوښے- مؤنث گلدانی-

گلدانی:(گُل-دا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ گلدان-

گلدسته:(گُل-دس-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ گلونو ګېډی- دَ قسما قسم راشوکولو شويو گلونو غُنچک- چټی-

گلدم:(گل-دُم)اسم- واحد- مذکر- بُلبل- کاکړا-

گلدوزی:(گُل-دو-زی)اسم- واحد- مؤنث- بوټی کونه- پهٔ کپړه بوټی جوړونه- گل کاری- پیاخله- مرټک- کښیده-

گلړ:(گلړ)اسم- واحد- مذکر- خرېلے سر- بې وېښتو سر- کټا سر- هغه سر چې وېښتهٔ ترې خرولے شوی وی-

گلړانګ:(گُل-ړانګ)صفت- دَ سپيو يو قسم چې دَ جنګ دَ پاره ساتلے شی-

گل رانی:(گُل-را-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قرآن پاڼه-

گلرخ:(گُل-رُخ)صفت- گل مخے- دَ گل پهٔ شان مخ لرونکے- گلفام- ښائسته- گلرو- ښکلے- حسین- پېړ مخے- گلالے- (۲)معشوق- محبوب- مؤنث گلرخه- جمع گلرخان-

گلرنګ:(گُل-رنګ)صفت- مذکر- (۱)دَ گل پهٔ شان رنګ لرونکے- (۲)ښائسته- ښکلے- حسین- مؤنث گلرنګه-

گلرو:(گُل-رو)صفت- وګورئ گلرخ-

گلزار:(گُل-زار)اسم- واحد- مذکر- دَ گلونو ځائ- باغ- گلشن- هغه ځائ چرته چې گلونه ولاړ وی- گلستان- گلتون- کوکيانه-

گل زيری:(گُل-زيه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ گل خړی-

گل ړلی:(گُل-ړه-لی)اسم- واحد- مؤنث- هغه غټه غټه ړلی چې پهٔ تيار يعنی گلونه نيولی فصل راوريږی او فصل خرابوی-

گلستان:(گُ-لس-تان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گلزار-

گلسرين:(گُ-لس-رين)اسم- مذکر- يو قسم رنګدار اُبهٔ دارو-

گل شګ:(گُل-شګ)اسم- واحد- مذکر- يو غرئيز گل- گلاشګ-

گل شکر:(گُل-شه-کر)اسم- جمع- مذکر- دَ گلونو عرق- گل قند- گل شکره-

گل شکره:(گُل-شه-کهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ قمری کال دوېمه مياشت- (۲)گل شکر- گل قند-

گلعذار:(گُل-ع-ذار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ گل پهٔ څېر- دَ گل کلی- (۲)ډېر ښائسته- لالے-

گلفام:(گُل-فام)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ گل پهٔ شان رنګ لرونکے- محبوب- مؤنث گلفامه-

گل نامه:(گُل-نا-مه)اسم صفت- مؤنث- ښائسته- دَ گل پهٔ شان- ښکلې- نازکه- نازنينه- (۲)محبوبه- معشوقه-

گل قند:(گُل-قَند)اسم- واحد- مذکر- يو قسم دارو چې دَ گلاب لهٔ پاڼو او چينو نه جوړولے شی- گل شکر- گل شکره-

گلکار:(گل-کار)اسم- واحد- مذکر- معمار- دَ مکانونو جوړولو ماهر- جمع گلکاران-

گل کار:(گُل-کار)اسم- واحد- مذکر- پهٔ عمارتونو دَ گلونو جوړولو ماهر- دَ نقش و نګارۍ ماهر-

گلکاری:(گُل-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ عمارتونو جوړولو کسب- دَ گلکار پېشه-

گلکاری:(گُل-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ گلکار کسب- دَ بوټو او گلونو جوړولو کار- دَ ښکلا او ښائست لهٔ پاره پهٔ يو څيز گلونه او نقشې جوړونه-

گل کرنه:(گُل-که-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- باغوانی-

گلکتی:(گُل-کُ-تی)اسم- وګورئ گلکتې-

گلکتې:(گُل-کُ-تې)اسم- واحد/جمع- مذکر- گلکتی- کالګوتی- کاړکوتی- الوول- ګړوونے- ګړورے وېښتهٔ- کونجې ګونجې- خم راخم- تاؤ راتاؤ وېښتهٔ-

گل ګشت:(گُل-ګشت)اسم- واحد- مذکر- دَ گلونو سېل- دَ پسرلی سېل-

گلګون:(گُل-ګون)اسم صفت- مذکر- (۱)گل رنګ- دَ گل پهٔ شان- دَ گل پهٔ څېر- گلفام- (۲)سُور رنګ- سُور-

گلګونه:(گُل-ګو-نه)اسم- واحد- مؤنث- سرهٔ پوډر چې دَ سنګار پهٔ غرض پهٔ مخ پورې کولے شی- غازه-

گلکے:(گل-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا وړوکے بچے- خسے- خوسے-

سخے-

گلگين:(گل-گين)اسم صفت- مذکر- هغه چې گلونه پرې جوړ کړے شوي وي- گلدار- منقش-

گل کېړۍ:(گل-کې-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- غُنچه- گلدسته-

گل گل:(گل-گل)اسم صفت- واحد- مذکر- ټټو- ټرټو- ټرټن-

گل گل:(گل-گل)اسم- واحد- مذکر- دَ نارنج نه غټ خو دَ نارنج په شان يو قسم مېوه- جمع گلگلان- نباتاتی نوم سټرس لېمن [CITRUS LIMON (L)]-

گلگله:(گل-گ-له)اسم- واحد- مذکر- پکوړه-

گل گوتې:(گل-گو-تې)اسم- جمع- مذکر- ګړګوتې- کاړګوتی- کالګوتی- گلگتی-

گلگوټو:(گل-گو-ټو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څاروو يوه ناروغتيا چې پکښې ئې مرۍ بنده شي- (۲)دَ مرۍ غُټه-

گل لالا:(گ-ل-لا-لا)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ گل لاله-

گل لاله:(گل-لا-له)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو صحرائی گل چې سُور رنګ لري او په مېنځ کښې ئې تور داغ وي-

گل لښته:(گل-لښ-ته)اسم صفت- مؤنث- (۱)نازکه- نازک اندامه- (۲)محبوبه- معشوقه-

گل ماخی:(گل-ما-خی)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے چې پاڼې ئې جامو پورې نښلي-

گل ماله:(گل-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- کرماله- دَ لېو، پلستر يا اخېر وغېره هوارولو اوزار- کرماله- کېرماله-

گل مر:(گل-مر)اسم- واحد- مذکر- نمرګل- کاپرګل- نمرپرست-

گلمل:(گل-مل)صفت- مذکر- لړلے- ټپلے- په خاورو خټو وغېره لړلے-

گلميا:(گل-ميا)اسم- واحد- مؤنث- دَ کبانو دَ جال هغه خانې چې رسی پکښې اچولے شي-

گل مېخ:(گل-مېخ)اسم- واحد- مذکر- کټه سرے مېخ- هغه مېخ چې په سر باندې ئې گل شان جوړ کړے شوی وي- غټ سر لرونکے مېخ-

گلنار:(گل-نار)اسم صفت- مذکر- (۱)سُور رنګ لرونکے- (۲)دَ انار دَ گل مخفف- نرګسين- (۳)يوه وُنه چې دَ انار په شان وي خو مېوه نهٔ نيسي-

گلنوړے:(گلن-ړو-ړے)اسم- واحد- مذکر- سُور مرچکے- جمع گلنوړي-

گلو:(گ-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)توکه- توقه- توکله- شتی- (۲)دَ کيوړې گل- (۳)دَ کبين کګ يا وږے- ږومبکے- هغه حصه چې پکښې کبين پرُک وي- (۴)دَ تاش يوه پته- جوکر- غلام- غلو- دَ لسو خالو او بی بی تر منځه پته-

گلوبند:(گ-لو-بند)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه دَ غاړې اګرمه پټۍ شان چې لهٔ يخنئ پرې غاړه، څټ او غوږونه بچ ساتلے کيږي- (۲)يو کالے چې په غاړه اچولے شي-

گلوټه:(گه-لو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غوښې يا دَ خاورې غټه ټکره- (۲)غټه نمرۍ يا نوړۍ- لوئ ټپ-

گلوښته:(گ-لو-ښ-ته)اسم- واحد- مؤنث- مترکه- ټمچينه- چابک- چابق-

گلوکوز:(گلو-کوز)اسم- واحد- مذکر- يو قسم خواږهٔ دوړه دارو چې په وجود کښې دَ توان برقرار ساتولو په غرض په اُبو کښې اچولے او څښلے شي- گلی کوز- (م- انګريزی)-

گلول:(گ-له-ول)مصدر متعدی- (۱)اور وژل- اور مړکول- (۲)زغمل- تحمل کول-

گل ولاي:(گل-ولا-ي)اسم- واحد- مذکر- دَ ختې لاندې خاوره-

گلوله:(گه-لو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)گيټی- وړوکې غُنډارے- (۲)گلګله- پکوړه-

گلون:(گ-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ گلول-

گلونکے:(گ-له-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گلول-

گلونګ:(گ-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ گلول-

گلونه:(گ-له-وَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گلول-

گلوه:(گل-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو ذات له مرز- يو خاص قسم مرز- (۲)احمق- بېوقوف- کم عقل- (صفت)-

گلوی:(گل-وی)لاحقه- دَ بعضو اسمونو سره په راتلو دَ حاصل مصدر معنٰی پېدا کوی لکه پېژندګلوی- وررګلوی وغېره-

گله:(گه-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)رمه- کنډک- پاده- ميا- (۲)گوله- گره- نمرۍ- نوړۍ- مرۍ- نواله- (۳)غله- صندوقچه يا صندوق چې دوکاندار پکښې وټک ږدي- (۴)مرۍ- غاړه-

گله:(گ-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ گيله-

گله بان:(گه-له-بان)اسم- واحد- مذکر- شپون- شپونکے- گووارچی- گومارچی- ساروان- غوبه- اسبه-

گله مانه:(گ-له-ما-نه)اسم مرکب- وګورئ گيله مانه-

گليا:(گل-يا)صفت- (۱)بېر پوخ- خوړين- (۲)ويلې شوے-

گليخار:(گ-لی-خار)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سره دوائی چې دَ سترګو او خلې پخېدو دَ پاره پکارولے شي-

گلی ړنده:(گ-لی-ړن-ده)اسم- واحد- مذکر- ړنده گولی- اپړی کاکېش- دَ ماشومانو ملګانو يوه لوبه- شوتی ړنډی- کبچ ړنډی- شوتی ړمپک-

گليم:(گ-ليم)اسم- واحد- مذکر- وړينه کپړه- کمبل- کډړی- شړی-

گلينه:(گ-لی-نه)صفت- مؤنث- گلداره- چې گلونه پرې شوي وي-

گلې:(گه-لې)اسم- جمع- مؤنث- دَ زياتو تُرشو او تروو څيزونو خوړلو لهٔ کبله په مرۍ کښې زياتی غوښه پېدا کېدنه- يو مرض چې په مرۍ کښې غټې پېدا شي-

گلېدل:(گ-لې-دل)مصدر لازم- اور مړکېدل- وژلے کېدل- (۲)زغملے کېدل- برداشت کېدل-

گلېدن:(گ-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ گلېدل-

ی (څی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ئ (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ګلېدنګ:(ګ-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګلېدل-

ګلېدنه:(ګ-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګلېدل-

ګلېدونکے:(ګ-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګلېدل-

ګلېدۀ:(ګ-لې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ګلېدل-

ګلېړک:(ګ-لې-ړک)اسم- واحد- مذکر- د ګل دننه پاڼې-

ګم:(ګم)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)ځلېښ- شرېش- ګوند- سرېښ- (۲)وری- د غاښونو د پاسه غوښه-

ګم:(ګم)صفت- (۱)ورک- غائب- (۲)ضائع- توی- (۳)نۀ پېدا کېدونکے- ناپېد- (۴)وارخطا- پرېشان-

ګمارل:(ګ-ما-رل)مصدر متعدی- ګومارل- (۱)مقررول- پۀ ذمه کول- پاسلول- سپارل- حواله کول- (۲)انګېدل- ننګېدل- ددکارل- (۳)ودرول- پارول- نېغول- پاڅول-

ګمارلے:(ګ-ما-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګمارل-

ګمارن:(ګ-ما-رن)حاصل مصدر- وګورئ ګمارل-

ګمارنګ:(ګ-ما-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګمارل-

ګمارنه:(ګ-ما-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګمارل-

ګمارونکے:(ګ-ما-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګمارل-

ګمارونے:(ګ-ما-رو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګمارل-

ګمارونے:(ګ-ما-رو-نے)صفت- مذکر- (۱)مشر- د سر سړے- (۲)لار ښودونکے-

ګماشته:(ګ-ماش-ته)اسم- واحد- مذکر- هغه سړے چې ورته څۀ کار حواله کړے شوے وی- کارنده- ایجنټ- (۲)وجه- سوب- سبب-

ګمان:(ګ-مان)اسم- واحد- مذکر- ګومان- (۱)خیال- اندازه- قیاس- اټکل- (۲)شک- شبه- (۳)وهم- وسواس-

ګمانی:(ګ-ما-نی)اسم صفت- ګومانی- (۱)خیالی- اټکلی- (۲)شکی- احتمالی- (۳)وهمی- وسواسی-

ګمبټ:(ګم-بټ)اسم- واحد- مذکر- ګنبد- مناره- غنډے- عمارت- ګنبت- ګمبخه- ګنبته- ګومبزه-

ګمبخه:(ګم-بۀ-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګمبټ-

ګمراه:(ګم-راه)صفت- مذکر مؤنث- (۱)لاره هېر کړے- بې لارې شوے- سونډلے- (۲)بې دینه- (۳)اړېدلے- ګرځېدلے-

ګمنام:(ګم-نام)صفت- مذکر- غېر معروف- غېر مشهور- هغه څوک چې څوک ئې نۀ پېژني- ورک نومے- پوشیده- ناپېژندګلو-

ګمنامی:(ګم نا-می)اسم- واحد- مؤنث- نامعلومتیا- نامعلوم توب- پوشېدګی- غېر معروفیت- نۀ پېژندنه- د خلقو له پامه وتنه-

ګن:(ګن)اسم- واحد- مذکر- ټئنګ- ټوپک- توپه- (م- انګرېزی)-

ګن:(ګن)اسم- واحد- مذکر- (۱)عادت- خوئ- خصلت- (۲)خوبی- ښۀ والے- جوهر- هنر-

ګنا:(ګ-نا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګناه-

ګناګار:(ګ-نانګ-ګار)صفت- وګورئ ګناهګار-

ګنانګول:(ګ-نانګ-ګول)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خودرو غرنیز پالک-

ګنارې:(ګ-نا-وې)اسم- جمع- مؤنث- د ګناه جمع- ګناهونه-

ګناه:(ګ-ناه)اسم- واحد- مؤنث- جرم- خطا- غلطی- غلط کار کونه- قصور- خطائی- وبال- ګنا- د ثواب ضد- د مذهبی احکامو خلاف کار کونه- جمع ګناهونه-

ګناهګار:(ګ-ناه-ګار)صفت- مذکر- قصوروار- هغه سړے چې څۀ ګناه ئې کړې وی- (۲)د اسلام د قانون نه خلاف کار کونکے- خطاکار- پۀ ګنا ککړ- جمع ګناهګاران-

ګنائ:(ګ-نائ)اسم- واحد- مؤنث- پۀ ژرنده کښې د اُبو ډب کولو ځائ-

ګنبته:(ګم-بۀ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګمبټ-

ګنبد:(ګم-بد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګمبټ-

ګنبدی بام:(ګم-بۀ-دی-بام)اسم- واحد- مذکر- د ګمبت سر- د ګمبت بام- د منارې سر-

ګن پوهه:(ګن-پو-هه)اسم- واحد- مؤنث- شمېر پوهه- د ریاضی علم-

ګنترې:(ګن-ترې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنتې-

ګنترے:(ګن-ترے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنتې-

ګنته:(ګن-ته)اسم- واحد- مؤنث- کونته- ګنتی-

ګنتی:(ګن-تی)اسم- واحد- مؤنث- اعداد و شمار- شمېره- حساب لګونه-

ګنتے:(ګن-تے)صفت- مذکر- چیټکے- لنډے- کم قد لرونکے- مندرے- مؤنث ګنتې-

ګنته:(ګن-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښپېتۀ منېه- د ښپېتو منځو وخت- (۲)ګړی-

ګنتې:(ګن-تې)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم کوداله چې سخته زمکه پرې کنستلے شی- ګنتے- ګنترے- ګنترې- کېنتے-

ګنتے:(ګن-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنتې-

ګنج:(ګنج)اسم- واحد- مذکر- (۱)خزانه- دفینه- ګنجینه- مخزن- (۲)ذخیره- ګودام- (۳)بازار- مارکیټ- (۴)د فقیرانو کاسه- کچکول- (۵)د طالبانو لۀ کورونو د وظیفې راغنډولو شکرې- (۶)د مېوې راغنډولو شکرې- (۷)د کباڼو ټوکرې یا شکرې-

ګنج:(ګنج)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سر وېښتۀ نۀ کېدنه- ګنجیتوب- (۲)یو مرض چې د سر وېښتۀ پکښې توېږي-

ګنجائش:(ګن-جا-ئش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځائېدنه- ځائ- (۲)فائده- بچت- (۳)مقصد- حوصله- واره-

ګنجپور:(ګنج-پور)اسم- واحد- مذکر- کونې کبر- چنګابن-

ګنجره:(ګنج-ره)اسم- واحد- مؤنث- غازه- سرخی- پوډر-

ګنجفه:(ګن-جه-فه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم تاش چې پاڼې ئې د روپیو

پهٔ شان غنډی وی- اتهٔ بازی لری او پهٔ هره بازی کښې ئې دولس پاڼې وی- ګنجیفه-

کنجلک:(ګن-جه-لک)اسم- واحد- مذکر- غټه- ول- ګنجه- (۲)تاوېدنه راتاوېدنه- ګنجې کېدنه- (۲)پېچیده کېدنه- څهٔ معامله مشکلېدنه-

کنجلک:(ګن-جه-لک)اسم صفت- مذکر- جانجوخله- انړول پنړول- اړت غوړت- انجل بنجل- کنجلک- ټونړ- انکوچه- غنړ- تاؤ راتاؤ- ګنجې- کونجلک-

کنجه:(ګن-جه)اسم- واحد- مؤنث- غټه- ول- کنجلک- ګنجهٔ- جوړه-

کنجه ترغی:(ګن-جه-تر-غی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پړو-

کنجیفه:(ګن-جی-فه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنجفه-

کنجینه:(ګن-جی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خزانه- دفینه- مخزن- ګنج- (۲)میګزین-

کنجې:(ګن-جې)صفت- تاؤ راتاؤ- کنجلک- انجل بنجل- کنخې- کنجې کنجې-

کنجې کنجې:(ګن-جې-ګن-جې)صفت مرکب- وګورئ کنخې کنخې-

کنجی:(ګن-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د تارونو یا سوترې غنډارے-

کنجۍ:(ګن-جۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د ټپوس د ذات یو مردارخور مارغهٔ چې لهٔ ټپوسه غټ وی- (۲)د کنجی مؤنث- وګورئ کنجے-

کنجی:(ګن-جی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د نېزې تېرهٔ څوکه- د بلې تېرهٔ اړخ-

کنجے:(ګن-جے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې پهٔ سر باندې ئې وېښتهٔ نهٔ وی- (۲)پک- د جوارو هغه وړے چې د شمار یو څو دانې پکښې وی- مؤنث کنجی-

کنجے منجے:(ګن-جے-من-جے)اسم صفت- واحد- مذکر- کنجے- خوار- هغه څوک چې پهٔ سر ئې وېښتهٔ نهٔ وی- (۲)بدرنګ- (۳)نااهل-

کنخه:(ګن-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنجه-

کنخې:(ګن-خې)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ کنجې-

کنخې کنخې:(ګن-خې-ګن-خې)اسم صفت- کنجې کنجې- ول ول- کوت کوت- تاؤ راتاؤ- غټې غټې-

کنچه:(ګن-چه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خودرو خوشبویه بوټے چې وړې وړې تورېخنې دانې لری او د د دارو پهٔ طور استعمالیږی- غوړئ مست-

کند:(ګند)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناپاکی- غلاظت- (۲)بدبوئی- بې ترتیبی- ګندګی-

کند:(ګند)حرف عطف- کنې- کوندې- کنه- ګندې-

کند:(ګند)اسم- واحد- مذکر- ګوند- (۱)ډله- جمات- (۲)طرف- (۲)پره جنبه-

کندانه:(ګن-دا-نه)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم ساګ چې د اوربشو او د اوړې پهٔ شان پاڼې لری- د پخلی نهٔ علاوه د مستو د چقنی او نور قسمه څېزونو سره هم خوړلے شی- ګندنه- ګنده هوره-

ګندبلا:(ګند-به-لا)اسم مرکب- (۱)ناولتیا- ګند- (۲)معمولی او بېکاره څیز-

ګندخېره:(ګند-خې-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خاربښکه/ګندخېره-

ګندک:(ګن-دک)اسم- جمع- مذکر- د معدنیاتو یو قسم- کوکړ- ګندمک- کیکړ- کیمیائی نامه سلفر "S"-

ګندګی:(ګن-ده-ګی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګند-

ګندم:(ګن-دم)اسم- واحد/جمع- مذکر- غنم- نباتاتی نوم ټریټیکم (TRITICUM) د خېل یو بوټے-

ګندم ګون:(ګن-دم-ګون)صفت- واحد- مذکر- غنم رنګ- غنم رنګے- (۲)مالګین- نمکین- هغه څوک چې تور وی خو د مخ سرهٔ ئې وی-

ګندنه:(ګن-ده-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګندانه-

ګنده:(ګن-ده)اسم صفت- (۱)ناپاک- ناولے- پلیت- (۲)بدکردار- شریر- بدفطرت-

ګنده:(ګن-ده)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې د څاروی ئې خوری-

ګنده:(ګن-ده)اسم- واحد- مؤنث- زوړ کند- زړه خرقه-

ګنده:(ګن-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه غله چې اُستکارانو، نایانو وغېره له فصل پهٔ فصل ورکولے شی- فصلانه-

ګنده:(ګن-ده)اسم- واحد- مؤنث- کونده- د قبیلې وړه څانګه-

ګندهارا:(ګن-دا-را)اسم- واحد- مؤنث- د پېښور د علاقې پخوانی نامه-

ګنده بوټے:(ګن-ده-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تریخ خودرو بوټے چې عموماً پهٔ فصل کښې کیږی-

ګنده جاوله:(ګن-ده-جاؤ-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم څلېښناک دارو- چیړ- جمع ګنده جاولې-

ګنده خری:(ګن-ده-خهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ګنده خړ-

ګنده خړ:(ګن-ده-خړ)اسم- واحد- مذکر- هغه خشاک، لرګی وغېره چې سېلاب ئې د ځان سره راوړی- ګنګه خړ- ګنده خری- ګنګه خری- ګنګه خړ-

ګنده خړه:(ګن-ده-خهٔ-ړه)صفت- واحد- مؤنث- ناولې- چټله- [illegible]-

ګنده لائې:(ګن-ده-لا-ئې)اسم- جمع- مؤنث- چقړی- خټې-

ګنده لېوهٔ:(ګن-ده-لې-وهٔ)اسم- واحد- مذکر- سرکوزے- بدخناور- بدخنزیر- بدلېوهٔ- سور- بدخناور- یړ-

ګنده مار:(ګن-ده-مار)اسم- واحد- مذکر- (۱)زاوېل- خول- (۲- صفت)ګنده کیر- کوچړ- کچر- ګنده باز-

ګنده ماری:(ګن-ده-ما-ری)اسم- مؤنث- د ګنده مار کار-

ګنده هوره:(ګن-ده-هو-ره)اسم- مؤنث- وګورئ ګندانه-

ګندی:(ګن-دی)اسم- واحد- مؤنث- ګوندی- (۱)ډله بازی- ګروپ بندی- پارټی داری- پارټی بازی- (۲)تربګنی- دشمنی-

ګندیمار:(ګن-دی-مار)اسم صفت- ګوندی- ملګرے- د پرې جنبې خیال ساتونکے- د خپل ګند مرسته کونکے- مؤنث ګندیماره-

ګندبر:(ګن-دبر)اسم- واحد- مذکر- ګنډبرے- ګنډبر-

ګندبرچر:(ګن-دبر-چر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګندبرځر-

ګندبرځر:(ګن-دبر-ځر)اسم- واحد- مذکر- ګنډبرے- زهربوټے- خرزهره-

ګندبرسر:(ګن-دبر-سر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګندبرځر-

ګنډ:(ګنډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګینده- بخی- ټک- ټکی- (۲)هغه ټوټه چې د ګریوانهٔ لاندې ګنډلے شی- بول- (۲)د مېچنې یا ژرندې د پلونو نه ګېر چاپېره د خاورې جوړه کړے شوې غاړه- پاموړه-

ګنډاسه:(ګن-ډا-سه)اسم- واحد- مؤنث- درنه چاړهٔ- ټوکیا- ټوکه-

ګنډخېره:(ګنډ-خې-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ چابکه/ګنډخېره-

ګنډکپ:(ګنډ-کپ)اسم صفت- مذکر- (۱)جېبونه وهونکے- لهٔ خلقو پېسې وېستونکے- ګنډکپ- ټکړن- دموکه باز- ټکی ژن- ګن کپ- دوکه باز-

ګنډکپی:(ګنډ-که-پی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جېب وهنه- د چا لهٔ جېبه پېسې وېستنه- (۲)دوکه- ګن کپی- ګنډکپی-

ګنډل:(ګن-ډل)مصدر متعدی- پهٔ ستن او تار سره یوځایې کول- سره یو کول- بخی تېرول- ټکوهل-

ګنډل پېرل:(ګن-ډل-پې-رل)مصدر متعدی- ګنډل- سکډل- د ستن تار کار کول-

ګنډلی:(ګنډ-لی)اسم- واحد- مؤنث- غټه- ګنډه- پنډوکے- ګټلی-

ګنډلے:(ګن-ډهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګنډل-

ګنډمال:(ګن-ډ-مال)اسم- واحد/جمع- مذکر- ګنډے- ګنډیمال-

ګنډن:(ګن-ډن)حاصل مصدر- وګورئ ګنډل-

ګنډنګ:(ګن-ډنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګنډل-

ګنډنه:(ګن-ډهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګنډل-

ګنډوپړ:(ګن-ډو-پړ)اسم- واحد- مذکر- تړنه پرانستنه- چل وتړ- اروتړ-

ګنډولے:(ګن-ډو-لے)اسم- واحد- مذکر- بې لستوڼو قمیص-

ګنډوون:(ګن-ډوون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنډل-

ګنډوونکے:(ګن-ډوون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګنډل-

ګنډه:(ګن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غټه- پنډوکے- ګنډلی- (۲)د پرتوغانې اچولو ځایې- بډه- (۳)کوډې تعویذونه- جادو منتر- (۴)پهٔ لړکی کښې غټه-

ګنډه:(ګن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنډے-

ګنډه ګنډه:(ګن-ډه-ګن-ډه)اسم صفت- ګنجې ګنجې- کاګوټی-

ګنډی:(ګن-ډی)اسم- واحد- مؤنث- ګندی- پره جنبه-

ګنډیاره:(ګنډ-یا-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ چې د غنمو پهٔ فصل کښې کېږی- جودر- جمدر-

ګنډیاله:(ګنډ-یا-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ازغن بوټے-

ګنډیمال:(ګن-ډی-مال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنډے-

ګنډیوه:(ګن-ډی-وه)اسم- واحد- مؤنث- د خاورو پیالی- جمع ګنډیوې-

ګنډېر:(ګن-ډېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو تریخ بوټے چې مختلف رنګونه لری- ګندېر- ګندېرے- ګنډېرے- نباتاتی نوم نېریم اوډورم (NERIUM ODORUM)- (۲)تریخ- زهر-

ګنډېرخه:(ګن-ډېر-خه)اسم- واحد- مؤنث- غټه مره-

ګنډېرمری:(ګن-ډېر-مه-ری)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم جړړه چې د زهرو اثر لرې کوی- تریاق- تاریاق- زهرمهره-

ګنډېرن:(ګن-ډې-رن)اسم صفت- زهرژن- زهریله-

ګنډېری:(ګن-ډې-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ژولو پهٔ غرض د سپین کړی ګنی ټوټه- ګنبری- منتبری-

ګنډېرے:(ګن-ډې-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنډېر-

ګنډی:(ګن-ډی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه واسکټ چې لهٔ قمیصه لاندې اغستے شی- (۲)د ټنې سورے-

ګنډے:(ګن-ډے)اسم- واحد- مذکر- ګرېوان-

ګنډے:(ګن-ډے)اسم- واحد- مذکر- د غوبلولو نه پس د غنمو هغه پلی چې پوره غوبل شوی نهٔ وی او لا دانې پکښې وی- ګونډے- ګونډیمال- ګنډیمال-

ګنډے:(ګن-ډے)اسم- واحد- مذکر- د دمړی ځلورمه برخه- د پخوانی پېسې شپاړسمه برخه- (۲)د ماشومانو قمیص- لنډ تنګ قمیص- د لنډو لستوڼو قمیص-

ګنس:(ګنس)صفت- بې موشه- بې سوله- ګنګس- بې خانه-

ګنستوب:(ګنس-توب)اسم- واحد- مذکر- بې هوشی- ګنګس کېدنه- بې خانه کېدنه- ګنستیا-

ګنستیا:(ګنس-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنستوب-

ګنسول:(ګن-سه-ول)مصدر متعدی- (۱)بې هوشه کول- ګنګس کول- (۲)پریشانول- پریشانه کول- ګډوډول- وارخطا کول-

ګنسولے:(ګن-سه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګنسول-

ګنسون:(ګن-سه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ګنسول-

ګنسونګ:(ګن-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ګنسول-

ګنسونه:(ګن-سه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګنسول-

ګنسېدل:(ګن-سې-دل)مصدر لازم- (۱)بې هوشه کېدل- ګنګس کېدل- (۲)پریشانه کېدل- وارخطا کېدل-

ګنسېدلے:(ګن-سې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګنسېدل-

ګنسېدن:(ګن-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ګنسېدل-

ګنسېدنګ:(ګن-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګنسېدل-

ګنسېدنه:(ګن-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګنسېدل-

ګنسېدهٔ:(ګن-سې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ګنسېدل-

گن کپ:(گن-کَپ)صفت- وګورئ گنډکپ-

گن کپی:(گن-که-پي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ گنډکپی-

گنګ:(گنګ)اسم- واحد- مذکر- د کوژدنې پۀ موقع بلنه- د کوژدنې دعوت-

گنګ:(گنګ)اسم صفت- مذکر- وارخطا- اوتر- پرېشان- مؤنث گنګه-

گنګ:(گنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نمر خاتۀ- مشرق- ختیز- (۲)یو قسم ټېکس- مغه پېسې چې یو هندو به د خپل حفاظت پۀ لړ کښې یو پښتون ته ورکولې- (۳)یو قسم مرغۍ-

گنګان:(گنګ-کان)اسم- جمع- مذکر- یو قسم بوټے چې د پاڼو پوډر یا دوړه ئې د ماشومانو مغانو کښې اچولے شي- د خشاک پۀ توګه هم پکارولے شي-

گنګټ:(گنګ-کټ)اسم- واحد- مذکر- د جولا پۀ شکل یوه حشره چې پۀ گندګۍ کښې وسي- کونګټ-

گنګټه:(گنګ-کۀ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- یو وړه توررنګې حشره- کونګټه- کونګټۍ-

گنګخر:(گنګ-که-خر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گنده خړ-

گنګخری:(گنګ-که-خۀ-ری)اسم- جمع- مذکر- وګورئ گنده خړ-

گنګخړ:(گنګ-که-خړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گنده خړ-

گنګخړی:(گنګ-که-خۀ-ړی)اسم- جمع- مذکر- پۀ سېلابی اُبو کښې را لاهو شوی واړۀ واړۀ لرګی- گنده خړ-

گنګر:(گنګ-کر)اسم- واحد- مذکر- د سنډا د ملا تیر-

گنګرو:(گنګ-رو)اسم- واحد- مذکر- گنګړو- ګینګرے- جرس- ګنګرے- ګینګړی- ګینګړے-

گنګره:(گنګ-کۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کړاؤ- تکلیف- زحمت- مشقت-

گنګرے:(گنګ-کۀ-رے)اسم صفت- مذکر- ټینګ- خټه-

گنګړے:(گنګ-رے)اسم- واحد- ګینګړے- گنګرے- جرس-

گنګړ:(کن-کړ)اسم- واحد- مذکر- د یو پسول نامه- یو قسم کالے-

گنګړو:(گنګ-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گنګرو-

گنګړی:(گنګ-ړی)اسم- جمع- مذکر- د چنو یا جوارو وغېره لواړې دانې چې ویشولے شي-

گنګس:(گنګ-کس)اسم- واحد- مذکر- نرګس- د نرګس ګل-

گنګس:(گنګ-کس)اسم صفت- مذکر- (۱)وارخطا- ګډوډ- پرېشان- سرګردانه- (۲)بې خوده- بې هوشه- بې سوله-

گنګستوب:(گنګ-کس-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)وارخطائی- پرېشانی- سرګردانی- (۲)بې خودی- بې هوشی- بې سولی-

گنګ سنګ:(گنګ-سنګ)اسم صفت- ګم سم- غلے- خاموش- چپ چاپ- چې خبره ئې د خلې نۀ ووځي- مېزوب- کونګ سونګ- مجذوب-

گنګسول:(گنګ-کۀ-سه-ول)مصدر متعدی- (۱)وارخطا کول- پرېشانول- پرېشانه کول- سرګردانول- (۲)بې خوده کول- بې هوشه کول- بې خانه کول-

گنګسون:(گنګ-کۀ-سه-ون)حاصل مصدر- وګورئ گنګسول-

گنګسونکے:(گنګ-کۀ-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گنګسول-

گنګسونګ:(گنګ-کۀ-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ گنګسول-

گنګسونه:(گنګ-کۀ-سه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گنګسول-

گنګسېدل:(گنګ-کۀ-سې-دل)مصدر لازم- وګورئ گنسېدل-

گنګسېدن:(گنګ-کۀ-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ گنسېدل-

گنګسېدنګ:(گنګ-کۀ-سې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ گنسېدل-

گنګسېدنه:(گنګ-کۀ-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ گنسېدل-

گنګسېدونکے:(گنګ-کۀ-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ گنسېدل-

گنګسېدۀ:(گنګ-کۀ-سې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ گنسېدل-

گنګلو:(گنګ-لو)اسم- واحد- مذکر- ټېپر- شلغم-

گنګو:(گنګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- (۱)زعفران- زاپران- (۲- صفت)زېړ- زېړ رنګے-

گنګوچه:(گنګ-ګو-چه)اسم- واحد- مؤنث- د انګورو غنچه- غوشه- گنګورے- گنګچه-

گنګورے:(گنګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- د انګورو غنچه یا غوشه- د کېلو وړے- گنګوړے- واښکے- وښکالے-

گنګوړه:(گنګ-ګو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ ګانګوړه- (۲)یو بوټے- نباتاتی نوم (PODOPHYLLUM EMODI)- جمع ګانګوړې/گنګوړې-

گنګوړے:(گنګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- ګانګوړے- گنګوړے-

گنګوړے:(گنګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- توړتوړے- توړے-

گنګوړے:(گنګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)گنګوړے- ګانګوړے- (۲)کونګوسے- کونګوسه- کونګس-

گنګوسه:(گنګ-ګو-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اوازه- شوره- شهره- پس پسے- شالواک- کوڼ کوڼ- ښکالو- (۲)افواه- د دروغو خبر خوربدنه- کونګسے- گنږے-

گنګوسے:(گنګ-ګو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ گنګوسه-

گنګونماښام:(گنګ-ګو-نما-ښام)اسم- نماښام چې پوره تیارۀ نۀ وي- ګونګو نماښام- رڼا نماښام-

گنګی:(کن-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګندګی- نجاست- پلیتوالے- (۲)خخله- (۳)د نماښام ړکې متیازې- ېتۍ-

گنګیلا:(کن-ګی-لا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ انګولا-

گنګے:(گنګ-ګے)صفت- وګورئ کونګے-

گننی:(کن-نی)اسم- واحد- مؤنث- د اوښ سوټه- د اوښ پچه-

گنوار:(کن-وار)صفت- (۱)باندبڅے- باندېچے- د کلی او باندې وسېدونکے-

ئ" (خې-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لي)، ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

(۲)ساده-

ګنه:(ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- نښان- علامت- نښه- نخښه-

ګنه:(ګه-نه)حرف عطف- ګني- بارې-

ګنه:(ګ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګناه- ګنا-

ګنهار:(ګن-هار)اسم- واحد- مذکر- ګوټار- ګنهار- انګازه-

ګنهر:(ګن-هر)اسم- واحد- مذکر- د یو ساګ نامه- سره چلواني- ګنهر- عموماً غنمو جوارو کښې کيږي-

ګنهګار:(ګ-نه-ګار)اسم صفت- مذکر- ګناه ګار- هغه چې ګناه ئې کړې وي- مجرم- خطاکار- ګناګار- مؤنث ګنهګاره-

ګني:(ګه-ني)اسم- جمع- مذکر- (۱)د ګنے جمع- وګورئ ګنے- (۲)لاحقه- چې د بعضو اسمونو سره په راتلو رشته ظاهروی لکه تربګني-

ګنې:(ګه-نې)حرف عطف- ګنه- نو- نو بيا- په نورو ټکو کښې- ګنهه- ګواندی- ګوندې- ګندې-

ګنېرې:(ګه-نې-رې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ ګنړېرې-

ګنی:(ګه-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مچيو يا ږمبرو ګبين- (۲)لاحقه چې د بعضو اسمونو سره په راتلو خاندان يا رشته څرګندوی- لکه پلارګني- سخرګني وغيره-

ګنے:(ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- د نل يو قسم چې خوږ شربت ترې وېستے شی ګړه او چينی ترې جوړولے شی- نېشکر- نباتاتی نوم سېکېرم اېټېنرم (SACCHARUM OFFICINARUM)- جمع ګنی-

ګڼ:(ګڼ)اسم صفت- مذکر- (۱)ډېر زيات- په شمېر زيات- (۲)د رنګی ضد- ګوړ- ډېر او سره نژدې نژدې- مونث ګڼه-

ګڼ:(ګڼ)اسم- واحد- مذکر- په پوزه کښې د خبرو کولو اواز- پوزه کښې خبرې کونه-

ګنا:(ګ-نا)اسم- واحد- مذکر- د ګوڼ ګوڼ اواز- وګورئ اتمبار-

ګنار:(ګ-نار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګناړے-

ګناړے:(ګ-نا-ړے)اسم- واحد- مذکر- ګنار- د ګڼ ګڼ اواز- د ګنېدز اواز- د پټو او ورو ورو خبرو آواز- په پوزه کښې د خبرو آواز- ګنهار-

ګڼ بی:(ګڼ-بی)صفت- سخا بوئ- خراب بوئ- ګندبوئ-

ګڼتيا:(ګڼ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- ډېروالے- زياتوالے- ګڼوالے-

ګڼ رنګے:(ګڼ-رنګ-ګے)اسم مرکب- مذکر- فصل رنګے کونه- لهٔ فصل نه ګڼ بوټی وېستنه-

ګنږے:(ګه-نهٔ-ږے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنګوسه-

ګنکپ:(ګن-کپ)اسم صفت- وګورئ ګندکپ-

ګنکے:(ګن-کے)اسم- واحد- مذکر- تيلے- تبلنکے- چخچے- ګنکے- جمع ګنکی-

ګڼ ګچه:(ګڼ-ګ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنګوچه-

ګڼ ګڼ:(ګڼ-ګڼ)اسم مرکب- مذکر- ګناړے- ګونېدنه- غلې غلې خبرې کونه- ورو ورو ګړېدنه- (۲)په پوزه کښې خبرې کونه-

ګڼ ګڼ:(ګڼ-ګڼ)صفت- مذکر- ډېر ډېر- تنګ تنګ- نژدې نژدې-

ګڼ ګور:(ګڼ-ګور)اسم صفت- وګورئ ګور-

ګنګونے:(ګڼ-ګو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خنخونے- په پوزه کښې خبرې کونکے- ګوڼ ګونے-

ګڼ ګين:(ګڼ-ګين)صفت- مذکر- د سپېښو- سپېښين-

ګڼل:(ګه-نل)مصدر متعدی- (۱)قياس کول- پوهېدل- خيال کول- ګومان کول- (۲)شمېرل- شمارل- (۳)منل- قبلول- تسليمول-

ګڼلے:(ګه-نهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګوئ ګڼل-

ګڼن:(ګه-نن)حاصل مصدر- وګورئ ګڼل-

ګڼنه:(ګه-نهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګڼل-

ګڼوالے:(ګڼ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګڼتيا-

ګڼول:(ګه-نه-ول)مصدر متعدی- (۱)ډېرول- زياتول- (۲)ګورول- (۳)ګړول- خبرې وېستل- په خبرو راوستل-

ګڼون:(ګه-نون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګڼتيا-

ګڼون:(ګه-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ګڼول-

ګڼونکے:(ګه-نون-ګے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګڼل-

ګڼونکے:(ګه-نه-وون-ګے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګڼول-

ګڼونګ:(ګه-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ګڼول-

ګڼونه:(ګه-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګڼول-

ګڼه:(ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګاڼه-

ګڼه:(ګه-نه)حرف عطف- وګورئ ګني-

ګڼه:(ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- شماره- د اخبار يا رسالې نمبر- جلد-

ګڼه:(ګه-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د ګڼ مؤنث- وګورئ ګڼ-

ګڼه:(ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګڼوالے- ډېروالے- ګڼتيا-

ګڼهار:(ګه-نه-هار)اسم صوت- واحد- مذکر- وګورئ ګناړے-

ګڼه بوز:(ګه-نه-بوز)اسم صفت- مذکر- زړهٔ ور- زړور- مضبوط او ټکړه- مؤنث ګڼه بوزې- جمع ګڼه بوزی-

ګڼه خور:(ګه-نه-خور)اسم- واحد- مذکر- هغه خائ چرته چې واښهٔ ډېر وی- ورشو-

ګڼه ګوڼه:(ګه-نه-ګو-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګڼه- ډېروالے- د خلقو زياتوالے- کثرت- اژدهام-

ګڼيوال:(ګڼ-يه-وال)صفت- مذکر- ګاڼه کونکے- ګاڼه اخستونکے-

ګڼيه:(ګڼ-يه)اسم- واحد- مؤنث- ګاڼه- ګڼه- ګروه-

ګڼېدل:(ګه-نې-دل)مصدر لازم- (۱)ډېرېدل- زياتېدل- (۲)خبرې کول- ګړېدل-

ګڼېدن:(ګه-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ګڼېدل-

ګڼېدنګ:(ګه-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګڼېدل-

کنېدنه:(که-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کنېدل-
کنېدهٔ:(که-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کنېدل-
کنېش:(که-نېش)اسم- واحد- مذکر- کمزورے او نرے یا مانده سړے- مؤنث کنېشه-
کنېے:(کهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- رحم- بچه داني- ګېډه- ګېړنې-
کو:(کو)کلمهٔ قسم- دَ کواه مخفف چې دَ قسم دَ پاره وئېلے شي- لکه خدائېکو- خدایٔ ګواه دے-
کو:(کو)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- سمساره- شلانګه- سمسره-
کو:(کو)اسم- واحد- مذکر- وړانګه- وېنا- خبره- ګپ-
کواتل:(ګوا-تل)مصدر متعدي- زخمي کول- مجروح کول-
کواتلے:(ګوا-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګواتل
کواتن:(ګوا-تن)حاصل مصدر- وګورئ کواتل-
کواتنګ:(ګوا-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ کواتل-
کواتنه:(ګوا-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کواتل-
کواتونکے:(ګوا-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع کواتونکي- مؤنث کواتونکې- وګورئ کواتل-
کواټه:(کوا-ټه/ګ-وا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ څپیاکو ږېرے- دَ څپیاکو یو مخصوص ږېرے چې پهٔ ترتیب سره کېښودے شي او بیا دَ خټې لبو ورکړې چې دَ باران نه بچ وي- دَ غوشانو ږېرے- دَ څپیاکو چټه- څټه- کواړ- کوماټه- کوزاټه-
کواټے:(ګ-وا-ټے)اسم- واحد- مذکر- بوم- یو مشهور مارغهٔ- کونګے- کونګ- ګنګے- جمع کواټي-
کواخ:(ګواخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مدد- مرسته- اړخ- پره- (۲)پخلا کونه-
کواخل:(ګوا-خل)مصدر متعدي- (۱)پخلا کول- (۲)مدد کول- مرسته کول- پره کول-
کواخن:(ګوا-خن)حاصل مصدر- وګورئ کواخل-
کواخنګ:(ګوا-خنګ)حاصل مصدر- وګورئ کواخل-
کواخنه:(ګوا-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کواخل-
کوار:(ګ-وار)اسم- واحد- مذکر- دَ حېواناتو کلهٔ- کواره- رمه- کووار- کوواره- کومار- کوماره-
کوار:(کوار)صفت- مذکر- ساده باده- بوله- جټ- بې تعلیمه- جاهل- شوده بوده-
کوار:(که-زار)اسم صفت- (۱)قابل برداشت- دَ مزاج مطابق- دَ برداشت جوګه- خونده ور-
کوار:(ګ-وار)اسم صفت- مذکر- شوم- بخیل-
کوار:(ګ-وار)اسم صفت- بدرنګ- بدشکل- شاړ شپاړ- ګنده- پوچ- خراب- ناکاره- پووار- پومار- پواړ-
کوار:(که-وار)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مالګه چې څاروو له دَ پیو زیاتولو پهٔ غرض ورکولے شي-
کوارچې:(ګ-وار-چې)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې ګواره څروي- هغه څوک چې رمه څروي- شپونکے- شپون- ګاهو- غوبه- ګوارے- کومارچې-
کواره:(ګ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاروو رمه- ګوار- کلهٔ- ګومار- کوماره-
کواره:(که-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- خانګو- ګهواره- دنګوچ- جمع ګوارې-
کوارے:(ګ-وا-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګوارچې-
کوارے:(ګوا-رے)اسم- واحد- مذکر- لوئ څادر- لهٔ بوجیو جوړ کړے شوے لوئ څادر- خل-
کواړ:(ګ-واړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کواټه-
کواښ:(ګواښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جنګ نه جُدا کونه- (۲)ثالثي- منصفي- دَ دوؤ تنو جوړه راوستنه- (۳)زورنه- ډرکه- خوف ورکونه- (۴)مخه- جګړې ته راولاړېدنه- ګېښ-
کواښګر:(ګواښ-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ګواښ ګرندے-
کواښ ګرندي:(ګواښ-ګرن-دي)اسم- واحد- مؤنث- دَ دوؤ کسانو تر مینځه جوړه کونه- منصفي کونه- روغه کونه- ګواښ ګرې-
کواښ ګرندے:(ګواښ-ګرن-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- ثالث- منصف- دَ دوؤ کسانو تر مینځه روغه کونکے- فېصله کونکے- دربمګړے-
کواښ ګرې:(ګواښ-ګهٔ-رې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګواښ ګرندي-
کواښ ګرے:(ګواښ-ګهٔ-رے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ ګواښ ګرندے-
کواښل:(ګوا-ښل)مصدر- (۱)ژغورل- بچ ساتل- لهٔ جنګه منع کول- (۲)اماده کول- تیارول- راپارول- جګړې ته تیارول-
کواښلے:(ګوا-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګواښل-
کواښن:(ګوا-ښن)حاصل مصدر- وګورئ ګواښل-
کواښنګ:(ګوا-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګواښل-
کواښنه:(ګوا-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګواښل-
کواښونکے:(ګوا-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګواښل-
کواښي:(ګوا-ښي)اسم صفت- واحد- مذکر- ګواښ کونکے- وګورئ ګواښ-
کواښېدل:(ګوا-ښې-دل)مصدر لازم- اماده کېدل- تیارېدل- مخه کول-
کواښېدلے:(ګوا-ښې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګواښېدل-
کواښېدن:(ګوا-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ګواښېدل-
کواښېدنګ:(ګوا-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ګواښېدل-
کواښېدنه:(ګوا-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګواښېدل-
کواښېدونکے:(ګوا-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګواښېدل-
کوال:(ګوال)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ دَ لمنې خوړناکه زمکه-
کوالل:(ګوا-لل)مصدر متعدي- ګواهي ورکول- شهادت کول- ګواهي لل- ګواهي لودل-
کواللے:(ګوا-لهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ګوالل-

ي (ښي-رل)، ئ (مې-ره-ول)، ی (پیا-لې)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کوالن:(ګوا-لَن)حاصل مصدر- وګورئ کوالل-

کوالنګ:(ګوا-لَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوالل-

کوالنه:(ګوا-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوالل-

کوالونکے:(ګوا-لُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوالل-

کواندې:(ګوان-دې)حرف عطف- وګورئ کنې-

کوانړ:(کہ-وانړ)اسم- واحد- مذکر- چم- کاونړ- محلت- نژدې سره وُسېدونکي خلق او کورونه-

کوانړتوب:(کہ-وانړ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوانړکري-

کوانړکري:(کہ-وانړ-کهٔ-رې)اسم- واحد- مؤنث- نژدې سره وُسېدنه- کاونړې توب- کاونړکيري- کوانړيتوب- پهٔ محلت کښې سره وُسېدنه- کوانړتوب- کوانړکيرت- کوانړکيري-

کوانړکيرت:(کہ-وانړ-کې-رت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوانړکري-

کوانړکيري:(کہ-وانړ-کې-رې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوانړکري-

کوانړې:(کہ-وان-ړې)اسم- واحد- مذکر- پهٔ محلت يا کاونړ کښې سره وُسېدونکے- محلتی- کاونړې- مؤنث کوانړې- جمع کوانړيان-

کواه:(کہ-واه)اسم صفت- واحد- مذکر- شاهد- ګواهی کونکے- ثبوت ورکونکے- شېد-

کواهل:(ګوا-هَل)مصدرِ متعدي- وګورئ کوالل-

کواهلے:(ګوا-هَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کوالل-

کواهنه:(ګوا-هَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کواهل-

کواهی:(کہ-وا-هي)اسم- واحد- مؤنث- شهادت- ثبوت ورکونه- شاهدی- شېدی-

کواهی لل:(ګوا-هي-لَل)مصدرِ ترکيبی- وګورئ کوالل-

کواهی لودل:(ګوا-هي-لو-دَل)مصدرِ ترکيبی- وګورئ کوالل-

کوبا:(کو-با)اسم- واحد- مؤنث- غټه يا خربه کم عقله ښځه- احمقه ښځه-

کوبرې:(کو-بهٔ-رې)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- دَ چونې- دَ خټې يا دَ خاورې- دَ چونې يا دَ خاورې نه جوړ-

کوبه:(کو-به)اسم- واحد- مؤنث- يوه مرغی- کرکوړه-

کوبی:(کو-بي)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوپی-

کوبين:(کو-بين)اسم- واحد- مذکر- ګبين- شات- عسل- شهد-

کوبېر:(کو-بېر)اسم صفت- مذکر- بوډا- عمرخوړلے- زوړ- کوبېړ-

کوبېړ:(کو-بېړ)اسم صفت- مذکر- وګورئ کوبېر-

کوپ:(کوپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوجر- (۲)دَ سرو زرو زنځير- (۳)يو ستورے چې دَ بادرو پهٔ مياشت کښې دَ سحر پهٔ وخت نمر خاتهٔ طرف نه راخيژی او هندوان ئې پهٔ راختو ودونه کوی- کوپان-

کوپال:(کو-پال)اسم- واحد- مذکر- دَ يو قسم ګل نامه-

کوپالا:(کو-پا-لا)اسم صفت- مذکر- تيارخور- پهٔ مفتو کښې غټې غټې نمړې وچتونکے- جمع کوپالان-

کوپان:(کو-پان)اسم- واحد- مذکر- دَ يوهٔ ستوری نامه- کوپ-

کوپر:(کو-پر)اسم- مذکر- وګورئ کوار ۱-

کوپزن:(کوپ-زن)اسم- واحد- مذکر- تبديلی- تغير- بدلون- کوژن-

کوپله:(کوپ-له)اسم- واحد- مؤنث- وړم- توږم- دَ خلې سخا بوئ-

کوپی:(کو-پي)اسم- واحد- مذکر- يوه سبزی چې سپين غټ ګل لری او ګل ئې پخولے شی- کوبی- کوپی- نباتاتی نوم ايلی فن ټافس سکېبر -(ELEPHANTOPHUS SCABER)

کوپی:(کو-پي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوپی-

کوت:(کوت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګفت-

کوت:(کوت)اسم- واحد- مذکر- کته- کتمه- ځلے- پهٔ کته دَ اچولو کالے-

کوتار:(کو-تار)اسم صفت- واحد- مذکر- کوتار- (۱)ګرفتار- نښتے- (۲)اخته- لړلے- ککړ-

کوتاوه:(کو-تا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بوتاوه-

کوترے:(کوت-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ مچوغنې پتار يا پتهاس- ټاپه- پتاره- کاسه- پتاخه-

کوتکوتے:(کوت-کو-تے)اسم صفت- مذکر- وګورئ ګتګتے-

کوتلکه:(کوت-له-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګتلکه-

کوتمندے:(کوت-من-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګتمندے-

کوتمنړې:(کوت-من-ړې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کتمندے-

کوتمنړے:(کوت-من-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګتمندے-

کوتمونے:(کوت-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګتمونے-

کوتمه:(کوت-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کتمه-

کوتوړی:(کو-تو-ړی)اسم- جمع- مذکر- دستانې- لاس پيڅلې کوتمې- هغه مخصوصې دستانې چې دَ باز يا دَ باښې پهٔ لاس کښېنولو پهٔ وخت دَ هغوئ دَ تېرهٔ نوکانو نه دَ بچ کېدو دَ پاره پهٔ لاس کولے شی-

کوتول:(کو-ته-وَل)مصدرِ متعدي- وګورئ ګتول-

کوته:(کو-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګته-

کوته پهٔ خلهٔ:(کو-ته-پهٔ-خُلهٔ)اسم صفت- متعلقِ فعل- ګته پهٔ خُلهٔ- حېران- الق دلق- حق حېران-

کوتی:(کو-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ ګتی-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګټ-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مائع څيز هغه مقدار چې خُله پرې ډکيږی- (۲)غړپ- جُرعه-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد- مذکر- دَ کوږدنې يو رسم چې دَ جينۍ ورکولو اقرار پکښې کيږی- دَ ملک رشته دارو ته پئ يا شربت ورکولے کيږی- دې شربت يا پيو څښلو ته کوټ وئيلے شی-

کوټ:(کوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرخی- چرخه- څرخه- دَ جولاګانو يوه آله- (۲)دَ شطرنج ګيټی- دَ شطرنج مُهره- کوټه-

کوټ خند:(کوټ-خند)اسم- واحد- مذکر- دَ کیټو یوه لوبه-

کوټ غارے:(کوټ-غا-رے)اسم صفت- هغه څوک چې کُټ کښې ناست وی- کُټ غارے- سپک-

کوټ کرت:(کُوټ-کَرت)اسم- واحد- مذکر- دَ کوژدنې یو رسم چې ملک له پکښې نکریزې پورې کولے شي-

کوټ کوټ:(کُوټ-کُوټ)متعلقِ فعل- دَ یو یو کوټ پهٔ مقدار سره- غړپ غړپ- یو یو کوټ-

کوټل:(کو-ټل)مصدرِ متعدی- څښل- غړپ کول- پهٔ کوټ کوټ څښل-

کوټلی:(کُوټ-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوټی-

کوټلے:(کو-ټهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کوټل-

کوټن:(کو-ټن)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټنګ:(کو-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټنه:(کو-ټهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوټل-

کوټوالے:(کُوټ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- نالائق توب- کندذهنی- غباوت-

کوټونکے:(کو-ټون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوټل-

کوټه:(کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- مهره- کوټ- دَ شطرنج کیټی- کوټی-

کوټه:(کو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- یادونه- یاداشت- حفظ کونه- بغیر لهٔ پوهې یادونه-

کوټه کن:(کو-ټه-کن)اسم- واحد- دوبندی- پهٔ سړک یا دره کښې دَ تنوتو لار-

کوټی:(کُو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو خاص قسم دارو چې ماشوم له دَ پېدا کېدو سره سرورکولے شي- کوټلی- (۲)دَ انځورګری یا کشیده کاری یوه آله-

کوټی:(کُو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم تریخ بوټے-

کوټی:(کُو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- مهره- کوټه- دَ شطرنج کیټی- کونیا-

کوټے:(کُو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ چوسر دَ لوبې یوه اصطلاح چې پکښې پهٔ یو مخ دَ یو رنګ کوټی وطے کیږی-

کوجر:(کُو-جر)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا مېښو ساتلو او پیو خرڅولو کاروبار کونکے- مؤنث کوجره- جمع کوجران-

کوجرکے:(کو-ج-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ملا دَ تیر مهره یا کیټی-

کوجک:(کُو-جک)اسم صفت- دَ خمبیره یا خمیره ضد- پتیر- پتیره-

کوجکه:(کو-جهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم حشره-

کوجڼ:(کُو-جڼ)اسم- واحد- مذکر- کوزن- پرغز- فالج-

کوجه:(کو-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوجے-

کوجی:(کُو-جی)اسم- جمع- مذکر- هغه پئ چې شلومبې پکښې ګډې کړے شی او سمدستی ترې ماستهٔ جوړ کړے شي-

کوجے:(کُو-جے)اسم- واحد- مذکر- دَ یو سمندری لعاب دار چینجی خول یا پوستکے- سیپی- کوډړ- (۲)کنجکه- حرمهره- (۳)خول- پوستکے-

کوجے:(کُو-جے)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګې کل-

کوخ موخے:(کُوخ-مُو-خے)اسم صفت- واحد- مذکر- کونس- کونښ- غلے غنخے- هغه څوک چې ډېرې خبرې نهٔ کوی- هغه څوک چې دَ زړهٔ راز چا ته نهٔ ښکاره کوی- ګځموزے- ګځموخے-

کوچه:(کو-چه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ډانډے- غنچه-

کوچی:(کو-چی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ببږیو لوبه (خصوصاً دَ کرم بوړې)-

کوځرے:(کو-څه-رے)اسم- واحد- مذکر- پنه- ګاولے- کپی- کوسره- موچنه-

کوڅه:(کو-څه)تابع مهمل- دَ کیله تابع مهمل- وګورئ کیله کوڅه-

کودا:(کو-دا)اسم- واحد- مؤنث- دَ مېوې یا تخم مینځی حصه- مغز- زړے- زنیے- کوده-

کوداړه:(کو-دا-ړه)اسم- مؤنث- پهٔ اورمېږ وهنه- کوسړه-

کودام:(کو-دام)اسم- واحد- مذکر- ذخیره- ډپو- ډېپو- دَ څهٔ څیز دَ ذخیره کولو ځائې-

کودان:(کو-دان)اسم- واحد- مذکر- چړچوبی- چارچوبی-

کودانه:(کو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ناوه- پرناله-

کودر:(کُو-دَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ سیند دَ پورې وتو ځائې یا لار- (۲)دَ سیند هغه ځائې چې زنانه ترې اُبهٔ راوړی- (۳)لاره- رو-

کودره:(کو-دهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- لاړے- برګه- ډاګه- لهړے-

کودړ:(کُو-دړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)زوړ او بوډا خاروے- (۲)زوړ- بېکاره- مؤنث کودړه-

کودړ:(کو-دړ)اسم- واحد- مذکر- ټوټه- ټوکے- کپړه-

کودړ:(کو-دړ)اسم- واحد- مذکر- صدف- سیپی- کوجے-

کودړ:(کو-دړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کاغذ یا کپړې ټوټه- ټکړه- (۲)دَ شلېدلو جامو ټوټه- تره پړ-

کودړې کودړې:(کود-ړې-کود-ړې)صفت مرکب- ټوټې- ټوټې- پارچه پارچه-

کودړی:(کود-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملنګانو زوړ او لوې پېوندی څادر- کند-

کوده:(کو-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کودا-

کوړ:(کوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ فصل صفائی- فصل ته پهٔ کوداله یا رمبی زمکه نرمونه او واښهٔ وغېره وېستنه-

کوړ:(کوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ تار کونجی چې دَ کاغذ دَ نچې نه تاؤ کړے شوې وی- ګونټ-

کوړ:(کوړ)اسم صفت- هغه چې پهٔ کوداله یا رمبی نرم کړے شوے وی- صفا کړے شوے-

کوړ:(کوړ)اسم- واحد- مذکر- دَ نهر یا لښتی نه دَ اُبو دَ خېژولو دَ پاره دَ لرګیو او خشاک وغېره تړلے شوے بند-

کوړ:(کوړ)اسم صفت- مذکر- وګورئ ګړ-

کوړا:(کو-ړا)اسم صفت- مذکر- ګړ ته دَ حقارت پهٔ توګه وئیلے شي- وګورئ ګړ-

ئ (څې-رل)، ې(مې-ره-وَل)، ی(پیا-لی)، ے(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کوړا:(گو-ړا)اسم- واحد- مذکر- پتنګ- کوړی- کانکوک- بادیوه- بېداوه-

کوړا:(گو-ړا)اسم- واحد- مذکر- دَ کوړی نر- کوړاګے-

کوړاګے:(گو-ړا-ګے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګوړی مذکر- جُثه- (۲)هغه سړے چې دَ بل پۀ اشارو کار کوی-

کوړانه:(گو-ړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوړے- (۲)بوری- بوجی- خلته- کڅوړه- (۲)جېب- دتخرګ جېب- دَ ترخ جېب- کوتلے جېب- کوتړه-

کوړبه:(کوړ-به)اسم- واحد- مؤنث- کارېز کنستونکے چې دَ کارېز دَ کومی دَ پاسه کار کوی-

کوړبانے:(کوړ-با-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه مزدور یا خدمتګار چې دَ سفر یا ښکار پۀ وخت چا سره وی او دَ هغۀ دَ مال او اسباب حفاظت کوی-

کوړچکه:(کوړ-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- پوټلۍ- وړوکے کوړے-

کوړرے:(کو-ړۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ کړ یا غوړکی پښه-

کوړچکے:(کوړ-چه-کے)اسم تصغیر- وګورئ کوړکے-

کوړکے:(کو-ړه-کے)اسم تصغیر- دَ کوړی اسم تصغیر- وړوکے کوړے- انبانچه-

کوړکوړک:(کوړ-کو-ړک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ارکوړے-

کوړل:(کو-ړل)اسم- واحد- مذکر- غوجل- هغه ځائ چې څاروی پکښې تړلے شی-

کوړمار:(کوړ-مار)اسم- واحد- مذکر- کوړ کونکے- هغه سړے چې کوړ کوی- مؤنث کوړماره- جمع کوړماران-

کوړول:(کو-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)فصل ته پۀ کوداله یا رمبی زمکه نرمول او غېر ضروری بوټی وېستل- فصل صفا کول- (۲)وګورئ کړول ۲-

کوړون:(کو-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونکے:(کو-ړه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوړول-

کوړونګ:(کو-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړونه:(کو-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړول-

کوړوے:(کوړ-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ شرابو لوښے- کړوه- کړوے-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ کونټه- (۲)پۀ ادب سره کښېناستنه- (۳)متوجه کېدنه-

کوړه بلی:(کو-ړه-به-لی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ خرپانړے- موش پرانګ- موش پرانګ- یو قسم منږک-

کوړیاری:(کوړ-یا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ تارونو یوه وړه اوپره کونجی-

کوړی چړک:(کو-ړی-چړک)اسم- واحد- مذکر- ملاچړجک- ملاچرکک- هُدهُد-

کوړی خادمی:(کو-ړی-خا-دۀ-مي)اسم- واحد- مؤنث- دَ سمسري پۀ شان یو ځناور- یو قسم سمساره-

کوړیکه:(کوړ-یه-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ړانکوره- دَ کوړو شلو ړانکوری-

کوړېدل:(کو-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ کړېدل ۲-

کوړېدل:(کو-ړې-دل)مصدر لازم- فصل ته زمکه نرمېدل او واښۀ وغېره وېستلے کېدل- فصل پۀ کوداله یا رمبی وغېره صفا کېدل-

کوړېدن:(کو-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنګ:(کو-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدنه:(کو-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدونکے:(کو-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوړېدل-

کوړېدۀ:(کو-ړې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کوړېدل-

کوړے:(کو-ړے)اسم صفت- مذکر- وګورئ کړ-

کوړے:(کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څاروو دَ ګېډو یو مرض- (۲)هغه چینجے چې دَ جوارو بوټی کښې پېدا کیږی او بوټے وچوی- (۳)دَ بوری مېښې وغېره دَ مړ بچی څرمن چې دَ بوسو نه ډکه کړے شوې وی- (۴)دَ څرمنې نه جوړ هغه څیز چې دانې، چرس، غوړی یا نور داسې څیزونه پکښې خودی کولے شی-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- قبر- مزار- دَ برزخ دَ ژوند تېرولو ځائ-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- ځنګلی خر-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- آتش پرست- دَ اور عبادت کونکے-

کور:(کور)صفت- مذکر- دَ رنګی ضد- ګڼ- ړک او خوروور- ړېر او سره نژدې نژدې- ړب ړوب- قب قوب- مؤنث کوره-

کور:(کور)اسم صفت- دَ کر لاحقه- دَ لاریو موټرو یا دَ خلقو دَ تګ راتګ شور- اواز- غرغور- کرکور-

کور:(کور)اسم صفت- برابر- ثانی- سیال- همسر- سره یو شان- سارے-

کور:(کور)اسم- واحد- مذکر- دَ څاروو رمه- کله- کوار- کواره- کورم- کنډک-

کوراڅه:(کو-را-څه)اسم- واحد- مؤنث- زوړ څادر چې ډېر پېوندونه پکښې لګېدلی وی- کند- ګدړی- کړړی- جمع کوراڅې-

کوراړی:(کو-را-ړی)صفت- مؤنث- ناولې- بدشکله- پواړه- پوماړه-

کوراګل:(کو-را-ګل)اسم- مؤنث- وچه لونده- غوره ګل- هغه تر خاوره چې دَ لبو دَ لاندې پۀ کوټه اچولے شی-

کوراګور:(کو-را-ګور)اسم صفت- مذکر- تېز- تُند- چټک-

کوربته:(کور-به-ته)اسم- وګورئ عقاب-

کورپرست:(کور-په-رست)صفت- مذکر- دَ قبر عبادت کونکے- قبرپرست-

کورتیا:(کور-تیا)اسم- واحد- مؤنث- ګڼ والے- ګوروالے- دَ ونې یا وېښتو وغېره تعداد ډېرېدنه-

کورتیا:(کور-تیا)اسم- واحد- مؤنث- مقابله- تقابل-

کورڅه:(کور-څه)اسم- واحد- مؤنث- اننګے- ننګے- بارخو- بغون- لغون- غمبورے- غومبورے-

کورخر:(کور-خر)اسم- واحد- مذکر- دَ خر پۀ شان یو ځنګلی ځناور چې غوښه ئې حلاله وی- کورزے- کوړاخر-

کورزمے:(کور-زمے)اسم- واحد- مذکر- هغه ماشوم چې پۀ قبر کښې لۀ مړې

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ړو-بې-دۀ)

موره پېدا شي-

گورزے:(گور-زے)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گورخر-

گورستان:(گو-رس-تان)اسم- واحد- مذکر- قبرستان- مقبره- مديره- اديره-

گورک:(گو-رک)اسم- واحد- مذکر- گواره ساتونکے- گوارچي-

گورکښ:(گور-کښ)اسم صفت- واحد- مذکر- قبر کنستونکے- قبرکند- قبرکن-

گورکښ:(گور-کښ)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گورکښه-

گورکښه:(گور-که-ښه)اسم- واحد- مؤنث- گورکښې- گورکښ- دَ لومبړي پهٔ شان يو خطرناک خناور چې لهٔ قبر نه مړي راوباسي- گورکش- گورکښې-

گورکښے:(گور-که-ښے)اسم صفت- مذکر- وُگورئ پورکندے-

گورکن:(گور-کن)اسم صفت- مذکر- وُگورئ گورکښ-

گورکندے:(گور-کن-دے)اسم صفت- وُگورئ گورگرندے-

گورکابے:(گور-کا-بے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لوئ او زور بوټي- جمع گورکابي-

گورگرندے:(گور-گرن-دے)اسم صفت- گورکندے- هغه څوک چې قبرونه کنستل ئې کسب وي- گورکښ-

گورکش:(گور-کش)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گورکښه-

گورکشے:(گور-که-شے)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گورکښه-

گورکښ:(گور-کښ)اسم- واحد- مذکر- وُگورئ گورکښه-

گورکوټي:(گور-کو-ټي)اسم- واحد- مؤنث- وُگورئ گورکټي-

گورگور:(گور-گور)اسم صفت- غرغر- گوربدنه- گورمېدهٔ- دَ سخت او قهر لهٔ کبله گوربدنه يا غربدنه- دَ سخت خبري-

گورگوره:(گور-گو-ره)اسم- واحد- مؤنث- نباتاتي نوم مونوتيکابکس سي فوليا (MONOTHECA BUXIFOLIA)- وُگورئ گرگره-

گورل:(گو-رل)مصدر متعدي- پېژنول- معلومول- کتل- ليدل- کسل-

گورلغ:(گور-لغ)صفت- مذکر- تندرست- غټ کټ- سور او تيار- تندرست-

گورم:(گو-رم)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ څاروؤ گله- رمه- گواره- (۲)لويه پله- لوئ جمعيت-

گورمت:(گور-مت)اسم- واحد- مذکر- گرمټ- گرمټ- سوک- مکه-

گورمکي:(گور-مه-کي)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم وړوکے قد لرونکي چرگه- پيشتکي چرگه- پيشتاکي چرگه-

گورمکاټ:(گو-رم-کاټ)اسم- دَ کډو بزو محصول- دَ گواري يا رمي محصول-

گورمل:(گور-مل)اسم- واحد- مذکر- سرسري او غټ غټ کنږ-

گورمل:(گور-مل)صفت- غضب ناک- غصه ناک- بړچند- بړوس- غرخنگ کونکے-

گورملتوب:(گور-مل-توب)اسم- واحد- مذکر- بړوسوالے- کاړساوے- گروتواکے- خفگان- غضب- سوخت- غصه- قهر- سخت-

گورنده:(گو-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- کوندغالے- کندغالے- کنده- پوغل-

گورنده:(گو-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے او تنگ کور چې تيارهٔ وي پکښې- (۲)زوړ قبر چې ډېر زوړ او تنگ کنستلے شوے وي- (۳)دَ څارږو تړلو ځاي-

گورنر:(گه-ور-نر)اسم- واحد- مذکر- دَ صوبې حاکم- دَ صوبې اختيارمند- (۲)دَ کالج يا سکول افسر- (۳)دَ مشين هغه پرزه چې مشين ته گېس رسوي-

گورنري:(گه-ور-نه-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ گورنر عهده- دَ گورنر کار-

گورنس:(گه-ور-نس)اسم- واحد- مؤنث- خدمتگاره- دَ کور نوکره- دَ مالدارو دَ بچو حفاظت کونکي ښځه-

گورنگے:(گو-رنگ-گے)اسم- واحد- مؤنث- سور اس- سور رنگ لرونکے اس- سوال-

گورنمنټ:(گور-نه-منټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حکومت- سرکار- راج- (۲)خاني- سرداري- ملکي-

گورنمنټ هاوس:(گور-نه-منټ-ها-ؤس)اسم- واحد- مذکر- دَ گورنر دَ وسېدو سرکاري ځاي يا کور-

گورو:(گو-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)پير- مرشد- (۲)علم او فن ښودونکے- استاد- (۳)شرير- وران کارے- مفسد- فساتي- فسادي- (۴)هښيار- چالاک- هوښيار-

گوروالي:(گور-وا-لي)اسم- واحد- مذکر- دَ گواري ساتلو کار- گله باني- پاده واني- گاموتوب- غوبه توب- شپون توب- گوارچي توب-

گوروان:(گور-وان)اسم- واحد- مذکر- شپون- غامو- گامو- گامرے- غوبه- گوزارچي- کروان-

گوره:(گوه-ره/گو-ره)حرف شکيه- وُگورئ گورے-

گوره:(گو-ره)صفت- مؤنث- دَ گور مؤنث- وُگورئ گور-

گوره:(گو-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه سوړے يا پوغل چې دَ سيند يا دَ سېلاب دَ لارې پهٔ غاړه زمکه کښې شوے وي-

گوره:(گو-ره)اسم- واحد- مذکر- دَ يورپ وسېدونکے- جمع گوره گان-

گوره:(گو-ره)اسم- واحد- مذکر- هغه مخصوصه نښه چې سوداگر ئې دَ تجارت پهٔ مال کوي- تجارتي نښه-

گوره:(گو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ اسپني بور- سپنخول- دَ اسپني بوره- اسپنخرے-

گوره گان:(گو-ره-گان)اسم- جمع- مذکر- دَ گوره جمع- انگرېزان- دَ يورپ وسېدونکي-

گوره گل:(گو-ره-گل)اسم- واحد- مذکر- وچه لونده- غوره گل-

گورهند:(گور-هند)اسم- واحد- مذکر- گورنده- گورهنده-

گورهنده:(گور-هن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تنگ او تيارهٔ غار- پوغل- گورنده- ټوبکے- گرنگ- کنده- (۲)قبر-

گوره مرے:(گو-ره-مه-رے)اسم- واحد- مذکر- گرارے- غرغر کونه- گوربدنه-

خان سره بڼ بڼ (ګڼ ګڼ) کونه- (۲)غصه- دَ قهر او غصې خبرې-

کورنیز :(کو-ره-نیز)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوره ګانو سره منسوب- (۲)یو قسم ټوپک-

کورنیزه:(کو-ره-یٔ-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوره ګانو سره منسوبه- (۲)یو خاص قسم تماچه- کوریزه-

کوری:(کو-ری)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ لوبو کښې دوکه کونه- ټګی-

کوریجن:(کو-ری-جن)صفت- مذکر- وګورئ کوریژن-

کوریزه:(کو-ری-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کورنیزه-

کوریژن:(کو-ری-ژن)صفت- پهٔ لوبو کښې دوکه کونکے- ټګژن- اړیمار- کوریجن- کوریمار- درغل-

کورئ سمسه:(کو-ری-سم-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ یو مارغهٔ نامه- کویل- جوارکرو- (۲)تورانی- تارانکه- کړیځی- کویله-

کوریله:(کو-ری-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)برماښو- دَ شادو دَ ذات یو خناور- (۲)یو خاص قسم غېر منظم فوځ- (۲)دَ دغې فوځ سپائی-

کوریمار :(کو-ری-مار)صفت- وګورئ کوریژن-

کوربدل:(کو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)غربدل- چا ته پهٔ قهر خبرې کول- کونبدل- (۲)خان سره کوڼ ګوڼ کول-

کوربدل:(کو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)کنبدل- (۲)پربربدل-

کورے:(کوه-رے/کو-رے)حرف شکیه- خدائ خبر- ګومان مې نهٔ شی- دَ شک او بې یقینی کلمه- کوره-

کوړ :(کوړ)اسم- واحد- مذکر- هغه وړه سوړه یا غار چې دَ اُبو دَ جریان نه پهٔ پټی یا وله کښې پېدا شوے وی-

کوړ :(کوړ)اسم صفت- کڼ- ګوړ- جاځه-

کوړا:(کو-ړا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ڇجک-

کوړبانے:(کوړ-با-نے)اسم- واحد- مذکر- خورے- توښه- توشه- بانړے- زری- زاد راه- (۲- صفت)توښه وړونکے-

کوړبے:(کوړ-بے)اسم- واحد- مذکر- چورلندے- ګرداب-

کوړساز :(کوړ-ساز)اسم- واحد- مذکر- ګړه یا خواړهٔ جوړونکے یا خرڅونکے- ګړی- ګړساز-

کوړکے:(کوړ-کے)اسم تصغیر- وړوکے کوړے- کوړکے- الباچه- ګوړے-

کوړمکی :(کوړ-مه-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګورمکی-

کوړمکے :(کوړ-مه-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګورمکی-

کوړنج:(کو-ړنج)اسم- واحد- مذکر- چورلندے- ګرداب- خارخوټے- زغومے-

کوړو :(کو-ړو)اسم- واحد- مذکر- پېرخوړ- پېر ښهٔ سړے-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګړه-

کوړه:(کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ پانکه!

کوړی:(کو-ړی)اسم- واحد- مذکر- ګړساز- کوړساز- ګړه جوړونکے- پهٔ کانی کښې دَ ګړې جوړولو ماهر- جمع کوړیان-

کوړی:(کو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نرم مالوچ- پاغونده- (۲)دَ بعضو وُنو شودهٔ- رس یا اُبهٔ- (۲)نرم اغزی چې څاروی يې خوړے شی- (۴)دَ یو بوټی نامه-

کوړے:(کو-ړے)اسم تصغیر- وګورئ کوړکے-

کوړے:(کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم دوائی چې دَ بوټی نه تر لاسه کولے شی- زوز- خاوله-

کوز :(کوز)اسم- واحد- مذکر- خوشبوئی- خوندور بوئ- خوشبو-

کوزار :(کو-زار)اسم- واحد- مذکر- ګزار- غوځاز- درب- پب- وار-

کوزارول:(کو-زا-ر-ول)مصدر متعدی- ویشتل- غرخول- ګزارول-

کوزارون:(کو-زا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ کوزارول-

کوزارونکے:(کو-زا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوزارول-

کوزارونګ:(کو-زا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کوزارول-

کوزارونه:(کو-زا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوزارول-

کوزاره:(کو-زا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وخت تېرونه- وخت اړونه- ساعت تېرے- ګزاره-

کوزاری:(کو-زا-ری)اسم- واحد- مذکر- دَ بلورو یا غوزانو پهٔ لوبه کښې هغه بلورے یا غوز چې پهٔ نورو بلورو یا غوزانو پرې کوزار کولے شی- ټیک- جمع کوزاریان-

کوزان:(کو-زان)اسم- واحد- مذکر- دَ بدن دَ ړچېدو مرض- کوزن- رُپ رپے- فالج- کوزڼ-

کوزموز :(کوز-موز)صفت- مذکر- (۱)کمې خبرې کونکے- (۲)دَ زړهٔ حال چا ته نهٔ ویونکے- ګخموخے- کوزموزے-

کوزموزتوب:(کوز-موز-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)کمې خبرې کونه- (۲)دَ زړهٔ حال لهٔ خلقو پټ ساتنه- ګخموختوب-

کوزموزے:(کوز-مو-زے)صفت- مذکر- وګورئ کوزموز-

کوزن:(کو-زن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوزان-

کوزن:(کو-زن)اسم- واحد- مذکر- ځنګلی غوے-

کوزنده:(کو-زن-ده)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګونګټی-

کوزنه:(کو-زه-نه)اسم- واحد- مؤنث- کیدړه- دَ کیدړ مؤنث-

کوزنی:(کو-زهٔ-نی)اسم صفت- واحد- مذکر- مؤنث کوزنی- کوزن وهلے- فالج وهلے- هغه چې دَ کوزن مرض يې وی- کوزے-

کوزنے:(کو-زهٔ-نے)اسم صفت- مذکر- وګورئ کوزنی-

کوزڼ:(کو-زڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوزان-

کوساله:(کو-سا-له)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا بچے- سخے-

کوسره:(کو-سه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سخته څپېړه- مضبوطه څپېړه- کوزار-

کوسندل:(کو-سن-دل)مصدر متعدی- (۱)ناګومانه کول- غافلول- (۲)خان ناجانه کول- سترګې پټول- پلپوټول- کوسنډل-

کوسندن:(کو-سن-دن)حاصل مصدر- وګورئ کوسندل-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

گوسندنه:(گو-سن-دَ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ګوسندل-

گوسندونکے:(گو-سن-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ګوسندل-

گوسنډل:(گو-سن-ډل)مصدر متعدي- وګورئ ګوسندل-

گوسنړی:(گو-سن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- سترګې پټونه- غفلت- پلپوټ- خان ناجاڼه کونه- تجاهل عارفانه-

گوسنه:(گو-س-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګوسره-

گوسه:(گو-سه)اسم- واحد- مؤنث- سنکړه- کرکنده- غټ کاڼے- ګټ- کرکنده- وګورئ ګرګه- جمع ګوسې-

گوسه:(گو-سه)تابع مهمل- وګورئ کیله- مانه- ماندره- دَ کیلې تابع مهمل- کیله ګوسه-

کوسه:(کو-سه)اسم- واحد- مؤنث- کسه- دیکه- ټپله- جمع کوسې-

گوش:(گوش)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوږ- غوږونه- (۲)اوربدنه-

گوش:(گوش)اسم- واحد- مذکر- دَ جنګ جګړې فیصله- روغه جوړه- تنازعه ختمونه-

گوشاړ:(گو-شاړ)اسم- واحد- مذکر- دَ صحرا غوئے- صحرائی غوایهٔ یا غوے- صحرائے غوئے-

گوشپال:(گوش-پال)اسم- واحد- مذکر- دَ مېږې مار- یو قسم خطرناک صحرائے مار-

کوشخوره:(کوش-خوه-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ خورښه-

گوشکه:(گو-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- ریسیور- دَ ټیلیفون ریسیور- دَ ټیلیفون هغه برخه چې خلې او غوږ ته نیولے شي-

گوشمال:(گوش-مال)اسم- واحد- مذکر- غوږ تاوونه- (۲)سزا- وهنه- گوشمالي- گوښمال- گوښمالي-

گوشمالي:(گوش-ما-لي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګوشمال-

کوشنه:(کوش-نه)تابع مهمل- دَ شنه تابع مهمل- وګورئ شنه کوشنه-

گوشواره:(گوش-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ حساب کتاب خلاصه- میزان- ټوټل-

گوشه:(گو-شه)اسم- واحد- مؤنث- گوښه- (۱)ګټ- کُنج- قنج- کناره- (۲)خلوت- یواځې- دَ ناستې ځاې- دَ تنهایي ځاې-

گوشي:(گو-شي)اسم- واحد- مذکر- دَ ځاروو محصول-

کوشین:(کو-شین)تابع مهمل- دَ شین تابع مهمل- وګورئ شین کوشین-

گوښمال:(گوښ-مال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګوشمال-

گوښمالي:(گوښ-ما-لي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګوشمالي-

گوښه:(گو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګوشه-

کوښه:(کو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- خونه- کوټه- حجره- خانه-

گوښه ګیر:(گو-ښه-ګیر)صفت- ګټ نیونکے- پهٔ ګټ کښې ناست- گوښه نشین- خان له ناست- گوښه نشین-

گوښه نشین:(گو-ښه-نه-شین)صفت- وګورئ ګوښه ګیر-

کوښیځ:(کو-ښیځ)اسم- واحد- مذکر- تاخ- تاخچه- (۲)محراب- تاخوړے- پهٔ دېوال کښې درې ګټه یا څلور ګټه محراب دار جوړ کړے ځاې چې پکښې لوښې یا څیزونه کېښودے شي- جمع کوښیځونه-

گوښې:(گو-ښې)صفت- یواځې- تنها- ګوښے-

گوښے:(گو-ښے)صفت- وګورئ ګوښې-

کوک:(کو-ک)صفت- مذکر- هغه چې مینځ ئې تش وی- پړ- کوګن- لسبه- برېنګ- پوڅ-

کوک:(کو-ک)اسم صفت- واحد- مذکر- بېوقوف- کم عقل- شوده- ساده-

کوک:(کوک)اسم- واحد- مذکر- دَ دوکان پهٔ دېوالونو کښې دَ سامان کېښودو لهٔ پاره خانه یا کورکے- غراسپے- غرسپے- جمع کوکونه-

کوک:(کو-ک)اسم- واحد- مذکر- دَ انسان او دَ حیوان دَ پښتۍ او دَ پوړۍ تر مینځه برخه- تشے-

کوکا:(کو-کا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)شور- غوغا- (۲)ژړا- انګولا-

کوکر:(کو-کر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوګل-

کوکړ:(کو-کړ)اسم- جمع- مذکر- وګورئ کندک-

کوکرغر:(کو-کر-غر)اسم- واحد- مذکر- آتش فشان- هغه غر چې چوی او اور پرې لګي-

کوکړی:(کوک-ړی)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ اېړی-

کوکړی:(کوک-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- فاخته- کوړکوړه- کوړکوړی- کوکوشتکه-

کوګل:(کو-ګل)اسم- واحد- مذکر- سینه- دَ زړهٔ صندوق- کوکر- دَ زړهٔ خانه-

کوګل:(کو-ګل)اسم- واحد- مذکر- دَ کمیفوره قسم دَ ونو نه حاصلېدونکے خوشبودار چیز چې دَ دارو پهٔ طور هم استعمالیږی- عربی کښې ورته مقل او فارسی کښې ورته خشل وائی-

کوګل:(کو-ګل)مصدر متعدي- پهٔ مینځ کښې تشول- تراشل- پړول-

کوګلے:(کو-ګهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کوګل-

کوګن:(کو-ګن)حاصل مصدر- وګورئ کوګل-

کوګنه:(کو-ګهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوګل-

کوکو:(کو-کو)اسم صفت- مذکر- احمق- بې وقوف- کم عقل- ساده-

کوکو:(کو-کو)اسم- واحد- مذکر- دَ خطرې چغه یا غږ- الارم- غږه- ټلی- دَ کاړی چغه- جمع کوکوان-

کوک والے:(کوک-وا-لے)اسم- مذکر- پړوالے- پړتیا- تش والے-

کوکوستو:(کو-کوس-تو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوکوشتو-

کوکوشتک:(کو-کوش-تک)اسم- واحد- مذکر- دَ کوترې دَ قسم یوه مرغۍ- اچرنکه- کورکوری- کورکورکه- کوکوشتکه- بابغه- ببوغه- بابوغی- کوکوشتکه- بغدادی کوتره- جمع کوکوشتکان-

کوکوشتو:(کو-کوش-تو)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ کوکوشتک- (۲)دَ کوکوشتک اواز- (۲- صفت)کم عقل- بې وقوف- ساده- شوده- کوکو-

کوکونکے:(کو-کُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوکل-

کوکېدل:(کو-کې-دَل)مصدر لازم- پهٔ مېنځ کښې تشېدل- پوپېدل- خالی کېدل-

کوکېدن:(کو-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کوکېدل-

کوکېدنه:(کو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کوکېدل-

کوکېدهٔ:(کو-کې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کوکېدل-

کوکېل:(کو-کېل)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ سترغلی-

کول:(کول)اسمِ صفت- مذکر- (۱)ساده- کم عقل- بېوقوف- (۲ اسم)فرېب- مکر- چل-

کول:(کول)اسم صفت- حېران- پرېشان- الق دلق-

کول:(کول)کلمه دعائیه- خار- قربان- فدا- نثار-

کول:(کول)اسم- واحد- مذکر- پهٔ غوبل کښې هغه غوېے چې پهٔ خپل ځائ ولاړ وی او نور غوایان ترې چاپېره چورلی-

کول:(کول)اسم صفت- (۱)غُنډېے- غنډ- ګرد- ګرد- (۲)پېچیده- تاو راتاو-

کول:(کول)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ خنو لوبو کښې دَ لوبو دَ مېدان هغه حصه چرته چې پهٔ یوه معینه طریقه رسېدلو باندې هغه ځائ سره متعلق فریق بانیلات وکړی او یو غر پرې وشی- (۲)دغه مخصوص ځائ ته یو خل رسېدنه- غر-

کولر:(کو-لَر)اسم- واحد- مذکر- دَ اینځر دَ ذات یوه وُنه چې مېوه ئې پیکه وی- ځنګلی اینځر- ږمبرې- نباتاتی نوم فِکس ګلوم کرېټا (FICUS GLOMCRATA)-

کول مال:(کول-مال)اسم صفت- (۱)ګډ- یو ځائ- (۲)مشکوک- (۳)اسم- مذکر- سازش- (۴)غبن- خیانت-

کولول:(کو-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)حېرانول- پرېشانول- (۲)حل کول- ویلی کول- (۳)خارول- قربانول- (۴)غُنډېے کول- ګرد کول- (۵)تاو راتاو کول- پېچیده کول- (۶)فتنه راوُچتول- څهٔ پټه خبره ښکاره کول-

کولون:(کو-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ کولول-

کولونکے:(کو-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کولول-

کولونګ:(کو-له-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کولول-

کولونه:(کو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کولول-

کوله:(کو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نوړی- نمړی- قپ- تپه- (۲)روزی- رزق-

کوله:(کو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګرده درنه سکه- ګلوله- (۲)دَ توپې کوله-

کوله:(کو-له)اسم صفت- ناپوهه- ساده- شوده- کم عقل-

کوله انداز:(کو-له-اَن-داز)اسم- واحد- مذکر- کوله ویشتونکے- توپچی-

کوله بارود:(کو-له-با-رُود)اسم مرکب- ګولی او بارود- وسله- مېغزین-

کولی دار:(کو-لی-دار)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوپک چې دَ چرو پهٔ ځائ پکښې مردکے یا ګولی استعمالیږی-

کولېدل:(کو-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)حېرانېدل- پرېشانه کېدل- (۲)حل کېدل- ویلی کېدل- ګډېدل- (۳)خارېدل- قربانېدل- (۴)غُنډېے کېدل- (۵)پېچیده کېدل- (۶)فتنه راوُچتېدل- څهٔ پټه او خطرناکه خبره ښکاره کېدل-

کولېدن:(کو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدنګ:(کو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدنه:(کو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کولېدل-

کولېدونکے:(کو-لې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کولېدل-

کولېدهٔ:(کو-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کولېدل-

کولی:(کو-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وړوکے غُنډېے څېز- ګلوله- (۲)پهٔ یو خاص مقدار کښې ګلوله کړے شوی دارو- (۳)دَ کارتوس هغه لهٔ سیکې جوړه حصه چې څهٔ شے پرې ویشتے شی- مردکے- (۴)دَ ګولی ډنها پهٔ لوبه کښې وړوکے لرګے چې دواړه سره ئې تراشلی شوی وی- شوتے-

کومارل:(کُو-ما-رَل)مصدر متعدی- وګورئ ګمارل-

کوماشته:(کو-ماش-ته)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګماشته-

کومان:(ګو-مان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګمان-

کومانړ:(ګو-مانړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کومانړو-

کومانړو:(ګو-مان-ړُو)اسم- واحد- مذکر- خربړے- سماروغ- کومانړ-

کومانی:(ګو-ما-نی)اسم صفت- وګورئ ګمانی-

کومبت:(ګوم-بَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګمبت-

کومباټه:(ګوم-با-ټه)اسم- واحد- مؤنث- قُبا- تاخ- محراب-

کومبزه:(ګوم-بهٔ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کومبت-

کومبورے:(ګوم-بُو-رے)اسم- واحد- مذکر- اننګے- رُخسار- غُمبُورے-

کومنړ:(کو-منړ)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو زُور ځائ- غولی- غُلے-

کومه:(کو-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوف- وېره- اندېښنه- (۲)ګمان- ګومان- شک-

کون:(کون)اسم- واحد- مذکر- دا دَ عدد پهٔ آخر کښې راځی چې دَ نسبتی عدد او مساوات معنٰی پېدا کوی- لکه درې کون- څلورکون-

کون:(کون)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ځارو دَ بار راوړلو بوجی- بوره-

کوناکون:(کو-نا-کون)اسم صفت- رنګا رنګ- قسما قسم-

کونټ:(کونټ)اسم- واحد- مذکر- دَ شطرنج او پچیس کېټی یا دانه- کونټه- کوټ- مهره-

کونټ:(کونټ)اسم- واحد- مذکر- دَ تار کونجی چې دَ کاغذ دَ نچې نه تاو کړے شوې وی- کوړ-

کونټه:(کون-ټه)اسم- واحد- مؤنث- کېټی- مهره- وګورئ کونټ-

کونډه:(کون-ډه)اسم- واحد- مذکر- دَ پښې دَ راغبرګولو پهٔ صورت کښې دَ ځنګانهٔ سترګه- دَ راغبرګې کړې پښې سر- کونډه-

کونج:(کونج)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماله (۱)-

کونجلک:(کونج-لک/کون-جه-لک)اسم صفت- مذکر- وګورئ ګنجلک-

کونجې:(کُونَ-جې)اسمِ صفت- وګورئ ګُنجې-

کونجي :(کُونَ-جِي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ تارونو ګولي- څرخې یا اټېرن چې تارونه پرې خیژي- ګُنجي-

کونخه:(کونَ-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګُنجه-

کونخې:(کُونَ-خې)اسمِ صفت- وګورئ ګُنجې-

کوند :(کونَدَ)اسم- واحد- مذکر- پره- جمبه- پله- ګروپ- وګورئ ګُند-

کوند :(کوندَ)اسمِ صفت- برابر- یوشان-

کوند :(کوندَ)اسم- جمع- مذکر- یو قسم ښلېښ ناکه ماده چې لهٔ ونو حاصلولے شي- ښلېښ- سرېښ-

کونده:(کونَ-ده)صفت- مذکر- (۱)سپین دروبے- سپین روبے- معتمد- (۲)ناولے- ګَنده-

کونده:(کونَ-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ غوندے-

کونده:(کونَ-ده)اسمِ صفت- مذکر- وګورئ کوندیمار-

کوندی:(کونَ-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګُندی-

کوندی کور :(کُونَ-دی-کَور)اسم- واحد/جمع- مذکر- ځنګلی کور- ځنګلی انګور-

کوندیمار :(کون-دی-مارَ)اسم صفت- مذکر- مؤنث کوندیماره- جمع کوندیماران- وګورئ ګَندی مار-

کوندیماری:(کونَ-دی-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګَندیماری-

کوندې:(کونَ-دې)متعلق فعل- وګورئ غُندې-

کوندې:(کونَ-دې)حرف عطف- وګورئ کَنې-

کوندې توب:(کونَ-دې-توبَ)اسم- واحد- مذکر- یو شان والے- هم رنګی- هم شکلی-

کوندے:(کُونَ-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ غُوندے-

کونړ :(کونړَ)اسم- واحد- مذکر- ګرداب- ورطه- چورلندے-

کونړار :(کونَ-ړار)اسم- واحد- مذکر- زیړې شوملې- لاونړ- لاړن-

کونړه:(کونَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کونټه-

کونړه:(کونَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښاروی دَ بار یو اړخ- انړے-

کونړیماری:(کُونَ-ړی-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګَندیماری-

کونړیمال:(کُونَ-ړی-مالَ)اسم- واحد- مذکر- ګَنړے- ګنړیمال-

کونړے:(کُونَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګَنړے-

کونګ:(کُونَګ)اسمِ صفت- واحد- مذکر- لهٔ قوتِ ګویایی محرومه- هغه چې خبرې نهٔ شي کولے- ګونګے- ګونګا- ګونګو- مؤنث ګونګه/ګونګی- جمع ګونګیان-

کونګا :(کونګ-ګا)اسمِ صفت- مذکر- وګورئ کونګ-

کونګټ:(کونګ-ګټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو تور رنګ لرونکې الوتونکې حشره چې تعلق یې دَ ګندګی سره وی- (۲- صفت)تک تور او چالاک لنړے سړے- مؤنث کونګټه- جمع کونګټان-

کونګټه:(کونګ-ګهٔ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کونګټ مؤنث- وګورئ کونګټ-

کونګټي :(کونګ-ګه-ټي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو سُور رنګ لرونکې وړه حشره چې دَ سبزیو پاڼې خوری-

کونګر :(کونګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اَجَړ-

کونګرو :(کونګ-رُو)اسم- واحد- مذکر- جرس- ګنګرو- جمع کونګروګان/ګنګری-

کونګری:(کونګ-ری)اسم- جمع- مذکر- دَ کونګرو جمع- واړهٔ واړهٔ جرسونه چې اکثر دَ ښاروو پهٔ غاړه کښې یا ړمې یې پښو ته دَ ښرنګاری دَ پاره اچوی- ګنګروګان-

کونګری:(کونګ-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښو یو کالے- پازېب- پانزېب- پېنزېب پایله-

کونګړو :(کونګ-ګه-ړو)متعلقِ فعل- پهٔ تتی ژبه- دَ کونګی پهٔ شان- پهٔ غېر واضحه طور- پهٔ ګوڼ ګوڼ-

کونګړی:(کونګ-ګه-ړی)اسم- جمع- مذکر- پهٔ تتی ژبه خبرې- دَ کونګی پهٔ شان پهٔ نبتی ژبه خبرې-

کونګړی:(کونګ-ړی)اسم- جمع- مذکر- دَ جوارو چڼو وغېره یشولے شوې دانې- ټومبولی- چولې-

کونګړے:(کونګ-ړے)اسمِ صفت- مذکر- وګورئ کانګوړے-

کونګس:(کونګ-ګس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنګوسه-

کونګ سونګ:(کُونګ-سُونګ)اسمِ صفت- مرکب- هغه چې نهٔ څهٔ اوری او نهٔ څهٔ وائی- ګُم سُم- ګونګے سونګے- کوڼ او چاړه- (۲)بالکل غلے ناست- بیخی غلے او چپ-

کونګنی:(کونګ-نی)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ګُنګړی-

کونګو :(کُونګ-ګو)اسمِ صفت- وګورئ کونګ-

کونګو :(کُونګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- زعفران-

کونګورے:(کُونګ-ګو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګور غُنچه- غوشه- ګنګورے-

کونګوړه:(کونګ-کو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کانګوړه-

کونګوړی:(کُونګ-ګو-ړی)اسم صفت- مؤنث- وګورئ کانګوړے-

کونګوسه:(کُونګ-کو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنګوسه-

کونګوسے:(کُونګ-کو-سے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنګوسه-

کونګونماښام:(کُونګ-کو-نما-ښامَ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنګونماښام-

کونګه:(کونګ-که)اسمِ صفت- دَ کونګ مؤنث- وګورئ کونګ-

کونګه روژه:(کونګ-که-رو-ژه)اسم- واحد- مؤنث- مکمل خاموشی- ارادتاً خاموشی- بېخی خبرې نهٔ کونه-

کونګی :(کونګ-ګی)اسمِ صفت- مؤنث- دَ کونګ مؤنث- وګورئ کونګ-

کونګے :(کونګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- یو مارغهٔ چې عام طور سره سپېرهٔ ګڼلے شي- بُوم- الّو-

کونکے سونکے:(کو-نکے-سو-نکے)اسمِ صفت- مرکب- وګورئ کونک سونک-

کونه:(کو-نه)اسم- واحد- مؤنث- شکل- څهره- رنګ- مشاده- څېره- کوڼ-

کونه زير:(کو-نه-زير)اسمِ صفت- زيړا- زيړبوړق- زيړغوړے- هغه څوک چې مشاده ئې زيړه شوې وي- زيړمخے- زيړبوړے- کونه زيړے-

کونه زيړے:(کو-نه-زيه-ړے)اسمِ صفت- وګورئ کونه زير-

کونيا:(کون-يا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوڼيا-

کونی:(کو-نی)اسم- واحد- مؤنث- بوري- بوجي- ګوندے- غوندے- ګونے- ګونی-

کونے:(کو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوني-

کوڼ:(کوڼ)اسم- واحد- مذکر- څېره- څهره- کونه- غونه- شکل-

کوڼ:(کوڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوڼے-

کوڼ:(کوڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بوڼ ۲-

کوڼس:(کو-ڼس)اسمِ صفت- مذکر- کوڼموڅے- چې د زړهٔ حال چا ته نهٔ وائي-

کوڼه:(کو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- د اکبر باچا د زمانې سکه- پولے-

کوڼه:(کو-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاڼه-

کوڼيا:(کوڼ-يا/کو-ڼيا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کلکارانو د لرګي يوه پيمانه چې د ديوال کوروالے او سموالے پرې معلوموله شي- (۲)هغه څيز چې پرې د بل څيز اصلاح کولے شي- (۳)د ګټې هغه حصه چې غمے پکښې کښېښودے شي-

کوڼېدل:(کو-ڼې-دل)مصدرِ لازم- کوڼارے کول- کوڼ کوڼ کول- غلې غلې او پټې پټې خبرې کول-

کوڼېدن:(کو-ڼې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدنه:(کو-ڼې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدونکے:(کو-ڼې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼېدهٔ:(کو-ڼې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ کوڼېدل-

کوڼی:(کو-ڼی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کاڼه-

کوڼے:(کو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- د سپرې په څېر يو چينجے چې په غله دانه کښې پيدا کيږي او غلې ته نقصان رسوي- کوڼ- جمع کوڼي-

کوواڼه:(کو-وا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کواڼه-

کووار:(کو-وار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوار ۱-

کوواره:(کو-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوار ۱-

کوه:(کوه)اسم- واحد- مؤنث- د چرمښکي په شکل خو لږ چرمښکي نه غټ يو خناور- سمساره-

کوه:(کوه)اسم- واحد- مؤنث- هغه درز يا چاؤد چې په لرګي کښې د څېرلو د پاره وکړے شي- په لرګي کښې د پانې ورکولو چاؤدے-

کوهاڼه:(کو-ها-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کواڼه-

کوهار:(کو-هار)اسم- واحد- مذکر- ګله- رمه- وګورئ کوار ۱-

کوهاره:(کو-ها-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کوار ۱-

کوهر:(کو-هر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرغلره- ملغلره- مرواريد- قيمتي کاڼے- جوهر- (۲)اصل- نسل- ماده- ذات-

کوهره:(کو-هه-ره)اسم- واحد- مؤنث- سوبه- څپاکه-

کوهري:(کو-هه-ري)اسمِ صفت- (۱)د قيمتي کاڼو- د ملغلرو- جوهري- (۲)د کوهر په شان-

کوی:(کوئ)اسم- پنډوس- (م- فارسي)-

کويا:(کو-يا)اسمِ صفت- ويونکے- وينا کونکے- خبرې کونکے- ښهٔ تقرير کونکے-

کويا:(کو-يا)حرفِ تشبيه- (۱)غندې- لکه- هو بهو- مانند- (۲)جوړې- بالغرض-

کويائي:(کو-يا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- خبرې- ويان- د وينا طاقت- د خبرو کولو توت-

کويول:(کو-يه-ول)مصدرِ متعدي- غونے په قلبه کولو بلدول- جوتي کول-

کويولے:(کو-يه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کويول-

کويون:(کو-يه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ کويول-

کويونکے:(کو-يه-ون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کويول-

کويونه:(کو-يه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کويول-

کوېټے:(کوې-ټے)اسم- واحد- مذکر- ګټه- ځلے- ګټمه- د ګټې کالے-

کوېر:(کوېر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوار ۱-

کوېړ:(کوېړ)اسم- واحد- مذکر- پښتنه- پوښتنه- پرسان- تپوس- معلومونه- لټون-

کوېړل:(کوې-ړل)مصدرِ متعدي- کېړل- (۱)معلومول- (۲)خبر اخستل- پرسان کول- لټول-

کوېړلے:(کوې-ړهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کوېړل-

کوېړن:(کوې-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ کوېړل-

کوېړنه:(کوې-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کوېړل-

کوېړونکے:(کوې-ړون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کوېړل-

کوړے:(کهٔ-وړے)اسم- واحد- مذکر- تن- کس- وګړے- سړے- نفر-

کوئے:(کو-ئے)اسم- کوئ- (۱)غنډسکه- پنډوس- (۲)هر يو غنډے څيز-

کهٔ:(کهٔ)ظرفِ مکان- د ګاه مخفف- (۱)وخت- (۲)کله-

کهٔ:(کهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کمرې يا مکان وچتوالے- (۲)طبقه- درجه- (۳)قبضه- موټے- دستکے- د وسلې د نيولو ځاے-

کهٔ:(کهٔ)اسم- واحد- مذکر- د کوه مخفف- پليتي- کندکي- ګند- غل-

کهر:(کهٔ-هر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کوهر-

کهواره:(کهٔ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ګواره- ځانګو-

کهور:(کهٔ-ور)صفت- مذکر- (۱)ګنده- پليت- ناولے- (۲)خر- تت-

کهل:(کهٔ-هل)مصدرِ متعدي- کډوډ او غټ غټ ټکونه ورکول- بې ترتيبه

کنډل-

کهیخ:(که-میخ)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر وخت- سحر سبا-

کهې:(که-مې)متعلق فعل- وګورئ کهے-

کهې کهې:(که-مې-که-مې)متعلق فعل- وګورئ کهے کهے-

کهې:(که-مې)اسم- واحد- مؤنث- دَ سامان دَ پاره وړه کمره-

کهے:(که-مے)متعلق فعل- دَ کاهے مخفف- کله کله- کهې-

کهے کهے:(که-مے-که-مے)متعلق فعل- کله کله- کله ناکله- کهې کهې-

کی:(کی)لاحقه- دَ بعضو صفتونو پهٔ آخر کښې پهٔ راتلو اسم جوړوی- لکه زنده نه زندګی- الوده نه الودګی-

کیا:(که-یا)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاروو خوراکه- واښهٔ-

کیان:(کیان)اسم- واحد- مذکر- علم- پوهه- دانش- (۲)عقل- (۲)علم الهی- علم معرفت-

کیانی:(کیا-نی)صفت- مذکر- عارف- عالم- فاضل- بزرګ-

کیپ:(کیپ)متعلق فعل- سمدستی- پهٔ ناخبری کښې- کیپ شیپ- اچانک-

کیپ شیپ:(کیپ-شیپ)متعلق فعل- وګورئ کیپ-

کیت:(کیت)اسم- واحد- مذکر- راګ- سرود- لوبه- سندره-

کیت:(کیت)اسم- واحد- مذکر- تېښته- تګ- فرار- تښتېدنه-

کیتا:(کی-تا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سندره- لوبه- راګ- نغمه- (۲)بحث مباحثه- (۳)چرچه- دَ هندوانو یو مذهبی کتاب چې پکښې دَ معرفت الهی ذکر دے-

کیتار:(کی-تار)اسم- واحد- مذکر- دَ ستار غُندې دَ ساز یوه اله- کیټار-

کیت وهل:(کیت-وه-هل)مصدر متعدی- تښتېدل- ځان وبستل- لهٔ منځه وتل- ټکوهل-

کیتی:(کی-تی)اسم- واحد- مؤنث- دنیا- جهان- عالم- (م- فارسی)-

کیتی آرا:(کی-تی-آ-را)اسم صفت- مذکر- دنیا سازونکے- دنیا پرولی کونکے-

کیتی آفروز:(کی-تی-آف-روز)صفت- مذکر- دنیا روښانه کونکے- (۲)نمر- لمر-

کیتی افرین:(کی-تی-آف-رین)اسم صفت- مذکر- دنیا پیدا کونکے- الله تعالی-

کیتی پژده:(کی-تی-پژ-ده)اسم صفت- دنیا غُښتونکے- دَ دنیا طالب-

کیتی پناه:(کی-تی-په-ناه)اسم- واحد- مذکر- بادشاه-

کیتی نورد:(کی-تی-نو-رد)اسم صفت- دَ دنیا سېل کونکے- لوئ سیاح-

کیتی:(کی-تی)اسم- واحد- مؤنث- چره- ګولی- دَ کارتوس یا بم وغیره چره-

کیتے:(کی-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ تار ګونجی- ګونټ- کوکړی-

کیټار:(کی-ټار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کیتار-

کیټکے:(کیټ-کے)اسم تصغیر- وړوکے کیټے-

کیټکی:(کیټ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے کیټے- کټکے- وړوکے کاڼے-

کیټه:(کی-ټه)اسم صفت- خفه- دَ غصې لهٔ وجې خاموش- غلے-

کیټه:(کی-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کیټے-

کیټی:(کی-ټی)اسم- واحد- جمع- مؤنث- (۱)لهٔ پوندې نه بره دواړه طرف ته دَ پښې راوتلی هډوکی- (۲)وړوکے غُنډے څیز- (۳)مغه وړه غُنډی لوټه چې دَ چیلم پهٔ ټوپی کښې ابښودے شی- (۴)دَ شطرنج مهره- ګوټ- کیټے-

کیټی:(کی-ټی)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم شین بخن رنګ-

کیټے:(کی-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے غُنډے کاڼے- کیټه- (۲)مغه غټ بلورے یا غوز چې نور بلوری یا غوزان پرې ویشتے شی- ټیک- (۳)دَ شطرنج مهره- کیټی- ګوټ- جمع کیټی-

کیچ:(کیچ)اسم صفت- مذکر- کنس- کنکس- بې هوشه- بې خانه- مؤنث کیچه-

کیچه:(کی-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مېده کړے شویو میوو دالو وغیره پوستکے چې چڼولو سره تری ووځی- پوټل- پرټل- خوکل- ګیخه- خخبوکے- ژو- څکالے-

کیچی:(کی-چی)اسم- واحد- مؤنث- دَ هډوکی مغز- چنړے- چرغی- پوڅه-

کیخه:(کی-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کیچه-

کید:(کید)اسم- واحد- مذکر- دَ تپوس یو قسم دَ کوم پهٔ حقله چې دَ خلقو خیال دے چې شپږ میاشتې نر او شپږ میاشتې ښځه وی- نرښځے تپوس- کیدے-

کیدړ:(کی-دړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سپی پهٔ شکل یو ځنګلی ځناور- شغال- (۲- صفت)ویرېدونکے- بزدل- ډرن- مؤنث کیدړه-

کیدړباغ:(کی-دړ-باغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کچماچو-

کیدړسنګ:(کی-دړ-سنګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کیدړسینګی-

کیدړسینګ:(کی-دړ-سینګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کیدړسینګی-

کیدړسینګی:(کی-دړ-سینګ-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- یوه کلکه غُټه چې دَ کیدړ لهٔ تندی نه وبستے شی دَ کومې پهٔ حقله چې دا مشهوره ده چې دا چا سره وی نو هر خواهش یې پوره کیږی- کیدړسنګ- کیدړسینګ-

کیدړکور:(کی-دړ-کور)اسم- واحد جمع- مذکر- کچماچو- کیدړباغ- انګورتوره-

کیدړوادهٔ:(کی-دړ-وا-دهٔ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ نمر کښې دَ باران وریدو حالت-

کیدړه:(کی-دهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ کیدړ مؤنث- وګورئ کیدړ-

کیدړی:(کی-دهٔ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- بلونګړے- بلوړی- بلونګړی- دَ زنې دَ منړک پهٔ شان یو وړوکے ځناور چې دَ پیشو پهٔ شان زړد او پهٔ وجود یې لوئ لوئ وبښتهٔ وی-

کیدے:(کی-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کید-

کیډ:(کیډ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کړبوان-

کیر:(کیر)اسم- واحد- مذکر- صفت- (۱)نیونکے- کېرونکے- (۲)لاحقه لکه توبه کیر- ارمان کیر-

کیران:(کی-ران)صفت- مذکر- وګورئ کران-

کیرکاړے:(کیر-کا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کرکاړے-

کیرکیړے:(کیر-کی-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کړکړے- د پاې پۀ ځېر یو غنډی پُرزه- (۲)دَ کومی خرخ- کرکړے-

کیرو:(کی-رو)اسم- واحد- مذکر- دَ خاورې یو قسم- سره خاوره-

کیره:(کی-ره)اسم صفت- (۱)عادت- اموخته- (۲)دَ جنګ دَ پاره تیار کړے شوے مرز- تکړه کړے شوے مرز-

کیره:(کی-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه تېلی یا بوجګی چې اسپو، خرو وغېره ته پکښې خوراک ایښودے شي- توبره-

کیری بیری:(کی-ری-بي-ري)اسم صفت- پرې پرې- هغه سترګې چې دَ بیماری یا څۀ صدمې پۀ وجه ېُ مخې ته ستوری ستوری غنډې ښکاری-

کیری:(کی-رئ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جوارو پۀ دانه کښې نری نازکه پرده-

کیرے:(کی-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کوترې مذکر- نر کونتر- کوتر- (۲)یو قسم ساګ- نباتاتی نوم (ALNUS NITIDA)-

کیزارے:(کی-زا-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه پاتې شونې دانې چې دَ رشې وُچتولو نه پس پۀ درمند کښې پاتې شی- راشتلے- رېشتلے- ګخاری- ګخارے-

کیږکه:(کیږ-که)اسم- واحد- مؤنث- مېنا- خارو- ښارونی-

کیشکے:(کیش-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اجغے-

کیکړ:(کی-کړ)اسم- واحد- مذکر- یو سور رنګ لرونکے غرنیز ګل-

کیکړ:(کی-کړ)اسم- جمع- مذکر- ګندک- کوکړ-

کیلاس:(کی-لاس)اسم- واحد- مذکر- دَ الوبالو دَ ذات یو قسم خوږه مېوه- دَ پرونس دَ خاندان یوه ونه- ارغنجال-

کیلاس:(کی-لاس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګلاس-

کیلټ:(کی-لټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- دَ سرو سپینو او زیړو پۀ شان یو دهات چې دَ اُسپنې کورنئ ته زیات ورته وی-

کیله:(کی-له)اسم- واحد- مؤنث- شکوه- شکایت- ګله- شکیت- پربوټ- جمع کیلې-

کیله کوځه:(کی-له-کو-ځه)اسم- واحد- مؤنث- شکوه- شکایت- کیله مانه-

کیله کے:(کی-له-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ غوا وړوکے نر بچے- سخے-

کیله مانه:(کی-له-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کیله کوځه-

کیله.من:(کی-له-من)صفت- مذکر- هغه چې کیله ېُ وی- کیله کوُنکے- کیله لرونکے- کیله مند- مؤنث کیله منه-

کیله مند:(کی-له-مند)صفت- مذکر- وګورئ کیله من-

کینده:(کین-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه تکونه چې پۀ ستن او تار کپړې وغېره له زرکړے شی-

کینکرے:(کینګ-رے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ګنکرو- وګورئ ګنکرو-

کینکړی:(کینګ-ړی)اسم تصغیر- کونکرو- وړوکے کینکړے-

کینکړے:(کینګ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ګنکرو- وګورئ ګنکرو-

کینې:(کی-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ بیته-

کینے:(کی-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بلورے-

کینبے:(کی-نۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- رحم- بچه دانی- بطن- ګېډه- د مور پۀ کېډه کښې دَ ماشوم ځاې-

کینې:(کی-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کیرنې-

کیول:(که-یه-ول)مصدر متعدی- وګورئ کیېل-

کیولے:(که-یه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ کیېل-

کیون:(که-یه-ون)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کیونکے:(که-یون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کیېل-

کیونکے:(که-یه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کیېل-

کیونګ:(که-یه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کیونه:(که-یه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کیویار:(کیو-یار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګوار ۱-

کیهان:(کی-هان)اسم- واحد- مذکر- جهان- زمانه-

کیېدل:(که-یې-دل)مصدر لازم- دَ بوټ تار تېرېدل- بوټلے کېدل- ګنډلے کېدل- اګیلېدل- پۀورکېدل-

کیېدنه:(که-یې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کیېدل-

کیېدونکے:(که-یې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کیېدل-

کیېدۀ:(که-یې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ کیېدل-

کیېل:(که-یېل)مصدر متعدی- بوټ یا تار تېرول- بوټل- ګنډل- اګیېل- پۀورکول- کیول-

کیېن:(که-یېن)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کیېنګ:(که-یېنګ)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کیېنه:(که-یې-نه)حاصل مصدر- وګورئ کیېل-

کېبی:(کې-بی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ کېبے-

کېبے:(کې-بے)اسم- واحد- مذکر- تنګې پېنځې لرونکې یو قسم پاجامه- کېبی- جمع کېبی-

کېپ:(کېپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاوړ- درز- (۲)خندق- کنده- (۳)دَ غرۀ پۀ مېنځ کښې تنګه لاره-

کېټ:(کېټ)اسم- واحد- مذکر- دراوزه- ور- پاټک- (۲)لاره- (۲)دَ دوۀ غرونو پۀ مېنځ کښې تنګه لاره- (م- انګریزی)-

کېټ اَپ:(کېټ-اپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اندازه- طرز- وضع قطع- (۲)دَ کتاب لیک، چاپ وغېره-

کېتس:(کې-تس)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ پېړې کپړې یا څرمنې پټی

چې پهٔ اَس سورلی کونکے ئې پهٔ پنډیو پورې تړی- (۲)دَ رېړ یا تارونو پټۍ چې دَ موزې دَ پاسه خېژولے شي چې ښکته نهٔ خوځيږي-

کېدو:(کې-دو)اسم- واحد- مؤنث- زړه لومبړه-

کېدے:(کې-دے)اسم صفت- کېدی- (۱)کم عقل- احمق- بېوقوف- (۲)هغه چې دَ خپلې ښځې دَ ناکاره کارونو نه دَ خبرېدو باوجود سترګې پټوی- بړوا- بوړا- دله- (۳)نامرد- ایجړا- خصی- (۴)بزدل- ډرن-

کېدی:(کې-دی)اسم صفت- وګورئ کېدے-

کېدی خر:(کې-دی-خر)اسم صفت- ډېر غټ کم عقل- احمق- بېوقوف- کېډی خر-

کېډکی:(کې-ډه-کی)اسم تصغیر- مؤنث- وګورئ کېډوری-

کېډنک:(کې-ډنک)اسم صفت- مذکر- وګورئ کېډو-

کېډو:(کې-ډو)اسم صفت- مذکر- ډېر خوراک کونکے- خیټو- کېډه ور- خېټه ور- کېډور- بسیارخورے- ډېرخورے-

کېډور:(کې-ډه-ور)اسم صفت- وګورئ کېډو-

کېډوری:(کې-ډو-ری)اسم تصغیر- مؤنث- کېډکی- دَ کېډی اسم تصغیر- وګورئ کېډی-

کېډوړے:(کېډ-وهٔ-ړے)اسم صفت- مذکر- هغه چې کېډه ئې ډېرې وی- نهر- وړے- کېډوړے- جمع کېډوړی-

کېډوړے:(کېډ-وهٔ-ړے)اسم صفت- مذکر- وګورئ کېډوړے-

کېډه:(کې-ډه)اسم- واحد- مؤنث- هغه پړے یا پټه چې دَ اَس یا سنډا وغېره دَ کېډې نه پهٔ ټانګه یا رېړه کښې دَ اچولو پهٔ وخت راتاؤ کړے شي او وتړلے شي-

کېډه:(کې-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خېټه- نس- (۲)حمل- اُمید- اُمیند-

کېډی خر:(کې-ډی-خر)اسم صفت- وګورئ کېدی خر-

کېډی:(کې-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ فصل، وښو، خشاک وغېره یو خاص مقدار چې پهٔ وندفی تړلے شوے وی-

کېډے:(کې-ډے)اسم- واحد- مذکر- هغه ماشوم چې دَ مور پهٔ کېډه کښې وی- بوتے- سخره-

کېډے:(کې-ډے)اسم- واحد- مذکر- دَ خشاک، وښو یا فصل وغېره دومره مقدار چې انسان ئې پهٔ سر یا وړه وړے شي- پنډ- غوزے- بروټے-

کېر:(کېر)صفت- (۱)نښتے- ګرفتار- نېولے شوے- اړ- (۲)اخته- مبتلا- اوړېدلے- مؤنث کېره-

کېرپېر:(کېر-پېر)اسم- واحد- مذکر- (۱)اخوا- دېخوا- (۲)دموکه- دوکه- چل- فریب-

کېرچاپېر:(کېر-چا-پېر)متعلق فعل- چارچاپېر- هر طرف ته- ګردچاپېر- کېرچاپېره-

کېرچاپېره:(کېر-چا-پې-ره)متعلق فعل- وګورئ کېرچاپېر-

کېرل:(کې-رل)مصدر متعدی- وګورئ کېرول-

کېرنی:(کېر-نی)اسم- واحد- مؤنث- کېډه- بچه دانی- رحم- پړین- بطن- کینڼے- کینی-

کېروان:(کېر-وان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کربوان-

کېروپېر:(کې-رو-پېر)متعلق فعل- کېرچاپېر- چارچاپېر-

کېرول:(کې-ره-ول)مصدر متعدی- نښلول- نیول- قابو کول- بندول- ګرفتارول- اخته کول- اړ کول-

کېرون:(کې-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ کېرول-

کېرونکے:(کې-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کېرول-

کېرونګ:(کې-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ کېرول-

کېرونه:(کې-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېرول-

کېره:(کې-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)احاطه- دائره- (۲)ګربنی- حلقه- ولقه- کېنه-

کېرېدل:(کې-رې-دل)مصدر لازم- ګرفتارېدل- نېولے کېدل- ایسارېدل- بندېدل- تړلے کېدل-

کېرېدن:(کې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کېرېدل-

کېرېدنه:(کې-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېرېدل-

کېرېدونکے:(کې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کېرېدل-

کېرېدهٔ:(کې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ کېرېدل-

کېړل:(کې-ړل)مصدر متعدی- وګورئ کوېړل-

کېس:(کېس)اسم- مذکر- (۱)دَ ټوس او مائع نه علاوه دَ مادې هغه قسم چې نهٔ ئې معین حد وی او نهٔ حجم خو بیا هم هر قسم مکان ډکولے شي- (۲)دَ مادې دریم حالت- (۳)دَ سوزېدو پهٔ کار راتلونکی بخارات-

کېس:(کېس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوئ لالټین چې لهٔ هوا نه ډکولے شي-

کېسو:(کې-سو)اسم- جمع- مؤنث- لوئ لوئ وېښتهٔ- کمڅی-

کېښ:(کېښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګواښ-

کېل:(کېل)اسم صفت- مذکر- رغېدو ته ساز- رغېدو ته تیار-

کېل:(کېل)صفت- مذکر- زخمی- ګائل- خوږ- ژوبل-

کېل:(کېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)لاره- سړک- (۲)دَ رېړې، ټانګې وغېره دَ پلونو جوړه کړې لار-

کېلری:(کېل-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برنډه- دالان- (۲)لهٔ ټولو وچت ځائ-

کېلن:(کې-لن)اسم- واحد- مذکر- دَ مائع دَ پاره ډکارونکے یو پهٔ ناپ لوښے چې تقریباً دَ دوه سوه او لسو چټاکو برابر وی-

کېلول:(کې-له-ول)مصدر متعدی- رغول- ګرګاړے کول- ګړول-

کېلونکے:(کې-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ کېلول-

کېلونه:(کې-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ کېلول-

کېلوهٔ:(کې-له-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ کېلول-

'ئ' (ښي-رل)، 'ې' (مې-ره-وَل)، 'ی' (پيا-لي)، 'ے' (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

کېلېدل:(کې-لې-دل)مصدر لازم- رغړېدل- کرکاږے کېدل-

کېلېدنه:(کې-لې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ کېلېدل-

کېلېدۀ:(کې-لې-دۀ)حاصلِ مصدر- وګورئ کېلېدل-

کېلى:(کې-لى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جمع- وګورئ کولى-

کېم:(کېم)اسم- واحد- مذکر- (۱)الوبه- (۲)د لوبې يو وار- پانړى- (۳)د څۀ لوبې پوره سامان- (۴)ټوقه ټټاله- کپ- (۵)سېل- تماشه- (۶)ښکار- (۷)د ښکار ځناور- (۸)کار- منصوبه- مهم-

کېمنے:(کې-مۀ-نے)اسم- واحد- مذکر- کبين- شات- بګين-

کېنتهه:(کېن-تهه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ګنتهه-

کېنتهے:(کېن-تهے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنتهى-

کېنړه:(کېن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- کونړى- کونړى- د ځنکانۀ سترګه-

کېنړه:(کېن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د سنړا پۀ شان يو ځناور چې د پوزې د پاسه ئې ښکر وى او څرمن ئې ډېره مضبوطه وى چې ډالونه ترې جوړولے شي- ګېنډے-

کېنړے:(کېن-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کېنړه ۲-

کېنګ:(کېنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټولے- ډله- (۲)د مجرمانو ډله- (۳)هغه آلې کومې چې يو بل سره لګېدلې وى او يوځائې کار کوى-

کېنه:(کې-نه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ کېره-

کېنه:(کې-نه)اسم- واحد- مؤنث- اصل- کټه- ګانړه-

کېنه:(کې-نه)اسم- واحد- مؤنث- کالے- پسول-

کى:(کى)اسم- واحد- مؤنث- د غوندى ستن- هغه غټه ستن چې بورى يا غوندى وغېره پرې ګنډلے شي-

کے:(کے)علامتِ تصغير- د بعضو اسمونو سره پۀ راتلو اسمِ تصغير جوړوى لکه غر نه غرکے، تبر نه تبرکے وغېره-

ل:(لام)حرف- دَ فارسي اوويشتم، دَ عربي درويشتم، دَ هندي اتويشتم او دَ پښتو دَ "الف ب" دَ پټي څلورديرشم حرف- په ابجدو کښې ئې ديرش عدده دي- جمع لامونه-

لا:(لا)حرف عطف- اوسه پورې- تر دې وخته- کله- کله پورې- ليا-

لا:(لا)اسم- واحد- مذکر- دَ تصوف په اصطلاح کښې دَ ماسوا نفي- دَ غير نفي-

لا:(لا)اسم صفت- دوېم- زيات- پرې دَ پاسه-

لاابال:(لا-اَ-بال)اسم صفت- لاوبال- (۱)بې پروا- بې فکره- (۲)تکړه- زړه ور- (۳)رند- شرابي- (۴)بې شرمه- کلک سترګے- شوخ-

لاأبالي:(لا-اَ-با-لي)اسم- واحد- مؤنث- لاوُبالي- (۱)بې پروائي- بې فکري- (۲)تکړه توب- (۳)رندي- (۴)بې شرمي- شوخ والے-

لاأحصٰی:(لا-اح-صا)اسم صفت- چې احاطه او اندازه ئې نه شي کېدے- بې اندازې-

لاأدم:(لا-اَ-دم)مرکب توصيفي- (۱)نه سړے- (۲)بې کاره سړے-

لاأقل:(لا-اَ-قل)مرکب توصيفي- کم نه کم- لږ تر لږه-

لاانتها:(لا-ان-ت-ها)مرکب توصيفي- هغه چې سر ئې نه وي معلوم- چې څه حد يا انتها ئې نه وي-

لابد:(لا-بد)متعلق فعل- (۱)بې شکه- يقيناً- قطعي- (۲)مجبوراً-

لابراتوار:(لاب-رات-وار)اسم- واحد- مذکر- ليباټرى- ليبارټرى-

لابدی:(لا-به-دي)اسم صفت- لازمي- يقيني-

لابغرے:(لاب-غه-ړے)اسم صفت- مذکر- (۱)لوبغاړے- په لوبه پوهه- (۲)ماهر- چالاک- پوهه-

لا بل پرون:(لا-بل-په-رون)اسم مرکب- مذکر- (۱)دَ پروني او بل پروني ورځې نه وړاندې ورځ- (۲- متعلق فعل)په تېره شوې دريمه ورځ- دَ پروني او بل پروني ورځې نه په وړاندې ورځ-

لا بل سبا:(لا-بل-سه-با)اسم مرکب- مذکر- (۱)سبا نه بل سبا پسې ورځ- راتلونکې دريمه ورځ- (۲- متعلق فعل)په راتلونکې دريمه ورځ- بل سبا پسې په راتلونکې ورځ-

لابوړي:(لا-بو-ړي)اسم- جمع- مؤنث- خوشامندي- چاپلوسي-

لابيان:(لا-به-يان)مرکب توصيفي- (۱)نامعلوم- (۲)هغه وينا چې دَ وئيلو نه وي- هغه خبره چې دَ وينا جوګه نه وي-

لاپ:(لاپ)اسم- واحد- مذکر- لوئ لاپې- لاپ شاپ- لاف- لافې-

لاپزن:(لاپ-زن)اسم صفت- مذکر- لاپې کونکے- لافزن- پوزې ويشتونکے- پوزمار- لپړو- لافک- لافوک- لاپن- لاپو- پوت مار- باېمار- لاپک- پوزک- ټرے- لاپوک-

لاپ شاپ:(لاپ-شاپ)اسم- جمع- مذکر- لاپې شاپې- پوزې- لافې شافې-

لاپک:(لا-پک)اسم صفت- مذکر- وګورئ لاپزن-

لاپن:(لا-پن)اسم صفت- وګورئ لاپزن-

لاپو:(لا-پو)اسم صفت- وګورئ لاپزن-

لاپوک:(لا-پوک)اسم صفت- مذکر- وګورئ لاپزن-

لاپه:(لا-په)اسم- واحد- مؤنث- ځان ستائينه- ځان ښودنه- پوزه- پوته- باړه- لافه- جمع لاپې-

لاپې:(لا-پې)اسم- جمع- مؤنث- دَ لاپه جمع- وګورئ لاپه-

لاپېزے:(لا-پې-زے)صفت- واحد- مذکر- مړاوے- پژمرده- مړغيچن- مړخېن-

لاپې شاپې:(لا-پې-شا-پې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ لاپ شاپ-

لات:(لات)اسم- واحد- مذکر- دَ جاهليت دَ زمانې دَ يوه بوت نامه-

لاترى:(لات-رى)اسم- واحد- مؤنث- پچه- لاټرى- خسنے-

لاتعداد:(لا-تع-داد)اسم صفت- بې شماره- ډېر زيات-

لاتې لګاتې:(لا-تې-له-ګا-تې)متعلق فعل- خوروور- شاړلې واړلې-

لاټ:(لاټ)اسم- ډېر اوچت عمارت يا ستنه- (۲)شغله-

لاټ:(لاټ)اسم- واحد- مذکر- لاړ- (۱)مالک- آقا- (۲)امير- (۳)دَ برطانيې اعزازي خطاب- (۴)ګورنر- حاکم-

لاټو:(لا-ټو)اسم- واحد- مذکر- يوه اوږده لکۍ لرونکې مرغۍ- جمع لاټوان-

لاټو:(لا-ټو)اسم- واحد- مذکر- لَه لرګي نه جوړ دَ ماشومانو دَ لوبو برلندے (برندے)-

لاټو:(لا-ټو)اسم- واحد- مذکر- دَ اپيمو تشه پوړه- کوکنار- غوزه-

لاټۍ:(لا-ټې)اسم- واحد- مؤنث- هغه وړوکے لرګے چې دَ اوښ په سپېږمه کښې دَ مهار تړلو په غرض ورکولے شي-

لاټينګ:(لا-ټينګ)اسم صفت- زيږ- ډېر لواړ- ډېر کاټه-

لاټين:(لا-ټين)اسم- واحد- مذکر- دَ رڼا يوه آله چې باتي ته ئې له هوا دَ بچ کېدو په غرض شيشه لګولے شوې وي- دَ شيشې فانوس- لالټين-

لاثې:(لا-ثې)اسم- واحد- مؤنث- کوتک- لوړ- همسا- امسا-

لاثاني:(لا-ثا-ني)اسم صفت- بې مثله- بې نظيره- يکتا- چې سيال ئې نه وي-

لاجبر:(لاج-بر)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ لاجورد- (۲)يو قسم تور رنګے قيمتي کانړے-

لاجبرى:(لاج-به-رى)اسم صفت- وګورئ لاجوردي-

لاجرم:(لا-جه-رم)متعلق فعل- (۱)بې شکه- يقيناً- (۲)مجبوراً- بالضرور-

لاجواب:(لا-جه-واب)اسم صفت- لاځواب- (۱)خاموش- غلے- چپ- (۲)مغلوب- عاجز- چې ځواب ورنه کړے شي- (۳)دروغژن- (۴)بې مثله- لاثاني چې جواب ئې نه وي-

لاجورد:(لاج-ورد)اسم- واحد- مذکر- يو قسم اسماني رنګ پرقېدونکے قيمتي کانړے- لاجبر- لاچبر-

لاجوردي:(لاج-زر-دي)اسم صفت- دَ لاجورد په شان- اسماني رنګے- لاجبرى-

لاجي:(لا-جي)اسم- واحد- مؤنث- الاجي-

لاخواب:(لا-خه-راب)اسم صفت- وګورئ لاجواب-

لاچار:(لا-چار)اسم صفت- ناچار- لاڅار- (۱)مجبور- بې وسه- (۲)محتاج-

غریب- بې وسه- نادار-

لاچېر:(لاچ-بِر)اسم- واحد- مذکر- زګوری لاجورد-

لاچي:(لا-چي)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم خوشبودار بوټے او د مغهٔ دانې چې دوه قسمه لری شنهٔ لاچی چې پهٔ شنو چایو یعنی قهوه کښې د خوند د پاره استعمالیږی او تور لاچی چې پهٔ وریژو کښې د خوند د پاره اچولے شی- الاچی- نباتاتی نوم ایلپینیا کارډیمامم (ALPINIA CARDAMOMUM)-

لاچي دانه:(لا-چي-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خواږهٔ چې عموماً لاچی یا چنې یٔ پهٔ خوږو کښې ګډې کړے شوې او غنډی غنډی دانې ترې جوړے کړے شوې وی-

لاچي:(لا-چي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګوری اچی-

لاچے:(لا-چے)اسم- واحد- مذکر- د سپیو یو قسم چې ویښتهٔ پرې لږ وی-

لاځار:(لا-ځار)اسم صفت- وګوری لاچار-

لاحقه:(لا-ح-قه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کلمه چې د بل لفظ سره وروستو لګی او پهٔ معنٰی اثر پرې باسی- لفظ پسې لګېدونکې کلمه-

لاخ:(لاخ)اسم- واحد- مذکر- هغه ځاې چرته چې څهٔ څیز پهٔ ډېر زیات مقدار کښې وی-

لاداره:(لا-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د اس یا د خرهٔ تېزه منډه-

لادباد:(لاد-باد)اسم- واحد- مذکر- طاقت- زور- توان-

لادوا:(لا-ده-وا)اسم صفت- هغه چې دارو یٔ نهٔ وی- لاعلاج- چې علاج یٔ نهٔ شی کېدے-

لاړنګ:(لا-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- لوړ قد او بې ډوله اندامونه لرونکے سړے- مؤنث لاړنګه-

لاړز:(لا-ړز)اسم صفت- (۱)کم عقل- بېوقوف- بکواسی- (۲- اسم- مؤنث)د اپیمو تشه غوزه- ړوړه-

لاړز:(لا-ړو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نیازبینه- هغه جینۍ چې ډېره پهٔ مینه لویه کړے شوې وی- (۲)ناوې-

لاړورے:(لا-ړو-رے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ساګ- غندلې-

لاړولېنګه:(لا-ړول-ړنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه ملګ چې نور ملګری ورله مخ تور کړی او نقلی ږیره او مخصوص لباس وراچوی او پهٔ کوڅو کښې یٔ د باران کېدو د پاره د خېرات راغنډلو پهٔ غرض ګرځوی- تورمخے- لولاړنګه- تورمخے بابا-

لاړیز:(لا-ړیز)اسم صفت- مذکر- اواره ګرد- خوشے ګرځېدونکے- خوشے تشے- مؤنث لاړیزه-

لار:(لار)اسم- واحد- مؤنث- لاره- لیاره- لیار- (۱)د تګ ځاې- هغه ځاې پهٔ کوم چې تګ راتګ کولے شی- سړک- رو- (۲)قاعده- طریقه- رسم- (۳)اصول- اسلوب- (۴)د سر د ویښتو پهٔ مېنځ کښې کرښه-

لاربه:(لار-به)اسم صفت- لارښودونکے- رهنما- لارښود-

لار پانه:(لار-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- پروانه- راهداری- پهٔ لاره باندې د تلو اجازت نامه- لارلیک- جمع لارپانې-

لارپرېکونے:(لار-پرې-کو-نے)اسم صفت- لار ختمونکے- سفر ختمونکے-

لارد:(لا-رد)صفت- واحد- مذکر- قطعی- یقینی-

لارډ:(لارډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خداې- رب- (۲)مالک- څښتن- (۳)خاوند- صاحب- (۴)سید- پیر- حضرت- (۵)خان- سردار- ملک-

لارشوکے:(لار-شو-کے)اسم صفت- لار شوکونکے- لار وهونکے- پهٔ لاره خلق لوټونکے- شوکمار-

لارډیوه:(لار-ډی-وه)اسم- واحد- مؤنث- پانوس- فانوس-

لارښود:(لار-ښود) اسم صفت- لار ښودونکے- راهنما- لار سمونکے-

لارښودل:(لار-ښو-دل)مصدر متعدی- رهنمائی کول- لار سمول- لار نېغول-

لارښودنه:(لار-ښو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری لارښودل-

لارښودونکے:(لار-ښو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری لارښود-

لارښول:(لار-ښو-ول)مصدر متعدی- وګوری لارښودل-

لارښونه:(لار-ښو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری لارښودل-

لارښوونکے:(لار-ښو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری لارښودل-

لارغهٔ:(لار-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډیل- ځنډ- تاخیر- (۲- صفت)وړاندې تېر شوے-

لارلیک:(لار-لیک)اسم- واحد- مذکر- وګوری لارپانه-

لارو:(لا-رو)اسم صفت- وګوری لاروے-

لاروا:(لار-وا)اسم- واحد- مؤنث- د چینجی لهٔ اګۍ نه تازه راوتلے بچے-

لاروزکے:(لار-وزهٔ-کے)اسم صفت- هغه چې لار ترې ورکه شوې وی- چې لار ترې غلطه شې وی- ګمراه- مؤنث لاروزکې- جمع لاروزکی-

لاروونے:(لا-ره-وو-نے)اسم صفت- وګوری لاروے-

لاروهل:(لار-وه-هل)مصدر متعدی- (۱)لار شوکول- پهٔ لاره خلق لوټ کول- (۲)مزل کول- سفر کول-

لاروهنه:(لار-وه-هنه-نه)حاصل مصدر- وګوری لاروهل-

لاروهونکے:(لار-وه-هون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری لاروهل-

لاروهونے:(لار-وه-هو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری لاروهل-

لاروے:(لا-ره-وے)اسم صفت- لارو- لارے- (۱)پهٔ لار تلونکے- (۲)پردے- ناآشنا-

لاره:(لا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نغمه- آهنګ- سرود-

لاره:(لا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوری لار-

لاره چاره:(لا-ره-چا-ره)اسم مرکب- واحد- مؤنث- (۱)چل- هنر- ترتیب- تدبیر- لار کودر- رو کودر- حل- تجویز- موارے- بندوبست- غور- (۲)تعلق- راشه درشه- روزګار ساتنه- مړے ژوندے- جمع لارې چارې-

لاریز:(لا-ریز)اسم صفت- د لار- د لار متعلق-

لاریخه:(لا-ری-خه)اسم- واحد- مؤنث- چول- دوطرفه- هغه پاټک یا ځاې چې

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېښ "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ۀ "(ز-ړه)، ۀ "(ړو-ښې-دهٔ)

لارې دوه وي-

لارې چارې:(لا-رې-چا-رې)اسم- جمع- مرکب- وګورئ لاره چاره-

لارې لارې:(لا-رې-لا-رې)اسم صفت- هغه چې ډېرې لارې پکښې وي- ډېرې لارې لرونکے-

لاري:(لا-ري)اسم- واحد/جمع- مؤنث- په تېلو چلېدونکے لوئ ګاډے- چکړه- بس- ټرک-

لاړ:(لاړ)اسم- واحد- مذکر- لړ- (۱)سلسله- قطار- (۲)د غاړې کالے- امېل-

لاړ:(لاړ)اسم- واحد- مذکر- مينه- محبت- لاړ-

لاړژن:(لاړ-ژن)صفت- واحد/جمع- مذکر- لاړجن- (۱)هغه څوک چې د خلې نه ئې لاړې بهيږي- لاړو- لاړن- (۲)هغه کېږه چې د ماشومانو په غاړه کښې خوړنده وي چې لاړې ئې په سينه نۀ بهيږي- لاړګير- لاړکړک-

لاړجن:(لاړ-جن)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مشهور ساګ- ورخړے-

لاړکړک:(لاړ-کړک)اسم- واحد- مذکر- لاړژن- لاړجن- لاړګير-

لاړن:(لا-ړن)اسم صفت- مذکر- لاړژن- هغه چې لۀ خلې ئې لاړې بهيږي- بډه يا لاړځاڅے- ليالړجن- ليالړژن- لاړيجن- لاړيژن- لاړو- لاړجن- اړا- مؤنث لاړنه- ليالړژن-

لاړو:(لا-ړو)اسم صفت- وګورئ لاړن-

لاړول:(لا-ړه-ول)مصدر متعدي- ختمول- بربادول- تباه کول- ضائع کول-

لاړون:(لا-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لاړول-

لاړونکے:(لا-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاړول-

لاړونه:(لا-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاړول-

لاړه:(لا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د خلې اُبۀ- لُعاب- توکانړه- غوژګه-

لاړه:(لا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- بهيږه- بهير-

لاړيس:(لا-ړيس)اسم- واحد- مذکر- سائيکل- بائسېکل-

لاړې:(لا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- د لاړه جمع- وګورئ لاړه-

لاړې تو:(لا-ړې-تو)اسم- واحد- مذکر- توک دان- توک دانړ- د لاړو توکلو لوښے-

لاړې ژن:(لا-ړې-ژن)اسم صفت- وګورئ لاړن-

لاړے:(لا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لرګے چې په کوټه اچولے شي- لهرے- ډاګه- (۲)هغه لرګے چې ډول يا ډولکے پرې ډبولے شي-

لازم:(لا-زم)اسم صفت- (۱)وروستو لګېدلے- نښتے- (۲)فرض- ضروري- (۳)په ګرانمر کښې هغه مصدر چې صرف فاعل لري-

لازم:(لا-زم)اسم صفت- پښېمان- نادم- خجل- ستومانه-

لازموالے:(لا-زم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- ضرور کېدنه- ضرورت- لازمېدنه- فرضيت-

لازمول:(لا-ز-مه-ول)مصدر متعدي- (۱)فرض کول- ضروري کول- ضروري ګرځول- (۲)پښېمانول- پښېمانه کول- نادم کول- ستومانول-

لازمون:(لا-ز-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لازمول-

لازمونکے:(لا-ز-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لازمول-

لازمونګ:(لا-ز-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لازمول-

لازمونه:(لا-ز-مه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لازمول-

لازمه:(لا-ز-مه)اسم- واحد- مؤنث- اسباب- سامان- ضروري اسباب- جمع لوازم- جمع الجمع لوازمات-

لازمي:(لا-ز-مي)اسم صفت- (۱)ضروري- واجب- فرض- (۲)متعلق فعل- خامخا- بالضرور-

لازمېدل:(لا-ز-مې-دل)مصدر لازم- (۱)فرض کېدل- ضروري کېدل- ضروري ګرځېدل- (۲)پښېمانېدل- پښېمانه کېدل- نادمېدل- ستومانېدل-

لازمېدن:(لا-ز-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لازمېدل-

لازمېدنګ:(لا-ز-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لازمېدل-

لازمېدنه:(لا-ز-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لازمېدل-

لازمېدونکے:(لا-ز-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لازمېدل-

لازمېدۀ:(لا-ز-مې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ لازمېدل-

لازوال:(لا-زه-وال)اسم صفت- هغه چې زوال نۀ لري- همېشه پاتې کېدونکے-

لاړ:(لاړ)اسم- واحد- مذکر- جوړه شوې رسي- غښتلے شوې رسي-

لاړل:(لا-ړل)مصدر متعدي- وګورئ لېړل-

لاس:(لاس)اسم- واحد- مذکر- (۱)په انساني بدن کښې لۀ وږي نه د منګلې تر ګوتو پورې حصه چې انسان پرې کار کوي- د مټ، منګل او څنګل شريک نوم- (۲)دست- زور- طاقت- قوت- (۳)استعداد- لياقت- قابليت- (۴)د نيم ګز مقدار- (۵)وار- خل-

لاسا:(لا-سا)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم چيږ چې لۀ ونو حاصلولے شي- کوند- ځلېښ-

لاس اړی:(لاس-ا-ړي)اسم- واحد- مؤنث- تنګدستي- احتياج- حريانېدنه- لاس تنګي- لاس بندي-

لاس اړے:(لاس-اُ-ړے) اسم صفت- مذکر- تنګدست- محتاج- حريان- لاس تنګے- لاس بندے-

لاس اکتوے:(لاس-اک-تۀ-وے)اسم صفت- د بل لاس ته ناست- لاس کتونے- لاسکوڅے- محتاج-

لاس باړه:(لاس-با-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د لاس محنت مزدوري- دياړي- د محنت عوض-

لاسبري:(لاس-به-ري)اسم- واحد- مؤنث- لاس برکېدنه- غلبه- وس- توان- طاقت-

لاسبرے:(لاس-به-رے)اسم صفت- هغه چې لاس ئې بر وي- غالب- زوره ور- مؤنث لاس بره- جمع لاس بری-

لاس بندي:(لاس-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاس اړي-

لاس بندے:(لاس-بن-دے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاس اړے-

لاس بېله:(لاس-بې-له)اسم- واحد- مؤنث- د لاسونو جرابه- دستانه-

ي (ښي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

سخاوت- فياضي-

لاس پراخي:(لاس-په-را-خي)اسم- واحد- مؤنث- لاس ارتېدنه- سخاوت- فياضي-

لاس پراخے:(لاس-په-را-خے)اسم صفت- دَ خلاص يا ارت مټ خاوند- سخي- فياض- لاس فراخے- لاس پرانستے-

لاس پرانستے:(لاس-پرا-نس-تے)اسم صفت- وګورئ لاس پراخے-

لاس پهٔ سر:(لاس-پهٔ-سر)صفت مرکب- فارغ- خلاص- وزګار- هغه چې تعلق ئې سره ختم وي-

لاس پهٔ لاس:(لاس-پهٔ-لاس)متعلق فعل- سمدستي- ژر تر ژره- فوري طور باندې- پهٔ وخت- هغه ساعت- سمدستي-

لاس پېلي:(لاس-پې-لي)اسم- واحد- مؤنث- اغاز- ابتدا- شروع-

لاس تر زنې:(لاس-تر-زَ-نې)متعلق فعل- خفګان سره- پهٔ پرېشانۍ- پهٔ فکر کښې-

لاس تړلے:(لاس-ته-ړهٔ-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه چې لاس ئې تړلے شوے وي- بندي- ګرفتار- (۲)مجبور- محتاج- جمع لاس تړلي-

لاس تړونے:(لاس-ته-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څيز چې لاس پرې تړلے شي- (۲)کاڼه- کړو-

لاس تنګي:(لاس-تنګ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاس اړې-

لاس تنګے:(لاس-تنګ-ګے)اسم صفت- وګورئ لاس اړے-

لاستور:(لاس-ته-ور)اسم صفت- هغه چې لاستے يا لاسکے لري- لاستے لرونکے- دسته دار-

لاستوره:(لاس-ته-وهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- څمڅۍ-

لاسته:(لاس-ته)اسم- واحد- مؤنث- طرف- اړخ- پړه- جمع لاستې-

لاس چوړه:(لاس-چو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس وُچولو کپړه- څپوټے- روميال- رومال- لاس وُچ-

لاس روغبړ:(لاس-روغ-بړ)اسم مرکب- مذکر- جوړ تازه- ستړې مشې- مرکلے-

لاس ښهٔ:(لاس-ښهٔ)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس خوبي- دَ لاس ښهٔ والے-

لاسکے:(لاس-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ څهٔ څيز دَ نيولو ځائې- موټے- دسته- لاستے- چومبے- چمبے-

لاس ګټه:(لاس-ګه-ټه)اسم مرکب- مؤنث- دَ لاس ګټه- دَ لاسو مزدوري- پهٔ لاس کړې ګټه-

لاسکير:(لاس-کير)اسم صفت- بندي- اسير- قېدي-

لاس لستونې:(لاس-لس-تو-نې)صفت- نژدې- جخت- ترخوا-

لاس ليک:(لاس-ليک)اسم مرکب- مذکر- (۱)دستاوېز- اقرارنامه- دستخط-

لاس ماغو:(لاس-ما-غو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاس ماغه-

لاس ماغه:(لاس-ما-غه)اسم- واحد- مؤنث- دسکله- دستانه- لاس ماغو- دسماغو-

لاسنجت:(لا-سن-جَت)اسم- واحد- مذکر- پهٔ پنجه کښې کلک رانيونه-

لاسنجتول:(لا-سن-جه-ته-وَل)مصدر متعدی- پهٔ پنجه کښې کلک رانيول- پهٔ لاس کښې رانيول-

لاسنجتون:(لا-سن-جه-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لاسنجتول-

لاسنجتونکے:(لا-سن-جه-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاسنجتول-

لاسنجتونه:(لا-سن-جه-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاسنجتول-

لاس نيولے:(لاس-ني-وهٔ-لے)متعلق فعل- لهٔ لاسو نيولے- لهٔ لاسو نيولے حالت کښې- (۲- صفت)سوال کونکے- غښتونکے- محتاج-

لاس نيونه:(لاس-ني-وهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- مدد- مرسته- دَ ضرورتمند امداد کونه-

لاس نيوه:(لاس-ني-وه)اسم- واحد- مؤنث- بيعت- مُريدي- دَ چا مريدي اختيارونه- لاس نيوے-

لاس نيوے:(لاس-ني-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاس نيوه-

لاس وُچ:(لاس-وُچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاس چوړه-

لاس ورکړه:(لاس-ور-کړه)اسم- واحد- مؤنث- مدد- امداد- حمايت-

لاس ولونے:(لاس-ولو-نے)اسم صفت- دَ وينځلو دَ پاره دَ بل لاسونو ته اُبهٔ اچونکے- خدمتګار-

لاسوندل:(لا-سُون-دل)مصدر متعدی- سند ګرځول- بوميا کول- تړه جوړول- دليل جوړول-

لاسوندن:(لا-سُون-دن)حاصل مصدر- وګورئ لاسوندل-

لاسوندنه:(لا-سُون-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاسوندل-

لاسوندونکے:(لا-سُون-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاسوندل-

لاسوندے:(لا-سُون-دے)اسم- واحد- مذکر- سند- دليل- دستاوېز- تړه-

لاس وېپنے:(لاس-وي-په-نے)اسم صفت- لاس وهلے- ګټې وهلے شوې- جوتړه شوے-

لاس وينځونکے:(لاس-وين-ځون-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لاس وينځلو لوښے- لاس وينځونکے- چيلمچي-

لاسه:(لا-سه)حرف عطف- نيز- لهٔ دې نه علاوه- نور- بل-

لاسي:(لا-سي)اسم صفت- لاس سره منسوب- دَ لاس- دستي-

لاسۍ:(لا-سۍ)اسم صفت- مؤنث- لاس وهلے- پاتې شوے-

لاش:(لاش)اسم- واحد- مذکر- مړ وجود- مړ شوے بدن- نعش- ميت- مړے- مړده- لاښ- جمع لاشونه-

لاشعور:(لا-ش-عُور)اسم- واحد- مذکر- پټ عقل- عقل خفي-

لاشک:(لا-شک)اسم مرکب- بې شکه- شرطيه-

لاشوړه:(لا-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- يو ونه او دَ هغې دَ ميوې نامه- شوړه- لسوړه- لشوړه- نباتاتي نوم کورډيه لېټي فوليا (CORDIA-LATIFOLIA)

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ۃ (ز-ړه)، ۂ (يو-بې-دهٔ)

لاشه:(لا-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مړ وجود- لاش- (۲)لشه- لاشۀ- (۳- صفت)مانده- تپ- کمزوری- نري نروچکې-

لاشۀ:(لا-شۀ)اسم- واحد- مؤنث- لیاشه- لیاشۀ- لشڼ- لشکه- لاشه- لیشه- لشه- (۱)د مچۍ، ډمبرې یا لړم وغیره هغه تیرۀ او زهرژن ازغی چې دښمن له پرې ټک ورکوی- (۲)د غنمو وربشو وغیره د وږی نري ازغي- (۳)د کب په وجود کښې نري تیرۀ هډوکي- (۴)بد خوی- بد عادت-

لاښ:(لاښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاش-

لاښ:(لاښ)اسم- واحد- مذکر- د غرۀ بهر ته راوتلې ډډه یا اړخ-

لاښ:(لاښ)اسم- واحد- مذکر- هغه باغ چې ټوله میوه ترې وشوکولې شي او ونې یا پټې خالي پاتې شي- تش کړې شوي باغ-

لاښول:(لا-ښه-ول)مصدر متعدی- له باغ نه میوه ټولول- باغ تشول-

لاښون:(لا-ښه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لاښول-

لاښونکې:(لا-ښه-وون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاښول-

لاښونه:(لا-ښه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاښول-

لاښېدل:(لا-ښې-دل)مصدر لازم- له باغ نه میوه ټولېدل- باغ تشېدل-

لاښېدن:(لا-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لاښېدل-

لاښېدنه:(لا-ښې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاښېدل-

لاښېدونکې:(لا-ښې-دون-کې)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاښېدل-

لاښېدۀ:(لا-ښې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ لاښېدل-

لاښې:(لا-ښې)اسم- واحد- مذکر- هغه بېکاره خرابه میوه چې د باغ شوکولو نه پس په بوټو کښې پاتې وي-

لاعلاج:(لا-ع-لاج)اسم صفت- (۱)وګورئ لادوا- (۲)هغه چې څۀ حل ئې نۀ راوځي- لاینحل-

لاعلم:(لا-ع-لم)اسم صفت- هغه چې علم ورته نۀ وي- نۀ پوهېدونکې- ناخبر- ناواقف-

لاعلمي:(لا-عل-مي)اسم- واحد- مؤنث- بې خبري- ناواقفیت- نوپوهي-

لاغ:(لاغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوبه- بازي- (۲)ظرافت- ټوقه- (۳)مکر- فرېب-

لاغر:(لا-غر)اسم صفت- مانده- کمزوری- تپ- نري نروچکې-

لاغرض:(لا-غه-رض)اسم صفت- هغه چې غرض ئې نۀ وي- بې غرضه-

لاغر نیکۀ:(لا-غر-نی-کۀ)اسم- واحد- مذکر- د نیکۀ نیکۀ- د غر یا ګر نیکۀ پلار- لاغور نیکۀ-

لاغري:(لا-غۀ-ري)اسم- واحد- مؤنث- مانده توب- کمزوري- تپوالی- مانده والی-

لاغو:(لا-غو)اسم- واحد- مؤنث- د اخلي پخلي وړوکې لاستې لرونکې کړېچې- ارکاري-

لاغور نیکۀ:(لا-غور-نی-کۀ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاغر نیکۀ-

لاغي:(لا-غي)اسم صفت- فضول خبرې کونکې- بې فائدې- بکواسي- لاپي-

لاف:(لاف)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاپ-

لافاني:(لا-فا-ني)اسم صفت- هغه چې نۀ فنا کیږي- همېشه پاتې کېدونکې-

لافو:(لا-فو)اسم صفت- وګورئ لاپزن-

لافوک:(لا-فوک)اسم صفت- وګورئ لاپزن-

لافه:(لا-فه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاپه-

لافې:(لا-فې)اسم- جمع- مؤنث- د لافه جمع- وګورئ لاپه-

لافې شافې:(لا-فې-شا-فې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ لاپ شاپ-

لاک:(لاک)صفت- واحد- مذکر- لک- نېغ- ولاړ-

لاک:(لاک)اسم- جمع- مذکر- له چینجیو پېدا کېدونکې یو قسم ځلېښناکه ماده چې عموماً د بنګړیو جوړلو او مهرونو لګولو پکار راوستې شي-

لاک پشت:(لاک-پشت)اسم- واحد- مذکر- شمشتې- کاسه کړب- سنګ پُشت-

لاکړه کاکړه:(لاکړه-کاک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو یو مرض چې په وجود پکښې سرې سرې دانې راوخیژي- اوږي-

لاکن:(لا-کن)حرف عطف- خو- مګر- لېکن-

لاکو:(لا-کو)اسم صفت- مسواکه ګُته- د شهادت ګُته- لګړه-

لاکي:(لا-کي)اسم صفت-(۱)د لاکو په شان رنګ لرونکې- سوربخن- (۲)د لاکو- لاکو نه جوړ-

لاکېدل:(لا-کې-دل)مصدر متعدي- لکېدل- نېغېدل- ودرېدل-

لاګ:(لاګ)اسم- واحد- (۱)تعلق- نسبت- علاقه- (۲)مینه- محبت- (۳)مزه- خوند- (۴)شوق- (۵)دشمني- عداوت- (۶)چل- شعبده- غزه- (۷)جادو- کوډې- منتر- ټوټکه- (۸)دارو- دوا- (۹)مرسته- مدد-

لاګ:(لاګ)اسم- واحد- مذکر- تجارتي لېن دېن- کاروبار- بیوپار- ورکړه راکړه- لاګي-

لاګدار:(لاګ-دار)اسم صفت- مذکر- (۱)هغه سړی چې د چا سره ئې د تجارت لېن دېن وي- (۲)خپلوان- رشته دار- (۳)دوست- اشنا-

لاګي:(لا-ګي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاګ ۲-

لاګي:(لا-ګي)اسم صفت- اعتباري- معتمد- په لېن دېن کښې کره-

لال:(لال)اسم- واحد- مذکر- یو قسم قیمتي کاڼی- لعل- (۲- صفت)سور- سوررنګې- (۳)د انګورو یو اعلی قسم-

لال:(لال)اسم- واحد- مذکر- پرتوغاښ-

لال:(لال)اسم صفت- (۱)چې خبرې نۀ شي کولی- ګونګې- (۲)تتړې- تړتړې- چاړا- نیم ژبې- تتړ-

لالا:(لا-لا)اسم صفت- (۱)خدمتګار- خدمت کونکې- (۲)پړقېدونکې- ځلان-

لالا:(لا-لا)اسم- واحد- مذکر- (۱)پلار- مشر ورور یا اوښې ته د خطاب کلمه- (۲)صاحب- معزز- جناب- ښاغلی- د هندوانو خطاب- (۳)بنیا- ساهوکار- (۴)خور- ګران- عزیز- (۵)سخر- خسر-

لال بکي:(لال-به-کي)اسم- واحد- مؤنث- د ترکاري رغې او خور لوښې- رکېبي- نال بکي-

ئ" (ځی-رل)، ئې"(مې-ره-ول)، ی"(پیا-لي)، ې"(تن-دې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

لالټين:(لال-ټين)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاټين-
لالجن:(لال-جن)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مشهور ساګ- ورخاړے-
لالچ:(لا-لچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)حرص- طمع- لېوالتوب- (۲)رشوت-
لالکو:(لا-له-کو)اسم- واحد- مذکر- ورور ته د مينې خطاب- وروړکے-
لال لرکے:(لال-لر-کے)اسم- واحد- مذکر- د پرتوګاښ پکے-
لالن:(لا-لن)اسم- واحد- مذکر- لالے- محبوب- معشوق-
لالنه:(لا-لۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- مينه- محبت-
لالواند:(لا-له-واند)اسم صفت- وګورئ لالهاند-
لالوانده:(لا-له-وان-ده)اسم صفت- متعلق فعل- وګورئ لالهانده-
لالهاند:(لا-له-هاند)اسم صفت- سرګردان- پرېشان- ګډوډ- لالهند- ترور- لهلهاند- ترمور- لالواند- لالوانده- مؤنث لالهانده-
لالهاندتوب:(لا-له-هاند-توب)اسم- واحد- مذکر- پرېشاني- سرګرداني- ترورتيا- ترمورتيا- لالهاندتيا- لالهاندي- لالهندتيا- لالهندي- لالهندتوب-
لالهاندتيا:(لا-له-هاند-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لالهاندتوب-
لالهاندول:(لا-له-هان-ده-ول)مصدر متعدي- سرګردانول- پرېشانول- پرېشانه کول- ترورول- ګډوډ کول- وارخطا کول- لالهندول-
لالهاندون:(لا-له-هان-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ لالهاندول-
لالهاندونکے:(لا-له-هان-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لالهاندول-
لالهاندونه:(لا-له-هان-ده-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لالهاندول-
لالهانده:(لا-له-هان-ده)اسم صفت- (۱)وګورئ لالهاند- (۲- متعلق فعل)پۀ بده زړۀ- ترور- پۀ پرېشانئ- سرګردانئ سره-
لالهاندي:(لا-له-هان-دي)اسم- واحد- مؤنث- لالهندي- وګورئ لالهاندتيا-
لالهاندېدل:(لا-له-هان-دې-دل)مصدر لازم- سرګردانېدل- پرېشانېدل- پرېشانه کېدل- ترورېدل- ګډوډېدل- وارخطا کېدل-
لالهاندېدن:(لا-له-هان-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لالهاندېدل-
لالهاندېدنه:(لا-له-هان-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لالهاندېدل-
لالهاندېدونکے:(لا-له-هان-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لالهاندېدل-
لالهاندېده:(لا-له-هان-دې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ لالهاندېدل-
لاله:(لا-له)اسم- واحد- مذکر- يو سور رنګ لرونکے ګل چې پۀ مېنځ کښې پرې يو تور داغ وی- خانتول- غاټول- غټول- نباتاتی نوم ليرووډينډران -(LIRIODENDRON)
لاله رخ:(لا-له-رخ)اسم صفت- مرکب- (۱)د لاله پۀ شان مخ لرونکے- د لاله پۀ شان ښائسته- (۲)محبوب- معشوق- لاله رخسار- لاله رو-
لاله رخسار:(لاله-رخ-سار)اسم صفت- مرکب- وګورئ لاله رخ-
لاله رو:(لا-له-رو)اسم صفت مرکب- وګورئ لاله رخ-
لاله زار:(لا-له-زار)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ځائے چې د لاله ګلونه پکښې ډېر وی- (۲)چمن-
لاله سرے:(لا-له-سه-رے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سور سر لرونکې مرغۍ- ترمی- سورسرے- ترمتے- تلمتے-
لاله فام:(لا-له-فام)اسم صفت- (۱)سور رنګ لرونکے- سور رنګے- (۲)ښکلے- ښائسته-
لاله مثال:(لا-له-م-ثال)صفت- مرکب- (۱)د لاله پۀ شان سور- (۲)ښکلے- ښائسته-
لالهند:(لا-له-هند)اسم صفت- وګورئ لالهاند-
لالهندتوب:(لا-له-هند-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لالهاندتيا-
لالهندتيا:(لا-له-هند-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لالهاندتيا-
لالهندول:(لا-له-هند-ده-ول)مصدر متعدي- وګورئ لالهاندول سره د لوازماتو-
لالی:(لا-لی)اسم- واحد- مذکر- لالا- مشر ورور-
لالېدل:(لا-لې-دل)مصدر لازم- للېدل- اوبزاندېدل-
لالۍ:(لا-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- مېنا- خارو-
لالے:(لا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)محبوب- جانان- دلبر- اشنا- (۲)وړوکی ماشوم ته د مينې خطاب-
لالے:(لا-لے)اسم- واحد- مذکر- د غاړې يو پسول- کالے- غاړکی-
لام:(لام)اسم- واحد- مذکر- (۱)د فوځ يا پلټنې مجموعه- (۲)د جنګ پۀ نيت د فوځ غنډه- د جنګ تيارې-
لام:(لام)اسم- واحد- مذکر- د تصوف پۀ اصطلاح کښې عالم لاهوت ته وائی يعنې د ذات الهی علم چې سالک پکښې د فنا فی الله درجې ته ورسی-
لام:(لام)اسم صفت- (۱)کوږ وږ- تاؤ راتاؤ- د حرف "ل" پۀ شان- (۲)د حرف "ل" تلفظ-
لاما:(لا-ما)اسم- واحد- مذکر- د تبت د بُدۀ پېشواګانو لقب-
لامبا:(لام-با)اسم- واحد- مؤنث- لمبنه- غسل کونه- پۀ وجود اُبۀ تېرونه- لامبنه-
لامبات:(لام-بات)اسم- جمع- مذکر- نابات- نانبات- نبات- مصری- خواږۀ-
لامبل:(لام-بل)مصدر متعدي- لمبل- غسل کول- پۀ ټول وجود اُبۀ تېرول-
لامبنه:(لام-بۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لامبل-
لامبو:(لام-بو)اسم- واحد- مؤنث- پۀ ژورو اُبو کښې د ګرځېدو يا تېرېدو فن- لانبو-
لامبوزن:(لام-بو-زن)اسم صفت- (۱)لامبو وهونکے- د لامبو پۀ فن پوهه- لامبېزن- تيراک- لانبوزن- (۲)تجربه کار-
لامبېزن:(لام-بې-زن)اسم صفت- وګورئ لامبوزن-
لامتناهی:(لا-م-ته-نا-هی)اسم صفت- وګورئ لامحدود-
لامحاله:(لا-مه-حا-له)متعلق فعل- يقيناً- بالضرور- خامخا-
لامحدود:(لا-مح-دود)اسم صفت- هغه چې حد ئې نۀ وی- بې انتها- ډېر زيات- لامتناهی-

لامده:(لام-ده)اسم صفت- مؤنث- لمده- لونده- نمژنه-

لامدۀ:(لام-دۀ)اسم صفت- جمع- د لوند جمع- لوندۀ- نمژن- لواندۀ-

لامذهب:(لا-مذ-هب)اسم صفت- هغه چې مذهب نۀ لرى- بې دينه- دهريه- لامذهبه-

لامذهبه:(لا-مذ-هه-به)اسم صفت- وګورئ لامذهب-

لامرکزيت:(لا-مر-که-زي-يت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرکز نۀ لرنه- (۲)مرکزى حکومت ماتونه- (۳)د بېنکارى يوه اصطلاح-

لامس:(لا-مس)اسم صفت- ګـتې وروړونکـے- څۀ څيز پۀ ګـتو وروړو معلومونکے- پۀ څۀ څيز پسې ګـتې جنګونکے- ګـتې ابشودونکے-

لامسه:(لا-م-سه)اسم- واحد- مؤنث- څۀ څيز له د ګـتو وروړو قوت- پۀ ګـتو د څۀ څيز د معلومولو قوت- د ګـتو ابشودو قوت-

لامع:(لا-مع)اسم صفت- پرقيدونکے- روښان- ځلان- ځلاند-

لامکان:(لا-مه-کان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د خدایٔ پاک د وجود پۀ سلسله کښې هغه چې لۀ ماديته وُچت دے- (۲)هغه ذات چې مکان نۀ لرى-

لام کلام:(لام-که-لام)اسم مرکب- مذکر- سلام کلام- خبرې اترې- علېک سلېک- ګړه بړه-

لام لباس:(لام-ل-باس)اسم مرکب- جامه- چال چلن- ګړۀ وړۀ-

لامه:(لا-مه)اسم- واحد- مؤنث- کرډار- لامے-

لامے:(لا-مے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لامه-

لان:(لان)اسم- واحد- مذکر- د وښو قطعه- سبزه زار- شينکے-

لان:(لان)اسم- واحد- مذکر- بې وفائى-

لانبو:(لام-بو)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لامبو-

لانبوزن:(لام-بو-زن)صفت- مذکر- وګورئ لامبوزن-

لانجه:(لان-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مسئله- پېښه- جنجال- مصيبت- شخړه- ربړه- جګړه- (۲)پېچيده خبره- تاؤ راتاؤ خبره- جمع لانجې-

لانجه کونجه:(لان-جه-کون-جه)اسم- واحد- مؤنث- لانجه- مسئله- جګړه- ربړه- جمع لانجې کونجې-

لانجه مار:(لان-جه-مار)اسم صفت- لانجه کونکے- بدمعامله- جنجالى- جګړمار-

لانجين:(لان-جين)اسم- واحد- مذکر- د عمارتونو جوړولو پۀ غرض د چونې او مسالې جوړولو کنده-

لانجې کونجې:(لان-جې-کون-جې)اسم- جمع- مؤنث- وګورئ لانجه کونجه-

لاندينے:(لان-دي-نے)اسم صفت- هغه چې لاندې وى- ښکتنے- ښکېنے- کُوزنے-

لاندې:(لان-دې)متعلق فعل/صفت- کوز- ښکته- زېر-

لاندې ابستل:(لان-دې-ابس-تل)مصدر متعدى- لاندبستل-

لاندې باسل:(لان-دې-با-سل)مصدر متعدى- وګورئ لاندبستل-

لاندې باندې:(لان-دې-بان-دې)متعلق فعل- (۱)کوز پاس- ښکته پورته- ټول- (۲)يو د بل د پاسه-

لاندبستل:(لان-دبس-تل)مصدر متعدى- (۱)لاندې باسل- لاندې ابستل- لاندې کول- زېر کول- (۲)راپرځول- راغلمول- راغرځول- (۳)ګېرول- رانيول- راړول-

لاندبستنه:(لان-دبس-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لاندبستل-

لاندبستون:(لان-دبس-تون)اسم- واحد- مذکر- بستره چې د کټ د پاسه خورولے شى- تولائى- توشک- تورشک- لاندبستونے-

لاندبستونکے:(لان-دبس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لاندبستل-

لاندبستونے:(لان-دبس-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاندبستون-

لاندبستۀ:(لان-دبس-تۀ)حاصل مصدر- وګورئ لاندبستل-

لاندے:(لان-دے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وچه غوښه- (۲)ګډ- پسۀ-

لاندے باندے:(لان-دے-بان-دے)اسم مرکب- مذکر- (۱)ښکته والے پورته والے- (۲)تعلق- راشه درشه- واسطه- (۳)شخړه- ربړه- تنازعه- (۴)کمے زياتے-

لاندبس:(لان-دبس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ املتاس-

لانکه:(لانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د يوې ونې نامه چې لرګے ئې ډېر سخت وى- (۲)وګورئ لنګه-

لانه:(لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لانى-

لانى:(لا-نى)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم واښۀ چې د اوښانو مرغوبه خوراکه ده ايره ئې د کپړو وينځلو پکار راځى- لاړه- لانه-

لاوا:(لا-وا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاوه-

لاوارث:(لا-وا-رث)اسم صفت- هغه چې څوک وارث يا حقدار نۀ لرى- چې څوک حقدار ئې نۀ وى-

لاوبالى:(لا-وَ-با-لى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاأبالى-

لاوبال:(لا-وَ-بال)اسم صفت- مذکر- وګورئ لاأبال-

لاورے:(لاو-رے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم زېړ ګل لرونکے بوټے چې د پسرلى پۀ موسم کښې کيږى او د وښو پۀ توګه استعمالولے شى-

لا وړم:(لا-وړم)اسم صفت- لا بل- لۀ تېر شوى نه مخکښې تېر شوے- لۀ بل نه وړاندې- لۀ وړم نه وړاندې- عموماً د کال سره راځى لکه لا وړم کال-

لا وړمه:(لا-وړ-مه)اسم صفت- مؤنث- لا بله- لۀ تېرې شوې نه مخکښې تېره شوې- لۀ وړمې نه وړاندې- عموماً د ورځې يا شپې سره راځى لکه وړمه ورځ- وړمه شپه-

لاوړے:(لاو-ړے)اسم- واحد- مذکر- مولے- غريخے-

لاؤ لښکر:(لاؤ-لښ-کر)اسم مرکب- مذکر- دبدبه- شان و شوکت- زور او قوت-

لاون:(لا-ون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاوڼ-

لاوڼ:(لا-وڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)زېړې شلومبې- پۀ بتى کړې ټينګې شلومبې- (۲)نګلے- ترکارى- سالن- پخکړے- اينکولے-

ئ (ځي-رل)، ي (مې-ره-ول)، ى (ېيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱.

لاوني لكاوني:(لاو-ني-له-كاو-ني)اسم- جمع- مؤنث- چغل خوری- چغلی- وره راوره- د دوؤ کسو په مينځ کښې شيطاني کونه-

لا مم:(لا-مم)متعلق فعل- (۱)تر اوسه- لا پورې- (۲)نور پرې د پاسه-

لاهو:(لا-هو)اسم صفت- (۱)اُبو بوب کړے- غرق- اُبو وړے- (۲)ضائع- توې-

لاهوت:(لا-هوت)اسم- واحد- مذکر- په تصوف کښې د مقاماتو هغه درجه چې سالک ته پکښې د فنا فی الله مقام حاصليږی-

لاهوره:(لا-هو-ره)اسم- واحد- مؤنث- د خټکی خربوزې وغيره ټنکری- ترازه-

لاهه:(لا-هه)اسم- واحد- مؤنث- لهه- خېه- چقړه- پسخه- نرمه خټه- جمع لاهې-

لاې:(لا-ې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)ختې- لهې- لاهې- چقړې- (۲)د مائع څيز خيرے چې د لوښی په وېخ کښې کښېني-

لاې:(لا-ې)اسم- واحد- مؤنث- نغښته- نغښتنه- غنړونه- نغاړنه-

لائبرېری:(لا-ئب-رې-ری)اسم- واحد- مؤنث- کُتب خانه- دارالمطالعه-

لائبرېرين:(لا-ئب-رې-ری-ين)اسم- واحد- مذکر- د کُتب خانې ناظم- لائبرېری چلونکے-

لائټ:(لائټ)اسم- واحد- مؤنث- رڼا-

لائخ:(لا-يخ)اسم صفت- څرګند- ښکاره- ظاهر-

لائحه:(لا-ئ-حه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)څه روښان څيز- واضح څيز- ښکاره څيز- (۲)ثبوت- (۳)فهرس- (۴)پروګرام- منصوبه-

لايزال:(لا-يه-زال)اسم صفت- (۱)زوال نه لرونکے- همېشه پاتې کېدونکے- دائمی- (۲)د الله تعالی صفت-

لائسنس:(لا-ئ-سنس)اسم- واحد- مذکر- اجازت نامه-

لايعقل:(لا-يع-قل)صفت- واحد- مذکر- بې عقله- لېونے-

لايعنی:(لا-يع-نی)اسم صفت- فضول- بې معنې- بې فائدې-

لائق:(لا-ئق)اسم صفت- (۱)قابل- مناسب- موزون- (۲)جائز- (۳)درست- سم- صحيح- (۴)اهل- جوګه-

لائقت:(لا-ئ-قت)اسم- واحد- مذکر- قابليت- لياقت- پوهه-

لائم:(لا-ئم)اسم صفت- ملامته کونکے- رټونکے- پړونکے- پړکونکے-

لايموت:(لا-يه-موت)اسم صفت- غير فانی- نه مړکېدونکے- (۲)هغه خوراک چې صرف د ژوند قائم ساتلو د پاره کافی وی-

لائن:(لا-ئن)اسم- واحد- مذکر- کرښه- خط- د رېل ګاډی پاټلی- (۲)طرز- انداز- جمع لائنونه-

لاينحل:(لا-ين-حل)اسم صفت- نه حل کېدونکے- پېچيده- ګران-

لاينفک:(لا-ين-فک)اسم صفت- هغه چې جدا کيږی نه- نه جُدا کېدونکے-

لاينقطع:(لا-ين-قه-طع)اسم صفت- نه پرې کېدونکے- مسلسل-

لايه:(لا-يه)اسم صفت- تش- خالی- هسې- وزګار- ليه- ليا- خوشے- ايله-

لابه:(لا-يه)اسم- واحد- مؤنث- برتی- د کم قيمت څيز چې په بل څيز کښې ګډ کړے شی او مطلوبه مقدار برابر وی-

لب:(لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)شونډه- (۲)ژی- غاړه- (۳)ډډه- طرف- اړخ- (۴)ساحل- د درياب غاړه- (۵)حاشيه- (۶)بلی-

لب:(لب)اسم- واحد- مذکر- نچوړ- اُبه- رس- عطر- جوهر- مغز- (۲)عقل او پوهه-

لب:(لب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټول- تمام- (۲)صرفه- اسره- دريغ-

لباده:(له-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- جغ- هغه اله چې د قلبې کولو په وخت د دواړو غوايانو په څټ پرته وی او دواړه غوايان پرې يوځاې تړلے شی-

لباده:(له-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم نرمه نرمه چغه- اندرکه-

لباړ:(له-باړ)اسم صفت- ناخبره- نادان- ناپوهه-

لباس:(ل-باس)اسم- واحد- مذکر- (۱)جامې- کپړې- پوشاک- (۲)شکل- وضع- ډوله-

لباس:(ل-باس)اسم- واحد- مذکر- (۱)ظاهرداری- ډول ډال- (۲)رياکاری- خان ښودنه- (۳)فريب- چل ول- ټګی-

لباسی:(ل-با-سی)اسم صفت- رياکار- ټګوُن- دوکه باز- له رياکاری کار اخستونکے-

لباف:(له-باف)اسم صفت- رسی خرڅونکے- د رسيو او پړيو کاروبار کونکے-

لب جب:(لب-جب)اسم- واحد- مذکر- په څه طريقه باندې خپل مقصد حاصلونه- ټپل ټال-

لبېړ:(له-به-ړ)اسم صفت- عټ کټ- بدشکله- بې ډوله- مؤنث لبېړه-

لبه پېده:(لب-ه-پې-ده)متعلق فعل- په لوی لاس- رڼبه- ديده و دانسته-

لبرل:(لب-رل)اسم صفت- ازاد- خودمختار- د ټولو ښېګړه غښتونکے-

لبرل ازم:(لب-رل-ا-زم)اسم- واحد- مذکر- ازادخيالی- د جمهوری او معاشرتی اصطلاحاتو د موافقت نظريه-

لبرېز:(لب-رېز)اسم صفت- ډک- خلې تر خلې- مؤنث لبرېزه-

لبړو:(لب-ړو)اسم صفت- مؤنث- دروغژنه- بې هوده- بکواسی ښځه-

لبړه:(لب-ړه)اسم- واحد- مؤنث- مسئله- لانجه- ربړه- شخړه- جګړه-

لبغ:(له-بغ)اسم- واحد- مذکر- يوه زوړې پېښې از زرده غړی لرونکې مرغی- ډينګ-

لبغړے:(له-به-غه-ړے)اسم صفت- مذکر- (۱)نادار- مفلس- بې وسه- (۲)کمزورے- ناتوان- (۳)بربنډ- لوڅ لغړ-

لبلاب:(لب-لاب)اسم- واحد- مذکر- يو قسم خېلی لرونکے بوټے- پېروته- پېروتی- پېرچه- نباتاتی نوم هېډېرا هېلکس (HEDERA HELIX)-

لب لباب:(لُب-ب-ل-باب)اسم- واحد- مذکر- خلاصه- نچوړ- ماحصل-

لبلبو:(لب-له-بو)اسم- واحد- مذکر- د تېپرو د قسم يو بوټے چې چينی ترې وېستے شی- چقندر- نباتاتی نوم د پاره زکوری چقندر-

لبلے:(لب-لے)اسم- واحد- مذکر- زکوری چريکے-

لبن:(له-بن)اسم- جمع- مذکر- پې- شوده- شير-

لبنيات:(له-بن-يات)اسم- جمع- مذکر- له پيو جوړ شوی خيزونه-

زېر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ۀ" (ز-ره)، "ۀ" (پو-بې-دۀ).

لبوب:(ل-بوب)اسم- جمع- د لب جمع- وګورئ لب-

لبوړے:(له-بو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د غرۀ کولیچ- ورسک- د غرۀ تېره څوکه- د غرۀ وربوز- د غرۀ پوزه- لبوزه- لبوزے-

لبوزه:(له-بو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لبوړے-

لبوزے:(له-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لبوړے-

لبول:(له-به-ول)مصدر متعدی- لوبول- پۀ لوبه کښې خان سره شاملول- پۀ لوبو کول- وګورئ لوبول سره د لوازماتو-

لبه:(له-به)اسم- واحد- مؤنث- لوبه- جمع لبې-

لبيب:(له-بيب)اسم صفت- دانا- ښيار- عقلمند- هوښيار-

لبيک:(لب-بيک)کلمه ايجاب- زۀ حاضر يم- زۀ موجود يم-

لبے:(له-بے)اسم- واحد- مذکر- د مرغيو نيولو دام-

لپ:(لپ)اسم صفت- مذکر- وګورئ لپه-

لپ څټ:(لپ-څټ)اسم صفت- اباد- ښېراز- زر توکے- لپ ست-

لپ خور:(لپ-خور)اسم صفت- ملامت- پښېمان- ستومان- پۀ خپلو کړو خفه-

لپړ:(له-پړ)اسم- واحد- مذکر- رېږدېدنه- رپ ربے- لرزه- لړزان-

لپړ:(له-پړ)اسم صفت- بربنډ- لغړ- د لوڅ سره استعماليږی-

لپړ:(له-پړ)اسم صفت- (۱)د هوار ضد- کږوږ- کندوکپر- (۲)غېر مهذب- (۳)خوشے ګرځېدونکے- اواره ګرد- (۴)بدکار-

لپړل:(لپ-ړل)مصدر متعدی- پۀ يو مخصوصه طريقه پۀ لوبه کښې د دوؤ مشرانو ملکانو خان خان له د نورو ملګريو انتخاب کول-

لپړن:(لپ-ړن)حاصل مصدر- وګورئ لپړل-

لپړنه:(لپ-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لپړل-

لپړو:(لپ-ړو)اسم صفت- (۱)وګورئ لاپړن- (۲)خوشے ګرځېدونکے- اواره ګرد-

لپړونکے:(لپ-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لپړل-

لپړه:(لپ-پۀ-ره)اسم صفت- مؤنث- بدکاره- کنجره- بدچلنه-

لپړی:(لپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- بې کاره ګرځېدنه- اواره ګردی-

لپړی:(لپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پټی- دسماله- پهه- (۲)پټکے- دستار-

لپړی:(لپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- زړه شلېدلې کپړه- صافی-

لپ ست:(لپ-ست)اسم صفت- وګورئ لپ څټ-

لپو:(له-پو)اسم- واحد- د أبو چپه- څپه- موج-

لپوس:(له-پوس)اسم صفت- تنګدست- ناچار- بې وسه- مؤنث لپوسه-

لپه:(له-په)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د څۀ څيز د ناپ کولو يا راچولو د پاره راغنډ کړے شوی دواړه غبرګ چونګه- (۲)د دواړو غبرګو چونګو مقدار-

لپيت:(له-پيت)اسم- واحد- مذکر- لۀ پيو يا ماستو نه جوړ کړے شوے يو قسم نمکين خوراک- قوه-

لت:(لت)اسم- واحد- مذکر- (۱)خراب عادت- بد عادت- (۲)خوی- خصلت- علت- (۳)د پښې ګوزار- لته- (۴)لاټ- امير- دولتمند- مؤنث لته-

لتار:(له-تار)اسم صفت- (۱)چخنبی شوے- پائمال- تس نس- (۲)اخته- نښتے- ککړ- (۳)تباه برباد- وران ويجاړ- مؤنث لتاړه-

لتاړول:(له-تا-ړه-ول)مصدر متعدی- (۱)چخنبی کول- پائمالول- تس نس کول- (۲)تباه کول- بربادول- ويجاړول- (۳)اخته کول- نښلول- ککړول-

لتاړون:(له-تا-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لتاړول-

لتاړونکے:(له-تا-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لتاړول-

لتاړونه(له-تا-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لتاړول-

لتاړېدل:(له-تا-ړې-دل)مصدر لازم- چخنبی کېدل- پائمالېدل- تس نس کېدل- تباه کېدل- (۲)اخته کېدل- نښتل- اوړېدل-

لتاړېدن:(له-تا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لتاړېدل-

لتاړېدنه:(له-تا-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لتاړېدل-

لتاړېدونکے:(له-تا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لتاړېدل-

لتاړېدۀ:(له-تا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لتاړېدل-

لت پت:(لت-پت)اسم صفت- لټ پټ- (۱)لتولے- چاڼ کړے شوے- پۀ هر اړخ کتلے- (۲)ګډوډ- دانه دانه- (۳)لېت پېت- لړلے- ککړ- (۴)خراب- پۀ بد حال-

لت کوپړی:(لت-کوپ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- کډه کوډه- مختلف اوزار يا سامان- لوښی لرګی- ډول ډبلی- کاډې کوډې- لټ کوپړی-

لتوبړے:(له-توب-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اتوب-

لتوکے:(له-تو-کے)اسم- واحد- مذکر- يوه پلنې پاڼې او ښويه لښتې لرونکی زنه-

لته:(له-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)علاقه- خوا- خاوره- (۲)لار- لاره-

لته:(له-ته)اسم- واحد- مؤنث- زړې جامې- زوړ لباس- کيندړې-

لتی:(له-تی)اسم- واحد- مؤنث- د کشتۍ يو داؤ- د حريف د راغرځولو پۀ غرض د غڼۀ پښې ته پښه اړمونه- لنګتی- انګړيتی- اړنګتی- اړنګی- ړنګتی-

لټ:(لټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اړټ يا د ګاڼې يوه پرزه چې څرخ پرې چورلی- محور- څورلېځ- (۲)د مارغانو يا کيدړانو نيولو کړکی- پړکه-

لټ:(لټ)صفت- واحد- مذکر- ناراست- بېکاره- سُست- ارام طلب- بُوم- بېخنخه- ناړام-

لټ:(لټ)اسم- واحد- مذکر- حد- پوله- بريد- بند- کرښه-

لټ:(لټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)لړی- ولونه- (۲)رسی- بياسته-

لټ پټ:(لټ-پټ)اسم صفت- (۱)اړولے شوے راړولے شوے- اړخ پۀ اړخ کتلے شوے- لټولے شوے- (۲)وګورئ لت پت-

لټ پټی:(لټ-په-ټی)اسم صفت- مؤنث- وګورئ اړوونې-

لټ پر لټ:(لټ-پر-لټ)متعلق فعل- ډوډې پۀ ډډې- اړخ پۀ اړخ- لټ پۀ لټ- لټ پۀ لته- ګټ پۀ ګټ-

ی (ښی-رل)، ي (مې-ره-ول)، ۍ (پيا-لې)، ې (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

لټ پهٔ لټ:(لټ-پهٔ-لټ)متعلق فعل- وګورئ لټ پر لټ-

لټ پهٔ لټه:(لټ-پهٔ-له-ټه)متعلق فعل- وګورئ لټ پر لټ-

لټپېر:(لټ-پېر)اسم- واحد- مذکر- حمله- يرغل- هله- ناڅاپي حمله-

لټ توب:(لټ-توب)اسم- واحد- مذکر- سُستي- ناراستي- لټتيا- ارام طلبي- لټوالے-

لټتيا:(لټ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لټ توب-

لټر پټر:(له-ټر-په-ټر)اسم- جمع- مذکر- الا بلا- بلا بېټ- يو څهٔ بل څهٔ- مختلف څيزونه- لټه پټه-

لټرى:(لټ-رى)اسم- واحد- مؤنث- دَ غلې يو قسم- لوبيا- نباتاتي نوم ډوليکاس سائننسس (DOLICHOS SINENSIS)-

لټ کوپرى:(لټ-کوپ-رى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لت کوپړى-

لټکه:(له-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ مار يو قسم- دوسرې- لنډۍ- کورمار- جمع لټکې-

لټکه:(له-ټه-که)اسم- واحد- مؤنث- پڅه توره- خله اړولې تُوره-

لټکه:(لټ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ پنډ هغه حصه چې بکرې له يُ راخلاصوى او اُور ترې پيدا کيږى-

لټنډ:(له-ټنډ)اسم صفت- (۱)وارخطا- ناقلار- مضطرب- (۲)لټونکے- پلټنډ-

لټوالے:(لټ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لټتوب-

لټول:(له-ټه-وَل)مصدر متعدى- ناراسته کول- سستول- نارامول- بُومول-

لټول:(له-ټه-وَل)مصدر متعدى- معلومول- کتل- لټون کول- دَ راپېدا کولو کوشش کول-

لټولے:(له-ټه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لټول ۲-

لټون:(له-ټه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لټول-

لټون:(له-ټُون)اسم- واحد- مذکر- پوړون- تلاش- معلومونه- کتنه- لټه- را پيدا کونه-

لټون:(له-ټه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لټول-

لټونکے:(له-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لټول-

لټونکے:(له-ټه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لټول-

لټونه:(له-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لټول-

لټونه:(له-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لټول-

لټه:(له-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لټون-

لټه:(له-ټه)اسم صفت- دَ لټ مؤنث- ناراسته- سسته- نارامه- بُومه- جمع لټې-

لټه:(له-ټه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم سپينه تاريزه کپړه-

لټه:(له-ټه)اسم- واحد- مؤنث- غم- دَ زړهٔ نُول- درد- جمع لټې-

لټه پټه:(له-ټه-په-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لټر پټر-

لټه پېر:(له-ټه-پېر)اسم- واحد- مذکر- تبل ټال- خرمستي- انهوخر-

لټېدل:(له-ټې-دَل)مصدر لازم- معلومول- تلاش کېدل- کتلے کېدل- پوړون کېدل- دَ راپېدا کېدو کوشش کېدل-

لټېدل:(له-ټې-دَل)مصدر لازم- ناراستېدل- سستېدل- نارامېدل-

لټېدن:(له-ټې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لټېدل ۱، ۲-

لټېدنه:(له-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لټېدل-

لټېدنه:(له-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لټېدل-

لټېدونکے:(له-ټې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لټېدل-

لټېدونکے:(له-ټې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لټېدل-

لټېدهٔ:(له-ټې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لټېدل-

لټېدهٔ:(له-ټې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لټېدل-

لټېره:(له-ټې-ره)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- ناراست- لټ يا لټه- ارام طلب-

لټېنګر:(له-ټېنګ-کر)اسم- واحد- مذکر- دَ مُلخانو يو قسم-

لثق:(له-ثق)اسم- واحد- مذکر- لوندوالے- نم والے- لوندېدنه- خشتوالے-

لثم:(له-ثم)اسم- واحد- مذکر- ښه وركونه- ښکلېدنه- چپېدنه- څپېدنه-

لثه:(له-ثه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غاښونو لهٔ وېخ نه چاپېره غوښه- ورى-

لج:(لَج)اسم- واحد- مذکر- (۱)ضد- مخالفت- خپل- موږه- (۲)لانجه- شخړه-

لج:(لَج)اسم- واحد- مذکر- لته- لت- لغته- دَ پښې ګوزار-

لجاجت:(له-جا-جت)اسم- واحد- مذکر- عاجزى- زارى- منت- خوشامندى- (۲)ضد- لج- خپل- موږه- (۲)لانجه- تنازعه-

لجام:(له-جام)اسم- واحد- مذکر- واګې- لګام- ملونه-

لجلاج:(لج-لاج)اسم صفت- (۱)تتړے- نيم ژبے- تړتړے- ګنګوړے- (۲- اسم- واحد- مذکر)صفا کړے شوې پاره-

لجم:(له-جم)اسم- واحد- مذکر- دَ تالاب پهٔ وېخ کښې جمع شوې بدبويه لهه، ختّه- لجن-

لجن:(له-جن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لجم-

لجنه:(لج-نه)اسم- واحد- مؤنث- مرکه- انجمن- جرګه- کميټي-

لجوج:(له-جُوج)اسم صفت- ضد- جګړمار- پهٔ خپله خبره ضدى کونکے- خپلى- موږى-

لجه:(له-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سيند- سين- درياب- (۲)چورلندے- غُولى- ګرداؤ- ګرداب-

لجين:(له-جين)اسم- واحد- مذکر- سپين زر- چاندى-

لچ:(لَچ)اسم صفت- ولاړ- نېغ- لک-

لچ:(لَچ)اسم- واحد- مذکر- رخسار- بارخو- غمبورے-

لچ:(لُچ)اسم صفت- (۱)بربنډ- لغړ- لُڅ- لوڅ- لپړ- (۲)بدکار- بدچلن- اواره-

لچ:(لچ)اسم- واحد- مذکر- دَ زخم خُله ورتلنه- پوټ نيونه- انګورېدنه-

لچ:(لچ)اسم- واحد- مذکر- دَ زخم درد- خوږ- څړيکه-

لچر:(له-چر)اسم صفت- کمينه- رذيل- لوچه- کم اصل- بې شرم- بې حيا- لُچه- لُچک- لنډور- سپين سترګے- مؤنث لچره-

لچرتوب:(لہ-چر-توب)اسم- واحد- مذکر- کمینگي- رذالت- لوچه توب- بې شرمي- بې حیائي- لنډورتوب- لچرتیا- لچري- لنډورتیا-

لچرتیا:(لہ-چر-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ لچرتوب-

لچري:(لہ-چہ-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لچرتوب-

لچک:(لہ-چک)اسم- واحد- مذکر- د سر تړلو رومال- کپړه- سرپیچک-

لچک:(لہ-چک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پوست والے- نرمي- (۲)د څهٔ څیز پهٔ نزاکت سره حرکت کونه- (۳)د اجسامو د غځېدو، کږېدو، راغنډېدو او بېرته خپل حالت ته د تلو قوت- (۴)کږوالے- خم- کوږوالے-

لچک:(لہ-چک)اسم صفت- وګورئ لچر-

لچکے:(لہ-چہ-کے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دوُک تاؤ شوے تار-

لچن:(لہ-چن)اسم- واحد- مذکر- د سترګې یا ګُتې زخم چې څړیکې وهي-

لچن:(ل-چن)اسم صفت- بربنډ- لوڅ- لغړ- لپړ- (۲- اسم- واحد- مذکر)د بوټیو نازکې ریښې-

لچنه:(لہ-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- تادي- تُندي- جلتي-

لچه:(ل-چه)اسم صفت- وګورئ لچر-

لچه پیتو:(لہ-چه-پي-تو)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو یوه لوبه-

لغ:(لغ)اسم صفت- (۱)بربنډ- لوڅ- لغړ- لپړ- (۲)نادار- بې وسه- مؤنث لغه-

لغ پغ:(لغ-پغ)اسم صفت- بیخي بربنډ- بالکل لوڅ- لوغ لغړ- لغ لغړ- لغ لپړ- لوغ پوغ- لوغ لپړ- مؤنث لغه پغه-

لغ لپړ:(لغ-لهٔ-پړ)اسم صفت- وګورئ لغ پغ-

لغ لغړ:(لغ-لہ-غړ)اسم صفت- وګورئ لغ پغ-

لغول:(لهٔ-غه-ول)مصدر متعدی- بربنډول- لوڅول- لغړول- ښکاره کول-

لغون:(لهٔ-غه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لغول-

لغونکے:(لهٔ-غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغول-

لغونګ:(لهٔ-غه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لغول-

لغونه:(لهٔ-غه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغول-

لغه:(لهٔ-غه)اسم صفت- د لغ مؤنث- وګورئ لغ-

لغېدل:(لهٔ-غې-دل)مصدر لازم- بربنډېدل- لوڅېدل- لغړېدل- ښکاره کېدل-

لغېدن:(لهٔ-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لغېدل-

لغېدنګ:(لهٔ-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لغېدل-

لغېدنه:(لهٔ-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغېدل-

لغېدونکے:(لهٔ-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغېدل-

لغېده:(لهٔ-غې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لغېدل-

لغۍ:(لہ-غۍ)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ لاس د ګرخولې شوې وړې ګونجي- ګنجي- پوخۍ- پونۍ-

لحاظ:(ل-حاظ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نظر- (۲)مخ- خاطر- (۳)شرم- حیا- (۴)مروت- سړیتوب- (۵)خیال- پام- پرهېز- احتیاط- (۶)توجه- پام- (۷)غیرت-

لحاف:(ل-حاف)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ مالوچو ډکه بړستن- نالي- نیالي-

لحام:(لہ-حام)اسم- واحد- مذکر- (۱)قصاب- (۲)غوښې-

لحان:(ل-حان)اسم صفت- سندرغاړے- سندره ویونکے-

لحد:(لہ-حد)اسم- واحد- مذکر- قبر- مزار- ګور- د قبر پهٔ مینځ کښې مغه ژوره کنده چې مړے پکښې ایښودے شي- جمع لحدونه-

لحظه:(لح-ظه)اسم- واحد- مؤنث- د وخت معمولی حصه- ساعت- ګړي- شېبه- دم-

لحم:(لحم)اسم- واحد- مذکر- غوښه-

لحن:(لحن)اسم- واحد- مذکر- ښهٔ اواز- خوږ اواز-

لحیم:(لہ-حیم)اسم صفت- غوښن- څرب- تیار- غټ- چاق-

لحیم شحیم:(لہ-حیم-شه-حیم)اسم صفت- غټ کټ- صحتمند- تندرست- څرب او غټ-

لحیه:(لح-یه)اسم- واحد- مؤنث- ږیره- ژیره-

لخ:(لخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم د مزری پهٔ شان وړدې پاڼې لرونکې واښهٔ چې شکرۍ، پوزکۍ، پړۍ وغېره ترې جوړولے شي- لوخه- (۲- صفت)کوږ- کړوپ- خمیده- نباتاتی نوم ټاییفاانګستې فولیا (TYPHA ANGUSTIFOLIA)-

لخ:(لخ)اسم- واحد- مذکر- نرمه خټه- لهه- لاۍ- لخه-

لخت:(لخت)اسم- واحد- مذکر- ټوکړه- ټکړه- حصه- برخه- ټوټه-

لخت:(لخت)اسم صفت- بربنډ- لوڅ- لغ- لغړ-

لخت جګر:(لخ-ت-ج-ګر)مرکب اضافی- (۱)د ځیګر ټکړه- (۲)بچے- خوې- زوئ- لور-

لخته:(لخ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لشته-

لختي:(لخ-تي)اسم- واحد- مؤنث- بربنډوالے- بربنډتوب- لغړتوب- لوڅتیا-

لختۍ:(لخ-تۍ)اسم صفت- لښتی- ګهېدونکے- لولي- ایجړا- لشتي-

لختے:(لخ-تے)اسم- واحد- مذکر- پټیو ته د اُبو د تلو لار- لښتے- وړه نری والهٔ-

لخجه:(لخ-جه)اسم- واحد- مؤنث- د اور شغله- غرغنډه- لمبه- لخچه-

لخچه:(لخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لخجه-

لخړه:(ل-خهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لوګے- لوخړه- دندوکار- لخزان-

لخک:(لہ-خک)اسم- واحد- مذکر- د دروازې چوڼ- چتے-

لخلخ:(لخ-لخ)اسم صفت- (۱)مانده- کمزورے- نرے- (۲- اسم- واحد- مذکر)لوړه- (۳)مغه اواز چې د حلق د وچوالي پهٔ وجه راوځي-

لخلخه:(لخ-لہ-خه)اسم- واحد- مؤنث- د څو خوشبودارو څیزونو مجموعه چې مریض ته د دماغو د تقویت پهٔ غرض وربویولے شي- سغوبے- جمع لخلخې-

لخم:(لہ-خم)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې هډوکی غوښه- سخړه- بوټۍ- خړه-

(۲)غټې شونډې- پېړې شونډې-

لد :(لد)اسم- واحد- مذکر- لهٔ پړیو نه جوړ څادر چې دُ څاروی بار یا څټه پکښې تړلے شی- ترنګې- کورے- کرلس- ګرلسه- بار-

لد :(لد)اسم صفت- دښمن- دشمن-

لد :(لد)اسم- جمع- مذکر- د اس یا دُ خرهٔ خاشيهٔ- لړو-

لدره:(له-دهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- بار- پېټے- لړ-

لدونی :(له-دو-نی)اسم صفت- خداداد- هغه علم چې دُ زدکړې نه بغير د وحی یا الهام پهٔ ذریعه حاصل وی- الهام- وحی- سله- دم-

لړ :(لړ)اسم- واحد- مذکر- وګوری لدره-

لدر :(له-در)اسم صفت- د زړو څیزونو کاروبار کونکے- کباړی- کوډ فروش- (۲)اواره ګرد-

لهر :(له-هر)اسم- واحد- مذکر- پنډی- جوالی-

لهر :(له-هر)اسم صفت- کم عقل- بې علمه- ناپوهه- جاهل- لډو-

لډو :(له-ډو)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګوری لد- (۲)یو قسم مټهائی-

لډو :(له-ډو)اسم صفت- وګوری لهر نمبر ۲-

لذا :(له-ذا)متعلق فعل- ځکه نو- دې د پاره- پس- ترو- لهٰذا-

لذات:(لذ-ذات)اسم- جمع- مذکر- د لذت جمع- خوندونه- مزې- ذائقې-

لذائذ :(له-ذا-ئذ)اسم- جمع- مذکر- دُ لذت جمع- خوندونه- لذتونه- مزې- ذائقې-

لذت:(لذ-ذت)اسم- واحد- مذکر- خوند- مزه- ذائقه-

لذيذ :(له-ذيذ)اسم صفت- خونده ور- مزېدار- خوش خوند-

لر :(لر)اسم صفت- مذکر- (۱)شکته- لاندې- کوز- ټيټ- (۲)ارزان- کم قيمته- (۲)سپک- د ادنی درجې- لاندې- پاتې- مؤنث لرد-

لر :(لر)اسم صفت- (۱)احمق- کم عقل- جاهل- (۲)صادق- صاف زړے- سپين نيتے-

لړ :(لړ)اسم- واحد- مذکر- لړی- سلسله- زنځير- کړی- لړ-

لر :(لر)اسم صفت- ناکام- ماتې خوړلے- مغلوب- شکست خورده- پهٔ شا شوے-

لر :(لر)علامت- د جمع علامت چې د مفرد سره پهٔ راتلو جمع جوړوی لکه اسپ نه اسپ لر-

لر اوښے:(لر-او-ښے)اسم- واحد- مذکر- د ښځې ورور- اوښے-

لربر :(لر-بر)متعلق فعل- لاندې باندې- کوز پاس- ښکته پورته- (۲)تهول- لهٔ ځیلمې-

لرز :(لرز)اسم- واحد- مذکر- لړزان- رېږ- رپ رپے- لرزه- رېږدېدنه- لرزش-

لرزان:(لر-زان)اسم- واحد- مذکر- لړزان- لرز- رېږ- رېږدېدنه- رپ رپے- لړځپ- لړسپ- لرزه- لرزش-

لرزش:(لر-زش)اسم- واحد- مذکر- وګوری لرز-

لرزول:(لر-زه-ول)مصدر متعدی- وګوری لړزول-

لرزولے:(لر-زه-وهٔ-لے)صفت مفعول- جمع لرزولی- مؤنث لرزولې- وګوری لړزول-

لرزون:(لر-زه-ون)حاصل مصدر- وګوری لړزول-

لرزونکے:(لر-زه-وون-کے)فاعل- جمع لرزونکی- مؤنث لرزونکې- وګوری لړزول-

لرزونګ:(لر-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګوری لړزول-

لرزونه:(لر-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری لړزول-

لرزه:(لر-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری لرز-

لرزېدل:(لر-زې-دل)مصدر لازم- وګوری لړزېدل-

لرزېدلے:(لر-زې-دهٔ-لے)صفت مفعول- جمع لرزېدلی- مؤنث لرزېدلې- وګوری لړزېدل-

لرزېدن:(لر-زې-دن)حاصل مصدر- وګوری لړزېدل-

لرزېدنګ:(لر-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری لړزېدل-

لرزېدنه:(لر-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری لړزېدل-

لرزېدونکے:(لر-زې-دون-کے)فاعل- جمع لرزېدونکی- مؤنث لرزېدونکې- وګوری لړزېدل-

لرزېدهٔ:(لر-زې-دهٔ)حاصل مصدر از دُ ماضی استمراری دُ واحد غائب صيغه- وګوری لړزېدل-

لرشين:(لر-شين)اسم- واحد- مذکر- هغه ګند یا سوټې چې دُ څاروی پهٔ لړی کښې وی- لړشين- لړسن- لرشم-

لرغن:(لر-غن)اسم صفت- (۱)ناقلار- دُ خوب نهٔ کولو پهٔ وجه بې ارامه- (۲)وګوری لرغون-

لرغنے:(لر-غهٔ-نے)اسم صفت- وګوری لرغونے-

لرغون:(لر-غون)صفت- وړاندې- مخکښې- وړومبے-

لرغونتوب:(لر-غون-توب)اسم- واحد- مذکر- وړاندې والے- مخکښې کېدنه- لرغنوالے-

لرغون والے:(لر-غون-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوری لرغونتوب-

لرغونی:(لر-غو-نی)اسم صفت- د لرغونے مؤنث- وګوری لرغونے-

لرغونے:(لر-غو-نے)اسم صفت- وړاندينے- مخکښينے- زوړ- وړومبنے- لرغنے- پخوانے-

لرغے:(لر-غے)اسم- واحد- مذکر- پخوا- زوړ وخت-

لرکبان:(لرک-بان)اسم صفت- وګوری لرکبه-

لرکبنه:(لرک-به-نه)اسم صفت- مؤنث- د لرکبه مؤنث- وګوری لرکبه-

لرکبه:(لرک-به)اسم صفت- مذکر- لرکی خرڅونکے- دُ لرکيو کار کونکے- لرکبان-

لرکی لوښی:(لر-کی-لو-ښی)اسم مرکب- وګوری لوښی لرکی-

لرکين:(لر-کين)اسم صفت- د لرکی- لهٔ لرکی جوړ- چوبی-

لرکی:(ل-ره-کی)اسم- واحد- مؤنث- لرکی- د غوز پوټکی- نرمی-

لرکے:(لَر-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ وَنو یا بوټو کلکه حصه چې د سوزولو او تعمیر دَ کارونو د پاره استعمالیږی- چوب- (۲)ذکر- غین- غینې- غړې-

لرل:(له-رل)مصدر متعدی- سره کېدل- پهٔ قبضه کښې کېدل- ساتل- شتهٔ کېدل- سره موجود کېدل-

لرلرے:(لر-له-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ دوره-

لرلے:(له-رهٔ-لے)صفت مفعول- وګورئ لرل-

لرمل:(لر-مل)اسم- واحد- مذکر- نمازیګر-

لرن:(له-رن)حاصل مصدر- وګورئ لرل-

لرنه:(له-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لرل-

لروکے:(له-رو-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ لور اسم تصغیر- وړوکے لور-

لرزل:(له-ره-زل)مصدر متعدی- ماتې ورکول- شکست ورکول- پهٔ شا تمبول- مغلوب کول-

لرون:(له-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ لرول-

لرونکے:(له-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لرول-

لرونکے:(له-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- (۱)وګورئ لرل- (۲- صفت)مالدار- دولتمند-

لرونه:(له-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لرول-

لرونه:(له-رو-نه)اسم- جمع- دَ لور جمع- وګورئ لور-

لره:(له-ره)حرف جار- دَ پاره- لهٔ خاطره- له-

لرې:(لهٔ-رې)اسم صفت- (۱)جُدا- بیرته- پهٔ ډېره فاصله- بعید- (۲)اخوا- ېږې ته- ورګ- پناه-

لرې:(لهٔ-رې)اسم صفت- خلاص- ازاد- بیرته- پرانستے- برخېره-

لرېدل:(له-رې-دل)مصدر لازم- ماتې خوړل- شکست خوړل- پهٔ شا تمبېدل-

لرېدن:(له-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لرېدل-

لرېدنګ:(له-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لرېدل-

لرېدنه:(له-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لرېدل-

لرېدونکے:(له-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لرېدونکي- مؤنث لرېدونکې- وګورئ لرېدل-

لرېدهٔ:(له-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لرېدل-

لرے:(لهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ خاروو معده- جمع لری-

لرے سوپرے:(لهٔ-رے-سو-پهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خاروی معده او کېدې دننه نور مختلف قسمه اندامونه- لرے، کولمې، پرپوس وغېره- لټر پټر- (۲)فضول او بېکاره څیز- جمع لری سوپری-

لړ:(لړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه تار چې ګرېوان پرې راټول وی- (۲)هار- امېل- لاړ- (۳)ول- کنځه- (۴)سلسله- قطار- (۵)دَ مچو غنې پرے-

لړاڅ څټاڅ:(له-ړاڅ-څه-ټاڅ)اسم مرکب- لړل څټل- (۱)ګوزاره- قوت لایموت- ساعت تېرے- (۲)اخلے پخلے-

لړبوس:(لړ-بوس)اسم صفت- وریت- کباب- ستی-

لړبیزن:(لړ-بې-زن)اسم صفت- بې قراره- ناقراره- ناقلاره- لالهانده-

لړڅپ:(لړ-څپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړزان-

لړزان:(لړ-زان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړزان-

لړزنده:(لړ-زن-ده)اسم صفت- رپېدونکے- رچېدونکے- پهٔ لړزان- لړزېدونکے- لړزېدونکے-

لړزول:(لړ-زه-ول)مصدر متعدی- (۱)رپول- رچول- لړزول- رېږدول- (۲)وارخطا کول- ویرول-

لړزولے:(لړ-زه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لړزول-

لړزون:(لړ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لړزول-

لړزونکے:(لړ-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لړزول-

لړزونه:(لړ-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لړزول-

لړزه:(لړ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لړزان-

لړزېدل:(لړ-زې-دل)مصدر لازم- (۱)رپېدل- رچېدل- لړزېدل- رېږدېدل- (۲)وارخطا کېدل- ویرېدل-

لړزېدلے:(لړ-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لړزېدل-

لړزېدن:(لړ-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لړزېدل-

لړزېدنه:(لړ-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لړزېدل-

لړزېدونکے:(لړ-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لړزېدل-

لړزېدهٔ:(لړ-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لړزېدل-

لړسپ:(لړ-سپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړزان-

لړسن:(لړ-سن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړشین-

لړشم:(لړ-شم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړشین-

لړشوب:(لړ-شوب)اسم- واحد- مذکر- بېکاره نکلے- هغه پخکړے چې ابهٔ پکښې لهٔ ضرورته زیاتې وی-

لړشین:(لړ-شین)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړشین-

لړغېږنه:(لړ-غې-ږهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- نفاق- وتراوے-

لړل:(له-ړل)مصدر متعدی- (۱)کډول- ګډوډ کول- اړول راړول- ګنده کول- پهٔ خټو یا بل څیز ناولے کول- شوږ پوږ کول- ککړول- (۲)پهٔ څهٔ سازش کښې شریکول-

لړلے:(له-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لړل-

لړم:(له-ړم)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو لاشهٔ او زهر لرونکے خزنده- (۲)دَ اسمان دَ یوهٔ برج نامه- عقرب- (۳)شېطان- وران- شریر-

لړماچ:(لړ-ماچ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړمابن-

لړماس:(لړ-ماس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړمابن-

لړمابن:(لړ-مابن)اسم- واحد- مذکر- دَ زړهٔ پښتورګے- پرپوس- د اینې او

توری شریکه نامه- لوړماښ- لړماڅ- لړمون- لړماس- لړی کلمې وغېره-

لړمانۀ:(لړ-ما-نۀ)اسم- واحد- مذکر- لړمون- پۀ مغيره حالت کښې-

لړم بوټے:(له-ړم-بو-ټے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ساګ- لېونے- لېونی-

لړمون:(لړ-مون)اسم- واحد- مذکر- لړمين- (۱)دَ ګېډې دننه حصه- لړماښ- (۲)باطن- دننه- زړۀ- روح-

لړمون خوړينے:(لړ-مون-خوړي-نے)اسم صفت- (۱)هغه چې لړمون ئې خوړين وی- هغه چې دننه سخا وی- (۲)زاره چاودے- ډېر پۀ مر زړۀ او ناراستی سره کار کونکے-

لړمه:(له-ړه-مه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم سره دانه چې پۀ وجود راخيژی- جمع لړمې- (۲)د لړم مؤنث- ماده لړم-

لړمه:(له-ړه-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لړمې-

لړمين:(لړ-مين)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لړمون-

لړمې:(له-ړه-مې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)يو قسم چينچے چې شنۀ غنم خوری- پيشوګی- لړمه- (۲)دَ جولا (غنې) پۀ شان خو جولا نه غټه يوه خزنده-

لړن:(له-ړن)حاصل مصدر- وګورئ لړل-

لړنه:(له-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لړل-

لړو:(له-ړو)اسم صفت- اواره- فضول خرڅ- بې فائدې ګرځېدونکے- خوشے ګرځېدونکے- لړو چټو-

لړوچټو:(له-ړو-چه-ټو)اسم صفت- (۱)وګورئ لړو- (۲- اسم مرکب- مذکر)بې دردی سره خرڅ کونه- بې فائدې خرڅ کونه- بې قاعدې ژوند تېرونه-

لړوخ:(له-ړوخ)اسم- واحد- مذکر- دَ يو قسم وښو نامه- کارغۀ پښه- مرغی پښه-

لړومے:(له-ړو-مے)اسم صفت- چڼنې- خبېښلے- (۲)مشاق-

لړومے:(له-ړو-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُور لړلو لرګے يا سيخ- اور لړونے-

لړومے:(له-ړو-مے)اسم صفت- نوم ورکے- ورک نومے- ګمنام-

لړومے:(له-ړو-مے)اسم صفت- (۱)تېز- تود- ګرم- (۲)متين- (۲)لېوال-

لړونکے:(له-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لړل-

لړونکے څټونکے:(له-ړون-کے-څه-ټون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- هغه څوک چې څۀ ګټی هغه څټی- فضول خرڅ- لړو څټو-

لړه:(له-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خړه ګوره وربخ- دوند- ګرد-

لړه:(له-ړه)اسم- واحد- مؤنث- سلسله- قطار- لړ- لړی-

لړه:(له-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لۀ وښو يا کپړې جوړه کاږېلی چې دَ منګی يا بل پيټی پۀ سر دَ راوړو پۀ وخت پۀ سر اېښودے شی- منجيله-

لړه:(له-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پنډوس- غنډسکه- بال-

لړه:(له-ړه)اسم صفت- (۱)غرخېدلے- غرخولے شوے- پربوتے- ګوزار شوے- (۲)پورته- وچت-

لړه:(له-ړه)اسم- واحد- مؤنث- جنګ- شر- جګړه- فسات- فساد-

لړې ترې:(له-ړې-ته-ړې)اسم مرکب- شور- زوږ- غوغا- چغې سورې-

لړېڅے:(له-ړې-څے)اسم- واحد- مذکر- دَ دېګ لړلو غټ سيخ يا غټه څمڅی- اتام کش- طعام کش-

لړېده:(له-ړې-ده)اسم- واحد- مؤنث- پۀ انګار پخکړے شوی بانجيان يا باټينګړ- برته- بړته-

لړی:(له-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ جينکو يوه لوبه- (۲)دَ پوزې يو پسول- چارګل-

لړی:(له-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سلسله- قطار- لړ- (۲)امېل- هار- لړ- (۲)ضمن- باره- حقله-

لړی:(له-ړی)اسم- واحد- مؤنث- شنډی- بکيانړه- نباتاتی نوم ميليا ازېډيرک (MELIA AZEDARACH L)-

لزند:(له-زند)اسم صفت- پۀ وينو لړلے- ککړ- لژند-

لژ:(لژ)اسم صفت- وګورئ لږ-

لژکې:(لژ-کې)صفت/متعلق فعل- (۱)لږ شانې- لږچکې- لږ غُندې- لږکوټې- لوکوټې- لږکوټے- يو پوټے- لږ شان- لشکې- لښکې- (۲)لږۀ کښې- نژدې- قريباً-

لژند:(له-ژند)اسم صفت- وګورئ لزند-

لږ:(لږ)اسم صفت- کم- پوټے- معمولی- قليل-

لږ تر لږ:(لږ-تر-لږ)متعلق فعل- کم نه کم- لږ نه لږ- کم از کم-

لږتوب:(لږ-توب)اسم- واحد- مذکر- کم والے- لږوالے- قلت- کمے-

لږچکې:(لږ-چۀ-کې)متعلق فعل/صفت- وګورئ لژکې-

لږدول:(لږ-ده-ول)مصدر متعدی- بوج يا بار اچول- پېټے اچول-

لږ ډېر:(لږ-ډېر)اسم صفت- کم و زيات- څۀ نا څۀ- لږ-

لږ شانې:(لږ-شا-نې)متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لږ غُندې:(لږ-غُن-دې)متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لږکوټی:(لږ-کو-ټی)متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لږکوټے:(لږ-کو-ټے)متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لږکې:(لږ-کې)متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لږوالے:(لږ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لږتوب-

لږوبه:(لۀ-ږو-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُبو کمے- وُچوبه-

لږول:(لۀ-ږه-ول) مصدر متعدی- کمول- تخفيف راوستل- قلت راوستل- سپکول- لږوالے راوستل-

لږون:(لۀ-ږه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لږول-

لږونکے:(لۀ-ږه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لږول-

لږونه:(لۀ-ږه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لږول-

لږېدل:(لۀ-ږې-دل)مصدر لازم- کمېدل- تخفيف راتلل- سپکېدل- قلت راتلل- کمے راتلل- لږوالے راتلل-

لړېدن:(لۀ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لړېدل-

لړېدنه:(لۀ-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لړېدل-

لړېدونکے:(لۀ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لړېدل-

لس:(لَس)اسم- مذکر- دَ انۀ (نهه) او يوولس تر مېنځه عدد- ۱۰- عشره-

لسان:(ل-سان)اسم- واحد- مذکر- ژبه- وينا- زبان-

لسانی:(ل-سا-نی)اسم صفت- دَ لسان سره متعلق- دَ ژبې متعلق- دَ زبان-

لسانيات:(ل-سا-نی-يات)اسم- مذکر- دَ ژبې دَ تاريخ علم- دَ ژبې دَ ابتدا، ارتقا او دَ تشکيل دَ قانون علم-

لسبه:(لَس-به)اسم صفت- وګورئ ګوګ-

لستوڼکے:(لَس-تو-ڼه-کے)اسم تصغير- دَ لستوڼی اسم تصغير- هغه خاص لستوڼے چې نانبايان يې دَ ډوډۍ پخولو پۀ وخت استعمالوی-

لستوڼے:(لَس-تو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- دَ قميص، کوټ وغېره هغه حصه چې لاس پکښې پټ وی- دَ قميص لۀ لاس نه چاپېره حصه- آستين- لستيني-

لستيني:(لس-تي-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لستوڼے-

لسټ:(لسټ)اسم- واحد- مذکر- دَ څيزونو دَ تفصيل فرد- فهرست- فهرس-

لسکی:(لَس-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ تاش هغه پاڼه چې لس خاله لری- دہله- دهله- دسه- لس خالی- .

لسکے:(لس-کے)اسم صفت- شوم- بخيل- کنجوس- اروا وړے- وړسترګے-

لسګون:(لَس-ګون)اسم- واحد- مذکر- دَ لسو روپيو لوټ-

لسم:(له-سم)اسم صفت- پۀ ترتيب کښې دَ انۀ او يوولسو تر مېنځه- پۀ نهم پسې نمبر لرونکے- مؤنث لسمه-

لسی:(له-سی)اسم- واحد- مؤنث- نرم شودۀ يا شلومبې چې اُبۀ پکښې ګډې کړے شوی وی-

لسے:(له-سے)اسم- واحد- مذکر- سړے- شخص- کَس-

لسيز:(له-سيز)اسم صفت- (۱)دَ لس سره متعلق- دَ لَسو- (۲)اسم- دُ لسمې درجې-

لش:(لَش)اسم صفت- ناراست- سست- لټ- لشتر- ناکاره- خوشے-

لش:(لُش)اسم صوت- سپی ته پۀ چا دَ حملې کولو اُواز- چا پسې دَ ورپسې کولو اُواز- اشاره-

لشپاک:(لش-پاک)اسم- واحد- مذکر- لۀ کانی يا کندوڼی نه جوړه غنډۍ پيتو چې واړۀ پرې لوبې کوی- کوندے- کچے- چلے- جتے- سل- موچی- موځی-

لشتر:(لش-تر)اسم صفت- وګورئ لش-

لشته:(لَش-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لښته- څوکه- نری څانګه- (۲)نری لوړه او ښائسته جينۍ-

لشتی:(لش-تی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لختی-

لشکر:(لش-کر)اسم- واحد- مذکر- لښکر- (۱)فوځ- سپاه- (۲)ګڼ خلق- ډېر خلق- دَ ډېرو خلقو ډله-

لشکه:(له-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشۀ-

لشکې:(لش-کې)صفت/متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لشل:(له-شل)مصدر متعدی- وګورئ لوشل سره د لوازماتو-

لشماتے:(لَش-ما-تے)اسم- واحد- مذکر- دَ مائع څيز معمولی شان مقدار چې پۀ څۀ څيز پورې کړے شی-

لشمکه:(لش-مه-که)اسم صفت- مؤنث- ورانه او چالاکه- نخره بازه- لګ لکی- لشمکی- شوخه-

لشمکی:(لش-مه-کی)اسم صفت- مؤنث- وګورئ لشمکه-

لشن:(ل-شن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاشۀ-

لشوړه:(له-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشوړه-

لشه:(له-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشۀ-

لشه دار:(له-شه-دار)اسم صفت- لشه لرونکے-

لښته:(لَښ-ته)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لشته-

لښتی:(لَښ-تی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لختی-

لښتی:(لښ-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غوړونو يو پسول- والی- (۲)دَ يو قسم بوټی نرے ډکے چې ماشومانو ته لۀ بدو سترګو يا بد غړه دَ بچ کېدلو پۀ غرض پۀ غاړه کښې اچولے شی-

لښتے:(لَښ-تے)اسم- واحد- مذکر- بادام- غروښتے- ورلښتے- الښتے- لولښتے-

لښتے:(لَښ-تے)اسم- واحد- مذکر- فصل يا پټيو ته دَ اُبو دَ وروستو لار- لختے- وړوکې نری ولہ-

لښتے کنډ:(لښ-تے- کنډ)اسم- واحد- مذکر- دَ بادام دَ ونې کنډ يا چيړ-

لښکر:(لَښ-کر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لشکر-

لښکری:(لښ-که-ری)اسم صفت- دَ لښکر سره نسبت لرونکے- فوځی- سپائی- دَ لښکر غړے- جمع لښکريان-

لښکه:(له-ښه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشۀ-

لښکې:(لښ-کې)صفت/متعلق فعل- وګورئ لژکې-

لښکے:(لښ-کے)اسم- واحد- مذکر- ياداشت- ياد لرنه-

لښکے:(لښ-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ رګ وهلو نشتر-

لښل:(لۀ-ښل)مصدر متعدی- (۱)تلل- سفر کول- کوچ کول- يو ځائې نه بل ځائې ته تلل- (۲)کوچول- بارول- پۀ سفر روانول-

لښلے:(لۀ-ښۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- بار کړے شوے- کوچولے- پۀ سفر روان کړے شوے-

لښن:(لۀ-ښن)حاصل مصدر- وګورئ لښل-

لښنه:(لۀ-ښۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لښل-

لښونکے:(لۀ-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لښل-

لښونے:(لۀ-ښو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لښل-

لښه:(ل-ښه)اسم- واحد- مؤنث- عادت- خوئ- خصلت- لوښه-

ئ" (ځی-رل)، ې"(مې-ره-ول)، ی"(پيا-لی)، ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

لص:(لص)اسم صفت- غلا کونکے- غل- سارق-

لطافت:(لە-طا-فت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښۀ والے- خوبي- (۲)پاکوالے- پاکي- پاکيزګي- (۳)پوست والے- نرمي- (۴)نزاکت- (۵)ښائست-

لطائف:(لە-طا-ئف)اسم جمع- د لطيفه جمع- وګورئ لطيفه-

لطف:(لُطف)اسم- واحد- مذکر- (۱)عنايت- پيرزو- مهرباني- (۲)ښۀ والے- خوبي- (۳)پوست والے- نرمي- (۴)مزه- خوند- لذت-

لطفاً:(لُط-فن)متعلق فعل- په مهرباني- ازراه کرم- پۀ مهرباني سره-

لطيف:(لە-طيف)اسم صفت- (۱)نرم- نازک- پوست- (۲)صفا- رون- (۳)پاک پاکيزه- (۴)خوندناک- خونده ور- مزېدار-

لطيف الطبع:(لە-طي-فط-طە-بع)اسم صفت- ښۀ خوئ لرونکے- خوشحال طبع-

لطيفه:(لە-طي-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښۀ څيز- (۲)د خندا خبره- دلچسپه خبره- شګوفه- (۳)ناآشنا- عجيبه-

لعاب:(ل-عاب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاړه-

لعل:(لعل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لال-

لعلي:(لع-لي)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سُوربخن رنګ چې نقاشان او مصوران ي استعمالوي-

لعنت:(لع-نت)اسم- واحد- مذکر- ملامت کونه- رټنه- غندنه- بد وئېنه-

لعنت ملامت:(لع-نت-مه-لا-مت)اسم مرکب- رټنه- غندنه- بدرد-

لعنتي:(لع-نه-تي)اسم صفت- هغه چې لعنت پرې وونېلے شي- رټلے شوے- مردود- لعين- (م- عربي)-

لعوق:(لە-عوق)اسم- واحد- مذکر- (۱)چکني- چټني- چکني- الوک- (۲)هغه دارو چې ډېر ټينګ وي او څټلے شي-

لعين:(لع-عين)اسم صفت- وګورئ لعنتي-

لغ:(لغ)اسم صفت- (۱)هغه څيز چې مضبوط نۀ وي- نښتے- (۲)هغه سړے چې د پردي خبره پټه نۀ شي ساتلے- (۳)سخته بنجره (زمکه)-

لغات:(ل-غات)اسم- جمع- مذکر- د لغت جمع- (۱)الفاظ- ژبې- (۲)هغه کتاب چې پکښې د يوې ژبې الفاظ او د هغو معنې ليکلے شوې وي- فرهنګ- ډکشنري- (م- عربي)-

لغاز:(ل-غاز)اسم- واحد- مذکر- مسخرې- خندا- مذاق- ټوقې-

لغازي:(ل-غا-زي)اسم صفت- مسخرې کونکے- مذاق کونکے- ټوقې کونکے- چا پورې خندا کونکے-

لغام:(ل-غام)اسم- واحد- مذکر- واګې- قېزې- لګام- عنان-

لغت:(ل-غت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژبه- لفظ- (۲)هغه کتاب چې پکښې الفاظ او د هغو معنې وي- فرهنګ- ډکشنري- وګورئ لغات-

لغته:(لە-غه-ته)اسم- واحد- مؤنث- لته- لکته- ډته- پۀ پښه ګوذار کونه- لکد-

لغړ:(لە-غړ)اسم صفت- (۱)بربنډ- لوڅ- (۲)بې حيا- بې شرم-

لغړ:(لە-غړ)اسم- واحد- مذکر- لنډوزے- شاهين-

لغړتوب:(لە-غړ-توب)اسم- واحد- مذکر- لغړتيا- (۱)بربنډتوب- بربنډوالے- لوڅ توب- (۲)بې حيائي- بې شرمي-

لغړتيا:(لە-غړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لغړتوب-

لغړول:(لە-غۀ-ړه-ول)مصدر متعدي- (۱)بربنډول- لوڅول- ښکاره کول- (۲)شرمول- بې حيا کول-

لغړول:(لَغ-ړه-وَل)مصدر متعدي- توغلول- پۀ خاورو کښې ړېږې پۀ ړېږې اړول- رغړول- لوغړول-

لغړون:(لە-غۀ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړون:(لَغ-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړونکے:(لە-غۀ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغړول-

لغړونکے:(لَغ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغړول-

لغړونګ:(لە-غۀ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړونګ:(لَغ-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړونه:(لە-غۀ-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړونه:(لَغ-ړه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغړول-

لغړه:(لە-غۀ-ړه)اسم صفت- د لغړ مؤنث- وګورئ لغړ-

لغړېدل:(لە-غۀ-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)بربنډېدل- لوڅېدل- ښکاره کېدل- (۲)شرمېدل- بې حيا کېدل-

لغړېدل:(لَغ-ړې-دل)مصدر لازم- توغلېدل- لغښتل- پۀ زمکه يا خاورو کښې ړېږې پۀ ړېږې اوړېدل- رغښتل- لوغړېدل-

لغړېدلے:(لَغ-ړې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدن:(لە-غۀ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدن:(لَغ-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدنګ:(لە-غۀ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدنګ:(لَغ-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدنه:(لە-غۀ-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدنه:(لَغ-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدونکے:(لە-غۀ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدونکے:(لَغ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغړېدل-

لغړېدۀ:(لە-غۀ-ړې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ لغړېدل-

لغړېدۀ:(لَغ-ړې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ لغړېدل-

لغز:(لە-غز)اسم- واحد- مذکر- خرابوالے- خامي- د چا خامي بيانونه-

لغز:(لُغز)اسم- واحد- مذکر- د مرې کړه وړه سوړه- (م- عربي)-

لغزش:(لغ-زش)اسم- واحد- مذکر- (۱)پښې خوئېدنه- پرېوتو ته نژدې کېدنه- (۲)خطا- غلطي- ګمراهي-

لغزول:(لغ-زه-ول)مصدر متعدي- (۱)خويول- غرخول- پرېوتو ته جوړول-

(۲)خطا کول- غلطول- ګمراه کول-

لغزولے:(لغ-زه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لغزول-

لغزون:(لغ-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لغزول-

لغزونکے:(لغ-زه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغزول-

لغزونګ:(لغ-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لغزول-

لغزونه:(لغ-زه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغزول-

لغزېدل:(لغ-زې-دل)مصدر لازم- (۱)خوښېدل- غرځېدو ته جوړېدل- (۲)خطا کېدل- غلطېدل- ګمراه کېدل-

لغزېدن:(لغ-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لغزېدل-

لغزېدنګ:(لغ-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لغزېدل-

لغزېدنه:(لغ-زې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لغزېدل-

لغزېدونکے:(لغ-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لغزېدل-

لغزېدۀ:(لغ-زې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ لغزېدل-

لغښتل:(لغښ-تل)مصدر لازم- وګورئ لغزېدل-

لغم:(له-غم)اسم- واحد- مذکر- نغم- (۱)هغه سُورے چې د څۀ څيز د کمزوری کولو په غرض د هغۀ په بېخ يا بنياد کښې وکړے شی- سرنګ- (۲)اکنډر- هغه سورے چې د غلا په غرض په دېوال کښې وکړے شی- (۳)د چا خلاف پټ کار- سازش- (۴)کوشش- لټون-

لغو:(لغ-وۀ)اسم صفت- پوچ- بې فائدې- بې هُوده-

لغونی:(له-غو-نی)اسم- واحد- مؤنث- کټوی- له خاورو جوړ د پخلی لوښے- کټی-

لغونے:(له-غو-نے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم غرنيز بوټے-

لغوی:(ل-غه-وی)صفت نسبتی- لغت سره منسوب- لفظی- د لغت- د ژبې-

لغويات:(لغ-وی-يات)اسم- جمع- مؤنث- د لغويت جمع- وګورئ لغويت-

لغويت:(لغ-وی-يت)اسم- واحد- مذکر- فضول او پوچه خبره- بې هوده عمل او حرکت-

لف:(لف)اسم صفت- تکيه شوے- شامل-

لفاظ:(له-فاظ)اسم صفت- (۱)ښۀ الفاظ ويونکے- ښې خبرې کونکے- خوش بيان- (۲)خبرلوڅ- ټرټو- ډېرې خبرې کونکے- ټرټن-

لفاظی:(له-فا-ظی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوش بيانی- ښۀ الفاظ استعمالونه- (۲)ډېرې خبرې کونه- ټرټن توب-

لفافه:(ل-فا-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پاسنے پوټ- خول- (۲)د کاغذ غلاف چې خط پکښې بندولے شی- (۳)ظاهری سامان- د خان ښودنې سامان- (۴)د مړی لۀ وجوده راتاوونوکې سپينه کپړه-

لفټ:(لفټ)اسم- واحد- مذکر- هغه مشينی څانګو چې پکښې خلق د محل له يوۀ چټه بل ته خيژی راکوزيږی- (م- انګريزی)-

لفټين:(لف-ټين)اسم- واحد- مذکر- د فوځ يو افسر- عهده دار-

لفچ:(لفچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بې مېږکی غوښه- (۲)شونډې-

لفظ:(لفظ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کلمه- لۀ خُلې راوتونکې خبره- (۲)ټکے- توری-

لفظاً:(لف-ظن)متعلق فعل- په لفظ سره- د لفظ په اعتبار سره-

لفظی:(لف-ظی)صفت نسبتی- (۱)د لفظ سره منسوب- (۲)اصلی- حقيقی- لغوی-

لفنګ:(له-فنګ)اسم صفت- (۱)لوچه- بدعمله- لوفر- بدمعاش- (۲)هغه څوک چې جيب ئې خالی وی- پېسې نۀ لرونکے-

لف و نشر:(لف-و-نه-شر)اسم مرکب- د شاعری هغه صنعت چې پکښې په شعر کښې په دوېمه مصرعه کښې د وړومبۍ مصرعې د ذکر شويو څيزونو مناسبات راوړے شی-

لفيق:(له-فيق)اسم- واحد- مذکر- ارم شوے څيز- نښتے يا تاو شوے څيز-

لق:(لق)اسم- واحد- مذکر- (۱)بق ستړکے سړے- هغه سړے چې سترګې ئې لۀ حده زياتې بهر راوتې وی- (۲)د درد تکليف- څړيکه- (۳)دوکه- فرېب-

لقا:(لق-قا)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم کونتره چې اکثر ئې څټ د لکی سره جُخت نيولے وی- (م- عربی)-

لقا:(ل-قا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ديدن- ملاقات- ليدنه- (۲)مخ- څهره- شکل- (م- عربی)-

لقاح:(له-قاح)اسم صفت- بلاربه- حامله- ډکه- هغه چې بچے ئې په ګېډه وی- (م- عربی)-

لقب:(له-قب)اسم- واحد- مذکر- د څۀ خاص صفت په وجه اېښودلے شوې نامه- جمع لقبونه، القاب- (م- عربی)-

لقطه:(لق-طه)اسم- واحد- مؤنث- په لار کښې پروت څيز چې راوُچت کړے شی- (م- عربی)-

لقلق:(لق-لق)اسم- واحد- مذکر- د ابو يو مارغۀ- لک لک- قاز- سارس- لک لک-

لقلقه:(لق-له-قه)اسم- واحد- مؤنث- زوردار اواز- سخت اواز- لۀ حلق نه په زور سره راوتونکے اواز- (۲)رعب دار اواز- د حوصلې اواز-

لقمان:(لق-مان)اسم- واحد- مذکر- (۱)د يو مشهور حکيم نامه- (۲)- صفت اشيار- تجربه کار- هوښيار-

لقمه:(لق-مه)اسم- واحد- مؤنث- نمری- نوړی- قپ- نواله- کپه- نوړی-

لق و دق:(لق-و-دق)اسم مرکب- بيابان- صحرا- وړانه- خوشے ځای-

لقوه:(لق-وه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بيماری چې خُله پکښې کوږيږی- (م- عربی)-

لقيط:(ل-قيط)اسم صفت- حرامی- د زنا په وجه پيدا شوے د نامعلوم پلار خوی-

لقيه:(لق-يه)اسم- واحد- مؤنث- ملاقات- سره ليدنه-

"ئ" (ځی-رل)، "ی" (مې-ره-ول)، "ی" (پيا-لی)، "ے" (تن-دی) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

لک:(لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښغ- زیچت- ولاړ- (۲)سل زره- لاک- (۳)هغه داغ چې د سوزېدو په وجه په بدن پاتې شي- (۴)ورانې خبرې- بکواس- (۵)د سپي غپارے، غپا- (۶- صفت)بې وقوف- کم عقل- (۷)بې هنره- (۸)زړې جامې- زوړ لباس-

لک:(لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)شغله- لمبه- (۲)لوک- روغن- وارنش-

لکات:(لـه-کات)اسم صفت- (۱)بوږی- (۲)کمینه- رذیل- کم اصل- (۳- اسم)بې اختیاره حرکت- ټکان- (م- فارسی)-

لک پتي:(لک-په-تي)اسم صفت- د لکونو روپیو خاوند- ډېر مالدار- لکي-

لک څک:(لک-څک)صفت مرکب- بېخي نېغ- بوڅ- بالکل لک- لکه ږکه-

لکچر:(لک-چر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سبق- درس- (۲)وعظ- (۳)تقریر- زباني تقریر- (م- انګریزی)-

لکچرار:(لک-چه-رار)اسم صفت- لکچرر- (۱)درس ورکونکے- مدرس- سبق ښودونکے- (۲)واعظ- وعظ کونکے- (۳)تقریر کونکے-

لکچرر:(لک-چه-رر)اسم صفت- وګورئ لکچرار-

لکچررتوب:(لک-چه-رر-توب)اسم- واحد- مذکر- د لکچرار پېشه- د لکچرار کار- درس ورکونه- لکچرري-

لکړ:(له-کړ)اسم- واحد/جمع- مذکر- ټانکر- بې پاڼو ټانټه- ټانکر- هغه ټانټه چې څاروے ترې سر او پاڼې وخوري او صرف تنه پاتې شي-

لکړه:(له-که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نری وچه ونه- (۲)چوکه- لنډی لښته- (۳)د جنډې ورده ډنډه- جمع لکړې-

لکړے:(له-که-ړے)صفت- نرے لوړ سړے- مانده او لوړ- جمع لکړي-

لکشوه:(له-که-شه-وه)اسم- واحد- مؤنث- هوسی- ترکشه- لکه ښویه-

لک لک:(لک-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لقلق-

لکلمے:(له-که-له-مے)اسم- واحد- مذکر- د کناټو د منځ هډوکے- هغه هډوکے چې د مقعد د پاسه ختم شوے وي- لکمونے-

لکمونے:(له-که-مو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لکلمے-

لکنت:(لک-نت)اسم- واحد- مذکر- ترتړی توب- په ښتې ژبه خبرې کونه-

لکوبوک:(لک-و-بوک)اسم صفت- لوړ ژوړ- ښکته پورته- ناهوار-

لکوټی:(ل-کو-ټی)اسم صفت- لږ شان- په لږ مقدار کښې- لږ غندې-

لکوړے:(له-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مېوه-

لکول:(له-که-ول)مصدر متعدی- نېغول- ودرول- نصب کول- نېغ ودرول-

لکون:(له-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ لکول-

لکونکے:(له-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لکول-

لکونګ:(له-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لکول-

لکونه:(له-که-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ لکول-

لکه:(له-که)حرف عطف- غندې- په شان-

لکه:(له-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټاپ- چاپ- ټوپله- ټپله- (۲)عیب- داغ- تور- نوغے- (م- فارسی)-

لکه دار:(له-که-دار)اسم صفت- داغدار- معیوب- عیبناک- نوغژن-

لکه ږکه:(له-که-ږه-که)صفت مرکب- وګورئ لک څک-

لکي:(له-کي)اسم صفت- وګورئ لک پتي-

لکي مار:(له-کی-مار)اسم صفت- وګورئ لکیور-

لکیور:(له-کی-ور)اسم صفت- لکي لرونکے- لکي مار- لکي وال- هغه چې لکي ورپورې وي- مؤنث لکیوره-

لکېدل:(له-کې-دل)مصدر لازم- وچتېدل- نېغ ودرېدل- ولاړېدل- نصب کېدل-

لکېدن:(له-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لکېدل-

لکېدنګ:(له-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لکېدل-

لکېدنه:(له-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ لکېدل-

لکېدونکے:(له-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لکېدل-

لکېده:(له-کې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ لکېدل-

لکۍ:(له-کۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ښناورو د ړونګې د پاسه د بدن نه تېرے هغه وروستے حصه چې عام طور سره پرې ښناور له ښانه مچان شړي- (۲)د مارغانو وروستني وردې ښپې- (۳)وروستۍ حصه- (۴)انجام- (۵)پیچلک-

لکي وال:(له-کي-وال)اسم صفت- وګورئ لکیور- (افغانستان)-

لګ:(لګ)اسم- واحد- مذکر- خرڅ- خرچ- لګښت- صرف-

لګام:(له-ګام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لغام-

لګاز:(له-ګاز)اسم- واحد- مذکر- نغم- ګېل- ګوذار- ضرب-

لګاوو:(له-ګا-وو)اسم صفت- (۱)خرڅ کونکے- لګونکے- (۲)جګړه جوړونکے- فتنه راولاړونکے- فتنه پرداز-

لګاوول:(له-ګا-وه-ول)مصدر متعدی- وهل- ټکول- ډبول- سخت سخت وهل-

لګاوون:(له-ګا-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لګاوول-

لګاوونګ:(له-ګا-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لګاوول-

لګاوونه:(له-ګا-وه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ لګاوول-

لګاوونکے:(له-ګا-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لګاوول-

لګاوه:(له-ګا-وه)اسم- واحد- مؤنث- خرڅ کونه- لګونه-

لګاوه:(له-ګا-وه)اسم صفت- فاحشه- کنجره- بدکاره- خرابه ښځه-

لګاوېدل:(له-ګا-وې-دل)مصدر لازم- وهلے کېدل- وهل خوړل- ډبېدل-

لګاوېدن:(له-ګا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لګاوېدل-

لګاوېدنګ:(له-ګا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لګاوېدل-

لګاوېدنه:(له-ګا-وې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ لګاوېدل-

لګاوېدونکے:(له-ګا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لګاوېدل-

لګاوېده:(له-ګا-وې-ده)حاصل مصدر- وګورئ لګاوېدل-

لګت:(له-ګت)اسم- واحد- مذکر- لګښت- خرڅ- مصرف- لګد-

لګته:(له-ګه-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لغته-

لګد:(له-ګد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لغته- (م- فارسی)-

لګد:(له-ګد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لګت-

لګړ:(له-ګړ)اسم- واحد- مذکر- د سېلاب لاره- خوړ- د سېلابی اُبو لاره-

لګړ:(له-ګړ)اسم- واحد- مذکر- د شکری د قسم یو ښکاری مارغۀ-

لګړه:(له-ګۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- د یو مارغۀ نامه- بادخور- بادخورک-

لګښت:(له-ګښت)اسم- واحد- مذکر- خرڅ- لګت- مصرف- لګد-

لک لک:(لک-لک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لقلق-

لګن:(له-ګن)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وړو اخښلو لوښے- ښانک- (۲)لاس وينځونکے- چیلمچی- (۲)شمع دان- د شمعو بلولو لوښے-

لګن:(له-ګن)اسم- واحد- مذکر- (۱)تعلق- نسبت- (۲)شوق- مینه- عشق- محبت- (۲)ساعت کړی- وخت- (۴)زادۀ- د وادۀ نېټه ایښودنه- د وادۀ د تاریخ او وخت تقرری- (۵)د نمر د حمل پۀ بُرج کښې د تلو ساعت-

لګول:(له-ګه-وَل)مصدر متعدی- (۱)انښلول- سره یوځایْ کول- (۲)سمول- ترتیب سره اېښودل- (۲)خرڅ کول- صرف کول- (۴)بلول- لمبه کول- (۵)مقررول- (۶)الکیا کول- اخته کول- (۷)حاملول- بلاربول- (۸)نصب کول- (۹)وړپورې کول- منسوب کول- تړل- پۀ داړ اېښودل- (۱۰)نال کول- کرل- (۱۱)وړپسې کول-

لګولے:(له-ګه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لګول-

لګون:(له-ګه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لګول-

لګونکے:(له-ګه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لګول-

لګونګ:(له-ګه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لګول-

لګونه:(له-ګه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لګول-

لګونه اچونه:(له-ګه-وۀ-نه-ا-چه-وۀ-نه)اسم مرکب- ګړوړ کونه- لاندې باندې کونه- اخوا دېخوا کونه- بې ځایه کونه-

لګونے:(له-ګه-وو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لګول-

لګه درګه:(له-ګه-دَر-ګه)اسم صوت- مؤنث- (۱)د ګېنو کسانو پۀ یوځایْ د منډې وهلو اواز- (۲)منډه تړړه- کوشش- (اسم)-

لګیا:(لګ-یا)اسم صفت- اخته- اړم- مصروف- مشغول-

لګېدل:(له-ګې-دَل)مصدر لازم- (۱)خپلو کښې سره جنګېدل- (۲)بلېدل- لمبه کېدل- (۲)نښتل- سره یوځایْ کېدل- (۴)خرڅ کېدل- صرف کېدل- (۵)مقررېدل- (۶)ګولۍ خوړل- ګوذار خوړل- زخم خوړل- (۷)حامله کېدل- بلاربېدل- (۸)فاعل کېدل- (۹)اړمېدل- اخته کېدل- لګیا کېدل- (۱۰)اثر انداز کېدل- (۱۱)موافقت پېدا کېدل- (۱۲)نصب کېدل- (۱۳)سمېدل- ترتیب سره اېښودلے کېدل- (۱۴)پسې کېدل- (۱۵)منسوب کېدل- تړلے کېدل- (۱۶)پۀ داړ اېښودلے کېدل- (۱۷)نال کېدل- کرلے کېدل- (۱۸)زرغُنېدل- شین کېدل-

لګېدلے:(له-ګې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لګېدل-

لګېدن:(له-ګې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لګېدل-

لګېدنګ:(له-ګې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لګېدل-

لګېدنه:(له-ګې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لګېدل-

لګېدونکے:(له-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لګېدل-

لګېدۀ:(له-ګې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ لګېدل-

لل:(لل)اسم- واحد- مذکر- (۱)زور- طاقت- (۲)لوظ- قول-

لل:(لل)اسم صفت- هغه څوک چې خبرې نۀ شی کولے- ګونګ- ګونګے-

لل:(لل)مصدر متروک- للل- لودل- لېیل- د کول، لرل پۀ معنو کښې کلاسیکی لیکونکیو استعمال کړے دے- عام طور سره دغه دور کښې د ګواهی، شهادت، سلام سره دا مصدر او د دې مشتقه صیغه (فعل حال) لی" استعمال شوې ده- د مثال د پاره د خوشحال بابا هغه غزل ته رجوع وکړئ چې مطلع ې دا ده......

چې امید پۀ دا ایام لی

دا اُمید ې ناتمام لی

لل بل:(لل-بل)اسم صفت- حېران- وارخطا- پرېشان- لل ګل-

لل ګل:(لل-ګل)اسم صفت- وګورئ لل بل-

للل:(له-لل)مصدر- وګورئ لل- (متروک)-

للمه:(لل-مه)اسم- واحد- مؤنث- بارانی زمکه- هغه زمکه چې د باران پۀ اُبو اُبۀ کیږی- للمی-

للمی:(لل-مي)اسم صفت- (۱)بارانی فصل- د للمې فصل- (۲)هغه څوک چې ګوزاره ې د للمې پۀ زمکه وی-

للمی:(لل-مي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ للمه-

للو:(له-لو)کلمه- یوه کلمه چې مور ې بچی ته د وُدۀ کولو پۀ غرض وائی-

للو:(له-لو)اسم صفت- احمق- کم عقل- بېوقوف-

للو پتو:(له-لو-په-تو)اسم- مؤنث- (۱)خوشامنده- چاپلوسی- (۲)پۀ مشکله ګوزاره کونه-

للوز:(له-لوز)اسم- واحد- مذکر- د مارغانو اواز- د مارغانو چغار-

للو للو:(له-لو-له-لو)کلمه مرکب- وګورئ للو-

للون:(له-لون)اسم- واحد- مذکر- (۱)فصل رېبنه- فصل لو کونه- (۲)الۀ فصل نه وابنۀ وېستنه- فصل رنګے کونه، صفا کونه- (۲)کوشش-

للون:(له-لون)اسم- واحد- مذکر- وېنا- بیان-

لله:(لۀ-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وعده- ژبه- لفظ- (۲- صفت)کم عقل- بې وقوف- احمق-

للی:(لۀ-لی)اسم- جمع- مذکر- د پوزې غلیظه ماده- ګرېنګ- خنی-

للین:(له-لین)اسم- واحد- مذکر- وګورئ للون نمبر ۱-

للېدل:(له-لې-دَل)مصدر لازم- (۱)ګونګے کېدل- ژبه بندېدل- (۲)وارخطا کېدل- پرېشانه کېدل- (۲)بېر پۀ وړو حرکت کول- ایله سر ړقول-

للېدن:(له-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ للېدل-

للېدنګ:(له-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ للېدل-
للېدنه:(له-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ للېدل-
للېدونکے:(له-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ للېدل-
للېدهٔ:(له-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ للېدل-
للۍ:(له-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- د لولۍ مخفف- وګورئ لولۍ-
لم:(لم/لم)اسم- واحد- مذکر- د کټ وروستنی حصه- د کټ پلنه لکۍ-
لم:(لم)حرف نفی- نه- نهٔ- د نشتوالی پهٔ غرض وئېلے شی- (م- عربی)-
لم:(لم)اسم صفت- (۱)ناراسته- سست- لټ- (۲)وړد وړد غربدلے- ملاست-
لم:(لم)اسم- واحد- مذکر- (۱)اصلیت- حقیقت- د خبرې جرړه- د خبرې بیخ- (۲)سبب- سوب- وجه- (۳)الزام- بهتان- تهمت- تور- (م- عربی)-
لم:(لم)اسم- واحد- مذکر- لار- لاره- (م- فارسی)-
لماړی ستن:(لما-ړی-ستن)اسم مرکب- نماړی ستن- د بړستنو ګنډلو ستن-
لماړے:(لما-ړے)اسم- واحد- مذکر- سرسری ګنډ- غټ غټ ګنډ- نماړے- جمع لماړی-
لماست:(لماست)اسم صفت- ملاست- نماست- (۱)وړد وړد غځېدلے یا پرېوتے اچولے (انسان یا حیوان)- (۲)وِدهٔ- بیدهٔ- (۲)کوروالے کونکے- هم بستر-
لماستل:(لماس-تل)مصدر لازم- څملاستل- ملاستل- نماستل- (۱)وړد وړد غځېدل- پرېوتے اچول- (۲)کوروالے کول- جماع کول- هم بستر کېدل-
لماستلے:(لماس-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لماستل-
لماستن:(لماس-تن)حاصل مصدر- وګورئ لماستل-
لماستنه:(لماس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لماستل-
لماستونکے:(لماس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لماستل-
لماسته:(لماس-ته)اسم- واحد- مؤنث- لماستے- نماستے- (۱)څملاستنه- ملاسته- ودهٔ کېدنه- (۲)کوروالے- جماع- هم بستری- (۲- صفت)د نماست مؤنث- وګورئ لماست-
لماشام:(لما-شام)اسم- واحد- مذکر- نماښام- ماښام- د نمازیګر او نماسختن تر مېنځه وخت- لهٔ نمر پرېوتهٔ نه پس وخت-
لماشوم:(لما-شوم)اسم صفت- وګورئ ماشوم-
لماښام:(لما-ښام)اسم- واحد- مذکر- پهٔ نمر پرېوتهٔ پسې وخت- د نمازیګر او نماسختن تر مېنځه وخت- ماښام- نماښام- لماشام- لماښامے-
لماښامے:(لما-ښا-مے)صفت نسبتی- (۱)د لماښام سره منسوب- (۲- اسم)وګورئ لماښام-
لمانځل:(لمان-ځل)مصدر متعدی- نمانځل- (۱)عزت ورکول- لونی ورکول- عزت افزائی ورکول- (۲)پالل- ساتل- (۳)نمونځ کول- لمنځل-
لمانځلے:(لمان-ځهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمانځل-
لمانځن:(لمان-ځن)حاصل مصدر- وګورئ لمانځل-
لمانځنه:(لمان-ځهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمانځل-
لمانځونکے:(لمان-ځون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمانځل-
لمانځه:(لمان-ځه)اسم- واحد- مؤنث- د ژرندې د پل محور- د ژرندې د پل د مېنځ موږے- تیرک- جمع لمانځې-
لمانځی:(لمان-ځی)اسم صفت- پاک- نمانځی- د نمانځهٔ قابل-
لمبا:(لم-با)اسم- واحد- مؤنث- غسل- ځان پاکونه- لامبا- پهٔ بدن اُبهٔ تېرونه-
لمبر:(لم-بر)اسم- واحد- مذکر- نمبر- (۱)درجه- (۲)منصب- مرتبه- عهده- (۳)وار- نوبت- پېره- (۴)شمار- شمېره- تعداد-
لمبړ:(لم-بړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د لومبړې مذکر- لومبړ- (۲- صفت)لوړ او کم عقل سړے- احمق- لمبو-
لمبل:(لم-بل)مصدر لازم- غسل کول- پهٔ بدن اُبهٔ تېرول- لامبل-
لمبن:(لم-بن)حاصل مصدر- وګورئ لمبل-
لمبنه:(لم-بهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمبل-
لمبو:(لم-بو)اسم صفت- لهٔ حده زیات لوړ او احمق- لامبو- لمبړ-
لمبول:(لم-به-ول)مصدر متعدی- غسل ورکول- پاکول- د بل پهٔ بدن اُبهٔ تېرول-
لمبولے:(لم-به-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمبول-
لمبون:(لم-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ لمبول-
لمبونکے:(لم-به-وون-کے)اسم فاعل- جمع لمبونکی- مؤنث لمبونکې- وګورئ لمبول-
لمبونګ:(لم-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لمبول-
لمبونه:(لم-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمبول-
لمبه:(لم-به)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اور شغله- غرغنډه- (۲)تاؤ- ګرمی- (۳)یو قسم مرض چې پکښې د وجود د تاؤ پهٔ وجه پهٔ وجود سرې سرې دانې راخیژی- (۴)د یوې مرغۍ نامه-
لمبېدل:(لم-بې-دل)مصدر لازم- غسل کول- پهٔ اُبو ځان پاکول- پهٔ بدن اُبهٔ تېرول-
لمبېدلے:(لم-بې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمبېدل-
لمبېدن:(لم-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لمبېدل-
لمبېدنګ:(لم-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لمبېدل-
لمبېدنه:(لم-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمبېدل-
لمبېدونکے:(لم-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمبېدل-
لمبېدهٔ:(لم-بې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ لمبېدل-
لمبېزن:(لم-بې-زن)اسم صفت- د لامبو ماهر- لامبوزن-
لمټک:(لم-ټک)اسم- واحد- مذکر- سست سپے- لټ سپے- ناراست سپے-
لمتۍ:(لم-تۍ)اسم صفت- ښځه چې ړمنځ کړے شوې وی- ړمنځ کړې-
لمچټ:(لم-چټ)اسم- واحد- مذکر- ټپوس- غلیواز- لمڅټ-
لمچړ:(لم-چړ)اسم صفت- ښځه چې لکۍ ئې پرېکړے شوې وی- لکۍ پرېکړے-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زبر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ه "(ز-ړه)، "هٔ "(ړو-بې-دهٔ)

بونړۍ-

لمخټ:(لَم-خَټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لمچټ-

لمخۀ:(لَم-خَۀ)اسم- واحد- مذکر- د ټپوس د قسم يو مُردارخور مارغۀ- کنجي- لمخے-

لمخے:(لَم-خے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لمخۀ-

لمخے:(لَم-خے)اسم- واحد- مذکر- د وړې ټغر، قالين- بستره- جمع لمخي-

لمحه:(لَم-حه)اسم- واحد- مؤنث- لحظه- ساعت- لږ وخت-

لمدول:(لَم-ده-وَل)مصدر متعدی- ترکول- لوندول- خُشتول-

لمدون:(لَم-ده-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لمدول-

لمدونکے:(لَم-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمدول-

لمدونګ:(لَم-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لمدول-

لمدونه:(لَم-ده-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمدول-

لمده:(لَم-ده)اسم صفت- د لوند مؤنث- لونده- خُشته-

لمده بل:(لَم-ده-بَل)اسم- واحد- مذکر- لنده بل- (۱)نګلے- سالن- ترکاري- (۲)رطوبت- لوندوالے-

لمر:(لَمر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نمر- نور- آفتاب- (۲)غارمۀ- د نمر تاؤ-

لمرپرېواتۀ:(لَمر-پَرې-وا-تۀ)اسم- واحد- مذکر- نمرپرېواتۀ- (۱)د نمر پرېوتنه- نمر غُرخېدنه- (۲)د نمر پرېوتو وخت- نماښام- د نماښام وخت- (۳)قبله- مغرب- د نمر پرېوتو طرف-

لمرتګ:(لَمر-تَګ)اسم مرکب- مذکر- نمرتګ- (۱)د نمر رفتار- د نمر مزل- (۲)د نمر ختو سره روانېدنه- د نمر ختو وخت کښې تلنه- (افغانستان)-

لمرتندره:(لَمر-تَند-ره)اسم مرکب- مؤنث- د نمر تندر نيونه- نمر تتېدنه- نمرتندره- (افغانستان)-

لمرځرک:(لَمر-ځَرک)اسم مرکب- مذکر- د نمر راختنه- د نمر ځريکه وهنه- نمرځرک- لمرځريکه- (افغانستان)-

لمرځريکه:(لَمر-ځَری-که)اسم مرکب- مؤنث- وګورئ لمرځرک-

لمرخاتۀ:(لَمر-خا-تۀ)اسم مرکب- مذکر- نمرخاتۀ- (۱)د نمر راختنه- لمرځريک- (۲)د نمر راختلو وخت- سحر- (۳)مشرق- د نمر راختو طرف- شغرب-

لمرختيز:(لَمر-خه-تيز)اسم صفت- د نمرخاتۀ سره منسوب- نمرختيز- مشرقي-

لمرګل:(لَمر-ګَل)اسم مرکب- مذکر- وګورئ لمرګلے-

لمرګلے:(لَمر-ګَ-لے)اسم مرکب- يو قسم ګل چې مخ ئې پۀ نمر پسې تاويږي- کاپرګل- نمرګلے- نمرپرست- لمرګل- نمرغل- نمرمخے- لمرمخے- نباتاتي نوم هيلي ننتس (HELIANTHUS)- جمع لمرګلي-

لمرمخے:(لَمر-مۀ-خے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ لمرګلے- (۲- صفت)ښکلے- ښائسته- حسين- جمع لمرمخي-

لمرنے:(لَمه-ره-نے)اسم صفت- لمريز- نمريز- د لمر يا نمر سره منسوب- شمسي-

لمريز:(لَمه-ريز)اسم صفت- وګورئ لمرنے-

لمرے:(لَمه-رے)اسم صفت- پۀ نمر يا لمر وچ شوے- هغه څيز چې پۀ نمر وچ شوے وي- پۀ غرمو وچ شوے-

لُمړنے:(لُم-ړه-نے)اسم صفت- وړومبنے- لۀ ټولو وړاندې- وړاندينے- مخکښينے- مؤنث لمړنۍ- جمع لمړني-

لُمړنۍ:(لُم-ړه-نۍ)اسم صفت- د لُمړنی مؤنث- وګورئ لُمړنے-

لمړۍ:(لَمه-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د خوراک خُلې ته اچونکے مقدار- نمړۍ- ګپه- ګپ- نواله- لُقمه-

لُمړۍ:(لُم-ړۍ)اسم صفت- د لُمړی مؤنث- وګورئ لُمړے-

لُمړۍ خور:(لُم-ړۍ-خور)اسم- واحد- مؤنث- وړومبۍ خور- د ربيع الاوّل مطابق مياشتې نامه-

لُمړے:(لُم-ړے)متعلق فعل- (۱)وړومبے- وړاندې- مخکښې- اول- (۲- صفت)وړومبنے- مخکښينے- وړاندينے- مؤنث لُمړۍ- جمع لمړي-

لمس:(لَمس)اسم- واحد- مذکر- ګـتې وروړنه- څۀ څيز لـه لاس وروړنه- (م- عربي)-

لمس:(لَمس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لمسُون-

لمسول:(لَم-سه-وَل)مصدر متعدي- د بل خلاف راپاروِل- د بل خلاف بدی ته اماده کول- تحريک ورکول- لمسُون کول-

لمسولے:(لَم-سه-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمسول-

لمسون:(لَم-سه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لمسول-

لمسون:(لَم-سُون)اسم- واحد- مذکر- د بل خلاف راپارونه- بدی ته اماده کونه- تحريک ورکونه- لمس- لمسه-

لمسونکے:(لَم-سُو-نکے)اسم صفت- لمسُونکے- راپارونکے- تحريک ورکونکے- مؤنث لمسونکه-

لمسونکے:(لَم-سه-وون-کے)اسم فاعل- مؤنث لمسونکې- جمع لمسونکي- وګورئ لمسول-

لمسونګ:(لَم-سه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لمسول-

لمسونه:(لَم-سه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمسول-

لمسوونے:(لَم-سه-وو-نے)اسم فاعل- مؤنث لمسوونې- جمع لمسووني- وګورئ لمسول-

لمسه:(لَم-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لمسُون-

لمسېدل:(لَم-سې-دَل)مصدر لازم- راپارولے کېدل- د بل پۀ خُلۀ د چا بدی ته اماده کېدل- تحريک ورکړے کېدل- لمسون اخستل- د چا پۀ لمسه کښې راتلل-

لمسېدلے:(لَم-سې-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمسېدل-

لمسېدن:(لَم-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لمسېدل-

لمسېدنګ:(لَم-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لمسېدل-

لمسېدنه:(لَم-سې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمسېدل-
لمسېدونکے:(لَم-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمسېدل-
لمسېدهٔ:(لَم-سې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لمسېدل-
لمسی:(لَم-سي)اسم- واحد- مؤنث- دَ اسپې پهٔ ملا باندې دَ ترلے شوې پټې لاندینۍ پسته حصه-
لمسے:(لَم-سے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه ورېنه کپړه چې دَ یخو علاقو وَسېدونکي ئ لهٔ پښو تاووي- (۲)وړه او خیګ څادر-
لمعه:(لَم-عه)اسم- واحد- مؤنث- خلا- پړقار- رڼا- نُور-
لمغړی:(لَم-غه-ړي)اسم- جمع- مؤنث- منت زاری- فریاد- ژړا فریاد- واوېلا- چغې سورې-
لمغړے:(لَم-غه-ړے)اسم صفت- چلباز- مکار- فرېبژن- خوشامدګر- جمع لمغړی-
لمغوټه:(لَم-غو-ټه)متعلق فعل- (۱)لاس تړلے- (۲)سمدستي- پهٔ فوری توګه-
لمکه:(لَم-که)اسم- واحد- مؤنث- لومه- دام- کړکې-
لملېټ:(لَم-لېټ)اسم مرکب- مذکر- تاخیر- ایسارتیا- ځنډ-
لمن:(لَه-مَن)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ قمیص لاندیني خوړنده حصه- جولۍ- خولۍ- (۲)دَ څهٔ څیز یا ځایُ غاړه، ژی- جمع لمنې-
لمنځ:(لَمنځ)اسم- واحد- مذکر- ستاینه- تعریف- احترام-
لمنخل:(لَمن-خَل)مصدر متعدی- وګورئ لمانځل-
لمنخلے:(لَمن-خهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمانځل-
لمنخن:(لَمن-خن)حاصل مصدر- وګورئ لمانځل-
لمنخنه:(لَمن-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمانځل-
لمنخونکے:(لَمن-خون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمانځل-
لمنخه:(لَمن-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې غرنیزې ونې نامه- جمع لمنځې-
لمور:(لهٔ-مه-ور)اسم صفت- مذکر- غټ لَم لرونکے- مؤنث لموره-
لمونځ:(لَمونځ)اسم- واحد- مذکر- دَ مسلمانانو مخصوص پېنځهٔ وختیز عبادت- نمونځ-
لومه:(لُو-مه)اسم- واحد- مؤنث- د اس لهٔ وېښتو جوړ کړے شوے دام چې مرغۍ پرې نیولے کیږی- لمکه-
لمېسل:(لَمې-سَل)مصدر لازم- (۱)لیکل- تحریرول- (۲)مسوده کول-
لمېسلے:(لَمې-سهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لمېسل-
لمېسن:(لَمې-سَن)حاصل مصدر- وګورئ لمېسل-
لمېسنه:(لَمې-سهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لمېسل-
لمېسونکے:(لَمې-سون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لمېسل-
لن ترانی:(لن-ته-را-نی)کلمه- دَ یو ایت جُز- (۱)اصل معنیٰ ئ ده "تهٔ ما هر ګز نهٔ شې لیدے"- (۲)پهٔ پښتو کښې دَ لوئی، ځان ستاینه، لافې دَ پاره مستعمل دے-
لنج:(لَنج)اسم- واحد جمع- مؤنث- شونډې- لب- (م- عربی)-

لنج:(لَنج)اسم صفت- ګډ- پهٔ پښه شل- (م- فارسی)-
لنخې:(لَن-خې)اسم جمع- منت زاری- خواستونه- زاری ګانې-
لندانی:(لَن-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- نادانی- ساده توب- ناپوهی-
لنداره:(لَن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ننداره- تماشه-
لنده بل:(لَن-ده-بَل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لمده بل-
لندے:(لَن-دے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ سیند نه وېستلے شوے وړوکے نېر یا لښتے-
لنډ:(لَنډ)اسم صفت- مذکر- (۱)دَ وږد ضد- کوتاه- مختصر- (۲)نژدې- قریب- مؤنث لنډه-
لنډاک:(لَن-ډاک)اسم صفت- بې سوچه کار کونکے- کم فکره- ناعاقبت اندېش- لنډنظرے- کوتاه نظر- لنډفکره- لنډلیدونکے- مؤنث لنډاکه-
لنډاکتوب:(لَن-ډاک-توب)اسم- واحد- مذکر- بې سوچه کار کونه- کم فکری- لنډنظری- کوتاه نظری- ناعاقبت اندېشی-
لنډبزرے:(لَنډ-به-زهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ښکاری مارغهٔ- باز- شاهین- جمع لنډبزری-
لنډپارے:(لَنډ-پا-رے)اسم صفت- (۱)دَ تنګ زړهٔ خاوند- تنګ زړے- ژر غصه کېدونکے- (۲)دَ خودغرضۍ دوستی کونکے- صرف دَ خپل مطلب دَ پاره دوستي کونکے- جمع لنډپاری-
لنډتوب:(لَنډ-توب)اسم- واحد- مذکر- لنډوالے- کوتاهی- مختصروالے-
لنډغر:(لَن-ډه-غَر)اسم صفت- هغه چې لکۍ ئ پرېکړے شوې وی- لکۍ پرېکړے- (۲)بې شرمه- بې حیا- اواره- فضول- لنډمر-
لنډفکره:(لَنډ-فک-ره)اسم صفت- وګورئ لنډاک-
لنډکے:(لَن-ډه-کے)اسم تصغیر- دَ لنډ تصغیر- ډېر لنډ- ډېر مختصر-
لنډکنډ:(لَنډ-کَنډ)متعلق فعل- (۱)سمدستي- پهٔ هغه ساعت- پهٔ فوری طور- (۲)ډېر نژدې- ډېر لنډ- (۳)ژر- پهٔ تادی سره- (۴)مختصر- پهٔ اختصار سره-
لنډلیدونکے:(لَنډ-لی-دون-کے)اسم صفت- وګورئ لنډاک- (افغانستان)-
لنډوالے:(لَنډ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لنډتوب-
لنډور:(لَن-ډه-وَر)اسم صفت- لویه لنډه لرونکے- لنډه ور-
لنډوکے:(لَن-ډو-کے)اسم تصغیر- دَ لنډ اسم تصغیر- لنډکے- ډېر لنډ- لنډے- جمع لنډوکی-
لنډول:(لَن-ډه-وَل)مصدر متعدی- (۱)مختصرول- کمول- (۲)فېصلهٔ کول- (۳)نژدې کول- جُختول- (۴)مزل کول- لار وهل- فاصله وهل-
لنډون:(لَن-ډه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لنډول-
لنډونکے:(لَن-ډه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لنډول-
لنډونګ:(لَن-ډه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لنډول-
لنډونه:(لَن-ډه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لنډول-
لنډه:(لَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملا لاندینۍ حصه- دَ کناټیو دَ بره حصه-

کُنه ړوب- ړونګه- جمع لنړي-

لنړه:(لن-ړه)اسم صفت- دَ لنړ مؤنث- وګورئ لنړ-

لنړه ور:(لن-ړه-ور)اسم صفت- وګورئ لنړور-

لنړمر:(لن-ړه-مر)اسم صفت- وګورئ لنډغر-

لنړيز:(لن-ړيز)اسم- واحد- مذکر- خلاصه- اختصار-

لنړېدل:(لن-ړې-دل)مصدر لازم- (۱)مختصرېدل- کمېدل- (۲)فېصله کېدل- (۳)نژدې کېدل- جختېدل- (۴)مزل کېدل- فاصله وهلے کېدل-

لنړېدن:(لن-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لنړېدل-

لنړېدنګ:(لن-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لنړېدل-

لنړېدنه:(لن-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لنړېدل-

لنړېدونکے:(لن-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لنړېدل-

لنړېدهٔ:(لن-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لنړېدل-

لنړی:(لن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو قسم مار- دوه سرې- لټکه- کورمار-

لنړی:(لن-ړی)اسم صفت- دَ لنړی مؤنث- وګورئ لنړے-

لنړی:(لن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښتو دَ اولسی شاعرۍ یو صنف چې ورومبنۍ مصرعه یې لنډه وی-

لنړی:(لن-ړی)اسم صفت- بدکاره ښځه- فاحشه- کنجره- رنړۍ-

لنړے:(لن-ړے)اسم صفت- (۱)کم قد لړونکے- پیشتکے- (۲)بوتړے- لکی پرېکړے- بونجے-

لنړے مار:(لن-ړے-مار)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه-

لنګ:(لنګ)اسم- واحد- مذکر- هغه کپړه چې دَ پرتوګ پهٔ ځای لهٔ وجود نه تاوطلے (تاوولے) شی- لنګوټ-

لنګ:(لنګ)اسم صفت- ګډ- ګډے- پهٔ پښه شل-

لنګتوب:(لنګ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لنګتون-

لنګتون:(لنګ-تون)اسم- واحد- مذکر- بچے راوړنه- لنګېدنه- لنګتوب- لنګواله- لنګون- (۲)دَ لنګېدو ځای- زچه خانه-

لنګر:(لنګ-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ قافلې دَ ودرېدو ځای- (۲)دَ اُسپنې زنځیر یا رسی چې دَ کشتۍ دَ ودرولو پهٔ غرض پهٔ څهٔ مضبوط څیز پورې تړلے شی- (۳)هغه ځای چرته چې ملنګانو او فقیرانو له خېرات ورکولے شی- (۴)هغه ډوډی چې پهٔ فقیرانو او مسکینانو خوړولے شی- (۵)دَ لویو خلقو باورچی خانه- دَ نغریو ځای- (۶)دَ خېمې لویه رسی- (۷)دَ پهلوانانو لنګوټ- (۸)دَ ملا لاندینۍ حصه- کناتې- ړونګه- (۹)وزن- بوج-

لنګرته:(لنګ-رهٔ-ته)اسم صفت- هغه ماده حیوان یا زنانه چې بچے یې زېږولے وی-

لنګرخانه:(لنګ-ګر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لنګر تقسیمېدو ځای- خېرات خانه-

لنګری:(لنګ-ری)اسم صفت- (۱)هغه څوک چې په لنګر کښې کار کوی- (۲)اخلے پخلے کونکے- باورچی-

لنګری:(لنګ-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مسالې، چکنۍ، نسوارو وغېره دَ ټکولو لوښے- چټو- بغری- برغی-

لنګس:(لنګ-ګس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل- نرګس-

لنګواله:(لنګ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لنګتون-

لنګوټ:(لنګ-ګوټ)اسم- واحد- مذکر- وړوکے لنګ چې ملنګان یا پهلوانان یې اچوی- جانګے- کچے- لنګوټے-

لنګوټے:(لنګ-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ لنګوټ- (۲- صفت)هغه ملنګ چې لنګوټ یې اغستے وی-

لنګور:(لنګ-ګور)اسم- واحد- مذکر- یو قسم توره څله او وُږده لکۍ لرونکې بیزو یا شادو-

لنګول:(لنګ-که-ول)مصدر متعدی- (۱)پهٔ ماده حیوان یا ښځه بچے پېدا کول یا زېږول- (۲)ډېرول- پهٔ لږه سرمایه ډېره ګټه کول- (۳)څهٔ خبره ډېره زېدول، زیاتول-

لنګون:(لنګ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ لنګول-

لنګون:(لنګ-ګون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لنګتون-

لنګونکے:(لنګ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لنګول-

لنګونګ:(لنګ-که-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لنګول-

لنګونه:(لنګ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لنګول-

لنګه:(لنګ-که)اسم صفت- (۱)هغه ښځه یا ماده حیوان چې بچے یې زېږولے وی- لنګرته- (۲)اسم- واحد- مؤنث- هغه ماده څاروے چې پئ پکښې وی- پئ ورکونکے څاروے-

لنګېدل:(لنګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)بچے راوړل- بچے زېږول- (۲)ډېرېدل- لهٔ لږې سرمایې ډېره ګټه کېدل- لهٔ لږ څیز نه ډېره فائده اخستلے کېدل- (۳)څهٔ خبره ډېره زېدېدل، زیاتېدل-

لنګېدن:(لنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لنګېدل-

لنګېدنګ:(لنګ-ګې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لنګېدل-

لنګېدنه:(لنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لنګېدل-

لنګېدونکې:(لنګ-ګې-دون-کې)اسم فاعل- مؤنث- وګورئ لنګېدل-

لنګېدهٔ:(لنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لنګېدل-

لنګی:(لنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- لونګی- (۱)پټکے- پګړۍ- هغه سوچه کپړه چې لهٔ سره تاوطلے (تاوولے) شی- (۲)دَ ناوې دَ وادهٔ څادر- (۳)هغه سوچه څادر چې پهٔ وُږه اچولے شی-

لو:(لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)فصل رېبنه- دَ فصل رېبلو کار- (۲)دَ انګورو ځانګه، خېلی-

لو:(لو)اسم- واحد- مذکر- غښتنه- خواهش- شوق-

لو:(لو)اسم- واحد- مذکر- لوگے- دوهه- دَ لوگی بوئ- دومه-

لو:(لو)اسم- واحد- مذکر- قسم- سوگند-

لو:(لو)حرف عطف- اگر- کهٔ- کهٔ چرې-

لوا:(له-وا)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بځرے- سپړکے- سپرغی- (م- عربی)-

لوا:(ل-وا)اسم- واحد- مؤنث- جنډه- علم- دَ فوځ نښه، نشان-

لوات:(لوات)اسم صفت- سپړدے- پرانستے- فراخ- ازاد- ارت- مؤنث لواته-

لواتول:(لوا-ته-ؤل)مصدر متعدی- سپړدل- پرانستل- ازادول- فراخول- ارتول-

لواتون:(لوا-ته-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ لواتول-

لواتونکے:(لوا-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- مؤنث لواتونکې- جمع لواتونکي- وګورئ لواتول-

لواتونګ:(لوا-ته-ؤنګ)حاصل مصدر- وګورئ لواتول-

لواتونه:(لوا-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لواتول-

لواتېدل:(لوا-تې-دل)مصدر لازم- سپړدلے کېدل- پرانستلے کېدل- ازادېدل- ارتېدل-

لواتېدن:(لوا-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لواتېدل-

لواتېدنګ:(لوا-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لواتېدل-

لواتېدنه:(لوا-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لواتېدل-

لواتېدونکے:(لوا-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- مؤنث لواتېدونکې- جمع لواتېدونکي- وګورئ لواتېدل-

لواتېدهٔ:(لوا-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لواتېدل-

لواحق:(له-وا-حق)اسم- جمع- مذکر- د لاحق جمع- خپلوان- رشته دار-

لواحقین:(له-وا-ح-قین)اسم- جمع- دَ لواحق جمع- وګورئ لواحق-

لوار:(ل-وار)اسم- واحد- مذکر- د اسپنې کار کونکے- لوهار- لوزار- اینګر- مؤنث لواره- جمع لواران-

لوار:(لوار)اسم- واحد- مذکر- دَ سېلاب لاره- خوړ- (م- فارسی)-

لواړ:(لواړ)اسم صفت- (۱)دَ هوار ضد- شړل- لوړ ژور- ستغ- سخت- (۲)غیرمهذب- بې ډبه- مؤنث لواړه-

لواړتوب:(لواړ-توب)اسم- واحد- مذکر- ناهوارتیا- شړلتوب- ستغتوب- ستغوالے- سختوالے- (۲)بې تهذیبی- بې ډبی-

لواړول:(لوا-ړه-ؤل)مصدر متعدی- شړلول- ستغول- لوړ ژور کول- سختول-

لواړون:(لوا-ړه-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ لواړول-

لواړونکے:(لوا-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لواړول-

لواړونګ:(لوا-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لواړول-

لواړونه:(لوا-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لواړول-

لواړېدل:(لوا-ړې-دل)مصدر لازم- شړلېدل- لوړ ژور کېدل- ستغېدل- سختېدل-

لواړېدن:(لوا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لواړېدل-

لواړېدنګ:(لوا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لواړېدل-

لواړېدنه:(لوا-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لواړېدل-

لواړېدونکے:(لوا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- جمع لواړېدونکی- مؤنث لواړېدونکې- وګورئ لواړېدل-

لواړېدهٔ:(لوا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لواړېدل-

لوازم:(له-وا-زم)اسم- جمع- دَ لازم جمع- اسپاب- سامان- اسباب- ضرورتونه-

لوازمات:(له-وا-ز-مات)اسم جمع- دَ لازم جمع الجمع- وګورئ لوازم- (م- عربی)-

لوامشر:(ل-وا-مهٔ-شر)اسم صفت- دَ فوځی دستې مشر- سرلښکر- (افغانستان)-

لواشه:(له-وا-شه)اسم- واحد- مؤنث- چپاتی- نری روټی، ډوډی-

لوانړے:(لوان-ړے)اسم- واحد- مذکر- کړے- کړمے- جمع لوانړی-

لوانګ:(له-وانګ)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ لمن- دَ غرهٔ دَ غاړې زمکه-

لوائح:(له-وا-اح)اسم- جمع- دَ لائحې جمع- (۱)دستورونه- قاعدې- (۲)رہاګانې- (م- عربی)-

لوباتل:(لو-با-تل)مصدر متعدی- قسمی کول- قسم ورکول-

لوباتلے:(لو-با-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- مؤنث لوباتلې- جمع لوباتلی- وګورئ لوباتل-

لوباتن:(لو-با-تن)حاصل مصدر- وګورئ لوباتل-

لوباتنګ:(لو-با-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوباتل-

لوباتنه:(لو-با-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوباتل-

لوباتونکے:(لو-با-تون-کے)اسم فاعل- جمع لوباتونکی- مؤنث لوباتونکې- وګورئ لوباتل-

لوبان:(لو-بان)اسم- واحد- مذکر- دَ یو قسم ونې خوشبودار چیړ- (م- هندی)-

لوبتک:(لوب-تک)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګوډاګے- (۲)لوبغاړے-

لوبتکه:(لوب-ته-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ لوبو څیز- (۲)ګوډی- جمع لوبتکې-

لوبټ:(لو-بټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوپټ-

لوبخے:(لوب-خے)اسم- واحد- مذکر- دَ لوبو ځاے- دَ لوبو مېدان- لوبغالے- (افغانستان)-

لوبره:(لو-بهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- لومبړه-

لوبغاړے:(لوب-غا-ړے)اسم صفت- لوبګر- (۱)لوبه کونکے- پهٔ لوبه پوهٔ- (۲)ماهر- اُستاد- پهٔ څهٔ کار پوهٔ- جمع لوبغاړی- مؤنث لوبغاړې-

لوبغالے:(لوب-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- د لوبو ځاے- لوبخے- سټېډیم-

(افغانستان)-

لوبګر :(لوب-ګر)اسم صفت- مؤنث لوبګره- وګورئ لوبغاړے-

لوبول:(لو-به-ول)مصدر متعدی- (١)په لوبو کول- مشغولول- (٢)په چا په چل ول خپل کارونه کول- الۀ کار جوړول- (٣)پېسې په داؤ ابښودل- په پېسو جواری کول-

لوبولے :(لو-به-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- مؤنث لوبولې- جمع لوبولی- وګورئ لوبول-

لوبون:(لو-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ لوبول-

لوبونکے :(لو-به-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوبونکی- مؤنث لوبونکې- وګورئ لوبول-

لوبونګ:(لو-به-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لوبول-

لوبونه:(لو-به-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوبول-

لوبوونے :(لو-به-وو-نے)اسم صفت- (١)لوبونکے- مشغولونکے- (٢)چالاک- لوبغاړے-

لوبه:(لو-به)اسم- واحد- مؤنث- (١)تماشه- ننداره- (٢)مشغله- د شغل کار- د مشغولتيا کار- (٣)سېل- (۴)اثر- د څۀ څيز لۀ اثره پېدا شوې خبره يا کار- جمع لوبې-

لوبه:(لو-به)اسم- واحد- مؤنث- د پښتو د اولسی شاعری يو مشهور صنف- د اولسی سندرو يو قسم-

لوبيا :(لو-بيا)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم غله چې ګنګړی ترې پخولے شی- باکړی- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ لتړی-

لوبېدل:(لو-بې-دل)مصدر لازم- (١)لوبې کول- مشغولېدل- (٢)په چل ول کار اخستلے کېدل- د چا الۀ کار جوړېدل- (٣)په داؤ ابښودلے کېدل- (۴)تجربه پېدا کېدل- ماهر کېدل-

لوبېدلے :(لو-بې-دۀ-لے)اسم مفعول- جمع لوبېدلی- مؤنث لوبېدلې- وګورئ لوبېدل-

لوبېدن:(لو-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لوبېدل-

لوبېدنګ:(لو-بې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوبېدل-

لوبېدنه:(لو-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوبېدل-

لوبېدونکے :(لو-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لوبېدل-

لوبېدۀ:(لو-بې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ لوبېدل-

لوبې غاړې:(لو-بې-غا-ړې)اسم مرکب- ماشومان په خپلو کښې مشغولېدنه- د وړو لوبې-

لوپ:(لوپ)اسم- واحد- مذکر- چل- هنر-

لوپټکی :(لو-پټ-کی)اسم تصغير- د لوپټې تصغير- وړه لوپټه- سپکه لوپټه- ځپوټکے- لوپټکی-

لوپټکی :(لو-پټ-کی)اسم تصغير- وګورئ لوپټکی-

لوپټه:(لو-په-ټه)اسم- واحد- مؤنث- د زنانو د سر ځپوټے- جمع لوپټې-

لوپه لوپه:(لو-په-لو-په)صفت مرکب- ګنخې ګنخې- کالکوټې- کلکوټې- کالکوټی- ګنجې ګنجې-

لوت:(لوت)اسم صفت- ناراست- لټ- سست- مؤنث لوته- جمع لوتونه-

لوتبه:(لو-تۀ-به)اسم- واحد- مؤنث- لويه تبه- وړده تبه- تپ محرقه-

لوته:(لو-ته)اسم- واحد- مؤنث- کڅوړه- ګتی- تېلی- جمع لوتې-

لوټ:(لوټ)اسم- واحد- مذکر- کاغذی سکه- نوټ- جمع لوټونه-

لوټ:(لوټ)اسم- واحد- مذکر- (١)تباهی- تالان- ظلم- غارت- ړاکه- (٢- صفت)تباه شوے- تالا- تاراج-

لوټ باز :(لوټ-باز)اسم صفت- لوټونکے- ړاکه مار- ړاکو- لوټمار- ظالم- لوټېرے-

لوټ بند :(لوټ-بند)اسم صفت- بې آرام- وارخطا- ويرېدونکے- ناقلار- مضطرب- لوټ پوټ-

لوټ پاټ:(لوټ-پاټ)اسم مرکب- مذکر- (١)لوټ تالان- لوټ مار- لوټنه او تالا کونه- (٢- صفت)لوټلے شوے- تالا- تباه کړے شوے-

لوټ پوټ:(لوټ-پوټ)اسم صفت- (١)وګورئ لوټ بند- (٢)عاشق- مئين- په مينه کښې غرق- (٣)لاندې باندې- د يو بل د پاسه-

لوټکه:(لوټ-که)اسم- واحد- مؤنث- سرکونړی- سورلکی- بازيګره- سر لاندې او پښې بره کونه او پړمخې اوړېدنه- بازينګنه- لوټکے- بازينګته- جمع لوټکې-

لوټکے :(لوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوټکه- جمع لوټکی-

لوټکے :(لوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- يو خاورين غنډے ژور لوښے چې د اُبو ښنلو او د ارټ نه د اُبو راوېستلو د پاره پکارولے شی- جمع لوټکی-

لوټکے :(لوټ-کے)اسم- واحد- مذکر- د نغری يوه پښه- د نغری پايه- جمع لوټکی-

لوټل:(لو-ټل)مصدر متعدی- تباه کول- تالا کول- غارت کول- تاراج کول- په زور اخستل- په ظلم اخستل- لوټول-

لوټلے :(لو-ټۀ-لے)اسم مفعول- مؤنث لوټلې- جمع لوټلی- وګورئ لوټل-

لوټ مار :(لوټ-مار)اسم مرکب- مذکر- تباهی او تالان- ظلم- غارت- ړاکه- لوټماری-

لوټمار :(لوټ-مار)اسم صفت- وګورئ لوټباز-

لوټماری:(لوټ-ما-ری)اسم مرکب- مؤنث- وګورئ لوټ مار-

لوټماله:(لوټ-ما-له)اسم- واحد- مؤنث- لۀ لرګيو يا تختو نه جوړه هغه اله چې د قلبې يا ټربکټر په ذريعه پرې د سادين لوټې هوارولے يا مېده کولے شی- ماله- لوټمل- جمع لوټمالې-

لوټمل:(لوټ-مل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوټماله-

لوټن:(لو-ټن)حاصل مصدر- وګورئ لوټل-

لوټنګ:(لو-ټنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوټل-

ے (تن-دے)، ی (پيا-لی)، ي (مې-ره-ول)، ې (ښې-رل) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ١

لوټنه:(لُو-ټهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټل-

لوټول:(لُو-ټه-وَل)مصدرِ متعدی- وګورئ لوټل-

لوټون:(لُو-ټه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټل-

لوټونکے:(لُو-ټون-کے)اسمِ فاعل- جمع لوټونکی- مؤنث لوټونکې- وګورئ لوټل-

لوټونکے:(لُو-ټه-وون-کے)اسمِ فاعل- مؤنث لوټونکې- جمع لوټونکی- وګورئ لوټل-

لوټونګ:(لُو-ټه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټل-

لوټونه:(لُو-ټه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټل-

لوټه:(لُو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خاورو چمکے- غنډه-

لوټه:(لو-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کوزې پهٔ شان خو لهٔ کوزې نه لږ زړوکے دَ اُبو لوښے- لېټه-

لوټه لوټه:(لُو-ټه-لُو-ټه)اسمِ صفت- مرکب- دانه دانه- غُنډاری غُنډاری- بېل بېل-

لوټېدل:(لو-ټې-دَل)مصدرِ لازم- تباه کېدل- تالا کېدل- پهٔ زور اخستے کېدل-

لوټېدن:(لُو-ټې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټېدل-

لوټېدنګ:(لُو-ټې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټېدل-

لوټېدنه:(لُو-ټې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوټېدل-

لوټېدونکے:(لُو-ټې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لوټېدل-

لوټېدهٔ:(لو-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوټېدل-

لوټېرے:(لُو-ټې-رے)اسم صفت- وګورئ لُوټباز-

لُوټې لُوټې:(لُو-ټې-لُو-ټې)اسمِ صفت- مرکب- (۱)هغه ځائ چرته چې هېرې لُوټې یا چمان وی- (۲)چمان چمان- غُنډاری غُنډاری- دَ لوټو پهٔ شان- (۳)وران- تباه- ویجاړ-

لُوټے:(لُو-ټے)اسمِ صفت- فضول ګرځېدونکے- اواره- تشپاړے- تشبانے- مفلس- نادار-

لوټ:(لُوټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګډه- ګډون- امېزش- (۲)داغ- عیب-

لُوچ:(لُوچ)اسم صفت- (۱)کم اصل- کمینه- لچر- لوفر- فضول- بداخلاقه- لوچک- لوچه- (۲)وګورئ لُوڅ- مؤنث لوچه-

لوچک:(لُو-چک)اسمِ صفت- لوڅک- (۱)وګورئ لوچ- (۲)هغه حیوان چې وېښتهٔ پرې نهٔ وی- مؤنث لُوچکه-

لُوچکی:(لُو-چه-کی)اسم- واحد- مؤنث- ماشوړه- دَ تار غُنډارے-

لوچ لغړ:(لُوچ-له-غړ)اسم صفت- وګورئ لوڅ لغړ-

لُوچه:(لُو-چه)اسم صفت- وګورئ لوچ-

لوچه توب:(لُو-چه-توب)اسم- واحد- مذکر- کمینه توب- کم اصل توب- بداخلاقی-

لُوچی:(لو-چی)اسم- واحد- مؤنث- نری چپاتی یا پراټه چې پهٔ غوړو کښے پخولے شی- قتلمه- پوړی- پوڼی-

لوڅ:(لُوڅ)اسم صفت- بربنډ- بېخی لغړ- لُوچ- لڅ- مؤنث لوڅه-

لوڅ پوڅ:(لوڅ-پوڅ)متعلق فعل- پړی پهٔ پړې- لوټ پهٔ لوټ- پهٔ مره پړه-

لوڅتوب:(لُوڅ-توب)اسم- مذکر- بربنډوالے- بربنډتوب- لوڅوالے- لغړتوب-

لوڅک:(لُو-څک)اسم صفت- وګورئ لوچک-

لوڅکه:(لُو-څه-که)اسم- واحد- مؤنث- کوړی- ننځکه- لوبتکه- لوڅکی- جمع لوڅکې-

لوڅکی:(لو-څه-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ لوڅکه-

لوڅکے:(لو-څه-کے)اسم صفت- خوشامندګر- چاپلوس-

لوڅ لغړ:(لوڅ-له-غړ)اسم صفت- مرکب- لوچ لغړ- بربنډ لغړ- بېخی بربنډ- بېخی لغړ- مؤنث لوڅه لغړه-

لوڅول:(لو-څه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)بربنډول- لغړول- (۲)بې عزته کول- سپکول- لهٔ حیا خلاصول-

لوڅون:(لو-څه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لوڅول-

لوڅونکے:(لُو-څه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع لوڅونکی- مؤنث لوڅونکې- وګورئ لوڅول-

لوڅونګ:(لُو-څه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوڅول-

لوڅونه:(لُو-څه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوڅول-

لوڅه:(لوهٔ-څه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ مېلمنو دَ روټې خوړلو وار- دَ پښتنو دَ ځنو قبیلو هغه دستور چې پکښې پهٔ مېلمنو پهٔ وار وار روټې خوړولے شی-

لوڅې پوڅې:(لُو-څې-پو-څې)اسم- جمع- مرکب- (۱)منتونه زاری- ژړا فریاد- (۲)دَ ځنکدن یا دَ مرض پهٔ سختی کښې لاس و پښې ټکونه- دَ بې وسی او پرېشانی څرګندونه-

لوڅېدل:(لُو-څې-دَل)مصدر لازم- (۱)بربنډېدل- لغړېدل- (۲)بې عزته کېدل- سپکېدل- لهٔ حیا خلاصېدل-

لوڅېدل:(لو-څې-دَل)مصدر لازم- اوړېدل رااوړېدل- پړې پهٔ پړې اوړېدل-

لوڅېدلے:(لو-څې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لوڅېدل-

لوڅېدن:(لُو-څې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لُوڅېدل-

لوڅېدن:(لو-څې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لوڅېدل-

لوڅېدنګ:(لُو-څې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لُوڅېدل-

لوڅېدنګ:(لو-څې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوڅېدل-

لوڅېدنه:(لُو-څې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لُوڅېدل-

لوڅېدنه:(لو-څې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوڅېدل-

لوڅېدونکے:(لُو-څې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوڅېدونکی- مؤنث لوڅېدونکې- وګورئ لُوڅېدل-

لوڅېدونکے:(لو-څې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر-جمع لوڅېدونکی- مؤنث لوڅېدونکې- وګورئ لوڅېدل-

لوښېدهٔ:(لو-ښې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوښېدل-

لوښېدهٔ:(لو-ښې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوښېدل-

لوح:(لوح)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لیکلو تختئ- (۲)دَ قبر دَ سر کاڼے- شناخته- (۳)سرورق- دَ کتاب پاسنے مخ- دَ کتاب دَ سر صفحه-

لوخ:(لوخ)اسم- واحد- مذکر- دَ مزری پهٔ شان یو قسم واښهٔ- لوخه- نباتاتی نوم ټائیفاانګس ټفولیا (TYPHA ANGUS TIFOLIA)- (۲)صفت- کره ملا لرونکے- ټیے-

لوخه:(لو-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوخ-

لوخړن:(لو-خه-ړن)اسم صفت- وګورئ لوغړن- مؤنث لوخړنه-

لوخړول:(لوخ-ړه-ول)مصدرِ متعدی- لغړول- لوغړول- ړړې پهٔ ړړې اړول- تُوغلول-

لوخړولے:(لوخ-ړه-وهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع لوخړولی- مؤنث لوخړولې- وګورئ لوخړول-

لوخړون:(لوخ-ړه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړول-

لوخړونکے:(لوخ-ړه-رون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع لوخړونکي- مؤنث لوخړونکې- وګورئ لوخړول-

لوخړونګ:(لوخ-ړه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړول-

لوخړونه:(لوخ-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړول-

لوخړه:(لو-خهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لوخزه- ډېر لوګے- ډړوزه- لیخړه- لوهړه- (۲)صفت- تباه- برباد- تالا-

لوخړېدل:(لوخ-ړې-دل)مصدرِ لازم- لغړېدل- لوغړېدل- ړړې پهٔ ړړې اوړېدل- توغلېدل- رغښتل-

لوخړېدلے:(لوخ-ړې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- واحد- مذکر- جمع لوخړېدلی- مؤنث لوخړېدلې- وګورئ لوخړېدل-

لوخړېدن:(لوخ-ړې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړېدل-

لوخړېدنګ:(لوخ-ړې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړېدل-

لوخړېدنه:(لوخ-ړې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوخړېدل-

لوخړېدونکے:(لوخ-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع لوخړېدونکی- مؤنث لوخړېدونکې- وګورئ لوخړېدل-

لوخړېدهٔ:(لوخ-ړې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوخړېدل-

لوخزه:(لو-خهٔ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوخړه-

لوخه:(لو-خه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مزری پهٔ شان یو قسم واښهٔ چې شم دَ مزری کار ترې اخستے شي- لوخ-

لود:(لود)اسم- واحد- مذکر- دَ غرهٔ لمن-

لودانه:(لو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ځمځی-

لودل:(لو-دل)مصدر- متروک- وګورئ لل-

لوده:(لو-ده)اسم صفت- شوده- کم عقل- احمق- بوله-

لوډ:(لوډ)اسم- واحد- مذکر- بوج- وزن- بار- (م- انګرېزی)-

لوډسپیکر:(لوډ-سپی-کر)اسم- واحد- مذکر- اواز تېزونکې اله- هغه اله چې اواز تر لرې لرې رسوی- لاوډسپیکر- (م- انګرېزی)-

لوذعی:(لو-ذه-عي)اسم صفت- ډېر زیات عقلمند- هوښیار- هښیار- زیرک- (م- عربی)-

لور:(لور)اسم- واحد- مذکر- دَ فصل یا وښو رېبلو اوزار-

لور:(لور)اسم- واحد- مذکر- طرف- ډډه- اړخ- خوا- لورے-

لور:(لور)اسم- واحد- مذکر- ښهٔ سلوک- رواداری- مهربانی-

لور:(لور)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوئ ضد- زنانه اولاد- جمع لوڼه-

لورګ:(لورګ)اسم- واحد- مذکر- ګیدړ- شغال-

لورول:(لو-ره-ول)مصدرِ متعدی- ښهٔ سلوک کول- رواداری کول- خلوص کول-

لورولے:(لو-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع لورولی- وګورئ لورول-

لورون:(لو-ره-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ لورول-

لورونکے:(لو-ره-رون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع لورونکی- مؤنث لورونکې- وګورئ لورول-

لورونګ:(لو-ره-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لورول-

لورونه:(لو-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لورول-

لورېدل:(لو-رې-دل)مصدرِ لازم- ښهٔ سلوک کېدل- رواداری کېدل- اخلاص کېدل-

لورېدلے:(لو-رې-دهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع لورېدلی- مؤنث لورېدلې- وګورئ لورېدل-

لورېدن:(لو-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ لورېدل-

لورېدنګ:(لو-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لورېدل-

لورېدنه:(لو-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لورېدل-

لورېدونکے:(لو-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر-جمع لورېدونکی- مؤنث لورېدونکې- وګورئ لورېدل-

لورېدهٔ:(لو-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لورېدل-

لوړ:(لوړ)اسم صفت- مذکر- وربغ- وُچت- دنګ- بلند- مؤنث لوړه-

لوړ:(له-وړ)اسم- واحد- مذکر- کوتک- پېړه ډنډه- ډانګ- ډانګے-

لوړ:(لوړ)اسم- واحد- مذکر- قسم- حلف- سوګند- لوړه-

لوړا:(لو-ړا)اسم صفت- لوړاپوک- لوړ دنګ- وچت قد لرونکے- (۲)کم عقل- بېوقوف-

لوړاپوک:(لو-ړا-پوک)اسم صفت- وګورئ لوړا-

لوړاوے:(لوهٔ-ړا-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وُچتوالے- لوړوالے- لوړتیا-

لوړتوب- بلندی- دنگ والے- (۲)درناوے- اعزاز- سرخروئی-

لوړتوب:(لوړ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوړاوے-

لوړتیا:(لوړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوړاوے-

لوړز:(لوه-ړز)اسم- واحد- مذکر- مرز- بټېر-

لوړژور:(لوړ-ژه-وړ)اسم صفت- (۱)ناهموار- کږوږ- هغه چې څهٔ لوړ او څهٔ ژور وی- ناهموار- (۲)اسم- لوړوالے او ژوروالے- ناهمواری- (۳)تضاد- فرق- مؤنث لوړه ژوره-

لوړکے:(لوهٔ-ړه-کے)اسم صفت- دَ لوړ اسم تصغیر- معمولی لوړ- دنګ- لهٔ حده لږ شان لوړ، وُچت- جمع لوړکی-

لوړل:(لو-ړل)مصدر متعدی- قسم خوړول- سوګند پورته کول-

لوړمابن:(لوړ-مابن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لُړمابن-

لوړماک:(لوړ-ماک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لُړمابن-

لوړن:(لو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ لوړل-

لوړنګ:(لو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړل-

لوړنه:(لو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړل-

لوړنے:(لو-ړهٔ-نے)اسم صفت- قسم خوړونکے- سوګند پورته کونکے- جمع لوړنی-

لوړو:(لو-ړو)اسم صفت- قسم خور- پهٔ مره خبره قسم خوړونکے- چېی پهٔ چېی سوګند پورته کونکے-

لوړواله:(لوړ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- وُچتوالے- بلندی- لوړوالے-

لوړوالے:(لوړ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوړاوے-

لوړ و ژور:(لوړ-وُ-ژه-ور)اسم صفت- وګورئ لوړ ژور-

لوړول(۱):(لوهٔ-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)وُچتول- جګول- قد زیاتول- (۲)ترقی ورکول- (۳)عزت ورکول- درناوے کول- درنول-

لوړول(۲):(لوهٔ-ړه-وَل)مصدر متعدی- لهٔ څهٔ څیزه تهوتې بیلول- نړول- نښول- ورانول-

لوړول:(لو-ړه-ول)مصدر متعدی- قسم ورکول- سوګند ورکول- پهٔ چا حلف وُچتول-

لوړولے:(لوهٔ-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع لوړولی- مؤنث لوړولې- وګورئ لوړول(۲)-

لوړولے:(لو-ړه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع لوړولی- مؤنث لوړولې- وګورئ لوړول-

لوړون:(لوهٔ-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۱)-

لوړون:(لوهٔ-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۲)-

لوړون:(لو-ړه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ لوړول-

لوړونکے:(لوهٔ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوړونکی- مؤنث لوړونکې- وګورئ لوړول(۱)-

لوړونکے:(لوهٔ-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوړونکی- مؤنث لوړونکې- وګورئ لوړول(۲)-

لوړونکے:(لو-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوړونکی- مؤنث لوړونکې- وګورئ لوړول-

لوړونګ:(لوهٔ-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۱)-

لوړونګ:(لوهٔ-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۲)-

لوړونګ:(لو-ړه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړول-

لوړونه:(لوهٔ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۱)-

لوړونه:(لوهٔ-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړول(۲)-

لوړونه:(لو-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړول-

لوړه:(لو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فولاد- پولاد- (۲)تېره چڼه- کریکه- جمع لوړې-

لوړه:(لو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوړ- جمع لوړې-

لوړه:(لوهٔ-ړه)اسم صفت- (۱)دَ لوړ مؤنث- وګورئ لوړ- (۲)اسم- وچت ځاې- ډېه- بلند ځاې- (۳)لوړوالے- بلندی- وُچتوالے- جمع لوړې-

لوړه:(لو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بارانی سېلاب لار- خوړ-

لوړه ژوره:(لوهٔ-ړه-ژه-وهٔ-ره)اسم مرکب- (۱)دَ لوړ ژور مؤنث- وګورئ لوړ ژور- (۲)دَ ژوند تاودهٔ ساړهٔ، خواږهٔ ترخهٔ-

لوړیز:(لوهٔ-ړیز)اسم صفت- لوړ- وُچت- دنګ- جګ- بلند-

لوړېدل(۱):(لوهٔ-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)وُچتېدل- جګېدل- دنګېدل- قد زیاتېدل- (۲)ترقی کول- مخکښې کېدل- (۳)عزت کېدل- درناوے کېدل- درنېدل-

لوړېدل(۲):(لوهٔ-ړې-دَل)مصدر لازم- لهٔ څهٔ څیزه تهوتې بیلېدل- نړېدل- نښېدل- ورانېدل-

لوړېدلے:(لوهٔ-ړې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع لوړېدلی- مؤنث لوړېدلې- وګورئ لوړېدل(۲)-

لوړېدن:(لوهٔ-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۱)-

لوړېدن:(لوهٔ-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۲)-

لوړېدنګ:(لوهٔ-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۱)-

لوړېدنګ:(لوهٔ-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۲)-

لوړېدنه:(لوهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۱)-

لوړېدنه:(لوهٔ-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوړېدل(۲)-

لوړېدونکے:(لوهٔ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوړېدونکی- مؤنث لوړېدونکې- وګورئ لوړېدل(۱)-

لوړېدونکے:(لوهٔ-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوړېدونکی- مؤنث لوړېدونکې- وګورئ لوړېدل(۲)-

لوړېدهٔ:(لوهٔ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوړېدل(۱)-

لوړېدهٔ:(لوهٔ-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه-

وګورئ: لوړېدل(۲)-

لوړی:(لو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د معمولی قسم اُسپنه- ادنیٰ قسم اُسپنه-

لوړی:(لو-ړی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم نری نری واښهٔ چې په غنمو کښې راخیژی-

لوز:(لوز)اسم- واحد- مذکر- د لفظ مغفن- ژبه- قول- وعده- لوظ-

لوز:(لوز)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)بادام- نباتاتی نوم امیګډېلس کمیونس (AMYGDALUS COMMUNIS L)- (۲)لهٔ بادامو جوړه مټائی-

لُوز:(لُوز)اسم- واحد- مذکر- د شاتو مچی- توره مچی- لُوزه- غلاوزه-

لوزپایه:(لوز-پا-یه)اسم- واحد- مؤنث- اندرپایه- پوړی-

لوزکه:(لو-زه-که)اسم- واحد- مؤنث- کوړاګے- ګوړی- نبنخکه-

لُوزه:(لُو-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لُوز- جمع لوزې-

لوزینه:(لو-زی-نه)اسم- واحد- مؤنث- د بادامو حلوا-

لوږه:(لوهٔ-ږه)اسم- واحد- مؤنث- د خوراک خواهش- ولږه- اشتها- نهره-

لوږه تنده:(لوهٔ-ږه-تن-ده)اسم مرکب- (۱)د خوراک څښاک خواهش- نهره او تنده- خوراک او اُبو څښلو ته زړهٔ کېدنه- (۲)سختی- تنګسیا- نېستی-

لوس:(لوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوشامنده- خوشامده- چاپلوسی- (۲)صفت- حقیر- کمینه- سپک-

لوست:(لوست/لوست)اسم- واحد- مذکر- یو لیکلے یا چاپ شوے شے ولاړونه، پاڅونه- مطالعه- لُست-

لوست:(لوست)اسم- واحد- مذکر- قے- ګرځون- اُلټی- کانګه-

لوستل:(لوس-تل)مصدر متعدی- قے کول- اُلټی کول- ګرځول- ګرځون کول- کانګې کول- لستل- مطالعه کول-

لوستل:(لوس-تل)مصدر متعدی- شیندل- خورول- دانه وانه کول- نوستل- نُستل-

لوستلے:(لوس-تهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع لوستلی- مؤنث لوستلې- وګورئ لوستل-

لوستن:(لوس-تن)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستن:(لوس-تن)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستنګ:(لوس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستنګ:(لوس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستنه:(لوس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستنه:(لوس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوستل-

لوستونکے:(لوس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوستونکی- مؤنث لوستونکې- وګورئ لوستل-

لوستونکے:(لوس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوستونکی- مؤنث لوستونکې- وګورئ لوستل-

لوستی:(لوس-تی)اسم- واحد- مؤنث- د یوې لوبې نامه-

لوستی:(لوس-تی)اسم- واحد- مؤنث- لپه-

لوسره:(لو-س-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کوژدنې یو رسم چې پکښې ناوینځ له نکریزې پورې کولے شی- لوسېره- لاس سوره-

لُوسی:(لُو-سی)صفت/متعلق فعل- وګورئ لاسی-

لوسېره:(لو-سې-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوسره-

لوش:(لوش)اسم صفت- (۱)کړه خُلهٔ لرونکے- کوږخُلے- (۲)د تالاؤ یا حوض په تل کښې سخا خټه- (فارسی)-

لوشاک:(لو-شاک)اسم- واحد- مذکر- خړې اُبهٔ- کړوب- هغه اُبهٔ چې خاوره پکښې ګډه شوې وی-

لوشل:(لوه-شل)مصدر متعدی- د ماده څاروی لهٔ تیو نه پئ راوېستل- لوغل- لوښل- لوېغل- لشل-

لوشلے:(لوه-شهٔ-لے)اسم صفت/مفعول- جمع لوشلی- مؤنث لوشلې- وګورئ لوشل-

لوشن:(لوه-شن)حاصل مصدر- وګورئ لوشل-

لوشونکے:(لوه-شون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوشونکی- مؤنث لوشونکې- وګورئ لوشل-

لوشنګ:(لوه-شنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوشل-

لوشنه:(لوه-شهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوشل-

لوشونے:(لوه-شونے)اسم فاعل- لوشونکے- جمع لوشونی- وګورئ لوشل-

لوشه:(لو-شه)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)ناجائز بچے- حرامی بچے- (۲)صفت- غټې شونډې لرونکے بنیادم- پېړشونډے-

لوښتل:(لوښ-تل)مصدر متعدی- لهٔ بېخه ویستل- نړول-

لوښتلے:(لوښ-تهٔ-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لوښتل-

لوښتن:(لوښ-تن)حاصل مصدر- وګورئ لوښتل-

لوښتنګ:(لوښ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوښتل-

لوښتنه:(لوښ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوښتل-

لوښتونکے:(لوښ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوښتونکی- مؤنث لوښتونکې- وګورئ لوښتل-

لوښتهٔ:(لوښ-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ لوښتل-

لوښتے:(لوښ-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لښتے-

لوښی لرګی:(لو-ښی-لر-ګی)اسم مرکب- سامان- کهړه- اسباب-

لوښے:(لو-ښے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څیز چې بل څیز پکښې اچولے یا سمبالولے شی- ظرف- (۲)اصل- فطرت-

لوطی:(لو-طی)اسم صفت- (۱)د حضرت لوط علیه السلام سره تعلق لرونکے- (۲)د ملکانو سره بدفعلی کونکے- بچه باز- ړاګے- هلک لوبے- (۳)ټوټمار- ټوقی- نقلی- مسخرې کونکے-

لوظ:(لوظ)اسم- واحد- مذکر- لفظ- قول- اقرار- ژبه- قول- جمع لفظونه-

لوظ قول:(لوظ-قول)اسم مرکب- لفظ او اقرار- ژبه، وعده- قول او اقرار-

لوظنامه:(لوظ-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه لیک چې پکښې د څهٔ خبرې یا

ئ (څی-رل)، ې (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

کار اقرار یا ژبه وکړے شي- اقرارنامه- دستاوېز- عهدنامه-

لوع:(لوع)اسم- واحد- مذکر- ناراضتیا- ناراضي- خفګان- زړهٔ بداوے- (م- عربی)-

لوغ:(لوغ)اسم- لوشنه- دٔ ماده څاروی لهٔ تیو پئ راوېستنه-

لوغړن:(لو-غه-ړن)صفت- پهٔ لوګیو تور شوے- نیم سوزېدلے- (۲)بدنصیب- کم بخت- سیاه بخت-

لوغړول:(لوغ-ړه-ؤل)مصدر متعدی- وګورئ لغړول، سره دٔ لوازماتو-

لوغړېدل:(لوغ-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ لغړېدل سره دٔ لوازماتو-

لوغزه:(لو-غهٔ-زه)اسم- مونث- لنګه غوا یا چېلۍ- پئ کونکې غوا یا چېلۍ- جمع لوغزې-

لوغس:(لو-غس)صفت- وږسترګے- بخن- ارواوړے- ارواخوارے- حریص- لوغسے-

لوغسی:(لو-غهٔ-سی)صفت- هغه لنګ ماده څاروے چې پیو لوشلو ته څوک خان ته پهٔ اسانه نهٔ پرېږدی- کتاره-

کوغسے:(لو-غهٔ-سے)صفت- وګورئ لوغس-

لوغل:(لوه-غل)مصدر- لوشل- لوېښل- لوېشل-

لوغلې:(لوه-غهٔ-لې)صفت- وګورئ لوغل-

لوغن:(لوه-غن)حاصل مصدر- وګورئ لوغل-

لوغنګ:(لوه-غنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوغل-

لوغنه:(لوه-غهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوغل-

لوغول:(لو-غه-ؤل)مصدر متعدی- پهٔ تودو ایرو کښې توغلول- ربړول- پهٔ ګرمو ایرو کښې لړل- معمولی سوختول- (۲)انکار تازه کول- پهٔ مزه مزه بلول- (۳)څهٔ خبره یا معامله جاری ساتل- (۴)تزنول- کړول-

لوغولے:(لو-غه-ؤهٔ-لے)صفت/مفعول- وګورئ لوغول-

لوغون:(لو-غه-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ لوغول-

لوغونکے:(لو-غه-وون-کے)اسم فاعل- جمع لوغونکی- مؤنث لوغونکې- وګورئ لوغول-

لوغونګ:(لو-غه-ؤنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوغول-

لوغونه:(لو-غه-ؤهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوغول-

لوغونه:(لوه-غو-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کټوی، بالټے یا لوښے چې لهٔ څاروی پکښې پئ رالوشلے شي-

لوغي:(لو-غي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کټوی- کټې- دوښې-

لوغېدل:(لو-غې-دل)مصدر لازم- پهٔ تودو ایرو کښې توغلېدل- پهٔ ګرمو ایرو کښې لړلے کېدل- معمولی سوختېدل- پخېدل- (۲)تازه کېدل- بلېدل- (۳)څهٔ خبره یا معامله جاری ساتلے کېدل- (۴)تزنېدل- کړېدل-

لوغېدلے:(لو-غې-دهٔ-لے)صفت مفعول- جمع لوغېدلی- مؤنث لوغېدلې- وګورئ لوغېدل-

لوغېدن:(لو-غې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لوغېدل-

لوغېدنګ:(لو-غې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوغېدل-

لوغېدنه:(لو-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوغېدل-

لوغېدونکے:(لو-غې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوغېدونکی- مؤنث لوغېدونکې- وګورئ لوغېدل-

لوک:(لوک)اسم- واحد- مذکر- (۱)انسان- بشر- (۲)عالم ارواح- دٔ روحونو جهان- (۳)دُنیا- جهان- (۴)لاندینی طبقه-

لوکاټ:(لو-کاټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم زیړ رنګ لورنګې مېوه- نباتاتی نوم ایریوبوټریا جاپانیکا (ERIOBOTRYA JAPANICA)-

لوکوټې:(لو-کو-ټې)صفت/متعلق فعل- وګورئ لړکې- لړشان- لکوټې-

لوګ(۱):(لوګ)صفت- بې فائدې- بې کار- فضول- مؤنث لوګه-

لوګ(۲):(لوګ)اسم- واحد- مذکر- صحرا- بیابان- شاړه- لوګه-

لوګر:(لو-ګر)صفت- فصل رېبونکے- لو کونکے- لوګرے-

لوګرے:(لو-ګهٔ-رے)صفت- وګورئ لوګر-

لوګرے:(لو-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دٔ ساز یو قسم- جمع لوګری-

لوګړن:(لوګ-ړن)صفت- لوګی وهلے- پهٔ لوګی تور شوے- لوګن-

لوګن:(لو-ګن)اسم صفت- وګورئ لوګړن-

لوکول:(لو-که-ؤل)مصدر متعدی- لوکے کول- لوکے وېستل- (۲)بلول- لګول- (۳)قربانول- خارول- (۴)تباه کول- بربادول- ضائع کول- (۵)افواه خورول- پروپېګنډه کول-

لوکون:(لو-که-ؤن)حاصل مصدر- وګورئ لوکول-

لوکونکے:(لو-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لوکونکی- مؤنث لوکونکې- وګورئ لوکول-

لوکونګ:(لو-که-ؤنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوکول-

لوکونه:(لو-که-ؤهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوکول-

لوګه:(لو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوګ نمبر ۲-

لوګی خانه:(لو-ګی-خا-نه)اسم مرکب- مؤنث- دٔ لوګی دٔ وتو لار- موری- روزان- لوے- جمع لوګی خانې-

لوکېدل:(لو-کې-دل)مصدر لازم- (۱)لوکے کېدل- لوکے کول- لوکے وتل- (۲)بلېدل- لګېدل- (۳)قربانېدل- خارېدل- (۴)تباه کېدل- ضائع کېدل- بربادېدل- (۵)خورېدل- پروپېګنډه کېدل-

لوکېدلے:(لو-کې-دهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع لوکېدلی- مؤنث لوکېدلې- وګورئ لوکېدل-

لوکېدن:(لو-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لوکېدل-

لوکېدنګ:(لو-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لوکېدل-

لوکېدنه:(لو-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لوکېدل-

لوکېدونکے:(لو-کې-دون-کے)اسم فاعل- جمع لوکېدونکی- مؤنث لوکېدونکې- وګورئ لوکېدل-

لوکېدهٔ:(لو-کې-دهٔ)حاصل مصدر از دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه-

وګورئ لوکېدل-

لوکے:(لو-کے)اسم- واحد- مذکر- د سوزېدو لۀ عمل نه پېدا کېدونکی مغه کثيف بخارات چې پۀ بره خېژي- لوخړه- دون- دود-

لولپان:(لو-له-پان)صفت- وګورئ لولپه-

لولپاند:(لو-له-پاند)صفت- مؤنث لولپانده- وګورئ لولپه-

لولپه:(لو-له-په)صفت- (۱)ډېر زيات سوزېدلے- ستی پتی- (۲)د لېونتوب تر حده د څۀ څيز مشتاق- پۀ څۀ څيز پسې لېونے- لولپان- لولپاند- لهلهاند-

لولکی:(لو-له-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ قران پاڼه-

لولنګر:(لاو-لنګ-ګر)صفت- فضول خرڅ- عياش- لوفر-

لو لور:(لو-لور)اسم مرکب- مذکر- (۱)فصل رېبنه- لو کونه- (۲)کار- مشقت- محنت- خواری- (۳)صفت- تباه- تالا- برباد- لو ۇ لور-

لولول:(لوۀ-له-وۇل)مصدرِ متعدی- درس ورکول- پۀ بل لست کول- لستل- لست ور زده کول-

لولولے:(لوۀ-له-وۀ-لے)صفت/مفعول- جمع لولولی- مؤنث لولولې- وګورئ لولول-

لولون:(لوۀ-له-وۇن)حاصلِ مصدر- وګورئ لولول-

لولونکے:(لوۀ-له-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لولول-

لولونګ:(لوۀ-له-وۇنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لولول-

لولونه:(لوۀ-له-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لولول-

لولی:(لو-لي)صفت- واحد/جمع- مؤنث- بمه- فاحشه- بدکاره ښځه- للی-

لولی توب:(لو-لی-توب)اسم- واحد- مذکر- بمتوب- فحاشی- بدکاری-

لومبړ:(لوم-بړ)اسم- واحد- مذکر- لمبړ- (۱)د ګيدړ پۀ شکل د يوۀ مکار ځنګلی ځناور نامه- (۲)صفت- لوړ کم عقل سړے- مؤنث لومبړه- جمع لومبړان-

لومشر:(لو-مۀ-شر)صفت- لوئ مشر- لوئ افسر- (افغانستان)-

لومکه:(لو-مۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- د اس لۀ وېښتو جوړ کړے شوے دام چې وړې مرغۍ پرې نيولے شي- لومه- لوينه- غنډارے-

لومنی:(لو-مه-ني)اسم- واحد- مؤنث- کبر- لوئی- غرور- خودبينی- لوئ منی-

لومه:(لو-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لومکه-

لوند:(لوند)صفت- مذکر- تر- خوشت- نمژن- نمناک- مؤنث لونده، لمده- جمع لواندۀ، لامدۀ-

لوند خشت:(لوند-خشت)صفت- وګورئ لوند خوشت-

لوند خوشت:(لوند-خوشت)صفت- بېخی لوند- ډېر نم لرونکے- تپول لوند - لوند خېشت- جمع لواندۀ خوشتۀ، لامدۀ خوشتۀ- مؤنث لونده خوشته، لمده خوشته- لونده خشته-

لوند خيشت:(لوند-خيشت)صفت- وګورئ لوند خوشت-

لوندوالے:(لوند-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- تروالے- خشتوالے- رطوبت- خشتوالے-

لوندول:(لون-ده-وۇل)مصدرِ متعدی- لمدول- ترکول- خوشتول- خشتول-

لوندون:(لون-ده-وۇن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندول-

لوندونکے:(لون-ده-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لوندول-

لوندونګ:(لون-ده-وۇنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندول-

لوندونه:(لون-ده-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندول-

لوندېدل:(لون-دې-دل)مصدرِ لازم- لمدېدل- ترکېدل- خشتېدل- خوشتېدل-

لوندېدن:(لون-دې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندېدل-

لوندېدنګ:(لون-دې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندېدل-

لوندېدنه:(لون-دې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوندېدل-

لوندېدونکے:(لون-دې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع لوندېدونکی- مؤنث لوندېدونکې- وګورئ لوندېدل-

لوندېدۀ:(لون-دې-دۀ)حاصلِ مصدر از د ماضی استمراری واحد غائب صيغه- وګورئ لوندېدل-

لونړ:(له-ونړ)صفت- (۱)نازاده کړے- مغه خلمے چې لا واده يې نۀ وی کړے- (۲)خوشې ګرځېدونکے- فضول او بېکاره سړے- مؤنث لونړه- جمع لونړان-

لونړتوب:(له-ونړ-توب)اسم- واحد- مذکر- د لونړ جوړېدو حالت- لونړتيا- لونړی-

لونړتيا:(له-ونړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لونړتوب-

لونړر:(له-ون-ړر)صفت- (۱)ازاره کرد- بې فائدې ګرځېدونکے سړے- (۲)يو قسم خوشبودار تېل-

لونړه:(له-ون-ړه)صفت- د لونړ مؤنث- ازاره کرده- ګشتی ښځه-

لونړی:(له-ون-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لونړتوب-

لونګ:(له-ونګ)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم خوشبودار بوټے او د مغۀ دانې چې اکثر ترې امېلو نه جوړولے شي- نباتاتی نوم يوجينيا کاريوفلاټا (EUGENIA CARYOPHILLATA)-

لونګين:(له-ونګ-ګين)اسم- واحد- مذکر- (۱)د لونګو امېل- (۲)يو قسم پسول چې پۀ غاړه اچولے شي-

لونګی:(لونګ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ لنګی-

لونل:(لو-نل)مصدرِ متعدی- نوژل- نوستل- شيندل- نستل-

لون لون:(لون-لون)صفت مرکب- رنګ رنګ- قسم قسم- قسما قسم-

لونه:(لو-نه)اسم- واحد- مؤنث- خرے- شينے- ښنزه- ننکې- ښلونه- د يوې ننکی نوم-

لونېدل:(لو-نې-دل)مصدرِ لازم- نستلے کېدل- نوستلے کېدل- شيندلے کېدل-

لونی:(لو-ني)اسم- واحد- مؤنث- شهادت- ګواهی-

لونے:(لو-نے)صفت- ورکونکے- بخښونکے-

لوڼ:(لوڼ)اسم- واحد- مذکر- مالګه- سوډيم کلورائيډ- "Nacl."-

لووار:(لُو-وار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوهار-

لووړے:(لُو-وَه-ړے)صفت- (۱)هغه څیز چې قسم پرې وخوړلے شي- (۲)څوک روحاني سړے- بزرګ- پیر-

لوول:(لُو-وَل)مصدر متروک- وګورئ لل-

لو و لور:(لَو-وُ-لور)اسم مرکب/صفت- وګورئ لَولور-

لوونه:(لو-وَه-نه)حاصلِ مصدر- لهٔ لوول مصدر نه حاصلِ مصدر- وګورئ لل-

لووے:(لُو-وے)صفت- لهٔ لوول نه صفت- وګورئ لل-

لوه:(لَوه)اسم- واحد- مؤنث- ټپوس- غلیواز- مرکباز- (فارسی)-

لوه:(لوه)اسم- واحد- مؤنث- غښتنه- اشتها- خواهش- لوړه- لوهه-

لوهار:(لُو-هار)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپنې څیزونه جوړونکے- اینګر- لووار-

لوهټ:(لَو-هَټ)اسم- واحد- مذکر- دَ وازرینې علاقې دَ یوهٔ شائسته مارغهٔ نامه چې مرغ زرین هم ورته وئېلے شي- دا مارغهٔ دَ ببجی نومې مارغهٔ سره یوځایُ وَسی- لوېټ- دَ سائنسی نوم دَ پاره وګورئ لېټ-

لوهړ:(لَو-هَړ)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې بې مېوې ونې نامه چې دَ نارنجی رنګ ګلونه نیسی-

لوهړه:(لو-هَه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوخړه-

لوهه:(لو-هه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوه ۲-

لوئی:(لو-ئی)اسم- واحد- مؤنث- لوینه- (۱)غټوالے- لویُ والے- (۲)بُزرګی- عظمت- (۳)کبر- غرور-

لوئی مار:(لو-ئی-مار)صفت- لافو- لاپئ- ږوزمار- لافې وهونکے- لوئی کوُنکے- جمع لوئی ماران-

لویُ:(لویُ)صفت- (۱)غټ- (۲)وُرد- (۳)پېړ- (۴)مشر- (۵)ارت- (۶)لوړ- دنګ- وچت- (۷)عظیم- عزتمند- بزرګ- مؤنث لویه-

لویُ اختر:(لویُ-اَخ-تَر)اسم- واحد- مذکر- دَ قربانی اختر- هغه اختر چې پکښې قربانی او حج کولے شي- غټ اختر- عیدالاضحیٰ-

لوئېدل:(لو-يُ-دَل)مصدر لازم- (۱)غټېدل- (۲)وُږدېدل- (۳)پېړېدل- (۴)لوړېدل- وُچتېدل- جګېدل- (۵)ارتېدل- خورېدل- (۶)زیاتېدل- سېوا کېدل- (۷)عظمت موندل- عزتمند کېدل- بزرګېدل-

لوئېدن:(لو-يُ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوئېدل-

لوئېدنګ:(لو-يُ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوئېدل-

لوئېدنه:(لو-يُ-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوئېدل-

لوئېدونکے:(لو-يُ-دون-کے)فاعل- جمع لوئېدونکی- مؤنث لوئېدونکې- وګورئ لوئېدل-

لوئېدهٔ:(لو-يُ-دَه)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوئېدل-

لویُ رنځ:(لویُ-رنځ)اسم مرکب- مذکر- یو خطرناک مرض- نرے رنځ- ټی بی-

لویښت:(لو-یښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوئی-

لوینه:(لَوی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لومکه-

لوینه:(لو-یَه-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوئی-

لویول:(لو-یه-وَل)مصدر متعدی- (۱)غټول- پېړول- (۲)وُږدول- (۳)لوړول- جګول- وُچتول- (۴)ارتول- فراخول- (۵)زیاتول- سېوا کول- درنول- (۶)عزت ورکول- بزرګی ورکول- (۷)پالل- پرورش کول-

لویون:(لو-یه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لویول-

لویونکے:(لو-یه-وون-کے)اسم فاعل- جمع لویونکی- مؤنث لویونکې- وګورئ لویول-

لویونګ:(لو-یه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لویول-

لویونه:(لو-یه-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لویول-

لویه:(لو-یه)اسم صفت- مؤنث- دَ لویُ مؤنث- وګورئ لویُ-

لوېټ:(له-وېټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوهټ-

لوېدل:(لَوي-دَل)مصدر لازم- (۱)غرځېدل- پرېوتل- (۲)کمېدل- لږېدل-

لوېدلے:(لَوي-دَه-لے)صفت- واحد- مذکر- جمع لوېدلی- مؤنث لوېدلې- وګورئ لوېدل-

لوېدن:(لَوي-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېدل-

لوېدنګ:(لَوي-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېدل-

لوېدنه:(لَوي-دَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېدل-

لوېدون:(لَوي-دون)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایُ چرته چې سیند سمندر ته پرېوځی-

لوېدونکے:(لَوي-دون-کے)اسم فاعل- جمع لوېدونکی- مؤنث لوېدونکې- وګورئ لوېدل-

لوېدهٔ:(لَوي-دَه)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوېدل-

لوېدځ:(لَوي-دیځ)اسم- واحد- مذکر- نمرپرېواته- قبله- مغرب-

لوېرند:(لَوي-رَند)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوېرنده-

لوېرند:(لَوي-رند)صفت- تیارخور- مفت خور- پهٔ بل پائېدونکے- ټوپړی-

لوېرنده:(لَوي-رَن-ده)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- لوېرند- وګورئ ولېرنده-

لوېشت:(لَوېشت)اسم- واحد- مذکر- دَ لاس پهٔ ببخی خوارهٔ حالت کښې دَ متې ګُتې لهٔ سره دَ قچی ګُتې تر سره فاصله- لېشت- جمع لوېشتې-

لوېشتول:(لَوېش-ته-وَل)مصدر متعدی- پهٔ لوېشتو کول- دَ لوېشتو پهٔ ذریعه ناپ کول- لېشتول-

لوېشتون:(لَوېش-ته-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېشتول-

لوېشتونکے:(لَوېش-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لوېشتول-

لوېشتونګ:(لَوېش-ته-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېشتول-

لوېشتونه:(لَوېش-ته-وَه-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوېشتول-

لوېشتینګ:(لَوېش-تی-نګ)صفت- (۱)یوه لوېشت ناپ لرونکے- (۲)مندرے- لېشتک- لېشتکے- لنډے بنیادم- کم قد لرونکے بنیادم- مؤنث لوېشتینکه-

لوېشتېدل:(لَوېش-تې-دَل)مصدر لازم- پهٔ لوېشتو کېدل-

دَ لوبشت پهٔ ذریعه ناپ کېدل- لبشتېدل-
لوبشتېدن:(لَوبش-تې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لوبشتېدل-
لوبشتېدنګ:(لَوبش-تې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لوبشتېدل-
لوبشتېدنه:(لَوبش-تې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لوبشتېدل-
لوبشتېدونکے:(لَوبش-تې-دون-کے)اسم فاعل- جمع لوبشتېدونکي- مؤنث لوبشتېدونکې- وګورئ لوبشتېدل-
لوبشتېدهٔ:(لَوبش-تې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لوبشتېدل-
لوبشل:(لَوي-شَل)مصدرِ متعدی- وګورئ لوشل سره دَ لوازماتو-
وے(۱):(لهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوګی خانه-
لوے(۲):(لهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- د لوګي تورکے-
لوے(۲):(له-وے)اسم- واحد- مذکر- دَ تُورې لاستے، موټے-
له:(له)حرفِ جار- لره- پاره- ته-
لهٔ:(لهٔ)حرفِ جار- دا حرف همېشه دَ "نه" معنٰی ورکوی لکه لهٔ بازاره دَ بازار نه-
لهب:(له-هَب)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېرے کېدنه- تنده لګېدنه- (۲)دَ اور لمبه، شغله- (۲)ګرد- دوړه-
لهجه:(له-جه)اسم- واحد- مؤنث- دَ الفاظو اواز- تلفظ- دَ وېنا طرز- دَ خبرو انداز-
لهٰذا:(لِ-ها-ذا)متعلق فعل- دې دَ پاره- ځکه- پس- ترو-
لهر:(لِ-هر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ اُبو خوځېدنه- چپه- (۲)شوق- ولوله- (۳)وهم- خیال- (۴)وجد- (۵)جنون- لېونتوب- (۶)دوره- دَ بیمارۍ جوش- (۷)سوزے- تاؤ- (۸)خواهش- دَ جماع جوش- کوروالی ته زړهٔ کېدنه-
لهر:(له-هر)اسم- واحد- مذکر- دَ دوؤ غرونو تر مېنځه ژوره کنده- کړنګ-
بړے:(له-هَهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کوټې لرګے- هغه لرګے چې دَ کوټې پټولو دَ پاره دَ کوټې پهٔ چت اچولے شی- برګه- کړی-
لهلهاند:(له-له-هاند)صفت- وګورئ لالهند-
لهلهاند:(له-له-هاند)صفت- وګورئ لولپه-
لهو:(لهٔ-وهٔ)اسم- واحد- مذکر- لوبه- بازی-
لهه:(له-هه)اسم- واحد- مؤنث- هغه صفا نرمه خټه چې دَ سېلاب بهېدو نه پس پهٔ سېلاب بهېدلی ځاۍ پاتې شی- لبهه-
لهه ژن:(له-هه-ژَن)صفت- هغه ځاۍ چې لهه پرې پرته وی- لهه لرونکے- لهېژن-
لهېدل:(له-هې-دَل)مصدرِ لازم- زړهٔ کچه کېدل- زړهٔ چینجېدل-
لهېدن:(له-هې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لهېدل-
لهېدنګ:(له-هې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لهېدل-
لهېدنه:(له-هې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لهېدل-

لهېدونکے:(له-هې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لهېدل-
لهېدهٔ:(له-هې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لهېدل-
لئیم:(له-ئیم)صفت- شُوم- کنجوس- بخیل-
لی:(لی)دَ لل مصدر مشتقه صیغه (فعلِ حال)- وګورئ لل-
لیا:(لَیا)حرف عطف- وګورئ لا-
لیار:(لَیار)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لار-
لیاروینے:(لَیار-وی-نے)صفت- لار وهونکے- ډاکو- شوکمار-
لیاړژن:(لَیاړ-ژَن)صفت- وګورئ لاړن-
لیاړه:(لَیا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاړه- جمع لیاړې-
لیاشه:(لَیا-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشهٔ-
لیاشهٔ:(لیا-شهٔ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لاشهٔ-
لیاقت:(لیا-قَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)قابلیت- تکړه والے- استعداد- (۲)خوبی- جوهر- ښهٔ والے- (۲)هوښیارتوب- دانائی- پوهه-
لیت:(لیت)اسم- واحد- مذکر- هغه غوړ لرګے چې دَ رڼا پهٔ غرض بلولے شی- لیتکے- شونټی-
لیتکے:(لیت-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لیت-
لیت و لعل:(لیت-وُ-لعل)اسم مرکب- ټال مټول- اخوا دېخوا- انې بانې-
لیچ:(لیچ)اسم- واحد- مذکر- دَ سترګو یو مرض چې لهٔ سترګو پکښې ځلېښناکې اُبهٔ بهیږی چې لهٔ هغو اُبو نه چخې جوړې شی- لیځ-
لیچ:(لیچ)اسم- واحد- مذکر- هغه اُبهٔ چې دَ ماشوم لهٔ خلې څاڅی-
لیچار:(لی-چار)اسم- واحد- مذکر- فضول او بې فائدې خبرې- بکواس-
لیچن:(لی-چَن)صفت- هغه څوک چې سترګې ئې لیچ کوی- دَ لیچ مریض- مؤنث لیچنه-
لیچنه:(لی-چهٔ-نه)صفت- (۱)دَ لیچن مؤنث- وګورئ لیچن- (۲)هغه سترګه چې لیچ کوی- اُبهٔ کونکې سترګه- جمع لیچنې-
لیچنې:(لی-چهٔ-نې)اسم صفت- جمع- مؤنث- دَ لیچنه جمع- وګورئ لیچنه-
لیچه:(لی-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ سترګو یو قسم مرض- لیچ- (۲)یو قسم لوبه-
لیخړه:(لی-خهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لُوخړه-
لیدل:(لی-دَل)مصدرِ لازم- (۱)کتل- ملاحظه کول- (۲)ملاقات کول- (۳)غور کول- خیال کول- (۴)زغمل- تېرول- برداشت کول-
لیدل کتل:(لی-دَل-که-تَل)مصدرِ لازم- (۱)کتل- لیدل- (۲)ملاقات کول- (۲)واقفیت جوړول- اشنائی کول-
لیدلے:(لی-دهٔ-لے)صفت- جمع لیدلی- مؤنث لیدلې- وګورئ لیدل-
لیدلے کتلے:(لی-دهٔ-لے-که-تهٔ-لے)صفت- جمع لیدلی کتلی- مؤنث لیدلې کتلې- اشنا- بلد- معلوم- واقف-
لیدن:(لی-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لیدل-

ےَ (څی-رل)، ېِ (هې-ره-وَل)، یٔ (پیا-لی)، ےِ (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱.

لیدن کتن:(لی-دن-که-تن)حاصلِ مصدر- وګورئ لیدل کتل-

لیدنګ:(لی-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لیدل-

لیدنه کتنه:(لی-دهٔ-نه-که-تهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لیدل کتل-

لیدون:(لی-دون)اسم- واحد- مذکر- لیدنه- ملاقات- لیدهٔ کاتهٔ-

لیدونکے:(لی-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع لیدونکی- مؤنث لیدونکې- وګورئ لیدل-

لیدونکے کتونکے:(لی-دون-کے-که-تون-کے)فاعل- جمع لیدونکی کتونکی- مؤنث لیدونکې کتونکې- وګورئ لیدل کتل-

لیدهٔ:(لی-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لیدل-

لیدهٔ کاتهٔ:(لی-دهٔ-کا-تهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لیدل کتل-

لیډر:(لی-ډر)صفت- مشر- رهنما- قائد- مؤنث لیډره-

لیډر شپ:(لی-ډر-شپ)اسم- واحد- مذکر- مشری- رهنمائی- قیادت- (انګرېزی)-

لیرانکه:(لی-رانک-که)اسم- واحد- مؤنث- چیرړه- چیرړانکه- ریښه- لیره- ریښانکه- رته- جمع لیرانکې-

لیره:(لی-ره)اسم- واحد- مؤنث- جمع لیرې- وګورئ لیرانکه-

لیری:(لی-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- نری لاره-

لیږکے:(لیږ-کے)اسم- واحد- مذکر- استر- پوټ- نرے پوټکے- پوستکے- پټ-

لیږمې:(لیږ-مې)اسم- جمع- مؤنث- خوشامندي- چاپلوسی-

لیږمې:(لیږ-مې)اسم- جمع- مؤنث- هلې ځلې- منډې ترړې- الی بلې-

لیږمے:(لیږ-مے)صفت- مذکر- خوشامندګر- چاپلوس-

لیک:(لیک)اسم- واحد- مذکر- (۱)تحریر- خط- (۲)دَ لیکلو انداز، طریقه-

لیکانے:(لی-کا-نے)اسم- واحد- مذکر- لیکنے- دَ لیک کولو اوزار- قلم- جمع لیکانی-

لیک دود:(لیک-دود)اسم مرکب- مذکر- دَ لیک انداز، طریقه- رسم الخط-

لیکل:(لی-کل)مصدر متعدی- تحریرول- نوشته کول-

لیک لُست:(لیک-لُست)اسم مرکب- مذکر- (۱)لیکنه لُستنه- دَ لیکلو او لُستلو کار- (۲)تعلیم- لیک لوست-

لیک لوست:(لیک-لوست)اسم مرکب- مذکر- وګورئ لیک لُست-

لیکلے:(لی-کهٔ-لے)صفت- جمع لیکلی- مؤنث لیکلې- وګورئ لیکل-

لیکمن:(لیک-من)صفت- حصه لرونکے- برخه لرونکے- حصه دار- مؤنث لیکمنه-

لیکنه:(لی-کهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لیکل-

لیکنے:(لی-که-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لیکانے-

لیکوال:(لیک-وال)صفت- لیکونکے- اهلِ قلم- لیک کوُنکے- محرر-

لیکوالی:(لیک-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- دَ لیک کار- لیکنه- محرری-

لیکونکے:(لی-کون-کے)صفت فاعل- جمع لیکونکی- مؤنث لیکونکې- وګورئ لیکل-

لیکونے:(لی-کو-نے)صفت- دَ لیکل صفت- وګورئ لیکل-

لیکه:(لی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کرښه- (۲)نښه- نشان- (۳)سړک- لار- روټ- (۴)پهٔ پټی کښې دَ تخم اچولو پهٔ غرض وېستلے شوے کیل- (۵)رسم- رواج-

لیکه:(لی-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برخه- حصه- (۲)یوشان والے- موزونیت-

لیګ:(لیګ)اسم- واحد- مذکر- ټولے- جماعت- ډله- مجلس- (م- انګرېزی)-

لیلے:(لی-لے)صفت- نرے مانده مَلک- کمزورے ملک-

لیلېدل:(لی-لې-دل)مصدر لازم- (۱)نرے نروچکے کېدل- کمزورے کېدل- (۲)رغړېدل- ښونېدل- رغښتل-

لیلېدن:(لی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لیلېدل-

لیلېدنګ:(لی-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لیلېدل-

لیلېدنه:(لی-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لیلېدل-

لیلېدونکے:(لی-لې-دون-کے)فاعل- جمع لیلېدونکی- مؤنث لیلېدونکې- وګورئ لیلېدل-

لیلېدهٔ:(لی-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لیلېدل-

لیمځے:(لیم-ځے)صفت- نمژن- نمناک- نیمځے-

لیمی:(لی-می)صفت- لوند- تر-

لینځکه:(لین-ځهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- کوډی- نینځکه- نانځکه-

لینده:(لین-ده)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ لرګی او ربړ نه جوړه یوه اله چې دَ غشی یا کاڼی پهٔ ذریعه پرې ویشتل کولے شي- کمان-

لینده مار:(لین-ده-مار)صفت- دَ لیندې چلولو استاذ- پهٔ لینده دَ ویشتلو ماهر- لیندے-

لینده ماری:(لین-ده-ما-ری)اسم- واحد- مؤنث- لینده چلونه- دَ لیندې چلولو مهارت-

لیندی وال:(لین-دی-وال)صفت- لیندی لرونکے ټوپک، چاقو وغېره- کمانی دار- مؤنث لیندی واله-

لیندی:(لین-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ټوپک، تماچې یا چاقو کمانی- (۲)دَ ماشومانو لینده- وړوکې لینده- (۳)دَ پښو یا لاسونو دَ کونډی لاندې رګونه- پلې-

لینګاړے:(لینګ-ګا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ زنګنو پرتوګ- هغه پرتوګ چې زنګنی ورته اچولے شوی وی- پیتاڑے-

لینګته:(لینګ-که-ته)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ کُشتی کښې دَ پښې اچولو داؤ- لنګتی-

لینو ټائپ:(لی-نو-ټائپ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ټائپ مشین چې

دَ الفاظو پوره کربنه پرېږ پهٔ یو وخت اچولے شي- (انګریزی LEANO-TYPE)-

لیول:(لـه-یه-وَل)مصدرِ متعدی- (۱)عادتول- اموخته کول- (۲)ترغیب ورکول- رااړول-

لیون:(لـه-یه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لیول-

لیونکے:(لـه-یه-وون-کے)فاعل- جمع لیونکي- مؤنث لیونکې- وګورئ لیول-

لیونګ:(لـه-یه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لیول-

لیونه:(لـه-یه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لیول-

لیېدل:(لـه-یې-دَل)مصدرِ لازم- (۱)عادتېدل- بلدېدل- اموخته کېدل- (۲)ترغیب موندل- رااوړېدل-

لیېدلے:(لـه-یې-دهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع لیېدلی- مؤنث لیېدلې- وګورئ لیېدل-

لیېدن:(لـه-یې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لیېدل-

لیېدنګ:(لـه-یې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لیېدل-

لیېدنه:(لـه-یې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لیېدل-

لیېدونکے:(لـه-یې-دون-کے)فاعل- جمع لیېدونکي- مؤنث لیېدونکې- وګورئ لیېدل-

لیېدهٔ:(لـه-یې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمرار دَ واحد غائب صیغه- وګورئ لیېدل-

لیه:(لـه-یه)اسم- واحد- مؤنث- جګړه- جنګ-

لیه:(لـه-یه)صفت- لیی- (۱)وُزګار- فارغ- (۲)بې کاره- فضول-

لیی:(لـه-یي)صفت- وګورئ لیه-

لېب:(لېب)اسم- واحد- مذکر- اړ- حصار- بند- ایسار-

لېبر:(لې-بَر)اسم- واحد- مذکر- دَ خَلې ټینګې لاړې- ځلېښناکې توکانې-

لېبر:(لې-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)محنت- مشقت- کوشش- مزدوری- کار- کسب- (۲)صفت- مزدور- کسب ګر- مشقتي- (م- انګرېزی)-

لېبل:(لې-بَل)اسم- واحد- مذکر- دَ نشانی کاغذ- هغه چټ چې پرې دَ څهٔ څیز نامه او پته وغېره لیکلے شوې وي- ټیکه- (م- انګریزی)-

لېت:(لېت)صفت- مهین- اُوار- ښوېدونکے- ښوېندارکے- ښوېدانے-

لېت پېت:(لېت-پېت)صفت- لړلے- ککړ- الوده- مؤنث لېته پېته-

لېټر:(لې-تَر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېټر ۲-

لېتوګرافی:(لې-تو-ګرا-فی)اسم- واحد- مؤنث- دَ طباعت هغه طریقه چې اول پهٔ کاغذ ولیکلے شي او بیا دَ کاغذ هغه لیک دَ کانې یا اُسپنې دَ پلېټ پهٔ ذریعه چاپولے شي- (انګریزی)-

لېټ:(لېټ)اسم- واحد- مذکر- مرغ زرین- لوېټ- لوهټ- سائنسی نوم لېفوفورس ایم پي جېنس (LOPHOPHORUS IMPEJANUS)-

لېټ:(لېټ)صفت/متعلق فعل- (۱)ایسار شوے- ناوخته راتلونکے- ځنډېدلے- (۲)ناوخته- وروستو- پهٔ تاخیر سره-

لېټر:(لې-ټَر)اسم- واحد- مذکر- چیټۍ- خط- (انګریزی)-

لېټر:(لې-ټَر)اسم- واحد- مذکر- ګروبے- ختېل- ختوبے- لېټی- لېټړ-

لېټربکس:(لې-ټَر-بَکس)اسم- واحد- مذکر- دَ چیټیو صندوق- دَ ډاکخانې هغه صندوق چې خلق پکښې چیټۍ یا خطونه ور اچوی- (انګریزی)-

لېټرین:(لېټ-رین)اسم- واحد- مذکر- دَ اودس ماتی ځاې- ټټی- (انګریزی)-

لېټه:(لې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لوټه-

لېټی:(لې-ټي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اتوب-

لېث:(لېث)اسم- واحد- مذکر- زمرے- منزرے- شېر- سائنسی نوم پېنتېره پارډس (PANTHERA PARDUS)- (عربی)-

لېجر:(لې-جَر)اسم- واحد- مذکر- دَ روزانه حساب کولو کتاب- روزنامچه- دَ سامان دَ تلو او راتلو دَ حساب لیکلو رجسټر- (انګریزی)-

لېچ:(لېچ)اسم- واحد- مذکر- لاس- لېچه- دَ لاس مړوکے- لېځ-

لېچکے:(لې-چه-کے)اسمِ تصغیر- دَ لېچ تصغیر- وړوکے لاس-

لېچه:(لې-چه)اسم- واحد- مؤنث- لېچ- لاس- مړوند- لېچی- لېڅه- جمع لېچې-

لېچی:(لې-چي)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قسم مېوه چې ازغن پوستکے او خوږ خوند لری- کنداغ

لېچې بېچې:(لې-چې-بې-چې)صفت- (۱)نښتی- امېږ چمبړ- پهٔ یو بل کښې ورننوتی- (۲)سره نښتی- پهٔ جګړه- لاندې زتی- (۲- اسم- جمع)انې بانې- اخوا دېخوا- ټال مټول-

لېچی:(لې-چي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لېچه-

لېچی:(لې-چي)اسم- واحد- مؤنث- دُرشل-

لېځ:(لېځ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېچ-

لېڅه:(لې-څه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لېچه-

لېڅی:(لې-څي)اسم- واحد- مؤنث- دَ وړې خوره وره ګنجی-

لېر:(لېر)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- (۱)دَ چېلی وړوکے بچے- ورغمے- ورغومے- (۲)لور- دَ فصل رېبلو اله- (۳)لار- لیار-

لېربانهٔ:(لېر-با-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- دَ لېربون جمع- وګورئ لېربون-

لېربنه:(لېر-به-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لېربون مؤنث- وګورئ لېربون-

لېربون:(لېر-بون)اسم- واحد- مذکر- واړهٔ ورغمی (ورغومی) او ګډوری څرونکے- لېربه- جمع لېربانهٔ- مؤنث لېربنه-

لېربه:(لېر-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېربون-

لېرلید:(لېر-لید)اسم- واحد- مذکر- دَ لرې لیدونکې اله- دوربین- (افغانستان)-

لېره:(لې-ره)اسم- واحد- مؤنث- لار- لاره- لیار-

لېرې:(لې-رې)صفت- لرې- جدا- پهٔ ډېره فاصله- پهٔ مواد- پهٔ مېواد-

لېرے:(لې-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګډورو او ورغمو (ورغومو) رمه-

لېږ:(لېږ)اسم- واحد- مذکر- قطار- سلسله- لېن- (م- انګریزی لائن)-

لېړژن:(لېږ-ژن)صفت- وګورئ لاړن-

ئ" (ښی-رَل)، "ې"(هې-ره-وَل)، "ی"(پیا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

لېږه:(لې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خلې اَبڼه- لاړه- لیاړه- جمع لېږې-
لېږه:(لې-ږه)اسم- واحد- مؤنث- رېړه- دَ لرګیو ګاډے-
لېږې:(لې-ږې)اسم- جمع- دَ لېږه جمع- وګورئ لېږه ١-
لېزم:(لې-زم)اسم- واحد- مذکر- دَ لیندې يو قسم چې ږېره لچکداره وي-
لېږد:(لېږد)اسم- واحد- مذکر- کوچ- رحلت- روانګي- سفر-
لېږدل:(لېږ-دَل)مصدرِ لازم- روانېدل- کوچ کول- رحلت کول- تلل-
لېږدلے:(لېږ-دۀ-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- وګورئ لېږدل-
لېږدن:(لېږ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدل-
لېږدنګ:(لېږ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدل-
لېږدنه:(لېږ-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدل-
لېږدول:(لېږ-ده-وَل)مصدرِ متعدی- لېږل- استول-
لېږدولے:(لېږ-ده-وۀ-لے)صفت- جمع لېږدولی- مؤنث لېږدولې- وګورئ لېږدول-
لېږدون:(لېږ-ده-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدول-
لېږدونکے:(لېږ-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لېږدل-
لېږدونکے:(لېږ-ده-وون-کے)فاعل- جمع لېږدونکی- مؤنث لېږدونکې- وګورئ لېږدول-
لېږدونګ:(لېږ-ده-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدول-
لېږدونه:(لېږ-ده-وۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدول-
لېږدېدل:(لېږ-دې-دَل)مصدرِ لازم- لېږلے کېدل- استولے کېدل- روانېدل-
لېږدېدلے:(لېږ-دې-دۀ-لے)صفت- جمع لېږدېدلی- مؤنث لېږدېدلې- وګورئ لېږدېدل-
لېږدېدن:(لېږ-دې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدېدل-
لېږدېدنګ:(لېږ-دې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدېدل-
لېږدېدنه:(لېږ-دې-دۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږدېدل-
لېږدېدونکے:(لېږ-دې-دون-کے)فاعل- جمع لېږدېدونکی- مؤنث لېږدېدونکې- وګورئ لېږدېدل-
لېږدېدۀ:(لېږ-دې-دۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ لېږدېدل-
لېږدے:(لېږ-دے)اسم- واحد- مذکر- باری څاروے- د بار وړلو عادت څاروے-
لېږل:(لې-ږل)مصدرِ متعدی- استول- ور روانول- لېږدول-
لېږلے:(لې-ږۀ-لے)صفت/مفعول- جمع لېږلی- مؤنث لېږلې- وګورئ لېږل-
لېږن:(لې-ږن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږل-
لېږنه:(لې-ږۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېږل-
لېږونکے:(لې-ږون-کے)فاعل- جمع لېږونکی- مؤنث لېږونکې- وګورئ لېږل-
لېږۀ:(لې-ږۀ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ لېږل-
لېس:(لېس)اسم- واحد- مذکر- (١)فیته- جالی- جالکی- ربشه- (٢)پرقېدونکے تار- کناره- (انګریزی :LACE)-
لېسټ:(لېسټ)اسم- واحد- مذکر- لسټ- لِسټ- لسټ- فهرست- فهرس- (م- انګریزی)-
لېښ:(لېښ)صفت- (١)ککړ- چټل- کثیف- (٢)اسم- لېو- اخږ-
لېښت:(لېښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لوښت-
لېښتک:(لېښ-تک)صفت- وګورئ لوښتینک-
لېښتکے:(لېښ-ته-کے)صفت- وګورئ لوښتینک-
لېښتینک:(لېښ-تی-نک)صفت- مؤنث لېښتینکه- وګورئ لوښتینک-
لېشکه:(لې-شه-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لشکه-
لېشکی:(لې-شه-کی)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم واښۀ چې دَ غنمو پۀ فصل کښې راخیژی-
لېشل:(لې-شل)مصدرِ متعدی- وګورئ لوشل-
لېشلے:(لې-شۀ-لے)صفت/مفعول- لوشلے- وګورئ لوشل-
لېشن:(لې-شن)حاصلِ مصدر- لوشن- وګورئ لوشل-
لېشنګ:(لې-شنګ)حاصلِ مصدر- لوشنګ- وګورئ لوشل-
لېشنه:(لې-شۀ-نه)حاصلِ مصدر- لوشنه- وګورئ لوشل-
لېشونکے:(لې-شون-کے)فاعل- لوشونکے- وګورئ لوشل-
لېشه:(لې-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لشه-
لېشه:(لې-شه)اسم- واحد- مؤنث- بې غاښونو ژامه یا ژامنه-
لېښ:(لېښ)اسم- واحد- مذکر- کوچ- تګ- روانګي- سفر- رحلت-
لېښل(١):(لې-ښل)مصدرِ متعدی- ځټل- پۀ ژبه خوړل-
لېښل(٢):(لې-ښل)مصدرِ متعدی- کوچ کول- روانېدل- سفر کول- تلل- رحلت کول-
لېښلے:(لې-ښۀ-لے)صفت/مفعول- جمع لېښلی- مؤنث لېښلې- وګورئ لېښل(١)-
لېښلے:(لې-ښۀ-لے)صفت/مفعول- جمع لېښلی- مؤنث لېښلې- وګورئ لېښل(٢)-
لېښن:(لې-ښن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(١)-
لېښن:(لې-ښن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(٢)-
لېښنګ:(لې-ښنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(١)-
لېښنګ:(لې-ښنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(٢)-
لېښنه:(لې-ښۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(١)-
لېښنه:(لې-ښۀ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښل(٢)-
لېښول:(لې-ښه-وَل)مصدرِ متعدی- وړل- ور روانول- لېږل-
لېښولے:(لې-ښه-وۀ-لے)صفت/مفعول- جمع لېښولی- مؤنث لېښولې- وګورئ لېښول-
لېښون:(لې-ښه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېښول-
لېښونکے:(لې-ښون-کے)فاعل- جمع لېښونکی- مؤنث لېښونکې- وګورئ لېښل(١)-
لېښونکے:(لې-ښون-کے)فاعل- جمع لېښونکی- مؤنث لېښونکې- وګورئ

لېښل(۲)-

لېښونکے:(لې-ښه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ لېښول-

لېښونګ:(لې-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لېښول-

لېښونه:(لې-ښه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لېښول-

لېښېدل:(لې-ښې-دل)مصدر لازم- تلل- کوچ کول- روانېدل-

لېښېدلے:(لې-ښې-دهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع لېښېدلی- مؤنث لېښېدلې- وګورئ لېښېدل-

لېښېدن:(لې-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لېښېدل-

لېښېدنګ:(لې-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لېښېدل-

لېښېدنه:(لې-ښې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لېښېدل-

لېښېدونکے:(لې-ښې-دون-کے)فاعل- جمع لېښېدونکی- مؤنث لېښېدونکې- وګورئ لېښېدل-

لېښېدهٔ:(لې-ښې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ لېښېدل-

لېطر:(لې-طر)اسم- واحد- مذکر- دٔ مائعاتو یوه فرانسیسی پېمانه چې تقریباً دٔ پاؤکم دوؤ پونډو برابره وی-

لېغړے:(لې-غه-ړے)صفت- خراب- پهٔ بد حال شوے-

لېکن:(لې-کن)اسم- واحد- مذکر- دٔ ګېډې درد- لېکڼ-

لېکن:(لے-کن)حرف عطف- خو- مګر-

لېکڼ:(لې-کڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېکن-

لېل:(لېل)اسم- واحد- مذکر- شپه- شپ-

لېلام:(لے-لام)اسم- واحد- مذکر- دٔ بولی پهٔ ذریعه څهٔ څیز خرڅونه- نیلام-

لېلامچی:(لے-لام-چی)صفت- لېلامونکے- دٔ بولی پهٔ ذریعه خرڅونکے-

لېلامول:(لے-لا-مه-ول)مصدر متعدی- (۱)پهٔ بولی خرڅول- نیلامول- (۲)پهٔ ارزانه بیه خرڅول-

لېلامون:(لے-لا-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ لېلامول-

لېلامونکے:(لے-لا-مه-وون-کے)فاعل- جمع لېلامونکی- مؤنث لېلامونکې- وګورئ لېلامول-

لېلامونګ:(لے-لا-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لېلامول-

لېلامونه:(لے-لا-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لېلامول-

لېلامېدل:(لے-لا-مې-دل)مصدر لازم- (۱)نیلامېدل- دٔ بولی پهٔ ذریعه خرڅېدل- (۲)پهٔ ارزانه بیه خرڅېدل-

لېلامېدن:(لے-لا-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لېلامېدل-

لېلامېدنګ:(لے-لا-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ لېلامېدل-

لېلامېدنه:(لے-لا-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لېلامېدل-

لېلامېدونکے:(لے-لا-مې-دون-کے)فاعل- جمع لېلامېدونکی- مؤنث لېلامېدونکې- وګورئ لېلامېدل-

لېلامېدهٔ:(لے-لا-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ لېلامېدل-

لېله:(لے-له)اسم- واحد- مؤنث- عادت- خوئ- خصلت- جمع لېلې-

لېلة القدر:(لے-له-تل-قه-دَر)اسم مرکب- شبقدر- شوقدر- دٔ قدر شپه- بزرګه شپه- مرتبه لرونکې شپه- هغه شپه کومه چې الله تعالے دٔ قسمتونو تقسیمولو دٔ پاره ټاکلې ده- دٔ دې شپې پهٔ تعین کښې اختلاف دے، بعضې خلق دٔ ۱۵ شعبان بعضې ۲۳ رمضان او بعضې دٔ ۲۷ رمضان شپه دغه شپه ګڼی- دٔ دې شپې عبادت دٔ زرو میاشتو دٔ عبادت برابر دے-

لېلی:(لے-لا)صفت- (۱)توره- سکڼه- شب رنګه- (۲)اسم معرفه- دٔ مجنون (قیس) معشوقه- دٔ مجنون دٔ محبوبې نامه- (۳)معشوقه- محبوبه-

لېمن:(لې-مَن)اسم- واحد- مذکر- لېمُو- نېمبو- دٔ نارنج دٔ قسم یوه تُرشه مېوه- نباتاتی نوم سټرس اسیډا یا سی - مېډیکا (CITRUS ACIDA or C-MEDICA)-

لېمونېږ:(لې-مو-نېږ)اسم- واحد- مذکر- دٔ لېمُو یا نېمبو شربت-

لېمهٔ:(لې-مهٔ)اسم- واحد/جمع- مذکر- سترګې- چشمان-

لېنګور:(لېنګ-ګه-وَر)صفت- غټ غټ لېنګی لرونکے بنیادم- لوئ لوئ پنډې لرونکے بنیادم-

لېنګے:(لېنګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ ګیټیو نه تر زنګانهٔ پورې دٔ پښې حصه- پنډې- جمع لېنګی-

لېننزم:(لے-نن-ا-زم)اسم- واحد- مذکر- دٔ وروس انقلابی نظریه چې دٔ زروسیانو دٔ اشتراکی لیډر لېنن سره منسوب کړے شوې ده-

لېن:(لېن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېږ-

لېن دېن:(لېن-دېن)اسم مرکب- ورکړه راکړه- روزګار- تعلق- لېن دېن-

لېن سوتېن:(لېن-سو-تېن)اسم مرکب- ښکته والے پورته والے- لاندے باندے-

لېو:(لېو)صفت- (۱)نښتے- چمبړ- (۲)اسم- مذکر- دٔ ښلولو کار- اخېړ- جمع لېوونه-

لېوال:(لې-وال)صفت- (۱)ارزومند- مشتاق- (۲)عاشق- مئېن-

لېوالتوب:(لې-زال-توب)اسم- واحد- مذکر- لېوالتیا- (۱)ارزومندی- غښتنه- اشتیاق- (۲)عاشقی- مئېنتوب-

لېوالتیا:(لې-زال-تیا)اسم- زاحد- مؤنث- وګورئ لېوالتوب-

لېوالول:(لې-وا-له-ول)مصدر متعدی- ارزومند جوړول- مشتاق جوړول-

لېوالون:(لې-وا-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ لېوالول-

لېوالونکے:(لې-وا-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لېوالونکی- مؤنث لېوالونکې- وګورئ لېوالول-

لېوالونګ:(لې-وا-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ لېوالول-

لېوالونه:(لې-وا-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ لېوالول-

لېوالېدل:(لې-وا-لې-دل)مصدر لازم- (۱)ارزومند کېدل- مشتاق کېدل- (۲)مئېنېدل-

لېوالېدن:(لې-وا-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ لېوالېدل-

لېوالېدنګ:(لي-وا-لې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوالېدل-

لېوالېدنه:(لي-وا-لې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوالېدل-

لېوالېدونکے:(لي-وا-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لېوالېدونکي- مؤنث لېوالېدونکې- وګورئ لېوالېدل-

لېوالېدهٔ:(لي-وا-لې-دهٔ)حاصلِ مصدر از دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ لېوالېدل-

لېوان:(لي-وان)اسم- جمع- مذکر- دَ لېوهٔ جمع- وګورئ لېوهٔ-

لېودېو:(لېو-دېو)اسم- واحد- مذکر- ګوذاره- ساعت تېرے- قوت لايموت-

لېور:(لي-ور)اسم- واحد- مذکر- دَ خاوند ورور- جمع لېورونه-

لېورځی:(لي-ور-ځي)اسم- واحد- مؤنث- لېورزی- دَ خاوند دَ ورور لور-

لېورځے:(لي-ور-ځے)اسم- واحد- مذکر- دَ لېور ځوئ- دَ خاوند دَ ورور ځوئ- لېورزے- مؤنث لېورځی- جمع لېورځی-

لېورزی:(لي-ور-زي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لېورځی-

لېورزے:(لي-ور-زے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېورځے-

لېوړی:(لېو-ړي)اسم- واحد جمع- مؤنث- لهٔ خوړو او کُنځلو نه جوړې يو قسم دَ خوراک خوړې دانې- رېوړی-

لېوکټے:(لېو-که-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ لېوهٔ بچے- دَ شرمښ بچے- وړوکے لېوهٔ- جمع لېوکټي-

لېول:(لي-ول)اسم- واحد- مذکر- موارے- مواروالے- (۲)دَ مواری معلومولو اله-

لېون باګے:(لي-ون-با-ګے)صفت- لېون سارے- لېون بغرے- لېونتہارے- لېونے- مذوب- مجذوب- لېون سودے- لېونغرتے- لېونغرے- لېون سرے-

لېون بغرے:(لي-ون-بغ-رے)صفت- وګورئ لېون باګے-

لېونتوب:(لي-ون-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ لېونی کېدو حالت- لېونے کېدنه- لېونتيا- ديوانه توب-

لېونتون:(لي-ون-تون)اسم- واحد- مذکر- دَ لېونو ځائ- پاګل خانه- (افغانستان)-

لېونتيا:(لي-ون-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ لېونتوب-

لېونتہارے:(لي-ون-تہا-رے)صفت- وګورئ لېون باګے-

لېون سرے:(لي-ون-سه-رے)اسم صفت- وګورئ لېون باګے-

لېون سودے:(لي-ون-سو-دے)صفت- وګورئ لېون باګے-

لېون شک:(لي-ون-شک)صفت- نيم لېونے- هغه څوک چې دَ لېونی شک پرې کېږی-

لېونغرتے:(لي-ون-غرهٔ-تے)صفت- وګورئ لېون باګے-

لېونغرے:(لي-ون-غهٔ-رے)صفت- وګورئ لېون باګے-

لېونی(۱):(لي-وه-ني)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم تريخ ساګ چې دَ غنمو پهٔ فصل کښې راخيژی- لېونے-

لېونی(۲):(لي-وه-ني)صفت- د لېونی مؤنث- وګورئ لېونے(۱)-

لېونے(۱):(لي-وه-نے)صفت- پهٔ ښهٔ بد نهٔ پوهېدونکے- پاګل- دېوانه- مونث لېونی- جمع لېونی-

لېونے(۲):(لي-وه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لېونی(۱)-

لېونے سپېلنے:(لي-وه-نے-سپې-له-نے)صفت مرکب- (۱)بېخي پاګل- بالکل لېونے- (۲)سخت عاشق- وريت پريت- ډېر زيات لېوال-

لېوول:(لي-وه-ول)مصدر متعدی- دېوال کوټې وغېره له هواره ختهٔ ورکول- اخېړول- دَ نرم لېټې ځيز تهٔ ورکول- (۲)نښلول- ورپورې لګول- لېوه ول-

لېوون:(لي-وه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوول-

لېوونکے:(لي-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لېوونکي- مؤنث لېوونکې- وګورئ لېوول-

لېوونګ:(لي-وه-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوول-

لېوونه:(لي-وه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوول-

لېوهٔ:(لي-وهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو خطرناک ځنګلی ځناور- شرمښ- کرګ- (۲)صفت- خطرناک- موسناک سړے- ظالم سړے- جمع لېوان-

لېوه ول:(لي-وه-ول)مصدر متعدی- وګورئ لېوول-

لېوه ون:(لي-وه-ون)حاصلِ مصدر- لېوون- وګورئ لېوول-

لېوه ونګ:(لي-وه-ونګ)حاصلِ مصدر- لېوونګ- وګورئ لېوول-

لېوه ونه:(لي-وه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- لېوونه- وګورئ لېوول-

لېوه وونکے:(لي-وه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- لېوونکے- وګورئ لېوول-

لېوېدل:(لي-وې-دل)مصدر لازم- (۱)پهٔ څهٔ ځيز باندې دَ نرم لېټې ځيز ټهٔ ختل- اخېړېدل- (۲)نښتل- ورپورې کلک لګېدل-

لېوېدن:(لي-وې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوېدل-

لېوېدنګ:(لي-وې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوېدل-

لېوېدنه:(لي-وې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ لېوېدل-

لېوېدونکے:(لي-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع لېوېدونکي- مؤنث لېوېدونکې- وګورئ لېوېدل-

لېوېدهٔ:(لي-وې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراری واحد غائب صيغه- وګورئ لېوېدل-

لېيل:(لي-يل)مصدر متروک- وګورئ لل-

لے پهٔ لے:(لے-پهٔ-لے)صفت متعلق فعل- (۱)در پهٔ در- لور پهٔ لور- هره خوا- (۲)سرګردان- پرېشان- پهٔ بدحال- پهٔ بده ورځ-

لے لېونے:(لے-لي-وه-نے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم لوبه چې پهٔ غړانو کولے شي-

م:(میم)حرف- دَ اردو یو دېرشم دَ فارسی اتۀ ویشتم دَ عربی او هندی پنخویشتم او دَ پښتو دَ حروف تهجی پینځۀ دېرشم حرف چې پۀ ابجدو کښې یَې شمار ۴۰ فرض کړے شوے دے-

م:(میم)حرف اشاره- مسیحی سن طرف ته اشاره-

م:(مِ)مغه نسبت چې دَ عدد نه وروستو راشي نو لاحقه جوړوی لکه دَ لس نه لسم-

ما:(ما)اسم- مؤنث- (۱)پلو- پېڅول- دَ کېږدی پرده- (۲)اُبۀ- (۳)اُوښکې-

ما:(ما)ضمیر مفرد متکلم- حالت فاعلی- جمع مونږ-

ماَب:(ما-آب)لاحقه- (۱)چې کوم ځاۓ اواز راتمبیږی- دَ انګازې ځاۓ- (۲)عربی فارسی او پښتو کښې دَ لاحقې پۀ طور استعمالیږی- لکه عزت مآب- (۳)دَ آرام او سکون ځاۓ- (م- عربی)-

مابقا:(ما-به-قا)صفت- چې څۀ باقی پاتې شول- (م- عربی)-

مابوب:(ما-بوب)صفت- محبوب- خوږ ملګرے- اشنا- معشوق- دَ محبوب مغفن-

مابین:(ما-بېن)حرف جار- تر مینځه- پۀ مینځ کښې- دوران-

ماپښین:(ما-په-ښین)اسم- واحد- مذکر- نماسپښین- نمازسپښین- ماسپښین-

مات:(مات)صفت- دَ روغ ضد- نیم- چاودے- ټوکړې- مات شوے-

ماتاوی:(ما-تا-وی)صفت- دَ ځوارلسمې سپوږمۍ- دَ مهتابی مغفن-

ماتحت:(ما-تحت)صفت- دَ لاس لاندې- دَ حکم تابع- نائب- (م- عربی)-

ماتر:(ما-تر)اسم- واحد- مذکر- لۀ ژرندې راپربوتی وړۀ-

مات رامات:(مات-را-مات)صفت- وګورئ مات-

ماتربا:(مات-ر-با)اسم- واحد- مؤنث- مرتبه- موتربا-

مات ګړ:(مات-ګړ)صفت- ټوټې ټوټې-

ماتل:(ما-تل)صفت- اتال- معطل-

ماتلی:(ما-ته-لي)اسم- واحد- مؤنث- معطلی- پېل-

ماتم:(ما-تم)اسم- واحد- مذکر- مصیبت- غم- آفت- ویر- واوېلا- (م- فارسی)-

ماتمی:(ما-ته-مي)صفت- غم لړلے- ویرلړلے- ماتم کوُنکے-

ماتو:(ما-تو)اسم- واحد- مؤنث- دَ کور مالکه- بی بی-

ماتوالے:(مات- وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غریبی- بې وسی- (۲)دَ ماتېدو حالت-

ماتوره:(ما-تو-ره)اسم- واحد- مؤنث- کانیزه زمکه-

ماتوړ:(ما-توړ)اسم- واحد- مذکر- ښَتک- غټ ښَتک- پلک- جبل- (شاید- هندی)-

ماتول:(ما-ته-ول)مصدر متعدی- (۱)نیمول- ټکرې کول- ټوکړې کول- (۲)خوړل- (دَ خنګلی خناوړانو)-

ماتون:(ما-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ ماتول-

ماتونکے:(ما-ته-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ماتونکی- مؤنث ماتونکې- وګورئ ماتول-

ماتونګ:(ما-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ماتول-

ماتونه:(ما-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ماتول-

ماتوینے:(ما-توی-نے)صفت- (۱)دَ ماتولو قابل- (۲)مغه ټوپک یا تماچه چې راماتیږی- ملاماتے-

ماته:(ما-ته)دَ مات تانیث- (۲)پستنه- ماتې- (۲)صفت- کنده کړے- مات کړے-

ماته:(ما-ته)اسم ضمیر- ما سره- زما دَ پاره- راته-

ماته خوا:(ما-ته-خوا)اسم- واحد- مؤنث- خفګان- نازړۀ توب-

ماته کوږه:(ما-ته-کو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- سود سودا- اخوا دېخوا کار- ټک ټوک کار-

ماتې:(ما-تې)صفت- جمع- مؤنث- روانی- مخه کونه- (عام طور سره دَ وېنو دَ پاره استعمالیږی)-

ماتې:(ما-تې)اسم- واحد- مؤنث- شکست- تېښته-

ماتېدل:(ما-تې-دل)مصدر لازم- (۱)نیمېدل- ټوکړې کېدل- ټکرې کېدل- (۲)خوړلے کېدل- (دَ خنګلی خناورانو)-

ماتېدن:(ما-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ماتېدل-

ماتېدنګ:(ما-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ماتېدل-

ماتېدنه:(ما-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ماتېدل-

ماتېدونکے:(ما-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ماتېدونکی- مؤنث ماتېدونکې- وګورئ ماتېدل-

ماتېدونے:(ما-تې-دو-نے)صفت- دَ ماتېدو قابل- وګورئ ماتېدل-

ماتېدۀ:(ما-تې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ماتېدل-

ماتے:(ما-تے)اسم- واحد- مذکر- اوراورکے- جګنو-

ماټ:(ماټ)اسم- واحد- مذکر- مټ- چاټی- مټکه-

ماټس:(ما-ټس)اسم- واحد- مذکر- مغه سوے چې دَ زخم پۀ وجه پېدا کیږی-

ماټکے:(ماټ-کے)اسم- واحد- مذکر- باهو- بازوبند-

ماټور:(ما-ټور)صفت- وګورئ ماټې-

ماټوره:(ما-ټو-ره)اسم- واحد- مؤنث- بدهضمي-

ماټوړه:(ما-ټو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- پاړه- جمع ماټوړې-

ماټوس:(ما-ټوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)رسولی- (۲)غټه دانه- (۳)وګورئ پوپکه-

ماټوی:(ما-ټه-وی)اسم- واحد- مذکر- دَ سرو زرو یو کالے چې پۀ تندی باندې دَ قوس پۀ شکل کښې غوږونو ته تلے وی-

ماټې:(ما-ټې)اسم- واحد- مذکر- ماټور- ماټے- (۱)لۀ برېتونو نه دَ غوږونو پورې وېښتۀ- یو قسم ږیره چې پۀ دواړه مخه وی او پۀ زنه نۀ وی- (۲)ښې-

ی: (ښې-رل)، ې:(مې-ره-ول)، ۍ:(پیا-لۍ)، ے:(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ماتېکې :(ما-تې-کې)متعلق فعل- (۱)په کرانه- په سختئ سره- (۲- اسم- مؤنث)متې-

ماتې:(ما-تې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ چکله- (۲)چاتې-

ماتے:(ما-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماتې-

مآثر:(م-آ-ثر)اسم- جمع- مذکر- ښه آثار- ښې ښې يادګارى نښې- ښه کارونه-

ماجب:(ما-جب)اسم- واحد- مذکر- (۱)تنخواه- وظيفه- أجرت- (۲)هغه رقم چې د حکومت له خوا قبائلو ته ورکولے شي-

ماجت:(ما-جت)اسم- واحد- مذکر- د مسجد وران شکل- جماعت- جومات-

ماجد:(ما-جد)صفت- قدرمند- عزتمند- بزرګ- (م- عربى)-

ماجر :(ما-جر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مقبرې نه ګېر چاپېره ديوال- (۲)د مهاجر مفعن- (م- عربى)-

ماجرا:(ما-ج-را)اسم- واحد- مؤنث- قصه- واقعه- حالت- (م- عربى)-

ماجو:(ما-جو)اسم- واحد- مذکر- د يو دارو نوم- ماخو- (م- هندى)-

ماجوج:(ما-جوج)اسم- جمع- مذکر- يو قوم چې د نوح عليه اسلام د ځوئ اولاد دے- يا جوج ماجوج- خوخى ماخوخى- تاتارى خلق-

ماخو:(ما-خو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماجو-

ماخوخى:(ما-خو-خى)اسم- جمع- مذکر- وګورئ ماجوج-

ماچاڼے:(ما-چا-ڼے)اسم- واحد- مذکر- ترنکوځه- مچوغنه- مچنوغزه- ترنکوځه- مشنوغزه-

ماچس:(ما-چس)اسم- واحد/جمع- مذکر- د اور بلولو تيلے- (انګريزى)-

ماچه:(ما-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پله- پټه- (۲)سودا- د څيز يا مال په بدل کښې سودا- مارچه- (کول کېدل مصدرونه)-

ماخى:(ما-خى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه مرض چې په ببرو لګى- يو قسم بوټے چې د ببرو ځانګو کښې کيږى-

ماحصل:(ما-حه-صل)صفت- حاصل- حاصلات- نتيجه- (م- عربى)-

ماحضر:(ما-حه-ضر)اسم- واحد- مذکر- چې کوم خوراک موجود وى- چې څه حاضر وى- (عربى)-

ماحول:(ما-حول)اسم- واحد- مذکر- چاپېرچل- ګېر چاپېره علاقه- (عربى)-

ماخذ:(ما-خذ)اسم- واحد- مذکر- هغه ځاے چې څه څيز ترې وتلے وى- بنياد- منبع- (عربى)-

ماخستن:(ما-خس-تن)اسم- واحد- مذکر- نماسختن- د نماسختن يو قرآت-

ماخوذ:(ما-خوذ)صفت- (۱)اخذ کړے شوے- راغستے شوے- (۲)ګېر- ګرفتار- (م- عربى)-

ماخوذول:(ما-خو-ذه-ول)مصدر متعدى- نيول- ګېرول-

ماخوذون:(ما-خو-ذه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ماخوذول-

ماخوذونکے:(ما-خو-ذه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ماخوذونکى- مؤنث ماخوذونکې- وګورئ ماخوذول-

ماخوذونګ:(ما-خو-ذه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ماخوذول-

ماخوذونه:(ما-خو-ذه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ماخوذول-

ماخوذېدل:(ما-خو-ذې-دل)مصدر لازم- ګېرېدل- الزام لګېدل- نيولے کېدل-

ماخوذېدن:(ما-خو-ذې-دن)حاصل مصدر- ماخوذېدل-

ماخوذېدنګ:(ما-خو-ذې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ماخوذېدل-

ماخوذېدنه:(ما-خو-ذې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ماخوذېدل-

ماخوذېدونکے:(ما-خو-ذې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ماخوذېدونکى- مؤنث ماخوذېدونکې- وګورئ ماخوذېدل-

ماخوذېدۀ:(ما-خو-ذې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضى استمرارى د واحد غائب صيغه- وګورئ ماخوذېدل-

ماخورى:(ما-خو-رى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مارخورى چمچکے- کربوړے-

ماخى:(ما-خى)اسم- واحد- مؤنث- يو صحرائى بوټے چې د سوزولو د پاره پکاريږى او اوښان ئې هم خورى- خوز- جټ ګون-

مادر:(ما-در)اسم- واحد- مؤنث- مور- (م- فارسى)-

مادر زاد:(ما-در-زاد)صفت- مورزادى- مورزاده- پېدائشى مجذوب- پېدائشى ولى- (م- فارسى)-

مادرى:(ما-د-رى)صفت- د مور- مور سره منسوب- مادر سره منسوب-

مادنګے:(ما-دنګ-ګے)صفت- (۱)سست- بېکاره- (۲)ايجرا- ميجرا-

ماده:(ما-ده)اسم- واحد- مؤنث د جنس مؤنث- ښځه- مادينه-

ماده:(ما-ده)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څيز چې په حواس خمسه معلومېدے شي- (۲)د آئين يا قانون دفعه-

مادى:(ما-دى)صفت- (۱)اصلى- ذاتى- قدرتى- (۲)مادې سره متعلق- ماديت سره متعلق-

ماديات:(ما-دى-يات)اسم- جمع- مذکر- مادى څيزونه- مخلوقات-

ماديان:(ماد-يان)اسم- واحد/جمع- اسپه- وسپه- (م- فارسى)-

ماديت:(ما-دى-يت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ماده کېدل- (۲)د ماده کېدو حالت- (۲)هغه نظريه چې دنيا کښې صرف ماده منى او ټول روحانى قدرونه رد کوى-

مادين:(ما-دين)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماندينه-

مادينه:(ما-دى-نه)اسم- واحد- مؤنث- ښځه- وګورئ ماندينه-

ماډل:(ما-ډل)اسم- واحد- مذکر- نمونه- نقشه- پيمانه- قالب- طور طريقه-

ماذنه:(ما-ذۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- مناره- موناره-

ماذون:(ما-ذون)صفت- اذن ور کړے شوے- هغه څوک چې ورلره اجازت ورکړے شوے وى- خليفه-

مار :(مار)اسم- واحد- مذکر- (۱)منګور- منګرے- (۲)د اوښ مهار- ميور- مهار- جمع ماران-

مار :(مار)لاحقه- (۱)لاحقه چې د اسم نه پس اسم فاعل جوړ وى لکه ړاکړې مار- خټ مار- (۲)هغه ملکيت چې ښځې د پلار له کوره راوړے وى- مهر-

زلور- (۲)هغه ملکیت چې یوه ښځه یې د مېړه له مرګه پس استعمالوي-

مارا:(ما-را)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښکار- (۲)د ماله راکړه مخنف-

مار افسون:(مار-اف-سون)اسم- واحد- مذکر- د جادو مار-

ماریاغ:(مار-باغ)اسم- واحد- مذکر- یوه غرنیز بوټے چې غټې غټې پاڼې لري-

مار بچړے:(مار-بچ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د مار وړوکے بچے-

ماربچوړے:(مار-به-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د مهاڼیې یو قسم- خوږې مېنچې- جمع ماربچوړي-

مارپیچ:(مار-پیچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د جنډې په سر لګېدلے ځنډے- (۲)جنډه-

مارپیچه:(مار-پي-چه)اسم- واحد- مؤنث- د ګنډون یو قسم- هغه ګنډ چې کوږ ووږ شوے وي-

مار جړی:(مار-جه-ړي)اسم- واحد- مؤنث- تریاق- د یو بوټي نوم-

مارچ:(مارچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د عیسوی کال درېمه میاشت- (۲)د فوځ یا پولیس مارش-

مارچوب:(مار-چوب)اسم- واحد- مذکر- یو لرګے چې د مار په شکل وي او خلق یې د امسا د پاره استعمالوي-

مارچونړے:(مار-چون-ړے)اسم- واحد- مذکر- د ګل رژېدلې پاڼه- جمع مار چونړي-

مارچه:(مار-چه)اسم- واحد- مؤنث- د مال په مقابله کښې د مال سودا-

مارچیچلے:(مار-چي-چه-لے)صفت- هغه څوک چې مار خوړلے وي- مار خوړلے-

مارخوه:(مار-خو-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو بوټے چې حکیمان ترې دارو جوړوي-

مارجونکړه:(مار-جونګ-که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خشره چې د مار په شان وي- جمع مارجونکړې-

مارخور:(مار-خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرڅه- (۲)غرڅنے چېلے- (۳)د اوسي یو قسم-

مارخورکه:(مار-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مرغۍ چې ماران خوري-

مارخوری:(مار-خو-ري)اسم- واحد- مؤنث- ماخوری- چمچکې-

مار دندان:(مار-دن-دان)اسم- واحد- مذکر- جودر- جمدر- نباتاتي نوم د پاره وګورئ جمدر-

ماردنکي:(مار-دنګ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه مخصوصه تخته چې موم بتي یا ډیوه پرې کېښودے شي- شمع دان- (۲)لالټین- لاټین-

مارزلف:(مار-زلف)اسم- د زلفو مار- د معشوقې زلفې- (شاعري)- (فارسي)-

مارشل:(مار-شل)اسم- واحد- مذکر-(۱)فوځي آفسر- سرلښکر- (۲)صفت- عسکري- فوځي- (م- انګریزي)-

مارشل لا:(مار-شل-لا)اسم- واحد- مؤنث- فوځي قانون- (م- انګریزي)-

مارغان:(مار-غان)اسم- جمع- مذکر- د مارغه جمع-

مارغتې:(مار-غه-تې)اسم- واحد- مذکر- وګورئ آسمان/څاڅکے-

مارغه:(مار-غه)اسم- واحد- مذکر- الوتونکے حیوان-

مارغیت:(مار-غیت)اسم- واحد- مذکر- دوکه- پوکه- فریب- مکر- چل-

مارغیتل:(مار-غي-تل)صفت- دوکه باز- چلباز- ټګي ژن- چل باز- مکري- مارغیتے-

مارغیتے:(مار-غي-تے)صفت- وګورئ مارغیتل-

مارفیا:(مار-في-یا)اسم- واحد- مؤنث- د افیونو ست-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښانه- نښه- علامت- (۲)نمبر-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د سرو سپینو زرو پیمانه- (۲)د جرمني سکه- (جرمن)-

مارکب:(مار-کب)اسم- واحد- مذکر- مارمهي- مارموهي- مارماهي- د کبانو یو قسم چې د مار په شان وي-

مارکر:(مار-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه لګونکے- نښانه لګونکے- (۲)د ټینس وغېره په لوبو کښې د لوبغاړي د ګڼهسکو وغېره انتظام کونکے- (۳)یو قسم پنسل-

مارکسزم:(مارک-س-زم)اسم- واحد- مذکر- د جرمني د مشهور مفکر کارل مارکس نظریه چې په سوشلسټانو او کمیونسټانو یې ډېر لوئ اثر دے-

مارکسی:(مارک-سي)صفت- (۱)د مارکس نظریئې سره متعلق- (۲)مارکس ته منسوب-

مارکسیت:(مارک-سي-یت)اسم- واحد- مذکر- هغه اشتراکي نظریات چې بنیاد یې د کارل مارکس په تفهیماتو دے-

مارکونړی:(مار-کون-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو بوټے چې پلې یې ازغن وي- مالکنړې- مالکونړې- نباتاتي نوم ټربولس ټېرېسټرس -(TRIBULUS TERRESTRIS)

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- نښانه- علامت- (م- انګریزي)-

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- د شیعه ګانو امام باړه- جمع مارکې- (عربي- معرکه)-

مارکیټ:(مار-کیټ)اسم- واحد- مذکر- بازار- منډۍ- (م- انګریزي)-

مارکرنړی:(مار-ګرن-ړي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د ماشومانو د یوې لوبې نوم-

مارګه:(مار-که)اسم- واحد- مذکر- دراجه- نمخرې- یو قسم مرغۍ-

مارګیر:(مار-ګیر)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې ماران نیسي- پاړو-

مارل:(ما-رل)مصدر متعدي- مقرړول- په کار لګول- میرل-

مارلے:(ما-رہ-لے)اسم مفعول/صفت- مقرر شوے- په کار لګولے-

مارمار:(مار-مار)کلمه- مارو مارو- په جنګ کونه- جنګ ته آماده کونه-

ئ (څي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لي)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مارماهي :(مار-ما-هي)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ مارکب-

مارموچي :(مار-مو-چي)اسم- واحد- مؤنث- هغه موچي چې لشه يَ نهٔ زی- ماکو- تباکر-

مارمولے :(مار-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- ارمولے- دَ ماشومانو يو بيماری-

مارموهي :(مار-مو-هي)اسم- واحد- مؤنث- مارمهي- وګورئ مارکب-

مارمهره:(مار-مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه مهره چې دَ مار پهٔ سر کښې وی او دَ مار دَ زهرو اثر ختموی- ترياق-

مارمهي :(مار-مه-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مارکب-

مارنګے:(مار-رنګ-ګے)صفت- دَ مار پهٔ شان-

مارنه:(ما-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مارل-

مارو:(ما-رو)صفت- شکست ورکوُنکے- فاتح- وهونکے- (م- هندی)-

ماره:(ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- غنيمت- لوټ مار- ښکار-

ماره داړه:(ما-ره-دا-ړه)اسم- واحد-مؤنث- شوکه ړاکه- لوټ مار- لوټنه- وهنه-

ماری:(ما-ري)اسم- واحد- مذکر- ګړندے اوښ-

ماريا:(مار-يا)ماضی- ووژلهٔ- ووهلهٔ- (م- هندی)-

ماري داړي:(ما-رې-دا-ړي)اسم- جمع- مؤنث- دَ مارا داړه جمع-

ماړهٔ:(ما-ړهٔ)صفت- دَ موړ جمع- دولت مند-

ماړي هاړي:(ما-ړي-ها-ړي)کلمه افسوس- هائ هائ- وائ وائ-

مازپښين:(ماز-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- ماسپښين- نمازسپښين- دَ غرمې او نمازيګر پهٔ مينځ کښې وخت-

مازختن:(ماز-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماسختن-

مازديګر :(ماز-دی-ګر)اسم- واحد- مذکر- نمازيګر- نمازديګر-

مازشيلېدل:(ماز-شي-لې-دل)مصدر لازم- (۱)مشغولېدل- (۲)لوبه کول-

مازشيلېدن:(ماز-شی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدنګ:(ماز-شی-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدنه:(ماز-شي-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدونکے:(ماز-شي-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مازشيلېدونکی- مؤنث مازشيلېدونکې- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدهٔ:(ماز-شي-لې-دهٔ)حاصل مصدر او ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مازشيلېدل-

مازغهٔ:(ماز-غهٔ)اسم- جمع- مذکر- ماغزهٔ- مغز-

مازو:(ما-زو)اسم- واحد- مذکر- دَ يوې دوايي نوم- ماجو-

مازيګر :(ما-زی-ګر)اسم- واحد- مذکر- دَ نماسپښين او نماښام تر مينځ وخت- نمازديګر- نمازيګر-

مازيګرنے:(ما-زی-ګه-ره-نے)صفت- دَ مازيګر سره متعلق-

ماژ:(ماژ)اسم- واحد- مذکر- ګېډ- دَ ګېډ يو قسم-

ماس:(ماس)صفت- مړاوے- پړسېدلے-

ماسپښين:(ماس-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- دَ غرمې او مازيګر ترمينځ وخت-

ماستهٔ:(ماس-تهٔ)اسم- جمع- مذکر- هغه چې شوملې پکښې واچولے شی او چکه ترې جوړه شي-

ماسټر :(ماس-ټر)اسم- واحد- مذکر- استاد- اصل معنی مالک- (م- انګريزی)-

ماسختن:(ماس-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- نمازسختن- ماسخوتن- وګورئ ماسخوتن-

ماسخوتن:(ماس-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- دَ نماښام او شپې ترمنځ وخت-

ماسکه:(ما-س-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه قوت چې خوراک دَ هضم دَ پاره پهٔ معده کښې ايساروی- (م- عربی)-

ماسل:(ما-سل)اسم- واحد- مذکر- دَ مال دَ محکمې ملازم- دَ محصل مقفن-

ما سوا:(ما-سې-وا)صفت- علاوه دَ دې نه- دَ دې نه بغير- دَ دې نه علاوه-

ماسه:(ما-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تولې دولسمه حصه- دَ اتو رتو وزن- (م- هندی ماشه)-

ماسی:(ما-سي)اسم- واحد- مؤنث- دَ مور خور- ترور-

ماسی :(ما-سي)اسم- جمع مؤنث- دَ څرمنې جرابې چې دَ بوټانو پهٔ شان زی- موزې-

ماش:(ماش)اسم- دَ دالو يو قسم- مهې- نباتاتی نوم فے سی لس ميکس يا ريډی ياټس (PHASEOLUSMAX OR RADIATUS)-

ماشام:(ما-شام)اسم- واحد- مذکر- نماښام-

ماشاءالله:(ما-شا-اَل-لا)جمله- کهٔ خدائ وُغښتهٔ-

ماشت:(ماشت)اسم- واحد- مذکر- ګډا- ډانس- ناچ- نڅا-

ماشرنګ:(ماش-رنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ګل نوم-

ماشکی:(ماش-کی)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې مشک کښې پهٔ مزدوری اَبهٔ راوړی- چې مشک چلوی- مشکی- (۲)ماشی-

ماشله:(ماش-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوړه-

ماشو :(ما-شو)اسم- واحد- مؤنث- ترور- تروری- توړی- ماسی- خاله-

ماشوخېل:(ما-شو-خېل)اسم- جمع- دَ ترور اولاد- دَ ترور لهٔ خوا خپلوان-

ماشوړه:(ما-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ماشله- (۱)دَ تار نه جوړه ګولی- (۲)چې سميری نه- پيچيده- نهٔ حل کېدونکې- ګران کار- مسله-

ماشوق:(ما-شوق)اسم- واحد- مذکر- معشوق- (م- فارسی)-

ماشوکه:(ما-شو-که)اسم- واحد- مؤنث- معشوقه- (م- فارسی)-

ماشوم:(ماشوم:(ما-شوم)اسم- واحد- مذکر- زړوکے- ورکوټے- کوچنے- معصوم- ملک-

ماشوم توب:(ما-شوم-توب)اسم- واحد- مذکر- زړوکوالے- ملکوالے- ماشوم تيا- ماشوم والے-

ماشوم تيا :(ما-شوم-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوم توب-

ماشوم والے:(ما-شوم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماشوم توب-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(کِ-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

زلور- (۳)هغه ملکیت چې یوه کَنده ښځه يُ دَ مېړهٔ لهٔ مرګه پس استعمالوی-

مارا:(ما-را)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښکار- (۲)دَ ماله راکړه مخفف-

مار افسون:(مار-اف-سُون)اسم- واحد- مذکر- دَ جادو مار-

مارباغ:(مار-باغ)اسم- واحد- مذکر- یوه غرنئیز بوټے چې غټې غټې پاڼې لری-

مار بچړے:(مار-بچ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ مار وړوکے بچے-

ماربچوړے:(مار-به-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ مهٔیی یو قسم- خوړی مینچې- جمع ماربچوړی-

مارپېچ:(مار-پېچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جنډې پهٔ سر لګېدلے څنډے- (۲)جنډه-

مارپېچه:(مار-پې-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګنډون یو قسم- هغه ګنډ چې کوږ ووږ شوے وی-

مار جری:(مار-جه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- تریاق- دَ یو بوټي نوم-

مارچ:(مارچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ عیسوی کال دریمه میاشت- (۲)دَ فوځ یا پولیس مارش-

مارچوب:(مار-چوب)اسم- واحد- مذکر- یو لرګے چې دَ مار پهٔ شکل وی از خلق يُ دَ امسا دَ پاره استعمالوی-

مارچونړے:(مار-چون-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګل رژېدلې پاڼه- جمع مار چونړی-

مارچه:(مار-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مال پهٔ مقابله کښې دَ مال سودا-

مارچیچلے:(مار-چی-چهٔ-لے)صفت- هغه څوک چې مار خوړلے وی- مار خوړلے-

مارځوه:(مار-ځو-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو بوټے چې حکیمان ترې دارو جوړوی-

مارجونګړه:(مار-جونګ-که-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خشره چې دَ مار پهٔ شان وی- جمع مارجونګړې-

مارخور:(مار-خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرڅهٔ- (۲)غرڅنے چېلے- (۳)دَ اوسی یو قسم-

مارخورکه:(مار-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مرغی چې ماران خوری-

مارخوری:(مار-خو-ری)اسم- واحد- مؤنث- ماخوری- چمچکی-

مار دندان:(مار-دن-دان)اسم- واحد- مذکر- جودر- جمدر- نباتاتی نوم دَ پاره زکوری جمدر-

ماردنکی:(مار-دنک-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه مخصوصه تخته چې موم بتی یا پیوه پرې کښېښوے شی- شمع دان- (۲)لالټین- لاټین-

مارزلف:(مار-زلف)اسم- دَ زلفو مار- دَ معشوقې زلفې- (شاعری)- (فارسی)-

مارشل:(مار-شل)اسم- واحد- مذکر-(۱)فوځی آفسر- سرلښکر- (۲)صفت- عسکری- فوځی- (م- انګریزی)-

مارشل لا:(مار-شل-لا)اسم- واحد- مؤنث- فوځی قانون- (م- انګریزی)-

مارغان:(مار-غان)اسم- جمع- مذکر- دَ مارغهٔ جمع-

مارغچے:(مار-غه-چے)اسم- واحد- مذکر- وکوری آسمان/څاڅکے-

مارغهٔ:(مار-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- الوتونکے حیوان-

مارغیت:(مار-غیت)اسم- واحد- مذکر- دوکه- پوکه- فریب- مکر- چل-

مارغیتل:(مار-غی-تل)صفت- دوکه باز- چلباز- ټګی ژن- چل باز- مکری- مارغیتے-

مارغیتے:(مار-غی-تے)صفت- وګوری مارغیتل-

مارفیا:(مار-فی-یا)اسم- واحد- مؤنث- دَ افیونو ست-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښانه- نښه- علامت- (۲)نمبر-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سرو سپینو زرو پیمانه- (۲)دَ جرمنی سکه- (جرمن)-

مارکب:(مار-کب)اسم- واحد- مذکر- مارمهی- مارموهی- مارماهی- دَ کبانو یو قسم چې دَ مار پهٔ شان وی-

مارکر:(مار-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه لګونکے- نښانه لګونکے- (۲)دَ ټېنس وغیره پهٔ لوبو کښې دَ لوبغاړی دَ غنډسکو وغیره انتظام کونکے- (۳)یو قسم پنسل-

مارکسزم:(مارک-س-زم)اسم- واحد- مذکر- دَ جرمنی دَ مشهور مفکر کارل مارکس نظریه چې پهٔ سوشلستانو او کمیونستانو يُ ډېر لویُ اثر دے-

مارکسی:(مارک-سی)صفت- (۱)دَ مارکس نظریئې سره متعلق- (۲)مارکس ته منسوب-

مارکسیت:(مارک-سی-یت)اسم- واحد- مذکر- هغه اشتراکی نظریات چې بنیاد يُ دَ کارل مارکس پهٔ تفهیماتو دے-

مارکونړی:(مار-کون-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو بوټے چې پلی يُ ازغن وی- مالکنډی- مالکونړی- نباتاتی نوم ټربولس ټېرېسټرس (TRIBULUS TERRESTRIS)-

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- نښانه- علامت- (م- انګریزی)-

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ شیعه ګانو امام باړه- جمع مارکې- (عربی- معرکه)-

مارکیټ:(مار-کیټ)اسم- واحد- مذکر- بازار- منډهی- (م- انګریزی)-

مارګرنړی:(مار-ګرن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نوم-

مارګه:(مار-ګه)اسم- واحد- مذکر- دراجه- نمخرې- یو قسم مرغی-

مارګیر:(مار-ګیر)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې ماران نیسی- پاړو-

مارل:(ما-رل)مصدر متعدی- مقررول- پهٔ کار لګول- میرل-

مارلے:(ما-رهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- مقرر شوے- پهٔ کار لګولے-

مارمار:(مار-مار)کلمه- مارو مارو- پهٔ جنګ کونه- جنګ ته آماده کونه-

مارماهي:(مار-ما-هي)اسم- واحد،جمع- مؤنث- وګورئ مارکب-

مارموچي:(مار-مو-چي)اسم- واحد- مؤنث- هغه موچي چې لشه يَ نهٔ وي- ماکو- تاکر-

مارمولے:(مار-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- ارمولے- دَ ماشومانو يو بيماري-

مارموهي:(مار-مو-هي)اسم- واحد- مؤنث- مارمهي- وګورئ مارکب-

مارمهره:(مار-مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه مهره چې دَ مار پهٔ سر کښې وي او دَ مار دَ زهرو اثر ختموي- ترياق-

مارمهي:(مار-مه-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مارکب-

مارنګے:(مار-رنګ-ګے)صفت- دَ مار پهٔ شان-

مارنه:(ما-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مارل-

مارو:(ما-رو)صفت- شکست ورکوُنکے- فاتح- وهونکے- (م- هندی)-

ماره:(ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- غنيمت- لوټ مار- ښکار-

ماره داړه:(ما-ره-دا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- شوکه ډاکه- لوټ مار- لوټنه- وهنه-

ماري:(ما-ري)اسم- واحد- مذکر- ګرندے اوښ-

ماريا:(مار-يا)ماضی- ووژلهٔ- ووهلهٔ- (م- هندی)-

مارې داړې:(ما-رې-دا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- دَ مارا داړه جمع-

ماړهٔ:(ما-ړهٔ)صفت- دَ موړ جمع- دولت مند-

ماړې ماړې:(ما-ړې-ما-ړې)کلمه افسوس- هائ هائ- وائ وائ-

مازپښين:(ماز-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- ماسپښين- نمازسپښين- دَ غرمې او نمازيګر پهٔ مينځ کښې وخت-

مازختن:(ماز-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماسختن-

مازديګر:(ماز-دی-ګر)اسم- واحد- مذکر- نمازيګر- نمازديګر-

مازشيلېدل:(ماز-شي-لې-دل)مصدر لازم- (۱)مشغولېدل- (۲)لوبه کول-

مازشيلېدن:(ماز-شی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدنګ:(ماز-شی-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدنه:(ماز-شي-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدونکے:(ماز-شي-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مازشيلېدونکی- مؤنث مازشيلېدونکې- وګورئ مازشيلېدل-

مازشيلېدهٔ:(ماز-شي-لې-دهٔ)حاصل مصدر او ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مازشيلېدل-

مازغهٔ:(ماز-غهٔ)اسم- جمع- مذکر- ماغزهٔ- مغز-

مازو:(ما-زو)اسم- واحد- مذکر- دَ يوې دوايي نوم- ماجو-

مازيګر:(ما-زی-ګر)اسم- واحد- مذکر- دَ نماسپښين او نماښام تر مينځ وخت- نمازديګر- نمازيګر-

مازيګرنے:(ما-زی-ګه-ره-نے)صفت- دَ مازيګر سره متعلق-

ماژ:(ماژ)اسم- واحد- مذکر- ګړ- دَ ګړ يو قسم-

ماس:(ماس)صفت- مړاوے- پرسېدلے-

ماسپښين:(ماس-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- دَ غرمې او مازيګر ترمينځ وخت-

ماستهٔ:(ماس-تهٔ)اسم- جمع- مذکر- پئ چې شوملې پکښې واچولے شی او چکه ترې جوړه شی-

ماسټر:(ماس-ټر)اسم- واحد- مذکر- استاد- اصل معنٰی مالک- (م- انګريزی)-

ماسختن:(ماس-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- نمازسختن- ماسخوتن- وګورئ ماسخوتن-

ماسخوتن:(ماس-خُو-تن)اسم- واحد- مذکر- دَ نماښام او شپې ترمينځ وخت-

ماسکه:(ما-س-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه قوت چې خوراک دَ هضم دَ پاره پهٔ معده کښې ايساروی- (م- عربی)-

ماسل:(ما-سل)اسم- واحد- مذکر- دَ مال دَ محکمې ملازم- دَ محصل مقنن-

ما سوا:(ما-سِ-وا)صفت- علاوه دَ دې نه- دَ دې نه بغير- دَ دې نه علاوه-

ماسه:(ما-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تولې دولسمه حصه- دَ اتو رتو وزن- (م- هندی ماشه)-

ماسی:(ما-سی)اسم- واحد- مؤنث- دَ مور خور- ترور-

ماسې:(ما-سې)اسم- جمع مؤنث- دَ څرمنې جرابې چې دَ بوټانو پهٔ شان وی- موزې-

ماش:(ماش)اسم- دَ دالو يو قسم- مهې- نباتاتی نوم فے سی لس ميکس يا ريډی ياټس (PHASEOLUSMAX OR RADIATUS)-

ماشام:(ما-شام)اسم- واحد- مذکر- نماښام-

ماشاالله:(ما-شا-الِ-لا)جمله- کهٔ خدائ وُغښتهٔ-

ماشت:(ماشت)اسم- واحد- مذکر- ګډا- ډانس- ناچ- نڅا-

ماشرنګ:(ماش-رنګ)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ګل نوم-

ماشکی:(ماش-کی)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې مشک کښې پهٔ مزدوری اُبهٔ راوړی- چې مشک چلوی- مشکی- (۲)ماشی-

ماشله:(ماش-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوړه-

ماشو:(ما-شو)اسم- واحد- مؤنث- ترور- تروري- توړی- ماسی- خاله-

ماشوخېل:(ما-شو-خېل)اسم- جمع- دَ ترور اولاد- دَ ترور لهٔ خوا خپلوان-

ماشوړه:(ما-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ماشله- (۱)دَ تار نه جوړه ګولی- (۲)چې سمېری نه- پيچيده- نهٔ حل کېدونکې- ګران کار- مسله-

ماشوق:(ما-شوق)اسم- واحد- مذکر- معشوق- (م- فارسی)-

ماشوکه:(ما-شو-که)اسم- واحد- مؤنث- معشوقه- (م- فارسی)-

ماشوم:(ماشوم(ما-شوم)اسم- واحد- مذکر- زړوکے- ورکوټے- کوچنے- معصوم- ملک-

ماشوم توب:(ما-شوم-توب)اسم- واحد- مذکر- زړوکوالے- ملکوالے- ماشوم تيا- ماشوم والے-

ماشوم تيا:(ما-شوم-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوم توب-

ماشوم والے:(ما-شوم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماشوم توب-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(پو-ښې-دهٔ)

ولور- (۳)هغه ملکیت چې یوه کَـنده ښځه یُ دَ مېړهٔ لهٔ مرګه پس استعمالوی-

مارا:(ما-را)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښکار- (۲)دَ ماله راکړه مخفف-

مار افسون:(مار-اَف-سُون)اسم- واحد- مذکر- دَ جادو مار-

مارباغ:(مار-باغ)اسم- واحد- مذکر- یوه غرنیز بوټے چې غټې غټې پاڼې لری-

مار بچړے:(مار-بچ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ مار وړوکے بچے-

مارېچوړے:(مار-به-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ مڼایې یو قسم- خوږې مېنچې- جمع مارېچوړی-

مارپېچ:(مار-پېچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جنډې پهٔ سر لګېدلے ځنډے- (۲)جنډه-

مارپېچه:(مار-پې-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کَنډون یو قسم- هغه کَنډ چې کوږ ووږ شوے وی-

مار جری:(مار-جه-ری)اسم- واحد- مؤنث- تریاق- دَ یو بوټی نوم-

مارچ:(مارچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ عیسوی کال دریمه میاشت- (۲)دَ فوځ یا پولیس مارش-

مارچوب:(مار-چوب)اسم- واحد- مذکر- یو لرګے چې دَ مار پهٔ شکل وی او خلق یُ دَ امسا دَ پاره استعمالوی-

مارچونړے:(مار-چون-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګل رژېدلې پاڼه- جمع مار چونړی-

مارچه:(مار-چه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مال پهٔ مقابله کښې دَ مال سودا-

مارچیچلے:(مار-چی-چهٔ-لے)صفت- هغه څوک چې مار خوړلے وی- مار خوړلے-

مارځوه:(مار-ځو-ه)اسم- واحد- مؤنث- یو بوټے چې حکیمان ترې دارو جوړوی-

مارجونګړه:(مار-جونګ-ګه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خشره چې دَ مار پهٔ شان وی- جمع مارجونګړی-

مارخور:(مار-خور)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرڅهٔ- (۲)غرڅنے چېلے- (۳)دَ اوسی یو قسم-

مارخورکه:(مار-خوه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم مرغی چې ماران خوری-

مارخوری:(مار-خو-ری)اسم- واحد- مؤنث- ماخوری- چمچکی-

مار دندان:(مار-دن-دان)اسم- واحد- مذکر- جودر- جمدر- نباتاتی نوم دَ پاره ؤکوری جمدر-

ماردنګی:(مار-دَنګ-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)هغه مخصوصه تخته چې موم بتی یا ډیوه پرې کښېښودے شی- شمع دان- (۲)لالټین- لاټین-

مارزلف:(مار-زلف)اسم- د زلفو مار- د معشوقې زلفې- (شاعری)- (فارسی)-

مارشل:(مار-شل)اسم- واحد- مذکر-(۱)فوځی افسر- سرلښکر- (۲)صفت- عسکری- فوځی- (م- انګریزی)-

مارشل لا:(مار-شل-لا)اسم- واحد- مؤنث- فوځی قانون- (م- انګریزی)-

مارغان:(مار-غان)اسم- جمع- مذکر- دَ مارغهٔ جمع-

مارغتے:(مار-غه-تے)اسم- واحد- مذکر- ؤکوری آسمان/څاڅکے-

مارغهٔ:(مار-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- الوتونکے حیوان-

مارغیت:(مار-غیت)اسم- واحد- مذکر- دوکه- پړوکه- فریب- مکر- چل-

مارغیتل:(مار-غی-تل)صفت- دوکه باز- چلباز- ټګی ژن- چل باز- مکری- مارغیتے-

مارغیتے:(مار-غی-تے)صفت- ؤکوری مارغیتل-

مارفیا:(مار-فی-یا)اسم- واحد- مؤنث- دَ افیونو ست-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښانه- نښه- علامت- (۲)نمبر-

مارک:(مارک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سرو سپینو زرو پیمانه- (۲)دَ جرمنی سکه- (جرمن)-

مارکب:(مار-کب)اسم- واحد- مذکر- مارمهی- مارموهی- مارماهی- دَ کبانو یو قسم چې دَ مار پهٔ شان وی-

مارکر:(مار-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نښه لګونکے- نښانه لګونکے- (۲)دَ ټېنس زغېره پهٔ لوبو کښې دَ لوبغاړی دَ غنډسکو زغېره انتظام کونکے- (۳)یو قسم پنسل-

مارکسزم:(مارک-س-زم)اسم- واحد- مذکر- دَ جرمنی دَ مشهور مفکر کارل مارکس نظریه چې پهٔ سوشلستانو او کمیونستانو یُ ډېر لویُ اثر دے-

مارکسی:(مارک-سی)صفت- (۱)دَ مارکس نظریئې سره متعلق- (۲)مارکس ته منسوب-

مارکسیت:(مارک-سی-یت)اسم- واحد- مذکر- هغه اشتراکی نظریات چې بنیاد یُ دَ کارل مارکس پهٔ تفهیماتو دے-

مارکونړی:(مار-کون-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو بوټے چې پلی یُ ازغن وی- مالکُنړی- مالکونړی- نباتاتی نوم ټربولس ټېریسټرس -(TRIBULUS TERRESTRIS)-

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- نښانه- علامت- (م- انګریزی)-

مارکه:(مار-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ شیعه ګانو امام باړه- جمع مارکې- (عربی- معرکه)-

مارکیټ:(مار-کیټ)اسم- واحد- مذکر- بازار- منډی- (م- انګریزی)-

مارګرنډی:(مار-ګرن-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نوم-

مارګه:(مار-ګه)اسم- واحد- مذکر- دراجه- نمخړې- یو قسم مرغی-

مارګیر:(مار-ګیر)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې ماران نیسی- پاړو-

مارل:(ما-رل)مصدر متعدی- مقررول- پهٔ کار لګول- میرل-

مارلے:(ما-رهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- مقرر شوے- پهٔ کار لګولے-

مارمار:(مار-مار)کلمه- مارو مارو- پهٔ جنګ کونه- جنګ ته آماده کونه-

مارماهی:(مار-ما-هي)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ مارکب-
مارموچی:(مار-مو-چي)اسم- واحد- مؤنث- هغه موچي چې لشه ئې نۀ وي- ماکو- تاکر-
مارمولے:(مار-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- ارمولے- د ماشومانو يو بيماري-
مارموهي:(مار-مو-هي)اسم- واحد- مؤنث- مارمهي- وګورئ مارکب-
مارمهره:(مار-مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه مهره چې د مار پۀ سر کښې وي او د مار د زهرو اثر ختموي- ترياق-
مارمهي:(مار-مه-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مارکب-
مارنګے:(مار-رنګ-ګے)صفت- د مار پۀ شان-
مارنه:(ما-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مارل-
مارو:(ما-رو)صفت- شکست ورکونکے- فاتح- وهونکے- (م- هندی)-
ماره:(ما-ره)اسم- واحد- مؤنث- غنيمت- لوټ مار- ښکار-
ماره داړه:(ما-ره-دا-ړه)اسم- واحد-مؤنث- شوکه ړاکه- لوټ مار- لوټنه- وهنه-
ماري:(ما-ري)اسم- واحد- مذکر- ګرندے اوښ-
ماريا:(مار-يا)ماضی- ووژلۀ- ووهلۀ- (م- هندی)-
مارې داړې:(ما-رې-دا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- د مارا داړه جمع-
ماړۀ:(ما-ړۀ)صفت- د موړ جمع- دولت مند-
مارې مارې:(ما-رې-ما-رې)کلمه افسوس- هائې هائې- وائې وائې-
مازپښين:(ماز-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- ماسپښين- نمازسپښين- د غرمې او نمازيګر پۀ مينځ کښې وخت-
مازختن:(ماز-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماسختن-
مازديګر:(ماز-دي-ګر)اسم- واحد- مذکر- نمازيګر- نمازديګر-
مازشيلېدل:(ماز-شې-لې-دل)مصدر لازم- (۱)مشغولېدل- (۲)لوبه کول-
مازشيلېدن:(ماز-شی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-
مازشيلېدنګ:(ماز-شی-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-
مازشيلېدنه:(ماز-شې-لې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مازشيلېدل-
مازشيلېدونکے:(ماز-شې-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مازشيلېدونکي- مؤنث مازشيلېدونکې- وګورئ مازشيلېدل-
مازشيلېدۀ:(ماز-شې-لې-دۀ)حاصل مصدر او ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ مازشيلېدل-
مازغۀ:(ماز-غۀ)اسم- جمع- مذکر- ماغزۀ- مغز-
مازو:(ما-زو)اسم- واحد- مذکر- د يوې دوايي نوم- ماجو-
مازيګر:(ما-زي-ګر)اسم- واحد- مذکر- د نماسپښين او نماښام تر مينځ وخت- نمازديګر- نمازيګر-
مازيګرنے:(ما-زي-ګه-ره-نے)صفت- د مازيګر سره متعلق-
ماژ:(ماژ)اسم- واحد- مذکر- ګډ- د ګډ يو قسم-
ماس:(ماس)صفت- مړاوے- پرسېدلے-

ماسپښين:(ماس-په-ښين)اسم- واحد- مذکر- د غرمې او مازيګر ترمينځ وخت-
ماستۀ:(ماس-تۀ)اسم- جمع- مذکر- پئ چې شوملې پکښې واچولے شي او چکه ترې جوړه شي-
ماسټر:(ماس-ټر)اسم- واحد- مذکر- استاد- اصل معنٰی مالک- (م- انګريزی)-
ماسختن:(ماس-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- نمازسختن- ماسخوتن- وګورئ ماسخوتن-
ماسخوتن:(ماس-خو-تن)اسم- واحد- مذکر- د نماښام او شپې ترمينځ وخت-
ماسکه:(ما-س-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه قوت چې خوراک د هضم د پاره پۀ معده کښې ايساروي- (م- عربی)-
ماسل:(ما-سل)اسم- واحد- مذکر- د مال د محکمې ملازم- د محصل مخفف-
ما سوا:(ما-سي-وا)صفت- علاوه د دې نه- د دې نه بغير- د دې نه علاوه-
ماسه:(ما-سه)اسم- واحد- مؤنث- د تولې دولسمه حصه- د اتو رتو وزن- (م- هندی ماشه)-
ماسی:(ما-سی)اسم- واحد- مؤنث- د مور خور- ترور-
ماسی:(ما-سی)اسم- جمع مؤنث- د څرمنې جرابې چې د بوټانو پۀ شان وي- موزې-
ماش:(ماش)اسم- د دالو يو قسم- مهې- نباتاتی نوم فے سی لس ميکس يا ريډی ياټس (PHASEOLUSMAX OR RADIATUS)-
ماشام:(ما-شام)اسم- واحد- مذکر- نماښام-
ماشاءالله:(ما-شا-ال-لا)جمله- کۀ خدائې وغښتۀ-
ماشت:(ماشت)اسم- واحد- مذکر- ګډا- ډانس- ناچ- نڅا-
ماشرنګ:(ماش-رنګ)اسم- واحد- مذکر- د يو ګل نوم-
ماشکی:(ماش-کی)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څوک چې مشک کښې پۀ مزدوری اوبۀ راوړي- چې مشک چلوي- مشکی- (۲)ماشی-
ماشله:(ماش-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوړه-
ماشو:(ما-شو)اسم- واحد- مؤنث- ترور- تروری- توړی- ماسی- خاله-
ماشوخېل:(ما-شو-خېل)اسم- جمع- د ترور اولاد- د ترور لۀ خوا خپلوان-
ماشوړه:(ما-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ماشله- (۱)د تار نه جوړه کولی- (۲)چې سميری نه- پيچيده- نۀ حل کېدونکې- ګران کار- مسله-
ماشوق:(ما-شوق)اسم- واحد- مذکر- معشوق- (م- فارسی)-
ماشوکه:(ما-شو-که)اسم- واحد- مؤنث- معشوقه- (م- فارسی)-
ماشوم:(ماشوم)(ما-شوم)اسم- واحد- مذکر- وړوکے- ورکوټے- کوچنے- معصوم- ملک-
ماشوم توب:(ما-شوم-توب)اسم- واحد- مذکر- وړوکوالے- ملکوالے- ماشوم تيا- ماشوم والے-
ماشوم تيا:(ما-شوم-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماشوم توب-
ماشوم والے:(ما-شوم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماشوم توب-

"زبر"(خ-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زير"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

ماشه:(ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اتو رتو وزن- د تولې دولسمه حصه- (۲)د ټوپک په شپېلۍ باندې د شیش د پاره لګېدلې نقطه- خرے- زرے- نښانه- (۳)په ټوپک کښې لګېدلے کوترے (کُنډېدار مېخ) چې په ګُته دباوولو سره ېې ډزې کیږی-

ماشه:(ما-شه)اسم- واحد- مؤنث- د زخم پوټکے-

ماشین:(ما-شین)اسم- واحد- مذکر- مشین- (د افغانستان تلفظ)- (م- انګریزی)-

ماشینخانه:(ما-شین-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- ورکشاپ- د مشینونو ځاې- (افغانستان)-

ماشیندار:(ما-شین-دار)اسم- واحد- مذکر- مشین ګن- (افغانستان)-

ماشین ګن:(ما-شین-ګن)اسم- واحد- مذکر- یوه وسله چې خلاصولو سره ګولۍ ترې په یو مخ وځی- ماشیندار- (انګریزی)-

ماشے:(ما-شے)اسم- واحد- مذکر- د ملیریا خورونکے مخلوق- میاسے- ماکے-

ماښام:(ما-ښام)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نمازیګر او نماسخوتن ترمنځه وخت- نماښام- ماشام- (۲)هغه خېرات چې مړی پسې کیږی- جمع ماښونه-

ماښام سترګه:(ما-ښام-ستر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د نماښام سترګه- یو پرقېدونکے ستورے چې د نماښام په وخت ښکارې وی- نماښامے ستورے-

ماښامی:(ما-ښا-می)اسم- واحد جمع- مؤنث- هغه خېرات چې د جمعې په شپه د لاس وچتولو نه پس جماعت ته مُلا د پاره استولے شی- نماښامې-

ماښامے:(ما-ښا-مے)اسم- واحد- مذکر- د نماښام تصغیر- د نماښام وخت-

ماضی:(ما-ضی)اسم- واحد- مؤنث- د ګرامر په اصطلاح کښې هغه زمانه چې تېره شوې وی- تېر وخت-

ماطل:(ما-طل)صفت- هغه سړے چې په قرض ورکولو کښې اخوا دېخوا کوی- نه ورکونکے- لانجه مار-

ماغ:(ماغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ایلی د جنس یوه مرغی- (۲)د زرتشتی مذهب روحانی سړے-

ماغزهٔ:(ماغ-زه)اسم- جمع- مذکر- (۱)مازغهٔ- مغز- دماغ- (۲)زړی-

ماغزهٔ څټ:(ماغ-زه-څټ)صفت- هغه سړے چې ډېرې فضول خبرې کوی- بکواسی- کړتو- دماغ چټ- سرمغزن- د خبرو ژرنده-

ماغستن:(ماغ-سو-تن)اسم- واحد- مذکر- د ماسخوتن یو قرات-

ما غندې:(ما-غن-دې)صفت- زما په رنګ- زما په شان- انکساراً ونیلے شی-

ماغو:(ما-غو)اسم- واحد- مذکر- دستکش- لاس ماغو- دستانه- د لاسونو د حفاظت د پاره جوړ شوے د کپړې یا څرمنې غلاف چې د لاس په شان جوړ وی-

ماغوت:(ما-غوت)اسم- واحد- مذکر- (۱)د حلوه یو قسم- (۲)د فېرنی یو قسم- (۳)یو قسم کپړه-

ماغوتی:(ما-غو-تی)اسم- واحد- مؤنث- د فېرنی یو قسم- ماغوت-

ماف:(ماف)صفت- معاف- بخښلے- د معاف مغفن-

مافوق:(ما-فوق)صفت- چې څه بره وی- چې څه طاقت لری- اعلیٰ- اُوچت-

مافی الضمیر:(ما-فض-ضه-میر)اسم- واحد- مذکر- هغه څه چې په زړه کښې وی- د زړه خبره- نیت- راې- غرض- مطلب-

مافیها:(ما-فی-ها)اسم- واحد- مذکر- چې څه په دې (دنیا) کښې وی-

ماقبل:(ما-قه-بل)صفت- چې څه وړاندې وی- د اول-

ماقوت:(ما-قوت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ماغوت- یو قسم کپړه-

ماقوتی:(ما-قو-تی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماغوتی-

ما کره:(ما-که-ره)مرکب- زما په کور کښې-

ماکو:(ما-کو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د جولاګانو یوه آله- (۲)یوه وړه کشتی- (۳)د سرې مچی یو قسم چې لشه نه لری- ټاکر- (۴)څوښتے-

ماکول:(ما-کول)صفت/مفعول- د خوراک څیز چې وخوړے شی- (م- عربی)-

ماکولات:(ما-کو-لات)صفت/مفعول- جمع- د خوراک څیزونه-

مال:(مال)اسم- واحد- مذکر- (۱)دولت- پېسې ټکې- روپی- جائېداد- د سوداګرۍ څیزونه یا جنسونه- (۲)غوا مېښې- چارپایه- ځناور- (۳)بلد- روږ- روږدے- (۴)پېمخې جینۍ یا ښځه- پېمخے ملک (طنزاً)- (م- عربی)-

مال:(مال)اسم- واحد- مذکر- د ښهر لوئ سړک چې دواړه اړخ ته ېې ونې وی- مال روډ- (م- انګریزی)-

مال:(مال)صفت- (۱)عادت شوے- اموخته- (۲)ماده ځناور چې تېره شوې وی-

مال:(مال)اسم- واحد- مذکر- وخت- محال- (م- عربی)-

مآل:(مه-آل)اسم- واحد- مذکر- چرته چې اواز راتمبیږی- د بازګشت ځاې- د پستنه کېدو یا ګرځېدو ځاې- (۲)انجام- عاقبت- خاتمه-

مال اسباب:(مال-اس-باب)اسم- جمع- مذکر- د کور قیمتی سامان- تمامی دولت- نغد دولت- مال حال- پنګه- سازو سامان-

مالاق:(ما-لاق)صفت- مذکر- برجق- ډک-

مالاقه:(ما-لا-قه)صفت- مؤنث- ډکه- لبریزه- برجقه-

مالا مال:(ما-لا-مال)صفت- معمور- ډک- ښه په مال او دولت پوره- (م- فارسی)-

مالت:(ما-لت)اسم- واحد- مذکر- محله- محلت- چم- چم ګاونډ- کور کوڅه- د محلت مغفن-

مالټا:(مال-ټا)اسم- واحد- مؤنث- یوه رس لرونکې خوږه مېوه چې د نارنج له خاندانه وی او د مغې ونه- نباتاتی نوم سټرس سننسز (اېل) اوسبک (CITRUS SINENSIS L. OBSBECK)-

مالچر:(مال-چړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مال څړ-

مالڅړ:(مال-څړ)اسم- واحد- مذکر- د مال د څرنې ځاې- ورشو- څرن ځاې-

مال حال:(مال-حال)اسم- واحد- مذکر- سازو سامان- مال دولت- مال اسباب-

مالخانه:(مال-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د مال ایښودلو ځاې- ذخیره-

ې (څی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مال خولیا:(ما-ل-خول-یا)اسم- واحد- مؤنث- دَ دماغ خلل- لېونتوب- (م- یونانی)-

مالدار:(مال-دار)صفت- (۱)دولتمند- دَ مال خاوند- شته من- توانګر- (۲)دَ څارويو مالک- جمع مالداران- (م- فارسی)-

مالداري:(مال-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دولت- ثروت- دولت لرنه- (۲)دَ څارويو (ډنګرو) لرنه-

مال دولت:(مال-دو-لت)اسم- واحد- مذکر- سرمايه- دولت-

ما لره:(ما-له-ره)ضمیر متکلم- ما له- ما دَ پاره-

مالش:(ما-لش)حاصل مصدر- دَ مالیدن حاصل مصدر- مښل- (م- فارسی)-

مالک:(ما-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)خدایٔ- الله تعالی- (۲)خاوند- آقا- څښتن- صيب-

مالک الملک:(ما-ل-کل-مُلک)صفت- دَ باچائی مالک- دَ خدایٔ پاک صفت- (م- عربی)-

مالکانه:(ما-ل-کا-نه)متعلق فعل/صفت- (۱)دَ مالک پهٔ طور- (۲)دَ زمینداری حق-

مالکنړی:(مال-کن-ړی)اسم- مؤنث- وګوریٔ مارکونړی-

مال کول:(مال-که-ول)مصدر متعدی- دَ نرطلب حیوان دَ وار ختمولو عمل کول-

مالکونړی:(مال-کون-ړی)اسم- مؤنث- وګوریٔ مارکونړی-

مالکیت:(مال-کی-یت)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ ملکیت-

مالګین:(مال-ګین)اسم- واحد/جمع- مذکر- مارګین- دیسی لیّه- دَ یوې کپړې نوم- سپین شان ټوکے- (م- انګریزی)-

مالګبه:(مال-ګبه)اسم- واحد- مذکر- دَ مالګې کاروبار کونکے-

مال ګوابے:(مال-ګوا-بے)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوبه چی- ګاوچړ- ګوجر- (۲)شپونکے- ګېبه-

مالګه:(مال-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لهٔ درنګه حاصل شوے یا پهٔ کیمیائی طریقه جوړ شوے یو مرکب چې خوراک کښې استعمالیږی- سوډیم کلورائیډ- (۲)رونق- مزه- حسن-

مالګین:(مال-ګین)صفت- (۱)دَ مالګې پهٔ شان خوند لرونکے- (۲)سکاڼ- (۳)اسم- واحد- مذکر- دَ مالګې درنګ- (۴)دَ ملګانو دَ یوې لوبې نوم-

مالګینتوب:(مال-ګین-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ مالګین کېدو حالت-

مالګینتیا:(مال-ګین-تیا)اسم- واحد- مؤنث- مالګینتوب- مالګينوالے-

مالګينوالے:(مال-ګین-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ مالګینتوب-

مالګینول:(مال-ګی-نه-ول)مصدر متعدی- مالګین کول- نمکین کول-

مالګینون:(مال-ګی-نه-ون)حاصل مصدر- وګوریٔ مالګینول-

مالګینونکے:(مال-ګی-نه-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مالګینونکی- مؤنث مالګینونکې- وګوریٔ مالګینول-

مالګینونګ:(مال-ګی-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګوریٔ مالګینول-

مالګینونه:(مال-ګی-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوریٔ مالګینول-

مالګینی:(مال-ګی-نی)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ مالګین توب-

مالګیني أبهٔ:(مال-ګی-ني-أ-بهٔ)اسم مرکب- مؤنث- هغه أبهٔ چې پکښې دَ مالګې خوند وی-

مالګینېدل:(مال-ګی-نې-دل)مصدر لازم- نمکین کېدل- مالګین کېدل- دَ مالګې پهٔ رنګ کېدل- دَ مالګې خوند لرل-

مالګینېدن:(مال-ګی-نې-دن)حاصل مصدر- وګوریٔ مالګینېدل-

مالګینېدنګ:(مال-ګی-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګوریٔ مالګینېدل-

مالګینېدونکے:(مال-ګی-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مالګینېدونکی- مؤنث مالګینېدونکې- وګوریٔ مالګینېدل-

مالګینېدهٔ:(مال-ګی-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریٔ مالګینېدل-

مالګینی:(مال-ګی-نی)اسم- مؤنث- دَ ماشومانو یوه لوبه- مارګونړی-

مالنګو:(ما-لنګ-ګو)اسم- واحد- مذکر- یوه مشهوره ګوائی-

مالڼ:(ما-لڼ)اسم- واحد- مؤنث- مالیاره- مالڼه-

مالڼه:(ما-لهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مالی مؤنث- دَ باغ حفاظت کونکې- مالڼ- مالیاره- جمع مالڼې-

مالوچ:(ما-لوچ)اسم- واحد- مذکر- هغه پومبه چې پوندانه ترې وکښلے شوې وی- (م- عربی- محلوچ)-

مالوف:(ما-لوف)صفت/مفعول- (۱)عادت شوے- اموخته شوے- بلد شوے- (۲)خوږ- عزیز-

مال و منال:(ما-لو-مه-نال)اسم- واحد- مذکر- (۱)مال و دولت- مال جائیداد- مال اسباب- (۲)مرتبه-

ماله:(ما-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګی مخصوصه تخته چې زمیندار ئ دَ پټی دَ لوټو مېده کولو او هوارولو دَ پاره پکاروی- وګوریٔ چرچکه- جمع مالې-

ماله:(ما-له)ضمیر متکلم- وګوریٔ ما لره-

ماله:(ما-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ جولاګانو دَ یو کالی نوم- دَ جولا ګانو برش- (۲)دَ زنانؤ دَ یو کالی نوم- جمع مالې-

مالی:(ما-لی)اسم- واحد- مذکر- مالیار- ملیار- باغوان- باغبان- دَ باغ حفاظت کونکے- جمع مالیان-

مالی:(ما-لی)صفت- مال سره منسوب- مال ته منسوب-

مالیات:(ما-ل-یات)اسم- جمع- مذکر- ټېکس- آمدنی ټېکس-

مالیاتی:(ما-ل-یا-تی)صفت- دَ مال سره متعلق- دَ مال دَ معاملاتو سره متعلق-

مالیار:(مال-یار)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ مالی- مالیاره- جمع مالیاران-

مالیت:(ما-لی-یت)اسم- واحد- مذکر- دولت- مال- سرمایه- پیسه- ټکه- پنکه- رقم-

زبر"(غ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، هٔ"(ز-ره)، ۀ"(پو-بې-دهٔ)

مالیخولیا:(ما-لی-خو-لی-یا)اسم- واحد- مؤنث- یو دماغی مرض- جنون- (یونانی)-

مالیده:(ما-لی-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم پشمینه کپړه- (۲)صفت- مښلے شوے- ملاؤ شوے- چوری-

مالیون:(ما-لی-یون)صفت- متصل- قریب- جخت- نژدې-

مالیه:(ما-ل-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کسوټ- (۲)د محکمهٔ مال ټیکس- (۳)د زمکو په حاصلاتو د حکومت له خوا محصول-

مالېدل:(ما-لې-دل)مصدر لازم- (۱)د ماده څاروی تیرېدل- مال کېدل- (۲)غاړه ایښودل-

مالېدن:(ما-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مالېدل-

مالېدنګ:(ما-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مالېدل-

مالېدنه:(ما-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مالېدل-

مالېدونکې:(ما-لې-دون-کې)اسم فاعل- مؤنث- وګورئ مالېدل-

مالېدهٔ:(ما-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمرای د واحد غائب صیغه- وګورئ مالېدل-

ماما:(ما-ما)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مور ورور- مؤنث مامی- (۲)مشر سړی ته د نوم په ځای ونیلے شی- جمع ماماګان-

ماماخېل:(ما-ما-خېل)اسم- جمع- مذکر- د مور ټبر- ماماګان- ماماګنی- مامازی-

ماماګلوی:(ما-ما-ګل-وی)اسم- واحد- مؤنث- د ماما رشته- ماماولی-

ماماګنی:(ما-ما-ګه-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماماخېل-

ماماولی:(ما-ما-و-لی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماماګلوی-

مامته:(ما-مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- د کر کروندې زمکه چې چاپېره ترې دېوال زملے شوے وی-

مامک:(ما-مک)اسم- واحد- مذکر- د ماما اسم تصغیر- ماما ته د مینې نه ونیلے شی-

مامله:(ما-م-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ معامله- (۲)صفت- په جنګ-

مامن:(ما-من)اسم- واحد- مذکر- د امن ځای- د ارام ځای- پناګاه- مامن کوټ- (م- عربی)-

مامن کوټ:(ما-من-کوټ)اسم- وګورئ مامن-

مامور:(ما-مور)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملازم- (۲)صفت- په څهٔ عهده لګولے شوے- ذمه دار کړے شوے-

مامورول:(ما-مو-ره-ول)مصدر متعدی- مقرر کول- په څهٔ عهده لګول-

مامورون:(ما-مو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ مامورول-

مامورونګ:(ما-مو-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مامورول-

مامورونه:(ما-مو-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مامورول-

مامورونکے:(ما-مو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مامورونکی- مؤنث مامورونکې- وګورئ مامورول-

ماموریت:(ما-مو-ری-یت)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مامور عهده- (۲)د مامور دفتر-

مامورین:(ما-مو-رین)اسم- جمع- مذکر- مقرر شوی- ماموران- ملازمان- (افغانستان)-

مامورېدل:(ما-مو-رې-دل)مصدر لازم- په څهٔ عهده لګېدل- مقررېدل- مقرر کېدل-

مامورېدن:(ما-مو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مامورېدل-

مامورېدنګ:(ما-مو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مامورېدل-

مامورېدنه:(ما-مو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مامورېدل-

مامورېدونکے:(ما-مو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مامورېدونکی- مؤنث مامورېدونکې- وګورئ مامورېدل-

مامورېدهٔ:(ما-مو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ مامورېدل-

ماموس:(ما-موس)صفت- خیرن خچن- سخا- ګنده- مؤنث ماموسه-

مامول:(ما-مول)اسم- د معمول مغفن- هغه کار چې سړے یې روزانه کوی- عادت-

مامون:(ما-مون)صفت مفعول- محفوظ- په امن-

مامونکه:(ما-مو-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- د یوې مرغۍ نوم-

ماموے:(ما-مو-ے)اسم- واحد- مذکر- د یوې مېوې نوم-

مامی:(ما-می)اسم- واحد- مؤنث- د ماما ښځه- د ماما مؤنث- جمع مامی ګانې-

مامیره:(ما-می-ره)اسم- واحد- مؤنث- د یو غرنیز بوټی جرړه چې د سترګو د پاره ترې دوائی جوړولے شی- ممیرا-

مانا:(ما-نا)حرف تشبیه- په رنګ- په شان-

مانا:(ما-نا)اسم- واحد- مؤنث- معنی- د معنی مغفن- (افغانستان)-

مانته:(مان-ته)اسم- واحد- مؤنث- رمنځ- رومنځ- منرځ-

مانج:(مانج)صفت- (۱)صفا- پاکیزه- وینځلے شوے- کنګال شوے- سوتره شوے- (۲)اسم- واحد- مؤنث- یو غابور چې زمیندار پرې زمکه مانج کوی-

مانج کول:(مانج-که-ول)مصدر متعدی- صفا کول- مانجول-

مانجول:(مان-جه-ول)مصدر متعدی- وینځل- پاکول- صفا کول- مانج کول-

مانجون:(مان-جه-ون)حاصل مصدر- وګورئ مانجول-

مانجونکے:(مان-جه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مانجونکی- مؤنث مانجونکې- وګورئ مانجول-

مانجونګ:(مان-جه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مانجول-

مانجونه:(مان-جه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مانجون-

مانجه:(مان-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آریومے- (۲)بنجغ- (۳)جندرا- (۲)هغه مخصوص تار چې بادیوې پرې الوزولے شی-

مانجي:(مان-جي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د جينۍ د طرف نه خلقو ته د وادهٔ دعوت- بلنه- (۲)د جينۍ د وادهٔ د پاره رابللي شوی خلق- د جنجی ضد- ورابانې- جمع مانجيان-

مانجي:(مان-جي)اسم- واحد- مذکر- مانګے- ملاح- مانے-

مانجېدل:(مان-جې-دل)مصدر لازم- صفا کېدل- پاکېدل-

مانجېدن:(مان-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مانجېدل-

مانجېدنګ:(مان-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مانجېدل-

مانجېدنه:(مان-جې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مانجېدل-

مانجېدونکے:(مان-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مانجېدونکی- مؤنث مانجېدونکې- وګورئ مانجېدل-

مانجېدهٔ:(مان-جې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ مانجېدل-

مانجۍ:(مان-جۍ)اسم- واحد- مؤنث- وريخه- ورابانې- اينکه-

مانخل:(مان-خل)مصدر متعدی- عزت وربخښل- محترم کول- قدرمند کول- نمانخل-

مانخن:(مان-خن)حاصل مصدر- وګورئ مانخل-

مانخنه:(مان-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مانخل-

مانخونکے:(مان-خون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ مانخل-

مانخهٔ:(مان-خهٔ)اسم- د نمونځ هغه حالت چې حرف عامل پرې استعمال شوے وی-

مانخی:(مان-خی)صفت- پاک- د نمونځ قابل-

ماندره:(ماند-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جوړتک- (۲)تناوی- مرانده- (۲)ګيله-

ماندګی:(مان-د-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ستومانی- سُستيا- ستومانتيا- (۲)کمزورتيا- کمزوری-

مانده:(مان-ده)صفت- (۱)کمزورے- خوار- تپ- ناتوان- ضعيف- (۲)ستړے شوے- ستومانه-

مانده توب:(مان-ده-توب)اسم- واحد- مذکر- کمزوری- کمزورتيا- ناتوانی- مانده والے-

مانده والے:(مان-ده-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مانده توب-

ماندهٔ:(مان-دهٔ)اسم- واحد- مؤنث- د سيلاب د اُبو لاره- خوړ- رود- لښ-

ماندينه:(مان-دی-نه)اسم- واحد- مؤنث- بی بی- مېرمن- ارتينه- زنانه- مادينه- ښځه- ټبر- جمع ماندينې-

مانډه:(مان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نقش قدم- اثر- د پل نښه- (۲)خاورين لوښے-

مانډه:(مان-ډه)اسم- واحد- مؤنث- د غنو غټه وُچه ځانګه چې پهٔ غوايانو پسې وروستو تړلے شی او غوبل پرې کولے شی- چپه- جمع مانډې-

مانډهٔ:(مان-ډهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ منډل-

مانع:(ما-نع)صفت/فاعل- (۱)بندونکے- ايسارونکے- منع کونکے- (۲)د الله تعالی يو صفتی نوم-

مانعه:(ما-ن-عه)اسم- واحد- مؤنث- ايسارونه- مخ نيوے- (۲- صفت)د مانع مؤنث- (م- عربی)-

مانمو:(مان-مو)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے-

مانند:(ما-نند)حرف تشبيه- پهٔ شان- پهٔ رنګ- مطابق- مثال-

مانو:(ما-نو)اسم- واحد- مؤنث- د نارينهٔ د يوې کېږې نوم-

مانوس:(ما-نوس)صفت/مفعول- اموخته- مطمئن- بلد- عادت- (م- عربی)-

مانوسيت:(ما-نو-سی-يت)اسم- واحد- مذکر- خوښه- توجه- خيال-

مانه:(ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- ګله- شکوه- شکايت-

مانيټر:(ما-نی-ټر)اسم- واحد- مذکر- پهٔ کلاس کښې لائق ملک چې د نورو ملګانو د پسپلن خيال ساتی او د استاذ پهٔ غېر موجودګی کښې ورته سبق هم ښانی- (م- انګريزی)-

ماڼکے:(ماڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- کشتۍ چلونکے- ملاح- ماڼوګے- ماڼو- ناخدا- د کشتۍ مالک- مانے-

ماڼو:(ما-ڼو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماڼکے-

ماڼو:(ما-ڼو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د يو بوټی نوم چې پاڼې ئې پهٔ ډېرو بيمارو کښې پکاريږی- نباتاتی نوم المس لائے وی ګيټها (ULMUS LAEVIGATA)- (۲)يوه مېوه-

ماڼو:(ما-ڼو)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دود دستور پوې- مهذب- د ابادې علاقې وسېدونکے- د برماڼو ضد-

ماڼو:(ما-ڼو)اسم- واحد- مذکر- ماکو- ټاکر- بې لشې مچی-

ماڼوګے:(ما-ڼو-ګے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماڼکے-

ماڼه:(ما-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- مانے- شکوه- ګيله- جمع ماڼې-

ماڼيجوت:(ما-ڼی-جوت)اسم- واحد- مذکر- د کاټی نه را دېخوا د ځرمنې نرۍ غنډې پټه چې لاندې جوترو ته رسېدلې وی-

ماڼی ژن:(ما-ڼی-ژن)صفت- خفه- ناراضه- مرور-

ماڼيګر:(ما-ڼی-ګر)صفت- وګورئ ماڼی ژن-

ماڼې:(ما-ڼې)اسم- جمع- مؤنث- د ماڼه جمع-

ماڼۍ:(ما-ڼۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)قصر- محل- (۲)مورچه-

ماڼے:(ما-ڼے)اسم- واحد- مذکر- د اُربشو کرلو زمکه-

ماڼے:(ما-ڼے)اسم- ګيله- شکوه- شکايت- خفګان-

ماوا:(ما-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د امن ځائې- پناه ګاه- د قرار او دمې ځائې- (۲)د واپس راتلو ځائې- (م- عربی)-

ماوا:(ما-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صل- جوهر- سامان- (۲)کووا-

ماوت:(ما-وت)اسم- واحد- مذکر- (۱)د هاتی نګران- هاتی وان- فيلبان- مهوت- مهاوت- (۲)صفت- هغه سړے چې خلاصے ترې نهٔ وی-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، "ه"(ز-ډه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

ماورا:(ما-وه-را)صفت- وروستو- هغه خوا- پورې غاړه- (اصل معنی ځهٔ چې وروستو وی)- (م- عربی)-

ماه:(ماهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)میاشت- سپوږمی- (۲)محبوبه- (شاعری)-

ماهانه:(ما-ها-نه)صفت- هغه څهٔ چې میاشت پس ورکولے شی- میاشتیز-

ماهتاب:(ماه-تاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سپوږمۍ- (۲)یو قسم آتش بازی- (م- فارسی)-

ماهتابی:(ماه-تا-بی)صفت- (۱)دَ ماهتاب سره متعلق- (۲)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم آتش بازی- (م- فارسی)-

ماه جبین:(ماه-جه-بین)صفت- دَ سپوږمی پهٔ شان حسن لرونکے- معشوق- (شاعری)- (م- فارسی)-

ماهر:(ما-هر)صفت/فاعل- مهارت لرونکے- دَ یو فن استاذ- (م- عربی)-

ماه رخ:(ماه-رُخ)صفت- دَ سپوږمی پهٔ شان مخ لرونکے- محبوب- (شاعری)- (م- فارسی)-

ماهنامه:(ماه-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه رساله چې میاشت پهٔ میاشت وځی- (م- فارسی)-

ماهودانه:(ما-هو-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ جمال کوټه-

ماهوار:(ماه-وار)صفت/متعلق فعل- میاشت پهٔ میاشت- میاشتنے-

ماهواری:(ماه-وا-ری)صفت- (۱)دَ میاشتې- پهٔ هره میاشت- (۲)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ماهانه- (۳)دَ بالغې ښځې دَ میاشتې مخصوصه نښه- حیض- جامې- نمری-

ماهی:(ما-هی)اسم- واحد- مذکر- مهے- کب- (م- فارسی)-

ماهیت:(ما-ه-یت)اسم- واحد- مذکر- اصل- جوهر- مغز- اصلیت- حقیقت- (م- عربی)-

ماهی خوار:(ما-هی-خوار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماهی خورک-

ماهی خور:(ماه-هی-خور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماهی خورک-

ماهی خورک:(ما-هی-خو-رک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرغئ چې مهیان خوری- مهی خورک- ماهی خوار- کب خور- جرس- ماهی خور-

ماهی غوږ:(ما-هی-غوږ)اسم- واحد- مذکر- صدف- موتی لال-

ماهی ګیر:(ما-هی-ګیر)اسم- واحد- مذکر- کب نیونکے- مچی مار-

مانی:(ما-نی)اسم- واحد- مذکر- (۱)کب- مهے- (۲)مائین-

مانی:(ما-نی)اسم- واحد- مؤنث- مور- (م- هندی)-

مانی باپ:(ما-نی-باپ)صفت- مور پلار- دَ مور پلار پهٔ ځائې-

مانچه:(مائ-چه)اسم- واحد- مؤنث- مېنچه-

مانچې:(مائ-چې)اسم- جمع- مؤنث- مېنچې-

مانع:(ما-نع)صفت/فاعل- بهېدونکے څیز- نرم څیز-

مانعات:(ما-ء-عات)صفت- بهېدونکی څیزونه- دَ مائع جمع-

مائل:(ما-ئل)صفت/فاعل- متوجه- راغب- عاشق-

مائیک:(ما-ئیک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مائیکروفون- (م- انګریزی)-

مائیکروسکوپ:(مائیک-رو-سکوپ)اسم- واحد- مذکر- خوردبین- (یونانی)-

مائیکروفون:(مائیک-رو-فون)اسم- واحد- مذکر- دَ اواز دَ لویولو دَ آلې هغه حصه چې خُلې ته مخامخ وی- مائیک- (م- یونانی)-

مائین:(ما-ئین)اسم- واحد- مذکر- دَ غز میوه- دَ غز دانې-

مایا ګولی:(ما-یا-ګو-لی)اسم- واحد- مؤنث- دَ هلکانو دَ یوې لوبې نوم-

ماینه:(ما-یهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ماندینه- ارتینه- اورته- مېرمن- ښځه- عورته- مادین- مادینه-

مایوره:(ما-یو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ اتوار ورځ-

مایوس:(ما-یوس)صفت/مفعول- نااُمېد- ناکام- زړهٔ ماتے- ارمانی-

مایوسی:(ما-یو-سی)اسم- واحد- مؤنث- نااُمېدی- ناکامی-

مایه:(ما-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جوهر- اصل- (۲)سرمایه- پانګه- مال دولت- (۳)هغه شودهٔ چې ترازهٔ کړے شی- تومنه- (فارسی)-

مایه:(ما-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه اوبهٔ چې کَب یې وړوکے وی او زېښتهٔ پرې کڼ وی- (۲)یوه غټهٔ زره کوپۍ یا کړی-

مایه پایه:(ما-یه-پا-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پنګه- سرمایه- دولت- (۲)موږی- کل کائنات-

مایه دار:(ما-یه-دار)صفت- دولت مند- مالدار-

مایه ناز:(ما-یه-ناز)صفت- (۱)دَ فخر وړ- مشهور- (۲)معشوق-

مباح:(مُ-باح)صفت- جائز- روا- حلال- درست- پاک- هغه کار چې کولو کښې یې ګناه نهٔ وی-

مباحث:(مُ-با-حث)اسم- جمع- مذکر- بحثونه- (عربی)-

مباحثه:(مُ-با-حه-ثه)اسم- واحد- مؤنث- مناظره- تکرار- سوال و جواب- یو بل سره بحث کونه- خپلو کښې بحث کونه- (م- عربی)-

مبادا:(مُ-با-دا)حرف شرط- خدائې دې نهٔ کړی- خدائې مهٔ کړه- کهٔ داسې نهٔ وی- کهٔ چرې- هسې نه- (م- فارسی)-

مبادله:(مُ-با-دَ-له)اسم- واحد- مؤنث- بدلی- بدلُون- (م- عربی)-

مبادی:(مُ-با-دی)صفت- شروع- اغاز- ابتداء- دَ مبدا جمع-

مبادیات:(مُ-با-دی-یات)صفت- دَ مبادی جمع- اغازونه- ابتدائی اصول-

مبارزه:(مُ-با-ر-زه)اسم- واحد- مؤنث- جنګ- جګړه-

مبارک:(مُ-با-رک)صفت- دَ برکت نه ډک- دَ تبرک والا- نېک- پاک- نېک مرغه- بختور- (م- عربی)-

مبارکی:(مُ-با-ره-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ خیر دعا- نېکی- (م- عربی)-

مباشرت:(مُ-با-شه-رت)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځې خاوند همبستری- کور والے- جماع- مجامعت- (عربی)-

مبالغه:(مُ-با-ل-غه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ورې خبرې نه لویه خبره جوړونه- دَ حد نه زیات یا بد بیانونه- دروغ-

مباهات:(مُ-با-هات)اسم- واحد- مذکر- فخر- لوئی- شان و شوکت- دَ تصوف یوه اصطلاح- (شاعری)- (عربی)-

ئ" (ځې-رل)، ې"(هې-ره-ول)، ی"(پیا-لی)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

مباهله:(مُ-با-هه-له)اسم- واحد- مؤنث- يو بل ته ښېرې کونه- يو بل ته بد وئيل- (عربي)-

مبتدا:(مُب-ته-دا)اسم- واحد- مذکر- (۱)اغاز- شروع- ابتدا- (۲)صفت- دَ ګرامر پهٔ اصطلاح کښې دَ جمله اسميه هغه ټوکړه چې دَ مسنداليه پهٔ طور راغلې وي- (م- عربي)-

مبتدي:(مُب-ته-دي)صفت/فاعل- ابتدا کوُنکے- شروع کوُنکے- (عربي)-

مبتذل:(مُب-ته-ذَل)صفت/مفعول- ذليل- خوار- سپک ږت- کمينه- (م- عربي)-

مبتکر:(مب-ته-کر)صفت/فاعل- نوے څيز راؤړونکے- (م- عربي)-

مبتلا:(مُب-ته-لا)صفت/مفعول- ګرفتار- کېر- نښتے- اخته- لګيا- بنديوان- راايسار-

مبحث:(مُب-حَث)اسم- واحد- مذکر- بحث- دَ بحث موضوع- (عربي)-

مبخره:(مُب-خ-ره)صفت- (۱)ټول- بيخي- کلهم- تمامي- (۲)مسې- وېريا- (افغانستان)-

مبدا:(مُب-دا)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شروع کېدو ځائ- دَ څرګندېدو ځائ- (۲)ابتدا- شروع- اغاز- بنياد- جرړه- اصل- چشمه-

مبدل:(مُ-بَد-دَل)صفت/مفعول- بدل کړے شوے- تبديل کړے شوے- اړولے شوے- (عربي)-

مبرا:(مُ-بَر-را)صفت- (۱)ازاد- برى- (۲)پاک- سپېځلے- بې عيبه- بې ګناه- (۳)وېزار- (عربي)-

مبرز:(مُب-رَز)اسم- واحد- مذکر- چرچوبى- ټټى-

مبرهن:(مُب-ره-هَن)صفت- دَ دليل نه ثابت شوے- څرګند- ښکاره- کوټلے- مضبوط- (عربي)-

مبشر:(مُ-بَش-شر)صفت- بشارت يا خوشخبري اوروُنکے يا رسوُنکے- زېرے کوُنکے- (م- عربي)-

مبصر:(مُ-بَص-صر)صفت- (۱)بل پوهوُنکے- کره کوټه معلومونکے يا پرې پوهېدونکے- ليدونکے- (۲)صراف- (م- عربي)-

مبعوث:(مب-عُوث)صفت/مفعول- لېږلے شوے- استولے شوے- پيدا کړے شوے- (عربي)-

مبلغ:(مُ-بَل-لغ)صفت/فاعل- تبليغ کوُنکے- رسوُنکے- (م- عربي)-

مبلغ:(مُب-لغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)رقم- مقدار- دَ مال اندازه- (صفت)ټول- کل- جمع- (م- عربي)-

مبني:(مُب-ني)صفت- بنياد ايښوے شوے- دَ بنياد ايښودو ځائ- (عربي)-

مبهم:(مُب-هَم)صفت- داسې خبره چې مطلب يُ واضحه نهٔ وي- مشکوک- شکي-

مبهوت:(مُب-هُوت)صفت- حېران- وارخطا- هک پک- (م- عربي)-

مبهي:(مُ-به-هي)صفت/فاعل- قوت باه زياتونکے- شهوت زياتونکے- (م- عربي)-

مبين:(مُ-بين)صفت/فاعل- ظاهر- ښکاره- څرګند- (م- عربي)-

مبين:(مُ-بيَ-ين)صفت- بيان شوے- ښکاره کړے شوے- (م- عربي)-

متابعت:(مُ-تا-بَ-عَت)اسم- واحد- مذکر- پېروی- اطاعت- (م- عربي)-

متاثر:(مُ-تا-اَث-ثر)صفت/فاعل- چې اثر يُ قبول کړے وي- (م- فارسي)-

متاخ:(مُ-تاخ)صفت- دَ محتاج مغفن- موتاخ-

متاخر:(مُ-تا-ءَخ-خر)صفت/فاعل- وروستو راتلونکے- (م- عربي)-

متاخرين:(مُ-تا-اخ-خ-رين)صفت- جمع- دَ متاخر جمع- وروستو راتلونکي خلق- دَ مقدمين ضد- (م- عربي)-

متارکه:(مُ-تا-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- دشمنې لږ وخت د پاره ختمونه- عارضي روغه- کانړے ايښودنه- (م- عربي)-

متاسف:(مُ-ته-اَس-سف)صفت- افسوس کوُنکے- (م- عربي)-

متاسفانه:(مُ-تا-اَس-سِ-فا-نه)متعلق فعل- دَ افسوس سره- (عربي- فارسي)-

متاع:(مه-تاع)اسم- واحد- مؤنث- مال دولت- مال اسباب- پنګه- سرمايه- (م- عربي)-

متال:(مه-تال)صفت- (۱)معطل- (۲)اسم- واحد- مذکر- متل-

متانت:(مه-تا-نَت)اسم- واحد- مذکر- درونداوالے- سنجيدګي- دَ خيالاتو درستوالے- مضبوطيا- (م- عربي)-

متبادل:(مُ-ته-با-دل)صفت- (۱)بدلېدونکے- (۲)دَ يو پهٔ بدل کښې بل- (م- عربي)-

متبادله:(مُ-ته-با-دِ-له)صفت- (۱)هغه چې بدل شوے وي- (۲)پهٔ جيوميټري کښې چې کله دوه متوازي خطونه بل درېيم خط نيم کړي نو دغسې دواړه اړخ ته زاويئ متبادله وئيلے شي- پهٔ شرط دَ دې چې متصله نهٔ وي-

متبحر:(مُ-ته-بح-حر)صفت- (۱)ډېر لوئ عالم- علامه- چې ډېر علم يُ حاصل کړے وي- (۲)ډېر مالداره- (۳)ډېر ډوبونکے- غرق- (م- عربي)-

متبدل:(مُ-ته-بَد-دل)صفت- بدل شوے- بدل-

متبر:(مُ-ته-بَر)صفت- معتبر- دَ معتبر مغفن-

متبرک:(مُ-ته-بَر-رَک)صفت- دَ برکت والا- برکتي- پاک- مقدس- عزتمند- شادمن- بزرګ- (عربي)-

متبسم:(مُ-ته-بَس-سم)صفت/فاعل- خندېدونکے- مسکېدونکے- (م- عربي)-

متبع:(مُت-ته-بع)صفت- چا پسې تلونکے- پېروی کوُنکے- پېرو- (عربي)-

متبني:(مُ-ته-بن-نا)صفت- ديني خوئ- بالکے- نوملے خوئ- (م- عربي)-

متبوع:(مُت-بوع)صفت- چې دَ چا پېروی کولے شي- مشر- پېشوا- (م- عربي)-

متجاوز:(مُ-ته-جا-وز)صفت- تجاوز کوُنکے- دَ خپل حد نه تېرېدونکے- (م- عربي)-

متجسس:(مُ-ته-جَس-سُس)صفت- جاسوس- لټونکے- پلټونکے- (م- عربي)-

متحارب:(مُ-ته-حا-رب)صفت- پهٔ خپلو کښې جنګ کوُنکي- (م- عربي)-

متحد:(مُت-ته-حد)صفت- اتحاد ساتونکے- متفق- (م- عربي)-

متحرک:(مُ-ته-حَر-رَک)صفت- حرکت کوُنکے- خوځېدونکے- روان-

زبر (خ-بـ-ره)، زورکے (شل)، پېښ (نو-کا-ره)، زير (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ۂ (ز-ړه)، ۀ (پو-سې-دهٔ)

شوربېدونکے- (م- عربي)-

متحمل:(مُ-تـه-حم-مل)صفت فاعل- برداشت کوُنکے- وړونکے- مستقل مزاجه- د لوئ زړهٔ خاوند- صابر- (م- عربي)-

متحير:(مُ-تـه-حىَ-ير)صفت- هک پک- تعجب کوُنکے- پهٔ حېرت کښې- حېران- (م- عربي)-

متخلص:(مُ-تـه-خل-لص)صفت- تخلص لرونکے- (م- عربي)-

متخيل:(مُ-تـه-خىَ-يل)صفت فاعل- پهٔ خيال کښې راوستونکے- خيال کوُنکے- خيالي- وهمي- (م- عربي)-

متخيله:(مُ-تـه-خىَ-يَ-له)اسم- مؤنث- د خيال قوت- دماغ- (م- عربي)-

متداول:(مُ-تـه-دا-وَل)صفت- هغه چې وار پهٔ وار اخستے شي- لاس پهٔ لاس گرځېدونکے- مروج- رسمي- مشهور- (م- عربي)-

متدين:(مُ-تـه-دىَ-ين)صفت- ديندار- د پخې عقيدې-

متذبذب:(مُ-تـه-ذَب-ذَب)صفت- تذبذب کوُنکے- مذبذب- دوه زړے- وسواس کوُنکے- (م- عربي)-

متذکره:(مُ-تـه-ذَک-ک-ره)صفت- بيان کړے شوے- ياد کړے شوے- (م- عربي)-

متر:(مه-تر)اسم- واحد- مذکر- هغه ملک چې پهٔ لوبه کښې مشر جوړ کړے شوے وي-

متر:(مه-تر)اسم- واحد- مذکر- دوست- ملگرے- اشنا-

متر:(مه-تَر)اسم- واحد- مذکر- بغير تومنې ماستهٔ-

مترادف:(مُ-تـه-را-دِف)صفت- داسې دوه لفظونه چې معنې ئې يو رنگ وي- هم معنی-

متراوِن:(مت-را-وِن)صفت- هغه ملک چې پهٔ خوب کښې متيازې کوي- متيازن- متيازک-

متربا:(مت-ره-با)اسم- واحد- مؤنث- د مرتبه وران شکل-

متربه:(مت-ره-به)اسم- واحد- مؤنث- د مرتبه وران شکل-

مترجم:(مُ-تَ-ر-جم)صفت فاعل- ترجمه کوُنکے- ژباړن- (عربي)-

متردد:(مُ-تـه-رَد-دد)صفت فاعل- تردد کوُنکے- فکرمن- ناقلاره- پرېشانه- (عربي)-

متړ:(مت-ړ)صفت- د متيازو داغ- د متيازو گنده شوے-

مترشح:(مُ-تـه-رَش-شح)صفت فاعل- (۱)څڅېدونکے- (۲)عيان- ځرگند- (م- عربي)-

مترصد:(مُ-تـه-رَص-صد)صفت فاعل- انتظار کوُنکے- څارو- امېدوار- (م- عربي)-

مترغزي:(م-تر-غه-زي)اسم- واحد- مذکر- مازغهٔ- ماغزهٔ-

مترقي:(مُ-تـه-رق-قي)صفت فاعل- ترقي کوُنکے- پرمختگ کوُنکے-

مترکه:(م-تـه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے ډټک- ډټي-

مترنم:(مُ-تـه-رن-نم)صفت فاعل- سندرې ويونکے- سندرغاړے-

متروک:(مت-رُوک)صفت مفعول- ترک کړے شوے- ختم کړے شوے- پرېښوے شوے- ورک شوے-

متروکات:(مت-رو-کات)جمع- د متروک جمع-

متروکه:(مت-رو-که)اسم- واحد- مؤنث- وُکورئ متروک-

متروکه:(مت-رو-که)اسم- واحد- مؤنث- وړه کرزړه چې د اس وغېره د څغلولو د پاره پکاروله شي- چابک- (م- عربي- مطرقه)-

متره:(مت-ره)صفت- نهٔ پيدا کېدونکے- ناياب- کمياب- چې ډېر کم موندے شي- (۲)قيمتي- نادر- (۳)چرچرانکه- يوه مرغۍ-

متره:(مت-ره)سم- واحد- مؤنث- (۱)همت- طاقت- زور- دم- (۲)ماستهٔ- چکه- پوسته- خربېزے- (افغانستان)-

متريکه:(مت-ري-که)اسم- واحد- مؤنث- چابک- متروکه-

متر:(مه-تر)صفت- بې وقوف- کم عقل-

متړ:(م-تړ)صفت- متيازن-

متزلزل:(مُ-تـه-زَل-زل)صفت- خوځېدونکے- رپېدونکے- رېږدېدونکے- (م- عربي)-

متساوي:(مُ-تـه-سا-وي)صفت- يو بل سره برابر- يو بل سره مساوي- برابر-

متسائل:(مُ-تـه-سا-مِل)صفت- هغه کس چې هر يو کار ورته اسان وي- (م- عربي)-

متسلسل:(مُ-تـه-سَل-سل)صفت متعلق فعل- پرله پسې- سلسله وار- (م- عربي)-

متشابه:(مُ-تـه-شا-به)صفت- پهٔ يو شکل- سره ورته- پهٔ يو شکل- پهٔ يو شان- (م- عربي)-

متشابهات:(مُ-تـه-شا-ب-هات)صفت-(۱)د متشابه جمع- (۲)د قرآني آيتونو قسم- د محکمات ضد-

متشاعر:(مُ-تـه-شا-عر)اسم- واحد- مذکر- نقلي شاعر- هغه سړے چې خپله شاعر نهٔ وي او د بل شعرونه خان پورې تړي- (م- عربي)-

متشدد:(مُ-تـه-شَد-دد)صفت- تشدد کوُنکے- سختي کوُنکے- (م- عربي)-

متشرع:(مُ-تـه-شر-رع)صفت- پهٔ شريعت برابر- د شريعت پابند- (م- عربي)-

متشکر:(مُ-تـه-شَک-کر)صفت- شکرگزار- شکر کوُنکے-

متشکل:(مُ-تـه-شَک-کل)صفت- شکل اختيارونکے- پهٔ يو شکل کېدونکے- (م- عربي)-

متصادم:(مُ-تـه-صا-دم)صفت- جنگېدونکے- ټکره وهونکے- (م- عربي)-

متصدي:(مُ-تـه-صَد-دي)اسم- واحد- مذکر- حساب کتاب کوُنکے- منشي- کاتب- پېشکار- (م- عربي)-

متصرف:(مُ-تـه-صر-رف)صفت- تصرف کوُنکے- قبضه کوُنکے- (م- عربي)-

متصل:(مُ-تـه-صل)صفت- نژدې- خوا کښې- لگېدلے- جخت- پورې- (م- عربي)-

متصور:(مُ-تـه-صو-ور)صفت- پهٔ خيال کښې راوستے شوے- خيال کړے شوے-

متصوف:(مُ-تـه-صو-وُف)صفت- صوفي جوړېدونکے- (م- عربي)-

متضاد:(مُ-ته-ضادّ)صفت- برخلاف- اپوټه- ضد- منافي- (م- عربي)-

متعارف:(مُ-ته-عا-رِف)صفت- (۱)یو بل پېژندونکے- سره واقف- (۲)مشهور- معروف- (م- عربي)-

متعجب:(مُ-ته-عَج-جِب)صفت- حېران- حریان- هک پک- حریان- ګـته پهٔ خُلهٔ- (عربي)-

متعدد:(مُ-ته-عد-دد)صفت- ډېر- کڼ- بې شمېره- دَ یو نه زیات- (م- عربي)-

متعدي:(مُ-ته-عد-دي)صفت- (۱)دَ یو نه بل ته لګېدونکے مرض- (۲)حد نه زیاتېدونکے- (۳)هغه فعل چې مفعول غواړي-

متعصب:(مُ-ته-عَص-صِب)صفت- بُغضی- کینه ور- تعصب کونکے- (عربي)-

متعلق:(مُ-ته-عَل-لِق)صفت- تعلق لرونکے- اړیکه لرونکے- علاقه لرونکے- (عربي)-

متعلقات:(مُ-ته-عَل-ل-قاتّ)صفت- جمع- هغه څیزونه چې نورو څیزونو سره تعلق لري- دَ متعلق جمع- (م- عربي)-

متعلم:(مُ-ته-عَل-لِم)اسم- واحد- مذکر- طالب علم- شاګرد- علم حاصلونکے- (م- عربي)-

متعه:(مُ-ته-عه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ شیعه مذهب کښې ښځه دَ څهٔ مودې دَ پاره پهٔ نکاح کښې ساتل- (م- عربي)-

متعین:(مُ-ته-عیَ-یِن)صفت- مقرر کړے شوے- تعین کړے شوے- (م- عربي)-

متغیر:(مُ-ته-غَیَ-یِر)صفت/مفعول- بدل شوے- تقسیم شوے- بې ثباته- پرېشانه- (م- عربي)-

متفرق:(مُ-ته-فر-رِق)صفت- جدا جدا- بېل بېل- مختلف- خوارهٔ وارهٔ- کهوړ-

متفرقات:(مُ-ته-فَر-ر-قاتّ)صفت- جمع- دَ متفرق جمع- مختلف او جدا جدا څیزونه- (م- عربي)-

متفق:(مُت-ته-فِق)صفت- اتفاق کونکے- کهون کونکے- شامل- کډ- (م- عربي)-

متفقه:(مُ-ته-ف-قه)متعلق فعل- پهٔ اتفاق سره-

متفکر:(مُ-ته-فَک-کر)صفت- فکر کونکے- فکرمند- خفه- (م- عربي)-

متقابل:(مُ-ته-قا-بِل)صفت- یو بل سره مقابله کونکے- مخالف- مخامخ- (م- عربي)-

متقارب:(مُ-ته-قا-رب)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو بل ته نژدې- یو بل سره نژدې- (۲)دَ عروضو پهٔ علم کښې دَ یو بحر نوم- (م- عربي)-

متقاضي:(مُ-ته-قا-ضي)صفت- تقاضه کونکے- غوښتونکے- (م- عربي)-

متقاعد:(مُ-ته-قا-عد)صفت- (۱)ګوشه نشین- (۲)رېټائر شوے- لهٔ ملازمته پنشني- (افغانستان)- (م- عربي)-

متقدم:(مُ-ته-قد-دم)صفت- (۱)مخکښې تلونکے- مخکښې کېدونکے- (۲)پخوانے- اګاهونے- زوړ-

متقدمین:(مُ-ته-قد-د-مین)صفت- جمع- دَ متقدم جمع- پخوانی خلق-

متقي:(مُت-ته-قي)صفت- پرهېزګار- نېک- زاهد- (م- عربي)-

متکا:(مُ-ته-کا)اسم- واحد- مؤنث- تکیه ګاه- متکه-

متکبر:(مُ-ته-کَب-بِر)صفت- (۱)کبر کونکے- غاوره- کبرژن- (۲)دَ الله تعالی یو صفتی نوم- (م- عربي)-

متکلم:(مُ-ته-کَل-لِم)صفت- خبرې کونکے- (م- عربي)-

متکلمین:(مُ-ته-کَل-ل-مین)صفت- جمع- (۱)دَ متکلم جمع- (۲)دَ علم کلام دَ ماهرینو یوه ډله چې دیني خبرې پهٔ عقل ثابتوي- (م- عربي)-

متل:(مَ-تَل)اسم- واحد- مذکر- یوه وړه جمله چې دَ یوې ژبې دَ ویونکیو اکثریت یې هوښیارتیا دَ ټوکړې پهٔ حیثیت قبلوي- مثال- ضرب المثل-

متلاشي:(مُ-ته-لا-شي)صفت- تلاش کونکے- لټون کونکے- درک کونکے- (عربي)-

متلاطم:(مُ-ته-لا-طم)صفت- پهٔ جوش کښې- چپې پهٔ چپې- (م- عربي)-

متلون:(مُ-ته-له-وِن)صفت- رنګ بدلونکے- رنګ پهٔ رنګ کېدونکے- غېر مستقل مزاجه- (م- عربي)-

متلي:(مُ-ته-لي)صفت- هغه سړے چې پهٔ هره خبره کښې متل استعمالوي-

متمتع:(مُ-ته-مَت-تِع)صفت- نفع حاصلونکے- فائده حاصلونکے- (م- عربي)-

متمدن:(مُ-ته-مَد-دِن)صفت- مهذب- تمدن لرونکے- فرهنګیالے- (م- عربي)-

متمرد:(مُ-ته-مر-رد)صفت- باغي- نافرمانه- (م- عربي)-

متمني:(مُ-ته-مَن-ني)صفت- اُمید لرونکے- طمعدار- (م- عربي)-

متموج:(مُ-ته-مو-وِج)صفت- چپې وهونکے- پهٔ غرځنګ- (م- عربي)-

متمول:(مُ-ته-مو-وِل)صفت- مالدار- دولتمند- (م- عربي)-

متن:(مَ-تَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کتاب عبارت- دَ کتاب دَ منځ اصل عبارت- (۲)دَ حاشیه ضد-

متنازعه:(مُ-ته-نا-ز-عه)صفت- هغه څیز چې پهٔ باره کښې یې تنازعه وي- (م- عربي)-

متناقض:(مُ-ته-نا-قِض)صفت- یو بل سره اختلاف لرونکي- مخالف- دَ یو بل ضد- (م- عربي)-

متنفر:(مُ-ته-نَف-فِر)صفت- نفرت کونکے- زړهٔ بدے- وېزار- خوابدے- کرکژن- (م- عربي)-

متنک:(مه-تنک)اسم- واحد- مذکر- پړے- رسۍ-

متنوع:(مُ-ته-نَو-وِع)صفت- رنګارنګ- (م- عربي)-

متواتر:(مُ-ته-وا-تِر)صفت/متعلق فعل- پهٔ یو مخ- پرله پسې- سلسله وار- (م- عربي)-

متوازن:(مُ-ته-وا-زِن)صفت- (۱)پوره پهٔ پوره- برابر- (م- عربي)-

متوازي:(مُ-ته-وا-زي)صفت- (۱)پهٔ یو فاصله- یو بل سره پهٔ برابره فاصله کښې راتلونکے- (۲)هغه خطونه چې بالکل سیده یو بل ته مخامخ پهٔ یوه فاصله وي او هیچرې یو بل سره نهٔ لګي- (م- عربي)-

متواضع:(مُ-ته-وا-ضِع)صفت- (۱)عاجزی کونکے- خاکساري کونکے-

(۲)خاطر مدار کونکے- تواضع کوُنکے- (م- عربی)-

متوجه:(م-ته-وَج-جه)صفت/فاعل- (۱)توجه کوُنکے- فهم کرځونکے- خیال کوُنکے- (۲)مخاطب-

متورع:(م-ته-ور-رع)صفت- پرهېزګار- زاهد- (م- عربی)-

متوسط:(م-ته-وس-سط)صفت- د مینځ- د اوسطې درجې- مینځنے- مینځومانه- (م- عربی)-

متوطن:(م-ته-وَط-طن)صفت- وسېدونکے- د وطن اصلی استوګے- (م- عربی)-

متوفٰی:(م-ته-وَف-فا)صفت- وفات شوے- مړ شوے- (م- عربی)-

متوفی:(م-ته-وف-فی)فاعل- وفات کونکے- مړ کوُنکے- (م- عربی)-

متوقع:(م-ته-وَق-قع)صفت- توقع لرونکے- امېدوار- (م- عربی)-

متوکل:(م-ته-وَک-کل)صفت- توکل کوُنکے- توکلی- (م- عربی)-

متولد:(م-ته-وَل-لد)صفت- پېدا کېدونکے- (م- عربی)-

متولی:(م-ته-وَل-لی)صفت- انتظام کوُنکے- (م- عربی)-

متوهم:(م-ته-وه-هم)صفت- وهم کوُنکے- ګومان کوُنکے- وسواسی- (م- عربی)-

مته:(مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- سور- خنزیر- بدخناور- خرګ- (۲)هغه خنزیر چې ماده طلب زی- (۲- متعلق فعل)خل- وار- نوبت- جمع متې-

مته:(م-ته)اسم- واحد- مؤنث- ستن- جمع متې-

مته:(مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- د ترکاڼ یو اوزار- برمه- جمع متې-

متی:(مه-تي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اَبهٔ- نالی-

متیازګ:(مت-یا-زګ)صفت- وګورئ متیازن-

متیازن:(مت-یا-زن)صفت- واحد/جمع- مذکر- پهٔ خوب کښې متیازې کوُنکے- متیازګ- متراژن- متیازڼ- متیازنے-

متیازنے:(مت-یا-زه-نے)صفت- وګورئ متیازن-

متیازڼ:(مت-یا-زڼ)صفت- وګورئ متیازن-

متیازې:(مت-یا-زې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)وارهٔ بول- (۲)نطفه-

متیزڅک:(م-تیز-څک)صفت- (۱)هغه سړے چې قطره قطره متیازې ئې څاڅی- (۲)د مسلسل بول مریض-

متیکړ:(مه-تی-کړ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- سختی- سختی-

متین:(مه-تین)صفت- (۱)مضبوط- محکم- کلک- پائېدار- مستحکم- (۲)د الله تعالٰی یو صفتی نوم- (م- عربی)-

متېره:(مه-تې-ره)اسم- واحد- مؤنث- د ترکاری یو قسم-

مټ:(مټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د زړې نه تر څنګل پورې د لاس برخه- (۲)کوشش- هاند- قوت- عزم-

مټ:(مټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چاټې- خوم- منګے- (۲)هغه نرمه او پسته خټه چې د سېلاب غرځېدو نه پس پهٔ زمکه پاتې شی- ښونېدونکې خټه- مئینه خټه- رېګ خاوره- لهه- لخه-

مټ:(مټ)تابع مهمل- د کټ تابع مهمل- بالکل- دغه شان- کټ مټ- ټو به ټو-

مټا:(مه-ټا)اسم- واحد- مذکر- د شوملو کټوی- هغه کټوی چې شوملې پکښې کولے شی-

مټاک:(مه-ټاک)صفت- (۱)کلک غز چې ماتېدے نهٔ شی او چکی پکښې نهٔ وی- د چغزی ضد- (۲)یوه اغزنه ونه-

مټاکو:(مه-ټا-کو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ چې د اُبو د سر د پاسه زی-

مټاکه:(مه-ټا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ماشی یا زرړې د چک نښه- مټوری- (۲)ګرمکه- دانه- (۳)یو مرض- (۴)د چغزی ضد- کلکه- سخته-

مټاکې دانې:(مه-ټا-کې-دا-نې)اسم- جمع- مؤنث- د وړی هغه دانې چې پوره پخې شوې نهٔ وی او اومې پاتې شوې زی-

مټاکے:(مه-ټا-کے)صفت- کلک- سخت- جمع مټاکی-

مټان:(مه-ټان)اسم- جمع- مذکر- چاټوان- چړې- تورې-

مټانی:(مه-ټا-نی)اسم- مؤنث- خوږ څیز- شیرینی- مختلف قسمه خوارهٔ چې د حلوایانو پهٔ دوکانونو کښې خرڅولے شی- (م- هندی)-

مټ تړ:(مټ-تړ)اسم- واحد- مذکر- تعویذ چې پهٔ مټ تړلے شی- مټ تړونے-

مټ تړونے:(مټ-ته-ړو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مټ تړ-

مټخ:(مه-ټخ)اسم- واحد- مذکر- یو خړرنګے ملخ- مټیخ-

مټر:(مه-ټر)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)یو قسم سبزی چې پهٔ پلو کښې ئې دانې زی اوم او پوخ دواړه حالتو کښې خوړے شی- نباتاتی نوم پیسم سے ټی وم (PISUM SATIVUM)- (۲)یو رنګ چنه چې زیړه وی-

مټره:(مټ-ره)اسم- واحد- مؤنث- مټره- وګورئ خټبېل-

مټک:(مه-ټک)اسم- واحد- مذکر- (۱)غوز- اکوړ- نباتاتی نوم جګلېنز رېجیا (JUGLANS REGIA "L.")- (۲)نازنخره- ادا- (م- هندی)-

مټک:(م-ټک)اسم- واحد- مذکر- موټک- موټے- جلق- د لاس پهٔ ذریعه منی خارجونه-

مټکر:(مټ-کر)صفت- غمژن- خفه- دلګیر-

مټکر:(مه-ټه-کر)صفت- لهٔ وخته مخکښې پوخ شوے- پخنے- پخنوټے- (۲)هغه کس چې پهٔ کار خان ناغرضه کړی-

مټکرې:(مه-ټه-کړ-رې)صفت- جمع- مؤنث- د جوارو هغه نینې چې پهٔ چیچلو کښې سختې زی-

مټکه:(مټ-که)اسم- واحد- مؤنث- مټ- چاټې- (م- هندی)-

مټکی:(مټ-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پټکی هغه حصه چې پهٔ اوږو اوېزانده وی- مچکی- (۲)اوړکی-

مټکی:(م-ته-کی)اسم صفت- واحد- مذکر- موټک وهونکے- جلق وهونکے-

مټکے:(مټ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کالے چې ښځې ئې پهٔ مټ تړی- بازوبند- د مټ کالے- (۲)خم-

متېکل:(مټ-کل)اسم- واحد- مذکر- د کشیده کارۍ کار چې پهٔ لستونو باندې کولے شي-

متېملے:(مټ-مه-لے)اسم- جمع- مذکر- د سرو د غوږونو سره پرېښودلی شوی وېښتهٔ- څنې- څونکۍ-

متېن:(مه-تېن)صفت- لوندد او وچه زمکه- وتره-

متېنگے:(مه-تېنگ-کے)صفت- وګوری متېزنکے-

متېور:(مه-ته-ور)صفت- متې لرونکے- تکړه خاندان لرونکے- طاقتور-

متېـوری:(مه-تهو-ری)اسم- واحد- مذکر- درپړه- متبـاکـه- یو قسم دانه- متوری-

متېوری:(مه-تهو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ متوری- (۲)تنباکه- (۳)مېخ- (۴)د متوری مؤنث- وګورئ متوړے-

متېورے:(مه-تهو-رے)صفت- ټیمرکے- مندرے- غنډکے- جورے- پېتکے- د چیتې او وړې ونې ډنتن- مؤنث متوری-

متېونکه:(مه-تهونک-که)صفت- مؤنث- د متېزې لور- حرامبه-

متېونکے:(مه-تهونک-کے)صفت- د متېزې خوئ- ولدالزنا- حرامی- متېنکے-

مته:(مه-ته)صفت- سست- کامل- ورو- بېکاره- (هندی- میتها)-

متهه:(مه-تهه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مټ- (۲)زور- طاقت- (۳)خوم- خم- (۴)سوبر-

مته:(مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نرمه او صفا خاوره- سلېښناکه خاوره- نرمه ختهه- (۲)د کوټې ستن- غټه ستن- وګورئ اړونج- (۳)د ونې تنه- (۴)اړام- بورجی- (۵)د کنډلو ستن-

مته:(مټ-ته)متعلق فعل- بالکل- قطعاً ("پهٔ" ورسره لګی)-

متې:(مه-تې)اسم- واحد- مذکر- د څناورو یو قسم بیماری چې مثانه ئې پکښې بېکاره شي- ترک-

متېخ:(مه-تېخ)صفت- زوره ور-

متېخ:(مه-تېخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ متېخ-

متېر:(مه-تېر)اسم- واحد- مذکر- چیر چاړ- حمله-

متېران:(مه-تې-ران)اسم- واحد- مذکر- شراب خانه- مېکده- خم خانه- مېخانه-

متېز:(مه-تېز)صفت- پهٔ ناجائز کار پسې لهٔ کوره تښتېدلے- متېزک- مؤنث متېزه-

متېزتوب:(مه-تېز-توب)اسم- واحد- مذکر- د متېز یا متېزه کېدو حالت- بې حیائی- متېزوالے- متېزتیا-

متېزتیا:(مه-تېز-تیا)اسم- واحد- مؤنث وګورئ متېزتوب-

متېزک:(مه-تې-زک)صفت- وګورئ متېز-

متېزکه:(مه-تې-زک-که)صفت- مؤنث- متېزه- (حقارتاً)-

متېزوالے:(مه-تېز-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ متېزتوب-

متېزه:(مه-تې-زه)صفت- مؤنث- هغه ښځه یا جینۍ چې د رشته دارو نه پهٔ پټه لهٔ پردی سړی سره لهٔ کوره وتښتی-

متېن:(مه-تېن)صفت- لهٔ متېنې خاورې جوړ-

متېنه:(مه-تې-نه)صفت- مؤنث- نرمه صفا او خربه خاوره- متهه خاوره- متهه-

متې:(مه-تې)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے منګے-

متې:(مه-تې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کنی بندونه چې پکښې سترګه یا توک راخیژي- (۲)وګورئ څرے-

متے:(م-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ موتے-

مثال:(م-ثال)اسم- واحد- مذکر- تصویر- صورت- نمونه- پهٔ رنګ- پهٔ شان- مثل- (م- عربی)-

مثانه:(مه-ثا-نه)اسم- واحد- مذکر- دُ مُتیازو پوکنی- دُ وړو بولو خوپنی (بوجکۍ)- (م- عربی)-

مثبت:(مُث-بت)صفت- (۱)ثابتوُنکے- تصدیق کوُنکے- (۲)دُ منفی ضد- (۳)دُ ګرامر، ریاضی، بجلۍ، او نورو علمونو یوه اصطلاح- (م- عربی)-

مثقال:(مث-قال)اسم- واحد- مذکر- (۱)څلورنیمې ماشې- دُ وزن یو مقدار- (۲)معمولی څیز- لږ وزن- لږ شے- (م- عربی)-

مثل:(مه-ثل)اسم- واحد- مذکر- متل- قول- حکایت- (م- عربی)-

مثلاً:(مه-ثه-لن)متعلق فعل- دُ مثال پهٔ ډول- لکه چې-

مثلث:(م-ثل-لث)صفت- (۱)درې کـټیز- (جیومټیری)- (۲)دُ نظم هغه بند چې درې مصرعې لری- (م- عربی)-

مثلـه:(مَث-له)اسم- واحد- مؤنث- دُ مړی غوږونه پوزه او نور اندامونه پرېکونه- (عربی)-

مثمر:(مث-مر)صفت- مېوه ورکوُنکے- فائده من- (م- عربی)-

مثمن:(م-ثم-من)صفت- (۱)اتهٔ کـټیز- اتهٔ اړخیز- دُ اتو ضلعو شکل- (۲)قیمتی- (۳)دُ عروضو پهٔ اصطلاح کښې هغه وزن چې اتهٔ رکنونه ئې وی- (م- عربی)-

مثنیٰ:(م-ثن-نا)صفت- (۱)دوچنده- غبرګ- جوړه- (۲)دُ اصل مطابق نقل- دوېم نقل-

مثنوی:(مَث-نه-وی)اسم- واحد- مؤنث- هغه مسلسل نظم چې دُ هر شعر مصرې ئې خان له قافیه لری- (م- عربی)-

مثیل:(مه-ثیل)صفت- نظیر- مشابه- پهٔ شان-

مجادله:(م-جا-دَ-له)اسم- واحد- مؤنث- جنګ جګړه- جنګ شور- بحث- هنګامه- (م- عربی)-

مجاز:(م-جاز)صفت- (۱)اجازت ور کړے شوے- مختار- (۲)دُ حقیقت ضد- (م- عربی)-

مجازاً:(مه-جا-زن)متعلق فعل- دُ فرض پهٔ طور- فرض ئې کړه- (م- عربی)-

مجازی:(مه-جا-زی)صفت- غیر حقیقی- فرضی- نقلی- غیر اصلی- مصنوعی- (م- عربی)-

مجال:(مه-جال)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قدرت- طاقت- دخل- (۲)دُ چکر

ورکولو ځاې- (۲)فرصت- وخت- (م- عربی)-

مجامعت:(مِ-جا-مه-عَت)اسم- واحد- مذکر- کوروالے- هم بستری- جماع- صحبت- (م- عربی)-

مجاور:(مُ-جا-وِر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګاونډی- نژدې وسېدونکے- (۲)دَ يو زيارت يا دلبار ځاې جارو کوُنکے- منجور- (م- عربی)-

مجاهد:(مُ-جا-هِد)صفت- کافرو سره جهاد کوُنکے- غازی- (م- عربی)-

مجاهده:(مُ-جا-هه-ده)اسم- واحد- مؤنث- نفس سره جهاد- محنت- رياضت- (م- عربی)-

مجاهدين:(مُ-جا-ه-دين)صفت- جمع- دَ مجاهد جمع- (م- عربی)-

مجبور:(مَج-بُور)صفت- بې وسه- بې کسه- غريب- مظلوم- درماند- (م- عربی)-

مجبوراً:(مَج-بو-رَن)متعلقِ فعل- لهٔ بې اختيارۍ نه- دَ ناچارۍ نه- دَ بې وسۍ نه- (م- عربی)-

مجبورتيا:(مَج-بُور-تيا)اسم- واحد- مؤنث- بې وسی- غريبی- جبر-

مجبوروالے:(مَج-بُور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مجبورتيا-

مجبورول:(مَج-بو-ره-وَل)مصدر متعدی- بې اختياره کول- بې وسه کول-

مجبورون:(مَج-بو-ره-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورول-

مجبورونکے:(مَج-بو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مجبورونکی- مؤنث مجبورونکې- وګورئ مجبورول-

مجبورونګ:(مَج-بو-ره-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورول-

مجبورونه:(مَج-بو-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورول-

مجبوری:(مَج-بو-ری)اسم- واحد- مؤنث- بې وسی- غريبی- ناچاری- جبر-

مجبوريت:(مَج-بو-ری-يَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مجبورتيا-

مجبورېدل:(مَج-بو-رې-دَل)مصدر لازم- بې اختياره کېدل- بې وسه کېدل- ناچاره کېدل-

مجبورېدن:(مَج-بو-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورېدل-

مجبورېدنګ:(مَج-بو-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورېدل-

مجبورېدنه:(مَج-بو-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ مجبورېدل-

مجبورېدونکے:(مَج-بو-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مجبورېدونکی- مؤنث مجبورېدونکې- وګورئ مجبورېدل-

مجبورېدهٔ:(مَج-بو-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مجبورېدل-

مجتنب:(مُج-ته-نِب)صفت- پرهېزګار- اجتناب کوُنکے- منع شوے- (عربی)-

مجتهد:(مُج-ته-هِد)صفت- (۱)اجتهاد کوُنکے- کوشش کوُنکے- (۲)دينی مشر- (۳)دَ شيعه ګانو پهٔ اصطلاح کښې هغه فقيه چې پکښې دَ قرآن سُنت اجماع او عقل پهٔ رڼا کښې دَ استدلال کولو قوت وی- (م- عربی)-

مجدد:(مُ-جَد-دِد)صفت- نوے کوُنکے- تجديد کوُنکے- دَ صدی پهٔ سر کښې پېدا کېدونکے دَ مسلمانانو لوئ عالم-

مجذوب:(مَج-ذُوب)صفت- دَ جذبې پهٔ حالت کښې- بې خوده- مست- بې هوشه- (عربی)-

مُجرا:(مُج-را)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ډمانو دَ ګډا او سندرو محفل- (۲)تسليمات- آداب- (۳)موجره- حساب شوے- کټ شوے- (م- عربی)-

مجرب:(مُ-جَر-رَب)صفت- ازمائيلے شوے- تجربه شوے- موثر- (م- عربی)-

مجرد:(مُ-جر-رَد)صفت- (۱)يواځې- ځان له- يو وزرے- (۲)ناوادهٔ کړے- لونډ سړے- (۳)هغه سړے چې ځان ئې ګوشه نشين کړے وی- (۴)مستند- (۵)لهٔ مادې نه پاک- غير مادی- تصوراتی- (م- عربی)-

مجردی:(مُ-جر-ره-دی)اسم- واحد- مؤنث- لونډتوب- ازادی- تنهائی- (م- عربی)-

مجرم:(مُج-رِم)صفت- جرم دار- ګناهګار- قصوروار- اوبالی- ګرم- خطاوار- (م- عربی)-

مجروح:(مَج-رُوح)صفت- زخمی- ټپی- ژوبل- پرهارژلے- (م- عربی)-

مجرور:(مَج-رُور)صفت- (۱)راکښلے شوے- (۲)هغه لفظ چې حرفِ جار پرې راغلے وی- (ګرامر- عربی)-

مجره:(مَج-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کاهکشان- کهکشان- (۲)تحفه- ډالۍ- سوغات- مهربانی- کلنګ باز- (۳)دَ ډانس يو قسم- وګورئ مجرا-

مجسټرېټ:(مه-جِس-ټرېټ)اسم- واحد- مذکر- دَ فوجدارۍ حاکم- مجرمانو ته دَ سزا ورکولو بااختياره حاکم- (م- انګريزی)-

مجسم:(مُ-جَس-سَم)صفت- (۱)بدن لرونکے- جسم لرونکے- (۲)ټول- (۳)پلن- (عربی)-

مجسمه:(مُ-جَس-سه-مه)اسم- واحد- مؤنث- بُت- (م- عربی)-

مجلد:(مُ-جَل-لَد)صفت- جلد شوے- هغه کتاب چې قاې ورته لګېدلې وی-

مجلس:(مَج-لِس)اسم- (۱)دَ کښېناستو ځاې- محفل- صحبت- خبرې اترې- ګپ شپ- (۲)ټنګ ټکور-

مجلسی:(مَج-لی-سی)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ مجلس کښې شريک- (۲)سندرغاړے- جمع مجلسيان-

مجله:(مُ-جَل-له)اسم- واحد- مؤنث- رساله- مېګزين- (م- عربی)-

مجمر:(مَج-مَر)اسم- واحد- مذکر- انګيټۍ چې سپېلنی يا بل څهٔ داسې څيز پکښې لوګولے شی- منقل- (م- عربی)-

مجمع:(مَج-مَع)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګڼه ګونه- مجلس- ډېر خلق- (۲)دَ خلقو دَ راغونډېدو ځاې-

مجمعه:(مَج-مه-عه/مَج-مه)اسم- واحد- مونث- مجمه- غری- يو سلوری لوښے چې عموماً پکښې ورېژې پهٔ ودونو کښې اېښوے شی-

مجمل:(مُج-مَل)صفت- (۱)مختصر- لږ- لنډ- خلاصه- (۲)غير واضحه- چې پهٔ تفصيل نهٔ وی- مبهم- (م- عربی)-

مجملاً:(مُج-مه-لَن)متعلقِ فعل- پهٔ لنډو- مختصراً-

مجموعه:(مَج-مو-عه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جمع کړے شوے-

(۲)جمع- راجمع کړې څیزونه- (۳)د شاعرۍ، نثر یا نورو مضمونونو راجمع کړے شوے کتاب، رساله- (م- عربي)-

مجموعي:(مج-مو-عي)صفت- ټول- سراسر- کلهم- ممکې- تمامي-

مجمه:(مَج-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مجمعه- غرۍ- غرے- (۲)ښانک- تال- مسین یا سلورې ښانک-

مجن:(مه-جَن)اسم- واحد- مذکر- لینده- لیندۀ-

مجنون:(مَج-نُون)صفت- (۱)لیونے- دیوانه- پاګل- (۲)عاشق- شیدا- مئین- (م- عربي)-

مجوزه:(م-جو-وه-زه)صفت- تجویز کړے شوے- پیش کړے شوے- مقرر کړے شوے- (م- عربي)-

مجوسي:(مه-جو-سي)اسم- واحد- مذکر- فارسي مذهب لرونکے- اتش پرست- (م- عربي- مجوس)-

مجهول:(مَج-هُول)صفت- (۱)نامعلوم- پټ- (۲)هغه فعل چې فاعل ئې معلوم نۀ وي- (۳)د هغه " واؤ " او " ی " نوم چې پۀ " تور " او " جبش " کښې استعمالیږي- (م- عربي)-

مځدک:(مَځ-دَک)اسم- واحد- مذکر- مسجد- جمات- جمېت- د جمعې د نمونځ ځاې-

مځکنے:(مَځۀ-که-نے)صفت- د زمکې سره متعلق- (افغانستان)-

مځکوال:(مَځۀ-که-وَال)اسم- واحد- مذکر- د زمکې خاوند- زمیندار- (افغانستان)-

مځکه:(مَځۀ-که)اسم- واحد- مؤنث- زمکه- (ش- سنسکرت)-

مځکړے:(مَځ-کۀ-ړے)صفت- واحد- مذکر- ژوندہ کړے-

مچ:(مچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو زرر لرونکے چینجے- (خصوصاً د ډېترا د قسم) مګس- (۲)زرے- دودان- غتې-

مچ:(مَچ)اسم- واحد- مؤنث- تینده- بغره-

مچان:(مه-چان)اسم- واحد- مذکر- (۱)مورګه- پړه- څنډه- موړه- (۲)د زمرو د ښکار د پاره پۀ وَنه کښې جوړ کړے شوے وُچت ځاې- جونګړه- منا-

مچ بڼک:(مچ-به-نَک)اسم- واحد- مذکر- د مچانو شړلو پکے- ببوزے- مچشر- مچشړونے- مچ غړینے- مچواړے-

مچپرانګ:(مچ-پړانګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټ مچ- (۲)جولا- غنے-

مچخ:(مه-چَخ)اسم- واحد- مذکر- ملخ- یوه حشره-

مچخړے:(مچ-خۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د مچانو الګي-

مچر:(مه-چر)اسم- واحد- مذکر- د وَنې کچه څانګه-

مچردانې:(مه-چر-دا-نې)اسم- واحد جمع- مؤنث- د ماشو نه د ځان بچ کولو د تارونو نه جوړه جالۍ چې د کټ د پاسه لګولې شي-

مچرکے:(مه-چر-کے)اسم- واحد- مؤنث- زچوکے- وچ کرس- کمزورے-

مچشر:(مچ-شر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچ بڼک-

مچ شړونے:(مچ-شه-ړُو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچ بڼک-

مچ غړینے:(مچ-غه-ړِی-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچ بڼک-

مچغنو:(مچ-غ-نو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچغنه-

مچغنه:(مه-چغ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د تارونو نه جوړه یوه آله چې د مټ پۀ زور پکښې کانړي لرې ویشتے شي- مچغڼه- مچغونه- مچلوغزه- مچلوغې- مچنوغزه- مچغنو- مچوغنه- مچوغنده-

مچغڼه:(مه-چغ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچغونه:(مچ-غو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچک:(مه-چک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ مسور- (۲)کونټې- ارامکے- کنده-

مچکه:(مه-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- پپه- پپی- مچه- کوکی-

مچکېره:(مچ-کې-ره)اسم- واحد- مؤنث- د شاتو مُچې-

مچکی:(مچ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچې- مچکېره-

مچکے:(مچ-کے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ټوپک- (افغانستان)-

مچګیرک:(مچ-ګی-رک)اسم- واحد- مذکر- جولا- غنے-

مچلک:(مچ-لک)اسم- واحد- مذکر- د مچنې د رسۍ (لړ) نرے سر-

مچلکا:(مُ-چل-کا)اسم- واحد- مذکر- مجلکا- مچلکه- موچلکا- ضمانت- اقرار نامه- لوظ نامه- د اطلاع ورکولو کاغذ- سمن- خبرداری-

مچلکه:(م-چل-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچلکا-

مچلوغزه:(مچ-لوغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچلوغې:(مچ-لو-غې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچله:(مچ-له)صفت- ټوکمار- ټوقی- ټوقې کونکے-

مچلې:(مچ-لې)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د غوږونو یو کالے- د غوږونو پسول- (۲)ګوشواره-

مچمچې:(مچ-مه-چې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچې-

مچنوغزه:(مچ-نوغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچڼه:(مه-چۀ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- پنه- ځپلې-

مچو:(مه-چو)اسم- واحد- مذکر- (۱)مچې- (۲)پپه- کوکی- (م- فارسي- ماچ)-

مچواړے:(مچ-وا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچ بڼک-

مچورې:(مه-چو-ړی)صفت- تاو راتاؤ- غوټې موټې- چونې مچونې-

مچوغنده:(مه-چو-غن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مچغنه-

مچوغنه:(مه-چوغ-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ مچغنه- (۲)تنګ وهنه- تک وهنه- ورتنګ وهنه-

مچول:(م-چه-وَل)مصدر متعدي- ښکلول- کوکې اخستل- پپې اخستل- خُله اخستل- (م- فارسي- ماچ)-

مچون:(م-چه-ون)حاصل مصدر- وګورئ مچول-

مچونکے:(م-چه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مچونکي- مؤنث

مچونکې- وګورئ مچول-

مچونګ:(مَ-چه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مچول-

مچونه:(مَ-چه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مچول-

مچونی:(مه-چو-نی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ بوکرے-

مچونے:(مَ-چه-وو-نے)اسم صفت- بوسه ګیر- مچه اخستونکے- کوکی اخستونکے-

مچوبی:(مه-چو-بی)صفت- رانغاړلے شوے-

مچه:(مَ-چه)اسم- واحد- مؤنث- کوکی- چپی- چپی- پپی- خُله اخستنه- چپ- بوسه- پپه-

مچی پړانګ:(مه-چی-پړانګ)اسم- واحد- مذکر- جولاګے- غنے- مچی پړونګ-

مچی پړونګ:(مه-چی-پړونګ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مچی پړانګ-

مچی مار:(مه-چی-مار)اسم- واحد- مذکر- مهیان نیونکے- کبان نیونکے-

مچی:(مه-چی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)بمبره- بمبره- بنداره- مچمچی- مچکی- موچی- غومبسه- غومبسکه- یو الوتونکے چینجے چې پۀ لښه کښې ئې زهر وی- (۲)د شاتو مچی-

مڅرغ:(مڅ-رغ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښۀ چې عموماً اوښان ئې خوری-

مڅرک:(مڅ-رک)اسم- واحد- مذکر- کربوړے- چمچورکه-

مڅله:(مڅ-له)اسم- واحد- مؤنث- د نوک شا ته غوښه- اوری- کیری- جمع مڅلې-

مڅوڅک:(مه-څو-څک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اُوسی بچے- کبلے- (۲)هر ښکلے څیز- (۲)وړوکے حیوان- وړوکے شے- (کاکړ)-

مڅوڅکے:(مه-څوڅ-کے)اسم- واحد- مذکر- د زیړ رنګ لرونکې یو قسم ګیاه چې پۀ دارو کښې پکارولے شی-

محاذ:(مه-حاذ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د جنګ مېدان- سنګر- (۲)صفت- مخامخ- مقابل- (م- عربی)-

محاسب:(م-حا-سب)اسم- واحد- مذکر- حساب کونکے- حساب کتاب کونکے- شمېرونکے- (م- عربی)-

محاسبه:(مَ-حا-سه-به)اسم- واحد- مؤنث- حساب کتاب کونه- حساب غښتنه- (م- عربی)-

محاسن:(مه-حا-سن)اسم- جمع- مذکر- حسنونه- خوبی- نېکی- فائدې- خصوصیات- (م- عربی)-

محاصره:(م-حا-صه-ره)اسم- واحد- مؤنث- ګېره- د څلورو اړخو نه راتاوېدنه- ګېر چاپېره مخې بندونه-

محافظ:(م-حا-فظ)اسم- واحد- مذکر- حفاظت کونکے- ساتندوے- نګران- پېره دار-

محاکات:(مَ-حا-کات)اسم- (۱)خپلو کښې خبرې اترې کونه- (۲)یو بل سره لیدنه کتنه- (۲)د چا د خبرو یا کار پېښې کونه-

محاکمه:(مَ-حا-که-مه)اسم- واحد- مؤنث- فېصلې د پاره پېش کول- (م- عربی)-

محال:(مُ-حال)صفت- ناممکن- ګران- مشکل- (م- عربی)-

محال:(مه-حالّ)اسم- علاقه- زمکه- (م- عربی)-

محاوره:(مُ-حا-وه-ره)اسم- واحد- مذکر- هغه خبره چې کونکے ئې د لغوی معنې پۀ مناسبت یو خاص مفهوم د پاره استعمالوی- خبرې اترې- (م- عربی)-

محب:(مُ-حب)صفت- محبت کونکے- مینه لرونکے- دوست- (م- عربی)-

محبانه:(مُ-حب-با-نه)متعلق فعل- د دوستئ پۀ رنګ-

محبت:(مُ-حَب-بَت)اسم- واحد- مذکر- مینه- اخلاص- دوستی- عشق- تعلق- (م- عربی)-

محبس:(مح-بَس)اسم- واحد- مذکر- جېل خانه- قېدخانه- بندی خانه- زندان- (م- عربی)-

محبوب:(مَح-بُوب)اسم- واحد- مذکر- خوږ- ګران- دلدار- دوست- معشوق- ښکلے- (م- عربی)-

محبوبا:(مح-بو-با)اسم- واحد- مؤنث- معشوقه- محبوبه-

محبوبیت:(مَح-بُو-بی-یَت)اسم- واحد- مذکر- د محبوب کېدو حالت-

محبوس:(مح-بُوس)صفت- پۀ قېد کښې ساتلے شوے- بندی- قېدی- (م- عربی)-

محبوسول:(مَح-بُو-سه-وَل)مصدر متعدی- قېدی کول- بندی کول- قېدول-

محبوسون:(مَح-بُو-سه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ محبوسول-

محبوسونکے:(مَح-بو-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع محبوسونکی- مؤنث محبوسونکې- وګورئ محبوسول-

محبوسونګ:(مَح-بُو-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ محبوسول-

محبوسونه:(مَح-بُو-سه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ محبوسول-

محبوسېدل:(مَح-بُو-سې-دَل)مصدر لازم- قېد کېدل- بندېدل- قېدېدل-

محبوسېدن:(مَح-بُو-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ محبوسېدل-

محبوسېدنه:(مَح-بُو-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ محبوسېدل-

محبوسېدونکے:(مَح-بو-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع محبوسېدونکی- مؤنث محبوسېدونکې- وګورئ محبوسېدل-

محبوسېدۀ:(مَح-بُو-سې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ محبوسېدل-

محتاج:(مُح-تاج)صفت- ضرورت مند- حاجتمند- پامته دار- غریب- بې وسه- موتاژ- (عربی)-

محتاجول:(مُح-تا-جه-وَل)مصدر متعدی- حاجتمند جوړول-

محتاجون:(مُح-تا-جه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ محتاجول-

محتاجونکے:(مُح-تا-جه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع محتاجونکی- مونث محتاجونکې- وګورئ محتاجول-

محتاجونګ:(مَح-تا-جه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محتاجول-

محتاجونه:(مَح-تا-جه-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محتاجول-

محتاجي:(مَح-تا-جي)اسم- واحد- مؤنث- بې وسي- موتازي- ضرورت-

محتاجېدل:(مَح-تا-جې-دَل)مصدرِ لازم- حاجتمند کېدل-

محتاجېدن:(مَح-تا-جې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ محتاجېدل-

محتاجېدنګ:(مَح-تا-جې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محتاجېدل-

محتاجېدنه:(مَح-تا-جې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محتاجېدل-

محتاجېدونکے:(مَح-تا-جې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع محتاجېدونکي- مؤنث محتاجېدونکې- وګورئ محتاجېدل-

محتاجېدهْ:(مَح-تا-جې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ محتاجېدل-

محتاط:(مَح-تاط)صفت- احتياط کوُنکے- هوښيار- (م- عربي)-

محترم:(مَح-تَه-رم)صفت- عزتمند- عزتمن- معزز- لوئ- دَ احترام وړ- (م- عربي)-

محتسب:(مُح-تَه-سِب)اسم- واحد- مذکر- حساب اخستونکے- حساب کتاب کوُنکے- محاسبه کوُنکے- حاکم- کوتوال- (م- عربي)-

محجوب:(مَح-جُوب)متعلق فعل/صفت- (۱)پهْ پرده کښې- پټ- (۲)شرمنده- (م- عربي)-

محدود:(مَح-دُود)صفت- پهْ حد کښې راګېر- معلوم حد لرونکے- (م- عربي)-

محراب:(مِح-راب)اسم- واحد- مذکر- (۱)جُومات کښې هغه ځائ چې امام صېب پکښې نمانځهْ ته ودرېږي- (۲)ټاټ- (۳)وسله- سيخ- (م- عربي)-

محرر:(مُ-حَر-رر)اسم- واحد- مذکر- ليکونکے- منشي- کاتب- (عربي)-

محرک:(مُ-حَر-رِک)صفت- حرکت ورکوُنکے- تحريک پېدا کوُنکے- (م- عربي)-

محرم:(مَح-رم)صفت- (۱)داسې رشته دار چې نکاح ورسره جائز نهْ وي- هغه سړے چې پرده ترې نهْ کېږي- (۲)واقفه- خبردار-

محرم:(مُ-حَ-رَم)صفت- (۱)حرام کړے شوے- منع کړے شوے- (۲)اسم- واحد- مذکر- دَ اسلامي کال وړومبې مياشت-

محرم:(مُح-رِم)صفت- احرام تړونکے-

محرمات:(مُ-حَر-رَه-مات)اسم- جمع- مذکر- منع کړے شوي څيزونه- حرام کړے شوي څيزونه-

محروم:(مَح-رُوم)صفت- حرام کړے شوے- منع کړے شوے- ناکام- بې نوا- بې نصيبه- مايوسه- نااُميده- (م- عربي)-

محرومول:(مَح-رُو-مه-وَل)مصدرِ متعدي- مايوسه کول- ناکامه کول- نااُميده کول-

محرومون:(مَح-رُو-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومول-

محرومونکے:(مَح-رو-مه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع محرومونکي- مؤنث محرومونکې- وګورئ محرومول-

محرومونګ:(مَح-رُو-مه-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومول-

محرومونه:(مَح-رُو-مه-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومول-

محرومهْ:(مَح-رُو-مه-وَهْ)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومول-

محرومي:(مَح-رُو-مي)اسم- واحد- مذکر- مايوسي- نااُميدي- (م- عربي)-

محرومېدل:(مَح-رُو-مې-دَل)مصدرِ لازم- نااُميده کېدل- ناکامه کېدل- بې نوا کېدل- مايوسه کېدل-

محرومېدن:(مَح-رُو-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومېدل-

محرومېدنګ:(مَح-رُو-مې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومېدل-

محرومېدنه:(مَح-رُو-مې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محرومېدل-

محرومېدونکے:(مَح-رُو-مې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع محرومېدونکي- مؤنث محرومېدونکې- وګورئ محرومېدل-

محرومېدهْ:(مَح-رُو-مې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ محرومېدل-

محزون:(مَح-زُون)صفت- خفه- زهير- غمګين- غمژن- پرېشان- مغموم- (م- عربي)-

محسن:(مُح-سِن)صفت احسان کوُنکے- نېکي کوُنکے- ښهْ سلوک کوُنکے- سخي- مددګار- (م- عربي)-

محسوب:(مَح-سُوب)صفت- حساب کړے شوے- شمارلے شوے- (م- عربي)-

محسوبول:(مَح-سو-به-وَل)مصدرِ متعدي- پهْ حساب کښې راوستل-

محسوبون:(مَح-سو-به-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبول-

محسوبونکے:(مَح-سو-به-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع محسوبونکي- مؤنث محسوبونکې- وګورئ محسوبول-

محسوبونګ:(مَح-سو-به-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبول-

محسوبونه:(مَح-سو-به-وَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبول-

محسوبوهْ:(مَح-سو-به-وَهْ)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبول-

محسوبېدل:(مَح-سو-بې-دَل)مصدرِ لازم- حساب کښې راتلل-

محسوبېدن:(مَح-سو-بې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبېدل-

محسوبېدنګ:(مَح-سو-بې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبېدل-

محسوبېدنه:(مَح-سو-بې-دَهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ محسوبېدل-

محسوبېدونکے:(مَح-سو-بې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع محسوبېدونکي- مؤنث محسوبېدونکې- وګورئ محسوبېدل-

محسوبېدهْ:(مَح-سو-بې-دَهْ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ محسوبېدل-

محسود:(مَح-سُود)صفت- چا سره چې حسد کړے شوے وي- چې کينه ور سره ساتلے شي- (م- عربي)-

محسوس:(مَح-سُوس)اسم- هغه څيز چې دَ حواسو پهْ ذريعه معلوم کړے شي- (م- عربي)-

محسوسات:(مَح-سُو-سات)اسم- جمع- مذکر- هغه څيزونه چې محسوسېدے شي-

محسوسول:(مَح-سُو-سه-وَل)مصدرِ متعدی- دَ حواسو پهٔ ذریعه معلومول-
محسوسون:(مَح-سُو-سه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ محسوسول-
محسوسونکے:(مَح-سُو-سه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع محسوسونکی- مؤنث محسوسونکې- وګورئ محسوسول-
محسوسونګ:(مَح-سُو-سه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ محسوسول-
محسوسونه:(مَح-سُو-سه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ محسوسول-
محسوسوهٔ:(مَح-سُو-سه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ محسوسول-
محسوسېدل:(مَح-سُو-سې-دَل)مصدرِ لازم- دَ حواسو پهٔ ذریعه معلومېدل- محسوس کېدل-
محسوسېدن:(مَح-سُو-سې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ محسوسېدل-
محسوسېدنګ:(مَح-سُو-سې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ محسوسېدل-
محسوسېدنه:(مَح-سُو-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ محسوسېدل-
محسوسېدونکے:(مَح-سُو-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع محسوسېدونکی- مؤنث محسوسېدونکې- وګورئ محسوسېدل-
محسوسېدهٔ:(مَح-سُو-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ محسوسېدل-
محشر:(مَح-شَر)اسم- واحد- مذکر- دَ حساب کتاب ورځ- قیامت-
محصل:(مُ-حَص-صِل)صفت- محصول اخستونکے- وصولونکے- ټېکس جمع کونکے- وګورئ ماسل-
محصن:(مُ-حَص-صَن)صفت- (۱)پرهېزګار- پاکباز- (۲)وادهٔ کړے- مؤنث محصنه- (م- عربی)-
محصنه:(مُ-حص-ص-نه)صفت- مؤنث- وګورئ محصن- (م- عربی)-
محصور:(مَح-صُور)صفت- قلعه بند- دَ دېوال دننه- ګېر- ایسار- (م- عربی)-
محصول:(مَح-صُول)اسم- واحد- مذکر- چونګے- ټېکس- خراج- کرایۍ- (عربی)-
محصولچي:(مَح-صُول-چي)اسم- واحد- مذکر- محصول اخستونکے-
محض:(مه-حَض)صفت- صرف- فقط- (م- عربی)-
محضر:(مَح-ضَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ حاضرېدو ځائې- (۲)هغه کاغذ چې دَ قاضی مهر پرې لګېدلے وی- جمع محضرونه- (م- عربی)-
محظوظ:(مَح-ظُوظ)صفت- خوشحاله- مسرور- چې لُطف ئې اخستے وی- (م- عربی)-
محفل:(مَح-فِل)اسم- واحد- مذکر- مجلس- میلس- مینلس- حجره- غنډه- ټولنه- (م- عربی)-
محفوظ:(مَح-فُوظ)صفت- (۱)امانی سلامت- ژغورلے- ساتلے- (۲)یاد کړے شوے- حفظ کړے شوے- (عربی)-
محقق:(مُ-حَق-قِق)صفت- تحقیق کونکے- څېړنه کونکے- جمع محققین- (عربی)-
محققانه:(مُ-حق-قِ-قا-نه)متعلق فعل/صفت- دَ څېړنې سره- دَ تحقیق مسې- دَ تحقیق او تصدیق لهٔ مخې-
محک:(مه-حَک)اسم- واحد- مذکر- هغه تور کاڼے چې دَ زرو کره کوټه پرې معلومولے شی- زرکاڼے- (م- عربی)-
محکم:(مَح-کَم)صفت- مضبوط- کلک- پوخ- ټینګ- پائېدار- (م- عربی)-
محکمات:(مَح-کَه-مات)اسم- جمع- مؤنث- دَ قرآن پاک هغه آیتونه چې معنې ئې واضحه دی- دَ متشابهات ضد-
محکمتیا:(مُح-کَم-تیا)اسم- واحد- مؤنث- مضبوطوالے- استقامت- مضبوطی- محکموالے-
محکموالے:(مَح-کَم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ محکمتیا-
محکمه:(مَح-کَه-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ حکم ورکولو ځائې- اداره- (۲)عدالت- جمع محکمې- (م- عربی)-
محکوم:(مَح-کُوم)صفت- دَ حکم لاندې- ماتحت- تابع- (م- عربی)-
محل:(مه-حَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)ماڼی- کور- لوئې مکان- (۲)وخت- موقع- مال- (م- عربی)-
محلت:(مَح-لَت)اسم- واحد- مذکر- دَ کلی یوه برخه- مالت- چم- ګاونډ- پلو- کندے- محله- (م- عربی)-
محلسرا:(مه-حَل-سه-را)اسم- واحد- مذکر- هغه محل چې پکښې دَ بادشاه بېګمانې وسی- دَ بادشاه زنانخانه- شاهی ماڼی-
محلوج:(مَح-لُوج)صفت/مفعول- ربشلے شوے مالوچ- (م- عربی)-
محلول:(مَح-لُول)صفت- حل شوے- هغه څیز چې پهٔ اُبو کښې حل شی- اُبهٔ کړے شوے- (م- عربی)-
محله:(مه-حَل-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ محلت- (م- عربی)-
محله دار:(مه-حَل-له-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ محلت کښې وسېدونکے- (۲)دَ محلت مشر-
محمد:(مُ-حَم-مَد)صفت- (۱)تعریف کړے شوے- ستائېلے شوے- (۲)پېغمبرِ اسلام- دَ الله تعالی هغه نبی چې اخری الهامی کتاب قرآن شریف پرې نازل شوے دے- انبیاؤ کښې اخری نبی چې عربو کښې پهٔ قرېش خاندان کښې پهٔ ۵۷۱ عیسوی، عام الفیل کښې پیدا شوے وهٔ-
محمدی:(مُ-حَم-مه-دی)صفت- حضور پاک سره نسبت لرونکے- مسلمان-
محمل:(مَح-مِل)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ډولی چې دَ اوښ پهٔ شا اچولے شی- کیجاوه- کجاوه- (م- عربی)-
محمود:(مَح-مُود)صفت- (۱)تعریف کړے شوے- ستائېلے شوے- (۲)دَ الله تعالی او دَ حضرت محمد صلی الله علیه وآله وسلم یو صفتی نوم-
محن:(مِ-حَن)اسم- واحد- مذکر- دَ محنت جمع- مصیبتونه-
محنت:(مَح-نَت)اسم- واحد- مذکر- خواری- مشقت- تکلیف- مزدوری- (عربی)-
محنت کش:(مَح-نَت-کَش)صفت- خواری کښ- مزدور- محنتی- محنت کونکے- خواری کونکے-

محنتي:(مح-نه-تي)صفت- وُکورئ محنت کش-

محو:(مح-وه)صفت- (۱)وران- وران شوے- (۲)فکرمند- (عربی)-

محور:(مح-ور)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرکز- دُره-

محوری:(مح-وه-ری)اسم- په دوېم جنګ عظیم کښې دَ نازی جرمنی او فسطائی اټلی او جاپان حکومتونه-

محویت:(مح-وی-یت)اسم- واحد- مذکر- دَ محو کېدو حالت- په خیال کښې ورک- په تصور کښې ډوب- (عربی)-

مخ:(مخ/مَخ)اسم- واحد- مذکر- دَ شا ضد- څېره- بشره- شکل- موشاده- بارخو- مخه- (۲)استر- (۳)لحاظ- خاطر- عزت- وقار- (۴)موجودګی- وړاندې- (۵)دَ تورې خُله- (۶)احسان-

مخاسته:(مِ-خا-س-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ قدم نښه- چاپ- خاپ- خاپے- منډ-

مخاصم:(مُ-خا-صِم)صفت- دشمن- دښمن- میرځمن- مخالف- (عربی)-

مخاصمانه:(مُ-خا-ص-ما-نه)متعلق فعل- دَ دښمنۍ په ډول- په دشمنۍ سره-

مخاصمت:(مُ-خا-صه-مت)اسم- واحد- مذکر- دشمنی- دښمنی- میرځی- مخالفت- تربګنی- بغض- کینه- (م- عربی)-

مخاطب:(مُ-خا-طِب)صفت- چا ته مخامخ خبرې کونکے- خطاب کونکے- مخامخ- (م- عربی)-

مخاطب:(مُ-خا-طَب)صفت- چا ته چې خبره کیږی- خطاب شوے-

مخاطبه:(مُ-خا-طه-به)اسم- واحد- مؤنث- خپلو کښې خبرې کول- یو بل ته مخامخ خبرې کول-

مخالفت:(مُ-خا-لِ-فت)اسم- واحد- مذکر- دشمنی- دښمنی- تربګنی- ضد- بدی- عداوت-

مخامخ:(مه-خا-مَخ)صفت/متعلق فعل- مخ په مخ- نېغ په نېغه- روبرو-

مخامخول:(مه-خا-مه-خه-وَل)مصدر متعدی- یو بل ته پېش کول- روبرو کول- مخامخ کول-

مخامخی:(مه-خا-مه-خي)صفت/متعلق فعل- مخ په مخ-

مخامخېدل:(مه-خا-مه-خې-دَل)مصدر لازم- یو بل ته پېش کېدل- مخامخ کېدل- روبرو کېدل-

مخاوریز:(مه-خاو-ریز)صفت- مشهور- مشر- سردار- مخور- مخوریز- مخاوے- لحاظ کونکے- خاطر کونکے-

مخاوے:(مه-خا-وے)صفت- وُکورئ مخاوریز-

مخاویتوب:(مه-خا-وی-توب)اسم- دبدبه- عزت- اثر رسوخ-

مخبر:(مُخ-بِر)اسم- واحد- مذکر- خبر ورکونکے- جاسوس- سارے- سراغرسان-

مخبری:(مُخ-ب-ري)اسم- واحد- مؤنث- جاسوسی- سراغرسانی-

مخبوط:(مخ-بُوط)صفت- پاګل- لېونے- سودائی- دیوانه-

مخ پټے:(مخ-پهٔ-ټے)اسم- واحد- مذکر- برقعه- نقاب- پړونے- (افغانستان)-

مخ په کوزه:(مَخ-پهٔ-کو-زه)متعلق فعل- مخ په ښکته- مخ په لاندې-

مخ په مخ:(مَخ-پهٔ-مَخ)متعلق فعل- روبرو- نېغ په نېغه- مخامخ- دَ یو بل وړاندې- لاس په لاس-

مختار:(مُخ-تار)صفت- اختیارمن- خپلواکه- واکمن- مجاز- وکیل- ازاد- (عربی)-

مختارول:(مُخ-تا-ره-وَل)مصدر متعدی- اختیارمن جوړول- ازادول-

مختارون:(مُخ-تا-ره-وَن)حاصل مصدر- وُکورئ مختارول-

مختارونکے:(مُخ-تا-ره-وُن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مختارونکي- مؤنث مختارونکې- وُکورئ مختارول-

مختارونګ:(مُخ-تا-ره-وُنګ)حاصل مصدر- وُکورئ مختارول-

مختارونه:(مُخ-تا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وُکورئ مختارول-

مختاروهٔ:(مُخ-تا-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وُکورئ مختارول-

مختاری:(مخ-تا-ری)اسم- واحد- مؤنث- اختیارمندی- ازادی- سربراهی-

مختارېدل:(مُخ-تا-رې-دَل)مصدر لازم- اختیارمن جوړېدل- ازادېدل-

مختارېدن:(مُخ-تا-رې-دَن)حاصل مصدر- وُکورئ مختارېدل-

مختارېدنګ:(مُخ-تا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وُکورئ مختارېدل-

مختارېدنه:(مُخ-تا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وُکورئ مختارېدل-

مختارېدونکے:(مُخ-تا-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مختارېدونکی- مؤنث مختارېدونکې- وُکورئ مختارېدل-

مختارېدهٔ:(مُخ-تا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وُکورئ مختارېدل-

مختاړے:(مُخ-تا-ړے)اسم- واحد- مذکر- مخکښې- وړاندې- دَ روستاړے ضد- سابقه- جمع مختاړی-

مختص:(مُخ-تَص)صفت- خاص کړے شوے- مخصوص کړے شوے- (م- عربی)-

مختصر:(مُخ-ته-صَر)صفت- خلاصه کړے شوے- خلاصه- لنډ- لږ- کوتاه- ورکوټے- (عربی)-

مختصراً:(مُخ-ته-صه-رَن)متعلق فعل- په لنډو- لنډه دا چې- په اختصار سره- خلاصه دا چې-

مختګ:(مَخ-تَګ)اسم- ترقی- وړاندې تلنه- پرمختګ-

مختلف:(مُخ-ته-لِف)صفت- چې یو شان نهٔ وی- جدا- مخالف- بیل بیل- رنګ په رنګ- (م- عربی)-

مختلونے:(مَخ-تَلونے)صفت- مخکښې تلونکے- پرمختګ کونکے- (افغانستان)-

مخ تورکېدل:(مَخ-تور-کې-دَل)مصدر لازم- شرمنده کېدل- شرمېدل-

مختورن:(مَخ-تو-رَن)صفت- شرمنده- ذلیل- بې عزته- ملامته- بې حیا-

مختوری:(مَخ-تو-ری)اسم- واحد- مؤنث- بې عزتی- شرمندګی- بې حیائی-

مختورے:(مَخ-تو-رے)صفت- رټلے شوے- ملامته- بې عزته-

مختون:(مَخ-تُون)صفت- سنت کړے شوے- سنت شوے- (م- عربی)-

مختیار:(مخ-تیار)صفت- اختیارمند- (م- عربی)-

مخدوم:(مخ-دوم)صفت- خدمت کړے شوے- بزرګ- عزتمند- بادار- آقا- (م- عربی)-

مخرانی:(مخ-را-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ وګورئ مرخنی-

مخرب:(م-خر-رب)صفت- خراب شوے- وران شوے- (عربی)-

مخرب:(م-خر-رب)صفت- ورانوُنکے- خرابوُنکے- (عربی)-

مخرج:(مخ-رج)اسم- واحد- مذکر- دَ خارجېدو ځائ- دَ وتو ځائ- منبع- مصدر- اصل- جرړه- ماده-

مخرړی:(مخ-ره-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ مخرنړی-

مخرنی:(مخ-ره-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ مرخنی-

مخروط:(مخ-روط)صفت- (۱)تراشلے شوے- توږلے- (۲)دَ جیومیټری یو شکل- (عربی)-

مخروطی:(مخ-رو-طی)صفت- دَ مخروط یو شکل-

مخرونی:(مخ-رو-نی)اسم- واحد- مؤنث- کامیابی- کامرانی- عزت-

مخرونی:(مخ-رو-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)وګورئ مرخنی- عناب- (۲)کامرانه- عزتمنده- بختوره-

مخروئ:(مخ-روئ)اسم- خان ښوونه- ریا-

مخریزی:(مخ-ری-زی)اسم- مازغهٔ- دماغ-

مخزن:(مخ-زن)اسم- دَ خزانې ځائ- دَ جمع کولو ځائ- (م- عربی)-

مخ ښکته:(مخ-ښکه-ته)متعلق فعل- دَ لاندې په طرف-

مخصوص:(مخ-صوص)صفت- خاص کړے شوے- غوره کړے شوے- نامزد شوے- (عربی)-

مخصوصاً:(مخ-صو-صن)متعلق فعل- خاص طور سره-

مخفف:(م-خف-فف)صفت- تخفیف کړے شوے- کم کړے شوے- مختصر کړے شوے- (م- عربی)-

مخفی:(مخ-فی)صفت- پټ- نامعلوم- (م- عربی)-

مخ کاتهٔ:(مخ-کا-تهٔ)اسم- واحد- مؤنث- هغه رسم چې په هغې کښې دَ ناوې مخ کتے شی او ورله دَ کتونکیو لهٔ اړخه څهٔ تحفه ورکولے شی- مخ پیټک- مخ کتنه-

مخ کتنه:(مخ-کتهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مخ کاتهٔ-

مخکښ:(مخ-کښ)صفت- مخکښې تلونکے- قائد- مراول دسته- (افغانستان)-

مخکښینے:(مخ-کی-نے)صفت- دَ مخکښې سر- وړاندینے- اولنے-

مخکښې:(مخ-کې)حرف جار- وړاندې- پخوا- اګاهو-

مخکښې توب:(مخ-کې-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)اګاهو کېدنه- (۲)قیادت-

مخلص:(مخ-لص)صفت- خالص- رښتینے- اخلاص مند- خیرخواه- صادق- دَ اخلاص نه ډک- درست-

مخلوط:(مخ-لوط)صفت- ګډوډ- ارګجه- سره یوځائ- شریک- (م- عربی)-

مخلوق:(مخ-لوق)اسم- جمع- مذکر- مخلیق- (۱)دنیا- خلق- اولس- وګړی- (۲)صفت- پیدا کړے شوے-

مخلوقات:(مخ-لو-قات)اسم- جمع- مذکر- دَ مخلوق جمع-

مخلیق:(مخ-لیق)اسم- جمع- مذکر- وګورئ مخلوق-

مخ مروت:(مخ-مر-وت)اسم مرکب- لحاظ- خاطر- خیال- روئ- رعایت- پره- جنبه- مخ ملازه-

مخمس:(م-خم-مس)صفت- (۱)پېنځهٔ ضلعې لرونکے شکل- پېنځهٔ ګټیز(جیومیټری)- (۲)پېنځهٔ مصرعه ایز بندونه لرونکے نظم- (شاعری- عربی)-

مخمصه:(مخ-مه-صه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جنګ جګړه- (۲)تذبذب-

مخمل:(مخ-مل)اسم- واحد- مذکر- یوه پسته کپړه- یو نرم او قیمتی ټوکے- بخمل- (عربی)-

مخ ملازه:(مخ-مه-لا-زه)اسم مرکب- وګورئ مخ مروت-

مخملی:(مخ-مه-لی)صفت- دَ مخمل سره متعلق- دَ مخمل په رنګ-

مخمور:(مخ-مور)صفت- نشه- مدهوش- په نشه کښې مست- (عربی)-

مخنث:(م-خن-نث)صفت- هیجړا- ایجړا- ښځونے- نامرد- (عربی)-

مخ نیوے:(مخ-نی-وے)اسم- واحد- مذکر- انسداد- تدارک- مخه نیونه-

مخنے:(م-خه-نے)صفت- مخکښینے- پخوانے- وړاندینے-

مخواژه:(مخ-وا-ژه)اسم- واحد- مؤنث- خلقه- خرقه- شوقه- چغه- اندرکی- چپن- جمع مخواژې-

مخ وچونے:(مخ-و-چو-نے)اسم- واحد- مذکر- رومال- تولیه-

مخور:(مه-خه-ور)صفت- (۱)وګورئ مخوریز- (۲)رېبار-

مخوری:(مه-خو-ری)اسم- واحد- مذکر- لحاظ- خاطر- عزت- تعلق- اعتبار-

مخوریز:(مه-خو-ریز)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)دَ مخ او لحاظ څښتن- دَ اثر رسوخ خاوند- سپین روبے- مخور- مشهور- معتبر- (۲)نیازبین- نازولے-

مخه:(مهٔ-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لور- طرف- پړه- اړخ- (۲)وجه- سبب-

مخه:(م-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ موخه-

مخه ښه:(مه-خه-ښه)اسم- واحد- مؤنث- الوداع- رخصتونه-

مخی:(مه-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ خور په بدل کښې کړې- دَ خور ننداور-

مخی توب:(مه-خی-توب)اسم- واحد- مذکر- مخی والے- برابرتیا- مقابله-

مخی والے:(مه-خی-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مخی توب-

مخیر:(م-خی-یر)صفت- خیرات ورکوُنکے- فیاض- سخی-

مخې:(مه-خې)اسم- واحد- مذکر- (۱)جوړه- پله- خواب- (۲)مخکښې- (۳)مثال-

مخے:(مهٔ-خے)متعلق فعل- مخ ته- مخ په مخامخ-

مخے:(مهٔ-خے)صفت- سیال- مخوریز-

مد:(مد)اسم- واحد- مذکر- خمار- نشه- (سنسکرت)-

مد:(مد)اسم- واحد- مذکر- یوه پیمانه چې دَ ۱،۳۳۳ دَ طول برابر وی-

(م- عربي)-

مد:(مد)اسم- واحد- مذکر- رواج- دستور-

مداح:(مَد-داح)صفت- ثناخوان- تعریف کوُنکے- صفت کوُنکے- (م- عربي)-

مداحي:(مه-دا-حي)اسم- واحد- مؤنث- ثناخواني- تعریف-

مداخلت:(م-دا-خه-لت)اسم- واحد- مذکر- ننوتنه- دخل ورکونه- لاس وهنه-

مدار:(مه-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)خدمت کونه- خاطر تواضع- دار مدار- خاطر- لحاظ- (۲)زغم- صبر- (۳)منحصره-

مدار:(مه-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ گردش یا تاوېدو ځاې- جاری دور- گردش- (۲)دمره- (۳)شعبده- جادو- سحر-

مدار:(مه-دار)اسم- واحد- مونث- ملاحظه- لحاظ و قدر- مروت- (عربي)-

مداری:(مه-دا-ری)اسم- واحد- مذکر- مدار کوُنکے- د مدار لوبه کوُنکے- شعبده باز- بازی گر- پېلي مار- چالاک-

مدافعت:(م-دا-ف-عَت)اسم- واحد- مذکر- دفعه کونه- لرې کونه- حفاظت- (م- عربي)-

مدام:(م-دام)متعلق فعل- همېشه- تل- ترتله- متواتر- ټول عمر- (عربي)-

مدامی:(م-دا-مي)صفت- همېشه- دائمي-

مدبر:(م-دَب-بر)صفت- تدبیر کونکے- هوښیار- عقلمند- دانشمند- (م- عربي)-

مدت:(مَد-دَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مُوده- زمانه- وخت- میعاد- ساعت- (۲)هغه موده چې طلاقه شوې یا کنډه ښځه يې دَ شریعت مطابق تېروي- (م- عربي)-

مدح:(مه-دح)اسم- واحد- مؤنث- هغه نظم چې پکښې دَ چا تعریف شوے وي- ستائنه- تعریف- ثنا-

مدح کوے:(مه-دح-کوے)اسم- واحد- مذکر- تعریف کونکے- مدح کوُنکے-

مدحیه:(مد-حی-یه)صفت- مدح سره منسوب- دَ تعریف قابل-

مدد:(مه-دَد)اسم- واحد- مذکر- (۱)امداد- مرسته- کُمک- کومک- پره- (۲)دَ مزدورانو ټولے-

مدد گار:(مه-دَد-گار)صفت- مدد کوُنکے- مرسته کوُنکے- حمایت کوُنکے- (م- فارسي)-

مددگاری:(مه-دَد-گا-ری)اسم- واحد- مؤنث- مرسته- مدد- حمایت-

مدرس:(م-دَر-رس)اسم- واحد- مذکر- درس کوُنکے- دَ مدرسې استاد- استاذ- معلم- (م- عربي)-

مدرسه:(مد-ره-سه)اسم- واحد- مؤنث- د درس و تدریس ځاې- سکول- مکتب- ښونځاې-

مدرسی:(م-دَر-ر-سي)اسم- واحد- مؤنث- دَ درس و تدریس پېشه- استاذي- معلمي-

مدعا:(مد-دَ-عا)اسم- واحد- مذکر- مرضی- مطلب- مقصد- مراد- منشا- غرض- غښتنه-

مدعاعلیه:(مُد-دَ-عا-عه-لیه)اسم- واحد- مذکر- په چا چې دعوی شوې وي-

مدعو:(مَد-عُو)صفت- بللے شوے- دعوت ورکړے شوے- (م- عربي)-

مدعی:(مُد-ده-عی)اسم- واحد- مذکر- دعوی کوُنکے- دعوی لرونکے- (م- عربي)-

مدغم:(مُد-غم)صفت- پیوست- گډ- شامل- داخل- ننوتے- (م- عربي)-

مدفن:(مَد-فن)اسم- واحد- مذکر- قبر- مزار- (عربي)-

مدفون:(مَد-فُون)صفت مفعول- دفن کړے شوے- ښخ کړے شوے- (م- عربي)-

مدقوق:(مَد-قُوق)صفت- دَ تپ دق مریض- (م- عربي)-

مدک:(مه-دَک)اسم- واحد- مذکر- افیم چې په چیلم کښې څښلے شي-

مدکی:(مه-دَ-کي)صفت- دَ مدکو نشئ- دَ مدکو نشه کونکے-

مدلل:(م-دَل-لل)صفت- په دلیل سره ثابت کړے شوے- (م- عربي)-

مدلول:(مد-لُول)صفت- ثابت کړے شوے- (م- عربي)-

مدوجزر:(مد-وَ-جه-زر)اسم- واحد- مذکر- دَ سپوږمۍ له اثره په اُبو کښې پیدا شوی موجونه او دَ هغې واپس کېدنه- (م- عربي)-

مدوکے:(مه-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- اُوږده دَ لرگی چوکه چې سر ته يې دوه غاښے سیخ لگېدلے وي او جوګ ته پرې خشاک راکاږي-

مدنی:(مه-ده-نی)صفت- دَ مدینې وُسېدونکے- مدینې سره متعلق- (م- عربي)-

مدنیت:(مه-ده-نی-یت)اسم- واحد- مذکر- تهذیب- تمدن- (م- عربي)-

مدون:(م-دَو-وَن)صفت- تدوین شوے- جمع کړے شوے- (عربي)-

مدون:(م-دَو-وِن)فاعل- جمع کوُنکے- مرتب کوُنکے- (م- عربي)-

مده:(مه-ده)اسم- واحد- مؤنث- وُکورۍ مُوده-

مدهوش:(مَد-هوش)صفت- چې دَ نشې په وجه يې هوش نه وي- په نشه کښې بې خوده- بدمست- حېران- (م- فارسي)-

مدهوشی:(مَد-هو-شي)اسم- واحد- مؤنث- بېهوشي- بېخودي- مستي- نشه-

مدیر:(م-دیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)چلوُنکے- (۲)ایډیټر- (۳)دَ دفتر مشر-

مډل:(م-ډل)صفت- (۱)درمیانه- مینځومانه- میانه- (۲)اتم جماعت- (م- انگریزي)-

مذاق:(مه-ذاق)اسم- واحد- مذکر- (۱)ټوقې- ټقالې- مسخرې- (۲)خوند- لذت- ذائقه- (عربي)-

مذاقاً:(مه-ذا-قَن)متعلق فعل- (۱)دَ ټوقو نه- دَ مذاق په طور- په ټوقو کښې- (۲)دَ مزې په ړول-

مذاقیه:(مه-ذا-قي-یه)صفت- (۱)خندنے- (۲)مذاق سره متعلق-

مذاکره:(م-ذا-که-ره)اسم- واحد- مؤنث- خپلو کښې بحث مباحثه کول- سره کښېدل- خپلو کښې ذکر کول- (م- عربي)-

مذاهب:(مه-ذا-هب)اسم- جمع- مذکر- دَ مذهب جمع- طریقې- لارې- مذهبونه- (م- عربي)-

مذبح:(مَد-بَح)اسم- واحد- مذکر- دَ حلالولو ځاې- دَ ذبح کولو ځاې-

زبر (غ-بڼه-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکوڼ)، ه (ز-ړه)، ۀ (ډو-بې-دۀ)

قتل گاه- مقتل- قصاب خانه- (م- عربی)-

مذبذب:(م-ذب-ذب)صفت- غیر مستقل مزاجه- گډوډ- مشتبه- په شک کښې- (عربی)-

مذبوح:(مذ-بوح)صفت/مفعول- ذبح کړے شوے- حلال شوے- (م- عربی)-

مذکر:(م-ذک-کر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نر- سړے- د مؤنث ضد- (۲)گرامر کښې هغه اسم چې نر حسابیږی- (م- عربی)-

مذکور:(مذ-کور)صفت/مفعول- ذکر شوے- بیان کړے شوے- ونیلے شوے- (م- عربی)-

مذکوره:(مذ-کو-ره)صفت- د مذکور مؤنث- (م- عربی)-

مذمت:(م-ذم-مت)اسم- واحد- مذکر- غندنه- ترټنه- (م- عربی)-

مذموم:(مذ-موم)صفت- بد- خراب- قبیح- (م- عربی)-

مذوب:(مه-ذوب)صفت- مجذوب- لېون ټارے- بې زبانه-

مذهب:(مذ-هب)اسم- واحد- مذکر- عقیده- ایمان- طریقه- لاره- دین- (م- عربی)-

مذهبی:(مذ-هه-بی)صفت- مذهب سره منسوب- مذهب سره تړلے-

مذی:(مه-ذی)اسم- واحد- مؤنث- هغه نری رنړه او لېږژنه ماده چې د شهوت په وخت د سړي د آله تناسل نه ځاڅکے ځاڅکے څی- (عربی)-

مر:(مر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سړے- مرد- (۲)ښاغلے- نر- (۳)مړینه- مرگ-

مر:(مر)اسم- واحد- مذکر- کولنگ- گیټی- (۲)المر- نمر-

مُر:(مُر)اسم- واحد- مذکر- مُهر- ختم-

مراتب:(مه-را-تب)اسم- جمع- مذکر- د مرتبه جمع- درجې- مرتبې- رتبې-

مراثی:(م-را-ثی)اسم- واحد- مذکر- د موسیقی ماهر- ډم-

مراجعت:(م-را-جه-عت)اسم- واحد- مذکر- واپسی- پستنه کېدنه- رجوع کونه- راستنېدنه- (عربی)-

مراحل:(مه-را-حل)اسم- جمع- مذکر- د مرحله جمع- (عربی)-

مراد:(م-راد)اسم- واحد- مذکر- مقصد- مطلب- غرضی- مدعا- ارمان- (عربی)-

مرادمن:(م-راد-من)صفت- چې مراد ئې حاصل شوے وی- کامیاب- حاجت پوره-

مراسلات:(م-را-سه-لات)اسم- جمع- مذکر- د مراسله جمع- (عربی)-

مراسله:(م-را-سه-له)اسم- واحد- مؤنث- چیټی- لیک- خط- نامه- (عربی)-

مرأسم:(مه-را-سم)اسم- جمع- مذکر- د رسم جمع- رسمونه- قاعدې- خپلو سره تگ راتگ او لیدنه کتنه- (عربی)-

مرافعه:(م-را-ف-عه)اسم- د ماتحت عدالت د فیصلې خلاف په لوئ عدالت کښې عرضی پیشی کول- اپیل- نظرثانی-

مراق:(م-راق)اسم- واحد- مذکر- لېونتوب- د دماغ یوه بیماری- مالیخولیا- سودا- (عربی)-

مراقبه:(م-را-قه-به)اسم- واحد- مؤنث- سر په گرېوان کښې شکته کونه- غور- فکر- تصور- خیال- (عربی)-

مرام:(مه-رام)اسم- واحد- مذکر- مقصد- مطلب- مراد- میله- مطلوب- (عربی)-

مرانده:(مه-ران-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د خېمې یا تمبو نرے پړے- مانده- تناوی- (۲)د زړه رگونه-

مراوده:(مه-راو-ده)اسم- واحد- مؤنث- رشته داری- خپلولی- تعلق- راشه درشه-

مربړ:(مر-بړ)صفت- په کار کښې بوخت- کار کښې لگیا- کار کښې اخته-

مربع:(م-رب-بع)صفت- چې څلور واړه اړخونه ئې یو برابر وی- څلورگټه- څلورڅنډے- (عربی)-

مربوط:(مر-بوط)صفت- تړون لرونکے- تړلے- بل سره لگېدلے- لگولے شوے- متعلق- (عربی)-

مربه:(م-ره-به)اسم- واحد- مذکر- (۱)په چینو کښې پښولے شوې مېوه چې لږ سخا کېدلو بچ کړے شی- (۲)طنزاً اسانې سره موندلے څیز-

مربی:(م-رب-بی)اسم- واحد- مذکر- پالونکے- پرورش کوُنکے- سرپرست- مشر- (عربی)-

مرتب:(م-رت-تب)صفت- ترتیب ورکړے شوے- په قاعده کړے شوے- سنجولے-

مرتب:(م-رت-تب)اسم- واحد- مذکر- ترتیب ورکوُنکے- سموُنکے- په قاعدې سره کښېښونکے- (عربی)-

مرتبان:(مر-ته-بان)اسم- واحد- مذکر- یو قسم د چینی لوښے چې اچار، مربه، چټنی یا داسې نور څیزونه پکښې ایښوے شی-

مرتبت:(مر-ته-بت)اسم- واحد- مذکر- درجه- مرتبه- رتبه- پایه- عهده- (عربی)-

مرتبه:(مر-ته-به)اسم- واحد- مؤنث- درجه- رتبه- عهده- کمال- (عربی)-

مرتجع:(مر-ته-جع)صفت- رجعت پرست- رجعتی- (عربی)-

مرتد:(مر-تد)صفت- له اسلام نه اوړېدلے- گمراه- بې لارې- (عربی)-

مرتضی:(مر-ته-ضا)صفت- (۱)چون شوے- خوښ کړے شوے- خوښ- مشهور- (۲)د حضرت علی رضی الله تعالی عنه یو لقب- (عربی)-

مرتکب:(مر-ته-کب)صفت/فاعل- عمل کوُنکے- کوُنکے- ارتکاب کوُنکے- (عربی)-

مرثیه:(مر-ثی-یه)اسم- واحد- مؤنث- هغه نظم چې د مړو په غم او صفت کښې ونیلے شوے وی- هغه نظم چې پکښې د کربلا د شهیدانو د تکلیفونو او د مصیبتونو بیان وی- (عربی)-

مرجان:(مر-جان)اسم- واحد- مذکر- یو قسم قیمتی کانړے چې سُور رنگ لری- سره مرغلره- (عربی)-

مرجونا:(مر-جو-نا)اسم- واحد- مذکر- غوپه خور- غوپه مار- غواص- مرجیون-

مرجيوڼ:(مَر-جي-وَڼ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مرجوڼا-

مرچ:(مرچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم توري داني چې د مصالې په طور استعمالولے شي- (۲)مرچکي- نباتاتي نوم کيپسيکم فروټسنز (CAPSICUM FRUTESCENS)-

مرچړے:(مَر-چړَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- د لوخې بوټي- مرچوټے-

مرچک:(مر-چک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اُرميږ-

مرچکے:(مر-چه-کے)اسم- واحد- مذکر- د شين او سُور رنګ يوه سبزي- نباتاتي نوم کيپسي کم (CAPSICUM)- (۲)صفت- تريخ مزاج لرونکے-

مرچنوخ:(مر-چن-ووخ)اسم- واحد- مذکر- چيندخ- باټا-

مرچوړے:(مر-چو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مرچړے-

مرچوغنه:(مر-چوغ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مُچغنه-

مرخوړے:(مَر-خو-ړے)اسم- واحد- مذکر- د بوټي جوړولو بوټے- مزرے-

مرخيتوب:(مر-خي-توب)اسم- واحد- مذکر- دښمني- تربګني-

مرخينک:(مر-خي-نک)اسم- واحد- مذکر- د اور نُوسے-

مرخې:(مر-خې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دشمنه-

مرخے:(مر-خے)صفت- دښمن- (متروک)-

مرحبا:(مر-حه-با)کلمهٔ تحسين- (۱)شاباش- واه واه- افرين- (۲)پاېکيرنه- داد- (۳)پخېرراغلے-

مرحله:(مر-حه-له)اسم- واحد- مؤنث- پړاؤ- منزل-

مرحمت:(مر-حه-مت)اسم- واحد- مذکر- مهرباني- پېرزونه- پېرزوينه- (عربي)-

مرحوم:(مر-حوم)صفت- چې رحمت پرې کړے شوے وي- بخښلے شوے- مړ شوے- (عربي)-

مرخانې:(مَر-خا-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- عناب- وګورئ مرخنې-

مرخص:(مُ-رَخ-خَص)صفت- رخصت شوے- اجازت ورکړے شوے- (عربي)-

مرخنې:(مَر-خه-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د بېرو په شان يوه مېوه- عُناب- مخرانې- مخرړې- مخرنې- مخروڼې- نباتاتي نوم زيزي فس سټيوا (ZIZIYPHUS SATIVE)-

مرد:(مَرد)اسم- واحد- مذکر- نر- سړے- نارينه- (عربي)-

مرد:(مَرد)اسم- واحد- مذکر- د انګازي ځاۍ- چرته چې اواز راتمبيږي- (افغانستان)-

مرداب:(مَر-داب)اسم- واحد- مذکر- ولاړې اُبهٔ- (فارسي)-

مردار:(مَر-دار)صفت- چې حلال شوے نهٔ وي- چې خوړے نهٔ شي- ناصفا- پليت- حرام- (فارسي)-

مرداربې:(مَر-دار-بې)اسم- واحد- مؤنث- مردارې اُبهٔ- مني- (متروک)-

مردارخور:(مَر-دار-خور)صفت- حرام خور- مردارې خوړونکے-

مردارسنګ:(مر-دار-سنګ)اسم- واحد- مذکر- يو کيمياني توکے- د سيکې مانواکسائډ-

مردارول:(مَر-دا-ره-وَل)مصدر متعدي- (۱)مړکول- (۲)پليتول- ناپاکه کول-

مردارون:(مَر-دا-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مردارول-

مردارونکے:(مَر-دا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مردارونکي- مؤنث مردارونکې- وګورئ مردارول-

مردارونګ:(مَر-دا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مردارول-

مردارونه:(مَر-دا-ره-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ مردارول-

مرداروهٔ:(مَر-دا-ره-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ مردارول-

مرداره:(مَر-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د مردار مؤنث-

مردارمړے:(مَر-دار-مهٔ-ړے)اسم صفت- پليت- يوه مېږه-

مردارهړے:(مَر-دار-مه-ړے)صفت- مغه څوک چې په حرامو لوئ شوے وي-

مرداري:(مَر-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- ناپاکي- ګندګي- پليتي-

مردارې بنې:(مَر-دا-رې-به-نې)اسم- جمع- مؤنث- د مرغانو د بچو مغه بڼې چې لهٔ اګې نه د راوتلو په وخت کښې لري-

مرداربېدل:(مَر-دا-رې-دل)مصدر لازم- مړ کېدل- پليتېدل- ناپاکه کېدل- سخا کېدل-

مرداربېدن:(مَر-دا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مرداربېدل-

مرداربېدنګ:(مَر-دا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مرداربېدل-

مرداربېدنه:(مَر-دا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مرداربېدل-

مرداربېدونکے:(مَر-دا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مرداربېدونکي- مؤنث مرداربېدونکې- وګورئ مرداربېدل-

مرداربېدهٔ:(مَر-دا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ مرداربېدل-

مردار:(مر-دار)صفت- مردار- حرام-

مردان:(مَر-دان)اسم- جمع- مذکر- د مرد جمع- سړي-

مردانه:(مَر-دا-نه)صفت- د سړي سره متعلق-

مردک:(مَر-دک)صفت- د مَرد تصغير- وړوکے سړے- (تحقيراً)- (فارسي)-

مردک:(مَر-دک)اسم- واحد- مذکر- د ټوپک ګولۍ- مردکے- غڼېړے- مردک- پنډوس- منډوس-

مردکوټے:(مَرد-کو-ټے)اسم تصغير- واحد- مذکر- غولے- نامرد- بې غېرته سړے-

مردکه:(مر-ده-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مردکے-

مردکے:(مر-ده-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د غزانو په شان واړهٔ ګرد مهين کاڼي چې ماشومان پرې لوبې کوي- کلکوله- داڼوک- مردک- مردکه- (۲)ګولۍ-

مردکې:(مر-ده-کې)اسم- واحد- مؤنث- زړه مردکه-

مردګان:(مَر-ده-ګان)اسم- جمع- مذکر- د مرده جمع- مړي- (فارسي)-

مردم:(مَر-دم)اسم- واحد- مذکر- بنيادم- سړي- خلق- اولس- (فارسي)-

مردمک:(مَر-دَ-مک)اسم- واحد- مذکر- د سترګو تور- کسي- (شاعري)-

َ زبر "(خ-بهٔ-ره)، ُ زورکے "(شل)، ُ پېش "(نو-کا-ره)، ِ زېر "(ک-تاب)، ْ جزم "(شکوڼ)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(يو-بې-دهٔ)

(فارسی)-

مردندان:(مر-دن-دان)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښه يا بوټے- جودر- جمدر- مستک- جوندر- نباتاتي نوم- کنول ويولس اروېنسس (CONVOLVULUS ARVENSIS)-

مردنګ:(مر-دنګ)اسم- واحد- مذکر- يو مخيز ډولکے- طبله- (فارسی)-

مردود:(مر-دود)صفت- ردکړے شوے- رټلے شوے- سپک شوے- خوار- ذليل-- لعنتي- (عربی)-

مرده:(مر-ده)صفت- بې ساه- مړے- (فارسی)-

مرده خور:(مر-ده-خور)صفت- مردارخور-

مرده شوئ:(مر-ده-شوئ)صفت- مړی لمبونکے- غسال-

مردې:(مر-دې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نرتوب- (۲)سړی توب- (۳)مني-

مرږخ:(مر-ږخ)اسم- واحد- مذکر- مرغ- کرک- بټېر- سائنسی نوم کوټرنس (COTURNIS)-

مرړی:(مر-ړی)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ساګ-

مرز:(مرز)اسم- واحد- مذکر- د کر قابله زمکه- (فارسی)-

مرز:(مرز)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم بوټے چې بند بند وېخ لري او ماشومان ېې خوري-

مرزا:(مر-زا)صفت- (۱)اميرزاده- شاه زاده- (۲)د مغلو لقب- (۳)ليکونکے- پټواری- (۴)د پوليس د تاڼې محرر- منشي-

مرزاتوب:(مر-زا-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)منشي توب- پټواری توب- (۲)سرداری- مرزائي-

مرزائي:(مر-زا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرزاتوب- جمع مرزايان

مرزبان:(مرز-بان)اسم- واحد- مذکر- (۱)زميندار- (۲)د سرحدی صوبې افسر-

مرزغن:(مر-زه-غن)اسم- واحد- مذکر- قبرستان- مقبره- هديره- (فارسی)-

مرزے:(مر-زے)اسم- واحد- مذکر- زمرے- مزرے-

مرزنی:(مر-زه-نی)اسم- واحد- مؤنث- واسکټ- جيکټ- جاکټ-

مرستنه:(مرس-ته-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرسته-

مرستوال:(مرس-توال)صفت- مرستيال- مرستي- حمايتي- (افغانستان)-

مرستون:(مرس-تون)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مرستې ځاے- (۲)مرستيال- (افغانستان)-

مرستونے:(مرس-تو-نے)صفت- وګورئ مرستيال- (افغانستان)-

مرسته:(مرس-ته)اسم- واحد- مؤنث- مرستنه- (۱)سعی- کوشش- تلاش- لټون- (۲)ملګرتيا- طرفداری- حمايت-

مرستی:(مرس-تی)صفت- وګورئ مرستيال- (افغانستان)-

مرستيال:(مرس-تيال)صفت- طرفدار- حمايت کونکے- نائب- (افغانستان)-

مرسل:(مر-سل)صفت/مفعول- ارسال کړے شوے- لېږلے شوے- رسول- پېغمبر-

مرسل:(مر-سل)صفت/فاعل- استونکے- لېږونکے- ارسال کونکے- (عربی)-

مرسله:(مر-سه-له)صفت/مفعول- استولے شوے- لېږلے شوے- (عربی)-

مرشد:(مر-شد)اسم- واحد- مذکر- ارشاد کونکے- هدايت کونکے- پير- هادي- نېغه لار ښونکے- (عربی)-

مرصع:(م-رص-صع)صفت/مفعول- (۱)چې پکښې يا پرې باندې غمې، مرغلرې او جواهر لګېدلي وی- په کالو ښائسته کړے شوے- جړاؤ- (۲)قيمتي- ښائسته- (عربی)-

مرض:(مه-رض)اسم- واحد- مذکر- بيماری- رنځ- ناروغتيا- (عربی)-

مرضی:(مر-ضی)اسم- واحد- مؤنث- خوښي- خوښه- رضا- اجازت-

مرضی:(مه-ره-ضی)صفت- (۱)بيمار- بيماری لرونکے- (۲)کنی- موبسی- (۳)بچه باز- د هلکانو شوقي-

مرضيات:(مر-ضی-يات)اسم- جمع- مؤنث- د مرضی جمع- (عربی)-

مرطوب:(مر-طوب)صفت- نمژن- تر- لوند- (عربی)-

مرطوبيت:(م[illegible]ت)اسم- واحد- مذکر- لوندوالے- تروالے- (عربی)-

مرعوب:(م[illegible])صفت/مفعول- په رعب کښې راغلے- زېربېدلے- (عربی)-

مرغ:(مرغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چرګ- (۲)مرغۍ- (فارسی)-

مرغابی:(مر-غا-بی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بطخه- ميلې- ايلې- سائنسی نوم د اېناټاټيډے (ANATIDAE) د خاندان مارغه- (م- فارسی)-

مرغاوی:(مر-غا-وی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ مرغابی-

مرغټانه:(مر-غه-ټا-نه)اسم- واحد- مؤنث- کونګټ-

مرغچے:(مر-غه-چے)اسم- واحد- مذکر- کښے- هغه سړے چې فصل او پټو نه مرغې شړی- د پټو محافظ-

مرغچيچه:(مر-غ-چی-چه)اسم- واحد- مؤنث- کونجکه- خرمهره- خرموره-

مرغری:(مر-غه-ری)اسم- واحد- مؤنث- غوټه-

مرغروه:(مر-غر-وه)اسم- واحد- مؤنث- يوه غرنيزه ونه-

مرغړی:(مر-غه-ړی)اسم- واحد- مذکر- په بدن کښې د غوښې هغه ګيټکی چې لعاب پيدا کوی- پاړسوب- ستغ- غنړاے-

مرغزار:(مر-غ-زار)اسم- واحد- مذکر- چمن- ورشو- (فارسی)-

مرغ زرين:(مر-غ-ز-رين)اسم- وګورئ لپټ- لوپټ- لومټ-

مرغسته:(مر-غس-ته)اسم- واحد- مؤنث- نری وربخ-

مرغسن:(مر-غ-سن)اسم- واحد- مؤنث- د وربخې وړې وړې ټوکړې چې په ټول اسمان خورې وی-

مرغک:(مر-غک)اسم- واحد- مذکر- مرې- چنغک- کوړکوټو-

مرغلره:(مر-غه-له-ره)اسم- واحد- مؤنث- لعل- يو قسم قيمتي کاڼے- ملغره- (ش- لاطينی)-

مرغلمزی:(مر-غه-لم-زی)صفت- وګورئ مرغلين- (افغانستان)-

مرغلين:(مر-غه-لين)صفت- مرغلرې سره منسوب- مرغلرې سره تړلے- مرغلمزی- (افغانستان)-

مرغوب:(مر-غوب)صفت- زړه ته نژدې- خوښ- (عربی)-

مرغوبیت:(مَر-غُو-بی-یَت)اسم- واحد- مذکر- خوښېدنه- محبوبیت-
مرغوټې:(مر-غُو-ټې)اسم- دَ مرې یوه بیماري- مرغړې-
مرغوڅې:(مر-غو-څې)اسم- جمع- مذکر- وګورئ مرغوړې-
مرغوړنه:(مَر-غو-ړَه-نه)اسم- واحد- مؤنث- غرور- لوئي- تکبر- کبر-
مرغوړې:(مر-غو-ړې)اسم- جمع- مذکر- (۱)مړدکي- بلوري- غنهاري- مرغوڅې- میرغوړې- (۲)لوئي- کبر- غرور- (فارسي- مرغونه)-
مرغول:(مَر-غول)صفت- (۱)ګران- مشکل- ګنجلک- سخت- کوږ- (۲)مغرور- متکبر-
مرغولے:(مر-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- برغو- مرغولے- دَ ملکانو یوه لوبه- جمع مرغولي-
مرغومکے:(مَر-غوم-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ مرغومے- (۲)دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نوم-
مرغومي کول:(مر-غو-مي-که-وَل))مصدر متعدي- ورغومي کول- دَ ماشومانو یوه لوبه کول-
مرغومے:(مَر-غو-مے)اسم- واحد- مذکر- زرغومے- دَ چېلۍ بچے-
مرغه:(مَر-غه)اسم- واحد- مؤنث- شینکے- شین او پوست واښهٔ- سبزه زار- (افغانستان)-
مرغه چیچ:(مَر-غه-چیچ)اسم- واحد- مذکر- مرغچیچه- کونجکه- مرغه چیچه-
مرغه چیچه:(مر-غه-چي-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرغه چیچ-
مرغهٔ:(مَر-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- مارغهٔ-
مرغۍ پل:(مَر-غۍ-پل)اسم- واحد- مذکر- یو ګل چې دَ مرغۍ دَ پنجې پهٔ شان وي-
مرغیړې:(مَر-غي-ړې)اسم- واحد- مؤنث- رشپېل- راشپېل- دَ شاخېلانو یو اوزار چې رشه پرې بادولے شي-
مرغېنا:(مر-غے-نا)صفت- نامرد- ایجړا- میجړا-
مرغۍ:(مر-غۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو الوتونکے حیوان- دَ مرغي ماده-
مرغۍ څکۍ:(مَر-غۍ-څه-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- پنېرک ساګ- پنهېرک- پانیرک- کارګهٔ ټکی- مرغ بړوړے- مرغۍ بړوړۍ-
مرغۍ بړوړۍ:(مَر-غۍ-بړو-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرغۍ څکۍ-
مرغۍ مرغۍ:(مَر-غۍ-مر-غۍ)صفت/متعلق فعل- کیرې بیرې- خوابیده- خوبولې- (دَ سترګو صفت)-
مرغے:(مَر-غے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وړوکے مرغے- دَ مرغۍ نر- (۲)دَ مارغهٔ بچے- دَ مارغهٔ تصغیر-
مرقد:(مَر-قَد)اسم- واحد- مذکر- قبر- مزار- زیارت- (عربي)-
مرقوم:(مَر-قُوم)مفعول- رقم شوے- لیکلے شوے- لیکلے- (عربي)-
مرکاوو:(مه-ره-کا-وُو)صفت- وګورئ مرکچي-
مرکب:(مَر-کَب)اسم- واحد- مذکر- دَ سورلۍ څیز- دَ سورلۍ خناور- (عربي)-
مرکب:(مُ-رَک-کَب)صفت- ترکیب کړے شوے- ملاؤ شوے- ګډوډ- (عربي)-
مرکچي:(مه-ره-که-چي)صفت- هغه مشر چې پهٔ جرګو مرکو کښې صلاح مشورې ورکوي- مرکاوو- مرکه چي- مرکوال- دَ جرګو مشر-
مرکز:(مَر-کَز)اسم- واحد- مذکر- دَ دائرې مېنځنۍ نقطه- مېنځ- یو مقرر ځاې- (عربي)-
مرکنړ:(مَر-کَنړ)اسم- واحد- مذکر- مرغټ- مرې- مرغک- اورمېږ- عږے- غاړه- څټ-
مرکنړې:(مَر-کَن-ړې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرې- غاړه- دَ څټ اخري حصه- (۲)دَ غوږ شا ته کیتې- (۲)مالکنړې- مارکونړې- کرمړ-
مرکوال:(مه-رک-وال)صفت- وګورئ مرکچي-
مرکوز:(مَر-کُوز)صفت/مفعول- (۱)مضبوط کړے شوے- محکم کړے شوے- (۲)منظور کړے شوے- (۳)راتاؤ- تاؤ راتاؤ- ښخ- ټینګ- (عربي)-
مرکونړې:(مَر-کون-ړې)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم ازغن بوټے- اغزکے- مارکونړې- مالکنړې- (۲)صفت- جګړه کونکې ښځه- جګړنه- جګړماره-
مرکه:(مه-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- مجلس- شورئ- جرګه- دَ صلاح مشورې مجلس- دَ قبائلو کونسل- انټرویو- خبرې اترې- ټولي غښتنه-
مرکه چي:(مه-ره-که-چي)اسم صفت- وګورئ مرکچي-
مرکۍ:(مَر-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملغلرې بچے- دربچه- (افغانستان)-
مرګ:(مَرګ)اسم- واحد- مذکر- مړکېدنه- دَ ژوند ضد- دَ ژوند خاتمه- مړینه- مرګے- (فارسي)-
مرګاني:(مر-ګا-ني)صفت- (۱)مرګ سره متعلق- (۲)مرګ ته نژدې- (۳)دَ مرګ- (۴)مرګونے-
مرکړے:(مَر-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملکړے-
مرکړ:(مَر-کړ)اسم- واحد- مذکر- یوه ناروغي- (افغانستان)-
مرګ ژواک:(مَرګ-ژواک)اسم- واحد- مذکر- مړے ژوندے- ښهٔ بده- معاشرتي تعلقات-
مرګ ژوبله:(مَرګ-ژوب-له)اسم مرکب- جنګ جګړه- جنګ وجدل- شر شدت- داسې جګړه چې څوک پکښې مړهٔ او څوک زخمیان شي-
مرګ کونکے:(مرګ-که-وون-کے)صفت/فاعل- قاتل- قتل کونکے-
مرګو:(مَر-ګو)اسم- واحد- مذکر- طاعون- وبائي بیماري-
مرګوټے:(مَر-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ مرګ تصغیر- مرګ-
مرګونے:(مَر-ګو-نے)صفت- مرګ ته نژدې- مرګاني-
مرګي:(مر-ګي)اسم- جمع- یو قسم بیماري چې پکښې سړے ناڅاپه راوغرځیږي او بې هوشه شي او دَ خلې نه ئې ځګونه ځي- میرګي- مېرژی- دماغي مرض-
مرګي حال:(مَر-ګي-حال)صفت- (۱)مرګونے- مرګ ته نژدې- مرګي حاله- (۲)ناقلاره-
مرګے:(مَر-ګے)اسم- واحد- مذکر- دَ مرګ اسم تصغیر- وګورئ مرګوټے-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوڼ)، "ه"(زَ-ړه)، "هٔ"(پو-هې-دهٔ)

مرله:(مَر-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ کنال شلمه برخه-
مرلے:(مَر-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ پاړو بیم- بین- (م- هندی- مُرلی)-
مرمت:(مُ-ره-مت/مُ-رم-مت)اسم- واحد- مذکر- دَ یو څیز دَ ورانېدو نه پس هغه بیا دَ استعمال قابل جوړونه- دَ ماتېدو نه پس یو څیز بیا روغونه- درستونه-
مرمر:(مَر-مَر)اسم- واحد- مذکر- یو قیمتی کاڼے- سنګ مرمر- (فارسی)-
مرمره:(مَر-مَ-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ وریژو یا دَ شولو وغیره نه جوړې شوې پولۍ چې ګوره پکښې اچولے شوې وی- مرنډه- جمع مرمرې-
مرمری:(مر-مه-رې)اسم- په خوږو کښې اچولے شوې چواره-
مرنجان:(مه-رن-جان)اسم- واحد- مذکر- یوه ازغنه جاړه چې عموماً ئې اوښان خوری-
مرمرین:(مر-مه-رین)صفت- دَ مرمرو پهٔ رنګ سپین- (فارسی)-
مرمنډے:(مَر-من-ډے)اسم- واحد- مذکر- مړوند- (افغانستان)-
مرمی:(مَر-مي)اسم- واحد- مؤنث- دَ ټوپک ګولی-
مرمیله:(مَر-مي-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ارمولے-
مرند:(مه-رند)اسم- واحد- مذکر- دَ اُبو ورخ- جمع مرندونه-
مرنده:(مه-رن-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دَ دوو تنو پرې دعوی وی-
مرنی:(مَر-نی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ورخاړے- یو قسم ساګ- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وګورئ ورخاړے- (۲)یو بوټے چې سور ګل کوی- (۲)صفت- مرنی- دَ " مرنے " مؤنث-
مرنے:(مه-ره-نے)صفت- وګورئ مړنے-
مرزاری:(مر-وا-ری)صفت- دَ مروارید پهٔ شان- سپین-
مرزارید:(مَر-وا-رید)اسم- مذکر- دُر- ګوهر- ملغلره- لعل- (فارسی)-
مرواله:(مَر-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم وُنه- بان- شوع- دَ خرولې دَ خاندان یوه ونه- نباتاتی نوم هیپیرنتیرا مورنګا (HYPERANTHERA MORINGA)-
مروبا:(مه-رو-با)صفت- مرکبّ- (افغانستان)-
مروت:(مُ-رو-وت)اسم- واحد- مذکر- بهادری- مړانه- توررزنی- (۲)احسان- مینه- انسانیت- (عربی)-
مرزت:(مر-زت)اسم- واحد- مذکر- خندق- خندک-
مروت:(مر-وَت)اسم- واحد- مذکر- لحاظ- خاطر- اعتبار- پښتو کښې دَ مخ سره یو ځائې هم زنیلے شی لکه مخ مروت-
مرزج:(م-ره-وَج)صفت- رواج شوے- رائج شوے- جاری- (عربی)-
مرزر:(مه-ره-ور/ور)صفت- ناراضه- خفه- زړهٔ بدے- ګیله من- زړهٔ تورے-
مرزرتوب:(مه-ره-ور-توب)اسم- واحد- مذکر- خفګان- ناراضتیا- دَ مرزر کېدو حالت- مرورتیا-
مرزرتیا:(مه-ره-ور-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مرورتوب-

مروروَل:(مه-ره-وَ-ره-وَل)مصدر متعدی- خفه کول- ناراضه کول-
مرورون:(مه-ره-وَ-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مرورول-
مرزرونکے:(مه-ره-وَ-ره-وَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مرورونکی- مؤنث مرورونکې- وګورئ مرزرول-
مرورونګ:(مه-ره-وَ-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مرزرول-
مرورونه:(مه-ره-وَ-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مرورول-
مروروهٔ:(مه-ره-وَ-ره-وَهٔ)حاصل مصدر- وګورئ مرزرول-
مرورېدل:(مه-ره-وَ-رې-دَل)مصدر لازم- خفه کېدل- ناراضه کېدل-
مرورېدن:(مه-ره-وَ-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مرورېدل-
مرورېدنګ:(مه-ره-وَ-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مرورېدل-
مرورېدنه:(مه-ره-وَ-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مرزرېدل-
مرورېدونکے:(مه-ره-وَ-رې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مرزرېدونکی- مؤنث مرزرېدونکې- وګورئ مرزرېدل-
مرزرېدهٔ:(مه-ره-وَ-رې-دَهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ مرزرېدل-
مرزری:(مر-وَ-ری)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے چې سپین ګل لری- دَ ګل مینځ ئې زیړ وی او دارو کښې پکارولے شی-
مرزرے:(مه-رو-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ بابونې بوټی ګل (ګیاه) چې نری نری پرې ئې وی او ښائسته خوشبوئی کوی-
مرزړ:(مرزړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)چونډی- سکونډی مښنه- (۲)خېټه کښې دَ درد پیدا کېدنه-
مروړل:(مرو-ړل)مصدر متعدی- مښل- تاوه وَل- تاوَل-
مروړلے:(مرو-ړهٔ-لے)صفت مفعول- مښلے شوے-
مروړلے تروړلے:(مرو-ړهٔ-لے-ترو-ړهٔ-لے)صفت مفعول- پهٔ زور اخستے-
مروړن:(مرو-ړن)حاصل مصدر- وګورئ مرزړل-
مرزړونکے:(مرو-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مروړونکی- مؤنث مرزړونکې- وګورئ مروړل-
مروړنګ:(مرو-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ مروړل-
مروړنه:(مرو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مروړل-
مروړهٔ:(مرو-ړهٔ)حاصل مصدر- وګورئ مروړل-
مروړه:(مه-رو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خراړه-
مرزړے:(مه-رو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پېچش- نسخوړے- شوله- (۲)زړوکے غنډ څیز-
مرونډې:(مرون-ډې)اسم- جمع- مؤنث- (۱)نینې- (۲)وګورئ مرمره-
مرزنډی:(مر-ون-ډی)اسم- واحد جمع- مؤنث- یو بوټے چې دَ سېلاب دَ مخ نیوی پهٔ غرض دَ پټو پهٔ پولو کرلے شی- مرمونډی- مرونډے-
مرونډے:(مر-ون-ډے)اسم- واحد- مذکر- نباتاتی نوم وېټکس نګونډو (VITEX NEGUNDO) چې دَ (VERBENACEAE) دَ خاندان سره تعلق لری-

ی (ښی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ۍ (پیا-لۍ)، ئ (تړ-ده-مې) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

وګورئ مرونړی-

مرمم:(مر-مَم)اسم- واحد- مذکر- ملهم- پهه- پټی-

مرنيتوب:(مر-نی-توب)اسم- واحد- مذکر- غلامی- دَ مرنی کېدو حالت-

مريخ:(مه-ريخ/مر-ريخ)اسم- واحد- مذکر- دَ يوې سيارې نوم- (عربی)-

مريد:(م-ريد)اسم- واحد- مذکر- خواهش مند- ارزومند- ارزو لرونکے- منونکے- شاګرد- مرشد- فرمانبردار- (عربی)-

مريض:(مه-ريض)صفت- بيمار- رنځور- ناجوړه- ناروغه- ناسازه- ناچاقه- بې طبيعته- (عربی)-

مرينه:(مه-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- کرمه کپړه- يو وړين رخت-

مرينا:(مه-ری-نا)صفت- (۱)وران ويجاړ- (۲)نيمګړے کار- (۳)هغه زمکه چې دَ کر دَ پاره نۀ وی تياره- (۴)بې حاصله کښت-

مرينه:(مره-يۀ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وينځه- خدمتګاره- نوکره- دَ مرنيے مؤنث-

مرنيے:(مره-نيے)اسم- واحد- مذکر- پۀ مال اخستے شوے نوکر- غلام- زر خريد سړے- دَ وينځې مذکر-

مربجی:(مه-رې-جی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مربخی-

مربخه:(مه-رې-خه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مربخی-

مربخی:(مه-رې-خی)اسم- واحد- مؤنث- دَ زوئ دَ پېدائش پۀ شپږمه ورځ دَ ماشوم دَ سر دَ وېښتو پرېکولو رسم او پۀ دغه موقع ورکړے کېدونکې مېلمستيا- مربجی- مربخه- عقيقه- سرکلے- مربړی-

مربړی:(مه-رې-ړی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مربخی-

مربشکی:(مه-ربش-کی)اسم- واحد- مؤنث- يوه مرغۍ چې اکثر دَ ولو پۀ غاړو الوځی ژالوځی-

مربله:(مه-رې-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غنيمت- لوټ- (۲)نوبت- ياری-

مری:(مه-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کوړکوړو- غاړه- مرغټ- مرغک- (۲)مشکنږه- مهره-

مړ:(مړ)صفت- مړشوے- دَ ژوندی ضد- جمع مړی-

مړام:(مړام)صفت- ناراسته- سست- مړاوے-

مړامتوب:(مړام-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ مړام کېدو حالت- ناراستی- سستی-

مړامجا:(مه-ړام-جا)صفت- ناتوان- کمزورے-

مړامول:(مړا-مه-ول)مصدر متعدی- ناراسته کول- سستول- کاهل کول-

مړامون:(مړا-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ مړامول-

مړامونکے:(مړا-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړامونکی- مؤنث مړامونکې- وګورئ مړامول-

مړامونګ:(مړا-مه-ونګ)حاصل مصدر وګورئ مړامول-

مړامونه:(مړا-مه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړامول-

مړاموۀ:(مړا-مه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ مړامول-

مړامېدل:(مړا-مې-دل)مصدر لازم- ناراسته کېدل- سستېدل- کاهل کېدل- ورستېدل- شړېدل- سخا کېدل-

مړامېدن:(مړا-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مړامېدل-

مړامېدنګ:(مړا-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مړامېدل-

مړامېدنه:(مړا-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړامېدل-

مړامېدونکے:(مړا-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړامېدونکی- مؤنث مړامېدونکې- وګورئ مړامېدل-

مړامېدۀ:(مړا-مې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مړامېدل-

مړان:(مه-ړان)صفت- مړنے- بهادر- تورزن- مړنے- (افغانستان)-

مړانجا:(مړان-جا)صفت- پرکال- کاری واړی- (افغانستان)-

مړانه:(مه-ړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- مېړانه- بهادری- توره- دَ مردی کار- جمع مړانې-

مړاۀ:(مړا-ۀ)صفت- (۱)وګورئ مړام- (۲)مړ- مُرده-

مړاوتيا:(مړا-وت-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مړامتوب-

مړاوول:(مړا-وه-ول)مصدر متعدی- وګورئ مړامول-

مړاوون:(مړا-وه-ون)حاصل مصدر- وګورئ مړاوول-

مړاوونکے:(مړا-وه-وون-کے)اسم فاعل- جمع مړاوونکی- مؤنث مړاوونکې- وګورئ مړاوول-

مړاوونګ:(مړا-وه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مړاوول-

مړاوونه:(مړا-وه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړاوول-

مړاووۀ:(مړا-وه-وۀ)حاصل مصدر- وګورئ مړاوول-

مړاوېدل:(مړا-وې-دل)مصدر لازم- (۱)ورستېدل- خفه کېدل- مړاوے کېدل- ګنجې کېدل- (۲)پژمرده کېدل- پرېشانه کېدل-

مړاوېدن:(مړا-وې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مړاوېدل-

مړاوېدنګ:(مړا-وې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مړاوېدل-

مړاوېدنه:(مړا-وې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړاوېدل-

مړاوېدونکے:(مړا-وې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړاوېدونکی- مؤنث مړاوېدونکې- وګورئ مړاوېدل-

مړاوېدۀ:(مړا-وې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مړاوېدل-

مړاوے:(مړا-وے)صفت- (۱)باسی- چې تازه نۀ وی- (۲)خفه- پرېشان- پژمرده- افسرده- جمع مړاوی-

مړپړ:(مړ-پړ)صفت- (۱)بالکل مړ- (۲)لکه دَ مړ- (۳)افسرده- مړاوے-

مړتت:(مړ-تت)صفت- ناراسته- ناړامه- شاړی واړی- جانجی-

مړتوب:(مړ-توب)اسم- مړتيا- مړکېدنه-

مړتيا:(مړ-تيا)اسم- وګورئ مړتوب-

مړټک:(مړ-ټک)صفت- سست- کاهل-

مړجوړا:(مړ-جو-ړا)صفت- نامرد- ایجړا- هیجړا-

مړخلے:(مړ-خه-لے)اسم- واحد- مذکر- لاش-

مړخوی:(مړ-خوی)اسم- واحد- مؤنث- مړدی- منی-

مړچونے:(مړ-چو-نے)صفت- افسرده- غمزده- مړاوے- مړخپن-

مړخپن:(مړ-خه-پن)صفت- مړغیژن- کړغیژن- مړاوے- زېلے شوے- بې کاره- بې خونده- مرکونے- جینجن- مړخپے-

مړخپنتیا:(مړ-خه-پن-تیا)اسم- واحد- مؤنث- د مړخپن کېدو حالت- پژمردگی-

مړخپے:(مړ-خه-پے)صفت- وګوری مړخپن-

مړخلے:(مړ-خ-لے)صفت- هغه سړے چې کمې خبرې کوی- کم ګو- شرمناک-

مړخندی:(مړ-خن-دی)اسم- واحد- مؤنث- مړه خندا- مسکیتوب-

مړخندے:(مړ-خن-دے)صفت- په شونډو کښې مسکے کېدونکے- په شونډو کښې خندا کونکے- بسخند- جمع مړخندی-

مړخوبه:(مړ-خو-به)اسم صفت- وګوری مړخوبے- جمع مړخوبی-

مړخوبے:(مړ-خو-بے)صفت- په ډېر غرق خوب اوده کېدونکے- مړخوبه-

مړخوړک:(مړ-خو-ړک)صفت- (۱)راکمزلے شوے- (۲)وګوری مړخوړے-

مړخوړی:(مړ-خو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د دق بیماری-

مړخوړے:(مړ-خو-ړے)صفت- د دق بیمار- د سل بیمار-

مړخولے:(مړ-خو-لے)صفت- وګوری مړخلے-

مړد:(مړد)صفت/اسم- واحد- مذکر- مرد- تکړه- ځوان-

مړدک:(مړ-دک)اسم- واحد- مذکر- وګوری مړدک- جمع مړدکی-

مړدکے:(مړ-ده-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ماشومانو د لوبو د پاره له کانی جوړ شوے ټیک- بلورے- (۲)مړ هغه څیز چې وړوکے او غنډ وی- (۳)ګولۍ- (۴)د سترګو کاتی-

مړده خانه:(مړ-ده-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ځای چرته چې د مړی پوسټ مارټم کیږی- مړدی خانه-

مړز:(مه-ړز)اسم- واحد- مذکر- یوه مرغۍ چې خلق ئې جنګوی- بټېر- نوږز- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-

مړزی:(مړ-زه-ری)اسم- منی- مړخوی- مړدی- نطفه-

مړزړونے:(مړ-زه-ړو-نے)صفت- مړخپن- خفه- مړزړے-

مړزړے:(مړ-ره-ړے)صفت- مړخپن- چې د زړه زور ئې نه وی-

مړزګه:(مړ-زه-ګه)اسم- واحد- مؤنث- مرداره- درنګه- لاش-

مړزګه:(مړ-زه-ګه)اسم- واحد- مؤنث- خفګان- کمزوری-

مړزه:(مه-ړه-زه)اسم- واحد- مؤنث- د مړز مؤنث- بیشه-

مړژواند:(مړ-ژواند)صفت- (۱)ستومانه- ستومانه- افسرده- وېزاره- (۲)ساه په ملاسته اخستنه-

مړژواندے:(مړ-ژوان-دے)صفت- وګوری مړژواند-

مړستون:(مړس-تون)اسم- واحد- مذکر- قبر- مقبره- قبرستان- هدیره- ګور- لحد- مړیستون- مړیتن- (۲)د سپوږمۍ شپول- (افغانستان)-

مړشومه:(مړ-شو-مه)اسم- واحد- مذکر- د مړی د وړومبې شپې خېرات-

مړښت:(مه-ړښت)حاصل مصدر/اسم- مړېدنه-

مړغندی:(مړ-غن-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بې اتفاقی- نفاق-

مړغوژن تیا:(مړ-غو-ژن-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګوری مړخپنتیا-

مړغون:(مړ-غون)صفت- مړخپن- مړاوے-

مړغونجا:(مړ-غون-جا)صفت- مړغون- مړخپن-

مړغکی:(مړ-غه-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښه- یو قسم ګیاه-

مړغونجے:(مړ-غون-جے)صفت- وګوری مړغونجا-

مړغونې:(مه-ړه-غو-نې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- یو بوټے چې په حکیمی دارو کښې پکارولے شی- مېغونې- ترخه هندوانه- کاکوړه- پوپانو- نباتاتی نوم سټرلس کولو سائن تهس (CITRULLUS COLOCYNTHIS)-

مړغېژن:(مړ-غی-ژن)صفت- وګوری مړغون- مؤنث مړغېژنه-

مړغشے:(مړ-غې-شے)اسم- واحد- مذکر- یو جاړه دار بوټے-

مړکندے:(مړ-کن-دے)صفت- وګوری مړغونجے-

مړکول:(مړ-که-ؤل)مصدر متعدی- وژل- قتلول-

مړکونکے:(مړ-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړکونکی- مؤنث مړکونکې- وګوری مړکول-

مړکونه:(مړ-که-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری مړکول-

مړکېدل:(مړ-کې-دل)مصدر لازم- وژل کېدل- قتلېدل- قتل کېدل-

مړکېدنه:(مړ-کې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری مړکېدل-

مړکېدونکے:(مړ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړکېدونکی- مؤنث مړکېدونکې- وګوری مړکېدل-

مړکېده:(مړ-کې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوری مړکېدل-

مړل:(مړل)مصدر لازم- مړکېدل-

مړمند:(مړ-مند)اسم- واحد- مذکر- وګوری مړغونجا-

مړمونجے:(مړ-مون-جے)صفت- وګوری مړغونجا-

مړنتوب:(مه-ړن-توب)اسم- واحد- مذکر- مېړنتوب- بهادری- مړانه-

مړنګ:(مه-ړنګ)اسم- واحد- مذکر- ماهګے- ملاح-

مړنی توب:(مه-ړه-نی-توب)اسم- واحد- مذکر- وګوری مړنتوب-

مړنے:(مه-ړه-نے)صفت- (۱)مړنے- بهادر- تورزن- دلاور- باتور- توره باز- تکړه- زړه ور- (۲)د شیخ عبدالقادر جیلانی رحمة الله علیه د پاره استعمالېدونکے د احترام نوم- جمع مړنی-

مړو:(مړو)اسم- واحد- مذکر- مېړه- خاوند-

مړوب:(مه-ړوب)صفت- خړوب- سېراب- پېه-

مړوبول:(مه-ړو-به-وَل)مصدر متعدی- خړوبول- سېرابول- پېه کول- په اُبو مړول-

مړوبونکے:(مه-ړو-به-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړوبونکي- مؤنث مړوبونکې- وګورئ مړوبول-

مړوبونه:(مه-ړو-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړوبول-

مړوبېدل:(مه-ړو-بې-دَل)مصدر لازم- خروبېدل- سېرابېدل- پهٔ اُبو مړېدل-

مړوبېدن:(مه-ړو-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مړوبېدل-

مړوبېدنګ:(مه-ړو-بې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مړوبېدل-

مړوبېدنه:(مه-ړو-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړوبېدل-

مړوبېدونکے:(مه-ړو-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړوبېدونکي- مؤنث مړوبېدونکې- وګورئ مړوبېدل-

مړوبېدهٔ:(مه-ړو-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مړوبېدل-

مړوچ:(مَړوَچ)صفت- طاقتور- تکړه- مضبوط- زورور-

مړوچتوب:(مَړوَچ-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ طاقتور کېدو حالت- قوت- طاقت-

مړوخوا:(مهٔ-ړو-خوا)اسم- واحد- مؤنث- دَ مړو پهٔ طرف- مقبره-

مړوس:(مَړوس)تابع مهمل- دَ بړوس تابع مهمل-

مړوسه:(مړو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وارهٔ وارهٔ تاخونه چې پهٔ دېوالونو کښې دَ بول دَ پاره جوړولے شي-

مړوشپه:(مړو-شپه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مړو دَ یاد تازه کولو شپه چې پکښې خېرات کولے شي- دَ مړو شپه-

مړوښه:(مړو-ښه)صفت- (۱)دَ شتهٔ خاوند ښځه- (۲)وادهٔ شوې ښځه-

مړوښې:(مړو-ښې)اسم- واحد- مؤنث- دَ نر او ښځې تعلقات-

مړول:(مه-ره-وَل)مصدر متعدي- مړکول- وژل-

مړول:(مه-ره-وَل)مصدر متعدي- ډېر خوراک ورکول- ړکول- پهٔ ګېډه مړول-

مړولونے:(مړ-وَلو-نے)اسم- واحد- مذکر- مړی لمبونکے- مړده شوئ- غاسل-

مړون:(مه-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مړول-

مړوند:(مړ-وَند)اسم- واحد- مذکر- دَ څنګل نه تر پنجې پورې دَ لاس حصه- لېچه-

مړوندکانه:(مړ-وَند-کا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- هغه پسول چې ښځې يې پهٔ مړوند کښې اچوي- دَ مټ کالے- کړه- باهو- باوو-

مړوندی:(مړ-ون-دی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ مړوندې-

مړوندې:(مړ-ون-دې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ مړوندې-

مړونکے:(مه-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړونکي- مؤنث مړونکې- وګورئ مړول-

مړونګ:(مه-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مړول-

مړونه:(مه-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړول-

مړونے:(مه-ړو-نے)صفت- پهٔ مرګ- مرګ ته نژدې- مرګانی- مرکونے-

مړوهٔ:(مه-ره-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ مړول-

مړه:(مه-ره)(۱)تکیه کلام- (۲)شاید دَ مړده معرب-

مړه:(مَړه)صفت- دَ مړ تانیث- مړه شوې-

مړه تبه:(مَړه-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مړهې تبه-

مړه خوا:(مه-ره-خوا)صفت- موړ- سېرچشمه- موړسترګے-

مړه خوړ:(مه-ره-خوړ)اسم- واحد- مذکر- پټه بيماري- پټ تکليف- پټ غم- خوږ دږد- مړهې-

مړه غونې:(مه-ره-غو-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مړغونې-

مړه ول:(مه-ره-وَل)مصدر متعدي- وګورئ مړول-

مړهکه:(مړ-هه-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ دق بيماري-

مړهکے:(مړ-هه-کے)صفت- دَ دق مريض- مؤنث مړهکې-

مړهې:(مه-ره-هې)اسم- واحد- مؤنث- مړه خوړ- نرے رنځ- دوک- تاخون تبه-

مړهې تبه:(مه-ره-هې-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- دَ تبې يو قسم چې بدن پکښې سترے سترے وي- مړه تبه-

مړه لونی:(مړه-لو-نی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مړهکه-

مړي:(مهٔ-ړي)صفت- دَ مړے جمع-

مړيتا:(مړي-تا)اسم- واحد- مذکر- صافي- ښخوني-

مړيژن:(مه-ړي-ژَن)صفت- مړکونے- مړژوانديے- دَ مرګ پهٔ حال کښې- مړځپن- مړغونجے-

مړيستن:(مړيس-تَن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مړستون- قبرستان-

مړيستون:(مړيس-تُون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مړستون-

مړيکه:(مړي-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مړهکه-

مړينه:(مړي-نه)اسم- واحد- مؤنث- مرګ-

مړېدل:(مه-ړې-دَل)مصدر لازم- (۱)پهٔ خوراک ګېډه ړکېدل- پهٔ خېټه مړېدل- سېرابېدل- (۲)مطمئن کېدل- (۳)مالداره کېدل-

مړېدن:(مه-ړې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مړېدل-

مړېدنګ:(مه-ړې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مړېدل-

مړېدنه:(مه-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړېدل-

مړېدونکے:(مه-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړېدونکي- مؤنث مړېدونکې- وګورئ مړېدل-

مړېدهٔ:(مه-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مړېدل-

مړی:(مه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نمړی- نوړی- (۲)دعوت- مېلمستيا-

مړے:(مهٔ-ړے)صفت- (۱)مړ- مړده- (۲ اسم- واحد- مذکر)دَ مړی لاش-

مړے:(مَ-ړے)اسم- واحد- مذکر- ګډ- ګډورے- مړ-

مز:(مز)اسم- واحد- مذکر- هغه مزدوري چې عموماً دَ غلې پهٔ شکل کښې ورکولے شي- مُزد-

مزاج:(م-زاج)اسم- واحد- مذکر- طبيعت- ذهن- جمع مزاجونه-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوړ)، ه"(ژ-ړه)، هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

مزاجاً:(م-زا-جَن)متعلقِ فعل- دَ مزاج لهٔ لحاظه- پهٔ طبیعت-
مزاجدار:(م-زاج-دار)صفت- متکبر- مغرور- غاوره- (فارسی)-
مزاح:(مه-زاح)اسم- واحد- مذکر- ټوقه- خندا- (عربی)-
مزاحمت:(م-زا-حه-مت)اسم- واحد- مذکر- مقابله- ایسارونه- اړی-
مزاحیه:(مه-زا-جی-یه)صفت- مزاح سره متعلق- دَ ټوقو- ټوقي-
مزار:(مه-زار)اسم- واحد- مذکر- قبر- زیارت- درګاه- (عربی)-
مزارع:(م-زا-رع)اسم- واحد- مذکر- زمیندار- دهقان- کاشکار- کاشتکار- (عربی)-
مزائل:(م-زا-ئل)اسم- هغه جنګی وسله چې پهٔ سوونو میله لرې پهٔ مقرره ځائې غرخولے شی- میزائل- (انګریزی)-
مزد:(مزد)اسم- واحد- مذکر- مز- مزدوری- معاوضه- اُجرت-
مزدک:(مز-دک)اسم- واحد- مذکر- جماعت- جومات- دَ نمانځهٔ ځائې-
مزدکے:(مز-د-کے)اسم- واحد- مذکر- چت- چپوتره-
مزدګرے:(مز-ده-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ اُجرت باندې کار کوُنکے- مزدور- (۲)ژرنده ګرے-
مزدور:(مز-دور)اسم- واحد- مذکر- پهٔ اجرت کار کوُنکے- پهٔ بیعه کار کوُنکے- مزدورکار- (فارسی)-
مزدورکار:(مز-دور-کار)اسم- واحد- مذکر- مزدور- خواری کښ-
مزدوری:(مز-دو-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ بیعه کار کونه- محنت- مشقت- (۲)دَ کار صله- دَ کار پهٔ بدل کښې نغدې روپی-
مزرکټے:(مزر-که-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ زمری بچے- (۲)صفت- تکړه سړے-
مزریتوب:(مزه-ری-توب)اسم- واحد- مذکر- بهادری- میړانه- مړانه-
مزرے:(مه-زهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې لهٔ پانبو ئې بوڼ جوړ ولے شی- مېزرے- نباتاتی نوم نینورهوپس ری چی نیا (NANNORRHOPS RITCHIENA)- جمع مزری-
مزرے:(مزه-رے)اسم- واحد- مذکر- زمرے- امزرے- ازمرے- (۱)دَ پیشو دَ خاندان یو مشهور ځناور- زمرے- سائنسی نوم پانتېرا پاردس (PANTHERA PARDUS)- (۲)دَ شطرنج دَ لوبې پهٔ شان یوه لوبه چې پهٔ ۲۴ ګیټیو کولے شی- ازمرے- (۲)صفت- تکړه- بهادر-
مزشیلا:(مز-شی-لا)اسم- واحد- مذکر- مشغولا- بحث مباحثه- (عامیانه)-
مزشیلو:(مز-شی-لو)اسم- واحد- مؤنث- مزشیله- مشغولا- خبرې اترې-
مزشیلېدل:(مز-شی-لې-دل)مصدر لازم- مشغولېدل-
مزغاوه:(مز-غا-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ صابون هغه اُبهٔ چې جامې پکښې وینځلے شوی زی- د صابن ځګ-
مزغے:(مز-غے)اسم- واحد- مذکر- څټ- حاشیه- پوله- برید-
مزکه:(مزه-که)اسم- واحد- مونث- زمکه-
مزکټو:(مز-که-ټو)اسم- واحد- مذکر- هغه لوښے چې پهٔ ژرنده یا دَ اوړو مشین کښې پروت وی او حق (دَ دانو اُړولو) پکښې اچولے شی-
مزل:(مه-زل)اسم- واحد- مذکر- (۱)رفتار- سفر- یون- تګ- (۲)فاصله- (۳)مزه اخستل- خوند اخستل- (افغانستان)-
مزمار:(مز-مار)اسم- واحد- مذکر- شپېلی- باجه- (عربی)-
مزه:(مه-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خوند- ذائقه- لذت- عېش- خوشحالی- جمع مزې-
مزه چرچه:(مه-زه-چر-چه)اسم- واحد- مذکر- عېش عشرت- جمع مزې چرچې-
مزه ناک:(مه-زه-ناک)صفت- خوندناک- خوندور- مزېدار-
مزید:(مه-زید)صفت- نور- ډېر- زیات- (عربی)-
مزین:(م-زی-ین)صفت- سینګار شوے- جوړ سمبال- اراسته-
مزېدار:(مه-زې-دار)صفت- خوندناک- مزه ناک-
مزے:(مهٔ-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تار- سوتلی- پړے- رسی- (۲)سرحد- پوله- حد-
مږ:(مږ)اسم- واحد- مذکر- مړ- ګړ- ګړورے- پسهٔ-
مږک:(مه-ږک)اسم- واحد- مذکر- منږک- مؤنث مږه-
مږکورے:(مږ-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے منږک- منږکورے- دَ منږک بچے-
مږکه:(مږ-که)اسم- واحد- مؤنث- مږه-
مږګان:(مږ-ګان)اسم- جمع- مذکر- بانهٔ- دَ مږه جمع-
مږوی:(مږ-وی)اسم- واحد جمع- مؤنث- ستن- موږے- مېخ-
مږه:(مهٔ-ږه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مږک مؤنث- مږه-
مږه:(م-ږه)اسم- واحد- مؤنث- بانهٔ- (شاعری)-
مږ:(مږ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مږ- ګړ- ګړورے- دَ غرهٔ ګړ- (۲)دَ مږې نر- منږک-
مړک:(مه-ړک)اسم- واحد- مذکر- منږک- دَ مږې مذکر-
مړکباز:(مه-ړک-باز)اسم- واحد- مذکر- یو مارغهٔ چې مږې خوری- مړک خور-
مړک جړ:(مه-ړک-جړ)اسم- سنکتیا- زرنیخ-
مړک خور:(مړک-خور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مړکباز-
مړک دام:(مه-ړک-دام)اسم- واحد- مذکر- دَ مړک دَ نیولو دام- (افغانستان)-
مړک رانه:(مه-ړک-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مړک سوړه-
مړکورے:(مهٔ-ړه-کو-رے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مړکورے-
مړکوړے:(مهٔ-ړه-کو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے منږک- مږکورے- مړکورے-
مړک وشونکے:(مه-ړک-وه-شون-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مړکباز-
مړل:(مه-ړل)مصدر متعدی- مروړل- مښل-
مړلے:(مه-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع مړلی- مؤنث مړلې-

"ی" (څی-زل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ئ"(پیا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ږکورئ مړل-

مړنه:(مه-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مړل-

مړونکے:(مه-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مړونکی- مؤنث مړونکې- وګورئ مړل-

مړه:(مۀ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مړ مؤنث- مړه- (۲)د غرۀ کډه- د مړ مؤنث-

مړۀ:(مۀ-ړۀ)اسم- واحد- مذکر- کهورے- پسۀ-

مریمه:(مه-ري-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مره چې وار ېې راوړے زی-

مس:(مس)اسم- واحد- مذکر- لاس وروړنه- پۀ لاس محسوسونه- (عربی)-

مس:(مس)اسم- واحد- مذکر- تامبه- سیسه-

مس:(مس)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناواده کړې جینۍ- پېغله جینۍ- (۲)استاذه- (۳)نرس- (م- انګریزی)-

مسا:(م-سا)اسم- واحد- مؤنث- مسکا- مسکیتوب-

مساجد:(مه-سا-جد)اسم- مذکر- د مسجد جمع- جماعتونه-

مساحت:(مه-سا-حت)اسم- واحد- مذکر- د زمکې د پیمائش علم- د زمکې پیمائش-

مسافر:(م-سا-فر)اسم- واحد- مذکر- (۱)سفر کونکے- پردېسی- اجنبی- (۲)فقیر- روټۍ غښتونکے-

مسافرت:(م-سا-فه-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)سفر- (۲)فاصله-

مسافرخانه:(م-سا-فر-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- سرای- د مسافرو د دمې یا شپې تېرولو ځای- د مسافرو د پاتې کېدو ځای-

مسافری:(م-سا-فه-ری)اسم- واحد- مؤنث- سفر- سیاحت-

مساکن:(مه-سا-کن)اسم- مذکر- د مسکن جمع- مکانونه- کورونه- (عربی)-

مساکین:(مه-سا-کین)اسم- مذکر- د مسکین جمع- غریبان- مسکینان- (عربی)-

مسام:(مه-سام)اسم- واحد- مذکر- د وېښتۀ هغه نرے سورے چې خوله پرې راوځی- (عربی)-

مساوات:(م-سا-وات)اسم- واحد- مذکر- برابری- یو شان والے- (عربی)-

مساوی:(م-سا-وی)صفت- برابر- یو شان- پۀ یو اندازه- (عربی)-

مسائل:(مه-سا-ئل)اسم- مذکر- د مسئلې جمع- لانجې- سوالونه- (عربی)-

مسبب:(م-سب-بب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوب جوړونکے- سبب پیدا کونکے- (۲)د خدای پاک یو صفتی نوم- (عربی)-

مسبب الاسباب:(م-سب-ب-بل-اس-باب)اسم صفت- واحد- مذکر- د سوبونو جوړونکے- خدای پاک-

مست:(مست)صفت- پۀ نشه کښې غرق- بې هوشه- بې خوده- مخمور- مدهوش- دیوانه- بې پروا- د مستۍ نه ډک- (فارسی)-

مستانه:(مس-تا-نه)صفت- مست- دیوانه- (فارسی)-

مستیا:(مست-یا)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو جینکو یوه لوبه-

مستپانه:(مست-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم وابۀ-

مستثنی:(مس-تث-نا)صفت- جدا کړے شوے- بېل کړے شوے- ممتاز- جدا- بېل- (عربی)-

مستحب:(مس-ته-حب)صفت- خوښ کړے شوے- د فقې پۀ علم هغه عبادت چې حضور علیه السلام خوښ کړے وۀ او پخپله ېې هم ادا کړے وۀ- (عربی)-

مستحسن:(مس-تح-سن)صفت- خوښ- غوره- ښۀ- بهتر- نېک- (عربی)-

مستحق:(مس-ته-حق)صفت- حقدار- جوګه- (عربی)-

مستحکم:(مس-تح-کم)صفت- استحکام لرونکے- مضبوط- پائېدار- کلک- کوټلے- (عربی)-

مستدام:(مس-ته-دام)صفت- همېشه- دائمی- (عربی)-

مسترد:(مس-ته-رد)صفت- رد- رد شوے- نامنظور شوے- (عربی)-

مستری:(مست-ری)اسم- واحد- مذکر- کاریګر- استاذ- کلکار- (انګریزی)-

مستزاد:(مس-ته-زاد)اسم- واحد- مذکر- (۱)د شاعری پۀ فن کښې هغه نظم چې هره مصرع ېې ځان سره یوه وړه مصرع هم لری- (۲- مفعول)زیات کړے شوے-

مستسقی:(مس-تس-قي)صفت- (۱)اوبۀ غښتونکے- تږے- چې اوبۀ غواړی- (۲)د استقا مریض- (عربی)-

مستشرق:(مس-تش-رق)صفت- د مغربی ملکونو عالم چې هغه د مشرقی ژبو پۀ علم قدرت لری- جمع مستشرقین- (عربی)-

مستطیل:(مس-ته-طیل)اسم- واحد- مذکر- طول او عرض لرونکے د څلورو ضلعو شکل چې څلور واړه زاوئیې ېې قائمې وی او د مقابل ضلعې ېې برابرې وی- (عربی)-

مستعار:(مس-ته-عار)صفت- پور کړے شوے- قرض- (عربی)-

مستعد:(مس-ته-عد)صفت- تیار- اماده- چمتو- چست- (عربی)-

مستعفی:(مس-تع-فی)صفت فاعل- استعفے ورکونکے- (عربی)-

مستعمل:(مس-تع-مل)صفت- استعمال شوے- پۀ کار راوستے شوے- (عربی)-

مستغرق:(مس-تغ-رق)صفت مفعول- غرق- ډوب- لاهو شوے- ډوب شوے- (۲)ډېر مصروف- اخته- بوخت-

مستقبل:(مس-تق-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)راتلونکے وخت- راتلونکې زمانه- (۲)هغه فعل چې راتلونکې زمانې سره ېې تعلق وی- (عربی)-

مستقر:(مس-ته-قر)اسم- واحد- مذکر- د قرار کولو ځای- د ایسارېدو ځای- د وسېدو ځای-

مستقل:(مس-ته-قل)صفت- (۱)مضبوط- کلک- ټینګ- پائېدار- (۲)ازاد- (افغانستان)-

مستک:(مس-تک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم وابۀ چې د غنمو د فصل سره کیری- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ جمدر-

مستکی:(مس-ته-کی)اسم- واحد- مذکر- چکه ماستۀ-

زبر (ح-سه-ره)، زورکے (شل)، پېش (تو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ړه)، ۀ (یو-بې-دۀ)

مستند:(مس-تە-نَد)صفت- تصديق شوی- منلے شوی- اعتباري- دَ استناد قابل- (عربی)-
مستور:(مس-تُور)صفت- پټ- پناه- خفيه- (عربی)-
مستورات:(مس-تُو-رات)اسم- جمع- مؤنث- دَ مستوره جمع- ښځې-
مستوره:(مس-تُو-ره)صفت/اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښځه- (۲)پرده پوښه- (۳)پټه- (۴)دَ مستور مؤنث-
مستول:(مس-تە-وَل)مصدر متعدی- (۱)مستی کښې راوستل- نشه کول- (۲)پهٔ سر خېژول- ورانول-
مستونکے:(مس-تە-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مستونکی- مؤنث مستونکې- وګورئ مستول-
مستونه:(مس-تە-وہ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مستول-
مسته:(م-سە-تە)اسم- واحد- مؤنث- لاندې چت-
مستی:(مس-تی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نشه- خمار- بې شوشی- دَ خوشحالی حرکتونه- (۲)غرور-
مستياره:(مست-يا-ره)اسم- يو قسم تريخ بوټے چې پهٔ حکيمی دارو کښې پکارولے شی- آدس-
مستې:(مس-تې)اسم- جمع- مؤنث- ماستهٔ- تومنه شوی- وران شوی-
مستېدل:(مس-تې-دل)مصدر لازم- مست کېدل- نشه کېدل- بې هوشه کېدل- پهٔ خمار کښې راتلل-
مستېدن:(مس-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مستېدل-
مستېدنه:(مس-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مستېدل-
مستېدونکے:(مس-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مستېدونکی- مؤنث مستېدونکې- وګورئ مستېدل-
مستېدهٔ:(مس-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مستېدل-
مسټر:(مس-ټر)اسم- واحد- مذکر- دَ عزت يو خطاب چې پهٔ انګليسی کښې دَ نوم نه مخکښې وئيلے شی- (انګريزی)-
مسجد:(مس-جد)اسم- واحد- مذکر- دَ سجدې کولو ځاےُ- دَ نمونځ کولو ځاےُ- جماعت- جمات- جومات- مزدک- (عربی)-
مسجع:(م-سج-جع)صفت- هغه عبارت چې دَ قافيې خيال پکښې ساتلے شوے وی- قافيه بند عبارت- (عربی)-
مسجود:(مس-جود)صفت- سجده کړے شوے- دَ سجدې قابل- دَ خداےُ پاک يوه نامه-
مسح:(مه-سح)اسم- واحد- مؤنث- لاس پهٔ يوځاےُ لګونه- پهٔ بدن لاس راکښنه- مښه- ګتې زږونه- (عربی)-
مسخر:(م-سخ-خر)صفت- قابو کړے شوے- پهٔ قبضه کښې راوستے شوے- تسخير کړے شوے- (عربی)-
مسخراچی:(مس-خه-را-چی)اسم- واحد- مذکر- مسخرا کونکے- ټوکمار- ټوقی- چارلی-
مسخرکی:(مس-خر-کی)اسم- واحد- مؤنث- پچموزې- ټوقې ټقالې-
مسخره:(مس-خه-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ټوقه- وشته- مزاق- (۲- صفت)ټوقی- ټوقمار-
مسدس:(م-سد-دس)صفت- دَ جيوميټری پهٔ علم کښې دَ شپږو ضلعو شکل- (۲)دَ نظم يو قسم چې پهٔ هر بند کښې ئ شپږ مصرعې وی- (عربی)-
مسدود:(مس-دود)صفت- بند کړے شوے- منع کړے شوے- (عربی)-
مسرت:(م-سر-رت)اسم- واحد- مذکر- خوشحالی- سوکالی- (عربی)-
مسرف:(مس-رف)صفت- فضول خرچ- اسراف کونکے- (عربی)-
مسرور:(مس-رور)صفت- خوشحاله- بې غمه- (عربی)-
مسروقه:(مس-رو-قه)صفت- هغه څيز چې غلو وړے وی- پټ کړے شوے څيز- (عربی)-
مسطر:(مس-طر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کرښو وهلو پيمانه- (۲)کرښه- (عربی)-
مسعود:(مس-عود)صفت- نېک بخت- مبارک- بختور- (عربی)-
مسک:(مسک)اسم- واحد- مذکر- دَ ځرمنې هغه لويه بځکئ چې اُبهٔ پکښې وړے راوړے شی- مشک-
مسک:(مسک)صفت- (۱)مسېدلے- پهٔ مُسکا- پهٔ خندا- خندا ته نژدې- (۲)مسا- مسېدنه- تبسم- مسکا-
مسکا:(مس-کا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مسک دويمه معنی-
مسکاوو:(مس-کا-وُو)صفت- مُسکے کېدونکے- خندېدونکے-
مسکټ:(مس-کټ)اسم- واحد- مذکر- ټوپک- (انګريزی)-
مسکرات:(مس-ک-رات)صفت- دَ مسکر جمع- نشيز څيزونه- مسيکر- (عربی)-
مسکن:(مس-کن)اسم- واحد- مذکر- دَ وسېدو ځاےُ- وطن- کور- ټيکاڼه- (عربی)-
مسکو:(مس-کو)صفت- مسېدونکے-
مسکوټ:(مس-کوټ)اسم- (۱)صلاح مشوره- (۲)پټ سازش- (انګريزی)-
مسکول:(مس-که-ول)مصدر متعدی- مسکے کول- خندول-
مسکونکے:(مس-که-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مسکونکی- مؤنث مسکونکې- وګورئ مسکول-
مسکونه:(مس-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مسکول-
مسکير:(مس-کير)اسم- واحد- مذکر- مذکور- ذکر- خبرې اترې-
مسکين:(مس-کين)صفت- غريب- محتاج- موتازه-
مسکينه:(مس-کی-نه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم ووړی چې دَ مسورو او پيازو نه پخولے شی-
مسکې:(مس-کې)صفت- مؤنث- مکسرې- موسېدلې- خنده رويه- پهٔ مسکا-
مسکېدل:(مس-کې-دل)مصدر لازم- خندېدل- تبسم کول-
مسکېدن:(مس-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مسکېدل-

ئ (خی-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

مسکېدنه:(مَس-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ مسکېدل-

مسکېدونکے:(مَس-کې-دُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع مسکېدونکي- مؤنث مسکېدونکې- وګورئ مسکېدل-

مسکېدهٔ:(مَس-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مسکېدل-

مسکي:(مَس-کي)صفت- مؤنث- (۱)وګورئ مُسکے- (۲- اسم)خندا کونه-

مسکے:(مَس-کے)صفت- مذکر- متبسم- پهٔ خندا- خندېدونکے-

مسکر:(مس-کَر)اسم- واحد- مذکر- دَ مسو لوښي جوړونکے- دَ تامبې لوښي جوړونکے-

مسکري:(مس-کهٔ-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ تامبې دَ لوښو جوړولو کار-

مسل:(م-سل)اسم- واحد- مذکر- هغه کاغذونه چې دَ مقدمې کاروائي پرې ليکلے شوي وي- دَ مقدمې ليکلے تفصيل- مثل- فائل-

مسلح:(مُ-سَل-لَح)صفت- وسله بند- ملاتړلے- باوسله- (عربي)-

مسلخوان:(م-سل-خان)اسم- واحد- مذکر- نائب- ريبر- مرستيال-

مسلسل:(مُ-سَل-سَل)صفت/متعلقِ فعل- پرله پسې- سلسله وار- پهٔ يو مخ- متواتر-

مسلط:(مُ-سَل-لَط)صفت- (۱)مقرر کړے شوے- (۲)قابض- غالب- (عربي)-

مسلک:(مَس-لَک)اسم- واحد- مذکر- لاره- طريقه- عقيده- دستور- قاعده-

مسلم:(مَس-لِم)اسم- واحد- مذکر- مسلمان- دَ اسلام پېرو- (عربي)-

مسلم:(مُ-سل-لَم)صفت- منلے شوے- مکمل- پوره- دَ اعتراض نه پاک-

مسلمان:(مُ-سَل-مان)اسم- واحد- مذکر- مسلم- دَ اسلام منونکے- جمع مسلمانان-

مسلماني:(مُ-سل-ما-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ مسلمان مذهب- دَ مسلمان کار-

مسلمه:(مَس-لِي-مه)اسم- واحد- مؤنث- مسلمانه ښځه-

مسلمه:(مُ-سَل-له-مه)صفت- منلے شوې- بې شکه-

مسلول:(مَس-لول)صفت- (۱)دَ سل مريض- (۲)راکښلے شوے- راايستلے شوے- (عربي)-

مسله:(مو-سه-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ مصلی مغفن- جاۍ نماز- جانماز-

مسله:(مه-سه-له)اسم- مؤنث- وګورئ مسئله-

مسلی:(مُ-سه-لي)اسم- واحد- مذکر- جاروکش- خاکروب-

مسمات:(مُ-سم-مات)صفت- (۱)تورے چې دَ ښځو دَ نوم نه وړاندې پهٔ سرکاري کاغذونه کښې لکولے شي- (۲)نومړې-

مسمار:(مس-مار)صفت- ويجاړ- زيران- وران- تس نس- تباه و برباد-

مسمريزم:(مس-م-ري-زم)اسم- واحد- مذکر- دَ اسټريا دَ يو عالم ډاکټر مسمر ايجاد کړے علم چې دَ هغې پهٔ ذريعه اثر اچونکے پهٔ معمول دَ خپلې خوښې کار کولے شي-

مسمٰی:(مُ-سم-ما)صفت- دَ نارينه لهٔ نومه مخکښې ليکلے کېدونکے تورے- (عربي)-

مسند:(مَس-نَد)اسم- واحد- مذکر- دَ پړې اچولو ځاۍ- تکيه- تخت- (عربي)-

مسنون:(مَس-نون)صفت- هغه کار چې حضورِ پاک صلی الله عليه وآله وسلم خپله کړے وي- سنتو نه ثابت- (عربي)-

مسنه:(مُ-سهٔ-نه)اسم- تبسم کونه- مسکا کونه-

مسواک:(مَس-واک)اسم- واحد- مذکر- دَ غاښونو صفاکولو يو مخصوص ډکے چې سر يې مېده کړے شوے وي- (عربي)-

مسواکي:(مَس-وا-کي)اسم- واحد- مؤنث- غټې ګُتې پسې ګُته- کټې ګُتې پس ګُته- دَ شهادت ګُته- مسواکه ګُته- مسواکي ګُته-

مسواکي ګُته:(مس-وا-کي-ګُ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مسواکي-

مسوده:(مُ-سو-وه-ده)اسم- واحد- مؤنث- هغه ليکلې شوې يا ترتيب شوې مواد چې کتابت يې نهٔ وي شوے- دَ خط کچه مضون- ليکلې شوې خبره- تجويز- دَ هر ليک وړومبې نسخه- نسخه- (عربي)-

مسور:(مه-سُور)اسم- واحد- مذکر- دَ دالو يو قسم- نسک- نباتاتي نوم اروم هرسوټوم يا سرلنس (ERVUM HIRSUTUMS or CICERLENS)-

مسول:(مُ-سه-وَل)مصدرِ متعدي- خندول- مسکول-

مسولے:(مُ-سه-وَهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع مسولي- مؤنث مسولې- وګورئ مسول-

مسون:(مُ-سه-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ مسول-

مسونکے:(مُ-سه-وُون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع مسونکي- مؤنث مسونکې- وګورئ مسول-

مسونه:(مُ-سه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ مسول-

مسوهٔ:(مُ-سه-وهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ مسول-

مسه:(مه-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مسح مغفن- وګورئ مسح-

مسهري:(مَس-هه-ري)اسم- واحد- مؤنث- پالنګ- لوۍ کټ- چپرکټ-

مسئله:(مس-ئ-له)اسم- واحد- مؤنث- جنجالي خبره- ګرانه يا پيچيده معامله يا خبره- سوال- ديني خبره-

مسئول:(مس-أول)صفت- ذمه دار- ذمه دار-

مسئوليت:(مَس-أو-لي-يت)اسم- واحد- مذکر- ذمه داري- ذمه داري-

مسی:(م-سي)اسم- واحد- مؤنث- غاښونه رنګونکے يو سفوف چې ښځو به لګولو-

مسی:(م-سي)صفت- لهٔ تانبې جوړ- موسين- مسين-

مسيحا:(مه-سي-حا)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ عيسٰی عليه السلام لقب- (۲)صفت- ماهر طبيب- (۲)محبوب- (شاعري)- (عبراني)-

مسيحاني:(مه-سي-حا-ني)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ حضرت مسيح پهٔ شان کار- (۲)کامياب علاج-

مسيحي:(مه-سي-حي)صفت- حضرت عيسٰی عليه السلام سره منسوب-

"زبر"(غ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پيش"(نو-کا-ره)، "زير"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

مسيحيت:(مه-سي-حي-يَت)اسم- واحد- مذکر- دَ حضرت عيسٰی عليه السلام دَ پېروکارانو مذهب- عيسائيت-

مسيد:(مه-سيد)اسم- واحد- مذکر- دَ مسجد مغفن- مسجد-

مسيکر:(مه-سي-کَر)اسم- واحد- مذکر- وَګورئ مسکرات-

مسين:(مُ-سين)صفت- (۱)وَګورئ مسی- (۲)مهين-

مسېدل:(مُ-سې-دَل)مصدر لازم- مسکېدل- تبسم کول- خندېدل-

مسېدلے:(مُ-سې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع مسېدلي- مؤنث مسېدلې- وَګورئ مسېدل-

مسېدن:(مُ-سې-دَن)حاصل مصدر- وَګورئ مُسېدل-

مسېدنه:(مُ-سې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وَګورئ مسېدل-

مسېدونکے:(مُ-سې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مسېدونکي- مؤنث مسېدونکې- وَګورئ مسېدل-

مسېدهٔ:(مُ-سې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وَګورئ مسېدل-

مسی:(مُ-سې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ يو کالي نوم-

مسے:(مه-سے)اسم- واحد- مذکر- نمسے- نوسے-

مش:(مَش)اسم- واحد- مذکر- دَ ترخ جېب-

مشابه:(مُ-شا-به)صفت- پهٔ رنګ- پهٔ شان- لکه- څېر- ورته- مطابق- (عربی)-

مشابهت:(مُ-شا-به-هَت)اسم- واحد- مذکر- يو شان والے- (عربی)-

مشاده:(مُ-شا-ده)اسم- واحد- مؤنث- شکل- صورت- نمونه- بڼه- موشاده-

مشارالبه:(مُ-شا-رُن-اي-ليه)اسم- واحد- مذکر- هغه چې ورته اشاره کړے شوے وي-

مشاطه:(مه-شا-طه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې دَ ناوېانو يا دَ نورو مالدارو ښځو سر ګڼه او پول سينګار کوي- نايڼه-

مشاعره:(مُ-شا-عه-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاعرانو محفل چې خپل شعرونه پکښې اوروي-

مشاق:(مُش-شاق)صفت- ډېر مشق کونکے- کمال يا مهارت لرونکے- ماهر- پوهٔ- هنرمند- تجربه کار- (عربی)-

مشاقي:(مُش-شا-قي)اسم- واحد- مؤنث- هنر- تجربه- مشق- (عربی)-

مشال:(مه-شال)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مشعل مغفن- لاټين- ډيوه- چراغ- رڼا- شمع- (۲- صفت)ښکلے- ښائسته- (عربی)-

مشالچي:(مه-شال-چي)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې بل مشال پهٔ مخکښې وړي- مشال لرونکے- مشعل بردار- مشعلچي-

مشاورت:(مُ-شا-وه-رَت)اسم- خپلو کښې صلاح مشوره- مشوره- صلاح- مشاوره- (عربی)-

مشاوره:(مُ-شا-وه-ره)اسم- واحد- مؤنث- وَګورئ مشاورت-

مشاهده:(مُ-شا-هه-ده)اسم- واحد- مؤنث- ليدل- کتل- معائنه- ننداره- (عربی)-

مشاهره:(مُ-شا-هه-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ مياشتې تنخواه- (عربی)-

مشاهير:(مه-شا-هير)صفت- دَ مشهور جمع- مشهور خلق- نوميالي- (عربی)-

مشائخ:(مه-شا-ئخ)اسم- واحد- مذکر- دَ شېخان جمع- دَ شېخ جمع الجمع- بزرګان- نېکان-

مشبون:(مَش-بون)اسم- واحد- مذکر- غوبه-

مشت:(مُشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)موټے- چونګ- لپه- (۲)لړ- لږ څيز- (۳)ګډا- (فارسی)-

مشتاق:(مُش-تاق)صفت- شوق لرونکے- شوقي- خواهش مند- ارزومند- لېوال- طالب-

مشتاقېدل:(مُش-تا-قې-دَل)مصدر لازم- ارزومند کېدل- خواهشمند کېدل- لېواله کېدل-

مشتاقېدنه:(مُش-تا-قې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وَګورئ مشتاقېدل-

مشتاقېدونکے:(مُش-تا-قې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشتاقېدونکي- مؤنث مشتاقېدونکې- وَګورئ مشتاقېدل-

مشتاقېدهٔ:(مُش-تا-قې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وَګورئ مشتاقېدل-

مشتبه:(مُش-ته-به)صفت- چې پهٔ شک کښې وي- چې شک شبه وي پکښې- شکمن- اړنګمن-

مشترک:(مُش-ته-رَک)صفت- ګډ- شامل- شريک- ملګرے- (عربی)-

مشتري:(مُش-ته-ري)اسم- واحد- مذکر- (۱)خريدار- (۲)دَ يوې سيارې نوم- (عربی)-

مشت زن:(مُشت-زن)اسم- واحد- مذکر- موټکي- مُتکي- موټک وهونکے-

مشتعل:(مُش-ته-عل)صفت- (۱)پهٔ غصه کښې- (۲)لمبه شوے- (عربی)-

مشتق:(مُش-تَق)صفت- وتلے شوے- هغه لفظ چې دَ بل لفظ نه وتلے وي- (عربی)-

مشتکے:(مُش-ته-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ ژرندې دَ مالک خپلې دانې چې ژرنده کښې وړولے شي-

مشتمل:(مُش-ته-مل)صفت- (۱)شامل- يوځاې- شريک- فراګيرنده- (۲)ګډون کونکے-

مشتوګنه:(مش-توګ-نه)اسم- واحد- مؤنث- استوګه- (افغانستان)-

مشته:(مش-ته)صفت- مېشته- مقيم- آباد-

مشته:(مُش-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګي نه جوړه دَ چميارانو يوه اله چې دَ څپلو تلې پرې ټاپ کولے شي- ډبلې- (فارسی)-

مشتهر:(مُش-ته-هر)صفت- چې شهرت ورکړے شوے وي- ياد- مشهور-

مشتېدل:(مش-تې-دَل)مصدر لازم- وَسېدل- اباد

ېدل- (افغانستان)-

مشتېدنه:(مش-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وَګورئ مشتېدل-

مشتېدونکے:(مش-تې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشتېدونکي-

مؤنث مشتېدونکې- وګورئ مشتېدل-

مشتېدهٔ:(مش-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مشتېدل-

مشدد:(مُ-شد-دد)صفت- پهٔ کوم ټکی چې دَ شد علامه وی- هغه حرف چې پرې تشديد وی- نرلے شوے- (عربی)-

مشر:(مهٔ-شر)صفت- واحد- مذکر- (۱)پهٔ عمر کښې لوئ- دَ ډېر عمر- (۲)دَ کور نګران- دَ کور سربراه- (۳)بزرګ- لوئ- (۴)شريف- رهنما- جمع مشران- (م- سنسکرت)

مشرانه:(مش-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ماجب چې قبائيلی مشرانو ته ورکولے شی- (۲)هغه جائېداد چې يو مشر ته دَ ښهٔ ژوند تېرولو دَ پاره ورکولے شی- پټکے- دَ مشری پهٔ وجه ورکړے شوے جائېداد- جمع مشرانې-

مشرتوب:(مهٔ- شر-توب)اسم- واحد- مذکر- بزرګی- مشری- سرپرستی-

مشرتيا:(مهٔ-شر-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مشرتوب-

مشرف:(مُ-شر-رف)صفت- چې عزت ورکړے شوے وی- شرف ورکړے شوے- عزتمند- نمانځلے-

مشرق:(مش-رق)اسم- واحد- مذکر- نمرخاتهٔ خوا- نمرخاتهٔ-

مشرقی:(مش-ر-قی)صفت- دَ مشرق سره منسوب- نمرختيز-

مشرک:(مُش-رِک)اسم- واحد- مذکر- شرک کوُنکے- خدائ تعالٰی سره شريک جوړونکے- بت پرست-

مشروالے:(مهٔ-شر-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مشرتوب-

مشروټ:(مش-روټ)صفت- اسم- واحد- مذکر- کلانکار- مکار- چې خان ته څهٔ وائی- خان غټ حسابوُنکے-

مشروټی:(مش-رو-ټی)اسم- واحد- مؤنث- دَ مشروټ کار-

مشروط:(مش-رُوط)صفت- شرط سره متعلق- شرط سره تړلے-

مشروع:(مش-روع)صفت- شرعې ته درست- جائز- روا-

مشری:(مهٔ-شهٔ-ری)اسم-واحد- مؤنث- مشرتوب- عزت- لوئی-

مششر:(مُ-ش-شر)اسم- واحد- مذکر- يو قسم کپړه- دَ پنی هغه تارونه چې پهٔ لوپټو جامو او څېرو کنټو باندې دَ ښکلا دَ پاره لګولے شی-

مشعل:(مش-عل)اسم- واحد- مذکر- مشال- رڼا- ډيوه- جمع مشعلونه- (عربی)-

مشغله:(مش-غه-له)اسم- واحد- مؤنث- شغل- مشغولا- مصروفيت- جمع مشغلې- (عربی)-

مشغول:(مش-غول)صفت- مصروف- لګيا- بوخت- پهٔ کار کښې لګېدلے- اخته- (عربی)-

مشغولا:(مش-غو-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ څهٔ کار يا خبرو وخت تېرونه- کاروبار- کار- شغل- مشغله- مصروفيت- (۲)لګيا-

مشغولتيا:(مش-غول-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مشغولا-

مشغولک:(مش-غو-لک)صفت- هغه ملک چې هر وخت لوبې کوی- لوبغاړے ملک- خوش طبع-

مشغولول:(مش-غو-له-ول)مصدر متعدی- مصروف ساتل- پهٔ څهٔ کار اخته کول-

مشغولون:(مش-غو-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ مشغولول-

مشغولونکے:(مش-غو-له-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشغولونکی- مؤنث مشغولونکې- وګورئ مشغولول-

مشغولونه:(مش-غو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مشغولول-

مشغولېدل:(مش-غو-لې-دل)مصدر لازم- مصروف کېدل- پهٔ څهٔ کار اخته کېدل-

مشغولېدنه:(مش-غو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مشغولېدل-

مشغولېدونکے:(مش-غو-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشغولېدونکی- مؤنث مشغولېدونکې- وګورئ مشغولېدل-

مشغولېدهٔ:(مش-غو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مشغولېدل-

مشفق:(مش-فق)صفت- شفقت کوُنکے- مهربانی کوُنکے- (عربی)-

مشق:(مشق)اسم- (۱)بيا بيا کونه- مسلسل کونه- يو کار دې هر کونه- (۲)سوال- ګردان- (۳)هنر- مهارت-

مشقت:(مُ-شق-قت)اسم- واحد- مذکر- محنت- خواری- همت- کار کسب- خواری مزدوری- سخت کار-

مشقتی:(مُ-شق-قه-تی)صفت- (۱)سخت محنت کوُنکے- (۲)اسم- واحد- مذکر- جېلونو کښې دَ اے او بی کلاس قېديانو ته دَ مشقت دَ پاره ورکړے قېدی-

مشک:(مشک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم عطر- مښک-

مشک:(مشک)اسم- واحد- مذکر- دَ څرمنې نه جوړ کوړے چې اُبهٔ پکښې راوړے شی- دَ اُبو ډکولو څرمينه لوښے- کوړے-

مشکار:(مش-کار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مښکار- جمع مُشکاران-

مشکل:(مُش-کل)صفت- ګران- پيچيده- کړکيږن-

مشکڼ:(مش-کڼ)اسم- واحد- مذکر- يو قسم واښهٔ چې پهٔ جبو کښې راټو کيږی- نل- کهے- مشکڼه- (۲)يو قسم واښهٔ چې پهٔ غرونو کښې شنهٔ کيږی او څاروی ئې خوری جاروګانې ترې هم جوړولے شی- جمع مشکڼې-

مشکڼه:(مش-کهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث-(۱)هغه وړه مری چې پکښې سورے وی او پهٔ تار کښې پېيرلے شی- جمع مشکڼې- (۲)وګورئ مشکڼ-

مشکنيز:(مش-کهٔ-نيز)صفت- دَ مشکنو جوړ- (افغانستان)-

مشکور:(مش-کور)صفت- دَ احسان مننه کوُنکے- شکرګزار- (عربی)-

مشکوری:(مش-کو-ری)اسم- واحد- مؤنث- شکرګزاری- مننه-

مشکوری:(مش-کو-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ کالکنډی- مښکوړی-

مشکوک:(مش-کوک)صفت- پهٔ شک کښې- مشتبه-

مشکوله:(مَش-کو-له)اسم- واحد- مذکر- وړوکے مشک- مښکوله-

مشکوڼۍ:(مَش-کون-ړۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ هوسۍ پهٔ ګېډه کښې یوه تېلۍ چې پکښې عطر وی- نافه- (۲)دَ ماشوم دَ سر سوچه وېښته- (۳)مشک- (۴)مښکوڼۍ-

مشکیزه:(مَش-کی-زه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے مشک- (فارسی)-

مشکین:(مُش-کین)صفت- دَ مشک پهٔ رنګ- تور- مُشکے-

مشکے:(مُش-کے)صفت- تور- خړ- سکاڼ- سکڼ- مشکین-

مشکے:(مُش-کے)صفت- دَ تور رنګ اس-

مشلورګے:(مَش-لور-ګے)اسم- واحد- مذکر- ګډه یا چېلۍ چې وېښتهٔ ئې سخت وی-

مشمشه:(مَش-مهٔ-شه)اسم- واحد- مؤنث- پروپېګنډه خپرونه- (افغانستان)-

مشمول:(مَش-مول)صفت- شامل کړے شوے- شریک کړے شوے-

مشموله:(مَش-مو-له)صفت- شریک- ترلے-

مشموڼې:(مَش-مو-ڼې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مشواڼې- دوات-

مشنګ:(مه-شَنګ)اسم- واحد- مذکر- مسور- دَ دالو یو قسم-

مشنګه:(مه-شنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خټکی پهٔ رنګه ګول یوه خوشبوداره مېوه-

مشنګینه:(مه-شنګ-ګی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مشنګو ړوړی-

مشوانۍ:(مَش-وا-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ سیاهۍ بوتل- دَ سیاهۍ دوات- مشوڼې-

مشورت:(مَش-وه-رت)اسم- واحد- مذکر- مشوره- صلاح مصلحت- جرګه- (عربی)-

مشوره:(مَش-وه-ره)اسم- واحد- مؤنث- مشورت- صلاح- مصلحت- (عربی)-

مشوړه:(مه-شو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو وړین قراقول- (۲)وګورئ ماشوړه-

مشوله:(مه-شو-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم نازک بوټے چې اکثر دَ نمر څړیکو طرف ته مخ ګرځوی- (افغانستان)-

مشهور:(مه-شه-هُور)صفت- نوموړے- نامور- مخوریز- نومیالے- نامتو-

مشهورول:(مه-شه-هُو-ره-وَل)مصدر متعدی- نوم خورول- ناموروّل- شهرت ورکول-

مشهورونکے:(مه-شه-هُو-ره-وُوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشهورونکی- مؤنث مشهورونکې- وګورئ مشهورول-

مشهورونه:(مه-شه-هُو-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مشهورول-

مشهورېدل:(مه-شه-هُو-ري-دَل)مصدر لازم- نوموړے کېدل- نوم خورېدل- نامور کېدل- شهرت موندل-

مشهورېدنه:(مه-شه-هُو-ري-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مشهورېدل-

مشهورېدونکے:(مه-شه-هُو-ري-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مشهورېدونکی- مؤنث مشهورېدونکې- وګورئ مشهورېدل-

مشهورېدهٔ:(مه-شه-هُو-ري-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ مشهورېدل-

مشیت:(مه-شی-یَت)اسم- واحد- مذکر- مرضی- اراده- خوښه- دَ خدایٔ مرضی- تقدیر- اراده- قسمت- (عربی)-

مشیر:(مُ-شیر)اسم- واحد- مذکر- مشوره ورکوونکے- صلاح ورکوُونکے- (عربی)-

مشیمه:(مه-شی-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ښځې پهٔ خېټه کښې دَ بچی پرده-

مشین:(مه-شین)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم وړه آتشی اسلحه (توپه) چې ګولۍ ترې ډېر ژر وځی- (۲)پهٔ بجلۍ، لاس یا بړاس چلېدونکې آله- (انګریزی)-

مشین ګن:(مه-شین-ګَن)اسم- واحد- مذکر- یوه خود کاره اسلحه- مشین- (انګریزی)-

مشینی:(مه-شی-نی)صفت- مشین ته منسوب-

مشے:(مه-شے)اسم- واحد- مذکر- مهے- مئے- کب- (م- مندی)-

مښا:(مهٔ-ښا)اسم- واحد- مؤنث- ګډو بزو پورې نښتې وچې شوې پچې یا سوټې- پشباړی- پخاړی- مښاوی-

مښاوی:(مه-ښا-وی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مښا-

مښتی:(مښ-تی)صفت- جخت- نژدې- نښتی-

مښتیا:(مښ-تیا)اسم- واحد- مذکر- نښتیا- نښت- یو بل سره لګېدلے- خپلو کښې جنګېدلے-

مښتے:(مښ-تے)صفت- (۱)ترلے- پېوست- نښتے- (۲)مښلے شوے- (۳)مشغول-

مښک:(مښک)اسم- واحد- مذکر- دَ عطرو یو قسم چې لهٔ نافې نه حاصلېږے شی- مشک-

مښکار:(مښ-کار)اسم- واحد- مذکر- پوځ ښکاری- تکړه ښکاری- ښکاری- مشکار-

مښک وړمے:(مښک-وړ-مے)صفت- دَ مښکو پهٔ رنګ خوشبودار- (افغانستان)-

مښکوله:(مښ-کو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مشکوله-

مښکوڼۍ:(مښ-کون-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مشکوڼۍ-

مښکین مرګ:(مښ-کین-مه-رګ)اسم- واحد- مذکر- مښکے مرګ-

مښکی:(مښ-کی)اسم- واحد- مؤنث- یوه توره مرغۍ- مښکے-

مښکے:(مښ-کے)اسم- واحد- مذکر- یوه توره مرغۍ چې لکۍ ئې سپینه وی- مښکی-

مښکے:(مښ-کے)اسم- واحد- مذکر- مشک-

مښکیرګ:(مښ-کی-رګ)اسم- واحد- مذکر- هغه مارغهٔ چې منږکان خوری- مښ ګیر-

مښل:(مهٔ-ښل)مصدر متعدی- پهٔ لاسونو کښې مروړل- مړل- مړول-

مښلول:(مښ-له-وَل)مصدر متعدی- (۱)پېوست کول- لګول- نښلول-

(۲)شروع كول-

مبتلولے:(مبْ-له-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع مبتلولي- مؤنث مبتلولې- وګورئ مبتلول-

مبتلون:(مبْ-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مبتلول-

مبتلونکے:(مبْ-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مبتلونکي- مؤنث مبتلونکې- وګورئ مبتلول-

مبتلونګ:(مبْ-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ مبتلول-

مبتلونه:(مبْ-له-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مبتلول-

مبتلے:(مۀ-ښۀ-لے)صفت/مفعول- (۱)د مبتلو لۀ عمله تېر- (۲)زوړ-

مبتن:(مۀ-ښن)حاصل مصدر- وګورئ مبتل-

مبتنګ:(مۀ-ښنګ)حاصل مصدر- وګورئ مبتل-

مبتود:(مۀ-ښود)اسم- واحد- مذکر- کوشش- کوښښ- زيار- سعي-

مبتودل:(مۀ-ښو-دل)مصدر متعدي- وګورئ مبتل-

مبتودلے:(مۀ-ښو-دۀ-لے)مفعول/صفت- وګورئ مبتودل-

مبتودن:(مۀ-ښو-دن)حاصل مصدر- وګورئ مبتودل-

مبتودنګ:(مۀ-ښو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مبتودل-

مبتودنه:(مۀ-ښو-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مبتودل-

مبتودونکے:(مۀ-ښو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مبتودونکي- مؤنث مبتودونکې- وګورئ مبتودل-

مبتودۀ:(مۀ-ښو-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ مبتودل-

مبتوده:(مه-ښو-ده)اسم- واحد- مؤنث- د مارغانو بې غاښونو بې شونډو او تېرۀ ژامنه- مښوکه-

مبتودے:(مه-ښو-دے)مفعول- (۱)مبتلے- (۲)مستعمل- (غير فصيح)-

مښوکه:(مه-ښو-که)اسم-واحد- مؤنث- وګورئ مښوده-

مبتونکے:(مۀ-ښون-کے)فاعل- وګورئ مبتل-

مصاحب:(مه-صا-حب)صفت- ملګرے- دوست- خاص ملګرے- (عربي)-

مصادر:(مه-صا-در)اسم- واحد- مذکر- د مصدر جمع- (عربي)-

مصافحه:(مُ-صا-فه-حه)اسم- واحد- مؤنث- يو بل له لاس ورکونه- عليک سليک کونه- د ملاقات پۀ وخت د يو بل لاس نيونه- (عربي)-

مصالحت:(مُ-صا-له-حت)اسم- واحد- مذکر- پۀ خپلو کښې روغه کونه- جوړه کونه- (عربي)-

مصائب:(مه-صا-ئب)اسم- مذکر- د مصيبت جمع- (عربي)-

مصبر:(مُ-صَ-بر)اسم- واحد- مذکر- يو مرکب حکيمي دارو- (عربي)-

مصداق:(مص-داق)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څيز چې د چا رشتينوالے ثابت کړي- تصديق کونکے- (۲)ثبوت- صداقت- (عربي)-

مصدر:(مص-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مصادر واحد- د وتلو ځاے- (۲)ګرامر کښې هغه لفظ چې اخر کښې ې ول- يل- يا تش ل راځي لکه کول- کېدل- وژل وغيره- (عربي)-

مصر:(مُ-صر)صفت- اصرار کونکے- ضد کونکے- (عربي)-

مصرعه:(مص-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نيم شعر يا بيت- (۲)تپه- لنډي-

مصروف:(مص-روف)صفت- پۀ کار کښې لګيا- مشغول- اخته- لګيا- بوخت-

مصروفيت:(مص-رو-فی-يت)اسم- واحد- مذکر- پۀ څۀ کار کښې مشغولتيا- (عربي)-

مصري:(مص-ري)اسم- خواږۀ- شيريني- د چينو قلم- د ترو قلم- د چينو وړې وړې ډکرې-

مصفا:(مُ-صَف-فا)صفت- پاک- سپېځلے- (عربي)-

مصفي:(مُ-صَف-فی)صفت- صفا کونکے- (عربي)-

مصلیٰ:(مُ-صه-له)اسم- واحد- مؤنث- د ميزرې جوړ جانماز-

مصلحت:(مص-له-حت)اسم- واحد- مذکر- ښۀ صلاح- ښۀ تجويز- صلاح مشوره- (عربي)-

مصلحتيان:(مص-ل-حه-تيان)صفت- جمع- مذکر- روغه کونکي- مصلحت راوستونکي- واحد مصلحتي-

مصلي:(مُ-صل-لي)اسم- واحد- مذکر- نمونځ ګوزار- نمونځ غاړے- نمونځ کونکے- (عربي)-

مصلي:(مُ-صه-لي)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاخېل- چوړے- (۲)خانه بدوش-

مصمم:(مُ-صم-مم)صفت- پوخ- کلک- مضبوط- مستحکم- (عربي)-

مصنف:(مُ-صن-نف)اسم- واحد- مذکر- تصنيف کونکے- ليکونکے- کتاب جوړونکے- د خپل زړۀ نه خبره جوړونکے- (عربي)-

مصنوعات:(مص-نو-عات)اسم- مذکر- د مصنوع جمع- جوړ کړے شوی څيزونه-

مصنوعي:(مص-نو-عي)صفت- د خانه جوړ کړے شوے- نقلي- جعلي-

مصور:(مُ-صو-ور)صفت- تصوير جوړونکے- نقاش- (عربي)-

مصوري:(مُ-صو-و-ري)اسم- واحد- مؤنث- د تصوير جوړولو فن- نقاشي-

مصيبت:(مُ-صي-بت)اسم- واحد- مذکر- غم- درد- تکليف- (عربي)-

مضارع:(مُ-ضا-رع)اسم- واحد- مذکر- (۱)مشابه- پۀ رنګ- پۀ شکل- (۲)د فعل هغه صيغه چې پکښې د حال او مستقبل دواړه معني وي- (عربي)-

مضاف:(مُ-ضاف)صفت- (۱)خوا پۀ خوا- تړلے- متصل- (۲)د ګرامر پۀ علم کښې هغه اسم چې د يو بل اسم سره ولګولے شي- منسوب- متعلق-

مضافات:(مُ-ضا-فات)صفت- د مضاف جمع- متعلقات- چاپېرچل- لرې نژدې- (عربي)-

مضاف اليه:(مُ-ضا-فن-اي-ليه)اسم- واحد- مذکر- د مرکب اضافي هغه حصه چې مضاف ورپورې تړلے وي- (عربي)-

مضامين:(مه-ضا-مين)اسم- مذکر- د مضمون جمع- (عربي)-

مضائقه:(مه-ضا-ا-قه)اسم- واحد- مذکر- (۱)سره تنګونه- (۲)تنګي- (۲)ويره- پروا-

مضبوط:(مَض-بوط)صفت- (۱)محکم- پوخ- پائېدار- (۲)طاقتور- تندرست-

(۳)ضبط کړے شوے-

مضبوطتیا:(مَض-بُوط-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مضبوطوالے-

مضبوطوالے:(مَض-بُوط-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- کلک والے- پوخ والے- محکمتیا- پخلے- پوختون- پښتي-

مضبوطیا:(مَض-بُو-طیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مضبوطوالے-

مضحکه:(مَض-حه-که)اسم- واحد- مؤنث- خندا- ټوقه- ټکاله-

مضر:(مُ-ضِر)صفت- ضرررسان- تکلیف رسونکے- نقصاني- ازاري- ضرري- (عربی)-

مضراب:(مِض-راب)اسم- واحد- مذکر- د ستار غږولو د اُسپني ګلے- زخمه- شاباز-

مضطرب:(مُض-طه-رب)صفت- بې ارامه- ناقلاره- وارخطا- خفه- زهیر- پریشانه- (عربی)-

مضمر:(مُض-مَر)صفت- پټ- په زړه کښې ساتلے شوے- (عربی)-

مضموم:(مَض-مُوم)صفت- هغه حرف چې پرې ضمه وی- پیش لرونکے تورے- (عربی)-

مضمون:(مَض-مُون)اسم- واحد- مذکر- (۱)مطلب- معنٰی- خبره- (۲)اداریه- (عربی)-

مضمون نګار:(مَض-مُون-ن-ګار)اسم- واحد- مذکر- مضمون لیکونکے-

مطابق:(مُ-طا-بِق)صفت- برابر- یو شان- سم- (عربی)-

مطابقت:(مُ-طا-ب-قت)اسم- واحد- مذکر- برابرے- یو شان والے- (عربی)-

مطالب:(مُ-طا-لب)اسم- مذکر- د مطلب جمع- (عربی)-

مطالبه:(مُ-طا-له-به)اسم- واحد- مؤنث- غوښتنه- تقاضا- دعوٰی- (عربی)-

مطالعه:(مُ-طا-ل-عه)اسم- واحد- مؤنث- کتاب کتنه- لوستنه- (عربی)-

مطب:(مه-طَب)اسم- واحد- مذکر- د طبیب دوکان- د طبیب د کښېناستو ځاې- (عربی)-

مطبع:(مَط-بع)اسم- واحد- مذکر- چاپ خانه- چاپ ځاې- (عربی)-

مطبوعات:(مط-بُو-عات)اسم- جمع- مذکر- چاپ شوی ګیزونه- (عربی)-

مطرب:(مُط-رِب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سندرغاړے- نغمه ویونکے- ساز وهونکے- ستار غږونکے- خوشحالونکے- سازنده- (۲)ډم- (عربی)-

مطلب:(مَط-لَب)اسم- واحد- مذکر- مقصد- معنٰی- غرض- مراد- اراده- امنګ-

مطلب آشنا:(مط-لَب-آش-نا)صفت- غرضي- خودغرضه- لالچي- مطلبي-

مطلبي:(مط-له-بي)صفت- وګورئ مطلب اشنا-

مطلع:(مط-لع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د نمر ختلو ځاې- (۲)د غزل وړومبے شعر چې دواړه مصرعې ې یوه قافیه یا قافیه او ردیف لری- (عربی)-

مطلع:(مُ-طل-لع)صفت- خبردار کړے شوے- (عربی)-

مطلق:(مط-لَق)صفت- (۱)ازاد- بې قبضه- د واک اختیار خاوند- (۲)د قرآن پاک په آیت کښې هغه ځاې چې پکښې سا اخستے شي- (۳)هغه اس یا اسپه چې د ښپو رنګ ې د بدن نه مختلف وی- (۴)اټل- نه بدلېدونکے- (۵)صرف- (عربی)-

مطلق العنان:(مُط-له-قل-ع-نان)صفت- آمر- بې باک- خودسره- بې قبضه- (عربی)-

مطلقاً:(مُط-له-قَن)متعلق فعل- بالکل- بیخي- قطعاً-

مطلقه:(مُ-طل-له-قه)اسم- واحد- مؤنث- طلاقه شوې ښځه- (عربی)-

مطلوب:(مط-لُوب)صفت- مطلب- مراد- مقصد- (عربی)-

مطمئن:(مُط-مه-ان)صفت- تسلي لرونکے- اسوده- خاطرجمع- (عربی)-

مطیع:(مُ-طیع)صفت- اطاعت کونکے- تابعدار- منونکے- (عربی)-

مظالم:(مه-ظا-لم)اسم- جمع- مذکر- د ظلم جمع- (عربی)-

مظاهره:(مُ-ظا-هه-ره)اسم- واحد- مؤنث- د خپلې راې د ښکاره کولو جلوس جلسه یا بله کومه جرګه- (عربی)-

مظلوم:(مَظ-لُوم)صفت- چې ظلم پرې شوے وی- په چا چې ظلم کیږي- ظلم زپلے- (عربی)-

معاذالله:(مه-عا-ذل-لاه)د توبې کلمه- خداې سره پناه (غواړم)- (عربی)-

معاش:(مه-عاش)اسم- واحد- مذکر- (۱)رزق- روزی- خوراک- (۲)روزګار- (۳)تنخواه- مشاهره- (افغانستان)- (عربی)-

معاشرت:(مه-عا-ش-رت)اسم- واحد- مذکر- خپلو کښې یو ځاې ژوند تېرول- تمدن- (عربی)-

معاشره:(مه-عا-ش-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه ژوند چې هېر خلق ې په یو ځاې تېروی او د یو بل د حقونو او جذباتو احترام کوی- سوسائټي- سماج-

معاشي:(مه-عا-شي)صفت- معاش سره متعلق- اقتصادي-

معاشیات:(مه-عا-شي-یات)اسم- جمع- مذکر- د اقتصادیاتو علم چې پکښې د مال د ګټې وټې او د شئ د تقسیم مطالعه کیږي- (عربی)-

معاصر:(مُ-عا-صر)صفت- د خپل وخت- د خپلې زمانې- (عربی)-

معاف:(مُ-عاف)صفت- بخښلے شوے- بخښلے-

معافي:(مُ-عا-في)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د بخښلو عمل- د معاف کولو عمل- (۲)معذرت-

معافیدار:(مُ-عا-في-دار)صفت- هغه څوک چې د زمکې مالیه وغیره ورته معاف شوې وی-

معالج:(مُ-عا-لج)اسم- واحد- مذکر- علاج کونکے- ډاکټر- حکیم- طبیب- (عربی)-

معالجه:(مُ-عا-له-جه)اسم- واحد- مؤنث- علاج- دارو درمل- (عربی)-

معامله:(مُ-عا-مه-له)اسم- واحد- مؤنث- جنګ جګړه- جنجال- دعوٰی- مسئله- (عربی)-

معانقه:(مُ-عا-نه-قه)اسم- واحد- مؤنث- تر غاړه وتنه- غاړه کېدنه-

معاني:(مه-عا-ني)اسم- جمع- مذکر- (۱)د معنٰی جمع- مطلبونه- مقصدونه-

(۲)هغه علم چې د لفظونو د .. توالے او موقع محل ترې معلومېدے شي- (عربي)-

معاوضه:(م-عا-و-ضه)اسم- واحد- مؤنث- عوض- بدل- (عربي)-

معاون:(م-عا-ون)صفت- مددګار- مرستیال- (عربي)-

معاهده:(م-عا-هه-ده)اسم- واحد- مؤنث- وعده- لوظ- قرار-

معائنه:(م-عا-ء-نه)اسم- واحد- مؤنث- امتحان- اندازه- په سترګو لیدنه- عیني تحقیق-

معائنه خانه:(م-عا-ء-نه-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دوکان- د ډاکټر کلینک-

معبد:(مع-بد)اسم- واحد- مذکر- عبادت ګاه- د عبادت ځاې- جماعت- جومات- (عربي)-

معبود:(مع-بود)صفت- د عبادت قابل- خداې- (عربي)-

معتبر:(مع-ته-بر)صفت- (۱)اعتباری- باوری- (۲)درست- ټیک- راست- (۳)عزتمند- مخوریز- مشهور- (۴)مشروټ- (عربي)-

معتد:(مع-تد)صفت- شمېرلے شوے-

معتدل:(مع-ته-دل)صفت- د اوسطي درجې- د درمیانه درجې- چې په اعتدال کښې وی- (عربي)-

معترض:(مع-ته-رض)صفت- اعتراض کونکے- مخالف- (عربي)-

معترف:(مع-ته-رف)صفت- اعتراف کونکے- منونکے- (عربي)-

معتزله:(مع-ته-ز-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مسلمانانو یوه فرقه- (۲)د مسلمانانو مفکرینو هغه ډله چې د عقائدو بنیاد په عقل ږدی او د حق او باطل معیار عقل ګڼي-

معتقد:(مع-ته-قد)صفت- اعتقاد لرونکے- عقیده لرونکے- منونکے- (عربي)-

معتکف:(مع-ته-کف)صفت- اعتکاف کونکے- چېله ایستونکے- ګوښه نشین- (عربي)-

معجزه:(مع-ج-زه)اسم- واحد- مؤنث- هغه کار چې د انسان له وسه بهر وی او خداې پاک ې صرف د خپلو رسولانو د پاره ظاهر وی- (عربي)-

معجون:(مع-جون)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه مرکب دارو چې د جوړولو یا تیارولو په وخت په شهدو وغېره کښې لګه د اړو اخښلے شي- (۲)اخښلے شوے- (۳-صفت)مرکب- ګډوډ- (۴)دزانی- (عربي)-

معدن:(مع-دن)اسم- واحد- مذکر- کان- خزانه- (عربي)-

معدني:(مع-دڼ-ني)صفت- د معدن سره منسوب-

معدنیات:(مع-د-ني-یات)اسم- جمع- مذکر- هغه څیزونه چې له کانونو ایستلے شي- (عربي)-

معدود:(مع-دود)صفت- شمار شوے- لږ-

معدوله:(مع-دو-له)صفت- هغه حرف چې لیکلے خو شي خو ونېلے نه شي لکه خود یا خوښ کښې واو- (عربي)-

معدوم:(مع-دوم)صفت- نابود کړے شوے- وران کړے شوے- د نیشت برابر- نیشت- ورک شوے- (عربي)-

معده:(مع-ده)اسم- واحد- مؤنث- د ګېډې دننه هغه نظام چې خوراک پکښې هضمیږی- (عربي)-

معذرت:(مع-ذ-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)بهانه- بانه- عذر- (۲)عذر غښتنه- (عربي)-

معذور:(مع-ذور)صفت- مجبور- ناچار- (عربي)-

معرا:(م-عر-را)صفت- وګورئ معرئ-

معراج:(مع-راج)اسم- واحد- مذکر- (۱)د حضور پاک صلی الله علیه واٰله وسلم د خداې پاک سره ملاقات- (۲)اندرپایه- پوړی-

معراجي:(مع-را-جي)صفت- د خداې خوښ- وچت- لوې-

معرفت:(مع-ر-فت)اسم- واحد- مذکر- پېژندګلو- د خداې پاک پېژندګلی-

معرفه:(مع-ر-فه)اسم- واحد- مذکر- هغه اسم چې د یو خاص شي دپاره استعمال کړے شوے وی-

معرکه:(مع-ر-که)اسم- واحد- مؤنث- محاذ- سنګر- جنګ- وګورئ مرکه- (عربي)-

معروف:(مع-روف)صفت- مشهور- معلوم-

معرئ:(م-عر-را)صفت- معرا- (۱)بربنډ- (۲)د نظم یو خاص قسم- هغه نظم چې د قافیې پابندی پکښې نه وی شوې- (عربي)-

معزز:(م-عز-زز)صفت- عزتمند- مشهور-

معزول:(مع-زول)صفت- برطرف کړے شوے- ایستلے شوے- له منصبه لرې شوے- (عربي)-

معزولي:(مع-زو-لي)اسم- واحد- مؤنث- له منصبه ماتېدنه- برطرفي-

معشر:(م-عش-شر)صفت- لس اړخیز- د نظم یو قسم چې لس مصرعې لری- (عربي)-

معشوق:(مع-شوق)صفت- د عشق مرکز- محبوب- اشنا- دوست- (عربي)-

معشوقانه:(مع-شو-قا-نه)صفت متعلق فعل- د معشوق په شان- معشوق سره منسوب-

معشوقه:(مع-شو-قه)اسم- واحد- مؤنث- د معشوق مؤنث-

معصوم:(مع-صوم)صفت- (۱)له ګناهه پاک- (۲)ساده- (۳)ماشوم-

معصومیت:(مع-صو-مي-یت)اسم- واحد- مذکر- له ګناهه پاکی- (۲)ماشوم توب-

معطل:(م-عط-طل)صفت- (۱)ماتل- (۲)بېکاره- سست- (۳)کم عقل- (۴)د څو زرخو بېکاری- (۵)بنجره زمکه-

معطلول:(م-عط-طه-له-زل)مصدر متعدی- خنډول- ختمول-

معطله:(م-عط-طه-له)صفت- مؤنث- ایساره- ماتله-

معطلېدل:(م-عط-طه-لي-دل)مصدر لازم- خنډېدل- ختمېدل-

معقول:(مع-قول)صفت- (۱)د عقل په تله پوره- (۲)مناسب- خوښ- موزون- د اطمینان قابل-

معقولیت:(مع-قو-لي-یت)اسم- واحد- مذکر- د معقول کېدو خاصیت-

معکوس:(مَع-کُوس)صفت- کوږ- اُلټه- (عربی)-

معلم:(مُ-عَل-لِم)اسم- واحد- مذکر- علم ښودونکے- استاذ- (عربی)-

معلوم:(مَع-لُوم)صفت- (۱)علم کښې راغلے- (۲)واضح- ښکاره- څرګند- (۳)اګاه- (عربی)-

معلومات:(مَع-لو-ماتْ)اسم- جمع- مذکر- دَ معلوم جمع-

معلومښت:(مَع-لو-مښت)اسم- واحد- مذکر- علم- معلومات- معلومتیا-

معلومول:(مَع-لُو-مه-وَل)مصدر متعدی- (۱)علم کښې راوستل- (۲)لټول- پیدا کول- څرګندول-

معلومون:(مَع-لو-مه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ معلومول-

معلومونکے:(مَع-لُو-مه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع معلومونکی- مؤنث معلومونکې- وګورئ معلومول-

معلومونه:(مَع-لو-مه-وهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ معلومول-

معلومېدل:(مَع-لُو-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)پهٔ علم کښې راتلل- (۲)څرګندېدل- ښکاره کېدل-

معلومېدن:(مَع-لو-مې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ معلومېدل-

معلومېدنه:(مَع-لو-مې-دهْ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ معلومېدل-

معلومېدونکے:(مَع-لُو-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع معلومېدونکی- مؤنث معلومېدونکې- وګورئ معلومېدل-

معلومېدهٔ:(مَع-لو-مې-دهْ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ معلومېدل-

معما:(مُ-عَم-ما)اسم- واحد- مذکر- (۱)پټ- (۲)اړ- (۳)ګرانه خبره- (۴)داسې خبره چې دَ رمز سره وشي-

معمار:(مَع-مارْ)اسم- واحد- مذکر- عمارت سازونکے- عمارت جوړونکے- ګلکار- مستری- (عربی)-

معماری:(مَع-ما-رِي)اسم- واحد- مؤنث- ګلکاری- مستری توب-

معمر:(مُ-عَم-مر)صفت- بوډا- دَ ډېر عمر- عمرخوړلے- (عربی)-

معمور:(مَع-مُور)صفت- (۱)ډک- (۲)آباد- (۳)بند- تاله شوے-

معموله:(مَع-مو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه خبره چې روزانه کېږی- (۲)چې عمل پرې وشي- دَ رواج مطابق- دستور- قاعده-

معمولی:(مَع-مو-لي)صفت- (۱)لږ شان- ذره شان- لکوټی- پوچے- بکسکے- (۲)رسمی-

معمه:(مُ-عَم-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اړ- معما-

معنون:(مَع-نُون)صفت- (۱)عنوان شوے- (۲)دیباچه شوے- (۳)نامزد شوے- (دَ کتاب)- (عربی)-

معنوی:(مَع-نه-وِي)صفت- (۱)معنی سره منسوب- (۲)اصلی- حقیقی- ذاتی- (۳)دننه- باطنی- (م- عربی)-

معنویت:(مَع-نه-وِي-یت)اسم- دَ معنوی کېدو حالت- حقیقت-

معنی:(مَع-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مقصد- اراده- (۲)مطلب- منشا- مراد- مدعا- (۳)وجه- (۴)اصلیت- (عربی)-

معه:(مه-عه)حرف- څخه- سره- (عربی)-

معیار:(مَع-یارْ)اسم- واحد- مذکر- پیمانه- اندازه- دَ تول آله- (عربی)-

معیت:(مه-عي-یَت)اسم- واحد- مذکر- ملګرتیا- همراهی- (عربی)-

معیشت:(مه-عي-شَت)اسم- ژوند- روزګار- روزی- اقتصادیات-

معیوب:(مَع-یُوب)صفت- عیب دار- (عربی)-

مغازه:(مه-غا-زه)اسم- واحد- مؤنث- لویْ دُوکان- (افغانستان)- (عربی)-

مغازی:(مه-غا-زي)اسم- واحد- مذکر- (۱)کافرانو سره جګړه- (۲)هغه جنګونه چې حضور علیه السلام پکښې پخپله موجود وو- (۳)دَ جنګ خوبی- دَ غازیانو صفت- (عربی)-

مغالطه:(مُ-غا-ل-طه)اسم- واحد- مؤنث- دوکه- فریب- مکر- (عربی)-

مغانه:(مَغا-نه)اسم- واحد- مؤنث- غمانه- دَ ورانهٔ جرړه- دَ پټانهٔ جرړه- جمع مغانې-

مغزاوه:(مَغ-زا-وه)اسم- واحد- مؤنث- اُبو کښې حل شوے صابون- دَ صابون ځګ-

مغرب:(مَغ-رِب)اسم- واحد- مذکر- نمرپرېواتهٔ اړخ-

مغربیت:(مَغ-ر-بي-یت)اسم- دَ مغرب اثر- دَ یورپ اثر-

مغرور:(مَغ-رُور)صفت- متکبر- کبر کونکے- غرور کونکے- بړانی کونکے-

مغروری:(مَغ-رُو-ري)اسم- واحد- مؤنث- غرور کونه- تکبر-

مغرونی:(مَغ-رو-ني)اسم- واحد- مؤنث- غاوري- تکبر- مغروری-

مغز:(مه-غز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دماغ- مازغهٔ- (۲)دَ څهٔ څیز دننه حصه- (۳)عقل- (۴)جرړه- اصل- (۵)تکبر- غرور- (۶)مینځ- (۷)مغزے- نلے- (۸)دَ وچې مېوې دننه دَ خوراک څیز-

مغزن:(مَغ-زَن)صفت- (۱)مازغهٔ لرونکے- مغز لرونکے- (۲)قوی دماغ لرونکے-

مغزي:(مَغ-زِي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لمن- جولی- جوجی- تراټه (۲)چکی- زړے- زنے-

مغزی:(مَغ-زي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- څټې- غاړه-

مغزے:(مَغ-زے)اسم- واحد- مذکر- څټې- حاشیه- کناره-

مغزے:(مَغ-زے)اسم- واحد- مذکر- نلے چې خنو مېږکو کښې وی- مغز-

مغضوب:(مَغ-ضُوب)صفت- چې قهر پرې شوے وی- دَ غضب لاندې-

مغفور:(مَغ-فُور)صفت- بخښلے- مرحوم- (عربی)-

مغل:(مُ-غَل)اسم- واحد/جمع- مذکر- یو قوم چې خپل وطن یې منګولیا دے-

مغلظ:(مُ-غَل-لَظ)صفت- (۱)ږوږ- (۲)سخت- غټ- (۳)مضبوط- (۴)ګنده- پلیت- (عربی)-

مغلق:(مُغ-لَق)صفت- (۱)بند شوے- (۲)مشکل- دَ پوهېدلو دَ پاره ګران-

مغلواله:(مُ-غَل-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ مغلو حکومت- ظالمانه حکومت- استبدادی حکومت-

مغلوب:(مَغ-لُوب)صفت- شکست خوړلے- دَ غلبې لاندې- مقبوضه-

مغلوبيت:(مَغ-لُو-بی-يَت)اسم- واحد- مذکر- عاجزی- اطاعت- محکوميت- دَ مغلوبېدو حالت-

مغلی:(مُ-غُ-لی)صفت- (۱)مغل ته منسوب- (۲)دَ مغلو ابجنټ-

مغولے:(مه-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- پالک ساګ- دَ نباتاتی نوم دَ پاره وُکورئ پالک-

مغوم:(مَغ-مُوم)صفت- غمګين- خفه- دلګير- فکرمند- (عربی)-

مغنی:(+مُ-غَن-نی)اسم- واحد- مذکر- سندرغاړے- نغمه ويونکے-

مغيلان:(مُ-غی-لان)اسم- واحد- مذکر- کيکر- يو ازغن بوټے- نباتاتی نوم دَ مېموسا يا اکېشيا (MIMOSA or ACACIA) يو قسم-

مفاد:(مه-فادّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ فائدې ځايُ- (۲)نفع- ګټه- (عربی)-

مفادات:(مه-فا-داتّ)اسم- جمع- مذکر- دَ مفاد جمع- نفعې- ګټې- (عربی)-

مفاصله:(مه-فا-ص-له)اسم- (۱)فرق- (۲)وقفه-

مفاهمه:(مه-فا-ه-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ يو بل پهٔ خبره پوهېدنه او فېصله کونه- پهٔ خبره پوهېدنه-

مفت:(مُفتّ)صفت- (۱)بغېر قيمت- (۲)ناحق- بې فائدې- (۳)ضائع-

مفتاح:(مُف-تاح)اسم- واحد- مذکر- کُنجی- چابی- کلی-

مفتخر:(مُف-ته-خر)صفت- فخر کونکے- لاپې کونکے- لاپړ- (عربی)-

مفتوح:(مُف-تُوح)صفت- (۱)پرانستے شوے- (۲)فتح کړے شوے- (۳)هغه حرف چې پرې زور وی- (عربی)-

مفته خور:(مُف-ته-خور)صفت- مفت خور- مفت څيز خوړونکے-

مفتی:(مُف-تی)اسم- واحد- مذکر- فتویٰ ورکوُنکے- فقيه- (عربی)-

مفرد:(مُف-رَد)صفت- (۱)يوازې- تنها- (۲)يو- (۳)غېرمرکب- (۴)واحد- يګانه-.يکتا- (عربی)-

مفردات:(مُف-ر-داتّ)صفت- دَ مفرد جمع-

مفرس:(مُ-فر-رَس)صفت- هغه تورے چې لهٔ بلې ژبې نه فارسی ته راوړے شوے وی- (عربی)-

مغرور:(مَف-رُور)صفت- تښتېدلے- لهٔ قابو نه تښتېدلے- پټ شوے- (عربی)-

مفروضه:(مف-رو-ضه)صفت- فرض کړے شوې خبره- (عربی)-

مفسد:(مُف-سد)صفت- فساد کوُنکے- فسادی- (عربی)-

مفسده:(مُف-س-ده)اسم- واحد- مؤنث- جګړه- فساد- بربادی- تباهی- (عربی)-

مفسر:(مُ-فَس-سر)اسم- واحد- مذکر- (۱)تفسير کوُنکے- (۲)دَ قرآن کريم دَ آيتونو تشريح کوُنکے- (عربی)-

مفصل:(مُ-فَص-صَل)صفت- پهٔ تفصيل سره- واضح- (عربی)-

مفصلات:(مُ-فَص-صه-لاتّ)اسم- جمع- مذکر- دَ ښهر نه ګېر چاپېره علاقه- کلی وغېره- (عربی)-

مفعول:(مف-عُول)صفت- (۱)هغه څوک چې کار ورسره وشی- (۲)هغه اسم چې پهٔ جمله کښې پرې څهٔ کار شوے وی- (عربی)-

مفقود:(مَف-قُود)صفت- غېب- پټ- پناه- غائب- ورک- ورک شوے- (عربی)-

مفکر:(مُ-فَک-کر)اسم صفت- واحد- مذکر- فکر کونکے- سوچ کونکے-

مفکوره:(مف-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- نظريه- خيال- فکر-

مفلر:(مُف-لر)اسم- واحد- مذکر- ګلوبند- ګلی بند- (انګريزی)-

مفلس:(مُف-لس)صفت- غريب- محتاج- بې نوا- لاچاره- (عربی)-

مفلسی:(مُف-لې-سی)اسم- واحد- مؤنث- محتاجی- ناداری-

مفلوج:(مَف-لُوج)صفت- کوزن وهلے- دَ فالج بيمار- (عربی)-

مفلوک:(مَف-لُوک)صفت- (۱)تباه- برباد- (۲)محتاج- (عربی)-

مفهوم:(مَف-هُوم)صفت/مفعول- معنیٰ- مطلب- پوهېدنه- (۲)منشا- مدعا- اراده- (۳)پوې شوے- (عربی)-

مفيد:(مُ-فيد)صفت- فائده من- (عربی)-

مقابل:(مُ-قا-بِل)متعلق فعل/صفت- (۱)مخامخ- (۲)دشمن- مخالف- (۲)برابر- يو شان- (عربی)-

مقابله:(مُ-قا-به-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مخامخ کېدنه- (۲)برابرېدنه- (۲)مخالفت- (۴)جانج پړتال- (۵)جګړه- (۶)دَ نجوم پهٔ اصطلاح کښې يو ستورے بل ستوری ته مخامخ کېدنه- (عربی)-

مقاتله:(مُ-قا-ته-له)اسم- واحد- مؤنث- خونريزی- يو بل وژنه- قتلِ عام- (عربی)-

مقاصد:(مه-قا-صد)اسم- مذکر- دَ مقصد جمع- (عربی)-

مقاطعه:(مُ-قا-طه-عه)اسم- واحد- مذکر- تعلق ختمونه- بيلونه- ويزاری- (عربی)-

مقاله:(مه-قا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)قول- (۲)ليکلے مضمون- (۳)دَ کتاب حصه- (۴)دَ معلوماتو مفصل مضمون- (عربی)-

مقام:(مه-قامّ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ايسارېدو ځايُ- مکان- (۲)دَ کوزېدو ځايُ- (۳)محل وقوع- وخت- (۴)موسيقی کښې پړده- سرور- (۵)دَ ودرېدو ځايُ- (عربی)-

مقامات:(مه-قا-ماتّ)اسم- مذکر- دَ مقام جمع- (عربی)-

مقامات:(مه-قا-ما-ت)اسم- جمع- مذکر- حاکمه طبقه- حاکمان- (عربی)-

مقامی:(مه-قا-می)صفت- مقام سره متعلق- ځائی-

مقبره:(مَق-به-ره)اسم- واحد- مؤنث- هديره- روضه- مړيستون- مړستون- درګاه- آستان- استانه- جمع مقبرې- (عربی)-

مقبوضه:(مَق-بُو-ضه)صفت- هغه ځايُ يا څيز چې قبضه پرې شوې وی- (عربی)-

مقبول:(مَق-بُول)صفت- قبول شوے- منلے شوے- (عربی)-

مقبوليت:(مَق-بُو-لی-يَت)اسم- واحد- مذکر- منلے شوے- قبوليت- خوښی-

مقتدا:(مُق-ته-دا)اسم- واحد- مذکر- چې دَ چا پېروی کولے شی- امام- پېشوا- مذهبی مشر- رهنما- (عربی)-

مقتدر:(مُق-ته-در)صفت- اقتدار لرونکے- زورور- (عربی)-

مقتدي:(مُق-تـه-دي)صفت- اقتدار کوُنکے- دَ امام وروستو ودرېدونکے- پېروی کوُنکے-

مقتل:(مَق-تَل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ وژلو ځایْ- دَ قتلولو ځایْ- (۲)قصاب خانه- (عربی)-

مقتول:(مَق-تُول)صفت/مفعول- (۱)قتل شوے- وژلے شوے- (۲)عاشق- (عربی)-

مقدار:(مِق-دار)اسم- واحد- مذکر- (۱)اندازه- شمار- (۲)وزن- تول- (۳)ډېل ډول- (۴)تعداد- رقم- (۵)مجموعه- میزان- (عربی)-

مقدر:(مُ-قَد-در)صفت- وړومبے لیکلے شوے- (۲)هغه لفظ چې عبارت کښې موجود نهٔ وی او معنیٰ ېٔ اخستے شوی وی- (۲)قسمت- تقدیر-

مقدس:(مُ-قَد-دَس)صفت- (۱)پاک- سپېځلے- بې ګناه- (۲)نېک- صالح- (عربی)-

مقدم:(مُ-قد-دم)صفت- (۱)مخکښې شوے- (۲)وړومبے- (۲)مخکښې حصه- (۴)وُچت- (۵)واجب- ضروری- لازم- (۶)قبضه- (۷)دَ نجوم پهٔ اصطلاح کښې دَ قمر پنځویشتم منزل- (عربی)-

مقدمه:(مُ-قَد-ده-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ فوج هغه حصه چې مخکښې زلېږلے شي- (۲)مخکښې تلونکې-

مقدمه:(مُ-قه-د-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دعویٰ- استغاثه- (۲)واردات- (۲)معامله- (۴)جګړه- (۵)فېصله- (۶)دیباچه- سریزه- تمهید- (م- عربی)-

مقدود:(مق-دود)اسم- دَ جنګ دَ پاره یو فرضي کردار وړاندې کونه- یعنې چې دوه ښځې پهٔ خپلو کښې ختمول غواړي نو یوه ښځه بلې ښځې ته څهٔ کېړی یا بل شے کېږدی-

مقدور:(مَق-دُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)قوت- طاقت- (۲)حوصله- (۲)حېثیت- ګنجائش- (۴)قابو- اختیار- (۵)وسیله- ذریعه- (۶)جرات- طاقت- (۷)دولت- خوشحالی- (۸)وس- زور- قدرت- حکومت- حکم- فرمان- سند-

مقرب:(مُ-قَر-رب)صفت- (۱)خاص ملګرے- دوست- (۲)نژدې کښېناستونکے- نژدې-

مقرر:(مُ-قَر-رر)اسم- واحد- مذکر- تقریر کوُنکے- (عربی)-

مقررکول:(مُ-قَر-رر-که-وَل)مصدر متعدی- ټاکل- وخت ټاکل- پهٔ څهٔ منصب لګول-

مقروض:(مَق-رُوض)اسم- واحد- مذکر- قرض دارے- (عربی)-

مقرے:(مَق-رے)صفت- پهٔ کم عمر کښې پخې پخې خبرې کوُنکے ملک-

مقسوم:(مَق-سوم)صفت- (۱)تقسیم شوے- (۲)هغه عدد چې تقسیم کړے شي- (۲)نصیب- حصه- تقدیر- (عربی)-

مقصد:(مَق-صَد)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایْ چې هلته اراده وی- (۲)طلب- مدعا- منشا- اراده-

مقصود:(مَق-صُود)صفت/مفعول- غرض- مراد- منشا- مدعا- (عربی)-

مقطع:(مَق-طَع)اسم- واحد- مذکر- دَ غزل هغه وروستے شعر چې شاعر پکښې خپل تخلص راولي- (عربی)-

مقفیٰ:(مُ-قَف-فا)صفت- قافیه دار- (عربی)-

مقلد:(مُ-قَل-لَد)صفت/فاعل- (۱)تقلېد کوُنکے- مرید- (۲)نقال- پېښې کونکے- پېخمار- (۲)هغه مسلمان چې پهٔ څلورو امامانو کښې دَ یو امام پېروی کوی- (عربی)-

مقناطیس:(مق-نا-طیس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم اُسپنه چې اُسپنه ځان طرفته راکاږی- اُسپنکش- مېګنټ- (یونانی- عربی)-

مقوله:(مه-قُو-له)اسم- واحد- مؤنث- خبره- قول- متل- ضرب المثل-

مقهور:(مَق-هُور)صفت- مغلوب- (عربی)-

مقید:(مُ-قَیْ-ید/مُ-قېد)صفت- قېد کړے- بندی- قېدی- پابند- اسیر-

مقیداً:(مُ-قے-دَن)متعلق فعل- بلا ناغه-

مقیم:(مُ-قیم)صفت- (۱)قیام کوُنکے- ودرېدونکے- (۲)قائم- (۲)هغه څوک چې دَ زمیندارو سبزی وغېره لېلاموی- (عربی)-

مقبش:(مُ-قبش)اسم- واحد- مذکر- اطلس- کناری- کیناری- جالکی- جالی- پرقېدونکې فیته چې پهٔ لوپټو باندې لګولے شي-

مکار:(مَک-کار/مه-کار)صفت- مکر کوُنکے- دوکه باز- فرېبي- فرېب ژن- (عربی)-

مکاری:(مه-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دوکه- فرېب-

مکالمه:(مُ-کا-له-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زباني خبرې اترې- سوال جواب- (۲)ډرامه- (۲)دَ ډرامې دَ کردارونو خپلو کښې خبرې- (عربی)-

مکان:(مه-کان)اسم- واحد- مذکر- دَ وسېدو ځایْ- ځایْ- کور- استان- استانه- (عربی)-

مکانی:(مه-کا-ني)صفت- مکان سره متعلق- خاص-

مکتب:(مَک-تَب)اسم- واحد- مذکر- دَ لیک لُست ځایْ- مدرسه-

مکتوب:(مَک-تُوب)اسم- واحد- مذکر- لیکلے- خط- چیټی- (عربی)-

مکټو:(مه-که-ټو)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ هېڅ کار کسب نهٔ وی- ناراسته- بې کاره- کم عقل-

مکر:(مَکر/مه-کَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دوکه- فرېب- بانه- بهانه- (۲)دورغ- ریا- (۲)نفاق- (۴)چالاکی-

مکرر:(مُ-کَر-رر)صفت/فعل- دوباره- یو ځل بیا- یو کار بار بار کونه-

مکرراً:(مُ-کَر-ره-رَن)متعدی فعل- دوباره دوباره- بیا بیا-

مکرژن:(مه-کَر-ژَن)صفت- فرېب ژن- فرېبي- مکار- مکرے- مؤنث مکرژنه-

مکرم:(مُ-کَر-رَم)صفت- معزز- بزرګ-

مکروه:(مَک-رُوه)صفت- (۱)ناسازه- (۲)قابل نفرت- (۲)هغه څیزونه چې حرام خو نهٔ وی خو نهٔ کول ېٔ بهتر وی- (فقه)-

مکرے:(مَک-رے)صفت- مذکر- مکرژن- ریاکار- مؤنث مکری-

مکرکس:(مه-کَر-ګَس)اسم- واحد- مذکر- یو مردارخور مارغهٔ- میرګن-

میرګنج- ګرګس-

مکړی:(مَک-ړی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم سور چینجے-

مکړے:(مَک-ړے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ازغے-

مکس:(مه-کس)اسم- واحد- مذکر- قمیص- کورته-

مکسچر:(مکس-چر)صفت- (۱)لهٔ ډېرو دارو جوړه شوې دوائی چې عام طور سره د مانع پهٔ شکل کښې وی- (۲)راګډونه- (۳)امیزش- (انګریزی)-

مکسر:(مُ-کس-سر)صفت- (۱)مات شوے- (۲)دَ عرض، طول او وُچت والی حاصل ضرب- (عربی)-

مکسور:(مَک-سُور)صفت- (۱)هغه توری چې لاندې ترې زېر وی- (۲)مفرد کسر-

مکشوف:(مَک-شوف)صفت- واضح- ظاهر- ښکاره- ښکاره- (عربی)-

مکعب:(مُک-عَب)صفت- (۱)ځلورګټه- هغه شکل چې طول عرض او عمق ئې برابر وی- (۲)هغه عدد چې د یو عدد پهٔ خپلو کښې دَ درې ځله ضرب نه پس حاصل شوے وی- (عربی)-

مکک:(مه-کک)اسم- واحد- مذکر- ژمکه- مزکه-

مکمل:(مُ-کم-مل)صفت- کامل- پوره- تمام- ختم- بشپړ-

مکندور:(مه-کند-ور)صفت- طاقتور- مضبوط-

مکندی:(مه-کن-دی)اسم- واحد جمع- مؤنث- مرکنډی- مرکنډ- څپ- مرې-

مکنډ:(مه-کنډ)اسم- واحد- مذکر- څپ- غاړه- مرکنډ-

مکنډور:(مه-کنډ-ور)صفت- څټور- غټ څټے-

مکنډی:(مه-کن-ډی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ مکندی-

مکنه:(مَک-نه)صفت- زیره- (صرف د خاورې پاره مخصوص صفت)-

مکنه:(مَک-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برقع- (۲)هغه لرګے چې پهٔ ارټ کښې ئې د کانډې پهٔ مینځ سوری کښې شلانې راټینګ کړے وی- جمع مکنې-

مکو:(مه-کو)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے وګورئ انګورتوره- کچماچو- نباتاتی نوم سولے نم رب رم (SOLANUM RUBRUM)- (هندی- فارسی)-

مکوټ:(مه-کوټ)صفت- مذکر- سوزېدلے- سوخته- سوے- بریان-

مکه:(مُ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چاوړ- درز- دړه- (۲)سُولی- (۳)عیب- داغ-

مکهانه:(مکه-ما-نه-مکانه)اسم- واحد- مؤنث- جلوتری- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ جارکوب-

مکهی:(مکه-هی)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې دَ مکنه پهٔ سر کښې لګېدلے وی-

مکیال:(مک-یال)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه لوښے چې غله وغیره ورباندې پیمانه کولے شی- (۲)پیمانه- (عربی)-

مکین:(مه-کین)اسم- واحد- مذکر- مکان کښې وسېدونکے- وسېدونکے- (عربی)-

مکېز:(مه-کېز)اسم- واحد- مذکر- ناز- ادا- نخرې- قېنج- غلشکه- غنج- خرام- جمع مکېزونه-

مکېزګره:(مه-کېز-ګهٔ-ره)صفت- مؤنث- ناز او ادا کونکې ښځه- جمع مکېزګرې-

مګ:(مګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه سورے چې پهٔ کوټه کښې دَ لوګی وتلو د پاره جوړ کړے شوے وی- موری- درځی- روشندان- (۲)دوکانچه-

مګ:(مګ)اسم- واحد- مذکر- لویه پیاله- (انګریزی)-

مګر:(مه-ګر)اسم- واحد- مذکر- د هندی شمسی کال دَ یوې میاشتې نامه چې د کتک نه پس از لهٔ پو مخکښې وی- (سنسکرت)-

مګر:(مه-ګر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اُبو یو ادم خور ځناور- مګرمچ- داړور- (۲)دَ ښځو د یو کالی نوم-

مګر:(مه-ګر)حرف عطف- (۱)خو- (۲)لېکن- لاکن-

مګرمچ:(مه-ګر-مچ)اسم- واحد- مذکر- د اُبو یو ادم خور ځناور- مګر-

مګس:(مه-ګس)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ شهدو مچی- (۲)مچ- مچی-

مګسی:(مه-ګهٔ-سی)صفت- (۱)هغه اس چې تول وېښتهٔ ئې سپین وی او سرهٔ داغونه ورباندې وی- (۲)تور رنګ لرونکے- (۳)مچی-

مګنه:(مه-ګهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دریچه- کړکی- (۲)برقعه- جمع مګنې-

مګه:(مه-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د چایو څښلو لویه پیالی- وګورئ مګ- (م- انګریزی)-

مل:(مل)صفت- ملګرے- دوست- انډیوال- اشنا- شریک- مرسته کونکے- جمع ملونه-

ملا:(مُ-لا)اسم- واحد- مذکر- شاید دَ مولی جوړ شوے لفظ- (۱)ښهٔ لیکونکے- (۲)عالم- فاضل- (۳)دَ جماعت امام- واعظ- زاهد- ناصح- جمع ملایان/ملیان-

ملا:(ملا)اسم- واحد- مؤنث- د کناټو او څټ پهٔ مینځ کښې دَ وجود حصه چې (سپائنل کارډ) د ملا تیر پکښې غزېدلے وی-

ملابانګ:(مُ-لا-بانګ)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر د بانګ وخت- بانګ مال- سحر صبا- سحر وختی- سحر-

ملا بند:(مَلا-بند)اسم- واحد- مذکر- هغه شے چې ملا ورباندې تړی- ملا تړونے- ملا پټی- کمربند- جمع ملابندونه-

ملا پاړے:(مَلا-پا-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو یوه لوبه-

ملاپټی:(ملا-په-ټی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ملابند-

ملاتب:(ملا-تب)اسم- مذکر- (۱)مرسته- (۲)مضبوطیا- (۳)ورزستو خلق-

ملا تړ:(مَلا-تړ)صفت- (۱)امدادی- حمایتی- امداد کونکے- ورزستو ودرېدونکے- (۲)یار- دوست- (۳)کمربند-

ملا تړلے:(ملا-ته-ړه-لے)صفت- مذکر- (۱)کمربسته- هر وخت تیار- دَ جنګ د پاره تیار- (۲)جنګیالے- بهادر-

ملا تړونے:(ملا-ته-ړو-نے)صفت- وګورئ ملاتړ-

ملاتړے:(ملا-ته-ړے)صفت- مذکر- (۱)مستعد- کمربسته- (۲)ملګرے-

ملاتوب:(م-لا-توب)اسم- واحد- مذکر- د ملا کېدو حالت- د ملا منصب- د علميت اظهار-

ملاتوغے:(ملا-تو-غے)اسم صفت- هغه سړے چې له يخنی يا له کومې وجې ې ملا کړه زی-

ملاچرکک:(م-لا-چر-ګک)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مارغه- ملاچرچک- کړی چرګ- بربرک- هدهد-

ملاځی:(ملا-ځي)اسم- واحد- مؤنث- هغه د لرګی ټوټه چې يوم کښې لګېدلې وی او د چم کنستو په وخت پرې په پښه زور ورکولے شي-

ملاح:(مل-لاح)اسم- واحد- مذکر- ناخدا- ماڼګے- کشتی چلونکے- (عربی)-

ملاحت:(مه-لا-حت)اسم- واحد- مذکر- مالګين توب- نمکينی-

ملاحظه:(مه-لا-حه-ظه مه-لا-ظه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ملازه- معائنه- کتنه- مشاهده- (۲)غور- توجه- (۳)مروت- (۴)ريا- (۵)شرم- (په دېو معنو کښې متروک دے)- (عربی)-

ملاخوږی:(ملا-خو-ږی)اسم- د ملا درد- د ملا خوږ-

ملاخوږے:(ملا-خو-ږے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ملا درد لرونکے- (۲)کوږی- مفعول-

ملادزله:(م-لا-دز-له)صفت- وګوری ملاطوره-

ملازکے:(ملا-ز-کے)اسم صفت- (۱)سست- کاهل-

ملازکر:(مه-لاز-کر)صفت- (۱)رياکار- (۲)پاسداری کونکے-

ملازم:(م-لا-زم)اسم- واحد- مذکر- خادم- نوکر- (عربی)-

ملازمت:(م-لا-ز-مت)اسم- واحد- مذکر- نوکری- خادمی- (عربی)-

ملازه:(مه-لا-زه)اسم- واحد- مؤنث- ملاحظه- (۱)پاسداری- (۲)رعايت- (۳)مخ مروت- (۴)شرم- ام- عربی- ملاحظه)-

ملاست:(ملاست)صفت- نماست- پروت- غزېدلے-

ملاستل:(ملاس-تل)مصدر- غزېدل- پرېوتل- نماستل-

ملاستلے:(ملاس-ته-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ملاستلي- مؤنث ملاستلې- وګوری ملاستل-

ملاستنه:(ملاس-ته-نه)حاصل مصدر- وګوری ملاستل-

ملاستونکے:(ملاس-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملاستونکی- مؤنث ملاستونکې- وګوری ملاستل-

ملاشينے:(ملا-شي-نے)اسم- واحد- مذکر- بې همته- کاهل- سست-

ملاطوره:(م-لا-طو-ره)صفت- د ملا په شان- ښه سړے- صوفی-

ملاغاښے:(ملا-غا-ښے)اسم- واحد- مذکر- فقره- جمله- کرښه- (افغانستان)-

ملاقات:(م-لا-قات)اسم- (۱)يو بل سره ليدنه کاتنه کونه- (۲)پېژندګلی- واقفيت- (۳)جېل ته د قېدی ليدلو له تلل-

ملاقاتی:(م-لا-قا-تي)صفت- ليدنه کاتنه کونکے- دوستی يا مينې کولو له راتلونکے- (۲)د جېل قېدی سره ليدل کتل کونکے-

ملاقی:(م-لا-قي)اسم صفت- ملاوېدونکے- ملاقات کونکے-

ملاکوتے:(م-لا-کو-تے)صفت- واحد- مذکر- زړوکے ملا- ملاکے- چنبے- طالب- (طنزاً)-

ملاکے:(م-لا-کے)صفت- واحد- مذکر- وګوری ملاکوتے-

ملال:(مه-لال)اسم- واحد- مذکر- (۱)خفګان- غم- (۲)صفت- خفه- غمژن- فکرمند-

ملاله:(مه-لا-له)صفت- مؤنث- د ملال مؤنث- د سترګو او کتلو صفت چې ورته د مرو او ناز او ادا معنی ورکوی-

ملالے:(مه-لا-لے)صفت- محبوب- معشوق- ملولا-

ملالې سترګې:(مه-لا-لې-ستر-ګې)اسم صفت- جمع- مؤنث- ښانسته او زړه راکښونکې سترګې- مرې سترګې- خمارې سترګې-

ملالۍ:(مه-لا-لۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښانسته ښځه- (۲)محبوبه- ياره-

ملاماتے:(ملا-ما-تے)صفت- (۱)د کار غل- (۲)چې ملا ئې ماته وی-

ملاماتے:(ملا-ما-تے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ټوپک چې په ملا راماتيږی- دوه نليز چرې دار- شاټ ګن-

ملامت:(مه-لا-مت)صفت- ګرم- شرمنده- پيکه- کچه شوے- (عربی)-

ملامتوب:(مه-لا-مت-توب)اسم- واحد- مذکر- ملامته- ملامتيا- شرمندګی- پيکه توب-

ملامتول:(مه-لا-مه-ته-ول)مصدر متعدی- پيکه کول- کچه کول- شرمنده کول- ګرمول- شرمول- پړکول-

ملامتونکے:(مه-لا-مه-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملامتونکی- مؤنث ملامتونکې- وګوری ملامتول-

ملامتونه:(مه-لا-مه-ته-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری ملامتول-

ملامته:(مه-لا-مه-ته)اسم صفت- واحد- مذکر مؤنث- (۱)وګوری ملامت- (۲)ګرمتيا- ملامتوب- پړکېدنه-

ملامتيا:(مه-لا-مت-تيا)اسم- واحد- مؤنث- د ملامت کېدو حالت- ملامتوب-

ملامتېدل:(مه-لا-مه-تې-دل)مصدر لازم- پيکه کېدل- کچه کېدل- شرمنده کېدل- ګرمېدل- شرمېدل- پړکېدل-

ملامتېدن:(مه-لا-مه-تې-دن)حاصل مصدر- وګوری ملامتېدل-

ملامتېدنه:(مه-لا-مه-تې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری ملامتېدل-

ملامتېدونکے:(مه-لا-مه-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملامتېدونکی- مؤنث ملامتېدونکې- وګوری ملامتېدل-

ملامتېده:(مه-لا-مه-تې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګوری ملامتېدل-

ملاوستنے:(ملا-وس-ته-نے)اسم- واحد- مذکر- ملابند- ملاتړونے- کمربند- جمع ملاوستنی-

ملاوشمه:(م-لا-وش-مه)صفت- ملاطورے- ملاېولے- د ملا په څېر- د ملا په شان- د ملا غندې- جمع ملاوشمې-

ملائکه:(مه-لائ-که)اسم- واحد- مؤنث- فرشته- فرښته- جمع ملائکې-

ملانم:(مه-لا-نم)صفت- پوست- نازک- نرم و نازک- بردبار- (عربی)-

ملائمت:(مه-لا-ئ-مت)اسم- واحد- مذکر- پوستوالے- نرمي- نازکي- موافقت- سازگاری-

ملانی:(مه-لا-ني)اسم- واحد- مؤنث- پېروے- بالانی- (م- فارسی)-

ملایان:(م-لا-یان)اسم- مذکر- د ملا جمع-

ملبوس:(مل-بوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اغستلو جامې- (۲)صفت- پهٔ جامو کښې نغښتے-

ملبه:(مل-به)اسم- واحد- مؤنث- د ړنګ شوی دېوال وغېره خاورې کتې او بلا بتر چې سره ګډوډ شي- خټېله- کړکې- جمع ملبې-

ملت:(مل-لت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دين- مذهب- (۲)قوم- (عربی)-

ملتمس:(مل-ته-مس)صفت- غښتونکے-

ملتوب:(مل-توب)اسم- واحد- مذکر- رفاقت- دوستي- ملګرتيا- (افغانستان)-

ملتوی:(مل-ته-وی)صفت- ځنډېدلے- ځنډولے- التوا کښې پاتې شوے-

ملته:(مل-ته)صفت- (۱)ډېره مهينه- (۲)بېکاره- (۳)هغه سکه چې پهٔ بازار کښې نهٔ چلېږی سره هم دا لفظ وئېلے شي-

ملتيا:(مل-تيا)اسم- واحد- مذکر- کډون- ملګرتيا- ملتوب-

ملتې:(م-لتې)اسم- واحد- مذکر- د غاړې د پاره يو مُفرد حکيمي دارو چې خوند ئې خوږ وی- خوږه ولې-

ملتې:(م-لتې)اسم- واحد- مذکر- د يو کښتې شپېتمه حصه- منتې-

ملتهي:(م-له-تهي)اسم- واحد- مؤنث- ملتې- مولتې- خوږه ولې-

ملحد:(مل-حد)صفت- الحاد کونکے- بې دينه- کافر- (عربی)-

ملحق:(مل-حق)صفت- لګېدلے- ګنډلے- منسلک- يوځاې- (عربی)-

ملحوظ:(مل-حوظ)صفت- لحاظ ساتلے شوے- لحاظ کړے شوے- خيال کښې ساتلے-

ملخ:(م-لخ)اسم- واحد/جمع- مذکر- ټوقا- يو قسم حشره چې پهٔ فصلونو کښې پيدا کيږی- ملخے-

ملخص:(مل-لخ-خص)صفت- خلاصه شوے- خلاصه- اختصار- (فارسی)-

ملخوزه:(مل-خو-زه)اسم- جمع- مؤنث- يو قسم ساګ چې پخولے شي او دانې ئې د سترګو دارو کښې پکارېږي- يو حکيمي دارو- مېتری- نباتاتی نوم ټرګو نېلم فېنم ګرېکم (TRIGONELLUM FOENUMGRAECUM)-

ملخولی:(مل-خو-لی)اسم- واحد- مؤنث- ماغوت- ماقوت- زيړنے- د زيړ رنګ لرونکې يو قسم فېرنی-

ملخی:(مل-خي)اسم- واحد- مؤنث- د ملخ ماده- ملخ-

ملخے:(مل-خے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملخ-

ملزم:(مل-زم)اسم- واحد- مذکر- چې پرې الزام لګېدلے وی- تورن- (عربی)-

ملزوم:(مل-زوم)صفت- لازم شوے- چې لهٔ يو بله جدا کېدے نهٔ شي- د حال شريک- (عربی)-

ملعون:(مل-عون)صفت- لعنتي- مردود- رټلے شوے- (عربی)-

ملغلره:(مل-غه-له-ره)اسم- واحد- مؤنث- مرغلره- لعل-

ملغوبه:(مل-غو-به)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه څيزونه چې سره ګډ شوی وی- (۲)د مات ګډ څيزونو انبار- (۳)ګند- (۴)ګنده مانع لرونکے- جمع ملغوبې- (ترکی)-

ملک:(مه-لک)اسم- واحد- مذکر- ملائک- فرشته- فرښته- (عربی)-

ملک:(مه-لک)اسم- واحد- مذکر- د کلی نمردار- د کلی مشر- جمع ملکان- ملکانان-

ملک:(مه-لک)اسم- واحد- مذکر- باچا- سلطان- (عربی)-

ملک:(ملک)اسم- واحد- مذکر- (۱)جائيداد- (۲)مال اسباب- (عربی)-

ملک:(ملک)اسم- واحد- مذکر- (۱)وطن- سلطنت- (۲)راج- (عربی)- جمع ملکونه-

ملکوت:(مه-له-کوت)اسم- واحد- مذکر- د فرښتو جهان- عالم ارواح-

ملکوتی:(مه-له-کو-تي)صفت- ملکوت سره منسوب-

ملکونړی:(مل-کون-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يو قسم بوټے- وګورئ مارکونړی/مالکونړی-

ملکه:(مه-له-که)اسم- واحد- مؤنث- صفت- خاصيت-

ملکه:(مه-له-که)اسم- واحد- مؤنث- د باچا ښځه- جمع ملکې-

ملکی:(مه-لهٔ-کي)اسم- واحد- مذکر- مشري-

ملکی:(مه-لهٔ-کي/مل-کي)اسم- واحد- مؤنث- د ملک مؤنث- د ملک لور يا ښځه وغېره-

ملګرتوب:(مل-ګر-توب)اسم- واحد- مذکر- دوستي- حمايت- رفاقت- اشنائی- اشناتوب-

ملګرتيا:(مل-ګر-تيا)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملګرتوب-

ملګری:(مل-ګهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- د ملګرے جمع-

ملګری:(مل-ګهٔ-ری)اسم- واحد- مؤنث- لاس امداد- مرسته- ملاتړ- پابګيرنه- ملګرتيا-

ملګری ټلګری:(مل-ګهٔ-ری-ټل-ګهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- ياران- دوستان- ملګری-

ملګرې:(مل-ګهٔ-رې)اسم- واحد- مؤنث- انډيواله- اشناګی- اشنايښه- مله- دوسته-

ملګرے:(مل-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)رفيق- دوست- اشنا- (۲)اسره-

ملل:(مهٔ-لل)مصدر لازم- ملګرے کېدل- استوګے کېدل- ساکن کېدل- قرارېدل- کښېناستل- د قافلې ايسارېدل-

ملل:(مه-لل)مصدر متعدی- پهٔ لوبو کښې د يو بل ملګرتيا منل- منل-

ملل:(م-لل)اسم- جمع- مذکر- د ملت جمع- قومونه- مذهبونه- (عربی)-

مللی:(مهٔ-له-لي)اسم- واحد- مؤنث- سستي- تعطل-

مللی:(مهٔ-لهٔ-لي)صفت/مفعول- ملستی- يو ځاې ملګری شوی-

ملم:(مه-لم)اسم- واحد- مذکر- ملهم- (مفغن)-

ملمع:(مُ-لَم-مع)صفت- د زرو په اُبو ښائسته- (عربی)-
ململ:(مل-مل)اسم- واحد- مذکر- يو قسم پسته سپينه کپړه-
ملہ:(مه-لهٔ-له)اسم- واحد- مذکر- ناراسته توب- تذبذب-
ملمونه:(مه-له-مو-نه)اسم- مذکر- د ملم جمع- ملهمونه-
ملمه:(مل-مه)اسم- رنګ پوري کونه- کاشي کونه-
ملنځه:(مه-لن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- هغه پټي يا پړي چي ملا پري تړلے شي- ملابند- کمربند-
ملنډه:(مه-لن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- مذاق- مسخره- ټوقه- وشته- نخوال- پېغور-
ملنډے:(مه-لن-ډے)صفت- مسخره باز- ټوقي- مذاقيه-
ملنګ:(مه-لنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مذهبي ګدا- درويش- قلندر- بې پروا- مست فقير- (۲)سوالګر- سوال کونکے- فقير- (۳)د کوره وتلے- (۴)دينا پرېښودونکے- (۵)بې هوشه- بې خوده- (۶)مفلس- (هندی)-
ملنګه:(مه-لنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د ملنګې تخم چي شربتونو کښې استعمالولے شي- تخم ملنګه-
ملو:(مه-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د انګورو خېلي- د انګورو تاک- (۲)صفت- د مل جمع- ملګري- دوستان-
ملو:(مه-لو)اسم- واحد- مذکر- بوري- بوجي- غندے- سټه- غونډے-
ملوب:(مه-لوب)اسم- واحد- مذکر- (۱)خوله- (۲)نري وينه- خوناب- زوي- زوزبه- سرامني- ملوبه-
ملوبه:(مه-لو-به)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملوب-
ملوټارے:(مه-لو-ټا-رے)صفت- وګورئ ملوټے-
ملوټے:(مه-لو-ټے)صفت- (۱)د مل تصغير- (۲)هيجړا- بې غېرته- نرښځے- ملے- ملوټارے- (هندی- مالا)-
ملوث:(مُ-لو-وَث)صفت- (۱)راګير- ککړ- (۲)ګنده- ناپاک- پليت- لړلے-
ملودل:(مه-لو-دل)مصدر- منل- ملګرے جوړول- ملګرے کېدل-
ملودن:(مه-لو-دن)حاصل مصدر- وګورئ ملودل-
ملودونکے:(مه-لو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملودونکي- مؤنث ملودونکې- وګورئ ملودل-
ملودنه:(مه-لو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ملودل-
ملوک:(مه-لوک)اسم- مذکر- (۱)د ملک جمع- ملکان- بادشاهان- (۲)يو قسم کپړه-
ملوک:(مه-لوک)صفت- (۱)معشوق- محبوب- (۲)ښکلے- ښائسته- (۳)پاک- سوچه-
ملول:(مه-لول)صفت- خفه- غمژن- (عربی)-
ملون:(مَلون)اسم- واحد جمع- مذکر- ملګرتيا- (افغانستان)-
ملونه:(ملو-نه)اسم- جمع- مذکر- تېزي- واکې- چلب- جلو- دانه- لګام- ملونې- ملونے-

ملونے:(م-لو-نے)اسم- جمع- مذکر- ملونه-
ملون:(مه-لون)اسم- واحد- مذکر- (۱)مالګه- (۲)صفت- تريخ-
ملوول:(مه-لو-ول)مصدر متعدی- (۱)د لوبي د پاره د مشر لوبغاړي انتخاب کول- خوښول- (۲)اسم- واحد- مذکر- ملګرے-
ملوون:(مه-لو-وون)حاصل مصدر- وګورئ ملوول-
ملوونکے:(مه-لو-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملوونکي- مؤنث ملوونکې- وګورئ ملوول-
ملوونه:(مه-لو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ملوول-
ملوه:(مل-وه)اسم- واحد- مذکر- د انګورو تاک- ملو-
مله:(مهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم وَنه- وله-
مله:(مله)اسم- واحد- مؤنث- نشانه- جلب- پرنده کان- د مرغابئ مصنوعي شکل چي د لرګي يا ګياه نه جوړولے شي- (افغانستان)-
مله:(مله)اسم- جمع- مذکر- ملګري- دوستان-
ملهټې:(مل-مه-ټې)اسم- واحد- مؤنث- مَلټې- خوره زلې-
ملهم:(مل-هم)اسم- واحد- مذکر- يو قسم دوائي- مرهم- ملم- (فارسی)-
ملی:(مل-لي)صفت- ملت ته منسوب- قومي- (عربی)-
ملیا:(مل-يا)صفت- مل- يوځاي- واصل-
ملیا:(مليا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ملا- جمع ملياګانې-
ملیار:(مل-يار)اسم- واحد- مذکر- ماليار- باغبان- باغوان- جمع ملياران-
ملیح:(مه-ليح)صفت- نمکين- مالګين- ښائسته- هغه ښکلے چي تورسکاې وي-
ملیزه:(مه-لي-زه)اسم- واحد- مؤنث- ملازه- ملاحظه- جمع مليزې-
ملیریا:(مه-لے-ري-يا)اسم- واحد- مؤنث- سره لړي تبه- موسمي تبه- (اطالوی)-
ملیشا:(مه-لے-شا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مليشيا-
ملیشیا:(مه-ليش-يا)اسم- واحد- مؤنث- مليشا- (۱)نيم باقاعده فوځ- (۲)يو قسم کپړه چي رنګ ئې سليټي وي- (۳)صفت- سليټي رنګ-
ملی:(مُ-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- وګورئ مولي-
ملے:(مه-لے)صفت- ايجړا- بې ختو- ملوټے- ملوټارے- (هندی- مالا)-
ملے:(مهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- ملګرے- دوست- جمع ملي-
مم:(مم)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو په ژبه ميوه- خوږ څيز يا د مور تے (سينه)- ممي- جمع ممونه-
ممات:(مه-مات)اسم- جمع- مذکر- مرګېدنه- مرګے- وفات- مرګ-
ممالک:(م-ما-لک)اسم- جمع- مذکر- د مملکت جمع- ډېر ملکونه-
ممانعت:(م-ما-نه-عت)اسم- واحد- مذکر- بنديز- بندش- منع کونه-
ممانه:(م-ما-نه)اسم- واحد- مؤنث- يوه وَنه از د هغې ميوه- مماني- نباتاتي نوم سيګرټيا اپوزټي فوليا (SAGERTIA OPPOSITI FOLIA)-
ممانې:(م-ما-نې)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ممانه-
ممتاز:(مم-تاز)صفت- (۱)امتياز لرونکے- (۲)معزز- اعلی- افضل- (عربی)-

ممتحن:(مُم-ته-حن)اسم- واحد- مذکر- امتحان اخستونکے- (عربی)-
ممټی:(مُم-ټِي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- کوټې ته د ختونکیو پوړیو په سر جوړه وړه شان کوټه چې پکښې دروازه لګېدلې وی- (ش- پنجابی)-
ممد:(مُ-مد)صفت- مدد کونکے- (عربی)-
ممدوح:(مَم-دُوح)صفت- تعریف کړے شوے- موصوف- چې صفت يې شوے وی- (عربی)-
ممرېز:(مَم-رېز)اسم- واحد- مذکر- مهمېز- د سوارهٔ پوندې سره لګېدلے یو مېخکے چې آس له پرې پونده ورکوی- (فارسی- مهمېز)-
ممړه:(مَم-ړه)صفت- چپه- پسته-
ممزوج:(مم-زُوج)صفت- ګډوډ- حل شوے- یو بل سره یوځاې شوے-
ممغوړن:(مَم-غو-ړن)صفت- ګنده- پلیت- خیرن-
ممکن:(مُم-کن)صفت- د کېدو قابل- کېدونے- کېدونکے- (عربی)-
ممکنات:(مُم-ک-نات)اسم- جمع- د ممکن جمع- هغه کارونه چې کېدے شی-
مملانی:(مَم-لا-نِي)اسم- واحد- مؤنث- مومیانی- ممانی- یو قسم دارو چې د ماتو هډوکو د رغولو د پاره استعمالولے شی- سلاجیت-
مملکت:(مُم-له-کت)اسم- واحد- مذکر- حکومت- بادشاهت- (عربی)-
ممنوع:(مَم-نوع)صفت- (۱)منع شوے- (۲)ناجائز- د قانون خلاف-
ممنون:(مَم-نون)صفت- منت بار- احسان مند- شکرګزار-
ممنونیت:(مَم-نو-نی-یت)اسم- واحد- مذکر- احسان مندی- شکرګزاری-
ممنه:(مه-مهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ممڼه- دانی- دئ مور- رضاعی مور- دایه-
ممڼ:(مه-مڼ)صفت- مړاوے-
ممڼه:(مه-مهٔ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری ممنه-
مموسی:(مه-مو-سي)اسم- جمع- مذکر- د ټانګو ونه او مېوه- ټانګو-
ممولہ:(مه-مو-له)اسم- واحد- مؤنث- د ماشومانو په ژبه مېوه- ممی- مېوه- ثمر-
ممی:(مه-مي)اسم- واحد- مؤنث- وګوری مومیا-
ممیره:(مه-می-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کورکمان په شان یوه دوانی چې د بینایی د پاره ډېره مفیده ده- (فارسی)-
ممیزے:(مه-می-زے)اسم- واحد- مذکر- کشمش- مویز-
من:(مَن)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاطر- اراده- زړهٔ- (۲)تکل- مقصد- (هندی)-
من:(مَن)لاحقه- د مند مخفف چې د مالک معنې ورکوی لکه شتهٔ من- (فارسی مند)-
من:(مَن)اسم- واحد- مذکر- د یوې ونې ژاوله چې بنی اسرائیلو ته د نعمت په طور ورکړے شوې وه-
من:(مَن)اسم- واحد- مذکر- یو وزن چې مختلف ملکونو کښې مختلف دروندوالے لری.افغانستان کښې من اتهٔ پونډه (څلور سېره) او پاکستان کښې اتیا پونډه (څلوېښت سېره) وی- (عبرانی- عربی)-

منا:(مه-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جونګړه چې په ځنګل یا پټو کښې جوړه شوې وی- (۲)هغه دالان چې د انګور خوربدو د پاره جوړ شوے وی- چوپال- (۳)په ونه کښې جوړه شوې جاله چې ترې د فصل څوکی کولے شی- جمع مناګانې-
مناجات:(مه-نا-جات)اسم- مذکر- (۱)دعا- التجا- عرض- (۲)هغه نظم چې د خداې تعریف او خپله عاجزی پکښې بیان شوې وی- (عربی)-
منادی:(مُ-نا-دی)صفت- آواز کونکے- اعلان کونکے- ډنډورچی- (عربی)-
منار:(مُ-نار)اسم- واحد- مذکر- د "نور" ظرف مکان- مینار- د رڼا- برج-
مناره:(مُ-نا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منار- لوړ ځاې- وچت مقام- (۲)د یو پسول نوم-
منارې:(مُ-نا-رې)اسم- جمع- مؤنث- د جماعتونو دنګې څوکې- مینارونه-
مناسب:(مُ-نا-سب)صفت- موزون-
مناسبت:(مُ-نا-س-بت)اسم- واحد- مذکر- موزونیت- د موزون کېدو حالت-
مناصب:(مه-نا-صب)اسم- جمع- مذکر- د منصب جمع- رتبې- عهدې- (عربی)-
مناظره:(مُ-نا-ظه-ره)اسم- (۱)بحث مباحثه- تکرار- (۲)هغه علم چې پکښې د بحث قواعد بیان وی- (عربی)-
منافست:(مُ-نا-ف-ست)اسم- یو بل نه د وړاندې کېدو کوشش-
منافع:(مُ-نا-فع)اسم- جمع- مذکر- د منفعت جمع- ګټې- فائدې- (عربی)-
منافق:(مُ-نا-فق)صفت- (۱)هغه څوک چې په زړهٔ يې یوه وی او په خلهٔ بله- (۲)په اسلام کښې ظاهره مسلمان او په باطن کښې کافر- (عربی)-
منافقت:(مُ-نا-ف-قت)اسم- واحد- مذکر- د منافق عمل- د منافق حالت- ریاکاری- منافقی- مکاری- (عربی)-
منافقی:(مُ-نا-ف-قي)اسم- واحد- مؤنث- وګوری منافقت-
منافی:(مُ-نا-فی)صفت- خلاف- ضد- (عربی)-
مناقشه:(مُ-نا-قه-شه)اسم- واحد- مؤنث- بحث مباحثه- تکرار- جګړه- (عربی)-
مناګی:(مه-نا-ګی)اسم تصغیر- واحد/جمع- مؤنث- د منا اسم تصغیر- وګوری منا-
منال:(مه-نال)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دولت- مال- جائیداد- (۲)هغه ځاې چې څهٔ فائدې ترې حاصلیږی- لکه باغ- دوکان- جائیداد وغیره-
منای:(مُ-نای)اسم- واحد- مذکر- لوړ- سوټے- کوتک- ډانګ-
منبر:(مم-بر)اسم- واحد- مذکر- په جماعت کښې هغه ځاې چې امام پرې کښېنی او مسئلې کوی-
منبع:(مم-بع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اوبو راوتو ځاې- چینه- (۲)د اوبو خزانه- (۳)د وتو ځاې-
منت:(من-نت)اسم- واحد- مؤنث- (۱)احسان- نیکی- سلوک- (۲)شکریه- (۳)عاجزی- زاری- خوشامد- (م- عربی)-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکوړ)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-ډې-دهٔ)

منت:(مه-نت)اسم- واحد- مذکر- منښته- نذر-

منت بار:(من-نت-بار)اسم صفت- احسان مند- شکرګزار-

منتخب:(مٌن-ته-خب)صفت- (۱)چڼ شوے- (۲)غوره-

منتخبول:(مٌن-ته-خه-به-وَل)مصدر متعدی- (۱)چڼ کول- (۲)غوره کول- خوښول-

منتخبون:(مٌن-ته-خه-به-وَن)حاصل مصدر- وګورئ منتخبول-

منتخبوُنکے:(مٌن-ته-خه-به-وُون-کے)اسم فاعل- جمع منتخبوُنکي- مؤنث منتخبوُنکې- وګورئ منتخبول-

منتخبونه:(مٌن-ته-خه-به-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ منتخبول-

منتخبېدل:(مٌن-ته-خه-بې-دَل)مصدر لازم- (۱)چڼ کېدل- (۲)غوره کېدل- خوښېدل-

منتخبېدن:(مٌن-ته-خه-بې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ منتخبېدل-

منتخبېدنه:(مٌن-ته-خه-بې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ منتخبېدل-

منتخبېدونکے:(مٌن-ته-خه-بې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منتخبېدونکي- مؤنث منتخبېدونکې- وګورئ منتخبېدل-

منتخبېده:(مٌن-ته-خه-بې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ منتخبېدل-

منتر:(من-تَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وید څۀ حصه- (۲)جادو- ټوڼه- سحر- دم- افسون- (سنسکرت)-

منتری:(مَن-ته-ری)اسم صفت- جادوګر- کوډمار-

منتشر:(مٌن-ته-شر)صفت- (۱)اخوا دېخوا- لرې برې- (۲)متفرق- تتر بتر- تیت پرک- (عربی)-

منتظر:(مٌن-ته-ظر)صفت- انتظار کوُنکے- پۀ انتظار- امېدوار- لاره کتونکے- (عربی)-

منتظم:(مٌن-ته-ظم)صفت- (۱)انتظام کوُنکے- اهتمام کوُنکے- (۲)کفایت شعار- (عربی)-

منتفع:(مٌن-ته-فع)صفت- فائده حاصلوُنکے- ګټه حاصلوُنکے-

منتقل:(مٌن-ته-قل)صفت- یو ځائ نه بل ځائ ته تللے- یو کور نه بل کور ته تللے-

منتقم:(مٌن-ته-قم)صفت- انتقام اخستونکے- بدله اخستونکے-

منټ:(م-نټ)اسم- واحد- مذکر- د یوې ګنټې شپېتمه حصه- ملټ- مینټ-

منج:(منج)اسم- مذکر- یو قسم واښۀ چې بوټي ترې جوړولے شي- نباتاتی نوم سَکَ هارم مُنجا روکس بی (SACCHARUM MUNJA ROX.B)-

منجاری:(من-جا-ری)اسم- واحد- مذکر- بنجاری- د ښځو د ضرورت سامان خرڅوُنکے-

منجاریتوب:(من-جا-ری-توب)اسم- واحد- مذکر- د منجاری پېشه- بنجاریتوب-

منجاور:(من-جا-وَر)اسم- واحد- مذکر- د خانقاه یا زیارت خادم- منجور- مجاور-

منجرکے:(منج-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- ښائسته کټ-

منجره:(من-جه-ره)اسم- واحد- مؤنث- کلی- غوټۍ- شګوفه- جمع منجرې- (م- سنسکرت)-

منجری:(منج-ری)اسم- واحد- مؤنث- منجرکے- ښائسته کټ-

منجقے:(من-جه-قے)اسم- واحد- مذکر- کُس کښې د غوښې ټکړه-

منجل:(من-جَل)صفت- پېچیده- ګران- مشکل-

منجلاب:(من-جه-لاب)اسم- واحد- مذکر- ګنده اوبۀ- سخا اوبۀ- (فارسی)-

منجله:(من-جه-له)اسم- واحد- مؤنث- منجیله- موړه- بالښتک- بالښت ګوټے-

منجم:(م-نج-جم)اسم- واحد- مذکر- د علم نجوم عالم- نجومی-

منج منج:(منج-منج)صفت- نېغ نېغ- مخکښې مخکښې-

منجنیق:(من-جه-نیق)اسم- واحد- مذکر- د قلعه ماتولو د پاره د پخوانی زمانې یو مشین چې درانۀ کاڼي به ئې پرې غرځول- مچوغنه- مچوغنه- مچنوغه- (عربی)-

منجور:(من-جه-وَر)اسم- واحد- مذکر- مجاور-

منجوړا:(من-جو-ړا)صفت- راغنډ شوے- (۲)بېکاره- (۳)هیجړا- نامرد-

منجوله:(من-جو-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جاله- (۲)هغه دېګ چې پکښې چائ پخولے شي-

منجه:(من-جه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وړه تار چې ماشومان پرې ګوډۍ پۀ هوا کښې خېژوي- د ګډۍ تار- مانجه- (۲)د مچوغنې د کاڼي یا لوټې کېښودلو برخه (خله)- کاسه-

منجيټ:(من-جیټ)اسم- واحد- مذکر- د حکیمي دارو یو توکے-

منجیزه:(من-جي-زه)اسم- واحد- مؤنث- د معجزه وران تلفظ- معجزه-

منجیله:(من-جي-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د منګې د لاندې د وښو جوړه یوه غنډه غنډې کړې چې جینکې ئې د اوبو راوړلو د پاره پۀ سر ږدي- (۲)نغاړی- (۳)د جولاګانو منجیله چې د سپنسو نه جوړه وي او د کولالانو د کاسې لاندې پرته وي- (۴)صفت- تاؤ راتاؤ پیچیده- ګران-

منجېدل:(من-جې-دَل)مصدر لازم- (۱)مخکښې وروستو حرکت کول- (۲)جنبش کول- ځائ پۀ ځائ حرکت کول- هر وخت مخې ته کېدل-

منجېدن:(من-جې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ منجېدل-

منجېدنه:(من-جې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ منجېدل-

منجېدونکے:(من-جې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منجېدونکي- مؤنث منجېدونکې- وګورئ منجېدل-

منجېده:(من-جې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ منجېدل-

منجے:(من-جے)صفت- بې لکۍ- چې لکۍ ئې پرېکړے شوې وي- بونډے- بونډک- بونجے-

منځ:(منځ)صفت- مینځ- میانځ- وسط- مرکز-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ۍ (پیا-لۍ)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

منخاله:(مَن-خا-له)اسم- واحد- مؤنث- خاله- جاله- منخوله- منخولے- بنخوله-

منخغرے:(منځ-غه-رے)اسم- واحد- مذکر- د دوو غرونو تر منځه لار- دره-

منځکوره:(منځ-کو-ره)صفت- مینځنی- منځومیانه-

منځګړی:(منځ-ګه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- دربمګړی توب- ثالثی-

منځګړے:(مَن-ځه-ګه-ړے)صفت- منصف- ثالث- دربمګړے-

منځکلې:(مَنځ-کهٔ-لې)اسم- واحد- مؤنث- منځه ګُته- منځنی ګُته-

منخل:(مَن-خل)مصدر متعدی- وینخل- مینځل- صفاکول- اُچه کول-

منخلے:(مَن-خه-لے)صفت- وګوری اُرغمک-

منځمے:(مَن-ځه-مے)صفت- منځنے-

منځمې:(مَن-ځه-مې)صفت- مؤنث- د منځمے مؤنث- منځنے-

منځنے:(مَن-ځه-نے)صفت- مینځنے- وسطی- مرکزی-

منځوال:(مَنځ-وال)صفت- دربمګړے- ثالث- (افغانستان)-

منخوله:(مَن-خو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګوری منخاله-

منخولے:(مَن-خو-لے)اسم- واحد- مذکر- وګوری منخاله-

منځومانه:(مَن-ځو-ما-نه)اسم- واحد- مذکر مؤنث- (۱)منځینه- مینځنے- په منځ کښې- (۲)بې طرفه- اعتدال-

منځوی:(مَن-ځه-وی)صفت- مینځنی- مینځمی-

منځوی میاشت:(مَن-ځه-وی-میاشت)اسم- واحد- مؤنث- د میانې میاشت- ذیقعده-

منځوے:(مَن-ځه-وے)صفت- مذکر- مینځنے- وسطی-

منځه:(مَن-ځه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د یو بوټی نامه- (۲)د مینځ نه- (۳)مینځه- وسطی-

منځی:(مَن-ځی)اسم- واحد- مؤنث- د غرهٔ په غاړه کښې لار-

منځینه:(مَن-ځی-نه)صفت- مینځنی- وسطی-

منځېدل:(مَن-ځې-دل)مصدر لازم- وګوری منځېدل- (غېر مستعمل)-

منځېدنه:(مَن-ځې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری منځېدل-

منځېدونکے:(مَن-ځې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منځېدونکی- مؤنث منځېدونکې- وګوری منځېدل-

منځېدهٔ:(مَن-ځې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوری منځېدل-

منچل:(مَن-چل)اسم- واحد- مذکر- د شوخ سور رنګ لرونکے یو قسم چینجے- قرمز-

منحرف:(مَن-حه-رف)صفت- واپس ګرځېدونکے- باغی- ستنېدونکے- سرکش- مرتد- (عربی)-

منحصر:(مَن-حه-صر)صفت- موقوف- مشروط- مطابق- متعلق- (عربی)-

منحنی:(مَن-حه-نی)صفت- (۱)خوږند- کوږ- (۲)نرے- لاغر- کمزورے- (عربی)-

منحوس:(مَن-حُوس)صفت- بدبخت- بدنصیب- مکروه- خراب- سپېرهٔ-

مند:(مَند)اسم- واحد- مذکر- د سېلاب لاره-

مند:(مَند)لاحقه- من- لاحقه چې د مالک معنې ورکوی لکه دولت مند- (فارسی)-

مندارو:(مَن-دا-رو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ-

منداړو:(مَن-دا-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګوری منداټو-

منداغ:(مَن-داغ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم واښهٔ چې پاڼې ئې یشولے شی او د وجود د دردونو لرې کولو د پاره ګټلے شی او هم پرې مالش کولے شی-

مندان:(مَن-دان)اسم- واحد- مذکر- د وَنې ښاخ-

منداټو:(مَن-دا-ټو)اسم- واحد- مذکر- ګنده بوټے- یو بوټے چې په غنمو او شفتلو وغېره کښې کیږی- (۲)د ماستو شاربلو د پاره د لرګی جوړه یوه آله-

مندته:(مَن-دهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خرمانی- زردالو- د پرونس ارمی نیاکا (PRONUS ARMEMACA L) د خاندان یو وَنه او د هغې مېوه-

مندتې:(مَن-دهٔ-تې)اسم- واحد- مؤنث- خرمانی-

مندر:(مَن-در)اسم- واحد- مذکر- د هندوانو د عبادت ځائې- جمع مندرونه-

مندرج:(مَن-ده-رج)صفت- درج شوے- لیکلے- مندرجه-

مندرو:(مَن-ده-رو)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پرچال- د قلعه دېوال- (۲)د دېوال په سر د موږو یو قطار-

مندړی:(مَن-ډړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)د غوړونو یو کالے- ړنړی- والی- (۲)کوټی- ګتمه- په ګته د اچولو کالے-

مندړے:(مَند-ړے)صفت- ټیټ قد لرونکے- اړورے- ټیټکے-

منډړ:(مَن-ډړ)اسم- واحد- مذکر- یو مضبوط غټ لرګے چې نور لرګی پرې د پاسه ږدی او جاله پرې جوړ وی-

مندسه:(مَن-ده-سه)اسم- واحد- مذکر- اصل- نژاد-

مندکه:(مَن-دهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)زړے- د بادام، زردالو وغېره زړے- (۲)د غوځ دسته-

مندو:(مَن-دو)اسم- واحد- مذکر- مولی- تربه-

مندوب:(مَن-دوب)صفت- نمائنده- هغه څوک چې د څهٔ خاص کار د پاره نمائنده ولېږلے شی- (عربی)-

مندیل:(مَن-دیل)اسم- واحد- مذکر- پټکے- لنګی- دستار- (عربی)-

مندې:(مَن-دې)اسم- جمع- مؤنث- مېندې- میاندې-

منډ:(مَنډ)صفت- خاموش- چپ- ساکت-

منډ:(مَنډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)په واوره کښې تلې لاره- (۲)نقش قدم- ګام- پل- د پښو لار- د پل نښې- (۳)پته- تالاش- تلاش-

منډ:(مَنډ)تابع مهمل- د غنډ تابع مهمل-

منډاچغ:(مَن-ډا-چغ)اسم- واحد- مذکر- بانی چغ-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زبر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

منداس:(مَن-داس)صفت- هغه څاروی چي يو ښکر يې مات شوی وي- کنډی-
منداڼ:(مَن-داڼ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دالان- برنډه- دهليز- (۲)غاښور- (۳)د اس د څټ د يو ځای نوم- (۴)جندرا-
مندخلی:(مند-خو-لی)صفت- چپ- خاموش- بې ژبې-
منډس:(مَن-ډَس)اسم- واحد- مذکر- پنډوس- منډوس-
منډل:(مَن-ډَل)مصدر متعدی- (۱)په زور ډننه کول- داخلول- ننه باسل- (۲)چاپې کول-
منډلی:(مَن-ډَه-لی)صفت مفعول- وګوری منډل-
منډنه:(مَن-ډَه-نه)حاصل مصدر- وګوری منډل-
منډو:(مَن-ډو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دالان- څپر- هغه کوټګۍ چې اخلی پخلی پکښې کولی شي- د سوري د پاره جوړه کوټګۍ- بټۍ- عارضي دالان- د بوسو او وښو نه جوړ ځای- (۲)مزل-
منډو:(مَن-ډو)اسم- واحد- مذکر- د بوټي بېخ- مونډ-
منډوان:(منډ-وان)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګی چې د مهيانو نيولو د پاره اُبو ته اچولی شي-
منډوس:(مَن-ډوس)اسم- واحد- مذکر- (۱)ګنبد- (۲)ګول څيز- (۲)پټکی- پګړۍ- (۴)هغه کپړه چې په دستار کښې استعماليږي- (۵)پنډوس- پنډزسکی- ګولۍ- مردکی- مردک- غنډوری- (۶)د پنډ يا ګيډۍ د ورلو د پاره د سر نه تاو کړی شوی څادر-
منډوسه:(مَن-ډو-سه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم پګړۍ- لويه پګړۍ- درکته- پګړۍ-
منډوکی:(مَن-ډو-کی)اسم تصغير- منډ- د بوټي بېخ-
منډولی:(مَن-ډو-لی)اسم- وروکی او منظم شی-
منډونکی:(مَن-ډون-کی)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګوری منډل-
منډوهل:(منډ-وه-هل)مصدر متعدی- تکل کول-
منډه:(مَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- دز- تېز تګ-
منډه:(مَن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- لار- د قدم نښه- پل-
منډی:(مَن-ډه-ی)اسم- واحد جمع- مؤنث- د تجارت ځای- منډۍ- جمع منډېانې- (هندی)-
منډيچغ:(مَن-ډی-چغ)اسم- واحد- مذکر- وګوری بانې چغ-
منډيرس:(مَن-ډی-رس)صفت- ناراسته- سست- کاهل-
منډيل:(مَن-ډيل)اسم- لويه پګړۍ- منديل- دستار-
منډې تړې:(مَن-ډې-تړ-ړې)اسم- مؤنث- (۱)دو راډو- منډې رامنډې- تګ راتګ- (۲)کوشش- سعی- (۳)بې فائدې کوشش-
منډې رامنډې:(مَن-ډې-را- مَن-ډې)اسم- مؤنث- وګوری منډې تړې-
منډۍ:(مَن-ډۍ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د لنډۍ تابع مهمل- (۲)وګوری منډی-
منډی:(مَن-ډی)اسم- مذکر- وګوری مونډی-

منزاښی:(مَن-زا-ښی)اسم- واحد جمع- مذکر- يوه ميوه-
منزل:(مَن-زل)اسم- واحد- مذکر- هغه ځای چې ورته انسان رسېدل غواړي- مقصد- (عربي)-
منزه:(مُ-نز-زه)صفت- پاک- له عيبونو نه پاک- صفا-
منږک:(منږ-رک)اسم- واحد- مذکر- د مږي مذکر- مږک- موږک-
منږکوری:(منږ-ره-کو-ری)اسم- واحد- مذکر- مږکوری- د منږک يا مږي بچی- جمع منږکوري-
منستل:(مه-نس-تل)مصدر متعدی- اقرار کول- يوه خبره يا کار منل- اقبال جرم کول-
منسو:(مَن-سو)اسم- واحد- مؤنث- د بيزو، شادو د پاره د ماشومانو نوم-
منسوب:(مَن-سوب)صفت- (۱)نسبت لرونکی- متعلق- (۲)چنغول- وګوری چنغله- مؤنث منسوبه-
منسوخ:(مَن-سوخ)صفت- رد شوی- نسخ شوی- ختم شوی-
منسوخول:(مَن-سو-خه-ول)مصدر متعدی- ردول- ختمول- ردکول-
منسوخونکی:(مَن-سو-خه-وون-کی)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منسوخونکي- مؤنث منسوخونکې- وګوری منسوخول-
منسوخونه:(مَن-سو-خه-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری منسوخول-
منسوخېدل:(مَن-سو-خې-دل)مصدر لازم- رد کېدل- ختمېدل-
منسوخېدنه:(مَن-سو-خې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری منسوخېدل-
منسوخېدونکی:(مَن-سو-خې-دون-کی)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منسوخېدونکي- مؤنث منسوخېدونکې- وګوری منسوخېدل-
منسوخېده:(مَن-سو-خې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګوری منسوخېدل-
منش:(مه-نش)الاحقه- چې کوم لفظ سره راشي نو د طبيعت لرونکی، عادت لرونکی، خوی لرونکی، خصلت لرونکی معنی ورکوی- (فارسي)-
منشا:(مَن-شا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پيدا کېدو ځای- (۲)وجه سبب- (۳)اراده- مطلب- مقصد- (عربي)-
منشور:(مَن-شور)اسم- واحد- مذکر- (۱)شاهي حکم- پروانه- (۲)د چا سياسي جماعت اعلان- (۳)فرمان- اعلان- (۴)هغه شکل چې سرونه يې يو شان يو مومره او يو بل سره متوازي او پېړې ضلعې لرونکی وي او ارخونه يې متوازی الاضلاع جوړ وي- (جيوميټري)- هم د دې شکل يو د ښيښې مجسم چې د رڼا څړيکه پکښې خوره وره شي- (فزکس)- (۵)تتر بتر- (۶)غوړېدلی-
منشي:(مُن-شي)اسم- واحد- مذکر- (۱)مرزا- ميرزا- بابو- کلرک- (۲)سکتر- سکرټري- سيکرټري- جمع مُنشيان- (عربي)-
منشيات:(مُ-نش-شي-يات)اسم- جمع- نشه کونکي څيزونه (له نشې په عربي طريقه جوړ شوی لفظ)- (عربي)-
منښت:(مه-نښت)اسم- واحد- مذکر- منښته- نذر- نذرانه- نياز-

ځ (څې-رل)، ږ (ږې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ټ (ټن-ډی) تفصيل د پاره وګوری تشريحات صفحه ۱

منښته:(مه-ښن-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ منښت-

منښتې:(مه-ښن-تې)اسم- جمع- مؤنث- د منښته جمع- نذرانې- خیراتونه-

منصب:(مَن-صَب)اسم- واحد- مذکر- عهده- مرتبه- رتبه- (عربی)-

منصبدار:(مَن-صَب-دار)صفت- عهده دار- منصب لرونکے-

منصف:(مُن-صِف)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دیوانی عدالت یو جج- (۲)انصاف کونکے- عادل- انصاف کرندے- د انصاف خاوند- (۳)د جغ د مینځ مغه غوټه چې هر خم په توله کښې ساتي- (عربی)-

منصفي:(مُن-ص-فې)اسم- واحد- مؤنث- د منصف کار او عهده-

منصوب:(مَن-صُوب)صفت- (۱)ودربدلے- نیغ- قائم- (۲)مغه تورے چې پرې زبر وی-

منصوبه:(مَن-صو-به)اسم- واحد- مؤنث- سکیم- اراده- پروژه-

منطق:(من-طِق)اسم- واحد- مذکر- مغه علم چې په قطعي دلیلونو حق حق او ناحقه ناحقه ثابتوی- (۲)دنیا- (۳)جره- لهجه- فصاحت- (عربی)-

منطقه:(من-ط-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ملا ترلو کپړه- (۲)مغه فرضی خط چې د زمکې نه چاپېره لکه د پټکی راتاؤ دے- (۳)علاقه- (عربی)-

منظر:(من-ظَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د نظر ځائ- (۲)نظاره- د سیل ځائ- (۳)مخ- شکل- (۴)د نظر حد- (۵)کړکی- سورے- (۶)لوړ مکان- (عربی)-

منظره:(من-ظه-ره)اسم- واحد- مؤنث- منظر- نظاره- نقشه- سین- جمع منظرې- (افغانستان)-

منظم:(مُ-نظ-ظَم)صفت- (۱)په تار کنډلے- (۲)موزون کلام- (۳)مغه څیز چې په انتظام سره وی- (عربی)-

منظور:(مَن-ظُور)صفت- لیدلے شوے- منلے شوے- خوښ کړے شوے- قبول شوے-

منظورول:(مَن-ظو-ره-وَل)مصدر متعدي- منل- قبلول- اجازت ورکول-

منظورونکے:(مَن-ظُو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منظورونکي- مؤنث منظورونکې- وګورئ منظورول-

منظورونه:(مَن-ظُو-ره-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ منظورول-

منظوری:(مَن-ظُو-ري)اسم- واحد- مؤنث- قبلونه- اجازت ورکونه-

منظورېدل:(مَن-ظُو-رې-دَل)مصدر لازم- قبلېدل- اجازت ورکېدل-

منظورېدنه:(مَن-ظُو-رې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ منظورېدل-

منظورېدونکے:(مَن-ظُو-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منظورېدونکي- مؤنث منظورېدونکې- وګورئ منظورېدل-

منظورېده:(مَن-ظُو-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ منظورېدل-

منظوم:(مَن-ظُوم)صفت- (۱)منسلک- ترلے- (۲)نظم کړے- په اشعارو کښې وئیلے-

منع:(مه-نع)صفت- (۱)چې اجازت ئې نه وی- (۲)چې قدغن پرې لګېدلے وی- (۳)ممانعت-

منع کول:(مَ-نع-که-وَل)مصدر متعدي- (۱)اجازت نه ورکول- (۲)دعوت- بلنه- میلمستیا- ست- د روټې دعوت ورکول- (اصل محاوره روټې منع کول)-

منعقد:(مُن-عه-قد)صفت- مقرر شوے- قائم شوے- (عربی)-

منعکس:(مُن-عه-کس)صفت- (۱)عکس قبلونکے- (۲)اړولے- سرنګون- (عربی)-

منفي:(مَن-فی)صفت- ایستلے شوے- تفریق کړے شوے-

منقار:(من-قار)اسم- واحد- مذکر- مښوکه- (عربی)-

منقسم:(مُن-قه-سم)صفت- وېشلے- وېشلے شوے- (عربی)-

منقش:(مُ-نق-قش)صفت- نقش شوے- نقشین- کښیده- کشیده-

منقطع:(مُن-قه-طع)صفت- قطع کېدونکے- فیصله کېدونے- (عربی)-

منقل:(من-قل)اسم- واحد- مذکر- انګیټې- مجمر- (عربی)-

منقوط:(مَن-قوط)صفت- نقطې لرونکے- ټکی لرونکے- (عربی)-

منقول:(مَن-قول)صفت- (۱)نقل شوے- (۲)ذکر شوے- (۳)له یو ځائ نه بل ځائ ته وړلے شوے- (عربی)-

منقی:(مُ-نق-قا)اسم- واحد- مؤنث- د انګورو یو خاص قسم چې وُچ کړے شی- (۲-صفت)صفا- پاک- (عربی)-

منکت:(مَن-کَت)متعلق فعل صفت- د من په حساب- د من په حساب نرخ-

منکتی:(مَن-که-تي)اسم- واحد- مذکر- مزدور- دهقان- چې د منکت په حساب مزدوری ورکولے شی-

منکر:(مُن-کر)صفت- انکار کونکے- انکاری- ګمراه- نامنونکے-

منکرنکیر:(مُن-کر-نه-کیر)اسم- جمع- مذکر- دوه فرښتې چې په قبر کښې د مرده نه سوال ځواب کوی- انکیر منکیر- نکیرین-

منکرول:(مَن-که-ره-وَل)مصدر متعدي- په انکار اماده کول- په انکار مجبورول-

منکرونکے:(مَن-که-ره-وُون-کے)اسم فاعل- وګورئ منکرول-

منکرونه:(مَن-که-ره-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ منکرول-

منکرېدل:(مَن-که-رې-دَل)مصدر لازم- انکاری کېدل-

منکرېدنه:(مَن-که-رې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ منکرېدل-

منکرېدونکے:(مَن-که-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع منکرېدونکی- مؤنث منکرېدونکې- وګورئ منکرېدل-

منکرېده:(مَن-که-رې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ منکرېدل-

منکے:(من-کے)اسم- واحد- مذکر- د وروځو ترمینځه ځائ-

منګ:(مَنګ)اسم- واحد- مذکر- په کمره، کوټه کښې د لوګی وتو موری- د کمرې ارته حصه چې اسمان ترې ښکاری-

منګ:(مَنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)قد- عمر- قد قامت- (۲)غندې- مانند- (۳)مشابهت- یوشان والے- (۴)موده- عمر-

منګ:(مَنګ)اسم- واحد- مذکر- د زنانو د یو کالی نامه چې د تندی د پاسه پروت وی- (م- هندی)-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(تو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ة"(ز-ره)، ۀ"(یو-بې-دۀ)

منک:(منک)اسم- واحد- مذکر- (۱)د بزو کډو یوه عامه بیماری- (۲)هغه خټه چې کلکه شوې وی-

منک:(منک)صفت- پریشان- سرګردان- حیران-

منکاچه:(مَنک-کا-چه)اسم- واحد- مؤنث- نوکه- دَ پیشو او دغه شان دَ نورو ځناورو پنجه- منکاره- منکچه-

منکاره:(مَنک-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نوکاره- منکاچه- دَ پیشو یا دَ بل ځناور دَ نوکونو حمله- چونګاره- ټونګاره-

منکاښه:(منک-کا-ښه)اسم- واحد- مؤنث- درې ښاخې- غاښې- هغه درې غاښونه لرونکې آله چې واښې پرې الوخوی-

منکال:(مَنک-کال)اسم- واحد- مذکر- (۱)انکیټي- منقل- (۲)دَ فصل رېبلو لوې لور-

منکنیاره:(مَنک-نیا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ انارو بوټے-

منکخ:(منک-کَخ)اسم- واحد- مؤنث- ږمنځ- هغه آله چې سر پرې ږمنځولے شي- ږومنځ-

منکخول:(منک-کَهٔ-خه-وَل)مصدر متعدی- پهٔ ویښتو کښې ږمنځ وهل-

منکچه:(مَنک-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ منکاچه-

منکر:(مَنک-کَر)اسم- واحد- مذکر- مار- منګرے-

منکر:(مُ-کَر)اسم- واحد- مؤنث- مکر- دَ یوې هندی میاشتې نوم چې دَ پو لهٔ میاشتې مخکښې او دَ کتک نه پس وی-

منکر:(مَنک-کَر)حرف استدراک- دَ مګر وران شکل-

منګرے:(مَنک-کَهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ مارانو یو قسم-

منګړ:(مَنک-کَړ)اسم- واحد- مذکر- کټمل- منګڼ- منګوړ- مونګڼ-

منګړیته:(مَنک-ړی-ته)اسم- واحد- مؤنث- ټپیر- بنګړیته-

منګړیتی:(منک-ړی-تی)اسم- جمع- مؤنث- ټپیر-

منګز:(مَنک-ګز)اسم- واحد- مؤنث- ږومنځ- ږمنځ-

منګس:(مَنک-ګس)اسم- واحد- مذکر- پیدائشي طور باندې پهٔ بدن دَ خړ رنګ نښې چې زیات تر پهٔ مخ راځیږي-

منګسی:(مَنک-کَهٔ-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بنګسه- هغه سیلی چې شګې الوزوی-

منګل:(مَنک-ګل)اسم- واحد- مؤنث- څنګل- پنجه- جمع منګلې-

منګلوسه:(مَنک-لو-سه)اسم- واحد- مؤنث- ږولی-

منګڼ:(مَنک-ګڼ)اسم- واحد- مذکر- کټمل- منګړ- مونګڼ- منګوړ-

منګو:(مَنک-ګو)صفت- احمق- نادان- کم عقل- بې وقوف-

منګوټے:(مَنک-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے منګے- دَ منګی تصغیر-

منګور:(مَنک-ګور)اسم- واحد- مذکر- دَ سپی بچے (کوترے) چې سترګې یې لا نهٔ وی غړولې-

منګور:(مَنک-ګور)اسم- واحد- مذکر- مار- منګرے- منګیر-

منګورخورکه:(مَنک-ګور-خو-ره-که)اسم- واحد- مؤنث- مارخورکه-

منګوړ:(منک-ګوړ)اسم- واحد- مذکر- کټمل- کهټمل- منګڼ- خمندکه- منګونے- مونګڼ- منګړ-

منګونے:(مَنک-ګو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ منګوړ-

منګیر:(مَنک-ګیر)صفت- (۱)بوخت- اخته- لګیا- (۲- اسم)منګور-

منګیرېدل:(مَنک-ګی-رې-دَل)مصدر لازم- مصروف کېدل- بندېدل-

منګیل:(منک-ګیل)اسم- واحد- مذکر- دَ کبانو نیولو کُنډه-

منګے:(مَنک-ګے)اسم- واحد- مذکر- ګړے- دَ ټیکری یا مسینو غټه منهٔ غړی لرونکے لوښے چې عموماً پکښې دَ څښلو اُبهٔ ساتلے شي-

منل:(مه-نَل)مصدر متعدی- (۱)ایمان راوړل- منظورول- قبلول- اقرار کول- (۲)احسان مند کېدل- احسان باندې قائله کېدل- (۳)تسلیمول-

منلے:(مه-نهٔ-لے)صفت- قبول- مسلم- محترم-

من من:(مَن-مَن)اسم صوت- مذکر- دَ خوشحالی اواز- مې مې-

من منیا:(مَن-مَن-یا)اسم- واحد- مؤنث- خپله رایې جوړونه- خپله مرضی کونه-

منن:(مه-نَن)حاصل مصدر- وګورئ منل-

مننه:(مه-نهٔ-نه)حاصل مصدر/اسم- (۱)وګورئ منل- (۲)تشکر- شکریه- مهربانی-

مننے:(مه-نه-نے)صفت- پرهېزګار- متقی- عابد- منونکے-

منو:(مه-نو)اسم- واحد- مذکر- زړګے- (سنسکرت)-

منوال:(مَن-وال)اسم- واحد- مذکر- دستور- طریقه- (عربی)-

منور:(مُ-نو-وَر)صفت- نورانی- پرقېدونکے- رون- (عربی)-

من و عن:(مُ-نو-عن)صفت- هو بهو- ټول-

منول:(مه-نه-وَل)مصدر متعدی- قراره ول- دلاسه کول- وګورئ ایمنول-

منونکے:(مه-نون-کے)اسم فاعل- وګورئ منل-

منونه:(مه-نو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ من جمع-

منه:(مه-نه)اسم- واحد- مؤنث- منا- څېر- کوپله- جونګنه- داړهٔ- کوړی-

منهائی:(من-ما-ئی)اسم- واحد- مؤنث- تفریق- وضع- مجره-

منیٔ:(من-یٔ)اسم- جمع- مؤنث- می- مهې- ماش- نباتاتی نوم فیسولس ریډیئټس (PHASEOLUS RADIATUS)-

منی:(مه-نی)اسم- واحد- مؤنث- هغه سپینې لاړټنې اُبهٔ چې دَ انزال پهٔ وخت کښې خارجیږی- نطفه- مایه- مردی- (عربی)-

منی:(مه-نی)اسم- واحد- مؤنث- غرور- تکبر- لوئی- خودی- (فارسی)-

منیر:(مُ-نیر)صفت- تابان- رون- رڼا ورکونکے- ښکاره- تابنده- (عربی)-

منی وېل:(مه-نی-وېل)اسم- واحد- مذکر- منے- دَ خزان موسم- منېل- (منے- خزان- وېل- وخت)- (پنجابی- هندی)-

منیجر:(مُ-نی-جَر)اسم- واحد- مذکر- منتظم- مهتمم- (انګریزی)-

منېل:(مه-نېل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ منی وېل-

مڼ:(مَڼ)اسم- واحد- مذکر- میره-

منغوني:(مه-نه-غو-نې)اسم- واحد جمع- مؤنث- مرغوني- کاکوړه- پوپانو- منه غوني- خنظل- نباتاتي نوم کوکومس کولوسينتس (CUCUMIS COLOCYNTHYS)-

مڼ مڼ:(مڼ-مڼ)اسم صوت- مذکر- وګورئ من من-

منه:(مه-نه)اسم- واحد- مؤنث- سېب- سېو- نباتاتي نوم پائرس مېلس (PYRUS MALUS) يا روډوډونډرون افغانيکم (RHODODENDRON AFGHANICUM)-

منه غونے:(مه-نه-غو-نے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ منغوني/مرغوني-

منيځه:(مه-نې-ځه)اسم- واحد- مؤنث- د ناوې لۀ وادۀ دوه مياشتې پس مور کره راتلل او مياشت تېرولو نه پس د مېړۀ کره د تللو پۀ وخت د مور پلار لۀ طرفه ورکړې تحفې-

مو:(مو)اسم ضمير- جمع متکلم- جمع مخاطب- زما- ستا-

مو:(مو)اسم- واحد- مذکر- (۱)وېښتۀ- زلفې- (۲)روغن- غوړی- ډل- ويلې شوې وازده- (م- فارسی)-

مواټ:(م-واټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غاره- مورګه- (۲)انغرو ته مخامخ يا پۀ څنګ دېوال-

مواجب:(مه-وا-جب)اسم- جمع- مذکر- (۱)مزدوری- (۲)تنخواګانې- مشاهرې- (۳)هغه رقم چې د حکومت لۀ اړخه قبائيلي مشرانو ته ورکولے شي- (۴)دړه- بوټنکے- (پۀ وزن کښې)-

مواد:(مه-واد)اسم- جمع- مذکر- د ماده جمع- پيپ- کندکی- (۲)اسباب- سامان- (۳)دلائل- وجوهات-

موار:(م-وار)اسم- واحد- مذکر- مهار-

مواز:(مو-واز)اسم- واحد- مذکر- مقابله-

موازنه:(مه-وا-زه-نه)اسم- واحد- مؤنث- اندازه- يو شان- مقابله- پرتله-

موازي:(مه-وا-زي)اسم- واحد- مذکر- (۱)قيمت- (۲)اندازاً- تخميناً- (۳)برابر- مقابل- (۴)صفت- ساتندونے- ساتندونکے- نګهبان- محافظ- ساتندويه- ساتونکے-

مواس:(مه-واس)اسم- واحد- مؤنث- (۱)موچی- (۲)صفت- چغلی کونکے- خبرغل- چغلخور- غماز- شېطان- (۳)رفتار- تګ- مزل- (۴)پناه-

مواسه:(مه-وا-سه)اسم- واحد- مونث- قيصه- افسانه- ګپې شپې-

مواسی:(مه-وا-سی)اسم- واحد- مؤنث- چغلی- شېطانی-

مواصلات:(مه-وا-ص-لات)اسم- جمع- د نقل او حمل ذرائع- (عربی)-

موافق:(م-وا-فق)صفت- سم- يو شان- برابر- مناسب- پۀ شان- مطابق- (عربی)-

موافقت:(م-وا-ف-قت)اسم- واحد- مذکر- يکسانيت- يو شان والے- مناسبت- مطابقت- (عربی)-

مواقع:(م-وا-قع)اسم- جمع- (۱)د موقع جمع- موقعې- ځايونه- (۲)اخاص وختونه- (عربی)-

موت:(موت)اسم- واحد- مذکر- مرګ- قضا- اجل- (عربی)-

موتاخه:(مو-تا-خه)صفت- محتاجه- متاخه- بې وسه- مجبوره- حاجت منده- حريان- مجبور-

موتاخی:(مو-تا-خی)اسم- واحد- مؤنث- متاخی- محتاجی- مجبوری- احتياج-

موتراوڼ:(موت-را-وڼ)صفت- وګورئ موتيازن-

موتړه:(مو-تۀ-ړه)صفت- مؤنث- هغه ښځه چې خاوند پرېښې وی- مطلقه-

موت و فوت:(موت-و-فوت)اسم- واحد- مذکر- مرګ- مرګے- وفات-

موته:(مو-ته)اسم- واحد- مؤنث- سرنګ- سوري- شګاف-

موتی:(مو-تی)اسم- واحد- مذکر- ملغلره- مرغلره- (هندی)-

موتيازن:(موت-يا-زن)صفت- واحد جمع- مذکر- (۱)هغه څوک چې پۀ کټ کښې د شپې (يعنې خوب کښې) موتيازې کوی- موتيازڼ- موتراوڼ-(۲)ډرن- وېرندونکے- بزدل- (۳)کمينه- (طنزاً)-

موتيازڼ:(موت-يا-زڼ)صفت- وګورئ موتيازن-

موتيازې:(موت-يا-زې)اسم- جمع- مؤنث- متيازې- ميتيازې- واړۀ بول-

موټ:(موټ)تابع مهمل- د روغ تابع مهمل- لکه روغ موټ-

موټ:(موټ)اسم- واحد- مذکر- يو دال چې بوټے ئې د ګياه د پاره هم استعماليږی- نباتاتي نوم فېزيولس اکانټی فوټيس (PHASEOLUS ACONITI FOTIUS)-

موټ:(موټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)موټے- مشت- (۲)دسته- (۳)ګټه- استفاده- فائده- (۴- صفت)محافظ-

موټا:(مو-ټا)اسم- واحد- مذکر- (۱)ماليه- (۲-صفت)غټ- پړسو- تيار- څرب-

موټانه:(مو-ټا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د يوې دسته- جنکه- موټې- موټی-

موټر:(مو-ټر)اسم- واحد- مذکر- (۱)يوه مشينی سورلی چې پۀ پټرولو چلېږی- (۲)مشين چلونکې آله-

موټرکے:(مو-ټر-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے موټر- طنزاً ونړلے شی-

موټروان:(مو-ټر-وان)اسم صفت- د موټر، لاری وغېره ډرائيور- موټر چلونکے-

موټک:(مو-ټک)اسم- واحد- مذکر- (۱)پۀ لاس منی خارجونه- جلق- موټے- (۲)ټبک-

موټکی:(مو-ټه-کی)صفت- موټک وهونکے-

موټکی:(موټ-کی)اسم- واحد- مذکر- يو کالے- يو پسول-

موټه:(مو-ټه)صفت- مؤنث- څربه- غوښنه- (هندی)-

موټی:(مو-ټی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)د يوې لاسکے- لاسکے- (۲)ډينډت- ډبلی- (۳)د لو نه پس د پاتو شوو غنمو راټولونه- (۴)د تيلی بنډل- (۵)د خنو څيزونو د شمارلو پېمانه-

موټے:(مو-ټے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چاړۀ يا خنجر دسته- قبضه- لاسکے- (۲)موټک- (۳)د لاس د پېنځۀ واړو ګوتو د راغنډېدو حالت-

(۴)دَ مېچ دَ پاره استعمالېدونکې پېمانه-

موتې موتې:(مو-تې-مو-تې)متعلق فعل صفت- شوړه شوړه-

مؤثر:(مو-اث-ثر)صفت- اثر کوُنکے- تاثير لرونکے- (عربي)-

موج:(موج)اسم- واحد- مذکر- (۱)چپه- څپه- (۲)جوش- ولوله- (۳)خيال- وهم- (۴)شوق- مستي- سرور- (عربي)-

موجب:(مُو-جب)اسم- واحد- مذکر- (۱)واجب- لازم- (۲)فرض- ضروري- (۳)وجه- باعث- سبب- (عربي)-

موجد:(مُو-جد)صفت- ايجاد کوُنکے- نوے څيز راايستونکے-

موجره:(مُوج-ره)صفت- وګورئ مُجرا- حساب شوې- کټ شوې-

موج ماج:(موج-ماج)اسم- واحد- مذکر- مزې چرچې- خوشحالي- عېش عشرت- خوشحاله خوشحالي- بې غمي- مستي- مېله تماشه-

موج مېله:(موج-مې-له)اسم- واحد- مؤنث- خوشحالي- عېش وعشرت- وګورئ موج ماج-

موجود:(مُو-جُود)صفت- حاضر- پهٔ وجود کښې- هست- شتهٔ-

موجودول:(مو-جُو-ده-وَل)مصدر متعدي- شتهٔ کول- حاضرول- رارسول-

موجودونکے:(مو-جو-ده-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ موجودول-

موجودونه:(مو-جُو-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موجودول-

موجودېدل:(مو-جُو-دې-دل)مصدر لازم- شتهٔ کېدل- حاضرېدل- رارسېدل-

موجودېدنه:(مو-جو-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موجودېدل-

موجودېدونکے:(مو-جو-دې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ موجودېدل-

موجودېدهٔ:(مو-جُو-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ موجودېدل-

موجي:(مو-جي)صفت- خوش طبيعته- خوش مزاجه-

موچ پوچ:(موچ-پوچ)صفت- بې هوده-

موچڼ ګنډونکے:(مو-چڼ-ګن-ډون-کے)اسم- واحد- مذکر- چميار- څپلې جوړونکے-

موچڼ والا:(مو-چڼ-وا-لا)اسم- واحد- مؤنث- څپلې خرڅونکے-

موچنه:(مو-چهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- څپلۍ- پائزار- دَ څپلو يو قسم-

موچونوغزه:(مو-چو-نوغ-زه)اسم- واحد- مؤنث- مچوغنه- مچوغنه-

موچي:(مُو-چي)اسم- واحد- مذکر- څپلې مرمت کوُنکے- چميار-

موچۍ:(مُو-چۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مچۍ- يو قسم پرداره حشره چې لشه کښې ئې زهر وي-

موڅه:(مو-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برخه- (دَ جائېداد)- (۲)پيتو- شټ- دَ لوبو کړده پيتي- موڅۍ- دَ کرم بوره پيتي-

موڅۍ:(مو-څۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ موڅه-

موخه:(مو-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ تيراندازۍ يوه مخصوصه لوبه- (۲)هدف- ګچه- (۳)هغه خته چې دَ غشي ويشتو دَ پاره نښې لاندې لګولے شي-

موده:(مُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- زمانه- وخت- نېټه- ډېر وخت- (عربي- مدت)-

مودې:(مو-دې)اسم- جمع- مؤنث- دَ موده جمع- وختونه- زمانې-

موډ:(موډ)اسم- واحد- مذکر- طبيعت- چرت- (م- انګريزي)-

موډرن:(موډ-رن)صفت- فېشني- نوے- ماډرن- (م- انګريزي)-

موذن:(مو-ذن-ذن)صفت/فاعل- بانګي- بانګ ويونکے- اذان کوُنکے- (عربي)-

موذي:(مُو-ذي)صفت/فاعل- تکليف رسوُنکے- ضرري- نقصاني-

مور:(مُور)اسم- واحد/جمع- مذکر- مېږے- مېږي- (فارسي)-

مور:(مور)اسم- واحد- مؤنث- دَ پلار ښځه- مادر- جمع موريانې/مياندې-

موراک:(مو-راک)اسم- واحد/جمع- مذکر- موړه- دېوال-

موران:(مو-ران)اسم- جمع- مذکر- دَ يو کالي نوم- دَ مهر جمع-

مورته:(مو-رهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- اېجړا- ښځونک- جيني خولے- جيني ځلے- لختي- جمع مورتې-

مورتي:(مو-رهٔ-تي)اسم- واحد- مؤنث- شکل- مجسمه- بُت- ،

مورتيا:(مور-تيا)اسم- ارام- دلاسه- تسلي- ډاډ- خواخوږي-

مورث:(مو-رث)صفت- وراثت پرېښودونکے- (عربي)-

مورچتے:(مور-چه-تے)صفت- بې غېرته- (يو کنځل)-

مورچل:(مور-چل)اسم- واحد- مذکر- (۱)سنګر- مورچه- سلته- سنګړه- څوکۍ- چوکي- خندق- دَ پناه ځائې چې دَ جنګ پهٔ وخت کښې جوړولے شي- (۲)حفاظتي انتظامات چې دَ جنګ پهٔ وخت کښې کولے شي-

مورچه:(مور-چه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مورچل-

مورچه:(مُور-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مُور اسم تصغير- مېږے- (۲)زنګ- (فارسي)-

مورخ:(مو-ؤر-رخ)صفت- تاريخ ليکونکے- تاريخ نګار- جمع مورخين-

مورد:(مو-رد)اسم- واحد- مذکر- دَ واردېدو ځائې- چينه- سرائې-

موراوړې:(مور-را-وهٔ-ړې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)خور- (۲)دَ مور لهٔ خوا خور چې پلار ئې بيل وي- دَ موراوړے مؤنث-

موراوړے:(مور-را-وهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ موراوړې-

مورروزے:(مور-رهٔ-وے)صفت- شيرخوار- تې رودونکے ماشوم- مور رودونکے-

مورزادي:(مور-زا-دي)صفت- پېدائشي مجذوب- پېدائشي ولي- مېزوب-

مورزيز:(مور-زيز)صفت- هغه ورور چې مور ئې يوه وي او پلاران ئې بيل وي-

مورک:(مو-رک)صفت- سپېرهٔ- کم عقل- بې وقوف- ساده- (سنسکرت)-

مورکه:(مو-رهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ مور اسم تصغير- مور ته دَ مينې دَ خطاب کلمه-

مورکۍ:(مو-ره-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مورکه-

مورکنۍ:(مور-که-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ مور لهٔ طرفه رشته دار-

مورګه:(مور-ګه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)غاړه- (۲)حاشيه- (۳)دَ سرحد ليکه-

(۴)دَ غرهٔ سر چې اَبهٔ ترې پهٔ دواړه خوا مخ پهٔ ښکته ځی- (۵)دَ لوښی غاړه- (۶)دَ پوړی ژی- غاړه- څنډه- اړخ- نری غاړه- کناره- ژی- (۷)دَ لری غاړه یا کناره-

مورل:(مو-رل)مصدرِ متعدی- مېرل- مقررول- قبلول- قبضه کول-

مورلی:(مور-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مرلی- دَ مار بیم- (هندی)-

مورمړی:(مور-مهٔ-ړی)صفت- جمع- دَ مورمړے جمع-

مورمړے:(مور-مهٔ-ړے)صفت- (۱)یسیر- چې مور ئې مړه وی- (۲)یوه ښېره-

مورنی:(مو-ره-نی)صفت- مؤنث- دَ مورنے مؤنث- وګوریٔ مورنے-

مورنے:(مو-ره-نے)صفت- مذکر- مور ته منسوب- مادری-

موروالے:(مور-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ مور خصوصیات- دَ مور مینه-

موروث:(مو-روث)صفت- ورثه کښې پاتې شوے- (عربی)-

موروثی:(مو-رو-ثی)صفت- دَ پلار نیکهٔ- جدی- پشت پهٔ پشت- دَ وراثت پهٔ طور-

موره:(مو-ره)صفت- منجمد- کنګل- یخ- چکه شوے- مایه- ټینګ- خټه- کنګر-

مورینګه:(مو-رینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- رضاعی مور- هغه ښځه چې پهٔ مور نیولے شوې وی- جمع مورینګې-

مورینه:(مو-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوریٔ مورینګه-

موری:(مو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ کندو هغه سورے چې دانې پرې راوباسی- پهٔ دېوال کښې سورے- (۲)ناله- لښتے- دَ پُول خُله-

مورے:(مو-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم سپین غټ غنم- (۲)هغه اوښ چې دَ نورو اوښانو نه مخکښې روان وی- (۳)یو ګل- دَ ګلِ داودی یو قسم- نباتاتی نوم کرائ سینتهی مم انډکلیم (CHRYSANTHEMUM INDICCUM)-

موړ:(موړ)صفت- (۱)پهٔ ګېډه ړک- مطمَن- (۲)دولت مند- مالدار-

موړپېټ:(موړ-پېټ)اسم مرکب- پهٔ ښهٔ حال کښې- مالدار- ګزاره حال- خوشحاله- ښاد اَباد- سوکاله- شتهٔ من- جمع ماړهٔ پېټ-

موړسترکے:(موړ-ستر-کے)صفت- مذکر- ارواح موړے- مړه خوا- دَ وږ سترګی ضد-

موړو:(مو-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ موړه-

موړول:(مو-ړه-ول)مصدرِ متعدی- پهٔ ګېډه ړکول- پهٔ چا روټۍ خوړل- (۲)دولتمند کول- وګوریٔ مړول-

موړه:(مو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ بدن باندې دَ وهلو ټکولو نښه او پړسوب- دَ خارښت لهٔ کبله پهٔ څرمن راختلی پاړې- تغمه- داغ- دَ ګزار نښه- (۲)دَ اَبو دَ مخ نیوی پهٔ غرض جوړه کړے شوې وچته شان ډېره- لهٔ خاورو جوړ یو وچت ځائې- (۳)نس خوږے- دړد- (۴)اړ- مروړ- پېچ- (۵)منجیله بالښت- ډېره چې دَ زل یا کتې دَ پاسه ایښوے شی- (۷)دَ دېوال دَ پاسه ایښې تخته چې لوښی پرې ایښوے شی- (۸)دَ دېوال سرماتے- (۹)لهٔ دورمو جوړه کرسی- جمع موړې-

موړی:(مو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- پنکه- جمع- غوټه- ګنډه- سرمایه- شتهٔ- اړی موړی-

موړے:(مو-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ مړے- لاش- مرده-

موز:(موز)اسم- واحد- مذکر- اسپېغول- سپېغول- نباتاتی نوم پلانټیګو اسپغول (PLANTAGO ISPAGHAL)-

موزون:(مو-زون)صفت- (۱)هغه شعر چې وزن لری- (۲)خوښ- مقبول- (۳)لائق- مناسب- درست- (عربی)-

موزونیت:(مو-زو-نی-یت)اسم- واحد- مذکر- (۱)مناسبت- (۲)دَ شعر وزن لرنه- (۳)درستونه-

موزه:(مو-زه)اسم- واحد- مؤنث- جرابه- چکمه- دَ څرمنې جرابه؛ جمع موزې- (فارسی)-

موژغے:(موژ-غے)اسم- واحد- مذکر- وګوریٔ موږے-

موږک:(مو-ږک)اسم- واحد- مذکر- (۱)منږک- (۲)غړے- دَ مټ یا پنډۍ سخته غوښه- (۳)پړانګ- (۴)نولے- جمع موږکان-

موږکباز:(مو-ږک-باز)اسم- واحد- مذکر- ټپوس-

موږے:(مو-ږے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے یا مېخ چې پهٔ زمکه کښې عمودی ټکوهلے شوے وی او څاروی ورپورې تړلے شی- موژغے- مېخ- چوبین- جغنړ-

موس:(موس)اسم- (۱)وګوریٔ موست- (۲)قرض- پور-

موست:(موست)اسم- مائع څیز چې ډېر ټینګ وی-

موسکندے:(موس-کن-دے)صفت- مذکر- موسکے- خنده رو- پهٔ خنده- مسکے- متبسم- مسکا کونکے-

موسکېدل:(موس-کې-دل)مصدرِ لازم- مسېدل- تبسم کول- دَ شونډو دَ لاندې خندا کول- دَ خوشحالۍ، حېرانتیا وغېره ښکاره کولو دَ پاره شونډې کړول-

موسکېدن:(موس-کې-دن)حاصلِ مصدر- وګوریٔ موسکېدل-

موسکېدنه:(موس-کې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوریٔ موسکېدل-

موسکېدونکے:(موس-کې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع موسکېدونکی- مؤنث موسکېدونکې- وګوریٔ موسکېدل-

موسکېدهٔ:(موس-کې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګوریٔ موسکېدل-

موسکے:(موس-کے)صفت- مذکر- وګوریٔ مسکے، مسکندے-

موسل:(مو-سل)مصدرِ لازم- (۱)موسېدل- (۲-اسم- واحد- مذکر)دَ درمن دَ پاکولو لوئې غلبېل-

موسلا:(مو-سه-لا)اسم- واحد- مؤنث- مصلّی-

موسلی:(مو-سه-لی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بوټے-

موسم:(مو-سم)اسم- واحد- مذکر- دَ کال څلورو برخو کښې یوه برخه- فصل- وخت- (عربی)-

موسمی:(مو-سهٔ-می)صفت- (۱)موسم سره منسوب- (۲)دَ موسم-

موسمي بخار:(مو-سۀ-مي-بُ-خار)اسم- واحد- مذکر- دَ منی تبه- سړه لړی تبه- ملېريا-

موسول:(مو-سه-وَل)مصدر متعدي- مسکے کول- مُسول-

موسولے:(مو-سه-وۀ-لے)صفت/مفعول- وګورئ موسول-

موسوم:(مو-سُوم)صفت- نومړے- نوملے-

موسونکے:(مو-سه-وُون-کے)فاعل/صفت- وګورئ موسول-

موسونه:(مو-سه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موسول-

موسيقار:(مو-سی-قار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ يو خيالي مارغۀ نوم چې ققنس هم ورته وائی او پۀ مښوکه کښې ئې ۳۶۰ سوری وی چې دے پرې سندرې وائی- چې بوډا شی نو کنډکی راغونډ کړی او سندرې ونېل شروع کړی او پۀ کنډکو اور بل کړی چې پکښې پخپله هم وسوځی لۀ دې ايرو دَ موسيقار ها پېدا کيږی چې بيا ترې موسيقار وزيږی- (۲)يوه مخصوصه باجه- (۳- صفت)دَ موسيقۍ ماهر-

موسيقي:(مو-سی-قي)اسم- واحد- مؤنث- دَ راګ علم- دَ سرور علم-

موسېدل:(مو-سې-دَل)مصدر لازم- مسکېدل- خندېدل-

موسېدنه:(مو-سې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موسېدل-

موسېدونکے:(مو-سې-دُون-کے)فاعل/صفت- وګورئ موسېدل-

موسېدۀ:(مو-سې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ موسېدل-

موسي:(مو-سي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ موږۍ غلطه املا- وګورئ موږۍ-

موشاته:(مو-شا-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مشاده-

موشاد:(مو-شاد)صفت- سوټ بوټ- ځيګ- کلک-

موشاده:(مو-شا-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مخ- شکل- څېره- بشره- (۲)مجازاً خراب شکل- جمع موشادې-

موشکير:(موش-ګير)اسم- واحد- مذکر- يو ښکاری مارغۀ چې چينډخې خوری-

موښل:(مو-ښل)مصدر متعدي- شاربل-

موصلی:(مو-صه-لي)صفت- (۱)دَ مصلّی مغفن- نمونځ ګزار- (۲)اسم- واحد- مذکر- شاخېل- خاکروب-

موصوف:(مو-صُوف)صفت- ستائېلے- (عربی)-

موصول:(مو-صُول)صفت- وصول کړے شوے- (عربی)-

موصي:(مُو-صي)اسم- واحد- مذکر- وصيت کوُنکے- (عربی)-

موضع:(مو-ضع)اسم- واحد- مؤنث- علاقه- کلے- بانډه-

موضوع:(مو-ضوع)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مضمون- (۲)بامعنی لفظ- (۲)اصل شے- (عربی)-

موعود:(مو-عود)صفت- هغه څۀ يا هغه څوک چې دعوه ئې شوې وی- (عربی)-

موغری:(مو-غۀ-ری)اسم- جمع- مذکر- دَ وهلو داغونه- شنۀ داغونه-

موغرے:(مو-غۀ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ موغری واحد-

موغزی:(مو-غه-زی)اسم- جمع- مذکر- نلی-

موقع:(مو-قع)اسم- واحد- مؤنث- دَ جبل دېوال سره يو مقام چې دَ جبل ملازم پرې دَ څوکۍ دَ پاره ولاړ وی-

موقعه:(مو-قعه)اسم- واحد- مؤنث- داؤ- چل-

موقف:(مو-قف)اسم- واحد- مذکر- دَ ودرېدو ځائې- پوزيشن-

موقوف:(مو-قوف)صفت- (۱)ودرولے- (۲)برخاست شوے- ملتوی- (۳)وقف شوے- (۴- اسم- واحد- مذکر)هغه توری چې خپله او دَ هغې نه مخکښې متحرک وی- (۵- صفت)هغه حديث چې دَ هغې دَ راويانو سلسله اصحابه کرام رضی الله عنه ته رسی- (۶)منحصر-

موک:(موک)اسم- واحد- مذکر- رشوت- بډې- موکه-

موک خور:(موک-خور)صفت- رشوت اخستونکے- رشوت خور-

موکل:(مو-وَک-کل)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې خپله مقدمه وکيل ته وسپاری-

موکه:(مو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)موقع- (۲)بډې- رشوت- موک-

مول:(مول)اسم- واحد- مذکر- (۱)حقيقت- (۲)اصل- بنياد- (۳)تاوان- (۴)مال- جائېداد-

مول:(مول)اسم- واحد- مذکر- دَ مخ پټولو دَ پاره دَ پټکی حجاب- تربوزک-

مولټ:(مو-لټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملټ-

مولد:(مو-لد)اسم- واحد- مذکر- دَ پېدائش ځائې- (عربی)-

مولف:(مو-ال-لف)اسم- واحد- مذکر- تاليف کوُنکے- جمع کوُنکے- مختلفو کتابونو نه کتاب ليکلونکے-

مولود:(مو-لُود)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه مجلس چې دَ حضور صلّی الله عليه وسلم دَ پېدائش باره کښې پکښې تقريرونه کيږی- (۲)زېږېدلے- پېدا شوے ماشوم- (۳)دَ پېدا کېدو ورځ- (۴)زوئې- هلک-

مولوی:(مول-وی)اسم- واحد- مذکر- (۱)مولانا- دينی عالم- (۲)اخون-

موله:(مو-له)اسم- واحد- مؤنث- معامله- مامله-

مولی:(مو-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- يوه مشهوره سبزی چې کچه او پخه دواړو حالتو کښې خوړے شی- ترپ- تېربه- تربه- نباتاتی نوم ريفېنس سټيوس (RAPHANUS SATIVUS)- (سنسکرت)-

مولے:(مو-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ لنګری مولے چې لنګری يا چټو کښې پرې څۀ ټکوی- کوتکے-

موم:(مُوم/موم)اسم- جمع- مذکر- هغه نرمه او غوړه ماده چې دَ شاتو لۀ ګبينه وځی-

موماتی:(مو-ما-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شمع- پتڼ- موم باتی- (هندی)-

موماڼه:(مو-ما-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مماڼه-

موم باتی:(موم-با-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- شمع- موماتی-

موم جامه:(موم-جا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مومی کپړه چې اُبۀ

پرې اثر نه کوي-

موم روغن:(موم-رو-غن)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم تېل چې پکښې موم ګډ وي- ملهم- پهه-

مومړ:(مو-مړ)اسم- وګورئ موميائي-

مومل:(مو-مل)مصدر متعدي- موندل- بيامومندل- ميندل- حاصلول-

مومن:(مو-من)اسم- واحد- مذکر- (۱)د الله تعالٰی يو صفتي نوم- (۲)ايمان راوړونکے- (۳)مسلمان- سوچه مسلمان- کلک مسلمان- ايماندار-

مومي:(مو-مي)صفت- له مومو جوړ- موم سره نسبت لرونکے-

موميا:(موم-يا)اسم- واحد- مؤنث- هغه مساله چې په لاش ئې لګوي او ورسره لاش محفوظ وي-

موميائي:(موم-يا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- مومړ- د کاڼي مومنائي- مومي- مملائي- يو قسم دارو چې د زخم د پاره مفيد وي-

مومي:(مو-مي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ موميائي-

مونړے:(مون-ړے)اسم- مذکر- د غنمو يو قسم چې رنګ ئې سپين وي او په وړى کښې ئې لشې نه وي- منړى غنم- نباتاتي نوم جينس ټرى ټيکم -(GENUS TRITICUM)

مونج:(مونج)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم بوټے چې رسۍ ترې جوړولے شي- منج- نباتاتي نوم د پاره وګورئ منج- (۲)پېټوکي- پستوکي نه جوړ شوے نرے پړے-

مونجے:(مون-جے)صفت- (۱)هغه څيز يا ځناور چې لکۍ ئې کټ شوې وي- بونډے- (۲)هغه سرے چې پوزه ئې پرېکړې شوې وي- (۲-اسم- واحد- مذکر)د غنمو يو خاص قسم- مونډے- منډے-

مونجے:(مون-جے)تابع مهمل- د ګنجے تابع مهمل- لکه ګنجے مونجے-

مونځ:(مونځ)اسم- واحد- مذکر- نمونځ- د خدایٔ پاک عبادت-

موند:(موند)صفت- روږدے- عادت- عادي-

موندري:(موند-ري)اسم- واحد،جمع- مؤنث- د ماشومانو د يو پسول نوم- والۍ- (م- هندي)-

موندرے:(موند-رے)صفت- مذکر- وړوکے قد لرونکے- مندرے- مدرے-

موندل:(مون-دل)مصدر متعدي- حاصلول- کتل- ميندل- پيدا کول-

موندلے:(مون-دۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع موندلي- مؤنث موندلې- وګورئ موندل-

موندنه:(مون-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موندل-

موندونکے:(مون-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع موندونکي- مؤنث موندونکې- وګورئ موندل-

موندونے:(مون-دو-نے)اسم- واحد- مذکر- حرامي- چې مور پلار ئې معلوم نه وي- چې ومونديے شي-

موندۀ:(مون-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ موندل-

موندی:(مون-دی)اسم- جمع- مؤنث- کېږې وغيره-

مونډے:(مون-ډے)صفت- هغه ځاروے چې ښکر ئې مات وي-

مونډے:(مون-ډے)صفت- مونډلے شوے-

مونړ:(مونړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اصل- بنياد- (۲)جرړه- بېخ- د ونې يا بوټي بېخ- سټه- (۳)مونډی- (۴)چپ- خاموش-

مونړختلے:(مونړ-خه-تۀ-لے)صفت- تباه برباد- مونړوتلے-

مونړ کونړ:(مونړ-کونړ)اسم مرکب- (۱)وېخ بېخ- (۲)تحقيقات- (۳)بېخ- جرړه- اصليت- کنه- اصل نسل- (۴)اصلي- مطلبي-

مونړن:(مون-ړن)صفت- مونړ- مينړ- د ونې ځنډ يا ښاخ-

مونړوت:(مونړ-وت)صفت- مونړے شوے- سرکپ شوے-

مونړوتلے:(مونړ-وه-تۀ-لے)صفت- تباه و برباد- مونړختلے-

مونړيز:(مون-ړيز)صفت- مونړ لرونکے- (۱)بنياد لرونکے- اصل لرونکے- (۲)قوم قبيله لرونکے- (۳)مضبوط- مستحکم-

مونړۍ:(مون-ړۍ)اسم- جمع- مؤنث- (۱)په زمکه کښې دننه د ونو بوټو بېخونه- جرړې- مونړوان- مونړان- (۲)د مونړے مؤنث-

مونړے:(مونړ-ړے)صفت- مذکر- (۱)يو لاس لرونکے- (۲)د غويل د مېنځ غونے-

مونړی:(مون-ړی)اسم- واحد- مذکر- مينار-

مونزج:(مون-زج)اسم- واحد- مذکر- جار- نرم جلاب-

مونږ:(مونږ)ضمير جمع متکلم- حالت فاعلي-

مونس:(مو-نس)اسم- واحد- مذکر- ملګرے- دوست- يار- د تنهايي يار- مينه کونکے-

مونه:(مو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جثه- تش کالبوت- سيقه- قواره- څېره- (۲)پتلا- مجسمه- بت- نښکه- نمونه- جمع مونې-

موني:(مو-ني)اسم- واحد- مذکر- شيخ- پرهېزګار-

مونيتوب:(مو-ني-توب)اسم- واحد- مذکر- پرهېزګاري-

موېل:(مو-ېل)مصدر لازم- فخر کول- بروهل- وياړل- وياړ کول-

موېي:(مو-ېي)اسم- واحد- مؤنث- سرمايه- رقم-

موېي:(مو-ېي)اسم- واحد،جمع- مؤنث- بوجه- شوره- خولبوزې-

موېے:(مو-ېے)اسم- واحد- مذکر- وياړ- فخر-

مووز:(مو-وز)اسم- واحد- مذکر- ړل- هغه غوږ چې له وازدې وځي-

موهوم:(مو-هوم)صفت- وهمي- خيالي- فرضي- قياسي- (عربي)-

مؤنث:(مو-ان-نث)صفت- ښځه- ماده- د مذکر ضد-

موۍ په موۍ:(موۍ-پۀ-موۍ)صفت متعلق فعل- لفظي معنی ئې وېښته په وېښته- باريکي- باريکي بيانونه- وړې وړې خبرې بيانونه- مو به مو- توك تفصيلات-

مؤيد:(مو-ای-يد)صفت- مدد کونکے- قوت ورکونکے- تائيد کونکے- (عربي)-

مويز:(م-زيز)اسم- واحد- مذکر- کشمش- انګور- مېوه- وچکے- منقه- مېوه-

(فارسی)-

مویسه:(مه-وی-سه)اسم- واحد- مؤنث- د باویسیرو(بواسیرو) سُده-

مویسی:(مه-وی-سی)صفت- عادتی کونی-

مویشی:(مه-وی-شی)اسم- جمع- مذکر- څاروی- غوا، مېښې، خرونه وغیره-

موېښ:(مه-وېښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بواسیر- (۲)کنی توب- مویسی توب-

موېښه:(مه-وې-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګوره مویسه-

مه:(مَه)اسم- واحد- مؤنث- د ماه مخفف- سپوږمۍ-

مه:(مه)حرف نفي- د نه په معنو-

مهٔ:(مهٔ)حرف نهي- د نهي په صیغه کښې لهٔ فعله مخکښې راځي-

مهاجر:(م-ها-جر)صفت- هجرت کونکے- خپل وطن پرېښودونکے- جمع مهاجرین- (عربی)-

مهار:(م-هار)اسم- واحد- مذکر- د اوښ په پوزه کښې اچولے شوے پېزوان- مواړ- (فارسی)-

مهال:(م-هال)اسم- واحد- مذکر- (۱)موقع- محل- وخت- (۲)کران-

مهانے:(مه-ها-نے)اسم- واحد- مذکر- ملاح- ماڼکے- (متروک)-

مهاوت:(م-ها-وت)اسم- واحد- مذکر- هاتی وان- د هاتیانو ساتونکے او پالونکے- (هندی)-

مهتاب:(مه-تاب)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د سپوږمۍ رڼا- (۲)سپوږمۍ- قمر- (شاعری)- (فارسی)-

مهتر:(مه-تر)صفت- (۱)مشر- سردار- د ټولو لوی- (۲)خاکروب- (۳)شاخېل- (فارسی)-

مهتمم:(مه-ته-مم)صفت- (۱)اهتمام کونکے- سربراه- منتظم- (۲)پروف ریډر- (افغانستان)-

مهجور:(مه-جور)صفت- فراق وهلے- جدا- چې هجران پرې راغلے وي- جدا شوے- کم نصیبه- محروم- (عربی)-

مهد:(مه-هد)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځانګو- ټال- (۲)بستره- (عربی)-

مهدي:(مه-دي)صفت- لهٔ هدایت موندونه پس هدایت ورکونکے-

مهذب:(م-هذ-ذب)صفت- تهذیب یافته- متمدن-

مهر:(مه-هر)اسم- واحد- مذکر- هغه مال یا رقم چې یو مسلمان خپلې ښځې له د نکاح په وخت د ورکولو اقرار وکړي- کابین- (فارسی)-

مهر:(مي-هر)اسم- واحد- مذکر- وفا- مینه- محبت- (فارسی)-

مهران:(مه-ران)اسم- جمع- مذکر- د مهر جمع- اشرفۍ-

مهربان:(مه-ر-بان)صفت- مهربانی کونکے- (فارسی)-

مهربانګی:(مه-ر-بان-ګي)اسم- واحد- مؤنث- مهربانی- ښه- د محبت سلوک- احسان-

مهرباني:(مه-ر-با-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مهربانګی- (فارسی)-

مهرداره:(م-هر-دا-ره)صفت- مؤنث- مینه ناکه-

مهرګا:(م-هر-ګا)اسم- واحد- مذکر- مرګی-

مهرماسه:(م-هر-ما-سه)اسم- واحد- مؤنث- معمولی سکه- معمولی دولت-

مهره:(مه-ره)اسم- واحد- مؤنث- مرۍ-

مهری:(مه-ري)اسم- واحد- مؤنث- محبوبه- مهرو-

مهلت:(مُه-لت)اسم- واحد- مذکر- وخت ورکونه- وخت- وقفه- (عربی)-

مهلک:(مه-لک)صفت- هلاکونکے- مړ کونکے-

مهم:(م-هم)اسم- واحد- مذکر- (۱)لوی کار- درزند کار- مشکل کار- (۲)جنګ- جګړه- کشاله- (۲-صفت)اهم- (افغانستان)- (عربی)-

مهمان:(مه-مان)اسم- واحد- مذکر- مېلمه- المه- (فارسی)-

مهمان خانه:(مه-مان-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د مېلمه د ناستې پاستې ځای- حجره-

مهمانی:(مه-ما-ني)اسم- واحد- مؤنث- مېلمستیا-

مهمل:(مه-مل)صفت- (۱)پرېښودے- (۲)بېکاره- (۲)کم عقل- (۲)فضول- بېهوده- (۴)بې معنې- بې مطلبه- (۵)سست- کمزورے- (۶)هغه توری چې نقطه پرې نهٔ وي-

مهمېز:(مه-مېز)اسم- واحد- مذکر- په اس د سوارهٔ په پونده کښې لګېدلے مېخ چې سور پرې اس د تېز تللو د پاره وهي-

مهندس:(م-هن-دس)اسم- واحد- مذکر- (۱)انجینئر- (۲)د هندسې د علم ماهر- (۲)انجومی- (۴)جوګی- (افغانستان)-

مهڼ:(م-هڼ)اسم- واحد- مذکر- ملاح- ماڼکے- کشتی بان-

مهڼه:(م-هڼ-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- ماڼګې- د مهڼ مؤنث-

مهوت:(مه-هوت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مهاوت- ماوت- فیل بان-

مهوړ:(مه-هوړ)صفت- وګورئ مهېرک- (م- هندی)-

مهیا:(م-هي-یا)صفت- تیار- اماده- حاضر- (عربی)-

مهیب:(م-هیب)صفت- خوفناک- خطرناک- (عربی)-

مهی خورک:(مه-هی-خو-رک)اسم- واحد- مذکر- هغه مارغهٔ چې مهیان خوري-

مهیرک:(مي-رک)صفت- ساده- کم عقل- بې وقوف- (۲)د نفرت د اظهار دپاره پېښو سره یو ځای وئیلے شي- په دېږ معنو کښې د خار ضد- (م- هندی)-

مهیرک:(مه-هی-رک)اسم- واحد- مؤنث- وبا- مرګون- طاعون- مهېرک-

مهی ګر:(مه-هی-ګر)اسم- واحد- مذکر- ماهی ګیر- مچی مار- د کبانو ښکار کونکے-

مهین:(مه-هین)صفت- صفا- نرے- نازک- ښویه- نرم- هوار-

مهینه:(مه-هي-نه)صفت- د موسم په اغاز کښې کرلے کېدونکے فصل- د پسینه ضد-

مهینه:(مه-هي-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ماهانه- مواجب- وظیفه- (۲)هواره- نرمه-

مهینې:(مه-هي-نې)اسم- جمع- مؤنث- د مهینه جمع- تنخواګانې- اجرتونه- وظیفې- (م- فارسی- هندی)-

مهې:(مه-هې)اسم- جمع- مؤنث- د دال یو قسم- نباتاتی نوم فیزیولس

ئ (ښی-رل)، ي (هې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ې (تن-دې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ميکس (PHASEOLUS MAX)-

مهېر ک:(مه-مې-ر ک)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مهېرګ-

مهے:(مه-هے)اسم- واحد- مذکر- (۱)کب- (۲- صفت)بنوېندار- جمع مهيان/مهی-

مئی:(مه-ئی)اسم- دَ انګريزی کال پنځمه مياشت-

ميا:(ميا)صفت- (۱)وګورئ ميان- (۲-اسم- واحد- مذکر)شپون-

ميار:(مه-يار)اسم- واحد- مذکر- (۱)عيب- نقص- (۲)وياړ-

ميارژن:(مه-يار-ژن)صفت- وګورئ ميارن-

ميارن:(مه-يا-رن)صفت- عيب ناک- معيوب- عيب ژن- ميارژن-

ميارنه:(مه-يا-رۀ-نه)اسم- واحد- مذکر- (۱)غندنه- (۲)وياړنه-

ميارونه:(مه-يا-رو-نه)اسم- جمع- مذکر- دَ ميار جمع- عيبونه-

مياشت:(مياشت)اسم- واحد- مذکر- (۱)هلال- نوې سپوږمی- (۲)دَ سپوږمی ميعاد- (۲)دَ کال لۀ دولسو برخو نه يوه برخه-

مياشتنے:(مياشت-ته-نے)اسم- واحد- مذکر- مياشتې ته منسوب- ماهوار-

ميان:(ميان)صفت- مشر سړے- دَ ځنو خاندانونو دَ افرادو لقب- جناب- جمع مياګان- مؤنث مياګنه-

ميان:(ميان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملا- (۲)دوران- (۳)نيام- تېکے- (۴)وسط- منځ-

ميانجی:(ميان-جی)صفت- مذکر- هغه څوک چې دَ دوو کسانو ترمينځه روغه کوی- ثالث- منصف-

ميانځ:(ميانځ)اسم- واحد- مذکر- مينځ- وسط- ميان-

ميانځ غاړے:(ميانځ-غا-ړے)صفت- مذکر- مېنځ کړے- منصف- جمع ميانځ غاړی-

ميانځنے:(ميان-ځه-نے)صفت- مذکر- وسطی- مينځنے- جمع ميانځنی-

ميانځی:(ميان-ځی)اسم- مؤنث- درېمګړی- مينځګړی-

مياندې:(ميان-دې)اسم- جمع- مؤنث- دَ مور جمع- مېندې-

ميانساله:(ميان-سا-له)صفت- (۱)دَ درميانه عمر- نيم زالے- (۲)دَ پوخ عمر- ۴۰ يا ۵۰ کلنے-

ميان کنه:(ميان-کۀ-نه)صفت- مؤنث- دَ ميان مؤنث-

ميانګېدل:(ميانګ-کې-دل)مصدر لازم- دَ پيشو اواز کول- مياؤ مياؤ کول-

ميانګېدنه:(ميانګ-کې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ميانګېدل-

ميانګېدونکے:(ميانګ-کې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ميانګېدل-

ميانګېدۀ:(ميانګ-کې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ ميانګېدل-

ميانه:(ميا-نه)صفت- (۱)مينځنے- وسطی- (۲)ميانه قدے- نۀ دنګ نۀ چيت-

ميانه:(ميا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ذی القعده مياشت- دَ هجری کال يولسمه مياشت- خالی-

ميانه حال:(ميا-نه-حال)صفت- ګزاره حال- دَ وسطی درجې حال لرونکے-

ميانه قد:(ميا-نه-قد)صفت- دَ درميانه قد- نۀ دنګ نۀ چيت-

ميانی:(ميا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مميانی- دَ روپو تېلی- تېلی-

ميانی:(ميا-نی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)سمون- دَ پرتوګ يوه حصه- (۲)ګنجې-

مياڼکے:(مياڼ-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ماڼکے-

مياؤں:(مياؤں)اسم صوت- دَ پيشو اواز-

ميت:(مئ-يت)صفت- (۱)مړے- (۲)اسم- واحد- مذکر- جنازه- (عربی)-

ميتل:(مي-تل)مصدر لازم- موتيازې کول- رګ وهل-

ميتيازې:(ميت-يا-زې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړې بولې- متيازې- تشې متيازې-

ميتی:(مي-تی)اسم- واحد/مؤنث- (۱)ميتے- کُدالی- (۲)ګينتی-

ميتے:(مي-تے)اسم- واحد- مذکر- هغه کدالی چې دواړه طرفه يُ تېرۀ وی- ميتی-

ميټر:(مي-ټر)اسم- واحد- مذکر- دَ ځنو څيزونو دَ مېچ کولو آله لکه دَ رکشې، بجلی يا ګېس ميټر-

ميټنګ:(مي-ټنګ)اسم- مجلس- غونډه- دَ خبرو اترو او صلاح مشورې لۀ پاره دَ خلقو يوځای کېدنه- (انګريزی)-

ميټنګے:(مي-ټنګ-کے)صفت- مذکر- متهونکے- حرامونے- حرام زاده- حرامی- ارامونے-

ميثاق:(مي-ثاق)اسم- واحد- مذکر- قول- اقرار- وعده- معاهده- پيمان- (عربی)-

ميخ ميخ:(ميخ-ميخ)صفت- نااُميد- ملال-

مير:(مير)صفت- (۱)پېشوا- هادی- (۲)دَ سېدانو اغزازی لقب- (۲)سردار- امير- سالار- مشر- رهنما- دَ کاروان مشر- مؤنث ميره- جمع ميران- (فارسی)-

ميرات:(مي-رات)صفت- (۱)بې څويه- بې څوکه- چې نارينه اولاد يُ نۀ وی او وراثت يُ تربور ته پاتې شی- (۲)ميراث-

ميرات صلات:(مي-رات-صه-لات)صفت- (۱)وګورئ ميرات-

ميرات مړے:(مي-رات-مۀ-ړے)صفت- ميرات مړ- تباه و برباد- يوه ښېره- طنزاً وئيلے شی- جمع ميرات مړی-

ميراتول:(مي-را-ته-ول)مصدر متعدی- (۱)تباه کول- ختمول- بربادول- (۲)ميرات جوړول-

ميراتون:(مي-را-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ ميراتول-

ميراتونکے:(مي-را-ته-وون-کے)فاعل- وګورئ ميراتول-

ميراتونه:(مي-را-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ميراتول-

ميراته:(مي-را-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ چا دَ مرګ نه پس پاتې شوے مال دولت، جائېداد- ترکه- ميراث- جمع ميراتې-

ميراته:(مي-را-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښتنو دَ سزا يوه طريقه چې يو کلے پۀ بل کلی يا خاندان حمله زکړی او ټول نارينه يُ ووژنی-

میراتېدل:(می-را-تې-دَل)مصدر لازم- ختمېدل- تباه کېدل- میرات کېدل- خامن مرهٔ کېدل-

میراتېدن:(می-را-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ میراتېدل-

میراتېدنه:(می-را-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ میراتېدل-

میراتېدونکے:(می-را-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع میراتېدونکی- مؤنث میراتېدونکې- وګورئ میراتېدل-

میراتېدهٔ:(می-را-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ میراتېدل-

میراث:(می-راث)اسم- واحد- مذکر- وراثت- ورثه- ترکه- (عربی)-

میراث خور:(می-راث-خور)صفت- وارث- میراث خوړونکے-

میراثه:(می-را-ثه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مال اسباب چې دَ مړی نه خپل وارثانو ته پاتې شي- ترکه- میراث-

میراثي:(می-را-ثي)صفت- مذکر- (۱)میراث خوړونکے- (۲)میرات- (۳)دم-

میراخور:(می-را-خور)صفت- دَ ځاروو نګران- دَ اخور مشر- (فارسی)-

میرځمن:(میر-ځه-مَن)صفت- مذکر- میرځے- میرځن- دښمن- دښمن- جمع میرځمنان- مؤنث میرځمنه-

میرځمني:(میر-ځه-مهٔ-نی)اسم- واحد- مؤنث- دښمني- میرځی- عداوت-

میرځن:(میر-ځن)صفت- دښمن- میرځمن- (افغانستان)-

میرځی:(میر-ځی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دښمني- عداوت- (۲)نفرت- بغض- کینه-

میرځے:(میر-ځے)صفت- دښمن- دښمن- میرځمن- میرځن-

میرزا:(میر-زا)اسم- واحد- مذکر- منشی- هغه څوک چې دَ لیک لوست په کار پوهیږي- بابو- مامور- جمع میرزایان میرزاګان-

میرښکار:(میر-ښکار)اسم- واحد- مذکر- ښکاري- هغه څوک چې ښکاری مارغان ساتي-

میرغلی:(میر-غ-لی)اسم- جمع- مذکر- مستي- کبر- دَ کوتر په مستی کښې دَ سینې راوکښلو حالت-

میرغلے:(میر-غ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ملکانو یوه لوبه چې دَ غندسکې پهٔ ذریعه کولے شي-

میرغواړه:(میر-غوا-ړه)اسم- واحد- مذکر- میرغواله- پوټلی- کوړی- نښکه-

میرغواله:(میر-غوا-له)اسم- واحد- مؤنث- پوټلی- پټلی- میرغواړه-

میرکاټي:(میر-کا-ټي)اسم- جمع- مذکر- دَ زړو جینکو یوه لوبه- پیټوکانې-

میرګه:(میر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- مورګه- ژی- غاړه-

میرمچی:(میر-مه-چی)اسم- واحد- مذکر- دَ مچو مشر-

میره:(می-ره)اسم- واحد- مؤنث- حلقه- دائره-

میری:(می-ری)اسم- واحد- مؤنث- سرداري- حاکمي- مشري-

میری:(می-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه زنه- میرے- (۲)بونګه- غدېه-

میرے:(می-رے)اسم- واحد- مذکر- یوه ونه- ارغند- میری-

میزاب:(می-زاب)اسم- واحد- مذکر- موری- درځی- دَ اُبو دَ وتلو لاره- ناوه-

میزارو:(می-زا-رو)متعلق فعل/صفت- (۱)دَ ملکو میزارو- تر لرې لرې- دَ ملکو مزارو-

میزان:(می-زان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تله- (۲)جمع- مجموعه- (۳)دَ اسمان اووم برج- دَ شمسی کال اوومه میاشت چې ۲۲ اکتوبر پورې وی-

میزرے:(می-زهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې دَ پاټو نه یې پوزی، مصلې او بوڼ جوړولے شي-

میزے:(می-زے)اسم- واحد- مذکر- (۱)مزے- غړدلے تار- (۲)دَ مزی ټوپک- دَ دارو ټوپک-

میسر:(م-یس-سر)اسم- (۱)هغه څهٔ چې پهٔ آسانه وموندے شي- (۲)اسانول- (۳)حاصل- (۴)دستیاب- (عربی)-

میشتک:(میش-تک)اسم- واحد- مذکر- دَ غلې وړلو وړه بوری-

میش میش:(میش-میش)صفت- تښنېدلے-

میش میش کېدل:(میش-میش-کې-دَل)مصدر لازم- (۱)تښنېدل- (۲)خفه کېدل-

میعاد:(می-عاد)اسم- واحد- مذکر- (۱)مقرر وخت- (۲)دَ وعدې وخت-

میعادي:(می-عا-دي)صفت- میعاد سره منسوب-

میعادی تبه:(می-عا-دی-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- لویه تبه- محرقه-

میکانیات:(می-کا-نی-یات)اسم- دَ مشینونو علم- میکېنکس- (افغانستان)-

میل:(میل)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کاڼے چې دَ پارسنګ دَ پاره لګولے شي- (۲)دَ ۱۷۶۰ ګزو فاصله- (۳)دَ رنجو لګولو سلائی-

میلاد:(می-لاد)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ پیدا کېدو ځائې- (۲)دَ پیدائش وخت- (۳)پیدائش- (۴)میلادالنبی- داسې محفل چې پکښې دَ نبی علیه السلام دَ پیدائش ذکر وی- (عربی)-

میلانه:(می-لا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ یو میل اُجرت یا معاوضه-

میلک:(می-لک)اسم- واحد- مذکر- ربښمینې جامې- یو قیمتی ټوکے چې دَ نوشاد نومې ښار نه به راتلو-

میلټ:(می-لټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ملټ- (لهٔ انګریزی مخفف)-

میله:(می-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مکان- کور- (۲)انتظار- دمه- (۳)چې چرته دمه کیږی- دَ ناستې ځائې-

میلیا:(می-لی-یا)اسم- واحد- مؤنث- وصال- یوځائې-

میلی:(می-لی)اسم- واحد- مؤنث- دَ اربشو میده کولو مېچن-

میلے:(می-لے)صفت- ژر غصه کېدونکے-

میمه:(می-مه)اسم- واحد- مؤنث- انګریزه ښځه- فېرنګی-

مین:(مه-ین)صفت- مئین- (۱)مفتون- فدا- شیدا- عاشق- (۲)مهین-

مینا:(می-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یو قسم کاڼے- (۲)دَ شرابو بوتل- صراحی- (شاعری)- (۳)مکان- مانی- حویلی- (فارسی)-

مینت:(مي-نت)اسم- واحد- مذکر- منت- عاجزی- زاری- فریاد- (م- عربی)-

میناکي:(مي-نا-کي)صفت- مینه ناک-

مین توب:(مه-ین-توب)اسم- واحد- مذکر- د مین کېدو حالت- مئین توب-

مینجوټ:(مه-ین-جوټ)صفت- اخوا دېخوا-

مینجور:(مین-جه-ور)اسم- واحد- مذکر- مجاور- منجور- (م- عربی)-

مینځ:(مینځ)اسم- وسط- درمیان-

مینځتوب:(مینځ-توب)اسم- واحد- مذکر- نوکره جوړېدنه- خدمتکاره جوړېدنه- وینځتوب-

مینځړکه:(مینځ-ړه-که)اسم- واحد- مؤنث- خدمتکاره- نوکره- وینځه-

مینځ کښې:(مینځ-کښې)صفت متعلق فعل- مینځنے- د مینځ-

مینځکوره:(مینځ-کو-ره)صفت- چې مینځ کښې کور وی-

مینځګړے:(مینځ-ګه-ړے)صفت- دریم کړے- ثالث- منصف-

مینځل:(مین-ځل)مصدر متعدی- وینځل- صفا کول-

مینځلے:(مین-ځه-لے)مفعول صفت- وګوری مینځل-

مینځنه:(مین-ځه-نه)حاصل مصدر- وګوری مینځل-

مینځنے:(مین-ځه-نے)صفت- د مینځ- منځ سره منسوب-

مینځومان:(مین-ځو-مان)صفت متعلق فعل- درمیان- مینځ-

مینځونکے:(مین-ځون-کے)فاعل صفت- وګوری مینځل-

مینځه:(مین-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وینځه- خدمتکاره-

مینځه ګته:(مین-ځه-ګ-ته)اسم- واحد- مؤنث- د لاس د وزیرې او مسواکې ګتې ترمنځه ګته- منځنۍ ګته-

مینځه ګړے:(مین-ځه-ګه-ړے)صفت- مینځګړے-

مینځهٔ:(مین-ځهٔ)حاصل مصدر- وګوری مینځل-

مینډ:(مینډ)حاصل مصدر اسم- ګتنه- موندنه-

مینډل:(مین-ډل)مصدر متعدی- ګټل- موندل-

مینډن:(مین-ډن)حاصل مصدر- وګوری مینډل-

مینډنه:(مین-ډه-نه)حاصل مصدر- وګوری مینډل-

مینډور:(مین-ډور)اسم- واحد- مذکر- د وزیرو ګډا-

مینډونکے:(مین-ډون-کے)فاعل صفت- وګوری مینډل-

مینده:(مین-ده)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اینده- هغه څېرلے چې څوان زی- (۲)ابتر- غټ پټ- څرب- (۲)اسم- موده- د وخت اجازت کونه-

مینډ:(مینډ)اسم- واحد- مذکر- د اوبن د ملا د حفاظت د پاره جوړه شوې د کمبلو کته-

مینکه:(مي-نه-که)اسم- واحد- مؤنث- مینه-

مینګېدل:(مینګ-ګې-دل)مصدر لازم- میاؤں میاؤں کول- د پیشو اواز نه جوړ شوے مصدر-

مینوال:(مین-وال)صفت- (۱)یار- دوست- (۲)وطن دار-

مینه:(مي-نه)اسم- واحد- مؤنث- خوښي- محبت- عشق- دوستي- خوروالے- الفت-

مینه ناک:(مي-نه-ناک)صفت- مذکر- محبت کونکے- عشق کونکے-

مینه وال:(مي-نه-وال)صفت- مذکر- ملګرے- دوست- ګران اشنا- اشنا-

مینه وړے:(مي-نه-وه-ړے)صفت- محبوب- معشوق-

مئینېدل:(مه-ني-نې-دل)مصدر لازم- عاشق کېدل- شېدا کېدل- مئین کېدل-

میو:(میو)اسم صوت- د پیشو اواز- میاؤں-

میور:(میور)اسم- واحد- مذکر- مور- طاوس- یو قسم مارغهٔ-

میوره:(مه-یو-ره)اسم- واحد- مؤنث- اتوار- د اتوار ورځ-

میون:(میون)متعلق فعل صفت- میان- دغه میان کښې- دغه وخت کښې- سمدستي- ژر-

میینه:(مي-نه)صفت- د موسم په سر کښې کرلے او راغلے فصل- د پسینه ضد- وګوری مهینه-

مې:(مې)ضمیر متکلم- ما- لکه ورته مې ووې وغېره-

مېټائی:(مې-ټا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- شیریني- خوږه دانه- مټائي-

مېجر:(مې-جر)صفت- د فوځ یو عهده دار چې له کپتانه وچت وی- (انګریزی)-

مېچ:(مېچ)صفت- (۱)حریف- مقابل- جواب- همسر- (۲)اسم- واحد- مذکر- مقابله- د لوبې مقابله- (م- انګریزی)-

مېچ:(مېچ)اسم- واحد- مذکر- معیار- ناپ- کچ- پېمانه- اندازه-

مېچل:(مې-چل)مصدر متعدی- وګوری مېچول-

مېچن:(مې-چن)اسم- واحد- مؤنث- مېچنه- د دانو وړلو دستي مشین- د لاندې باندې کاڼو ترمنځه د دانو وړلو یوه پخوانۍ آله-

مېچنه:(مې-چه-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوری مېچن-

مېچنۍ:(مې-چه-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- شمشتي- شکرتانے- کاسه ګربه-

مېچول:(مې-چه-ول)مصدر متعدی- اندازه لګول- پېمانه کول- مېچ کول-

مېچونکے:(مې-چه-ون-کے)فاعل صفت- وګوری مېچول-

مېچونه:(مې-چه-وه-نه)حاصل مصدر- وګوری مېچول-

مېچه:(مې-چه)اسم- واحد- مؤنث- بنوشه- د پېروتې هغه قسم چې رنګ ئې زیړ وی او د نورو ونو بوټو نه تازیری- نباتاتي نوم وائلا اېس پي پي (VIOLA S.P.P)-

مېچېدل:(مې-چې-دل)مصدر لازم- ناپ کېدل- اندازه کېدل-

مېچېدنه:(مې-چې-ده-نه)حاصل مصدر- وګوری مېچېدل-

مېچېدونکے:(مې-چې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګوری مېچېدل-

مېچېدهٔ:(مې-چې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صیغه- وګوری مېچېدل-

مېخ:(مېخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د اسپنې جوړ کیل- (۲)کونټې- جغنډ- جمع مېخونه- (فارسی)-

مېخانه:(مے-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- مېکده- شراب خانه- چرته چې شراب

ځښلے شی- (شاعری)- (فارسی)-

مېخ تبلا:(مېخ-تَب-لا)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُسپنې یو لوئ مېخ چې پهٔ سر کښې ئې کړۍ وی او بل سر ئې نوکدار وی-

مېخ توبله:(مېخ-توب-له)اسم- واحد- مؤنث- مېخ تُبلا-

مېخچو:(مېخ-چو)اسم- واحد- مذکر- د مېخ ټک وهلو آله- ځټک-

مېخ چوب:(مېخ-چوب)اسم- واحد- مذکر- دَ اُسپنې کوتک-

مېخزین:(مېخ-زین)اسم- واحد- مذکر- دَ کارتوسو چارجر- دَ ټوپک یا تماچې هغه ځائ چې کارتوس پکښې کېښوے شی- (انګریزی)-

مېخ سندان:(مېخ-سن-دان)اسم- واحد- مذکر- هغه سندان چې دواړو غاړو ته ئې څوکې وتې وی-

مېخکے:(مې-خه-کے)اسم- واحد- مذکر- د پوزې پسول- یو قسم کالے چې زنانه ئې پهٔ پوزه اچوی- جمع مېخکی-

مېخوار:(مے-خوار)صفت- شراب نوش- شرابی- (ش- عربی- فارسی)-

مېخول:(مې-خه-ول)مصدرِ متعدی- مضبوطول- سختول-

مېخے:(مې-خے)اسم- واحد- مؤنث- مته ګُته- کته ګُته-

مېدان:(مے-دان)اسم- واحد- مذکر- (۱)ډاګه- ځائ- ډاګ- سمه- ډګر- (۲)مقابله- جنګ-

مېدانی:(مے-دا-نی)صفت- (۱)دَ مېدان متعلق- (۲)هواره زمکه- (۳)دَ غر ضد-

مېدل:(مے-دل)مصدرِ لازم- ښکارېدل-

مېدول:(مے-ده-ول)مصدرِ متعدی- مېده کول- چخنې کول-

مېده:(مے-ده)اسم- واحد- مؤنث- چاڼ شوی اوړهٔ- ډېر باریک اوړهٔ شوی اوړهٔ-

مېډل:(مے-ډل)اسم- واحد- مذکر- دَ بادری یا ډېر قابلیت او محنت لهٔ کبله ورکېدونکې د سرزرو تمغه- (انګریزی)-

مېډم:(مے-ډم)اسم- واحد- مؤنث- بېګم- بی بی- خانم- بانو- (انګریزی)-

مېډیسن:(مے-ډی-سن)اسم- واحد- مذکر- دوائی- دارو- (انګریزی)-

مېډیکل:(مے-ډی-کل)صفت- طبی- دَ ډاکټری متعلق- دَ طب متعلق- (انګریزی)-

مېډیم:(مے-ډی-یم)صفت- (۱)مینځنے منزل- اوسط- (۲)ذریعه- وسیله- (انګریزی)-

مېئر:(مے-ار)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ بلدیه مشر- (۲)ښاروال- (انګریزی)-

مېراډبه:(مے-را-ډه-به)اسم- واحد- مؤنث- توپ ډنډه- دَ هلکانو یوه لوبه-

مېرګل:(مېر-ګل)اسم- واحد- مذکر- نمرپرست ګل- نمرګل-

مېرګن:(مېر-ګن)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو ښکاری مارغهٔ- (۲)هغه سړے چې دَ مرګو بیماری ئې وی- مېرګنځ- مېرګند-

مېرګنځ:(مېر-ګنځ)اسم- واحد- مذکر- وګوری مېرګن-

مېرګند:(مېر-ګند)اسم- واحد- مذکر- وګوری مېرګن-

مېرګی:(مېر-ګی)اسم- جمع- مذکر- یو دماغی بیماری چې سړے پکښې بې هوشه کېږی او لهٔ خُلې ئې ځګونه وځی-

مېرکیانے:(مېر-کیا-نے)صفت- دَ مرګیو مریض-

مېرل:(مے-رل)مصدرِ متعدی- منتخب کول- مقررول- خوښول-

مېرمن:(مېر-من)اسم- واحد- مؤنث- بېګم- بی بی- دَ کور مالکه- وادهٔ کړې ښځه- مېډم- دَ مېړهٔ مؤنث-

مېرمون:(مے-ره-مون)صفت- مهربان-

مېرمونی:(مے-ره-مو-نی)اسم- واحد- مؤنث- مهربانی- مهربانګی- مهرورباني- مېرمونګی-

مېرنه:(مے-رهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګوری مېرل-

مېرنے:(مے-ره-نے)صفت- مذکر- ناسکه- جمع مېرنی- مؤنث مېرنۍ-

مېره:(مے-ره)اسم- واحد- مؤنث- بیابان- دشته- لویه ډاګه- لوئ مېدان- صحرا-

مېره:(مے-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناسکه مور- غېر حقیقی مور- (۲)غېر حقیقی- ناسکه- مېرنۍ-

مېړانه:(مے-ړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- شجاعت- بهادری- بادری- نرتوب- جمع مېړانې-

مېړنتوب:(مے-ړن-توب)اسم- واحد- مذکر- بادری- شجاعت- مېړانه-

مېړنے:(مے-ړه-نے)صفت- مضبوط- دلېر- بادر- دلاور- مړنے- تکړه- دَ نارینه غُندې- جمع مېړنی- مؤنث مېړنۍ-

مېړوښه:(مې-ړز-ښه)صفت- مؤنث- ښځه- وادهٔ شوې ښځه- جمع مېړوښې-

مېړهٔ:(مې-ړهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)خاوند- مالک- څښتن- آقا- ماړخ- (۲)بهادر- بادر- باعزته- دروند- دَ وادهٔ خلمے-

مېړهٔ توب:(مې-ړهٔ-توب)اسم- واحد- مذکر- خوانمردی- بهادری- زړهٔ ورتیا-

مېړهٔ مخې:(مې-ړهٔ-مهٔ-خې)صفت- مؤنث- هغه ښځه چې مېړانه او دَ مړنیو نور صفتونه لری-

مېز:(مېز)اسم- واحد- مذکر- دَ لرګی هواره تخته چې پهٔ پښو ولاړه وی او دَ لیکلو، خوراک وغېره دَ پاره استعمالېږی-

مېزبان:(مېز-بان)صفت- مذکر- کوربه-

مېزر:(مے-زر)اسم- واحد- مؤنث- انبارخانه- دَ غلې ګودام-

مېزر:(مے-زر)اسم- واحد- مذکر- نقاب- اوړنے- پړونے- لوپټه- څادر- بوقره- بورقه- څادری- چادری-

مېزرے:(مې-زه-رے)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے چې دَ پاڼو نه ئې پوزی، مصلې او بوڼ جوړولے شی- نباتاتی نوم ننور هوپس ریچینا (NANNORRHOPS RITCHIENA)-

مېزګوټے:(مېز-ګو-ټے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے مېز- جمع مېزګوټی-

مېزمان:(مېز-مان)صفت- مذکر- مېلمه- (عامیانه)-

مېزمه:(مېز-مه)اسم- واحد- مذکر- (۱)کوربه- مزمه- (۲)دَ مېلمه تابع مهمل- لکه مېلمه مېزمه-

مېزوب:(مے-زوب)صفت- مذکر- هغه کس چې په هوش کښې نه وي- مجذوب- ديوانه حال- مزوب-

مېژل:(مے-ژل)مصدرِ لازم- موتيازي کول-

مېژې:(مې-ژې)اسم- جمع- مؤنث- مېږې-

مېږتون:(مې-ږه-تون)اسم- واحد- مذکر- د مېږو کور- د مېږو سوړه- (۲)هغه ښانک چې اَبهٔ پکښې اچولے شي او مينځ کښې ئې د لوښي ايښودلو ځائ جوړوي په دې لوښي کښې پروت څيز له مېږو بچ ساتلے شي-

مېږک مار:(مې-ږک-مار)صفت- هغه څوک چې مېږې مړه کوي-

مېږوې:(مې-ږه-وې)اسم- جمع- مذکر- مېخونه- ګوټکې- پنکې-

مېږه تون:(مې-ږه-تون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مېږتون-

مېږيمه:(مے-ږې-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ګېډه چې وار ئې راوړے وي-

مېږے:(مې-ږے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم وړه حشره چې په سوړو کښې وسيږي او مختلف قسمونه لري- جمع مېږې-

مېس:(مېس)اسم- (۱)خوراک- روټۍ- (۲)په يوځائ د خوړلو ډله- (انګريزي)-

مېسه:(مے-سه)صفت- هغه فصل چې تازه شوے وي-

مېشت:(مېشت)صفت- مقيم- اباد- ساکن- مېشته- وسېدونکے-

مېشتک:(مېش-تک)اسم- واحد- مذکر- د غلې اوړلو وړه بورې-

مېشت کېدل:(مېشت-کې-دل)مصدرِ لازم- مېشته کېدل- وسېدل- استوګه کېدل-

مېشتول:(مېش-ته-ول)مصدرِ متعدي- (۱)قائمول- مقيم کول- زسول- (۲)دوباره اوږه اخښل-

مېشتون:(مېش-تون)اسم- واحد- مذکر- د وسېدو ځائ- (افغانستان)-

مېشته:(مېش-ته)صفت- ساکن- وسېدونکے- مېشته-

مېشته:(مېش-ته)صفت- هغه څوک چې په يو ځائ ډېره وي- استوګے- مېشته-

مېشتېدل:(مېش-تې-دل)مصدرِ لازم- (۱)وسېدل- مقيم کېدل- (۲)خمبيره کېدل-

مېشتېدن:(مېش-تې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ مېشتېدل-

مېشتېدنګ:(مېش-تې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ مېشتېدل-

مېشتېدنه:(مېش-تې-ده-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ مېشتېدل-

مېشتېدونکے:(مېش-تې-دون-کے)فاعل/صفت- جمع مېشتېدونکي- مؤنث مېشتېدونکې- وګورئ مېشتېدل-

مېشتېده:(مېش-تې-ده)حاصلِ مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ مېشتېدل-

مېښبه:(مېښ-به)صفت- مېښې څرونکے- ګوجر- جمع مېښبانه-

مېښل:(مې-ښل)مصدر- مښل-

مېښنه:(مې-ښه-نه)صفت- د مېښې څرمن- مېښينه-

مېښين:(مې-ښين)صفت- د مېښې سره منسوب-

مېښينه:(مې-ښي-نه)اسم صفت- وګورئ مېښنه-

مېغزين:(مېغ-زين)اسم- واحد- مذکر- مېګزين- مېخزين- د وسلې انبارخانه-

مېکده:(مے-که-ده)اسم- واحد- مؤنث- شراب خانه- (شاعري)- (فارسي)-

مېکش:(مے-کش)صفت- مذکر- شرابخور- شراب څښونکے- (شاعري)- (فارسي)-

مېکېنک:(مې-کے-نک)صفت- د مشينونو جوړولو ماهر- (انګريزي)-

مېکېنکس:(مې-کے-نکس)اسم- واحد- مذکر- د مشينونو جوړولو علم- (انګريزي)-

مېګزين:(مېګ-زين)اسم- واحد- مذکر- (۱)خزانه- ګودام- (۲)بارودخانه- (۲)رساله- (انګريزي)-

مېګنټ:(مېګ-نټ)اسم- واحد- مذکر- مقناطيس- (انګريزي- مېګنټ)-

مېل:(مېل)اسم- واحد- مذکر- (۱)رغبت- توجه- خواهش- (۲)ښکته- (۲)رعايت- خاطر- (عربي)-

مېلان:(مے-لان)اسم- واحد- مذکر- رغبت- خواهش- (عربي)-

مېلاوه:(مې-لا-وه)اسم- واحد- مؤنث- څېله- هغه بوټے چې په زمکه يا ديوال خورېږي-

مېلمانه:(مېل-ما-نه)اسم- مذکر- د مېلمه جمع- ډېر مېلمانه-

مېلمستخے:(مېل-مست-خے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مېلمستون- (افغانستان)-

مېلمستون:(مېل-مس-تون)اسم- واحد- مذکر- (۱)مهمان خانه- ډاګ بنګله- (۲)حجره- (افغانستان)-

مېلمستيا:(مېل-مس-تيا)اسم- واحد- مذکر- ضيافت- مهماني- مهمان نوازي کونه- دعوت-

مېلمنه:(مېل-مه-نه)اسم- واحد- مؤنث- د مېلمه مؤنث-

مېلمه:(مېل-مه)اسم- واحد- مذکر- د بل کور ته عارضي قيام له راغلے- مهمان-

مېلمه پال:(مېل-مه-پال)صفت- مذکر- مېلمه پالونکے- د مېلمه تواضع کونکے- (افغانستان)-

مېلمه خے:(مېل-مه-خے)اسم- واحد- مذکر- مهمانخانه- (افغانستان)-

مېلمه مېزمه:(مېل-مه-مېز-مه)اسم- واحد- مذکر- مېلمانه- مېزمه د مېلمه تابع مهمل دے-

مېلو:(مے-لو)اسم- واحد- مذکر- (۱)يږ- يو تور رنګ لرونکے ځنګلي ځناور- (۲)بدشکله سړے- جمع مېلوګان-

مېلوګنه:(مے-لو-ګه-نه)اسم- واحد- مؤنث- د مېلو ماده- د مېلو مؤنث-

مېلوه:(مېل-وه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم کور- انګور- جمع مېلوې-

مېله:(مے-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګڼه ګوڼه- ازدهام- (۲)سېل او تماشې د پاره د خلقو جمع- (۲)په يو خاص زيارت په خاص ورځو کښې د خلقو جمع کېدنه- د نمائش ځائ- (۴)بټه تل- د اختر د دوېمې ورځې سېل تماشه-

مېمنه:(مے-مه-نه)اسم- واحد- مؤنث- د ښي طرف- د ښي طرف فوځ-

جمع مېمنې- (عربي)-

مېمون:(مے-مون)صفت- مذکر- نېک- خوش نصيب-

مېنا:(مے-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يوه توررنګې مرغۍ- (۲)سپورن.چتر- منا- منه-

مېنخى:(مېن-خي)اسم- واحد- مذکر- د خټکي يو قسم چې ډېر خوږ بوئ لري-

مېنچل:(مېن-چل)اسم- واحد- مذکر- په ګرمۍ کښې د نمر په ظاهره د تتېدو حالت چې د ګرمۍ لۀ زوره کيږي- (۲)هم په دغه ورځو کښې په سيندونو کښې د کبانو د افراط وخت-

مېنچه:(مېن-چه)اسم- واحد- مؤنث- لۀ ازرو جوړه د چينجي په شان خوارۀ چې پکښې خوارۀ او پئ اچولے شي- جمع مېنچې-

مېنچې:(مېن-چې)اسم- مؤنث- د مېنچه جمع- وګورئ مېنچه-

مېنو:(مے-نو)اسم- واحد- مذکر- د مېنا مذکر- ښارو- يوه توررنګې مرغۍ-

مېنوپک:(مے-نو-پک)صفت- منافق- (م- عربي)-

مېنه:(مے-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د وسېدو ځاۍ- کور- مکان- استوګه- (۲)سيمه- وطن-

مېوه:(مې-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ونې لۀ حاصلاتو هغه څۀ چې خوړلے شي- (۲)نتيجه- (۳)وچ کړی انګور- وڅکې-

مېوه دانه:(مې-وه-دا-نه)اسم مرکب- جمع مېوې دانې- قسم قسم مېوه- خوراکه- جمع مېوې دانې-

مېوهار:(مېو-هار)اسم صوت- مېو- مياوں- د پيشو اواز- مسلسل اواز-

مى:(مى)اسم- واحد/جمع- مؤنث- د دالو يو قسم- شنې مى- نباتاتي نوم فيزيولس ريډى اے ټس (PAHSEOLUS RADIATUS)-

مى وريژې:(مى-ورى-ژې)صفت- دوه رنګيز- عام طور سره د کړې وړې، وريږې د پاره استعماليږي- چې رنګ ئې تور او سپين وی-

مئے:(مئے)اسم- جمع- شراب- (شاعری)- (فارسي)-

مے:(مے)اسم- واحد- مذکر- مى- مخ- لحاظ- برکت- سبب-

مے پرست:(مے-په-رست)صفت- شرابي- جمع مے پرستان- (شاعری)- (فارسي)-

مے ناب:(مے-ناب)اسم- واحد- مذکر- خالص او سوچه شراب-

ن:(نون)حرف- د پښتو شپږدېرشم، د عربي پينځويشتم، د فارسي نهويشتم او د اردو دوه دېرشم حرف- د ابجدو لهٔ حسابه ئ "۵۰" عدده فرض کړے شوي دی-

نا:(نا)د نفی علامت لکه ناجوړ، ناامید، ناآباد، نابلد وغېره- (فارسي)-

ناآباد:(نا-آ-باد)صفت- غېر آباد- (۱)هغه ځائ چې ابادي پکښې نهٔ وي- چې څوک پکښې وسيږی نه- (۲)شاړ- بنجر- مؤنث ناآباده-

نااتر:(نا-اَ-تَر)صفت- بې خبر- ناخبر- مؤنث نااتره-

نااړ:(نا-اَړ)صفت- هغه څوک چې چا ته ئ مړو څهٔ حاجت نهٔ وي- نامحتاج- بې نياز-

نااړتيا:(نا-اَړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- بې نيازی- چا ته څهٔ حاجت نهٔ لرنه- نامحتاجی-

ناازمائېلے:(نا-از-ما-ئ-لے)صفت- هغه چې ازمېښت پرې نهٔ وی شوے- ناازمونيلے-

ناازمونېلے:(نا-اَز-مو-ئ-لے)صفت- وګورئ ناازمائېلے-

نااشنا:(نا-اش-نا)صفت- (۱)نابلد- ناواقف- (۲)عجيبه- حېرانونکے-

نااشناتوب:(نا-اَش-نا-توب)اسم- واحد- مذکر- نابلدتيا- نابلدتوب- ناواقفيت- ناواقفتوب- نااشنائی- ناشنائی-

نااشنائی:(نا-اَش-نا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نااشناتوب-

ناامنے:(نا-اَم-نے)صفت- هغه چې پهٔ امن کښې نهٔ وي- بې امنه- غېر محفوظ- جمع ناامنی- مؤنث ناامنه- جمع مؤنث ناامنې-

ناامید:(نا-اُ-مید)صفت- هغه چې اُميد ئ نهٔ وي- مايوس- نااُميده- بې اُميده- نامېند- نامېنده-

نااُميده:(نا-اُ-مي-ده)صفت- مذکر/مؤنث- (۱)وګورئ نااُميد- (۲)زنانه چې کېږه ئ نهٔ وي- چې حامله نهٔ وي-

نااُميدی:(نا-اُ-مي-دی)اسم- واحد- مؤنث- اُميد نهٔ لرنه- د نااُميده کېدو حالت- نامېندی-

نااندرته:(نا-اند-رهٔ-ته)صفت- مذکر/مؤنث- ناتړلے- سپړدے- خلاص- پرانستے-

ناانسان:(نا-ان-سان)صفت- د سخت زړهٔ خاوند- ناترس- سنګدل- سخت زړے-

ناانصاف:(نا-ان-صاف)صفت- انصاف نهٔ کونکے- بې انصاف- بې انصافه- ناانصافه-

ناانصافه:(نا-ان-صا-فه)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناانصاف-

ناانصافي:(نا-ان-صا-في)اسم- واحد- مؤنث- د ناانصاف کېدو حالت- انصاف نهٔ کونه-

نااودلے:(نا-او-دهٔ-لے)صفت- غېر مرتب- ګډوډ- بې ترتيبه-

نااهل:(نا-اَ-هل)صفت- مذکر- بې ډډه- نالائق- ناقابل- چې اهل نهٔ وي- ناپوړے-

ناايسيا:(نا-ای-سيا)صفت- بدرنګ- نازېبا- بدنما- بدشکله-

ناب:(ناب)صفت- حاکم- بادشاه- خليفه- امير-

ناباب:(نا-باب)صفت- هغه څيز چې رواج ئ نهٔ وي- غېر مروج- مؤنث نابابه-

نابات:(نا-بات)اسم- جمع- مذکر- خواږهٔ- شيريني- نبات- نانبات-

ناباري:(نا-با-ري)صفت- هغه ښاروے چې د بار وړلو عادت نهٔ وي-

نابالغ:(نا-با-لغ)صفت- مذکر- (۱)هغه بنيادم چې بلوغت ته نهٔ وی رسېدلے- ماشوم- (۲)ناپوهه- ناتجربه کار- مؤنث نابالغه-

نابُبر:(نا-بُ-بر)صفت- وحشي- شاړ شپاړ بنيادم- بې تهذيبه- ناشبېړ- نابېړ-

نابېره:(نا-به-بهٔ-ره)متعلق فعل- ناڅاپه- سمدستي- ناګهانه- نابُوبره-

نابېړ:(نا-بُ-بړ)صفت- وګورئ نابُبر-

نابرهو:(نا-بر-هو)متعلق فعل- ناګهانه-

نابړ:(نا-بړ)صفت- (۱)مضبوط- قوی- (۲)نابُبر- شاړشپاړ- بې تهذيبه-

نابلد:(نا-به-لد)صفت- ناواقف- نااشنا- مؤنث نابلده-

نابلدتوب:(نا-به-لد-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نااشناتوب-

نابلدتيا:(نا-به-لد-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نااشناتوب-

نابوبر:(نا-بُو-بر)صفت- وګورئ نابُبر-

نابوبره:(نا-بو-بهٔ-ره)متعلق فعل- وګورئ نابېره-

نابود:(نا-بُود)صفت- بې فائدې- عبث- بېکاره- مؤنث نابوده-

نابودتوب:(نا-بُود-توب)اسم- واحد- مذکر- بېکارتوب- بې فائدې توب- نابودتيا- نابودوالے- نابودی-

نابودتيا:(نا-بود-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نابودتوب-

نابودوالے:(نا-بُود-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نابودتوب-

نابودول:(نا-بُو-ده-وَل)مصدر متعدی- بېکاره کول- خرابول- بربادول- ضائع کول-

نابُودون:(نا-بُو-ده-وَن)حاصل مصدر- وګورئ نابودول-

نابُودونکے:(نا-بُو-ده-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نابودونکی- مؤنث نابودونکې- وګورئ نابودول-

نابُودونګ:(نا-بُو-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نابودول-

نابُودونه:(نا-بُو-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نابودول-

نابُودی:(نا-بُو-دی)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نابودتوب-

نابودېدل:(نا-بو-دې-دَل)مصدر لازم- بېکاره کېدل- ضائع کېدل- بربادېدل-

نابودېدن:(نا-بو-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نابُودېدل-

نابودېدنګ:(نا-بو-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نابُودېدل-

نابودېدنه:(نا-بو-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نابُودېدل-

نابودېدونکے:(نا-بو-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نابودېدونکی- مؤنث نابودېدونکې- وګورئ نابُودېدل-

نابودېدهٔ:(نا-بُو-دې-دهٔ)حاصل مصدر از دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نابودېدل-

نابومه:(نا-بو-مه)صفت- نابلد- ناواقف- نااشنا- نابوميا-

نابوميا:(نا-بُوم-يا)صفت- وګورئ نابومه-

نابينا:(نا-بي-نا)صفت- هغه څوک چې نظر ئې نهٔ لګي- ړوند-

ناپاک:(نا-پاک)صفت- د پاک ضد- پليت- ګنده- ناولے- خيرن- بې نمازه- بېلمازه-

ناپاکتوب:(نا-پاک-توب)اسم- واحد- مذکر- ناپاکي- ناپاکتيا- ناپاکوالے- پليتوالے- ګنده توب- خيرن والے- بې نمازي- بېلمازي-

ناپاکتيا:(نا-پاک-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپاکتوب-

ناپاکوالے:(نا-پاک-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناپاکتوب-

ناپاکي:(نا-پا-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپاکتوب-

ناپام:(نا-پام)متعلق فعل- وګورئ ناپامه-

ناپامه:(نا-پا-مه)متعلق فعل- پهٔ بې خيالۍ- بې پامه- ناڅاپه- ناپام-

ناپامي:(نا-پا-مي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بې پامي- بې خيالي- پام نهٔ کونه- (۲)صفت- دَ ناپامه سره منسوب-

ناپاياب:(نا-پا-ياب)صفت- ناپاياڼ- هغه چې پاياڼ ئې معلوم نهٔ وي- ډوب- ژور- (فارسي)-

ناپاياڼ:(نا-پا-ياڼ)صفت- وګورئ ناپاياب- (م- فارسي)-

ناپائېدار:(نا-پا-ئې-دار)صفت- دَ پائېدار ضد- نهٔ پائېدونکے- کچه، کمزورے څيز- ډېر وخت نهٔ پاتې کېدونکے- (فارسي)-

ناپديد:(نا-پهٔ-ديد)صفت- پهٔ نظر نهٔ راتلونکے- معدوم- (م- فارسي)-

ناپر:(نا-پر)صفت- مضبوط- قوي- خريس- صحتمند- ناپړ-

ناپرسان:(نا-پر-سان)صفت- هغه ځائې چرته چې لهٔ چا دَ هيڅ عمل تپوس نهٔ کيږي-

ناپرمان:(نا-پر-مان)اسم- يو قسم ګل-

ناپړ:(نا-پړ)صفت- وګورئ ناپر-

ناپړاند:(نا-پړاند)صفت- ډېر زيات کمزورے- مړځپن- انتهائي مانده- مؤنث ناپړانده-

ناپړيته:(ناپ-ړي-ته)اسم- واحد- مؤنث- بې هوده او بې موقعې خبره- ناشولته- ناشورته-

ناپسند:(نا-په-سند/ناپ-سند)صفت- بې خوښې- چې دَ خوښې مطابق نهٔ وي- ناخوښه- ناپسنده-

ناپسنده:(نا-پ-سن-ده)صفت- (۱)وګورئ ناپسند- (۲)اسم- واحد- مؤنث- ظلم- زياتے-

ناپکار:(نا-پهٔ-کار)صفت- بې ضرورته- پهٔ کار نهٔ راتلونکے-

ناپوه:(نا-پوه)صفت- (۱)نهٔ پوهېدونکے- جاهل- (۲)ماشوم- نابالغ- ناپوهه- ناپوئ- ناپويه-

ناپوهوالے:(نا-پوه-وا-لے)اسم- واحد- مؤنث- ناپوهي- نهٔ پوهېدنه- ناپوني- (۱)جهالت- (۲)ماشومتوب- ماشوم والے-

ناپوهه:(نا-پو-هه)صفت- وګورئ ناپوه-

ناپوهي:(نا-پو-هي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپوهوالے-

ناپويه:(نا-پو-يه)صفت- وګورئ ناپوه-

ناپوني:(نا-پو-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپوهوالے-

ناپوئ:(نا-پوئ)صفت- وګورئ ناپوه-

ناپهٔ ښاد:(نا-پهٔ-ښاد)صفت- خفه- ناراض- ناخوشحال-

ناپېژندګلو:(نا-پې-ژند-ګه-لو)صفت- (۱)نااشنا- هغه چې پېژندلے نهٔ شي- ناواقف- (۲)اسم- واحد- مؤنث- ناپېژندګلو- نااشناتوب- ناواقفيت-

ناپېژندګلوي:(نا-پې-ژند-ګل-وي)اسم- واحد- مؤنث- نااشناتوب- نابلدتيا- ناواقفيت- ناپېژندګلي- ناپېژندګلو- ناواقفتوب-

ناپېژندګلي:(نا-پې-ژند-ګه-لي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپېژندګلوي-

ناپېژندونکے:(نا-پې-ژن-دون-کے)صفت- هغه چې پېژندګلوي ئې نهٔ کيږي- نااشنا- ناواقف-

ناپېښه:(نا-پې-ښه)متعلق فعل- ناګهانه-

ناپېوړتوب:(نا-پې-وړ-توب)اسم- واحد- مذکر- نالائقتوب- نااهلتوب- نامناسبتوب- ناپېوړتيا- ناوړتوب- ناوړتيا-

ناپېوړتيا:(نا-پې-وړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناپېوړتوب-

ناپېوړے:(نا-پې-وهٔ-ړے)صفت- نالائق- نااهل- نامناسب- ناموزون- ناوړ- ناوړے-

ناتار:(نا-تار)اسم- واحد- مذکر- نتار- (۱)زياتے- ظلم- جبر- (۲)پهٔ ماستو کښې له ماتې کړے شوې ړوړي نه جوړ کړے شوے خوراک- (۳)يرغل- چپاو-

ناتارګر:(نا-تار-ګر)صفت- زياتے کونکے- ظالم- جابر-

ناترس:(نا-ترس)صفت- ترس نهٔ کونکے- بې رحم- سنګدل- ظالم- ناترسه-

ناترسه:(نا-تر-سه)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناترس-

ناتغير:(نا-ته-غي-ير)صفت- تغير نهٔ کونکے- نهٔ بدلېدونکے-

ناتکي:(نا-ته-کي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)صورت- شکل- شخصيت- (۲)دَ ناتکے مؤنث- وګورئ ناتکے-

ناتکي:(نات-کي)اسم- واحد- مؤنث- دَ پوزې يو پسول- نتکي-

ناتکے:(نا-ته-کے)صفت- يواځې- بې جوړې- طاق- مؤنث ناتکي- جمع ناتکي-

ناتمام:(نا-ته-مام)صفت- نيمګړے- نامکمل- ناپوره-

ناتمامي:(نا-ته-ما-مي)اسم- واحد- مؤنث- نيمګړتيا- نامکملتوب- ناپوره توب-

ناتواني:(نا-تَوا-ني)اسم- واحد- مؤنث- توان نهٔ لرنه- کمزورتيا- بې دستي- له زوره پرېوتنه-

ي (ښي-رل)، ې (هې-ره-ول)، ے (تن-دے)، ی (پيا-لي)، تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ناتهٔ:(نا-تهٔ)حاصل مصدر- لهٔ نتل مصدر نه حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه-

ناټ:(ناټ)اسم- واحد- مذکر- شوق- خواهش- رغبت- محبت- مينه-

ناټک:(نا-ټک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تماشې ځاې- تېټر- (۲)تماشه- ډرامه- لوبه- (۲)وګوړئ ناټکے-

ناټکه:(نا-ټهٔ-که)صفت- مذکر/مؤنث- بې ارامه- ناقلار- مضطرب-

ناټکی:(نا-ټهٔ-کي)اسم- واحد- مؤنث- بې ارامي- ناقلارتيا- ناقلاري- اضطراب-

ناټکی:(نا-ټهٔ-کي)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم نقش يا ګلکاري چې دَ ټغر يا لمڅې په منځ کښې جوړولے شي-

ناټکے:(نا-ټهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- اداکار- ايکټر- لوبه يا ډرامه کونکے-

ناټه:(نا-ټه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم سپين تندے لرونکې کوتره- نټه- جمع ناټې-

ناټېرلے:(نا-ټې-رهٔ-لے)صفت- کمزورے- ناتوان- مړخېن- بې دسته- مړکندے- مؤنث ناټېرلې- جمع ناټېرلي-

ناټي:(نا-ټي)اسم- واحد- مؤنث- هغه لرګے چې دَ اوښ په پوزه کښې اچولے شوے وي او مُهار ورپورې ترلے شي- نته-

ناټے:(نا-ټے)صفت- لټ- ناراسته- سست- ناراست- مؤنث ناټې- جمع ناټي-

ناثر:(نا-ثر)صفت- نثر ليکونکے- نثرنګار-

ناجاڼ:(نا-جاڼ)صفت- ناجانه- بې خبره- ناواقف- ناخبره-

ناجانه:(نا-جا-نه)صفت- مذکر/مؤنث- وګوړئ ناجاڼ-

ناجائز:(نا-جا-ئز)صفت- ناجائزه- چې جائز نهٔ وي- نامناسب-

ناجائزه:(نا-جا-ئ-زه)صفت- مذکر/مؤنث- وګوړئ ناجائز-

ناجغ:(نا-جغ)صفت- ناجغه- وګوړئ ناړک-

ناجنس:(نا-جنس)صفت- (۱)بې جنسه- بې ذاته- جنس نهٔ لرونکے- (۲)کمينه- رذيل- بې اصله-

ناجو:(نا-جو)اسم- واحد- مذکر- دَ صنوبر ونه- نباتاتي نوم (PINUS ROX BURGHII)- جمع ناجوګان-

ناجوړ:(نا-جوړ)صفت- ناجوړه- ناساز- بيمار- رنځور-

ناجوړتيا:(نا-جوړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- بيماري- ناسازي- رنځورتيا- ناجوړي-

ناجوړه:(نا-جو-ړه)صفت- مذکر/مؤنث- وګوړئ ناجوړ-

ناجوړي:(نا-جو-ړي)اسم- واحد- مؤنث- وګوړئ ناجوړتيا-

ناجه:(نا-جه)اسم- واحد- مؤنث- ځانګه- ناجي- جمع ناجې-

ناجي:(نا-جي)صفت- نجات موندونکے- خلاصے موندونکے- معاف کړے شوے-

ناجي:(نا-جي)اسم- واحد- مؤنث- وګوړئ ناجه-

ناچ:(ناچ)اسم- واحد- مذکر- (۱)نڅا- ګډا- رقص- ډانس- ناڅ- (۲)وګوړئ منډوس-

ناچاپ:(نا-چاپ)صفت- هغه چې چاپ شوے نهٔ وي- ناطبع- ناچاپه-

ناچاپه:(نا-چا-په)صفت- مذکر/مؤنث- وګوړئ ناچاپ-

ناچار:(نا-چار)صفت- لاچار/ناڅار- (۱)عاجز- معذور- مجبور- (۲)بې وسه- محتاج- خوار- غريب- ناچاره-

ناچاره:(نا-چا-ره)صفت- مذکر/مؤنث- لاچاره- وګوړئ ناچار-

ناچاري:(نا-چا-ري)اسم- واحد- مؤنث- لاچاري- ناڅاري- (۱)عاجزي- معذوري- مجبوري- (۲)بې وسي- غربت- نيستي-

ناچاق:(نا-چاق)صفت- (۱)ناجوړ- بيمار- (۲)بې خونده- بدمزه- (۳)کمزورے- مانده- ټپ-

ناچاقي:(نا-چا-قي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناجوړتيا- بيماري- (۲)بې خوندي- بدمزګي- (۳)کمزورتيا- مانده توب- ټپوالے-

ناچل:(نا-چل)صفت- (۱)بې رواجه- غير مروج- (۲)کوټه سکه- نهٔ چلېدونکې سکه-

ناڅ:(ناڅ)اسم- واحد- مذکر- ناچ- ګډا- رقص- نڅا- ډانس-

ناڅاپه:(نا-څا-په)متعلق فعل- سمدستي- ناګهانه- ناڅاپي- په بې خيالۍ سره-

ناڅاپي:(نا-څا-پي)صفت/متعلق فعل- دَ ناڅاپه سره متعلق- وګوړئ ناڅاپه-

ناڅار:(نا-څار)صفت- وګوړئ ناچار-

ناڅاري:(نا-څا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګوړئ ناچاري-

ناڅکر:(ناڅ-کر)صفت- ګډېدونکے- ګډا کونکے- ناچ کونکے-

ناڅل:(نا-څل)مصدر لازم- ګډېدل- نڅا کول- رقص کول- ناچ کول- نڅېدل-

ناڅيز:(نا-څيز)صفت- بې کاره- بې فائدې- ناچيز-

ناحق:(نا-حق)صفت- (۱)دَ حق خلاف- (۲)بې مناسبه- نامناسب- (۳)بې فايدې-

ناحقژن:(نا-حق-ژن)صفت- ارام خور- ناحقجن- مؤنث ناحقژنه-

ناحيه:(نا-حي-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ملک- علاقه- (۲)دَ زمکې ټوټه- (۳)ساحل- دَ سمندر غاړه- (۴)طرف- اړخ- ډډه-

ناخبر:(نا-خه-بر)صفت- هغه چې خبر ورته نهٔ وي- ناواقف- بې خبر- ناجاڼ- مؤنث ناخبره-

ناختلے:(نا-خه-تهٔ-لے)صفت- هغه چې ختلے نهٔ وي- جمع ناختلي- مؤنث ناختلې-

ناخدا:(نا-خ-دا)اسم- واحد- مذکر- کشتي چلونکے- ماڼکے- ماڼے-

ناخلف:(نا-خ-لف)صفت- نالائق ځوئ- بې ادب او نافرمان زوئ-

ناخنه:(نا-خ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګوړئ نخونه-

ناخوال:(نا-خوال)صفت- (۱)نامناسب- بې سمونه- (۲)سپکه او شرمناکه خبره- (۳)دَ ټوقو خبره- مسخره- (۴)زړهٔ ماتے- هغه څوک چې زړهٔ يې نهٔ مر څهٔ موړ وي- ناخواله-

ناخواله:(نا-خوا-له)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناخوال-

ناخوالي:(نا-خوا-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نامناسبتوب- بې سمونتوب- (۲)مجبوري- ناخوښي- (۳)زړۀ مړېدنه- زړۀ توربدنه-

ناخوان:(نا-خوان)صفت- ناخواند- ناخوانده- (۱)بې تعليمه- پۀ ليک لُست نۀ پوهېدونکے- جاهل- (۲)بې دعوته راغلے- بې بلنې راغلے-

ناخواند:(نا-خواند)صفت- وګورئ ناخوان-

ناخوانده:(نا-خوان-ده)صفت- واحد- مذکر/مؤنث- وګورئ ناخوان-

ناخورا:(نا-خو-را)صفت- ناپاک- ناولے- چټل-

ناخورسند:(نا-خور-سند)صفت- خفه- دلګير- پرېشان- ناخوښ-

ناخوښ:(نا-خوښ)صفت- وګورئ ناخورسند-

ناخوښه:(نا-خوه-ښه)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناخورسند-

ناخوښي:(نا-خوه-ښي)اسم- واحد- مؤنث- خفګان- پرېشاني- ناراضتوب-

ناخونه:(نا-خو-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د انګورو پۀ خېلي کښې نرے تار- (۲)د سترګو يو قسم بيماري- نخونه- ناخُنه- جمع ناخونې-

نادار:(نا-دار)صفت- هيڅ نۀ لرونکے- غريب- عاجز- نېستمند- لاچار-

نادارتوب:(نا-دار-توب)اسم- واحد- مذکر- هيڅ نۀ لرنه- غريبي- عاجزي- نېستي- ناداري-

ناداري:(نا-دا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نادارتوب-

نادان:(نا-دان)صفت- کم عقل- ناپوه- ساده- مؤنث نادانه-

نادانسته:(نا-دا-نس-ته)متعلق فعل/صفت- د دانسته ضد- بې ارادې- پۀ ناپوهي سره- غېر ارادي-

نادانه:(نا-دا-نه)صفت- (۱)د نادان مؤنث- (۲)يو ذات له ښاروني-

ناداني:(نا-دا-ني)اسم- واحد- مؤنث- کم عقلتوب- ناپوهي- ساده توب-

نادر:(نا-در)صفت- (۱)ناياب- کمياب- (۲)ښۀ- غوره- عجيبه-

نادرست:(نا-درست)صفت- د درست ضد- ناسم- نامکمل- وران- نيمګړے-

نادم:(نا-دم)صفت- پښېمان- ستومان- پۀ خپلو کړو شرمنده-

نادوده:(نا-دو-ده)صفت- غېر مهذب- لۀ رسم و رواج نه ناخبر- نادېده- لالچي-

نادودي:(نا-دو-دي)اسم- واحد- مؤنث- لۀ رسم و رواجه ناخبري- غېر مهذب توب- نادېده توب-

نادېدک:(نا-دي-دک)صفت- وګورئ نادېده-

نادېده:(نا-دي-ده)صفت- نادوده- (۱)ناليدلے- (۲)وږسترګے- اروا وږے- لالچي- (۳)کم اصل- رذيل- نادېدک-

نادېده توب:(نا-دي-ده-توب)اسم- واحد- مذکر- د نادېده جوړېدو حالت-

نار:(نار)اسم- واحد- مذکر- اور- (عربي)-

نار:(نار)صفت- وږے- نهر- مؤنث ناره-

ناراحت:(نا-را-حت)صفت- بې ارامه- راحت نۀ لرونکے- ارام نۀ لرونکے- مونث ناراحته-

ناراست:(نا-راست)صفت- لټ- سست- ناتړے- ناراسته-

ناراسته:(نا-راس-ته)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناراست-

ناراستي:(نا-راس-تي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لټوالے- سستي- ناراستيا- (۲)ستوماني-

ناراستيا:(نا-راس-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناراستي-

ناراض:(نا-راض)صفت- خفه- نارضا- مرور- پړ- ناراضه- ناراضي-

ناراضتوب:(نا-راض-توب)اسم- واحد- مذکر- خفګان- مرورتيا- پړتوب- ناراضګي- مرورتوب- ناراضي- نارضامندي-

ناراضتيا:(نا-راض-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناراضتوب-

ناراضګي:(نا-راض-ګي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناراضتوب-

ناراضي:(نا-را-ضي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ ناراضتوب- (۲)صفت- وګورئ ناراض-

نارام:(نا-رام)صفت- بې ارامه- ناراحت- ارام نۀ لرونکے- نارامه-

نارامتيا:(نا-رام-تيا)اسم- واحد- مؤنث- ارام نۀ لرنه- بې ارامي- نارامي- لهلندتيا-

نارامه:(نا-را-مه)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ نارام-

نارامي:(نا-را-مي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نارامتيا-

نارسا:(نا-ره-سا)صفت- د رسا ضد- وګورئ خطا-

نارسائي:(نا-ره-سا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- نۀ رسېدنه- دخل نۀ کېدنه-

نارضا:(نا-ره-ضا)صفت- وګورئ ناراض-

نارضامندي:(نا-ره-ضا-من-دي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناراضتوب-

نارګل:(نار-ګل)اسم- واحد- مذکر- د انار ګل-

نارګوړے:(نار-ګو-ړے)اسم تصغير- وړوکے انار- انارکوټے-

نارګيل:(نار-ګيل)اسم- واحد- مذکر- کوپره- ناريال- ناريل- نباتاتي نوم لوډوايشيا سيکېليرم (LODOICEA SECHELARUM)-

نارل:(نا-رل)مصدر لازم- (۱)نعره کول- غر کول- نعره وهل- (۲)اذان کول- بانګ کول- بانګ وئيل-

نارلے:(نا-رۀ-لے)صفت- جمع نارلي- مؤنث نارلې- وګورئ نارل-

نارن:(نا-رن)حاصل مصدر- وګورئ نارل-

نارنج:(نا-رنج)اسم- واحد- مذکر- د سنګترې د خاندان يو بوټے او د هغۀ مېوه- نباتاتي نوم سټرس ميډيکاوار - ايسي ډيکابرانډس (CITRUS MEDICA VAR - ACIDA BRANDIS)- جمع نارنجان-

نارنجي:(نا-رن-جي)صفت- د نارنج پۀ شان رنګ لرونکے- زيړبخن-

نارنګ:(نا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ نارل-

نارنه:(نا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نارل-

نار نهور:(نار-نه-هور)صفت- بالکل نهر- بېخي وږے- نهر نهور- مؤنث ناره نهوره-

نارو:(نا-رو)اسم- واحد- مذکر- يو قسم خطرناکه بيماري چې عام طور سره

ڼ (ڼې-رل)، ښ (ښې-ره-ول)، ې (پيا-لې)، ئ (تن-دئ) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دَ ناولیو اَبو لۀ څښلو پیدا کیږی- دې مرض سره پۀ بدن کښې زخم جوړ شی چې پۀ منځ کښې ئې دَ تار غُندې نرے چینجے پیدا کیږی او دا چینجے بهر ته راوځی- کۀ دا چینجے منځ کښې وَسیږی نو بنده مړ شی- نارو- نارون- (م- هندی ناړ)-

ناروا:(نا-ره-وا)صفت- دَ روا ضد- ناجائز- نامناسب- دَ شرعې او مذهب خلاف-

ناروغ:(نا-روغ)صفت- (۱)ناروغه- بیمار- رنځور- ناساز- (۲)وران-

ناروغتیا:(نا-روغ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- بیماری- ناجوړتیا- ناسازی- ناروغی- ناروغوالے-

ناروغوالے:(نا-روغ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناروغتیا-

ناروغول:(نا-رو-غه-وَل)مصدر متعدی- بیمارول- رنځورول- ناجوړه کول-

ناروغون:(نا-رو-غه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ناروغول-

ناروغونکے:(نا-رو-غه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ناروغونکی- مؤنث ناروغونکې- وګورئ ناروغول-

ناروغونګ:(نا-رو-غه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ناروغول-

ناروغونه:(نا-رو-غه-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ناروغول-

ناروغه:(نا-رو-غه)صفت- مذکر مؤنث- وګورئ ناروغ-

ناروغی:(نا-رو-غی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناروغتیا-

نارون:(نا-رُون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نارو-

نارونکے:(نا-رُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نارونکی- مؤنث نارونکې- وګورئ نارل-

ناره:(نا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نعره- غږ- ږغ- چغه- اواز- جمع نارې-

ناریال:(نار-یال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نارګیل-

نارینتوب:(نا-رین-توب)اسم- واحد- مذکر- نرتوب- سړیتوب- (۱)دَ سړی جوړېدو حالت- (۲)مړانه- شجاعت- بهادری-

نارینه:(نا-ری-نه)صفت- نر- (۱)مذکر- سړے- مرد- (۲)بهادر- تکړه- تورزن-

نارې:(نا-رې)اسم- جمع- دَ ناره جمع- چغې- نعرې- غږونه- اوازونه-

نارې سُورې:(نا-رې-سو-رې)اسم- جمع- چغې سُورې- شور زوږ- ژړا فریاد-

ناربل:(نا-ربل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نارګیل-

نارے:(نا-رے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ګاښت خوراک- دَ سحر خوراک- (۲)هغه خوراک چې دَ وادۀ پۀ ورومبنیو دریو ورځو او شپو کښې پۀ ناوې پسې دَ مور پلار لۀ کوره راځی- (۳)اس له روزانه ورکونکے خوراک-

ناړ:(ناړ)اسم- واحد- مذکر- دَ غنم یا وربشې بُوټے چې وړے درېوړې نۀ وی- دروخه- ناړګوړه-

ناړ:(ناړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نړا-

ناړام:(نا-ړام)صفت- ضدی- سرکش- اړیمار- ناړامه-

ناړامتوب:(نا-ړام-توب)اسم- واحد- مذکر- ضد- سرکشی- اړ- ناړامی-

ناړامه:(نا-ړا-مه)صفت- مذکر مؤنث- وګورئ ناړام-

ناړامی:(نا-ړا-می)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناړامتوب-

ناړک:(نا-ړک)صفت- ناړیک- ناجغه- هغه غوے چې دَ ایوې کولو بلد نۀ وی- ناړکه- ناجغ- ناګویه- ناژغ-

ناړکه:(نا-ړۀ-که)صفت- مذکر مؤنث- وګورئ ناړک-

ناړګوړه:(ناړ-ګو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناړ(۱)-

ناړل:(نا-ړل)مصدر لازم- دَ خرۀ هینګېدل- دَ خرۀ برړېدل- نړل-

ناړلے:(نا-ړۀ-لے)صفت/مفعول- وګورئ ناړل-

ناړن:(نا-ړن)حاصل مصدر- وګورئ ناړل-

ناړن:(نا-ړن)صفت- هغه څوک چې مُدام ئې لۀ خُلې لاړې بهیږی- لاړن- لاړېژن- لاړېجن- لاړجن- مؤنث ناړنه-

ناړنګ:(نا-ړنګ)حاصل مصدر- وګورئ ناړل-

ناړنه:(نا-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ناړل-

ناړو:(نا-ړو)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نارو-

ناړونکے:(نا-ړون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع ناړونکی- مؤنث ناړونکې- وګورئ ناړل-

ناړه:(نا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خلې څڅېښناکې اُبۀ- لعاب- لاړه- جمع ناړې-

ناړه:(نا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خرۀ هینګا- دَ خرۀ برړه- اواز- جمع ناړې-

ناړه:(نا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دَ بوټی جرړه- جمع ناړې-

ناړیک:(نا-ړیک)صفت- وګورئ ناړک- مؤنث ناړیکه-

ناړې:(نا-ړې)اسم- جمع- مؤنث- دَ ناړه جمع- لاړې- توکاڼې- دَ خُلې لعاب-

ناړی:(نا-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ غنمو یا وربشو بې وږی وچ بوټے- دروخه- (۲)دَ بوټ تسمه- (۳)دَ څرمنې سربانړے- بددیزه- (۴)دَ دوو غرونو تر منځه پرته سرسبزه وادی-

ناړے:(نا-ړے)اسم- واحد- مذکر- ړنړر- غُړګه- ړندرکے- جمع ناړی-

ناز:(ناز)اسم- واحد- مذکر- (۱)ادا- نخره- غمزه- (۲)مینه- محبت- (۳)غرور- فخر- (۴)لوئی- عزت-

نازان:(نا-زان)صفت- ناز کونکے- فخر کونکے-

نازبرداری:(ناز-بر-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- ناز وړنه- نخرې زغمنه- غمزې برداشت کونه-

نازبو:(ناز-بو)اسم- واحد- مذکر- یو قسم خوشبودار بوټے-

نازبین:(ناز-بین)صفت- پۀ نازونو لوئ شوے- دَ ناز کولو بلد- نیازبین- نازنین- نازپرور-

نازبین توب:(ناز-بین-توب)اسم- واحد- مذکر- پۀ ناز لوئېدنه- ناز کونه- نیازبین توب-

نازپرور:(ناز-پر-ور)صفت- وګورئ نازبین- مؤنث نازپروره-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، زېر "(ک-تاب)، پېش "(نو-کا-ره)، جزم "(شکوڼ)، "ۀ "(ز-ړه)، "ۀ "(ړو-بې-دۀ)

نازغوره:(ناز-غه-وه-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خطرناکه دانه چې بنده ترې مري- خوراکي ننکۍ-

نازک:(نا-زک)صفت- (۱)باریک- کمزورے- کچه- لطیف- (۲)پوست- نرم- (۳)ګران- مشکل- (۴)تیز- تُند- (۵)خطرناک- مؤنث نازکه-

نازک اندام:(نا-زک-اَن-دام)صفت- نازک اندامونه لرونکے- نرم او کمزورے وجود لرونکے- نازک بدن- مؤنث نازک اندامه-

نازک بدن:(نا-زک-به-دن)صفت- (۱)وګورئ نازک اندام- (۲)معشوق- محبوب-

نازکتوب:(نا-زک-توب)اسم- واحد- مذکر- د نازک کېدو حالت- نازک کېدنه- نزاکت- نازکوالے- نازکي-

نازک مزاج:(نا-زک-م-زاج)صفت- بدخویه- بدمزاج- لهٔ خویه تریخ- بددماغ- مؤنث نازک مزاجه-

نازک مزاجي:(نا-زک-م-زا-جي)اسم- واحد- مؤنث- بدخوئي- بدمزاجي- بددماغي-

نازکوالے:(نا-زک-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نازکتوب-

نازکي:(نا-زهٔ-کي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نازکتوب-

نازل:(نا-زل)صفت- (۱)راکوزېدونکے- ښکته راتلونکے- (۲)راکوز شوے- لهٔ بره ښکته رالېږلے شوے- وارد شوے-

نازلول:(نا-ز-له-وَل)مصدر متعدي- راکوزول- لهٔ بره رالېږل- ښکته راستول- واردول-

نازلون:(نا-ز-له-وَن)حاصل مصدر- وګورئ نازلول-

نازلونکے:(نا-ز-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نازلونکي- مؤنث نازلونکې- وګورئ نازلول-

نازلونګ:(نا-ز-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نازلول-

نازلونه:(نا-ز-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نازلول-

نازلېدل:(نا-ز-لې-دل)مصدر لازم- راکوزېدل- لهٔ بره راتلل- واردېدل-

نازلېدن:(نا-ز-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نازلېدل-

نازلېدنګ:(نا-ز-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نازلېدل-

نازلېدنه:(نا-ز-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نازلېدل-

نازلېدونکے:(نا-ز-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نازلېدونکي- مؤنث نازلېدونکې- وګورئ نازلېدل-

نازلېدهٔ:(نا-ز-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ نازلېدل-

نازمن:(ناز-مَن)صفت- نازمند- نیازمن- نیازمند- (۱)حاجتمند- ارزومند- د ليدو اجازت غوښتونکے- د حاضرېدو خواهش لرونکے- (۲)عاجزي او انکسار کونکے- دا لفظ متکلم د خپل ځان د پاره د انکسار پهٔ توګه مخاطب ته استعمالوي-

نازمنتوب:(ناز-مَن-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نازمندي-

نازمند:(ناز-مَند)اسم صفت- وګورئ نازمن-

نازمندي:(ناز-مَن-دي)اسم- واحد- مؤنث- نازمني- نیازمني- نیازمندي- (۱)ارزومندي- د ليدو خواهش لرنه- اجازت غوښتنه- (۲)عاجزي- انکسار-

نازمني:(ناز-مهٔ-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نازمندي-

ناز نخره:(ناز-نَخ-ره)اسم مرکب- ټېنګ مقېنګ- کېږ مکېږ- ناز و ادا- ناز او نخره-

نازنین:(نا-زه-نین)صفت- (۱)ناز کونکے- نیازبین- نازبین- (۲)ښکلے- ښائسته- (۳)محبوب- معشوق- مؤنث نازنینه-

نازول:(نا-زه-وَل)مصدر متعدي- (۱)پهٔ ناز ساتل- پهٔ پېره مينه لوېول- (۲)چا سره د پېرې مينې اظهار کول-

نازولے:(نا-زه-وهٔ-لے)صفت- جمع نازولي- مؤنث نازولې- وګورئ نازول-

نازون:(نا-زه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ نازول-

نازونکے:(نا-زه-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نازونکي- مؤنث نازونکې- وګورئ نازول-

نازونګ:(نا-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نازول-

نازونه:(نا-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نازول-

نازیت:(نا-زي-یت)اسم- واحد- مذکر- د هټلر آمرانه نظریه او نظامت-

نازېبا:(نا-زې-با)صفت- ښهٔ نهٔ ښکارېدونکے- خراب- نامناسب-

نازېدل:(نا-زي-دل)مصدر لازم- (۱)فخر کول- ناز کول- (۲)ناز و ادا کول- نخره کول-

نازېدلے:(نا-زي-دهٔ-لے)صفت مفعول- واحد- مذکر- جمع نازېدلي- مؤنث نازېدلې- وګورئ نازېدل-

نازېدن:(نا-زي-دن)حاصل مصدر- وګورئ نازېدل-

نازېدنګ:(نا-زي-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نازېدل-

نازېدنه:(نا-زي-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نازېدل-

نازېدونکے:(نا-زي-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نازېدونکي- مؤنث نازېدونکې- وګورئ نازېدل-

نازېدهٔ:(نا-زي-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ نازېدل-

ناژغ:(نا-ژغ)صفت- وګورئ ناړک-

ناژهٔ:(نا-ژهٔ)صفت- وګورئ ناړهٔ-

ناړهٔ:(نا-ړهٔ)صفت- ناژهٔ- ناویلې- چکه- (غوږي)-

ناس:(ناس)اسم- جمع- د اناس مخفف- بندګان- خلق- انسانان- (عربي)

ناس:(ناس)اسم- واحد/جمع- مذکر- نسوار- ګکاري- (هندي)-

ناس:(ناس)صفت- تباه- برباد- تالا- (هندي)-

ناساز:(نا-ساز)صفت- (۱)ناجوړ- بیمار- رنځور- (۲)ناموافق- مخالف- ناموزون-

ناسازګار:(نا-ساز-ګار)صفت- هغه چې راس نهٔ وي- غیر موافق- مخالف- ناموزون-

ناسازه:(نا-سا-زه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناکړده- زیاتے- ناروا- (۲)صفت- دَ ناساز مؤنث- وګورئ ناساز- (۳)ورانے- مخالفت- ناسازی-

ناسازی:(نا-سا-زي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بیماري- ناجوړتیا- (۲)مخالفت- ورانے-

ناسپاس:(نا-س-پاس)صفت- شُکر نهٔ کونکے- ناشُکره- (م- فارسي)-

ناسپاسی:(نا-س-پا-سي)اسم- واحد- مؤنث- ناشکري- ناښمني- شکر نهٔ کونه-

ناست:(ناست)صفت- دَ ولاړ ضد- (۱)پهٔ کوږو یا دَ جسم پهٔ وروستي حصه دَ ارام دَ پاره ځاي نیو نکے- (۲)پهٔ زمکه یا ونه دَ پنجو پهٔ سر ځاي نیو نکے- (۳)دستبردار- دَ چا مقابله پرېښودونکے- (۴)محتاج- حاجتمند- (۵)دَ زمکې څهٔ ځاي، دېوال وغېره له خپله حده پهٔ زمکه کښې ننوتے- ښخ شوے-

ناست پاست:(ناست-پاست)صفت- تعلق لرونکے- ناستے پاستے کونکے- ناست ولاړ- دَ ناستي پاستي ملګرے- ناستکونے- ناسته پاسته کونکے-

ناستک:(ناس-تک)اسم- واحد- مذکر- دَ ناستي ځايُ- کرسي- تخت- کټکے وغېره- (افغانستان)-

ناستکونے:(ناست-کو-نے)صفت- ناسته پاسته کونکے- دَ ناستي ملګرے- جمع ناستکوني- مؤنث ناستکونې-

ناستل:(ناس-تل)مصدر لازم- کښېناستل- (عامیانه)-

ناستوګنه:(ناس-توګ-نه)اسم- واحد- مؤنث- ناسته پاسته- تعلق- ناستے پاستے- ناستوګه- ناسته ولاړه-

ناستوګه:(ناس-تو-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناستوګنه-

ناستون:(ناس-تون)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ناستوګنه- (۲)وګورئ ناسته-

ناسته:(ناس-ته)اسم- واحد- مؤنث- ناستے- (۱)دَ کښېناستو حالت- (۲)نشست- جلسه- (۳)تعلق- ناستوګنه- ناسته پاسته- (۴)اودس ماتے- رفع حاجت-

ناسته پاسته:(ناس-ته-پاس-ته)اسم مرکب- مؤنث- (۱)ناستے پاستے- تعلق- ناسته ولاړه- ناستوګنه- (۲)دَ ناستي طریقه، چل-

ناستے:(ناس-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناسته-

ناستے پاستے:(ناس-تے-پاس-تے)اسم مرکب- وګورئ ناسته پاسته-

ناسخ:(نا-سخ)صفت- (۱)لیکونکے- کاتب- (۲)منسوخونکے- ردکونکے- (۳)ورانونکے-

ناسره:(ناس-ره)صفت- کوته- نهٔ چلېدونکے- قلب-

ناسکه:(نا-سه-که)صفت- دَ سکه یا حقیقي ضد- دَ دوېمې مور یا دوېم پلار اولاد- دَ دوېمې ښځې یا دوېم خاوند اولاد- دَ مور دوېم خاوند یا دَ پلار دوېمه ښځه- وغېره وغېره-

ناسم:(نا-سم)صفت- دَ سم ضد- غلط- زران-

ناسوب:(نا-سوب)صفت- ناموجود- غېرحاضر- غېر موجود- غائب-

ناسوت:(نا-سوت)اسم- واحد- مذکر- (۱)عام اجسام یا جسمونه- دنیا- (۲)ښکارند عبادت- شریعت-

ناسوتی:(نا-سو-تي)صفت- دَ ناسوت سره نسبت لرونکے- وګورئ ناسوت-

ناسور:(نا-سور)اسم- واحد- مذکر- نهٔ جوړېدونکے زخم-

ناسولټ:(نا-سو-لټ)صفت- بدشکله- بې ډوله- مؤنث ناسولټه-

ناسونت:(نا-سو-نت)صفت- (۱)هغه ځوک چې دَ سُنت مطابق ترې خټنه نهٔ وي پرېکړے شوی- شوپا- (۲)جاهل- شوپړ-

ناسیال:(نا-سیال)صفت- (۱)هغه ځوک چې دَ چا سره سیال نهٔ وي- دَ چا همسر نهٔ وي- (۲)دَ انار پوستکے- (۳)کچه انار- (۴)یو قسم اتش بازي-

ناسیت:(نا-سیت)اسم- واحد- مذکر- بدبختي- بدنصیبي- شامت-

ناشپاتی:(ناش-پا-تي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ ناک او ټانګو دَ قسم یوه ونه او دَ هغې مېوه- نشپاتی- نباتاتی نوم پائرس کمیونس -(PYRUS COMMUNIS)

ناشته:(ناش-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ سحر خوراک- دَ ورځې وړومبے خوراک-

ناشدنی:(نا-ش-ده-نی)صفت- نهٔ کېدونکے- ناشونے- دَ نهٔ کېدو قابل- (۲)قابل افسوس- لهٔ افسوسه ډک-

ناشده:(نا-ش-ده)صفت- نهٔ کېدونکے- ناممکن- ناشونے- ناشوده-

ناشر:(نا-شر)صفت- کتابونه چاپونکے او خرڅونکے- خورونکے- دَ اشاعت کار کونکے- جمع ناشران- مؤنث ناشره- (م- عربي)-

ناششته:(نا-شش-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناشیشته-

ناشکرت:(نا-شُک-رت)صفت- شُکر نهٔ کونکے- ناسپاس- ناشُکرته- ناشکره-

ناشکرته:(نا-شُک-ره-ته)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناشُکرت-

ناشکره:(نا-شُک-ره)صفت- وګورئ ناشکرت-

ناشکری:(نا-شُک-ري)اسم- واحد- مؤنث- شکر نهٔ ویستنه- شکریه نهٔ ادا کونه- دَ چا دَ ښېګړې مننه نهٔ کونه-

ناشناخت:(نا-شه-ناخت)صفت- هغه چې پېژندګلو يُ نهٔ کېږي- ناشناس- ناآشنا- ناشناخته-

ناشناخته:(نا-شه-ناخ-ته)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناشناخت-

ناشناس:(نا-شه-ناس)صفت- وګورئ ناشناخت-

ناشنائی:(ناش-نا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نااشناتوب-

ناشوده:(نا-شو-ده)صفت- وګورئ ناشده-

ناشوېت:(نا-شو-ېت)صفت- بې تهذیبه- جاهل- شاړ شپړ- ناشوړت- ناشولت- ناشولټ- ناشوېته- ناشوړته- ناشولټه- ناشولته-

ناشوېته:(نا-شو-ېهٔ-ته)اسم/صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناشولته-

ناشوړت:(نا-شو-ړت)صفت- وګورئ ناشوېت-

ناشوړته:(نا-شو-ړهٔ-ته)صفت/اسم- مذکر/مؤنث- وګورئ ناشولته-

ناشولت:(نا-شو-لت)صفت- وګورئ ناشوېت-

ناشولتوب:(نا-شو-لت-توب)اسم- واحد- مذکر- بې تهذيبي- جهالت- ناشولتتوب-

ناشولته:(نا-شو-لهٔ-ته)صفت- مذكر/مؤنث- (۱)وګورئ ناشوړت- (۲)اسم- فضول خبره- بې کاره خبره- بکواس- ناشوړته- ناشوړته- بې تهذيبه خبره- ناشولتې-

ناشولتې:(نا-شو-لتې)صفت- وګورئ ناشوړت-

ناشولتتوب:(نا-شو-لتې-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناشولتوب-

ناشولتې:(نا-شو-لهٔ-تې)صفت/اسم- مؤنث- وګورئ ناشولته- جمع ناشولتې-

ناشونکے:(نا-شون-کے)صفت- جمع ناشونکي- مؤنث ناشونکې- نهٔ کېدونکے- ناممکن- ناشونے- ناکېدونے-

ناشونے:(نا-شو-نے)صفت- جمع ناشوني- مؤنث ناشونې- وګورئ ناشونکے-

ناشي:(نا-شي)صفت- (۱)پېدا کېدونکے- شروع کېدونکے- (۲)ښکارېدونکے- ښکاره- واضح-

ناشيشته:(نا-شيش-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو دَ مغز نه جوړ کړے شوی ست- ناششته- نشاسته-

ناشے:(نا-شے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ترخه دوړه چې پهٔ سپېرمو راکښلے شي-

ناښ:(ناښ)اسم- واحد- مذکر- داړه- جمع ناښونه-

ناښاد:(نا-ښاد)صفت- هغه چې خوشحال نهٔ وی- غمزده- نامراد- غمزپلے- خفه- ناخوښ- ناخورسند- مؤنث ناښاده-

ناښمنی:(نا-ښ-مهٔ-ني)اسم- واحد- مؤنث- ناشکری- احسان نهٔ منته- ناسپاسی-

ناښنده:(نا-ښن-ده)صفت- مذكر/مؤنث- بې ځايه- نامناسب- ناموزون- نامعقول- جمع ناښندی/ناښندې-

ناښنے:(نا-ښهٔ-نے)صفت- ناکاره- ناساز- خراب- وران- جمع ناښني- مؤنث ناښنې-

ناصاف:(نا-صاف)صفت- دَ صفا ضد- (۱)ناپاک- ناصافه- خيرن- ګنده- (۲)هغه چې ګېړون پکښې شوے وی-

ناصافه:(نا-صا-فه)صفت- مذكر/مؤنث- وګورئ ناصاف-

ناصبور:(نا-ص-بور)صفت- صبر نهٔ کونکے- بې صبره- مؤنث ناصبوره-

ناصح:(نا-صح)صفت- نصيحت کونکے- صلاح کار- واعظ-

ناصر:(نا-صر)صفت- مدد کونکے- حامی- معاون- مددګار- مؤنث ناصره-

ناطق:(نا-طق)صفت- (۱)خبرې کونکے- دَ خبرو يا ګويايي قوت لرونکے- (۲)عقل لرونکے- دَ شعور خاوند- (۳)کلک- مضبوط- مستحکم- (۴)غلے کونکے- لاجوابه کونکے-

ناطقه:(نا-ط-قه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خبرو کولو قوت- قوت ګويائي-

ناظر:(نا-ظر)صفت- (۱)نظر کونکے- کتونکے- (۲)نګهبان- محافظ- (۳)دَ دفتر محافظ- منېجر- (۴)ايجړا- ميجړا- خواجه سرا- لښتی- جمع ناظران-

ناظره:(نا-ظ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ليدو قوت- (۲)قران شريف لوستنه-

ناظم:(نا-ظم)صفت- (۱)نظم ليکونکے- (۲)انتظام کونکے- دَ کار مشر- (۳)سېکرټری- (۴)ګورنر- جمع ناظمان-

ناعاقبت انديش:(نا-عا-ق-بت-ان-ديش)صفت- دَ انجام سوچ نهٔ کونکے- دَ نتيجې فکر نهٔ کونکے-

ناعلاج:(نا-ع-لاج)صفت- لاعلاج- ناعلاجه- (۱)هغه چې علاج ئې نهٔ شی کېدے- نهٔ رغېدونکے- (۲)ناشونے- ناممکن-

ناعلاجه:(نا-ع-لا-جه)صفت- مذكر/مؤنث- وګورئ ناعلاج-

ناغ:(ناغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کبر- لوئی- (۲)نخره- مکېز- قېنج- (۳)پُشت- خاندان-

ناغس:(نا-غس)صفت- (۱)خيرن خچن- ناولے- (۲)کوټه- ناقص- قلپ- مؤنث ناغسه-

ناغښتلے:(نا-غښ-تهٔ-لے)صفت- کچه (تار وغېره) چې تاؤ نهٔ وی ورکړے شوے- چې غښتلے شوے نهٔ وی- ناغښتے-

ناغښتے:(نا-غښ-تے)صفت- وګورئ ناغښتلے-

ناغن:(نا-غن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغند-

ناغوره:(نا-غوه-ره)صفت- مذكر/مؤنث- ناخوښ- ناپسند- ناخوښه-

ناغورنده:(نا-غو-ړن-ده)اسم- واحد- مؤنث- کاواکه- بې فائدې خبره- ناشولته- اپلته- شګوپه- جمع ناغوړندې-

ناغه:(نا-غه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه جُرمانه چې دَ قصور يا مُلامتيا کولو پهٔ وجه لهٔ چا وَصولولے شي- دَ باندې ماتولو پهٔ جرم کښې وصولونکې جُرمانه- (۲)هغه تخم چې زرغن نهٔ شی او پهٔ زمکه کښې دننه پاتې شی- (۳)دَ سترګو سرهٔ سرهٔ نری رګونه چې دَ غصې يا بېرې ژړا پهٔ وجه ښکارېږی- (۴)چُوټې- تعطيل- (۵- صفت)نامناسب- غلط- ناموزون-

ناغه دار:(نا-غه-دار)صفت- (۱)ناغه وصولونکے- جرمانه اخستونکے- (۲)ناغه لرونکے- (فصل)- (۳)دَ سترګو صفت- تاکی لرونکے- مؤنث ناغه داره-

ناغېړن:(نا-غې-ړن)صفت- (۱)ناراسته- سست- لټ- (۲)ناقابل برداشت-

ناغېړی:(نا-غې-ړی)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ کاره سترګې پټونه- ناراستی- لټوالے-

ناف:(ناف)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خېټې غټې- نوم- (۲)منځ- مرکز-

نافذ:(نا-فذ)صفت- جاری کېدونکے- صادرېدونکے (حکم)-

نافذه:(نا-ف-ذه)صفت- جاری شوے- صادر شوے-

نافرمان:(نا-فر-مان)صفت- نامنونکے- لهٔ حُکم يا خبرې نه انکار کونکے- باغی- سرکش-

نافرمانه:(نا-فر-ما-نه)صفت- مذكر/مؤنث- وګورئ نافرمان-

نافرمانی:(نا-فر-ما-نی)اسم- واحد- مؤنث- حکم نهٔ منته- بغاوت- سرکشی-

نافع:(نا-فع)صفت- نفع ورکونکے- ګټه ور- فائده من-

نافله:(نا-ف-له)اسم- واحد- مؤنث- هغه عبادت چې واجب نهٔ وی بلکې

د ثواب د پاره وکړې شي- نفل- (عربي)-

نافه:(نا-فه)اسم- واحد- مؤنث- د مشکو تېلئ- هغه خوشبويه وينه چې د يو قسم هوسي د نامه سره جُختې تېلئ کښې جمع شوې وي-

نافهم:(نا-فه-م)صفت- (۱)ناپوهه- کم عقل- ساده- نادان- (۲)بې علمه- جاهل- جټ- مؤنث نافهمه-

نافهمي:(نا-فه-مي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناپوهي- کم عقلتوب- (۲)بې علمي- جهالت- (۳)وګورئ ناپامي-

نافي:(نا-في)صفت- نفي کونکے- بېلونکے- نړي کونکے-

ناقابل:(نا-قا-بل)صفت- د قابل ضد- (۱)نالائق- جاهل- (۲)ناموزون- نامناسب- سمون نهٔ خوړونکے-

ناقابلتوب:(نا-قا-بل-توب)اسم- واحد- مذکر- ناقابلتيا- ناقابليت- (۱)نالائقتوب- جهالت- (۲)ناموزونتوب- نامناسبتوب- سمون نهٔ خوړنه-

ناقابلتيا:(نا-قا-بل-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناقابلتوب-

ناقابليت:(نا-قا-ب-لي-يت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناقابلتوب-

ناقد:(نا-قد)صفت- کتونکے- ښهٔ خراب معلومونکے- جمع ناقدان-

ناقرار:(نا-قه-رار)صفت- قرار نهٔ لرونکے- ارام نهٔ کونکے- بې قرار- ناقلاره- ناقراره- ناقلار-

ناقراره:(نا-قه-را-ره)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناقرار-

ناقراري:(نا-قه-را-ري)اسم- واحد- مؤنث- قرار نهٔ لرنه- بې ارامي- ناقلاري-

ناقص:(نا-قص)صفت- (۱)نيمګړے- نامکمل- (۲)نقص لرونکے- عېب لرونکے- عېب دار- (۳)ناخالص- جُوټه-

ناقصد:(نا-قصد)متعلق فعل- بې قصده- بې ارادې- بې منشا- بې نيته- ناقصده-

ناقصده:(نا-قص-ده)متعلق فعل- وګورئ ناقصد-

ناقل:(نا-قل)صفت- صفت- نقل کونکے- لهٔ يو ځايه بل ځاې ته وړونکے- روايت بيانونکے- راوي-

ناقلار:(نا-قه-لار)صفت- وګورئ ناقرار-

ناقلاره:(نا-قه-لا-ره)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناقرار-

ناقلاري:(نا-قه-لا-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناقراري-

ناقوس:(نا-قوس)اسم- واحد- مذکر- هغه ګوګو يا بيګل چې هندوان يې د خپل عبادت پهٔ وخت غږوي-

ناقه:(نا-قه)اسم- واحد- مؤنث- د اوښ مؤنث- اوښه-

ناقه:(نا-قه)اسم- زا... - مؤنث- وګورئ ناکه-

ناک:(ناک)اسم- واحد- مذکر- د ناشپاتئ د قسم يوه ونه او د هغې مېوه- ناکه- ټانګو- د نباتاتي نوم د پاره وګورئ ناشپاتئ-

ناک:(ناک)لاحقه- هغه لاحقه چې د اسم سره پهٔ لګېدو صفتي معنې پېدا کوي لکه درد نه دردناک، غم نه غمناک او خوف نه خوفناک وغيره-

ناکارتوب:(نا-کار-توب)اسم- واحد- مذکر- بدکاري- بداخلاقي- ناکاره توب-

ناکاره:(نا-کا-ره)صفت- (۱)کار نهٔ کونکے- زوړ- خراب- (۲)بدکار- بداخلاق-

ناکاره توب:(نا-کا-ره-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناکارتوب-

ناکافي:(نا-کا-في)صفت- لهٔ ضرورته کم- لږ- غير کافي-

ناکام:(نا-کام)صفت- (۱)ناکامياب- مقصد نهٔ حاصلونکے- (۲- اسم- واحد- مذکر)مجبوري- بې وسي- (۳)ناممکنه کېدونکے کار- ناګزير کار- (۴)خواري- محنت-

ناکامتوب:(نا-کام-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناکامي- مقصد نهٔ حاصلېدنه- ناکاميابي- (۲)بې وسي- مجبوري-

ناکامول:(نا-کا-مه-ول)مصدر متعدي- ناکاميابول- مقصد تر لاسه کولو کښې پاتې راوستل- بې وسه کول- مجبورول-

ناکامون:(نا-کا-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ناکامول-

ناکامونکے:(نا-کا-مه-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع ناکامونکي- مؤنث ناکامونکې- وګورئ ناکامول-

ناکامونګ:(نا-کا-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ناکامول-

ناکامونه:(نا-کا-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ناکامول-

ناکامي:(نا-کا-مي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ ناکامتوب- (۲)صفت- ناکام کونکے- خواري او سخته برداشت کونکے-

ناکامېدل:(نا-کا-مې-دل)مصدر لازم- ناکاميابېدل- مقصد تر لاسه کولو کښې پاتې راتلل- بې وسه کېدل-

ناکامېدن:(نا-کا-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ناکامېدل-

ناکامېدنګ:(نا-کا-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ناکامېدل-

ناکامېدنه:(نا-کا-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ناکامېدل-

ناکامېدهٔ:(نا-کا-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ناکامېدل-

ناکجات:(نا-کُ-جات)صفت- لُوچه- لوفر- کمينه- لُوچک- لُوچ- لچر-

ناکجاتوالے:(نا-کُ-جات-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- ناکجاتوب- ناکجاتي- لُوچه توب- لچرتوب- لوفرتوب- قچرتوب-

ناکجاتوب:(نا-کُ-جا-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناکجاتوالے-

ناکجاتي:(نا-کُ-جا-تي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناکجاتوالے-

ناکرده:(نا-کر-ده)اسم- واحد- مؤنث- د "ناکردې" واحد- وګورئ ناکړدې-

ناکردې:(نا-کر-دې)اسم- جمع- وګورئ ناکړدې-

ناکړده:(نا-کړ-ده)اسم- واحد- مؤنث- جمع ناکړدې- وګورئ ناکړدې-

ناکړدې:(نا-کړ-دې)اسم- جمع- مؤنث- زياتے- ناسازې- ظُلم- شنډې- تکليفونه-

ناکړونے:(نا-کړو-نے)صفت- وګورئ ناشونکے-

ناکس:(نا-کس)صفت- (۱)کمينه- رذيل- لوچه- (۲)نادار- بې کس- عاجز-

ناکلال:(نا-که-لال)صفت- بې تهذیبه- ناموزون- نامناسب-

ناکورا:(نا-کو-را)اسم- واحد- مذکر- د جامو وینځلو کوتک- ټپنې- ځوباړې- ډبې-

ناکوړه:(نا-کو-ړه)صفت- بدشکله- بدرنګ- بې ډوله- ناګوړه-

ناکوکه:(نا-کو-که)صفت- (۱)مریض- بیمار- (۲)بې تال او بې سُره (ساز)-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- یو خطرناک آبي ځناور- مګرمچ-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- د وَلې یا نهر د اُبو جُدا کېدو ځائې- د نهر یا وَلې نه د جُدا کېدونکې لښتې خُله- ناقه-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د واورې چینجې- (۲)یو قسم سمساره- جمع ناکې-

ناکارتوب:(نا-کار-توب)اسم- واحد- مذکر- ځان ناجاړه کونه- تجاهل- انکار- ناکارتیا-

ناکارتیا:(نا-کار-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناکارتوب-

ناکاره:(نا-کا-ره)صفت- ځان ناجاړه کونکې- منکر- متجاهل- نانکاره-

ناګاه:(نا-ګاه)متعلق فعل- ناڅاپه- ناګهانه- پهٔ بې خبرۍ کښې-

ناګاڼی:(نا-ګا-نی)اسم- واحد- مؤنث- وچ کالې- خشک سالې- سوکړه-

ناګړې:(نا-ګهٔ-ړې)صفت- ضدي- اړک- اړیمار- ناړام- مؤنث ناګړې- جمع ناګړې-

ناګمانه:(نا-ګ-ما-نه)متعلق فعل- (۱)ناګاه- پهٔ بې خبرۍ کښې- ناڅاپه- (۲)صفت- ناجاړه- بې خبره- ناګومانه-

ناګڼلې:(نا-ګه-ڼهٔ-لې)صفت- بې قدره- سپک- بې قیمته- ناخوښه- مؤنث ناګڼلې- جمع ناګڼلې-

ناګوار:(نا-ګه-وار)صفت- (۱)ناخوښ- لهٔ طبعې چپ- د طبیعت خلاف- (۲)مکروه- (۳)نهٔ هضمېدونکې خوراک- بې خونده خوراک-

ناګوړه:(نا-ګو-ړه)صفت- وګورئ ناکوړه-

ناګویه:(نا-ګو-یه)صفت- وګورئ ناړک-

ناګه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- وچه کیا- د یخنۍ پهٔ موسم کښې د څاروو وچه خوراکه-

ناګهانه:(نا-ګه-ما-نه)متعلق فعل- ناڅاپه- ناګاه- پهٔ بې خیالۍ سره-

ناګهانی:(نا-ګه-ما-نی)صفت- د ناګهانه سره منسوب- وګورئ ناګهانه-

نال(۱):(نال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرنه- بوټې ښخونه- (۲)صفت- کرلې شوې- ښخ کړې شوې (بوټې)- نهال-

نال(۲):(نال)صفت- زخمي- ژوبل- خوږ خوږ-

نال(۳):(نال)اسم- واحد- مذکر- د جوارۍ هغه پیسې چې د پړ مالک ئې له جوارګرو وصولوي-

نال(۴):(نال)اسم- واحد- مذکر- د اسونو پهٔ نُوکو او پهٔ څپلیو وغېره لګېدونکې د اسپنې حلقه یا کړې- نعل- جمع نالونه-

نالان:(نا-لان)صفت- ژړېدونکې- فریادي- عاجز- تنګ شوې- ګیله مند- خپېشلې-

نالائق:(نا-لا-ئق)صفت- د لائق ضد- (۱)نهٔ پوهېدونکې- ناقابل- جاهل- (۲)کمینه- رذیل-

نالائقتوب:(نا-لا-ئق-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناپوهي- ناقابلیت- جهالت- (۲)کمینه توب- رذالت-

نالبکې:(نال-به-کې)اسم- واحد- مذکر- د خوراک رغې لوښې- کاب- غاب- رکېبي- رغې- نعلبکې-

نال بند:(نال-بند)صفت- د څاروو پهٔ نُوکو یا پېزار باندې نال(۴) لګونکې- نعل بند-

نال بندي:(نال-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- د څاروو پهٔ نُوکو یا پېزار باندې نالونه لګونه- نعل بندي-

نالت:(نا-لت)اسم- واحد- مذکر- سرکوزې- خنزیر- سُور- یو مردار ځناور- بدځناور-

نالت:(نا-لت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لعنت-

نالستې:(نا-لس-تې)صفت- (۱)هغه چې لُستلې شوې نهٔ وي (لیک، کتاب وغېره)- (۲)جټ- بې تعلیمه- امي- پهٔ لیک لُست نهٔ پوهېدونکې- نالوستې- جمع نالستې- مؤنث نالستې-

نالش:(نا-لش)اسم- واحد- مذکر- فریاد- د حق او انصاف غُښتنه- د زور زیاتې شکایت-

نال کړې:(نال-کهٔ-ړې)صفت- نالونکې- نال کونکې- بُوټې کرونکې-

نالکې:(نال-کې)اسم تصغیر- نیالګې- نوې کرلې شوې وړوکې بوټې- نال کړې شوې وړوکې بوټې- جمع نالګې-

نالول:(نا-له-ول)مصدر متعدي- (۱)کرل- بُوټې ښخول- (۲)د اس یا بل ځناور پهٔ نُوکو نالونه ټکومل- نعلول- (۳)زخمي کول- ژوبلول-

نالون:(نا-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

نالونکې:(نا-له-وون-کې)فاعل- واحد- مذکر- جمع نالونکې- مؤنث نالونکې- وګورئ نالول-

نالونګ:(نا-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

نالونه:(نا-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

ناله:(نا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژړا- فریاد- واوېلا- (۲)شور زوږ- چغې سُورې-

ناله:(نا-له)اسم- واحد- مؤنث- د غرهٔ نه د رابهېدونکیو اُبو لار- غرئیز لښتې-

نالیدلې:(نا-لی-دهٔ-لې)صفت- هغه چې پهٔ نظر نهٔ وي راغلې، چې لیدلې شوې نهٔ وي نادیده- جمع نالیدلي- مؤنث نالیدلې-

نالیز:(نا-لیز)صفت- مؤنث نالیزه- وګورئ نالین-

نالین:(نا-لین)صفت- هغه پېزار چې نالونه پرې لګولي شوي وي- نالیز- مؤنث نالینه-

نالي:(نا-لي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بارانۀ یا کنده أبو دَ وبستو دَ پاره جوړه کړے شوې لار- وېنې- (۲)دَ لښتي پۀ شکل کنستے شوې کنده-
نالي:(نا-لي)اسم- واحد- مؤنث- نیالی- برستن-
نالے:(نا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بډه کال-
نام:(نام)اسم- واحد- مذکر- نوم- نامه- (۱)دَ څۀ څیز، بنیادم، ځناور، ځاې وغېره دَ پېژندګلو دَ پاره استعمالېدونکے لفظ یا الفاظ- اسم- (۲)شهرت- عزت- (۳)ذات-
نامبارک:(نا-م-با-رک)صفت- دَ مبارک ضد- سپېره- منحوس-
نام بدے:(نام-به-دے)صفت- پۀ بدږالی او خرابوالی مشهور- بدنام-
نامت:(نا-مت)صفت- نېست و نابود- بېخ وتلے- تباه او برباد- فنا-
نامت:(نا-مت)اسم- واحد- مذکر- اراده- عزم- نیت- قصد-
نامتناسب:(نا-م-ته-نا-سب)صفت- تناسب نۀ لرونکے- نسبت نۀ لرونکے-
نامتو:(نام-تو)صفت- (۱)پۀ ښۀ والی مشهور- نامدار- نامور- نوموړے- (۲)تورزن- تکړه-
نامحدود:(نا-مح-دود)صفت- بې اندازې- بې حده- حد نۀ لرونکے- لا محدود-
نامحرم:(نا-مح-رم)صفت- پردے (سړے)- هغه (سړے) چې زنانه له ترې پرده کول واجب وی-
نامحصور:(نا-مح-صور)صفت- دَ محصور ضد- ازاد- چې ګېر کړے شوے نۀ وی-
نام خُدا:(نا-م-خ-دا)کلمه- دَ دُعا کلمه- خداې دې ئې لۀ بدو سترګو وساتی-
نامدار:(نام-دار)صفت- نوموړے- نامور- نامتو- پۀ ښۀ والی مشهور- نامی- مؤنث نامداره-
نامراد:(نا-مراد)صفت- مراد نۀ حاصلونکے- ناکام- بې مراد- بدنصیب- مؤنث نامراده-
نامرادی:(نا-مرا-دی)اسم- واحد- مؤنث- مراد نۀ حاصلونه- ناکامی- بد نصیبی-
نامربوط:(نا-مر-بوط)صفت- ربط نۀ لرونکے- بې ربطه- ګډوډ- ناتړلے-
نامرتب:(نا-م-رت-تب)صفت- بې ترتیبه- ګډوډ- ناسم-
نامرد:(نا-مرد)صفت- نامړد- (۱)مردانه قوت نۀ لرونکے- ایجړا- هیجړا- (۲)بې غېرته- بې حیا-
نامردی:(نا-مر-دی)اسم- واحد- مؤنث- نامړدی- (۱)مردانه قوت نۀ لرنه- ایجړاتوب- (۲)بې غېرتی- بې حیائی-
نامړد:(نا-مړد)صفت- وګورئ نامرد-
نامړدی:(نا-مړ-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نامردی-
نامزد:(نام-زد)صفت- (۱)منسوب- موسوم- تړلے- (۲)ټاکلے- مقرر-
نامزدګی:(نام-زد-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منسوبونه- تړنه- موسومونه- (۲)ټاکنه- مقررونه-

نامشروع:(نا-مش-روع)صفت- دَ شرعي خلاف- ناجائز- ناروا-
نامطبوع:(نا-مط-بوع)صفت- دَ طبعي سره اختلاف لرونکے- ناخوښ- ناګوار-
نامطلوب:(نا-مط-لوب)صفت- هغه چې مطلوب نۀ وی- چې طلب ئې نۀ کېږی- چې ضرورت ئې نۀ وی- مؤنث نامطلوبه-
نامعقول:(نا-مع-قول)صفت- دَ عقل سره اختلاف لرونکے- دَ عقل سره سمون نۀ خوړونکے- مؤنث نامعقوله-
نامعلوم:(نا-مع-لوم)صفت- دَ معلوم ضد- هغه چې درک ئې نۀ لګی.. ورک- مؤنث نامعلومه-
نامکمل:(نا-م-که-مل)صفت- هغه چې سر ته نۀ وی رسېدلے- نیمګړے- ناپوره- مؤنث نامکمله-
نام کټے:(نام-که-ټے)صفت- هغه چې نامه ئې له فهرسته لرې کړے شوې وی- خارج کړے شوے- نامه کټے- وېستلے شوے-
ناملموس:(نا-مل-موس)صفت- دَ ملموس ضد- هغه چې لاس نۀ شی وروړے کېدے- دَ قوت لامسه نه بالاتر-
نامناسب:(نا-م-نا-سب)صفت- دَ مناسب ضد- ناموزون- بې ځایه- مناسبت نۀ لرونکے- سمون نۀ خوړونکے-
نا منع:(نا-مۀ-نع)اسم مرکب- بندېز- پابندی- قدغن- نا منعې-
نا منعې:(نا-مۀ-نې)اسم مرکب- وګورئ نا منع-
نام نویس:(نام-نه-ویس)صفت- نامه لیکونکے- نامه پۀ فهرست کښې شاملونکے یا راوستونکے-
نام نویسی:(نام-نه-وی-سی)اسم- واحد- مؤنث- نامه لیکنه- نامه پۀ فهرست کښې راوستنه- شاملېدنه-
نامور:(نا-مه-ور)صفت- وګورئ نامدار-
ناموزون:(نا-مو-زون)صفت- نامناسب- سمون نۀ خوړونکے-
ناموس:(نا-موس)اسم- واحد- مذکر- عزت- ابرو- ننګ- غېرت- شرم- پت-
ناموندلے:(نا-مون-دۀ-لے)صفت- هغه چې موندلے شوے نۀ وی- بې درکه- ورک- ناموندنے- جمع ناموندلی- مؤنث ناموندلې-
ناموندنے:(نا-مون-دۀ-نے)صفت- جمع ناموندنی- مؤنث ناموندنې- وګورئ ناموندلے-
نام و ننګ:(نام-و-ننګ)اسم مرکب- ننګ ناموس- غېرت- شرم او حیا- عزت-
نامه:(نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نام-
نامه:(نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چیټۍ- خط- (۲)کتاب- رجسټر-
نامه کټے:(نا-مه-که-ټے)صفت- وګورئ نام کټے-
نامه نګار:(نا-مه-ن-ګار)صفت- (۱)خط نویس- (۲)دَ اخبار نمائنده-
نامی:(نا-می)صفت- (۱)غټېدونکے- لوئېدونکے- (۲)وګورئ نامدار-
نامیر:(نا-میر)صفت- نامیرلے- هغه چې منتخب کړے شوے نۀ وی- ناخوښ- مؤنث نامیره-
نامیرلے:(نا-می-رۀ-لے)صفت- وګورئ نامیر-

"زبر"(ح-بۀ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوږ)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ږو-بې-دۀ)

ناکلال:(نا-که-لال)صفت- بې تهذیبه- ناموزون- نامناسب-

ناکورا:(نا-کو-را)اسم- واحد- مذکر- د جامو وینځلو کوتک- ټپنے- ډوباړے- ډبے-

ناکوړه:(نا-کو-ړه)صفت- بدشکله- بدرنګ- بې ډوله- ناګوړه-

ناکوکه:(نا-کو-که)صفت- (۱)مریض- بیمار- (۲)بې تال او بې سُره (ساز)-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- یو خطرناک اَبي ځناور- مګرمچ-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ وَلې یا نهر دَ اَبو جُدا کېدو ځاۍ- دَ نهر یا وَلې نه د جُدا کېدونکی لښتی خُله- ناقه-

ناکه:(نا-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د واورې چینجے- (۲)یو قسم سمساره- جمع ناکې-

ناکارتوب:(نا-کار-توب)اسم- واحد- مذکر- ځان ناجایه کونه- تجاهل- انکار- ناکارتیا-

ناکارتیا:(نا-کار-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناکارتوب-

ناکاره:(نا-کا-ره)صفت- ځان ناجایه کونکے- منکر- متجاهل- نانکاره-

ناګاه:(نا-ګاه)متعلق فعل- ناڅاپه- ناګهانه- پهٔ بې خبرئ کښې-

ناکاڼی:(نا-کا-ني)اسم- واحد- مؤنث- وچ کالې- خشک سالي- سوکړه-

ناکړے:(نا-کهٔ-ړے)صفت- ضدی- اړک- اړیمار- ناړام- مؤنث ناکړې- جمع ناکړی-

ناګمانه:(نا-ګُ-ما-نه)متعلق فعل- (۱)ناګاه- پهٔ بې خبرئ کښې- ناڅاپه- (۲)صفت- ناجاپه- بې خبره- ناګومانه-

ناکڼلے:(نا-که-نهٔ-لے)صفت- بې قدره- سپک- بې قیمته- ناخوښه- مؤنث ناکڼلې- جمع ناکڼلی-

ناګوار:(نا-ګه-وار)صفت- (۱)ناخوښ- لهٔ طبعې چپ- دَ طبیعت خلاف- (۲)مکروه- (۳)نهٔ هضمېدونکے خوراک- بې خونده خوراک-

ناګوړه:(نا-ګو-ړه)صفت- وګورئ ناکوړه-

ناګویه:(نا-ګو-یه)صفت- وګورئ ناړک-

ناګه:(نا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وچه کیا- دَ یخنئ پهٔ موسم کښې دَ څاروو وچه خوراکه-

ناګهانه:(نا-ګه-ها-نه)متعلق فعل- ناڅاپه- ناګاه- پهٔ بې خیالئ سره-

ناګهانی:(نا-ګه-ها-نی)صفت- دَ ناګهانه سره منسوب- وګورئ ناګهانه-

نال(۱):(نال)اسم- واحد- مذکر- (۱)کرنه- بوټے ښخونه- (۲)صفت- کرلے شوے- ښخ کړے شوے (بوټے)- نهال-

نال(۲):(نال)صفت- زخمي- ژوبل- خوږ خوږ-

نال(۳):(نال)اسم- واحد- مذکر- دَ جوارئ هغه پیسې چې دَ پړ مالک يَ له جوارګرو وصولوی-

نال(۴):(نال)اسم- واحد- مذکر- دَ اسونو پهٔ نُوکو او پهٔ څپلیو وغېره لګېدونکې دَ اسپنې حلقه یا کړی- نعل- جمع نالُونه-

نالان:(نا-لان)صفت- ژړېدونکے- فریادی- عاجز- تنګ شوے- ګیله مند- خپېشلے-

نالائق:(نا-لا-ئق)صفت- دَ لائق ضد- (۱)نهٔ پوهېدونکے- ناقابل- جاهل- (۲)کمینه- رذیل-

نالائقتوب:(نا-لا-ئق-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ناپوهي- ناقابلیت- جهالت- (۲)کمینه توب- رذالت-

نالبکے:(نال-به-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ خوراک رغے لوښے- کاب- غاب- رکېبي- رغے- نعلبکے-

نال بند:(نال-بند)صفت- دَ څاروو پهٔ نُوکو یا پېزار باندې نال(۴) لګونکے- نعل بند-

نال بندی:(نال-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاروو پهٔ نُوکو یا پېزار باندې نالونه لګونه- نعل بندي-

نالت:(نا-لت)اسم- واحد- مذکر- سرکوزے- خنزیر- سُور- یو مردار ځناور- بدځناور-

نالت:(نا-لت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لعنت-

نالستے:(نا-لس-تے)صفت- (۱)هغه چې لُستلے شوے نهٔ وی (لیک، کتاب وغېره)- (۲)جټ- بې تعلیمه- امي- پهٔ لیک لُست نهٔ پوهېدونکے- نالوستے- جمع نالستی- مؤنث نالستې-

نالش:(نا-لش)اسم- واحد- مذکر- فریاد- دَ حق او انصاف غُښتنه- دَ زور زیاتي شکایت-

نال کړے:(نال-کهٔ-ړے)صفت- نالونکے- نال کونکے- بوټے کرونکے-

نالکے:(نال-کے)اسم تصغیر- نیالګے- نوے کرلے شوے وړوکے بوټے- نال کړے شوے وړوکے بوټے- جمع نالګی-

نالول:(نا-له-وُل)مصدر متعدی- (۱)کرل- بوټے ښخول- (۲)دَ اس یا بل ځناور پهٔ نُوکو نالونه ټکول- نعلول- (۳)زخمي کول- ژوبلول-

نالون:(نا-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

نالونکے:(نا-له-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نالونکی- مؤنث نالونکې- وګورئ نالول-

نالونګ:(نا-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

نالونه:(نا-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نالول-

ناله:(نا-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژړا- فریاد- واوېلا- (۲)شور زوږ- چغې سورې-

ناله:(نا-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غرهٔ نه دَ رابهېدونکیو اَبو لار- غرنیز لښتے-

نالیدلے:(نا-لی-دهٔ-لے)صفت- هغه چې پهٔ نظر نهٔ وی راغلے، چې لیدلے شوے نهٔ وی نادیده- جمع نالیدلی- مؤنث نالیدلې-

نالیز:(نا-لیز)صفت- مؤنث نالیزه- وګورئ نالین-

نالین:(نا-لین)صفت- هغه پېزار چې نالونه پرې لګولی شوی وی- نالیز- مؤنث نالینه-

نالی:(نا-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ بارانهٔ یا کنده اَبو دَ وېستو دَ پاره جوړه کړې شوې لار- وېلی- (۲)دَ لښتی پهٔ شکل کنستے شوې کنده-

نالی:(نا-لی)اسم- واحد- مؤنث- نیالی- برستن-

نالے:(نا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بده ګال-

نام:(نام)اسم- واحد- مذکر- نوم- نامه- (۱)دَ څهٔ څیز، بنیادم، څناور، ځایٔ وغیره دَ پېژندګلو دَ پاره استعمالېدونکے لفظ یا الفاظ- اسم- (۲)شهرت- عزت- (۳)ذات-

نامبارک:(نا-مُ-با-رک)صفت- دَ مبارک ضد- سپېره- منحوس-

نام بدے:(نام-به-دے)صفت- پهٔ بدوالی او خرابوالی مشهور- بدنام-

نامت:(نا-مَت)صفت- نېست و نابود- بېخ وتلے- تباه او برباد- فنا-

نامت:(نا-مَت)اسم- واحد- مذکر- اراده- عزم- نیت- قصد-

نامتناسب:(نا-مُ-ته-نا-سب)صفت- تناسب نهٔ لرونکے- نسبت نهٔ لرونکے-

نامتو:(نام-تُو)صفت- (۱)پهٔ ښهٔ والی مشهور- نامدار- نامور- نوموړے- (۲)توروزن- تکړه-

نامحدود:(نا-مَح-دُود)صفت- بې اندازې- بې حده- حد نهٔ لرونکے- لا محدود-

نامحرم:(نا-مَح-رَم)صفت- پردے (سړے)- هغه (سړے) چې زنانه له ترې پرده کول واجب وی-

نامحصور:(نا-مَح-صُور)صفت- دَ محصور ضد- ازاد- چې ګېر کړے شوے نهٔ وی-

نام خُدا:(نا-م-خُ-دا)کلمه- دَ دُعا کلمه- خدایٔ دې یې لهٔ بدو سترګو وساتی-

نامدار:(نام-دار)صفت- نوموړے- نامتو- نامور- پهٔ ښهٔ والی مشهور- نامی- مؤنث نامداره-

نامراد:(نا-مُراد)صفت- مراد نهٔ حاصلونکے- ناکام- بې مراد- بدنصیب- مؤنث نامراده-

نامرادی:(نا-مُرا-دی)اسم- واحد- مؤنث- مراد نهٔ حاصلونه- ناکامی- بد نصیبی-

نامربوط:(نا-مَر-بُوط)صفت- ربط نهٔ لرونکے- بې ربطه- ګډوډ- ناتړلے-

نامرتب:(نا-مُ-رَت-تب)صفت- بې ترتیبه- ګډوډ- ناسم-

نامرد:(نا-مَرد)صفت- نامړد- (۱)مردانه قوت نهٔ لرونکے- ایجړا- هیجړا- (۲)بې غیرته- بې حیا-

نامردی:(نا-مَر-دی)اسم- واحد- مؤنث- نامړدی- (۱)مردانه قوت نهٔ لرنه- ایجړاتوب- (۲)بې غیرتی- بې حیائی-

نامړد:(نا-مړد)صفت- وګورئ نامرد-

نامړدی:(نا-مړ-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نامردی-

نامزد:(نام-زد)صفت- (۱)منسوب- موسوم- تړلے- (۲)ټاکلے- مقرر-

نامزدګی:(نام-زد-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)منسوبونه- تړنه- موسومونه- (۲)ټاکنه- مقررونه-

نامشروع:(نا-مَش-رُوع)صفت- دَ شرعې خلاف- ناجائز- ناروا-

نامطبوع:(نا-مَط-بوع)صفت- دَ طبعې سره اختلاف لرونکے- ناخوښ- ناګوار-

نامطلوب:(نا-مَط-لُوب)صفت- هغه چې مطلوب نهٔ وی- چې طلب یې نهٔ کیږی- چې ضرورت یې نهٔ وی- مؤنث نامطلوبه-

نامعقول:(نا-مَع-قُول)صفت- دَ عقل سره اختلاف لرونکے- دَ عقل سره سمون نهٔ خوړونکے- مؤنث نامعقوله-

نامعلوم:(نا-مَع-لُوم)صفت- دَ معلوم ضد- هغه چې درک یې نهٔ لګی- ورک- مؤنث نامعلومه-

نامکمل:(نا-مُ-که-مَل)صفت- هغه چې سر ته نهٔ وی رسېدلے- نیمګړے- ناپوره- مؤنث نامکمله-

نام کټے:(نام-که-ټے)صفت- هغه چې نامه یې له فهرسته لرې کړے شوې وی- خارج کړے شوے- نامه کټے- وېستلے شوے-

ناملموس:(نا-مَل-موس)صفت- دَ ملموس ضد- هغه چې لاس نهٔ شی وروړے کېدے- دَ قوت لامسه نه بالاتر-

نامناسب:(نا-مُ-نا-سب)صفت- دَ مناسب ضد- ناموزون- بې ځایه- مناسبت نهٔ لرونکے- سمون نهٔ خوړونکے-

نا منع:(نا-مهٔ-نع)اسم مرکب- بندېز- پابندی- قدغن- نا منعې-

نا منعې:(نا-مهٔ-نې)اسم مرکب- وګورئ نا منع-

نام نویس:(نام-نه-ویس)صفت- نامه لیکونکے- نامه پهٔ فهرست کښې شاملونکے یا راوستونکے-

نام نویسی:(نام-نه-وی-سی)اسم- واحد- مؤنث- نامه لیکنه- نامه پهٔ فهرست کښې راوستنه- شاملېدنه-

نامور:(نا-مه-وَر)صفت- وګورئ نامدار-

ناموزون:(نا-مَو-زُون)صفت- نامناسب- سمون نهٔ خوړونکے-

ناموس:(نا-مُوس)اسم- واحد- مذکر- عزت- ابرو- ننګ- غیرت- شرم- پت-

ناموندلے:(نا-مُون-دهٔ-لے)صفت- هغه چې موندلے شوے نهٔ وی- بې درکه- ورک- ناموندنے- جمع ناموندلی- مؤنث ناموندلې-

ناموندنے:(نا-مُون-دهٔ-نے)صفت- جمع ناموندنی- مؤنث ناموندنې- وګورئ ناموندلے-

نام و ننګ:(نام-وُ-ننګ)اسم مرکب- ننګ ناموس- غیرت- شرم او حیا- عزت-

نامه:(نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نام-

نامه:(نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)چیټی- خط- (۲)کتاب- رجسټر-

نامه کټے:(نا-مه-که-ټے)صفت- وګورئ نام کټے-

نامه نګار:(نا-مه-نِ-ګار)صفت- (۱)خط نویس- (۲)دَ اخبار نمائنده-

نامی:(نا-می)صفت- (۱)غټېدونکے- لوئېدونکے- (۲)وګورئ نامدار-

نامیر:(نا-میر)صفت- نامیرلے- هغه چې منتخب کړے شوے نهٔ وی- ناخوښ- مؤنث نامیره-

نامیرلے:(نا-می-رهٔ-لے)صفت- وګورئ نامیر-

نامیری:(نا-می-ری)اسم- واحد- مؤنث- ناخوښی-

نامېند:(نا-مېند)صفت- وګورئ ناأمید- (عامیانه)-

نامېنده:(نا-مېن-ده)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناأمید- (عامیانه)-

نان:(نان)اسم- واحد- مذکر- ډوډۍ- روټۍ- ټیکاله- (فارسی)-

نانا:(نا-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پودینه- (۲)ډوډۍ (د ماشومانو په ژبه)-

نانبائی:(نان-با-ئی)صفت- ډوډۍ پخونکے- د روټیو د تنارهٔ کار کونکے- نان پز- نانوائی- نان پس- نان کن- (م- فارسی)-

نانبائیتوب:(نان-با-ئی-توب)اسم- واحد- مذکر- د ډوډۍ پخولو کار- نان پزی- د نانبائی کار-

نان پز:(نان-پز)اسم صفت- وګورئ نانبائی-

نان پزی:(نان-پهٔ-زی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نانبائیتوب-

نان پس:(نان-پس)اسم صفت- وګورئ نانبائی-

نانخکه:(نان-خهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګوډۍ- نېنخکه- لولی- ناوکی-

نانډری:(نان-ډری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)د ښځو د خُلې جنګ- د ښځو تر مېنځه بدې ردې- ایری- سپکې او د پېغور نه ډکې خبرې- پېغرنې-

نانډوله:(نان-ډو-له)اسم- واحد- مؤنث- بې خونده او نامعقوله خبره- جمع نانډولې-

نانغت:(نا-نغت)صفت- نامنونکے- نافرمان- پهٔ خبره عمل نهٔ کونکے- نانغتان- نانغتاند- نانغوتان- نانغوتاند- نانغتا- مؤنث نانغته-

نانغتا:(نا-نغهٔ-تا)صفت- وګورئ نانغت-

نانغتان:(نا-نغهٔ-تان)صفت- وګورئ نانغت-

نانغتاند:(نا-نغهٔ-تاند)صفت- وګورئ نانغت-

نانغوتان:(نا-نغو-تان)صفت- وګورئ نانغت-

نانغوتاند:(نا-نغو-تاند)صفت- وګورئ نانغت-

نان کن:(نان-کن)صفت- وګورئ نانبائی-

نانګ:(نانګ)اسم- واحد- مذکر- یو ځنګلی بوټے-

نانګاره:(نانګ-ګا-ره)صفت- وګورئ ناکاره-

نانګره:(نان-ګهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- پاتې شوے خوراک- پاتې شونے- پس خورده-

نانګه:(نانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- یو غرنیز بوټے چې مېوه ئې د الو بالو پهٔ شان وی- انانګه-

نان نفقه:(نان-نه-فه-قه)اسم مرکب- (۱)روزی- رزق- انسانی خوراکه- (۲)د کور خرڅه- د بال بچ خرڅه- د کور ماته ګوډه- (م- فارسی)-

نان و آش:(نان-و-آش)اسم مرکب- خوراکه- خوړه- ډوډۍ-

نانوائی:(نان-وا-ئی)صفت- وګورئ نانبائی-

نانوایي:(نان-وا-یي)اسم- واحد- مؤنث- د نانبائی دوکان- تنور-

نانه:(نا-نه)اسم- واحد- مؤنث- نینهء د جوار یا غنم وریته کړې دانه- جمع نانې-

نانی:(نا-نی)صفت- خودغرض- مطلب پرست- خپل مطلبے-

نانیسا:(نا-نی-سا)صفت- (۱)نفرت کونکے- (۲)ویرېدونکے- بزدل- ډرن-

نانیساتوب:(نا-نی-سا-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)نفرت کونه- (۲)ویره- بزدلی-

نانۍ:(نا-نۍ)اسم- واحد- مؤنث- د غوا، غوائی د خرمنې نه جوړه کړے شوې رسۍ-

ناڅ:(ناڅ)اسم- واحد- مذکر- د غرهٔ پهٔ منځ کښې لښتے، ناله- وټ- تنګے-

ناوا:(نا-وا)اسم- واحد- مذکر- نو- سېب- نم- لوندوالے- زیم-

ناواقف:(نا-وا-قف)صفت- ناآشنا- نابلد- ناپېژندګلو-

ناواقفتوب:(نا-وا-قف-توب)اسم- واحد- مذکر- ناآشنائی- نابلدتیا- ناواقفیت- ناواقفتیا- ناپېژندګلوی-

ناواقفتیا:(نا-وا-قف-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناواقفتوب-

ناواقفیت:(نا-وا-ق-فی-یت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناواقفتوب-

ناوخته:(نا-وخ-ته)اسم- واحد- مذکر- (۱)لهٔ مقرره وخت نه وروستو کېدنه- لهٔ مقرره وخت نه وروستو وخت- (۲)متعلق فعل- لهٔ مقرره وخت نه وروستو- د ټاکلی وخت د تېرېدو نه پس-

ناوخدا:(ناو-خ-دا)اسم- واحد- مذکر- ماڼکے- ماڼکے- ماڼے- ملاح- ناخُدا- (م- فارسی)-

ناور:(نا-ور)اسم- واحد- مذکر- ولاړې اُبهٔ- ډنډ- جوړ-

ناورین:(ناو-رین)اسم- واحد- مذکر- غم- خفګان- ماتم-

ناوړ:(نا-وړ)صفت- نامناسب- ناجائز- ناوړه- سمون نهٔ خوړونکے- ناوړے-

ناوړتوب:(نا-وړ-توب)اسم- واحد- مذکر- مناسبت نهٔ خوړنه- سمون نهٔ خوړنه- جواز نهٔ لرنه- ناوړتیا- ناوړی-

ناوړتیا:(نا-وړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناوړتوب-

ناوړه:(نا-وهٔ-ړه)صفت- مذکر/مؤنث- وګورئ ناوړ-

ناوړی:(نا-وهٔ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناوړتوب-

ناوړے:(نا-وهٔ-ړے)صفت- وګورئ ناوړ-

ناوزګار:(نا-وز-ګار)صفت- د وزګار ضد- پهٔ څهٔ کار کښې لګیا- اخته- مصروف- مشغول- مؤنث ناوزګاره-

ناوزګارتوب:(نا-وز-ګار-توب)اسم- واحد- مذکر- پهٔ څهٔ کار کښې لګیا کېدنه- مصروفیت- په څهٔ کار کښې د مشغولېدو حالت- ناوزګارتیا-

ناوزګارتیا:(نا-وز-ګار-تیا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناوزګارتوب-

ناوسه:(نا-وهٔ-سه)صفت- مذکر/مؤنث- وس نهٔ لرونکے- بې وسه- مجبور-

ناوسی:(نا-وه-سی)اسم- واحد- مؤنث- وس نهٔ لرنه- بې وسی- مجبوری-

ناوک:(نا-وک)اسم- واحد- مذکر- غشے- تیر- خدنګ- (م- فارسی)-

ناوک انداز:(نا-وک-ان-داز)صفت- غشے ویشتونکے- د غشي ویشتو ماهر- تیرانداز- (م- فارسی)-

ناوکی:(نا-وهٔ-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نانخکه-

ناول:(نا-وَل)اسم- واحد- مذکر- پۀ افسانوي طرز ليکلے شوې وږده قيصه- وږد نثرى داستان- (م- انګريزى NOVEL)-

ناولتوب:(نا-وَل-توب)اسم- واحد- مذکر- ناپاکي- خيرن والے- پليتوالے- ګنده والے- ناولتيا-

ناولتيا:(نا-وَل-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناولتوب-

ناولټ:(نا-وۀ-لټ)اسم- واحد- مذکر- وړوکے ناول- لنډ ناول- ناولګوټے- (انګريزى NOVELET)-

ناولد:(نا-وه-لد)صفت- (۱)نابلد- ناآشنا- ناواقف- (۲)اولاد نۀ لرونکے- لاولد- مؤنث ناولده-

ناولسټ:(نا-وۀ-لسټ)صفت- ناول ليکونکے- ناول نګار- (انګريزى NOVELIST)-

ناولګوټے:(نا-ول-ګو-ټے)اسم تصغير- وګورئ ناولټ-

ناول نګار:(نا-ول-ن-ګار)صفت- وګورئ ناولسټ-

ناولے:(نا-وۀ-لے)صفت- (۱)ګنده- خيرن- ناپاک- (۲)بدشکله- بدرنګ- (۳)بدعمله- بدکرداره- جمع ناولي- مؤنث ناولې-

ناوتي:(نا-وو-تي)صفت- هغه (ښځه) چې د خپل مسافر خاوند پۀ طمع ناسته وي او د هغۀ هيڅ خبر نۀ راځي-

ناوه:(نا-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د کوټې د چت نه د اوبو غورځيدو د پاره جوړه کړے شوې نالي چې عام طور سره د ټيم يا لرګي نه جوړه کړے شوې وي- پرناله- (۲)د نېر (نهر) يا ژورې کندې د پاسه تېر کړے شوے لښتے- جمع ناوې-

ناوه ګي:(نا-وه-ګي)اسم تصغير- د ناوه اسم تصغير- وړه ناوه-

ناويات:(نا-وياټ)صفت- (۱)ګران- خوږ- عزيز- (۲)پۀ نازونو لوئ شوے نيازبين- (۳)ناياب- کمياب- مؤنث ناوياته-

ناوې:(نا-وې)اسم- واحد- مؤنث- (۱)واديدونکې جينۍ- عروس- (۲)صفت- تازه واده شوې (ښځه)-

ناوې پلاز:(نا-وې-پلاز)اسم مرکب- د ناوې کوټه- محل- د ناوې د پاره جوړ کړے شوے ځاے-

ناوېتوب:(نا-وې-توب)اسم- واحد- مذکر- د ناوې کېدو حالت- د وادۀ وړومبى شپې ورځې-

ناوېسا:(نا-وې-سا)صفت- (۱)بې اعتباره- ناقابل اعتبار- (۲)يقين نۀ کونکے- اعتبار نۀ کونکے-

ناوې غړک:(نا-وې-غړک)اسم مرکب- وګورئ ناوې کړت-

ناوې کړت:(نا-وې-کړت)اسم- واحد- مذکر- هغه هوکے چې د شرط پۀ توګه چاله ورکړے شي- ناوې غړک- ناوې کړک (افغانستان)-

ناوې کړک:(نا-وې-کړک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناوې کړت-

ناهڅے:(نا-هه-څے)صفت- رغبت نۀ کونکے- نۀ مائله کېدونکے- هڅه نۀ کونکے- خواهش نۀ لرونکے- جمع ناهڅي- مؤنث ناهڅه/ناهڅې-

ناهموار:(نا-هم-وار)صفت- وګورئ ناموار-

نامنجار:(نا-مَن-جار)صفت- کم اصل- کمينه- رذيل- مؤنث نامنجاره-

ناموار:(نا-مه-وار)صفت- د هوار ضد- (۱)لوړ ژوړ- کندې کپرې- ناهموار- (۲)تضاد لرونکے- فرق لرونکے- (۳)نالائق- نااهل-

ناموارتوب:(نا-مه-وار-توب)اسم- واحد- مذکر- ناهوارى- د ناموار جوړيدو حالت- ناموارتيا-

ناموارتيا:(نا-مه-وار-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناموارتوب-

ناموارى:(نا-مه-وا-رى)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناموارتوب-

ناموسا:(نا-مو-سا)صفت- ستړے- ستومان- بې ارامه-

ناموسانى:(نا-مو-سا-نى)اسم- واحد- مؤنث- ستړے والے- ستومانى- بې ارامي-

ناميخ:(نا-ميخ)صفت- تباه- برباد- نيست و نابود-

ناميد:(نا-ميد)اسم- واحد- مذکر- د يو ستورى نامه- زهره- (فارسى)-

نائب:(نا-ئب)صفت- د چا کار د هغۀ پۀ غېر موجودګۍ کښې سر ته رسونکے- مددګار- قائم مقام-

نائب السلطنه:(نا-ء-بس-سل-طه-نه)اسم- واحد- مذکر- د بادشاه نائب- وائسراے- (افغانستان)-

نائب الحکومه:(نا-ء-بل-ح-کو-مه)اسم- واحد- مذکر- د حکومت نائب- ګورنر-

نائټروجن:(نا-ئ-ټرو-جن)اسم- واحد- مذکر- د يو بې رنګه، بې بويه او بې خونده ګيس نامه-

نائک:(نا-ئک)صفت- سردار- نيک- خان- مالک- جمع نائکان-

نائم:(نا-ئم)صفت- ويدۀ کېدونکے- خوب کونکے-

نائى:(نا-ئى)اسم- واحد- مذکر- د خلقو حجامتونه او ويښتۀ جوړونکے- حجام- جمع نيان/نايان-

نائيتوب:(نا-ئى-توب)اسم- واحد- مذکر- د نائى کار- د حجامتونو او ويښتو جوړولو کار-

نائينه:(نا-ئ-نه)اسم- واحد- مؤنث- د نائى مؤنث- د نائى ښځه- اُستکاره- ننينه- جمع نائينې-

نائے:(نا-ئے)اسم- واحد- مذکر- (۱)نے- شپېلۍ- (۲)مرى- غاړه- حلق- (م- فارسى)-

نب:(نب)اسم- واحد- مذکر- د قلم (پن يا هولډر وغيره) څوکه- جمع نبونه- (م- انګريزى)-

نبات:(نه-باټ)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)بوټے- واښۀ- ترکارى- سبزى- (عربى)- (۲)يو قسم خوارۀ- مصرى- قند- (فارسى)-

نباتات:(نه-با-تاټ)اسم- جمع- مذکر- د نبات جمع- بوټي- واښۀ- سبزى-

نباتاتي:(نه-با-تا-تي)متعلق فعل- نباتات سره متعلق-

نباتي:(نه-با-تي)صفت- (۱)د نبات سره منسوب- (۲)يو قسم شين بخن رنګ-

نباض:(نه-باض)صفت- (۱)نبض کتونکے- پۀ نبض پوهېدونکے- حکيم-

نبض شناس- (۲)هوښيار- حقيقت شناس- مردم شناس- جمع نباضان- (عربی)-

نبراس:(نب-راس)اسم- واحد- مذکر- ډيوه- چراغ- (عربی)-

نبرد:(نه-برد)اسم- واحد- مذکر- جنګ- جګړه- (م- فارسی)-

نبردآزما:(نه-برد-آز-ما)صفت- بهادر- توررزن- د جنګ کولو مېړنے-

نبردآزمائی:(نه-برد-آز-ما-ئي)اسم- واحد- مؤنث- جنګېدنه- جنګ کونه- جګړه کونه-

نبض:(نه-بض)اسم- واحد- مذکر- د مروند هغه رګ د کوم له حرکته چې د انسان د صحت او مرض حال معلومولے شي- (م- عربی)-

نبوت:(نه-بو-وت)اسم- واحد- مذکر- د الله تعالے احکام رسونه- پېغمبري- رسالت- د نبي جوړېدو حالت- (م- عربی)-

نبوی:(نه-به-وي)صفت- د نبي سره منسوب- د پېغمبر سره نسبت لرونکے-

نبی:(نه-بي)اسم- واحد- مذکر- د الله تعالے پېغام رسونکے- پېغمبر چې پخپله صاحب شريعت نۀ وي- د خدایٔ پاک استاځے- (م- عربی)-

نبيذ:(نه-بيذ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کجورو عرق- (۲)د تازۀ مېوۀ رس- (۲)لۀ کجورو او اُربشو نه جوړ کړے شوی شراب- (عربی)-

نبيره:(نه-بي-ره)اسم- واحد- مذکر- د څلورم پُشت اولاد- کودے- (عربی)-

نبيل:(نه-بيل)صفت- هوښيار- پوهٔ- فرزانه- (عربی)-

نپټ:(نه-پټ)صفت- (۱)بېکاره- فضول- بې فائدې- (۲)نامناسب- ناموزون- سمون- نۀ خوړونکے- مؤنث نپټه- (م- انګرېزی UNFIT)-

نپل:(ن-پل)اسم- واحد- مذکر- (۱)تے- مېمے- مېمې- (۲)د ټوپک زخه- زرے- (انګرېزی)-

نت(۱):(نت)اسم- واحد- مذکر- لۀ کفارو پۀ جنګ کښې ترلاسه کړے شوے مال- غنيمت-

نت(۲):(نت)صفت- مهار شوے- پېزوانی-

نت(۳):(نت)اسم- واحد- مذکر- د پوزې يو پسول- نته-

نت:(نت)متعلق فعل- همېشه- مدام- هر وخت- (هندی)-

نتاج:(نه-تاج)اسم- واحد- مذکر- زېږه- بچے راوړنه- (م- عربی)-

نتار:(نه-تار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ناتار- جمع نتارونه-

نتائج:(نه-تا-ئج)اسم- جمع- مذکر- د نتيجه جمع- نتيجې-

نتړيکه:(نت-ړي-که)اسم- واحد- مؤنث- تناکه- پُولی- جمع نتړيکې-

نتکی:(نت-کي)اسم تصغير- وړوکے نت يا نته- د پوزې يو پسول-

نتل:(نه-تل)مصدر متعدی- وهل- ټکول- زبونول- له لاده باده ويستل-

نتلے:(نه-تۀ-لے)اسم مفعول- جمع نتلی- مؤنث نتلې- وګورئ نتل-

نتلے:(نه-تۀ-لے)صفت- (۱)سپېره- بدبخت- منحوس- (۲)خفه- غمژن- غمګين-

نتن:(نه-تن)حاصل مصدر- وګورئ نتل-

نتنګ:(نه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ نتل-

نتنه:(نه-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نتل-

نتواکے:(نت-وا-کے)صفت- مشر- فرمان روا- واکدار- جمع نتواکي- مؤنث نتواکې- (افغانستان)-

نتونکے:(نه-تون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نتونکی- مؤنث نتونکې- وګورئ نتل-

نته:(نه-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پوزې يو پسول- نت- (۲)د اوښ پۀ سپېږمو کښې اچولے شوے هغه وړوکے لرګے چې مهار ورپورې تړلے شي- جمع نتې-

نتيالی:(نت-يا-لي)صفت- پۀ پوزه نته يا نتکی لرونکې- د نتې مېرمن-

نتيجه:(نه-تي-جه)اسم- واحد- مؤنث- حاصل- ماحاصل- انجام- خاتمه- مېوه- ثمره- مطلب- غرض- جمع نتائج/نتيجې- (م- عربی)-

نټ:(نټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)شعبده باز- مداری- جادوګر- (۲)د يوې راګنی نامه- (۳)صفت- دوکه باز- فرېبژن- ټګژن- (م- هندی)-

نټ:(نټ)صفت- ناقلار- بې ارامه- (۲)اسم- مذکر- ناقلاری- بې ارامی- بې قراری- (۲)د اور لۀ تازه پۀ بټ کښې د نينو حرکت، ټوپ وهنه-

نټوے:(نټ-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ ځرخبانے- (۲)لاټو-

نټه:(نه-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لۀ څۀ کاره انکار کونه- نۀ منله-

نثار:(ن-ثار)صفت- (۱)قربان- ځار- فدا- (۲)عاشق- مئين- (م- فارسی)-

نثار:(نه-ثار)صفت- نثر ليکونکے- نثرنګار- (م- عربی)-

نثر:(نه-ثر)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه عبارت يا ليک چې منظوم نۀ وي (۲)صفت- ګډوډ- خوروور- دانه وانه-

نثرنګار:(نه-ثر-ن-ګار)صفت- وګورئ نثار-

نج:(نج)اسم- واحد- مذکر- خپل ذات- خپل ځان- خپل کور- (م- هندی)-

نجابت:(ن-جا-بت)اسم- واحد- مذکر- شرافت- بزرګی- اصالت- (م- عربی)-

نجات:(نه-جات)اسم- واحد- مذکر- خلاصے- بخشش- موندنه- (م- عربی)-

نجار:(نه-جار)اسم- واحد- مذکر- لۀ لرګی نه د اوزار جوړولو کار کو نکے- ترکاڼ-

نجاست:(ن-جا-ست)اسم- واحد- مذکر- پليتوالے- پليتی- ګندګی- ناپاکی- (م- عربی)-

نجبا:(ن-جه-با)اسم- جمع- مذکر- د نجيب جمع- وګورئ نجيب-

نجتل:(نجۀ-تل)مصدر متعدی- (۱)پزوهل- ورټومبل- وردننه کول- ورچوکه کول- (۲)کلک نيول- مضبوط نيول-

نجتلے:(نجۀ-تۀ-لے)صفت مفعول- جمع نجتلی- مؤنث نجتلې- وګورئ نجتل-

نجتن:(نجۀ-تن)حاصل مصدر- وګورئ نجتل-

نجتنګ:(نجۀ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ نجتل-

نجتنه:(نجۀ-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نجتل-

نجتونکے:(نجۀ-تون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نجتونکی- مؤنث

نجتونکې- وګورئ نجتل-

نجدي:(نج-دي)صفت- وګورئ نژدې-

نجس:(نه-جَس)صفت- پليت- ناپاک- (م- عربی)-

نجس العين:(نه-جه-سُل-عين)صفت- بېخي پليت- هغه ناپاک څيز چې چرې هم نهٔ شي پاکېدے لکه سپے وغېره- (م- عربی)-

نجل:(نَجل)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نجلی- جينی- نجون- (۲)هغه جينی چې کوژدن يې شوې وی-

نجلتوب:(نَجل-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ نجل جوړېدو حالت- جينکتوب-

نجلکی:(نَجل-کي)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې نجل- وړه جينی- پېغلتوب ته نژدې جينی- سرکوزړی- نجنکی-

نجلی:(نَجهٔ-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جينی- نجل- نجون- نجن-

نجم:(نه-جَم)اسم- واحد- مذکر- ستورے- ستاره- (م- عربی)-

نجم الثاقب:(نَج-مُث-ثا-قب)اسم مرکب- مذکر- ځلنده ستورے- پرقېدونکے ستورے- روښانه ستورے-

نجن:(نَجن)اسم- واحد- مؤنث- جمع نجونه- وګورئ نجلی-

نجنکی:(نَجن-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ نجلکی-

نجوم:(نه-جوم)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)دَ نجم جمع- ستوري- ستارې- (۲)دَ ستوريو دَ ګردش دَ حالاتو معلومونه-

نجومی:(نه-جو-مي)اسم- واحد- مذکر- دَ ستوريو علم لرونکے- دَ علم نجوم ماهر- جمع نجوميان-

نجون:(نَجون)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نجلی- جمع نجونه/نجونې-

نجونه:(نَجو-نه)اسم- جمع- دَ نجن او نجون جمع- وګورئ نجلی-

نجيب:(نه-جيب)اسم صفت- شريف- اصيل- بزرګ- جمع نجبا- (عربی)-

نجيب الطرفين:(نه-جي-بُل-طر-فين)صفت- هغه چې دَ مور او پلار دواړو پلو نه شريف او اصيل وی- خاندانی- (م- عربی)-

نچا:(نه-چا)اسم- واحد- مؤنث- نڅا- ګډا- (م- هندی)-

نچوړ:(نه-چوړ)اسم- واحد- مذکر- نچوړ- نڅوړ- (۱)لهٔ څهٔ څيزه وېستلے شوې اُبهٔ- عرق- (۲)خلاصه- لب لباب- (۳)انجام- نتيجه- (۴)صفت- وګورئ نچوړی- (۵)لهٔ څهٔ څيزه پهٔ زور سره اُبهٔ وېستنه- خېښش- (م- هندی)-

نچوړول:(نه-چو-ړه-ول)مصدر متعدی- نڅوړول- نچونول- خېښل- (۱)لهٔ څهٔ څيزه پهٔ زور سره اُبهٔ يا عرق وېستل- (۲)کمزورے کول- مانده کول-

نچوړون:(نه-چو-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نچوړول-

نچوړونکے:(نه-چو-ړه-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نچوړونکی- مؤنث نچوړونکې- وګورئ نچوړول-

نچوړونګ:(نه-چو-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نچوړول-

نچوړونه:(نه-چو-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نچوړول-

نچوړی:(نه-چو-ړی)صفت- نچونی- نچوړ- نڅوړی- نڅوړ- (۱)هغه څيز چې اُبهٔ يا عرق ترې وويستلے شي- نچوړ کړے شوے- (۲)کمزورے کړے شوے- مانده کړے شوے-

نچوړېدل:(نه-چو-ړې-دل)مصدر لازم- نڅوړېدل- نچونېدل- خېښلے کېدل- (۱)پهٔ زور سره لهٔ څهٔ څيزه اُبهٔ يا عرق وتل- (۲)مانده کېدل- کمزورے کېدل-

نچوړېدن:(نه-چو-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نچوړېدل-

نچوړېدنګ:(نه-چو-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نچوړېدل-

نچوړېدنه:(نه-چو-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نچوړېدل-

نچوړېدونکے:(نه-چو-ړې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نچوړېدونکی- مؤنث نچوړېدونکې- وګورئ نچوړېدل-

نچوړېدهٔ:(نه-چو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نچوړېدل-

نچول:(نه-چه-ول)مصدر متعدی- وګورئ نڅول سره دَ لوازماتو-

نچه:(نه-چه)اسم- واحد- مؤنث- نل- نے- نېچه- وګورئ نل-

نچون:(نه-چون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نچوړ-

نچونول:(نه-چو-نه-ول)مصدر متعدی- وګورئ نچوړول سره دَ لوازماتو-

نچونی:(نه-چو-نی)صفت- وګورئ نچوړی-

نچونېدل:(نه-چو-نې-دل)مصدر لازم- وګورئ نچوړېدل سره دَ لوازماتو-

نچېدل:(نه-چې-دل)مصدر لازم- وګورئ نڅېدل سره دَ لوازماتو-

نڅا:(نه-څا)اسم- واحد- مؤنث- ناچ- ګډا- رقص- ناڅ- ډانس- نچا-

نڅخ:(نه-څخ)اسم- واحد- مذکر- نڅښ- وګورئ تبر-

نڅښ:(نه-څښ)اسم- واحد- مذکر- نڅخ- وګورئ تبر-

نڅښی:(نڅ-ښی)اسم- واحد- مؤنث- چاړهٔ-

نڅل:(نه-څل)مصدر لازم- وګورئ نڅېدل-

نڅوړ:(نه-څوړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نچوړ-

نڅوړول:(نه-څو-ړه-ول)مصدر متعدی- وګورئ نچوړول سره دَ لوازماتو-

نڅوړی:(نه-څو-ړی)صفت- وګورئ نچوړی-

نڅوړېدل:(نه-څو-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ نچوړېدل سره دَ لوازماتو-

نڅول:(نه-څه-ول)مصدر متعدی- نچول- ګډول- پهٔ نڅا ګډا يا رقص کول-

نڅولے:(نه-څه-وهٔ-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- وګورئ نڅول-

نڅون:(نه-څه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نڅول-

نڅونکے:(نه-څه-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نڅونکی- مؤنث نڅونکې- وګورئ نڅول-

نڅونګ:(نه-څه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نڅول-

نڅونه:(نه-څه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نڅول-

نڅېدل:(نه-څې-دل)مصدر لازم- ګډېدل- ګډا کول- رقص کول- نڅا کول- نچېدل- نڅل- ناڅل-

نڅېدن:(نه-څې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نڅېدل-

نخېدنګ:(نه-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نخېدل-
نخېدنه:(نه-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نخېدل-
نخېدونکے:(نه-خې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نخېدونکي- مؤنث نخېدونکې- وګورئ نخېدل-
نخېدهٔ:(نه-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نخېدل-
نخۍ:(نه-خۍ)اسم- واحد- مؤنث- نوچۍ- ګهېدونکې- ړمه-
نخے:(نه-خے)اسم- واحد- مذکر- نوچے- ګهېدونکے- لښتۍ-
نحس:(نه-حس)صفت- (۱)سپېرهٔ- بدبخت- منحوس- بدمرغه- نامبارک- (۲)سمون نهٔ خوړونکے- ناسازګار- ناموافق- (م- عربی)-
نحل:(نه-حل)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاتو مچۍ- (م- عربی)-
نحو:(نح-وهٔ)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طريقه- چل- لار- (۲)دَ کلام دَ ترتيب دَ اصولو علم-
نحوست:(نه-حو-ست)اسم- واحد- مذکر- سپېرهٔ توب- بدبختي- بدمرغي-
نحيف:(نه-حيف)صفت- کمزورے- مانده- وچ کلک- نرے نروچکے-
نخ:(نخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)کچه ورېښم- اومهٔ ورېښم- (۲)دَ ورېښمو تار- (۳)دَ باديوې تار- منجه- مانجه- (فارسی)-
نخ:(نخ)اسم- واحد- مذکر- دَ بوټي وړُده تاژ راتاو ځانګه- څېلۍ-
نخاس:(نه-خاس)اسم- واحد- مذکر- دَ څارو يا غلامانو بازار، منډۍ- (عربی)-
نخاش:(نه-خاش)اسم- واحد- مذکر- دَ نکلي لړلو يا راچولو اله- ځمځۍ-
نختېزل:(نخ-تې-زل)مصدر متعدی- وګورئ نښتېځل-
نختۍ:(نخ-تۍ)اسم- واحد- مؤنث- غم- بلا- سانحه- مصيبت-
نخچ:(نه-خچ)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم وابهٔ-
نخچه:(نخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ الګونه- (۲)نخشه- نقشه- تصوير- (م- فارسی نقشه)-
نخچير:(نخ-چير)اسم- واحد- مذکر- ښکار کړے شوے ځناور- ښکار- (م- فارسی)-
نخره:(نخ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ناز- ادا- غمزه- (۲)ټوقه- مسخره- جمع نخرې- (م- فارسی)-
نخره باز:(نخ-ره-باز)صفت- نخرې کونکے- نخرې باز- (م- فارسی)-
نخرې باز:(نخ-رې-باز)صفت- وګورئ نخره باز-
نخرې پېښې:(نخ-رې-پې-ښې)اسم جمع- مرکب- ټوقې- مسخرې- ټوقې ټقالې-
نخړے:(نخهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو قسم حلوا- (۲)هغه وړهٔ چې پهٔ غوړيو کښې دَ غوړيو دَ صفا کولو پهٔ غرض واچولے شي-
نخسانے:(نخ-سا-نے)اسم- واحد- مذکر- لهٔ ګېډې بې نېټې غرځېدلے بچے- زيان شوے ماشوم- (افغانستان)-

نخستين:(نُ-خس-تين)صفت- وړومبنے- اوّلنے- لومړنے- وړاندينے-
نُخسه:(نُخ-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نُسخه-
نخش:(نه-خش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نقش-
نخش:(نه-خَش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-
نخشه:(نخ-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نقشه-
نخشه:(نخ-شه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نښه-
نخښ:(نه-خښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځمځۍ- نخاش- (۲)وګورئ نخوش-
نخښه:(نخ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نقشه-
نخښه:(نخ-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نښه-
نخل:(نه-خل)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کجورې ونه- کجوره- وګورئ خجوره- (۲)عامه ونه- (م- عربی)-
نخل بند:(نه-خل-بند)اسم- واحد- مذکر- مالي- باغوان- باغبان-
نخلستان:(نخ-لس-تان)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کجورو دَ ونو بڼ- دَ کجورو باغ- (۲)پهٔ صحرا کښې سرسبزه او ښېرازه علاقه-
نخلِ حيات:(نخ-لِ-حه-يات)اسم- واحد- مذکر- دَ ژوند ونه- ژوند-
نخلِ ماتم:(نخ-لِ-ما-تم)اسم- واحد- مذکر- هغه دَ ونې شنې ځانګې چې دَ مړي دَ جنازې سر ته ايښودلے شي-
نخوال:(نخ-وال)اسم- واحد- مذکر- ټوقې- طنز- پچموزې- ملنډې-
نخوت:(نخ-وت)اسم- واحد- مذکر- غرور- لوئي- تکبر- خودبيني- (عربی)-
نخود:(نه-خد)اسم- واحد/جمع- مذکر- چڼه- چڼې- (م- فارسی)-
نخودی:(نه-خُ-دی)صفت- دَ چڼې پهٔ شان رنګ لرونکے-
نخوش:(نه-خوش)اسم- واحد- مذکر- دَ کبانو نيولو کُنډهٔ- نرخوښ- چنګک- نرخوش- نرکوښ- نکوښ- نخش- نخښ- نرکوښه- نغوښ- نرغوښ-
نخولول:(نخو-له-ول)مصدر متعدی- پهٔ زړهٔ خوراک اخته کول- تکليفونه زغمل- نولول- کړول- پهٔ نُول اخته کول-
نخولولے:(نخو-له-وهٔ-لے)صفت/مفعول- واحد- مذکر- جمع نخولولي- مؤنث نخولولې- وګورئ نخولول-
نخولون:(نخو-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ نخولول-
نخولونکے:(نخو-له-وون-کے)فاعل- جمع نخولونکي- مؤنث نخولونکې- وګورئ نخولول-
نخولونګ:(نخو-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نخولول-
نخولونه:(نخو-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نخولول-
نخولېدل:(نخو-لې-دل)مصدر متعدی- زړهٔ خوړل- پټ پټ غم زغمل- پهٔ نُول اخته کېدل- نولېدل- کړېدل-
نخولېدلے:(نخو-لې-دهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع نخولېدلي- مؤنث نخولېدلې- وګورئ نخولېدل-
نخولېدن:(نخو-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نخولېدل-
نخولېدنګ:(نخو-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نخولېدل-

نخولېدنه:(نخو-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نخولېدل-

نخولېدونکے:(نخو-لې-دون-کے)فاعل- جمع نخولېدونکی- مؤنث نخولېدونکې- وګورئ نخولېدل-

نخولېدهٔ:(نخو-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ نخولېدل-

نخونه:(نه-خو-نه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ سترګو یوه بیماری چې پکښې دٔ سترګو پهٔ ګټېونو کښې سپینه شان غوښه وشي- ناخُنه-

نخوے:(نه-خهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- دٔ اور کانړے- بکره- چقماق-

نخې:(نه-خې)اسم- واحد- مؤنث- لهٔ پشم نه جوړ ناهموار قالین- زلوچه-

نخے:(نه-خے)اسم- واحد- مذکر- بړستنې ته وراچولے شوے دوېم مخ- استر- غلاف-

ندا:(ن-دا)اسم- واحد- مؤنث- غږ- اواز- صدا-

نداپ:(نه-داپ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نداف- جمع نداپان-

نداف:(نه-داف)اسم- واحد- مذکر- دٔ مالوچو وملو یا وړېشلو کار کونکے- پېنډتي- پانډسی- نداپ- نداف- جمع ندافان- (م- عربی)-

ندامت:(نه-دا-مت)اسم- واحد- مذکر- پښېمانتیا- شرمندګی- پښېمانی- (م- عربی)-

ندائیه:(ن-دا-ئی-یه)اسم- واحد- مؤنث- هغه جمله چې پکښې دٔ ندا یعنې چا ته دٔ آواز یا غږ حرف وی- (م- عربی)-

ندر:(نه-در)اسم- واحد- مذکر صفت- (۱)وګورئ نذر- (۲)خار- قربان-

ندرت:(نَد-رت)اسم- واحد- مذکر- کمیابی- کمے- (۲)ښهٔ والے- غوره توب- عجیبه توب- ناآشنا توب- (م- عربی)-

ندرور:(ندرور)اسم- واحد- مؤنث- دٔ خاوند خور- جمع ندرېندې، ندروریانې-

ندیم:(نه-دیم)صفت- سره کښېناستونکے- ملګرے- مصاحب-

ندی:(نه-دی)اسم- واحد- مؤنث- وړوکے سیند- سیندګے- خوړ- لویه والهٔ-

ندے:(نه-دے)اسم- واحد- مذکر- زیم- سېب- لوندوالے- نم-

نړ:(نړ)اسم- واحد- مذکر- هلک- (م- هندی نړا)-

نذر:(نه-ذر)اسم- واحد- مذکر- (۱)منښته- صدقه- نیاز- (۲)ډالی- تحفه- پېشکش- نذرانه- جمع نذرونه-

نذرانه:(نذ-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- ډالی- پېشکش- تحفه- هدیه- جمع نذرانې-

نذیر:(نه-ذیر)صفت- وېرونکے- دٔ آخرت وېره پهٔ زړهٔ کښې وراچونکے- دٔ حضور صلی الله علیه وآله وسلم لقب-

نر:(نر/نر)صفت- (۱)دٔ ماده ضد- مذکر- (۲)تکړه- ټورزن-

نراد:(نه-راد)صفت- دٔ نرد لوبه کونکے- وګورئ نرد-

نر پهٔ نره:(نر-پهٔ-نهٔ-ره)متعلق فعل- پهٔ نری سره- پهٔ نره- پهٔ ډاګه- پهٔ جار-

نرتوب:(نر-توب)اسم- واحد- مذکر- دٔ نر جوړېدو حالت- نری-

نرخ:(نرخ)اسم- واحد- مذکر- بیه- قیمت- شرح- جمع نرخونه-

نرخنامه:(نرخ-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ نرخونو فهرس- بیه نامه-

نرخوش:(نر-خوش)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-

نرخوښ:(نر-خوښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-

نرد:(نرد)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ چوسر یا شطرنج ګیټی- (۲)دٔ شطرنج پهٔ شان یو قسم لوبه- (م- فارسی)-

نردبام:(نرد-بام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نردبان-

نردبان:(نرد-بان)اسم- واحد- مذکر- پوړۍ- زینه- اندرپایه- نردبام- (م- فارسی)-

نرس:(نرس)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه تربیت کړے شوې جینۍ یا ښځه چې پهٔ هسپتال کښې دٔ مریضانو طبی خدمت کوی- (۲)دٔ لویو خلقو پهٔ کورونو کښې دٔ ماشونو پالنه کونکې نوکره- (۳)دٔ مریض تیمارداری کونکې زنانه- دائی- (م- انګرېزی)-

نرسری:(نرس-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دٔ بوټو او ګلونو دٔ بوزغلی دٔ کرنې او دٔ هغو دٔ پالنې ځائ- ذخیره- (۲)دٔ ماشومانو ابتدائی جماعت-

نرسنګ:(نر-سنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ نرس کار- دٔ نرس پېشه- (۲)صفت- دٔ نرس دٔ پېشې سره نسبت لرونکے- (م- انګرېزی)-

نرسوے:(نر-سهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم غرنیز انار- نباتاتی نوم پونیکاګرېنېټم (PUNICA GRANATUM)- (۲)انار پوستکے یا پوټکے- نسروے (عامیانه)- (۳- صفت)نمر سېزلے- نمر وهلے- پهٔ نمر سوے-

نرښځان:(نر-ښځهٔ-خان)صفت مرکب- جمع- دٔ نرښځی جمع- وګورئ نرښځګ-

نرښځګ:(نر-ښځهٔ-ځګ)صفت مرکب- مذکر- دٔ نر او ښځې دواړو صفتونه لرونکے- ښځونګ- مخنث- ایجړا- ملوټے- نرښځے- نرکټه- مورته-

نرښځے:(نر-ښځهٔ-ځے)صفت مرکب- جمع نرښځی، نرښځان- وګورئ نرښځګ-

نرغټ:(نر-غټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غټ پیش- پړانګ پیش- پشاپیش- (۲)غټه ځنګلی بلا- نرغوټ- جمع نرغټان-

نرغزے:(نر-غهٔ-زے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مارغهٔ چې عام طور سره دٔ شولو پهٔ فصل کښې ګرځی- جمع نرغزی-

نرغوټ:(نر-غوټ)اسم- واحد- مذکر- جمع نرغوټان- وګورئ نرغټ-

نرغوښ:(نر-غوښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-

نرغون:(نر-غون)صفت- زوړ- وړاندینے- پخوانے- سابقه- نرغونے- نرغنے- لرغونے-

نرغونے:(نر-غو-نے)صفت- وګورئ نرغون-

نرک:(نهٔ-رک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٔ ګیټی شا ته رګ- (۲)یو قسم دانه یا ننکې چې دٔ غین پهٔ سر راخېژی-

نرکچور:(نر-که-چور)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)یو قسم بوټے چې دارو ترې جوړولے شی- (۲- صفت)دوکه باز- چلولی- فرېبژن-

نرکش:(نر-کش)اسم- واحد- مذکر- موسی- نرکښ- لکشوه- جمع نرکشان- مؤنث نرکشه-

نرکښ:(نر-کښ)اسم- واحد- مذکر- مؤنث نرکښه- جمع نرکښان- وګورئ نرکش-

نرکے:(نه-ره-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د دوؤ غرونو تر مینځه د لوړوالی کږلیچ، پیچ و خم- (۲)کوتل- دره-

نرکے:(نه-ر-کے)صفت- وګورئ نروکے-

نرکته:(نر-کهٔ-ته)صفت- وګورئ نرښخک-

نرګس:(نر-ګس)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ګل چې د انسان د سترګې په شکل وی- نلګس- نباتاتی نوم نارسی سس پویټکس (NARCISSOS POETICUS)- (م- فارسی)-

نرګس بیمار:(نر-ګهٔ-س-بی-مار)اسم مرکب- (۱)مستې سترګې- مخمورې سترګې- (۲)د معشوق سترګې-

نرګس شهلا:(نر-ګهٔ-س-شه-لا)اسم مرکب- د نرګس د ګل یو قسم چې منځ ئې تور وی-

نرګسی:(نر-ګهٔ-سی)صفت- (۱)د نرګس سره منسوب- (۲)د نرګس په شان- د نرګس خصوصیات لرونکے- (۳)یو قسم کپړه-

نرګسی:(نر-ګهٔ-سی)اسم- واحد- مذکر- هغه ښاروے چې د ګلې په سر کښې روان وی-

نرګوړان:(نر-ګو-ړان)اسم- واحد- مذکر- ګاځره- نباتاتی نوم ډاکس کروټه (DAUCUS CAROTA)-

نرګوس:(نر-ګوس)اسم- واحد- مذکر- نرګوسه- یو قسم غرنیز انار- د نباتاتی نوم د پاره وګورئ نرسوے- جمع نرګوسان- نرګوسی-

نرګوسه:(نر-ګو-سه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نرګوس- جمع نرګوسې-

نرګوښ:(نر-ګوښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-

نرګوښه:(نر-ګو-ښه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نخوش-

نرګه:(نر-ګه)اسم- واحد- مؤنث- عام مرګ- وبا-

نرلوخ:(نر-لوخ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ بېړه ګال- نباتاتی نوم (SACCHARUM CILIARE)-

نرم:(نه-رم/نه-رم)صفت- (۱)د کلک ضد- پوست- (۲)د ټینګ ضد- اُبړی- خوږین- (۳)د سخت ضد- اسان- (۴)نازک- (۵)سست- (۶)متحمل- بردبار- مؤنث نرمه- جمع مؤنث نرمې-

نرمچ:(نر-مچ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم لوئې مچ چې د ښاروؤ یا نورو ځناورو د پاسه کښېني- خرمګس- غوباړے- بګڼ-

نرموالے:(نه-رم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نرمی-

نرمول:(نر-مه-ول)مصدر متعدی- (۱)پستول- (۲)خوږینول- اُبړی کول- (۳)اسانول- (۴)نازک جوړول- نزاکت پیدا کول- (۵)سستول- (۶)متحمل کول- بردبار جوړول-

نرمون:(نر-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نرمول-

نرمونکے:(نر-مه-وون-کے)فاعل- جمع نرمونکی- مؤنث نرمونکې- وګورئ نرمول-

نرمونګ:(نر-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نرمول-

نرمونه:(نر-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نرمول-

نرمه:(نر-مه)اسم- واحد- مؤنث- د غوږ پوځکې- نرمې-

نرمی:(نر-می)اسم- واحد- مؤنث- د نرمېدو حالت- نرموالے-

نرمېدل:(نر-مې-دل)مصدر لازم- (۱)پستېدل- (۲)خوږینېدل- اُبړی کېدل- (۳)اسانېدل- (۴)نازک کېدل- (۵)سستېدل- (۶)متحمل کېدل- بردبار کېدل-

نرمېدن:(نر-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نرمېدل-

نرمېدنګ:(نر-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نرمېدل-

نرمېدنه:(نر-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نرمېدل-

نرمېدونکے:(نر-مې-دون-کے)فاعل- جمع نرمېدونکی- مؤنث نرمېدونکې- وګورئ نرمېدل-

نرمېده:(نر-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ نرمېدل-

نرمی:(نر-می)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نرمه-

نرناحق:(نر-نا-حق)متعلق فعل- چټی په چټی- برناحق- هېڅ بې هېڅه- برناحقه- نرناق- نرناقه- برناقه- نرناحقه- بې جوازه- په ناجائزه- برنحق- نرنحق-

نرناحقه:(نر-نا-حه-قه)متعلق فعل- وګورئ نرناحق-

نرناق:(نر-ناق)متعلق فعل- وګورئ نرناحق-

نرناقه:(نر-نا-قه)متعلق فعل- وګورئ نرناحق-

نرنحقه:(نر-نه-حق)متعلق فعل- وګورئ نرناحق-

نروب:(نه-روب)صفت- د ټینګ ضد- نرم- اُبژن- رقیق- اُبهٔ- مائع- نلوب-

نروچکے:(نه-روچ-کے)صفت- نروځکے- نرېچے- نرے- نرے نروچکے- نروکے- نرے پرے- کمزورے- نازک-

نروځکے:(نه-روځ-کے)صفت- وګورئ نروچکے-

نروز:(نه-روز)صفت- نرے- نروکے- نازک- کمزورے-

نروکے:(نه-رو-کے)صفت- ډېر نرے- نرے نروچکے- نرے نروځکے- مانده- کمزورے-

نره:(نه-ره/نه-ره)صفت- د نر مؤنث- تکړه- توررنه- مړنی-

نری:(نه-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نرتوب-

نریخ:(نه-ریخ)صفت- د نر متعلق- د نر سره منسوب-

نرینه:(نه-ری-نه)صفت- د نرسره منسوب- وګورئ نر-

نری والے:(نه-ری-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- د نری کېدو حالت- باریکی- نازکتوب- کمزورتیا-

نری ورخ:(نه-ری-ورخ)اسم- واحد- مذکر- یو قسم باد چې د مغرب له طرفه لګیږی-

نریه:(نر-یه)صفت- هغه چې ځه یې خوړلی نه وي- وږے- نهر-

نری:(نه-ری)صفت- دَ نری مؤنث- وګورئ نرے-

نری توری:(نه-ری-تو-ری)صفت- بېخي نری- ډېره نری- بالکل نری-

نری ملا:(نه-ری-ملا)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملا لاندینی حصه-

نرے:(نه-رے)صفت- (۱)باریک- نازک- (۲)مانده- ټپ- کمزورے- خوار- جمع نری- مؤنث نرۍ-

نرے پرے:(نه-رے-په-رے)صفت- بېخي نرے- ډېر نرے- نرے نروچکے-

نرے نروچکے:(نه-رے-نه-روچ-کے)صفت- وګورئ نرے پرے-

نرا:(نه-ړا)اسم- واحد- مؤنث- دَ خرهٔ اواز- دَ خرهٔ هنګا- برړه- ناړ- هېڼا-

نړانده:(نړان-ده)اسم- واحد- مؤنث- ورانه- کنډر- نړېدلے ځاې-

نړاؤ:(نه-ړاؤ)اسم- واحد- مذکر- ځلور کناله زمکه- جیرب زمکه-

نړل:(نه-ړل)مصدر لازم- وګورئ ناړل-

نړول:(نه-ړه-ول)مصدر متعدي- ورانول- غرځول- لهٔ بېخه وېستل-

نړولے:(نه-ړه-وهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع نړولی- مؤنث نړولې- وګورئ نړول-

نړون:(نه-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نړول-

نړونکے:(نه-ړه-وون-کے)فاعل- جمع نړونکی- مؤنث نړونکې- وګورئ نړول-

نړونګ:(نه-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نړول-

نړونه:(نه-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نړول-

نړیچغ:(نه-ړی-چغ)اسم- واحد- مذکر- دَرشل- پلوړه-

نړیز:(نه-ړیز)اسم صفت- دَ نړۍ سره منسوب- نړیوال-

نړیوال:(نه-ړی-وال)صفت- (۱)دَ نړۍ وسېدونکے- دَ دنیا وسېدونکے- (۲)دَ نړۍ سره منسوب- نړیز- (افغانستان)-

نړېدل:(نه-ړې-دل)مصدر لازم- ورانېدل- غرځېدل- لهٔ بېخه وتل-

نړېدل:(نهٔ-ړې-دل)مصدر لازم- وګورئ ناړل سره دَ لوازماتو-

نړېدلے:(نه-ړې-دهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع نړېدلی- مؤنث نړېدلې- وګورئ نړېدل-

نړېدن:(نه-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نړېدل-

نړېدنګ:(نه-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نړېدل-

نړېدنه:(نه-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نړېدل-

نړېدونکے:(نه-ړې-دون-کے)فاعل- جمع نړېدونکی- مؤنث نړېدونکې- وګورئ نړېدل-

نړېدهٔ:(نه-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ نړېدل-

نړۍ:(نه-ړۍ)اسم- واحد- مؤنث- دنیا- جهان- عالم- (افغانستان)-

نزار:(نه-زار)صفت- کمزورے- ضعیف- مانده- (م- فارسی)-

نزاع:(ن-زاع)اسم- واحد- فساد- جنګ- جګړه-

نزاکت:(نه-زا-کت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نازکتوب-

نزاهت:(نه-زا-هت)اسم- واحد- مذکر- پاکوالے- پاکیزګی- پاکی- (م- عربی)-

نزد:(نزد)متعلق فعل/صفت- نږدې- جخت- ترخوا- قریب- (۲)خیال- رائې-

نزدو:(نز-دو)صفت- وګورئ نږدې-

نزدیکت:(نز-دی-کت)اسم- واحد- مذکر- (۱)جختوالے- نږدې والے- قربت- (۲)تعلق-

نزدې:(نز-دې)صفت- وګورئ نږدې-

نزله:(نز-له)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم زکام- دَ رطوبت پهٔ سترګو، وېښتو یا دماغو پرېوتو او اثرانداز کېدو مرض-

نزول:(نه-زول)اسم- واحد- مذکر- (۱)نازلېدنه- لهٔ بره ښکته راتلنه- راکوځېدنه- واردېدنه- (۲)هغه ابهٔ چې پهٔ سترګو کښې راځی- (۳)سرکاری زمکه- ضبط کړے شوې زمکه-

نزیل:(نه-زیل)صفت- (۱)دمه کونکے- قیام کونکے- (۲)مېلمه- مسافر-

نزے:(نزے)اسم- واحد- مذکر- دَ چرګې تېرولو کانړے- برجی- برجو- بلو- چرکانړے-

نژاد:(نه-ژاد)اسم- واحد- مذکر- نسل- نسب- خاندان- ذات- خټه- (م- فارسی)-

نژادی:(نه-ژا-دی)صفت- دَ نژاد سره منسوب-

نژدې:(نژ-دې)صفت- جخت- قریب- ترخوا- نزدو- نزدې-

نژل:(نژل)مصدر لازم- وګورئ نرل-

نرل:(نرل)مصدر لازم- اینرے کول- انتروشے کول- نرے کول-

نرلے:(نرهٔ-لے)صفت/مفعول- جمع نرلی- مؤنث نرلې- وګورئ نرل-

نرن:(نرن)حاصل مصدر- وګورئ نرل-

نرنه:(نرهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نرل-

نرور:(نرور)اسم- واحد- مؤنث- دَ خوئ ښځه- جمع نرېندې-

نرونکے:(نرون-کے)فاعل- جمع نرونکی- مؤنث نرونکې- وګورئ نرل-

نرے:(نرے)اسم- واحد- مذکر- انبوشے- انتروشے- اینرے-

نس:(نس)اسم- واحد- مذکر- ګېډه- خېټه-

نسا:(ن-سا)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ښځې- کوروداني-

نساب:(نه-ساب)اسم- واحد- مذکر- پهٔ نسب نامه پوهېدونکے- دَ نسب نامو علم لرونکے- (م- عربی)-

نساج:(نه-ساج)اسم- واحد- مذکر- (۱)کپړه ودونکے- جولا- (۲- صفت)دروغژن-

نساجی:(نه-سا-جی)اسم- واحد- مؤنث- دَ کپړې ودلو کار- جولاتوب-

نساوو:(نه-سا-وو)صفت- ډېر خوراک کونکے- ګېډه ور- خېټو-

نسائی:(ن-سا-ئی)صفت- دَ نسا سره منسوب- دَ ښځو متعلق- دَ ښځو سره منسوب-

نسایم:(نه-سا-یم)اسم- جمع- مذکر- دَ نسیم جمع- وګورئ نسیم-

نسب:(نه-سب)اسم- واحد- مذکر- اصل- خاندان- نژاد- خټه- ذات-

نسبت:(نس-بت)اسم- واحد- مذکر- (۱)تړون- ربط- تعلق- (۲)مطابقت- برابري- (۳)کوژدن- (۴)سبب- بابت- پاره-

نسبتاً:(نس-به-تن)متعلق فعل- پهٔ نسبت- پهٔ مقابله- پهٔ مطابقت-

نسبتي:(نس-به-تي)صفت- نسبت لرونکے- رشته دار- خپلوان-

نسبهے:(نس-به-هے)اسم- واحد- مذکر- ګېډه خرابېدنه- دستونه- جمع نسبهي-

نسبيت:(نه-سه-بي-يت)اسم- واحد- مذکر- (۱)نسبت لرنه- دَ نسبت کېدو حالت- (۲)دَ اضافت نظريه-

نسب نامه:(نه-سب-نا-مه)اسمِ مرکب- مؤنث- دَ خاندان شجره- دَ نسب سلسله- نسل نامه- جمع نسب نامې-

نسب نما:(نه-سب-نُ-ما)اسم مرکب- مذکر- هغه عدد لهٔ کومه چې دا معلومه وي چې يو عدد دومره برابرې برخې کړې شوے دے-

نسبي:(نه-سه-بي)صفت- (۱)نسب لرونکے- اصل لرونکے- (۲)دَ نسب سره منسوب-

نسپال:(نس-پال)اسم- واحد- مذکر- دَ انار پوټکے- نرسوے-

نس پړس:(نس-پړس)صفت- نساوړ- ګېډه ور- نسپړسائے- خېټو-

نسپړسائے:(نس-پړهٔ-سا-ئے)صفت- وګورئ نس پړس-

نست:(نست)اسم- واحد- مؤنث- کُنډه مندوه-

نست:(ن-ست)صفت- شوم- بخيل- کنجوس-

نسترن:(نس-ته-رن)اسم- واحد- مذکر- يو قسم خوشبودار سپين ګل- نباتاتي نوم رزه ګلېنډرو ليفېرا (ROSA GLANDULIFERA)- (فارسي)-

نستعليق:(نس-تع-ليق)اسم- واحد- مذکر- دَ فارسي او اردو رسم الخط- (۲- صفت)مهذب- متين- سنجيده- شائسته-

نستول:(نس-ته-ول)مصدر متعدي- نېستول- نابودول- ختمول- بربادول-

نستوڼے:(نس-تو-ڼے)اسم- واحد- مؤنث- دَ قميص هغه حصه چې لهٔ لاسه چاپېره وي- لستوڼے-

نستوے:(نس-تهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- هغه څادر يا درې چې بستره پکښې تړلے شي- بستربند-

نستېدل:(نس-تې-دل)مصدر لازم- نهٔ موجود کېدل- ختمېدل- فنا کېدل- نېستېدل- بربادېدل-

نستېدونے:(نس-تې-دو-نے)صفت- فنا کېدونکے- ختمېدونکے- فاني- (افغانستان)-

نسج:(نه-سج)اسم- واحد- مذکر- کپړې ودنه- نساجي- دَ کپړې ودلو کار-

نسخ:(نه-سخ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ترديد- منسوخېدنه- (۲)دَ عربي طرز تحريف يا رسم الخط-

نس خشکي:(نس-خُش-کي)اسم مرکب- مؤنث- ګېډه خرابېدنه- دستونه-

نس خوږي:(نس-خو-ږي)اسم- واحد- مؤنث- دَ ګېډې درد- پېچس- نس خوږے-

نس خوږے:(نس-خو-ږے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګېډې درد- پېچس- (۲)لوړه- (۳- صفت)ګېډه ور- ډېر زيات وړے کېدونکے-

نُسخه:(نُس-خه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کتاب- رساله- (۲)هغه کاغذ چې حکيم يا ډاکټر پرې تجويز کړې دارو ليکي- دَ دارو پرچه- (۳)چل- ترکيب- طريقه-

نسر:(نه-سر)اسم- واحد- مذکر- دَ ټپوس دَ قسم يو مُردارخور مارغهٔ- ګنجي- (۲)دَ اسمان يو برج- (م- عربي)-

نسر:(نه-سر)اسم- واحد- مذکر- دَ سېلاب راوړې خځله، خشاک-

نسروے:(نس-رهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نرسوے-

نسرين:(نس-رين)اسم- واحد- مذکر- يو قسم سپين ګل-

نسغ:(نه-سغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)سوړه- سُورے- (دَ غوږ، سپېږمو وغيره)- (۲)عذاب- سزا- سکنجه-

نسق:(نه-سق)اسم- واحد- مذکر- دستور- ترتيب- انتظام- بندوبست- (م- عربي)-

نسک:(نسک)اسم- واحد جمع- مذکر- يو قسم دال- مُسور- نباتاتي نوم (ERVUM HIRSUTUM or CICERLEUS)-

نسکور:(نس-کور/نس-کور)صفت- پرمخې- اپوټه- الوړے- واژګون- مؤنث نسکوره-

نسکورول:(نس-کو-ره-ول)مصدر متعدي- (۱)اپوټه کول- پرمخې کول- سر ښکته کښه پورته کول- الوړے کول- (۲)ورانول- تباه کول-

نسکورون:(نس-کو-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ نسکورول-

نسکورونکے:(نس-کو-ره-وون-کے)فاعل- جمع نسکورونکي- مؤنث نسکورونکې- وګورئ نسکورول-

نسکورونګ:(نس-کو-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نسکورول-

نسکورونه:(نس-کو-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نسکورول-

نسکوره:(نس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم لويه ونه- نسکوری-

نسکوره:(نس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)کبړې- پرځونې- (۲- صفت)دَ نسکور مؤنث- وګورئ نسکور-

نسکوره:(نس-کو-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپېرې تنې چې دَ خوند دَ پاره پهٔ ګرېوان ټکوملے شي-

نسکورېدل:(نس-کو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)اپوټه کېدل- پرمخې کېدل- الوړے کېدل- (۲)ورانېدل- تباه کېدل-

نسکورېدن:(نس-کو-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نسکورېدل-

نسکورېدنګ:(نس-کو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نسکورېدل-

نسکورېدنه:(نس-کو-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نسکورېدل-

نسکورېدونکے:(نس-کو-رې-دون-کے)فاعل- جمع نسکورېدونکي- مؤنث نسکورېدونکې- وګورئ نسکورېدل-

نسکورېدهٔ:(نس-کو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب

صيغه- وګورئ نسکورېدل-

نسکوری:(نس-کو-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نسکوره-

نسکير:(نس-کير)صفت- (۱)نژدې- جُخت- قريب- (۲)رشته دار- خپلوان-

نسکيرتوب:(نس-کير-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)نژدې والے- جختوالے- قربت- (۲)رشته دارې- خپلوې- دوستي-

نسکيرتيا:(نس-کير-تيا)اسم- واحد- مؤنث- نسکيروالے- نسکيرتوب-

نسکيرول:(نس-کی-ره-ول)مصدر متعدی- نژدې کول- جختول- قريبول- (۲)دوست جوړول- خپلول-

نسکيروالے:(نس-کير-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- نسکيرتوب- نسکيرتيا-

نسکيرون:(نس-کی-ره-ون)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرول-

نسکيرونکے:(نس-کی-ره-وون-کے)فاعل- جمع نسکيرونکي- مؤنث نسکيرونکې- وګورئ نسکيرول-

نسکيرونګ:(نس-کی-ره-ونګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرول-

نسکيرونه:(نس-کی-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرول-

نسکيرېدل:(نس-کی-رې-دل)مصدر لازم- (۱)نژدې کېدل- جُختېدل- قريبېدل- (۲)خپلېدل- رشته دار کېدل- دوست کېدل-

نسکيرېدن:(نس-کی-رې-دن)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرېدل-

نسکيرېدنګ:(نس-کی-رې-دنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرېدل-

نسکيرېدنه:(نس-کی-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نسکيرېدل-

نسکيرېدونکے:(نس-کی-رې-دون-کے)فاعل- جمع نسکيرېدونکي- مؤنث نسکيرېدونکې- وګورئ نسکيرېدل-

نسکيرېدهٔ:(نس-کی-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نسکيرېدل-

نسکينه:(نس-کی-نه)صفت- (۱)دَ نسکو يا مسوروو سره منسوب- (۲)دَ نسکو- لهٔ نسکو جوړه (روټۍ وغيره)-

نسکير:(نس-کير)صفت- هغه څوک چې قبض يا پېچس ې وی- مؤنث نسکيره-

نسل:(نه-سل)اسم- واحد- مذکر- اولاد- بال بچ- خاندان- کورنی- ذات- خټه- تُخم-

نسلاً:(نس-لن)متعلق فعل- پهٔ نسل- پهٔ ذات- دَ نسل لهٔ اعتباره-

نسل کشی:(نه-سل-کهٔ-شي)اسم- واحد- مؤنث- نسل زياتونه- ذات خورونه- دَ نسل زياتولو کار- نسل ګيری- افزائش نسل-

نسل ګيری:(نه-سل-ګی-ري)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نسل کشی-

نسلی:(نس-لي)صفت- (۱)دَ نسل سره منسوب- دَ نسل متعلق- (۲)نسل لرونکے- اصلي-

نس ناس:(نس-ناس)اسم- واحد- مذکر- انسان نُما بيزو- يو ذات له بيزو چې کرهٔ وړهٔ ې دَ بنيادم پهٔ شان وی- برماڼو- ځنګلي بنيادم-

نس ناسته:(نس-ناس-ته)اسم- واحد- مؤنث- نسبهے- دستونه- (افغانستان)-

نسو:(نه-سو)صفت- ښېټو- ګېډه ور- نس پړس- نسور-

نسوار:(نس-وار)اسم- جمع- مذکر- دَ تماکو ا' ايرو يا يو خاص کيميکلز نه جوړ کړے شوے مرکب چې دَ نشې پهٔ طور پهٔ خُلهٔ کښې ايښودے شی- ګزارې-

نسواره:(نس-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم وړه کشتی چې دَ سېل دَ پاره استعمالولے شی-

نسواری:(نس-وا-ري)صفت- (۱)نسوار خرڅوونکے- (۲)نسوار استعمالوونکے- (۳)دَ نسوارو پهٔ شان رنګ لرونکے-

نسوان:(نس-وان)صفت- ښېټو- ګېډه ور- نسو- نسور- نسواند-

نسوان:(نس-وان)اسم- جمع- مذکر- دَ نسا جمع- ښځې- کوروداني- بيبيانې- زنانه- (م- عربی)-

نسوانی:(نس-وا-ني)صفت- دَ نسوان سره منسوب- دَ ښځو متعلق-

نسوت:(ن-سوت)صفت- سُوچه- خالص- صفا- (۲- اسم- واحد- مؤنث)دَ يو قسم بوټی جرړه چې پهٔ جُلابو کښې پکارولے شی- (م- هندی)-

نسور:(نه-سه-ور)صفت- وګورئ نسو-

نسيا:(نس-يا)اسم- واحد- مذکر- قرض- پور- نسيه-

نسيان:(نس-يان)اسم- واحد- مذکر- (۱)هېره- فراموشی- تېروتنه- (۲)يو مرض چې پکښې لهٔ انسانه تېر شوی واقعات هېر شی-

نسيانی:(نس-يا-ني)صفت- هېرزنکے- ياد نهٔ لرونکے-

نسيم:(نه-سيم)اسم- واحد- مذکر- دَ سحر پسته او خوشګواره هوا- دَ سحر دَ وخت نرم او لطيف باد-

نسيه:(نس-يه)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نسيا-

نسے:(نه-سے)اسم- واحد- مذکر- سوتلی- ژۍ- سوتری- مزے-

نسے:(ن-سے)اسم- واحد- مذکر- نُوسے- دَ باريک څيز دَ نيولو اله-

نشات:(ن-شات)اسم- واحد- مذکر- پيدائش- نوے ژوند شروع کېدنه-

نشات ثانيه:(ن-شا-ت-ثا-ني-يه)اسم مرکب- دوباره ژوندے کېدنه- پهٔ دوېم خل راپېدا کېدنه- دَ مقبول تهذيب او تمدن دوباره راژوندی کېدنه او ترقی موندنه-

نشادر:(ن-شا-در)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم دارو- نوشادر-

نشاسته:(ن-شاس-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناشاسته-

نشاط:(ن-شاط)اسم- واحد- مذکر- ښادی- خوشحالی- خوند- مزه-

نشاط افزا:(ن-شاط-اف-زا)صفت- خوندور- خوند زياتوونکے- (م- فارسی)-

نشاط پرست:(ن-شاط-په-رست)صفت- عېش و عشرت خوښوونکے- عېش پرست- (م- فارسی)-

نشان:(ن-شان)اسم- واحد- مذکر- نښان- نښه- (۱)علامت- اثار- (۲)جنډه- بېرغ- علم- (۳)داغ- (۴)درک- پته- (۵)نقش قدم- (۶)دَ بادشاه فرمان- (۷)اثر- (۸)يادګار- نشانی- نښانی- جمع نښانونه- (م- فارسی)-

نشانه:(ن-شا-نه)اسم- واحد- مؤنث- هغه علامت چې پهٔ ټوپک، تماچه يا غشی دَ ويشتو دَ پاره مقرر کړے شی- نښه- هدف- نخښه- نخشه-

نشاني:(ن-شا-ني)اسم- واحد- مؤنث- يادګار- نشان- نښه- نښاني-

نشاني:(نه-شا-ني)صفت- نشئ- (۱)پۀ نشه عادت شوے- نشه آور څيزونه استعمالونکے- (۲)نشه راوستونکے- نشه آور- نشوي-

نشت:(نشت)صفت- (۱)معدوم- ناموجود- (۲)حقير- سپک- (۲- اسم- واحد- مذکر)وګورئ نشتوالے-

نشتر:(نش-تر)اسم- واحد- مذکر- د صنوبر ونه- نښتر- نباتاتي نوم د پاره وګورئ نښتر-

نشتر:(نش-تر)اسم- واحد- مذکر- تېره څوکه لرونکې د دانې يا زخم څيرلو يوه اله-

نشتمن:(نشت-من)صفت- نېستمن- تنګدست- مفلس- مؤنث نشتمنه-

نشتوالے:(نشت-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)معدوم کېدنه- ناموجود کېدنه- (۲)تنګدستي- مفلسي- نشت-

نشتوکے:(نش-تو-کے)صفت- شوم- کنجوس- بخيل- مؤنث نشتوکې- جمع نشتوکي-

نشتول:(نش-ته-ول)مصدر متعدي- معدومول- ناموجود کول- فنا کول-

نشتون:(نش-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ نشتول-

نشتونکے:(نش-ته-وون-کے)فاعل- جمع نشتونکي- مؤنث نشتونکې- وګورئ نشتول-

نشتونه:(نش-ته-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نشتول-

نشتېدل:(نش-تې-دل)مصدر لازم- معدوم کېدل- ورکېدل- ناموجود کېدل- فنا کېدل-

نشتېدن:(نش-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نشتېدل-

نشتېدنه:(نش-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نشتېدل-

نشتېدونکے:(نش-تې-دون-کے)فاعل- جمع نشتېدونکي- مؤنث نشتېدونکې- وګورئ نشتېدل-

نشتېدۀ:(نش-تې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ نشتېدل-

نشر:(نه-شر)صفت- (۱)خور- شائع شوے- (۲- اسم- واحد- مذکر)خورونه- اشاعت- (۲)(د حشر سره پۀ راتلو)ژوندے کونه- (م- عربي)-

نشرول:(نه-شه-ره-ول)مصدر متعدي- خورول- نشرکول- شائع کول- (م- عربي)-

نشريات:(نش-ري-يات)اسم- جمع- مذکر- د ريډيو پۀ ذريعه د اواز د خورولو سلسله- براډکاسټنګ- واحد نشريه- (م- عربي)-

نشريه:(نش-ري-يه)اسم- واحد- مذکر- د نشريات واحد- وګورئ نشريات-

نشرېدل:(نه-شه-رې-دل)مصدر لازم- نشر کېدل- خورېدل- شائع کېدل-

نشست:(نه-شست)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ناستې ځاې- چوکۍ- کرسي وغېره- (۲)برابرے- موزونيت- (۲)صحبت- سره کښېناستنه- ناسته-

نشسته:(نه-شس-ته)صفت- ناست- کښېناستلے-

نشک:(نشک)اسم- واحد/جمع- مذکر- يو قسم دال- مسور- وګورئ نسک-

نشمه:(نش-مه)اسم- واحد- مؤنث- ناز- ادا- نخره- غمزه-

نشمي:(نش-مي)صفت- ناز و ادا کونکے- نخره باز-

نشمېدل:(نش-مې-دل)مصدر لازم- ناز و ادا کول- نخرې کول-

نشمېدن:(نش-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نشمېدل-

نشمېدنګ:(نش-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نشمېدل-

نشمېدنه:(نش-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نشمېدل-

نشمېدونکے:(نش-مې-دون-کے)فاعل- جمع نشمېدونکي- مؤنث نشمېدونکې- وګورئ نشمېدل-

نشمېدۀ:(نش-مې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ نشمېدل-

نشو:(نه-شو)اسم- واحد- مؤنث- غټېدنه- لونېدنه-

نشو و نما:(نه-شو-ن-ما)اسم مرکب- مؤنث- راختنه او لونېدنه- راټوکېدنه او غټېدنه- پرورش موندنه- پانېدنه-

نشوي:(نه-شه-وي)صفت- (۱)د نشې سره منسوب- (۲)نشه راوستونکے- نشه آور- نشئي-

نشه:(نه-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سرور- مستي- د شراب، افيم وغېره پۀ استعمال سره پېدا کېدونکے کېفيت- (۲)بېهوشي- (۲)د شرابو، افيمو يا بل د سرور پېدا کونکي څيز استعمال- (۴)صفت- مست- مسرور- بېهوشه- (۵)غرور- کبر- لوني- خودبيني- (م- فارسي)-

نشه آور:(نه-شه-آ-ور)صفت مرکب- نشه راوستونکے- نشئي- نشه کونکے-

نشه باز:(نه-شه-باز)صفت- نشه کونکے- نشه آور څيزونه استعمالونکے- نشاني- نشئي- جمع نشه بازان-

نشئي:(نه-شه-ني)صفت- وګورئ نشاني-

نشيب و فراز:(نه-شيب-و-فه-راز)اسم مرکب- مذکر- لوړه ژوره- لوړوالے او ژوروالے- پستي او بلندي- (م- فارسي)-

نشيمن:(نه-شي-من)اسم- واحد- مذکر- د وسېدو ځاې- کور- د ارام ځاې- حاله- خاله- (م- فارسي)-

نښان:(ن-ښان)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نشان-

نښانه:(ن-ښا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نښانه-

نښت:(نښت)اسم- واحد- مذکر- نښتنه- چمبړ کېدنه- سره يوکېدنه- نښتون- نښتيا- اتصال- نښته-

نښتر:(نښ-تر/نښ-تر)اسم- واحد- مذکر- نشتر- د صنوبر ونه- نباتاتي نوم (PINUS ROXBURGHII & PINUS WALLICHIANA)-

نښتل:(نښۀ-تل)مصدر لازم- نښلېدل- (۱)چمبړ کېدل- سره يو کېدل- لېوېدل- (۲)کېرېدل- راايسارېدل- (۲)شروع کېدل- لاس پورې کېدل- (۴)جګړه کول- لاس لګول- جنګ کول-

نښتلے:(نښۀ-تۀ-لے)صفت مفعول- جمع نښتلي- مؤنث نښتلې- وګورئ نښتل

"ئ" (ځي-زل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ی"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

نښتن:(نښه-تن)حاصل مصدر- وګورئ نښتل-

نښتنګ:(نښه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ نښتل-

نښتنه:(نښه-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نښتل-

نښتوب:(نښ-توب)اسم- واحد- مذکر- نښتېخنه- نچوړونه- څېښنه-

نښتون:(نښه-تون)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نښت-

نښتونکے:(نښه-تون-کے)فاعل- جمع نښتونکی- مؤنث نښتونکې- وګورئ نښتل-

نښته:(نښه-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ نښت- (۲)جنګ- جګړه-

نښتے:(نښه-تے)صفت- جمع نښتي- مؤنث نښتې- وګورئ نښتل-

نښتېخل:(نښ-تې-خل)مصدر متعدي- نچوړول- نڅوړول- څېښل- لهٔ څهٔ څيزه پهٔ زور سره اُبهٔ يا عرق وېستل- نښخل-

نښتېخلے:(نښ-تې-خهٔ-لے)صفت مفعول- جمع نښتېخلي- مؤنث نښتېخلې- وګورئ نښتېخل-

نښتېخن:(نښ-تې-خن)حاصل مصدر- وګورئ نښتېخل-

نښتېخنه:(نښ-تې-خهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نښتېخل-

نښتېخونکے:(نښ-تې-خون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نښتېخونکي- مؤنث نښتېخونکې- وګورئ نښتېخل-

نښخل:(نښ-خل)مصدر متعدي- وګورئ نښتېخل سره دُ ټولو مشتقاتو-

نښخے:(نښ-خے)صفت- نرښخے- ايجړا- نرګېه- (افغانستان)-

نښک:(نښک)اسم- واحد- مذکر- هغه کنډه چې لهٔ ديګچې يا کړهي نه پرې غوښه راوېستے شي- نوخښ- جمع نښکونه-

نښکی:(نه-ښه-کی)اسم تصغير- دُ نښې تصغير- وګورئ نښه-

نښلول:(نښه-له-ول)مصدر متعدي- (۱)سره يوځائ کول- سره چمبړ کول- سره لېږول- (۲)کېږول- راايسارول- (۳)شروع کول- لاس پورې کول- (۴)جنګول- پهٔ جګړه کول-

نښلولے:(نښه-له-وهٔ-لے)صفت مفعول- جمع نښلولي- مؤنث نښلولې- وګورئ نښلول-

نښلون:(نښه-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ نښلول-

نښلونکے:(نښه-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نښلونکي- مؤنث نښلونکې- وګورئ نښلول-

نښلونګ:(نښه-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نښلول-

نښلونه:(نښه-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نښلول-

نښلېدل:(نښه-لې-دل)مصدر لازم- وګورئ نښتل سره دُ ټولو مشتقاتو-

نښنے:(نه-ښه-نے)صفت- بد- ناکاره- خوشے- جمع نښني- مؤنث نښنې-

نښه:(نه-ښه)اسم- واحد- مؤنث- نخښه- (۱)وګورئ نشان- (۲)نشانه- نښانه- هدف- نخښه- پهٔ ټوپک تماچه يا لينده باندې دُ ويشتو پهٔ غرض مقرر کړے شوے علامت-

نص:(نص)اسم- واحد- مذکر- (۱)سامان قط پهٔ قط ايښودنه- (۲)دُ څهٔ خبرې معلومات يا سپيناوے کونه- (۳)صفت- صفا- صريح او واضحه (حکم، کلام، حديث، آيت)- (م- عربي)-

نصاب:(ن-صاب)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرمايه- پنګه- هغه مال چې زکوٰة ورکول پرې واجب وي- (۲)دُ مدرسې يا تعليم دُ پاره مقرر کړے شوے کتابونه- کورس- (۳)کتنه- اندازه- تول- (۴)جرړه- بېخ- بنياد-

نصارا:(نه-صا-را)صفت- دُ عيسىٰ عليه السلام پېروکار- مسيحي- عيسائي- نصارىٰ- نصراني-

نصارىٰ:(نه-صا-را)صفت- وګورئ نصارا-

نصائح:(نه-صا-ئح)اسم- جمع- مذکر- دُ نصيحت جمع- نېکې مشورې- نصيحتونه-

نصب:(نه-صب)صفت- (۱)ولاړ- ودرېدلے- لګ- لګېدلے- قايم- (۲)زور- زبر- (م- عربي)-

نصب العين:(نص-بل-عين)اسم مرکب- مذکر- (۱)اصل مطلب، مقصد- (۲)اصول- لار-

نصبول:(نه-صه-به-ول)مصدر متعدي- (۱)ودرول- لګول- لکول- قائمول- (۲)مقررول-

نصبون:(نه-صه-به-ون)حاصل مصدر- وګورئ نصبول-

نصبونکے:(نه-صه-به-وون-کے)فاعل- جمع نصبونکي- مؤنث نصبونکې- وګورئ نصبول-

نصبونه:(نه-صه-به-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نصبول-

نصبېدل:(نه-صه-بې-دل)مصدر لازم- ودرېدل- لګېدل- لکېدل- قائمېدل- (۲)مقررېدل-

نصبېدن:(نه-صه-بې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نصبېدل-

نصبېدنه:(نه-صه-بې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نصبېدل-

نصبېدونکے:(نه-صه-بې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نصبېدونکي- مؤنث نصبېدونکې- وګورئ نصبېدل-

نصبېدهٔ:(نه-صه-بې-دهٔ)حاصل مصدر او دُ ماضي استمراري دُ واحد غائب صيغه- وګورئ نصبېدل-

نصر:(نه-صر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مدد- ملګرتيا- ياري- مرسته- (۲)فتح- کټه- ظفر- (م- عربي)-

نصراني:(نص-را-ني)صفت- وګورئ نصارا-

نصرت:(نص-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کټه- فتح- (۲)مدد- ملګرتيا- مرسته- (م- عربي)-

نصف:(ن-صف)صفت- نيم- نيمائي- دوېمه برخه- ۱/۲-

نصف النهار:(نص-فن-نه-هار)اسم مرکب- مذکر- (۱)هغه فرضي کرښه چې لهٔ يو قطب نه تر بل قطب پورې کښلے شي- (۲)دُ غرمې وخت-

نصوح:(نه-صوح)صفت- نصوحا- (۱)سوچه- خالص- (۲)پخه توبه وېستونکے-

نصوحا:(نه-صو-حا)صفت- وګورئ نصوح-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېښ"(نو-کا-ره)، "زبر"(ک-تاب)، "جزم"(شکون)، "هٔ"(ز-ړه)، "هٔ"(ډو-بې-دهٔ)

نصوص:(نُ-صُوص)اسم- جمع- مذکر- دَ نص جمع- وګورئ نص-

نصیب:(نه-صیب)اسم- مذکر- (۱)قسمت- تقدیر- برخه- نصیبه- (۲)حصه- (۲)حاصل-

نصیبور:(نه-صی-به-وَر)صفت- ښهٔ نصیب لرونکے- نصیبي- بختور-

نصیبه:(نه-صی-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نصیب-

نصیبي:(نه-صی-بي)صفت- وګورئ نصیبور- (م- عربی)-

نصیحت:(نه-صی-حت)اسم- واحد- مذکر- نېکه مشوره- پند- جمع نصائح او نصیحتونه- (م- عربی)-

نصیر:(نه-صیر)صفت- (۱)امداد کونکے- مرسته کونکے- (۲)دوست- ملګرے- (م- عربی)-

نصېري:(نُ-صے-ري)صفت- دَ نصېر پېرو- هغه فرقه یا دَ هغې غړے چې حضرت علی علیه السلام خدائ ګڼي- (م- عربی)-

نضارت:(نه-ضا-رت)اسم- واحد- مذکر- خلا- تازګي- رونق- (م- عربی)-

نضبح:(نَضبح)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مېوې پخوالے- مېوه پخېدنه- (۲)دَ طب پهٔ اصطلاح کښې دَ فاسدې مادې پهٔ نرمولو سره خارجونه- (م- عربی)-

نطاق:(نه-طاق)صفت- خبره کونکے- ویونکے- (م- عربی)-

نطفه:(نُط-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مني- دَ انسان اُبهٔ چې اولاد ترې پېدا کېږي- (۲)اولاد-

نطفهٔ حرام:(نُط-فه-ءِ-حه-رام)صفت مرکب- ناجائزه اولاد- حرامي-

نطق:(نُ-طق)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خبرو یا وینا قوت- دَ ګویایی قوت- (۲)خبره- وینا- (۳)سپاسنامه-

نظارت:(نه-ظا-رت)اسم- واحد- مذکر- (۱)کتنه- پام کونه- (۲)ساتنه- نګهباني- محافظت- (۳)دَ ناظر عهده- (م- عربی)-

نظاره:(نه-ظا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لیدنه- نظر اچونه- (۲)سېل- تماشه- ننداره-

نظافت:(نه-ظا-فت)اسم- واحد- مذکر- صفائي- پاکوالے- پاکي- (م- عربی)-

نظام:(ن-ظام)اسم- واحد- مذکر- (۱)بندوبست- انتظام- (۲)سلسله- ترتیب- (۳)دَ ملغلرو لړۍ- (۴)جرړه- بنیاد- بېخ- (۵)ړولي کونه- ښانسته کونه- جوړونه- (۶)طریقه- چل-

نظامت:(ن-ظا-مت)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ناظم عهده یا کار- (۲)بندوبست- انتظام-

نظام شمسي:(ن-ظا-مِ-شم-سي)اسم مرکب- دَ فیثاغورث یوناني نظام پهٔ کوم کښې چې نمر دَ عالم مرکز ګرځولے شوے دے-

نظامي:(ن-ظا-مي)صفت- دَ فوځ یا لښکر انتظام کونکے یا ناظم- (م- عربی)-

نظامیه:(ن-ظا-مي-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جنګي فوځ- (۲)دَ تصوف سلسله چې دَ حضرت نظام الدین اولیاء رحمة الله علیه سره منسوب ده-

نظائر:(نه-ظا-ئر)اسم- جمع- دَ نظیر جمع- وګورئ نظیر-

نظر:(نه-ظر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ لیدو قوت- بصارت- بینائي- (۲)کاتهٔ- کتنه- لیدنه- (۳)غور- فکر- پام- (۴)نګراني- ساتنه- (۵)دَ چا دَ لیدو پهٔ وجه پهٔ څهٔ ښهٔ څیز، انسان یا ځناور وغېره بد اثر کېدنه- (م- عربی)-

نظرباز:(نه-ظر-باز)صفت- (۱)هغه څوک چې پهٔ کتو ئې پهٔ څهٔ ښهٔ څیز، انسان یا ځناور وغېره بد اثر پرېوځي- بدنظر لرونکے- لهٔ نظره کونکے- (۲)نظر اچونکے- نېغ نېغ کتونکے- سترګې جنګونکے- (۳)چالاک- مردم شناس-

نظربازي:(نه-ظر-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- سترګې جنګونه- نېغ نېغ کتنه- حسن پرستي-

نظربند:(نه-ظر-بند)صفت- هغه چې پهٔ نګراني کښې وساتلے شي- پهٔ یو خاص ځائې کښې پابند کړے شوے-

نظربندي:(نه-ظر-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ نګراني کښې ساتنه- پهٔ یو خاص ځائې کښې پابند کونه- لهٔ یو مقرره ځائې نه پهٔ وتو پابندي لګونه- (۲)دَ جادو عمل- جادوګري-

نظرثاني:(نه-ظر-ثا-ني)اسم مرکب- مؤنث- دَ اصلاح پهٔ نظر دوباره کتنه- اصلاح کونه- (م- عربی)-

نظرمات:(نه-ظر-مات)اسم مرکب- مذکر- (۱)هغه کُنجکه، تعویذ یا چیړه چې لهٔ بدو سترګو دَ بچ ساتلو پهٔ غرض پهٔ څهٔ څیز پورې یا دَ ماشومانو غاړه کښې یا پښو پورې تړلے شي- (۲)یوه کلمه چې دَ نظر ماتولو پهٔ وخت بار بار ونیلے شي-

نظرماتے:(نه-ظر-ما-تے)اسم مرکب- مذکر- (۱)دَ نظر ماتولو عمل- دَ سپېلنیو لوګی کولو یا دَ دم دُرما پهٔ ذریعه دَ بد نظر اثر لرې کونه- نظر وچ- (۲)دَ نظر ماتولو ذریعه، سپېلني، شکرانه، صدقه وغېره-

نظروچ:(نه-ظر-وُچ)اسم مرکب- مذکر- وګورئ نظرماتے-

نظري:(نه-ظه-ري)صفت- (۱)لهٔ نظره شوے- هغه چې دَ بدو سترګو اثر پرې شوے وي- (۲)سپک- لهٔ نظره غورځېدلے- (۳)هغه چې دَ پوهېدو دَ پاره پرې دَ ډېر فکر او غور ضرورت وي- (۴)ناقص- خراب- (۵)هغه علم چې پکښې دَ موجوداتو پهٔ تصور بحث کېږي-

نظریاتي:(نظ-ري-یا-تي)صفت- دَ نظریو یا نظریاتو سره منسوب-

نظریه:(نظ-ري-یه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مسئله چې پکښې دَ غور و فکر نه کار واخستے شي- اُصول- جمع نظریې نظریات- (م- عربی)-

نظریه ارتقا:(نظ-ري-یه-ءِ-ار-ت-قا)اسم مرکب- دَ ډارون هغه نظریه چې هغه پکښې دَ علم حیاتیات پهٔ رڼا کښې دَ ذي روحو پېدائش او افزائش بیانوي- (م- عربی)-

نظریه اضافیت:(نظ-ري-یه-ءِ-ا-ضا-في-یت)اسم مرکب- مؤنث- دَ آئن سټائن

نظریه چې پکښې دا ښئي چې زمان و مکان مطلق حقیقت نهٔ دے بلکې اضافي حیثیت لري- (م- عربي)-

نظم:(نه-ظم)اسم- واحد- مذکر- (۱)بندوبست- انتظام- نظام- (۲)موزون کلام- شعر- (۳)دَ شاعرۍ یو مخصوص صنف چې کڼ قسمونه لري- (م- عربي)-

نظم و نسق:(نظم-و-نه-سق)اسم مرکب- بندوبست- انتظام- (م- عربي)-

نظیر:(نه-ظیر)اسم- واحد- مذکر- (۱)مثال- نمونه- (۲)دَ لویو عدالتونو فیصله چې دَ ماتحتو عدالتونو دَ پاره لار یا دلیل وي- جمع نظائر، نظیرونه- (م- عربي)-

نظیف:(نه-ظیف)صفت- پاک- حلال- (م- عربي)-

نعت:(نعت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ستائینه- تعریف- مدح- (۲)دَ حضور صلّی الله علیه وآله وسلّم په شان کښې دَ تعریف شعرونه- (م- عربي)-

نعتیه:(نع-تی-یه)صفت- دَ نعت سره منسوب- دَ نعت متعلق-

نعره:(نع-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ناره-

نعش:(نعش)اسم- واحد- مذکر- (۱)تابوت- دَ مړي صندوق- (۲)لاش- مړے-

نعل:(نعل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نال(۲)-

نعلبکے:(نعل-به-کے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نالبکے-

نعل بند:(نعل-بند)صفت- وګورئ نال بند-

نعل بندي:(نعل-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نال بندي-

نعم:(ن-عم)اسم- جمع- مذکر- دَ نعمت جمع- وګورئ نعمت- (م- عربي)-

نعم البدل:(نع-مل-به-دل)اسم مرکب- مذکر- ښه بدله- ښکه معاوضه- غوریزه عوض- (م- عربي)-

نعمت:(نع-مت)اسم- واحد- مذکر- مال- دولت- خونده ور څیزونه- انعام بخښنه- پېرزوینه- دَ الله تعالی ورکړه- جمع نعم، نعمتونه- (م- عربي)-

نعوذ:(نه-عو-ذ)کلمه- مونږ پناه غواړو- (م- عربي)-

نعوذ بالله:(نه-عو-ذ-بل-لاه)کلمه- مونږ دَ خدایٔ نه پناه غواړو- خدایٔ مو دې بچ وساتي- دَ چا دیني بزرګ یا څیز سره دَ بې ادبۍ په موقعه وئیلے شي- (م- عربي)-

نعیم:(نه-عیم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نعمت- مال- (۲)نیکي- (۳)لاس رسېدنه- (۴)په انعام کښې ورکړے شوے څیز- (۵)صفت- نعمت لرونکے- دَ نعمت خاوند-

نغارچي:(نه-غار-چي)صفت- نغاره وهونکے- نغاره غږونکے- نقارچي- ډنهورچي- جمع نغارچیان- (م- فارسي)-

نغاره:(نه-غا-ره)اسم- واحد- مؤنث- ډنهوره- ډمامه- نوبت- نقاره- (م- فارسي)-

نغاړل:(نغا-ړل)مصدر متعدي- وګورئ نغښتل سره دَ ټولو مشتقاتو-

نغاړي:(نغا-ړي)اسم- واحد- مؤنث- دَ کپړې یا وښو حلقه چې دَ څهٔ دروند څیز په سر راوړلو په وخت په سر ایښودے شي- منجیله- نغوړي-

نغامه:(نغا-مه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مغاند -

نغت:(نغت)اسم- واحد- مذکر- راګرمونه- راپارونه- تحریک- لمسه- لمسون- نغته- نغوته- اشاره-

نغتان:(نغهٔ-تان)صفت- منونکے- اورېدونکے- غوږ نیونکے- نغتاند- نغوتان- نغوتاند-

نغتاند:(نغهٔ-تاند)صفت- وګورئ نغتان-

نغتل:(نغهٔ-تل)مصدر متعدي- وګورئ نغوتل سره دَ واړو مشتقاتو-

نغته:(نغهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نغت-

نغد:(نغد)صفت/متعلق فعل- دَ قرض ضد- تیار- موجود- لاس په لاس- په موقع حاضر- (عام طور باندې دَ رقم سره استعمالیږي)- مؤنث نغده- (م- عربي نقد)-

نغدول:(نغ-ده-ول)مصدر متعدي- رقم په موقع تیارول- روپۍ حاضرول او لاس په لاس اخستل- نغدې روپۍ لاس له راوستل- کره کول-

نغدون:(نغ-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ نغدول-

نغدونکے:(نغ-ده-وون-کے)فاعل- جمع نغدونکي- مؤنث نغدونکې- وګورئ نغدول-

نغدونګ:(نغ-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نغدول-

نغدونه:(نغ-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغدول-

نغدي:(نغ-دي)اسم- واحد- مؤنث- حاضر رقم- موجودې پیسې یا روپۍ- نغدیت-

نغدیت:(نغ-دي-یت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغدي-

نغدېدل:(نغ-دې-دل)مصدر لازم- روپۍ یا رقم په موقع حاضرېدل او لاس په لاس اخستلے کېدل- نغد رقم لاس له راتلل- کره کېدل- دَ څهٔ کار یا څیز په بدل کښې نغدې روپۍ راتلل-

نغدېدن:(نغ-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نغدېدل-

نغدېدنګ:(نغ-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نغدېدل-

نغدېدنه:(نغ-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغدېدل-

نغدېدونکے:(نغ-دې-دون-کے)فاعل- جمع نغدېدونکي- مؤنث نغدېدونکې- وګورئ نغدېدل-

نغر:(نغر)اسم- واحد- مذکر- نغرد- نغرښت- نغړ- (۱)راکښنه- دَ زمکې اوبهٔ وغیره جذب کونه- (۲)په یو وار لهٔ حلقه تېرونه- غړچونه- اپونه- (۳)زغمنه- برداشت-

نغرتل:(نغر-تل)مصدر متعدي- وګورئ نغرل-

نغرد:(نغرد)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغر-

نغردل:(نغر-دل)مصدر متعدي- وګورئ نغرل سره دَ ټولو مشتقاتو-

نغرښت:(نغهٔ-رښت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغر-

نغرل:(نغهٔ-رل)مصدر متعدي- نغرول- نغړدل- نغرتل- (۱)راکښل- جذب کول- (۲)الواړ خوړل- په یو وار لهٔ حلقه تېرول- غړچول- اپول- (۳)زغمل-

برداشت کول-

نغرلے:(نغۀ-رۀ-لے)صفت مفعول- جمع نغرلي- مؤنث نغرلې- وګورئ نغرل-

نغرندونکے:(نغۀ-رن-دو-کے)صفت- د نغرل صفت- وګورئ نغرل-

نغرنه:(نغۀ-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغرل-

نغرونکے:(نغۀ-رون-کے)فاعل- جمع نغرونکي- مؤنث نغرونکې- وګورئ نغرل-

نغرے:(نغه-رے نغۀ-غه-رے)اسم- واحد- مذکر- د اور بلولو ځائ- د اخلی پخلی ځائ- انغرے- اورغالے-

نغړ:(نغړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغر-

نغړاند:(نغۀ-ړاند)اسم- واحد- مذکر- کتنه- څارنه- انتظار- (افغانستان)-

نغړاندے:(نغۀ-ړان-دے)صفت- کتونکے- څارونکے- انتظار کونکے- جمع نغړاندی- مؤنث نغړاندې-

نغړد:(نغړد)صفت- (۱)چخنبی- لتاړ- چیت پیت- ریت پیت- چپړاخ- (افغانستان)- (۲- اسم- واحد- مذکر)وګورئ نغر-

نغړدل:(نغړ-دل)مصدر متعدی- وګورئ نغرل سره د ټولو مشتقاتو-

نغړنزے:(نغړن-زے)اسم- واحد- مذکر- د صنوبر یا نښتر د ونې میوه- زنغوزے- چنغوزے- چلغوزے- جمع نغړنزی- نباتاتی نوم پینس جیرارډیانه -(PINUS GERARDIANA)

نغشت:(نغشت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نغښت-

نغشتل:(نغش-تل)مصدر متعدی- وګورئ نغښتل-

نغښت:(نغښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)قط په قط راټولونه- راغنډونه- د نغښتلو عمل- نغشت- (۲- صفت متعلق فعل) ټول- لڼ ځېلمې

نغښتل:(نغښ-تل)مصدر متعدی- نغاړل- نغشتل- (۱)قط په قط راټول- راغنډول- (۲)لنډول- مختصر کول-

نغښتلے:(نغښ-تۀ-لے)صفت مفعول- جمع نغښتلي- مؤنث نغښتلې- وګورئ نغښتل-

نغښتن:(نغښ-تن)حاصل مصدر- وګورئ نغښتل-

نغښتنګ:(نغښ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ نغښتل-

نغښتنه:(نغښ-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغښتل-

نغښتونکے:(نغښ-تون-کے)فاعل- جمع نغښتونکي- مؤنث نغښتونکې- وګورئ نغښتل-

نغښتے:(نغښ-تے)صفت- قط په قط راغنډ- راټول- (۲)مختصر- لنډ-

نغښے:(نغۀ-ښے)اسم- واحد- مذکر- وربل- کمڅې- کونځې- کوڅې-

نغلاند:(نغۀ-لاند)صفت- (۱)ورسترګے- ارواوږے- (۲)مشتاق- خواهشمند- غښتونکے-

نغم:(نه-غم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لغم-

نغم:(نغم)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)وګورئ غنم- (۲)د اینګرانو او زرګرانو بیاتی یا ټبنچې-

نغمه:(نغ-مه)اسم- واحد- مؤنث- لوبه- سندره- ترانه- جمع نغمې-

نغن:(نغن نه-غن)اسم- واحد- مؤنث- د غنمو روټی- پوړی- نغند-

نغند:(نغند)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نغن-

نغند:(نه-غند)اسم- واحد- مذکر- ضرر- اذیت- تکلیف-

نغوتان:(نغو-تان)صفت- وګورئ نغتان-

نغوتاند:(نغو-تاند)صفت- وګورئ نغتان-

نغوتل:(نغو-تل)مصدر متعدی- کرمول- راپارول- لمسول- اماده کول- نغتل- تحریک ورکول-

نغوتلے:(نغو-تۀ-لے)صفت مفعول- جمع نغوتلي- مؤنث نغوتلې- وګورئ نغوتل-

نغوتن:(نغو-تن)حاصل مصدر- وګورئ نغوتل-

نغوتنګ(نغو-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ نغوتل-

نغوتنه:(نغو-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغوتل-

نغوتونکے:(نغو-تون-کے)فاعل- جمع نغوتونکي- مؤنث نغوتونکې- وګورئ نغوتل-

نغوته:(نغو-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نغت- جمع نغوتې-

نغوتے:(نغو-تے)صفت مفعول- لمسېدلے- راپارېدلے- اماده کړے شوے-

نغوړ:(نغوړ)اسم- واحد- مذکر- ناغه- جرمانه- د ملامتیا جرم-

نغوړی:(نغو-ړی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نغاړې-

نغوړل:(نغوه-ړل)مصدر متعدی- غور سره اورېدل- غوږ کېښودل- توجه سره اورېدل-

نغوړلے:(نغوه-ړۀ-لے)صفت مفعول- جمع نغوړلي- مؤنث نغوړلې- وګورئ نغوړل-

نغوړن:(نغوه-ړن)حاصل مصدر- وګورئ نغوړل-

نغوړنه:(نغوه-ړۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نغوړل-

نغوړونکے:(نغوه-ړون-کے)فاعل- جمع نغوړونکي- مؤنث نغوړونکې- وګورئ نغوړل-

نغوړېدل:(نغوه-ړې-دل)مصدر لازم- غور سره اورېدلے کېدل- توجه سره اورېدلے کېدل- غوږ کېښودلے کېدل-

نغوښ:(نه-غوښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نخوش-

نغوږ:(نغول)اسم- واحد- مذکر- د اُبو موری- د اُبو وېستلو سُورے- د اُبو رو-

نغومل:(نغو-مل)مصدر متعدی- ښویول-

نغومېدل:(نغو-مې-دل)مصدر لازم- ښوئېدل-

نغونې:(نه-غو-نې)اسم- واحد- مؤنث- د پیو لوشلو یو قسم مخصوصه جالیداره دوښی، لوغی، ډیبی یا دګی-

نغیل:(نه-غیل)اسم- واحد- مذکر- د ګنبد یا ګنبت دننه ګیر چاپېره هوار ځائ- جمع نغیلونه-

نغے:(ن-غے)اسم- واحد- مذکر- داغ- نښه- نشان- جمع نغی-

نفاذ:(ن-فاذ)اسم- واحد- مذکر- (۱)جاری کېدنه- لاګو کېدنه- (۲)دَ يو څيز لۀ بل څيزه وتنه- (م- عربي)-

نفاس:(ن-فاس)اسم- واحد- مذکر- هغه وينه چې دَ ماشوم لۀ پېدا کېدو نه پس تر څلوېښتو ورځو پورې لۀ زنانه نه څي- (م- عربي)-

نفاست:(ن-فا-ست)اسم- واحد- مذکر- پاکوالے- صفائي- خوبي- ښۀ والے- (م- عربي)-

نفاق:(ن-فاق)اسم- واحد- مذکر- بې اتفاقي- پۀ زړۀ کښې يو څۀ او پۀ خُلۀ بل څۀ- عداوت- پټه دشمني- (م- عربي)-

نفت:(نه-فت)اسم- واحد جمع- مذکر- (۱)دَ خاورو تېل- (۲)بارود- (م- فارسي)-

نفتالين:(نف-تا-لين)اسم- جمع- مذکر- يو قسم بدبويه دارو چې لۀ تارکولو وېستے شي او دَ پتنګانو وژلو دپاره پکارولے شي- هانبېړوکارېن-

نفر:(نه-فر)اسم- واحد جمع- مذکر- کس- سړے- بنده- (۲)له دريو نه تر لسو کسانو پله- (م- عربي)-

نفرت:(نف-رت)اسم- واحد- مذکر- کرکه- ناخوښي- کراهت- (م- عربي)-

نفري:(نف-ري)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ کسانو پله-دَ کار کونکيو پله- دَ مزدورانو ټولے- (۲)دياړی- دَ مزدور دَ ورځې اُجرت يا کار- مزدوري- (م- عربي)-

نفرين:(نف-رين)اسم- واحد- مذکر- ښېره- بددعا- لعنت- غندنه- (م- عربي)-

نفس:(نه-فس)اسم- واحد- مذکر- (۱)سا- دم- (۲)ساعت- ګړي- لحظه-(م- عربي)-

نفس:(نفس)اسم- واحد- مذکر- (۱)ځان- روح- ذات- وجود- (۲)حقيقت- اصل- اصليت- (۲)خلاصه- لب لباب- (۴)ذکر- غين- (۵)دَ زنانه وجود، بدن- (۲)دَ بدکار خواهش-

نفس اماره:(نف-س-ا-ما-ره)اسم مرکب- مذکر- هغه انساني خواهش چې بنده پۀ بدکار راڅروي- بدی طرف ته مائله کونکے خواهش-

نفسانفسي:(نف-سا-نف-سي)اسم مرکب- ځان ځاني- دَ خپل خپل نفس فکر- خپل خپل غم کونه- نفسي نفسي-

نفساني:(نف-سا-ني)صفت- دَ نفس سره منسوب- دَ نفس متعلق-

نفس پرست:(نفس-په-رست)صفت- دَ نفس منونکے- عېش و عشرت کونکے- عياش- نفس پرور-

نفس پرستي:(نفس-په-رس-تي)اسم مرکب- مؤنث- دَ نفس مننه- عېش و عشرت کونه- عياشي-

نفس پرور:(نفس-پر-ور)صفت- وګوره نفس پرست-

نفسي نفسي:(نف-سي-نف-سي)اسم مرکب- مؤنث- وګوره نفسانفسي-

نفع:(نه-فع)اسم- واحد- مؤنث- دَ نقصان ضد- ګټه- فائده- امدن-

نفقه:(نه-فه-قه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کور خرڅه- دَ کور ماته ګډه- دَ بال بچ خرڅه- (م- عربي)-

نفل:(نه-فل)اسم- واحد- مذکر- هغه (عبادت) چې واجب نۀ وي بلکې دَ ثواب دَ پاره وکړے شي- نافله-

نفلي:(نف-لي)صفت- دَ نفل سره منسوب-

نفوذ:(نُ-فوذ)اسم- واحد- مذکر- پکښې اثر کونه- دننه اثر کونه- (م- عربي)-

نفور:(نُ-فور)اسم- واحد- مذکر- نفرت کونه- بېزه کونه- (م- عربي)-

نفور:(نه-فور)صفت- نفرت کونکے- بېزه کونکے- نفير- متنفر-

نفوس:(نه-فوس)اسم- جمع- مذکر- (۱)دَ نفس يعنې روح جمع- نفسونه- روحونه- ذاتونه- (۲)کسان- نفري چې ځان ځان له شمار کړے شي- تنان-

نفي:(نه-في)اسم- واحد- مؤنث- دَ اثبات ضد- نه- انکار-

نفير:(نه-فير)صفت- (۱)نفرت کونکے- نفور- متنفر- کرکه کونکے- (۲)هغه خوله چې پۀ څۀ کار کښې مخکښې مخکښې کيږي- (۲)هغه اواز چې دَ ودۀ بنده لۀ خلې يا سپېړمو خېژي- (۴)سرنا- توري- (۵)فرياد- ژړا- وازيلا- (م- عربي)-

نفيري:(نه-في-ري)اسم- واحد- مؤنث- سرنا- توري- (م- عربي)-

نفيس:(نه-فيس)صفت- ښۀ- پاک- غوره- قيمتي- دَ وچتې درجې- (م- عربي)-

نقاب:(نه-قاب)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانوْ دَ مخ پټولو پرده- برقه- پړونے- جمع نقابونه- (م- عربي)-

نقاد:(نه-قاد)صفت- تنقيد کونکے- دَ څۀ څيز ښۀ او بد ظاهرونکے- کره او کوټه معلومونکے- جمع نقادان-

نقارچي:(نه-قار-چي)صفت- وګوره نغارچي-

نقاره:(نه-قا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګوره نغاره-

نقاش:(نه-قاش)صفت- (۱)ګلکاري کونکے- نقش و نګار جوړونکے- (۲)تصويرونه جوړونکے- مصور- (م- عربي)-

نقاشي:(نه-قا-شي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ګلکاري- نقش و نګار جوړونه- (۲)مصوري- دَ تصويرونو جوړولو کار-

نقاضت:(نه-قا-ضت)اسم- واحد- مذکر- زړۀ بداوے- ورانه- خفګان- (م- عربي)-

نقاط:(ن-قاط)اسم- جمع- مذکر- دَ نقطې جمع- وګوره نقطه- (م- عربي)-

نقال:(نه-قال)صفت- نقل کونکے- پېښې کونکے- نقلي- پېښې ګر- جمع نقالان- (م- عربي)-

نقالي:(نه-قا-لي)اسم- واحد- مؤنث- نقل کونه- پېښې کونه- پېښې ګري-

نقاهت:(نه-قا-هت)اسم- واحد- مذکر- کمزورتيا- ناتواني- (م- عربي)-

نقائص:(نه-قا-ئص)اسم- جمع- مذکر- دَ نقص جمع- عېبونه- خامي- (م- عربي)-

نقب:(نه-قب)اسم- واحد- مذکر- هغه سورے چې دَ غلا پۀ غرض دَ چا پۀ دېوال کښې وکړے شي- کنډر-

نقب زن:(نه-قب-زن)صفت- د غلا په غرض د چا په دېوال کښې سورے کونکے- کنډر کونکے- غل-

نقب زني:(نه-قب-زه-ني)اسم مرکب- مؤنث- د غلا په غرض د چا په دېوال کښې سورے کونه- کنډر کونه- غلا کونه-

نقد:(نه-قد)صفت- (۱)د قرض ضد- وګورئ نغد- (۲- اسم- واحد- مذکر)کتنه- کره کوټه معلومونه-

نقره:(نق-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپین زر- چاندي- (۲)هر هغه څيز چې سپین وي- (۳)سپین اس- (م- عربی)-

نقش:(نقش)اسم- واحد- مذکر- (۱)صورت- تصویر- (۲)ګلکاري- بوټي، ګلونه جوړونه- (۳)هغه نوم یا عبارت چې په ټاپه جوړ کړے شوے وي- مُهر- ټاپه- چاپ- (۴)درک- نام و نشان- (۵)تعویذ چې پکښې عددونه یا خانې وي- نښه- علامت- (۶)خیال- تصور- (۷)اثر- تاثیر- (۸)جادو- منتر- ټوټکه- (۹)اپره لیک- (۱۰)هغه کږه خط چې ماشومانو ته په تختئ اچولے شي- جمع نقشونه، نقوش-

نقشبندیه:(نقش-بن-دي-یه)اسم- واحد- مؤنث- د تصوف یوه سلسله چې د حضرت خواجه بهاؤالدین رحمة الله علیه نه راروانه ده-

نقش و نګار:(نقش-و-ن-ګار)اسم مرکب- مذکر- د بوټیو او ګلونو جوړولو کار- ګلکاري- د قلمکاري کار-

نقشه:(نق-شه)اسم- واحد- مؤنث- نخچه- نخشه- (۱)تصویر- خاکه- (۲)صورت- شکل- مخ- (۳)حُلیه- خدوخال- کړه وړه- (۴)نمونه- مثال- (۵)سانچه- قالب- (۶)حال- کیفیت- عالم- (۷)طور- طریقه- (۸)فهرست- (م- فارسی)-

نقشه کشي:(نق-شه-که-شي)اسم مرکب- مؤنث- نقشه راکښنه- نقشه جوړونه- د نقشې د جوړولو یا ترتیبولو کار-

نقص:(نقص)اسم- واحد- مذکر- کمے- خامي- عیب- بدوالے- خرابوالے- نقصان- فرق- جمع نقصونه- (م- عربی)-

نقصان:(نق-صان)اسم- واحد- مذکر- (۱)کمے- خامي- نقص- عیب- کوتاهي- (۲)تاوان- زیان- خساره- (۳)تباهي- بربادي- ضیاع- (۴)تکلیف- درد- جمع نقصانونه، نقصانات- (م- عربی)-

نقصاني:(نق-صا-ني)صفت- د نقصان نه ډک- نقصان رسونکے- وګورئ نقصان-

نقض:(نقض)اسم- واحد- مذکر- ماتونه- ماتېدنه- ورانے- (م- عربی)-

نقض عهد:(نق-ض-عه-هد)اسم مرکب- وعده ماتېدنه- وعده ماتونه- بې ژبي- وعده خلافي- له خپل عهد نه اوړېدنه-

نقطه:(نق-طه)اسم- واحد- مؤنث- ټکے- مرکز- صفر-

نقل:(نه-قل)اسم- واحد- مذکر- (۱)له یوه ځایه بل ځاې ته تلنه- تبدیلي- بدلون- (۲)له یوه کاغذه بل کاغذ ته اړونه- (۳)نمونه- نظیر- مثال- (۴)لطیفه- (۵)حکایت- بیان- روایت- (۶)پېښې- (۷)د مقدمې کاپي چې له عدالته رااوویستلے شي- جمع نقلونه، نقول- (م- عربی)-

نقلچي:(نه-قل-چي)صفت- د نقال یا نقلي اسم تصغیر- وګورئ نقال-

نقل نویس:(نه-قل-نه-ویس)صفت- نقل لیکونکے- د عدالت محرر-

نقل نویسي:(نه-قل-نه-وي-سي)اسم مرکب- د نقل لیکلو یا کولو کار- منشي توب- محرري-

نقلول:(نق-له-وِل)مصدر متعدي- (۱)له یوه ځایه بل ځاې ته لېږل- (۲)له یوه کاغذه په بل کاغذ لیکل- (۳)حکایت کول- روایت کول- بیان کول-

نقلون:(نق-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ نقلول-

نقلونکے:(نق-له-ون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نقلونکي- مؤنث نقلونکې- وګورئ نقلول-

نقلونګ:(نق-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نقلول-

نقلونه:(نق-له-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ نقلول-

نقلي:(نق-لي)صفت- (۱)وګورئ نقال- (۲)د اصلي ضد- جعلي-

نقلیه:(نق-لي-یه)صفت- د نقل سره منسوب- د نقل سره متعلق-

نقلېدل:(نق-لې-دل)مصدر لازم- (۱)له یوه ځایه بل ځاې ته تلل- (۲)له یوه کاغذه په بل کاغذ لیکلے کېدل- (۳)حکایت کېدل- روایت کېدل- بیانېدل-

نقلېدن:(نق-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نقلېدل-

نقلېدنګ:(نق-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نقلېدل-

نقلېدونکے:(نق-لې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نقلېدونکي- مؤنث نقلېدونکې- وګورئ نقلېدل-

نقلېده:(نق-لې-ده)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ نقلېدل-

نقود:(ن-قود)اسم- جمع- د نقد جمع- وګورئ نغد-

نقوش:(ن-قوش)اسم- جمع- د نقش جمع- وګورئ نقش-

نقول:(ن-قول)اسم- جمع- د نقل جمع- نقلونه- وګورئ نقل-

نقي:(نه-قي)صفت- پاک- صفا- سوچه- خالص- (م- عربی)-

نقیب:(نه-قیب)صفت- (۱)د قوم مشر- سردار- (۲)د خلقو د نسبونو او ذاتي حالاتو علم لرونکے- (۳)تشهیر کونکے- خلق خبرونکے- ږنډورچي- (۴)تعریف کونکے- مدح خوان- (۵)د شاهي سورلئ نه وړاندې وړاندې اواز کونکے- چوبدار- (۲- اسم- واحد- مذکر)شپېلئ- (م- عربی)-

نقیصه:(نه-قي-صه)صفت- کمزورے- ناتوان- ضعیف- (م- عربی)-

نکات:(ن-کات)اسم- جمع- د نکته جمع- نکتې- باریکي- (۲)هغه خبرې چې هر څوک پرې نه پوهیږي-

نکاح:(ن-کاح)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- د شریعت مطابق د ملک او جینئ تړون- واده- عقد-

نکاح نامه:(ن-کاح-نا-مه)اسم مرکب- هغه کاغذ چې د نکاح د وخت فیصله پرې لیکلے شوې وي-

ي (ښي-رل)، ي (مې-ره-وِل)، ی (پیا-لې)، ې (تن ...) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

نکاحي:(ن-کا-حي)صفت- دَ نکاح سره منسوب- دَ نکاح متعلق-

نکاس:(ن-کاس)اسم- واحد- مذکر- (۱)لهٔ کوره دَ بهر تلو لاره- (۲)دَ اُبو دَ بهر وتو ځایَ یا لار- (۳)لهٔ چا د روپیو یا پیسو وصولولو لار یا صورت-

نکاسي:(ن-کا-سي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ مال و اسباب وتنه، خرڅېدنه- (۲)لیږنه- برآمد- روانګي- (۳)لهٔ ښاره بهر تلنه یا وتنه- (۴)لهٔ چا نه روپی، پیسې وصولېدنه- (۵)دَ زمکې د مغه محصول میزان چې دَ زمکې مالک يَ لهٔ کروندګره وصول کړي-

نکبت:(نک-بت)اسم- واحد- مذکر- غریبي- مفلسي- بدحالي- (م- عربي)-

نکته:(نک-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باریکي- ژوروالے- (۲)باریکه خبره- ژوره خبره- (۳)دَ اس دَ خلې څرمن- جمع نُکتې، نکات-

نکته چین:(نک-ته-چین)صفت- نکتې راویستونکے- باریکي لټونکے- خامي راویستونکے-

نکته چیني:(نک-ته-چي-ني)اسم مرکب- مؤنث- نکتې راویستنه- باریکي لټونه- خامي راویستنه-

نکټائي:(نک-ټا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- د کپړې پټۍ چې لهٔ مرۍ نه چاپېره دَ قمیص کالر سره تړلے شي- (م- انګریزي- NECKTIE)-

نکره:(نه-کَ-ره)صفت- د یو قسم دَ ېږو څیزونو مشترکه نامه لکه مېز، کرسي، کتاب وغېره-

نکریزه:(نک-ري-زه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نکریزې-

نکریزې:(نک-ري-زې)اسم- جمع- مؤنث- یو قسم بوټے او دَ مغې پاڼې چې عام طور سره دغه پاڼې وچې کړے شي او بیا وړهٔ کړے شي چې زنانه يَ د ښځو لاسونو دَ سرهٔ کولو پکار راولي- حنا- نکریزه نباتاتي نوم (LOWSONIA ALBA or L. INERMIS or L. SPINOSA)-

نکرے:(نک-رے)اسم- واحد- مذکر- یو قسم مرض چې دَ بدن متاثره څرمن تکه سپینه کړي- برص-

نکړې نکړې:(نک-ړې-نک-ړې)اسم مرکب- (۱)ټال مټول- انې بانې- پېل-ځنډ- انکار-

نکم:(نه-کم)اسم- واحد- مذکر- ناز- ادا- نخره- غمزه-

نکو:(ن-کو)صفت- دَ نېکو مخفف- ښهٔ- نېک-

نکوفرجام:(ن-کو-فر-جام)صفت- نېک انجام- نېک- نېک فرجام- (م- فارسي)-

نکومحضر:(ن-کو-مح-ضر)صفت- ښهٔ خوئ لرونکے- نېک خصلت-

نکوئي:(ن-کو-ئي)اسم- واحد- مؤنث- ښهٔ والے- نېکي- (م- فارسي)-

نکهت:(نک-هت)اسم- واحد- مذکر- دَ ګلونو بوئ- خوشبوئي- جمع نکهتونه- (م- فارسي)-

نکیر:(نه-کیر)اسم- واحد- مذکر- پهٔ قبر کښې دَ مړی سره سوال و جواب کونکې فرښته- (م- عربي)-

نکیرین:(نه-کي-رین)اسم- جمع- مذکر- مغه دواړه فرښتې چې پهٔ قبر کښې دَ مړی سره سوال و جواب کوي-

نګ:(نګ)اسم- واحد- مذکر- غمے- نګینه- نګین- جوهر-

نګار:(ن-ګار)اسم- واحد- مذکر- (۱)تصویر- نقش- (۲)بُت- (۳)محبوب- معشوق- (۴)ږول- سنګار- (۵)نکریزې- دَ نکریزو چاپ-

نګارخانه:(ن-ګار-خا-نه)اسم مرکب- دَ تصویرونو ځایَ، مکان-

نګاسه:(ن-ګا-سه)اسم- واحد- مؤنث- پټې یا غلې غلې خبرې- ګونګسے- ګنګوسے- جمع نګاسې-

نګاه:(ن-ګاه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)لیدنه- نظر- (۲)دَ لیدو قوت- بصارت- بینائي- (۳)سترګه- (۴)پېژندګلو- شناخت- (۵)پام- توجه- مهرباني- (۶)ننداره- نظاره- (۷)نګراني- نظربندي- (۸)امید- یقین- توقع- طمع- (م- فارسي)-

نګاهبان:(ن-ګاه-بان)صفت- پام لرونے- حفاظت کونکے- نګران- څوکۍ کونکے- محافظ- نګهبان- (م- فارسي)-

نګاهباني:(ن-ګاه-با-ني)اسم- واحد- مؤنث- پام لرنه- حفاظت کونه- څوکۍ- نګراني- څوکیداري- نګهباني- (م- فارسي)-

نګر:(نه-ګر)اسم- واحد- مذکر- ښار- کلے- قصبه- بلدیه-

نګران:(نګ-ران)صفت- کتونکے- پام کونکے- محافظ- نګاهبان- (م- فارسي)-

نګراني:(نګ-را-ني)اسم- واحد- مؤنث- کتنه- پام لرنه- حفاظت- نګاهباني-

نګښے:(نګښ-ښے)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانوٗ دَ تندي دراړو ږو ته کمڅۍ کړی وېښته-

نګلے:(نګ-لے)اسم- واحد- مذکر- پخکړے- ترکاري- سالن- لاوڼ- نګولے-

نګورے:(نه-ګو-رے)صفت- ړوند- نابینا- جمع نګوري-

نګوړے:(نه-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- بادرنګ- ترپوړے- دانګوړے- نباتاتي نوم کوکومس سی ټی وس یا یو ټیلی سیمس (CUCUMIS SATIVUS or C. UTILISSIMUS)- جمع نګوړي- (افغانستان)-

نګوس:(نګوس)اسم- واحد- مذکر- تصویر- عکس- فلم- نګوښ-

نګوسار:(نه-ګو-سار)صفت- وګورئ نګونسار-

نګوښ:(نګوښ)اسم- واحد- مذکر- دَ یوې پېښې کار نهٔ کونه- دَ یوې پېښې دَ معذورۍ حالت- ګوډوالے- ګډتوب-

نګوښل:(نګو-ښل)مصدر متعدي- وګورئ نګوښول-

نګوښول:(نګو-ښه-ول)مصدر متعدي- پهٔ یوه پښه بېکاره کول- پهٔ یوه پښه معذورول- نګوښل- ګړول-

نګوښون:(نګو-ښه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نګوښول-

نګوښونکے:(نګو-ښه-ون-کے)فاعل- جمع نګوښونکي- مؤنث نګوښونکې- وګورئ نګوښول-

نګوښونګ:(نګو-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نګوښول-

نګوښونه:(نګو-ښه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ نګوښول-

نګوښېدل:(نګو-ښې-دل)مصدر لازم- پهٔ یوه پښه کنډمېدل، بېکاره کېدل- پهٔ یوه پښه معذورېدل- ګډېدل-

نګوښېدن:(نګو-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نګوښېدل-

نګوښېدنګ:(نګو-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نګوښېدل-

نګوښېدنه:(نګو-ښې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ نګوښېدل-

نګوښېدونکے:(نګو-ښې-دُون-کے)فاعل- جمع نګوښېدونکی- مؤنث نګوښېدونکې- وګورئ نګوښېدل-

نګوښېدۀ:(نګو-ښې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ نګوښېدل-

نګون:(نه-ګون)صفت- (۱)نسکور یا سرښکته کُنه پورته خوړند- اپوټه- اوېزان- نګوسار- نګونسار- (۲)کوز- راکوښتې-

نګونسار:(نه-ګون-سار)صفت- نګوسار- نګون- اپوټه- سرښکته کُنه پورته اوېزان-

نګه:(نه-ګه)صفت- سُوچه- پاک- خالص- صفا-

نګهبان:(ن-ګه-بان)صفت- وګورئ نګاهبان-

نګهباني:(ن-ګه-با-ني)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نګاهباني-

نګهت:(نګ-هت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نکهت-

نګین:(نه-ګین)اسم- واحد- مذکر- قیمتی کاڼے- غمے- نګ- نګینه- جوهر- (م- فارسی)-

نګینه:(نه-ګی-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نګین-

نل:(نَل)اسم- واحد- مذکر- د ګنی په شان بندونه لرونکے بوټے چې منځ ئې تش یا پوک وی- نچه- نے- نیچه- نباتاتی نوم ارونډو ډونکس (ARUNDO DONAX)- جمع نلونه-

نلکه:(نل-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د اُسپنې یا پلاسټک نه جوړه نلی- (۲)د اُبو بمبه-

نلګس:(نل-ګس)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نرګس-

نلګے:(نل-ګے)اسم تصغیر- د نل تصغیر- وګورئ نل- جمع نلګی-

نلوب:(نه-لوب)صفت- وګورئ نروب-

نله:(نه-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نلی- د اُسپنې، لرګی، پلاسټک وغیره نه جوړ نل نُما څیز- (۲)د څرمنې مشک چې د تېلو د اوړلو راړولو د پاره پکارولے شی- څوښکه- (۳)د پښې لویځ هډوکے- (۴)شپېلی-

نلی:(نه-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ نله وړومبنی معنی- شپېلی-

نلے:(نه-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د پښې یا د لاس لویځ هډوکے- (۲)د هډوکی مغز- جمع نلی-

نم:(نَم)صفت عددی- نهم- د اتم او لسم تر مینځه حیثیت لرونکے-

نم:(نَم)اسم- واحد- مذکر- لوندوالے- تروالے- رطوبت- (۲)حیا- شرم- لحاظ- (۲- صفت)لُوند- تر-

نما:(نُ-ما)صفت- لاحقه- چې د ښودونکی یا ظاهرونکی په معنی کښې استعمالیږی لکه قبله نما وغیره- (۲)د "غندې" یا "ورته" په معنی کښې هم استعمالیږی لکه انسان نما، حیوان نما وغیره- (م- فارسی)-

نمازپېښین:(نماز-په-ښین)اسم- واحد- مذکر- لۀ غرمې نه پسته وخت- د غرمې او نمازیګر تر منځه وخت- ماسپښین- نماسپښین-

نمازختن:(نماز-خ-تن)اسم- واحد- مذکر- د شپې وړومبنی برخه- لۀ نماښام نه پس وخت- ماسختن- نماسختن- ماخوستن-

نمازدیګر:(نماز-دی-ګر)اسم- واحد- مذکر- د ورځې وروستنی برخه- د نمازپېښین او نماښام تر منځه وخت- نمازیګر- مازیګر-

نمازی:(نما-زی)صفت- هغه چې نمونځ پرې کېدے شی- پاک- نمانځې-

نمازیګر:(نما-زی-ګر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نمازدیګر-

نماست:(نماست)صفت- وګورئ لماست-

نماستل:(نماس-تل)مصدر لازم- وګورئ لماستل سره د واړه مشتقانو-

نماستېدل:(نماس-تې-دل)مصدر لازم- وګورئ لماستل سره د ټولو مشتقانو-

نماستے:(نماس-تے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لماسته-

نماښام:(نما-ښام)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لماښام-

نماښامے:(نما-ښا-مے)صفت- ماښامے- (۱)د نماښام یا لماښام سره منسوب- د نماښام متعلق- (۲- اسم- واحد- مذکر)کچه نماښام یا لماښام-

نماک:(نماک)اسم- واحد- مذکر- رنګ- ږول- شان-

نمانځل:(نمان-ځل)مصدر متعدی- (۱)کول- خاص ورځ یا تقریب سر ته رسول- (۲)پالل- عزت ورکول- پالنه کول-

نمانځلے:(نمان-ځۀ-لے)صفت مفعول- جمع نمانځلی- مؤنث نمانځلې- وګورئ نمانځل-

نمانځن:(نمان-ځن)حاصل مصدر- وګورئ نمانځل-

نمانځنګ:(نمان-ځنګ)حاصل مصدر- وګورئ نمانځل-

نمانځنه:(نمان-ځۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نمانځل-

نمانځونکے:(نمان-ځون-کے)فاعل- جمع نمانځونکی- مؤنث نمانځونکې- وګورئ نمانځل-

نمانځونے:(نمان-ځو-نے)صفت- (۱)د نمانځل صفت- وګورئ نمانځل- (۲)نمونځ کونکے- نمونځ ګوذار-

نمانځې:(نمان-ځی)صفت- وګورئ نمازی-

نماړی ستن:(نما-ړی-ستن)اسم مرکب- مؤنث- وګورئ لماړی ستن-

نمائش:(ن-ما-ئش)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښودنه- خلقو ته ښکاره کونه- نمود- ظاهرداری- (۲)د مصنوعاتو یا نورو خاص څیزونو خلقو ته د ښودلو مېله-

نمائش ګاه:(ن-ما-ئش-ګاه)اسم مرکب- د نمائش ځاې- د څۀ خاص څیزونو خلقو ته د ښودلو ځاې- د نمائش د مېلې ځاې-

نمائشی:(ن-ما-ء-شی)صفت- د نمائش سره منسوب- د نمائش متعلق- د ښودلو څیز-

نمائېدل:(نما-ئې-دل)مصدر لازم- ښکاره کېدل- څرګندېدل- ښودلے کېدل- (م- نما فارسی)-

نمانېدلے:(نما-ېَ-دهٔ-لے)صفت مفعول- جمع نمانېدلی- مؤنث نمانېدلې- وګورئ نمانېدل-

نمانېدن:(نما-ېَ-دن)حاصل مصدر- وګورئ نمانېدل-

نمانېدنګ:(نما-ېَ-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نمانېدل-

نمانېدنه:(نما-ېَ-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نمانېدل-

نمانېدونکے:(نما-ېَ-دون-کے)فاعل- جمع نمانېدونکی- مؤنث نمانېدونکې- وګورئ نمانېدل-

نمانېدهٔ:(نما-ېَ-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ نمانېدل-

نمايان:(نَ-ما-يان)صفت- (۱)ښکاره- څرګند- عيان- ظاهر- (۲)نوموړے- نامور- ياد-

نمائندګی:(نَ-ما-ين-دَ-ګي)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ څهٔ ځای باندې موجود کېدل- قائم مقامی-

نمائنده:(نَ-ما-ين-ده)صفت- واحد- مذکر- ترجمان- قائم مقام- نائب-

نمائيل:(نَ-ما-ئيل)مصدر متعدی- ښيل- اوروَل- ښودل- څرګندول-

نمبر:(نم-بر)اسم- واحد- مذکر- تعداد- درجه- پېره- وار- نوبت-

نمبوزګ:(نم-بو-زګ)اسم- واحد- مذکر- تربوزګ- نقاب- پرده- بوزی-

نمڅے:(نم-څے)اسم- واحد- مذکر- د ټپوسانو د ذات يو مردار خور مارغهٔ- کرګس- لم ځټ- لم چټ-

نمژن:(نم-ژن)اسم صفت- واحد- مذکر- لوند- تر کړے شوے- لوند شوے- نوژن-

نمد:(نمد)اسم- واحد- مذکر- د وړی يا د پشم بستر- توشک- نرم- ملائم-

نمدبل:(نم-د-بل)اسم- واحد- مذکر- لاوَن- ترکاری- کټغ- سالن- لندبل- نکولے- پوروَنے-

نمدساز:(نمد-ساز)صفت- واحد- مذکر- نمد جوړوونکے-

نمر:(نمر)اسم- واحد- مذکر- د شمسی نظام د مېنځ ستورے چې زمکې د پاره د رڼا او تود والی مستقل ذريعه ده- نور-

نمرپرس:(نمر-پهٔ-رس)اسم- واحد- مذکر- يو قسم ګل چې پهٔ نمر پسې مخ اړوی- نباتاتی نوم ميلی اينتهس (HELIANTHUS)-

نمرپرست:(نمر-پهٔ-رست)اسم- واحد- مذکر- (۱)وګورئ نمرپرس- (۲)صفت- نمر ته سجدې کوُنکے- د نمر عبادت کوُنکے-

نمرپرېواتهٔ:(نمر-پرې-وا-تهٔ)اسم- واحد- مذکر- د نمر پرېوتو طرف- قبله- مغرب- لوئيديز-

نمرپرېواتيز:(نمر-پرې-وَ-تيز)صفت- واحد- مذکر- لوئيديز-

نمرخاتهٔ:(نمر-خا-تهٔ)اسم- واحد- مذکر- د نمر راختو طرف- مشرق- راختيز-

نمرختيز:(نمر-خ-تيز)صفت- واحد- مذکر- مشرقی- نمرخاتهٔ طرف-

نمرګل:(نمر-ګل)اسم- واحد- مذکر- نمرپرس- نمرپرست- د يو قسم ګل دے چې پهٔ نمر پسې مخ ګرځوی-

نمرمخے:(نمر-مهٔ-خے)صفت- واحد- مذکر- نمر پهٔ رنګ مخ لرونکے- ښکلے- ښائسته محبوب- معشوق-

نمری:(نمه-ری)اسم- جمع- مؤنث- لباس- جامې- کپړې-

نمرنيل:(نم-رنيل)مصدر- د اَبو سره لوښی وينځل-

نمرينه:(نم-ری-نه)اسم- واحد- مؤنث- د لوښو صفائی-

نمری تار:(نمه-ړی-تار)صفت- واحد- مذکر- بخيل- شوم- کنجوس- (۲)بې عزت-

نمړی:(نمه-ړی)اسم- واحد- مؤنث- لقمه- نواله- ګپه- نوړی-

نمړے:(نمه-ړے)صفت- واحد- مذکر- وړومبے- زوړ- مقدم-

نمړے:(نمه-ړے)صفت- واحد- مذکر- نامزد- مشهور-

نمزدګ:(نمز-دګ)اسم- واحد- مذکر- جومات- جمات-

نمسانمسی:(نمه-سا-نمه-سی)اسم مرکب- جمع- د ځوی لور اولاد نمسی او نمسی نسل-

نمط:(نه-مط)اسم- واحد- مذکر- روش- طريقه- طرف- طور-

نمک:(ن-مک)اسم- واحد- مذکر- د مخ مالګه- د مخ پوَل- (۲)مالګه- (۲)رزق- خوراکه-

نمک حرام:(ن-مک-حه-رام)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حرام رزق خوړونکے- حرام خور- حرامه معاوضه اخستونکے- (۲)د چا نيکی او احسان هېرونکے- بې وفا- نمک مردار-

نمک حلال:(ن-مک-ح-لال)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)حلال رزق خوړونکے- حلال خور- حلاله مزدوری اخستونکے- (۲)د چا نيکی او احسان نهٔ هېرونکے- وفادار-

نمک حلالی:(ن-مک-ح-لا-لی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حلاله ګټه خوړنه- (۲)د چا نيکی او احسان نهٔ هېرونه- وفاداری-

نمکخوار:(ن-مک-خوار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د چا نمک يا رزق خوړونکے- د چا ډوډی ته ناست- (۲)مالګه خوړونکے-

نمکدان:(ن-مک-دان)اسم- واحد- مذکر- د مالګې لوښے- هغه لوښے چې مالګه پکښې کېښودے شی-

نمک مردار:(ن-مک-مر-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- نمک حرام-

نمکين:(ن-م-کين)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د مالګی سره متعلق- مالګين- (۲)چې مالګه پکښې وی- ترسکون- (۳)سکاڼ- ښکلے- ړولی- زړهٔ راکښونکے- مؤنث نمکينه- (م- فارسی نمک)-

نمنا:(نم-نا)اسم- واحد- مؤنث- بغاوت- نافرمانی- سرکشی- سرغړانه- (افغانستان)-

نمناک:(نم-ناک)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه چې نم پکښې وی- نمژن- لوند- تر- مؤنث نمناکه- جمع مؤنث نمناکې- (م- فارسی)-

نمنځ:(نمنځ)اسم- واحد- مذکر- عزت- قدر- احترام-

نمنځ:(نمنځ)اسم- واحد- مذکر- مونځ- نمونځ-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، ه "(ز-ړه)، هٔ "(پو-ښې-دهٔ)

نمنځل:(نَمَن-ځَل)مصدر متعدی- نمانځل- عزت کول- درنول- درناوے کول-

نمنځلے:(نَمَن-ځَ-لے)صفت- واحد- مذکر- مُعزز- محترم- عزتمند-

نمنځنه:(نَمَن-ځَ-نه)حاصلِ مصدر- عزت ورکونه- محترم ګڼنه-

نمو:(نَ-مو)اسم- واحد- مؤنث- لوئېدنه- ټوکېدنه- وده کونه- (م- فارسی مذکر)-

نمود:(نه-مود)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښکاره کېدنه- ځرګندېدنه- (۲)نمائش- ښودنه-

نمودار:(نه-مو-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)ځرګند- ښکاره- په نظر راتلونکے- (۲)افسر- سردار- رهبر- ښکاره سړے- نوموړے سړے-

نمودے:(نه-مو-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- ښکاره- ځرګنده- (فارسی)-

نموړل:(نَمو-ړل)مصدر متعدی- مړل- تاؤ ورکول-

نموړه:(نمو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ تومه-

نموړل:(نَمو-ړل)مصدر متعدی- ګومنځ کول- خوراک- ګومنزول- ژمنزول-

نمونه:(نَ-مو-نه)صفت- واحد- مذکر- (۱)مثل- نظیر- (۲)نقشه- نقل- سانچه- قالب- نشانه- نښه-

نمونیا:(نَ-مُون-یا/نَ-مو-نیا)اسم- واحد- مؤنث- دَ بیماری په دوران دَ پرپوس سوروالے او پاړسوب-

نمی:(نَ-مِی)اسم- واحد- مؤنث- لوندوالے- تری-

نمېر:(نَ-مېر)اسم- واحد- مذکر- دَ یو قسم سُور رنګ لرونکے ګُل-

نمېری:(نَ-مې-ری)اسم- جمع- مؤنث- (۱)لباس- جامې- کپړې- (۲)دَ ښځو حیض راتلل-

نمېسل:(نمې-سل)مصدر متعدی- (۱)نموړل- مالش کول- (۲)نغښتل- تاوول- تاوېدل- (۲)نیول- (۳)لیکل- (متروک)-

نن:(نن)اسم- متعلق فعل- نن ورځ- ننئ ورځ- موجوده ورځ- نن سبا- نن پرون- حال-

ننځړه:(نن-ځړه)اسم- واحد/جمع- مذکر- وګورئ رنځړه-

ننځکه:(نن-ځ-که)اسم- واحد- مؤنث- کوډۍ- لولی- ناوکی- پوتلی-

ننداپ:(نن-داپ)اسم صفت- واحد- مذکر- نداف- نداپ-

ننداپ توب:(نن-داپ-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ ننداپ کار- نداپی- دَ ننداپ جوړېدو حالت- نداپی- ندافی-

نندارتون:(نن-دار-تُون)اسم- واحد- مذکر- تماشاګاه- دَ تماشې کولو ځائ-

نندارچی:(نَن-دار-چِی)صفت- واحد- مذکر- تماشه کوُنکے- تماشګیر- تماشبین-

نندارغالے:(نن-دار-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځائ چرته چې ننداره تماشه ښودلے کیږی- تهیټر- (افغانستان)-

ننداره:(نن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- تماشه- نمائش-

نندارى:(نَن-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نندرامی-

نندرامی:(نن-درا-مِی)اسم- واحد- مؤنث- کابلی روپی- نندارى-

نندرپایه:(نندر-پا-یه)اسم- واحد- مؤنث- اندرپایه- پوړی- دَ لرګی یا دَ اسپنې پوړی چې دَ یو ځائ نه بل ځائ ته وړلے کېدے شی-

نندرور:(نند-رور)اسم- واحد- مؤنث- ایندرور- دَ خاوند خور-

نندرورزے:(نند-رور-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ نندرور خوئ- دَ خاوند دَ خور خوئ- ندروزے-

نندره:(نند-ره)اسم- واحد- مؤنث- نېندره- هغه روپی چې په واده کښې خلق دَ بدل په طور ورکوی-

نندیار:(نند-یار)اسم- واحد- مؤنث- دَ خاوند خور- نندرور- ندوور- جمع نندیارې-

نندړه:(نند-ړه)اسم- جمع- مذکر- رانځړه- رنځړه- ننځړه-

ننرور:(نن-رور)اسم- واحد- مؤنث- نږور- دَ خوئ ښځه-

ننږے:(ننږ-ړے)اسم- واحد- مذکر- پرنجے- تروشے- اینګے- نژے- اټسکے- انبوشے- (افغانستان)-

نن سبا:(نن-سَ-با)اسم مرکب- واحد- مذکر- (۱)خبره ځنډونه- ټال مټول کونه- ایلې بانې کونه- (۲)حال او مستقبل-

ننکی:(نَ-نَ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړه دانه- دانه- ښنځه- ښنځکی- دَ ځرمن دننه نو زوې پیدا کېدنه- اتشی-

ننګ:(ننګ)اسم- واحد- مذکر- غېرت- جمعیت- ابرو-

ننګارے:(ننګ-ګا-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کټې او مسواکې ګټې تر مینځه خوره فاصله- (۲)په نهه ننګارې نومې لوبه کښې دَ هر یوه ړکی نامه-

ننګړے:(ننګ-ګه-ړے)اسم- واحد- مذکر- انکے- ځنګه- اینګړے-

ننګړے:(ننګ-ړے)صفت- واحد- مذکر- رنګے- دَ ګڼ ضد- رنګړے-

ننګښه:(ننګ-ګه-ښه)اسم- واحد- مؤنث- رکن- ستن- ذمه وار کس- ممبر- (افغانستان)-

ننګوړے:(ننګ-ګو-ړے)اسم- واحد- مذکر- (۱)تریوړے- بادرنګ- (افغانستان)- (۲)وړوکے انار- تریو او وړوکے انار-

ننګون:(ننګ-ګون)اسم- واحد- مذکر- لنګون- لنګتون- لنګېدنه- بچے راوړنه-

ننګ و نام:(ننګ-وُ-نام)اسم مرکب- واحد/جمع- مذکر- لحاظ- شرم- غېرت- ننګ و ناموس- عزت- عصمت-

ننګ و ناموس:(ننګ-وُ-نا-مُوس)اسم مرکب- واحد/جمع- مذکر- غېرت- عزت- حیا- عصمت- شرم-

ننګه:(ننګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- غېرت- جمعیت- طرفداری-

ننګیال:(ننګ-یال)اسم صفت- وګورئ ننګیالے-

ننګیال توب:(ننګ-یال-توب)اسم- واحد- مذکر- ننګ و ناموس- مړانه- غېرت مندی-

ننګیالے:(ننګ-یا-لے)اسم صفت- واحد- مذکر- ننګیال- غېرت مند- ناموس

ی (ځی-رل)، ې (مې-ره-وَل)، ئ (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

باندې مړ کېدونکے- غېرتی-

ننګېدل:(ننګ-ګې-دل)مصدر متعدی- ننګ کول- غېرت کول- ننګ خوړل-

ننګېدل:(ننګ-ګې-دل)مصدر متعدی- انګيرل- ګومان کول- احساسول- اټکلول- سوچل- جاجل- منل-

ننګے:(ننګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- د ابو يو قسم لوئ ځناور- نهنګ- ناکه- کپېر- (افغانستان)-

ننګے:(ننګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- رخسار- اننګے- جمع ننګی-

ننګے:(ننګ-ګے)اسم- واحد- مذکر- حامي- ملګرے- شاتړ- روستے- (پښتی)-

ننه ننه:(ننۀ-نه-ننۀ-نه)متعلق فعل- پټ پۀ پټه- پۀ پټه پټه- پۀ پرده پرده کښې- دننه دننه- اېننه اېننه-

ننېدل:(نه-نې-دل)مصدر لازم- (۱) څڅېدل- (۲)نيني کېدل-

ننی:(ننۀ-ن-نی)اسم- واحد- مؤنث- د نن ورځې متعلق- روانه ورځ-

ننے:(ننۀ-ن-نے)صفت- واحد- مذکر- د نن ورځې- امروزه- (۲)تازه- جديد- نوے-

ننواته:(ن-ن-وا-ته)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ننواتې-

ننواتې:(ن-ن-وا-تې)اسم- واحد- مؤنث- ننواته- د پښتنو د دستور مطابق د چا کورته د معافی غښتو د پاره تلنه او معافی غښتنه-

ننوب:(نه-نوب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ څڅون-

ننوتل:(ننۀ-ن-و-تل)مصدر متعدی- داخلېدل- دننه تلل- ننوتل-

ننوتلے:(ننۀ-ن-وه-تۀ-لے)صفت فاعل- واحد- مذکر- داخل شوے- وردننه شوے- ننوتے- ورننخ شوے-

ننوتن:(ننۀ-ن-و-تن)حاصل مصدر- وګورئ ننوتل-

ننوتنګ:(ننۀ-ن-و-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ننوتل-

ننوتنه:(ننۀ-ن-و-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ننوتل-

ننوتونکے:(ننۀ-ن-و-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ننوتل-

ننوتۀ:(ننۀ-ن-و-تۀ)حاصل مصدر- وګورئ ننوتل-

ننوتے:(ننۀ-ن-وۀ-تے)صفت فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ننوتلے-

نن ورځ:(نن-ورځ)اسم مرکب- واحد- مؤنث- ننی ورځ-

ننول:(ن-نه-ول)مصدر متعدی- قطره قطره څڅول- څاڅکے څاڅکے څڅول- ټکے ټکے څڅول-

ننون:(نه-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ننول-

ننون:(نه-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ننول-

ننونکے:(نه-نه-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ننول-

ننونه:(نه-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ننول-

ننوبستل:(ننۀ-نه-وبس-تل)مصدر متعدی- دننه کول- ننه اېستل-

ننوبستن:(ننۀ-ن-وبس-تن)حاصل مصدر- وګورئ ننوبستل-

ننوبستنګ:(ننۀ-ن-وبس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ننوبستل-

ننوبستنه:(ننۀ-ن-وبس-تۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ننوبستل-

ننوبستونکے:(ننۀ-ن-وبس-تون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ننوبستل-

ننوبستۀ:(ننۀ-ن-وبس-تۀ)حاصل مصدر- وګورئ ننوبستل-

ننه:(ننۀ-نه)حرف جار- دننه- مېنځ کښې- دننه- اېننه-

ننه باسل:(ننۀ-نه-با-سل)مصدر متعدی- دننه کول- اېننه کول- ننه اېستل- منډل- ورمنډل-

ننه باسن:(ننۀ-ن-با-سن)حاصل مصدر- وګورئ ننه باسل-

ننه باسنګ:(ننۀ-ن-با-سنګ)حاصل مصدر- وګورئ ننه باسل-

ننه باسنه:(ننۀ-ن-با-سۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ننه باسل-

ننه باسونکے:(ننۀ-ن-با-سون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ننه باسل-

ننه باسۀ:(ننۀ-ن-با-سۀ)حاصل مصدر- وګورئ ننه باسل-

ننېدل:(ن-نې-دل)مصدر لازم- صاف کېدل- څاڅکے څڅېدل-

ننېدن:(ن-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ننېدل-

ننېدنګ:(ن-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ننېدل-

ننېدنه:(ن-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ننېدل-

ننېدونکے:(ن-نې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ ننېدل-

نو:(نو)اسم- واحد- مذکر- نوم- نامه- ناف- جمع نوګان-

نو:(نو)اسم- واحد- مذکر- (۱)نم- نمي- تر- لوند- (۲)پيپ-

نو:(نو)حرف جزا- حرف شرط- بيا-

نوا:(ن-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)آواز- صدا- (۲)کوک- راګ- نغمه- (۳)ساز و سامان- (۴)روزی- (۵)خوشحالی- (۲)د موسيقی پۀ دولسو مقامونو کښې د يو مقام نوم-

نواب:(ن-واب)اسم- واحد- مذکر- (۱)نائب- د يوې علاقې حاکم- (۲)يو لوئ جاګيردار- (۳)د عزت خطاب-

نوآباد:(نو-آ-باد)صفت- واحد- مذکر- نوے آباد کړے شوے-

نوآبادکار:(نو-آ-باد-کار)صفت- واحد- مذکر- يوه شاړه علاقه او پسمانده ملکونه آبادونکے- (۲)هغه حکومت چې د شاړو آبادولو پۀ بانه پۀ پسمانده ملکونو سياسی او اقتصادی تسلط قائموی-

نوابادی:(نو-آ-با-دی)اسم- واحد- مؤنث- هغه علاقه ، ملک يا جزيره چې يو لوئ ملک د ابادولو پۀ بانه قبضه کړے وی- جمع نوآباديات-

نوآبادياتی:(نو-آ-با-دی-يا-تی)صفت- واحد- مذکر- د نو ابادياتو سره متعلق- وګورئ نوآبادی-

نوآبادکاری:(نو-آ-باد-کا-ری)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يوه شاړه علاقه او پسمانده ملکونه آبادونه- (۲)د يو ملک د شاړو علاقو آبادولو پۀ بانه پۀ پسمانده ملکونو خپل سياسی او اقتصادی تسلط قائمونه-

نواح:(ن-واح)اسم- واحد- مذکر- مضافات- ګېر چاپېره علاقه-

نواحی:(ن-وا-حی)صفت- واحد- مؤنث- ګېر چاپېره علاقه-

نواخت:(ن-وا-خت)اسم صفت- واحد- مذکر- لائق- مناسب- جوګه- (م- فارسی)-

زبر "(ځ-بۀ-ره)، "زورکے "(شل)، "پېښ "(نو-کا-ره)، "زېر "(ک-تاب)، "جزم "(شکوڼ)، "ه "(ز-ړه)، "ۀ "(پو-بې-دۀ)

نواختن:(نَ-واخ-تَن)مصدر لازم- مراد ته رسېدل- برابرېدل- (م- فارسي)-

نوادر:(نَ-وا-دِر)صفت- واحد- مذکر- دَ نادر جمع- عجيبه څيزونه-

نوار:(نَ-وار)اسم- واحد- مذکر- هغه پلنه او غټه فيته چې پالنګونه ترې نه بنهولے شي- نوار-

نواره:(نَ-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- سپينه غټۍ- سپينه کلي- شګوفه-

نواري:(نَ-وا-ري)اسم- جمع- مذکر- پوشاک- جامې- زړوکي- اَغستن- کالي- لباس-

نوار:(نَ-وار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نوار-

نواړه:(نَ-وا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- وړه کشتي چې دَ سېل دَ پاره پکاروله شي-

نواړه:(نَ-وا-ړه)اسم- واحد- مذکر- غم- خفګان-

نواړے:(نوا-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړهٔ ټکونه- ارت کنې- کچه ګينده- سرسري کنې- ارتې بخې- غاړې لماړې-

نواز:(نَ-واز)اسم صفت- واحد- مذکر- ساتونکے- عزت ورکونکے-

نواز:(نَ-واز)دَ لاحقې په توګه دَ صفت نه پس لګولے کيږي لکه غريب نواز-

نوازش:(نَ-وا-زِش)اسم- واحد- مذکر- مهرباني- عنايت- کرم- جمع نوازشات- (م- فارسي)-

نوازنده:(نَ-وا-زَن-ده)صفت- واحد- مذکر- سندرغاړے- ساز غږونکے- (م- فارسي)-

نواسير:(نه-وا-سير)اسم- جمع- مذکر- دَ ناسور جمع- هغه ناسور چې په مقعد کښې جوړ شي- يو قسم بواسير-

نواصب:(نَ-وا-صِب)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مسلمانانو يوه فرقه چې حضرت علي عليه السلام نهٔ مني- (۲)خارجي-

نوافذ:(نَ-وا-فِذ)اسم- جمع- مؤنث- دَ وجود سوري- دَ پوزې غوږونو او کونې سوري- (م- عربي)

نوال:(نه-وال)اسم- واحد- مذکر- بخښنه- بخشش- عطا- ورکړه- ورکړهٔ-

نواله:(نَ-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- نمرې- نوړې- قپه- دَ خوراک هغه برخه چې په يو وار خُلې ته کړے شي- (م- فارسي- مذکر)-

نوآموز:(نو-آ-موز)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه څوک چې نوې نوې زده کړه يې کړې وي- نابلد- چې اوس يې زده کړه شروع کړې وي- (م- فارسي)-

نواميس:(نه-وا-ميس)اسم- جمع- مذکر- دَ ناموس جمع-

نوانواز:(نه-وا-نه-واز)صفت/فاعل- واحد- مذکر- آواز کونکے- نغمه ويونکے- (فارسي)-

نواهي:(نَ-وا-هي)اسم- جمع- مذکر- دَ نهي جمع- ممنوعات- ناجائز کار-

نوائب:(نَ-وا-ايب)اسم- جمع- مذکر- دَ نائبه جمع- تکليفونه- (م- عربي)-

نوباده:(نو-با-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تازه او نوې رارسېدلې مېوه- (۲)هغه پچې (ټوکرۍ) چې باغوان يې دَ چونې کړو مېوو او ګلونو نه ډکه کړي او تحفةً يې بادشاهانو له وړي- (م- فارسي)-

نوبت:(نو-بَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)وار- نمبر- (۲)حالت- (۳)نغاره- نقاره- (م- فارسي)-

نوبتي:(نو-ب-تي)صفت- واحد- مذکر- چوکيدار- نقاره وهونکے-

نوبهار:(نو-به-هار)اسم- واحد- مذکر- نوے بهار- تازه پسرلے- دَ بهار شروع- دَ پسرلي نوے راتګ-

نوټري پبلک:(نوټ-ري-پب-لک)اسم- واحد- مذکر- دَ حکومت دَ طرف نه مقرر کړے شوے سړے چې دستاويزاتو باندې تصديق کوي- (NOTARY PUBLIC)-

نوچۍ:(نو-چۍ)اسم- واحد- مؤنث- بازاري جينۍ چې چلولے شي- رنډۍ- کنجرۍ- ډمه- چلېدونکې جينۍ-

نوغ:(نوغ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نوسے-

نوح:(نوح)اسم- واحد- مذکر- دَ يوهٔ مشهور پېغمبر نامه دَ چا په ښېرو چې په دنيا کښې دَ اَبو طوفان راغلے وو-

نوحه:(نو-حه)اسم- واحد- مؤنث- ژړا- فرياد- ماتم کونه- په مړي باندې ژړل- (م- عربي)-

نوحه خوان:(نو-حه-خوان)اسم صفت- هغه کس چې دَ مړي په موقع دَ غم شعرونه وائي يا دَ مړي خوبۍ په ژړا کښې بيانوي- نوحه ګر- (م- فارسي)-

نوحه ګر:(نو-حه-ګر)صفت- واحد- مذکر- نوحه خوان-

نوخط:(نو-خط)اسم صفت- واحد- مذکر- هغه ځلمے چې په مخ يې نوے خط راغلے وي- کچه ځلمے- نوے ځلمے-

نوخړنده:(نوخ-ړن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اولجه-

نوخول:(نو-خه-وَل)مصدر متعدي- ډېر مشتاق جوړول- ډېر خواهشمند جوړول-

نوخېدل:(نو-خې-دَل)مصدر لازم- زيات محتاج کېدل- ډېر غريب کېدل-

نوخېدن:(نو-خې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نوخېدل-

نوخېدنګ:(نو-خې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نوخېدل-

نوخېدنه:(نو-خې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نوخېدل-

نوخېدونکے:(نو-خې-دون-کے)اسم فاعل- جمع نوخېدونکي- مؤنث نوخېدونکې- وګورئ نوخېدل-

نوخېدهٔ:(نو-خې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نوخېدل-

نور:(نور)متعلق فعل- زيات- ددې نه علاوه-

نُور:(نُور)اسم- واحد- مذکر- (۱)رڼا- چمک- (۲)رونق- (۳)کلام پاک- (م- عربي)-

نور:(نُور)اسم- واحد- مذکر- نمر- لمر- آفتاب- جمع نورونه-

نوراني:(نو-را-ني)صفت- واحد- مذکر- چمکدار- ورون- منور- پرقېدونکے-

"ئ" (څې-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لي)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

دَ نور متعلق-

نورپرېواتهٔ:(نوَر-پرېِ-وا-تهٔ)اسم- واحد- مذکر- قبله- مغرب-

نورپرېوتیز:(نوَر-پرېِ-وَ-تیز)اسم- واحد- مذکر- قبله- مغرب-

نورخاتهٔ:(نوَر-خا-تهٔ)اسم- واحد- مذکر- نمرخاتهٔ- مشرق- شغرب- نمرختیز- نورختیز-

نورختیز:(نوَر-خه-تیز)اسم- واحد- مذکر- وګورئ نورخاتهٔ-

نورس:(نو-رَس)صفت- واحد- مذکر- تازه- نوے ټوکیدلے-

نورک:(نو-رَک)اسم- واحد- مذکر- نوری- لباس- کپړې- جامې- نمری-

نورلس:(نوَر-لس)اسمِ عدد- دَ اَتلس او شل تر مینځه عدد- (۱۹)- یو کم شل- نولس-

نورلسم:(نوَر-له-سم)اسم عدد- دَ نورلس صفتی عددی مذکر هندسه-

نورلسمه:(نور-له-سهٔ-مه)اسمِ عدد- دَ نورلس صفتی عدد مؤنث هندسه-

نوروز:(نو-روز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ کال وړومبی ورځ- (۲)دَ ایرانیانو قومی جشن-

نوروزی ګل:(نو-رو-زي-ګل)اسم- واحد- مذکر- دَ یو قسم ګل نامه-

نوروول:(نو-ره-وَل)مصدرِ متعدی- تبدیل کول- بدلول- اړول-

نوروون:(نو-ره-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوروول-

نوروونکے:(نو-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نوروول-

نورونه:(نو-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوروول-

نوری:(نوهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- جامې- پوشاک- لباس- زړوکی- کپړې- نمری- کالی-

نورېدل:(نو-رېِ-دَل)مصدرِ لازم- بدلېدل- تبدیلېدل- اوړېدل-

نورېدن:(نو-رېِ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نورېدل-

نورېدنګ:(نو-رېِ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نورېدل-

نورېدنه:(نو-رېِ-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نورېدل-

نورېدونکے:(نو-رېِ-دوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع نورېدونکی- مؤنث نورېدونکې- وګورئ نورېدل-

نورېدهٔ:(نو-رېِ-دهٔ)حاصلِ مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ نورېدل-

نوړز:(نو-ړز)اسم- واحد- مذکر- بټېر- مېز-

نوړل:(نو-ړل)مصدرِ لازم- نړېدل- ړنګېدل- غرځېدل- تباه کېدل- ورانېدل-

نوړن:(نو-ړن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړل-

نوړنګ:(نو-ړنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړل-

نوړنه:(نو-ړهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړل-

نوړول:(نو-ړهٔ-وَل)مصدرِ متعدی- دَ بېخه وېستل- غرځول- نړول- ړنګول-

نوړون:(نو-ړهٔ-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړول-

نوړونکے:(نو-ړهٔ-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نوړول-

نوړونګ:(نو-ړهٔ-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړول-

نوړونه:(نو-ړهٔ-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړول-

نوړېدل:(نو-ړېِ-دَل)مصدرِ لازم- نړېدل- غُرځېدل- پرېوتل-

نوړېدن:(نو-ړېِ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړېدل-

نوړېدنګ:(نو-ړېِ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړېدل-

نوړېدنه:(نو-ړېِ-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړېدل-

نوړېدونکے:(نو-ړېِ-دوَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع نوړېدونکی- مؤنث نوړېدونکې- وګورئ نوړېدل-

نوړی:(نو-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- لقمه- نواله- ګپه- نواړی-

نوز:(نوز)اسم- واحد- مذکر- راز-

نوزی:(نو-زی)اسم- واحد- مؤنث- هغه کانے چې چاړهٔ چاقو پرې تېرهٔ کولے شی- چړکانے- بیلو-

نوزے:(نو-زے)اسم- واحد- مذکر- نُوسے- مرڅینګ-

نوزے:(نو-زے)صفت- واحد- مذکر- نوے- دا لفظ بطور تاکید استعمالیږی لکه نوے نوزے-

نوژن:(نو-ژن)اسمِ صفت- واحد/جمع- مذکر- نمژن- نمجن- چې نم لری- لوند- نم یا نژ لرونکے- لوندوالے لرونکے- مؤنث نوژنه-

نوړ:(نوړ)اسم صفت- مذکر- سوچه- خالص- ناړهٔ- نره- څره- یوب- چې هیڅ قسم ګډون پکښې نهٔ وی شوے-

نوړدل:(نوړ-دَل)مصدرِ لازم- ټوخل- ټوخېدل- اینګے اچول- انتوشے کول-

نوړدن:(نوړ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړدل-

نوړدنګ:(نوړ-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړدل-

نوړدنه:(نوړ-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړدل-

نوړدونکے:(نوړ-دوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع نوړدونکی- مؤنث نوړدونکې- وګورئ نوړدل-

نوړول:(نو-ړه-وَل)مصدرِ متعدی- خالصول- صفا کول-

نوړون:(نو-ړه-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړول-

نوړونکے:(نو-ړه-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نوړونکی- مؤنث نوړونکې- وګورئ نوړول-

نوړونه:(نو-ړه-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړول-

نوړېدل:(نو-ړېِ-دَل)مصدرِ لازم- ټوخېدل- انړے کول- اینګے کول-

نوړېدن:(نو-ړېِ-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړېدل-

نوړېدنه:(نو-ړېِ-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ نوړېدل-

نوړېدونکے:(نو-ړېِ-دوَن-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع نوړېدونکی- مؤنث نوړېدونکې- وګورئ نوړېدل-

نوړے:(نو-ړے)اسم- واحد- مذکر- نوغے- اصل- جمع نوړی-

نوړے:(نو-ړے)اسم- واحد- مذکر- انړے- انتروشے- اینړے- اینګے-

نوس:(نوس)اسم- واحد- مذکر- نفس- انسانی خواهش- هوس-

نوستل:(نوس-تَل)مصدرِ متعدی- تتر بتر کول- ګډوډ کول- نُستل-

"زبر"(خ-بهٔ-ره)، "زورکے"(شل)، "پېش"(نو-کا-ره)، "زېر"(ک-تاب)، "جزم"(شکوني)، "ه"(ز-ړه)، "هٔ"(ړو-بې-دهٔ)

دانه وانه کول- تس نس کول-

نوسخان:(نوس-خان)اسم- واحد- مذکر- نقصان- زیان- تاوان- کچه حمل ضائع کېدنه-

نوسک:(نو-سک)اسم- واحد- مذکر- دَ نوس اسم تصغیر- نفس-

نوسه:(نو-سه)اسم- واحد- مؤنث- مرطوبه زمکه- زیمناکه زمکه-

نوسه:(نو-سه)اسم- واحد- مؤنث- ذائقه- خوند-

نوسي:(نو-سي)صفت- واحد- مذکر- (۱)نفسي- دَ خواهشاتو پابند- (۲)نافرمان- سرکش-

نوسي کړوسي:(نوه-سي-کړ-وه-سي)اسم مرکب- جمع- مذکر- نمسا نمسي- نمسي کړوسي- اولاد- آل اولاد-

نوسے:(نوه-سے)اسم- واحد- مذکر- نوسے- نمسے-

نوسے:(نو-سے)اسم- واحد- مذکر- هغه آله چې وېښتهٔ پرې وکاږي-

نوش:(نوش)اسم- واحد- مذکر- (۱)څښینه- (۲)خوشګوار څیز- شات- شهد- (۳)تریاق- آب حیات- (۴)لاحقه چې دَ بعضې نامو پهٔ آخر کښې راشي او دَ فعل معنې پېدا کوي لکه باده نوش-

نوشادر:(نو-شا-در)اسم- واحد- مذکر- یو مرکب دے چې دَ المونیم او کلورین نه جوړیږي-

نوشت:(نوشت)اسم- واحد- مذکر- تحریري- لکهائی- کتابت- ونیل او لیکل-

نوشته:(نوش-ته)صفت- واحد- مذکر- (۱)لیکلے شوے- (۲)تحریر کړے شوے- (۳)دَ تقدیر لیک-

نوش دارو:(نوش-دا-رُو)اسم- واحد/جمع- مذکر- (۱)تاریاق- تریاق- زهرموره- (۲)شراب-

نوشل:(نو-شل)مصدر متعدي- څښل- نوش کول- (م- فارسي نوش)-

نوشین:(نو-شین)صفت- واحد- مذکر- شیرین- خوږ- خوش ذائقه- (م- فارسي)-

نوښادر:(نو-ښا-در)اسم- جمع- وګورئ نوشادر- (افغانستان دارمینا)-

نوع:(نوع)اسم- واحد- مذکر- نوغے- اصل- جرړه- (م- عربي)-

نوعمر:(نو-عُ-مر)اسم صفت- واحد- مذکر- کچه ځلمے- ملک- هغه ملک چې نوے ځلمے شوے وي- ناتجربه کار- (م- فارسي)-

نوعمري:(نو-عُم-ري)اسم- واحد- مؤنث- کچه ځلمیتوب- هلکوانه- ملکتوب- کچه خواني-

نوغ:(نوغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)بېخ- بنیاد- اصل- جرړه- تخم- (۲)علامت- چاپ- خاپ- ټاک- ټاپ- جمع نوغي-

نوک:(نوک)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکر دَ ذاته یو نرے پترے چې دَ بنیادمو او ځناورو دَ پښو او لاسونو دَ ګوتو پهٔ سرونو راخیژي- جمع نوکونه-

ناکاره:(نو-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- سکونداره- دَ نوک زخم- جمع نوکارې-

نوکارول:(نو-کا-رهٔ-ول)مصدر متعدي- نوکارې کول- په چا دَ نوک په ذریعه زخم راوستل-

نوک تراش:(نوک-تراش)اسم- واحد- مذکر- دَ نوک پرېکولو آله-

نوکر:(نو-کر)اسم- واحد- مذکر- ملازم- تنخوادار- خدمتګار- خادم- جمع نوکران-

نوکري:(نو-که-ري)اسم- واحد- مؤنث- ملازمت- چاکري- خدمتګاري- خادمي- جمع نوکرۍ-

نوکرے:(نوک-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه ځناور چې نوکونه ئې سپین وي-

نوک نیول:(نوک-نې-وَل)مصدر متعدي- څنډول- دمه کول- ډیل ورکول- تاخیر کول- خبره نیول- پهٔ خبرو کښې سا اخستل یا دمه کول-

نوکونه جنګول:(نو-کو-نه-جنګ-ګه-وَل)ترکیبي مصدر- دَ چا پهٔ جنګ خوشحالیدل- دوه کسه جنګول-

نوک وزري:(نوک-وَو-ري)اسم مرکب- لازم ملزوم- ډېر نژدې- ډېر خواږهٔ-

نوکه:(نو-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ځناورو دَ سپینې هغه حصه چې پهٔ زمکه لګېدلې وي- (۲)پنجه-

نوکه:(نو-که)اسم- واحد- مؤنث- دَ چرسو یوه ذره حصه- پهٔ نوک باندې دَ چرسو یوه ذره بیلونه- دَ چرسو ټوکړه-

نوکي سترګې:(نو-کي-ستر-ګې)صفت مرکب- جمع- مؤنث- وړې سترګې- چوچې سترګې-

نوکے:(نو-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه سپے چې پوره شل نوکونه ئې وي-

نوکے:(نو-کے)اسم صفت- ډېر وړوکے- ډېر لږ- جمع نوکي-

نوکے نوکے:(نو-کے-نو-کے)صفت مرکب- ذره ذره- ټکړې ټکړې-

نوګا:(نو-ګا)اسم- واحد- مؤنث- پیړی- اصل- پشت- رګ- نوغه-

نول:(نُول)اسم- واحد- مذکر- غم- فکر- پریشاني- خفګان- غریبي- اندېښنه- سودا-

نول:(نول)اسم- واحد- مذکر- طور طریقه- دستور- روش- رواج-

نولت:(نو-لت)اسم- واحد- مذکر- خنزیر-

نول خول:(نول-خول)اسم مرکب- واحد- مذکر- پهٔ خوارو زارو- پهٔ ډېر کړاؤ-

نولژن:(نُول-ژن)صفت- واحد- مذکر- غمژن- دلګیر- ملال- خفه-

نولژنول:(نُول-ژهٔ-نه-وَل)مصدر- کړول- غمګین کول- پرېشانه کول-

نولژنېدل:(نُول-ژهٔ-نې-دَل)مصدر- کړېدل- غمګینېدل- پرېشانه کېدل-

نولس:(نُو-لس)اسم عدد- نولس- (۱۹)- یو کم شل-

نولس شل:(نُو-لس-شل)اسم مرکب- واحد- مذکر- لږ فرق- معمولي توپیر- پوټې شان فرق-

نولسم:(نُو-ل-سم)صفت- واحد- مذکر- دَ نولس صفتي عندسه- مؤنث نولسمه-

نولسمه:(نو-له-سهٔ-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ نولسم-

نولکے:(نو-له-کے)صفت- واحد- مذکر- شوخ سترګے- ګستاخ- بې لحاظه-

نولل:(نو-لل)مصدر متعدي- خوارهٔ وارهٔ ویشتل- نوستل- نُستل-

نولول:(نُو-له-وَل)مصدر متعدي- غمګین کول- تکلیف رسول- پرېشان کول-

ئ (ځی-رل)، ې (هې-ره-وَل)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دیے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

نولېدل:(نو-لې-دَل)مصدر متعدي- کړېدل- غمگين کېدل- فکرمند کېدل- اندېښنه پېدا کېدل- وسوسه پېدا کېدل- زړهٔ خوړل-

نولېدن:(نو-لې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نولېدل-

نولېدنګ:(نو-لې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نولېدل-

نولېدنه:(نو-لې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ نولېدل-

نولېدهٔ:(نو-لې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نولېدل-

نولے:(نو-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ (CIVET) دَ خاندان يو قسم خناور چې دَ مږو نه لږ غټ وی او ماران او مږې وژنی- زيات تر پهٔ برصغير پاک و هند کښې پېدا کيږی- جمع نوليان يا نولی-

نوم:(نوم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نام- نامه- اسم- (۲)مشهورتيا- جمع نومونه-

نوم:(نوم)اسم- واحد- مذکر- ناف- دَ وجود دَ يو اندام نوم- جمع نومونه-

نوماندے:(نو-مان-دے)صفت- واحد- مذکر- نامزد- مشهور- نامور-

نوم بدی:(نوم-به-دی)اسم مرکب- واحد- مؤنث- بدنامی- نوم بدېدنه-

نومبر:(نهٔ-وم-بر)اسم- واحد- مذکر- دَ عيسوی کال يولسمه مياشت-

نومد:(نومد)صفت- واحد- مذکر- لوند- تر- لوند- خوشت-

نومدار:(نوم-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- نامدار- نومورے- مشهور- نامتو- نامور-

نومړ:(نو-مړ)صفت- واحد- مذکر- نامور- نامبرو- نامتو- نامزد- نومړ- نومورے-

نومړل:(نوم-ړل)مصدر- نومونه يادول- نوم اخستل-

نومړے:(نو-مهٔ-ړے)صفت- واحد- مذکر- مشهور- موسوم- (۲)مقرر- نامزد- نامتو- نامورے-

نومړے:(نوم-ړے)اسم- واحد- مذکر- وروميے- زوړ- مخکښے- وړاندينے- اولنے-

نومسلم:(نو-مس-لم)صفت- واحد- مذکر- نوے مسلمان شوے- هغه سړے چې نوے نوے ئې اسلام قبول کړے وی-

نومل:(نو-مل)مصدر متعدی- نامزد کېدل- نامه گټل- نامه ساتل-

نوم لاړے:(نوم-لا-ړے)صفت- واحد- مذکر- مشهور- چې دَ چا نوم تر لرې لرې رسېدلے وی- نامتو-

نومور:(نو-مه-ور)صفت- واحد- مذکر- نومورے- مشهور- نامتو-

نوم ورکے:(نوم-ورهٔ-کے)صفت- واحد- مذکر- گمنام- غېر معروف-

نومورے:(نو-مه-وهٔ-ړے)اسم- واحد/جمع- مذکر- نومړ- مشهور- نامتو- نوميات- نوم يال- نوم يالے-

نوميات:(نوم-يات)صفت- واحد- مذکر- نامتو- نامور- وګورئ نومورے-

نوميالے:(نوم-يا-لے)صفت- واحد- مذکر- نامور- نامدار- جمع نوميالی- وګورئ نومورے-

نومېد:(نو-مېد)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ نااُميد-

نومېدی:(نو-مې-دی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نااُميدی-

نومېدل:(نو-مې-دَل)مصدر لازم- ټاکل- ټاکلے کېدل- نامزد کېدل- (افغانستان)-

نومېدلے:(نو-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع نومېدلی- مؤنث نومېدلې- وګورئ نومېدل-

نومېدن:(نو-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نومېدل-

نومېدنګ:(نو-مې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نومېدل-

نومېدنه:(نو-مې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ نومېدل-

نومېدونکے:(نو-مې-دون-کے)فاعل- جمع نومېدونکی- مؤنث نومېدونکې- وګورئ نومېدل-

نومېدهٔ:(نو-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نومېدل-

نون:(نون)حرف- دَ پښتو دَ ا، ب دَ پټی شپږدېرشم حرف- "ن" تلفظ-

نون:(نون)اسم- واحد- مذکر- دَ تصوف پهٔ اصطلاح کښې عالم ناسوت ته وائی (يعنی عالم اجسام، عالم مادی او عالم سفلی)-

نون:(نون)صفت- واحد/جمع- مذکر- نمناک- تر- رطوبت لرونکے- لوند- زېمناک-

نونخه:(نو-نه-خه)اسم- واحد- مؤنث- مريضی- رنځوالی- کرکه- نقاهت- کمزوری-

نوند:(نوند)اسم صفت- واحد- مذکر- لوند-

نوندول:(نون-دهٔ-ول)مصدر متعدی- لمدول- لوندول-

نوندون:(نون-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ نوندول-

نوندونکے:(نون-ده-وون-کے)اسم فاعل- جمع نوندونکی- مؤنث نوندونکې- وګورئ نوندول-

نوندونګ:(نون-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نوندول-

نوندونه:(نون-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نوندول-

نوندېدل:(نون-دې-دَل)مصدر لازم- لوندېدل- لمدېدل-

نوندېدن:(نون-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نوندېدل-

نوندېدنګ:(نون-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نوندېدل-

نوندېدنه:(نون-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نوندېدل-

نوندېدونکے:(نون-دې-دون-کے)فاعل- جمع نوندېدونکی- مؤنث نوندېدونکې- وګورئ نوندېدل-

نوندېدهٔ:(نون-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نوندېدل-

نونس:(نو-نس)اسم- واحد- مذکر- نولس- نورلس-

نونسم:(نو-ن-سم)عدد صفت- مذکر- نورلسم- مؤنث نونسمه-

نونکی:(نو-ن-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وړې وړوی دانې- ننکی-

نونه:(نو-نه)اسم- واحد- مؤنث- ښځکی- ښنبخه- لوند- نونه-

نوني:(نو-نی)اسم- واحد- مؤنث- څوخې- د ماشوم د ورو بولو اندام-

نوني:(نو-نې)اسم- جمع- مؤنث- نينې- پخکوړ شوي دانې- زريتې شوې دانې-

نووارد:(نو-وا-رد)صفت- واحد- مذکر- مسافر- اجنبي- نوے سړے-

نوماتوب:(نو-ما-توب)اسم- واحد- مذکر- لُوږه- تنده- اشتها- د خوراک خواهش-

نوی:(نه-زی)اسم عدد- لسم کم سل- ۹۰-

نوید:(ن-وید)اسم- واحد- مذکر- زيرے- د خوشحالۍ خبر- (م- فارسی)-

نويسم:(نوی-سم)اسم صفت- واحد- مذکر- ښکاره- بې ستره- څرګند- مؤنث نويسمه-

نويسنده:(ن-وی-سن-ده)صفت- واحد- مذکر- ليکونکے- کاتب- خط ليکونکے- (م- فارسی)-

نويلی:(ن-وی-لی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې نورو ښځو ته د وادهٔ بلنه ورکوی-

نويلے:(ن-وی-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د وادهٔ دعوت- دعوت عروسی- (۲)بلندره- بلنه- بلنې-

نوبغ:(نه-وبغ)اسم صفت- بې شرمه- مؤنث نوبغه- جمع نوبغې-

نوے:(نه-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)د زوړ ضد- (۲)ناتجربه کار- جمع نوی-

نوے نزے:(نه-وے-نه-زے)صفت مرکب- واحد- جمع نوی نزی- بالکل نوے- وګورئ نوے نوزے-

نوے نوزے:(نه-زے-نو-زے)صفت مرکب- بالکل نوے- بېخی نوے- نوے نزے- پرڅېدونکے-

نهٔ:(نهٔ)حرف نفی- پهٔ مثبت فقره کښې د اسم مفعول نه پس پهٔ لګېدو باندې د فقرې معنٰی نفی شی-

نه:(نه)علامت حاصل مصدر- لکه تېرېدنه- پام لرنه-

نه:(نه)حرف جار- لکه لهٔ دې ځائ نه تر دې ځائ پورې-

نه:(نه)اسم- خفګان- خپګان- نول-

نه:(نه)د ټپې پهٔ آخری مصرعه کښې د ززن د قائم ساتلو د پاره لکولے کيږی-

نهٔ څهٔ:(نهٔ-څهٔ)متعلق فعل- معمولی- پوټسکے- لږ څهٔ- تشه خبره-

نههٔ:(نهٔ-ههٔ)اسم عدد- د اتو او د لسو پهٔ مينځ کښې عدد-

نههٔ اتيا:(نهٔ-ههٔ-أت-يا)اسم عدد- نههٔ اتيا (۸۹)- يو کم نوی- يو کم څلورنيمې شلې-

نهاد:(ن-هاد)اسم- واحد- مذکر- خټه- سرشت- خورزون- طبيعت- عموماً پهٔ مرکب لفظونو کښې راځی لکه پيش نهاد، نام نهاد وغيره-

نهاده:(نې-ها-ده)اسم- ايښے- پروت- پراته-

نهار:(ن-هار)صفت- واحد- مذکر- نهر- وږے- اوږے- (م- فارسی)-

نهار:(نه-هار)اسم- واحد- مذکر- ورځ- رڼا- (م- عربی)-

نهار نهور:(ن-هار-ن-هور)صفت مرکب- واحد- مذکر- بالکل اوږے- وږے تږے- نهر نهور-

نهارې:(نا-رې)اسم- جمع- مؤنث- نارې- لوړې- تندې- نهرې-

نهال:(ن-هال)صفت- واحد- مذکر- (۱)تازه لګېدلے بوټے- نال- (۲)آباد- خوشحال- خوش- ښتمن-

نهالول:(ن-ها-له-ول)مصدر متعدی- (۱)نالول- بوټے لګول- (۲)آبادول- خوشحالول- ښتمن کول-

نهالی:(ن-ها-لی)اسم- واحد- مؤنث- نيالی- توشک- تورشک- برستن- تلتک- نهالی-

نهالېدل:(ن-ها-لې-دل)مصدر لازم- (۱)ټوکېدل- نالېدل- کېدل- (۲)ابادېدل- ودانېدل- خوشحالېدل-

نهالېدن:(ن-ها-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نهالېدل-

نهالېدنګ:(ن-ها-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نهالېدل-

نهالېدنه:(ن-ها-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نهالېدل-

نهالېدونکے:(ن-ها-لې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نهالېدونکی- مؤنث نهالېدونکې- وګورئ نهالېدل-

نهالی:(نه-ها-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- وګورئ نهالی-

نهام:(ن-هام)صفت- واحد/جمع- مذکر- پټ- پټ پهٔ پټه-

نهامول:(ن-ها-م-ول)مصدر متعدی- پټول- چپ کول- پټول-

نهامېدل:(ن-ها-مې-دل)مصدر لازم- چپ کېدل- پټېدل-

نهامېدن:(ن-ها-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نهامېدل-

نهامېدنګ:(ن-ها-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نهامېدل-

نهامېدنه:(ن-ها-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نهامېدل-

نهامېدونکے:(ن-ها-مې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نهامېدونکی- مؤنث نهامېدونکې- وګورئ نهامېدل-

نهامېدهٔ:(ن-ها-مې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ نهامېدل-

نهان:(ن-هان)صفت- واحد/جمع- مذکر- نهام- پټ-

نهانی:(ن-ها-نی)اسم- واحد- مؤنث- پټ پهٔ پټه- پټوالے-

نهايت:(ن-ها-يت)اسم- واحد- مذکر- حد- انجام- اخر- انتها- (م- عربی)-

نهايت:(ن-ها-يت)اسم- واحد- مذکر- شدت سره- ډېر زيات- بې صبری سره-

نهايتی:(ن-ها-يه-تی)اسم- واحد- مذکر- لهٔ حده وتے- ډېر زيات- د وس نه زيات-

نهر:(ن-هر)صفت- واحد/جمع- مذکر- اوږے- وږے- مؤنث نهره- جمع مؤنث نهرې-

نهر نهور:(نه-هر-نهٔ-هور)صفتی مرکب- واحد/جمع- مذکر- وږے تږے-

نهر:(ن-هر)اسم- واحد- مذکر- نېر- د درياب شاخ- جمع نهرونه-

ئ (ځي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

نهلول:(نه-له-وَل)مصدر متعدی- نالول- لګول- بوټے کرل-

نهنګ:(نهٔ-هَنګ)اسم- واحد- مذکر- کرپال- ننګے- يو غټ سمندری خناور- جمع نهنګان-

نهی:(نهٔ-هی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- هغه کارونه چې مخالفت ئې شوے وی-

نهيب:(نهٔ-هيب)اسم- واحد- مذکر- (۱)ويره- هيبت- (۲)لوټ مار- ظلم-

نهيل:(ن-هيل)صفت- واحد- مذکر- مايوس- نااُميد- محروم-

نهيل:(ن-هيل)اسم- واحد- مذکر- نم لرونکے کثيفه هوا-

نهيلے:(ن-هی-لے)صفت- واحد- مذکر- محروم- نااُميد-

نهې:(نهٔ-هې)اسم- واحد- مؤنث- دَ نهې ورځ- دَ چارشنبې نه مخکښې او دَ ګل نه وروستو ورځ-

نے:(نے)لاحقه- چې نامې يا صفت نه وروستو راشي نو دَ نسبت معنٰی ورکوی لکه پرونے، اوسنے-

نيا:(نيا)اسم- واحد- مؤنث- نيا- نانا- ادې- جمع نياګانې-

نيا:(نيا)صفت- واحد- مذکر- دننه- دننه کېدنه- دننه کونه-

نيابت:(ن-يا-بت)اسم- واحد- مذکر- نائبتوب- نائب کېدنه- نائبی- دَ نائب جوړېدو حالت- قائم مقامتوب- ام- عربی مؤنث)-

نياتی:(نيا-تي)اسم صفت- واحد- مذکر- ښهٔ نيت لرونکے- دوست- نيتي-

نياره:(نيا-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ زرګر دَ دوکان خځله- جمع نياوې-

نياره:(نيا-ره)اسم- واحد- مؤنث- لوږه- نهره- دَ خوراک نهٔ کولو حالت-

نياره ګر:(نيا-ره-ګر)اسم صفت- واحد- مذکر- دَ زرو راويستو پهٔ غرض دَ زرګر دَ دوکان خځله پاکونکے- نياره صفا کونکے-

نياز:(نياز)اسم- واحد- مذکر- عذر- عاجزی- غريبی- حاجت- ناز- فخر-

نياز:(نياز)اسم- واحد- مذکر- نذر- منت- منښته-

نيازبين:(نياز-بين)صفت- واحد- مذکر- پهٔ ناز پاللے- پهٔ ناز باندې عادت شوے- (۲)نازک طبع- نازک مزاج-

نيازبين توب:(نياز-بين-توب)اسم مرکب- واحد- مذکر- (۱)پهٔ ناز پالنه- (۲)نازک طبعي- نازک مزاجی-

نيازمن:(نياز-مَن)صفت- واحد- مذکر- نيازمند- خواهش مند- خاکسار طبع- (۲)هغه سړے چې دَ چا نازونه زغمي- نيازبين- محبوب-

نيازمند:(نياز-مند)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ نيازمن-

نيازمندی:(نياز-من-دی)اسم مرکب- واحد- مؤنث- ضرورت مندی- حاجتمندی- خاکساری- تابعداری-

نيازول:(نيا-زهٔ-ول)مصدر متعدي- معزز جوړول- عزت مند جوړول-

نيازولے:(نيا-زهٔ-وهٔ-لے)اسم مفعول/صفت- واحد- مذکر- محترم- شيرين- خوږ- (۲)محبوب- نيازبين-

نيازوړے:(نيا-زهٔ-وهٔ-ړے)صفت- واحد- مذکر- وګورئ نيازولے-

نيازون:(نيا-زهٔ-ون)حاصل مصدر- وګورئ نيازول-

نيازونکے:(نيا-زهٔ-وون-کے)اسم فاعل- جمع نيازونکی- مؤنث نيازونکې- وګورئ نيازول-

نيازونګ:(نيا-زهٔ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نيازول-

نيازونه:(نيا-زهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نيازول-

نيازوهٔ:(نيا-ز-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نيازول-

نيازی:(نيا-زی)صفت- واحد- مذکر- (۱)غرض کوُنکے- خواست کوُنکے- (۲)عاشق- دوست- محبوب-

نيازېدل:(نيا-زې-دَل)مصدر لازم- قدرمن کېدل- دَ چا پهٔ مرسته پاړه کېدل-

نيازېدن:(نيا-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نيازېدل-

نيازېدنګ:(نيا-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نيازېدل-

نيازېدنه:(نيا-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نيازېدل-

نيازېدونکے:(نيا-زې-دون-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ نيازېدل-

نيازېدهٔ:(نيا-زې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نيازېدل-

نياګی:(نيا-ګی)اسم- واحد- مؤنث- نيا- ادې- دَ "نيا" نه اسم تصغير-

نيال:(نيال)اسم- واحد- مذکر- نال- نهال-

نيالګی:(نيال-ګی)اسم- واحد- مؤنث- هغه ونه چې پوخ عمر ته نهٔ وی رسېدلې-

نيالی:(نيا-لي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- نالی- توشک- تورشک- بړستن-

نيام:(نيام)اسم- واحد- مذکر- دَ تورې تېکے- جمع نيامونه-

نيامت:(نيا-مت)اسم- واحد- مذکر- دَ نعمت مغفن

نيامده:(نيام-ده)صفت- مذکر- اچانک- ناګهانه- ناڅاپه-

نيانی:(نيا-ني)اسم صفت- واحد- مذکر- تاوانی- نقصانی- موذی- مُضمر-

نياو:(نياو)اسم- واحد- مذکر- فېصله- عدل- انصاف- نياوېړے- حق رسونه- دَ مظلوم مرسته- دادرسي-

نياوځای:(نياو-ځای)اسم- واحد- مذکر- دَ انصاف ځای- عدالت- دَ فېصلې ځای- (افغانستان)-

نياوه:(نيا-وه)اسم- واحد- مؤنث- تاوان- جُرمانه-

نياوېړی:(نيا-وی-ړي)اسم- واحد- وګورئ نياو-

نياوېړے:(نيا-وې-ړے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ نياوے-

نياوے:(نيا-وے)اسم صفت- واحد- مذکر- منصف- عادل- انصاف کونکے- فيصله کونکے- حق رسونکے- دادرس- غاورسے- نياوېړے- دَ مظلوم مرسته کونکے- (افغانستان)-

نيائی:(نيا-ئی)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مور ورور- ماما- (۲)دَ ترور خاوند- دَ مور اخښے- جمع نيايان/نيائی ګان-

نيبره:(نيب-ره)اسم- واحد- مذکر- دَ يو ونې نامه چې پاڼې ئې ډېرې ترخې وی-

نيبو:(نې-بو)اسم- واحد- مذکر- يو تُرشه مېوه او دَ هغې بوټے- لېمبو- لېمو- نيمو- نباتاتی نوم (CITRUS MEDICA)-

نيت:(نيَت)اسم- واحد- مذکر- اراده- مرضی- اصلی مقصد-

نیتي:(نیه-تي)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)اخلاص من- اخلاصي- (۲)مقتدي- امام پسې نیت تړونکے- جمع نیتیان-

نیچ:(نیچ)اسم صفت- مذکر- کم ذات- کمینه- بداصل- نالائق- اُدنٰی-

نیچه:(نی-چه)اسم- واحد- مؤنث- نلی- نچه- دَ سا اخستو نلی-

نیُر:(نیَ-یر)اسم- واحد- مذکر- نمر- افتاب- نور- (م- عربي)-

نیره:(نی-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ پیزار گنډلو ستن- رینه- جمع نیرې-

نیز:(نیز)متعلق فعل/حرف عطف- دوېم- نور- دا لاندې ورکړے شوی-

نیز:(نیزْ)اسم- واحد- مذکر- سېلاب- لوئ سېلاب- توئے-

نیزدوکت:(نیز-دو-کت)اسم- واحد- مذکر- قُربت- نژدېوالے- خپلولي-

نیزکه:(نی-زه-که)اسم- واحد- مؤنث- گوړي- لوسکه- لوبتکه- جمع نیزکې-

نیژدې:(نیژ-دې)صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- نژدې- قریب- جُخت-

نیس:(نیس)اسم- واحد- مذکر- نیول- گرفت- گرفتارونه-

نیسان:(نی-سانْ)اسم- واحد- مذکر- پسرلے- بهار- څرمنے- څورمنے-

نیساني:(نی-سا-ني)صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- دَ پسرلي میاشتې سره متعلق-

نیسے:(ني-سے)اسم- واحد- مذکر- نوسے- چابي- کُنجي-

نیشت:(نیشت)اسم صفت- نیستي- نیشتوالے- غریبي- مفلسي-

نیښ:(نیښ)اسم- واحد- مذکر- جونگے- جونگ- دَ پینځو کالو ځوان اوښ-

نیښل:(نی-ښل)مصدر- دَ خر پهٔ خټه کښې بوختېدل-

نیک:(نیک)اسم- واحد- مذکر- خون بها-

نیکاره:(نی-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- نوکاره- سکونډاره-

نیکانه:(نی-کا-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نیکهٔ کور- نیکهٔ گنی-

نیکهٔ:(نی-کهٔ)اسم- واحد- مذکر- (۱)درد- (۲)مشر سړی ته دَ خطاب کلمه- (۳)دَ مور پلار یا دَ پلار پلار-

نیگ:(نیگ)اسم- واحد- مذکر- حق- دَ ورور دَ وادهٔ پهٔ ورځ دَ خور (دَ مخې) دَ ورور پهٔ سر پلو اچونه او خپل نیگ (حق) غوښتنه-

نیل:(نیلْ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اُودې رنگ- (۲)وسمه- (۳)دَ گوزار نشان- (۴)یو مرکب چې جامې پرې رنگولے کیږي- (۵)دریائې نیل-

نیلگر:(نیلْ-گر)اسم- واحد- مذکر- رنگرېز- هغه دوبي چې جامې رنگوي-

نیلگره:(نیل-گهٔ-ره)اسم- واحد- مؤنث- رنگرېزه- هغه ښځه چې جامو او لوپټو ته نیل او رنگ ورکوي-

نیلاب:(نی-لابْ)صفت- واحد- مذکر- دَ سوېلي دریائې سند نامه- اباسیند-

نیلام:(نی-لامْ)اسم- واحد- مذکر- دَ بولۍ پهٔ ذریعه قیمت وچتول او خرڅول-

نیلم:(نی-لم)اسم- واحد- مذکر- دَ اُودې رنگ یو قیمتي کانړے- دَ غمو یو قسم-

نیلو:(نی-لو)اسم- جمع- مؤنث- نیل- رنگ-

نیلوفر:(نی-لو-فر)اسم- واحد- مؤنث- دَ اُودې رنگ یو گل چې پهٔ اُبو کښې پېدا کیږي او دَ دوایي پهٔ توگه استعمالیږي- سوسن- نباتاتي نوم نیم فیا (NYMPHAEA) یا نوفر (NUPHAR)-

نیله:(نی-له)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جرړه- جړې- بېخ- ریښه- (۲)یو ځوئ- هغه ځوئ چې بل ورور خور نهٔ لري- (۳)تراشه- توتنکے-

نیله توتا:(نی-له-تو-تا)اسم- واحد- مذکر- شین غنډے کانړے چې حکیمان يې دَ زخم رغېدو دَ پاره استعمالوي-

نیله کاږ:(نی-له-کاږ)اسم- واحد- مؤنث- یو بېدیاني خاروے چې ترگاوزه ستر وي- (هندي- نیل گائے)-

نیله گر:(نی-له-گر)صفت- واحد- مذکر- رنگرېز- رنگساز-

نیله مار:(نی-له-مار)اسم- واحد- مذکر- دَ مار یو قسم-

نیلي:(نی-لي)صفت- واحد- مذکر- سوسني- دَ نیل پهٔ شان-

نیلے:(نی-لے)اسم- واحد- مذکر- اس-

نیم:(نیم)اسم- واحد- مذکر- (۱)نیمائي- نیمامه- نیم بها- مینځ- میانځ- یو څیز چې دوه برخې شي دَ هغې یوه برخه- دوه برابرې حصې کونه- (۲)نوم- نامهٔ-

نیمامه:(نی-ما-مه)اسم- واحد- مؤنث- وُگوړئ نیم-

نیماني:(نی-ما-ني)اسم صفت- واحد- نیمایه- پهٔ نیمه- نیم پهٔ نیمه-

نیمایه:(نی-ما-یه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ نیمه- نیمائي-

نیم بند:(نیم-بند)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه کار چې مکمل شوے نهٔ وي- (۲)نیم پخته اگي- نرمه او یشېدلې اگي- نیم پوخته-

نیم بسمل:(نیم-بس-مل)اسم صفت- واحد- مذکر- نیم حلال شوے- نیم مړ-

نیمبو:(نیم-بو)اسم- واحد- مذکر- لیمبو- وُگوړئ نیبو-

نیمبولا:(نیم-بو-لا)اسم- واحد- مذکر- دَ یو پیرې نامه ده چې دَ بل رور نوم يې تیمبولا وو- دَ سوات دَ علاقې یو رومان سره تعلق لري-

نیم پاږ:(نیم-پاږ)اسم- واحد- مذکر- دَ پاږ نیمه- دوه چټاکي- نیم پاوے-

نیم پخته:(نیم-پخ-ته)صفت- واحد- مذکر/مؤنث- نیم پوخته-

نیم پوخته:(نیم-پوخ-ته)اسم صفت- واحد- مذکر/مؤنث- سنگک او مفلن- یو څیز داسې پخېدل چې نیم پوخ وي او نیم کچه وي-

نیم پهٔ نیم:(نیم-پهٔ-نیم)اسم مرکب- مذکر- نیمه برخه-

نیم پهٔ نیمه:(نیم-پهٔ-نی-مه)اسم مرکب- واحد- مذکر- نیم نیم- نیمائي-

نیمتاب:(نیم-تاب)صفت- واحد- مذکر- نیم انغښتے- نیم نغښتے-

نیمتر:(نیم-تر)صفت- واحد- مذکر- هغه څیز چې پوره لوند یا اوچ شوے نهٔ وي-

نیم تنے:(نیم-تهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- جاکټ- بنېن- یو قسم بنېن چې دَ قمیص دَ لاندې اغستے شي- واسکټ-

نیم جان:(نیم-جانْ)صفت- واحد- مذکر- (۱)مرگ ته نژدې- (۲)کمزورے- نیم خانے-

نیم جوش:(نیم-جوش)اسم مرکب- واحد- مذکر- نیمه خوا یشونه- نیم پخته-

نیم خانے:(نیم-خا-نے)صفت- واحد- مذکر- (۱)کمزورے- ډېر زیات

کمزورے- (۲)مرګ ته نژدې- نیم جان-

نیمچه:(نیم-چه)صفت- واحد- مذکر- (۱)هغه جاندار یا بې جانه څیز چې په اصل کښې ې د غیر خالصې مادې ګډون شوے وی- کم اصل- رذیل- (۲)دوه رګه- دورګه-

نیمڅے:(نیم-څے)اسم- واحد- مذکر- لمڅے-

نیم خام:(نیم-خام)صفت- واحد- مذکر- کچه- چې پوره پوخ نهٔ وی-

نیمخوا:(نی-مه-خوا)صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- ارمانی- نیمګړے- غیر مطمئن-

نیم خوبی:(نیم-خو-بی)اسم مرکب- واحد- مؤنث- نیمګړے خوب- داسې حالت چې د یو کس خوب پوره نهٔ شی-

نیمرخے:(نیم-رهٔ-خے)اسم- واحد- مذکر- ناشته- د سحر خوراک- نارے-

نیمروخے:(نیم-رو-خے)اسم- واحد- مذکر- غرمینی ډوډی- غرمنی روټی- ناشته- نارے- هغه خوراک چې پهٔ مړه ګېډه نهٔ وی-

نیمروز:(نیم-روز)اسم- واحد- مذکر- غرمه-

نیمرویه:(نیم-رو-یه)اسم- واحد- مؤنث- نیم پخته اګی-

نیمزاله:(نیم-زا-له)اسم صفت- واحد- مذکر- پوخ عمر- نیمزالے-

نیمزالی:(نیم-زا-لی)صفت- واحد- مؤنث- د نیمزاله مؤنث- د پوخ عمر ښځه-

نیمزالے:(نیم-زا-لے)صفت- واحد- مذکر- هغه سړے چې ځوانی ې پهٔ شا شوی وی- د پوخ عمر خاوند- نیمزاله-

نیمژبے:(نیم-ژهٔ-بے)صفت- واحد- مذکر- تړتړے- هغه سړے چې نیمې نیمې خبرې کوی- چاړا-

نیم ژواند:(نیم-ژواند)اسم صفت- واحد- مذکر- مړسپن- مړځېن- مړژواندے- ډېر کمزورے-

نیمژوبله:(نیم-ژوب-له)صفت- واحد- مذکر/مؤنث- زخمی- ژوبل شوے- مجروح-

نیم سرے:(نیم-سه-رے)اسم- واحد- مذکر- نیم سېرے- د نیم سیری درد- هغه درد چې پهٔ نیم سر وی-

نیمسېرے:(نیم-سې-رے)اسم- واحد- مذکر- نیم سرے- د نیم سر درد- (۲)دوه پاوه- د سېر نیمه-

نیمکاره:(نیم-کا-ره)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ نیمه برخه زمکه ورکونه- نیمه حصه- نامکمل-

نیمکښ:(نیم-کښ)اسم صفت- واحد- مذکر- نیم کښو- نیم ببرته- نیم لرې کړے شوے- نیم پرانستے- هغه څیز چې پوره مضبوطی سره بند کړے شوے نهٔ وی-

نیمکښو:(نیم-کهٔ-ښو)صفت- واحد- مذکر- نیم لرې- نیم پرانستے- هغه څیز چې پوره مضبوطی سره بند نهٔ وی- نیم کښ- نیم ببرته-

نیمکله:(نیم-کهٔ-له)صفت- واحد- مذکر- نامکمل- هغه کار چې پوره سر ته نهٔ وی رسېدلے-

نیمکونے:(نیم-کو-نے)صفت- هغه څیز چې څهٔ حصه ې پرېکړے شوې وی یا ماته کړے شوې وی-

نیمکی:(نی-مه-کی)اسم- مؤنث- د پښتنو د سندرو یو قسم-

نیمکې:(نیم-کې)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ پرتوګ کښې نوې ټوټه اچونه-

نیمکی ژبه:(نی-مه-کی-ژهٔ-به)صفت- واحد- مذکر- تړتړی ژبه-

نیمکے:(نی-مه-کے)صفت- واحد- مذکر- نیم- نامکمل- هغه څیز یا کار چې سر ته نهٔ وی رسولے شوے-

نیم ګرم:(نیم-ګهٔ-رم)صفت- واحد- مذکر- چې ډېر ګرم نهٔ وی- تړم-

نیمګړتوب:(نیم-ګړ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)نامکمل توب- کمی- خامی- (۲)تنګدستی- احتیاج- حاجت مندی-

نیمګړتیا:(نیم-ګړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نیمګړتوب- (۲)حاجت مندی-

نیمګړے:(نیم-ګهٔ-ړے)صفت- واحد- مذکر- چې پوره نهٔ وی- ناقص- نیمه خوا- ارمانی-

نیمګړے نیمه خوا:(نیم-ګهٔ-ړے-نی-مه-خوا)اسم مرکب- واحد- مذکر/مؤنث- ارمانی- هغه څوک چې ارمانی وی-

نیم ګز:(نیم-ګز)اسم- واحد- مذکر- د ګز نیمه- دوه پاوه-

نیموالے:(نیم-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ دوه خایه نیمونه- تقسیمونه-

نیمګور:(نیم-ګور)صفت- واحد- مذکر- نامکمل- نیم- ناتمام-

نیمول:(نی-مه-ول)مصدر متعدی- (۱)دوه ټوکړې کول- (۲)برابرول- (۳)تقسیمول- پهٔ مینځ دوه خایه کول-

نیمون:(نی-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نیمول-

نیمونکے:(نی-مه-ون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نیمول-

نیمونګ:(نی-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نیمول-

نیمونه:(نی-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نیمول-

نیموهٔ:(نی-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نیمول-

نیمه:(نی-مه)اسم- واحد- مؤنث- د مرګ نهمه ورځ-

نیمه:(نی-مه)اسم صفت- واحد- مؤنث- نیم- (۱)دوه ټکړې- (۲)برابر- (۳)پهٔ مینځ دوه خایه-

نیمه:(نی-مه)مؤنث- یو قسم اوچت او لنډ پرتوګ-

نیمه خوا:(نی-مه-خوا)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- حسرت- ارمان-

نیمه خلهٔ:(نی-مه-خلهٔ)اسم مرکب- واحد- مذکر- اشارې سره- پهٔ اسانی سره- بې له منته-

نیمه شپه:(نی-مه-شپه)اسم مرکب- واحد- مذکر- د پېشمنی نه مخکښې زخت- د شپې نیمائی-

نیمیغې سترګې:(نی-مي-غې-ستر-ګې)صفت- جمع- مؤنث- بې شرمه سترګې-

نیمېدل:(نی-مې-دل)مصدر لازم- دوهٔ خایه کېدل- دوه ټوټې کېدل- پهٔ دوه برابرو حصو کښې تقسیمېدل-

نیمېدن:(نی-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نیمېدل-

نیمېدنګ:(نی-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نیمېدل-

نیمېدنه:(نی-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نیمېدل-

نیمېدونکے:(نی-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نیمېدل-

نیمېدهٔ:(نی-مې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نیمېدل-

نیمې نیم خورې:(نی-مې-نیم-خو-رې)اسمِ صفت- جمع- مؤنث- نیمې لواړې- نیم پخته-

نینخکه:(نین-خهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګړی-

نینګړے:(نین-ګهٔ-ړے)صفت- واحد- مذکر- وګورئ نیمګړے-

نینوبے:(نی-نو-بے)اسم- واحد- مذکر- پونه- زیم- (افغانستان)-

نینولې:(نی-نو-لې)اسم- جمع- مؤنث- سپینې وریژې- (افغانستان)-

نینونے:(نی-نه-وهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه چاڼ چې وریژې پرې پاکولے شي- چڼوړنے- جمع نینونی- (افغانستان)-

نینه:(نی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو یا دَ جوارو دانه چې ورته شوې وی- ورته شوې دانه-

نینه چاوډے:(نی-نه-چاوډ-دے)اسم صفت- واحد- مذکر- غم ځپلے- غمزده- مصیبت وهلے- دردېدلے- جمع نینه چاوډی-

نینې:(نی-نې)اسم- جمع- مؤنث- ورتې شوې دانې-

نینېدل:(نی-نې-دل)مصدر لازم- نینې کېدل- ورتېدل- تړقېدل- وریتېدل-

نینېدن:(نی-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نینېدل-

نینېدنګ:(نی-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نینېدل-

نینېدنه:(نی-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نینېدل-

نینېدونکے:(نی-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نینېدل-

نینېدهٔ:(نی-نې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نینېدل-

نینې نینې:(نی-نې-نی-نې)اسمِ مرکب- جمع- مؤنث- پسخېدنه- ډېر لېواله کېدنه-

نیښه:(نه-ای-نه/نه-یهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نائی ښځه- نائنېه- مشاطه- مشاطې- هغه ښځه چې دَ ناویانو سر ځنه او سینګار جوړوی- جمع نیښې-

نیو:(نیو)اسم صفت- نوے- تازه- جدید- (انګریزی)-

نیوټران:(نیو-ټران)اسم- جمع- مذکر- پهٔ ایټم کښې هغه جز چې نهٔ پرې جمع چارج زی او نهٔ منفی-

نیوز:(نیوز)اسم- واحد- مذکر- سیلاب- نیز- چله- طغیانی-

نیوزوړے:(نیو-زه-رهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- ګندخر- ګنګخر- لهه- لحه- ګنګخرے-

نیوش:(نیوش/نی-وش)اسم- واحد- مذکر- (۱)اورېدنه- (۲)اورېدونکے (صفت)-

نیوشنده:(نیو-شن-ده)صفت- واحد- مذکر- اورېدونکے-

نیوکه:(نی-وَ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)نیونه- خپلونه- (۲)کوژدن- کوېژدن- کوېدن- (۳)قبضه کونه- اخستنه- (۴)ایجاره کونه- اجاره کونه-

نیول:(نی-ول)مصدر متعدی- ټینګول- اخستل- ګرفتارول- راټینګول- نیسل-

نیولے:(نی-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع نیولی- مؤنث نیولې- وګورئ نیول-

نیون:(نی-ون)حاصل مصدر- وګورئ نیول-

نیونکے:(نی-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نیول-

نیونګ:(نی-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نیول-

نیونه:(نی-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نیول-

نیوهٔ:(نی-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نیول-

نیهامول:(نی-هٔ/ا-مه-ول)مصدر متعدی- نظر نه اخوا کول- پس پرده کول- غائبول- غېبول-

نیهامون:(نی-ها-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ نیهامول-

نیهامونکے:(نی-ها-مه-وون-کے)فاعل- واحد- مذکر- وګورئ نیهامول-

نیهامونګ:(نی-ها-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نیهامول-

نیهامونه:(نی-ها-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نیهامول-

نیهاموهٔ:(نی-ها-مه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نیهامول-

نیهامېدل:(نی-ها-مې-دل)مصدر لازم- دَ نظر نه اخوا کېدل- دَ نظر نه غېبېدل- پهٔ نظر نهٔ راتلل- غیبېدل-

نیهامېدن:(نی-ها-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ نیهامېدل-

نیهامېدنګ:(نی-ها-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ نیهامېدل-

نیهامېدنه:(نی-ها-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نیهامېدل-

نیهامېدونکے:(نی-ها-مې-دون-کے)فاعل- واحد- مذکر- جمع نیهامېدونکی- مؤنث نیهامېدونکې- وګورئ نیهامېدل-

نیهامېدهٔ:(نی-ها-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ نیهامېدل-

نېب:(نېب)اسم- (۱)طرز- طریقه- روش- (۲- متعلق فعل)مسلسل- پرله پسې-

نېچکے:(نېچ-کے)اسم- واحد- مذکر- خوره ګیا- جمع نېچکی-

نېچے:(نې-چے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې دستکے- چوکاټ-

نېخو:(نې-خو)اسم- واحد- مذکر- مرسته کونکے- مرستیال-

نیرنګ:(نی-رنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مکر و فریب- ټګی- چل- چم- (۲)جادو- (۳)چالاکی-

نیرنګی:(نی-رنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- جادوګری-

نیرو:(نی-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)طاقت- قوت- (۲)زورازمائی-

نیره:(نی-ره)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم بوټے چې پاڼه یَ دَ نظر ماتے دَ پاره پکارولے شي- نظرپاڼه-

نېزوړی:(نې-زو-ړی)اسم- جمع- مؤنث- شاړړی- ګنګخر- کریانې-

نېزه:(نې-زه)اسم- واحد- مؤنث- د جنګ وسله- دَ اسپنې جوړه وړه سومبه- هغه لرګے چې پهٔ سر کښې یَ تېره سومبه لګېدلې وی-

نېزه باز:(نې-زه-باز)صفت- واحد- مذکر- چې پهٔ نېزه وهلو کښې ماهر وی-

مغه څوک چې نېزه وهي-

نېزه بازي:(نې-زه-با-زي)اسم مرکب- واحد- مؤنث- دَ نېزې وهلو فن-

نېزه وار:(نې-زه-وار)اسم- واحد- مذکر- نېغ- رسا- سيخ-

نېزې:(نې-زې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- مغه کاڼي چې تېرول پرې کولے کيږي- چې چاقو چاړه پرې تېره کولے کيږي-

نېست:(نېست)صفت- واحد/جمع- مذکر- دَ هست متضاد- نيشت- نيشتوالے- (م- فارسي)-

نېست ګار:(نېست-ګار)صفت- واحد- مذکر- مفلس- غريب- نېستمن- خوار- فقير- (م- فارسي)-

نېستګاري:(نېست-ګا-ري)اسم- واحد- مؤنث- غريبي- مُفلسي- (م- فارسي)-

نېستمن:(نېست-من)اسم صفت- وګورئ نېست ګار-

نېستول:(نېس-تهٔ-وَل)مصدر متعدي- دَ بېخه وېستل- ختمول- بربادول- تباه کول-

نېستون:(نېس-تهٔ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ نېستول-

نېستونګ:(نېس-تهٔ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نېستول-

نېستونه:(نېس-تهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نېستول-

نېستوهٔ:(نېس-تهٔ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نېستول-

نېست و نابود:(نېست-وُ-نا-بود)صفت- واحد/جمع- مذکر- تباه و برباد- تباه شوے- برباد شوے- پوپنا-

نېسته هسته:(نېس-ته-هس-ته)اسم مرکب- چې نېشتوالے او شتهٔ والے يُ برابر وي-

نېستي:(نېس-تي)اسم- واحد- مؤنث- غربت- افلاس- غريبي- خواري- مسکيني- فقيري-

نېستي خواري:(نېس-تي-خوا-ري)اسم مرکب- واحد- مؤنث- خواري- غريبي- مفلسي- تنګدستي-

نېستېدل:(نېس-تې-دَل)مصدر متعدي- فنا کېدل- ختمېدل- دُ جرړو وېستل-

نېستېدن:(نېس-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نېستېدل-

نېستېدنګ:(نېس-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نېستېدل-

نېستېدنه:(نېس-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نېستېدل-

نېستېدونکے:(نېس-تې-دون-کے)فاعل- جمع نېستېدونکي- مؤنث نېستېدونکې- وګورئ نېستېدل-

نېسخ:(نې-سخ)اسم صفت- واحد- مذکر- شکمن- بې اعتماده- بې اعتباره- بدګومان- بدګمان- نېسخه-

نېش:(نېش)اسم- واحد- مذکر- (۱)لشه- لېشه- (۲)ازغے- اغزے- (۳)دَ نېزې سوکه- (۴)زهر-

نېشت:(نېشت)اسم صفت- نېستي- نشتوالے- غريبي- مفلسي- نيشت-

نېشکر:(نېش-کر)اسم- واحد- مذکر- شمار- شمېر-

نېشکر:(نې-شه-کر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ګنے-

نېښ:(نېښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ چرګ دَ پښې خره- (۲)دَ بوټي تېغ- (۳)نېش- جمع نېښونه-

نېښتر:(نېښ-تر)اسم- واحد- مذکر- (۱)نشتر- (۲)نېښتر-

نېغ:(نېغ)صفت- واحد/جمع- مذکر- لک- ولاړ- راست- (۲)چاسره جنګ ته اماده لېدنه- دَ جنګ حالات پېدا کونه-

نېغرېتوب:(نېغ-ړي-توب)اسم- واحد- مذکر- بې شرمي- کلک سترګي- وچ سترګي-

نېغکے:(نې-غهٔ-کے)صفت- واحد- مذکر- دَ نېغ اسم تصغير- مشروټې- مشروټے- کلک سترګے-

نېغکے:(نې-غهٔ-کے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ اَرټ کښې مغه لرګے چې پهٔ کومې کښې شکته لګېدلے وي چې ختِه بره نهٔ راپرېږدي-

نېغ والے:(نېغ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ کوږوالي ضد- لکوالے- سموالے- (۲)انتشار- بغاوت- سرکشي-

نېغول:(نې-غُ-وَل)مصدر متعدي- لکول- ولاړول- برابرول- خم اېستل- سمول- وچتول- پورته کول- هسکول-

نېغون:(نې-غُ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ نېغول-

نېغونکے:(نې-غُ-ون-کے)فاعل- واحد- واحد- مذکر- وګورئ نېغول-

نېغونګ:(نې-غُ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ نېغول-

نېغونه:(نې-غُ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نېغول-

نېغوهٔ:(نې-غُ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ نېغول-

نېغه:(نې-غه)اسم- واحد- مؤنث- هسکه- جګه- اوچته-

نېغي:(نې-غي)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ اندام نهاني کښې حساس ځاے-

نېغېدل:(نې-غې-دَل)مصدر لازم- (۱)لکېدل- سيدا کېدل- سمېدل- نېغ روانېدل- اوچتېدل- پورته کېدل- هسکېدل- (۲)ګستاخ کېدل-

نېغېدن:(نې-غې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ نېغېدل-

نېغېدنګ:(نې-غې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ نېغېدل-

نېغېدنه:(نې-غې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ نېغېدل-

نېغېدونکے:(نې-غې-دون-کے)اسم فاعل- جمع نېغېدونکي- مؤنث نېغېدونکې- وګورئ نېغېدل-

نېغېدهٔ:(نې-غې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ نېغېدل-

نېغۍ:(نې-غۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بې شرمه او بې حيا ښځه-

نېک:(نېک)اسم- واحد- مذکر- مغه ضمانت چې دَ روغې پهٔ وخت دَ وړاندې نه مخالفو فريقو نه اخستے شي- واک-

نېک:(نېک)صفت- واحد- مذکر- (۱)ښهٔ- تقوىٰ دار- (۲)پرهېزګار- پاکدامن- شريف- رحمدل- مهذب-

نېک:(نېک)اسم- واحد- مذکر- نوک- دَ انسان نوک- دَ ځناور نوکه- (عاميانه قرات)-

نېک بخت:(نېک-بخت)اسم صفت- واحد- مذکر- دُ بدبخت ضد- خوش قسمت-

نېک بختی:(نېک-بخ-تي)اسم- واحد- مؤنث- دُ بدبختی ضد- خوش قسمتي- نېکمرغی- خوش نصیبی- جمع نېک بختۍ-

نېک خوا:(نېک-خوا)اسم صفت- واحد- مذکر- خېرخوا- خواخوږے- دوست- ممدرد- نېکي غښتونکے- جمع نېک خواهان-

نېک خویه:(نېک-خو-یه)اسم صفت- واحد/جمع- مذکر/مؤنث- ښهٔ خوئ لرونکے- ښهٔ اخلاق لرونکے- دُ ښهٔ خوئ خاوند- خوش اخلاقه-

نېکر:(نے-کر)اسم- واحد- مذکر- خټلنګ- جانګے-

نېکر:(ني-کر)اسم- واحد- مذکر- نوکر- ملازم- (بل قرات)-

نېکرې:(ني-کهٔ-ری)اسم- واحد- مؤنث- نوکری چاکری- (بل قرات)-

نېکمرغ:(نېک-مرغ)اسم صفت- واحد- مذکر- وګورئ نېک بخت-

نېکمرغی:(نېک-مر-غي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ نېک بختي-

نېک نامی:(نېک-نا-مي)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ ښهٔ نامه یادېدنه- ښهٔ نامه لرنه- پهٔ نېکه یادېدنه- جمع نېک نامۍ-

نېک نیتی:(نېک-نیه-تي)اسم- واحد- مؤنث- نېک نیت لرنه- نېکه اراده لرنه- ښهٔ نیت لرنه- جمع نېک نیتۍ-

نېکو:(ني-کو)صفت- واحد- مذکر- ښهٔ- نېک سیرت- نېک خصلت-

نېکوکار:(ني-کو-کار)اسم صفت- واحد- مذکر- نېک کار کونکے- نېک عمله- نېک کردار- پاک لمنے- راستمند- پرهېزګار- متقي- مؤنث نېکوکاره- جمع نېکوکاران-

نېکوکاری:(ني-کو-کا-ري)اسم- واحد- مؤنث- نېک کارونه کونه- نېک عمل کونه- پاک لمن توب- راستي- پرهېزګاری- جمع نېکوکارۍ-

نېکی:(ني-کي)اسم- واحد- مؤنث- ښېګړه- ښهٔ والے- خوبي-

نېله:(ني-له)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ تاش کښې نهٔ خاله لرونکې پاڼه- نهٔ خالي-

نېله:(ني-له)اسم- واحد- مذکر- دُ مار یو قسم-

نېنکه:(نېن-نهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- ګوډۍ- دُ ماشومانو دُ لوبو ګوډۍ-

نېندره:(نېند-ره)اسم- واحد- مؤنث- هغه روپۍ چې دُ وادهٔ ښادۍ پهٔ موقع ئې خلق دُ کور خاوندانو له دُ بدل پهٔ توګه ورکوی-

نېنک:(نے-نک)اسم- واحد- مذکر- دُ سترګو کاتے-

نېنګل:(نېن-ګل)مصدر لازم- امید لرل- توقع ساتل-

نېوی:(نے-وی)اسم- واحد- مؤنث- سمندری فوځ-

نېیل:(ني-یل)صفت- واحد- مذکر- توده ګرمه دُ دروږ ډکه مرطوبه هوا-

نے:(نے)اسم- واحد- مذکر- شپېلۍ- نل- نچه-

نے:(نے)لاحقه چې دُ نامې یا صفت نه وروستو راشي نو دُ نسبت معنی ورکوی لکه پروني، اوسنے-

ئ: (ځی-رل)، ې: (مې-ره-ول)، ی: (پیا-لي)، ـې: (تړ-دېې) تفصیل دُ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ڼ:(نوڼ)حرف- دَ پښتو دَ پټی اووهٔ دیرشم حرف- دا حرف دَ پښتو دَ یو لفظ پهٔ سر کښې هم نهٔ راځی- دَ لفظ پهٔ مینځ یا اخر کښې راځی- اواز ېٔ دَ نون غـنـه، ړ او نـون غـنـه مـرکـب اوار زی لـکـه کـوڼ، رڼـا، وروڼـه وغـیـره-

دَ ابجدو پهٔ حساب ېٔ قیمت دَ نون برابر یعنی پنځوس دے-

نی:(نی)دَ اسم تصغیر علامت- لکه کوټې نه کوټنی، دَ کوزې نه کوزنی-

---

و:(واؤ)دَ اردو درې دېرشم، دَ فارسي دېرشم، دَ عربي څليريشتم، دَ هندي يو کم دېرشم او دَ پښتو اتهٔ دېرشم حرف- دَ ابجدو پهٔ حساب ددې شپږ عددونه مقرر دي-

وا:(وا)حرف ندا- دَ رابللو دپاره پکارولے شي- لکه وا سړيه-

وا:(وا)صفت- کشاده- جدا-

وابسته:(وا-بس-ته)اسم صفت- تړلے شوے- متعلق- رشته دار- نوکر- تعلق لرونکے-

وابستګي:(وا-بس-ته-ګي)اسم- سروکار- تړون- تعلق لرنه-

واپس:(وا-پس)اسم- پستنه- بېرته-

وات:(وات)اسم- عېب- جمع واتونه-

وات:(وات)اسم- لار- سړک- سرک- واټ- جمع واتونه-

واتهٔ:(وا-تهٔ)حاصل مصدر- دَ وتل مصدر نه حاصلِ مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه-

واټ:(واټ)اسم- (۱)لار- سړک- (۲)وټ- وړ- پټے- زمکه- (۳)چم- کوڅه- محلت- جمع واټونه-

واټمېچ:(واټ-مېچ)اسم- (۱)دَ سړک مېچ کولو پېمانه- (۲)دَ لارې ناپ کولو پېمانه-

واټن:(وا-ټن)اسم- فاصله- دَ دوؤ ځايونو تر مينځه لرې والے- پهٔ برابر فاصله- مساوي فاصله-

واج:(واج)اسم- دوه هم جنس خپلو کښې بدلونه- دَ يو څيز بل څيز سره بدلونه- سودا کونه- څيزونه دَ څيزونو پهٔ بدل اخستنه خرڅونه- څيز دَ څيز پهٔ بدل اخستنه او دَ څيز پهٔ بدل ورکونه- جمع واجونه-

واجب:(وا-جب)اسم- ضروري- چې کول ئې لازمي پکار وي- هغه عبادت چې کول ئې ضروري وي او نهٔ کول ئې ګناه لازميږي- وتر واجب-

واجب الوجود:(وا-ج-بل- وُ-جود)اسم صفت- دَ الله تعالىٰ يو صفتي نوم-

واجبول:(وا-ج-به-ول)مصدر متعدي- لازم کول-

واجبي:(وا-ج-بي)اسم صفت- (۱)ضروري- (۲)مناسب- (۳)لږ-

واجبېدل:(وا-ج-بې-دل)مصدر لازم- لازم کېدل-

واڅکول:(واڅ-که-ول)مصدر متعدي- راکښل- زغمل- جذب کول-

واڅکون:(واڅ-که-ون)حاصل مصدر- وګورئ واڅکول-

واڅکونکے:(واڅ-که-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع واڅکونکي- مؤنث واڅکونکې- وګورئ واڅکول-

واڅکونه:(واڅ-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ واڅکول-

واځے:(وا-ځے)اسم- رخسار- بارخو- انګے-

واحد:(وا-حد)اسم- (۱)يو- مفرد- صرف- (۲)دَ خدائ تعالىٰ يو صفتي نوم-

واخ:(واخ)اسم صوت- فرياد- آه و زاري- آه و زاري کونه-

واخله:(واخ-له)امر- دَ اخستل مصدر فعل امر- وګورئ اخستل-

واخير:(وا-خير)اسم- اخور- جمع واخيرونه-

وادګنے:(واد-ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ خلمے- ودګون- وږېزن- زوم- ودګنے- شاوهٔ- شازلهٔ- ودګينے- جمع وادګيني-

واده ګاټه:(وا-ده-ګا-ټه)اسم- ګټه- نقصان- کمے- زياتے- جمع وادې ګاټې-

وادهٔ:(وا-دهٔ)اسم- نکاح کونه- جمع ودونه-

وادهٔ تړ:(وا-دهٔ-تړ)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ نېټه-

وادهٔ تون:(وا-دهٔ-تون)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ ځائې-

وادهٔ زلمے:(وا-دهٔ-زل-مے)اسم مرکب- واحد- مذکر- وګورئ وادګنے-

وادهٔ ښادي:(وا-دهٔ-ښا-دي)اسم- خوشحالي- دَ وادهٔ خوشحالي-

وادي:(وا-دي)اسم- ښکته زمکه- کنده- دَ دوؤ غرونو ترمينځه زمکه پهٔ کومه چې دَ سېلاب اُبهٔ تېرېږي-

وار:(وار)اسم- واحد- مذکر- (۱)نمبر- لمبر- پاړه- ځل- پېره- (۲)حمله- ګزار- (۳)خواني- دور- (۴)زخم- (۵)ديکه- (۶)موقع- (۷)دَ ماده ښاروي نر ښاروي ته لېواله کېدنه- (دې صورت کښې ورسره راوړل مصدر استعماليږي)-

وار:(وار)لاحقه- يوه لاحقه چې دَ اسم نه پس راځي- لکه اُمېدوار- سزا وار-

وار پار:(وار-پار)اسم- هوش- حواس- ساه صورت- ساه-

وار پهٔ وار:(وار- پهٔ- وار)متعلقِ فعل- نمبر پهٔ نمبر- هر يو پهٔ خپل وار يو بل پسې- پهٔ قطار- وار تر وار-

وار تر وار:(وار- تر- وار)متعلقِ فعل- وګورئ وار پهٔ وار-

وار تېرل:(وار-ته-ړل)مصدر- وار بندي کول- خپلو کښې پهٔ څهٔ فېصله رسېدل-

وارتل:(وار-تل)مصدر- زور سره ويشتل- لرې غرځول- ارتول-

وارث:(وا-رث)اسم- هغه سړے چې دَ چا ميراث ورته ورسي- سرپرست- خاوند- مېړهٔ- ميراث خوړونکے مشر- جمع وارثان-

وارخطا:(وار-خه-طا)صفت- زېربېدلے- ترېدلے- ويرې اخستے-

وارخطاني:(وار-خه-طا-ني)اسم- زيره-

وارد:(وا-رد)اسم- راتلونکے- موجود- رسېدونکے-

واردات:(وا-ر-دات)اسم- سانحه- حالت- پېښه- جنګ جګړه- هنګامه- حادثه- (جمع دَ واحد پهٔ شکل استعماليږي)-

واردول:(وا-ر-ده-ول)مصدر- پېدا کول- دَ بهرنه واقع کول- واقع کول-

وارده:(وا-ر-ده)اسم- واحد- مؤنث- پېښه- واقعه- حادثه- چل-

واردېدل:(وا-ر-دې-دل)مصدر- صادرېدل- څهٔ واقعه پېښېدل-

وارډ:(وارډ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ هسپتال کښې دَ بيمارانو يوه خاص برخه- (۲)دَ بلدنې يوه حلقه يا علاقه- (۳)دَ نابالغ دَ ذاتي جائېداد دَ سرپرستۍ دپاره دَ عدالت دَ طرف نه مقرر کړے شوے تنظيم-

وارډن:(وار-ډن)اسم- واحد- مذکر- دَ وارډ حفاظت کؤنکے- څوکيدار- ناظر- مشر- (م- انګريزي)-

وارړهٔ:(وار-ړهٔ)اسم صفت- وارړه- وړ- مناسب-

وارړهٔ:(وار-ړهٔ)اسم- جمع- پخ شوي کندې- دَ لنګانهٔ نه پس دَ ښاروي

د وړومبو څو ورځو پیٔ- اُړوهٔ- وروه-

وارسته:(وا-رس-ته)اسم- واحد- مذکر- آزاد-

وارکر:(وا-ره-کر)اسم- واحد- مذکر- د وار مالک- وار لرونکے- واریکرړے- پیره دار- وارکړے- جمع وارکری-

وارکړے:(وار-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وارکر-

وارنټ:(وا-رنټ)اسم- واحد- مذکر- د ګرفتارئ حکم- د مالیئ د وصولولو حکم- پروانه- حکمنامه- فرمان- ورنټ- جمع وارنټونه- (م- انګریزی)-

وارنش:(وار-نش)اسم- واحد- مذکر- یو قسم بهېدونکی سریښ چې د لرګی د سامان د پالش د پاره پکار راوستے شی-

وارننګ:(وار-ننګ)اسم- واحد- مذکر- خبردارے ورکونه- تنبیه ورکونه- (م- انګریزی)-

وار وار:(وار-وار)متعلق فعل- اکثر- زیاتی- ډېر ځله-

واره:(وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فرصت- موقع- (۲)خپلې فاندې ته کتنه- (۳)پیره-

واره ګره تبه:(وا-ره-ګهٔ-ره-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- واریزه تبه- هغه تبه چې کله وی او کله نهٔ وی- ملیریا-

واره من:(وا-ره-من)اسم صفت- د فاندی وچتولو جوګه-

واری:(وا-ری)اسم صفت- واریز- هغه ماده څناور چې وار ئ راوړے وی-

واریز:(وا-ریز)اسم صفت- مؤنث- واریزه- وګورئ واری-

واریزه:(وا-ری-زه)اسم صفت- مؤنث- (۱)وګورئ واریز- (۲)د وار سره متعلق-

واریزه تبه:(وا-ری-زه-تهٔ-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ واره ګره تبه-

واریکړے:(وا-ری-کهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وارکر-

واړه:(وا-ړه)اسم صفت- تمام- پوره پهٔ پوره- همه- ټول-

واړهٔ:(وا-ړهٔ)اسم- جمع- مذکر- د ورزکی جمع- وګورئ ووړکے-

واړهٔ زاړهٔ:(وا-ړهٔ-زا-ړهٔ)اسم- جمع- مذکر- وګورئ واړهٔ زاړهٔ-

واړهٔ زاړهٔ:(وا-ړهٔ-زا-ړهٔ)اسم مرکب- جمع- مذکر- اولاد- بچه پونګ- زاړهٔ زاړهٔ- بال بچ- بچ کچ-

واز:(واز)متعلق فعل- بیا- یو ځل بیا-

واز:(واز)اسم صفت- (۱)وبت- ارت بیرت- (۲)بې شرم- مؤنث وازه-

وازخلے:(واز-خو-لے)اسم صفت- وازه خلهٔ لرونکے- پاګل- کم عقل- کړتو-ترتو-

وازده:(واز-ده)اسم- واحد- مؤنث- وازګه- چربی- د حیوانی جسم په غوښه او وینه کښې شامله د غوړوالی برخه چې سپین یا زیړ رنګ لری او چې زیلی شی نو روغن تری جوړیږی-

وازسترګے:(واز-ستر-ګے)اسم صفت- وازې سترګې لرونکے- بې شرمه- بې حیا- جمع وازسترګی-

وازکټ:(واز-کټ)اسم- واحد- مذکر- واسکټ-

وازګه:(واز-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وازده-

وازول:(وا-زه-ول)مصدر- ارتول-

وازون:(وا-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ وازول-

وازونکے:(وا-زه-وون-کے)اسم فاعل- جمع وازونکی- مؤنث وازونکې- وګورئ وازول-

وازونګ:(وا-زه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وازول-

وازونه:(وا-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وازول-

وازه:(وا-زه)اسم صفت- مؤنث- د واز مؤنث- وګورئ واز-

وازېدل:(وا-زې-دل)مصدر لازم- ارتېدل- خلاصېدل-

وازېدن:(وا-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وازېدل-

وازېدنګ:(وا-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وازېدل-

وازېدنه:(وا-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وازېدل-

وازېدونکے:(وا-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وازېدونکی- مؤنث وازېدونکې- وګورئ وازېدل-

وازېدهٔ:(وا-زې-دهٔ)حاصل مصدر از د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ وازېدل-

واژګون:(واژ-ګون)اسم صفت- (۱)منحوس- بدبخت- (۲)اپوټه- اړولے- نسکور-

وارمه:(وار-مه)اسم- واحد- مؤنث- ورمه- ایشمه- د سحر هوا- نرے باد- جمع وارمې-

واست:(واست)د ضمیر مخاطب جمع چې د ماضی پهٔ صیغه کښې استعمالیږی- لکه تاسو راغلی واست- (افغانستان)-

واسطه:(وا-س-طه)اسم- واحد- مؤنث- تعلق- تړون- ربط- علاقه- ذریعه- دوستی- پیښه- وسیله- جمع واسطې (م- عربی)

واسع:(وا-سع)اسم صفت- (۱)ارت- خورېدونکے- خوروور (۲)د خدائ تعالی یو صفتی نوم- (م- عربی)-

واسکټ:(واس-کټ)اسم- واحد- مذکر- وازکټ- سینه بند- نیم تنے- (م- انګریزی)-

واسکه:(واس-که)متعلق فعل- وسکه- دستی- اوس- فوری-

واسه:(وا-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د پشکال میاشت- (۲)د غنم د وری لشه-

واسیکه:(وا-سی-که)متعلق فعل- وګورئ واسکه-

واش:(واش)اسم- (۱)واښهٔ- ګیا- (۲)صفت- بې پروا- بې باکه- فحش-

واښ:(واښ)اسم- (۱)د وړی غټه رسی- (۲)د انګورو غنچک- وګورئ وښکالے-

واښهٔ:(وا-ښهٔ)اسم- واحد جمع مذکر- مؤنث- ګیاه- سبزه-

واښهٔ ماښهٔ:(واښه-ما-ښهٔ)اسم مرکب- واحد جمع- مذکر مؤنث- واښهٔ- ځل پل-

واښی:(وا-ښی)اسم- لړ- مار-

واصف:(وا-صف)اسم- واحد- مذکر- تعریف کونکے- خوبی بیانونکے- صفت کونکے- ستاینونکے- جمع واصفان-

واصل:(وا-صل)اسم- واحد- مذکر- شاملېدونکے- یو ځائ کېدونکے-

وصولېدونکے- ملاقات کونکے- رسېدونکے- (م- عربی)-

واصل باقي:(وا-صل-با-قي)اسم صفت- وصول شوے او باقي رقم-

واصل باقي نويس:(وا-صل-با-قي-نه-ويس)اسم- واحد- مذکر- د محکمه مال يو ملازم-

واضح:(وا-ضح)صفت- ښکاره- صفا- رون- ښۀ پۀ صفايئ سره- چې هر څوک پرې پوهيږي- ظاهر- (م- عربی)-

واضع:(وا-ضع)اسم صفت- واحد- مذکر- سازونکے- جوړونکے- (م- عربی)-

واعظ:(وا-عظ)اسم- واحد- مذکر- نصيحت کؤنکے- ناصح- وعظ کونکے- (م- عربی)-

واعي:(وا-عي)اسم- واحد- مذکر- ياد ساتونکے- (م- عربی)-

واف:(واف)اسم- بلبل- سندرغاړے- خوږژبان-

وافر:(وا-فر)اسم- (۱)زيات- ډېر- ګن تعداد کښې- (۲)د علم عروض د يو بحر نوم- (م- فارسی)-

واق:(واق)اسم- مذکر- غرغر- د سپي غپارے-

واق:(واق)اسم- واحد- مذکر- د مرغابئ پۀ شان يو مارغۀ چې کبان خوری او واق واق چغې وهي- واقي- جمع واقان-

واقع:(وا-قع)اسم- کېدونکے- راتلونکے- موجود- (م- عربی)-

واقع کېدل:(وا-قع-کې-دل)مصدر ترکيبي- پېښېدل-

واقعه:(وا-ق-عه)اسم- واحد- مؤنث- پېښه- (م- عربی)-

واقعي:(وا-ق-عي)اسم- پۀ رښتيا- بالکل صيح- سکښ- پۀ حقيقت کښې- (م- عربی)-

واقف:(وا-قف)اسم- واحد- مذکر- بلد- اشنا- بلدی- پېژندګلو سرے وغيره- (م- عربی)-

واقف کېدل:(وا-قف-کې-دل)مصدر ترکيبي- اشنا کېدل-

واقفيت:(وا-ق-فی-يت)اسم- واحد- مذکر- پېژندګلي- واقف کېدنه- (م- عربی)-

واقی:(وا-قی)اسم- واحد- مذکر- يو مارغۀ- وګورئ واق-

واک:(واک)اسم- واحد- مذکر- طاقت- توان- اختيار- حق- (م- فارسی)-

واک اختيار:(واک-اخ-تيار)اسم- وګورئ واک- (م- فارسی)-

واکدار:(واک-دار)اسم صفت- طاقتور- واکمن- اختيارمن- (م- فارسی)-

واک دست:(واک-دست)اسم- لاس- واکې- (م- فارسی)-

واکمن:(واک-من)اسم صفت- (۱)واکوال- زسمن- د اختيار مالک- واکمن- (۲)باچا- بادشاه- (م- فارسی)-

واکمني:(واک-مۀ-ني)اسم- (۱)اختيار لرنه- واک لرنه- وس لرنه- (۲)باچاهي- بادشاهي- (م- فارسی)-

واکوال:(واک-وال)اسم صفت- د اختيار مالک- د حکومت مالک-

واکوالي:(واک-وا-لي)اسم- مرضي- حکومت- اختيار-

واکي:(وا-کي)لاحقه- د لاحقې پۀ توګه استعمالېدونکے توری چې فاعلي معنی پيدا کوی- لکه خپل واکی-

واګ:(واګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)د يو کال اُوښ- (۲)د پېښو کالو ګېډورے- (۳)وری-

واګن:(وا-ګن)اسم صفت- ګېچ- ډب ډوب- پرېشانه- واګڼ-

واګڼ:(وا-ګڼ)اسم صفت- خفه- زهير- بې قراره- ويربدلے- پرېشان- ګنګس- واګن-

واګه:(وا-ګه)اسم- واحد- مؤنث- د څرمنې پړے چې د آس يا اُسپې د قابو کولو د پاره د آس يا اسپې پۀ خلۀ کښې د اسپنې ښنې پورې تړلے شوے وی- جمع واګې-

وال:(وال)لاحقه- د والا مُخفف- د نسبت لاحقه چې د نوم سره راشي نو فاعل ترې جوړ کړی- لکه- تانګې وال-

وال:(وال)اسم- والو- د ګړی د کمانئ وېښته-

والا:(وا-لا)فاعلي علامت- (۱)پۀ مرکباتو کښې پکارېدونکے توری لکه تانګې والا- د ملکيت ښکاره کولو علامت- (۲)اسم- هسک- د وُچتې مرتبې خاوند- عزتمند-

وال تروړ:(وال-تروړ)اسم- واحد- مذکر- يوه دانه، ننکی چې د وېښتۀ لۀ ماتېدو سره راخيژی- (م- پنجابی- وال وېښتۀ- تروړ ماتېدۀ)-

والد:(وا-لد)اسم- واحد- مذکر- پلار- د مور مېړۀ- (م- عربی)-

والده:(وا-ل-ده)اسم- واحد- مؤنث- د پلار ښځه- مور- ابی- (م- عربی)-

والدين:(وا-ل-دين)اسم- جمع- مور پلار- (م- عربی)-

واسلام:(وس-سه-لام)اسم- او سلامتيا دې وی پۀ تا- د کلام يا بيان اخر ته استعمالېدونکې دعا- (م- عربی)-

والکے:(وال-کے)اسم- واحد- مذکر- يخنی- زکام- ساړۀ وهنه- نزله- د پوزې بهېدنه-

والله:(ول-لا) کلمۀ قسميه:(۱)پۀ خدایٔ پاک مې دې قسم وی- (۲)بې شکه- رښتيا- (م- عربی)-

والله اعلم:(ول-لا-مو-عه-لم)کلمه- خدایٔ ښۀ خبر دے- (م- عربی)-

والۀ:(وا-لۀ)اسم- واحد- مؤنث- وله- (۱)د اُبو نهر- د نهر يا سيند نه د اُبۀ خور پۀ غرض رابيلې کړې شوې چاړ چاړ اُبۀ- (۲)د صفا او پاکو اُبو ناله- (۳)شرشره- شُرشُره-

والي:(وا-لي)اسم- واحد- مذکر- خاوند- مشر- سردار- مالک- بادشاه- سرپرست- جمع واليان- (م- عربی)-

والي:(وا-لي)اسم- واحد جمع- مؤنث- د زنانو کالے چې غوږونو ته اچولے شي- (م- هندی- بالی)-

والے:(وا-لے)لاحقه- د نسبت کلمه،علامت- لکه لوړوالے- سپين والے-

وام:(وام)اسم- واحد- مذکر- (۱)پور- قرض- (۲)د غر اباده حصه چې پکښې د اُبو چينې او ونې بوټي وی- سپين وام- (۳)الوږ کردار- دنګ- (م- فارسی)-

ی (خی-رل)، ي (مي-ره-ول)، ې (پيا-لي)، ۍ (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

وام:(وام)اسم- دَ وهم عامیانه قرأت- زیره- وهم-
وان:(وانْ)لاحقه- هغه لاحقه چې دَ اسم نه پس راشي نو فاعلي معنیٰ پیدا کوي- لکه جاله وان-
وانج:(وانج)اسم- مسور-
وانجو:(وانْ-جو)اسم- واحد- مذکر- توره دانه- سیاه دانه- کلونجي-
وانڅه:(وانْ-څه)اسم- واحد- مؤنث- داغ-
واند:(وانْد)اسم- واحد- مذکر- خیال- گومان- شک- اندازه-
وانډ:(وانډ)اسم- واحد- مذکر- خنګل-
وانډه:(وانْ-ډه)اسم- واحد- مؤنث- بانډه- کوڅه- وړوکے کلے- جمع وانډې-
وانړل:(وانْ-ړل)مصدر- (۱)روړې وېستل- پهٔ سپېمه سپې پسې دَ سپې مخصوص اواز وېستل- (۲)دَ سپې ژړا کول-
وانړنه:(وانْ-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وانړل-
وانړه:(وانْ-ړهٔ)اسم- واحد- مؤنث- دَ سپې ړوړه- جمع وانړې-
وانګ:(وانْګ)اسم- واحد- مذکر- انار- جمع وانګونه- نباتاتي نوم پونیکا ګرانېټم (PUNICA GRANATUM)-
وانګړ:(وانْګ-ګړ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اننګ-
وانمڅه:(وانْ-مهٔ-څه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وادهٔ سامان- جمع وانمڅې-
واڼ:(واڼ)اسم- غنم اُرونه- مېده کونه-
واڼل:(وا-ڼل)مصدر متعدي- وړل- (لکه خړانل- خوړل)اوړول- مېده کول-
واڼه:(وا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- غوبل شوې غله چې بوسو سره یو ځایٔ وي- جمع واڼې-
واني:(وا-ني)اسم- واحد- مؤنث- دَ پښو اعصاب-
واڼې واڼې:(وا-ڼې-وا-ڼې)صفت- ټوټې ټوټې- څېر څېر- ټوټې ټوټې- پوټې پوټې-
واو:(واو)تلفظ- دَ "و" حرف تلفظ-
واوا:(وا-وا)دَ شاباش کلمه- پاړاګیرنه کونه- ډېر ښهٔ- شاباش-
واوا:(وا-وا)صفت- ښکلے څیز- (دَ ماشومانو پهٔ ژبه)-
واوړل:(واو-ړل)مصدر متعدي- اُبدل- ادل- مودل-
واور:(وا-ور)اسم- مذکر- یو مردار خور مارغهٔ-
واوره:(واو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ هوائي بخاراتو منجمد شکل چې لهٔ بره وریږي- (۲)پهٔ مصنوعي طریقه دَ اُبو منجمد شکل-
واورین:(واو-رین)صفت- یخ- دَ واورې سره متعلق- وګورئ واوره-
واویلا:(وا-وي-لا)اسم- ژړا- فریاد- چیغې سورې- ماتم- شور فریاد- آه فغان- (م- فارسي)-
واه:(واه)اسم صوت- دَ خوشحالۍ آواز چې دَ خوشحالۍ پهٔ وخت دَ خلې نه وځي-
واهب:(وا-هب)اسم صفت- دَ الله تعالیٰ یو صفتي نوم- حاجت پوره کونکے- بخښونکے- ورکونکے (م- عربي)-
واهمه:(وا-ه-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ تصور هغه زور چې احساسات پېدا کوي- دَ تخیل قوت- (م- عربي)-
واهي:(وا-هي)اسم صفت- فضول- بې فائدې- کمزورے- ناراسته- (م- عربي)-
واهیات:(وا-هي-یات)اسم- دَ واهي جمع- بکواس- فضول خبرې- (م- عربي)-
وائي:(وا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ وئیل نه امر- (۲)دَ خلقو دَ خلې خبره- داسې خبره چې پهٔ خلقو کښې شهرت بیاموسي- شهره- اوازه- (اصل هوائي)-
وایل:(وا-یل)مصدر- دَ وئیل بل قرات-
وائینګرے:(وا-ین-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- دَ زمکې ناپونکے- دَ زمکې کچ کونکے-
وایه:(وا-یه)اسم- واحد- مؤنث- حیا- شرم- پرده-
وایه:(وا-یه)اسم- واحد- مؤنث- مفید څیز- (۲)غښتنه- (م- فارسي)-
وایه من:(وا-یه-من)اسم صفت- حیاناک- شرمناک- (م- عربي)-
وائېسېدل:(وا-ېِ-سې-دل)مصدر- ایسېدل- ښکارېدل- معلومېدل- څرګندېدل-
وایٔ وایٔ:(وایٔ-وایٔ)اسم صوت- فریاد- دَ فریاد چغې-
وائے:(وا-ئے)کلمه- دَ افسوس کولو اظهار- فریاد-
وبا:(و-با)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مرګو- خورېدونکې مهلکه بیماري- (م- عربي)-
وبال:(وو-بال)اسم- (۱)عذاب- مصیبت- آفت- ګناه- (۲)بوج- بار- (م- عربي)-
وبائي:(و-با-ئي)متعلق فعل- دَ وبا سره متعلق مرضونه- وګورئ وبا- (م- عربي)-
وبدونکے:(وب-دون-کے)اسم- واحد- مذکر- جولا- جمع وبدونکي-
وبره:(وب-ره)حرف تشبیه- لکه- پهٔ شان- پهٔ رنګ- څنګه-
وبلن:(وب-لن)اسم صفت- نوژن- نم ژن- نو لرونکے-
وبلول:(وب-له-ول)مصدر- شربل- شاربل- لهٔ مستو شوملې جوړول-
وبلون:(وب-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ وبلول-
وبلونکے:(وب-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وبلونکي- مؤنث وبلونکې- وګورئ وبلول-
وبلونه:(وب-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبلول-
وبله:(وب-له)متعلق فعل- یو تر بله- خپلو کښې- دَ یو بله- پهٔ یو بل-
وبله:(وب-له)اسم- (۱)ګډا- (۲)چاره-
وبنه:(وب-نه)اسم صفت- خودسره- نامنونکے-
وپار:(و-پار)اسم- واحد- مذکر- لین دین- کاروبار- ونج- بېپار- رابطه- رغا- تجارتي معامله- تجارتي اعتبار- دَ بیوپار مُخفف- دَ خریدو فروخت معامله- سوداګري- بے پار- لاګي- راکړه- (کول مصدر)-
وپاري:(و-پا-ري)اسم- واحد- مذکر- سوداګر- لین دین کونکے-
وپره:(وپ-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بوره بوره- نرمه نرمه- (۲)ارګجه-

ناجانه- ناواقف- وګورئ اوپره-

وَت:(وَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)درز- وړوکے سورے- کنده- رو- (۲)لري والے- (۳)پلن والے- فراخي- جمع وتونه-

وتد:(وَ-تد)اسم- (۱)میخ- چوکه- (۲)دَ علم عروض پهٔ اصطلاح کښې درې حرفي کلمه-

وتر:(وَ-تر)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ قائم الزاویه مثلث لهٔ ټولو لویه ضلع- (۲)دَ مثلث دَ یوې زاویې مخامخ ضلع- (۳)هغه خط چې دَ ځلورو ضلعو مخالف ګټونه یو ځایَ کړي- (۴)هغه خط چې دَ دائرې څهٔ حصه را ګېره کړي او قطر نه وړه وي- (۵)دَ غشي لیندهٔ- جمع وترونه- (م- عربي)-

وتر:(وَ-تر)اسم- واحد- مذکر- هغه درې رکعته مونځ چې دَ نماستخن نمانځهٔ کښې لهٔ فرضو او سنتو نه پس کولے شي- (م- عربي)-

وتر:(وَ-تر)اسم- واحد- مذکر- وتره- دَ ابهٔ خور نه پس دَ زمکې هغه حالت چې دَ یوې کولو قابل وي- لوندوالے-

وتره:(وَت-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وتر-

وتري:(وَت-ري)اسم- جمع- مذکر/مؤنث- واحد وتر- لوښي لرګي- لوښي کودي- دَ کور سامان- ساز و سامان-

وتزن:(وَت-زن)اسم صفت- واحد- مذکر- سورے کونکے- پېوندونکے-

وتکے:(وَت-کے)اسم تصغیر- وتګے- وړوکے وت- وړوکے سورے- جمع وتکي-

وتګے:(وَت-ګے)اسم تصغیر- جمع وتګي- وګورئ وتکے-

وتل:(وه-تل)مصدر- خارجېدل- بهر وتل- ظاهرېدل- بهر ته تلل- بندېدل- کښېوتل- پروا لرل- علاقه لرل- مینه لرل- رسېدل- ښکاره کېدل-

وتلے:(وَ-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وتلي- مؤنث وتلې- وګورئ وتل-

وتن:(وَ-تن)حاصل مصدر- وګورئ وتل-

وتنګ:(وَ-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ وتل-

وتنه:(وَ-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وتل-

وتون:(وَ-تون)اسم- دَ وتل مصدر نه اسم- وګورئ وتل-

وتونکے:(وَ-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وتونکي- مؤنث وتونکې- وګورئ وتل-

وتے:(وهٔ-تے)صفت- وتلے- نمایان- وچت- رسېدلے- وګورئ وتل-

وټ:(وَټ)اسم- واحد- مذکر- عیب- نقص- اعتراض- شک- نقصان-

وټ:(وَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ تازه ربېلي شوې فصل زمکه- (۲)هغه ځایَ چې ګنې پکښې سپینولے شي- جمع وټونه-

وټامن:(وَ-ټا-مِن)اسم- واحد- مذکر- حیاتین- هغه کیمیائي طاقت چې پهٔ انساني خوراک کښې موجود وي او بدن ته طاقت ورکوي- (م- انګریزي)-

وټک:(وَ-ټک)اسم- واحد- مذکر- ګټه وټه- آمدن- دَ سودا یا دُکانداری دَ مال و خرڅ ګټه- دَ ورځې آمدني-

وټ کټ:(وَټ-کټ)اسم- واحد- مذکر- ودکټ- وړکټ- کمے زیاتے-

وټکے:(وَټ-کے)اسم- واحد- مذکر- وُچت ځایَ- دَ کوټې پهٔ چت کښې دَ لوګي دَ وتلو موری- جمع وټکي-

وټنبوڼے:(وَ-ټن-بو-ڼے)اسم- واحد- مذکر- ګټندوڼے- ګټه کونکے-

وټني:(وَټ-ني)اسم- واحد- مؤنث- هغه خوراک چې دَ یوې جینۍ دَ وادهٔ په موقع دَ هغې سوېلو له دَ هغې دَ مور له خوا ورکولے شي- دغه خوراک عموماً دَ وریژو او غوړو وي-

وټه:(وَ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- ګټه- همېشه دَ ګټې سره راځي لکه ګټه وټه-

وټه:(وَ-ټه)اسم- واحد- مذکر- عیب- نقص-

وټے:(وَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ نهر یا ولې وچته حصه چې لاندې ترې دَ ژرندې ناوه لګېدلې وي-

وټے:(وَ-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ وربښمو ګل چې دَ سینګار دَ پاره جوړولے شي-

وټے:(وَ-ټے)دَ تصغیر لاحقه چې دَ ځنې نومونو پهٔ آخر کښې راځي- لکه کمکوټے وغېره-

وثن:(وَ-ثن)اسم- واحد- مذکر- (۱)بُت- (۲)معشوقه-

وثوق:(وُ-ثوق)اسم- واحد- مذکر- مضبوطیا- اعتماد- (م- عربي)

وثیقه:(وَ-ثي-قه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اقرارنامه- دستاوېز- سَند- وعده- (م- عربي)-

وثیقه نویس:(وَ-ثي-قه-نه-ویس)اسم- واحد- مذکر- اقرارنامه لیکونکے-

وج:(وَج)اسم- واحد- مذکر- چپه- هغه لرګے چې کشتي پرې دیکه کولے شي- جمع وجونه-

وجاړ:(وَ-جاړ)اسم صفت- ویجاړ- وران-

وجاړه:(وَ-جا-ړه)اسم صفت- واحد- مؤنث- ویجاړه- ورانه-

وجاهت:(وَ-جا-هت)اسم- واحد- مذکر- عزت- رعب- لوئي- (م- عربي)-

وجب:(وَ-جب)اسم- لوېشت- لېشت- (م- فارسي)-

وجد:(وَ-جد)اسم- واحد- مذکر- شوق- جذبه- بې خودي- بېره خوشحالي- (م- عربي)-

وجدان:(وَج-دان)اسم- واحد- مذکر- دَ دریافت او پوهې ذوق سلیم چې یو قلبي قوت دے- (م- عربي)-

وجداني:(وَج-دا-ني)اسم صفت- وجدان او باطني حواسو سره تعلق لرونکے- (م- عربي)-

وجدوحال:(وَ-جد-و-حال)اسم- هغه حالت چې کله کله پهٔ صوفیانو دَ شوق و ذوق پهٔ وجه خوریږي- هغه حالت چې دَ خدائ تعالی دَ یاد پهٔ وجه پهٔ زړهٔ باندې راځي او انسان بې خوده کوي- (م- عربي)-

وجع:(وَ-جع)اسم- واحد- تکلیف- درد- (م- عربي)-

وجود:(وُ-جود)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدن- تن- حیات- (۲)هستي- (۳)موندلے کېدنه- جمع وجودونه- (م- عربي)-

وجه:(وَج-هه)اسم- واحد- مؤنث- څېره- مخ- رخسار- (م- عربي)-

ئ" (څې-رل)، ي"(هې-ره-ول)، ې"(پیا-لې)، ے"(تن-دے) تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

وجه:(وَ-جه)اسم- واحد- مؤنث- سبب- سوب-

وجه تسمیه:(وَج-هَ-تَس-مي-يه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نوم ایښودو سبب- (م- عربی)-

وجیز:(وَ-جیز)اسم صفت- لړ- لنډ- مختصر- (م- عربی)-

وجیهٔ:(وَ-جیه)اسم صفت- ښائسته- دَ شکل او صورت ښهٔ- (م- عربی)-

وُچ:(وُچ)اسم صفت- خشک- دَ لوند ضد- شنډ-

وچاړ:(وهٔ-چاړ)اسم- واحد- مذکر- ابره- هغه ابره چې بږستن/تولاني ته اچولے شي- جمع وچاړونه-

وچ اودس:(وُچ-او-دس)اسم- تیبون- تیمم-

وچ پوچ:(وُچ-پوچ)اسم صفت- بې موده- ناکاره-

وچ پهٔ مچه:(وُچ-پهٔ-م-چه)متعلق فعل- برناحقه- بې ښې بې بدې- مېخ بې مېخه- وچ پهٔ وچه- چتی پتی-

وچ پهٔ وچه:(وُچ-پهٔ-وهٔ-چه)متعلق فعل- وګورئ وچ پهٔ مچه-

وچت:(وَ-چت)اسم صفت- بره- پورته- لوړ- اوچت-

وچتوالے:(وَ-چت-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- اوچتوالے- بره والے- لهٔ عامې سطحې پورته کېدنه-

وچتوب:(وَچ-توب)اسم- دَ وچېدو حالت- وچوالے-

وچتول:(وُ-چه-ته-وَل)مصدر- اوچتول- بره کول- لهٔ یو ځایٔ نه بل ځایٔ ته کول-

وچتون:(وُ-چه-ته-وَن)حاصل مصدر- وګورئ وچتول-

وچتونکے:(وُ-چه-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وچتونکی- مؤنث وچتونکې- وګورئ وچتول-

وچتونګ:(وُ-چه-ته-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وچتول-

وچتونه:(وُ-چه-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وچتول-

وچتې:(وُ-چه-تې)اسم- جمع- مؤنث- لویٔ لویٔ خبرې- وړیانی-

وچتېدل:(وُ-چه-تې-دَل)مصدر لازم- بره کېدل- پاڅېدل- پورته کېدل- یو ځایٔ پاڅېدل- ترقی کول- وده کول-

وُچ ړاګ:(وُچ-ړاګ)اسم صفت- واحد- مذکر- سوزونکے دشت- سوراړ- سوراړا- بیتی بیدیا- تشه ړاګه- خشکه صحرا- بیابان- جمع وچ ړاګونه-

وچړ:(وَ-چړ)اسم- واحد- مذکر- دَ غوښې یو قسم-

وچ سترګے:(وُچ-ستر-ګے)اسم صفت- بې حیا- بې شرم-

وچ غاړے:(وُچ-غا-ړے)اسم صفت- وچه مرئ لرونکے- نرے- مانده-

وچکال:(وُچ-کال)اسم- واحد- مذکر- سوکړه- هغه کال چې بارانونه پکښې نهٔ وي وریدلي-

وچکالي:(وُچ-کا-لي)اسم- سوکړه- (۱)دَ فصل ښهٔ نهٔ کېدنه- (۲)قحط-

وچکالے:(وُچ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ سوکړې کال- (۲)قحط-

وچ کړس:(وُچ-کړس)اسم صفت- ډېر وُچ- کسکر- بالکل وچ- ډېر نرے- ډېر مانده-

وچکل:(وُچ-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)الم نهٔ لرونکے کډورے- (۲)دَ یو کال وزے- (۲)- مؤنث- هغه کډه چې بچے نهٔ راوړی- شنډه کډه-

وچکلک:(وُچ-کلک)اسم صفت- نرے نروچکے- کمزورے-

وُچ کلکتوب:(وُچ-کلک-توب)اسم- ډنګرتوب-

وچکولے:(وُچ-کو-لے)اسم- واحد- مذکر- وچې شوې- جمع وچکولی-

وچکه:(وُ-چه-که)اسم- واحد- مؤنث- وچکی- خشکی- ټاپو- جزیره- چکی-

وچکه غل:(وُ-چه-که-غل)اسم- واحد- مذکر- کڼ کپ- کټکپ-

وچکی:(وُ-چ-کي)اسم- واحد- مؤنث- میعادی تبه- لویه تبه- (۲)خوراکی- نری نروچکې- نری پېری- وچه کلکه-

وُچکے:(وُ-چ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- خوراکي- نرے نروچکے- نرے پرے- وچ کلک- ریږړ- وُچ- نرے- پهٔ بدن وُچ- مؤنث وچکی-

وچ لامدهٔ:(وُچ-لام-دهٔ)اسم صفت- (۱)وچ او لامدهٔ- (۲)دَ ښېګړې- ټول- ګناه کار او بې ګناه-

وچ لاوندهٔ:(وُچ-لاوَن-دهٔ)اسم صفت- وګورئ وچ لامدهٔ-

وچ لینګے:(وُچ-لینګ-ګے)اسم صفت- کمزورے- مانده- جمع وچ لینګی-

وچمورے:(وُچ-مو-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه ماشوم چې دَ مور پیٔ یې وچ شوی وی-

وچن:(وُ-چن)اسم صفت- شنډ- لهٔ اولاده محروم- مؤنث وچنه- جمع مؤنث وچنې-

وچوب:(وُ-چوب)اسم- پهٔ لښتی کښې اُبهٔ بندېدنه- دَ اُبو کمے- اُبهٔ کمېدنه- وچوبے- وچوبه-

وچوبه:(وُ-چو-به)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وُچوب-

وُچوبے:(وُ-چو-بے)اسم- واحد- مذکر- جمع وچوبی- وګورئ وچوب-

وچ پوچ:(وُچ-پوچ)اسم صفت- عبث خبره- بکواس-

وچوړ:(وُ-چوړ)اسم- وچوالے- وچتوب-

وچ وچکے:(وُچ-وُ-چ-کے)اسم صفت- وچ کمزورے-

وچوکے:(وُ-چو-کے)اسم صفت- وچ کړس- کمزورے-

وچول:(وُ-چه-وَل)مصدر- لهٔ څهٔ څیز نه نم وېستل- بې اُبو کول-

وچولے:(وُ-چو-لے)اسم- واحد- مذکر- تندے- ټنډه- جمع وچولی-

وچون:(وُ-چه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ وچول-

وچونکے:(وُ-چه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وچونکی- مؤنث وچونکې- وګورئ وچول-

وچونګ:(وُ-چه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وچول-

وچونه:(وُ-چه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وچول-

وچونے:(وُ-چه-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه بیماری چې وجود پکښې وچ وچ کیږی- جمع وچونی-

وچه:(وُ-چه)اسم صفت- واحد- مؤنث- (۱)للمه- خُشکه- دَ لوندې ضد- (۲)دَ لنګې ضد- (۲)دَ بلاربې ضد-

زبر "(خ-بهٔ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکوڼ)، ه "(ز-ره)، هٔ "(ډو-بې-دهٔ)

وچه سپوره:(و-چه-سپو-ره)اسم- واحد- مؤنث- بیخي سپوره- سپوره ستغه-

وچه غاړه:(و-چه-غا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- حلق- ستونے- د ساه د اخستو نالی-

وچه لاونده:(و-چه-لاون-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وچه لمده-

وچه لمده:(و-چه-لم-ده)اسم- واحد- مؤنث- کوره ګل- غوره ګل-

وچې پوچې:(و-چې-پو-چې)اسم- عبث- بې فائدې- بکواس-

وچېدل:(و-چې-دل)مصدر لازم- (۱)د نم بیخی ختمېدل- اُبۀ ختمېدل- (۲)مانده کېدل-

وچېدن:(و-چې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وچېدل-

وچېدنګ:(و-چې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وچېدل-

وچېدنه:(و-چې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وچېدل-

وچېدونکے:(و-چې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وچېدونکی- مؤنث وچېدونکې- وګورئ وچېدل-

وچېدۀ:(و-چې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ وچېدل-

وچې سپورې:(و-چې-سپو-رې)اسم مرکب- جمع- مؤنث- (۱)سپورې ستغې- بیخی وچې- وچې کلکې- اړولې خبرې- (۲)بې نګولې- بیخی وچې- چې هیڅ پورې نۀ وی-

وچې کانګې:(و-چې-کانګ-ګې)اسم- وچ قے- وچې الټې-

وښکه:(وښ-که)اسم- واحد- مؤنث- مېوه- وچ کړی انګور-

وښکېز:(وښ-کېز)اسم- واحد- مذکر- ښکېز- سدام- کمچه- د خېمې ستن-

وحدانی:(وح-دا-نی)صفت- د واحد سره متعلق- تنها- ځانله-

وحدانیت:(وح-دا-نی-یت)اسم- واحد- مذکر- توحید- یووالے- یو کېدنه-

وحدت:(وح-دت)اسم- واحد- مذکر- د کثرت ضد- اتفاق- یووالے-

وحشت:(وح-شت)اسم- واحد- مذکر- جنون- سودا- خفګان- لېونتوب- لۀ تنهائۍ پېدا کېدونکے غم او زړۀ تنګی- (م- عربی)-

وحشتناک:(وح-شت-ناک)اسم صفت- ویرونکے- (م- عربی)-

وحشی:(وح-شی)صفت- ځنګلی- غېرمهذب- (م- عربی)-

وحشیانه:(وح-شی-یا-نه)متعلق فعل/صفت- د وحشی سره متعلق- وګورئ وحشی- (م- عربی)-

وحید:(و-حید)اسم صفت- یو- بې مثال- لاثانی- د الله تعالی یو صفتی نوم- (م- عربی)-

وحې:(و-حې)اسم- جمع- مؤنث- پېغمبرانو سره د خدائې پاک کلام- اشاره- الهام- (م- عربی)-

وخ:(وخ)کلمه- د غم یا ښادۍ په موقع استعمالولے شی- اَخ-

وخت:(وخت)اسم- واحد- مذکر- زمانه- دور- ساعت- ترنګ- جمع وختونه-

وخت تېرے:(وخت-تے-رے)اسم- ساعت تېرے- وخت تېرونه- ګزران کونه- ګپ شپ-

وخت ناوخته:(وخت-نا-وخ-ته)اسم مرکب- وخت بې وخته- هر ساعت- غوره تپه- چې وخت او بې وخته ئې معلوم نۀ وی-

وختی:(وخ-تی)صفت/متعلق فعل- دوخته- ډېر مخکښې- سحر- وړومبے-

وختیز:(وخ-تیز)متعلق فعل- د وخت سره تړلے- د وخت سره متعلق-

وختینی:(وخ-تی-نی)صفت- مؤنث- د وختینے مؤنث- وګورئ وختینے-

وختینے:(وخ-تی-نے)صفت- مذکر- وختی- د وړومبی وخت-

وخچه:(وخ-چه)اسم- واحد- مؤنث- کوته- ژوره- ړونګی-

وخله:(وخ-له)کلمه- د خېرانتیاو خوشحالی کلمه-

وداد:(و-داد)اسم- دوستی- محبت- مینه-

وداری:(و-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- باداری-

وداع:(و-داع)اسم- رخصت- روانګی- د ناوې رخصتی-

ودان:(و-دان)صفت- اباد- جوړ شوے- د وران ضد-

ودانښت:(و-دا-نښت)اسم- واحد- مذکر- ابادی جوړونه-

ودانول:(و-دا-نه-ول)مصدر متعدی- جوړول- ابادول-

ودانون:(و-دا-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ودانول-

ودانونکے:(و-دا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ودانونکی- مؤنث ودانونکې- وګورئ ودانول-

ودانونګ:(و-دا-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ودانول-

ودانونه:(و-دا-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودانول-

ودانه:(و-دا-نه)صفت- (۱)آباده- (۲)اولاد لرونکې ښځه- نېکمرغه ښځه- جمع ودانې-

ودانی:(و-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- ابادی- عمارت- تعمیر-

ودانېدل:(و-دا-نې-دل)مصدر لازم- (۱)جوړېدل- اَبادېدل- (۲)صاحب اولاد کېدل-

ودانېدن:(و-دا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ودانېدل-

ودانېدنګ:(و-دا-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ودانېدل-

ودانېدنه:(و-دا-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودانېدل-

ودانېدونکے:(و-دا-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ودانېدونکی- مؤنث ودانېدونکې- وګورئ ودانېدل-

ودانېدۀ:(و-دا-نې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ودانېدل-

ودرول:(ود-ره-ول)مصدر متعدی- قائمول- ولاړول- ایسارول- درول-

ودرولے:(ود-ره-وۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ودرول-

ودرون:(ود-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ودرول-

ودرونکے:(ود-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ودرونکی- مؤنث ودرونکې- وګورئ ودرول-

ودرونګ:(ود-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ودرول-

ودرونه:(ود-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودرول-

"ی" (ښی-رل)، "ې"(مې-ره-ول)، "ئ"(پېا-لې)، "ے"(تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

ودرېدل:(وُد-رې-دَل)مصدر لازم- ایسارېدل- قائمېدل- درېدل-

ودرېدلے:(وُد-رې-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وُدرېدلی- مؤنث وُدرېدلې- وګورئ ودرېدل-

ودرېدن:(وُد-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ودرېدل-

ودرېدنګ:(وُد-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وُدرېدل-

ودرېدنه:(وُد-رې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودرېدل-

ودرېدونکے:(وُد-رې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وُدرېدونکی- مؤنث وُدرېدونکې- وګورئ وُدرېدل-

ودرېدهٔ:(وُد-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ وُدرېدل-

ودکټ:(وَد-کټ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وړکټ-

ودکنے:(وَد-کَه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وادکنے-

ودل:(وُ-دَل)مصدر متعدی- وُبدل- وربشل- جوړول- اوبدل-

ودلے:(وُ-دَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ وُدل-

ودن:(وُ-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وُدل-

ودنګ:(وُ-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وُدل-

ودنه:(وُ-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ وُدل-

ودونکے:(وُ-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ودل-

ودنے:(وُ-دَه-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وندنے- جمع ودنی-

ودود:(وَ-دُود)اسم صفت- دوست- غښتونکے- مهربان- دَ الله تعالی یو صفتي نوم- (م- عربی)-

ودوړے:(وَ-دو-ړے)اسم صفت- بادوړے- سست- هغه چې څهٔ ته ټینګ نهٔ وی-

ودول:(وَ-ده-وَل)مصدر متعدی- نکاح کول- کوروداني جوړول-

ودون:(وَ-ده-وَن)حاصل مصدر- وګورئ ودول-

ودونکے:(وَ-ده-وُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ودونکی- مؤنث ودونکې- وګورئ ودول-

ودونګ:(وَ-ده-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ودول-

ودونه:(وَ-ده-وَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودول-

وده:(وُ-ده)اسم- واحد- مؤنث- ترقی- بنېرازی- لوئېدنه- جمع ودې-

وده:(وَ-ده)اسم- واحد- مؤنث- دَ دم اجازه- جمع ودې-

ودېدل:(وَ-دې-دَل)مصدر لازم- وادهٔ کېدل- دَ ښځې پهٔ نکاح کېدل-

ودېدن:(وَ-دې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ودېدل-

ودېدنګ:(وَ-دې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ودېدل-

ودېدنه:(وَ-دې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ودېدل-

ودېدونکے:(وَ-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ودېدونکی- مؤنث ودېدونکې- وګورئ ودېدل-

ودېدهٔ:(وَ-دې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ودېدل-

وړ:(وړ)اسم- واحد- مذکر- واټ- وبشکے- وټ- دَ زمکې لویه ټکړه-

وړ:(وړ)تابع مهمل- دَ کړ تابع مهمل لکه کړوړ-

وړ:(وړ)اسم صفت- لوئ- غټ-

وړکټ:(وړ-کټ)اسم- کمے زیاتے- وګورئ وتکټ-

وړیائي:(وړ-یا-ئي)اسم- مؤنث- بړائي- لوئي- تکبر- غرور-

ور:(ور)اسم- واحد- مذکر- دروازه- تمبه- جمع وروُنه-

ور:(ور)سابقه- دَ غائب دَ طرف دَ پاره پکارونکے حرف لکه ورتلل- وررسېدل وغېره-

ور:(ور)لاحقه- چې دَ ځنې اسمونو پهٔ اخر کښې راتلو سره دَ فاعل معنی ورکوی لکه زړور- بختور وغېره-

ورا:(وَ-را/وَرا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ ښځو ګڼه چې دَ وادهٔ پهٔ موقع دَ ناوې کور ته ځی او بیا دَ ناوې دَ ډولۍ سره راځی- جمع وراګانې- (۲)وادهٔ-

ورا:(وَ-را)متعلق فعل/صفت- وګورئ ماورئ-

وراباڼ:(وَرا-باڼ)اسم- واحد- مذکر- دَ وادهٔ پهٔ جنج کښې شریک سړے- جنجی-

ورابانې:(وَرا-با-نې)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ وَرا کښې تلونکې ښځې-

ورابند:(وَرا-بند)اسم- واحد- مذکر- دَ بار دَ تړلو رسی-

ورابنے:(وَرا-به-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ اُوښ دَ کټې لرګے- جمع ورابنی-

وراتل:(وَرا-تَل)مصدر- اوړاتل- دنګل- پاڅېدل- منډه کول- ځغلېدل- الوتل-

وراتنه:(وَرا-تَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ وراتل-

وراتهٔ:(وَرا-تهٔ)صفت- وریت شوی- دَ وریت جمع-

وراثت:(وِ-را-ثَت)اسم- واحد- ذکر- ترکه- مېراث- ورثه- لهٔ مړی پاتې شوے مال جائېداد- وراثه- جمع وراثتونه- (م- عربی)-

وراثه:(وِ-را-ثه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وراثت-

وراجه:(وَرا-جه)اسم- واحد- مؤنث- مارګه- دَ مرې بغوتی- جمع وراجې-

وراخه:(وَرا-خه)اسم- واحد- مؤنث-(۱)دَ سپرلی باران- (۲)دَ کتې یو قسم- جمع وراخې-

وراره:(وَرا-ره)اسم- واحد- مؤنث- زرورمړې ښځه- جمع ورارې-

وراره:(وَرا-رهٔ)اسم- واحد- مذکر- دَ ورور ځوئ-

وراژه:(وَرا-ژه)اسم- واحد- مؤنث- خنزیره- کجیر- یو قسم دانه چې پهٔ ځټ راخیژی-

وراړه:(وَرا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خرمن- هغه خرمن چې قصابی پرې کیږی- لهٔ خرمنې جوړ پړے- وروینه-

وراستهٔ:(وَراس-تهٔ)اسم صفت- جمع- مذکر- وګورئ وروست-

وراسه:(وَ-را-سه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژغېدنه- جمع وراسې- (۲)وګورئ وراثه-

وراشکی:(وراش-کی)اسم- واحد- مؤنث- دَ توری پټی-

وراشه:(وَ-را-شه)اسم- واحد- مؤنث- بيان- خبرې اترې- ژبه- مهارت-

وراغ:(وَ-راغ)اسم- واحد- مذکر- کارګه- کاغه- کارغې- کاغ- کارغۀ-

وراګړے:(ورا-ګۀ-ړے)اسم- واحد- مذکر- پۀ ورا تلونکے- جنجې- جمع وراګړی-

وران:(وَران)اسم صفت- (۱)برباد- خراب- اجاړ- ړنګ- ويجاړ- خراب شوے- (۲)ورانے کونکے- ذليل- شرير- شيطان- وګورئ ورانکارے-

ورانښت:(ورا-نښت)اسم- واحد- مذکر- ورانے- بدی- دشمنی- برخلافی-

ورانکارے:(وَران-کا-رے)اسم صفت- شرير- فسادی- خراب کارونه کوُنکے- نقصانی- شيطان- ورانے کوُنکے- جمع ورانکاری-

ورانګه:(وَرانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لرګی سره پړی له وَل ورکونه- جمع ورانګې-

ورانوالے:(وَران-وا-لے)اسم- دَ ورانېدو حالت-

وران وجاړ:(وَران-وَ-جاړ)اسم صفت- خراب تراب- تالا ترغه- ويجاړ شوے- وران وران- وران ويجاړ-

وران وران:(وَران-وَران)اسم صفت- وګورئ وران ويجاړ-

ورانول:(وَرا-نه-ول)مصدر متعدی- ختمول- ويجاړول- ويرانول- دَ کار نه ويستل- پۀ بل مخ اړول- تباه کول- بربادول- ويجاړول- خرابول- ړنګول-

ورانون:(وَرا-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورانول-

ورانونکے:(وَرا-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورانونکی- مؤنث ورانونکې- وګورئ ورانول-

ورانګونګ:(وَرا-نه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورانول-

ورانونه:(وَرا-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورانول-

ورانه:(وَرا-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دښمنی- دشمنی- مخالفت- بدی- (۲)دَ وران مؤنث- وګورئ وران-

ورانه ودانه:(وَرا-نه- وَ-دا-نه)اسم- واحد- مؤنث- نېکی بدی- ښۀ بده- جوړه ناجوړه- جمع ورانې ودانې-

وران ويجاړ:(وَران-وی-جاړ)صفت- وګورئ وران وجاړ-

ورانه ويجاړه:(وَرا-نه-وی-جا-ړه)صفت- واحد- مؤنث- تالا ترغه- جمع ورانې ويجاړې-

ورانېدل:(وَرا-نې-دَل)مصدر لازم- لۀ کاره وتل- خرابېدل- دښمنی جوړېدل-

ورانېدن:(وَرا-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورانېدل-

ورانېدنګ:(وَرا-نې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورانېدل-

ورانېدنه:(وَرا-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورانېدل-

ورانېدونکے:(وَرا-نې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورانېدونکی- مؤنث ورانېدونکې- وګورئ ورانېدل-

ورانېدۀ:(وَرا-نې-دۀ)حاصل مصدر از دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ورانېدل-

ورانے:(وَرا-نے)اسم- خرابے- دښمنی- پتنه- فتنه- نقصان- اړيته- خميته- جمع ورانی-

ورايه:(وَرا-يه)صفت/متعلق فعل- لۀ لرې- پۀ فاصله- دَ لۀ حرف جار سره استعماليږی-

ورباندې:(وَر-بان-دې)حرف جار- پۀ هغۀ باندې- پۀ هغې باندې- دَ باندې سره دَ ور دَ غائبانه لاحقې نه جوړ توړے-

وربخلۀ:(ور-به-خلۀ)اسم- واحد- مؤنث- اوربخوله- پېنځه- پاينځه-

وربشه:(وُر-بۀ-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)يو قسم غله- اوربشه- اربشه نباتاتی نوم هارډيم ولګېر (HORDELM VULGARE)- (۲)عمر- روزی- (دَ ژوند سره پۀ استعمال)جمع وربشې-

وربشه:(وُر-بۀ-شه)اسم- واحد- مؤنث- دَ پګړ مياشت-

وربشينه:(وُر-بۀ-شي-نه)اسم- واحد- مؤنث- روټه دَ اُربشونه جوړه روټۍ چې دَ اُربشو دَ اوړو نه جوړه وی- جمع وربشينې-

وربل:(وُر-بَل)اسم- مذکر- ټيکه- کالے- دَ پېغلې پۀ تندی وېښتۀ- بندکے- اوربل-

وربلې:(ور-به-لې)اسم- جمع- مؤنث- تنګې پينځې چې جينکی يې پۀ جامو جوړوی-

وربنګ وهل:(ور-بنګ-وَ-هل)مصدر ترکيبی- ټک وهل- ټنګ وهل- ويشتل- وربېسې منډه کول-

وربوز:(وُر-بوز)اسم- واحد- مذکر- دَ خناو، خُله- دَ انسان مخ- مخ- شکل- خُله- موشاده- مُشاده- جمع وربوزی-

وربوزے:(وُر-بو-زے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې غلام- جمع وربوزی-

وربويه:(ور-بو-يه)اسم- واحد- مؤنث- نهری زمکه چې اُبۀ لری- کلی سره نژدې زمکه-

وربونے:(ور-بو-نے)اسم- واحد- مذکر- غولے- انګړ-

وربه:(وَر-به)اسم- واحد- مذکر- دربان- ورساتے-

وربه ګان:(ور-به-ګان)اسم- مذکر- دَ وربه جمع- څوکيداران- غاړچيان- ورساتی-

وربيز:(ور-بيز)اسم- واحد- مذکر- وربوز- پوزه- اوږد مخ عموماً دَ خنازرو-

ورپسې:(ور-پۀ-سې)متعلق فعل- شا ته- وروستو-

ورپکښې:(ور-پۀ-کښې)حرف جار- (۱)ورکښې- دننه- (۲)صفت- کونی-

ورپورک:(ور-پو-رک)اسم- دروازه-

ورپورې:(ور-پو-رې)متعلق فعل- ورسره خوا کښې- پۀ وړدننه- کورناستې- لګېدلے-

ورپوکل:(ور-پو-کل)مصدر متعدی- اور ته پوکے ورکول-

ورپۀ زړۀ:(ور-پۀ-زړۀ)صفت- چا ته راياد-

ورت:(وَرت)اسم صفت- اُرت- سست-

ورت:(وَرت)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو يوه لوبه-

ورتارکه:(ور-تار-که)اسم- واحد- مؤنث- مرداره دانه-

ورتړ:(ور-تړ)اسم- واحد- مذکر- دربند- دروازه بندونکے-

ورتک:(ور-تک)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ورتلل-

ورتل:(ور-تل)مصدر- (۱)سپېنسی وربشل- تاوول- ربشل- (۲)ټوپ وهل-

ورتلل:(ور-تلل)مصدر لازم- د چا پهٔ طرف تګ کول- چا ته ځان رسول- د چا پهٔ لور تلل-

ورتلن:(ور-تلن)حاصل مصدر- وګورئ ورتلل-

ورتلنه:(ور-تلنهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورتلل-

ورتلونکے:(ور-تلون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورتلونکي- مؤنث ورتلونکې- وګورئ ورتلل-

ورتن:(ور-تن)حاصل مصدر- وګورئ ورتل-

ورتنه:(ور-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورتل-

ورتول:(وره-ته-ول)مصدر- (۱)وریتول- پهٔ اور پخول- (د خنو ځیزونو لکه غوښه وغیره- (۲)سخته ګرمي رسول-

ورتون:(وره-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورتول-

ورتونکے:(وره-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورتونکي- مؤنث ورتونکې- وګورئ ورتول-

ورتونګ:(وره-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورتول-

ورتونه:(وره-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورتول-

ورته:(ور-ته)صفت- (۱)لرې- (۲)متعلق فعل- هلته- هغه ځایٔ-

ورته:(ور-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وریته نینه- دانه- هغه دانه چې پوله نهٔ شي- (۲)وریته کړې غوښه- تیکه- جمع ورتې-

ورته:(ور-ته)حرف جار- بل ته- نورو ته- (د غائب صیغه کښې)-

ورته:(ور-ته)صفت- نژدې-

ورته:(ور-ته)اسم- واحد- مؤنث- سکښتې شوې ورې-

ورته:(ور-ته)اسم- ځرګند- ښکاره-

ورته والے:(ور-ته-وا-لے)اسم- د چا سره تړون لرنه- نژدې والے-

ورتینه:(ور-تي-نه)اسم- واحد- مؤنث- ارتینه- ښځه- عورته-

ورتې:(وره-تې)اسم- جمع- مؤنث- واحد- ورته- (۱)وریتې تیکې- (۲)چنې- نینې-

ورتېدل:(وره-تې-دل)مصدر لازم- (۱)پهٔ اور سوزېدل- ترقېدلے کېدل- پهٔ اور تلېدل- (۲)اذیت ورکېدل-

ورتېدن:(وره-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورتېدل-

ورتېدنګ:(وره-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورتېدل-

ورتېدنه:(وره-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورتېدل-

ورتېدونکے:(وره-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورتېدونکي- مؤنث ورتېدونکې- وګورئ ورتېدل-

ورتېدهٔ:(وره-تې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صیغه- وګورئ ورتېدل-

ورټ:(ورټ)متعلق فعل- د ژړا سره استعمالیږي لکه ورټ يې وژړل-

ورټک وهل:(ور-ټک-و-هل)مصدر- پهٔ زور سره وردننه کول-

ورټ ورټ:(ورټ-ورټ)متعلق فعل- د مسلسل ژړا سره استعمالیږي- ژړېدنه- لکه پهٔ ورټ ورټ يې وژړل-

ورټې ورټې:(وره-ټې-وره-ټې)صفت- د مسلسلو اوښو د صفت پهٔ طور استعمالیږي- لکه ورټې ورټې اوښې يې تویې کړې-

ورثه:(ور-ثه)اسم- واحد- مؤنث- میراث- ترکه- پاتې شوے مال یا جائېداد- جمع ورثې- (م- عربي)-

ورځ:(ورځ)اسم- واحد- مذکر- د شپې ضد- د شواروز هغه حصه چې نمر پکښې وي- د میاشتې دېرشمه حصه-

ورځپاڼه:(ورځ-پا-ڼه)اسم- واحد- مؤنث- اخبار- روزنامه-

ورځ پهٔ ورځ:(ورځ-پهٔ-ورځ)متعلق فعل- هره ورځ- روزانه-

ورځ چارے:(ورځ-چا-رے)صفت- د ورځو پهٔ حساب کار کونکے-

ورځلوې:(ورځ-لوې)اسم- قیامت- لویه ورځ- د محشر ورځ-

ورځنې:(ور-ځهٔ-نې)حرف جار- د هغهٔ نه- ورنه- ترې-

ورځنے:(وره-ځه-نے)صفت- روزانه- ورځ سره منسوب-

ورخول:(ور-خه-ول)مصدر- ټوپ وهل- ورتل-

ورخونه:(ور-خه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورخول-

ورځه:(ور-ځه)امر- د ورتلل مصدر نه امر- وګورئ ورتلل-

ورخې:(ور-خې)اسم- واحد- مؤنث- وراه د ښځو جنج چې د وادهٔ پهٔ ورځ د ناوې کور ته ځي-

ورځ یوې:(ورځ-یهٔ-وې)اسم- واحد- مؤنث- چې یوه ورځ کښې قلبه کومه زمکه اروي-

ورچانې:(ور-چا-نې)متعلق فعل- بهر- لهٔ وره بهر- ورخنې- ورچنې- ورچینې-

ورچنیز:(ور-چهٔ-نیز)صفت- بهرنے-

ورچنې:(ور-چهٔ-نې)متعلق فعل- وګورئ ورچانې/ورچینې-

ورچینې:(ور-چي-نې)متعلق فعل- وګورئ ورچانې- د کور نه بهر- بهر- ورچنې-

ورڅڅول:(ور-څ-څ-ول)مصدر متعدی- (۱)غوږ کښې څڅول- غوږ ته اچول- (۲)لو لو ورکول-

ورڅخه:(ور-څ-خه)حرف جار- ورسره-

ورڅک:(ور-څک)اسم- واحد- مذکر- ورسک- وربوز- پوزه- څوکه-

ورځېرمه:(ور-ځېر-مه)صفت- نژدې- پیوست-

ورځېلمه:(ور-ځېل-مه)صفت- وګورئ ورځېرمه-

ورخ:(ورخ)اسم- واحد- مذکر- هغه ناله چې پټي ته پرې اوبهٔ تیریږي- ناکه- اوبو ته تړلے بند- د اوبهٔ خور د نښتي سربېب- اړخ- د بدن یوه پړه- طرف-

ورخاړے:(ور-خا-ړے)اسم صفت- واحد- مذكر- لاړژن-
ورخاړے:(ور-خا-ړے)اسم- واحد- مذكر- د کډو بيزو يو مرض- ارخاړے-
ورخاړے:(ور-خا-ړے)اسم- واحد- مذكر- يو ساګ چې د سلاد په طور هم استعماليږی- نباتاتی نوم پارټولېکا اولرېکا (PORTULACA OLERACCA)-
ورختل:(ور-خه-تل)مصدر متعدی- په چا حمله کول- بره ورتلل- ورؤچتېدل-
ورختلے:(ور-خه-تهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ ورختل-
ورختن:(ور-خه-تن)حاصل مصدر- وګورئ ورختل-
ورختنګ:(ور-خه-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورختل-
ورختنه:(ور-خه-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورختل-
ورختونکے:(ور-خه-تون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع ورختونکی- مؤنث ورختونکې- وګورئ ورختل-
ورخته:(ور-خهٔ-ته)اسم- واحد- مؤنث- چېرچاړ- حمله- ورختې- وګورئ ورختې-
ورختهٔ:(ور-خه-تهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ورختل-
ورختې:(ور-خهٔ-تې)اسم- جمع- مؤنث- ورانے- مستی- په يو بل حمله- ورخته-
ورختے:(ور-خهٔ-تے)صفت- ورختلے- حمله کونکے- جمع ورختی-
ورخړل:(ور-خه-ړل)مصدر لازم- غل پرې کول-
ورخره:(ور-خه-ره)اسم- واحد- مؤنث- خخله- خشاک- لرګی- بالڼ- جمع ورخړې-
ورخطا:(ور-خ-طا)صفت- ورروان (په تېزی)- ورشتی-
ورخه:(ور-خه)اسم- واحد- مؤنث- وړه نالهٔ- جمع ورخې- وګورئ ورخ-
ورخيره:(ور-خي-ره)اسم- واحد- مؤنث- د کرکې نه ډکه خبره- جمع ورخيرې-
ورخيزه:(ور-خي-زه)اسم- واحد- مؤنث- هغه زمکه چې اُبو ته نژدې وی-
ورخيمځه:(ور-خيم-ځه)اسم- واحد- مؤنث- کچه غرمه- ځاښت-
ورد:(ورد)اسم- واحد- مذكر- ګلاب- ګل- جمع وردونه-
ورد:(ورد)اسم- واحد- مذكر- هغه کار چې روزانه کيږی او ناغه پکښې نهٔ وی- وظيفه- جمع وردونه-
وردانګل:(ور-دانګ-ګل)فعل- ورټوپلل- ورجوکل- ځهٔ ته ټوپ کول- ورغرځېدل- ورټوپ کول-
وردی:(ور-دی)اسم- واحد- مؤنث- د سپائی سرکاری لباس-
وردول:(ور-ده-ول)مصدر متعدی- جدا کول- شلول-
وردون:(ور-ده-ون)حاصل مصدر- وګورئ وردول-
وردونکے:(ور-ده-ون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع وردونکی- مؤنث وردونکې- وګورئ وردول-
وردونګ:(ور-ده-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وردول-
وردونه:(ور-ده-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وردول-

وردېدل:(ور-دې-دل)مصدر لازم- خپلو کښې جدا کېدل- جامې شلېدل-
وردېدلے:(ور-دې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- جمع وردېدلی- مؤنث وردېدلې- وګورئ وردېدل-
وردېدن:(ور-دې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وردېدل-
وردېدنګ:(ور-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وردېدل-
وردېدنه:(ور-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وردېدل-
وردېدونکے:(ور-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- جمع وردېدونکی- مؤنث وردېدونکې- وګورئ وردېدل-
وردېدهٔ:(ور-دې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ وردېدل-
وررز:(وره-رز)اسم- واحد- مذكر- مرز- وررزړ- نمرز- نورز- سائنسی نوم کوټرنکس (COTURNIX)-
ورزا:(ور-زا)اسم- ذرې ذرې کونه- قيمه کونه- ورژا-
ورزړ:(وره-زړ)اسم- واحد- مذكر- وګورئ وررز-
ورزش:(ور-زش)اسم- واحد- مذكر- وجود ته مسلسل حرکت ورکونه- خواری- مشق- قويت- (م- فارسی)-
ورزل:(ور-زل)مصدر متعدی- رېزه رېزه کول- مېده کول- قيمه کول- ټکول- ريچې کول-
ورزلے:(ور-زهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ ورزل-
ورزنه:(ور-زهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورزل-
ورزو:(ور-زو)اسم- واحد- مذكر- کرکه- نفرت-
ورزول:(ور-زه-ول)مصدر متعدی- (۱)رېزه رېزه کول- مېده کول- قيمه کول- ټکول- ريچې کول- (۲)دنګول- ازچت اوچت کول- پورته پورته کول-
ورزون:(ور-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورزول-
ورزونکے:(ور-زه-زون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ ورزول-
ورزونه:(ور-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورزول-
ورزېدل:(ور-زې-دل)مصدر لازم- مېده قيمه کېدل- ټکېدل- ريچې کېدل-
ورزېدلے:(ور-زې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذكر- وګورئ ورزېدل-
ورزېدن:(ور-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورزېدل-
ورزېدنه:(ور-زې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورزېدل-
ورزېدونکے:(ور-زې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذكر- وګورئ ورزېدل-
ورزېدهٔ:(ور-زې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ورزېدل-
ورژا:(ور-ژا)اسم- وګورئ ورزا-
ورژل:(ور-ژل)مصدر متعدی- (۱)وګورئ ورزل- (۲)ژوبلول-
ورژن:(ور-ژن)حاصل مصدر- وګورئ ورژل-
ورژنګ:(ور-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورژل-
ورژنه:(ور-ژهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورژل-

ی (ښی-رل)، ې (ضې-ره-ول)، ئ (پيا-لي)، ېږ (تن-دېږ) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ورژونکے:(ور-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورژل-

ورژونے:(ور-ژو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ لېټي په شان دَ خوراک يو قسم چې لهٔ اوړو پخولے شي او غوړي او ترې پکښې اچولے شي-

ورږ:(ورږ)اسم- واحد- مذکر- دَ اس يا دَ اسپې دَ څټ وېښتهٔ- ايال-

ورږه:(ور-ږه)اسم- واحد- مؤنث- زغانځه- يوه مشهوره حشره چې تور رنګ لري او پهٔ ټوپونو ګرځي- چرته چې انسان وچيچي هغه ځائې وپرسيږي او خارښت پېدا کړي- کله کله دَ طاعون دَ خورېدلو ذريعه ګرځي-

ورږهٔ:(ور-ږهٔ)اسم- جمع- مذکر- زاروهٔ- اوروهٔ- وارهٔ- وارژهٔ-

ورساتونے:(ور-سا-تو-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې څوکيدار- ورساتے-

ورساتے:(ور-سا-تے)اسم- واحد- مذکر- څوکيدار- دربان- قابوچي- غاوچي- وربه- ورساتونے-

ورستاړے:(ورس-تا-ړے)صفت- وګورئ وروستاړے-

ورستن:(ورس-تن)اسم- واحد- مؤنث- برستن- نيالي- نالي- نهالي-

ورستنول:(ور-سته-نه-ول)مصدر متعدي- ورواپس کېدل- بېرته ورلېږل- بېرته ورکول- وګورئ ورستنول-

ورستنون:(ور-سته-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورستنول-

ورستنونکے:(ور-سته-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورستنول-

ورستنونګ:(ور-سته-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورستنول-

ورستنونه:(ور-سته-نه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورستنول-

ورستنېدل:(ور-سته-نې-دل)مصدر لازم- ورواپس کېدل- بېرته ورتلل- وګورئ ورستنېدل-

ورستنېدن:(ور-سته-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورستنېدل-

ورستنېدنه:(ور-سته-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورستنېدل-

ورستنېدونکے:(ور-سته-نې-دون-کے)اسم فاعل- جمع ورستنېدونکي- مؤنث ورستنېدونکې- وګورئ ورستنېدل-

ورستنېدهٔ:(ور-سته-نې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ورستنېدل-

ورستنے:(ورس-ته-نے)صفت- آخرنے- آخري- پاتې- وروستنے- ورستينے- وروستے-

ورستو:(ورس-تو)اسم صفت- وروستو- شا ته- پاتې- آخري- دَ وړاندي ضد-

ورستوالے:(ورست-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- زوړوالے-

ورستول:(ورس-ته-ول)مصدر متعدي- زړول- ناقابل استعمال کول-

ورستون:(ورس-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورستول-

ورستونول:(ور-ستو-نه-ول)مصدر متعدي- بېرته کول- پهٔ ستنه کول- واپس کول- وګورئ ورستنول سره دَ لوازماتو-

ورستونګ:(ورس-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورستول-

ورستونه:(ورس-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورستول-

ورستونېدل:(ور-ستو-نې-دل)مصدر لازم- پهٔ ستنه کېدل- واپس کېدل- بېرته کېدل- وګورئ ورستنېدل سره دَ لوازماتو-

ورستوونکے:(ورس-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورستول-

ورسته:(ورس-ته)اسم صفت- واحد- مؤنث- دَ وروست مؤنث ضعيفه- زړه- فرسوده-

ورستينے:(ورس-تي-نے)صفت- وګورئ ورستنے-

ورستېدل:(ورس-تې-دل)مصدر لازم- لهٔ کاره وتل- زړېدل- دَ استعمال قابل نهٔ پاتې کېدل- فرسوده کېدل-

ورستېدن:(ورس-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورستېدل-

ورستېدنګ:(ورس-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورستېدل-

ورستېدنه:(ورس-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورستېدل-

ورستېدهٔ:(ورس-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ورستېدل-

ورستې:(ورس-تې)اسم صفت- مؤنث- دَ ورستو مؤنث- شا ته- وروستې-

ورسره:(ور-س-ره)حرف جار- نژدې- خوا پهٔ خوا- لګېدلے-

ورسره ورسره:(ور-س-ره-ور-س-ره) متعلق فعل - نزدې نزدې- نژدې نژدې-

ورسک:(ور-سک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ مخ هغه حصه چې وېښتهٔ پرې وي- شونډه- (۲)دَ دوو غرونو پهٔ مينځ کښې تنګه لاره- (۳)رُوبند- تربوزک- (۴)اُربز- (۵)کوم ځائې چې غر او مېدان يو ځائې شوے وي- (۶)دَ خرهٔ يا دَ اوښ پوزه- (۷)هغه پګړي چې دَ زني لاندې تړلے شوې وي او مخ پرې پټ شوے وي- (۸)غاړه- پشتې- جمع ورسکونه-

ورشاړ:(ور-شا-ړ)اسم- واحد- مذکر- اورشاړ- چقمق ټوپک- چقماق ټوپک-

ورشکې:(ور-ش-کې)اسم- واحد- مؤنث- دَ تورې پېټې- چې توره پکښې ايښودے شي-

ورشمے:(ور-شه-مے)اسم- واحد- مذکر- دَ مړي روح ته دَ ثواب بخښلو پهٔ خاطر دَ ورومبنی نمابنام خيرات-

ورشنډ:(ور-شنډ)اسم- واحد- مؤنث- شونډې- شونډه-

ورشو:(ور-شو)اسم- واحد- مؤنث- دَ څاروو او څناورو دَ څرن ځائې- واښهٔ لرونکے مېدان- چراګاه- څرنځائې- جمع ورشوګانې-

ورښ:(ورښ)اسم- واحد- مذکر- (۱)ورمه- نرے باد- شمال- ابشمه- (۲)دَ اس پهٔ څټ ولاړ وېښتهٔ-

ورښت:(ور-ښت)اسم- واحد- مذکر- (۱)ورېدنه- ورو- (۲)واوره ورېدنه- واوره کېدنه- راپرېوتنه-

ورښتې:(ور-ښ-تې)اسم- جمع- مذکر- ورغښتې- بادام- نباتاتي نوم ټرمينيليا کېټپا (TERMINALIA CATAPPA) يا امېګډيلس کميونس (AMYGDALUS COMMUNIS)-

ورښکے:(ور-ښکے)اسم- واحد- مذکر- تسمه- تراده- پاړه- جمع ورښکي-

وربنودل:(ور-ښو-دل)مصدر متعدي- ښکاره کول- ښودل- ورزده کول-

ورښوول- ورښیل-

ورښودن:(ور-ښو-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورښودل-

ورښودنګ:(ور-ښو-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورښودل-

ورښودنه:(ور-ښو-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورښودل-

ورښودونکے:(ور-ښو-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورښودل-

ورښوول:(ور-ښو-ول)مصدر متعدی- وګورئ ورښودل-

ورښوولے:(ور-ښو-وهٔ-لے)اسم مفعول- جمع ورښوولی- مؤنث ورښوولې- وګورئ ورښوول-

ورښوون:(ور-ښو-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورښوول-

ورښونکے:(ور-ښو-وون-کے)اسم فاعل- جمع ورښونکی- مؤنث ورښونکې- وګورئ ورښوول-

ورښوونګ:(ور-ښو-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورښوول-

ورښوونه:(ور-ښو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورښوول-

ورښیل:(ور-ښهٔ-یل)مصدر متعدی- وګورئ ورښودل-

ورښیلے:(ور-ښهٔ-یهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ورښیلی- مؤنث ورښیلې- وګورئ ورښیل-

ورښین:(ور-ښهٔ-ین)حاصل مصدر- وګورئ ورښیل-

ورښینه:(ور-ښهٔ-یهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورښیل-

ورښیونکے:(ور-ښهٔ-یون-کے)اسم فاعل- جمع ورښیونکی- مؤنث ورښیونکې- وګورئ ورښیل-

ورطه:(ور-طه)اسم- واحد- مؤنث- ګرداب- د ملاکت ځاې- (م- عربی)-

ورع:(و-رع)اسم صفت- واحد- مؤنث- پرمېزګاری- (م- عربی)-

ورغ:(و-رغ)اسم- واحد- مذکر- (۱)موش- حواس- وار پار- (۲)ایمانداری- (م- فارسی)-

ورغاست:(ور-غاست)اسم- واحد- مذکر- حمله- یرغل-

ورغاستل:(ور-غاس-تل)مصدر لازم- حمله کول-

ورغاستلے:(ور-غاس-تهٔ-لے)اسم مفعول- جمع ورغاستلی- مؤنث ورغاستلې- وګورئ ورغاستل-

ورغاستن:(ور-غاس-تن)حاصل مصدر- وګورئ ورغاستل-

ورغاستنه:(ور-غاس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورغاستل-

ورغاستونکے:(ور-غاس-تون-کے)اسم فاعل- جمع ورغاستونکی- مؤنث ورغاستونکې- وګورئ ورغاستل-

ورغالے:(ور-غا-لے)اسم- واحد- مذکر- نغرے- انغرے- آتشدان- اورغالے-

ورغانی:(ور-غا-نی)اسم- واحد- مؤنث- د غنمو اوړهٔ چې خمبیره شی- خمیره- صغه لږه خمبیره چې پهٔ کولپی کښې د نورو اوړو د خمبیره کولو د پاره ساتلے کیږی-

ورغانے:(ور-غا-نے)اسم- واحد- مذکر- د اندازې نه کار اخستنه- قیاس- اټکل- (د جنګول مصدر سره)-

ورغږ:(ور-غږ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ وله یا اُبو کښې ژور ځاې- د غږهٔ لمن-

ورغږے:(ور-غهٔ-ږے)اسم- واحد- مذکر- د اُبو تل- د اُبو بېخ-

ورغږېدل:(ور-غ-ږې-دل) مصدر متعدی- ورغُرځېدل- ورګزارېدل- ورپرېوتل-

ورغستل:(ور-غس-تل)مصدر متعدی- ورغاندل- ټکول- دل کول-

ورغستلے:(ور-غس-تهٔ-لے)اسم صفت- ټکول شوے- دل شوی(جوار یا غنم)-

ورغندل:(ور-غن-دل)مصدر متعدی- ورلاندې کول-

ورغومے:(ور-غو-مے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د چېلې بچے- چیلوکے- (۲)د شمسی کال لسمه میاشت- (۳)د اسمان لسم برج-

ورغوے:(ور-غهٔ-وے)اسم- واحد- مذکر- تلے- د لاس تلے-

ورغهٔ:(ور-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ- وروغ-

ورغی:(ور-غی)اسم- واحد- مؤنث- صغه تورکے چې د لوګی پهٔ وجه چت باندې نښتے وی-

ورق:(ورق)اسم- واحد- مذکر- صفحه- پاڼه- (م- عربی)-

ورقه:(ور-قه)اسم- واحد- مؤنث- پاڼه- د کتاب صفحه- جمع ورقې- (م- عربی)-

ورک:(ورک)صفت- چې د انسان لهٔ نظره پټ یا لرې وی- نهٔ ښکارېدونکے- نهٔ پیدا کېدونکے- ضائع-

ورکړه:(ورک-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خېرات- صدقه- بخښنه- د ورکول مصدر نه اسم او امر-

ورکړه راکړه:(ورک-ړه-راک-ړه)اسم- مؤنث- معامله- خپلوی کونه- رشته کونه- لین دین-

ورک لارے:(ورک-لا-رے)اسم- صغه سړے چې لاره ئې بې درکه کړې وی- ورک شوے- بې درکه- جمع ورک لاری-

ورک لېونے:(ورک-لې-و-نے)اسم صفت- سخت مئین- شېدا-

ورک مانے:(ورک-ما-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- خنده رویه- خوش مزاجه-

ورک مرغهٔ:(ورک-مر-غهٔ)اسم- واحد- مذکر- یو خیالی مارغهٔ- عنقا-

ورک نومے:(ورک-نو-مے)اسم صفت- واحد- مذکر- چې مشهور نهٔ وی- نوم ورکے- بې نام ونشان- ګمنام- جمع ورک نومی-

ورکوټوالے:(ور-کوټ-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وړوکتوب-

ورکوزول:(ور-کو-زه-ول)مصدر متعدی- (۱)ورښکته کول- لاندې وروستل-

ورکوزون:(ور-کو-زه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزول-

ورکوزونکے:(ور-کو-زه-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ ورکوزول-

ورکوزونګ:(ور-کو-زه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزول-

ورکوزونه:(ور-کو-زه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزول-

ورکوزېدل:(ور-کو-زې-دل)مصدر لازم- ښکته ورتلل- کوز ورتلل- لاندې ورتلل-

ورکوزېدن:(ور-کو-زې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزېدل-

ورکوزېدنګ:(ور-کو-زې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزېدل-

ورکوزېدنه:(ور-کو-زي-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکوزېدل-

ورکوزېدونکے:(ور-کو-زي-دوْن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورکوزېدونکی- مؤنث ورکوزېدونکې- وګورئ ورکوزېدل-

ورکوزېدهٔ:(ور-کو-زي-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ ورکوزېدل-

ورکول:(ور-که-ول)مصدر متعدی- (۱)بخښل- عطاکول- دٔ خپلې قبضې نه دٔ بل قبضې ته سپارل- حواله کول- (۲)وهل- (څپېړه ورکول)- (۳)جاری کول- (سزا حکم وغېره)-

ورکول:(ورهٔ-ک-ول)مصدر متعدی- ضائع کول- لاپته کول- ختمول- بې درکه کول- وګورئ ورک-

ورکون:(ور-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورکول-

ورکون:(ورهٔ-ک-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورکول-

ورکونه:(ور-ک-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکول-

ورکونه:(ورهٔ-ک-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکول-

ورکوونکے:(ور-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورکول ۱-

ورکوونکے:(ورهٔ-ک-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورکول ۲-

ورکه:(ور-که)دٔ فعل نه امر- ورکړه- ورکول-

ورکه:(ورهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ورک شوے- ورکه شوې- بې درکه- (۲)پهٔ چوکه کښې خالی ځایونو کښې دٔ بوزغلی یا تخم اچونه- (۳)صفت ورک شوے څیز-

ورکېدل:(ور-کې-دل)مصدر لازم- ورکړے کېدل- دٔ ورکول مصدر لازم-

ورکېدل:(ورهٔ-کې-دل)مصدر لازم- ختمېدل- بې درکه کېدل- لاپته کېدل- ورک کېدل-

ورکېدن:(ورهٔ-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۲-

ورکېدن:(ور-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۱-

ورکېدنګ:(ورهٔ-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۲-

ورکېدنګ:(ور-کې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۱-

ورکېدنه:(ورهٔ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۱-

ورکېدنه:(ور-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورکېدل ۱-

ورکېدونکے:(ورهٔ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورکېدل ۲-

ورکېدونکے:(ور-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورکېدونکی- مؤنث ورکېدونکې- وګورئ ورکېدل ۱-

ورکېدهٔ:(ورهٔ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ ورکېدل ۲-

ورکېدهٔ:(ور-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دٔ ماضی استمراری دٔ واحد غائب صیغه- وګورئ ورکېدل ۱-

ورګ:(ورګ)اسم- واحد- مذکر- وړی-

ورګ:(ورګ)صفت- (۱)یو کلنے اوښ- (۲)پنځهٔ کلنے ګډ- مؤنث ورګه-

ورګړ:(ور-ګړ)اسم- واحد- مذکر- مؤنث ورګړه- بې تامله- بې مُحابا- بې وېرې دٔ هر څهٔ نه ورتېر- بې پروا-

ورګړول:(ور-ګه-ړه-ول)مصدر متعدی- یو ځایٔ کول- شاملول-

ورګړون:(ور-ګه-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورګړول-

ورګړونګ:(ور-ګه-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورګړول-

ورګړونه:(ور-ګه-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورګړول-

ورګړونکے:(ور-ګه-ړه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورګړول-

ورګړه:(ور-ګه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- شامله-

ورګړے:(ور-ګه-ړے)صفت- وګورئ ورګړ-

ورګن:(ور-ګن)اسم- واحد- مذکر- پشم رېشنه-

ورګه:(ور-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دٔ غوړونو پوسکی-

ورګه:(ور-ګه)صفت- دٔ ورګ مؤنث- وګورئ ورګ-

ورلاندې:(ور-لان-دې)حرف جار- وربښکته- ورکوز- (دٔ لاندې سره دٔ ور پهٔ غائبانه لاحقه جوړ شوے ټکے)-

ورلره:(ور-له-ره)حرف عطف- هغهٔ لره- هغې لره- ورته- (دٔ لره سره دٔ ور پهٔ غائبانه لاحقه جوړ شوے توررے)-

ورلښتے:(ور-لښ-تے)اسم- واحد- مذکر- بادام- جمع ورلښتي-

ورلغت:(ور-له-غت)متعلق فعل- پهٔ پونده-پهٔ لته- (دٔ آس یا دٔ سورلی یا دٔ بل څناور دٔ تېز تللو دٔ پاره استعمالېږی)-

ورلغتول:(ور-له-غه-ته-ول)مصدر متعدی- آس یا بل کوم دٔ سورلۍ څناور تېز چلول-

ورلغتون:(ور-له-غه-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورلغتول-

ورلغتونکے:(ور-له-غه-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ورلغتونکی- مؤنث ورلغتونکې- وګورئ ورلغتول-

ورلغتونګ:(ور-له-غه-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورلغتول-

ورلغتونه:(ور-له-غه-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورلغتول-

ورلول:(ور-له-ول)مصدر متعدی- حامله کول- بلاربول-

ورلون:(ور-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورلول-

ورلونکے:(ور-له-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورلول-

ورلونګ:(ور-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورلول-

ورلونه:(ور-له-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورلول-

ورله:(ور-له)صفت- امېدواره چې پهٔ ګېډه ئې بچے وی- حامله- شیګاره- بلاربه- جمع ورلې-

ورله:(ور-له)حرف عطف- وګورئ ورلره-

ورله انا:(ور-له-أ-نا)اسم- واحد- مؤنث- دٔ نیا مور- دٔ نیا نیا- جمع ورلې انا-

ورله کېدل:(ور-له-کې-دل)مصدر لازم- بلاربېدل-

ورلېدل:(ور-لې-دل)مصدر لازم- بلاربېدل- حامله کېدل- بچے پهٔ ګېډه کېدل-

ورلېدلي:(ور-لې-دهٔ-لې)صفت-واحد- مؤنث- وګورئ ورلېدل-

ورلېدن:(ور-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورلېدل-

ورلېدنګ:(ور-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورلېدل-

ورلېدنه:(ور-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورلېدل-

ورلېدونکے:(ور-لې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ ورلېدل-

ورلېدهٔ:(ور-لې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ ورلېدل-

ورم:(و-رم)اسم- واحد- مذکر- د بيمارۍ يا زخم په وجه د بدن پړسېدنه- پاړسوب- جمع ورمونه-

ورم:(ورم)اسم- واحد- مذکر- صلاح مشوره- لمسون- وعظ- شېطانے- پند- نصيحت- جمع ورمونه-

ورماکه:(ور-ما-که)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو يوه بيماري چې د مغې په وجه پرې په خلهٔ دانې راوخيژي-

ورمندن:(ور-من-دن)اسم- واحد- مذکر- نصيحت-

ورمولے:(ور-مو-لے)اسم- واحد- مذکر- د ماشومانو يوه بيماري چې د مغې په وجه ئې دستونه کيږي- وګورئ اُرمولے جمع ورمولي-

ورمېږ:(ور-مېږ)اسم- واحد- مذکر- ښپ- مري- غاړه- جمع ورمېږونه-

ورنبے:(ورن-بے)اسم- واحد- مذکر- ورومبے- اولنے-

ورند:(و-رند)اسم صفت- (۱)وربدونکے- (۲)اخوړندې اېنه-

ورندار:(ورن-دار)اسم- واحد- مؤنث- ورندار د ورور ښځه- جمع ورنداري ورنداريانې-

ورنداره:(ورن-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ورندار-

ورندے:(و-رن-دے)اسم صفت- بهېر وربدونکے- مسلسل وربدونکے-

ورنډه:(ورن-ډه)اسم- واحد- مؤنث- کنډ کوټه- غوبمنه- ناڅاپي حمله-

ورنه:(ور-نه)حرف جار- ورځنې- له دغه- لهٔ دغې خبرې- د ور د غائبانه لاحقې نه و د نه حرف جار نه جوړ شوے تورے-

ورنيکه:(ور-نې-که)اسم- واحد- مذکر- د نيکهٔ پلار- د نيکه نيکهٔ- غور نيکهٔ- جمع ورنيکونه-

ورڼ:(ورڼ)اسم- واحد- مذکر- تابوت- جنازه-

ورنبے:(ور-نبے)اسم- واحد- مذکر- هغه کېږه چې پکښې وړهٔ ماشومان ترلے شي- اُرنے- جمع ورنبې-

ورو:(ورو)اسم صفت متعلق فعل- په قلار- په آرام- په مزه- د تېز يا ژر ضد-

وروخه:(ورو-خه)اسم- واحد- مؤنث- د کډو بيزو سپره- کنه-

وروخه:(ورو-خه)اسم- واحد- مؤنث- ستړکو نه پاس د ورېښتو نری کرښه- جمع وروخې-

وروخې:(ورو-خې)اسم- جمع- مؤنث- ورځې- د وروخه جمع-

ورود:(و-رود)اسم- واحد- مذکر- ننه داخلېدنه- راتلنه- رارسېدنه- تشريف راوړنه- رکوزېدنه-

ورور:(ورور)اسم- واحد- مذکر- (۱)يو داسې کس چې بل سړی يا ښځې سره د يو مور پلار نه يا د يوې مور نه د پېدا کېدو تعلق لري- په ورومبي حالت کښې سکه ورور او په دوېم کښې ناسکه ورور بللے شي- (۲)ځنې وخت کښې د نوم په ځائې ونيلے کيږي- (۳)ډېر خوږ دوست- رشته دار-

ورور:(ور-ور)اسم- واحد- مذکر- د خاوند لهٔ خوا ناوې ته ورکړے کېدونکے رقم- ولور-

ورور عزيز:(ورور-عه-ريز)اسم- واحد- مذکر- خپل خپلوان- خپل پردے- يار آشنا- جمع ورونړه عزيزان-

وروړکے:(ورو-ړه-کے)اسم تصغير- وړوکے ماشوم- د ورور اسم تصغير-

وروړګلوي:(ورور-ګل-وي)اسم- واحد- مؤنث- وروروٸي- دوستي- راشه درشه-

وروړکيري:(ورور-ګي-ري)اسم- واحد- مؤنث- پخه دوستي- وروروٸي-

ورورولي:(ورور-و-لي)اسم- واحد- مؤنث- ورورګلوي- برادري- دوستي-

وروري:(ورو-ري)اسم- واحد- مؤنث- ورورولي- دوستي-

وروړے:(ورو-ړے)اسم- واحد- مذکر- په غرهٔ کښې د ښاروؤ د پاره د پناه ځاي-

وروړل:(ور-وړل)مصدر متعدي- چا له اوړل- چا ته رسول-

وروړلے:(ور-وړهٔ-لے)اسم مفعول- وګورئ وروړل-

وروړن:(ور-وړن)حاصل مصدر- وګورئ وروړل-

وروړنګ:(ور-وړنګ)حاصل مصدر- وګورئ وروړل-

وروړنه:(ور-وړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وروړل-

وروړونکے:(ور-وړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وروړل-

وروست:(وروست)اسم صفت- واحد- مذکر- پخوانے- زوړ- روست- خوړلے شوے- کچه شوے- خراب شوے- جمع وراستهٔ- مؤنث ورسته-

وروستاړے:(وروس-تا-ړے)صفت- (۱)وروستنے- آخري- آخرينے- (۲)اسم- واحد- مذکر- لاحقه- د اسم يا صفت په آخر کښې راتلونکے علامت-

وروستنے:(وروس-ته-نے)اسم صفت- مذکر- وروستاړے-

وروستول:(وروس-ته-ول)مصدر متعدي- خرابول- زړول- استعمالول- ورستول-

وروستون:(وروس-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ وروستول-

وروستونکے:(وروس-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وروستول-

وروستونګ:(وروس-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وروستول-

وروستونه:(وروس-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وروستول-

وروسته:(وروس-ته)صفت متعلق فعل- (۱)وروستو- پس- پاتې- (۲)زړه- ريشه-

وروستي بال:(وروس-تي-بال)متعلق فعل- وګورئ وروستينبال-

وروستينبال:(وروس-تين-بال)متعلق فعل- په آخر کښې- آخري کښې-

وروستے:(وروس-تے)اسم صفت- مذکر- شاتنے- آخري-

وروغ:(وروغ)اسم- واحد- مذکر- کارغهٔ- ورغهٔ-

ورول:(و-ره-ول)مصدر متعدي- د باران د څاڅکو په شان توېول- ګوزارول-

ی (ښی-رل)، ی (صې-ره-ول)، ی (پيا-لي)، ے (تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ورولېدل:(ور-ولې-دل)مصدر- څهٔ څیز کښې پرېوتل- دَ څهٔ څیز حقیقت ته رسېدل-

ورولېدلے:(ور-ولې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ورولېدلي- مؤنث ورولېدلې- وګورئ ورولېدل-

ورولېدن:(ور-ولې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورولېدل-

ورولېدنګ:(ور-ولې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورولېدل-

ورولېدنه:(ور-ولې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورولېدل-

ورولېدونکے:(ور-ولې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورولېدل-

ورولېدهٔ:(ور-ولې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ورولېدل-

ورولے:(و-ره-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ورول-

ورون:(و-رون)اسم- واحد- مذکر- نله- بنانګه- پتون- دَ بنیادم پهٔ بدن کښې دَ کناتې او دَ کونډې تر مینځ ځائې- زنګون- جمع ورونونه-

ورون:(و-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورول-

ورونکے:(و-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورول-

ورونګ:(و-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورول-

ورونه:(و-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورول-

ورونے:(ورو-نے)اسم- واحد- مذکر- ورنے- څېزنې- سیزنې- جمع ورنې-

ورو ورو:(ورو-ورو)اسم صفت- پهٔ قلار قلار- پهٔ مزه مزه-

ورهٔ:(و-رهٔ)اسم- واحد- مذکر- دروازه- دَ ور مغیره حالت-

ورمسته:(ور-مس-ته)متعلق فعل/صفت- لرې- یو خوا ته- وګورئ ورمیسته-

ورمنه:(ور-مهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- کسب- هنر- کار- شُغل-

ورمول:(ور-مه-ول)مصدر متعدی- خلاصول- ازادول-

ورمولے:(ور-مه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ورمول-

ورمون:(ور-مه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورمول-

ورمونکے:(ور-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورمول-

ورمونګ:(ور-مه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورمول-

ورمونه:(ور-مه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورمول-

ورمیسته:(ور-میس-ته)متعلق فعل/صفت- اخوا ته- دَ لرې- ورمسته-

ورمېدل:(ور-مې-دل)مصدر لازم- آزادېدل- خلاصېدل-

ورمېدلے:(ور-مې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ورمېدل-

ورمېدن:(ور-مې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورمېدل-

ورمېدنګ:(ور-مې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورمېدل-

ورمېدنه:(ور-مې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورمېدل-

ورمېدونکے:(ور-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورمېدل-

ورمېدونے:(ور-مې-دو-نے)اسم فاعل- واحد- مذکر- خلاصېدونکے- آزادېدونکے-

ورمېدهٔ:(ور-مې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ ورمېدل-

وریا:(ور-یا)اسم- واحد- مذکر- باران-

وریا:(ور-یا)اسم- واحد- مؤنث- (۱) حاشیه- (۲)صفت- ډېر لرې- پهٔ فاصله-

وریت:(وریت)صفت- (۱)دَ اور پهٔ تاؤ پوخ- پهٔ انګار پوخ- کباب شوے- (۲)سوزېدلے- (۳)قهر اخستے- غصه شوے-

وریت پیت:(وریت-پیت)صفت- (۱) سخت قهر اخستے- (۲)سختې ګرمی وهلے-

وریتول:(وری-ته-ول)مصدر متعدی- (۱)پهٔ اور پخول- نینې کول- (۲)غصه کول-

وریتون:(وری-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ وریتول-

وریتونکے:(وری-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وریتونکي- مؤنث وریتونکې- وګورئ وریتول-

وریتونګ:(وری-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وریتول-

وریتونه:(وری-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وریتول-

وریته:(وری-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱) پهٔ اور پخ شوې غوښه- کباب کړې غوښه- پهٔ اور پخ شوې تیکه-(۲)دَ وریتو غوښو مېلمستیا- (۳)صفت- دَ وریت مؤنث-

وریته ګر:(وری-ته-ګر)اسم- واحد- مذکر- تیکې خرڅونکے- کباب خرڅوونکے-

وریتې:(وری-تې)صفت- (۱)ورتې شوې- سوزېدلې- نینې شوې- (۲)دَ وریتو غوښو مېلمستیاګانې- دَ وریته جمع-وګورئ وریته-

وریتېدل:(وری-تې-دل)مصدر متعدی- (۱) پهٔ اور پخېدل- نینې کېدل- سوزېدل- (۲)غصه کېدل-

وریتېدن:(وری-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وریتېدل-

وریتېدنګ:(وری-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وریتېدل-

وریتېدنه:(وری-تې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وریتېدل-

وریتېدونکے:(وری-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وریتېدل-

وریتېدهٔ:(وری-تې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ وریتېدل-

وریخ:(ور-یخ)اسم- واحد- مذکر- پهٔ آسمان هغه لړې چې باران ترې ورېږي- ورېځ-

ورید:(و-رید)اسم- واحد- مذکر- دَ څټ غټ رګ- شاه رګ- شه رګ-

وریژه:(وری-ژه)اسم- واحد- مؤنث- غله- نباتاتی نوم اورېزا سېټې وا (ORYZA SATIVA) لرونکې بوټی چې دانه ئې دَ خوراک دَ پاره استعمالیږي- جمع وریژې-

وریژینه:(وری-ژی-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ وریژو اوړو نه جوړه روټۍ چې خواږهٔ پکښې ګډ وي-

وریسته وریسته:(ور-ایس-ته-ور-ایس-ته)صفت/متعلق فعل- لرې لرې-

بهر بهر - پهٔ ډېره ډېره-

ورین:(ورین)اسم- واحد- مذکر- کشاده- ارت- عام طور سره د تندی د صفت پهٔ طور استعمالیږی-

وریندار :(ورین-دار)اسم- واحد- مؤنث- ورندار- د ورور ښځه- جمع وریندارياني-

ورینداره:(ورین-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- د ورور ښځه- بابی-

ورینکے:(ورین-کے)اسم- واحد- مذکر- نرے نرے باران-

وریښه:(وري-نه)اسم- واحد- مؤنث- د ورین- مؤنث روښان غوړېدلے- وګورئ ورین-

وریښے:(و-ري-نے)اسم- واحد- مذکر- خوشحاله- سُوکاله-

ورییه:(وري-يه)متعلق فعل/صفت- لرې- پهٔ فاصله-

ورېخ:(ورېخ)اسم- وګورئ وریځ-

ورېت:(ورېت)صفت- څرګند- ښکاره- جوت- (متروک)-

ورېدل:(و-رې-دل)مصدر متعدی- باران کېدل- متواتر څهٔ څيز د بره نه لاندې راپرېوتل- (لکه ږلۍ، کاڼی او داسې نور)-

ورېدن:(و-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ورېدل-

ورېدنګ:(و-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ورېدل-

ورېدنه:(و-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورېدل-

ورېدونکے:(و-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورېدل-

ورېدهٔ:(و-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ورېدل-

ورېرونه:(وري-رو-نه)اسم- د ورارهٔ جمع- د ورور ځامن-

ورېره:(وري-ره)اسم- واحد- مؤنث- د ورور لُور- د ورارهٔ مؤنث-

ورېږن:(وري-ږون)اسم صفت- مېده څيزونه-

ورېښل:(وري-ښل)مصدر متعدی- نغښتل- سکښتل- ورېښول-

ورېښلے:(وري-ښهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ورېښل-

ورېښن:(وري-ښن)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښنه:(وري-ښهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښونکے:(وري-ښون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورېښل-

ورېښول:(وري-شه-ول)مصدر متعدی- وګورئ ورېښل-

ورېښون:(وري-شه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښونکے:(وري-شه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ ورېښل-

ورېښونګ:(وري-شه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښونه:(وري-شه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښوهٔ:(وري-شه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ورېښل-

ورېښم:(وري-ښم)اسم- واحد- مؤنث- ریښم- یو قیمتی تار چې د یو قسم چینجی نه حاصلوے شی او کپړه ترې جوړیږی-

ورېښمین:(ورېښ-مین)صفت- ریښمین- ریښمی- د ورېښمو نه جوړ- مؤنث ورېښمینه-

وربښه:(وري-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حلوا- (۲)د مړی خېرات چې عموماً د جمعې پهٔ شپه کولے شي-

وربغ:(و-ربغ)اسم- واحد- مذکر- رنګ جمع وربغونه-

وړ:(وړ)اسم- صفت- جوګه- اعتبار- قابل- مناسب- موزون-

وړ:(وړ)اسم- واحد- مذکر- زوروړ- پهٔ حق- بې ګناه- د پړ ضد-

وړ:(وړ)اسم- واحد- مذکر- جنس- د یو جنس څیزونه-

وړاندینے:(وړان-دی-نے)اسم صفت- مخکښنے- مخکښینے- پخوانے-

وړاندې:(وړان-دې)اسم صفت/متعلق فعل- مخکښې- وړومبے-

وړانګه:(وړانګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- پلوشه- رڼا-

وړانه:(وړا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د وړ کېدوحالت- بې ګناهی-

وړانه پړانه:(وړا-نه-پړا-نه)اسم مرکب- واحد- مؤنث- حق ناحق- ګټه بائیلات- دروغ رښتیا- نفع نقصان- پړ کېدنه-

وړتوب:(وړ-توب)اسم- واحد- مذکر- موزونیت- لیاقت- مناسبت-

وړتوب:(وړ-توب)اسم- واحد- مذکر- ګټه- کامیابی- غلبه-

وړغوندے:(وړ-غون-دے)اسم- واحد- مذکر- غړوندے- د څټ رسی چې خناورو ته اچولے شي-

وړکینه:(وړ-کي-نه)اسم صفت- مؤنث- کمکینه- وړه-

وړکینه:(وړ-کي-نه)اسم- واحد- مؤنث- وړوکتوب-

وړکی:(وړ-کي)اسم- واحد- مؤنث- وړه جینی- وړوکې ماشومه-

وړکے:(وړ-کے)اسم تصغیر- ماشوم-

وړل:(وړل)مصدر متعدی- (۱)یو شے لهٔ خپل ځایه بل ځائ ته منتقلول- رسول- وُچتول- (۲)زغمل- برداشت کول-

وړل راوړل:(وړل-راو-ړل)مصدر- (۱)وګورئ وړل- (۲)چغلی کول-

وړلے:(و-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ وړل-

وړم:(و-ړم)صفت- تېر- د کال صفت-

وړمه:(وړ-مه)صفت- د وړم مؤنث-د ورځ یا د شپې د صفت پهٔ طور استعمالیږي-

وړمه ورځ:(و-ړمه-ورځ)اسم- واحد- مؤنث- تېرې پسې تېره ورځ-

وړمی:(وړ-مي)اسم صفت- مؤنث- لومړی- وړومبی- اولنی-

وړن:(وړن)حاصل مصدر- وګورئ وړل-

وړنګ:(وړنګ)حاصل مصدر- وګورئ وړل-

وړنګن:(وړنګ-ګن)اسم صفت- خلېدونکے- رڼا کوُنکے-

وړنګه:(وړنګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- وړانګه- پلوشه-

وړنګے:(وړنګ-ګے)صفت- رنګے- د ګڼ ضد- لږ- کم-

وړنه:(وړهٔ-نه)حاصل مصدر- برداشت کونه- د وړل حاصل مصدر-

وړنه راوړنه:(وړهٔ-نه-راو-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- د یو بل خبرې وړنه راوړنه- چغلی کونه-

وړوکتوب:(و-ړوک-توب)اسم- وړوکوالے- وړوکتیا- ماشومتوب-

وړوکتیا:(وَ-ړُوکْ-تیا)اسم- وګورئ وړوکتوب-

وړوکوالے:(وَ-ړوکْ-وا-لے)اسم- وګورئ وړوکتوب-

وړوکے:(وَ-ړُو-کے)اسم تصغیر- د وړ تصغیر- کمکے- کوچنے- د ستر ضد- د لوئ ضد-

وړوکے اختر:(وَ-ړو-کے-اَخ-تر)اسم مرکب- واحد- مذکر- د روژې میاشت نه پس د مسلمانانو د خوشحالۍ ورځ- عبدالفطر- د هجری کال لسمه میاشت-

وړول:(وَ-ړه-وَل)مصدر متعدی- (۱)مېده کول- (۲)ریچې کول- وګورئ اوړول-

وړومبنی:(وَړُوم-به-نی)اسم صفت- مخکښنی- تېره شوې-

وړومبنے:(وَړُوم-به-نے)اسم صفت- وړومبے- مخکښینے- تېر شوے-

وړومبی:(وَړُوم-بی)اسم صفت- مخکښینی-

وړومبی خور:(وَړُوم-بی-خور)اسم- واحد- مؤنث- ربیع الثانی- د هجری کال څلورمه میاشت- د باره وفات نه پس اسلامی میاشت-

وړومبے:(وَړُوم-بے)اسم صفت- وګورئ وړومبنے-

وړومبے:(وَ-ړو-بے)اسم- د اوړو او ابو مرکب خوراک-

وړون:(وَ-ړ-وَن)حاصل مصدر- وګورئ وړول-

وړونګ:(وَ-ړ-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وړول-

وړونه:(وَ-ړ-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وړول-

وړونکے:(وَ-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وړول-

وړونے:(وَ-ړ-وو-نے)فاعل صفت- اوړه کونکے- مېده کونکے-

وړوهٔ:(وَ-ړ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ وړول-

وړه:(وَ-ړه)صفت- په قد، عمر یا وزن کښې کمه ماشومه- وړوکې- د وړ مؤنث-

وړه:(وَ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)فتح- د وړېدو حالت- (۲)د پړه ضد- د وړ مؤنث-

وړه پړه:(وَړه-پړه)اسم- واحد- مؤنث- حقه ناحقه- حق نا حق- جمع وړې پړې-

وړه وړه:(وَ-ړه-وَ-ړه)صفت- کمه کمه- لږه لږه- سپکه سپکه-

وړه وونے:(وَ-ړه-وو-نے)اسم- واحد- مذکر- غواسکے- یو غرنیزه ونه-

وړیا:(وَړ-یا)اسم صفت- (۱)بې قیمته- وېریا- بې پیسو- (۲)ارزان-

وړیکې:(وَ-ړی-کې)اسم- واحد- مؤنث- وړوکې- د وړیکے مؤنث-

وړیکی:(وَ-ړی-کی)اسم- واحد- مؤنث- ډېره ماشومه- ډېره لږه-

وړیکے:(وَ-ړی-کے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے-

وړین:(وَ-رین)صفت- لهٔ وړی جوړ شوے-

وړینه:(وَ-ړی-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د وړی نه جوړه شوې- پشمینه-

وړینے:(وَ-ړی-نے)اسم صفت- لهٔ وړی نه جوړ-

وړې:(وَ-ړې)اسم- د وړه جمع (۱)د پېو تلېدلے وړوکے ککوړے- (۲)مېده وریژې-

وړېدلے:(وَ-ړې-دهٔ-لے)اسم صفت- خوشحال- تاند-

وړې وړې:(وَ-ړې-وَ-ړې)اسم- د لویو لویو ضد- کمکی کمکی-

وړی:(وَ-ړی)اسم- مؤنث- د دالو او قیمې نه جوړ غنهاری چې کټوی کښې اچولے شی-

وړی:(وَ-ړی)اسم- واحد- مؤنث- د ګډو یا اوښانو وېښتهٔ او لهٔ دغو وېښتو جوړ تارونه- پشم-

وز:(وَز)اسم- واحد- مذکر- چېلے- نر چېلے-

وز:(وَز)اسم- واحد- مذکر- کولاچ- (۲)- صفت)مفلس- غریب- محتاج- قلاچ- کلاڅ-

وز:(وَز)صفت- اَرت- واز-

وزارت:(وَ-زا-رَت)اسم- واحد- مذکر- د وزیر کار- د وزیر عهده-

وزیون:(وز-یُون)اسم- واحد- مذکر- د چېلو کنډک- د چېلو رمه-

وزده:(وز-ده)اسم- واحد- مؤنث- وازده- چربی- وازګه-

وزر:(وَ-زر)اسم- واحد- مذکر- (۱)د مرغانو بڼه- وېښتهٔ- د مارغانو پرونه- (۲)مټ- (۳)سپک څیز- (۴)د کتاب جلد- ګور- جمع وزرونه-

وزر:(وَ-زر)اسم- واحد- مذکر- تعزیت- غمرازی- د عذر مفغن-

وزرا:(وُز-را)اسم- جمع- مذکر- د وزیر جمع-

وزروال:(وَ-زَر-وال)اسم صفت- واحد- مذکر- ځانګور- وزر لرونکے-

وزغنڼ:(وَز-غَن-ړَن)اسم- واحد- مذکر- د چېلی د وېښتو نه جوړ شوے څیز-

وزغونه:(وَز-غو-نه)اسم- د چېلو وېښتهٔ- وژغنه- وژغونه- وزغونے-

وزغونے:(وَز-غو-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وزغونه-

وزګار:(وَز-ګار)صفت- بې روزګاره- فارغ- کار نهٔ لرونکے- بې کاره- بې کسبه-

وزګارتوب:(وَز-ګار-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وزګارتیا-

وزګارتیا:(وَز-ګار-تیا)اسم- واحد- مؤنث- بې کاری- وزګاروالے- فرصت-

وزګارول:(وَز-ګا-ره-وَل)مصدر متعدی- وزګارول- بې کاره کول- فارغ کول-

وزګارون:(وَز-ګا-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ وزګارول-

وزګارونکے:(وَز-ګا-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وزګارول-

وزګارونګ:(وَز-ګا-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وزګارول-

وزګارونه:(وَز-ګا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وزګارول-

وزګارېدل:(وَز-ګا-رې-دَل)مصدر لازم- فارغېدل- بې کاره کېدل-

وزګارېدن:(وَز-ګا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وزګارېدل-

وزګارېدنګ:(وَز-ګا-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وزګارېدل-

وزګارېدنه:(وَز-ګا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وزګارېدل-

وزګارېدونکے:(وَز-ګا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وزګارېدل-

وزګارېدهٔ:(وَز-ګا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ وزګارېدل-

وزګرے:(وز-ګهٔ-رے)اسم- واحد- مذکر- چېلوکے- چېلے- بکرے- څېرلے-
وزله:(وز-له)اسم- واحد- مؤنث- بهانه- چاره- سبب- ذریعه- وسیله-
وزم:(و-زم)اسم- واحد- مذکر- (۱)قصد- اراده- (۲)سُر- ترنګ- ټنګ- وزن- خوش اوازی- طرز- (کاکړ)-
وزمکه:(وز-مهٔ-که)اسم- واحد- مؤنث- سپوږمی- وزمکی- وږمکه- جمع وزمکې-
وزمه:(وز-مه)لاحقه- وشمه- ډوله- وزن- طور- څېر- مثال- پهٔ شان- لکه مُلاوزمه- مُلاوشمه- ملاډولے وغېره-
وزن:(و-زن)اسم- واحد- مذکر- (۱)جاج- تول- اندازه- برابری- توازن- (۲)پړه- دَ کولالانو پړاوه- (۳)عزت- (۴)بوج- بار- (۵)مقدار- (۶)پهٔ علم عروض کښې دَ شعر بحر-
وزنه:(و-ز-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ شیشې یا دَ کاڼی نه جوړ شوے څیز چې عموماً دفترونو کښې پهٔ کاغذونو ایښوے شی- پېپروېټ-
وزنی:(وز-نی)اسم صفت- وزن لرونکے- وزن دار- دروند-
وزنے:(وز-نے)اسم صفت- مکار- بلاشیشک- چالاک-
وزه:(و-زه)اسم- واحد- مؤنث- چېلی- بیزه- بزه- جمع وزې-
وزیر:(و-زیر)اسم- واحد- مذکر- دَ بادشاه یا حکومت نائب- (۱)وزارت کونکے- نائب- مشیر- (۲)دَ شطرنج یوه مهره-
وزیره ګټه:(و-زی-ره-ګـ-ټه)اسم- واحد- مؤنث- دَ لاس دَ منځنی او کچنې ګټې ترمنځه ګټه-
وزیمه:(و-زي-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه چېلی چې وار یې راوړے وی-
وزئ:(و-زئ)اسم- واحد- مذکر- دَ کټې ګټې نه دَ کچنې ګټې پورې فاصله-
وژ:(وژ)اسم- واحد- مذکر- (۱)وز- بیز- چېلے- (۲)مارخور-
وژد:(وژد)اسم- واحد- مذکر- دَ خټې وبښتهٔ (دَ اُس وغېره)-
وژغنه:(وژ-غهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وزغونه-
وژغونه:(وژ-غو-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وزغونه-
وژغونیز:(وژ-غو-نیز)صفت- دَ ګېډ بزو دَ وړی نه جوړ شوے څیز-
وژل:(و-ژل)مصدر متعدی- قتل کول- مړکول- خون کول- وژنل- قتلول- وژلل-
وژلل:(وژ-لل)مصدر متعدی- وګورئ وژل-
وژلنه:(وژ-لهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وژلل-
وژلون:(وژ-لون)اسم- قتل- خون-
وژلونے:(وژ-لو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- قاتل- خونی- مړکونکے-مرګ کونکے-
وژله:(وژ-له)حاصل مصدر- وګورئ وژلهٔ-
وژلهٔ:(وژ-لهٔ)حاصل مصدر- قتل- وژنه- مړکونه- وژلون-
وژلے:(و-ژهٔ-لے)صفت مفعول- وګورئ وژل-
وژم:(و-ژم)اسم- واحد- مذکر- دَ خوشحالی لمحه یا دَ خوشحالی حصول- دلچسپی- زړهٔ راکښون-

وژمدار:(و-ژم-دار)اسم- واحد- مذکر- پاګل- مضطرب- بدحواس- لېونے- دیوانه-
وژمکی:(وژ-مه-کی)اسم- واحد- مؤنث- سپوږمی- وګورئ وږمی-
وژن:(و-ژن)اسم- واحد- مؤنث- پټې- پوټکے- څرمن- (دَ ګېډې یا چېلی)ګوډے-
وژن:(و-ژن)حاصل مصدر- وګورئ وژل-
وژنګ:(و-ژنګ)حاصل مصدر- وګورئ وژل-
وژنه:(و-ژهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وژل-
وژون:(و-ژون)اسم- مذکر- وګورئ وژلون-
وژونکے:(و-ژون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وژل-
وژه:(و-ژه)اسم- واحد- مؤنث- دَ خټې پله- جمع وژې-
وږد:(و-ږد)صفت- دَ لنډ ضد- پهٔ قد و قامت کښې اُوچت- یوه خاصه فاصله لرونکے- راکښلے-
وږدغوږے:(وُ-ږد-غو-ږے)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)څپرغوږے- غوږو- لوئ غوږے- چې غوږونه یې لوئ لوئ وی- (۲)خر- درازګوش- جمع وږدغوږی-
وږدوالے:(وُ-ږد-وا-لے)اسم- مذکر- طوالت- دَ یو څیز لهٔ یوهٔ سره تر بله سره فاصله-
وږدول:(وږ-دَ-ول)مصدر متعدی- راکښل- لوېول- طوالت ورکول-
وږدون:(وږ-دَ-ون)حاصل مصدر- وګورئ وږدول-
وږدونکے:(وږ-د-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وږدول-
وږدونه:(وږ-دَ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وږدول-
وږدوهٔ:(وږ-دَ-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ وږدول-
وږسترګتوب:(وږ-ستر-ګـ-توب)اسم- واحد- مذکر- دَ اوږو سترګو لرنه- حرص- کمینه توب-
وږسترګے:(وږ-ستر-ګے)صفت- وږې سترګې لرونکے- لالچی- حرصی- حریص-
وږلومے:(وږ-لو-مے)اسم صفت- هغه وږے چې ډوډی پهٔ تلوار خوری-
وږم:(و-ږم)اسم- واحد- مذکر- سخا بوئ- خراب بوئ-
وږمکی:(وږ-مهٔ-کی)اسم- واحد جمع- مؤنث- وږمی- وږمکهٔ- سپوږمی- وژمکی- وزمکی-
وږمه:(وږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یخه هوا- نرے باد- (۲)علامه-
وږمی:(وږ-می)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وږمکی-
وږیزه:(و-ږي-زه)صفت- (۱)هغه ښځه چې دَ اوو میاشتو اُمید یې وی- (۲)اسم- دَ ګېډې مالش-
وږی:(و-ږی)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ غاړه کښې دَ اچولو یو کالے- اوږی-
وږے:(و-ږے)صفت- واحد- مذکر- (۱)نهر- (۲)مشتاق- شوقی- شوقین-
وږے:(و-ږے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غنمو، اربشو جوارو وغېره هغه خوشه

چې پکښې داني وي- (۲)دَ شهدو دَ موچيو دَ ګبين هغه حصه چې پکښې شهد وي- دَ ګبينهٔ پياڅه-

وس:(وِس)اسم- واحد- مذکر- (۱)طاقت- کوشش- زور- واک- اختيار- (۲)څيز-

وس:(وُس)متعلق فعل- اوس- دا وخت- دا ساعت- پهٔ دې وخت- في الحال-

وساطت:(وَ-سا-طت)اسم- واحد- مذکر- واسطه- ذريعه- وسيله-

وسائل:(وَ-سا-ئل)اسم- مذکر- دَ وسيله جمع-

وسپرين:(وِس-پرين)صفت- دَ اسپنې جوړ-

وسپن تـوړے:(وِس-پن-تـو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ لوارانو يو اوزار- سوان- جمع وسپن توړي-

وسپنخړے:(وِس-پن-خهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ اسپنې زنګ- دَ اسپنې خيرے چې عام طور سره دَ زيړي-جولۍ پهٔ مرض کښې دَ دارو پهٔ طور استعماليږي- وګورئ سپنخړے-

وسپنخوره:(وِس-پن-خو-ره)اسم- مؤنث- دَ وسپنې زنګ- مچه خور- مچه خورک- جمع وسپنخورې-

وسپنکښ:(وس-پن-کښ)اسم- واحد- مذکر- آهنګر- لوهار-

وسپنه:(وِس-پهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ معدني څيزونو کښې لهٔ ټولو زيات استعماليدونکے دات چې فولاد ترې جوړيږي- هغه عنصر چې فارموله يې ايف ائی(H)او اټمی شمېر يې ۲۶ دے- وګورئ اسپنه-

وست:(وست)اسم- واحد- مذکر- څيز- وس-

وسترے:(وست-رے)صفت- وروستو- وروستے- آخري-

وستکار:(وس-ته-کار)اسم- واحد- مذکر- هغه خلق چې دَ کلي پهٔ ښه بده کښې خدمت کوي او خپې پېشو کښې مهارت لري- استکار-

وستګير:(وست-ګير)اسم صفت- وس لرونکے-

وستل:(وَس-تل)اسم- واحد- مذکر- مقام- ځاې- دَ غونډې ځاې-

وستناک:(وَست-ناک)اسم صفت- خوشحاله- خوش طبع- چې خفه نهٔ وي-

وسته:(وس-ته)اسم- واحد- مؤنث- ډنډ- دَ اوبو تالاؤ-

وستيانے:(وَست-يا-نے)اسم- واحد- مذکر- ختميدونکے- آخري-

وسط:(وسط)اسم- واحد- مذکر- مينځ- مرکز-

وسطي:(وَس-طي)صفت- مينځنے- مرکزي-

وسعت:(وس-عت)اسم- واحد- مذکر- ارتوالے- پلنوالے- لويوالے-

وسکه:(وس-که)حرف ربط- ځکه نو- ځکه چې- ولې چې- بې شکه- خو- مګر-

وسکې:(وس-کې)حرف ربط- وګورئ وسکه-

وسله:(وس-له)اسم- واحد- مؤنث- اسلحه- دَ جنګ جګړې اوزار- ټوپک- تماچه- چاړهٔ- غرض هر هغه شے چې جنګ جګړه کښې پکار راوستے شي-

وسله وال:(وس-له-وال)اسم صفت- وسله لرونکے-

وسلېدل:(وس-لې-دل)مصدر متعدي- ماتېدل- شلېدل-

وسلېدن:(وس-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وسلېدل-

وسلېدنګ:(وَس-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وسلېدل-

وسلېدنه:(وَس-لې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وسلېدل-

وسلېدونکے:(وَس-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وسلېدل-

وسلېدهٔ:(وَس-لې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ وسلېدل-

وسمن:(وَس-من)اسم صفت- قادر- توانا- زورور- اختيارمن-

وسمه:(وَس-مه)اسم- واحد- مؤنث- دَ نيل پاڼې چې وېښتهٔ پرې تورلے شي- خضاب-

وسواس:(وِس-واس)اسم- واحد- مذکر- وهم- فکر- وسوسه- ويره- خطره- شک- ګمان- ګومان-

وسواسي:(وس-وا-سي)اسم صفت- وهمي- شکي- فکري- وسوسه لرونکے- خامخا ګومان کونکے-

وسوسه:(وَس-وَ-سه)اسم- واحد- مؤنث- خيال- شک- وهم- ګومان-

وسه:(وَ-سه)اسم- واحد- مؤنث- باران-

وسه:(وَ-سه)اسم- واحد- مؤنث- توان- طاقت-

وسه:(وَ-سه)اسم- واحد- مؤنث- اډانه- دَ کوټې دَ چت دَ پاسه اچولی شوی لرګی-

وسياک:(وس-ياک)اسم- واحد- مذکر- دَ وساک مياشت- دَ هندي شمسي کال دروميې مياشت چې ۱۵ اپريل، ۱۴ مئی سره مطابق وي-

وسيع:(وَ-سيع)اسم صفت- ارت- فراخ- پلن-

وسيله:(وَ-سي-له)اسم- واحد- مؤنث- سوب- ذريعه- سبب- اسره- طفېل- ضمانت- رسوخ- جمع وسائل-

وسيله دار:(وَ-سي-له-دار)اسم صفت- وسيله لرونکے-

وسيله ناک:(وَ-سي-له-ناک)اسم صفت- وسيله دار- طمع دار-

وسيم:(وَ-سيم)اسم صفت- ښکلے- ښائسته- ړولے-

وسۍ:(وَ-سۍ)اسم- واحد جمع- مؤنث- اوسۍ- دَ بزې دَ خاندان يو ځنګلي ځناور- شاعري کښې دَ ښکليو سترګو دَ پاره مشهور دے-

وش:(وش)اسم- واحد- مذکر- (۱)وده- ترقي- (۲)زهر- (۲- حرف) دَ درد او غم ښکاره کولو حرف-

وشتمار:(وشت-مار)صفت- (۱)تحريک پېدا کونکے- بېدارونکے- (۲)ټوقمار- وشتې کونکے-

وشتول:(وش-ته-ول)مصدر متعدي- رابلل- بېدارول- تحريک ورکول-

وشتون:(وش-ته-ون)حاصل مصدر- وګورئ وشتول-

وشتونګ:(وش-ته-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وشتول-

وشتونکے:(وش-ته-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وشتول-

وشتونه:(وش-ته-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وشتول-

وشته:(وش-ته)اسم- واحد- مؤنث- ټوقه- مسخره- مزاح- جمع وشتې-

وشتي:(وشی-تي)اسم صفت- ټوقي- ټوقمار- وشتمار- ملنډي- مسخراچي-

وشم:(وَ-شِم)لاحقه- طور- ځنګه چې- لکه- په شان-
وشن:(وَ-شَن)صفت- بالغ کېدو ته نزدې-
وشه:(وُ-شه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)تانده څانګه- (۲)شهتير-
وښ:(وښ)اسم- مذکر- زهر-
وښبانه:(وښ-با-نه)اسم- واحد- مؤنث- سبزه زار- شينکي- چمن- ورشو-
وښخور:(وښ-خور)اسم صفت- ګيا خوړونکے- واښه خوړونکے-
وښکالے:(وښ-کا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ انګورو غُنچک- د انګورو خوشه- واښکے- کنګوړے- سپېلنے- جمع وښکالي-
وښکل:(وښ-کَل)مصدر متعدي- وکښل- ايستل- بهر کول- حل کول (سوال)- راښکل (کرښه)- وباسل- وکاږل-
وښکلے:(وښ-کَه-لے)اسم مفعول- جمع وښکلي- مؤنث وښکلې- وګورئ وښکل-
وښکن:(وښ-کَن)حاصل مصدر- وګورئ وښکل-
وښکنه:(وښ-کَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ وښکل-
وښکونکے:(وښ-کُون-کے)اسم فاعل- جمع وښکونکي- مؤنث وښکونکې- وګورئ وښکل-
وښکه:(وښ-که)اسم- واحد- مؤنث- وښکه- رود- جمع وښکې-
وښکے:(وښ-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ خُلې يو طرف- (۲)دَ خُلې قبضه- کوم ځاے چې دواړه شونډې يو بل سره يو ځاے کېږي-
وښلن:(وښ-لن)اسم صفت- واحد- مذکر- په اوښو ککړ-
وښند:(وَ-ښَند)اسم صفت- واحد- مذکر- (۱)تاند- ښېرازه- (۲)هغه سړے چې دَ ملا کوروالے نهٔ لري-
وښورے:(وَ-ښو-رے)اسم صفت- دَ چارپاے بچے چې تازه تازه دَ پيو نه منع شوے وی او په مزه مزه لږ لږ زاښهٔ خوري-
وښېدل:(وَ-ښې-دَل)مصدر متعدي- وښی وښی کېدل- کمزورے کېدل-
وښېدن:(وَ-ښې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وښېدل-
وښېدنګ:(وَ-ښې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وښېدل-
وښېدونکے:(وَ-ښې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وښېدل-
وښېدنه:(وَ-ښې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ وښېدل-
وښېدهٔ:(وَ-ښې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ وښېدل-
وښے:(وَ-ښے)اسم- واحد- مذکر- کړه- کنګڼ- بنګړے- ګجره- بامو- مټکې-
وصاف:(وَص-صاف)اسم- واحد- مذکر- ثناءخوان- ډېر صفت کونکے- (م- عربی)-
وصال:(وِ-صال)اسم- واحد- مذکر- (۱)ملاقات- يو ځاے کېدنه- (۲)مړکېدنه- ختمېدنه- دَ تصوف په اصطلاح کښې په وحدت کښې فنا کېدنه- (م- عربی)-
وصف:(وَ-صَف/وَصف)اسم- واحد- مذکر- صفت- ښهٔ والے- ستائينه- تعريف- خوبی- (م- عربی)-

وصفی:(وَ-صَ-فی)اسم صفت- واحد- مذکر- تعريفی- صفتی- (م- عربی)-
وصل:(وَ-صل/وَصل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وصال- دَ جدايي ضد- (م- عربی)-
وصلت:(وَص-لَت)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وصال- (م- عربی)-
وصيت:(وَ-صي-يَت)اسم- واحد- مذکر- (۱)نصيحت- (۲)دَ خپل مال جائېداد يا تعلقاتو په باره کښې لهٔ مرګه مخکښې يا په سفر دَ تللو په وخت پرېښوے شوے هدايت چې عمل پرې دَ مرګه پس کولے شي-
وضاحت:(وَ-ضا-حَت)اسم- واحد- مذکر- رڼه خبره کونه- تشريح کونه- تفصيل بيانونه-
وضع:(وَ-ضَع)اسم- واحد- مؤنث- صورت- شکل- حالت-
وضع حمل:(وَ-ضع-حَ-مل)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشوم پېدا کېدنه-
وضعدار:(وَ-ضع-دار)صفت- عاجز- عاجز طبع- په يو حالت خوښ-
وضعداری:(وَ-ضع-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ وضعدار کېدو حالت-
وضعيت:(وَض-عی-يَت)اسم- واحد- مذکر- کېفيت- حالت-
وضو:(وَ-ضُو)اسم- واحد- مؤنث- اودس- دَ نمانځهٔ دَ پاره په شريعت کښې مقرر اندامونه وينځنه-
وطن:(وَ-طَن)اسم- واحد- مذکر- علاقه- دَ پېدائش ځاے- مُلک- قوم- دَ يو قوم په ګټه دَ وسېدو ځاے او علاقه-
وطن پال:(وَ-طَن-پال)صفت- وګورئ وطن پرست- (افغانستان)-
وطن پالنه:(وَ-طَن-پا-لهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وطن پرستی-
وطن پرست:(وَ-طَن-پَه-رست)صفت- وطن سره مينه کونکے- دَ وطن خدمت کونکے- وطن سره پت پالونکے-
وطن پرستی:(وَ-طَن-پَه-رس-تی)اسم- واحد- مؤنث- دَ وطن پرست کار- دَ وطن پرست نظريه، فکر او عمل-
وطن دار:(وَ-طَن-دار)صفت- دَ يو وطن سره تعلق لرونکے- دوه يا زيات کسان چې دَ يو وطن وی-
وطن داری:(وَ-طن-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- وطن سره پت پالنه- دَ وطن خلقو سره مينه لرنه-
وطن دوست:(وَ-طَن-دوست)صفت- وطن دوستی کونکے- وطن پرست-
وطن دوستی:(وَ-طَن-دوس-تی)اسم- مؤنث- وګورئ وطن پالنه-
وطنی:(وَ-طه-نی)صفت- (۱)وطن سره تعلق لرونکے- (۲)دېسی-
وطی:(وَ-طی)اسم- واحد- مؤنث- غو- جماع- کوروالے- اصل معنیٰ دَ پښو لاندې کول-
وظائف:(وَ-ظا-ئف)اسم- جمع- دَ وظيفې جمع- وګورئ وظيفه-
وظيفه:(وَ-ظی-فه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خداے ذکر- (۲)هغه خوراک چې طالبانو ته ورکولے شي- (۳)منصبی فرض- (۴)سکولونو کالجونو وغېره کښې طالب علم ته ورکېدونکے رقم- دَ يو انجمن يا ادارې لهٔ خوا مستحق کسانو ته ورکېدونکے رقم- (م- فارسی)-

ئ" (ځی-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

وعده:(وَع-ده)اسم- واحد- مؤنث- عهد- قول- اقرار- لوظ- جمع وعدې- (م- عربی)-

وعده خلاف:(وَع-ده-خِ-لاف)صفت- وعده نهٔ پوره کونکے-

وعده خلافی:(وَع-ده-خِ-لا-فی)اسم- واحد- مؤنث- دَ وعده خلاف عمل او کردار-

وعده وعید:(وَع-ده-وَ-عید)اسم مرکب- لوظ قول- قول اقرار- لیت ولعل- ټال مټول- انې بانې-

وعظ:(وَ-عظ)اسم- واحد- مذکر- نصیحت- ناصحانه تقریر- جمع وعظونه- (م- عربی)-

وعید:(وَ-عید)اسم- واحد- مذکر- دَ سزا ورکولو وعده- (م- عربی)-

وغژن:(وَغ-ژن)صفت- چینجن-

وغه:(و-غه)اسم- دَ ګېډې چینجے-

وغېره:(وَ-غې-ره)دَ عربی مرکب ناقص چې پښتو او نورو ژبو کښې دَ اسم پهٔ طور استعمالیږی- او نور- زرسره نور- او لهٔ دې نه سېوا-

وفا:(وَ-فا)اسم- واحد- مؤنث- پت پالنه- دَ یارانې او دوستۍ وعده پوره کونه- ملګرتیا کونه- سرته رسونه- دَ ملګرتیا پوره پوره خیال ساتنه- دَ جفا ضد- (م- عربی)-

وفات:(وَ-فات)اسم- واحد- مذکر- مرګ- مړکېدنه- (م- عربی)-

وفادار:(وَ-فا-دار)اسم صفت- واحد- مذکر- وفا لرونکے- وفا کونکے-

وفاداری:(وَ-فا-دا-ری)اسم- واحد- مؤنث- دَ وفادار عمل- نمکې حلالی-

وفاق:(وِ-فاق)اسم- واحد- مذکر- (۱)موافقت- اتفاق- اتحاد- یووالے- (۲)دَ څنو صوبو یا ریاستونو مجموعه چې اندرونی طور سره خپل واک لری- (م- عربی)-

وفاقی:(وِ-فا-قی)اسم صفت- واحد- مؤنث/مذکر- دَ وفاق سره تړلے- (م- عربی)-

وفاکېش:(وَ-فا-کېش)اسم- واحد- مذکر- وفادار-

وفانې:(وَ-فا-نې)اسم- واحد- مؤنث- مینه- محبت- (عامیانه)-

وفد:(وَ-فد/وَفد)اسم- واحد- مذکر- جرګه- یو ټولے چې دَ مطالبې کولو دَ پاره چا له لاړ شی- جمع وفود- (م- عربی)-

وفق:(وَ-فق)اسم- واحد- مذکر- مطابقت- تړون- (م- عربی)-

وفود:(وُ-فود)اسم- جمع- مذکر- دَ وفد جمع- جرګې- (م- عربی)-

وفور:(وُ-فور)اسم- جمع- مذکر- زیاتوالے- کثرت- ډېروالے-

وقار:(وَ-قار)اسم- واحد- مذکر- عزت- قدر- سنجیدګی- متانت- شان- شوکت-

وقائع:(وَ-قا-ئع)اسم- جمع- دوقیعه جمع- واقعې- حادثې- واقعات- خبرونه- (م- عربی)-

وقایه:(وَ-قا-یه)اسم- واحد- مؤنث- دَ کتاب جلد- کانټې- (م- عربی)-

وقائې:(وَ-قا-ئې)اسم- جمع- دَ وقایه جمع-

وقت:(وَقت)اسم- واحد- مذکر- وخت- (م- عربی)-

وقتاً فوقتاً:(وَق-تن-فه-وق-تن)متعلق فعل- وخت پهٔ وخت- ساعت پهٔ ساعت-

وقر:(وَقر)اسم- واحد- مذکر- (۱)عظمت- بزرګی- لوئی- (۲)عزت- قدر- (۳)رتبه- منصب- عقل- لوئی- (م- عربی)-

وقس علیٰ هٰذا:(وَ-قس-عه-لا-ها-ذا)دَ عربی جمله چې عام طور سره ئې علماء استعمالوی او مطلب ئې دا دے چې پهٔ دې قیاس وکړه- علےٰ هذاالقیاس- (م- عربی)-

وقعت:(وَق-عت)اسم- واحد- مذکر- عزت- اعتبار- باور-

وقف:(وَقف-وَ-قف)اسم صفت- (۱)سپارلے شوے- سپارلے- خېرات شوے- (۲)اسم- واحد- مذکر- دَ قانون دَ لاندې یو خېراتی مقصد دَ پاره مخصوص شوے جائیداد- (۲)پهٔ قرآن کریم کښې چې کوم ځائې دَ وقفې کولو حکم وی- دَ یو ساکن حرف نه پس دوېم ساکن حرف- (م- عربی)-

وقفه:(وَق-فه)اسم- واحد- مؤنث- مهلت- لږ ساعت- دمه کونه- م- عربی)-

وقوع:(وُ-قوع)اسم- واحد- مذکر- واقع کېدنه- صادرېدنه- (م- عربی)-

وقوعه:(و-قو-عه)اسم- واحد- مؤنث- واقعه- حادثه- پېښه- صدمه- هنګامه- (م- عربی)-

وقوف:(وُ-قوف)اسم- واحد- مذکر- پېژندنه- شعور- تجربه- علم- پوهه- (۲)دَ حج پهٔ موقع د حاجیانو پهٔ عرفات کښې ایسارېدنه- (م- عربی)-

وقیع:(وَ-قیع)صفت- عزتمند- معزز- وقعت لرونکے- (م- عربی)-

وک:(وَک)اسم- واحد- مذکر- خوښه- طاقت- قبضه- واک- اختیار-

وکاړل:(وُ-کا-ړل)مصدر متعدی- وباسل- ایستل- وکښل- وبستل-

وکاړلے:(وُ-کا-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وکاړلی- مؤنث وکاړلې- وګورئ زکاړل-

وکاړنه:(وُ-کا-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وکاړل-

وکاړونکے:(وُ-کا-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ وکاړل-

وکالت:(وَ-کا-لت)اسم- واحد- مذکر- (۱) دَ وکیل پېشه- د وکیل کار- (۲)دَ افغانستان دَ شورئ رکنیت- (م- عربی)-

وکالتاً:(وَ-کا-له-تن)متعلق فعل- دَ وکیل پهٔ ذریعه-

وکر:(وَ-کر)اسم- واحد- مذکر- اکر- بڼه- څېره- رنګ- وضع- جثه-

وکرو:(وک-رو)اسم صفت- یواځې- بېل- بې اتفاقه- وکری-

وکرو وکرو:(وک-رو-وک-رو)صفت- جدا جدا- وکری وکری- بیل بیل- (م- هندی)-

وکري:(وک-ري)صفت- وګورئ وکرو-

وکری وکری:(وک-ری-وک-ری)اسم- وګورئ وکرو وکرو-

وکښل:(وُ-ښل)مصدر متعدی- خارج کول- وباسل- وښکل- وبستل- ایستل-

وکه:(وَکه)اسم- واحد- مؤنث- لوئې ارمان- ډېر خواهش-

وکیل:(وَ-کیل)اسم- واحد- مذکر- (۱)اختیارمن- نائب- واکمن- مختیار- وکالت کونکے- پهٔ عدالت کښې دَ مدعی، مدعاعلیه یا دَ عدالت لهٔ خوا

پیش کېدونکے قانونی ماهر- (۲)د افغانستان د شورئ رکن-
وکې:(و-کې)اسم صفت- واحد- مؤنث- خالی- هغه زمکه چې کرونده پکښې نهٔ کیږی-
وګ:(وګ)اسم- واحد- مؤنث- دمصنوعی وېښتو ټوپۍ-
وګړے:(و-ګهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- بنده- انسان- سړے- کس- غړے- خلق- عالم- فرد- جمع وګړی-
ول:(ول)اسم- واحد- مذکر- پیچ وتاب- تاؤ- کړلېچ- جمع ولونه-
ول:(ول)اسم- واحد- مذکر- (۱)اندازه- هوش- میانه روی- (۲)خبر- خبره- (۳)حکمت- چل- هنر- (۴)ارزان- ول- سپک- (۵)ګرداب- (۶)قسم- ګوانې- (۷)تمبه- دروازه- (۸)ګرمه هوا- ګرم باد- (۹)مناسب حال- معامله-
ول:(ول)د مصدر علامت- لکه خوړول، غوړول، وغېره-
ولا:(و-لا)اسم- واحد- مؤنث- محبت- مینه- دوستی- (م- فارسی)-
ولا:(و-لا)اسم- واحد- مؤنث- د کلی محل- بنګله-
ولادت:(و-لا-دت)اسم- واحد- مذکر- پېدائښت- پېدائش- پېدا کېدنه- (م- عربی)-
ولاړ:(و-لاړ)اسم صفت- واحد- مذکر- پاڅېدلے- قائم- ایسار- منتظر- د ناست ضد-
ولاړ:(ولاړ)د تلل مصدر نه ماضی مطلق-
ولاړتوب:(و-لاړ-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ولاړتیا-
ولاړتیا:(و-لاړ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- پاڅېدنه- انتظار- ودرېدنه- قایم کېدنه-
ولاړه:(و-لا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ودرېدنه- د ناسته ضد- (۲)صفت- د ولاړ مؤنث-
ولاړېدل:(و-لا-ړې-دل)مصدر- چا سره پهٔ جنګ ورتلل- پاڅېدل- اوړېدل-
ولاړېدن:(و-لا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ولاړېدل-
ولاړېدنګ:(و-لا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ولاړېدل-
ولاړېدنه:(و-لا-ړې-دهٔنه)حاصل مصدر- وګورئ ولاړېدل-
ولاړېدونکے:(و-لا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ولاړېدونکی- مؤنث ولاړېدونکې- وګورئ ولاړېدل-
ولاړېدهٔ:(و-لا-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ ولاړېدل-
ولاغونی:(و-لا-غو-نی)صفت- میرڅمن- دښمن- دشمن-
ولان:(و-لان)اسم صفت- عادی- اشنا- عادت- واقف-
ولاند:(و-لاند)صفت- مرده شوی- غاسل- هغه سړے چې مړے لمبوی-
ولانګه:(و-لانګ-که)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د مړی د لمبولو تخته- پټاری- (۲)لنګر- عرشه- جمع ولانګې-
ولایات:(و-لا-یات)اسم- د ولایت جمع- صوبې-
ولایت:(و-لا-یت)اسم- واحد- مذکر- (۱)د ولی مرتبه- بزرګی- د ملک صوبه- د صوبې د والی دفتر- (۳)د برطانوی حکومت مرکز لندن-
ولایتی:(و-لا-یه-تی)صفت- د ولایت وسېدونکے- انګریزی-
ولته:(ول-ته)متعلق فعل- هلته- د هلته یو تلفظ-
ولجه:(ول-جه)اسم- واحد- مذکر- لوټ- تالان- مال غنیمت-
ولجه:(ول-جه)اسم- واحد- مؤنث- بهانه- دهوکه- دوکه-
ولچک:(ول-چک)اسم- واحد- مذکر- هتکړی- جمع ولچکونه-
ولڅه:(ول-څه)اسم- واحد- مؤنث- مېلمنو ته د ړوړی ورکولو توان- د مېلمستیا کولو نمبر- وار- نوبت-
ولخه:(ول-خه)اسم- واحد- مؤنث- صحرا- بیابان-
ولد:(و-لد)اسم- واحد- مذکر- خوئ- زوئ- م- عربی)-
ولدالحرام:(و-ل-دل-ح-رام)اسم- واحد- مذکر- حرامی- حرامزاده-
ولړه:(ولهٔ-ړه)اسم- واحد- مؤنث- لوړه- د وږی کېدو حالت- جمع ولړې-
ولس:(و-لس)اسم- جمع- مذکر- اولس- خلق- وګړی- عوام- جمع ولسونه-
ولستی:(و-لس-تی)اسم- واحد- مذکر- یو زهریله مار-
ولس دوست:(و-لس-دوست)صفت- پهٔ اولس مین- اولس سره مینه لرونکے-
ولسوال:(و-لس-وال)اسم- واحد- مذکر- د اولس والی حاکم-
ولسواله:(و-لس-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- د اولس حکومت- د اولس راج- (نوے ټکے د ری پبلک پهٔ معنیٰ کښې)-
ولس والی:(و-لس-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- افغانستان کښې یو انتظامی وحدت- لکه ضلع-
ولسی:(و-لهٔ-سی)صفت- عوامی- د عوامو-
ولشل:(ولهٔ-شل)مصدر متعدی- د ېږو د څاروی نه پې اخستل- لوشل-
ولشلې:(و-لهٔ-شهٔ-لې)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ ولشل-
ولشنه:(و-لهٔ-شهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ولشل-
ولشونکے:(ولهٔ-شون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ولشونکی- مؤنث ولشونکې- وګورئ ولشل-
ولشونے:(ولهٔ-شو-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه لوښے چې پې پکښې ولشلے شی- لوغی- جمع ولشونی-
ولبنه:(ول-بنه)اسم- واحد- مؤنث- کوچ- تګ- تلنه-
ولغ:(و-لغ)صفت- لغ- لغړ-
ولغه:(ول-غه)اسم- واحد- مؤنث- د صحرا کونتره- ځنګلی کونتره-
ولقه:(ول-قه)اسم- واحد- مذکر- واک- اختیار- ولکه-
ولک:(و-لک)اسم- واحد- مذکر- جاګیردار- ملک-
ولکه:(ول-که)اسم- واحد- مؤنث- ولقه- (۱)سپارنه- (۲)قبضه- (۳)علاقه- (۴)ړنډ- چکله-
ولکی:(ول-کی)اسم- واحد- مؤنث- د ونې جرړه- ولګی-
ولګر:(ول-ګر)اسم- واحد- مذکر- هغه کس چې نرخ مقرره وی- نرخ مقررونکے-

ولکو:(ول-کو)اسم- واحد- مذکر- رچ- کالي- د کور سامان-
ولکۍ:(ول-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ولکۍ-
ولل:(وَلَل)مصدر- په أبو صفا کول- وينځل- مينځل- پريمينځل-
وللے:(وَلَه-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وللی- مؤنث وللې- وګورئ ولل-
ولماستنی:(وَل-ما-س-ته-نی)اسم- واحد- مؤنث- کمربند-
ولمستيا:(وَل-مَس-تيا)اسم- واحد- مؤنث- مېلمستيا-
ولمورے:(وَل-مو-رے)اسم- واحد- مذکر- اورمولے- اورموړلے- ورمولے- د ماشومانو يوه بيماری چې پکښې دست او قے کوی-
ولمه:(وَل-مه)اسم- واحد- مذکر- د مېلمه يو تلفظ- مېلمه-
ولمه:(وَل-مه)اسم- واحد- مؤنث- د پېزار اندرونی تلے- د تلی مېنځ کښې ځاې-
ولن:(وَلَن)حاصل مصدر- وګورئ ولل-
ولنګ:(و-لنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)انار- (۲)برخه- ټوټه- ونډه- حصه-
ولنګ:(وَلَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ولل-
ولنه:(وَلَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ولل-
ولور:(وَل-وَر)اسم- واحد- مذکر- ورور- د سخرانې له خوا ناوې ته مقرر شوې پيسې- رقم-
ولول:(وَل-وَل)اسم صفت- الوول- کنډه کنډه- ولونه ولونه- ګنجې ګنجې- کلکوټی- کنډه کنډه وبښتۀ- پيچ درپيچ-
ولوله:(وَل-وَ-له)اسم- واحد- مؤنث- جوش- جذبه- جمع ولولې-
ولونے:(و-لو-نے)اسم- واحد- مذکر- پېزوان- د پوزې يو پسول- جمع ولونی-
ولونے:(وَلَو-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- غاسل- وينځونکے- غسل ورکونکے-
وله:(وَلَه)حاصل مصدر- ولنه- وينځنه- وګورئ ولل-
وله:(وَ-له)اسم- واحد- مذکر- والۀ- هغه لښتے چې د نهر نه پکښې د پټو د پاره د أبۀ خور أبۀ رابيلې کړے شوې وی- ويالۀ-
وله:(وَ-له)اسم- واحد- مؤنث- جنګ بندی- (کول/کېدل مصدرونه)-
وله:(و-له)اسم- واحد- مؤنث- جرړه- بېخ- جمع ولې- عام طور سره د جمع په صورت کښې استعمالېږی-
وله:(و-له)حرف ربط- ورله- ورسره-
وله:(وَه-له)اسم- واحد- مؤنث- خروله- د سپلسکس SALIX د خاندان يوه ونه چې څانګې ئې ډېرې لچکدارې وی-
وله تېر:(وَ-له-تېر)اسم صفت- امير چمبر- په غوېمو له يو بلله تېر- ورتېر-
ولی:(وَ-لی)اسم صفت- واحد- مذکر- نېک- بزرګ- دوست- د الله تعالیٰ دوست- رسېدلے- جمع وليان-
ولی:(وَ-لی)د نسبت کلمه چې د اسم نه پس لګی- لکه ورورولی- عزيز ولی وغېره-

ولیپانه:(وَ-لي-پا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د ولو په غاړه کېدونکې يوه ګياه-
ولی عهد:(وَ-لي-عهد)اسم- واحد- مذکر- د بادشاه ځوې چې د هغۀ له مرګه پس د تخت حقدار وی- (م- عربی)-
وليمه:(وَ-لی-مه)اسم- واحد- مؤنث- د وادۀ مسنونه خوړه- جمع وليمې- (م- عربی)-
ولې:(و-لې)کلمۀ استفهام- د څۀ د پاره- په څۀ غرض-
ولېدل:(وَلې-دَل)مصدر لازم- لونېدل- غرځېدل- پرېوتل- ګوزارېدل-
ولېدن:(وَلې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ ولېدل-
ولېدنګ:(وَلې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ ولېدل-
ولېدنه:(وَلې-دَه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ولېدل-
ولېدونکے:(وَلې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ولېدونکی- مؤنث ولېدونکې- وګورئ ولېدل-
ولېدۀ:(وَلې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ولېدل-
ولېرنده:(وَلې-رَن-ده)اسم- واحد- مؤنث- د غوړ او تندی تر مينځه نرم ځاې- تندرکے- ټټه- لوېرنده- رونګه- اجل ځاې- ږړونکے-
ولېشت:(وَلېشت)اسم- واحد- مذکر- د پينځو خورو ګتو فاصله- لوېشت- لېشت-
ولېشتکے:(وَلېش-ته-کے)اسم صفت- پست قده- لوېشتينګ- لېشتينګ- د وړوکی قد لړونکے- جمع ولېشتکی-
ولېشتينګ:(وَلېش-تی-نګ)صفت- وګورئ ولېشتکے-
ولېشه:(وَلې-شه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم د لرګی څلور ګتيزه اله چې د کډو بزو وړی پرې غنډارے کولے شی- جمع ولېشې-
ولی:(و-لی)اسم- واحد- مؤنث- د غزنی د الوبخارې په شان يوه ترشه مېوه- ولے- هغه الوبخارا چې زچولے شی-
ولی:(وَ-لی)اسم- واحد- مؤنث- جړه- جرړه- بنسټ-
ولے:(وَ-لے)اسم- واحد- مذکر- د الوبخارې په شان يوه تروه مېوه- ولی- نباتاتی نوم د پاره وګورئ الوبخاره-
ولے:(وَه-لے)اسم- واحد- مذکر- اوره- وړه- د مټ او څټ تر مينځه حصه- جمع ولی-
وم:(وَم)د فعل ناقص د واحد متکلم د ماضی معنو کښې استعمالېدونکې لاحقه-
ومارکه:(وَ-مار-که)اسم- واحد- مؤنث- بغوټی- مرداره دانه- جمع ومارکې-
ومان:(و-مان)اسم- واحد- مذکر- يوه ګياه چې د کچه څرمنې د پخولو د پاره پکارولے شی-
ومه:(و-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وګورئ ومان-
ونارہ:(وَ-نا-ره)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم وابنۀ چې په غرۀ کښې کېږی-
ونج:(وَنج)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدل- عوض- لېن دېن- کاروبار- تجارت- سوداګری- (۲)نقص-

زبر "(ځ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، ۀ"(ز-ړه)، ۀ"(ږو-بې-دۀ)

ونجړے:(ون-جهٔ-ړے)اسم- واحد- مذکر- وړوکے مېز- جمع ونجړی-

ونجوری:(ون-جو-ری)اسم- واحد- مؤنث- بنجاری- دٙ بنجاری مؤنث-

ونجول:(ون-جه-ول)مصدر متعدی- بدلول- عوض ورکول-

ونجولے:(ون-جه-وهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ونجولی- مؤنث ونجولې- وګورئ ونجول-

ونجون:(ون-جه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ونجول-

ونجونکے:(ون-جه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ونجونکی- مؤنث ونجونکې- وګورئ ونجول-

ونجونګ:(ون-جه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ونجول-

ونجونه:(ون-جه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ونجول-

ونجوهٔ:(ون-جه-وهٔ)حاصل مصدر- وګورئ ونجول-

ونجېدل:(ون-جې-دل)مصدر لازم- بدلېدل-

ونجېدلے:(ون-جې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع ونجېدلی- مؤنث ونجېدلې- وګورئ ونجېدل-

ونجېدن:(ون-جې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ونجېدل-

ونجېدنګ:(ون-جې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ونجېدل-

ونجېدونکے:(ون-جې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ونجېدونکی- مؤنث ونجېدونکې- وګورئ ونجېدل-

ونجېدنه:(ون-جې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ونجېدل-

ونجېدهٔ:(ون-جې-دهٔ)حاصل مصدر او دٙ ماضي استمراری دٙ واحد غائب صيغه- وګورئ ونجېدل-

وند:(وند)اسم- واحد- مذکر- سېند کښې وړلے دېوال- بند- خټ-

وند:(وند)اسم- واحد- مذکر- حصه- برخه- بخره-

وند:(وند)اسم- واحد- مذکر- زړه خرکه- زړه خرقه- زړه ګودړی- جمع وندونه-

وند خور:(وند-خور)اسم صفت- زړوکی خور خناور-

وندر:(ون-در)اسم- واحد- مذکر- (۱)دٙ خناورو دٙ مری پړے- (۲)هغه لوئ دام چې کبان پرې نيولے شی-

وندل:(ون-دل)مصدر متعدی- کنځل کول-

وندلے:(ون-دهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وندنے-

وندلے:(ون-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وندلی- مؤنث وندلې- وګورئ وندل-

وندن:(ون-دن)حاصل مصدر- وګورئ وندل-

وندن:(ون-دن)صفت- (۱)ودان ښاروے- بچے لرونکے ښاروے- (۲)ټول پهٔ ټول-

وندونکے:(ون-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وندونکی- مؤنث وندونکې- وګورئ وندل-

وندنګ:(ون-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وندل-

وندنے:(ون-دهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- دٙ شنې کيا، غلې يا وچې پټری جوړ کړے شوے پړے چې ګېډے پرې تړلے شی- وندلے- و دنے- جمع وندنی-

وندوند:(وند-وند)صفت- برخه برخه- حصه حصه-

وندهٔ:(ون-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ وندل-

وندیار:(وند-یار)اسم- واحد- مؤنث- ورندار- بابی- د ورور ښځه-

ونړ:(ونړ)اسم- واحد- مذکر- دٙ کرلې شوې زمکې يوه برخه- (۲)دٙ سپايانو ټولے- (۳)حصه- برخه- جمع ونړونه-

ونړوالا:(ونړ-وا-لا)اسم- واحد- مذکر- دٙ ونړ مالک-

ونړونړ:(ونړ-ونړ)صفت- وند وند- پارچه پارچه- ټوکړه ټوکړه- حصه حصه- برخه برخه-

ونړووی:(ونړ-وه-وی)اسم- واحد- مذکر- قصاب- ونړيځے-

ونړه:(ون-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حصه- بخره- (۲)دٙ پيو لوشلو د پاره لنګې ته ورکېدونکے خوراک- دٙ ښاروی حصه-

ونړيځی:(ون-ړې-ځی)اسم- واحد- مذکر- قصابی-

ونړې مار:(ون-ړې-مار)اسم صفت- ټوکړې ټوکړې کونکے- تقسيم کونکے- ونړی کونکی-

ونړی:(ون-ړی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)برخه- ټوکړه- حصه- وېش- (۲)هغه ګډ چې پهٔ شريکه راخستلے شی او غوښه ئې اخستونکيو کښې تقسيم کړے شی-

ونړی ونړی:(ون-ړی-ون-ړی)صفت- ټوکړه ټوکړه- ونړ ونړ- ټيکه ټيکه- بخره بخره- برخه برخه-

ونژے:(ون-ژے)اسم- واحد- مذکر- دٙ نژی يو قرات- پرنجے- انتروشے- نرے- اينګے-

ونکه:(ون-که)اسم- واحد- مؤنث- دٙ پلنو پاڼو يوه سبزی چې پخه او کچه دواړه خوړے شی- لېښی- رواش-

ونکے:(ون-کے)اسم- واحد- مذکر- پهٔ عمر يو مومره- د يو عمر- همځولے-

ونګ:(ونګ)اسم صوت- اواز-

ونګره:(ونګ-ره)اسم- واحد- مؤنث- تلاؤ- ډنډ- تالاب-

ونګ ونګ:(ونګ-ونګ)اسم صوت- دٙ ماشومانو دٙ ژړا اواز- وګورئ ونګه ونګه-

ونګه:(ونګ-ګه)اسم- واحد- مؤنث- صورت- شکل-

ونګه ونګه:(ونګ-ګه-ونګ-ګه)اسم صوت- دٙ ژړا اواز- ونګ ونګ-

ونګی:(ونګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سپوږمی- وژمکه- (۲)وړوکې ونه-

ونه:(و-نه/و-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)درخت- درخته- يو لوئ بوټے چې غټه لرګی لرونکې تنه لری- (۲)قد- جمع ونې-

ونه:(و-نه)اسم- واحد- مؤنث- دٙ قسم کلمه-

ونه:(و-نه)دٙ جمع علامت- لکه کوررونه- ګلونه- دٙ مذکر دٙ جمع سره راځی-

ونيله:(و-نی-له)اسم- واحد- مؤنث- واړهٔ واړهٔ ښاخونه لرونکے دٙ زيړ رنګ يو بوټے- جمع ونيلې-

ونے:(وَ-نے)اسم- واحد- مذکر- هغه لرګے چې دَ لاندې غوښه پرې وچولے شي-

وڼ:(وَڼ)اسم- بوڼ- جمع وڼونه-

وڼا:(وَ-ڼا)اسم- واحد- مؤنث- ښکار-

وڼاخ:(وَ-ڼاخ)اسم- واحد- مذکر- دَ ښکار ځاې-

وڼخ:(وَ-ڼخ)اسم- واحد- مذکر- بخشش او امداد چې دَ ناوې سره کال پهٔ کال دَ خپلو خپلوانو لهٔ طرفه کیږي-

وڼکه:(وَ-ڼه-که)اسم- واحد- مؤنث- پشمينه ګنډ- جمع وڼکې-

وڼل:(وَ-ڼَل)مصدر- وړهٔ کول- مېده کول-

وڼيا:(وڼ-يا)اسم صفت- دَ دال يو قسم-

وڼيوخې:(و-ڼيو-خې)اسم صفت- دَ کارېز اُبهٔ چې پهٔ تالاؤ کښې جمع شي او نېغې زمکې ته ځي-

وڼے:(وَ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- (۱)ښکاري- ښکارخن- (۲)ورنے- جمع وڼي-

وڼے:(وَ-ڼے)اسم- واحد- مذکر- منداڼو- جمع وڼي-

وو:(وُو)دَ جمع متکلم او جمع غائب دَ پاره راتلونکے فعلِ ناقص- لکه مونږ ناست وو- مغوئ ولاړ وو- وغيره- واحد وهٔ-

ووبدل:(ووب-دَل)مصدر متعدي- وودل- اوبدل-

ووبدنه:(ووب-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ووبدل-

ووجن:(وو-جَن)اسم صفت- دَ رومبېترم رنځور چې پښو لاسونو کښې يې باد زي-

وودل:(وو-دَل)مصدر متعدي- وګورئ ووبدل-

وودن:(وو-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وودل-

وودنے:(وو-دَهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وندنے-

وودهٔ:(وو-دهٔ)صفت- خوبولے- ويدهٔ- اُودهٔ-

ووډل:(وو-ډَل)مصدر- (۱)مرتب کول- ترتيب ورکول- (۲)وبدل- اودل- ووبدل-

ووربوز:(وور-بوز)اسم- واحد- مذکر- مشاده- مخ- اربوز- اوربوز-

وورږهٔ:(وور-ږهٔ)اسم جمع- وګورئ وارږهٔ- اورږهٔ-

وورنے:(وور-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ تړلو کپړه- اُرنيے- ورنيے- اورنيے- جمع وورنې-

وورول:(وو-ره-وَل)مصدر- ورول- باران کول-

ووره:(وو-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پوله- دَ سترګو ګل- (۲)وريخ-

ووريا:(وور-يا)اسم- واحد- مذکر- باران-

ووريا:(وور-يا)متعلق فعل- (۱)موړې- ملته- (۲- صفت)لرې-

ووربدل:(وو-رې-دَل)مصدر- وربدل- باران کېدل-

ووربدنه:(وو-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- ووربدل-

ووري:(وو-رې)اسم- جمع- مؤنث- دَ غابښونو تر مينځه غوښه- دَ نوکونو نه چاپېره غوښه- وګورئ اوری-

ووړ:(ووړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)باران- (۲)وربدنه- (۳)ووړوکے- کوچنے- کمکے- ورکوټے-

ووړکے:(ووړ-کے)اسم صفت- وګورئ ووړ-

ووړګنے:(ووړ-ګه-نے)اسم- واحد- مذکر- دَ ووړې پېداوار- جمع ووړګنې-

ووړنے:(ووړ-نے)صفت- (۱)دَ ګرمۍ دَ موسم- اوړنے- جمع ووړنې-

ووړول:(وو-ړه-وَل)مصدر متعدي- مېده کول- وړول- وړهٔ کول- اوړهٔ کول-

ووړونکے:(وو-ړه-وَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ووړونکي- مؤنث ووړونکې- وګورئ ووړول-

ووړونه:(وو-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ووړول-

ووړهٔ:(وو-ړهٔ)اسم جمع- وګورئ اوړهٔ-

ووړے:(وو-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ ګرمۍ موسم-

ووړېدل:(وو-ړې-دَل)مصدر لازم- مېده کېدل- وړهٔ کېدل-

ووړېدنه:(وو-ړې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ووړېدل-

ووړېدونکے:(وو-ړې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ووړېدونکي- مؤنث ووړېدونکې- وګورئ ووړېدل-

ووړېدهٔ:(وو-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ ووړېدل-

ووزکے:(ووز-کے)اسم- واحد- مذکر- هغه پېټے چې يو سړے يې وچتولے شي-

ووزه:(وو-زه)اسم- واحد- مؤنث- چېلۍ- بيزه- وزه-

ووزې:(وو-زې)اسم- واحد- مؤنث- لينګانيے- دَ پښې دَ تلو هډوکے-

ووږد:(وو-ږد)اسم صفت- اوږد- وږد-

ووږمه:(ووږ-مه)اسم- واحد- مؤنث- وږمې- وژمې- سپوږمې- سپوږمي-

ووږه:(وو-ږه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اوږه-

ووښ:(ووښ)اسم- واحد- مذکر- دَ ځپلې واښے-

ووکې:(وو-کې)صفت- شاړ- خالي- تش-

ووول:(وو-وَل)مصدر- موډل- وودل- تاروته پهٔ يو بل کښې ګېول-

وول:(وول)اسم- واحد- مذکر- دَ دروازې دَ بندلو اړم-

ووليې:(وو-ليې)اسم- واحد- مؤنث- جرې- جرړې- دَ ونې جرې-

ووونه:(وو-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ووول-

وويه:(وو-يه)اسم- واحد- مؤنث- ما- اګې-

ووئ:(وَ-وئ)اسم- واحد- مذکر- خبره- وعده- ژمنه- قول- وئے- زمنه-

وه:(وَه)دَ ماضي بعيد دَ واحد غائب مؤنث سره استعمالېدونکے فعلِ ناقص- (۲)دَ ندا کلمه- (۲)قسم-

وه:(وَه)دَ خوشحالۍ او تعجب کلمه-

وهٔ:(وهٔ)اسم- هوا- باد- دَ بادو نازوغي-

وها:(وَ-ها)اسم- واحد- مذکر- يو بوټے چې نرې نرې بې پاڼو ځانګې لري-

وهاب:(وَ-هاب)اسم صفت- ډېر بخښونکے- دَ الله تعالىٰ يو صفتي نوم- (م- عربي)-

زبر"(خ-بهٔ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکوڼ)، ه"(ز-ړه)، هٔ"(ږو-بې-دهٔ)

وهابی:(وَ-ها-بي)اسم- واحد- مذکر- وابی- دَ شيخ عبدالوهاب دَ فرقې سره تعلق لرونکے چې خان ته اهل حديث يا موحد وائي- جمع وهابيان-

وهار:(وْ-هار)اسم- واحد- مذکر- پونه- زيم- پشم- ګڅا-

وهاريدل:(وَ-ها-رې-دَل)مصدر لازم- څڅېدل-

وهاريدن:(وَ-ها-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وهارېدل-

وهاريدنګ:(وَ-ها-رې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وهارېدل-

وهاريدنه:(وَ-ها-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وهارېدل-

وهارېدونکے:(وَ-ها-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وهارېدونکی- مؤنث وهارېدونکې- وګورئ وهارېدل-

وهارېدهٔ:(وَ-ها-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ وهارېدل-

وهل:(وَ-هل)مصدر متعدی- (۱)ټکول- لګول- (۲)فرض راتلل- (۲)شکست ورکول- ماتې ورکول- ګوزار کول- ديکه ورکول- (۴)خوړلے کېدل-

وهلندے:(وه-لَن-دے)اسم صفت- (۱)ګلګوټې- ګالګوټی- ګلګوټی- (۲)خمدار-

وهله:(وَهـله)اسم- واحد- مؤنث- حمله- يرغل-

وهلے:(وه-هَهٔ-لے)اسم صفت- جمع وهلی- مؤنث وهلې- وګورئ وهل-

وهم:(وَ-هم)اسم- شک- ګمان- خيال- ګومان-

وهمی:(وه-مي)اسم صفت- ګومان کونکے- شکی مزاج-

وهن:(وَ-هَن)حاصل مصدر- وګورئ وهل-

وهنده:(وَ-هن-ده)اسم- واحد- مؤنث- وهونکے-

وهندی:(وَ-هن-دي)اسم صفت- (۱)مقبول- پهٔ زړهٔ پورې- (۲)وهونکے-

وهنګ:(وَ-هنګ)حاصل مصدر- وګورئ وهل-

وهنه:(وَ-هَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وهل-

وَه وا:(وه-وا)کلمه- دَ تحسين کلمه- شاباش- پاڼګيرنه-

وهونکے:(وَ-هون-کے)اسم فاعل- جمع وهونکی- مؤنث وهونکې- وګورئ وهل-

وهير:(وه-هير)اسم- وير- ژړا- واويلا-

وهيرغاړے:(وَ-هير-غا-ړے)صفت- وير کونکے-

وهېر:(وَ-هېر)صفت- لهٔ ياده وتے- هېر-

وهېرول:(وَ-هې-ره-وَل)مصدر متعدی- لهٔ ياده وېستل- هېرول-

وهېرون:(وَ-هې-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ وهېرول-

وهېرونکے:(وَ-هې-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وهېرونکی- مؤنث وهېرونکې- وګورئ وهېرول-

وهېرونګ:(وَ-هې-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وهېرول-

وهېرونه:(وَ-هې-ره-وَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وهېرول-

وهېرېدل:(وَ-هې-رې-دَل)مصدر لازم- هېرېدل- لهٔ ياده وتل-

وهېرېدن:(وَ-هې-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ وهېرېدل-

وهېرېدنه:(وَ-هې-رې-دَهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وهېرېدل-

وهېرېدونکے:(وَ-هې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وهېرېدونکی- مؤنث وهېرېدونکې- وګورئ وهېرېدل-

وهېرېدهٔ:(وَ-هې-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ وهېرېدل-

وئ:(وَئ)کلمه- دَ افسوس او تکليف پهٔ وخت لهٔ خلې وتونکې کلمه-

وی:(وی)پهٔ ماضی شکيه، ماضی شرطيه کښې استعمالېدونکے حرف ناقص-

وئ پانګه:(وئ-پانګ-که)اسم مرکب- واحد- مؤنث- لغوی ذخيره- دَ لغاتو پنګه-

ويار:(وَ-يار)اسم- واحد- مذکر- عېب- حسد- غېبت- جمع وياړونه-

ويار:(وَيار)اسم- واحد- مذکر- وير- ماتم- افسوس-

وياړ:(وَياړ)اسم- واحد- مذکر- (۱)غرور- فخر- کبر- (۲)جونګړه- کوپله- دَ وسپېدو ځاې-

وياړژن:(وَياړ-ژَن)اسم صفت- فخر کونکے-

وياړل:(وَيا-ړَل)مصدر- غرور کول- فخر کول-

وياړلے:(وَيا-ړهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع وياړلی- مؤنث وياړلې- وګورئ وياړل-

وياړن:(وَيا-ړَن)حاصل مصدر- وګورئ وياړل-

وياړنګ:(وَيا-ړَنګ)حاصل مصدر- وګورئ وياړل-

وياړنه:(وَيا-ړهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وياړل-

وياړو:(وَيا-ړو)اسم صفت- فخر کونکے- سرفراز-

وياړونکے:(وَيا-ړون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع وياړونکی- مؤنث وياړونکې- وګورئ وياړل-

وياړه:(وَيا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- فخر- وياړنه- غرور- جمع وياړې-

وياړه:(وَ-يا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- دائره- حلقه- جمع وياړې-

وياست:(وَياسْت)اسم- واحد- مذکر- پړے- رسی- بياسته-

وياسته:(وَياس-ته)اسم- واحد- مؤنث- بياسته- رسی-

وياشته:(وَياش-ته)اسم- واحد- مؤنث- دَ پېمائش يوه پېمانه چې پهٔ وزيرو او دوړو کښې استعماليږی- چرته ۳۲ اتې (مربع)او چرته ۲۴ اتې (مربع) وی-

ويال:(وَ-يال)اسم- واحد- مذکر- خوش مزاجه- خوشحاله- تازه- (۲)ازاده- مؤنث- وياله- جمع مؤنث ويالې-

ويالتوب:(وَ-يال-توب)اسم- تازګی- شګفتګی- دَ ويال کېدو حالت-

ويالتيا:(وَ-يال-تيا)اسم- وګورئ ويالتوب-

وياله:(وَيا-له)اسم- واحد- مؤنث- ترو تازه- جمع ويالې-

ويالهٔ:(وَيا-لهٔ)اسم- واحد- مؤنث- وله-

وياند:(وَ-ياند)اسم- ويونکے- ګويا- مؤنث وياندہ- جمع مؤنث وياندې-

ويت:(وَيت)اسم صفت- پلن- ارت- پرانستے- واز- (۲)کړتو- قړتو- مؤنث ويته جمع مؤنث ويتې-

ويت خلے:(ويت-خَ-لے)اسم صفت- (۱)ارته خله لرونکے- (۲)بکواسی- جمع ويت خلی- مؤنث ويت خلې-

"ی" (څی-رل)، "ې"(مې-ره-وَل)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل دَ پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ويت ستركے :(ويت-سټر-کے)اسم صفت- بې حيا- واز ستركے- جمع ويت ستركي- مؤنث ويت ستركې-

ويت قطار :(ويت-ق-طار)اسم صفت- وګورئ ويت قطارے-

ويت قطارے :(ويت-قه-طا-رے)صفت- ويت قطار- کرتو- بکواسي- ډېرې خبرې کونکے- ويتکے- جمع ويت قطاري-

ويتک:(وی-تک)اسم صفت- ويتې کونکے- ټوقمار- وشتي-

ويتکے :(وی-ته-کے)اسم صفت- واحد- مؤنث- وګورئ ويت قطارے- جمع ويتکي-

وتې چيتې :(وی-تې-چې-تې)اسم صفت- جمع- مؤنث- فضول خبرې- بکواس- چتيات- ويتې چيتې- (م- مندی)-

ويتېدل:(وی-تې-دل)مصدر لازم- ارتېدل- پلنېدل- وازېدل-

ويتېدن:(وی-تې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويتېدل-

ويتېدنګ:(وی-تې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويتېدل-

ويتېدنه:(وی-تې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويتېدل-

ويتېدونکے :(وی-تې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويتېدونکي- مؤنث ويتېدونکې- وګورئ ويتېدل-

ويتېدۀ:(وی-تې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويتېدل-

ويتے:(وی-تے)اسم صفت- پاګل- بکواسي- ډېرې خبرې کونکے-

ويتې چيتې:(وی-تې-چی-تې)اسم- فضول خبرې- ويتې چيتې- بکواس- چتيات-

ويجاړ :(وی-جاړ)اسم صفت- ويران- کنډر- کنډوالے- بنجر- وران- مؤنث ويجاړه-

ويجاړتوب:(وی-جاړ-توب)اسم- ويجاړوالے- ويجاړتيا- خرابي- ورانے- کنډوالے-

ويجاړتيا:(وی-جاړ-تيا)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ويجاړتوب-

ويجاړوالے:(وی-جاړ-وا-لے)اسم- وګورئ ويجاړتوب-

ويجاړول:(وی-جا-ړ-ول)مصدر متعدی- ويرانول- بربادول- خرابول-

ويجاړون:(وی-جا-ړ-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړول-

ويجاړونکے :(وی-جا-ړ-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويجاړونکي- مؤنث ويجاړونکې- وګورئ ويجاړول-

ويجاړونګ:(وی-جا-ړ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړول-

ويجاړونه:(وی-جا-ړ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړول-

ويجاړه:(وی-جا-ړه)اسم- واحد- مؤنث- ويرانه- غيرآباده- جمع ويجاړې-

ويجاړېدل:(وی-جا-ړې-دل)مصدر لازم- بنجر کېدل- ويرانېدل-

ويجاړېدن:(وی-جا-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړېدل-

ويجاړېدنګ:(وی-جا-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړېدل-

ويجاړېدنه:(وی-جا-ړې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويجاړېدل-

ويجاړېدونکے :(وی-جا-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويجاړېدونکي- مؤنث ويجاړېدونکې- وګورئ ويجاړېدل-

ويجاړېدۀ:(وی-جا-ړې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويجاړېدل-

ويدان:(وی-دان)اسم صفت- د ودان يو تلفظ- ودان- آباد-

ويداني:(وی-دا-نی)اسم- واحد- مؤنث- د ودانی يو تلفظ- ودانی- آبادی- مالداری- باداری-

ويدول:(وی-د-ول)مصدر متعدی- اودۀ کول- څملول-

ويده:(وی-ده)صفت- د ويدۀ مؤنث-

ويدۀ:(وی-دۀ)صفت- اودۀ-

ويدېدل:(وی-دې-دل)مصدر لازم- اودۀ کېدل- څملاستل-

وير :(وير)اسم- واحد- مذکر- ژړا فرياد- ژړا انګولا- ماتم- جمع ويرونه-

ويران:(وی-ران)اسم صفت- وران- ويجاړ- برباد- تباه-

ويرانول:(وی-را-نه-ول)مصدر متعدی- ورانول- ويجاړول- بربادول-

ويرانون:(وی-را-نه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويرانول-

ويرانونکے :(وی-را-نه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويرانونکي- مؤنث ويرانونکې- وګورئ ويرانول-

ويرانونګ:(وی-را-نه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويرانول-

ويرانونه:(وی-را-نه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويرانول-

ويرانه:(وی-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- برباده- ويجاړه- دشته- جمع ويرانې-

ويرانېدل:(وی-را-نې-دل)مصدر لازم- ويجاړېدل- بربادېدل- ورانېدل-

ويرانېدن:(وی-را-نې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويرانېدل-

ويرانېدنګ:(وی-را-نې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويرانېدل-

ويرانېدنه:(وی-را-نې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويرانېدل-

ويرانېدونکے :(وی-را-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويرانېدونکي- مؤنث ويرانېدونکې- وګورئ ويرانېدل-

ويرانېدۀ:(وی-را-نې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويرانېدل-

ويرانے :(ويه-را-نے)اسم- واحد- مذکر- د هاتي داړه- جمع ويراني-

ويرپاټ:(وير-پاټ)اسم- واحد- مذکر- ژړا انګولا- هائ هائ- ساندې- وګورئ ويرپيټ-

ويرپيټ:(وير-پيټ)اسم مرکب- واحد- مذکر- ژړا انګولا- سينه دربی- پۀ ژړا کښې د مخ، سر او سينې درزونه او وهنه ټکونه-

ويرتنګ:(وير-تنګ)اسم- پۀ زور سره د مچوغنې پرېښودنه-

ويرژن:(وير-ژن)اسم صفت- وير کونکے-

ويرژړلے :(وير-ژه-ړۀ-لے)اسم صفت- ماتم کونکے- نوحه ګر- د خان پۀ وير- ويرلړلے- ويرګړے- ويرغاړے- جمع ويرژړلي-

ويرغاړے :(وير-غا-ړے)اسم صفت- وګورئ ويرژړلے- جمع ويرغاړي-

زبر "(غ-بۀ-ره)، "زورکے" (شل)، "پېش" (نو-کا-ره)، "زېر" (ک-تاب)، "جزم" (شکون)، "ۀ" (ز-ره)، "ۀ" (پو-ہې-دۀ)

ويرول:(ويه-ره-ول)مصدر متعدی- په زړهٔ کښې اندېښنه پېدا کول- خطره پېدا کول- ډارول- بوږنول-

ويرون:(ويه-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويرول-

ويرونکے:(ويه-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ويرونکی- مؤنث ويرونکې- وګورئ ويرول-

ويرونګ:(ويه-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويرول-

ويرونه:(ويه-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويرول-

ويرويرانی:(وير-وی-را-نی)اسم- ژړا- واوېلا- ماتم-

وېره:(ويه-ره)اسم- واحد- مؤنث- بوږنېدنه- ډار- يره- وېره- خوف-

ويره ژلے:(ويه-ره-ژهٔ-لے)صفت- (۱)ويرې وهلے- ويربدلے- (۲)وير کونکے-

ويره وړے:(ويه-ره-وهٔ-ړے)صفت- وارخطا- ويرېدلے- يرېدلے-

ويرېدل:(ويه-رې-دل)مصدر لازم- په زړهٔ کښې اندېښنه پېدا کېدل- خطره پېدا کېدل- ډارېدل- بوږنېدل-

ويرېدن:(ويه-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويرېدل-

ويرېدنګ:(ويه-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويرېدل-

ويرېدنه:(ويه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويرېدل-

ويرېدونکے:(ويه-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ويرېدونکی- مؤنث ويرېدونکې- وګورئ ويرېدل-

ويرېدهٔ:(ويه-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويرېدل-

ويړ:(ويړ)اسم صفت- خور- ارت بيرت- غوړېدلے-

ويړخلے:(ويړ-خ-لے)اسم صفت- ويت خلے- جمع ويړخلې-

ويړکے:(ويړ-کے)اسم صفت- واحد- مذکر- وړوکے- ماشوم- جمع ويړکی-

ويړن:(وی-ړن)اسم- واحد- مذکر- د غنو شپول- کېږ-

ويړول:(وی-ړه-ول)مصدر- خورول- غوړول- ارتول-

ويړون:(وی-ړه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويړول-

ويړونکے:(وی-ړه-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع ويړونکی- مؤنث ويړونکې- وګورئ ويړول-

ويړونګ:(وی-ړه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويړول-

ويړونه:(وی-ړه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويړول-

ويړه:(وی-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)بيړه- کنه ګونه- (۲)انګې- شپول- (۲- صفت)د ويړ مؤنث- جمع ويړې-

ويړه المه:(وی-ړه-ال-مه)اسم- واحد- مؤنث- د پسرلی سر- د سپرلی پېل- د هوا ماتېدلو وخت-

ويړېدل:(وی-ړې-دل)مصدر لازم- خورېدل- غوړېدل- پړسېدل-

ويړېدن:(وی-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويړېدل-

ويړېدنګ:(وی-ړې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويړېدل-

ويړېدنه:(وی-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويړېدل-

ويړېدونکے:(وی-ړې-دون-کے)اسمِ فاعل- جمع ويړېدونکی- مؤنث ويړېدونکې- وګورئ ويړېدل-

ويړېدهٔ:(وی-ړې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويړېدل-

ويسا:(وی-سا)اسم- واحد- مذکر- باور- يقين- اعتماد- اعتبار-

ويساک:(وی-ساک)اسم- واحد- مذکر- د هندی کال وړومبی مياشت چې د اپرېل، مئی سره سمه وی-

ويستاړے:(ويس-تا-ړے)اسم صفت- اخری- وروستے-

ويستل:(ويس-تل)مصدر- ايستل- خارجول- بهر کول-

ويستلے:(ويس-تهٔ-لے)صفت- وګورئ ويستل-

ويستن:(ويس-تن)حاصل مصدر- وګورئ ويستل-

ويستنګ:(ويس-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويستل-

ويستنه:(ويس-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويستل-

ويستونکے:(ويس-تون-کے)اسمِ فاعل- وګورئ ويستل-

ويش:(ويش)کلمهٔ تاسف- د درد، افسوس، خوږ، حسرت د اظهار کلمه-

ويشت:(ويشت)اسم- نښه ويشتنه- د ويشتل نه اسم-

ويشت:(ويشت)لاحقه- د شلو نه تر اتهٔ ويشتو پورې د هندسو لاحقه- لکه اتهٔ ويشت- يوويشت وغېره-

ويشتل:(ويش-تل)مصدر- ګوزارول- ښکارکول- په ګولی يا غشی وژل-

ويشتلے:(ويش-تهٔ-لے)اسمِ مفعول- جمع ويشتلی- مؤنث ويشتلې- وګورئ ويشتل-

ويشتن:(ويش-تن)حاصل مصدر- وګورئ ويشتل-

ويش تندے:(ويش-تن-دے)اسمِ صفت- شيش ناک- ويشتونکے- سهی کر-

ويشتنګ:(ويش-تنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويشتل-

ويشتنه:(ويش-تهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويشتل-

ويشتونکے:(ويش-تون-کے)اسمِ فاعل- جمع ويشتونکی- مؤنث ويشتونکې- وګورئ ويشتل-

ويشتهٔ:(ويش-تهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويشتل-

ويښ:(ويښ)صفت- بېدار- خبردار- د اودهٔ ضد-

ويښتوب:(ويښ-توب)اسم- ويښتيا- بېدارتيا- بېداری-

ويښتيا:(ويښ-تيا)اسم- وګورئ ويښتوب-

ويښول:(وی-ښه-ول)مصدر متعدی- بېدارول- لهٔ خوبه بېدارول- لهٔ خوبه پاڅول-

ويښون:(وی-ښه-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويښول-

ويښونکے:(وی-ښه-وون-کے)اسم فاعل- جمع ويښونکی- مؤنث ويښونکې- وګورئ ويښول-

ويښونګ:(وی-ښه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويښول-

"ی" (ښی-رل)، "ې" (مې-ره-ول)، "ی" (پيا-لی)، "يې" (تن-دې) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ويښونه:(وی-ښه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويښول-

ويښه:(وی-ښه)اسم صفت- واحد- مؤنث- بېداره-

ويښېدل:(وی-ښې-دل)مصدر لازم- له خوبه بېدارېدل- له خوبه پاڅېدل-

ويښېدن:(وی-ښې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويښېدل-

ويښېدنګ:(وی-ښې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويښېدل-

ويښېدنه:(وی-ښې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويښېدل-

ويښېدونکے:(وی-ښې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويښېدونکی- مؤنث ويښېدونکې- وګورئ ويښېدل-

ويښېده:(وی-ښې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويښېدل-

ويل:(ويل)اسم صفت- زروټ- تازه- (۲)ارزان-

ويل:(و-يل)مصدر- ونيل- خبره کول- ګويا کېدل- ګېډل- ګونېدن-

ويلاړ:(وی-لاړ)اسم صفت- (۱)ولاړ- قائم- (۲- اسم) تصميم- عزم- اراده- نيت- ټينګېدنه-

ويلاړل:(وی-لا-ړل)مصدر- (۱)په زړه کښې لرل- مراد نيول- په نيت کښې لرل- (۲)يادېدل- بللے کېدل-

ويلوب:(وی-لوب)اسم- له اتش فشان غره راوتونکې ويلې شوی مواد-

ويلول:(وی-له-ول)مصدر- ويلی کول- ټينګه مائع په حرارت يا په بله طريقه اُبه کول-

ويلون:(وی-له-ون)حاصل مصدر- وګورئ ويلول-

ويلونکے:(وی-له-ون-کے)اسم فاعل- وګورئ ويلول-

ويلونګ:(وی-له-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ ويلول-

ويلونه:(وی-له-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويلول-

ويله:(وي-له)اسم صفت- ګټه- فائده- نفع- منافع-

ويلې:(وی-لې)اسم صفت- مائع شوے- اُبه شوے-

ويلېدل:(وی-لې-دل)مصدر لازم- مائع کېدل- ټينګه مائع په حرارت يا په بله کيميائی طريقه اُبه کېدل-

ويلېدن:(وی-لې-دن)حاصل مصدر- وګورئ ويلېدل-

ويلېدنګ:(وی-لې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ ويلېدل-

ويلېدنه:(وی-لې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويلېدل-

ويلېدونکے:(وی-لې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويلېدونکی- مؤنث ويلېدونکې- وګورئ ويلېدل-

ويلېده:(وی-لې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويلېدل-

وينځکه:(وين-ځه-که)اسم تصغير- واحد- مؤنث- وينځه- خدمتګاره- نوکره- مزدوره- جمع وينځکې-

وينځل:(وين-ځل)مصدر- په اُبو اچه کول- پاکول- صفاکول-

وينځل راوينځل:(وين-ځل-را-وين-ځل)مصدر ترکيبی- د چا صفائی کول-

وينځلے:(وين-ځه-لے)اسم مفعول- جمع وينځلی- مؤنث وينځلې- وګورئ وينځل-

وينځن:(وين-ځن)حاصل مصدر- وګورئ وينځل-

وينځنه:(وين-ځه-نه)حاصل مصدر- وګورئ وينځل-

وينځونکے:(وين-ځون-کے)اسم فاعل- وګورئ وينځل-

وينځه:(وين-ځه)اسم- واحد- مؤنث- د کور نوکره ښځه- د مرئی مؤنث- خدمتګاره- وينځکه- جمع وينځې-

ويند:(و-يند)اسم- واحد- مذکر- خبرې کونکے- ګويا- ګويانه- ويندے-

ويندل:(و-ين-دل)اسم- خبرې کونکے- ګوينده-

ويندوکے:(و-ين-دو-کے)اسم- واحد- مذکر- ګوينده- خبرې کونکے- جمع ويندوکی-

ويندے:(و-ين-دے)اسم- وګورئ ويند- جمع ويندی-

وينکښه:(وين-که-ښه)اسم صفت- وينه اېستونکې نائېه- جمع وينکښې-

وينکښي:(وين-که-ښي)اسم- د وينې اېستو کار-

وينکښے:(وين-که-ښے)اسم صفت- وينه اېستونکے نائی-

وينګ:(و-ينګ)حاصل مصدر- وګورئ ويل-

وينګرے:(وينګ-ګه-رے)اسم صفت- د زمکې پېمائش کونکے- کچ کونکے- ناپ کونکے- جمع وينګری-

وينول:(وی-نه-ول)مصدر- وينې کول-

وينه:(وی-نه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)هغه اکسيجن پېدا کونکې مائع چې د انسانانو، مرغانو او ځناورو په رګونو کښې ګرځي- د اعلیٰ ځناورو داسې مائع په رنګ سره وی- (۲)نسل- (۳)اولاد- جمع وينې-

وينه زوه:(وی-نه-زه-وه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ننکې دننه نو او وينه- (۲)په ګرانه جمع شوې پېسې-

ويوشته:(و-يوش-ته)اسم- واحد- مؤنث- جمع ويوشتې- وګورئ وياشته-

ويول:(و-يه-ول)مصدر متعدی- خبرې له راوستل- ګړول- له چا خبرې اېستل- په خبرو کولو مجبورول- ګېول- ګونول-

ونيل:(و-يل)مصدر- ويل- خبرې کول- ګويا کېدل- ګېډل- ګونېدل-

ويون:(و-يون)اسم- واحد- مذکر- حکم- فرمان- خبر-

ويونکے:(وه-يون-کے)صفت فاعل- خبرې کونکے-

ويه:(وه-يه)اسم- واحد- مؤنث- اګی- ما- هويه- وويه-

ويېدل:(و-يې-دل)مصدر لازم- په يو مخ خبرې کول- عبث خبرې کول-

ويېدنه:(و-يې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ ويېدل-

ويېدونکے:(و-يې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ويېدونکی- مؤنث ويېدونکې- وګورئ ويېدل-

ويېده:(و-يې-ده)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ ويېدل-

وبخ:(وبخ)اسم- واحد- مذکر- جړ- جرړه- بېخ- لاندې تل- لاندې مونډ-

وبزار :(وي-زار)اسم صفت- مړه خوا- بې پرواه- مُبرا- زړهٔ موړے- مؤنث وبزاره-

وبزارول:(وي-زا-ر-ول)مصدر متعدي- بې نوا کول- بېزارول-

وبزارون:(وي-زا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ وبزارول-

وبزارونکے:(وي-زا-ره-وون-کے)اسم فاعل- وګورئ وبزارول-

وبزارونګ:(وي-زا-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وبزارول-

وبزارونه:(وي-زا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبزارول-

وبزاربدل:(وي-زا-رې-دل)مصدر لازم- بې پروا کېدل- وبزاره کېدل-

وبزاربدن:(وي-زا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وبزاربدل-

وبزاربدنګ:(وي-زا-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وبزاربدل-

وبزاربدنه:(وي-زا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبزاربدل-

وبزاربدونکے:(وي-زا-رې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ وبزاربدل-

وبزاربدهٔ:(وي-زا-رې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ وبزاربدل-

وبزه:(وي-زه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم واښهٔ- جمع وبزې-

وبزه:(وي-زه)اسم- واحد- مؤنث- دَ سرکار لهٔ طرفه بل ملک ته دَ تلو اجازت نامه-

وبزي:(وي-زي)اسم- واحد- مؤنث- دَ زرابنځې- (۲)دَ پبنې نله- دَ پبنې دَ نلې دواړهٔ هډوکی-

وبژد:(وبژد)اسم- دَ اس دَ خټې زبښتهٔ-

وبژړے:(وبژ-ړے)اسم- مذکر- توکې- توکانې-

وبړل:(وي-ړل)مصدر- غزېدل- وړدېدل- اوږدېدل-

وبړن:(وي-ړن)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وبړے-

وبړه:(وي-ړه)اسم- واحد- مؤنث- یو قسم خودرو واښهٔ- جمع وبړی-

وبړے:(وي-ړے)اسم مفعول- غزېدلے- اوږد شوے- (۲)کند- دَ ملنګانو مخصوص کوځو-

وبسې:(وي-سې)اسم- جمع- مذکر- بې سې- دَ چېو اوړهٔ-

وبش:(وبش)اسم- واحد- مذکر- تقسیم- حصه کونه- وبشنه- برخه- ابش- برخې برخې کونه-

وبش:(وبش)اسم- دَ مار لړم زهر- وش-

وبشتګر:(وبشت-ګر)اسم صفت- وبشتګرندے- تقسیم کونکے- وبش کونکے- وبشګر-

وبشتګرندے:(وبشت-ګرن-دے)اسم صفت- وګورئ وبشتګر-

وبشګر:(وبش-ګر)اسم صفت- وګورئ وبشتګر-

وبشګرندے:(وبش-ګرن-دے)اسم صفت- وګورئ وبشتګرندے-

وبشل:(وي-شل)مصدر- تقسیمول-

وبشله:(وي-شهٔ-له)اسم- واحد- مؤنث- دَ غنمو دَ اوړو ډېره نرمه روټی- جمع وبشلې- عام طور سره جمع استعمالیږي-

وبشلے:(وي-شهٔ-لے)اسم صفت- وګورئ وبشل-

وبشن:(وي-شن)حاصل مصدر- وګورئ وبشل-

وبشنګ:(وي-شنګ)حاصل مصدر- وګورئ وبشل-

وبشنه:(وي-شهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبشل-

وبشول:(وي-شه-ول)مصدر متعدی- یشول- ختکول-

وبشون:(وي-شون)اسم- واحد- مذکر- تقسیم- وبش-

وبشون:(وي-شه-ون)حاصل مصدر- وګورئ وبشول-

وبشونکے:(وي-شه-وون-کے)اسم فاعل- جمع وبشونکی- مؤنث وبشونکې- وګورئ وبشول-

وبشونګ:(وي-شه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ وبشول-

وبشونه:(وي-شه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبشول-

وبشونړه:(وبش-ون-ړه)اسم- واحد- مؤنث- برخه- حصه- قسمت-

وبشونکے:(وي-شون-کے)اسم فاعل- جمع وبشونکی- مؤنث وبشونکې- وګورئ وبشل-

وبشه:(وي-شه)اسم- واحد- تیر- دَ کوتې تیر-

وبشېدل:(وي-شې-دل)مصدر لازم- یشېدل- ختکېدل-

وبشېدلے:(وي-شې-دهٔ-لے)صفت مفعول- جمع وبشېدل- مؤنث وبشېدلې- وګورئ وبشېدل-

وبشېدن:(وي-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ وبشېدل-

وبشېدنګ:(وي-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ وبشېدل-

وبشېدنه:(وي-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ وبشېدل-

وبشېدونکے:(وي-شې-دون-کے)اسم فاعل- وګورئ وبشېدل-

وبشېدهٔ:(وي-شې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ وبشېدل-

وبشی:(وي-شی)اسم- واحد- مؤنث- دمه- آرام-

وبشتهٔ:(وبښ-تهٔ)اسم- واحد جمع- مذکر- پهٔ حیواناتو او خاص طور سره انسانی سر باندې نرې دَ تار پهٔ شان ریښې-

وبګلے:(وبګ-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ ماشومانو دَ یوې لوبې نوم-

وبګن:(وي-ګن)اسم- واحد- مذکر- څلور پایٔ لرونکے ګاډے- (م- انګریزی)-

وبل:(وبل)اسم- واحد- مذکر- یو قسم کپړه- جمع وبلونه-

وبلنه:(وې-لهٔ-نه)اسم- ارزانی- ویریاتوب-

وبلنے:(وي-لهٔ-نے)اسم- واحد- مذکر- وبنلے- ابلنے- یو خودرو ځنګلی بوټے چې دَ ولو پهٔ غاړه کیږي او دَ ګېډې دَ درد دَ پاره پکارولے شي- ځنګلی پودینه- نباتاتی نوم مېتها سلوسټرس (MENTHA SYLVESTRIS)-

وبله:(وي-له)اسم- واحد- مؤنث- وله- وباله- جمع وبلې-

وبنا:(وي-نا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وبناوه- خبره- بیان- تقریر- (۲)شاعری-

وبناوه:(وي-نا-وه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ وبنا- جمع وبناوی-

وبنلے:(وي-نهٔ-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ وبلنے-

ی (ښي-رل)، ې (مې-ره-ول)، ے (ترن-دے)، ئ (پیا-لے)، تفصیل دَ پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱۔

وېنهٔ:(وې-نهٔ)اسم- جمع- مذکر- يو قسم مېږې چې اکثر په ښوره زمکه يا دېوال کښې کيږي-

ه:(هې)حرف- دَ پښتو دَ حروف تهجی څلوېښتم، دَ عربی اُویشتم؛ دَ فارسی یو دېرشـم د هندی دری دېرشم او دَ اردو څلوردېرشم حرف- دَ ابجد پهٔ حساب ئې پینځهٔ عدده مقرر دی-

ه:(ه)حرف- دَ هجری کال علامت لکه سن ۱۴۰۰ه-

ه(هائے مختفی):(ه)چې واضحه نشی وئیلے لکه لمبه، سره-

ها:(ها)اسم- واحد- مؤنث- اګۍ- (۲)تخم- (۳)کلمه تاسف- افسوس-

ها:(ها)د هغه مخفف- لکه ها څوا- ها سړے (آ سړے) عامیانه-

هاپه:(ها-په)اسم- واحد- مؤنث- اپهٔ- هپه- حمله- یلغار- چپاؤ- شبخون-

هاتف:(ها-تف)اسم- واحد- مذکر- (۱)غیبی اواز- (۲)فرشته-

هاتنه:(ها-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ هاتی مؤنث- دَ هاتی ماده-

هاتی:(ها-تي)اسم- واحد- مذکر- خړتم لرونکے یو مشهور ځناور- جمع هاتیان-

هاتی وان:(ها-تی-وان)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ هاتی باندې کار کونکے- جمع هاتی وانان- (۲)وګورئ اتیوان-

هاټ:(هاټ)اسم- واحد- مذکر- اټۍ- هټۍ- دوکان- هټ-

هاجی:(ها-جی)اسم- نقل کونکے- هجو کونکے-

هادی:(ها-دی)اسم صفت- هدایت کونکے- پېشوا-

هار:(هار)اسم- ازمائښت- ازمېښت-

هار:(هار)اسم- واحد- مذکر- د غاړې امېل چې قیمتی کاڼی پکښې پیللی وی- (۲)دَ ګلونو ګول لړی چې پهٔ غاړه کښې اچولے شي-

هار:(هار)لاحقه- لاحقه چې د توریو وروستو لګی نو حاصل مصدر ترې جوړ شی لکه ښرنګ نه ښرنګهار-

هارت:(هارت)اسم صفت- ارت- دَ ارت قرات-

هارتول:(هار-ته-ول)مصدر متعدی- وګورئ ارتول سره دَ لوازماتو-

هارتېدل:(هار-تې-دل)مصدر لازم- وګورئ ارتېدل سره دَ لوازماتو-

هارل:(ها-رل)مصدر متعدی- بائیلل- تاوان کول-

هارلے:(ها-رهٔ-لے)صفت- جمع هارلی- مؤنث هارلې- وګورئ هارل-

هارن:(ها-رن)حاصل مصدر- (۱)وګورئ هارل- (۲- اسم- واحد- مذکر)پهٔ بسونو، لارو، موټرو وغیره کښې لګېدلې یوه اله چې دَ مخالف دَ خبرداری کار ترې اخستے شي-

هارنګ:(ها-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ هارل-

هارنه:(ها-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هارل-

هارون:(ها-رون)صفت- هغه اس چې پښه ئې کږه وی-

هارونکے:(ها-رون-کے)فاعل- جمع هارونکی- مؤنث هارونکې- وګورئ هارل-

هاړ:(هاړ)اسم- مذکر- اړ- اهاړ- دَ سختې ګرمۍ موسم- دَ بکرمی کال میاشت چې لهٔ جېټ نه پس او پشکال نه مخکښې وی-

هاړه هوړه:(ها-ړه-هو-ړه)مؤنث- شور شغرب- زوږ زوږ- چغ چوغ- ناری سورې- دغ دوغ- الغاؤ تلغاؤ-

هاړې هوړې:(ها-ړې-هو-ړې)مؤنث- منت زاری- شور و غوغا- چاپلوسی-

هاسې:(ها-سې)حرف تشبیه/متعلق فعل- (۱)هاغسې- (۲)هسې-

هاضم:(ها-ضم)اسم فاعل- واحد- مذکر- هضم کونکے-

هاضمه:(ها-ض-مه)اسم- واحد- مؤنث- معده- دَ هضمولو اله- هضمه-

هاغسې:(ها-غه-سې)حرف تشبیه- هغه شان- هغسې-

هاغومره:(ها-غوم-ره)متعلق فعل- دَ هغه هومره مخفف-

هاغه:(ها-غه)ضمیر- هغه- اُغه-

هاکر:(ها-کر)اسم- واحد- مذکر- اخبار خرڅونکے- جمع هاکران-

هاکی:(ها-کي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)یوه مشهوره لوبه- (۲)هغه لرګے چې دغه لوبه پرې کولے شي- (م- انګریزی)-

هاګۍ:(ها-ګۍ)اسم- مؤنث- ها- اګۍ- دَ چرګو تخم- جمع هاګۍ-

هال:(هال)اسم- واحد- مذکر- تالاو- (۲)هغه لویه کمره چې غونډې (اجلاسونه) پکښې کېږی- جمع هالونه- (م- انګریزی)-

هالته:(هال-ته)متعلق فعل- هغه ځائې کښې- هلته-

هالک:(ها-لک)مذکر- هلک- (دَ هلک یو قرات)-

هالکینه:(ها-لهٔ-کي-نه)اسم- (۱)هلکوانه- (۲)هلکتوب-

هاله:(ها-لهٔ)متعلق فعل- هله- هغه وخت- نوبیا-

هاله:(ها-له)اسم- واحد- مؤنث- ګول- حلقه- شپول- دَ سپوږمۍ کنډول- چورلنده-

هالې:(ها-لې)متعلق فعل- (۱)دې ځائې کښې- دلته-

هامره:(هام-ره)متعلق فعل- هومره- (عامیانه)-

هامون:(ها-مون)اسم- مذکر- بیابان- صحرا- مېدان- دشت- (شاعری کښې استعمالیږی)-

هان:(هان)حرف- او- هاؤ- دَ خواب کلمه-

هاند:(هاند)مذکر- (۱)درک- وس- کوشش- زیار- جدوجهد- (۲)پوله- حد-

هانده:(هان-ده)مذکر- خوا- طرف- تل دَ "لهٔ" سره راځي-

هاندے:(هان-دے)صفت- مذکر- کوشش کونکے- همت کونکے-

هانډیوال:(هان-ډی-وال)اسم- واحد- مذکر- پهٔ خوراک څښاک کښې شریک- یوځائې خوړلو څښلو والا- ملګرے- وګورئ انډیوال-

هانډیواله:(هان-ډی-وا-له)اسم- واحد- مؤنث-انډیواله- دَ هانډیوال مؤنث- وګورئ هانډیوال-

هانډیوالی:(هان-ډی-وا-لی)اسم- واحد- مؤنث- د خوراک څښاک ملګرتیا- انډیوالی-

هانډۍ:(هان-ډۍ)اسم- واحد- مؤنث- د اخلی پخلی خاورین لوښے- کټوی-

هاؤ:(هاؤ)اسم صوت- (۱)دَ غوا غونی وغیره دَ شړلو اواز- (۲- کلمه اشارت) او-

هاوند:(ها-وند)صفت- مذکر- خواری کښ- زیارمن-

هاویه:(ها-و-یه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ژوره کنده- غرقه کنده- (۲)هغه بنخه

چې اولاد يې مړ شوې وي-

ماما:(ما-ما)دَ خوشحالي کلمه- پهٔ زوره دَ خندا آواز-

مامو:(ما-مُو)کلمه انبساط- شور و شر- ډېر شور- شور زوږ- اسمان پهٔ سر اخستنه- چغ چوغ- شور شغرب-

مامولے:(ما-مو-لے)مذکر- ډېر ناز کونه- غمزې- ناز نخرې- نخرې کونه-

ماۍ:(ماۍ)اسم صوت- دَ درد و غم پهٔ وخت لهٔ خُلې وتونکے اواز- " وۍ "- واۍ- مۍ- وش-

ماۍ پيټ:(ماۍ-پيټ)مذکر- دَ خفګان ژړا انګولا- مۍ پيټ-

ماۍ کوۍ:(ماۍ-کوۍ)اسم- مذکر- مۍ کوۍ- وير پاټ- ژړا انګولا- ساندې- نارې سُورې- چغې چغارې-

ماۍ واۍ:(ماۍ-واۍ)اسم- مؤنث- چغې چغارې- وير انګولا- وير پاټ- مۍ پړۍ-

ماۍ ماۍ:(ماۍ-ماۍ)کلمه- دَ افسوس کلمه-

مبا:(مه-با)اسم- مذکر- ميرات- ترکه- ميراث- جمع مباکان/مبان-

مبات:(مه-بات)اسم- جمع- مذکر- تحفې- مدۍ- بخششونه-

مبته:(مه-به-ته)صفت- خراب- عبث- بې کار- فضول- حبطه- لړلے- ضائع- (دَ حبط مفغن)-

مبته والے:(مه-به-ته-وا-لے)اسم- خرابېدنه- عبث کېدنه- حبطه کېدنه- ابته کېدنه-

مب دپ:(مَب-دپ)اسم- تېرونه- خوړنه-

مب کول:(مَب-ک-وَل)مصدر- مپ کول- خوړل- تېرول-

مبڼ:(مه-بڼ)صفت- داخل- ننوتے-

مبه:(مه-به)اسم- واحد- مؤنث- خېرات- سپارنه- صدقه- بخشش- عطا کونه-

مبه پېه:(مه-به-پ-به)اسم- واحد- مؤنث- توره ټوخلې- پوخلې- توره پوخلې- هغه ټوخے چې دائمي وي- دَ ساړهٔ تبه-

مبه نامه:(مه-به-نا-مه)اسم- واحد- مؤنث- هغه دستاوېز چې مبه پرې ورکړے کيږي- جمع مبه نامې-

مپ:(مَپ)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ يوه پېره تېرونه- پهٔ يو خل دَ ستونى شکته کونه- دَ وړو پهٔ ژبه مپ کونه- خوړنه- (۲)خواهش او موس-

مپته:(مَپ-ته)متعلق فعل- لرې- شا ته- غاړې ته-

مپ دپ:(مَپ-دپ)متعلق فعل- لګوترق- ټپ ړټ- ناڅاپي مرګ-

مپول:(مه-په-وَل)مصدر متعدى- تېرول- خوړل- پهٔ يو غرپ تېرول-

مپه:(مه-په)اسم- مؤنث- دَ وړو پهٔ ژبه خوراک ته وائي-

مپه:(مه-په)اسم- واحد- مؤنث- چا پسې پهٔ جمع وتنه- دَ چا خلاف پورته کېدنه- دَ حملې پهٔ توګه دَ ګڼو کسانو تلنه- حمله- چپاؤ- چا سره پهٔ کومک تلنه- روزخون-

مپه ړپه:(مه-په-ړ-په)اسم- مؤنث- منډه ترړه- کوشش- حرکت-

متک:(مه-تک)اسم- مذکر- بې عزتي- دَ چا پهٔ شان کښې ګستاخي کونه- دَ چا توهين کونه- رسوائي- بې حرمتي-

متنه:(مه-تهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- دَ ماتې ماده- جمع متنې-

متوړى:(مه-تو-ړى)اسم- مؤنث- اتکړى- اتوړى- متکړى-

مته:(مه-ته)اسم- واحد- مؤنث- خنګل- لېچه-

متى:(مه-تى)اسم- واحد- مذکر- فيل- يو لوئ خړتم لرونکے ځناوړ- هاتى- جمع متيان-

متيات:(مَت-يات)اسم- مذکر- ډېره پوهه- زيرکي- احتياط-

متياتى:(مَت-يا-تى)صفت- زيرک- باريک بين- احتياطي- احتياط کونکے-

متيار:(مَت-يار)اسم- جمع- مذکر- وسله- اسلحه- دَ جنګ سامان-

مټ:(مَټ)اسم- واحد- مذکر- (۱)مټى- دوکان- (۲)ضد- اړى کونه- (۳- صفت)بې کاره- (۴)کوشش- خوارى- (م- منډى)-

مټ:(مَټ)صفت- رد شوے-

مټال:(مه-ټال)صفت- (۱)ايسار شوے- اټال- ايسار- (۲)اسم- يو قسم زهر- مرتال-

مټالول:(مه-ټا-له-وَل)مصدر متعدى- اټالول- ايسارول-

مټالېدل:(مه-ټا-لې-دَل)مصدر لازم- ايسارېدل- اټالېدل-

مټکل:(مَټ-کل)اسم- واحد- مذکر- اټکل-

مټکېدل:(مَټ-کې-دَل)مصدر لازم- ايسارېدل- اټالېدل-

مټکېدلے:(مَټ-کې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع مټکېدلي- مؤنث مټکېدلې- وګورئ مټکېدل-

مټکېدن:(مَټ-کې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مټکېدل-

مټکېدنګ:(مَټ-کې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مټکېدل-

مټکېدنه:(مَټ-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مټکېدل-

مټکېدونکے:(مَټ-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ مټکېدل-

مټکېدهٔ:(مَټ-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضى استمرارى دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مټکېدل-

مټکى:(مَټ-کى)اسم- واحد- مؤنث- اټکى- ايټکى-

مټول:(مه-ټه-وَل)مصدر متعدى- وګورئ ردکول-

مټولے:(مه-ټه-وهٔ-لے)صفت مفعول- جمع مټولي- مؤنث مټولې- وګورئ مټول-

مټون:(مه-ټه-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مټول-

مټونکے:(مه-ټه-وون-کے)فاعل- جمع مټونکي- مؤنث مټونکې- وګورئ مټول-

مټونګ:(مه-ټه-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مټول-

مټونه:(مه-ټه-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مټول-

مټه:(مه-ټه)اسم- واحد- مؤنث- لين دين- معامله-

مټى زال:(مه-ټى-وال)اسم- واحد- مذکر- دکاندار- دوکاندار-

مټېدل:(مه-ټې-دل)مصدر لازم- ردکېدل-

مټېدن:(مه-ټې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مټېدل-

مټېدنګ:(مه-ټې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ مټېدل-

مټېدنه:(مه-ټې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مټېدل-

مټېدونکے:(مه-ټې-دون-کے)اسم فاعل- جمع مټېدونکي- مؤنث مټېدونکې- وګورئ مټېدل-

مټېدهٔ:(مه-ټې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مټېدل-

مټې:(مه-ټې)اسم- واحد جمع- مؤنث- دوکان- اټې- دَ مټ اسم تصغير-

مجا:(مې-جا)اسم- واحد- مؤنث- حرف لهٔ اعراب نه ظاهرونه- ببزې کونه- مخه-

مجر:(هې-جر)اسم- واحد- مذكر- بېلتون- فرقت- هجران- جدائي- فراق-(م- عربي)-

مجران:(مج-ران)اسم- واحد- مذكر- وګورئ مجر- (م- عربي)-

مجرت:(مج-رت)اسم- واحد- مذكر- وطن پرېښودنه- لهٔ يو ځائې نه بل ځائې ته تلنه- (م- عربي)-

مجري:(مج-ري)اسم صفت- هجرت سره منسوب مغه کال کوم چې دَ حضور صلى الله عليه و سلم دَ مکې نه مدينې ته هجرت کولو سره سم شروع کيږي-

مجرے:(مج-رے)صفت- ناراست- سست- کاهل-

مجړا:(مج-ړا)صفت- مجړی- مجړے- ايجړا- ښځونګ- نامرد- نرښځے- جمع مجړاګان-

مجړی:(مج-ړی)صفت- وګورئ مجړا-

مجړے:(مج-ړے)صفت- وګورئ مجړا-

مجکې:(مج-کې)اسم- واحد- مؤنث- دَ مجې سره لښته-

مجو:(مج-وهٔ)اسم- واحد- مؤنث- دَ شاعرۍ پهٔ اصطلاح دَ چا سپکاوے بيانونه- دَ چا مذمت کونه-

مجوم:(هو-جوم)اسم- مذكر- اشر نشر- ګڼه ګوڼه-

مجه:(ه-جه)اسم- واحد- مؤنث- مخه- پهٔ ټکو ونيته-

مځه:(ه-ځه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مجه-

مځه:(مه-ځه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)طمع - اُميد- لټون- درک- شوق- هوس- خواهش- اشتياق- تلوسه- آرزو- طلب- خوښه- (۲)حمله- بلوسه- (۳- اسم صوت)دَ ببزې شړنه-

مدايا:(مه-دا-يا)اسم- جمع- مذكر- صدقې- تحفې- مديې- دَ هديه جمع-

مدايت:(ه-دا-يت)اسم- واحد- مذكر- رهنمائي- لارښودنه- جمع مدايات- (م- عربي)-

مدف:(مه-دف)اسم- واحد- مذكر- ګلخړې- نښه- نشانه- نخښه- (م- عربي)-

مُدمُد:(مُد-مُد)اسم- واحد- مذكر- يوه مشهوره مرغۍ چې پهٔ سر ئې تاج وي- بدبرک- ملاچرګک- کوړې چرګ- (م- عربي)-

مديره:(مه-دي-ره)اسم- واحد- مؤنث- قبرستان- مقبره- اديره- مړيستون- جمع مديرې-

مديه:(مَد-يه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ډالۍ- نذرانه- سوغات- تحفه- (۲)قيمت- بيعه-

مړ:(مړ)اسم- واحد- مذكر- (۱)مړوکے- اړوکے- (۲)اصالت و شرافت- جمع مړوکي-

مړبند:(مړ-بند)اسم صفت- واحد- مذكر- مړوکي تړونکے- جمع مړبندان-

مړبندي:(مړ-بن-دي)اسم- واحد- مؤنث- مړوکي تړنه-

مړتړ:(مړ-تړ)اسم- واحد- مذكر- دَ مړوکي دَ تړلو دَ پاره پکارونکې پټۍ-

مړکپ:(مړ-کپ)اسم- واحد- مذكر- وګورئ مړوکپ-

مړ ګوړ:(مړ-ګوړ)اسم- واحد- مذكر- ګوړ دَ مړ تابع مهمل- ټول مړوکي- مر اندام-

مړماتي:(مړ-ما-تي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دښمني- تربګني- (۲)مغه يخني چې اثر ئې تر مړوکي پورې وي-

مړماتے:(مړ-ما-تے)اسم- واحد- مذكر- (۱)دښمني- (۲)چې مړوکے ئې مات وي-

مړمرغه:(مړ-مر-غه)صفت- طاقتور- کوټلے وجود لرونکے- مړور-

مړو:(مه-ړو)متعلق فعل- صفت- بالکل- چرې- مرګز- قطعي- يره خو-

مړو:(مه-ړو)اسم صفت- غټ وجود لرونکے- مړور- مړواله-

مړواله:(مړ-وا-له)اسم صفت- وګورئ مړو-

مړور:(مه-ړه-ور)اسم صفت- طاقتور- مضبوط- مغه انسان يا حيوان چې غټ او مضبوط مړونه لري- مړو-

مړوکپ:(مه-ړو-کپ)اسم- واحد- مذكر- ټوکيا- ټوکا- تيمه کش- مړکپ-

مړوکے:(مه-ړو-کے)اسم- واحد- مذكر- دَ حيواني جسمونو مغه سخته حصه چې وجود پرې اړانه وي- يو سخت څيز چې پهٔ وجود کښې وي- جمع مړوکي- اړوکے- (م- مندي)-

مړونه:(مه-ړو-نه)اسم- جمع- مذكر- دَ مړ جمع- مړوکي- غټ مړوکي- (۲)بدن- وجود-

مړه:(مه-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ لاريو موټرو دَ وُدرېدو ځائې ځاځيګے- اډه- (۲)تکيه- دَ اړخ يا شا لګولو ځائې- جمع مړې-

مړې:(مه-ړې)اسم- جمع- مذكر- (۱)دَ يوې لوبې نوم چې وړو وړو ړکو سره کيږي- (۲)دَ مرې يوه بيماري- بغوټې- مغوټې- ګلې-

مذيان:(مَذ-يان)اسم- جمع- مذكر- دَ سختې بيمارۍ پهٔ وخت لهٔ خلې وتونکې کږې وږې خبرې- اوتې بوتې- (م- عربي)-

مر:(مر)اسم صفت- (۱)مر مغه- مر څهٔ- مر څوک- ټول- تمام- يويو- يو- سر پهٔ ټوله- (۲)حرف- دَ تعجب، ويرې او دَ کرکې پهٔ وخت دَ خلې نه وځي- (۳)شور- غوغا-

مراس:(مه-راس)اسم- واحد- مذكر- يره- ويره- خوف- (م- فارسي)-

مراسان:(مه-را-سان)صفت- تربدلے- نااُميد- خوف زده- ويربدلے- (م- فارسي)-

مراسم:(مه-را-سم)اسم- واحد- مذکر- ویره ترهه- هراس- (فارسي)-
مراند:(مه-راند)صفت- بزدله- یرندونکے- ډرپوک-
مراندوالے:(مه-راند-وا-لے)اسم- مذکر- بزدلي- ډرپوک توب-
مراندول:(مه-ران-دَ-وَل)مصدر متعدي- ویرول- یرول- ډرول-
مراندونکے:(مه-ران-دَ-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- جمع مراندونکي- مؤنث مراندونکې- وګورئ مراندول-
مراندونه:(مه-ران-دَ-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مراندول-
مرانديدل:(مه-ران-دې-دَل)مصدر لازم- ترېدل- ویرېدل- ډرېدل-
مرانديدنه:(مه-ران-دې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مرانديدل-
مرانديدونکے:(مه-ران-دې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مرانديدونکي- مؤنث مرانديدونکې- وګورئ مرانديدل-
مرانديدۀ:(مه-ران-دې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صيغه- وګورئ مرانديدل-
مرانړ:(مه-رانړ)اسم صفت- پرېشان- سرګردان-
مراول:(مه-را-وَل)اسم- واحد- مذکر- دَ فوځ وړومبی جنګېدونکې دسته- (م- ترکي)-
مرت:(مرت)صفت- اُرت- هارت- واز- مؤنث مرته-
مرتال:(مَر-تال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ مرتال-
مرج:(مَرَج)اسم- واحد- مذکر- شور و شر- درز غوبل- خلل- وقفه- نقصان- (م- فارسي)-
مرجانه:(مَر-جا-نه)اسم- واحد- مذکر- تاوان- (فارسي)-
مرجاني:(مَر-جا-نی)صفت- مرچاکے- بې وفا- مردرے-
مر چا:(مَر-چا)صفت- مر یو- ټولو-
مر چرته:(مَر-چر-ته)متعلق فعل- مر ځایَ-
مر چند:(مَر-چند)متعلق فعل- مر څو- مر څومره- څومره چې-
مر څنګړې:(مَر-څنګ-ړې)متعلق فعل- مر څنګه- مر رنګه- مر شان-
مر څنګه:(مَر-څنګ-ګه)متعلق فعل- مر رنګه- مر شان-
مر څو:(مَر-څو)متعلق فعل- مر چې- څنګه چې- مر خل- مر چند-
مر څوک:(مَر-څوک)متعلق فعل- مر یو کس- مر یو-
مر څومره:(مَر-څوم-ره)متعلق فعل- وګورئ څۀ قدر- مر څو چې- مر څونه-
مر څونه:(مَر-څو-نه)متعلق فعل- وګورئ مر څومره-
مر څۀ:(مَر-څۀ)صفت- ټول- تمام- کل واړه- څۀ چې موجود وي-
مرخه برخه:(مَر-خه-بر-خه)متعلق فعل- دَ لور خور دَ پاره برخه- حصه-
مردرے:(مَر-دَ-رے)صفت- واحد- مذکر- چې دَ مر در وي- آواره- مرجاني- جمع مردري-
مر دم خېر:(مَر-دم-خېر)کلمه- دَ خېر دُعا- اردم خېر-
مر رنګه:(مَر-رنګ-ګه)متعلق فعل- مر څنګه- پۀ مر رنګ چې وي- پۀ مره طريقه-

مرړے:(مَر-ړے)اسم- واحد- مذکر- دَ کب یو قسم چې تاؤ راتاؤ ښکرونه لري- ارړے-
مرزه:(مَر-زه)اسم- واحد- مؤنث- چې فضول خبرې کوي- لوفر- فضول- بې موده- (م- فارسي)-
مرزه کار:(مَر-زه-کار)صفت- مرزه ګو- بدکردار- بې موده- ګناهګار- (م- فارسي)-
مرزه ګو:(مَر-زه-ګو)صفت- فضول خبرې کوُنکے- مرزه کار- (فارسي)-
مرکاره:(مَر-کا-ره)اسم- واحد- مذکر- خرکار- چې پۀ خرونو کاروبار کوي- (افغانسان)-
مرکاره:(مَر-کا-ره)اسم- واحد- مذکر- (۱)مخبر- قاصد- (۲)فراني پان- پري پان- (۲)صفت- وړونکے- بارکښ- باربردار-
مر کال:(مَر-کال)متعلق فعل- سالانه- کال پۀ کال- کال دَ کال- کال دَ کاله-
مرکدام:(مَر-کَ-دام)صفت- مر څوک- مر یو- (فارسي)-
مر کله:(مَر-که-له)اسم- واحد- مذکر- مرکلے- پخېرراغلے- دَ میني پۀ طور ونیلے شی- (۲)متعلق فعل- مر وخت- مُدام-
مرکلے:(مَر-که-لے)اسم- واحد- مذکر- خېرمقدم- پخېرراغلے- جمع مرکلي-
مرکے:(مَر-کے)اسم- واحد- مذکر- بغېر دَ څۀ وجې خندنه-
مرګاه:(مَر-ګاه)متعلق فعل- کوم وخت- مر حال کښې- چې څۀ وخت- (فارسي)-
مرګجه:(مَر-ګَ-جه)اسم- واحد- مذکر- ارګجه- ګډګاډېره- اړتم خړتم- دَ بیل بیل ذات او قام قبیل سره تړلي- داسې چې دَ یو نسل نۀ وي-
مرګز:(مَر-ګز)متعلق فعل- هېچرې هم نه- هېڅکله هم نه- بالکل نه-
مرګوره:(مَر-ګو-ره)متعلق فعل- ضرور- یقیناً- ارومرو- خامخا- البته-
مرمز:(مَر-مُز)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ ایراني شمسي میاشتې مره وړومبی ورځ چې پکښې سفر کول او نوې جامې اغستل منحوس ګڼلے شي- (۲)دَ ایران دَ یو بادشاه نوم- (فارسي)-
مرنبې:(مَر-نبې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)دَ څۀ څیز حاصلولو دَ پاره ډېره بې صبري- اشتیاق- بې صبري- (۲)سخته تنده- (افغانستان)-
مر وار:(مَر-وار)متعلق فعل- مر خل- مره پاړه-
مر وخت:(مَر-وَخت)متعلق فعل- مر ساعت- مره ګړي-
مرورزي:(مه-رو-زي)اسم صفت- کوتہ- کم اصل- جعلي- (افغانستان)-
مرومرو:(مه-رُو-مه-رُو)متعلق فعل- ارومرو- خامخا- ضرور-
مره:(مه-ره)مؤنث- دَ مر تانیث- مره یوه- (۲)کلمه ندا- خري یا خر ته دَ تلو حکم- دَ خرو شړلو اواز-
مرمر:(مَر-مر)اسم- واحد- مذکر- یو بوټے او دَ مغې تخم چې کچه او پوخ دواړۀ حالتو کښې خوړلے شي او خشاک ې سبزلو له پکارېږي- نباتاتي نوم کجانس انډي کس (CAJANUS INDICUS)-
مرمرکیټے:(مَر-مر-کی-ټے)اسم- واحد- مذکر- دَ ملکانو دَ یوې لوبې نوم-

زبر"(خ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېښ"(نو-کا-ره)، زېر"(کَ-تاب)، جزم"(شکوڼ)، "ۀ"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

جمع مرمرکيتي-

هرې:(هه-رې)کلمه ندا- دَ خر يا دَ خرې دَ شړلو پهٔ وخت وئيلے شي- هره- (۲)صفت- سخت- خېلي- موږيالے-

هرياسه:(هَر-يا-سه)اسم- واحد- مؤنث- دَ صفا شوې غلې ږېرے- (افغانستان)-

هريان:(هر-يان)صفت- اريان- حېران- خفه- زهير- حېرت زده- چې لاس ئې تنگ وی- محتاجه- مُتازه-

هريانه:(هر-يا-نه)صفت- (۱)دَ هريان مؤنث- (۲)هغه ښځه چې خاوند ئې ځان سره نهٔ ساتي-

هرياني:(هر-يا-ني)اسم- واحد- مؤنث- حېراني- پرېشاني-

هرير:(هه-رير)صفت- تريخ- تُرش- تريو-

هريړه:(هه-ري-ړه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ يوې دوائی نوم- حکيمي دارو- اَريړه- نباتاتی نوم ټرمنېليا چبولا (TERMINALIA CHEBULA)- (۲)دَ پرتوغاښ يا بل کوم غُښتلي څيز هغه غُټه چې دَ هريړې پهٔ شکل وی-

هريړی:(هه-ري-ړی)اسم- هغه واړهٔ واړهٔ چونړی چې دَ ارټ لوټکی پرې دَ بياستې سره تړلې وی-

هری کول:(هه-ری-کَ-وَل)مصدر- بانه کول- ټگی کول- چلبازی کول-

هرېدل:(هه-رې-دَل)مصدر- (۱)هنگېدل- هنېدل- (۲)بې ځايه خندا کول-

هرېدلے:(هه-رې-دهٔ-لے)اسم مفعول- جمع هرېدلی- مؤنث هرېدلې- وګورئ هرېدل-

هرېدن:(هه-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ هرېدل-

هرېدنه:(هه-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هرېدل-

هرېدونکے:(هه-رې-دون-کے)اسم فاعل- جمع هرېدونکی- مؤنث هرېدونکې- وګورئ هرېدل-

هرېدهٔ:(هه-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ هرېدل-

هرې هرې:(هه-رې-هه-رې)کلمه ندا- دَ خر شړلو آواز-

هری:(ه-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- جنگ شور- ايری باری- بې هوده خبرې- هيری-

هړ:(هړ)اسم- واحد- مذکر- لکې لرونکے کډ- اړړے- هړے کډ-

هړاند:(هه-ړاند)صفت- ډېر مصروف- اخته- اړم- بوخت- لگيا- پرېشان- کېر-

هړپه:(هړ-په)اسم- واحد- مؤنث- کولک- دَ سترگو کاسه- جمع هړپې-

هړپی:(هړ-پی)اسم- واحد- مؤنث- هړپے- صندوقچه- وړوکے دبلے- وړوکے ډبے-

هړپے:(هړ-پے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هړپی-

هړتال:(هړ-تال)اسم- (۱)دَ صاحب اختيار خلاف دَ احتجاج په توگه دَ کار نه اجتماعی انکار- دَ کاروبار مرکزونه احتجاجاً بندونه- دَ دوکانو وغېره بندونه- (۲)يو زهريلا معدنی مرکب چې دارو کښې هم پکارولے شي- هټال- (م- هندی هری تال)-

هړودوړ:(هړ-و-دَوړ)اسم- واحد- مذکر- غله غله- شور شغرب- منډې ترړې-

هړيسه:(هه-ړی-سه)صفت- ډېر خوړين شوے- ډېر يشېدلے-

هزار:(هه-زار)اسم- لس سوه- زر- (۲)بُلبل- (۳)دَ موسيقی يوه آله- (فارسی)- دَ خناورو دَ کېږې يوه حصه- پتروزی- پتروجی- پتروخی- پتوجری- دَ لری نری حصه- هزارخوانی-

هزارخوانی:(هزار-خا-نی)اسم- واحد/جمع- وګورئ هزار-

هزارداستان:(هه-زار-داس-تان)اسم- بلبله- شاعری کښې استعمالېدونکے ټکے- (م- فارسی)-

هزاره:(هه-زا-ره)اسم- واحد- مؤنث- سورګل- ججوے- سورګلے- غبرگ گل-

هزال:(هه-زال/هز-زال)صفت- (۱)بکواسی- بې هوده گو- (۲)ټوقمار- (م- عربی)-

هزبر:(هز-بر/هزا-بَر)اسم- واحد- مذکر- (۱)ببرشېر- زمرے- (۲)صفت- غټ- لوې- مضبوط- (عربی)-

هزج:(هه-زج)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ سُر وئيلے کېدونکے څيز- (۲)يو بحر چې مفاعيلن کښې شپږ ځله تکرارېږی- (عربی)-

هزل:(هه-زل)اسم- واحد- مذکر- ټوقې مسخرې- ټوقې ټقالې- بې هودگی- هزليات- (م- عربی)-

هزيمت:(هه-زی-مت)اسم- واحد- مذکر- ازيمت- مېدان پرېښودنه- ماتې- شکست- فرار- تېښته- (عربی)-

هسار:(ه-سار)صفت- دَ ايسار يو قرات- اټال- ايسار-

هساروَل:(ه-سا-رَ-وَل)مصدر متعدی- ودرول- ايسارول- اټالول-

هسارېدل:(ه-سا-رې-دَل)مصدر لازم- ودرېدل- اټالېدل- ايسارېدل- قېدېدل-

هسپتال:(هس-په-تال)اسم- واحد- مذکر- اسپتال- دَ علاج ځاې- روغتون- (م- انگريزی)-

هسپه:(هَس-په)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اسپه-

هسپه:(هَس-په)اسم- واحد- مؤنث- اَسپه- دَ اَس مؤنث- (ش- فارسی)-

هسپه بوټے:(هس-په-بُو-ټے)اسم- واحد- مذکر- يو حکيمی بوټے چې دَ اسپې علاج کښې پکارېږی-

هست:(هَست)اسم- واحد- مذکر- (۱)ژوند- زيست- (۲)صفت- دَ نيست متضاد- شتهٔ- شتهٔ والے- (فارسی)-

هستمند:(هَست-مَند)صفت- مالدار- دولتمند- شتهٔ من- (فارسی)-

هستمندی:(هَست-من-دی)اسم- واحد- مؤنث- مالداری- شتهٔ مندی- (فارسی)-

هستوکنځے:(هس-تو-کَن-ځے)اسم- واحد- مذکر- استوکنځے- دَ وسېدو ځاې- دَ استوگې ځاې- (افغانستان)-

هستوکنه:(هس-توک-نه)اسم- مؤنث- وسېدنه- استوکنه- استوگه- (افغانستان)-

مستوګه:(مس-تو-ګه)اسم- مؤنث- وګورئ استوګه-

مستول:(مس-ته-وَل)مصدر متعدي- جوړول- آبادول-

مسته:(مس-ته)اسم اشاره- دېخوا- ایشته- دې طرف ته- را پۀ دې خوا- ایسته-

مستي:(مَس-تي)اسم- واحد- مؤنث- (۱)وجود- کائنات- (۲)طاقت- مال و متاع- (۳)ذات- (م- فارسي)-

مستېدل:(مَس-تې-دَل)مصدر لازم- ایسارېدل- وَسېدل-

مستېدن:(مَس-تې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مستېدل-

مستېدنګ:(مَس-تې-دَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مستېدل-

مستېدنه:(مَس-تې-دَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مستېدل-

مستېدونکے:(مَس-تې-دُون-کے)اسم فاعل- (۱)وَسېدونکے- (۲- صفت)دَ مرتبې خاوند-

مستېدۀ:(مس-تې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ مستېدل-

مسک:(مسک)اسم- واحد- مذکر- قرعه- پچه- خسنے- ابسک-

مسک:(مُسک)صفت- (۱)وچت- لوړ- (۲)اسمان- (متروک)- (افغانستان)-

مسکتوب:(مُسک-توب)اسم- مذکر- وګورئ مسک والے-

مسکتیا:(مُسک-تیا)اسم- مؤنث- وګورئ مسک والے-

مسک والے:(مسک-وا-لے)اسم- مذکر- لوړتیا- وچتوالے- لوړوالے- عظمت- مسکتیا- مسکتوب-

مسکول:(مَس-که-وَل)مصدر متعدي- (۱)لویول- وچتول- (۲)شاربل- لړل- حېرانول- سرګردانول- پرېشان کول- (۳)خسنے اچول- قرعه اندازي کول-

مسکون:(مَس-که-وَن)حاصل مصدر- وګورئ مسکول-

مسکونکے:(مَس-که-وون-کے)فاعل- جمع مسکونکي- مؤنث مسکونکې- وګورئ مسکول-

مسکونګ:(مَس-که-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ مسکول-

مسکونه:(مَس-که-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مسکول-

مسکه:(مَس-که)اسم صفت- مؤنث- دَ مسک مؤنث-

مسکېدل:(مَس-کې-دَل)مصدر لازم- لوئېدل- وچتېدل- لوړېدل-

مسکېدلے:(مَس-کې-دَۀ-لے)اسم مفعول- جمع مسکېدلي- مؤنث مسکېدلې- وګورئ مسکېدل-

مسکېدن:(مس-کې-دن)حاصل مصدر- وګورئ مسکېدل-

مسکېدنه:(مس-کې-دَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مسکېدل-

مسکېدونکے:(مَس-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ مسکېدل-

مسکېدۀ:(مس-کې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ مسکېدل-

مسګ:(مسګ)اسم- واحد- مذکر- دَ مرغۍ خاله-

مسې:(مه-سې)صفت- متعلق فعل- (۱)بې فائدې- مفت- هم مسې- (۲- متعلق فعل)لکه- شان- پۀ شان- داسې-

مش:(مُش)اسم صوت- مُوش- دَ سپي پۀ چا دَ حملې کولو ته دَ اماده کولو آواز- نیسه-

مشاش:(مَش-شاش)صفت- خوشحاله- شادان- تازه- مشاش بشاش-

مشاش بشاش:(مَش-شاش-بش-شاش)صفت- وګورئ مشاش-

مشت لُشت:(مشت-لُشت)اسم- واحد- مذکر- نسل- اتۀ پښته- مشران-

مشتوالے:(مُشت-وا-لے)اسم- مستي- وجود- مستوالے-

مشت و مشت:(مشت-وَ-مشت)اسم- مذکر- شور ماشور- غوغا- هله ګله- شور و غوغا- اخ و ډب- جنګ کونه-

مشکونړے:(مَش-کو-نړے)صفت- تریخ- سخت مزاج- تېزمزاج- سخت طبعیت لرونکے-

مشه:(مه-شه)کلمه ندا- دَ خرې دَ شړلو آواز یا کلمه- هرې- خرې-

مښ:(مښ)اسم- واحد- مذکر- اوښ-

مښمه:(مښ-مه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ برېښنا سره سمه توره وریځ خورېدنه- (۲)دَ باران شپه- جمع مښمې-

مښیار:(مښ-یار)صفت- مذکر- هوښیار- عقلمند- پوه- دانا- زیرک-

مضم:(مه-ضم)صفت- معده کښې دَ خوراک پۀ وینه کښې دَ بدلېدو حالت- (۲)صفت- حل شوے- (۲)خوړلے شوے- غصب شوے- (طنزاً)-

مضمول:(مض-مه-وَل)مصدر متعدي- مضم کول- خوړل- (۱)خوراک کول- خوراک پۀ خلۀ چیچولو نه پس خېټې ته تېرول- تېرول- (۲)پردے مال غصب کول- دَ چا حق خوړل-

مضمونکے:(مض-مه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مضمونکي- مؤنث مضمونکې- وګورئ مضمول-

مضمونه:(مض-مه-وَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مضمول-

مضمېدل:(مض-مې-دَل)مصدر لازم- (۱)مضم کېدل- دَ خوراک دَ وینې حصه جوړېدل- (۲)حرام مال خوړل-

مضمېدن:(مض-مې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ مضمېدل-

مضمېدنه:(مض-مې-دَۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ مضمېدل-

مضمېدونکے:(مض-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع مضمېدونکي- مؤنث مضمېدونکې- وګورئ مضمېدل-

مضمېدۀ:(مض-مې-دَۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صیغه- وګورئ مضمېدل-

مغ:(مغ)صفت- سرګردان- سراسیمه-

مغسې:(مه-غه-سې)حرف تشبیه- متعلق فعل- (۱)مسې- (۲)پۀ مغه شان- مغه رنګ-

مغمره:(مه-غم-ره)صفت- مغه مومره-

مغو:(مه-غو)ضمیر- دَ مغۀ جمع-

مغومره:(مه-غوم-ره)صفت- مغه مومره- دَ مغه پۀ مقدار-

"زبر"(غ-بۀ-ره)، "زورکے"(زو-رکے)، "زېر"(ک-تاب)، "پېښ"(نو-کا-ره)، (شل)، "جزم"(شکوړ)، "ۀ"(ژ-ړه)، "ۀ"(پو-ښې-دۀ)

مغویٰ:(مه-غوی)ضمیر- ضمیر جمع غائب- دَ مغو یو قرأت- دَ مغهٔ جمع-

مغه:(مه-غه)ضمیر- ضمیر واحد غائب- غیر موجود سړے یا څیز یا ځایَ-

مغه دغه:(مه-غه-دَ-غه)اسم- ټال مټول- اخوا دېخوا- انې بانې- عذر-

مفته:(مف-ته)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ خالی نه تر جمعې دَ ورځو شمار-
(۲)دَ جمعې نه پس ورځ- دَ خالی ورځ-

مفوات:(مف-وات)اسم- جمع- بکواس- فضول خبرې- (م- عربی)-

مک:(مک)صفت- حیران- پریشان- (م- هندی مکا)-

مک اریان:(مک-ار-یان)صفت- ډیر حیران- (م- هندی)-

مک بک:(مک-بک)صفت- اق بق- مکابکا- حیران- ګڼته پهٔ خلهٔ- (م- هندی)-

مکابکا:(مک-کا-بک-کا)صفت- وګورئ مک بک- (م- هندی)-

مکپک:(مک-پک)صفت- حیران دریان- مک حیران- اکوپک- مک دک- اریان-

مک دک:(مک-دک)صفت- اریان دریان- مک پک- حیران دریان-

مکله:(مک-له)حرف عطف- حقله- پهٔ باره کښې-

مکه پکه:(ه-که-پ-که)متعلق فعل- یقیناً- خامخا-

مګ:(مګ)اسم- واحد- مذکر- مېلو- یو ځنګلی ځناور- یړ-

مګه:(مه-ګه)اسم- واحد- مؤنث- دَ مګ مؤنث- مېلوګڼه- یړه-

مګی واله:(مه-ګی-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- اګی واله- دَ مګی وال مؤنث-

مګی:(مه-ګی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اګی- ما- دَ چرګو تُخم-

مګی وال:(مه-ګی-وال)اسم- واحد- مذکر- مغه سړے چې مګی اخستل او
خرڅول یې پېشه وی- اګی وال-

مل:(مل)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوی کوُلو آله- یوې-

مُل:(مُل)اسم- واحد- مذکر- اړم- ارمے-

ملاک:(مه-لاک)صفت- مړ شوے- فنا- مړ- قتل شوے- (م- عربی)-

ملاکت:(مه-لا-کت)اسم- واحد- مذکر- مرګ- تباهی- هلاکی-

ملاکول:(مه-لا-ک-ول)مصدر متعدی- مړ کول- تباه کول-

ملاکونکے:(مه-لا-که-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع ملاکونکی-
مؤنث ملاکونکې- وګورئ ملاکول-

ملاکونه:(مه-لا-که-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ملاکول-

ملاکی:(مه-لا-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ملاکت-

ملاکېدل:(مه-لا-کې-دل)مصدر لازم- مړ کېدل- تباه کېدل-

ملاکېدنه:(مه-لا-کې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ ملاکېدل-

ملاکېدونکے:(مه-لا-کې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع
ملاکېدونکی- مؤنث ملاکېدونکې- وګورئ ملاکېدل-

ملاکېدهٔ:(مه-لا-کې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب
صیغه- وګورئ ملاکېدل-

ملال:(ه-لال)اسم- واحد- مذکر- نوې میاشت- دَ وروُمبنی شپې نه تر دریو
یا دوؤ شپو پورې دَ سپوږمی حالت- (م- عربی، عبرانی)-

ملالی:(ه-لا-لی)صفت- ملال سره نسبت لرونکے-

ملاهل:(ه-لا-هل)صفت- زهر قاتل- تېز زهر- (م- عربی)-

ملپېره:(مل-پې-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ یوې کیل چې پایُ ته رسیږی او بل
کیل ته غویان ګرځولے کیږی- دَ قُلبې دَ ګرځولو حالت-

ملته:(مل-ته)متعلق فعل- مغه ځایُ کښې- ملته کښې-

ملک:(مه-لک)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ جینی مذکر- نر- ماشوم- بچے-
(۲)صفت- سپک- کم وزن لرونکے-

ملکانه:(مه-لهٔ-کا-نه)اسم/حاصل مصدر- ملکوالی- ملکوالے- ملکوانه-
ملکتوب- دَ ملکوالی وخت-

ملکانی:(مه-لهٔ-کا-نی)صفت- مؤنث- خرابه او بدعمله ښځه- بچه بازه ښځه-

ملکانے:(مه-لهٔ-کا-نے)اسم صفت- واحد- مذکر- بچه باز- بچه خوش- ملک
باز- دَ ملکانو شوقی-

ملکت:(مه-له-کت)اسم- مذکر- ملک والی- وړوکوالے- ملکینه-

ملکتوب:(مه-لک-توب)اسم- مذکر- وګورئ ملکانه-

ملکوالی:(مه-لک-وا-لی)اسم/حاصل مصدر- ملکوانه- ماشومتوب- دَ ملکتوب
وخت-

ملکوانه:(مه-لک-وا-نه)حاصل مصدر- وګورئ ملکانه-

ملکوټی:(مه-لک-کو-ټی)صفت- جمع- واړهٔ ملکان- دَ ملکوټے جمع-

ملکوټے:(مه-لک-کو-ټے)اسم تصغیر- وړوکے- کوچنے-

ملکینه:(مه-له-کی-نه)اسم- مؤنث- (۱)زلمیتوب- (۲- صفت)سپکه- چې وزنی
نهٔ وی-

ملم:(مه-لم)اسم- واحد- مذکر- وګورئ الم-

ملواک:(مل-واک)صفت- (۱)تلوسه لرونکے- لالچی- بیړندے- جلت- تېز-
کړندے- تلوارګندے کړندے- (۲)حرص- لالچ-

مله:(مه-له)اسم- واحد- مؤنث- چپاؤ- یرغل- داړه- میه- تاخت- تاراج-
حمله-

ملهٔ:(مه-لهٔ)متعلق فعل- بیا- مغه وخت- مالهٔ-

مله:(مه-له)امر- شا به- ژر شه- ژر کړه-

مله خله:(مه-له-خه-له)اسم- واحد- مؤنث- اله خله- کوشش- زیار- جمع ملې
خلې-

مله دات:(مه-له-دات)اسم- واحد- مؤنث- دَ ملکانو یوه لوبه چې دَ شپې یې
کوی-

مله ګله:(مه-له-ګَ-له)اسم- واحد- مؤنث- مله کوله- درز دروز- کنه ګونه-
شور زوږ- شور غوبل- جمع ملې ګلې-

مله ګوله:(مه-له-ګو-له)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مله ګله-

ملهله:(مل-هه-له)اسم- واحد- مؤنث- شور و شر- غوغا-

مله مله:(مه-له-مه-له)امر- ژر کوه- ژر شه- شا به کړه-

ملې:(مه-لې)متعلق فعل- الې- مغه ځایُ کښې- ملته- اورې-

ملې بلې:(مه-لې-به-لې)اسم- جمع- مؤنث- فریاد- ژړا انګولا- آه و زاری-

ملي خلي:(مه-لي-خه-لي)اسم- جمع- مؤنث- دَ مله خله جمع-

ملي ګلي:(مه-لي-ګ-لي)اسم- جمع- مؤنث- شور غوبل- ګنې ګونې-

هم:(هَم)حرفِ عطف- (۱)بيا هم- څکه چې- (۲)علاوه- زيات لهٔ دې نه- (۲)اراده-

هم:(هم)سابقه- پهٔ څهٔ کار يا صفت کښې ګډون ظاهرونکې سابقه- (م- فارسی)-

هُم:(هُم)دَ غائب ضمير جمع چې پهٔ مجرور حالت کښې هِمْ ونيلے شی- واړه- ټول- (م- عربی)-

هم اَغوش:(هم-اَ-غوش)صفت- غېږ- پهٔ غېږ- غاړه غړی- څنګ پهٔ څنګ- غاړه غتی-

هم اغوشی:(هَم-آ-غو-شي)اسم- غاړه غړی کېدنه- يو ځايْ کېدنه- غېږ پهٔ غېږ کېدنه-

هم اَهنګ:(هَم-اَ-هنګ)اسم- يو شان اَواز لرونکے-

هم بزم:(هم-به-زم)صفت- دَ يو محفل ناستې پاستې والا- دوست- ملګرے-

هم بستر:(هَم-بِس-تَر)صفت- دَ کټ ملګرے- جنسی محبت کوُنکے-

هم بستری:(هَم-بِس-تَ-ري)اسم- واحد- مؤنث- دَ کټ ملګرتيا- جنسی محبت-

هم بغل:(هَم-به-غَل)صفت- غاړه غړی- هم آغوش-

هم پايه:(هَم-پا-يه)صفت- په عمر برابر- پهٔ مرتبه کښې يو شان-

هم پهلو:(هَم-په-لَو)صفت- دَ اړخ ملګرے- سره ملاست ملګرے-

هم پياله:(هَم-پَيا-له)صفت- پهٔ يوه پياله څښونکے- ملګرے- دوست-

همتا:(هَم-تا)صفت- مثل- پهٔ شان- برابر-

هم توکی:(هم-تو-کی)اسم- هم جنسی-

همجد:(هَم-جد)اسم- لهٔ يوه نيکهٔ- تربوران-

هم جليس:(هَم-جه-ليس)صفت- پهٔ يو ځايْ ناست پاست- ملګرے- هم نشين-

هم جماعت:(هَم-ج-مات)صفت- پهٔ يو جماعت کښې سبق ويونکی- دَ سبق ملګری-

هم جوار:(هَم-جه-وار)صفت- کلی وال- ګاونډی- همسايه- دَ يو کلی-

همځولے:(هَم-ځو-لے)صفت- پهٔ يو عمر- دَ برابر عمر-

هم چشم:(هَم-چي-شم)صفت- برابر- سيال- يو شان-

همچنان:(هَم-چ-نان)صفت- هم دغسې- پهٔ شان- دغه شان- (فارسی)-

هم څنګ:(هَم-څنګ)صفت- (۱)همزولے- سيال- سارے- جوړی دار- شريک- ثانی- (۲)دَ ژوندانهٔ ملګرے-

هم خانه:(هَم-خا-نه)صفت- هنډيواله- انډيواله- پهٔ يوهٔ کالهٔ کښې وسېدونکې- (م- فارسی)-

هم خواب:(هَم-خواب)صفت- يوځايْ اودهٔ- پهٔ يو کټ خوب کوُنکی- (م- فارسی)-

همدرد:(هَم-درد)صفت- پهٔ درد کښې شريک- دوست- ملګرے- خېرخواه- خوږمن- دردمن- (م- فارسی)-

همدم:(هَم-دَم)صفت- دوست- ملګرے- (م- فارسی)-

همدوش:(هَم-دوش)صفت- سيال- برابر- برابری واله- (م- فارسی)-

هم ذات:(هم-ذات)صفت- پهٔ ذات کښې شريک- دَ يو قوم- يو ذات واله-

هم راه:(هم-راه)صفت- دَ لارې مل- ملګرے- پهٔ يوه لاره تلونکی- دوست- رفيق- (م- فارسی)-

هم رکاب:(هَم-ر-کاب)صفت- دَ لارې مل- دَ رکاب ملګرے- نوکر- دَ سورلې ملګرے- همسفر- (م- فارسی)-

هم رنګی:(هَم-رَنګ-ګی)صفت- چې پهٔ رنګ يو شان وی- (م- فارسی)-

هم زاد:(هم-زاد)صفت- (۱)يو ځايْ پېدا شوے- (۲)اسم- واحد- مذکر- هغه پېرے چې ماشوم سره يو ځايْ پېدا کيږی او تر مرګه ورسره ملګرے وی- (م- فارسی)-

هم زلف:(هَم-زُلف)اسم- واحد- مذکر- ساندو- دَ خښينې خاوند- (م- فارسی)-

همساز:(هَم-ساز)صفت- ملګرے- همدم- دوست- يار- (م- فارسی)-

همسايه:(هَم-سا-يه)اسم- واحد- مذکر- (۱)فقير- کرايه دار- چې پهٔ پردو مېنو کښې وسی- (۲)ګاونډی- ګوانډی- (م- فارسی)-

همسر:(هَم-سَر)صفت- پهٔ رتبه کښې يو شان- برابر- (م- فارسی)-

همسفر:(هَم-سه-فر)صفت- دَ سفر ملګرے- چې پهٔ سفر کښې سره شريک وی- (فارسی)-

هم سنګ:(هم-سنګ)صفت- برابر- هم وزن- سيال- (فارسی)-

هم شکل:(هم-ش-کل)صفت- پهٔ شکل يو شان- (م- فارسی)-

هم شير:(هَم-شير)اسم- واحد- مذکر/مؤنث- چې دَ يوې مور پئ يې رودلی وی- ورور يا خور- (م- فارسی)-

همشيره:(هَم-شي-ره)اسم- واحد- مؤنث- دَ همشير مؤنث- خور-

هم ښنګ:(هم-ښنګ)صفت- انډيوال- هنډيوال- ملګرے-

هم طالع:(هَم-طا-لع)صفت- يو رنګ نصيب لرونکی- پهٔ يو نصيب-

هم عمر:(هَم-ع-مر)صفت- دَ يو عمر- دَ يوې عومره مودې- (م- فارسی)-

هم عصر:(هَم-عه-صر)صفت- دَ يو دور- دَ يوې مودې- دَ يوې زمانې- (م- فارسی)-

هم عنان:(هَم-ع-نان)صفت- ملګرے- برابر- اوږه پهٔ اوږه- (م- فارسی)-

هم غاړے:(هَم-غا-ړے)صفت- دوست- ملګرے-

هم قرين:(هَم-قه-رين)صفت- دوست- حبيب- (م- فارسی)-

هم ګند:(هَم-ګند)صفت- دَ يو خاندان-

هم ليک:(هَم-ليک)صفت- يو شان ليکل- ليکونکے-

هم مشرب:(هَم-مش-رب)صفت- دَ يوې فرقې- دَ يو مسلک- (م- فارسی)-

هم نبرد:(هَم-ن-برد)صفت- حريف- (م- فارسی)-

هم نفس:(هَم-نه-فس)صفت- هم کلام- رفيق- ملګرے- (م- فارسی)-

مم نوا:(مَم-نه-وا)صفت- پهٔ اواز کښې شريک- مم آواز- (م- فارسي)-

مم نواله:(مَم-نه-وا-له)صفت- يو خايْ ډوډۍ خوړونکے- پوخ يار- (م- فارسي)-

مم وزن:(مَم-وَ-زن)صفت- يو هومره وزن لرونکے-

مم وقت:(مَم-وَقت)صفت- دَ يو وخت- دَ يو دور سره تعلق لرونکی- دَ يوې زمانې- (م- فارسي)-

مُما:(مُو-ما)اسم- واحد- مذکر- يو خيالی مرغۍ چې دَ مغې پهٔ حقله دا خيال دے چې کهٔ دَ مغې سورے پهٔ چا وشي نو مغه باچا کيږی- (م- فارسي)-

ممال:(مه-مال)اسم- مثل- مثال- نظير-

ممان:(مه-مان)اسم اشاره- مغه- مم مغه- مم دغه-

مماێون:(مه-ما-يُون)صفت- نېک بخت- بختور- (ترکی)-

ممخولتيا:(مَم-خول-تِيا)اسم- واحد- مؤنث- پهٔ عمر کښې برابری-

ممخولے:(مَم-خُو-لے)صفت- مم عمره-

ممت:(مم-مَت)اسم- واحد- مذکر- مقصد- بهادری- اراده- حوصله- (م- فارسي)-

ممت ناک:(مم-مَت-ناک)صفت- محنتي- دَ ممت خاوند- باممته- زړور- دَ مضبوطې حوصلې لرونکے-

مم دا:(مَم-دا)صفت- دا خبره- بيخي دا خبره يا کار ته اشاره-

ممتی:(مم-مه-تي)صفت- حوصله لرونکے- ممت کوُنکے-

مم دغسې:(مَم-دَ-غ-سې)صفت- مم دغه شان- مم داسې-

مم دغه:(مَم-دَ-غه)صفت- مم دا خبره- مم دا-

ممروزه:(مَم-رو-زه)صفت- روزمره- روزانه- امروزه-

ممزولتيا:(مم-زول-تِيا)صفت- دوست- ملګرے- پهٔ عمر کښې برابر-

ممزولے:(مَم-زو-لے)صفت- وګورئ ممخولے-

ممسا:(مَم-سا)اسم- واحد- مؤنث- کونټۍ- عصا- اُمسا-

ممګی:(مه-مه-ګي)صفت- ټول- واړه- پهٔ جمع-

ممم:(مه-مَم)اسم- جمع- مذکر- دَ ممت جمع- حوصلې- (م- عربی)-

مموار:(مَم-وار)صفت- موار- اوار- دَ خيګ ضد- (م- فارسي)-

ممه:(مه-مه)صفت- ټول- ټول پهٔ ټول- تمام-

ممه تن:(مه-مه-تَن)صفت- ټول- سراسری- سر پهٔ سر-

ممه دان:(مه-مه-دان)صفت- پهٔ مر څهٔ پوهٔ عالم- (م- فارسي)-

ممه شمه:(مه-مه-ش-مه)اسم- جمع- مذکر- عوام- عام خلق- (م- فارسي)-

ممه ګير:(مه-مه-ګير)صفت- پهٔ ټولو حاوی- چې دَ مرې خوانه وی- چاپېره- (م- فارسي)-

مم مغسې:(مَم-مه-غ-سې)صفت- پهٔ مغه شان- پهٔ مغه رنګې-

مم مې:(مم-مې)اسم صوت- دَ اوښ دَ شړلو اٰواز-

مميانی:(مم-يا-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- بُڅکۍ- بُوڅکۍ- غټه بټوه- دَ پېسو تېلۍ- بټوه-

ممېش:(مه-مېش)اسم- واحد- مذکر- تل- مر وخت- ممېشه- مُدام- عمری- پهٔ مخه- تل عمری- تر قيامته-

ممېش ګل:(مه-مېش-ګل)اسم- واحد- مذکر- سدابهار- ممېشه ګل- نباتاتی نوم مبس کس فونيسيئس (HIBISCUS PHOENICEUS)-

ممېشګی:(مه-مېش-ګي)اسم- واحد- مؤنث- ممېشه والے- دوام-

ممېشه:(مه-مے-شه)صفت- تل- ابدی- مُدام- دائمی-

ممبل:(مه-مبل)اسم- واحد- مذکر- اُمبل- مار- دَ غاړې دَ اچولو يو پسول-

من:(من)حرف عطف- مم-

منج:(منج)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ منجه-

منجار:(مَن-جار)اسم- (۱)طريقه- اُصول- طرز- لاره- (۲ صفت)بې ډېره خپله خوښه کونکے- بې لارې- بې اصوله-

منجانه:(من-جا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ منجه-

منجکے:(من-جه-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ نسوانی شرمګاه زياتی غوښه-

منجه:(من-جه)اسم- واحد- مؤنث- منج- منجه- مېنګ- انجه- اينجه- يو حکيمی دارو چې ډېر تېز بوئين لری- منګه- نباتاتی نوم فی روله فيوړيډه يا ايسافوټيډه (FERULA FOETIDA or ASSA FOETIDA)-

منجه منجه:(منجه-منجه)متعلق فعل- اخوا دېخوا- ماشومانو ته دَ حرکت کولو دَ پاره دَ اَماده کولو اٰواز-

مند:(مند)اسم- واحد- مذکر- ګومان- ګمان- خيال- (افغانستان)-

منداره:(من-دا-ره)اسم- واحد- مؤنث- اينداره- شيشه- ښيښه- دَ مخ کتو ائينه- جمع منداري-

منداريز:(من-دا-ريز)متعلق فعل- دَ منداره سره متعلق- وګورئ منداره-

مندسه:(مند-سه)اسم- واحد- مؤنث- شکل- عدد- (م- عربی)-

مندکو:(مند-کو)اسم- واحد- مؤنث- دَ مغربی مندی ګروپ يوه ژبه- دَ مندی ورانه ژبه-

مندکے:(مند-کے)اسم- واحد- مذکر- دَ مندکو ژبې ويونکے- جمع مندکی/مندکيان-

مندکۍ:(مند-کۍ)اسم- واحد- مؤنث- مندکو ويونکې جينۍ-

مندو:(مند-دو)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ غېرمسلم قوم نوم- دَ مندوستان وسېدونکے- (۲)تور خال- (م- فارسي)-

مندوازم:(من-دو-ا-زم)اسم- واحد- مذکر- دَ مندوانو مذهب- (م- انګريزی)-

مندوانه:(مند-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- يوه لويه خېلی لرونکې مېوه- تربوز- ايندوانه- نباتاتی نوم ککربيټاسټرلس (CUCURBITA CITRULLUS)-

مندوانه:(مند-وا-نه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ مندوانه-

مندوانۍ:(مند-وا-نۍ)اسم- واحد/جمع- مؤنث- (۱)مندوه- (۲)يو قسم زيړ سر لرونکې مرغۍ-

مندوبار:(من-دو-بار)اسم- واحد- مذکر- مندوستان- دَ مندوانو ملک-

ی (ښی-رل)، ې (مې-ره-وِل)، ۍ (پیا-لۍ)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

هندوسوزان:(هن-دو-سو-زان)اسم- هغه ځایْ چې هندوان پکښې سېزلے شي-

هندوکار:(هن-دو-کار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هندوبار- (افغانستان)-

هندوه:(هن-دهٔ-وه)اسم- واحد- مؤنث- دَ هندو تانیث-

هنده:(هن-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)پهٔ یوه سا څښنه- (۲)غښته- غښتنه- (۳)تکل- اراده- (افغانستان)-

هندی:(هن-دی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ هندوانو ژبه- (۲)صفت- هند سره تعلق لرونکی- دَ هند-

هنړت:(هن-ړت)اسم- واحد- مذکر- یوه مرغۍ چې لکۍ یې دَ کورنی چرګانو پهٔ شان وی-

هنړر:(هن-ړر)اسم- واحد- مذکر- انړر- ابغر- مست خلمے-

هنړک:(هن-ړک)اسم- واحد- مذکر- دَ کچې ګتې سره خوا کښې دَ تلی یوه نری کربنه-

هنړه:(هن-ړه)اسم- واحد- مؤنث- هغه ارمان چې سړے یې دَ تکمیل دَ پاره ډېر تږے وی- دَ زړهٔ غښتنه- داسې غښتنه دَ څهٔ دَ پاره چې زړهٔ سترے کوشش کولے شي- دَ مقصد تر لاسه کولو هڅه کښې ضد کونه- تکل- قصد- اراده- خواهش- مقصد- حصه- برخه- (متروک)-

هنړه:(هن-ړه)صفت- تکړه-

هنړهنړ:(هنړ-هنړ)صفت- ټوکرې ټوکرې- سترے- دَ لاده باده پربوتے- ارکنړ پرکنړ-

هنړی:(هن-ړی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ونړی- انړی-

هنړی:(هن-ړی)اسم- واحد- مؤنث- چېک- هغه کاغذ چې دَ رقم ادا کولو اړېر پرې لیک وی-

هنړیوال:(هن-ړی-وال)اسم- واحد- مذکر- (۱)نر او ښځه چې یوځایْ خوری ښی- (۲)دوستان- انړیوال-

هنړېدل:(هن-ړې-دل)مصدر لازم- هنړېدل- دَ اَس اوازکول- هناکول-

هنړې هنړې:(هن-ړې-هن-ړې)اسم- ټوکرې ټوکرې- حصې حصې- (کول، کېدل مصدرونه)-

هنړے:(هن-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هنړه-

هنر:(هو-نر)اسم- واحد- مذکر- فن- کمال- جوهر- زد کړه- کسب- مهارت- (م- فارسی)-

هنرپېشه:(هو-نر-پې-شه)صفت- هنرمن- هنرمند- (م- فارسی)-

هنر جوی:(هو-نر-جو-ی)صفت- هنرمند- هنرمن-

هنرمن:(هو-نر-من)صفت- هنرمند- هنر لرونکے- (م- فارسی)-

هنرمند:(هو-نر-مند)صفت- وګورئ هنرمن-

هنرمندی:(هو-نر-من-دی)صفت- فن- کمال- هنر- استاذی- (م- فارسی)-

هنری:(هو-ن-ری)صفت- هنر لرونکے- هنرمن-

هنک:(هنک)اسم- واحد- مذکر- مسخره- پچموزه- ټوقه- مذاق-

هنکی:(هن-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- دَ وادهٔ پهٔ وخت دَ ناوې ژړا- دَ ناوې ټسکا- اینګی- هنکے-

هنکے:(هن-کے)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هنکی-

هنګ:(هنګ)اسم- واحد- مذکر- (۱)اراده- زور- طاقت- (۲)زیرک- دانا- (۳)ملنډه- پچموزه-

هنګا:(هن-ګا)اسم- واحد- مؤنث- دَ خر یا خرې رینګارے- دَ خر یا خرې برار - هنګارے- هنار-

هنګار:(هنګ-کار)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هنګار-

هنګاره:(هنګ-ګا-ره)اسم صوت- دَ خر آواز- دَ ماشوم دَ ژړا آواز- هنګار-

هنګارے:(هن-ګا-رے)اسم صوت- وګورئ هنګا-

هنګام:(هنګ-ګام)اسم- واحد- مذکر- زمانه- دور- وخت- موقع- (م- فارسی)-

هنګامه:(هنګ-ګا-مه)اسم- واحد- مؤنث- شور غوغا- ګړبړ- فتنه- راوچتېدنه- ګنه ګونه- (م- فارسی)-

هنګامی:(هنګ-ګا-می)اسم صفت- یو خاص وخته پورې- دَ څو ورځو- وقتی-

هنګوله:(هنګ-ګو-له)اسم- واحد- مؤنث- انګوله- واوېلا- ژړا- فریاد-

هنګولل:(هنګ-ګو-لل)مصدر لازم- ژړا فریاد کول- نګولل-

هنګه:(هنګ-که)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هنجه- اینجه-

هنګهار:(هنګ-که-هار)اسم- واحد- مذکر- فریاد- ژړا- انګولا-

هنګېدل:(هنګ-ګې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ خرې رینګار کول- هېنېدل- (۲)لهٔ ستوماني یا بیماری نه فریاد کول-

هنګېدن:(هنګ-ګې-دن)حاصل مصدر- وګورئ هنګېدل-

هنګېدنه:(هنګ-ګې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هنګېدل-

هنګېدونکے:(هنګ-ګې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع هنګېدونکی- مؤنث هنګېدونکې- وګورئ هنګېدل-

هنګېدهٔ:(هنګ-ګې-دهٔ)حاصل مصدر او دَ ماضی استمراری دَ واحد غائب صیغه- وګورئ هنګېدل-

هنی:(هه-نی)صفت- (۱)خوشګواره- مزېداره- (۲)هضم کېدونکے-

هنې:(هنې)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ زوره خندا- (۲)دَ اَسپې هنار - هنارے-

هنا:(هه-نا)اسم- واحد- مؤنث- دَ خر یا کچر هنګېدنه- (۲)دَ مرغانو دَ الوتنې آوازونه-

هنې تنې:(هنې-تنې)صفت- ټیک ټاک- روغ جوړ- روغ رمټ-

هنه:(هه-نه)اسم- واحد- مؤنث- انه- ضعیف- کمزورے-

هنهار:(هنې-هار/ه-نار)اسم- واحد- مذکر- (۱)پهٔ زوره خندنه- (۲)دَ خر یا اَس آواز- دَ اسپې پهٔ زوره زوره هنېدهٔ-

هنې هنې:(هنې-هنې)اسم- واحد- مذکر- دَ اَس یا قچر وغېره آواز- (۲)پهٔ زوره خندا- (طنزاً)-

هنېدل:(ه-نې-دل)مصدر لازم- (۱)دَ خر یا اَس وغېره اَواز کول- دَ خر مستی کول- (۲)پهٔ زوره خندل- (طنزاً)-

منېدلے:(ه-نې-دهٔ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- جمع منېدلی- مؤنث منېدلې- وګورئ منېدل-

منېدنه:(ه-نې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ منېدل-

منېدونکے:(ه-نې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ منېدل-

منېدهٔ:(ه-نې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صيغه- وګورئ منېدل-

هو:(هُو)اسم صوت- (۱)دَ غوا، غوئی د بېدارولو یا شړلو آواز- دَ خر اَواز-

هو:(هو)اسم- واحد- مذکر- نو- پيپ- دَ زخم ګنده اُبهٔ-

هو:(هو)کلمه اثبات- هاؤ- آؤ-

هو:(هُو)اسم- واحد- مذکر- (۱)هنګامه- (۲)يرغل- حملهٔ ژبه- لوظ- او-

هُو:(هُو)ضمير- هغه- دَ صوفيانو پهٔ اصطلاح خدایٔ پاک- (م- عربی)-

هو:(هو)کلمه- دَ تعجب کلمه-

هوا:(هه-وا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)باد- (۲)کبر- غرور-

هوا:(هه-وا)اسم- واحد- مؤنث- خواهش- هوس- (م- عربی)-

هواباز:(هه-وا-باز)صفت- دَ جهاز چلوُنکے- پائلټ- الوتکونکے-

هواخواه:(هَه-وا-خوا)صفت- دوست- ملګرے-

هواخوری:(هه-وا-خو-ری)اسم- واحد- مؤنث- چکر لګونه- سېل کونه- هوا خوړنه-

هواد:(هه-واد)مذکر- صفت/متعلق فعل- (۱)هېواد- هېواد- لرې- پهٔ فاصله- (۲)وطن- ملک- (افغانستان) (م- عربی هواد)-

هوادار:(هه-وا-دار)صفت- مذکر- داسې ځایٔ چې هوا پکښې لګی- فراخ-

هوادنے:(هه-وا-د-نے)صفت- (۱) لرې- پهٔ فاصله- (۲)وطن پرست- وطن سره متعلق- دَ وطن- (افغانستان)-

هوادی:(هه-وا-دی)صفت- (۱)دَ لرې- پهٔ فاصله- پهٔ بل ځایٔ- (۲)ملکی- وطنی- (افغانستان)-

هوادين:(هه-وا-دين)صفت- هېوادين- لرې- پهٔ فاصله- دَ نزدې ضد-

هوار:(هه-وار)صفت- (۱)چې کنده کپره پکښې نهٔ وی-ويږ- برابر اَوار- (۲)سم- (۳)تېزرفتار-

هوارتوب:(هه-وار-توب)اسم- واحد- مذکر- وګورئ هوارتيا-

هوارتيا:(هه-وار-تيا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)دَ هوار نه اسم- دَ هوار کېدو حالت-

هوارول:(هه-وا-ره-وَل)مصدر متعدی- دَ کندو کپرو نه اوارول- سمول- زمکه سمول يا اوارول- يو شان کول- ويږول- غوړول-

هوارون:(هه-وا-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ هوارول-

هوارونکے:(هه-وا-ره-وَن-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ هوارول-

هوارونه:(هه-وا-ره-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هوارول-

هواره:(هه-وا-ره)اسم- واحد- مؤنث- (۱)سمه- مېدانی علاقه- (۲)صفت- روغه- جوړه- جمع هوارې-

هوارېدل:(هه-وا-رې-دَل)مصدر لازم- سمېدل- برابرېدل- يو شان کېدل- ويږېدل- غوړېدل-

هوارېدن:(هه-وا-رې-دَن)حاصل مصدر- وګورئ هوارېدل-

هوارېدنه:(هه-وا-رې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هوارېدل-

هوارېدونکے:(هه-وا-رې-دَون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع هوارېدونکی- مؤنث هوارېدونکې- وګورئ هوارېدل-

هوارېدهٔ:(هه-وا-رې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ هوارېدل-

هواړ:(هه-واړ)اسم- واحد- مذکر- لوخړه- بُخار- بړاس- اوړ-

هواګير:(هه-وا-ګير)صفت- (۱)تېزرفتار- (۲)سرسری- اوپره- وُچت- بره-

هوانورد:(هه-وا-نه-ورد)اسم صفت- واحد- مذکر- پهٔ هوا کښې الوتونکے- هواباز-

هو اوا:(هُو-اَ-وا)اسم- واحد- مؤنث- هو هوا- خندا خوشحالی-

هوانی:(هه-وا-نی)صفت- چالاک- بې پروا- چې پهٔ هوا کښې وی- سرسری- اسمانی-

هوبله:(هوب-له)اسم- واحد- مؤنث- ذريعه- وسيله- چاره- (افغانستان)-

هوبهو:(هو-به-هو)صفت- هم هغه شان- بالکل- هغسې- يو رنګ- يو شان-

هوبے:(هو-بے)اسم- واحد- مذکر- مذبذب- غېرمستقل مزاجه- متلون مزاجه-

هوټ:(هوټ)اسم- واحد- مذکر- پېکر- جسد- (افغانستان)-

هوټل:(هو-ټل)اسم- واحد- مذکر- هغه ځایٔ چې دَ خوراک څښاک او وُسېدلو انتظام پکښې وی- سرایٔ- (م- انګريزی)-

هوتے:(هو-تے)صفت- هغه اُوښ چې ډېر تېزرفتاره وی-

هود:(هود)اسم- واحد- مذکر- تلاؤ- حوض- (م- عربی)-

هودج:(هو-دج)اسم- واحد- مذکر- دَ زنانؤ دَ پاره دَ هاتی يا اوښ دَ شا کجاوه- کيجاوه- هوده- (م- فارسی)-

هوده:(هَو-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ هودج- (م- فارسی)-

هوده:(هُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- (۱)جادو- منتر- کوډه- سحر- (۲)دَ مارانو نيولو دم- هغه چل هنر يا دم منتر چې دَ مارانو دَ نيولو يا مار خوړلی باندې چوف کولے شی- (۳)عهده- دَ دم يا منتر اجازت- جمع هودې-

هوده:(هُو-ده)اسم- واحد- مؤنث- عهده- منصب- (م- عربی عهده)-

هوده کول:(هُو-ده-کَ-وَل)مصدر متعدی- دمول- پهٔ هوده کښې راوستل-

هوړ:(هوړ)اسم- واحد- مذکر- ضد- دَ زړهٔ خبره نهٔ پرېښونه- انکار کونه- پهٔ خپله خبره کلک ودرېدنه- عزم-

هوړ کول:(هوړ-که-وَل)مصدر متعدی- خلاف ونيل- رد کول- دروغژن کول-

هوړه:(هُو-ړه)اسم- واحد- مؤنث- خېل- ضد- لانجه-

هوړه کول:(هُو-ړه-که-وَل)مصدر متعدی- ضد کول-

هوړی:(هو-ړی)صفت- (۱)دَ هوړ خاوند- مستقل مزاج- (۲)خلاف- مخالف-

هوړيالے:(هُوړ-يا-لے)صفت- مذکر- دَ هوړ څښتن- دَ ارادې او عزم خاوند- دَ کلکې ارادې څښتن-

موړے:(مو-ړے)صفت- ثابت قدم- مستقل مزاج- پۀ خپله اراده قائم-
مور:(مور)اسم- واحد- مذکر- حمله- غضنت- تاخت-
مور:(مور)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اوړ-
مور:(مور)اسم- واحد- مذکر- مذهب د مارغانو د وسپدو ځائ- جاله- منجاله- منجوله-
مور:(مور)اسم- واحد- مذکر- وسئ- موسر
مور:(مور)صفت- تېز و تند- چالاک- اور-
مورتور:(مور-تور)اسم- واحد- مذکر- جلدبازي- عجلت- بيړه-
مورتور:(مور-تور)اسم صفت- بهادر- مړنے- اورتور ځوان-
مورته:(مور-ته)متعلق فعل- (۱)مغه طرف ته- ملته- (۲)پورته-
مورونه:(مو-رو-نه)اسم- جمع- مذکر- پېرې- صدئ- (افغانستان)-
موره:(مو-ره)اسم صفت- واحد- مؤنث- ډېره ښائسته ښځه- وګورئ حوره- (د حور مقفن)-
موري:(مو-ري)متعلق فعل- مغه خوا- ملته-
موري وري:(مو-ري-وو-ري)متعلق فعل- اخوا دېخوا- ملته دلته-
موری:(مو-ری)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اوری-
موره:(مو-ره)اسم- واحد- مؤنث- اوږه- نباتاتي نوم ايليم سټي وم (ALLIUM SATIYUM)-
موری:(مو-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- د موري پۀ شان د يوې سبزئ نوم-
موس:(مه-وس)اسم- واحد- مذکر- (۱)لالچ- حرص- (۲)لوږه- ارمان- (۴)تمنا- خوامش- (۵)خوشحالي- ارام- (م- عربي)-
موسا:(مو-سا)صفت- مطمئن- پۀ ارام- اسوده- (افغانستان)-
موساتوب:(مو-سا-توب)اسم- واحد- مذکر- آرام- خوشحالي- اطمينان-
موساکېدل:(مو-سا-کې-دل)مصدر لازم- سا اچول- دمه کول- ساه اخستل- خوله وچول- دمه کېښول-
موس انګېز:(مه-وس-انګ-ګېز)صفت- موس راوچتونکے- جنسي خوامش بېدارونکے-
موساوالے:(مو-سا-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- موسائي- سکون- آرام- آسائش-
موسائي:(مو-سا-ئي)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ موساوالے-
موس پرستي:(مه-وس-په-رس-تي)اسم- واحد- مؤنث- د نفسياتي خوامش پېروي- حرص- لالچ- (م- فارسي)-
موستل:(موس-تل)صفت- وګورئ موستېل- (افغانستان)-
موستېل:(موس-تېل)اسم- واحد- مذکر- ماستېل- مغه ځائ چې طالب علمان پکښې د ژوندکې دوران کښې وسيږي- بورډنګ هاؤس- (م- انګريزي)-
موس راني:(مه-وس-را-ني)اسم- واحد- مؤنث- د نفسياتي خوامشاتو پېروي-
موسناک:(مه-وس-ناک)صفت- عياش- لالچي- حرص ناک-
موسېدل:(مو-سې-دل)مصدر لازم- (۱)زيرېدل- آرزو کول- (۲)خوشحالېدل- (۳)د څۀ څيز پۀ طمع زيرېدل-
موسېدن:(مو-سې-دن)حاصل مصدر- وګورئ موسېدل-
موسېدنه:(مو-سې-ده-نه)حاصل مصدر- وګورئ موسېدل-
موسېدونکے:(مو-سې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ موسېدل-
موسېدۀ:(مو-سې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ موسېدل-
موسی:(مو-سی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- اوسی- لکه شويه- نرکشه- د برې هومره يو ځنګلي ځناور چې رنګ ئې سوربخن زيړ وي، ښائسته سترګې لري او پۀ منډه کښې چاخ وي-
موسی شيدي:(مو-سی-شی-دي)اسم- مغه سپينه او نرمه ماده چې د پسرلي پۀ موسم د کاڼيو لۀ مينځه راوځي- (افغانستان)-
موش:(موش)اسم- واحد- مذکر- فهم- ادراک- عقل- موښ- (م- فارسي)-
موښ:(موښ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ موش-
موښيار:(موښ-يار)صفت- مښيار- زيرک- عقلمند- قابل- عاقل- وړاندې وروستو خيال کونکے- لائق-
موښيارتوب:(موښ-يار-توب)اسم- واحد- مذکر- مښيارتوب- وګورئ موښيارتيا-
موښيارتيا:(موښ-يار-تيا)اسم- واحد- مؤنث- مښيارتيا- قابلتوب- پومه- زيرکي- لائق توب- موښيارتوب-
موښيارول:(موښ-يا-ره-ول)مصدر متعدي- مښيارول- پومول- عقلمند کول- قابلول- پومه ورکول-
موښيارون:(موښ-يا-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ موښيارول-
موښيارونکے:(موښ-يا-ره-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ موښيارول-
موښيارونه:(موښ-يا-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موښيارول-
موښياري:(موښ-يا-ري)اسم- واحد- مؤنث- عقلمندي- موښيارتوب- زيرکي-
موښيارېدل:(موښ-يا-رې-دل)مصدر لازم- مښيارېدل- عقلمند کېدل- پوهېدل-
موښيارېدن:(موښ-يا-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ موښيارېدل-
موښيارېدنه:(موښ-يا-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ موښيارېدل-
موښيارېدونکے:(موښ-يا-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ موښيارېدل-
موښيارېدۀ:(موښ-يا-رې-دۀ)حاصل مصدر او د ماضي استمراري د واحد غائب صيغه- وګورئ موښيارېدل-
موغومره:(مو-غوم-ره)متعلق فعل/صفت- مغه مومره- د مغې پۀ مقدار-
موغه:(مو-غه)ضمير- مغه-
موک:(موک)صفت- پۀ خيال کښې ورک- لامو-
موک پوک:(موک-پوک)صفت- مشغول- پۀ تصور کښې ورک- مصروف- مغرور- کبرژن-
موکړه:(مو-کړه)اسم- واحد- مؤنث- وعده- لوظ- پښتو- ژبه- اقرار-

زبر "(خ-بۀ-ره)، زورکے "(شل)، پېش "(نو-کا-ره)، زېر "(ک-تاب)، جزم "(شکون)، "ۀ "(ز-ره)، "ۀ "(يو-بې-دۀ)

هوکلی:(هوک-لی)اسم- واحد- مؤنث- بغری- لنګری-
(م- هندی اوکهلی)-

هوکول:(هو-که-ول)مصدر متعدی- هاؤ کول- اقرار کول-

هوکه:(هو-که)صفت- (۱)ډېر ستړے- ستومانه- (۲- اسم)رېږونه- ستړے کونه-

هوکه:(هو-که)اسم- واحد- مؤنث- هوکړه- اقرار- وعده- منښه-

هوکه سوکه:(هو-که-سو-که)اسم مرکب- واحد- مؤنث- ناقلاری او قلارے-
کوله بوله- کله آرام او کله کړاؤ-

هوکے:(هو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کوژدن په سلسله کښې د جینئ د
لېدو وعده اخستنه- وعده اقرار اخستنه- کوټ- (۲)او- اقرار- لوظ-

هول:(هول)اسم- واحد- مذکر- (۱)ویره- فکر- (۲)صفت- وحشی- (۳)د لرګی
یو قسم- (۴)بلې- مینچو- (۵)د فقیرانو د خېر غښتو اواز-

هولکے:(هول-کے)صفت- ویرې اخستے- خفه- پرېشان-

هولناک:(هول-ناک)صفت- خطرناک- ویرونکے- (م- فارسی)-

هوله:(هو-له)اسم- واحد- مؤنث- بیکار- جمع هولې-

هولی:(هو-لی)اسم- جمع- مؤنث- د هندوانو یوه دستوره چې په یو بل
پکښې رنګونه اچوی-

هومبره:(هومب-ره)متعلق فعل/صفت- دغه هومبره- هومره- دغه قدر- په دغې
اندازه-

هومره:(هوم-ره)متعلق فعل/صفت- دغه هومره- وګورئ هومبره-

هونبره:(هونب-ره)متعلق فعل/صفت- هومره- دومره-

هونډی:(هون-ډی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- برات- حجت- وګورئ هنډی-

هوښا:(هو-ښا)اسم- واحد- مؤنث- هغه لټ چې مرغۍ پکښې نیولے شی- پړکه-

هوښانی:(هو-ښا-نی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ښکاری مارغه-

هووی:(هو-وي)کلمه- د تعجب کلمه-

هو هوا:(هو-ه-وا)اسم مرکب- هو اوا- مزې چرچې- په سر کښې هوا
ګرځېدنه- سېل صفا- سېل سپاټ- خندا خوشحالی- زړه خوشحالونه-
هواخوری-

هو هوک:(هو-هوک)اسم- واحد- مذکر- هو هو کول- غوا یا غویی ته د شړلو
یا وډرولو آواز-

هویه:(هو-یه)اسم- واحد- مؤنث- د ها اسم تصغیر- اګی-

هویه:(هو-یه)اسم اشاره- ها- غه- لرې ځیز ته اشاره- هغه-

هویدا:(هه-ویے-دا)صفت- ښرګند- ظاهر- ښکاره- (م- فارسی)-

هوی:(هوی)اسم- د خاورین لوښو د پخولو پچه-

هه:(هه)کلمه- هغه کلمه چې د څه کار نه منع کولو د پاره وئیلے شی-
(افغانستان)-

هئ:(هئ)کلمه تاسف/اسم- (۱)افسوس- هائې- د افسوس کلمه- (۲)حمله-
(۳)زیار- (۴)شور و غوغا-

هئ هئ:(هئ-هئ)کلمه تاسف- هائې هائې- د غم کلمه- د افسوس کلمه-

هی:(هی)کلمه- دا تورے د غوا میښې د شړلو په وخت وئیلے شی-

هیپ هې:(هیپ-هې)اسم صوت- د اوښانو د شړلو آواز-

هیټر:(هی-ټر)اسم- واحد- مذکر- د بجلی یا ګېس ګرمونکے مشین چې د
کمرې ګرمونه او اخلے پخلے پرې کولے شی-

هیټکی:(هیټ-کي)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ایټکی-

هیجړا:(هیج-ړا)صفت- ایجړا- ښځونے-

هیرا:(هی-را)اسم- واحد- مؤنث- الماس- جوهر- ګوهر- یو
قیمتی کانړے-

هیرړے:(هیر-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ایرړے-

هیرو:(هی-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د قصې مرکزی نارینه کردار-
(۲)صفت- بادر سړے- تکړه سړے- (انګریزی)-

هیروئن:(هی-رو-ئن)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د هیرو مؤنث- (۲)یو نشه
لرونکے سفوف، پوډر- (م- انګریزی)-

هیرې:(هې-رې)اسم- جمع- مؤنث- ایرې-

هیری:(هی-ری)اسم- جمع- مؤنث- د خلې جنګ کونه- د خبرو جنګ-
خله وهل- ایری-

هیر:(هیر)اسم- واحد- مذکر- حالت- دور- وخت- نوبت- وار-

هیره:(هی-ره)اسم- واحد- مؤنث- ځل- پېره- چل- وار-

هیرے:(هی-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه کډ چې اوږده لکۍ لری-

هیس:(هیس)اسم صوت- د څاروو د رابللو اواز- د څاروی د ابو څښلو د
اماده کولو اواز- هیش-

هیسته:(هیس-ته)متعلق فعل- وروستو طرف ته- شا ته- دلته- ایسته- دلې-
ایسه-

هیسې:(هی-سې)متعلق فعل- یو ارخ ته- ډېخوا-

هیسکارل:(هیس-کا-رل)مصدر- د څاروی د هیس هیس په ذریعه رابلل-
(۲)ابو څښلو ته اماده کول-

هیسکارلے:(هیس-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ هیسکارل-

هیسکارن:(هیس-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ هیسکارل-

هیسکارنګ:(هیس-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ هیسکارل-

هیسکارونکے:(هیس-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ هیسکارل-

هیسکارنه:(هیس-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هیسکارل-

هیښ:(هیښ)صفت- (۱)اریان- هک دک- هک پک- ترهور- (۲)ساده- (۳)زهیر-

هیښ پیښ:(هیښ-پیښ)صفت- اریان دریان- حېران-

هیښتوب:(هیښ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)حېرانی- (۲)سادګی-

هیښتیا:(هیښ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- هیښتوب- حېرانی-

هیښمه:(هیښ-مه)صفت- وګورئ هښمه-

هیل:(هیل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاچی- سپین لاچی- (م- عربی)-

هیلن:(هی-لن)صفت- اُسره من- اُمیدوار- (افغانستان)-

ې (ښې-رل)، ي (هي-ره-ول)، ی (پيا-لی)، ۍ (ترن-دې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

هیلندوکی:(هی-لن-دو-کی)صفت- هیله کوُنکې- (افغانستان)-

هیله:(هی-له)اسم- واحد- مؤنث- طمع- توقع- اُمید-

هیله:(هی-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرپه- (۲)حیله بهانه-

هیله:(هی-له)صفت- صرف- فقط- بس- ایله-

هیله بیله:(هی-له-بی-له)صفت- فقط- صرف- ایله بیله-

هیلې بیلې:(هی-لې-بی-لې)اسم- واحد- مؤنث- درک- لټون- منت- کوشش-

هیلی:(هی-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- صحرانی مرغابی- یو قسم مارغۀ- ایلی-

هیلے:(هی-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ هیلی مذکر- دَ هیلی نر- (۲)دَ ملکانو یوه لوبه چې په اُبو کښې کولے شي-

هینده:(هین-ده)اسم- واحد- مؤنث- مخالفت- ضد-

هینګ:(هینګ)اسم صفت- (۱)انکاری- (۲)اړیدنه- ضد- (اسم)-

هینکه:(هین-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه څوک چې هیڅ جادو منتر پرې اثر نۀ کوی-

هینګی:(هینګ-کی)اسم صوت- (۱)دَ ماشومانو ژړا- (۲)دَ ببیږیو لوبه- (اسم)-

هینګیار:(هینګ-یار)اسم- واحد- مذکر- دَ خرې هینګېدنه-

هین:(هین)اسم- واحد- مذکر- زور- قوت- طاقت-

هینے:(هی-نے)صفت- تکړه- بهادر- طاقتور-

هې:(هې)کلمه- دَ افسوس کلمه-

هېبت:(هے-بت)اسم- واحد- مذکر- دبدبه- ویره- رُعب-

هېبت ناک:(هے-بت-ناک)صفت- خطرناک- ویرونکے-

هېټ:(هېټ)اسم- واحد- مذکر- انګریزی ټوپی- ټوپ-

هېجان:(هے-جان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېزی- زور- غلبه- (۲)جوش- خوشېدنه- یشېدنه-

هېجانی:(هے-جا-نی)صفت- جوش سره متعلق- تېز-

هېچ:(هېچ)صفت- وګورئ هېڅ-

هېچا:(هېچ-چا)صفت- دَ هېچ او دَ چا مرکب- څۀ هم نه- څوک هم نه-

هېچرته:(هېچ-چر-ته)متعلق فعل- چرته هم نه-

هېچرې:(هېچ-چ-رې)متعلق فعل- چرې هم نه- پۀ هېڅ قیمت نه- کله هم نه-

هېچمدان:(هېچ-مۀ-دان)صفت- پۀ هېڅ نۀ پوهېدونکے- عام طور سره انکساراً خان دَ پاره استعمالیږی-

هېڅ:(هېڅ)صفت- بې حقیقته- نۀ څیز- نشت- لږ-

هېڅ بې هېڅه:(هېڅ-بې-هې-څه)متعلق فعل- وګورئ اُسې داسې-

هېڅوک:(هېڅ-څوک)صفت- څوک هم نه-

هېڅکله:(هېڅ-که-له)متعلق فعل- کله هم نه- چرې هم نه-

هېڅ یو:(هېڅ-یو)صفت- کوم یو- یو هم نه-

هېداد:(هې-داد)اسم- واحد- مذکر- دړکه- خبرداری- (م- عربی)-

هېډ:(هېډ)اسم صفت- (۱)اصل معنی سر- (۲)صفت- لوئ- مشر- (انګریزی)-

هېډکلرک:(هېډ-کلرک)اسم- واحد- مذکر- لوئ بابو- مشر بابو- (م- انګریزی)-

هېډماسټر:(هېډ-ماس-ټر)اسم- واحد- مذکر- لوئ استاذ- مشر استاذ- دَ سکول سربراه-

هېر:(هېر)صفت- لۀ یاده وتے- لۀ حافظې نه وتے-

هېرتوب:(هېر-توب)اسم- واحد- مذکر- هېرونه- هېروالے-

هېرزړے:(هېر-زۀ-ړے)صفت- وګورئ هېرژن-

هېرژن:(هېر-ژن)صفت- هېرونکے- چې هېر يُ ډېر وی-

هېرغالے:(هېر-غا-لے)اسم صفت- هېرژن- هېرندونکے- هېرونکے-

هېرمن:(هېر-من)صفت- بې فکره- نسیان کونکے- عذردار-

هېرن:(هې-رن)اسم صفت- واحد- مذکر- هېرزړے- غبی- شګوم- هغه څوک چې هېر يُ غلبه وی- مؤنث هېرنه-

هېرندونکے:(هې-رن-دُون-کے)صفت- هغه سړے چې حافظه يُ کمزورې وی- هېرژن-

هېروالے:(هېر-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ یاداشت نه ایستنه- هېرونه-

هېرول:(هې-ره-وَل)مصدر متعدی- لۀ خیاله وتل- دَ یاداشت نه ایستل-

هېرون:(هې-ره-وَن)حاصل مصدر- وګورئ هېرول-

هېرونکے:(هې-ره-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع هېرونکی- مؤنث هېرونکې- وګورئ هېرول-

هېرونګ:(هې-ره-وَنګ)حاصل مصدر- وګورئ هېرول-

هېرونه:(هې-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- هېرول-

هېره:(هې-ره)صفت- (۱)دَ هېر مؤنث- (۲)اسم- واحد- مؤنث- ګیله مانه- (۳)دَ حافظې کمزوری-

هېرېدل:(هې-رې-دل)مصدر لازم- په فکر کښې نۀ راتلل- لۀ حافظې وتل-

هېرېدن:(هې-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ هېرېدل-

هېرېدنګ:(هې-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ هېرېدل-

هېرېدنه:(هې-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هېرېدل-

هېرېدونکے:(هې-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ هېرېدل-

هېرېدۀ:(هې-رې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ هېرېدل-

هېږ:(هېږ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اېږ-

هېښه:(هے-ښه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حېرانی- (۲)ساده والے-

هېش:(هېش)اسم- واحد- مذکر- جوش- خوش-

هېشول:(هے-شه-وَل)مصدر متعدی- وګورئ یشول-

هېضه:(هے-ضه)اسم- واحد- مؤنث- یو وبائی مرض چې پکښې قے او دست لګی-

هېغ:(هېغ)صفت- نېغ-

هېغ پېغ:(هېغ-پېغ)اسم صفت- ایغ نېغ-

هېغ نېغ:(هېغ-نېغ)صفت- ایغ- نېغ- بالکل نېغ-

موکلی:(موک-لی)اسم- واحد- مؤنث- بغری- لنګری-
(م- هندی اوکهلی)-
موکول:(مو-که-وِل)مصدر متعدی- ماؤ کول- اقرار کول-
موکه:(مو-که)صفت- (۱)ډېر ستړے- ستومانه- (۲- اسم)ربړونه- ستړے کونه-
موکه:(مو-که)اسم- واحد- مؤنث- موکړه- اقرار- وعده- مننه-
موکه سوکه:(مو-که-سو-که)اسم مرکب- واحد- مؤنث- ناقلاری او قلارے-
کوله بوله- کله آرام او کله کړاؤ-
موکے:(مو-کے)اسم- واحد- مذکر- (۱)د کوژدن په سلسله کښې د جینۍ د
لېدو وعده اخستنه- وعده اقرار اخستنه- کوټ- (۲)او- اقرار- لوظ-
مول:(مول)اسم- واحد- مذکر- (۱)ویره- فکر- (۲)صفت- وحشی- (۳)د لرګی
یو قسم- (۴)بلی- مینچو- (۵)د فقیرانو د خېر غښتو اواز-
مولکے:(مول-کے)صفت- ویرې اخستے- خفه- پرېشان-
مولناک:(مول-ناک)صفت- خطرناک- ویرونکے- (م- فارسی)-
موله:(مو-له)اسم- واحد- مؤنث- بیکار- جمع مولې-
مولې:(مو-لې)اسم- جمع- مؤنث- د هندوانو یوه دستوره چې په یو بل
پکښې رنګونه اچوی-
مومبره:(مومب-ره)متعلق فعل/صفت- دغه مومبره- مومره- دغه قدر- په دغې
اندازه-
مومره:(موم-ره)متعلق فعل/صفت- دغه مومره- وګورئ مومبره-
مونبره:(مونب-ره)متعلق فعل/صفت- مومره- دومره-
مونډې:(مون-ډې)اسم- واحد/جمع- مؤنث- برات- حجت- وګورئ منډې-
موڼا:(مو-ڼا)اسم- واحد- مؤنث- هغه لټ چې مرغۍ پکښې نیولے شی- پړکه-
موڼانی:(مو-ڼا-نی)اسم- واحد- مذکر- یو قسم ښکاری مارغۀ-
مووې:(مو-وې)کلمه- د تعجب کلمه-
مو موا:(مو-ه-وا)اسم مرکب- مو اوا- مزې چرچې- په سر کښې موا
ګرځېدنه- سېل صفا- سېل سپاټ- خندا خوشحالی- زړۀ خوشحالونه-
مواخوری-
مو موک:(مو-موک)اسم- واحد- مذکر- مو مو کول- غوا یا غوئ ته د شړلو
یا وُدرولو آواز-
مویه:(مو-یه)اسم- واحد- مؤنث- د ما اسم تصغیر- اګی-
مویه:(مو-یه)اسم اشاره- ما- غه- لرې څیز ته اشاره- هغه-
موېدا:(مه-وے-دا)صفت- څرګند- ظاهر- ښکاره- (م- فارسی)-
موی:(موی)اسم- د خاورین لوښو د پخولو پچه-
مه:(مه)کلمه- هغه کلمه چې د څۀ کار نه منع کولو د پاره ونېلے شی-
(افغانستان)-
مې:(مې)کلمه تاسف/اسم- (۱)افسوس- مایې- د افسوس کلمه- (۲)حمله-
(۳)زیار- (۴)شور و غوغا-
مې مې:(مې-مې)کلمه تاسف- مایې مایې- د غم کلمه- د افسوس کلمه-

مې:(مې)کلمه- دا تورے د غوا مېښې د شړلو په وخت ونېلے شی-
میپ مې:(میپ-مې)اسم صوت- د اوښانو د شړلو آواز-
میټر:(مې-ټر)اسم- واحد- مذکر- د بجلی یا ګېس ګرمونکے مشین چې د
کمرې ګرمونه او اخلے پخلے پرې کولے شی-
میټکی:(میټ-کی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- ایټکی-
میجړا:(میج-ړا)صفت- ایجړا- ښځونے-
میرا:(مې-را)اسم- واحد- مؤنث- الماس- جوهر- ګوهر- یو
قیمتی کانے-
میرړے:(میر-ړے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ ایرړے-
میرو:(مې-رو)اسم- واحد- مذکر- (۱)د قصې مرکزی نارینه کردار-
(۲)صفت- بادر سړے- تکړه سړے- (انګریزی)-
میرونن:(مې-رو-نن)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د میرو مؤنث- (۲)یو نشه
لرونکے سفوف، پوډر- (م- انګریزی)-
میرې:(مې-رې)اسم- جمع- مؤنث- ایرې-
میری:(مې-ری)اسم- جمع- مؤنث- د خلې جنګ کونه- د خبرو جنګ-
خُله وهل- ایری-
میر:(میر)اسم- واحد- مذکر- حالت- دور- وخت- نوبت- وار-
میره:(مې-ره)اسم- واحد- مؤنث- ځل- پېره- چل- وار-
میرے:(مې-رے)اسم- واحد- مذکر- هغه کډ چې اوږده لکی لری-
میس:(میس)اسم صوت- د ځاروو د رابللو اواز- د ځاروی د ابو څښلو د
اماده کولو اواز- میش-
میسته:(میس-ته)متعلق فعل- وروستو طرف ته- شا ته- دلته- ایسته- دلې-
ایسه-
میسې:(مې-سې)متعلق فعل- یو اړخ ته- دېخوا-
میسکارل:(میس-کا-رل)مصدر- د ځاروی د میس میس په ذریعه رابلل-
(۲)ابو څښلو ته اماده کول-
میسکارلے:(میس-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ میسکارل-
میسکارن:(میس-کا-رن)حاصل مصدر- وګورئ میسکارل-
میسکارنګ:(میس-کا-رنګ)حاصل مصدر- وګورئ میسکارل-
میسکارونکے:(میس-کا-رون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ میسکارل-
میسکارنه:(میس-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ میسکارل-
میښ:(میښ)صفت- (۱)اریان- هک دک- هک پک- ترمور، (۲)ساده- (۳)زهیر-
میښ پیښ:(میښ-پیښ)صفت- اریان دریان- حېران-
میښتوب:(میښ-توب)اسم- واحد- مذکر- (۱)حېرانی- (۲)سادګی-
میښتیا:(میښ-تیا)اسم- واحد- مؤنث- میښتوب- حېرانی-
میښمه:(میښ-مه)صفت- وګورئ ښمه-
میل:(میل)اسم- واحد- مذکر- وګورئ لاچی- سپین لاچی- (م- عربی)-
میلن:(مې-لن)صفت- اُسره من- اُمیدوار- (افغانستان)-

ټ (ټې-رل)، ې (مې-ره-ول)، ئ (پیا-لی)، ڼ (ټون-ډې) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

هېلندوکی:(هی-لن-دو-کی)صفت- هیله کونکی- (افغانستان)-
هیله:(هی-له)اسم- واحد- مؤنث- طمع- توقع- اُمید-
هیله:(هی-له)اسم- واحد- مذکر- (۱)سرپه- (۲)حیله بهانه-
هیله:(هی-له)صفت- صرف- فقط- بس- ایله-
هیله بیله:(هی-له-بی-له)صفت- فقط- صرف- ایله بیله-
هیلې بیلې:(هی-لې-بی-لې)اسم- واحد- مؤنث- درک- لټون- منت- کوشش-
هیلی:(هی-لی)اسم- واحد/جمع- مؤنث- صحرائی مرغابی- یو قسم مارغهٔ- ایلی-
هیلے:(هی-لے)اسم- واحد- مذکر- (۱)دَ هیلی مذکر- دَ هیلی نر- (۲)دَ ملکانو یوه لوبه چې په اُبو کښې کولے شي-
هینډه:(هین-ډه)اسم- واحد- مؤنث- مخالفت- ضد-
هینګ:(هینګ)اسمِ صفت- (۱)انکاری- (۲)اړېدنه- ضد- (اسم)-
هینکه:(هین-که)اسم- واحد- مؤنث- هغه څوک چې هېڅ جادو منتر پرې اثر نهٔ کوی-
هینګی:(هینګ-کی)اسمِ صوت- (۱)دَ ماشومانو ژړا- (۲)دَ ببږیو لوبه- (اسم)-
هینګیار:(هینګ-یار)اسم- واحد- مذکر- دَ خرې هېنېدنه-
هینړ:(هینړ)اسم- واحد- مذکر- زور- قوت- طاقت-
هینیے:(هی-نیے)صفت- تکړه- بهادر- طاقتور-
هې:(هې)کلمه- دَ افسوس کلمه-
هېبت:(هے-بت)اسم- واحد- مذکر- دبدبه- ویره- رُعب-
هېبت ناک:(هے-بت-ناک)صفت- خطرناک- ویرونکے-
هېټ:(هېټ)اسم- واحد- مذکر- انګریزی ټوپی- ټوپ-
هېجان:(هے-جان)اسم- واحد- مذکر- (۱)تېزی- زور- غلبه- (۲)جوش- خوټېدنه- یشېدنه-
هېجانی:(هے-جا-نی)صفت- جوش سره متعلق- تېز-
هېچ:(هېچ)صفت- وګورئ هېڅ-
هېچا:(هېچ-چا)صفت- دَ هېچ او دَ چا مرکب- څهٔ هم نه- څوک هم نه-
هېچرته:(هېچ-چر-ته)متعلق فعل- چرته هم نه-
هېچرې:(هېچ-چ-رې)متعلق فعل- چرې هم نه- پهٔ هېڅ قیمت نه- کله هم نه-
هېچمدان:(هېچ-مهٔ-دان)صفت- پهٔ هېڅ نهٔ پوهېدونکے- عام طور سره انکساراً خان دَ پاره استعمالیږی-
هېڅ:(هېڅ)صفت- بې حقیقته- نهٔ څیز- نشت- لږ-
هېڅ بې هېڅه:(هېڅ-بې-هې-څه)متعلق فعل- وګورئ اُسې داسې-
هېڅوک:(هېڅ-څوک)صفت- څوک هم نه-
هېڅکله:(هېڅ-که-له)متعلق فعل- کله هم نه- چرې هم نه-
هېڅ یو:(هېڅ-یو)صفت- کوم یو- یو هم نه-
هېداد:(هې-داد)اسم- واحد- مذکر- دړکه- خبردارے- (م- عربی)-
هېډ:(هېډ)اسمِ صفت- (۱)اصل معنٰی سر- (۲)صفت- لوئې- مشر- (انګریزی)-

هېډکلرک:(هېډ-کلرک)اسم- واحد- مذکر- لوئې بابو- مشر بابو- (م- انګریزی)-
هېډماسټر:(هېډ-ماس-ټر)اسم- واحد- مذکر- لوئې استاذ- مشر استاذ- دَ سکول سربراه-
هېر:(هېر)صفت- لهٔ یاده وتے- لهٔ حافظې نه وتے-
هېرتوب:(هېر-توب)اسم- واحد- مذکر- هېرونه- هېروالے-
هېرزړے:(هېر-زهٔ-ړے)صفت- وګورئ هېرژن-
هېرژن:(هېر-ژن)صفت- هېرونکے- چې هېر یې ډېر وی-
هېرغالے:(هېر-غا-لے)اسمِ صفت- هېرژن- هېرندونکے- هېرونکے-
هېرمن:(هېر-من)صفت- بې فکره- نسیان کونکے- عذردار-
هېرن:(هې-رن)اسمِ صفت- واحد- مذکر- هېرزړے- غبی- شکوم- هغه څوک چې هېر یې غلبه وی- مؤنث هېرنه-
هېرندونکے:(هې-رن-دُون-کے)صفت- هغه سړے چې حافظه یې کمزورې وی- هېرژن-
هېروالے:(هېر-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- دَ یاداشت نه ایستنه- هېرونه-
هېرول:(هې-ره-وَل)مصدرِ متعدی- لهٔ خیاله وتل- دَ یاداشت نه ایستل-
هېرون:(هې-ره-وَن)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرول-
هېرونکے:(هې-ره-وون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- جمع هېرونکی- مؤنث هېرونکې- وګورئ هېرول-
هېرونګ:(هې-ره-وَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرول-
هېرونه:(هې-ره-وهٔ-نه)حاصلِ مصدر- هېرول-
هېره:(هې-ره)صفت- (۱)دَ هېر مؤنث- (۲)اسم- واحد- مؤنث- ګیله مانه- (۲)دَ حافظې کمزوری-
هېرېدل:(هې-رې-دَل)مصدرِ لازم- په فکر کښې نهٔ راتلل- لهٔ حافظې وتل-
هېرېدن:(هې-رې-دَن)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرېدل-
هېرېدنګ:(هې-رې-دَنګ)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرېدل-
هېرېدنه:(هې-رې-دهٔ-نه)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرېدل-
هېرېدونکے:(هې-رې-دون-کے)اسمِ فاعل- واحد- مذکر- وګورئ هېرېدل-
هېرېدهٔ:(هې-رې-دهٔ)حاصلِ مصدر- وګورئ هېرېدل-
هېږ:(هېږ)اسم- واحد- مذکر- وګورئ اېږ-
هېبنه:(هے-بنه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)حېرانی- (۲)ساده والے-
هېش:(هېش)اسم- واحد- مذکر- جوش- خُوبن-
هېشول:(هے-شه-وَل)مصدرِ متعدی- وګورئ یشول-
هېضه:(هے-ضه)اسم- واحد- مؤنث- یو وبائی مرض چې پکښې قے او دست لګی-
هېغ:(هېغ)صفت- نېغ-
هېغ پېغ:(هېغ-پېغ)اسمِ صفت- اېغ نېغ-
هېغ نېغ:(هېغ-نېغ)صفت- اېغ- نېغ- بالکل نېغ-

عيغ نيغ:(هيغ-نيغ)صفت- بې باک-

هېکارل:(هې-کا-رل)مصدر متعدی- دتکارل- ششکارل- خصوصاً د سپو په جنګ کښې سپے جنګ ته ګمارل-

هېکارلے:(هې-کا-رۀ-لے)اسم مفعول- واحد- مذکر- وګورئ هېکارل-

هېکارونکے:(هې-کا-رون-کے)اسم فاعل- جمع هېکارونکی- مؤنث هېکارونکې- وګورئ هېکارل-

هېکارنه:(هې-کا-رۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ هېکارل-

هېک امانه:(هېک-کا-ما-نه)صفت- سر تر پښو- يو شان- (۲)مساوی-

هېکل:(هے-کل)اسم- واحد- مذکر- (۱)د بتخانې لوئ مکان- (۲)صورت- شکل-

هېنېدل:(هې-نې-دل)مصدر لازم- د اس، خر وغېره آواز کول-

هېواد:(هې-واد)متعلق فعل/صفت- لرې- په فاصله- بعيد- (۲- اسم- واحد- مذکر)وطن-

هېوادنے:(هې-وا-دۀ-نے)صفت- (۱)لرې- په فاصله- (۲)وطنی- وطن سره تعلق لرونکے- (افغانستان)-

هېوادوال:(هې-واد-وال)صفت- وګورئ هېوادنے- (افغانستان)-

هېولا:(هه-يو-لا/هے-و-لا)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اصل- د هر يو څيز ماده- (۲)بد- بدشکله- (۳)غېرمهذب- (۴)شکل-

هېئت:(هے-ئت)اسم- واحد- مذکر- (۱)شکل- (۲)علم نجوم- (م- عربی)-

"ئ" (څې-رل)، "ې"(هې-ره-ول)، "ی"(پيا-لی)، "ے"(تن-دے) تفصيل د پاره وګورئ تشريحات صفحه ۱

ی:(یا)حرف- یاۍ معروف- د اردو پنځهٔ دېرشم، دَ فارسي دوه دېرشم دَ عربي اتهٔ دېرشم، دَ هندي شپږويشتم او دَ پښتو یوڅلويښتم حرف- دَ ابجدو پهٔ حساب دَدې لس عدد دے- دَ جمع علامت- لکه سړے نه سړي- نرے نه نري- دَ فعل حال غائب پهٔ آخر کښې راځي لکه ځي، کوي، خوري- دَ نسبت دپاره دوست نه دوستي-

یا:(یا)حرف عطف- پهٔ دوؤ یا زیاتو کښې دَ یو مخصوص کولو کلمه-

یا:(یا)حرف- دَ تعجب توری مثلاً یا خدایه- حرف تردید- حرف عطف- (۲)دَ ابجد پهٔ حساب ئې لس اوڅیو جوړوي لکه یولسمه ورځ-

یا:(یا)حرف ندا- یه وګورئ-

یاب:(یابّ)لاحقه چې دَ اسم پهٔ آخر کښې راشي نو دَ موندونکي معنی ورکوي لکه کامیاب-

یابس:(یا-بس)صفت- وچ شوے- (عربي)-

یابنده:(یا-بن-ده)صفت- موندونکے- (فارسي)-

یابو:(یا-بو)اسم- واحد- مذکر- ټټو- اس- خرچوکے-

یات:(یات)صفت- وګورئ یافت-

یاتېدل:(یا-تې-دل)مصدر متعدي- وګورئ یافتېدل-

یاجوج ماجوج:(یا-جوج-ما-جوج)اسم- جمع- مذکر- (۱)ځوځي ماځوځي- دوه شریر قومونه چې ذکر ئې قرآن کښې هم راغلے دے- (۲)مجازاً دَ فتنې نه ډک خلق-

یاد:(یادّ)صفت- (۱)پهٔ حافظه کښې حاضر- (۲)اسم- واحد- مذکر- دَ حافظې عمل- ذکر- (۳)صفت- مشهور-

یاداشت:(یا-داشت)اسم- واحد- مذکر- حافظه- یاد لرنه- دَ یاد لرو دَ پاره شوے لیک- حافظه-

یادښت:(یا-دښت)اسم- واحد- مذکر- یاداشت- یاداش- حافظه- یاد ساتل-

یادګار:(یاد-ګار)اسم- واحد- مذکر- خیال- نښه- (دَ یاد ساتلو دَ پاره)-

یادګیرنه:(یاد-ګی-رهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- یادوّل- یاداشت ورکول-

یاد لرل:(یاد-لهٔ-رل)مصدر متعدي- یاد ساتل- یاداشت لرل- ذهن کښې لرل-

یاد لرنه:(یاد-له-رهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یادلرل-

یادول:(یا-دهٔ-وَل)مصدر متعدي- خیال کښې راوستل- زوتول- پهٔ خیال کښې کښېنول- حفظ کول-

یادون:(یا-دهٔ-ون)حاصل مصدر- وګورئ یادول-

یادونکے:(یا-دهٔ-وون-کے)اسم فاعل/صفت- واحد- مذکر- وګورئ یادول-

یادونګ:(یا-دهٔ-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ یادول-

یادونه:(یا-دهٔ-وهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یادول-

یادونے:(یا-دهٔ-وو-نے)صفت/فاعل- یادونکے- حفظ کونکے-

یادېدل:(یا-دې-دل)مصدر لازم- زوتېدل- یاداشت کښې راتلل- خیال کښې راتلل-

یادېدنګ:(یا-دې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ یادېدل-

یادېدنه:(یا-دې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یادېدل-

یادېدونکے:(یا-دې-دُون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع یادېدونکي- مؤنث یادېدونکې- وګورئ یادېدل-

یادېدهٔ:(یا-دې-دهٔ)حاصل مصدر- وګورئ یادېدل-

یار:(یار)صفت- ملګرے- دوست- اشنا- (فارسي)-

یار اشنا:(یار-اَش-نا)صفت- یار دوست- ملګرے-

یاران:(یا-ران)صفت- جمع- مذکر- احباب- دَ یار جمع- دوستان-

یاران دوستان:(یا-ران-دوس-تان)صفت- جمع- ملګري- اشنایان-

یارانه:(یا-را-نه)اسم- واحد- مؤنث- ملګرتیا- دوستي- اشنائي-

یارباز:(یار-باز)صفت- بدچلن- بدکار-

یاربازي:(یار-با-زي)اسم- واحد- مؤنث- بدکرداري- وران کاري-

یارباش:(یار-باش)صفت- دوستانو سره مینه کونکے- خوش طبع- مخلص- مینه ناک-

یارباشه:(یار-با-شهٔ-نه)صفت- مؤنث- هغه ښځه چې ډېر یاران ساتي- ډمه- بداخلاقه-

یارباشي:(یار-با-شي)اسم- واحد- مؤنث- دوستي- ملګرتیا-

یارجاني:(یار-جا-ني)صفت- خوږ ملګرے- نژدې دوست- (فارسي)-

یارشاطر:(یار-شا-طر)صفت- (۱)چالاک دوست- (۲)عقلمند دوست- (فارسي)-

یارغار:(یا-ر-غار)صفت- (۱)ډېر رازدار دوست- رښتونے دوست- (۲)دَ حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه لقب-

یارمخچکے:(یار-مخ-چهٔ-کے)اسم- یوه خړرنګې مرغۍ چې دَ پسرلي پهٔ موسم کښې راځي او عام طور سره پهٔ دشت موندے شي- یارمخچې-

یارمخچې:(یار-مخ-چې)اسم- وګورئ یارمخچکے-

یارول:(یا-ره-وَل)مصدر متعدي- یار کول- یار جوړوَل-

یاري:(یا-ري)اسم- واحد- مؤنث- دوستي- اشنائي- رفاقت-

یاس:(یاس)اسم- واحد- مذکر- مایوسي- نااُمیدي- (عربي)-

یاست:(یاسَت)دَ ماضي قریب دَ فعل اخري حصه چې عام طور سره دَ جمع مخاطب پهٔ صیغه کښې استعمالیږي- لکه تاسو راغلي یاست- استئ- یئ-

یاسته:(یاس-ته)اسم- واحد- مؤنث- بیاسته- رسۍ- پړے-

یاستئ:(یاس-تئ)وګورئ یاست-

یاسمن:(یا-س-مَن)اسم- واحد- مذکر- چمبه- چامبېل- نباتاتي نوم جېس مي نم ګرېن فلورم (JASMINUM GRANN FLORUM)-

یاسمین:(یاس-مین)اسم- واحد- مذکر- وګورئ یاسمن-

یاغستان:(یا-غس-تان)اسم- واحد- مذکر- هغه علاقه چې دَ حکومت دَ کنټرول نه بهر وي- غېره علاقه- علاقه غېر-

یاغي:(یا-غي)صفت- نامنونکے- نافرمان- قانون ته غاړه نهٔ ایښونکے- حکم نهٔ منونکے- باغي- سرکش-

یاغیتوب:(یا-غي-توب)اسم- واحد- مذکر- بغاوت- نافرمانی-

یاغی کر:(یا-غی-کر)اسم- واحد- مذکر- یاغی جوړؤلو والا-
یاغیکری:(یا-غی-کۀ-ری)اسم- واحد- مؤنث- سرکشي- بغاوت-
یاغیوالے:(یا-غی-وا-لے)اسم- واحد- مذکر- وګورئ یاغیتوب-
یافت:(یافت)اسم- واحد- مذکر- (۱)موندلے شوے- (۲)رشوت- (۲)ګټه-
امدن- ګټه وټه- (م- فارسي)-
یافتنی:(یاف-ته-ني)صفت- د حاصلولو قابل-
یافتول:(یاف-ته-ول)مصدر متعدی- موندل- پیدا کول-
یافته:(یاف-ته)مفعول صفت- حاصل کړے شوے-
یافتېدل:(یاف-تې-دل)مصدر لازم- موندلے کېدل- پېدا کېدل-
یاقوت:(یا-قوت)اسم- واحد- مذکر- یو قیمتی کاڼے چې پۀ مختلفو رنګونه
کښې وی- لعل-
یاقوتی:(یا-قو-تي)صفت- یاقوت سره نسبت لرونکے- عام طور سره سور
رنګ لرونکے څیز-
یال:(یال)اسم- واحد- مذکر- د خناورو پۀ څټ غټ وېښتۀ- د اس د
څټ وېښتۀ- (۲)څټ- غړی- د خناورو څټ-
یالے:(یا-لے)لاحقه- د نسبت کلمه چې د بعضې اسمونو پۀ آخر کښې راځی-
لکه د جنګ نه جنګیالے- ننګ نه ننګیالے-
یامېدل:(یا-مې-دل)مصدر لازم- چورلېدل- رقص کېدل- ګډېدل- یمېدل-
نڅېدل-
یامېدلے:(یا-مې-دۀ-لے)اسم مفعول- وګورئ یامېدل-
یامېدنه:(یا-مې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یامېدل-
یامېدونکے:(یا-مې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ یامېدل-
یامېدۀ:(یا-مې-دۀ)حاصل مصدر- وګورئ یامېدل-
یاندي:(یان-دي)یعنی-
یاور:(یا-ور)صفت- مرستیال- دوست- ملګرے- مددګار-
یاوری:(یا-و-ری)اسم- واحد- مؤنث- مدد- مرسته-
یاول:(یا-ول)اسم- واحد- مؤنث- زیرانګه- زیرکه-
یاوه:(یا-وه)صفت- عبث- خراب- بکواس- فضول- بې موده- وچ پوچ-
پرت- مزاره-
یاوه ګو:(یا-وه-ګو)اسم صفت- بکواسي- اوتې بوتې ویونکے- فضول خبرې
کونکے-
یاوه ګوئی:(یا-وه-ګو-ئی)اسم- واحد- مؤنث- بې موده ګوئی- فحش زبان-
یاهو:(یا-هو)اسم- یوه مرغی- (افغانستان)-
یایا:(یا-یا)حرف ندا- ابې ته د آواز کولو لفظ- ابی-
یایل:(یا-یل)مصدر لازم- د ونېل یو قرات-
یبرا:(یب-را)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ابرا-
یبره:(یب-ره)اسم صفت- یو کلن اوزے-
یبل:(یه-بل)لاحقه او سابقه- بربنړ- اکثر پښو سره راځی لکه پښې یبل-
بربنډې پښې-
یبلا:(یب-له)متعلق فعل- یو پۀ یو- ناڅاپه- لۀ واره- لۀ ورمه-
یبله:(یب-له)لاحقه- وګورئ یبل-
یبلې:(یب-لې)اسم صفت- جمع- مؤنث- ابلې- لوڅې- بربنډې- اکثر د پښو
سره راځی لکه پښې یبلې-
یبوست:(یه-بوست)اسم- واحد- مذکر- وچوالے- خشکي-
یبیه:(یب-یه)صفت- "یبیه" یا "ابیه" مغه اس ته وئیلے شی چې ورو (پۀ ارام)
روان وی-
یتامیٰ:(یه-تا-ما)صفت- د یتیم جمع- بې موره بې پلاره- (م- عربي)-
یتیم:(یه-تیم)صفت- چې پلار ئې مړ وی-
یتیم خانه:(یه-تیم-خا-نه)اسم- واحد- مؤنث- د یتیمانو د وسېدو ځائې- چې
د یتیمانو پرورش پکښې کولے شی- (م- فارسي)-
یج:(یج)صفت- کلک- سخت څیز-
یجوز لایجوز:(یه-جوز-لا-یه-جوز)مرکبه فقره- جائز او ناجائز- حلال و
حرام- اصل معنی ئې ده "روا ده ناروا ده" دفقیهي علماؤ اصطلاح-
یجه:(یه-جه)اسم- ډیوټ- جمع یجې-
یڅه:(یه-څه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)اکچه څیز- (۲)خزله- ګند-
یخ:(یخ)صفت- (۱)سوړ- د ګرم ضد- (۲)اسم- واحد- مذکر- کنګل-
یخاؤ:(یه-خاؤ)اسم- واحد- مذکر- یخنی پېدا کېدنه- یخوالے- (افغانستان)-
یخ پخ:(یخ-پخ)اسم مرکب- واحد جمع- مذکر- مؤنث یخه پخه- (۱)یخ مخ-
سوړ سمخ- (۲)بې حسه- بې حرکته- دم وتلے- ساه وتلے-
یخدان:(یخ-دان)اسم- واحد- مذکر- لۀ ګرمنې جوړ شوے یو مخصوص
صندوق-
یخزنی:(یخ-زۀ-نی)اسم- لۀ یخنی کنګل شوے- منجمد-
یخ ماتې:(یخ-ما-تې)اسم مرکب- جمع- مؤنث- تړمې- نیمترې- چینه رنګې-
داسې اوبۀ چې معمولی شان تړمې وی-
یخ مار:(یخ-مار)اسم- واحد- مذکر- د مار یو قسم-
یخنار:(یخ-نار)اسم- واحد- مذکر- وچتې وچتې څانګې لرونکے یو بوټے-
یخنی:(یخ-ني)اسم- واحد- مؤنث- (۱)ښوروا- (۲)د ژمی موسم- (۲)زکام-
یخول:(یه-خه-ول)مصدر متعدی- (۱)سړول- (۲)وژل- (۲)سزا ورکول-
یخونکے:(یه-خه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ یخول-
یخونګ:(یه-خه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ یخول-
یخونه:(یه-خه-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یخول-
یخوالے:(یخ-وا-لے)اسم- د یخېدو حالت- یخېدنه- سردی- یخنی-
یخه:(یه-خه)صفت- د یخ تانیث- وګورئ یخ (۱)- (افغانستان)-
یخه خولی:(یه-خه-خو-لی)اسم- واحد- مؤنث- د تیلې کوله-
یخه سیلی:(یه-خه-سی-لی)اسم مرکب- واحد- مؤنث- د سړو چپه- سیلاؤ-
یخ باد-

يخه موچنه:(يه-خه-مو-چڼه-نه)اسم- واحد- مؤنث- يو قسم دَ تيلي پېزار (افغانستان)-

يخېدل:(يه-خې-دل)مصدر متعدي- (۱)اسرېدل- (۲)خواهش پوره کېدل-

يخېدن:(يه-خې-دن)حاصل مصدر- وګورئ يخېدل-

يخېدنګ:(يه-خې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ يخېدل-

يخېدونکے:(يه-خې-دون-کے)اسم فاعل- جمع يخېدونکي- مؤنث يخېدونکې- وګورئ يخېدل-

يخېدنه:(يه-خې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ يخېدل-

يخېدۀ:(يه-خې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ يخېدل-

يخي:(يه-خي)اسم- واحد- مؤنث- کنګل- يخ-

يد:(يد)اسم- واحد- مذکر- لاس- يدين ئې تثنيه ده- (م- عربي)-

يدل:(يه-دل)دَ مصدر لازم علامت- لکه ژړېدل- خندېدل-

ير:(ير)اسم- راهدار اس- (افغانستان)-

يراق:(يه-راق)اسم- واحد- مذکر- دَ جنګ سامان- سامان جنګ- جمع يراقونه- (ترکي)-

يراند:(يه-راند)صفت- پرن- وېرېدونکے- (افغانستان)

يربل:(ير-بل)اسم- واحد- مذکر- (۱)آتشدان- انګيټي- (۲)خپل خپلوان- عزيزان- اوربل- (افغانستان)-

يربل:(ير-بل)اسم- واحد- مذکر- حصې- دَ حصو حساب

يربه:(ير-به)اسم- راکړه ورکړه-

يرږے:(ير-ږے)اسم- واحد- مذکر- ايرږے- هېرږے- دَ ګېږ يو قسم- وګورئ ابرږے-

يرزه:(ير-زه)اسم- واحد- مذکر- ببعه- قيمت- بها-

يرغ:(يرغ)اسم- واحد- مذکر- خوښه- مصلحت- پرين- (م- ترکي)-

يرغز:(ير-غز)صفت- خان له- تنها- يوازې-

يرغکے:(ير-غه-کے)اسم- واحد- مذکر- يو قسم مرغۍ-

يرغل:(ير-غل)اسم- واحد- مذکر- حمله- يرغال- تاخت- زغاښت- ناڅاپي حمله-

يرغلګر:(ير-غل-ګر)صفت- حمله کونکے- تاخت کونکے- يرغال کونکے-

يرغل کړي:(ير-غل-کۀ-ري)اسم- واحد- مؤنث- چپاؤ- حمله-

يرغمال:(ير-غه-مال)اسم- واحد- مذکر- وګورئ يرغمل-

يرغمل:(ير-غه-مل)اسم- واحد- مذکر- هغه څوک چې دَ پيسو په غرض تښتولے شي- يرغمال- کفيل- ضمانتي-

يرغولے:(ير-غو-لے)اسم- واحد- مذکر- نغرے-

يرغه:(ير-غه)صفت متعلق فعل- (۱)دَ اس دَ تلو يو قسم ته ونيلے شي- (۲)تېز رفتار اس- (ترکي)-

يرغي:(ير-غي)اسم- واحد جمع- مؤنث- هغه توري ابرې چې چت پورې نښتې وي-

يرقان:(ير-قان)اسم- واحد- مذکر- يو مرض چې مخ، سترګې او بدن پکښې زير شي- زېړے- (م- عربي)-

يرمغان:(ير-م-غان)اسم- واحد- مذکر- ارمغان- ډالۍ- هديه- سوغات- تحفه- (م- فارسي)-

يرمن:(ير-من)صفت- وېرېدونکے- ويرندوکے- شرمسار- شرمناک- (افغانستان)-

يرند:(يه-رند)صفت- وېرېدونکے- پرن- پرپوک- (افغانستان)-

يرندوک:(يه-رن-دوک)صفت- بزدل- خائف- يرندوکے-

يرندوکے:(يه-رن-دو-کے)اسم صفت- وګورئ يرندوک-

يرول:(يه-ره-ول)مصدر متعدي- وېرول- ډارول- ترول-

يرون:(يه-ره-ون)حاصل مصدر- وګورئ يرول-

يرونکے:(يه-ره-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ يرول-

يرونګ:(يه-ره-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ يرول-

يرونه:(يه-ره-وۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ يرول-

يره:(يه-ره)اسم- واحد- مؤنث- وېره- ترهه- خوف-

يره:(يه-ره)کلمه- شايد- زور- شدت- چې چرته په يوه خبره زور اچولے شي- بې شکه- خامخا- عوام- دا توري تکيه کلام دے- کلمه تعجب هم ده شايد چې دَ ياره مخفف دے-

يرېدل:(يه-رې-دل)مصدر لازم- وېرېدل- ډارېدل- ترېدل-

يرېدن:(يه-رې-دن)حاصل مصدر- وګورئ يرېدل-

يرېدنګ:(يه-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ يرېدل-

يرېدونکے:(يه-رې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ يرېدل-

يرېدنه:(يه-رې-دۀ-نه)حاصل مصدر- وګورئ يرېدل-

يرېدۀ:(يه-رې-دۀ)حاصل مصدر او دَ ماضي استمراري دَ واحد غائب صيغه- وګورئ يرېدل-

يړ:(يړ)اسم- واحد- مذکر- حمله- يرغل-

يړه:(يه-ړه)متعلق فعل- په غنډه-

يړے:(يه-ړے)اسم- واحد- مذکر- اړے- هيړے- هېرږے- دَ ګېږ يو قسم-

يز:(يز)کلمه نسبت- غوره نه غوريز- غر نه غريز-

يزدان:(يز-دان)اسم- واحد- مذکر- دَ خير مالک- دَ پارسيانو دَخير خدائې-

يزداني:(يز-دا-ني)صفت- مقدس- پرهېزګار- يزدان سره منسوب-

يږ:(يږ)اسم- واحد- مذکر- تور مېلږ- يږ- جمع يږان-

يږکټي:(يږ-کټي)اسم- واحد- مؤنث- خوانه يږه- خوان يږ- دَ مېلو بچے-

يږه:(يه-ږه)اسم- واحد- مؤنث- هغه مرض چې پکښې دَ خرمن وېشتۀ دررېږي- برساتي-

يږ:(يږ)اسم- واحد- مذکر- مېلو- يږ- مؤنث يږه- جمع يږان-

يس:(يس)متعلق فعل- اوس- دَ اوس يو قرأت-

زبر"(ځ-بۀ-ره)، زورکے"(شل)، پېش"(نو-کا-ره)، زېر"(ک-تاب)، جزم"(شکون)، "ه"(ز-ړه)، "ۀ"(ډو-بې-دۀ)

یسار:(یه-سار)اسم- واحد- مذکر- (۱)بدشاګومی- بدقسمت- (۲)کیڼ لاس یا کس طرف- (۳)ډېر زیات والے- (م- عربی)-

یسال:(یه-سال)اسم- واحد- مذکر- د فوج پېره-

یساول:(یه-سا-ول)اسم- واحد- مذکر- د پولیس سپائی-

یستل:(یس-تل)مصدر متعدی- ایستل- خارج کول-

یسر:(یو-سر)اسم- واحد- مذکر- ارام- آسانی- (م- عربی)-

یسیر:(یه-سیر)صفت- هغه ماشوم چې مور یې مړه وی- (م- عربی)-

یسېدل:(یه-سې-دل)مصدر لازم- پاتې کېدل- وسېدل-

یش:(یش)اسم- واحد- مذکر- (۱)اوښ- اوښه- (۲)موش- (۳)پرانستنه-

یشم:(یه-شم)اسم- واحد- مذکر- یو قیمتی شین کانے-

یشند:(یه-شند)صفت- یشېدونکے- جوش خوړونکے- (افغانستان)-

یشول:(یه-شه-ول)مصدر متعدی- جوش ورکول- ګرمول-

یشون:(یه-شه-ون)حاصل مصدر- وګورئ یشول-

یشونکے:(یه-شه-وون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- جمع یشونکی- مؤنث یشونکې- وګورئ یشول-

یشونګ:(یه-شه-ونګ)حاصل مصدر- وګورئ یشول-

یشونه:(یه-شه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ یشول-

یشېدل:(یه-شې-دل)مصدر لازم- جوش خوړل- خوټکېدل-

یشېدلې:(یه-شې-دهٔ-لې)صفت- واحد جمع- مؤنث- چې ډېرې ګرمې شوې وی-

یشېدن:(یه-شې-دن)حاصل مصدر- وګورئ یشېدل-

یشېدنګ:(یه-شې-دنګ)حاصل مصدر- وګورئ یشېدل-

یشېدنه:(یه-شې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یشېدل-

یشېدونکے:(یه-شې-دون-کے)اسم فاعل- جمع یشېدونکی- مؤنث یشېدونکې- وګورئ یشېدل-

یشېدهٔ:(یه-شې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګورئ یشېدل-

یښل:(یه-ښل)مصدر متعدی- د ایښول یو قرأت-

یښودل:(یه-ښو-دل)مصدر متعدی- د کښېښودل یو قرأت- کښېښودل- ایښودل-

یښول:(یه-ښول)مصدر متعدی- د ایښودل یو قرأت-

یښمه:(یه-ښې-مه)صفت- نرطلبه اوښه- هغه اوښه چې وار یې راورے وی-

یعنی:(یع-نی)کلمه عطف- مطلب دا- عرض دا-

یغما:(یغ-ما)صفت- مال غنیمت- د لوټ مال- (ترکی)-

یغمائی:(یغ-ما-ئی)صفت- غل- لوټ مار- ډاکو- (ترکی)-

یغی:(یه-غی)صفت- یاغی- باغی-

یفاغ:(یه-فاغ)اسم- واحد- مذکر- وچته زمکه- ډبه- خټ-

یفز:(یه-فز)صفت- بوډا-

یقین:(یه-قین)اسم- واحد- مذکر- اعتبار- اعتماد- باور- (م- عربی)-

یقین:(یه-قین)اسم- واحد- مذکر- د خالی زرغ- وګورئ اکین- یکین-

یقیناً:(یه-قی-نن)متعلق فعل- خامخا- اُرومرو- بې شکه- په یقین-

یقینی:(یه-قی-نی)صفت- خامخا- ضروری- بې شکه- لازمی- ارومرو-

یک:(یک)اسم- واحد- مذکر- یواځې- ځان له- یو- یوازې-

یک امان:(یک-أ-مان)اسم مرکب- واحد- مذکر- یک امانه- یو شان- برابر- یو شومره- پوره په پوره- یو اندازه- انجاغړی- نوک د څوکه- امانی- پرجغ- سر تر سره-

یکاوه:(یه-کا-وه)اسم- واحد- مؤنث- لیوه وریځ- په اسمان راخوره شوې وریځ- ګوره وریځ-

یکامانه:(یه-کا-ما-نه)صفت- سر تا سر- له یوې مخې- ایک امانه- یک امانه-

یک آهنګی:(یک-آ-هنګ-ګی)اسم- واحد- مؤنث- موافقت- په مقصد کښې یو شان والے-

یکایک:(یه-کا-یک)متعلق فعل- غړی تپه- ناګهانه- سمدستی- غره تپه-

یکبارګی:(یک-بار-ګی)متعلق فعل- ناګهانه- په یو ځل-

یک بیک:(یک-به-یک)متعلق فعل- ناڅاپه- ناګهانه-

یکتا:(یک-تا)متعلق فعل/صفت- تنها- ځان له- بې مثال- چې د ځان په رنګ بل نه لری- یواځې- بې نظیر- بې مثله-

یکتازه:(یک-تا-زه)متعلق فعل- په یوه ځغاسته- په یو تا-

یکتائی:(یک-تا-ئی)اسم- واحد- مؤنث- وحدت- یووالے-

یکدل:(یک-دل)صفت- دوست- خیرخواه- همراز-

یکدلی:(یک-د-لی)اسم- اتحاد- اتفاق- یوزړه کېدنه-

یکرنګ:(یک-رنګ)صفت- یو رنګ- یوشان- صادق- د صفا زړه خاوند- مخلص-

یکر:(یه-کر)صفت- تنها- یواځې- یو- یګانه-

یکړول:(یک-ړه-ول)مصدر- یو یو رغول-

یکړونه:(یک-ړه-وه-نه)حاصل مصدر- وګورئ یکړول-

یکړېدل:(یک-ړې-دل)مصدر لازم- یو یو رغېدل-

یکړېدن:(یک-ړې-دن)حاصل مصدر- وګورئ یکړېدل-

یکړېدنه:(یک-ړې-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګورئ یکړېدل-

یکړېدونکے:(یک-ړې-دون-کے)اسم فاعل- واحد- مذکر- وګورئ یکړېدل-

یکسو:(یک-سو)صفت- (۱)یو خوا ته- یو طرفته- (۲)ساکن- ودرېدلے-

یک ګونه:(یک-ګو-نه)صفت- په یو رنګ- لږ کوټې- لږ شان-

یک لخت:(یک-لخت)صفت/متعلق فعل- تمام- سراسر- سمدستی- فوراً-

یک لخته:(یک-لخ-ته)صفت/متعلق فعل- (۱)په یو زار- پوره- ټول- (۲)اچانک- ژر-

یک مشت:(یک-مُشت)متعلق فعل- په جمع- په غنډه- په یو ځل-

یکه:(یه-که)اسم- واحد- مؤنث- د تاش ورومبی پانړه- یو خال- ایکه-

یکه تاز:(یه-که-تاز)صفت- په دشمن باندې یواځې حمله کونکے- (۲)بهادر- (۳)یواځې سورلی کونکے-

یکه دوکه:(یه-که-دو-که)اسم- واحد- مذکر- خال خال- یو نیم- بعضې نیم-

ئ (ځې-ړل)، ې (ښې-ره-ول)، ی (پیا-لی)، ے (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

شاذ ؤ نادر- ایکه دوکه-

یکه یکه:(یه-که-یه-که)صفت- بې مثال- بې نظیر-

یکین:(یه-کین)اسم- واحد- مذکر- د خالی ورځ-

یکی یو:(یه-کی-یو)اسم مرکب- واحد- مذکر- (۱)اکی یو- بیخی یواځې- بالکل یو- واحد- بالکل یواځې- (۲)نیازبین- ناویات-

یکی یواځې:(یه-کی-یه-وا-ځې)اسم مرکب- بالکل یواځې- بالکل تنها-

یکانګی:(یه-ګان-ګی)اسم- قرابت- خپلوی- یووالے- اتفاق- (م- فارسی)-

یګانه:(یه-ګا-نه)صفت- نږدې- خپل- یوازې- لاثانی- بې مثله- بې سارې- بې جوړې-

یکه:(یه-که)اسم- واحد- مؤنث- د اسونو د ریح مرض- (افغانستان)-

یکی:(یه-کی)اسم- یوه لوبه چې د لرګیو پهٔ ذریعه کولے شي-

یل:(یل)صفت- بهادر- باتور- پهلوان- تورزن-

یلدا:(یل-دا)اسم صفت- تور تیپه شپه- وږده شپه- ډېره وږده شپه- د ټولو نه وږده او تاریکه شپه- (شاعری)-

یلغار:(یل-غار)اسم- واحد- مذکر- (۱)یرغل- (۲)هجوم- (ترکی)-

یلغت:(یل-غت)متعلق فعل- پهٔ یو ځل-

یلغر:(یل-غر)اسم- واحد- مذکر- وګورئ یرغل- (ترکی)-

یلغز:(یل-غز)صفت- ځان له- یواځې- ایلغز-

یلمق:(یل-مق)اسم- واحد- مذکر- (۱)یو قسم کالے- (۲)قبا-

یله:(یه-له)صفت- (۱)اواره- آزاد- پرانستے- خوشے- (۲)هیله-

یله:(یه-له)اسم- واحد- مؤنث- دلدل- بوخته- خټینه زمکه-

یم:(یم)د صفت نسبتی علامت- لکه اتیایم-

یم:(یم)اسم- واحد- مذکر- (۱)سمندر- بحر- دریاب- سیند- (۲)حصه- اړخ-

یمال:(یه-مال)اسم- ایمال- د واورې راښوئیدونکے غر-

یمل:(یه-مل)مصدر- یمېدل- مستېدل- نشه کېدل-

یمن:(یه-من)اسم- واحد- مذکر- سعادت- خوش نصیبی- کامیابی-

یمنول:(یم-نه-ول)مصدر متعدی- دلاسه ورکول- تسلی ورکول- وګورئ ایمنول-

یمنېدل:(یم-نې-دل)مصدر لازم- آرام موندل- دلاسه کېدل- وګورئ ایمنېدل-

یمول:(یه-م-ول)مصدر متعدی- چورلول- ګرځول- تاوول-

یمه:(یه-مه)لاحقه- د حیوان سره د راتلهٔ پهٔ محل د نرطلبی معنی ورکوی-

یمین:(یه-مین)اسم- واحد- مذکر- (۱)قسم- سوګند- (۲)طاقت- (۲)ښے لاس-

یمېدل:(یه-مې-دل)مصدر لازم- سر چورلېدل-

ین:(ین)د نسبت کلمه چې د اسم پهٔ آخر کښې راځی لکه د مالکه نه مالګین، خاوره نه خاورین- (۲- اسم)اینه- ځیګر-

ینجه:(ین-جه)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ ښجه، اینجه-

یندره:(ین-دره)اسم- (۱)یو پلن کاڼے چې د چړې چاقو د تېرولو د پاره پکارولے شي- برجو- (۲)ځرخ- جمع یندرې-

ینده:(ین-ده)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ اینده/هنده-

ینډه:(ین-ډه)اسم- واحد- مؤنث-- سرکشی- بغاوت- ضد- مستی-

ینګ:(ینګ)اسم- واحد- مذکر- حال- حالت- صورت- شان- وعده- نېټه- لفظ- شرط- طور- توکه- رنګ- وجه- ډول- چال چلن- روش-

ینګړی:(ینګ-ګ-ړی)صفت- نیمګړی-

ینه:(ی-نه)اسم- واحد- مؤنث- ځیګر- اینه- کلیجی-

ینکه:(ینګ-که)اسم- واحد- مؤنث- د کلالانو یوه اله چې کوزه پرې منینولے شي-

ینه:(یهٔ-نه)اسم- واحد- مؤنث- وینه- د بنیادم، څاروو، مرغو وغېره پهٔ رګونو کښې بهېدونکې د سور رنګ ماده-

یو:(یو)صیغه جمع متکلم- لکه مونږ یو-

یو:(یو)اسم عدد- واحد- یک- د شمېرې وړومبے ټکے-

یو آواز:(یو-آ-واز)اسم/متعلق فعل- مذکر- یوه خله- یوه ژبه- پهٔ جمع- پهٔ غنډه- پهٔ ټوله- متحد- متفق-

یواځنے:(یه-وا-ځهٔ-نے)صفت- تنها- ځان له-

یو اړخ بل اړخ:(یو-اَ-ړخ-بل-اَ-ړخ)متعلق فعل- وګورئ اخوا دېخوا-

یواتیایم:(یو-اَت-یا-یم)صفت- د یواتیا صفتی شکل- مؤنث یو اتیایمه-

یواځې توب:(یه-وا-ځې-توب)اسم- د یواځې کېدو حالت- تنهائی- یواځې کېدنه- یواځې والے-

یواځې والے:(یه-وا-ځې-وا-لے)اسم- وګورئ یواځې توب-

یواویایم:(یو-او-یا-یم)صفت- د یو او اویا صفتی شکل- مؤنث یواویایمه-

یواویایمه:(یو-او-یا-یهٔ-مه)صفت- مؤنث- وګورئ یواویایم-

یواق:(یه-واق)صفت- سپین ږیرے- (ترکی)-

یو برابر:(یو-ب-را-بر)اسم مرکب- یو شان- یو شومره- پهٔ برابرو حصو وېشل شوی-

یوبندے:(یو-بن-دے)اسم- یونلیز ټوپک-

یوبندیزه:(یو-بن-دی-زه)اسم- واحد- مؤنث- ښځه اګی چې صرف یو زیږ پکښې زی-

یوبه:(یو-به)اسم- واحد- مذکر- بزګر- دهقان-

یوپ:(یوپ)صفت- غرق- ډوب شوے- ډوب- غوپه-

یوپټه:(یو-په-ټه)اسم- پهٔ یو تا (کمبل)-

یوپنځوس:(یو-پن-ځوس)اسم عدد- یو د پاسه پنځوس-

یوپنځوسم:(یو-پن-ځو-سم)صفت- د یو پنځوس صفتی شکل- مؤنث یوپنځوسمه-

یو پهٔ دوه:(یو-پهٔ-دوه)صفت- دوګونه- دوه چند-

یو پهٔ لس:(یو-پهٔ-لس)صفت- یوولس چنده-

یو پهٔ یو:(یو-پهٔ-یو)صفت- ځان ځان له- یو یو-

یوتربله:(یو-تر-بهٔ-له)صفت- خپلو کښې-

یوتوب:(یو-توب)اسم- یووالے- یکانګی- د یوکېدو حالت-

یوتول:(یو-ته-وَل)مصدر متعدی- راپېدا کول- موندل- یافتول-

یوتېدل:(یو-تې-دَل)مصدر لازم- موندلے کېدل- یاتېدل- یافتېدل-

یو جنس:(یو-جی-نس)متعلق فعل- یو شان- یو رنګ-

یوخایْ:(یو-خایْ)اسم مرکب- واحد- مذکر- په شریکه- په غنډه- په ټوله- ټول- اجتماعی-

یو ځل:(یو-ځَل)صفت- یو وار-

یوځلې:(یو-ځهٔ-لې)صفت- یو وارې-

یوځلوېښت:(یو-ځل-وېښت)اسم عدد- یو د پاسه څلوېښت- یو د پاسه دوه شلې-

یوځلوېښتم:(یو-ځل-ویښ-تَم)صفت- د یوځلوېښت صفتی شکل- مؤنث یوځلوېښتمه-

یو څو:(یو-څو)صفت- څهٔ نا څهٔ- لږ-

یو ځېر:(یو-ځېر)صفت- وګورئ یو جنس-

یوحا:(یو-حا)اسم- واحد- مذکر- (۱)هغه تور مار چې د عامې عقیدې مطابق د زرو کالو نه پس د خپل شکل بدلولو قوت لري- (۲)صفت- ډېرخور- زیات خوړونکے-

یو خوا بل خوا:(یو-خوا-بَل-خوا)متعلق فعل- دلته هلته- اخوا دېخوا- یو طرفته بل طرفته-

یو بل سره:(یو-بَل-سه-ره)متعلق فعل- خپلو کښې-

یو دړدنګ:(یو-دړ-دنګ)صفت- یو شان حرکت-

یودستوے:(یو-دست-وے)صفت- وګورئ یوستوے-

یودېرش:(یو-دېرش)اسم عدد- یو د پاسه دېرش-

یودېرشم:(یو-دېر-شَم)صفت- د یودېرش صفتی حالت-

یودېرشمه:(یو-دېر-شهٔ-مه)صفت- د یودېرش صفتی مؤنث شکل-

یوړزے:(یو-ړِ-زے)اسم صفت- یو کالتوس خوړونکے ټوپک- یومیله- یو نلیز-

یور:(یور)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د لېور ښځه- (۲)اور-

یورش:(یو-رش)اسم- واحد- مذکر- هله- مېه- بلوه- غلبه- حمله- (ترکی)-

یوړ:(یوړ)اسم- واحد- مذکر- بالغ شوے ملک-

یوړاینه:(یو-ړا-یهٔ-نه)اسم- ړاړګیرنه-

یوز:(یوز)اسم- واحد- مذکر- پړانګ- بُور- بورګے- پیش- (م- فارسی)-

یوژبے:(یو-ژهٔ-بے)صفت- رښتونے- د وعدې پابند-

یوژی:(یو-ژی)اسم- واحد- مؤنث- یو تول چې د دولسو لپو برابر وی-

یوړی:(یو-ړی)اسم- واحد جمع- مؤنث- دولس لپې-

یوسترګے:(یو-سټر-ګے)صفت- یوه سترګه لرونکے- چې یوه سترګه ئې وی-

یوستوے:(یه-وس-تهٔ-وے)صفت- یو لړ- یو کس- نرے- یواځې- یو- د غبرګ ضد- یو برغیز-

یوسته:(یه-وس-ته)اسم- واحد- مؤنث- تسمه- د ړول رسی-

یوشان:(یو-شان)متعلق فعل- یو قسم-

یوشپینے:(یو-شپی-نے)صفت- د یوې شپې-

یوشپېتهٔ:(یو-شپې-تهٔ)اسم عدد- یو د پاسه شپېتهٔ- یو د پاسه درې شلې-

یوشپېتم:(یو-شپې-تم)صفت- د یوشپېتهٔ صفتی شکل- مؤنث یو شپېتمه-

یوغ:(یوغ)اسم- واحد- مذکر- جغ- (ترکی، فارسی)-

یو غر بل غر:(یو-غر-بل-غر)اسم مرکب- واحد- مذکر- هغه دغه- انګا بنګا- عبثې بې ځایه خبرې- واهیات او چټیات- اوتې بوتې-

یوغی:(یو-غی)صفت- باغی- یاغی- بغاوت کونکے-

یوکا:(یو-کا)اسم- یوکی- د مېرګاټو په لوبه کښې یو عمل-

یوکلن:(یو-که-لن)صفت- د یو کال- یو کلیز- چې د یو کال وی- (افغانستان)-

یوکی:(یو-کی)اسم- واحد- مؤنث- وګورئ یوکا-

یولس:(یه-وو-لس)اسم عدد- لس او یو- یو د پاسه لس-

یولسم:(یو-له-سَم)صفت- د یولس صفتی شکل- مؤنث یولسمه-

یولس بزے:(یه-وُ-لَس-بِ-زے)اسم- واحد- مذکر- هغه ټوپک چې یوولس کارتوس پکښې راځی- د ۳۰۲ کېلی بر ټوپک-

یولوړی:(یو-لو-ړی)صفت- (۱)وعده- سوګند- قسم- قسمیان- (۲)قسم خوړونکی-

یو له بله:(یو-له-بهٔ-له)متعلق فعل- یو بل سره- خپلو کښې-

یوم:(یوم)اسم- واحد- مذکر- بېل- یو قسم بېلچی-

یوم:(یوم)اسم- واحد- مذکر- نېټه- ورځ- (م- عربی)-

یوم الحساب:(یو-مُل-ح-ساب)اسم- واحد- مذکر- د قیامت ورځ چې د هر چا نه به پکښې د خپلو عملونو حساب اخستے شی- (عربی)-

یوم القیامت:(یو-مُل-قه-یا-مت)اسم- واحد- مذکر- د محشر ورځ- د حساب ورځ- د قیامت ورځ- (م- عربی)-

یوم النشور:(یو-مُن-نه-شور)اسم- واحد- مذکر- په کومه ورځ چې به انسانان یو ځل بیا ژوندی کیږی- د قیامت ورځ-

یوم الوعید:(یو-مول-وع-عید)اسم- واحد- مذکر- د قیامت ورځ-

یومخ:(یو-مخ)متعلق فعل- (۱)متواتر- پرله پسې- (۲)صفت- ښتنے-

یومختوب:(یو-مخ-توب)اسم- صداقت- رښتیاوالے- یومختیا-

یومختیا:(یو-مخ-تیا)اسم- وګورئ یومختوب-

یومخیز:(یو-مهٔ-خیز)صفت- (۱)د یوې خبرې سړے- د اصولو پابند- (۲)کوتاه اندېش-

یومخے:(یو-مه-خے)صفت- مخلص- رښتونے-

یومکے:(یوم-کے)اسم- (۱)وړوکے یوم- (۲)د ملا تبخے- جمع یومکی-

یومیه:(یو-می-یه)اسم- واحد- مؤنث- د ورځې مزدوری- روزانه اجرت-

یون:(یون)اسم- مذکر- تلل- رحلت- تګ- رفتار- تلهٔ- تلنه- سفر- هغه تګ چې نهٔ تېز وی نهٔ په مزه-

یونټ:(یو-نټ)اسم- واحد- مذکر- د شمېر د پاره یو خاص پېمانه- وحدت-

ئ" (ځی-رل)، ې" (مې-ره-وَل)، ی" (پیا-لې)، ے" (تن-دے) تفصیل د پاره وګورئ تشریحات صفحه ۱

یووالے-

یونل:(یو-نل)مصدر لازم- تګ کول- تلل- رفتار کول- (افغانستان)-

یونوی:(یو-نهٔ-وی)اسم عدد- یو او نوی- (۹۱)-

یونیفارم:(یو-نی-فا-رم)اسم- واحد- مذکر- وردی- دربشی- (انګریزی)-

یونیم:(یو-نیم)اسم عدد- یو روغ یو نیم- یو او نیم-

یونین:(یو-نی-ین)اسم- واحد- مذکر- (۱)اتفاق- (۲)اتحادیه-

یونیورسټی:(یو-نی-ور-س-ټی)اسم- واحد- مؤنث- دانشکده- پوهنتون-

یونه:(یو-نه)اسم جمع- مؤنث- د یور جمع- وګورئ یور-

یونې:(یو-نې)اسم- یونه- د دوو ورونو ښځې-

یو وار:(یو-وار)صفت- یو ځل-

یوواله:(یو-وا-له)اسم- واحد- مؤنث- یووالے- اتفاق-

یووالے:(یو-وا-لے)اسم صفت- اتفاق- اتحاد-

یووختیز:(یو-وخ-تیز)صفت- د یو وخت-

یوورک:(یو-و-رک)اسم- واحد- مذکر- د یو کال اوښ-

یووزرے:(یو-زه-زه-رے)اسم صفت- یواځې- تنها- چې څوک ئې د مدد نهٔ وی-

یوه:(یه-وه)اسم- واحد- مؤنث- ایوې- یوې- د زمکې اړولو آله-

یوه:(یه-وه)اسم عدد- د یو مؤنث-

یوولس ږزے:(یه-وهٔ-لس-ږه-زے)اسم صفت- غورین ټوپک-

یوولس کون:(یه-وهٔ-لس-کون)اسم صفت- یوولس چنده زیات-

یوهٔ خلهٔ:(یه-وهٔ-خلهٔ)اسم صفت- متفق- پهٔ یو اواز-

یوه خوا:(یه-وه-خوا)صفت- یو طرفته- یو اړخ-

یوه دوے:(یه-وه-د-وے)اسم- واحد- مذکر- (۱)اکی یو- یکی یو- بیخی یواځې- (۲)جره ځره- بې مل- بې ملګری- (۳)نیازبین-

یوه دیوے:(یه-وه-دی-وے)صفت- یواځې- یووزرے-

یوه زرے:(یه-وه-ز-رے)صفت- یواځې-

یویشت:(یه-ویشت)اسم عدد- یو د پاسه شل- (سنسکرت)-

یویشتم:(یه-ویش-تم)صفت- د یویشت صفتی شکل- مؤنث یویشتمه-

یو یو:(یو-یو)صفت- یو پهٔ یو- فوراً-

یویه:(یو-یه)اسم- واحد- مؤنث- ازیه- اکې- ماکې-

یوی:(یهٔ-وې)اسم- واحد- مؤنث- ابوی- مل- ابوه- یوا- قلبه-

یه:(یه)حرف ندا- یا- چا ته د اواز کولو کلمه-

یهود:(یه-هود)اسم- جمع- مذکر- د حضرت موسیٰ علیه السلام امتیان-

یهودی:(یه-هو-دی)[illegible] مذکر- د موسیٰ علیه السلام [illegible]- وګوری یهود-

یهودیت:(یه-هو-دی-یت)اسم- واحد- مذکر- د یهودیانو مذهب-

ییر:(ییر)اسم- واحد- مذکر- د بحری فوځ دسته چې د یو کس پهٔ کمان کښې وی-

ییلاق:(نی-لاق)اسم- واحد- مذکر- هغه یخ ځائ چې خلق پکښې د ګرمی موسم تېروی- (ترکی)-

ې:(ې)حرف- یائ مخصوص- د پښتو د پټې دوه څلوېښتم مخصوص حرف- د پښتو خاص تلفظ لری لکه سرې ابهٔ، درې، چرې- مرکب صورت کښې به لاندې باندې ټکی لری لکه ټېل، ګرځېدل، کېدل وغېره-

ۍ:(ۍ)یائ تانیث- د پښتو د "ا، ب" د پټې درې څلوېښتم حرف- د تانیث علامت- لکه نری نه نرۍ، چېلۍ، ځېلۍ وغېره-

ے:(ے)یائ مجهول- د پښتو د "ا، ب" د پټې څلور څلوېښتم حرف- هغو توریو کښې استعمالیږی چې مجهول اواز لری- لکه سړے، سپے، لښتے، وغېره-

---

زبر (خ-بهٔ-ره)، زورکے (شل)، پېش (نو-کا-ره)، زېر (ک-تاب)، جزم (شکون)، ه (ز-ره)، هٔ (پو-بې-دهٔ)

ضمیمه

انکولا:(انـک-کو-لا)اسم- مؤنث- ژړا- چغې- په واز کومی ژړا- عموماً ژړا سره ونېلے شی- ژړا انکولا-

بنګړی:(بنک-کې-ری)اسم- واحد- مؤنث- هغه ښځه چې بنګ وېشی-

چیچک:(چی-چک)اسم- واحد- مذکر- د کونترې بچے-

خټ:(خټ)اسم- یوه معتدله نرمه دوائی چې د بوټو نه جوړولے شی-

خد:(خد)اسم- د غرهٔ هغه حصه چې کانې او تږې لری-

سپیتانه:(سپی-تا-نه)اسم- مؤنث- وګوری سپیګانه-

سوغ:(سوغ)اسم- نسوار- کېپ- ګزاری-

ښورینې:(ښو-ری-نې)صفت- جمع- مؤنث- (۱)مالګینې- (۲)د غم ازبکې- د غم اوښې-

ښورېدل:(ښو-رې-دل)مصدر لازم- (۱)خوځېدل- خوزېدل- حرکت کښې راتلل- رقېدل- (۲)خپرېدل- (۳)شیندل کېدل-

ښورېدن:(ښو-رې-دن)حاصل مصدر- وګوری ښورېدل-

ښورېدنګ:(ښو-رې-دنګ)حاصل مصدر- وګوری ښورېدل-

ښورېدنه:(ښو-ری-دهٔ-نه)حاصل مصدر- وګوری ښورېدل-

ښورېدونکے:(ښو-ری-دون-کے)اسم فاعل صفت- واحد- مذکر- وګوری ښورېدل-

ښورېدهٔ:(ښو-رې-دهٔ)حاصل مصدر او د ماضی استمراری د واحد غائب صیغه- وګوری ښورېدل-

ښول:(ښول ښه-ول)مصدر- ښودل- ښوول- ښیل-

ښومک:(ښو-مک)اسم- واحد- مذکر- د خروټو یو قسم بیماری-

ښون:(ښون)اسم- واحد- مذکر- وګوری ښوند-

ښوند:(ښ-وند)اسم- واحد- مذکر- ښون- ښوان- ښوون- زېتون- نباتاتی نوم اولیا کسپیډېټا (OLEA CUSPIDATA WALL ex DC)-

ښونکری:(ښونګ-کهٔ-ری)اسم- جمع- مذکر- د کړو، غوا یا اوسی وغیره نوکونه-

ښونکړ:(ښونګ-کړ)اسم- د پښې اوږدهٔ کېدنه- د پښې میوی کېدنه-

ښونک:(ښونګ-که)اسم- واحد- مؤنث- د خهٔ څیز ګټ-

غابښ چیچے:(غابښ-چی-چے)اسم- واحد- مذکر- ګوابښ- د چا خلاف د غصې اظهار کونه-

کباپنه:(که-با-پهٔ-نه)اسم صفت- واحد- مؤنث- د کباپی ښځه- د کبابچی ماده- کباپې- کبابچنه-

کېپ:(کېپ)اسم- وګوری سوغ-

کرنز:(کرنز)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری چیچړ-

کرنزے:(کرن-زے)اسم صفت- واحد- مذکر- وګوری چیچړ-

کروش:(که-روش)اسم- واحد- مذکر- ټونګه- ټونګاره- ټوکاره- وګوری بکار ۱-

کړنکار:(کړنګ-کار)اسم صوت- کرنجے- کرنجارے-

لېړی:(لې-ری)اسم- د پاوندګانو کاروان یا کلے-

مارش:(مارش)اسم- د فوج یا پولیس منظم تګ- مارچ- (م- فارسی)-

مامېخ:(ما-مېخ)اسم- واحد- مذکر- یو غرنیز بوټے چې لرګے ئې د بربښ او خوږ درد د علاج د پاره پکارولے شی- نباتاتی نوم پایونیا ایموډی (PAEONIA EMODI)-

مشکک:(مش-کک)اسم- واحد- مذکر- یو قسم تراوهٔ انګور- د انګورو یو قسم-

مښے:(مه-ښے)اسم- واحد- مذکر- مالش-

مصلحتی:(مص-له-حه-تی)اسم- واحد- مذکر- د مصلحت سره متعلق- د مصلحتیان واحد-

ملنګی:(مه-لنګ-کی)اسم- واحد- مؤنث- (۱)د ملنګ پېشه او کار- (۲)تور رنګ لرونکی انګور-

نېټه:(نې-ټه)اسم- واحد- مؤنث- (۱)مقرره تاریخ- (۲)امروده- جمع نېټې-

نری:(نه-ری)اسم- واحد جمع- مؤنث- (۱)په غرهٔ کښې چیت ځائې- (۲)د غرهٔ کانیزه مېدانی علاقه-

هوس پرست:(هه-وس-په-رست)اسم صفت- (۱)د هوس تابع- هوسی- (۲)شهوتی-

ی" (څې-رل)، ې(هې-ره-ول)، ی(پیا-لی)، یې(تن ـ یے) تفصیل د پاره وګوری تشریحات صفحه ۱

صحت نامه

صفحه نمبر	کرښه نمبر	ناسم	سم
٧	٢٢	پښتو	پښتو
١٢	٢١	کشکالول	کشکارل-
٢٢	٢٧	د کښتې عقد کښتې	د کښتې ... عقد کښتې
٢٣	٥	زیاداپل	ازیادونه
٤١	٩	شاړتوب- شاړوالے	اشاړتوب- اشاړوالے
٤٤	١١	زیاتونهل	زیاتونه
٤٢	١٤	بوموته	توغونه-
٥٤	١٩	پړه	…ده
٧٤	٢٨	اوبا-	انیا-
٧٧	٢١	اوبښي(اوب-ښه-یي)	اوبښي(اوب-ښي)
٨٢	١١	اوړي پوړي-	اوړي پاړوي-
٨٢	٢٨	عذرپدل	عذر
٨٤	٢١	مم ELAM CHMUM	وم ALLIUM SATIVUM
٨٤	٢٥	اززبو	اوږو
٨٥	٥	میښتي-	سپښتي-
٨٩	١٤	منکګ-	منګ-
٩١	٢٧	اکم-	الم-
١٠٢	٢٣	چلاک	چالاک
١١٠	٢٨	نرد	مردکے
١٢٤	١٧	توره	زاتوره
١٤٠	١٤،١٢	برغیدل(برره-غي-دل)اسم مفعول-	سرغیدل(سره-غي-دل)مصدر-
		جمع برغیدلي- مؤنث	دوه کیدل- دوباره کیدل-
		برغیدلي- وګوري برغیدل-	غبرګیدل- دوه ټلیز کیدل-
١٤١	٩	کرشمه	کرلځه
١٤٢	١٢	وروکے	وړوکے لرکے
١٤٩	١٩	بنه مرے	بنه سړے
١٦٤	٣	غره	وغره
١٦٥	٢٠	بیڅون	بیڅون
١٧٢	٩	پیرزوني	سپیرزونے
١٩٨	٢١	بیداد(بے-داد)	بیدار(بے-دار)
٢١١	٥	مکے- لوکړے	کمے- کوکړے
٢١٣	٢٤	پاره	ماره
٢١٤	٢٥	ترزمتي	ترزیتي
٢٢٢	٢٤	لغزول	نغزل
٢٤٠	٧	کربښي	کیربښي
٢٥٢	١٢	صر و نحو	صرف و نحو
٢٦٨	٤	پلیونر ٢	پلیوټ ٢
٢٦٨	١٧	پیلنه- پلیته	پیلنه- پلیته
٢٧٢	٢٧	سرپرانه	سر پټه سر پرانه
٢٩٢	١٩	پیشو	پیش پو
٢٩٢	٢٤	پریدی	مریدی
٣٠٠	٨	مغز	ي مغزته

صفحه نمبر	کرښه نمبر	ناسم	سم
٢٠٢	٢٢	مروني	سروني
٢٥١	١٠	تریوندے-	ترش رو-
٢٥٣	١	ترانګي ترنګي	ترنګي برنګي
٢٧١	١٢	کچیر	کچیېز
٢٧٢	١٥	تنکس(تنک-سی)	تنکسه(…سه)
٢٩٨	٢،٣،٢،٢	تیرتول	تیروتل
٤١٥	١٢	(٥)که	(٥)مهاکي
٤٢٠	٢٣	لړول	X
٤٢٢	٣	تشبیه- د جانب تشبیه	تشبیه- د جانب تشبیه
٤٢٩	٢٣	(٢)جال	(٢)وجال
٤٤٠	٣	تبیبی	تربیبی
٤٤٢	١٧	وګوري جرجور	وګوري جرجور
٤٤٨	٢٢	نیته	نښته
٤٥٤	٢٨	پربوته	پرزته
٤٦٤	٨	جنجیر	جینجر
٤٦٢	١٧	مور	لور
٤٧٩	١١	د خورزواله	د خوځو زاوله
٤٨٢	١٩	بیي	بيي
٤٨٢	٢٥	بي هده	بي مده
٤٨٢	٢٢	(م- هندی)-	(م- فارسی)-
٥٠٠	٢١	زلتي	زلیي
٥١٢	١١	بربع	برچی
٥١٥	٢٨	مثتی	کشتی
٥١٩	٢٧	ګلونه	لګونه
٥٢٠	٢٨	چنوسکے(چ-نوس-کے)	چنوکے(چ-نو-کے)
٥٢٨	٢	تندرکے	تنزرکے
٥٥٠	٤	اچه لونده	وچه لمده
٥٥٢	١٨	چیري(چې-ري)	چیر(چیر)
٥٥٦	٨	چپاند	څپاند
٥٦٩	٢٥	والاجماعت	والجماعت
٥٨٨	٢٧	داسب	محاسبه
٦١٣	٢٢	ونه کول	X
٦٢٠	٢٠	ځرکبیغ	ځرکبیغ
٦٢٢	١	حسار- غوسالی	خشار- غوشالی
٦٢١	١٤	مؤنث- وګوري ضمیر	مذکر- اوږه اخمونکے
٦٢٢	٢٩	وګوري خانچیا	خانچي
٦٢٤	٢٥	خندق	خندقے
٦٨٧	٢٢	دغنوه(دغ-نه-زه)حاصل مصدر-	دغنیدل(دغ-ني-دل)مصدر- بنځیدل-
		وګوري دغنول-	زمکي ته سپاړلے کیدل-
٧٠٢،٦٩٣،٦٩١	٥،٢٧،٢٥	نمبوره	نمبور
٦٩٨	١٢	اوروږ	ابرز
٧٠٥	٢٤	دو حیاتین- دومعیشتین	دزحیاتین- دومعیشتین

صفحه نمبر	کرښه نمبر	ناسم	سم
۷۰۷	۲۲	رګډکې	رګډکې
۷۱۰	۱۲	قرآت	قرآن
۷۱۴	۱	بوټي	بوټي
۷۱۶	۱۳	د کوټي	۱
۷۲۲	۲۸	سپیناوې- نباتاتي نوم کورکس اېلز (۲) AGURUS ELIZ-	نباتاتي نوم کورکس اېلز AGURUS ELIZ- (۲)سپیناوې-
۷۳۴	۱۲	مسینکی	مینکی
۷۳۵	۱۷	پیک پیکو (پیک-ي-کو)	پیکري (پیک-ري)
۷۴۱	۱	د فارسي	د فارسي دوښیم
۷۵۸	۲۲	رحي	X
۷۶۱	۷	موزري	خزاري
۷۶۳	۸	رمل	امل
۷۸۳	۱	ربیندول	ربیندول
۸۰۲	۲۲	زره وره	زوه دره
۸۱۲	۲۲	پل نه ..... ژرنده	پل نه ..... چې ژرنده
۸۲۱	۲۶	تبولي	X
۸۲۸	۲	وګورئ معبورې-	غار غار- سورې سورې-
۸۷۸	۹	شاباش	شاباش
۸۸۱	۲۰	میلو (MELO)	میلن (MELON)
۸۸۵	۲۷	شپېشترې	شپېشترې
۸۹۹	۲۹	شمویتي (شم-وي-تي)	شمرېتي (شم-رې-تي)
۹۰۷	۲۷	پیپېرشونټې	پیپرشونټې
۹۰۷	۲۱، ۲۲	نورس انډیکا NORUS INDICA	مورس انډیکا MORUS INDICA
۹۰۹	۲۰	خیله	خیرله
۹۰۹	۲۵	ښنتې	ښنتې
۹۱۱	۱۱	د بیي	بیږه
۹۲۴	۳۰	عبور (ع-بور)	عبوس (ع-بوس)
۹۲۵	۲۲	شفانه	شفافه ماده
۹۵۲	۲۶	غمرباسه	غمرزاشه
۹۶۱	۲۹	غل و غول (غ-ل-و-غول) اسم-	غلول (غ-له-ول) مصدر
۹۷۹	۲۲	ټکور	ژنګورې
۹۸۰	۱۱	د غوا بیږي	(۱) چغه- (۲) ګنې خنګل
۹۸۰	۱۲	د شهوت رګ	د غوا بیږي
۹۸۰	۲۷	مچي	دمچي
۹۸۴	۲۲	نیلکتي	نیکتي
۹۸۹	۲	چڼمته	چڼته
۱۰۰۰	۲۵	تا	تار
۱۰۲۰	۲۸	بزه بیماري چې په انسان پکښې دانې راخېژي- لکه- دالکې- کڅوکې- آب چیچک	X
۱۰۲۷	۲۲	شفه سرې چې شوګیرې ئ ګړي وي- بې خوبه- شوګیرو وطې-	سخې- ورکونکې- زرکړه کونکې-
۱۰۲۹	۲۲	زبر	زبر
۱۰۴۴	۳۰	تمامکنګ	تمامکښ
۱۰۴۷	۱۰	کنبور	کنبور
۱۰۵۱	۲۴	کنجه (کن-جه)	کنجر (کن-جر)
۱۰۵۶	۲۲	کنکرک	X
۱۰۵۶،۱۰۵۵	۲۶،۲۲،۲۲	کانکرک	کنکاوک
۱۰۶۹	۵، ۶	نباتاتي نوم میکونوپسس کمبریکا ALCONOPSIS CAMBRICA	X
۱۰۷۲	۲	پیرې	X
۱۰۷۹	۱۴	کنبوټې	کنمونې
۱۰۸۲	۲۲	کنبه من	کنبور
۱۰۸۵	۱۰	بنز	تبز
۱۰۸۵	۲۱	رانیوپس	لانیوپس
۱۰۸۸	۲۸	کروپ	کرزپ
۱۱۰۲	۱۱، ۱۲	د ګل کلي- (۲) پېړ بنائسته- لاسې	رخسار لرونکې- (۲) معشوق- محبوب- خوب روئ
۱۱۰۶	۱۱	چابکه کمنو څیره	څاربکه
۱۱۱۲	۲۸	کوروزمې (کور-زمې)	کوروزې (کور-زې)
۱۱۳۲	۲۲	ضد ..... ضدي	ضدي ..... ضد
۱۱۳۳	۱۴	تادي- تندی- جلتی	پلیته- کنجره- لچره
۱۱۴۰	۲۱	نغم	زخم
۱۱۴۲	۲۶	نعرغل	نمرګل
۱۱۷۷	۱۲	قبرخانه	قیدخانه
۱۱۷۹	۲۲	(۲) د الله تعالی او د حضرت	(۲) د حضرت
۱۱۸۵	۱۱، ۱۲	کوټرنس COTURNS	کوټرنکس COTURNIX
۱۱۸۹	۲۷	مرغونجا	مرونډ
۱۱۹۰	۲۵	غاسل	غسال
۱۲۱۱	۳۰	بانی چغ	بانوچغ
۱۲۱۳	۱۲	منګنیاره (منګ-نیا-ره)	منګښتیاره (منګ-ښتیا-ره)
۱۲۲۱	۷	چې ۲۲ اکتوبر	چې ۲۲ ستمبر نه ۲۲ اکتوبر
۱۲۴۷	۳۰	وګورئ نښانه-	وګورئ نښانه-
۱۲۵۲	۲۲	نقیصه (نه-قی-صه)	نقیه (نه-قي-یه)
۱۲۵۷	۱۴	خوراک	X
۱۲۶۲	۲۸	ښخکي- ښښخه- لونډ- ښونه-	ښنخکي- ښنخه- لونه-
۱۲۶۴	۲۱	مضمر	مضر
۱۲۷۲	۲۲	د انګورو غنچه- وګورئ وښکالې	X
۱۲۷۲	۲۷	سپین وام	X
۱۲۸۲	۲۷	ورغمانې (ور-غما-نې)	ورغم (ور-غم)
۱۲۹۱	۱۲	ومنیانه (وم-نیا-نه)	وښیانه (وښ-یا-نه)
۱۲۹۲	۲۴	اوربدل	اودربدل
۱۲۹۷	۱	(۱) باران- (۲) ورېدنه- (۲)	X
۱۳۱۱	۲۴	صفت- دوست- ملګرې- ..... برابر	اسم- دوستي- ملګري- ..... برابري
۱۳۱۸	۲۲	کرین GRANN FLORUM	کریتوی ..... GRANDI FLORUM
۱۳۲۲	۱۴	برواخنې (بره-وا-خنې)	بواخې (بره-زا-خې)